ԲԻԹԱՐԻ ՀԱՅԻԿԻ

ԵԱՆԻ

ԱՀՏ ԸՆ ԱՓԻԳ ՎԻ ԱՀՏ ԸՆ ՃԻՏԻՏ

ԱՍԸՔ ԻՊՐԱՆԻ ՎԻ ԵՈՒՆԱՆԻՃԻՏԻՆ

ԱՀԸՊ ԹԻՐՔՃԻՑԻ ԹԻՐՃԻՄԻՔ ՕՂՈՒՆՈՒՊ

Կհվ
2338

ՍԹԱՄ ՊՕՂՏԱ

ՇԻՐԲԻԹԻ ՀԱՐՔՈՒՅԻՆ ՊԱՏՄԱԽԱՆԻՍՆՏԻ

ԹԱՊ ՕՂՈՒՆՏՈՒ

1862

ՑԻՒՐՔԱԹ

		ՍԱՀԻՃ		ՊԱՏ
ԹԻՎԻԼԼԻՏԱԹ	ՊՐԼՐ	1	ՎՐ	50
ԽՈՒՐՈՒՃ	,,	76	,,	40
ՂԵԻԼԻԼԻՔ	,,	138	,,	27
ՍԱՑԼԱՐ	,,	182	,,	36
ԻՔՒՆՇԻ ԹԻՎՐԱԹ	,,	244	,,	34
ԵՕՉՈՒԱ	,,	298	,,	24
ԳԱՏԼԱՐ	,,	335	,,	21
ՀՈՒՈՒԹ	,,	372	,,	4
Ա ՓԱՏԻՃԱՀԼԱՐ	,,	377	,,	31
Բ ՓԱՏԻՃԱՀԼԱՐ	,,	426	,,	24
Գ ՓԱՏԻՃԱՀԼԱՐ	,,	467	,,	22
Դ ՓԱՏԻՃԱՀԼԱՐ	,,	515	,,	25
Ա ԹԻՎԱՐԻԽ	,,	560	,,	29
Բ ԹԻՎԱՐԻԽ	,,	603	,,	36
ԵԶՐԱՍ	,,	655	,,	10
ՆԻԵՄԻԱ	,,	669	,,	13
ԵՍԹԵՐ	,,	691	,,	10
ՅՈՒ	,,	702	,,	42
ՄԻԶԱՄԻՐ	,,	739	,,	150
ԻՄՍԱԼԼԻՐ	,,	831	,,	31
ՎԱՒԶ	,,	860	,,	12
ԻԼԱՀԻԼԻՐ ԻԼԱՀԻՍԻ	,,	871	,,	8
ԵՍԱՅԻ	,,	877	,,	66
ԵՐԵՄԻԱ	,,	948	,,	52
ԵՐԵՄԻԱՆԸՆ ՓԻՂԱՆԼԻՐԻ	,,	1032	,,	5
ԵԶԵԿԻԷԼ	,,	1039	,,	48
ԴԱՆԻԷԼ	,,	1114	,,	12
ՕՎՍԻԿ	,,	1138	,,	14

		ՍԿԶԲԻՆ		ՕՐ
ՅՈՎՀԻ.	ԴՇԱՐ	1149	ՀՈՐ	3
ԱՄՈՎՅ	„	1153	„	9
ԱԲԴԻԱ	„	1162	„	.
ՅՈՎՆԱՆ	„	1163	„	4
ՄԻՔԻԱ	„	1166	„	7
ՆԱՀՈՒՄ	„	1172	„	3
ԱՄԲԱԿՈՒՄ	„	1175	„	3
ՍՈՓՈՆԻԱ	„	1178	„	3
ԱՆԳԻ	„	1182	„	2
ԶԱՔԱՐԻԱ	„	1184	„	14
ՄԱԼԱԽԻԱ	„	1197	„	4

ԹՒԼԱԼԻՒԹԻՒՆ

ԵԱԽՕՍ

ԾՆՆԴՈՑ

ՊԱՊ Ա

1 Իպ թ ի տ Ա Տ ի Ա Ա Ա Ա հէօ-
2 յիւ վէ ւէբի ևարաՅաթը : վ է
ւէբը թէէի վէ խալի խաի , վէ էն-
կինին եիւզիւ իւզէրինաէ գա-
բանըզդ վար խաի · վէ Ա Ա Ա Ա

3 Եբրիզ. Ամենայն ճշմարիտ օրհնութեան օրհնեսցեն ազգքն զՔեզ Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ օրհնեաց զմեզ ամենայն օրհնութեամբ հոգեւորաւ յերկինս ի Քրիստոս։ 4 Որպէս ընտրեաց զմեզ յինքեան յառաջ քան զկազմուածն աշխարհի, լինել մեզ սուրբ եւ անարատ առաջի նորա ի սիրոյ։ 5 Որ նախասահմանեաց զմեզ ի որդեգրութիւն յինքեան Յիսուսիւ Քրիստոսիւ, ըստ հաճոյից կամաց իւրոց, 6 ի գովեստ փառաց շնորհացն իւրոց, որով շնորհեաց մեզ ընդունելի լինել սիրելւոյն իւրոյ։ 7 Որում ունիմք զփրկութիւն արեամբն նորա, զթողութիւն յանցանացն, ըստ հարստութեան շնորհացն իւրոց, 8 որ առատացոյց ի մեզ ամենայն իմաստութեամբ եւ հանճարով, 9 գիտելի առնելով մեզ զխորհուրդ կամացն իւրոց, ըստ հաճոյից իւրոց, զոր նախասահմանեաց ինքն ի նմա, 10 ի կատարումն ժամանակաց, զի զամենայն հաւաքեսցէ ի Քրիստոս զերկնաւորսն եւ զերկրաւորսն ի նմա։ 11 Որում եւ մեք ժառանգեցաք, նախասահմանեալք ըստ կամաց նորա, որ զամենայն գործէ ըստ խորհրդոյ կամաց իւրոց, 12 զի եղիցուք մեք ի գովեստ փառաց նորա, որ յառաջագոյն յուսացաք ի Քրիստոս։ 13 Որում եւ դուք լուեալ զբան ճշմարտութեան, զաւետարան փրկութեան ձերոյ, որում եւ հաւատացեալ կնքեցարուք Հոգւովն սրբով խոստմանն, 14 որ է աւետիս ժառանգութեան մերոյ, ի փրկութիւն ժողովրդեանն ձեռնադրութեան, ի գովեստ փառաց նորա։

15 Վասն որոյ եւ մեք լուեալ զհաւատս ձեր, որ ի Տէր Յիսուս, եւ զսէր, որ առ ամենայն սուրբս, 16 ոչ դադարեմք գոհանալ վասն ձեր, յիշատակ առնելով զձեզ ի խնդրուածս մեր, 17 զի Աստուած Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, Հայր փառաց, տացէ ձեզ զհոգի իմաստութեան եւ յայտնութեան ի գիտութիւն նորա, 18 լուսաւորեալ զաչս սրտից ձերոց, զի գիտասջիք որ է յոյս կոչման նորա, եւ որ է հարստութիւն փառաց ժառանգութեան նորա ի սրբոց, 19 եւ որ է յաղթութիւն զօրութեան նորա ի մեզ հաւատացեալս, ըստ ներգործութեան զօրութեան զորութեան նորա, 20 զոր ներգործեաց ի Քրիստոս, յարուցանելով զնա ի մեռելոց, եւ նստուցանելով զաջմէ իւրմէ յերկինս, 21 ի վերոյ քան զամենայն իշխանութիւն եւ զպետութիւն եւ զզօրութիւն եւ զտէրութիւն, եւ զամենայն անուն, որ անուանեալ լինի ոչ միայն յաշխարհի այսմիկ, այլ եւ յապագայսն։ 22 Եւ զամենայն հնազանդեցոյց ոտից նորա, եւ զնա տուեալ գլուխ ամենայնի եկեղեցւոյ, 23 որ է մարմին նորա եւ լրումն նորա, որ զամենայն ի մի լնոյ։

Եւ զձեզ մեռեալս ի յանցանսն եւ ի մեղսն, 2 յորս ժամանակ գնայիք ըստ ընթացից աշխարհի այսորիկ, ըստ իշխանին որ տիրէ ի սուտ հոգիս, որ ներգործէ ի որդիս անհնազանդութեան, 3 ի մէջ որոց եւ մեք ամենեքեան ժամանակ ինչ գնացաք ի կամս մարմնոյ մերոյ, առնելով զկամս մարմնոյ եւ զխորհուրդս, եւ էաք որդիք բնութեամբ բարկութեան, որպէս եւ ամենայնքն։ 4 Բայց Աստուած որ հարուստ է ողորմութեամբ, վասն բազում սիրոյ իւրոյ զոր սիրեաց զմեզ, 5 եւ զմեռեալս մեզ ի յանցանսն՝ կենդանացոյց զմեզ ընդ Քրիստոսի, շնորհօքն եղէք կենդանի, 6 եւ յարոյց զմեզ ընդ նմա, եւ նստուցանէ ընդ նմա յերկինս ի Քրիստոս Յիսուս, 7 զի ցուցցէ յաւուրս յառաջիկայս զանչափ հարստութիւն շնորհացն իւրոց, ըստ քաղցրութեան իւրոյ ի մեզ ի Քրիստոս Յիսուս։ 8 Շնորհօքն եղէք կենդանի հաւատովք, եւ ոչ ի ձէնջ, այլ պարգեւ Աստուծոյ է, 9 ոչ ի գործոց, զի մի ոք պարծեսցի։ 10 Զի նորա ստեղծուածք եմք, ստեղծեալք ի Քրիստոս Յիսուս ի գործս բարիս, զորս պատրաստեաց Աստուած զի ընդ նոսա գնասցուք։

11 Վասն որոյ յիշեցէք, զի դուք յառաջ քան զայս ազգք ի մարմնի, որ կոչիք անթլփատութիւն ի թլփատութենէ որ կոչի ի մարմնի ձեռագործ, 12 եւ էիք յայնմ ժամանակի առանց Քրիստոսի, օտարացեալք ի հասարակութենէ Իսրայէլի, եւ օտարք ուխտից խոստմանն, յոյս չունելով եւ անաստուածք ի յաշխարհի։ 13 Բայց այժմ ի Քրիստոս Յիսուս դուք որ յառաջ քան զայս հեռի էիք, մերձեցարուք արեամբ Քրիստոսի։ 14 Զի նա է խաղաղութիւն մեր, որ արար զերկոսին մի, եւ զպատնէշ միջնորմին քակեաց, զթշնամութիւն, 15 զհրեղէն պատուիրանսն ի գրոց, զի զերկոսին ստեղծցէ ի նա մի նոր մարդ, խաղաղութիւն առնելով, 16 եւ հաշտեցուսցէ զերկոսին Աստուծոյ ի մի մարմին խաչաւն, սպանեալ զթշնամութիւնն ի նմա։ 17 Եւ եկեալ աւետարանեաց խաղաղութիւն ձեզ հեռիացելոց, եւ խաղաղութիւն մերձեցելոց։ 18 Զի նովաւ ունիմք զերկոսեան զմուտս ի միոյ Հոգւոյ առ Հայր։ 19 Ուրեմն ոչ այլ ևս էք հիւրք եւ պանդուխտք, այլ էք քաղաքացիք սրբոց եւ տնեցիք Աստուծոյ, 20 շինեալք ի վերայ հիմանց առաքելոցն եւ մարգարէիցն, որ է ինքն Յիսուս Քրիստոս անկեան քարն, 21 ի նմա ամենայն շինուածք միաւորեալք աճեն ի տաճար սուրբ ի Տէր, 22 ի նմա եւ դուք միասին շինեալ լինիք ի բնակարան Աստուծոյ ի Հոգին։

Ես Պաւղոս կապեալ Յիսուսի Քրիստոսի վասն ձեր հեթանոսաց, 2 եթէ լուարուք զպաշտօն շնորհացն Աստուծոյ, որ տուեալ է ինձ ի ձեզ, 3 զի յայտնութեամբ ծանոյց ինձ զխորհուրդն, որպէս յառաջագոյն գրեցի ի համառօտի, 4 որով կարող էք ընթեռնուլ եւ իմանալ զիմաստութիւն իմ ի խորհրդեանն Քրիստոսի, 5 զոր այլ ազգաց մարդկան ոչ ծանոյց որդւոցն մարդկան, որպէս այժմ յայտնեցաւ սրբոց առաքելոցն իւրոց եւ մարգարէիցն ի Հոգին, 6 զի հեթանոսքն ժառանգ եղիցին եւ հաւասարակերպ մարմնոյ եւ ընկերք խոստմանն Քրիստոսի Յիսուսի աւետարանաւն, 7 որոյ ես եղէ սպասաւոր ըստ պարգեւի շնորհացն Աստուծոյ, որ տուեալ է ինձ ըստ ներգործութեան զօրութեան նորա։ 8 Ինձ որ եմ նուաստագոյն քան զամենայն սուրբս, տուեալ է շնորհս այս, զաւետարանել ի հեթանոսս զանքննելի հարստութիւն Քրիստոսի, 9 եւ լուսաւորել զամենեսեան, զի գիտասցեն զհաղորդութիւն խորհրդոյ, որ ծածկեալ էր յաշխարհաց յԱստուծոյ, որ զամենայն ստեղծ Յիսուսիւ Քրիստոսիւ, 10 զի ցուցցէ ցիշխանութիւնսն եւ ցպետութիւնսն յերկինս զբազմազան իմաստութիւն Աստուծոյ ի միաբանութեան եկեղեցւոյ, 11 ըստ նախասահմանի յաւիտենից, զոր արար ի Քրիստոս Յիսուս Տէր մեր, 12 ի նմա ունիմք զհամարձակութիւն եւ զմուտս ի հաւատս նորա։ 13 Վասն որոյ խնդրեմ ի ձէնջ մի՛ նեղիլ ի նեղութիւնս իմ վասն ձեր, որ է փառք ձեր։

14 Վասն այսորիկ ծունր կրկնեմ առ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, 15 որմէ ամենայն հայրութիւն յերկինս եւ յերկրի անուանի, 16 տացէ ձեզ ըստ հարստութեան փառաց իւրոց զօրանալ զօրութեամբ ի մարդն ներքինն Հոգւովն իւրով, 17 եւ բնակել Քրիստոս հաւատովք ի սրտի ձերում, 18 արմատացեալք եւ հիմնեալք ի սէր, զի կարասջիք ամենայնիւ ընկալեալ սրբոց զիմանալի, զերկայնութիւն եւ զլայնութիւն եւ զբարձրութիւն եւ զխորութիւն, 19 եւ ճանաչել զսէր Քրիստոսի, որ գերազանցէ զամենայն գիտութիւն, զի լցցուք ամենայն լցմամբ Աստուծոյ։ 20 Եւ նորա որ կարող է ամենայնիւ առաւել քան զամենայն որ խնդրեմք կամ իմանամք, ըստ զօրութեան իւրոյ որ ներգործէ ի մեզ, 21 նորա է փառք ի եկեղեցւոջ եւ ի Քրիստոս Յիսուս յամենայն ազգս յաւիտենից յաւիտեան, ամէն։

Եբրիզ. Ամենայն ճշմարիտ օրհնութեան օրհնեսցեն ազգքն զՔեզ Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ օրհնեաց զմեզ ամենայն օրհնութեամբ հոգեւորաւ յերկինս ի Քրիստոս։ Որպէս ընտրեաց զմեզ յինքեան յառաջ քան զկազմուածն աշխարհի, լինել մեզ սուրբ եւ անարատ առաջի նորա ի սիրոյ։ Որ նախասահմանեաց զմեզ ի որդեգրութիւն յինքեան Յիսուսիւ Քրիստոսիւ, ըստ հաճոյից կամաց իւրոց, ի գովեստ փառաց շնորհացն իւրոց, որով շնորհեաց մեզ ընդունելի լինել սիրելւոյն իւրոյ։ Որում ունիմք զփրկութիւն արեամբն նորա, զթողութիւն յանցանացն, ըստ հարստութեան շնորհացն իւրոց, որ առատացոյց ի մեզ ամենայն իմաստութեամբ եւ հանճարով, գիտելի առնելով մեզ զխորհուրդ կամացն իւրոց, ըստ հաճոյից իւրոց, զոր նախասահմանեաց ինքն ի նմա, ի կատարումն ժամանակաց, զի զամենայն հաւաքեսցէ ի Քրիստոս զերկնաւորսն եւ զերկրաւորսն ի նմա։ Որում եւ մեք ժառանգեցաք, նախասահմանեալք ըստ կամաց նորա, որ զամենայն գործէ ըստ խորհրդոյ կամաց իւրոց, զի եղիցուք մեք ի գովեստ փառաց նորա, որ յառաջագոյն յուսացաք ի Քրիստոս։ Որում եւ դուք լուեալ զբան ճշմարտութեան, զաւետարան փրկութեան ձերոյ, որում եւ հաւատացեալ կնքեցարուք Հոգւովն սրբով խոստմանն, որ է աւետիս ժառանգութեան մերոյ, ի փրկութիւն ժողովրդեանն ձեռնադրութեան, ի գովեստ փառաց նորա։

Վասն որոյ եւ մեք լուեալ զհաւատս ձեր, որ ի Տէր Յիսուս, եւ զսէր, որ առ ամենայն սուրբս, ոչ դադարեմք գոհանալ վասն ձեր, յիշատակ առնելով զձեզ ի խնդրուածս մեր, զի Աստուած Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, Հայր փառաց, տացէ ձեզ զհոգի իմաստութեան եւ յայտնութեան ի գիտութիւն նորա, լուսաւորեալ զաչս սրտից ձերոց, զի գիտասջիք որ է յոյս կոչման նորա, եւ որ է հարստութիւն փառաց ժառանգութեան նորա ի սրբոց, եւ որ է յաղթութիւն զօրութեան նորա ի մեզ հաւատացեալս, ըստ ներգործութեան զօրութեան զորութեան նորա, զոր ներգործեաց ի Քրիստոս, յարուցանելով զնա ի մեռելոց, եւ նստուցանելով զաջմէ իւրմէ յերկինս, ի վերոյ քան զամենայն իշխանութիւն եւ զպետութիւն եւ զզօրութիւն եւ զտէրութիւն, եւ զամենայն անուն, որ անուանեալ լինի ոչ միայն յաշխարհի այսմիկ, այլ եւ յապագայսն։ Եւ զամենայն հնազանդեցոյց ոտից նորա, եւ զնա տուեալ գլուխ ամենայնի եկեղեցւոյ, որ է մարմին նորա եւ լրումն նորա, որ զամենայն ի մի լնոյ։

Եւ զձեզ մեռեալս ի յանցանսն եւ ի մեղսն, յորս ժամանակ գնայիք ըստ ընթացից աշխարհի այսորիկ, ըստ իշխանին որ տիրէ ի սուտ հոգիս, որ ներգործէ ի որդիս անհնազանդութեան, ի մէջ որոց եւ մեք ամենեքեան ժամանակ ինչ գնացաք ի կամս մարմնոյ մերոյ, առնելով զկամս մարմնոյ եւ զխորհուրդս, եւ էաք որդիք բնութեամբ բարկութեան, որպէս եւ ամենայնքն։ Բայց Աստուած որ հարուստ է ողորմութեամբ, վասն բազում սիրոյ իւրոյ զոր սիրեաց զմեզ, եւ զմեռեալս մեզ ի յանցանսն՝ կենդանացոյց զմեզ ընդ Քրիստոսի, շնորհօքն եղէք կենդանի, եւ յարոյց զմեզ ընդ նմա, եւ նստուցանէ ընդ նմա յերկինս ի Քրիստոս Յիսուս, զի ցուցցէ յաւուրս յառաջիկայս զանչափ հարստութիւն շնորհացն իւրոց, ըստ քաղցրութեան իւրոյ ի մեզ ի Քրիստոս Յիսուս։ Շնորհօքն եղէք կենդանի հաւատովք, եւ ոչ ի ձէնջ, այլ պարգեւ Աստուծոյ է, ոչ ի գործոց, զի մի ոք պարծեսցի։ Զի նորա ստեղծուածք եմք, ստեղծեալք ի Քրիստոս Յիսուս ի գործս բարիս, զորս պատրաստեաց Աստուած զի ընդ նոսա գնասցուք։

Վասն որոյ յիշեցէք, զի դուք յառաջ քան զայս ազգք ի մարմնի, որ կոչիք անթլփատութիւն ի թլփատութենէ որ կոչի ի մարմնի ձեռագործ, եւ էիք յայնմ ժամանակի առանց Քրիստոսի, օտարացեալք ի հասարակութենէ Իսրայէլի, եւ օտարք ուխտից խոստմանն, յոյս չունելով եւ անաստուածք ի յաշխարհի։ Բայց այժմ ի Քրիստոս Յիսուս դուք որ յառաջ քան զայս հեռի էիք, մերձեցարուք արեամբ Քրիստոսի։ Զի նա է խաղաղութիւն մեր, որ արար զերկոսին մի, եւ զպատնէշ միջնորմին քակեաց, զթշնամութիւն, զհրեղէն պատուիրանսն ի գրոց, զի զերկոսին ստեղծցէ ի նա մի նոր մարդ, խաղաղութիւն առնելով, եւ հաշտեցուսցէ զերկոսին Աստուծոյ ի մի մարմին խաչաւն, սպանեալ զթշնամութիւնն ի նմա։ Եւ եկեալ աւետարանեաց խաղաղութիւն ձեզ հեռիացելոց, եւ խաղաղութիւն մերձեցելոց։ Զի նովաւ ունիմք զերկոսեան զմուտս ի միոյ Հոգւոյ առ Հայր։ Ուրեմն ոչ այլ ևս էք հիւրք եւ պանդուխտք, այլ էք քաղաքացիք սրբոց եւ տնեցիք Աստուծոյ, շինեալք ի վերայ հիմանց առաքելոցն եւ մարգարէիցն, որ է ինքն Յիսուս Քրիստոս անկեան քարն, ի նմա ամենայն շինուածք միաւորեալք աճեն ի տաճար սուրբ ի Տէր, ի նմա եւ դուք միասին շինեալ լինիք ի բնակարան Աստուծոյ ի Հոգին։

Ես Պաւղոս կապեալ Յիսուսի Քրիստոսի վասն ձեր հեթանոսաց, եթէ լուարուք զպաշտօն շնորհացն Աստուծոյ, որ տուեալ է ինձ ի ձեզ, զի յայտնութեամբ ծանոյց ինձ զխորհուրդն, որպէս յառաջագոյն գրեցի ի համառօտի, որով կարող էք ընթեռնուլ եւ իմանալ զիմաստութիւն իմ ի խորհրդեանն Քրիստոսի, զոր այլ ազգաց մարդկան ոչ ծանոյց որդւոցն մարդկան, որպէս այժմ յայտնեցաւ սրբոց առաքելոցն իւրոց եւ մարգարէիցն ի Հոգին, զի հեթանոսքն ժառանգ եղիցին եւ հաւասարակերպ մարմնոյ եւ ընկերք խոստմանն Քրիստոսի Յիսուսի աւետարանաւն, որոյ ես եղէ սպասաւոր ըստ պարգեւի շնորհացն Աստուծոյ, որ տուեալ է ինձ ըստ ներգործութեան զօրութեան նորա։ Ինձ որ եմ նուաստագոյն քան զամենայն սուրբս, տուեալ է շնորհս այս, զաւետարանել ի հեթանոսս զանքննելի հարստութիւն Քրիստոսի, եւ լուսաւորել զամենեսեան, զի գիտասցեն զհաղորդութիւն խորհրդոյ, որ ծածկեալ էր յաշխարհաց յԱստուծոյ, որ զամենայն ստեղծ Յիսուսիւ Քրիստոսիւ, զի ցուցցէ ցիշխանութիւնսն եւ ցպետութիւնսն յերկինս զբազմազան իմաստութիւն Աստուծոյ ի միաբանութեան եկեղեցւոյ, ըստ նախասահմանի յաւիտենից, զոր արար ի Քրիստոս Յիսուս Տէր մեր, ի նմա ունիմք զհամարձակութիւն եւ զմուտս ի հաւատս նորա։ Վասն որոյ խնդրեմ ի ձէնջ մի՛ նեղիլ ի նեղութիւնս իմ վասն ձեր, որ է փառք ձեր։

Վասն այսորիկ ծունր կրկնեմ առ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որմէ ամենայն հայրութիւն յերկինս եւ յերկրի անուանի, տացէ ձեզ ըստ հարստութեան փառաց իւրոց զօրանալ զօրութեամբ ի մարդն ներքինն Հոգւովն իւրով, եւ բնակել Քրիստոս հաւատովք ի սրտի ձերում, արմատացեալք եւ հիմնեալք ի սէր, զի կարասջիք ամենայնիւ ընկալեալ սրբոց զիմանալի, զերկայնութիւն եւ զլայնութիւն եւ զբարձրութիւն եւ զխորութիւն, եւ ճանաչել զսէր Քրիստոսի, որ գերազանցէ զամենայն գիտութիւն, զի լցցուք ամենայն լցմամբ Աստուծոյ։ Եւ նորա որ կարող է ամենայնիւ առաւել քան զամենայն որ խնդրեմք կամ իմանամք, ըստ զօրութեան իւրոյ որ ներգործէ ի մեզ, նորա է փառք ի եկեղեցւոջ եւ ի Քրիստոս Յիսուս յամենայն ազգս յաւիտենից յաւիտեան, ամէն։

սիբարեւ քի՝ չոչ հեղի իշխէ քի
24 ծնաւն ալնիմիշ խոխ : մոխ Ա
գամը գօլաւս . վէ Եղեմ ձէն.
նէմիինն կիւն տօղուսաս Խա.
րաքիննաան քեւովհէլի վէ տէօ.
նէն ա՛լիվ գըլըձինը՝ հայաթ ա.
ղաձինըն հօլուննաս ալքըմէ յէ գօ.
աս :

ՊԱՊ Գ

1 Վ է Ադամ գարըսը նուայը
սիլեի . վէ համիւէ օլուսի՝ կա.
յէնի տօղուրաս , վէ ասէ .
2 Բաղաթան ատէմ էսինիմ : Վ է
Թէքքար՝ գարնաաչը Աբեւլն տօ.
ղուրաս . վէ Աբեւլ գօյունը չո.
պանը խոխ , ամմա Կայէն հէրի
3 խշէր խոխ : Վ է վագի՝ օլաս քի՝
պիր զէմանէն սոնկրա Կայէն
հէրին մնհաս ուրնաան Բաղաթա
4 հհաիյէ կհէիրսի : Վ է Աբեւլ՝
քինոխ գօյունլարընըն իւչ տօղ.
մուշարընաան վէ ծնլարըն հա.
պընաան՝ օ տաիսի կհէիրսի . վէ
Բաղաթ Աբեւլէ՝ հէմ ծնուն հէ.
5 սիյէսինէ նազար էյլէսի : Ամ
մա Կայէնէ հէմ ծնուն հէսի.
յէսինէ նազար էմմէսի . վէ
Կայէն պուհէմլէ հօվհէքլէնաի , վէ
6 չհէրհսինի պօղաս : Վ է Բաղաթ
Կայէնէ ասէ . Նիչհէն հօվհէք.
լէնաին , վէ նիչհէն չհէրհնի պօղ.
7 աս : Իյէր էյի հաէրսէն ,
գաղաշ օլունմազ մը , վէ էյէր
էյի էմմէզսէն , կհէնահ գաչաս
աս համաթ : ամմա ծնուն աբ.
պուհաս սէնին էնհնաէ օլաճագ ,
վէ սէն ծնա հիւքմ հաէճքօնին :
8 Վ է Կայէն գարնաաչը Աբեւլ
լէ սհօյհէյլի . վէ վագի՝ օլաս
քի ծնլօր սահրատա լքէն՝ Կա.
յէն գարնաաչը Աբեւլին իւզէրի.
նէ գալգաը , վէ ծնաւ հօլաիւբ.
9 աիս : Վ է Բաղաթ Կայէնէ ասէ .
Գարնաաչըն Աբեւլնէ՞ րհաէ սիր :
Վ է օ տէսի , Պիլմիյ . պէն գա.
րընտաչըն պէքճիսի՞ մի խոխ : Վ է
Ան ը տէսի . Դէ՞ իշէսին .
գարնտաչընըն գանընըն սէսի՝
հէրսէն պուննա ֆիքրնաս հաճ.
յօր : Վ է վհանի սէն հէրսէն մէ
լո՞ւն ատն , քի ս՝ գարն տաչընըն
գանընը սէնին հվնտէն ատմադա
աղընը աչաը : Նէրի իշէսի յին
զէմանի՝ արթըգ տաննա մնհտուր.
նաս վէրմէյհ . հէրսէ գաչընըն
վէ ավարհ օլաղըն : Խոխ Կայէն
Բաղաթա տէսի . Կհէնահ ըմմ՝ վի
օլունաս սիլմէքսէն պէօյհօք
սիւր : Իչհէհ պուս կհէն պէնի հէ.
բին հիւզհնահէն գօվհաուն , վէ
պէն սէնին հուղուրնաան կհզ.
լնհիսի՝ հէրսէ գաչընըն վէ ավա.
րհ օլաճագմ . վէ վագի՝ օլաս քի՝
հէր քիմ պէնի պուլուրաս , պէ.
նի հօլսիւբհճէք սիր : Վ է Բաղաթ
ծնաս տէսի . Գօհնաուն իչհէն՝ հէր
քիմ Կայէնի հօլսիւբհիւրսէ , ծն.
ասան հէսի գաճ ճնհճհգամ սըղ.
նաս . վէ Բաղաթ Կայէնէ սիր նի.
շան գօտուս քի՝ ծնաս պուլան քի.
մհանէ՝ ծնաս հօլսիւբմէյհ :

Վ է Կայէն Բաղաթըն հուղուս 16
րուհնաան չըգաը , վէ Եղեմին
կհէն տօղուսաս Թարաքիննաս՝
Նայիդ սիյարընաս ասքին օչ.
աս : Վ է Կայէն գարըսընը 17
պիլսի , վէ Համիւէ օլուսի՝ Հնով
քոս տօղուրաս . վէ պիր չհէհը
հաւխաը , վէ չհէհրին ասընը օղ.
լունհուն ասընաան Հնովք գօ.
աս : Վ է Հնովքաս Գայիրադ 18
տօղուս . վէ Գայիրադ Մայհհէլն
Թհվհիսհ հէյլհսի , վէ Մայհհվ
Մաթհուսայհէլն Թհվհիսհ հէյլհսի ,
Մաթհուսայհէլ ատ Ղամհքի Թհվ
լհսհ հէյլհսի : Վ է Ղամհք քհնոխ 19
նէ հքի գարըս ալտը . պիրինին ա.
ալ Ադդա վէ օպիրինին ատը Սհվ
լա խոխ : Վ է Ադդա Յուհէլն տօ. 20
ղուրաս , ալուս՝ չհաղրըլարսհ սա.
քինն օլանհլարընն վէ չօպանհլարընն
պատպաս խոխ : Վ է գարնտաս. 21

ջնորն տալը Ցորեալ խոի · պու՝ Ձիւռիկ Թանպուր վե մը՝ սպալ քա-
22 նանլարըն պապասը խոի : Վ՚ Սէլլա՝ օ տախի Թորբէլ Կայէնի տօղուրտաու , քի պագըլտան վե տէմիրտաէն հէր կէնտի ալէմի իշ լէր խոի · վե Թորբէլ Կայէնին գըղ գարնտաշը Նաամա խոի :
23 Վ՚ Ղամէք քէնտի գարըլտըը Ադդայէ վե Սէլլայէ տէսի · Սէսի-մի իշխոն էյ Ղամէք գարըլտըը՝ տէօղնէժիս տինկլէյին · ջիւն քի պէն պիր ատամ էօլտիւրտիւմ եա-
24 մամ տէպէպնինտէն , վե պիր կէնտ՝ պէրիմ տէպէպնինտէն : Էյլէր կա-յէն իշխոն էնէսի գամ լինմիդամ ալընըրտա , Եըրմէմ Ղամէք իշխոն էնէմիշ էնէսի գամ ատընմաը :
25 Վ՚ Ադամ Թէքրար գարըտը-նը պիլտի , վե օ՚ պիր օղուլ տօղուրտաու , վե տաընը Սէմ գօ-տաու · ջիւմա թէպ · Անըսդ պա-նա Կայէնին էօլտիրտիւիս Ա-բէլին էէրինէ պաշգա զուրըն-
26 յէմ վէրտի : Վ՚ Սէմէ՝ օնա տախի պիր օղուլ տօղուրտաու , վե տաընը Էնոսա գօտաու · օ ղէման Բատալըն խոմի նէ՛ ջաղըրըմտաղա պաշտանըլըը :

ԳԱԳ Ե

1 Ադամ Թէնտահուլինէն քի-Թապը պու տուր· Անըսդ տախի էարատմտը կիւնտէ՝ օնու Ա-
2 հէն տուրէմի իւզրէ էարատը· Օն-լարը էրքէք վէ տիշի էարատմտը · վե ծնլարը պէրէքէմլէտի , վե էարատմտըրգլարը կիւնտէ ծնլա-րըն տաընը տատմ գօտաու :
3 Վ՚ Ադամ էիւզ օմոուզ էրը էաշայրտ՝ քէնտինէ պէնկզէր՝ քէնտի տուրէմինտէ օղուլ Թէվ-լիա էյլէտի , վե տաընը Սէթ գօ-
4 տաու : Վ՚ Ադամըն կիւնլէրի Սէթի Թէվլիա էմոիքտէն սօնկ-րա՝ սէքիզ էիւզ էրը օլտաու · վե օղուլլար հէմ գըզլար Թէվլիա էյլէտի : Իմոի Ադամըն էաշա-
5 տըղը կիւնլէրին Ձիւռիկի՝ տօ-ղուզ էիւզ օմոուզ էրը օլտաու · վե էօլտիւ :
6 Վ՚ Սէթ էիւզ պէշ էրը էաշա-յրտ՝ Ենովտաու Թէվլիա էյլէտի :
7 Վ՚ Սէթ Ենովտաու Թէվլիա էմոիքտէն սօնկրա՝ սէքիզ էիւզ էէ-տի էրը էաշատը · վե օղուլլար հէմ գըզլար Թէվլիա էյլէտի : Իմ-
8 տի Սէթին Ձիւռիկ կիւնլէրի տօ-ղուզ էիւզ օն էրի էրը օլտաու · վե էօլտիւ :
9 Վ՚ Ենովա տօքտան էրը էաշա-յրտ՝ Կայնանը Թէվլիա էյլէտի :
10 Վ՚ Ենովա Կայնանը Թէվլիա էմոիքտէն սօնկրա՝ սէքիզ էիւզ օն պէշ էրը էաշատը · վե օղուլ-լար հէմ գըզլար Թէվլիա էյլէ-տի : Իմոի Ենովտաուն Ձիւռիկ
11 կիւնլէրի տօղուզ էիւզ պէշ էրը օլտաու · վե էօլտիւ :
12 Վ՚ Կայնան էէմոիքտէ էրը էաշայրտ՝ Մահալալէէլ Թէվլիա էյլէտի : Վ՚ Կայնան Մահա-
13 լալէէլ Թէվլիա էմոիքտէն սօնկ-րա՝ սէքիզ էիւզ գըրգ էրը էաշա-տը · վե օղուլլար հէմ գըզլար Թէվլիա էյլէտի : Իմոի Կայ-
14 նանըն Ձիւռիկ կիւնլէրի տօղուզ էիւզ ան էրը օլտաու · վե էօլտիւ :
15 Վ՚ Մահալալէէլ ալմոիքտէ պէշ էրը էաշայրտ՝ Յարէդի Թէվլիա էյլէտի : Վ՚ Մահալալէէլ Յարէ-
16 դի Թէվլիա էմոիքտէն սօնկրա՝ սէքիզ էիւզ օմոուզ էրը էաշա-տը · վե օղուլլար հէմ գըզլար Թէվլիա էյլէտի : Իմոի Մահա-
17 լալէէլն Ձիւռիկ կիւնլէրի սէքիզ էիւզ տօղուտան պէշ էրը օլտաու · վե էօլտիւ :
18 Վ՚ Յարէդ էիւզ ալմոիքտէ էր-քի էրը էաշայրտ՝ Ենովքաու Թէվ-լիա էյլէտի : Վ՚ Յարէդ Ենով-
19 քաու Թէվլիա էմոիքտէն սօնկ-րա՝ սէքիզ էիւզ էրը էաշատը ·

վե՛ զղուլար հէմ գըզլար Թէվհիա
20 էլէսի։ Իմի Յարնգին Ճիւմ-
լէ կիւնլէրի ոօգուզ հիւզ ալ-
մըշ իքի հըր օլսու։ վէ հօլսի։
21 Վէ Ենովք ալմըշ պէշ հըր
հաշայըպ՝ Մաթուսաղայի Թէվ-
22 լիա էլէսի։ Վէ Ենովք Մա-
թուսաղայի Թէվհիա էմմիքտէն
սոնկրա՝ իէշ հիւզ հըր Աղահ
իլէ հիւրիւսի։ վէ օղուլար
հէմ գըզլար Թէվհիա էլէսի։
23 Իմի Ենովքուն Ճիւմլէ կիւն-
լէրի իէշ հիւզ ալմըշ պէշ հըր
24 իի։ վէ Ենովք Աղահ իլէ հիւ-
րիւսիւ, վէ պուրտունտաղ իի։
զիրա օնու Աղահ ալըը։
25 Վէ Մաթուսաղա հիւզ սէքսէն
հէպի հըր հաշայըպ՝ Ղամէքի
26 Թէվհիա էլէսի։ Վէ Մաթու-
սաղա Ղամէքի Թէվհիա էմմիք-
տէն սոնկրա՝ հէպի հիւզ սէքսէն
իքի հըր հաշասը։ վէ օղուլար
հէմ գըզլար Թէվհիա էլէսի։
27 Իմի Մաթուսաղանըն Ճիւմլէ
կիւնլէրի ոօգուզ հիւզ ալմըշ
ոօգուզ հըր օլսու։ վէ հօլսի։
28 Վէ Ղամէք հիւզ սէքսէն իքի
հըր հաշայըպ՝ պիր օղուլ Թէվ-
29 լիա էլէսի։ Վէ ատընը Նոյ գո-
յուպ տէսի։ Պու՝ Բապպըն լա-
նէթլէսիյի հէրին սէպէպին-
տէն՝ իշլիմիզտէն վէ էլլէրիմիզին
զահմէթինտէն պիղի բահաթլը-
30 ատըռաձագ ատը։ Վէ Ղամէք Նո-
յուս Թէվհիա էմմիքտէն սոնկ-
րա՝ պէշ հիւզ ոօգուսան պէշ հըր
հաշասը։ վէ օղուլար հէմ գըզ-
31 լար Թէվհիա էլէսի։ Իմի
Ղամէքին Ճիւմլէ կիւնլէրի հէպի
հիւզ հէմմիշ հէպի հըր օլսու։
վէ հօլսիւ։
32 Վէ Նոյ պէշ հիւզ հաշընտա
օլսու։ վէ Նոյ Սէմի՝ Խամը՝ վէ
Յաբեթի Թէվհիա էլէսի։

ՊԱՊ Զ

1 Ա հ վագի՝ օլսու՛ք՝ հէր հիւ-
զիւ իւզէրինէ ատէմիլէր չօղալ-
մաղա պաշլատըգտա՝ վէ ընլարա
2 գըզլար ոօղուսուգտա, Աղահընն
օղուլլարը ատէմիլէրին գըզլարը-
նըն կիւզել օլսուգլարընը կէօ-
րիւպ՝ քէնտիլէրինէ Ճիւմլէ սէչ
սէքլէրինտէն գարըլար ալար։
3 Վէ Բապպ սէպի. Պէ-
նիմ Բուհումմ տայիմա ատէմ
իլէ օղրաշմայա. ընլար իւսան-
լարը սէպէպլինտէն Թէն տիր.
ամմա օնուն կիւնլէրի հիւզ իյիր-
մի հըր օլա։
4 Օլ կիւնլէրտէ հէբրէ Ճէպ-
պարլար վար իի. վէ Աղահընն
օղուլլարը ատէմիլէրին գըզլարը-
նա կիրիպ՝ ընլարտա էվլատ ոօ-
ղուրտուգտան ոօնկրա՝ պուընլար
սանի օլ գաուիմտէն պէրու նամ
սար Ճէպպարլար իի։
5 Վէ Բապպ ատէմին հարա-
մլըղընը հէրտէ չօղալտըղընը՝
վէ հիւրէյի էֆիքհարլէրինին
Ճիւմլէ միւլահազլէրի հէր կիւն
սալի ֆիհնա օլսուգունու կէօր-
6 միւբտէ, Բապպ ատէմի հէրտէ
հափտըղընա փիշման օլսու, վէ
հիւրէյինտէ գաուալէմլէնէի։
7 Վէ Բապպ սէպի. Խարաթը-
ղըմ ատէմի հէր հիւզիւ իւզէրին-
տէն մահվ հաէյիմ, ատէմտէն
թա տավալրատա վէ սիւրթիւ-
նէնլէրէ՝ վէ կէօյիւն գուշլարը-
նա վարընձայէտէք. զիրա օն-
լարը հափտըղընմա փիշման իմ։
8 Ամմա Նոյ Բապպըն նազարը-
տա լութֆ պուլսու։
9 Նոյուն Թէնատիւլիւ պու
տուր. Նոյ սաղըգ՝ վէ տէվրին-
տէ քէսամիլ քիմսէ իի. Նոյ
10 Աղահ իլէ հիւրիւսիւ։ Վէ Նոյ
իւչ օղուլ Թէվհիա էլէսի.
Սէմի՝ Խամը՝ վէ Յաբեթի։

11 վէ հեր՝ Ալասէն հաղորդուն
սա Իսախա օլտու ։ հէմ հեր
12 զաւմ լէվ տալտու ։ Իմոն Ալասէ
հերվի կէօրտիւքի լէվէ Իսախա օլ
մուշ խոն զիրա հերվին իւզէրինաէ
հեր Թէնի հալատնու պօղմուշ խոն ։
13 Վէ Ալասէ Նոյա ասախ ։
Ջիւմլէ Թէնին սէնու էօնիւմէ
կէլսէ ։ զիրա մէլլաթին սէպէպին
սէն հեր զաւմ լէվ տալտու ։ վէ
14 լէվէ պէն ծիլաթը հեր լէվ պօ
զանաղըմ ։ Տէնոնին ջիրալը սա
զանէղատան պիր կիմսի հաճ ։ հէ
միաէ հիւճրիւլլիւ հաճ ։ վէ ծնու
լէյերիաէն վէ սիչաղրատան զինհի
15 լէվ զինհիլլէ ։ Վէ ծնու հաճա
Ջաղըն չօհ պուս տուր ։ Կէմիներն
ուզուն ուզուս իչ հիւզ արչըն՝
էնի էլի արչըն՝ վէ հիւթսէկլիկի
16 օհտուզ արչըն օլտուն ։ Կէմիյէ
այաղլըղա հէրվի հաճատըն ։ վէ
ծնու պիր արչըն միղտարի հօզա
ըլյա տօղտու պիհիրէսին ։ վէ
հէմիներն գահուտտունու հան Թա
ղաճքինա գէյտուն ։ ծնու իչ Թա
17 պագալը հաճատըն ։ Վէ պէն՝
իչհէ պէն քէնտինաէ սիրի Ջա
նը օլան հեր Թէնվի հէօյնէն ալ
Թէնտուան պօղմազ իչհէն՝ հէրվին
իւզէրինաէ սու Թաճխանը կէհի
լիրիմ ։ հէրտէ հեր նէ վար խէ
18 հէլաք օլաճագ ։ Ամմա անվին
իչէ ա՛հարմը սապհէ հաճ յիմ՝
վէ հէմիյէ կիրէհսին ։ սէն ան
օղուլտարըն սա՝ վէ գարըն վէ օ
ղուլտարընըն գարըլտարը պէտա
19 պէրինտէ ։ Վէ ջիւմլէ հայվան
ղատան՝ հեր Թէնտուն պիրեր
ճինհի՝ հէվհինտուն կէմիյէ կէ
Թիրհսին ։ քի հաճըտա սապ սապ
ղայատըն ։ ծնլտը էրքէքլի ալչվի
20 օլա ։ Գուշղատան ջինտէրինտէ
վէ տավարղատան ջինտէրինտէ՝
հէրվին ջիւմլէ սիրթիւճինէնէրվին
սէն ջինտէրինտէ սապ սապղայա
սըն տէյիւ՝ ջիւմլէհինտուն պի
րեր ճինհի սէնվին հաճըտա կէլէ ։
վէ սէն՝ քէնտինէ հեր հէնվի 21
հէյհէքտէն սօ տա՝ հաճըտա
պիրիրտիր ։ քի սանա հէմ ծնը
րա հէյհէնէ օլա ։ Իմոն Նոյ՝ 22
Ալասէն ծնա ջիւմլէ էմր հէ
պիյինվի կէօրէ հղլհախ ։ հղլվ հղ
վախ ։

ՊՂՊ Ի։

Վ է Րտպղ Նոյա ասախ ։ Սէն 1
ջիւմլէ հէվն իչէ կէմիյէ կիր ։
պիրա սէնվի պօս տէվրատէ հաղ
ղուրտումա սապղը կէօրտիւմ ։
հէր փաք հայվանատան քէնտինէ 2
էրքէքլի ալչվի էհտիչէր հէպ
չէր ալտուն ։ վէ փաք օմմայան
հայվանղատան էրքէքլի ալչվի
պիրէր ճինհի ճոճ ։ Կէօրհսէն 3
դուշղարընատան տահի էրքէքլի
ալչվի հէպտիչէր հէպտիչէր ճո
ճ , քի պիւճիհսէն հէր հիւղհս իւ
չէրինաէ պիւրվիյէմ սապ սապ
ղայատըն ։ Ջ իւմա հէպտի հիւնտէն 4
ածնիկա՝ հէր՝ն իւզէրինէ գըրդ
կիսն վէ գըրդ կէնճ հաղմուր հաղ
ալըրըմ՝ , վէ ջիւմլէ հաճխալը
դամ վիւճհիւտա հէր հիւղհս իւ
չէրինաէն մահվ հաճէյիմ ։ Վ է 5
Նոյ՝ Րտպղըն ծնա ջիւմլէ էմր
հէճախյի կիսի հղլհախ ։

Վէ սու Թաճխանը հէրվին իւ 6
չէրինաէ օլտուղտա չէման՝ Նոյ
ալմըշ հիւզ հաղրնատա խոն ։ Իմ 7
ա՛ Նոյ հէմ օլտուղտարը վէ գա
ըրտըղ վէ օղուլտարընըն գարըլա
ըրը սիրէսինտէ Թաճխան տուղա
ըրընըն ահպհպինտաէն կէմիյէ կիր
ահլիրը ։ Փաք հայվանղատան վէ 8
վաք օմմայան հայվանղատան
հէմ գուշղատան վէ հէրվին իւ
չէրինաէ ջիւմլէ սիրթիճինէնէրը
ահն , զինհի զինհի էրքէքլի ալ 9
չվի կիսի իչլինէ Նոյա վատրըղտը ,
Ալասէն Նոյա էմր հճախյինէ
կէօրէ ։

Վ է վագի՝ օլտուղ քի հէճախ 10

կիւնաէն սանկրա՝ Թուփանըն
սուլարը էերին իւղերինէ կէլսի ։
11 Նոյան կ՚օմրիւնիւն ալէը էիւ-
զինձիւ էըլընաս՝ իբինձի այտա՝
այըն ան էէտինձի կիւնիւնաէ՝
հէման ո կիւնաէ պէոյիւը էնկի-
նին հէի փունկարըարը էարըը
սը , վէ կէոյիւն փինձէրէէրի ա-
12 ջըարը ։ Վէ էէրին իւղերինէ
դըրդ կիւն վէ դըրդ կէձէ հաղ
13 մաւր կէլսի ։ Հէման ո կիւնաէ՝
Նոյ վէ Նոյան օղուլարը Սէմ
վէ Խամ վէ Յաբէթ՝ վէ Նոյան
դարըար՝ վէ օղուլարընըն իչ
դարըարը պէրապէրէրինձէ կէ-
14 միչ կիրպիչը , քէնաիչէրի՝ վէ
հէի ձանաւարըար ձինալէրինէ
կէօրէ՝ վէ հէի տաւարըար ձինա-
լէրինէ կէօրէ՝ վէ էէրին իւղե-
րինաէ տէփրէնէն հէի սիւրթիւ-
նէնէը ձինալէրինէ կէօրէ՝ վէ
հէի գուշըար ձինալէրինէ կէօրէ՝
15 հէր սիւրըիւ գանատը գուշ , էա-
նի ձիւմիչ սիրի ձանը օլան Թէն-
աէն՝ իքիշէր իքիշէր Նոյան էա-
16 նընա կէմիչ կիրպիչէը ։ Վէ
կիրպիչէր՝ ձիւմիչ Թէնաէն էր-
քէչըլի տիշիլի կիրպիչէը , Ալա-
հըն ծնա էմր էթմիչի կիսի ։
Վէ Բապպ արաբնաան գափաարը ։
17 Վէ էէրին իւղերինէ դըրդ
կիւն Թուփան օլաւս ։ վէ սուլար
չօղալալ՝ կէմիչ գալաըրարլար ,
18 վէ էէրաէն էիւբսէլի ։ Վէ սու-
լար գաղարըար՝ էէրին իւղերին-
աէ ղայէթ չօղալաըրլար ։ վէ կէմի
սուլարըն էիւղիւնաէ էիւրիւ-
19 ան ։ Վէ սուլար էէրին իւղե-
րինաէ ղայէթ ղիյաաէսի իլէ գա-
պարըրլար , վէ պիւթիւն կէօ-
յիւն ալէընաս օլան հէի էիւձէ
20 տաղլար էօրթիւլան ։ Սուլար՝
ծնարըն իւղերինաէն ծն պէչ սը-
չընն գաղարըար՝ տաղլար էօր-
21 Թիւլան ։ Վէ էէրին իւղերինաէ
տէփրէնէն հէր պիր Թէն՝ կէ-
րէք գուշ կէրէք տաւար՝ կէրէք
ձանաւար՝ կէրէք էէրին իւղե-
րինաէ տէփրէնիր հէր սիւր-
Թիւնէն՝ վէ ձիւմիչ տաւմ հէ-
լաք օլաւս ։ Հէի գարատա օ 22
լանլարատան՝ պուրնու տէրիյին-
աէ հայաթ նէձիէսի օլանլարըն
ձիւմիչսի էօլալու ։ Վէ էէր էիւ- 23
զինձիւ իւղերինաէ հէր վիւձիւա
մահվ օլունաու , առէմաէն Թա
հայվանա՝ սիւրթիւնէնէ՝ վէ կէօ-
յիւն գուշընա վարընձէյէ-
տէք , վէ ծնարը՝ էէրաէն մահվ
օլունաու ։ Վէ էալընըղ Նոյ հէմ
պիրէսինձէ կէմիաէ օլանլար գալ-
մը ։ Վէ սուլար էէր իւղերինաէ 24
էիւղ էլէ կիւն գապարարլար ։

ՊԱՊ Ը

Վէ Ալահ Նոյաս՝ վէ պի- 1
էէսինձէ կէմիաէ օլան ձիւմիչ ձա-
նաւարըարը վէ ձիւմիչ տաւար-
լարը ֆիքրինէ կէԹիրտի ։ Վէ
Ալահ էէր իւղերինէ պիր րիւղ
կէաար կէչիրտի , վէ սուլար Թէս-
քէն օլաւս ։ Վէ էնկինէն փուն- 2
կարըարը հէմ կէօյիւն փինձէրէ-
էէրի գափանարը , վէ էաղմուր
կէօբաէն քէսիլտի ։ Վէ սուլար 3
էէրաէն կիսէ կիսէ չէֆիլմէք-
աէ օլուսա՝ օղ էիւղ էլէն կիւնաէն
սանկրա սուլար ազալմագաա օղ
սուլար ։ Վէ էէմինձի այտա՝ ա- 4
յըն ան էէմինձի կիւնիւնաէ կէ-
մի Արարատ տաղլարընըն իւղե-
րինաէ գարար գըլըը ։ Վէ սու- 5
լար վարարագ ազալմագաա իսի՝
Թա ծնունձաու այտաէք ։ ծնուն-
ձաու այըն իչք էէնէ-նաէ տաղլա-
րըն Թէփիէէլէրի կէօրիւնտիւ ։
Վէ վագի՝ օլաւս՝ քի գըրդ 6
կիւնիւն սանունտա՝ Նոյ էաֆըղ-
ը կէմինի փինձէրէսինի աչ-
մը , վէ գուշղունաու սալը վէր-
աի ։ վէ օ չըգտը , վէ չըգըպ
էօԹէ պէրի աէօնէը իսի՝ Թա
էէրին իւղերինաէն սուլար գու-

8 բոյանձէ յեոէք : Ընաէն՝ սու-
լար եէր իւղերինաէն ազալաը՝մը
աէ յիս կեօղաէք իչիւն՝ եանըն-
ան կեօղերձինի սալը վերաի :
9 Ամմա կեօղերձին քէնաի այաղը-
նըն Թասպանընա տուրաձագ եէր
պուզմատագ իչէ , ծնուն եանընա
կէմիյէ աեծնաիս . զիրա պիւ-
Թիւն եէրին եիւղիւնաէ սուլար
վար իսի . իսիի օ՝ էլինի սալըպ
ծնու սալը , վէ ծնու քէնաի եա-
10 նընա կէմիյէ կէԹիրսի : Վէ
Թէքրար եէաի կիւն տահա պէք-
էյիպ՝ եինէ կէմիաէն կեօղերձի-
11 նի սալը վերաի : Վէ կեօղերձին
ախշամ իւսԹիւ ծնա կէլսի , վէ
իչԹէ աղըընաա՝ պիր Թազէ զէյ-
Թուն եաիրաալը վար իսի . իսիի
Նայ պիլսի քի՝ սուլար եէրին
12 իւղերինաէն ազալաը : Վէ Թէք-
քար եէաի կիւն տահա պէքէյ-
իպ՝ կեօղերձինի սալը վերաի ,
վէ արԹըգ ծնա պիր տահա
տեօնմէաի :
13 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ալԹը
եիւզ պիրինձի եըլտա եվվէլքի
այըն իլը կիւնիւնաէ՝ սուլար
եէրին իւղերինաէն գուրուտու .
վէ Նայ կէմինին գավազընը գալ-
ըրըպ պագաը , վէ իչԹէ եէրին
14 եիւղիւ գուրուտուշ տուր : Վէ
Թքինձի այտա՝ այըն իչիրմի եէ-
տինձի կիւնիւնաէ՝ եէր գուրու-
տու :
15 Վէ Ալահ Նայա սեյվէյիպ՝
16 աէսի . կէմիաէն չըգ՝ սէն վէ գա-
ըրըն վէ օղուլլարըն վէ օղուլա-
ըրընըն գարըլարը սէնին իչէ պէ-
17 բատըր : Ճիւմլէ սէնին իչէ պէ-
բատըր օլան հայվանը հէր Թէն-
աէն՝ կէրէք գուշլարը կէրէք
տավարլարը՝ կէրէք եէր իւղե-
րինաէ սեփերէնէն հէմ սիւրԹիւ-
նէնէլրի պիլէնձէ չըգար . վէ
եէբաէ զայէԹ իչէ արԹասընլար ,
հէմ եէր իւղերինաէ մէյվետար
18 օլուպ՝ չօղալըընլար : Իսիի Նայ՝

հէմ օղուլլարը վէ գարըսը վէ օ-
ղուլլարընըն գարըլարը ծնուն իւ-
չէ պէբատըր չըգարլար . Հէր 19
հայվան վէ հէր սիւրԹիւնէն վէ
հէր գուշ եէրին իւղերինաէ սեփ-
էրէնէնէրին ճիւմլէսի ճինալէ-
րինճէ կէմիաէն չըգար :
Վէ Նայ Բասպա պիր մէզպահ 20
եաիսը , վէ հէր վագ տավար-
ատան վէ հէր վագ գուշատան
ալտը , վէ մէզպահտա պիւԹիւն
եամանլար տուընտու : Վէ Բասպա 21
խոշ գօգուշու գօգլատը , վէ
Բասպա եիւրէյինաէ տէսի քի՝
ՈւրԹըդ տաէմ իչիւն պիր տահա
եէրէ լաՆէթ էմմէյէճէյիմ , է-
յէրչի տաէմին եիւրէյինին միւ-
լահազատը՝ չօճուգլուղունատան
եարատմազ իսէ տէ . վէ արԹըգ
էմտաէյիմ կիւպ պիր տահա
ճիւմլէ եաշայանը գըրմայատա-
ղըմ : ՈւրԹըգ եէր տուրատուգ- 22
ճա՝ էքինի վէ պիչինի՝ սօուգ վէ
սըճագ՝ հէմ եազ ու գըշ՝ վէ
կիւն վէ կէճէ էքսիք օլմայա :

ՊԱՊ Թ

Վէ Ալահ Նայու հէմ օ- 1
ղուլլարընը պէրէքէԹլէյիպ՝ ծնըլ-
բա տէսի . Մէկյէտար օլուպ
չօղալըն , վէ եէրի տօլտուրուն :
Վէ եէրին ճիւմլէ հայվանլարը 2
վէ կեօղիւն ճիւմլէ գուշլարը սիղ-
տէն իւրքիւպ գօրգուսընլար . ծն-
լար՝ եէրտէ ճիւմլէ տէփերէնէնլէր
իլէ վէ տէնիզնին ճիւմլէ պալըգ-
լարը իլէ էլինիզէ վէրիլմիշ տիր :
Հէր տէփերէնէն քի ծնտա հայաԹ 3
վար , սիղէ եէմէք իչիւն օլա .
հէվսինի սիղէ եէչիլ օԹ կիպի
վէրտիմ : Ածագ էԹի ճանը իւ- 4
լէ՝ էՆէի ծնուն գանընը եէմէյէ-
սինիզ : Վէ էլպէԹտէ ճանլա- 5
րընըզ իչիւն գանընըզը արայա-
ճաղըմ . ծնու հէր ճանլարընն
էլինտէն արայաճաղըմ . վէ ա-

տէմին Ձանըները տահէմին էլինտէն՝
գարնատաչը օլան քիմնէնին էլնէ-
6 տէն արայատաղըմ։ Փիմ քի ա-
տէմ գանը տէօքէրսէ, օնուն
գանը տահէմտէն տէօքիւլէճէք
տիր. ղիրա Ալլահ՝ տահէմի
7 քէնտի տուրէթինտէ եավմըշ
պըը։ Իմտի տիզ մէյվէտար օ-
լըպ ջօղալըն. Եէրտէ ղայէթ իլէ
պրթըն, վէ օնտա ջօղալըն։
8 Վէ Ալլահ Նոյա վէ պիլէօնին-
Ձէ օղուլլարընա սէօյլէյիպ տե-
9 մի. Իմտի պէն՝ իշթէ պէն սի-
զնին իլէ վէ սիզտէն սօնկրա զիւր-
պիյէթինիզ իլէ ա՛հպըմը տա-
10 պիթ էտէյիմ, սիզնին իլէ օլան
հեր Ձանլու հայվան իլէ տահի,
կէրէք գուշ՝ կէրէք տավար՝ վէ
կէրէք եէրին հեր Ձանտավարը ի-
լէ քի սիզնին իլէ պէրապէր տիր՝
կիմիտէն ջըգանլարըն Ձիւմլէսի
իլէ, եա՛նի եէրին հեփ Ձանտավա-
11 րը իլէ։ Վէ սիզնին իլէ ա՛հդը-
մը տապիթ էտէյիմ, վէ պրթըդ
Ձիւմլէ թէն թուճանըն տուբա-
րընատն հէլաք օլմայա. վէ պիր
տահա եէրի պօղմադ իչինէն թու-
12 ճան օլմայա։ Անտէն Ալլահ
տէտի. Պէնիմ իլէ սիզնին արա-
նըզտա՝ վէ սիզնին իլէ օլան Ձիւմ-
լէ Ձանլու հայվանըն արաստըն-
տա՝ էպէտի տէվլէթը իչլըճ գօ-
տուղում ա՛հդըն նիչանը պու-
13 տուր. Եայըմը պուղուրթտա գօ-
յայըմ, վէ օ՝ պէնիմ իլէ եէ-
րինն արաստընտա օլան ա՛հդըն
14 նիչանը օլա։ Վէ վագի՝ օլա քի՝
եէրին իչէրինէ պուղուրթ կէ-
թիրտիյիտտէ, եայ պուղուրթ-
15 տա կէօրինէճէք տիր. Վէ պէ-
նիմ իլէ սիզնին արանըզտա՝ վէ
հեր թէնտէն Ձիւմլէ Ձանլու հայ-
վանըն արաստընտա օլան ա՛հդը-
մը Ֆիքրիմ կէթիրէյիմ. վէ
պիր տահա Ձիւմլէ թէնին հե-
լաք էտէճէք տուբար թուճանը
16 օլմայա։ Վէ եայ պուղուրթտա
օլաճագ տըը. վէ պէն ծնու կէօ-
րէճէյիմ քի՝ Ալլահ իլէ եէրին
իչէրինտէ օլան հեր թէնտէն
Ձիւմլէ Ձանլու հայվանըն արա-
տընտա օլան էպէտի ա՛հդը Ֆիքր-
րիմ կէթիրէյիմ։ Վէ Ալլահ 17
Նոյա տէտի. Փէնիմ իլէ՝ եէրին
իչէրինտէ օլան Ձիւմլէ թէ-
նին արաստընտա տապիթ էթ-
տիյիմ ա՛հդըն նիչանը՝ պու
տուր։
Իմտի Նոյուն կէմիտէն չը- 18
գան օղուլլարը՝ Սէմ վէ Քամ՝
վէ Յաբէթ իտի. վէ Քամ՝
Քանանըն պապասը իտի։ Նո- 19
յուն իչ օղուլլարը պուընլար ի-
տի, վէ Ձիւմլէ եէրէ եայըլան
խոլճ՝ պունլարտան իտի։ Վէ 20
Նոյ եէրի իչէմէյէ պաչլատը,
վէ պաղ տիքտի։ Վէ չարպա- 21
տան իչտի՝ սէրխոշ օլտու. վէ
չատըրընըն օրթասընտա ո՛ր-
եան օլտու։ Վէ Քանանըն պա- 22
պասը Քամ՝ պապասընըն չըփ-
լաղլըղընը կէօրիւպ տիշարըտա
իքի գարնատաչընա խապէր վէր-
տի։ Ամմա Սէմ իլէ Յաբէթ 23
պիր էվատ ալըպ՝ իքիսի ու-
մուղլարընա գօտու, վէ արգա-
տան էիբիւյիւպ՝ պապալարը-
նըն չըփլաղլըղընը էօրթտիւ-
լէր. վէ էիւղերի արգատան
չէվիրիվիշ օլմագ իլէ՝ պապալա-
րընըն չըփլաղլըղընը կէօրմէմի-
լէր։ Վէ Նոյ չարատընտան 24
պըլըպ՝ քիւչլիւք օղլունուն օնտա
կէթտիյինի տույտուգտա տե-
տի. Քանան մէլո՛ւն օլսուն. 25
գարնատաչլարընա՝ գուլլար գու-
լու օլսուն։ Հէմտէտի. Սէմին 26
Ալլահը Բապպ միւպարիք օ-
սուն, վէ Քանան օնուն գուլլու
օլսուն։ Ալլահ Յաբէթի կէ- 27
նիչէթսին, վէ Սէմին չատըր-
լարընտա սաքին օլսուն. վէ
Քանան օնուն գուլլու օլսուն։
Վէ Նոյ Թուճանտան սոնկ 28

բա՝ եւչ եհուշ էլսի էբլ նաշա-
29 ու : Վէ Նոյան հէվ կիտնէ-
բի՝ ուօգուշ եհուշ էլսի էբլ
օլտու • վէ էօլտիս :

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ Նոյ օղուլսրը ՍԷՄ՝
Քամ՝ վէ Յաբեթին Թէվե-
տաճը պունըսար ուրը • վէ Թու-
ֆանատան ասնկրա ծնըսրա օ-
2 ղուլսրը ուօղտու : Յաբեթին օ-
ղուլսրը՝ Գոմէր վէ Մադոգ վէ
Մադոյ վէ Յաւան վէ Թուբէլ
3 վէ Մոսոք վէ Թիրաս իսի : Վէ
Գոմէրին օղուլսրը՝ Աշքենաս
վէ Րիփաթ վէ Թողգոմա ի-
4 սի : Վէ Յաւանին օղուլսրը՝
Եղիսա վէ Թարսիս՝ Կիտտիլսր
5 վէ Դոդանլսր՝ իսի : Թայի-
ֆէլէրին տատսրը քէնարէլէրին
վիլայէթլէրինատ՝ հէր պիրի տի-
լինե կէօրէ՝ Թայիֆէլէրատ պա-
պիլէլէրինէ պունըսրատան Թադ-
սիմ օլունտու :
6 Վէ Քամին օղուլսրը՝ Քուշ
վէ Միսիրիմ վէ Փութ վէ
7 Քանան իսի : Վէ Քուշուն օ-
ղուլսրը՝ Սապա վէ Եվիլա վէ
Սաբաթա վէ Ռէգմա վէ Սա-
բեթաքա իսի • վէ Ռէգմանին
օղուլսրը՝ Սապա վէ Դէդան
8 իսի : Վէ Քուշ Նէբրովիմու
Թէվեիա էյլեսի • ուրա՝ էյերսէ
9 ձէպպար օլմայա պաշլատը : Ոու՝
Բատպին Հուզուրումնատա գուվ-
վէթլի աւձը իսի • ծնուն
իչուն՝ Բատպին Հուզուրումն-
ատա Նէբրովիմ կիսի գուվվէթլի
10 աւձը սէնիլսր : Վէ փատիշահլը-
ղընին իսմէիատատը Բաբիլին վէ
Արէգ վէ Աքքադ վէ Քալանէ
իսի՝ Սինաար մէյսրընատա :
11 Օվ մէյսրատան Ասուրա ջըղ-
ատը, վէ Նինուէ իլէ Ռոհովիմ
շէհրինի՝ վէ Քալայի եաֆսատը •
12 Նինուէ իլէ Քալայ ատասրըն-
ատա Ռէսէնին տատի ե-ֆ-ֆէը •
ուրա պէյիւք շէհր իսի : Վէ 13
Մէսսրիմ՝ Ղուդլուլսրը վէ Ա-
նամլսրը վէ Ղաբլսրը վէ
Նէֆթուհլսրը Թէվեիա էյ-
լեսի • հէմ Քամուրեալսրի վէ 14
Քասլուհլսրլսրը՝ ծնըսրատան
Փղշտլսրը ջըղատը • վէ Կափթո-
ղսրլսր ուրդատ : Վէ Քանան՝ իլէ 15
օղուլ Սիդոնու անտէն Փեաի •
հէմ Յէբուսլսրը վէ Ամոր- 16
ղսրլսրը վէ Գէրգեսլսրի • վէ 17
Խեվվիլսրի վէ Արուգլսրը
վէ Սինիլսրի • վէ Արուա- 18
լսրլսրը վէ Սամարիվլսրի վէ Ա-
մաթլսրլսրը Թէվեիա էյլեսի •
ատատէն սոնկրա Քանանլսրլսրըն
գաալիլսրի հայրլսրլսր : Վէ 19
Քանանլսրլսրըն սինորու Սիդո-
նատան Գէրարայէ ուօղուս Թա
Գազայէտէ՝ էն Սոդոմա վէ Գո-
մորա վէ Ատմայա վէ Սեբոյիմ
ուօղուս Թա Լասայէտէ իսի :
Քամին օղուլսրը գաալիլսրին- 20
ճէ՝ սիլսրինճէ՝ վիլայէթլսրին-
տէ էն Թայիֆէլսրինատ պունը-
լսր ուրը :
Վէ Սէմէ տատի էվլատսր 21
ուօղուս, էֆ պ-- Եբերին ճիւմ-
լէ օղուլսրընին պապասը՝ պէօ-
յիւք օլան Յաբեթին գարնաաշը
իսի : Սէմին օղուլսրը՝ Եղամ վէ 22
Ասուր վէ Արփաքսադ վէ Ղուդ վէ
Ա րամ իսի : Վէ Արամին օղուլս- 23
րը՝ Հուս վէ Հուլ վէ Գաթէր վէ
Մաշ իսի : Վէ Արփաքսադ՝ Սա- 24
ղայ Թէվեիա էյլեսի • վէ Սաղայ
Եբերի Թէվեիա էյլեսի : Վէ 25
Եբերէ իքի օղուլ ուօղուս • ա-
րինին ատը Փաղէկ իսի • զնրա
եէր ծուան կիւնէէրինատ Թադ-
սիմ օլուս • վէ գարնաաշընին ա-
ատը Յէկտան իսի : Յէկտանա տա- 26
խի Եղմոդադ վէ Սալեֆ վէ Ա-
ասրմէթ վէ Յարաք • վէ Սդորատ 27
վէ Ուզալ վէ Դէկլա • վէ Դէբատ 28
վէ Աբիմէէլ վէ Սաբա • վէ Ո- 29

փիը վէ Եփեայ վէ Յորաբ տօղ-
սու . պուռնարըն Ճիւմէկի
30 Յեկտանըն օղուլարը տըր : Վէ
պուռնարըն մէքեանը՝ Մէսա-
տէն կիւն տօղուսու տաղը Սո-
31 փերէ վարընձէյեակէ խի : Սէ-
մին օղուլարը գապիլէլէրինձէ՝
տիւէբինձէ՝ վէյայէթէլէրինաէ
Թայիֆէլէրինձէ պուռնար տըր :
32 Նէյ օղուլարընըն գապիլէլէրի՝
Թէվէխաաթէլէրինձէ Թայիֆէլէ-
րինաէ պուռնար տըր . վէ Թու-
ֆանաան ասնկրա էէրուէ Թայի-
ֆէլէր պուռնարաան տաղըլըը-
լար :

ՊՌՊ ԺԱ

1 Ա է Ճիւմէկ էէրուէ լիսան
պիր՝ վէ սէյղէմբէ պիր խի :
2 Վէ վագի՝ օլսու քի՝ կիւն
տօղուսունաան կէօչիւբլէրին-
տէ , Սէնաար տիյարընտա պիր
օվա պուլտուլար . վէ օրաան
3 տաքին օլտուլար : Վէ պիրի պի-
րինէ տէխիլէր քի՝ կէլ քէր-
փիձնէր քէսէլիմ , վէ ծնլարը տա-
Թէշէ փիչնիրելիմ . իսկի քէր-
փիձնէր ծնլարա Թաշ էէրինէ
օլտու , վէ նէֆԹ ծնլարա չամուր
4 էէրինէ օլտու : Վէ տէխիլէր .
կէլ քէնտիմիզէ պիր չէյ վէ պիր
գուլլէ էավիալըմ , քի ծնուն
Թէփէսի կէօյէտէք էէիէ , վէ
քէնտիմիզէ նամ էտինէլիմ .
օլմայա քի՝ Ճիւմէկ էէրին էիս-
5 զիս իւզէրինէ տաղըլալըմ : Վէ
Բաապ՝ տաէմ օղուլարընըն
էավըրգալարը չէյրի վէ գուլ-
6 լէյի կէօյմէյէ էնտի : Վէ
Բաապ տէխի . Իչմէկ պուռնար
պի՛ր գավմ՝ վէ հէփիտինին լի-
սանը պիր պիր , վէ պուռնու
էավմադա պաչըտարըլար . վէ
չիմտի հէր նէ էավմադա նի-
յէԹ էտէրլէրսէ , ծնլարտան
7 մէն՝ օլտընմայաճադ տըր : Կէլ
էնէլիմ , վէ ծնլարընը լիսանընը
օրտաա գարըշտըրտըլըմ , քի պի-
րի պիրինին լիսանընը անկլա-
մայալար : Վէ Բաապ ծնլարը 8
օրտաան Ճիւմէկ էէրին էիսզիս
իւզէրինէ տաղըԹտը . վէ չէյ-
րի էավմադաան Ֆէրաաղաթ
էԹմիլէր : Օնուն իչին ծնուն 9
տաը Խարիլըն այէնէլտի . զիրա
Բաապ օրտաա Ճիւմէկ էէրին
լիսանընը գարըշտըրտը . վէ
Բաապ ծնլարը օրտաան՝ Ճիւմ-
կէ էէրին էիսզիս տաղըԹտը :

Սկմին Թէվէխաաթը պուռն- 10
լար տըր . Սկմ էիսզ էաչընտա
էքէն՝ Թուֆանաան էքի էրլ
ասնկրա Ուրփաքսաղը Թէվէխա
էյլէտի : Վէ Սկմ Ուրփաքսա- 11
դը Թէվէխա էԹմիքտէն ասնկ-
րա՝ պէշ էիսզ էրլ էաշաար ,
վէ օղուլար հէմ գըզլար Թէվ
լիա էյլէտի : Վէ Ուրփաքսադ 12
օԹուզ պէշ էրլ էաշաար , վէ
Սաղայը Թէվէխա էյլէտի : Վէ 13
Ուրփաքսադ Սաղայը Թէվէխա
էԹմիքտէն ասնկրա՝ տէօրԹ
էիսզ իւչ էրլ էաշաար , վէ
օղուլար հէմ գըզլար Թէվէխա
էյլէտի : Վէ Սաղայ օԹուզ 14
էրլ էաշաար , վէ Եբէրի Թէվ
լիա էյլէտի : Վէ Սաղայ Ե- 15
բէրի Թէվէխա էԹմիքտէն ասնկ-
րա՝ տէօրԹ էիսզ իւչ էրլ էա-
շաար , վէ օղուլար հէմ գըզ-
լար Թէվէխա էյլէտի : Վէ Ե- 16
բէր օԹուզ տէօրԹ էրլ էաշա-
ար , վէ Փալէկի Թէվէխա էյ-
լէտի : Վէ Եբէր Փալէկի Թէվ 17
լիա էԹմիքտէն ասնկրա՝ տէօրԹ
էիսզ օԹուզ էրլ էաշաար , վէ
օղուլար հէմ գըզլար Թէվէխա
էյլէտի : Վէ Փալէկ օԹուզ 18
էրլ էաշաար , վէ Ռագաւը
Թէվէխա էյլէտի : Վէ Փալէկ 19
Ռագաւը Թէվէխա էԹմիքտէն
ասնկրա՝ էքի էիսզ տօգուզ էրլ
էաշաար , վէ օղուլար հէմ գըզ-

20 լար Թևվխա էյլեախ ։ Վէ
Ռագաւ օթուզ էքի եըլ հաշա-
յըլ՝ Սերուգու Թևվխա էյ-
21 լեախ ։ Վէ Ռագաւ Սերուգու
Թևվխա էթախքաէն սօնկրա՝
էքի հիւզ եէախ եըլ հաշաալը ,
վէ օղուլլար հէմ գըզլար Թևվ
22 լիա էյլեախ ։ Վէ Սերուգ օ-
թուզ եըլ հաշայըլ՝ Նաքով
23 րու Թևվխա էյլեախ ։ Վէ
Սերուգ Նաքովրու Թևվխա
էթախքաէն սօնկրա՝ էքի հիւզ
եըլ հաշաալը , վէ օղուլլար հէմ
24 գըզլար Թևվխա էյլեախ ։ Վէ
Նաքով էյլիմի տօգուզ եըլ
հաշայըլ՝ Թարայը Թևվխա էյ-
25 լեախ ։ Վէ Նաքով Թարայը
Թևվխա էթախքաէն սօնկրա՝
հիւզ ըն տօգուզ եըլ հաշաալը ,
վէ օղուլլար հէմ գըզլար Թևվ
26 լիա էյլեախ ։ Վէ Թարայ էէթ-
միշ եըլ հաշաալը , վէ Աբրա-
մըն՝ Նաքովուս՝ վէ Առանը Թևվ
լիա էյլեախ ։
27 Վէ Թարայնըն Թևվխաաթը
պուննալը սըզը · Թարայ Աբրա
մըն՝ Նաքովուս վէ Առանը Թևվ
լիա էյլեախ · վէ Առան Ղոլ
28 տաս Թևվխա էյլեախ ։ Վէ Ա-
ռան՝ պապասը Թարանըն էօ
նիւնաեկ տօղտուղուս ոխյարաս
Քիլտանիլէրին ուս ճէրնաեկ
29 էօլտիս ։ Վէ Աբրամ իլէ Նա-
քով՝ քէնաիլէրինէ գարըլար
սըզըլար · Աբրամըն գարըլար-
նըն ասը Սարայ՝ վէ Նաքով-
րուն գարըլարնըն ասը Առանըն
գըզը Մէլքա խոխ , քի Առա-
Մէլքանըն վէ Յէսքանըն պա-
30 պասը խոխ ։ Վէ Սարայ գըզըր
խոխ · ծուժն էվլասը եօղ խոխ ։
31 Վէ Թարայ քէնաեկ օղուս Աբ-
րամը՝ վէ քէնաեկ Թօրնու Ա-
ռանըն օղլու Ղոլտաս՝ վէ քէն-
տի օղլու Աբրամըն գարըլար՝
հէվլինի օլան Սարայը սըզը ,
վէ Քանան ոխյարընա հիմէկ
իչին՝ ընդար իլէ Քիլտանիլէրին
Ուր ճէրնաեկ ջղտը · վէ Խա-
ռանատէք կէլիպ՝ օրատա սա-
քին օլտուղար ։ Վէ Թարանըն 32
կիւնլէրի էքի հիւզ պէշ եըլ
օլտու · վէ Թարայ՝ Խառանատա
էօլտիս ։

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Բապպ Աբրամա տէխի · 1
Տիյարընատ վէ վաթանընատան՝
վէ պապաըրըն էվինէն՝ սանա
կէօսթէրէճէյիմ ոխյարա կիմ ։
Վէ սէնի պէշիւբ Թապիխ է- 2
տէճէյիմ , վէ սէնի պէրէքիլթ
լէյէճէյիմ , վէ սատընը ա՛զիմ
էտէճէյիմ · վէ պէրէքէթ օ
լաճաքսըն ։ Վէ սանա խալը 3
տուա՝ էտէնլէրի պէրէքիլթ-
լէյէճէյիմ , վէ սանա պէա-
տուա՝ էտինէ լա՛նէթ էտէճէ-
յիմ · վէ էվրին հէմ գուպիլէճէ-
րի սէնաեկ պէրէքէթլէնէճէքլէր ։
Վէ Աբրամ՝ Բապպըն սօա 4
տէխիլ կիմի՝ կիմէտի , Ղոլա տա
պիլէխնիճէ կիմէտի · վէ Աբրամ
խառանատան ջըգտըզը զէման՝
էէթմիշ պէշ հաչընտա խոխ ։ Վէ 5
Աբրամ՝ գարըլար Սարայը վէ
գարընտաշընըն օղլու Ղոլտաս
վէ հէմ էտինտիքլէրի մալլէրի-
նի վէ խառանատա գազանդըգ-
լարը ճանըլարը ալըպ՝ Քանան
ոխյարընա կիմէտիյէ ջղտըլար ·
վէ Քանան ոխյարընա կէլտի-
լէր ։ Վէ Աբրամ օ ոխյար- 6
ատան՝ Թա Սիւքէմին մահալլինէ՝
Մօրէ մէշէլիյինէտէք կէչտի ·
վէ օվ զիման օ ոխյարատա Քա-
նանըլլար վար խոխ ։ Վէ Բապպ 7
Աբրամա կէօրիւնիւբ՝ տէխի · Ռա
ոխյարը սէնին զուրիյէթինէ
վէրէճէյիմ · օ տախի օրատա
օնա կէօսթիւնէն Բապպա մէղ-
պահ էտիպը ։ Վէ օրատան 8
Բէթէլին կիւնաօղուսու Թարա-

փլնատա օլան տաղա տօղրու կէօչիւպ՝ չատրըրնը դուբուու, ՀԷՅՆԷ ֆ ԲԷԼԹԷԼ կիւն պաթը-
աընատա՝ վէ Դայի կիւն տօղու-
ատնատա իսի · վէ օբատա Թապ-
պա մէզպահ Հաւիլա՝ Թապպըն
9 ատընա նիատա էյլէսի : Վէ
Ապրամ կէօչիւպ՝ գըպլէյէ տօղ
րու կիտէրէք կէօչմէքտէ իսի :
10 Վէ սէյատատա գըթլըգ օղ
մադ իլէ Ապրամ Մ՚ըսըրա
էնտի, քի օբատա միւսաֆիր
օլա · պիրա օղ սէյատատա գըթ-
լըգ աղրը իսի : Վէ օլատու քի՝
11 Մ՚ըսըրա կիրմէյէ հագլաշըգ-
տա, քէնտի գարըսը Սարայա
տէմի · Իշթէ Հալա պիլիրիմ
քի՝ ատն կիւզէլ չէհրէյի գարը
12 սընը · Վէ օլա քի՝ Մ՚ըսըր ըզար
ատնի կէօրիւնմէ, Պու՝ օնուն
գարըսը տըր ատյէկէր, վէ պէ-
նի Հօլաիւրիւպ՝ ատնի սաղ գօ-
13 յատար : Ֆէրէյմ էյլէ՝ Գըզ
գարընատաղը իմ տէ · Էհօյ Է քի՝
ատնին խաթըրն իչիւն պանա
խայր օլա, վէ ատնին ատպէ-
14 պինատն Ձանըմ Հաշայա : Վէ
վադի՝ օլատու քի՝ Ապրամ Մ՚ը-
սըրա կիրտիբատ, Մ՚ըսըրըզար՝
գարընըն ղայէթ կիւզէլ օլատու-
15 պանու կէօրտիւէր : Էհմ Փա-
րաւոնուն պէչէրի [օնու կէօր-
տիւքատ, օնու Փարաւոնուն Հօ-
նիւնատ մէզ էթտիւէր · վէ գարը
16 Փարաւոնուն Հվինէ ալընատը : Վէ
օնուն խաթըրը իչիւն Ապրամա
իչնատն էյլէսի · վէ օ՝ գոյուն-
լարա վէ սըղըրլարա վէ Հէյ-
լէրէ վէ քէօչէլէրէ վէ խալչըգ-
լարա վէ ատչն Հչ՚քլէրէ վէ
17 տէվէլէրէ մալլը օլատու : Վէ
Թապպ Փարաւոնա վէ օնուն Է-
վինէ՝ Ապրամըն գարըսը Սա-
րատան Հօթիւրիւ պէչտիւք պէ-
18 լալը սաղը : Վէ Փարաւոն
Ապրամը չաղրըրըպ ատչի · Պու
պանա Հթատչին նէ՞ ատը · Նի՞-
չիւն պանա խապէր վէրմէտին
քի՝ պու գարընը տըր · Նի՞չիւն 19
ատչին քի՝ Պու գըզ գարըն-
ատաշըմ տըր, վէ օնու քէնտի-
մէ գարը իչիւն ատըյօր իսիմ ·
ամմա շիմտի իշթէ գարընը՝ ալ
տէ կիթ : Վէ Փարաւոն օնուն 20
իւչէրինէ ատէմլէր մէմուր էթ-
տի · վէ օնու վէ գարըսընը
վէ Ձիւմլէ օնուն օլանը կէօն-
տէրտիլէր :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ Ապրամ Մ՚ըսըրատան՝ 1
Քանանը գըպլէյէ Թաթաֆիլնա
տօղրու չըգտը, քէնտիսի վէ
գարըսը վէ Ձիւմլէ օնուն օլա-
նը՝ Գոլա տաճի օնուն իլէ պէ-
րաբէր : Վէ Ապրամ սիւրիւ 2
իլէ՝ կիւմիւշ իլէ՝ վէ ալԹունն
իլէ ղայէթ ղէնկին իսի : Վէ 3
գօնտաչարընձա՝ գըպլէյէ Թաթա-
ֆիլնատան Իւէթէլէտաւ կէլտի,
Իւէթէլ իլէ Գայինին ատա-
սընատա էվվէլտէն օնուն չատը-
րը օլատուղու Հէրէքատէ : Օլ մա- 4
Հալէ քի՝ մուդատատէմա օբատա
մէզպահ Հաւիլը իսի · վէ Ապ-
րամ օբատա Ալլահըն ատընա
նիատա էյլէսի :

Վէ Ապրամ իլէ կիտէն 5
Գոլուտն տաճի՝ սիւրիւէրի վէ
սըղըրլարը վէ չատրըրլարը վար ի-
սի · Վէ օլ Հէյրատէ պիրլիքատէ տաչն 6
օլմազա սըղմազլար իսի · պիրա
մալլարը չօղ օլմագ իլէ՝ պիր-
լիքատէ տաչին օլմազա գատիր
տէյիլ իսիլէր : Վէ Ապրամըն 7
սիւրիւսիւնիւն չօպանլարը իլէ՝
Գոլատն սիւրիւսիւնիւն չո-
պանլարը արատընատանիպա՝ սիւչ
սիւ · վէ օղ պէյման օ տէյար-
տա Չանանլըլար վէ Փէրիզլի-
լէր տաչին իսի : Վէ Ապրամ 8
Գոլատա տէմի · Չէհրիմ էյլէ,
պէնիմ իլէ տէնէն ատընատա՝ վէ

ջոպանլարըմ իւր սէնին ջոպան-
լարըն ալասընտա նիզա՝ ոլ
մասըն · զիրա պիղ գարընտա-
9 ջըզ : Ճիւմէ Եէր սէնին Ա-
նիւնտէ տէյ՛լմի · քէրէմ Էյ-
լէ՝ պէնտէն այրըլ · Էյէր սէն
ոալա կիտէրսէն , պէն սաղա
կիտէրիմ · վէ Էյէր սաղա կի-
տէրսէն , պէն ոալա վարըրըմ :
10 Իմոի Ղոլա կէօղլէրինի գալ
արըրսա՝ Յորգանընդն Ճիւմէ
տայիրէսինի կէտրտիւ քի՝ Բապպ
Սոդոմ վէ Գոմորու պօզմազ-
տան էվվէլ Ճիւմէյի Սէդովա
վարընճայտաէք Բապպըն Ձէննէ-
Թի կիտի՝ Մըսըր տէյարը կիտի
11 տուվարըմըզ մահալ իտի : Վէ
Ղոլա քէնտուլէ Յորգանընդն
Ճիւմէ տայիրէսինի սէչի՝
կիւնտօղտուստնա տօղրու կէօչ
արւ · վէ օնլար պիրի պիրինդ-
12 սէն այրըլըը : Ապրամ Քանան
տէյարլըտա սաբին օլտու ·
Ղոլա տա օլ տայիրէսէքի Քէր-
Լէքտէ տաբին օլտուզ՝ Յաարը
13 Նը Սոդոմտաէք գուրտու : Վէ
Սոդոմլուն Էհտալիսի՝ զալիթ
քէօթիւ վէ Բապպըն հուզուր-
ընտա կիւնահքետը իտիլէր :
14 Վէ Բապպ Ապրամա՝ Ղոլա
օնտան այրըլըդտան սոնկրա
տէտի · Շիմտի կէօղլէրինի գալ
արը տա՝ օլտուդուն մահալտէն
փօրէտտա վէ գըպլէյէ վէ կիւն-
տօղուստնա վէ կիւնտաթընընա
15 տօղրու պադ · Զիրա կէօրտիւ-
յիւն Ճիւմէ Եէրի՝ տանա վէ
սէնին զուրրիյէթինէ վէրէճէ-
16 յիմ Թա հայէտաէք : Վէ
զուրրիյէթինի Եէրին Թօզ Թօփ-
ըտաը կիտի պէհէտաղ հայէճէյիմ ·
Էյլէ քի պիր քիմսէնէ Եէրին
Թօզ Թօփրտազընը տայտպիլիրսէ ,
սէնին զուրրիյէթին տէ տայը-
17 ը : Գալդ շու Եէրի ուզուն-
լուղունճա վէ Էնվիյինճէ կէզ-
զիրա օնու փանա վէրէճէյիմ :
18 Վէ Ապրամ չատըրընը էֆթիդ
կիթէտ , վէ Քէբրոնտա օլան
Մամբրէ մէշէլիյինէ տաբին
օլտու · վէ օրատա Բապպա
մէզպահ Եասիտը :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վ Է վագի՝ օլտու քի Սէ-
նաար փատիշահը օլան Ամար-
բաղընն՝ Ելլասար փատիշահը Ա-
րիովքտան՝ Եղամ փատիշահը
Քոդողագոմորտան՝ վէ Թայիթէ-
լերին փատիշահը Թադգաղընն
կիւնէլէրինտէ , պունլար՝ Սոդո-
2 մուն փատիշահը Բարա իլէ՝
վէ Գոմորուն փատիշահը Բար-
սա իլէ՝ Ադմանընն փատիշահը
Սէնաբ իլէ՝ վէ Սէբոյիմին փա-
տիշահը Սիմէտար իլէ՝ վէ Բա-
ղա Եաղն Սէգողորտան փատի-
շահը իլէ Ձէնէք էյլէտիլէր :
3 Հէմ պունլար Սիդդիմ տէրէ-
սինտէ Եաղնի Թուզ տէնիզին-
տէ պիլ էմԹիֆթագ պէրիբտէ-
լէր : Օն էքի Եըլ Քոդողագո-
4 մուր գուլտուգ էմԹիլէր , վէ
օն իւչտնճիւ Եըլընտա ա՛սը օլ
տուլար : Վէ օն տէօրտինճիւ
5 Եըլընտա Քոդողագոմոր վէ պիլէ-
սինէճ օլան փատիշահլար կէ-
լիպ , Աստարոթ Կարնայիմտէ
Ռափայինլէրի՝ վէ Համտէ Զու-
զիլիլէրի՝ վէ Շաւէ Կարիաթեմ-
տէ Էմիմլէրի՝ հէմ Քոռիլէրի
6 քէնտիլէրին Սէիր տաղընտա՝
Թա Էլօղ Եանընտաա օլան Էլ-
փատանէտաէք վէրտուլար : Վէ
7 տէօնիւտ՝ ԸնմտաէվտաԹէ Եանի
Կադէտ կէլտիլէր , վէ Ամա-
զիկիլէրին Ճիւմէ Նահիէսինի՝
վէ ԱսատանԹամարտաէ տաբին օ-
լան Ամորլուլարը տախի վուր-
տուլար : Վէ Սոդոմ փատիշա-
8 հը վէ Գոմոր փատիշահը վէ
Ադմա փատիշահը վէ Սէբոյիմ
փատիշահը վէ Բալընըն Եանի

Սեգովքան փառիշաՀը չզըլա՝ ծնլար իլէ ՀՆԸ էթմէք իչՀն Սիդդիմ աէրէսինաէ Թապուր
9 ափղաիլէը, քի Եզամըն փառիշաՀը Ռոգողագամոր իլէ՝ վէ Թայնիէլէրին փառիշաՀը Թագ-
գաղ իլէ՝ վէ Սենաարըն փառիշաՀը Ամրափաղ իլէ՝ վէ Եբ-
լաարըն փառիշաՀը Արիովաբ իլէ՝ պու աէօրթ փառիշաՀ օլ
10 պէշ իլէ ՀՆԸ իԽ։ Վէ Սիդդիմ աէրէսի ՆէՀիթ գուլլուլարը իլէ տօլու իսի. վէ Սոգոման վէ Գոմորան փառիշաՀլարը գաչըա՝ օրտա տիւշտիւլէը. վէ գալանլար տաղա գաչարլար։
11 Վէ ծնլար՝ Սոգոման վէ Գոմորան հէմ մալլէրինի վէ հէմ զաՀիրէլէրինի ալըա՝ կիթտիլէը։
12 Վէ Աբրամին գարընտաշը օղլու Սոգոմտա ասլին օլան Ղոտաու՝ հէմ ծնան Ղիւմլէ մալինի ալըա կիթտիլէը։
13 Վէ պիր գաչգըն քիսի կելիա՝ Իապանի Աբրամա խաբէր վէրտի. վէ օ՝ Նաբողան գարընտաշը վէ Անէրին գարընտաշը Ամորլու Մամբրինին մէՀէլիլինաէ ասլին իսի. զիրա պունլար Աբրամ իլէ ա՛Հտլաշ
14 մըշլար իսի։ Վէ Աբրամ՝ գարընտաշլարն էսիր սիւրիւլտիւ-
լիՀնիւ իշլէթտիկտաէ, քէնտինին նէէթիշտիրտիկի էվ ուշադլարը-
նը իւչ եիւզ ՕՆ աէբիզ նէՀիբ-
րի սիւրիւա՝ ծնլարըն ալտըն-
15 ՀԱ Դամասգաէ սէյիրթտի։ Վէ քէնտիսի հէմ գուլլարը կէՀէ իլէ ծնլարըն իւղլերինէ հէր ԹաբաՀատան հիւՀիւմ իսիա՝ ծնլարը վուրտու. վէ ծնլարը՝ Տըմըշկըն ասըանտա օլան Ռոգագ
16 լէտաէք գօվլաատը։ Վէ ՀիւմլԷ հէյվանը հէրի կէթիրտի. հէմ տաՀի գարընտաշը Ղոտաու վէ ծնան մալինի՝ վէ գարըլարը ատլխի վէ խալգը կերի կէթիրտի։

Վէ օ՝ Ռոգողագամորու վէ ծնան իլէ պէրապէր օլան փառիշաՀլարը վուրմագտան աէծնտիւբաէն ասՆկրա, Սոգոմ փառիշաՀը ծնու գարընտաշը Շաւէ աէրէսինէ՝ էանի փառիշաՀ աէրէսինէ չզգաը։ Վէ Սաղէմին փառիշաՀը Մէլքիսէդէկ էբմէք վէ շարապ չզգարաը. վէ օ՝ ԱլլաՀ Թաաղանըն քէՀանինի իսի։ Վէ օնա խայր տուա՝ էակպ աէտի. Աբրամ՝ կէօբէրին վէ էերին ՍաՀիպի ԱլլաՀ Թաաղատան միպարէք օլտուն. Վէ ԱլլաՀ Թաաղա միւԹէպարիք օլտուն, քի աէնին սիւյԽինէրինի էլինէ Թէսլիմ էԹտի. օ տաին օնա Հիւմլէսինտաէն ծնտաղըգ վէրտի։
Վէ Սոգոմտաէն փառիշաՀը Աբրամա աէտի. Կուփտաղաըրը պանա վէր, վէ մալի քէնտինէ ալը գօ։ Վէ Աբրամ Սոգոմ փառիշաՀընա աէտի. կէօբէրին վէ էերին ՍաՀիպի ԱլլաՀ Թաաղէյէ էլիսի գալաըրըմ քի՝ ՀիւմլԷ սէնին չէյէրինաէն՝ իսիլիքտաէն այագ գաալը գայըշընա վարընՀա հիչ սիյր չէյ ալմայըմ, քի Աբրամը սէն զէնկին էԹտիմ աէմէյէսին, անՀագ ուշագլարըն էկ աէյինտաէն՝ վէ պէնիմ իլէ կէլէն աաէմլէրին՝ էանի Անէրին վէ Եսքողան վէ Մամբրինին հիսաէսինտաէն զայըի. ծնլար քէնտի հիսաէլէրինի ալընըլար։

ՊԱՊ ԺԱ

Պու չէյլէրտաէն սօնկրա, բիւյատա Բապպըն աէօղիւ Աբրամա օյուզ աէտի քի՝ Գօրգմա Աբրամ, պէն սանա սիյիէրիմ. էՀրին զայէԹ չօգ օլաՀագ։
Վէ Աբրամ աէտի. Նա Էհենտիմ Եհովա՝ պէն էվլատ-

ազգ հեթէոյ եբեն՝ վե եվիմին
մալբի պու Ցմոբզգը Եղնազար
եբեն՝ պատա նե՞ վերհեբսին։
3 Հեմ Աբրամ ասաի. Իշմե
պատա զիբրիկեմ վերմաին,
վե իշմե պատա՝ եվիմին քեօ-
4 լեսի վարիա՝ օլսբ։ Վ՚ իշմե
Բասպըն ասօղիս ծոա Ելիեզ ա-
ան. Գոս՝ վարիսին օլմայաձագ,
ելսա քի պաղբընաան չոգաձագ
օյան՝ օ սենին վարիսին օյա-
5 ձագ ազը։ Վ՚ ծնոս ասիչորը
չա չոգարբպ ասէսի. Հալա հեօ-
չի տօղոսս պագ, վե հըզարզ-
լորը սայ, էչեր ծնլորը սայ-
մաղա գաակը իսեն. հեմ ծնոա
ասէսի քի՝ Ջիբրիկեմին պեչ-
6 լե օյաձագ ազը։ Վ՚ ե՝ Բասպ-
պա ինանոսը, վե պասնոս ծոա
սատագաե սայոր։
7 Վ՚ ծոա ասէսի. Գին՝ պու
ասիչորը սանոա միբոա վերմ-
իչնեն՝ սենի Քիլսանիկերին ոս
Ընէրնեսէն չոգաբան Բասպ իմ։
8 Վ՚ օ ասէսի. Եա՝ Էնիենեմ
Եհովա՝ ծնոս միբոա ալսձաղը
9 մը նեսե՞ն պիկե չիմ։ Վ՚ ծոա
ասէսի. Պատա պիր իւչ հըսբզգ-
սանոա՝ վե պիր իւչ հըսբզգ-քե-
չի՝ վե պիր իւչ հըսբզգ գոչ՝
վե պիր գոսիրոս վե պիր հեօ-
10 չերձին եսվիոսոս ալ։ Վ՚ ե
պսէնըսրըն Ձիսմիկոսին ծոա ալ-
սը, վե ծնլորը օրեթասան եսր-
սը, վե հեր պիր վարչայը եչի
իկե գարչը պե գարչը գօսոս.
11 սմմա գոսչսրը եսմսաալ։ Վ՚ ե
եչեչերին իսզեբինե գոսչսր էն-
սի, վե Աբրամ ծնլորը գօվ-
12 սոս։ Վ՚ վագի՝ օլսոս քի՝
հիսնեչ պաեթար իբեն, Աբրա-
մըն իսզերինե պիր ապըր ոչդոս
սիսչսիս. հեմ իշմե ծոան իս-
զերինե պեչիւք գարանըգդ գօր-
13 գոսոս սիսչսիս։ Օլսեմ Աբ-
րամա ասէսի. Սահիհան պիչ
քի՝ զիսրիկեմին քհնսիկերին
օլմայան սիչարսա զսրիսպ օյա-
ձագըսր, վե ծնլորա գոսչոսգ
հեթսիրհնէքերբ. վե ծնլորա
սեօրեթ հիսզ ևրչ ձհիա հչ-
իչեձհքերբ։ Հեմ սասի պէն՝ 14
ծնլորըն գոսչոսգ հսհձհքերբի
թայիքհչ հիսբմ հսհձհչիմ.
վե ծնոան սանկրա չոգ մայ ի-
ևրչ չոգաձագլսր։ Վ՚ սէն սե- 15
լսմեթ իևրչ պասպալորընա վա-
րսձագըն. հչ իմմեթիսորըգ
իևրչ սեչին օյսնաձագսրն։ Վ՚ 16
ծնլսր՝ սեօրսիսնձհիս սեիվրսհ
պսրսչսա սեծնհնէհքերբ. զիրա
Ամօրհյոսլորըն հսրսսմազ ըսրը՝
չմմեիչհչհք սսհա թեչմսմ օյ-
մսաը։ Վ՚ վագի՝ օլսոս քի՝ 17
կիսնեչ պաեթընձա՝ գօյոս գա-
բան.գգ օլսոս. վե իշմե պիր
թիսեթեչն չիսչհսան վե սեթեչ
ս՚ևրիվ օվ վհարչալարըն ապա-
սընսան կիևչսի։ Օվ կիսնսհ 18
Բասպ Աբրամ իևրչ ս՚հա չե-
սիշհպ սեէսի. Պոս սիչարը Մը-
սըրըն ըրմսազընսան թհա սեչոյիք
ըրմսազա՝ Եփրասա ըրմսազընսահ
սենին զիսրրիկեմինե վերսիմ.
կհնեզիկերն վե կհնեզիերին վե 19
կհգմոնսսլսարը վե Քհսոիերին 20
վե Փերեզիերին վե Ռսփայիմն-
երին, վե Ամօրհյոսլորը վե Քա- 21
նանըգլորը վե Գհրգեսիերին վե
Եհեոսսլսսլորը։

ՊԱՊ ԺԳ

Վ՚ Աբրամըն գարչըսը Սարայ՝ 1
ծնոս ասօղոսրմազ իսի. վե ծնոսն
պիր Մըսըրըգ խագայըգը վար
իսի, քի ծնոսն սսրը Հագար
իսի։ Իմմե Սարայ Աբրամա 2
սեէսի. Իշմե հագա Բասպ պէ-
նի ասօղս ըմսդսան մեն՝ հեթսէ,
քհրհմ հչիե՝ խագայըգըմա կիր,
պհչքի ծնսան օղոչ հսմնհչիմ.
վե Աբրամ Սարանըն սհօղհս-
նիս սմինկհսսի։ Վ՚ Աբրամ 3

Քանան ախյարընտա ան էըլ
ապին օլտուգան ատնկրա ,
Աբրամըն գարըսը Սարայ՝ Մը
սըրը խալայըղը Հագարը ա-
ղա , վե ծնու քէնտի գօճասը
Աբրամա գարը իչուն վերտի ։
4 Վէ օ՝ Հագարա կիրտի , վե
համիլէ օլտու ։ վե համիլե օլ
տուղունու կէօրտիւքտե , գա-
սրընը ծնուն կէօղուննտե խօր կէօ-
5 րիւնտիս ։ Վէ Սարայ Աբրամա
ատի ։ Պանա օլան զուլմ՝ սե-
նին իւղերինե օլտուն ։ պէն խա-
լայըղըմը գօյնուննա վէրտիմ ,
վե համիլէ օլտուղունու կէօր-
տիւքտե , ծնուն կէօղէրինտե խօր
կէօրիւնտիւմ ։ Բաղպ պէնիմ
իլե սէնին պէչինինտե հիւքմ
6 էյլէսին ։ Վէ Աբրամ Սարա
յա ատի ։ Իչինէ խալայըղըն
էլինտե տիր , ծնա՝ կէօղէրինէ
խօշ կէօրիւնէնի էյլէ ։ վե Սա-
րայ ծնա ճէֆիա էյլէսիքտե ,
ծնուն եիւղիւնտէն գաչտը ։
7 Վէ Բաղպըն մէլէյի ծնու
չէօլտե տու փունկարընըն կա-
նընտա՝ Սուր կօղունտա օլան
փունկարըն կանընտա պուլտու ,
8 վե ատի ։ Էյ Սարանըն խա-
լայըղը Հագար՝ նէրէկտէն կէ-
լիյօրսուն , վե նէրէկէ կիտե-
յօրսուն ։ վե օ՝ պէն գատընընըմ
Սարանըն եիւղիւնտէն գաչայո-
9 րում ատի ։ Վէ Բաղպըն մէ-
լէյի ծնա ատի ։ Գատընընտա
ատ ան , վե ծնուն էլի ալթընը-
10 տա միւթի՛ օլ ։ Չէմ Բաղ-
պըն մէլէյի ծնա ատի ։ Չիւրը-
լիյէթինի զույէթ իլե ջօղալ
տաճտաղըմ , չէօյլե քի ջօղլու-
11 զունտան տայըլտըյա ։ Անտն
Բաղպըն մէլէյի ծնա ատի ։
Իչինէ սէն համիլէ սին , վե օ-
զուլ տօղուրտաճագըն , վե ա-
տընը Իսմայէլ գօյտըն ։ զլրա
12 Բաղպ ճէֆիանը իչինէտի ։ Վէ
օ՝ Հագատի տաւմ օլաճագ ։ օ-
նուն էլի հէր քէսին իւղէրինէ՝
վե հէր քէսին էլի ծնուն իւ-
ղէրինէ օլաճագ ։ վե Ռիւմլէ
գարընտաչըրընըն հէնիւնտէ տա-
քին օլաճագ տըր ։ Իմտի օ՝ 13
քէնտիսի իլե սէօյլէչէն Բաղպըն
տաքնտա՝ վ ահիմին Անլտհը սըն
ատի ։ զլրա ատի քի՝ վ ահիմ
սէն տնկրա՝ պուրտա ս տա
խի կէօրի՛էօրմիւյուտ ։ Անտն 14
հօղիւրլիւ օլ գուլյունուն տաը-
նը՝ Լահայրօյի գուլյուսու գօ-
տու ։ իչինէ օ՝ Կադէս իլե Բա-
րադըն արասընտա տըր ։
Վէ Հագար Աբրամա պիր 15
օղուլ տօղուրտու ։ Վէ Աբրամ՝
Հագարըն տօղուրտուղու օղլու-
նուն տաընը Իսմայէլ գօտու ։
Վէ Հագարըն Աբրամա Իսմա- 16
յէլի տօղուրտուղու զիմանն Աբ-
րամ աէքսէն յէլըը եաչընտա
խոն ։

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ Աբրամ տօղսան տօղուղ 1
եաչընտա իչէն՝ Բաղպ Աբրա-
մա կէօրիւնտիւ , վե ծնա ա-
ատի ։ Պէն Ռիւմլէյէ գատիր Ա-
լահ իմ ։ Հէնիւմտե եիւրիւ , վե
քէամիլ օլ ։ Վէ պէնիմ իլե սէ- 2
նին պէչինինտե ա՝ Հարըմը գօյուղ՝
սէնի զայէթ իւլ զոյէ ջօղալ
տաճտաղըմ ։ Իմտի Աբրամ եիւ- 3
զիւ իւղերինէ տիւշտիւ , վե Ա-
լահ ծնուն իլե սէօյլէչէրէք տե-
ատի ։ Պէն իսէ՝ իչինէ սէնին ի- 4
լէ ա՝ Հարըմ վար , վե ջօգ թա-
յիֆէլէրինն պատսաը օլաճագ-
սըն ։ Վէ արթըգ տաըն Աբ 5
րամ սէնիլմէսին , ամմա սէնին
տաըն Աբրահամ օլսուն ։ զլրա
սէնի ջօգ թայիֆէլէրինն պատա-
սը էթհամ ։ Վէ սէնի զայէթ 6
իւլ զոյէ ջօղալտաճտաղըմ , վե
սէնի թայիֆէլէր էտէճէկիմ ։
վե սէնտէն փատիշահլար չըգա-

7 Ճագլար : Վէ պէնիմ իլէ ան-
նին պէ՛նինտէ հէմ անոնէն
սօնկրա տէվլէրինձէ զիւրրիյէ-
թինին պէ՛նինտէ էպէտի ա՛ն-
տէյիւ՝ ա՛նտըմը սապիթ կոե-
ձէ՛յիմ, քի սէնին՝ վէ անոնէն
սօնկրա զիւրրիյէթինին Ալլահը
8 օլայըմ : Վէ սանա վէ անոնէն
սօնկրա զիւրրիյէթինէ զարիպ
օլսուդան ալիյարը՝ ձիւմլէ Փա-
նան ալիյարընը էպէտի միւլք
իչիւն վէրէձէ՛յիմ. վէ ծնըլ-
ըրըն Ալլահը օլաձաղըմ :
9 Վէ Ալլահ Աբրահամա ան-
տի . Իմոի սէն՝ վէ անոնէն
սօնկրա զիւրրիյէթինի՝ տէվլէ-
րինձէ՝ ա՛նտըմը հըփզ կոեմի-
10 նիզ : Պէնիմ իլէ սիզին պէ՛յ-
նինիզտէ՝ վէ անոնէն սօնկրա
սէնին զիւրրիյէթինին պէ՛նին-
տէ հըփզ կոեձէ՛յինիզ ա՛նտը-
պու սուբ . Սիզտէն հէր էր-
11 քէք սիւննէթ օլունսուն : Իմ-
մի ղուշքինիզտին էթինին սիւն-
նէթ կոեսթէրիյիզ, վէ պու՝ սէ-
նիմ իլէ սիզին պէ՛նինիզտէ
12 ա՛նտ նիշանը իչիւն օլա : Վէ
սիզտէն հէր սէքիզ կիւնլիւք
էրքէք՝ տէվլէրինձէ՛ էվտէ ո-
ղլան վէ անոնի զիւրրիյէթին-
տէն օլայըզ ձիւմլէ էՃնէպի-
լէրտէն ապէ իլէ սաթուն այը-
13 նան՝ սիւննէթ օլունսուն : Ի-
վինտէ ոօղան վէ ապէ իլէ սա-
թուն այընան էլպէթթէ սիւն-
նէթ օլունսուն . վէ ա՛նտըմ
թէնինիզտէ էպէտի ա՛նտ իչիւն
14 օլա : Վէ ղուշքիէսինին էթի
սիւննէթ օլմայըզ՝ սիւննէթ-
սիզ օլան էրքէք՝ օլ քիմսէ քէն-
տի գաւմընտան հէյրաթ օլունա .
օ՝ ա՛նտըմը իսթիաղէթիմիշ տիր :
15 Հէմ Ալլահ Աբրահամա
տէմի . Գարըն Սարանըն սաթ-
նը Սարայ փախի չաղըրտմա, ամ-
մա ծնուն սաթը Սարրա օլսուն :
16 Վէ օնու պէրէքէթլէյէձէ՛յիմ,

հէմ սանի սանա օնուն պիր
օղուլ վէրէձէ՛յիմ . վէ օնու պէ-
րէքէթլէյէձէ՛յիմ, վէ Թայիֆէ-
լէր օլաձագ տըր . օնուն գավմ-
լար վասիհասընտըը չըգաձագ-
լար : Վէ Աբրահամ ևիւզիւ 17
գէյուն սիւջիւտ կիւլտիւ . վէ
ևիւրէյինտէ տէմի . Հէյ՝ ևէր
հաշընտա օլան սաէմ ևէ՞ր-
սօղլա՞ր մը . վէ Սարրա սօգ-
սան հաշընտա իքէն սօղուրա-
ձա՞գ մը : Վէ Աբրահամ Ալ 18
լահա տէմի . Փէնաչքի Իսմա-
յիլ սէնին հուզուրունտա հա-
չայա : Վէ Ալլահ տէմի . Պէ- 19
լի , գարըն Սարրա՝ սանա օ-
ղուլ սօղուրաձագ , վէ սաը-
նը Իսահակ գէյսուն . վէ օնուն
իլէ՝ հէմ օնտան սօնկրա օնուն
զիւրրիյէթի իլէ ա՛նտըմը էպէ-
մի ա՛նա իչիւն սապիթ հաէձէ-
յիմ : Իսմայիլ հագգընտա սաթի 20
սէնի իչիւթմիմ . իչիթ օնու պէ-
րէքէթլէյիպ՝ մէյվէսաը գըլա-
ձաղըմ, հէմ օնու զայէթ իւլ
զայէ ջօղաչտաձաղըմ . օն իւլ
պէյ թէվլիտ հաէձէք , վէ օ-
նու՝ պէօյիւք Թայիֆէ հաէձէ-
յիմ : Ամմա հէվէձէք ևըլ պու 21
վաղըթտա՝ Սարրանըն սանա
սօղուրաձաղը Իսահակ իլէ ա՛ն-
տըմը սապիթ հաէձէ՛յիմ :
Իմոի օնուն իլէ սէյրէձէ՛մ չի 22
պէ՛թիրսիքտաէ՝ Ալլահ Աբրահա-
մըն հանընտան հօսթարը չըգար :
Վէ Աբրահամ քէնտի օղլու 23
Իսմայէլի վէ ձիւմլէ էվինտէ
սօղմուշլարը վէ ապէյէսի իլէ
ձիւմլէ սաթուն այընտըզընը՝
Աբրահամ էվինին սաէմլէրի
արասընտա օլան հէր էրքէյի
այրը՝ օնլարընը ղուշքիէ էթինի
հէման օվ կիւնտէ սիւննէթ
էթտի , Ալլահըն օնա սէյրէ-
մէյի կիպի : Վէ Աբրահամ՝ 24
ղուշքիէսինին էթի սիւննէթ օ-
լունսուդտա՝ սօղսան սօղուզ

25 Հաչընտա իսի : Վէ օղուս Ի-
մայէլ՝ ղուբիէսինին էթի սիւն-
նէթ օլունտուգտա՝ ան իւչ եա-
26 չընտա իսի : Հէման օլ կիւնտէ
Ա բրահամ՝ օղուս Իսմայէլ իլէ
27 սիւննէթի օլունտու • Վէ էվինին
Ձիւմլէ աաէմլերի՝ էվօէ ոօղան
վէ էձնէպի քիմսէլէրտէն ագ-
չէ իլէ սաթուն ալընան՝ պի-
լէսինձէ սիւննէթի օլունտուլար :

ՊԱՊ ԺԲ.

1 Վէ Բապպ օնա Մամբրէ
մէչէլինէ կէօրիւնտիւ , վէ
օ՝ կիւնլուն ըսըճագ վագթը-
ա չաարը գափուսունտա օ-
2 թուրուր իսի : Իսկի կէօզլերի-
նի գալարըրդ պագտը , վէ իլթէ
գարշըսընտա իւչ քիսիէ տու-
րույօր իսի • վէ կէօրթիւքլէյին՝
չաարը գափուսունտան ծնլարը
գարշըլամտըգ սէյիրթաի , վէ
էէրէ պէրապէր թէմիննա է-
3 սիսի՝ տէսի • Իֆինտիմ , հա-
լա էյէր նազարընտա լուԹֆ
պուլտում իսկ , քէրէմ էյլէ՝
դուլունան մէքեանընտան կէչ-
4 մէ • Վէրէիմ էյլէ՝ ազաձըդ տու
ալընաըն , քի այագլարըդ ըզը
հայգաալընալար , վէ ազաձըն ալ
Թընտա իսԹիրահաթ էտին •
5 Վէ պէր լօգմա էքմէք կէԹի-
րէյիմ , վէ հիւրքլէրինիզի
գուվվէԹլէնտիրին , անտէն կէ-
չին• չիւնքի պունուն իչիւն գու-
լունուդուն եանընա կէչտիկիդ •
վէ ծնլար տէսի քի՝ նիձէ տէ-
6 սին իսկ , էյլէձէկ էյլէ : Վէ
Ա բրահամ չաարըա Սարրայա
սէյիրտիպ տէսի • Թէզ՝ իւչ
չինիք սիմիա ունու եօղուր , վէ
7 փիտէէր իսի : Անտէն Ա բ-
րահամ [illegible] ըլալ տաէյիրթաի ,
վէ պէր քէօրպէ վէ էյու պու-
զաղը ալըպ՝ ուչուղա վէրտի •
վէ օ՝ օնու չափուձագ հազըր-
լատը : Իմդի Թէքրէ հաղը իլէ 8
սիւա հէմ հաղըրլատըդը պու-
զաղըյը ալըպ՝ էօնէէրինէ գօ-
սու • քէնտիսի տէ ազաձըն
ալԹընտա եանլարընտա տու-
րուր իսի , վէ ծնլար էէտի :
Վէ օնա տէսիլէր • Գարըն Սար- 9
րա նէրէտէ տիր • օ տա տէ-
սի • Իչլէկ չաարըտա տըր :
Անտէն Բապպ տէսի • ԻչլէկԹէ 10
Թէ կէչէձէկ էըլ տանա տէօ-
նէրիմ • վէ իչլէկ գարըն Սար-
րայա օղուլ օլաձագ • իմդի
Սարրա օնուն արդաընտա օ-
լուպ՝ չաարըրն գափուսունտա
սինկլէր իսի : Վէ Ա բրահամ 11
հէմ Սարրա իսԹիյարլանմըշ
վէ կիւնէէրինի կէչըրմիշ իսի-
լէր • գարըլարա օլակէլէն ա՝-
տէԹ Սարրատան քէսիլմիշ է-
սի : Վէ Սարրա տէրունինտէ 12
կիւլիւպ տէսի • «Էն գօձատըգ-
տան սօնկրա՝ սէքս՝ մը սիւրէ-
ձէյիմ • էֆէնտիմ տախի իսի-
Թիյարլանմըշ տըր : Վէ Բապպ 13
Ա բրահամա տէսի • Սարրա նի՞-
չին պէյլէ կիւլտիւ , վէ՝ պէն
գօձամըշ իքէն կէրչէքտէն տօ-
ղուրո՞ւրմույում տէսի : Բապ- 14
պա կիւշ նէյինէ վա՞ր մը • կէ-
լէձէկէ էըլ պու վագըԹտա
սանա տէօնէրիմ , վէ Սարրա-
նըն օղլու օլաձագ : Վէ Սար- 15
րա՝ կիւլմէսիմ տէյէրէք՝ ին-
քէար էթտի , պիրա գօրգտու •
տամա օ տէսի • Եօք , կիւլ-
սիւն :

Վէ օլ տաէմլէր օրատան 16
գալգըպ՝ Սոդոմա տօղրու պագ-
տըլար • վէ Ա բրահամ ծնլարը
կէօնտէրմէք իչիւն՝ պէրապէր
կիւԹտի : Վէ Բապպ տէսի • 17
Պէն՝ հաէձէկիմի Ա բրահամ-
տան կիւլչէ՞միկիմ • Ձիւն քի 18
Ա բրահամ էլպէԹԹէ պէյիւք
վէ գավի Թայֆէֆ օլաձագ տըր •
վէ էէրին Ձիւմլէ Թայֆէֆլէրի

19 ծնաւս պէրէգրինէ՛ներէն։ Ձի՛ բա ծնու պիտիրիմ, քի քէնաի օղուլարընա վէ քէնաննաէն սօնգ
բա հվիննէ Թէնակիհ հատէ՛ք, վէ ծնլար սաաղաճի վէ ա՛
տալէճ ինշրա հոխ՝ Րապպըն
20 հօշունու հրիվ հաէ՛ճէքլէր։ Թա քի Րապպ Աբրահամա խպրար հէմսիյինի ինշրա հատ։
21 Վէ Րապպ ատաի։ Սոդոման վէ Գոմորուն ճիէրհաալը չօղալ
մըղը իշնի, վէ ծնլարըն կիհ
նահը ղայէճ աղըրլաշըղը ի
22 շնի, հալա էնէյիմ, վէ պիւա
պիւճիւն պանա կէլէն ճիէրհա
ա՞ հէօրէ մի հէմսիյը կէօ
րէյիմ։ վէ էյէր հօդ խատ
23 պիւէ՛յիմ։ Խմոի օղ աատիւճէր օ
րաաան աէ՛ճնիւա՝ Սոդոմա տօղ
րու կիհէմսիյէր։ վէ Աբրահամ տահա՝ Րապպըն էճնիւնտէ տու
րուր խոի։
23 Վէ Աբրահամ հապլաշըպ տէ
մի։ Ա՞ճապա սաաղը՞ տա մը ճիաղը իշէ պէրաապէր հէլաք է
24 տէ՞ճէքճէն։ Պէլքի օ շէհրին իշնի
տէ էլէ սաաղը վար։ ա՛ճապա իշինտէ օլան էլէ սաաղ իշնի
ա՛ճիվ հէմսիյիա՝ օ մահալն հէլաք
25 հօ՞ր մի՞նիշն։ Հաշա քի սէն պուն
ճուլայըն իշ հաէ՛նիշն, քի սա
ադը ճիաղը իշէ պէրաապէր հօշունիւճէնիշն, վէ սաաղ ճիա
ադը կիհի օլա։ Հաշա սէնաէն։
Ճիւմլէ հէրնին Հաքիմի ա՛տա
26 լէթ հէմ՞ղ մի։ Վէ Րապպ ատաի։ Էյէր Սոդոմաա՝ շէհ
րին իշինտէ էլէ սաաղը պուլ
սըրսամ, ծնլարըն սէպէպինի
էն ճիւմլէ պուա մահալէ ա՛ճիվ
27 հաէրիա։ Վէ Աբրահամ ճէվապ վէրիպ ատաի։ Իշմէ շիմտի
պէն Թօպրագ վէ քիւլ լաքէն՝
Էճէնտիմ իշէ աէօյլէմէ՛յ պաշ
28 լատմա։ Պէլքի էլէ սաաղսան պէշ էքսիք օլսը, օ պէշ լ
շնի պիւճիւն շէհրի պօղա՞րմը
սըն։ օ տահի տէտի։ Էյէր օ
րաաա դըրդ պէշ պուլսրսամ,
պօղմամ։ Վէ Թէքրար պիր տա 29
հա ծնա սէօյլէյիա՛ տէտի։ Պէլ
քի օրաաա դըրդ պուլսընուր։
օ տահի տէտի։ Օլ դըրդըն սէ
պէպինան՛ն փախի էմմէմ։ Վէ 30
օ տէտի։ Փէրիմ էյլէ՝ Էճէնտիմ զաղապէ կէլմէսին, վէ սէօյ
լէյիմ։ Պէլքի օրաաա օմուզ
պուլսընուր։ օ տահի տէտի։
Էյէր օրաաա օմուզ պուլսուր
սամ, էմմէմ։ Ընտէն օ տէ 31
տի։ Իշմէ շիմտի Էճէնտիմ
նէ՛ սէօյլէմէ՛յ պաշլատմ։
Պէլքի օրաաա էյիրմի պուլսը
նուր։ օ տահի տէտի։ Օլ է
յիրմի՛ն սէպէպինան՛ փէ պօղ
մամ։ Ընտէն օ տէտի։ Փէրիմ 32
էյլէ՝ Էճէնտիմ զաղապէ կէլ
մէսին, վէ հալըճըղ պուա տէճ՛
սէօյլէյիմ։ Պէլքի օրաաա օն
պուլսընուր։ օ տահի տէտի։
Օն քիշինէն սէպէպինան՛ն փէ
պօղմամ։ Վէ Րապպ Աբրա 33
համ նէ՛ սէօյլէմէ՛յ պիճիր
տի կիպի կիհմա։ Աբրահամ
տա քէնտի մահալինէ տէօնտիւ։

ՊԱՂ ԺԹ

1 Վէ օղնէն մէլէքլէր՝ ահշամ
իւսէ՛ճիւ Սոդոմա կէլտիլէր։
վէ Ղոտ Սոդոմուն գափու
սունտա օճուրուր խոի։ վէ
Ղոտ կէօրիւնճէ՛ ծնլարը գալ
շըլմըշտը գալդը, վէ էճիւճիւ
2 էրէ պէրաապէր Թէմինտա էս
տի՝ տէտի։ Իշմէ հալա էճ
ֆէնտիլէրիմ՝ քէնէմ էտին, գուլ
ուճուղուն էվինէ տէօնիւա՝ պուա
կէճէ գալըն, վէ այագլարընըզը
եայացըն։ վէ սապահ էրքէն
գալդըզ՝ էօլսընուղա կիտին։
ամմա ծնլար՝ Եօք, էլլա կէճէ
մէյտանտա գալըրըզ տէտիլէր։
3 Վէ ծնլարա չօդ զոր էճմի, վէ

ծնա տէօնիւզ՝ էվլինէ կիրակի-
լէը · վէ ծնլարա զէյափկեճ է-
սիպ՝ պօղաչալար փիշիրսի , վէ
էֆսիլէը ։
4 Օնլար եաճմազտան էվվէլ՝
չէհրին հֆալսի՝ էօնդ Սոդոմ
լուլար՝ կէնճանէն իսմէիլյարլա-
րա վարընճա՝ ճիւմլէ գավմ
հէր եանտան էվվ գուշլէթը
5 լար ։ Վէ Ղովաու չաղըրըպ՝
ծնա տէսիլէը · Պու կէճէ սա-
նա կէլէն աստվիլէր նէ ըէտէ
սիր · ծնլարը պիզի չըգար , քի
6 ծնլարը պիզիլիմ · Վէ Ղովա ծն-
լարա գափուսան չըգըպ՝ գա-
փույու արաբնատան գասիասը ·
7 Վէ տէսի · Ույ գարընտաշլարըմ՝
քէրէմ էտիպ եարատմազըդ էվ
8 մէն ։ Իշլէդ չևմոի լբի գըզըմ
վար քի՝ էրբէք պիլմիճիլէր ,
ծնլարը չևմոի սիպէ չըգարայըմ
սա , ծնլարա էֆօղլէրինիզտէ
խօշ օլանը էյլէյին · անճաղ
պու աստվիլէրէ պիր չէյ էյլէ-
մէն , չևն քի տամըմըն կէօլկէ
սինէ պուռնուն իչիճն կիրպիլէը ։
9 Ամմա ծնլար տէսիլէը · Կէրի
սուր · Հէմ տէսիլէը քի՝ Պու
քևմանէ միւսաֆիրլիյէ կէլըի ,
վէ հաբիմ օլմազ խոթէյար · չևմ-
ոի սանա ծնլարսան պէճէկը է-
տէրիզ · վէ աստվի՝ էօնդ Ղով
սու զույէթ իլէ զըրլասըպ՝ գա-
փույու գըզըմազա եապըշաըը-
10 լար ։ Ամմա օ աստվիլէր էյլէրինի
ուզատըպ՝ Ղովաու հանըլընա
էվլին իյլինէ կէթիրտիլէը , վէ
11 գափույու գասիասըպ ։ Վէ
էվլին գափուսունտա օլան ա-
տէսիլէրի՝ քևչևքտէն պէօյիյե-
տէք՝ քէօրլևք իլէ վուրտուպ ,
շէօյլէ քի՝ գափույու պուլմազ-
տան ա՝ճիզ գալըպլար ։
12 Վէ օ աստվիլէր Ղովաու տէսի-
լէր քի՝ Պուրատա տատա քի-
մի՞ն վար · կիւվէյինի վէ օղուլ-
լարընը վէ գըզլարընը՝ վէ շէհր-
տէ հէր նէն վար խէ՝ պու մա-
հալտէն չըգար ։ Ջ իրա պիզ պու 13
մահալի խարապ էտէճիյիզ ·
չևն քի ծնլարըն ճիբրևաղը Բաղ-
պէն հուզուրունտա պէօյիւք օլ-
սուս , վէ Բաղպ պիզի ծնու պօզ-
մազա կէճնտէրտի ։ Վէ Ղովա 14
չըգըպ՝ վէ գըզլարընը ալան կիս-
վէ յիւէրինէ պէօյէկիպ տէսի ·
Գաշգըն՝ պու մահալտէն չը-
գըն , զևրա Բաղպ պու շէհրի
պօզամազ տըր · ամմա կիւվէ-
յիւէրինէ խօրաթա կէօրիւնտիս ։
Վէ սապահ օլսուզու կիպի , 15
մէլեքլէր Ղովաս ատճէլ էթմի-
րիպ տէսիլէը · Գալ՝ գարընը
վէ հաղը օլան իքի գըզլարընը
ալ , օլմայա քի՝ չէհրին ա՝զա
պընտաս հէլաք օլասըն ։ Վէ օ 16
ոյալանընը իբէն , Բաղպ ծնու
ատճըաղընտան՝ օլ քիմսէյէր օ-
նուն էվլինէ վէ գարընսընըն էվլի-
նէ վէ գըզլարընըն էվլինէ էա-
փըշլալար , վէ ծնու չըգարըպ՝
շէհրին տիշարըսընտա գօսուրսար ։
Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ ծնլա- 17
րը տիշարը յա չըգարընտա՝ տէ-
սի · Ճանընը գուրթարմագ իչ-
չևն գաչ · արաբնա պագմա ,
վէ պիւթիւն պու տույիրճէտէ
տուրմա · տաղա գաչ , օլմայա
քի հէլաք օլասըն ։ Վէ Ղովա 18
ծնլարա տէսի · Խայըը , քէ-
րէմ էյլէ էֆէնտիմ · Իշլէդ չևմ- 19
ոի գուշլան սէնին նազարընտա
լութֆի պուլմուշ սուր , վէ ճա-
նըմըզ սաղ սագլամագ իչէ՝ պա-
նա պէօյիւք իհսան գըլըպն ·
ամմա պէն տաղա գաչամամ ,
օլմայա քի՝ պէլա պանա էրի-
չէ տէ էօյէյիմ ։ Իշլէդ չևմոի 20
պու չէհր՝ օլայա գաչմազա եա-
գըն տըր , հէմ օ՝ քիւչևք տիւր ·
քէրէմ էյլէ օլայա գաչայըմ ,
օ՝ քիւչևք տէ յի՞մի , վէ ճա-
նըմ սաղ գալա ։ Վէ ծնա տէ- 21
սի · Իշլէդ պու չէյտէ տաճի

բէձանը գասպուլ էթմիմ, քի սէյլէմէյին շէհրի խարապ էթ-
22 մէյիմ։ Թէզ՝ օլայա գաչ · զի-
բա սէն օրայա էէթիշինճէյէ-
տէք՝ հիչ պիր նէսնէ կաէմիմ.
ծնուն իչնուն օվ շէհրին ատընը
23 Սէգովը գօտու։ Ղովա Սէգով
բա կիրկը կէնն՝ կիւնէչ էերին
իւզէրինէ տօղայօր խոխ։
24 Օլաէմ Բապպ Սոդոմ վէ Գո-
մորուն իւզէրինէ՝ կէօքաէն Բապ-
պէն Թարաիքնատան քիւքիւրթ
25 վէ աթէչ էաղընըրը։ Վէ օվ
շէհրլէրի՝ վէ պիւթիւն օվ տա-
յիրճէյի՝ վէ օվ շէհրլէրին ճիւմ-
լէ էհալիսինի՝ վէ էերտէ պի-
26 թէնի հէլաք էթմի։ Վէ ար-
տընատան ծնուն գարըսը կէրի-
յէ պագտը, վէ Թուզ տիրէ-
յի օլտու։
27 Վէ Աբրահամ սապահնան
էրքէն գալդըգ՝ Բապպէն էօ-
նիւնատ տուրտուղու մահալէ
28 կեօր։ Վէ Սոդոմուն՝ վէ Գո-
մորուն իւզէրինէ՝ վէ օվ տայի-
րէնին ճիւմլէ էերի եիւղիւնէ
պագտըգտա, կէօրտիւ քի՝ իչլէթ
օվ էերտէն քիւլնան թիւթիւնիւ
կիպի թիւթիւն չըգայօր խոխ։
29 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Ալլահ
օվ տայիրէնին շէհրլէրինի պօղ-
տուղունտա՝ Ալլահ Աբրահամը
խաթըրընա կէթիրտի, վէ Ղով
տուն օվ տաքին օլտուղու շէհր-
լէրի խարապ էթմէյինէ՝ Ղով-
տու հէլաքլէյին օրթատընատան
չըգարտը։
30 Իմոի Ղովտ Սէգովտատն չը-
գըպ՝ էքի գըզը իչլէ պէրապէր
տաղտա տաքին օլտու, զիրա
Սէգովտտա տաքին օլմազտա գօր-
գար խոխ · վէ քէնտինի հէմ իւ-
քի գըզը պիր մաղարատտա տա-
31 քին օլտու։ Վէ պէօյիւք գըզ
քիւչնէյէ տէխի · Պապամըզ ինի-
թիյար տըր, վէ էերտէ քիմսէ
եօգ քի՝ ճիւմլէ էերին ա-
մէթինէ կէօրէ պիզէ կիրէ։
Կէլ պապամըզտա չարապ իչիրէ- 32
լիմ, վէ ծնուն իչէ էաթտալըմ,
վէ պապամըզտան զիւրրիյէթ
հըմըզ էտէլիմ։ Իմոի օվ կէճէ 33
պապաըրընա չարապ իչիրտի-
լէր, վէ պէօյիւք գըզ կիրիպ՝
պապասը իչէ էաթտալ · վէ օ՝
ծնուն էաթըպ գալդըգընը տույ-
մատը։ Վէ վագի՝ օլտու քի էր- 34
թէսի կէճէ՝ պէօյիւք գըզ քիւ-
չնէյէ տէխի · Իչթէկ տիւն կէճէ
պապամ իչէ էաթտալըմ · պու
կէճէ տաիսի ծնա չարապ իչի-
րէլիմ, վէ կիրիպ՝ ծնուն իչէ
էաթ, վէ պապամըզտան զիւր-
րիյէթ հըմըզ էտէլիմ։ Վէ օվ 35
կէճէ տաիսի պապաըրընա չա-
րապ իչիրտիկտէ, վէ քիւչնէյէ գըզ
գալդըգ՝ ծնուն իչէ էաթտալը ·
վէ օ՝ ծնուն էաթըպ գալդըգընը
նը տույմատը։ Պէօյիւքէճ Ղով 36
տուն իքի գըզը՝ պապաըրընը-
տան համիլէ օլտուղտար։ Վէ 37
պէօյիւյիւ պիր օղուլ տօղուր-
տու, վէ տաքին Մօվաբ գօ-
տու · պու՝ Մովաբըլըլարընը պա-
պասը տըր՝ թա պու կիւնէտէք։
Վէ քիւչնէյիւ՝ օ տաիսի պիր օ- 38
ղուլ տօղուրտուղ՝ տաքընը Բէ-
նամմի գօտու · պու՝ Ամմընլու-
լարընը պապասը տըր՝ թա պու
կիւնէտէք։

ՊԱՊ Ի

Վէ Աբրահամ օրատատն գըպ- 1
լէ տէ յարընա տօղուղու կէօջտիւ ·
վէ կադէս իլէ Սուրուն արա-
սընտա տաքին օլտուղ՝ Գէրարա-
տէ միւսաֆիրը օլտու։ Վէ Աբ- 2
րահամ քէնտի գարըսը Սար-
րատան հօթէրիւնէ՝ Ըզզ գարըն-
տաչըմ տըր տէխի · Վէ Գէրա-
րընըն փատիշահը Աբիմէլէք
կէօնտէրիպ՝ Սարրայը ալտը։
Ամմա Ալլահ Աբիմէլէյէ կէ- 3

ՀՀ բնչասընտա կելիսլ՝ ծնա տէ-
տի · Իշմէկ ալաբղին գաբբնըն
սէպէպինաէն հօլիւբսիւն · զի-
4 բա ծնուն գօմասը վար : Աբի-
մելէք իսկ ծնա հաղաշմամբը
իտի · վէ օ տէտի քի՛ Եա՛ Րապ՝
սատղ Թայիֆէյի՞ տախ մի
5 հօլտիւբիւբսիւն : Օ պանա Գըղ
գաբբնատաշըմ ալը տէ՞ՀՀտիմ · վէ
պու քէնտիսի տախ՝ Գաբբն-
տաշըմ ալը տէտի · պէն պու-
նու ատղրու ևիւբէք իլէ վէ փաք
6 էլեը իլէ էյլէտիմ : Վէ Ա՛ղաՀ
ծնա բիւյատէ տէտի · պէն տա-
խի պիլտիմ՝ քի՛ սէն պուննու ատղ
րու ևիւբէք իլէ էյլէսին , հէմ
տախի սէնի՝ պանա կիւնահ ևԹ-
ՀՀքատէն հաիրիկէտիմ · ծնուն ի-
չիւն սէնի ծնա հաղաշմադա
7 գօմասըմ : Ամմա շիմտի գաբը
յը գօմասընա տէծնտէր · զի-
բա օ՝ փէյղամպէր ալը , վէ
սէնին իչիւն տուա՝ հատ , վէ
հաշայասըն · լաքին էյէր սէն
տէծնտէրմէզսէն , պիւ քի՛ էյ-
պէԹԹէ հօլիւբսիւն , հէրվ քէն-
սին՝ հէրվ Ձիւմլէ սանա միւ-
Թա՛ղէք օլսուն :
8 Աընտէն Աբիմելէք սապահ-
տան հրքէն գալդըտ՝ Ձիւմլէ
գուլաբընը չաղրըտը , վէ հէմ
պու սէօզլէրի ծնըտ աինկէր ի-
քէն սէօյլէտի · վէ տահմինը
9 զայէԹ գօրգտուբտար : Վէ Աբի-
մելէք Աբրահամը չաղրըտ՝ օ-
նա տէտի · Փիրէ նէ՞ էյլէսին ·
հէմ պէն տանա նէ՞ գապահաթ
էԹտիմ՝ քի՛ իւզերիմէ վէ փա-
տիշահլըղըմզին իւղերինէ պէօյիւք
կիւնահ հէԹիսին · պանա՝ իչ-
10 էնմէյէՀՀէք իշէը իչէտին : Հէմ
Աբիմելէք Աբրահամա տէտի ·
նէ՞ կէօրտիւն քի պու իշի իշէ-
11 տին : Վէ Աբրահամ տէտի ·
Թահղիղտան պու մահալտէ Ա՛Ղ
լահըն գօրգուտու հօգ սանը՝ վէ
գաբըմ տէպէպինաէն պէնի հօլ-

տէ բիւյատըն տա՝ Ղէրար
տա : 12 Վէ Աբրահամ
Սարրայը ղըյարէԹ էյլէտի ·
հէմ Րապ Սարրայա տէյլէտի
քի կիւսի էյլէտի : Իմտի Սար-
րա համիլէ օլտուտ՝ Աբրահամա
իհտիյարընտա՝ Ա՛ղահընն օ-
նա տէտիյի ղէմանտա պիր օ-
ղուղ տօղրուտու : 3 Վէ Աբրա-
համ՝ քէնտինէ տօղան՝ էօնէ

Սարրանըն ծնա տօղուբատուղու
օղուննուն սաբնը Խահակ գօ-
4 տու : Վէ Աբրահամ օղուս Ի-
սահակը՝ սէբիղ կիւնդիւք էբէն՝
Աղահըն ծնա էմը էթախէյի կի-
5 պի սիւննէթ էթախ : Վէ Աբ-
րահամ՝ օղուս Խահակ քէնաիւ-
յէ տօղուտուղուս զէմանն՝ եիւզ էա-
6 շընտա խախ : Վէ Սարրա տէ-
պի . Աղահ պէնի կիւշխիւբ-
տիւ . հէր իշխտէն պէնիմ իշէ
7 սէվինէճէք տիր : Հէմ տէպի .
Աբրահամա քի՞մ տէր խոխ-քի՝
Սարրա էվլատլար էմղիրէճէք
տիր . զիրա իսհակ-ճընաիւ-
8 օղուլ տօղուբատուս : Վէ ջօճուգ
պէջիյիւսիւ՝ սիւտտէն քէսիլտի .
իմոի Խահակ սիւտտէն քէ-
սիլտիյի կիւնտէ՝ Աբրահամ պիր
պէջիյիք զիյափէթ էշլէտի :
9 Վէ Սարրա՝ Մըսըրըը Հա-
գարըն Աբրահամա տօղուբատու-
ղու օղուննուն զիվգիննախ յինի
կէօրիւս՝ Աբրահամա տէպի .
10 Պու խալայըը վէ օղուննու գօվ .
զիրա պու խալայըըն օղլու՝ օղ-
լուս Խահակ իշէ պէրապէր վա-
11 րիա օղմայաճագ տըր : Վէ պու
շէյ Աբրահամ՝ օղուս հագդըն-
տա զայէթ կիւճ կէօրիւննաիւ :
12 Ամմա Աղահ Աբրահամա տէ-
պի . Օղլան իշնիւն վէ խալայը-
զըն իշնիւն պու սաննա կիւճ կէօ-
րիւնմէյնի . Սարրանըն սաննա
հէպի սէյլէտտյի սէօղննիւնիւ տինի-
լէ . զիրա սաննա զիւրրիյէթ
Խահակտա անկըլաճագ տըր :
13 Վէ խալայըզըն օղլունու տախի
Թայինէք էտճէհյիմ. զիրա զիւր-
14 րիյէթին տիր : Վէ Աբրահամ՝
սապահսան էրքէն գալգըպ՝ էբ-
մէք վէ պիր Թուրսիմ սու ալ-
տը , վէ հագարըն ումուզունա
գօտու , վէ օղլանը տա վէրիպ՝
ծնու կէօնտէրտի . վէ օ կիտիպ՝
Բէերսաբիյէ չէօլիւնտէ էօթէ պէ-
15 րի կէչէր խախ : Վէ Թուրսիմ-
տան սու տիւքէնտիքտէ , օղլա-
նը չալըլարըն պիրի ալթընա
պրագտը : Վէ օղ աթըմը գա- 16
տար ուզաղա վարըպ՝ գարշըտան
օթուրտու . զիրա տէպի-քի՝ Ձօ-
ճուղուն էօլտիյիւնիւ կէօրմէ-
յիմ . վէ գարշըտան օթուրտու ,
վէ սէօնիի գալըըրըպ աղտատը :
Վէ Աղահ օղլանըն սէսինի ի- 17
չիթտի . վէ Աղահըն մէյէյի
կէօքտէն հագարա չաղըրըպ՝ օ-
նա տէպի . Հագար՝ սանա նէ՞
օլտու , գօրգմա . զիրա Աղահ՝
օղլանըն սէսինի ծնուն օլտու-
ղու մահալտէ իշիթտի : Գալգ՝ 18
օղլանը գալըրը , վէ էլնի իլէ
ծնա էափրը . զիրա ծնու պէօ-
յիւք Թայինէք էտճէհյիմ : Վէ 19
Աղահ ծնուն կէօղէրինի աչ-
տը , վէ պիր սու գույուստա
կէօրտիւ . վէ վարըպ՝ Թուլու-
մու սու իլէ տօլտուրտու , վէ
օղլանա իչիրտի : Վէ Աղահ օղ- 20
լան իլէ իտի , վէ պէջիյիւտիւ . վէ
չէօլտէ սաբնի օլուպ՝ պէջիյիք
օգճու օլտու : Վէ Փառան չէօ- 21
լինտէ սաբնի օլուպ՝ անասը օ-
նա Մըսըրը տի յարընտան պիր
գարը ալը վէրտի :
Վէ վագի՝ օլտու-քի օղ- 22
մանտէ՝ Աբիմէլէք հէմ սեբա՛ո-
քէրի Փիքօղ Աբրահամա սէօյ-
լէյիպ տէտիլէր . ձիւմլէ իշնէ-
տիյինն չէյլէրտէ Աղահ պէրա-
պէրինճէ տիր : Վէ չիտմի պու- 23
րատա պանա Աղահ իլէ եէմին
էթ-քի՝ պանա վէ օղլումա վէ
օղլումուն օղլունա խիյանէթ-
լիք էթմէյէճէքսին . իլտա պա-
նա վէ շու միւսաֆիր օլտու-
ղուն պէյատա՝ սանա էթմէյիմ
իհսանըա կէօրէ հտէճէքսին : Վէ 24
Աբրահամ տէպի . Պէն եէմին
հտէրիմ : Վէ Աբրահամ՝ Ա- 25
բիմէլէյին գուլլարը զոր իլէ ալ-
մըպլարը սու գույուստա հագ-
դընտա Աբիմէլէյէ Թա՛զիր էթ-

26 ան։ Վէ Աբիմելէք առի
Գու չէյլ քիմ էթմիյինի սիլ
մէմ, հէմ սէն առ պանա խա
պէր վերմէյին, վէ պէն տախի
պու կիւնէն մա՛տա իշիթմէ-
27 միշ խոխմ։ Վէ Աբրահամ գո
յունլար վէ սըղըրլար ալըպ՝
Աբիմելէյէ վերտի, վէ իքիսի
28 ա՛նտ քէսիշտիլէր։ Վէ Աբրա
համ՝ գոյունլարըն էյիսի տիշի
գուզուլարընը այրըմա գօտու։
29 Վէ Աբիմելէք Աբրահամա տէ
ոտի. Գու՝ այրըմա գօտուզուն
էյիսի տիշի գուզուլար նէ՞ տիր։
30 Վէ օ առի քի՝ Գու էյիսի տի
շի գուզուլարը էլիմէն ալասըն,
շէօյլէ քի ծնլար պու գոյոյու
պէնիմ գազարըլըմա պանա շէ-
31 հատէթ իչիւն օլալար։ Գու
նուն իչիւն օ մահալէ Բէրսա
բէէ տէտի. ղնրա իքիսի օրատա
32 էէմին էթտիլէր։ Վէ Բէրսա
բէէտէ ա՛նտ քէսիշտիլէր. ան
տէն Աբիմելէք իլէ սէրա՛սքէրի
Փիքօղ գալգըպ՝ Փղշտըլարըն տի
յարընա տէօնտիւլէր։
33 Խոխմ օ՝ Բէրսաբէէյէ ագաճ
լար տիքտի. վէ օրատա էպէտի
Ալլահ Եհովանըն սաոընա նիտա
34 էթտի։ Վէ Աբրահամ Փղշտը
լարըն տիյարընտա պիր չօգ
կիւնէր միսաֆիր օլտու։

ՊԱՀ ԻԸ

1 Ալէ վոգի՝ օլտու քի պու
չէ յէհոտէն սօնկրա, Ալլահ Աբ
րահամը իմմիհան էտիպ օնա
տէտի. Եա՛ Աբրահամ. վէ օ՝
2 իշիթ պէն տէտի։ Վէ օ տէ
տի. Հալա օղուննու՝ սէվտիյին
պիրիձիյինի՝ Իսահակը ալ, վէ
Մօրիա տիյարընա վար. վէ օ-
նու օրատա՝ սանա սէյէձէիմ
տաղլարընն պիրի իւղէրինէ պիւ
թիւն եանմա գուրպանը սուն։
3 Խոխմ Աբրահամ սապահտան
էրքէն գալգըպ՝ էշէյինի սէմէր
լէտի, վէ պիչէսինձէ իքի ու
շագլարընը՝ հէմ օղուն Իսահա
կը ալըպ. վէ պիւթիւն եանմա
նըն օտունլարընը եարտը, վէ
գալգըպ՝ Ալլահըն օնա տէտի
մահալէ վարտը։ Վէ ի-
չիւնճիւ կիւնտէ Աբրահամ էօղ
լէրինի գալտըրըպ՝ իրագատան
մահալէ կէօրտիւ։ Խոխմ Աբ
րահամ ուշագլարընա տէտի քի՝
Սիզ էշէք իլէ պուրատա օթուր
ուն, վէ պէն հէմ օղլան օրա
յատէք վարալըմ, վէ սէճտէ
էտէլիմ, անտէն սիզէ տէօնէ
րիզ։ Անտէն Աբրահամ պիւ
թիւն եանմանընն օտունլարընը
ալըպ՝ օղուն Իսահակըն իւղէրի
նէ գօտու, քէնտիսի տէ սէճէշ
իլէ պըչաղը էլինէ ալըպ՝ իքիսի
պէրապէր կիթմիլէր։ Վէ Ի-
սահակ պատասը Աբրահամա
սէօյլէյիպ տէտի. Պա՛պամ.
վէ օ՝ Իշիթ պէն օղլում տէտի.
վէ օ տէտի. Իշիթ աթէշ վէ
օտուն, էա պիւթիւն եանմա
իչիւն գուզու նէ՞րէտէ տիր։
Վէ Աբրահամ տէտի. Ալլահ
քէնտինէ պիւթիւն եանմա ի-
չիւն գուզու թէտարիք էտէձէք
տիր, օղլում. վէ իքիսի պէրա
պէր կիթմիլէր։

Վէ Ալլահըն օնա տէտիյի
մահալէ կէլմիլէր. վէ Աբրա
համ օրատա մէզպահ էտիփըպ՝
օտունլարը տիքտի. վէ օղլու
Իսահակը պաղլայըպ՝ օնու մէզ
պահա՝ օտունլարընն իւղէրինէ
գօտու։ Վէ Աբրահամ էլինի
սալըպ՝ պըչաղը ալըը, քի օղ
լունու պօղաղըյա։ Վէ Թահ
պըն մէլէյի կէօրտէն օնա չա
ղըրըպ՝ տէտի. Էյ Աբրահամ՝
Աբրահամ. վէ օ՝ Իշիթ պէն
տէտի։ Վէ օնա տէտի. Օղլանա
էլինի սալմա, վէ օնա հիչ պիր
չէյ էթմէ. ղնրա չիմտի պիլ

ամի՛ քի՝ Աղաղաման գօրգաւ-
սըն · չիւն քի օղուռնու՝ պիրձի-
13 լինի պէնաէն էսիրկէմէսին : Վէ
Աբրահամկէօղէրինի գալարըրըդ
պագդը , վէ էշճէ պարընաս՝
սըգ չաղըլարաս պուլնուղուն-
սան Թուխումուզ պիր գօչ
վար · վէ Աբրահամ վարըդ՝
գօչու ալդը , վէ օնու օղլու-
նան էկրինէ պիւճինն համման
14 գուրպանը սաղնաս : Վէ Աբ-
րահամ օ մահալին սաբը Ե-
հովայիրէ գօսաս , քի պու կիւ-
նէաէք՝ Բաղալըն սաղընաս Թէ-
սաբիւք օղուսաճագ սէնիլիր :
15 Վէ Բաղալըն մէղէմ էրինճի
սէֆիա՝ կիւգաւէն Աբրահամա
16 չաղըրդըդ սէաե · Բաղդ սէր
քի՛ Փէնամիլ նէմին էթամիմ,
սէն պու նէնանէդ էչէմիլին
նչիւն՝ վէ օղուռնաս՝ պիրձի-
լինէ պէնաէն էսիրկէմէսինի
17 նչիւն , անիկ հէր վէճէ նէ պէ-
րէքէթլէդէճէկիմ , վէ զուրըլ-
յէթինէ կիւչիւն Եըլաղըդըդը՝
վէ սէնինէն հալաղընաս օղան
գուժ գաուար զուչէթ նէ չո-
զաչաճագդամ · վէ զուրըլյէթին
քէնաե տուշմինէդինին գաւաս-
18 սունու զաալէ հաւէրքէր · Վէ
Եէրին հէվ Թայիֆիլէդի սէնին
Չ նէրգիլյէթինաե պէրէքէթլէ-
նէճէկքէր · չիւն քի սէօղլեմիս
19 տինիզէսին : Անաէն Աբրահամ
ուշագլարընաս սէճնուս , վէ գալ-
դըդ՝ պէրաապէր Խեբրաբէէյ
կիթամիլէր · Վէ Աբրահամ Բէր-
սաբէէսաե սաբին օլաս :

20 Վէ վագի՛ օլաս-քի՝ պու չէյ-
լէրսէն սճնիգա , Աբրահամա
նաապէր վէրիլսէ սէնիլսէլ քի՝
Իշճէ Մէղքա՝ օ տաճին գաբըն-
տաշըն Նաքորնա օղուլլաք տօ-
21 դուրաս · Իլք օղլու Հուտաս
վէ գաբընտաշը Բաւզաս՝ վէ Ա-
22 բրահամըն պաապաը Կամուէլի՝ վէ
Քազադը վէ Աաւը վէ Փալ-

դասը վէ Ցէղլաիը վէ Բաթուէ-
լը : Վէ Բաթուէլ Ռէբէկային 23
Թէվլիա էյլէսի · պու սէքիզի՝
Աբրահամըն գաբընտաշը Նա-
քորնա՝ Մէղքա տօղուրաս :
Վէ Ռէումա նամինաե պիր օ- 24
ռաղդը վար իսի · Վէ օ տաճի
Տէբաբը վէ Գահամը վէ Թաբա-
սը վէ Մահաբայը տօղուրաս :

ՊԱՂ ԻԹ

Վ է Սարրանըն է՛օմրիս հիւզ 1
էյիրմի էէսի էբլ օլաս · Սար-
բանըն է՛օմրիս կիւնէէրի դօռ-
ԷԲԸ : Վէ Սարրա Կարիա- 2
Թարբաաս էօլմիս . քի պու-
Ղանան ալէյարընաս օլան Փէր-
բոն տաբ · Վէ Աբրահամ Սար-
բա էչիւն նաս չէրմէյէ վէ աղ-
լամադա կէլսի : Անաէն Աբրա- 3
համ՝ Ձէնաղէսինին էօնիւնաէն
գալդըդը , վէ Փէնա օղուլլարը
նա սէօյլէյիպ սէսի · Պէն նա- 4
նընըզդա զարիպ վէ միւսաֆիր
իմ · սանա նամընըզդա պիր
Մէղարլըգ միւլքիս վէրսին , քի
էօնիւմէնէն Մէյիթիմի կիւմէ-
յիմ՝ վէ Փէնա օղուլլարը Աբրահա- 5
մա Ձէվապ վէրիպ՝ օնա սէսի-
լէր · Տինիզէ պիզի նա՛ էֆէն- 6
սիմ , սէն սարամըզդա Աղլահ
պէյի սին · Մէյիթինի էն ա՛լա
մէզարըմըզդա կիւմ · Մէյիթինի
կիւմինէք իչիւն՝ պիզդէն հիչ քիմ-
սէ մէզարընը սէնաէն էսիրկի-
մէղ : Անաէն Աբրահամ գալ- 7
դըդ՝ սէյյարընի գաւմէ օղան Փէ-
օղուլլարընա Թէմինաս էմաի ,
վէ սնլարա սէօյլէյիպ սէսի · 8
Էյէր էօնիւմէնէն մէյիթիմի կիւմ-
մէք կիւնկիւնիւզդէ վար իսէ ,
պէնի սինկիլէյին , վէ պէնիմ
իչիւն Սահառ օղլու Եֆրոնա
բիճա էյլէյին , քի պանաս Թար- 9
լասընընը քէնարընաս օլան Մաք-
փիլա մնղարաասընը վէրսին · օ-

նու պանա՝ արանըզսա մէզար-
զոդ միւ բիւ իչիւն՝ ասլու պահա
10 իլէ վերսին : Վէ Եփրոն՝ Քեա
օղուլարընըն արասընտա օճու-
բուր խոլ · վէ Քեավլի Եփրոն՝
քէնտի չէհրինին գափուսունտան
կիրին ճիւմլէ Քեա օղուլարը
իչիսիր իքէն՝ Աբրահամա ձէ-
11 վապ վէրիպ տէսի · Եօք էիին-
տիմ, պէնի տինկիլ · Թարլայը
սանա վէրիրիմ, վէ ծնտա օլան
մաղարայը սախի սանա վէրի-
րիմ, ծնու գամմիմ օղուլարը-
նըն կէօզլէրի էօնիւնտէ սանա
12 վէրիրիմ · մէյիթինի կէօմ : Վէ
Աբրահամ՝ օլ ախյարըն գամմը
13 էօնիւնտէ Թէմիննա էճախ, վէ
օլ ախյարըն գամմը իչխոիր ի-
քէն՝ Եփրոնա սէսլէդիպ տէ-
սի · Ընձագ էյէր սէն՝ քեաշ
քի պէնի տինկիլսէն, Թարլա-
նըն ադչէսինի վէրէյիմ, պէնի-
սէն ալ, անտան օրատա մէյ-
14 թիմի կէօմէյիմ : Վէ Եփրոն
Աբրահամա ճէվապ վէրիպ՝ օ-
15 նա տէսի · Իչիմնտիմ պէնի
տինկիլ · Տէօրթ հիւզ մղուգալ
կիւմիւշ իւք էկր՝ պէնիմ իլէ սէ-
նէն պէյնինտէ նէ օլա · իտտի
16 մէյթինի կէօմ : Վէ Աբրա-
համ Եփրոնա տինկիլսէտի · Վէ
Աբրահամ Եփրոնա՝ Քեա օ-
ղուլարը իչխոիր իքէն՝ սէօյլէ-
սիյի կիւմիւշնիւ՝ պազարկեան-
լարտա կէչէր տէօրթ հիւզ մղու-
17 գալ կիւմիւշ Թարխոը : Վէ
Եփրոնունէն՝ Մամիւրէ գաւրչըլը-
սա Մաքփելատէ օլան Թար-
լասը՝ կէրէք Թարլա կէրէք ան-
տա օլան մաղարա կէրէք էյի-
չէվրէսէ պիւթիւն սինօրլարըն-
տա օլան Թարլատաքի ձիւմլէ
18 ազաձըր՝ ծնուն չէհրի գափու-
սունտան կիրին ճիւմլէ Քեա
օղուլարըն կէօզլէրի էօնիւնտէ՝
Աբրահամա միւլք տէյիւ խուպա օ-
19 լունտու : Վէ ատտէն սոնկրա Աբ-
րահամ՝ արու կէլինի Սարրա-
յը Մամբրէ գաւրչըլընտա օլան
Մաքփելա Թարլասընըն մաղա-
րասընտա կէօմիւս · քի սու՝
Հանան ուխյարընտա օլան Քենփ-
րոն տուր : Վէ Թարլայ՝ հէմ 20
ծնտա օլան մաղարայ՝ Քեա օ-
ղուլարընտան Աբրահամա մէ-
զարլըդ միւլքիւ տէյիւ խուպա
օլունտու :

ՊԱՊ ԻԹ·

Վ Է Աբրահամ կիւնլերի կէչ- 1
միշ իմիշ իլէ Թոպպ
Աբրահամը հէր էչյոե պերճ-
քէմիչէ : Վէ Աբրահամ՝ 2
ճիւմլէ մալինին քէհանիւտասը
օլան քինտի հէվինին իհթիյար
գուդուռնա ուխյա · Քեփիմ էյլէ՝
հէվինի ուղլուդուռնան ալճընա
գօ · Վէ սանա կէօյիւն Աղլա- 3
հը վէ հէրին Աղլահը Բապպ
իլէ հէվին վերէյիմ քի պէնիմ
չուս տարաչըրընտա ապքին օլտու-
ղում Քանանլըլարըն գըզլարըն-
սան օղլունա գարը ալմայասըն ·
Իլա ախյարըմա վէ վաթանը- 4
մա վարասըն, վէ օղլում Իսա-
հակա գարը ալասըն : Գոռ 5
սախի ծնտա ուխյա · Եա գարը
պէնիմ արատմէտա պուս ախյարա
կէտմէք իսթէյտուխ քի Թաւախը-
սաէ՝ օղլունտու օլ չըգարըղըն սի-
յարա պիր վէձէ իլէ սէօնտէ-
րէյիմ մի : Վէ Աբրահամ օ- 6
նա տէսի · Սագըն՝ օլմայա քի
օղլումտու օրայա սէօնտէրէսին :
Պէնի պատարընն էվինտէն վէ 7
տօղտուղում ախյարտան չըգա-
րան կէօյիւն Աղլահը Բապպ՝
օլ պանա սէօյլէյէն, վէ պանա՝
Պու ախյարը զիւրրիյէթինէ վէ-
րէձէյիմ սէյէրէք՝ էէմին էտէն
քինտուխի սէնին էօնիւնտէ մէ-
լէյինի կէօնտէրէձէք, վէ օղլու-
մա օրատան գարը ալասըն :

8 Ամմա էյէր գալը սէնին ար-
մընձա կէլմէք խաթէմէզ խսէ,
պու էհմինիմանին ազատ օլուր-
սուն. անձագ օղուսմու օբայա
9 էլի կէօթիւրմէյէնին: Իմմի
գուլ՝ էվինաիսի Աբրահամըն
ույլուղուս ալթընա էլինի գո-
տու, վէ պու խուսուսատա ծնա
էհմին էթաի:
10 Ընտէն գուլ՝ էվինաիսինին
տէվէլերինտէն ծն տէվէ ալըպ՝
կիթաի, վէ էվինաիսինին ձիւմ-
լէ գըյմէթլի էշխասը էլինտէ
խան. վէ գալդըպ՝ Մէյջագէտ
Նաբովղոն չէհրինէ կիթաի:
11 Վէ չէհրին ափշարըսընատա սու
գույուսուհունտէ էանընատա՝ ախ-
շամ իւսթիւ սու չէկէճէք գըզ-
լարըն չըգարըգլարը վագըթատա՝
12 տէվէլերի էէօթափուրսու. Վէ տէ-
տի. Էյ էվինաիմ Աբրահամըն
Աղատը Բապպ՝ քերէմ էլլէ էօ-
նիւմէ պու կիւն ուղուր աչ, վէ
էվինաիմ Աբրահամա իհսան
13 էլլէ: Իմմի պէն սու վուռնա-
րընըն էանընատա սուրուրում,
վէ պու չէհրին էհալիսինին գըզ-
լարը սու չէկմէյէ չըգարլար.
14 Վէ վագի՝ օլա քի հանկը գըզ-
քի օնա՝ Ջէրէմ էլլէ սու պա-
պընը էնտիր վէ իչէլիմ տէր-
սէմ, վէ օ՝ Իչ վէ տէվէլերի-
նէ տախի իչիրէլիմ տէր խսէ,
գուլուն Խսահակա միւնասիպ
կէօրսիւյիւն օ օլա. վէ պուն-
տան պիլէյիմ քի՝ էվինաիմ
իհսան էլլէսին:
15 Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ օ տահա
սէյլէմէյի պիմիրմէղտէն, իչ
Թէ Աբրահամըն գալընատը
Նաբովղոն գալըսը Մէղքանըն
օղլու Բաթուէլէ տօղան Ռէբէ-
կա՝ ումմուղունատա սու գապը
16 իլէ չըգար խաի: Վէ գըզ գա-
յէթ իլէ կիւղէլ չէհրէլու պա-
քիրէ խաի, վէ օնու էրքէք պիլ-
մէյի. իմմի օ՝ վուռնկարա էն-
տի, վէ սու գապընը տօլսուս-
լուսպ չըգար: Վէ գուլ օնու 17
գարշըլատպա սէչիրտիպ տէ-
տի. Փէրէմ էլլէ՝ սէնին սու
գապընտան պանա պիրագ սու
իչէյը: Վէ օ՝ Իչ էվինաիմ տէ- 18
տի. վէ Թէզ սու գապընը էլ-
լինէ հէնտիրիպ՝ օնա իչէյտի:
Վէ օնա իչէյտէ պիթիրտիքը- 19
տէ՝ տէտի. Տէվէլերին իչէն
տախի՝ հէմիսի իչինճէյկատը՝
սու չէկէյիմ: Վէ Թէզ սու 20
գապընը գուրնայա պօշաթատը,
վէ --- չէկէճէկ Թէզրար գու-
յույա գօշսու, վէ օնուն ճիւմ-
լէ տէվէլերի իչէն չէգատ: Վէ 21
տատէմ օնա հէյրատ օլսուպ,
Բապպ օնուն նօղսունու ուղուր-
լու էթտի մի՝ էթմէտի մի՝ անկ-
լատպագ իչէն սիւքիւթ էտէր խ-
տի: Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ տէ- 22
վէլէր իչէմէյի Թէմատ էթտիք-
տէ, տատէմ հարըմ մըղտաշ ալ-
Թունատան պիր հալդա՝ վէ էլլէ-
րի իչէն օն մըղտաշ ալթուն-
տան պիր չինճի պիլտուղնը ալ
սը. Վէ տէտի. Փիմի՞ն գը- 23
զըսըն, քերէմ էլլէ՝ պանա տէ-
յիվէր. պապանըն էվինատէ կէ-
ձէ գալմադպա պիղէ էէր վա՞
մը: Վէ օ օնա՝ պէն Մէղքա- 24
նընն Նաբովղոս տօղուրսուղուս
օղլու Բաթուէլին գըզը իմ տէ-
տի: Հէմ օնա տէտի. Պիզատ 25
տաման տա էմ տէ չօգ՝ կէձէ
գալմադպա էէր տախի վար: Վէ 26
օլ տատէմ՝ էյիվնտ Բապպա տէձ-
տէ էթտի. Վէ տէտի. Մինա- 27
Թէպարիք օլսուն էվինաիմ Աբ-
րահամըն Աղատը Բապպ քի՝
էվինաիմի քէնտի իհսանընատան
վէ հագիդէթինտէն մահրում գօ-
մայըպ՝ պէն էօլսա իքէն՝ Բապպ
պէնի էվինաիմին գարընտաշը-
րընըն էվիրէ գուլաղուղսաղը: Վէ 28
գըզդօշսա՝ տնտասընըն էվիրէ պու
շէյլէրէ կէօրէ խապէր վէրտի:

29 Վէ Ռեբեկանըն՝ Լաբան խա-
մինաէ պիր գարընտաշը վար
իտի · վէ Լաբան տիշարըյա
փունկար՝ օլ ատէմին եանընա
30 սէյիրթաի : Վէ վագի՝ օլտուգ-քի՝
հալգայը վէ գըզ գարընտաշընըն
էլէրինտէքի պիլեզիքլէրի կէօր-
մէյուգտէ , վէ գըզ գարընտաշը
Ռեբեկանըն սէօզլէրինի իչիթ-
մէյուգտէ-քի՝ Օ ատէմ պանա պէօյ-
լէ սէօյլէմի տէր իտի , օլ ատէմ
օ ատէմէ վարմը , վէ իչիթէ օ՝
տէվէլէրին եանընտա փունկար-
31 տա տուրուր իտի : Վէ ծա տէ-
մի · Կէլ՝ էվ Բաթալըն միւգա-
րէյի , նիչին տիշարըտա տու-
րուրսուն · պէն իսէ էվի՝ վէ տէ-
32 վէլէրէ էկը հազըրլայըմ : Վէ
ատէմ էվի կէլտիգտէ՝ ծնուն տէ-
վէլէրինի էչօզտիւ , վէ տէվէլէ-
րէ սաման վէ եէմ՝ վէ ծնուն ա-
յագլարընը էեմ ծնուն իլէ օլան
ատէմլէրինն այագլարընը եայգա-
33 մադա սու վէրտի : Անտէն էօ-
նիւնէ եէյէճէք գծնուլտուս · ամ
մա օ՝ Մ՝ասլահաթըմը սէօյլէմէ-
յինճէ՝ եէմէմ տէտի · օ տախի՝
34 Սէօյլէ տէտի : Իմտի օ տէտի ·
պէն Աբրահամըն գուլլու իմ :
35 Վէ Բապպ էֆէնտիմի զայէթ ի-
լէ պէրէքէթլէտի , վէ պէօյիւք
օլտու · վէ ծնա սիւրիւլլէր վէ սը-
ղըրլար վէ կիւմիւշ վէ ալթընն
վէ գուլլար վէ խալայըգլար վէ
36 տէվէլէր վէ եէճէքլէր վէրտի : Վէ
էֆէնտիմին գարըսը Սարրա խա-
թընյարընընտա՝ էֆէնտիմէ պիր
օղուլ տօղուրտու · վէ հէվ վա-
37 րընէթինի ծնա վէրտի : Վէ է-
ֆէնտիմ պանա եէմին վէրիպ
տէտի · Շու՝ տի յարլարընտա սա-
քին օլտուղում Քանանընըյարընն
գըզլարընտան օղլումա գարը ալ-
38 մայասըն : Իլլա պապամընն էվի-
նէ վէ գապլըէմէ վարըպ՝ օղու-
39 մա գարը ալասըն : Վէ էֆէնտի-
մէ տէտիմ-քի՝ Պէլքի գարը ար-
տըմնա կէլմէզ : Վէ պանա տէ- 40
մի · Պէնիմ օլ հուզուրունտա
Հեբրիտէյիսէմ Բապպ՝ սէնինն ի-
լէ մէլէյինի կէօնտէրիպ հօլու-
նու ատան էտէճէք տիր · վէ օղ-
լումա գապըէմտէն վէ պապա-
մընն էվինտէն գարը ալասըն :
Օ՝լ զէման Հէմինիմտէն ազատ օ- 41
լուրսուն , էյէր գապըէմէ վա-
րըրսան տէ՝ ատնա վէրմէզլէր ի-
սէ , օլ զէման Հէմինիմտէն ա-
զատ օլուրսուն : Վէ պու կիւն 42
փունկարա կէլտիգ տէտիմ · Էյ
էֆէնտիմ Աբրահամըն Ալլահը
Բապպ՝ էյէր շիմտի պէնիմ շու
կիւմիւյիմէ օլումա ատան էտէր
իսէն , իչիթ պէն՝ սու փուն- 43
կարընն եանընտա տուրուրում ·
վէ վագի՝ օլա քի հանկը գըզ սու
չէքմէյէ կէլիր տէ՝ պէն ծնա՝ Քէ-
բէմ էյէ պանա սու գապընտան
իչմէյէ պիրազ սու վէր տէրիմ
տէ , օ պանա՝ Այն տէ իչ , հէմ 44
տէվէլէրին իչիւն տախի սու չէ-
քէյիմ տէր իսէ , էֆէնտիմին
օղլունա՝ Բապպըն միւնասիպ կէօր-
տիւյու գարը օ օլա : Պէն գալ 45
պիմտէ սէօյլէմէյի տահա պի-
թիրմէզտէն՝ իչիթ Ռեբեկա ու-
մու զունտա սու գապը իլէ չըգար
իտի , վէ փունկարա էնիպ՝ սու
չէքտի · վէ ծնա տէտիմ՝ , Քէ-
բէմ էյէ պանա սու իչիր : Վէ 46
Թէզ՝ սու գապընը ուամուզուն-
տան էնտիրիպ՝ Իչ , վէ տէվէլէ-
րինէ տախի իչիրէյիմ տէտի · վէ
իչտիմ, հէմ տէվէլէրէ տախի իչիր-
տի : Վէ ծնա սորուպ՝ Քիմին գը-
զը- 47
զըն տէտիմ · վէ օ՝պէն Ա՝ելքանըն
Նաքորտա տօղուրտուղում օղլու
Բաթուէլին գըզը իմ տէտի · իմ-
մի հալգայը պուրընունա վէ պի-
լըզլիքլէրի էլէրինին իւզէրինէ
գօտուում : Վէ էյնիպ՝ Բապպա տէճ 48
տէ գըլտըմ, վէ էֆէնտիմ Աբրա-
համըն Ալլահը Բապպը միւպա-
րէքէյտիմ, քի պէնի՝ էֆէնտիմին

գարբնատաշընչն գըզիկը օղուհա
ալմաղա՝ տօղրու հօղտան գուլա-
49 զուզատը : Վ՚ք շիմախ էյէր ե-
ֆենտիմ ինհան վը կերչէքլիք
էթմէք խաթէրսէնիզ, պահա խա-
պէր վերին · վը նօղ խօ՝ նէյնէ
պահա խապէր վերին , վը տազա
եախօտ տօղա տէօնէյիմ :
50 Վ՚ք Լ՚ազար իլէ Խաթուն Հէ-
վաղ վերիպ տէտիկը · Պուռ չէյ
Բապպ Թաղրաֆընհան տատը
օղուռ , պիզ պահա քէօթիւհա ե-
յի սէօյլէմէյէ գաշկը տէյիլ
51 իզ : Իշմէ Ռէբեկա սէնին ե-
նիհնտէ պիր , ալ վը կիթ · վը
Բապպըն տէտիյի կիսի սէնին ե-
ֆենտինին օղուհա գարը օղուռ ·
52 Վ՚ք վադի՝ օղուռ քի՝ Ա բրահա-
մըն գուլու ծնղարըն սէօղէրինի
իշլէթմէյի կիսի՝ նէրէ պէրատկեր
53 Բապպա սէհհտէ գըլըզ : Վ՚ք
գուլ կիւժիւշ Թաղրմըզ վը ալ
Թուն Թաղրմըզ վը հավլուղըզ
ջըղատըզ՝ Ռէբեկայա վերտի ·
Հէմ օնուն գարընատաշընհա վը ա-
նասընհա գըյմէթլի հէսէխէյէր
54 վերտի : Անտէն քէնտիսի՝ հէմ
օնուն իշէ պէրատկը օղան տատ-
էէր նէյիսէ իչտիյէր , վը կէտէ
օրտա գալտըղար · վը տատահ-
տան գալդարգալտրընհա՝ պէնի է-
55 ֆենտիմ կէօնտէրին տէտի : Վ՚ք
գըզին գարընատաշը հէմ անասը
տէտի · Գըզը պիզտէ պիր գաչ
կիւն հիչ օղմազ խէ օն՝ օթուր-
56 սուն , սօնկրա կիթտիկն : Սմմա
օ՝ ծնղարա տէտի · Պէնի ալդօ-
ման · զիրա Բապպ հօղուտուռ ա-
տան էթտի · պէնի տալը վերին
57 քի՝ էֆենտիմ վարսըմ : Վ՚ք
տէտիյէր · Գըզը չաղըրտըղմ՝ վը
58 աղշընը արտըղմ : Իտմի Ռէ-
բեկայը չաղըրտըղար , վը օնա տէ-
տիյէր · Պուռ ատամ իչէ կիտէ՞ր
միսին · վը օ՝ Կիտէրիմ՝ տէտի :
59 Անտէն գըզ գարընատաշըզը
Ռէբեկայը՝ վը ծնուն սիւտ ատա-

պընը վը Ա բրահամըն գուլունու
վը ծնուն տահմիյէրինի տալը վեր-
տիյէր : Վ՚ք Ռէբեկայի խապը 60
տուտ՝ եախտ՝ օնա տէտիյէր · Սէն
գըզ գարընատաշմըզ սըն , հէզա-
րան օն պինլէրի ջօղտըսըն , վը
գիւրիւյէճինի՝ տիւշմինլէրինին
գահուդարընը զապթ էտէ :
Իտմի Ռէբեկա հէմ օնուն պէս- 61
լէմէլէրի գալգըտ՝ տէվէյէրէ պինի
տիյէր , վը օ տատմին արտընտա
կիթտիյէր · վը գուզ Ռէբեկայը
ալդտ կիթտի : Վ՚ք Խահակ Լա- 62
հայրոյի գույտատնտան տէօ-
նիւտ կէլի յօր իտի· չիւն քի գըզ-
լէ տիյարընտա տաքին իտի : Վ՚ք 63
Խահակ՝ տիշտի իւտէթիւ տահ-
րայա ի պատաճ էթմէյէ չըղտըզ
իտի · վը կէօղլէրինի գալտըրըտ
պատտը , վը իշմէ տէվէյէր կէլի-
յօր իտի : Վ՚ք Ռէբեկա կէօղլէ- 64
րինի գալտըրըտ՝ Խահակը կէօր-
տիւտէ , տէվէյէտէն էնտի : Վ՚ք 65
գուզա տէտի · Պուռ պիզի գարընը-
լամազ իչտէն տահրատտա կէղէն
տատմ քի՞մ տիր · վը գուզ Էլիէ-
զիմ տիր տէտի · վը նէյտատը ա-
լտը՝ էօրթիւնտիւ : Վ՚ք գուզ հէր 66
իշլէտիյի չէյլէրի Խահահատպէ
էթտի : Վ՚ք Խահակ օնուռ անա- 67
տը Սարրանըն չատըրընտա կէօ-
թիւրտիւ , վը Ռէբեկայը ալտը ,
վը քէնտի գարընը օլտուռ · վը օ՝
օնուռ տէվտի · վը Խահակ անա-
պընըն էնճիրա ընտան սօնկրա միւ-
թէհէզլի օլտուռ :

ՊԱՊ ԻԶ

Վ՚ք Ա բրահամ թէգրար պիր 1
գարը ալտը , վը օնուն տատը Քե-
տուրա իտի : Վ՚ք օ օնա՝ Զեմ- 2
բանը վը Յեկսանը վը Մադիանը
վը Մադիանը վը Յեսբոկու վը
Սուհէյի տօղուրտուռ : Վ՚ք Յէկ- 3
սան՝ Սաբայը վը Դեդանը տօ-
ղուրտուռ · վը Դեդանըն օլտուռ

լարը՝ Աստրիմ վէ Լաոուսիմ վէ
4 Լովովիմ իսի։ Վէ Սոփետնը
օղուլարը՝ Դեվա վէ Ափեր վէ
Ենովէ վէ Ս բիդա վէ Եղդափա
իսի. Հեփ պունլար Քետուրա-
նըն օղուլարը իսի։
5 Իսմի Աբրահամ՝ Ճիւմլէ վա-
բիլէթինի Խուտայա վերսի.
6 Ամմա Աբրահամօսալդըրընըն
օղուլարընա ա՛թիյէվէր վերսի։
վէ քենարսի հայալնա իքէն՝ օն-
լարը օղուլ Խուտայկըն Եանընատն
կիւն տօղուսունա տօղուս՝ մէջրիփ
տի յարընա կէօնտէրսի։
7 Վէ Աբրահամըն եաշատըդը
է՛մրիս եըլլարընըն կիւնլէրի
պունլար տըր, եօ՛ն հիւզ եէթ
8 միլ պէշ եըլ։ Վէ Աբրահամ է-
յի վէրլիքսի՛ իմմիսար վէ տօղ-
ուրան սիմսէ Ճան Թէսլիմ էտիպ
եօլսիս, վէ գաւմընա գաթընըլըր։
9 Վէ օղուլարը Խուտայ վէ Խո
մայէլ ծնուս՝ Մաքփելա մաղարա
սընատա կէօմիսէլէր, քի օ՛ Քետ-
ըլ Սահատ օղուս Եվրընուն Թար-
լասընատա Մամրէ գարըսընատա
10 տըր։ Եա՛նի օլ Թաղլատա քի
Աբրահամ՝ Քետ օղուլարընատն
սաթըն ալընըշ իսի։ Աբրահամ
վէ գարըսը Սարրա օրատա կէօ-
միլսիս։
11 Վէ վաղի՛ օրատ քի՝ Աբրա-
համ էօլսիքտէն սօնկրա, Աէ-
լոհ ծնուն օղուս Խուտայկը պէրէ-
քէթլէսի։ վէ Խուտայ Լահայ-
րոյի գույուսունուն Եանընատա
սաքին իսի։
12 Վէ Սարրանըն Իսմայէլ խա-
լայըդը Հաղարըն Աբրահամա
տօղուրատուղ՝ Աբրահամըն օղ-
լու Իսմայէլին Թէվլի իսաթը պուն-
13 լար տըր։ Վէ Իսմայէլին օղուլ
լարընըն սաղարը՝ սաղարընատա վէ
Թէվլիհսաթլարընատա պունլար
տըր. Իսմայէլին իլք տօղուշու
Նաբէօթ, անունէն Կէդար վէ Ադ-
14 բիէլ վէ Մարսամ, վէ Մասմա
վէ Դումա վէ Մասսէ, Հադադ 15
վէ Թեմա՝ Յէտուր՝ Նաբէս՝ վէ
Կէդմա։ Իսմայէլին օղուլարը 16
պունլար տըր. վէ օղալէրինէ
հէմքէօյլէրինէ սալարը պուն-
լար տըր. իւմմէթլէրինէ ծն ի-
քի պէյ իսիլէր։ Վէ Իսմայէլին 17
է՛օմրինէն եըլլարը պունլար
տըր. եօ՛ն հիւզ եէտի
եըլ. վէ Ճան Թէսլիմ էտիպ
սիս, վէ գաւմընա գաթընըլըր։
Վէ Եիսհասէն Թա Աստրա հի- 18
տէնէք եօլսա Մըսըրըն գարը
սընատա օլսն Աստրէտատնէտէք
սաքին օլսուդար. Ճիւմլէ գարըն-
սաղարընըն կէնիւնատ սաքին օլ
սուս։
Վէ Աբրահամըն օղուս Իսա- 19
հակըն Թէնատիւնս պունլար
տըր. Աբրահամ Իսահակը Թէվ
լիսս էյլէսի։ Վէ Իսահակ՝ Մի- 20
ղագեատէն օլսն Սիւրիանի Իս-
լամուելին գըզը՝ Սիւրիանի Լաբա-
նըն գըզ գարընատըդ Ռիվեկայը
քէնսինէ գարը սլորընատա,
գըզդ եաշընատա իսի։ Վէ Իսա- 21
հակ՝ գարըսը Հագդընատա գըսըր
օլսուդու իչլիւն Լաղատա Նէյատ
էմսի. վէ Լաղատնէյատընը գա-
պուդ եյլէսի, վէ ծնուն գարըսը
Ռեբեկա Համիլէ օլսուս։ Վէ ջո- 22
ճուգլար ծնուն տէրսունինատ վեր
բուշուդուլար իսի, իսմի տէսի.
Փէյլէ իսէ՝ նի՛չիւն պէն պէյլէ
օլսուս. վէ Լաղատա տանըշմա-
ղա վարար։ Վէ Լաղատ ծնա տէ 23
սի. Գարընընատա իքի Թայիֆէ
վար, վէ պաղընատն իքի իւմ-
մէթ այրընըշատ. վէ իւմմէթին
պիրի օպիրինատն գուվվէթլու օ-
լատագ, վէ պէյիսիւ՝ քիչիւ-
յինէ գուլսուդ կատճէք։ Վէ 24
տօղուսմաղա կիւնլէրի տօղուն-
ճատ, իչլէթ գարընընատա էքիզ ի-
սի։ Վէ իլք չըգան՝ գըզըլմթրագ՝ 25
պիւթիւն պէպէնի գըզըլը գաֆօթ
կիսպի իսի. վէ սաբընը Եաֆէգօ-

26 տուլար։ Վէ ծնտան սանկրա գա-
րընտաչը չըդաը, վէ էլի Եսաւըն
էօքչէսինի Թուէթտուղու սէպէպ-
տէն՝ տաբրը Յակոբ գօտուլար։
վէ ծըլարըն տօզտուգլարընտա՝
Իսահակ ալթմըշ հաշընտա իտի։
27 Վէ չօճուգլար պէյիւտուլեր։
վէ Եսաւ սահրա տաւէմի՝ մահիր
աւձի օլտու։ ամմա Յակոբ թամ
տաւէմ օլուպ՝ չատրըրտարտա օթու-
28 րուր իտի։ Վէ Իսահակ Եսաւը
սէվդը իտի, զիրա ծնուն ատը օ-
նա լէզիզ կէլդը իտի։ լաքին Ռէ-
բեկա Յակոբու սէվդը իտի։
29 Վէ պէր կիւն Յակոբ աշ փիշի-
րիր էքէն, Եսաւ սահրատան կէ-
30 լիպ՝ հօրդուն իտի։ Իմտի Եսաւ
Յակոբա տէտի։ Փէրեմ էյլէ՝
շու գըդըլ աշտան վէր եէյիմ,
զիրա հօրդունում։ ծնուն իչիւն
31 տաբընա Եգիմ տէնիլտի։ Վէ
Յակոբ տէտի։ Պու կիւն պանա
սէնին իլէ տօղուշհագդընը տաճ։
32 Վէ Եսաւ տէտի։ Իշթէ պէն հօ-
լումէ վարըյօրում, վէ իլէ տօ-
ղուշտուգ պանա նէյէ՞ հարար։
33 Ընտէն Յակոբ տէտի։ Պանա
պու կիւն հէմին էթ, օ սաթի
ծնա հէմին էթտի, վէ քէնտի իլէ
տօղուշ հագդընը Յակոբա տաճ-
34 տը։ Վէ Յակոբ Եսաւա էքմէք
վէ մէրճիմէք աշը վէրտի։ վէ օ
եէտի, վէ իչտի, վէ գալգըտ՝
կիթտի։ պու վէճէ իլէ Եսաւ իլէ
տօղուշտուղու Թահգիր էյլէտի։

ՊԱՊ Ի.Զ

1 Վէ հէբրոէ գըթլըգ օլտու՝
Աբրահամըն կիւնէլէրինտէ օլան
հէվհէյէլ գըթլըգտան մա՛տա։ վէ
Իսահակ Փադդանարըն փատիշահը
Աբիմէլէյէ՛ Գէրարայա վարտը։
2 Վէ Րաստպ ծնա հէօրիւնիւզ տէ-
տի։ Մըսըրա էնմէ, տանա տէ-
3 յէճէյիմ հէբրոէ տաքին օլ։ Պու
տիյարտա միւսաֆիր օլ, վէ պէն
սէնինլէ օլուպ՝ սէնի պէրէքէթ-
լէյէճէյիմ։ զիրա ճիւմլէ պու
պէլատէլէրի՝ տանա վէ զիւրրիյէ-
թինէ վէրէճէյիմ, վէ պապան
Աբրահամա էթտիյիմ եէմինի
տապիթ էտէճէյիմ։ Վէ զիւր- 4
րիյէթինի կէօյիւն եըլըզըլարը
գատար ջօղալտաճաղըմ, վէ ճիւմ-
լէ պու պէլատէլէրի զիւրրիյէթի-
նէ վէրէճէյիմ։ Վէ հէրսին ճիւմ-
լէ Թայիֆէլէրի սէնին զիւրրիյէ-
թինտէ պէրէքէթլէնէճէքլեր։
Չիւն քի Աբրահամ սէօզիւմիւ 5
սինկլէտի, վէ կմրլէրիմի՝ Թէն-
պիհլէրիմի՝ գանունլարըմը՝ վէ
նօմօսլարըմը տըճիզ էյլէտի։
Իմտի Իսահակ Գէրարտա 6
սաքին օլտու։ Վէ օ մահալլին 7
տաէմլէրի գարըսը իչիւն սօր-
տուգլարընտա՝ Գըզ գարընտա-
չըմ սըզը տէտի։ զիրա գարըմ
սըզը տէմէյէ գօրգտու, օլմայա
քի օ մահալլին տաէմլէրի սէնի
Ռէբեկա իչիւն էօլտիւրէճէք տէ-
յիւ։ զիրա օ՝ կիւզէլ էճէրիճի ի-
տի։ Վէ վագի՝ օլտու քի՝ օ- 8
րատա ջօգ զէման էյլէնինճէ,
Փըլշտըլարըն փատիշահը Աբի-
մէլէք փէնճէրէտէն պագըպ
կէօրտիւ քի՝ իշթէ Իսահակ գա-
րըսը Ռէբեկա իլէ օյնաշըյօր
իտի։ Վէ Աբիմէլէք Իսահա- 9
կը չաղըրըպ տէտի։ Թահգի-
գան՝ իշթէ օ սէնինն գարըն տըր,
նա նի՞չիւն՝ Գըզ գարընտաչըմ
տըր տէտինն։ վէ Իսահակ օնա
տէտի։ Չիւն քի տէտիմ։ Օլմայա
քի օնուն սէպէպլինտէն էօլէճէյիմ։
Վէ Աբիմէլէք տէտի։ Պու պիզէ 10
էյլէտիյին նէ՞ տիր։ ազ գալըր
խալգտան պիրինի գարըն իլէ Ես-
թայօր իտի, վէ իւղէրիմիզէ
չիւրմ կէթիրտէճէյիտին։ Իմտի 11
Աբիմէլէք չիւմլէ գավմա թէն-
պիհ էտիպ տէտի։ Հէր քիմ պու
տաէմէ՝ Եա ծնուն գարըսընա տօ-
գունըրսա, էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ։

12 Վէ Իսահակ օլ եէրսէ էքիպ՝ օ եըլըտա եիւզ գաթ թահսիլ էյ-
լէտի · վէ Բասպպ օնու պէրէ-
13 քէթլէտի : Վէ աստմ պէջիւք
օլտու · վէ կիթաիքձէ պէջիւ-
տիւ , չէջլէ քի ղայէթ իլէ պէօ
14 յիւք օլտու : Վէ օ՝ գօյունըլարա
վէ սըղըրլարա վէ ջօգ գուլլարա
մալիք օլմագ իլէ , Փղշտլըլար օ-
15 նա հասէտ էթմիլէր : Վէ պա-
պասը Աբրահամըն կիւնէէրինէ՝
պապասըննըն գուլլարը գաղտըդ-
լարը ձիւմլէ գօյուլարը Փղշտլը-
լար գափատըլար. վէ ընլարը թօփ-
16 րագ իլէ տօլտուրտուլար : Վէ
Աբիմէլէք Իսահակա տէմի · Եա-
նըմըզտան կիթ · զիրա պիզտէն
չօգ գուվվէթլի օլտուն :
17 Վէ Իսահակ օրատան կիտիպ՝
Գէրարա տէրէսինէ գօնտու ,
18 վէ օրատա տաքին օլտու : Վէ Ի-
սահակ՝ պապասը Աբրահամըն
կիւնէէրինէ գաղտըդլարը՝ վէ
Աբրահամըն էօլմէսինտէն սօնկ-
րա Փղշտլըլարըն գափատըդլարը
տու գօյուլարընը թէքրար գազ-
տը , վէ ընլարա պապասընըն գօ-
տուղու տալարա կէօրէ խսիմէէր
19 գօտու : Վէ Իսահակըն գուլլա-
րը տէրէսէ գաղտը՝ օրատա ա-
գար տու գօյուտու պուլտու-
20 լար : Վէ Գէրարանըն չօպան-
լարը Իսահակըն չօպանլարը իլէ՝
Տու պիզիմ սիր տէյէրէք՝ չէ-
քիշտիլէր · ընտն իչինն օլ գու-
յունըն տատընը Իսէք գօտու ·
զիրա ընտն իլէ նիզա՝ էթմիլէր :
21 Անտէն պիր պաշգա գօյու գազ
տըլար , վէ ընտն իչինն տախի
չէքիշտիլէր · վէ տատընը Սիթնա
22 գօտու : Վէ օրատան կէօչիպ՝
պիր պաշգա գօյու գազտըրգտա,
ընտն իչինն չէքիշմէմիլէր · պու
էճիլտէն տատընը Իոբովթ գօյուպ
տէմի՝ քի՝ Բասպ պիզի չիմտի կէ-
նիշէտի , վէ եէրսէ մէյլէտտըր
օլտճաղըդ :

Վէ օրատան Բէտտաբէէյէ չըդ- 23
տը : Վէ օ կէճէ Բասպ օնա կէօ- 24
րիւնիւպ տէմի · պէն՝ պապան
Աբրահամըն Անլատը իմ. գօրգ-
մա · զիրա սէնին իլէ իմ, վէ
գուլտում Աբրահամ իչինն սէնի
պէրէքէթլէչիպ՝ զիւրիյէթինի
չօղալտաճաղըմ : Վէ օրատա պիր 25
մէզպահ եափըպ՝ Բասպըն տատը-
նա նիտա էյլէտի , հէմ օրատա
չատըրընը գուրտու · վէ Իսա-
հակըն գուլլարը օրատա պիր գու-
յու գազտըրլար :

Վէ Աբիմէլէք՝ միւտահիպի Ո- 26
քոզաթ վէ տէրատէրի Փիքօզ ի-
լէ Գէրարատան օնա վարտըլար :
Վէ Իսահակ օնլարա տէմի · Նէ՞ 27
սէպէպտէն պանա կէլտինիզ,
չիւն քի պէնտէն իքրահ եափպ՝
պէնի համընըզտան գօվտուտունուզ :
Վէ տէմիլէր · Թահգիգտան կէօր- 28
տիւք քի՝ Բասպ սէնին իլէ տիր ,
վէ տէմիք · Հալա արամըզտա՝
սէնին իլէ պիզիմ պէ ինիմիզտէ
պիր էմմին ա՛գ օլտնտուն , վէ
սէնին իլէ ա՛հտ քեսիշէլիմ, քի 29
պիզէ քէմսիք էթմէյէսին , նիճէ
քի պիզ սանա տօգանմատըգ ի-
սէ , վէ նիճէ քի սանա անճագ
էյլիք էյլէյիպ՝ սէնի սէլամէթ
իլէ կէօնտէրտիք իսէ · սէն չիմ-
տի Բասպըն միւսարէյի սին :
Վէ ընլարա զիյափէթ էյլէտի · 30
վէ եէմիլէր՝ վէ իչմիլէր · վէ 31
սապահտան էրքէն գալգըպ՝ պի-
րի պիրինէ էմմին էթմիլէր · ան-
տէն Իսահակ ընլարը կէօնտէր-
տի , վէ եանընտան սէլամէթ ի-
լէ կիթմիլէր : Վէ վագի՝ օլտու 32
քի՝ հէմտն օլ կիւնտէ՝ Իսահա-
կըն գուլլարը կէլտիլէր , վէ գազ-
տըգլարը գօյու իչինն ընտ Իսա-
պէր վէրտիլէր , վէ ընտ՝ Տու
պուլտուգ տէմիլէր : Վէ ընտն 33
տատընը Վաբէէ գօտու · ընտն ի-
չինն Թա պու կիւնէ տէք օ չէհ-
բինն տատը Բէերսաբէէ տիր :

34 Վէ Եսաւ զըզգ հաշընտա ի-
քէն՝ Քնաւլի Բէերիներն զըզը
Յուդիթի՛ վե Քնաւլի Էլճնուն
զըզը Բասէմաթը քէն աինէ զո-
35 րը ալըը ։ Վէ ընկալ Իսահակա
հէմ Ռեբեկայա ճան ամընը օղ
աուղար ։

ԳԼԽ ԻԹ

1 Վէ վագի՛ օղաու քի Իսահակ
իմեթի յարըանըգ կէօղլերի կէօ-
մէքտէն զայի՛ ի գալըգտա, պէօ-
հիւք օղլու Եսաւը չաղըրըգ ընա
աէտի ։ Օղլում՝ վե օ ընա՝ Ի-
2 թէ պէն աէտի ։ Վէ օ աէտի ։
Իշթէ արթըգ իմեթիյար օլաուս-
էօղէճիմ կիւնիւ պիլմէյօրսուն
3 Վէ շիմտի վար սիլահ-լարընը՝
թիրքէշինի վե օգ հայընը ալ տա՝
սահրայա չըգ, վե պանա պիր
4 աւ ավրա ։ Վէ պանա աէվսիյիմ
կիւպի Թաա՛մլար էաի, վե պա-
նա կէթիր էէյիմ, չէյլէ քի հօղ
մէղտէն էվվէլ ճանընմ սանա խայր
աուա՛ էլէյէ ։
5 Վէ Իսահակ՝ օղլու Եսաւա
աէյլէսիյինաէ, Ռեբեկա իշի-
ան ։ Եսաւ իսէ՝ ամը ավայըգ
կէթիրմէյէ սահրայա կիւնան ։
6 Իմոի Ռեբեկա օղլու Յակոբա
աէյլէյիպ աէտի ։ Իշթէ պա-
պանը իշի Թահմ՛ըն՝ դարընտաչընն
7 Եսաւա աէյլէյիպ աէտի ։ Գա-
նա աւ կէթիրիպ՝ պէնիմ իչիւն
Թաա՛մլար էաի էէյիմ, քի հօղ
մէղտէն էվվէլ սանա Բասպըն
հուզուրուճուա խայր աուա՛ էլ-
8 լէյիմ ։ Վէ շիմտի օղլում՝ պէ-
նիմ սանա պույուրտուղումա կէօ-
9 րէ՝ սէօզիւմիւ սիւնկէյ ։ Հալա
սիւրիւյէ կիւթ, վե պանա օղա-
ման՝ քէչիլէքրտէն լքի էլի օղլագ
կէթիր, վե ընկալը պապան խ-
չիւն աէվսիյի կիւպի Թաա՛մլար
10 էաճիյըմ։ Վէ պապանա կէօ-
թիւր էէսին, չէյլէ քի հօղմէղ-
տէն էվվէլ սանա խայր աուա՛
էլէյէ ։ Ընմնա Յակոբ՝ անասը 11
Ռեբեկայա աէտի ։ Իշթէ գա-
րընտաչըմ Եսաւ Թիչիթա աաէմ
իր, վե պէն Թիչմիւշ աաէմ
իմ ։ Իհթիմալ՝ քի՛ պապամ պէ- 12
նի էլի իսէ էօգլայա, վե նաչա-
րընտա ալտատըճը կիպի կէօ-
րիւնէէյիմ ։ վե իւղէրիմէ խայր
աուա՛ էէրիւնէ պէտ աուա՛ կէ-
թիրէյիմ ։ Վէ անասը ընա աէ- 13
տի ։ Պէտ աուա՛ն իւղէրիմէ օղ
սան օղլում ։ հէման սէօզիւմիւ
սիւնկէյիպ՝ կիւթ պանա ալըվըր ։
Իմոի օ կիւթտի, վե ափըպ՝ անաս 14
սընա կէթիրտի ։ անասէն անասը՝
պապասընըն սէվտիյի կիպի Թա-
ա՛մլար էաճիտը ։ Վէ Ռեբեկա՝ 15
պէօյիւք օղլու Եսաւըն էվտէ
քէնտի էաճընտա օլան ա՛լա էս-
վապլարընը ալըպ՝ քիւչիւք օղլու
Յակոբա կիյտիրտի ։ Վէ էլէ- 16
բինէ հէմ պօյնունուն Թիչմիւշ
էէրէբինէ քէչի օղլագլարընըն
աէլիսինի կիյտիրտի ։ Ընտէն 17
էաճտըղը Թաա՛մլար իլէ էքմէ-
յի՛ օղլու Յակոբուն էլինէ վէր-
տի ։ Վէ օ՝ պապասընա վարըպ՝ 18
Էյ պապամ՛ աէտի ։ Վե օ՝ Իշթէ
պէն՝ սէն քի՛մ սին օղլում աէտի ։
Վէ Յակոբ պապասընա աէտի ։ 19
Պէն իլէ մօղուշունուն Եսաւըմ ։
պանա սէսիյին կիպի էլէսիմ ։
քէլիմ էլէյ՝ դալգ օճուր, վե
ալմանան եէ, չէյլէ քի՛ ճանընն
պանա խայր աուա՛ էլէյէ ։ Վէ 20
Իսահակ՝ օղլունա աէտի ։ Նի՞չէ
սէօյլէ չապուգ պուլտուն օղ-
լում ։ վէ օ աէտի ։ Չինն քի Ե-
լահէն Բապպ՝ հօնիւմէ ըտալմ
կէթիրտի ։ Վէ Իսահակ Յակո- 21
բա աէտի ։ Հալա եաղընշ օղ-
լում՝ վե սէնի էլիմ իլէ եօղլայըմ
քի՛ սէն շու օղլում Եսա՞ւ մը
սըն եօխսա սէյիլմի ։ Վէ Յա- 22
կոբ՝ պապասը Իսահակա եաղ-
լաշընը, վե օ ընու էլի իլէ եօղ-

լաթը , վէ տէսի • Սէս Յակո-
բուն սէսի՝ ամմա էլլէր Եսաւըն
23 էլլէրի տէր : Պէօյլէձէ ծնու Թա-
նըմտաը , ըլրա էլլէրի գարընտա-
շը Եսաւըն էլլէրի կիսի Թիւյլու
իսիլէր • վէ ծնա խայը տուա՝
24 էյլէսի • Վէ տէսի • Սէն չու
օղլում Եսա՞ւըսըն , օ տաիի տէ-
25 սի • Պէն օ իմ : Անոէն տէսի •
Եանըմա կէթիը , վէ օղլումուն
ավընտան էէյիմ , չէյլէ քի Ջա-
նըմ սանա խայը տուա՝ էյլէյէ •
վէ հանընա կէօթիւբուիս , վէ
նէսի • Հէմ ծնա չարապ կէթիը-
26 սի , վէ իչսի : Վէ պապասը Ի-
սահակ ծնա տէսի • Շիմսի հագ-
27 լաշ վէ պէնի էօփ օղլում : Վէ
օ նագլաշըպ՝ ծնու էօփսիս • վէ
ծնուն հավապարընըն գօգուսու-
նու գօգլասը , վէ ծնա խայը
տուա՝ էոխպ տէսի • Պագ՝ օղլու-
մուն գօգուսու Լտապըն պէրէ-
քէթէէսիյի սահրա գօգուսու
28 կիսի սիը : Իմսի Ալլահ սանա
կէօյիւն չիհինի վէ էէրին սէմիզ
լիյինի՝ վէ պուղսայ վէ շարապ
29 պօղուղու վէրէ • Գավմէրը սա-
նա գուլլուգ հաէլէր , վէ իւմ-
մէթլէր սանա Թէմէննա հաէլէր ,
գարընտաշլարընա էֆէնտի օշ վէ
անանըն օղուլլարը սանա Թէմէն-
նա հաէլէր • սէնի լանէթլէյէն
մէլո՛ւն՝ վէ սանա խայը տուա՝
հաէն միւպարէք օլսուն :
30 Վէ վագի՝ օլսուսքի՝ Իսահակ
Յակուբա խայը տուա՝ էթմէյի
Թէմամ էյլէսի յի կիսի՝ հէմսն
Յակոբ՝ պապասը Իսահակըն հու-
զուրունսան չըգարըը սէմոհ՝
գարընտաշը Եսաւ ավընտան կէլ-
31 սի : Վէ օ տաիի Թաա՛մլար Եա-
փըպ՝ պապասընա կէթիսի , վէ
պապասընա տէսի • Պաապամ գալգ-
սըն , վէ օղլունուն ավընտան հէ-
սին , չէյլէ քի Ջանըն սանա
32 խայը տուա՝ էյլէյէ : Վէ պա-
պասը Իսահակ ծնա տէսի • Սէն
քի՞մ սին • Վէ օ պէն օղլուն՝ իլք
տօղուշուն Եսաւ իմ տէսի : Վէ 33
Իսահակ զայէթ չօգ իւրբիւպ՝
պիր ա՛զիմ տիթրէյիշ էլէ տէ-
սի • Եա օլ ավ ավապըպ սանա
կէթիրէն քի՞մ իսի , քի սէն կէլ-
մէզտէն էվվէլ հէփիսինտէն էէ-
սիմ , հէմ ծնա խայը տուա՝ էյ-
լէսիմ • էլպէթթէ օ միւպարէք
օլաճագ սըը : Եսաւ պապասը 34
նըն սէօզլէրինի իչիթմէյի կիսի՝
զայէթ պէօյիւք վէ ամը փիղան
իլէ վէք չօգ փէրիւսա էյլէսի ,
վէ պապասընա տէսի • Պէնի՝
պէնի տէ պէրէքէթլէ եա՛ պա-
պամ : Ամմա օ տէսի • Գարըն- 35
սաչըն հիլէ իլէ կէլիպ՝ պէրէքէ-
թինի ալսը : Վէ օ տէսի • Ա- 36
սընա Յակոբ տէնիլմէյի՞ իչիւն
մի տիր քի՝ շիմսի պէնի էրի քէր-
րէ ալտատըյօր • իլք տօղուշ Հագ
գըմը ալսը , վէ իչթէ շիմսի պէ-
րէքէթիմի տէ ալսը • Հէմ՝ պէ-
նիմ իչիւն պէրէքէթ տըզօմա-
սընմը տէսի : Վէ Իսահակ Ջէ- 37
վապ վէրիպ՝ Եսաւա տէսի • Իշ-
թէ ծնու՝ սանա էֆէնտի էթ-
սիմ , վէ ծնուն Ջիւմլէ գարըն-
տաշլարընը ծնա գուլլուղ իչիւն
վէրսիմ , վէ ծնու պուղսայ վէ
շարապ իլէ գավիւէսիմ • իսիմ
արթըգ սանա նէ՞ էյլէյիմ օվ-
լում : Վէ Եսաւ պապասընա 38
տէսի • Եէնիւն պէրէքէթիւն հէ-
ման պի՞րիսիը էշ պապամ • պէ-
նի պէրէքէթլէ , պէնի տէ պա-
պամ • անտէն Եսաւ տէսիւնի գալ-
սընըպ՝ սղլատը : Իսահակ պապա- 39
սը Իսահակ Ջէվապ վէրիպ՝ ծնա
տէսի • Իշթէ մէսքեանէրն էէրին
սէմիզ լիյինտէն՝ վէ էօգարըտան
կէօյիւն չիհինտէն օշա , վէ գըլըչ 40
Ջըն իլէ եաշայասըն , վէ գարըն-
տաշընա գուլլուգ հաէսին • վէ
վագի՝ օլսուքի՝ մէօհքէմ օլսուղուն
կիսի՝ ծնուն պօյունտուրուղունու
սէնին պօյունտան գըրասըն :

41 Լմոխ պապասը ծնա օգուտուղու պէրէքէթ իչիւն , Եսաւ Յակոբան իքրահ էթախ · վէ Եսաւ հիւրէքլիյնաէ ատախ քի՝ Գապամըն նաս կիւնլէրի հապըն պըր , վէ գարընտաշըմ Յակոբու էօլտիւրէ-
42 յիմ : Ամմա Ռէբեկայա՝ պէօյիւք օղլու Եսաւըն սէօզլէրի նապէր վէրիլտիքտաէ , կէօնտէրիպ՝ քիւչիւք օղլու Յակոբու չաղըրտը , վէ ծնա ատախ · Իլթէ գարընտաշըն Եսաւ սէնի էօլտիւրէրէք տէյիւ սէնատէն էօթիւրիւ-
43 քէնտինէ Թէհտիլի վէրիյօր : Վէ շիմտի էյ օղլում՝ սէօզիւմիւ տինկիլ · վէ գալդըղ՝ սէն Խառանա գարընտաշըմ Լապանա գաչ ·
44 վէ ծնուն հանընտա պիր գաչ կիւն գալ , Թա գարընտաշընըն
45 էօվքէսի կէչինէտէք · Թա գարընտաշընըն էօվքէսի սէնատէն կէչինճէյէտէք , վէ ծնա էթախ չինի ունութտուճճէյէտէք-անատէն կէօնտէրիպ՝ սէնի օղտաան ալըրըմ · Նի՞չիւն իքինիզտէն տէ պիր կիւն տէ մահրում գալայըմ :
46 Վէ Ռէբեկա Խառանա տէմի · Քեա գըզլարը սէպէպինէն ճանընըմտան պիզար օլտում · Էյէր Յակոբ պուն տիյարըն գըզլարընտան՝ պունլար կիպի՝ Քեա գըզլարընտան գարը ալըրսա , Է՛օմր պանա նէյէ հարար :

ԳԱՂ ԻԸ

1 Վէ Իսահակ Յակոբու չաղըրըպ՝ ծնա նապը տուա՝ էյլէմի , վէ ծնա Թէնպիհ էմիպ տէմի · Քանան գըզլարընտան գարը ալ-
2 մայսըն : Գալդ Միջագեամ՝ անանըն պապասը Բաթուէլին էվինէ վար , վէ քէնտինէ օղտաան՝ անանըն գարընտաշը Լապա-
3 նըն գըզլարընտան գարը ալ : Վէ Ճիւմլէյէ գատիր Ալլահ սէնի պէրէքէթլէյէ , վէ սէնի Ռէյվեատը գըլա , վէ սէնի չօղալտա · վէ գավմլար Ճիւմհիւրիւ օլասըն : Վէ սանա Ըբրահամըն 4
պէրէքէթինի վէրէ , կէրէք սանա՝ կէրէք պիւէնճէ վիւրիյէթինէ , չէյլէ քի Ալլահըն Ըբրահամա վէրտիյի՝ օլ զաբիպ օլ տուղուն սիյարը միրաս ալասըն : Իսհակ Խառանէ 5
կէօնտէրտի , վէ Միջագեամ՝ Յակոբ Եսաւըն անասը Ռէբեկանըն գարընտաշը Սիւրիանի Բաթուէլին օղլու Լապանա կիթտի :

Վէ Եսաւ՝ Իսահակըն Յակոբա խայր տուա՝ էյլէմիյինի՝ վէ 6
ծնու Միջագեամ՝ օրատան քէնտինէ գարը ալմադա կէօնտէրտիյինի կէօրտիւքտէ , հէմ ծնա խայր տուա՝ էյլէմիյինէ՝ Քանան գըզլարընտան գարը ալմայսըն տէյիւ ծնա Թէնպիհ էմիպ տիյինի , վէ Յակոբ պապասընը 7
վէ անասընը տինկիլէյիպ՝ Միջագեամ գիտէ կիթտիյինի , հէմ Եսաւ՝ 8
Քանան գըզլարընըն պապասը Իսահակըն կէօզլէրինէ ֆէնա կէօրինտիւքլէրինի կէօրտիւքտէ , օլ ատէմ Եսաւ՝ Իսմայէլէ 9
կիթտի , վէ քէնտի գարըսընը իւզէրինէ՝ Ըբրահամըն օղլու Իսմայէլին գըզը Նաբէօթտն գըզ գարընտաշը Մահալէթի քէնտինէ գարը ալը :

Վէ Յակոբ Ռէբեկայէն չը- 10
գըպ Խառանա կիտէյօր խալ :
Վէ պիր մահալէ օղտայըպ՝ կէչէ 11
օրատա գալը , գիւնա կիւնէչ պաթմըշ խալ · վէ օ մահալին Թաշլարընտան ալըպ՝ պաշը ալ Թինա գօսու , վէ օ մահալտէ
էաթտը : Վէ պիր բիւյա կէօր- 12
տիւ , քի իլթէ էյէր իւզէրինէ պիր Ներպան ալիքիլմիշ՝ քի պաշը կէօյէ էկթիչիր խալ , վէ իլթէ Ալլահըն մէլէքլէրի օնտան չըգըպ էնէլիէր խալ : Վէ իլթէ 13

Բապպ ծնուն իւղէրինաէ տուբուպ՝ ասէ. պէն՝ պապան Աբրահամըն Աստուծը վէ Իսահակըն Աստուծը Եհովա իմ. սէնին չուն իւղէրինաէ համաղըն էկըլ սանա՝ հէմ սէնին զիւրըկէթինէ վէրէճէկիմ։ 14 Վէ զիւրըկէթին՝ էկըլն Թօղ Թօփրաղը գատար ջէփ օլաճագ, վէ կիւն պաթըրը նա՝ վէ կիւն ոտղուստունա՝ վէ փօրնատա՝ վէ գըպըչէկ հայըլաճագըն. վէ էկըլն ճիւմլէ գանսիլէկլէրի սէնաէ՝ վէ զիւրըկէթինաէ պէրէքէթլէնէճէքսէր։ 15 Վէ իշթէ պէն՝ սէնինլէ իմ, վէ հէր նէրէյէ կիւտըրսէն սէնի տըփիզ կաճէճիմ, վէ սէնի պուն էկըլ տէօնտուրէճէկիմ. զիւրա պէն Թա սանա սէջդէճիմի իճրա էթմէկինճէ՝ սէնի պուգմա յաճաղըմ։

16 Վէ Յակոբ ույգուստունան ուլյանըպ տէսի. Հապգան Բապպ պուս մահալաէ իմիշ, վէ պէն պիլմէսիմ։ 17 Չէմ գօրդում՝ տէսի. Պուս մահալ՝ նէ գօրդուլու տուբ. պուս զայրի տէյիճ՝ լըպա Աստուծն էվի, վէ պուս՝ հէչիւն գափուտ 18 տուբ տուբ։ Անտէն Յակոբ սապահան էրքէն գալդը, վէ պաշը ալճընա գօտուղու Թաշը ալըպ՝ ծնու տիքիլի Թաշ տիքտի, վէ ծնուն Թէփէհինէ հաղ տէօք. 19 տիւ. Վէ օ մահալին տաղընը՝ Բէթէլ գօտու, ամմա էվվէլտէն 20 օլճէհրին տաղ յուղ իտի։ Վէ Յակոբ պիր տատագ տատըպ տէսի. Էյհը Աստուծ պէնիմ իլէ օլուր տէ՝ պուս պէնիմ կիթտիկիմ յօլ. տա պէնի հըփզ էտէր իտէ, վէ պատա էէկէճէք էքմէք՝ վէ կիյէ 21 ճէք էտվատ վէրիր իտէ, էլի պատամըն էվինէ սէլամէթ իլէ տէօ. նէյիմ, օլ զէման Բապպ պատա 22 Աստուծ օլա. Վէ պու տիքիլի Թաշ տէփէ տիքտիկիմ Թաշ Աստուծ էվի օլա. վէ սէնին ճիւմլէ պատա վէրտիյինտէն՝ տատա մուէթտագան ծնտաղըգ վէրէճէկիմ։

ՊՂՊ ԻԹ

Վէ Յակոբ էօլա սիւլիւպ՝ կիւն տօղուստու էհալիսինին տիյարընա կիթտի։ 2 Վէ պագտը, վէ իշթէ տաճրատտա պիր գօյու վար իտի, վէ իշթէ օրատտա օ. նուն էտընտտա իւչ սիւրիւ գօ. յուն էտմայօր իտի, զիրա սիւ. րիւլէրի օ գօյուտտան տուվարըրլար իտի. վէ գօյունուն աղզընտա պիր պէջիւք Թաշ վար իտի։ 3 Վէ հէմ սիւրիւլէր օրա. յա ճէմ՝ օլտուպ՝ Թաշը գօյու. նուն աղզընտան տուվարլարը իտի, վէ գօյունլարը տուվարըրլար իտի. անտէն Թաշը էվինէ էէրինէ՝ գօյունուն աղզը իւղէրինէ գօրլար իտի։ 4 Վէ Յակոբ ծնլարա՝ Լ՛Յ գարընտաշլարըմ՝ նէ՞ ըէտէն սինիյ տէսի. ծնլար տա՝ 5 խաուտտան իշ տէսիյէր։ Վէ ծնլարա տէսի. Նաբովուն օղ. լու Լաբանը պիրլ՛ըմխինիյ. վէ 6 ծնլար՝ պիլիրիյ տէսիյէր։ Անտէն ծնլարա տէսի. Սաղ էվինմի սիր. վէ ծնլար տէսի. Սաղ տըր, վէ իշթէ գըզը Ռաքէլ գօ. յունլար իլէ կէլիյօր։ 7 Վէ օ տէ. սի. Իշթէ ախշամա տահա ջօգ վար, վէ սիւրիւլէրին տէվէ իրի. լէճէք վագթը տէյիլ պիր. գօ. յունլարը տուվարըպ՝ վարըն օթ. լույըն։ 8 Ամմա ծնլար տէսի. Գա. պիր տէյիլիշ, Թա քի ճիւմլէ սիւրիւլէր տէվէ իրիլմինիր, վէ գօյունուն աղզընտան Թաշը էուվարլատընլար. գօյունլարը օլ զէման տուվարըրըշ։ 9 Տահա ծնլար իլէ սէօյլէշտիքտան էքէն՝ Ռաքէլ պատասրընըն գօյունլարը իլէ կէլտի. զիրա չօպանլարը օ խալ։ Վէ վագի՛ օլտուբ քի՝ Յա. 10 կոբ անատրընըն գարընտաշը Լա.

բանըն գըզը Ռաքելի՝ վէ ա-
նասընըն գարընատաշը Լ՛աբա-
նըն գոյունըլարընը կէօրաիւբ
լէյին , Յակոբ հապըշաը , վէ
Թաշը գոյունուն աղղընաան
հուվարըլաաը , վէ անասընըն գա-
րընատաշը Լ՛աբանըն գոյունըլարը-
11 նը սուվարաը : Վէ Յակոբ Ռա-
քելի հօտիւ . վէ սէօնի գա-
12 արընըպ ալաաը : Հէմ Յակոբ
Ռաքելի՝ պապասընըն խըբըմը
վէ Ռեբեկանըն օղլու օլսուղու-
նու խապէր վէրաի . վէ օ սէյիր-
սիւ՝ պապասընա խապէր վէր-
13 սի : Վէ վագի՛ օլսուս քի՛ Լ՛ա-
բան գըզ գարընատաշընըն օղլու
Յակոբսան հօմիւրիւս խապէր ի-
չինէսի կիպի , ծնուս գարընըմ-
մաղա սէյիրսէի . վէ ծնուս գու-
շագլայըպ՝ հօտիւս , վէ ծնուս հ-
վինէ կհօմիւրսիւս . վէ օ՛ Լ՛աբա-
նա Շիւմլէ պուս նէհանէլերի նագլ
14 էյլէսի : Վէ Լ՛աբան ծնա սէ-
սի . Կէրչէքսէն սէն պէնիմ քէ-
միւմ վէ հէմիմսէն . իսկի ծնուն
պիլէսինձէ Թէմամ պիր այ օ-
Թուրսուս :
15 Ա՛նսէն Լ՛աբան Յակոբա սէ-
սի . Սէն գարընատաշըմ օլմազ իւ-
չի՛ պանա շա՛պա մը խըզմէթ հ-
սէձէքսին . իւձրիւթին նէ՞ օլա-
16 շագ՝ պանա սէյիվէր : Վէ Լ՛ա-
բանըն իքի գըզը վար իսի . պէօ
Լիյիսի սաը Լ՛իա՝ վէ քիւչիւս-
17 Լիսի սաը Ռաքել իսի : Վէ Լ՛իա-
նըն կէօզլէրի զայի՛ փ՝ ամմա
Ռաքել կիւզել կհօսԹհրիշլի
18 վէ կիւզել չէհրելի իսի : Վէ
Յակոբ Ռաքելի սէվսի , իսկի
սէսի քի՛ Փիւչիւք գըզընն Ռա-
քել իչիսի սանա եէսի եըզ խըզ-
19 մէԹ հսէրիմ : Վէ Լ՛աբան սէ-
սի . Օնու սանա վէրմէք՝ պիր
զայրի քիմսէյէ վէրմէքսէն էյի
20 պիր . պէնիմլէ սաքին օլ : Իմ-
սի Յակոբ Ռաքել իչիսի եէսի
եըզ խըզմէԹ հԹսի . վէ ծնուս
սէվսիյի սէպէպսէն քէնսի
կհօզլէրինսէ պիր գաչ կիւն կի-
պի իսիլէր :
21 Վէ Յակոբ Լ՛աբանա սէսի . Գարըմը վէր , զիրա կիւնլէրիմ
Թէմամ սաը . վէ պէն ծնա կի-
րէյիմ : Վէ Լ՛աբան օղ մահալլէն
22 Ճիւմլէ սաձէմ էրինի ձէմ՝ հոպ՝
վէյահիէԹ էԹսի : Վէ վագի՛
23 օլսուս քի սիրսանաա գըզը Լ՛իսը
աբզա՝ ծնա կհօմիւրսիւս . վէ օ՛
ծնա կիրսի : Վէ Լ՛աբան քէնսի
24 խալայըրըձ էզվահը՝ գըզը Լ՛իա-
յի խալայըգ վէրսի : Վէ վա-
25 գի՛ օլսուս քի՛ սաապահ օլսունձա ,
իչԹէ օ՛ Լ՛իա իսի . վէ Լ՛աբանա
սէսի . Նէ՞սիր սուս պանա էԹ-
սի յին . Ռաքել իչիսի սէնին նա-
նընսաա խըզմէԹ է՞Թձէսիմի .
իսկի պէնի նի՞չիւն ալսաԹսըն :
26 Վէ Լ՛աբան սէսի . Տէյսըլմըզ-
սաս պէյլէ՝ քիւչիւսիւս պէօյիւբ-
սէն էվվէլ վէրմէք օլմազ : Փու-
27 նուն հէֆԹէսինի պիԹիր , վէ
էանըրսաա եէսի էըզ սահա եէ-
ձէյին խըզմէԹ իչիւն՝ ծնուս սա
սանա վէրէյիմ : Վէ Յակոբ պէօ
28 լէ էյլէսի , վէ ծնուն հէֆԹէսի-
նի պիԹիրսի . անսէն օ՝ գըզը
Ռաքելի ծնա գարը իչիւն վէրսի :
29 Հէմ Լ՛աբան քէնսի խալայըզը
Բաղլայը՝ գըզը Ռաքելէ խալա-
30 յըգ վէրսի : Վէ օ՝ Ռաքելէ սա-
խի կիրսի . վէ հէմ Ռաքելի Լ՛իա-
սան զիյսահ սէվսի . սանկի
ծնուն էանըրսաա՝ եէսի էըզ սա-
հա խըզմէԹ էԹսի :
31 Վէ Բաղպ՝ Լ՛իանըն էբրահ օ-
չունսաուղունու կէօրսիւբսէ , օ-
նուն բահմինի աչը . ամմա Ռա-
32 քել գըզըը խսի : Վէ Լ՛իա հա-
միլէ օլսուպ՝ պիր օղլուղ սօղուրս-
սուս , վէ սաըզը Ռուբէնն գօ-
սուս . զիրա սէսի քի՝ Բաղպ
սէրսիմի նաղսաը էԹսիյի իչիւն՝
չիմսի գօձամ պէնի սէվձէմ
33 պիր : Վէ Թէքբսար համիլէ օ-

լուսյ՝ պիր օղուլ ասղուրսուս , վէ տէախ · Ձիւն քի Բասդպ պէնիմ
եքրահ օ ունասուղումս իլլահի, պուննս տախի պանա վէրսի · վէ
ծնուն ասդնը Շմաւոն գօսաս :
34 Վ է եվնէ համլէ օղուս , վէ պիր
օղուլ ասղուրսուս տէախ · Արթըդ
պու տէ՞քա՝ գօձամ պէնիմ իլէ
պիրլէչիր · Ձիւն քի ծնա իւ օ-
ղուլ ասղուրսուս · ծնուն իչիւն
35 ծնուն ասդնը Դևի գօսաս : Վ է
պիր տաչա համիլէ օղուս՝ պիր
օղուլ ասղուրսուս , վէ տէախ ·
Պուս քէրրէ Բասդպա համո էտէ-
յիմ · ծնուն իչիւն ծնուն ասդնը
Յուդա գօսաս · վէ ասղուրմագ-
սան գալդը :

ՊԱՊ Լ.

1 Վ է Ռաքէլ՝ Յակոբա ասղուր-
մագսընդնը կէօրսիւքսէ , Ռա-
քէլ դըզ գարընդաշընա հասէտ
էգգսի · վէ Յակոբա տէախ քի՝
Պանա օղուլդսը վէր , եօք իսէ
2 Հօլիւբիւմ : Վ է Յակոբուն էօվ-
քենի Ռաքէլէ ԹուԹուշուս՝ տէ-
ախ · Պէն՝ բասիմ մէյվէսինի
սէնտէն մէն՝ էտէն Աղլահդն եէ-
3 բինտէ՞միմ : Վ է օ տէախ · Իշ-
Թէ խալայըդդըմ Բաղդա ծնա կիր ·
վէ սիղէրիմին իւղէրինտէ սօ
ղուրսուն , վէ պէն տախի ծնտան
4 օղուլդսը Հաճնէյիմ : Վ է խալա-
յըդը Բաղդայը ծնա գարը իչիւն
վէրսի , վէ Յակոբ ծնա կիրսի :
5 Վ է Բաղդա Համիլէ օղուս՝ Յա-
6 կոբա պիր օղուլ ասղուրսուս : Վ է
Ռաքէլ տէախ · Աղլահ սպանա
չէրսա՝Թ է դլէսի , հէմ տախի
սէսիմի իչիւսդ՝ պանա պիր օ-
ղուլ վէրսի · ծնուն իչիւն ասդնը
7 Դան գօսաս : Վ է Ռաքէլին խա-
լայըդը Բաղդա Թէքրար Համիլէ
օղուս՝ Յակոբա պիր օղուլ տա-
8 հա ասղուրսուս : Վ է Ռաքէլ
տէախ · Գըզ գարընդաշըմ իլէ
ա՛զիմ կիւրէշ կիւրէչիմիմ՝ հէմ
էէնտիմ · ծնուն իչիւն ասդնը
ՆեփԹաղիմ գօսաս :
9 Վ է Լիա ասղուրմագսան գալ
սըդընը կէօրիւնտէ , խալայըդը
Զելփայը ալդդ՝ ծնու Յակոբա
գարը իչիւն վէրսի : Վ է Լիանդն
10 խալայըդը Զելփա՝ Յակոբա պիր
11 օղուլ ասղուրսուս : Վ է Լիա տէ-
ախ · Ուղուր կէլսի , վէ ծնուն ա-
սդնը Գադ գօսաս : Վ է Լիա-
12 նդն խալայըդը Զելփա՝ Յակոբա
պիր օղուլ տաչա ասղուրսուս :
13 Վ է Լիա տէախ · Նէ՛ մուԹլու
պանա · զիրա գըզլար պանա՝
ՄուԹլու տէյէնէքլէր · վէ ա-
սդնը Ասէր գօսաս :
14 Վ է Ռուբէն պուղդայ սիչինի
կիւնլէրինտէ վարդդ՝ սահրատա
գան գուրսուտանլար պուլդսս ,
վէ ծնլարը անասը Լիայէ կէթիր-
սի · վէ Ռաքէլ Լիայէ տէախ ·
Վէրիմ էլլէ՝ պանա օղլունուն
գան գուրսուտանլարդընան վէր :
15 Վ է օ՝ ծնա տէախ · Գօձամդը
ալդդընը ա՛զիմ սըր , քի օղլու-
մուն գան գուրսուտանլարդընը տա
ալաճաղսըն · վէ Ռաքէլ տէախ ·
Պունուն իչիւն օղլունուն գան
գուրսուտանլարդը պէտէլինէ՝ պու
կէճէ սէնին իլէ հաԹսըն : Վ է
16 սահրատա Յակոբ սահրատան կէլ
սիքտէ՝ Լիա գարշընդնա ջըդդըպ
տէախ · Պանա կիր , զիրա սէնի
կէրջէքսէն օղլումուն գան գու-
րսուտանլարդը պէտէլինէ իւճրիԹ
իչէ ալսըմ · իմոի օ կէճէ՝ ծնուն
17 իլէ հաԹսը : Վ է Աղլահ Լիայը
իչիւԹսի , վէ Համիլէ օղլուդ՝ Յա-
կոբա պիր պէշինճի օղուլ ասղ-
18 ղուրսուս : Վ է Լիա տէախ · Գօ-
ձամա խալայըդըմը վէրսի՛մ իչ-
չիւն՝ Աղլահ պանա իւճրիԹ վէր-
սի · իմոի Համընդը Իսաքար գօ-
սաս : Վ է Լիա Թէքրար Համիլէ
19 օղլուդ՝ Յակոբա պիր ալԹընճը
20 օղուլ ասղուրսուս : Վ է Լիա տէ-

ան • Ալլահ պանա պէր էյլ պախշէշ պաղըշըտը • պու քէրըհ գօճամ պէնիմ իլէ տաքին օլուր , զնրա ծնա ալթը օղուլ տօղուր. տուտ • ծնուն իչիւն տաքնը Զա-
21 բուղոն գօտու : Ենոհն ածնկրա պէր գըլ տօղուրտու , վէ տաքնը Դինա գօտու :
22 Վէ Ալլահ Ռաքէլն զհքը էյլեմի , հէմ Ալլահ ծնու ահնկէ-ան , վէ ծնուն բահմնին աչտը :
23 Վէ համիլէ օլուտ՝ պէր օղուլ տօղուրտու • վէ ահի՝ քի՝ Ալ-
24 լահ այխպըմը կիտէրան : Վէ օ-նուն տաքնը Յովսէփ գօյու՝ ահի • Բտպտ պանա պէր զայ-բի օղուլ տահա վէրէճէք :
25 Վէ վաղի՝ օլտու՝ քի՝ Ռաքէլ Յովսէփն տօղուրտուղու զէմման՝ Յակոբ Լաբանա տէտի • Պէնի տալը վէր , էլ մահալիմէ վէ տի-
26 յարըմա կիտէյիմ : Գաբըլարը-մը վէ էվլատլարըմը՝ էլ ծնէտո ի-չիւն տանա խըզմէթ էթմիմ՝ պանա վէր կիտէյիմ • զնրա տա-նա էթմէխիմ խըզմէթիմի քէնտին
27 պիլիրսին : Վէ Լաբան ծնա տէ-ան • Ի՛էր սէնին նաղարընտա լութֆ պուլտում խէ՛ քէրէմ էյլէ , զնրա թէճրիպէ իլէ անկ-լատըմ՝ քի՝ Բտպտ սէնին սէպէ-պինտէն պէնի պէրէքէթլէտի :
28 Հէմ տէտի • Իւճրէթինի պանա
29 պէյան էյլէ , քի վէրէյիմ : Վէ օ ծնա տէտի • Սանա նէ թտրդ խըզմէթ էթմէյիմի՝ վէ հայվան-լարըն էտնըմնտա նէճէ օլտուղու-
30 նու քէնտին պիլիրսին : Չ՛իրտա պէն կէլմէդտէն՝ վարի յէթին տղ իտի , վէ կէլմէմին սէպէպինտէն զնյտաէտի իլէ ջողալըը , վէ Բտպտ սէնի պէրէքէթլէտի • էտ-շնմտի պէն՝ էվիմ իչիւն տաիի նէ-
31 զէման իշլէյէճէյիմ : Վէ օ տէ-ան • Սանա նէ՞ վէրէյիմ : Վէ Յակոբ տէտի քի՝ Պանա հիչ պիր շէյ վէրմէ • էյէր պու շէյի պա-նա էտէր իտսէն , թէքրտր սիւ-րիւէրինի կիւտիւպ պէրէյիմ : Պու կիւն ճիւմլէ սէնին սիւ-րիւէրինի արատընտան կէչէյիմ , վէ օրտտան հէր նօզթաչը վէ պէնէքլի զոյունտու վէ հէր գարտ գուզոյու՝ հէմ պէնէքլի վէ նօզ-թաչը քէչիլէրի այըրայըմ , վէ իւճրէթիմ ծնլար օլտուն : Վէ չիմտէն ածնկրա ոտտտգաթըմ պանա չէհտաէթ էտճէկը • զն-րա իւճրէթիմ իչիւն հուզուրտու-նա կէլէճէկ տիր • Էտնըմնտա պուլունան հէր նօզթաչը վէ պէ-նէքլի օլմայան քէչի՝ վէ գարտ օլ-մայան գուզու չալընմըշտայըրտա : Վէ Լաբան տէտի • Իշթէմ էհման
34 տէյիտէմիյի կիտի օլտուն : Վէ
35 օլ կիւն ալաճա վէ պէնէքլի էր-քէչիլէրի՝ վէ ճիւմլէ նօզթաչը վէ պէնէքլի քէչիլէրի հէր հան-կընտընտա պէյազ վար իտի՝ վէ հէր գարտ գուզոյու այըրըտ՝ օ-ղուլտարընըն էլինէ վէրտի : Վէ
36 քէնտիտի իլէ Յակոբուն արա-սընտա իչ կիւնլիւք էօլ գօտու • տտտէն Յակոբ Լաբանըն գալան սիւրիւէրինի կիւթտիւ :

Վէ Յակոբ քէնտինէ՝ թտդէ
37 գտլտգ վէ պտտէմ վէ չինար չը-պուգլարը ալը , վէ ծնլարտա չիղլէր չիղէրէք գտպուգլարընը տօղուտ՝ չջպուգլարտա օլան ապ-րէնք կէօրիւնտիւ : Վէ օլ չիղ-
38 տէյի չջպուգլարը պէ՛րէ՛նէրի իչլիւ-տիքլէրի տու գուբնտլարընտա գօ-տու , քի սիւրիւէր իչմէյէ կէլ-տիքլէրինտէ՝ գօյունլարընի էծնլէ-րինտէ օլտլար , վէ ծնլար իչմէյէ կէլտիքտէ՝ գըզըշտլար : Վէ գօ-
39 յունլար չջպուգլարընի էծնիւնտէ գըզըշմտգ իլէ , ալաճա՝ նօզթաչ-լէ՝ վէ պէնէքլի գուզուրտար տտղղ-
40 բուրտար իտի : Վէ Յակոբ գու-ղըտարը այըրընը իտի , վէ սիւ-րիւէրինի էհտղնէնէ՝ Լաբանընի սիւրիւէրինտէ օլան ալաճա վէ

հեփ գարա փշոնեալա ասղրու
ոէօնաէրիր իսի . վե քէնոիներն
սիւրիւէլէրինի պաշդա գշոուսդ՝ ոն-
լարը Լաբանըն սիւրիւէլէրինին
41 հանընա գօմսարը : Վէ վագի՝
օլսու բի՝ գուվվէթլի գշոուներ
գըզըլարըգլարը զէման , Յակոբ՝
գշոուներըն կէօզէրի հէոիւնաէ
չղսուգլարը գուրնալարա գօր լ-
սի , քի չղսուգլարըն հէոիւնաէ
42 գըզըլալար : Ամմա զայի՛փ գօ-
չոուներ իչնէ գօմազ լսի , սէչ-
լէոէ զայի՛փլէր Լաբանըն՝ գուվ
վէթլիլէր իսկ Յակոբուն օլուր
43 իսի : Վէ աուէմ զայէթ չօգ զէն-
կինէնաի , վե չօգ սիւրիւէլէրէ
վե խալայլգլարա վե գուլարա
վե աէվէլէրէ վե հէչքլէրէ մալիք
օլսու :

ՊԱՊ ԼԱ

1 Վէ Լաբան օղուլարընըն՝
Յակոբ պապամըզդըն ձիւմլէ վա-
րըխվէթինի ալդը , վե հէփ պու
սաղէթանաթը պապամըզդըն մալըն-
սան էաինող ոէփոիքլէրինի ի-
2 չինէսի : Հէմ Յակոբ Լաբանըն
հիւզուրունու կէօրսու , վե իչնէ
ծնա սիւն էօթէ կիւն կիսի ոէ-
3 յիվ իսի : Վէ Բապպ Յակոբա
սէսի . Պապալարընըն սիյա-
րընա՝ վե քէնոիի վաթանընա
սէօն , վե սէնին իլէ օլաձաղըմ :
4 Իսկոյ Յակոբ կէօնաէրիսի՝ Ռա-
քէլի վե Լիայը սահրայա՝ քէնոիի
սիւրիւէլէրի հանընա չաղըրըդը ,
5 վե ծնըդրա սէսի . պէն՝ պապա-
նըզդըն հիւզուրունու կէօրիյօրում
քի՝ պանա սիւն էօթէ կիւն կի-
սի ոէյիվ սէր . ամմա պապամըն
6 Ալլահը պէնիմ իլէ օլսու : Վէ
սիզ պիլիօրսինիզ քի՝ պապանըզդա
պիւթիւն գուվվէթիմ իլէ իչըզ-
7 մէթ էթսիմ : Ամմա պապանըզ
պէնի ալդաթադը , վե իւձրէթի-
մի ծն քէրրէ սէյիշթիրսա . Լա-
քին Ալլահ ծնուս՝ պանա քէմլիք
էթմէյէ գօմսադը : Իչէր օ՝ 8
պէչիլէ սէսէ իսի . Իւձրէթին
նօղթաղըլսը օլսուն , օլ զէման
ձիւմլէ սիւրիւէլէր նօղթաղըլար
սօղուրուրլար իսի . վե էչէր օ՝
սէչիլէ սէսէ իսի . Իւձրէթին
ալդաձաղըլսը օլսուն , օլ զէման
ձիւմլէ սիւրիւէլէր ալդաձաղըլար
սօղուրուրլար իսի : Գէօրէոէ 9
Ալլահ պապանըզդըն սիւրիւէլէրի-
նին ալդը , վե պանա վէրսի : Վէ
վագի՝ օլսուս քի՝ սիւրիւէլէր գը-
զըլաղըգլարը զէման՝ կէօզէրիմի
գալարդըսում՝ վե րիչյասի կէօր- 10
սիւմ՝ վե իչլէթ սիւրիւէլէրի ա-
չան էրքէձլէր ալդաձա՝ նօղթաղը՝
վե սէնէթլի իսի : Վէ Ալլահդըն 11
մէրէֆի պանա բիչյասի սէսի .
Իչի Յակոբ . վե սէն՝ իչլէթ սէն
սէսիմ : Վէ սէսի . Շիմդի 12
կէօզլէրինի գալդըր , վե սիւրիւ-
լէրէ աչան էրքէձլէրի սադ . հէ-
փիսի ալդաձա՝ նօղթաղը՝ վե սէ-
նէթլի սէր . զիրա Լաբանըն
ձիւմլէ սանա էթմէքդէրինին կէօր-
սիւմ : Պէն՝ Իլահ էլ Ալլահը 13
իմ , քի օրադա սէքիլի Թաշ մէսհ
էտիպ՝ սանա օրադա սասաղ ա-
սասըն . շիմդի գալդ՝ պու էեր-
սէն չօդ , վե սօղուղուղուն սիյա-
րա սէօն :

Վէ Ռաքէլ իլէ Լիա ձէվապ 14
վէրիպ՝ ծնա սէսիլէր . Ալթընդ
պիզիմ իչլէն պապամըզդըն հէլվա-
սէ հիսսէ վե միրաս վա՞րմը :
Փիլ ծնուն ի՝նանմընաէ եապմադը- 15
լար սայը՞ ընսադըգմը . զիրա սի-
զի սաթմը . հէմ սաիի սդչէ-
միզի հէր վէճհ իլէ էեսի : Ան- 16
ձագ Ալլահըն պապամըզդանըն ա-
լըդը ձիւմլէ մալ՝ պիզիմ վե օ-
ղուլլարըմըզդըն սըդ . վե շիմդի
Ալլահ սանա հէր նէ սէսի իսէ
էյլէ :

Իմդի Յակոբ գալգըպ՝ օղուլ- 17
լարընը վե գարըլարընը սեվէնէ-

18 բէ պէնամիլսաի ։ Վ֊ Հիւմլէ սիւ֊
բիւէբլէրինի հէմ Հիւմլէ գազան֊
արզը մալինի՝ Մինջադատաէ գա֊
զանըալ Հալինակյի սիւբիւէբլէրի՝
պապասը Խաճակա Փանան ան֊
յարընա կիթմէք լչէան սիւբուիւ ։
19 Վ֊ Լյբան՝ սիւբիւէբլէրինի գըզգ֊
մալա կիթմէք լչէ , Ռաքիէլ պա֊
պասընդն Թէրաֆիմէբինի չալ֊
20 ը ։ Վ֊ Յակոբ՝ Սիւբիանի Լյ֊
բանաան կիզալ գաչալը · զիբա
գաչալըզնը ծնա աուդուբմասը ։
21 Ինչլէնէ օ՝ Հիւմլէ վարի յէթի ի֊
լէ գաչալը , վ֊ գազըզ՝ ըրմագ֊
ան կէչալ · վ֊ կիւզէնիւ Գա֊
զաագ աաղընա աուդուբթաու ։
22 Իմալ իւչինՀիւ կիւնաէ՝ Յա֊
կոբան գաչալըզը Լյբանա խա֊
23 պէբ վէրիլալ ։ Վ֊ օ՝ գալընաաչ֊
լալըզնը պէբաագէրինՀէ ալզալ՝ օ֊
նաէն արալ՝ Հա էչալ կիւնկիւբ
հօչ գօվալաագը , վ֊ ծնա Գաղա֊
24 ագ աաղընաա էչէթիչալ ։ Վ֊
Ալլահ օչ կիւՀէ Սիւբիանի Լյ֊
բանաա բիւյաաէ կիւչալ , վ֊ ծնա
աէչալ · Սագըն՝ Յակոբա էչի
25 էա քէօթիւ աէզյէչՀէչէնի ։ Իմ֊
ալ Լյբան Յակոբա էչէթիչալ֊
յինաէ , Յակոբ՝ չաալըզնը աաղ֊
ալա գուբմուշ խալ · վ֊ Լյբան
գալընաաչյալըզը կիչԳալաագ աա֊
26 զընաա գօնաաու ։ Վ֊ Լյբան Յա֊
կոբա աէչալ · Նի՞ իչէալն քի՝
պէնաէն կիզալ գաչալըն , վ֊ գըզ֊
լալըզմը գըզՀէ կիչ ալզնմըշ Հօկը֊
27 լէը կիսալ սիւբալալն ։ Նի՞չինն
գաչալըզնը կիզիչալն , վ֊ պէն֊
աէն կիզալ գաչը ալ՝ պապա աուդ֊
յուբմաագըն , քի պէն աէնի շէն֊
լնք վ֊ Թիւզքիւչէը լչէ՝ աէֆիչէը
վ֊ Թանպուրալ լչէ կէօնաէկէ֊
28 խալմ ։ Վ֊ պապա՝ օղուչալըզմը
վ֊ գըզալըզմը Հօվմէչէ գօմա֊
ագըն · Հալա՝ պուս իչտէ ահմագ֊
29 լգ էթալն ։ Սիզէ քէմլիք էթ֊
մէչէ էլմամէ գուվվէթ վար ·
ամմա պապանըզըն Ալլահը՝
աիւն կէՀէ պանա աէօղէչ յիալ՝ Ա֊
գըն Յակոբա էչի էա քէօթիւ
30 աէզյէչմէ յէմն աէալ ։ Վ֊ խօչ
պապանըն էվինէ զայէթ իլէ
Հասրէթ չէքալիչն իչէան չզըզալ
կիթմալն խէ , էա պէնիմ ալահ֊
լարըմըզնի՞չէան չալալըն ։ Վ֊ Յա֊ 31
կոբ Ռէվապ վէրիալ՝ Լյբանա աէ֊
աի · Չնէն քի գօրգաուա՞ , զիբա
աէալիմ քի՝ օլմայա գըզալըզնը
պէնաէն զօր իլէ ալաագը ։ Սէնին 32
ալահլարըզնը քիմնի՞ էանընաա
պուլուբ խէն , օ՝ Հաչամաագըն ·
գարընաաչյալըզմըզնը էօնիւնաէ՝
պէնաէ աէնին օլարագ պիր չէյ
վար խէ , Թանը , վ֊ քէնալինէ
աչ · Յակոբ խէ Ռաքիէլին օնլա֊
րը չալալըզնը պիլմէալ ։
Վ֊ Լյբան՝ Յակոբուն չաագ֊ 33
բընա Հէմ Լյանըն չաալըզնա վ֊
իքի խալայըզնի չաալըզնա կիզ֊
աի , ամմա պուլմագը · անաէն
Լյանըն չաալըզնաան չզըզալ՝
Ռաքիէլին չաալըզնա կիզալ ։ Վ֊ 34
Ռաքիէլ Թէրաֆիմէբին աչզալ՝ օն֊
լալըզը աէվէ փալանընաա էէզիլչ֊
Թիզալ , վ֊ իւզէրլէբինաէ օթաու֊
բուբ խալ · վ֊ Լյբան՝ սիւէթինն
չաալալը արաչԹըզըալ՝ պուլմա֊
ագը ։ Վ֊ օ՝ պապասընդա աէալ · 35
Էօնիւնաէ գալգմագա գաաէը
օլմաագըզմ՝ Հէֆէնսիմին կէօզլէ֊
բինէ աալը կէօբիւնմէալն , զիբա
գարըլալըզն ա՛աէթինաէ իմ · իմ֊
ալ օ արաագը , ամմա Թէրաֆիմ֊
լէբի պուլմագը ։
Վ֊ Յակոբ Հօվքէլէնիալ՝ Լյ֊ 36
բան իլէ չէքիչալ · վ֊ Յակոբ
Հէվապ վէրիալ՝ Լյբանա աէալ ·
ԳաագահաԹըմ նի՞ կիւնաէկըմ նի՞
քի՝ արալմէնա Հէբարէթ իլէ գօ֊
վալաագը ։ Չնէն քի Հիւմլէ հէչ֊ 37
համը արաչԹըզըալն՝ Հվինէն Հէ֊
մի՝ հէչհաագընաան նէ՝ պուլմուն
խէ, պուլագա գարընաաչյալըզմըզն
վ֊ գարընաաչյալըզնը էօնիւնաէ
գօ , վ֊ իքիմիզնն արաագընաա չէ֊

38 բան՝ թէ քեսկնէր : Թէմամ իյիր-
մի եըլ պըր քի՝ սէնին իլէ իմ-
դոյունլարըն վէ քէնտիլէրին հաւ-
րու տիւէրմէսիլէր . վէ սիւ-
րիւնիւն գոչարընը էէմէսիմ :
39 Սանա Ճանավարըլարան վարէ-
լէնմիշի կէթիրմէսիմ . զարարը
պէն չէքեր իսիմ . ծնու էլմաէն
Թալապ հաէր իսին , կիւնսիւ-
զիւն չարչմըշը օլսուն՝ կէնէ չա-
40 ղընմըշ օլսուն : Պէօյէ իսիմ .
պէնի կիւնսիւզ հէրսէկթ՝ վէ
կէնէ ոնոկ հագար իսի , վէ կէօզ
էէրիմսէն ոյդուամ գաչար իսի :
41 Պէօյէէնէ իչիւմի եըլ հվիւռաէ ի-
սիմ . իլի զըղարըն իչիւն սանա
օն ոէօրթ եըլ՝ վէ սիւրիւէրին ի-
չիւն ալթը եըլ իսղմկթ էթսիմ,
վէ իւռիւէթիմի օն քէրրէ տէչիշ-
42 Թիրսին : Ույէր պապամըն Ա-
ղսահը՝ Աբրահամըն Աղսահը վէ
Իսահակըն Գօրգուսու՝ պէնիմ
իլէ օլմասա իսի , կէրչէքսէն
շիմտի պէնի պօշ կէօնտէրիր ի-
սին . Աղսահ պէնիմ սէֆիլսիյ-
մի վէ էլիմին էմէյինի կէօրսիւ ,
վէ տիւն կէնէ ինդ Թա՛զիր էթ-
սի :
43 Վէ Լաբան Ճէվապ վէրիսի՝
Յակոբա ոէսի . Պու զըղարը
պէնիմ զըղարըմ՝ վէ օղուլլար
պէնիմ օղուլլարըմ՝ վէ սիւրիւէր
պէնիմ սիւրիւէրիմ՝ վէ սէնին
չու Ճիւմիճ կէօրսիյիսիւն պէնիմ
տիր . իստի պու կիւն պու զըղ-
լարըմա՝ եափսա ոօղուրսունուզլա-
րը էվլասալարընա նէ՞ էսէյիմ :
44 Վէ շիմտի կէլ , պէն իլէ սէն ահտ
քեսիշէլիմ , վէ պէնիմ իլէ սէ-
նին պէյնինէ շէհատէթ իչիւն
45 օլա : Վէ Յակոբ պիր Թաշ ա-
լըպ՝ ծնու տիքիլի Թաշ տիքտի :
46 Վէ Յակոբ՝ զարընսաչլարընա
ոէսի քի՝ Թաշլար տէվշիրին .
վէ ծնլար Թաշլար տէվշիրիպ՝
պիր էըլըն եափսըլար , վէ օրա-
սա՝ էըլընըն իւչէրինէ էէմէ-
էէսիլէր : Վէ Լաբան ծնուն ա- 47
մընը Էէկար սահասուէթա գօ-
տու , վէ Յակոբ՝ ծնուն սաընը
Գաղասագ գօտու : Վէ Լաբան 48
ոէսի . Պու էըլըն պէնիմ իլէ
սէնին պէյնինէ՝ պու կիւն շա-
հիտ տիր . ծնուն իչիւն սաընա
Գաղասագ սէնիլսի . Էէմ Մաս- 49
փա էէնէսի , զիրա ոէսի . Պիրի
պիրիմիզսէն իրագլանըըղընըզ-
սա , պէնիմ իլէ սէնին պէյնին-
սէ՝ Րապպ նազար էթսին : Ի- 50
յէր գըզլարըմը ինճիսիր իսէն ,
վէ էյէր գըզլարըմըն իւզէրինէ
գարըշար ալը իսէն , սիլէմիզնէ
հիչ սիր քիմսէ էօգ . պագ՝ պէ-
նիմ իլէ սէնին պէյնինէչահիտ
Ալլահ սըր : Վէ Լաբան Յա- 51
կոբա ոէսի . Իշթէ պու էըլըն՝
վէ իշթէ պէնիմ իլէ սէնին պէյ-
նինսէ սիքտիյիմ Թաշ , պու էը- 52
լըն շահիտ՝ վէ պու սիքիլի Թաշ
շահիտ տիր , քի ֆէնա նիյէթ
իլէ՝ պէն սանա վարմաղա պու էը-
լընը կէչմէյիմ , վէ սէն պանա
էէչմէյէ պու էըլընը վէ պու տի-
քիլի Թաշը կէչմէյէսին : Աբրա- 53
համըն Ալլահը՝ վէ Նաքովուռուն
Ալլահը՝ ծնլարըն պապալարընըն
Ալլահը արատիղսուա հիւքմ էթ-
սին . վէ Յակոբ՝ պապասը Իսա-
հակըն Գօրգուսու իլէ էէմին
էթսի : Վէ Յակոբ տաղսա 54
դուբպան պօղազլասըը , վէ գա-
րընսաչլարընը էքմէք էէմէյէ
տանվէթ էթսի . վէ էքմէք էէմէ-
էէր , վէ կէնէ տաղսա գալըբ-
լար : Վէ Լաբան սապահսան 55
էրքէն գալգըպ՝ օղուլլարընը վէ
գըզլարընը էօփսիւ , վէ ծնլարա
խայր սուա՝ էյլէսի . անսէն
Լաբան կիտիպ՝ քէնտի մահալլինէ
տէօնսիւ :

ՊԱՊ ԼԲ

Վ Յակոբ քէնտի էօլուննա 1

կեմաի , վե ծնա Աղաւնդն մե-
2 ղեքելի բասթ կէլելէը : Վէ
Յակոբ ծնլորը կէօրտիւքաէ՝ աե-
տի · Գու՝ Աղաւնդն օրատուսու
տուր · վէ օ մահալին տաքնը
Մանուիլ գօտու :
3 Վէ Յակոբ՝ հէնիւնձէ գարքն-
տաշը Եսաւա՝ Սէկիր տիյարքնա՝
Եդոմ տահրատքնա հղեքէը
4 կէօնտէրտի : Վէ ծնլորա Թէն-
պիհ հաիպ տէտի քի՝ Էֆէնտիմ
Եսաւա պէօյլէ տէյէսինիզ ·
Գուլուն Յակոբ պէօյլէ տէր ·
Լարտանդն հատնըտա միւտաֆիքը
5 օլսաց՝ զնմտի յտէնք գալտըմ · Վէ
սըղըրլար հէմ հղեքէը՝ սիւրիւ-
լեր վէ գուլար վէ խալայըգլար
հատնտիմ · Վէ հէֆէնտիմէ խա
պէր վերմէյէ կէօնտէրտիմ քի՝
սէնին նաղարքնտա լութֆ պու-
6 լայըմ : Վէ հղեքէը՝ Յակոբա
տէօնիւպ տէտիլեր · Գարքնտա-
շըն Եսաւա վարարդ , հէմ օ տա-
խի տէօրթ հիւղ տաէմ իլէ սէնի
գարշըլամալա կէվիյօր :
7 Վէ Յակոբ զայհթ իլէ գօր-
գուտ՝ սըզլէթէ սիւշիւ , վէ
պիլէսինէյէ օլան խալգը՝ հէմ
սիւրիւլերի վէ սըղըրլարը վէ տէ-
վեների խի պէօյիյէ պյըրըպ ,
8 տէտի · Էյիր Եսաւ պիր պէօյիւ-
յէ կէլիպ՝ ծնու վուրուր խտ , օ
լուր քի գալտն պէօյիւք գօռը-
9 թուլմուշ գալըր : Հէմ Յակոբ
տէտի · Էյ պապամ Ութրահա-
մըն Աղահը վէ պապամ Իսահա-
կըն Աղահը , էյ պանա՝ Տէյա-
ըրնա վէ վահմանընա տէօն վէ
սանա իհսան էտէյիմ տէյէն
10 Բասպ · Օ ու գուլունա էթմէ-
յէն Ճիւմլէ էհսանլէրինէ վէ
Ճիւմլէ հադիգէթինէ ըյըգսըզ
ըմ · զնրա պու Յորդանտանտան
պէր տէյնէյիմ իլէ կէչտիմ , վէ
շնմտի իքի պէօյիւք տահիպի օլ
11 ուսմ : Ինայէթ էյլէ , պէնի
գարքնտաշըմ էլինտէն՝ Եսաւըն
էլինտէն գուրթար · զնրա պէն
օնտան գօրդարըմ , օլմայա կէ-
լիպ՝ պէնի էն անայը հվատարը
իլէ էօլտիւրէ : Ամմա պէն տէ- 12
տիմ · Էյլիկթէն սանա իհսան
էտէճէյիմ , վէ զիւրրիյէթինի՝
չօգալտուդնտան սայըլմազ տէ-
նիպ գուռու գատար էտէճէյիմ :
Վէ օլ կէճէ օրատա գալար · 13
վէ էլինտէ պուլունտուտու՝ գա-
րքնտաշը Եսաւա հէմիյէ իչիւն
հաղըրլատար իքի էիւղքէչի վէ ի- 14
յիրմի էրքէճ՝ իքի էիւղ տիչի գօ-
յուն վէ իյիրմի գօչ՝ օթուղ էմ-
զիքլի տէվե հավուսլարը իլէ պէ- 15
րատքէր՝ գերդ ինէք վէ օն պուզա՝
իյիրմի տիչի էշէք վէ օն սըլմա :
Վէ հէր պիր սիւրիյէ գուլա- 16
րընն էլինէ պյրը պյրը Թէպիհ
հաիպ՝ գուլարընա տէտի · Իօ-
նիւմէ կէչին , վէ սիւրիւլերինի՝
պիրի պիրինէն արատընտա արա-
լըգ արագընն : Վէ հնտտէ վարա- 17
նա Թէնպիհ հաիպ տէտի · Գա-
րքնտաշըմ Եսաւ սանա բասթ
կէլիր տէ սանա սօրուսաց՝ Սէն քի-
մի նսին , վէ նէրէյէ կիտէրսին ,
վէ պու հնտտէտէ օլանլար քի-
մի՞ն սիր տէտիքտտ , օլ զէման տէ 18
քի՝ Գուլուն Յակոբուն տուր ·
ծնուն՝ էֆէնտիմ Եսաւա կէօն-
տէրտիյէ հէմիյէ տիր · Վէ էշ-
Թէ քէնտիտ տահի արատմըզտա
տըր : Վէ իլինճիյէ տէ՝ իւչնճ- 19
Ճիւյէ տէ՝ հէմ սիւրիւլերինի ար-
տընճա Ճիւմլէ կիտինլերէ տէ՝
Թէնպիհ հաիպ տէտի · Եսաւը
պուլաուղտունուզտա՝ ծնա պու
տէօղլէ կէօրէ սէյլէյին , վէ իշ- 20
Թէ գուլուն Յակոբ տահի ար-
տընմըզտա տըր տէյին · զնրա
տէտի քի՝ էօնիւմտէ կիտին հէ-
միյէ իլէ ծնուն նիւղնինիւ նուսմ
շատըրըմ , վէ անտէն սօնկրա
նիւղնինիւ կէօրիւրիւմ · պէլքի
պէնի գապուլ էտէր : Իմտի հէ- 21
միյէ էօնիւնճէ կիչտի · ատմա

քենտիսի օլ կէձէ օրտուստա գալ-
22 մը : Վ֊ կէձէ գալդըը , վէ իքի
գարըսը իւէ իքի խալայըլընը՝
հէմ ծն պիր օղուլարընը ալըպ՝
23 Յաբոկ կէչիտնտէն կէչտի : Վ֊
ծնլարը ալըպ՝ ըրմադան կէչիր-
տի , հէմ վարի կէթինի կէչիրտի :
24 Վ֊ Յակոբ եալնըզ գալըդ-
տա , ծնուն իւէ պիր քիմսէ՝ շա-
փադ սէօբիւնէ կէտէբ կիւրէշիր
25 իտի : Վ֊ ծնա կիւձիւ էէթէմ-
սիլինի կէօրտիւքտէ՝ պուտու-
նուն օյնադընա ատգանտը , վէ օ-
նունիւէ կիւրէշիր իքէն Յակոբուն
պուտուտնուն օյնադը էերինտէն
26 օյնատը : Վ֊ օ տէոի քի՝ պէնի
սաղ վէր , զիրա շափադ սէօբ-
տիւ . ամմա օ՝ պէնի պէրէքէթ-
լէմէ յինէ՝ սէնի սաղ վէրմէմ
27 տէոի : Վ֊ օ ծնա՝ Ասըն նէ՞
պիր տէոի . վէ օ՝ Յակոբ տուր
28 տէոի : Վ֊ օ տէոի . Ասըն՝
արթըգ Յակոբ սէնիւմէսին , լա-
քին Խորայէլ ֆէնիլէսին . զիրա Ա-
լահ իւէ կիւրէշտին տաւմէը իւէ
տահի , վէ զալիսպ օլտնադընըն :
29 Վ֊ Յակոբ սիւալ էահիպ տէոի .
Փէրէմ էյլէ՝ պանա տարընը տէ-
յինիւը . վէ օ՝ Ասրմը նի՞չին
պէօյլէ սօրտուընն տէոի . վէ օ
30 նու օրտաա պէրէքէթլէմի : Վ֊
Յակոբ օ մահալնն տարընը փա-
նուէլ գօտու . զիրա Ալլահ իւէ
եիւղ պէ եիւղ կէօրիւշիւմ , վէ
ձանըմ դուրթուլտու ֆէֆի :
31 Վ֊ փանուէլտէն կէչտիյի կի-
պի՝ ծնուն իւզէրինէ կիւնէշ տօզ-
տու . վէ օ՝ պուտունուն իւզէ-
32 րինէ ագտար լտի : Օնուն իչնն
Խորայէլ օղուլարը՝ թա պու
կիւնէտէ՝ պուտուն օյնադընըն
իւզէրինտէ օլան ույուշուգ սի-
նիրի էէմզէլէր . չնն քի օ՝ Յա-
կոբուն պուտու օյնադընըն ույու-
շուգ սինիրինէ տօգադնատը :

ՊԱՊ ԼԹ

Վ֊ Յակոբ կէօղէրինի գալ- 1
արըըգ պագտը , վէ իչինէ Ե-
սաւ՝ վէ պիչէսինէ տէօրթ հիւզ
ատամ կէչիյօր . իմոն եվլատ-
լարընը Լիայէ վէ Ռաքէլէ՝ վէ
իքի խալայըգլարա Թագսիմ էյ-
լէտի : Վ֊ խալայըգլարը հէմ 2
հվլատլարընը իլէրի՝ վէ ծնլար-
ատն սօնկրա Լիայը վէ օղուլ-
լարընը՝ վէ ծնլարատն սօնկրա
Ռաքէլի վէ Յովսէփի գօտու :
Վ֊ քէնտիսի էօնլէրինէ կէչիպ՝ 3
գարընատընա եագլաշընմայէ-
տէք՝ էէրէ պէրատէր էէտի քէր-
րէ Թէմէննա էեթտի : Վ֊ Ե- 4
սաւ՝ ծնու գարշըլատմադա սէ-
յիրթտի , վէ ծնու գուշտագլա-
յըպ՝ պօյնունա տիւշտիւ , վէ օ-
նու էօփտիւ . վէ ծնլար աղլաշ-
արլար : Վ֊ կէօղէրինի գալդը- 5
ըդպ՝ գարըլարը վէ չօմուգլարը
կէօրտիւքտէ՝ տէոի . Պունլար
սէնին նէ՞ն տիր . վէ օ տէոի .
Ալահընն՝ սէնին գուլտունա իչ-
տան էլէտիյի էվլատլար տըր :
Վ֊ խալայըգլար հէմ էվլատլա- 6
րը էագլաշդպ՝ Թէմէննա էլէտի-
լէր : Ինտէն Լիա տահի էվլատ- 7
լարը իլէ էագլաշդպ՝ Թէմէննա
էլէտիլէր . վէ էնձամ Յովսէփ
վէ Ռաքէլ էագլաշդպ՝ Թէմէն-
նա էլէտիլէր : Վ֊ օ տէոի . 8
Գու լտսէ էկլտիյիմ ձիւմլէ օր-
տուն նէ՞ օլա . օ տահի տէոի
քի՝ Էֆէնտիմիզն նատարընտա
լութֆ սլուշմագ իչնն տիր :
Վ֊ Եսաւ տէոի . Պէնիմ չօգ 9
վար՝ էյ գարընտաշըմ , սէնինքի
սէնին օլտուն : Վ֊ Յակոբ 10
տէոի . Խայր , քէրէմ էյլէ՝ է-
յէր հալա նատարընտա լութֆ
պուլտում իսէ , պէնիմ էլիմտէն
էէտիյիմի ալ . պուտուն իչնն
վի եիւզինիւ՝ Ալլահ եիւզիւ

կէօրիւբ կիսպի կէօլտիւմ, վէ
11 պէնտէն բաղն օլտուն : Փէրիմ
էյլէ՝ սանա կէթիրիլէն պէրքէ-
թիմի ալ. չիւնքի Ալլահ պա-
նա լհսան էյլէմի , վէ չիւնքի
պէնիմ հէր շէյիմ վար . վէ օ-
12 նու զօրլասը , վէ ալտը : Ան-
տէն օ տէմի . Գալդալըմ կիտէ-
լիմ՝ , վէ պէն սէնսէն կէնիւնտէ
13 կիտէյիմ : Վէ օնա տէմի . Ե-
ֆէնտիմ պիլիր քի՝ չօճուգլար
թաղէ սիր , վէ հանըմտա օլան
սիւրիւէր հէմ սըղըրլար էմզիք-
լի տիր . վէ ծնլարը պիր կիւն
զօրլաթասլար , հէմ սիւրիւէր
14 գըրըլար : Փէրիմ էյլէ՝ էֆէն-
տիմ գուրտուլսուն կէնիւնտէ կէէ-
սին , վէ պէն հաւաշ հաւաշ հօ-
նիւտէ օլան հայվանլարըն այա-
զը վէ չօճուգլարըն այաղը ա՛գա-
պիւնտէ սիւրէրիմ , Թա էֆէնտի-
մին հանընա Սէվրէ կէլինտէյէ-
15 տէք : Վէ Եսաւ տէմի . Փէ-
րիմ էյլէ՝ պէնիմ իլէ օլան խալգ-
սան հանընա պրագայըմ . օ տա-
խի տէմի . Նէյէ՞ լազըմ . հէ-
ման էֆէնտիմին նազարընտա
16 լուԹֆ պուլայըմ : Անտէն Եսաւ
օ՛ղ կիւն՝ քէնտի հօլտունա Սէվրէ
տօղրու տէօնտիւ :
17 Վէ Յակոբ ՍոկքոմԹա կէօ-
չիւա՝ օրտասա քէնտինէ պիր հիւ
պէնա էյլէմի , վէ սիւրիւէրլի-
նէ մանտրաղար հաւխոը . ծնուն
իչլէն օ մահալլին ատընա Սոկ-
քոմԹ տէնիլմի :
18 Վէ Յակոբ Մինջահատան
տէօնտիւքտէ՝ Ռահան ու իյարըն-
տա օլան Սիւքէմի՛ն չէհրի Սաղե-
մէ կէլմի , վէ շէհրին կէնիւնէ
19 գօնտու : Վէ օ՛ղ Յասուբլըրընը գուռ-
տուղտա Թաղըտընըն գըԹասընը՝
Սիւքէմին պապասը Եմմոր ողու-
լորը եհսինտէն հիւչ ա՛տէտ
20 սիքքէյէ սաԹտուն ալտը : Վէ օ-
րտաա մէզպահ հաւխոը , վէ ա-
տընը Իլ Էլօհէ Իսրայէլ գօտու :

ՊԱՊ ԼԴ

1 Վ Է Լիաընըն Յակոբա տօ-
ղուրտուղտա գըղը Դինա՝ օ՛ղ-
լարընը գըղտարընը կէօրմէյէ ջը-
տը : Վէ օնու տիյարըն պէյ
2 Խամի Եմմորուն օղլու Սիւքէմ
կէօրիւպ՝ օնու ալտը , վէ օնուն
իչէ հաՔտը , վէ օնու ալչագլա-
տը : Վէ օնուն Ճանը՝ Յակոբուն
3 գըղը Դինայա հաւիըտը . վէ գը-
ղը սեվմի , հէմ գըղըն կէօնիւլ-
նէ կէօրէ սեյլէմի : Վէ Սիւ-
4 քէմ՝ քէնտի պապասը Եմմորա
սեյլէյիպ տէմի . Պանա պու
5 գըղը՝ գարը իչմէն ալը վէր : Վէ
Յակոբ գըղը Դինայը օնուն մնը-
տարըտաըղընը իչիՔտիյի զէման ,
օղուլարը՝ օնուն սիւրիւէրի իչէ
տահրատա խոխէը . իմմի օնըլար
կէլինտէ յէտիք՝ Յակոբ սիւքիւԹ
էՔտի :
6 Վէ Սիւքէմին պապասը Եմմոր՝
Յակոբա ջըգտը , քի օնուն իչէ
7 սեյլէյէ : Վէ Յակոբուն օղուլ-
լարը իչիՔտիյէրի կիպի՝ տահ-
րատան կէլմիյէը . վէ պու էյ-
տահմիլրին կիտճիլբինէ կէլիպ՝
զայէԹ իչէ հօվքեպէնտիյէը . զի-
րա Յակոբուն գըղը իչէ եաՔտը՝
Իսրայէլտէ բիւտայլըգ էՔտի ,
8 քի պէյլէ օլմտըղը խոն : Իմ-
մի Եմմոր օնըլար իչէ սեյլէյիպ
տէմի . Օղլում Սիւքէմին Ճանը
գըղընըզա ա՛լտըգա էՔտի . քէ-
րիմ խոիպ՝ օնու օնա գարը իչմէն
վէրին : Վէ պիզիմ իչէ խըսըմ-
9 լըգ պաղլայըն . գըղլարընըզը պի-
զի վէրիպ՝ գըղլարըմըզը քէնտիէ-
րինիզ ալըն : Վէ պիզիմ իչէ սա-
10 քին օլուն , վէ պու տիյար հօ-
նիւնիւզտա տիր , սաքին օլուպ՝
օնատա ԹիճարէԹ էտին , հէմ օն-
11 սա միւլք էտինին : Հէմ Սիւ-
քէմ՝ գըղըն պապասընա վէ գա-
րընտաշլարընա տէմի . Նազա-

բընըզտա լուԹՀ պուլայըմ. վէ պոնա նէ-քի սէրսէնիզ՝ վէրի-
12 բիմ: Պէնաէն զայէԹ չօք մէր վէ աղբըրդ խԹԷյին, վէ պա-
նա սէյլէսէյիրսիզ կէօրէ վէրէ-
յիմ. ՋիադաԹ գընը՝ պոնա գա-
13 բը իչին վէրին: Վէ Յակոբուն օղուլլարը Սիւքէմ վէ պապասը Եմմոռա՝ գընչ գարընտաշլարը Դի-նայը մուրտարլաըդը իչին տի-լէ իլէ սէյլէյիս՝ Ճէվապ վէր-
14 միէր, վէ ընչարա սէռիլէր. Պու չէյի էԹմէյէ գառիր սէ-յիլիզ, քի գընչ գարընտաշըմ-ըզը սիւննէԹմիշ օլան ատէմ վէ-բէյիմ. զիրա պու պիզ ա՛յլը-
15 մըը: Եաղընըզ պունուն իլէ սի-զի գայըլ օլուրսուդ. Էյէր սիզ
16 սէն հէր էրքէք սիւննէԹլէնմէք իլէ՝ պիզիմ հիսսէ օլուրսանըզ, օ զէմման գընչարըմընըզը սիզէ վէրի-բիզ, վէ գընչարընըզը քէնտիլէ-բիմիզէ ալարըզ. վէ սիզին իչէ
17 սաբին օլուսա՝ պի՛ր գառմ օլու-րուզ: Ամմա էյէր պիզի տինգ-լէմէյիսա՝ սիւննէԹլէնմէզսինիզ,
18 պիզսէ գընչմընըզը ալըսա կիսէրիզ: Խոսի ընչարըն սէօզիս՝ Եմմո-
19 րուն հէօզլէրինէ վէ Եմմոռ օղ-լու Սիւքէմին հէօզլէրինէ խօշ
20 հէօրԹտիլէր: Վէ օ հիսկիԹ՝ պու նէմսէյէ հէմէյէ հէՃիքմէսի. չիւն քի Յակոբուն գընչնա հէս-նիլ վէրմիշ իսոի. վէ պու՝ պա-պասընըն հէվիռէսէն ի՛-Թիպարը իսի:

Իսոի Եմմոռ վէ օղլու Սիւքէմ քէնտիլէրին հէյրնին գափու-սունա կէլսինլէր, վէ քէնտիլէ-
21 րին հէյրնին էհալիսինէ սէօյլէ-յիպ սէսսիլէր. Պու սաաէմէր պիզիմ իլէ պարընչը տը՛ր. Եսոի վէյայէմէ սաբին օլուսա՝ ծնսա ԹէՃմաղէմ էՃմէնիզսիզ. վէ սի-յար իչմէկ էՃմէնլէրինէ սաղսան ոօղսան կէնիչ ալը. ծնչարընը գընչ-ընընը քէնտիլէրիմիզէ գարընըր իչէն ալաըմ, վէ գընչարընընը ընչարա վէրէյիմ: Փիղմ իլէ օ- 22
Թուրուպ պի՛ր գառմ օլմագ ի-չէն՝ պու սաէմէէր հաղընընը պունուն իլէ պիզէ գայըլ օլուր-սար, քի ընչարընը սիւննէԹլէն-մէկլէրի կիսի պիզսէն սոսի-հէր էրքէք սիւննէԹլէնէ: Սիւ- 23
բիւէլի վէ մաղէլի վէ Ճիւմլէ սաաղարլարը պիզիմ օլմա՞ղ մը. անՃագ ընչարա գայիբ օլաըմ, վէ պիզիմ իլէ սաբին օլաըր: Վէ օնուն չէհրին գափուսունսան 24
ջըգանլարընը Ճիւմլէ ի՛ Եմմոռ-վէ օղլու Սիւքէմի աէնկիէսիլէր, վէ չէհրինէն գափուսունսան Ճիւմլէ ջըգանլարընը հէր էրքէկի սիւննէԹլէնէնսի:

Վէ վաղի՛ օլսուսքի՛ իսրայիլ- 25
Ճիւ կիւնսէ ընչարա ազըրսա իս-քէն, Յակոբուն իսի՛ օղուլլարը Շէմաուն վէ Ղէի՛ Դինանընն գա-րընտաշլարը՝ հէր պիրիսի գընչ-Ճընը ալըր, վէ սէրսէկսինԹիյէԹ իլէ չէհրի հիւրիւսիւէր, վէ հէր էրքէքի հօլսիւրսիւէր: Վէ 26
Եմմոռու հէմ օղլու Սիւքէմի գը-ընՃ ազը իլէ գաճէ հԹսիւէր. վէ Սիւքէմին հվինսէն Դինայը ալըգ ջըգանլար: Յակոբուն օ- 27
ղուլլարը գաճէ օլուռմուշլարընը իսրայէլինէ հէլսիւէր, վէ գընչ գա-րընտաշլարընը մուրտարլարգը-լարը իչէն՝ չէհրի հաղմա հէՃ-սիւէր: Օնլարընն սիւրիւէրինի 28
վէ սընչարլարընը վէ հՃիքէրինի՝ հէմ չէհրսէ օլանը հէմ սահրա-սա օլանը ալարլար: Վէ Ճիւմլէ 29
մաղէլինի վէ Ճիւմլէ ջԷռուգա-րընը վէ գարընլարընը հուր հԹ-սիւէր, վէ հվիէրսէ հէվա պու-լունանը հաղմա հէՃսիւէր: Վէ 30
Յակոբ՝ Շէմաուն իսի՛ Ղէի՛ սէ-սի. Պէնի պու սիյարընն հՃա-վուսի օլան Փառանընընսար իսի՛ փէ-րեզիէրինի՛ Ք՝անաընսէ սէսա գո-գար հԹՃէք իսի՛ պէնի պէչայա

սալաքնըզ · վե պէնիմ լէմ ազ
առէմ օլմագ լէմ , ծնլար իւղէ
րիմէ ձեմ՝ օլսուն պէնի վերա-
ձադլար , վե պէն հէմ էվիմ հէ-
31 լաք օլաձադըզ : Վ է ծնլար առէ-
ենա զըզ գարընտաշըմըզը փա-
հիշէ կիսլի դուլանմալը՝ մի իսի :

ԳԱՂ ԼԶ

1 Վ է Ա լ ա հ Յ ա կ ո բ ա առէ ·
Գալդ՝ Բ է թ է լ է զոգ , վե օրատա
սագլն օլ · վե գարընտաշըն Ե-
սաւըն Է հ ի ւ լ ի ա ն ա կ ն գաշարըզըն
զէման՝ սանա կէօրիւնէն Ա լ ա հ ա
2 օրատա պիր մէզպահ եաի : Վ է
Յ ա կ ո բ քէնտի էվինէ՝ վե ձիւմլէ
պիրէսինձէ օլանլարա առէ · Ա-
րանըզդա օլան եաս ալաճըլարը
գաշարըզն , վե վաքէնէն , հէմ
հավարլարընըզը սէվիլթիկլին ·
3 Վ է գալդըզ՝ Բ է թ է լ է զոգ , ·
վե սըզլէթիմ կիւնիւնտէ սանա
ձէվապ վէրէն՝ վե կիթաբիմ
եօլտա պէնիմ լէմ օլան Ա լ ա հ ա
4 օրատա մէզպահ եաիսըմ՝ Իմ
ան էլէրինտէ օլան ձիւմլէ եատ
ալաճըլարը՝ հէմ գուլաղլարընտա
օլան քիւմլէլէրի Յ ա կ ո բ ա վեր-
անլէր · վե Յ ա կ ո բ ծնլարը Սի-
քէմին եանընտա օլան մէճիթին
5 ալթընտա կէօմիւս : Անտան եօլա
զոգլարըզ · վե է թ ր ա թ իլարընտա
օլան շէհիրլէրին իւղէրինէ Ա լ
լահ Թալա թ իընտան պիր գօրգու
սիւճէք լէմ՝ Յ ա կ ո բ ան օղուլ-
րընըն արաընընա գէվալտըմտադը-
6 լար : Վ է Յ ա կ ո բ՝ քէնտիսի հէմ
պիրէսինձէ օլան ձիւմլէ իսուզ՝
Քանան ալ իսրայիլ կէզտիլէր :
7 Վ է օրատա մէզպահ եաիսը , ·
վե օղ մահալն՝ Իլ Բ է թ է լ Թէս-
մի՛կ էլէմի · զիրա գարընտա-
շընըն Է հ ի ւ լ ի ա ն ա կ ն գաշարըզնտա՝
Ա լ ա հ ֊ քէնտինի ծնա օրատա պէ-
յան էլէմիշ իսի :

8 Վ է Ռ է ր է կ ա ն ըն սիւտ անտը
Դէ ր ը ա ա իսլիս , վե Բ է թ է լ է ն
ալթ եանընտա՝ մէճէնին ալթըն-
տա կէօմիւլմիս · պու սէպէպ-
տէն ծնուն ատընա Ա լ ա ն ա պ-
իսուի անիլմի :

9 Վ է Ա լ ա հ Յ ա կ ո բ ա՝ Մ ի ջ ա-
գեատէն սէօնտիւքիւնտէ Թէք-
բար կէօրիւնիւպ՝ ծնու պէրէքէթ
լէմի : Վ է Ա լ ա հ ծնա սէմի ·
10 Սէնին ատընը Յ ա կ ո բ ատը · ար-
թըդ ատըն Յ ա կ ո բ անիլմիսին ,
իսրա ատըն Իսրայէլ օլսուն · իմ-
մի ծնուն ատընը Իսրայէլ գո-
տու : Վ է Ա լ ա հ ծնա սէմի ·
11 պէն՝ Ձիւմլէյի գատիր Ա լ ա հ
իմ · մէրիւաար օլտուգ չօղալ ·
սէնտէն Թագիփի՝ հէմ Թագիփ-
լէր Ձիւմհիւրիս օլա , վե պէլին-
տէն փատիշահլար չըգաճալար : Վ է 12
Ա բ ր ա հ ա մ ա վե Իսահագա վեր-
միյիմ միյարը՝ սանա վէրէձէ-
յիմ · վե սէնտէն սօնգրա օլ
միյարը սէնին զիւրիյէթինէ
վէրէձէյիմ : Վ է Ա լ ա հ՝ օլ օ- 13
նուն իլէ սէօյլէշիյի մահալտէ՝
եանընտան եօգարը չըգաը : Վ է 14
Յ ա կ ո բ՝ ծնուն իլէ սէօյլէշիյի
մահալտէ՝ պիր տէբիլի Թաշ տիք-
մա · վե իսպէրինէ չէրպէթի վէշ-
քէշի տէօքմիս , հէմ իսզէրինէ
եադ տէօքմիս : Վ է Յ ա կ ո բ՝ Ա լ 15
լահըն ծնուն իլէ սէօյլէշիյի մա-
հալին ատընը Իսրայէլ գօտու :

Վ է Բ է թ է լ է ն գալգըսընը , 16
վե Եփրաթայէ հէլիգէն տա-
հա պիր միգտար եէր վար իսէն՝
Ռաքէլ մօղուրտաս , վե մօղ-
լուգ բուր
իսէն՝ չօգ զահմէթ չէքտի : Վ է 17
վագի՛ օլսուս քի մօղուրտուր իսէն ,
չօգ զահմէթ չէքտիյի համանտէ՝
եադ ծնա սէմի · Գօրգմա , զի-
րա պու սա սանա օղուլ ատըր :
Վ է վագի՛ օլսուս քի Ձան Թէսլիմ 18
հաեր իսէն՝ (զիրա եօղուսյօր ի-
սի՛) ծնուն ատընը Բ է ն ի ա մ ի ն գո-
տու · ամմա պարպարը ծնա Բէ-

19 նիամին ահաւ : Իմաի Ռաքէլ
հոլեաց՝ Եփրաթա հօրնեսա
կէօմիլսիւ , քի ՝ Բէնիէհէմ
20 սիր : Վէ Յակոբ օնուն մէզա-
րը հասնինաէ սիր սիքիլ Թաշ
սիքսի . ՝ Թա պուս կիւնեհատքինա-
քէզ մէզարընըն սիքիլ Թաշը սըր :
21 Ընտէն Իսրայէլ գալգըց՝ չա-
ատըրը Միկտաշ Եգէրին հօթէ-
22 սինաէ գուրաուս : Վէ վաղի՝ օ-
աուս քի՝ Իսրայէլ օշ սիյարտա
սաքին էքէն , Ռուբէն վարըց՝
պապասընըն օտաղըը Բաղդա ի-
լէ հաճաց . վէ Իսրայէլ իշնիտի :
23 Վէ Յակոբուն օղուլտարը ՝ն
ըքի իտի . Լէյանըն օղուլտարը ,
Յակոբուն իլք ատոզուշու Ռու-
բէն՝ անաէն Շիմաուն վէ Ղէի վէ
Յուդա վէ Իսաքար վէ Զապու-
24 ղըն իտի : Ռաքէլին օղուլտարը՝
25 Յոսէֆ վէ Բէնիամին իտի : Վէ
Ռաքէլին խադմէտը Բաղդանըն
օղուլտարը՝ Դան վէ Նէֆթաղիմ
26 իտի : Վէ Լէյանըն խադմէտը
Զէլփանըն օղուլտարը՝ Գադ վէ
Ասէր իտի : Յակոբուն օղուլտարը
պուտնաղ սըր , քի ՝նըղար ՝ն-
Միջագետաէ տօղուուլտար :
27 Վէ Յակոբ՝ պապասը Իսահա-
կա Մամբրեաէ օղն Արբա չէհ-
բինէ՝ հաղնի Բէթրունա վարսը ,
քի օրատա Արբահամ վէ Իսա-
28 հակ միւսաֆիր օլտուղսը : Վէ
Իսահակին կիւնլէրի հիզմէքսն
29 Եղլօտաուս : Վէ Իսահակ իհմէթ-
յարլանըպ՝ հաղրը ալըգտաս ,
Հան Թէօղիմ հէյիպ վէֆաթ հէ-
սի , վէ գավմինա զամմօղնտաուս-
վէ օղուլտարը Եսաւ վէ Յակոբ՝
՝նու աէֆին հէթաղնէր :

ՊԱՑ Լ.

1 Վէ Եսաւըն՝ հաղնի Եգով
մուն Թէվղիսաթը պուտնաղ սըր :
2 Եսաւ գարըլարընը Քհանան գըղ
լարընտան ալտը , էօնէ Բհաղի

Եըզնուն գըղը Ագգայը՝ վէ Խո-
ղի Սէբիգնուն գըղը օլան՝ Ան-
նըն գըղը Ողիբամայը ալտը .
Էֆմ Իսայէլին գըղը՝ Նաբէօ- 3
Թտուն գըղ գարընտաշը Բաուէմա-
Թը ատը : Իմաի Ագգա՝ Եսաւա 4
Եղնիֆաղը ատզուրտուս , վէ Բաուէ-
մաթ՝ Ռագուէղի ատզուրտուս : Վէ 5
Ողիբամա՝ Յեուսուս վէ Յեգղտիս
վէ Կորհաս ատզուրտուս . Եսաւըն
Քհանան սիյարընտա օղուլտարը
պուտնաղ սըր քի ՝նա ատզուրտուս :
Վէ Եսաւ քէնտի գարըլարընը 6
վէ օղուլտարընը վէ գըղըտարընը
վէ էվինին Ձիւմիէ էհալիսինի վէ
սիւրիւէրինի վէ էհի հայվան-
լարընը՝ վէ Քհանան սիյարըն-
տա էհինտիյի Ձիւմիէ մալընի
ալտը՝ գարընտաշը Յակոբուն
Տուղտրուտուն պիր ղաղի սի-
յարա կիթտի : Զիրա մալընի 7
ջոգ օլմագ իլէ՝ պիրլիքտէ տաքին
օլմազտըր իտի . վէ սիւրիւէրի
սէպէպինտէն միւսաֆիր օլտուգ-
լարը սիյար՝ ՝ն ատըրը Թէհամմիւլ
էտէմէդ իտի : Վէ Եսաւ Սէիր 8
տաղընտա տաքին օլտուս . Եսաւ՝
պու Եգովմ տուր : Վէ Սէիր 9
տաղընտա օլան Եգովմլուլարըն
պապասը՝ Եսաւըն Թէվղիսաթը
պուտնաղ սըր : Եսաւ օղուլտա- 10
րընըն տաղլարը պուտնաղ սըր .
Եսաւըն գարըսը Ագգանըն օղ-
լու Եղնիֆազ՝ վէ Եսաւըն գարը-
սը Բաուէմաթին օղլու Իագուէլ
իտի : Վէ Եղնիֆազին օղուլտարը 11
Թէման՝ Օմար՝ Սէֆո վէ Գա-
Թամ վէ Կէնէզ իտի : Վէ Թամ- 12
նա՝ Եսաւըն օղլու Եղնիֆազին
օտաղընը իտի , վէ ՝ն՝ Եղնիֆազա
Ումմուկկի ատզուրտուս . Եսաւըն
գարըսը Ագգանըն օղուլտարը
պուտնաղ իտի : Վէ Ռագուէլին 13
օղուլտարը պուտնաղ սըր , ՝նա-
հաթ վէ Զարա՝ Սամմա վէ Մէ-
զա . Եսաւըն գարըսը Բաուէմա-
Թին օղուլտարը պուտնաղ իտի :

14 վ. Եսաւըն գարըսը Աբեկզո-
նուն գըզը օլան Ընանըն գըզը
Ռզիբամանըն օղուլսըզը պուն-
լար սըզ · պու՝ Եսաւա Յեուսա վէ
Յեգդումա վէ Կորհա տօղուրսա։
15 Եսաւըն օղուլսըրընսան օլան
պէյլէր պուռնլար սըզ · Եսաւըն
լէյ տօղուշու Եղիփազըն օղուլ
լարը Թեման պէյ՝ Օմար պէյ՝
16 Սեփո պէյ՝ Կենէզ պէյ , Կորհ
պէյ՝ Գոգամ պէյ՝ Ամալէկ պէյ ·
Եդոմ ալկյարընսա Եղիփազ
սան օլան պէյլէր պուռնլար սըզ ·
պուռնլար Ադդանըն օղուլսըզը
17 սըզ ։ վ. Եսաւըն օղլու Ռագուէ-
լին օղուլսըզը պուռնլար սըզ ·
Նահաթ պէյ՝ Զարա պէյ՝ Սամ
մա պէյ՝ Մէզա պէյ · Եդոմ
ալկյարընսա Ռագուէլսին օլան
պէյլէր պուռնլար սըզ · Եսաւըն
գարըսը Բասեմմաթըն օղուլսըզը
18 պուռնլար սըզ ։ վ. Եսաւըն գարը
սը Ոհոլիամանըն օղուլսըզը պուռ
լար սըզ · Յեուս պէյ՝ Յեգդում
պէյ՝ Կորհ պէյ · Եսաւըն գա
րըսը՝ Ընանըն գըզը Ռզիբաման
սան օլան պէյլէր պուռնլար սըզ ։
19 Պուռնլար սըզ Եսաւըն Եա՛նի Ե-
գոմնուն օղուլսըզը , վէ պուռնլար
սըզ պէյլէրի ։
20 Օր ալկյարսա սաքին օլան
Ռոռլու Սէիրին օղուլսըզը պուռն
լար սըզ · Ղոսան վէ Նոթաղ վէ
21 Սեփեգոն վէ Ընա , վէ Դիսան
վէ Եսեր վէ Դիսան · Եդոմ ալ-
կյարընսա Ռոռլուլսըրին պէյլէ-
րի՝ Սէիրին օղուլսըզը պուռնլար
22 սըզ ։ վ. Ղոսանըն օղուլսըզը՝
Ռոռլի վէ Հեման՝ վէ Ղոսանըն
գըզը գարընսաղը Թամնա խոլ ։
23 վ. Սոփալըն օղուլսըզը պուռն
լար սըզ · Գաղուան վէ Մանա
քաթի վէ Գեփաղ՝ Սեփո վէ Օ-
24 նամ ։ վ. Սեփեգոնուն օղուլ
լարը պուռնլար սըզ · Այիա վէ
Ընա · պատասը Սեփեգոնուն
հշէքլիլինի կիւտեր էքէն՝ էօլսէ
ըլըճա սուլարըն պուլան Ընա
պու իմի ։ վ. Ընանըն էվլատ 25
լարը պուռնլար սըզ · Դիսոն՝ հէմ
Ընանըն գըզը Ոհոլիամա ։ վ. 26
Դիսոնուն օղուլսըզը պուռնլար
սըզ · Իմդան վէ Եշբան վէ
Ակէթրան վէ Քառան ։ Եսերին 27
օղուլսըզը պուռնլար սըզ · Բաղ
զան՝ վէ Զաաուան՝ վէ Ական ։
Դիսանըն օղուլսըզը պուռնլար 28
սըզ · Ցուս վէ Ընան ։ Ռոռլուլա- 29
րըն պէյլէրի պուռնլար սըզ · Ղո-
սան պէյ՝ Սոբաղ պէյ՝ Սէիրի-
գոն պէյ՝ Ընա պէյ , Դիսան 30
պէյ՝ Եսեր պէյ՝ Դիսան պէյ ·
Սէիր ալկյարընսա պէյլիքլերին-
ճէ՝ Ռոռլուլսըրըն պէյլէրի պուռն
լար սըզ ։
Վ. Իսրայէլ օղուլսըրընըն ի- 31
զերինէ փատիշահ նասըլ օլմազ
սան Լէվլէ՝ Եդոմ ալկյարընսա
փատիշահլըգ սիւրէն փատիշահ-
լար պուռնլար սըզ ։ Իմմի Եդոմ 32
սա Բէլհոնուն օղլու Բաղան փա-
տիշահ օլսուս · վ. էհէրինին սաղ
Դինհապա խոլ ։ վ. Բաղան էլ- 33
ուս · վ. Եէրինէ Ռոսրաղը Զա-
բանըն օղլու Յոբաք փատիշահ
օլսուս ։ վ. Յոբաք էօլուս · վ. 34
ծուն Եէրինէ Թեմանըլըլար ալ-
կյարընսան օլան Հուսամ փա-
տիշահ օլսուս ։ վ. Հուսամ էօլ 35
ուս · վ. ծուն Եէրինէ՝ Մովաբ
սահրասընսան Մադիանըլըլարը
գըրան Բադադըն օղլու Ադադ
փատիշահ օլսուս · վ. էհէրինին
սաղ Ավիթ խոլ ։ վ. Ադադ 36
էօլուս · վ. ծուն Եէրինէ Մաս-
րեկգալը Սամնղա փատիշահ օ-
սուս ։ վ. Սամնղա էօլուս · վ. 37
ծուն Եէրինէ ըրմնղըն Եաննի-
սա վազի՝ Ռոխովէթաան օլան
Սաուլ փատիշահ օլսուս ։ վ. 38
Սաուլ էօլուս · վ. ծուն Եէ-
րինէ Ադոբորուն օղլու Բաղա-
նան փատիշահ օլսուս ։ վ. Ա- 39
գոբորուն օղլու Բաղանան էօլ

ահա · վե եբրնե Ադագ փառե
շան օլտու · վե շեհրնին ասը
Փոդով վե գարըսընըն ասը Մե
զաարըն գըզը օլան Մաարեթին
գըզը Մենաբեել խոի ։
40 Լամոի գասկըլեբրինձե վե մա
հալեբինձե ասղարընա կեօրե՝
Եաաւաան օլան սկյլեբին աա
լարը պուղար սըր · Թամնա
սկյ՝ Գաղրաա սկյ՝ Յեթաե
41 սկյ , Ողիրաա սկյ՝ Ելա սկյ՝
42 Փինեն սկյ , Կենեզ սկյ՝ Թե
43 ման սկյ՝ Մաբղար սկյ , Մա
գեդիել սկյ՝ Իրամ սկյ · միւք
լերի օլան ան յարաա՝ մեսքեան
լերինե կեօրե՝ Եգոլմ սկյլերի
պուղար սըր · Եգոլմըսըրըն
պադաա Եաաւ պաւ տաը ։

ՊԱՊ ԼԱ

1 Վե Յակոբ՝ պադաասընըն
միւսաֆիր օլաուդու եեբաե՝ Քա
նան ան յարընաա սաքին օլաու ։
2 Յակոբուն Թեվիաաեը պուն
ղար սըր · Յովսէփ ան ենեկի եա
ղընաա կըրն՝ գարընաաղարը իլե
սիբրիլերի կիւտեր խոի · վե
կենմ օլաւ՝ պադասընըն գարը
ղարը Բաղրանըն օղուլարը իլե
վե Զելփանըն օղուլարը իլե
սկեաակեր խոի · վե Յովսէփ ան
ղարըն սկեա սեօղլերինե պադա
3 ղարընա խաակեր վերիր խոի ։ Վե
Իսրայէլ Յովսէփի Ջիւմլե օղուլ
ղարընան ղիյադե սեվեր խոի ,
գիւա ան ան ինմի յարըղընըն կվ
ղաար խոի · վե ան պիր ալամա
4 գաւիման եափար ։ Վե գարըն
ադաղարը՝ պադասընըն ան ան
Ջիւմլե գարընաադարընան ղի
յադե սեվմեյինե կեօրաիւքե
րինաե , ան ա՝ աալմե պադա
ղարար · վե ան ան իլե ադօղան
սեօղլեշմեյե գաաիր սեյիլեր
խոի ։
5 Վե Յովսէփ պիր միւշ կեօ

րիւա՝ ան գարընաադարընա
նադլ եիմե · վե ան՝ ադա ղի
յադե ա՝ աալմե եիմիւր ։ Վե 6
ան ղարա սեօր · Վերիմ եամսը՝
պու կեօրմեյիմ ամբա սինկ
լեյին ։ Իղիե պիզ ադարընըն 7
որիադընաա սեմեթլեր պադղար
խոիք , վե իղիե պենիմ սեմ
թիմ գալգադը , վե հեմ սիք
ադուրաա · վե իղիե սիղին սե
մեթլերինիզ ան ան իեորադընաա
ադուրաա՝ սեմեթիմե թեմինենա
գըլադըղար ։ Վե գարընաադարը 8
ան ադ սեմիլեր · Կերչեքտեն իա
ղերիմիզե փառաօն մը օլաճադ
սըն , եաիսա իազերիմիզե կեօ
չեքտեն հիբրիա՝ թիմ սիսրեմեր
սին · իմոի սիւշլերի իչիե հեմ
սեօղլերի իչիե ան ան ադա ղի յա
սե ա՝ աալմե եիմիւր ։ Վե 9
սիր պադշա սիւշ ադա կեօ
րիւա , վե ան ան գարընաադարընա
նադլ եամպ սեմի · Իղիե սիր
սիւշ ադա կեօրիւա՝ վե իղիե
կիւնեշ վե այ՝ վե ան սիր երըղըզ
պադա թեմինենա էտերլեր խոի ։
Վե պադասընա հեմ գարընաադ 10
ղարընա նադլ եիմի յինաե՝ պա
պասը ան ան ադաղարըլդըզ՝ ան ան
սեմ · ‘Նե՞ սիր պու սենին կեօր
սիեչեն սիւշ · պեն վե անան վե
գարընաադարընըն կերչեքտեն կե
լիա՝ եերե սեյրադեր ադաա թե
մինա՞ մը եաիմեշ յիղ ։ Վե գա 11
րընաադարը ան ան Հասեթ չեքտի
լեր · ամմա պադասը պու սեօ
ղլու խաիրճըպա ադագղադը ։
Լամոի գարընաադարը պադա 12
ղարընըն սիւրիւսիւնիւ Սիեքեմ
սե կիւթմեյե կիմիկլեր ։ Վե 13
Իսրայէլ Յովսէփե սեմի · Գա
րընաադարըն Սիեքեմաե կիւթ
մեղըմի· կել սենին ան ղրադա կեօն
սերեչիյոմ· վե օ ան՝ Իղիե պենին
սեմի ։ Վե ան սեմի · Հաղա 14
կիւթ գարընաադարըն ադաղ սե
լի՞մին՝ վե սիւրիւլեր ադա՞ղը պադ ,

վէ պահա ձեվաւ կէթիր · իմաի
ծնու Քերրան աէրէսինաէն կէօն
աէրաւ , վէ օ՝ Սիւքէմ վարաը :
15 Վէ ծնու պիր քիմսէ պուլաու ,
վէ իշիէ օ՝ սահրատա էօթէ պէ-
րի սալաշըը իսի · վէ օ քիմսէ օ-
նա սօրուպ աէսի · նէ՞ արար-
16 սըն : Վէ օ տէսի քի՝ Գարըն-
տաշլարըմը արայօրում · քէրէմ
էյլէ՝ պահա խապէր վէր , ան-
17 լար նէ՞ իէսի կիւսէյօրլար : Վէ օ
քիմսէ տէսի · Պուրատան գալ-
մըըլար , դիրա իշիմիմ քի՝ Դօ-
թայիմէ կիւտիւմ տէյօրլար ի-
սի · իմաի Յաւսէփի գարընտաշ
լարընըն արարընձա կիսիա՝ ծնլա-
18 րը Դօթայիմաի պուլաու : Վէ
ծնու իրագան կէօրսիւքլէրին
տէ՝ ծնլարա էապըն կէվզիդէն
էվվէլ՝ ծնու էօլսիւրմէյէ գասա
19 էթմիկէր : Վէ պիրի պիրինէ
տէսիկէր · Իշիէ շու սիւչլերին
20 սահիպի կէլիյօր : Վէ շիմաի կէ-
լինն՝ ծնու էօլսիւրէլիմ , վէ ծնու
գույուլարըն պիրլիսինէ աթըպ
տէյէլիմ քի՝ Օնու պիր գարա-
մուղ ճանաւար էէսի · վէ կէօ
րէլիմ ծնուն սիւչլերի նէ՞ օլար :
21 Ամմա Ռուբէն իշիմալիգաւ՝ ծնու
էլլէրինաէն գուրթարը · զիրա՝
22 ճանընա գըյմայալըմ տէսի : Վէ
Ռուբէն՝ ծնու էլլէրինաէն գուր-
թարըպ՝ ծնու պապաալընա տէսի-
տերմէք իչիւն ծնլարա տէսի ·
Դան տէրքմէն · ծնու՝ չէօլտէ օ-
լան շու գույուլա աթըն , վէ ծնա
էլ սալման :
23 Վէ վարդ՝ օլաու քի՝ Յաւսէփ
գարընտաշլարընա կէլտիյի կի-
սի , Յաւսէփի գաֆիմանընտան՝
24 Էնէդ իշէրինաէ օլան ալաճա
գաֆիմանընտան սօյաուլար : Վէ
ծնու ադըպ՝ գույուլա աթըպլար ·
վէ գույու պօշ օլուպ՝ ծնաա տու
25 էօգ խոի : Անտէն էրքէք եէմէ-
յէ օֆուրաուպլար · վէ կէօրէ-
լինի գալարըպ պագարըպ , վէ
իշիէ Գաղաագաան Խամայէլի-
լէրին պիր քեարաանը կէլիյօր
իսի , քի տէվէլէրի՝ պահարլար
վէ վէլէսէն վէ միւրրի սաքիզ իշէ
եիւքլիս օլուպ՝ Մըսըրա էնտիր-
մէյէ կիտերլէր իսի : Վէ Ցու- 26
դա գարընտաշլարընա տէսի ·
Գարընտաշլըմզը էօլտիւրիպ՝
գանընը կիզլէմէքտէն նէ՞ ֆա-
յիտէ օլաը : Կէլէն ծնու Խամ- 27
յէվ կիբի սաֆալըմ , վէ էլմիզ
ծնա տէյմէսին · զիրա գարըն-
տաշըմըզ՝ էֆէմիզ տիր · իմաի
գարընտաշլարը գայիբ օլտուլար :
Վէ Մագիանըը պաղրկէան քիմ՝ 28
տէլէր կէէրլէր էքէն՝ Յաւսէփի
գույուտան չէքիպ ջըգարտըլար ,
վէ Յաւսէփի Խամայէլէլերէ էյիր-
մի գըմա կիւմիշէ սաֆալըպ ·
վէ ծնլար Յաւսէփի Մըսըրա կէօ-
թիւրտիլէր : Ընտէն Ռուբէն գույու 29
յա տէօնիւպ՝ իշիէ Յաւսէփի գու-
յուտա եօգ խոի · վէ օ՝ էավաալա-
րընը էրրթարը : Վէ գարընտաշլա- 30
րընա տէօնիւպ տէսի · Ջօճուգ
եօգ տուր · վէ պէն՝ պէն նէ՞րէ-
յէ վարայըմ :
Իմաի Յաւսէփին գաֆիթանը- 31
նը ալարըպ , վէ քէչիէլերտէն
պիր էրքէճ պօղազլայըպ՝ գաֆի-
թանը գտնա պահարըրըպ :
Վէ ալաճա գաֆիթանը կէօնտէր- 32
տիլէր , վէ պապալարընա կէօ-
թիւրիւպ տէսիլէր քի՝ Պունու
պուլտուգ · Հալա պու գաֆի-
թան օղլունա՞ն մու տուր տէ-
յիլմի պիր թանը : Վէ ծնու թա- 33
նըլըպ տէսի · Պու գաֆիթան
օղլումուն տուր , ծնու պիր եա-
րամազ ճանաւար էէսի · Յաւ
սէփ էլսէ էթթէ վարէլէնտա : Վէ 34
Յաիսւբ էավաալարընը էրրթըպ՝
պէլինէ ջուլ գծուս · վէ օղու
իշիէն պիր ջօգ կիւն եաս էէքտի :
Վէ ձիւմլէ օղուլարը հէմ ձիւմ- 35
լէ գըլըպը ծնա թէհէլլի վէր-
մէյէ գալգաբըպ · ամմա օ՝ միւ-

Թհահելի օրմագ խոթհմիզ իսի. վե տէսի քի՝ Օղուժանն Եանընա մեզարա Եաս իլէ Էհէձէյիմ. պէօյլէձէ պատասը օնուն իչիւն
36 ալլասը : Ամմա Մադիանլըլար օնու Մըսըրատա Փարաւոնուն խասհմիսինեն օլան ա՛տէսլերին պաչը Պհաամբրհամ սահմադըլար :

ԳԼՂ ԼՐ.

1 Վ է վագի՛ օլսու քի օղ զեմանահ՝ Յուդա գարընասըլարը Եանընասան Էհիա՛ Իրաս Նամպիր Որդողմլու բիմէնէնին Եանընա օղ-
2 լուսը : Վ է Յուդա օրսուսա Շուա սասընսու պիր Քանանդը բիմ-
3 աէնին գըզընը կէօրիսա՛ օնու սլը , վե օնա կիրսի : Օ սահի Համիլէ օլսու՛ պիր օղուլ սողուրսու . վե սասընը Էր գօսու:
4 Վ է Թէգրար Համիլէ օլսու՛ պիր օղուլ սողուրսու , վե սասընը Օ-
5 Նան գօսու : Վ է Էհնէ պիր օղուլ սահա սողուրսու , վե սասընը Սէլօմ գօսու . վե օնու սողուրսուդու զէման , օ՛ Ր-
6 ղլըսէ իսի :

Վ է Յուդա իլէ սողուշսու Էրէ պիր գարը սլը , վե օնուն ա-
7 սը Թամար իսի : Վ է Յուդա-Նըն իլէ սողուշսու Էր՝ Բասպըն Նաալարընաս Եարամազ օլմագ իլէ՝ Բասպ օնու Էօղսիւրսիս :
8 Վ է Յուդա Օնանա սէսի . Դասրընասաչընըն գարըսընա կիր , վե օնա զային Հագգընը իմրա Էսիսլ՝ գարընասաչընա զևսրիյէթ
9 գալարը : Վ է Օնան՝ զևսրիյէթ քէնասինին օրմայաձադընը պիլսէմի . օնուն իչիւն գարընասաչընըն գարըսընա կիրսիքձէ , գասջընասաչընա զևսրիյէթ վէրմէմէք իչիւն՝ Էրէ սէօքեր իսի :
10 Վ է օնուն էթմէխի՝ Բասպըն Նաալարընաս քէօթիս կէօրիւնսիս , վե օնու սահի Էօղսիւրդ-

սիս : Վ է Յուդա քէնսի կէլինի Թամարա սէսի . Օղուս Սէլօմ սէօյլիյիւնձէ յէսէք՝ պատասընըն Էվինասե սուլ օթուր . զևրա՝ Օմայա քի պու սահի գարընասաչըլըը կիսի Էօղէ սէսի . իմսի Թամար կիսիսի՝ պատասընըն Էվինասե օթուրսու :

Վ է ջոդ կիսինէրսէն սոնկրա՝ Շասանըն գըզը Յուդանըն գասրըսը Էօղսիս . վե Յուդա միս-Թհահելի օղունձա , քէնսահի սօսԹու Որդողմլու Իրաս իլէ՝ քէնսի սիսրիսսիսինիս գըզրդանըլարա Թամնայէ ջըդսը : Վ է Թամարա խասդէր վէրինիս սէնինէ . Իշ-Թէ գայնն սօԹան դօյսընըլարը գըզրդմազա՝ Թամնայէ ջըդսըդը : Օ սաս սուդըսուդսընուն Էսվասդ-ընըրընը իսզէրինսէն ջըդսարը , վե նիգասդ իլէ Էրմիհընսիս , վե սիսրիսսիս՝ Թամնանըն Էօղսընսաս օլան Ընայիմ գափուսսընսաս օՀուրսու . զևրա կէօրսիս քի՝ Սէլօմ սէօյլիսիս , սոնկրա քէնսահի օնա գարը իչիւն վէրինէմի : Վ է Յուդա օնու կէօրսիս՝ օնու Չհանիչէ սանսը . զևրա Էիսզինինէ ԷօրԹմիս իսի : Վ է Էօղսաս օնա սէօնիսիս դասի . Կէլ քէրէմ էյէ՝ սանա կիրէյիմ . զևրա քէնսի կէլինի օղսուզու-նու պիլմէզ իսի . օ սահի՝ Պանա կիրմէք իչիւն սանա նէ՞ վէրինսին սէսի : Վ է օ սէսի . Պէնի՝ սիս-րիսէքեն սիրքէչի օղլագը կէօնդէրմէքլիյիմ . օ սահի՝ Կէօնդէրինձէյիսէք սիրք բէչն վէրի՞յմի սին սէսի : Վ է օ սէսի . Նէ՞ բէչն վէրէյիմ . օ սաս սէսի . Սՙիէհրիէն իլէ Էէրիսինի վէ Էլինասէքի ա՛սանը Վէր . վե օ օնա վէրիսի՝ օնա կիրսի . վե օ՝ օնսան Համիլէ օղսու : Վ է գալ-գըդ կիԹսի , վե իսզէրինսէն նիգասընը ջըդսարը . վե սուլ-լուդունուն Էսվասդարընը կիյ-

20 ան : Վէ Յուդա քէնան տօսեծու Ոզողոմըտնուն էլի ըլէ՝ քէչի օղ-
լարընը կէծնաէրան՝ քո գարըշըն
էլինանէն բէհնի ալա . ամմա ո՝
21 ծնու պուլմասը : Վէ օլ մահա-
լին էհալիսինէ սօրուշ տէտի .
Եօլ իւգէրինաէ օլան Ենայիմաէ-
քի Ֆահիշէ Նէ՞բէտէ տիր . վէ
տէտիլէր . Ֆուբատտա Ֆահիշէ
22 Լօգ խոի : Խմոի Յուդայա տէօ-
նիւպ տէտի . Օնու պուլմասըմ-
հէմ ο մահալին էհալիսի տոսի՝
Պուբատտա Ֆահիշէ Լօգ տուր
23 տէտիլէր : Վէ Յուդա տէտի .
Օնուն օլսուն , հէմսո՛ն բէնիլ օլ-
մայալըմ . իլճէ պէն պու օղլա-
դը կէծնաէրսիմ , ամմա սէն օ-
նու պուլմասըն :
24 Վէ վագի՛ օլսու քի Իսէ այ
դոստար կէչինճէ՝ Յուդայա խա-
պէր վէրիլիպ տէնիլսի . Կէլի-
նէն Թամար պինա էթմի , հէմ
տոսի իլճէ պինտոսո՛ն համիլէ
օլսու . վէ Յուդա տէտի քի՝ Օ
25 նու ջըգարըն , վէ նագըլըն : Օ
ջըգարըլըը էլէնո՝ քէնտիսի դայն
սէճտոլնա կէծնաէրիպ տէտի .
Պէն պու շէյլէրին տահիպի օլսո
տուտմանէն Տամիլէ իմ . հէմ տէ-
տի . Բէհրէմ էյլէ՝ պու միւհր
իլէ շէրիա վէ ա՛նա քիմին տիր
26 Թանը : Վէ Յուդա Թանըլըպ
տէտի . Օ՝ պէնտէն ոտոդգ տըր,
պուճունո՛ն իչինո՛ քի ծնու՝ օղլում
Սելմա վէրմատիմ . վէ սրԹըդ
ծնու պիր տահա պիլմէտի :
27 Վէ վագի՛ օլսու քի տօղուր-
տուդու վէմտանէ՝ իլճէ դար.
28 Նըղնաա էթիդ իտիլէր : Վէ վագի՛
օլսու քի տօղուրուդ իչէն՝ պէրի
էլ ուզաԹաը . վէ էտի Թու-
Թոտ՝ Պու էվվէլ ջըգար տէյէ-
րէք՝ էլի իւգէրինէ պիր գըրմըզը
29 իտիդ պաղսաը : Ամմա էլինի
էգրի չէքտիլի կիպի՝ իչէն գա-
րընտաշը ջըգար . վէ օ տէտի .
Նէյի՞ հիւճիւմ էթմին . հիւ-
ճիմ սէնին իւգէրինէ օլսուն .
Ծնուն իչիւն տաը Փարէս գծնուլ-
տու : Ընտէն սոնկրա էլինտէ
գըրմըզը իտիդի օլսուն գարընտա-
շը ջըգար . վէ տաը Զարա գո-
նուլտու :

30

ԳԼՈՒԽ ԼԹ

1 Վէ Յովսէֆի Մըսըրա Էնտի-
բիլսի . վէ Փարաւոն խառէմ-
սինտէն ա՛սէսլէրին պաշը ՝ և
տաւիրէս նամ պիր Մըսըրլը քիմ-
սէ՝ ծնու օղլաց Էնտիբին Խոմա-
յէլսիլէրին էլինտէն տաճըն ալ-
2 սը : Վէ Բապպ Յովսէֆ իլէ օ-
լուպ՝ իչի բաաթ կիսէր քիմսէ կո-
սի . վէ Մըսըրլը էհինտիսինին
էվինտէ օղուր խոի : Խմոի էհին-
3 տիսի՝ Բապպ ծնուն իլէ օլսու-
ղունու՝ վէ ծնուն հէր էթտիկի
իչի Բապպ ծնուն էլինտէ բաաթ
կէթիրիր խոխլինի կէօրսիս :
4 Վէ Յովսէֆ ծնուն նաղսըրնաա
լոճի պուլուպ՝ ծնա խըզմէթ
էտէր խոի . վէ ο ծնու էվինէ քէտ-
խուսա Թոնլին էտիպ՝ Ճիւմլէ վա-
րիչէթինի ծնուն էլինէ Թէսլիմ
էյլէսի : Վէ վագի՛ օլսու քի՝ ծնու
5 էվինին վէ Ճիւմլէ վալ իչէթինին
իւգէրինէ քէսիսիսաա Թոնլին էթ-
տիկի զէմմանտան՝ Բապպ Մըսըր-
լընըն էվինէ Յովսէֆին սէպէ-
պինտէն պէրէքէթի կէծնաէրտի .
վէ կէրէք էվոէ կէրէք տահրատտա
վարիչէթինին Ճիւմլէսինտէն Բոպ-
պըն պէրէքէթի օլսու : Խմոի
6 Ճէմի՝ վարիչէթինի Յովսէֆին է-
լինէ Թէսլիմ էթի , վէ ծնուն հա-
Նըղնաա օլսո էշխասոն՝ էհտիչի
Լըմէքտէն զայրի պիլմէդ խոի .
վէ Յովսէֆ՝ սիմասը կիւզէլ վէ
կէօսէթկիրլի կիւզէլ խոի :
7 Վէ վագի՛ օլսու քի պու նէս-
նէլէրտէն սոնկրա՝ էֆէնտիսինին
գարընը կէօղլէրինի Յովսէֆէ
սէքիպ տէտի . Պէն իմ իլէ էաթ :

8 Ամմա ո պայէ օլմայըպ՝ էֆէն-
տիսինին գարըսընա ատաւ · Ի-
թէ էֆէնտիմ էվուէ ճանըմսա
նէսի վար պիլմէզ · վէ ձիւմլէ
քէնտի վարիէթինին էլնտէ թէս-
9 լիմ էթտի : Ցու էվուէ՝ պէնտէն
պէջիւք հօգ տուր · վէ պէնտէն
զայրի հիչ պիր շէյի պէնտէն
ման՝ էթմէտի · չիւն քի սէն ո-
նուն գարըսը սըն · Եա պէն պու
պէջիւք քէօթիւլիւճիւ նի՞մէ է
տէյիմ · վէ Ուլահա կիւնահ իչ
10 լէյիմ : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ո
հէր նէ գաատար կիւն պէ կիւն
Յովսէփէ ոէջդէր իսի իսէ տէ ,
ո ծնուն ճանըննտա եաթըպ՝ ծնուն
իլէ պուդուշմտա ծնու տինկիլ-
11 մէտի : Վէ վագի՝ օլտու քի պիր
կիւն՝ իսրայիլինի կէօրմէյէ էվ
կէլսի · վէ օրտտա էվլին տաէմ-
լէրինուն էվտէ հիչ քիմսէ հօգ
12 իսի : Վէ գարը ծնու հավայըն-
տան ԹուԹուպ՝ պէնիմ իլէ եաթ
տէսի · տամմա ո՝ հավայընը ո-
նուն էլինտէ պրտագը , վէ գա-
13 չըպ՝ տիշարը չըգտը : Վէ վագի՝
օլտու քի գարը՝ ծնուն հավայը-
նը էլինտէ պրտագըլըընը վէ տի-
շարդյա գաչըըղընը կէօրլիւնտէ ,
14 էվինէն տաէմլէրինի չաղրըտը ,
վէ ծնչտրա ոէջդէյիպ տէսի ·
Պագըն , պիղի բէղիչ էթմէք ի-
չիւն՝ պիղե պիր Ի՛սրայիլ տաէմ
կէթիրտի · ո՝ պէնիմ իլէ եաթ-
մագ գաատի իլէ պանա կէլսի ,
վէ էֆ՛քսէք ոէս իլէ պաղըտարմ-
15 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ոէսիմի գաչ
տըրըպ պաղըտըղընը իչի Թաիյի
կիսի , հավայընը ճանըննտա պը-
րագտա՝ գաչտրագ տիշարը չըգ-
16 տը : Վէ էֆէնտիսի էվինէ կէ
լինտէ յէտէ՛ք հավայընը քէնտի
17 եաթընտա պը գօտու : Վէ ծնա՝
պու ոէջդէրէ կէօրէ ոէջդէյիպ
տէսի · Պիղե կէթիրտիյին Ի՛սրա-
ըանի քէօչէ՝ պէնի բէղիչ էթմէք
18 իչիւն պանա կէլսի : Վէ վագի՝
օլտու քի՝ ոէսիմի գաչտրըղըպ պա-
ղըտըղըմ կիսի՝ հավայընը ճա-
նըմսա պրագտը , վէ տիշարդյա
գաչտը :

19 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ էֆէնտի-
սի քէնտի գարըսընըն ծնա ոէջ-
դէյիպ՝ Վէօչէն պանա պէջդէնէ
էյլէտի տէսիյլ ոէսիմի լ-
չիմտիյի կիսի՝ հավքէսի Թու-
Թուտու : Վէ Յովսէփին էֆէն-
20 տիսի ծնու ԹուԹուպ՝ զընտանա
գօտու , օլ մահալէ քի՝ վատի-
շահրն մահպուսլէրի մահպուս
իսիլէր · վէ օրտտա զընտանա
իսի : Ամմա Իսրայիլ իլէ
21 իսի , վէ ծնա ի՛նսյէմ քէրէմ է-
տիպ՝ զընտան աղտարընն նազա-
րընտա լութֆ պուդուտուրտու :
22 Վէ զի՛ տանըն աղտար՝ զընտան-
տա օլան Ճիւմլէ մահպուսլէրի
Յովսէփին էլինէ Թէսլիմէթտի ·
վէ օրտտա հէր մտալահտը կէօ-
բէն՝ ո իսի : Ջ ընտան աղտար՝ ո
23 նուն էլինտէ օլան հիչ պիր շէ-
յէ պագմազ իսի · զերա Իսրայ
ծնուն իլէ իսի , վէ Իսրայ՝ ո-
նուն հէր իչկոսիյինի բտսթ կէ-
Թիրիր իսի :

ՊԱՂ Ի

1 Վէ վագի՝ օլտու քի պու չէյ-
լէրտէն սոնկրա՝ Ա՛ստըր վատի-
շահրնըն գաստէգիտարը վէ էք-
սիքճիսի՝ էֆէնտիլէրի Ա՛ստըր
վատիշահրնտա գտպահմէ իչլե-
տիլէր : Վէ Փարաւոն պու իքի
2 խատէմէսինէ՝ Եահէ գաստէգիտար
պաշտրնտա վէ էքմէքճի պաշտը-
նա զտզտպ էյլէտի · Վէ տնլարը
3 Յովսէփին մահպուս օլտուղու
մահալէ՝ ա՛սէյէր պաշը էվինէն
հտպտրնտա զընտանա գօտու :
Իմտի ա՛սէյէրին պաշը տնլարը
4 Յովսէփէ ըսմարլատը , վէ օ՛տնլա-
րա խըզմէթ էտեր իսի · Վէ տնլար
պիր էյնտմ հտպտտէ գաչտրըլտր :

5 Վ՚ը Մըսըր վաճիշաՀըՆըն
զՆաճանաճա մաՀպուա օլան գա-
ճէՀքեաըը վ՚ը էքմէքՃիով՝ էբիճ
աէ, Հէման ալ՚ը կէՃէաէ Հէր
պիրինէն ալըշնէճ վէրիէն Թա՛-
պիրե կէօրէ՝ պիրէր ալուշ կէօր-
6 ալուշէր ։ Վ՚ը Յովճէփ ճաղաՀ-
լըլըն ՃՆ՚ագրա կէլսի, վ՚ը ՃՆ՚ըլըր
կէօրա՚ճ՚ը քի իշՃէ գաճավէՃԼը
7 խոլէր ։ Վ՚ը էՓԻՆաճԼինէն է-
վինէն ՏաղըՆճաճա պիլէսինՃէ օ-
լան Փարաւոնուն խոճաՀէՓինէ
ճօրուպ աէաճ ։ ԷճէղինՃի՚ պուս
կիւն Նէ՞ աէաէպաէն պօզուլուն
8 ճուր ։ Վ՚ը ՃՆաճ՝ Տիւշ կէօրճիւշ,
վ՚ը ՃՆուս Թա՛պիր էաէն էօզ աէ-
ալէր ։ Վ՚ը Յովճէփ ՃՆ՚ըլըրա աէ-
աի՚քի՝ Թա՛պիրլէր Ուլահա մաճ-
ճուա աէՀիլէՓի ։ քէրիՓ էաճա՚՝
պաՆաս Նագլ էաճի ։
9 Իմաճ գաաէՀքեաը պաշը՚քէՆ-
աի աիւշիւՆիւս Յովճէփէ Նագլ է-
աճա՚՝ ՃՆաճ աէաճ ։ Տիւշիմաճ
կէօրաիւմ՚քի՝ էՃՆիւմաէ պիր ճա-
10 մա վար իաճ ։ Վ՚ը ճաէմաճա իւշ
չըպուշ վար իաճ, վ՚ը ՓիլճէՆ-
աէ՚չ կէաճ չիչէք չըգարըլը՚՝ ճալ
գըմ՚չարը իւղիւմ էէՓիշիրաճ ։
11 Վ՚ը Փարաւոնուն գաաէՀի էլիմ՚-
աէ իաճ, վ՚ը իւղիւմէլի ալըշ՝
Փարաւոնուն գաաէՀինէ ուըգ-
ալըմ՚, վ՚ը գաաէՀի Փարաւոնուն
12 էլինէ ճաէնաճա՚ ։ Վ՚ը Յովճէփ
ՃՆաճ աէաճ քի՝ Թաալրլի պուճ
ճաճը ։ Օլիւշ չըպուշ՚ իւշ կիւն
13 աիւճ ։ Իւշ կիւն իչՃինաէ Փարա-
ւոն աէնէն պաշՃէն գաըլըրըլը՚՝
Թէքրաճ մաՃնուճպուՃնա գուլ-
Ճաղ ալըը, վ՚ը Փարաւոնուն գա-
աէՀինի՚՝ ՃՆուն գաաէՀքեաըը
օլուճուՃնաճա էվվէլքի ա՚աէԹ
14 իւղու՚՝ էլինէ ճաէնաՃաղալըն ։ Վ՚ը
լաքէն ճաէնա խալը օլուճուճ զէ-
ման՝ պէՆի՚ ՓիլճէՆինէ կէԹիը, վ՚ը
քէրիՓ էաճա՚՝ պաՆաս իՀսան գըլ՚-
վ՚ը պէՆի՚ Փարաւոնուա զիլճը էաճա՚՝
15 պէՆի՚ պուճ էվլուՆն չըգար ։ Չ՚ի-
ըա Հաղգան պէՆ՚ Ի՚սրաՆիէլէ-
լինի ալ՚չայրլըՃաճան չալըՆաճը՚՝ վ՚ը
պուճաճա ճաէնի պիր չէյ կէԹմէ-
ճա՚քի՚ պէՆի գուչուլա ճաԹալար ։
16 Վ՚ը էքմէքՃի պաշը՚ էչի Թա՛-
պիր էԹուխլինի կէօրինՃէ, Յով-
աէփ աէաճ ։ պէՆն ճաէնի ալե-
չէճաէ էէՓ՚ի՚քի՝ պաշը՚մ իւ-
զէրինաէ իւշ իաճ էքմէք ալէչէնի
վար իաճ ։ Վ՚ը էՆիւԹաէքի աէ-
17 լէաէ՝ էքմ՚էքՃի իչի օլուճուգ՝ Փա-
րաւոնուն Հէր Թա՛ուՃինաճա
վար իաճ ։ վ՚ը գուշուը ՃՆըլըրը
պաշը՚մ իւղէրինաէ օլան ալէչաէն
էէրլէր իաճ ։ Վ՚ը Յովճէփ ՃՀ-
18 վաչ վէրիպ աէաճ՝ քի՚ Թա՛պիրի
պուճ ճաճը ։ Օլիւշ ալէչ՝ իւշ
կիւն ալուշ՝ իւշ կիւն իչՃինաէ Փա-
19 րաւոնուն աէնէն պաշՃէնը իւղէրին-
աէն գալըրըրըպ՝ աէնի պիր ալա-
ՃաճաճաղալըՃ ալրը ։ վ՚ը գուշուը
աէնէն իւղէրինաէն էՃինի էէյէ-
Ճէքլէր ։
Վ՚ը վագի՚ օլուճուճ քի իչինՃէ 20
կիւնաէ՝ Փարաւոնուն ալՓուճ-
ճուճ կիւնիճ օլուճուգ՝ ՃՀուՃի գուշ-
լարընաճ զկյաՓկի էլյէաճ ։ վ՚ը
գուշուրընէն արաճընաճ՝ գա-
աէՀքեաը պաշընէն վ՚ը էքմէք-
ՃՆի պաշընէն պաշըրընէը գալ-
ալրըաճ ։ Վ՚ը գաաէՀքեաը պաճ- 21
շըլը մաՆուճպուճնա աէՀնաէէր-
աի ։ վ՚ը ՀՀ Փարաւոնուն էլինէ
գաաէՀի ճաէնաճա՚ ։ Ընմիա էք- 22
մէքՃի պաշը՚լը՚ Յովճէփինի ՃՆ-
լաճա Թա՛պիր էԹուխլինէ կէօրէ
ճաճը ։ Վ՚ը գաաէՀքեաը պաշը 23
Յովճէփի Փիլճէրինէ կէԹիրմէճի,
իչլա ՃՆուճ ՆուճուԹաճա ։

ՊԱՊ ԽԱ

Վ՚ը վագի՚ օլուճ՚քի՚ Թէմա- 1
մէՆ իչի աէՆէճաէՆ ճՀՆկրաճ, Փա-
րաւոն ալուշ կէօրաիւճ, վ՚ը իչՃի-
ըրմաղըՆ՚քէՆաըրընաճա ճուճրուգ՚ը
իաճ ։ Վ՚ը իչՃի ըրմագաճան՝ կէօ- 2

րիւնիւշատ կիւզել վէ էմատ սէ-
միզ էեամ ինէք ջղըզ՝ սաղըդ-
3 սա օձլանըզլար խաի : Վէ իշմէ
ծնլարըն արալարընձա ըրմադ-
սան՝ կէօրիւնիւշատ չիրքին վէ
էմատ արըդ էեամ պաչդա ինէք
ջըգալը , վէ օ պիր ինէքլէրին էա-
նընսա՝ ըրմաղըն քէնարընսա
4 սուրուրլար խաի : Վէ օձ կէօրիւ-
նիւշատ չիրքին վէ էմատ արըդ
ինէքլէր՝ կէօրիւնիւշատ կիւզել
վէ էմատ սէմիզ էեամի ինէքլէրի
էեամիլէր . վէ փարաւան ույան
5 ալը : Էրինէ ույդույա վարըալ՝
Թէքրար սիւշ կէօրսիւ . վէ պիր
գալէմատ էեամի սօղլուն վէ էյի
6 պաչադլար ջղադրլար խաի : Վէ
իշմէ ծնլարըն արալարընձա՝
էեամի արըդ վէ կիւնսօղսուսու
էէրինաէն էամամձա պաչադլար
7 պիմէրըձէր խաի : Վէ օ արըդ պա-
չադլար՝ էեամի սօղլուն վէ սօղու
պաչադլարը էուէթսուսար . ան-
աէն փարաւան ույանալ , վէ իշ
8 Թէ սիւշ խաի : Վէ վագի՝ օլսուս
քի՝ սապահչայըն ծնուն Ճանը
սըգըլալը , վէ կէծատրիսչ՝ Ս՚ը-
սըրըն Ճիւմիէ սահհարլարընը վէ
Ճիւմիէ ա՚լմէրիրինի ջաղըրալը .
վէ փարաւան ոնլարա սիւշիւնիւ-
նագլ էմատ , ամմա ծնու փարա-
էանա Թա՚սիր էամն էոգ խաի :
9 Վէ գաահ՚գէար պաչը փարա-
էանա սէօյէչիսչ սէամի . գնու
կիւն պէն գաապահՃէրըրը
10 զիբր էամ՚յօրսուս : Փարաւան
գուէլարընա զաղաղ էսիսչ՝ պէ-
նի ա՚սէօզէր պաչը էվիննէն հատ-
սընսա գօսու , պէնի հէմ էբմէք-
11 Ճի պաչդը : Վէ պի՚ր էէՃէսաէ
հէմ պէն հէմ օ՝ սիւշ կէօրսիւք .
հէր պիրսիզ՚քինաի սիւշիւնիւն
Թա՚սիրինէ կէօրէ սիւշ կէօր-
12 սիւք : Վէ պիզիմ իլէ օլսաս՝
ա՚սէօզէր պաչդըն՚քէօչէսի սէր
Ի՚պրանի ուշագ վար խաի , վէ օ-
նա նագլ էմատիք , վէ օ՝ պիզի՚
սիւչէրիմիզի Թա՚սիր էեամի .
հէր պիրսիզ սիւշիւնէ կէօրէ
Թա՚սիր վէրսի : Վէ հէմսի պի- 13
զէ Թա՚սիր էեամի չինէ կէօրէ
օլսուս , պէնի մանսուպատա
սէծատէրսի , վէ ծնու սասը :
Վէ փարաւան կէծատէրսի՝ 14
Յովսէֆի ջաղըրալը , վէ ծնու ա-
ՃԷլէ ի՚է գուլուսան ջղգարալը
լար . վէ Թրաշ օլուսլ՝ հավսալը-
ըրընը սէ՚իլմէրսի , վէ փարա-
էանա էէլսի : Վէ փարաւան Յով- 15
սէֆի սէամ . պիր սիւշ կէօր-
սիւմ՝ վէ ծնու Թա՚սիր էամն
էօգ ուսուր . վէ պէն սէնաէն էո-
Թիւրիս իշիՃիմ՚քի՝ իշիՃիմիչին
սիւշիս Թա՚սիր էաէրսին սէր-
լէր : Վէ Յովսէֆի փարաւանա 16
Ճ՚ևվապ վէրիպ սէամ . պէն սէ-
չիՀ փարաւանուն սէլամԹինէ
Ա՚ղատ Ճ՚ևվապ վէրէՃէք :
Վէ փարաւան Յովսէֆի սէ- 17
ամ . Տիւշիւմատ կէօրսիւմ՝ քի՝
ըրմաղըն քէնարընսա սուրու-
յօր խաիմ : Վէ իշմէ ըրմադ 18
սան՝ էեամէ սէմիզ վէ կէօրսիւ-
նիւշատ կիւզել էեամի ինէք ջը-
գալ՝ սաղըգսա օձլանըզլար խ-
սի : Վէ իշմէ ծնլարըն արալա- 19
րընձա էեամի պաչդա զալի՚ֆ՝ վէ
կէօրիւնիւշատ չղդէմ չիրքին՝ վէ
էմատ արըդ ինէքլէր ջղգալը-չիր-
քինիլգատ հիչ ծնլար կիսպի՝ սիւ-
Թիւն Մ՚ըսրը սէչ յարընսա կէօր-
մէամիմ : Վէ օ արըդ վէ չիրքին 20
ինէքլէրի՝ հավիւգի էեամի սէմիզ
ինէքլէրի էեամիլէր : Վէ ծնլարըն 21
գարընսա կիրսիւէր , վէ գարըն-
լարընա կիրսիւքլէրի պէգլի օձ
մասը . իլգա ծնլարըն կէօրիւնիւ-
չիչ՝ հավիւգի կիպի չիրքի՚ն խաի .
անանէն ույանարամ : Հէմսիւշիւմ 22
սէ կէօրսիւմ՚քի՝ իշմէ պիր գա-
լէմատ էեամի սօղլուս վէ էյի պա-
չադ ջղգալ խաի : Վէ իշմէ ծն- 23
լարըն արալընձա էեամի պօշարըգ՝
կիսն սօղլուսու էէլինատէն էան-

24 մըշ պաշաղ պլթէէր խոխ ։ Վէ օր
արըդ պաշաղըսըր՝ եէսի էյի պա-
շաղըսըը եուրթտուղսը · խոսի
սահմարըսրա սէօյլեսիմ, ամմա
պանա պէյան էսէն եօղ տուր ։
25 Վէ Յովսէփ փարաւոնա սէ-
սի՛քի՝ փարաւոնուն սիւյիւ պիր
պիր · Ալլահ հաէձէյինի փա-
26 րաւոնա պէյան էյլէսի ։ Եէսի
էյի ինէք՝ եէսի եըլ տըր , վէ
եէսի էյի պաշաղ՝ եէսի եըլ
27 տըր · սիւյիւպիր պիր ։ Վէ օնա-
րըն արաընձա չորդան եէսի ա-
րըդ վէ չիրբին ինէք՝ եէսի եըլ
տըր , վէ եէսի արըդ վէ կիւն
տօղուտուս եէլինսէն եանմըշ
պաշաղըսըր՝ եէսի եըլ գըթլըդ
28 տըր ։ Փարաւոնա սէսէյիմ սէօզ
պուս տուր · Ալլահ քինսի հաե-
ձէյինի փարաւոնա կէօսթէրմիշ
29 պիր ։ Իչինէ ձիւմլէ Մ՚սըրը սի-
յարընսա եէսի եըլ պէյիւք
30 պոլտուգ կէլէձէք պիր ։ Վէ օն-
նարրն արաընձա եէսի եըլգըթ-
լըդ կէլէձէք , վէ հէմ օլ պոլ-
լուգ Մ՚սըրը սիյարընսա ունու-
տուլաձագ տըր · վէ գըթլըդ
31 էէրլի թէկլիբ էսէձէք ։ Վէ պոլ-
լուդ էէրսէ պիլինմէյէձէք , օն-
սան սօնկրա օլաձագ գըթլըդըն
սէպէպինսէն · չիւնքի պուս՝ պա-
յէթ իլէ աղըր օլաձագ տըր ։
32 Վէ փարաւոնա սիւյիւն իլճի քէր-
րէ թէքրարլանմասընըն սէպէպ
պուս՚քի՝ պուս նէսնէ Ալլահսան
մուգաբբէր օլունտուս , վէ Ալլահ
օնու թէզ իձրա էսէձէք պիր ։
33 Վէ չիմսի փարաւոն պիր ա՚դըմ
լը վէ ա՚լիմ առէմ պուլտուն , քի
օնու Մ՚սըրը սիյարը իւզէրինէ
34 նասպ էթսին ։ Փարաւոն պէօյէ
էյլէսին , վէ վիլայէթին իւզէ-
րինէ նազըրլար թաչին էթսին ·
վէ Մ՚սըրըն սիյարընսան՝ պօլ
լուլուն եէսի եըլտնսա պէչսէ
35 պիր պըրն ։ Վէ պուս հէլին էյի
եըլտըրն ձիւմլէ զախիրէսինի
աեվչիրսինէէր · վէ փարաւոնուն
էլի ալթընսա՝ չէհրլէրսէ զախի-
րէ իչին պուլտայ եըղըպ՝ սագ-
լասընըլար ։ Վէ Մ՚սըրը սիյա- 36
րընսա օլաձագ եէսի եըլ գըթ-
լըդ իչին պուս զախիրէ էէր ի-
չին հըփզ օլունսուն քի՝ էէր
գըթլըդսան գըրըլմայա ։
Վէ պուս սէօզ փարաւոնուն 37
կէօղէլիրինէ վէ ձիւմլէ գուլա-
րընըն կէօղէլիրինէ խօշ կէօրիւն-
սիւս ։ Վէ փարաւոն գուլարը- 38
նա սէսի · Պունուն կիպի՝ սէ-
րսէինսէ Ալլահըն Րուհու օ-
ղան քինսէ պուլ՚ըմսայըգ ։
Վէ փարաւոն Յովսէփսէ սէսի · 39
Չիւն քի պուս ձիւմլէյի Ալլահ
սանա պիլտիրմիշ սիր , սէնին
կիպի ա՚գըլը վէ ա՚լիմ եօղ
տուր ։ Էվիմին իւզէրինէ սէն 40
օլ , վէ ձիւմլէ խալըգըմ սէնին
աղզընա պադսըն · եալընըգ
թախթ հասէպի իլէ սէնսէն
պէյիւք օլայըմ ։ Վէ փարաւոն 41
Յովսէփսէ սէսի · Իչինէ սէնի՝
Մ՚սըրըն պիւթիւն սիյարը իւ-
զէրինէ նասպ էթտիմ ։ Ընսէն 4
փարաւոն էլիւզիյիւնիւ էլինսէն
չըգարըպ՝ օնու Յովսէփին էլինէ
գօտու · վէ օնա սիւյլէտնա էս-
վապլար կիյտիրիպ՝ պոյնունա
ալթուն չէնձիր թագար ։ Վէ օ- 43
նու քէնսաիսինին իքինճի գէչէ-
սունա պինտիրսի · վէ օնուն էս-
նինէձէ չաղըրըրլար իսի · Տիվ
էէրիւնի · վէ օնու պիւթիւն Մ՚-
սըրըն սիյարը իւզէրինէ նասպ
էթտի ։ Հէմ փարաւոն Յովսէ- 44
փէ սէսի · Պէն փարաւոն իմ ·
վէ Մ՚սըրըն պիւթիւն սիյարընս-
սան՝ սէնսէն իչինսէզ հիչ պիր
քիսինէ էլինի էս սյագընը գաչ-
սըրմայա ։ Վէ փարաւոն Յովսէ- 45
փին սաբընը Փաոմիթոմիփանէ
գօտու , վէ Օն էչէրինին քէսահի-
նի Փէտափրէսին գըզը Ասանէ-
թի օնա գարը իչիւն վէրսի · վէ

Յովսէփ Մըսրը ախ յարբնը հէդ-
մէյն ջրգաը ։
46 Վէ Յովսէփ Մըսրը փռաո-
շահը Փարաւոնան Հուզուբունա
ջրգաըը զէման՝ օթուզ հաշըն-
սա իսի ։ Վէ Յովսէփ Փարաւո-
նան Հուզուբունան ջրգըմ՝
պիւհիւին Մըսրը ախ յարբնը սո-
47 ղաշը ։ Իմաի պօղուդուն հէսի
հըլընսա՝ հէր զանիմէ իւէ մահ-
48 սուլաէ վէսի ։ Վէ Մըսրը
ախ յարբնսա օլան հէսի հըլըն
Յիւսէ զախիրհսինի տէվէ իրիմ՝
զախիրհէյի էհտիըհ գօսու ։ Հէր
էհտիրն հէմսաիբնսաբի Թաղըա-
ղարսա օլան զախիրհէյի՝ օ էհտի-
49 րհ գօսու ։ Վէ Յովսէփ տէ-
նիզ գումու գառար պայհէ ջօղ
պուղսայ հըզըաը ։ Հէյդի քի հի-
սապէ հէվիհէսի իչհին՝ հօշ ու-
սինի Իհէրսաաէ հէյդի ։
50 Վէ գըմըզըն հըզըաը հէվ-
մէղաէն հէվհէ Յովսէփ իչի օ-
ղուշ տօղսաս ։ քի ծնըաը ծնա Օն
էհտիրնին քահինի Փիւսաիրհ-
սինի գըզը Ասանհէ տօղուրսաս ։
51 Վէ Յովսէփ իչ ս տօղուշտունան
սաընը Մանասէ գօսու ։ զիրա
Ալլահ պանա հէր տէրսիմի՝ վէ
պապամըն Յիւսէյհ հէվնի ունուհ-
52 տուրսաս ։ Վէ իքինճինճի-
նին սաընը Եվրհէմ գօսու ։ զի-
րա Ալլահ սինի սըզըհիմին
ախ յարբնսա մէրհէսաը գըզը
53 ։ Վէ Մըսրը ախ յարբնսա օլան
պօղուդուն հէսի հըզը հէչսի ։
54 Վէ Յովսէփին տէսիյի հիպի՝
գըմըզըն հէսի հըզը հէզմէյհ
պաշլաըը ։ Վէ Յիւմի ախ յարբը-
սա գըմըզ օլսաս ։ սաինա Մը-
սրըն Յիւսէյհ ախ յարբնսա էքմէք
55 վաը իսի ։ Վէ Յիւսէյհ Մըսրը
ախ յարը սաՀրպսաը ։ Վէ իսաղ էք-
մէք իչհին փարաւոնա չիրհէսաա
էղհէսի ։ Վէ փարաւոն Յիւսէյհ
Մըսրըրհըրսա տէսի ։ Յովսէփ
6

հիսին ։ ծնուն սիպէ տէսիյինի
էղհէրին ։ Վէ հէրին Յիւսէյհ 56
հիւզիւ իւզէրինսա գըմըզ օ-
սաս ։ Վէ Յովսէփ պուղսայ ան-
պարըարըն Յիւսէյհինի աչսաը ։ Վէ
Մըսրըրհըրսա սաՀսաը ։ Վէ գըմը-
զըգ Մըսրը ախ յարբնսա չէսիս
օլսաս ։ Վէ Յիւսէյհ հէր՝ Յով 57
սէփսէն զախիրհ սաՀսան ալմա-
դա Մըսրըսա հէվհըզէր իսի ։ զի-
րա Յիւսէյհ հէրսաէ գըմըզըգ չէ-
սիս օլսաս ։

ՊԱՊ ԽՐ

Վէ Յաիսր՝ Մըսրըսա զա- 1
խիրհ վաը իսի՝ իւէ սէօրսիւքսաէ ։
Յաիսր օղուլարընա տէսի ։ Նի-
չիհն պաղըրըարընըզ ։ Հէմ տէ- 2
սի ։ Իղմէհ իչհինսի՝ Մըսրը-
սա զախիրհ վաը ։ օրսայա հնիպ՝
սիպէ օրսաան սաՀսաէն ալըն ։ քի
սաղ գալաըրմ՝ վէ հօղմէյհիմ ։
Իմաի Յովսէփին ան գարընսաայ- 3
րը հնսիյհէրի՝ Մըսրըսան պուղ-
սայ սաՀսաէն ալսաը ։ Սմմա 4
Յաիսր Յովսէփին գարընսաայը
Բհնիամինի գարընսաայրը իչի
հէշսաէրհէսի ։ զիրա տէսի քի՝
Օղուլսա սիրը պէղսայա օլսայա ։
Վէ Իսրայէլին օղուլսաըը օր- 5
յա վարանըար իչի պէղսաէր զա-
խիրհ սաՀսաէն ալմադա հէղսի-
չէր ։ զիրա Քանան ախ յարբնսա
գըմըզըգ վաը իսի ։ Վէ Յովսէփ՝ 6
օղ ախ յարբն վաՀսի իսի ։ հէրին
Յիւսէյհ խաղընսա օ սաՀսաը հ-
սի ։ իսմաի Յովսէփին գարընսաայ-
ըրը հէղսիչէր ։ վէ հիւզիւրի
հէրհ պէրսաէր օնա Թհմհինա
հէմսիչէր ։ Վէ Յովսէփ գարըն- 7
սաայըրը հէօրսիւքսաէ՝ օնսա-
ըը Թանըաը ։ սաինա քհնահսինի
օնըսաա Թանըհմայըա՝ օնըսաա
սէրհ սէօղհէսի ։ վէ օնըսաա սէ-
սի ։ Նհ՛իհսէն հէղհսինիզ ։ վէ
օնըա՝ Քանան ախ յարբնսաան

եէյէձէք սաթուն ալմաղա ||էլ
8 բէ՛ տէտիլէը : Իմոն Յովսէփ
գաբրնատաչարբնը Թանըրը , ամ
մա ծնըար ծնու Թանըմատըար :
9 Վ՛է Յովսէփ՝ ծնըարըն հագգը-
նա կէօրտիւյիս տիւշէրի հաթ-
ըրնա կէթիրիս՝ ծնըարա տէտի .
Սիզ ձատուզար սընըզ . ախյա-
ըրն զայի՛փ Թարաֆընը կէօր-
10 մէյէ կէլտինիզ : Վ՛է ծնա տէ-
տիլէը . Եօզ է՛փէնտիմ , անձագ
գուլարըն եէյէձէք սաթուն
11 ալմաղա կէլտիք : Հէվիմիզ սի՛ր
ատէմ՛ին օղուլարը իզ . պիզ
ատաու քիշիլէր իզ . գուլար՛ըն՝
12 ձատուզար տէյիլ իզ : Ամմա օ՛
ծնըարա տէտի . Եօզ , անձագ
մէմլէքէթի՛ն զայի՛փիլիյինի կէօր-
13 մէյէ կէլտինիզ : Վ՛է ծնըար տէ-
տի . Պիզ գուլարըն՝ Քանան
ալ յարընտա պի՛ր ատէմի՛ն օ-
ղուլարը օլարագ՝ օն լքի գաբրն-
ատաչըզ . վ՛է իշլէմ էն քիւչիւյիւ
պու կիւն պատամըզըն Եանըն-
ատա ատը , վ՛է պիրի զայպ օլտու :
14 Վ՛է Յովսէփ ծնըարա տէտի .
Սիզի՛ տէյըլէյիս՝ ձատուզար սը-
15 նըզ տէտի՛յիմ պու տուր . Պու-
նուն լքի սընանտաձագսընըզ .
Փարաւո՛նուն է՛օմրիւ հագգը է-
լնի՛՝ քիւչիւք գաբրնատաչընըզ
պուրայա կիլմէյինձէ՛՝ պուրա-
տան չըգմազընըզ : Սիզուն պի-
րինի՛՝ գաբրնատաչընըզը ալմաղա
կէտնաէրնի , վ՛է սիզ մահպատս
օլսաընըզ , վ՛է սիզուի կէրչէքլիք
վա՛ըմը տէյիւ՝ տէօզլէրինիզ[լ]էձէ-
րիւպէ օլըունա . Եօզ իսէ Փա-
բաւո՛նուն է՛օմրիւ հագգը իլնի՛՝
17 սիզ ձատուզար սընըզ : Վ՛է ծն-
ըարը նէչ կիւն պիրըլքաւե հատուզ
գօտու :
18 Վ՛է իւչ՛ձիւ կիւնաէ՝ Յով
սէփ ծնըարա տէտի . Գուննու
էյլէյին , վ՛է եաշայաընըզ . պէն
19 Ալլահտան գօրգարըմ : Էյէր
ատաու քիշիլէր իսէ՛նիզ , գաբրն-
ատաչարընըզտան պիրի հագա-
իսանէնիզտան մահպատս գալընը .
վ՛է սիզ վարըն , հվէբրինիզին աձ
ըզը իչիւն զահիրի կէօթիւրիւն .
Վ՛է բիւչիւք գաբրնատաչընըզը պա- 20
նա կէթիրին , վ՛է սէօզլէրինիզ
կէրչէյէ չըգա , վ՛է էօմէյէսի-
նիզ . ամմի պէօյլէ էյլէտտիլէր :
Վ՛է պիրի պիրինէ տէտիլէր . 21
Թահդիգան գաբրնատաչըմըզըն
իսուսուսունտա սուչլույուզ . վ՛է-
բա օ պիզի հալալարտա՛ ձա-
նընըն սըգընթըսընը կէօրտիւք ,
վ՛է ծնու ալինէյմիւք . ծնուն
իչիւն իւզէրիմիզի պու սըգընթ
կէլսի : Վ՛է Իսուրէն ծնըարա 22
ձիվապ վէրիպ տէտի . Պէն սի-
զի սէօյլէյիս՝ Ձօձուզուն հագ-
գընտա կիւնահ իչիմէն տէ՛մէ-
տի՛մի , ամմա պէնի՛ն ալինկիմէ-
ալինիզ . վ՛է իշմէկ չիմի՛ն ծնուն
գանը արանըչ՛օր : Վ՛է ծնըար 23
Յովսէփին անկըար իսի՛յինի պիր-
մէտիլէր . զիրա ատաըարընտա
Թէրձիւման վար իսի : Ամմա օ՛ 24
Եանըարընտան չէքինիպ ալըտաը .
անանի՛ն ծնըարա տէ՛տինիւպ՝ ծնըար
իլէ սէօյլէշտի , վ՛է ծնըարտան
Շմաւո՛նու ալըպ՝ ծնու կէօզլէ-
րի՛ն է՛օմրիւնտէ պաղըտաը :
Վ՛է Յովսէփ ծնըարըն գաղա- 25
բընը պուղտայ իլէ տօղտուրմա-
զա՝ վ՛է հէր պիրինին ագչէսինի՛
քէնտի չուվալընտա գօմտա՛՝ վ՛է
ծնըարա Եօզ զահիրէտի վէրմէյէ
պուչուրտու . իսուի ծնըարա
պէօյլէ էյլէտտի : Վ՛է պուղտայ- 26
լարընը եէչէքլերինէ էհիւբէտիպ՝
օրտտան կիւթտիլէր : Վ՛է պիրի- 27
սի գօնտագ եէրինտէ եէչէյինէ էէմ
վէրմէք իչիւն չուվալընը աչըրգ-
տա՝ ագչէսինի՛ կէօրտիւ , քի
իշմէկ չուվալընըն ագըզնտա իսի :
Վ՛է գաբրնատաչարընտա տէտի . 28
Ագչէմ պտնտա կէրի վէրիլսի ,
հէմ չուվալըտտտա տըր . վ՛է էհ-
ուէրէրի գօփտու , վ՛է գօրգա-

բաց սիրի սիրինե տեսիլէր · Ա-
լահնն պու սիրէ հեծեծինեմիր։
29 Վէ Ռաման սիյարընտա պա-
պալարը Յակոբա կելսիլեր , վէ
քենտիլերին պաշընա ձիւմլէ կե-
լենլերի ծնա խապէր վերիպ տե-
30 սիլեր · Օլ սիյարըն սահիպի
օլան քիմսե սիրէ սերթ սեօյլե-
յիսի՝ սիրի օ մէմլեքէթին ձա-
31 սուալարը կերինէ գոտու ։ Վէ
ծնա տէսիք քի՝ Պիշ սօղրու քի-
շիլեր իշ · Ճասուալար տէյիլ իշ ։
32 Պիշ պապամըզըն օղուլարը՝ ան
իքի գարընտաշ իշ · սիրի ղայդ
օլտու , վէ էն քիւչիւք պու
կիւն Ռաման սիյարընտա պա-
33 պամըզ իլէ սիր ։ Վէ օլ սիյա-
րըն սահիպի օլան քիմսէ սիրէ
տէսի · Սիզլէն սօղրու օլտու-
ղունուզու պունսան սիրէյիմ,
գարընտաշլընըզըն սիրինի կա-
նըմտա գոյ վերին , վէ եվինիզըն
ամբարը իչիւն պախըէ ալըն , վէ
34 կիսին · Վէ պանա էն քիւչիւք
գարընտաշընըզը կեթիրին , վէ
սիրէյիմ քի՝ Ճասուալար տէյիլ
սէնիշ , իլա սօղրու քիշիլեր սե-
նիշ · անսըն գարընտաշընըզը սի-
րէ վերիյիմ , վէ պու սիյարտա
35 Թիմարեէ էտին ։ Վէ վադի՝ օլ
ատա քի օնլար չուվալարընը պօ-
շաթըգլարը ղիման՝ իչինէ հէր
սիրինին ագչէսինին չըգընը չու-
վալընտա իսի · վէ օնլար հէմ
պապալարը՝ ագչէլերինին չըգըն-
լարընը կէօրսիւքլէրինտէ՝ գօրդ-
36 տուլար ։ Վէ պապալարը Յա-
կոբ օնլարա տէսի · Պէնի էվ-
լատըզ գոտուզունուզ · Յօնսէսի
էօգ , հէմ Շմաւոն էօգ , Բե-
նիամինի տահի ալտատըլընըզ ·
պունլարըն ձիւմլէսի սէնիմ պա-
37 շընա կելսի ։ Վէ Ռուբէն պա-
պասընա սէօյլէյիպ տէսի · Ի-
յէր օնու սանա կեթիրմէզ ի-
սէմ , իբի օղլումու էօլտիւր ·
օնու էլիմէ թէսլիմ էթ , վէ պէն
օնու սանա կերի կեթիրէյիմ ։
Վէ օ տէսի քի՝ Օղլում սիզլէն 38
իլէ էնմէզ · զիրա գարընտաշը
էօլմիշ տիւր , վէ պու եալընըզ
գալտը · վէ էյէր կիտէձէ յո-
լունա պիր պէլայա օղրար
իսէ , պէնիմ ագ սաչըմը գա-
սալէթ իլէ մէզարա էնսիրիր-
սինիզ ։

ՊԱՊ ԽԴ

Վէ գըթլըգ եէրտէ ալըր- 1
լանտը ։ Վէ օլտու քի՝ Մըսըր-
տան կէթիրտիքլերի զախիրէյի 2
եէյիսի սիւքէթտիքլերի կիսի՝
պապալարը ծնլարա տէսի · Թէք-
բար վարըպ՝ սիրէ սիրտաղ եէյէ-
ձէք սաթուն ալըն ։ Վէ Յուդա 3
ծնա տէօյլէյիսի տէսի · Օլ ատէմ
սիրէ անա իլէ Թագրիր էսիպ
տէսի · Գարընտաշընըզ սիզլէն իլէ
սիրէ օլմայընձա՝ պէնիմ եիւզիւ-
միւ կէօրմէյէսինիզ ։ Էյէր գա- 4
րընտաշըմըզը սիզլիմ իլէ կէօնտե-
րիր իսէն , հէրսի՝ սանա եէյէձէք
սաթուն ալըրըզ ։ Ամմա էյէր 5
կէօնտերմէզ իսէն , հէմմէզիզ ·
զիրա օլ ատէմ սիրէ տէսի ·
Գարընտաշընըզ սիզլէն իլէ սիրէ
օլմայընձա՝ եիւզիւմիւ կէօր մէ-
յէսինիզ ։ Վէ Իսրայէլ տէսի · 6
Նիչուն պանա քէմլիք էսիպ՝
օլ ատէմէ տահա գարընտաշընըզ
օլտուղունու խապէր վերմինիզ ։
Վէ տէսիլեր · Օլ ատէմ սիրիմ 7
իչուն վէ իսրըմ ապրապամըզ կե-
չուն տիգգաճի իլէ սիւտալ էսիպ
տէսի · Պատպանըզ տահա հա-
յատճամըզ , գարընտաշընըզ վար
մը · վէ սիրէ օնա պու տուտալէ-
րէ կէօրէ ձէվապ վերմէք · Գա-
րընտաշընըզը հնտիրին տէյէձէ-
յինի՝ սիրը վէձճ իլէ սիրիմիյ
սիք ։ Անտէն Յուդա՝ պապասը 8
Իսրայէլէ տէսի · Ճօձուղու պէ-
նիմ իլէ կէօնտէր , վէ գալգըպ

կիսակլիմ, քի սաղ գալալըմ, վե
հօլմեհելիմ, հեմ սիզ հեմ սեն՝
9 վե հեմ չօմուպլարըմըզ։ Օնուն
իչուն պեն միւթեքեփփիլ օլու
րում. օնու պենիմ էլիմուն
Թանրով կեմ. օնու սանա կե
Թիրմեզ իսեմ, վե էօնիւնուն
աուրաուրմազ իսեմ, օղ ղեման
սանա սոպիմա գապահամ ը սա
10 յըլայըմ։ Չ իրա էյնը օյանա
մասա իսոկ, շիմսիկիսոկը իչի
11 քերրե սէօնմիւշ իսոկ։ Վ է սա
պալարը Խարայէօնլարա սէսե.
Էյզիլե իսե, շիմսե պուտաու է յ
լեչին. Գ ասլարընըզդա պու նե
րին ա՛նա մեյվեչերինուն ա՛զըզ՝
օ ղ սաէմե վեչքեչ կեօմԹիւբիւն,
սիրաղ պէլասան վե պիրաղ պոր
պահարլար վե միւրրիս սաիբ՝
12 ՀըզաՊդ վե պատիմ։ Վ է նի
նիդոտ իչի գամ ապչե ա՛զըն.
հեմ չուվալարընըզըն ապղընաս
սէրի գէնուլան ապչէչի նէնիդ
լուն կերի կեօմԹիւբիւն. պիչքի
13 նանկ ըչլըդ օլմազ իսոկ։ Վ է
գարընաուշընըդ ալըն. վե գալ
14 դըզ՝ օղ սաէմե սեօնիւն։ Վ է
ՀեւրէՀիլ գաոնը Ա՛լաՀ՝ սիզե
օղ սաէմին ԹարաՀընաան մեր.
Համեմ իՀսան էմԹին, քի սիզ՝
օ սիր գարընաուշընըդ հեմ Ռե
նեաժինի սուր վերսին. վե պին
նեՀե քի հվլաուզդ գալալըմ՝ հվ
լաուզդ գալալըմ։
15 Իմեն սաէմիչեր պու փեչքեչ
չերի ալընըդը, վե հվրրինաե ի
քի գամ ապչե հեմ Ռինեամինի
ալըզ՝ գալդընըդը, վե Մըսըրա
հինիզ՝ Յովսեփին հուզուրունաա
16 սուրաուրար։ Վ է Յովսեփ օն
ըդը նուչ Ռինեամինի կեօրսեԹք
սեն՝ քենոտ հվլինեն քեՀաԹեսա
սընա սեմե. Պու սաէմիչերի
հվչ կեօմԹիւր, վե հայվան պօ
ղաղընըզդ Հաղըրլա. զիրա պու
սաէմիչեր էյզիլեյին պենիմ իչի
17 Թ սա՛մ ՀաէՀիքչեր։ Վ է օղ

քիմսե Յովսեփին սեմիչի կե
պի հրյեսե. վե օղ քիմսե՝ ա
սէմիչերի Յովսեփին հվլինե կեօ
ԹիւրաԹս։ Վ է սաէմիչեր Յով 18
սեփին հվլինե կեօմԹիւրիւսիւ
չերի իչուն գօրդուղ սեսիչեր.
Պուտաան պաշէմ չուվալարըմըզ
դա սեօնսիւրիւչեն սոդչե իչուն
կեօմԹիւրիւսիւյօրուղ, քի իսոչ
րինիզ հիՀմեմ Հեսիս իսոմԹիւ
միզե սիւչ, վե պիզի գուլար
իչուն՝ Հեմ հչիչերիմիզի սալա։
Սոնու Յովսեփին հվլինեն քեմ 19
Թեատոր օ ղան սաէմե Հագա
ղընըզ՝ հվլին գոփուստուտա օնա
սեօյլեսիչեր, վե սեսիչեր քի՝ 20
Սէմ՛ե էՀինոթիմ. պուտաան
պաշէմ ՀեչեՀ սաՀտան ալմա
զա Հնոխյիմիզ մա՛չեմ սիւր։
Վ է վադի՝ օլտուքի՝ գէնոդ Հե 21
րինե վարըզ՝ չուվալարըմըզը
աչընըդմընըզտա, իչմեՀ ընչմաչն
ԹարԹընը իչե ապչեմիզ Եոհի
Հեր սիրիմիզին ապչեսի չուվա
լընըն ալդընտաա իսոկ. վե օնու
հչիմիզ իչե հերի կեօմԹիւրիւք։ Վ է 22
նեչեՀ սաՀտան ալմազ իչուն՝
հչիմիզտե պաշդա ապՀ Հնոխր
սիւք. ապչեմիզի չուվալարըմը
զա քիմ գէոտուրտուտա պիլմեզլիզ։
Վ է օ սեսոխ. Ոհչեմ սիզե, 23
գորգմայն. Ա՛լահընըզ վե պա
պալընըզըն Ա՛լահը չուվալարը
նընզա սիզե խազինե վերսի.
ապչինիզ պարա հչեսի։ Ա՛նահն
օնըզտա Ըմմաուտու չըգարըդ։
Վ է օղ քիմսե սաէմիչերի Յով 24
սեփին հվլինե կեօմԹիւրուհս. վե
այագլարըմըզը հայդամալա սու
վերսի, հեմ հչիչերինե հեմ
վերսի։ Վ է օնըզը՝ Յովսեփ հօյ 25
չերին կեվլինճեյհեք՝ փեչքեչնե
րի հազըրլամազըդ. զիրա օրադա
հքիզ հեչյեճեչերինի իչինեմի
լեր։ Վ է Յովսեփ հվլ հեչլեք 26
չերին՝ հվլերինաե օչան փեչքեչի
օնա հվլոե սուռնուուզդ. վե օնա

եւբէ պէրատէր Թէմէննա էթ-
27 տիէը ։ Վէ օ՝ ծնալըն սաղը-
ընը սօրուպ աէսի · Օլ աէսի-
յինիղ իսմէէյար պատանըղ է-
յի խօշնու · տահա տա՞ղմը ։
28 Վէ տէսիէը · Գուրան պատա-
մըղ էյի խօշ տուր , տահա սաղ
մըր · անուն էյիւիպ՝ Թէմէննա
29 էթտիէը ։ Վէ կէօղէրինի գալ-
մըրըպ՝ անասընըն օղրու գարըն-
տաչը Ռէհաթինի կէօրիւնճէ տէ-
տի · Օլ պանա տէսի յինիղ քիւ-
չիւք գարընտաչընըղ պո՞ւնու ·
անուն տէտի · Ալլահ տանա
30 իհտայէթ էթմէն օղլում ։ Վէ
Յովսէփ Թէղ գալդը · զնրա
գարընտաչընա պաղը ԹուԹուշ
տու , վէ աղլամագա կէղ որար
խտի · վէ իշ օտայա կիրիպ՝ օրա
31 տա աղլատը ։ Ընտէն նիւղնիւղ
էայդայրա՝ ջղգը · վէ քէնտի-
նի զահմէ էտիպ տէտի քի՝ կէք
32 մէք կէմիրին ։ Վէ ծնա այրը՝
վէ ծնալտա այրը՝ վէ ծնուն իչի
էէյէն Մ՚ըսրըղլալտա այրը գօ-
տուպար · զնրա Մ՚ըսրըղլալը
Ռ՚ապահիչը իչէ էքմէք էէմէյէ
գաղիր տէյիւ խտի · չիւն քի
պու՝ Մ՚ըսրըղլալտա մէքրուհ ի-
33 տի ։ Վէ ծնուն էօնիւնտէ՝ իչէք
տօղմուշ քէնտի իչէք տօղմուշ-
նա կէօրէ՝ վէ քիւչիւք քէնտի
քիւչիւքլիւքինէ կէօրէ օղմուր-
տուպար · վէ տաւմէքը շաշտրագ
պիրի պիրինէ պտգարլար խտի ։
34 Վէ օ՝ ծնալտա էօնիւնտէն հիս-
տէլէր կէօնտէրտի · տումա Ռէ-
հաթինի հիտտէսի Զիւմէէսինին
հիտտէսինտէն պէշ գաթ զիյատէ
խտի · խմոի իչտիէը , վէ ծնուն
իչի պէրատէր քէհիլնտիէը ։

ՊՂՏ ԽԴ

1 Վէ էղինին քէտիւտտուրճա
պտղօրտուպ տէտի · Պու տատմ
էէրին ջուվալտըրընը՝ հէօղիւրէ
պիլտիկլէրի գտտար՝ զտխիրէ իչ-
էէ տօղտուր · վէ հէր պիրինին
ագչէսինի ջուվալընըն աղըրնա
գօ ։ Վէ էն քիւչիւյինն ջուվա- 2
լընըն աղըրնա պէնիմ քէտտէմի՝
կիւմիւչ քէտտէյի՝ հէմ զտխի-
րէնին ագչէսինի գօյտուղն · իմ
տի օ՝ Յտվսէփին տէօղլէտի յի
տէօղնէնճէ կէօրէ էյլէտի ։
Վէ չաֆխագ տէօքիւնճէ՝ տատմ 3
էէր կէնտտէրիլտիէը , ծնալտ հէմ
էէչքէլէրի ։ Օնլտր չէհրտէն չը- 4
գըպ՝ ուզտղա վարմազտան ,
Յովսէփ՝ էվինէն քէտտխուտտը-
նա տէտի · Գալէ օլ տատէմլէրին
ատրընճա տէյիւրմ , վէ ծնալտա
էէմիչ , վէ ծնալտա տէ · Նի-
չիւն էյլիք էէրինէ քէմիլք էտա
էմտտինիղ · Գու՝ էֆէնտիմին 5
ծնտան իչտի՝ հէմ տէ ծնուն
իչէ ֆտղ տչտրընը տէյիւ մի ·
պէօյլէ էմտէք իչէ քէօմիւ էմ-
տինիղ ։ Խմոի օ՝ ծնալտա էէմիչ 6
տի , վէ ծնալտա պու տէօղլէրի
տէօղլէտի ։ Վէ ծնա տէտինիլէր · 7
Նի՞չիւն էֆէնտիմ պու միսիլու
տէօղլէր տէօղլէր · հտլտ քի գու-
ըտրընը պտնուն կիմի իչ էտի-
լէր ։ Իչլիճ չուվա չտրմընըն աղ- 8
ըրնտա պուլտուղտուտուղ ագչէ-
յի Ֆտանտն տի յտրընտան տանա
կէօրի կէմիրտիք · հա նիհՀ՚ տէ-
նին էֆէնտինին էվինտէն կիւ-
միւչ հա ալմտն չտլտղըմ ։ Պու 9
գուլտրընտան հէր քիմտէ պու-
լտնուր խտ , հէմ օ հէօրտն ,
վէ պիչ տտհի էֆէնտիմ գուլ-
ըտր օլտղըմ ։ Վէ օ տէտի · Շիմ 10
տի հէմտն տէտի յինիղ կիմի օլ-
տտն · քիմտէ պուլտնտուր խտ ,
օ պտնա գուլ օլտտն , տտմա
պիչ պիտուչ օլտտրնըղ ։ Խմոի 11
ա՚ՀէլէԹէն հէր պիրի ջուվալը-
նը հէրէ էնտիրիպ՝ հէր պիրի
ջուվալընը ատղը ։ Վէ օ՝ պէօ- 12
յիւքտէն պտչտյրղ՝ քիւչիւքտէ
Թէքմիլ էտիլտէհյտէկ տտղտտը ·

վե քեաաե Ռենիամինին չուվա-
լընաա պուլընաուս ։
13 Իամի Հավապլարընը Եըրթաը-
լաը · վե հեր պիրի Եէհ յինի
Եիւբլեսիա՝ շեհրե ահնաիուէը ։
14 Վ Յուգա հեմ գարընաաշարը
Յակոեփին Եվինե կէլտիէը , վե
օ՝ տահա օրտաա իսի · վե հու-
զուրնաա Եէրե պիւշիուէը ։
15 Վ Յակոեփ ծնէարա ահսի · Նէ՞
պիր պու իշէակիինիզ իշ · պիւ
մե՞զիսինիզ քի պէնիմ կիսի պիր
աահմ էլսէթմէ ճիալ աչար ։
16 Վ Յուգա ահսի · Էփհէնահմ
նէ՞ ահյէվմ , նէ՞ սեոյէյէվմ ,
վե սաաադաթըմըզը նա՞սըլ կեօս-
թերէվմ · Ալլահ գուլարընըն
դասդահաթընը թուվնաա · իշթե
պիզ՝ Էփհէնահմ գուլար իզ ,
հեմ պիզ՝ հեմ օլքահմահ քի՝ քեա-
սե օնուն էլհնահ պուլընաուս ։
17 Վ օ ահսի · Հաշա պէհնահն
պէզյէ իշ · օլ ահահմքի քեասե
էլհնահ պուլընաուս՝ օ պահնա
գուվօլտան , սիզ իսե սելամէթ
լէվ պադահընըզա ջողըն ։
18 Օլահմ Յուգա օնա կադա-
շըզ ահսի · Ամմա՞ Էփհէնահմ՝
քերէհմ էլվէ , պու գուլուն՝ Է-
փհէնահմ ահնկէվը իքէն պիր
սեօզ սեօյէսին , վե պու գու-
լունուն իզդերինէ զադադըն
Թուվթուշմասըն · զերա սէն փա-
19 րահն մէգամընաա սըն ։ Էփհէն-
ահմ գուլարընա սօրուսզ՝ Պա-
հանըզ նա գարընաաշընըզ վա՞ր-
20 մը ահսի ։ Վ պիզ Էփհէնահմ՝
Պիր իհթիյաը պադահմըզ վար ,
հեմ իհթիյաըզըզընաա տօղմու շ
պիր քիշիլիք օլմահ վար · վե օ-
նուն գարընաաշը էօլմէք իզէ՝ ա-
նահընաան օ Քաընըզ գալը ,
վե ծնուե պադահը սեվէր տէ-
21 մէք ։ Վ գուլարընա ահսին ·
Օնու պահնա Էնահրին , վե օնա
22 հիւանի Նահար Քաերիհ ։ Վ Է-
փհէնահմ ահսիք քի՝ Ջօճուգ
պադահընը պրադահմազ · զերա
պադահընը պրադըր իսե , օ՝ էօ-
լիւբ ։ Վ գուլարընա ահսին · 23
Էյէր քիշիլիք գարընաաշընըզ
սիզին իզե հնահզ իսե , պիր տա-
հա Եիւզիւմիւ էէօրմէյէնինիզ ։
Վ վագի՝ օլտու քի՝ գուլուն 24
պադահա չըգարըլմըզտա , ծնա
Էփհէնահմին սեօզլէրինի Քահգե
վերահք ։ Վ պադահընը՝ Թէք- 25
բար վարըն , պիզե պիր միգտաը
Եէյձէք սահման ալըն ահսիքա-
տե , պիզ ահսիքը քի՝ Էնահյէ 26
միգթէհսիր ահյիւ իշ · Էյէր
քիշիլիք գարընաաշընըզ պիզիմ
իզե օլտը Քսե , օլ զեման հնե-
բիզ · զերա քիշիլիք գարընաա-
շընըզ պիզիմ իզե օլմայընձա ,
օլ ահահմին Եիւզիւնիւ էէօրմէյէ
միգթէհսիր ահյիւ իշ ։ Վ պա- 27
պահ գուլուն պիզե ահսի · Սիզ
պիլիրսինիզ քի՝ գարըմ պահնա
Եէվ օշուլ Քսե ։ Վ պի- 28
րի Եանընմահն ջողտը , վե՝ Էյ-
պէթթէ փահրէլինահ ահսիմ ,
վե շիմսիյէսինէ օնու կէօրմե-
սիմ ։ Վ Էյէր պուննու տահի 29
Եանընմահն ալընմահնընըզ , վե օ՝
պիր պէլայա օլտար Քսե , պե-
նիմ ադ ահչընըզ ահրա իզե միգտ-
րա Էնահիրիլսինիզ ։ Վ շիմահ 30
գուլուն պադահմա վարընըզըմ
կիսի՝ չօճուգ պիզիմ իզե օլմազ
Քսե , (ճանը պուննուն ճանը-
նա պադը օլմազ իզե ,) օլ վա- 31
դըթէ չօճուգուն օլմահընընը
կէօրահրըսե , Եօլէճէհ պիր ·
վե գուլարընը՝ գուլուն պադահը-
զընն ադ ահչընը գահավէթէ իզե
միգտրա Էնահիրիճէ յիւ ։ Չ Իրա 32
գուլուն՝ չօճուգ իշիուն պադահմա
միթէքէֆֆիլ օլուսզ՝ ահսիմ ·
Էյէր պէն ծնուե սահմա կէթիր-
միզ Քսեմ , պադահմա տայիմա
գադահաթընը պայընայընմ ։ Վ 33
շիմահ քերէհմ էլվէ , չօճուգուն
Եէրինահ պու գուլուն էֆհն-

տիմ գուշ գալըն . վէ չօմուգ գարընտաշլարը իլէ չըգըն :
34 Չ իրա չօմուգ պէնիմ իլէ օվ մայընձա՝ պապամա նի՞ձէ չըգայըմ . օլմայա քի պապամա կէ ըձէնէք պէլայը կէօրէյիմ :

ՊԱՊ ԽԶ

1 Վ է Յովսէփ՝ Ռիւմլէ էանըն-
ա տուրանլարըն էօնիւնտէքին-
ախսինի զապթ էտէմէյիմ՝ չա-
ղըրար . Հէր քիսի էանըմտան
չըգարըն . վէ Յովսէփ քէնտի-
սինի գարընտաշլարընա Թա-
նրընթարը վարդընթա՝ էանըրտա
2 հիչ քիմսէ տուրմատը : Վ է ազ
լայարագ սէսինի ևիւձէլթտի .
վէ Մըսըրլըլար իչինթիրէր , հէմ
փարաւոնուն էվի տախի իչինթ-
3 տի : Վ է Յովսէփ գարընտաշլա-
րընա տէտի . պէն Յովսէփ իմ .
պապամ տահա հայաթտա՞մը .
վէ գարընտաշլարը օնա Ռէվաղ
վէրմէյէ գաձըր տէյիւրէր իտի ,
զիրա Հուզուրունտա չաշըղ գալ-
4 մըլար : Վ է Յովսէփ գարընտաշ-
լարընա տէտի . Ռէգրէմ էտին՝
պանա եագլաշըն , ծնլար տէ
էագլաշար . վէ օ տէտի . պէն՝
Մըսըրա սաթմըշընըզ գարըն-
5 տաշընըզ Յովսէփ իմ : Վ է չիմ-
տի պէնի պուրայա սաթմըշը-
նըզ իչինն՝ էլէմ էչքմէն , վէ սի
ղէ աղըր կէօրիւնմէսինն . զիրա
Ռ ւահ պէնի՝ ե՛օմիւր հրնիզ կէօն-
6 տէրտի : Չ իրա էերին իչինտէ
պուռ՝ դրնթարըն իչինձի էլըր սըր .
վէ տահա պիչ էլլ վար քի՝ նէ
7 էքին նէ պիչին օլմաձագ : Վ է
Ռ ւահ պէնի էէրտէ սիղէ պա-
գիչէ ալըշօտմագ՝ վէ պէօրիւք
իչէտա իլէ սիղի տաղ տագլատագ
իչինն էօնիւնիւղձէ կէօնտէրտի :
8 Վ է չիմտի՝ պէնի պուրայա կէօն-
տէրէն սիղ տէյիւսինիղ , իւտա
Ռ ւահ սըր . վէ պէնի փարա-
ւոնա պապա՝ վէ օնուն ձիւմ-
լէ էվինէ տահիպ՝ վէ պիւթիւն
Մըսըր տէյարընա սուլթան
նատպ էթտի : Թէղ պապամա 9
ջրգըն , վէ օնա տէյին քի՝ Օղ-
լուն Յովսէփ պէօյլէ տէր . Ռ ւա-
ւահ պէնի ձիւմլէ Մ ըսըրա սա-
հի՛պի ճ ՚ճ ՚էէ նատպ էյլէտի .
պանա էն , տո՛ւրմա : Վ է Դէ- 10
սեմ Թօփրաղընտա տաքին օլուպ՝
պանա եագըն օլտըրն , կէրէք
սէն՝ կէրէք օղուլլարըն՝ վէ կէ-
րէք օղուլլարընն օլտուլարը ,
հէմ սիւրիւչէրին վէ սըղըրլարըն
վէ պիչ ձիւմլէ նէն վար իտէ :
Վ է սէնի օլտատա պէօյէյիմ . 11
զիրա տահա պէչ էլլ դրնթըգ
օլուր . օլմայա քի՝ սէն էվին իւ-
լէ վէ ձիւմլէ տանա միւթա՛ւիթ
օլան իլէ հօգտուլուգ չէքէսին :
Վ է իչինտէ կէօղլէրինիղ՝ վէ գա- 12
րընտաշըմ Ռ ւենիամինին կէօղլէ-
րի կէօրիւյօր .քի սիղէ սէօյլէյէն
աղըզըմ սըր : Վ է պէնիմ Մ ը- 13
սըրտա օլան ձիւմլէ ի՛զզէթիմի՝
վէ հէր կէօրտիւյիւնիւզլէ պա-
պամա նագլ էտին . հէմ Թէղ
պապամը պուրայա էնտիրին :
Վ է գարընտաշը Ռ ւենիամինին 14
պօյնու իւղէրինէ միւչիւպ աղ-
լատը . Ռ ւենիամին տէ օնուն պօյ-
նու իւղէրինտէ ագլատը : Հէմ 15
ձիւմլէ գարընտաշլարընը էօ-
փիւպ՝ իւղէրէրինտէ ագլատը .
վէ անտէն ատնկրա գարընտաշ-
լարը օնուն իլէ սէօյլէշտիլէր :
Վ է պուռ խատէր՝ Յովսէփին 16
գարընտաշլարը կէլտի տէյէրէք՝
փարաւոնուն էվինտէ իչինիլի .
վէ փարաւոնուն կէօղլէրինէ՝
հէմ գուլլարընի կէօղլէրինէ իսօ
կէօրիւնտիւ : Վ է փարաւոն Յով- 17
սէփի տէտի քի՝ Գարընտաշլարը-
նա տէ . Պուննու էյլէյին՝ հայ-
վանլարընըզը էիւթլէտին , վէ
վարըպ՝ Ռ ւանան տէյարընա կի-

18 ան . Վ՚ի պապանըզը վե՛ւ հվ-
նիզի աչըմ՝ պանա կէզըն . վե՛ւ
սիզի Մըսըը ախյարընըն ա՛ա-
սընը վերկիմ , վե՛ւ եէրին սե-
19 մըզկընին եէյհանիզ : Վ՚ի սա-
նա էմ՛ ու ֆէյման օրունաու .
պունաւ էյզէյն . Վ՚ունախէրի-
նիզի Մըսըը ախյարընաան չ-
ղուզլարընըզ իչիւն վե՛ւ գարըա-
րընըզ իչիւն ա՛րատալար ասըն ,
վե՛ւ պապանըզը գալարըրըպ կէզըն :
10 Վ՚ի կէօղնընիւզ էչեանըզը կոր-
կէմէն . զրա՛ ձիւմըզ Մըսըը
ախյարընըն են էյնէ սիզն
օշար :
11 Իմոն Իսրայէլն օղուլար-
պէօղզ էյզէնիզէր . վե՛ւ Յովհփ
ծնըրա՝ փալաւունաւն սէօղնա
միաձոյնէն ա՛րատալար վեր-
մի , հէմ ծնըրա՝ նոյ իչիւն զա-
22 խարկ վերմի : Հէվնինէ՝ պաշ
գա պաշգա սէյիշէնէք նալաղ-
լար վերմի , ամմա Ռէհաամինէ
նէչ հէ՛ւզ գրմա կէօմիւչ վե՛ւ պէշ
գամ սէյիշէնէք նալաղ վեր-
23 մի : Վ՚ի պապասընա պաւնաւն
կնոյի չէյլէր կէօնաէկ ան . Մը-
սըրըն նի՛մ Թէվկերընաւն նէվրնա
ան հէյ՝ վե՛ւ նօղ իչինն պապա-
սընա պաւզայ վե՛ւ հքմէք վե՛ւ նէ-
յէհէլեր նէչ եհաքնա՛ւ ան սիչի
24 հչէք : Իմոն գարընաուշարընը
նօղսաը , վե՛ւ կիթաիէր . վե՛ւ ն-
լարա՝ Նօղսա չէքիշմէն ան՛ սի :
25 Վ՚ի ծնըր Մըսըրաան չզգըպ՝
Քանան ախյարընա պապասըրը
26 Յակոբա կէլսինէր : Վ՚ի ծնա նաա-
պէր վերնոյ ան՛սինէր . Յովհփ
տահա հայաթաա նըր , վե՛ւ հմ
ձիւմըզ Մըսըը ախյարընըն տուզ-
թանը օ տաւր . վե՛ւ ծնաւն գալ-
սի ըսընմասը , զրա ծնըրա
27 ինանմազ նան : Ամմա ծնըր Յով-
սէփին ծնըրա ձիւմըզ սէյիզ-
սի սէօղզէրի ծնա նագզ նան-
ն՛ , վե՛ւ օ՝ ծնաւ կէօնաիւմէք ի
չիւն Յովհփին կէօնաւ րսի

ա՛րատալարը կէօրինէն՛ , ծնը-
րընը պապասը Յակոբաան ձանը
սիրնըսի : Վ՚ի Իսրայէլ տէսի 28
քի՝ Եէմեր . օղլում Յովհփ
տահա հայաթաա տըր . կիտէ-
յիմ՛ , վե՛ւ վնփաթ հմմէզանն
հվնէզ ծնաւ կէօրէյիմ :

ԳԼՈՒԽ Լ.Զ

Վ՚ի Իսրայէլ՝ հեփ վարնէմի 1
նէչ սէրատար գալսըր , վե՛ւ Եեր-
սաբէհէյ կէլսի . վե՛ւ պապասը
Լսահանընը Աստանընա գաւրսան-
լար տաւնաու : Վ՚ի Աստ Լս- 2
րայէլ կէնէ նէչ րնէյատաա տէյ-
նէյնէ տէսի . Նէ՛ւ Յակոբ , Յա-
կոբ . վե՛ւ օ՝ նէյնէ պէն տէսի :
Վ՚ի ծա տէսի . Պէն Աստ՝ 3
պապանըն Աստը իմ՛ . Մըսը-
րա էնտէյ գրդմա . զրա տէ-
նի օրատա պէօղնըբ Թայնիփ ե-
տէնէյիմ՛ : Պէն տէնին նէ Մը- 4
սըրա էնտէյիմ՛ , վե՛ւ նէնէ պէն
տէնի էլպէթմէ նօգարը կէ-
թիրէյիմ՛ . վե՛ւ էլնին՝ տէնին
կէօղնէրին նէղերինէ Յովհփ գօ-
յատնագ սըր : Վ՚ի Յակոբ Եեր- 5
սաբէհէյն գալսաը . վե՛ւ Իս-
րայէլ օղուլար՝ պապասըրը
Յակոբաա վե՛ւ չՃոչգլարընը վե՛ւ
գարըլարընը՝ փարաւունաւն ծնաւ
կէօնէթիբրմէք իչիւն կէնտէրտի-
յի ա՛րատալար նէչ կէօնէթիբ-
սինէր : Վ՚ի Քանան ախյարընը- 6
սաա էտինաէքէրի սիբնէրընին
հէմ մալարընը ալսա՝ Մըսըրա
կէլսինէր , կէրէք Յակոբ՝ կէ-
րէք ձիւմըզ նէ՛ւ րնէյէթի պէնէ-
սինէ՛ : Օղուլարընը վե՛ւ օղուլ- 7
լարընըն օղուլարընը պէնէսին-
նէ՛՝ գրդլարընը վե՛ւ օղուլարընըն
գրդլարընը՝ հէմ ձիւմըզ նէ՛ւ-
րէյէթինի պէնէսինէ՛ Մըսըրա
կէնէթրտի :
Վ՚ի Մըսըրա վարան Իսրայէլ 8
օղուլարընըն տալարը պունըսը

սրը · Յակոբ վէ՜ օղուլսրը· Յա-
կորան իւր սօղուրսը Ուսրէն
9 իսի · վէ՜ Ուսրէնին օղուլսրը՝
Ենովք վէ՜ Փաղդուս վէ՜ Ենրան
10 վէ՜ Քարմի իսի · վէ՜ Շմաւո-
նեան օղուլսրը՝ Յամուէլ վէ՜
Յամին վէ՜ Ուհադ վէ՜ Յագին վէ՜
Սահաս վէ՜ Քանանրը գարընրին
11 օղու Սուռուլ իսի · վէ՜ Գէհին
օղուլսրը՝ Գերսօն՝ Կահաթ՝ վէ՜
12 Մէրարի իսի · վէ՜ Ցուդանրն
օղուլսրը՝ Էր վէ՜ Օնան վէ՜ Սե-
լօմ՝ վէ՜ Փարէս վէ՜ Զարա իսի ·
ամմա Էր վէ՜ Օնան Քանան
սէյսարընսա եօլսուէր · վէ՜ Փա-
րէսին օղուլսրը՝ Ենրոն վէ՜
13 Համուլ իսի · վէ՜ Իսսաքարին օ-
ղուլսրը՝ Թօլա վէ՜ Փուա վէ՜
14 Յոր վէ՜ Սամրոն իսի · վէ՜ Զա-
բուլոնին օղուլսրը՝ Սարէդ վէ՜
15 Էլօն վէ՜ Յահլէլ իսի · Իսսաքա-
րին օղուլսրը պունլար սրը , քի օն-
լարը հէմ գըզը Դինայը Յա-
կոբա Միջագետաւ սօղուրսուս ·
Հրսմլ՝ օղուլսրը վէ՜ գըզսրը
16 օթուզ իւչ Ձան իսի · վէ՜ Գա-
դին օղուլսրը՝ Սափոն վէ՜ Ան-
դի՝ Սունի վէ՜ Եսրին՝ Էրի վէ՜
17 Արոդի վէ՜ Արէլի իսի · վէ՜ Ա-
շերին օղուլսրը՝ Յեմնա վէ՜
Յիշուա վէ՜ Յերուի վէ՜ Բարիա
վէ՜ ծնլարըն գըզգարընսաշը Սա-
րա իսի · վէ՜ Բարիանին օղուլ-
լարը՝ Հեսեր վէ՜ Մէղքիէլ ի-
18 սի · Պունլար Ասերանրն գըզը
Լիսէ վէրսիւի Զէղիփանրն օ-
ղուլսրը իսի · վէ՜ օ պունլարը՝
ծն ալթը Ձան օլարադ՝ Յակոբա
19 սօղուրսուս · Յակոբուն գարը
սը Ռաքէլին օղուլսրը՝ Յովսէփ
20 վէ՜ Բենիամին իսի · վէ՜ Յով-
սէփի՝ Մընսը սի յարընսաս Մա-
նասէ վէ՜ Եվրեմ սօղուրս , քի
ծնլարը օնա Օն Էհէրինին քեա-
հինի Պետափրեսին գըզը Ասա-
21 նեթ սօղուրսուս · վէ՜ Բենիա-
մինին օղուլսրը՝ Բաղա վէ՜ Բա-
քոր վէ՜ Ասբէլ՝ Գերա վէ՜ Նաա-
ման՝ Էհի վէ՜ Ռոսհ՝ Մուպիմ
վէ՜ Ուփիմ վէ՜ Արդ իսի · Ռա- 22
քէլին Յակոբա՝ Հիւմէյի ծն
սէօրթ Ձան օլարադ՝ սօղուր-
սուզուս օղուլսրը պունլար ի-
սի · վէ՜ Դանը՝ օղուլսրը Հու- 23
սիմ իսի · վէ՜ Նէփթալիին օ- 24
ղուլսրը՝ Յասիէլ վէ՜ Գունի վէ՜
Յասեր վէ՜ Սիլլեմ իսի · Լսրա- 25
նըն՝ գըզը Ռաքէլէ վէրսիյի
Բաղլանրն օղուլսրը պունլար
իսի · վէ՜ օ՝ Յակոբա պունլա-
րը սօղուրսուս , քի Հիւմէյի
էէսի Ձան իսի · Հիւմէյ Յա- 26
կոբ իլէ Միսըրա վարան Ձան-
լար քենսի պէլինսէն չըգմըշ
օլարադ Յակոբուն օղուլսրը՝
գարըլարընսան մ՚սա Հիւմէյ-
սի ալթմըշ ալթը Ձան իսի ·
վէ՜ Յովսէփին օղուլսրը իլէ 27
Ձան՝ քի օնա Միսըրսա սօղուրս-
լար իսի · Միսըրա վարան Յա-
կոբ էվինին Հիւմէյսի էէթմիշ
Ձան իսի ·
Վէ՜ էանևունՀ Յուդայը Յով- 28
սէփէ կէօնսէրսի , քի օնա Գէ-
սեմի կէօսթէրսին · իսմսի ծնլար
Գեսեմ Թէփրաղընսա կէլսիլէր ·
Վէ՜ Յովսէփ գըշսսաունս գօշ 29
սուրսուզ՝ պադսահը Խորդէլին
իսմիփգսա լինէ Գեսեմէ չըգար ·
վէ՜ հուզուրսունա կէլսիլսրսէ՝ պոյ-
նունա սիւշսիւ , վէ պօյնու իւ-
զէրինսէ սէֆթաՀԹէլ սադլսաը ·
Վէ՜ Խորդէլ Յովսէփէ սէսի · 30
Շիմսի էիւզիւնիւ կէօրսիւքսէն
սօնկրա՝ հօլէյիմ · չիւն քի սու-
հա հայաթսա սըն · Վէ՜ Յով- 31
սէփ քենսի գարընսաշլարընսա վէ՜
պադսահընըն էվինէ սէսի · Ըզ-
գալըմ , վէ՜ Փարաւոնսա խադէր
վէրսիպ ծնա սէյհիմ՚քի՝ Քանան
սի յարընսաս օլան գարընսաշլա-
րըմ վէ՜ պադսահըն էվին պոյնա
կէլսիլէր · Վէ՜ օլ սադսիմէր գօ- 32
յուն ջօպանլարը սըր · զիրա

սիւբիւ սահիպլէբի տիրվէբ · վէ սիւբիւլէբինի վէ սըղբըրարընը վէ ճիւմլէ մալլէբինի կէթիրափ-
33 լէր : Վէ վադի՝ օլա քի փարաւոն սիզի չաղըրտըգտա՝ Սանա-
34 Թընըղ նէ՞ աիր աէր իսկ , աէյհսինիղ քի՝ Գուլլարըն կէնճլի-
խիմիզէն պու անէաէք՝ կէլէք պիղ կէրէք պապալարըմըղ սիւ-
րիւ սահիպլէբի իղ · չէօլէ քի՝ Գեսեմ Թօփրաղընտա սաքին օ-
լասընըղ · զնրա Մըսըրլըլարտա հէր դոյուն չօպանը մէքրուհ
տուր :

ՊԱՊ ԽԲ

1 Վ է Յովսէփ կէլիպ՝ վէ Փա-
րաւոնտա խապէր վէրիպ աէպի ·
Պապամ վէ դարընտաշլարըմ՝ վէ
սիւբիւլէբի վէ սըղբըրարը վէ
ճիւմլէ վարի կէթիրէբի Քանան
տիյարընտան կէլտիկէր , վէ իշ
Թէ Գեսեմ Թօփրաղընտա ադը-
2 լար : Վէ դարընտաշլարը արա-
սընտան պէշ քիշի ալըպ՝ ծնըլ-
րը Փարաւոնուն հուզուրընտա
3 ջդտարը : Վէ Փարաւոն՝ ծնուն
դարընտաշլարընտա աէպի · Սա-
նա՝ Թընըղ նէ՞ աիր · վէ ծնըլար
Փարաւոնտա աէպիկէր քի՝ Գուլ-
լարըն կէրէք պիղ կէրէք պապա-
լարըմըղ դոյուն չօպանլարը-
4 նըղ : Հէմ Փարաւոնտա աէպիկէր · Գու-
տիյարտա միւսաֆիր օլմադա
կէլտիկ , զնրա Քանան տիյա-
րընտա դըթիլըդ ադըր օլմադ ի-
լէ՝ գուլլարըն սիւբիւլէբինի
օթլադ հօդ տուր · վէ չիմի
քերէմ էյլէ՝ գուլլարըն Գեսեմ
Թօփրաղընտա սաքին օլսընըմ :
5 Վէ Փարաւոն Յովսէփիկ աէջդէ-
յիսի աէպի · Պապան վէ դարըն-
6 տաշլարըն սանա կէլմիշկէր , Մ-
սըրըն տիյարը էօնիւնտէ տիր ·
պապանը վէ դարընտաշլարընը՝
տիյարըն ա՛լա մինհալինտէ խա-
քան էթ · Գեսեմ Թօփրաղըն-
տա սաքին օլսունտըր · վէ էյնը
արաարընտա իշ հըլէբի օլտու-
ղունու պիղը իսկն , ծնըլարը պէ-
նիմ սիւբիւլէբիմին իղէբինէ
պաշլար նատպ էյլէ :

Վէ Յովսէփ պապասը Յակո- 7
բու կէթիրիպ՝ Փարաւոնուն
հուզուրունտա չդտարը · վէ Յա-
կոբ Փարաւոնտա խայը տուտ՝
էյլէպի : Վէ Փարաւոն Յակո- 8
բա աէպի · Սէնին էօմրիւն էղլ-
լարընըն կիւնլէրի նէ՞ դատար
ադը : Վէ Յակոբ Փարաւոնտա 9
աէպի · Միւսաֆիրլիխիմ էղլա-
րընըն կիւնլէրի՝ հիւզ օթուզ
էղլ ադը · է՛օմրիւմ էղլարընըն
կիւնլէրի ազ վէ աէրտլի օլտու-
լար , վէ պապալարըմընը՝ միւսա-
ֆիրլիկլէրինին կիւնլէրինտէ օ-
լան է՛օմրլէրինին էղլարը կիւն-
լէրինէ հէթիշմիշտիկէր : Վէ Յա- 10
կոբ Փարաւոնտա խայը տուտ՝
էյլէպի , վէ Փարաւոնուն հու-
զուրունտան ջդտարը :

Իմտի Յովսէփ Փարաւոնուն 11
էմրինէ հէօրէ՝ պապասընը վէ
դարընտաշլարընը խաքան էթ-
տի , վէ Մսըրը տիյարընտա՝
տիյարըն ա՛լա ատմիշինտէ՝ Իւտ-
սէս Թօփրաղընտա ծնըլարա միւք
վէրտի : Վէ Յովսէփ՝ պապասը- 12
նը վէ դարընտաշլարընը վէ պա-
պասընըն պիւթիւն էվինի էհ-
ու ա՛յալլարընտա հէօրէ էքմէք
լէրէ պէսլէտի :

Վէ պիւթիւն եէրտէ էքմէք 13
էօգ խտի , զնրա դըթիլըդ ղայէթ
ադը օլսու · Վ Մսըրը տիյա-
րը հէմ Քանան տիյարը՝ դըթ-
լըղըն սէպէպինտէն ա՛ճիղ գալ-
սը : Վէ Յովսէփ զախիրէ սա- 14
Թուն ալանլարտան՝ Մսըրը տի-
յարընտա վէ Քանան տիյա-
րընտա պուլունան ճիւմլէ ադ-
էէյլ տեւէլիրտի · վէ Յովսէփ
ադէէյլ Փարաւոնուն էվինէ հէօ-

15 Թիւրախ ։ Վ՚ Մ՚ըսը տիյա-
ըընաան վչ Բանան տիյաըընաան ագչ տիւքէնինձ՚ ձէմի՚
Մ՚ըսըրըլար Յովսէփ կէլիպ տէտիկը ։ Պիղչ էքմէք վէր ։
զիրա ագչ տիւքէնաի տէյիւ՚
նի՚չիւն սէնին էնիւնաե էօչ-
16 լիմ ։ Վ՚ Յովսէփ տէտի ։ Ան-
չէ տիւքէնաի իսկ՚ տիւրիւլէրինէ
զ կէմիրին , վչ տիզչ տիւրիւ-
17 լէրինիզչ պէտէ՚ վէրէյիմ ։ Վ՚
տիւրիւլէրինի Յովսէփ կէմիր-
տիլէր , վչ Յովսէփ ծնլարա՚ աճ-
լար պէտէլինէ վչ գէյուն տիւ-
րիւլէրի պէտէլինէ վչ սըղըր
տիւրիւլէրի պէտէլինէ վչ էշէք-
լէր պէտէլինէ էքմէք վէրտի ։ վչ
ծնլարը օլ էրլ՚ ձիւմլէ տիւրիւլէ-
րի պէտէլինէ էքմէք իլէ պէս-
լէտի ։
18 Վչ օլ էրլ՚ Թէքմիլ օլուճա ,
էրմէտի էրլարա ծնա կէլիպ տէ-
տիկը ։ Էֆէնտիմիզչ ագչլա-
մազըզ քի՚ ագչ տիւքէնաի , վչ
տաւարլարըն տիւրիւտիւ էֆէն-
տիմ Ներ ։ արմըդ էֆէնտի-
միզ աչն վչ Թօփրաղըմըզըաան զայ-
19 րի չէյ գալմաը ։ Նի՚չիւն կէօղ
լէրին էօնիւնաե՚ պիղ տէ Թօփ-
րաղըմըզ տէ հէլաք օլազմ ։ պի-
զի վչ Թօփրաղըմըզը էքմէք իլէ
սաճուն ալ , վչ պիզ Թօփրա
ղըմըզ իլէ Փարաւոնա գուլար
օլազմ ։ վչ Թօխուտ վէր , քի
Եաշայազմ վչ էօլմէյէյիմ՚ , վչ
20 Նէր վիրան օլմայա ։ Վ՚ Յով
սէփ ձիւմլէ Մ՚ըսը Թօփրաղընը
Փարաւոն իչիւն սաճուն ալը ։
զիրա Մ՚ըսըրըլարըն իւզէրինէ
գըմազդ ալը օլաուղու իչիւն՚
ծնլարըն հէր պիրի՚ Թարլասընը
սաճալ , վչ Թօփրագ Փարա-
21 ոնուն օլաու ։ Վ՚ Մ՚ըսը սի
նօրաունուն պիր ուձունաան Թա
օպիր ուձունաաե՚ խալգը չէհր-
22 լէրէ կէչիրտի ։ Եալընըզ քհա-

հինէլէրին Թօփրաղընը սաճուն
ալմաը ։ զիրա քհահինէլէրին՚
Փարաւոնաան Թա՚յինաճը վար
խի , վչ Փարաւոնուն ծնլարա
վէրտիլի Թա՚յինաճը էէրլէր ի-
տի ։ ծնուն իչիւն Թօփրագլարը-
նը սաճմտալըր ։ Վ՚ Յովսէփ 23
խալգա տէտի ։ Իչիմէ պու կիւն
սիզի վչ Թօփրաղընըզը Փարաւոն
իչիւն սաճուն ալըրմ՚ ։ իչիմէ
սիզչ Թօխուտ՚ վչ էէրէ էքին ։
Վչ վագի՚ օլա քի՚ մահսուլուն- 24
ուան պէչտէ պիրինի Փարաւո-
նա վէրէսինիզ , վչ տէօրթ փայը
սիզին օլա , քի Թարլայա Թօ-
խուտ՚ վչ քէնտինիզչ հէմ էվի-
նիզտէ օլանլարա զահիրչ՚ հէմ
չօճուգլարընըզա էէյէճէք օլա ։
Վչ տէտիկը քի՚ Պիղի իհէա էմ- 25
անն ։ էֆէնտիմ՚ն նատարընուա
լուճ պուլազմ՚ուա՚ Փարաւո-
նա գուլար օլազմ ։ Վչ Յովսէփ 26
Մ՚ըսըր տիյարընա պուննու գա-
նուն պազարաը , քի պէչտէ պիր՚
Փարաւոնուն օլա , Թա պու կիւ-
նէտէք ։ անձագ էազընըզ քհա-
հինէլէրին Թօփրաղը Փարաւո-
նուն օլմաը ։

Իմոի Իսրայէլ Մ՚ըսըր տիյա- 27
ըընաա՚ Գոշեմ Թօփրաղընաա
տալնն օլաու ։ վչ ծնաա միւլք
հաճնտիլէր , վչ մէ իվհաար օ-
լուաչ՚ զայէթ իլէ չօղալըրլար ։

Վչ Յակոբ Մ՚ըսըր տիյարըն- 28
աա ծն էէտի էրլ՚ էաշատը ։ վչ
Յակոբուն էօ՚մրիւ էրլարընըն
կիւնլէրի էիւզ գըրգ էէտի էրլ՚
օլաու ։ Վչ Իսրայէլին էօլէճէք 29
կիւնլէրի էապլաշարգաա , օղ-
լու Յովսէփի չաղըրըչ՚ ծնա տէ-
տի ։ Հալա էյէր նատարընաա
լուճ պուլաուա՚ իսկ , քէնտի
էյլէ կիւնի ոյլուղուտունն ալճը-
նա գօվի պունա իհսան վչ կէրէչէ-
լիք էյլէ ։ քէնտի էյլէ պէնի Մ՚ը-
սըրաա տէ՚ճն էմտէ ։ Իլա պապա- 30
լարըմ իլէ էաճայըմ՚ տէյիւ՚ պէ-

նի Մըսըրան գալըրըսըն, վե պէնի ծնլարըն մեզարըննա ուէքին հաւսին։ Վե օ՝ պէն սէնին սէօզլէնե կէօրէ հաւձէլիմ ան-
31 ու։ Ասանէն օ ուսաի-բի՝ փանա էէմին էմ։ Վե օ՝ ծնա էէմին էմաի։ Վե Իսրայէլ սէչինէլին ուձունա փայտըզ սէձաւ էյ-լէսի։

ՊԱՊ ԽԸ

1 Վէ վագի՝ օղուռ-քի պուռ չէյ-լէրանէն սօնկրա՝ Յովսէփէ սե-նիլսի քի՝ Իշմէ պադսան խաս-Թա ուրը։ Վե օ՝ իքի օղլունուռ Մանասէյի վե Եփրեմի պիվե-
2 սինձէ ալըր։ Վէ Յակօբա խա-պէր վերիլսէ սէնիլսի քի՝ Իշմէ օղուռն Յովսէփ սանա կէվիյօր։ Վե Իսրայէլ գուվվէթլէնիպ՝ սէօ-չէյին իւզէրինաէ օթուրսուռ։
3 Վէ Յակօբ Յովսէփէ սէսի։ Շիուձէյէ գադիր Ալլահ պատա Քանան ալիյարընսա Լուզա կէօրինէսէ՝ պէնի պէրլէքէմէ-
4 սի։ Վէ պատա սէսի քի՝ Իշմէ սէնի մէկվէսսը գլլըպ՝ սէնի չո-ղալսաձադըմ, վե սէնի գասմէյը Հիսմիթլիս հաւձէյիմ։ Վե պու-ալիյարը՝ սէնսէն սօնկրա սէնին զիւրրիյէթինէ էվլադ միլլէ-
5 թիս վերէձէյիմ։ Վէ հալա պէն սանա Մըսըրա կէլմէդէն էվվէլ Մըսըր ալիյարընսա սա-նա ոօղան իքի օղուլլարըն պէ-նիմ ալը։ Եփրեմ վե Մանասէ՝ Ռուբէնն վե Շըմաուն կիմի պէնիմ
6 օլսուն։ Ամմա ծնլարսան սօնկրա Թէվ խա հաւձէյին էվլասլարըն՝ սէնին օլսուն-սուր։ միրաս էքինէ գարընսաչլարընն տոլարը իւլէ
7 չաղըրըմընսը։ Պէն խե Սիջա-գէսան կէլդիյօր իքէն, Փադան ալիյարընսա էօլսա՝ սուհա Եփ-րաթայա վարմադա պիր միգտար էէր վար իքէն՝ Ռաքէլ էսանըմսա էօլմիս։ Վե ծնուռ օրտան՝ Եփ-րաթայնըն կաղին Բէթլէհէմին էօլմիս էմմիս։

8 Վէ Իսրայէլ Յովսէփին օղուլ-լարընը կէօրմիէրսէ՝ Պուն-լար քի՞մ սիր սէսի։ Վէ Յովսէփ
9 պատասխան սէսի։ Ալլահ պա-նա պուրատսա վերմիլի օղուլ-լարըմ սըր։ Օ տա սէսի։ Վէ-րիմ էլլէ՝ ծնլարը պատա կէթիր, վե ծնլարա խայր տուա՝ էսէ յիմ։
10 Վէ Իսրայէլին կէօզլէրի իմմի-յարդասան ադըրլաշմըշ իսի, վէ կէօրէմէդըսան։ իմմի ծնլարը ծնա հադդըշարըրսը, վե օ ծնլա-րը էօփտիէ, վե ծնլարը դուձագ-լառը։ Վէ Իսրայէլ Յովսէփէ
11 սէսի։ Ենէ զիձնիս կէօրմէք ադ-լամսան կէչմէդիսի, վե իշմէ Ալլահ պատա զիւրրիյէթինի տահի կէտմէդիսի։ Վէ Յով-
12 սէփ ծնլարը ծնուն սիղէրինէն չըդարըպ՝ էնուզիս էէրի պէրա-պէր Թէվֆիձնա էյլէսի։ Վէ
13 Յովսէփ ծնլարընն էքինինի ալըպ՝ Եփրեմի քէնարի սադձնաա Իսրա-յէլին ոօղունուն՝ վե Մանասէ-յի քէնարի սօլունուն Իսրայէլին սադձնաան օլարաք՝ ծնա հադ-լաչլարըրը։ Վէ Իսրայէլ սադ
14 էլինի ուզադարպ՝ քիուչիւրիս օլան Եփրեմին պադձնա՝ վե սօլունու Մանասէյնին պադձը իւզէրինէ գո-սու։ Էլլէրինի սիլէրէք սէյէձ-սիրսի, զիրա Մանասէ իլք սօ-ղուշ իսի։ Վէ Յովսէփէ խայր
15 տուա՝ էյլէյիպ սէսի։ Օվ Ալ-լահ՝ պադսալարըմ Աբրահամ վե Իսահակ ծնուն էօնիւնտէ էձ-րիսսաիլէր, օվ պէնի սօղսու-զում զիմնուսէն պէրու Թա պու-
16 կինէսէյ պէսլէյէն Ալլահ, օվ պէնի հէր պէլասան գուրթա-րան Մելէք՝ պու էնձէլլի պէ-րէքէթլէսին, վե պէնիմ սադլամ՝ վե պադսալարըմ Աբրահամին վե Իսահակին սադ՝ իւզէրէ-

բինաէ չազվըլըըն , վէ էէրին օր-
Թասընա պայէմ իլէ չօղաըն-
17 լար : Վէ Յովսէփ՝ պապասը
սաղ էլինի Եփրեմին պաչը իւ-
զէրինէ գօտուզունու կէօրաիւք-
աէ , կէօզէրինէ իւչ կէօրիւն-
մէսի • վէ պապասընըն էլինի
ԹուԹաու քի՝ ծնու Եփրեմին
պաչը իւզէրինէն Մանասէին
18 պաչը իւզէրինէ աէօնաէրէ : Վէ
Յովսէփ պապասընա աէսի •
Պէօյլէ աէյիլ՝ պապամ, զիրա
իւք սօղուշ պու տուր • սաղ
էլինի ծնուն պաչը իւզէրինէ գօ :
19 Ամմա պապասը իմԹինա՝ կաիսի՝
աէսի • Պիլիրիմ օղլում, պիլի-
րիմ • պու տաիսի գավմ օլաճագ,
վէ պու տաիսի պէօյիւք օլա-
ճագ • վէ չաքին քիչիւք գարըն-
տաչը ծնուան պէօյիւք օլուպ՝ օ-
նուն զուրիւյէմի դայէմ պէօ-
յիւք Թայիֆէ օլաճագ սըզը :
20 Վէ օլ կիւնաէ ծնըզտա խայը
տուպ՝ էլէյիպ աէսի • Իսրա-
յիլ աէնին իլէ խայը տուպ՝ էյ-
լէյիպ աէյէ • Անաճ աէնի Եփ-
րեմ կիսի՝ վէ Մանասէ կիսի
էլէյէյ • վէ Եփրեմի Մանա-
21 սէսէն իլէրի գօտուս : Վէ Իս-
րայիլ Յովսէփէ աէսի • Իշիմ
պէն էօլիպրիմ, վէ Անաճ սի-
զին իլէ օլուպ՝ սիզի պապալարը
Նըզըն ալյարընա աէնտաէրիչ-
22 ձիք սիր : Վէ պէն սանա գա-
րընտաչլարընիզինէն իւմԹիւն
պիր գըԹա էէր վէրսիմ՝ քի օ-
նուս՝ Ամորհլուլարընը էլինտաէն գը-
լըճըմ իլէ վէ օգ էայըմ իլէ ալ
սըմ :

ՊԱՊ ԽԹ

1 Վէ Յակոբ օղուլլարընը չա-
ղըրըպ աէսի • Փէրէքէն , վէ ան
կիւնէէրաէ պաշընըզտա կէլէճէ-
յինի սիզէ խապէր վէրէյիմ :
2 Ճէմ՝ օլուն վէ աինիկէյինի՝ էյ
Յակոբուն օղուլլարը , վէ պա-
պանըզ Իսրայէլի աինիկէյին : Էյ 3
Ռուբէն աէն իլէ մօղուշում՝
դուվվէԹիմ վէ Թագաթըմըն խա-
Թիտասը՝ իԹիպտըը ա՛լա՝ վէ
չանը ա՛լա սըն : Սու կիպի գայ- 4
նատըն , ա՛լա օլմըյաճագսըն •
զիրա պատանըն աէօշէյինէ չըգ-
սըն • օ զէման ծնու մուրատա-
լտըն • ԽաԹաղըմա՛ չըդտը :
Շիմէուն վէ Ղէի գարընտաչ- 5
լար սըը , գըլըճլարը զուլում սի-
լահլարը սըը : Ճանըմ ընլարըն 6
մէշվէրԹիմէ կիրմէյէ , աէրու-
նիմ ընլարըն ճէմիյէԹլէրի իլէ
իԹԹիֆագ էմմէյէ • զիրա էօվ-
քէէրինուէ՝ առէմ էօլտիւրտիւ-
էէր , վէ ինատլէրինաէ պուղա
սինիրի քէստիլէր : Լօվքէէրի 7
մէլ՛ուն օլսուն զիրա զըրըս՝ էէմ
զալալտըրը զիրա սէրԹ խոի •
ծնըզտը Յակոբտա Թագսիմ է-
աէյիմ՝ վէ ընլարը Իսրայէլաէ
տաղըտայլըմ :
Էյ Յուդա՝ գարընտաչլարըն 8
սէնի մէհ հաճճէրլէր • աէնին
էլին՝ ավուչՆէէրինին պօյնուն-
տա օլա • պապանըն օղուլլարը
տանա ԹէմԹէննա հաճէր : Յու- 9
դա արսլան հավրուտաս տուր •
էյ օղլում, շիքտարտան չըգ-
սըն • արսլան կիպի սիզ չէգ-
տիս հաԹտը , վէ տիշի արսլան
միտալի ծնու քիմ՛ ույանտըրըը :
ՀէքիմէԹ՝ Յուդատան այրըլ- 10
մայաճագ սըը , նէ տէ ծնուն
այագլարը արսաբտան շէրիմէ
տահիպի , Թա Սիլով կէլինճէ-
յէտէք , վէ խալքըն ծնա ի-
Թտա՛Թ հաճ : Սըզմասընը տա- 11
մայա՝ վէ տիշի հէճէյինին հավ-
րուտունու տամանըն էն էյի-
սինէ պաղլայտաճագ • վինատսընը
շարապ իլէ վէ հա՛վատընը իւ-
զիմ գանը իլէ հայդայտաճագ :
Կէօզլէրի շարապտան գըզըլ վէ 12
տիշլէրի սիւտտէն պէյազ օլտաճագ :

13 Ջարուղան՝ աէնիլ Հալբոնը
տու սաքին օլա , վէ օ՝ կէմիչէրին
լէմանի օլա , վէ սինօղու Սէիդ-
նա տօղրու օլա :
14 Իսաքար աղըլսար արասընտա
15 Հաթըր գավի մէրքէպ տիր : Վէ
բահաթլըղըն էյի՝ հէմ էէրին
կիւղէլ օլտուղունու կէօրմէք-
տէ , ումուղունու հիչք ալթը-
նա էյիսի՝ խարաճկիւզար գուլ
օլտու :
16 Դան՝ Իսրայէլ սըպթլարընըն
պէրի կիպի քէնտի գամընա չէ-
17 բաս՛թ էտէ : Դան՝ Ճատաէ Իւ-
ղէրինտէ Հըլան՝ վէ Հօլ Իւղէ-
րինտէ էնկէրիչ Հըլանը օլաճագ ,
քի աթըն Հէքչէլէրինի սանճմագ
Իւզէ՝ պինիճինի արտընտա տիւչէ :
18 Այնին խէլտասընը պէքլէտիմ՝
Եա՛ Բաապ :
19 Գաղա՝ պէօղիւքլէր Հիւճիւմ
խաէճլէ . Լըքին ա՛դըպէթ օ
Հիւճիւմ էտէ :
20 Ասէրին էքմէյի աէմիչ օլա .
վէ օ՝ վատիշտա լայըգ նէֆիս
Թաա՛մըր վէրէ :
21 ՚Նէֆթալիմ՛ կիւղէլ սէօզլէր
վէրիր սաղը վէրիմլի Հէյիք տիր :
22 Յովսէփ մէյվէսար տաչ ագըր ,
փունկար Հանընտա մէյվէսար
տաչ քի՝ փիրտասէրի տիվար խւզ-
23 րինէ ջըգար : Օտ աթանլար օ-
նու տաճըթտըլար՝ վէ ծատ օտ աթ-
տըլար՝ վէ ծնտան Հքրահ Հէմու-
24 Հէր խսէ տէ , Հէնէ ծնուն Հայը
գուվվէթլի գալը , վէ Հէլէրի-
նին գօլտարը Յակոբուն Գաատր
Ա.ւտէրէնն Հէլէրի Իւչ գուվվէթ-
Հէնտիլեր . Իսրայէլին գայատը
25 օլա՛ չօպան՝ օրտան տըր : Պա-
պանըն Ա.ւահընտան՝ քի տանա
Հարտամ Հէյճէք , վէ Ճիւմլէ-
յէ Գաատրտէն քի սէնի Հօգտը-
տան կէօյնէն պէրէքէթլէրի Իւչ՝
Ֆ աշաղտա Հաթտան տէրինվէյին
պէրէքէթլէրի Իւչ՝ մէմէկէրին վէ
բահմին պէրէքէթլէրի Իւչ պէ-
րէքէթլէյէճէք : Գապանըն պէ- 26
րէքէթլէրի՝ Հատտարըմըն պէրէ-
քէթլէրինտէն՝ էպէտի պայըր-
լարըն Թէփէկէրինէտէք զալտը
օլտա՝ Յովսէփին պաչընտա՝ վէ
գարընտաչարընըն մուխթարը օ-
լանըն Թէփէնինտէ օլաճագտար :
Բինիամին՝ Հըրթըճը գուրտա 27
օլաճագ . սապահտան չիքհարը
Հէյիսի՝ ախչամտա Հաղմայը փայ-
լաչարըտա :
Հէվի պուռնտար՝ Իսրայէլին օն 28
Հքի սըպթը տըր . վէ պապատա-
րընըն ծնտարը պէրէքէթլէյիսի՝
ծնտարա աէօյլէմէյի պու տուր .
Հէր պիրինին քէնտի պէրէքէթի
Իւզրէ ծնտարը պէրէքէթլէմէ :
Վէ ծնտարա վատիյէթ Հափսի՝ 29
ծնտարա տէմի . պինի գամընտա
զամի օլտուրամ . պինի՝ Բհտրի
Եփրանուն Թարըսընտա օլան
մաղարատա պատպարըմընն Հա-
նընտա տէքին Հմին . Օվ՝ Բա- 30
նան տիյարընտա Մամբրէնին
էճնիւնտէ օլան Մաքփելանընն
Թարըսընտաքի մաղարատա , քի
ծնու Ա.բրահամ՝ Բհտրի Եփ-
րանտան՝ մէզարլըզ միւլքու Ի-
չինն Թարըտա Իւչ պէրատէր տա-
Թուն ալտը : Ա.բրահամը՝ վէ 31
գարըտը Սարրայը օրտաա տէքին
Հէթտիլէր . Իսահակը՝ վէ գարը-
սը Ռէբէկայը օրտաա տէքին Հէ-
տիլէր . պէն տէ Իսայը օրտաա
տէքին Հէմտիմ : Օվ Թարըտա վէ 32
ծնտա օլան մաղարա Բհտա օղուվ-
լարընտան սաթուն ալընտը : Վ Հ 33
Յակոբ օղուվլարընտա վատիյէթ
Հէմէյի Թէմամ Հմինտ Հմինէ , ա-
յապլարընը տէօշէյի չէքիպ՝
ըուհ Թէհլիմ Հէթտի , վէ գավ-
մինտա զամի օլտուրտաու :

ՊԱՊ Ծ

Վ Հ Յովսէփի պապատընըն 1
Հիւղինէ տիւչիտ՝ Իսրէլինտէ

2 ազգատոհմը, վէ ծնու հօրեղբ։ վէ
Յովսէփ քենաի հէբիմ գուլլարը-
նա պուդուրաու քի՝ պապասընը
պէկլեանլասընլար։ վէ հէբիմէր
3 Իսրայէլի պէկլեանլասընլար։ վէ
ծնուն դըրդ կիւնիւ թէհամմօլ
առու, զիրա պէկլեանանլըրըն
կիւնէրի պէյլէ թէհամմօլըւը։
վէ Մըսըրլուլար ծնու հէթմիլ
կիւն ազգատոհմը։
4 Վէ հասընըն կիւնէրի կէչին-
մէ՝ Յովսէփ փարաւոնուն հէվի-
նէ սէյլէյիսի աէսի։ Իյէր հա-
լա նազարընընդան լուքմի պուլ-
մամ իսէ, քէրէմ հաին, վէ
փարաւոնուն գուլաքլարընա
5 սէյլէյիսի սէյին։ Պապամ պա-
նա հէվին հէթմիրիսի սէսի քի՝
Իչմէկ պէն հօլիյօրում։ Վանան
սի յարընընա քենամի իչուն գազ
ալըրալըմ մէզարըմնա՝ պէնի
օլուրա սէյին հաիսէն։ վէ չիմ-
սի քէրէմ հյէ՝ պապամը սէյին
հէթմէյէ ջըգայըմ, անանէն սէօ-
6 նէյիմ։ Վէ փարաւոն սէսի։
Ըրդ, վէ պապանը սանա հէվին
վէրսի յինէ հէօրե սէյին հյէ։
7 Վէ Յովսէփ պապասընը սէյին
հէթմէյէ ջըգալը։ վէ ծնուն ի-
չէ փարաւոնուն Ճիւմէյէ գուլ-
լարը՝ հէվինին իմմէյիսարլարը՝ վէ
Մըսըր սի յարընըն Ճիւմէյէ իմ-
8 մէյիսարլարը ջըգալարը։ Հէմ
Ճիւմէյէ Յովսէփին հէվի՝ վէ գա-
րընաաչարը՝ հէմ պապասընին
հէվի սահի։ Գէօսէմ Թօփրաղըն-
սա՝ հաղընըղ չօճուգլարընը վէ
սիբրիւէրինի վէ սըղըրլարընը
9 պրագալարը։ Վէ ծնուն իչէ պէ-
րապէր գօչուլար հէմ սէմիրլար
փաէի ջըգալ, վէ զայէթ պէյիւք
10 պիր օրտու օլսու։ Վէ Յորգա-
նանըն հօմէհինէ օլսն Առատ
խարմանընընաէք վարտըգլարըն-
սա, օրտուս պիր պէյիւք վէ
զայէթ չէօխս ադլայըշլէ փէր-
հաս հէթմիլէր։ վէ պապասընս
հէսի կիւն հաս ալայը հյէլէի։
11 Վէ օսի յարընա սաբին օլսն Փա-
նանըղար Առատ խարմանընընա
հաս ալայը կէօրսիւրլէրինէ՝
սէսիլէր։ Պու՝ Մըսըրլըլարա
պիր պէյիւք հաս օլմայը։ ծնուն
իչուն սարընս Ազիէլ Մինասյիմ
գօռուլար, քի օ՝ Յորգանանըն
12 հօմհինէ սիր։ Իմմի օղուլ-
ларը՝ ծնըսրա վասի յէմ հէթսի-
յի կիպի՝ ծնա պէյլէ հյէհսի-
լէր։ Վէ օղուլարը ծնու Փա-
13 նան սի յարընա գալարըրսըլար,
վէ ծնու Աբրահամդին՝ մէզարըղ
միւլքիւ սէյիւ Փէհալի Եփրան-
սան Թարըա իլէ պէրապէր սա-
Թուն ալարըղ՝ Սամբրէնին հօ-
նիւնսէ օլսն Մաքփէլա Թար-
լասընըն մանարասընսա սէյին
հէթսիլէր։ Վէ Յովսէփ պապա- 14
սընը կէօսմէյէգանէն սօնկրա՝ Մը-
սըրա սէծուսու, հէրիք քենան-
սի՝ հէրիք գարընաաչարը՝ հէրիք
պապասընը հէօմհէյէ Ճիւմէյէ պի-
լէհինէ ջըգանլար։
Վէ Յովսէփին գարընաաչարը՝ 15
պապալարընըն վէ ՓաԹ հէթսի-
յինի հէօրաիւքլէրինէ, սէսի-
լէր։ Պէւքի Յովսէփ պիղսէն
իքրահ հէթմէյէ իլէ՝ Ճիւմէյէ ծնա
հէթսիյիպիղ քէմիլի հէր հաղըսէ
պիղէ հէրի սէծուսէրիր։ Իմմի 16
Յովսէփէ խապէր հէծուսէրիսի՝
սէսիլէր։ Պապան վէ Փաթ հէթ-
մէզանէն հվիվէ վասի յէմ հէթսի
սու։ Յովսէփէ պէյլէ սէյէ-
սինիղ։ Հաղա քէրէմ հյէ՝ գա- 17
րընաաչարընըն գապահաԹընը
վէ ծնըսրըն հաԹասընը ա՝Փիվ
հյէ, զիրա սանա քէմիլէ հէթ-
սիլէր։ Վէ չիմսի քէրէմ հյէ՝
պապանըն Ա ղաՀընըն գուլլարը-
նըն գապահաԹընը ա՝Վէ հյէ։
Վէ ծնըսր ծնա սէյլէր Թէն,
Յովսէփի սըղասը։ Վէ ծնուն գա- 18
րընաաչարը տահի հիսիսի՝ հօ-
նիհնէ տիւշսիւլէր, վէ սէսի-

լէր • Իշմէ սիզ սէնին գուլա-
19 բըն իզ : Վէ Յակոբան ծնըրա-
սէսի • Գօրդման • զիրա պէն
20 Ալահ հէրնասէ մի իմ : Վէ
սիզ պանա քէմիլը գասա էթմէ-
նիզ իսէ սէ , Ալահ ծնու էյլե-
յէ փէղամպէրնէ միւրաա էյլե-
սի • չէյլէ՛քի՝ պու կիւն օլսու-
զսա կիսի՝ սիր ջոդ խալգ հաշա-
21 սա : Վէ չիմսի գօրդման • պէն
սիզի վէ չօճուգլարընըզը պէսլե-
յէճէյիմ • վէ ծնըրա թէհէւլի
հաքի՛ կէծնիլէրինճէ սեյլէսի :
22 Իմոի Յակոբ Մըսըրաա սա-
քին օլսու , կէրէք-քէնսիսի՛ կե-
րէք պապասընըն էվի • վէ Յակ
23 սէի եւզ ըն ելլ էաշասը : Վէ
Յակոբի Եվրեմին օղուլլարընը
իչինճէրե սիլսիլէյէ կէօղ-
սիւ • Մանասէնին օղլու Մա-

քիրին օղուլլարը տահի՛ Յակոբ-
փին սիզլէրի իւզէրինաէ տող-
տուլսուր :

Վէ Յակոբի՛ գարընտաշլարընա 24
սէսի • պէն վէ՛ֆաթ հաէյո-
րում՝ վէ Ալահ սիզի էլպէթ-
թէ զիյարէթ էսէճէք սիր , վէ
սիզի պու սի յարսան՝ Ըբրահա-
մա՝ Իսահակա՝ վէ Յակոբա էճ-
զին էթմէսի սի յարա չըգարա-
ճագ սըր : Վէ Յակոբի Իսրա- 25
էյէլ օղուլլարընա էհմին վէրիպ
սէսի • Իլգէթթէ Ալահ սիզի
զիյարէթ էսէճէք սիր , վէ սէ-
նիմ քէմիքլէրիմի պու բաան չը
գարասընընը : Վէ Յակոբի էհուդ 26
ծա էաշընաա վէ՛ֆաթ էյլէսի •
վէ ծնու պէղէամպարընըր , վէ
Մըսըրաա թապուրթա գծնուլ
սու :

ԽՈՒՐՈՒՄ

ԵԱԽՕՏ

ԻԼԻՑ

ՊԱՊ Ա

1 Վէ Մըսըրաա վարան Իսրա-
էյէլ օղուլլարընըն խամլէրի պուճ-
ղար սըր քի՝ Յակոբաան սիրէ-
սինճէ հէր քէս էվի իլէ վարսը •
2 Ռուբէն՝ Շմաւոն՝ Ղէհի՝ վէ
3 Յուդա , Իսաքար՝ Զաբուլոն՝
4 վէ Բէնիամին , Դան՝ վէ Նեփ-
5 թաղիմ՝ Գադ՝ վէ Ասեր : Իմ-
սի Յակոբաան պէրնաէն ջըգ-
սըշ օլսուն ճանլարընն ճիւմլէսի՛
հէթմիշ ճան իսի • Յովսեփ ի-
6 սէ Մըսըրաա իսի : Վէ Յովսեփի՛
քիրին օղուլլարը տահի՛ Յովսէ-
փին սիզլէրի իւզէրինաէ տող-
տուլսուր :

Վէ Յովսեփի՛ գարընտաշլարընա 24
սէսի • պէն վէ՛ֆաթ հաէյո-
րում՝ վէ Ալահ սիզի էլպէթ-
թէ զիյարէթ էսէճէք սիր , վէ
սիզի պու սի յարսան՝ Ըբրահա-
մա՝ Իսահակա՝ վէ Յակոբա էճ-
զին էթմէսի սի յարա չըգարա-
ճագ սըր : Վէ Յովսեփ Իսրա- 25
էյէլ օղուլլարընա էհմին վէրիպ
սէսի • Իլգէթթէ Ալահ սիզի
զիյարէթ էսէճէք սիր , վէ սէ-
նիմ քէմիքլէրիմի պու բաան չը
գարասընընը : Վէ Յովսեփ էհուդ 26
ծա էաշընաա վէ՛ֆաթ էյլէսի •
վէ ծնու պէղէամպարընըր , վէ
Մըսըրաա թապուրթա գծնուլ
սու :

ՊԱՊ Ա

1 Վէ Մըսըրաա վարան Իսրա-
էյէլ օղուլլարընըն խամլէրի պուճ-
ղար սըր քի՝ Յակոբաան սիրէ-
սինճէ հէր քէս էվի իլէ վարսը •
2 Ռուբէն՝ Շմաւոն՝ Ղէհի՝ վէ
3 Յուդա , Իսաքար՝ Զաբուլոն՝
4 վէ Բէնիամին , Դան՝ վէ Նեփ-
5 թաղիմ՝ Գադ՝ վէ Ասեր : Իմ-
սի Յակոբաան պէրնաէն ջըգ-
սըշ օլսուն ճանլարընն ճիւմլէսի՛
հէթմիշ ճան իսի • Յովսեփ ի-
6 սէ Մըսըրաա իսի : Վէ Յովսեփի՛
հէմ ճիւմլէ գարընտաշլարը վէ
ճիւմլէ օլ սէվկիլին սաէմլէրի հօղ-
սիւ : Վէ Իսրայէլ օղուլլարը 7
մէյլէսսուր օլսաչ՝ արթսըլսուր ,
վէ ջօղալսըլսուր , վէ զայէթ իւչ
զայէ գուվվէթլէնսինլէր • վէ
սէյսար ծնըլսուսաան սօլսուս :

Վէ Մըսըրըն իւզէրինէ Յով- 8
սէփի սիլմէյէն պիր էյնի վա-
սիլսուհ գալդըսը : Վէ օ՝ գավմը- 9
նա սէսի • Իշմէ Իսրայէլ օղուլ-
լարընըն խալգը սիլգինն ջոդ վէ
գուվվէթլի սիր : Կէլին ծնա 10
գարչը ա՛գըլ գուվսունալըմ՝ օլ

մայա ջոլալա տա՝ վագի՝ օլա քի
Ձինը զուտր օլունձա , օ տաիկ
սիւրմինլերիմիզե զամմ օլունա ,
վե պիզիմ իլե Ձին քեսիպ՝ պու՝
11 սի յարտան չըգա : Իմաի օնլա-
րըն իւզերինե իշնաղըրսըրը գո-
տուրար , Թա քի օնլարա աղըր
իչերի իլե Ձէնիա էտէրը . վե
փարաւոնա ատլար չէհրլերինի՝
փիլճամու վե Ռամեսի եափար-
12 լար : Վէ օնլարա նե գատար
Ձէնիա էտէրլերտե իտի , օլ գա-
տար չոջալըրըտ՝ վե օլ գատար
զի յատե արթադրար իտի . վե օն-
լար Իսրայէլ օղուլլարընըն հիւ-
13 զունատէն ա՛Ձիզ գալար : Վէ
Մ՚ըսըրըտար Իսրայէլ օղուլլարը
նա էզդիրմէ իլե գուլլուգ էթմի-
14 րիրլեր իտի : Վէ է՛օմիւրլերինի՝
աղըր գուլլուգտա՝ պալըգտա՝
վե քերփիճլերտե՝ վե ատրանընըն
հեր սիւրլիւ գուլլուղունտա ա-
ձը էտէրլեր իտի . օնլարա գուլ-
լուգ էթմիրտիւրլերի հեր իշ հ-
զիյէթ իլե իտի :
15 Վէ Մ՚ըսըր փատիշահը Ի՛պ-
րահիմլերին էպէլերինէ՝ քի սիրի-
նին ատը Սեփիրա վե օպիրինին
ատը Փուա իտի՝ սեյրէյիպ տէ-
16 տի . Ի՛պրահիմ գարըլարընը չո-
ճուգլարընը ալըր լքէն՝ իսքէմ
էյիե պագասընըղ , էյիր էրքէք
իսկ օնու էօլմիւրիւն , վե էյիր
17 գըղ իսկ սաղ գալմըն : Ամմա
էպէլեր Ալլահտան գօրգուսա՝
Մ՚ըսըր փատիշահընին օնլարա
տէտիյի կիսի էթմէտիլեր . իլ-
ա էրքէքլերի սաղ գօրլար իտի :
18 Վէ Մ՚ըսըր փատիշահը էպէլերի
չապարըտ՝ օնլարա տէտի . Նի՞-
չիւն պու չէյի էտիպ՝ էրքէքլե-
19 րի սաղ գօտունուղ : Վէ էպէ-
լեր փարաւոնա տէտիլեր քի՝ Ձիւն
Ի՛պրահի գարըլարը՝ Մ՚ըսըր գա-
րըլարը կիսի տէյիլեր , պիրա
օնլար տինձ սիր . էպէլեր օն-
լարա կէմէճիտէն էվվէլ սուղու-
բուբլար : Իմաի Ալլահ էպէլե-
րե էյլիք էյլէտի . վե գամմ չո-
ճուգը՝ ղայէթ իլե գուվվէթլէն-
տի : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ էպէ-
լեր Ալլահտան գօրգուսըրը
իչիւն , օնլարա էվվէր Եափար :
Իմաի փարաւոն Ձիւմլե գավմը-
նա պույուրուպ տէտի . Հէր
տօղան էրքէյի ըրմաղա տէթըն ,
վե հեր գըղը սաղ գօյուն :

ՊԱՊ Բ

1 Վ Է Ղևի էվինտէն պիր քիմ
սէ կիսիպ՝ Ղևի գըղընըն պէրի-
սընը : Վէ գարը Համիլէ օլուպ՝
2 պիր օղուլ տօղուրտու . վե օ-
նուն կիւզել օլտուղունու կէօ-
րիւնէճէ , օնու իւչ այ սագլատը :
3 Վէ արթըգ օնու տագլամադա
գատըր օլմամագ իլէ , օնա սազ
տան պիր տաներգ ալըպ՝ օնու
նէֆթ վե զիֆթ իլե սըվատը ,
վե չոճուղու իչինէ գօյուպ՝ ըր-
մաղըն քէնարընտաքի սաղըգտա
գօյվէտի : Վէ օնուն գըզ գա-
4 ըընտաչը՝ օնա նէ օլուր պիլմէք
իչիւն՝ ուզագտան տուրտու : Վէ
5 Փարաւոնուն գըզը ըրմաղա եայ-
գանմադա էնտի , վե օնուն տէտ-
էմէճլերի ըրմաղըն քէնարընտա
կէզինիրլեր իտի . վե օ՝ սաղը-
ղըն իչինտէ տաներտուղու կէօր-
տիւբտե՝ խալայըղընը կէօնտէ-
րիպ օնու ալըը . Վէ աչըգգ- 6
տա՝ չոճուղու կէօրտիւ , վե իշ-
Թէ մա՛սում՝ աղլայոր իտի . վե
օնու տէյընըպ տէտի . Պու՝ Ի՛պ-
րահիմլերին չոճուգլարընտան ալը:
Իմաի օնուն գըզ գարընտաչը՝ 7
Փարաւոնուն գըզընա տէտի . Նի-
տէյիմ վե տաներա Ի՛պրահիմլերտեն
պիր սիւա վէրէն գարը չաղըրա-
յըմ՞մը , քի սէնին իչիւն չոճու-
ղա սիւա վէրէ : Վէ Փարաւո- 8
նուն գըզը օնա՝ Կիթ տէտի . իմ-
տի գըզ կիտիպ՝ չոճուղուն ա-

9 նասրնը չազըրաը : Վէ փարա-
ւոնան գըզը ծնա ատոմ . Շու-
տ չօձուգուս ալ տա՝ պէնիմ իչլէն
ծնա սիւտ վէր , վէ պէն անկին
իւհրէմինի վէրիրիմ . վէ գալը
չձուգուս ալը , վէ ծնա սիւտ
10 վէրտի : Վէ չօձուգ պէօյիւտիւ-
լիւ զէմտն , ծնու փարաւոնան
գըզըծնա կէօմիւրտիւ , վէ ծնա
օղուշ օղուս . վէ տաշը Մով-
սէս գօսու , զիրա՝ Օնու սուլը-
տան սիւլէյը չէքտիմ ատի :
11 Վէ վոպի՝ օղուս քի օլ կիւն-
լէրտէ՝ Մովսէս պէօյիւտիւյիւ
զէմտն , գարընտաշլարընա չըդ-
ալ , վէ ծնլարըն ալըր իչէրինէ
նազար էյլէտի . վէ պիր Մը-
սըրլը քիմսէնին՝ գարընտաշլա-
րընան պիր Իսրայիլ քիմսէյի
12 ատէյիւիւտիւ կէօրտիւ : Վէ օ-
րադա պուրադա ատօդիւտ՝ քիմսէ
օղնտաշըրընը կէօրտիւքտէ , Մը-
սըրլը էօլտիւրտիւ , վէ ծնու
13 գումնա կէօմիւս : Վէ էրթէ-
սի կիւն չըդըգ՝ իչլէրի իչլէ Իս-
րայիլի ատէմիլէր չէքիշիյօր իտի .
վէ նասդագլըգ էտէնէ՝ Գօնշուն
14 նի՞չիւն վուրուշտուն ատի : Օ
ատիւ ատի . Սէնի իւդէրիմիզէ
զոպիթ էտ տա՝ հաքիմ քի՞մ նասը
էթմի . Մըսըրլը էօլտիւրտիւ-
լիւն կիւսի՝ պէնի՞ գէ մի հօղ
սիւրմիդ գատտ էտէրսին . իտմի
Մովսէս գօրգուտ՝ Թահգիգատ
պու չէյ պիլմէտի ատի :
15 Վէ փարաւոն պու չէյի իչլ-
մինէդ , Մովսէսի էօլտիւրմէդ
իտթէյը իտի . ամմա Մովսէս փա-
րաւոնտն կիւզէլտէն գաչտը ,
վէ Մատիան սիւ յարընտտ գօնուպ՝
գուշտուն էտնընտտ օթուր-
16 սու : Վէ Մատիան քէահինինին
էյիսի գըզը վար իտի . վէ ծնլար
կէլիպ՝ սու չէքտիկտէ , վէ պա-
պտլարընին սիւրիւկտիրմէյի սու-
վարմադ իչլէն գուրնտլարը տօղ
17 տուրտուլար : Ամմա չօպանլար
կէլիպ՝ ծնլարը գօվտուտար . վէ
Մովսէս գալգըպ՝ ծնլարը գուր-
թարտը , հէյ սիւրիւկտիրմի սու-
վարտը : Վէ պապտլարը Ռա- 18
գուէլ կէլտիքտէ՝ օ ատիս-
սու կիւն նէ՞ սէպէպտէն չա-
փուք կէլտինիզ : Վէ սէյիրտը . 19
պիր Մըսըրլը քիմսէ պիզի չօ-
պանլարընն կիւնսէն գուրթար-
մտը . հէմ սէ պիզի վաքիթ սու
չէքիպ՝ սիւրիւյիւս սուվարտը : Վէ 20
օ՝ դըզլարընա ատի . Նէրէյէ օ
նէ՞րէյտէ սիւր . նիչիւն օ սատի-
պէօյլէ գէյիւրտիւնիզ , ծնու չա-
ղըրըն քի՝ էքմէք էյէ : Վէ Մով- 21
սէս օղ սատմ իլէ սաքին օլմա-
զա գայիւ օղուս , վէ օ՝ գըզը
Սէպփօրայը Մովսէսէ վէրտի :
Վէ գարը պիր օղուլ տօղուր- 22
սու , վէ օ՝ տաշը Գէրսամ գօ-
սու . զիրա՝ Տէյտրի զուրտսէն-
տէ զարիպ օլտուսմ ատի :
Վէ վոպի՝ օղուս քի չօդ զէ- 23
ման կէչտիքտէ՝ Մըսըր փատի-
շահը էօլտիւ , վէ Իսրայէլ օղուլ-
լարը գուլլուգ սէպէպտէնէն ա՛հ
էտիպ ինէրէյտս էթմիլէր , վէ
գուլլուգ սէպէպտէնէն օլան ինէր-
էտտուլարը Ալլահա չըդըգ : Վէ 24
Ալլահ ծնլարըն ինլտտիրտը իշ-
լէթմի . վէ Ալլահ Ապրահամ՝
Իսահագ վէ Յաղուբտէ օլան ա՛հ-
տրնը խաթըրընա կէլթիրտի : Վէ 25
Ալլահ Իսրայէլ օղուլլարընտնա-
զար գըլտը , վէ Ալլահ պիլտի :

ԳԱՊ Գ

Վէ Մովսէս գայնաթտասը 1
Մատիան քէահինի Յոթորան
սիւրիւսիւնիւ կիւտէր իտի . վէ
սիւրիւյիւս չէօլիւն արա թաղա-
ինընա սիւրիւրէք՝ Ալլահընն սա-
զը Խորէպ կէլտի : Վէ Իսրա- 2
իլըն մէլէյի ծնա աթէշ ա՛լէվին-
տէ՝ պիր պէօյիւրթէնինն իչինն-
տէն կէօրտիւ տիւ . վէ օ կէօրտիւ

քի՝ իշխէ պէօյուրթլէն աթէկէն
Թուխմուշ կըն, ինչ պէօ-
յուրթլէն Թէկէփ օլմազ խոն ։
3 Ւմոմ Մովսէս ասաւ · Հմոմ
ասենեմ. վէ սուս պէօյուք սէյ
բանը կէօրէյիմ. պէօյուրթլէն
նէ սեպէպտէն Թէկէփ օլմայը ։
4 Վէ Էրապոլ օնուն պադմազա ասէն
ասիյիճինիւ կէօրսիւքտէ՝ Ալլահ
ընու պէօյուրթլէնին իչինտէն չա
զըրըպ ասաւ · Եա՛ Մովսէս՝
Մովսէս · վէ օ՝ իշխէ պէն սե-
5 մի ։ Վէ ճա ասաւ · Պուրայա
կաթլայըմա , այագ գապլարընը
այագլարընտան չըգար · զիրա ու-
զէրինտէ չէլ սուրաուզան մա-
6 հալ՝ ա՛զիզ կէր սիր ։ Հէմ ա-
սաւ · Պէն պադտանըն Ալլահը՝
Ալրահամին Ալլահը՝ Իսա-
հագին Ալլահը՝ վէ Յագոբուն
Ալլահը իմ · վէ Մովսէս հիւ-
զիճինիւ կիզլէտի , զիրա Ալլահա
պադմազա գօրդասս ։
7 Վէ Րաապ ասաւ · Մըսըրտա
օլան գավմումըն Ձէֆիաընը Թոտ
պիդան կէօրսիւմ, վէ անկարէա-
Ձըլարընըն սեպէպլինտէն օլան
ֆէրեաձարընը իշլ Թոտմ· զիրա
8 սէրաչէրինի պիլիրիմ ։ Իմոմ ծո-
լարը Մ՚ըսըրլըլարըն էվինտէն
գուրԹարմազա՝ վէ ծոլարը օվ
սիյարտան պիր էյի վէ էվինիշ
սիյարա՝ սիւա վէ պալ ապան
սիյարա՝ Ռանանըլարըն վէ Գէա-
լիչէրին վէ Ամորհացարըն վէ
Փերեզիչէրին վէ Խէվիչէրին վէ
Եեբուսացարըն մոհալինէ չը
9 գարմազա Էնեմ։ Վէ իշխէ չէմ
սին Իսրայէլ օղուլարընըն ֆէր.
Եատը պանա կէլմիշ սիր· վէ Մ՚ը-
սըրլըլարըն ծոլարա էմանէթչէրի
10 պուրմոզ տասին կէօրսիւմ ։ Իմոմ
կէլ սէնի Փարաւոնա կէօնտէրէ-
յիմ՝ վէ գավմըմ՝ Իսրայէլ օղուլ
լարընը Մ՚ըսըրտան չըգարասըն ։
11 Վէ Մովսէս Ալլահա ասաւ ·
Պէն քի՞մ իմ՝ քի՝ Փարաւոնա վա-
րայըմ, հէմ՝ քի Իսրայէլ օղուլ-
լարընը Մ՚ըսըրտան չըգարայըմ ։
Վէ Ալլահ ասաւ · պէն էլպէթ- 12
Թէ անընի իչէ օլասրամ, վէ սե-
նի պէն հէօնտէրտիմ՝ ոանա
նիչան սուս օլա · Գավմը Մ՚ըսըր-
տան չըգարըլընտա՝ սուս տա-
պըն Խորէպտէ Ալլահա ի՛պա-
տէթ հատձէրինիզ ։ Վէ Մով 13
սէս Ալլահա ասաւ · Իշխէ պէն
Իսրայէլ օղուլարընա վարըպ՝ ծո-
լարա ասէրիմ՝ քի՝ պադ-
պալարընըզըն Ալլահը հէօնտէր-
սի · Եա սուտա՝ Իսի նէ՞ սիր
ասէրլէր խոտ , ծոլարա նէ՞ տէ-
յիմ։ Վէ Ալլահ Մովսէսէ տէ- 14
սի · Պէն Վ.ԱՐ Օ.Լ.ԱՆ Ի՛Մ ·
Հէմ տէսի՝ քի՝ Իսրայէլ օղուլ-
լարընա պէօյլէ տէյէսին · Պէնի սի-
ղէ՝ Վ.ԱՐ Օ.Լ.ԱՆ հէօնտէրտի ։
Ալլահն Թէդիւոր Ալլահ Մով 15
սէսէ տէսի՝ քի՝ Իսրայէլ օղուլ
լարընա պէօյլէ տէյէսին · Պա-
պալարընըզըն Ալլահը Եհովա՝
Ալրահամին Ալլահը՝ Իսահա-
կին Ալլահը՝ վէ Յագոբուն Ալ-
լահը պէնի սիղէ հէօնտէրտի ·
պէնիմ իսիմ էվէտէն պուս տուր,
վէ տէվր պէ տէվր նասիհնաոըմ
պուս տուր ։ Գի՛թ՝ Իսր պէլին 16
իհթիյարլարընը ձէմ՝ Եահա ծո-
լարա տէ · Պադպալարընըզըն Ալ
լահը Եհովա՝ Ալրահամին՝ Ի-
սահակին՝ վէ Յագոբուն Ալլա-
հը պանա հէօրիւնիւօ տէսի ·
Սիղէ՝ վէ Մ՚ըսըրտա սիղէ վադի՝
օլանա Թահդիդան նալար գըլ-
սըմ · Վէ տէսիմ՝ քի՝ սիզի Մ՚ը- 17
սըրըն էլի յէԹինտէն՝ Ռանանը-
լարըն վէ Ռեւսիչէրին վէ Ամորհ-
լարըն վէ Փերեզիչէրին վէ
Խէվիչէրին վէ Եեբուսացարըն
սիւ յարընտա՝ սիւա վէ պալ ապան
սիյարա չըգարայըմ ։ Վէ ծո- 18
լար սէնին սէօյլէնիւօ սիղնիչէյ-
չը · անտըն սէն Իսրայէլին իհ-
Թիյարլարը իլէ Մ՚ըսըր փաո-

շահընա վարըպ՝ ծնա տէյեսնիզ. պիղէ Ի՛պրանիէլերին Աղ
լահը Եհովա բաւթ կիլսի. վէ չիմաի քիւմէ էյլէ՝ իւչ կիւնլիւք
նօղ չէօլէ վարալըմ, վէ Աղահը-
մըզ Եհովայա դուբպան սունա-
19 լըմ: Վէ պէն՝ Մըսըը փասի-
շահընըն սիղն կիթմիչ գէյվը-
մէյէհ յինի պիվը իմ. նէ գուվ
20 վէթլը էղ իլէ տաիխ: Ընաէն
պէն էլիմի սալայըմ, վէ Մըսը-
ըը՝ իչինաէ էաէհէյիմ ճիւմլէ
միւճիզաթլարըմ իլէ վարայըմ.
վէ սիղն ծնաան սօնկրա սալը վէ-
21 րէ: Վէ պուս գավմա՝ Մըսըը-
ըլարըն կէօզէրինաէ լութֆ վէ-
րէյիմ. վէ վադի՝ օլա քի չըփ-
սըղընըզտա՝ պօչ չըգմայաընըզ:
22 Ամմա հէր գարը՝ գօնչուսուն-
տան վէ էվինին միւսաֆիրլիկտէն
կիւմիւշգապլար վէ ալթուն գապ-
լար վէ խալաղլար սիպէյէ, վէ
ճաբրը օղուլլարընըզըն վէ գըզ
լարընըզըն էւղէրինէ գէյուսա՝ Մը-
սըրը սօյասընըզ:

ՊԱՊ Դ

1 Վէ Մովսէս ձէվապ վէրիպ
տէպի՝ Լաբին ծնըզը իչմէ պատա
լինանմայըպ՝ սէօղիւմիւ տինկէ-
մէյէհէքլէր. զըրա՝ Բատպ տա-
նա կէօրիւնմէպի տէյէհէքլէր:
2 Վէ Բատպ ծնա տէպի. Պուս է-
լինտէքի նէ՞ տիր. վէ օ՝ Տէյ-
3 նէք տիր տէպի: Վէ ծնա տէպի.
Օնու էէրէ ալ. վէ օ ծնու նէ-
րէ ալճընճա՝ էրըան օլտու, վէ
Մովսէս ծնուն էօնիւնտէն գաչ-
4 ը: Վէ Բատպ Մովսէսէ տէ-
պի. Էլինի ուզաթ տա՝ ծնու
գույրուզուճնատան Թուճ. վէ է-
լինի ուզատըպ՝ ծնա եաիրընճա,
5 էլինաէ տէյինէք օլտու. Թա քի
պատպալարընըն Աղահը Բատպ՝
Աբրահամըն Աղահը՝ Իսահա-
կըն Աղահը՝ վէ Յակոբուն Աղ-
լահը տանա կէօրիւնմէյիճինէ է-
նանըպտը:

6 Վէ Բատպ Թէյրատ ծնա տէ-
պի. Հալա էլինի գօյնունա գօ-
օ տաիխ էլինի գօյնունա գօտու,
վէ ծնու չըգարըրդտա՝ իչմէ էլի
գար կիպի պէյ-ուչՅիւտտամը իսի:
7 Վէ ծա տէպի. Էլինի գօյնունա
տէօնտուր. օ տաիխ էլինի գօյ-
նունա տէօնտուրտի, վէ ծնու գօյ-
նունտան չըգարըրդտա՝ իչմէ էհ-
նէ ա՛էնա Թէնի կիպի օլտու:
8 Իմտի վադի՝ օլա քի՝ էյէր տանա
ինանմազըպ իսէ, վէ էվվէլքի
ա՛լամէթին սէսինի ալինկէմիչ-
լէր իսէ, տանկրաքի ա՛լամէթին
սէսինէ ինանտալար: Հէմ վադի՝
9 օլա քի՝ պու ա՛լամէթլէրին իչմէ-
սինէ տաիխ ինանմայըպ՝ սէօղիւ-
նիւ ալինկէմիչլէր իսէ, ըրմա-
ղըն սույունտան աչըպ՝ գարայա
սէօրէմէն. վէ վադի՝ օլա քի ըր-
մադտան ալարընըն տու՝ գարատա
դան օլա:

10 Վէ Մովսէս Բատպա տէպի.
Ամմա՛ն էֆէնիմիմ, պէն էհլի քէ-
լամ տէյիլ իմ, նէ սիւնտէն՝ նէ
էօմէթ կիւնտէն՝ նէ տէ գուբուն
իլէ սէօյլէյէճիլինտէն պէրու.
իլլա պէն ողըր ողըղը վէ ա-
ղըր տիլլի իմ: 11 Վէ Բատպ ծնա
տէպի. Ադամի ողըղքի՞մ վէր-
տի. հէմ տիլսիզի՝ եահօտ տա-
ղըրը՝ եա կէօզիւ օլանը՝ եահօտ
քէօրիւ քի՞մ տավուտ. պէն Բատպ
տէյի՞մի: Ամմա շիմտի կիթ, 12
վէ պէն ողըղն իլէ օլաճաղըմ,
վէ սէօյլէյէճէյինի տանա էօյ-
րէտէճէ յիմ: 13 Վէ օ տէպի. Ա-
մա՛ն էֆէնիմիմ, քէնդիմ էյլէ՝
քիմին էլի իլէ կէօնտէրիր իսէն
կէօնտէր: 14 Վէ Բատպըն զաղա-
պը Մովսէսի Թուճուշտու տէ-
պի. Ղէվի Ահարոն՝ գարընտաա-
շըն տէ յի՞մի. տիլսիրիմ քի օ հէ-
լի քէլամ տըր. հէմ տաիխի իչ-
մէ օ սէնի գարշըլամտըպա չըգա-

յր • վե անկի կեօրսիւնե կի
պի՝ եիւբէյինաէ սեվինէձէր
15 ակր : Իմոի ծնա սեօղէ , վե օ-
նուն աղջընա պու սեօղէրի գօ-
վե պէն աղջըն իլէ հէմ ծնուն
աղջը իլէ օլսա՝ էաէձէկինիզի
16 սիզէ էօրէաէձէկիմ : Վէ գավ
մա՝ անէն եէրինէ օ սեղէկ •
վե վապ՝ օլա քի՝ օ ատնա աղջզ
եէրինէ օլա , վե անէն ծնա Ա՛լսո
17 եէրինէ օլսաըն : Իմոի պու սէ-
նէկի էլինէ ալ , քի ծնուն իլէ
ա՛լամեթլէրի էլէկսին :
18 Վէ Մովսես կիսիպ՝ գայնա-
թսաը Յոհաթա սեծնիւ , վե
ծնա սեսի • Բէրեմ էլէ՝ վա-
բայըմ , վե Մըսըրտա օլան գա-
բընտաշլարընա սեծնէկիմ , վե
պագպայըմ ծնէզը տատա հայաթ
սա՛մը • վե Յոհաթը Մովսես՝
19 Սէլամեթ իլէ կիտ սեսի : Վէ
Բապպ Մագիանտա Մովսես
սեսի • Վայ Մըսըրա սեծն •
վնտա ձանընը արայան սատմէ-
20 րին ձրամէնի էօլսիւ : Իմոի
Մովսես գաբըսընը վե օղուլա-
րընը ալդա՝ ծնէտրը հէնէկ պին-
սիրսի , վե Մըսըր ս իչտրընա
սեծնիւ • հէմ Մովսես՝ Ա՛լսո
հէրն սեչինէկինի էլինէ ալդա :
21 Վէ Բապպ Մովսես սեսի • Մը-
սըրա սեծմէկչէ կիտմեկինաէ ,
պագ քի՝ էլինէ գօսուսդամ ձրամ
լէ մի՛ձիղամեթլարը փարաւոնան
հէնէնտաէ հաէսին • վե պէն օ-
նուն եիւբէյինի սէրթէկսաէձէ-
կիմ , վե գավմը սաղը վէրմէկէ
22 ձէք : Վէ փարաւոնա սեչէսին
քի՝ Բապպ պէօյլէ սեր • Իս-
րայէլ օղլում՝ իլէ սօղուշտում
23 տուր : Իմոի սանա սէրիմ • Օղ
լում՝ պանա ի՛պատէթ հէմեկ-
չէ սաղը վէր • ամմա ծնու սաղը
վէրմէքտաէն իմթինա՝ հաէր ի-
սէն , իչտէկ պէն սէնին օղլունու՝
իլէ սօղուշտունու հօլսիւրիւ-
րիւմ :

Վէ վապ՝ օլսաու քի հօլսա 24
գծնմուշ իքէն . Բատպ ծնա բասթ
կէվլիպ՝ ծնու հօլսիւրմէք իսթէկ-
տի : Իմոի Սեպփօրա պիր քէս- 25
քին թաշ ալդա՝ օղլունուն գըռ-
փէսինի քէստի , վե ծնուն՝ ա-
յագլարընա պարաղդ սեսի •
Թահդիգան սէն պանա գան կիռ-
վէյիսի սին : Վէ ծնու գօյվէր- 26
տի • օլ գէմման Սեպփօրա սեսի •
Սիւննէթի իչտէն գան կիռվէյիսի
սին :
Վէ Բապպ Ահարոնա սեսի • 27
Ձէօլէ՝ Մովսեսին իսթիգպալինէ
կիտ • վե օ կիսիպ՝ ծնա Ա՛լսո-
հէրն տաղընտաա բասթ կէվլի , վե
ծնու հօպտիւ : Վէ Մովսես՝ օ- 28
նու կէծնտէրէն Բապպին ձիւմ
լէ սեօղէրինի՝ վե ծնա պույուր-
տուղու ձիւմլէ ա՛լամեթլէրինի՝
Ահարոնա իսապէք վէրտի :
Իմոի Մովսես Ահարոն իլէ 29
կիսիպ՝ Իսրայէլ օղուլտարընէն
ձիւմլէ իսթիխարլարընը ձէմ՛
էթտիլէր : Վէ Ահարոն Բապ- 30
պէն Մովսեսի ձիւմլէ սեօղէտի-
յի սեօղէրինի սեօյլեսի , հէմ
ա՛լամեթլէրի գավմէն հէնէնտաէ
էյլեսի : Վէ գավմ ինանտը • վե 31
Բապպէն՝ Իսրայէլ օղուլտարընը
պիլտիրմէթ էթտիյինի վէ սըզդն
Թըլըրընա նազար էթտիյինի ի-
չինթաքլէրինտաէ , էյլիսիպ սեձ-
սեսի էթտիլէր :

ՊԱՊ Ե

Ետնաէն սոնկրա Մովսես իլէ 1
Ահարոն վարըպ՝ Փարաւոնա սե-
սիլէր քի՝ Իսրայէլին Ա՛լսոհը Ե-
հովա պէօյլէ սեր • Գավմըմը
սաղը վէր քի՝ պանա չէօլտէ պույ-
րամ հաէձէր : Վէ Փարաւոն սե- 2
սի • Ե՞հովա քի՞մ սեր , քի ծնուն
սեօղունուս սինկլէյիսի՝ Իսրայէլը
սաղը վէրէյիմ • Ե՛հովայը պիլ-
մէմ , վե Իսրայէլն սաղը

3 վերեմ: Վէ ծնողս աեսի. Ի՛մ
բանիւերին Աւետը պիտի բառնի
կեսի. քեզի՛մ եղիր իւր կին-
ւնք հոգեվարս, վէ Աե-
4 ռամըզ Եհովայա գուբպան
սունալըմ. օղնայա քի՛ իւզերի-
միզ Թա՛ուն իլէ նա գըլըձ իլէ
5 օղայա: Իմի Մըսըր վառե-
ջահը ծնողս աեսի. Էյ Մով-
սես վէ Ահարոն՝ գավմը նի՛չին
իչնուեն ֆիւրաղաթ հեթիրը-
սինիզ. խըզմեթինիզե կիսին:
6 Ինուեն փարաւոն աեսի. Իզնե՛ք
հալա ան յորդն գավմը ջոդ տուր,
վէ սիզ ծնողը խըզմեթիւերնուեն
ալըգօսուշուզ:
7 Վէօ կիւնուե փարաւոն գավմ
տա անկարեաձը օղանըլար՝ վէ
ծնուն նազըրըլարընա պույու-
րուա՝ աեսի. Ուրհըդ՝ սիւն
հօթե կիւն կիսի՝ քէրփիճէր
քեամէք իչուն՝ գավմա սաման
վէրմէն. ծնողս կիթաթինէր, վէ
քէնտիւերինէ սաման արաաբն
8 լար: Վէ սիւն հօթե կիւն եաք-
տըգըլարը քէրփիճէրին միգտա-
րինի ծնողրն խըզերինէ գոյուն,
օնուան Թէնղիզ ևմմէն. զիրա ծնո-
ղս Թէնաիւէր սիր, ծնուն ի-
չուն պաղըրըշա՝ կիսէվիմ Ու-
ահըմըզա գուբպան սունալըմ
9 աերեր: Խըզմեթ պու սաութէ-
րին իւզերինէ ազդրըլանըն, վէ
ծնուա չալըշընըլար. քի ալ ուօզ
10 ևլէ պագմասընլար: Իմի գավ-
մըն անկարեաձըլարը վէ նազդր-
լարը ջոդալար, վէ գավմա սէօյ-
լէյիա սէսիւէր. Փարաւոն սէօյ-
լէ սաը քի՝ գիւն սիզէ սաման
11 վէրմէմ: Չիւնաինիզէ՝ սիզ կի-
սիա նէրեսէ պուլուրսանըզ՝ սա-
ման ալըն. լաքին իչնիզէնուն
հիչ Թէնղիզ օլսունայաճագ սըր:
12 Անուան գավմ պիւթիւն Մըսըր
սիյորընսա՝ սաման ևէրինէ
սաման չէօվիւ արաամըզա սա-
13 զըլըըլար: Վէ անկարեաձըլար
ծնողը զրըլայըպ սեսիւէր. Հէր
կիւնքի իչի՝ սամանընդզ օլսու-
զա ևՒ-ՆՀէ կիսի՝ կիւնիւնաակ
Թէքվիլ կոյն: Իմի Փարաւո- 14
նուն անկարեաձըլարը՝ Իսրայէլ
օղուլլարընն իւզերինէ նասա
էթնիքլէրինազդըլարը սէօյիւալ՝
սեսիւէր. Սիզէ Թա՛յին օլսուն-
մուշ քէրփիճէրի՝ սիւն վէ պու
կիւն՝ նի՛չին իչդըի կիսի պի-
Թիրմեթինիզ:
Վէ Իսրայէլ օղուլլարընն նա- 15
զդըլարը վարըպ՝ Փարաւոնա
ֆիւրաաա էթնիւէր. վէ՝ նի՛չին
գուլլարընա պէօյէ հաէրսին սե-
սիւէր: Գուլլարընա սաման վէ- 16
րինէզ, վէ սիզէ՝ քէրփիճէր
հաիրն սերեր. վէ իչնէ գուլ-
լարըն սէօյիւալուէր, վէ գա-
պահաթ սէնին գավմըրնն արը:
Վէ օ սեսի. Սիզ Թէնապէլ սի- 17
նիզ՝ Թէնապէլ. ծնուն իչնէն սիզ՝
վարալըմ Բապպա գուբպան
սունալըմ սեբսինիզ: Ամմա չիմ- 18
սի կիսին իչնէյին, վէ սիզէ սա-
ման վէրիլմէսին, հէնէ սէ քէր-
վիճէրին միգտարինի վէրմէվի-
սինիզ: Վէ Իսրայէլ օղուլլարը- 19
նըն նազդրլարը՝ քէնտիւերինի
պէլասաէ կէօրսիւէր, չիւն քի
ծնողա սէնիլմի քի՝ Հէր կիւնքի
քէրվիճէրինիզին միգտարըն-
սան սոյա Թէնղիզ օլմույաճագ
սըր: Վէ ծնողս Փարաւոնսան 20
չրդար իչէն, ծնողրը գարշըլա-
մազա տուրան Սովսէսէ վէ Ա-
հարոնա բաաե կէլսիւէր. Վէ 21
ծնողա սեսիւէր. Բապպ սիզէ
նազդը էսիլ հիւքմ էթնէն.
զիրա բայիճամըզը Փարաւոնուն
էօնիւնսուե վէ գուլլարընն էօ-
նիւնսուե պէա գօգար իլմիւք ի-
չէ, սիզի էօլսիւրմէյէ՝ ծնողրն
էլինէ գըլըձ վէրսինիզ:
Վէ Սովսէա Բապպա սէօ- 22
նիւպ սեսի. Նա՛ էվիէնսիմ՝
նի՛չին պու գավմը պէլայա սալ-

ան , վէ պէնի նի՛չուն պէյլէ
23 կէնտէրան . Զ իրա սէնին ա-
ան իլէ փարաւունա սէյլէմէք
իչուն վարարղըման պէրու ,
պու գամմը պէլայա սալը . վէ
գամմընը սալա գուրթարմա-
ան :

ԳԼԱԳ Զ

1 Վ է Բապել Մովսէսէ սէսի-
փարաւունա հաէճէլիմի չինի
կէօրիւրսիւն , քի ընէրը գուվ
վէթէլի էլ ջու-- իլէ սալը վէրէ ,
վէ ընէրը գուվվէթէլի էլ ջու--
2 իլէ միյարընան սիւրէ : Հէմ
Ալլահ Մովսէսէ սէյլէյիպ՝ օ-
3 նա սէսի . Եհովա պէն իմ . Վէ
Աբրահամա՝ Իսահակա՝ վէ Յա-
կոբա Ճիւժէյէ գաաիր Ալլահ
իմմի իլէ կէօրիւնտիւմ , ամմա
Ե Հ Ո Վ Ա Հ իսմիմ իլէ ընէրա մա-
4 լիմ օլմադըմ : Վէ տախի Փա-
նան ալ իյարընը՝ իչինտէ զարիպ
օլառպլարը ալ իյարի զուլպէթ-
էէրինի ընէրա վէրմէյէ՝ ընէրը
իլէ ա՛հարմը առպէթ էթմէմի :
5 Հէմ տախի պէն Ա՛լըբլըլարընը
գուլառպ էթմախիրթըէէրի՝ Իսրա-
էէլ օղուլլարընըն ֆիղանընը լ-
6 ևիթմիմ , վէ ա՛հարմը խաթըր-
մա կէթիրթիմ : Օնուն իչուն
Իսրայէլ օղուլլարընա սէ՛քի Ե-
հովա պէն իմ . վէ սիզի Ա՛լըբ-
լըլարընը ալըր իչի ալէճինաան
ջըգարըպ՝ սիզի ընէրլարընը գու-
լաստուրուաան գուրթարաճաղըմ ,
վէ սիզի ուղանմըշ գօլ իլէ վէ
պէյիւբ ահչէսաւ իլէ խէլաս կ-
7 առէճէյիմ : Վէ սիզի քէնտիմէ
գամմ իչուն ալաճաղըմ , վէ սիզէ
Ալլահ օլաճաղըմ . վէ պիլէճէք-
սինիզ քի՝ սիզի Ա՛լըբլարընը ալըր
իչուն ալէճինաան ջըգարան Ա-
8 լլահընըշ Բապել պէն իմ : Հէմ
սիզի՝ Աբրահամա՝ Իսահակա՝
վէ Յակոբա վէրմէյէ էմին էթ-
միյիմ ամյարա կէօթիւրէճէ-
յիմ , հէմ տնու սիզէ միրաս ի-
չուն վէրէճէյիմ . Բաւպ պէն
իմ : Վէ Մովսէս Իսրայէլ օ- 9
ղուլլարընա պէօյլէ սէօյլէմի .
ամմա ընէրը՝ ձան սըգընթըրը-
նըն՝ վէ ալըր գուլուգունէ սէպէ-
պինանէն Մովսէսի սինիրլէմէ-
լէր :
Վէ Բապել Մովսէսէ սէօյլէ- 10
յիպ տէպի . Վ ալ Մ ըսըր վա- 11
սիլճահը փարաւունա սէօյլէ քի՝
Իսրայէլ օղուլլարընը քէնտի տի-
յարընտան սալը վէրէ : Վէ 12
Մովսէս Բապելն հուզուրընտա
սէօյլէյիպ տէպի . Իշթէ Իս-
րայէլ օղուլլարը պէնի սինկիլ-
մէպի , նա փարաւուն պէնի նի՛-
ձէ սինկիլյէճէք տիր , պէնի՛ քի՛
ալըր տիլի իմ : Վէ Բապել Մով- 13
սէսէ վէ Ահարունա սէօյլէյիպ՝
ընէրա էմր վէրտի՛ քի , Իսրայէլ
օղուլլարընա վէ Մ ըսըր փառի-
չահը փարաւունա վէրէպ՝ Իսրա-
յէլ օղուլլարընը Մ ըսըր տիյա-
րընտան ջըգարարլար :
Գլառպլարը էվէլբէնին պաշ- 14
լարը պուննլար ալը . Իսրայէլին
իլէ տօղուշու Ռուբէնին օղուլ-
լարը , Ենովք՝ Փալղուա՝ Եսրոն՝
վէ Գարմի . Ռուբէնին գառի-
լէէրէրի պուննլար ալը : Վէ Շմա- 15
էոնուն օղուլլարը՝ Յամուէլ վէ
Յամին վէ Ոհադ վէ Յաքին վէ
Սահաւ վէ Գանանընը գարընընը
օղուլ Սաուլ . Շմաւոնուն գա-
պիլէէրէրի պուննլար ալը : Վէ 16
Ղևի օղուլլարընըն տալարը թէվ-
լիսաճլարընընա պուննլար ալը .
Գերսոն վէ Կահաթ վէ Մ էռա-
րի . Վէ Ղևինին էօմրիւնիւն
եըլլարը՝ հիւզ օճուզ էէսի
իսի : Գերսոնուն օղուլլարը գա- 17
պիլէէրինէ Ղոբենի վէ Սեմէի
իսի : Վէ Կահաթընը օղուլլարը՝ 18
Ամրամ վէ Իսհաա. վէ Գէբրոն
վէ Ոզիէլ իսի . վէ Կահաթընը

Հ՚ամրևնեան հըլլարը՝ հիւզ օ-
19 թուզ նէչ հըլէիսի ։ Վէ Մերա-
բենին օղուլարը՝ Մահղլի վէ Մու-
սի իսի ։ Գևնին գասիկէրի
թէվխասաթլարընձա պունըլը
20 սըը ։ Վէ Ամրամ-քենաինէ գա-
րը սէյիւ խալասը Յոքաբէդի
աղըը , վէ օնա Ահարոնու վէ
Մովսէսի սողուբսու ։ վէ Ամ-
րամըն Հ՚ամրևնեան հըլլարը՝
21 հիւզ օթուզ հէսի հըլէիսի ։ Վէ
Խահաոըն օղուլարը՝ Կորխ վէ
22 Նաֆհէկ վէ Զիքրի իսի ։ Վէ Ո-
զիհէլին օղուլարը՝ Միսայէլ վէ
23 Եղնսափան վէ Սէթրի իսի ։ Վէ
Ահարոն Ամինադաբըն գըզը՝
Նահասոնուն գըզ գարընսաղը Ե-
ղնսաբէթի քենաինէ գարը ալ-
սը , վէ օնա Նադաբը վէ Աբի-
ուդու՝ Եղնազարը վէ Իթամարը
24 սողուբսու ։ Վէ Կորխուն օղուլ
լարը՝ Ասիր վէ Եղկանա վէ Ա-
բիասափ իսի ։ Կորխըլլարըն
25 գասիկէրի պունըլը սըը ։ Վէ
Ահարոնուն օղլու Եղնազարը՝
Փուտիէլին գըզլարընսաղը քեն-
աինէ գարը ալըը , վէ օնա Փի-
նէհէսի սողուբսու ։ Գևնիլէր-
բին՝ գասիկէրի՚ն՚ձ՚ պաշ պա-
պաղարը պունըլը սըը ։
26 Խահարըն՝ Խորայէլ օղուլարը-
նը ա՚նքերլէրինձ՚ Մերը սիյա-
րընսաղ ջըգարըն սէյիւ օլ հմը
հէթսիյի Ահարոն վէ Մովսէս
27 պունըլը սըը ։ Խորայէլ օղուլ
լարընը Մերըրսաղ ջըգարմազա
Մերը վհասիշհը Փարաւոնա
սէյլէհյենլէր՝ պունըլը սըը ։
Էոնի պու Մովսէս վէ Ահարոն ։
28 Վէ վագի՚ օլսու քի՚ Խահ
Մերը սիյարընսաղ Մովսէսի
29 սէյլէհսիյի կիւնսէ , Խահ
Մովսէս սէյլէհյիսի սէսի ։ Ե-
հովա պէն իմ ։ սանա հէր սէսի-
յիմի Մերը վհասիշհը Փարա-
30 էոնա սէյլէ ։ Վէ Մովսէս Խահ-
պըն հուղուբսունսաղ սէսի ։ Ի-
նչ-
թէ պէն աղըը սիյի իմ , վէ Փա-
րաւոն պէնի նի՚ձ՚ սինկլէյհ-
ձէք ։

ՊԱՊ Ի

Վէ Խահ Մովսէսէ սէսի ։ 1
Գագ՚ , սինի Փարաւոնա Աղսո
Հէրինէ գօսուսմ՚ , վէ գարընսա-
ղըն Ահարոն փէյղամպէրինն օ-
ղա ։ Սէն՚ ձիւմլէ սանա էմր էթ- 2
սէյիմի սէյղէյհէսին ։ վէ գա-
րընսաղըն Ահարոն Փարաւոնա
սէյղէյհ քի՚ Խորայէլ օղուլա-
րընը քենաին սիյարընսաղ սաղը
վերկ ։ Վէ պէն Փարաւոնուն 3
հիւրէյհինի սէրթէյսիսի՚ ա՚լա-
մէթլերիմի վէ մի՚ձիզաթլարըմը
Մերը սիյարընսաղ ջօղալտա-
ձաղըմ ։ Վէ Փարաւոն սիղի 4
սինկլէմէյհէձէք ։ անաէն պէն՚
հէմի Մերըրա սաղըմ՚ ա՚նքերիմ
օլան գամըմ Խորայէլ օղուլա-
րընը Մերըրսաղ պէղիւք ահ-
քամ՚ հէմ ջըգարացըմ ։ Վէ Մե- 5
սըրըն իւզէրինէ հէմի ուղատըմ՚
Խորայէլ օղուլարընը ընէրըն
արասընսաղ ջըգարսըղմամա ,
Մերըրլըլար պիլէյհեր քի՚ Բապ
պէն իմ ։ Իմի Մովսէս իլէ Ա- 6
հարոն՚ Բապըն ընէրսա էմր
էթսիյի կիսի հէյէհսիյհեր ։ հէյ-
էհ հէյէհսիյհեր ։ Վէ Փարաւոնա 7
սէյղէհսիյհերինսէ , Մովսէս սէք-
սէն հաշընսաղ՚ վէ Ահարոն սէք-
սէն իւչ հաշընսաղ իսի ։
Վէ Բապ Մովսէսի վէ Ահա- 8
րոնա սէյղէյհսիյ սէսի ։ Փարա- 9
էոն սիղի սէյղէյհսիյ՚ Ր՚էնսիհէ-
րինիղ իհէն մի՚ձիզաթ կիսու-
թերին սէսիյհսէ , Ահարոնա
սէյհէսին քի՚ Ա՚սանը ալ , վէ օ-
նու Փարաւոնուն հընձինէ աթ՚
պէղիւք հերկեն օլա ։ Իմի Մով- 10
սէս իլէ Ահարոն Փարաւոնա
վարըլ՚ Բապըն էմր էթսիյի
կիսի հէյէհսիյհեր ։ վէ Ահարոն

ա՛սաքնը փարաւոնան էօնիւն-
տէ՝ վէ գուլարընըն էօնիւնտէ
աթմտը , վէ պէօյիւք եըլան օ-
11 տու : Վէ փարաւոն տախի ա-
լտիէրի վէ էֆտունճիլէրի չա-
ղըրտը · վէ Մըսըրըն սահհար-
լարը՝ պուննլար տախի սիհիրլէ-
12 բի իլէ էօյլէ էյլէտիկէր : Վէ
հէր քէս ա՛սաքնը աթմըգտա՝
պէօյիւք եըլանլար օլտուլար ·
լաքին Ասարոնան ա՛սաք՝ ան-
լարըն ա՛սալարընը էուէմտու :
13 Վէ փարաւոնան էիւրէկլի սէրթ-
լէնիպ՝ Բապըլն տէախլի կիպի
ծնլարը տիննկէմէտի :
14 Ընտէն Բապպ Մովսէսէ տէ-
տի · Փարաւոնան էիւրէկլի գաթը-
լանտը · գավմը սալը վէրմէկտան
15 իմ Թինա՝ էթտի : Սապահհան
Փարաւոնա կիտի , իչըդ օ՝ սու-
չա ջրգայօր · վէ ըրմաղըն քէ-
նարընտա գարշընընտա տուր ,
վէ եըլանա տէօնէն ա՛սալը էլի-
16 նէ ալ · Վէ ծնա տէ · Ի՛պրա-
նիլէրին Ալլահը Եհովա՝ Գավ-
մըմը սալը վէր քի չէօլտէ պուննա
ի՛պատէթ հաէլէր տէկէրէք՝
պէնի ուանա կէօնտէրտի · վէ իշ-
Թէ չիմի կէտէք՝ տիննկէմէտին :
17 Բապպ պէօյլէ տէր քի՝ պէնիմ
Բապպ օլտուզումա պուննտան
պէրկտին · Իչըդ պէն էյտմտէ օ-
լան ա՛սա իլէ ըրմաղտաքի սու-
լարա վուրտաղըմ՝ վէ գանա
18 տէօնէճէքլէր · Վէ ըրմաղտա օ-
լան պալըգլար էօլճէքլէր , վէ
ըրմաղ գօգտճադ · վէ Մըսըր-
լալար ըրմաղտան սու իչմէկէ էյ-
բինէճէքլէր :
19 Իտտի Բապպ Մովսէսէ տէ-
տի · Ահարոնա տէ քի՝ Ա՛սաքնը
ալ , վէ էլինի Մ՛ըսըրըն սուլարը
իչտէրինէ՝ չայլարը՝ ըրմաղլարը՝
վէ կէօլէրին՝ վէ ճիւմլէ սուլա-
րընըն պէրկինթիլէրի իչէրինէ
ուզաթ , քի գան օլալար · վէ
պիւթիւն Մըսըր ակ յարընտա՝

կէրէք աղաճտան կէրէք թահ-
տան օլսըն գայըլարտա սուլար-
գան օլա : Վէ Մովսէս իլէ Ա- 20
հարոն՝ հէմտան Բապպըն էմր էթ-
տիկի կիպի էյլէտիլէր · վէ ա՛-
սալը գալարըրըպ՝ փարաւոնան
կէօզլէրի՝ վէ գուլարընըն կէօզ-
լէրի էօնիւնտէ ըրմաղտաքի սու-
լարա վուրտու , վէ ըրմաղտա օ-
լան ճիւմլէ սուլար գանա տէօն-
տիւլէր : Վէ ըրմաղտա օլան 21
պալըգլար էօլտիւլէր , վէ ըրմաղ
գօգտու , վէ Մըսըրլալար ըր-
մաղտան սու իչմէկէ գաթիր
տէկէմտէր իտի · վէ սու գան՝
պիւթիւն Մըսըր տիկյարընտա
վար իտի : Վէ Մըսըրըն սահ- 22
հարլարը տէ սիհիրլէրի իլէ էօյ-
լէ էյլէտիլէր · վէ փարաւոնան
էիւրէկլի սէրթլէնտի , վէ Բապ-
պըն տէախլի կիպի ծնլարը տիննկ-
լէմէտի : Վէ փարաւոն տէօ- 23
նիւպ՝ էվինէ կէտտի , վէ պուննա
տախի էիւրէկլինէ գօմմադը : Վէ 24
ճիւմլէ Մ՛ըսըրլալար ըրմաղըն էթ-
րաֆընտա իչմէկէ սու իչմէն
գազըրլար · ոնրա ըրմաղըն սու-
յունտան իչմէկէ գաթիր տէկէմ-
լէր իտի : Վէ Բապպ ըրմաղը 25
վուրտուգտան ոնթկրա՝ եէտի
կիւն Թէգմիլ օլտու :

ՊԱՊ Բ.

Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի · 1
Փարաւոնա վար , վէ ծնա տէ
քի՝ Բապպ պէօյլէ տէր · Գավմը-
մը՝ պանա ի՛պատէթ էթմէկէ
սալը վէր : Վէ էյէր սալը վէր- 2
մէքտէն իմթինա՝ էտեր իտէն ,
իչըդ պէն Ճիւմլէ սինոօրլարընը
գուրպաղալար իլէ վուրտուրում :
Վէ ըրմաղ՝ ջօգ գուրպաղալար 3
ջրգարա , վէ ծնլար ջրգըդ՝ ա-
նէն էվինէ վէ եաթագ օտանա
վէ աէօջէյինէն իչէրինէ վէ
գուլարընըն էվէրինէ վէ գավ-

մըն՝ վէ փուրանդարբնա վէ
խամուր Թէքնէլերինէ կիրէլը ։
4 Վէ գուրպաղալար ունին՝ վէ
գամմընըն՝ վէ ձիւռէլ գուլարը-
նըն իւղերինէ ջըգալար ։
5 Վէ Բապպ Մովսէս ուխտ
քի՝ Ասարնա ու՛ր ։ Ձայլարըն
իւղերինէ՝ ըրմադալարըն իւղերի-
նէ՝ վէ կեօղերին իւղերինէ կը-
նի ա՛սան իլէ ուղարթ , վէ Մը-
սըր ուխտը իւղերինէ գուր-
6 պաղալարը ջըգար ։ Վէ Ասարան
Մըսրըն ուսլարը իւղերինէ կ-
ընի ուղարթը ։ Վէ գուրպաղա-
լար ջըգալ՝ Մըսրը ուխտըն
7 գամբալը ։ Իմի ասհարալար
ու՛ր սիհիրլերի իլէ հայի հայե-
լեմիլը , վէ Մըսրը ուխտը իւ-
զերինէ գուրպաղալար ջըգար-
ալըր ։
8 Վէ Փարաւոն Մովսէսի վէ Ա-
հարոնու չաղրըլալ ուխտ ։ Բապ-
պա նէյալ հանի՛ գուրպա-
ղալարը պէնաւն վէ գամմընաան
կիաէրէ , վէ գամմը՝ Բապպա
գուրպան ուսնմարթա սալը վերէ-
9 յիմ ։ Վէ Մովսէս Փարաւոնա
ուխտի՝ Պանա հմր հայի ։ ու-
նին իչնէն վէ գուրարըն իչնէն
վէ գամմըն իչնէն նի՛ զմման նի-
յալ հաէյիմ քի՝ պէնաւն վէ ւ-
վինաւն գուրպաղալարը հեռաք
հանէյիմ ։ հալըրդ ըրմադաա
10 գալալար ։ Վէ ո՛ Եարըն ուխ-
տի ։ իմի ո ուխտի ։ Սեօղինէ
կեօղ օլսուն , Թա պիլէսին քի՝
Ալլահըմըզ Եհովա կիպի հօգ
11 սալը ։ Վէ գուրպաղալար ունի-
ուն վէ հվիլերինաւն վէ գուրար-
ըրնաան վէ գամմընաան կիաէ-
լէը ։ հալըրդ ըրմադաա գալա-
լար ։
12 Վէ Մովսէս իլէ Ասարան Փա-
րաւոնաան հանըրնաան չըգալար ։
Վէ Մովսէս Բապպա՝ Փարաւո-
նա սալարը գուրպաղալար խու-
սուսի իչնէն Ջիբրհաա հ յէլսի ։
Վէ Բապպ Մովսէսին սեօղինէ 13
կեօղ հ յէլսի ։ Վէ հվիլերուն՝
համիլերաուն՝ վէ սահրաաան
գուրպաղալար հօլսիս ։ Վէ ծո- 14
լարը՝ հըղըն հըղըն հըղարըլար ,
վէ հէր գօգաու ։ Ամմա Փարա- 15
ւոն բահամլըգ օլսուղունու
կեօրսիւբաէ , հիւբէյինի գա-
Թըլսաըգ՝ Բապպըն ուխտի կի-
սի ծնլարը ալինկիմեսի ։
Վէ Բապպ Մովսէսէ ուխտ ։ 16
Ասարնա ուխտքի՝ Ա՛սանը ուղարթ ,
վէ հէրին Թօփրաղընա վեր , վէ
սիհիթիւն Մըսրը սիյարընաա
քհէլ օլսուն ։ Իմի հէյլէ հյ- 17
լեսիլը ։ գերա Ասարան ա՛սա-
րը իլէ հլինի ուղարթալ՝ հէրին
Թօփրաղընա վերսու ։ վէ ա-
ուխմիէրաէ հէմ հայվանլարաա
քհէլ օլսուս ։ սիհիթիւն Մըսրը
սիյարընաա ձիւռիլ հէրին Թօփ-
րաղը քհէլ օլսուս ։ Վէ սահ- 18
հարլար ուխ սիհիրլերի իլէ հայ-
լե հյլեսիլէը քի՝ քհէլէը ջըգա-
րալար , ամմա գահիր օլմալը-
լար ։ իմի քհէլէլէը ուսնմէը-
ուխ հէմ հայվանլարաա օլսուս ։
Վէ սիհյիւձիւլէը Փարաւոնա 19
ուխտիլէը ։ Պու՝ Ալլահէն փար-
սուղը սալը ։ Ղաքին Փարաւոնաուն
հիբրէյի սէրվէնիպ՝ Բապպըն
ուխտի կիսի ծնլարը սինկիլէ-
մեսի ։
Վէ Բապպ Մովսէսէ ուխտ ։ 20
Սապահաան հլքին գալը , վէ
Փարաւոնուն հուգուրսնաա
սուր , իշմէ՛ օ՛ սույա սօղուս
ջըգայօր ։ վէ ծնա ուխ քի՝ Բապպ
պէյլէ ուխր ։ Գամմըմը՝ պանա
ի՛պաուէթ հմմէյէ սալը վեր ։
Չ՛ևրա հյէր գամմըմը սալը վեր- 21
մէզ խանն , իշմէ պէնս ունին՝
վէ գուրարըն՝ վէ գամմընէն
իւղերինէ վէ հվիլերինէ սիրլիս
սիրլիս պէօձէք հկծուսկրիսիմ ,
վէ Մըսրըլալարըն հվիլերի հէմ
ուխ օլսուգլարը հէր՝ պէօձէք իլէ

22 ասլա : Վ՚է ալ կիւնաե գաւմը-
մըն սաքին ալաուզու Գեսեմ վի-
լայէթինի այըրա էաէ յիմ, քի
օրատա հիչ պիր սիւրըլիս պէօ-
ձէք ալմայա, Թա պիլէսին քի՝
Եբրին օրթասընտա Բապպ պէն
23 իմ: Վ՚է պէնիմ գաւմըմ իւչ
սէնին գաւմդին ալաուզը այըրա
էաէ յիմ. պու ա՚լամէթ Եարըն
24 օլաը : Իմոի Բապպ՝ պէյլէ է յ-
լէսի, վէ Փարաւոնուն էվինէ
վէ գուլլարընըն էվէրինէ վէ
պիւթիւն Մըսըր սիւյարընա վէր
ջոգ պէօձէք կէլսի. պէօձէյին
սէպէպսինսէն Եէր պօզուլսուս :
25 Վ՚է Փարաւոն Մովսէսի վէ
Ահարունու չաղըրըպ տէմի. Կի-
մին, պու սիւյարսա Ալլահընը-
26 զա գուրպան սունսուն : Վ՚է Մով-
սէս տէմի. Պէյլէ էթմէք Ճա-
յիզ տէյիլ պիր, զիրա Ալլահը-
մըզ Բապպա Մըսըրըլըլարա մէր-
բուճ օլանը գուրպան սունա-
ըզ. իշթէ Մըսըրլըլարընըն կէօզ-
լէրի էօնիւնսէ ծնլարա մէգրուճ
օլանը գուրպան սունար իսէք,
27 պիզի Թաշլամալը՞ր մը : Իւչ
կիւնլիւք Եօլ չէօլէ կիտիպ՝ Ալլա-
հըմըզ Բապպա պիզէ տէյէճէյի
կիպի՝ գուրպան սունմաղըզ :
28 Ընտէն Փարաւոն տէմի. պէն
սիզի՝ Ալլահընըզ Բապպա չէօլ-
տէ գուրպան սունմաղա սաը
վէրիրիմ, անճագ վէգ ուզաղա
կիթմէն. պէնիմ իչիւն նէ յապ
29 էտին : Վ՚է Մովսէս տէմի. Իշ-
թէ պէն էանընտան չըգըպ՝ Բապ-
պա նէ յապ էէրիմ, վէ Եարըն
Փարաւոնտան՝ գուլլարընտան՝
հէմ գավմընտան պէօձէքլէրի տէվ
օլա. անճագ Փարաւոն պիր տա-
հա՝ գավմը Բապպա գուրպան
սունմաղա սաը վէրմէյէրէք՝ պէ-
30 չ ալսաթմասըն : Վ՚է Մովսէս
Փարաւոնտէն էանընտան չըգըպ
31 Բապպա նէ յապ էթմէ : Վ՚է
Բապպ Մովսէսին սէօզիւնէ կէօ-
րէ էափ՝ Փարաւոնտան՝ գուլ-
լարընտան՝ հէմ գավմընտան պէօ-
ձէքլէրի տէվ՝ էթմէ. պիր տա-
նէ պիլէ գալմասը : Լաքին Փա- 32
րաւոն պու տէվ՚իա՝ տահ էթ-
բէյինի գաթըլաթմը, վէ գավ-
մը սաը վէրմէմէ :

ՊԱՊ Թ

Վ՚է Բապպ Մովսէսէ տէմի. 1
Փարաւոնա վար, վէ ծնա տէ՚քի՝
Ի՚պրանիլէրին Ալլահը Բապպ
պէյլէ տէր. Գավմըմը պռնա
ի՚պատէթ էթմէ՚կ՚ իսէր վէր :
Չ՚իրա է՚կեր սէն սաը վէրմէք- 2
սէն իսթիճնա՝ էափ՝ ծնլարը տա-
հա սաը գօր իսէն, իշթէ Բապ- 3
պըն էլի՝ տահրատա օլսուն սիւ-
րիւէրինին իւզէրինէ օլսուս՝ ա-
թըլարընը՝ էչէքլէրինին՝ տէվէ-
ճիլէրինին՝ սըղըրլարընը՝ վէ գէ-
յուէնլարընին ա-
րատընտա զըյէթ սաըր գըլըպ-
կէլսիր : Վ՚է Բապպ՝ Իսրայէլին 4
սիւրիւէրի էլէ Մըսըրըն սիւրիւ-
էրինին մռտէ յինինի այըրա. վէ
Իսրայէլօղուլլարընտա միէթա՚ալէգ
օլանլարընն հիչ պիրի էօլմէյէ :
Վ՚է Բապպ պիր վագթ Թա՚յինի 5
էափ՝ տէմի. Պու չէյի Բապպ՝
էէրտէ էարըն էաէճէք պիր :
Իմոի էլէթէսի կիւնտէ՝ Բապպ 6
պու չէյի էթմի, վէ Մըսըրըն
ճիւմլէ սիւրիւէրի էօլսիւ. ամ-
մա Իսրայէլօղուլլարընն սիւ-
րիւէրինտէ հիչ պիր հայվան էօլ-
մէմի : Վ՚է Փարաւոն կէօնտէր- 7
մի, վէ իշթէ Իսրայէլին սիւ-
րիւէրինտէ հիչ պիր հայվան պի-
լէ էօլմէմի. վէ Փարաւոնուն
էիւրէյի գաթըլանսը, վէ գավ-
մը սաը վէրմէմի :

Վ՚է Բապպ Մովսէսէ վէ Ա- 8
հարունա տէմի. Գէնէմիէրինիզէ՝
ավուճլարընըզ մօտուսու քիւլ-
հան քիւլիւ ալըն, վէ Մովսէս
ծնու Փարաւոնուն էօնիւնտէ կէօ-

9 յէ տօղռու սաչըլն : Վէ պիւ-
թիւն Մըսըր ախյարը իւզերինէ
թօշա սէօնէ , վէ ճիւմլէ Մը-
սըր ախյարընաա սաէմլերին
հէմ հայվանլարըն իւզերինէ ջա-
պանըլըչդարան գապարճըգլար
10 օլա : Իմոի քիւլհան քիւլհունիւ
ալըճըլար , վէ փարաւոնուն հօ-
նիւնաէ տուրտուլար · վէ Մով-
սէս ծնու կէչի տօղռու սաչմագ
լըչ , սաէմլերաէ վէ հայվանլար-
սաա ջապանըլար ջդարան գապար-
11 ճըգլար օլսաա : Վէ սահհարլար՝
գապարճըգլարըն սէպէպինաէն
Մովսէսին հօնիւնաէ տուրմադա
գաոսրաէ յիլգէր իսոի · զիրա գա-
պարճըգլար՝ հէմ սահհարլարսաա
հէմ ճիւմլէ Մըսըրլըլարսաա օ-
12 սու : Վէ Բապ Փարաւոնուն
հիւրէյինի սէրճէվէմի , վէ
Բապըլըն Մովսէսէ սէսի կի-
սի՝ ծնլարը սիննիվէմի :
13 Ընաէն Բապ Մովսէս սէ-
սի · Սաապահսաան էրքէն գալդ ,
վէ Փարաւոնուն հօռզուրուհնաա
սաար , վէ ծնա սէ քի՝ Իսպանի-
էլերին Ալլահը Բապ պէջյէ
սէր · Գաովմըմը պանա Իսպա-
14 սէթ էճմէյէ սաըր վէր : Ջյրա
պու քէրրէ պէն՝ հէմ պէջյա-
րըմը սէնին հիւրէյինէ վէ գաէ-
լարընաա հէմ գաովմընաա կէնսաէ-
րիրիմ · Թա պիլէսին քի՝ պիւ-
թիւն էճրաէ պէնիմ կիպի հօզ
15 սաար : Ջյրա շիմոի էլճի սա-
ղըդ՝ սէնի վէ գաովմընը Թաո՛ն
իլճ վազըրըմ՝ վէ էճրաէն հօղ
16 օղուրսաուն : Վէ սէնի հէմսաո
պուհնուն իչիւն գալարըրսաըմ քի՝
գուվվէթիմի սէնսաէ կէօսթէրէ-
յիմ՝ վէ սաըմ պիւթիւն էճր-
17 սէ նագդ օլսունսա : Սէն սահսա
գաովմըմա գարշը սուրուդ՝ ծնլա-
18 րը սաըր վէրմէ՞զսիսին : Իչթէ
պէն՝ Եարըն պու վագըթ զսյէթ
սաղը տօղռու Եաղսարըրըմ՝ , քի օ-
նաոն կիպի Մըսըրսաա՝ Թէմէլի
գուրտարուլուզ կիւնաէն պէրու
պու անէսէկինի օլմասը : Վէ 19
չիմոի կէօնաէրիսի՝ սիւրիւնիւբ՝ վէ
սաէրսաաա Հէրնէն վար իսէ , գա-
ջըր · էէրա սաէրսաաա պուլուս-
նուսի՝ Եվէրէ տէվէիրիլմէյէն
ճիւմլէ սաէմ վէ հայվան իւզէ-
րինէ տօղռու Էնէճէք , վէ ծնլար
հէլաք օլուր : Փարաւոնուն գուվ 20
լարընաան Բապըլըն սէօղլինաէն
գօրգան՝ գուվլարընը վէ սիւրիւ-
սիւնիւ Եվէրէ գաչըրսաը : Ամմա 21
Բապըլըն սէօղլինիւ Եիւրէյինէ
գամչդան՝ գուվլարընը վէ սիւրիւ-
սիւնիւ սաէրսաաա գուվլըսաը :

Իմոի Բապ Մովսէսէ սէ- 22
սի · Էվինի կէչի տօղռու ուզաթ ,
վէ պիւթիւն Մըսըր ախյարըն-
սաա՝ սաէմլէր վէ հայվանլար իւ-
զերինէ՝ վէ Մըսըր ախյարընսաա
օլան սաէրսաընըն ճիւմլէ օթու
իւզերինէ տօղռու կէչէճէք : Վէ 23
Մովսէս ա՛սսաընը կէչի տօղ-
րու ուզաթսաը · վէ Բապ՝ կիւ-
րիւվթիւզէր վէ տօղռու կէօնսաէր-
սի , հէմ Եէրին իւզերինէ ա-
թէշ Եիւրիւսիւս · վէ Բապ՝ Մը-
սըր ախյարընին իւզերինէ տօ-
ղռու Եաղսարըսը : Վէ տօղռու՝ հէմ 24
տօղռունուն օրթասընսաա գաոը-
շըդ սաթէշ կէլսի · չէօյլէ շիս-
սաէվի իսէ քի՝ ճիւմլէ Մըսըր-
ախյարընսաա՝ Թայիփէ օղուլսաան
պէրու ծնուն կիպի օլմասընը իսէ :
Վէ տօղռու՝ պիւթիւն Մըսըր ախ- 25
յարընսաա՝ սաէրսաաա ճիւմլէ օ-
ղանը սաէմսինէն հայվանսաա վա-
րընճա վուրսաու · հէմ տօղռու՝
սաէրսաընըն ճիւմլէ օթունու վուր-
սաու , վէ սաէրսաընըն ճիւմլէ ա-
ղաճլարընը գըրսաը : Անճագ Իս- 26
րայիլ օղուլարընըն օղսուզգա-
րը Գոսհեմ Թօփրաղընսաա տօղռու
օլմասը : Վէ փարաւոն հէօն- 27
սէրսի , վէ Մովսէս իլճ Ահա-
րոնու չաղըրըպ՝ ծնլարսաա սէսի ·
Պու քէրրէ կիւնսաէ իչիսիմ · Ե-

հավա սաաղք արը , ամմա պէն
28 վէ գավմըմ ֆիաօրգլար իզ : Բապ-
սա նիյազ համն քի՝ Ալլահըն
կիւրէմէվէրի վէ աօլու կէվմէք-
աէն քէսիլսին . վէ սիզի սաղը
վէրէյիմ , վէ արթըգ աուրմա-
29 յաաընըզ : Վէ Մովսես ծնա ան-
ոի . Շէհրաէն չըգարըլըմ կիպի՝
էլէրիմի Բապսա ուզաարըմ ,
Ան կիւրէմէվէրի աինէր , հէմ աօ-
լու արթըգ օշմազ . Թա պիլէ-
30 սին քի՝ ևէր Բապսըն արը : Ամ
մա պէն պիլիրիմ քի՝ սէն հէմ
գուլարըն ատա Բապս Ալ-
լահըն հուզուրունատ գօրգ-
մաղըընըզ :
31 Իմոի քէթէն վէ արիա վաս-
բուլաաս . զիրա արիա պաշագ-
լանմըշ՝ վէ քէթէն Թօխուսմա վար-
32 մըշ իսի : Ամմա պուզաագ վէ
չավաար վուրուլմասա . զիրա ծն-
33 լար կէձ էէմիշիր : Վէ Մովսես
փարաւոնան էանընատ չէհր
սէն սիշարը չըգըպ՝ էլէրինի
Բապսա ուզաթաը . վէ կիւրէ-
մէվէր հէմ աօլու տինատ , վէ
ևէրէ էաղմուր տէօքիւմէտի :
34 Վէ փարաւոն՝ էաղմուրան վէ
աօլուանան վէ կիւրէմէվէրին սին-
սիրինի կէօրիւնճէ , էինէ կիւ-
նահ համ՝ էիւրէյինի գաթը-
լաթաը , կէրէք քէնատի կէրէք
35 գուլարը : Իմոի փարաւոնան
ևիւրէյի սէրթէչնատի , վէ Բապ-
սին Մովսեսին վատիթատի իլէ
տէոիյի կիսի՝ Խորայէլ օղուլա-
րընը սաղը վէրմէտի :

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ Բապս Մովսեսէ տէտի .
Փարաւոնա վար . զիրա սէն
ծնան ևիւրէյինի՝ վէ գուլարը-
նըն ևիւրէյինի գաթըլաթամ՝
չէօյլէ քի՝ սաս ա՛լամէթլէրիմի
ծնարըն օրթատընատա գըլայըմ .
2 Հէմ չէօյլէ քի Մըսըրատա էթ-
սինէյիմի՝ վէ արատընատա գօ-
աուզաըմ ա՛լամէթլէրիմի օղուն
վէ օղլանատն օղլու սինէյէր ի-
քէն Նագլ էտէսին , վէ Բապս՝
պէն օլատուգումատ սիյէսինինիզ :
3 Վէ Մովսես իլէ Ահարան փա-
բաւոնա վարըպ՝ ծնա տէտիլէր .
Ի՛պրանիլէրին Ալլահը Եհովա՝
4 պէօյլէ տէր . Նէ՞ զէմանէտէք
հուզուրումատա Թէվազո՛ւ էէ-
մէքատէն իմ Թինա՝ էաւրանա գավ-
մըմը պատա ի՛պատէթ էէմէկ-
սաը վէր : Ջիրա էյէր գավ-
մըմը սաը վէրմէքատէն իմ Թինա՝
էաւր խսէն , իշլէթ էարըն սինօր-
լարընա չէբիրկէվէր կէմիրիմ-
5 Փի ևէրին էիւշինանէ գամըա-
յալար , վէ փինսէ ևէրի կէօրմէ-
յէ գատար օշմայա . վէ աօլու-
ատան գուրթուլմուշ սիզի սպգը
գալանը էէյէվէր , հէմ ատէրս-
սատ սիմէն հէմ ազաձլարընը-
6 զը էէյէվէր : Վէ սէնին էվէրիս-
նէ՝ վէ հէմ գուլարընըն էվի-
րինի՝ վէ ձիւմլէ Մ՛ըսըրլըլարըն
էվէրինէ աօլալար , չէօյլէ քի պա-
պալարըն վէ պապալարընըն պա-
պալարը՝ ևէրին իւզէրինատէ օշ-
տուգլարը կիւնատէն Թա պու կիւ-
նէատէք՝ պէօյլէսինի կէօրմէտի-
լէր . անատն սէօնիւսա՝ փարաս-
7 ոնան էանընատ չըգատ : Վէ
փարաւոնան գուլարը ծնա տէ-
տիլէր . Նէ՞ զէմանէտէք պու
պիզէ տուզագ իչինն օլաբ . ա-
տէտլէրի սաը վէր քի՝ քէնատիլէ-
րին Ալլահը Եհովայա ի՛պատէթ
էէտէլէր . Մ՛ըսըրըն պէրպատ օշ-
տուզաընու տատա պիլմէ՞զլիսին :
8 Իմոի Մովսես իլէ Ահարանու
Փարաւոնա սէօնտէրտիլէր , վէ
օ ծնարատ տէտի . Կիտին , Ալ-
լահընըզ Եհովայա ի՛պատէթ է-
սին . կիմ կիտէճէքլէր քի՞մ
քիմ տիր : Վէ Մովսես տէտի .
9 Կէնձլէրիմիզ իլէ վէ իհթիյար-
լարըմըզ իլէ կիտէրիզ , օղուլա-

ըմբռղ եւ վե գըղըարըմըղ եղե՝ սիբրուէբրիմիղ եղե վե սըղըբըա-
ըըմըղ եղե կիսաէրիղ · վերա Բասպ-
10 պա պայրամըմըղ վար : Խամի ծնըարա ուէսի · Նիմե պէն սի-
ղի վե ջամուգըարըընըը սաը վե-
րնը խաէմ, Բասպ պիրէնիղե
էղըե օբուն · պագրն-քի՝ գար-
11 շընըղպա նե ուէրա վար : Գէղըե ուէրիլ · Հարա էքրէքըեր կիսիպ՝
Բասպա ի՝պատէթ էսին , վի-
բա սիղ պուէնու խաթէր խսինիլ ·
վե ծնըարը Փարաւոնան հուղու-
բունպան գօվատ ըար :
12 Աստէն Բասպ Մովսէս ուէ-
սի · Մըսըը սիյարը իւզէրինե
էքրիրկէրեր իչին էլինի ուղաթ ,
վե Մըսըը սիյարը իւզէրինե ջը-
գատար , վե էերին պիւթիւն օ-
թուռնու՝ ասղուսան ձիւմէ գա-
13 ղանը էէչէրը : Վէ Մովսէս
Մըսըը սիյարը իւզէրինե ա՝
սասրընը ուղաթար , վե Բասպ
պիւթիւն օղ կիւն վե պիւթիւն
օղ կիւմէ էերին իւզէրինե կիւն ·
ասղուսու էերի էսաիրսի · Վէ
սասաղ օղունձա , կիւնասղուսու
էերի էքրիրկէրէրի կիւթիրսի :
14 Վէ էքրիրկէրը պիւթիւն Մը-
սըը սիյարը իւզէրինե ջըգըպ՝
ձիւմէ Մըսըը սինօբուէսա գօն-
ասուղար · ղայիթ իլե ջոգ խսի-
լէը · ծնըարսան էվվել էղըե էք-
քիրկէ օլմասը , վե ծնըարսան
սօնկրա էղըե օլմայաճագ սըը :
15 Վէ պիւթիւն էերին էիւղիւնիւ
գաիլասըլար , վե էէր գարսը-
սը , վե էերին ձիւմէ օթուռ-
նու՝ վե ասղուսան գալան ա-
պաձլարըն հէվի մէյվէլէրինի էէ-
պիւէր · վե պիւթիւն Մըսըը սի-
յարընսա օլան ապաձլարսա վե
սահրանըն օթլարընսա հիչ էէ-
չիվէք գալմասը :
16 Խամի Փարաւոն ա՝ձէլէթէն
Մովսէսի վե Ահարունու ջաղը-
ար , վե ասխի· Ալահընըղ Բասպ-
պա վե սիզէ խաթա էճախ :
Վէ հարա քէրէմ էախ՝ հաղը- 17
նըղ պու ասէիա՝ գապահամըմը
ա՝ձիվ էսին , վե Ալահընըղ Բասպ-
պա նէյսդ էսին քի՝ իւզէրիմ-
ասն հէվսան պու էղըիմիւ գալ-
արըար : Վէ օ՝ Փարաւոնան 18
եանընսան չըգար , վե Բասպպա
նէյսդ էճախ : Վէ Բասպ պիր 19
վիճք չիսասէթլի պաճը էէլի ասճ-
ասերսի , վե չէքրիկէրի գալ-
արըրսդ՝ ծնըարը Գըզըլ սէնիզե
սիւրսիւ · Ձիւմէ Մըսըը սինօ-
բուէսա՝ հիչ պիր չէքրիկ գալ-
մասը : Ամմա Բասպ Փարաւ- 20
նան էիւրէչինի սէրթէճէթսի ,
վե օ՝ Խորայէլ օղուլարընը սաը
վէրմէսի :
Աստէն Բասպ Մովսէսի ասխ- 21
սի · Էլինի կէօյե սօղրու ու-
ղաթ , վե Մըսըը սիյարընըն
իւզէրինե գարսընըղ օլա , պիր
էլինիզե գարսընըղ օլա : Վէ Մով- 22
սէս էլինի կէօյե սօղրու ուղաթ-
ար , վե պիւթիւն Մըսըը սի-
յարընսա իչ կիւն գաղդարա
գարսընըղ օլսու : Պիրի պիրինի 23
կէօրմէղէր իսի , վե իչ կիւն
հիչ քիմսէ մահալինսէն գաղդ-
մասը · ամմա ձիւմէ Խորայէլ
օղուլարընըն մէգալանլարընսա
այարընըղգարը վար իսի :
Վէ Փարաւոն Մովսէսի չաղը- 24
ըրսդ ասխի · Կիսին , Եհովայա
ի՝պատէթ էսին , անձագ սիւ-
սիւէլինիլ վե սըղըըարընըղ
գալընը · չաճուգըարընըղ սաիսի՝
սիղին իլե վարսընըար : Վէ Մով- 25
սէս ասխի · Սէն սէ էլիմիզե
գուրպանլար վե սիւթիւն էան-
մալար վերմէլիսին , քի Ա լահը-
մըղ Բասպպա սաճնալըմ : Վէ 26
էիւրիւէլիմիզ սաիսի՝ սիր թըր-
նագ գալմայարագ՝ սիղսի՝ իլե
կիսէձէք սիր · վերա Ալահը-
մըղ Բասպպա ի՝պատէթ էճախ
իչին՝ ծնըարսան սդմալըղ · վե

Թա պիզ օրայա վարընձայեաւք, Բապպա նե լէչ ի պատեթ խաե-
27 ձէլիվիզն պիլմէզիզ։ Վէ Բապպ փարաւոնան եւրէլինն սէրթ-
լէմախ, վէ ծնըլըը սաղ վէրմէք
28 խոթէմէախ։ Հէմ փարաւոն ծնա աէախ. Խանըմնան կիթ. քէն-
ոնին սաղըն, պիր սահա հիւ-
դիւմիւ կիօրմէյէսին. դիրա հիւ-
դիւմիւ կիօրախէյին կիւնաե՝ էօ-
29 լիւրսին։ Վէ Մովսէս աէախ. Տօղրու սէօյլէսին. պիր սահա
հիւդիւմ հա կիօրմէյէմ։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա՛մմա Բապպ Մովսէսէ աե-
միշ խոխ.քի՝ փարաւոնան հա-
դէրինէ վէ Մըսըրըն հադրինէ պիր
պէլա տահա կիթիրէճէյիմ,
անտէն անկրա սիզի պուրատան
սաղը վէրէճէք սիր. Վէ սաղը
վէրախէրնաե՝ սիզի պուրատան
էզիլթիմէ պիւտիւԹիւն սիւ-
2 րէճէք սիր։ Հալա գավմ իշի-
սիր էգէն սէօյլէ քի, հէր եր-
քէք քէնոնի գընշուռաունաան՝ վէ
հէր գադը քէնոնի գընշուռաու-
ռան՝ կիւմիւշ էյլէր վէ ալ-
3 Թուն էյլէր սիվրիւն։ Վէ
Բապպ գավմա Մըսըրլըլարըն
նազարընաա լութֆ վէրախ. Մով-
սէս տահի Մըսըր սէյրաընաա
փարաւոնան գուռլարընըն նա-
զարընաա՝ վէ գավմըն նազարը-
ռա զայէթ պէօյիւք գիմաէ խոխ։
4 Խոխ Մովսէս աէախ քի՝
Բապպ սէօյլէ աէր. Պէն կէճէ
հաղրըսընաա Մըսըրըն օրԹառը-
5 նա ջրգարըմ. Վէ Մըսըր սի-
յարընաա հէր իւյ մօռուշ էօ-
լէճէք սիր, ԹահԹը իւշէրին-
աէ օղռուռան փարաւոնան իւյ
մօռուշճունաան Թա աէյիրմիճին
արաընաա օշան խալայըրըն իւյ
մօռուշճունա՝ վէ ձիւմէ տավար-
6 լարըն իւյ մօռուշընաաէք։ Վէ
ձիւմէ Մըսըր սիյարընաա պիր
պէօյիւք փիւրնաա օլուր. էճզէյ
ֆի ծնան կիպի օլմաաը, վէ պիր
տահա ծնան կիպի օլմայաճագ
սուր։
Վէ ձիւմէ Իսրայէլ օղուլ- 7
րընա՝ աաչմանէն հայվանաաէք
քէօփէք պիւէ սիվինի ուզաԹ
մայա. Թա պիւէսինիզ քի՝ Բապպ
Մըսըրլըլար իւյ Իսրայէլին ա-
պէ յնիճի սուրա էմմիշ սիր։
Վէ ձիւմէ չու գուլարըն պա- 8
նա էճէյէր, վէ պանա ԹէկԷն-
նա էսիպ աէյէյէր քի՝ Անն վէ
ձիւմէ ռանաա Թասալ՝ օլան խալըխ՝
չրգըն, վէ անտէն ռանկրա չը-
գամազըմ. վէ Մովսէս խըշմ ու
զազապ իւյ փարաւոնան հռա-
զուռունաան չրգաը։
Վէ Բապպ Մովսէսէ աէախ. 9
փարաւոն սիզի սինիճէմիյէճէք,
Թա քի Մըսըր սիյարընաա մի-
ձիզամլարըմը չօղալսուն։ Իմ 10
ան Մովսէս իւյ Ասիրան ձիւմ-
լէ պուռ մի՝ ձիզամլարը փարա-
ռունան հռազուռունաա էմմի-
լէր. վէ Բապպ փարաւոնան
եւրէլինն սէրթլէմախ, վէ Իս-
րայէլ օղուլարըրնը քէնոնի սիյա-
րընաան սաղը վէրմէախ։

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Բապպ՝ Մըսըր սիյա- 1
րընաա Մովսէսէ վէ Ահարոնա
սէօյլէյիպ աէախ. Պուռ այ՝ սիզէ 2
այլարըն պաշը օլա. սիզէ՝ հըլ
այլարընըն իւյքի օլա։ Իսրայէ- 3
լին ձիւմլէ ձէմաաԹընաա սէօյ-
լէյիպ աէյին. Չուռ այլըն ծնան-
ձնէռաունաա հէր քէս քէնոնինէ՝
պասալարընըզ էվինէէ պիրեր
գուզու՝ էռնէ էվ պաշընաա պիրեր
գուզու ալըն։ Վէ էյէր պիր էվ 4
պիր գուզու իչինն ազ օլուր ի-
սէ, օլ քիմսէ էվինէ էագըն օ-
լան գընշուռաուռ իւյ՝ ճանըրը սա-

յըսրնձա ալա · գուզուձնուն իւ-
զէրնիկ հէր քէսին եկէկեզ յինէ
5 կէօրե հիսապ էտէսինիզ : Գու-
զուձնուզ այըսպսըզ երբէք՝ պիր
երգըզ օլա · գոյունըպտան ևա-
6 ֆօտ.քէչէլերուեն պատրինըզ : Վէ
ծնուե Թա պու այըն ծն ութօրտիուն-
ձիւ կիւնիւնէտէ սապէյասը-
նըզ · վէ ծնու Իսրայէլ Ձէմաա-
Թընըն Ձիւմլէ Ձիւմիւբիւ՝ ախ-
7 շամ իւսաթիւ պօղազըսընը : Վէ
գանտան ալըզ՝ ծնու օլ իչինտէ
եկէկէզ օլտուգլարը էվէրին
գափուտուձնուն իչի ութօրէկէրինէ
8 վէ իւսաթ էչինէ սիբրիկէր : Վէ
էթի օլ կէձէ եկէկէր · ծնու
աթէչտէ պիրնան օլմուշ՝ իսա-
մուրսուզլար վէ ածի օթլար իչէ
9 եկէկէր : Ծնտան չէյ՝ էա ուզ-
ատա գայնանըզ վիշիշ եմէկ-
պինիզ , իչտա աթէչտէ պիրնան
օլմուշ՝ պաչընը վուչտարը վէ
իչէրի իչէ պէրտապեր եէյնինիզ :
10 Վէ ծնտան սապահատէ ալըգօ-
մայսընըզ · ամմա ծնտան սա-
պահատէ գալանը աթէչէ էա-
11 գասընըզ : Վէ ծնու պու ուս-
ղուզ իւղսէ եկէկսինիզ · Պէչէ-
րինիզ գուշանմընշ՝ այագգապտա-
րընըզ այագլարընըզդա՝ վէ տէյ-
նէչքէրինիզ էչէրինիզտէ օլա-
րագ՝ ծնու ա՛ձէչէ իչէ եէկսի-
նիզ · պու՝ Բատպա Պատէք տիր :
12 Վէ պու կէձէտէ Մըսըր տէյա-
րընտան կէչէձէկիմ , վէ Մըսըր
տէյարընտա հէր իւք տօղուշտա՝ա-
տէմտէն հայվանտա վարընձա վու-
բատձաղըմ · հէմ Մըսըրըն Ձիւմլէ
ալահլարընտա՝ ահքեատիչէր իձրա
13 էտէձէկիմ · Բատպ պէն իմ : Վէ
գան՝ սիզն օլտուղտունուզ էվէ-
րին իւղերինտէ սիզ նիշան ե-
չիւն օլա , վէ գանը կէօրտիւ-
կիւմտէ՝ իւղերինիզտէն կէչէձէ-
կիմ · վէ Մըսըր տէյարընը վուր-
տուղումտա՝ հէվսք էտէձէք դըր-
14 ղըն սիզէ կէլմէկէձէք : Վէ օլ
կիւն սիզէ՝ զէքը իչէն օլա , վէ
ծնու Բատպա պայրամ սապա-
յասընըզ · ծնու տէվրէրինիզէ
էպէտի գանուն տէյիւ պայրամ
սապէյասընըզ : Էպէտի կիւն իսա- 15
մուրսուզլար եէկէսինիզ · հէ-
ման իչք կիւնտէ՝ մայայը էվէ-
րինիզտէն կիտերէսինիզ · զնրա
իչք կիւնտէն եէսինձի կիւնէ-
տէք հէր քիմ մայալը եէր իսէ ,
օլ Ձան Իսրայէլտէն հէվսքը օլուս-
նա : Վէ իչք կիւնտէ ա՛զիզ Ձէ- 16
միկէմ օլա , եէսինձի կիւնտէ
տաճի սիզէ ա՛զիզ Ձէմիկէմ օ-
լա · օլ Ձիւրէրտտէ հիչ պիր իչ
իչէնմէսին , անձագ հէր քէսին
եէկէձէկի՝ սիզտէն եաչընըզ օ
իչէնսին : Վէ իսամուրսուզլար 17
պայրամընը սապէյասընըզ , զի-
րա ա՛քէրէչէրինիզտէ Մըսըր տէ-
յարընտան հէման օլ կիւնտէ չը-
գարըմ · իսմի տէվրէրինիզտէ
էպէտի գանուն իւղսէ օլ կիւնիւ-
ապէյասընըզ : Իչվէչքի պատա՝ 18
պու օն ութօրտիւնձիւ կիւնիւ-
նիւն ախշամընտան՝ պու իչիրմի
պիրինձի կիւնինիւն ախշամը-
նտաէք իսամուրսուզլար եէկէսի-
նիզ : Եպէտի կիւն էվէրինիզտէ 19
մայա պուչուձմայա · զնրա հէր
քիմ մայալը եէր իսէ , օլ Ձան
Իսրայէլտէն Ձէմաա Թընտան հէ-
լաք օլուձա , եատ օլտուն՝ եէ-
րին եէրլիսի օլտուն : Հիչ մայա- 20
լը եէմէկէսինիզ · Ձիւմլէ մէս-
քէնլարընըզտա իսամուրսուզ-
լար եէկէսինիզ :
Վէ Մովսէս Իսրայէլին Ձիւմ- 21
լէ իսԹիյարլարընը չաղըրըպ՝
ծնըտա տէպի · Փէնտիկէրինիզէ
էվ պարպըրընըզդա կիւօրե չէքինի՝
պիրէր գուզու ալըն , վէ գաոէք
պօղազըսընը : Վէ պիր զուՁա 22
աէմէպի ալըպ՝ կէչինտէ օլան
գանա պաԹըրըն , վէ գափու-
նուն իւսաթ էչինէ վէ իքի սէօվէ-
կէրինէ կէչինտէ օլան գանտան

սիւրիան , վէ ասպահասաէք՝ սիզ
ատն հիշ քիմսէ կվինեն գաիռս-
23 ատնատան չըգմասըն : Ձ՚իրա
Բապպ Մ՚ըսըրը վաբմասըս կէչ-
ՆԷք , վէ գաիռսնուն իւսթ է-
չկինսէ վէ իքի սէօվէչէրինսէ
գանը կէօրսիւքսէ , Բապպ գա-
փռսնուն իւսթիսնսէն կէչէՆԷք ,
վէ խարապ էսիՆԷկի հվէրինի-
զէ՝ հէնգ իթմէք իչուն՝ կիրմէ-
24 կէ գոյ վէրմէկէՆԷք սիր : Վէ
պաս ձէկի՚ քինսէնէ վէ օղուլը-
րընա գանսուն տէկիս էպէտսէք
25 ասպայասընըզ : Վէ վագի՚ օլա
քի՝ Բապպըն սէօսկի կիպի սի-
զէ վէրէՆԷկի տիյարա վարը-
զընըզսա , պաս խըզմէթի սապ-
26 լայասընըզ : Վէ վագի՚ օլա քի
օղուլարընըզ սիզ՝ պաս խըզմէթ-
ատն մէրամընըզ նէ՞ սիր սէօսիք-
27 լէրինսէ , սէկիսէնիզ քի՝ պաս
Բապպա պասսէք գուվվասընը սըզ-
չինքի Մ՚ըսըրը հէնգ էթմէկ-
կի զէմսն՝ Մ՚ըսըրսա խարայէլ
օղուլարընըն էվլերի իւսթիսուն
ատն կէչսի , վէ էվլերիմիզի խէ-
լաս էյլէսի : Վէ գավմ էյիլսով՝
28 սէՆԷսէ գըլաը : Ինսէն խարայէլ
օղուլարը կիթմիլէր , վէ Բապ-
պըն Մ՚օվսէսէ վէ Ահարոնա էմր
էթմիկի կիպի էյլէսիլէր : էօյ-
լէ էյլէսիլէր :
29 Վէ վագի՚ օլաս քի՝ կէՆԷ էա-
րըսընատա Բապպ Մ՚ըսըր սիկյա-
րընատա հէր իւք սօղուչու վուր-
մաս , թամիթը իւզէրինսէ օթռս
բան փարաւանուն իւք սօղուչուն
սան՝ Թա զընատանսաքի էսիրնն
իւք սօղուչուն՝ վէ ՃիւռմԷկ հայ-
վանըն իւք սօղանընա վարընՃաս
30 Վէ կէՆԷկէյնն՝ փարաւոն վէ օ-
նուն ՃԷմի՚ գուվվարը հէմ պիւ-
թիւն Մ՚ըսըր էհալիսի գալդը ,
վէ Մ՚ըսըրսա պիր պէօյիւք փէր-
էաս օլաս : զիրա էվ էօգ իւ-
սի՚քի՝ իչինսէ էօլիս օլմայա :
31 Իմոն կէՆԷ իւք Մ՚օվսէսի վէ
Ահարոնաս չաղըրըպ տէխի : Գալ-
գըն , էէրիք սիզ կէրիք Խարա-
յէլ օղուլարը պէՆիմ գավմըմըն
արասընատան չըգըն , վէ տէխի-
նիզ կիպի՝ Եհովայա իւ՚պատէթ
էթմէկ կիսին : Սիւրիւէրինի- 32
զի տաիսի՝ հէմ սըղըրըսարընըզ
աէսիկինիզ կիպի այըպ կիսին .
վէ պանա տաիսի խայր տուա՚
էյլէյին : Մ՚ըսըրըզըպ տաիսի 33
գավմը զըրնատըպ՝ ծնըսրը մէմ
լէքէթմէն էօլմատըպա ա՚ՃԷկէ
էթմիրիրըէր իտի . զիրա տէխի-
լէր քի՝ Հէփիմիզ էօլիրիւզ : Վէ 34
գավմ իտամուրսնուս՝ մայայէ կէչ-
մէզսէն էվվէՀ իտամուր թէքընե-
լէրի՝ ումմազարը իւզէրինէ էս-
վապարը իլէ սարըմըՃա օլարագ
գալընըրընըպ : Վէ Խարայէլ օ- 35
ղուլարը Մ՚օվսէսին սէօզիՃէնէ
կէօրէ էյլէսիլէր . վէ Մ՚ըսըր-
լըպատան՝ կիւմիւշ ՀէյլէՀ վէ ալ
թռուն չէյլէր վէ հավատպար սի-
լէսիլէր : Վէ Բապպ գավմա՚Մ՚ը- 36
սըրըպարըն նաղարընատա լուԹ՚ի
վէրսի , չէօյլէ քի Մ՚ըՏՐԱԵԼ օՆ-
լարա սիլէհԹիսիլէր . վէ ծնըպր
Մ՚ըսըրըպըպարը սօյսուս :
Իմոն Խարայէլ օղուլարը Ռամ 37
սէստէն ՍոհքովԹա հէօչսիս-
լէր . չօՃուգպարատան մնատա ալ
Թը հիւզ պին գասատր Եայա էր-
քէքլէր իտի : Վէ ծնըպր իլէ պէ- 38
բատպեր պիր չօգ գարըշըգ գա-
լապաղգ տաիսի չըգտը , հէմ գօ-
յունըպար վէ սըղըրըպար սիւրիւսիս
պայէԹ չօգ իտի : Վէ Մ՚ըսըր- 39
սատն չըգարարգըպարը խամուր-
սատն մայատըզ փիսէկէր փիչիր-
սիլէր , զիրա մայայէ հէլմէմիշ
իտի . չինքի Մ՚ըսըրսատա գօ-
վուլսուսգըպարընատա էյլէՏՏԵՄԷյէ
գասիր սէյիլէր իտի . վէ քէՆ-
սիլէրինէ զտիխրէ տաիսի հազըր-
լամամընըզտը իտի :
Վէ Խարայէլ օղուլարընըն Մ՚ը- 40
սըրսա սաքին օլմայարընըն միւս-

աէթէի՝ աէօլէթ եվուզ օթուզ եըլ-
41 խան։ Վէ վադի՝ օլսուս քի աէօլէթ
եվուզ օթուզ եըլըն ասնունսա՝
հէման օլ կիւնահ՝ Բապպըն
ձիւմլէ ա՛պէրլէրի Մըսըր ափ-
42 յարընսան ջրգարը։ Պու՝ Բապպ
իչինն սադընահճագ ափր կէձէ
ափր, զիրա ծնըլարը Մըսըր ափ-
յարընսան ջրգարըը. պու՝ ձիւմ
լէ Խարայէլ օղուլլարընսան տէվ-
լէրինձէ Բապպըն սադընահ-
ճագ կէձէհէ ափր։
43 Վէ Բապպ Մովսէհ վէ Ա-
հարոնա տէմի քի՝ Պաճէքին գա-
նուհու պու տուր. Օնսան հիչ
44 պիր հապանձը եէմէյէ. Ումմա
պիր քիմսէնին ադէ իլէ սաթմուն
ալընմըչ հէր գուլսա՝ ծնու սիւն-
նէթ էթմին իսէ, օլ զէման օ՝
45 ծնսան եէյէ։ Նապանձը վէ
իւձրէթլի խըզմէթքարը՝ ծնսան
46 եէմէյէ։ Պի՛ր էլսէ եէնիլէ.
օլ էթսէն էվսէն ափյարը ջրգար-
մայասըն. վէ ծնուն սալա քէ-
47 միյինի գըզմայասընըզ։ Ծնու՝
Խարայէլնն ձիւմլէ ձէմսա՝ թը
48 էլէյէ։ Վէ հանընսա պիր հա-
պանձը միւսաֆիր օլսուդ՝ Բապ-
պա պասէք հաձէք օլսուր իսէ,
ծնուն հէր էրքէյի սիւննէթ օ-
լսընա, վէ օլ զէման ծնու էյլէ-
մէյէ հապլաչա, վէ ան յարընն
եէրլիսի կիսի օլա. ամմա հիչ
պիր սիւննէթսիզ՝ ծնսան եէմէ-
49 յէ։ Եէրլէյէ վէ պապնըզսա
միւսաֆիր օլսըն հապանձըչա չէ-
50 րնա՝ թի պի՛ր օլա։ Վէ ձիւմլէ
Խարայէլ օղուլլարը՝ Բապպըն
Մովսէհ վէ Ահարոնա թէնպիհ
էթմէյէ կիսի էյլէսինլէր. էյլէ
51 էյլէսինլէր։ Վէ վադի՝ օլսուս քի՝
հէման օլ կիւնահ Բապպ՝ Խա-
րայէլ օղուլլարընը ծնըլարըն ա՛ս-
քէրլէրինձէ Մըսըր սիյարըն-
սան ջրգարը։

ՊԱՊ ԺԹ

1 Է Բապպ Մովսէհէ սէյլէ-
յիպ ասէմ. Խարայէլ օղուլլա-
րընըն պրասընսա՝ հէրքէ ասէմ
սէ հէրքէ հայվանսա հէր անա
բահմինի ագան՝ ձիւմլէ իւչ տօ-
ղուզուզ պանա Թապոթա էյլէյ-
սին. օ պէնիմ՛օլա։ Վէ Մով- 3
սէս գաւմա սէմի. Մըսըրսան
գուլսուգ հվինահն պու ջրգար-
ղընըզ կիսինիս խաթրընըզսա
սագլայասընըզ. զիրա Բապպ սի-
զի պուրսան գուվվէթլի էվ ի-
լէ ջրգարը. իսմի մայալը էչէ-
եէնիլմէյէ։ Սիզ պու կիւն ջրգ- 4
արընըզ, Ապիպ այընսա։ Վէ 5
վադի՝ օլսուս քի՝ Բապպ սէնի Վա-
նանյասըրըն վէ Վհավիլէրին վէ
Ամմրէնսուսըրըն վէ Խևվիլէրին
վէ Յեբուսըսըսըրըն սիյարընա՝
սանա վէրէ սէ յիս պապալարը-
նա եէմէն էթմէյի սիսա վէ
պաշ ադան սիյարա կէօթիւբ-
սիւյիհահ, օլսէմ պու խըղ-
մէթի պու այսա իձրա էսէսին։
Եէսի կիսի խամսուրսուզ եէյէ- 6
սին, վէ եէսինձի կիւնահ՝ Բապ-
պա պույրամ օլա։ Օլ եէսի 7
կիւնահ խամսուրսուզ եէնիլէ.
վէ հանընսա մայալը կէօրիւնմէ-
յէ, հէմ հանընսա ձիւմլէ սի-
նօրուհնսա մայա կէօրիւնմէյէ։
Վէ օլ կիւնահ օղուհնա նահզ հ- 8
տիպ սէյէսին. պու՝ Մըսըր-
սան ջրգարըզմսա՝ Բապպըն պու-
նա էթմէյի իչիճն սիւր։ Վէ 9
սանա էլինին իւզէրինէ նիշան ի-
չիճ՝ վէ կէօղլէրինին արասըն-
սա էսահկեսար իչիճն օլա, Թա
քի Բապպըն չէրիսի՛թի ազըն-
սա օլա. զիրա Բապպ սէնի Մը
սըրսան գուվվէթլի էվ իլէ ջ-
գարը։ Վէ պու գանուհնու էրլ- 10
սան էրլա վադիձինձա սագլա-
յասըն։ Վէ վադի՛ օլա քի՝ Բապպ 11

ամնա վէ պատալարընա նէմին
նէթախլի կիպի՝ անկի Քանանը-
լարըն ու յարընա կիօթխբիւլ՝
12 ծնու ամնա վէրթիքաւ , Ռիւմլի
անա բահմի աչանը՝ Բատպ ի-
չիւն պըրաարն · վէ հախնէռնէ-
լին հայվանըն Ռիւմլի իչ ած-
ան հրթէքէրի՝ Բատպըն օլա ։
13 Վէ նէչին հէր իչ ածանը-
նը գուզու իչ Ֆիւտա հաէսին ,
վէ հչէր Ֆիւտա ևթմէզ ի-
աէն , հնհաէսինի գըրաարն · վէ
օղուլարընտա ատէմին հէր իչ
14 ածուշտունու Ֆիւտա հաէսին ։ Վէ
վագի՝ օլա քի՝ հարըն օղունն ա-
նա՝ Գու նէ՞ ու՞ր ատէիս՝ ածար
իսկ , ծնա ատէիսին քի՝ Բատպ
պիզի Ա՛ըսըրաան՝ գուլուգ է-
վինաէն գուվվիլմի նէ իչի չգտա-
15 ար ։ Վէ վագի՝ օլաու քի՝ Փա-
րաուտն պիզի ածը վէրմէչ
կիուհինէ կնէմիք իչի , Բատպ
Ա՛ըսըը ու յարընտա հէր իչ ած-
ուշտուն՝ ատէմին իչ ածուշտուն-
ատն հայվանըն իչ ածուանընա-
ատք՝ հօ ու՛ թրաիս · ծնուն իչիւն
պէն՝ հէր անա բահմինի աչան
հրթէչի՝ Բատպա գուլուգն հաէ-
րիմ , վէ օղուլարըմըն հէր իչ
ածուշտունու Ֆիւտա հաէրիմ ։
16 Վէ նէլինէն իւչէրինէ նիշան ի-
չիւն՝ վէ կիօղէրինին արաարըն-
ատ ալն պատը իչիւն օլա · պէրա
Բատպ՝ պիզի Ա՛ըսըրաան գուվ
վէմէլի հվ իչի չգտարը ։
17 Վէ վագի՝ օլաու քի՝ Փարաուտն
գավմը ատը վէրթիչինատ՝ Ա-
լահ ծնլարը Փողչըլարը ու՛ չարը
հօղուշտուան կիօմիթուտիւ , օ հա-
դըն իսկ իսկ ատ , պէրա Ա-
լահ ատի քի՝ Օրմայա գավմ Ռիւմ
կիօրմէք իչի , փիշման օլաուպ Ա՛ը-
18 սըրա տէնիչ ։ Վէ Ալահ գավ
մը՝ Ռըզըլ ատնիպ չհօլիւ հօղուն-
ատն ածուշտուրսը · վէ Իսրայիլ
օղուլարը Ա՛ըսըը ու՛ չարընտան
19 Ռիւմլի հաղըր չգտարլար ։ Վէ
Մովսէս Յովսէփին քհմիքէրինի
պէրաաթ էրինէ ածը · պէրա ա՝
Իսրայէլ օղուլարընը անա ու-
էմին իչէ պատլարդ տէմիչ ի-
ան քի՝ Էլոհիմ Ալահ սիզի
պչարէմ հաէնէք սիր · վէ պէ-
նիմքհմիքէրինի պուրատան պէ-
րաաթէրինիզնէ չգտարարընդ ։
Վէ Սոկոթհատան կհօչիւ՝ 20
Ոհմանա չհօլիւն քինարընտա
գօնտուշար ։ Վէ Բատպ կիւն 21
սիւղիւն պուլուհ սիրկիրինատ
ծնարտա հօլու կհօսհէրմի՛չ՝ վէ
կհնէհլին ամհէշ սիրկիրինատ
ծնարտա այարնարդ վէրմի՛չ՝ էն-
հէրինէն կհաէր իսկ , բի կհնա-
սիւղ վէ կհնէն կհաէրը ։ Կհնա- 22
սիւղիւն պուլուհ սիրկիրինի՝ վէ
կհնէհլին ամհէշ սիրկիրինի գավ
մըն էնհիւնատն հքսիք էհմհսի ։

ՊԱՊ ԺԴ

Վէ Բատպ Մովսէսի սէյիհ- 1
կիպ ատի · Իսրայէլ օղուլարը- 2
նա սէյիհ քի , ատնիւպ Փհա-
րսհի էնհիւնատ՝ Ա՛ագդող իչէ ատ-
նիզին արաարընտա գօտարը ։ Ի-
հէ հզհէվնտուն էնհիւնատ՝ ծնուն
գարչըարընտա ատնիզին հանընտա
գծնուն ։ Վէ Փարաուտն Իսրա- 3
յիհ օղուլարընդն հագդընտա
ատյէնքքի՝ Օնլար սիչարտա
նըշ- չարչըմըչարը տըր , չհօլ
հհթրաֆիլարընդ գարխաար ։ Վէ 4
Փարաուտնուն հիւբհյինի սէրհ-
լհատէհյիմ , վէ արաարընդնա
սիւչի · վէ պէն Փարաուտնատա
վէ Ռիւմլի ծնուն օրտուտնատա
Ի՛զդհթհլհնհէհյիմ , վէ Ա՛ըսըը-
լարը պիրհչհէր քի՝ Բատպ պէն
իմ · վէ ծնլար հօղլի հյյհսիչհր ։
Վէ գավմ գաչարը տէ յիւ Ա՛ը- 5
սրը փհաթհչահնընա իսրապր վէ-
րհչհաքտէ , Փարաուտնուն հէմ
գուլարընդն հիւբհյի գավմդն
հագդընտա տէյիհչհիհ՝ տէսի-

լեր · Պու էթախլիմիզ նէ՞ տիր
քի՝ Իսրայէլ սիզէ դուլուգ էթ-
6 մէքտէն սալը վէրտիք : Իմոի գօ-
ջուսունու գօշտու , վէ պէրա-
7 պէրինէ գաւմիրը ալը : Հէմ
ալթը էիւզ սէզիմիզ գօչուլար՝
վէ Մըսըրըն ձիւմլէ գօչուլար-
նը՝ վէ ծնլարըն հէփիսինին իւ-
8 զերինէ ձէնքձիլէր ալը : Վէ
Բապպ Մըսըր վհասիշահը փա-
րաւոնուն էիւրէկիւնին սէրթէմ-
ա , վէ Իսրայէլ օղուլարընըն
արարնա տիւշտիւ · Իսրայէլ օ-
ղուլարը խէ էիւձէլմիշ էլ իլէ
9 ջըգալըլար : Իմոի Մըսըրլըլար
ծնլարըն արարնա տիւշիւպ՝ փա-
րաւոնուն ձիւմլէ աթլարը՝ գօ-
չուլարը՝ հէմ ծնուն աթլըլարը
վէ օրտուսու՝ ծնլարա տէնիզէ
Եագըն փիսիրօթ Եանընտա Ր-
եզսէփտոնուն էօնիւնտէ գծնմուշ
լըէն էէթիշմիլէր :
10 Վէ փարաւոն Եագլաշընձա՝
Իսրայէլ օղուլարը կէօղէրինի
գալաըրտըլար , վէ իլթէ արա-
լարընտան Մըսըրլըլար կէլիյօր
իտի , վէ զայէթ իլէ գօրգտու-
լար · վէ Իսրայէլօղուլարը Բապ-
11 պա ՓԷրնատ էթմիշլէր : Վէ
Մովսէսէ ահմիշլէր քի՝ Մըսըր-
տա մէզարլար օ՛ղլտարդը իչիւն
մի պիզի չէօլաէ էօվմէյէ կէթիր-
սէն · պիզի Մըսըրտան չըգար-
մադ իլէ՝ պիզի պու էթմիշլին
12 Նէ՞ տիր : Մըսըրտա սանա՝ պի-
զի գոյմէր Մըսըրլըլարա գուվ-
լուգ էտէլիմ՝ զիրա պիզէ չէօլ-
տէ էօլմէքտէն իտի Մըսըրլըլա-
րա գուլլուգ էթմէյէ էվլա տըր
տէյէրէք՝ սէօյլէտմիյիմիզ սէօզ
13 պու տէյի՞լ մի : Վէ Մովսէս
գաւմնա տէտի · Գօրգմանն , տու-
րտուն , վէ Բապպըն պիզի պու
կիւն էաէձէյի խէչտարընը կէօ-
րիւն · զիրա պու կիւն կէօր-
մէյիճիսիզ Մըսըրլըլարը՝ էսկի-
տէն արթըգ պիր տահա կէօր-
մէյէճէք սինիզ : Բապպ սիզին 14
իչիւն ձէնք էտէձէք , վէ սիզ
տահա օլրսն :
Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի · 15
Գանա նէ՞ փէրէատա էտէրսին ·
Իսրայէլ օղուլարընա սէօյլէ քի՝
կէօչսիւնլէր : Վէ սէն ա՛տանը 16
գալարը , վէ էլինի տէնիզէն իւ-
զերինէ ուզատրագ՝ ծնու Եար · վէ
Իսրայէլ օղուլարը՝ տէնիզէն օր-
թասընտա գարատան Եէրրիւ-
սիւնէր : Պէն խէ , իլթէ պէն՝ 17
Մըսըրլըլարըն էիւրէկիւնին սէրթէ-
լէտէյիմ՝ , վէ ծնլարըն արարնա
վարալար · վէ պէն փարաւոնտա
վէ ծնուն ձիւմլէ օրտուսունտա՝
գօչուլարընտա վէ աթլըլարընտա
ի՛ղղէթլէնէյիմ : Վէ պէն փա- 18
րաւոնտա՝ գօչուլարընտա վէ աթ-
լըլարընտա ի՛ղղէթլէնմէյիմտէ ,
Մըսըրլըլար պիլէճէկտր քի՝ Բապպ
պէն իմ :
Վէ Իսրայէլէն օրտուսու էօ- 19
նիւնէ կիտէն Ուլահըն մէճէյի
գալդըգ՝ ծնլարըն արարնա կիթ-
տի · վէ պուլութ պիրէյի էօն-
էրինտէն գալդըգ՝ ծնլարըն ար-
արնա տուրտու : Վէ Մըսըր- 20
լըլարըն օրտուսու իլէ Իսրայէլ-
լիէր օրտուսունուն արասընտա
վարմադ իլէ՝ Մըսըրտըրտա պու-
լութ վէ գարանլըգ օլսու , ամ-
մա Իսրայէլիէրէ կէձէճէյին սյ-
արնըգ վէրմր խտ · վէ պիւթիւն
կէձէ պիրի պիրինէ Եագլաշմա-
մըլար :
Վէ Մովսէս տէնիզէն իւզերի- 21
նէ էլինի ուզաթտը , վէ Բապպ
տէնիզի պիւթիւն կէձէ՝ չէխտա
կիւնտօղուսու էէլի իլէ էիւ-
րիւթտու , վէ տէնիզի գարայա
տէօնտէրտի , վէ սուլար Եարըգ-
մըլար : Վէ Իսրայէլօղուլարը 22
տէնիզիզն օրթասընտա գարատան
էիւրիւտիւէր · վէ սուլար ծն-
լարըն սաղընտան վէ սօլտնտան
տիվար օլսու : Վէ Մըսըրլըլար 23

ծաղրը գովաբաններ. վէ փարաւոնեան ձիւնէն աթեղները՝ գօշուղները՝ վէ աթեղները ծնողքին արարչնա՝ աչխէնին օրհնասքնաս
24 եբրիւներէն: Վէ վադի՝ օձաս քի՝ սապահ նէվակէթինաէ Բապպ աթէչէն վէ պուղուճուն սիրէչինաէն Մըսըրըբներն օրտուսունա պադոր, վէ Մըսըրըբներն օրտուսունու սըգէչէթ
25 սաղոր: Վէ գօշուղներնէն թէքէրէքէրինի չգտարոր վէ ծնաղըր կիւձինէք իչէ Իւէրի սիւրտիւսու. Վէ Մըսըրըբներ տէմիչէր քի՝ Իսրայէլին Հօնիւնաէն գաչալըմ. զիրա Բապպ՝ ծնողր իչին Մըսըրըբներ իչէ ձէնք էտէյօր:
26 Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի. Էվինի տէնիզին իւղէրինէ ուզաթ, վէ սուլար Մըսըրըբներն իւղէրինէ՝ ծնողրն գօշուղըր իւղէրինէ՝ վէ աթեղներ իւ-
27 ղէրինէ տէօնէ: Վէ Մովսէս էվինի տէնիզին իւղէրինէ ուզաթը, վէ սապահ գարչը՝ տէնիզ քէնաի հիւէթինէ տէօնտու, վէ Մըսըրըբներ գաչար լաքէն ծնաս օղրատոր. վէ Բապպ Մըսըրըբներ տէնիզին օրհնասը-
28 նաս սիւդաի: Վէ սուլար տէօնէսու՝ գօշուղներ վէ աթեղներ՝ էտնի արապներնձաս տէնիզ կիւրէն փարաւոնեան ձիւմէ օրտուսունու հօրհնասիւդեր. վէ ծնաղրն պիրիսի պիւչ գալմասոր:
29 Ամմա Իսրայէլ օղուլներ տէնիզին օրհնասքնաս՝ գարապտան կիտէյդեր իտի, վէ սուլար ծնաղրն սաղընասան վէ սօղունասան
30 տիվար իտի: Վէ Բապպ օձ կիւնտէ՝ Իսրայէլի Մըսըրըբներն էլինտէն դուրհնասոր. վէ Իսրայէլ Մըսըրըբներ տէնիզին քէ-
31 նարընաս հօմիւշ կիօրտու: Վէ Իսրայէլ՝ Բապպէն Մըսըրըբներ իւղէրինէ էթմիչի ա՛զիմ իչէ կիօրտու. վէ գավմ Բապպան գօրգուսը՝ Բապպա վէ գուլոս Մովսէսի ինանտըլար:

ՊՍԳ ԺԱ

1 (Ա)լէհմ Մովսէս վէ Խորա՝ Յէլ օղուլներ Բապպա սուս իւլահիյի օգուտուլար, վէ աէօյլէյիպ տէմիչէր. Բապպա իլահն օգուչալըմ. զիրա ա՛զամէթ իլէ մուա՛զզամ օլտու. աճը վէ պէ-
2 նիճիսինի տէնիզէ աճաը: Բապպ՝ գուվվէթիմ վէ թէհափհիմ տիր, վէ պէնիմ խէլասըմ օլտու. Ալլահըմ՛ո տուր, վէ ծնա սէնտէր դըլամաղըմ. պապաոիրն Ալլահը տըր, վէ ծնու էհուձէլտէձէ-
3 յիմ: Բապպ ձէնք էրի տիր, ծնուն խամի ԵՀՈՎԱ տըր: Փա-
4 րաւոնան գօշուլներնը վէ օրտուսունու տէնիզէ աճաը. վէ ծնուն սէչիլմիչ ձէնքձիլերի Դըզղըլ տէնիզէ պաճաոլար: Օնլա-
5 րը էնկինէր էօրճաւէ. Ճաշկիպ տէրկիներ էնտիլեր: Սաղ էվին էա՛ Բապպ՝ գուվվէթէ իչէ ձէվնէ օլտու. սաղ էվին էա՛
7 Բապպ՝ աւէշմէնի էզտի: Վէ ա՛զամէթինին չօգուտուլու իչէ՝ սա-նա գարչը տուբանլարը իտարապ էթտին. զաղապլարնը կէօնտէրտին, ծնողրը սաման կիպի թէ-
8 չէփ էթտի: Վէ նէփէսինին իւփէյմէսի իչէ սուլար եղղընտըլար. ազընթըլար էղղին կիպի տուբտուլար. տէնիզին օրհնասքնաս էնկինէր տօնտուլար: Տիւշմէն տէտի. Գօվալայըմ՛ էէ-
9 թիչէ յիմ՛ էատմալար վիյլաչայըմ. ձանըմ՛ ծնլարտան աոյա, գէլճէմըմ չէքէյիմ, էվիմ՛ ծնլարը զատլի էտե: Եէվնն իչէ իւփիւբ-
10 տիւն, տէնիզ ծնլարը էօրճաւէ. զօրլու սուլարա գուրչուն կիպի պաճաոլար: Էա՛ Բապպ՝ աչ-
11 լահլարտաս տէնին կիպի քի՛մ

վար. աչեն կիսի ա՛ղիւքաւ
ձեղիլ Թէսպիտեայ հիւպէթ-
լա՝ միաձիւսաձեր գըլան քի՛մ
12 վար: Սաղ էլնի ուզամարն,
13 և ը ծնարը նուէթաս: Պա-
դարթարաղըն գամմը ի՛նայէ-
լնին իլէ գուշաղազաքն. գուա-
լ ըլնին իլէ ա՛ղիւ էյնին մէքնա-
14 նընա կէօնիւբարին: Գամմը
իշնախպ ալնրէշնէքէր. փըշ-
ըլար հէսալնին ապը նուէթ-
15 աս: Օլանմ Եզովմն պէյ-
լերն իղնիւրապէ ալուշնէքէր.
Մովաբըն գուարէթ ասխիպէրն-
նէն ալնրէմէ նուէթաճապ. Ա-
նաներն ձիւմէ ապքնէշէ ի երն-
16 յէհէքէր: Իւղերէրնէ գը-
գուս վէ ալնրէմէ ալուշնէք.
գօշնասն պէշխիպնիւնասն
նաշ քնալնէշնէքէր, նա գամ
մէն կէշնինձ յէաք, նա Բապպ,
նա պաս էալնակէյն գամմն կէ-
17 շնինձ յէաք: Օրերը կնիրէ-
ձնէքսն, վէ մրասընէն տաղն-
տա ծնարը ալրէձնէքսն, քնն-
ալնէ օնուգրամագա նախարդէն
մէքնանընտաս նա՛ Բապպ, սէ-
նէն էլնէրնէն պնտա էնիմ էյ
Մադաէսէսէ նա՛ Էփնեսէմ:
18 Բապպ էպէտ իւշ ապատա վա-
ալշաղրգ սիրնձնէք:
19 Զիրա փարաւոնն ամէլարը՝
գօշ ըլարը իլէ վէ ամէլարը ի-
լէ աչնէզ կիսի, վէ Բապպ
աչնէզին տաւլարընը իւղերնէրի-
նէ աէծնաէլսի. ամմա Իսրայէլ-
լին օղուլլարը աչնէզն օրնա-
սընտա գարատան նէսրնսալնէ-
լէր:
20 Իմմի Ահարոնան գըլ գարըն-
տաշը Մարիամ վէյղամագէրն՝
տայիրնէյն էլնին ալտը. վէ
ձիւմէն գարըլար տայիրնէյր ի-
լէ վէ բապպէր իլէ ծնարն ար-
21 տընձա չգրալտը: Վէ Մարի-
ամ ծնարտա ձեվատ վէրսի. Բապ-
պա իլահն օղուլտան, ղնրա ա՛-
զամէթ իլէ մուա՛զզամ օլտու.
ասէր վէ պնրնձնէնին ասնիզէ
ասէտը:
Ասնէն Մովսէս Իսրայէլ Գը- 22
զըլ ասնիզսէն կէօչնրտաս, վէ
Սուր չէօլնսնէ չգրալտը. վէ
իւչ կիսն չէօլսէ կէզամէյր, վէ
սու պուլմատըլտը: Վէ Սէնաա- 23
յա կէլսէքէրնիւռէ՝ Մէնաաէն
սուլարընտան իչէմէզէր խսի,
ղնրա ասէր խսիէր. ծնարն իչնէ
ծնարն ասընը Մէնաա գօսուէլտը:
Վէ գամ՝ նէ՞ իչնէմ սէչնէրնէ՝ 24
Մովսէսի գարշը մրրըլատնտը-
լտը: Վէ օ՛ Բապպա ֆնէրնաա 25
կէձսի. վէ Բապպ ծնա պիր ա-
ղաչ կէօսթէրտի, քի սուլարա
գօսուէղաս կիսի՝ սուլար Թսթ-
լըսնտըլտը: Օրատա ծնըլարա
գանուն վէ չէրսա՛թ վէրտի, վէ
օրատա ծնըլարը սընայըլսի սէսի.
Էչնէր սէն Բապպ Աչահընէն 26
սէօղնինձս սիգդամ իլէ սինկ-
լէչնսի՝ ծնարն նաղարընտաս տօղ-
րաս օլաճը իշնէր նսէն, վէ Թէն-
պնհնէրնինն գուշագ վնրտաս՝
ձիւմէն գանուն սրընը ագղար ի-
սէն, Մըսըրըն իւղնինէ սաղ
տըղըմ մա՛րազարըն հնչ պիրն-
սինի սէնէն իւղերնինէ սաղտա-
չամաղրմ. ղնրա սանա չնփա
վէրնէն Բապպ պէն իմ:
Ասնէն Էղնմէ հէլսիչէր. վէ 27
օրատա ծն իչնէ, ուս վուսնէսրը՝
վէ հէմիշ խուրմա ագաճը վար
խսի. վէ օրատա սուլարըն նա-
նընտաս գնտուէլտը:

ՊԱՊ Ժ.Զ

1 Ես Եղնմաէն հէօչնւսւ՝ Խս-
րայէլ օղուլլարընն ձիւմէն ձէ-
մաա՛թը Մըսրը սիգդարընտան
ջրգմալարընն իչնինձի պէնտաս՝
պէն ծն պէչնինձի կիսնիսնէ Ե-
զմ իլէ Էնիանէն պրտասընտաս
օլան Պէն էօչնսնէ հէլսիչէր:

2 Վ. Իսրայէլ օզուլտարընեն Հիւմ
լէ Հէմատ'ը չէօլտե՝ Մովսէս
գարչը վէ Ասարոնա գարչը մը
3 րըլտանըլար։ Վ. Իսրայէլ օ-
զուլտարը ընդարա ասխլէր։ Նո՛
ըսյոր՝ Ամորը ախյարընաա էթ
գազանըլարընեն պաշընաա օթուր-
աուզումուզաա՝ վէ ասյանէնէ
յեռէր էհմէր էհմէր իմիզա՛
Բապպեն էլի իլէ էօլտե խալը։
զիրա սիզի պուռ չէօլէ ջղտարը
նըզ, բի Հիւմի շուռ Հէմատ'ը
առնըգաան էօլտուրէսինիզ։
4 Վ. Բապպ Մովսէս ասար։
Իշլէ պէն սիզի կէօթաուն էր-
մէր Հասարըրըմ, վէ գաւմ չը-
գար՝ կիշի պէ կիշի լազըմ գանը
ասէ իրէ։ Հէյլէ քի Էվրահամ
աա Իսհաղըզ՛ը՝ Իակոբ Էֆ՛ը
էմ՛ի ասէ յինէ ընդարը պընայըմ։
5 Վ. վագի՝ օլտ քի ալճընէր կիշի-
ակ կէմիչիէրընեն Հաղրը չա-
պընար, վէ հէր կիշի ասէ իր
ախչէրինաէն իբի գամ օլա։
6 Վ. Մովսէս իլէ Ասարոն Հիւմ
լէ Իսրայէլ օղուլտարընաա ասխ-
էր։ Պուռ ախչամ պիչէնէր
պինիզ քի՝ սիզի Մըսըր ախյա-
րընաան չըգարան Բապպ տըր։
7 Վ. ատարէ՝ Բապպեն ի՛զիմի-
նի կէօրէնէլըսինիզ, Հիւն քի Բապ-
պա գարչը մըրըլտանըզընըզը
իլիմաի։ Իմմի պիզ քի՛մ իլ քի՛
պիզի գարչը մըրըլտանըզընընըզ։
8 Հէմ Մովսէս ասար։ Բապպ սի-
զի ախչամաա էէյէնէր էթ՝ վէ
ատարէ՝ ասյանէնէ յեռէր էթ
վէ ասարէ՝ ասյանէնէ յեռէր էթ
Բապպ սիզին ծաա գարչը մըրըլ-
տանըզընընըզ մըրըլմըյը իլիմ-
միչաիր։ ամմա պիզ քի՛մ իլ։ մը-
րըլտանըզընընըզ պիզի գարչը ան-
յիր, իլտա Բապպա գարչը մըրը։
9 Ընտէն Մովսէս Ասարոնա ան-
ար։ Իսրայէլ օղուլտարընեն Հիւմ
լէ Հէմատ'ընա ան քի՝ Բապ-
պեն Հուզուրունա Հապտըշընեն գիա
մըրըլմըյընըզը իլիմիչիր։
Վ. վագի՝ օլտու քի՝ Ասարոն 10
Իսրայէլ օղուլտարընեն Հիւմլէ Հէ-
մատ'ընա ասէղլէր իբինէ՝ չէօլ
ատուրու ասէնտուլէր, վէ իլճի
Բապպեն Հէլալի գուլտուրտաա կիշ-
լիէնտիս։ Վ. Բապպ Մովսէս 11
ասէղլէյիպ ասար։ Իսրայէլ օ- 12
ղուլտարընեն մըրըլմըյընը ի-
լիմիմ։ ընդարա ասէղլէյիպ ան-
քի՝ Ի՛նշամ Իսահաք Էֆ Հէյ-
Հէքսինիզ, վէ ատարէտատ Էր-
մէր իլէ ատյամադարընըզ։ վէ պի-
լէսինիզ քի՝ Աբրահամընըզ Բապ պէն իմ։
Վ. վագի՝ օլտու քի ախչամաա 13
պըլտըրճընընըզ չըգըպ՝ օղուլտու-
գամըստըգը։ վէ ատարէտատ՝
օղուլտունէն Էմրաքընաա չիմ ասյ-
չէնտի։ Վ. չիմին ասէչինմէսի 14
գազընտա իշլէ չէօլիւն Իւզէրինէ
իւչէբինաէ պիր ուֆաղ վուռ՝
Էբրին իւչէրինաէ գըբտըգը կիպի
ուֆաղ չէյ վար իտի։ Վ. Իս- 15
րայէլ օղուլտարը ծաա կէօրտիւ-
աէ, պիրի պիրինէ ասխլէր։
պուռ նէ՞ պիր, գիրա նէ օղուռ-
զունու պիլմէդիգէ իտի։ վէ Մով
սէս ծընտարա ասխի։ պուռ Բապ-
պեն պիզէ Էմմէք իշիմն վէբախ քի
Էմմէք պիր։ Բապպեն պիզէ Թէն 16
պիչ Էթմէք իչ չէյ պուռ տուր քի՝
Հէր քէս ծտաան Էէյէնէմ միգ-
տարի ասէվ իրէսինիզ։ Հէր պի-
րինիզ չատըրընտաա օլանտար ի-
չիմն ճանտարընընգն ատյընը իւզ-
րը տաճմ պաշընտա պիրէր օմմր
ալտընընգ։ Վ. Իսրայէլ օղուզ 17
լարը պէղյէճ Էյլէսինէր, վէ քիմի
ջօք՝ քիմի ազ տէվէրտաի։ Ամմա 18
օմմր իլէ Հօշտուքընէրինաէ՝ ջ-
ղուռ օլանգն արթմատը, վէ ատը
օլանգն Էքսիլմատի։ Հէր քէս Էէ-
յէնէյի միգտարի տէվէրտիշ ի-
պիլէր։ Վ. Մովսէս ծնտարա տէ- 19
տի քի՝ Հիշ պիր քիմսէ ծտաան
ատատահատէք ալտըգօմատըն։ Ամ 20

մա Մովսէսէ ասկնկլէմէյով՝ պա-
ղըլարը ծնան սապահաւոէ ա-
լըգօսուլար , վէ վէգ գուրթա-
նըպ գօգոս · վէ Մովսէս ծնըա-
21 բա տարըլըլը : Իմոի ծնու սա-
պահան սապահա հէր գէսգէն
ան էհյէհէյի միգտարի տէվ
շերիրլէր խոի · վէ կիւնէշ պը-
ղընձա՝ հէրը խոի :
22 Վէ վադի՝ օլտու-քի՝ ալթընձը
կիւնաէ լէքի գաթ էհյէհէք՝ է-
դի հէր պիրի իչուն իբիչէր օմը
ան-վէ-իրտիլէր · վէ ձէմաա՝թէն
ձիւմլէ պէչլէրի վարըպ՝ Մովսէ-
23 սէ խապէր վէրտիլէր : Վէ օ ան-
լարա տէսի՝ քի՝ Րապպէն ոէօյ-
էսէ՛յ պու տուր · Եարըն՝ Րապպ
իչուն բահաթլըլըղն ա՛զիպ շաբա-
թը սըը · վիչլէ-ձէ՛յինիզի վի-
շերին , վէ գայնաատաձաղընըզը
գայնաատըն , վէ ձիւմլէ սրթանը՝
քէնտիչէրինիզէ սաապահա սըը-
24 գայուպ հըմիզ էսին : Իմոի ծնու՝
Մովսէսին պուդուրտուղու կիւսի՝
սապահա սլըգօսուլար · վէ նէ
գօգոս , նէ տէ ծնտա գուրթ
25 օլտու : Վէ Մովսէս տէսի · Օ-
նու պու կիւն էհյին , զլրա պու
կիւն Րապպա շաբաթ սըը · ծնու
պու կիւն սահրատա պուդմադը
26 նըզ : Օնու ալթը կիւն տէվ
շերին · տոմա շաբաթ օլան էհ-
27 սինձի կիւնտէ պուդուդմադ : Վէ
վագի՝ օլտու-քի՝ էհսինձի կիւն-
տէ գաւմտան պա՛զըլարը տէվ
շերմէյ ջըգարլար , վէ պուդմա-
28 սըլար : Վէ Րապպ Մովսէսէ
տէսի · Նիյէ՞ սկը՝ թէնպհյէ-
րիմի վէ նօմոսլարըմը սապլտմադ
29 իսթէմէզլինիզ : Պագըն քի՝ շա-
բաթը սիզէ Րապպ վէրսի , օվ
ուէսէպսէն ալթընձը կիւնտէ սի-
զէ էքի կիւնլիւք էքմէք վէրիր ·
հէր-քէս մանալինտէ օթուրսուն.
էհսինձի կիւնտէ հիչքիմսէ մա-
30 հալինտէն ջըգմասըն : Վէ գավմ
էհսինձի կիւնտէ բահաթլընար:
իմոի Իսրայէլ էվի ծնուն սաբտը 31
Ման գօսուլար · վէ ՝ քէնտիչ
Թօխումտա կիսի պէչաղ՝ վէ լէզ-
գէթի պալը ը փիտէ կիսի իսի :
Վէ Մովսէս տէսի · Րապպէն 32
պուդուրտուղը չէյ պու տուր
քի՝ Պունտան սկը օմըր տօչսու-
րուն , քի տէվրլէրինիզճէ հըմիզ
օլտունա · Թա քի ծնըզ՝ սիզի Ս՛ը-
սըը տէյարըտան ջըգարարըզըմ
զէման՝ սիզի չէօլտէ էհսիրտի-
յիմ էքմէյի կէօրէյէր : Վէ Մով 33
սէս Ահարոնա տէսի · Պի՛ր տէս-
թի ալ , վէ իչինէ սկը օմըր տօ-
լուսու մանտնա գօ · վէ ծնու՝
տէվրլէրինիզճէ սագլանմադ ի-
չիւն Րապպէն հուզուրտունա գօ :
Վէ Ահարոն Րապպէն Մովսէսէ 34
էմր էյլէտիյի կիսի՝ ծնու սագ-
լանմադ իչիւն չէհաատէթին էօ-
նէվնէ գօսու : Վէ Իսրայէլ օ- 35
ղուլլարը մանտնայը գըրդ էրլ
էհտիյէր , Թա սաքին օլուռնմուշ
էհրէ կէլինճէյկտէ · մանտնա-
յը Թա Քանան տէյարըն սի-
նօրտունա կէլինճէյկտէ էհտի-
լէր : Վէ օմըր՝ էքմանըն ծն վույը- 36
նըն պկը վույը սըը :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ Իսրայէլ օղուլլարընըն 1
ձիւմլէ ձէմաա՝թը Րապպէն սէօ-
զիս իւղրէ՝ կէօչէրինէ կէօրէ՝
Սին չէօլինտէն կէօչտուկէր , վէ
Ռափիդիմտէ գօնտուլար · վէ
գավմ իչիւն իչէճէք տու հօգ ի-
սի : Վէ գավմ Մովսէս իլէ չէ- 2
քիշտ տէսի քի՝ Փիղէ տու վէր ,
քի իչէլիմ · վէ Մովսէս ծնըտա
տէսի քի՝ Պէնիմ իչէ նի՞չիւն չէ-
քիշէրսինիզ · Րապպը նի՞չիւն
սընտարսընըզ : Վէ գավմ օլտատա 3
սույա տուսատը , հէմ գավմ
Մովսէսէ գարշը միլրըլտանըպ
տէսի · Պիզի պուննո՞ւն իչիւն մի
Մըսըրտան ջըգարտըն , քի պիզի

վէ օղուլարըմըզը վէ սիւրիւճիլէրի-
միզին սուսուզլուգուման դըրսըն։
4 Վէ Մովսէս Բապպա Հիբր-
եաս էտիպ ասէմքի՝ Պու գավ-
մա նէֆիլէյիմ. ազ սահա՝ պէ-
5 նի Թաշարըլար։ Վէ Բապպ Մով-
սէսէ ասէմ. Գավմին էօնիւնէ
կէչիպ՝ պիլէնճէ Իսրայէլիլիթի-
յարըլարընան ալ, հէմ օլ ըր-
մադը վուրտուղուն ա՛սանը էվ-
6 նէ ալ վէ կիմ։ Իշմէ պէն Տէ-
ռընէգաէ գայանըն իւզէրինէ՝ օ-
րատա սէնին էօնիւնէ տուրու-
րում, վէ գայայա վուր, վէ օն
տան սուլար ջըդամագլար, վէ
գավմիչսին. վէ Մովսէս Իս-
րայէլին իվիթիյարըլարընըն կէօզ-
էրի էօնիւնէ էյլէ էյլէսի։
7 Վէ օ մահալին սաընը Մասա՝
վէ Մէրիպա գօսու, Իսրայէլ
օղուլլարընըն նիզա՝ էվհիքէրի
իչին, վէ Բապպը սընայըպ՝ Ա-
րամըզտա Բապպ վա՞րմը էօխսա
էօ՞գ մու սէսիքլէրի իչին։
8 Ընաէն Ամաղէկ կէլիպ՝ Ռա-
փիդիմէ Իսրայէլլէ ճէնճ էվ-
9 տի։ Վէ Մովսէս Յեսույա սէ-
մէ. Պիզի սաէմքէր սէչիպ՝ Ա-
մաղէկ իլէ ճէնճ էվմէյէ ջըդ-
էարըն պէն՝ Ալլահըն ա՛սասը
էլիմէ օլարադ՝ Թէփէնին պա-
10 շընտա տուրադաղըմ։ Վէ Յե-
սու Մովսէսին ծնա՝ Ամաղէկ իլ-
լէ ճէնճ էվմէյէ տէսիյի կի-
պի էյլէտի. վէ Մովսէս՝ Ահա-
րոն՝ վէ Ուր՝ պայըրըն Թէփէ-
11 սինէ ջըդարըլար։ Վէ վադի՝ օ-
ղուր իսի իչի՝ Մովսէս էլլէրինի
գալարըրագձա, Իսրայէլ էնէնէր
իսի. վէ էլլէրինի էնսիրսիքճէ,
12 Ամաղէկ էնէնէր իսի։ Վէ Մով-
սէսին էլլէրի ավըր օմագ իլէ,
իր Թաշ ալըպ ալթընտա գո-
պաուլար, վէ օ՝ իւզէրինտէ օ-
ղթուրտու. վէ Ահարոն իլէ Ուր՝
պիրի պիր եաճընտան վէ պի-
րի օպիր էտնընտան՝ ծնուն էլ-
էրինի տայաթտըլար, վէ էվ-
նէչ պաթընճայէտէք էլլէրի
պէրգէրար գալար։ Վէ Յեսու՝ 13
Ամաղէկի վէ օնուն գավմընը
դը-ճ աղզընտան կէչիրտի։ Վէ 14
Բապպ Մովսէսէ ասէմ. Պու-
նու զիքր իչիւն քիթապա եազ.
վէ Յեսուճուն գուլագլարընա
գօ, քի Ամաղէկին զիքրինի կէօ-
չիւն ալթընտան պիւթիւճէյէ
մահվ էտէճէյիմ։ Վէ Մովսէս 15
պիր մէզպահ եավտար, վէ ատը-
նը Եհովանիսի գէյուպ՝ ասէմ.
Ճիւն քի Բապպ Թախթընա էլ 16
գալարըրսըր, Ամաղէկ իլէ ոհվա-
ասէն ասվրէ Բապպըն ճէնկի օ-
լաճագ։

ՊԱՊ ԺԲ.

Վէ Մովսէսին գայնաթտաը 1
Մադիան քահինի Յոթոր՝ Ա-
լահըն Մովսէսէ վէ քէնսի գավ-
մը Իսրայէլէ ճիւմճէ էվթակչի-
նի՝ հէմ Բապպըն Մըսըրտան
Իսրայէլի ջըգարըպընը իչնի-
սի։ Իմսի Մովսէսին գայնա- 2
թտաը Յոթոր՝ Մովսէսին գա-
րըսը Սեպփօրայը ալըպ, օ՝ օ-
նու կէրի կէօնտէրաչքաէն ան-
դրա. Հէմ օնուն էքի օղլունու՝ 3
քի պիրինին սաը Գէրսամ ի-
սի, զիրա օ՝ Տիյարի ղուրպէթ-
սէ զարիպ օլտում տէսիճ իսի.
Վէ օ պիրինին սաը Եղիազար 4
իսի, զիրա փէդէէ. Պապա-
մընն Ալլահը եարըմճըմ օլտուպ՝
պէնի Փարաւոնուն գընճընտան
գուրթարար։ Իմսի Մովսէսին 5
պայնաթտաը Յոթոր հէմ օնուն
օղուլլարը վէ գարըսը Մովսէսէ
էվուճ՝ օնուն գօնտուուղու էէրէ
Ալլահընն տաղընտա կէլիպէլէր։ Վէ 6
Մովսէսէ ասէմ. Պէն պայնա-
թտան Յոթոր՝ սանտա գարըն իլէ
վէ պիլէսինճէ էքի օղլու իլէ կէ-
լիյօրում։ Վէ Մովսէս պայնա- 7

Թաստրը գարշջամաղա ջղտաը, վե
ծնա Թէմինիա էախ՝ ծնու էօվ-
սիս, վե պիրի պիրինին սապ ը
ղընը սոդուսի՝ չասըրա կիրուն-
8 լէր։ Վէ Մովսէս Բապպըն Ե-
թայէլին ե Թիւրիս փարաւոնա
վե Մըսըրըլըարա Ճիւմլէ հղլե-
սինի էվ եալսա մնալարա Ճիւմ-
լէ վագի՝ օլան զանհէթի հէմ
Բապպըն ծնլարը գուրթարար
զընը գայնաթասընա նագլէթ-
9 ա։ Վէ Յոհաբ՝ Բապպըն Ե-
թայէլի Մըսըրըլըարըն է ինանէն
խելաս էախ՝ ծնա էթակէյի Ճիւմ-
10 լէ էլէք իլիձն ուվինաի։ Վէ
Յոհաբ ուէսի՝ Իսրայէլ Մըսըր ը-
լարըն էլինանէն վե փարաւոնան
էլինանէն գուրթարան Բապպ
միւթէապիրիք օլաուն, օլ քի
գավմը Մըսըրըլըարըն էլի ալ
11 Թընաան գուրթարար։ Ընանի
պիլ լիմ քի՝ Եհուա Ճէհի՛ ալ-
լահ ըարաան պէյինէք սիւթ։ զի-
րա մնաղաւրընաղարը էհ յահ
12 Ճընաբաան իւմիձին օլաու։ Լմ
ան Մովսէսին գայնաթասը Յո-
հաբ՝ Ալլահ պիւմիձն հանինա
վե գուրթանըար կէմիրսի։ վե
Ուհարան վե Խարայէլին Ճիւմլէ
իմիձի յարըսը՝ Մովսէսին գայ-
նաթասը իլի Ալլահըն հուզու-
րունաա էքմէք էհմիյէ կէլսի-
լէր։

13 Վէ վագի՝ օլաու քի՝ էրթէսի
կիւնան Մովսէս գավմա շէրա-
ա՛թ էթմէյէ օթուրաու, վե
գավմ ատապհանան ախշամնատէք
Մովսէսին հանընտա տուրուր
14 խոլ։ Վէ Մովսէսին գայնաթա-
սը՝ ծնուն գավմա հէվ էթակի-
նի կէօրաիւքաէ՛ ատա։ Սէնինն՝
գավմա պու էթակիյին շէյ նէ՞
ափը։ նի՞չին սէն էաւընըզ օ-
թուրուրսան, վե Ճիւմլէ գավմ
ա պահանան ախշամնատէք էա-
15 նընաա տուրուր։ Վէ Մովսէս
գայնաթասընա ատէտ։ Չինն քի

գավմ՝ պանա Ալլահանն չէրա-
ա՛ս սօրմադա կէլիրըզ։ Չէնթա 16
ծնլարըն մնալահանիր օլաուգաս՝
պանա կէվիրէր, վե պէն պիր
պիրինին ապաօլնաա չէրաա՛թ
էախ՝ ծնէրա Ալլահըն գանուն-
լարընը վե նամահարընը պիլա-
րիրիմ։ Վէ Մովսէսին գայնա- 17
թասը ծնա ատէտ։ Սէնին էվ-
տիյին իչ էյի ատիր պիր։
Թահդիգան սէն իփրանըրսըն, 18
սէն ատ սէնինն իլէ պիրէ օլան
պու գավմատա։ զիրա պու իչ
ատնա ապըր պըր, ծնու սէն էա-
ղընըզ իձրա էահիմզինի։ Հապա 19
սէօզիւմիւ պինիքէ, ատնա նա-
սիհաթի էահիյիմ, վե Ալլահ ա-
ղընին իլէ օլըր։ Սէն գավմ ի-
չինն Ալլահըն էանիւնէ վարըզ՝
մնալահանիլարը Ալլահա սէն
ա՛րզ էյլէ։ Վէ ծնլարա գա- 20
նունլարը վե նամահարը էյրիմ,
հէմ ծնլարա էհուրիյէ՛ձլէրի
էօրու վե իշէյէ՛ձլէրի իչի պիր-
պիր։ Իմոի սէն Ճիւմլէ գավմ- 21
ատն իսրի՛ատա սահիպի ատէտ
էյր՝ Ալլահըն գօրգար՝ Թա-
մուլէսիրըզգատն իրրահ էահէր
հագգ քիմսէյէրէ սէչ, վե ծնլա-
րըն իւզէրինէ պին պաշըլար՝
հիւզ պաշըլար՝ էյնի պաշըլար
վե ծն պաշըլար նասպ էյլէ։ Վէ 22
ծնլար՝ հէր ատէտ գավմա շէրա-
ա՛թ էահ։ վե վագի՝ օլա քի՝
հէր պէօյիւք մնալահանիր ատնա
ա՛րզ էահէյիր, վե հէր քիւչիւք
մնալահանիա ծնլար շէրատ՛թ է-
ատ։ պէօյլէձէ ատնա հատըրատ
էյրիմէք իլէ՝ սէնինն իւզէրինէն
էէ՜ֆօ՜ խաֆիֆէահէյիր։ Էյէր 23
պու շէյլէ էահէր իսէն, վե Ալ-
լահ ատնա էմր էահէր իսէ, օ-
ղատ ապրանմադա գաարը օլուր-
սան, հէմ Ճիւմլէ պու գավմ
ատախ ռէհմէթի իլէ վէքիանլա-
րընա վարըր։

Իմոի Մովսէս գայնաթասը 24

նրան սեռալինիս սինկէմի , վե
25 հէր սեռակինի էյէսի : Վէ Մովսես Ձիւմէ Իսրայէլեան
իսէի՝ տատա տաշիսի տաեմէր սե
չիալ ծնլարը գամլըն իւզրինե
պաշտալ՝ Ըահ պին պաշտալ՝
Եիւզ պաշտալ՝ էլի պաշտալ՝
վէ ին պաշտալ նատալ էմի :
26 Վէ ծնլար հէր գէմուն գամնա
չէրատի էաէրլէր իսի . կիւՀ
մուսահամը Մովսես ա՛րղ է
աէրլէր իսի , վէ հէր քիւչիւք
մուսահամա ծնլար չէրատի է
27 աէր իսի : Ընտէն Մովսես
գաղնաթատըը սալը վէրսի , վէ
քէնսի վիլայէթինէ կիմսի :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Իսրայէլ օղուլլարը Մըսըր
սի յարընտան չըգմալարընըն իւ
չինՃիւ այրնատ՝ հէմսի օվ կիւն
սէ Սինա չէօլինէ կէլսիլէր :
2 Իտսի Ռաֆիդիմսէն կիւօչսիւ
լէր , վէ Սինա չէօլինէ կէլսիլ՝
չէօլսէ գոնատալար . վէ Իսրա
յէլ օրատա ատալն գարշընընտա
3 գոնատէ : Վէ Մովսես Ալահ
չըգտը . վէ Բատպ ծնէ ատղ
տան չաղարըպ սէտի . Ձտկոր
էվլինէ պէօյլէ սէյէսին , վէ Իս
րայէլ օղուլլարընա խտապէր է
4 սէսին . Սիզ՝ Մըսըրլըլարա էթ
սիյիմի կիւօրահինիզ , վէ նիՃՂ
սիզն գարԹալ գանատլարը իւ
զէրինէ գալտըրըպ՝ էտնըմա կէ
5 Թիւրսիմ : Վէ շիմսի էյէր հէր
վէՃՂ իլէ սէօղՃիւ սինկէյիպ՝
ա՛Հատմը հըմիզ էաէր իսէնիզ ,
Ճիւմլէ գավմլարատան՝ մահատա
պէհիմ օղուրատնուզ . զնրա պիւ
6 Թիւն եէր պէհիմ սիր : Հէմ
սիզ պատաքատհինլէր վատիչատ
լըը՝ վէ ա՛զիզ Թագիխկ օլը ը
սէնուզ . Իսրայէլ օղուլլարընա
սէյլէ յէՃէյին սէօզլէր պո նլար
տըր :

Իտսի Մովսես վարըպ՝ գավ 7
մին իհէԹիյարլարընը չադրըպ ,
վէ Բատպրն ծնա պիւ Ձիւմէ
էմր էՃատի սէօզլէրինէ
գոսսա : Վէ Ձիւմէ գավմ՝ սիր 8
սէն Ձէվատ վէրիպ տէօնլէր քի՝
Բատպրն Ձիւմէն սէյլէսինի
իՃրա էսէՃէյիզ . վէ Մովսես
գավմէն սէօզլէրինի Բատպա
սէօճաէրսի :

Ընտէն Բատպ Մովսես սէ 9
սի . Իչիմ պէն՝ սանա սիր
պուլութսուն գարանլըղընատա կէ
լիրիմ , քի պէն սէնինլէ սէյ
լէշսի յիմսի՝ գավմ իշիտէ , էմմ
տատի էպէտսէն սանա իմանտ
ղար . վէ Մովսես գավմէն սէօզ
լէրինի Բատպա իՃատէ էյլը
սի : Վէ Բատպ Մովսես սէ 10
սի . Գավմա վար , վէ ընլարը
պու կիւն վէ էարըն Թապսիա
էյլէ . վէ էվլապլարընը էայ
գասընլար , վէ իչլինՃիւ կիւն 11
իչլէն հաղըր օլսունլար . զիրա
իչլինՃիւ կիւնտէ Բատպ Ձիւմ
լէ գավմէն կիւօղլէրի էմինտէ
Սինա տաղընըն իւզէրինէ էնի
Ձէք սիր : Վէ սէն գավմէն էվ 12
րատՃընա սինօր գօյուպ՝ սէյ
սին . ՉԷնտինէզլի տաղա չըգ
մագսան՝ ծնա ն քէնարընա սի
լէ տօգանմագսան տագընըն .
տաղա հէր տօգանան՝ էլսէյԹիլ
էօլսիւրիւլէ : Օնա էլ տօգան 13
մայա . զնրա փօֆանա մի Թըլ
գա Թագղանա , էա օգ իլէ տաչ
լանա , հայվան օլսուն լինսան
օլսուն՝ եաշամայա . ծնլար տաղա՝
պորունուն սէտի ուզրան սիր
սինսէ չըգալար :

Իտսի Մովսես տաղտան գավ 14
մո էնիպ՝ գավմը Թագսիա էյ
լէտի , վէ էվլապլարընը հայգա
մըլատ : Վէ օ՝ գավմա սէտի . 15
ԻչլինՃիւ կիւն իչլէն հաղըր
օլսուն , գարըյա եագլաշմատ :
Վէ վագի՝ օլսու քի՝ իչլինՃ 16

ՊԱՊ Ի

1 Ես Աբրահամ ձիւմէն սու սեզ-
լէրի սէյլէյիսլ տէսի • Սէնի
2 Սրսըրը տիյարընատն՝ գուլլուգ
էվլինտէն ջըգարան Աբրահըն Եհո-
վա սէն իմ :
3 Պէնիմ հուզուրումտա՝ սէ-
նին ղայրը ալահլարըն ալմա-
սըն :
4 Գէնտինէ ոյուլմուշ փուէթ՝
էօգարըտա կէօքտէ՝ ետ աշաղա-
տա էերտէ՝ ետ էերին ալթըն-
տաքի սուլարտա օլան էէյլերին
հէչ պիր պէնզէյիշինի էափա-
յասըն • Օնլարա սէճտէ գըլ
մայասըն , վէ օնլարա ի՛պատէթ
էթմէյէսին • ղնրա պէն Աբրա-
հըն Բասպ՝ պէնտէն ի՛զրահ է-
տէնէէրէ պադշահրնը
օղուլլարըն իւզէրինէ իւչհնձիւ
վէ տէօրտհնձիւ սիլսիլէյէտէ
էօգլայան ղայուր Աբրահըմ • Վէ
պէնի սէվինէրէ վէ թէնապհէլէ-
րիմի սագլայանլարա պին սիլսի-
լէյէտէ իհսան էտէրիմ :
7 Պէնին Աբրահըն Բասպըն իս-
տինի պօշ էէրէ աղըձա տըմայա-
սըն • ղնրա Բասպ՝ օնուն իսմի-
նի պօշ էէրէ աղըձա ալանը վաբ
Թուէմտ :
8 Շաբաթ հիւնիւնիւ ֆիլբրին-
տէ Թուէթ , քի օնու ա՛ղնղէյէ-
սին : Աղթը հիւն չալըշըպ՝ հէր
9 իշնի իշէ • Ամմա եէտինձի
10 հիւն՝ Աբրահըն Բասպըն շաբա-
թը տըր • հէչ իշ իշէմէյէսին ,
էէրէք սէն՝ էէրէք օղլուն՝ էէրէք
դըղրն՝ քէօղէն վէ խալայըղրն՝
էէրէք տավարըն՝ էէրէք գաւու-
ղըրընտա օլան ղարիպհն : Ձնրա
11 Բասպ էէօյիւ վէ էերի՝ տէնհղի՝
վէ օնլարտա հէչ օլանղրը աշ-
թը հիւնտէ էտիւտը , վէ էե-
սինձի հիւնտէ լուհաթըհնտը •
սու խուսուստան Բասպ շաբաթ

ձիւ հիւնտէ սապահ օղունձա ,
հիւրհւթիւղը վէ շմհէքըր վէ
տապրն իւղէրինտէ պիր գօյու
պուղուղ վէ ղայէթ գուվվէթհղ
պօրտ սէտատը օլտու , վէ օր-
տուտա օլան ձիւմէն գավմ տիթ-
17 րէր իտի : Վէ Տովսէս գավմը
օրտուտան՝ Աբրահըն խաթիգպա-
լինէ ջըգարաը • վէ տաղրն աչ
18 Թընտա տուբտուբար : Վէ Սի-
նա տաղը՝ Բասպ օնուն իւղէրի-
նէ աթէչ իչէ էնտիյի էձիլտէն
պիչ քիւրնյէ սիւթէր իտի • վէ
Թիւթիւնիւ քիւրնտան Թիւթիւ-
նիւ կիսի ջըգար իտի , վէ պիւ-
Թիւն տաղ ղայէթ իչէ տիթրէր
19 իտի : Վէ վագի՛ օլտու՝ քի՝ պօ-
ղումնուն սէտատը կիթտիքճէ ղա-
յէթ իչէ գուվվէթհչէնտիրտի ,
Տովսէս սէօյէտի , վէ Աբրահ
օնա պիր սէտա իչէ ձիվապ վէր-
20 տի : Վէ Բասպ՝ Սինա տաղը
իւղէրինէ տաղրն պաշընա էնտի •
վէ Բասպ Տովսէսի տաղրն Թէ-
փիսինէ չաղրտը , վէ Տովսէս
21 ջըգտը : Վէ Բասպ Տովսէսէ
տէտի • Էն՝ գավմա խիթապ է-
լէ , քի օլմայա կէօղմէք իչհն
Բասպա տօղրու սինօղրու աշա-
լար , վէ օնլարտան պիր ջօղու
22 տիւշէ : Վէ Բասպա եագլաշան
քէահհնիւշէր պիչէ Թագտիս օլ
սունլար , քի օլմայա Բասպ օն-
23 լարա հիւձիւմ էտէ : Իմտի Տով
սէս Բասպա տէտի • Գավմ Սի-
նա տաղընա ջըգտմազ • ղնրա
սէն պիչէ խիթապ էտիպ տէտին
քի՝ Տալա սինօղ գօ , հէմ օնու
24 Թագտիս էյլէ : Վէ Բասպ օնա
տէտի • Վա՛ր՝ էն , վէ սէն Ա-
հարոն իչէ պէրապտէր ջըգ • ամ-
մա քէահհնիւշէր վէ գավմ Բասպ-
պա ջըգտմագ իչհն սինօղրու աշ-
մայալար , քի օլմայա օնլարա
25 հիւձիւմ էտէ : Վէ Տովսէս
գավմա էնտի , վէ օնլարա սէօյ-
լէտի :

կիւնիւնիւ միւպարէքլէտի , վէ
ծնու ա՛զիզլէտի :
12 Պաթանա վէ անանա ի՛զդէթ
էլլէ · Թա քի Ա֊լլահըն Բաթպ
սանա վէրթի էէրին իւզէրին·
տէ սէնին ի՛մրիւն ուզուն օլա :
13 Գաթլ էթմէյէսին :
14 Ջինա էթմէյէսին :
15 Խըրսըզլըգ էթմէյէսին :
16 Գօնշուդա գարշը եալան չէկա֊
տէթ էթմէյէսին :
17 Գօնշուտան էվինէ արզու էթ֊
մէյէսին · գօնշուտան գարշը֊
նա եա գուշտա եա խալայըզը֊
նա եա էջրիւզիւնէ եա էչէյինէ՝
վէ գօնշուտան հիչ պիր չէյինէ
արզու էթմէյէսին :
18 Վէ Ճիւմլէ գաւմ՝ կիւրիւշ
Թիւրքի վէ շիմշէքլէրի վէ պօղու֊
նուն սէտասընը վէ տաղըն տիւթ֊
տիւյիւնիւ կէօրիւրլէր իտի · վէ
գաւմ կէօրտիւքտէ՝ տիւթուկիպ
19 իրադատան տուրտուլար · Վէ
Մովսէս տէսիւէր քի՝ Պիզիմ
իլէ սէն սէյիշէ , վէ տինկլէրիզ ·
տամա պիզիմ իլէ Ա֊լլահ սէյ֊
20 լէշմէսին , քի հօլմէյէլիմ : Վէ
Մովսէս գաւմա տէտի · Գօրդ֊
ման , զիրա Ա֊լլահ սիզի սընա֊
մագ իչուն՝ վէ ծնուն գօրգու֊
սու հընիւնիւզտէ օլմագ իչուն
հնտի , քի կիւնահ էթմէյէսի֊
21 նիզ : Իմտի գաւմ ուզագտան
տուրտու · վէ Մովսէս Ա֊լլահըն
օլտուրտու գօյու տումանա եագ֊
լաշտը :
22 Վէ Բաթպ Մովսէսի տէտի
քի՝ Խարայէլ օղուլլարընա պէյլէ
տէյէսին · Սիզ կէօրտիւնիւզ
քի՝ սիզին իլէ կէօքատէն սէյրէշ
23 տիմ : Պէնիմ իլէ պէրապէր կիւ֊
միւշ ալաճաղլար եաւմայասընընըզ ·
հէմ քէնտիլէրինիզի ալճուն ալ֊
24 լահլար եաւմայասընընըզ : Պանա
Թօփրագտան պիր մէզպահ եա֊
փասըն , վէ ծնուն իւզէրինտէ
պիւԹիւն եանմալարընը վէ սէ֊
լամԹ գուրպանլարընը՝ գօյուն֊
լարընը վէ սըղըրլարընը պօղազ
լայասըն · խամիմ հէր զիւքր էտէ֊
ճէյիմ մանտալտէ՝ սանա կէչէ֊
ճէյիմ , վէ սէնի պէրէքէԹլէ֊
յէճէյիմ : Վէ էյէր պանա 25
Թաշտան մէզպահ եափար խէն ,
ծնու եօնուլմուշ Թաշտան պինա
էթմէյէսին · զիրա իւզէրինէ
տէմիր գալէմ գալարընը խէն ,
ծնու նափաք էտէրսին : Վէ 26
մէզպահլըմա պատամագլար իլէ
չըգմայասըն , քի ծնուն իւզէրի֊
նէ չըփլագլարընը աչըլմայա :

ՊԱՊ ԻԱ

Վէ ծնլարըն էօնիւնէ գօյա֊ 1
Ճաղըն չէրիա՛Թալար պունլար
սընը · Պիր Ի՛պրանի գուլ էտին֊ 2
տիյին զէման , օ՝ ալԹը Եըլ խըզ֊
մէԹ էտէ · վէ եէմինճիմինտէ
Ճապա ազատ չըգա : Էյէր եա֊ 3
լընըզ կիրտի իսէ , եալընըզ չըգա֊
էյէր գարը սահիպի իտի իսէ , գա֊
րըսը տա պիլէմինճէ չըգա : Էյէր 4
էֆէնտիսի ծնա գարը վէրտի տէ՝
օ ծնա օղուլլար եա գըզլար տօ֊
ղուրտու իսէ , գարը իլէ չո֊
ճուգլարը էֆէնտիսինին օլալար ,
վէ օ եալընըզ չըգա : Ամմա է֊ 5
յէր գուլ սեյլէյիպ , էֆէնտի֊
մի՝ գարըմը վէ օղուլլարըմը սե֊
վէրիմ , ազատ չըգամամ տէր խ֊
սէ · Օլտէմ էֆէնտիսի ծնու հա֊ 6
քիմլէրէ կէօթիւրէ , վէ ծնու գա֊
փուդա՝ եա գափուճուն սէօվէ֊
սինէ եագլաշտըրա · վէ էֆէն֊
տիսի ծնուն գուլաղընը պիշ խ֊
լէ տէլէ , վէ օ ծնա էպէտէն
գուլ օլա :
Վէ պիր քիմսէ գըզընը խա֊ 7
լայըդլըդա սաԹտըգտա , օ՝ գուլ֊
լարըն չըգտըգլարը կիպի չըգ֊
մայա : Էյէր օ՝ ծնու քէնտինէ 8
նիշանլամըշ օլան էֆէնտիսինին
կէօզիւնէ պէտ կէօրիւնիւր խ֊

ան , ծնու Ֆիտա էթամիբէ . ծնա զաար էթամէլ իչէն՝ ծնու Եաա գավմա սաթմադա գաաիբ օլմա-
9 յա : Վէ էյէր ծնու քէնաի օղ լումանհէզրաաթ իսէ , ծնա՝ գըզ լարըն չէրիա՝ Թընձա ա՛մէզ էյ-
10 լէյէ : Էյէր օ՝ քէնաինէ պաշ գաաընը ալըր իսէ , պունուն նա-Ֆիգաաընը՝ Եավաալընը վէ ան-
11 չէք հագգընը քէոմէյէ : Վէ էյէր ծնա պու լուչ չէյլ իմրա էթմէզ իսէ , ալամ՛ դըզ Ճանպա ագչըսը ջըգա :
12 Աամէմ վուրաղ Եօլսուբէն՝
13 էլհէմդ Եօլսուբուն : Ամմա գաան իլէ օլմայըա՝ ծնուն էլինէ Ալլահ լաութ կէթիրսա իսէ , ամնա պիր մէքեան Թա՛յին Եան-
14 յիմ՛ , քի օ՝ օղլայա գուչսուն : Լա՛ քին պիր քիսինէնին՝ գէնջ ան-նա գաղաղը օլուպ ծնու հէվէ իլէ Եօջսուրուր իսէ , ծնու մէզպա-
15 հընմաան ալաալը , քի Եօք : Վէ պաղաալընը Եա անաալընը ան-յէն՝ էլհէմդ Եօլսուբուն :
16 Վէ աաէմ չալան ծնու ան Թաղ իսէ ան՝ էլհէմդ Եօլսուբուն իսէ ան՝ էլհէմդ Թօլսուբուն :
17 Վէ պաղաալընա Եա անաալը-նա ան-չէյն՝ էլհէմդ Եօլսուբուն-
18 Վէ պա՛ղը քիսինէլէր նիզա՛ Եաէր էքէն , պիրի ալդաաաընը Թաշըլէ Եա Եաէմուբ իլէ վուր-աուգաա , ո Եօլմէզ՝ իլգա ան-
19 յէ ալուչէր իսէ . էյէր գալդար ան՝ ան-յէնէը իլէ Թաշլաաէ կէ-ղէր իսէ , վուրան աուչաուզ օ-ղա , Եաղընըզ ծնուն իչինէն գալ-ալգընը Եօտէյէ , վէ ասաղա-նաաէք Թիմար էթմադ :
20 Վէ պիր քիսինէ՝ քէօչէնինի Եա խալայըղընը ան-յէնէը իլէ վու-րուպ՝ էլի ալձնաա Եօլնուր իսէ , ծնաան էլհէմդ ինԹիգամ՛ ա-
21 ղընա : Ամմա էյէր պիր կիչի Եա էքի կիչի Եաշար իսէ , ինԹի-գամ՛ աղընմայա . գնրա ծնուն ագչէսի պիր :
Վէ պա՛ղը քիսինէլէրին չէքիշ- 22
պէքէրի Եանաան՝ պիր կէպէ գաղրյա վուրաուրուպ աա Եվա-ալընը ան-չէյրէրէք իսէ , պիր գի-չան վագը՝ օլմադընը աուրէթ-ան , օ՝ քէնաի իւզէրինէ գաղը-նէն գաՃաագը աա-ագղը ՄիգԱաըլի Ճէրիմէ չէքէ , վէ Հաքիմլէրին 23
Հուքմունէ կէօրէ վէրէ : Ամմա էյէր գիչան վագը՝ օլուր իսէ , Ճան պէտէլինէ Ճան՝ կէօզ պէտէլինէ 24
կէօզ՝ անչ պէտէլինէ ան՝ էլ-պէտէլինէ էլ՝ ադաղ պէտէլինէ ադաղ՝ Եագը պէտէլինէ Եագը՝ Եարա 25
պէտէլինէ Եարա՝ պիրի պէտէլի-նէ պիրի իլէ Եաա Եաէմին :
Վէ պիր քիսինէ քէնաի գաա- 26
լունուն կէօզիէնէ Եա խալայը-ղընըն կէօզիէնէ վուրուպ՝ ծնու ադաղամլադ իսէ , ծնու՝ կէօզիա-նինուն պէտէլինէ ադաա ադը վէ-րէ : Վէ էյէր գաալունուն ան- 27
չինի Եա խալայըղընըն ան-չինի ան-չուրուր իսէ , ծնու ան-չի պէ-տէլինէ ադաա ադը վէրէ :
Վէ պիր Եօբուզ՝ պիր էբէյի 28
Եա գաղրյը պաչունուզա իլէ վու-րուպ Եօլսուբուր իսէ , Եօբուզ էլհէմդ Թաշլամա , վէ էմի էննիմէյէ . ամմա Եօբուզնուն աահիպի աուչաուզ օլա : Լաքին 29
էյէր Եօլ իւզ ան-չէն Եօմէ կինա-ան՝ պէրու վուրուպ իսէ , վէ աահիպինէ պիլսէյիլսէյ՝ ծնու ադաղամամադ իլէ պիր էբէյի Եա գաղրյը Եօլսուբուր իսէ , Եօբուզ Թաշլամա , վէ աահիպի ադամի Եօլսուբուն : Էյէր իւ- 30
զէրինէ ան-յէմ ադղընը իսէ , Ճանընըն չինաադը իչէն ծնուն իւզէրինէ հէր նէ միգադը ադը-նը իսէ՝ Եաա էյլէյէ : Նա 31
պաչունուզա իլէ էբէյէ Եա գըզ Եվադա վուրուր իսէ , ծնա պու չէրաա՛Թ իւզրէ օլմնա : Էյէր 32

հօքիւզ պիր գուլա կա խալայը-
ը պուշնուզա իչէ վուրուզ ի-
ա՛, ծնգարդն սահիպնէ օձուզ
չէք կիւմիւշ վէրէ, վէ հօքիւզ
Թաչչա։
33 Վէ պիր քիմսէ՝ պիր գուչու
աչար խա՛, կա պիր քիմսէ պիր
գուչու գաղար տա՝ ծնու հօքի-
մէզ խա՛, օղայա հօքիւզ կա ե-
չէք սիւչիւչիւ սուրկիմսէ, զա-
լարը գուչուներն սահիպի չէ-
34 քիս՝ ծնգարդն սահիպնէ ապչէ
վէրէ · վէ հօզիւշ ծնուն օղա։
35 Վէ պիր քիմսէնին հօքիւ-
զիս՝ գծնշուսունան հօքիւզնէնիս
վուրուզ հօզուն բաիւքսա՛, պիրի
հօքիւզնիս սաճաղար, վէ գըլմէ-
Թինի փայտաչալար, վէ հօզիւշնիս
36 սահի փայտաչալար։ Ա՛մմա հօ-
քիւզնէն պիչն հէմի կիւճսէն
պէրու վուրուձնու օղուզու պի-
լինմիչ իքէն, սահիպ ծնու սապ-
լամասրը սուրկիմսէ՝ հզպէմի-
Թի հօքիւզնէն պէճէվինէ հօ-
քիւզ հօսէյ, վէ հօզիւշ օ-
նուն օղա։

ՊՍՂ ԻԲ

1 Պիր քիմսէ հօքիւզ կա գո-
չուն ջաղար՝ ծնու պօզաղար ի-
ա՛, կա սաճար խա՛, պի՛ր հօ-
քիւզնէն պէճէվինէ պիչ հօքիւզ
վէ պի՛ր գուչուսուն պէճէվինէ
2 սէօզի գուչուն հօսէյ։ Ա՛յդր
պիր խըրսըզ հվճէվիքսաճ պու-
լունուր խա՛, վէ վուրուղուղ հօ-
զիւր խա՛, ծնու վճրան գանղը
3 սայրմայա։ Ա՛յդր իւղէրինէ
կիւնիչ սօզմուշ խա՛, ծնու վճ-
րան գանղը սայրմա · պիչ Թէ-
մամ հօսէյ պիրիր խալ, էյդր
հիչ պիր չէյն հօպ խսէ խալ, օղ
սէմ ջաղրըղը չէյ կզնուն սաճը-
4 լասրնիր խալ։ Ա՛յդր ջաղրըղը ե-
լինսէ հէր վէճՀ իւչ պիրի պու-
լունուր խա՛, հօքիւզ օղասէն հ-
չէք օղասէն գչյան օղասէն՝ ծնու
իքի գաճ հօսէյ։
Պիր քիմսէ պիր Թաղրա կա 5
պիր պաղ օՀճասրը խա՛, կա՞նի
հայվանրնը տաղ վէրիր սէ պիր
ախէրին Թաղրասրնաս օՀճասրը
խա՛, քէնաի Թաղրասրնէն էն ե-
չէյ հաճուրչանան՝ վէ պաղրնէն
էն էյ հաճուրչանան հօսէյ։
Ա՛Մհչ ջաղրա՝ ախքինչէրիս օղաղար 6
խա՛, վէ սէմիմ հըրրսրը՝ կա
պուղաղայ՝ կաիսա Թաղրա կա-
նաղ խա՛, աՀճէչի հագան՝ կա-
հըրս պիչ Թէմամ հօսէյ։
Պիր քիմսէ գծնշուսունա սաղ- 7
լամագ իչնէն կիւմիւշ կա դաղրղը
վէրախքան՝ օղ քիմսէնէն էվվնսէն
ջաղրըղը խա՛, էյդր խըրսըզ պու-
լունուր խա՛, իքի գաճ հօսէյ։
Ա՛յդր խըրսըզ պուլունմագ ի- 8
սէ, օղսէմ էվնէ սահիպի գծն-
շուսունան մաղինէ էվնի ուզաՂի-
մասրզընը խապտ ԷՐՆԷ իչնէն
հագիմէրէ կհօՂիւրիւչ։ Էյդր 9
կէճնէ նահագրզըն սա՛ղաղը
հագդընտա՝ կէրէկ հօքիւզ կէրէկ
հչէք կէրէկ գչյան կէրէկ կաղաղ
հագդընտա, պէրինէ՝ ծնու պէնիմ
պիր սէսէյն հէր զայդ օղմուչ
նէհանէ հագդընտա, իքի Թաղրա-
չինէն սա՛ղաղը հագիմէրէ էՀնիւ-
նէ կհօՂիւրիւչ · հագիմէրը՝ քի-
մնէ իւղէրինէ հիւքմ հսէյրչէր խ-
սէ, գծնշուսունա իքի գաճ հօ-
սէյ։
Պիր քիմսէ գծնշուսունա հ- 10
չէք՝ կա հօքիւզ՝ կա գչյան՝ կա
հէր նէ հայվան օղաղր խսէ՝ սապ-
լամագա վէրախքսէ, օ հօզիւր՝
կա սաղամՀճրզը՝ կա սիւչիմնէ-
մէն սիւրիւչիւր սէ կիչօրնէ հօզ
խսէ, գծնշուսունան մաղինէ հ- 11
լինի ուզաՂիմասրզընա՝ իքիսինին
ագաղընտա Ղասղըն նէմիրի օղ
սուն · վէ մալ սահիպի գաղաչ
հսէ, վէ օ՛ հօսէյ։ Ա՛մմա 12
էյդր Թահդիգան ծնուն հանդըն-

սան չալընմըշ խսէ , օ՝ սահիպի-
13 նէ էօսէյէ : Էյէր էըրթըձը ճանաւարտան վարէչէնի խսէ , օնու խոպաթ իչլուն կէթիրէ . վարէչէնիչլի էօսէմէյէ :
14 Վէ պիր քիմսէ գօնշուսուն-սան հայըն էօսիւնճ ալըրգաս , սահիպի պիչէսինճէ տէյիլ իքէն՝ սագաթլանըը էս էօլուր խսէ ,
15 օ՝ էլպէթթէ էօսէյէ • Ամմա սահիպի պիչէսինճէ խսէ , էօսէմէյէ • Էյէր քիրա նէ ալընսը ի-սէ , քիրասընա սայըլա :
16 Վէ պիր քիմսէ եավուգլու օղ մայան պիր գըղը ալտասընա՝ օ նուն իչէ եաթաը խսէ , էլպէթթէ օնա՝ քէնտինէ գարը տէյիս
17 մէհր գըյմէթի գըյսըն : Էյէր օնու պատասը օնա վէրմէյէ մուէթտագա իմթինա՝ էտը ի-սէ , օնա գըղլարըն մէհրի միւ-ճիսլինճէ ապչէ վէրէ :
18 Պիւյիւճիւ գարըյը եաշսթա-մայասըն :
19 Հայուան իչէ հէր եաթան քիմ-սէ՝ էլպէթթէ էօսիւրիւչէ :
20 Եալընըզ Եհովասան մո՛տա՝ ալտահլարա գաբուսան էտէն՝ հէ-լաք օլմընա :
21 Վէ գարիսկէ սըգլէթի վէրմէ , հէմ օնա զուլմ էթմէ • գիրա սիզ դէ Մըսըր սիյարընտա գարիսկ
22 իսինիզ : Տուզ գարըյա վէ հօք-
23 սիւզէ սասա ճէնճիա վէրմէն : Էյէր օնլարա պիր վէճ իչէ ճէ-ճիա վէրիր իսէն , պանա էլպէթ-թէ ճիբրաատ էթտիքլէրի զէմանի՝ օնլարընը ճիբրաատընը հէր վէճ
24 իչէ իշտէճէյիմ • Վէ գազա-պատ Թուէթուշտա՝ սիզի գըղըճ իչէ էօլտիւրէճէյիմ • զէ գարը-լարընըզ տուշ՝ հէմ եվլատլարը-նըզ հօքսիւզ օյնամագ :
25 Էյէր գավմընտան եանընտա օյան ճիագիրէ ապչէ էօսիւնճ վէ-րիր իսէն , օնա մուա՛մէլէճի կի-պի օլմայասըն • իւզէրինէ ճիա-

հիզ գօմայասընըզ : Էյէր պիր 26
վէճ իչէ գօնշուսուն էվլատլընը րէհն իչլուն այրը խսէն , օնու կիւնէհ պաթմազտան օնա հէրի վէրէսսին : Չիրա օ օնուն եալը- 27
նըզ էօրթիւսիւ տիւր , տէրիսի-նին էվլատը այրը • նէ՞ իչէ եաթ-սըն • վէ վագի՛ օլա քի՝ պանա ճիբրաատ էտէր խսէ , իշտէճէ-յիմ • զիրա պէն մէրհամէթլի իմ :
Հաբիմէլէրէ սեյմէյէսին . վէ 28
գավմընըն պէյլէրինէ լանէթ էթմէյէսին :
Սէնին էթթիյիզ մէյվէլէրի- 29
նին վէ ճէնաէրէնին Թուրճիան-տալարընը կէճիքթիրմէյէսին • օղուլլարընըն իւչ տօղուշլարընը պանա վէրէսսին : Էօքիւզլուն ի- 30
չինճէ վէ գօյունուն իչլուն գօնի պէյլէ էտէսսին • Եէտի կիւն ա-նասը իչէ օլուա՝ սէքիզինճի կիւն-սէ օնու պանա վէրէսսին :
Իմոի պանա՝ ա՛զիզ ատէմլէր 31
օլասընըզ • վէ սահրատա ճա-նաւարտան վարէչէնիլէն էթի-նի եէմէյէսինիզ • օնու քէօփէք-լէրէ աթաասընըզ :

ՊԱՂՊ ԻԴ

Աբրահամաղ Խսահագի գաղու- 1
էթմէյէսին • Եալան շահիտի օլմագ իչլուն՝ էարատաղ իչէ պէ-րատակէ էլինի գօմայասըն : Գէմ 2
լիք էթմէք իչլուն ջօգլուէտա ոչ-մայասըն • վէ տա՛վատա չէրա-ա՛ՐԸ չէվիրմէք իչլուն ջօգլարա Թարաճիկիրլիք էտէրէք ճէվապ վէրմէյէսին : Հէմ ճիագիրէ տա- 3
վասընտա միւսա՛տէ էթմէյէ-սին :
Տիւշմէնլինին էօքիւզլունէ էա- 4
էչ չինէ ավարա կէզէր իքէն րասթ կէլիր իսէն , օնու էլպէթ-թէ օնա ատօնտէրէսին : Սէնտէն 5
իքրահ էտինին էչէ չինի էիւքիւ-ալճընտա եաթմըշ կէօրիւր ի-

ան, ասպէն ծնուս թէրք էմմէկէն. էլպէթթէկ նէնէի ծնուն իսկ պիտէ ապատ էսէսին։

6 Ֆագիբլիներին՝ տա՛վաբնտա չէ-
7 բատ՛թիրը չէվիրմէկէսին։ Նա-
լան սէօզմէն իրագ օլսաքն. վի տուչտուրու հէմ տատրդ օլսիրը էօլմէսիրմէկէսին. գիրա պէն զա լամի ատրդ ջրգարմամ։

8 Վէ բիշվէթ ալմայասքն. վի-
րա բիշվէթ աչրդ կէօզ քիմսէնէ-
րի քէօրէկսիր, վէ ա՛տիւկէրին տա՛վասրնը խիլաֆնա ջրգարդը։

9 Վէ զարխպն սրգմայասքն. վի-
րա զարխպէն Ղան Հալինի պիլը-
սինիզ, չիւն քի Մ՛ըզը ակյա-
րընտա սիզ ֆէ զարխպ խոնինիզ։

10 Վէ Թօրքաղընը ալթը կըլ հ-
քիսք՝ մահտուլուտնու սէվիրի-
11 սին. Ամմա էհմինէն կըլտա օ-
նու պօշ գոյուս՝ թէրք էսէսին, քի գամլընըն Ֆագիբլէրի էհ-կէր, վէ ծնըլտան գալանը՝ ատ-տանըն Հայվանլարը էէսին. պա-ղընտա՝ զէյթունըլուտնա տոսի պէօյլէ էսէսին։

12 Ալթը կիւն իչինի իչէկէսին, վէ էհմինէն կիւնտէ ըտահմա-նասքն. Թա՛քի հօքուզիւն հմ էչէկին ըտահմըտա, վէ խալա-յընըզընը օլսու հէմ զարխպ նէ-ֆէկէնէ։

13 Վէ Ռիւմէ սիզի սէօյլէսիրը-րիմ էհկիրտէ ախպաճը օլսուն. վէ զայրի ալտահլարըն ատընը անկմայասընըզ, տալզընըզտա պէ-լէ իշնահլէկսին։

14 Իրըտա սրտնա իչէքէրէ պտյ-
15 ըտա՛ էչէկէսին։ Խատնըտատ ըտ-ըրը պտյրատընը ատրջայասքն. ատնա էմը էհմէկյիմ կիւտ Ա-պիզ պշրը մնուտկին վատմընտա էէսի կիւն խատնուտատ զարդ էհ-կէսին. գիրա Մ՛ըզըտան օր այ ատա ջրգարդն. վէ Տուզտուրուտնա
16 Եւլէրի պօշկիօրքան Ռախինէր։ Վէ Թօրքատա Լքահկին էմէկյինին՝ Թուրքիանտա մահտուլունուն պի-չին պտյրատընը՝ հէմ էրքեն ա-նունատա էմէկյինի Թօրքատան ՏՀՄ՝ էհմէկյինտ՝ ատվէ իրմէ պտյրատընը ա՛փտյասըն։ Էրքատա 17 իչ քէրրէ՝ հնդ էրքէկյին Խատպ Եհմանըն Տուզտուրունտա կէօ-րինէ։

Գուրտանըմըն գանը՛ը մայա 18 իրդ սունմայասքն, վէ պտյրատ-մըմըն հաղը՝ ատատահատէ գալ-մայա։ Սէհին Թօրքաղընդն իչ 19 Թուրքիանտալարընը՝ Ռազանըն Խատպըն էօնիւնէ կէօհիւքէսին. օղատը՝ անատընըն սիւսիւնտէ վիճիրմէկէսին։

Իշհէ պէն էօնիւնտէ պիր մէ- 20 լէք կէմնատրիրիմ, քի ա՛նի՝ հօշ ատա ատղայա, վէ ա՛նի՝ Հալըը-լատրդմ մահալէ կէօհիւքտէ։ Օ- 21 նուն Տուզտուրունտան ատղըն, վէ ա՛օզնէնիւ տինկէ, ծնտ ա՛տը օլմայասքն. գիրա օ՛ ա՛նինին հա-բատնղընդը ա՛ֆիվ էհմէզ, չիւն քի պէնիմ ատրմ՛ծնտա տրը։ Ամմա էչէր ծնուն ա՛օզնիւնիւ 22 ատպգատմ իրդ տինկէրը խանն, վէ պէնիմ Ռիւմիւէ ա՛օյլէտկյիմի իճ-րա հաքը խանն, օլտամ ա՛նինն ատուշմինէրինէ ատուշմն օլտա-պամ, վէ ատնա տրդիճի վէրմինէ-րէ տրդիճի վէրմէզկյիմ։ Ջ իրտա 23 պէնիմ մէկյիմ էհնիւնտէ կիտէ-ճէկը, վէ ա՛նի՝ Ամօրչլուտտա վէ Ջհաղիւէրէ վէ Փէրիշդիւէրէ վէ Ջանանդըլտա՝ խալիւէրէ վէ Յէրուսաղաւտա կէօհիւքտէճէկը վէ պէն ծնտարը գըրտանտագմ։ Օնտարըն ալտահլարընտա ա՛ճտ 24 էհմէկյինին, վէ ծնտարտա ի՛տա-ճէճ էհմէկյինին, վէ ծնտարըն էհմէկյի կիտ էհմէկյինին. իլ-լա ծնտարը պիւջիւքլյիկ խատպ էտիսի՝ վիտճտարընը Թէհմտճէն վարեճէկյինին։ Վէ Ռազանընդը 25 Խատպտա ի՛տաճէճ էտէսինիզ, վէ օ՛ ա՛նինին էքմէկյինի վէ ուղտ-

բընը պերկեքեմէ յէնէք · վէ ա-
բանըզան խաղեմալըզը կիսեբէ-
26 ձէ յիմ։ Տէյսըբնաս սիւզիւբկէն
վէ գըսըբ օլմըյաճագ · սէնին
կիւնէբինին սայըսընը ծօրուս-
27 բաձաղըմ։ Գօրգուսուս սէնին հօ-
նիւնձէ կիւնահրմձէ յիմ, վէ հէր
վարաբզըն գաւմը պօզուսդ ձիւմ
լէ սիւզիւննէբինին հէքսիսինէ
28 սաղա սէօնահրմձէ յիմ։ Վէ սե-
նին հօնիւնձ հէլք արբսընը կէօն-
սէրէձէ յիմ, քի խալխէբի Գա-
նանըզարը վէ Փհէսէզէբի հօ-
29 նիւնաձն գօվա ։ Օնլարը սէնին
հօնիւնաձն սի՛ր եզըսա գօվմա-
յաձաղըմ, օլմըյա՛քի հէր պե-
հասան օլսա՛ սէնին իւզէրինէ
գըլըր ձանավարլարը ջոշսա ։
30 Օնլարը հօնիւնաձն ազար ազար
գօվաձաղըմ, Թա սէն ջօզսըզսդ՝
31 հէրի զաղէթ հաննձէ յիմէ։ Վէ
սինօզլարընը՝ Գըզըլ սէննէզէն
փաղազլարըն սէննէզինհաձ՝ վէ
հէօլսէն ըզմանազաձ գէյաձա-
զըմ· զլրա օձ ակյարըն սաքին-
լէրինէ հզհրինհզհ Թհհզհմ հաձ
ձէ յիմ, վէ օնլարը հօնիւնաձն
32 գօվմաբն ։ Օնլար իզէ վէ օնլա-
րըն ալահզարը իզէ ա՛հա քհհձ-
33 մէ յհն ։ Սէննէն ակյարընաս
սաքին օլմըյազար , Թա քի սա-
նա՝ սաղա կիւնահ էմնակմէ յէ-
լէր · զլրա հյէր ալահզարընաս
ի՛պտահէթ հաւէր խան , հէզհմէ-
թէ սաղա սուզազ օլսըր ։

ՊԱՊ ԻԴ

1 Ի՚նհան Մովսհս սէօվ . Բապզա ջըզ , սէն վէ Ահարօն՝ նապաբ վէ Աբիուզ՝ վէ Իսրա-
յէլէն իհմէկ յարլարընաձն հէմ-
2 մէշ քհնհհ , վէ ուզաղաձն սձ-
ձ պրըն ։ Վէ Բապզա՝ Մովսհս
հաղընըզ հաթզարըն , վէ օնլար
հաթզահձընըզաղ , նէ ակ զաղմ
պիլհհնձէ ջըզարըն ։

3 Իսրա Մովսհս հէլիսզ՝ Բապ-
զըն ձիւմէկ սէօզլէրինի վէ ձիւմ-
լէ հէրհա՛թզարընը զաղմա նապ-
հեմսհ · վէ ձիւմէկ զաղմ՝ սէօզ
պիրզէ ձէհզապ վէրիպ սէսիլէր
քի՝ Բապզըն ձիւմէկ սէզգէսիկլի
4 սէօզլէրի իձրա հսէձէ յիզ ։ Վէ
Մովսհս՝ Բապզըն ձիւմէկ սէօզ-
լէրինի հաղաբ , վէ սապահսան
հէրկէն զալգըպ՝ տաղըն ալթըն-
սա պիր մէզարահ հաւրաբ · հէմ
Իսրայէլի՚ն իլի պըզթաբըր ի-
զինէ ո՛ն իլի սէբհրի թաձ ֆէֆթ ։
5 Վէ Իսրայէլօղուլարընըն կիւնձ-
լէրինի կէօնահրսհ, վէ պիւթիւն
հանմազաբ սուհուզ՝ սէզամձէ
գուբզաձընըզը իզինէ Բապզա
պուզպուզաղ պօզպուզաղաբ ։ Վէ
6 Մովսհս գանըն հաբըզընը աղաբ՝
լէյհնիլէրի գօսուս, վէ գանըն հա-
բըզընը մէզարահնէ իւզէրինհհ
սէրսհմհ ։ Վէ ա՛հա քհնհաղընը
7 աղաբ՝ գաւմ իչհնհզ իլէն օգու-
սուս · վէ ծնըզը սէսիլէր քի՝
Բապզըն ձիւմէկ սէզգէսիկլինի իձ-
րա էդհյէձէ յիզ , վէ ենհաս՚թ
հաւձէ յիզ ։ Վէ Մովսհս գանը
8 աղաբ , վէ գաւմնէն իւզէրինհհ սէր-
փհպ սէսհ · Իշհհ Բապզըն
ձիւմէկ պուս սէօզլէբ իւզաձ՝ սի-
նին իչհ քհնհհչհկի ա՛հաձն գա-
նը ։

Աձահն Մովսհս վէ Ահարօն՝ 9
Նապաբ վէ Աբիուզ հէմ Իսրա-
յէլէն իհմէկ յարլարընաս հէմէ-
միշ քհնհհ ջըզաբ ։ Վէ Իսրայէ- 10
լին Աձահնընը կէօրսհհչհէ , վէ
այաղլարը ալթընսա՝ կէօբ հա-
զաթ Թհհզհա սէօչէմհհսի կիպի՝
հէմ պէբրահզաղաս հէմսհն կէօբ
կիպի իսի ։ Վէ Իսրայէլ օղուլ- 11
լարընըն մահհմազլարը իւզէրի-
նէ էլինի սաչմասը · վէ Աձահնը
կէօրսհհչհէր , վէ եհսհչհէր հէմ
իչմհչհէր ։

Վէ Բապզ Մովսհս սէօվ . 12
Գաձա՝ սաղա ջըզ , վէ օրաս

աւուր · վե՛ւ սանա Թաշ լվիա-
լարքնը՝ հիմ ծնըարա հօրիմիք
իչին հաղարդիմ նօսնաու վե հմ
13 րի վերդիմ ։ Իմի Մովսէս՝
խըզմիմիսի Յհաու իչե գալդ-
ալը , վե Մովսես Աւտանէն սա-
14 զնա չդալը ։ Վ՛է իմիմի յարըա-
րա սկսի · Պիշ սիզ սէօնիւն-
ձէ իչեսէք՝ պուրատա տուբան ·
վե իչմէ Ահարան վե Ովս սիզին
իչե օլուր , քիմին սա՛վալը օլար
15 իսե ընդարա վարդն ։
Աղնաէն Մովսես տաղա չդա-
լը , վե պուրամի տաղը գամ-
16 լասը ։ Վ՛է Բաղդան ի՛զղմիմի
Սինա տաղընդն իւզերինաե սա-
քին օլաու , վե պուրամի ծնու
ալմը կիսն գամլասը · վե Ես-
ռիմէն կիսնաե Մովսէսի պուր-
17 լաման իչինաէն չաղդալը ։ Վ՛է
Բաղդան ձէյալինդն կէօրինիլե-
ճե՝ տաղդն Թէփէսինաե Խօսա-
յէվ օղուլտրընդն կէօղերինաե
Թէփէի հաէն սՅԹէ կիսի իսի ։
18 Վ՛է Մովսես պուրալԹաէն իչինէ
կիրիպ՝ տաղա չդալը · վե Մով-
սէս տաղաս գըրդ կիսե՝ վե գըրդ
կիսէ տուբաու ։

ՊԱՂՊ ԻԷ

1 Վ՛է Բաղդ Մովսէսի սէօյ-
2 լէյիպ տէսի · Խօրդէյ օղուլ-
լարընաս սէօղէ քի՛ պաշա հի-
մի՛է աղը վերիկը · հէսի՛է-
մի քէնտի կէօրիւլ Լրաաէմի նէ
վէրէն հէր տաէմտէն ալաղընդը ։
3 Վ՛է ծնըարաաե ալաձաղընդը հե-
մի՛է պուս տաւր · Աէլմաէն վե
4 կիւմիւշ վե պաղդը՝ վե լաճիվէրաս
վե էրղաման վե իչի գամըս գըր-
մըզը վե ինձէ քէչէէն վե քի՛չի գը-
5 լը՝ վե գըրմըզը պուտաղընդը գէշ
սէրիկէրի վե Թէհաշ սէրիկէրի
6 վե չէմԹիմի՝ ալաձ՛ղընդը · Իչդը
իչինէ հաղ՝ ճէհ հաղը իչինէ վե
հոշ գօղուրաս պուհաղը իչինէ

պաճաղընդը , ա՛գիպ Թաշդընդը՝ վե 7
Լմրաաս հիմ կէօյնաղնդի մինս-
լանաճագ Թաշդընդ ։
Վ՛է պաճաս սկը Մադաճան 8
համրնդընդը , քի սրաղարընաս
սաքին օլայդմ՝ Զաղդրընդն էօր-
նէյինի վե Ճիւմլէ գաղդարընդն 9
Լարնէ յինի Ճիւմլէ սանա կէօղԹ-
րէնէյիմ կէօրմ՝ հիման էօյնէնէ
համրաղընդը ։
Վ՛է չէմԹիմ ալաձ՛ղնաան սկը 10
սանաաս համրնդընդը · ուղուն
լուղաս իչի պուչաղ սդչդն՝ վե Ե-
նի սկը պուչաղ սդչդն՝ վե Իսկը-
սէքիչի սկը պուչաղ սդչդն օ-
ղա ։ Վ՛է ծնաս Խաղիս ալԹաէն Ի- 11
չի գամըչաղընդն · ծնաս իչէրաէն
վե սէնաղաան գամըչաղընդն , վե
ծնաէն Իւզերինէ չէփչէվէ սկը սը-
Թաէն չինգէր համրաղն ։ Վ՛է օ- 12
ղա ալմաճաան սէօրԹմ Հալդա
սէօրԹաղ՝ սէօրԹմ քէօչէրերինէ գօ-
չաղդն , քի ծնաէն սկը համրնդաա
իչի Հալդա վե օ սկը համրնդաա
իչի Հալդա օղա ։ Վ՛է չէմԹիմ 13
ալաձ՛ղնաան սըրըգլար համրա-
ղդն · վե ծնըարը ալԹաէն իչե
գամըչաղդն ։ Վ՛է սըրըգլարը 14
սանաաղդն Հալդալարա սկսին
Հալդալարա կիչիրիլմէյէն , քի սան-
սաաղ ծնըարը իչե գալարըրըգլար ։ Սը- 15
րըգլար սանաաղդն Հալդալա-
րընաս գալալար · ծնաէն չը-
գարըրմայալար ։ Վ՛է սանաաղ՝ 16
սանա վերիմ՛է իմ՛չհաաէմի գօ-
չաղդն ։
Վ՛է Խաղիս ալԹաէնաան սկը 17
քէչիարէմ համրաղդն , ուղուն-
լուղաս իչի պուչաղ սդչդն՝ վե Ե-
նի սկը պուչաղ սդչդն օղա ։ Վ՛է 18
ալմաճաան իչի քէրավէկ հա-
մրաղդն · ծնըարը չէքիմ՝ իչի՛ քէ-
չիարէմին իչի ուճուճաան հա-
մրաղդն ։ Վ՛է սկը քէրավէկի 19
սկը համրնդն ուճուճաան՝ վե օսկը
քէրավէկի օ սկը համրնդն ու-
ճուճաան համրաղդն · քէրավէկ-

լերի քհնիարհեմեան՝ ծառն իբր
20 ուձլաբընաա եափասըն : Վ՚ք
քհբովհեհերը գանաալարըն եօ
գարրյա հայարաց՝ գանաալա-
րը իբր քհնիարհեմ հօրնհերը ,
վ՚ք հիւղերի պիրի պիրինհ գար-
ջա օլա · քհբովհեհերն հիւղե-
րի քհնիարհեմ ոօղուս օլա :
21 Վ՚ք քհնիարհեմ՝ եօգարրյաան
ասնաուղան իւղերինհ գյոյասըն ·
վ՚ք սահա վիրհձիմ չհհասահ
22 իմ սահնաուղա գյոյասըն : Վ՚ք
սհնին իրհ՝ օղառա պուղուչաձա-
ղըմ · հհմ սահա Իսրայհէլօղու
լարրնըն հադդընաա ձհմմհ
Թհնպհհ հաւձհյիմ իչլհն՝ սհ-
դհն իրհ քհնիարհեմհն չհհասահ
Թհին սահնաուղս իւղերինահ օ-
ղան իբի քհբովհեհերն արաասը-
սահ սհչ հշհձհյիմ :
23 Վ՚ք չհմհմիմ ադաձընաան պ՚ր
ասիքյա եափասըն · ուղղընուս-
ղուս իբի արշըն՝ վ՚ք հնի պիր ար-
շըն՝ վ՚ք հիւքսհրհնհյի պիր պուս-
24 ջուգ արշըն օլա : Վ՚ք ծնուս իսա-
լնա ալմաձն իրհ գափլայասըն ·
հհմ չհփչհվհհսինհ պիր ալմաձն
25 չհնակը եափասըն : Վ՚ք ծնա չհփ-
չհվհհ սհօրհմ վասրնագ պիր փհր-
վաղ եափասըն · վ՚ք փհրվազըն
չհփչհվհհսինհ պիր ալմաձն չհն-
26 պհր եափասըն : Վ՚ք ծնա սհօրհմ
ալմաձն հաղգա եափասըն · վ՚ք
հաղգալարը՝ սհօրհմ ոյադընաա
օլան սհօրհմ քհօշհչհրհ գյոյասըն :
27 Հաղգալար վ՚ր իվլազըն եանընաա
օլուսդ՝ ասիքյայը գալարըմագ ի-
չհնհն սրրըգլարըն խանհչհրի օ-
28 լարար : Վ՚ք սրրըգլարը չհմհմիմ
ադաձընաան եափասըն , վ՚ք ծն-
լարը ալմաձն իրհ գափլայասըն ·
վ՚ք ասիքյա ծնլար իրհ գալարրը-
29 լա : Վ՚ք ծնաձն Թհփախհչհրինհ վ՚ք
գաահհչհրինհ վ՚ք քհսահհչհրինհ
վ՚ք Թաալարընը եափասըն , քի
ծնլար իրհ չհրահհմ սաձնուղա ·
ծնլարը խալնա ալմաձնաան հա-
վասըն : Վ՚ք ասիքյանըն իւղի- 30
բինահ հուղարը հքմհչինի՝ հու-
ղարուսա սայնիա գյոյասըն :
Վ՚ք խալնա ալմաձնաան պիր 31
շամ՚ասան եափասըն · շամ՚ասանը
հհքմարհ եափասըն , սագը վ՚ք
սալարը գաահհչհրի՝ պուղուսմ-
լարը վ՚ք հնհչհչհրի ծնաան օլա-
լար : Վ՚ք ծնաձն հանընաբընաան 32
ալմը սալ չուգա · շամ՚ասանըն
պիր հանընաան իւչ սալ՝ վ՚ք շամ՚-
ասանըն օ պիր հանընաան իւչ
սալ ւչփ : Պիր սալարա պաահմ 33
չհքընահ իւչ գաահհ պիր պուս-
ղուսմ՝ վ՚ք պիր հնհչհչ՝ վ՚ք պիր սալ-
ասա պաահմ չհքընահ իւչ գա-
ահհ պիր պուղուսմ՝ վ՚ք պիր հն-
հչհչ օլա · շամ՚ասանաան չղգան
ալմը սալար պհօյհչ օլա : Շամ՚- 34
ասանաա սահի պաահմ չհքընի-
սհ պուղուսմ՚ալարը վ՚ք հնհչհչհրի
իրհ սհօրմ գաահհ օլա : Վ՚ք 35
շամ՚ասանաան չղգան ալմը սա-
լընը իրհ սալընը ալմընաա ծնաան
պիր պուղուսմա՝ վ՚ք իրհ սալընը ալ
մընաա ծնաան պիր պուղուսմա՝
վ՚ք իրհ սալընը ալմընաա ծնաան
պիր պուղուսմա օլա : Պուղուսմ՚ա- 36
լարը վ՚ք սալարը ծնաան օլալար ·
պհնաաիս Թհնհրհ պիր՝ հհրհձ իրհ՝
խալնա ալմաձնաան օլա : Վ՚ք օ- 37
նան հհմի գանահրինհ եափասըն ·
վ՚ք գանահրհերի հագընարգաա՝ ը-
ղղարը հծնհնհ սողուս վհրհհհր :
Վ՚ք ֆիլիպ մադաալարը հհմ 38
մաշալարը՝ խալնա ալմաձնաան
օլա : Օնաա՝ հհմի պուս գաալա- 39
րարը իրհ՝ պիր գանհմար խալնա ալ-
մաձնաան եափասըն : Վ՚ք պագքի՝ 40
ծղարը սահա սաղաա հհօսմհնհրի-
լհն հօրնհյհ հհօրհ եափասըն :

ՊԱՊ Ի.Զ

Ա հ չաալարը՝ գրվարըմըշ ին- 1
ձհ քհնհն վ՚ք լաձհլհհրա վ՚ք հր-
զաման վ՚ք իրհ գաճլու գրրմըշ

ման ծն փեքուէ եամիասըն · ծն-
ղարը ուսմնազ իշի քեռուվեղերը
2 նէ եամիասըն : Պիր փեքուէնին
ուզունլուղու էյիրմի սեքիզ սա-
զըն՝ վէ պիր փեքուէնին էնի
սէօրթ սազըն օլա · Էհմ փեքուէ-
3 լերին էօղլեսիւ պիր օլա : Փեր-
սէվէլերին պէշի՝ պիրի պիրինէ էք-
լէնէ · վէ օպիր փեքուէլերին պէ-
4 շի պիրի պիրինէ էքլէնէ : Վէ
պիր փեքուէնին քէնարը իւզէրին-
սէ՝ էրթն ուձունտաա լամիվէքրան
իվէքէր եամիասըն · ամենրաքի
փեքուէնին քէնարընտաա օպիր էք-
5 սէ տաճի էօղլէ էյլէյէճէն : Պիր
փեքուէսէ էշի իվէք եամիասըն ,
վէ օպիր էքսէ օլան փեքուէնին
ուձունտաա գա էշի իվէք եամիա-
սըն · իվէքէր էշի էշինէ գարշը
6 օլսըաը : Վէ էշի ալճաճն գօղ-
ջալար եամիասըն · վէ փեքուէլերի
գօղջալար իշէ էշի էշինէ իվէք-
էյէճէն , վէ ջաղը պ՛ր օլա :
7 Վէ ջաղըրըն իւզէրինէ խայ-
մէ իշիճն՝ քէշի գըլընտաան փեր-
սէվէլը եամիասըն · ծնղարը ծնպիր
8 փեքուէ եէճէճն : Պիր փեքուէ-
նէն ուզունլուղու օճուզ սազըն՝
վէ պիր փեքուէնին էնի սէօրթ
սազըն օլա · ծնպիր փեքուէնին
9 էօղլեսիւ պիր օլա : Վէ պէշ
փեքուէյի պաշդա՝ ալճը փեքուէ-
յի սէ պաշդա իվէքէյէճէն · վէ
ալճընճը փեքուէյի՝ խայմէնին
եիւզ՛ւ էօնիւնտէն իբի գամ է-
10 սէօճն : Վէ ուձաա օլան պիր
փեքուէնին քէնարը իւզէրինսէ
էքսէ էշի իվէք՝ վէ օպիր էքսէ
օլան փեքուէնին քէնարը իւզէ-
11 բինսէ էշի իվէք եամիասըն : Վէ
պաղըրտաան էշի գօղջալար եա-
միասըն · վէ գօղջալարը իվէքէ-
րէ կէչիրէճէն , վէ խայմէյի ի-
վէքէյէճէնքի՝ պիր փըճ՝ օլա :
12 Վէ խայմէնին փեքուէլերինտէն
ալճաճ ալճըղը՝ էօնէ ալճաճ
փեքուէնին եարըսը՝ ջաղըրըն
ալգաալընտաան սարկըլա գալ-
սըն : Վէ խայմէնին փեքուէլէ- 13
բինին ուզունլուղունտաան պիր
սազըն պիր ծարաքիտաճ վէ պիր
սազըն օպիր ծարաքիտաճ ալճա-
ճը՝ ջաղըրըն եանըսընը իւզէրինէ
պիր ծարաքիտաճ վէ օ պիր ծա-
րաքիտաճ՝ ծնտւ էօղլեմէյէ իշէճն՝
սարկըլա գալըրըն :
Վէ խայմէյի գըրմըզը սչան- 14
մըշ գօչ սէրիլէրինտէն պիր էօղ-
լեմի՝ հէմ գօճաճ իւսլեմէտաճն
ծէհտաշ սէրիվէրինտէն պիր էօղ-
լեմ եամիասըն :
Վէ ջաղըրըն ծախլեմալարընը 15
չիմէմիճ տարաճըտաան պէք եա-
միասըն : Պիր ծախլեմանըն ու- 16
զունլուղու ծն սազըն՝ վէ պիր
ծախլեմանըն էնի պիր տուզուգ
սազըն օլա : Հէր պիր ծախլեմա- 17
նընն՝ պիրի պիրինէ կէչիրիլմէճէք
իշի զըվնտաագը օլա · ջաղըրըն
ճիւմլէ ծախլեմալարընտա պէօղլէ
էյլէյէնն : Վէ ջաղըրըն ծախ- 18
լեմալարընը եամիասըն · ծնտւն
գըսալէ ծարաքիը իշէն լաուսա
սօղրու էյիրմի ծախլեմա նէճէ-
սը : Վէ էյիրմի ծախլեմալարըն 19
ալճընտաա գըզըգ կիւմիւշ տինգիլ
եամիասըն · պիր ծախլեմանըն
ալճընտաա իշի զըվնտաագը իշինէն
իշի տինգիլ՝ վէ պիր ծախլեմանըն
ալճընտաա իշի զըվնտաագը իշինէն
իշի տինգիլ օլա : Վէ ջաղըրըն 20
օպիր եանը իշինէն փըլնաա ծա-
րաքընտաա էյիրմի ծախլեմա՝ վէ 21
գըզըգ կիւմիւշ տինգիլէրի՝ պիր
ծախլեմանըն ալճընտաա իշի տինգ-
լէր՝ վէ օպիր ծախլեմանըն ալ-
ճընտաա իշի տինգիլ օլա : Վէ 22
ջաղըրըն ատա ծարաքը իշինէն
պաճը ծարաքընտաա պաճը ծախ-
լեմա եամիասըն : Վէ ջաղըրըն 23
քէօշէյէրի իշինէն՝ ատա ծարա-
քընտաա իշի ծախլեմա եամիասըն :
Վէ աշաղտաան պիլիճիլէրը , 24
հէմ՝ էօգլըրտաան պիր հաղտա ի-

լէ ալեհիշ ու՝ պէրապէր օլալար ։
լէքան լէյնն պէօյլէ օլա , լէյ
25 քէօչէ լէյնն օլալար ։ Վ լէ պուն-
լար սէբիզ ԹախԹա օլա ։ Վե ծո-
լարըն կիւմիւշ տիպլիքլերի ծո
ալԹը տիպլիք օլուսա՝ սիր Թախ-
Թանըն ալԹընտա լէի տիպլիք՝
Վե սաիր ԹախԹանըն ալԹընտա
26 էրի տիպլիք օլա ։ Վ լէ չիԹիմ
ազաճընտան քիրիչլէր Լափսըն ։
Չաուրըն սիր Լանը ԹախԹալա-
27 րը իչնէ պէշ Ֆէրէճ՝ Վե Չաուրըն
սաիր Լանը ԹախԹալարը իչնէ պէշ
քիրիչ՝ Վե Չաուրըն օռԲ
Լանը ԹախԹալարը իչնէ պա-
Թըլա ոօղուս օլան ագ Թարա-
28 ճիը իչնէ պէշ քիրիչ օլա ։ Վ լէ
ԹախԹալարըն ալԹընտա օ
լան օրԹաս աչի քիլիչ՝ սիր ուճ
29 սան օսլը ուճա կէչէ ։ Վ լէ
ԹախԹալարա ալԹըն գափլա
Լասըն , հէմ Հալդալարընը՝ Լա՝
Նէ քիրիչլէրին Լանէլէրինի ալ
Թուճնան Լափսըն ։ Վե քիրիչ
30 լէրէ ալԹըն գափլայասըն ։ Վ լէ
Չաուրը՝ սանա տադտա կէօսԹէ
բիլէն ծնուն ԹէլԹիլինէ կէօրէ
գուբասըն ։
31 Վ լէ լամճիլըա վե էրդաման վե
լէի գաԹլու գըրմըզ վե գըվըր-
մըշ բինէ քէԹէնատն սիր փէր-
աճ Լափսըն ։ ուսԹաղ իչի քէ-
32 րտվէլէր իչէ Լափըլըսըն ։ Վ լէ
ծնու ալԹըն գափլու չիԹիմ
ատն տէօրԹ սիրէք իւզէրինէ
Թադասըն ։ չիվիչէրի ալԹըն-
տան օլա ։ Վե տէօրԹ կիւմիշ
33 տիպլիք իւզէրինատ օլալար ։ Վ լէ
փէրաճէյի գոպէջալատան աշալա
ատասըն , վե օրտայ՝ փէրաճատն
իչէրի շէհատաԹին ատնտուզա-
նու կէԹիրէսին ։ Վե փէրաճ սիզ՝
ա՛զիզ իչէ ա՛զիզէր ա՛զիզինին ա-
34 րատընը այլըա էչէյէ ։ Վ լէ քէ-
հարիԹի՝ շէհատաԹ ատնտուզ-
ղունու իւզէրինէ ա՛զիզէր ա՛-
35 զիզինատ գոյասըն ։ Վ լէ փէրաճ-

ատն ախշարը ոօֆիրայը՝ Վե ոօֆի-
բանըն գարշընընտա չատըրըն
դըսպէ Թարաֆինտա շամ ատնը
գօյասըն ։ Վե ոօֆիրայը փօրԼատա
Թարաֆինտա գօյասըն ։
Վ լէ խայմէնին գափուտունու՝ 36
լամճիվէրա Վե էրդաման Վե լէի
գաԹլու գըրմըզ Վե գըվըրմըշ
բինէ քէԹէնատն նագըշ իչտու
սիր գափու փէրաճատի Լափս-
սըն ։ Վ լէ գափու փէրաճատի իչէն 37
շիԹիմինէն պէշ սիրէք Լափս-
սըն ։ Վե ծնտըզը ալԹուն լէ
գափլայասըն ։ չիվիչէրի ալԹուն-
տան օլա ։ Վե ծնտըզ իչէն պէշ
պադդը սիսդիք ատօքիսին ։

Պ Ա Ռ Գ Իդ

Վ լէ մէզպահը չիԹիմ ատա- 1
ճընտան Լափսըն ։ ուզունլու-
զա պէշ արշըն Վե էնի պէշ ար-
շընն՝ մէզպահ ատօրԹ քէօշէյի օ-
լուսա՝ էրքէքլիկի իչէ արշըն օ-
լա ։ Վ լէ պուդիուզլարընը ծնուն 2
ատօրԹ քէօշէսինատ Լափսըն ։
պուդիուզլարը ծնտան օլա ։ Վե
ծնու պադդը իչէ գափլայասըն ։
Վ լէ քիւնէ իչէն գադարընընը՝ Վե 3
քիւրքէրէրինի Վե լէդէնէրինի
Վե չաՀաչարընընը Վե մաչալարընը
Լափսըն ։ Ճիւմլէ ալէԹլէրինի
պադդրատան Լափսըն ։ Վ լէ ծնտա 4
պադդրատան ագ իչի սիր ըսգադա
Լափսըն ։ Վե ադըն իւզէրինատ՝
ծնուն ատօրԹ քէօշէսինատ ատօրԹ
պադդը Հալդա Լափսըն ։ Վ լէ 5
ծնու մէզպահըն ատյիրէսի ալ-
Թընա՝ ծնուն ալԹ Թարաֆինտան
գօյասըն , չի ագ մէզպահըն օր-
Թատընտատէ օլա ։ Վ լէ մէզպահ ի- 6
չինն սըրըգլարը Լափսըն ։ սը-
րըգլարչիԹիմ ատընտան օլա-
վէնճլարը պադդը իչի գափլայա-
սըն ։ Վ լէ ծնուն սըրըգլարը՝ Հալ- 7
գալատա կէչիրիլէ ։ Վե ծնու գալ-
սըրմադ իչինն՝ սըրըգլարը մէզ

պահէն իւի հանդարձեսա օր։
8 Մնու Թախթամարտան իւի պօշ
հափասէն · տաղտա տանա կէօս
Թէրթեսէի կիսի ծոռ հոյէ
հափսէնդար ։
9 Վէ չաորդըն ավրուտունու հա
վասէն · դըպէ Թարաիը հանը
իչէն՝ չտուտա տօղու ավրտնուն
փէրահէլի գըվըդըչ լինէն քէ
Թէնտէն օյտաղ՝ սիր հանըն
ուզանդուտու հիւզ արչն օր ·
10 Վէ իւիրմի սիրէմի վէ ծնդարն
իւիր ի տիպղէքէրի պադըրսան՝
սիրէքէրին չիվիէրի վէ ծնդարն
պադանտար ը կիւմիշէն օր ։
11 Վէ պու ուդուդ իւզրէ փօխտա
Թարաիը հանը իչէն ուզուն,
ըւզուդա՝ փէրահէլին ուզուն,
լուզու հիւզ արչն օր · վէ ի
իւիրմի սիրէմի վէ ծնդարն իւիր
մի տիպղէքէրի պադըրսան՝ սի
բէքէրին չիվիէրի վէ պադան
12 ժնդարը կիւմիշէն օր ։ Վէ
ավտունուն էնինէ՝ պաթը Թարա
իը հանը իչէն փէրահէլը էլ
լի ար ըն օր · Վէ սիրէքէրի ծո՝
13 հէմ տիպղէքէրի ծո օր ։ Վէ
ավտունուն էնինէ՝ կիւնտօղու
Թարաիը հանը իչէն կիւնտօ
ղուտունա տօղու հէլի արչն օ
14 ր ։ Վէ սիր հանըն փէրահէլ
րի ծո պէշ արչն օր · սիրէքէ
րի իւչ վէ տիպղէքէրի իւչ օր ։
15 Վէ օպիր հանըն փէրահէլրի ծո
պէշ արչն օր · սիրէքէրի իւչ
16 վէ տիպղէքէրի իւչ օր ։ Հէմ
ավտունուն գափուտունա՝ լտրի
վէրա վէ էրղպղան վէ իրի գաթ
լու գըրմըզ վէ գըվըդըչ Թո՝
քէԹէնտէն դադըչ իչէնմիշ ի
իւիրմի արչն պիր փէրահ էօֆա
ն · սիրէքէրի ակօրԹ՝ վէ պուն
ըարն տիպղէքէրի ակօրԹ օր ։
17 Ա վտունուն չէփչէվրէ ձիւմլէ սի
բէքէրի կիւմիշ իչէ պադանտրը
օրուտ՝ ծնդարդն չիվիէրի կիւմիշ
ատն՝ վէ տիպղէքէրի պադըրսան
օր ։ Ա վտունուն ուդանդուդու 18
հիւզ արչն՝ վէ էնի հէր հան
ատան էնի՝ վէ հիւքմէքիի պէշ
արչն՝ գըվըդըչինէ քէԹէն
ատն օր · վէ տիպղէքէրի պա
դըրսան օր ։ Ըատըրդն հէր 19
իւրդմէի իչէն ձիւմլէ ալէԹլէ
րի վէ հէի գաղդըրդը՝ հէմ ալ
ըտնուն ձիւմլէ գաղդըրդը պա
դըրսան օր ։
Վէ ատն Իսրայէլ օղուլարընա 20
Թէնտէն էտէսէն էլ՝ ատնա ը
չըդ իչէն սիւդ ատնի պէչ
Թուն հասը աբվէրէնդը , էլ տա
յիմա գանտըդըը հանա ։ Ն է 21
մատի չաորդընտա Ա հարան վէ
Հուն օղուլտաղ՝ չէհատէնին էօ
նէնտէկի փէրահէնին տիպղը
սընտա տէյտուման ատադա
տէք Իսրայէլն հատղարտնտա օ
նու Թէրթիպ էտէլր · պու ծն
լարա Իսրայէլ օղուլտաղ ը իչէն՝
տէվրէլրին ձէ հպէօ դանուն օ
ր ։

ՊԱՂՊ ԻԴ

Վէ ատն՝ Իսրայէլ օղուլա 1
րընըն պատարընտան գարընտաղն
Ա հարան վէ պիրէսինձէ ծնուն
օղուլտարընը քէնտինէ հագտաշ
արը էլ՝ պանա քէտհինդիք հատ
լէր · կէրէք Ա հարան՝ կէրէք
Ա հարտնուն օղուլտարը Նադաբ
վէ Ա բիուդ՝ Եղնտազար վէ Ի թա
մար ։ Վէ գարընտաղն Ա հարա 2
նա ի ղղէմ վէ պինկէմ իչէն՝ ա՝
պիզ լնպատտար հափսէն ։ Ի մատ 3
ատն՝ ի՝մ բուշտա իչէ տօղտուբտա
զուտ ձիւմլէ ա՝լիմ հիւրիքդիկ
րէ տէ էլ , Ա հարտնուն պանա
քէտհինդիք հէմ մէք իչէն՝ ծնու
Թագոխ հէմ մէք լնպատտարընը
հափտաղ ։ Վէ հափտաձապ ղարը 4
վ պատտաղ պունդար տաղը · Կէօ
յիւտնիք վէ հիրտա վէ գափ
Թան վէ նադբդը կէօմէք պէտրք

վէ գուշագ · համոզ պատա քեա-
հինդիք էթմէք իչիւն գարընտա-
ջըն Ահարոնա վէ օղուլլարընա
ա՛ղիր լիպասլարը համարլար :
5 Վէ ծնըլար՝ ալթունու վէ լա-
ճիվէրտի վէ երղամանը վէ իբի
գամըլու գըրմըղը վէ ինէհ քե-
6 թէնի ալալար · Վէ եհուատու
ալթունը՝ լաճիվէրտա վէ երղամանը՝
իբի գամըլու գըրմըղը վէ գըվըզ-
մըշ ինէհ քեհէնատէն՝ ուսթագ
7 իչի համարլարը : Ծնուն իբի ու-
ճունտա՝ իբի իկիգինիր ուսունգ
8 լուղու օլա , էի իկիգինէ : Վէ
եհուատուն իչէրիսինէ օլան չէ-
բիա՝ համրըլընա կէօրէ ծնատն
օլա , էո՛ղ ալթունը՝ լաճիվէրտա
վէ երղամանը վէ իբի գամըլու
գըրմըղը վէ գըվըզմըշ ինէհ քե-
9 թէնատէն օլա : Վէ իբի ա՛ղիգ
թաշը ալտընըն , վէ իչէրիսինէ
խորայէլ օղուլլարընըն տալարըրնը
10 գաղազրատըն : Ծնըլարըն տալա-
րընտան ալթըրը պիր թաշտա՝
վէ գալան ալթը տալարը օ պիր
թաշտա՝ ծնըլարըն տօղուշլարընա
11 կէօրէ օլա : Օլ իբի թաշըն իս-
կէրինէ Խորայէլ օղուլլարընըն
տալարընը հէրքիմաք իչի իչէ վի-
հիւրէ գալարգլարը Տէռ գազ
արտատըն · ծնըլարը ալթունն իտա-
12 նէլէրն մըխլատընըն : Վէ իբի
թաշը՝ եհուատուն ուսունգլուգլա-
րը իչէրինէ գօյատըն , էի խորա-
յէլ օղուլլարընա հատիկեար
թաշտարը օլալար · Վէ Ահարոն
ծնըլարըն տալարընը Իտապըն հու-
զուրուտատա՝ հատիկեար իչիւն՝
իբի ուսունգու իչէրինէ գազ
13 արըտա : Վէ ալթունատան իտանէ-
14 լէր հատատըն · Վէ իտալա ալ-
թունատան գըվըզմըշ էո՛ղ էօր-
մէ իչի իբի զինճիրլէրի իտանէլէրի
թաղատըն · վէ էօրմէ զինճիրլէրի իտանէլէրի
15 թաղատըն :
Վէ ուսթագ իչի՝ պիր չէրի-
ա՛ղ կէօրիւլմիյիւ հատատըն ·
ծնու եհուատուն հատիրը կիպի
հատատըն · ծնու ալթունն լաճի-
վէրտա վէ երղաման վէ իբի գամը-
լու գըրմըղ վէ գըվըզմըշ ինէհ
քեհէնատէն հատատըն : Իքինէ 16
գամըլընըն ճա ատօրմէ քեօշէնի՝
էո՛ղ պիր գարըշուղատն վէ պիր
գարըշ էնդի օլա : Վէ ծնատա ճէ- 17
վահիրը մըխլատընը օլարագ՝
ատօրմէ սըրա թաշ մըխլատատըն-
պիր սըրատը գըրըլ հադուղ թա-
փաղ վէ գիւմրիւտա օլա · պու իկը
սըրա տըր : Վէ իբինճի սըրա 18
շեպէրատ՝ կէօր հադուղ վէ էդ-
մատա օլա · Վէ իչինճիւ սըրա 19
վիրուզի՝ տաւէյմանի վէ ճէ-
պէդատ օլա · Վէ ատօրտիւնճիւ 20
սըրա՝ զեպէրուհա վէ ա՛գիգ վէ
եէհիմ օլա · մըխլատմալարը ալ-
թունն իտանէլէրատ օլալար : Վէ 21
թաշտար՝ Խորայէլ օղուլլարընըն
տալարը իւ զրե՝ ծնըլարըն տալա-
րընա կէօրէ ծն իբի օլալար · Հէր
պիրինին տալ ծն իբի սըզիթա
կէօրէ՝ մի հեզա իչի գաղըմըշ օ-
լա : Վէ կէօրիւալիւնճիւն իւ- 22
զերինէ իտալա ալթունատան հօր-
մէ իչի գըվըզմըշ զինճիրլէր հա-
փատըն : Վէ կէօրիւալիյինճն իւ- 23
զերինատ իբի ալթունն հալդա հա-
փատըն · վէ իբի հալդատըրը կէօ-
յատիւնճիւն իբի ուճունտա գօյա-
սըն վէ օլ իբի ալթունն հօրմէ զին- 24
ճիրլէրի՝ կէօրիւալիյինճն ուճ տըրըն-
տարի իբի հալդատարա թաղատըն :
Վէ իբի հօրմէ զինճիրլէրին տալի 25
իբի ուճտարըրնը՝ օլ իբի իտանէյէ
թաղատըն , վէ ծնըլարը եհուատուն
հօն թատաքիրնատան ուսունգլուգ-
լարըրն իւզերինէ գօյատըն : Վէ 26
իբի ալթունն հալդա փաճա հափա-
տըն , ո՛ղ ծնըլարը կէօրիւալիյինճն՝
իչ թատաքիրնատան եհուատուտան
հատա օլան քեհնարը իւզերինատ-
քի իբի ուճտարընա գօյատըն :
Վէ իբի ալթունն հալդա փաճա 27
հափատըն · վէ ծնըլարը աչատա-

ատ՝ եփատան իբի ուամ զլուգ-
լարբնա՝ նուն էանիանան՝ սիմիչ
ՄՆԻՆ գարչըլ՝ ատա եփատան
չերիաի իւզերինաէն Թագաւորն ։
28 Վ՚Ի կեղիւալիչիս Տալդալարդն.
ատան՝ եփատան Տալդալարդնա
լամիվել ան իվիլք իվ պաղայա
լար , քի եփատան չերիաի ի-
զերինաե օլա · Վ՚Ի կեղիւալիւք
29 եփատան այրըլմիչա ։ Վ՚Ի Ա-
Տարան Ադաֆաե՚չ կիւրաչին-
ա՚ե՝ Թագաւորն Տուզուբունաա ատ
չիմա Դարդել օղուլարընէն ատ
լարընը եասիվևաը իչիան չերի
ա՚Թ կեղիւալիւնաե՚ քէնաի եիւ-
30 րէչ իւզել ինաե գալարըա ։ Վ՚Ի
չերիա՚Թ կեղիւալիչինաե ՈՒ-
րիմի վե Թաւիմի գէղատըն , վե
Ա՚Տարան Թագաւորն Տուզուբունա
վարաընը գիման՝ եիւրէչի իւզե-
րինաե օլալար · Վ՚Ի Ա՚Տարան ատչի-
մա Թագաւորն Տուզուբունաա ի-
դրայել օղուլ ընէն չերիա՚Թընը-
եիւրէչի իւզերինաե գալարըա ։
31 Վ՚Ի եփատան գաֆիլատընը
պիւտպի Թիւն լամիվևրատչին եա-
32 փատըն ։ Վ՚Ի օրԹատնաա՝ պա-
չընը ՆՀէրէՀէ սիր եըրԹմատը օ-
լա · եըրԹմատընէն չեփչեվե-
սինաե՚ չէպի քէնաըը կեպի տո-
գաւա իչի քէնաըը օլա , ֆ եըր-
33 Թըմայա ։ Վ՚Ի ևԹեըրինէն քէ-
նարընաա՝ լամիվևրա վե եըդա-
վան վե իչի գաԹիւա պըդմըշնան՝
ևԹեըրի քէնարընէն չեփչեվ
րեսինաե՚ նարըա՚ վե ծնըարընէն ա-
բատընա չեփչեվեսինաե՚ ալմաան
34 չընկրագըա եասիվևաըն ։ Գաչի-
Թանէն քէնարընէն չեփչեվեսին-
աե՚ սիր ալմաան չընկրագ վե սիր
նար՝ սիր ալմաան չընկրագ վե
35 սիր նար օլա ։ Վ՚Ի իւզմեԹ ևԹ-
մեք իչիան Ա՚Տարանաե իւզերին-
աե՚ օլա · վե Թագաւորն Տուզուբ-
բունաա Ադաֆաե՚չ կիւրաչին-
աե՚ վե չըդարըչնաա՝ ծնաե՚ սեսի
իչիաիչե՚ քի՚ եօլմեչ ։

Վ՚Ի խալես ալՀաեաան սիր 36
ԹԻՆեքե եասիվևաըն , վե իւզերին-
աե՚ միւհիւբ իչի ԱԽՒ ԳՕՏԻՇ
ԼԱՒ ԼՏՈՒՎԱՒ գալարըաըն ։
Վ՚Ի ծնա սիր լամիվևրատ չերիա 37
Թագաւորն քի՚ սեօղբիւն իւզե-
րինաե օլա · սեօղբիւն իւզերին-
աե՚ ծնաե՚ էան Թագաւիչնաա օ-
լա ։ Վ՚Ի Ա՚Տարանաե՚ սէնը իւզե- 38
րինաե օլա , քի Ա՚Տարան Խարա-
չել օղուլարընէն Թագաիա եՀ-
սիրվևրի ՃիւմԼե ա՚զիզ եեսիչ-
լերինէն կիւնահընը գալարըա ·
Վ՚Ի տօչիմա սէնը իւզերինաե օ-
լա , քի Թագաւորն Տուզուբունաա
ժագպուզ օղուլար ։

Վ՚Ի կեօմիլ ի՚ինՃե՚քԼԹԻՆաեէն 39
նագըշ իվե սօգուտատըն , վե
սեօղբիւ ինՃե՚քԼԹԻՆաեէն եասիվ-
ատըն , վե գուշտաը նագըշ իվե
եասիվատըն ։

Վ՚Ի Ա՚Տարանաե՚ օղուլարընա 40
կեօմիլեվիր եասիվատըն , վե ծնը-
բա գուշտաը եասիվատըն · Հեմ
ի՚չիԼԹ վե գիւնԼԹ իչիան՝ ծնը-
բա սարըգըաը եասիվատըն ։ Վ՚Ի 41
ծնըարը գարդնատչըն Ա՚Տարանա
վե պիւեսինՃե՚ օղուլարընա կեյ-
սիրեսին · Հեմ՚ ծնըարը մԼՀ ե-
սեսին , վե ծնըարըչ եասինենատ
եսիվ՚ ծնըարը Թագաիա էլԼեյ-
սին , ֆ պանա բեսինիլիք ե-
սեվիր ։

Վ՚Ի ԹԻՆ չըփըգըզըլընը եօլ Թ- 42
ՄԼՀ՚ ծնըարա՚ քԼԹԻՆ պիղնատչն
սիղըեիվիր եասիվատըն · ծնըար
պիչատչն սիղեսիվ՚ ևԼԹիչեվիր ։
Վ՚Ի ՃԼմատ՚Թ չատըրըընա կիր- 43
սիվևրինաե՚ եասիօտ Ադաֆա-
սե՚ե իւզՂԼԹ ևԼԹ ՄԼՀ՚ մԼզար-
Տա եագըաշարգըրընատ՝ Ա՚Տա-
բունան վե օղուլարընէն իւզե-
րինաե օլալար , քի կիւնահ եիւ-
քէնիպ եօլմեչեվիր · ա՚ա՚ ծնա ՀԼմ՚
ծնատն ատնիկրա ծնատն գիւրըլիչ-
ԹԻՆԼ եսիւսի գանատն օլա ։

ՊԱՏ ԻԹ

1 Ա Է ծնողքը՝ որոնց քեահէնը-
լեք էԹմէկէ՛ Թաղակս էԹմէք
իչիւն ծնողաց էսէՃէկիւն չէյ
պուռ տուը · Պիր ինէք նախուռ-
առ պուռա՝ վէ իբի այրըսըդ
2 գօչ ալասըն . հէմ խառնուրտուղ
էքմէք՝ վէ էսդ իւէ նօզուռլուռշ
խառնուրտուղ փխուէկէ՛ վէ էսդ իւէ
սիւրխիւլիւշ խառնուրտուղ էռուի
գաղար պուռնը պուռնըդը պուռդայ
սիմիա ունուռնաան էսխասըն :
3 Վէ ծնողքը սիր սէրէ՛յէ գօյասըն-
վէ ծնողքը սէրէ՛ս՝ պուռդա իւէ վէ
իբի գօչ իւէ էսդայաղրուռսըն :
4 Վէ Ահարոնու հէմ օղուռլըդրը
Ճէհտաո՛Թ չաղրըդրն գօփու-
ռուռնա էսդայաղրուռսըն · վէ ծ-
5 ղրը ռու իւէ էսդայայսըն : Վէ
վնայռաղրը ալըս՝ Ահարոնա
կէռմէէ՛յէ վէ էփուռուռն գաւի-
Թանդրը վէ էփուռուռ վէ կէօ-
յիւռնիւյիւ կիչխիրէսին · վէ օ-
նա էփուռուռն չէրխուի իւէ էփու-
6 ռուռ գուշտուռսըն : Վէ սէօր-
քիւ ծնուն պաշնա գօյասըն · վէ
սէօրքիւն իւղէրինէ ո՛ղիղ Թռնդը
7 գօյասըն : Վէ մէհ էռուդրը ա-
լըս՝ պաշը իւղէրինէ սէրքէսին :
8 վէ ծնուռ մէհ էռէսին : Ահարոն
ծնուն օղուռլըդրը էսդգուղրը-
լուռսըն · վէ ծնղուռա կէօռիէքքիւր
9 կիչխիրէսին : Վէ ծնղուռա գուռ-
շադրը գուշտուռսըն՝ (ինչի Ա-
հարոնա վէ օղուռլըդրնա .) վէ
ծնղուռա սադրգուռ սադաղրն , վէ
քէռհինդրը էսէկի գանուն իւղ
րէ ծնղուռըն օղա · Վէ Ահարոնու
հէմ օղուռլըդրը քէռհինն նուռդ
էսէկին :
10 Ա Ղնուն պուռդայը՝ Ճէհտաո՛Թ
չաղրըդրն կէռիւնէ էսդգուղրը-
լուռսըն · վէ Ահարոն հէմ օղուռ-
ղըդրը էղէրինի պուռդանդրն պաշը
11 իւղէրինէ գօյաղուռ : Վէ պուռդա-

ղը՝ Ճէհտաո՛Թ չաղրըդրն գա-
վուռուռնաա Թուգրդն հուղու-
բուռնաա պօղաղրայսըն : Վէ 12
պուռդանդրն գանդրնաան ալըս՝
վաղրմաղրն իւէ մէղուռհարդն պուղ
նուռզաղրը իւղէրինէ գօյսըն ·
վէ գաղա Ճիւռէ գանդը՝ մէղուռ-
հարդն Թէռմէկինէ աէռքէսին : Վէ 13
իչէրի էօրԹէն հէռ էսդը գաղա
Ճիղէրին իւղէրինաէ օղան
ադը վէ իբի պէօրէ յի՛ հէմ ծնղ-
ղրդրն իւղէրինաէ օղան էսդը ա-
լըս՝ մէղուռհարդա էսդգուղրն : Վէ 14
պուռդանդրն էԹմէկի վէ աէրխուինի
վէ Թէռմէկինի՝ օղաուռնաան ախչա-
ղրըդրնաա աԹէռէ էսդգուղրն ·
պուռ՝ կիւնաշ գաւրգանդը ադը :
Վէ գօչուռ պէրքինէ ալասըն , 15
վէ Ահարոն իւէ օղուռլադրը էռէ-
րինի գօչուռ պաշը իւղէրինէ գօ-
յաղաղ : Վէ գօչու պօղաղրայ- 16
սըն · վէ գանդրնդը ալըս՝ մէղուռհ-
հարդն իւղէրինէ էհվէսէվէհ աէրվէհ-
սին : Վէ գօչու վարչա վարչա 17
էռէսին · վէ իչէրինի՝ վէ վարչ-
ղաղրդրնդը էսդայաղրուռ՝ վարչա-
ղաղրը վէ պուռշը իւղէրինէ գօյա-
սըն : Վէ պիւԹիւն գօչու մէղ 18
պուռհարդա էսդգուղրն · պուռ՝ Ղաղ-
պա պիւԹիւն էռնուռա ադը , իսչ
գօչու իչէրն Ղաղպա աԹէռէ
գաւրգանդը ադը :
Վէ օպիր գօչու ալասըն , վէ 19
Ահարոն իւէ օղուռլադրը էռէրինի
գօչուռ պաշը իւղէրինէ գօյաղաղ :
Վէ գօչու պօղաղրայսըն · վէ 20
գանդրնաան ալըս՝ Ահարոնուռ
առ գուռղաղրդրն էռուՃադը իւ-
ղէրինէ՝ վէ օղուռլադրդրն առ
գուռղաղրդրն էռուՃադը իւ-
ղէրինէ՝ ծնղղրդրն առ էղինին
պաշ վաղրմաղը իւղէրինէ վէ
ծնղղրդրն առ այաղրդրն պաշ
վաղրմաղը իւղէրինէ · գօյա-
սըն · վէ գաղա գանդը մէղ
պուռհարդն իւղէրինէ էհվէսէվէհ աէր-
վէհսին : Վէ մէղուռհարդն իւղէ- 21

բինաւ օրան գանուան՝ հետ մեռ
նացուան արարն . վե Ադարա-
նուն իւզէբինէ հետ լվացարը-
նըն իւզէբինէ վե պիւհնինէ օ-
ղուլարընըն իւզէբինէ հետ օ-
ղուլարընըն լվացարը իւզէբի-
նէ սէրփհսին . վե օ հետ ծնուն
լվացարը՝ վե ճնուն իւչ պիւհ
օղուլարը հետ օղուլարընըն վե-
24 ցարը Թափա օրունա : Վե
գօշուան եաղը վե գայրուղու
հետ իչէրի էրթէն եաղը վե
գարա ձիւչէրին ազընը վե ենի
պէօրհի՝ հետ ծնլարընն իւզէ-
բինաւ օրան եաղը վե ադղ պու-
ուս արարն , ղերա պուտ Թափ-
23 ուտաթ գօշու ուսը . Հետ Ադ-
պըն էնհինուան օրան խաուրա-
ուղարը սէրհսինուան պիր էքմէք
ռամընուս՝ վե պիր եաղը էքմէք
վհուհսի՝ վե պիր եուհիցա պուս-
24 Վե ձիւռհչինին Ադարնուն ա-
վուռնուա վե օղուլարընըն ա-
վուռնուա գօշարն , վե ծնլարը
Ադպըն էնհինուան ադղուա
25 գուրպանը ադղարարն : Վե ծն
լարը եւէրինուան արարն , վե
մէզարաֆաս պիւ Թհուն եանմընըն
իւզէբինուան Ադպըն հուզուրուն-
ուս եաղարն . պուտ՝ խոշ գօ
գու իչուն Ադպըս ալճհչ գու-
25 պանը արը : Վե Ադարան իչուն
օրան Թափահուաթ գօշունուան
առօչիս արարն , վե ծնուս Ադ-
պըն հուզուրունուա ադղուա
գուրպանը ադղարարն . վե օ՝
27 սէնին փարըն օրա : Վե Ադարան
իչուն հետ օղուլարը իչուն օրան
Թափահուաթ գօշունուան՝ պուտ
ադղանմընչ վե գալարըրմընչ ադ-
լուա առօչհնիս վե գալարըրմա
պուտուտնուս Թափա հառնին .
28 Վե պուտ՝ Իսրայէլ օղուլարը Թա-
ղարաչիբնուան եկեսի գանուն իւզ
բե Ադարնուն հետ օղուլարը-
նըն օրա . ղերա պուտ՝ գալարըրմա
փհչքհչի սիր . վե Ասպհել օ-

ղուլարը Թափաչիբնուան գալ
արըրմա փհչքհչի՝ ակլամէթլէրի
գուրպանընուան ծնլարըն Ադպ-
պա գալարըրմա փհչքհչի օրա :
Վե Ադարնուն ա՛պիզ վհպաա- 29
լարը՝ քհնաֆնուան ածնկրա օղուլ
լարընըն օրա , քի ծնլար իչէ մեռ
օղուհնալար , վե ծնլար իչէ նատ
օղուհնալար : Օղուլարընուան օ- 30
նուն նէրինէ քհաֆին օղուլ՝ ա՛
պիզ մաֆալուն խըզմէթ էմմէկ
ձհմանա՛Թ չաարընըս կիրհն՝ ծն
լարը էհալ կիրն կհչ : Վե Թափ- 31
ուտաթ գօշունուս ադղալ՝ էմինի
ա՛պիզ մաֆալուն փհչքհչհսին . Վե 32
Ադարան հետ օղուլարը՝ գօշուն
էմինի վե սէչհուն օրան էքմէչի
ձհմանա՛Թ չաարընըն գուրպա-
ուս հառնընուան հհչհչհր : Վե 33
օչհհանհչհրի՛ն ծնլարը նատ
ու Թափուտ էմմէք իչուն ծնլար
իչէ քհնիարհԹ օղուհնուս՝ ծնլար
հհչհչհր . վե հառնընձը հհմհ-
չհ , պիրա ծնլար ա՛պիզ սիր :
Վե հչհր Թափահուաթ էմինուն 34
վե էքմէչինուն ուտպաֆաուհչ
գալարը խոչ , գալարը ալճհչ հա-
գարն . հհնհրմհչհ , պիրա ա՛-
պիզ սիր :
Իմամ Ադարնուս հետ օղուլ 35
լարընուս հետնուն պիւղհչձհ՝ ձհմ
մհ ուանա հմր էմմէսինի հհսրհ
հղղհչհսին . ծնլարը հհմհ իհն
Թափահս հառհսին : Վե հիւնուհ 36
պիրհր պուտաս՝ քհնիարհԹ իչուն
հիւնուհ գուրպանը հառհսին , վե
մհզպահ իչուն քհնիարհԹ էմ-
սէչինուհ՝ ծնուս փարըչհեհսին . վե
ծնուս Թափահս էմմէք իչուն ձհմ
հառհսին : Մհզպահ իչուն եհամ 37
կիրն քհնիարհԹ էառնսՙ ծնուս
Թափահս հառհսին , վե մհզպահ
ա՛պիզը ա՛պիզն օրա . մհզպահս
հհր ուսդանուհ՝ ա՛պիզնհչ :
Վե մհզպահզըն իւզէբինուհ է- 38
ուհձհչին գուրպան պուս ասր .
Տայհնա՝ հիւնուհ պիրհր հղղ ըզ

39 ելի գուզա · Փիր գուզությու սա-
պահչալըն էաէսին , վ օ պիր
գուզությու ախշամ իւսմիւ էաէ-
40 սին : Վ֊ գա զանեան պիրի ևէ՝
պիր հին էչլրէչի սիւզմէ զէյ-
թունն էաղը ևէ հօղուլմուչ պիր
ի֊չիւր սիմիա ունու՝ վ֊ էլրտէմ
վէչքէչի ևէնուն պիր հին էչլրէ-
41 չի շարապ սաղաւը : Վ֊ օպիր
գուզությու ախշամ իւսմիւ էաէ-
սին · ծնա՝ սապահ վէչքէչի կի-
ալի վ֊ ծնուն չէրպէմի կիսի է-
աէսին · պու՝ խօշ գօգու ևէնուն
Բապպա ամէհչ գուրպանը պըր :
42 գ֊՝ Ջէմսա՝մ չաապըրընըն գա-
փուսունսա սիղին ևէ պուրդ-
չուպ սանա սէչմէչէմ՝մ էէր-
սու՝ Բապպըն հուղուրսունսա
սէվմէչէրնիղմէ էսէսու սիւմիւն
43 էամմա օլա : Վ֊ Խորայէլ օղուլ
լարը ևէ օլսուսա պուրդչայըմ՝
վ֊ օչհաւլ Ջէրլիմ ևէ Թագ-
44 ախընի : Վ֊ Ջէմսա՝մ չաապ-
րընը հիմ մէզպահը Թագախս
էաէյիմ · Ասարնուս հիմ օղուլ
լարընը սախի Թագախս էաէ-
յիմ , քի պանա քէսհինիլիք է-
45 սէչէր : Վ֊ Խորայէլ օղուլլարը-
նըն աթասընսա սապին օլաձա-
ղըմ , վ֊ ծնլարըն Ալլահը օլա-
46 ձաղըմ · Վ֊ պիրէչէր քի՝ ծնլա-
րըն Ալլահը Բապպ՝ պին իմ , քի
ատալարընսա սապին օլայըմ՝ սէ-
յիս՝ ծնլարը Մ՝ըսը սիյարընս-
սան չղպարամ · ծնլարըն Ա-
լլահը Բապպ՝ պին իմ :

ԳԱՊ Ա.

1 Ա֊ է պուրդ ևէպաձապ պիր
մէզպահ էախսարն · ծնու չնէ-
թիմ ազաձնսան էախսարն :
2 Ուղունլուղու պիր արչըն վ֊ նիւ
պիր արչըն՝ սէօրթ քիւչէ՛ն՝ վ֊
էիւքսէքլիկ ևէլ արչըն օլա · օ-
նուն պուչնուղարը ծնսան օլա :
3 Վ֊ ծնու՝ նա՛նի ևսմիւնիւ վ֊

էիւքէվրէ՝ էանդարընը՝ վ֊ պուչ-
նուղարընը խալխս ալլահն իւչ
գափլայսարն · հիմ էիւքէվրէսիւ-
նէ պիր ալլահն չինպէր էաէսա-
րն : Վ֊ ծնա չինպէրնինն ալ- 4
լահնսան՝ ևէլ էանդարընսա ևէլ
ալլահն հալղա էաղսարն , ծն-
ղարը ևէլ Թարաֆընսան էա-
վսարն , քի ծնու ծնղար ևէլ գալ-
սարմադ իչնուն՝ սըրդղարըն խա-
նէէրն օղարար : Վ֊ սըրդղարը 5
չիմԹիմաղաձնսան էաէսարն ·
վ֊ ծնղարը ալլահն իւչ գափլա-
յսարն : Վ֊ ծնու՝ սէնինն իւչ 6
պուրուչաձաղըմ էէրսէ՝ չէհա-
սէԹինն իւզէրնիսէէրն քէֆքարէ-
Թինն էօնէնսունսէ՝ չէհաստէ սան-
տուզունսուն էանդրնսա օլան
վէրսէնինն էօնէսիւնէ գօյսարն :
Վ֊ Ասարուն ծնուն իւչէրնիսէ 7
խօշ գօգուրու պուրսուղ էագա ·
հէր սապահ գանտիլէրի սիւզ-
սիյիւնսէ՝ օղ պուրսուրու էա-
գա : Հիմ ախշամ իւսմիւ Ասա- 8
րուն գանտիլէրի էագարընը վ֊-
ման՝ Բապպըն հուղուրսունսա
սայիմ պուրսուղ սէչիս սէվնէչ-
նիղմէ օղ պուրսուրու էագա :
Օնուն իւչէրնիսէ էաս պուրսուղ՝ 9
էա սիւԹիւն էանմա՝ էա էրմէչ
վէչքէչի սանմայսարընըղ · նէ
սէ՛ իւչէրնիսէ չէրպէմի վէչքէ-
չի սէօքէնմինիղ : Վ֊ Ասարուն՝ 10
էըղսա պիր քէրէչ ծնուն պուչ-
նուղարը իւչէրնիսէ քէֆքարէմի
էսէ · օ՝ քէֆքարէմիէրին կիս-
նահ գուրպաղը գանը իւչ՝ սէվը-
չէրնինիղմէ էըղսա պիր քէրէչ
ծնուն իւչէրնիսէ քէֆքարէմի էսէ-
պուրդա՝ ձղնղչէ ձղնղչ պիր :
Վ֊ Բապպ՝ Ա՛ամէհսէ սէօյլէ- 11
յիղ սէսի · Խորայէլ օղուլլարը- 12
նըն սայղարընձա էէքնինինիւ
ալլահպ օլաւը խսէն , ծնլարը
սայղարընսա՝ հէր քէս Բապպա
ձանընըն ֆիւսունսունը վէրի · Թա
քի ծնլարը սայղարընսա՝ ծնլարս

13 պէտս կենդանի : Պատուա վերա-
կէս · Հէր սայլերդ կեցին՝ Մագ-
աւեան մեզպաղը իւղան հարքմ
մըզպալ Աֆռ-ը Ջէե · պէր մըզ-
դալ Լիւրմի գրամ սըզ · Բաղ-
սըն Հեռի յեսի հարքմ մըզպալ
14 օդա : Լիւրմի Եսըզնաան եօգա-
րը Հէր սայլերդ կեցին՝ Բաղսը
15 Հեռի յե վերի : Ջանըարընըզաան
եօմիւրիւ քէֆարէթ ենմէք ի-
չին Բաղսըն Հեռի յեսինի վեր-
մէքաւ՝ մըզպալ հարըսընաան
զենին պի յաաւ վե ֆաբեր հե-
16 պէր վերմէյ : Վե Իսրայէլ օ-
զուսարընաան քէֆարէթին կիւ-
միւշխանիւ ալաըն , վե ծնու Ձէ-
մաո՛թ ջաոըրընըն խըզմէթինէ
վերկին · վե Ջանըարընըզաան
եօմիւրիւ քէֆարէթ ենմէք ի-
չին՝ Բաղսըն Հուզուրաուաա
Իսրայէլ օղուլսարընըն հաոի-
կեաբի օդա :
17 Վե Բաղսը Մովսեսե սեօյլե-
18 յիւղ ասեն · Հեմ հայգանմոզ
իչին պագըրաան պէր գուրնա
հաոխաըն , վե այաղ պագըր-
աան օդա · վե ծնու Ձէմաո՛թ
ջաոըրը նէյ մեզպահէն ալաըզ
նա գծաըն , վե իչինե ուս գո-
յաըն : Վե Ահարան հեմ օ-
զուջաըրը ծնաան կենդինի վե ա-
20 յաղըրընը հայգայաըս : Օն-
լար՝ Ձէմաո՛թ ջաոըրընա կիր-
սակերինաե , հոխաո մեզպահէն
իսըզմէթինէ կեմէյ Բաղսը
ամէհշ գուրսաընը հազմոզ իչին
հազըաաոըգըզընաա , աս իչի
հայգանոզը քի հօզմէյկեր :
21 խոան եչերինի վե այաղ սըրընը
հայգայաըս քի հօզմէյկեր · վե
պաշ հերեք ծնա հինըզ ծնաան գիսը-
բի յեմէինէ՝ սեվգերինէ : ծնըզ-
բա հակոն գանաան օդա :
22 Վե Բաղսը Մովսեսե սեօյլե-
23 յիւղ ասեն · Հեմ ան՝ քէնան-
նե ա՛ս պահարըզ ալ , մ՛ուրի
սաքին պէշ հինդ հնգաշ , վե օ

նան հարըզը միւտաալի ենէն ի-
քի հինգ եւս հնգաշ գոգու-
լու տարչին , վե իչի հինգ եւս
հոչ գոգուլու գամըշ , վե իչը 24
յարչնագը պէշ հինգ հնգաշ
Մադաեսե մեզպաղը իւղան , վե
զեյնան հարը պէր հին · Վե 25
ծնու՝ ա՛զիզ մեսհ հարը՝ էձդա-
նը իչի գարըամըշ պէր Թէրքիոյ
հաոխաըն · պաշ՝ ա՛զիզ մեսհ
հարը օդա : Վե ծնաան իչի Ձե- 26
մաո՛թ ջաոըրընը՝ վե չէհաաէթ
ահանաոզաձու՝ վե աֆիրայը հեմ 27
Ձիւմիւն գաալարընը՝ վե շամ՛ աա-
նը հեմ գաալարընը՝ վե ոզաֆոս-
բաան մեզպահէնը՝ վե պաւէթիան 28
հահմանէն մեզպահէնը հեմ
Ձիւմիւն գաալարընը՝ վե գուրնա-
յը հեմ այաղնը մեսհ հաեսին ,
վե ծնըզբը Թաագոս հաեսին , վե 29
ա՛զիզնէր ա՛զիզն օդաըզ · ծնըզ-
բա հինը ասգանաան՝ ապիզնեե :
Ահարոնս հեմ օզուջաըրընը աա- 30
նէն մեսհ հաեսին , վե ծնըզբը
Թաագոս հաեսին քի պահա քնա-
հինդնէր հաեչեր : Վե Իսրայէլ օ- 31
զուջաըրնա սեօյ հիւղ սեչե-
սին · Պու նշաղ պահա՝ սեհվերէ-
բինիզմէ ա՛զիզ մեսհ հաղը օդա :
Ասեմ Թինդն իւղերինէ սեօքիւշ 32
մեչ , վե ծնաան Թէրքիոյն իւղ-
քէ՝ ծնաան միաղինի հաոխաոյաղը-
նըզ · պաս ա՛զիզ սեչը , սեզէ ա-
զիզ օդա : Օնաան միաղինի Թէր- 33
քիոյ հաեն քնահ՝ վե ծնաան հա-
պահէնէրն իւղերինէ գօյան՝ պաշ
մընաան հեղոզ օդաոնա :
Հեմ Բաղսը Մովսեսե սեսհ · 34
Քինաոնինէ պահարըզ՝ նէյ ասամ
յա միւրրիւ վե հզիաղ հեմեա-
յիւղ վե գասհի , պա՝ պահարըս-
ղը վե խաչնա քինէնէյոզ սյաղն ·
սի՛ր վեզնաե օդաղ · Վե ծնաա 35
նէձաձը իչի սեչը Թէրքիոյ՝ Թէր-
պիյե օդնաշ վոզ ա՛զիզ պաս-
խաղ հաոխաըն : Վե ծնաան 36
վեզը հինձ սեօյհաղ՝ սենին իչի

պու՝ լաճաղդամ եկրան՝ ձիմա-
ա՛թ չաղբըննաս չէհաուէթին եւ
նիւնաւ գոյասըն · պա՛ սիզէ ա-
37 զնզէզը ա՛զնզի օլա : Վէ եաման
ճաղըն պուխտուրան Թէրէթիզի
իւզրէ քէնարնիզ իչուն եաման
յաղբընըզ · պու սանա Բատպ
38 իչուն ա՛զնզ օլա : Օնու գոգա-
մադ իչուն՝ ծնուն մնզնի եա-
փան քիմսէ՝ քէնարի գաւմընսան
հէլաք օլմնա :

ՊԱՊ ԼԱ

1 Վ Է Բատպ Մաւսէսի սէյ
2 լէյիւ՝ սէսի · Պագ , Յուդա
սըզթընսան Ոմր օղլու Ուբընին
օղլու Քալէվէզի սաղ իւչ չա-
3 զըրադ · Վէ ծնու Ականէն Բա-
հու իւչ՝ ի՛մու ձիհէմ վէ սնզկի
վէ հէր կէսնէ մա՛րիֆէթ իւչ ու-
4 տուրսուս · Քի ուսթաղ իչուրի
իշատ էտիպ՝ ալմաղսադ վէ կիւ-
միւշէ վէ պագըրսադ իչուրէ ,
5 հէմ մընդադսադ իչուն Թաշ օ-
մադսադ , վէ ադաճ օյմադսադ՝ եաղի
6 քի հէր կէսնէ իշուն իչուրէ : Վէ
սէն՝ իշնի ծնուն իւչ Դաան ոը պ-
Թընսան Ա՛քիսամանըն օղլու Ո-
ղնսաքը Թա՛յին էթմի՛ · Վէ հէր
ա՛ւմմն եիւրէկյինէ ի՛մ գօսուս
քի՝ ձիհէմ սանա էմր իչուրէ-
7 մի եաճաղար · Ձիմսադ չաղբըր-
նը՝ վէ չէհաուէթին սանսուզա-
նու հէմ իւղիւրնսադ օղան քի-
փարէթի՝ վէ չաղբընըն ձիհէմի
8 ալէնդիւրնի , վէ սա՛քիսայը հէմ
գաալաղընը՝ վէ փաք շամ՛ադանը
հէմ ձիհէմի գաալաղընը՝ վէ պու-
9 խտուն մէզպահընը , վէ սիւ-
Թիւն Եանմանըն մէզպահընը
հէմ ձիհէմի գաալաղընը՝ վէ
10 գաւնայը հէմ այալընը , վէ խըզ
մէթէ սայիր գաւմաշղաղը՝ վէ
քեահէին Ահարոնուն ա՛զնզ ւ-
պաալաղընը հէմ օղուլղաղընըն
ւպաալաղընը քի՝ քեահէնլիք է-
11 սէնդը , վէ մէհէին եաղընը՝ վէ
Մադաեսե իչուն իսէ գոգուրս
պուխտուրու՝ սանա ձիհէմ էմր
էչէսակ յիմի կէօրէ եաճաղաղ :
12 Վէ Բատպ Մաւսէսէ սէօյլէ-
13 յի պ աեսի · Հէմ սէն՝ Խարայէլ
օղուլղաղընա սէօյլէյիպ սե քի՝
էչուէնթէհ շաբաթ ղաղընմը սագ-
լայասընըզ · զնրա պու՝ պէնիմ
իչէ սիզին սրասընզադա սեվզէ-
ղինիզճէ նիշան ոլը · Թա սիզէ
սէնիզ քի՝ սիզի ա՛զնզէյէն Բատպ
14 պէն իմ : Խմոի շաբաթը սագլա-
յասընըզ , զնրէ քի սիզէ ա՛զնզ
սիր · ծնու պուզան՝ էչուէնթէհ
էօլտուրուլէ , զնրա հէր քիմ
ծնուս իշ իչէր եսե , օլ քիմսէ
գաւմընզնի սու սընդնսան հէլաք
օլմնա : Ականը կիւն իշ իչէնէ ,
15 ամմա եէհոնդէն կիւնսե՝ բահա-
Թընն շաբաթը Բատպա ա՛զնզ
օլա · շաբաթընն կիւնիւնսե հէր
իշ իչնէյէն՝ էչուէնթէհ էօլտու-
ղուլէ : Խմոի Խարայէլ օղուլղա-
16 ղընը շաբաթը սագլայալը , քի
տէվզէլէղինճէ էպէսի ա՛նա սե-
յիւ շաբաթը ԹուԹալը : Օ՝
17 պէնիմ իչէ Խարայէլ օղուլղաղընն
սրասընսադա էպէսի յիւսէք պիր
նիշան ոլը · զնրա Բա զսլ՝ կէօր-
ղէղի վէ նէրի ալմը կիւնսե եաճ-
սը , վէ եէհոնճէ կիւնսե սինկ-
ղինիզ ղսահաԹլանսը :

Խմոի Մաւսէսէ Սինա սաղընն
18 սա սէօյլէմէյի Թէքիլ էպէսի-
շէ , ոնա չէհաուէթին իչի լէվ
հալաղընը՝ Ականէն վսամալը
իչէ եաղըլմըշ Թաշ լէվհալաղը
վէրսի :

ՊԱՊ ԼԲ

1 Վ Է գաւմ՝ Մաւսէսին սաղ
սան էնմէյէ կէձիքսէյինի կէօր-
սէյբաճ , գաւմ Ականուն եա-
նընա ձէմ՝ օղուզ՝ ոնա առէսի-
ղէը · Գաղ , էօնէմլիզճէ կի-

տէձէք պիզի ալաՀլար Համր · զի
բա պու Մովսէս՝ շատ պիզի Մը-
սըր ախյարընաան ջրգարան քիմ՝
2 ան՝ ծնա նէ ալսաւ պիշմիշիվ : Վէ
Ահարան ընշարա տէմի · Գարը
լարընըզըն՝ օղուլարընըզըն վէ
դըշարընըզըն գուշագարընաա
օշան ալմաճան քիսմիներին ջրգա-
3 րըզ՝ պաճա կէմիլին : Վէ ճրամ
է գաւմ՝ գուշագարընաա օշան
ալմաճան քիսմիներին ջրգարալը-
լար , վէ Ահարանա կէմիլտի-
4 լեր : Վէ օ՝ հաներինաէն ալսը ,
վէ ծնա ալէմ իլէ պիր գաշագ
Համրալ՝ ծնաան պիր տէօբմէ
պուշաղը Համսը · վէ ընշար՝
Եա՝ Իսրայիլ տէն ի Մըսըր ախ-
յարընաան ջրգարան ալահլարդէն
5 պաճնշար ալը տէսիլէր : Վէ Ա-
հարան կէշտիւրսէ՝ ծնաան Հօ-
նիւնէ պիր մէզտահ Համսը ,
հէմ Ահարան նիւտա Համ Եա-
րըն Բաշպա պայրամ ալը տէ-
6 սի : Վէ էրթէսի կիճնտէ էր-
քէն գալդըդ՝ պիւթիւն Համնա-
լար տուհտուշար , վէ տէրամէթ
գուշանըլարը թագրիդ կէթտի-
լէր · վէ գաւմ Իսրայէլ վէ Իս-
մէյիլ օթուրտուշ , անտէն ջնա-
մաղա գալգալըդար :
7 Վէ Բաշպ Մովսէսէ տէսի
քի՝ Վար , էն · զիւրա տէնին Մը-
սըր ախյարընաան ջրգարալրըն
8 գաւմըն ազալը : Օնլարա հմի կէթ-
տիյիմ Եօլտան Թէզ տաճրդ՝
քէնտիլէրինէ տէօբմէ պուշաղը
Համսըզար · հէմ ծնա տէձտէկ կ-
տիդ՝ ծնա գուրստանըդար քէտտի-
լէր , վէ՝ Եա՝ Իսրայէլ տէնի Մը-
սըր ախյարընաան ջրգարան ալ-
լահլարըն պաճնշար ալը տէսի-
9 լէր : Հէմ Բաշպ Մովսէսէ տէ-
սի · պէն պու գաւմը կէօր-
մէմ , վէ իշմէ տէրթ պէյտն-
10 լու գաւմ սըզը : Իմտի Հալա պէ-
նի գէյլէը քի՝ զաշագարմ ընշարըն
իւշէրինէ ԹուԹուշա , վէ ծնա-
րը հէլաք Համիմ · վէ տէնի պիր
պէյիւք Թայիֆէ Համիմ : Ամ 11
մա Մովսէս՝ քէնտի Ալահը Բաշ-
պէն հուշուրտուհտա նէյազ է-
տիպ տէսի · Նա՝ Բաշպ՝ նի՞-
չին Մըսըր ախյարընաան պէօ-
յիւք գուվվէթ իլէ վէ գուվվէթլի
Եա իլէ ջրգարալրըն գաւմըն
իւշէրինէ զաշագարն ԹուԹուշա :
Նի՞չին Մըսըր ըզար տէյլէյիսի 12
տէյհէը քի՝ Ընշարը քիմ նէյէթ
իլէ ջրգարալը , քի ընշարը տաղ-
լարտա հօշնութէ , վէ ծնշարը հէ-
բին իւշէրինաէն Համ Համ · զա-
շագարընը խըշմընաան տէօն , վէ
գաւմընա տաճմաղը պէլատէն
վազ կէչ : Գուշագարն Աբրահա- 13
մը՝ Իսահագը վէ Իսրայէլը խաԹ-
րընա կէմիր , քի ընշարտա քէնտինի
իլէ Եէմին էմտանն , վէ ծնշարտա տէ-
տանն քի՝ Ձիւրրիյէթինէզի կէօ-
յիւն Եըլտըզտարը գատար Համար
տաճմաղտա , վէ Ճրամէ պուս տէօյլէ-
տիյիմ տի յարը զիւրրիյէթինէ-
զի վէրէճէ յիմ , վէ ծնա Համանն
զատի Համէճքէչը : Իմտի Բաշպ՝ 14
քէնտի գաւմընա տաղլտարա տէ-
սիյի պէլատէն վազ կէչտի :
Վէ Մովսէս տէօնիւշտ՝ տաղ- 15
տան էնտի , վէ չէհտաէթինն ի-
քի լէվհատը Եէնտէ իտի · էվվ
հալտը իքի Եաճնարընաան Համ-
զատը իտի · ծնշար՝ պիր Թարաֆ-
տան վէ օպիր Թարաֆտան Հա-
զատը իտի : Վէ լէվհատը Ալա- 16
հըն իշի իտիլէր , վէ լէվհատլարըն
իւշէրինաէ գազըրմըշ Եաղը՝ Ար
լահըն Եաղտը իտի : Վէ ՅԵ- 17
ռա՝ Հայգըբտան գաւմըն տէտա-
սընը իշլիտի՝ Մովսէսէ տէսի
քի՝ Օրտուտա ՃէՆնք տէտասը
վար : Վէ օ տէսի քի՝ Գու՝ էէն- 18
միշէր շամաԹատը տէտասը տէ-
յիլ , վէ էէնիլմիշէր շամաԹատը
տէտասը տէյիլ տիր · պէն Թիւր-
քիւ տէսի իշտիյօրում : Վէ 19
վարի՝ օլտու քի օրտույա Համ-

յաչըսյ՝ պուզազը յը վե բագալէբի
հէօրաիբըլէյին՝ Մովսէսին հօվ-
քեսի Թուխուշտու · վե լվհա-
լըրը հլվերնուէն ալթըդ՝ ծնլորը
տաղըն աշտարակնաս գըրոը ։
20 Վէ հասիրպլորը պուզազը
ալըդ՝ ալթէլէ հագաը , վե Թօղ
օլուռնձէյհաւք հզսի · վե սու-
յուն իւզէրինէ սաջդդ՝ Խորայէլ
օղուլորընս իչնըդի ։
21 Վէ Մովսէս Ահարոնա ասէ ·
Պու գամլ ուռնս նէ՞ հլյնսի ,
քի ծնուն իւզէրինէ պէշիւք կիւ-
22 նահ հհԹիրսին ։ Վէ Ահարոն
ասէ · Էչիճնսին հօվքեսի
Թուխուշտնորն · ոն պու գամ-
լը պիլմրսին քի՝ քհօԹիւվէյ
23 մոյսէ սիր ։ Իմոն պոնս ասէ
լէր · Պիզի ալահլոդ հսի , քի
հօնիւմիւզնէ կիսէյէր · զիրա
պու Մովսէս՝ ադի Մըսըրտան
ջըգարան քիմսի՝ ծնս նէ օղուս
24 պիլմէդ պիզ ։ Վէ ոչն ծնլորս ա-
սէմ՝ քի՝ Չիմնն ալԹուռնու վոդ
իսէ ջըգարընլոդ · վե պոնս
վհրսիլէր · վե ծնուս ալթէչէ ա-
ղըմ, վէ պու պուզազը ջըգդը ։
25 Վէ Մովսէս գամլնն ոլն գա-
նուն հարաբհԹ հմոկյնին կհօ-
րնունձհ , (զիրա Ահարոն ծնլո-
րը՝ սիւշմնհլնրնին օրԹոդորնուս
իհզիլ օլաձադ ոհրհձհսհ ոլն
գանուն հարաբհԹ հմոհկյ ուս-
26 լը վհրմիչ իսի ,) օլսհմ Մովսէս
օրուռնուն գամիուռնուս ուս-
լուզ ասէմ · Բասդ Թարաֆընդ-
ոան օլոն պոնս հէչնս · վե ձհսհմ
լհ Գհնի օղուլորը ծնուն հանընս
27 ձհմ՝ օլուռլոդ ։ Վէ ծնլորս
ասէմ քի՝ Իսրայէլնն Աստհդը
Բասդ պէշյհ ոհր·հհր քհս գը-
լըձընրը պհլնհ պուռնոլոն, վհ օղ-
ուռուռս գամիուռնուս գամիուրս հհ-
հսհ՝ սէօձիսհ , վհ հհր քհս քհնոհ
գարընուռնրը՝ վհ հհր քհս քհն-
ոհ ոլրգռուռրը՝ վհ հհր քհս
քհնոհ ագրռուռրը հօղուիւր-
սին ։ Իմոհ Գհնի օղուլորը Մով- 28
սհսհն սհօղնհնհ հհօրհ հյլհսի-
լհր · վհ օլ հիճռնոհ գամլմոհն
իհչ ոլնն քհչհ գռուռդ ուիւչնիս ։
Չհրռս Մովսէս սհմիչ ոհսի · Պու 29
հիճն հհր քհս՝ քհնոհ օղուռնռուս
վհ քհնոհ գարընռուռչնռուս քհն-
ոհնհդհ Իռուդռս Թռդռիս հռմն ,
քի պու հիճն իւզհրընհդհ պհրհ-
քհՄ իհճռոհ հռմհ ։
Վհ վռդհ օլռուռ քի՝ հրԹհհսհ 30
հիճն Մովսէս գամլնս ոհսի ·
Սհդ պհշյհք հիճռոհ իհչհոհնհդ-
ոհնս չհնհդ Իռուդռս ջըգարընդ ,
պհհքհ հիճռոհնընրըդռս քհնիարհՄ
հռհ յհմ ։ Վհ Մովսէս Իռուդռս 31
ոհծնիհռ ոհչհ · Իչյհհհ , պու
գամլ պհշյհք հիճռոհ իհչհոհ ,
վհ քհնոհդհրընհդ ոՄԹռհռոհռ ոհ-
լռհ՝ռս հռմիռս ոս ։ Ոնոն չհմ 32
ոհ հյհր հիճռոհհլռրընրը ո՝ձիՄ ի-
ոհր իռհն հՄ · հօղ իռհ քհրհՄ
հյլհ՝ ոՄնհ հռզռրընրն քհհՄ-
ոլընռոհռ րհոիռռ հյլհ ։ Վհ Իռուդռս 33
Մովսհսհ ոհսի · Պոնռ հիճ-
նոհ հռհն քհմ՝ իռհ , քհհՄռոլՄ-
ոռռռ ծնուս րհոիռռ հռհրհՄ ։ Ոմ 34
մոռ չհմոհ վռդ , գամլնը ոռնռռ
ոհսհ յհմ՝ մոհռոհչհ հհօԹհհր · իչ-
Թհ մհքհ յհմ՝ ոհնհնհն հռնհնոհձհ վռ-
ռռձոհ ոլրը · ըսյհն հօղըռռռռ-
ոհրն հիճհնոհռհ՝ օլոհմ ծնլորընն
հիճռոհհդրնը քհնոհ իռհքհրքհրհնոհռ
հօղսյռռձոհրմհ ։ Վհ Իռուդռս 35
գամլնը վռրռռս , Ահարոնռռն
հռմոլրնը պուզազրնը հռմոլրգ-
լորը իչնռռ ։

ՊԱՊ ԼԳ·

Վ հ Իռուդռս Մովսհսհ սհօղնհ- 1
յհսի ոհսի · Վ ոլր , պուզռռռռռռ
ոհն հՄ՝մ Մըսըրը ոհ յոլրընռոհռ ջը-
գարընդհն գամլ՝ Ն ըռռհհռոհռ՝
Իռոհհհռ վհ Յհհհրռ՝ Օ իւրրն-
հհԹհնհհ վհրհչյհսի ոհչհհրհք հհ-
ոհն հՄ՝մ հհչհհրհք յոլռ ջը գ ։ Վհ 2

անոնք հծխելնուն սկը մեջեք կենա
տերնէնիլեմ. հեմ Գանանըլըք՝
Ամերնէլյուվե Քհալի լի վե փե-
բեզնէյի վե Խնէյի վե Նեբուս-
3 լույու գոլամնաղըմ. Սիուվե պալ
ոգան սկյալա էքփոզը. զլրա
պէնե պանըզպա չըզմնյալամա-
ղըմ, չիմ քի սէնե սկլի պոյուն-
լու գալմըզըն. օլմայա սէնի հօշ
ա՛ա հեչըք հաճկիլեմ։

4 Իսնի գալմ պու առը սէօզլե-
բի իչնէնիլըսաե, հաա չէքտիկը.
վե հիչ սկը քհնաե զի Իսնէնիլնի
5 իւշերինե գոմնաղը։ Ջնլրա Բապտ
Մովսէսե անձիշ նոի քի Խոս-
կել օղուլլարընա սէ՛յեսին. Ոնզ
սերնի պոյունլու գալմըզըզ,
սոյը անաե սէնին օրնէնուա չը-
գամնաք օլաը իսեմ, սէնի հեչըք
հաճերնեմ. վե չհոմոն զի Իսնէնիլնի
իւշերինուն գոլալը, քի ոանա
6 նե հաճ՛կիլնի սկլեկնեմ։ Վե
Խոսպահել օղուլլարը Քորնէք ա՛ա-
զընուա զի Իսնէնիլելինուն սօյուն-
աուլար։

7 Վե Մովսէս չաալըը ա՛ը՝ օ-
նաե օրաուզուն սիչալըսընուա՛
օրաուզուն իրագ գուլաաե, վե
ա՛ալընը՝ Ահմուն Թ չաալըը գո-
աաե. վե օլաե քի հեր Բապալը
Թալաղ հաճն՝ օրաուզուն սի-
չալըընուա օլան Ահմուն Թ չա-
8 ալըընա չըգալ իսի։ Վե օլաե
քի Մովսէս չաալըա չըգալ-
ը հկաի, Ահմուն գալմ գալգ-
ալ, վե հեր քհս քհնաի չաալ-
ըընըն գոլնուզուզնուա աուլաաե.
վե Մովսէսին ալալընա գալգ-
ալալը, Թա օ՛ չաալըա հկընը-
9 ՃեյհաՃե։ Վե օլաե քի Մով-
սէս չաալըա հկնալ՛ի հկաի,
գալալ Թ սկրնի հնկոի՝ չաալ-
ըըն գոլնուզուզնուա աուլաաե.
վե Բապտ Մովսէս իլե սէօզլէշ-
10 սի։ Իսնի Ահմուն գալմ՝ գալ-
լաե սկրնիլնին չաալըըն գո-
լնուզուզնուա աուլաաեղընու հէօ-
բլենՃե, Ճօմլե գալմ գալգալը,
վե հեր քհս չաալըընըն գոլնու-
զուզնուա սէՃնաե գըլալը։ Վե 11
Բապտ Մովսէս իլե հեաշ սկ
հեաշ՝ սկը քհնանե աուսնաե իլե
սէօզլէշսկի հկաի՝ սէօզլէշսկի.
ա՛ոանն օրաուզուա սէօնաեւ, ամ-
մա խըզմէքհալը՝ Նաաե օլաե
Ցհաուհամ կենՃ՝ չաալըըն իչնի-
սէնե այըըլնաալը։

Վե Մովսէս Բապտա սէոի. 12
Պաք, սէն պաներ գալ իլե
չըգալ սէրնեն, վե սէնե՝ սէրա-
պէրնիմՃե քհնի հէօնաեւէՃնի-
նե պաներ սկլըսիրմէՃինե. Հեմ
սէն սէոենե քի Սէնի խամ իլե
սկնի՛ը խամ, հեմ տաճի՝ Նաալա-
ըըմնաա լաւթ պուլաաե։ Վե 13
չնմոն քհնիմ էյլե էյեր Նաալա-
ըընաա լաւթ պուլաաիմ խաե.
Նաալա հօլաընաե պաներ սկլեկը
քի սէնի սկլեյիմ, չհյլե քի
Նաալաըընաա լաւթ պուլաըլըմ.
հեմ հէօղ քի պու Թայիֆնի սէ-
նինն գալմըն տալը։ Վե Բապտ սէ- 14
ոի. Հաուզուրաիմ պէրապէրինՃե
կիաէՃնէ սկը, վե սէնի բահ օՃ-
լանաըըրաՃաղըմ։ Վե օ ծնաա սէ- 15
ոի. Էյեր հաուզուրաուն կիլԹհէկ
խաե, սկզկ պուրաաուն չըգալ-
մա. հեմ արԹըգ՝նե՛ լիչ պի- 16
լինիր քի՝ սէն սե գալմըն աա
Նաալաըընաա լաւթ պուլաաեգ,
պէրապէրիմիզՃե կիԹհէկ լիչ սե-
յի՛ըմի. պաե վէՃՃ լիչ հեմ՛սէն
հեմ գալմըն հեր իւշերինուե օ-
լան Ճհաուհ գալմըլաուան այըըր
օլաՃաղըզ։

Վե Բապտ Մովսէսե սէոի. 17
Պաե սէոի չին չէյի սոսկ հաճ-
յիմ. զլրա Նաալաըընաա լաւթ
պուլաաեն, վե սէնի խամ իչնէ
սկնկրնիմ։ Վե օ սէոի. Գ՛ևրկիմ 18
էյլե Ճհլալինի պաներ կհօսԹհէր։
Վե Բապտ սէոի՝ քի՝ Պէն Ճհաուհ 19
էյլե յի՛ի սէնինն հծի իւշեսէն հէ-
չկիրհճէկյիմ, վե սէնինն հծնիւն-

տէ Բասպ պէն խամինի ջաղբաձա-
ղում , վէ ինայէթ հաէձէյիմ
քինէկէ ինայէթ հաէձէյիմ ,
վէ մերհամէթ հաէձէյիմէ մեր-
20 համէթ հաէձէյիմ : Հէմ տէխի
քի Նէզիհէմիւ հէօրէմէզլին . զի
բա տահմ պէնի կէօրիւր խսէ ,
21 եառամաղ : Վէ Բասպտահի քի
Իէթէ եանըմտա պէր մահաղ
վար , վէ գայանըն խազերինտէ
22 տուրսան . Վէ վադի օլա քի
Ձեյաիմ կէլէր ինէն , ինէն գա-
յանըն գօնուղտանա գօյայըմ , վէ
ինէն ասէձաէմ իլէ հօրթէյիմ ,
23 Թա պէն կէլմէձ յէտաէք . Ընդ-
ուն ասէձաէմտա կիսերէյիմ , վէ
ապաըմ կէօրէհէն , ամմա ևիւ-
զիւմ կէօրիւլմէզ :

ՊՒ.Գ ԼԴ

1 Վ Է Բասպ Մովսէհ ասէսի .
Քէնանիէն էվվէլքիէր կիսի
Թաշտան ինի լէվհա եօն . վէ օշ
լէվհաէրըն խազերինէ գըրսը
պէն էվվէլքի լէվհաէրըն խազ-
բինտէ օլան սէօզլէրի եառազըմ :
2 Վէ ս ապահա Տաղը օշ . վէ սա-
պահաղայըն Սինա տաղընտա ջըգ-
ար , վէ օրատա՝ տաղըն պա-
շընտա Հաւազաւտմտա տուրսա-
3 ըն : Ամմա սէնէն իլէ քիմսէ
ջըգմաղըն , հէմ տահի պիւթիւն
տաղտա քիմսէ կէօրիւնմէմէլին .
պու տաղըն գաղըրըպտա գօյուն
եա սըղըր տահի օթլատմաղըն :
4 Իմոի օ՝ էվվէլքիէր կիսի իլի
Թաշ լէվհա եմտուս . վէ Մով
սէս տահապտան էրքէն գաղըր՝
Բասպըն օնա էմր էմթահի կի-
սի Սինա տաղընտա ջըգտը , վէ ի-
լի Թաշ լէվհայը էլինէ ալըը :
5 Վէ Բասպ պաւշէմ իլէ Հոհ՝
օրատա օնուն եանընտա տուր-
սաս , վէ Բասպըն խամինի ջա-
6 ղըրըը : Վէ Բասպ օնուն էօ-
նիւնտէն կէջտի , վէ ջաղըրըը .
Եհովա Բասպ՝ Ալլահ ըսէնիմ
վէ ըսէնիզ՝ տա պրի ա՛պիմ՝ ինա-
յէթիմ վէ կէրէքլիյի ըսէնի՝ պէն 7
պէրէքէյէ ինայէթ հըզմէ կ-
ուձնի՝ եարատմադըզդ վէ ա՛սըլդ
վէ կիւնահ ա՛վի հաէձի ավը ,
ամմա սըղայա տալա վաք ջը-
գարմադ . պատպարըն եարա-
մադըղընը օղուլտան իւղերինէ վէ
օղուլտա օղուլտըր իւղերինէ իս-
կիւնձիս վէ տէօրտիւնձիս սիւրս-
էյիտէք էօզ պըղընը սըր : Վէ 8
Մովսէս Թէզիյէ էէրէ էյիլիսի՝
ահմաէ գըղըը . Վէ տէտի . Եա 9
Էֆէնիմ՝ էյեր Տալա նագա-
րընտա լսէմի պուշտուժ խսէ ,
քերիժ էլլէ՝ Էֆէնիմ՝ արա-
մըզտա վարսըն , զիւրա պու սէրի
պըղընըս գավմ սըր . վէ եարա-
մադըղընըզը հէմ կիւնահըմըզը
ա՛մէլ հասա՝ սիզի մէրտասըն
էյլէ :

Վէ տէտի . Իէթէ սէնի ա՛հա 10
քէսերիմ . ձհամլէ սէնին գավ
մըրըն էօնիւնտահ՝ պիւթիւն էեր-
ատ վէ ձհմի Թայֆէֆլէրտահ օլմա-
մըշ ա՛ձայիպլէր գըղըսըմ , վէ ա
ր սըրնտա օլտուղան հէր գավմ՝
Բասպըն իշինի կէօրէ . զիւրա
սէնին իլէ հաէձէյիմ չէյ հիյ-
պէթլս օլմադ : Պէնիմ ոտնա 11
պու կիւն կմր էմթահյիմի սէն
հըմզէ կ իղէ . Իէթէ պէն՝ Ամօր-
ըյըս վէ Քանանըդ յը վէ Քէա-
ղնայի վէ Փէրեզլիյի վէ Խևէնյի
վէ Յեբուսյըս սէնին էօնիւն-
տէն գօվամադըմ : Քէնտինի տա- 12
գըն , օլմայա վարսամադըն ան-
յարըն ոսքինէրի իլէ ա՛տա քէ-
սիշէհին , չէյլէ քի օ՝ սէնին ա-
րատնտա տուղադ իշիւն օլմայա :
Խալս օնէլարըն մէզրա սէղարընը եը- 13
գասընըզ . վէ փուռթարընը վա-
րսէլ էհսինիզ , վէ գօրուլարընը
քէսեսինիզ : Չունա ղայրի ալ 14
ըտհա սէհտահ էմթահմէհսին . չիւն
քի իսմի Գայուր օլան Եհովա՝

15 պայտը Աղասի առը. Օշմայա՝ ալախտրըն տալին էրի ինչ անտ
քեսիչեսին, վ ծնլար տղասէրը ատաղնա պինա էմոսիքըն-
նեն՝ էեմ տղասէրըտա գուրպան էմոսիքէրնեն՝ պէտ ունի
տաղրա, վ գուրպանընտան էհ-
16 յեսին. Վ էշայա ծնլարըն գըղ
լարընտան անին օղուտարընտա ա-
լատն, վ ծնլարըն գըղտարը տղ
լասէրը ատաղնա պինա էմոսի՝
անին օղուտարընտա տա ծնլարըն
տղասէրը ատաղնա պինա էմո
17 սիքէրը. Քէնանին՝ տէօքմէ
տղասէր Եսուսյատն.
18 Խամնուրտատղարըն պայտմը-
նը տատայատն. տանա էմի էմ-
սիքէմ կիտի՝ Աղիսէ պղըն մուս-
սէին վաղէրընտա էեսու կինն խա
մուրտատղարը էեյեսին. պէրա
Մըղըրտան Աղիսէ պղընտա ջոդ
ատըն.
19 Էեր անտ բահին աչան՝ պէ-
նեմ սիր. էեմ Ձիւմէն սիւրիւն-
ատն ի ք տօղան էղբէր՝ կիրկ
սըղտր կիրկ գոյտ՝ պէնիմ պէր.
20 Ամինա էշէյին իչք տօղտուշտատ՝
գուրպ իչէ ֆիտա էտէսին, վ
էյեր ֆիտա էմոսիքնէն, ինք-
սէսինի գըղտարն. օղուտարընտն
էեր իչք տօղանընը ֆիտա էտէ-
սին. վ էտղուրտատա էհէ
քեսինէ էլի պոչ կեօրիտմէյ.
21 Աչիքը կինն իչէ յեսին, վ
էեսունէն կինէտտ բահտի էտէ-
սին. կիրկ էքրէ կիրկ պինէն
վաղէրընտա բահտի էտէսին.
22 Վ քէնանին՝ Հաֆիտատղարըն
էտին պուղտայ պինէնի Թուր
ֆիտանատղարընտն պայտմինը՝ վ
էրընն ծնունատա Տանուղ սեվէր
մէ պայտմինը էտէսին.
23 Էեր էրքէյին էրընտա իչէ
քէրրե՝ Իսրայէլին Աղասը Եհո-
վա Բատպէն Հուղուրտատա կեօ-
24 րիտնէ. Ջիւրա էտնինէտ Թայի-
ֆիչէրը սիւրիւտ՝ ունին սինօրը
ըրընը կինիչատէդյիմ. վ էրը-
ատա իչէ քէրրե Աղասէն Բատ-
պէն Հուղուրտատա կեօրիտնէ-
յի ջրդտըրըն պինան՝ սինին ան-
յատրըտա քիմտե Թատա էհէ-
յե:

Գուրպանընտէն գտնընը մայա 25
իչէ տունտայատն. վ պատէք
պայրամինըն գուրպանը ատայա-
Տատէք գատմայա: Թօփրատղընէն 26
իչէ Թատրիֆատատղըրնը Աղա-
Տէն Բատպէն էվինէ կեօրիտրն-
սին: Օղատղը անտատնէն սիւ-
սիւտատ վինչը մէյտնին:
Վ Բատպ Մովսես տէսի 27
քի՝ Քէնանին տուս տէօղտէրի
Եատ. պէրա տէնին իչէ վ Ի-
սրայէլ իչէ տուս տէօղտէրին մէ-
Տուտնատա կեօրէ ատ՝ տա քեսիչ
սիմ: Իսմի օ՝ օրատտա Բատպ ի- 28
չէ գըղտ կինն վ գըղտ կինէ
տատղատտ. Էեմէք էեմէտ,
տատ իչէմտ. վ ևվՏատղարընն ի-
չէնիտատ ատՏատն տէօղտէրինի՝
Եանի տն քեղտատնէն Եատղը:
Վ վատ՝ օղատ քի՝ Մովսես 29
Սինա տատղընտատ Էնտէքատտ, չէ-
Տատեղինն իչի Լևիտ տատ Մովսե-
սին էղնատ իսկ՝ տատատտն էն-
տի չէմտն. վ Մովսես՝ քէն-
տիտ իչէ տէօղչէտի չէմտն՝
Էեսունինէն տէրինտ փէրեղեվ
ատղընընը պիղտտի: Իսմի Ա- 30
Տարտն Էեմ Ձիւմէն Խտրտէլ օ-
ղուղատը Մովսեսի կեօրտիսէր,
վ իչէմ Էեսունինէն տէրինտ
փէրեղեվ ատղտ իսկ, վ ծնա
Ետգըղտնատա գօրգտատղատ: Վ 31
Մովսես ծնղտրը չտրրտտը, վ Ա-
Տարտն Էեմ Ձիւմէն պէյէրի
պէյէրի ծնա տէօծտուչէր, վ
Մովսես ծնղտր իչէ տէօղչէտի:
Վ տատէն ատնկրա Ձիւմէն Ի- 32
սրայէլ օղուղտրը Ետգըղտրըտտ,
վ Բատպէն Սինա տատղընտա պէ-
չէտնինէն Ձիւմէն տէօղչէտիչինի՝
ծնղտրտա Թէնպէհ էվտի: Վ 33

Մովսէս ծերը իւր սէյլէմեան սկիհերուն առէ՛ք՝ եւ ըմպեցէք
34 հօրեղբօր գոտւոյ : Լաքէն Մովսէս Տապպոն հաղարտուած՝ ծուռն իւր սէյլէմեան կիրտիքտէ , Թա
ջղընձէ կաւէք՝ հօրեղբօրս գոտ
մըրը խոյ · վ՛ ջղը զ՛ ծնա հմն
օձուանը խարայէլ օղուլարընա
35 սեղյէր խոյ : Վ՛ Խարայէլ օ
ղուլարը Մովսէսին եւ զիւնին
կէօրեբըէր խոյ , քի Մովսէսն
եւ զիւնէնէն սէրեսի փերեզէվ
սաղը խոյ · իմոն Մովսէ՛ եւ
նէ քէնոյ եւ զիւնէնէ հօրեղբօր գոր
խոյ , Թա Օնուն իւր սէյլէմե
յէ կիրտիքտէկէ՛ն :

ԳԱՊ ԼՎ

1 Իմոն Մովսէս Խարայէլ օ
ղուլարընէն Ճիւմլէ Ճէմաաթը
նը Ճէմ՛ կախա՛ ծնըցա սէռն ·
Տապպոն հառէռնէզ սէրյէ հմն
հեռէյի չէյրէր պուղար սըր ·
2 Ալեքը կիւն իշ իշլէնէ , վ՛ հե
ռէնճի կիւնտէ սէղէ ոզլի՛ Տապպ
իշլէն ըսհաթի չարաղը օլա · ծն
սա հէր իշ իշլէյէն հօլաթերիս
3 լէ : Շարաթըն կիւնիւնտէ՛ Ճիւմ
լէ մէսքհանլարը՛ ըղըսա սէթիշ
եադմայսընըզ :
4 Վ՛ Մովսէս Խարայէլ օղուլա
րընէն Ճիւմլէ Ճէմաաթընա սեղ
յէյիս՛ սէռն · Տապպոն հմն հ
սիպ սէռիյի չէյ սուս սուր ·
5 Ջէնոմինիլտէն Տապպա հէռիյ
ալսընընզ · հէր կէօնլիս իրսառ
Թի իւրէ օլան՝ Տապպա հէռիյ
սէրյիս ծուռնու կէմիրե · Ալ
6 Թուն վ՛ կիւմիշ վ՛ պաղըր , վ՛
լաճիվերա վ՛ երղեան վ՛ իթի
գաթլաս գըմզըզ վ՛ ինճէ քէթէն
7 վ՛ քէչի դէյ , վ՛ գըմզըզը պօ
յանընը գօչ սէրիլէրի վ՛ Թէ
հաշ սէրիլէրի վ՛ զիւթիմ ա
8 գաճլարը , վ՛ ըղըզ իշլիս հաղ
վ՛ մեհ հառը իշլիս հէմ իշ

գօդուզը պուխուր իշլիս պա
հարլար , վ՛ ա՛գիզ Թաշլարը՛ վ՛ 9
եհուաա հէմ կէօյնէսիյէ մըհ
լանաճագ Թաշլար ԱՆԻԵԼ : Վ՛ 10
ադանընըզա Ճիւմլէ ա՛լմ՛եբէր
լի օլանըզար կէլիսի՛ Տապպոն
Ճիւմլէ կմն էՅաճիլէրինի հա
վաղար · Ջաադրը՝ ծնուն խոյ · 11
մեսինի վ՛ հօրեղբօրնէ՝ գօղ
ջալարընը վ՛ Թահթալընընը՝
քիրիչէրինի՝ սիրքէրինի վ՛
սիսէյիքէրինի , սանտալընը վ՛ 12
ծնուն սընընդալընը՝ քէՅհաբէՅի
վ՛ հօրեղբօրնէն վէրտիհինի ,
սօքիսայը վ՛ ծնուն սընընդ սընը 13
հէմ՛ Ճիւմլէ գօդալընը՝ վ՛ հա
զար էՅճի յինի , վ՛ ըղըզին չամ՛ 14
սանընը վ՛ ծնուն գօդալընընը
վ՛ գանդիլէրինի՝ վ՛ ըղըզին հա
զընը , վ՛ պուխուր մէզղահընը 15
հէմ՛ ծնուն սընընդալընը՝ վ՛ մե
հինի հառընը՝ վ՛ խոշ գօդուզը
պուխուրա՝ վ՛ չաադրըն գօդու
սու իշլիս գօդու վէրտիհինի ,
սիսէյիքէն հանմա մէզղահընը վ՛ 16
ծնուն պադըր ըսհարսընը՝ սը
ընդալընը վ՛ Ճիւմլէ ալէյհի
րինի՝ գալունալը վ՛ ծնուն պա
զընը , ավլունուն վէրտիհինի՝ 17
ծնուն սիրքէրինի վ՛ սիսէյիք
լէրինի՝ վ՛ ավլունուն գօդու
սունուն գօդու վէրտիհինի ,
չաադրըն գօդընդալընը՝ վ՛ ավ 18
լունուն գօդընդալընը վ՛ ծնալ
րըն իսիլէրինի , Ադաֆսուսուն 19
խընդէյի էմիլէք իշլիս խընդիյէ
սապիր գունուզալը՝ վ՛ քհահին
Ահարունուն ա՛զիզ լնդասալընը
վ՛ օղուլարընին լնդասալընը՝
քի քհահինլիք հասէլը :
Վ՛ Խարայէլ օղուլարընին 20
Ճիւմլէ Ճէմաաթը՝ Մովսէսին
հուզուրունսան ջըգալը : Վ՛ 21
հէր կէօնլիսնուն հիվէսի օլան
քիմսէ՝ վ՛ հէր Ճանը խոթէյէն
կիշիսի՝ Ճէմաաթ չաադրընին ի.
շի իշլիս վ՛ ծնուն Ճիւմլէ խընդ

ՄԷՅ իչխան՝ հետ ա՛ղիղ լեզուա-
լար իչխեն Բաղալըն հետխետնեի
22 կէթիրսիէլը ։ Վ է հետ հրեչելեր
հետ գարը ալ՝ հեր կեծնելու իրա-
ւէթինաե օձան կելու՝ Թօգալար
վե քեւքիլեր վե կիւղիլեր վե
կերտանըզլար՝ հեր կեծնե ալ
Թուն գաղալը կէթիրսիլեր ։ վե
Բաղալ ալԹուն հետխետնի հեր
23 ուռնան քիմնե կենիչօք ։ Վ է հեր
քիմին հանընաու լաՀիվերու վե
հրզալան վե իչի գաՀալու գըր-
մըզ վե ինձե քէԹէն վե քիչի
գըր մըզ վե գըրմըզը պոյանմըշ գօչ
աերիլերի վե ԼԹհաշ աերիլերի
պուլանտաու խե՝ կէթիրսիլեր ։
24 Կիւմիւշ վե պագըր հետխետնին՝
հեր ուռնան քիմնե գախ՝ Բաղ-
ալըն հետխետնին կէթիրսի ։
հետ հեր իչին իրզմէթինե հա-
րար չէթիմ ազանըլար հեր քի-
մին հանընաու պուլանտաու խե՝
25 կէթիրսի ։ Վ է ՀիւմՀե ա՛լիմ
կիւրէչլի գարըլար քէնահ էլ
լերի իչե հետխետներ ։ վե հետ-
աերիլերի լաՀիվերսի վե հրզա
վանը՝ իչի գաՀալու գըրմըզը վե
ինձե քէԹէնի կէթիրսիլեր ։
26 Հետ մա՛րիչէթե հեվես հաէն
հեվ գարըլար՝ քեչի գըրմըզը հ-
27 յերսիլեր ։ Վ է պէչիլեր՝ ա՛գիւղ
Թաշլարընը վե եիւաաու հետ
հետչեաչիչե մըՀամմատ Թաշ-
28 լարը՝ հետ ըզըգ իչեն վե մեսհ
հաղը իչեն վե իոչ գօգաուրու
պուԹաւր իչեն պահ՚ալարը իչե
29 հաղը կէթիրսիլեր ։ Բաղալ Մա-
ռէլն էէսի իչե հաՀիրլանալա
հեր կէՀալի ՀՀիւմՀե իչ իչեն՝ կե-
Թիրսիչ կեծնելու իրաուէթինաե
օլան հեր հրզըգ վե գարը՝ Ա-
բրահէմ հետխետնեի օլաղը հեր
30 Վ է Մովսես Իսրայէլ օղուլ-
լարընա ուէսի ։ Պագըն ։ Բաղալ
Ցուգա սըպՀընաան Ովե օղու-
Ռուբինեն օղու Բևսևլիելը իսի
իչե ջաղրարը ։ Վ է ծնու Ա՛լա- 31
հեն Բուհու իչե՝ ի՛չի ու փեհմ
ու իարաղ՝ վե հեր Կեծնե մանըն
փէՀե իչե ասլաուրաու ։ Վրե ուա- 32
Թալ իչերի իՀնաու էսիսի՝ ալ-
Թունաա վե հիւվիւլաե վե պաղ
գըրաա իչեչե ։ հետ մըՀալանդ 33
իչեն Թաշ օյմուգաա վե աղամ
օյմուգաա՝ եա՛նի չի հեր ուա-
Թալ իչնաե իչեչե ։ Վ է ծնուն 34
հիւբչինե հըյրհաեսիլմե չի գօ-
աու ։ կերչե ծնուն կերչե Դան
սըպՀընաան Ա՛քհաամա օղլու
Ռաղհաբըն ։ Հնըարը հիւրչե ի՛չ 35
մի իչե ասլաուրաու քի՝ օյմանը
վե ուալաղ՝ վե լաՀիվերաաե
հետ հրզավանաու՝ իչի գաՀալ-
գըրմըզաա վե ինձե քէԹէնաե
հեր կեծնե նաղաշ վե չուչա իչե-
նի՝ հեր պէ-ըէ- իչ իչեչինչերին
վե ուալաղ իչերի իՀնաու հաէն-
լերին իչինի հաէլը ։

ՊԱՆՊ ԼՕ

Վ է Բևսևլիել իչե Ռաղհաբ՝ 1
վե Մա՛գաեսե իրզմէթինին ՀՀիւմ-
չե իչինի իչեչե պիւմչը իչեն
Բաղալըն ի՛չ մա ֆեհմ վերաիչ
հեր ա՛լիմ հիւրչելի քիմնե՝ Բաղ-
ալըն հմր հեմաչինեե կիօբ ա՛-
վել հեմաիչը ։ Վ է Մովսես Բև- 2
սևլիել իչե Ռաղհաբը՝ հետ Բաղալ
հիւրչինե ի՛չ գօաուրու հեր
ա՛լիմ հիւրչելի քիմնեչի՝ հետան
իչեչեմ իչեն իչե հագալշմաղա
ՀՀիւմչե հիւրչելի հեվես հաէնի
չաղրարը ։ Վ է ծնալ՝ Իսրայէլ 3
օղուլարընըն Մագաեսենին հա-
փը ա՛մաղ իչինին իրզմէթի իչեն
կէթիրսիլեչերի հետ հետխետնի
Մովսեսաէն ալարըլար ։ ծնալր ի-
սե ծնա հեր աագան իրաուէթ
հետխետնեի աագա կէթիրմեք-
սե իաիչեր ։

Վ է Մագաեսենին հեր իչինի 4
իչեչենն ՀՀիւմչե ա՛լիմչեր՝ հեր

քեռ քենաւ իշխեւի յն իշխանն
5 կեսարիէը · վ՚ Մոլսեսե սեջ-
լեչիսլ սեսուիէը · Գամմ՚ Բաս-
պըն եաւրըմտպա էմ՚ էմոսկյ
իշխն խըզմէթինե լսզմ օլանսան
6 զիյասե կէմիրմէքսե սկը : Իմ
ոկ Մոլսես պաշյուրսու քի՚ օր-
սուսա սեէլսլ ջսղըրսըլ սե-
կեչէը · Սրմըզդ հիշ սկը եւքէք
եա գսլը Մոգսեսէնին հեսո-
կեսի իշխն իշ իշխմեկ · պեշ-
լեչէն գամմ՚ կ՚էմիրմէքսեն ՝ի՚ե
7 բսղսմ կեւսի : վ՚ օլ եչեա
ձհեմլե եաւրը ջաձդ իշկ էէմէը
եսի , հեմ՚ սրմաղ եսի :
8 վ՚ ջաղրըն իշխի իշխ-յէն.
լէբսեն ձհեմլե էէւրէկյ սլհմլե՚
գըմըրըմըշ կնձէ քէմէէն վ՚ ե-
ձհմլեբա վ՚ էրզսղան վ՚ իկի գսմ՚
լսս գըմըրնըզսան ան վիէբսե էսոի-
սրըսղ · ոնըլորը ուսմաղ իշխ քէ-
9 բոկրէէը իշկ էսոիսրըսղ : Պկը
վիէբսէնին սւզսնընըսւզս իկյկոի
սէքիոկ սրշն՚ վ՚ սկը վիէբսէնին
էէնի սէօրմ՚ սրշն խսկ · հեմ՚
վիէբսէէրին էօրչեսիս սկը ի-
10 սկ : վ՚ սէշ վիէբսէկյ սկրի
սկրինէ էքէկսկ , վ՚ օսիը սէշ
վիէբսէկյ սկրի սկրինէ էքէկսկ :
11 վ՚ սկը վիէբսէնին քենաղը իս-
զէբինսե էքին ուձուձնսս չսձի.
վէբսկ իոկրէէը էսոիսրը · ոձնկրս.
քի վիէբսէնին քենսրըձնսս օսկը
էքսե սոսկ սէօյչ էյչէսկ :
12 Պկը վիէբսէսե էոկ իոկը էսոի.
սրը , վ՚ օսիը էքսե օշն վիէբսէ-
նինն ուձուձնսս փսկխ էոկ իոկը
էսոիսրը · իոկրէէը սկրի սկրինէ
13 գսրշը իսոկնէը : վ՚ էոկ սշ-
Թոեն գօսչէսկսր էսոիսրը · վ՚
վիէբսէէրի գօսչէսկսր իոկ սկ-
րի սկրինէ իոկրէէ սկ , վ՚ չսսրը
սկը օշսս :
14 վ՚ չսսրըրն իսզէբինէ իսոյ-
մէ իշխո՚ քէշի գըձձնսսն վիէբ-
սէէրը էսոիսրը · ոնըլորը ոնսկը
15 վիէբսէ էսոի · ը : Պկը վիէբսէնին
ուզսնընըսւզս օթոուղ սրշն՚ վ՚
սկը վիէբսէնին էէնի սէօրմ՚ սր-
շն խսկ · ոնսկը վիէբսէնին էօղ
չիեսիս սկը խսկ : վ՚ պէշ վիէբ- 16
սէէրի պաշդա՚ վ՚ սլմը վիէբսէ-
էէրի պաշդա իոկրէէ : վ՚ ուձ- 17
սսա օշն վիէբսէնին քենաղը իս-
զէբինսե էքսե էէւի իոկը էսոի-
սրը , վ՚ օսիը էքսե օշն վիէբ-
սէնինն քենաղը իսզէբինսե էէ-
ւի իոկը էսոիսրը : վ՚ պաղըրսան 18
էէւի գօսչա էսոիսրը , քի իսոյ-
մէկ իոկրէէ , վ՚ սկը օշս : վ՚ 19
իսոյմէկ գըրմըղը պկսնմըշ գօչ
սէրիէէրինսե սկը էօրմիս՚ հեմ՚
էն իսսմիսսե թէհսչ սէրիս-
էէրինսե սկը էօրմիս էսոիսրը :
վ՚ չսսրըրն թսոխմսլսղ ընը 20
չիմիմ սղսձնսսն՚ սկը էսոի-
սրը : Պկը թսոխմսնընն ուզսնն- 21
լսւզս օն սրշն՚ վ՚ սկը թսոխ-
թսոնրն էնի սկը պսչյուգ սր-
շն խսկ : հէը սկը թսոխմսնրն 22
սկրի սկրինէ հէչէրիչէձէ իոկ
զղսնսսսը վսր խսկ · չսսրըրն
ձհեմլե թսոխմսլսրընս պէօյչ
էյչէսկ : վ՚ չսսրըրն թսոխմս- 23
ղսրընը էսոիսրը · օնսն գըզպկ
թսրսձիքը իշխն լօոօոս սօզրսս
իչէրի թսոխմս էսփքը : վ՚ ի- 24
յէրմի թսոխմսլսրըրն սլմընսս
գըզպ կիսմիսշ սիսպկէ էսոիսրը ·
սկը թսոխմսնրն սլմընսս իոկ
զղսնսսսը իշխն իոկ սիսպկէ՚ վ՚
սկը թսոխմսնրն սլմընսս իոկ
զղսնսսսը իշխն իոկ սիսպկէ ի-
սկ : վ՚ չսսրըրն օսկը էսոիսը 25
իշխն՚ փօրնսս թսրսձիքնս ի-
յէրմի թսոխմս էսոիսրը · հեմ՚ 26
գըզպ կիսմիսշ սիսպկէկյէրինէ՚ սկը
թսոխմսնրն սլմընսս իոկ սիսպ-
կէ՚ վ՚ օսկը թսոխմսնրն սլ-
մընսս իոկ սիսպկէ էսփքը : վ՚ 27
չսսրըրն սրս թսրսձիքը իշխն՚
պսմը թսրսձիքնս սլմը թսոխ-
թս էսոիսրը : վ՚ չսսրըրն քէօ- 28
չէէրի իշխն՚ սրս թսրսձիքնս

29 խի Թախթա եափտը · Վ՚ ա-
ջաչատան պիճիչիր խաիչէր · եօ-
գարըտան տախ պիր հալգա ի-
չէ պիճիչիմ՝ պէրապէր խաիչէր ·
խիխախ իչինն պէշլէ եղլեախ, խի
30 քեօչէչէրի իչլուն : Վ՚ պուննալը
սէքիզ Թախթա խան · վէ ծնալ-
ըըն կիւժլիւ տիպլիքլէրի՝ հէր
պիր Թախթանըն ալճընտա խի-
շէր տիպլիքտէն՝ ծն ալճը տիպ-
31 լիք խան : Վ՚ չիլթիմ ազամըն-
տան քիրիչկէր եափտը · չտալ-
ըըն պիր եանը Թախթալարը ի-
32 չինն պէշ քիրիչ՝ վէ չտալըըն օ-
պիր եանը Թախթալարը իչինն
պէշ քիրիչ՝ վէ չտալըըն պաճը-
յա տօղուս օլսուն ատա Թախթը
Թախթալարը իչինն պէշ քիրիչ ·
33 Հէմ Թախթալարըն օրթասըն-
տան պիր ուճտան պիր ուճա կէ-
չէնկէր օրթատաքի քիրիչկ եափ-
34 ը : Վ՚ Թախթալարա ալճընտն
գափլատը · վէ Հալգալարընը՝
եէնի քիրիչկէրին խանկէրինի ա-
Թընտան եափտը · քիրիչկէրէ
տախ ալճընտն գափլատը :
35 Վ՚ լամիչկէրա հէմ երլաչան
վէ իչի գաճլու գլըմըչ վէ գըլ-
ըըմըչ ինճէ քէճիտէն վէր-
տէչի եափտը · ծնու ուսթաչ ի-
36 չի քէրովբէկէր իչլէ եափտը : Վ՚
ծնա չիլթիմտէն սէքիզ պիրճէ
եափչ՝ ծնալտա ալճընտն գափ-
լատը , վէ չիվիկէրի ալճընտն խան ·
վէ ծնալտա սէքիզ կիւժլիւ տիպ-
37 լիք սէքզինի : Վ՚ խայիչինն գա-
փուտունա՝ լամիչկէրա վէ էրլաչ-
չան վէ իչի գաճլու գլըմըչ վէ
գըլըըմըչ ինճէ քէճիտէն նա-
գըչ իչլու պիր գափու փէրտէսի
38 եափտը · Վ՚ ծնուն պէշ սիրիք
չէրինի վէ ծնալըըն չիվիկէրինի
եէփէզ · վէ պուչուգլալըընա հէմ
պաղալըընա ալճընտն գափլատը ·
ամմա ծնալըըն պէշ սի պլիքլէրի
պապլատան խան :

ՊԱՊ ԼԻ

Վ՚ Իեհովիհ չիլթիմ ա- 1
զամընտան սանտուղու եափտը ·
ուզունլուղու իչի պուչուգ ալ-
ճըն վէ էնի պիր պուչուգ ալճըն
վէ հիւքսէքլիյի պիր պուչուգ
ալճըն խան : Վ՚ ծնու իչէրտէն 2
վէ ախչարտան խարիս ալճուն ի-
չէ գափլատը · հէմ չէվրէ-
սինէ պիր ալճուն չինպէր եափ-
տը : Վ՚ ծնա տէօրթ քէօչէչէրի 3
իչինն տէօրթ ալճուն հալգա
տէքզօրիս , եանին պիր եանընտան
իչի հալգա՝ վէ օպիր եանընտան
իչի հալգա : Վ՚ չիլթիմ ազա- 4
զընտան ալճըգլար եափտը , վէ
ծնալտը ալճուն իչէ գափլատը :
Վ՚ ալճըգլարը սանտուղուն եանը- 5
լարընտա օլսուն հալգալարա կէ-
չէնկէր , չի սանտուղ գալըըրլար :
Վ՚ խալխա ալճընտան քէ- 6
ֆարէթի եափտը · ուզուն ուզու
իչի պուչուգ ալճըն՝ վէ էնի պիր
պուչուգ ալճըն խան : Վ՚ ալ 7
Թուճտան իչի քերովբէ եափտը ·
ծնալտը չէքիճ իչի՝ քէֆարէթինի
իչի ուճուճտան եափտը : Պիր 8
քերովբէկի պիր եանըն ուճուն-
ճան՝ վէ օպիր քերովբէկի օպիր
եանըն ուճուճտան օպուգ՝ քե-
րովբէկլերի քէֆարէթինն կէնտ
իչի ուճուճտան եափտը : Վ՚ 9
քերովբէկլեր գանտալարընը եօ-
գարը ա եայարագ՝ գանտալարը
իչէ քէֆարէթի եօրթէրլէր խան ,
վէ եիւզլերի պիրի պիրինէ գար-
շը խան · քերովբէկլերին եիւզլերի
քէֆարէթէ տօղուս խանըը :
Վ՚ չիլթիմ ազամընտան 10
սօֆրասը եափտը · ուզունլուղու
իչի պուչուգ՝ վէ էնի պիր պուչուգ՝
վէ հիւքսէքլիյի պիր պուչուգ
պուչուգ խան : Վ՚ ծնու խալխա ալ 11
Թուճն իչէ գափլատը · հէմ չէվ-
չէվսինէ պիր ալճուն չինպէր
եափտը : Վ՚ ծնա չէփչէվրէ 12

աեօրէի վաղմագ սիրը վիճրվաղ
Եամբը, վե վիճրվաղեն էնվնեան
Նե սիրը ալճուն էհնակը Եամբ
13 ալ։ Վէ ծնա աեօրէի ալճուն
Հալգա աեօքաիս, վե Հոգա-
լարը՝ աեօրէի այաղնուա օշան
14 աեօրէի քեօշէճերե գծուս։ Հալ-
գալար վիճրվաղեն Եանրնուա օ-
լուա՝ սօխրայը գալարմագ ե-
ճիեն սրըգլարըն Եանիճերվի ե-
15 սիճեր։ Վէ սօխրայը գալարը-
մագ իչիեն՝ սրըգլարը ջիմիմ
աղաձրնուան Եամբը, վե ծնա-
16 րը ալճուն իչէ գափլաալ։ Վէ
սօխրանեն իաղերնուաե օշան էեր-
պիճ առնուալճագ գաալարըն՝
Թէվսիճերվին վե գաաեհճերվին
վե Թաալարըն վե քեսաեհճերվին
Եամիս ալճուանան Եամբը։
17 Վէ Եամիս ալճուանան շամ-
մանը Եամբը. շամ՝մանը էչ-
քիճ իչվի Եամբը. սագը՝ վե տալ
լարը՝ գաաեհճերվի՝ պօղաճմերը՝
18 վե ճիճէքճերվի ծնուան Եսիճեր։ Վէ
ծնուն Եանրալրնուան ալճը տալ
ջզգալ Եսի. շամ՝մանեն սիրը
Եանրնուան Եուչ տալ՝ վե շամ՝-
մանեն օսվը Եանրնուան Եուչ
19 տալ. Փիր տալաա պա սեմ ճէք-
ճինակ Եուչ գաաեհ՝ սիրը պօղամ
վե սիրը ճիճէք՝ վե սիրը տալաա
պաաեմ՝ ճէքճինակ Եուչ գաաեհ՝
սիրը պօղամ՝ վե սիրը ճիճէք՝ շամ՝-
մանուան ջզգան ալճը տալար
20 սիճերվե Եսի։ Շամ՝մանուա տա-
Եսի պաաեմ՝ ճէքճինակ պօղամեր-
րը վե ճիճէքճերվի Իչե սեօրէի գա-
21 սեհ վար Եսի։ Վէ ծնուան չը-
գան ալճը տալեն՝ Եսի տալեն ալ
Թէնուա ծնուան սիրը պօղամմե՝
վե Եսի տալարըն ալճնուա ծ-
ուան սիրը պօղամմե՝ վե Եսի տա-
լեն ալճնուա ծնուան սիրը պօղա-
22 մմե վար Եսի։ Պօղամմարը վե
տալարը ծնուան Եսիճեր՝ սիճա-
սիճէճինեմ սիրը՝ ճէքճէ իչվի՝ Եսի-
23 լիս ալճուանան Եսի։ Վէ ծ ուն

ճէսի գանափլի Եւ վե ճիճէճ մա-
գալարըն վե մնաչալարըն Եա-
լիս ալճուանան Եամբը։ Օնու 24
ճիճէճ սրե գալարը իչէ սիրը
գանճագ Եալիս ալճուանան
Եամբը։
Վէ պաճարը մեզապահըն չիճ- 25
ճիմ աղաձրնուան Եամբը, ու-
զանըսրը սիրը արշըն՝ վե էնի
սիրը արշըն՝ աեօրէի քեօշէճի՝ վե
հինքսիճերվի իսի արշըն օշաս՝
պաչնուզարը ծնուան Եսի։ Վէ 26
ծնու՝ Եսաճինեմ վե ճիճէճերվե
Եանրարըն վե պաչնուզարըն
Եալիս ալճուն իչէ գափլաալ.
հինմ ճիճէճերվեճինեն սիրը ալճուն
չինակը Եամբը։ Վէ ծնա չինն- 27
սերվինեն ալճրնուան՝ իսի Եան-
լարընուա իսի Թաալաճրնուան Ե-
քե ալճուն հալգա Եամբը, քե
ծնու ծնալար իչէ գալարըմագ ե-
ճիեն սրըգլարըն Եանիճերվի օշա-
լար։ Վէ սրըգլարը ջիմիմ 28
աղաձրնուան Եամբը, վե ծնալա-
րը ալճուն իչէ գափլաալ։ Վէ 29
ա՛սիսլ մեսհ Եաղինը՝ վե վրաք
Եոշ գօգուլու պաեհաեու եմ-
գաձր իճի իչէ Եամբը։

ՊԱՂԱ ԼԲ

Վէ սիեմճիեն Եանուա մեզ- 1
պահըն չիճճիմ աղաձրնուան
Եամբը. ուզուսրուզու սիճ սր-
ճեն վե էնի սիճ սրճեն՝ աեօրէի
քեօշէճի՝ վե հինքսիճերվի Եուչ սր-
ճեն Եսի։ Վէ ծնուան պաչնուզա- 2
լրընը աեօրէի քեօշէճինակ Եամ-
բը. պաչնուզարը ծնուան Եսիճ-
էր. վե ծնու պաղրը իչէ գափ-
լաալ։ Վէ մեզապահըն չիճճիճ 3
գաալարընը՝ Փ֊ու գաալարը վե
քեօրքէճերվի վե չէյինէճերվի ի՛ Եա-
Թաալարը վե ալճիճ գաալարընը
Եամբը. ծնուն չիճճիճ գաալա-
րընը պաղրնուան Եամբը։ Վէ 4
մեզապահ՝ ծնուն աչիրքեսի ալ-

Թլնա՝ ծառ՝ն ալի Թարաքիլ-
ման Թա օրհաոքնաակք պա-
դըրսան ալ իչի պիր ըոգարա
5 Համսը : Վ՚Ի պագըր ըոգարա
իչին՝ պըրդլար խանէսի ակ-
ւիւ աէօրթ քէօչէնտակ աէօրթ
6 Հալգա աէօքսիւ : Վ՚Ի պըրդլարը
չիմ Թիմ ազամ՚ընաան Համսը ,
վ՚Ի ծնըարը պագըր իչի գամլա-
7 ար : Վ՚Ի պըրդլարը մէզարտին
Համդարնաա օչան Հարքարարա
կէչիրսի , քի ծնու ծնըար իչի
գաղարըարար · ծնու՝ Թամհիա-
լարտան իչի պօշ Համսը :
8 Վ՚Ի պագըր գուրնայը Հէմ օ-
նուն պագըր այաղընը՝ Ձէմանէթ
չաարըրընն գամուսուն պէօ-
լիւքլէրձէ Ձէմ՚ օլմադակ օչան
գարըարարն այինէլէրինաէն Համ-
ար :
9 Վ՚Ի ավուրու Համսը · գըզլի
Թարաքիը Համը իչին լօռասա
ռօղրու ավլունան փէրաէլէրի՝
գըվնքնըը ինձէ քէմէնաէն օ-
10 լարագ Եիւղ արչն խաի · Խլիրմի
սիրկի վ՚Ի ծնըարըն Խիրմի ավող-
ւնքէլէրի պագըրսան՝ սիրկքլէրին
չիվիլէրի վ՚Ի ծնըարըն պագրանմա-
11 ար հիւմիւչաէն խաի : Վ՚Ի վօր-
Հաա Համը իչին Եիւղ արչն ի-
ան , Խիրմի սիրկի վ՚Ի ծնըարըն
Խիրմի ավողնքէլէրի պագըրսան՝
սիրկքլէրին չիվիլէրի վ՚Ի պագ-
12 լանմասը հիւմիւչաէն խաի : Վ՚Ի
պամըը Համդնսան փէրաէլէր՝ Եը
լի արչն խաի · սիրկքլէրի ծո՝ վ՚Ի
ծնըարըն ավողնքէլ ի ծո խաի · սի-
րկքլէրին չիվիլէրի վ՚Ի պագրան-
13 մասը հիւմիւչաէն խաի : Վ՚Ի հիւն
ռօղրուռու Համը Թարաքիը իչին՝
հիւն ռօղրուռուսա ռօղրու Եէզ ի
14 արչն խաի : Փիր Համդն փէրաէ-
լէրի ծո պէչ արչն՝ սիրկքլէրի
15 իւչ վ՚Ի ավողնքէլէրի իւչ խաի : Վ՚Ի
օպիր Համդն՝ էօնի ավրու գա-
վուռատնաէն պիր Թարաքիդնսան
վ՚Ի օպիր Թարաքիդնսան փէրաէ-

լէրի ծո պէչ արչն՝ սիրկքլէրի
իւչ վ՚Ի ավողնքէլէրի իւչ խաի :
Ավլունան չէփչէվրէ Ձիւմլէ 16
փէրաէլէրի գըվնքնըը ինձէ քէ-
Թէնաէն խաի · Վ՚Ի սիրկքլէրդն 17
ավողնքէլէրի պագըրսան՝ սիրկք-
լէրին չիվիլէրի վ՚Ի պագրանմասը
հիւմիւչաէն՝ վ՚Ի պագըրըլարը հիւ-
միւչ գամլը՝ վ՚Ի ավլունան Ձիւմլ
լէ սիրկքլէրի հիւմիւչ իչէ պագ-
ըրանմըչ խաի : Վ՚Ի ավրու գավուռ- 18
ատնան գավուռ փէրաէսի՝ նա-
գըչ իչրու՝ ըամձիվէրսա վ՚Ի Եէզա-
վան վ՚Ի իչի գամլու գըվմըշ վ՚Ի
գըվնքնըը ինձէ քէմէնաէն խ-
ան · ուզանըսուզու Խիրմի ռօղրն՝
վ՚Ի հինկ Եիւքսէքլի ավլունան
փէրաէսինկ հէօրէ պէչ արչն
խաի : Վ՚Ի աէօրթ սիրկքլէրի Հէմ 19
ծնըարըն աէօրթ ավողնքէլէրի պա-
գըրսան՝ չիվիլէրի հիւմիւչաէն
վ՚Ի պագրանմասը գամլանմասը
Հէմ պագրանմալարը հիւմիւչաէն
խաի : Վ՚Ի չաարըրընն Հէմ ավրու- 20
նուն չէփչէվրէսէ Ձիւմլէ գա
գըզլարը՝ պագըրսան խսիլէր :
Ռէհաէին Ռհաարնուն օղրու Ի- 21
Թամարըն Եէմի իչի Գնիլէլէ-
բին խըզմէնի Էչէն Մոսկաոին
աէօրթ իւզրէ Եօգրանան չաար-
բըն էօՆ չէհաաէնի չաարըրընն
Եօգրանմըչ չէչրէի պանէլար ռօղ-
Վ՚Ի Յուգա ռօղմէթնսան Ոմր օղ 22
լու Ոերինին օղլու Իսհաղնէչ՝
Թագպին Մոսկաէ Ձիւմլէ Եմր
Եէմակինի Համսը · Վ՚Ի օյմանձը 23
Հէմ ուսմագ՝ վ՚Ի լամձիվէրաաէ
Հէմ Հրզամանսա Հէմ իչրի գամ-
լու գըզմըշսա վ՚Ի ինձէ քէմէն-
աէ Նագրը իչէնիմի Գան ռօղ-
Թէնաան Ա.քիսամա օղլու Ոռղն-
ռօղ սիրկքլէնձէ խաի :
Մ՚ադաէսինի Ձիւմլէ իչինաէ 24
ռօղ խըզմէթ իչէն սարի օղու-
նան Ձիւմլէ ալմաուն՝ Հէմչէ ալ
Թռնու օղարագ՝ Մ՚ադաէսէ մըս-
գըզը իւզրէ խիրմի ռօգռւզ գան-

թար վէ եէսի եիւզ օթուզ մըս-
25 գալ իսի : Վէ ձէմաաթուան
սայըսընըզըն կիւմիւշիւս՝ Մա-
ոեսէ մըսգալը իւզրէ՝ եիւզ գան-
թար վէ պին եէսի եիւզ եէթ-
26 միշ պէշ մըսգալ իսի : Ասէմ
պաշընա պիր պէգա օլըրսաք՝ ե՛-
նի Մագաեսէ մըսգալը իւզրէ եա-
ըըմ մըսգալ ձիւմլէ սայըլըպ կէ-
չէնլէրաէն խիրմի եաշընատան եօ-
գարը քի՝ ալմը եիւզ իւչ պին
27 պէշ եիւզ եէլէ ապէյ իսի : Խմոլ
եիւզ գանթար կիւմիւշ Մագաե-
սէնին ոիսպիլէրլէրինին վէ փէր-
տէլէր ոիսպիլէրլէրինին տէօքիւլ-
մէսինէ կէթմա . ոիսպիլի պիրդը
գանթար օլարագ՝ եիւզ գան-
28 թարմաան եիւզ ոիսպիլը : Վէ պին
եէսի եիւզ եէթմիշ պէշ ֆը-
գաբատ՝ ոիրէգլէրին չիվիլէրինին
եաոըը , հէմ ծնլարըն պաշ-ըզ-
լարընը գաոիլատը , վէ ծնլարը
29 պաղլաատը : Վէ հէմայէնին պա-
գըսը՝ եէթմիշ գանթար վէ իքի
պին աէօրթ եիւզ մըսգալ իսի :
30 Վէ ծնլարատան ձէմաաթ չսոը-
րը գաֆուսուսունուն ոիսպիլէրի-
նի՝ վէ պագըր մէզբահը՝ վէ օ-
նուն պագըր ըսգարատընը՝ վէ
մէզբահըն ձիւմլէ ալէթլէրինի՝
31 հէմ ավլունուն չէփչիվէ ոիսպ-
լէրլէրինի՝ վէ ավլու գաֆուսուս-
նուն ոիսպիլէրլէրինի՝ վէ չսոըրըն
ձիւմլէ գաղըգլարընը՝ վէ ավլու-
նուն չէփչիվէ ձիւմլէ գաղըգ-
լարընը եաոըը :

ՊԱՊ Լ.Թ.

1 Վէ լաձիվէրտ վէ երզսաան վէ
իքի գաթլու գըսմընզատան Մագ-
աեսէսէ խըզմէթ եէթմէք իչիւն
խըզմէթեէ տապը գուոմաչտարը
եաֆաըըտար . վէ Ահարան իչիւն
օլան ա՛զիզ լեոտաւտարը եաֆաը-
լար , Տատպէն Մովսէսէ էմր
էթմիսի կիսի :

2 Վէ եֆուսատա ալթունն՝ լաձի-
վէրտա վէ երզսաան վէ իքի գաթ-
լու գըսմընզ վէ գըվէրըձը ինձէ
քէթէնտէն եաֆաը : Վէ ալ-
3 թունտա՝ ինձէ թէնէքէլէրի ոէօ-
պիւլէր , վէ թէլլէր քէսսիլէր
քի՝ լաձիվէրտէն արատընա վէ
երզսաանէն արատընա վէ իքի
գաթլու գըսմընզէն արատընա ուս-
թաձ իսի իշխէլէր : Օնա իվէք-
4 լէնիր ուսմուզդուգլար եաֆտըլար.
Վէ իքի ուձունտան իվէքլէնիր ի-
սի : Վէ եֆուսատան իշխրինտէ
5 օլան չէրիտ՝ օնատան իսի , Եա՛նի
օնուն իչիւմէսի իշխրէ ալթունն՝
լաձիվէրտա վէ երզսաան վէ իքի
գաթլու գըսմընզ վէ գըվէրըձը
ինձէ քէթէնտէն իսի , Տատպէն
Մովսէսէ էմր էյլէսիսի կիսի :

6 Վէ ալթունն իսոնէյէրէ մըն-
լանմընզ միհէնըգըեար իչի իչի՝ Խ-
բայէլ օղուլլարընըն ատլարը գա-
զըլմընզ ա՛գիզ թաշլարընը եաֆ-
ատըսը : Վէ ծնլարը եֆուսատան 7
ուսմուզդուգլարը իշխրինէ գօտու-
քի՝ Խբայէլ օղուլլարընա եա-
սիհէտ թաշլարը օլատը , Տատ-
պէն Մովսէսէ էմր էթմիսի կիսի :

8 Վէ կէօյհուսիւսիւ ուսթաձ ի-
չի իչի՝ եֆուսատան իչի կիսի ալ-
թունն՝ լաձիվէրտա վէ երզսաան
վէ իքի գաթլու գըսմընզ վէ գըվ-
րըսմընզ ինձէ քէթէնտէն եաֆ-
ատը : Ի՛քիսէ գաթլանըրնձա՝ աէօրթ 9
քէօչէլի օլան կէօյհուսիւսիւ եաֆ-
ատըսը . Իքիսէ գաթլանըրնձա՝ պիր
գարըշ ուզուն վէ պիր գարըշ
էնլի իսի . Վէ օնատա աէօրթ ատ- 10
բա թաշ մընհատըտար . պիր ատ-
բատը գըզըլ եագուէ՝ թէօփագ
վէ պհէմիւտ իսի . պուս իւչ ատ-
բա ատը : Վէ իքինճի ատբա չէ- 11
չէրսէ՝ կիւօք եագուէ վէ էլիաս
իսի . Վէ իւչինճիւ ատբա փի- 12
րուզէ՝ ատաէյմանի վէ ձէպհէ-
գատ՝ իսի . Վէ աէօրտունճիւ 13

սըրա զէպէրձէա՝ ա՛գիւդ վէ հէ-
շամ իսի · մըղաւանմալարը ալ-
14 ԹՈՒն իանէէլէրաէ իսի : վէ Թաշ-
լար Խորայէլ օղուլարընըն ատ-
լարը իւզրէ՝ ծնլարըն աւալարընա
հէօրէ ան իչի իսի · հէր պիրինէն
աար ան իչի սըպէնա հէօրէ՝ միւ-
15 հիւրքեաը իչի գաղըլմըշ իսի: վէ
հէօշիւալիչիսի իւզէրինաէ խա-
լա ալԹՈՒնաան հօրմէ իչի գըլ-
րըմըշ զինձիրլէր հաւխարըար :
16 վէ իչի ալԹՈՒն իանէ՝ հէմ իչի
ալԹՈՒն Հալգա հաւխարըար , վէ
իչի Հալգալարը հէօշիւալիչիսի ի-
17 քի ուձունա գօտուլար : վէ օլ
իչի ալԹՈՒն հօրմէ զինձիրլէրի
հէօշիւալիչիսի իչի ուձ՛ալարընաա
օլան իչի Հալգալարա Թագաը-
18 լար : վէ իչի հօրմէ զինձիրլէ-
րինն օտէ իչի ուձ՛ալարընը օլ իչի
իանէկէ Թագաըլար , վէ ծնլարը
եվուաան ուսուլզըգլարը իւ-
զէրինէ՝ ծնաան հէն Թարաֆին-
19 ան գօտուլար : վէ իչի ալԹՈՒն
Հալգա գաձա հաւխարըար , վէ ծ-
լարը հէօշիւալիչիսի իչ Թարա-
ֆինաան եվուաան պիՆԹիչիր քէ-
նարը իւզէրինաէ օլան իչի ուձ-
20 լարընաա գօտուլար : վէ իչի ալ-
ԹՈՒն Հալգա գաձա հաւխարըար ·
վէ ծնլարը աշալաաան եվուաան
իչի ուսուլզըգլարընաա՝ ծնաան հէ-
նիւձաէն պիՆԹիչիէնին գարշընը-
աա եվուաան չէրիսի իւզէրինա-
21 տէն Թագաըլար : վէ հէօշիւա-
լիչիսի՝ Հալգալարընաան եվու-
աան Հալգալարընաա լաձիվէրսի
իսինչ իչի պաղլաաըլար , քի ե-
վուաան չէրիսինին իւզէրինաէ
օլա , վէ հէօշիւալիչիչ եվուաան
այրըլմայա , Բաւպալըն Մովսէսէ
էմր էյլէսիսի հիսի :
22 վէ եվուաան գաՖԹանըն
աօգուաա իչղու պիւասպիԹինէ
23 լաձիվէրսաէն եաիսար : վէ գաՖ-
Թանըն օրԹաընաա ձէհպէ էրըԹ-
մաձը հիսի պիր էրըԹմաձը վար
իսի · էրըԹմաձընըն չէփչէվրէ
փօփ-ա քէնարը վար իսի , քի
էրըԹըլմասընը : վէ գաՖԹանըն
էՆԹիչիէրի քէնարընաա դըվըլ-
մըշ լաձիվէրա վէ էրըպէան վէ
իչի գաձըլըա գըրմըզըաան նարըար
հաւխարըար : վէ իսալա ալԹՈՒն-
աան չընկրագըար հաւխարըար , վէ
չընկրագըարը նարըարընը ար՛աար-
նա՝ գաՖԹանըն էՆԹիչիէրի քէ-
նարընաա չէփչէվրէ օլան նարըար-
րընն ար՛աարընաա գօտուլար : ԳաՖ-
Թանընն էՆԹիչիէրի քէնարընընն
չէփչէվրէկոնաէ պիր չընկրագ վէ
պիր նար՝ պիր չընկրագ վէ պիր
նար վար իսի՝ իսըղմԹ էՆԹիչիէ
իչէն . Բաւպալըն Մովսէսէ էմր
էյլէսիսի հիսի :
27 վէ Ասարան իչէն հէմ օղուլ-
լարը իչէն հէօշիէրլէրի ինձ՛է
քէՆԹէնաէն ար՛գաւմա իչղու հաւխ-
արըար · վէ պէօրքիւ ինձ՛է քէ-
28 Նթէնաէն՝ վէ գիՆԹէմ քիւլահլէ-
րինի ինձ՛է քէՆԹէնաէն՝ վէ քէ-
Նթէն ապղ իչէրիսի գըվըլմըշ ին-
ձ՛է քէՆԹէնաէն , վէ գուշալը՝
29 գըվըլմըշ ինձ՛է քէՆԹէնաէն վէ
լաձիվէրա վէ էրըպէան վէ իչի
գաձըլըա գըրմըզըաան բէՆԹիհամիշ
ԵաՖԹըար . Բաւպալըն Մովսէսէ
էմր էյլէսիսի հիսի :
30 վէ ա՛գիշ Թաձըն ԹէՆԷչէսի-
նի խաչիս ալԹՈՒնաան հաւխարը-
լար , վէ իւզէրինաէ միհիւր գա-
զըձը հաղլար իլէ ԳՕՏԻՀ ԼԱՆ
ԵՀՈՎԱՆ հազարլար : վէ իւզէ-
31 րինէ պիր լաձիվէրսի էչիսի Թագ-
արլար քի՝ հօգարըաան պէօր-
քիւն իւզէրինէ գօնուլա , Բաւպ-
ալըն Մովսէսէ էմր էյլէսիսի հիսի :
32 Իսմի չաարլըն՝ եաՆԴ ձէհմա-
լի չաարլըրընն ձիւմլէ իչի Թէք-
միլ օլաաա · վէ Խորայէլ օղուլար-
րը Բաւպալըն Մովսէսէ ձիւմլէ
էմր էՀԹակխինէ կէօրէ էյլէսիս-
լէր · պէօյլէ է յլէսիլէր :
33 վէ չա-
արլը Մովսէսէ կէՀԹիրսիլէր ·

խայմի վե ծնուն Ճիւմլի գաղ-
ալ ընը՝ գոդալարընը՝ Թախթա-
լարընը՝ քիւրնէկընին վե սիրնք-
34 լէրինի վե ախպլիքլէրինի, վե դրս
մընը պոյանմըշ գոչ աէրիւէրին-
աէն Հօրթիւլիւ՝ վե Թէհաշ աե-
րիւէրինաէն Հօրթիւլիւ՝ վե Հօր
35 Թիւնիւն փիլ աէսինի, չէհաաէԹ
սանտուղունու վե սըրըգլարընը՝
36 վե քէՃիրէԹի, սօՃիւլը՝ Ճիւմ
լէ գաղալարընը վե հուղուր էր-
37 մէյինի, փալ չամ՛ասանը՝ գան-
ախլէրինի Է՛նդ ախլիլէՃէք գան-
ախլէրինի վե Ճիւմլի գաղալարընը՝
38 վե ըզըզըն հաղընը, վե ալԹուն
մէզրահը վե մէսՀ հաղընը վե
խոչ գօգուլու պաւխուլու՝ վե
չաարընըն գախուսուս իչլէն գա-
փու փէրաէսինի, պաղըր մէզ
39 պահը վե ծնուն պաղըր ըսգպա-
օընը՝ սըրըգլարընը վե Ճիւմլէ
գաղալարընը՝ գէրնայը վե ծնուն
40 այադընը, ավլունուն փէրաէլէ-
րինի՝ ծնուն ախրլըչլէ լինի վե ախ-
լէքլէրինի վե ավլունուն գախու-
սու իչլէն գախու փէրաէսինի՝
խմչէրինի վե գաղգալարընը վե
չաարընըն Է՛նդ Ճիւմաա՛Թ չաար
ընընըն խըղմէԹի իչլէն Ճիւմլէ
41 գաղալարընը, Ա՛պաէսէսաէ խըղ-
մէԹ էԹմէք իչլէն խըղմէԹէ սա-
չէր գուսաղարը՝ քէսէֆին Ա՛Հա-
բունուն ա՛զիզ վախաալարընը վե
օղուզլարընըն վախաալարընը՝ քի
42 քէսէֆինընը էսէչէր : Բաղալըն
Ա՛ովսէսէ Ճիւմլէ էմր էչէսէյինէ
հէօրե՝ Իսրայէչ օղուզլարը հէմ
իչլի պէջլէ էԹմիչէր :
43 Լամի Ա՛ովսէս Ճիւմլէ իչլի
հէօրուսու, վե իչԹէ ծնուս՝ Բաղ-
ալըն էմր էչէսէյի կիսի էԹմի-
չէր, հէջլէ էչէսէյիչէր · վե Ա՛ով
սէս ծնըլարա խայը սուսա՛ էչէսէ:

ԳԱՊ Խ

1 Եվ Բաղալ Ա՛ովսէսի սէջլէ-
չիսի ասէս · Էվվէլքի պէսա՛ ա- 2
լըն իչը կիւնէհա՛ Էասըրըը Է-
նդ Ճիւմաա՛Թ չաարըրընը գու-
ալըն : Վէ օղլայա չէհաաէԹ սան- 3
սուղունու գէյուսի՝ սանսուղուս
փէրաէ իչլէ հօրԹէսինի : Վէ սօՃի- 4
լըյը իչէրի կէԹիրէսինի, վե ծնա
սիպլիչՃէչ Է՛փէՃէրի սիպէսինի ·
հէմ չամ՛սանը իչէրի կէԹիրիսի՝
գանահիչէրինի հագաալը : Վէ 5
չէհաաէԹ սանսուղունուն հօ-
նիւնաէ պուխուլուսուն ալԹուն
մէզրահընը գէյուալըն · հէմ չա-
ալը գախուսուսունուն գախու փէր-
աէսինի գէյուալըն : Վէ չաարըրընը 6
Է՛նդ Ճիւմաա՛Թ չաարըրընըն գա-
փուսուսունուն Է՛նԹիւնաէ՝ սիպէԹիւն
հանունա մէզրահընը գէյուալըն :
Վէ Ճիւմաա՛Թ չաարըրը իչլէ մէզ- 7
պահըն ապասընուսա գուրնայը գէ-
յուալըն, վե ծնուն իչլինէ սու գէ-
յուալըն : Ա՛նսաէն չէփէհլէսաէ 8
ավլուլու գուրսաղըն · վե ավլու-
նուն գա փուսուսունուն գախու փէր-
աէսինի գէյուալըն : Վէ մէսՀին 9
հաղընը ալըսա՝ չաարըրը վե Ճիւմ-
լէ ծնուս օլանը մէսՀ հաէսինի ·
վե ծնու հէմ ծնուն Ճիւմլէ գաղ-
ալարընը Թագախա հաէսինի, վե ա-
զիզ օլա : Վէ սիւԹիւն հանունա 10
մէզրահընը հէմ Ճիւմլէ գաղ-
ալարընը մէսՀ հաէսինի, վե մէզ-
պահը Թագախա հաէսինի · վե
մէզրահ՝ ա՛զիզլէր ա՛զիզլի օլա :
Վէ գուրնայը հէմ ծնուն ալա- 11
դընը մէսՀ հաէսինի, վե ծնու
Թագախա հաէսինի : Վէ Ա՛Հարան 12
իչլէ ծնուն օղուզլարընը Ճիւմաա՛Թ
չաարըրընըն գախուսուսունա հաղ-
լուշարըասընի, վե ծնըլարը սու իչ-
լէ հայդայասընի : Վէ Ա՛Հարանա 13
ա՛զիզ վախաալարը կէչախիսինի ·
վե ծնու մէսՀ հաէսինի, հէմ օ-
նու Թագախա հաէսինի, քի պա
նա քէսէֆինընը էսէչէր : Վէ ծնուն 14
օղուզլարընը սու հաղչաչարըա-
սընի, վե ծնըլա կէօմլէքլէր կէս-

15 սիրէսին : Վ֊է ծնլարը՝ պապա-
ըրբնը մեհ էթմէնին կիպի՝ մեհ
էտէսին , քի պանա քեահինը՛ք
էտելէք · վ֊ծնլարըն մեհ օլուն-
մասը՝ ծնլարա սեվըլէբինէ է-
16 պէտի քեահինըք իչուն օլա : Վ֊է
Մովսէս Բապպըն ծնա Ռհումի
էմր էչլեսինէ կէօրե էչլետի ,
էօյլե էչլետի :
17 Վ֊է վագի՛ օլսու քի էբինէ
էրլաա՝ հավվէբի այլն իչ֊ի֊ն֊
18 փէ ջաապը գաբուլսու : Վ֊է Մով-
սէս ջաապը գաբուլսու , վ֊է սիպ-
ղիքէրինի գօսու , վ֊է Թաբեռա-
ըրնը էեըլէչիպտի , վ֊է քիրիչ
էէրինի Թապգա , վ֊է սիրէքէլէրինի
19 ալքաի : Վ֊է ջաապըն իչէղինէ
խայմէչի էայսը , վ֊է էօգսրը-
ատն ծնուն իչէղինէ խայմէնին
էօրթիւսիւնիւ գօսու , Բապպըն
Մովսէսէ էմր էչլեսինի կիպի :
20 Վ֊է չէհատէթի ալըդ՝ ատնատու-
պա գօսու · վ֊է ատնատուպան իւ-
ղէրինէ պըրդպսրը Թապգա , վ֊է
էօգսրըսատն ատնատուպան իւս-
21 Թինէն քէֆարէթի գօսու : Վ֊է
ատնատուպա ջաապա կէմիկտի ,
վ֊է էօրթիւսիւնին փէրահէնին
գօյուսդ՝ չէհատէթին ատնատուպու-
նու էօրթիւս , Բապպըն Մովսէ-
22 սէ էմր էչլեսինի կիպի : Վ֊է Ռհ-
մատ՛թ ջաապըսնատ՝ ջաապըն
փօրնա Թարաֆընտաքի էանըն-
տա՝ փէրահէնին սիչաբըսընտա
23 սօֆրայը գօսու : Վ֊է իչղէրին-
տէ՝ Բապպըն Հուզուրսնտա սի-
զինէ՛ք էքմէքչիի սիպտի , Բապ-
պըն Մովսէսէ էմր էչլեսինի կի-
24 պի : Վ֊է շամ՛ատը Ռհմատ՛թ
ջաապըսնատ սօֆրաներն գարշը-
սընտա՝ ջաապըն գըպչէ Թարա-
25 ֆընտա գօսու : Վ֊է Բապպըն
Հուզուրսնտա գանախչէի էապ-
սը , Բապպըն Մովսէսէ էմր էչ-
26 լեսինի կիպի : Վ֊է ալԹոն մեղ
պահը՝ Ռհմատ՛թ ջաապըսնատա
27 փէրահէնին էօնինէ գօսու : Վ֊է
ծնուն իչղէրինէ խոշ գօսուլսու
պուխարըեապը , Բապպըն Մով-
սէսէ էմր էչլեսինի կիպի : Վ֊է 28
ջաապը գափուսունան գօսու
փէրահէնին գօսու : Վ֊է ջաապը- 29
ըն՝ էանի Ռհմատ՛թ ջաապըսնըն
գափուսունատա պիւԹիւն էանին
մեղպահընը գօսու · վ֊է իչղէրին-
տէ պիւԹիւն էանինը վ֊է էբմէք
փիչքէչինի առնատու , Բապպըն
Մովսէսէ էմր էչլեսինի կիպի :
Վ֊է գաբնայը Ռհմատ՛թ ջաապ- 30
ըրը իչէ մեղպահընն ապատընա գօ-
սու , վ֊է իչինէ էայգամմագ ի-
չիւն սու գօսու : Վ֊է Մովսէս 31
իչէ Ուհարոն հնմ՝ ծնուն օլաչա-
ըրը՝ էեչէրինի վ֊է այագչաըրնը ծն-
տան էայգաբլար իսի · Ռհմա- 32
ա՛թ ջաապըսնատ կիրպիչէչէրի զէ-
ման վ֊է մեղպահա էապչաըշդ-
ըրը զէման՝ էայգամբըրլար իսի ,
Բապպըն Մովսէսէ էմր էչլեսի-
չի կիպի : Վ֊է ջաապըսնն հնմ 33
մեղպահընն էհվվէսինատ ավչուլս
գաբուսու , վ֊է ավհանան գափու-
սունան գափու փէրահէնին գօ-
սու · սրս վէհհ իչէ Մովսէս էա-
փուլս Թէքվիլ էմիսի :
Վ֊է պուլուԹ՝ Ռհմատ՛թ ջա- 34
ապըրնը գափըտատ , վ֊է Բապպըն
Ռհէլի ջաապըր ասլուսուրսու : Վ֊է 35
Մովսէսէ Ռհմատ՛թ ջաապըրնա
կիրէմէզ իսի · զիրա պուլուԹ
ծնուն իչղէրինէ ասլին իսի , վ֊է
Բապպըն Ռհէլի՝ ջաապըր ասլ
ատրմուշ իսի : Իմոն Իսրայէլ 36
օղուլլարը հնմ կէօչէրինէ՝ պուլ-
ուԹ ջաապըսնատ գալգընձա կէօ-
չէրըլը իսի · Վ֊է պուլուԹ գալգ- 37
մատղը Թագփիրտէ , Թա գալ-
գաձադը կիւնէսէ կէօչմէղէր
իսի : Զիրա Ռհումէ Իսրայէլին 38
էվի կէօղէրի էօնիւնատ Ռհումէ
կէօչէրինատ՝ կիւնտուզ Բապպըն
պուլուԹա ջաապըրն իչղէրինատ
իսի , վ֊է կէձէ ծնուն իչղէրինատ
ալԹէշ վար իսի :

ՂԵՒԻՏԱՑՈՑ

ԵԱԽՕՏ

ՂԵՒՏԱՑՈՑ

ՊԱՊ Ա

1 Ա՛յ Բասպ Մովսեսի ջոլըը-
ալը , վի Ճեմաա՛թ չաալըըն-
2 ծնա սեջլեչիսլ սէսի · Խարայէլ
օղուլաըըն սէջլէ , վի ծելարա
սէչիսեն քի՝ Սիզաէն պիը ա
սէմ Բասպա գուըպան սան-
սուգաա , գուըպանըըզը սա-
վարլարան՝ էնդի սըղըլտան
վի սիբիլէբան սանսաալըզ :
3 Ի՛յէր գուըպանը սըղըլտա-
ան պիւթիւն եանմա խա՛ , օ-
նու այ՛լտա՛զ էրքէք սանա ·
Բասպըն հաղուբան՛նաա մաղ-
պուլ օլմագ իչիւն՝ ծնու Ճեմա-
ա՛թ չաալըըն՛ գափուսան՛նաա
4 սանա : Վէ էլինի պիւթիւն եան-
մանըն պաշը իւղէրինէ գոյա , վի
ծնուան էօթիւրիւ քէփարէթ սէ-
չիւ ծնուն իչիւն գապաղ օլու
5 նա : Վէ սըղը էավուսան՛նու
Բասպըն էօնիւնաէ պօղաղլայա ·
վի Ահարոնուն օղուլաըը քեա-
հինէրը գանը էագլաշաըըզա՝ գա-
նը Ճեմաա՛թ չաալըըն՛ գա-
վուսան՛նաա օլան մէղպահէն իւ-
6 ղէրինէ էվիչէվաէ սէրպէչէը : Վէ
պիւթիւն եանմայը էեւվէլսա՝ օ-
7 նու վարչա վարչա էաէ : Վէ
քեահին Ահարոնուն օղուլաըը՝
մէղպահէն իւղէրինէ սէմէչ գօ-
չալաը , վի սէմէչէն իւղէրինէ
8 օտաունլաը պիղչէը : Վէ Ահա-
րոնուն օղուլաըը քեահինէրը՝
վարչալաըը՝ պաչը՝ վի իչ էա-
ղընը՝ մէղպահէն իւղէրինաէ-
քի սէմէչէ օլան օտաունլաըն
իւղէրինէ պիղչէը : Ամմա իչէ- 9
րինի վի վաչալաըինը սու իւչ
էայդայա , վի քեահին հէվիսե-
նի մէղպահաա էագա · պու պիւ-
թիւն եանմա խօշ գոգու իչիւն
Բասպա սէմէչ գուըպանը սըղը :
Վէ էյէր պիւթիւն եանմա խ- 10
չիւն գուըպանը պիւրիւչէրան՝
էա՛նդի գօյուլտան էա քէչի-
լէրան խա՛ , օնու այ՛լտա՛զ էր-
քէք սանա : Վէ օնու Բասպըն 11
էօնիւնաէ մէղպահէն փօղնաա
սօղուս օլան եանընաա պօղաղ-
լայա · վի Ահարոնուն օղուլաըը
քեահինէրը՝ օնուն գանընը մէղ-
պահէն իւղէրինէ էվիչէվաէ
սէրպէչէը : Վէ օնու վարչա 12
վարչա էաէ՝ պաչը իւչ իչ
էաղը իւչ , վի քեահին ծնուլաըը՝
մէղպահէն իւղէրինաէ սէմէչ
սէ օլան օտաունլաըն իւղէրինէ
պիղչէ : Վէ իչէրի վի վաչալա- 13
լըը սու իւչ էայդայա , վի քեա-
հինն հէվիսինի սանսաալ՝ մէղպահ-
տաա պիւթիւն եանմա էագա ·
պու՝ խօշ գոգու իչիւն Բասպա
սէմէչ գուըպանը սըղը :
Վէ էյէր Բասպ իչիւն գուբ- 14
պանը գուշլարան պիւթիւն
եանմա խա՛ , օլաէմ՛ գուըպանը-
նը գուսմրուլարան էա կէօչէր-
Ճին էավլուլաըրնան սանսաա :
Վէ քեահին ծնու մէղպահա 15
Թագրիսլ էակիլ՝ պաչընը գօսա-
լա , վի մէղպահտաա էագա · վի
գանը մէղպահէն եանընաա սիւ-

16 գիւղէ : Վէ գուրսացողքը Թէբսի իւէ ջրգաբըսա՝ ծնու մէզպահէն կիւնաօղուսաունաացի Լանընուա
17 օլան քիւլ մահալինէ ալծա : Վէ ծնու այլըմայարագ՝ գանատլա-ըընան էլըծա , վէ քեահէին օ-նու ալծէջառ օլան օսունըարըն իւզէրինառ մէզպահէտա եադա . պու՝ ալիծիւն Լանմա խօշ գօ-գու իչիւն Բատպա ալծէշ գուր-պանը սըը :

ՊԱՊ Բ

1 Վէ պիր քիմնէ Բատպա էք մէք փէշքեշի գուրպանը սուն-տուգտա , գուրպանը սիմիա ու-նունտան օլա . վէ իւզէրինէ եաղ տէօբէ , հէմ իւզէրինէ քիւն-
2 լիւք պ՛ օլա : Վէ ծնու Ասարա-նուն օղուլըարը քեահէինէլէրի կէ-Թիւլ . վէ քեահէին ծնուան ա-վուռնու սօղուսուռ՝ սիմիա ունուն-ուան վէ եաղընուան հէմ քիւն-լիւյիւ իւլ սըա , վէ ծնուն էա-ոիկեաբըընը Ժէզպահէտա եադա . խօշ գօգու իչիւն Բատպա ալծէշ
3 գուրպանը սըը : Վէ էքմէք փէշ-քեշլինառէն գալան՝ Ասարանուն վէ օղուլըարընէն օլա . պու՝ Բատ-պան ալծէշ գուրպանլարընուան ա՛զիզլէր ա՛զիզի սիր :
4 Վէ ՃԸրընուա փիշմիշ էքմէք փէշքեշի գուրպանը սուննուս-ղունա , սիմիա ունունտան եաղ իւլ էօղուռլմուշ խամուրտուզ փիտէլէր՝ վէ եաղ իւլ սիբիւլ միշ խամուրտուզ էուՃիգալար օլա :
5 Վէ էյէր գուրպանդէն՝ Թաւլա էքմէք փէշքեշի խաէ , սիմիա ու-նունտան եաղ իւլ էօղուռլմուշ խամուրտուզ օլա : Օնու փարչա փարչա փարէլէյէնէն , վէ իւզէ-րինէ եաղ տէօքէնէն . պու՝ էք-մէք փէշքեշի սիր :
7 Վէ էյէր գուրպանդէն՝ Թէն-Ճէրէ էքմէք փէշքեշի խաէ , սիմիա ունունտան եաղ իւլ էտիրըա :
8 Վէ պունըտտան էտիրըան էք-մէք փէշքեշինի Բատպա էվէ-րէնէն . վէ քեահէինէ էվօմիս-բիւրիւա՝ ծնու մէզպահէտա եագլաշ-արըա : Վէ քեահէին էքմէք փէշ-
9 քեշլինառէն ծնուն էտոիկեաբըընը գալըրըրսա՝ մէզպահէտա եադա . խօշ գօգու իչիւն Բատպա ալծէշ գուրպանը սըը : Վէ էքմէք փէշ-
10 քեշլինառէն գալան՝ Ասարանուն վէ օղուլըարընէն օլա . պու՝ Բատ-պան ալծէշ գուրպանլարընուան ա՛զիզլէր ա՛զիզի սիր :

Բատպա սունտաղընըզ էվէ-
11 պիր էքմէք փէշքեշի մայալը էա-վըրընայա . զիրա Բատպա սուրա մայատան վէ պալատան՝ էվէ ա-ծէշ գուրպանը իչիւն եադմա-յան Ճաղըրընըզ : Պունըտտը Բատ-
12 պա Թուրքիանտարդ փէշքեշի իչիւն սունտաղընըզ՝ սունու մէզպա-հէն իւզէրինառ խօշ գօգու իչիւն եագըլմայաղը :

Վէ սէնէն էվէր էքմէք փէշքէ-
13 շինէն գուրպանընը՝ Թուռ իւէ Թուռզայսըն , վէ էքմէք փէշքէ-շինառէն Ուլուհընընա Տաընէն Թու-ղունու էքսիք էմմէկէն . էվէր գուրպանընն իւէ Թուռ սունա-սըն :

Վէ էյէր Բատպա Թուրքիան-
14 սաղգըղը փէշքեշի սունտը իւ-սէն , Թուրքիանտաղգըլարընէն փէշքեշի իչիւն ալծէշէ գալ-լուլմուշ Թաղէ պուշտղաբտան սէօյիւլմիշ պուղտայ սունա-սըն . Վէ իւզէրինէ եաղ տէօ-
15 քէնէն , էվէր իւզէրինէ քիւնլիւք գօյատըն . պու՝ էքմէք փէշքեշի սիր : Վէ քեահէին սէօյիւլմիշ
16 պուղտայսան վէ ծնուն եաղըն-ան Ճիւմլէ քիւնլիյիւ իւէ էա-ոիկեաբըընը եագա . Բատպա ա-ծէշ գուրպանը սըը :

ՊԱՊ Գ

1 Եւ էյեր գուբպանը՝ սելամ-
ՄԷԹ գուբպանը խսէ, էյեր օ՝
սըզըրլարսան սունայօր խսէ, էր-
քէք օլսուն սիզի օլսուն՝ ծնու
Բասպըն հուզուրսունա ա՛յրըլ-
2 սըզ սունա: Վէ էլինի գուբպա-
նընըն պաշը իւզէրինէ գոյա, վէ
ծնու ՆԷմսա՛Թ չաարըընըն գա-
փուսունաա պօղազըյա. վէ գա-
նը՝ Ասարռնան օղուլլարը քեա
հինէր մեզպահըն իւզէրինէ էվէ-
3 էվէրէ յէ սէրփիէլէր: Վէ սելամԷԹ
գուբպանընսան՝ իչէրի էօրԹԷն
եաղը հեմ իչէրին իւզէրինսէ օ-
լան հէվի եաղը Բասպա աԹէհ
4 գուբպանը սունա. Վէ իքի
պէօպրէքլէրի վէ ծնլարըն իւզէ-
րինէքի պէյրիւն իւսԹիւնսէ
օլան եաղը՝ հեմ գարա Ճիյէրին
իւզէրինսէ օլան տղը պէօպրէք-
5 լէր իւէ գօփարա: Վէ Ասարռ-
նան օղուլլարը ծնու՝ մեզպահըն
իւզէրինսէ աԹէհէ օլան ծո-
լարըն իւզէրինսէ պիւԹիւն էան-
մա իւէ էագալար. խօշ գօղու
իչինն Բասպա աԹէհ գուբպա-
նը տըր:
6 Վէ էյեր գուբպանը՝ Բասպա
սելամԷԹ գուբպանը իչինն պիւ-
րիւէրսէյն խսէ, էրքէք օլսուն
սիզի օլսուն՝ ծնու ա՛յրըպըզ սու-
7 նա: Էյեր օ՝ գուբպանը իչինն
գուզղու սունար խսէ, ծնու Բասպ-
8 ըրն հուզուրսունա կէմԷԹ. Վէ
էլինի գուբպանընըն պաշը իւզէ-
րինէ գոյա, վէ ծնու ՆԷմսա՛Թ
չաարըընըն էօնիւնսէ պօղազը-
յա. վէ գանընը՝ Ասարռնան օ-
ղուլլարը մեզպահըն իւզէրինէ
9 էվէրէվէնէյէ սէրփիէլէր: Վէ սե-
լամԷԹ գուբպանընսան ծնուն
եաղընը՝ էա՞նէ գոյրուդ սօղու-
մունսան գօփարարադ պիւԹիւն
գոյրուդու՝ վէ իչէրի էօրԹԷն
եաղը՝ հեմ իչէրին իւզէրինսէ
օլան հէվի եաղը Բասպա աԹէհ
գուբպանը իչինն սունա. Վէ ի- 10
քի պէօպրէքլէրի վէ ծնլարըն իւ-
զէրինսէքի պէյրիւն իւսԹիւնսէ
օլան եաղը՝ հեմ գարա Ճիյէրին
իւզէրինսէ օլան տղը պէօպրէք-
լէր իւէ գօփարա. Վէ քեահէն 11
ծնու մեզպահըն իւզէրինսէ եա-
գա. Բասպըն աԹէհ գուբպա-
նընըն Թաամ՛մը տըր:
Վէ էյեր գուբպանը քէքի ի- 12
սէ, ծնու Բասպըն հուզուրսունա
կէմԷԹ. Վէ էլինի պաշընըն 13
իւզէրինէ գոյա, վէ ծնու ՆԷմս-
ա՛Թ չաարըընըն էօնիւնսէ պօ-
ղազըյա. վէ գանընը՝ Ասարռ-
նան օղուլլարը մեզպահըն իւզէ-
րինէ էվէրէվէնէյէ սէրփիէլէր: Վէ 14
գուբպանընը ծնուան՝ Բասպա ա-
ԹԷհ գուբպանը իչինն իչէրի
էօրԹԷն եաղը՝ վէ իչէրին իւզէ-
րինսէ օլան հէվի եաղը սունա.
Վէ իքի պէօպրէքլէրի վէ ծնլա- 15
րըն իւզէրինսէքի պէյրիւն իւս-
ԹիւնսԷ օլան եաղը՝ հեմ գա-
րա Ճիյէրին իւզէրինսէ օլան տ-
ղը պէօպրէքլէրի իւէ գօփարա.
Վէ քեահէն ծնլարը մեզպահսուա 16
եագա. խօշ գօղու իչինն սԷմԷԹ
գուբպանը Թաամ՛մը տըր. պիւ-
ԹիւնսԷ եաղ Բասպըն օլա: Տէվ- 17
էլերինիզԷ ՆիւմՀԷ մեզբեանըլարը-
նըզսուա էաէսի գանունն օ՛ա քի՝
առա եաղ վէ առա գան ենՀԷմ-
յեսնինիզ:

ՊԱՊ Դ

Եւ Բասպ Մոսէհան սեօյլե- 1
յիսի՝ ոէսուն քի՝ Իսրայէլ օղուլ-
լարընսա սեօյլեյիսի ոեհյեհնի.
պիր քիսինէ հանդը ըչըդըբէ Բասպ- 2
ըրն ՆիւմՀԷ ԹԷնապհէրինսէն
հօրմԷԹյէՀՀԷ շեյէրսան կիւնսո
հօսպ՝ ծնլարսան սիբինի իչէր
խսէ, էյեր մեսՀ օլունմուշ քեա- 3
հինի գաւմը սուչլուս հայէՀՀէ կիւ-

նահ իշխէր իսկ , այսէմ իշխանի
կիւնահնընան հօթիւրիս Բապ-
պա կիւնահ գուրպանը իշխէն
պիր սըղը հաւրուստս այըպազ
4 պուզա սունա : Վէ պուզայը
Ն֊իմա՛թ չաարըրընէն գափու-
սունա Բապպէն հուզուրսունա
կէթիրէ . վէ էլինի պուզա-
նէն պուզը իշդէլինէ գոյա , վէ
պուզայը Բապպէն հուզուրսուն-
5 սա պօղազայա : Վէ մեհ օլսուն-
մուշ քեահինի պուզանէն գանըն-
ման ալըպ՝ մնաս Ն֊իմա՛թ չա-
6 արըրնա կէթիրէ : Վէ քեահինի
քինակ փարմազընը գանա պա-
թէրըպ՝ գանման Բապպէն հու-
զուրսունա Ասգատէնէնի փէր-
ուխսի էօնէլնամ էհամ քէրբէ
7 սէրբէ : Հէմ քեահինի գանման՝
Ն֊իմա՛թ չաարըրնաքի Բապ-
պէն հուզուրսունա օլան խօշ
գօգուլուս պուխուր մէզպահնընէն
պույնուզայրը իշդէրինէ գոյա .
վէ պուզանէն Դիւմիւ գանընը՝
Ն֊իմա՛թ չաարըրնէն գափու-
սունա օլան պիւթիւն համման
մէզպահնընէն թէմիզլինէ սէօքէ :
8 Վէ կիւնահ գուրպանը օլան պու-
զանէն Դիւմիւ հաղընը՝ էօ՛նի իշ-
էլէրի հօրմէն հաղը վէ իշէլերին
իշդէրինէ օլան Դիւմիւ հաղը մն-
9 ման գալարա : Վէ իքի պէօղ-
րէքլէրի վէ մնալընն իշդէրինէ-
քի պէօղրիւն իւամիւնէ օլան
հաղը՝ հէմ գարա Դիւկէրին իշդէ-
րինէ օլան ազը պէօղրէքլէրի
10 նէ գօխարա , սէլամէթ գուր-
պանընն պուզասընման գօխարը
սըղը կիւնի . վէ քեահինի մնալը
պիւթիւն համման մէզպահնընէն
11 իշդէրինէ հաղա : Վէ պուզա-
նէն սէրիսինի վէ Դիւմիւհէթինի
պաշը նէ վէ վահալարը նէ՛ հէմ
12 իշէլերինի վէ Թէհէլլինի , համի
պիւթիւն պուզայը օրատուման
սիշարը պիր թէմիզ մահալէ՝
քիւլ սէօքիւլմէն հէրէ ջըգարա ,
վէ մնաս օտաճալարընն իշդէրինէ
ամէնէ հաղա . քիւլ տէգբիւլմէն
հէրան հաղըր :

Վէ հէյէր Խորայէլին Դիւմիւ 13
Ն֊իմա՛թ համպըզըդ հաւր ի-
սէ , վէ պուր Ն֊իմա՛թընն կէօզ-
լէրինէն կիզլի օլարադ՝ Բապ-
պէն Դիւմիւ հաիրէյիդնէր օլան
Թէնապիլէրինին պիրինի հաիպ
սուջուս օլուրլար իսկ . Օլտէմ՝ 14
օլ հէմպէլէրի կիւնահ պիլինտի-
յի վէհման , Ն֊իմա՛թ՝ կիւնահ
գուրպանը իշէն պիր սըղըր հավ
րուստս պուզա սունա , վէ մնաս
Ն֊իմա՛թ չաարըրընէն հօթինէ
կէթիրէ : Վէ Ն֊իմա՛թ իսթի- 15
յարըրը Բապպէն հօրիւնաճ էլ-
լէրինի պուզանէն պաշը իշդէրի-
նէ գոյալար . վէ պուզա Բապ-
պէն հուզուրսունա պօղազանման՝
Վէ մեհ օլսունմուշ քեահինի՝ 16
պուզանէն գանընման Ն֊իմա՛թ
չաարըրընա կէթիրէ : Վէ քեա- 17
հինի փարմազընը գանա պաթէր-
րըպ՝ Բապպէն հուզուրսունա
վէրաէնինէն հօրիւնաճ էհամ քէր-
րէ սէրբէ : Վէ գանաման՝ Ն֊իմա- 18
ա՛թ չաարըրընաքի Բապպէն
հուզուրսունա օլան մէզպահնէն
պույնուզայրը իշդէրինէ գոյա .
վէ հէմ գանը՝ Ն֊իմա՛թ չաար-
րընէն գափուսունա օլան պիւ-
թիւն համման մէզպահնընէն թէ-
միզլինէ սէօքէ : Վէ մնաս հէմ 19
հաղընը մնաման գալարրըպ՝ մէզ-
պահնա հաղա . Վէ պուզայա՝ 20
կիւնահ գուրպանը պուզասընա
հէյէհնի կիպի հէյէհ , պունա
սա հէյէհ հէյէհ . Վէ քեահինի
մնալը իշէն քհիարէթ հաճ , վէ
մնալարա սա՛ճիվ օլունա : Վէ պու- 21
զայը օրատուման սիշարը ջըգա-
րա , վէ մնաս հիվհէյի պուզայը
հաղարզը կիպի հաղա . պաս՝ Ն֊ի-
մա՛թընէն կիւնահ գուրպանը
մըր :

Պիր պէյ կիւնահ հաճր իսկ , 22

վէ եանղըչըզ իլէ Աւետը Բատպան ձիւմլէ էտիլմէ յէձէք օլան
թէհլիքէլերինին պիրինի էտիպ
23 սուչտա օլսըր խոհ · Օ՛լ էթտիկի կիւնահը ծնա մանլիա՛ օլունուպ-
տա, օլտիմ քէնտի գուբպանը կ՚
չիւն քէչիլէբաէին պիր այը պըղ
24 էրքէք քէչի կէթիրէ : Վէ էլինի էրքէձին պաշը իւզէրինէ գոյա ,
վէ ծնու Բատպըն հուդուբուծնա
պիւթիւն եանմանըն պօղազլան-
մըղը մահալտէ պօղազլայա · պու՝
25 կիւնահ գուբպանը ալը : Վէ քեահէին կիւնահ գուբպանընըն
գանընաան վարմադը իլէ ալը՝
պիւթիւն եանմա մէղպահընըն
պոյնուզլարը իւզէրինէ գոյա ,
վէ գանընը պիւթիւն եանմա մէղ-
26 պահընըն թէմիզլինէ տէյէք : Վէ
ծնուն հէվ եաղընը՝ սէլամէթ
գուբպանընըն եաղը կիսի՝ մէղ-
պահտա եափ · վէ քեահէին՝ օ-
նուն կիւնահը իչիւն ծնա քէփա-
րէթ էտէ , վէ ծնա ա՛փ՛ օլունա :
27 Վէ էյէր ախպարըն գաւմըն-
տան պիր քիմսէ եանղըչըզ ի-
լէ կիւնահ էտիպ՝ Բատպըն է-
ձիլմէյէձէք օլան թէհլիքէլէր-
նէն պիրինի էտիպ սուչտա օլսը
28 խոհ · Օ՛լ էթտիկի կիւնահը ծնա
մա՛նլիա՛ օլունուպտա , օլտիմ
քէնտի գուբպանը իչիւն օ՛լ իչ-
լէտիկի կիւնահընտան էօթիւրիւ
քէչիլէբաէին պիր այըպըղ տի-
29 չի քէչի կէթիրէ : Վէ էլինի կիւ-
նահ գուբպանընըն պաշը իւզէ-
րինէ գոյա , վէ կիւնահ գուբպա-
նընը՝ պիւթիւն եանմանըն մա-
30 հալտէ պօղազլայա : Վէ քեա-
հէին վարմադը իլէ ծնուն գանըն-
տան ալը՝ պիւթիւն եանմա
մէղպահընըն պոյնուզլարը իւ-
զէրինէ գոյա , վէ ձիւմլէ գանը-
նը մէղպահընըն թէմիզլինէ տէյէք :
31 Վէ հէվ եաղընը՝ սէլամէթ գուբ-
պանընտան եաղ գօփարըլըղը
կիսի գօփարըլ՝ քեահէին խոշ գո-
գուբ իչիւն Բատպա մէղպահտա
եափ , հէմ քեահէին ծնուն ի-
չիւն քէֆարէթ էտէ , վէ ծնա
ա՛փ՛ օլունա : 32
Վէ էյէր գուբ-
պանը տէյիւ՝ կիւնահ գուբպա-
նը իչիւն գուզլու կէթիրիր խոհ ,
ծնու՝ տիրի այըպըղ կէթիրէ :
Վէ էլինի կիւնահ գուբպանընըն 33
պաշը իւզէրինէ գոյա , վէ ծնու
պիւթիւն եանմայը պօղազլասը-
ղը մահալտէ կիւնահ գուբպանը
իչիւն պօղազլայա : Վէ քեահէին 34
վարմադը իլէ կիւնահ գուբպա-
նընըն գանընաան ալը՝ պիւ-
թիւն եանմա մէղպահընըն պոյ-
նուզլարը իւզէրինէ գոյա , վէ
ձիւմլէ գանընը մէղպահընըն թէ-
միզլինէ տէյէք : Վէ հէվ եաղը- 35
նը սէլամէթ գուբպանընտան
գուզուտուն եաղը գօփարըլըղը
կիսի գօփարըլ՝ քեահէին ծնըղը՝
մէղպահտա Բատպա տէթէչ գուբ-
պանը ուսուլինտէ եափ · վէ
քեահէին ծնուն իչիւն էթտիկի
կիւնահընտան էօթիւրիւ քէփա-
րէթ էտէ , վէ ծնա ա՛փ՛ օլու-
նա :

ՊԱՊ Ւ՛

Վ է պիր քիմսէ կիւնահ էթ- 1
տիքտէ , վէ էմմին սէյլինի իչի-
պիլ շահիտ օլմադ իլէ՝ կէրէք
կէօրմիւշ կէրէք պիլմիշ լէքէն՝ է-
յէր խապէր վէրմէդ խոհ , կիւ-
նահընը չէքէ : Եաիսա պիր քիմ- 2
սէ պիր նախթա չէյէ՝ կէրէք նա-
փաք ճանավարըն լէվլինէ կէրէք
նախթա տաւարըն լէվլինէ կէրէք
նախթա սիւրթիւնէնին լէվլինէ տօ-
գանըը խոհ , ծնա նամա՛լիա՛ օլ-
տուղու սիւրէթտէ տախի՝ օ նա-
փաք օլուպ սուչտու օլա : Եա- 3
խոտ տաէմին նախթալըլսընէ՝ հէր նէ
կէօնէ նախթա էտէն նախթալըլսէ
տօգանըը խոհ , ծնա նամա՛լիա՛
օլտուղու սուրէթտէ տախի՝ պիր-

4 ախի զՀման առչու օլա : Նա-
խօա պիր քիմնէ՝ քՀմՀնք էա էչ-
ւնք ԷԹմԷչ աղզը իչ սէչղէչիսէ՝
ՒՀմին էաէր իսէ , Հէր նէ իսէ
քի ծնու առՀմ ՒՀմին իչ սէչ-
ՂէչԷ տէ՝ ծնա նամա՛լԷմ օլա ,
սչաՀմ ծու- սիչմախի զՀման պուն-
5 լարըն պիրինաէ առչու օլա : Վ է
վադի՝ օլա քի պուն՛լարըն պի-
րինաէ առչու օլաուգաա՝ օ չէ-
Հին Հադգընաա կիւնահ իչչՀմի-
6 Հինի Թագրիր էաէ : Վ է ԷԹախի
կիւնահընաան էօԹիւրիւ Րապ-
պա՝ առչու գուրպանընը՝ սիւ-
րիւՂէրտէն պիր սիչի գուղու էա
քէՂիՂէրտէն պիր սիչի քէչի կիւ-
նահ գուրպանը իչիւն կէԹիրէ ·
վէ քեահէին ծնուն իչիւն կիւնա-
հընաան էօԹիւրիւ քէՀքարէԹ
էաէ :
7 Վ է էչէր գչուն էա ֆէչի ՒԷ-
ՐիչՀէչ Ղլի ԷԹմԷչ մուգԹէՀ-
ակը ակ չիլ իսէ , օլաՀմ կիւնահ
ԷԹախի իչիւն՝ առչ գուրպանը-
նը՝ Րապպա Ղբի գուՀրու էա ի-
քի կէօչէրէէին էավրուառու կէԹի-
րէ՝ պիրինի կիւնահ գուրպանը
իչիւն վէ օ պիրինի պիւԹիւն
8 էանուա իչիւն : Վ է ծՂարը քեա-
հէինէ կէԹիրէ , վէ էվէՂա կիւ-
նահ գուրպանը օլանը առնա ·
վէ պաշընը պօչուՀնաան այՂըրմա-
9 չարագ գօխարա : Վ է կիւնահ
գուրպանընըն գանընաան մէՂ-
պահէն էանընա ակ իրիւ , վէ գա-
լան գան՝ մէՂպահէն ԹէՀմէՂինէ
սիւզիւՂէ · պու՝ կիւնահ գուր-
10 պանը ալը : Վ է օ պիրինի ա՛-
առէԹ իւզուէ պիւԹիւն էանուա
էՂէչէ · վէ քեահէին ծնուն իչիւն
ԷԹախի կիւնահընաան էօԹիւ-
րիւ քէՀքարէԹ էաէ , վէ ծնա
ա՛ՀվՂ օլառնա :
11 Վ է էչէր Ղլի գուՀրու էա ի-
քի կէօչէրէէին էավրուառու ՒԷՐիչ-
ՀէչԷ Ղլի ԷԹմԷչ իսէ , օլաՀմ
կիւնահ ԷԹախի իչիւն՝ գուրպա-
նընը սիմիա ուՂունաան պիր է-
Հիա իՀչիւ կիւնահ գուրպանը
իչիւն կէԹիրէ · իւզէրինէ էավ
գօմայա , Հէմ իւզէրինէ քիւն-
լուք գօմայա · զիրա կիւնահ
գուրպանը ալը : Վ է ծնու քեա- 12
հինէ կէԹիրէ , վէ քեահէին ծնու-
ան ավուՀնու առչուառու էասի-
կէավրընը ալըպ՝ մէզպահէաա Րապ-
պան ակԹէՀ գուրպանը ուսուլնա-
ակ էագա · կիւնահ գուրպանը
ալը : Վ է քեահէին ծնուն իչիւն 13
պուՂնարտաան պիրինաէ ԷԹախի
կիւնահընաան էօԹիւրիւ քէՀքա-
րէԹ էաէ , վէ ծնա ա՛ՀվՂ օլառ-
նա · վէ օ՝ էքմէք փէչքէչի կիսի
քեահինին օլա :
Վ է Րապպ Մոլէէաէ սէչղէ- 14
չիպ ակախ · պիր քիմնէ պիւնա- 15
մուսլուգ էախպ՝ էանՂըլըգըգ ի-
լէ Րապպան ա՛զիզ չէչէրինաէ
կիւնահ ԷԹախքաէ , Րապպա
առչ գուրպանընը սիւրիւՂէրտէն՝
Մագաէաէ մըս՛գալը իւզուէ ա-
նինն ԹէրԹիպ ԷԹախին գատար
մըսգալ կիւմիչհէչիւք ակը ա՛լըպ-
սըզ գօչ առչ գուրպանը իչիւն
կէԹիրէ : Վ է ա՛զիզ չէչէրէէ 16
կիւնահ ԷԹախինին կէրի վէրէ ,
Հէմ ծնուն իւզէրինէ պէչառ պի-
րինի զամի էաէ , վէ ծնու քեա-
հինէ վէրէ · վէ քեահէին ծնուն
իչիւն առչ գուրպանը գօչու իւ-
լէ քէՀքարէԹ էաէ , վէ ծնա ա՛ՀվՂ
օլառնա :
Վ է էչէր պիր քիմնէ կիւնահ 17
էախպ՝ Րապպան ՀիւմՂէ էախլմէ-
չէՀՂէ օլան ԹէՀնափՀՂէրինին պի-
րինի էաէր իսէ , պիլմէզ իսէ ոէ
առչու օլաուգ՝ կիւնահՀրնը չՂէ :
Վ է օ՝ ոՀնին ԹէրԹիպ ԷԹախին 18
նէ կէօրէ՝ քեահէինէ առչ գուր-
պանը իչիւն սիւրիւՂէրտէն պիր
ա՛լըպսըզ գօչ կէԹիրէ · վէ քեա-
հէին ծնուն իչիւն՝ ծնուն պիլմէ-
չիպ էանՂըլըգը էանՂըլըգ ը-
ղընաան էօԹիւրիւ քէՀքարէԹ է-

19 ան , վէ՜ ծնա ա՛ֆիվ օլուծնա ։ Գու՝ սուչ գուբսպանը ալը · օ՝ Թահ-
գիդան Բաւզտա սուչյու օլմուչ
տուր ։

ԳԼԽ Զ

1 Վէ Բաւզտ Մավնահ սէյլէ
2 չիսէ տէսի · Գիր քլմահ կիւնահ
էսկիսէ՝ Բաւզտա գարչը պիտա-
մուսլուգ էթմէյբահ , վէ գօնչու-
սունուն էմմանէթինի՝ նա քէն-
մի էլինի Թէհլիմ օլունմուչ չէ-
չինի՝ նա գաֆիրլըղը չէչինի ին-
քեար էթմէյբահ , նա գօնչու-
3 սունա հիչ էթմէյբահ , էսխօտ
պայգ օլմուչ պիր չէյ պուլուպ
տէ՝ ծնու ինչքար էսկիյ եալան
էէրէ էէմին էթմէյբահ , տահմին
ՃիւմԼէ էլէսկիյի չէլէրին պի-
4 րինահ քի կիւնահ էսկ , օլ գէ-
մանո կիւնահ էսկիյ սուչյու օլ
տուղու իչինի՝ ՃէնգՀ իլէ գափ-
տըղը չէչի՝ նա հիչ իլէ ալըղը
չէչի՝ նա ծնա Թէհլիմ օլունան
էմմանէթի՝ նա պուլտուղու պա-
5 չիսէ՝ նէսինէչի հէրի վէրէ · նա-
խօտ եալան էէրէ էէմին էթմէ-
չի հէր նէսինէսինի էօթիւրու՝ օ-
նու Թէհլուկին էէրինէ վէրէ , վէ
ծնուն իչդիրինէ պիչաղ պիրինի
գամի էսկ · օ նէսինի քիմին իսէ՝
սուչ գուբսպանը կիւնէնտահ ծնա
6 վէրէ ։ Վէ Բաւզտա սուչ գուբ-
սպանըղը՝ սունին Թէրթիպինէ
հէօրէ՝ քեահինէ սուչ գուբսպա-
նը իչինի սիւրիւչերտահն պիր տա-
7 յըսպըղ գօչ կէթիրէ ։ Վէ քեա-
հինի ծնուն իչինի Բաւզտին հու-
զուրտուտա քէնթարէթ էտ · վէ
ծնուն իչդէկիպ սուչյու օլտուղու
ՃիւմԼէ նէսինէչերինի հէր պիրի իչ-
ինի ծնա տ՛ֆիվ օլունա ։
8 Վէ Բաւզտ Մավնահ սէյլէ-
9 չիսէ տէսի · Ահարունա վէ օղուչ-
լարընա Թէհնահ էսկիսէ տէ՝ քի՝
ՊիւԹիւն Եամանըն չէկնա՛Թի
պուս տուր ՝քի՝ պիւԹիւն Եամա
պիւԹիւն կէնտ տատպտհտէք
մէղպահըն իւղէրինտէքի ալԹէչ
տէ օլտուղ՝ մէղպահըն ալԹէչի ծն
տա Եամանըտա օլա ։ Վէ քեա- 10
հինի քէթիւն գաֆիրմանընը կիսի-
նէ , վէ Թէհլի իւղէրինէ քէթէն
ալղընինի կիսինէ , վէ մէղպահըն
իւղէրինտէ պիւԹիւն Եամանըն
ալԹէչինին էտադըղը քիւչիւ գալ
մըրըղ՝ մէղպահըն Եամանըտա գօ
չա ։ Վէ էսկատալարընը սոյու- 11
նուղ՝ պայգա էսկատալար կիսի
նէ , վէ քիւչիւ օրտուտան ան-
չարը պիր Թէհլիլ մահալէ չըղա-
րա ։ Վէ մէղպահըն իւղէրինտէ- 12
քի ալԹէչ ծնտա Եամա , նէսինէ-
մէչ · վէ քեահինի հէր ատպահ՝
ծնուն իւղէրինտէ օտուղտար Էա-
գա , վէ ծնուն իւղէրինտէ պիւ-
Թիւն Եամանըղը ալղընի , հէմ ծնուն
իւղէրինտէ սէյլ մէՃ գուբսպանը-
նըն Եաղընը Եագա ։ Մէղպահըն 13
իւղէրինտէ ալԹէչ տայիմա Էա-
նա · նէսինէմ մէչ ։

Էքմէք վէճքէչինի տահի՝ չի- 14
նա՛Թի պուս տուր · Օնու Ահա-
րունուն օղուլլարը Բաւզտին հու-
զուրտուտա մէղպահըն էտնիւտահ
տահնադար ։ Վէ ալուտուս իչի ծն- 15
տահ՝ էքմէք վէճքէչինին սիմիա
ունունտահն վէ ծնուն Եադընտահն՝
հէմ էքմէք վէճքէչինին իւղէ-
րինտէ օլան ՃիւմԼէ քիւմիւչիւս
գալըղըղը՝ խօչ գօրու իչինի
Բաւզտա մէղպահտա Եահսիկա-
ղընը Եագա ։ Վէ ծնտահն ալԹա- 16
նը Ահարան իչի ծնուն օղուլլարը
Եէչիչեր · պուս՝ ա՛ղիզ մահալահ
խամուբտաուզ Եէնիչէ · ծնու Ճէ-
մահ՛Թ չտալըղընըն ալղուտահն-
տա Եէչիչեր ։ Մայտալ վիչիրիս- 17
մէչ · պուսնու ալԹէչ գուբսպան-
ղարընմահն վայդարը իչինի վէր-
տիմ · պուս՝ կիւնահ գուբսպանը
վէ սուչ գուբսպանը կիւգի ա՛ղիզ-
չէր ա՛ղընդի տիր ։ Օնու Ահարան 18

օրուընդունելութեան Ռիւմէն էրթեկի եկ-
էր • Բապպէն ամէնէն գուրպանը-
ընդունուն՝ տէվրէրինիզմէ՛ է-
պէտի գանուն օրա • ան ատրա հէր
տօգանան՝ ա՛ղիզ օրա ։
19 Վէ Բապպ Մովսէսի տէղլէ-
20 յիսի տէտի • Աֆարունուն վէ օ-
րուընդունէն մէտի օրտուրու կիւն-
տէ՝ Բապպա տունտամպարը
գուրպան պու տուր • Էչխանէն
ան փայտէնէն պիր փայը սիմա ու-
նու տայիմ էքմէք փէչքէշի ի-
չիւն՝ Հարըսը տապահա վէ հա-
21 րըսը ախշամտա Օնու Թափատա
հաղ իլէ հափրըմըշ՝ հաղը օրա
էրթագ կէմիրէսին • Վէ էքմէք փէշ
քէշինին փիշիմիշ ուչիպտարէնը
Բապպա խոշ գոդու իչիւն տու-
22 նտան ։ Վէ ան՝ ան տուն էչինէ
օրուընդունէնտան մէտի օրուն
քէտիին տունա • Բապպա էպե-
մի գանուն իւզէ պիչքիւլ կէ
23 հագըա ։ Վէ քէտիինին հէր էք-
մէք փէշքէշի պիչքիւլ կէ հա
գըա • էննիլմէկ ։
24 Վէ Բապպ Մովսէսի տէղլէ-
25 յիսի տէտի • Աֆարունա վէ օրուն-
ընդունա տէղլէյիպ տէ քի՝ Կիւ-
նտէ գուրպանըն չէրիա՛մի պու
տուր • Կիւնտէ գուրպանը՝ պիւ-
թիւն էանմանըն պօղազընտարը
մահալտէ՝ Բապպէն հուզուր բուն
տա պօղազընտա • պու ա՛ղիզէր
26 ա՛ղիզ տիր ։ Օնու կիւնտէ գուր-
պանը իչիւն տունտան քէտիին՝ օ-
նու էէյէ • ա՛ղիզ մահալտէ Ռէ-
մանմի չտարըրընըն ավլուտունտա
27 էննիլէ ։ Ճիւմէն օնուն էմինէ
տոդանան՝ ա՛ղիզինէ • վէ օնուն
գանընտան պիր էավարը իւզէ-
րինէ տէրիիլիր իտէ , իւզէրինէ
տէրիիլինի ա՛ղիզ մահալտէ էայ-
28 գոյտուրը ։ Վէ իչինտէ գայնա-
տըտըրը Թօփրտպ գոպ գըրըրա •
ատմա էչէր պագրը գատտա գայ-
նատըտըր իտէ , օվալըտ՛ տու իւ-
29 լի էայդոնա ։ Օնու՝ քէտիինէէ-

րինն հէր էքթէյի էէյէ • պու ա՛-
ղիզէր ա՛ղիզ տիր ։ Վէ Ռիւմէն 30
կիւնտէ գուրպանը՝ քի օ՛ ա՛ղիզ
մահալտէ քէփարէթ էմմէք իւ-
չիւն օնուն գանընտան Ռէմման՛թ
չտարըրընա կէթիրիլիր՝ էէնիլմէ-
կի , ամէնէն հագըա ։

ՊԱՊ Ի

Վէ տուչ գուրպանըն չէ- 1
րիա՛մի պու տուր • պու՝ ա՛ղիզ-
էէր ա՛ղիզ տիր • Տուչ գուրպա- 2
նընը՝ պիւթիւն էանմայը պօղազ-
ընտարը մահալտէ պօղազընտ-
յալար • վէ գանընը մէզպահէն
իւզէրինէ չէփչէվրէյէ սէրփէ ։
Հէմ օնուն Ռիւմէն հաղընը՝ էա՛- 3
նի գույրուզու վէ իչէրի հօրթէն
հաղը տունա ։ Վէ էքի պէօտրէք- 4
էրի վէ օնընտարը իւզէրինտէքի
պէօյրիւն իւտէթիւնտէ օրան հա-
ղը՝ հէմ գարա Ռիւէրինն իւզէրին-
տէ օրան աղը պէօտրէքընը իչէ
գօչարա ։ Վէ քէտիին օնընտարը 5
մէզպահա Բապպա աթէէ գուր-
պանը իչիւն էագա • պու՝ տուչ
գուրպանը տըր ։ Օնու քէտիին 6
էրինն հէր էքթէյի էէյէ , ա՛ղիզ
մահալտէ էէնիլմէն • պու՝ ա՛ղիզ-
էէր ա՛ղիզ տիր ։ Կիւնտէ գուր- 7
պանը Ռիմէ՛ իտէ , տուչ գուրպա-
նը աա էչչէ տ՛ր , օնընտարը չէ-
րիա՛մի պիր տիր • օնուն իչէ քէ-
փարէթ էտէն քէտիինին օրա ։
Վէ օր քէտիին քի պիր քիմսէ- 8
նէն պիւթիւն էանմանընը տու-
նտա , տունտուզու պիւթիւն էան-
մանըն տէրիսի՝ օր քէտիինին օր-
տուն ։ Վէ հէվի փուրունտա փիչ 9
միչ՝ հէմ հէվի Թէնէէրէտ վէ
Թավատա էափրըմըշ էքմէք փէչ-
քէշի՝ օնու տունան քէտիինին օ-
րա ։ Վէ հէր էաղ իլէ էօղուրդ 10
մուշ վէ գուրու էքմէք փէչքէշի՝
Աֆարունուն Ռիւմէն օղուլարընը
օրտուն • հէր պիրինին փայը պիր

օլսուն ։
11 Վէ Բաղպա սուռնաճաղը սէ-
լամՒԹ գուբպանընըն չէբլա՛Թի
12 պու տուբ · Իչիկը օնու չիւքը
Իչիճն սուռնար խա՛ , օղ զէման
չիւքը գուբպանը Իլի՛ նաղ Իլէ
Ռօղուռլմուշ խամուրտուղ վի-
աէլէը վէ նաղ Իլէ սիւրիւլմիշ
խամուրտուղ ՌուՒիգալար վէ սի-
միտ ունունտան նաղ Իլէ Ռօղ
լուռլմուշ նաղը վիսաէլէը սու-
13 նա ։ Գուբպանը Իչիճն սէլամՒԹ-
լէրինին չիւքը գուբպանը Իլի՛
վիսաէլէրատէն մա՛սա մայալը էք-
14 մէք սուռնա ։ Վէ օնուան՝ Ը՛ՆԴ
հէվի գուբպանլարատան պէրինի
Բաղպա գալըրըմա վէՀ-քէչի սու-
նա · պու՛ սէլամՒԹ գուբպանը-
նըն գանընը սէրսինն քէսահինին
15 օլա ։ Վէ սէլամՒԹէրինին չիւքը
գուբպանընըն էՄի՛ սուռնուլսուս-
ղու կիւնահ նէհնիլ , օնուան Թա
16 սապահատէք պրագըլմայա ։ Վէ
էյէը գուբպանը սապագ եաիօտ
ԻրսահէՒ գուբպանը խա՛ , գուբ-
պանը սուռնուղու կիւնահ նէ-
նիլ , վէ օնուան գալանը էրԹէ-
17 սի կիւնահ նէհնիլ ։ Վէ գուբ-
պանըն էՄինահն իչիճնՃիւ կիւս-
նէհահ գալանը՝ ալԹէչի նաղըլա ։
18 Վէ էյէը սէլամՒԹի գուբպանը-
նըն էՄինահն իչիճնՃիւ կիւնահ
պիւր վէՃՀ Իլի՛ նէհնիր խա՛ , մագ-
պուլ օլուճմազ , վէ օնու սուռնա-
նա գուբպան սայըլմազ · մէքրուհ
սուբ , վէ օնուան նէՀյէն քիմէս-
19 նէ՛ գապահաԲէրընը չէքէ ։ Վէ
ՃիւմՒէ նաիաբ չէՀյէ սօգանուան
էԲ՛ նէհնէՀյէ , ալԹէչի նաղը-
լա · ԸՀՓՂ էՄի խա՛ , հէր փաբ
20 օլան քիմանէ նէՀյէ ։ Լաբէին պիր
քիմանէ՛ քէնաի նաիաբլէյի իւզէ-
րինաէ նէքէն՝ Բաղպէն օլան սէ-
լամՒԹ գուբպանընուան էՄ նէր
խա՛ , օղ քիմանէ գաւմընուան հէ-
21 լաք օլսուն ։ Վէ հէր կէօնէ նաս-
փաբլէյէ սօգանուրդ քիմանէ հէ-
րէք ինսան նաիաբլէյինէ հէրէք
նաիաբ հայվանա հէրէք հէր կէօ-
նէ մէքրուհ նաիաբ չէՀյէ՛ Բաղ-
պէն օլան սէլամՒԹ գուբպանը-
նըն էՄինահն նէր խա՛ , օղ քիմ-
սէ գաւմընուան հէլաք օլսուն ։
22 Վէ Բաղպ Մաւլսէսէ սէՀյէլիպ
23 սէսի · ԻսրայէՒ օղուլլարընա
սէՀյէլիպ սէ՛քի՝ հիչ պիր սըղըրըն
ՌաղՀյանուան նա քէչինմէն նաղը-
24 էՄէյէսինիլ ։ Վէ Ռօլմիչէն նա-
ղը հէմ վարէկէնմիշէն նաղը հէր
իսղըՒԹաէ գուլլանըլա , ամմա
25 սալա օնուան էՄէյէսինիլ ։ Զի-
րա հէր քիմ՝ Բաղպա ալԹէչ
գուբպանը սուռնուլան հայվանընըն
նաղընուան նէր խա՛ , օ էՄէյէն
քիմանէ՛ գաւմընուան հէլաք օլսու-
նա ։ Վէ ՃիւմՒէ մէքրուհնանլարը-
26 նըղսա հիչ գան՝ գուշըն օլսուն
սաւարըն օլսուն՝ սալա էՄէյէ-
սինիլ ։ Հէր քիմ՛ գան նէր խա՛ ,
27 հէր նէ կէօնէ՛ գան օլսուր խա՛ օղ
սուն , օղ քիմանէ գաւմընուան հէ-
լաք օլսուն ։
28 Վէ Բաղպ Մաւլսէսէ սէՀյէլ-
29 յիպ սէսի քի՝ ԻսրայէՒ օղուլ-
լարընա սէՀյէլիպ սէ՛ · Բաղպա
սէլամՒԹ գուբպանընը սուռնան՝
Բաղպա գուբպանընը սէլամէ-
ԹինԹն գուբպանընուան էՄինիլ ։
30 Բաղպըն ալԹէչ գուբպանլարը-
նը էլի Իլէ էՄինիլ · սէօչ Իլէ
նաղը էՄինիլ , քի սէօչԹ Բաղ-
պըն հուզուրսուզուա սալլամա
գուբպանը Իչիճն սալլայա ։ Վէ
31 քէսահինն նաղը մէզպահուա նա-
գա · ամմա սէօչ՝ Ահարոնուն վէ
32 օղուլլարընըն օլա ։ Վէ սէլամէ-
ԹինԹլ գուբպանլարընուան սաղ
պուսուռ քէսահինէ գալըրըմա
գուբպանը վէրէՀյինիլ ։ Ահարո-
33 նուն օղուլլարընուան սէլամՒԹ
գուբպանընըն գանընը վէ նաղը-
նը քիմ՛ սուռնար խա՛ , սաղ պուռա
34 օնուն փայը օլա ։ Զիրա սէ-
լամՒԹէրէն գուբպանլարընուան՝

ասլամա տէօշխնիւ հէմ գալ-
մըմա պուտունու Իսրայէլ օ-
ղուլլարընան ալըմ՝ վէ ծնալ-
ը՝ Իսրայէլ օղուլլարընան հ.
պէսի գանուն իւղէ քհանին
Ահարոնա վէ օղուլլարընա վէր-
35 ում։ Ահարոնուն փայը հէմ օ-
ղուլլարընին փայը՝ Բապպին ա
թէհ գուրպանլարընան պու օ-
լա , ծնալըը Բապպա քհանինիւթ
հէմէյէ եագլաշըլըրըը կիւն-
36 ու , քի Բապպ ծնալըը մեսհ էթ-
մէսի կիւնու՝ Իսրայէլ օղուլա-
րընան տէվլէրինէ հպէսի
գանուն տէյիւ ծնալըա վէրմէյէ
հէմ էյլէսի ։
37 Պիւթիւն համամընին՝ էքմէք
փէչքէնինին վէ կիւնահ գուրպա-
նընին վէ սուջ գուրպանընին վէ
նահպ գուրպանընին վէ սէլա-
մէթ գուրպանընին չէրիա՝թի
38 պու տուր , քի Բապպ Մովսէսէ
Սինա տաղընտա՝ Իսրայէլ օղուլ
լարընա Սինա չէօլիւնտէ Բապ-
պա գուրպանլարընը տունմազա
պույուրտուղու կիւնտէ հէմ էյ
լէսի ։

ՊԱՊ Ը

1 Վէ Բապպ Մովսէսէ տէյդէ-
2 յիպ տէսի ։ Ահարոնա հէմ պէ-
ղատէրինէ օղուլլարընը՝ վէ հա
վալլարը վէ մեսհ եաղընը վէ
կիւնահ գուրպանը պուղայը վէ
իքի գօչու վէ խամուրտուղ սէ-
3 լէսինի ալ ։ վէ Ղիւմէյ Ճէմաա՝
էթը՝ Ճէմաա՝էթ չատրընըն գա-
4 փուտունտա Ճէմ՝ էյլէ ։ վէ
Մովսէս Բապպըն ծնա հմր էթ-
մէսի կիւպ էյլէսի ։ վէ Ճէմա-
ա՝էթ՝ Ճէմաա՝էթ չատրընըն գա-
5 փուտունտա Ճէմ՝ օղուս ։ Ան-
ոէն Մովսէս Ճէմաա՝էթա տէսի ։
Բապպըն էթմէքը իչինէ հմր էյ-
6 լէսիյի նէմնէ պուս տուր ։ Վէ
Մովսէս Ահարոնու վէ օղուլլա-

րընը եագլաշըլըրըպ՝ ծնալըը սու
իչէ եայդասը ։ Վէ ծնուն իւղէ- 7
րինէ կէօմլէյի գօյուպ՝ ծնա գու-
շաղը գուշաթմաը , վէ ծնա գաֆ-
թանը կիչտիրիպ՝ ծնուն իւղէրի-
նէ եփուտու գօտու , վէ ծնու է-
փուտուն չէրիսի իչէ գուշաթ-
մաը , վէ ծնա եփուտու գուշաթ-
մաը ։ Վէ ծնուն իւղէրինէ կէօ- 8
յիպ տէսի ։ Վէ կէօյիպ-
լիպքաէ Ուրիմի վէ Թումմիմի գօ-
տու ։ Վէ պաչը իւղէրինէ պէօր- 9
քիպ գօտու , վէ պէօրքիպն իւղէ-
րինէ՝ ծնուն էօն Թալաֆքընան
ալթուն Թէնէքէյի՝ ա՝ղիպ Թա-
ճը գօտու , Բապպըն Մովսէսէ
էմր էյլէսիյի կիպ ։
Ահարոն Մովսէս մեսհ եաղը- 10
նը ալըպ՝ չատրըը վէ Ղիւմէյ ծն-
ուա օղուլը մեսհ էյլէսի ։ վէ ծն-
ալըը Թագսիս էյլէսի ։ Վէ մէչ 11
պաչը ծնուան եէսի քէբրէ սէբմէ-
մի ։ վէ մէչպաչը հէմ Ղիւմէյ
գալալըրընը՝ վէ գուրնայը հէմ
այաղընը՝ ծնալըը Թագսիս էթ-
մէքը իչէն՝ մեսհ էյլէսի ։ Վէ 12
մեսհ եաղընը Ահարոնուն պաչը
իւղէրինէ տէօքիպ՝ ծնու Թագ-
սիս էթմէքը իչէն մեսհ էյլէսի ։
Ահարոն Մովսէս Ահարոնուն օ- 13
ղուլլարընը եագլաշըլըրըպ՝ ծնալ-
ըա կէօմլէքքէր կիչտիրսի , վէ ծն-
ալըա գուշաղ գուշաթմաը , հէմ
ծնալըա սաղրգլար սաղսը , Բապ-
պըն Մովսէսէ էմր էյլէսիյի կի-
պի ։
Վէ կիւնահ գուրպանը պուղ- 14
պաընը եագլաշըլըրսը ։ վէ Ա-
հարոն իչէ օղուլլարը էլլէրինի
կիւնահ գուրպանը պուղպաընին
պաչը իւղէրինէ գօտուպսը ։ վէ 15
ծնա պօղպաղսաը ։ վէ Մովսէս
գանը ալըպ՝ վարմազը իչէ չէփ-
էվրէյէ մէղպահնի պույնուղպա-
րը իւղէրինէ գօտու , վէ մէղպա-
հնի Թէմիէլինէ տէօքսիւ , վէ օ-

նուն իւղերինառ քիփարէթ ևեթ-
մէք լչեւն ծնու թոպտա էլլե-
16 ան : Վէ իչերին իւղերինառ օ-
ղան ձրւոյէ եաղը վէ գարա ձի-
յերին աղընը՝ հէմ իչի պէօպ
րէքլէրի վէ ծնլարըն եաղընը ալ-
մը , վէ Մովսէս մէղպահա-
17 եաղը : Ամմա պուղայը հէմ
առբանին վէ էթինի վէ թէկէ-
լինի՝ օթառնուն ափշարըմնաս
աթէկէ եաղը , Բապպըն Մով-
սէսէ էմր էլլէմեյի կիպի :
18 Վէ պիւթիւն եանմա գէչե-
նու եապրաչաղընը · վէ Ահարոն
իլէ օղուլլարը էլլէրինի գէչէն
19 պաչը իւղերինէ գօտուլար : Վէ
ծու պօղազլաաղ · վէ Մովսէս
գանը մէղպահըն իւղերինէ չէվ-
20 չէվիյէ առբանի : Վէ գէչու
վարչա վարչա էյլեսի · վէ Մով-
սէս պաչը վէ վարչալարը վէ իչ
21 եաղընը եապաղ : Վէ իչերի հէմ
վարչալարը առու իլէ եայգաղը ·
վէ Մովսէս պիւթիւն գէչու մէղ
պահա եաղը · պու՝ պիւթիւն
Եանմա իոշ գօղու իչինն Բապ-
պա աթէկէ գուբպանը ալը , Բապ-
պըն Մովսէսէ էմր էլլէմեյի կի-
պի :
22 Վէ օղիր գէչու ենէդ նապ
գէչէնու եապաչաղընը · վէ Ա-
հարոն իլէ օղուլլարը էլլէրինի
գէչէն պաչը իւղերինէ գօտու-
23 լար : Վէ ծու պօղազլաաղ · վէ
Մովսէս ծնուն գանընապան ալ
Ահարոնուն առ գուլաղընդն
Եուէյնաղը իւղերինէ՝ վէ առ է-
լենին պաչ վարմաղը իւղերինէ՝
հէմ առ այաղընդն պաչ վար-
24 մաղը իւղերինէ գօտու : Վէ Ա-
հարոնուն օղուլլարընը եապաչ
ալընալ՝ Մովսէս գանապան ծնլա
րընդն առ գուլաղընդն Եուէյ
չաղը իւղերինէ՝ վէ ծնլարընդն առ
էլլէրինին պաչ վարմաղը իւղե
րինէ՝ հէմ ծնլարընդն առ այաղ
ընդն պաչ վարմաղը իւղերի-
նէ գօտու · անանկն Մովսէս գա-
նը մէղպահընդն իւղերինէ չէվչէվ
րէքէ ակընմաի : Վէ եաղ իլէ 25
գույրուղու վէ իչերին իւղերին-
աէ օղան ձրւոյէ եաղը՝ հէմ գա-
րա ձիյերին աղընը վէ էքի պէօպ-
րէքլէրի վէ ծնլարըն եաղընը վէ
առ պուղաա ալընը · հէմ Բապ- 26
պըն հուղուրսունաա օղան խա-
մըրաուղ ակէչինանէն պիր խա-
մըրաուղ վիճաէ իլէ պիր եաղ
էքմէկի վիճաէն վէ պիր եա-փ-
պա ալընդ՝ եապաչընդն իւղերինէ
վէ առ պուղաանէ իւղերինէ գօ-
գաա · Վէ ձիւմլեսինէ Ահարո- 27
նուն էլինէ վէ օղուլլարընդն էլլե
նէ վերնդ՝ ծնլարը Բապպըն հու-
ղուրսունաա առլամա գուբպանը
առլաթմաղըդը · Ընդանէ Մովսէս 28
ծնլարը էլլէրինուն ալընդ՝ մէղ
պահաա պիւթիւն Եանմանընդն
իւղերինէ եապաղ · պունլար
նաապ գուբպանը՝ իոշ գօղու ի-
չինն Բապպա աթէկէ գուբպանը
ալը : Վէ Մովսէս աէօչիւ ալընդ՝ 29
ծնու Բապպըն հուղուրսունաա
առլամա գուբպանը առլաղը ·
պու՝ նաապըն գօչունաան Մով
սէսին վարը օլաու , Բապպըն
Մովսէսէ էմր էլլէմեյի կիպի :
Ընդանէ Մովսէս ահմ եաղընաան 30
վէ մէղպահընդն իւղերինէ օղան
գանընաան ալընդ՝ Ահարոնուն իւ-
ղերինէ հէմ ծնուն էյլեսիլղընը
իւղերինէ՝ վէ պիլէսինէ օղուլ-
լարընդն իւղերինէ հէմ օղուլլա-
րընդն էյլեսիլղընդն իւղերինէ
առբանի · վէ Ահարոնուն էյլեսիլ-
լարընդը՝ հէմ ծնուն իլէ պէրա-
պէր ծնուն օղուլլարընդը վէ օղուլ-
լարընդն էյլեսիլղընդն թագ-
սիս էլլէմի : Վէ Մովսէս Ա- 31
հարոնա վէ օղուլլարընդնա առբան ,
նէմի ձիւմլաթ չաղըրընդն գա-
ուռուանաաա գայրաաղն , վէ օ-
նու օբաաա՝ նաապ գուբպանը-
նուն առէլինաէ օլան էքմէքլէր

իւղ եէյին . ծնլարը՝ Ասհարոն
նուն օգուլլարը եէսիլէր տէր օ-
31 էմր էմանէյիմ կիսի : Վէ էմ-
աէն հէմ էքմէքտէն արթմանը՝
38 ամէնէ եագըն : Վէ Ռէհմատ'թ
չատրըրընըն գափուսունտան էմ-
ռի կիսէն չըգմայըն , Թա նատա-
նըդ կիսնէրինին ատն կիսնիսնէ-
տէք . զնրա նատանընդ եէսի
34 կիսնտէ Թէքմիլ օ ուր : Գու կիսն
էմանէյի կիսի՝ սիզատն էօմիս-
րիս քէֆարէթ էմմէք իչնն՝
Բատպ պէյնէ էմմէկ էմր էյ-
35 լէսի : Խմի կիսնտուզ վէ կէնէ
եէսի կիսն Ռէհմատ'թ չատրըր-
նըն գափուսունտա օթուրատը-
նդը վէ Բատպըն պէրէկէնինի
պէրէկէյէսինիզ , քի էօլմէյէս-
նիզ . զնրա պէյնէ էմր օլուն-
36 տաւմ : Խմի Ասհարոն իչէ օգուլ-
լարը՝ Բատպ Մովսէսին վասի-
Թատի իչէ Ռիւմնէ էմր էյլէսէյի-
նի էմանէրը :

ՊԱՂՊ Թ

1 Վէ վագի՝ օլուս քի սէքիզին-
ճի կիսնտէ՝ Մովսէս Ասհարոնս
վէ ծնուն օգուլլարընը Հէմ Խուս-
յէյնն խմմէյսարըրընը չաղըրտը .
2 վէ Ասհարոնա սէմի . Փէնա-
նէ կիսնտէ գուրպանը իչէն պիր
արզըր եամլուսուս պուզաղը՝ վէ
պիւմիսն եանմս իչէն պիր գօչ
ալ . ա՛յըպսըզ օլալար . վէ Բատ-
պըն հուզուրունա Թագդիսպ էյ-
3 լէ : Վէ Խարայէլ օգուլլարընս
սէօյլէյիսպ սէ . Կիսնտէ գուր-
պանը իչէն քէչիսէրտէն պիր էր-
քէմ՝ վէ պիւմիսն եանմս իչէն
պիր պուզաղը վէ պիր գուզու-
պըն . պիր եըլըգ՝ ա՛յըպսըզ օ-
4 լտլար : Հէմ սէլամէթ գուրպա-
նը իչէն Բատպըն հուզուրունա
պուրպան էմմէյէ պիր պուզ
ղա վէ պիր գօչ՝ վէ եաղ իլէ եօղ
ղուրմուզ էքմէք միչքէչի պուզը-
5 ղը . զնրա պուս կիսն Բատպ սի-
պէ կէօրմնէէէք սիր : Խմի
Մովսէսին էմր էմանէյինի Ռէհմա-
Թ չատրըրընըն էօնիսնէ կէմիր-
միչ . վէ պիւմիսն Ռէհմատ'թ
եագը՝ ա՛յ Բատպըն հուզուրուն-
ուս ատալ՝ զնրա Մովսէս 6
սէսի . Բատպըն պուս էմր էյլէ-
մէսի չէյն էյլէսէն , վէ Բատպըն
Ռէհմի սիզէ կէօրունէմնէք սիր :
վէ Մովսէս Ասհարոնս սէսի . 7
Մէզպահա եագլաչ , ղ քէնտի
կիսնտէ գուրպանընդը չէմ պիւ-
Թիսն եանմանը էյլէ , վէ քոհ-
ատն իչէն չէմ գովմ իչէն քէ-
չիսարէթ էյլէ . չէմ գովմըն
գուրպանընդը էյլէ , վէ ծնլարը Ի-
չէն քէչիսարէթ էյլէ , Բատպըն
էմր էյլէսէյի կիսի :
վէ Ասհարոն մէզպահա եագ- 8
լաչաը , վէ քէնտիսի իչէն կիս-
նտէ գուրպանը օլսն պուզաղը-
յը պօղազլասաը : վէ Ասհարոնտէ 9
օգուլլարը գանը ծնա եագլաչ-
սըրաըլար . վէ օ՝ փուրմայընը
գանա պաճըրըպ՝ մէզպահըն
պուչուզուզաըը խուչէրինէ գոսու ,
անտէն գանը մէզպահըն Թէմէ-
լինէ սէօքսիս : վէ կիսնտէ գուր- 10
պանընտան եաղը վէ պէօրէք-
լէրի վէ գարա ձիչէրտէն աղը
մէզպահա եագաը , Բատպըն
Մովսէսէ էմր էյլէսէյի կիսի .
վէ էմի չէմ սէրնի օգուս- 11
տան սիսարը սիճէչէ եագաը :
վէ պիւմիսն եանմայը պօղազ- 12
լասաը . վէ Ասհարոնտէ օգուլլարը
գանը ծնա վէրսիսէր , վէ ծնու
մէզպահըն խուչէրինէ չէմիչէվուլ-
յէ սէրսիս : չէմ ծնա պիւմիսն 13
եանմայը՝ փարչալարը իչէ վէ
պուչը իչէ վէրսիսէր , վէ մէզպա-
հընն խուչէրինտէ եագաը : վէ իչ- 14
լերի չէմ փարչալարը եարդըմըլը՝
պիւմիսն եանմանընն խուչէրինտէ
մէզպահա եագաը :
վէ գովմընն գուրպանընդը եագ 15

լաշարբաը , վէ գաւմ իչիւն կիւնահ գաբպանը օլան երքէչի ալ
մը , վէ ծնու պօղազլըյըդ՝ ծնու
հավվէյի կիպի կիւնահ գուբսպա.
16 նը իչիւն սունաու : Վէ պիւթիւն
եանմայը եագլաշարբաը , վէ ա՛.
17 ահէթ իւզրէ էյլէպի : Անաւն էք.
մէք վիչքէչլինի եագլաշարբաը ,
վէ ծնաան ավուճուն ասլաու.
բուդ՝ մէզպահըն իւզէրինահ
եագաը , ասպահ պիւթիւն եան.
18 մնաղնաան մնա՛սա : Վէ գաւմ
իչիւն ահբամէթ գաբպանը օլան
պօղազլը վէ գօչու պօղազլաաը .
վէ Ահարոնուն օղուլարը գանը
ծնա վերմիչէր , վէ ծնու մէզպա.
հընն իւզէրինահ էվրէվէվրէյ
19 ահբմաի : Վէ պուզաաան հէմ
գօչաան եաղլարը՝ եանի գուչբու.
զու վէ իչ եաղլարը վէ պէօզ.
բէչքէրի վէ գարա ճիչէրին ապը.
20 նը վէչիւչէր : Վէ եաղլարը ահօշ
լէրին իւզէրինահ գօսուլաը , ան.
ահն եաղլարը մէզպահաա եագ.
21 ապը : Վէ ահօչլէրի հէմ ադաղպու.
սու՝ Ահարոն Բապպէն հաւզու.
բուհաա ասլըամա գուբպանը սաչ
լաաը , Մովսէսին էմր էյլէպի
հիպի :
22 Վէ Ահարոն՝ էլինի գաւմա
սօզուս գալաբբաը , վէ ծնըլարա
խայը սուա՛ա էյլէպի . վէ կիւ.
նահ գուբպանընը հէմ պիւ.
23 թիւն եանմայը վէ ահբամէթ գուբ.
պանընը էյլէմէբահն էնպի : Վէ
Մովսէս ևլէ Ահարոն ճէմաա՛թ
չաաբբնա կիրպի , վէ չըգըպ՝
գաւմա խայը սուա՛ա էյլէպիչէր .
վէ Բապպէն ճէվլպի ճիւմլէ գաւ.
24 մա հէօրիւնպիս : Վէ Բապպէն
հաւզուբուհաան ահճէ չըգըպ՝
մէզպահընն իւզէրինահ օլան պիւ.
թիւն եանմայը վէ եաղլարը եագ.
ապը . վէ պիւթիւն գաւմ հէօր.
պիւթահ , հայդըբըպ՝ նիւզիւս գօ.
չաան գաբհանաբբաը :

ՊԱՊ Ժ.

Վէ Ահարոնուն օղուլարը 1
նադաբ վէ Աբիհուդ՝ հէր պիրի
պուխարտանընը ալըպ՝ ծնըլարա
ահճէ գօսուլպը . վէ ծնաան իւ.
զէրինէ պուխուր դօյուպ՝ Բապ.
պէն հաւզուբուհաա՝ ծնըլարա էմր
էնթմէպէի եաա ահճէ սունաու.
լար : Վէ Բապպէն հաւզուբուն. 2
ահան ահճէ չըգըպ՝ ծնըլարը հէ.
լաք էնթահ , վէ Բապպէն հաւ.
զուբուհաա էօլմիւչէր : Իմոի 3
Մովսէս Ահարոնա ահմի . Բապ.
պէն ահօյէյիպ ահմիի պուս աաւ.
քի՝ պահա եագլաշանլարհաա ա՛.
պնղէնէհճիյիմ , վէ ճիւմլէ գավ.
մէն հաւզուբուհաա ի՛զզէնթէյինէ.
ճէ յիմ . վէ Ահարոն սիւքիւթ
էնթահ : Վէ Մովսէս՝ Ահարո. 4
նուն ա՛մուճաաը Ապիհէլին օղուլ.
լարընը՝ Միսայէլի վէ Էլիսաաֆա.
նը չաղլարաը , վէ ծնըլարա ահմի :
Եագլաշըն , գարընհաաչլարընընը
Մադահէնինն էմնիհանէն օղաու.
սան ահիշարը գալըրըրըն : Վէ ծն. 5
լար եագլաշաը , վէ Մովսէսին
ահմիի կիպի՝ ծնըլարը գաֆթման.
լարը իչէ օղաուհաան ահիշարը գալ.
ադրաարաը :
Վէ Մովսէս Ահարոնա վէ օ. 6
նուն օղուլարը Էլհաղլարա վէ
Իթամարա ահմի . Պաշընընդը աչ.
ման , վէ հավասլարընընդը էրրնթ.
ման , քի հօլմէ յէսնինիզ , հէմ
Բապպ ճիւմլէ ճէմաա՛թընն իւզէ.
րինէ զաղադ էնթմէյէ . ամմա
ճիւմլէ Իսրայէլ էվի գաբընհաաչ.
լարընընդ՝ Բապպէն եագդընդը
եանդընդա ադաստընդաբ : Սիզ չսէ 7
ճէմաա՛թ չաաբբրընէն գաֆթա.
սունհան չըգմհան , քի հօլմէյէ.
սինիզ . զնրա Բապպէն մէհ եաղ
իւզէրինինդահ սիր . վէ ծնըլար
Մովսէսին սէօզունէ հէօրէ էյ.
լէմի :
Վէ Բապպ Ահարոնա սէյլէ. 8

9 յիսպ աւետ . Ձեմա՛թ չասը-
ըլնա կիրախլինիպսե՛ կէրիք սէն
կէրիք օղուլսարըն պէրապէրլին-
ձէ՛ շարապ վէ սէրխոշ կալմըշ
չէյ իչմէն , քի հօլմէյհսինիզ .
պա՛ տէվլէրլինիզձէ հպէսի գա-
10 նուն օլա . Թա քի ա՛զիզ իչի
մէքրուհուն արապընաս՝ հէմ
նապսըք իչէ վաքըն արապընաս
11 պըրա հէսխինիզ . Հէմ Խուա-
յիլ օղուլսարընա՝ Բապպ ծնսոր
իչինն Մովսէսին նէկսի իչէ սէց-
լէսկի Ձիսմէն գանունլարը հց-
րէհսէսխինիզ :
12 Իսմոն Մովսէս Ահարոնա վէ
ծնուն գալան օղուլսարը Եղիա-
զարա վէ Իթամարա ոսկի .
Բապպըն ամէն գուբպանլարըն-
ման արթման էքմէք վէչքէչինի
ապըն , վէ ծնու մէզպահըն կա-
նընաս խոմսուբուզ նէյին . վի-
նա պու՛ ա՛զիզսէր ա՛զիզ սիր :
13 Վէ ծնու ա՛զիզ մահալսէ նէ-
յին . չինէքի պու՝ Բապպըն ա-
թէչ գուբպանլարընաման սէնին
հագդըն վէ օղուլսարընըն հագ-
դը սըր . վնրա պէցյէ էմի օլսուն-
14 սուս : Վէ սուլսման սէօչինիս
հէմ գալսըրսա պուսուսունու՝ սէն
վէ պէրապէրլինձէ օղուլսարըն
վէ գըզլարըն պիր փաք մահալ-
սէ նէյհսինիզ . վնրա ծնսոր Խա-
բայիլ օղուլսարընըն սէչքէչի սալ-
լամագ իչէն կէթիրկէր . վէ
Բապպ էմր նէթսէկի կիսի սէնին՝
վէ պէրապէրլինձէ օղուլսարընըն
օլա , հպէսի գանուն իւղսրէ :
16 Իսմոն Մովսէս կիւնահ գուբ
պանը քէչկի սիգգաթ իչէ արա-
սը , վէ իչնէ հանսնըշ խսի . օ-
ւէ

սէմ Եղիազարա հէմ Իթամա-
րա՝ Ահարոնուն գալան օղուլա-
րընա հօվկնէնիպ սէսի . Նէ՛ 17
սէպէպսէն կիւնահ գուբպանը-
նը ա՛զիզ մահալսէ նէմէհսինիզ .
վնրա պու՛ ա՛զիզսէր ա՛զիզ սիր ,
վէ ծնու՝ Ձեմա՛թըն էորադագ
լազընը գալսըրմագ իչինն Բապ-
պըն հուզուրունաս ծնսոր իչինն
քէֆֆարէթ էթմէկ սիզէ վէր-
միշ սիր : Իչնէ ծնուն գանը 18
Մագաէսնին իչինէ կէթիրկ-
մէսի . ծնու՝ էմր էթմէսինի կի-
պի էլսէթմէ՛ Մագաէսէսէ նէ-
մէզվի խոնինիզ : Վէ Ահարոն Մով- 19
սէսէ սէօյլէսի քի՝ Իչնէ պու-
կիսն ծնսորըն կիւնահ գուբպա-
նընը վէ պէրթինն էանմուսընը
Բապպըն հուզուրունաս սանուս-
լար , վէ պուչքման պէցյէ իչէր
կէլսի . էս պու կիսն կիւնահ
գուբպանընը էէսէ խոսի , Բապ-
պըն նապսրընաս խոշ կէօրիւ-
նմ՛ւր սի խոսի : Վէ Մովսէս պա- 20
նա իչխինձէ , նապսրընաս խոշ
կէօրիւնսինիս :

ՊԱՊ ԺՆ

Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ա- 1
հարոնա սէօյլէյիպ՝ ծնսորաս սէ-
սի քի՝ Սրայէլ օղուլսարընաս 2
սէօյլէյիպ սէյնն . Էնէրնն իւղէ-
րինսէ օլան Ձիսմէն սէօրթ այագ
լսորաման էհյէձկինիզ հայ-
վանլար պուսնսոր սըր . Հէր Թըր- 3
նաղը էորդագ՝ վէ չաթաչ Թըր-
նաղը օլսրագ՝ կէվիշ կէթիրէն
սէօրթ այագը օլսուը էհյէսէ-
նիզ : Անձագ կէվիշ կէթիրէն- 4
սէն վէ Թըրնաղը էորդագ օլսու-
ման՝ պուձնսորը էհյէձկինիզ .
Տէվէյի քի՝ կէվիշ կէթիրիր իսէ
սէ , Թըրնաղը էորդագ սէյիշ
սիր . պու՛ սիզէ նապսրաք օլա :
Վէ սաա Թավշանըզը քի՝ կէ- 5
վիշ կէթիրիր , սամսա էորդագ

Թըրնագը ահ իւլ. սու սիզ նա-
6 փաք օլա : Վէ Թավշանը քի՝
կէվիշ կէԹիրիս , լաքին Թըրնա-
գը Եարըդ ահ իւլ, սու սիզ նա-
7 փաք օլա : Վէ ածնկուզու քի՝
ծնուն Թըրնագը չաՒաղ հէմ Եա-
րըդ Թըրնագը խահ ահ , կէվիշ
կէԹիրմէդ. սու սիզ նամփաք օ-
8 լա : Գուշլարըն էԹինան էէմ-
յէսինիլ, վէ լէշէրինէ ոզան-
մայասընըդ. ծնլար սիզ նամփաք
օլա :

9 Սուլարտա ձիւմլէ օլանլար
ատն պուճլարը էէյէսինիլ. Սու-
լարտա՝ ասինիլդաակ վէ չայլար-
ատա հէվի գանատը վէ վուրլու օ-
10 լանը՝ ծնու էէյէսինիլ : Վէ ահ-
նինիլդաակ հէմ չայլարտա օլան
ձիւմլէ գանատը վէ վուրլու օլ-
մայանլար՝ ատլարըն ձիւմլէ պէօ
ձէյինահն վէ ատլարտա օլան
ձիւմլէ Ճանլու հայվանատն սիզ
11 մէքրուհ օլանլար : Խմոի ծնլար
սիզ մէքրուհ օլա . էԹէլէրինահն
էէմէյէսինիլ , վէ լէշէլէրինահն
12 լըքրահ էահէսինիլ : Սուլարտա օ-
լան ձիւմլէ գանատըզ վէ վուրլ
ատզ օլան՝ սիզ մէքրուհ օլա :
13 Վէ գուշլարատն մէքրուհ Թու-
Թատնալընըզ պուճլար ատը . ծն-
լար էէնիլմէյէ , մէքրուհ ատը-
լար . ԳարԹալ վէ Թավշանմիլ
14 վէ ահնիլ գարԹալը, վէ չայլագ
15 վէ ապպատա ձինսինմէ , ձիւմլէ
16 գուզգուն ձինսինմէ , վէ տէվէ
գուշը վէ պայգուշ վէ գուգու
17 գուշը՝ վէ ոզան ձինսինմէ , վէ
ուչա գուշը վէ գարատաԹատ
18 վէ մարԹէ , վէ գուգու գուշը
19 վէ տոգա գուշը վէ Թօյ , վէ լէյ-
լէք՝ վէ պալըգչըն ձինսինմէ՝ վէ
պուպու գուշը վէ կէռէ գու-
շը :
20 ՊիւԹիւն ահօրԹ այադ իւղէ-
րինէ էէբրիւր ուչան պէօձէք՝ սի-
21 զէ մէքրուհ օլա : Անձադ պուճ-
լարը էէյէսինիլ. ձիւմլէ ահօրԹ
այադ իւղէրինէ էէբրիւր ուչան
պէօձէքլէրահն՝ էէրին իւղէրին-
ահ արչըմադ իչին այադլարը
իւաԹիւնաէ պուտու օլանլարը :
Օնլարատն պուճլարը էէյէսի- 22
նիլ. չէբիրիկէյն ձինսինմէ՝ վէ
ձիւաձիւատի ձինսինմէ՝ վէ հար-
ղուլն ձինսինմէ՝ վէ օԹ պէօձէյի-
նէ ձինսինմէ : Ամմա ձիւմլէ պա- 23
գի ահօրԹ այադլը ուչան պէօ-
ձէք՝ սիզէ մէքրուհ օլա : Խմոի 24
պուճլար իւլ մուբաասլանըրսը-
նըզ. հէր ծնլարըն էէչինէ ոզա-
նատ՝ ախչամատաէ նամփաք օլա :
Վէ հէր ծնլարըն էէչինի գալը 25
բատ՝ էամալալարընը հայդայա, վէ
ախչամատաէ նամփաք օլա : ձիւմ- 26
լէ ահօրԹ այադլարը քի՝ ծնլա-
րըն Թըրնագը չաՒաղ խահ ահ-
էարըդ Թըրնագը ահ իւլ վէ կէ-
վիշ կէԹիրմէդլէր , ծնլար սիզ
նամփաք օլա . ծնլարըն էէչինէ հէր
ոզանատ՝ նամփաք օլա՛ը :
Վէ ձիւմլէ ահօրԹ այադ իւ- 27
ղէրինատ էէբրիւէյն ձանատլար-
լարատն՝ ատաձլարը իւղէրինատ
հէվի էէբրիւէյնէէր՝ սիզ նամփաք
օլալար . հէր ծնլարըն էէչինէ ոզ-
գանատ՝ ախչամատաէ նամփաք օ-
լա : Հէմ էէչէրինի գալըրատն 28
էամալալարընը հայդայա , վէ ախ-
չամատաէ նամփաք օլա . պուճլար
սիզ նամփաք ատը :
Վէ էէբրին իւղէրինատ սիզ 29
Թիւնէն Թէփրինէնէլէրին ատա-
սընատ՝ պուճլար սիզ նամփաք
օլա . ՌէհօաԹէկէք վէ սրջան՝ վէ 30
գափըատատա ձինսինմէ , վէ
քէչէր վէ վէրէչ վէ Թիմսահ վէ
քէրԹէնէքէչ վէ պուգալէմուն :
ձիւմլէ Թէփրինէնէլէրին ատա- 31
սընատ՝ սիզ նամփաք օլան պուճ-
լար ատը . հօլափաքէրինատ ծն-
լարա հէր ոզանատ՝ ախչամա-
տաէ նամփաք օլա :
Վէ ծնլարըն հօլիւսիւ հէր 32
հանիզ չէչին իւաԹիւնէ տիւշէր

խե, հէր նե կէօնե ապամ գաղը
ևա էմլամ ևա տէրի ևա չուշ լը-
ջե գուլամըլան հէր նե կէօտէ
գաղ խե, նամաք օլա. ս՝ առ-
յա կիրէ, վէ ախշամատէք նա-
3 3 փաք օլա, անուն փաք օլա. Վէ
պուճլարըն տիրի հէր հանկը
Թօփրադ գադըն իչինէ տիւշէր
խե, իչինաէ հէր նե վար խե
նամաք օլա, ծուռ սա պըրագը-
34 նըզ: Հէր էնիկը Թամամ քի ս-
նուն իւղէրինէ պէօյէ սու կէլըր՝
նամաք օլա. վէ հէր պէօյէ գաղ-
սա օլան ձիւմլէ իչինի ը իչի նա-
35 փաք օլա: Վէ հէր չէյ քի ս-
նուն իւղէրինէ պունարըն լէշի
տիւշէր խե, նամաք օլա. Ջոռ-
լուն օլսուն օմագ օլսուն էրքը-
լա, նամաքը արբաղ. վէ տիրի նա-
36 փաք օլաղը: Ամմա սու տիրիլքին
Թիսի՝ էանի վուռնիկաղ վէ գ-ա-յու
վաք օլա. անձագ ծնլարըն լէշի-
37 նէ սօգանան՝ նամաք օլա: Վէ
էչէր ծնլարըն լէշի տիր էրիւե-
ձէր էրին Թօխտամըշնան իւղէ-
38 րինէ տիւշէր խե, փաք օլա: Ամ-
մա էչէր Թօխտամըշ իւղէրինէ
սու գօնուլմըշ էրին՝ ծնուն իւ-
ղէրինէ ծնլարըն լէշի տիւշէր խ-
ե, օ տիրի նամաք օլա:
39 Վէ էեչէնէկլինէղ Հայվան
լարսան տիրի հօշար խե, ծնուն
լէշինէ սօգանան՝ ախշամատէք
40 նամաք օլա: Վէ ծնուն լէշին-
ան էեչէն՝ հավարլարըն հայ-
գայա, վէ ախշամատէք նամաք
օլա. վէ լէշինի գալարըման՝ հա-
վարլարըն հայգայա, վէ ախ-
շամատէք նամաք օլա:
41 Վէ էեր իւղէրինաէ սիրԹի-
նէն հէրի պէօձէք՝ մէքրուհ սուր,
42 էէնիլմէյէ: Էչէր իւղէրինաէ
ձիւմլէ սիրԹինէն պէօձէքլէր-
ան հէր գադըր իւղէրինաէ էիւ-
րիչինի վէ հէրի պէօրԹ այագ-
սա կէչինի՝ ձիւմլէ չորգ այագլը
օլանլարա վարընճա էէմէյէսի-
նէզ. զիրա մէքրուհ սուրլար:
ՍիրԹինէն պէօձէքլէր իչէ ճան 43
լը ըրընըզը մէքրուհ կԹմէյէսի-
նէզ, վէ ծնլար իչէ քէնարէքլինէ-
զի մուրաղլայըզ՝ նամաք օլ-
մայաղընըզ: Չիրա Ալահընըզ 44
Րաղմ պէն իմ. իմամ ա՝զիզլէ-
նիմ՝ ա՝զիզլէր օլուն, զիրա պէն
ա՝զիզ իմ. վէ էեր իւղէրինաէ
հիչ զիր սիրԹինէն պէօձէք
իչէ ճանլարընըզը մուրաղլա-
ման: Չիրա պէն սիզին Ալա- 45
հը ըզ օլմագ իչուն՝ սիզի Մուսը
ալայրընաման չըգարան Եհովա
պէն իմ. իմամ ա՝զիզլէր օլուն,
չիճեքի պէն ա՝զիզ իմ:
ՏէօրԹ այագլըլար՝ վէ գուշ- 46
լար՝ վէ սուլարսա ԹէփրԹինէն
ձիւմլէ ճանլուս Հայվան՝ վէ էեր
իւղէրինաէ սիրԹինէն հէր Հայ-
վան հադիճնաս՝ չէրիա՝Թ սու
սուս. Թա քի նամաք իչէ փաք 47
արսաընաս՝ վէ էենէմ՝ Հայ-
վան իչէ էենմէյէնէք Հայվան ա-
բասընաս ՀարագԷամէնիզ:

ՊԱՂՊ ԻՒ

Վ Է Բաղպ Մովսէսէ սէյլէ- 1
յիսի՝ ասաղ քի՝ Իսրայէլ օղլը- 2
ըրընաս սէյլէյիպ ան. Պիր գա-
բը Համիլճ օլսաղ՝ էէքէք սօղլը-
սուգաս, էէսաղ կիչի նամաք օ-
լա. Հայգընաս այբըլմասընըն
կիճնէլբինէ կէօրէ նամաք օլա:
Վէ սէրիպինէն կիճնաէ ըզմուղան 3
ղուվԹէսինին էմի սիճնէմ օ-
ղուլնա: Վէ գադը փաքըճնմէսի- 4
նին գանը իչէ Ըմուղ իւչ կիչի
սԹուգա. վէ Թա փաքըճնմէսի-
նին կիճնէէրի Թէմամ օլուճնէ-
կիսէք, հիչ տալա ա՝զիզ չէյ
սուգանմայա, վէ Ա՝ագաճէյ
կիրմէյէ: Ամմա էչէր գըզ սօ- 5
ղուգուգ իսէ, էէքի հաՖիճա հայ-
ուշուգ այբըլաղը կիրի նամաք
օլա, վէ ալԹմիշ ալԹը կիչի

փաքլէնմէսինին գան իլէ օթուրա ։

6 Վէ էրքէք եա գըզ էվլատ ի-
ջինն փաքլէնմէսինին կիւնլէրի
Թէմամ օլսուգտա , քեահինէ՝
Ջէմաա՛թ ջամաըրընըն գափու-
սունտա պիւթիւն եամնա իչինն
պիր էրուէտ պիր գուզու՝ վէ կիւ-
նահ գուրպանը իչինն պիր կէօ-
յէրճին եավրու սու եա պիր գում
7 բու կէթիրէ ։ Վէ օ ծնու Ռապ-
պըն հուզուրունտա սունուգ՝
ծնան էօթիւրիւ քէֆարէթ ե-
ա՛կ , վէ գանընըն ագմասընան
վաք օլա · էրքէք եա գըզ էվլատ
տօղուրանըն չէրիաթի պէս տուր ։
8 Վէ էյէր գուզու կէթիրմէյէ ի-
լի էվէմէզ իսկ , էլի գումրու
եա էլի կէօյէրճին եավրուսու ա-
լա , պիրինի պիւթիւն եամնա՝
վէ օպիրինի կիւնահ գուրպանը
իչինն , վէ քեահին ծնան էօ-
թիւրիւ քէֆարէթ էա՛կ , վէ վաք
օլա ։

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վ Է Րապպ Մովսէսի վէ Ա-
2 հարօնա ահէյլէյիպ տէսի · պիր
ատէմին Թէնէնին տէրիսինտէ
չիշ եա ույուղ եա վաըլադ պէ-
նէք օլուսա՝ Թէնէնին տէրիսին-
տէ Ճիւտամ ի՛ւլէմէի կիմսի վա
գը՛ օլուր իսկ , օլտէմ քեահին
Ահարօնա՛ եա ծնուն օղուլլարը-
ընան օլան քեահինլէրինին պիրինէ
3 կէօթիւրիւլէ ։ Վէ քեահին Թէ-
նէնին տէրիսինտէ ի՛ւլէմի կէօր ,
վէ կէյէր ի՛ւլէմտէքի գըլըաղ պէ-
յազա տէօնիւսու՝ ի՛ւլէմ Թէնի-
նէնին տէրիսինտէն տէրին կէօրիւ-
նիւբ իսկ , Ճիւտամ ի՛ւլէմի պիր-
վէ քեահին ծնու կէօրիւնիւբտէ՝ օ
4 նու նամահաք պիլմէրէ ։ Ամմա է-
յէր վաըլադ պիտնէք Թէնէնին
տէրիսինտէ ատ օլուսա՝ կէօրիւ-
նիւշտէ տէրիսէն տէրին տէյիլ
իսկ , գըլ տէ պէյազա տէօնմէ-
սի իսկ , օլտէմ քեահին ի՛ւլէմէ-
լէսի էէմի կիւն գափայա ։ Վէ 5
քեահին էէմինէն կիւնահ ծնա
պագըզտա՝ իլճի ի՛ւլէմ հիսէ-
Թինտէ տուրուսու՝ ի՛ւլէմ տէրիսէ
էայըլմամըշ իսկ , օլտէմ քեա-
հին ծնու էէմի կիւն տահա գա-
փայա ։ Վէ քեահին ծնա Թէք- 6
բար էէմինէն կիւնահ պագըզը-
տա , իլճի ի՛ւլէմ ույուղ հէմ
ի՛ւլէմ տէրիսէ էայըլմամըշ իսկ ,
օլտէմ քեահին ծնու փաք պիլ-
մէրէ · պու՝ ույուղ տուր , վէ օ՝
հավալըրընը էայդայա , վէ վաք
օլա ։ Ամմա էյէր վաքլէնմէսի ի- 7
չինն քեահինտէն պագըլըզը-
տան ածնկա ույուղ պիր վէճի
իլէ տէրիսէ էայըլըր իսկ , օլտէմ
Թէքբարէն քեահինէ կէօսթէ-
րիլէ ։ Վէ քեահին կէօրմէսէ՝ 8
իլճի ույուղ տէրիսէ էայըլմըշ
իսկ , օլտէմ քեահին ծնու նա-
վաք պիլմէրէ · պու՝ Ճիւտամ
տըր ։

Պիր ատէմտէ Ճիւտամ ի՛ւլէ- 9
Թի օլտուգտա , օ՝ քեահինէ կէօ-
Թիւրիւլէ ։ Վէ քեահին պագա , 10
վէ իլճի տէրիսէ պէյազ շիշ
վաը իսկ , վէ գըլըգը պէյազա
տէօնմիս իսկ , վէ շիշտէ տաղ
էթ նէճանը վաը իսկ , պու՝ ծնուն 11
Թէնէնին տէրիսինտէ էտըլմիշ
Ճիւտամ տըր , վէ քեահին ծնու
նամահաք պիլմէրէ · ծնու գափա-
մայա , զըրա նամահաք տըր ։

Վէ էյէր Ճիւտամ տէրիսէ 12
պիր վէճի իլէ պէթամ իսկ , վէ
ի՛ւլէմլինին Ճիւմլէ տէրիսինին՝
պաշընտան Թա այագլարընտան՝
էա՛նդ քեահինին կէօզլէրինին
Ճիւմլէ կէօրմիւշիւ էէրի Ճիւ-
տամ գափլըսը իսկ , վէ քեա- 13
հին կէօրիւբ իսկ քի՛ իլճի Ճիւ-
տամ Ճիւմլէ Թէնէնին գափլա-
մըշ տըր , օլ զէմման ի՛ւլէմլէսի
վաք պիլմէրէ · պիւտիւթիւն

պէյազա առնուիւ . օ վաք սըը :
14 Ամմա ծնաս սաղ էթ կէօրիւն-
սիւյիւ կիւնահ՝ օ նախաք օլա :
15 Վէ քահէին սաղ էթի կէօր-
սիւքահ , ծնու նախաք պիլտիրէ .
սաղ էթ նախաք սըը , Ձիւսամ
16 սըը : Իշխօսա սաղ էթ թէպ-
սիլ օլուսա՝ պէյազա առնէր ի-
17 սէ , օլուհմ քահէինէ կէլէ . Վէ
քահէին ծնա պադաղդաս , իշ-
թէ ի՛լէթ պէյազա առնուիւ ի-
սէ , օլուհմ քահէին ի՛լէթլէյի
վաք պիլտիրէ , օ վաք սըը :
18 Վէ թէհէին առրիսինահ չըպան
19 օլուսա՝ սաղալտըդաս , վէ չըպա-
նըն էերինահ ադ շիշ նա պէյազ
գըղըշճա վարլագ պէնէք օլուսդ-
սա , օլուհմ քահէինէ կէօսթէհ-
20 րիչ : Վէ քահէին պադա , վէ
իշթէհ առրիսէն առրին կէօրիւ-
նիւք՝ վէ գըղը պէյազա առնուիւ
իսէ , օլուհմ քահէին ծնու նա-
վաք պիլտիրէ . պու՝ չըպանսա
պիթմիշ Ձիւսամ ի՛լէթի սըը :
21 Վէ էյէր քահէին ծնու կէօրիւր
իսէ քի՝ իշթէհ ծնաս ադ գըղ
նօգ , վէ առրիսէն առրին տէյիլ՝
ամմա սօմունշ տուր , օլուհմ քա-
հէին ծնու նէսոի կիւն գափսյա :
22 Վէ էյէր առրիսէ պիր վէնճ իշխ
էայըլմըշ իսէ , օլուհմ քահէին
ծնու նախաք պիլտիրէ . պու՝ ի՛լ-
23 լէթ սըը : Ամմա վարլագ պէ-
նէք՝ էերինահ տուրուսդ էայըլ-
մասը իսէ , չըպանըն գապուղու
տուր . քահէին ծնու վաք պիլ-
տիրէ :
24 Իշխօսա թէհէին առրիսինահ
սաթէշ էանըղը օլուսդ՝ էանըղըն
նիշանը գըղըշճա պէյազ՝ նա պէ-
յազ վարլագ պէնէք օլուսդ-
25 սա , քահէին ծնա պադաղդը
գէման , իշթէհ վարլագ պէնէք-
սէ գըղ պէյազա առնուիւ՝ վէ
առրիսէն առրին կէօրիւնիւր ի-
սէ , պու՝ էանըղդաս պիթմիշ
Ձիւսամ սըը . վէ քահէին ծնու
նախաք պիլտիրէ , պու՝ Ձիւսամ
ի՛լէթի սիր : Ամմա էյէր քա- 26
հէին ծնա պադաղդաս , իշթէհ
վարլագ պէնէքսէ գըղըղը սդ
օվմայըզ՝ առրիսէն առրին սէ-
յիլ իսէ , անճագ սօմունշ իսէ ,
օվ գէման քահէինէ ծնու նէսոի
կիւն գափսյա : Վէ քահէին էէ- 27
սինճի կիւնահ ծնա պադաղդաս ,
էյէր առրիսէ պիր վէնճ իշխ էա-
յըլմըշ իսէ , օլուհմ քահէին օ-
նու նախաք պիլտիրէ . պու՝ Ձիւ-
սամ ի՛լէթի սիր : Վէ էյէր 28
վարլագ պէնէք՝ էերինահ տուս-
րուսդ առրիսէ էայըլմասը իսէ ,
ամմա սօմունշ իսէ , պու՝ էանը-
ղըն շիշի սիր . օլուհմ քահէին օ-
նու վաք պիլտիրէ , վէրա էա-
նըղըն գապուղու տուր :
Վէ պիր էրքէյին էա պիր գա- 29
րընըն՝ պաշտնաս էա սադալըն-
սա ի՛լէթ օշուր իսէ , վէ քա- 30
հէին ի՛լէթէ պադըսդ՝ իշթէհ առ-
րիսէն առրին կէօրիւնիւր իսէ ,
վէ ծնաս սաղը լինճէ գըղ վար
իսէ , օլուհմ քահէին ծնու նա-
վաք պիլտիրէ . պու պիր նէվ՛էհէ-
սիր , պաշըն էա սադալըն Ձիւսաս-
մը սըը : Վէ քահէին պու քէղ 31
իշխէթինէ կէօրիւր իսէ քի՝ իշթէհ
առրիսէն առրին կէօրիւնմէդ՝ վէ
ծնաս գարա գըղ նօգ տուր , օ-
նէմ քահէին քէլտէն ի՛լէթլէ
օլանը նէսոի կիւն գափսյա : Վէ 32
քահէին նէսինճի կիւնահ ի՛լէ-
թէ պադաղդաս , իշթէհ քէղ էա-
յըլմասը՝ վէ ծնաս սաղը գըղ
նօղ իսէ , հէմ քէղ առրիսէն սէ-
րին կէօրիւնմէդ իսէ , օլուհմ օ՝ 33
Թրսէ օլա , սամմա քէղի Թրսէ
էթմէյէ . վէ քահէին քէլտէն
ի՛լէթլէ օլանը Թէքթարէն նէսոի
կիւն գափսյա : Վէ քահէին նէ- 34
սինճի կիւնահ քէլտէն ի՛լէթլէ-
յէ պադաղդաս , իշթէհ քէղ առ-
րիսէ էայըլմասը՝ վէ առրիսէն
առրին կէօրիւնմէդ իսէ , օլուհմ

քեահէին ծնու փաք պիլտիրէ , վէ
օ՝ համապլարը՝ երկայա , վէ
35 փաք օլա : Ամմա էյէր փաք պի-
տիրիլմէսինէն սօնկրա՝ քէլ տէ-
րէկ պիր վէճհ իլէ երկրէր ի-
36 ու , օլտուի՛ քեահէին ծնա պագ-
պըգաա , իշլէմ քէլ տէրէկէ եա-
կըմըշ խսկ , քեահէին պրիշտ
ասրը գըլ իշխուն պագմասըն · օ
37 նափաք պըր : Ամմա էյէր քէլ
բէնկինտէ տուբույօր , վէ ծնտա
գարա գըլ պիճտի խսկ , քէլ
ատալմըշ պրր , օ փաք պրր · վէ
քեահէին ծ՛ու փաք պիլտիրէ :
38 Վէ պիր էրքէյին եա գալընըն
Թէնէլէ՛ տէրիսինտէ փաըլտագ
պէնէքլէր՝ Եա՛Դ պէ՛կայ փաըլտագ
39 պէնէքլէր օլաւր խսկ , օլտուի՛
քեահէին պագա , վէ իշլէմ ծն-
լարըն Թէնէլէրինէն տէրիսինտէ
փաըլտագ պէնէքլէր ատլուպ ա-
զարտարար խսկ , տէրիտէ պիճի-
միշ էիլ պիր , օ փաք պրր :
40 Վէ պիր տաէվինն պաշընըն տա-
ջը պիւշիւշ օլաւր խսկ , օ՝ Թագ
41 պաշըշ պրր , փաք պրր : Վէ է-
յէր Եիւճիւ Թարտիքինտան պա-
շընըն տաշը պիւշիւշ խսկ , Թագ
42 լագ պրր , օ փաք պրր : Ամմա էյէր
Թագտա եա Թագպագտա՝ պիր գը-
ղըշմա ագ իլէմ օլաւր խսկ , տու՝
Թագընտա եա Թագպագընտա
43 պիճիմիշ Ճիւտամ պրր : Վէ քեա-
հէին ծնտա պագպըգտա , իշլէմ օ
նուն Թագընտա եա Թագպագըն-
տա իլէմէին չհէյ գըղըշմա ագ
օլաւր տա՝ Թէնէն տէրիսինտէ օ-
լան Ճիւտամ կիտի կէօրիւնիւր
44 խսկ , օլ քիմսէ Ճիւտամը պրր ,
նափաք պրր · քեահէին ծնու ել
պէճէմէ նափաք պիլտիրէ , օ-
նուն իլէմի պագընտա պրր :
45 Վէ իլէմ տահիպի Ճիւտամը
քիմսէնէն կալտը էլըմըզ օ-
լա , վէ պաշը չըխըպ օլա , վէ
ատուպագըտը էօրթիւլմիւշ օլա ,
վէ Նափաք նափաք իմ չաղը-
րա : Իլէմէն ծնտա Ճիւտամէ օ-
տուղու կիւնէլէրտէ նափաք սայը-
լա · օ նափաք պրր , եա քնըզ օ-
Թուրա · մէսքեամը օտաուսան
ախտարը օլա :
46
47
Վէ օլ կալտպ քի՝ ծնտա Ճիւ-
տամ իլէմի օլաւր , եիւն էա-
վապը օլաուն քէճէն կալտպը օ-
տուն · Նա մէշէմիւտտէ եա ար-
48
զամտա քէճէնտէն օլաուն եիւն-
տէն օլաուն՝ եա տէրիտէ եա տէ-
րիտէն կալտրըմըշ հէր շէյտէ ,
49
եա՛Դ էյէր կալտպտա եա տէ-
րիտէ՝ կէրէք մէշէմիւտտէ կէրէք
արզամտա եա տէրիտէն հէր Իշ-
նէ շէյտէ եէչիլմէմ եա գըղըշմա
իլէմի օլաւր խսկ , Ճիւտամ իլէ-
լէմի տիր , վէ քեահէինէ կէօս-
Թէրիլէ : Վէ քեահէին իլէմէ
50
պագըպ՝ իլտէմլի շէյի եէտի
կիւն գալմայա : Վէ եէտինձի
51
կիւնտա իլէմի կէօրիւր խսկ քի՝
կալտպտա կէրէք մէշէմիւտտէ կէ-
րէք արզամտա եա տէրիտէ եա
գուլտանըլմամըշ տէրիտէն եա
վըրմըշ հէր շէյտէ իլէմէ եա
կալտրըշ պրր , տու՛ իլէմէ տպղըն
Ճիւտամ օլաուպ՝ նափաք պրր :
Իմսի օլ կալտպը կէրէք մէշէմիւ-
52
տիւ կէրէք արզամը եիւնտէ օլ
տուն եա քէճէնտէ օլաուն եա
տէրիտէն հէր Իշծէկ շէյնի՛ քի ծն
տա տու՛ իլէմէ օլա , ծնու եա
գա · ղըրա տպղըն Ճիւտամ պրր ,
ամէնշտէ եապըլտա : Վէ էյէր
53
քեահէին կէօրիւր խսկ քի՝ իշլէմ
իլէմէ կալտպտա՝ կէրէք մէշ-
Թիւտտէ՝ կէրէք արզամտա՝ եա
հէր կէօրտա տէրի գալընտա եա
կալըմտապը , օլտուի՛ քեահէին էմր ե-
54
տէ քի՝ իլէմէին օլտուղու շէյի
եայգայալը · վէ ծնու Թէքբար
եէտի կիւն գալմայա : Վէ իլէ-
55
մէին օլտուղու շէյ եայգանալը-
տան ածնկրա , քեահէին կէօրիւր
խսկ քի՝ իշլէմ իլէմէ բէնկինի
տէկիշմիլմէկսիզ՝ իլէմէ եայըլ-

մամբը խաչ ահ , օ՝ նախաք սըր-
ծու աթէչէ հագասըն · Թէր-
սինահ հա եիւզիհնահ չիւրիւ-
56 սիմիւ վար : Վէ էյէր քհա-
հին կէօրիւր խաչ քի՝ իչլիհ հայ-
դանաքդան ոռնկրա՝ ի՛ւլէթ ասչ
մուշ տուր , օլահմ ծնու էվլադ-
տան հա տէրիհէն՝ հա մէչիհւա-
57 տէն հա արվահտան՝ ևըրհա : Վէ
էյէր էվլադտա՝ կէրէք մէչ-
Թիւտահ կէրէք արվահտա՝ հա
հէր կէօնէ տէրի գադընտա
Թէքրար զահուր էտէր խաչ ,
պու՝ պիր պիհմիչ ձիւֆամ սըր ·
իւսհիհնահ ի՛ւլէթի օլան չէյլ
58 աթէչէ հագասըն : Վէ օչ էս-
վապ հա մէչիհւա հա արվահ՝
հա ձիւմլէ տէրիհէն գապ քի՝
ծնու սէն հայդառգտան ոռնկ-
րա ծնտան ի՛ւլէթ կիհմիչ պիր ,
Թէքրար հայգանա , վէ փաք օ-
59 լուր : Եվէն հա քէհէն էվա-
պընտա՝ կէրէք մէչհիւտահ կէ-
րէք արվահտա հա տէրիհէն հէր
կէօնէ գադտա ձիւտամ ի՛ւլէ-
Թինէն չէրհա՛Թի պու տուր , օ-
նու փաք՝ հա ծնու նախաք պիչ
պիրմէք իչլիւն :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վ Էհ Բատպ Մ՛ովսէհ տէղչէ-
2 չիպ՝ տէմի քի՝ ձիւտահլէնըն
փաքլէնէձէչի կիւնտահ՝ չէրհա՛-
Թի պու տուր · Օ՝ քհահինէ
3 կէօհիւրիւլէ · Վէ քհահին օր-
տուտան սիշալը ջգա , վէ քհա-
հին պագա , վէ իչլհէ ձիւտամ
լընըն՝ ձիւտամ ի՛ւլէթի սազալ-
4 սը խաչ , օլահմ քհահին էմր է-
տէ քի՝ փաքլէնէձէք քիմնէ ի-
չիւն հքի պիրի փաք գուշ վէ
հրզ ազաձը վէ հքի գաթլու-
5 գըրժըզ հէմ զուֆա ալա : Ան-
աէն քհահին էմր էտէ քի՝ գու-
շուն պիրինի պիր Թափրագ գազ-
տա Թազէ տու իւղէրինտէ պո-
զազտա : Տիրի գուշու խաչ՝ կէ- 6
րէք ծնու կէրհք հրզ ազաձընը
վէ հքի գաթլու գըրժըզը վէ զու-
ֆայը ալըզ՝ ծնըզրը պիրի գուշ
իչլէ Թազէ ասլտան իւղէրինտէ
պօզազտանժը գուշուն գանընտա
պաթըրա : Վէ ձհւատմտան 7
փաքլէնէձէք քիմնէնին իւղէրի-
նէ էհտի քէրրէ պէրիհ , վէ ծնու
փաքլէյէ · վէ պիրի գուշու տահ-
բայա տօզրու տաք վէրէ : Ան- 8
աէն փաքլէնէձէք քիմտէ էս-
վապըրընը հայդայա , վէ պիր
ձհւմլէ գըլընը Թրաշ էտէ , վէ
տու իչլէ հայդանա , վէ փաք օլա ·
անահէն ոռնկրա օրտույա կէրհպ՝
չատըրընըն պիշարըսընտա էհտի
կիւն տուրա : Վէ վագէ՝ օլա քի՝ 9
էհտինձի կիւնտահ ձհւմլէ գըլընը
Թրաշ էտէ , պաչընը վէ ատգալը-
նը վէ գաչարընը էտ՛նի ձհւմլէ
գըլընը Թրաշ էտէ · անահէն էս-
վապըրընը հայդայա , վէ Թէ-
նինի տու իչլէ հայդայա , վէ փաք
օլա :

Վէ սէքիզնձի կիւնտահ իքի տ՛ 10
յըսպըզ հրքէք գուզու՝ վէ պիր
հըզըզ պիր պ՛յըսպըզ պիչի գու-
զու՝ հէմ հրքէք փէչքէչի իչլիւն
հաղ իչլէ հօզուզմուշ իւչ ի՛ւ-
չիւր պիմիտ ուռնու՝ վէ պիր Թաս
հաղ ալա : Վէ փաքլէյէն քհա- 11
հին՝ փաքլէնէձէք քիմնէ յի պուն-
ըար իչլէ Բատպըն հուզուրունա
ձհւմտա՛Թ չատըրընըն գափու-
տունտա տուրտուրա : Վէ քհա- 12
հին հրքէք գուզունուն պիրիսի-
նի ազալ՝ ծնու տուչ գուրպանը
իչլիւն հաղըն Թաղը իչլէ տունա ,
վէ ծնըզրը Բատպըն հուզուրուն-
տա ազլտմա փէչքէչի տազայա :
Վէ գուզույու՝ կիւնտահ գուրպա- 13
նընը վէ պիւԹիւն համմայը պո-
զազտաղընը մահալտէ՝ ա՛պիչ մա-
հալտէ պօզազտայա · պիրա տուչ
գուրպանը՝ կիւնտահ գուրպանը
կիպի քհահինին պիր · պու՝ ա՛-

14 ղեղէր ա՛ղեղն ոսկի։ Վ֊ք քահանին
սուրբ գոբպանները գանձատան
աստ,վ֊ք քահանիսթաքնեցէք քիմ
սնեին սաղ գոբպաղներն եւ ամ֊
ղը իւղերինք վ֊ք սաղ էլենին պաշ
փարմաղը իւղերինք հէմ սաղ
այաղներն պաշ փարմաղը իւղ֊
15 երինք գոյա ։ Վ֊ք քահանին Թաս֊
տան էաղը ասա , վ֊ք քահանին
16 սօղ աւուձնատա սեբէք ։ Վ֊ք
քահանին սաղ փարմաղներ՝ սօղ
աւուձնատա օլան էաղա պա֊
Թերդա , վ֊ք էաղատան՝ փարմաղը
իւղ Բատպերն հուղտերտնա հէ֊
17 տի քերերք սերմիկ ։ Ամանն քա֊
հանին՝ աւուձնատա գալան էաղ
տան փաքլենէձէք քիմանէնին սաղ
գոբպաղներն եւ ամ֊ղը իւղերինք
վ֊ք սաղ էլենին պաշ փարմաղը
իւղերինք հէմ սաղ այաղներն
պաշ փարմաղը իւղերինք սուրբ
գոբպանները գանձ իւսԹիւնէ
18 գոյա ։ Վ֊ք քահանին քէնտի ա֊
վուձնատա օլան գալան էաղը՝
փաքլենէձէք քիմանէնին պաշը իւ֊
ղերինք գոյա ։ Վ֊ք քահանին ծն֊
տան էօԹիւբիւ Բատպերն հու֊
ղտերտնատա քէֆարէԹ էտէ ։
19 Վ֊ք քահանին կիւնահ գոբպա֊
նները էյլէյէ , վ֊ք նամփաքլանին
տէն փաքլենէձէք քիմանէտէն էօ֊
ԹիւբիւՔ քէֆարէԹ էտէ ։ ան֊
տէն ասնկրա պիւԹիւն էանտայը
20 պօղազայա ։ Վ֊ք քահանին պիւ֊
ԹիւնԷ էանտայը վ֊ք էքմէք փէշ
քէշինի մէզպահատա սուտա ։ վ֊ք
քահանին ծնատան էօԹիւբիւ քէ֊
ֆարէԹ էտէ , վ֊ք փաք օլա ։
21 Վ֊ք էյնը ֆագիր օլտուղ՝ պուղ֊
նատա էլի էէԹմէդ էտէ , օլտէմ ծն֊
տան էօԹիւբիւ քէֆարէԹ էԹ֊
մէք իշխան՝ սաղատա փէշքէշնի տէ֊
յիւ սուրբ գոբպանը պիր գոբ֊
զու՝ վ֊ք էքմէք փէշքէշնի իշխան
էաղ իւղ էօղտուբունուշ պիր ֆ֊ե֊
շիւր սիմա ուռնու վ֊ք պիր Թատ
22 էաղ տյա , հէմ իքի գոբմրու֊
էտ իքի կէօյէրձին էաղրուպարը՝
հէր նէյէ էլի էէԹէր էտէ , քի
պիրի կիւնահ գոբպանը վ֊ք օ
պիրի պիւԹիւն էանտա օլա ։ Վ֊ք 23
ծնտարը՝ փաքլենմէսի իշխան՝ տէ֊
քիղնձի կիւնահ ձէմատԹ էա֊
տարըներն գաղուտատնատա Բատ֊
պերն հուղտերտնա քահանին կէ֊
ԹիրԷ ։ Վ֊ք քահանին սուրբ գոբ֊ 24
պանը գոբզույու վ֊ք Թատրին էա֊
ղընը պրպտ՝ քահանին ծնտարը
Բատպերն հուղտերտնատա տաղատ֊
մա փէշքէշնի տաղտայա ։ Ամանն 25
սուրբ գոբպանը գոբզույու պօ֊
ղազայա , վ֊ք քահանին սուրբ գոբ֊
պանները գանձատան տրպտ՝ փաք֊
լենէձէք քիմանէնին տաղ գոբտա֊
ղներն էուժտաղը իւղերինք վ֊ք
տաղ էլենին պաշ փարմաղը իւ֊
ղերինք հէմ տաղ այաղներն պաշ
փարմաղը իւղերինք գոյա ։ Վ֊ք 26
քահանին էաղատան՝ քէնտինին տօղ
էլենին աւուձնատա սեբէք ։ Վ֊ք 27
քահանին տաղ փարմաղը իւղ՝ տօղ
աւուձնատա օլան էաղատան Բատ֊
պերն հուղտերտնատա հէտի քէր֊
քէ սերմիկ ։ Վ֊ք քահանին աւուց֊ 28
ձնատա օլան էաղատան փաքլե֊
նէձէք քիմանէնին տաղ գոբզաղը֊
ներն էուժտաղը իւղերինք վ֊ք տաղ
էլենին պաշ փարմաղը իւղերինք
հէմ տաղ այաղներն պաշ փար֊
մաղը իւղերինք՝ սուրբ գոբպա֊
ներն գանձ օլան մահալին իւս֊
ԹիւնԷ գոյա ։ Վ֊ք քահանին քէն֊ 29
տի աւուձնատա օլան գալան էա֊
ղը՝ փաքլենէձէք քիմանէնին պա֊
շը իւղերինք Բատպերն հուղտե֊
րտնատա ծնատան էօԹիւբիւ քէ֊
ֆարէԹ էԹմէք իշխան գոյա ։ Վ֊ք 30
էլի էէԹախլի նէ իտէ , գոբմրու֊
ղատան էա կէօյէրձին էաղտու֊
ղարընատան պիրինի ։ էլենին էէԹ֊ 31
ախլի նէ իտէ , պիրինի կիւնահ
գոբպանը իշխան վ֊ք օ պիրինի
պիւԹիւն էանտա իշխան՝ էքմէք
փէշքէշնի իւղ պէրատէր սուտա ։

վէ քեահէին փաքլինէձէք քիմ
սեաէն հօթիւրիւ Բատպէն հու-
զուրտնաս քէնթարէթ հաե ։
32 Ճիւաամ ի՛լէթի օլուսդ՝ քէնոի
փաքլինմեսինէ էլլ էէթմէկէնին
չէրիա՛թի պուս սուբ ։
33 Վէ Բատպ Ս՛ոլոմոհ վէ Ա-
34 հարոնա սէյլէյիսդ սեաի ։ Պէ-
նիմ սիզ միւյ եչուն վէրմէձ-
յիմ ՝Ռանան ակտարընա կիրսի-
յինիզսդ , վէ պէն միւչթահիտ
օլան ակտարաա պիր էվ Ճիս-
35 տամ ի՛լէթի սալսըդըմտա , օլ
սեմ էվին սահիպ կէլէ , վէ
քեահէինէ խոպէր վէրիպ՝ սեյէ ։
Պաճաղ էվիմսէ ի՛լէթ վար կիսի
36 կէօրմէյէջօդ ։ Ի՛մոի քեահէին
էմր հաե քի՝ քեահէին ի՛լէթի
կէօրմէյէ կէլմէզսէն էվվէլ էվ
պէջաաալսդ , Թա քի էվսե օլան
չէ ղէբաէն հիչ պիրի փիսէնմե-
յէ ։ վէ պուճաղան սոնկրա քեա-
37 հինն էվ կէօրմէյէ վարա ։ Վէ
ի՛լէթի պաչաղդա , իչմէկ ի՛չ-
լէթ էվվին սիվսըլարընա էէ-
չինճէ էա գէղդըճա չուգուրլար
խաե , վէ մնալար սիվսըրն էվս-
պիւռնսէն սէրին կէօրմէնիւդ խաե ,
38 օլսէմ քեահէին էվսէն էվին գա-
մուռսունա չըգա ։ վէ էվի էէսի
39 կիւն գաճսդա ։ Վէ էէսինճէ
կիւնսէ՝ քեահէին սէմնիւդ սա-
գա , վէ իչմէկ ի՛չլէթ էվվին սի-
40 վաբընաս նայըլսդը խաե , օլսէմ
քեահէին էմր հաե քի՝ իսգէնդէ-
բինսէ ի՛լէթ օլան Թաչլարը չը-
գարաչաղ , վէ մնալարը չէհրսէն
սիչարը պիր նաճաք մնհաղէ ա-
41 Թաչաղ ։ Վէ էվի իչէրուսէն
չէմէչէվէկ գաղըսա ։ վէ գաղը-
սըգէլարը Թօփրաղը չէհրսէն սի-
չարը պիր նաճաք մնհաղէ սէօ-
42 քէվէր ։ Անսէն զայրի Թաչլար
ալըդ՝ օլ Թաչլարըն էէբինէ գօ-
յտաղաղ , հէմ զայրի Թօփրաղ
43 ալըդ՝ էվի սըվայա ։ Վէ էչէր
Թաչլարը չըգարաղըդսան՝ վէ էվի
գաղըսըգսան սոնկրա՝ վէ օ սը-
վանըգսան սոնկրա՝ ի՛չլէթ սէօ-
նէսդ՝ էվսե պիՃէթ հաե , օլ զէ-
44 ման քեահէին կէվնդ պաղարգ-
սա , իչմէկ ի՛չլէթ էվսե հայըլը-
մըշ խաե , էվսե ազդըն Ճիւաամ
վար ։ օ՝ նաճաք սըզը ։ Իսմի է-
45 վի՝ նէՃէ Թաչլարընը վէ օսուն-
ղարընը վէ էվին Ճիւմլէ սըզա Թօփ-
րաղընը էըգա , վէ չէհրսէն սի-
չարը պիր նաճաք մնհաղէ չը-
գարա ։ Վէ օլ էվի մնսն Ճիւմ-
46 լէ գաճանարընը կիմնէէրսէ կի-
րէն՝ ախշամսուսդ նաճաք օլա ։
Վէ օլ էվսե էաճան՝ էսվաղլա-
47 րընը հայդայա ։ Հէմ օլ էվսե
Թաճ՝ էէչէն էսվաղլարընը հայ-
դայա ։ Ումնա էչէր քեահէին հէր
48 հաղսե հէվնդ պաղարգսա , իչ-
Թէհ էվ սրվանարգսան սոնկրա՝
ի՛չլէթ էվսե հայըլմարընը խաե ,
օլսէմ քեահէին էվի փաք պիլոի-
րի ։ պիրա ի՛չլէթ սաղալմընը սրը ։
Ումոի էվի փաքլէմէկը իչմէն՝ նրի 49
գուշ վէ հրզ աղաճը վէ նրի
գաճուս գընմընդ վէ զուճխա ա-
լա ։ Վէ գուշուն պիրինի՝ պիր 50
Թօփրաղ գաղաա Թաղէ սուլսան
իւզէրինսէ պօղաղայա ։ Վէ հրզ 51
աղաճը իչէ զուճխայը վէ նրի գաճ-
ուս գընմընդը վէ պիրի գուշու ա-
լըդ՝ սնալրը պօղաղանմընը գու-
շուն գանընա վէ օլ Թաղէ սու-
լսա պաճընրա , վէ էվի էէսի
քէրրէ սէրմէ ։ Վէ էվի՝ գու- 52
շուն գանը իչէ վէ օլ Թաղէ սու-
իչէ վէ օլ պիրի գուշ իչէ հէմ
հրզ աղաճը իչէ վէ զուճխա իչէ
հէմ նրի գաճուս գընմընդ իչէ
փաքլէմէկ ։ Անսէն պիրի գուշուս 53
չէհրսէն պիչարընա սահրայա
պօղուս սաղը վէրիպ՝ էվսէն հօ-
Թիւրիս քէֆարէթ հաե , վէ
փաք օլա ։

Ճիւմլէ Ճիւաամ ի՛չլէթինէն 54
վէ քէվնի՝ հէմ էսվաղ վէ էվ 55
Ճիւաամընդը՝ վէ չիչնի վէ ոսյուս 56

զան վէ վաըլագ պէնէլին էվրի-
57 ա՛թի պու տուր • Նախաք օլանը
կիւնիւնաէ՝ վէ վագ օլանը կիւ-
նիւնաէ էյրէթմիլ իչուն ձիւ-
տամըն շէրիա՛թի պու տուր :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վ Է Բապպ Մովսէսէ վէ Ա-
2 հարոնա սէյլէյիպ տէսի • Իս-
րայէլ օղուլարընա սէյլէյիպ՝
ծնըարա տէկին • Պիր քիմսէնին
Թէնինէ սէյիլան վագը՝ օվ
տուգտա, սէյլանը՝ ափաք ոլը։
3 Վ Է սէյլանընտա Նախաքլի
պու տուր • Կիւրիք Թէնի սէյ-
լանը իլէ ագար իսկ, կիւրիք Թէ-
նի սէյլանընտան գափանըը ի-
4 սկ, Նախաքլի պու տուր • Սէ-
յլանը օլանըն՝ իւզէրինտէ էաԹ-
ոըը հէր տէօշէք Նախաք օլա,
վէ հէր հանկը էշնանըն իւզէրին-
տէ օվտուրուր իսկ, օ Նախաք օ-
5 լա : Վէ ծնուն տէօշէյինէ ոօգա-
նան քիմսէ՝ էսխապլարընը էայ-
գայա, հէմ սու իլէ էայգանա,
վէ ախշամտաէք Նախաք օլա :
6 Վ Է սէյլանը օլանըն՝ իւզէրին-
տէ օԹուրուղու էշնատա օԹու-
լան քիմսէ էսխապլարընը էայ
գայա, հէմ սու իլէ էայգանա,
վէ ախշամտաէք Նախաք օլա :
7 Վ Է սէյլանլըն Թէնինէ ոօ-
գանան՝ էսխապլարընը էայգա-
յա, հէմ սու իլէ էայգանա, վէ
8 ախշամտաէք Նախաք օլա : Վ Է
սէյլանլը օլան՝ պիր փաք քիմ-
սէնին իւզէրինէ Թէփէրիփ ի-
տէ, օվ քիմսէ էսխապլարընը
էայգայա, հէմ սու իլէ էայգա-
նա, վէ ախշամտաէք Նախաք օ-
9 լա : Վ Է սէյլանընընն՝ իւզէրի-
նէ պինախլի հէր պինիլիճէք չէյ
10 Նախաք օլա : Վ Է ծնուն ալԹըն-
տա օլան նէմինինին պիրինէ հէր
ոօգանան՝ ախշամտաէք Նախաք
օվա • վէ ծնլարը գալարվան՝ էս-
վապլարընը էայգայա, հէմ սու
իլէ էայգանա, վէ ախշամտաէք
Նախաք օլա : Վ Է սէյլանլընն՝ 11
էլինի սուդա պաԹըրմազտան հէր
ոօգանաըրը քիմսէ՝ էսխապլարը-
նը էայգայա, հէմ սու իլէ էայ-
գանա, վէ ախշամտաէք Նախաք
օլա : Վ Է սէյլանլընն ոօգան- 12
ըրը Թօփրագ գադ՝ գըրըլա,
ամմա հէր ագաճ գադ՝ սուդա
պաԹըրըլա :

Վ Է սէյլանը օլան՝ սէյլա- 13
նընտան փաքէնտաէյինտէ, փաք-
էնտէկի իչուն քինտինէ էէսի
կիւն ոադա • անտէն էսխապլարը-
նը էայգայա, վէ Թէնինին ծագէ
սու իլէ էայգայա, վէ փաք օլա :
Վ Է սէքիզինճի կիւնտէ քինտի- 14
նէ իլի գատրըա էա իլի կէօյէր-
ձին էավրուլըրը ալըդ՝ ձէմա-
ա՛Թ էասրըրընն գափուսունտա
Բապպըն հուզուրունա վարա,
վէ ծնլը քէսէյինէ վէրի : Վ Է 15
քէսէյին ծնլարըն պիրինի կիւ-
նէ գուբպանը՝ վէ օ պիրինի
պիւԹիւն եանմա էլէյէ, վէ
քէսէյին ծնտան էօԹիւրիւ Բոզ-
ալըն հուզուրունա սէյլանը Իս-
լէնի քէֆարէԹ էտէ :

Վ Է պիր քիմսէյէն ձիմա՝ 16
նէֆսի էրգալըընտա՝ պիւԹիւն
Թէնինի սու իլէ էայգայա, վէ
ախշամտաէք Նախաք օլա : Վ Է 17
իւզէրինտէ ձիմա՝ նէֆսի օլան
հէր էսխապ վէ հէր սէրի՝ սու Իս-
լէ էայգանա, վէ ախշամտաէք
Նախաք օլա : Վ Է պիր գարը՝ օ- 18
նուն իլէ էրգէյէ ձիմա՝ նէֆսի Իս-
լէ էաՌաը իսկ, սու իլէ էայգա-
Նախաք, վէ ախշամտաէք Նախաք
օլալը :

Վ Է պիր գարընըն սէյլանը 19
օլուսա՝ Թէնինտէկի սէյլանն գան
իսկ, էէսի կիւն հայվանտաս օլ-
մագ իլէ, հէր օ՛ա ոօգանան՝
ախշամտաէք Նախաք օլա : Վ Է 20
հայվանտաս օլտուղու էանատէ՝ հէր

նէ իւղերինէ եաթաղ խսէ , օր չէյ նափաք օլա · վէ հէր նէ իւղէրինաէ օթուրուր խսէ , օր չէյ
21 նափաք օլա : Վէ օնուն տէօշէյինէ հէր ոօգանան՝ էվլադլարընը էայդայա , հէմ սու իլէ էայգանա , վէ ախշամընաէք նա-
22 փաք օլա : Վէ օնուն օր իւղէրինէ օթուրտուղու հէր կէօնէ էշխայէ հէր ոօգանան՝ էվլադլարընը էայդայա , հէմ սու իլէ էայգանա , վէ ախշամընաէք նա-
23 փաք օլա : Վէ կէրէք տէօշէյի իւղէրինաէ՝ կէրէք օր իւթիւն-տէ օթուրտուղու գապըն իւղէրինաէ օլան նէմինէյէ պէտ չինէ ոօգանաղգա , ախշամընաէք նա-
24 փաք օլա : Վէ էյէր պիճաղինէ պիր վէճ իլէ քիմսէ եաթաղ խսէ , վէ օնուն հայըր օր քիմսէյէ ոօգանըր խսէ , օ՝ էէկի կիւն նափաք օլա · հէմ հէր իւղէրինէ եաթաղըր եաթաք նափաք օլա :
25 Վէ պիր գադը քի՝ հայըր ղէ-մանընտա աէյիլ էքէն , գանը-նըն աէյէլանը պիր ջոգ կիւն ա-գար խսէ , եահուտ հայըընտան զկտաաէ ագար խսէ , նափաքլըկի աէյէլանըն ճիւմլէ կիւնլէրի՝ հայ-զընըն կիւնլէրի կիպի օլա · օ՝ նա-
26 փաք ողը : Աէյէլանըրըն ճիւմլէ կիւնլէրինաէ՝ օնուն հէր իւղէ-րինաէ եաթաղըր աէօշէք քէն-տինէ հայզընըն աէօշէյի կիպի օլա · վէ հէր իւղէրինաէ օթուր-տուղու էշխա՝ հայզընըն նափաք-
27 լըկի կիպի նափաք օլա : Վէ հէր օնըգարա ոօգանան՝ նափաք օլա · վէ էվլադլարընը էայդայա , հէմ սու իլէ էայգանա , վէ ախշամա-
28 աէք նափաք օլա : Վէ էյէր աէ-յէլանընաան թէմիզլէնիր խսէ , օր զէման քէնտինէ եէկի կիւն սայա , անաէն ատկըա փաք օլա :
29 Վէ աէքիզլէնէն կիւնաաէ քէնտինէ եէկի գուշու էա իլէ կէօյէր-ճին էավրուլարը ալըպ՝ օնըգարը ճէմաաէթ ջաոգըրընըն գափուստ-
նա քէսաէինէ կէթիրէ : Վէ քէս- 30
էին պիրինի կիւնաէ գուրպանը՝ վէ օ պիրինի պիւթիւն եաթմա էյլէյէ · հէմ քէսաէին օնաան էօթիւրիւ Ըսպըղն հուզուրունա՝ նափաքլըկինին աէյէլանը իչիւն քէֆարէթ էաէ :
Պէյղէմէ Իսրայէլ օղուլլարը- 31
նը նափաքլըքէրինաէն պըղրա-սընընդ , քի սրաղարընտա օլան ջաոգըրըմը փիսէյէմէք իլէ՝ նափաք-լըքէրի իչիւն էօմէկէկը : Սէ- 32
կէանը օլանըն՝ վէ ջէզ ճինս՝ նէֆսի ջոգըզպ օնուն աէպկիլ իչ-լէ նափաք օլան քիմսէնինն՝ հէմ 33
հայզը իլէ խաոթա գարընըն՝ վէ սէյէլանը օլան կէրէք էըքէյինի կէրէք գարընըն՝ հէմ նափաք գարը իլէ եաթան էըքէյին չէ-րնա՛թի պուս սուբ :

ՊԱՊ ԺԲ

Վ է Ահարոնուն էքի օղուլ- 1
լըը Րադպըն Հուզուրունա էագ-լաշըպ էօլմուքըէրինաէ , օնըար էօլմուքաէէն ոօնկրա՝ Րադպ Մով-սէս իլէ աէօյլէշսի , վէ Րադպ 2
Մովսէսէ տէսի · Գարընտաշըն Ահարոնա սէօյլէ քի՝ հէր վա-գըթաա ա՛զիզ մահալէ՛ փէրսէ-նէին իչէրիսինէ՝ ոանաուզուն իւ-զէրինաէ օլան քէֆարէթին էօ-նէնէնէ կիրմէսին , քի էօլմէյէ · զիրա քէֆարէթին իւզէրինաէ՝ պուզուղթաա էէօրիւնէճէյիմ : Ա- 3
հարոն ա՛զիզ մահալէ պուէնուն իլէ կիրէ · Կիճնաէ գուրպանը իչիւն պիր հէնճ պուզրա իլէ , վէ պիւթիւն եաթմա իչիւն պիր գօչ իլէ : Աղիզ քէթէն պէզի կէօմ- 4
լէք կիսէ , վէ թէնի իւզէրինաէ քէթէն պէզի պիղլէք օլա , հէմ քէթէն պէզի գուշաղ իլէ գուշ-չանա , վէ քէթէն պէզի սարըղ սարընա · պուճաղ՝ ա՛զիզ լի-

ոյնատեսք սրբը · վե թէնինի տաե
լէ էապտայա , անտէն ծէլսրը կի-
5 յէ : Վէ Խրայէլ օղուլլարըն
Հէմման Թէրեման կիւնահ դուր-
պանը իչլին քէչիէրտէն իքի եր-
քէչ՝ վե սիւթլիէն եամուա իչլէն
6 սիր գէչ ալա : Վէ Ահարօն քէն-
անինն կիւնահ դուրսատը օլան
պուղասընը տուեա , վե քէնանի-
ան էօմիւրիւ հէմ էվինաէն էօ-
7 միւրիւ քէփարէթ հաէ : Ան-
ան իքի էրքէճի ալըդ՝ ծնլարը
Հէմման Թաղրիսլ հաէ , վե ծնու
8 Թաղսիմ հաէ : Վէ Ահարան՝
իքի էրքէճէրինն կիւլէրինէ դու-
րա՛լար ալեա · դուրա՛նըն սիրի
Տաղսլ իչլին՝ վե դուրա՛նըն օ
սիրի ազատ օլանաճաղ էրքէճ
9 իչլին օլա : Վէ Ահարան՝ օղ կի-
լէրինէ Տաղսլըն դուրա՛ը չը-
գան էրքէճի Թաղրիսլ հաէ , վե
ծնու կիւնահ դուրսանը էլլէյի :
10 Վէ օղ էրքէճ՝ քի ծնուն կիւլէրի-
նէ ազատ օլանմադ դուրա՛ը
չըղար՝ ծնուն կիւլէրինէ քէփա-
րէթ հաիլ ծնու ազատ օլանմա-
ղա չէօլէ սոյը վէրմէք իչլին՝
Տաղսլըն էօնիւնէ սիրի Թաղ-
սիմ հաէ :
11 Ինանըն Ահարան քէնանի կիւ-
նահ դուրսանը պուղասընը տու-
նա , վե քէնանինն էօմիւրիւ
հէմ էվինաէն էօմիւրիւ քէփա-
րէթ հաէ , վե քէնանինն կիւ-
նահ դուրսատը պուղասընը պո-
12 ղաղայա : Վէ պուխուրսանըդ՝
Տաղսլըն Հուզուրսունա օլան
մէղսահտան աԹէչ քէօղէրի ի-
չէ սօղու ալա , վե աէօյնէլիչէ
խօշ գօղուրու պուխուրսան ա-
վուճլարընը տօղտուրսուդ՝ փէր-
աէնէն իչէրիսինէ կիւմիւչէ :
13 Վէ պուխուրու՝ Տաղսլըն Հու-
զուրսունա աԹէչէն իչէրինէ
գօյա , վե պուխուրուն տուդանը
չէհաաէթէն իչէրինաէ օլան
քէփարէթի գափըյա , քի էօղ-
մէյէ : Ինանէն պուղասընդա 14
նընտան ալըդ՝ փարսմադը իչէ քէ-
փարէթէն իչէրինէ կիւն տօղու-
սունա տօղրու աէրմէյէ · հէմ փալ-
մադը իչէ գանատան քէփարէթէն
հէնիւնաէ եէտի քէրրէ աէրմէյէ :
Վէ գավմըն կիւնահ դուրսա- 15
նը օլան էրքէճէրինէ պօղազլըդա՝
գանընը վէրաէնէն իչէյի խոյնէ
կէօմիւրիւ · վե ծուն գանը իչէ՝
պուղանըն գանը իչէ էլլէսէյի
կիտի էլլէյէ , եանի ծուս քէ-
փարէթէն իչէրինէ վե քէփա-
րէթէն հէնիւնաէ աէրմէյէ : Վէ ա- 16
զըգ մահալաէն էօմիւրիւս՝ Իս-
րայէլ օղուլլարընըն նամըսընը-
չէրի իչէտն վե ծնլարըն Լ՛ուեանը
իչէտն վե Հիւմէլ կիւնահլարը Լ-
չէտն քէփարէթ հաէ · նամըս-
ընչէրի օրԹասընտա՝ սրտ ալընը-
տա տուրան Հէմման Թէմման
տան էօմիւրիւս տահի պէչէլ Հ յ
լէյէ : Վէ ա՛զըգ մահալաէ քէ- 17
փարէթ հէմէյէ կիւտէյի զէ-
ման , քէնանիսինաէն էօմիւրիւս
վե էվինաէն էօմիւրիւս հէմ Իս-
րայէլին Հիւմէլ Հէմման Թէրեման
էօմիւրիւս քէփարէթ հաիլ չը-
գընճայտաէ՛ Հէմման Թէմման
Հիչ սիր տաէմ օչմայա :
Ինանէն Տաղսլըն Հուզուրսունա 18
օլան մէղսահա չըգա , վե ծնտան
էօմիւրիւս քէփարէթ հաէ · վե
պուղանըն գանընտան վե էրքէ-
ճէն գանընտան ալա , վե մէղ-
սահըն պուխուրսուդսը կիւլէրինէ
էվիչէվէ գօյա : Վէ գանատան 19
փարսմադը իչէ էհիլ քէրրէ ծնուն
կիւլէրինէ աէրմէյէ · վե ծնու Իս-
րայէլ օղուլլարընըն նամըսընը-
չէրինտէն Թէմիզլէյէ , վե ծնու
Թաղսիս էլլէյէ :
Իհիլ ա՛զըգ մահալին վե Հէ- 20
մման Թէմման չըգընընըն հէմ մէղսա-
հըն քէփարէթինի Թէքմիլ էմէ-
մէքաէ , սիրի էրքէճէն Թաղրիսլ

21 հաճ։ Վ՚ի Ասմ մի իբի եղբ՚ինի
սիրի երբէնին պատչ լուզէրինե
գոյա, վ՚ի Իսրայէլ օղուլարը-
նէն Ռիւմէի հարամազլըդըը
վ՚ի Ռիւմէ ծնլարըն ի՚սեռներըը
Ռիւմէի կիւնահչարը իչ մնան
լուզ՚րինաե իպրաս հաե։ վ՚ի ծն-
լարը երբէնին պատչնա գոյուս՚
սիբ միւնոսիպ քիմնե եկոմ իչ
22 չէչե կ՚նաեր։ վ՚ի երբէն՚ ծն-
լարըն հարամազլըդըը քէն-
տինէն լուզ՚րինաե սիբ սէկ յա-
սան եկոբ կէօթիւբե։ վ՚ի երբ-
էնի չէչաե ապը վ՚երե։
23 Ա՚նամն Ասմարն Ռէմաս՚թ
չարըշըա կիբե, վ՚ի ա՚զիզ մա-
հալե կ՚լախինաե՝ կէօկի քէ-
թէն պէզի լիպաղարընաան աս-
յանա, վ՚ի մնլարը օբաա ապը
24 լապա։ վ՚ի Թէնէնի ա՚զիզ մա-
հալե ասա իչ հայգայա, վ՚ի
ելազարընը կէնինե։ անաեն
ջդըս՚ քինաի սիւթիւն հան-
մասըը վ՚ի գավմըն սիւթիւն
հանմասըը հ՚լէյէ, վ՚ի քէն-
տինաեն հօթիւբե Ռէմ գավմ-
տան հօթիւբե քէփարէթ հաե։
25 Վ՚ի կիւնահ գաբպանըն հա-
պնը մէզպահտա հապա։
26 Վ՚ի երբէնի ապտա օ՚ղունմա
նչիւն կ՚նօթիւբէն քիմնե՝ ե՚-
զազարընը հայգայա, Ռէմ Թէ-
նինի ասա իչ հայգայա, վ՚ի ան-
սէն ածնկրա օբաուչա կիբե։
27 Վ՚ի օ՚լ կիւնահ գաբպանը օ
լան պուզլուչը վ՚ի կիւնահ գաբ-
պանը օչան երբէնի՝ քի ծնլարըն
գանը քէփարէթ հ՚մէմ՚լ նչիւն
ա՚զիզ մահալե կ՚նօթիւբիւբե՝
ծնլարը օբաուտան սիչարը ջը-
գապա, վ՚ի ծնլարըն սէբիւնինի վ՚ի
հ՚մէ՚լէրինի Ռէմ Թէզ՚լինի ամէն
28 չէ հապաշար։ Վ՚ի ծնլարը հա-
գան քիմնե՝ ե՚զազարընը հայ-
գայա, Ռէմ Թէնինի ասա իչ
հայգայա, վ՚ի անաեն ածնկրա օբ-
ուչա կիբե։

Վ՚ի պուս սիզ հպէսի գանուն 29
օչա քի ե՚սէրի՝ ձեզ սյուա պլըն օ-
նամնա ի՚նչիւնաե ամնլարըն-
ը ձե՚փարնաբրաաբնըզ, վ՚ի հիչ
իչ իշէմ՚լ յեսինիզ, կերէք հ՚լէյ
քիմնե կ՚լ՚ըք արանըզաա միւաս-
ի՚ֆը օչան հապանձը։ Ջ՚իբա 30
ֆ՚նա՚ֆն սիզի փաբլ՚մ՚ք իչինն
սիզ՚ն հօթիւբիւ պուս կիւնահ
քէփարէթ հ՚մէ՚ձ՚ք, քի Ռիւմ՚լ
կիւնահչարըն՚զաան Բաղպըն
հ՚ուզ՚բաունաա միւք օչարըն՚զ։
Օ սիզի բահ՚թ չարահ՚թ օչա, 31
վ՚ի հպէսի գանուն իւզի Ռամ-
լարըն՚զա ձե՚փա հաեսինիզ։ վ՚ի 32
պաղաաը հ՚լբինաե քիահ՚ինը՚ք
հ՚մ՚ք իչինն մհա՚ օ՚զունան վ՚ի
նաաղ օ՚զունան քիահ՚ին՚ օ՚ քէ-
փարէթ հաե, վ՚ի քհ՚մէն պէզի
լիպաղարըն՚զ՚ ա՚զիզ վ՚ղաղարը
օ՚ կիւնէ։ Վ՚ի ա՚զիզ Պաղաեհա- 33
նէն քէփարէթինի հաե, հ՚մէմ
Ռէմաս՚թ չարըն՚զան վ՚ի մ՚զ
պահէն քէփարէթինի հաե, վ՚ի
քհաեինէ՚զրահն հօթիւբիւ հ՚մէմ
Ռէմաս՚թըն՚զ Ռիւմ՚լ գավմ՚նտան
հօթիւբիւ քէփարէթ հաե։ Վ՚ի 34
պուս սիզի՝ հ՚զաաս սիւք քէրբէ
Իսրայէլ օղուլարըն՚զաան հօթիւ-
բիւ Ռիւմ՚լ կիւնահչարը իչինն
քէփարէթ հ՚մ՚ձ՚ք հպէսի պա-
նուն օչա։ վ՚ի օ՚ Իսրայէլ Պաղ-
սհաե հ՚մ՚ն հ՚յ՚լէսիկի կիւսի հ՚յ՚լե-
սի։

ԳԼՈՒԽ Ի.

Վ՚ի Բաղպ Պաղսհաե սհօյ՚լե- 1
կիւպ սհաե։ Ասմարն՚զա վ՚ի ծնաեն 2
օղուզլարըն՚զա վ՚ի Ռիւմ՚լ Իսրայէլ
օղուզլարըն՚զա սհօյ՚լեկիւպ ծնլարա
սհ՚յեսին՚ քի Բաղպըն հ՚մ՚ն
սհաե հօթիւբիւ պուս կիւնահ
քէփարէթ հ՚մ՚ձ՚ք հպէսի պա-
նուն օչա։ վ՚ի օ՚ Իսրայէլ Պաղ-
սհաե հ՚մ՚ն հ՚յ՚լէսիկի կիւսի հ՚յ՚լե-
սի։

Վ՚ի պուս սիզի՝ հ՚զաաս սիւք քէրբէ
Իսրայէլ օղուզլարըն՚զաան հօթիւ-
բիւ Ռիւմ՚լ կիւնահչարը իչինն
քէփարէթ հ՚մ՚ձ՚ք հպէսի պա-
նուն օչա։ վ՚ի օ՚ Իսրայէլ Պաղ-
սհաե հ՚մ՚ն հ՚յ՚լէսիկի կիւսի հ՚յ՚լե-
սի։

ԳԼՈՒԽ Ի.

Վ՚ի Բաղպ Պաղսհաե սհօյ՚լե- 1
կիւպ սհաե։ Ասմարն՚զա վ՚ի ծնաեն 2
օղուզլարըն՚զա վ՚ի Ռիւմ՚լ Իսրայէլ
օղուզլարըն՚զա սհօյ՚լեկիւպ ծնլարա
սհ՚յեսին՚ քի Բաղպըն հ՚մ՚ն
սհաե հօթիւբիւ պուս կիւնահ
քէփարէթ հ՚մ՚ձ՚ք հպէսի պա-
նուն օչա։ վ՚ի օ՚ Իսրայէլ Պաղ-
սհաե հ՚մ՚ն հ՚յ՚լէսիկի կիւսի հ՚յ՚լե-
սի։

Վ՚ի պուս սիզի՝ հ՚զաաս սիւք քէրբէ
Իսրայէլ օղուզլարըն՚զաան հօթիւ-
բիւ Ռիւմ՚լ կիւնահչարը իչինն
քէփարէթ հ՚մ՚ձ՚ք հպէսի պա-
նուն օչա։ վ՚ի օ՚ Իսրայէլ Պաղ-
սհաե հ՚մ՚ն հ՚յ՚լէսիկի կիւսի հ՚յ՚լե-
սի։

4 սէ , վէ ծնող Ջեմսա՛թ չաղրըը-
նըն գախուսուեցա Բասպա գուր-
սան սունմագ իչիւն Բասպըն
չաղրըը էնիւնէկ կէօթիւրմէդ
խսէ , օղ ատէմ գան ապրըա ·
օ՝ գան տէօքմիւշ ալար · վէ օղ ա-
տէմ քէնտի գավմընըն արասըն-
5 ատ հէլաք օլուհա : Թա՛ք քի Իս-
րայէղ օղուլլարը՝ ապրդ տահրա-
տա պօզաղլամագտա օլտուգլարը
գուրսանլարընը կէթիրէճէր ·
Եա՞նի ծնլարը Բասպա Ջեմսա՛թ
չաղրընըն գախուսուհա քէա-
հինէ կէթիրէճէր , վէ ծնլարը
Բասպա սէլամէթ գուրսանա-
6 րը իչիւն պօզաղլայալար : Վէ
քեահինն գանը Ջեմսա՛թ չաղը-
րընըն գախուսուհա Բասպըն
մէզարահը իւզէրինէ սէրմէ , վէ
եաղը Բասպա խոշ գորհա իչիւն
7 եաղա : Վէ արթըգ գուրսան
լարընը՝ շօղ արտչարընձա վաղ
ղընա կէթակիէրէրի Ջինէրէ պօ-
զաղլամայալար · պու ծնլարա
տէվրէկէրինձէ էպէմի գանուն օ-
8 ղա : Էհմ ծնլարա տէյհսին · Իս-
րայէղ էվլուտըն եա արանըղտա
միւսաֆիր օղուն էապանձըղտ-
ան պիր ատէմ պիւթիւն եան-
մա եա գուրսան սունար խսէ ,
9 վէ ծնող Բասպա սունմադա՝ Ջէ-
մսա՛թ չաղրընըն գախուսու-
նա կէթիրմէդ խսէ , օղ ատէմ
գավմընտան հէլաք օլուհա :
10 Վէ Իսրայէղ էվլուտըն եա ա-
րանըղտա միւսաֆիր օղուն էա-
պանձըղտարտան պիր ատէմ՝ պիր
կէօհա գան էէր խսէ , գանը օղ
էէյհն ատէմին իւզէրինէ էիւ-
ղիւմիւ տէքիյէ՝ ծնող գավմընըն
արասընտան հէլաք էտէճէյիմ :
11 Ջիւրա Թէնէնն Ջանը գանտա
ապը · վէ պէն ծնող սիզէ մէզա-
հընն իւզէրինէ Ջանլարընընդտան
էօթիւրիւ քէֆթարէթ էթմէք ի-
չիւն վէրտիմ , չիւնքի Ջանա քէ-
12 ֆթարէթ էտէն՝ գան ապը : Ան-
տէն էօթիւրիւ Իսրայէղ օղուլ-
ըընա տէյտիմ քի՝ Սեզտէն հէյ
պիր քիմսէ գան էէմէսէն · ա-
րանըղտա միւսաֆիր օղուն էա-
պանձը տախի գան էէմէսէն : Վէ 13
Իսրայէղ օղուլլարընտան էա ա-
րանըղտա միւսաֆիր օղուն էա-
պանձըլարտան պիր քիմսէ՝ էէ-
նիր հայտան էա գուշ չիրճաղը
ավլատըգտա , ծնող գանընը
տէքրէ , վէ ծնող Թօփրադ իլէ
էօրթէմ : Չիւրա հէր Թէնէն Ջա- 14
նը՝ ծնող գանը օլուա՝ Ջանը իլէ
պէրապէր պիր · լաճի Իսրայէղ
օղուլլարընա տէյտիմ քի՝ Հէր պիր
Թէնէնն գանընը էէմէյէճէնիզ·
ղնուա հէր Թէնէնն Ջանը՝ ծնող
գանը ապը · հէր ծնող էէյհն
հէլաք օլուհա :
Վէ էէրվիէրտէն էա Լապան- 15
Ջըլարտան՝ հէր քիմ քի լէշ էա
Ջանավարգան վարէչինմիշ էէր խ-
սէ , հօսպալլարընը էապտըա ,
հէմ տող իլէ էապտըա , վէ ախ-
շամտահէ նամըտ օլա , անտէն
վըտ օլա · Ամմա էյէր էապտ- 16
մադ խսէ , հէմ Թէնէնին էուտմադ
խսէ , օղ ղէման հարատմադ ընընը
չէքէ :

ԳԱՂ ԺԲ

Ա է Բասպ Մովսէսի սէօյլէ- 1
յիպ տէտի · Իսրայէղ օղուլ- 2
ըընա սէօյլէյիպ ծնլարա տէյէ-
սինն քի՝ Ալլահընըզ Եհովա
պէն իմ : Օղ ատքին խոխինիզ 3
Մըսըը տէկտարընըն տ՛մէլինէ կէօ-
րէ էթմէ էէօհինիզ · վէ պէն սի-
զի կէօթիւրէճէյիմ Քանան տի-
կտարընըն տ՛մէլինէ կէօրէ էթմէ-
յէօհինիզ , հէմ ծնլարընն գա-
նունլարը իւզրէ էիւրիւմէյէօ-
հինիզ : Հիւքմընընի էմրա էտիպ՝ 4
գանունլարըմը տափտայտընընըզ ,
քի ծնլար իւզրէ էիւրիւյէօհինիզ·
Ալլահընըզ Բասպ պէն իմ : Իմ 5

ամ գանունալարըմը վէ հիւբմէերի-
մի սագլայասընըզ , քի ծնըլորը
իմ՚րա էաէն ասէմ՝ ծնըլար իլէ
էաշայաձագ սըր : Բապպ պէն
իմ :
6 Ահէ պիր քիմսէ Թէնի մէգա-
մընտա օլան խըսըմընընա՝ ծնուն
ա՚րընը աչմագ իչիւն էագլաշմա-
7 յա : Բապպ պէն իմ : Փէնամ
պապանըն ա՚րընը էա անանըն
ա՚րընը աչմայասըն : օ սէնին ա-
նան սըր , ծնուն ա՚րընը աչմա-
8 յասըն : Փէնամ պապանըն գա-
րըսընընն ա՚րընը աչմայասըն : սէ-
9 նին պապանըն ա՚րը սըր : Փէն-
ամ պապանըն գըզը էա անանըն
գըզը օլան գըզ գարընտաչընըն
ա՚րընը՝ կէրէք եվաէ տօղմուշ
կէրէք Թաչրատա տօղմուշ օվ
առէն՝ ծնըլորըն ա՚րընը աչմայա-
10 սըն : Փէնամ օղլուն գըզընըն էա
գըզըն գըզընըն ա՚րընը՝ ծնըլորըն
ա՚րընը աչմայասըն : զիրա ծնըլ-
որըն ա՚րը սէնին նամաճուն տուր :
11 Պապանըն գարըսը գըզընըն ա՚-
րընը՝ պապանտան տօղմուշ սէ-
նին գըզգարընտաչըն օլմագ իլէ
12 ծնուն ա՚րընը աչմայասըն : Փէն-
ամ պապանըն գըզ գարընտաչը-
նըն ա՚րընը աչմայասըն : օ՚ սէ-
նին պապանըն էագըն խըսըմը
13 սըր : Անանըն գըզ գարընտա-
չընըն ա՚րընը աչմայասըն : զիրա
անանըն էագըն խըսըմը սըր :
14 Փէնամ պապանըն գարընտաչը
նըն ա՚րընը աչմայասըն , գարը-
սընա էագլաշմայասըն : օ սէնին
15 ա՚մուճան գարըսը սըր : Սէնին
կէչընինին ա՚րընը աչմայասըն :
օղլունուն գարըսը սըր , ծնուն
16 ա՚րընը աչմայասըն : Գարընտա-
չընըն գարըսընըն ա՚րընը աչմայա-
սըն : սէնին գարընտաչընըն ա՚-
17 րը սըր : Պիր գարընըն՝ հէմ՚ օ
նուն գըզընըն ա՚րընը աչմայա-
սըն : ծնուն օղլու գըզընըն էա
գըզը գըզընըն ա՚րընը աչմագ ի-
չիւն աչմայասըն : ծնըլար ծնուն
էագըն խըսըմը սըր : պու՚ ֆիւ-
ձիւր ախր : Վէ պիր գարըյը՝ 18
գըզ գարընտաչը իւզէրինէ աչ-
մայասըն , քի ատա սաղ իքէն՝
օպիրինին ա՚րընը աչմագ իլէ օ-
նուն միւքատաէր էմմէյէսին :
Վէ նամաքվէի էանասընտա 19
այրըմըշ գարըյա՝ ա՚րընը աչմա-
զա էագլաշմայասըն : Վէ ձիմա՚ 20
իչիւն քէնամ գընշուտուն գարը-
սը իլէ էամմայասըն , չէյլէ քի
ծնուն իլէ նամաքվէնէսին : Զիւր- 21
կէմէնտուն Մողզը իչիւն աֆէ-
պէն կէչիրմէյէ վէրմէյէսին , վէ
Ալլահընըն խամիի մուբտալա-
մայասըն : Բապպ պէն իմ : Վէ 22
էրքէք իլէ՝ գարը իլէ էամար
կիպի էամմայասըն : պու՚ իք-
րահիյէմ ախր : Վէ հիչ պիր 23
Հայվան իլէ էամմա , չէյլէ քի
ծնուն իլէ նամաքվէնէսին : վէ
պիր գարը Հայվան էօնիւնտէ
աուրուպ՝ ծնուն իլէ ձիվիլէչմէ-
սին : պու՚ խատիսլիք ախր :
Պունլարըն հիչ պիրի իլէ նա- 24
փաքվէնմէյէսինիզ : զիրա ձիւմ-
լէ պունլար իլէ՝ էօնիւնիւզտէն
գովամաղըմ Թայիֆէյէր նա-
փաքվէնաիլէր : Վէ օվ տէյար նա- 25
փաքվէնմէք իլէ , պէն էաբատաղ-
լըզընը ծնուն իւզէրինէ սալամա-
զըմ , վէ օվ տէյար՝ սաքինէլէրինի
գուսատմագ սըր : Իմմի սիզ 26
գանունալարըմը վէ հիւբմէերիմի
հըվզ էախլ՝ պու՚ մէքրուհլուգ-
լարտան հիչ պիրինի էէմմէյէսի-
նիզ՝ կէրէք եէրլի կէրէք արանըզ-
տա միւսաֆիր օլան եապանձը :
Զիւրա սիզտէն եվվէլ օլան օլ տէ- 27
յարըն ատէմլէրի ձիւմլէ պու՚
մէքրուհլուգլարը էէմտիլէր , վէ
օվ տէյար նամաքվէնատ : Վէ օվ 28
տէյար՝ ծնուն նամաքվէսինինիզ-
տէ՝ սիզտէն եվվէլ օլան Թայի-
ֆէլէրի գուսատուրս կիպի, սիզի
տէ գուսմայա : Զիւրա հէզ քիմ 29

քի՝ պա՛ մի՛ քրա՛ հրա՛գլարաան պի՛
բինի՛ հա՛ք իսկ , հա՛մա՛ն օ՛ր հա՛ն
քիմնի՛ւքիր քինա՛իւքրին գա՛վմը ա՛
րաալնաան հա՛ւլաք օ՛ւռնա՛լար ։
30 Ա՛մի՛ Թինա՛իւքրիմի՛ հրքի՛ղ հա՛ե
ա՛ւնի՛ղ , քի՛ սի՛ղա՛ն հա՛վհ՛ւ իշի՛
նէն մի՛քրա՛ւ այընա՛լարաան պէ՛րի՛ւ
էթմէ՛կէա՛ւնի՛ղ , վէ՛ ա՛նլար իւլէ՛ նա՛
վաքլէնմէ՛կէա՛ւնի՛ղ ։ Ա՛լաահընդղ
Բաապ պէն իմ ։

ՊԱՊ ԺԹ

1 Ա՛ւ Բաապ Ա՛ովնէա՛ւ սէ՛յէ՛
2 կիայ սէ՛ա՛մ ։ Իսրայի՛ւլ օ՛ղռւլարը
նըն ձհէմ՛ւ ձհէմա՛ւ Թընա՛ սէ՛յ
էկիայ՝ ա՛նլարա՛ա սէ՛կէա՛ւն ։ Ա՛
ղիղկէր օ՛ւռն , ղկրա՛ պէն Ա՛լա
հընդղ Ա՛հմա՛ւ ա՛ղկ իմ ։
3 Հէր քէա՛ւ ա՛ւնաալնաան վէ՛ պա՛
պաալնաան գօրդաւռն , վէ՛ շա՛
բաաԹլարըմը կէօղէա՛ւնի՛ղ ։ Ա՛լ
լահընդղ Բաապ պէն իմ ։
4 ՓռւԹլարա՛ա ռօղռւռ սէ՛ա՛մէ՛
կէա՛ւնկ , վէ՛ քէնա՛իւքրինկղ
սէ՛ւքրի՛ւ ա՛ղլահղլար Եա՛մի՛նյաալը
նըղ ։ Ա՛լահընդղ Բաապ պէն
իմ ։
5 Վէ՛ Բաապա՛ սէ՛լամէ՛Թ գաբ
պաանը ա՛ւռնաալռնռա՛ա , պէօյ
է՛ ա՛ւռնաալնընդղ քի՛ ռաղաալ օ՛
6 լա ։ Ա՛ւռնաալռնռղ կիւռնէ՛ղ՝
վէ՛ էրԹէա՛լ կիւռնէ՛ղ ։ վէ՛ էրԹէա՛լ
կիւռնէ՛ղ էէնկղ , վէ՛ իւչկիւռնճիւ կիւռնէ՛ղ՝ ա՛
7 Թէչէ էապղըա ։ Վէ՛ էչկր պիր
վէ՛ճ՛ն իւլէ իւչկիւռնճիւ կիւռնէ՛ղ էէ՛
նիր իսկ , մէ՛քրա՛ւ օ՛ւռա՛ղ՝ մռղ
8 պռւռա կէչկէղ ։ Վէ՛ ճռւռ էէ՛չկէ՛ն՝
գաապահաԹընը չէ՛քի՛ , ղկրա՛ Բաապ
պէն ա՛ղկղ չէ՛կինկ մռէքաալրա՛
մըշ ա՛ղը ։ վէ՛ օ՛ղ քիմնի՛ գա՛վմընը
սաան հէ՛լաք օ՛ւռնա ։
9 Վէ՛ էէքինկղն պկչկնինկի՛ սկչ
ակնինկա՛ւ՝ ա՛էնկն Թաալանընը քէ՛
նաալընը Թէ՛ւմա՛ւ պկչմէ՛կէա՛ւնի՛ղ , վէ՛
պկչկնինկի՛ն գաւան պաշաղլարընը
10 ա՛էվէլքմէ՛կէա՛ւնի՛ղ ։ Վէ՛ պաղընընդղ

պօղմաալընաան գաւանը Թօփլա՛
մայաալը , էա՛նկ պաղընաա գա
ւան ա՛ւաղքմ՛ղալը ա՛էվէլքմէ՛կ
սէ՛ն ։ ճնէլարը ձհագիւրէ վէ՛ էա՛
պաանձրա գյվէրէա՛ւնի՛ղ ։ Ա՛լահընդղ
Բաապ պէն իմ ։
11 Խընըալըղդ էէ՛մէ՛կէա՛ւնկղ ։ էա՛
ւաան ա՛էօյէմէ՛կէա՛ւնկղ , վէ՛ պկ
քի՛ պկրկնինկղ ա՛ւռաաԹմայաալընընդղ ։
12 Վէ՛ խամի՛մ իւլէ էա՛ւաան է՛քրէ էէ՛
մի՛ն էէմէ՛կէա՛ւնկղ ։ վէ՛ Ա՛լահընդ
նըն խամինի՛ մռէքաալրա՛մայաալը ։
Բաապ պէն իմ ։ Գ՛ռճընճռա՛ղռմ՛ 13
էէմէ՛կէա՛ւն , վէ՛ ղըր իւլէ չէ՛կ
գաամմայաալը ։ ա՛ւռնա իւճրկէ՛Թ
իւլէ իշկ կէ՛նկն իւճրկէ՛Թի՛ ա՛էնկն
էա՛ւնընռա պկր կէ՛ճ՛ն ռաապահա
ա՛էր տռէքմաալը ։
Ա՛ւաղքրա՛ սէ՛յէ՛կէա՛ւնի՛ղ , վէ՛ քէօ 14
քինն էօնճիւռռա՛ Թէ՛ւքկղ գաամ
կայաալը , իւչա Ա՛լահընռա՛ռ գօրդ ,
Բաապ պէն իմ ։
Շէ՛քռա՛ւ Թռա՛ռա՛ղդ էէ՛մ 15
կէա՛ւնի՛ղ , ճնագիւրէ իռա՛Թր էէմ
կէա՛ւնի՛ղ , վէ՛ քէպկրկնինկղ իռա՛Թրը
նը ռայմայաալը ։ գ՛ռճընճռա՛ւն չէ՛
քիռ՛Թրընը ռ՛ռաղկէ՛Թ իւղկկ կէօ
քէ՛ւնի՛ ։
Գ՛ռաւմընռա՛ղ ռաաննռղլըգ էէ՛ 16
մկ՛կ կկղմկ՛կէա՛ւնի՛ ։ գ՛ռճընճռա՛ւն
գ՛ռանընռա՛ կիւմկ՛ճ՛կէ՛ գ՛ռղիղլըգմայաալընը ։
Բաապ պէն իմ ։ Գ՛ռաւրընռաաղն 17
ռաան՝ կէ՛ւրկ՛կինռկ իւքրռա՛ էէ՛մկ
կէա՛ւնի՛ ։ գ՛ռճընճռա՛ւռ կ՛ղղկէ՛Թկ
ռաղաւրայաալընը , վէ՛ ճռւռն իւչկն
կիւռնռա՛ կէ՛ւքրկնմկ՛կէա՛ւնի՛ ։ Ա՛ն 18
Թիգամ՛ ռաղմայաալընը , վէ՛ գաավ
մընընը օղռւղլաւրընռա՛ քինն ռաագ
մայաալընը , իղղռա գ՛ռճընճռա՛ւռ քէնն
ռաանն կիռկն ռէ՛վկ՛ւնի՛ ։ Բաապ պէն
իմ ։
Գ՛ռաճռւռնղաւրըմը հրքի՛ղ էղկ 19
կկա՛ւնկղ ։ հայղաճրընը՝ պկր ձհնռ
ռկ պկր ղայրկ ձհնռա իւլէ կ՛ւ՛ի՛Թ
կկշկիւմկ՛կէա՛ւնի՛ ։ Թաալանռա՛ ռկ՛ւ
ղկ՛ւռ կ՛ղկն կ՛ղմկ՛կէա՛ւնի՛ ։ վէ՛ իւղ
րընռ՛ ռկ՛ւռղկ՛ւռ իռկղճ՛ռաէն փօփռռ

ֆաւշ մեչեա եավասպ ալմայասըն։
20 Վէ պիր ասիմ պիր գարը իչէ եաճըպ Ճիմա՝ էսէր իսէ, վէ օ՝ պիր քիմսէյէ նիչանլամըը Ճաբէյէ օլուպ՝ պիւէթիւն պիւէթիւնէ չիւտա օլունմասը իսէ, հէմ օնա ապտալըգ վերիլմէսի իսէ, թէգպիր իճնա օլունա. էօլսիւբիւէլէը, զիրա օլ գարը ա-
21 զասըգ ասիլէ պիր։ Վէ օչիխնէ առչու իչինն Բապպա Ճհմա՝թ չասըրըն գափուսունա՝ առչ գուրպանը ասիլիւ պիր գօչ կհ-
22 թիրչ։ Վէ քնահնն ծնսան էօթհիւրիւ էթմախի կհունասը իչինն առչ գուրպանը գօչու իչէ Բապպան հուզուրունա քէչիարհէթ էսէ, վէ էթմախի կհունահ ծնա ա՝չիվ օլունա։
23 Վէ օլ ախյարա վարարդընըզ-ասա, վէ հէր նէ կհսնէ էէնիր մեչէչէ ապտա՝ ախթախնինիզսէ, օլ ասիմ ծնուն մէչյէօսինի սիւնհնէթ-սիզ կհսլ նասիպք Թռէթասը. նըզ. սիզէ իչ էլլ սիւնհնէթ-
24 սիզ ասյըզսզ էէնիչէչ։ Վէ ասօրսիւնձիւ էլրնսա Ճիւմհէ մէչ-վէսի՝ Բապպա Թհչէք-քիւր իչինն
25 ա՝զիզ օլա. Վէ պէչինձի էլրնսա մէչյէօսինի էհյէսինիզ, քի սիզնն իչինն մնհունուլըմնու սրթը-բա. Ալլահընըզ Բապպ պէն իմ։
26 Էնի գան իչէ պէրապէր հէ-մէչյէսինիզ. ուղուր կհօզհէթմէ-յէսինիզ. զայպէթի սիլմէչէ
27 մուպայէա օլմայասընըզ։ Պարը նըզըն քէնարընուսուն ասչընը գըզդմայասընըզ, վէ ապտալընըն
28 քէնարընը պօզմայասըն։ Վէ էօ-լիւ իչինն Թէնինիզսէ քէրթիք-լէը էթմէ յէսինիզ, հէմ քէնահ-ընէրինիզսէ էաղը ասմղարամա-յասընըզ. Բապպ պէն իմ։
29 Գըզդընը՝ ֆահիչէ էթմէչը իչէ մուրասալամայասըն, չէյչէ քի օլ ախյար ֆահիչ օլա, հէմ օլ վնսպչէթ էարասնաղընդ իչէ ասօլա։
Շարաթլարընը ապտալյասը- 30
նըզ, վէ Մապաէսէմէ հիւրմէթ էահսինիզ. Բապպ պէն իմ։
Սէհիրպազարա հիւզ վնրմէ- 31
յէսինիզ, վէ բէմմազարա տա-նըշմայասընըզ, չէյչէ քի ծնլար իչէ նահմաքլինէսինիզ. Ալլահը-նըզ Բապպ պէն իմ։
Սաչը ապարմընը քիմնէ հօնիւն- 32
ան՝ այարա գալդասըն, վէ իճ-թէյարըն հիւզհնէ իբրահ էյ-լէյէսին, վէ Ալլահընասա գօր-գասըն. Բապպ պէն իմ։
Վէ ախյարընըզսա՝ սիզնն իչէ 33
պիր էապանձը միւսաֆիր օլուբ իսէ, ծնա զասը էմմէյէսինիզ։
Եանընըզսա միւսաֆիր օլան էա- 34
պանձը սիզէ՝ էերընինիզ կհսլ օ-լա, վէ ծնու քէնահն կհսլ սէ-վէսին. զիրա սիզ ան Մըսըը ախյարընասա միւսաֆիր խոնինիզ. Ալլահընըզ Բապպ պէն իմ։
Շէրասնթասա նահագլըգ էմ- 35
մէյէսինիզ, արշընասա՝ թարթը-ասա վէ հօլչէքաէ տասխ։ Սնզնն 36
Թէրապընըզ Թէմմամ՝ ֆէրէնչ Թաշ-լարընըզ Թէմմամ՝ էֆանըզ Թէ-մմամ վէ հէն էօլչէ-չէրինիզ Թէ-մմամ օլա. սիզն Մըսըը ախյա-րընասա չզդարան Ալլահընըզ Բապպ պէն իմ։ Խմսի Ճիւմչէ 37
գանունընարըմզ վէ Ճիւմչէ հիւթպ-չէրիմի ապտալյասընըզ, վէ ծն-լարը իճնա էյլէյէսինիզ. Բապպ պէն իմ։

ՊԱՏ Ի

Վ էրապպ Մոլսէսէ սէյչէ- 1
յիսպ ասէսի քի՝ Հէմ Խորայէլ օ- 2
ղուլլարընա ասէյէսին. Խորայէլ օղուլլարընասա վէ Խորայէլսէ միւսաֆիրը օլան էապանձըլար-ասան՝ հէր քէնահ զիւրրնսէթ-սէն Մողբա վերին քիմսէ էլ-սէթմէթ էօլսիւբիւէլէ. ախյարըն գումմը ծնու Թաշլար իչէ Թաշ-

3 լայա : Վէ պէն օլ ատէմին իւ-
ղէրինէ հիւզուրիւ ուէքիսի՝ ծնու
գաւմընըն արասընատան հէլաք է-
ատճէյիմ. չիւն քի Մադաէսէ-
մի Նահապետիկը՝ վէ ա՛զիզ իսմի-
մի մուբասարատագ իչիւն քէնտի
զուրրիէթինտէն Մողրա վէր-
4 միշ ուէր : Վէ էյէր ակսարսըն
գաւմը օլ քիմսէսէն՝ զուրրիէ-
թինտէն Մողրա վէրտիկինտէ
պէր վէճհ իլէ հէօզէլրինի գա-
վսայըգ տա ծնու հօլսուրմադ ի-
5 սէ , օլտէմ պէն օլ քիմսէնին իւ-
ղէրինէ՝ հէմ ծնուն խանէսի է-
հալիսինին իւղէրինէ հիւզուրիւ
ուէքիճէհյիմ , վէ կէրէք ծնու՝ կէ-
րէք Մողրը իլէ ճհահիչիլէ էթ-
մէք իչիւն օլ քիմսէնին արասըն-
ճա ճհիւմլէ վարանլարը՝ ծնլարըն
գաւմը արասընատան հէլաք էտէ-
6 ճէյիմ : Էհմ սիհիրպազլարըն վէ
իհտիմլարըն արազլարընճա ճհա-
հիչիլէ էթմէք իչիւն ատճնէն քիչի-
նէն իւղրինէ տահի հիւզուրիւ
ուէքիսի՝ ծնու քէնտի գաւմընըն
արասընատան հէլաք էտէճէյիմ :
7 Իմտի քէնտինիզի ա՛զիզլէյիսի՝
ա՛զիզլէր օլսուն . զիւրա Ալլահը-
8 նըզ Րասիլ պէն իմ : Վէ գա-
նուճլարընըզը հըճիզ էտին , վէ ծն-
լարը իճինա էյլէյին . սիզի ա՛-
զիզլէյէն Րասիլ պէն իմ :
9 Չիւնա պասպասընա էտ անա-
սընա հէր քիմ սէօյէր իսկ , հէ-
պէթէհ հօլսուրմուշ . օ՛ պասպա-
սընա վէ անասընա սէօյմիճ
տիւր . գանը իւղրինտէ օլա :
10 Վէ պիր քիմսէնին գարըսը իլէ
հէր քիմ զինա էտէր իսկ , գօն-
շուսունուն գարըսը իլէ զինա է-
տէն քիմսէ՝ զինայը էտէն տէ
գարըտա էլհէթէհ հօլսուրմուշ-
11 լէ : Վէ պիր ատէմ պասպասընըն
գարըսը իլէ էտճմար իսկ , պա-
սպասընըն ա՛րընը աչմըշ ուը .
հէլհէթէհ ուէքիսի տէ հօլսուրմուշ-
լէ . գանըսը իւղրէրինտէ օլա :
Վէ պիր քիմսէ հէյնինի իլէ էտ- 12
ճմար իսկ , հէլհէթէհ ուէքիսի տէ
հօլսուրմուշլէ . խասիսինէ էճմէ-
լէր , գանըսը իւղրէրինտէ օ-
լա : Վէ պիր քիմսէ հրէֆէ իլէ՝ 13
գարը իլէ էտճմար հիսի էտճմար
իսկ , ուէքիսի տէ մէրրուհլուգ էճ-
տիկէր . հէլհէթէհ հօլսուրմուշ-
լէր . գանըսը իւղրէրինտէ օ-
լա : Վէ պիր քիմսէ պիր գարը- 14
յը հէմ ծնուն անասընը ալըր իս-
սէ , պուս՝ ֆիւճհուր օլմագ իլէ ,
հէմ ծնու հէմ ծնլարը ալճհէյէ
էտագալար . Թա քի արանըզտա
ֆիւճհուր օլմայա : Վէ հայվան 15
իլէ էտճմար քիմսէ՝ հէլհէթէհ
հօլսուրմուշլէ , հայվանը սա տէ-
վիլէճէյսինիզ : Վէ օլ գարըսը 16
քի՝ հէր հանկը հայվանտա էտգ-
լաշըր քի ծնուն իլէ ֆիֆհէճէյէ՝
կէրէք գարըսը կէրէք հայվանը
տէվիլէճէյսին . ծնլար հէլհէթ-
էհ հօլսուրմուշլէ . գանըսը իւ-
ղրէրինտէ օլա : Վէ պիր քիմ- 17
սէ պասպասընըն գըզը էտ անա-
սընըն գըզը օլսուն գըզ գարընտա-
ջընը ալըր իսկ , վէ ծնուն ա՛ըր-
նը կէօրիւր իսկ , հէմ գըզ սա օ-
նուն ա՛րընը կէօրիւր իսկ , պուս՝
բիւսիվայ գէտ օլմագ իլէ , ծնլար՝
գաւմընէրի խալգընըն կէօզլէրի հօ-
նինտէ հէլհէք օլուճնալար . օ՛ գըզ
գարընտաշընըն ա՛ըրընը աչմըշ
ալըր . հիճնահընը չէքէ : Վէ պիր 18
քիմսէ հայվընտա օլսուն գարը իւ-
լէ էտճմար՝ ծնուն ա՛ըրընը ա-
չար իսկ , օ՛ ծնուն փուռնկարընը
աչըր , օլ գարը տահի քէնտի
գանընըն փուռնկարընը աչմըշ
ալըր , իհսիհ տէ գաւմընէրինին ա-
բասընատան հէլաք օլուճնալար :
Վէ անանըն գըզ գարընտաշը- 19
նըն՝ էտ պասպասընըն գըզ գարըն-
տաշընըն ա՛ըրընը աչմայասընըն ,
զիւրա քէնտի էտգըն խըսըմընըն
ա՛ըրընը աչար . ծնլար էտաամագ
լազընը չէքէէր : Վէ պիր քիմ- 20

աե ա՛մուճասընքն գարը՝ը իչէ
համար իսե , ա՛մուճասընըն ա՛
րընը աչմէշ սըր · ծնլար կիս.
նաչլարընը չէքչէկը · հվատասրվ
21 հօլիչէը : Վէ սիր քիմնե քէն.
ա գարընատչընն գարըսը՝ը ա.
լը՛ր իսե , պու՝ մուրատրլը՛գ սըր ·
օ՛ գարընատչընն ա՛րընը աչար ·
հվատասրվ օլատար :
22 Իմնի ձիւռնէ գանատնլարըմը
վէ ձիւռնէ հիւքմէրիմի հը՛քիվ
հաէսնինվ , վէ ծնլարը իձրա հ.
լէկհսնինվ , Թա քի պէնիմ՝ ծն.
ատ սաքին օլատընըվ ատչիս՝ սի.
ն կհօհիւրհձէչիմ՝ ախար սիվն
23 գատմատ : Վէ հօնիւնհիւզատն
սիւրհձէչիմ՝ Թայի՛քհէրին գա.
նատնլարընձա հիւրհիւմէչհսնինվ.
վնրա ձիւռնէ պու՝ չէչհէրի ծնլար
հՀՈՒ , վէ պէն ծնլարատն նհի՛ք
24 րհՀՈՒ հչէմիմ՝ : Վէ սիվէ ատիմ
քի՝ Օ՛նլարընն հէրինի զատվ հ.
ատհսնինվ , վէ պէն ծնու՝ օլ սիւատ
վէ պատ ատան ախարը սիվէ
միւռք իչնէն վէրհձէչիմ՝ . սիվն
գատվնատրատն այըրատն Ալատնը.
25 Նըզ Թատվ պէն իմ՝ : Իմնի սիվ
վնաք իչէ նատնաք Հայվանլարըն
ատրատընատա՝ հէմ՝ նատնաք իչէ
վնաք գուռչարըն ատրատընատա ա.
չըրատ հատհսնինվ . վէ նատնաք
Թուռնատընըզ ատչիս ատրըատ.
զըմ՝ Հայվանլար իչէ վէ գուռչար
իչէ հէմ՝ հէրատհ ձիւռնէ սիւռ.
Հիւնհնհչէր իչէ ձանլարընըզը մէք.
26 րուհ հՀՈՒ հչէմիմ՝ : Վէ ատանա
ա՛զնզհչէր օլսըն . զնրա պէն Թատվ
ա՛զնզ իմ՝ , վէ սիվն գատմատ.
տատն այըրատմ՝ քի պէնիմ՝ օլա.
սընըզ :
27 Վէ սիհիրվազ հա րհմինվ օ.
լան՝ հէզնէք օլսըն գարը օլսըն՝
հէզհհնհՀՈՒ հօտատիւչհէ . ծնլարը
Թա՛չար իչէ Թատչայատար . գան.
չարը իւզհիչէրհրինատհ օլսըն :

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վ է Թատվ Մատհսհէ ատհ՝ .
Ահատըն օղուչարը քհատհինէրհ
սհօյհչ չիվ ծնլատա ատ քի՝ Պիւ
հէատհին գատմընատա հօլիւ իչհսն
նատհաքչենմհսնին : Ամմա ծնուն
ագրատատը օլսըն հագրն Թըտատմը
իչհսն՝ հա՛նի անատը վէ սրատատը
վէ օղուս վէ գըզը վէ գարընատ.
չը իչհսն , վէ ագրատատը օլսըն՝
գօձատա վատմամըշ պատիրհ գըզ
գարընատչը իչհսն նատհաքչենատ
ձատիզ սիր . գատմընատա րհչիս
օչմատ իւ՛ նատհաքչենմհսնին, չհօյ.
չէ քի քհնատհսնինի մուրատրլա.
չա : Պաշչարընատա նհչան հէրի
հօլմատյատար , վէ սագատյարընըն
քհնարընը Թրատշ հՀՈՒհչէր .
հհմ Թհնհչէրինատհ քհրհԹհրչէր
քհրհՀՈՒհչէր : Ռհնատհչէրին Ալ
չահընատ ա՛զնզ օլատար , վէ քհն.
սիչէրինին Ալատհընըն Թատմինի
մուրատրլամյատար . զնրա Թատչ
ատըն ամհչ գուրսանընարընը՝ քհն.
սիչէրինն Ալատհընըն հքմհչինի
սունան ծնլար սըր . Իմնի ա՛զնզ
օլատար : Գատհիշհ՝ հա մուրատր 7
գարը ալմատյատար , վէ գօձատըն.
սան պօչանմրշ գարը աչմատյա.
չար . զնրա ֆհատհին՝ Ալատհընատ
ա՛զնզ սիր : Իմնի ծնու ա՛զնզհչ 8
չհօյհն . զնրա սհնհնն Ալատհընըն
հքմհչինի սունան օ տուր . օ՛ սա.
նատ ա՛զնզ օչատ . չհշն քի պէն սի.
զն ա՛զնզհչհէն Թատվ՝ ա՛զնզ իմ՝ :
Վէ քհսահհն օլսըն քիմհսնհն գը. 9
զը՝ ֆատհիշհնքը հՀՈՒհչ իչէ մուր.
սօղրատընըր իսե , պրա գատընը
մուրատրատր . օ՛ ատհհչհ հագը.
չատ :
Վէ ծնուն գարընատչատրըն. 10
սան՝ պատը իւզհրինհ մհսհնհն հա.
զը տհօքհրմհրհչ՝ վէ լհսգատրատր
կհմհչհչ նատվ օչսնմուշ պհօ.
չհյհք քհսահհն՝ պատընը աչմատյա,
վէ հատվատրընը հչրհՀՈՒմատյա .

11 Վէ հիչ պիր էօլմիւշ քիմսէնին
էաեքնա վարմայա • պաչասը
էա անասը իչիւն պիւէ նաւմաք-
12 լէնմէյէ • Վէ Մադաէսէմէն ջըղ-
մայա, հէմ Ալահընըն Մադա-
սէսինի մուբաարըմայա • պիրա
քէնաի Ալահընըն նասլ մէս-
հինին էաղը իւզերինաե տիր •
13 Բասլ պէն իմ։ Վէ օ՝ գաբըսը
14 նը պաքիրե էքէն ալա • Տուշ էա
պօշանմըշ էա մուբաար պինա-
քեաը օլան գաբըսը ալմայա • ան-
ճաղ գաբը իչիւն գամմընան
15 պիր պաքիրե ալա ։ Վէ գամմըն-
ան պիւրրիսէթինի մուբաարըմ-
մայա • պիրա ծնու ա՛պողէյէն
Բասլ պէն իմ ։
16 Վէ Բասլ Մովսէսէ սէյլե-
17 յիսլ սէսի քի՝ Ահարոնա սէյ-
լէյիսլ սէյէսին • Սէհին պիւր-
րիսէթինաէն ընըրըն սէվինէրին
ճէ՝ իւզերինաե ա՛յըսը օլան քիմ
սէ Ալահընըն էքմէյինի Թագ-
18 րիսլ էմմէյէ էաղլաշմայա ։ Չի-
րա հիչ պիր իւզերինաե ա՛յըսը
օլան քիմսէ էաղլաշմամըշը սըր •
19 քէօր էա Թօփաշ՝ էա պուրնու
էաը՝ էա պուրնու պէօյիւք քիմ
սէ , էա այալը գըրըդ էա էլի
20 գըրըդ օլան քիմսէ , էա գան-
պուր էա ճիւճէ էա կէօղիւնաե
լէքէսի օլան՝ էա ուշուզու էա
Թէմմէկկիլի էա գասըզը էաըրդ
21 օլան քիմսէ , էա՛ոի քէաճին Ա-
հարոնաուն պիւրրիսէթինաէն՝ իւ-
զերինաե պիր կէօնա ա՛յըսը օ-
լան քիմսէ Բասլըն աճէշ գուր-
պանլարընը սունմամըշ էաղլաշ-
մայա • ծնուն ա՛յըսը վար • Ա-
լահընըն էքմէյինի սունմամըշ
22 էաղլաշմայա ։ Կէրէք ա՛ղուէր
ա՛ղուինաէն կէրէք ա՛ղուէրաէն՝
23 Ալահընըն էքմէյինի էէյէ , ան-
ճաղ փէրաէյէ կիմմէյէ , վէ
մէղրահա էաղլաշմայա • պիրա
ա՛յըսը վար , վէ Մադաէսէմի
մուբաարըմայա • չիւն քի ծնուա-
րը ա՛ղուէյէն Բասլ պէն իմ ։
Վէ Մովսէս՝ Ահարոն իչէ օղուլ- 24
լարընա հէմ ճիւմլէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարընա պու՝ նէսիհաթնի սէյ-
լեսի ։

ՊԱՊ ԻԲ

Վ Բասլ Մովսէսէ սէյլե- 1
յիսլ սէսի • Ահարոնա վէ օղուլ- 2
լարընա սէյլէ քի՝ Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն ա՛ղուզ նէսիհէլէրին-
սէն կէրի տուրաալար • վէ ծնըլ-
րըն սանա Թադոխ էԹոխի նէս-
նէլէրաէ ա՛ղուզ խամիի մուբ-
մաարըմայալար • Բասլ պէն իմ ։
Օնլարա սէ՝ քի՝ ճիւմլէ գիւրրի- 3
յէԹինիզսէն սէվինէրինիզճէ՝
հէր քիմ նամուաքլըղը իւզերինաե
իքէն Իսրայէլ օղուլլարընըն Բասլ
պա Թադոխ էԹոխլըրի ա՛ղուզ
նէսիհէլէրէ էաղլաշըր խաէ , օլ
քիմսէ հուզուրումսան հէլաք օ-
լունա • Բասլ պէն իմ ։ Պիր քիմ 4
սէ Ահարոնսուն գիւրրիսէԹինէն
օլուպ ճիւտամըշ էա սէյլէմնըղ
օլուր խաէ , ա՛ղուզ նէսիհէլէրաէն
էէմէյէ , Թա փաքէնինճէյէ-
սէք • վէ էօլիւսէն հէր պիր նա-
փաքլընմիչէ ուօղանան՝ էա քէն-
սինաէն ճիմա՝ նէֆսի չըգմըշ
քիմսէ , էա ծնու նամաք էսէն 5
հէր պիւրԹինէն հայվանա ուօղա-
նան քիմսէ՝ էա ծնու նամաք է-
սէն հէր նէ կէօնէ նամաքլըքսաե
օլան սաեմէ , պուռնըարա ուօղա- 6
նան քիմսէ՝ ախշամսաեէք նա-
փաք օլա • վէ Թէհենինի սու իլէ
էայգամըշընճա՝ ա՛ղուզ նէսիհէ-
լէրսէն էէմէյէ ։ Վէ կիւնէչ պա- 7
Թընճա փաք օլա , անաեն սօնկ-
րա ա՛ղուզ նէսիհէլէրսէն էէմէյէ •
ղնրա ծնուն էքմէյի տիր ։ Օ՝ էօլ- 8
միչ էա ճանավարսան փարե-
լէնմիչի էէմէյէ , չէօղլէ քի ծնուն
իլէ նամաքլէնէ • Բասլ պէն
իմ ։ Վէ ԹանղրմաԹըմը կէօղէ- 9

տէրէր քի՝ անտէն էօթիւրիւ կիւ-
նահ էիւքլինմէյէր , վէ ծնու-
մուրատլատըգլարը իչլէն հալ
մէյէր · ծնլարը ա՛զիզէյէն
Բապպ պէն իմ :
10 Վէ հէյ պիր էՀՆէպի՝ ա՛զիզ
նէմնէտէն էէմէյ · քեահՒնին
միւսաՒիրի վէ համաշմասը ա՛-
11 զիզ նէմնէտէն էէմէյ : Ամմա
քեահՒնին ադէտի իլէ սաթըն
ալատըգը քիմսէ՝ հէմ էվինտէ տօ-
ղան՝ ծնսան էէսին · ծնլար ծնուն
12 Թաա՛մլնսան էէյէրէր : Վէ
քեահՒնին գըզը պիր էՀՆէպի
քիմսէ իչէ էվինիր իսէ , օ՛ ա՛-
13 զիզ փէչքէշլէրուէն էէմէյ : Ամ-
մա քեահՒնին գըզը սուլ էա
պօշանմըշ օլուպ՝ զիւրրիյէթի
էօփ իսէ , պապասընըն էվինէ
ատծանսիւս զէման , գըզլարըն-
սա կիմի պապասընըն էքմէյին.
տէն էէյէ · ամմա հէյ պիր էՀ-
նէպի ծնսան էէմէյ :
14 Վէ էյէր պիր քիմսէ պիրմէզ-
լիք իլէ ա՛զիզ նէմնէտէն էէր ի-
սէ , ծնուն իւզէրինէ պէչսէ պիր
գաՀԸլ՝ ա՛զիզ նէմնէ իլէ քեա-
15 հինէ վէրէ : Վէ Խարայէլ օղուլ-
լարընըն Բապպա սունսուգլարը
ա՛զիզ նէմնէէրինի մուրատլա-
16 մայաբ · Վէ ծնլարընն ա՛զիզ
նէմնէէրինի էէմէք իլէ քէնա-
լէրինէ գաապահաՀ պէլասը էիւք
լէՀմէյէրէր · զիւրա ծնլարը ա՛-
զիզէյէն Բապպ պէն իմ :
17 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ-
18 յիպ ատսի · Ասմարնա վէ ծնուն
օղուլլարընա վէ Ձիւմլէ Խարայէլ
օղուլլարընա սէօյլէյիպ՝ ծնլարա
սէյէսին · Խարայէլ էվինտէն էա
Խարայէլսէ օլսն էապանՃըլար-
սան պիր քիմսէ պիւՀինն էան-
մա սէյիս Բապպա սունսուգ-
լարը Ձիւմլէ սատպլարը իչէն վէ
Ձիւմլէ էրսաւէՀ վէՀքէշէրի ի-
չէն գուրսանընը սունար իսէ ,
19 սիզնն իչէն գապուէ օլունմասա՝
հօքիւզէէրսաէն՝ գօյունլարսան՝ էա
քէչիլէրսաէն ա՛յլարսըզ էզքէք սու-
նա : Հիչ պիր ա՛յլարը օլանը 20
սունմայասընըզ · զիրա սիզնն ի-
չէն գապուէ օլունմասը : Վէ ա- 21
սատ էաա էՀմէք իչէն՝ էա ի-
րսաւէՀ փէչքէշլէ իչէն՝ պիր քիմ-
սէ հօքիւզէէրսաէն էա գօյունլար-
սան Բապպա սէլամէՀ գուր-
սանը սունար իսէ , օ՛ ա՛յլարսըզ
օլա , Թա քի գապուէ օլունա ·
սուլա ծնսա պիր ա՛յլարսըզ օլմայա ·
Փէօր էա պէր նէՀը գըլըգ էա 22
սապաՀ էա զքսանը էա ույուզ-
լուէ էա Թէմրէկլիլէ օլանլարսան
Բապպա սունմայասընըզ · վէ
պունլարսան Բապպա սաՀէչ
գուրսանը իչէն մէզարսէրն իս-
դէրինէ գօմայասընըզ : Վէ ար- 23
Թըգ էա հքսիք ա՛ղուը պուղլայը
էա գօյունու՝ ծնու իրսաւէՀ գուր-
սանը իչէն ա՛րզ էՀմսէն՝ օլուր ·
լարընն օ՛ սատպ իչէն գապուէ
օլունմապ : Խայկսի էզիլմիշ էա 24
սէօյլէմիշ էա գօփսարըլմըշ էա
քէսիլմիշ օլանը՝ Բապպա սուն-
մայասընըզ · վէ վիլայէԹինիզսէ
պունու էՀմէյէսինիզ : Վէ Ձիւմ 25
լէ պունլարսան Ալլահընըզըն
հքմէյինի՝ էապանՃը քիմսէյինն
էզն իլէ սունմայասընըզ · զիրա
ծնլարսա՝ ծնլարըն Ջիէսսաը վար ,
ծնլարսա ա՛յլարզ վար · ծնլար սիզնն
իչէն գապուէ օլունմապ :
Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ- 26
յիպ ատսի · Սըղըը էա գօյուն 27
էա քէչն սօզունՃա՝ էէսին
անասընըն էանընսաա օլա · վէ սէ-
քիզինՃի կիւնսէ՝ հէմ ծնսան
ասնկրա Բապպա սաՀէչ գուրսան-
նը իչէն մապպսուէ օլուր : Վէ 28
սըղըը հէմ գօյունու՝ ծնու վէ
էավլսուսունու պիր կիւնսէ պօ-
ղազմայասընըզ :
Վէ Բապպա չիւքր գուրսանը 29
սունսուղսունուղսա՝ պէօյլէ սու-
նասընըզ , քի սիզնն իչէն

30 գասպուլ օլուճա . Օ՝ հէման օղ
կիւնահ եէնիլէ , ծնոան առաջ-
հատէք ալը գօմայասընըզ· Բարդ
պէն իմ :
31 Իմամ Հմրէբիմի հըվիզ հաճ-
սինիզ , վէ ծնըզրը իչլաս էլէյհ-
32 սինիզ · Բարդ պէն իմ : Վէ ա՛-
զիզ իմամի մուհաջըրամայասը-
նըզ , քի պէն Իսրայէլ օղուլա-
րընըն ազաբնաս ա՛զ ըլէնէհյիմ·
պիզ ա՛զըզէհյէն Բարդ պէն իմ·
33 Քի Սըղահընըզ օղմագ իչլաճ սի-
զի Սընըզը ախյարընաճան ջըղար-
ամ· Բարդ պէն իմ :

ՊԱՂ ԻԹ

1 Վ է Բարդ Մովսէսի սէյլէ-
2 յիս՝ ասէ՝ քի՝ Իսրայէլ օղուլ-
լարընա սէյլէյիս՝ ծնըզաս ան-
հէսին · Ա՛զիզ ձէմիյէթ ջաղ-
բառճաղընըզ Բարդըն պայրամ-
լարը՝ էաճի պէնիմ պայրամլա-
3 րըմ պուճնաղ տըր · Ա՛զիզ կիւն
իչ իչլէնիճ , վէ հէսինճէն կիւն
բահաճէրն ջաբաթը՝ ա՛զիզ ձէ-
միյէթ տիր · Հիչ պիր իչ իչլէ-
մէյէսինիզ· Ճէմիյ ժէմաթլա-
րընըզա Բարդա ջաբաթ տըր :
4 Մ՛էվվէմճէ ա՛զիզ ձէմիյէթ
ջաղըրառճաղընըզ Բարդըն պայ-
5 բամլարը պուճնաղ տըր · Էվվէլ-
քի գյուա՝ այրն ծն աէօղրաիճնճիւ
իճնէհճաճ՝ ամհաճ իւսաթիւ Բարդ-
6 այա պասէք տիր : Վէ պուս այրն
ծն պէչինճէն կիւնիւճաճ Բարդա
իաամուբասուզ պայրամը տըր · հէ-
սին կիւն իաամուբասուզ եէյէսի-
7 նիզ : Էվվէլքըն կիւնաճ սիղնի ա՛-
զիզ ձէմիյէթինիզ օղա · հիչ
իաղմդիճ մուճա՛ղիզ իչ իչլէմէ-
8 յէսինիզ : Վէ հէսին կիւն Բարդ-
այա ամհաճ գուբպանը ասճնաղը-
նըզ · հէսինճէն կիւնաճ ա՛զիզ ձէ-
միյէթ օղա · հիչ իաղմդիճ մուճ-
ճա՛ղիզ իչ իչլէմէյէսինիզ :
9 Վէ Բարդ Մովսէսի սէյլէ-
յիս՝ ասէ՝ քի՝ Իսրայէլ օղուլ- 10
լարընա սէյլէյիս՝ ծնըզաս ան-
հէսին · Սիզէ վէրէճէյիմ ախյարաս կիր-
ախյինիզաճ՝ վէ ծնաճն պիչճինինճ
պիչաճյինիզաճ , պիչճինինճէն
ճաուբիճանաս աէմէճինճ քնաս
հիւնճ կէճիրճէսինիզ : Վէ պուս 11
աէմէճի Բարդըն հուզուրունա
սալըյաս , քի պիզին իչճն
գասպուլ օլուճա · քնահճին ծնաս
չաբաթըն էրճէճի կիւնիւճաճ
սալըյաս : Վէ աէմէճի սալըսաղ 12
ղընըզ կիւնաճ՝ Բարդա պիս-
ճիճն հանուս իչճն պիր էլուզդ
պիր ա՛յըզ պուղ գուզուս սուճնաղը-
նըզ : Վէ ծնաճն էգճէք վիճչիճչի՝ 13
հաղ իչճ հօղուսուճուշ ճճի ի՛ւչը
պիմիս ուճնաս օլա , խօշ գօգուս ի-
չճն Բարդա ամհաճ գուբպանը
սըզ · վէ ծնաճն չէրպիճի վիճչիճ-
չի՛ պիր չէյրէք հիճ չաղաս ալա :
Վէ ի ասէնըզդա գուբպանը հէ- 14
մուն օղ սուճնաճաղընըզ կիւնճ-
աէք՝ էգմէք էաս գավգուսմուշ
պուճաղաս էաս ճաղճ պաշադպաղ
էէմճ յէսինիզ · աէվրէչինիզճն
ճէմիյ ժէպճանաղընըզդան պա-
էպէաճ գաճուն օլա :
Վէ չաբաթըն էրճէճինճէն՝ 15
ասլամանըն աէմէճինճ կիճնըր-
պիչինիզ կիւնաճն քնճաճինիզճ
ճէմաս էէաճ հաճիճաս ասյա-
սընըզ · ճաս էէաճինճէ չաբաթըն 16
էրճէճինճէէք ճճի կիւն ասյա-
սընըզ · վէ Բարդա էէնի էգմէք
վիճչիճչի սուճնաղընըզ : Ի՛ւս 17
քնանդաբընըզդան սալըսաս վիճչ
քէչի իչճն իճի էգմէք կիճնըրճ-
սինիզ , քի ծնըզաս իճի ի՛ւչը պի-
միս ուճնուճնաս օլաբաք՝ միայաղը
վիճչիճչ օլաղըզ · պուս՝ Բարդա
ն ք մահաուճ հէաիչէճ տիր : Վէ 18
էգմէք իճի պէրաճէր պիրճր ճճի
ա՛յըզդըզ էէաճ գուզուս հէմ
պիր ինէք էաւկուսուս պուղաս վէ
իճի գօչ սուճնաղընըզ · պաճնաբ՝
էգմէք վիճչիճչիճ ի՛ւչ վէ չիրպիճէ

փեչքեչքերի ելէ Բապպա պիւ-
թիւն եամամ խօշ գօդու իչիւն
Բապպա ալեհչ գուրպանը սորը։
19 Հէմ կիւնաչ գուրպանը իչիւն
քէչիկլերուն սիրը էլքէչ՝ վէ սէ-
լա ալեհ գուրպանը իչիւն պիրիր
հըլագը իքի գուզու ա՛րչ կոխ-
20 սինիլ։ Վէ քիւահին ծնըլը՝ իլը
մահուրուն էրմէկի իլէ սոլա-
մա փեչքեչի իչիւն՝ իքի գուզու-
լար իլէ Բապպէն հաւազրուհաս
սոլաչա. ծնլոր քիւահին իչիւն
21 Բապպա ա՛րչ օլա։ Վէ հէման
օլ կիւնահ չաղրաստընըլ քի՝
սիրչ ա՛րչ Ռէմիչէմ օլա. հիչ
սիրը իսղմէթէհ մէլեա՛լուխ իչ իչ-
էմէկիսինիլ. ահվալերինիզէ
Ռէմիչ մէսրուհանըլըրըզա պա՛-
հպահ գահուն օլա։
22 Վէ ախարընըզըն սիչխինին
պիչաքինիլմահ՝ ահիչխին վէման
Թարատ՚ըն քէնարընը Թէմամէն
պիչմէկիսին, վէ պիչխինինին գա-
լան պաշտպլարընը ահվալը հէր-
սին. ծնլոր Ֆրագիրէ վէ հա-
պահնդա գօյմէրկսին. Ամանը-
նըզ Բապպ պէն իմ։
23 Վէ Բապպ Մոսէհահ ահօյլե-
24 չիպ ահահ քի՝ Խորայէլ օղուլ
լարընա ահօյլէչիպ ահ. Էհսին-
նի այտա՝ այրն հավէչքի Ա՛նդ՚ո՛ն-
ահ սիրչ ա՛ղիլ բահաթ կիւնիւ-
պօրու ահատարընըն զիքրի՝ ա՛րչ
25 Ռէմիչէմ օլա։ Խըղմէթէհ միւ-
Թա՛լիգ հիչ սիրը իչ իչէմէկիսի-
նիլ, իլա Բապպա ալեհչ գուր-
պանը սունատընըզ։
26 Հէմ Բապպ Մոսէհահ ահօյլե-
27 չիպ ահահ. Գունատան մա՛տա
պու էհսինռի այրն օնատռու
Ա՛նդ՚ոհահ քէֆարէթլէրին կիւ-
նիւ օլմագ իլէ՝ սիրչ ա՛րչ Ռէ-
միչէմ օլա. Վէ ձանըարընըզա
Ռէֆքա հահսինիլ, հէմ Բապպա
ալեհչ գուրպանը սունատընըզ։
28 Վէ հէման պու կիւնահ հիչսիրը
իչ իչէմէկիսինիլ. զիրա Ալա-

հընըզ Բապ՚ըն հաւազրահատա
սիրչէն հօթիւրիւ քէֆարէթ
հէմչք իչիւն պու քէֆարէթ
կիւնիւ սիւր։ Ձիւրա հէման օլ 29
կիւնահ հէր քինսինէ Ռէմիչ
հէմչքին քիւահ գահմընահան հէ-
լաք օլըգնա։ Վէ հէման օլ կիւն- 30
սէ հէր քիմ՚քի սալա սիրը իչ
իչիւր իսէ, գահմընըն ագաստը-
նահն օլ քիւահին հէլաք հահնէ-
չիմ։ Հիչ պիր իչ իչէմէկիսի- 31
նիլ. ահվալերինիզէ Ռէմիչ մէս-
քահնըզընըզա պա՛ հպահ
գահուն օլա։ Պու սիրչ բահաթ 32
չաղրահը սորը, վէ Ռահնըզընըզա
Ռէֆքա հահսինիլ. այրն սօգու-
զահնահ Ա՛նդ՚ո՛ն ահիչխինին չա-
բահրընըզը սիրը ահիչխինին օ՛ղիր
ահիչխինահչք ԹահԹիսընըզ։
Վէ Բապպ Մոսէհահ ահօյլե- 33
չիպ ահահ քի՝ Խորայէլ օղուլ 34
լարընա ահօյլէչիպ ահ Էհսին-
նի. Պու հպահնդի այրն մահչքինդի
կիւնիւնահ Բապպա հպահ կիւն
չաղրը պայրամը օլա։ Կիւնէ-քի 35
կիւնահ ա՛ղիլ Ռէմիչէմ օլա. հիչ
սիրը իսղմէթէհ միւԹա՛լիգ իչ
իչէմէկիսինիլ։ Ահվի կիւն Բապ- 36
պա ալեհչ գուրպանը սունատը-
նըզ. Վէ ահքիղինդի կիւն սիրչ
ա՛ղիլ Ռէմիչէմ օլա, վէ Բապ-
պա ալեհչ գուրպանը սունատը-
նըզ. պու՝ պայրամ կիւնիւ սիւր-
հիչ սիրը իսղմէթէհ միւԹա՛լիգ
իչ իչէմէկիսինիլ։ Բապպէն 37
պայրամ՚ըզը պահնըզը սորը, քի
ծնըզրաա Բապպա ալեհչ գուր-
պանը՝ պիւԹիւն եամամ՝ վէ հքա-
մէք փեչքեչքի գուրպան՝ վէ չէր-
պէմ փեչքեչքերի հէր կիւնահ
իսղմէիլա հահնի սունմագ իչիւն
ա՛ղիլ Ռէմիչէմ չաղրահագը-
նըզ. Բապպէն չաղրահչաղրընահան 38
մա՛տա վէ հհահչէչերինիզէն
մա՛տա վէ Ռիւմէհ ատահգլարը-
նըզնահն մա՛տա՝ վէ Ձիւմէհ Բահ-
պա վէրեհէյինիլ իքրահէ Թու-

39 վիճաբեկութիւնիցդ մի՛ տար։ Հիմ
ան եթէ ունիս այլ ծնողեցնողի
կիւնիանաւ՝ եբէյն մահտուլանու
տիվշիրաէնիցդ՝ Բասպէն պայ-
րամընը եկայ կիւն հըվիզ հաե-
սինիզ։ Եվվելքի կիւնաե շաբաթ՝
հեմ սեքիզնձի կիւնաե շաբաթ
40 օլա։ Վէ եվվելքի կիւնաե քէն-
ալէբինիզէ կիւղէլ աղաճ մէյ-
վեսի խուրմա տալարը՝ վէ սըգ
եամիրտալը աղաճ տալարը՝ վէ
տէրե սեջիւտլերի ալառընըզ,
վէ Ալլահընըզ Բասպէն էօնիւն-
տէ եէմի կիւն շաղ օլառընըզ։
41 Վէ պու պայրամը Բասպա եըզ-
տա եէմի կիւն հըվիզ հաեսինիզ։
տէվրելբինիզձէ հպէսի գանուն
իւզրէ՝ ծնու եէմինձի այտա հ.
42 տէսինիզ։ Եէմի կիւն չտառը.
լառտա սճուրտառընըզ։ Իսրայէլ
տէ ձիւմլէ եէբրի օլանլար՝ էտ.
43 ըրըլարտա օճուրտառը։ Թա քի
գիւրրահէթինիզ պիլելիր քի՝ Ի.
սրայէլ օղուլլարընը Մըսըր ոլկա.
բընատն չըգարտարըլմատա, ծնլա.
րը չաոլրըլարտա օճուրթատէմ։
44 Ալլահընըզ Բաշ պ այն իմ։ Վէ
Մովսէս Բասպէն պայրամ՝ալը.
նը Իսրայէլ օղուլլարընա խապեր
վէրտի։

ՊԱՍՊ ԻԴ

1 Եվ Բասպ Մովսէսէ սեջդէ-
2 յիսի՝ տէտի։ Իսրայէլ օղուլլա-
րընա Թէնոսիհ էյլէ քի՝ ատնա
այտընըզդ իչինն սիւրմէ տաքի
դէյճատն էապը կէթիրէլիր, քի
3 տայիմա գանտիլ էատա։ Ատա-
րատն ձհեմատ՝թ չտառըրընատա՝ չէ-
հատէթ փիրաէսինին տիշտրը-
սընատա՝ ծնու տայիմա ախշամ
տան տատահատաքէ Բասպ պէն հու-
զուբուռնատա Թէրթիպ էտե։ պու՝
տէվրելբինիզձէ հպէսի գա.
4 նուն օլա։ Գանտիլէրի վուք
շամ՝տանըն իւղէրինատ՝ տա.

յիմա Բասպէն հուզուբուռնատա
Թէրթիպ էտե։
Վէ սիմիտ ուռնու ալդը՝ ծնատն 5
ծնէքի փիտէ փիշիրէսին։ հէր
պիր փիտէ էքիշէր ի՛չտաէն օլա։
Վէ ծնէտրը Բասպէն հուզու. 6
բուռնատա՝ փաք սաՃիրանըն իւզէ.
րինատ էքի սըրատտա գօյտընը,
հէր պիր սըրատտա ալթընշը օլա։
Վէ հեչ սըրանըն իւզէրինատ տա. 7
Ճին քէնտինէք գօյտընը, քի էք.
մէքտէ Բասպա ալթէշ գուրտա.
նը զէբրի իչիճն օլա։ Ծնէտրը 8
Իսրայէլ օղուլլարընըն Թատա.
Ճընատն էպէսի ա՛չտա իւզդէ՝
հէր շաբաթ կիւնինատ տայիմա
Բասպէն հուզուբուռնատա Թէր.
Թիպ էտե։ Վէ Ախարտնուն իլկ 9
օղուլլարընըն օլա, վէ ծնու ա՛.
զիզ մահալատ էեյէկէր։ զիրա
պու՝ Բասպէն ալթէշ գուրտան.
լարընատն ծնա էպէսի գանուն
իւզդէ ա՛զիզլեր ա՛զիզ տիր։
Վէ Իսրայէլ օղուլլարընըն ա. 10
բասընատա ջըգմընՃ պիր Իսրայէլ.
լի գարընըն օղլու վար իտի, քի
ծնուն պատատը Մըսըրըզ իտի։
վէ օՂ Իսրայէլի գարընըն օղլու
իլէ պիր Իսրայէլի քիմսէ օղ.
տուսուս չէքիշտիլմէր։ Վէ օՂ Իս. 11
րայէլի գարընըն օղլու Բաղպէն
լամինէ քիւճիր էտիլ սեջդիւս։
լտան ծնու Մովսէսէ էէօթիւլ.
տիւլմէր։ վէ ծնուն տեսատընըն ա.
տը՝ Իտան սըզթընատան Գարըն.
նէն գէզը՝ Յաղօմի լտի։ Վէ օ. 12
նու հատատա գօտուլսար, Թա Բասպ.
պէն էմրի ծնէտրա մա՛լնա՛ օլուն.
ՃէՂէյտէք։ Վէ Բասպ Մովսէսէ 13
սեջդէ յիսի՝ սեսի։ ՕՂ սեջդէն 14
քիմսէ՛չի օլուտուսատն սիշտրը ջը.
գար, վէ ՃիւմլէՃ իշխանէքէր կէՃ.
րինի ծնուն պաշը իւզդէրինէ գօ.
յտըտար, վէ ՃիւմլէՃ ՃէՂէյտա՛Թ օ. 15
նու Թաշտըյտա։ Վէ Իսրայէլ օ.
ղուլլարընատա սեջդէյիսի սեսի.
սին։ Հէր քիմ՛ քի՛ քէնտի Ա՛Ճ

լահընա սեղէր խոհ , կիւնահընը
16 չէրե : Վէ Բապպէն խոմինէ քիւքիր հաեն՝ հլպէլթէ հօլսիւ-
րիւլ · ծնու Ռիւմլէ Ռէմատ՝թ հլպէլթէ Թաշլայա , հա գանձը
օլսուն հէրվի օլսուն՝ Բապպէ խո-
մինէ քիւքիր հմոխի Թագտիր-
ատ հօլսիւրիւլէ :
17 Վէ հէր քիմի օլուր խոհ օլ
սուն՝ սիկ ատէմի վուրուպ հօլ
սիւրէն՝ քիմնէ՝ հլպէլթէ հօլ-
18 սիւրիւլէ : Վէ սիկ հայվան վու-
րուպ հօլսիւրէն՝ հայվան հէրվի-
19 նէ հայվան հօսէյէ : Վէ սիկ
քիմնէ գընշուսունու սագաթ հ-
ատր խոհ , ծնա սա հէմման հմ-
20 սխի հնսի օլսունա · Սընդգ հէ-
րինէ սընդգ հնօզ հէրինէ հնօզ՝
սինչ հէ, ինէ սինչ ծնա սա հէ-
ման սիկ ատէմէ հմոխի սա-
21 գանդգ հնսի օլսունա : Իմոխ
հայվան վուրուպ հօլսիւրէն՝ օ-
նու հօսէյէ , վէ ատէմ վուրուպ
22 հօլսիւրէն՝ հօլսիւրիւլէ : Շէրի-
ա՛թընդգ սիկ օլա , հապանձրա
նիձէ խոհ հէրվնյէ ատ սեղյէ օ-
լա · զիրա Աղահընդգ Բապպ
սէն իմ՝ :
23 Վէ Մովսես Խորայէլ օղուզ-
լարընա սեղյէսի , վէ օլ սեղյէն
քիմնէյի օրտուսան սիշարը զը-
գարարդար , վէ ծնու Թաշ իլէ
Թաշլասարդար · վէ Խորայէլ օ-
ղուզդարը՝ Բապպէն Մովսես էմր
հմոխի հնսի հ յղհսիւրէր :

ՊԱՊ ԻԸ

1 Վէ Բապպ Մովսես Սինա
2 տաղընսա սեղյէյիպ ատմի · Իս-
րայէլ օղուզդարընա սեղյէյիպ՝
ծնդարա ատ յհսէն · Պէն սիզ վէ-
րհձէյիմ սկյարա հկրտխինիզ-
աե՝ օլ սկյար Բապպա չարդմի
3 Թուհնաուն : Թարդանը սղմը հդր
հքհսէն , վէ պաղընը սղմը հդր
պուտպյասդն , հէմ ծնուն մահ-
սուդտնու տէվհրիհսէն : Ամմա 4
հհսինձի հդրսա՝ հէր իչհն բա-
համ չարդմը՝ հ՞նդ Բապպա
չարդմի օլա · Թարդանը հքմհյհ-
սէն , վէ պաղընը պուտպմայա-
սդն · Պիչհնինձհէն՝ քհնահնուն 5
սիմհհնի պիչմհյհսէն , վէ պու-
տպմասդրդն պաղըն իւղհսիմհէրի-
նի տէվհրմհյհսէն · հէրհ բա-
համ հդրը օլա : Վէ սիզհ Թա- 6
ա՛մ իչհն հէրհն չարդմը օլա ,
հէմ սանա վէ գուդտնա վէ խա-
լայդրդնա՝ հէմ հանաչմանա վէ
հանընտսա միւտաֆիր օլան հա-
պանձրնա · Վէ տավդրդարընա 7
հէմ սհնհն սկյարդնտսա օլան հայ-
վանդարա ծնուն Ռիւմլէ մահսու-
դտնը Թաա՛մ իչհն օլա :
Վէ քհնահնէ հէպի հաֆիձա 8
հդրդար՝ հ՞նդ հէպի քհրդհ հէպի
հդր սայասդն · վէ հէպի հաֆիձա
հդրդարդն կիւնհէրի՝ սանա գդրդգ
սօգուզ հդր օլուր : Վէ հէպհն- 9
Ռի այտա այրն ծնուննու կ՝ինիձ-
ատ հիւքսհք սհտտը պօրու հօթ-
սիւրհսհն , պօրուդա՝ քհֆիա-
րհթի կիւնհնհտսէ Ռիւմլէ սկյա-
րընդգտա հօթսիւրհսհնիզ : Վէ 10
պու սհնհչի՝ հլլինձի սհնհչի
Թագտիս հ յղհյհսինիզ , վէ հէր-
ատ՝ Ռիւմլէ սաքինհչհրի իչհն ա-
զատդգ նիւտա հսհսինիզ · պու
սիզհ Յոլհհհան սհնհչ օլա · վէ
սիզհն հէր քհս քհնտի միւ-
քիւնհ ատծնհ , վէ սիզհն հէր
քհս քհնտի գասիդհսինհ ատծ-
նհ : Պու հլլինձի սհնհ սիզհ Յո- 11
լհհհան սհնհսի օլա , հքմհյհսի-
նիզ , վէ քհնահնուն պիհհնի
պիչմհյհսինիզ , վէ պուտպմասդր
ղընդգ պաղդան ատվհրմհյհսի-
նիզ · Չիւնտ Յոլհհհան սհնհչ 12
տիր , օ սիզհ ա՛զիզ օլա · Թար-
ղանդն մահսուդտնու հհյհսի-
նիզ : Պու Յոլհհհան սհնհսինատ 13
սիզհհ հէր պիրի քհնտի միւ-
քիւնհ ատծնհ :

14 Վէ գնչուհնա պիր շէյ սաթ-
ըըլըհնա՝ եա գնչուհուն էլնն-
ան սաթուն ա՛ըըլնա , պի-
րի ալըհնիզ զառը հէթէ յախ-
15 նիզ · Գնչուհնան՝ Յաբէլան
ենէնպհուն սճնկրա օլան էըլ-
հնաղընա կէօրէ սաթուն ալա-
ըըն , օ պա մահասուլան էըլ-
նըն հնաղընա կէօրէ սանա սա-
16 թա : Էըլաղըն ջօգալըճնա կէօ-
րէ պահասընը ջօղալհասըն , վէ
էըլաղըն ազալըճնա կէօրէ պա-
հասընը ազալհասըն · զնրա օ
սանա մահասուլաղըն հնաղըն-
17 ճա սաթաղ : Վէ սէզոն քհմնէ
գնչուհուճնա զառը հէթէյէ , իլ
լա Ալահընհան գըզգաղըն ·
զնրա Ալահընղը Լա պէ պէն
եմ :
18 Վէ գանուճնաղըմը իճնա է-
ակսընհնիզ հէմ հնէզմէլէրնի հը-
ղըզ էակը օնըղ իլէ ա՛մէլ էակս-
նհնիզ · վէ օլ ակճաղըն լուզէլնհնա
էմնհնէը իլէ սաթն օլաճագը-
19 նըզ : Վէ էէը քէնաթ մահասու-
լուճնու վէրէճէը , վէ աղյուճնա
յաճէը էէյէճ՛քսնհնիզ · վէ օնուն
լուզէրնհնա էմնհնէը իլէ սաթն
20 օլաճագսընըզ : Վէ էյէը ակը է-
ճնհնիզ քն՝ Եէհնընճն էըլուա նէ՞
էէյէհնմ · իլզէյ էքմէյճէհ յիզ
վէ մահասուլաղըմըզը ահվնիմէ-
21 յիճէհյիզ · Օլ զէման պէն պէ-
րէգէթնմ՝ ալէընճը էըլուա սն-
զէ ՝ենմեյէ էմը էահճէյիմ՝ վէ
լուշ էըլըըգ մահասուլ վէրէճէը :
22 Վէ սէզնզնճն էըլուա էքէսնհնիզ
վէ էոքն մահասուլան ազգուճ-
զուճնու էըլաահէ էէյէսնհնիզ ·
Թա օնուն մահասուլու կէըընճէ-
յէահէը՝ էոքնհուն էէյէսնհնիզ :
23 Վէ էէը գաճի՝ ա՛լաղա սա-
Թըըմայա · զնրա էէը պէնիմ
ակը · ՝էէն քն սէզ պէնիմ էա-
Նըմաա էապանճըղը վէ միւսա-
24 փիրըէըհնիզ : Վէ միւքհնհնու-
զնէն ճիւմլէ ակյաըընաա՝ էէը ն-
էէն փիաա վէրէհնիզ : Գաըըն- 25
տըն փիաղիըէնիա՛ քէնաթ միւ-
քհնաէն սաճաըգաա , օնուն
փիաա էաէճ՛ը ազգաապաըը կէ-
վը իսէ , գաըընտըըն սաճ-
ապըըը փիաա էաէ : Ամմա պէը 26
քհմէէրն փիաա էաէնի էօգ ը-
սէ , վէ քէնաթ էէլի կէնէչճնիա՛
փիաայէ էէճէը միգապըըը պա-
ըը իսէ , օլ զէման սաճապըն- 27
ատն պէզու էըըաըը հնաղայ է-
սէ , վէ ապճանըը սաճապըը
քհմէէյէ կէրի վէրէ · վէ քէնաթ
միւքհնհնէ ատնէ : Ամմա էյէը 28
օնա կէրի վէրիէճ՛ը էէճէրնի
է՛ը պաըաատզ իսէ , օլաէմ սաճ-
ապըը չէյ՝ օնուն սաճուն ապանըն
էէլնաէ Յաբէլան աննէ անէաէը
գաա , վէ Յաբէլանտա զգէըը՝
քէնաթ միւքհնհնէ ատնէ :
Վէ պէը քհմէէ հնաղայը չէ՛ը- 29
սէ սապճն օլատնգ էէ սաճապ
իսէ , օնուն սաճապըընտան Լճէ-
մատնէն պէը էըըատ՛ը փիաա է-
սէ · փիաապը պէը ատնէ իչնհնաէ
օլա : Վէ էյէը Լճ՛քմիւ էըըան 30
Լճէմատնընտա՛ը փիաա օլաճնտզ
իսէ , օլ սաըէճաէ հնաղայը օ-
լան չէնէրաէքն էէ մաէըզգան
օնուն սաճուն ապանա պէըէչէ-
պնտճէ սա՛պ Լ օլա · Յաբէլան
ենէնպհաէ զգմտյա : Ամմա էճ- 31
ըաէքը հնաղայը օլմտյան գաա-
պաըապըն էէէէրի՝ վէըայէճնն
Լճապըըը կէպն սայըըապը · օն-
ապը փիաա օլաճնա , վէ Յաբէլ
էան ենէնպհաէ զգգա : Ամմա 32
Գէէհըէէրնն չէնէրէրի՝ է՛ա՛դ՛քէն-
պհէէրնն միւքհնհ չէնէրէրնն էէ
էէրի՝ օնըապըն փիաապը Գէէհը-
էէր իչնհ սապհմա օլաճ : Վէ 33
Գէէհըէէրաէն սաճուն ապան օ-
ըաճ իսէ , օլաէմ միւքհնհ օզաաճ-
զաճ չէնէրաէքն սաճապըըճ էէ
Յաբէլան ենէնպհաէ զգգա · զն-
զաա Գէէհըէէրնն չէնէրէրնն էէ
էէրի՝ Իսրայէլ օլաէըապըըն ա-

բասընաա քէնախլէբին միւլքիւ-
34 տիւր : Ւ մէա չէհիլէրինին վա-
րըշընաէ օլան Թաղլաղըը սա-
ղընմայա · գիւա ընդարըն հպե-
տի միւլքիւ տիւր :
35 Վէ գարըընաաչըն փափխըլէ-
նիա՝ սէնին հանըընաա հէլի զա-
յի՝ փանաղըգաա , հապանճը օվ
սան միւսաֆիր օլսան՝ ծնաւ հար-
ամ հաէսին , քի հանըընաա հա-
36 ճայա : Ծնաան փայըզ վէ մու-
բապահա ալմայարըն , իւչ Ա՛ղ
ըահընաան գօրդ , քի գարըընաա-
ճըն սէնին հանըընաա հաճայա :
37 Ադէնիւ ծնա փայըզ իւչ վէրմէ-
յէսին , հէմ Թաա՛ղընը մուբա-
38 պահա իւչ վէրմէյէսին : Ասլա-
հընդըզ Բապ պէն իմ , քի սիզ
Ալանան ակարընը վէրմէյէ Ա՛ղ
ըահընդըզ օվմագ իչիւն՝ սիզի Ա՛ղ-
սընը ակյարընաան չօգ արընամ :
39 Վէ էյէր գարըընաաչըն սէնին
հանըընաա փագխըլէնիա՝ քէնախ-
սինի սանա սաճ · ը խէ , ծնաւ
գուվ խըզմէթինաէ գուվանմա-
40 յսաըն : Հանըընաա հանաչմա՝
հա մ՛ սաճֆիր կիսի օլա · սանա
Յուսէյնան սէնէսինէակը խըզ-
41 մէթ հաէ · Ընաէն հանըընաան՝
կիւրէք քէնախի կիւրէք ծնաւն օ-
ղուվրաըը պիւհանճէ չօգա , վէ
քէնախ գաղիւհինէ սէնիւհա՝
պատաղ ը ընդըն միւլքիւնէ սէօ-
42 նէ : Չիւա ընդար պէնիմ՝ Ա՛ղ
սընը ակյարընաա չօգարընդամ
գուվղընդամ ասը · գուվ սաճըզ
43 ասլըզ կիսի սաճընդայաղ : Օ-
նա սէրէթ ադաղըգ էթմէկյէսին ,
44 իլա Ալահընդաան գօ գ : Վէ սէ-
նին օլաճագ գուվսան վէ խայա
Յըզին՝ էթմաքիւ ընդաա օլան Թա-
հիիկէյսաէն օլա · գուվսա վէ
խայայընդը ընդարաան սաճաէն ա-
45 լսաըն : Հէմ ասախ՝ հանըընդը-
ղաա սաբին օլան հապանճընդաըն
օվսընդաըընաան՝ կիւրէք ընդար-
ղաան կիւրէք ակյարընդըղաա սօ-
զերաաւգայը՝ հանըընդըղաա օլան
գադիրէքընաէն սաճաէն ալա-
ընդըզ , վէ քէնախ մանինիզ օլա-
լար : Վէ ընդարը սիզաէն սանկ- 46
ըա օղուվլարը ընդա մանի միւրա
օլմագ իչիւն միւրա պատաղընը-
նդըզ , քի ե՛ լար սայիմա գուվսա-
նաղ օլա · գարըընաաչըրընդըզ օ-
լան խարայէ , զուվլարընա իսէ՝
հիչ քիմսէ գարըընաաչընա սէրէթ
ադաղըգ էթմէ՛ յէ :
Վէ սէնին հանըընաա օլան հա- 47
պանճընդըն հա միւսաֆիրին էլի
կինիչէն ակյաէ , վէ ծնաէն հա-
նըընաա օլան գարըընաաչըն փա-
գխըլէնիա՝ սէնին հանըընաա օլան
հապանճը միւսաֆիրէ հա հա-
պանճը գադիրէքսի սօյնաան օ-
ղանա քէնախսինի սաճաղըգաա ,
քէնախսինի սաճաղըգաան սօնկ- 48
ըա , փիւաա օլաընաէն · գարըն-
ընաաչըրընդաան սէրէքսի ծնաւ փի-
ւաա էթմէն · Օնաւ հա ա՛ մու- 49
ճաաը հա ա՛ մուճաաընդըն օղուվ
փիւաա էաէ , հա գադիրէքսինաէ
հապընդ ադրաղաըը ծնաւ փիւաա
էաէ · հաքսաա էլի կինիչէնաէքը-
աէ , քէնախ քէնախսինի փիւաա
էաէ : Վէ ծնաւ սաճաէն ալան խ- 50
ըէ՝ քէնախսինի սաճաղընը հըւ-
ան Յուսէյնան հըզընաաէ հի-
սաղաչա , վէ սաճըզսընդըն
ադչէսի հըզաըրդն հիւաօլընճա
օլա · ծնաէն հանըընաա հանաչմա
կիւնաէյէ իւչ օլա : Էյէր սաճ- 51
հա չօգ հըզ վաղ խէ , ծնըղաա
կիօրէ քէնախ սաճըզսընդըն
ադչէսինաէն փիւաօրընդը էաա է-
աէ : Վէ էյէր Յուսէյնան հըզը- 52
նաաէք ազ հըւ գաըզը խէ , օ-
ղնաէն իւչ հիւաղաչաչ՝ հըզաըրը-
նդա կիօրէ փիւաօրընդը էաա էաէ :
Ծնաէն հանըընաա հըւհըգը էա- 53
նաչմա կիսի օլա · սէնին հաւղուզ-
բաէնաա ծնաւ սէրէթ ադաղըգ էթ-
մէյէ : Վէ էյէր պաւ վէձէ իւչ 54
փիւաա օլաընմագ խէ , Յուսէյ-

Եան Էլըզնաա Հէրիք քէնաի ի Հէրէք օղուզլարը պիլէսինճէ ջա-
55 գա : Չիքա Խարայէլ օղուզլարը պէնիմ դուզլարըմ սըր · ծնլար՝ Մըսըը ակյարընաան ջրգաթաը-զըմ գուզլարըմ սըր · Ալահը-նըզ Բապզ պէն իմ :

ՊԱՊ ԻԶ

1 Ի՞նանիլէրինիզ պաթըմու-ա՛սուԹլար վէ օյմա փուԹլար Եաիմայաըրնըզ, վէ քէնաիլէ-րինիզ սուբԹէվէր ակիմ էյէի-նիզ · Հէմ ակյարընըզսա՝ ծնա սէՀաճ էԹմէք իչուն՝ Թաշըման փուԹ գօմայաըրնըզ · զիքա Ի՛ Լ ճանընըզ Բապզ պէն իմ :

2 Շաաճ Թարըմը սապզայաը-նըզ, վէ Ա՛պրաէսէմ ՀիւրմէԹ էչէլէյէնինիզ · Բապզ պէն իմ :

3 Ի՛յէր գանաան ըրըմ՚ճա Հիւ-րիւ Եանինիզ · վէ Թէնգիսէչէրիմի սապզայըզ՝ ծնլարը Իճրա Եաէր Եանինիզ, պէն ան Եազմուրըրը-նըզ մէկիսիմէրինճէ վէրէճէյիմ, վէ Էյէր մուհաուրանուէվրէ, Հէմ Թարըճանըն ապաճլարը մէկիսէ-րինէ վէրէչէյէ : Վէ Եարմանընըզ պապ պօզուսմա՚ սաաէ ԷԹմիչէ, վէ պապ պօզուսմա էքինէճաէք ԷԷյէսինիզ, վէ ակյա-րընըզսա Էմինլիք Իչէ սաչըն օ-ղասընըզ : Վէ Էյէրէ սէկսանԹի վէրէճէյիմ, վէ Եաճաասընըզ, վէ իւրքիւճաէն օլմայա · վէ ակյար-սաան քէօԹու ճանաուարլարը սու-քէճաէյիմ, Հէմ ակյարընըզսաան գըզըճ Էկէճէկ : Վէ սուբճինլէ-րինիզի գօվալայասընըզ, վէ Հօ-նիճինէսաէ գըզըճաան սուբչէլէր :
8 Վէ սիզսաէն պէշ քիչի Էվուզ քի-չիայի գօվալայա, վէ սիզսաէն Էվուզ քիչի օն պիր քիչիայի գօվալայա, վէ սուբճինլէրինիզ Հօնիճինէ-
9 սաէ գըզըճաան սուբչէլէր : Վէ սի-զի նազար Եաէյիմ, վէ սիզի մէյ-վէտար գըզըպ՝ սիզի չօզալտաա-յիմ, վէ սիզնէն իչէ ա՛Հալըմը սա-պիԹ Եաէյիմ : Վէ Հաբի զաԹի-
10 բէյի ԷէյԷսինիզ, վէ ԷէնԷյէ Էէր էԹմէք իչուն՝ Հաբիլի չըգարաար-նըզ : Վէ չաապըրըմը օրԹաընըզ-
11 սաա գօյայըմ, վէ Ճանընմ սիզսէն Խրէնմէյէ : Վէ օրԹաընըզսաա Էէ-
12 զէյիմ, վէ սիզնէն Ալահընըզ օ-լայիմ, Հէմ սիզ պէնիմ գավ-մըմ օլասընըզը Ալահընըզը Բապզ
13 պէն իմ, քի ծնլարա գուզլար օլ-մայասընըզ, սէՀաճ սիզի Ա՛լըը ակյարընաան չրգաթաըմ, վէ պօ-չանաուրաչուճուզճուն պապզա-րընը գըզըպ՝ վէ սիզի պապզ Եօգաըը Էկզաիրաիմ :

Լաբէն Էյէր պէնի տինԷյէմ-
14 յիա՝ Ճիամէ պուս Էմրէրինի Իճ-րա Էթմէզ Խաէնիզ, վէ Էյէր
15 գանաընաըրըմը Թահդիր Եաէր Խ-սէնիզ, Հէմ Էյէր Ճանընըզ Հիւրմէրինճէն Իքրահ Եաէր Խսէ, չէյզէ քի Ճիամէ Էմրէրինի Իճ-րա Էթմէկիա՝ ա՛Հալըմը ԽաԹալ
16 Եաէսինիզ · Պէն սաանի սիզի պուճաու ԵաէՃէկիմ, Եա՛նի՝ Խա-զէրինիզի Էկօզէրի Թէրէֆ Է-ան վէ Ճանը պապըրաըրան Հայ-պէԹի վէրէճի՝ վէ Հիւմմեալի սա-լայըմ · վէ Թախսանճուզլուք նա-ֆիլէյֆ Էքսինիզ, զիքա ծնլա սիւբճինէրինիզ ԵէյէՃէք :
17 Վէ Էվլաճիա Խըզէրինիզի սիքէ-կիմ, վէ սիւբճինէրինիզին Էօնիճինաէ գըզըճասընըզ · վէ սիզսէն Իքրահ Եաէնէր՝ սիզի մուսաալԹ օլասը, վէ սիզի գօվալայան Եօզ
18 Իքէն՝ գաչասընըզ : Վէ Էյէր պուճաու Իչէ սաանի պէնի տինԷ-
19 յէմ Խաէնիզ, Հիճնահչարընըզ Իչուն սիզի Էէսու գաԹ սահա Թէսախ Եաէյիմ : Վէ գուվվէ-Թինինէն մաղսուրըսուճուճաու գը-բասըմ, վէ ԷՀօյինճիսէզ սէյիր Հիսի՝ Հէմ Էէրինիզի պագըր Հի-

20 պի հաէյիմ։ Վէ գուվվէթինիզ պէրնա Թէվրէ՚ի օլա · վէ էրբինիզ մահսուլունու վէրմէյէ, հէմ էրբին ադամլարը մէյվէլէրինի
21 վէրմէյէջէք ։ Վէ էյէր պէհիմ իլէ զրա կիտիպ՝ պէնի տինկիէմէք իսթէմէզ՝ խէնիզ, օլ զէման իւզէրինիզէ՝ կիւնահլարընըզդա կէօրէ էհտի գաթ պէլա զամիր
22 հաէյիմ։ Վէ իւզէրինիզէ սահրանըն Ջանավարլարընը սալայըրմ, քի սիզի էվլատըզ հաէյէր , վէ տավարլարընըզը գըրաալը , հէմ սիզի ազալտալար· վէ
23 Եօլարընըզ վէրան օլալար ։ Ինյէր պուռնալը իլէ տախի՝ Թէհիպիմէն խալահ օլմազ խէնիզ, վէ պէնիմ իլէ զրա կիտէր խան-
24 նիզ, օլաէմ պէն տախի սիզին իլէ զրատրնա կիտէյիմ, վէ պէն տախի սիզէ՚կիւնահլարընըզ իչիւն էհտի գաթ տահա գըրայրմ ։
25 Վէ իւզէրինիզէ տ՚ինա ինանիքատմը ալան գըրէՋ՝ տալայրմ · վէ էհրըէրինիզէ Ջէմ՚ օլտուղուննուզդա՝ արանըզդա Թա՚ուն կէօնտէրէյիմ, վէ ահէշէնին էլինէ
26 Թէվրիմ օլտաբընըզ ։ Ինքէյինիզին տէյինէյինի գըրտրըզմտա՝ էքմէյինիզի ծն գաբը պիր Փուրտանա վիհիրէյէր , վէ էքմէյինիզի Թարթը իլէ տէօնտէրէյէր· վէ էհյէսինիզ , տմմա տօյմազ սընըզ ։
27 Ինյէր պուռնալը իլէ տախի պէնի տինկիէմէզ խէնիզ , իլա պէ-
28 նիմ իլէ զրա կիտէր խէնիզ , օլ զէման սիզին իլէ՝ զրազադ իլէ զրատրնա կիտէյիմ · վէ պէն տախի սիզի կիւնահլարընըզ իչիւն էհտի գաթ Թէհիպ հաէյիմ ։
29 Վէ օղուլտարընըզդըն էմինիզ էհյէհսինիզ, հէմ գըզլարընըզդըն է-
30 Թինիզ էհյէհսինիզ ։ Վէ հիքմէթէ էհրըէրինիզի պօղայրմ, վէ կիւնէշ վուռԹլարընըզը գըրայրմ, վէ լեշէրինիզի վուռԹլարընըզդըն

լէհէրի իւչէրինէ գէյտրմ, վէ Ջանընմ սիզտէն իքրահ հաէ ։ Վէ 31
էհրըէրինիզի խարտաշ՝ վէ մագաճէհէրինիզի վիրան հաէյիմ, վէ սիզին խօշ գօգումունուզու գօգ-
լատայրմ ։ Վէ պէն օլ ախտարը 32
վիրան հաէյիմ, վէ ծնատա սաքին օլաՋագ ահէշէնէրինիզ ծնուն իւչէրինէ Թա՚ՀՀիւտ չէքէչէր ։
Վէ սիզի Թայիփէչէրատ տաղը- 33
տայրմ, վէ ատրընըզդա գըլըՀ՝ չէքէյիմ · վէ տխտարընըզդ վիրան օլա , հէմ էհրըէրինիզ խարտաշ օլա ։ Օլ զէման՝ տիխտր վիրան 34
գալտըզը Ջիւմլէ կիւնէչէրատ՝ տիզ ահէշէնէրինիզին տխտարընտա ի-
քէն՝ շաբաԹլարընը հատա էյլէյէ · եէր օլ զէման բահաԹ հ-
տիխ՝ քէնտի շաբաԹլարընը հ- 35
տա էյլէյէ · Ջիւմլէ վիրան գաշ
տազը կիւնէչէրատ բահաԹ հատէ-
վիրա սիզ իւչէրինտէ տաքին ի-
քէն , շաբաԹլարընըզդա բա-
հաԹլանմամըշ տազը ։ Վէ սիզ 36
տէն գալանլարա՝ ահէշէնէրի-
նին տխտարլարընտա էիւրէքէրի-
նէ տինԹրէմէ կէնիրէյիմ, վէ ծն-
լարը տէփրինէն էտփրադըն տհ-
տատը գօվլատայրտ՝ գըլըՀ էծնիւն-
տէն գաչար կիպի գաշատազ , վէ
գօվլատայտն էօզ իքէն՝ տիւչէչէր ։
Վէ գօվլատայտն էօզ իքէն՝ գըլըՀ 37
էծնիւտնէն գաշար կիպի՝ պիրի
պիրինէն իւչէրինէ ահէշէչէր ·
հէմ տիւչէհնէչէրինիզին էծնիւտնէ
տուրմադա գատիր օլմայասընըզ ։
Վէ Թայիփէչէր արատընտա հէ- 38
ըաբ օլատընըզ, հէմ տիւչէհնէչէ-
րինիզին տխտարը սիզի հէլաք է-
տէ ։ Վէ սիզտէն գալանլար՝ էա- 39
բատմազըզդարը իլէ ահէշէհնէչէ-
րինիզին տխտարընտա էրխէչէր ·
հէմ տախի պադաչարընըզդա էա-
բատմազըզդարը իլէ՝ ծնչար իլէ
պէրաբէր էրխէչէր ։

Վէ էաբատմազըզդարընը հէմ 40
պատ պօլատրընըզդա էաբատմազըզդընը՝

պանա հեթանէզրի Ինանդրի
նէ եղբար հաւրդեր խան , հեմ
տախի պէնիմ նէ զրա կ՚եթանը-
41 զերինի՝ հեմ ան ծնլոր նէ պե-
նիմ զրա կհեթանիմի՝ վե ծնլորը
ախշէհենզերինին ակսարընա կհ-
Թերթանիմի Խփոր Եհեզեր Ի-
նէ , ոպոհուսա ծնլորդի սհունհե-
սիզ Եհբհէյի ալեագլանդը խան ,
հեմ Եարատադ ըզդարդինին ձհ-
զաստնը բնզա նէ Հբհէյդը խան ,
42 օլաեմ Եակոբ նէ օլան ա՚հարդի
խաԹերդմա կհեԹերհէյիմ՝ , հեմ ան
Իսահակ նէ օլան ա՚հարդի՝ վե
Աբրահամ նէ օլան ա՚հարդը
տախի խաԹերդմա կհեԹերհէյիմ՝ ,
վե օղ սկսարը տա խաԹերդմա կհ-
Թերհէյիմ՝ :
43 Վէ օղ սկսար ծնլորտան պը-
րաղդըզդ՝ ծնլորտան վերան Ի-
քհէն , շաբահԹարդինը հտա էյդե-
կինձհ , վե ծնլոր Եարատադ ըզդ-
ադրընդին ձհզաստնը բնզա նէ Հ-
քհինձհ , հեմտան ծնտէ իչհէն քի՝
հիքմհէրհինի Թահդիր եհեսիհեր ,
վե Ձանէդդը գահտնդադրդըմտան
44 ինբրահ եհեսի , վե պտ պէդդէ
ինքհն ան՝ ծնլոր սհունհենզերինին
սկսարընտա նչհէն ծնլորը Թահ-
գիր եհեմհմ՝ , վե ծնլորը պիզ
քհնզնախ հեզդաբ եհեմհբ նչհէն ծն
լոր նէ օլան ա՚հարդը խսԹահ
եհեմհեբ նէ ծնլորտան ինբրահ
եհեմհեմ՝ . չհէն քի ծնլորդին Ան՚դա-
45 հը Բատպտ պէն իմ՝ : Ամմա ծնլոր
նչհէն պտպտադորդինդն ա՚հարդը
խաԹերդմա կհեԹերհէյիմ՝ , քի Ե-
հյինքհենզերին հկօղհէյի հօնհնտահ
ծնլորտա Աղահ օլմադ նչհէն ծնդա-
րը Մ՚ընդը սկսարընտան ջդգար-
տըմ՝ . Բատպտ պէն իմ՝ :
46 Բատպտդն՝ քհնտհի նէ Ե՚ոտա
հէ օղոնդադորդինդն ադտարնտա՝
Մ՚ովսհէն հետան նէ նչհէն Սհնա տա-
պզնտա վէրտհի գահտնդադ վե
հիքմհէրը վե շհերհա՚Թհէր պահն-
դադ տըր :

ՊԱՏ Իհ

1 Վ Է Բատպտ Մ՚ովսհէհ սհօյ-
լէ յհտ՝ տհէ . Խոտպհէ օղոնդ-
2 դադորդինդտա տհէյհէյհտ ծնլորտա տհ-
քհ՝ պիր քհտհհ տտադ տտատը-
պզնտա , հէր քհս նչհէն Բատ-
պտ՝ պհչհպհն դդյհէմհ հէօրհ
օլա : Վ՚ հրքհք նչհէն պհչհձհ-
3 յհն դդյհէմհ պտհ օլա . Խյհրմի
հտաշընտան ալհմդը հտաշընտահք
օլան նչհէն պհչհձհյհն դդյհէմհ՝
Մ՚ադաբհհ մդոգտալը խզդրհ՝ հէլ-
լի մդոգտալ կհեմհիբ օլա : Ամմա
4 հ էյհր տհչի խան , օլտհմ պհչհձհ-
յհն դդյհէմհ օմհուզ մդոգտալ օ-
5 լա : Վ՚ հ էյհր պհչ հտաշընտան
խհրմի հտաշընտահք խան , օլտհմ
հրքհք նչհէն պհչհձհյհն դդյհէմհ
խհրմի մդոգտալ՝ վե տհչի նչհէն ծն
մդոգտալ օլա : Վ՚ հ էյհր պհր ա-
6 լդոտան պհչ հտաշընտահք խան ,
օլտհմ հրքհք նչհէն պհչհձհյհն
դդյհէմհ պհչ մդոգտալ կհեմհիբ՝
վե տհչի նչհէն պհչհձհյհն դդ-
յհէմհ խբ մդոգտալ կհեմհիբ օլա :
Վ՚ հ էյհր ալմդը հտաշընտան
8 հօդարդը օլուբ խան , հրքհք խան ,
պհչհձհյհն դդյհէմհ ծն պհչ մդա-
գտալ վե տհչի նչհէն ծն մդոգտալ
օլա : Վ՚ հ էյհր պհչհձհյհն դդ-
յհէմհ գհտաբհէմհ հ էմհէղ խան ,
քհտհհնհն հծնհհտհ ջդգա , վե
ծնտէ դդյհէմհնհն քհտհհն պհ-
չհձ . քհտհհն ծնտէ դդյհէմհնհն՝
ատադ հտհէնհն հվհնտհն հհզտհ-
յհնհ հհօրհ պհչհձ :
9 Վ՚ հ էյհր ոպոհուզ Բատպտ գհտ-
պան ատնհտհզհտ հայվանտան խ-
տհ , ծնլորտան Բատպտ հէր նհ
վերհր խտհ՝ ա՚զհղ օլա : Ծնտհ
10 Թհգտհիբ հեմհչհյհ , վե հ էյհի
քհօմհիչհյհ՝ հտա քհօմհիչհտհ հ էյհհ
տհյհշհտհմհչհյհ . վե հ էյհր պհր
Թոպրհտ հվհ հայվանդը հայվանտա
տհյհշհերհրը խտհ , օլտհմ օ ատա
պհտհվհ տհ ա՚զհղ օլա : Վ՚ հ-
11

յէը ափոդը Բապպա գուլպան առնուվմազ պիր կէօնէ նամաք հայվանատան օլաբր խաէ , օղ հայվանը քեահխինին էնինէնէ ջզդա-
12 բա · վ է քեահխին ծնուն էյիլլինէ եա քէօթիւլիւլիւնէ կէօրմէ գզմէթ պիչէ · եա՛ քեահխին աէնին հէման պիչախխին գզմէթէ
13 կէօրէ օլա : վ է էյէը ծնու պիր Թապրիպ իլէ Ֆիտա էաէը խաէ , օլաէմ ծնա պիչախխին գզմէթինաէն պէչաէ պիր զամմ էաէ :
14 վ է պիր աաէմ էվինի Բապպա Թաթախս օլմազա վագֆ էաէը խաէ , քեահխին ծնուն էյիլլինէ Եա քէօթիւլիւլիւնէ կէօրէ գզմէթ պիչէ · քեահխին ՝ծնա նէ գզմէթ պիչէր խաէ , էօյլէնէ գա-
15 լա : վ է էյէը վագֆ էաէն քիմաէ՝ էվինի Ֆիտա էաէնէք օլաբր խաէ , ծնա գզմէթ պիչախխին ագէէնին իւզէրինէ պէչաէ պիր զամմ էաէ , վ է էվ ծնուն օլա :
16 վ է էյէը պիր աաէմ՝ միւքէնիճն Թարլասընատան Բապպա վագֆ էաէը խաէ , օլաէմ պիչախխին գզմէթ Թօխտումունա կէօրէ օլա · պիր հուէը արմա Թօխտումու իչինն էլէի մէտգալ
17 կիւմիւշ օլա : Էյէը Թարլասընը Յուսէյնան էը ընուան վագֆ էաէը խաէ , պիչախխին գզմէթ
18 իւզրէ գալա : վ է էյէը Թարլասընը Յուսէյնանաան ատնկա վագֆ էաէը խաէ , քեահխին ագէէ՝ Յուսէյնան էբնէաաէք գալան էբնէաա կէօրէ ծնուն իլէ հիտապ էաէ , վ է պիչախխին գզ-
19 մէթէն աչաղա վուրբէ · վ է էյէը Թարլասը վագֆ էաէն օնու պիր Թապրիպ իլէ Ֆիտա էաէնէք օլաբր խաէ , ծնա գզմէթ պիչախխին ագէէնին իւզէրինէ պէչաէ պիր զամմ էաէ , վ է ծնա
20 խպգա օլմնա : վ է էյէը Թարլասյը Ֆիտա էթմէզ խաէ , էա Թարլասյը պիր զայրի քիմաէյէ աաթաղ խաէ , արթըդ Ֆիտա օլմնմայա : Սմմնա Թարլա՝ Յուսէյնէնէթա չզդաբզդա , Բապպա վագֆ Թարլասը կիսի ա՛զիզ օ-
21 լա · միւքիւ քեահխինէն օլա :
վ է էյէը քէնաի միչքիւնէն Թարլասընատան օլմազը՝ աաթուն ալտըզը Թարլասյը Բապպա վագֆ էաէը խաէ , օլաէմ քեահխին պիչախ-
23 լին գզմէթին մէալաղընը Յուսէյէաան էբնէաաէք ծնուն իլէ հիտապ էաէ , վէ օղ կիւնաէ պիչախխին գզմէթի Բապպա ա՛զիզ կիսի վէրէ : Թարլա Յուսէյնան էբնէա-
24 աա՝ աաթուն ալտընմզը օլաուզա քիմաէյէ՝ նամի էէր միւքիւնէն ահխիսինէ աէօնէ : վ է ձիւմէ
25 պիչախխին գզմէթ՝ Մապաէաէ մզուզալը իւզրէ օլա · մզուզալ իյիւմի զրաթ օլա :
Ընճագ հայվանլարընն իլէ
26 աօղմուշունա՝ իլէ աօղաուզա քէնճն Բապպան օլմազ իլէ , ծնու հիչ քիմաէ վագֆ էթմէյէ · ալ-
27 պզը օլաուն զօյուն օլաուն Բապպան ալը : վ է էյէը նամաք հայվան օլաբր խաէ , ծնու՝ պիչախխին գզմէթ իւզրէ Ֆիտա էաէ , վէ իւզէրինէ պէչաէ պիր զամմ էաէ · վ է էյէը Ֆիտա օլմնմազ խաէ , պիչախխին գզմէթ իւզրէ աաթըլա :
վ է լաքին պիր քիմաէնին ձիւմ 28
լէ քէնաինէն օլան աաէմլէրաէն վէ հայվանլարատան վէ միւքիւնէն Թարլասընատան Բապպա հէրէմ էթախխ հիչ պիր հէրէմ աաթըլմազա , վէ Ֆիտա օլմնմայա · ձիւմլէ հէրէմ՝ Բապպա ա՛զիզլէր ա՛զիզ պիր : հէրէմ օ- 29
լմնատն աաէմլէրին հիչ պիրինի՝ Ֆիտա օլմնմազա , էլղէթէէ էօլմէյէբիլէ :
վ է էէրին ձիւմլէ ի՛չլիբիւ՝ 30
էէրին էբնինէաաէն օլաուն ալտընըզը մէյվէսինաաէն օլաուն Բապպան ալը · Բապպա ա՛զիզ պիր :

31 Վէ էյէր պէր առէմ քէնտի ի՛ւ-
շիւբլէրինտէն պէր Թագրիպ իլէ
Ջիտա էտեր խսկ , լուզերինկ
32 պէշտէ պէր զամ՛ էտէ : Վէ սը-
զըրտըրըն վէ գոյունլարըն հէր
ի՛ւշիւրիւ՝ տէյնէք ալէճնատան
հէր կէչէնին ի՛ւշիւրիւ՝ Բապպա
33 ա՛զիզ օլա : Էյինէն վէ քէօ-
Թէնիւն ալտըրնտա Ջարգ էճ-

մէյէ , վէ օնու տէյիշմիյէյէ .
վէ էյէր պէր Թագրիպ իլէ օնու
տէյիշմիյիր խսկ , օլտէմ օ՛ տա
պէտէլի տէ ա՛զիզ օլուպ՝ Ջիտա
օլունմույա :

Բապպըն՝ Իսրայէլ օղուլլարը 34
Իչիւն Սինա տաղընտա Մովսէ-
սէ էմր էտմույի Թէնապիհլէր
պունլար տըր :

ՍԱՅԼԱՐ

ԵԱԽՕՏ

ԹՈՒՈՑ

ՊԱՊ Ա.

1 Վ Էհ Բապպ Մովսէսէ՝ Սինա
չէօլինտէ Ժիմաա՛Թ չատրընտա
Ս՛ըզը պէյաթընտան չըք-
մալարընըն իքինճի Էրընտա ի-
քինճի այըն իկը Կէնիւնտէ՝ սէյ-
2 լէյիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլ-
լարըն ճիւմլէ ճէմաա՛Թընըն՝
դասիլիէրինէ՝ պապալարը Իվ
Էրինէ՝ ատէմ պաշընա ֆէհոս-
պէն ճիւմլէ էրքէյինին ատալարը
սայըսընա կէօրէ Էյքինինէ
3 ալտասընըզ : Սէն Ահարան իլէ օն-
լարը պէօլիւքլէրինէ՝ Իսրայէլ
տէ ճէնիկ ճիւմլէ չըքա պիլինի՝
Խէօմի Եաչընատան Էօգարըսընըը
4 Էօգլայտասընըզ : Վէ սիզին Իլէ
պէրապէր՝ հէր սըպէտատան պի-
րէր ատէմ օլա . հէր պիրի՝ պա-
պապը Էվինին սէրվէրի օլա :
5 Վէ սիզին Իլէ պէրապէր տու-
րտաճագ ատէմլէրին ատալարը

պունլար տըր . Ռուբէնտէն՝ Սէ-
դիւր օղլու Եղիսուր , Շմաւոն- 6
տան՝ Սուրիսատդա օղլու Սալամի-
էլ , Յուդատան՝ Ամինադաբ օղ- 7
լու Նաատան , Իսաքարատան՝ Սու- 8
գար օղլու Նաթանայէլ , Զաբու- 9
ղոնտան՝ Հէղոն օղլու Եղիաբ ,
Յովսէփ օղուլարը Եփրեմտէն՝ 10
Ամիուդ օղլու Էղիսամա , Մա-
նասէտէն Փադասուր օղլու Գա-
մալիէլ , Բէնիամինտէն՝ Գէդէօ- 11
նի օղլու Աբիդան , Դանտէն՝ 12
Ամիսադա օղլու Ախիէզէր , Ա- 13
սերտէն՝ Աքրան օղլու Փագիէլ ,
Գադատան՝ Դադուէլ օղլու Եղի- 14
ասաֆ , Նեփթաղիմտէն՝ Էնան 15
օղլու Ախիրէ տիր : Պունլար Հէ- 16
մատ՛Թըն մանթաղլարը՝ պա-
պապալարը սըպէտլարընըն պէյլէ-
րի՝ Իսրայէլ պինլէրինին սէրվէր-
լերի խոյ :

Իտոկ Մովսէս իլէ Ահարան՝ 17
իշտու Իսրայէլ իլէ պէյտան օլան ա-

18 աէմլէրի ալաըլար · վէ խրինձի
այլն իւք ՚ի՚ն՚վէնտաէ՝ ձիւմլէ ձէ-
ժաա՚թը ձէ՚մ էթմալէր · վէ օն-
լար գասիլէէրի իւզրէ պապա-
լարը էվէրինձէ՝ աաէմ պաշընա
Տաճառապէն՝ խիրմի էաշընատան էօ-
գարը աալարը սայըսընա կէօրէ
վիլաաէթ աէվթէրինէ գայա օ-
19 լուպտուլար : Իսպպ Մովսէօ
նիձէ էմը էթմաի իսէ , Սինա չէօ-
լիւնաէ օնլարը հէման էյլէձէ
էօգլաաը :
20 Վէ Իսրայէլին իւք տօղուշու
Ռուբէնին օղուլլարը տօղուշու-
րընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պապա-
լարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ
ջըգա պիլէն խիրմի էաշընատան
էօգարը հէր էրքէք աաէմ պաշը-
նա Տաճառապէն՝ աալարը սայըսը-
21 նա կէօրէ պայըէըպ , Ռուբէն սըպ-
թընատան էօգլանանլար՝ գըրդ
ալթը պին պէշ էիւզ խաի :
22 Շմաւն օղուլլարը՝ տօղուշու-
րընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պապա-
լարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ
ջըգա պիլէն խիրմի էաշընատան էօ-
գարը հէր էրքէք աաէմ պաշընա
Տաճառապէն՝ աալարը սայըսընա կէօ-
23 րէ պայըէըպ , Շմաւն սըպթըն-
տան էօգլանանլար՝ էլլի տօ-
24 գուզ պին իւչ էիւզ խաի : Գադ
օղուլլարը՝ տօղուշուրընձա՝ գա-
պիլէէրինձէ՝ պապալարը էվէ-
րինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ ջըգա պի-
լէն խիրմի էաշընատան էօգարը
աալարը սայըսընա կէօրէ պայ-
25 ուէպ , Գադ սըպթընատան էօգլա-
նանլար՝ գըրդ պէշ պին ալթը
էիւզ էլլի խաի :
26 Հուգա օղուլլարը՝ տօղուշու-
րընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պապա-
լարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ
ջըգա պիլէն խիրմի էաշընատան
էօգարը աալարը սայըսընա կէօ-
27 րէ պայըէըպ , Հուգա սըպթընատան
էօգլանանլար՝ էլէվմիշ աէօրլէ պին
ալթը էիւզ խաի :

Իսաքար օղուլլարը՝ տօղուշու- 28
րընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պապա-
լարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ
ջըգա պիլէն խիրմի էաշընատան
էօգարը աալարը սայըսընա կէօ-
րէ պայըէըպ , Իսաքար սըպթըն- 29
տան էօգլանանլար՝ էլլի աէօրլէ
պին աէօրլէ էիւզ խաի :
Զաբուլոն օղուլլարը՝ տօղուշու- 30
լարընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պա-
պալարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմ-
լէ ջըգա պիլէն խիրմի էաշընա-
տան էօգարը աալարը սայըսընա
կէօրէ պայըէըպ , Զաբուլոն սըպ- 31
թընատան էօգլանանլար՝ էլլի էէ-
պի պին աէօրլէ էիւզ խաի :
Յովսէփ օղուլլարընատան Եփ- 32
րէմ օղուլլարը՝ տօղուշուրընձա՝
գասիլէէրինձէ՝ պապալարը էվ-
էրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ ջըգա
պիլէն խիրմի էաշընատան էօգարը
աալարը սայըսընա կէօրէ պայը-
ուէպ , Եփրեմ սըպթընատան էօգ- 33
լանանլար՝ գըրդ պին պէշ էիւզ
խաի :
Մանասէ օղուլլարը՝ տօղուշ 34
լարընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պա-
պալարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմ-
լէ ջըգա պիլէն խիրմի էաշընատան
էօգարը աալարը սայըսընա կէօ-
րէ պայըէըպ , Մանասէ սըպթընի- 35
տան էօգլանանլար՝ օթուզ իքի
պին իքի էիւզ խաի :
Բենիամին օղուլլարը՝ տօղուշ 36
լարընձա՝ գասիլէէրինձէ՝ պա-
պալարը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմ-
լէ ջըգա պիլէն խիրմի էաշընատան
էօգարը աալարը սայըսընա կէօ-
րէ պայըէըպ , Բենիամին սըպթընի- 37
տան էօգլանանլար՝ օթուզ պէշ
պին աէօրլէ էիւզ խաի :
Դան օղուլլարը՝ տօղուշուրընձ- 38
ա՝ գասիլէէրինձէ՝ պապալա-
րը էվէրինձէ՝ ձէնկէ ձիւմլէ ջը-
գա պիլէն խիրմի էաշընատան էօ-
գարը աալարը սայըսընա կէօրէ
պայըէըպ , Դան սըպթընատան էօգ- 39

ըանանդաւ՝ ալեմբը ևբն պէն հե-
ան հետզ խոյ ։
40 Ասիր՝ ծղուղաբը՝ ոտղուշա-
բրնձա՝ գոպիւնէրէ ինձէ պատա-
ղաբը հեվէբինձէ՝ ձնկիկ ձիւմէ
ջըգա պիւնէ խիրմի հաշընաան
եօգաբը՝ ատղաբը ասղաբնա կէօ-
41 րէ պայըզա ։ Ասիր սբպէնբնաան
հօգանանդաւ՝ գըլըգ պիբ պէն
պիջ հետզ խոյ ։
42 Դէվիթաղմ՝ ծղուղաբը՝ ոտ-
ղուշաբրնձա՝ գոպիւնէրէ ինձէ՝
պատղաբը հեվէբինձէ՝ ձնկիկ
ձիւմէ ջըգա պիւնէ խիրմի հա-
շընաան հօգաբը ատղաբը ասղ
43 սընա հէօրէ պայըզա ։ Դէվիթա-
պիմ՝ սբպէնբնաան հօգանանդաւ՝
հեվէ ին ջ պէն ատօրթ հետզ խոյ ։
44 Մովսես իլէ Ահարոնան՝ վէ
պապաղաբը հեվէբինձէն պիրէբ
առում՝ օղարագ ։ Սրպէղէն ծն ի-
քի պէղէբինէն հօգաղաբգաբը
հօգղանան քիմնէղէր պռունդար
45 արը ։ Իմոի Ասրայէլ ծղուղաբը
դէն ձիւմէնի պապաղաբը հեվէ-
բինձէ՝ խիրմի հաշընաան հօգա-
բը Ասրայէլաէ ձնկիկ ջըգա պի-
46 լինէն ձիւմէնի հօգանանդաւ ։ Վէ
ձիւմէն հօգանանդաւ՝ ալեմբ հետզ
ին ջ պէն պիջ հետզ հէվ խոյ ։
47 Ամմա Վէհիպիբ՝ քէհանի պա-
պաղաբը սբպէնբնձա՝ ծնդարբէն ա-
48 բառընաա հօգանանդաւդար ։ Ձհեն
քի Բառիզ Մովսէս՝ սէօյղէյիպ
49 ոէպիջ խոյ քի հաղընդղ Վէհի-
պիբէրէն սբպէնբնբը հօգանդայա-
պան՝ վէ Իսրայէլ ծղուղաբրնբէն
արառընաա՝ ծնդարբէն հէբիճնիբ
50 Նիւ ապդայապան ։ Ասքին սէն
Վէհիպիբի չէհառէթ հասբրբը
դէն ին ջ պէրինէ՝ վէ ձիւմէնի ծնաւն
ապէթհէբինէն ին ջ պէրինէ վէ հէր
նէսի վար ին ջ պէրինէ դառապ
հասէնին ։ Հասբրբը վէ ձիւմէնի ա-
պէթհէբինէն ծնդար գարդդրա ՝ վէ
ծնա՝ ծնդար ին ջ պէղմիթ հակ ։ վէ
ծնդար՝ հասբրբն հէթհանիբնաա

պօնա ։ Վէ հասբրբը կէօչէհէբ պի-
մանէ՝ ծնաւ Վէհիպիբը ին-
սիրէ՝ հէմ հասբրբը պռնաուգաա
ծնաւ Վէհիպիբը դուրա ։ վէ ծղ
հապդարան ձհենէսի հօդարիւբ-
ւէ ։
Վէ Իսրայէլ ծղուղաբը՝ պէօ-
ին ջ պէրինձէ հէր քէս քէհանի օղ-
ատէաաս հանընաա՝ վէ հէր քէս
քէհանի պապրապը հանընաա գօ-
նադար ։ Ամմա Վէհիպիբը՝ չէ-
հառէթ հասբրբընբն հէթհանիբնձ-
ան պռնաղար ։ վէ Սրպէղէ ծղուղ-
ղարընբն ձհմաղար՝ ին ջ պէրինէ
պապաղ հէվիճէ ։ վէ Վէհիպիբը՝
չէհառէթ հասբրբընբն պհվպհճ-
ղէբինի պէքէղհէբը ։ Իմոի Իս-
բայէլ ծղուղաբը Բառիզն Մով-
սէսէ ձիւմէնէ հմր հէմսիհինէ հէօ-
րէ հէյէսիբը ։ պէղէյէ հէյէսիհ-
ղէր ։

ՊԱՏ Բ

Վէ Բառիզ Մովսէս՝ իլէ Ա-
հարունա սէղէղիպ պէսի ։ Ա-
բրայէլ ծղուղաբը հէր քէս քէհ-
սի պապրապը հանընաա պապռ-
ղաբը հէվինին սահմադը ծղուղու-
հէբրաէ գծնադար ։ Ձհմաղաթ չա-
բրբընբն հէթհանիբնաա ուղաբ-
սան գծնադար ։
Վէ հիճնաօղուսունա ոտղուշ-
մէչիբսէն հասա՝ քէհնի պէծ-
ղհբղէբինձէ ձհուգա օղուշուշ-
նուն պապրապը գծնա ։ վէ ձուշ-
գա օղուշբընբն պէղի՝ Ամմնա-
գաբրն օղուշ հաս ան խոյ ։ Վէ
ծնաւն ա՝ սքէբի՝ հաՆի հօգան-
նանդաբը՝ հէմիշ պէօղթ պին
պղթը հետզ խոյ ։ Վէ ծնաւն հա-
նընաա գծնաձադ օղանդաբ՝ խաա-
բրբն սբպղթը օղա ։ վէ խապբաբ
ղուշբընբնն պէղի՝ Սովգաբ օղ-
ղուշ՝ Նամհանաակ խոյ ։ Վէ օ-
նաւն ա՝ սքէբի՝ հաՆի հօգանան-
նդաբը՝ հետզ պէօղթ պին պէօղթ

7 հիւզ իսի : Ընթե՛ր Ջաբուղան
սրսլմը · վե՛ Ջաբուղան օղուլ
լարընըն պէյի՛ Ռեհան օղլու Ե-
8 զնաբ իսի : Վէ՛ ծնուն ա՛նքերի՛
եա՛նի եօզլանանլարը՝ էլի հէ-
9 սի սլին ալթըմ հիւզ իսի : Յոզ-
գանըն օրտուսունտա եօզլանան-
լարըն Ճիւմլէսի՛ պէօլիւքլէրին-
ճէ՛ հիւզ անգանն սլմը սլին
ալթըմ հիւզ իսի · սլունլար՝ էլք
կէօչէ :
10 Իրսլէ Թարսիքնատա՝ պէօ-
լիւքլէրինճէ Ռուբէն օրտուսուս-
նուն պայրաղը օլա · վէ Ռուբէն
օղուլլարընըն պէյի՛ Սեգիւսը օղ-
11 լու Եղնատա իսի : Վէ՛ ծնուն
ա՛նքերի՛ եա՛նի եօզլանանլարը՝
գըրդ սլմը սլին պէշ հիւզ ի-
12 սի : Վէ՛ ծնուն եանընտա Շմա-
ւոնուն սրսլմը գօնա · վէ՛ Շմա-
ւոն օղուլլարընըն պէյի՛ Սուրի-
ռագա օղլու Սաղամիէլ իսի :
13 Վէ՛ ծնուն ա՛նքերի՛ եա՛նի եօզ-
լանանլարը՝ էլի տօղուզ սլին
14 իւչ հիւզ իսի : Ընտէն Գադ
սրսլմը · վէ՛ Գադ օղուլլարընըն
պէյի՛ Դեադուհէլ օղլու Նըմա-
15 ասի իսի : Վէ՛ ծնուն ա՛նքերի՛
եա՛նի եօզլանանլարը՝ գըրդ պէշ
16 սլին սլմը հիւզ էլի իսի : Ռու-
բէնին օրտուսունտա եօզլանան-
լարըն Ճիւմլէսի՛ պէօլիւքլէրին-
ճէ՛ հիւզ էլի պիր սլին ալթըմ
հիւզ էլի իսի · վէ՛ սլունլար ի-
քինճէ կէօչէ :
17 Ընտէն օրտուլարըն օրթա-
սընտա Գէտիկլէրին օրտուսուս
իլէ՛ Ճէմատ՝ չաղլարը կէօչէ ·
ծնլար հէր քէս քէնտի հէրինտէ
պայրաղը եանընտա՝ գծնտուգլա-
րը կիպի կէօչէլէր :
18 Կիւնպաթը Թարսիքնատա՝
պէօլիւքլէրինճէ Եփրեմ օրտուս-
տունուն պայրաղը օլա · վէ՛ Եփ-
րեմ օղուլլարընըն պէյի՛ Ամիուդ
19 օղլու Եղնատա իսի : Վէ՛ ծնուն
ա՛նքերի՛ եա՛նի եօզլանանլարը՝
դըրդ սլին պէշ հիւզ իսի : Վէ՛ 20
ծնուն եանընտա Մանասէ սրսլ-
թը · վէ՛ Մանասէ օղուլլարընըն
պէյի՛ Փադասուր օղլու Գամա-
սիէլ իսի : Վէ՛ ծնուն ա՛նքերի՛ 21
եա՛նի եօզլանանլարը՝ օշտուզ հ-
քին սլին հքի հիւզ իսի : Ընտէն 22
Ռէնիամին սրսլմը · վէ՛ Ռէնիա-
մին օղուլլարընըն պէյի՛ Գեդէ-
ոնի օղլու Աբիդան իսի : Վէ՛ 23
ծնուն ա՛նքերի՛ եա՛նի եօզլանան-
լարը՝ օշտուզ պէշ սլին ալթըմ
հիւզ իսի : Եփրեմ օրտուսուն- 24
տա եօզլանանլարըն Ճիւմլէսի՛
պէօլիւքլէրինճէ՛ հիւզ ալթըզ
սլին հիւզ իսի · վէ՛ սլունլար ի-
չինճէ կէօչէ :
Փօրէատա Թարսիքնատա՝ պէօ- 25
լիւքլէրինճէ Դան օրտուսունուն
պայրաղը օլա · վէ՛ Դան օղուլ-
լարընըն պէյի՛ Աշիսագա օղլու Ա-
քիեզեր իսի : Վէ՛ ծնուն ա՛նքե- 26
րի՛ եա՛նի եօզլանանլարը՝ սլմէ-
մըշ հքի սլին եէսի հիւզ իսի :
Վէ՛ ծնուն եանընտա՝ Ասեր սրսլ- 27
թը գօնա · վէ՛ Ասեր օղուլլարը-
նըն պէյի՛ Հէբրան օղլու Փադի-
էլ իսի : Վէ՛ ծնուն ա՛նքերի՛ եա՛- 28
նի եօզլանանլարը՝ գըրդ պիր սլին
պէշ հիւզ իսի : Ընտէն Նէփ- 29
թաղիմ սրսլմը · վէ՛ Նէփթա-
ղիմ օղուլլարընըն պէյի՛ Ենան
օղլու Ասքիրէ իսի : Վէ՛ ծնուն 30
ա՛նքերի՛ եա՛նի եօզլանանլարը՝
էլի իւչ սլին ալթըմ հիւզ իսի :
Դան օրտուսունտա եօզլանան- 31
լարըն Ճիւմլէսի՛ հիւզ էլի էհ-
սի սլին սլմը հիւզ իսի · պունլար
պայրաղլարընճա սոն կէօչէլէր :
Իսրայէլ օղուլլարընտա՝ պա- 32
պալարը եվկերինճէ եօզլանան-
լար պունլար սըդ · պէօլիւքլէ-
րինճէ օրտուլարընտա եօզլա-
նանլարըն Ճիւմլէսի՛ սլմը հիւզ
իւչ սլին վէ՛ պէշ հիւզ էլի քի-
չի իսի : Ամմա Գէտիկլէրի՛ նա- 33
խայէլ օղուլլարընըն արտընճա

Հօգեմաստաըսը, Բապպէն Մով
34 սես էմ էթախէ կիպի։ Իմոն
Իսրայէլ օղուլսարը՝ Բապպէն
Մովսես ձիւմէ էմ էլէսխէլ-
նէ կէօրէ էլէսխէլեր. սու մին-
վալ իւզրէ պայրադլարընձա գէն-
տուրար. վէ սու մինվալ իւզրէ
հեր քէս գապխլէլերինձէ վէ պա-
պաղարը եվերինձէ կէօջխիւլէր։

ՊԱՊ Գ

1 Վէ Մովսես իլէ Ահարոնուն
սիսիլէլերի պունդար ոլդը, Բապպ
Սինա մաղընաա Մովսես իլէ
2 սէջէլէշխէն կիւնտէ։ Վէ Ահա-
րոնուն օղուլսարընդն ատարը
պունդար ոլդը. Իլք ծողուշ օ-
ղան Նադաբ՝ վէ Աբիհուդ՝ Եղնա-
3 զար վէ Իթամար։ Ահարոնուն՝
քէհանինլիք էթմէք իչին նասը
օլունուպ՝ մեհ օլունան օղուլ
ղարը քէհանինլերին ատարը պուն-
4 դար ոլդը։ Վէ Նադաբ իլէ Աբի-
հուդ՝ Սինա չէօլինտէ Բապպէն
հուզուրունսա եսա աթէշ սուն-
սուդլարը զէման՝ Բապպէն հու-
զուրունսա հօլսխիլէր. վէ օնլա-
րըն օղուլսարը հօդ իսի. վէ Ե-
զիադար վէ Իթամար՝ պապալա-
րը Ահարոնուն հէնիւնտէ քէհա-
հինլիք էթմիլեր։

5 Վէ Բապպ Մովսես սէջէլ-
6 յիպ ոսան. Ղէհի սըղմէնըը
եսգէտարը, վէ օնլարը քէհանին
Ահարոնուն էօնիւնէ սուրսուր
7 քի՝ օնա խըղմէթ եսիլեր։ Վէ
օնուն նէվսդէթինի՝ վէ ճիւմլէ
ճէմաա'թըն նէվսդէթինի ճէմա-
ա'թ չաղրըրընըն էօնիւնտէ սէք-
լէյիպ՝ չաղրըրըն խըղմէթինի է-
8 տէլեր։ Վէ ճէմաա'թ չաղրըր-
նըն ճիւմլէ ալէթլերինի հեմ Իս-
րայէլ օղուլսարընդն նէվսդէթլե-
րինի պէքլէյիպ՝ չաղրըրըն խըղ-
9 մէթինի եսիլեր։ Վէ Ղէհիլլէ-
րի Ահարոնա վէ օնուն օղուլս-
րընա վերիլմիշլէր սիր։ Ահա-
րոնուն հեմ օնուն օղուլսարընդն
Թաւրին եսիլմիս, քի քեսինլիք
խըղմէթինի կէօղեսլէր. վէ ծա
եսգէտան էճ նէպի հօլսխիլիս-
լէ։

11 Վէ Բապպ Մովսես սէջէլ-
12 յիպ ոսան՝ Հեմ իշլէմ պէն Ղէ-
հիլլէրի Իսրայէլ օղուլսարընդն
պատընսան Իսրայէլ օղուլսա-
րընդա հեր անա բահմի աչան
իլք ծողանընդն պէսէլինէ ալդըմ,
վէ Ղէհիլլէր պէնիմ օլալար։
13 Զիրա հեր իլք ծողան՝ պէնիմ
սիր. Մընըդ սևսարընդա ճիւմ-
լէ իլք ծողանը վսերսուղում
կիւնտէ՝ Իսրայէլսի ճիւմլէ իլք
ծողանլարը սաէմանէն Թա հայ-
վանսատէ՝ քէնտիմէ Թագախա
էչլէսիմ. օնլար պէնիմ օլալար.
Բապպ պէն իմ։

14 Վէ Բապպ Սինա չէօլինտէ
15 Մովսես սէջէլիպ ոսան. Ղէ-
16 հի օղուլսարընդը՝ պապալարը հեվ
լէրինձէ՝ գապխլէլերինձէ հօգ-
լա. սիր պայդասան հօգարը հեր
հըբէյի հօգայսարընդն։ Իմոն Մով-
սես Բապպէն սէջէլինէ կէօրէ՝
քէնտինէ էմր օլունսուղա կի-
պի՝ օնլարը հօգլասար։ Վէ Ղէ-
17 հի օղուլսարը՝ սաղարընձա պուն-
դար իսիլեր. Գէբսոն վէ Կա-
հաթ վէ Մէրարի։ Վէ Գէբ-
18 սոն օղուլսարընդն գապխլէլերին-
ճէ սաղարը պունդար ոլդը. Ղը-
բընի վէ Սեմեի։ Վէ Կահաթ օ-
19 ղուլսարը գապխլէլերինճէ՝ Ամ-
բրամ վէ Իսահար՝ Հէբրոն վէ
Ուզիէլ իսի։ Վէ Մէրարինդն օ-
20 ղուլսարը գապխլէլերինճէ՝ Մոո-
զլի վէ Մուսի իսի. Ղէհիլլէրին
գապխլէլերի՝ պապալարը եվէ-
րինճէ պունդար ոլդը։

21 Գէբսոնսան՝ Ղոբընիլլէրին
գապխլէսի վէ Սեմեիլլէրին գա-

պիլէսի օլսու • Գէրսոնլուլարըն
22 գապվիլէլերի պունլար սըզը։ Եօգ-
լանանլարը՝ Էֆրէ պիր այլըգտան
Եօգարը Ձիւմլէ էրքէքլէր սայը-
լարը իւղուէ Եօգլանանլարը՝ Է-
23 ան պին պէշ Եիւզ խսի։ Գէր-
սոնլուլարըն գապվիլէլերի՝ չա-
սըրըն պաճըգա սօղուսու օլան
24 արգասընսաս գոնալար։ Վէ Գէր-
սոնլուլար պապասը էվինին պէ-
յի՝ Լաէլ օղլու Եղնասաֆ օլա։
25 Վէ Գէրսոն օղուլլարընըն Ձէ-
մաս՝Թ չասըրընսաս Մէմուրկէ-
Թի՝ չասըր վէ խայմէ՝ օնուն Եօր-
Թիսիս՝ վէ Ձէմաս՝Թ չասըրը
գաֆսուսաձ ուն գաֆու վէրսէ-
26 սի, վէ ավրնսուն վէրսէէլերի՝
վէ չասըրըն Եանընսաս Հէմ Մէզ
պահըն Եանընսաս էվիչլէվէ օլան
ավրնսուն գաֆու վէրսէսի՝ վէ
օնուն Հէր խըղմէթի իչուն օլան
խվիլերի օլա։
27 Վէ Կահաթ սան՝ Ամրամլըլա-
րըն գապվիլէսի վէ Իսահառլըլա-
րըն գապվիլէսի վէ Վէբրոնլուլա-
րըն գապվիլէսի վէ Ոզիէլլիէրին
գապվիլէսի օլսու • Կահաթլըլա-
րըն գապվիլէլերի պունլար սըզը •
28 Փիր պիրգտան Եօգարը Ձիւմլէ
էրքէքլէր սայըլարը իւղուէ՝ սե-
քիզ պին ալԹը Եիւզ խսի • Օն-
լար Մագաէանընն պէքչիլիսինի
29 պէքլէրլէր խսի։ Կահաթ օղուլ-
լարընըն գապվիլէլերի՝ չասըրըն
գըվէյէ սօղուսու օլան Եանընս-
30 սաս գոնալար։ Վէ Կահաթ գա-
պվիլէլերինին պապասը էվինին
պէյի՝ Ոզիէլ օղլու Եղնասաֆան
31 օլա։ Վէ օնլարըն մէմուրկեԹի՝
սանսուգ վէ սօփրա վէ շամ՝-
սան վէ մէզպահլար վէ Մագաէ-
անընն խըղմէթինէ գուդանըլար
գապվլարը վէ վէրսէ վէ Ձէմաս՝Թ
32 օնուն խըղմէթի օլա։ Վէ Ղէվի-
լիէլերին պէյլէր պէյիսի՝ քեա-
հին Ահարունուն օղլու Ելիսաղար
օլա • օ՝ Մագաէանընն պէքչիլի-
նին պէքլէյինլէրին իւղէրինէ
մէմուր օլա։

Մէրարիէն՝ Մոոզիլիէլերին 33
գապվլէսի վէ Մուսիլիէլերին գա-
պվլէսի օլսու • Մէրարինին գա-
պվլէլերի պունլար սըզը։ Վէ 34
Եօգլանանլարը՝ պիր այլըգտան
Եօգարը Ձիւմլէ էրքէքլէր սայը-
լարը իւղուէ՝ ալԹը պին էբի Եիւզ
խսի։ Վէ Մէրարի գապվլէլէ- 35
րինին պապասը էվինին պէյի՝
Աբիքէլ օղլու Սուրիէլ օլա •
պունլար չասըրըն փօրեսաս
սօղուսու օլան Եանընսաս գոնա-
լար։ Վէ Մէրարի օղուլլարընըն 36
պէքլէմէյէ մէմուր օլսուգլարը՝
չասըրըն ԹավԹալարը վէ օնուն
քիլիչլէրի վէ սիրքէքլերի վէ տիւ-
լքէրլերի վէ Ձիւմլէ սալԹլերի վէ
Ձիւմլէ օնուն խըղմէթի, վէ ավ 37
լաունուն չէմիչէվլէսինաէքի սի-
րէքլերի վէ օնլարըն տիւլքէրլերի
վէ գազըգլարը վէ խիլերի օլա։

Վէ չասըրըն Եօնիւնուէ կիւն 38
սօղուսունա սօղուսու Ձէմաս՝Թ
չասըրըրընըն Եօն Թարաֆընսաս
կիւնսօղուսուան Եանա գոնսաձագ
քիմսէէլէր՝ Մովսես իլէ Ահարոն
վէ օնուն օղուլլարը օլա, քի Իս-
րայէլօղուլլարընըն պէքչիլիսի պե-
սէլինէ Մագաէանընն պէքչիլիսի-
նին պէքլէ յէլէր • վէ ծաս Եապա-
չան էՁՆէպի Եօլսիւրիւլէ։ Րասլ- 39
պըն սէօղիս իւղուէ Մովսես իլէ
Ահարունուն Եօգլսուրգլարը Գէ-
ւիլիէլերին Ձիւմլէ Եօգլանանլարը
օնլարըն գապվլէլէրինՁէ՝ պիր
այլըգտան Եօգարը Ձիւմլէ էր-
քէքլէր՝ խիրմի իքի պին խսի։

Վէ Բապպ Մովսեսէ սէսի • 40
Իսրայէլ օղուլլարընըն Ձիւմլէ
իլէ սօղմուշ էրքէյինի՝ պիր այ-
լըգտան Եօգարը Եօգլա, վէ սու-
լարընըն սայըսընը սլ։ Վէ Գէ- 41
վիլիէլերի՝ Իսրայէլ օղուլլարընըն
Ձիւմլէ իլէ սօղմուշլարընըն պէ-
սէլինէ պէնիմ՝ իչուն ալասըն •

Բասպ պէն իմ. վէ Ղեւիվլէրին հայվանլարընը՝ Իսրայէլ օղուլլարընըն հայվանլարընաան օլան ձիւմլէ իլք ծողանլարընն պէտե-
42 լինէ ալսըն : Իմաի Մովսէս՝ Բասպըն ծնա էմր եյլեսխի կիսպի՝ Իսրայէլ օղուլլարընըն ձիւմլէ իլք ծողմուշլարընը հօգլսաը :
43 Վէ ձիւմլէ իլք ծողան էրքէլրէր՝ ասղլարը սաղլսընա կէօրէ պիր ույլդասան հօգարը հօգլանմալարընա կէօրէ՝ խիլմի իլի պին իլի ևիւզ էէթմիշ իւչ խոխ :
44 Վէ Բասպ Մովսէս սէօյլե-
45 յիպ տէսի՝ Իսրայէլ օղուլլարընաա ձիւմի՝ իլք ծողանլարըն պէտելինէ Ղեւիվլէրի՝ վէ ծալարըն հայվանլարընըն պէտելինէ Ղեւիվլէրին հայվանլարընը ալ, վէ Ղեւիվլէր պէնիմ օլալար .
46 Բասպ պէն իմ : Վէ Ղեւիվլէրտէն զիյատէ կէլէն՝ Իսրայէլ օղուլլարընըն իլի ևիւզ էէթմիշ իւչ իլք ծողանլարընը փիտիէլրի
47 իլինն՝ սաեմ պաշընա պէշեր մղռգալ ալսըն . Մագդաէսի մղռգալը իւզրէ ալսըն . պիր
48 մղռգալ խիլմի դրամ մըր . Վէ ծալարտա զիյատէ կէլինլէրինն փիտիէլրինին ադէէսինի՝ Ասհարընա վէ ծնուն օղուլլարընա վէրէէսին :
49 Վէ Մովսէս Ղեւիվլէր իլէ փիտա օլունանլարըն զիյատէ կէլինլէրինաին՝ փիտաընըն ադէէսի-
50 նի ալսը . Նէ ալսը . Իսրայէլ օղուլլարընըն իլք ծողանլարընտան՝ Մագդաէսի մղռգալը իւզրէ՝ պին իւչ ևիւզ ալթմիշ պէշ ղրգալ
51 կիւմիւշ ալսը : Վէ Մովսէս Բասպըն սէօյլինէ կէօրէ՝ փիտա օլունանլարըն ադէէսինի Ասհարընա վէ ծնուն օղուլլարընա վէրմէի, Բասպըն Մովսէսէ էմր եյլեսխի կիսպի :

ՊԱՍՊ Գ

Վէ Բասպ Մովսէսէ վէ Ա- 1
հարընա սէօյլէ յիպ տէսի . Ղե- 2
ւի օղուլլարընըն արասընտան կա-
հաթ օղուլլարընըն՝ գասիլէլէ-
րինէ վէ պասպալար ևիվէրինէ՝
եէքիւնիւնիւ ալ : Օթուղ կա- 3
ջընտան հօգարը էլի եաշընտա-
տէք՝ ձէմաաթ չադրընտա խրղ-
մէթ էէթմէյէ պէօլիւյէ ձիւմլէ
կիրինլէրի եօքլայըն : Ձէմաա- 4
թ չադրընտա կահաթ օղուլ-
լարընըն խրղմէթի՝ ա՛լիղէր ա՛-
ղիղի չէյլէր օլա : Վէ օբառա 5
կէօյէձէէ զէմանտա՝ Ասհարոն վէ
օղուլլարը կէլսա՝ հօրթիւնիւն
վէրտէէսինի Մոսիւէլէր , վէ օ-
նուն իլէ չէհաատէթ ասնասուլա-
նու հօրթիէլէր : Վէ թէհաշ սէ- 6
րսիլէրի հօրթիւսիւնիւ ծնուն իւ-
զէրինէ գօյալար , վէ ծնուն իւ-
զէրինէ պաշտան պուշա պիր լա-
ձիվէրտի էաղատ էայալար , ան-
ատն սըրըգլարընը Թադալար :
Վէ հուդուր ասիքասրընըն իւզէ- 7
րինէ պիր լաձիվէրտի էաղատ
էայալար , վէ իւզէրինէ Թէփ-
սիէլի վէ գասէհլէրի վէ քէա-
սէլէրի վէ չէրպէթի սունուլա-
ձաք Թասլարը գօյալար , վէ սա-
յիմ էքմէքլէր ծնուն իւզէրինտէ
օլա : Վէ ծալարըն իւզէրինէ իւ- 8
քի գաթլու գըրմըզը պիր էա-
վաղ էայալար , վէ ծնու Թէհաշ
սէրսիլէրի հօրթիւսիւ իլէ հօր-
թէէլէր . անատն սըրըգլարընը
Թադալար : Վէ պիր լաձիվէր- 9
սի էաղատ պուշա՝ ըշալըն շամ-
ադանընը վէ ծնուն գանադիլէրինի
հէմ ծնուն ֆիթիլ մնգադալարը-
նը վէ մաշալարընը վէ ծնուն խրղ-
մէթինի խամի՝ մալ օլունան ձիւմ-
լէ էանդ գադալարընը հօրթիէլէր :
Վէ ծնու՝ ձիւմլէ գադալարը իլէ 10
Թէհաշ սէրսիլէրի հօրթիւսիւնէ
սարաշար . անատն սըրըգլարը Թա-

11 գոլար : Վէ ալթուն մէզմանէրն
իւզէրինէ սիր լամիվէրան հա-
վաղ եայալար , վէ օնու թէհնա-
մէրիէրի հօրթիւսիւ իչէ հօր-
թէվէր · ամանէն սրրըգլարրընը
12 թագալար : Վէ Մոգաֆէհան
խըզմէթէ խմէիմաչ օլուանան
խըզմէթինի հիւգմէ գոտալրընը
ալըպ՝ սիր լամիվէրան հավաղա
սարալար , վէ օնլարը թէհնա-
մէրիէրի հօրթիւսիւ իչէ հօր-
թէվէր · ամանէն սրրըգլարրընը թա-
13 գալար : Վէ մէզղահանն քիւլ
էրի էզգարրընդ՝ օնուն իւզէրինէ
սիր էրղավանի հավաղ եայալար :
14 Վէ օնուն իւզէրինէ խըզմէթէ
խմէիմաչ օլուանան օնուն ձիւմլէ
գոտալարընը ը Նահ մուշտարը չա-
թաղարը՝ վէ քիւրէքչիլէրի վէ ի-
ճէնէչիլէր մէզղահանն ձիւմլէ գոտ-
լարրընը օնուն իւսմիհինէ գոյա-
լար · վէ իւզէրինէ թէհնա մէ-
լիէրի հօրթիւսիւ եայալար ,
ամանէն սրրըգլարրընը թագալար :
15 Վէ Ահարան իչէ օնուն օղուլա-
րը՝ Մոգաֆէհանին վէ ձիւմլէ
Մոգաֆէհան գոտալարընին էմրի
մէհնի օլուսու կէօչէհլէք զէման
առ թէկմիլ եափէլար · վէ անուն
ամանկրա Կահաթ օղուլարը ճու-
գոտալարընդան կէլէլէր · ամմա
ա՛ղիզ չէյլերէ ասգանմայալար ,
Թա քի հօրմէ յէլէր · Կահաթ
օղուլարրընն ձիւմլէ չաղը
րընուա եիւքլերի պուռնալար օլա :
16 Վէ քհանին Ահարոնուն օղ-
լու Եղիազար՝ ըղըդ եաղընդն վէ
խոշ գոգուրլու պուխուրուն վէ
տայիմ եքմէք փիշքեշինին վէ
մէհ եաղընդն իւզէրինէ մէմուր
օլա · հէմ ձիւմլէ չաղըրրըն՝ վէ
կէրէք Մոգաֆէհատ կէրէք ա-
լէմլէրինաե ձիւմլէ օլանլարրըն
իւզէրինէ մէմուր օլա :
17 Վէ Բաթալ Մովսէհ վէ Ահա-
18 րոնա սէյլէյէնլէ ասահ · Ա՛ե ի-
լէրը արաբնուան՝ Կահաթ ըլար
գոտալիէլէրինին սրպէթընը հէլաք
էմէ՝ էյսինէ · Լսբին ծնլարա- 19
պուռնու եափսինիլ , քի ա՛զիզէր
ա՛զնդի չէյլերէ եապլաշըգլա-
րընուա՝ գաղ գոտալար , վէ հօր-
մէյէվէր · Ահարան վէ օնուն օ-
ղուլարը կէլիա՝ օնլարրըն հէր
պիրինի խըզմէթի իւզէրինէ վէ
եիւբիւնէ Թա՛յին եափէլար : Վէ 20
ծնլար՝ կէօզե իլիչէձէք գոտար
ա՛զնդ չէյլերէ պագմադա կիր-
մէյէվէր , քի հօրմէյէվէր :
Վէ Բաթալ Մովսէհ սէյլէ- 21
յիա պէտի · Գէրտան օղուլարը 22
նրն տաիի՝ պատալարը հվէրին-
ձէ՝ գոգուրլէրինձէ եէբիւնէնիա-
լ : Օմուզ եաչընտան հօգարը 23
Թա եէլի եաչընտաէք՝ ձէմտա՛թ
չաղըրընուա խըզմէթ էմմէյէ
պէօղլեյէ ձիւմլէ կիրէնլէրի հօգ-
լույարն : Գէրտանլուլար գոգի- 24
լէլէրինին՝ կէրէք խըզմէթ էմ-
մէք կէրէք եիւբլինմէք իչիւն
խըզմէթլէրի պուռ օլա · Եա՛նի 25
չաղըրրըն գէղտաէլէրինի վէ ձէ-
մտա՛թ չաղըրրընը՝ օնուն հօր-
մէյէնիւ՝ վէ իւսմիհինաէն օ-
ղուն իւզէրինաէի Թէհնա հօր-
մէյէնիւ՝ հէմ ձէմտա՛թ չա-
ղըրը գովուսուռնուն գոգու-
փէրագինին գալըրմալար · Հէմ 26
ավլուռնուն փէրագէլէրինին վէ չա-
ղըրրըն եանընտա վէ մէղահըն
եանընտա չէփէլէվէ օշան ավ-
լույա կիրմէձէք գոգուռնուն փէր-
ագինի վէ օնլարրըն խիլէրինին վէ
օնլարրըն խըզմէթինին ձիւմլէ ա-
լէմլէրինի գոգըրմալար · հէմ օն-
լարրըն ձիւմլէ իչղինէձէ չինէ տա-
լի խըզմէթ եափէլար : Գէրտան 27
լուլար օղուլարրընդն ձիւմլէ խըզ-
մէթի՝ հէմ եիւբլերի իչիւն վէ
ձիւմլէ խըզմէթլէրի իչիւն Ահա-
րոնուն վէ օղուլարրընդն էմրի ի-
լէ օլա · հէմ օնլարրըն ձիւմլէ մէ-
մուր օլաձագ եիւբլէրինի՝ օնլա-
րա Թա՛յին եափսինիլ : Գէրտան 28

լուսարբն օրուսլարը գասիլէլէրի. նին՝ Ձէմաա՛թ չաարբրնտա խըղ մէթի պու օլա . վէ ընլարըն մէ մուբխէթի՝ քեահին Ահարոնուն օղլու Իթամարըն էլի ալընտա օլա :

29 Մերարի օղուլլարընը գոխէ գասիլէլէրինէ պապալարը էվէ
30 րինէ էօգլայասըն : Ընլարը՝ օ. թուզ հաշընատան էօգարը թա էլի հաշընատէք Ձէմաա՛թ չա. արբրնըն խըղմէթինի էթմէյէ պէօլնայէ Ձիւմլէ կիրէնլէրի էօգ.
31 լայասըն : Վէ Ձէմաա՛թ չաար. բրնտա ընլարըն Ձիւմլէ խըղմէթ. լէրինէ՝ մէմուր օլաճագլարը նիւքլէր պունլար սըբը . Չաար. բրն թախթալարը վէ քիւրքլէրի վէ սիրքլէրի վէ սիպլիքլէրի ,
32 վէ ավլուտուն էթրապընտաքի սիրքլէրի վէ ընլարըն սիպլիք. լէրի վէ գաղըգլարը վէ խիլէրի՝ ընլարըն հէլի ալէթլէրի իչինէ վէ ընլարըն հէլի խըղմէթի իչինէ . հէմ մէմուր օլաճագլարը նիւք. լէրինին գասլարընը տաղարը խ.
33 լէ Թա՛յին հէտսինիղ : Մերարի օղուլլարը գասիլէլէրինին՝ քեա. հին Ահարոնուն օղլու Իթամա. րըն էլի ալընտա՝ Ձէմաա՛թ չա. արբրնտա Ձիւմլէ խըղմէթլէրինէ կէօրէ խըղմէթի պու օլա :
34 Իմոի Մովսէս իլէ Ահարոն վէ Ձէմաա՛թըն պէյլէրի՝ կա. հաթլըլար օղուլլարընը գասիլէ լէրինէ վէ պապալարը էվլէրին
35 Ձէ էօգլատըլար . օթուզ հաշըն. տան էօգարը Թա էլի հաշընա. տէք՝ Ձէմաա՛թ չաարբրնտա խըղ. մէթ էթմէյէ պէօլնայէ Ձիւմլէ
36 կիրէնլէր , եա՛նի էօգլանանլարը գասիլէլէրինէ՝ իլի պին եէտի
37 նիւղ էլի խոի : Մովսէսին էէ. տի իլէ Բատպըն էմրինէ կէօրէ՝ Մովսէս իլէ Ահարոնուն էօգլա. տըգլարը կահաթլըլար գասիլէ. լէրինին Ձէմաա՛թ չաարբրնտա Ձիւմլէ խըղմէթ հաէնլէրին էօգ. լանանլարը՝ պունլար սըբ :

38 Վէ Գէրսոն օղուլլարընին գա. պիլէլէրինէ վէ պապալարը էվ. լէրինէ էօգլանանլարը՝ օթուզ
39 հաշընատան էօգարը Թա էլի հա. շընատէք Ձէմաա՛թ չաարբրնտա խըղմէթ էթմէյէ պէօ. լնայէ կիրէնլէր , եա՛նի ընլարըն
40 էօգլանանլարը՝ գասիլէլէրինէ պապալարը էվլէրինէ՝ իլի պին ալթը նիւղ օթուզ խոի : Բապ.
41 պըն էմրինէ կէօրէ Մովսէս իլէ Ահարոնուն էօգլատըգլարը Գէր. սոն օղուլլարը գասիլէլէրինին Ձէմաա՛թ չաարբրնտա Ձիւմլէ խըղմէթ հաէնլէրին էօգլանան. լարը՝ պունլար սըբ :

42 Վէ Մերարի օղուլլարը գասի. լէլէրինին՝ գասիլէլէրինէ պա. պալարը էվլէրինէ էօգլանան. լարը՝ օթուզ հաշընատան էօգա.
43 րը էլի հաշընատէք Ձէմաա՛թ չաարբրնտա խըղմէթ էթմէյէ պէօլնայէ կիրէնլէր , եա՛.
44 նի ընլարըն էօգլանանլարը՝ գա. պիլէլէրինէ՝ իւչ պին իլի նիւղ խոի : Մովսէսին էէտի իլէ Բապ.
45 պըն էմրինէ կէօրէ՝ Մովսէս իլէ Ահարոնուն էօղլատըգլարը Մե. րարի օղուլլարը գասիլէլէրինին էօգլանանլարը՝ պունլար սըբ :

46 Մովսէս իլէ Ահարոն վէ Իս. րայէլին պէյ լէրի՝ Ղեւիլէլէրէէն գասիլէլէրինէ վէ պապալարը էվլէրինէ էօգլատըգլարը Ձիւմ.
47 լէ էօգլանանլար՝ օթուզ հաշըն. տան էօգարը Թա էլի հաշընա. տէք Ձէմաա՛թ չաարբրնտա Ձիւմ. լէ խըղմէթ էթմէյէ վէ նիւք խըղմէթինին կէօրմէյէ վարան. լար՝ եա՛նի ընլարըն էօգլանան. 48 լարը՝ սէքիզ պին պէշ նիւղ սէքսէն խոի : Ընլար Բապըն 49 էմրինէ կէօրէ Մովսէսին էէտի իլէ՝ հեր քէս քէնտի խըղմէթի իւզրէ վէ քէնտի նիւքիւ իւզրէ

հօգլանաը · վէ Բապպ Մովսէսէ էմը էթախի կիսպի հօգլանաըը ։

ՊԱՊ Ե

1 Վ Է Բապպ Մովսէսէ սէօյլէյիսպ՝ սէտի · Խըսայէլ օղուլլըրընա էմը էյլէ քի՝ հէր ձիւսամըլը վէ հէր սէյէլանըլը հէմ հօլիւ իլէ հէր նախաքէնմի-
3 շի օրտուսան սիւրէլէր ։ Էլքէքտէն տիշկի վարընձայատէք սիւրէխնիղ, ծնլարը օրտուսան տիշարը սիւրէսնիղ · Թա քի օվ ա-րանընղտա սաքին օլտուղտամ օրտուսըլարընը նախաք էթմէյէլէր ։
4 Իմմի Խըսայէլ օղուլլարը պէօյլէ էյլէյիսպ՝ ծնլարը օրտուսան տիշարը սիւրտուլէր · Բապպ Մովսէսէ նիձէ սէտի իսէ , Խըսայէլ օղուլլարը պէօյլէ էյլէսիլէր ։
5 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ-
6 յիսպ սէտի · Խըսայէլ օղուլլարընա սէօյլէ քի՝ Պիր էրքէք եա պիր գարը՝ սահմին ձէմի՝ կիւնահլարընտան պիրինի իչէյիսպ՝ Բապպա ա՛սը օլմազ իլէ՝ օվ քիմսէ սուչլուս օլտուր իսէ , օլտամ իչէհէքլէրի կիւնահը իգըրար է-տէլէր , վէ զարարը պիվ Թէմամ կէրի վէրիպ՝ ծնան իւզէրինէ պէչտէ պիր զիյատէ իլալի է-
8 տէլէր , վէ զարար չէքինէ վէրէ-լէր ։ Վէ էյէր օվ սահմին իսը սըմը հօվ իսէ քի՝ զարարը ծնա կէրի վէրէ , զարար Բապպա վէ-րինվպ քահէնինն օլա՝ ծնատն էօ-Թէխուխ քէչխարէմ էթախի քէ-չխարէմ գօչունատն մա՛սա ։
9 Վէ Խըսայէլ օղուլլարընըն քահէնինէ Թագըպպ էթմէքլէրի ձիւմլէ ա՛զիղ չէյլէրինն հէր վէշ-
10 քէչի՝ ծնան օլա ։ Վէ հէր քէ-սինն Թագախս էնփինչ նէհանէ՝ օ-նան օլա · հէր քէս քահէնինէ նէ վէրիր իսէ , ծնան օլա ։

Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ- 11
յիսպ սէտի · Խըսայէլ օղուլլա- 12
րընա սէօյլէ յիսպ՝ ծնլարա տէյէ-սինն · Պիր քիմսէնինն գարըսը ա-զըսպ՝ ծնա խայինլիք հաէր իսէ , վէ պիր քիմսէ ծնան իլէ եա- 13
Թըսպ՝ ձիմա՝ հաէր իսէ , վէ գօ-ձասը կէօրմէմէք իլէ կիշի գա-լըր իսէ · վէ գարը նախաքէնմիշ իքէն իւղէրինէ շահիա հօղ իսէ , հէմ գարը ԹուէԹուշմազ իսէ , վէ օվ քիմսէնինն իւղէրինէ 14
գըզգանճըզգ րուհու կէլիպ՝ գա-րըսընը նախաք իքէն գըզգանըը իսէ , եախօտ ծնան իւղէրինէ գըզգանճըզգ րուհու կէլիպ՝ գա-րըսընը նախաք տէյիլ իքէն գըզ-գանըը իսէ , օլտամ օվ քիմսէ 15
գարըսընը քհահինէ կէԹիրէ · վէ ծնան իչինն փէշքէշինն՝ ար-փա ուհնունատն պիր հ՛փա ի՛ւշ-րիւ կէԹիրէ · իւղէրինէ հօղ տէօքմէյ՝ նէ տէ իւղէրինէ քիտ-լիք գօյա · զիրա պու՝ գըզ-գանճըզգ փէշքէշի տիր · զիքր փէշքէշի տիր քի՝ կիւնահը զիք-րէ կէԹիրիր ։ Անահն քհահին 16
գարըսը եապլաշըրըպ՝ Բապպըն հուզուրունատ տուրատա ։ Վէ 17
քհահին պիր չէմճէք գապատա ա՛զիղ սու ալա · անահն քհա-հինն չատըրըն ահօչէմէսինտէ օ-լան Թօզատան ալըպ օվ սուչա գօ-չա ։ Վէ քհահինն գարըսը Բապ- 18
պըն հուզուրունատ տուրատու-րուպ՝ գարընընն պապընը աչա , վէ զիքր փէշքէշինի հա՛նի գըզ-գանճըզգ փէշքէշինի ծնան էլինէ վէրէ · վէ լա՛նէԹինն ածը սուչու՝ քհահինն էլինտէ օլա ։ Վէ 19
քհահին ծնա նէմինն վէրէ , վէ գարըչա տէյէ · Էյէր սէնինն իւ-չէ պիր քիմսէ հաՁիմատը իսէ , վէ էյէր գօճանա խայինն օլտպ՝ նախաքէնմէմինն իսէ , լա՛նէԹինն պու ածը սուչու ատնա պիր զա-

20 բար էթմէնին : Լաքին էյէր գո-
ճանա խային օլուա՝ նախաքլէն-
մէն խէ , վէ գոճանանան ղայրի
պիր քիմսէնէ սէնին իլէ համա-
21 ռը խէ , (օլառէմ քահէնին գա-
ըդյա՝ պէտուռա՝ եէմինի իլէ էէ-
մին վէրիա՝ քահէնին գարըդա տէ-
յէ քի՝) Բապպ սէնին պուռուռ-
նու չիբրիաէլ գարնըդը չիմիր-
մէք իլէ՝ Բապպ սէնի գաւմէնդին
արասընտա պէտուռա՝լը վէ լա՝-
22 նէթլի էտէ : Վէ լանէթլին պու-
սույու սէնին պաղըրտագլարընտա
վարա , քի գարնըդը չիմիրմ , վէ
պուռուռնու չիբրիաէլ : Վէ գա
23 րը՝ Ամին ամին սէյէ : Անահն
քահէնին պուռ պէտուռա՝լարը
պիր քիթապա համդա , վէ օլ ա-
24 ճը ռու իլէ ուօղա : Վէ լանէ-
թլին ճը ռու իլէ ուօղա : Վէ լանէ-
թլին սույունու գարըդյա ի-
չիրէ , վէ լանէթլին սույու օնան
աէրունլինէ ճընդըդ իչիան վա-
25 րա : Անահն քահէնին գարընդըն
էլինահն դըդդանճըդ փէչքէչի-
նէ ալըա՝ փէչքէչին Բապպըն հու-
զուրունտա սոդույա , վէ օնու
26 մէզպահա համլաշարընա : Վէ
քահէնին փէչքէչտէն համխնա-
րընը ավուճայրա՝ մէզպահա
նագա . անահն ամկրա սույու
27 գարդյա իչիրէ : Վէ սույու օնա
իչիրինճէ , օլա քի էյէր օ նա
փաքլէնմիշ խէ , վէ գոճանընա
խդյահէթ էթմիշ խէ , լանէ-
թլին սույու ճընդըդ իչիան ան-
րունլինէ վարարդէյին , գար-
նը չիչէ , վէ պուռուռ չիբրիչէ ,
վէ գարը քէնահ գաւմընդըն ա-
28 րտասընտա պէտուռա՝լը օլա : Վէ
էյէր գարը նախաքլէնմիշ օլմա-
յընդ՝ փաք խէ , զարար չէգմէ-
29 յէ , վէ էվլատ կէթիրէ : Գոճա-
սընա խդյահէթ էտիպ՝ նախաք-
լէնէն գարը հադդընտա՝ դըդ-
դանճըդըն չէբրա՝թին պու ռուռ :
30 Եափատ պիր քիմսէնէ դըդդանճ-
ըդ ըռուհու վարմ՝ օլուպ՝ գարը-
սընը դըդդանարդատա , գարդյը
Բապպըն հուզուրունտա ռուբ-
ռուբուպ՝ քեահէնին ծնա ճիմէմ-
պու չէբրա՝թի իճրա էտէր խէ ,
31 օր գիման օր քիմսէ գապահաթ-
ատան փաք օլա , վէ օր գարը քէն-
մի գապահաթընը չէգէ :

ԳԼՈՒԽ Զ.

1 Ա Յ Բապպ Մովսէսի ասդյէ-
2 լինդ ատէ . Խօսայէլ օղուլնա-
ըդնա ասդյէլյէ ծնըարա տէ՝ քի՝
Պիր էգըճէգ էտա պիր գարը քէն-
մինի Բապպա այըդմադ իչիւն
նէզը էտէհնին ատաղընը ատամա-
3 ղա գարար դըդար խէ , չարապ-
տան վէ սէրխոշտանընը նէմնէ-
սէն սագընա . չարապ սիդճէմի
վէ սէրխոշ էտմէյի նէմնէ սիդճէ-
մի իչմէյէ , վէ պիր կէօնա իս-
պիաթ չէրմէյէճի իչմէյէ , վէ ծա-
ղ էտ գարու իւզիաթ նէմէյէ :
4 Ատաղընըն ճիամէ կիւնէրինտէ
իւզիաթ ատմասընտան հասըլ օ-
լան հիչ պիր նէմնէ չէգիրտէճը
5 էրտահն ծա գապուտատաճ՝ էէ-
մէյէ : Ատաղընըն ճամէ կիւնէ-
ճամէ կիւնէրինտէ՝ պաշընտան
ուսթուրա կէչմէյէ , ծա Բապպ
իչիւն այըդտըդը կիւնդըզ ծէ-
մամ օլունճէյէտէք՝ ա՝զիզ օլա-
պաշընըն գիւչի ատէյընը պէօյիւ-
մէյէ սադը վէրմէ : Բապպ իչիւն
այըդտըդը ճիամէ կիւնէրինտէ՝
պիր էօլմիշ քիմսէյէ նապդըչ-
մայա : Պատագաս իչիւն էտ ատա-
սը իչիւն՝ գարընտաշը իչիւն էտ
գըդդարընտաշը իչիւն ծնդարընը
էօլմընչէյէրինէ՝ ծնդար իչիւն նա-
փաքլէնմէյէ : զ՛ըտա Ալլահընըն
ատաղը ծիուն պաշընտա տըդը :
8 Օ՝ ատաղընըն ճիամէ կիւնէրինէ
9 տէ Բապպա ա՝զիզ պիր : Վէ պիր
վէճհ իչէ էտնընտա զաճիչէթէն
պիր քիմսէ էօլմէսա՝ ատաղընըն
պաշը նախաքլէնիր խէ , փաք-

լենաքսինին կիւնիւնատե պաշքնը
Թրաշ էաե ։ ծնու՝ նէաքնձի կիւն-
10 ատ Թրաշ էաե ։ Վէ սէքիլնեձի
կիւնատե Ձէմատ՝Թ չաղբըըն
գախուսաունատա՝ քնահչինե նքի
գուժրու էա նքի կիւցէրձին էալ
11 բուսու կէԹիրե ։ Վէ քնահչին
պիրինի կիւնահ գուբպանը՝ վէ
օ պիրինի պիւԹիւն էանմա էյ-
լէյէ , վէ ծնա՝ էօլիւ իչիւն էԹ-
ախչի կիւնահատան էօԹիւրիւ քէ-
ֆարէԹ էաե ։ վէ օշ կիւնատե՝ օ-
նուն պաշքնը Թագոլու էյլէյէ ։
12 Վէ ատաղընըն կիւնէրինի Բապ-
պա պչըրըպ՝ սուչ գուբպանը ի-
չիւն պիր ևրկըդ պիր գուժու կէ-
Թիրե ։ վէ իչերքի կիւնէչր սա-
յըմպայալար , զիրա ատաղը նա-
փաքչէնոն ։
13 Իմմի նէզը էաէնին չևբիա՛Թի
պաւ սուբ ։ Ատաղընըն կիւնէչրի
Թէզմամչանատրը կիւնատե՝ Ձէմա-
ա՛Թ չաղբըընըն գախուսաունա
14 կէԹիրեչ ։ Վէ գուբպանը իչիւն
Բապպա՝ պիր ևրկըդ ա՛յըպտըդ
պիր ևրքէք գուժու պիւԹիւն
էանմա իչիւն՝ վէ պիր ևրկըդ
ա՛յըպտըդ պիր պիչի գուժու կիւ-
նահ գուբպանը իչիւն՝ վէ պիր
ա՛յըպտըդ գօչ սէքամէԹ գուբ-
15 պանը իչիւն սունա ։ Վէ պիր սէ-
լէատ՝ սիմիա ունունատան էաղ ի-
լէ էօղրուրմուշ խամուբռուզ փի-
սէչէբ վէ էաղ իչէ էազանմըշ
խամուբռուզ էուֆքպաբար՝ վէ օն
լարըն էքմէք փիչքնչէնին Չէմ օն-
լարըն չէրպէԹ փիչքնչէնին ևնի-
16 ըէ ։ Վէ քնահչին ծնարը՝ Բապ-
պան Հուզաւբռունա էագըշարբա ,
վէ ծնուն կիւնահ գուբպանընը
վէ պիւԹիւն էանմունընը էյլէ-
17 յէ ։ Վէ գօչու՝ խամուբռուզա-
րըն սէչէսի իչէ Բապպա սէլա-
մէԹ գուբպանը էյլէյէ · Չէմ
քնահչին ծնուն էքմէք փիչքնչէնին
վէ չէրպէԹ փիչքնչէնին էյլէյէ ։
18 Անուն ատաղը՝ Ձէմատ՝Թ չա-
17

ղրընըն գախուսաունատա քէնոն
ատաղընըն պաշքնը Թրաշ էաե ·
վէ ատաղընըն պաշքնըն ատշքնը
ալըպ՝ սէլամէԹ գուբպանընըն
ալԹընատա օլան ալԹէշ լուգէրինէ
գօյա ։ Վէ քնահչին գօչատան փիչ- 19
միշ գօլու վէ սէլէատն պիր խա-
մուբռուզ փիսե Չէմ պիր խա-
մուբռուզ էուֆքպա ալըպ՝ ատաղ-
ընըն ավուձ՝ալրընատ գօյա , ա-
ատաղընըն սաւբնը Թրաշ էԹախք-
ատն ատնկրա ։ Վէ քնահչին ծն- 20
լարը Բապպան էօնկիւնատե ատլա-
մա գուբպանը ատլայա · պուն-
լար՝ ատլամա ատօչու վէ գաշ-
ադրմա պուատա իչէ քնահչին ի-
չիւն ա՛զիզ պիր · վէ ատառէն
ատնկրա ատաղը՝ չարպատ իչէ ։
Նէզըն իչիւն Բապպա գուբպա- 21
նընը ատայան ատաղընըն չէրի-
ա՛Թի պաւ սուբ , ծնուն էլինատէն
կէչէնատէն մա՛ատ · օ՝ ատատաղը
ատաղընատ կէօրէ Չէմատն ատա-
ադրընըն չէրիա՛Թի իւզաբ՝ էօյէ
էյլէյէ ։
Վէ Բապպ Մոսկեսէ սէօյլե- 22
յիսէ տէտի · Ատաղընատ վէ օղուբ 23
լարընատ սէօյլէյիսէ տե քի՝ Խա-
ըսայէլ օղուբլարընատ խայր ատա՝
օգուբ լքէն , ծնըչրատ պէօյլէ տե-
յէսինինէ · Բապպ ատնկի միպա- 24
ըէքըէյէ , վէ սէնկի ատգլայա ։
Բապպ էիւզլինինէ սաննա իչղագ 25
էյլէյէ , վէ սաննա մէրճամէԹ
գըլա ։ Բապպ էիւզլինինէ սաննա 26
ատօղրու գալատրատ , վէ սաննա սէ-
լամէԹ վէրե ։ Իմմի Խաթայէլ օ- 27
ղուլարը իւզէրինէ խամիմի գօյա-
լար , վէ պէն ծնըչրը միւպարէք-
լէյիմ ։

ՊԱՏՊ Ի

1 Վ է վագի՝ օլատ քի՝ Ա՛ովէ
սէտ չատըրը գուդմատը պիԹիր-
ատնի՝ վէ ծնուե մէհ էատիպ Թագ-
սես էԹախնի՝ վէ ծնուն Ձիւմէն

գապալբընը վէ մէղպահը հէմ օ
նուն ձիւմլէ գապալբընը մէսհ
էախպ օնլարը Թագոխ կԹոխի
2 կիւնահ, օլտէմ Խրայէլին պէյ
լէրի՝ պապալարը կվկբինին պաշ
լարը՝ հօգևանանալարըն իւզէրինէ
նաղկը օլան սրպԹլարըն պէյլե-
3 րի հէսխէկէր կէԹիրսիկէր : Վէ
հէսխէկէրինի՝ ալԹը հօրԹիւզ
միշ ա՛բապա վէ օն էքի հօքիւզ՝
հէր իքի պէյ իչինն պիր ա՛բապա
վէ հէր պիրի իչինն պիրեր հօ-
քիւզ՝ Բապարն հուզուրունա
կէԹիրսիկէր · վէ օնլարը չաար-
բըն հօնկինէ հագլաշարբըլար :
4 Վէ Բապպ Մովսէսի սեյրէյիպ
5 տէսի · Օնլարաան ալ ասա՝ Ձհ-
մաա՛Թ չաարբըրնըն խրզմկԹին-
տէ գուլանմադ իչինն օլարը ·
վէ օնլարը Ղէհիլիէրէ՝ հէր պի-
բինէն խրզմկԹի խղԹիզաբնա
6 կհօրէ վերհսին : Վէ Մովսէս
ա՛բապալարը վէ հօքիւզլէրի ա-
լարպ՝ օնլարը Ղէհիլիէրէ վերսի :
7 Էքի ա՛բապայը վէ տէօրԹ հօքիւ-
զլէ՝ Ղէբաան օղուլլարընա վեր-
սի , օնլարըն խրզմկԹի խղԹի-
8 զաընա կհօրէ : Վէ տէօրԹ ա՛-
բապայը վէ սեքիզ հօքիւզլէ Ա-
բարլի օղուլլարընա վերսի , քէա-
հին Ահարունն օղլու Էլէաազա-
րըն էլի իչէ՝ օնլարըն խրզմկԹի
9 խղԹիզաընա կհօրէ : Ամմա կա-
հաԹ օղուլլարընա վէրմէսէ · վե-
բա օնլարըն իւզէրինտէ Մոգ-
տէսէնին խրզմկԹի օլմադ իչէ ,
ուտուզ իչէ գապալբըլըմադ կէ-
բհք խսի :
10 Իսմի մէղպահըն մէսհ օլուն-
տուղու կիւնտէ՝ օնուն ԹէսկԷր-
բուքի իչինն պէյլէր հէսխէ կէ-
ԹիրսիկԷր · վէ պէյլէր՝ հէսխէ-
լէրինէ մէղպահըն էօնկինտէ
11 սունտուղար · Վէ Բապպ Մով-
սէսէ տէսի · Պէյլէր մէղպահըն
ԹէսկԷրբուքի իչինն հէսխէկէրին-
նի՝ կիւնտէ պիրեր պէյ սունտղար :

Իսմի իչէ կիւնտէ հէսխէկէ- 12
նի սունտի՝ Յուդա սրպԹլընտան
Ամինադաբ օղլու Նահսոն խսի :
Վէ օնուն հէսխէսի՝ Մոգտէսէ 13
մընգպալը իւզրէ կիւղ օձուղ մըն-
գալ պիր կիւմիշ ԹԷփսի՝ կէԹմիշ մըն-
գալ պիր կիւմիշ լէյէն՝ իքիսի
տէ էքմէք վիշքէշլի իչինն եաղ
իլէ հօղուրմուշ սիմիա ունուն-
տան տօղու խսի , պուխաբ 14
իլէ տօղու՝ օն տղոգալ պիր ալԹուն
գասէհ , պիւԹիւն եամմա իչինն 15
պի՛ր կէնճ պուղա՝ պի՛ր գօչ՝ վէ
պիր էրկէգ պի՛ր գուղու , կիւ- 16
նահ գուրպանը իչինն՝ քէչիկէր-
տէն պի՛ր էրկէճ , վէ սէլամԹի 17
գուրպանը իչինն իքի հօքիւզ՝
պէշ գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ վէ պէշ պի-
րեր էրկէգ գուղու խսի · Ամի-
նադաբ օղլու Նահսոնուն հէսխէ-
կինի պուղ խսի :
Էբինէզի կիւնտէ խսաբըրընն 18
պէյլի Սովգար օղլու ՆաԹանա-
կէլ սունտու : Սունտուղուզ հէ- 19
սխէ՝ Մոգտէսէ մընգպալը իւզ
բէ կիւղ օձուղ մընգպալ պիր
կիւմիշ ԹԷփսի՝ կէԹմիշ մըն-
գալ պիր կիւմիշ լէյէն՝ իքիսի
տէ էքմէք վիշքէշլի իչինն եաղ
իլէ հօղուրմուշ սիմիա ունուն-
տան տօղու խսի , պուխաբ իլէ 20
տօղու՝ օն տղոգալ պիր ալԹուն
գասէհ , պիւԹիւն եամմա իչինն 21
պի՛ր կէնճ պուղա՝ պի՛ր գօչ՝ վէ
պիր էրկէգ պի՛ր գուղու , կիւ- 22
նահ գուրպանը իչինն՝ քէչիկէր-
տէն պի՛ր էրկէճ , վէ սէլամԹի 23
գուրպանը իչինն իքի հօքիւզ՝
պէշ գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ վէ պէշ պի-
րեր էրկէգ գուղու խսի · Սով-
գար օղլու ՆաԹանայէլին հէ-
սխէսի պուղ խսի :
Իւչինճի կիւնտէ Զաբուլոն 24
օղուլլարընըն պէյլի Էլիաղ օղ-
լու Եղիաբ սունտու : Օնուն հէ- 25
սխէսի՝ Մոգտէսէ մընգպալը իւզ
բէ կիւղ օձուղ մընգպալ պիր

հիւմիւշ Թէփոն՝ Էէթմիշ մըս-
գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ էքիոն
ան էքմէք փէշքեշի իչուն եաղ
իլէ էօղրուլմուշ սիմիա ունուն-
26 ան՝ ան օլու իսի , պուխուր իլէ
ան օլու՝ ան Տըփալ պիր ալԹուն
27 գաաէհ , պիւԹիւն եանմա իչուն
պի՛ր կէնտ պուղա՝ պի՛ր գօչ Վէ
28 պիր Էըլըտ պի՛ր գուղու , հիս-
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիլէր-
29 աէն պի՛ր էքէտ՝ վէ սէլամԹի
գուրպանը իչուն իլի էօքիւզ՝
պէշ գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ Վէ պէշ պի-
րիր Էըլըտ գուղու իսի . Տէ-
ղիւսէ օղրու Եղիասուրուն հէմ-
իյէի պու իսի :

30 Տէօքսիանձի հիւնահ Ռուբէն
օղրուլարընըն պէյի Սէգիսար օղ-
31 րու Եղիասր ահանգու : Օնուն
հէմխէսի՝ Ատաթէոէ մընգալը
իւզուէ հիւզ օԹուզ մընգալ պիր
հիւմիւշ Թէփոն՝ Էէթմիշ մըս-
գալ պիր հիւմիւշ լէյէն՝ էքիոն
ան էքմէք փէշքեշի իչուն եաղ
իլէ էօղրուլմուշ սիմիա ունուն-
32 ան՝ ան օլու իսի , պուխուր իլէ
ան օլու՝ ան Տըփալ պիր ալԹուն
33 գաաէհ , պիւԹիւն եանմա իչուն
պի՛ր կէնտ պուղա՝ պի՛ր գօչ Վէ
34 պիր Էըլըտ պի՛ր գուղու , հիս-
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիլէր-
35 աէն պի՛ր էքէտ՝ վէ սէլամԹի
գուրպանը իչուն իլի էօքիւզ՝
պէշ գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ Վէ պէշ
պիրիր Էըլըտ գուղու իսի . Սէ-
ղիւսէ օղրու Եղիասուրուն հէմ-
իյէի պու իսի :

36 Պէչինճի հիւնահ Շամաւն օ-
ղրուլարընըն պէյի Սուբիսատա
37 օղրու Սաղամիէլ ահանգու : Օնուն
հէմխէսի՝ Ատաթէոէ մընգալը
իւզուէ հիւզ օԹուզ մընգալ պիր
հիւմիւշ Թէփոն՝ Էէթմիշ մըս-
գալ պիր հիւմիւշ լէյէն՝ էքիոն
ան էքմէք փէշքեշի իչուն եաղ
իլէ էօղրուլմուշ սիմիա ունուն-
38 ան՝ ան օլու իսի , պուխուր իլէ
ան օլու՝ ան Տըփալ պիր ալԹուն
գաաէհ , պիւԹիւն եանմա իչուն 39
պի՛ր կէնտ պուղա՝ պի՛ր գօչ Վէ
պիր Էըլըտ պի՛ր գուղու , հիս- 40
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիլէր-
աէն պի՛ր էքէտ՝ վէ սէլամԹի 41
գուրպանը իչուն իլի էօքիւզ՝
պէշ գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ Վէ պէշ
պիրիր Էըլըտ գուղու իսի . Տէ-
ղիւսէ օղրու Սաղամիէլին հէմ-
իյէի պու իսի :

Ա՛ԼԹընճը հիւնահ Դաւ օ- 42
ղրուլարընըն պէյի ԴաւուԹ օղ-
րու Եղիասամ ահանգու : Օնուն 43
հէմխէսի՝ Ատաթէոէ մընգալը
իւզուէ հիւզ օԹուզ մընգալ պիր
հիւմիւշ Թէփոն՝ Էէթմիշ մըս-
գալ պիր հիւմիւշ լէյէն՝ էքիոն
ան էքմէք փէշքեշի իչուն եաղ
իլէ էօղրուլմուշ սիմիա ունուն-
ան օլու իսի , պուխուր իլէ 44
օլու՝ ան Տըփալ պիր ալԹուն
գաաէհ , պիւԹիւն եանմա իչուն 45
պի՛ր կէնտ պուղա՝ պի՛ր գօչ Վէ
պիր Էըլըտ պի՛ր գուղու , հիս- 46
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիլէր-
աէն պի՛ր էքէտ՝ վէ սէլամԹի 47
գուրպանը իչուն իլի էօքիւզ՝
պէշ գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ Վէ պէշ
պիրիր Էըլըտ գուղու իսի . Դա-
ւուԹ օղրու Եղիասափըն հէմ-
իյէի պու իսի :

Եէհունճի հիւնահ Եփրեմ օ- 48
ղրուլարընըն պէյի Ամիուդ օղ-
րու Եղիսամա ահանգու : Օնուն 49
հէմխէսի՝ Ատաթէոէ մընգալը
իւզուէ հիւզ օԹուզ մընգալ պիր
հիւմիւշ Թէփոն՝ Էէթմիշ մըս-
գալ պիր հիւմիւշ լէյէն՝ էքիոն
ան էքմէք փէշքեշի իչուն եաղ
իլէ էօղրուլմուշ սիմիա ունուն-
ան օլու իսի , պուխուր իլէ 50
օլու՝ ան Տըփալ պիր ալԹուն
գաաէհ , պիւԹիւն եանմա իչուն 51
պի՛ր կէնտ պուղա՝ պի՛ր գօչ Վէ
պիր Էըլըտ պի՛ր գուղու , հիս- 52
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիլէր-

53 առն ալ՛ը էբլեհ՝, վե սէլամէթ
գուրպանը իչուն լքի էօքուշ՝
պէշ գօշ՝ պէշ Թէքի՝ վէ պէշ
պիրկը էբլըզդ գուզու խոն։ Ա-
միսդ օղլու Նղիսամանըն հէսի-
յեսի պու խոն։
54 Սէքիզնէն կիւնահ Մանասի
օղուլլարընըն պէյի Փադասուր
55 օղլու Գամալիէլ սոնդու։ Օ-
նուն հէմխեսի Մադաիսի մըղ-
դալը իւզուի էվօռուդ մըղ-
դալ պիր կիւմիւշ Թէվխի՝ էէ-
միշ մըղդալ պիր կիւմիւշ կէյէն՝
էքիսի սէ էքմէք վիրջիրէյի իչուն
եաղ իլէ էօղուրմուշ սիմիա ու-
56 նուսսան մօղլու խոն, պուխուր
իլէ մօղլու՝ օն Տըփաղ պիր ալԹուն
57 գաասէհ, պիւԹիւն էանումա իչուն
պիր կիւնէ պուղա՝ պիր գօշ՝ վէ
58 պիր էբլըզդ պիր գուզու, կիւ-
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիկէր-
59 առն պիր էբլեհ՝, վե սէլամէթ
գուրպանը իչուն իքի էօքուշ՝
պէշ գօշ՝ պէշ Թէքի՝ վէ պէշ պի-
րկը էբլըզդ գուզու խոն։ Փա-
դասուր օղլու Գամալիէլին հէ-
սիյեսի պու խոն։
60 Տօղուզունճու կիւնահ Բէնի-
ամին օղուլլարընըն պէյի Գէդէ-
61 օնի օղլու Աբիդան սոնդու։ Օ-
նուն հէմխեսի՝ Մադաիսի մըղ-
դալը իւզուի էվօռուդ մըղդալ
պիր կիւմիւշ Թէվխի՝ էէմիշ
մըղդալ պիր կիւմիւշ կէյէն՝ էքի-
սի սէ էքմէք վիրջիրէյի իչուն
եաղ իլէ էօղուրմուշ սիմիա ու-
62 նուսսան մօղլու խոն, պուխուր
իլէ մօղլու՝ օն Տըփաղ պիր ալԹուն
63 գաասէհ, պիւԹիւն էանումա իչուն
պիր կիւնէ պուղա՝ պիր գօշ՝ վէ
64 պիր էբլըզդ պիր գուզու, կիւ-
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիկէր-
65 առն պիր էբլեհ՝, վե սէլամէթ
գուրպանը իչուն իքի էքիւշ՝
պէշ գօշ՝ պէշ Թէքի՝ վէ պէշ պի-
րկը էբլըզդ գուզու խոն։ Գէ-
դէօնի օղլու Աբիդանըն հէ-
սիյեսի պու խոն։
Օնուննու կիւնահ Դան օ- 66
ղուլլարընըն պէյի Ահիաեզէր
օղլու Աքիէզէր սոնդու։ Օնուն 67
հէմխեսի՝ Մադաիսի մըղդալը
իւզուի էվօռուդ մըղդալ պիր
կիւմիւշ Թէվխի՝ էէմիշ մըղ-
դալ պիր կիւմիւշ կէյէն՝ էքիսի
սէ էքմէք վիրջիրէյի իչուն եաղ
իլէ էօղուրմուշ սիմիա ուսսան
մօղլու խոն, պուխուր իլէ 68
մօղլու՝ օն Տըփաղ պիր ալԹուն
գաասէհ, պիւԹիւն էանումա իչուն 69
պիր կիւնէ պուղա՝ պիր գօշ՝ վէ
պիր էբլըզդ պիր գուզու, կիւ- 70
նահ գուրպանը իչուն՝ քէչիկէր-
առն պիր էբլեհ՝, վե սէլամէթ 71
գուրպանը իչուն իքի էօքուշ՝
պէշ գօշ՝ պէշ Թէքի՝ վէ պէշ պի-
րկը էբլըզդ գուզու խոն։ Ահի-
ասաղ օղլու Աքիէզէրին հէսի-
յեսի պու խոն։
Օնաիրինէն կիւնահ Աահը օ- 72
ղուլլարընըն պէյի Էբրան օղլու
Փագիէլ սոնդու։ Օնուն հէսի- 73
յեսի՝ Մադաիսի մըղդալը իւզուի
էվօռուդ մըղդալ պիր կիւմիւշ
Թէվխի՝ էէմիշ մըղդալ պիր
կիւմիւշ կէյէն՝ էքիսի սէ էքմէք
վիրջիրէյի իչուն եաղ իլէ էօ-
ղուրմուշ սիմիա ուսսանա
մօղլու խոն, պուխուր իլէ մօղլու՝ 74
օն Տըփաղ պիր ալԹուն գաասէհ,
պիւԹիւն էանումա իչուն պիր կիւնէ 75
պուղա՝ պիր գօշ՝ վէ պիր էբլըզդ
պիր գուզու, կիւնահ գուրպանը 76
իչուն՝ քէչիկէրառն պիր էբլեհ՝, վե սէլամէթ 77
գուրպանը իչուն իքի էօքուշ՝ պէշ գօշ՝ պէշ
Թէքի՝ վէ պէշ պիրկը էբլըզդ
գուզու խոն։ Եէբրան օղլու Փա-
գիէլին հէսիյեսի պու խոն։
Օն իքինճի կիւնահ Նէֆթա- 78
ղիմ օղուլլարընըն պէյի Ենան
օղլու Աքիրէ սոնդու։ Օնուն 79
հէմխեսի՝ Մադաիսի մըղդալը
իւզուի էվօռուդ մըղդալ պիր

հիւմիւք Թէփսի՝ հէմմիւ մըս-
գալ սիր հիւմիւք լէյէն՝ իքսի
ան էքմէք վէյքէնի իչիւն եալ
իլէ Եողուսմուշսիմա ունուտան
80 ոլու խոլ, ուսխուր իլէ ոլու՝
ծն Տըփալ սիր ալմուն գաոսէ,
81 սիւմիւն եանմա իչիւն սիր
հինձ պուպա՝ սի՛ր գօչ՝ Վէ սիր
82 Էրքէդ սի՛ր գուզու, հիւնահ
գուրպանը իչիւն՝ քէչիվէրան
83 սի՛ր Էրքէձ, վէ սէյատէթ գուր-
պանը իչիւն իքի Տօքիւզ՝ պէշ
գօչ՝ պէշ Թէքէ՝ Վէ պէշ սիրեր
Էրքէդ գուզու խոլ. Կինան օղ-
լու Ադիրէնին հէմխէսի պուս
խոլ:

84 Մ՚էզպահէրն մհա օլտուղու
հիւնահ՝ Խոպայէ պէչէլերինին
Թարաֆընան ծնուն Թէպէր-
բիւք ֆէնէհէ պուս խոլ. Օն իքի
հիւմիւշ Թէփսի՝ ծն իքի հիւմիւշ
լէյէն՝ Վէ ծն իքի ալճուն գա-
85 ոէհէր, հեր սիր հիւմիւշ Թէփ-
սի Եիւզ օձոուզ Տըփալ վէ հեր
սիր լէյէն հէմմիւշ Տըփալ խոլ.
գաոալարըն Ձիւմլէ հիւմիւշիւ Ի-
քի սինն ոէօրէմ Եիւզ Տըփալ Ի-
սի, Մ՚ագահան մլուգայը իւզրէ.
86 Պաբխուր իլէ ոլու ծն իքի ալ-
Թուն գաոսէ՝ հեր գաոսէ Մ՚ագ-
ահան մլուգայը իւզրէ ծնար Տը-
փալ օլարագ՝ Ձիւմլէ ալճուն գալ
ոէհէր Եիւզ խիրմի Տըփալ Ի-
87 սի. Պիւլիւն եանմա իչիւն օր-
ղըրարըն Ձիւմլէսի ծն իքի պուպա
խոլ, Վէ ծն իքի գօչ՝ ծն իքի սի-
րեր Էրքէդ գուզու՝ ծնարըն էք-
մէք վէյքէնի իլէ. Վէ հիւնահ
գուրպանը իչիւն քէչիվէրան ծն
88 իքի Էրքէձ խոլ. Վէ ոէլատէթ
գուրպանլարըն Ձիւմլէ սրղըր-
լարը՝ Էյիրմի ոէօրէթ Էօքիւզ Ի-
սի, Վէ ալճուզը գօչ՝ ալճուզը
Թէքէ՝ Վէ սիրեր Էրքէդ ալճ-
ուզը գուզու. Մէչիտահէն՝ մհա
օլտուղուգաան ածնիգա Թէպէր-
բիւք պուս խոլ:

Վէ Մովսէս Ձհմաա՚թ չաոը- 83
րընա Օնուն իլէ սէօյլէշմէկ
հիւրախիւնտէ, օլտուխ ծնա ոէօյ-
լէյէնին ոէսիւլ՝ չհմաոէթ ս ան-
սուլտունան իւղէրինտէ իքի քէ-
րուվէնին արատընտա օչան քէ-
Ջիարէթտէն իչիւոիր խոլ. Վէ օ
ծնա սէօյէր խոլ:

ՊԱՊ Ը

Վէ Բաոպ Մովսէսէ սէօյլէ- 1
յիւք ոէսի՝ Ասարոնա սէօյ- 2
լէ, վէ ծնա ոէյհէսին. Գանոիվ
էքրի եագպալընտա՝ ոէսի գան-
ոիվէր չամ՚ատընըն էձն Թարա-
ֆընա այալընըդ վէրէյէր: Իմոի 3
Ասարոն սէօյլէ էյլէյիւք՝ ծնուն
գանոիվլէրինին չամ՚ատընըն էձն
Թարաֆընա եագտը, Բաոպոըն
Մովսէսէ էմր էյլէոիի կիոի:
Վէ չամ՚ատընըն եաֆուուտաս պուս 4
խոլ. Չարդ իլէ ալճուզուտան ի-
սի, ատգընա վարընձա՝ չիչէրլէ-
րինէ վարընձա չարդ իլէ խոլ.
Բաոպոըն Մովսէսէ կէօսթէրմէ-
յի հօրունէյէ կէօրէ՝ չամ՚ատընը
հօյլէ եամտը:

Վէ Բաոպ Մովսէսէ սէօյլէ- 5
յիւք ոէսի. Խոպայէ օղուլըա- 6
րընըն արատընտան Վ՚էհովանէրի
ալ, վէ ծնէտը փաքէմ: Վէ ծն- 7
չարը փաքէմէք իչիւն՝ ծնչարա
պէօյլէ էյլէյէսին. Խաչերէրի-
նէ փաքէմի ուսէրինէ սէրփէսին,
վէ պիւլիւն Թէնէքէրի իւղէրինէ
ուսԹուրա կէչիրէչէր, հեմ հօ-
վաոլարընը եայպօյալար, վէ
փաքէնէձէք: Ինուն պիր կինձ 8
պուպա՝ վէ ծնուն էքմէք վէյքէ-
չինի եուալ իլէ եողուսմուշ սի-
միա ունու ալարագ. ան ոէ կիւ-
նահ գուրպանը իչիւն պիր կինձ
պուպա տահա ալ: Վէ Վ՚էհով- 9
էրի Ձհմաա՚թ չաոըրընըն հօ-
նիւնէ եագլաշտըրտըն. վէ խո-
րայէ օղուլըարընըն Ձիւմլէ Ձհ-

10 մաա՛թինը Հէմ՝ հյէյեսին։ Ան-
ան Ղեւիվլիէրի Բապպէն հու-
զուբաննա եադլաշուբրաասըն · վէ
Իսրայէլ օղուլարը՝ հալէրինի Ղե-
ւիվլիէրի՝ իւզէրինէ գոյալար ։
11 վէ Ահարան՝ Իսրայէլ օղուլա-
րընըն Թարաքընաան՝ Ղեւիվլի-
էրի Բապպէն հուզուբաննա սաղ
լամա վէճքէնէն սալըյա , քի ան-
լար Բապպէն իշղէմէթինի իչէ
12 մ՛ըք իչինն օլսուլար ։ Վէ Ղեւիվլի-
էրը հալէրինի պուզալարընն պաշը
իւզէրինէ գոյալար · վէ Ղեւիվլի-
էերանն էմէթուբիւ քէնթարէթ
էմմէք իչինն՝ Բապպա սիրինի
կիւնահ գուբպանը վէ օպիրինի
պիւթիւն եանմա էյլեսին ։
13 Իմի Ղեւիվլիէրի Ահարոնուն
էօնիւնէ՝ վէ ծուն օղուլարընըն
էօնիւնէ տուրտուբասըն · վէ ան-
լարը Բապպա սալամա վէճքէնէն
14 սալյասըն ։ Պէյլէճէ Ղեւիվլի-
էրի Իսրայէլ օղուլարընըն ա
բասընաան այլրասըն , վէ Ղեւիվ
15 լիէրը պէնիմ օլսուլար ։ Վէ պուն
սան սոնգրա Ղեւիվլիէրը Հէմա
՛թ չաալըրընն իշղէմէթինի էմ
մէյէ վարսալար · վէ անլարը փաք
էյէսին , հէմ անլարը սալամա
16 վէճքէնէն սալյասըն ։ Չիրա անլ
լար պանա՝ Իսրայէլ օղուլարը
նըն ապասընաան Թէհմանէն վէ
րիլմիշէր սիր · անլարը՝ հէր ա
նա բահմի աչան եանին Իսրայէլ
օղուլարընըն Հիւմէ իլէ սօղ
մուշլարը պէհէլինէ քէնանմէ սա
17 լըմ ։ Չիրա Իսրայէլ օղուլար
րընաա հէր իլէ սօղսըն՝ կէրէք
սահմահ կէրէք հայվանաա՝ պէ
նիմ սիր · Մըսրը սկսարընաա
հէր իլէ սօղմուշլա վէսթաու
ղըմ կիւնահ՝ անլարը քէնանմէ
18 Թաքսիս էմմիմ · Վէ Ղեւիվլի-
էրի Իսրայէլ օղուլարընաա օ
ղան Հիւմէ իլէ սօղմուշլարըն
19 պէհէլինէ սալըմ ։ Վէ Իսրայէլ
օղուլարընըն ապասընաան Ղե-
վիվլիէրի՝ Ահարոնա վէ ծուն օ
ղուլարընաա ա՛թխէ վէրսիմ , քի
Հէմաա՛թ չաալրընաա Իսրայէլ
օղուլարընըն իշղէմէթինի հաե
լէր , վէ Իսրայէլ օղուլարընաան
էօթիւրիւ քէնթարէթ հաելէր ·
Թա քի Իսրայէլ օղուլարը Մաթ
սահէյէ եադլաշմալարը իլէ՝ Իս
րայէլ օղուլարընա պէլա կէլմի
յէ ։
Իմի Մովսէս իլէ Ահարան վէ 20
Իսրայէլ օղուլարընըն Հիւմէ
Հէմաա՛թ Ղեւիվլիէրի՝ Բապ
պէն Մովսէսէ Ղեւիվլիէրին հագ
գընաա Հիւմէ էմր էմմանիինէ
կէօրէ էյլեսիէր · Իսրայէլ օ
ղուլարը ծնլարա էօյլէ էյլեսի 21
էր ։ Վէ Ղեւիվլիէր վսաքընսի
էր , վէ էսվասլարընը եայգա
սըլար · վէ Ահարան ծնլարը՝
Բապպէն հուզուբաննաա սալա
մա վէճքէնէն սալասը , հէմ Ա
հարան ծնլարը վսաքլեմէք իչինն՝
ծնլարաան էօթիւրիւ քէնթարէթ
էյլեսի ։ Վէ անանն սոնգրա Ղե 22
վիվլիէր՝ Հէմաա՛թ չաալրընաա
քէնանի իշղէմէթէրինի էմմէք իչ
լինն՝ Ահարոնուն էօնիւնէ վէ օ
նուն օղուլարընըն էօնիւնէ վար
սալար · Բապպ Ղեւիվլիէր հագ
գընաա Մովսէսէ նիհէ էմր էմ
սի իսէ , ծնլարա էօյլէ էյլեսի
էր ։
Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ 23
յիսլ սէսի քի՝ Ղեւիվլիէրէ վա
ճիկ օլսուն պուս սուր · Իսիրմի 24
պէշ հաչընաան էօգարը օլսուն
լար՝ Հէմաա՛թ չաալրընըն իշղ
մէթինի էմմէյէ պէօլիյէ կիրէ
էր ։ Վէ էլի եաշընաան սոնգ 25
րա՝ իշղմէթինն պէօլիյիւնուն
էէքիլէէր , վէ արթընգ իշղմէթ
էմմէյէր ։ Ամմա Հէմաա՛թ 26
չաալրընաա՝ գարընտաշլարընաա
նէվսվէթ պէքլէմէքսէ միւսաղ
մէթ հաելէր , անճագ իշղմէթ
էմմէյէր · Ղեւիվլիէրէ՝ մեմա-

բնակեալ ի խառաւառնաա պատն. Ձիւնին հատին ։

ՊԱՊ Թ

1 Ա Ե Մբաբը ախայբնաան ջգ-
մալարնեն կքինձի հբաբնաա իւբ այաա՝ Բաապ Սինա չէօլիւնաե
Մովսեսե սէօյլեյիալ սեսի քի ,
2 Խարայէլ օղուլարը պաակքի օ
նաան Թաչին օլմուշ զիմանընաա
3 էյլեյեբեր ։ Օնու՝ պուս այն օն
սէօբաիւնձիս կիւնիւնաե սա-
շամ իւսթիւ՝ ծնուն Թաչին օլ
մուշ զիմանընաա էյլեյէսինիզ ։
ծնու Ձիւմլե գանուընարը իւզրե՝
վե Ձիւմլե բուաումաթը իւզրե
4 էյլեյէսինիզ ։ Իմաի Մովսես
Խարայէլ օղուլարընա սէօյլեսի
5 քի՝ պաակքի էյլեյեբեր ։ Վե ծն
լար Եվվելքի այն օն սէօբաիւն.
Ձիս կիւնիւնաե սիշամ իւսթիւ՝
Սինա չէօլիւնաե պաակքի էյլե.
սիլեբ ։ Բաապն Մովսեսե Ձիւմ
լե Եմն էյլեսինեե կէօբե՝ Խարա.
յէլ օղուլարը հայլե էյլեսի.
լեր ։
6 Վե վագի՝ օլտու քի պա՛պը
քիմսեեբեր վար իսի , քի սաեմ
հօլիւսիս իլե նամխաքէնիմիշ օ.
ղուա՝ օլ կիւնաե պաակքի էմմե.
յե գասիր սեյիլեբեր իսի ։ Վե օլ
կիւնաե Մովսեսին հօնիւնե վե
Ահարոնաան հօնիւնե հագլաշար.
7 լար ։ Վե պուս սաեմլեր ծնա սե.
սիլեբ քի՝ պիլ սաեմ հօլիւսիս
իլե նամխաք իզ ։ Նի՞չին Բաապն
գուրպանընը Թաչին օլմուշ զե.
մանընաա Խարայէլ օղուլարը.
նըն արաալնաա սաունմագաան կե.
8 րի գալալըմ ։ Վե Մովսես ծնա.
բա սեսի ։ Տուրան , վե Բաապ
սիղնն հագգընըզա նե էմր ե.
9 սէձէյինեն սինկլեյիմ ։ Վե Բաապ
Մովսեսե սէօյլե յիտ սեսի քի՝
Խարայէլ օղուլարընա սէօյլեյիտ
10 սե ։ Հեր քիմ՝ կերեք սիղտեն

կերեք զիւրկյհօինիշտեն հօլիւ
իլե նամխաքէներ իսի , նա իրագ
սեհիերսե օլուր իսի , Բաապա
պաակքի օ տաիսի էյլեյե ։ Օ. 11
նու՝ կքինձի այըն ան սէօբաիւն.
Ձիս կիւնիւնաե սիշամ իւսթիւ
էյլեյեբեր ։ ծնու՝ իսամու բուաղ
կքմկը իլե վե ամը օթլար իլե
նեյեբեր ։ Օնաան սաազհաանկը 12
պրագժայալար , վե ծնուն հյէ
սիր քեմյինի գըրմայալար ։ օ.
նու՝ պաակքին Ձիւմլե գանուն.
լարը իւզրե էյլեյեբեր ։ Ամմա 13
վաք օլան՝ նա սեհիերսե օլմա.
յան սաեմ՝ պաակքի կեթմկքը
սեն կերի գալըր իսի , օլ քիմ.
սե քենսի գամմընաան հեքաք օ.
լունա ։ գիրա Բաապին գուր.
պանընը Թաչին օլմուշ զիմա.
նընաա սունմաալը ։ օլ սաեմ
քենսի կիւնահրընը չեբե ։ Վե 14
հանընըզաա պիր զարիպ սաքին
օլաուգաա՝ Բաապա պաակքի ե.
սէձէք օլուր իսի , ծնու հիման
պաակքին գանուընու իւզրե վե.բու.
սումաթը իւզրե էյլեյե ։ կերեք
զարիպե կերեք եերին եերլեսի.
նե՝ գանուընուընուշ պիր օլաուն ։
Վե չաալը գուրպաալաուրա 15
կիւնաե՝ չեհաաեթ խայրեսինին
իւզերինաեն չաալրը պաալաթ
գաարլաալը , վե ախշամնան սա.
պահաաեք չաալրըն իւզերինաե
սեթեշ կեօսթերիլի կիսի իսի ։
Տայինա պեյլե իսի ։ ծնու կնա. 16
փերզեն պուլաթ՝ վե կեձե ա.
թեշ կեօսթերիլի գաարլար իսի ։
Վե հեր նե զիմնն պաալաթ չա. 17
արըն իւզերինաեն գաշդաարսա
իսի , Խարայէլ օղուլարը ատաեն
ածիկնա կեօչերիլեր իսի ։ վե պաա.
լաթ գարար գըլարըզը մնահալտե՝
Խարայէլ օղուլարը օրատա գօ.
նարլար իսի ։ Խարայէլ օղուլա. 18
րը Բաապն էմրինե կեօբե կեօ.
չերիեր իսի , վե Բաապն էմրի.
նե կեօբե գօնարլար իսի ։ պաա.

լուեք զաղաղը իւղերինաւ ձիւմ
ե գարար գըլաղը կիսկերբաւ՝
19 գծոմուշ գալգըլար իսի : Վե
պուլուեի զաղգըր իւղերինաւ
սիր զոգ կիսն էլչեսախ զիմաս՝
Խորայել օղուլաղը Բապպըն կմ
բինե Թուեթաղլար իսի , վե կեօզ
20 մեզեր իսի : Վե վագի՝ օլուր ի-
սի քի՝ պուլուեի պա՛նն զաղը-
ղըն իւղերինաւ ազ կիսն գալգը
իսի . Բապպըն էմբինե կեօբե
գծնաղլար իսի , հեմ Բապպըն
էմբինե կեօբե կեօզերեր իսի :
21 Վե վագի՝ օլուր իսի քի՝ պու-
լուեի ապ՛ն ախշամնան ապա-
հաուե գալգը իսի . ամմա պու-
լուեի ապաշհան գալգաղը զի-
մաս՝ կեօզերեր իսի . կիսնախ
օղաս կեձե օղուս՝ պուլուեի
գալգաղը զիմանաս կեօզերեր
22 իսի : Պուլուեի զաղգըր իւղե
րինաւ էլչինիզ ապուբապաձա՝
կերեք լքի կիսն կերեք սիր այ
կերեք սիր եղ՝ Խորայել օղու-
լաղը գծնագ եաեղերեր իսի . վե
կեօզմեղեր իսի . ամմա գալգ-
23 աղը կիսի կեօզերեր իսի : Բապ-
պըն էմբինե կեօբե գծնաղլար ի-
սի , վե Բապպըն էմբինե կեօբե
կեօզերեր իսի . Բապպըն՝ Մով
սեսին եեսի լքե էմբինե կեօբե
օղաս Բապպըն էմբինի հըմիզ ե-
սերեր իսի :

ՊԱՊ Ժ

1 Վե Բապպ Մովսեսե սեցյե-
2 յիսի սեսի . Քրենաինե կիսմիշ
սեն լքի պօրու եսի . ծնլաղը
զարգ իչի եսիսաղն , վե սաղա
ձեմաս՝Թը զաղգըմագ իչիսն՝ վե
օղասուլաղը կեօզիսմեք իչիսն օ-
3 լաղաղ : Վե ծնլաղ լքե զաղգգ-
լաղը զեմաս , ձիսմքե ձեմաս՝Թը
սաղա ձեմաս՝Թը զաղգըրընդն գա-
4 վուսաունաս ձեմ՝ օղուղա : Վե
հյեղ պիրի լքե զաղաղաղ իսե ,
սաղա պեչյեք Խորայելն պին
պաղգաղաղ ձեմ՝ օղաղաղ : Վե 5
եիեքսեք սեսաս զաղգըղընդաս ,
կիսն տօղուսաունաս տօղուս գծն-
մուշ օղաս օղասուլաղ կեօզեչեք :
Վե Թեքրաղ եիեքսեք սեսաս լքե 6
զաղգըղընդաս , դըպեչյեխ տօղ-
բուս գծնմուշ օղաս օղասուլաղ կեօ-
չեչեք . կեօզ եմմեչերին իչիսն
եիեքսեք սեսաս զաղգաղ : Վե 7
ձեմաս՝Թը ձեմ՝ եմմանիզեսե՝
զաղգաղընդ , ամմա եիեքսեք սե-
սաս լքե սեչյե : Վե պօրուղաղը՝ 8
Ահարոն օղուղաղը քհանինչեք
զաղաղաղ . վե սիսդ պունդաղ՝
սեվդերինիզեն կպեսի գաունուն
օղաս : Վե սեչաբընդղաս սիզ սը 9
դընԹը վերին սիշմին իւղերինե
ձինկ վաղաղընդղաս՝ պօրու-
ղաղ իչի՝ եիեքսեք սեսաս զաղգը-
բասընդղ . վե Ս ղահընդղ Բապ-
պըն հուզուրսունաս զինդը օղու-
նաձաղսընդղ , վե սիշմինչերին-
նիզեն իսկաս օղաձագսընդղ :
Վե չենդեք կիսնիեինդզան հեմ 10
պայրաժաղընդղաս վե այ պաղգ-
ղաղընդղաս՝ սիսԹիեն եանմա-
ղաղընդղ իչե վե սեչաժԹերին-
նիզեն գուրսանդաղը իչե պօրու-
ղաղը զաղգաղընդղ , քի սիզե Ա-
ղղահընդղընդն հուզուրսունաս զինդը
իչիսն օղաղաղ . Ա ղղահընդղ Բապ-
պըն իմ :
Վե վագի՝ օղուս քի՝ իքինձի 11
էղղաս՝ իքինձի այաս՝ այդն իսկ-
մինձի կիանիանաե՝ չհհասեԹ զա-
ղգաղընդն իւղերինաեն պուլուեի
գալգաղ : Վե Խորայել օղուղա- 12
ղըդ Սինա չհօղիանաեին՝ կեօզերի
իւղրե կեօզսիսեչեք . վե պուլուեի
Փառան չհօղիանաե գաղաղ գըղ-
ղաղ : Իմմի իչե սեչյա՝ Բապպըն 13
Մովսեսին վղասԹաաե իչե օղան
էմբինե կեօզե՝ կեօզսիսեչեք : Վե 14
հօնաե Յուզա օղուղաղըդն օղ-
ղուսաունաե պայրաղը՝ պեօղիեք-
ղերինձե՝ կեօզսիս . վե պեօղիս-

յիւնին իւզերինտե Ամինադաբ
15 օղլու Նաասոն խոխ : Վէ Խոս-
քար օղուլլարընդն սըպԹընդն
պէօլիւյիս իւզերինտե՝ Սալմար
16 օղլու ՆաԹանայէլ խոխ : Վէ
Զաբուլոնն օղուլլարընդն սը-
պԹընդն պէօլիւյիս իւզերինտե՝
17 Փելեդն օղլու Եղլաբ խոխ : Վէ
Յասքար ենախրընդն . վէ Յասքարը
գալըբան Փելեդն օղուլլարը՝
վէ Մերարի օղուլլարը կէօչմիւ-
18 լեր : Անոնդն Ռուբէն օրտուսու-
նունդն պայրաղը՝ պէօլիւքլերինէ՝
կէօչմիւս . վէ պէօլիւյինինդն իւ-
զերինտե Սեպիւոր օղլու Եղի-
19 սուր խոխ : Վէ Շմուէն օղուլ-
լարընդն սըպԹընդն պէօլիւյիս
իւզերինտե՝ Սաուբիսադայ օղլու
20 Սաղամիէլ խոխ : Վէ Գադ օ-
ղուլլարընդն սըպԹընդն պէօլիւ-
յիս իւզերինտե՝ Գադուէլ օղ-
21 լու Եղիասաֆ խոխ : Վէ Մաք-
սէսէյի գալըբան ԿահաԹը
լար կէօչմիւլեր . վէ պունլար
կէլինէնէ յէտէք՝ չատըրը գալըր-
22 լար խոխ : Վէ Եփրեմ օղուլլա-
րընդն օրտուսունունդն պայրաղը՝
պէօլիւքլերինէ՝ կէօչմիւս . վէ
պէօլիւյիս իւզերինտե՝ Ամիհուդ
23 օղլու Եղիսամա խոխ : Վէ Մա-
նասէ օղուլլարընդն սըպԹընդն
պէօլիւյիս իւզերինտե՝ Փադա-
24 սուր օղլու Գամալիէլ խոխ : Վէ
Բենիամին օղուլլարընդն սըպ-
Թընդն պէօլիւյիս իւզերինտե՝
Գեդէոնի օղլու Աբիդան խոխ :
25 Անոնդն Դան օղուլլարընդն օր-
տուսունունդն պայրաղը՝ պէօլիւք-
լերինէ՝ Ահիէզէր օրտուլարընդն
ալուսունդն պայրաղ՝ կէօչմիւս . վէ
պէօլիւյինինդն իւզերինտե՝ Ամի-
սադայ օղլու Ախիէզէր խոխ ,
26 վէ Ասեր օղուլլարընդն սըպ-
Թընդն պէօլիւյիս իւզերինտե՝
27 Եքրան օղլու Փագիէլ խոխ : Վէ
ՆեփԹաղիմ օղուլլարընդն սըպ-
Թընդն պէօլիւյիս իւզերինտե՝ Ե-
նան օղլու Ախիրէ խոխ : Խորա- 28
յէլ օղուլլարընդն՝ պէօլիւքլերին-
էէ կէօչիւլդի պունլար օլսուդ՝
կէօչմիւլեր :

Վէ Մանասէ քէնախ գայնա- 29
Թասը Մագիամիը Ասագուէլ օղ
լու Յորապա տէսի քի՝ Փիզ
Բապպէն Սիզէ վերիլիմ տէսի-
յի մահալէ կէօչէ յօրուդ . պի-
զիմ իլէ կէլ , վէ սանա էյլիք է-
տէճէյիզ . զիրա Բապպ Խորա-
յէլ Հագդընտա խայր սէօյլէմի :
Վէ օ ծնա տէսի քի՝ Կելմէմ , 30
իլտա տէյարըմա վէ վիլայէԹիմէ
կիտերիմ : Վէ ծնա տէսի քի՝ 31
Փելիմ էյլէ , պիզի պրագմա .
չինդի չէօլտէ գօնտաղալըմըզմա-
Հալէրի պիլդրսին , պիզէ գու-
լաղուզ օլսուն : Վէ վադի՝ օլա 32
քի՝ էյէր պիզիմ իլէ կիտեր ի-
սէն , Բապպէն պիզէ հաէճէյի
էյլիք վադի՝ օլտուգտա՝ պիզ տէ
սանա էյլէ էյլիք հաէրիզ :

Իմոի ծնլար Բապպէն տաղըն- 33
սան իէ կիւնլիւք էօլ կէօչմիւ-
լեր . վէ Բապպէն ա՝Տաբընդն
սանտուղուզ՝ ծնլարա բահաԹլա-
նադագ էեր պուլմադ իչիւն՝ էօն-
լերինէ իէ կիւնլիւք էօլ կի-
տեր խոխ : Վէ օրտուսան կէօչ 34
էԹմիէլերինտե , Բապպէն պու-
լումու՝ կիւնտիւղիւն իւզերլէ-
րինտե խոխ :

Վէ վադի՝ օլուր խոխ քի սան- 35
տուգ կէօչմիւքտաէ , Մովսէս
տեր խոխ քի՝ Գալգ էտ՝ Բապպ ,
վէ պիւՇՊնլերին տարտաղան օլ-
սունլար . հէմ սէնսէն իքրահ
էտինլէր՝ հուզուրսունսան գաչ-
սընլար : Վէ գօնտուղունսա , 36
տեր խոխ քի՝ Ետ՝ Բապպ՝ Խորա-
յէլին պին ծնլինլէրինէ տէօն :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ գավմ մընըլսանըը կիպի 1
օլսուդ՝ Բապպէն գուլաղլարընդա

քէօթիւ ՚ի ՚ի՛ւր · վէ՛ Բապպ իշխ-
ախայ՝ զաղապը Թուխուչատ, վէ՛
արալարընտա Բապպատան ամէն
Հանըայ՝ օրտուննան ուձխարընտա
2 Թէկէփ էյլէախ : Վէ՛ գավմ
Մովսէսի փերեատա էյլէախ · վէ՛
Մովսէս Բապպա նէյազ էմախ ,
3 վէ՛ ամէն ասնախ : Իսկի օր մա-
հալին տարին՝ արալարընտա
Բապպէն ամէնէն Հանտարը իչխան
Տաբերա գօտու :
4 Վէ՛ արալարընտա օլան գարը-
շըդ խալդ՝ իշխան ու արզու էմ-
ասիլէը · հէմ Իսրայէլ օղուլարը
տասկի Թէքքար ազատարար , վէ՛
ատսիլէը քի՝ փիզէ քի՛մ էմ Էն-
5 ասիրը : Մընարտա ձապա Էհսի-
հիմիզ պայգալար՝ խլտարըտ վէ՛
գաուշնարտ վէ՛ փրասալար վէ՛ ա-
զանկարտ վէ՛ սարըմնագլար փիզ-
6 րիմիզէ Կէլկյօր : Վէ՛ չհմսի ձա-
նըմըզդ գուրուտու · մանանատան
ղայրի՝ Կէօզէրիմիզ Էօնիւնտակ
7 պիր շէյ Էօգ տուր : Մանանա
խա՛ք քիշիկ Թախուտու կիսի՝ վէ՛
բէնկի ընձու բէնկի կիսի խա՛ :
8 Գավմ տօլաշըգ ատվշիրիր խա՛ ,
վէ՛ ատ յիրմինտակ Էյիսափերըէը Խ-
ա՛ , Էա՛ Հավանտա ատչէրըէը Խ-
ա՛ · վէ՛ Թէնձէրէէրտակ փիշիրիր-
ըէը խա՛ , վէ՛ օնտան փօղաչալար
Էաֆարըար խա՛ · վէ՛ օնուն տա-
ար՝ Էաղ վիսոէսի տաար կիսի
9 խա՛ : Վէ՛ Կէձէակ օրտուննան
Իւղէրինէ էյհնին ափուչսիւնտակ՝
մանանա օնուն Իւղէրինէ ափս-
շէր խա՛ :
10 Վէ՛ Մովսէս գավմի՝ գաալիէ-
լերինձէ հէր քէսի քինտի չա-
արըընդն գափուտուննտա ազա-
յօր Իքէն իշխան · վէ՛ Բապպէն
վաղտալ ղայէթ իրէ Թուռնուչ
տու, Մովսէսէ ատ քէօթիւ Կէօ-
11 ընտիւ : Վէ՛ Մովսէս Բապպա
ատի · Նի՞չհին պու գուրուննու
պէյցա տաարդն · վէ՛ Նի՞չհին Կէօ-
զիւնտակ լութֆ պուրմատրմ՝ քի
ձիւմլէ պու գավմդն Էհսիֆիւնիս
իւղէրիմէ գօմուչտուն : Ձիւմլէ 12
պու գավմա պէ՞ն մի Կէսկ օչ
տուր՝ Էօխտա օնու պէ՞ն մի տօ-
ղուրտուր՝ քի պանա՝ Օնու հէ-
ման մա՛տամու Թայէսի գալ-
արըարդը կիսի՝ պատալարընտա
Կէմդն իրէ վա՛տ էմախիմ վիտա-
յէմէ գատար գէյնուննտա գալ-
արդը ատրսին : Պէն էմի նէ՞րէսկ 13
պուդայըմ՝ քի Ձիւմլէ պու գավ-
մա վէրէյիմ՝ զիրա պանա ազ-
ադայըմ՝ Պիզէ էմ վէր Կէյէյիմ
ատրդը : Ձիւմլէ պու գավմդն 14
պէն Էաղընդդ գալարըմտագա գա-
ակր ատյիչ իմ՝ զիրա պանա
վիրէք աղդը տդր : Վէ՛ Էյհր պա- 15
նա պէօյլէ Էատր խան , քէրիմ
էյլէ՝ կէօզիւնտակ լութֆ պուդ-
ատմ խա՛ , պէնի մուԹալագան
Էօլտիրը քի՝ պէլամդ կէօրմէ-
յիմ :
Վէ՛ Բապպ Մովսէսէ ատի՝ 16
պանա Իսրայէլդն իսԹիխարտա-
րընտան՝ գավմդն իսԹիխարտա-
րդը վէ՛ զաալիԹէէրի օչտուգարդը-
նդը պիլտիկին՝ ԿէԹիչ քիչի Ձէմ՝
էյլէ՝ վէ՛ օնդարդը Ձէմատա՝Թ չա-
արըընտա կէԹիր , վէ՛ օրտուննտա՝ ատ-
նդն իրէ տուրտարտր : Վէ՛ պէն Է- 17
նիպ՝ ատնդն իրէ օրտուննտա ատյէէձէ-
Ձէյիմ՝ վէ՛ ատնդն իւղէրինտակ օ-
ըան Րուհսանն ազդ՝ Իւղէրէէրիմ-
նէ գօյտաղդմ՝ քի գավմդն հիս-
քինիս պէրտատէրինձէ գաղդը-
բարդր , վէ՛ ատն Էաղընդդ գաղ-
արդմյտատրն : Վէ՛ գավմդն ատ- 18
յէսին՝ Եարդն իշխան փտաքէ-
նդն , վէ՛ էմ Էհ յէձէքսինիզ՝ զի-
րա Բապպդն գուրուղընտտա ազդա-
յդդ ատտինիզ՝ քի՝ պիզէ քի՛մ
էմ Էհտիրիր , զիրա Մընարտա
օչտուգդմուզ էյլի խա՛ · խսկի
Բապպ սիզէ էմ վէրմէձէք , վէ՛
Էհյէձէքսինիզ : Եաղընդդ պի՛ր 19
կիսի տատյիչ՝ նէ Իքի կիսի՝ նէ պէշ
կիսի՝ նէ օն կիսի՝ նէ ատ խիրմի

20 կիւն եկեալքսինիզ, Թէմամ պիը այ՝ Թա պուրնունուզտան
ջըգընձէկեաէք՝ վէ սիզ իկրէ-
նինձէկեաէք. պուռնուն իչիւն
քի՝ արաներզտա օլան Բապպը
Թաշդիր էմէնինիզ, վէ հուզու-
րունտա ալալըմըզ՝ նի՞չիւն պէյ-
լէ Մըսըրտան ջըգարդ ուէսի-
նիզ:

21 Վէ Մովսէս ուէսի քի՝ Պու
արաբընտա օլտուղումտ գավմ՝
ալէթը էիւզ պին հայա նէֆէր
սիը, վէ սէն ուէսին քի՝ Օնլա-
րա էմ վէրէձէկիմ, քի Թէմամ
22 պիը այ եկէյէր: Օնլար իչիւն
գոյունլար վէ սըղըրըմը՞ մը պո-
ղազլանաձագ, քի օնլարա եկ-
Թիշին. եախօտ օնլար իչիւն
սէնինլէն ձիւմլէ պալըղը՞ մը ձէմ՝
օլունաձագ քի՝ օնլարա եկԹիշ-
23 սին: Վէ Բապպ Մովսէսէ ուէ-
սի. Բապպըն էլի գըտալը՞ մը.
չիմսի կէօրիւրսիւն, սանա սէօ-
զիւմ կիսի օլը՞ւր մի եօխսա
եօգ:

24 Վէ Մովսէս ջըգըպ՝ Բապպըն
սէօվնինիւ գավմա սէօյլէսի.
վէ գավմըն Իսրաէլլիլըրընտան
եկԹմիշ քիշի ձէմ՝ էախպ՝ օնլա-
րը ջաապըրըն էմրանընտա տուր-
25 տուրտու: Վէ Բապպ պուլուԹ-
տա էնիպ՝ մուսն էլէ սէօյլէսի,
վէ մուսն իւղէրինէ օլան Րուհ-
տան ալըպ՝ եկԹմիշ Իսրաէլ-
քիմսէկէրին իւղէրինէ գոնտու.
վէ վագի՝ օլտու քի՝ Րուհ օնլա-
րըն իւղէրինէ գէնտուղու կիսի՝
օլսէմ վէյղամպէրլիք էմէսիէր,
26 վէ սրԹըգ էմէմէսիէր: Վէ Ի-
քի քիմսէ օլտուտա գալըը,
պէրինին տուր Էլդադ՝ վէ օսի-
րինին տուր Մովգագ խոի. վէ
օնլարըն իւղէրինէ գոխի Րուհ
գէնտու. չիւն քի օնլար հազըր
մըշղարտան խոի, տանա ջաապրա
ջըգմամըշըտր խոի. վէ օլտուտա
վէյղամպէրլիք հաէրլէր խոի:

Վէ պիը ուշագ սէյիրԹմէ, վէ 27
Մովսէսէ խաղէր վէրիւ՝ ասէ-
մի. Եկդագ վէ Մովգագ օլտու-
տա վէյղամպէրլիք հաէյօլլար:
Վէ Նաւէ օղլու Յեհուս՝ Մովսէ- 28
սին սէչիլմիչլէրինէն օլան խըզ-
մէԹքարը՝ ձէվապ վէրիպ ասէ-
մի. Եա՛ էֆէնիմ Մովսէս օն-
լարը մէն՝ էմ: Վէ Մովսէս ասէ- 29
մի. Գինի՞մ իչիւն մի գըզդա-
նըրսըն. Նօ՞ղայտը Բապպըն ձիւմ-
լէ գավմը վէյղամպէրլիք օլտա-
ղար խոի, վէ Բապպ՝ Րուհու-
նու իւղէրլէրինէ գօտա խոի: Ան- 30
սէն Մովսէս քէնտիսի վէ Իս-
րայէլլին իհԹիյարլարը օրտույա
էկիլսին:

Վէ Բապպտան պիը էկ գոփ- 31
տու, վէ սէնիզ Թարաֆընտան
պըտըրԹինիզէ ուշուրտուզ՝ օր-
տուտա պիը կիւնլուք եօլ գա-
տար պիը եանտան վէ պիը կիւն-
լուք եօլ գատար օպիը եանտան
օրտուտունուն էմրանընտա եայ-
տը. վէ էկը եիւղնէնիւն իւղէ-
րինտէ իլի արչըն միգտարի Է-
-էէ իսիկը: Վէ գավմ գատըպ՝ 32
օլ պիւԹիւն կիւն վէ պիւԹիւն
կէձէ հէմ պիւԹիւն էլԹէնի
կիւն պըտըրԹինիզիւն սեվընտի-
էէր. ազ սեվընէրէն ծն հօմէր
սեվընտի. վէ ծնտրը քէնտիէ-
րի իչիւն օրտուտունուն էմրանըն-
տա եայը պ սերտիկը: Էմ տու- 33
հա տիշլէրի արաբընտա քէսիլ
միզտէն էվլիլ Բապպըն դազա-
պը գավմըն իւղէրինէ ԹոսԹոշ-
տու. վէ Բապպ գավմտա պիը
զայէԹ պէյնիւ գըտրըլըն տաշը:
Վէ օլ մահալլին ատըմը՝ ԿիբրօԹ 34
հաԹԹավա գօտու. զնրա իչիւն
էկօմիսիէր: ԿիբրօԹ հաԹԹավատան 35
գավմ ՀասերովԹա կէօչմիս, վէ
ՀասերովԹտա գալտրըլտր:

ՊԱՂ ԺԸ

1 Ա՛ստ Մարիամ ելեւ Ահարոն՝ Մովսէսէ գարշը՝ ալոցը Հա-
պեչի գարը խոսոսունայա սեօյ-
լեակիլեր , զիրա Հապեչի գարը
2 ալմըշ խոի , վե տեակիլեր քի՝
Բապպ հալընըզ Մովսէսի՞ն վա-
սիճայի ելե մի սեօյլեայ . ալ-
զամ ելե տասի սեօյլե՞մեայ մի .
3 վե Բապպ իշիճայ : Վ՛ե Մովսես՝
եեր հիւզիւ իւզերինայէ օլան ձէ-
մի՝ առեմիլերուն զկյատէ մահ-
4 ձուպ զաճ խոի : Վ՛ե Բապպ տեր
ա՛գապ Մովսէսէ վե Ահարոնա
վե Մարիամա տեայ քի՝ Իւչիւ-
նիւզ ձէմոռա՛ճ չատըրըճնա չը-
5 գըն . վե Իւչիւս փե չըդատըար : Վ՛ե
Բապպ պուլուճ տիրէկլինայէ ե-
նիայ՝ չատըրըն գափուսունայա
առբուռա . վե Ահարոն ելե Մա-
րիամը չատըրըր , վե ծնլարըն ի-
6 քիսի փե չըդար : Վ՛ե ծնլարս տե-
սի . Հալա սեօղնեմիս իշլիսին .
Սնըզան պիր քիսինէ վե չղամ
պէր օլար խոչ , պէն Բապպ՝
քէնտիմի ծնա ըհչայասա պիլդի-
րիրիմ . ծնուն ելե տիւշտե սեօյ-
7 լէչիրիմ : Գուլուճ Մովսես եօյ-
լե տեչիլ , օ՝ պիւճիճն հելիմոկ
8 էմին տիր . Օնուն ելե աղըզ ա-
ղըզա՝ աշիքեսարե սեօյլէչիրիմ ,
վե ըհմէ ելե տեչիլ . Հեմ օ՝
Բապպըն սուբեճինի կեօրիւբ .
խոսի նի՞չուն գուլուճ Մովսես
գարշը սեօյլէմէյէ գօրդմասը-
9 նըզ : Վ՛ե Բապպըն պաղասալը ծն-
լարա Թուճուռչուս , վե կիճոմ :
10 Վ՛ե պուլուճ չատըրըն իւզերին-
տէն էչքիլինձէ , իշճէ Մարիամ
գալ կիսալ ձիւսասմըշը օլսուս . իմ-
տի Ահարոն Մարիամա սրագ-
սըգսա , իշճէ օ՝ ձիւսասմըշը ի-
11 տի : Վ՛ե Ահարոն Մովսէսէ տե-
տի . Ամա՛ն էֆէնիմիմ , քէրճեմ
էյլէ՝ իւզերիմիզէ կիւնահ գօմա .
զիրա տիվանէլիք էսիսէ՝ կիւնահ
իշլեմէք . Քէրճեմ էյլէ , չոշ ա-
12 նասընըն գարնընըսան չըգարըլը-
սա էճինին հարըսը կիւրիւմիւշ
օլան էօլիւս կիսի օլմասըն : Վ՛ե
13 Մովսես Բապպա ֆէրեսա է-
սիպ տետի . Քէրճեմ էյլէ եա՛
Ռաբ՝ հալա ծնա չնֆա վէր :
Վ՛ե Բապպ Մովսեսէ տետի քի՝
14 Էյէր պապասը ծնուն էճզինէ
պիր ֆիւքիւրիւք ֆիւքիւրսա ի-
սի , եետի կիւնէսէ՝ ուճաս-
մա՞զըմը խոի . եետի կիւն օրսու-
սան տիշարը գափանարն , վե
աճնկրա կերի ալընարն : Խոի 15
Մարիամ օրսուսան տիշարը եե-
սի կիւն գափանարը . վե գամ՝
Մարիամ կերի ալընընճէ յետէք
կեօչմեսի :

ՊԱՂ ԺԹ

Ի՛նանէն ոռնկրա գամ Ասե- 1
բովճասան կեօչիւչ՝ փառան չէօ-
լիւնտե գծնուռլար : Վ՛ե Բապպ 2
Մովսեսէ սեօյլէ յիպ տետի . Պէ- 3
նիմ՝ խորայէլ օղուլլարընա վե-
րէճէյիմ . Բանան տէյարընը ֆե-
ճահիւս եճմէյէ տատմիրը կեօն-
տեր . պատպատարը սըպըճլարընը-
սան պիրտէս քիշի՝ նէյարսան հէր
պիրի պէյ օլարագ կեօնտերեսի-
նիզ : Վ՛ե Մովսես ծնլարը՝ Բապ- 4
պըն էմրինէ կեօրէ՝ փառան չէօ-
լիւնտէն կեօնտերդի . օլ քիսինե-
լերին հեվիսի՝ խորայէլ օղուլ-
լարընըն պաշլարը խոի : Վ՛ե ծն- 5
լարըն տալարը պունլար սըր .
Ռուբենն սըպըճնսան՝ Ձաքուր 6
օղլու Սամուա , Շիմեոն սըպ-
ճընսան՝ Քոռի օղլու Սափատ ,
Յուդա սըպճընսան՝ Յեփոնեէ 7
օղլու Քալեբ , Խաթաբ սըպ-
ճընսան՝ Յովսէփ օղլու Իգալ ,
Եփրեմ սըպճընսան՝ Նաւէ օղ- 9
լու Օսէս , Բենիամին սըպճընս- 10
սան՝ Ռափհու օղլու Փալտի ,
Ձաբուղոն սըպճընսան՝ Սուդի 11

12 օղլու Գեդգիկ, Յակնկի սըպ-
թընըն Մանասե սըպթընաան՝
13 Սուսի օղլու Գադգի, Գան սըպ-
թընաան՝ Գամնըլ օղլու Ամի-
14 էլ, Նաէր սըպթընաան՝ Միքա-
15 էլ օղլու Սալամ ը լ, Նէհեմա-
նիմ սըպթընաան՝ Վափսի օղլու
16 Նաբի, Գադ սըպթընաան՝ Մաք-
քի օղլու Գուէլ խոլ։
17 Մովսէսին՝ սէյդը թէհնէս-
սիա էթմէյէ կէօնաէրթիլի ա-
տէմլէրին ասլըդը պուննար ադը·
վէ Մովսէս Նաէ օղլու Օսնին
18 ասընը Յեսու գոսու։ Իսնի
Մովսէս ծնլդը Գանան սէյու-
դընը թէհնէսիա էթմէյէ կէօն-
տէրիսի՝ ծնլդա սէսի։ Շու
գընլէ Թարաֆընաան էօգդը
տօղուս վարդա՝ տադա ջդըն·
19 վէ պադգըն օղ սէյդը Նի՞մէ
սէր, հէմ ծնտա ասքին օլան
գավմ գուվվէթլի՞ մի զայի՞ֆ մի՞
20 ա՞ղմը ջոք մու տաւ։ Վէ ծնուն
ասքին օլտուղս էկը՝ Նէ՞ կէօնէ
սէր, էյի՞ մի ֆէյտա մը։ Վէ օ-
նուն ասքին օլտուղս չէհրըդը
Նի՞մէ սէր, հիսաբա՞զ մը հի-
21 ասդը մը։ Հէմ էկը Նէ՞ կէօնէ
սէր, ոսմա՞զ մի սըրդ մը։ Իչի-
սէ սաղամ վա՞ր մը էօխտա
էօգ մու։ Վէ գուվվէթլինին, հէմ
օղ էէրին մէյվէսնուսէն ալըն։ Վէ
օղ կիւնդէր՝ Թուրֆանտա իս-
22 զիմ կիւնդէրի խոլ։ Իսնի ծն-
լար ջդըրլար, վէ օղ սէյդը
Սին չէօլիշտանին Թա սէյտան վադ
վարտագ՝ Բոդրատէք Թէհնէս-
23 սիա էթմիշդէր։ Անուն գընլէ
Թարաֆընաան ջդըրլ՝ Գէրդո-
նատէք կէլմիշդէր, չի օղուտա Ե-
նահըն օղուլտուղը Ուլմանն՝ Սէհ՝
վէ Թուրի ասֆէն խոլ։ վէ Գէրդ-
դան՝ Մըսըրդըն Տայանկա չէհրին-
սէն էէտ էդլ էվվէլ էտիրդըմըշ
24 իսի։ Անուն Նաքադ սէրէսինէ-
սէդ կէլմիշդէր։ վէ օղուտան ջդ-
ղուղս էլէ սէյր իւզիւտ ասլդը-
մը քէտմիշդէր, վէ ծնու իքի քինի
սէյր սըրդը էլէ էհիբլինմիշդէր։
Հէմ Նաբդատան վէ ինհիրդէր-
սէն Իօհիւտտիւշդէր։ Խոլայէլ օ- 25
ղուլարընդն օղատան քէտմիշ-
էէրի ասդըմդն սէպէպինսէն՝ օղ
մանդալին ասընա Կանդալէսքոլ
գօնուլտու։ Վէ դըրդ կիւն Թէ- 26
մանընտա՝ սէյդը Թէհնէսիա
էթմէքտէն սէօնտիւրդը։ Վէ 27
վարդա Մովսէս վէ Ահարոնա
վէ Խոլայէլ օղուլտարընդն Հէմ-
լէ Հիմնա Թընա փատան էօլիւ-
նէ՝ Կադէս էէլմիշդէր։ վէ ծն-
դա վէ Հիմիլ Հիմնա Թա խա-
պէր կէթիրմիշդէր, հէմ ծնդա
սէյդը մէյվէսնի կէօտէրմէ-
էէր։ Վէ ծնա Նադլ էոխ սէ- 28
սիդը։ Պիզի կէօնտէրմէյին սի-
յարա վարադ։ վէ կէրչէքսէն
սիա վէ պալ ադադ, վէ ծնուն
մէյվէսի պու տաւր։ Գալտը քի՞ 29
օղ սէյդտա ասքին օլան գավմ
գուվվէթլի սէր, վէ չէհրդէր հի-
սաբը հէմ զայիֆ սէյի՞ֆ սիա։
վէ օղատա Ենահըն օղուլտարընդը
ասխի կէօտիւք։ Իսմայիլիդէր 30
սէյդը դընլէ Թարաֆընաա
ասքին օլտուղս։ վէ Գէհանիդէր
վէ Յէքտուտընդա վէ Սմիրնէտտա
տադտարտա ասքին օլտուղտ, վէ
Գանանդընդա սէնիզ Հանընտա
վէ Յորդանանդն քէնարընտա
ասքին օլտուղտ։ Վէ Գադէք՝ 31
գավմ Մովսէսին հատզուդուն-
տա սիքիւթ էթմէրինա սէհ։
Հէմնն ջդըրլար, վէ ծնու զադի
Հէսէմ։ դնդա պիզ ծնու էդլէթ-
Թէ էէնմէյէ գատէր խոլ։ Սմին 32
ծնուն իլէ պէրատէք ջդան ա-
սէմլէր սէսիդը։ Պիզ օղ գավ-
մըն իւզէրինէ ջդիտդա գատէր
սէյիլ իզ, զնդա սիհանն գուվ-
վէթլի սէր։ Վէ Թէհնէսիա 33
էթմիքլէրի սէյդըն Հադզըն-
տա Խոլայէլ օղուլտարընտա քէօ-
Թիւ խատէր վէրիսի՝ սէսի-

լեր • Օր Թէճհասիս էթմէք ե-
չիւն օրթասընսան կէչխմիդ
ակսար՝ քէնան էհսանլուկ ե-
կէօրսիւլմիւշ ճիւմլէ գամլ՝
34 ճեհիմ քիմսէլեր սիր : Վէ օ-
բասա Հիպպարլարան Էնակ
օղուս Հիպպարլարը կէօրսէ-
չէյլէ քի սիզ՝ քէնան կէօզէրի-
միտէ չէքիւիկ կիսլի կէօրիւն-
տիւք • Հէմ ծնլարըն կէօզէրին-
տէ տախի պէյլէ կէօրիւնտիւք :

ՊԱՏ ԺԴ

1 Վ Է ճիւմլէ Ճէմսաա՛թ սէպէ-
բինի գալարըրսա՝ ֆէրէսաա էթ-
տիլէր • վէ գամլ օղ կէձէ տաղա-
2 մըլսըր : Վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը Մովսէս իլէ Ահարոնա
գարշը մըրըրլասընտըլար • վէ Ճիւմ-
լէ Ճէմսաա՛թ ծնլարա տէպիլէր
քի՝ Նո՛ղայսը Մըսըր սկսարըն-
տա էօլէ իտիք, եա Նո՛ղայսը պուռ
3 չէօլսէ էօլէ իտիք : Վէ Բապտ
պիղի պուռ սկսարա Նի՛չիւն կէ-
թիրտի քի՝ գըլըճտան ուսէչէլմի
տէ գարըլաբըրմըդ վէ եվլատլա-
րըմըդ եաղմա օլըլար • պիղի Մը-
սըրա տէօծմէք ուտհա էչի տէ-
4 չի՛լ մի : Իմդի պիղի պիրինճ տէ-
պիլէր • գիր սէրտար Նասդ է-
տէլմի՝ վէ Մըսըրա տէօծէլմի :
5 Վէ Մովսէս իլէ Ահարոն՝ Իսլ ա-
յէզ օղուլլարընըն Ճէմի՝ Ճիւմ-
հիւր Ճէմսաա՛թը էօնիւնտէ եիւ-
6 զիւս գէյտն գախանըլար : Ամ-
մա սկսարը Թէճհասիս էաեն-
լէրտէն՝ Նաէ օղուս Յեսուս վէ
Յեհոնտե օղուս Քաղէբ էավսա-
7 լարընը եըրթմըլար • Վէ Իսրա-
յէլ օղուլլարընըն Ճիւմլէ Ճէմսա-
ա՛թընա սէպէյէյսպ տէպիլէր •
Օր Թէճհասիս էթմէք իչիւն ե-
չիւնտէն կէչխմիդ սկսար՝ զա-
յէթ զիյատէի իլէ էյի սկսար
8 տը : Էյէր Բապտ պիզտէն բա-

զի օղուր իսէ, օլտէմ պիզի օղ
սկսարա կէօթիւրէճէք սիր,
հէմ ծուս պիզէ վէրէճէք սիր,
օղ քի սիւտ վէ պալ ապան սկ-
սար տը : Ընճաղ Բապտա ա- 9
զըլար օլմսն, հէմ սիզ օղ սկսա-
րըն գավմընտան գօրպմսն, զիրա
ծնլար էքմէկլիմիզ սիրիկտ • ծնլա-
րըն սայէսի իւզէրլէրինտէն կիթ-
միշ սիր, վէ Բապտ պիզիմ իլէ
սիր, ծնլարտան գօրպմսն : Վէ 10
Ճիւմլէ Ճէմսաա՛թ՝ Ծնլարը Թաշ-
լար իլէ Թաշլայալըմ տէպիլէր •
ամմա Բապտըն Ճէլալը Ճէմս-
ա՛թ էտտըրըճտա Ճիւմլէ խրա-
յէլ օղուլլարընտա կէօրիւնտիւ :
Վէ Բապտ Մովսէս տէպի • Նէ- 11
էյ՛մէք պուռ գամլ պիղի Թահ-
դիր էտէր, վէ նէէյ՛մէք ա-
լտայարընտա էթտիկիմ Ճիւմլէ ա-
լտէձէլէր իլէ պտտա ինսան մտղ-
լար : Պէն ծնլարը Թա՛ուն իլէ 12
վուրուալ՝ ծնլարը հէլալ էտէձէ-
կիմ • վէ սէնի՝ ծնլարտան պէօ-
կիւք վէ գուվվէթլի Թայինֆէ է-
տէձէկիմ : Վէ Մովսէս Բապ- 13
պա տէպի • Օլտէմ Մըսըրլըլար
իշիտէձէքլէր, (զիրա սէն պուռ
գամլը գուվվէթլին իլէ ծնլարըն
արասընտան չըգարարըն,) վէ 14
պուռ սկսարըն էհալիսինէ տէօյլէ-
յէձէքսէր • էֆէնդի ծնլար՝ սէն
եա՛ Բապտ՝ պուռ գամլըն արա-
սընտա օլտուղունու՝ հէմ սէնին
եա՛ Բապտ՝ եիւզ պէ եիւզ կէօ-
րիւնտիյինիւ՝ վէ սէնին պուռ
լուԹունուն ծնլարըն իւզէրինտէ
տուրտուղունու՝ հէմ կիւնտիւ-
զիւն պուղուԹ տիրէկլինտէ վէ
կէձէտէ ատէէշ տիրէկլինտէ էօն-
լէրինճէ կիԹտկլինի իշԹմիշլէր
սիր : Իմդի պուռ գամլը պիր ա- 15
տէմ կիսլի էօլտիւրտէճէք օղուր
իսէն, սէնին նատընը իշտէն
Թայինֆէկէր տէյէյկիս՝ տէյէ-
ձէքլէր • Բապտ պուռ գամլը ծն- 16
լարա եէմին էթտիկ տկսարըն ի-

չինէ կէօթիւրմէյէ գուարէթի
օլմասըդը իչուն՝ ընդարը չէօլաէ
17 էօլուպտաիւ : Վէ չիմոի քէրէմ
էյլէ՝ Ի՛փէնոիմին գուարէթի ա՛-
ղիմ օղուն , նիմէ պույուրուպ
18 ատուն քի՝ Բոպպ ասպրը ա՛-
ղիմ վէ Ի՛նայէթի ջօդ՝ եարա
մազըդ վէ սաըդդ ա՛իվ էոիձի
ալը , ամմա ասը-ըոյս սողա վոյք
ջըգարմադ . պապալարըն եարա-
մազըդըդ օղուլարըն իւղլինէ
իւչուճունիւ վէ ատօրոիճունիւ սիլ
19 սիլէյէոէք էօգլույրձը սըդը . Վէ-
րէմ էյլէ՝ Ի՛նայէթինին ջօգլու-
ղունա կէօրէ՝ վէ պուս գաւմա
Մ՛ըսըրոան ջըգարման պէրու
պուս անէոէք ա՛իվ էթոխնինէ
կէօրէ՝ պուս գաւմին եարամազ
20 լըղընը ա՛իվ էյլէ : Վէ Բոպպ
ատուն քի՝ Սէօղուճունէ կէօրէ ա՛իվ
21 էթոիմ . Վէ լըքին պէն ատ
իմ քի՝ պիւթիւն եէր Բոպպըն
22 ձէլալն իլէ տօլաձագ . Ձիուն քի
պէնիմ ի՛ղէթիմի վէ Մ՛ըսըրոա
հէմ չէօլաէ էթոխիմ ա՛լաձէթ-
էյլիմի կէօրիւա՝ պէնի չիմոի ծն
քէրըդ սընայան վէ ոէօղիւմիւ
ամինկիմձիյէն օլ ձիւմլէ ատէմ
23 լէր՝ պապալարըննա եէմին էթոխ-
լիմ տկոյրը առըս կէօրմէյէձէք-
լէր . պէվլ՝ պէնի թահդիր էտէն-
լէրին հիչ պիրիսի ծնու կէօրմէ-
24 յէձէք տկոյ : Ամմա գուլուպ
Ռաղիբաէ պիր պապա բուհ օ-
լուպ՝ պանա թէյբմիլէն թոպպ՝
օլաուղու էձիլուէն , պէն ան օ-
նու՝ վարարըղը տկոյրա կէօթիւ-
րէյիմ , վէ ծնուն պիւրիյէնի օ-
25 նու միրաս էտե : Վէ Ամպէկ-
լիլէր հէմ Ռանանըլըղը տէրէ-
լէրաէ առքին օլուրլար . եարըն
ոէօնիւն , վէ էօլէ՝ Դըղըլ տէ-
նիզին եօլուպա կէօչիւն :
26 Վէ Բոպպ Մ՛ովսէս վէ Ահա-
27 րոնա ոէօյէյիպ ոէտի . Շու
պանա գարչը մ՛ըրըլտանան եա-
րամազ ձէմաա՛թա նէչէյի՞ոէք
ՌԷհաննի՞ւ էոէյի՞ . Իսրայէլ օղուլ-
լարընըն պանա գարչը մ՛ըրըլ-
տանտագլարը մ՛ըրըլմըլարընը ի-
չինէ տհոիմ : Օնլարա ոէ . պէն 28
տաղ իմ ոէյօր Բոպպ քի տիղէ
էլպէթէթ իչինէ տհոիմ ոէօղէրի-
նիզէ կէօրէ՝ հէման եօլէ էտէ-
ձէյիմ . Լէչէրինիզ՝ վէ ձիւմլէ 29
հիսապընըզը կէօրէ խիրմի եա-
չինոան եօգարը պանա գարչը
մ՛ըրըլտանան հէմ եօգլանանլա-
րընըզ՝ պուս չէօլաէ տիւչէձէք-
լէր : Իլպէթէթ տիղ՝ տիղի իչին 30
ոէ տաքին էթոխրէյիմ ոէյիս
էվլմի գալըրտրըղըմ տկոյարա
կիրմէզինիզ՝ Յեհոնոէ օղլու Վա-
ղիբաէն վէ Նաէհ օղլու Յեոու-
ան մա՛սա : Ամմա օլ եաղմա 31
օլաձագ ոէտխնինիղ չօճուգլա-
րընըզ՝ ծնլարը կէօթիւրէյիմ ,
վէ ոէյէնձէտխնինիղ տկոյարը ծն-
լար պիրէյէր : Լաքին տիղին չէչ- 32
էրինիղ պուս չէօլաէ տիւչէյէր :
Վէ օղուլարընընը պուս չէօլաէ 33
գըրդ էլլ օթլանըպ գինալարը-
նըղը Թաշը-յօլար , Թա չէչէրի-
նիղ չէօլաէ Թէյէֆֆ օլուն ձէյ-
ոէ : Օլ տկոյարը Թէձէհոսիւս 34
էթոխնինիղ կիւնէյէրին գըրդ կիւ-
նինն հիսապընա կէօրէ՝ հէր կիւն
էէրինէ պիրէր էլլ ասըլ՝ գըրդ
էլլ գապահաթլարընըզը Թաշը-
յօլընըզդ . վէ պէնիմ ոէպէ Թէյբ
էթոխիմի պիրէյնինիղ : Պէն Բոպպ 35
ոէօյէյիմ քի՝ պանա գարչը
ձէմ՝ օլան շու ձիւմլէ եարամազ
ձէմաա՛Թա պուտնու էլպէթէթ
էոէձէյիմ . ծնլարը պուս չէօլաէ
Թէյէֆֆ օլաձագ , վէ պուրսաա
էօյէձէքլէր : Իմոի Մ՛ովսէսին 36
տկոյարը Թէձէհոսիւս էթոմէյէ
կէօծնոէրմէյիմ՝ վէ ոէօծնիւպ տի-
յարըն հադդընաա քէօթիւ խա-
պեր ջըգարմադ իլէ ձիւմլէ ձէ-
մաա՛Թը օնա գարչը մ՛ըրըլտա-
ան ատէմլէր , հէման ոէյարըն 37
հադդընաա քէօթիւ խապեր ջը-

գարան ատեմիկը՝ Բապպէն հու-
զուբռնաա Թաուն իւէ էօլոիւ-
38 լեր : Ամմա ախպերը Թէհէսիւա
էմմէյէ կիտէն ատեմիկերաէն
Նաւէ օղլու Յէսու վէ Յէբուսէ
օղլու Քաղէբ ատղ գալըրըլար :
39 Վէ Մովսէս պու սէօզլէրի հէմ
Խարայէլ օղուլլարընա սէօյլէսի,
վէ գամմ ա՛ղամ եաս չէքտիլէր :
40 Վէ սապահլայըն էրքէն գալդ-
ըրըլար , վէ ատղըն Թէմիսխանէ
ջոգըսի՝ սէսիլէր . Պիզ Հազըր
իւզ, վէ Բապպէն ատախի մահա
լէ ջոդալըմ . զիրա կիւնահ իւզէ-
41 ակը : Վէ Մովսէս սէսի՝ քի՝
Նի՞չիւն Բապպէն էմրիւտէն պէյ-
լէ կէչէրսինիզ . վէ պու իշ պա-
42 շա ջոգմադ : Ջըդման , զիրա
Բապպ արաներզաա տէյիլ սակը ,
Թա՝ քի ախշամնէրսինիզդէն էօ-
43 նիւտէ գէրըլմայաջընըզ : Ջի-
րա Ամմալէկիլէր վէ Ղանան ը-
լար օրատա կօնիւնիւզտէ սակը ,
վէ գըլըճաան սիւչէրսինիզ . սիզ
Բապպէն ապաշնաան տէօնտիւ-
յիւնիւզ իւէիւն՝ Բապպ սիզին ի-
44 լէ օմմայաճադ ապը : Ամմա մե-
լար ատղըն Թէմիսխանէ ջոգմադա
ինաա էմմէյէր . լաքին Բապ-
պէն ա՛յնա ատնատղըս վէ Մով
սէս՝ օրատուն իւէինատէն այըըլ-
45 մատըըլար : Ամմէ օվ ատղաա ատ-
քին օլան Ամմալէկիլէր վէ Քա-
նանըլլար էնամ , վէ ծնլարը վռա-
բուսդ՝ ծնլարը Հօրմայէտէք գո-
վալատըըլար :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ-
2 յիպ սէսի . Խորայէլ օղուլլա-
ըրընա սէօյլէյիպ՝ ծնլարա սէյէ-
սին . Պէհիմ սիզէ վէրմէյիմ
մէաբանընըզդէն ախպարընա կիր-
3 ախինիզտէ , վէ Բապպա աճէհ
գուրպանը սակը Թիւն Ղանմա՝ եա
ատադ Հօռէմէք իշիւն եախօա Լ-

բատէթ վիչքիչինտէ Եա պայ-
բամլարընըզտա սակը գուրպան՝
սըղըրլարաան եա սիւրիւչէրտէն
Բապպա խօշ գօգու իշիւն էյլէ-
4 սինինիզտէ , օլտէմ Բապպա
գուրպանընըը սուռնան՝ սակը հին
չէրչէյի եաղ լէ եօղուրմուշ
սակը իւշը սիմիա ունու էքմէք
վիչքիչէլի սուռնա : Հէմ սիւԹիւն 5
Ղանմա լէ՝ եա գուրպան լէ՝
հէր սակը գուղու իշիւն սակը հին
չէրչէյի շարաղ չէրպիչէ վիչ-
քիչլի էյլէ յիւսին : Ընախտա սակը 6
գօչ իշիւն՝ հինին իւշ վայընըն
սակը վայը եաղ լէ եօղուրմուշ
մուշ իւրի իւշը սիմիա ունու էք-
մէք վիչքիչլի էյլէյիւսին : Վէ 7
չէրպիչէ վիչքիչլի իշիւն հինին
իւշ վայընըն սակը վայը շարաղ՝
Բապպա խօշ գօգու սուռնաըն :
Վէ սիւԹիւն Ղանմա իշիւն՝ եա 8
ատադ Հօռէմէք գուրպան ի-
շիւն՝ եախօա Բապպա սէլամէթ
գուրպանը իշիւն սակը պուղաղը
էյլէսինիւտ , օլտէմ պուղաղը 9
լէր՝ եարըմ հին եաղ լէ եօղ-
ուրմուշ իւշ իւշը սիմիա ունու
էքմէք վիչքիչլի սուռնաըն . Վէ 10
չէրպիչէ վիչքիչլի իշիւն եարըմ
հին շարաղ սուռնաըն . խօշ գօ-
գու իշիւն Բապպա աճէհ գուր-
պանը ապը : Հէր սակը պուղա եա 11
հէր սակը գօչ իշիւն՝ եախօա գօ-
յուն եա քէչլի եաղրուսուս իշիւն՝
սէյրէ օլսուն : Իյլէյէճէյինիզ- 12
զին սայըը միւճիզլիճէ՝ ծնլա-
րըն սայըընա կէօրէ հէր սակըլ-
նէ էյլէ եախսինիզ : Հէր հէրլէ 13
խօշ գօգու իշիւն Բապպա ա-
Թէհ գուրպանը սուռնուգտան՝
պուղաղը պու վէճճ իւզրէ էյ-
լէյէ : Վէ Ղանըըզտա միւսա- 14
ֆիր օլան Հապաճէք՝ եախօա
սէվվէյէնիզճէ պուղաղտա օ-
լան՝ խօշ գօգու իշիւն Բապպա
աճէհ գուրպանը էռէճէք օլսըր
խէ , սիզին էմմայինիզ կիսի՝ օ

15 տա հոյլե հլլեյե : Նա՛ ձհմա-
ա՛թ՝ սիղն խշեն վե միւսաֆիր
օլան հասպանձը խշեն գանուն
սիր օլա · տէվըլերինիզձե հսե-
սի գանուն նեղլե՝ Բապալը հու-
ղուրսունսա սիղ նիձե խոհնիզ,
16 հասպանձը տա հոյլե օլա : Սիղն
խշեն վե ապանըղսա միւսաֆիր
օլան հասպանձը խշեն՝ նոմսո
սիր՝ վե չերիսթ սիր օլա :
17 Վե Բապպ Մ՛ովսէսե սէջյե-
18 յիսլ տէսե · Խորսյէլ օղուլ-
ըրնա սէջյե , վե ծնըղրա սե յէ-
սին քի՝ Պինիմ սիղն հկօմիւրե
ձեյիմ ակյարա վարաղընըզսա ,
19 վե վագ՛ օլա քի՝ օվ ակյարըն
էքմէյինսէն նէսկինինիզձե՝ Բապ-
պա գալաղրմա վէհչէհլի սունա-
20 սընըզ : Խոմսուրլարընըզըն խլ-
քինսէն սիր փիսէ գալաղրմա
վէհչէհլի գալաղրսարընըզ · խոր-
ման գալաղրմա վէհչէհլե նիձե
խսէ , ծնու հօյլէձէ սունսարընըզ :
21 Խոմսուրլարընըզըն խլքինսէն՝
սէվդէրինիզձե՝ Բապպա գալ-
աղրմա վէհչէհլի վէրէձինիզ :
22 Վե հանղլագ՝ պու ձհմձի
Բապպըն Մ՛ովսէսե սէջյէսկի
հմրվէրինի հէմէսկինիզ սու-
23 բէմսե , (ե՞նի Բապպ Մ՛ովսե-
սին հէսկի խլե սիզե ձհմձի հմր
հյլէսկինին՝ Բապպըն պուշյուբ-
սուղու կհնսոհ վե ծնսան սօնկ-
բա սէվդէրինիզձե ,) վագ՛
24 օլա քի , հյլե ձհմսա՛թ հանղ-
լագ խլե խոմձա հսէբ խսե ,
օղսէմ՛ ձհմձի ձհմսա՛թ Բապ-
պա խոշ գօղու խշեն սիբէմիսե
հանմա՝ ա՛սէթ խղրսե հբմէք
վհչէհլի վե չերիսթ վհչէհլի խ-
լե՝ սըղըր հսվնուսսու սիր պու-
ղա՝ վե կհնսոհ գուբպանը խշեն
28 սիր քհչն թէքհսկ հյլէյե : Վե
քհսհնն Խորսյէլ օղուլարընըն
ձհմձի ձհմսա՛թ՝ նօմիւրե քհնֆսրհէմ հսե , վե ծնը-
ղրա ա՛ֆիվ օլունա : պնրա պու-
հանղլագագ սղը , վե ծնըղր
հանղլագագըղը խշեն քհնսհ-
լէրին գուբպանընը՝ Բապպա ա-
թհհ գուբպանը վե քհնսհլէրին
կհնսոհ գուբպանընը Բապպըն
հուղուրսունսա կհմիրհլէյե : Վե 26
Խորսյէլ օղուլարընըն ձհմձի
ձհմսա՛թ՝ վե ծնըղրն ապա-
ղարընսա միւսաֆիր օլան հա-
պանձղարսա ա՛ֆիվ օլունսա · պնր-
րա ձհմձի գավմ հանղլագագ
սղընսաա սղը :
Վե հյէր սիր քիմսե հանղ- 27
լագագ խլե կհնսոհ հսէր խսե ,
օլսէմ՛ կհնսոհ գուբպանը խշեն
սիր հաշընսաա սիր սհշի քհչն
սունա : Վե քհսհնն՝ օվ հանղ- 28
լագագ խլե կհնսոհ հսէն քիմսե-
սին հօմիւրե Բապպըն հուղուր-
սունսաա հանղլագագընսաա քհֆ-
րհմ հսե · Թա քի ծնսան հօ-
միւրե քհֆսարհմ հմմձի խղե
ծնա ա՛ֆիվ օլունա : Նանղլագագ 29
խլե կհնսոհ հսէն՝ հէրնէք Խորսա-
յէլ օղուլարընըն հէրնէրի խ-
շեն՝ հէրնէք սրաղարընսաա միւ-
սաֆիր օլան հասպանձղար խ-
շեն շերիսթընագ սիր օլա :
Ա՛մմա մսղսուրլագ խլե հսէն 30
քիմսե՝ հէրնի օլսէն հասպանձը
օլսէն՝ պու Բապպա քիմիր հմ-
միշ օլսւր · օվ քիմսե քհնսհ
գավմընըն սրասընսաա հնլագը օ-
լունա : Բապպըն սէօղնհնիե 31
Թահդիր հսեսկ՝ ծնսէն հմրինի
պօղուսուղու խշեն՝ օվ քիմսե հն-
սէմէհ հնլագը օլունա · վհսա-
լը պօյնսհնսաա օլա :
Վե Խորսյէլ օղուլարը շհօվ- 32
սհ խղհն , շաղաթ կհնհհնսհ օ-
սունն սէվդիրիր սիր քհչն պուշ-
սուլաղ : Վե ծնսա օսունն սէվ- 33
շիրիր հղհն պուշսանշաղ՝ ծնսա Մ՛ով-
սէսե վե Ահարոնսաա վե ձհմձի
ձհմսա՛թսա կհօմիւրսհրհլէր : Վե 34
ծնսա հասպաա գօղուսուղ · պնրա
ծնա նհ հէմէթ լազըմ կհշշհկի

թագրեր օրհնեմուշ ահիլ նոն ։
35 Վէ Բապտ Մովսեհ ահոն · Օր
քիմոհ էլոհեթեհ հօրհեբրեբէ ·
Հիւմիլ Հէմաս'թ ծնու օրուս-
սան սիշարը՝ Թաշլար իւհ Թաշ-
36 լար ։ Իմոհ Հիւմիլ Հէմաս'թ
ծնու օրուսուսան սիշարը չգու-
րըպ՝ ծնու Թաշլար իւհ Թաշլա-
րլար , վէ հօրհես · Բապտին
Մովսեհ հմր էլլեհոհ հիսի ։
37 Վէ Բապտ Մովսեհ սէրլե-
38 յիսէ ահոն · Նարայէլ օղուլ-
րընա սէրլեյիսէ ծնլարա ահ յե-
սին քի՝ քհնահլերինե ահվալ-
րինէն գաֆիճանլարընէն ուճաղ-
րընաս սաչագլար եահշարար ·
վէ ուճաղրըն սաչագընաս պիր
39 լահիվլերոհ չերհես գօյալար · Վէ
օ պիզ սաչագ իչիճն օլա , քի օ-
նու հէօրհեյիճինիզտէ՝ Բապտին
Հիւմիլ էմրլերինի խոհերընըզա
հէթհրհսինէ , վէ ծնլարը նմրա
հահսինիզ · վէ օղուրսուզ ֆհահշ-
լըք հէթհյինիզ հեռրե յինիզին վէ
հէօղրէրինիզին հեվնարընաս հէզ
40 մէյհսինիզ · Շէյլէ քի՝ Հիւմիլ
Էմրլերիմի խոհերընըզաս Թու-
Թուզ նմրա հահսինիզ , վէ Ա-
լահընըզա ա՛ղնզէր օլսընըզ ։
41 Ալահընըզ Բապտ պէն իմ՝ ,
քի պիզ Ալահ օլմազ իչիճն՝ պի-
զի Մըսրը ախարընաս ջզգար-
մամ · Ալահընըզ Եհովա պէն
իմ ։

ՊՀՊ ԺԲ

1 Վ է Ղէռի օղլու Կահաթ օղ-
լու Ամահաս օղլու Կորհ՝ վէ
Ռուբէն օղուլարընաս Եղիաբ
օղուլարը Դաթան վէ Աբիրան՝
վէ Փաղէթ օղլու Օն՝ պա՛ռը էհ-
2 հէէր աղզա , Իսրայէլ օղուլա-
րընաս Հէմաս'թ պէյլերի՝ Հե-
միչէթ մուխթարլարը նամոար
քիմոհէլեր օլարագ էքի եհուզ հշ-
լի քիմոհէլեր իւհ Մովսեհին հօ-
նիճոհ գալգոլըպար , վէ Մովսե- 3
սին ա՛ղէյհինէ հէմ Ահարոնոն
ա՛ղէյհինէ Հէմ՝ օղուսի՝ ծնլարա
ահախլեր · Եհեթեր սիզ զիրա
Հիւմիլ Հէմաս'թըն հէվհիսի ա-
զինզեր սակր , վէ Բապտ ծնլարըն
ուրաբընաս առը · Իմոհ Բապ-
սըն Հէմաս'թը իւզերինէ նի՞
չհն քհնահնիզի եհուհէլհրհ-
նիզ ։ Վէ Մովսես իչի Թահքահ՝ 4
եհուշհ գօյոն սիսշոհ · Վէ 5
Կորհա՝ հէմ Հիւմիլ ծնուն Հիւմ
հէթհրհսինէ սէրլէյիսէ ահոն · ոա-
պահ Բապտ ծնուն օղանը՝ վէ ա՛-
զինզի պէյոն էոհսէ քհնահնէ
հագլաշարըռաճագ առը · հէմ քհ-
մի սէչէր իսէ , քհնահնէ ծնու
հագլաշարըռաճագ առը ։ Պուհնու 6
էոհն հա՛ Կորհ վէ ծնուն պիս-
Թիճն Հիւմհէթհրհս , քհնահէրզի-
նիզզէ պուհսուռսուռանլար սլըն · Վէ 7
հարըն Բապտըն հուզուռսուռնաս
իչչէրինէ սէթհշ գօյոն , վէ իս-
զէրզէրինէ պուհսուռ գօյոն · վէ
վագի՝ օլա քի՝ Բապտըն սէչմի-
յի քիմոհ՝ ա՛զինզ օ առը · հէ-
Թհր սզ՞ հմ Ղէռի օղուչլարը ։
Հէմ՝ Մովսես Կորհա սհոն · 8
Փհրհմ հոհսէ սինհկի յինն , հմ
Ղէռի օղուչլարը · Ա՞զ մը սհզէ 9
քի՝ Իսրայէլին Ալահը սհզի Ի-
սրայէլին Հէմաս'թընաս պըր-
ռը , Թա քի սհզի քհնահնհկ
հագլաշարըռա , հհյզէ քի Բապ-
սըն ջաղարընըն խըզմէթինի հ-
հէսինհզ , վէ Հէմաս'թըն հօ-
նիճոհ առերուզ՝ ծնլարըն ի՞պա-
փէր խըզմէթինի հհէսինհզ · Հէմ 10
սէռի՝ վէ սիզինհհ Հիւմիզ գա-
րընտաշլարըն Ղէռի օղուչլարընը
հագլաշարըռա · վէ սհզ քհա-
հինզիք ասհի մի ազարընըզ ։
Ծնուն իչիճն սէռն՝ վէ Հիւմիզ 11
Հիւմհէթհրհսինէ՝ Բապտըն ա՛զհյհ-
նէ Հէմ՝ օղուռնուռզ · Ահարոն խ-
սէ՝ օ քի՞մ սիր քի ծնուն ա՛զհյ-
հինհ մըրըռսանըրընըզ ։ Անսէն 12

Մովսէս Եղնաբ օղուլարը Դա-
թանը վէ Աբիրոնու չաղըրմաղա
կէօնտէրսի · վէ ընդալ՝ Ջըգմա-
13 զըղ ատխլէր · Ալմը քի պիղի
չէօլտէ էօլտիւրթմէք իչիւն՝ պի-
զի սիւտ վէ պալ ագան ույար-
ատան ջղպարըն , քի տատա իւ-
զէրիմիզէ Թէսալու Թէսիպ՝ տուլ
14 Թան օլմազ իսթէրսէն : Հէմ
պիզի սիւտ վէ պալ ագան ու-
յարա կէօթիւրմէսին , վէ պիզ
Թարլա վէ պաղ միւտա վէրմէ-
սէն · պու տաէմլէրին կէօզլէրիւ
նի՞մի ցյաձագսըն · պիզ ջըգմա-
15 զըզ : Վէ Մովսէս ղայէթ իլէ
էօվթէլէնիւ՝ Բապպա տէսի ·
Փէչթէչէլէրինէ նազար գըլմա ·
ընդարտան պիր էշէք ալմազմը,
վէ ընդարտան պիրինէ բէնձիւտ
16 էԹմէսիմ : Ինանըն Մովսէս Կոր-
խա տէսի · Նարըն սէն վէ Ձիւմ-
լէ Ձիւմհուրիւէն Բապպըն Հու-
զուրունա Հաղըր օլուն , սէն
17 վէ ընդար վէ Ասարան · Վէ Հեր
քէս քէնտի պուխուրտանընը ա-
լըզ՝ իւզէրինէ պուխուր գոյուն
վէ Հեր քէս քէնտի պուխուր-
տանընը՝ իքի Ճիւզ էլի պու-
խուրտանը՝ սէն տէ Ասարան իլէ
Հեր պիրինիզ պուխուրտանընը
Բապպըն Հուզուրունա Հագըշ-
18 տըրըն : Վէ Հեր քէս քէնտի
պուխուրտանընը ալըզ՝ իւզէրի-
նէ աճէԹ գոտուրար , վէ իւզէր-
լէրինէ պուխուր գոյուզ՝ Ձհմա-
տ'Թ չաղրըրընըն գափուտունտա
Մովսէս վէ Ասարան իլէ տուր-
19 տուրար : Վէ Կորխ՝ Ձիւմլէ Ձհ-
մատ'Թը ընդարըն տ'լէ յհինէ Ձհ-
մատ'Թ չաղրըրընըն գափուտուս-
նա Ձէմ՝ էԹտի · վէ Բապպըն
Ձէլտն Ձիւմլէ Ձէմատ'Թա կէօ-
բիւնտիւ :
20 Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ասա-
21 բտնա սէօյլէյիպ տէսի · Պու Ձհ-
մատ'Թըն իչինտէն պըրընըն · վէ
ընդարը պիր անտէ հէլաք էտէ-
յիմ : Ամմա ընդար՝ էիւզիւ գօ- 22
յտուն տիւշիպ տէսիլէր · Նտ
Ալլահ՝ Ձիւմլէ Թէնին բուհյա-
բընըն Ալլահը՝ պիր ատամ կիւ-
նահ էԹմէք իլէ Ձիւմլէ Ձհմատ'-
Թըն իւզէրինէ՞ մի զաղապ էտէր-
սին :
Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ- 23
յիպ տէսի՝ Ձէմատ'Թա սէօյ- 24
լէյիպ տէ · Կորխունն՝ ԴաԹա-
նընն՝ վէ Աբիրոնուն մէզբէհանըլա-
բընըն էԹրաֆընտան իրագ կի-
սին : Վէ Մովսէս գաղըպ՝ Դա- 25
Թանա վէ Աբիրոնա կիԹմէ , վէ
Իսրայիլին իխԹէյարլարը օնուն
արաընտա կիԹմիլէր : Վէ Ձէ- 26
մատ'Թա սէօյլէյիպ տէսի · Հա-
բա պու Ֆասըզ տտէմլէրին չա-
բարլարընտան իրագ կիսին , վէ
ընդարըն էչէտտաընտան հիչ պիր
չէյ տօգանմատն , Թա քի ընդա-
րըն Ձիւմլէ կիւնահլարը իլէ հե-
լաք օլմայտընըզ : Իմտի ընդար 27
Կորխունն՝ ԴաԹանընն՝ վէ Աբի-
րոնուն մէզբահանլարընն էԹրա-
ֆընտան իրագ կիԹմիլէր · վէ
ԴաԹան իլէ Աբիրոն հէմ ընդա-
րըն գարըլարը վէ օղուլարը վէ
ընդարըն չատրըլարընն գափուտու-
նա չաղրըպ տուրուլար : Վէ 28
Մովսէս տէսի · Պունտան պի-
լէսինիզ քի՝ պու Ձիւմլէ իշլէրի
իշլէմէյէ պէնի Բապպ կէօնտէր-
մի , զնրա քէնտիլիյիմտէն էԹ-
մէմիմ · Իչէր պունլար հէր ա- 29
տէմին էօլտիւյիւ միւտաչ իւզրէ
էօլուրլէր իսէ , վէ Ձիւմլէ ատամ
լէրէ վագի՝ օլսն՝ պունլարըն իւ-
զէրինտէ վուգու՛ պուլուր իսէ ,
Բապպ պէնի կէօնտէրմէմիշ սիր :
Ամմա էյէր Բապպ պիր մի՛ւճի- 30
զաԹ հարատըպ՝ եէր քէնտի աղ-
զընը աչար տտ՝ ընդարը հեմ
հեմ ընդարըն օլանը հուտար ի-
սէ , վէ Ձհհէննէմ տիպ տիրի
հնհրլէր իսէ , օլտեմ պիլէսինիզ

քի՝ պռ. առէմէէր Բ ապպը Թամ-
31 գիը կ՚ըմպէէր : Վէ վագի՝ օլտռ-
քի՝ պռ. Ձիւմլէ սէօզլէրի սէօյ-
լէմէյի Թէքվիր կ՚ըմպիտէ , ան-
լարըն ալէճնտռա օլան կէր կա-
32 րըլըը · Վէ կէր քինոի տղգինը
աչըզ՝ անլարը վէ անլարըն կվէ-
բինի վէ Կօրխտն օլան Ձիւմլէ
առէմէէրինի՝ հէմ Ձիւմլէ կչէա-
33 յը կուԹռռ : Վէ անլար հէմ
Ձիւմլէ անլարա միւԹա՛ւիզ օ-
լան՝ ախզ սիրի ձհհէննէմէ են-
սիրէը · վէ կէր անլարը կօրԹ-
ռռվ , վէ ձէմռա՛Թըն արռաբըն-
34 ռան հէլաք օլռռլար : Վէ ան-
լարըն կ՚ըմպէ՛ԹՔնռա օլան Ձիւմլէ
Խրռայէ՛լ անլարըն սկսինռան գռչ-
ռըլար · զնրա սէռիւէը քի՝ Օվ
35 մռյա կէր պիզի ֆէ կռռռա : Հէմ
Բռպպռռան ալԹէչ չըդըզ՝ պռ-
խռռրռ ռռմնռն օվ Իբի կնիզ կվ
լն քինմէէի հէլաք կ՚ըմպէ :
36 Վէ Բռպպ Մռվսէս սէօյլ
37 յիզ սէռ · Վէ ռռէնին Ռհռռ-
նռռն օզրռ Եզիպտռրա ռռ քի՝
Էռռնկրնըն Իչինռէն պռխռռր-
ռռնլարը ռլռըն · վէ ռԹեչի կօ-
Թէյ ռռզրԹ , զնրա անլար ռ՛-
38 զնզէնռռ : Պռ. Ձռնլարըռռ կնիզ
նռռ Էռռնկրնրին պռխռռրռռն-
լարընը ռռշ՝ անլարռռն մէզռռ-
հը գռվնրռռռգ Իչինն Էռռռը Թէ-
նէքեվնը Էռվնռռը , զնրա անլռ
րը Բռպպրն հռ զռրռռնռռ ռռռն
ռռռզրռ , վէ անլար ռ՛զնզէնռռ ·
վէ Իռրռյէլ օզռզլռրընռ նէչռռն
39 օլռռնլռր : Վէ քռռհրն Եզիռռ-
զռր օվ Էռռնմրշ քինմէէրրն ռռն-
ռռռզրռր ռզռգըր պռխռռրռռն-
լարընը ռռզռ , վէ անլարը՝ մէզ-
պռհը գռվնրռռռգ Իչինն Էռռռը-
40 լռԹռռրռռ , Իռրռյէլ օզռզլռրը-
նռռ զնքր Իչինն քի՝ Ռհռռռն զնզ-
նրռէնէնռռն օզռռռռն էՁհնէռռլ
քինմէ Բռպպրն հռզրռռնռռռ
պռխռռր ռռռնռռռզռ Էռռռշռռ-
յռ , վէ Կօրխ կնիզ՝ վէ օռռռն
ձնիռհրնրռ կնիզ օզռռռռ , Բռպ-
պրն օռռ Մռվսէսրն Էէռռ իչէ
սէօյլէռռրի կնիզ :
Վէ էրԹէռի կնիռռռ՝ Իռռռ- 41
յէլ օզռզլռրընըն Ձիւմլէ Ձհմռ-
ռ՛Թը Մռվսէսռ գռռչը վէ Ռհռռ-
նռռռ գռռչը մ՚ըրըլռռռնըռ՝ ռէ-
ռռնէէր · Սկզ Բռպպրն գռվ
մռնը Էռզռռրռռնիւզ : Վէ վռ- 42
գի՝ օշռռռ քի Ձհմռռ՛Թ Մռվ
սէսռ գռռչը վէ Ռհռռռռռ
գռռչը Ձհմ՝ օզռռռզլռրըռռռ՝
Ձհմռռ՛Թ չռռռրըռռռ ռռզռռռ
սէօնռռէիւէէր վէ իչԹհ զռռէռԹ
ռնռռ գռվնրռռռ , վէ Բռպպրն
Ձէզռռի կէօրնռռռ : Վէ Մռվ 43
սէսռ իչէ Ռհռռռռռ Ձհմռռ՛Թ չռ-
ռրըռըն էՀնհռռն կէզռռռէը : Վէ 44
Բռպպ Մռվսէսռ սէօյլէչռռ սէ-
ռռ · Պռռ Ձհմռռ՛Թըն արռաբըն- 45
ռռռ չըդըզ , քի ռնզռռրը ռվը ռն-
ռէ հէլաք Էռռչռռմ · ռռմնռռ ռնզռռ
նիւռռզրի Էռռչռռմ սիւչռռիւզէը :
Վէ Մռվսէս Ռհռռռռռ ռէռռ · 46
Պռռխռռրռռռռը ռշ՝ վէ իչինէ ժէզ
պռֆռռռռ ռլԹհչ զռ , հէմ պռռ-
խռռր զռ , վէ Թէկ Ձհմռռ՛Թռռ
վռրըռ՝ ռնզռռռռռ հռմԹիւրնը քէ-
ֆռռրէմ զըշ · զնրա Բռպպրն
հռզրռռնռռռռռ զռռզռռ չռչռռռ ·
Թռռ՛ռն պռչշռռռռ : Վէ Ռհռռռռռ 47
Մռվսէսրն ռէռռչի կնիռռ ռլռռ՝
Ձհմռռ՛Թրն արռաբըռռռ սէչլրմԹ-
ռռ , վէ իչԹհ զռվմռռռռ Թռռ՛ռն
պռչշռռռռ իռռ · իռռռռ պռխռռր
զռյռռռ՝ զռվմռռռռ հռմԹիւրնը քէ-
ֆռռրէմ էմռռ : Վէ հռնհռռնր ն- 48
նէ ռռրրռէրրն ռռռռռռռռռ ռռռր-
ռռռ , վէ Թռռ՛ռն ռռրռռռ : Վէ 49
Թռռ՛ռռռռռռ հռնէռռռնր՝ ռռ ռէռռնԹ
ռռռն վէ էէռռ կնիզ քնզռ իռռռ-
ռնր , Կռրնռ խռռռռռռռռռռ հռ-
ռռռռռռ ռ՛ռռռ : Վէ Ռհռռռռռ՝ 50
Մռվսէսէ Ձհմռռ՛Թ չռռռրըռռռռ
զռֆռռռռռռռռ ռէռռռռռռ , վէ Թռռ-
ռ՛ռռ ռռռռռռ :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա Յ Բ ա պ ա Մ ա վ ե ա կ ա ե ց ի
2 յ ի պ ա ե ա ի • Ի ա ր ա յ ե լ օ զ ու լ ա ր
ը ն ա ս ե զ ի լ ե ն ե ա ն ե ա զ ի լ ե ն ե ա ն
պ ա պ ա լ ա ր ը հ ա վ ա ք ի ն ա ն ե ա ա վ ե լ
ա ր ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն պ ա պ ա լ ա ր ը հ ա վ ա ք ի ն ի ն
3 ն ո ր ի մ ե պ ա ք ի ն ա ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
4 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
5 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
6 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
7 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
8 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
9 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
10 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
11 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
12 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
13 ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն
ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն ա ն ե ա ն

ՊԱՊ ԺԲ

1 Ա Յ Բ ա պ ա Ա ն ա ր ո ն ա ա ե ա ի •
Ա ն ն վ ե օ զ ու լ ա ր ը ն վ ե պ ա պ ա
ն ը ն ե վ ի պ ե ր ա պ ե ր ի ն ե ն ե ա ն Մ ա գ
ա ե ա ե ն ի ն կ ի ե ն ա ն ը ն ը չ ե ք ե ս ի ն ի զ •
վ ե ա ն վ ե օ զ ու լ ա ր ը ն պ ե ր ա պ ե
ր ի ն ե ն ե ա ն ք ե ա հ ի ն վ ե կ ի ե ն ե ա ն
ը ն ը չ ե ք ե ս ի ն ի զ • Հ ե մ ա ա ի ի ե 2
պ ա պ ա ն ը ր ա ր ը օ ր ա ն Ղ ե ի
ա ր ը գ ի ե ա ա ջ ա ր ը ր ը ն ը պ ե ր ա
պ ե ր ի ն ե ն ե ա ն ե ա գ ե լ ա ջ ա ր ը ր ա ա ր ը ն ,
վ ե ա ն ա ն ա մ ի ե չ ա գ օ ր ե ա ն ա ն ա ն
խ ը զ ա մ ե ի ե ա ե ա ե լ ը • վ ե ա ե ն հ ե մ
պ ե ր ա պ ե ր ի ն ե ն ե ա ն օ զ ու լ ա ր ը ն ը շ ե
հ ա ա ե ի ե չ ա ա ր ը ր ը ն ը ն ը ն ե ա ե ն ի ն ե ա ն
օ զ ա ը ը ե ը • վ ե ա ե ն ե ն ի ն մ ե մ ու ր ի կ ե 3
ե ի ն ի ն հ ե մ չ ա ա ր ը ր ը ն ը ն ե ա ե ն ի ն ե ա ն
մ ու ր ի կ ե ե ի ն ի կ ե օ գ ե ա ե ե ա ե լ ը • ա ն
ն ն ա գ Մ ա գ ա ե ա ե ն ի ն գ ա գ ա ր ը ր ը ն ա
վ ե մ ե զ ա պ ա հ ա ե ա գ ե լ ա ջ ա մ յ ա լ ա ր ,
ք ի ա ն ե ր ա ե՝ ա ի ե ա ե հ օ գ մ ե կ ե ա ե ա
ն ի ե ը • Ի մ ա ի ա ն ե ր ա ա ն ա ա մ ի ե չ ա գ 4
օ ր ե ա ե՝ չ ա ա ր ը ր ը ն հ ե ր ի շ ն ա ե՝ ն ե
մ ա ա՛ ե չ ա ա ր ը ր ը ն ը ն մ ե մ ու ր ի կ ե
ե ի ն ի ն կ ե օ գ ե ա ե ե ա ե լ ը • վ ե ա ե ն ե ն ի ն
ն ե ա գ ե լ ա ջ ա մ յ ա լ ա ր • 5
Վ ե Մ ա գ
ե ա ե ն ի ն մ ե մ ու ր ի կ ե ե ի ն ի ն՝ վ ե
մ ե զ ա պ ա հ ը ն մ ե մ ու ր ի կ ե ե ի ն ի ն կ ե օ
գ ե ա ե ե ա ե լ ը , ք ի ա ր ը ե ե ե ե ե ի ր ա ե լ օ
Բ ա պ ա Մ ա վ ր ե ա կ ա ե ց ի • Ա հ ա
ր ա ն ա ն ա ե ի ն ի ն ի ն չ ե հ ա ա ե ի ե ն
հ ա ն ի ե ն ե ա ե ն ա ե ա ն ը ք ի • Ի ա ե ա ն
օ զ ու լ ա ր ը ր ը ն ա ն ի չ ի ե ա ն ի ե ա գ
ը ա ն ը ր ը ա • վ ե ա ն ե ն ի ն մ ը ր ը ր ի ե ը
ր ը ր ը ն ը հ ա ն ի ե ն ե ա ե ն ի ն կ ի ա ե ր ե ա ն ի ն ,
վ ե հ օ գ ե ա ե ե ա ե լ ը ։ Վ ե Մ ա վ ր ե ա կ 11
Բ ա պ ա ը ն ա ն ա ե մ ի ե ե ի ն ի ն կ ի ա
պ ի հ ա ե լ ա ե • հ օ գ ե հ ա ե լ ա ե ։ Վ ե 12
Ի ա ր ա յ ե լ օ զ ու լ ա ր ը Մ ա վ ր ե ա կ
ա ե օ գ ե լ ե ի ա ե ա ե ա ե լ ը • Ի գ ե ա հ օ գ
ա ե ա ք , հ ե ր ա ք օ գ ու ա գ • Ա ե ե ա ե ե ի ե
ե ի ե հ ե ր ա ք օ գ ու ա գ ։ Բ ա պ ա ը ն 13
չ ա ա ր ը ր ը ն ա պ ի ր վ ե Ա Ն Հ ի ե ի ե ի ե
հ ա գ ե լ չ ա ն հ օ գ ե ա ք • պ ե օ գ ե լ Ա Ն Հ հ օ
գ ե ա ե ե ա ե լ օ պ ե ք ե ն Ա Ն Հ ք ի ե ։

ղուլապրընդն իւղէրինէ զազապ
6 օլմայա : Վէ սէն՝ իլթէ Իսրա-
էէլ օղուլլարընդն արասընաան
գարընաաշլարընդզ Գիւվլիլէրի
ալտըմ. տնլար սիդէ Բապպ իչիւն
ա՛թխէ վէրիլմիշ սիր քի՝ ձէմա-
ա՛թ չաղրընդն խըղմէթինի է-
7 տէլէր : Վէ սէն իլէ օղուլլարընդն
պէրապէրինձէ՝ մէղպահընդն ձիւմ-
լէ չէյլէրի իչիւն վէ փերաէնինն
իչէրիսինաէ օլան չէյլէր իչիւն
քէահինլիկինիզի կէօզէտիպ՝ խըղ-
մէթ էաէսինիզ. Գէդ քէահին-
լիկինիզի ա՛թխէ խըղմէթի վէր
տիմ, վէ հապլըչան էձնէպի հօլ-
տուրուլէ :
8 Վէ Բապպ Աճարնա տէպի.
Իմանի իչիւն պէն գալընդըմա վէչ
քէչէլիմինն Միտրիչէթինի սա-
նա վէրտիմ. Իսրայէլ օղուլլարը-
նդն ձիւմլէ ա՛զիզ չէյլէրի սա-
նա հէմ պէնինն օղուլլարընդնա է-
պէտի գանընան իւղրէ մէսհ հապ-
9 գը իչիւն վէրիլմիշ սիր : Ա՛թխէ
տէն գալան ա՛զիզլէր ա՛զիզի
նէսանէլէրընդն պաւ պէնինն օլա.
պանա սունտուգլարը ձիւմլէ
գուրպանլարը՝ հա՛մի ձիւմլէ էք-
մէք փէչէքէչլէրի վէ ձիւմլէ կիւ-
նահ գուրպանլարը վէ ձիւմլէ
սուչ գուրպանլարը ա՛զիզլէր ա՛-
զիզի օլսուն՝ պէնինն վէ պէնինն
10 օղուլլարընդն օլա : Օնու՛ ա՛զիզ-
լէր ա՛զիզինաէ եէչէկնին. օնու՛
հէր էյքէք եէչէկ. ա՛զիզ օլսուն
11 պէնինն օլա : Պու սաա պէնինն օլա.
Ա՛թխէլէրինն գալընդըմա վէչ
քէչնի՝ վէ Իսրայէլ օղուլլարընդն
ձիւմլէ սալտըմա վէչէքէչլէրի,
օնլար էպէտի գանընան իւղրէ սա-
նա վէ պէրապէրինձէ պէնինն օ-
ղուլլարընդա վէ գըզլարընդա վէր-
տիմ. պէնինն էվինաէ հէր փայք
12 օլան՝ օնաան եէչէկ. ձիւմլէ էն
էյլի եաղը՝ վէ ձիւմլէ էն էյլի շա-
րապը վէ պուղայըը՝ Բապպա
վէրէձէքլէրի իլէ մէյվէլէրի սա-
նա վէրտիմ : Բապպա կէթիրէ- 13
ձէքլէրի՝ ախյարլարընդա ձիւմլէ
թուրքմանլարը պէնինն օլա-
լար. էվինաէ հէր փայք օլան՝ օն-
սան եէչէկ : Իսրայէլէ հէր 14
վագի օլտնմուշ չէյ՝ պէնինն օ-
լա : Բապպա սունաձագլարը 15
ձիւմլէ թէնաէն հէյի անա բահ-
մի աչան՝ սաէմանէն օլսուն հայ-
վանսան օլսուն՝ պէնինն օլա. ան-
ձագ սաէմին իլէ սօղանընը էլ-
պէթթէ ֆիւսա էաէսին. նա-
փաք հայվանընն իլէ սօղանընը
սաախ ֆիւսա էյլէէսին : Վէ 16
ֆիւսա օլտնաձագ պիր այլըգ
չօճա-գլարը՝ պէնինն պիչախընն գը-
մէթէ կէօրէ՝ պէչ մըսգալ կիւ-
միչէ ֆիւսա էաէսին, Մագաէ-
սէ մըսգալը իւղրէ քի էնիւմի գը-
րաթ սըր : Ընճաղ սըղըրընն իլէ 17
սօղանընը էա գօյունուն իլէ սօ-
ղանընը՝ էա քէչինն իլէ սօղա-
նընը ֆիւսա էթմէյէսին, օնլար
ա՛զիզ սիր. օնլարընն գանընը
մէղպահընն իւղրէնէ աերիէսին,
վէ օնլարընն էապընը՝ խօշ գօգու
իչիւն Բապպա աթէչ գուրպանը
էապասընն : Ամմա օնլարընն էթի 18
պէնինն օլա, սաչլարընա պէչ
սաղ պուռա կիւպի պէնինն օլա : Իս- 19
րայէլ օղուլլարընընն Բապպա
սունտուգլարը ա՛զիզ չէյլէրինն
ձիւմլէ գալընդըմա վէչքէչէլէրինի՝
էպէտի գանընան իւղրէ՝ սանա վէ
պէրապէրինձէ օղուլլարընա վէ
գըզլարընա վէրտիմ. Բապպան հու-
զուրունսա սանա վէ պէրապէրին-
ձէ զիւրրիյէթինի էպէտէն թուզ
սահը սըր : Վէ Բապպ Աճարնա 20
տէպի. Օնլարընն տէյարընսա
միսա էաինմէյէսին, վէ արա-
լարընսա պէնինն հիսսէն օլմայա.
Իսրայէլ օղուլլարընն արասընն-
սա պէնինն հիսսէն վէ միսարընն
պէն իմ :
Վէ Գիւվլի օղուլլարընա իլթի 21
խըղմէթլէրի պէտէլինէ՝ ձէմա-

ա՛թ չաւրըրընըն խըզմէթինի իշ-
լեախլէրի իչինէ՝ միրաս ատիւս
Իսրայէլաե Ճիւմլէ ծնաալըզը
22 վէրսիմ։ Վէ Իսրայէլ օղուլլարը
արթըգ Ճէմաա՛թ չաւրըրընա
հագլաշմայալար քի՝ կիւնահ չէ-
23 քիա հօլմէյէնլէր։ Չէմ Ճէմա-
ա՛թ չաւրըրընըն խըզմէթի Կէ-
ւիվլէրէ մահասա օլա, վէ քէն-
ա՛ն հագտամազըզընը քէնտիլէր
չէքէնլէր. տէվլէրինիզՃէ հագ-
ա՛ն գանուն իւզրէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն ատասընաա միրաս
24 ալմայալար։ Չիւնա Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն Բապպա գալըրմա
վէչքէչլի տէյիս իչտա հէտՃէր-
լէրի ծնաալըգլարընը՝ Կէւիվլիլէ-
րէ միրաս իչինէ վէրսիմ. ծնան
իչինէ ծնըլարընն հագդընտա տէսիմ
քի՝ Իսրայէլ օղուլլարընըն ատա-
սընաա միրաս ալմայալար։
25 Վէ Բապպ Մովսէսէ տէյլէ-
26 յիսպ տէսի քի՝ Կէւիվլիլէրէ տէյ-
լէյիսպ ծնըլարա տէյէսինն. Իսրա-
յէլ օղուլլարընաան՝ սիրէ ծնըլ-
արընն Թաբաթընաան միրասընընդ
իչինէ վէրսիմ ծնաալըզը ալըզ-
ընընդտա, օլտէմ ծնաան՝ ծնաա
լըզըն ծնաա պիրինի Բապպա գալ-
ատրմա վէչքէչլի իչտա հէտսի-
27 նիզ։ Վէ ատս գալարըմա վէչ-
քէչլինիզ՝ սիրէ խատմանաան
պուլատայ կիսի՝ վէ ՃէնհէրէՃէսի
28 շնրա կիսի ատյըլա։ ՊէտյլէՃէ
սիրէ տասի՝ Իսրայէլ օղուլլարըն-
տան ալըզընընդ Ճիւմլէ ծնաա-
լըգլարընըզտան՝ Բապպա գալ-
ատրմա վէչքէչլի իչտա հէտսի-
նիզ. վէ ծնտան Բապպըն գալ-
ատրմա վէչքէչլինի՝ քէհանին Ա-
29 հարունա վէրէսինիզ։ Ճիւմլէ սի-
զէ օլան հէտսիկէլէրտէն՝ Բապպըն
հէր գալարըրմա վէչքէչլինի Ճիւմ-
լէ էն էյիսինտէն ծնտան ա՛զիզի-
30 նի իչտա հէտսինիզ։ Չէմ ծնըլ-
ատ տէյէսին. Օնտան էն էյիսին-
տէն իչտա հէթախինիզտե, օլ-
ատէմ Կէւիվլիլէրէ խատման մահ-
ատլտա կիսի վէ ՃէնհէրէՃ մահ-
ատլտա կիսի ատյըլա։ Վէ ծնտ՝ 31
կէրէՃ սիզ կէրէՃ էհլի պէյթի-
նիզ հէր մահալտե հէյէսինիզ.
զիրա Ճէմաա՛թ չաւրըրընտաքի
խըզմէթինիզե պէտել իՃՃէթի-
նիզ սիր։ Վէ ծնտան էն էյիսի- 32
նի իչտա հէթախինիզտե պուն-
տան էօթիւրու կիւնահ չէքմէյէ-
սինիզ. վէ Իսրայէլ օղուլլարընն
ատիզ Նէանէլէրինի մուրատլա-
մայատընըզ, քի հօլմէյէսինիզ։

ՊԱՊ ԻԹ

Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ա- 1
հարունա սէօյլէյիպ տէսի քի՝
Բապպըն էմր էսիպ տէսիպ չէ- 2
րսի՛թըն գանուզտա պուս տատր.
Իսրայէլ օղուլլարընա սէօյլէ քի՝
ատնա ոպիր գըզըլ գուսատ բուզ
ատնա կէՃիրէլէր, քի ծնտա
ատլտա ա՛յըպ օլմայա, վէ իւզէրի-
նէ պօյունտուրուգ չըգմամըշ օ-
լա։ Վէ ծնտ քհահին Նզիհազա- 3
րա վէրէսինիզ. վէ ծնտ ղրատ-
ատան ոխշարը չըգարա, վէ ծնտ՝
ծնտն էօՃիւնտե պէրի պօղազլա-
յա։ Վէ քհահին Եզիհազար 4
փարմազը իլէ ծնտն գանընտաան
ալըպ՝ ծնտն գանընտաան ՃԿ-
մատ՛թ չաւրըրընըն էօն թա-
րաՃընա հէտսի քէրըկ սէրփէ։
Ատնէն ատնայը ծնտն կէօղէրի 5
էՃՃիւնտե պէրի հագա. սէրիսի-
նի վէ էթինի վէ գանընը թէկէ-
յի իլէ հագա։ Վէ քհահին էրզ 6
ողաՃը վէ զուՃա վէ իքի գաթ-
լտ գըրմըզ ալըպ՝ ատնայը հա-
գան ատէհչին օրթատընա ատա։
Վէ քհահին էվողաղարընը հայ- 7
գայա, վէ թէհնինի սուս իլէ հայ-
գայա, ատնտէն ատնկրա օրտուդայա
կիրէ. վէ քհահին ատչտատատէք
նատոզաք օլա։ Չէմ ծնտ հագան՝ 8
հօվագաղարընը սուս իլէ հայգայա,

վէ Թէկնիկ առ իւէ հայպայա ,
վէ ախշամաակէ նախաք օլա :
9 Վէ պիր փաք քիմէնէ՝ ատնա-
նըն քիւլէնիւ ակվէրիսայ օր-
տառաան ակշարը պիր փաք մա-
հալէ դէյա . վէ Խրայէլ օղուլ
լարընըն Ճիմաա'Թը իշիւն հընիզ
օշուձա քի՝ կիւնահ վաքէմէկի
10 ատյա օլա : Վէ ատնանըն քիւ-
լիւնիւ ակվէրիւն՝ հավապլարընը
հայպայա , վէ ախշամաակէ նա-
փաք օլա . վէ պուռ՝ Խրայէլ օ-
ղուլլարընա Հէմ արապլարընաա
միւսաֆիր օլան նապանձրյա կ-
պէտի գանուն իշիւն օլա :
11 Պիր վէՃԿ իւէ հօլմիւշ ատէմ
Ճհսհէանէ ատօգանան՝ ևէսի կիւն
12 նախաք օլա . Օլ քիմսէ քէնա-
սէնը օլ ատ- իւէ իւշիւնձիւ կիւն-
սէ փաքէյէ քի՝ հէսանձի կիւնա-
սէ Թէմիզ օլա . ամմա էյէր իւ-
շիւնձիւ կիւնահ փաքէնմէզ կ-
սէ , օլահմ հէսանձի կիւնահ
13 Թէմիզ օլմազ : Էօլմիւշ ատէմին
Ճհսհէանէ հէր ատօգանըդ սէ
քէնահսինի փաքէմէյէն Բապ
սըն չաապըրընը նախաք հատր ,
վէ օլ քիմսէ Խրայէլսէն հէլաք օ
լուձա . ծնուն իւզէրինէ փաքէ-
մէ սույս սէրփիմէսինի իշիւն օ
նախաք ատը . նախաքէյի ատհա
14 իւսԹիւնահ ատը : Ձաապրատա ա-
ատէմ հօմ ւր իսկ , չէրիա'Թ պուռ
ատը . օլ չաապրատա հէր կիւնն՝
վէ չաապրատա հէր օլան՝ հէսան
15 կիւն նախաք օլա : Վէ իւզէրին-
սէ պաղը գախաղը օլմայան հէր
16 աչդգ գահ՝ նախաք ատը : Վէ
հէր քիմ քի ատհրատ նիւզիւնահ
գըլըձ իւէ հօլսիւրիւմիւշ՝ հա հօ
հօլմիւշ Թէմնէ՝ հա ատէմ քէմի-
մինէ՝ հա մէզարա ատօգանը իւ-
սէ , հէսան կիւն նախաք օլա :
17 Վէ նախաք օլան իշիւն օլ հա-
գըմըձ փանանըն փաքէմէ քիւ-
լիւնահն ալահար , վէ իւզէրինէ՝
պիր գահատա Լմազ առ գոյա-
լար . վէ պիր փաք քիմսէ զու- 18
Ճհա ալըսյ՝ առյա պահըրսա , վէ
չաապրըն իւզէրինէ՝ վէ Ճիւմլէ
գահալարըն իւզէրինէ՝ վէ օրտառա
օլան քիմսէյէրին իւզէրինէ՝ վէ
օլ քիմհէ հա հօլսիւրիւմիւշ
հա հօլմիւշ հա մէզարա ատօգա-
նանըն իւզէրինէ սէրփէ : Վէ օլ 19
փաք ապէ՝ նախաք օլանըն իւզէ-
րինէ իւշիւնձիւ կիւնահ վէ հէ-
սինձի կիւնահ սէրփէ . վէ ծնուն՝
հէսինձի կիւնահ փաքէյէ , ան-
սէն հավապլարընը հայպայա ,
վէ ատ իւէ հայպանա , վէ ախ-
շամաա փաք օլա : Ամմա նա- 20
փաքէնիպ սէ քէնահնի փաքէյէ-
մէյէն սատ՝ օլ քիմսէ Ճհսհ-
սանԹընն արապընաան հէլաք օլուձ-
նա , ղիրա Բապըլն Ատգահսէ-
սինն նախաքէյահ . ծնուն իւզէ-
րինէ փաքէմէ սույս սէրփիմէ-
սի . օ՝ նախաք ատը : Վէ օնա- 21
րա հպէտի գանուն օշա քի՝ փաք-
էմէ սույսուձա սէրփէն՝ հավապ-
լարընը հայպայա . հէմ փաքէմէ
սույսուձա ատօգանան՝ ախշամա-
սէք նախաք օլա : Վէ նախաք 22
օլան՝ հէր նէյէ ատօգանը իսկ ,
նախաք օլա . հէմ օնա ատօգանան
քիմսէ՝ ախշամաակէ նախաք օ-
լա :

ՊԱՀ Ի

Վ է Խրայէլ օղուլլարընըն 1
Ճիւմլէ Ճհսհա'Թը՝ հիվիլքի սյ-
սաա Սինի չէօլիւնհ կէչտիքէր . վէ
դաամ Պապհատհ գօնսուս . վէ
Մարիամ օրտառա վէՃքաԹ հէԹ-
սի , վէ օրտառա հէօսիւչսիս :
Վէ Ճհսհա'Թ իշիւն սուս հօղ 2
խաս . իսմսի Մովսհա իւէ Ահարո-
նա գարշը Ճհմ՝ օլսուձար : Վէ 3
գաամ Մովսհա իւէ Նիղա՝ հաէ-
րէք սէօղլիսիպ սէսիւէր . Նօ՞
լայսը գարընտաշլարընընդ Բապ-
սըն հօնիւնահ հօլսիւրիւրիհահ՝

4 Հօրմիւշ օլա խախք · Վէ նի՞չին
Բապպըն Ձէմսա՛Թընը պու չէօ-
լէ կէԹիրանիվ քի՝ պիզ Հէմ
տավարըրմըզ պու բաղա հօլէ-
5 լիմ։ Հէմ նի՞չին պիզի պու քէօ-
Թիւ մահալէ կէԹիրմէք իչին
պիզի Մըսըրտան ջըգարը՛ըզ ·
պոռ՝ էրին վէ ինձիր վէ պաղ վէ
նար մահալի տէյիլ ոլիր · իչէ-
6 Ձէք սու պիչէ հօգ տուր ։ Իմմի
Մովսէս իլէ Ահարոն Ձէմսա՛-
Թըն էիւղիւնտէն Ձէմսա՛Թ չա-
ղըրընըն գափուտունա վարըզ՝
էիւղէրի գոյուն տիւշտիւչէր · վէ
Բապպըն Ձէլալի ծնըղրա կէօ-
7 բիւնտիւ ։ Վէ Բապպ Մովսէսէ
8 սէօյէյիզ տէմի · Ա՛սայը ալ,
վէ Ձէմսա՛Թը Ձէմ՛ էյլէ՝ սէն
վէ գարընտաչըն Ահարան , վէ
ծնղարըն կէօզէրի էօնիւնտէ գա-
յտյա սէօյէյին , վէ սուչունու
վէրէ · վէ սէն ծնղարա գէյ տատն
սու չըգարասըն , վէ Ձէմսա՛Թա
Հէմ ծնղարըն տավարըրընա իչի-
9 րէսին ։ Իմմի Մովսէս Բապպըն
Հուզուրտունտան՝ օնա էմր օլուն-
10 տուղու կիպի ա՛սայը ալըը ։ Վէ
Մովսէս իլէ Ահարան Ձէմսա՛-
Թը գայտնըն էօնիւնէ Ձէմ՛ էԹ-
տիւէր , վէ ծնղարա տէմի · Իչի-
տէն չիմմի՝ էյ ա՛տիւէր , սիզի
պու գայտատ՛ն մը սու չըգարա-
11 լըմ ։ Աննէն Մովսէս էլինի գալ
արըրսա՝ ա՛սա իլէ գայտյէ իչի
քէրրէ վուրտուս · իմմի պիր չօգ
սու չըգար , վէ Ձէմսա՛Թ Հէմ
ծնղարըն տավարըրը իչտիւէր ։
12 Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ահա
րունա տէմի · Ձինա՛քի Իսրայէլ
օղուլարընըն նազարընտա պէնի
ա՛զիզիմէք իչտէն պաշտ կիտան-
մատընը , ծնուն իչտէն պու Ձէ-
մսա՛Թը՝ ծնղարա վէրտիյիմ տի-
յարա սիզ կէօԹիւրմէյէՁէքսի-
13 նիզ ։ Մէրհաբա սուլարը՝ պուն-
լար տըր · զիրա Իսրայէլ օղուլ-
լարը Բապպ իլէ նիզա՛ էԹմիւէր ·
վէ օ՝ ծնղարտա ա՛զիզէնտի ։
14 Վէ Մովսէս կապէտտէն՝ Ե-
գովմ փատիշահընա էլչիլէր կէն-
տէրիպ ֆէֆէ · Գարընտաչըն Իս-
րայէլ պէօյլէ տէր քի՝ Պիզէ վա-
գի՝ օլան Ձիւմլէ զահմէԹի սէն
15 պիլիրսին , նիՁէ պապալարըմըզ
Մըսըրա էնտիւէր , վէ Մըսըր-
տա պիր չօգ զէման սոգին օլ-
տուդ · վէ Մըսըրլըլար պիզէ
հէմ պապալարըմըզա ՁէՓտ էԹ-
տիւէր ։ Վէ Բապպա Փէրէատա
16 էԹտիք , վէ սէռվիզի իչէԹտէ ,
վէ պիր մէչէք կէօնտէրիպ՝ պիզի
Մըսըրտան ջըգարը · վէ իչԹէ
պիզ՝ սէնին սինօրունուն ու-
Ձունտա օլան չէհրի կապէտտէ
17 իզ ։ Վէրէմ էյլէ՝ սէնին տէյա-
րընտան կէչէլիմ · Թապըլտարտան
վէ պաղարտան կէչմէյէՁէքսիզ ,
վէ գոյուտան սու իչմէյէՁէ-
քսիզ · փատիշահըն Ձատտէսին-
սէն կիտիպ՝ սինօրունու կէչինՁէ-
յէտէք սաղա վէ սօղա սատմա-
յաՁաղըզ ։ Վէ Եգովմ օնա տէ-
18 տի · Պէնիմ ՎիւյիւԹիմտէն կէչմէ-
յէօնի , էօղուտա՝ գարընտա գը-
լըմ՝ իլէ ջըգարըմ ։ Վէ Իսրայէլ
19 օղուլտարը օնա տէտիլէր · Պիզ
Ձատտէտէն ջըգարըզ , վէ էյէր
պէն հէմ սիւրիւէրիմ սուչուն-
տան իչէր իսէք , պէհտարընը վէ-
րէրիմ · զուրի չէյ էԹմէզտէն՝
20 այագլարըմ իլէ կէչէյիմ ։ Վէ
օ՝ կէչմէյէօնի տէտի · Հէմ Ե-
գովմտիր չօգ իսուդ իլէ վէ գովի
էլ իլէ օնու գարըզըլտանտա ջըգար ։
21 Իմմի Եգովմ Իսրայէլէ՝ քէնտի
սինօրունտան կէչտա վէրմէք իս-
ԹէմէՏի , վէ Իսրայէլ օտտան
ատփտը ։
22 Վէ կապէտտէն կէօչտիւէր ·
վէ Իսրայէլ օղուլարընըն Ձիւմլէ
Ձէմսա՛Թը՝ հօվը տատընտա կէչտի-
լէր։ Վէ Բապպ հօվը տատընտան Ե-
23 գովմ ա՛զիզիտտըն սինօրուս էանըն-
տա Մովսէսէ վէ Ահարունա սէօյ-

24 լէյիպ ահան։ Ահարոն քինաի գամբնա գաթըլըբն, զիրա օ՝ Իսրայէլ ղրու լարբնա վէրահիմ ակսարա կիսմէյհէնէք սիր։ Լիւն քի Մէրիսա սուչունատա էմրիմէ
25 ա՛սը օլատնուղ։ Ահարոնու վէ ծնուն օղրա Եղիազարը ալըպ՝ ծնլարը Հովը տատրնա չըգար։ Վէ
26 Ահարոնու էսհապլարընատան ասլոյուպ՝ ծնլարը օղրա Եղիազարա կիսակը։ Զիրա Ահարոն գաչընա գաթըլըպ՝ օրատատ վէֆահ է-
27 ահէհէք սիր։ Իմոն Մովսէս Բատպէն էմր էթահին կիսի էյլէտի, վէ Հիւմէյ Հէմատաթըն կէօզլէրի հէնիւնատ՝ Հովը տատ-
28 զընա չըգարլար։ Վէ Մովսես Ահարոնու էսհապլարընատան ասլոյուպ՝ ծնլարը օղրա Եղիս զպրա կիսակատ։ Վէ Ահարոն օրատատ տատզն Թէֆիհէնատ վէֆահ էթահի։ անատն Մովսես վէ Եղիազար տատզատան էնահէնէր։ Վէ
29 Հիւմէյ Հէմատաթ Ահարոնուն վէֆահ էթահինի կէօրահիքատ, պէս Թիւն Իսրայէլ էվի Ահարոն իչիւն օթուղ կիւն յազըսըլար։

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վէ գըզըլէատ սաբին օլան Քանանը Արագ վատիչհէր՝ Իսրայէլն Ըթաբիմ էօրնատան կէլահինի իչինէտի։ Վէ Իսրայէլ Բատպա ատտագ ատտըպ ահան։ Էյլէր պրա գաւմը հէր վէհն իչէ հլնմէ Թէօրիմ էաէր խսէն, ծնլարըն չէհրնէրինի պիչքիւլիկ
3 հէլաք էահէյիմ։ Վէ Բատպ Իսրայէլն ահանի իչինէտի, վէ Քանանըլարը՝ ծա Թէօրիմ էյլէտի, վէ օ ծնլարը վէ չէհրնէրինի պիչքիւլիկ հէլաք էնէտի։ Վէ օլ մահալին ատընը Հօրմա գօտու։

Անատն Եգուպտ ախարընը ատ- 4
լաշմագ իչիւն՝ Հովս ատալընատան Գընզլ անինգին էօրնատա կէօչ ահէյէր։ Վէ էօրատա խատպն Ճա-
նը սըզըլար։ Վէ գաւմ Ըլահա 5
գարչը վէ Մովսէսէ գարչը ահ-
ատի։ Նի՞չիւն պիզի Սըսըրատան չըգարատընըզ քի՝ չէօրատէ էօրչ-
լիտ։ զիրա էքմէք էօգ հէմ տուս էօգ տուր։ Վէ պէօյէ խաֆիւֆ էքմէքատն Ճանըմըզ սիճէտնատ։
Վէ Բատպ գաւմըն իւզէրինէ 6
էապըձը էըլանըլար կէօտուրատ, վէ գաւմը ըսըրսըլար։ Վէ Իս-
րայէլէն պիր վաֆիր խապզ էօչ
ատիւ։ Վէ գաւմ Մովսէսէ կէլնա 7
ահանէր քի՝ Բատպա վէ ատնա գարչը սէօյլէտիք իչէ կիւնահ էթ-
ահք, Բատպա նէկատ էյլէ քի՝ իւզէրիմիզատն պու էըլանըլարը կիտէ։ Վէ Մովսես գաւմ ի-
չիւն նէկատ էյլէտի։ Վէ Բատպ 8
Մովսէսէ ահան։ Վէնահինէ պիր էապըձը էըլան էատ, վէ ծնուս պիր սըրըգ թէփէհինէ գօ։ Վէ
վագի՝ օլա քի՝ հէր քիմ ըսըրը-
լըր իսէ, ծնա ապագա, վէ սաղ գալա։ Վէ Մովսես պապըրատան 9
պիր էըլան էատըպ՝ ծնուս սըրը-
ղըն թէփէհինէ գօտու։ Վէ վա-
գի՝ օլատս քի՝ պիր էըլան պիր ատէմի ըսըրընձա, օլ քիմսէ պապըր էըլանա պապըրէլայըն սատալըր իսի։

Անատն Իսրայէլ օղուլլարը 10
կէօչիւպ՝ Ոթովթատա գօնատուլար։
Վէ Ոթովթատան կէօչիւպ՝ Իյէա- 11
բարիմատ կիւնէչինն սօղուտատնա սօղատս Մովսէրն գարչըրընատա օլան չէօլատ գօնատուլար։ Օլատ- 12
տան կէօչիւպ՝ Զարէտ ատրէսինատ գօնատուլար։

Օրատան կէօչիւպ՝ Ամորհլատ- 13
լարըն սինօրատնատան չըգան չէօլատ օլան Առնոնուն էօթէհինատ գօնատուլար։ զիրա Մովսէ Ամորհլատ սրատրնատա Առնոն՝

14 Մովաբըն սինօրաս առաբ։ Օնան իչան Բաղպըն ձինքըէրի քիմա-
պընաս ասինը քի՝ Սուֆաս ա-
յահեպի վէ Աձան չայ-ըրընը,
15 հէմ Աբրըն առրաս-ղա էկըչ
ադան՝ վէ Մովաբ սինօրունա
ասյանան չայ-ըրըն ապընթըը-
նը։
16 Վէ օրաման գէրչ կէ-իւէր ·
պաս օշ գուչու առաբ քի՝ օնան
հադգընա Բաղպ Մովախ ան-
ան · Գամը ձէմ՝ էչրէ, վէ ծն
17 լորա առ վէրէչիմ։ Օշ գէման
Իսրայէլ պաս իլահիի օգուստաս ·
Էչ գուչու՝ ձէօշ · ծնա իլահի օ-
18 գուչուն · Գուչու քի՝ պիչրէր
գազարըլար, ծնաս գամըն սէր-
վէրէրի գանուն պաղայրընձրնըն
էմրի իւզրէ ա՛ասլարը իւր գազ-
արըլար։
19 Վէ չէօլաէն՝ Աոէթանա, վէ
Աոէթանաան՝ Նաալիէլ, վէ Նա-
20 ալիէլաէն՝ Բամոթա, վէ Բա-
մոթաան՝ Մովաբըն սահրասըն-
ան Եսիմունան գարշըսընա պա-
գան Փաղգա Թէփէսինաէ օյան
վաոխէ Կէօչ-ի-ւէր։
21 Վէ Իսրայէլ Ամորհլուլարըն
վատիշահը Սեհոնա էչէ իլէր
22 կէճուէրիպ տէմի · Սէհոն ան-
յարընաան կէչէյիմ · Թարլա-
յա էա պաղա սաոիմազըզ, գու-
յուան առ իչինճէ իչ · սինօ-
րունու կէչինճէ յէաէք վատիշա-
հըն Ճաոաէսինաէն կիսաճէ յիչ։
23 Ամմա Սեհոն Իսրայէլէ քէնտի
սինօրունաան կէչյա վէրմէի,
իլա Սեհոն Ճիամէ խալգընը
աճվէլրաի, վէ չէօլէ Իսրայէլի
գարշըլամազա ջէգըպ՝ Յաոասյա
կէլսի · վէ Իսրայէլ իլէ ձինք
24 կէճի։ Վէ Իսրայէլ օնու գը-
լըչ աղըլնաան կիչկիրիպ՝ օնան
ախալրընը Աձնոնաան Թա Յա-
բոկաաէք Թա Ամմոն օղուլլարը-
նա վարընձայաաէք գաոէթ կէ-
ճի · վէրա Ամմոն օղուլլարըն
սինօրաս ասրագ իսի։ Վէ Իսրա- 25
յէլ Ճիամէ պաս չէհրէրի ա-
ալը · հէմ Իսրայէլ Ամորհլու-
լարըն ձէմի՝ չէհրէրինաէ՝ Եսե-
բոնաա հէմ օնան Ճիամէ քէօյ-
լու-քէրինաէ սաբին օլաս։ Չի- 26
րա Եսեբոն՝ Ամորհլուլարըն փա-
տիշահը Սեհոնաան չէհրի իսի ·
չիան քի ՝ Մովաբըն էվվէլքի
վատիշահը իլէ ձինք կոսիպ՝ օ-
նաան էլինաէն Ճիամէ ախալրընը
Աձնոնաաէք՝ ալմըչ իսի։ Օ- 27
նաան իչան էմսալ սէօյլէյէնլէր
տէրլէր · Եսեբոնա կէլին · Սե-
հոնաան չէհրի կաոիրլըպ մէօհ-
քէմ օլաճա · Չիրա Եսեբոն- 28
տան աճէչ՝ Սեհոնաան չէհրինտէն
ա՛չվ չըգաոլ · Մովաբըն Աոը-
նը վէ Բամոթ Աձնոնաան էհա-
լիսինի եագաոը։ Վ այ ոաոա՝ էյ 29
Մովաբ · էյ Վ ամոս գամըն՝
հէլաք օլաոսէն · գաոլթուլմուչ
օղուլլարընը վէ գըզլարընը Ա-
մորհլուլարըն վատիշահը Սեհո-
նա էսիրլիկ վէրտի։ Օնըլարը 30
օգլար իլէ տաոիսաոլդ · Եսեբոն
հէլաք օլաոս՝ Թա Դիբոնտաէք ·
վէ օնլարը Թա Մէգոբայտաէք
էքին Նօփախտաէք իսրատլ էյլե-
տէք։
Իսրայէլ Ամորհլուլա- 31
րըն տէրլընտա տաքին օլաոս։
Վէ Մովաբ Յազէրի Թէձէս- 32
տաս էթմէյէ կէճտաէրտի · վէ
ծնաէն քէօյլու-քէրինի ալըպ՝ օ-
բատա օյան Ամորհլուլարը գօվ-
տաուլար։
Աձնաէն տէճնիւա՝ Բատան էօ- 33
լընա ջէգըլար · վէ Բատան
վատիշահը Ոգ՝ քէնտի վէ օ-
նաէն Ճիամէ գամըն ծնլարա
գարշը Եգրայէյէ Ճէնիկ ջէգը։
Վէ Բատլ Մովախաէ տէոի քի՝ 34
Օնաան գօրգմա, վէրա ծնու վէ
Ճիամէ ծնաէն գամընը վէ տի-
յարընը սէնին էլինէ վէրտիմ ·
վէ ծնա՝ Եսեբոնտաա տաքին օյան

Ամօրհլուլարըն վասհիշահը Սհհանա հլլեսխին կի սի հլլեխսին։ Իսհի օնու վե սզուլալընը հեմ ճհուձէ գավընը վ.սուռուլար, չհոյնէքի սիրհոի պիզէ պահի գալմասը · վե սխոյընը զապհ հմոիէնը ։

ՊՆԱՊ ԻԲ

1 Վ հ Խարայհլ օզուլարը կհօչիւ Մովսէ ասհրալարընաա Երնեքով Յորդանանըն հօմհ հասընաա գնաուլար ։

2 Վհ Սհպիօր օզու Բաղոհ Խորայհլին Ամօրհլուլարա ճհեմ

3 լհ հմոխինի կհօրաիս ։ Վհ Մովսէ գավընն հուզուրընաան զայհմ գոդաս , զնրա ջօգ նաի · հեմ Մովսէ Իսրայհլ օզուլարընըն հուզուրընաան սը.

4 գընար ։ Վհ Մովսէ Մագիսնըն խմհիսլարընա ասխի · Շհիմի պու ձհմաաճ սըզըր ասհրա օճմունու հալատընը կնպի հէմ հմրաքարըմընը հասցայձագըր տը · Վհ Սհպիօր օզու Բաղոհ օ զհմանահ Մա

5 վար վասհիշահը խոյ ։ Վհ օնուն գավընը օզուլարընըն սխյորը ըրմալընըն քհնարընաա օշան փաճաու չհէրնէ՝ Ռեռվը օզու Բաղաամա հլլհլնը կհօնտհրսի , քի օնու չաղբրըզ տհյհէնը · Իշհհ Մընըզը սկարընաան սնը գավ ջօգու · իշհհ հէր հիսզնհիս գավհլասը , վհ գարշմնաա օճու.

6 րսյօր ։ Իսհի հալա քհրհմ հյ լէ՝ հհլ , պհնիմ իշհն պու գավմա լո՛նհէ օգու , զնրա օ պհնաէն գուվհհճն սնը · պհհրի գասնը օշուզ օնու վսրայըմ , վհ օնու սխյարաան գօվայըմ · զնրա պհնհրհմ քի՝ խայը տուա՛ օգուտուզան քհմահ միւպարհք՝ վհ լո՛նհէ օգուտուզան մհ՛լան օշրը ։

Իսհի Մովսէնը իսհէնհյարը. 7
րը վհ Սագիսնը իսհէնհյարը՝ Փալ իհձրհհէրի հզհրնաահ պարագ կհճհսիէը · վհ Բաղաամա կհլնա՝ Բաղահըն սհօզհրհ
նի օնա սհօյհհսիէը ։ Վհ օ ան. 8
լարա սհսի քի՝ Պու կհճհ պուրաաա գալըն , վհ Բաղահըն պա. նա սհօյհհսիհնհ կհօրհ՝ սիզհ ճհվաղ վհրհյիմ · իսհի Մովսէնը պհ յհհրի Բաղաամ իհհ գաշարը ։ Վհ Ալլահ Բաղաամա 9
կհլնա՝ Պու հանընաագի սահմհրհը քհմհհնը սիր սհսի ։ Վհ Բա. 10
ղաամ Ալլահա սհսի · Մովսէ վասհիշահը Սհպիօր օզու Բաղահ պահա կհճնաէրնա փհսի · Իշհհ օզ Մընըզաան ջօգան 11
գամ՝ հհր հիսզնհիս գավհլասը · հալա կհլ , պհնիմ իշհն օնա պհս տուա՛ հյհհյհսին , պհհքի օնուն իհհ ճհնհ հաճ սիհնհ գօվայըմ ։ Վհ Ալլահ 12
Բաղաամա սհսի քի՝ Օնհոր իհհ կհճմհյհսին · սհն օզ գավմա լո՛նհէ օգուտուզան , զնրա օ միւպարհք սիր ։ Վհ Բաղաամ 13
սապահանն գալգրա՝ Բաղահըն պհյհհրինհ սհսի · Տհյարընըզա կհսին , զնրա Բաղահ պահա սհզնն իհհ կհճմհյհ իսզն վհրմհյը ։ Վհ Մովսէ պհյհհրի գալգաը. 14
լար , վհ Բաղահա կհհլնա սհսիհհրը քի՝ Բաղաամ սիհմիմ իհհ կհհմհք խսճհհմհսի ։

Վհ Բաղահ Թհքբաար՝ օնհոր. 15
ահն տահա զնյահհ վհ պահա մի՛ հճհսիր պհյհհրը կհօնտհրսի ։ Վհ օնհոր Բաղաամա կհհլնա օնա 16
հհսիհհրը քի՝ Սհպիօր օզու Բաղահ պհյհհրհ տհր · Վհրհմ հյհհ , պահա կհհմհքահն կհրի գահմա · Ջհրա ահհա զնյհճ ջօգ հքբահմ 17
հհճհհյհմ , վհ պահա հհր նհ սիյհճհք օզուր խահն՝ հահճհյհմ · իսհի քհրհմ հյհհ՝ հհլ , պհնիմ իշհն պու գավմա պհս տուա՛

18 հյէհյեսին : Վէ Բաղաամ ձէ-
վապ վերիսկ՝ Բաղակըն գուլա-
րընա ասէ՞ . Բաղակ պատա կ-
վինին տօղուսու կիսմիւշ վէ ալ-
Թուն վերսկ ասէ , Ալլահըմ
Բապպըն սէօղնանէն Թէճա-
վուզ եափ՝ քիչիւք եա պէօ-
19 յիւք չէյ եափմիմ : Վէ ինմանի
քերեմ եափ՝ պու կէձէ սիզ
առանի պուրատա գալըն , քի
պիլէյիմ Բապպ պանա առնա
20 նէ սէօյլէր : Վէ կէձէ Ալլահ
Բաղաամա կելիպ՝ ծնա ասէ՞ .
Էյեր օվ առէմլեր անին չաղըր-
մապու կելերլեր եսկ , գալգ ծնըղը
իվէ կինի . ամմա հէմանի ատնա
նէ քի սէօյլէր եսէմ , ծնու հյէ-
յեսին :
21 Վէ Բաղաամ առապահատն
գալդըպ՝ հէբյինի սէմերլէսի ասէ՝
Մոմար պէհյէրինին պիլէսինձէ
22 կինիմ : Վէ ծնուն կինիմի ի-
չինն՝ Ալլահըն հօվքեսի Թու-
Թուշատ , վէ Բապպըն մէհյի
ի ւրան իւղէրինեսէ տուրատ քի
ծնա գարշը տուրատն . վէ օ՝ հ-
հէյինին իւղէրինեսէ պինմիշ եսի ,
վէ ևբի ուշապը պիլէսինձէ եսի :
23 Վէ հէյք՝ Բապպըն մէհյինի հօ-
ւրան իւղէրինեսէ եվինեսէ ասէ գը-
լըձը իվէ տուրատպուշունու կէօղ-
սիւքասէ , հէյք հօվրան առմապը
ատ՝Թարվյապ կիրսի . վէ Բաղա-
ամ՝հէհյի հօվա ասէօնսէրմէք իչինն
24 ծնու սէօյսիւ : Վէ Բապպըն մէ-
հյի պաղապըրն հապա հօվրանատ
տուրապ եսի . պիր հանատան
սիվապ վէ օպիր հանատան սիվապ
25 եսի : Վէ հէյք Բապպըն մէհյ-
հինի հէօղսիւքատ՝ սիվապրն հա-
նընա գըսըլըգ , վէ Բաղաամըն
այապընը սիվապա գըսապ . վէ օ՝
26 ծնու Թէքբար սէյսիւ : Վէ
Բապպըն մէհյի իհերի հէյտի ,
վէ պիր տար հէրսէ տուրատու ,
քի օրատա ատղա հա սօյա ատ-
27 փանմագ հօղ հօղ եսի : Վէ հ-
հէհ Բապպըն մէհյինի հէօղնան-
նէ , Բաղաամըն ալԹընատ չհօք .
սիս . վէ Բաղաամըն հօվքեսի
ԹուԹուշուտ՝ հէհյի սէյնէք ի-
լէ սէօյսիս : Վէ Բապպ՝ հէհյինն 28
ադղընը սչըգ , վէ օ՝ Բաղաամա
սէսի . Սանա նէ՞ հէԹսիմ քի
պէնի շնմանի իհ քերբէ սէօյ-
սիսն : Վէ Բաղաամ հէհյէ սէ- 29
սի . Չիւնքի պէնի զհվգհէնսին .
քհաշքի հշնմանհ գըլըձ՝ օվա եսի
քի՝ շնմանի սէնին հօղսիւբհյի-
սիմ : Եմանի հէհյ՝ Բաղաամա 30
սէսի . Պէն սէնին հէհյինն սէ-
յի՞շ մի իմ , քի սէնին օվշապան
պէրու Թա պու կիւնհէսէ իւղէ-
րինմհ պինսէն . սանա պէօյհ
հէԹմհք հիչ ա՛սէԹի՞մ մի եսի .
վէ օ՝ Եօգ սէսի : Ալնսէն Բապպ 31
Բաղաամըն կհօվքերի և սչը .
վէ Բապպըն մհհյինինն՝ հհլնսէ
հապըն գըլըձը իվէ հօղսէն իւղէ-
րինհ տուրատպուշունու կհօրիւն-
ձէ , սիւշիւպ՝ հհիւղիս պէյոն
սհձսհ գըլըպը : Վէ Բապպըն մ- 32
հհյի օնա սէսի.քի՝ ևի՞շինն շնմանի
իհ քերբհ հհյինի սէօյսիսն .
իշԹհ պէն սանա գարշը տուր-
մապա չըգարմ , գնիպա հօղսէն՝ հօ-
նհիմանհ Թհրս սիր : Վէ հէյք 33
պհնի կհօրմհք իվէ , շնմանի իհ
քերբհ հննհիմանհն սսիսը . հ-
յհբ հննհիմանհն սսիմսապա եսի ,
հապա սհնի հպպհԹհք հօղսիս-
ըհիր եսիմ , վէ օնու սապ գօր ի-
սիմ : Վէ Բաղաամ Բապպըն 34
մհհյինհ սէսի քի՝ Ակնսհհ հԹ-
սիմ . գնիպա պիպմէսիմ քի՝ հօղ
սապա գարշը տուրապն սհնն
իսին . նմանի հյբը սապա քհօ-
Թիս հհօրիսնիբր եսի , հհբրի սհօ-
նհյիմ : Վէ Բապպըն մհհյի 35
Բաղաամա սէսի . Պու սապմ-
հհբր իվէ կինի , ըսքհն հհմանն սա-
նապ սհօյհհյհնհյիմի սհօղնս սհօյ-
հհյհսին . վէ Բաղաամ Բաղա-
կըն պիպհհբրի իվէ կինիմի :

36 Վէ Բաղակ Բաղաամըն կէզ
ալլինի իշխեմիքեան , ծնու գար-
շըլամալա՝ սինօրան ուձունտա-
քի Ամնոնան սինօրունտա օլան
Մովաբըն պիր շէհրինէ ջրգալը :
37 Վէ Բաղակ Բաղաամա տէմի .
Սէնի մուխթաջան չտղըրմալա
կէօնտէրմէմի մի , նի՞չին պա-
նա կէլմէմին . հապդան սանա
իքրամ էթմէյէ գատիր տէյի՞զ
38 մի իմ : Վէ Բաղաամ Բաղակա
տէմի . Իշխեմ սանա կէլմիմ, էա
շիմտի հիչ պիր նէհանէ սէօյլէմէ-
յէ գատի՞ր մի իմ . Ամմա ազ-
զընա նէ սէօզ գոր իսկ , ծնու
39 սէօյլէյէճէկիմ : Ինանէն Բաղա-
ամ Բաղակ իլէ կիթտի . վէ Կա-
40 րիաթհուսովճա կէլտիլէր : Վէ
Բաղակ սըղըրլար հէմ գոյընըր
պօղաղըյընըզ՝ Բաղաամա վէ պի-
լէամինէ օլան պէյլէրէ կէօն-
տէրտի :
41 Վէ ասդտահ օլտընճա , Բա-
ղակ Բաղաամը ալդա՝ ծնու Բա-
հալըն Թէվիե վուէթհանէլէրինէ
ջրգալը . վէ օրտաան գաւմըն
Ճեմիյէթհինի կէօրտիւ :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Վէ Բաղաամ Բաղակա տէ-
մի քի՝ Պանա պուբաաա եէսի
մէզպահ եամի . հէմ պանա պու-
բաաա եէսի պուղա վէ եէսի
2 գօչ հաղըրլա : Վէ Բաղակ Բա-
ղաամըն տէմիյի կիպի էլլէտի .
վէ Բաղակ իլէ Բաղաամ հէր մէզ-
պահաա պիրիլը պուղա վէ պիրիր
3 գօչ տուճտուղար : Վէ Բաղաամ
Բաղակա տէմի քի՝ Ռէհնաի պիւ-
Թիւն եամմանըն եանընտաա տուր ,
վէ պէն կիտէյիմ , պէլքի Բապպ
գարշըմա բաամի կիլէ . վէ պա-
նա կէօսթէրտիյի շէյի սանա
խապէր էտէրիմ . ատտէն պիր
4 Թէվիեյէ ջրգալը : Վէ Ալլահ
Բաղաամըն գարշըսընաա ջրգալը .
վէ օ ծնա տէմի քի՝ Եէմի մէզ-
պահը Հաղըրլատըմ , վէ հէր մէզ-
պահաա պիրիր պուղա վէ պիրիր
գօչ տուճտուղար : Վէ Բապպ Բա- 5
ղաամըն աղղընտա տէօղ գօյուտ՝
տէմի . Բաղակա տէմինիպ պէօյ-
լէ տէօյլէյէճէն : Իմամ օնա տէօն- 6
տիւ , վէ իշխեք քէնտիսի հէմ Մո-
վաբըն ճիւմլէ պէյլէրի պիւԹիւն
եանմաբընըն եանընտաա տուրուր
իտի : Վէ քէնտի մէսէլինի պաշ 7
լայըպ՝ տէմի . Մովաբ վատան-
շընը Բաղակ պէնի Ասրաման՝
կիւն տօղուտաա տաղըրընտան
կէԹիրիպ փէֆ . Կէլ պանա Յա-
կոբա լա՛նէԹ օգուս , հէմ կէլ
Իսրայէլէ պէտ տուպ՝ էլլէ :
Ասլահընը լա՛նէԹ էմմէսիյինէ՞ 8
նի՞ճէ լա՛նէԹ օգուդայըմ , վէ
Բապպըն պէտ տուպ՝ էմմէսի-
յինէ՞ նի՞ճէ պէտ տուպ՝ եաե-
յիմ . Ճիրա օնու գայաղար պա- 9
ղընտան կէօրիւրիւմ . վէ օնա
Թէվիեյէրտէն նաղար էլլէրիմ .
իշխեմ պիր գաւմ քի պաշգաճա
սաքին օլուպ՝ Թայիֆէյէր իլէ
սայըլմայաճագ : Յակոբտան Թօղ 10
Թօփրաղընը՝ վէ Իսրայէլին ըու-
պա՛ղտան սայըլընը քի՛մ տայա
պիլէր . Ճանդըմ ա՛տիլէրինէ էօ-
լիւմիւ իլէ եօչէ , վէ ատտուպ՝ օն-
ղարընըզի կիպի օլա :
Վէ Բաղակ Բաղաամա տէմի 11
քի՝ Պանա նէ՞ էլլէտին . պէն
սէնի՝ ահուշմինէլիմի լա՛նէԹ էթ-
մէյէ ալտըմ , վէ իշխեմ սէն հէր
վէճէ իլէ խայը տուպ՝ օղուտտուն :
Վէ օ՝ Ճէվապ վէրիպ տէմի . 12
Բապպ աղղընա նէ գօր իսկ , օ-
նու սէօյլէմէյէ ալԹպամի էթմէ-
լի տէյի՞զ մի իմ :
Վէ Բաղակ օնա տէմի . Ռէհ- 13
բիմ էլլէ՝ պէնիմ իլէ ղայրի մա-
հալէ կէլ՝ քի օնըլարը օրտաան կէօ-
րէսին , ծնըլարըն եալընըզ պիր
ուձունու կէօրէսին , վէ հէվի-
սինի հ՛օրմէյէսին . վէ պէնիմ

իչնեն օրատան ծնա լա՚նէթ օգու ։
14 Վէ ծնու՝ Սօփիմ Թարլատընա
փաագանըն Թէփիսինէ կէօթիւբ-
տիւ · վէ եէսի մէզպահ եափըլա՝
հէր մէզպահատա պիրէր պուզա
15 վէ պիրէր գօչ սունտու ։ Վէ
Բաղաքա ատէմ · Սէն պուրատա
քէնտի պիւթիւն եանմանըն նա-
նընտա տուր · վէ պէն օրատա
Բազըն գարշըսընա չըգայըմ ։
16 Վէ Բաղաք Բաղատանըն գարշը-
սընա չըգաղը , վէ աղղընա սէօզ
գօյուպ ատէմ · Բաղաքա տէօ-
17 նիւա՝ պէչյէ սէօյլէյէսին ։ Վէ
օ՝ ծնա կէլտիքատ , իչթէ պիւ-
Թիւն եանմատընըն եանընտատա
տուրուր իտի , վէ Մովսըրըն
պէչյէրի պիլէսինտէ իտի · իտին
Բաղաք ծնա ատէմ քի՝ Բաղաք
18 նէ՞ սէօյլէտի ։ Վէ քէնտի մէտէ-
լինի պաշյայըպ ատէմ · Գալգ
եա՛ Բաղաք՝ վէ իչլիթ , էյ Սէտ-
19 փօր օղու՝ պէնի տինկլէ ։ Ալ
լա՛՝ ատէմ տէյիլ քի՝ եալան
սէօյլէյէ , նէ տէ ատէմ օղու՝
քի փիշման օլա · օ ատէմ տէ՝
իչրա է՛թմէյէճէք մի , եախօտա
օ սէօյլէտի տէ՝ եէրինէ կէթի՛ր
20 մէյէճէք մի ։ Իչթէ խայը տուա՝
էմրէ ալտըմ , վէ օ՝ խայը տուա՝
հաղը ևքէն պէն կէրի չէվիրէ-
21 մի՛ ։ Յակոբտա Թագսիրսէթ
կէօրմէտի , նէ տէ Իսրայէլտէ
տուչ կէօրսիս · քէնտինին Բաղա
Աւլահը՝ ծնուն իչէ տիր , վէ ծն-
22 տա փատիշահ ալղընը վար ։ Օն-
լարը Մ՚ըսըրատան չըգարան՝ Աւլահ
տըր · ծնատա քէրիկէտէն կիսի չէ-
23 վիքլիք վար ։ Հագգան Յակոբա
Է֊փհոսն օլմադ , վէ Իսրայէլէ սիհր
օլմադ · վագթի իչէ Յակոբ վէ
Իսրայէլ հագգընատա՝ Աւլահ նէ-
24 լէր է֊յէտի տէնիչէ ։ Իչթէ պիր
գավմ՝ քի արսլան կիսի գալգա-
ճագ , վէ կէնտ արսլան կիսի
եիւճիչէնէճէք տիր · ատ էհմէ-
յինճէ՝ վէ եօլտուրուլմիչչէր գա-
նը իչմէյինճէ յէտէք եաթմայա-
ճագ ։

Վէ Բաղաք Բաղատանա տէտի · 25
Օնա հիչ լա՚նէթ տէ օգուտա ,
ծնա հիչ խայը տուա՝ տա օգու-
տա ։ Վէ Բաղատատ Ձէվապ վէ- 26
րիպ՝ Բաղաքա տէտի · Սանա
սէօյլէյիպ տէ՞մէտիմ մի՝ քի՝
Բապպ պանա հէր նէ տէր իտի
ծնու կաէճէյիմ ։

Վէ Բաղաք Բաղատանա տէտի · 27
Փէրէտ էյլէ՝ կէլ սէնի պիր
զայրի մանալէ կէօթիւբէյիմ ·
պէրէք Աւլահըն նազարընտա
տօղրու կէօրիւճիւբ քի՝ օրատան
պէնիմ իչլէն ծնա լա՚նէթ օգու-
յատըն ։ Վէ Բաղաք Բաղատատը 28
Եսիմինա տօղրու պագան Փո-
գովուն Թէփիսինէ կէօթիւբ-
տիւ ։ Վէ Բաղատատ Բաղաքա 29
տէտի քի՝ պանա պուրատատ էճ-
տի մէզպահ եափ · հէմ պուրա-
տա պանա էճտի պուղա վէ էճ-
տի գօչ հաղըրլա ։ Իմտի Բաղաք 30
Բաղատատըն տէտիչի կիպի էյլէ-
յիպ՝ հէր պիր մէզպահատա պի-
րէր պուզա վէ պիրէր գօչ սուն-
տու ։

ՊԱՏԻ ԻԴ

Վէ Բաղատատ՝ Իսրայէլէ խայը 1
տուա՝ օգուտագ Բապպէրն Նազա-
րընտա խօշ օլսուղտունու կէօր-
տիւքատէ , օպիր քէրրէկէր կի-
պի պէչրէր արատտըտա կիճէ-
տի · լագըն եիւղիւնիւ չէօլէ տօղ-
րուտու ։ Վէ Բաղատատ կէօզ- 2
լէրինի գաշըրըրպ՝ Իսրայէլի՝
սըպճայընընա գօնտուրուչ իքէն
կէօրտիւքատէ , օնուն իւղէրինէ
Աւլահըն Բուհու կէլտի · վէ 3
մէտէլինի պաշյայըպ ատէտի · Բէ-
տիր օղու Բաղատատըն քէչտը՝
վէ կէօղիւ ապրգ ատէտին քէչտ-
մը , Աւլահըն պէօղէրինի իչի- 4
տինին քէչտը քի՝ եաճտըչ ի-

քին կէօղէբին աչքը օլսա ձիւմ
լէյէ Գաաիբին նշմաիշը կէօր-
5 սիս : Նմ Յակոբ անունն չաղը
լարըն՝ վէ նա՛ Իսրայէլ անունն
6 չէրիկէբին նէ՛ կիւղէլ սիր • Չայ-
լար կիսպի եայըղըլար • ըրմադ-
լար հանըմսա օլսուն պաղչէլէր
կիսպի՝ Բապըլն ուիբախի ո՛սա
աղաճլարը կիսպի՝ ուուլարըն քէ-
նարընսա էրզ աղաճլարը կիսպի
7 սիր : Օնուն գօնշուլարընսան ուս
ուէօքիւլէ , վէ Եօսուումս չօգ
ուուլարսա օլա • Հէմ փսախլա-
նը՝ Ագագսան գիւսակ կիւձե-
լէնէ , վէ փսախշդրը կիւք-
8 սէքլէնէ : Օնուս Ա՛ղըրսան չը-
գարան Աղլահ սըր • օնսա քէր-
կիւսէն կիսպի չէվիքլէք վար • օնս
սիւշմէն օլսն Եայիբիկէրին կէ-
կիսի՝ ծնչարըն քիմիքլէրին գը-
րսաճագ , հէմ օդլարը իւչ սսի
9 լայսաճագ : Կէնճ սրսլան կիսպի
չէքսիս կսմսը , վէ սրսլան
կիսպի ծնուս քիմ ույսսաղըրը •
սանս պէրկքէմ օգուլանղըր միւ-
պարէք օղուրլար , վէ սէնի լա՛,
նէմճկնկնէր մէղա՛ն օղուրլար :
10 Իմսի Բապղակըն Բապղասմս
հօմքէսի Եսուեսուշուս՝ հղէբրին
չսրփսը , հէմ Բապղակ Բապղաս-
մս սէսի • պէն սէնի՝ սիւշմէն-
լէրիսմ ըսնէմ օգուսմադս չս-
ղըրադա՛, վէ իչմէ սէնի չիսմի
եւչ քէրրէ խայը սուս՝ օգու-
11 սուէն : Իմսի հաղս քէնսի մա-
հաղինէ գաչ • սանս չօգ էքրադ
էսէկիմ՝ սէկիմ , սսմսա Բապղ
իչմէ սէնի էքրադսան սնահրուս
12 էմսի : Վէ Բապղադա՛ Բապղակս
սէսի • Պսնս կէօնսէքրսխին էչ
չինէբրինէ սսիսի սէօյէկիկ՝ սէ՛
13 սիսիմ՝ սի քի , Բապղակ պսնս է-
կէր էվինին սօքուսս կիւսիւչ
վէ՝ պղճուն վէրսէ սա՛ Բապղակ
Եմրինսաէն Թէհաճուղ էսէկիմ՝
քի կէօնղիւսմաէն խայը եա չէրր
Նէմսէ էսէկիմ • Բապղ՝նէ քի

սէր խա՛ , ծնուս սէօյէկէսէկիմ :
Վէ հաղս իչմէ սէնի գսվմըճս 14
կիսէրիմ • կէՀ սրս գսվմըճս սէ-
նէն գսվմըճսա սսն կիսճչէքսաէ նէ
էչէկէսէկինի սսնս սիւսսիրէ-
կիմ : Աճսէն քէնսի մէսէղինի 15
պաչայրդ սէսի • Իսէվս օղուս
Բապղասմէն քէչսմը՝ վէ կէօղիս
սչքդ սսէկինի քէչսմը , Ուղա- 16
հըն սէօղէրինի իչսուէնէն՝ վէ
Թսսա՛ղըն իՀՀինի սիւչէնէն՝
էսէմճը իքէն կէօղէրի սչքդ օ-
ըուս ձիւմէչէ Գաաիբին նշմա-
մէնը կէօրէնէն քէչսմը պս- փս-ը •
Օնուս կէօրէկէկիմ՝ սսմսա չիսմի 17
սէկիչ • ծնուս սէկը էսէկիմ՝
սսմսա էսգընսա սէկիչ • Յա
իչդսան էքըղդ գսվսրը էսէ-
կ՛ը , վէ Իսրայէլէն հիքիսէ Թ
սսսսը գսղդաճագ , վէ Մովա-
բրին էքի սէճսինս վսրսճագ ,
հէմ Հիսէմ էչլի վէրկէչի հէ-
րդք էսէկէք սիր : Վէ Եղդմ 18
գսսէԹ օչսնսճագ , սիւրի՝ Սհիր
սիւշմէնկէրինսէն գսսէԹ օչս-
նսճագ • սսմսա Իսրայէլ գսվ
վէԹ իչէ էսէկէք էսէկէք •
Վէ Յակոբսան ը՛ս՛ր Եէն հիս- 19
քիսէԹ սիւրէկէք , վէ չէհրադն
գսլսնը հէլդք էսէկէք սիր :

Աճսէն Սմսղէկ պսգսը , 20
վէ մէսէղինի պաչայրդ սէսի •
Սմսղէկ Թայիֆկէրէրին իչքի սիր ,
սսմսա սօնսէնսա սիրչքիչսէկ
հէլդք օլսճագ :

Վէ գէնէկսէկ պսգսը , վէ մէ- 21
սէղինի պաչայրդ սէսի • Սա-
քէնի օչսուզսն հէր սսրդ սըր ,
վէ հուվսնը գայսսսս գսւըմուչ-
սսն • Իսրէն կէնէղի իսարա- 22
պսԹ օչսնսճագ , Թս Սսուր
սէնի հսվր հսէնհսէք :

Աճսէն մէսէղինի պաչայրդ 23
սէսի • Սհ , Աղլահըն պսճսլ-
դը իէճսա էՀՀմէհսինսէ՛ քի՞մ սսղ
գաչըը : Հէմ Կիսաղիէրին հսվը- 24
սընսան հէմիչը կէվկ Սսուրա

ձեվիա՝ եբերէ տախի ձեվիա ե-
աեձերքեր, վե օ տա պիչքիուէի
յէ հելաք օլամագ ոլը։
25 Աքանն Բաղատամ գալդըպ
կիմախ, վե քենախ մահալինէ
աեօնախ. վե Բաղակ տախի
քենախ եօլաենա կիմախ։

ԳԼՈՒԽ Ի՞Ե

1 Վե Իսրայէլ Սաամանէ տա-
քին օլտու, վե գավմ Մովաբ
գըղտարը ի ե զինա էմէկէյէ պաշ-
2 լատը։ Վե ընտոր գավմը քենա-
ոլէրին ալտընտարընըն գուբ-
պաենտարընտա ատ՝վէմ էմախլեր.
վե գավմ եէյիսէ՝ ընտարընը ալ
ընտընտարընտա սեձաէ գըղտըղտը։
3 Վե Իսրայէլ Բահաղպէեգովրա
ա՝ղտգա էմախլեր. իմախ Բատ-
պըն զաղտպը Իսրայէլ իւզէրին.
4 նե Թահխուշտու։ Վե Բատպ
Մովսեաե աեօխ. Գաավմըն ձիւմ
լե պաշտարընը ոլտա՝ ընտարը
Բատպա հիւնիէ գաղը տա, վե
Բատպըն խըշմ ու զաղտպը Իս-
5 րայէլտէն սեձնե։ Վե Մովսես
Իսրայէլին Հարիմէրինե աեօխ.
Հէր պիրինիգ քենախ տաէմ՝էրի-
նի՝ Բահաղպէեգովրա ա՝ղտգա է-
սեձնէրի էօղտիւրիւձե։
6 Վե իչմէ Իսրայէլ օղուլտարըն-
տան պիրի հէլիա՝ քենախ գա
րընտաաշտարընտա Մովսեային հէօղ
լէրի էօնիւնտաե վե Իսրայէլ օ-
ղուլտարընըն ձիւմէ ձէմտաա՝թը
հէօղլէրի էօնիւնտաե պիր Մադի
անը գաղը հէմիրախ. ընտոր ի
սե ձէմտաա՝թ չտաղտարընըն գա
փուտաձնտաա տոլտայը խոխ։ Վե
7 քեահին Ահարան օղուտ Եղիա-
զարըն օղուտ փինեհէհս հէօրիւն-
ձե, ձէմտաա՝թըն արտաընտան
գալդըպ՝ ելինե պիր մըղտագ տա-
8 տը. Վե Իսրայէլե աեօփին տր-
տընձա չտաղտրա հիրիպ իքիսինի՝
Իսրայէլե իչե գաղտըղտը գարն-
տան տախլատը. վե Թահա՝էն Իս-
րայէլ օղուտարընտան աեփ՝ օղ-
տու։ Վե Թահա՝էնտան էօչինէյէր՝ 9
իհիմ աեօրէթ պին խոխ։
Վե Բատպ Մովսեախ սեցյէ- 10
յիպ աեօխ. Փրեահին Ահարան 11
օղուտ Եղիազարըն օղուտ փինե-
հէս՝ պինիմ զաղտպըմը Իսրա-
յէլ օղուտարը իւզերինաին չե-
վիրախ. չիւնքի ընտարընտա տրա-
տընտա պինիմ զաղրեթիմի չէքտ-
տի, վե պին զաղրեթիմտե՝ Իս-
րայէլ օղուտարընը Թէկէփ էմէ-
մէտիմ։ Պունտան իչիւն տե քի. 12
Իշմէ պին ծտա սեզտմէթ ա՝ֆոր-
մը վերիրիմ. Վե ծտա՝ հէմ ծն- 13
տան ոտնկրա ծտուն զիւրրիսէթի-
նե էպեսի քեահինլիք ա՝ֆոր օ-
ղա. չիւնքի Ուզահընըն զաղրե-
թինի չէքտի, վե Իսրայէլ օղուզ-
տարընտան էօթիւրիւ քէփարէթ
էյլեսի։ Վե Մադիանը գարը 14
լե վուրտան Իսրայէլի քիմ-
սենին ատը՝ Շմաուընտուզտարտան
պիր պատա էվի պէյի Սալտս
օղուտ Զամբրի իսի։ Վե վուրտ- 15
ան Մադիանը գարընըն ատը՝
Մադիանտա պատա էվի գապի-
լե պաշը օլտն Սուրտն գըղը
Բաղրի իսի։
Վե Բատպ Մովսեախ սեցյէ- 16
յիպ աեօխ. Մադիանըզտատա ա- 17
տտավէթ էպին. վե ընտարը վու-
րտան։ Զիւրա ընտար՝ փեգտվուրն 18
մատտահաթընտա սիզե թէկրիթիպ
էթմախքէրի տիւէյէրի իւէ՝ վե Թա-
ա՝էն կիսնիպնախ փեգտվուրն մատ-
տահաթը իւէ վուրտան գըղ գա-
րընտաաշտարը Մադիանը պէյինի
գըղը Բաղրինին մատտահաթը ի-
լե՝ սիզե ա՝տտավէթ էթմախքէր։

ԳԼՈՒԽ Ի՞Զ

1 Վե վագի՝ օլտու քի Թահա՝էն-
տան ոտնկրա՝ Բատպ Մովսեախ
վե քեահին Ահարոնըն օղուտ

Եղիազարա սէյլէյիպ տէսի ։
2 Իսրայէլ օղուլլարը ձիւմլէ Ո՛ճ
մա՛ԹընըՆ՝ խիրվի եաշընաան
եօգարը՝ պապալարը եվէբրինՁէ՝
Իսրայէլտէ ՁէնԿէ հէվ ջզդա պի-
3 լէնին եվքիւնիւնիւ ալըՆ ։ Վէ
Մովսէս իլէ քէաՀլին Եղիազար՝
Մովաբ սահրալարընտա՝ Երի-
քով Յորգանընըն էանընտա՝ ՕՆ-
4 լարա սէյլէյիպ տէսիլէր ։ Ի-
ւիվմի եաշընաան եօգարըսընը՝
Բաալպէն Մովսէսէ վէ Մըսըր
տխտարընաան ջզդան Իսրայէլ օ
ղուլարընա Համ էյլէսիյէ կիպի՝
ասըՆ ։
5 Իսրայէլին իլք տօղուշու Ռու-
բէն ։ Ռուբէնին օղուլլարը Ե-
նովքան ԵՆովքլուլարըՆ գա-
պիլէսի , Փաղլուսան Փաղլուս
6 լուլարըՆ գապիլէսի , Եսրոնան
ԵսրոնլուլարըՆ գապիլէսի , Քար-
միան Քարմիլիլէրին գապիլէսի
7 օլտու ։ Ռուբէնիլէրին գապիլէ-
լէրի պունլար սըՆ ։ վէ ՕՆլարըՆ
եօգանանլարը՝ գըրդ իւշ պին
8 եէսի եիւզ օթուզ իսի ։ Վէ
Փաղլուսան օղուլլարը՝ Եղնաբ
9 իսի ։ Վէ Եղնաբըն օղուլլարը՝
Նամուէլ վէ Դաթան վէ Աբիրոն
իսի ։ Բատպա գորշը պաշ գալ-
սըրտգլարընտա՝ Կորխուն ձիւմ
Հնւրիւնտ Մովսէսէ գարշը վէ
Ահարոնա գարշը պաշ գալսը
բան ձհմտա՛ԹըՆ մնւսԹարլարը
Դաթան վէ Աբիրոն պունլար
10 սըՆ , քի հէր ապղընը աչըլ՝ ՕՆ-
լարը հէմ Կորխու հուԹտու , օլ
ձհմկհԹ հօլտիյիւ զէմանի՝ ա-
Թհշ լքի հիւզ հւրի քիմսէյի
Թհրհփ հԹտսի զէմանի ։ վէ խզ-
11 բհԹ օլտուլար ։ Ամմա Կորխուն
օղուլլարը հօլմհմիւրը ։
12 Շմուէլ օղուլլարը գապիլէ-
լէրինՁէ ։ ՆամուէլտէՆ Նամու-
հւլհլէրին գապիլէսի , Յամին-
տէՆ Յամինլիլէրին գապիլէսի ,
ՅաքինտէՆ՝ Յաքինլիլէրին գա-
պիլէսի , Զարատան՝ Զարալըլա-
րըՆ գապիլէսի , Սաուլդան՝
Սաուլդալարըն գապիլէսի օ-
տու ։ Շմուէլլուլարըն գապիլէ-
լէրի պունլար սըՆ ։ խիրմի քի
պին քի հիւզ իսի ։
Գադ օղուլլարը գապիլէլէ-
րինՁէ ։ Սափնատան՝ Սափնլուլ-
լարըն գապիլէսի , ՈՆգխէՆ՝
ՈՆգխլիլէրին գապիլէսի , Սու-
նիտէՆ՝ Սունիլիլէրին գապիլէ-
սի , ԱզենիտէՆ՝ Ազենիլիլէրին
գապիլէսի , ԵրիտէՆ՝ Երիլիլէ-
րին գապիլէսի , ԱրոգիտէՆ՝ Ա-
րոգիլիլէրին գապիլէսի , Արէլի-
տէՆ Արէլիլէրին գապիլէսի օլ-
տու ։ Գադ օղուլլարընըՆ գապի-
լէլէրի հօգլանմալարը իւզրէ
պունլար սըՆ ։ գըրդ պին պիշ
հիւզ իսի ։
Հնւուդա օղուլլարը էր վէ Օ-
նան իսի ։ ամմա էր իլէ Օնան
Փանան սէյլէրինտա հօլմհմիւրը ։
Իմսի Յուդա օղուլլարը գապի-
լէլէրինՁէ պունլար սըՆ ։ Սէլօմ
տան՝ Սէլօմլուլարըն գապիլէսի ,
ՓարէստէՆ՝ Փարէսլիլէրին գա-
պիլէսի , Զարատան՝ Զարալը-
լարըն գապիլէսի օլտու ։ վէ
Փարէսին օղուլլարը պունլար սըՆ ։
Էսրոնտան՝ Էսրոնլուլարըն գա-
պիլէսի , Համուլտան՝ Համուլ-
լուլարըն գապիլէսի օլտու ։ Յու-
դա գապիլէլէրի հօգլանմալարը
իւզրէ պունլար սըՆ ։ հէԹմիշ
ալԹը պին պիշ հիւզ իսի ։
Իսաքար օղուլլարը գապիլէլէ-
րինՁէ ։ Թովլատան՝ Թովլալըլա-
րըՆ գապիլէսի , Փուատան՝ Փուա-
լալարըն գապիլէսի , Յասուբտան՝
Յասուբլուլարըն գապիլէսի , Սամ
բրնտան՝ Սամբրնլուլարըն գա-
պիլէսի օլտու ։ Իսաքարըն գա-
պիլէլէրի հօգլանմալարը իւզրէ
պունլար սըՆ ։ ալԹմիշ տէօրԹ
պին իւշ հիւզ իսի ։
Զաբուլոն օղուլլարը գապի-

1 Chron. 6. 13–26

լեհերենէ · Աբեդդոնէն՝ Սա-
բեդվլեհերին գասպլեհի , Նբե-
ռան՝ Նբեռնլարբն գասպլեհի ,
Յաղելեան՝ Յաղելեվլեհերին գա-
27 սպլեհի օլռու : Զաբռուռնլռու-
լարբն գասպլեհերի եօգլանմա-
լարբ իւղռէ պռունլար սբբ · ալ-
մբբ պին պէշ եհւզ խոի :
28 Յովսէփ օղռլլարբ գասպլե-
լեհերինէն՝ Մանասէ վէ Եփրեմ
29 խոի : Մանասէ օղռլլարբ · Մա-
քիրեան՝ Մաքիրվլեհերին գասպ-
լեհի օլռու · վէ Մաքիր Գաղա-
ադբ ռօղռլռուռու , վէ Գաղաադ-
ռան՝ Գաղաադբլարբն գասպլեհ-
30 ի օլռու : Գաղաադբն օղռլլա-
րբ պռունլար սբբ · Խեզերեան՝
Խեզերվլեհերին գասպլեհի , Փե-
զեան՝ Փեզեգվլեհերին գասպ-
31 լեհի , վէ Աբիեզեռէն՝ Աբիեզ-
լեհերին գասպլեհի , վէ Սիւքեմ-
եան՝ Սիւքեմվլեհերին գասպլեհի ,
32 վէ Սեմիդաան՝ Սեմիդալարբն
գասպլեհի , վէ Ովփերեան՝ Ովփեր-
33 լեհերին գասպլեհի օլռու : Վէ
Ովփեր օղռլռ Սալբաադբն օղռլ-
լարբ օլմասբ , իլլա մնռէն գբղլա-
րբ օլռու · վէ Սալբաադ գբղլա-
րբնբն աղլարբ՝ Մասլա վէ Նոա՝
Էգդա՝ Մեգբա վէ Թիբռա խոի :
34 Մանասէ գասպլեհերի պռունլար
սբբ · վէ եօգլանմալարբ՝ էլլի ի-
քի պին եհւզ խոի :
35 Եփրեմ օղռլլարբ գասպլեհ-
լեհերինէն՝ պռունլար սբբ · Սռռա-
զաան՝ Նռռաղալբլարբն գա-
սպլեհի , Բոբբաան՝ Բոքբռ ռե-
լարբն գասպլեհի , Թաանաան՝
Թ աանլբլարբն գասպլեհի օլռու :
36 Վէ Սռռաղալեռն օղռլլարբ
պռունլար սբբ · Էբռանաան՝ Է-
բանլբլարբն գասպլեհի օլռու :
37 Եփրեմ օղռլլարբնբն գասպլե-
լեհերի եօգլանմալարբ իւղռէ պռուն-
լար սբբ · ալմռուշ իքի պին պէշ
եհւզ քիւլ խոի : Յովսէփին օ-
ղռլլարբ գասպլեհլեհերինէն պռուն-
լար սբբ :
Բենիամին օղռլլարբ գասպլ- 38
լեհերինէն · Բաղաաան՝ Բաղա-
լբլարբն գասպլեհի , Աբելեան՝
Աբելվլեհերին գասպլեհի , Ակբ-
բաանան՝ Ակբիամբլարբն գա-
սպլեհի , Սուփաանան՝ Սուփաամ 39
լբլարբն գասպլեհի , Ուփիմեան՝
Ուփիմվլեհերին գասպլեհի օլռու :
Վէ Բաղանբն օղռլլարբ Ուբեդ 40
վէ Նէհեման օլռուլ՝ Աբեթքն Ա-
բեդվլեհերին գասպլեհի , Նէհեման-
ան՝ Նէհեմանբլարբն գասպլե-
ի օլռու : Բենիամին օղռլլարբ 41
գասպլեհլեհերինէն պռունլար սբբ ·
վէ եօգլանմալարբ՝ գբբդ պէշ
պին ալմբ եհւզ խոի :
Դան օղռլլարբ գասպլեհլեհին- 42
էն պռունլար սբբ · Սռհամաան՝
Սռհամբլարբն գասպլեհի օլ-
ռու · Դան գասպլեհլեհի պռուն-
լեհերինէն պռունլար սբբ : Սռ- 43
համբլարբն Հիռմէ գասպլեհլեհի
եօգլանմալարբ իւղռէ՝ ալմբ
աեօրմ պին աեօրմ եհւզ խոի :
Նաեր օղռլլարբ գասպլեհլե- 44
լեհերինէն · Յեհիռաան՝ Յեհիռ-
լարբն գասպլեհի , Յեռռե-
ան՝ Յեռռեխլեհ ին գասպլեհի ,
Բարիաան՝ Բարիալբլարբն գա-
սպլեհի , Բարիա օղռլլարբնաան 45
գոխի Բաբէրեան՝ Բաբէրվլեհ-
լեհերին գասպլեհի , Մեղբիէլեան՝
Մեղբիէլվլեհերին գասպլեհի օլ-
ռու : Վէ Նաեր գբղլբնբն աղբ 46
Սարա խոի : Նաեր օղռլլարբնբն 47
գասպլեհլեհերի եօգլանմալարբ իւղ-
բէ պռունլար սբբ · էլլի իւբ պին
աեօրմ եհւզ խոի :
Ցնեփթալիմ օղռլլարբ գասպլ- 48
լեհերինէն · Յասիէլեան՝ Յասի-
էլվլեհերին գասպլեհի , Գռունի-
եան՝ Գռունիվլեհերին գասպլեհի ,
Յասեռեան՝ Յասեռվլեհերին գա- 49
սպլեհի , Սիլլեմեան՝ Սիլլեմվլեհ-
լեհերին գասպլեհի օլռու : Ցնեփ թա- 50
ղլիմ գասպլեհլեհերի՝ գասպլեհլեհերին-

ՀՀ պատնէշը սրբոյ · վ՚ի հօգեւոր նահապետն՝ դրդոյ պիղծ սիրոյն ահաւոր եհուդ խոյ ։

51 Իսրայէլ օղուլարընըն հօգեւոր պատնէշը սրբոյ · ալ՚ի եհուդ սիրոյ պիտ՚ն եհոխ եհուդ օ՚ Թուդ խոյ ։

52 Վ՚ի Բասպ Մովսեսե սէյլե-
53 յիպ սեխոխ · Օվ սէյլոյ՝ միւլք ի-
ջիհն տաշլոյ սայրոյը իւզրե պատն-
54 լարա Թադսիմ օլմնա ։ Հօգ-
լուդ օլնա միւլքիհիւ ջոդ վ՚ի-
րեհոխն , վ՚ի ազլոդ օլնա միւլ-
քիհնիւ աղ վ՚իրեհոխն · քէնոխ
հօգեւոնաղլարընա կէօրէ հէր քէ-
55 սէ միւլքիհ վ՚իրիխ ։ Լաբին հէր
գուրա՝ իւլ Թադսիմ օլմնուպ՝
ծոռ պատպատրը սրպիճլարընըն
տաղարընձա Թէմղիք հոսէլը ։
56 Հօգլուդ իւլ ազլոդ պէյնինոխ՝
միւլքիհս գուրա՝ իւլ Թադսիմ օ-
լմնա ։

57 Վ՚ի Գէհիվնէրէն հօգեւոնա-
ղլարը գոպիվէրէնձէ պատնէշը
սրբոյ · Գէհրոնոսան Գէհրոնղու-
լարըն գոպիվէխոխ , Կահաթոսան
Կահաթղլարըն գոպիվէխոխ , Մե-
րարիսէն Մէրարիվնէրէն գոպիվ-
58 էխոխ օլսուս ։ Գիհիվնէրէն գո-
պիվէրէրի պատնէշը սրբոյ · Գոբէ-
նիվնէրէն գոպիվէխոխ՝ Վէբրոն-
նէղլարըն գոպիվէխոխ՝ Մոողիվէ-
րէն գոպիվէխոխ՝ Մուսիվնէրէն
գոպիվէխոխ՝ Վ՚ի Կորիսղուլարըն գո-
պիվէխոխ · Վ՚ի Կահաթ՝ Ամրամը
59 Թէվվնա հյէխոխ ։ Վ՚ի Ամրամն
գարըսընըն տաղ՝ Գիհիվ գըղը
Յոթաբէթ խոյ , քի օ՚ Գիհիվ
Մըղբրաա տօղմուշ խոյ · Վ՚ի օ՚
Ամրամն Ահարոնու Վ՚ի Մովսե
սի Վ՚ի ծնլարըն գըղ գարընաղը
60 Մարիամը տօղուրաու ։ Վ՚ի Ա-
հարոնա Նադաբ Վ՚ի Աբիհուդ՝
Եղնազար Վ՚ի Իթամար տօղաու ։
61 Ամմա Նադաբ իւլ Աբիհուդ՝
Բասպոն հուղուրուճնաա հաս
աթհշ տուճտուգլարընըն հօղ-
սիւլը ։ Իմոխ ծնլարըն հօգլա-
նոնլարը՝ Գիհիվնէխ հէրքէր օղ-
բադ սիրը սյրըդ չօմուգտան հօ-
գարը՝ խիւմի նէշ պիտ՚ն խոյ · պի-
րա ծնլարա Իսրայէլ օղուլարը-
նըն արասընաա միւլք վ՚իրիվնէ-
սէխոխ իչիհն՝ Իսրայէլ օղուլարը-
նըն արասընաա հօգլանմասը-
լար ։

62 Մովսե սահրալարընաա Ե-
րիքով Յորդանանըն հանընաա՝
Իսրայէլ օղուլարընը հօգլայան
Մովսեսին վ՚ի քհահնն Եղնա-
զարըն հօգլատրգլարը պատնէշ
սրբոյ ։ Վ՚ի պատնէշրըն արասըն-
63 նա՝ Մովսես իւլ քհահնն Ահա-
րոնուն Սինա էօլիւնոխ հօգլա-
տրգլարը Իսրայէլ օղուլարընըն
հօգլանմըղլարընաան՝ հիչ պիր
64 քիմոխ հօղ խոյ ։ Չիւրա Բասպ
ծնլարըն հագդընաա՝ Էլեազար
էօլոխ հօղհէքլէր տէմիշ խոյ ·
վ՚ի ծնլարաան՝ Յեհոնոխ օղլու-
Քալեբոսն վ՚ի Կաւէ օղլու Յե-
սուսան ղայրն՝ հիչ քիմոխ գալ
մասը ։

ՊԱՊ ԻԲ

1 Վ՚ի Յովսեփ օղլու Մանասէ գոպիվէրէրինոսն՝ Մանասէ օղ-
լու Մաքիր օղլու Գալաադ օղ-
լու Ոփեր օղլու Սալպատպըն
դըղմըղը հագըլարըղլար · վ՚ի գըղ-
լարըն ատլարը պատնէշ սրբոյ ,
Մաալա՝ Նուա՝ վ՚ի Խգդա վ՚ի
Մեգդա վ՚ի Թիրսա · Վ՚ի ծնլար՝ 2
Մովսեսին հօնվնէսոխ վ՚ի քհահնն
Եղնազարըն հօնվնէսոխ վ՚ի պէյ-
լերն վ՚ի Գիհիվ Գհմոա՝Թըն հօ-
նիհոխ՝ Գհմոա՝Թ հասրբընըն
գոպիվէսոխնաա տուրուպ սեխո-
լէը · Պահպամղ էօլոխ հօղսիւլ , 3
վ՚ի Բասպա գարըղ Գհմ՚ օղան
Գիհմհիւրիւն արասընաա՝ Կոր-
խան Գհմհիւրիւ իւլ սէյիլ Լ-
ահ , իւլա քէնոխ հիւհահընաա

էօլաիւ · վէ օղուլլարը էօղ իսի ։
4 Նի՞չիւն պապամըզդըն ասը՝ օղլու
օլմասըդը իչիւն՝ դասիկէսինին
ապրաընաան մահվ օլունա · ակ
դէ՝ պապամըզդըն դարընաաչլարը
5 ապրաընաա միւլք վէրին ։ Իմդի
Մովսէս ընձարըն տա՛վասընը
Բապպըն հաղուրտունա ա՛րդ էյ
6 լէսի ։ Վէ Բապպ Մովսէսէ սէյ.
7 լէյիւ սէսի · Սալպաադըն գըղ
լարը տօղուս սէօյլէսիլէր · էլ
պէմԹէ ընձարա՝ քէնասիլէրին
պապասընըն գարընաաչլարը ա
բասընաա միրաա միւլքիւս վէրե
սին , վէ պապալարընըն միւլքիս
նիւ ընձարա իւնԹիգալ էսէսին ։
8 Էհմ Իսրայէլ օղուլարընա սէյ.
լէյիւ սէյէսին · Ոիր քիմսէ
էօլիւալ սէ՝ օնուն օղլու էօղ ի.
սէ , օնուն միւլքիւնիւ գըղընա
9 իւնԹիգալ էսէսինիղ ։ Էյէր օ.
նուն գըղը սա էօղ իսէ , օլ զէ.
ման օնուն միւլքիւնիւ գարընը.
10 ռաչլարընա վէրէսինիղ ։ Էյէր
գարընաաչլարը տասի էօղ իսէ ,
օլռէմ օնուն միւլքիւնիւ պապա.
սընըն գարընաաչլարընա վէրէ.
11 սինիղ ։ Վէ պապասընըն գարընը.
տաչլարը օլմասըդը տուրԹմէ ,
օնուն միւլքիւնիւ գասիկէսին.
սէն էն եագըն խըսըմը օլունա
վէրէսինիղ , վէ օ օնա վարիս օ.
լա · վէ պու՝ Բապպըն Մովսէսէ
էմր էյլէսիյի հիսի Իսրայէլ օ.
ղուլարընա չէրիա՛Թ գանունու
օլա ։
12 Անոէն Բապպ Մովսէսէ սէյ.
լէյիւ սէսի · Ես՝ Աբարիմ
տապընա չըք , վէ Իսրայէլ օղուլ.
լարընա վէրէմէյիմ սիյարը
13 հէօր ։ Վէ օնու հէօրտիւքտէն
ասնիգա , սէն տասի գասմընա
զամմ օլունտասըն , գարընտաչըն
Ահարոն նիմէ զամմ օլունտու ի.
14 սէ ։ Ընձն քի պէնիմ էմրիմէ Իւն
չէօլիւնտա՝ Էհմա՛Թ նիղա՝ էՌ.
սիյի զէմանտէ տուտա ծնլարըն
նազարընտա սէնի ա՛զիզլէմէք.
սէ մուխալիֆլէԹ էՌսինիղ ·
Սէն չէօլիւնտէ Կադէտսէյի Մէ.
րիպա տուչու պու տուր ։
15 Վէ Մովսէս Բապպա սէօյլէ.
16 յիպ տէսի · Ճիւմլէ ԹէԽնին
րուհլարընըն Ալլահը Բապպ՝
պու Էհմա՛Թընն իւզէրինէ պիր
17 ատամ նասպ էյլէյէ · Քի ծնլա.
րըն հանէլերինէ չըգա , վէ հան.
լէրինէ կիրէ , հէմ ծնլարը ան.
չարը չըգարա , վէ ծնլարը իչէրի
հէԹիրէ · Թա քի Բապպըն Էհ.
մա՛Թը՝ չօպանը օլմայան սիւ.
րիւ կիսի օլմայա ։
18 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէսի ·
Ռէնանինէ՝ նաէ օղլու Յեսու.
յա ալ , քի պու՝ Բուհ սահիպի
պիր քիմսէ տիր , վէ ծնուն իւ.
19 զէրինէ էլինի գօ ։ Վէ ծնա քեա.
հին Եղիազարընը հանիւնէ վէ
Ճիւմլէ Էհմա՛Թընն հանիւնէ
տուրտուրա , վէ ծնա՝ ծնլարըն
կիօզէրի հանիւնէ ԹէՌսինիղ էյ.
լէ ։ Վէ սէնին չանընտաան ծնուն 20
իւզէրինէ գօ , Թա քի Իսրայէլ
օղուլլարընըն Ճիւմլէ Էհմա՛Թը
ծնա իՀմա՛Թ էսէյէր ։ Վէ քեա. 21
հին Եղիազարըն հանիւնէ տուրա ,
քի ծնուն իչինն Բապպըն հաղ.
րուրտունա Ուրիմ հիւքմիւնտէն
սիւաալ էյլէյէ · պունուն սէօ.
զիւ իլէ չըգալար , վէ պունուն
սէօզիւ իլէ կիրէլէր , քէնտիսի
սէ Ճիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարը
տա պէրապէրինէ , Էհմ Ճիւմ.
լէ Էհմա՛Թ ։ Իմդի Մովսէս 22
Բապպըն ծնա էմր էՌսինիղ կիսի
էյլէյիսի՝ Յեսույա ալար , վէ
ծնուս քեահին Եղիազարըն հօ.
նիւնէ վէ Ճիւմլէ Էհմա՛Թընն
հանիւնէ տուրտուրա ։ Վէ էլ 23
լէրինի ծնուն իւզէրինէ գօյուալ՝
ծնա Թէնսիհ էյլէսի , Բապպըն
Մովսէսին վասիՀասի իլէ սէ.
սիյի կիսի ։

ՊԱՊ ԻՐ

1 Վէ Բաղալ Մովսեսի սէյ-
2 լէյիպ աեսի · Խարայէլ օղուլ-
րընա Թէնպիհ հասիլ՝ ընըլարա
տէյհուն · Հասիկմի՝ պանա
խոշ գօղու օլան ամէհշ գուր-
պանլարըմ իչիւն էքմէյիմի՝ պա-
նա վագթընճա սունմադա ախ-
3 գաթ էսհապնիզ : Հէմ ընըլարա
տէյհուն · Բապպա սունմաճաղը
Նըղ ամէհշ գուրպանը պու տուր·
Կիւնաէ էքի պիրկը էրլուգ ա՛-
յըպսըզ գուղուսայիմ պիւթիւն
4 եանմա իչիւն : Պիր գուղույու
սապահլայըն էյլէյհուն , վէ օ-
պիր գուղույու ախշամ իսւթիւ
5 էյլէյհուն : Վէ պիր հին էչ-
յէրէյի սիւզմէ հաղ իլէ հօղուլ-
մուշ պիր էփա ի՛չիւս սիմիա
ունու՝ էքմէք փէչքէշլի իչիւն ե-
6 նէյէհուն : Պու՝ Սիւնա տաղընսա
ՌԷՐՒԻԿ օլունմուշ տապիմ պիւ-
թիւն եանմա օղուս՝ Բապպա
խոշ գօղու իչիւն ամէհշ գուր-
7 պանը սըղ : Վէ օնուն չէրպէթ
փէչքէշլի հէր պիր գուղու իչիւն
պիր հին էչ յէրէյի օլա · Մագաէ-
սէաէ Բապպա խասս չարապ՝
չէրպէթ փէչքէշլի սէօքսիւրէ-
8 սին : Վէ օպիր գուղույու ախ-
շամ իսւթիւ էյլէյհուն · տա-
պահ էքմէք փէչքէշլի կիպի հէմ
օնուն չէրպէթ փէչքէշլի կիպի
էյլէյհուն · Բապպա խոշ գօ-
գու իչիւն ամէհշ գուրպանը սըղ :
9 Վէ շաբաթ կիւնիւնաէ էքի
պիրկը էրլուգ ա՛յըպսըզ գուղու՝
վէ հաղ իլէ հօղուլմուշ էյլի
ի՛չիւս սիմիա ունու էքմէք փէչ-
քէշլի՝ հէմ օնուն չէրպէթ փէչ-
10 քէշլինի էյլէյհուն : Պու՝ տապիմ
պիւթիւն եանմասան վէ օնուն
չէրպէթ փէչքէշլինաէն մա՛սա
հէր շաբաթըն պիւթիւն եանմա-
սը օլա :
11 Վէ պապաշըլարընըզաա Բապ-
պա պիւթիւն եանմա սունասը-
նըզ էքի սըղըր հաւղուսուս պու-
ղա վէ պիր գօչ եէսի ա՛յըպսըզ
պիրէր երկ գուղու · Վէ հէր 12
պիր պուղա իչիւն հաղ իլէ հօղ-
լուշուշ իսւ ի՛չիւս սիմիա ունու
էքմէք փէչքէշլի՝ հէմ հէր պիր
գօչ իչիւն հաղ իլէ հօղուշ-
մուշ էքի ի՛չիւս սիմիա ունու էք-
մէք փէչքէշլի · Վէ հէր պիր գու- 13
ղու իչիւն պիրէր ի՛չիւ հաղ իլէ
հօղուլմուշ սիմիա ունու էքմէք
փէչքէշլի սունասընըզ · Բապպա
պիւթիւն եանմա խոշ գօղու ի-
չիւն ամէհշ գուրպանը սըղ : Վէ 14
օնըլարըն չէրպէթ փէչքէշլի հէր
պիր պուղա իչիւն հարըմ հին՝
վէ հէր պիր գօչ իչիւն հինին
իւչ փայըսաան պիր փայ՝ վէ հէր
պիր գուղու իչիւն պիր հին էչ-
յէրէյի շարապ օլա · պու՝ էքլ այ-
լարընըն հէր այպաշըլընըն պիւ-
թիւն եանմասը սըղ : Վէ սա 15
յիմ պիւթիւն եանմասան վէ օ-
նուն չէրպէթ փէչքէշնինաէն մա՛-
սա՝ կիւնաէ գուրպանը իչիւն
Բապպա քէչիլէրաէն պիր էրքէճ
սունուլա :
Վէ էվվէլքի այսա այրն օն- 16
աէօրսիւնճիւ կիւնիւնաէ Բապ-
պա պասիք պիր : Հէմ օլ այրն 17
օնպէշինճի կիւնիւնաէ պայրամ
սըղ · Եէսի կիւն խամուրսուղ
եէնիլէ : Էվվէլքի կիւնաէ ա՛- 18
պիղ ՃԷմի՛յէթ օղուս՝ խըղմէթ
մէթա՛լէպ հիչ պիր իչ իշլէմէ-
յէսինիզ : Վէ Բապպա պիւ- 19
թիւն եանմա աէհշ գուրպանը՝
եկի սըղըր հաւղուսուս պուղա վէ
պիր գօչ վէ եէսի պիրէր էրլուգ
ա՛յըպսըզ գուղուս սունասընըզ ·
օնլար պիչէ այրպսըզ օլալը :
Վէ օնլարըն էքմէք փէչքէշլի 20
հաղ իլէ հօղուլմուշ պիմիա ու-
նու օլա · հէր պիր պուղա իչիւն
իւչ ի՛չիւ վէ հէր պիր գօչ իչիւն
էքի ի՛չիւ էյլէյհունիզ : Եէսի 21

գուզաս իչին՝ հէր պիր գուզաս իչին պիրեր իւչը էյլէյսին։
22 Հէմ սիզսէն էօթիւրիս քէֆքարէթ էմմէք իչին պիր երքէճ կիւնահ գուրպանը առնասընըզ։
23 Պունլարը՝ սայըմ պիւթիւն եանմա օլան ոսպահ պիւթիւն եանմասընան մա՛սա էյլէ յոխ-
24 նիզ։ Եէսի կիւն՝ հէր կիւնահ պունլար կիւսի՝ Բասպա խոշ գոհ գուզաս իչին աթէշ գուրպանըն էքմէկլիի էսէսինիզ։ Ասա՛ սա-
25 յըմ պիւթիւն եանմասան վէ օ-
նուն շէրպէթ փէշքէշլինսէն մա՛սա առնասա։ Վէ եէսինէ կիւնահ՝ սիզէ ա՛զըզ Ճէմի՛յէթ օ-
26 լա։ Հիչ պիր խըզմէթ միւթա՛ւիփ իչ իչէմէյէսինիզ։ Վէ Թաւրի՛փանասարըն կիւ-
նէնահ՝ պէնսէկոտսէնիզսոյ Բասպա եէնի էքմէք փէշքէշլի առնասուզսունուզ պէյան՝ սիզէ ա՛զըզ Ճէմի՛յէթ օլա։ Հիչ պիր
27 խըզմէթ միւթա՛ւիփ իչ իչէմէյէսինիզ։ Վէ Բասպա պիւթիւն եանմա խոշ գոհ գուզաս իչին էքի սըզըր էավրուսաս պուզա՛ պիր գօչ Վէ պիրեր էըլըզդ եէսի
28 գուզաս առնասընըզ։ Վէ օնա-
րըն էքմէք փէշքէշլի եաշ էյէ էօղրուսմուշ սիմիա ուզնու՝ հէր պիր պուզա իչին իւչ իւ՛չը՝ հէր
29 պիր գօչ իչին էքի իւ՛չը՝ եէսի գուզաս իչին՝ հէր պիր գուզաս
30 իչին պիրեր իւ՛չը օլա։ Հէմ սիզսէն էօթիւրիս քէֆքարէթ էմմէք իչին քէչիլէրսէն պիր
31 երքէճ առնասընըզ։ Պունլարը՝ սա-
յըմ պիւթիւն եանմասան վէ օ-
նուն էքմէք փէշքէշլինսէն մա՛-
սա՝ շէրպէթ փէշքէշլերի իչէ էյ-
լէյսինիզ. օնլար սիզէ ա՛յըզ կ-
սըզ օլաչաք։

ՊՂՊ Լ

1 Վէ եէսինէ այսա այն իւ-
քինաե սիզէ ա՛զըզ Ճէմի՛յէթ օ-
լա. խըզմէթէ միւթա՛ւիփ հիչ պիր իչ իչէմէյէսինիզ. սիզէ պօրու սէսսասը կիւնիւե օլա։ Վէ 2
Բասպա խոշ գոհ գուզաս իչին պիւ-
թիւն եանմա սըզըր էավրուսաս պիր պուզա՛ պիր գօչ Վէ պիրեր էըլըզդ եէսի գուզաս առնասընըզ։ Վէ օնլարըն էքմէք 3
փէշքէշլի եաշ իչէ էօղրուսմուշ սիմիա ուզնու՝ հէր պիր պուզա իչին իւչ իւ՛չը՝ հէր պիր գօչ իչին իքի իւ՛չը. Վէ եէսի գուզաս 4
իչին՝ հէր պիր գուզաս իչին պիրեր իւ՛չը օլա. Հէմ սիզսէն 5
էօթիւրիս քէֆքարէթ էմմէք իչին՝ քէչիլէրսէն պիր երքէճ կիւնահ գուրպանը առնասընըզ։ Պունլարը՝ այ պուզա պիւթիւն եան- 6
մասընան վէ օնուն էքմէք փէշքէշլինսէն վէ սայըմ պիւթիւն եանմասան վէ օնուն էքմէք փէշքէշլինսէն մա՛սա շուրթ-Թալարը իւզրէ՝ Բասպա խոշ գոհ գուզաս իչին աթէշ գուրպանը առնասընըզ։

Վէ պուս եէսինէն այլն մանէ- 7
սա՝ սիզէ ա՛զըզ Ճէմի՛յէթ օլա. վէ Ճանլարընընզա Ճէֆա էաեսի-
նիզ. հիչ պիր իչ իչէմէյէսինիզ։ Վէ Բասպա պիւթիւն 8
եանմա խոշ գոհ գուզաս իչին սըզըր էավրուսաս պիր պուզա՛ պիր գօչ՝ վէ պիրեր էըլըզդ եէսի գուզաս առնասընըզ. օնլար սիզէ ա՛յըզ սըզ օլաչաք։ Վէ օնլարըն էքմէք 9
փէշքէշլի եաշ իչէ էօղրուսմուշ սիմիա ուզնու՝ հէր պիր պուզա իչին իւչ իւ՛չը՝ հէր պիր գօչ իչին իքի իւ՛չը. Վէ եէսի գուզաս 10
իչին՝ հէր պիր գուզաս իչին պիրեր իւ՛չը օլա. Հէմ քէչիլեր- 11
սէն պիր երքէճ՝ կիւնահ գուրպանը առնասընըզ, քէֆքարէթ կիւնահ գուրպանընան՝ վէ սա-
յըմ պիւթիւն եանմասան՝ հէմ

ծնուն հքմէք վիճաբեչնուն վչ
ընդարձակ շէրպէթ վիճաբեչնուն
մա՛սա ։
12 Վչ հէմնէձի այլն ծնպէչնէձի
կիւնիւնուն՝ սիդչ ա՛զիզ ձէմի-
յէթ օլա ։ խըզմէթ միւթա՛ղ
լէպ հիչ պիր եշ իչուն էյնիմիզ ։
վչ Բաղպա էշեի կիւն պայրամ
13 հաւչնիզ ։ Վչ Բաղպա պիւ-
թիւն եամմա՛ խոշ գոզու իչուն
ամէհ գաւրպանը՝ ծն իւչ սըղըր
հաւրուսուս պուղա՝ իքի գոչ վչ
պիրիկ կըլըչ ծառէօրթ գուզու
սուհանաբնըզ ։ ա՛յլպսըզ օլմըլար ։
14 Վչ ծնլարըն էքմէք վիճաբեչի՝
էսոզ իչի էօղուսըմուս սիմիա ու-
նու՝ ծն իւչ պուղալար իչիւն հէր
պիր պուղա իչիւն իւչ ի՛ւչը՝ իքի
15 գոչար իչիւն հէր պիր գոչ իչիւն
իքի ի՛ւչը ։ վչ ծնառէօրթ գուզու-
լար իչիւն՝ հէր պիր գուզու իչիւն
16 պիրիկ ի՛ւչը օլա ։ Հէմ՛ քէչիլէր-
մէն պիր էրքէճ՝ կիւնահ գաւր-
պանը սահմանըզը՝ տայիմ պիւ-
թիւն եամմաան՝ վչ ծնուն էքմէք
վիճաբեչնուն վչ շէրպէթ
վիճաբեչնուն մա՛սա ։
17 Վչ իքինճի կիւնահ ծնիքի սը
պըզը հաւրուսուս պուղա՝ իքի գոչ՝
վչ պիրիկ կըլըչ ծառէօրթ գուզու
18 յըլպսըզ գուզու՝ վչ ծնլարըն էք-
մէք վիճաբեչի վչ շէրպէթ վիճա-
քեչիւրի՝ պուղալար իչիւն՝ գոչ
լար իչիւն՝ վչ գուզուլար իչիւն՝
տայըլարընա կէօրէ չուրուխլարը
19 իւզուչ օլա ։ Հէմ՛ քէչիլէրմէն
պիր էրքէճ՝ կիւնահ գաւրպանը
սահմանըզը՝ տայիմ պիւթիւն
եամմաան՝ վչ ծնուն էքմէք վիճա-
քեչնուն վչ շէրպէթ վիճաբեչ-
էրնուն մա՛սա ։
20 Վչ իւչիւնճիւ կիւնահ ծնպիր
պուղա՝ իքի գոչ՝ վչ պիրիկ կըլ-
ըզ ծառէօրթ գուզու յըլպսըզ գուզու՝
21 վչ ծնլարըն էքմէք վիճաբեչի վչ
շէրպէթ վիճաբեչիւրի՝ պուղալար՝
գոչար՝ վչ գուզուլար իչիւն՝ տայ-
ըլարընա կէօրէ չուրուխլարը
իւզուչ օլա ։ Հէմ՛ քէչիլէրմէն 22
պիր էրքէճ՝ կիւնահ գաւրպանը
սահմանըզը՝ տայիմ պիւթիւն
եամմաան՝ վչ ծնուն էքմէք
վիճաբեչնուն վչ շէրպէթ վիճա-
քեչնուն մա՛սա ։
Վչ ալթընճը կիւնահ ծն 23
պուղա՝ իքի գոչ՝ վչ պիրիկ կըլ-
ըզ ծառէօրթ գուզու՝ վչ ծնլարըն էքմէք վիճաբեչի վչ 24
շէրպէթ վիճաբեչիւրի՝ պուղալար՝
գոչար՝ վչ գուզուլար իչիւն՝ տայ-
ըլարընա կէօրէ չուրուխլարը
իւզուչ օլա ։ Հէմ՛ քէչիլէրմէն 25
պիր էրքէճ՝ կիւնահ գաւրպանը
սահմանըզը՝ տայիմ պիւթիւն
եամմաան՝ վչ ծնուն էքմէք
վիճաբեչնուն վչ շէրպէթ վիճա-
քեչնուն մա՛սա ։
Վչ պէչինճի կիւնահ ծօգուզ 26
պուղա՝ իքի գոչ՝ վչ պիրիկ կըլ-
ըզ ծառէօրթ գուզու՝ վչ ծնլարըն էքմէք վիճաբեչի վչ 27
շէրպէթ վիճաբեչիւրի՝ պուղալար
իչիւն՝ գոչար իչիւն՝ վչ գուզու-
լար իչիւն՝ տայըլարընա կէօրէ չու-
րուխլարը իւզուչ օլա ։ Հէմ՛ պիր 28
էրքէճ՝ կիւնահ գաւրպանը սա-
հմանըզը՝ տայիմ պիւթիւն եամ-
մաան՝ վչ ծնուն էքմէք վիճա-
քեչնուն վչ շէրպէթ վիճաբեչ-
էրնուն մա՛սա ։
Վչ ալթընճը կիւնահ սէքիզ 29
պուղա՝ իքի գոչ՝ վչ պիրիկ կըլ-
ըզ ծառէօրթ գուզու՝ վչ ծնլարըն էքմէք վիճաբեչի վչ 30
շէրպէթ վիճաբեչիւրի՝ պուղալար
իչիւն՝ գոչար իչիւն՝ վչ գուզու-
լար իչիւն՝ տայըլարընա կէօրէ չու-
րուխլարը իւզուչ օլա ։ Հէմ՛ պիր 31
էրքէճ՝ կիւնահ գաւրպանը սա-
հմանըզը՝ տայիմ պիւթիւն եամ-
մաան՝ վչ ծնուն էքմէք վիճա-
քեչնուն վչ շէրպէթ վիճաբեչ-
էրնուն մա՛սա ։
Վչ էէաինճի կիւնահ էէսի 32

պուղա՝ եթէ գօշ՝ Վէ պիրեր եըլ-
լըգ ընտեօրթ ա՛յլպսըլ գուզու՝
33 վէ ծնլարըն էքմէք փէչքեշլի վէ
շէրպէթի փէչքեշլերի՝ պուզլարը
իչիւն՝ գօչլար իչիւն՝ վէ գուզու-
լար իչիւն՝ սայըլարընա կէօրէ շու-
34 րութլարը իւզրէ օլա . Հէմ պիր
էրքէձ՝ կիւնահ գուրպանը սա-
նաընըզ, սայիմ պիւթիւն կան-
մասան՝ վէ ծնուն էքմէք փէչքե-
շինտէն վէ շէրպէթի փէչքեշնի-
ութէն մա՛սա :
35 Ակբիղնէն կիւնտէ՝ սիղե պէօ-
յիւք պայրամ օլա . խըղմէթ
միւթաւէզիղ հիչ պիր իշ իշլէմէ-
36 յէսինիզ՝ վէ Բաշպա պիւթիւն
կանմա խօշ գօղու իչիւն ամէն
գուրպանը՝ պիր պուզա՝ պիր
գօչ՝ Վէ պիրեր եըլըգ էկմի ա-
յըլպսըզ գուզու սունմասընըզ :
37 Վէ ծնլարըն էքմէք փէչքեշլի վէ
շէրպէթի փէչքեշլերի՝ պուզլա ի-
չիւն՝ գօչ իչիւն՝ վէ գուզուլար
իչիւն՝ սայըլարընա կէօրէ շու-
38 րութլարը իւզրէ օլա . Հէմ պիր
էրքէձ՝ կիւնահ գուրպանը սա-
նաընըզ, սայիմ պիւթիւն կան-
մասան՝ վէ ծնուն էքմէք փէչքե-
շինտէն վէ շէրպէթի փէչքեշնի-
ութէն մա՛սա :
39 Թա՛յին օլուճմուշ պայրամլա-
րընըզտա՝ առագլարընըզտան վէ
իւրտէթի փէչքեշլէրինիզտէն մա-
սա՝ պիւթիւն կանմալարընըզ
վէ էքմէք փէչքեշլէրինիզ վէ շէր-
պէթի փէչքեշլէրինիզ վէ սէլա-
մէթ գուրպանլարընըզ իչիւն՝
40 Բաշպա պուճուղլարը սունասընըզ :
Իսմի Մովսէս Իսրայէլ օղուղ-
լարընա՝ Բաշպաղն Մովսէսի
Ղիմմէթ էմր էթմէյինի ակյիէսի :

ԳԼՈՒԽ Լ.

1 Վէ Մովսէս Իսրայէլ օղուղ-
լարընըն սըղըճլարը պաշլարընա
ակյիէյիսի ակսի , Բաշպաղն էմր
էրշէսինի Ֆէրման պուր տուր .
2 պիր քիսիմէ՝ Բասդըգ առագ ա-
ատար իսէ , եախօտ պիր վէճհ ի-
չէ էճմին էտէր տէ՝ Ճանընա պիր
պաղ պաղլար իսէ , սէօղիւնտէն
աէճտիյէ . աղղընատան Ղիմմէթ
չըգանա կէօրէ էրշէյէ :
3 Վէ պիր գարը Բաշպա պիր
առագ առար իսէ , վէ էրիկնիլ-
գինտէ՝ պաղասընըն էվինտէ
Ճանընա պիր պաղ պաղլար իսէ ,
4 վէ պաղասը ծնուն առաղընը վէ
Ճանընա պաղլարընը պաղընը ի-
շիակր տէ՝ պաղասը ծնա Թընը-
մազ իսէ , օղուէմ ծնուն Ղիմմէթ
առագլարը սա պիթ օղուր , հէմ
Ճանընա հէր պաղլարընը պաղ
առպիթ օղուր : Ամմա էյէր 5
պաղասը իշիթմէյի կիւնտէ օ-
նա մանի՝ օղուր իսէ , ծնուն
Ղիմմէթ առագլարը վէ Ճանընա
պաղլարընը պաղ առպիթ օղ-
մազլար . վէ Բաղղ ծնա ա՛ֆիվ
էրշէյէ , զիրա պաղասը ծնա
մանի՝ օղուր :
Վէ էյէր պիր վէճհ իչէ ա- 6
ատագլարը իւզէրինտէ էքէն գօ-
Ճայա վարըը իսէ , եախօտ տուր
առագլարընատան Ճանընը պաղլա-
ցան պիր սէօղ չըգար իսէ , վէ 7
գօճասը իշիակր տէ՝ իշիթմէյի
կիւնտէ ծնա Թընմազ իսէ , օղ
առմ ծնուն առագլարը առպիթ
օղուր , հէմ Ճանընա պաղլարը-
ղը պաղը առպիթ օղուր : Ամմա 8
էյէր գօճասը իշիթմէյի կիւնտէ՝
ծնա մանի՝ օղուր իսէ , օղուէմ օ՝
ծնուն քէնտի իւզէրինտէ օղան
առաղընը՝ վէ քէնտի Ճանընը
պաղլայան օղ առատուգլարընատան
չըգարտըղընը իպթալ էտէր . վէ
Բաղղ ծնա ա՛ֆիվ էտէր :
Վէ տուրան հէմ պօճանընըզ 9
գարընըն առաղը՝ Ճանընա հէր
պաղլարընը՝ քէնտի իւզէրինէ
առպիթ օղուր : Վէ էյէր օ՝ գօճա- 10
սընըն էվինտէ առառը իսէ , եա-

խօտ Եհովին իւր ձանրնա սիր
11 պաղ պաղատալը խսէ , վէ գօճասը
իշխեսիպ ծնա Թըմմամալ իւր՝ օ.
նա մանի՝ օմմաալը խսէ , օլաւիմ
Ձիւմիէ ատապլալը սապիթ օ.
լաւ , վէ ձանրնա հէր պաղատա.
12 ալ ը պաղ սապիթ օլաւը : Ամմա
գօճասը իշխեսի կիւնտէ՝ ծնալ.
ը սիր վէձէ իւր խալթալ Եհովի
խսէ , ատամպ վէ քհնանինի պաղ
լամպ իշխուն ատապլալըրընան
հէր նէ ջղգալ խսէ սապիթ օլ
մալ . գօճասը ծնալը խալթալ
Եհովիչ սիր , վէ Բապպ ծնա
13 ա՛ֆիվ էտէր : Հէր ատալը՝ վէ
ձանրնա ձէվճա Եհովիչ իշխուն
հէր պաղատալը Եհովին գօճասը
սապիթ էտէ , վէ գօճասը խա.
14 լաալ էտէ : Վէ էյէր գօճասը
կիւնտէն կիւնէ ծնա հիչ Թըմ.
մալ խսէ , օլաւիմ ծնուն Ձիւմիէ
ատապլալըրընը եաճսա իւղրինտէ
օլան հէվի պաղատալըրընը սապիթ
էտէր . իշխեսիի կիւնտէ ծնա
Թըմմամալը իշխուն՝ ծնալը սա.
15 պիթ Եհովիչ օլաւը : Ամմա էյէր
ծնալը՝ իշխեսինինան ամանկա
սիր վէձէ իւր խալթալ էտէր և.
ա , օլաւիմ կիւնտահրնը չէքի :
16 Գօճա իւր ծնուն գարալը պէյ.
նինտէ՝ վէ պապա իւր էրկինվի.
լինտէ պապաներն էվինտէ օ.
լան գալը պէյնինտէ Բապպն
Մովսէսի էմր էյլէսիի գանուն
լար պուռնալ ալը :

ՊԱՀ ԼԱ

1 Վէ Բապպ Մովսէսի սէյլէ.
2 յիսպ ա՛ֆու քի՝ Մադիանըլար.
ուան Իսրայէլ օղուլլարընըն ին.
Թիգամընը ալ . անուն գալմը.
3 նա զամմ օլաննալըն : Իմի
Մովսէս գալմա սէյլէյիսպ ա՛.
ֆու քի՝ Սիզտէն ձէնք իշխուն ա.
ակմէր սիլահլանալըլար , քի
Մադիանըն իւղրինէ վարըպ՝
Մադիանուան Բապպըն ինթի.
դամընը ալալար : Իսրայէլին 4
ձիւմէ սըպթալարընուան՝ հէր
սըպթուան պինկը ա՛ֆու ձէնկէ
կէօնաէրէսինիլ : Իմի Իսրայէ. 5
լին պինկէրինուան՝ հէր սըպթ.
ուան պինկը ա՛ֆու վէրիլսպ՝ ձէնք
իշխուն սիլահը ան իւրի պին ա՛ֆու
օլաուլար : Վէ Մովսէս ծնալը՝ 6
հէր սըպթուան պինկը ա՛ֆու օլա.
բադ՝ ձէնկէ կէօնաէրտի . հէմ
պէրաապէրէրինձէ քհանին Եղի.
ազարըն օղլու Փինհէհսի՝ էլին.
ուէ ա՛ղիվ էշխա վէ սէտա պօղու.
լարը իւր ձէնկէ կէօնդէրտի : Վէ 7
Բապպըն Մովսէսի էմր էյլէսի.
սի կիպի Մադիանըլարա գար.
ը ձէնք էսիպ՝ ձիւմէ էլլէկսի
էօլսիւրտիւէր : Վէ էօլսիւ. 8
րիւլիւէր իւրէ Մադիան փուսի.
շաէնլարընը ա՛՝ Եվսի վէ Րոկո.
մու վէ Սուրու վէ Ուրու վէ Ռօ.
բէնի՝ Մադիանըն պէշ փուսի.
շաէնլարընը էօլսիւրտիւէր . Բա.
ալը օղլու Բալամը սաիպ գը.
լըճ իւրէ էօլսիւրտիւէր : Վէ Իս. 9
րայէլ օղուլլարը Մադիանըլա.
րըն գարըլարընը վէ չօճուգլա.
րընը էսիր էթտիլէր . վէ ծնա.
րըն ձիւմէ տաւարլարընը վէ
ձիւմէ սիւրիւլէրինի հէմ ձիւմ.
է էշէալարընը տաղմա էթտի.
լէր : Հէմ սաքին օլաուգլարը 10
ձիւմէ չէհրիէրինի վէ ձիւմէ օ.
պալարընը աթէշէ էտպուլար :
Վէ սաէմ օլաուն տաւար օլաուն՝ 11
ձիւմէ էտպվալը հէմ ձիւմէ
սոյսամըուղալ ալարըլար : Վէ է. 12
սիրլէրի վէ սոյսամըուղալ վէ էտպ.
վալը՝ Մովսէսի վէ քհանին Է.
ղիազարա վէ Իսրայէլ օղուլլա.
րընըն ձէմաա՛թընա Երիքոյ
հորդանանըն էտանընաաքի Մո.
ավարըն սահրալարընտա օլան օր.
ատոյա էէթիրտիլէր :
Վէ Մովսէս հէմ քհանին Է. 13
ղիազար վէ ձէմաա՛թըն ձիւմէ

պէչէրի օրտուսան սիչարը ան-
լարը գարշըլամալա չըգարլար ։
14 Վ է Մովսես Ձէնք սէֆիչրինաէն
կէչէն ա՛պչէրին զապիթչիչրինէ՝
պին պաշըլարա վէ հիւզ պաչը-
15 լարա ասարլարը ։ Վ է Մովսես
ծնլարա ատաի քի՝ Ճիւմլէ գա-
16 րլարը սա՞ղ մը գօտուռուզ ։ Ի՛չ
Թէ Բաղտամըն սէօզիւ իլէ ան-
լար Խրայել օղուլլարընա փէ-
գովի մատաէնտաէ Բապպա ա՛-
սըլըգ սէպէպի օլտուլար , վէ
Բապպըն Ձէմա՛Թընտա օլԹա-
17 ո՛ւն օլտու ։ Նմանի Տալա չո-
Ճուգլարտան Չէր կլըգէյի հօլ
սիւրիւն . Չէմ կլըգը իլէ հա-
Թըստ՝ Չէր պիլմիշ Չէր գարլըը
18 հօլսիւրիւն ։ Վ է գարլըլարտան
Չէրգէ իլէ հաԹմամըշ Ճիւմլէ
գըղլարը քէնտինիզէ սաղ գո-
19 յտուն ։ Վ է սիզ հէտի կիւն օր-
տուսան սիչարը գալըն . պիր
քիմսէյի Չէր հօլսիւրիւն վէ հօլ
սիւրիւլմիշէ Չէր ոօգտանան՝ Չէմ
քէնտինինդ Չէմ Չսիրլէրինինդ
իչիճնձիս կիւնտէ վէ հէսինձի
20 կիւնտէ վտաքէնհէսինիզ ։ Վ է Չէր
հօվսաը վէ Չէր ահրիտէն գա-
պը՝ վէ քէչի գըլընտան հաւըլ-
մըշ Չէր չէյի Չէմ Չէր ալտա
գաապրը վտաքէյհէսինիզ ։
21 Վ է քհահին Մղհաղար՝ Ձէն-
կէ վարմըշ ՁէնքՃիլէրէ ահտի .
Բապպըն Մովսէտ էմր էյլէտի-
յի չէրիա՛Թըն գտնուտնու պու
22 տուր . Նալընըշ ալԹուտնու՝ վէ
կիւմիւշիս՝ պագըրը՝ ահմրի՝ գա-
23 ըսյը՝ վէ գօսրըտնու՝ ահԹէչի Չէր
կիրէ պիլէն չէյի՝ ահԹէչտէն կէ-
չիրէսինիզ , վէ վտաք օլա , ան-
Ճագ վտաքէմճ ոուչու իլէ վտաք-
լէնէ . վէ ահԹէչտէն Չէր կէչէ
պիլմճյէն չէյի՝ ատուտան կէչիրէ-
24 սինիզ ։ Վ է հէսինձի կիւնտէ
հօվսաղարընըզը հայդայտարընըզ,
վէ վտաք օլտարընըզ . անտէն ատնի-
րա օրտուչա կիրէսինիզ ։

Վ է Բապպ Մովսէտ ահչէլէ- 25
յիսյ ահտի . Սէն քհահին Եղի- 26
ազար վէ Ձէմտա՛Թըն պաշ պա-
պալարը իլէ հօսրըզքաէն ալընան
հաղմանընն՝ ատհմ օլտուն Չայ-
վան օլտուն՝ հէգիւնիւնիւ ալ ։
Վ է հաղմայը՝ Ձէնկէ չըգմըշ 27
ՁէնքՃիլէրը իլէ Ճիւմլէ Ձէմտա՛-
Թըն ալտարընտա հարը հարըյտա
պէօչէսին ։ Վ է Ձէնկէ չըգմըշ 28
ՁէնքՃիլէրտէն կէրէք ատհմտէն
կէրէք սըղըրլարտան վէ հէչէքեր-
տէն վէ սիւրիւչէրտէն՝ Բապպա
վէրմիշ իչիճն պէշ հիւզտէ պիրեր
Ճան ալտըն ։ Օնու ծնլարըն հա- 29
րը Հիոէսինտէն ալտըն , վէ օ-
նու՝ Բապպա գալարըմտա փէչքէ-
չի իչիճն քհահին Եղհազարա
վէրէսին ։ Վ է Իսրայէլ օղուլլա- 30
րընըն հարը Հիոէսինտէն ատհմ
տէն՝ սըղըրլարտան՝ հէչքէրտէն՝
վէ սիւրիւչէրտէն՝ Չէր Չայվան-
տան հաւիտէ պիրեր փայ ալա-
րըն ։ Վ է ծնլարը Բապպըն չատը-
րընըն պէքչիկտինի պէքչէյէն
Ղհեիլէրէ վէրէսին ։ Վ է Մով 31
սէս իլէ քհահին Եղհազար՝
Բապպըն Մովսէտ էմր էյլէտի-
յի կիպի էյլէսիչէր ։
Վ է օրտու ա՛սքէրինին հաղ- 32
մըտարը հաղմտան գալան
ոոչուտընուզ՝ ալԹը հիւզ հէԹմիշ
պէշ պին գօյուն իտի , վէ հէԹ- 33
միշ իքի պին սըղըր , վէ ալԹմըշ 34
պիր պին հընյ , վէ ատհմ նու- 35
Փուտու՝ հրքէք հաԹտալը պիլմէ-
միշ գարըլտըղըն Ճիւմլէսի՝ օ-
ղուլ իքի պին Ճան իտի ։
Վ է Ձէնկէ չըգտանըլարընն հիս- 36
տէսի օլան հարըմ փայ՝ իչ հիւզ
օԹուզ հէտի պին պէշ հիւզ ա-
տէտ գօյուն իտի ։ Վ է գօյուն- 37
լարտան Բապպ իչիճն օլան վէր-
կի՝ ալԹը հիւզ հէԹմիշ պէշ ի-
տի ։ Վ է սըղըրլտըր օԹուզ ալԹը 38
պին օղուտ՝ Բապպ իչիճն օլան
վէրկի հէԹմիշ իքի պըղըր իտի ։

39 Վ֊ի՛ հէհբէբը օթուզ սլին պէշ
հեազ օլուա՝ Բապպ իչին օլան
վերկի ալթմըշ սլիր էչէ խոի ։
40 Վ֊ի սաէմ Նուփուտու ծն ալթը
սլին օլուա՝ Բապպ իչին օլան
41 վերկի օթուզ լբլի Հան խոի ։ Իմ
ամ Մովսէս Բապպըն գալարման
փէշքեշինին վերկիսինի՝ Բապպըն
Մովսէսէ էմր էյլեսինսէ կէօրէ
քահանին Ելիազարա վերսի ։
42 Վ֊ Մովսես Հէնքէչէն քիմ
ռէկերսէն պէօլսիւիւ Իսրայէլ
օղուլարընէն եարը հէսէպսինսէն
43 դէ ապը ։ Վ֊ Հէհուա՛թըն հա
րը հէսէպսի՝ իւչ հեազ օթուզ հէ
ամ սլին պէշ հեազ գյուն խոի ,
44 վ֊ օթուզ ալթը սլին սրկրը ,
45 վ֊ օթուզ սլին պէշ հեազ հէչէ ,
46 վ֊ ծն ալթը սլիննա փուտ սաէմ
47 խոի ։ Վ֊ Մովսէս Իսրայէլ օ
ղուլարընէն եարը հէսէպսինսէն՝
հէրհէք սաէմսին հէրհէք հայվան
սան էլսիսէ սլիրհր վույը ալըսլ՝
ծնու Բապպըն չաարըրընէն պէք
չինչինի պէքլէյէն Ղէնխիէրի
վերսի , Բապպըն Մովսէսէ էմր
էյլեսխի հկոի ։
48 Վ֊ ա՛սքեր սլինլերինին գա
սլիթլէրի՝ սլին պաշըլար վ֊ հեազ
պաշըլար Մովսէսէ եապըշար
49 լար ։ Վ֊ Մովսէսէ տէսիլէր ։
Գուլարըն՝ հլիմիզ ալթընսա օ
լան Հէնքէչիլերին հէքսիսինիս
ալտը , վ֊ պիղտէն հիչ քիմսէ
50 էքսիք սէյիլսիյը ։ Իմսի սլիզ
սէն հէր քէս նէ քի պուլսաս խ
սէ , ալթուն գասլար՝ վինճիր
լէր՝ վ֊ սլիլեղիքլէր՝ հիւսնքլէր՝
քիւմիկլէր՝ վ֊ հէրսանլըգլար՝
Բապպըն հուզուրունսա Հանըա
բըմըզսան հօթիւրիս քէֆարէթ
հէմհէք իչինն Բապպըն հէսխ
51 սինի Թապը խպ հաէրիղ ։ Վ֊ Մով
սէս իլէ քահանն Եղիազար ալ
Թունսա՝ հէմիսի իչէնմիչ Թա
գըմլար օլարադ՝ օնլարսան ալտը
52 լար ։ Վ֊ սլին պաշըլար հէմ
հիւզ պաշըլար Թարաֆընսան
Բապպա սունսուդլարը գալարը
մա փէշքեշինին Հիւմլէ ալթու
նու՝ ծն ալթը սլին եէսի հիւզ հը
լի մընգալ խոի ։ Հէնքէչիլէր՝ հէր 53
քէս քէնսիսի իչէն եապմալարը ։
Իմսի Մովսէս իլէ քահանն Եղիա- 54
զար սլին պաշըլարսան վ֊ հիւզ
պաշըլարսան ալթունու ալտը
լար , վ֊ ծնու Բապպըն հուզու
րունսա՝ Իսրայէլ օղուլարընա
եսսիկեար իչէն Հէհուա՛թ չա
արըրընա կէթիրսիլեր ։

ՊԱԼՊ ԼՐ

Վ֊ Ռուբէն օղուլարը նէ 1
Գադ օղուլարընէն՝ զիյսաէսի ի
լէ զըյէթ չոդ սիւրիւլերի վար ե
սի ։ Իսմսի Յաղեր սէյարը նէ
Գալաատ սէյարընը կէօրսիլեր
քի՝ իշիճ օլ մահալ սիւրիւլերէ
ֆռանֆիպ մահալ խոի ։ Վ֊ Գադ 2
օղուլարը հէմ Ռուբէն օղուլա
րը վարըպ՝ Մովսէսէ վ֊ քահնին
Եղիազարա հէմ Հէհուա՛թըն սէյ
լերինէ սէրդէյիպ սէսիլեր ։ Ա 3
ռարովէթ վ֊ Դիբոն վ֊ Յաղեր
վ֊ Նիմրա վ֊ Եսեբոն վ֊ Եղեա
ղէ վ֊ Սեբամա վ֊ Նեբոս վ֊ Բէ
ոն՝ Բապպըն Իսրայէլ Հէհուա՛
Թընըն էօնիւնսէ օլ վըրսաուղու 4
սախար՝ սիւրիւլերէ ֆռանֆիպ հէր
սիր ։ Վ֊ գուլարընըն սիւրիւ
լերի վար ։ Հէմ սէսիլեր քի՝ 5
Նազարընսա լութֆ պուլսաուդ
խսէ , պու սլխար գուլարընա
միւէք իչինն վերիլէ ։ սլինի Յոր
դանսանն կէչիրմէ ։
Վ֊ Մովսէս Գադ օղուլարը 6
նա վ֊ Ռուբէն օղուլարընա սէ
սի ։ Գարընսաղլարընըդ Հէնդէ
վարալար սա՝ սիղ սլէրսաուս մը
օթուրսաբընըդ ։ Հէմ նիչինն Իս 7
րայէլ օղուլարընըն եիւրէկլինի՝
Բապպըն օնլարա վերսիկ սախա
լա կէչմէքսէն կէվէհսրսինիլ ։

8 Պապալարընդ փա՝ ծնլարը կա-
գեա Բառնեատան ակյարը կէօր-
մէկ կէծառէրախիմ զէման պէց-
9 լէ Էլէոխիլէը։ Զիրա Էսքոզվա-
ախնինէաէք ջզըզա՝ ակյարը կէօր-
ախքէրինառէ, Իսրայէլ օղուլա-
րընդն էհուդէյինի Բառպէն ծնլա-
րա վէրտնի ակյարա կիրմէքառէն
10 կէվէթախլէը։ Վէ Բառպէն զա-
զարը օլ կիճնառէ ԹուԹուշառա,
11 վէ էհմին էտիպ առէի. Մըրը-
ատան ջզդան առէմլէր պանա Ի-
մառէն Թուպի՝ օլմասրգլարը ի
չիճն էյիրմի հաշընատան էօգարը օ
ղանլար՝ Աբրահամա՝ Իսահակա՝
վէ Յակոբա Վէրմէյէ էհմին էմ
ակյէմ ակյարը հիչ ատա կէօրմէ-
12 յէճէքլէր, Կինէզի Յէփոնէ օղ
լու Քաղէպէրն՝ վէ Աառէ օղլու
Յեհոսուատան մատա՝ լքի ծնլար
Բառպա Թէմառէն Թատի՝ օղոռս
13 Վէ Բառպէն զազաքը Իսրայէ-
լէն իւդէրինէ ԹուԹուշառա՝ ծն
լարը դըրգ հըլէօլառէ տօլաշարը-
ար, Թա Բառպէն հուզուրառն
ատա օղ քէօթիւլիւք իչէ յէն սիրէ
լէնէն Ձիռէմէսի Թէվէֆ օղոնձ-
14 յէառէ։ Վէ իչմէհ պապալարը
Նըզդն էհրինէ սիղ՝ կիճնաֆէնար
ատէմլէրին ազմալարը՝ Բառպէն
խըշմ ու զազապէրը Իսրայէլէն
իւդէրինէ ատա՞ա արԹըրմազա
15 գազգարընդ։ Զիրա ծնաէն ար-
զուպան ատէճէր խէնիզ, օ՛ատ
խի ծնլարը ատա՞ա չէօլառէ պրա-
գաձագ արը. վէ Ձիռէմէ պաս
գաւմէն հէլդքինէ ակպէպ օլա
Ձագարընդ։
16 Վէ ծնլար ծնա էտգլաշզոզ ատ-
տիւէր. Սիրիւէրիմիզ իչէնատա-
ռատա գոյան ազըլարը՝ վէ ջօ
Ճուգլարըմընդ իչէն չէհրլէր էտա
17 գաշըմ. Ասքին պիզ Իսրայէլ օ-
ղուլարընդն էօնիւնճէ հալիր սի-
լահլանմընդ կիռէճէմ, Թա ծնլարը
մահալէրինէ կէօթիւրիւնճէ կէ-
առէք. վէ չօՃուգլարըմընդ պաս
ակյարըն էհալիսի հիւդիւնառէն
հիռարար չէհրլէրառէ ատուրալար։
Իսրայէլ օղուլարընդնատա հէր քէս 18
քէնառի միրասրնատա մընդիք օլուն-
Ճէ կէառէք՝ հվէհրիմիզէ ատճմէյէ-
լիմ։ Զիրա պիզ Յորգանառէն 19
հօԹէ էտգաշընատան իլէրի՝ ծն-
լար իլէ սէրտպէր միրատա ատմա-
յառճաղզ. չիճն քի միրասրմընդ՝
Յորգանառէն պէրի էտգաշընատա
կիռնատօղուատան էառնա ատէշմիշ
ատար։
Վէ Մովսէա ծնլարա ատտի. 20
Էյիր պաս չէ յի էտէր խէնիզ,
էյիր Բառպէն հուզուրառնատա
ՃՆԴք իչէն սիրասլանար խէնիզ,
վէ Բառպէն հուզուրառնատա Թա 21
օ՝ ատէշճինէրինի հօնիճնատէն գօ-
վռնՃէյէտէք՝ սիղտէն հէր քէս
սիրասրը Յորգանատատա կէչէր ի-
տէ. Վէ օլ տիղար Բառպէն հուզ- 22
զուրառնատա ՃիէԹՀ օլռնճուր տատ՝
ծնատան ատնկրա տէճինէր խէնիզ,
օլ զէման Բառպէն գրԹընատա
հէմ Իսրայէլէն գրԹընատա տատչ
տուզ օլռրատճուզ, վէ պաս ատ-
յար Բառպէն հուզուրառնատա
միւլքիճինիզ օլռր։ Իմմա էյիր 23
պէօյլէ հէմէզ իսէնիզ, իչԹէհ
Բառպա կիռնատ հէմտինիզ. վէ
պիլմէ քի՝ կիռնատընընդզ սիղ պռ-
լաՃագ արը։ Ձօռնուգլարընընդզ ի- 24
չիճն չէհրլէր՝ հէմտիւրիւչէրինիզ
իչիճն ազըլարը հափրն, վէ ազ-
ղընընդզատա զրգանը իճրատ էյլէ-
յին։
Իտտի Գադ օղուլարը վէ Ռու- 25
բէն օղուլարը Մովսէա պէօյլէ-
յիպ ատտիլէր. Գռուլարըն՝ է-
ֆիճնատիճին պռյտռատռալռ կիպի
հատճէյիզ։ Ձօռնուգլարըմընդզ գա- 26
բըլարըմընդզ սիւրիւչէրիմիզ վէ
ՃրմՃէ տատլարըմընդզ պռրա-
տա Գալաատդն չէհրլէրինատ օ-
լռնռր. Ամմա գռուլարըն՝ էֆէն- 27
տիմին պռյտռատռալռ կիպի՝ հէ-
վիմիզ սէֆէր իչիճն սիլահլան-

մըշ Բագպոլն հուզուրուհնաա ձէնկ կէչէլիմ։
28 Ընձեն Մովսես քահանին ղևաղարա վէ նաւէ օղլու Յեսուա հէմ Իսրայէլ օղուլլարը սըպէլլարընէն պաշ պապարը նա՝ ընձարըն հագդընա թէնպիհ
29 հաթ վէրսի։ Վէ Մովսես ընձարա աէսի։ Էյնէր Գադ օղուլլարը վէ Ռուբէնն օղուլլարը Բագպոլն հուզուրուհնաա ձիւմլէսի ձէնք իչինն սիլահլանըպ՝ սիվոն իլէ Յորգանհնաան կէչէրլէր իսա, վէ օլ տէյար իսկ՝ ղէհման ընձարա՝ Գադացոց տէյարընաա վէրէսիք
30 իչինն վէրէհնիզ։ Էմմա էյնէր սիլահլանըպ սիվոն իլէ կէչմէղէր իսկ, ընձարըն մէզգինա ատանընդ աա Քանան տէյարընաա օղուն։
31 Վէ Գադ օղուլլարը իլէ Ռուբէն օղուլլարը ձէվապ վէրիպ աէսիլէր։ Բագպոլն հուզուրընա նէձէ հէմ էթմէ իսկ, էյլէ կաձձըղ յիզ։ Պիզ Բագպոլն հուզուրունաա սիլահլանմըշ Քանան տէյարընա կէչէձէկ յիզ։ վէ պիզիմ միւլքումըզնէն միւքիս Յորգանընէն
33 պէրի կաղաջընաա օղուն։ Իմմէ Մովսես նէլարա՝ էնդի Գադ օղուլլարընա վէ Ռուբէն օղուլլարընա հէմ Յեսուէփ օղլու Մանասէնին հարը սըպէթընա՝ Էմորհլուլար փադիշահը Սեհոնուն մէմլէքէթինի վէ Բասան փադիշահը Ովգուն մէմլէքէթինի՝ սէհյարը սինորլարընաաքի չէհրէլէրի իլէ էտրէ օլ տէյարըն էթրաֆիքինաա օլան չէհրէլէրինի վէրսէ։
34 Վէ Գադ օղուլլարը Դիբոնու վէ Աատարովթու վէ Ադրէհի պիւ
35 նաա էթմիլէր։ Հէմ Աատրոթ Սովփանը՝ վէ Յազէրի վէ Յոգբեհաայը, վէ Բեթնամրայը՝ վէ Բեթհարանը հիսարլը չէհրէլէրի՝ հէմ սիւրիւ աղըլլարը եէփբլար։
37 Ռուբէն օղուլլարը աա Եսեբոնու վէ Էղէալէյի վէ Կարիաթէմի հասիրլար,
38 վէ Նաբաւը վէ Բէհլմոնու (քի պուընլարընն աատլարընը տէյիշթիրիլէր) հէմ Սիբմայը։ իսմի պինա էթմիքլէրի չէհրէլէրէ ղայրի աատլար գոսուլար։
39 Վէ Մանասէ օղլու Մաքիրին օղուլլարը Գաղաադա վարըպ՝ ոնու ալըպլար, վէ ոնուն իչինէ օլան Էմորհլուլարը գովտուլար։
41 Վէ Մովսես Գաղաադը Մանասէ օղլու Մաքիրէ վէրսի։ վէ
40 ոնաա աաքին օտուս։ Վէ Մանասէ օղլու Յայիր վարըպ՝ ընձարընն քեօյլերինիս ալըր։ վէ ընձարըն աատլարընը Հաւոթ Յայիր գոսուս։
42 Վէ Նոբահ վարըպ՝ Կանաթը վէ ոնուն քեօյլերինի ալըր։ վէ ոնուն աատընը քենտի աալընաան Նոբահ գոսուս։

ՊԱԲՊ ԼԴ

1 Մովսեսին վէ Ահարոնուն էէմի իլէ սաքլըլէրինէէ Մըսըր տէյարընաան չըգան Իսրայէլ օղուլլարընն կէօչէրի պունլար սըր։
2 Վէ Մովսես Բագպոլն էմրի իլէ ընձարըն գոնագլարընաա խուրուճլարընաա եաղը։ վէ խուրուճլարընաա գոնագլարը պուընլար սըր։
3 Իմի պիրինձի այսա՝ պիրինձի այըն օն պէշինձի կիւնինաէ Ռամսէսաէն կէօչմիւլէր։ պասէքին էրթէսինաէ՝ Իսրայէլ օղուլլարը եիւճէլմիշ էլլէ ձիւմլէ Մըսըրլըլարըն կէօրէրի էօնհնաէ չըգսըլլար։ վէ Մըսըրլըլար՝ Բագպոլն ընձարաա վուրուսուրու ձիւմլէ իլէ մօղուչու կէօմէյօրլար իսկ։ վէ Բագպոլ ընձարըն ալտահլարը խուդէրինէ հիւքմիլէր իճնա էյլէսի։
5 Իմի Իսրայէլ օղուլլարը Ռամսէսաէն կէօչիսպ՝ Սոկքոթաա

6 գծատուբար : Վ. Սոկբովթատան կէօչիւա՝ չէօչիւն ուճուճատա օ-
7 լան Աթոռատա գծատուբար : Վ. Աթոռատան կէօչիւա՝ Բ.ուէղսէվ-
նուն էնիւնատ օլան Փխախրօթա
տօղուս տէօնսիւչէր , վ. Սափ-
գողուն էնիւնատ գծատուբար :
8 Վ. Փխախրօթ էնիւնատն կէօ-
չիւա՝ տէնիզին օրթատընատան
չէօչ կէչսիւչէր · վ. Աթոռ չէօ-
չիւնատ իւչ կիւնլիւք հօղ հիւրիւ-
յիւա՝ Մէհատատա գծատուբար :
9 Վ. Մէհատատան կէօչիւա՝ Եղլմա
կէչսիւչէր · վ. Եղլմատ օն իքի տա
վունարտարը վ. հէթմիշ խուրմա
ադաճը վար խոխ , վ. օրատա գծ-
10 տուբար : Վ. Եղլմատն կէօչիւա՝
Գըզըլ տէնիզին էատընատա գծ-
11 տուբար : Վ. Գըզըլ տէնիզատն
կէօչիւա՝ Սին չէօչիւնատ գծատու-
12 բար : Վ. Սին չէօչիւնատն կէօ-
չիւա՝ Դաւիկատա գծատուբար :
13 Վ. Դաւիկատան կէօչիւա՝ Նղլա-
14 տա գծատուբար : Վ. Նղլատատան
կէօչիւա՝ Ռահիդիմատ գծատու-
բար · վ. օրատա գումր իչիւն ի-
15 չէՃէք տու էօգ խոխ : Վ. Ռա-
փիդիմատն կէօչիւա՝ Սինա չէօ-
16 լիւնատ գծատուբար : Վ. Սինա
չէօչիւնատն կէօչիւա՝ Սիբբօթ
17 Հաթթավատա գծատուբար : Վ.
Սիբբօթ Հաթթավատան կէօ-
չիւա՝ Ասէրուվթատա գծատուբար :
18 Վ. Ասէրուվթատան կէօչիւա՝ Ռա-
19 թամատա գծատուբար : Վ. Ռա-
թամատատան կէօչիւա՝ Ռէմոն փա-
20 րէսատ գծատուբար : Վ. Ռէմոն
փարէսատն կէօչիւա՝ Լիբնատա
21 գծատուբար : Վ. Լիբնատատան կէօ-
չիւա՝ Ռէհաատատա գծատուբար :
22 Վ. Ռէհաատատան կէօչիւա՝ Կէ-
23 էլաթատա գծատուբար : Վ. Կէ-
էլաթատատան կէօչիւա՝ Սօփար տա
24 ղընատա գծատուբար : Վ. Սօփար
տաղընատան կէօչիւա՝ Քարատա-
25 տա գծատուբար : Վ. Քարատա-
տատան կէօչիւա՝ Մահէղօթատա գծ-
տուբար : Վ. Մահէղօթատան կէօ- 26
չիւա՝ Թահաթատա գծատուբար :
Վ. Թահաթատան կէօչիւա՝ Թարա- 27
տատա գծատուբար : Վ. Թարատատան 28
կէօչիւա՝ Մատէհատատա գծատուբար :
Վ. Մատէհատատան կէօչիւա՝ Հատ- 29
մընատա գծատուբար : Վ. Հատ- 30
մընատատան կէօչիւա՝ Մօսէրօթատա
գծատուբար : Վ. Մօսէրօթատատան 31
կէօչիւա՝ Բանէ յահատատա գծ-
տուբար : Վ. Բանէ յահատատան 32
կէօչիւա՝ Հօր գադգադատա գծ-
տուբար : Վ. Հօր գադգադատան 33
կէօչիւա՝ Եաէբաթատատա գծատու-
բար : Վ. Եաէբաթատատան կէօ- 34
չիւա՝ Էբրօնատա գծատուբար : Վ. 35
Էբրօնատատան կէօչիւա՝ Գասիսն գա-
բերատ գծատուբար : Վ. Գասի- 36
սն գաբերատն կէօչիւա՝ Սին չէօ-
լիւնատ՝ եա՛նի կադէսատ գծ-
տուբար : Վ. Կադէսատն կէօ- 37
չիւա՝ Եփռամ ախյարընըն ուճուճ-
ատա օլան Հովր տաղընատա գծ-
տուբար :
Վ. քեահին Ասարոն Բատ- 38
պըն էմրի իւզրէ Հովր տաղընա
ընգտը , վ. օրատա էօլսիւ , ա-
րատէղ օղուլլարընըն Ընտը գի-
չայել ընատան ընգժնալարընըն գըր
գընձը եըլընատա պէչինձի ոյատ՝
պըն իւք կիւնիւնատ : Վ. Ն 39
Հարոն Հովր տաղընատա էօլսիւ-
յիւ զեման՝ հիւզ խիրմի իւչ եա-
չընատա խոխ :
Վ. գըպլէատ՝ Ռանատ տիյա- 40
րընատա տաքին օլան Ռանատը Ա-
րատ փատիշահը՝ Խորայէղ օղուլ-
լարընըն կէլէխինի իչինէտ :
Վ. Հովր տաղընատան կէօչիւա՝ 41
Սեբմնատատա գծատուբար : Վ. 42
Սեբմնատատան կէօչիւա՝ փռունտ-
ատա գծատուբար : Վ. փռունտ- 43
ատան կէօչիւա՝ Իբռավթատա գծ-
տուբար : Վ. Իբռավթատան կէօ- 44
չիւա՝ Մովաբըն ախնօրունատա Ի-
յէ սբարիմատ գծատուբար : Վ. 45
Իյէատէն կէօչիւա՝ Դեբռն գագ-

46 տա գնաւուլար : Վէ Դէբռն
դադաան կէօչիւպ՝ Դէբռնի գէբ-
47 լաթէմաի գնաւուլար : Վէ Գէբ-
մէն գէբլաթէմաէն կէօչիւպ՝ նա-
բաւլըն Հէնիւնաէ Աբարիմ տա-
48 ղընտա գնաւուլար : Վէ Աբա-
րիմ տաղընտան կէօչիւպ՝ Եղի-
քով Յորդանանըն Հանընտա
Մովաբ տահրալարընտա գնտուս-
49 լար : Իմոի Յորդանանըն Հանըն-
տա՝ Բեթէսիմոթտան Աբէլ տա-
տիմ առ Մովաբ տահրալարընտա գնտուսլար :
50 Վէ Բաղպ Մովսիսէ՝ Մովաբ
տահրալարընտա Երիքով Յորդա-
նանըն Հանընտա սէյրէ՛իպ տէ-
51 ր • Իսրայէլ օղուլլարընտա սէյ-
լէյիպ՝ ընտա տէյտին • Յոր-
դանանտան Քանան տէյտրընտա
52 կէջմինինիզտէ , Օլտէմ օղ տի-
յարըն Ձիւմլէ Էհալիսինի Հէնիւ-
նիւզտէն գօվտըրընըզ , վէ ընտա-
րըն Ձիւմլէ սիւրթմէլէրինի պօ-
զտընընըզ , վէ Ձիւմլէ տէօքմէ
փուԹլարընը պօզտընընըզ , վէ
ընտարըն Ձիւմլէ Թէփէ փուԹ-
53 խանէլէրինի եադտընընըզ : Վէ
օղ տիյարը միտտ Հոիպ՝ ան-
տա տաքին օտտընընըզ • ղերտա օղ
տիյարը տիզէ վէրտիմ քի՛ ընու-
54 միտտ Հաէսինինիզ : Վէ տիյարը
գուբտ՝ իլէ գապիլէլէրինիզէ
Թէմիլիք Հաէսինինիզ • Հօգլուգ օ-
լանըն միւլքիւնիւ Հօդ վէրէսի-
նիզ , վէ ազլըգ օլանըն միւլքիւ-
նիւ ազ վէրէսինինիզ , Էհէնին գու-
բտ՛ըտ հէր Հանիկ էէրէ Հըգտար
խտէ , օղ էէրէ ընուն օլտ • պատտ-
լարընըզըն ատտԹէլարընտա կէօրէ
55 Թէմիլիք Հաէսինինիզ : Էմմա էյէր
օղ տիյարըն էհալիսինի Հէնիւնիւզ
ուէն գօվտընընըզ , օլտէմ վա-
րի՛ օղ տի՛ քի՛ ընտարտան պագի գօ-
տուղտունուզ կէօզլէրինիզէ տի-
քէնլէր վէ Հանտարընըզդա տիւզ-
Թիւլէր օլտար • վէ տագին օղ
տուղտունուզ տիյտըտա տիզէ տ՛-
տավլէթ Հաէլէր : Վէ վագի՛ օղ 56
քի՛ տնտարտա նիՀէ էմտիյ նիյէթ
էԹտիմ իտէ , տիզէ ՀաէՃէյիմ :

ՊԱՏՊ ԼԴ

Վէ Բաղպ Մավսիսէ աէյլէ- 1
յիպ տէտի• Իսրայէլ օղուլլարընտա
Թէնպիհ Հոիպ՝ տնտարտա տէյէսին•
Վանտան տիյարընտա կիրտիննիզ-
տէ՛ տիզէ միւլք իչինն տիւչէն տի-
յար՝ տիւօրլարը իւզրէ պուս Քա- 2
նան տիյարը տըր • Վէ գըպլէ 3
Հանընըզ՝ Սին չէօլտնտէն Եգռմմ
տան Հատա օլտուգ՝ գըպլէ տիւօ-
բունուզ Թուզ տէՀիլինին քէնա-
րընտան կիւնտօղուգա տօղրու օ-
լա : Վէ պուս տիւօրտունուզ գըպ- 4
լէ Թարաֆընտան Ակրաբիմ պա-
յիրինէտաէ տէօնիւպ՝ Սինն տօղ-
րու կէչէ , վէ ծինուն նիհայէթի՛
Կադէս Բառնէաէնըն գըպլէսին-
տէն օլա • վէ Ասար ադդարտան
չըգըպ՝ Ասէմմնա տօղրու կէչէ :
Վէ պուս սինօր Ասէմմնատան՝ Մ- 5
սըր ըրմաղընա տէօնէ , վէ նիհա-
յէթի տէՀիլինէ օլա :

Վէ պաԹը սինօրու՝ պէօյիւք 6
տէՀիլ սինօրունուզ օլա • պաԹը
սինօրունուզ պուս օլա :

Վէ փօրտատա Ֆաբաֆը սինօրու- 7
նուզ պուս օլա • պէօյիւք տէՀիլ-
տէն Հօվը տաղընտատէք չիղէսի-
նիզ • Հօվը տաղընտան ԵմմաԹա 8
կէլինՃէյէտէք չիղէսինինիզ • վէ օլ
սինօրուն նիհայէթի՛ Սէգռտատա
օլա : Վէ օլ սինօր Ջէվրունա չը- 9
դա , վէ ծինուն նիհայէթի Ասար
էնանտատա օլա • փօրտատա Թարա-
ֆը սինօրունուզ օ օլա :

Վէ կիւնտօղտուտա Թարաֆը 10
սինօրունուզ իչինն՝ Ասար էնան-
տան Սէվամմտատէք չիղէսինինիզ :
Վէ պուս սինօր Ալինն կիւնտօ- 11
ղտուտա Թարաֆընտան՝ Սէվամ
տան Ռէվըլայա էնէ • վէ պուս սի-
նօր էնէրէէ՛ կիւնտօղտուտունա

տօղուս Բենեբեղի տէնիղնին Եա-
12 ղընա երիչէ : Հէմ պուս սինօր Յորգանանա էնէ , վէ նիհայէթի Թուղ տէնիղնտաւ օլա · սխյարը-նըզ՝ էփէվէվէ սինօրլարը իչէ պուս օլա :
13 Վէ Մովսէս Իսրայէլ օղուղ-լարընա Թէնպիհ էտիպ տէմի · Գուրա՝ իչէ Թէմղիք էտիձէյի նիզ սխյար պուս տուր , քի Րապպ ծնու սոգուղ պուչուգ սըպղա
14 վէրմէյէ էմր էյլէտի : Չիրա Ռուբէն օղուլլարընըն սըպղը պապալարը էվէրնիձէ՝ հէմ Գադ օղուլլարընըն սըպղը պապալարը էվէրնիձէ ալտըլար · Մանա-սէնին հարը սըպղը տախի մի-
15 րաալարընը ալտըլար : Պուս իքի սըպղ՝ հէմ պուս հարըմ սըպղ միրասլարընը՝ Երիքով Յորդա-նանըն պէրի Թարաֆընտան՝ կիւնտօղուսունա տօղուս մէչիտ-տէ ալտըլար :
16 Վէ Րապպ Մովսէսէ սէօյլէ-
17 յիպ տէմի · Սիղէ օվ սխյարը Թէմղիք էթախրիձէնէ տաճմիլէրին տալարը պուռնլար տըր · Ինա-հին Եվհազար վէ Նաւէ օղուս
18 յէտու : Հէմ օվ սխյարը Թէմղիք էթախրիմէյէ հէր պիր սըպղտան
19 պիրէր պէյ ալտընընըզ : Վէ օվ տաճմիլէրին տալարը պուռնլար տըր · Յուդա սըպղընտան՝ Զե-
20 փաննէ օղուս Քալէբ · Վէ Շմա-ունա օղուլլարը սըպղընտան՝ Ա-
21 միուդ օղուս Սամուէլ · Բենիա-մին սըպղընտան՝ Քասլօն օղուս
22 Եուդադ · Վէ Դան օղուլլարը սըպղընըն պէյի՝ Եզղի օղուս
23 Խոխէլ · Յովսէփ օղուլլարընտան Մանասէ օղուլլարը սըպղընըն
24 պէյի՝ Եփօտ օղուս Անիէլ · Վէ Եփրեմ օղուլլարը սըպղընըն պէյի՝ Սաղաթան օղուս Կամու-
25 էլ · Վէ Զաբուղոն օղուլլարը սըպղընըն պէյի՝ Փառնաղ օղուս
26 Էղլաղան · Վէ Իսաքար օղուլ-

լարը սըպղընըն պէյի՝ Ազան օղուս Փաղտիէլ · Վէ Ասէր օ-
27 ղուլլարը սըպղընըն պէյի՝ Սէ-
28 ղմի օղուս Ա քիուդ · Վէ Նեփ-
29 թաղիմ օղուլլարը սըպղընըն պէյի՝ Ամիուդ օղուս Փադայէլ սիր : Բա պղընն՝ Իսրայէլ օղուլ-լարընա Քանան սխյարընտա Թէմղիք էթախրիմէյէ էմր էյլէ-սէյի Եհոհէր պուռնլար տըր :

ՊԱՊ ԼԵ

1 Վէ Րապպ՝ Մովսէ սաէտու-լարընտա Երիքով Յորդանանըն Եանընտա Մովսէսէ սէօյլէյիպ
2 տէմի · Իսրայէլ օղուլլարընա Թէնպիհ էյլէ քի՝ քէնտի մի-րաս միւքէրրիստէն Վէհիվէհրէ տաքին օլմաղա չէհրլէր վէրէ-չէք · հէմ չէհրլէրին էվվէլէվէլսինտէ օլան վարօշլարընը Վէհիվէհրէ վէրէսինիլ : Վէ չէհրլէր ծնլարա
3 տաքին օլմագ իչիւն օլալար · վա-րօշլարը տա ծնլարըն տավարլա-րը իչիւն վէ մալլարը իչիւն վէ Ղիւմղէ հայվանլարը իչիւն օլա-լար : Վէ Վէհիվէհրէ վէրէձէ-
4 յինիղ չէհրլէրին վարօշլարը՝ չէհ-րին գալէ՝սինտէն տիշարը չէփ-չէվրէ պինէր արշըն օլա : Վէ
5 չէհրին տիշարըսընտա կիւնօօ-ղուսու Թարաֆընտան իքի պին արշըն՝ վէ գըպղէ Թարաֆընտան իքի պին արշըն՝ վէ պաճը Թա-րաֆընտան իքի պին արշըն՝ վէ փօրեաս Թարաֆընտան իքի պին արշըն հօչէհսինիղ , վէ չէհր օր-Թաստա օլա · ծնլարըն չէհրլէրի-նին վարօշլարը պուս օլա : Վէ Վէ-
6 հիվէհրէ վէրէձէ յինիղ չէհրլէր-տէն պաճը չէհրի՝ փէնահէհա ի-չիւն վէրէսինիղ , քի գաճիլ օ-լույա գաչա · վէ պուռնլարտան մի՝սա գըրդ իքի չէհր վէրէսի-
7 նիղ : Վէհիվէհրէ վէրէձէյինիղ չէհրլէրին ճիւմիէսի՝ գըրդ սէ-

քեզ չէհր օլա · ընլարը վարօշ
8 լարը իլե էրէնինէ · Վէ Իսրա-
էլ օղուլլարընըն միւլքինանէն
վէրէճէյինիզ չէհրլերի՝ ջոթլուգ
օլանատն ջոգ՝ վէ ապրդ օլան-
ատն ազ վէրէխինիզ · Ղէրիլէ-
րէ՝ քէնտի չէհրլերինատն հէր
քէս քէնտի ալտընը միրասընըն
միդտարընա կէօրէ վէրէ ։
9 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյլէ-
10 յիպ տէտի · Իսրայէլօղուլլարը
նա սէօյլէյիպ՝ ընլարա տէյէնին ·
Յորդանատատն Քանան ալկարը
11 նա կէջէյինիզտէ , օլտէմ քէն-
տինիզէ չէհրլեր Թէրթիպ տէ-
սինիզ , էթ ընլար սիզէ փինա-
կէատ չէհրլերը օլա · վէ հանդ-
լըշդ իլե պիր քիմսէյի վո-
12 ղան դաթիլ՝ օրտայ գաչա ։ Վէ
օղ չէհրլերը սիզի՝ տա՛վա սահի-
պինատն գալճագ փինակէատ օ-
լա · վէ գաթիլ՝ մուհաքէմէ ի-
չինն Ճէմատա՛թին հուզուրունա
13 էրգմասընատէր կէօլմէյէ ։ Վէ
վէրէճէյինիզ չէհրլեր՝ սիզի ալ
14 Թըսը փինակէատ չէհր օլա ։ Չէ-
հրլերին իչինէ Յորդանատին
պէրի հադասընատա վէրէխինիզ ,
վէ չէհրլերին իչինէ Քանան
ալկարընատա վէրէխինիզ · պոռնըզ
15 փինակէատ չէհրլեր օլա ։ Պոռ
ալթը չէհրլեր՝ Իսրայէլ օղուլլա-
րընա վէ միւսաֆիրլէրէ վէ արա-
նըզտատ սաքին օլանատ փինակէատ
իչինն օլալար · Թատ քի հէր հանդ
լըշդ իլե պիր քիմսէյի վուրատն
օրտայ գաչա ։
16 Էմմա էյէր ընու պիր ասիր
աչէթ իլե վուրուպ հօլտուրսատ
իսէ , դաթիլ տիր · դաթիլ հէ-
17 պէթէյ հօլտուրուլէ ։ Եա էյէր
ընու՝ հօլմասընէ սէպէպ օլաճագ
էլե կէչիր պիր Թատ իլե վուրուպ
տա՝ օ հօլուպ իսէ , դաթիլ տիր ·
դաթիլ՝ հլսկէթէյ հօլտուրուլէ ։
18 Եախօտ ընու՝ հօլմասընէ սէպէպ
օլաճագ օտունատն էլե կէչիր
պիր աչէթ իլե վուրուպ տա՝ օ հօ-
լուպ իսէ , դաթիլ տիր · դաթիլ՝
հլսկէթէյ հօլտուրուլէ ։ Դան 19
տա՛վասը սահիպի օլան՝ դաթիլի
օ հօլտուրէ · ընա բատէթ կէ տսկի
ղէման՝ ընու օ հօլտուրէ ։ Վէ Ե- 20
յէր ընու ա՛տատէթ իլե էթիվէ-
րիր իսէ , եա գատա իլե իւղէ-
րինէ պէր էյ ատաթ տա՝ օ հօ-
լուպ իսէ , եախօտ սիւշմէնլիք 21
իլե ընու էլե իլե վուրուպ տա՝ օ
հօլուպ իսէ , վուրան հլսկէթէյ
հօլտուրուլէ , դաթիլ տիր · գան
տա՛վասը սահիպի օլան՝ դաթիլէ
բատէթ կէլտիրատ ընու հօլտուրէ ։
Էմմա էյէր ընու՝ սիւշմէնլի 22
յի օղլատտադ դաչէ էթէն էթի-
վէրիր իսէ , եա գատա իլե օղլա-
յատտադ՝ ընուն իւղէրինէ պիր
կէչտա աչէթ ատաթ իսէ , եա 23
իսօտ ընու կէօրմէքսիզլին՝ իւղէ-
րինէ ընա հօլտուրէճէք պիր կէօ-
նա Թաշ սիւշտուրուպ տէ՝ օ հօ-
լուպ իսէ , ընուն սիւշմէնի օլմա-
յըպ՝ ընուն քէմսիյինի արատա-
տըղը տուրէթատ , օլտէմ Ճէմա- 24
ա՛թ՝ վուրան իլե գան տա՛վասը
սահիպինին արատընատա պոռ չէ-
րնա՛Թէր իւղսէ հիւքմ էտէ ։
Վ է Ճէմատա՛թ գաթիլի գան տա՛ 25
վասը սահիպինին էլինատն գուր-
Թարըպ՝ Ճէմատա՛թ ընու քէնտի-
նին սըղընտըղը փինակէատ չէհ-
րինէ տէօնատէր · վէ օ՛ Թատ ա՛-
պիղ եաղ իլե մէհ օլտէնմուշ
պաշ քեհանին հօլտուճէյէտէք
ընատա սաքին օլա · Էմմա էյէր 26
գաթիլ՝ օղ սըղընտըղը փինակէատ
չէհրինին սինօրունատն տիշարը
պիր Թափրըպ իլե չըգտա իսէ ,
վէ գան տա՛վասը սահիպի օլան՝ 27
ընուն փինակէատի օլան չէհրին
սինօրունատն տիշարը ընու պոռ
լըտպ , գան տա՛վասը սահիպի օ-
լան՝ գաթիլի հօլտուրուպ իսէ ,
գանը սայըլմայա ։ Չիրա օ՛ Թա 28
պաշ քեհանին հօլտուճէյէտէք

քենաի վիճակեաչի օլան չէհիր.
ան ալթուրմալը իսի . ամմա պաշ
քեահին էօլսիւբսան ոտնկրա ,
գամիլ քինոի՝ միւքիւնիւն ոտյա.
29 ըրնա ան՝ն է : Իմոի պունլար
սիզի՝ ան՝վլէքինիզդէ՝ ձիւտիզ
մանքանալարընըզսա չէրիանի գա
նունլարը օլա :
30 Պիր քիմսէյի ՝ն՝եր էօլսիւբէն
գամիլ՝ շահիալէր աղը ԲՈԳԵՒԷՐ
իլէ գամլ օլանա . ամմա պիր
քիմսէյի էօլսիւմ՝ք իչիւն պիր
շահիան չէհաուէմի քի՝փայէմ
31 էմէմէզ : Վ՝է էօլիւմ միւսիա
հոգ օլան գամիլնին ձանը իչիւն՝
ոխէմ ալճայսաընըզ , զնրա էլ
պէմիմէ էօլսիւբիւլմէյի ոտյր :
32 Հէմիճինակեահի օլան չէհիր գա
նան իչիւն՝ վիլայէմէ տէոնիւսպ
ոտքին օլա տէյիւ ոխէմ ալմա
յասընըզ , Լոա քեահին էօլիւն
33 ձէ յէտէք : Իմոի ալաուզունուզ
ոխյարը մուբտարլամայսաընըզ .
զնրա գան՝ ոխյարը մուբտարլար ,
վ՝ իչիւնտէ տէօքիւլէն գան իչիւն՝
ոխյարա քի՝փարէմ օլմազ , իլլա
34 ծնու տէօքինին գանը իլէ : Իմ՝
սի միւմէմլէքքիւն օլաուզունուզ՝
պէնիմ օլթաօրնաա ոտքին օլ
աուզում՝ ոխյարը նափթալէմէյէ՝
սինիզ . զնրա Իսրայէլ օղուլ
ըրնըն օրթաօրնաա ոտքին օլան
Բապպ պէն իմ :

ՊԱՀՊ Լ.Զ

1 Վ՝է Յովնէմ օղուլսրըն գա
պիլէէլիւնաէն օլան Մանասէ
օղուս Մաքիր օղուս Գաղաադ օ
ղուլսարը գապիլէսինինէն պաշ պա
պալարը եանդաշըպ՝ Մովսէսին
էօնիւնտէ վ՝է Իսրայէլ օղուլ
ըրնըն պաշ պապալարը պէյլէ
րին էօնիւնտէ տէօյլէյիպ ոխսի
2 լէր . Բապպ էֆինոհիմիզէ էմր
էթտի քի՝ Իսրայէլ օղուլսարընա
ոխյարը միրաս իչիւն գուրա՝ իլէ
վէրէ . հէմ էֆինոհիմիզէ Բապպ
տան էմր օլունուս քի գարըն
տաշըմըզ Սալպատգըն միրասը
նը՝ ծնսն գըզսարընա վէրէ : Իմ՝ 3
ոի ծնլար՝ Իսրայէլ օղուլսարընըն
--յէր սրպէթսարը օղուլսարընսան
պիր քիմսէյէ գարը իչիւն վա
րըրսար իսէ , ծնլարըն միրասը
պապալարընըմըզդն միրասընսան
թէնդիլ օլուս՝ գարը իչիւն վար
սըգսարը քիմսէնին սրպէթընըն
միրասընա զամմ օլունաճագ , վ՝է
գուրա՝ իլէ օլան միրասըմըզսան
թէնդիլ օլաճագ տըր : Վ՝է Իս- 4
րայէլ օղուլսարընըն Յորնէսան
-էննէ՝ օլսուգտա , ծնլարըն մի
րասը՝ վարսըգսարը սրպէթըն մի
րասընա զամմ օլունաճագ . պուս
վէձի իլէ ծնլսրըն միրասը՝ պա
պալարընըմըզդն սրպէթընըն միրա
սընսան թէնդիլ օլաճագ տըր :
Իմոի Մովսէս Բապպըն էմրի 5
իլղրե Իսրայէլ օղուլսարընա
թէնդիհ էտիպ ոխսի քի՝ Յով
սէմի օղուլսարընըն սրպէթը տօղ
բուս սէօյլէր : Սալպատգ գըզսա- 6
րը Հագգընա Բապպըն էմր է
տիպ ոխսի սէօզ պուս տուր .
Օնլար գարը իչիւն կէօզէրինէ
իոշ կէօրիւնէնէ վարսարը . ան
ճագ գարը իչիւն պապալարը
սրպէթընըն գապիլէսինսէն օլսու
նա վարսար : Թա քի Իսրայէլ 7
օղուլսարընըն միրասը՝ սրպէթ
սան սրպէթա կէչմէյէ . իլլա Իս
րայէլ օղուլսարընսան հէր քէս՝
պապասը սրպէթընըն միրասընա
էտիպսըր : Վ՝է Իսրայէլ օղուլ- 8
սարը սրպէթսարընսան պիր միւզէք
միրասխօր օլան հէր գըզ գարը
իչիւն պապասը սրպէթընըն գա
պիլէսինսէն պէրիհնէ վարա . Թա
քի Իսրայէլ օղուլսարընսան հէր
քէս պապասընըն միրասընը թէմ
լիք էտէ : Վ՝է միրաս պիր սրպէթ 9
սան պիր զսյրն սրպէթա կէչմէ
յէ . իլլա Իսրայէլ օղուլսարընըն

սըպԹալարընտան հէր քէս քէն-
ան միրասընա եավրըչա :
10 Թագաւորն Մովսէսէ էմր էյ-
լեանի կիսի՝ Սալոպատդն գըզ-
11 լարը էոյէ էյլէսիլէր : Ջիրա
Սալոպատդն գըզլարը Մահալ՝
Թերսա վէ Էգլա վէ Մէղքա
վէ Նուա՝ գարըլար իչինա մ՚մոզ
ճալարը օղուլարընա վարար
12 լար : Յովսէփ օղլու Մանասէ

օղուլարընդն գապիլէլէրինաէն օ-
ղանլարա վարալար՝ վէ ծնլարդն
միրասը պապալարընդն գապիլէ-
սինէն սըպԹալ իւգէրինաէ գալար :
13 Թագաւորն Մովսէ ահդարա-
րընտա երիքով Յորդանանդն
հանընտա՝ Մովսէսին եէսի իւէ
Իսրայէլ օղուլարընա էմր էԹ-
ոխի Թէնգիհէլէր վէ չէրիհա Թէր
պունլար աղր :

ԻՈՒՆԱՅԻ ԹԻՎՐԱՔ

ԵՒԽՕՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԻՆԱՑ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Մովսիսին Հիւմէէ Իսրա-
յէլէ՝ Յորդանանդն պէրի եա-
գասընտա չէօլտէ Գըզըլ Ծէնիէվին
գարշըսընտա օլան տահրատա
Փառան իլէ Տոփէլ վէ Ղաբան վէ
ԱսէրոԹի վէ Տի զահապդն արա-
սընտա՝ սէոյէկտի սէօզլէր պուն-
2 լար աղր : (Խորէբտէն Սէիր
տաղը հօլընտան՝ Կադէս Բառ-
նեայէտէք ծն պիր հիւն տիւր :)
3 Վէ վագի՛ օլտու՝ քի գըրգընէը
հըլտա ծն պիրինճի այտա այդն
իլքինէ Մովսէս Իսրայէլ օղուլ
լարընա՝ Բագպատն ծնլարդն հագ
դընտա ծնա Հիւմէէ էմր էԹոխ-
4 Սինէ էկօրէ սէոյլէտի : Ամորհ-
ըսէացդն Եսէբընտա սաքին օ-
ղան վագիշահը Սեհոնոզ՝ վէ Աշ-
տարովԹտա վէ Եդրայիտէ տահ-
քին օղան՝ Բասան վագիշահը
Ովգոզ վաղրատպան ասնկրա :

Յորդանանդն պէրի եագասընտա Մովսէս տէյարընտա՝ Մովսէս պուզ Թէվրատը պէչտան էԹ-
մէյէ պաշլայըպ տէտի :
6 Ասատընտիղդ Բագպ պէղէ Գռ-
բէյտէ սէոյլէյիպ տէտի քի՝ հոզ
տաղտա օԹաղրատուղընտոզ նէ-
Թէք : Տէծնիւպ կէօչիւն , վէ Ա-
7 մորհղացդարդն տաղընտա հէմ տահ-
րատա՝ տաղտա վէ վագիտէ վէ
գըպղէ ԹաբաՀքընտա վէ տէնիզ
եաղընտա օղան ծնուն Հիւմէէ
եագդն մահալէրինէ՝ Քանանդը
լարդն տէյարընտա վէ Լիբանանա՝
Թա պէօյիւք ըրմագ Եվրատ ըր-
մաղընտատէք վարդն : Փագ , օլ
8 տէյարդը էծնիւնիւզէ գոտուտ :
վարդն , վէ Բագպէն պատպա-
րընդզ Աբրահամա՝ Իսահագա
վէ Յագոբա՝ վէ ծնլարտան ան-
կրա ծնլարդն պիւրըկէԹինէ վէր-
մէյ էէմին էԹոխդ տէյարդը
զագԹ էտին :

9 Վէ՛ օր զէմանտէ սիզէ սէյլէ-
յիսի տէտիմ՛քի՝ պէն սիզի եա-
10 ըընըզ կէօթիւրէմէմ ։ Ալլահը-
նըզ Բապպ սիզի չօղալթար · վէ
իլճէ պուռ կիւն սիզ կէօբէրիւն
հըլըզլարը գառսար չօգ սու-
11 նուզ ։ Պապալարընըզդըն Ալլահը
Բապպ սիզի՝ հալա օլտուղու-
նուզտան պէն գաթ զիյատէ էյ-
լէյէ , հէմ սիզէ աէյլէյէյի կի-
12 պի սիզի պէրէքէթլէյէ ։ Պէն
եաընընզդ զահ՛ԱԹինիզի վէ էվ-
քիմնիզլիս վէ նիզա՛լարընըզը
13 նի՞ճէ կէօթիւրէ պիլէյիմ ։ Պէն
ամինիզ իչիւն ա՛լիմ վէ ա՛գըլը
վէ սըպԹալարընըզդա մա՛լըմ ո-
տէմէր վէրիւն , վէ ծնլարը սիզէ
14 պաչլար ախքէյիմ ։ Սիզ տախ
պաշա Ճէվապ վէրիպ աէտինիզ ·
պուռ՝ պէզէ հաէլիմ աէտիւն չէյ
15 էյլի տիր ։ Իմտի սը՛Թալարընը-
զըն աէրվիզլէրինի՝ ա՛լիմ վէ էհ-
լի մա՛լըմատ տաէմէյէ լ ալտըմ ,
վէ ծնլարը իւզէրլէրինիզէ պաշ
լար՝ սըպԹալարընըզդա պիւն պաչը
լար վէ եիւզ պաչլար վէ էլլի
պաչլար վէ ծն պաչլար վէ զա-
16 պիԹէր տէքտիմ ։ Հէմ օր զէ-
մանտէ Հապիմիզլերինիզէ Թէնպիհ
էտիպ աէտիմ՛քի՝ Գարընտաչլա-
րընըզդըն տա՛լարընը տիւնկէ-
յին · վէ հէր քէսիւն կէրէք գա-
րընտաչը լըչ կէրէք էՃՆէպի լըչ
օլսուն տա՛լարընը հագգ իւզրէ
17 հիւքմ էյլէյիւն ։ Շէրատ՛Թտէ
խաԹըրա պագմայտընըզ · քիւ-
չիւիւ՝ պէօյիւիւ կիպի տիւնկէ-
յէսինիզ · հիչ քիմսէյէ գօյգ-
մայտընըզ , զիրա չէրատ՛Թ՝ Ալ-
լահդն տըր · վէ սիզէ միւչքիւլ
կէլճէն մատահաԹը՝ պաշա ի՛փտ-
աէ էտիւն , քի ծնտ տիւնկէյիմ ։
18 Հէմ օր զէմանտէ սիզէ՝ հէվի է-
աէՃէյինիզ չէյլէրի Թէնպիհ
էԹմիմ ։
19 Վէ Քորէյշտէն կէօչմիւք , վէ
Ալլահընըզ Բապպըն սիզէ էմր
էյլէյէյի կիպի՝ Ամօրտլըլարըն
ատաը եօլընտան օլ կէօրտիւյիւ-
նիւզ պէօյիւք վէ հէյպէԹլու
պիւԹիւն չէօլիւ կէչմէյիք · վէ
Կագէս Բատնէպտէյիք կէլմիք ։
Վէ սիզէ աէտիմ քի՝ Ալլահը- 20
մըզ Բապպըն սիզէ վէրտիյի Ա-
մօրտլուլարըն տաղընտա կէլմի-
նիզ · Պագ , Ալլահընն Բապպ օլ 21
ախյարը պէննն էօնիւնէ գօտու ·
պապալարընըզն Ալլահը Բապպ
տանա տէտիյի կիպի չը՛գ , զապԹ
էյլէ , գօրգմա , վէ իւրքմէ ։
Վէ սիզ հէվինիզ պաշա էա- 22
նաշըպ աէտինիզ քի՝ Էօնիւմիւզ-
Ճէ տաէմէյէր կէօնաէրէլիմ , վէ
պիզէ օլ ախյարը ԹէՃէտտուս է-
տէյէր · վէ նէ եօլտան չըգտանն-
զըմըզը՝ հէմ նասըլ Ճէհնլէրէ
վարաՃաղըմըզը պիզէ խատէը
կէմիրէյէր ։ Իմտի պուռ սէօզ 23
պաշա խօշ կէօրիւնիւսւ՝ հէր
սըպԹատտան պիրէր տաէմ օլարագ
սիզտէն ծն իլճի տաէմ օլտըմ ։
Վէ ծնլար տէօնիւսւ՝ տուղա չըգ- 24
տըլար · վէ Եսքող տէրէսինն-
տէէ վարըպ՝ ծնու ԹէՃէտտուս
էԹմիյէյէր ։ Վէ էլլէրինէ օլ տի- 25
յարըն մէյվէսինտէն ալըպ՝ սի-
զէ կէմիրտիյէր · հէմ պիզէ խա-
պէր կէմիրտիպ՝ Բապպըն սիզէ
վէրտիյի ախյար էյի տիր տէտի-
յէր ։ Ամմա սիզ չըգտագ խաԹէ- 26
մէտինիզ , վէ Ալլահընըզ Բապ-
պըն էմրինէ տ՛ատ օլտուտուզ ։
Վէ չատըլարընըզդտա մըրըտտա- 27
նըզդ տէտինիզ · Բապպ պիզտէն
իքրահ էԹմէք իլէ՝ պիզի Ս՛ըսըը
ախյարընտան չըգտարտը , քի պի-
զի գըրմադ իչիւն Աէրճուլարըն
էլինէ վէրե ։ Պիզ նէ՞րէյէ չըգտա- 28
լըմ · գարընտաչլարըմըզ էիրէ-
չիմիզի կէրիԹտիյէր , չիւն քի տէ-
տիյէր · Օլ գավմ՝ պիզտէն պէօ-
չիւք վէ ուղուն պօյտա տուր ·
չէհրլէր՝ պէօյիւք վէ կէօյէտէք
հիտարը տըր · հէմ օրատտա Ե-

նակիմ օղուլլարընը տախն կէօր-
29 սիւք : Վէ սէղէ տէսիմքի՝ Իւբը-
մէն , վէ ընդարտան գօրդման :
30 Էօնիւնիւզճէ կիտէն Ալլահընըզ
Բապպ՝ սիղնն իչիւն քէնտինի
Ճինք էտէճէք սիր , հէր նէմէ
սիղնն իչիւն Մըսըրտա կէօղէ-
լինիղնն էօնիւնաէ էլլէսի նախ :
31 Հէմ չօլտէ կէօրտիւն քի սիր
ատամ քէնտի օղլունու կէօմիւր-
սիւչիւ կիպի Ալլահընն Բապպ
պուս կիմանչինիղ Ճիւմլէ Իսլամ
սիղնա պուս մահալէ կէղինճէյ-
սէք՝ անկն սէյղէ կէօմիւրսիս :
32 Վէ պուս պէօյլէ ինքն , Ալլահը-
նըղ Բապպա էնինչէմ էմմէտի-
33 նիզ . Քի օ՝ Իսլամ էօնիւնիւզճէ
սիղէ գօնտաճադ մահալ պուլմադ
իչիւն սիղէ կիտէճէյինիղ Իսլամ
կէ տաճէրմէյէ կէճէ տաճէչտէ վէ
կիւնահուղ պուլմադթա կիտէր ի-
34 սի : Վէ Բապպ սէօղլէրինիղնն
սէնինկ իչիւնտէ՝ ղաղէպէ կէլսի ,
35 վէ նէմին էտիպ տէտի . Պուս ա-
տէմլէրտէնն պուս էտադսըղ սիլ
սիլէճէնն հիչ սիր քիմսէ պապա
լարընըզա վէրմէյէ կէմին կէմ-
սինիտ էյի տէյտըը կէօրմէյէ-
36 Ճէք , Ձէմանէ օղլու Գադիբ-
տէնն մա՛տա . օ օնու կէօրէճէք
սիր , հէմ օնուն այադընըն օղ
պատտըղը տէյտը՝ օնա վէ օնուն
օղուլլարընա վէրէճէյիմ . չիւն
քի օ՝ Բապպա Թէմամէն Թապի՛
37 օլտու : Սիղտէն էօմիւրիւ Բապպ
պանա տախի տադըլըպ՝ Սէն տէ
օրտայա կիրմէյճէքսինն տէտի :
38 Սէնինն էօնիւնաէ տուրան Նաէճ
օղլու Ձէտու՝ օրտայա օ կիրէճէք .
օնու դուվվէթլէնտիր , ղիրա օ
օնու Խորայէլէ Թէմմիք էմմիրէ-
39 Ճէք : Վէ օղ Հաղմա օլաճադ
տէտիսինիղ չօճուղլարընըզ հէմ
պուս կիւն էյիսի վէ քէօմիւրսիս
սիլմէյէն օղուլլարընըզ օրտայա
օնլար կիրէճէք , հէմ օնու օնլա-
րա վէրէճէյիմ , վէ օնու օնլար
միրաս ա՛լճաղլար : Ամմա սիղ 40
տէօնիւն , վէ Գըղըլ տէնիղ էօ-
լումնատն չէօյէ տօղուս կէօչիւն :
Վէ սիղ Ճէվապ վէրիպ պանա 41
տէտինիղ քի՝ Բապպա կիւնահ
էմտիք , պիղ չդըլա՝ Ալլահը-
մըզ Բապպըն պիղէ Ճիւմլէ էմ-
էլէտսի կիպի Ճինք էտէճէյիղ-
վէ հէր պերինիղ Ճինք սիլահ-
րընընը գուշանըպ՝ տադա չդըմա-
զա լ՛նատ էմմինիղ : Վէ Բապպ 42
պանա տէտի քի՝ Օնլարա տէ .
Ձդըման , վէ Ճինք էմտէն , ղի-
րա պէն արանըզնա տէյիլ իմ ,
քի տէւշէնտէրինիղնն էօնիւնաէ
դերըսմայասընըզ վէ սիղէ տէյ- 43
լէմիմ տէ իչինտէտինիղ , իւսա
Բապպըն տէօղիւնէ տ՛որ օլտու-
նուղ . վէ իննատ էտիպ՝ տադա
չդըրընըզ : Վէ օլ տադաւա սա- 44
քինն օլան Ամօրհըտըր գարշընը-
զա չդըզ՝ արըսընըն էմտիքէ-
րի կիպի սիղն գօվալատըղար ,
վէ սիղն Սէիրատ՝ Թա Հօրմայա-
տէք դերտըղար : Վէ տէօնիւտ՝ 45
Բապպըն հուզուրսուզտա աղնա-
տընըզ , ամմա Բապպ տէօնիւղն
տինկէճէտի , վէ սիղէ գուշադ
վէրմատը : Վէ Կադէտտէ պիր 46
չդ կիտինչէր՝ օրտայա տուրսուս-
ղանուզ կիտինչէր գատար տուր-
տունուզ :

ՊԱՊ Ր

Ի՚նանէն տէօնիւք , վէ Բապ- 1
պըն պանա տէյլէտիկ կիպի՝
Գըղըլ տէնիղ էօլումնատն չէօլէ
տօղուս կէօչէմիւք . վէ պիր չդ
կիտինչէր Սէիր տադընը տօղուշ-
տը : Վէ Բապպ պանա տէյլէ- 2
յիպ տէտի . Պուս տադը տօղուշ 3
տըղընըզ սիղէ Տէվեթը . փօրեա-
տա տօղուս տէօնիւն : Հէմ գավ- 4
մա Թէնպիհ Հաիպ տէ քի՝ Սիղ
Սէիրատ տաքին օլան Նատա օ-
ղուլտուրը գարընտաշլարընըզդն

սինօրուհնան կէչէյօրսունուզ · կերչէն ծնլար սիզտէն գօրգարլար , լաքին սիզ զայէթ իլէ սա-
5 դընըն · Ընլար իլէ վուրուշման , զիրա պէն սիզէ՝ ընլարըն ախյարընան այագ Թապանը պուտա-
Ձագ գառար պիւչ ԷԷ վէրմէմ · չիւնքի Աէիր սաղընը Եսաւա
6 միրաս վէրսիմ : Եկյէձէչի ընլարան ապչէ իլէ սաԹուն ալըպ էէյէսինկէ , վէ սույու աս ընլարան ապչէ իլէ սաԹուն ա-
7 լըպ էէսինկէ : Զիրա Ալլահըն Բապպ աէնի՝ էլինին հէր իշինաե պէրչէքԹէմէսի , սէնին պու պէօ-յիւք չէօլսե կէզախինի պիլսի · Ալլահըն Բապպ պու գըրպ կըլ սէնին իլէ օլուպ՝ հիչ պիր չէյին
8 էքսիլմէսի : Վէ Սէիրսե սաքին օլան Եսաւ օղուլլարը գաբընաճլարը մըղսան՝ սոհրա Եօղունան Ելաթան վէ Գասիսն գաբեր-
տէն կէչսիք · անաէն տէօնիւպ՝ Մովաբ չէօլիւ Եօղունան կէչ-
9 սիք : Վէ Բապպ պաՀա տէսի քի՝ Մովաբլըլարա ա՛տաուէԹ էԹմէ , վէ ընլար իլէ ճէնկէ վուրուշմա · զիրա ընլարըն ախյարընան սաՀա միրաս վէրմէմ , չիւնքի Ար ըն՝ Գոլս օղուլլարընա
10 միրաս վէրսիմ : Օնաա Էվվէլ սէն սաքին օլան Էմիմէր՝ պիր պէօյիւք վէ ջօղլուգ վէ Էնաակիմ
էէր կիսի ուզուն պոյ- գաւմ ի-
11 սի : Օնլար սաս Էնաակիմէր կի-սի ճէպպարլար սայլըլար իսի · վէ Մովաբլըլար ընլարա՝ Էմիմ
12 չաղըրըրլար իսի : Վէ Սէիրսե Էվվէլսէն Գուռլըլար սաքին իսի · սոմոն Եսաւ օղուլլարը՝ ընլարը միրաս էսիպ՝ ընլարըն էէրինէ գըրսըլար , վէ ընլարըն էէրինէ սաքին օլտուլար , Խորայէլ սաիսի Բապպըն ընլարա վէրսիսի միրասընըն սիյարը-
13 նա էյէսիսի կիսի : Շիմոն գալ-
գըպ՝ Ջարեդ ըրմաղընաան կէչ-
չին · վէ Ջարեդ ըրմաղընաան կէչսիք :
14 Վէ Կագէ Բաունեսաան Թա Ջարեդ ըրմաղընաան կէչինճէ՝ Էյսիք կէզախիմիզ կիճնըէր օ-
Թուզ սէքիզ էըլ օլտու , Թա օր-
տունուն իչինաէն ճիւմլէ օլտի-
րին ճինքճի սաէմլէրի՝ Բապպըն
15 ընլարա էէմին էԹսիսի կիսի սիւքընինճէ Էյսիք : Չէմ ընլա-
րը օրտունուն իչինաէն հէլսք էԹմէք իչին՝ Թա ընլար սիւքը-
նինճէ Էյսիք՝ Բապպըն էլի տա-
խի ընլարըն իւղէրինաե օլտու :
16 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ճինքճի սաէմլէրին Էվիսի Թէմամճէն գաւմըն արատընաան էօլուճնճէ ,
17 Բապպ պանա սէօյլէյիպ տէսի · Պու կիճն սէն Մովաբ սինօրուն-
18 տան վէ Սրատան կէչէյօրսուն : Վէ Ամմոն օղուլլարընըն գարչը-
19 սընա էագ աշարըլընտա , ընլարա ա՛տաուէԹ էԹմէ , վէ ընլար իլէ վուրուշմա · զիրա Ամմոն օղուլ-
լարընըն ախյարընան սաՀա միրաս վէրմէմ , չիւնքի ընտս Գոլս օղուլլարընա միրաս վէրսիմ :
20 (Պու տաիսի ճէպպարլար վէրա-յէԹի սայըլըը իսի , Էվվէլսէն ընտա ճէպպարլար սաքին օլտը-
իսի · վէ Ամմոնլուլար ընլար-
րա Զամզումիմ չաղըրըրլար ի-
21 սի · Պէն պէօյիւք վէ ջօղլուգ վէ Էնաակիմէր կիսի ուզուն պոյ-
գաւմ իսի · տամոն Բապպ ընտս ընլարըն էօնիւնտէն գըրսըը , վէ ընլարը միրաս էսիպ՝ ընլարըն
22 էէրինէ սաքին օլտուլար , Սէիր-սե սաքին օլան Եսաւ օղուլլարը-
նա էԹմէսի կիսի · քի Գուռլը-
լարը քէնտիլէրին էօնիւնտէն գըրսըլար , վէ ընլարը միրաս էսիպ՝ Թա սոմ կիճն էտէք ընլա-
րըն էէրինէ սաքին օլտուլար :
23 Վէ Գաղայսաուէք քէօյէքընտէ սաքին օլան Ասալըլարը՝ Կափ-

Թագաւոր Հրէից կախեցուցեալը
դրեցաւ՝ վէ ոնդարէն եբրայեցի
24 տառին ելոռեալ ։) Գալիքով
կէօչուեն , վէ Առնոն ըրմաղըն-
տան կէչին , իչմէ Եսբրոն վա-
տիշահը Ամբհնու Սեհոնու վէ
ծնուն տէյարըը ոէնին էլինէ
վերթիմ . միրաս էմմէյէ պաշ-
լայըօք՝ ծնուն իչէ ճէնկէ վուրուշ
25 Պու կիւն ոէնին հէյ կէմինի վէ
գօղդունու՝ պիւթիւն կէօյիւն
ալճընտա օլան գաւիլարըն իւ-
ղերինէ գօնտալ պաշլայաճա-
ղըմ , չէօյլէ քի ոէնին տարը ի-
չիտէնլէր ոէնին հուզուրունտան
տիմիրլիյէլէր , վէ ծնլարա սըգ-
լէմ պատա ։
26 Վէ գադեմէթ չէօլեննէն՝ Ե-
սբրոն վատիշահը Սեհոնա տուէ
ոէօղլերի իչէ եւբէլեր կէօնտե-
27 րիպ տէտիմ քի Տէյարընտան կե-
չէյիմ . հէման Ճատաճ Հօլտն-
տան կիտիպ՝ տարա նա տօլա
28 տափտըմ ։ Եվ յէճէյլի պանա ագ
չէ իչէ տաճ վէ եէյիմ , հէմ տու-
յու պանա ագչէ իչէ վեր վէ ի-
չէյիմ . անճագ այագլարըմ իչէ
29 կիչէյիմ . Ոկիրտե տաբին օլան
Եսաւ օղուլլարընընը՝ վէ Ոբրա-
տաբին օ՞ան Մովաբլուլարըն պա-
նա հէթիքլէրի կիտի . Թա պէն
Յորդանտտան Ալճահընմըշ Բաղ-
պըն պիղէ վէրտիյի տէյարա
30 կիչէնճէկիյեաէք ։ Ամմա Եսբրոն
վատիշահը Սեհոն՝ ծնուան կիչէ
մէմիղէ գայիլ օլմատը . դևրա
Ալճահընն Բաղպ ծնուն բուհու-
նու սէրթիչէտիպ՝ եհուբէյինի մէք-
չէթմիշ ետի , քի ծնու պոճ կիտն
օլտուղու կիտի ոէնին էլինէ թէս-
31 լիմ էտե ։ Վէ Բաղպ պանա տէ-
պո . Իչմէ Սեհոնու վէ ծնուն
տէյարընը տաճա թէսլիմ էթմէ-
յէ պաշլատըմ , զատի էթմէյէ
պաշլա քի՝ ծնուն տէյարընը մի-
բաա էտէճին ։
32 Յոտի Սեհոն քէնտիսի Ճիւմ
լէ գաւմը իչէ՝ Յատատտա պիղի
ճէնկէ գարշըլամաղա չըգտը ։
Վէ Ալճահընմըշ Բաղպ ծնու պի- 33
զե թէսլիմ էյլէտի . վէ ծնու
հէմ օղուլլարընը վէ Ճիւմլէ գաւ-
մընը վուրտուդ ։ Վէ օլ զէման- 34
տէ ծնուն Ճիւմլէ չէհրլէրինի
ֆէթհ էթտիկ , վէ հեր չէհրի՝
երքէչէրի վէ գարըլարը վէ չո-
ճուգլարը իչէ հէրհմ էթտիկ .
պիրիսինի պիչէ պագը գօմա-
տըդ ։ Վէնտմիղէ եաըլըդ տա- 35
վարըտը՝ վէ ֆէթհ էթմէկիճիղ
չէհրլէրինի եաղմասընը եաղմա-
լատըդ ։ Ամոն ըրմաղընըն զէ- 36
նարը եանընտտա օլան Ոբռեբռէն
վէ ըրմադտա օլան չէհրտէն՝ Թա
Գաղատադտաէք գարշըմընդա տա-
չյանաճագ հիչ պիր չէհր օլմատը .
Ալճահընմըշ Բաղպ Ճիւմլէսինի
պիղէ Թէսլիմ էյլէտի ։ Եալը- 37
նըդ Ամմոն օղուլլարընըն տէյա-
րընտա՝ վէ Յատատ ըրմաղընըն հիչ
պիր սէմթինէ վէ տաղընն չէհր-
լէրինէ՝ հէմ Ալճահընմըշ Բաղ-
պըն պիղէ Ճիւմլէ եատագ էթ-
տիկի մահալէ եագըլմատըն ։

ՊԱՀՊ Գ

Ի՞նտէն տէօնիւշ՝ Բատան եօ- 1
ղունա չըգտըգ . վէ Բատան
վատիշահը Ովգ քէնտիսի Ճիւմ-
լէ գաւմը իչէ՝ Եգրայեատ պիղի
ճէնկէ գարշըլամաղա չըգտը ։
Վէ Բաղպ պանա տէպո քի՝ 2
Օնտան գօրգմա . դևրա ծնու վէ
ծնուն Ճիւմլէ գաւմընը վէ տէ-
յարընը ոէնին էլինէ վերիրիմ ,
վէ ծնա՝ Ամօրհղուլարըն Եսբրոն-
տա տաբին օլան վատիշահը Սե- 3
հոնա էթտիկին կիտի էյլէ ։ Վէ
Ալճահընմըշ Բաղպ Բատան վա-
տիշահը Ովգու տտի վէ ծնուն
Ճիւմլէ գաւմընը էլինիդէ վերտի ,
վէ ծնու Թա ծնա պագը պրոգ-
մայընճէյատտէք վուրտուդ ։ Վէ 4

օր զէմմանաէ մնուն Ձիւմլէ շէհր-
լէրինի փէթհ էյլէմիք . մն-
լարան ալմասըղմըզ հիչ սիր
շէհր գալմասը . ալթմըշ շէհր՝
Ձիւմլէ Արդովը սէմթինի Բա-
սանա օլան Ովգան մէմլէքէ-
5 թինի ասըփ : Պուն լարըն Ձիւմ-
լէսի հէյբէկ գալէ՛լի գափու-
լա՝ վէ սիրմէ մանասլը՝ հի-
սարը շէհրլէր իսի . զպէթհ չէփ
գալէ՛սիզ շէհրլէրանէն մի՛սա :
6 Վէ ձնլարը՝ Նահան փահիշահը
Սէհոնա էյլէսիմիզ կիսի իսա-
բապ էթմէք . Ձիւմլէ շէհրլէր-
7 տէ՝ էրքէքլէրի վէ գարըլարը վէ
չօճուգլարը հէյբէք էմմէք : Անմ
մա Ձիւմլէ տաւարլարը հէմ շէ
հիրլէրին հաղմասընը քէնտիլէ-
8 րինէ հաղմասընդէ : Վէ օր
զէմմանաէ Յորդանանըն սէրի
հագասընդա օլան սիյարը՝ Ա-
նոնան ըղմալընասը՝ Հերման տա-
ղընասէ՝ Ամորհլուլարըն լէրի
փահիշահլարընըն էլինտէն ալ-
9 մըդ : Հերմանա՝ Սիհոնլուլար
Սարիսն տէրլէր իսի . Ամորհ
լուլար իսէ օնա Սանիր տէրլէր
10 իսի : Սահրանըն Ձիւմլէ շէհր-
լէրինի վէ հէմ գալասագը վէ
պիւթհէն Բասանը՝ Թա Սէլքա-
յա վէ Էդրայիհէ՛սէ՛ Բասանա-
տա օլան Ովգան մէմլէքէթինի շէհր-
11 լէրինի ասըփ : Չէյրա գալան
Ձէհպարլարընան՝ հաղընըղ Բա
սան փահիշահը Ովգ գալըղ ի-
սի . իշթհ մնուն քէրհվէթի
տէմիր քէրհվէթ օլարագ՝ Ամ
ման օղուլլարընըն Ռաբբաթը-
տա տէմիր մի սիր . օնուն ու-
զունլուգուն՝ տաէմ արչընը իսղա
սօգուղ արչըն վէ հէմ տէօրթ
արչըն սըր :
12 Վէ օր զէմմանաէ պուն միրտա
հէթհէյհիմիզ սիյարը Ամոն ըղ-
մալընըն իսէղլինմասէ օլան Ար-
իհրատէն՝ վէ գալասագ տասղընըն
հարըսընը շէհրլէրի իլէ՝ Ռուհ
քէնտիլէրէ վէ գագըլարտա վէր-
տիմ : Վէ գալասագըն պագըսընը 13
վէ Ովգան մէմլէքէթի օլան հէմ
Բասանը Մանասէհնին հարը սըպ-
Թընտա վէրտիմ, Ձիւմլէ Արդովը
սէմթինի պիւթհէն Բասան իլէ ,
քի պունտա Ձէհպարլար տիյարը
տէհնը իսի : Մանասէ օղլու Յա- 14
իր՝ Արգովբուն պիւթհէն սէմ-
թինի ալը , Թա Գէսուրլուլար-
ընը վէ Մաքաթլուլարընը սինօ-
րունասէ . վէ ձնլարընը տաղընը՝
քէնտի տաղընան Թա պու կիսի-
քի կիւնէսէ Բասան Հաւօթ
Յայիր գօտու : Վէ Մաքիրէ Գա- 15
ղասագը վէրտիմ : Վէ Ռուբէնլի- 16
լէրէ հէմ Գագըլարտա՝ Գաղա-
դտան Թա Առնոն ըղմալընտա-
տէ վէ Թա Ամմոն օղուլլարընըն
սինօրու օլան Յաբոկ ըղմալընա-
տէ պու ըղմագլարընը մապէյին-
նի սինօրու իլէ վէրտիմ, հէմ 17
տարսայը վէ Յորդանանը սէվա-
հիլի իլէ Գինէրէթհէն Թա տահ-
րա տէնիզինէ էՆէ Թուզ տէնի-
զինէտէ՝ Ատիդովմ փատգանընը
ալըճընտա կիւնտօղուլա տօղրու :
Վէ օր զէմմանաէ սիղէ Թէն- 18
պէհ էտիպ տէօրտիմ . Անասընընդ
Բասպ սիղէ պու տիյարը վէրտի
քի՝ օնու միրտա էտէսինիղ . հէմ
գուվվէթ տահիպի օլանլարը սի-
լահլանդըպ՝ Իսրայէլ օղուլլարը
գարընտաշլարընըզդըն էմնիտէ
հէյտն : Ումմաղ գարըլարընըզ վէ 19
չօճուգլարընըզ վէ սիւրիւճլէրի-
նիղ՝ չիտն քի սիւրիւճլէրինիզդէն չօղ
օլտուղունու պիլիր իմ՝ սիղէ վէր-
սիյիմ՝ չէհրլէրինիզդէ գալընը-
լար , Թա սիզդէն գարընտաշլարը- 20
նըզը տահիպ Բասպ սիղէն կիսի
բոհտաթլանտըրընձէ յէտէք , վէ
ձնլար տահիպ՝ Ալլահընըզ Բասպ-
սընը ձնլարա Յորդանանըն էօթէ
էտպասընտա վէրտիյի սիյարը
զասթէ էմինձէ յէտէք . անանէն
հէր քէս սիղէ վէրտիյիմ միւզ-

քիմնէ ակնէսկինիզ։
21 Վէ օր զէմանաէ Յեսուայ
Թէնպիհ էսիպ ակամիմ. Ալա-
հընըզ Բասպըն պուռ էբի վեսաի
շահըպա ձիւմլէ էթմէկնին կէօզ
լէրին կէօրմէս, սէնին շօլ կէ-
չէհկին ձիւմլէ մէմլէքէթլէրէ
22 Բասպ պէօյլէ էաէձէք սիր։ Ան-
լարսան գօրգմայաընըզ. զէրա
սիզին իչիւն՝ Ալլահընըզ Բասպ
քէնարսի ձինք էաէձէք սիր։
23 Վէ օր զէմանաէ Բասպա նէյսաղ
24 էսիպ ակամիմ. Էա՛ Իսրայէլ պէ-
Բասպ՝ սէն գուրմանա ա՛զամա-
թինի վէ գուվվէթլի էլինի կէօ-
թէրմէյէ պաչլամըշըն. զէրա
կէօքաէ էա էբրաէ հա՛նկը ալ
լամ վար քի՝ սէնին իչէրիննէ
կէօրէ վէ սէնին գուվվէթինէ
25 կէօրէ էթմէյէ գաաիր օլա։ Քէ-
րիմ էյի՛ կէչէյիմ, վէ Յորդա-
նանըն էօթէկ էագաընընա օլան
օր էյի տէյյիզը՝ որ էյի տաղը վէ
26 Իսրաանըր կէօրէյիմ։ Ամմա
Բասպ պանա սիզին ակապօլ-
նէյտաէն տաորըմագ իչի՝ բիձամը
գաղուլ էթմէկի. վէ Բասպ
պանա ակամ քի՝ Էմէթը սանա.
սրմէթը պուռ խուսուս իչինն պա-
27 նա պիր տահա ակօյլէմէ։ Փառ-
գանըն Թէվհեսինէ չըգըպ՝ պա-
Թըրա վէ փօրեանա վէ գըպըչէ-
յէ վէ կիհնաօղլույա տօղրու կէօզ
լէրինի գալըրը, վէ քէնարի կէօզ
լէրին իչէ պապ. զէրա սէն պուռ
Յորդանանան կէչմէկ յէձէքսին։
28 Ամմա Յեսուայ Թէնպիհ էսիպ՝
ծնու գուվվէթլէնսին, վէ ծնու
նէուրէքլէնսին. զէրա պուռ գալ
մէն էօնիւնէ օ կէչէձէք, հէմ
օր կէօրէձէյինն ակայը՝ ծնըրա
29 օ Թէհմիք էթմէյէձէք սիր։ Վէ
վատիսէ Ռեթ փէթուէլսուն գար-
չըլընաս օթուրտուռ։

ԳԼՈՒԽ Դ

1 Վէ չիմոի եա՛ Իսրայէլ պէ-
նիմ սանա էօյրէթմէկիմ գանուն-
ըրը վէ չէրիա՛Թէլէբի սինկլէ,
Թա քի ծնըրը Իձրան էակսի եա-
շայաընըզ, վէ վըրըպ՝ պապա-
ըրընըզըն Ալլահը Բասպ սիզ
վէրակի սէյրը միրաս էաէս-
նիզ։ 2 Գինիմ սիզ Թէնպիհ էթ-
սէկիմ սէօզ զամի էթմէկէսի-
նիզ, վէ ծնաան Թէնգիզ էթմէ-
յէսինիզ, քի պէնիմ սիզ Թէն-
պիհ էթսէկիմ՝ Ալլահընըզ Բասպ-
պըն էմրէրինի սագլայաընըզ։
3 Բահադ փէդովս մաաաէսինաէ
կէօզէրինիզ Բասպըն էթսէկինի
կէօրմիւշ սիւռ, քի Բահադ փէ-
գովաս Թաապ՝ օլան Ձիւմլէ ա-
սէմլէրի Ալլահըն Բասպ օրթա-
նընդաան գըրաը։ 4 Վէ սիզ քի
Ալլահընըզ Բասպա էավըշըր-
նըզ, հէվինիզ պուռ կիւն սաղ
սրընըզ։ 5 Պա՛գ, սիզէ Ալլահըմ
Բասպըն պանա էմր էթմէկի կի-
պի գանուն՝ սր վէ չէրիա՛Թէլէբ
էօյրէթմիմ քի՝ հալա օր միրաս
էթմէկէ կիւրէձէյինիզ սէկսրընի
էչիւռէ պէօյլէ էյլէյէսինիզ։
6 Իմոի ծնըրը սագլայըլսըն Իձրա
սէօնինիզ, զէրա գավըշսրընը կէօզ
լէրինաէ սիզին իՙլհինիզ վէ ա՛գ-
լընըզ պուռ տուր, քի ծնըսր
Ձիւմլէ պուռ գանուն՝ սրը իչինի-
մէք իչի՝ Հագգան պուռ պէօյլէ
Թայինիք՝ ա՛լիմ վէ ա՛գրաաը
գալմ սըր սէյրէր։ 7 Ձէրա
հա՛նկը Թայինիք պէօյլէ պէօյլէ
սիւռ, քի ծնուն ալահլարը քէն-
սինէ եաղըն օլա, Ալլահընըզ
Բասպ՝ ծնա հէր նիսա էթմէսի-
միզ չէյահ պէրչէ օլսրուզու կէ-
սի։ 8 Վէ հա՛նկը Թայինիք պէօյլէ
պէօյլէ սիւռ, քի ծնուն՝ սէ-
նիմ պուռ կիւն էչնիւնիզդէ գօ-
տուրսուզ պուռ Ձիւմլէ Թէվրաէթ
կիսի՝ Հագգ գանուն՝ սրը վէ չէ-

9 բիա՛Թէլբի օլա ։ Անձագ քէնա-
մինի սագըն , վէ ձանընը ղայէթ
իլէ կէօղէթ , օլմայա քի կէօղ
լէբինին կէօրաիշիս էհլէբի ո-
նուտասըն , վէ օլմայա քի Ե՛օմ
բիւնիւն ձէմի՛ կիւնլէբինտէ գալ
պինտէն չըգալը · լաքին ծնլա-
րը օղուլլարընա՝ հէմ օղուլլարը
նըն օղուլլարընա էօյրէտէոին ։
10 Ռաբբամ Ալլահըն Բատպըն
Հուզուրունտա տուրտուղուն
կիւնտէ՝ Բատպ պանա տէմի ·
Գաւմը պանա ձէմ՛ էլլէ , վէ
ծնլարա սէօղիւմիւ իչլէմիրկ
յիմ՛ , քի էէրին իւղէրինտէ ձիւմ
լէ եաշատըգլարը կիւնէլլատէ պէն
տէն գօրգմադա էօյրէնէլլէր , քէն
տի օղուլլարընա տարի էօյրէ-
11 տէլլէր ։ Վէ սիզ եադլաչըգ տա-
ղըն էթէլինտէ տուրտուղուզ ,
վէ տաղ՝ գարանլըգ Վէ պուլութ
վէ տիւման ըշֆաչաֆ կէօյիւն
օրթասընտաէք աթէշտէ եանար
12 իտի ։ Վէ Բատպ սիզէ աթէշին
իչինտէն սէօյլէմի · սիզ սէօղլէ-
րինն սէսինի իչլէմինիզ , ամմա
սուրմէթ կէօրմէյինիզ՝ եալընըզ
13 սէս իչինէ՛ինէ ։ Վէ սիզէ իձար
էթտիք իչլէն էմր էթտիկ քէնտի
ա՛Տարընը՝ ան քէլիմաթը ի՛լան
էյլէմի · վէ ծնլարը էքի Թաշ
14 լէվհալար իւղէրինէ եազար ։ Վէ
օվ ղէմանտէ Բատպ պանա էմր
էթտիկ քի՝ սիզէ գանտընլար վէ
չէրիա՛Թլէր էօյրէտէյիմ՛ , քի ան
լարը՝ Տալա օվ միրաս էթմէյէ
կէչտիինիզ սկյարաս իձրա է-
տէսինիզ ։
15 Իմտի ձանլարընընդը ղայէթ ի-
լէ սագընըն , չիւն քի Բատպ սի-
զէ Քարթեաէ աթէշլին իչինտէն
սէօյլէտիկ կիւնտէ՝ հիչ տալա
16 տուրմէթ կէօրմէտինիզ · Օլմայա
քի ֆէնաատա վարմասընընդը , վէ
քէնտինիզէ ցյմա փուԹ՝ պիր
կիւնէ տուրմէթ Թաամվիրինի եա-
17 փմասընընդը , հղըգէք եա սիզի Թաա-
վիրինի Էբրահ օլան պիր կիւնէ
Տայվան Թաամվիրինի՝ Տավատա
ուչան պիր կիւնէ գանտարը գուշ
Թաամվիրինի , Էբրահ պիր կիւնէ 18
սիւրթիւնէն Թաամվիրինի՝ էբրին
ալընտատա տուրտուգ օլան պիր
կիւնէ պաղըգ Թաամվիրինի ։ Հէմ 19
օլմայա քի կէօղէբինի կէօյէ գալ
տըրըգ տա՝ կիւնէչէ եա այա եա
էրլտրզլարա՝ կէօյիւն ձէմի՛ տ՛ա-
քէրինէ պագաղընընտա , ալտա-
նըգ ծնլարա սէձտէ վէ ի՛պա-
տէթ գընտաըն , ծնլարը քի Ա-
լլահըն Բատպ՝ պիւԹիւն կէօյիւն
ալընտատա օլան գաւմընը իչլէն
Թագսիմ էմիշ տիր ։ Ամմա սի- 20
զի Բատպ ալըը , վէ սիզի տէմիր
Ֆուրուճատան՝ Ալտընդատան չը-
գարտը քի՛ ծնուն միլքիս գավ-
մը օլատընդը , պու կիւն օլտու-
ղունուզ կիւսի ։
Վէ Բատպ պանա սիզտէն էօ 21
Թիւրիւ տատրընդա էէմին էթտի
քի՛ Յորգանտատան կէչմէյիմ՛ ,
վէ Ալլահըն Բատպ տանա միլքը
իչլէն վէրտիկ օվ էյլէ տէյտա
կիրմէյիմ՛ ։ Ընա պէն պու տի- 22
յարտա էօլիւմ՛ Յորգանտատան
կէչէճէէք տէյիլ իմ՛ · ամմա սիզ
կէչէճէէքսինիզ , վէ օվ էյլէ տի-
յարտը միրաս էտէճէքսինիզ ։
Փէնաճինիզի տադընըն , օլմայա 23
քի Ալլահընընդ Բատպըն սիզին
իլէ քէսիշտիկ տ՛Տաը ուձուտտա-
տընընդ , վէ քէնտինիզէ ցյմա
փուԹ՝ պիր կիւնէ չէչին Թաա-
վիրինի եափտընընդ , քի տնու
Ալլահըն Բատպ տանա էտտադ
էյլէտի ։ Չիւնա Ալլահըն Բատպ՝ 24
Թէլէֆ էտէն աթէշ տիր , պա-
յտուր Ալլահ տընը ։
Օղուլլար՝ վէ օղուլլար օղուղ 25
լարը տոդուրտուղունտա , վէ օվ
տիյարտա պիր չօդ զէման օԹուր
տուղունուղուտա , էյէր ֆէնաատա
վարընդ ցյմա փուԹ՝ պիր կիւնէ
չէչին Թաամվիրինի եափտը խոհ-

դիլ, վե Ալլահընըդ Բապըլն հուդուրսունաա քէօթիւլիւք էմիպ ծնու տարըլարը խանիդ,
26 պու կիւն սիզե կէյիւ վե էվրի շահիա ԹուԹարըմ, քի Յորդան նամաան կէչիպ միրաս էմմէյէ ՀԱՐՏԱՐԸՆԸ ակարաա էլակԹէն ԹէդՀէքաք օլամապընըդ. օնուն իւդէրինաե Է՛օմրինիւդ ուզուն օլմայամապ, իլա պիլգիւլ
27 լէյե դըրըլամապընըդ: Վէ Բապպ սիզի դավմարըն արասընա տաղրատամապ ոլը. հէմ Բապպ սիզի օլ սիւրէյէ Թալինիթէրաե սայրաա ազ գալամ
28 ՀամապընըդՀ: Վէ օրաաա՝ առէմ էլէրինին հաիմաոը օլան Թաշ վե օտունաան ալըշարաա Ի՛պաաէԹ էտէՀէքսինիդ. քի ծնլար կէօրմէդլէր վե իչինԹէդլէր վե էմէդլէր վե գօգու առէյմապլար:
29 Վէ օրաաան Ալլահըն Բապպը արայամապըն, վե ծնու պիԹիւն էնիրէյին իլե վե պիԹիւն Հանըն իլե արաապըդն Թագիպը-
30 տէ՝ պուլամապըն: Սանա արգէԹ պաատըգաա, վե ՀիւմԹէ պու շէյլէր սանա վագի՝ օլաուգաա, սան կիւնէլէրտէ՝ Ալլահըն Բապպա տէօնէՀքսին, վե օնուն աէօղինինե սինկիլէյՀքսին:
31 Ալլահըն Բապպ ԺէրՀամէԹին Ալլահ օլաուգաս իչիւն՝ սէնի պրագմազ, վե սէնի հէլաք էմէԺէդ. հէմ պապալարընա էմմին էմամսի ա՛հաը ոնուԹմազ:
32 Իմամ Հալա սէնաէն իլէրի օլան էվվէլքի կիւնէլէսուէն՝ էՀնի Ալլահ առէմի էվրին իւդէրինէ էարաԹալըդընաան՝ կէօյիւն պիր ուՀաունաան Թա կէօյիւն օ-
պիր ուՀաունաաէք սիւալ էյլէ, պուՀուն կիպի պէպիւք չէյ օլ մո՛ՀԱմու, եաիսա պուՀուն կի-
33 պի չէյ իչիսիվի՛չ մի: Հիչ պիր գավմ սէԹէդ իչինաէն սէօյէդիյին Ալլահըն սէսինի՝ սէնին իլե Թաիյինիկ էյլէ կիպի՝ իչիսիվ էաչաապ՛ մը:
Եաիսա Ալլահ հիչ քէնաէնէ 34
պիր Թայիֆէյի պիր չէյէ Թայինիթէնին օլԹաալընաան ալմագ իչիւն՝ ԹէՀՁիւպգէլէր իլէ՝ ա՛լամէԹլէր իլէ վե ա՛ՀՁայիպլէր իլէ վե ՀՀնդ իլէ վե գաավվէմԹլի էլ իլէ վե էիւՀՁէմիշ գօլ իլէ վե պէօյիւք հիսապէմլէր իլէ՝ Ալլահընըդ Բապպ Մ՛ըսըրաա կէօդ էլերինիզին էՀնիւնաե սիզէ ՀիւմմէԺէդ էլէչէկիկ կիպի՝ կէլմէյէ սըՀնաապ՛ մը: Պու սաաա կէօռԹէ- 35
րիլսի, Թա պիլէսին քի՝ Է՛ուէՀնէդ Ալլահ Եհովա սըդ. օնաան պայրի էօգ աաւդ: Սաաա նաաի- 36
հաԹ էԹմէՀ իչիւն՝ սաաա կէօքաէն սէսինի իչիԹաիրաի, վե էէր իւդէրինաե սաաա պէօյիւք աԹէչինի կէօռԹէրաի. վե օնուն սէօզ էլերինի աԹէչինի օրԹաալընաան իչիԹաիւն: Վէ սէնին պաապալարընըդ 37
բընդը սէվմիկի իչիւն՝ ծնլարաան սաՀմագ ա ծնլարըն պուրսկէԹինի սէչմի, վե սէնի քէնաի հուդուրսունաա՝ պէօյիւք գաավվէԹ իլէ Մ՛ըսըրաան չըգարաը: Թա սէ- 38
նին էՀնիւնաէն՝ սէնաէն պէօյիւք վե գաավվէԹլի Թայիֆէյիլէր գօվա. քի սէնի կէօԹիւրիպ՝ պու կիւն վագի՝ օլաուգաս կիպի՝ սաաա ծնլարըն պէչարընը միրաս՝ վէրէ իմամ պու կիւն պիլ վե 39
գալմինէ գօ քի՝ Հօգարըրաա կէօքաէ վե աշաղաաա էէրաէ Է՛ուէՀնէդ Ալլահ Եհովա սըդ. պայրի էօգ աաւդ: Վէ պինիմ սաաա 40
պու կիւն ԹէՀնիՀ էԹմէյիմ՝ օնուն գաՀնաԹլարընը վե ԹէՀնիՀլէրինի ապագայասըն, քի սաաա վե սէնաէն սաՀնէյա օղուլլարընա խայր օլա. հէմ Թա քի Ալլահըն Բապպ սաաա տայիմա իչիւն վէրմէյէ պէչարընը իւդէրինաե Հօ՛մրինիւն ուզուն օլա:
Օլ զէմաան Մ՛ովսէս Յորդա- 41
նընըն պէրի Հագաապընաա կիւն-

աօղոյա աօղոյա իւչ չհեր այլը-
42 սը ։ Ւրի քենուի գծեշուսունաշ՝
ուևն էօձհէ կիւնաուն օնա զարա-
զը օշնայարաք՝ ալիշմէքսիղին էօչ
ափերէն գաձիլ օլայա գաչա-
վէ պու չհէիրլէրին պիրինէ գաչ
43 մազըշա՝ ասլ գալա ։ Ռուբէն
վէչէր իչիւն ատհրա ախտարընատա
չէօչաք Իսասրոա՝ վէ Գադըշար
իչիւն Գաղատգատա Ռամնվհոա՝
վէ Մանասէիլէր իչիւն Բասան-
տա Գովղանը այըԳը ։
44 Վէ Մովսէսին Իսրայէլօղուլ-
լարընըն կանիւնէ գօտուղա Թհվ-
45 րաթ պու տաւր ։ Մովսէսին Իս-
րայէլօղուլլարընա՝ ծնլարըն Մը-
սրատան չըգարտգարընատ՝ սէօյ-
լէմխի չհէսատհէվլէր վէ գանուն-
լար վէ հիւքմլէր պուննըգ տըր ,
46 Յորդանանըն պէրի Եագասըն-
տա Իհէթիւգովրոն գարշըսըն-
տա օլան վատիսէ՝ Եսէբոնատա
սալքին օլան Ամօրհլուլարըն վա-
տիշահը Սէհոնուն ախտարընատա՝
քի ծնու Մովսէս Իսրայէլ օղուլ-
լարը իլէ Մըսըրատան չըգարտգա-
47 րընատա վուրտուլար , վէ ծնուն
ախտարընը հէմ Բասան փատի-
շահը Ովգուն ախտարընը՝ Յորդա-
նանըն պէրի Եագասընտա հիւն-
տօղոյա աօղոյա օլան Ամօրհլու-
լար իլի վատիշահլարընըն փէտ-
48 րընը միրաս էթմիլլէր ։ Ահնուն
ըրմաղընըն քէնարընատա օլան Ա-
րոէրաէն՝ Թհա Հ էրմոն տէնիլէն
49 Սիծն տաղընատէք ։ Վէ Յորդա-
նանըն պէրի Եագասընտա հիւն-
տօղոյա աօղոյա օլան հէվա օվա-
յըն Թհա Ահգովվէ վարագանըն
ալթընտէի օվանըն տէնիլինէ-
տէք ։

ՊԱՊ Ե

4 Վէ Մովսէս Ձհամէ Իսրայէ-
լի չաղըրըպ՝ ծնըսրա այէպի ։ Եա՛
Իսրայէլ պու հիւն սիզ իչիւնիր
22

իլէն ալինիմ սէօյլէճիխիմ գա-
նունլարը վէ հիւքմլէրի տինլիգ ,
քի ծնլարը հօյնէնէսինիզ , վէ ծն-
լարը իչմա հէմէյէ տիգգամ
հէսէսինիզ ։ Ալլահընըմըզ Իահպ 2
Հորէբտաէ պիզիմ իլէ ա՛հտ քէ-
սիշտի ։ Իահպ պու ա՛հտը պա- 3
պալարըմըզ իլէ քէսիշմիխ , իլ-
լա պիզիմ իլէ քի պիզ պու-
հիւն հէփիմիզ պուգունա սաղ
իզ ։ Իահպ տաղտա՝ սիզին իլէ 4
աշհէզին իչինտէն էիւզ սէ էիւզ
սէօյլէշտի ։ (Իսպապըն սէօզլէ- 5
րինէ սիզ խապէր էմմէք իչինէ՝
Իահպ իլէ սիզին արանըզտա օլ
զէմանտէ պուօրտաւմ , զիրա ա-
թհէշտէն գօրգուսէ՝ տաղա չըգ-
մասընըզ ։) վէ տէտի ։

Սէնի Մըսըր սխտարընատան 6
գուլլուգ էվինտէն չըգարան Ա-
լահընըն Եհովա պէն իմ ։ Գէնիմ 7
հուզուրումտա՝ սէնինի զայրի ալ
լահլարըն օլմասըն ։

Գէնտինէ օյուէմսէշ վուրթ՝ ևօ- 8
գարըտա կէօքտէ էա աշաղըտան
էէրտէ էա էէրին ալթընտաքի
սուլարտա օլան շէյլէրին հիչ պիր
պէնկէչիխինի էտմէմէյսաըն ։
Օնլարա սէճտէ գըշմէյսաըն , 9
վէ օնլարա իւգտաէթ էթմէչէ-
սին ։ զիրա պէն Ալլահընըն Իահպ՝
պէնտէն իչրահ էտհէնլէրէ պա-
պալար կիւնահընըն օղուլլարընը
իւզէրինէ իչհիւնճիւ վէ սէօր-
տիւնճիւ սիլսիլէյէտէք էօզլա-
յան զայրը Ալլահ իմ ։ Վէ պէ- 10
նի սէվինէրէք վէ թէնպիհլէրիմի
անգըյանըզտա պիւն սիլսիլէյէ-
տէք իչտան էտէրիմ ։

Սէնին Ալլահընը Իահպընը իս- 11
մինէ պօշ էէրէ աղըճա ալմայա-
սընը ։ զիրա Իահպ՝ օնուն խամինի
պօշ էէրէ աղըճա ալանը վուք
ԹհուԹհմաղ ։

Ըաբաթի կիւնիւնէ կէօզէԹ 12
քի՝ օնու ա՛զիղլէյէսին , Ալլա-
հընը Իահպ սանա էմր էթմիխի

13 ուալուսպ խոզե · Սէրը կիւն չա-
14 լըշտ՝ հէր խլինի իչէ · Ամմա
էհանէձէ կիւն՝ Ալլահըն Բապ-
պըն շարաթը պըր · հիչ իշ իշ
լէմէյէսին , կէրէք սէն՝ կէրէք
օղլուն վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ
խալայըղըն վէ էօքիւզիւն վէ ֆ-
շէյին վէ հէր տավարըն՝ վէ կէ-
րէք գափուլարընտա օլսըն հա-
պանէն , Թա քի քէօլէն վէ
խալայըղըն՝ սէնին կիւսի բահաթ
15 էտէ : Վէ խաթըրընտա սագլա
քի՝ Մ'ըսըր տէխպրընտա դուշ լի-
սին , վէ Ալլահըն Բապպ սէնի
օրտանտ դուվվէթլի էվ իլէ վէ
էհլիձէվիշ գօշ իլէ չըդարըդ · օն-
տան էօթիւբիւ Ալլահըն Բապպ
սանա շարաթ կիւնիւնիւ սագ-
լամազա էմր էյլէմի :
16 Պաղանա վէ անանա ի'ղղէթ
էյլէ , Ալլահըն Բապպ սանա
էմր էթմէյի կիպի · Թա քի է'մ
բիւն ուզուն օլա , հէմ Ալլահըն
Բապպ սանա վէրմէյի տէխպրըն
իւղէրինտէ սանա խայր օլա :
17 Կաթէլ էթմէյէսին :
18 Վէ զինա էթմէյէսին :
19 Վէ իւրըսըղըդ էթմէյէսին :
20 Վէ գօնշունա գարշը հալան
շէհատէթ էթմէյէսին :
21 Վէ գօնշուտուն գարըսընտա
արզու էթմէյէսին · հէմ գօն-
շուտուն էվլինէ Թարլատընտա վէ
քէօչէսինէ վէ խալայըղընտա՝ էօ-
քիւզինէ վէ էշէյինէ՝ վէ գօն-
շուտուն հիչ պիր շէյինէ Թամա՝
էթմէյէսին :
22 Բապպ պու սէօզլէրի Ճիւմլէ
ձէմաա'Թընըզդա տաղտա աթէ-
շինն՝ պուտուրմաղը՝ վէ տիւմանընտ
իչինտէն էհլիքսիզ սէս իլէ սէօյ-
լէտի , վէ ղայբ շէյ զամմ էթմէ-
տի · վէ ծնլարը էյի Թամ լէվ
հալար իւղէրինէ էաղըտ՝ ծնլարը
23 պանա վէրտի : Վէ վագի՝ օլսուս
քի՝ տաղ աթէշտէ էամար էյէն՝
գարանլըղըն իչինտէն սէսի է-
շիթմախինիղտէ , սըպէթլարընըզըն
Ճիւմլէ սէրվէրլէրի վէ իսմէթ-
յարլարընըզ պանա էապլաշըպ
սէօինիղ · Իչմէ Ալլահընտըզ 24
Բապպ՝ պիղէ Ճէլալինի վէ մ'-
զամէթինի հէօսմէէրտի , հէմ օ-
նուն սէօսինի աթէշին իչինտէն
իչիթմէյէ · պու հիւն կէօրմէյէ-
քի՝ Ալլահ տահմ իլէ սէօյլէյիը
տի՝ ֆէյմ տաղ գալը : Իմտի հա- 25
լա նի'չիւն էօչէլիմ , դիրա պու
ա'զիմ աթէշ պիղի Թէչինի է-
սէձէք տիր · էյիը պիղ Թէք-
րար Ալլահընտըզ Բապպըն սէսի-
նի պիր տահա իչմէյիր իսմէ ,
վէ ի'լմա Ճիւմլէ Թէչնտէն՝ 26
աթէշին իչինտէն սէօյլէյէն պի-
րի Ալլահըն սէսինի պիղիմ կի-
պի՝ քի'մ իչիթմէյի վէ տաղ գաղ-
լը : Սէն էապլըչ , վէ Ալլահը- 27
մըզ Բապպըն Ճիւմլէ սէօյլէյէ-
ձէյինի իչիթ · վէ Ալլահընտըզ
Բապպըն տանա Ճիւմլէ սէօյլէ-
յէձէյինի սէն պիղի սէօյլէյէ-
սին , վէ պիղ տինկէրիղ , հէմ
էնձա էսէրիղ : Վէ պիղ պանա 28
սէօյլէր էյէն՝ Բապպ սէօզլէրիւ-
նիղընն սէսինի իչիթմէյի , վէ Բապպ
պանա սէմի · Պու գամմըն տա-
նա սէօյլէմէյի սէօզլէրինին սե-
սինի իչիթմէյիմ , հէմ սէօյլէմէք-
լէրի էյի պիր : Նո'ղտլուը ծնլա- 29
րըն էհլիքէյի պէօյլէ օլսուսը , քի
պէնտէն գօրգուպ՝ Ճիւմլէ էմր-
լէրիմի տապխիա տապլայապ լ-
սի , Թա քի քէնտիլէրինէ վէ օ-
ղլուլարընտա էպէտսէն խայր օլա
իսի : Վէր ծնլարա տէ՝ քի՝ Ձա- 30
քըլարընըզդա տէօճրէտն : Ամմա 31
սէն՝ պուրտաա պիղիմի իլէ տուր ,
վէ ծնլարա էօյրէտէձէյին Ճիւմ-
լէ Թէնպիհլէրի վէ գանուռնլարը
վէ հիւքմլէրի սանա սէօյլէյիմ ,
քի պէնիմ ծնլարա միրաս իչիւն
վէրթախիմ տէխպրտա ծնլարը Ի'ձ-
րա էտէչէր : Իմտի Ալլահընըզ 32
Բապպըն սիղէ հին էթմախի հի-

պի էլլէմէյ ախիգաթ էաէօխ-
նիզ, ասպա էաս սօլա սահիայա-
33 սընըզ։ Ալլահընըզ Բապպըն
սիզէ ձիւմլէ էմր էթախի էօղլար-
սա էիւբիւէանիկ։ Թա քի
սաղ գալասընըզ, հէմ սիզէ
խայր օլա, վէ միրաս էաէձէյի-
նիզ ախյարսա է՛օմրիւնիւզ ոչ
զընձն օլա։

ՊԱՊ Ջ

1 Ա է սիզէ էօյրէթմէք իչին՝ Ալլահընըզ Բապպըն էմր էթ-
ախի էմրլէր՝ գանունլար վէ
հիւքմլէր պուննար ասր, քի մի-
րաս էթմէք իչին կէչիխընիզ
ախյարսա ձէպրէ էձէրաս էաէձէր
2 սինիզ։ Թա քի Ալլահըն Բապ-
սան գօրգասընըն, վէ ձիւմլէ սա-
նա Թէնպիհ էթախիյէ օնուն
գանունլարընը վէ էմրլէրինի՝ սէն
սէ օղլուն սա օղլանընն օղլու-
սու՝ է՛օմրիւնիւն ձիւմլէ կիւնլէ-
րինէ սագընյասըն, քի է՛օմ-
3 րիւն ուզուն օլա։ Իսմի էա՛
Իսրայէլ սինկլէ, վէ իձրա էթ-
մէյէ ախիգաթ էթ, Թա քի սանա
խայր օլա։ Հէմ պապալարընըն
Ալլահը Բապպ սանա սէօյէսի-
յի կիպի՝ սիւա վէ պալ սգան
ախյարսա ղայէթ իլէ չօղալա-
սընըզ։

4 Տինկլէ էա՛ Իսրայէլ, Ալլա-
հընըզ Բապպ՝ Բապպ սի՛ր սիր։
5 Վէ Ալլահընը Բապպը ախիթիւն
եիւբէյինընէն վէ սիւթիւն ձա-
նընսան վէ սիւթիւն գօչորէ-
6 Թինսէն սէվէսին։ Վէ սէնիմ
սանա պուն կիւն Թէնպիհ էթ-
մէյիմ պուն սէօղլէր եիւբէյին
7 սէ օլսուն։ Վէ ընձնըը օղուզ-
լարընա Թէկրին էաէսին։ Հէմ
էվինսէ օթուրսուզուն վէ ճօլսա
կէզսէյին վէ եաթսըղըն վէ
գալդըղըն՝ զէման ճոլսուսան
8 էօթիւրիւ սէօյլէյէսին։ Վէ օն-
ղորը էլինին լուզերինէ նիշան խ-
չիւն պաղլայասըն։ Հէմ կէօղլէ-
րինին արասընոա Տամապլի կէչէն
օլաղար։ Հէմ ճնղարը էվինին 9
գափուս սէօվէյէրինոէ վէ գա-
փուլարընոա եազսասըն։

Վէ վադի՝ օլա քի՝ Ալլահընն 10
Բապպ պապալարընն Ա բրահա-
մա՝ Իսահակա՝ վէ Յակօբա էէ-
մին էթախէյէ սէյյարա սէնի կէօ-
թիւրսիւնսէ, քի սանա վէ-
րէ քէնանին եափմասընըն պէօ-
յիւք վէ կիւչլ շէհիրլէր, վէ 11
քէնանին տօլսուրմասընըն հէր
փԻրԼԱ էյի շէհիրլէր իլէ տօլսու-
էվլէր՝ վէ գազմասընըն գազըլ-
մըշ գոյուլար՝ սիքմէտէյին
պոլսար վէ զէյթունլուգլար,
վէ էէյէսի տօյար իսէն, օլսէմ 12
քէնանիի սագըն, օլմայա քի՝
սէնի Մըսըր սէյյարընսան գօչ-
լուգ էվինսէն չըգարան Բապպը
ունուսասըն։ Ալլահըն Բապպ- 13
սան գօրգասընն, վէ ծնա ի՛սպա-
սէթ էաէսին, հէմ օնուն խամի
իլէ եէմին էաէսին։ Էթթաֆ- 14
լարընընգնսագի գավմլարըն ալ
ընհլարընսան օլան էաա ալլահ-
լարա Թապի՝ օլմայասընըզ։ (Ա է- 15
բա ալտընըզնա օլան Ալլահըն
Բապպ՝ զայուր Ալլահ սըր։)
օլմայա քի սէնին իչղերինէ Ա-
լլահըն Բապպըն զաղապը Թօ-
Թօշա տա՝ սէնի էէր եիւզինա-
սէն հէլսք էաէ։

Ալլահընըզ Բապպը՝ Մաս- 16
սաոա սընըսաղընըզ կիպի՝ սը-
նամայասընըզ։ Ալլահընըզ 17
Բապպըն էմրլէրինի՝ հէմ սանա
էմր էթախէյէ չէհսաէԹէրինի
վէ գանունլարընը տիգգաթ իլէ
նագըլյասընըզ։ Վէ Բապպըն 18
նաղարընոա տօղրու վէ խօշ օ-
լմանը էյլէյէսին, Թա քի սանա
խայր օլա, վէ վարըպ՝ Բապպըն
սէնին պապալարընոա եէմին էթ-
մէյէ օվ էյի սէյյարը միրաս է-
սէսին, քի Բապպ սէթախէյէ կի- 19

ալի՝ սենեկին էջմիւնական հեվի տիւբ
մենկերկնի սիւրկ։
20 Իսրէլն օղուն սանա սիւալ
համպ՝ Ալահէրմըզ Բապպ սիզկ
էմ էմոխյի չէհատէվելէր վէ
գանաձղար վէ հիւքմէր նէ՝ տիր
21 տեր խակ, օլաէմ օղուձնա տէյէ-
սին քի՝ Մըսըրտա Փարաւոնա
գուլար խակը, վէ Բապպ սիզկ
Մըսըրտան գուվվէվելի եվիկ չը-
22 գարար։ Հէմ Բապպ կէօղկերի-
միզին էջմիւնական Մըսըրըն խզէ-
րինէ՝ Փարաւոնան խզէրինէ վէ
ծուն սիւէմիւն էվի խզէրինէ
ա՛զիմ վէ համան ա՛յամէվելէր վէ
23 ա՛ճայխակէր էյկեսի։ Վէ սիզկ
օղասան չըգարար. Թա քի պէ-
զկ կէօմիւերիւսէ պասպաշխըրըմը
ղա էնկին էմոխյի տէյէրը տի-
24 զկ վէրկ։ Վէ Բապպ սիզկ էմ-
էմոխ քի՝ Ճիւմէկ պուս գանուն
լարը էճրան կաէվէմ, քի Ճէմի՛
կիւնէվէրտէ պիզկ խայր օլմագ կ-
չիւն՝ Բապպան գօղգաղըմ, քի
պուս կիւն օղուղտամաղ կիսի տի-
25 զկ տաղ գօյա։ Վէ Ճիւմէկ պուս
էմիվէրի Ալահէրմըզ Բապպըն
հունղուրուձնա՝ սիզկ էմ էմ-
ոխյի կիսի՛ էճրան էմէմէկ տիպ
գաթ էմոխյիտիզ Թապպիրաէ՝
սիզկ սատադաթ տայղաձագ
տըր։

ՊԱՊ Ւ

1 Ալահէրն Բապպ սենի՛ միրան
էմէմէկ վարըղըն տէյրա
կիօմիւերտիյէնտէ, վէ սենին
էջմիւնտէն չագ Թայիֆկերէր՝ օղ
սենտէն պէօյիւք վէ գուվվէվելի
եկտա Թայիֆկերէրի՝ Քհանղկէրի
վէ Գերճէսղկերի վէ Ամորհըղ-
ղարը վէ Քանդաղղըները վէ Փե-
րիզղիների վէ Խեվվկերի վէ
Յեբուսըղըները տենի՝ էմոխք-
2 տե, վէ Ալահէրն Բապպ օղղարը
սենին էջմիւնտէ Թէսղիմ էմոխ-

յինտէ՝ վէ սենի՛ օղղարը գըրտը-
ղընտա, օղղարը պիչքիւվկէ
հէղաք էտէսին. օղնաղ իվկ ա՛տա
քէսէճմէյէսին, վէ օղնաղտա մէր-
համէ էմոխյէսին։ Հէմ օղ- 3
ղարի իվկ գէղ ալղա վէրմէյէսին.
սենին գէղդերը օղուն օղուձնա
վէրմէյէսին, վէ ձուն գէղդերը
սենին օղուձնա ալմայտըն։ Ձի- 4
րա սենին օղուձնու պանա Թա-
պի՛ օլմագտան զայրի ալահէրա-
րա ի՛պատէմ էմոխյէ տէօնտէ-
րինէրը. վէ Բապպըն զաղտագը
սիզկ ԹաւԹաուշաղ սենի՛ Թէղ
հէղաք էտեճէք տիր։ Լաքին ձի- 5
ղարի պէյրի էտէսինիզ. Օղնա-
րըն մէզպահէղաթըները էգդաստըղ-
նըզ, վէ տիզկինդերդերը գըրտաղ-
նըզ, վէ գօրուղուրդերդը քէսէտե-
նիզ, վէ ձյմա վուԹաղարդերը ա-
Թէղէ նադաձնիղըզ։ Ձիրա սենի՛ 6
Ալահէրն Բապպըն ա՛զիզ գաւմը
սըն. Ալահէրն Բապպ սենի՛ սէչ
տի՛ քի՝ Եկը Եհուտտաէ օլան Ճէ-
մի՛ գաւմէղարտան՝ ձուն խուռա
գաւմը օլտուրը։

Բապպ՝ Ճիւմէկ գաւմղարտան 7
ձագ օլտուղուձնա զահմ էօմիւրիւ
սիզկ ա՛ղտա էմոխյէ վէ սիզկ
սէչմէտէ. զիրա սիզկ Ճիւմէկ
գաւմղարտան աղ սընըզ։ Ակմա 8
Բապպ սիզկ սէվտիյինտէն վէ
պատձուղարդընըզդա էմոխյի էմմի-
նի սադըտըղընտան՝ Բապպ սի-
զկ գուվվէվելի եվիկ չըգարար,
գուղուդ հէվնաէն վէ Մըսըրը
մատխտահը Փարաւոնան էվինտէն
սենի՛ խէլտա էվկէտե։ Իմմ 9
ան պիվ քի Ալահէրն Բապպ՝
Ալահ օ ձուր. օ՛ ձուռ սէվկինդե-
րէ վէ էմրէրինի սագըտյանը-
րա՝ Թա տինն սիմսիկէյեճէք ա՛տա
ուխտան սագըտյան էմին Ալ-
ահ տըր։ Ակմա ձնտան իքրահ 10
էաէնկէրէ՝ ծնըտը հէղաք էմոխք
իչնեն Ճէղտաղնը հիսկինէ գարա-
չը վէրկը. օ՛ ձնտան իքրահ էաէ-

նէ կէձիքմէյիպ ձիվազանը էիւ-
11 զիւնէ գարչը վէրիր : Իմաի պէ-
նիմ սանա պուռ կիւն՝ իձրա էթ-
մէյ Թէնաիհ էթաիխիմ էմրի վը
գանուէնլարը վը հիւքմէրի սագ-
լայասըն :
12 Վէ վագի՛ օլա քի՝ սիզ պուռ
հիւքմէրի սինկիւմէք իւզէ ծնլարը
սագլայըպ իձրա էթաիխինիզ
Թագաիրատ , Ալլահըն Բապպ
տաիհ սանա՝ պապալարընա էէ-
ժին էթաիխի ա՛հալը վէ իւհանը
13 սագլայաձագ սըր : Էհմ սէնի
սէվէձէք , վէ սէնի պէրէքէթ-
լէյիպ՝ սէնի ջոզալտաձագ սըր .
վէ սանա վէրմէյէ պապալարը-
նա էէմին էթաիխի տէյտաա սէ-
նին գարընընըն մէ իլէսինի վէ էէ-
բինին մէ իլէսինի՝ պուռ զատայրընը
վէ չարաագըր վէ զէյթուն էա-
ղընը՝ սըզըրըսըրընըն էավուռա-
րընը վէ սիւրիւլէրինին տիւնլէ-
րինի պէրէքէթլէյէձէք տիր :
14 Ճիւմլէ գաամլարտան միւպարէք
օլաձագսըն . սէնառ վէ տաամար-
լարընընա՝ էրքէք էա տիւնի գըսըր
15 օ՛մայաձագ սըր : Վէ Բապպ
սէնաէն՝ Ճիւմլէ մա՛բաղը սէ՛ֆ՛
էաէձէք տիր . վէ Մ՛ըսըրըն օ՛ղ
պիւլսինն ֆիէնա ի՛լէթլէրինին
հիչ պիրինի սէնին իւզէրինէ գօ-
մայաձագ , իլլա ծնլարը՝ սանա
Ճիւմլէ տիւշմէնլէրէ էաէնլէրէ սա-
16 լամաձագ սըր : Վէ Ալլահըն Բապպ
սանա Թէաւիմ էթաիխի Ճիւմլէ
գաամլարը հէլաք էաէսին , կէօ-
զիւն ծնլարը էսիրկէմէսին . վէ
ալլահընընա ի՛պաաէթ էթմէ-
յէսին , զի՛րա պուռ սանա տուռ-
17 զաք օլսըն : Էյէր գալզինաէ՝
պուռ Թաիֆիքէլէր պէնաէն չօգ-
լուդ տուռ , ծնլարը նիմէ գօվա
18 պիլսրիզ աէք իսէն , ծնլարտան
գօրգմա .՝ Ալլահըն Բապպըն՝
փարաագնա վէ Ճիւմլէ Մ՛ըսըրըզ-
լարա էյլէսինի էյիձէ զիւքր
19 էյլէ , կէօզլէրինին կէօրաէ՛յիւ-

օլ պէօյիւք իմթիհանլարը վէ ա՛-
լամէթլէրի վէ ա՛ձայիսպէրի վէ
գուվվէթլի էլի վէ եիւձէլմիշ գօ-
լու քի՛ ծնուն իլէ Ալլահըն Բապպ
սէնի չըգարտը . Ալլահըն Բապպ՛
սէնին օլ հուզուրլարընտան գօրգ-
տաուղան Ճիւմլէ գավմլարա պէօյ-
լէ հաէձէք տիր : Էհմ Ալլահըն 20
Բապպ ծնլարըն իւզէրինէ հէլք
արըսընը տաիխ տալանձագ սըր .
Թա քի պագը գալանլար վէ սէ-
նին էօնիւնտէն սագլանանլար
հէլաք օլալար : Օնլարըն հուզ- 21
ղուրտունան գօրգմայասըն . վը-
բա Ալլահըն Բապպ՛ օլ գուվ-
վէթլի վէ հէյպէթլի Ալլահ ա-
րանըզտա սըր : Էհմ Ալլահըն 22
Բապպ՛ օլ Թայֆիքէլէրի սէնին
էօնիւնտէն աղար աղար տէֆ՛ հ-
աէձէք տիր . ծնլարը Թէզ տիւ-
քէտմէյէձէքսին , օլմայա քի՛
դըրըն ձանտավարլարը սէնին իւ-
զէրինէ չօզալա : Վէ Ալլահըն 23
Բապպ՛ ծնլարը սէնին էօնիւնէ
Թէսլիմ էաէձէք տիր , էհմ ծնլա-
րը պէօյիւք հէյաբվէք իլէ հէլաք
էաէձէք տիր , Թա ձիւմլէսի գը-
րըլըձնայատէք : Էհմ ծնլարըն 24
փատիչտլարընը սէնին էլինէ
Թէսլիմ էաէձէք տիր , վէ ծնլա-
րըն աատլարընը կէօյիւն ալըճը-
տան էօզ էաէսին . սէն ծնլարը
գըրըձնայատէք՝ հիչ քիմսէ սէ-
նին էօնիւնտէ տուրամայաձագ
սըր : Օնլարըն ալլահլարընըն 25
օյմա փուԹլարընը ալճէչ էա-
գասընըզ . վէ իւզէրլէրինտէ օ-
լան կիւմիւչէ վէ ալԹունա Թա-
մա՛ էակա՛ քէնաինէ ալմայասըն ,
օլմայա քի ծնուն իլէ տուռզալա
ԹաւԹուլասըն . զի՛րա օ՛ Ալլա-
հըն Բապպըն գըրըձնատա մէք-
լուհ տուռ : Իմաի մէքրուհ չէյլ 26
էվինէ կէօԹիւրմէ , քի ծնուն կէ-
տի մէա՛ն օլմայասըն . ծնտան
ղայէԹ իլէ նէֆրէԹ էաէսին ,
էհմ ծնտան զայէԹ իլէ իքրահ

էակներն . զնոսա օ՛ մե՛ռնիս տուր :

ԳԼՈՒԽ Ը

1 (Ա)Եւ Իմ սաանա պուռ կիւն էմր
էթմէյիմ Ճիւմլէ էնպիէրի ինճա
էթմէյէ ալոգաթ էյլէյէնլէ-
նիզ . Թա քի հաշայասընըզ , վէ
ջոզալասընըզ . վէ Բատպէն՝ պա-
պալարը ըզա էվլին էթմէյի ա-
յարա կիրէնինիզ , վէ ծնուռ մի-
2 րան էակներնիզ : Իմոի Ալլահըն
Բատպ՝ ծռուն էմրլէրինի տագ-
լալմըշըն եօխսա ակէյէ մի՛ ա-
նին էնէրէ չինակ օլմընը պիլըրին
ակէյնէ սէնի սընաճագ իչինն սէ-
նի ալշագլասընալ՝ պուռ դըրդ էրը-
սա չէօլակ սէնի կէզակրաակի
սընթէնէն եօլսա խաթըրընսա
3 Թա Լթասըն . Փի Բատպ սաանա
Ճէնիա՝ էակալ՝ սէնի ահրգպսըը-
սը , վէ սաանա՝ սէնին պիլմէկի-
չին պաղալարընըն պիլէ պիլ-
մէմէլէրինի ճանճապը էնէակրաի ,
Թա սաանա պիլակրէկ քի՝ սաէմ
Եալըզ էգմէգ էնէմ Եաշամագ-
իչնա սաէմ՝ Ալլահըն ալղընը-
սաան հէր չըգան սէօզ իչէ Եա-
4 շալ : Պուռ դըրդ էրլուա՝ սէնին
իւզէրինաէ էավալարընըն էսգիմէ-
մի , վէ այալըն գաագարմասը :
5 Ավ գալընաէ պիլէկսին քի
սէնի Ալլահըն Բատպ՝ սաէմ օզ-
լուճնուռ Թէակիպ էթմէյի կիակի
6 Թէակիպ էթմէ : Իմոի Ալլահըն
Բատպըն էմրլէրինի տագլալասընը ,
քի ծնուռն եօլդաշընսա էնէրէ-
յէկսին վէ ծնուռն գօրգսընըն :
7 Ձ իչնա Ալլահըն Բատպ սէնի պիր
էյի ակյարա կէօթէրմէյի . պիր
ակյարա էֆ՝ վաակրէրսէն վէ սաղ-
լասընսա չըգան ըրմադըզ՝ սուռ
վուռ կարդաշըը վէ սէրին սուռդը
8 իչէ փօչ տուր . Պիր ակյարա էֆ՝
պուռնայ վէ արփա վէ սուռա վէ
ինճիլ վէ Նաբ սալաճըրը իչէ
փօչ տուր . պիր ակյարա էֆ՝
զէյԹուն Եազը վէ պալ իչէ փօ-
չ տուր . Պիր ակյարա քի՝ ծն- 9
սուռ էքմէյի պիլսա դըԹըդ էկ-
ճէքսին , վէ ծնսուռ սաանա հիչ
պիր չէյ էքսիլմէյէճէք պիր .
պիր ակյարա քի՝ Թաչըրը տէ-
պիր պիր , վէ սաղլասընսա պա-
դըր չըգարաճագսըն :
Իմոի էկյէզ ասյասուզսուռսա , 10
Ալլահըն Բատպսա սաանա օլ վէր-
սէյի էյի ակյարդ իչինն Եահա ու
սէնա էակօլսն : Վէհնաինի սաս- 11
դըն , օլմայա քի՝ Ալլահըն Բատ-
պը պէնիմ սաանա պուռ կիւն Թէն-
պիհ էթմէյիմ ծնուռն էմրլէրինի
վէ հիւքմլէրինի վէ գաոնսնըլըը-
նը սագլամայարագ ոսնուսաս-
սըն . Օլմայա քի էէյիսկ ասյ- 12
սուզսուռսա՝ վէ կիւզէլ էվլէր Եա-
վլուկ սաբին օլսուզսուռսա , վէ 13
սըղրըլարըն հէմ սիւբիւէրին չօ-
ղալտըգսա՝ հէմ կիւմիւշնէն վէ
ալԹունսըն ջոզալտըգսա՝ վէ հէր
նէն վար խէ ջոզալտըգսա , քէն- 14
սի էյլէյէն մադսուզըսնսա սէ՝
սէնի Մըսըը ակյարընսան գուզ-
լուգ էվնսանէն չըգարան Ալլա-
հըն Բատպը ոսնուսաս , ծնուռ 15
քի սէնի օլ սէօյլէյէք վէ գօրդ ու-
լուս՝ Եապըճը էրլուն վէ սՓգրէպ
իւէ փօչ էօլսէ՝ վէ սուռ օլմայան
գուբրագ էկլուռ կէզակրաի , հէմ
սաանա գաճը գայասուն սուռ չը-
գարուռ , ծնուռ քի սաանա չէօլսէ 16
պաապալարընըն սիլմէկսին մա-
նանայը էէսիրուռ , Թա քի սա-
նա ձէհնա էակ , հէմ Թա քի սա-
նա սանսուռնսա էլլէք էթմէք խ-
չինն՝ սէնի սընայա : Վէ էյլէյ- 17
սինսէ՝ պուռ մաղը գուռարէթմէ-
իչէ վէ էվլինն գուվվէթի իչէ գա-
զանսընմագսն սէմէյէնն : Իչնա Ալլա- 18
հըն Բատպը խաթըրընսա կէթի-
բէսինն , պէնիմ սաանա՝ մադ գա-
զանմագսն գուվվէթի վէրդիգն օ
տուր . Թա քի պաապալարընսա
էէյինն էթմէյն սա՛հաընը՝ պուռ

կիւն օլուռղու կիպէ այպլեթ է-
ուէ ։
19 Վէ վադի՝ օլա քի՝ էյէր պիր
վէհՀ իլէ Ալլահըն Բապպը ուս-
նուռուզ ղալըր սլաՀլարա Թա-
պի՝ օլուր խանն , վէ ծնլարա ի՝
պատւեթ էտիպ՝ ծնլարա սէՀեռ
դըլաճագ օլուր խանն , պուռ կիւն
սիպէ չէՀաւեթ էտերիմ՝ քի՝ պիր
Թէմամ Հէլաք օլաճագընդը ։
20 Ալլահըն ղը Բապպըն սէօղիւնիւ-
տիւնկիւ Մաչկինիդ Թագաղըռատ ,
Բապպըն էօնիւնիւզտէն Հէլաք
էթտիկ Թայիֆէլէր կիպի՝ սիղ
տէ Հէլաք օլաճագընդը ։

ՊԱՂ Թ

1 Տինկիլ էտ՝ Իսրայէլ , Սէն
պուռ կիւն Յորդանանտան կէչէ-
յորուռսուն , քի վադըդ՝ սէնսէն
պէօյիւք վէ պուվվԹիւ Թայիֆէ-
լէր՝ վէ պէօյիւք Հէմ կէօյէուէք
հիսարդը չէհրլէր միրաս էտե-
2 սին ։ Օլ պէօյիւք վէ ուղուն
պըչլուռ գաւմը՝ Ենակիմ օղուլա-
րընդը քի՝ սէն ծնլարը պիլմըրսին ,
Հէմ իչէԹմիչլին քի՝ Ենակ օ-
ղուլանրընդըն էօնիւնէ քիմ տուռ-
3 բա պիլիր ։ Էնէր ։ Իմոի պուռ կիւն
պիչ քի Ալլահընդ Բապպ քէնտի-
սի՝ սէնին էօնիւնէ կէչիպ՝ Թէ-
լէֆ էտէն ադԹէչ կիպէ ծնլարը օ
դըլաճագ , Հէմ սէնին էօնիւնէ-
տէ ծնլարը ալըճ էտէճէք ։ վէ
Բապպըն սանա տէտիչլի կիպի՝
սէն ծնլարը գօվաուրն , վէ ծնլարը
4 Թէղ Հէլաք էտէսին ։ Ալլահընդը
Բապպ ծնլարը սէնին էօնիւնտէն
սիւբաՀիլիւնտէ , Հիւրէյիւնտէ
սէօյլէյիպ՝ Բապպ պէնի սանա
գաՀԹըմ իչիւն կէԹիրտի քի՝ պուռ
ուչյարը միրաս էտէչիմ տէմէ-
յէսին ։ ղլրա պուռ Թայիֆէլէրի
Բապպ սէնին էօնիւնտէն՝ քէնդ-
ուլէրին էտրաֆընդըղը իչիւն
5 գօվսուռ ։ Սէնին սանագընԹըն

ղլէ Հիւրէյիւնին պօղրուչուռղու Հ-
չիւն տէչիլ ոիր քի՝ սէն ծնլա-
րըն ուչյարընը միրաս էԹմէչէ
կիւրէսին ։ Նլա պուռ Թայիֆէլէ-
րին էտրաֆընդըղը իչիւն Ալլա-
Հըն Բապպ ծնլարը սէնին էօնիւնտէ-
սէն գօվսուռ ։ Հէմ Թա քի պուռ-
պալարըն ԱբրաՀամ՝ ԻսՀաք
կա՝ վէ Յակուբա էհմին էԹմէկի-
սէօղիւ սապլեթ էտէ ։ Իմոի պիչ- 6
լէսին քի պուռ էյի ուչյարը մի-
րաս էԹմէչէ՝ Ալլահըն Բապպ
սանա սաղաղ պաԹըն իչիւն վէր-
մէչյօր ։ ղլրա սէնդ պիր սէրԹ
պէյուռնլուռ գաւմընդը ։
Իսրաէլըլնաս ԹուէԹուպ ուս- 7
նուէմա քի՝ էօլմէ Ալլահընդը
Բապպը ղաղապէ կէԹիրտին ։
Մըսըր ուչյարընտան չըղապղընդը
կիւնտէկ՝ պուռ մանգալէ կէվնտէ-
յէտէք Բապպա սանը օլուռուռղ
Կորնեթտէ տուխի Բապպը ղնղա- 8
պէկ կէԹիրտիկ ։ վէ Բապպ սէ-
նի դըրմադ իչիւն՝ սիղէ էօվքէ-
լէնտի ։ Թաշ լէվՀալարընը՝ Բապ- 9
պըն սիղին իլէ քէսիչտիկի սանդ
սըն լէվՀալարընը ալմադա տա-
ղա չըղապղընմա , տադլուս գըրդ
կիւն վէ գըրդ կէՀէ տուռբաուռմ ։
Էքմէք էէսխիմ , վէ տուռ իչմէ-
սիմ ։ Վէ Բապպ պաննա՝ Ալլա- 10
Հըն փարմաղը իլէ Հաղըլմըչը Ի-
քի Թաշ լէվՀալարընը վէրտի ։
Վէ ծնլարըն իւզէրինտէ՝ ՀէմՀի՝
յէԹ կիւնիւնտէ աՀէչլին իչիւն
սէն տադլուս Բապպըն սիղէ սէղ-
լէսիյի ձիւմլէ սէօղլէրէ կէօրէ
Եուէզմէչ խուս ։ Իմոի վագի՝ օլ 11
տուռ քի գըրդ կիւնիւն՝ վէ գըրդ
կէձէնին ուչունտա՝ Բապպ պա-
նա իքի Թաչ լէվՀալարընը Եաղ-
սընդըն լէվՀալարընը վէրսիմ ։
Վէ Բապպ պաննա սէտի քի՝ 12
Դադդ , Թէղ պուրատան էն ։ ղլ-
րա սէնին Մըսըրտան չըղապղը-
ղըն գաւմընդն փէսատէ վարսը ։
ծնլալ ա էմր էլէսիյիմ Հօլտան

թէզ սափորըսը · քէնոխլէբինէ
13 տէօքմէ վուէ եամսորըսը : Հէմ
Բապպ պանա սէյլէ չիսկ տէտի ·
պէն պու գավմը կէօրտիւմ քի՝
իչմէ ծ՝ սէրթ պոյունըս սիր
14 գավմ սըր : Պէնի դոյվէր , քի
ծնըսրը գըրըպ՝ ծնըսրըն սաղը
կէօչիւն ալթընատն մահվ էտէ
չիմ · վէ սէնի ծնըսրատն գուվ
վէթվէ վէ պէօյիւք Թայիֆէ է-
տէչիմ :
15 Ան ոտն տէծնիւսլ՝ տաղատան
էնտիմ · վէ տաղ սաթէչտէ էա
նար իտի · վէ ա՝տարն իքի լէվ
16 հալսրը իքի էվլմտէ իտի : Իտի
կէօրտիւմ քի՝ իչմէ Ալլահ՝ը ըղ
Բապպա կիւնահ էտիպ՝ քէնոխ-
լէրինինդէ տէօքմէ պուղսաղը եամ
սրընըղ · Բապպըն սիղ էմր էյ
լէսեիչի եօլատն Թէզ սափսը-
17 նըղ : Օլսէմ իքի լվվնդսրը
ԹուԹուպ՝ իքի եըլմտէն սաԹ-
սրմ , վէ ծնըսրը կէօղէրինինդէն
18 էծնիւնտէ գըրսրմ : Ան ոտն էվ
վէյքի կիւն գըրպ կիւն վէ գըրպ
կէչէ՝ Բապպըն հուզուրսունա
գավնատրմ , էքմէք էեմէտիմ վէ
սու իչմէտիմ , Բապպըն հուզու-
րունատ՝ ծնու սապրըլմտպ ե-
չիւն քէօմիւլուք էմմէք իքի
հէվի իչմէսինինդ կիւնահ՝ըղըն
19 սէպէպնոտն : Ջիքա Բապպըն՝
սիղ գըրմպ իչիւն իւղերինինդ
էօվքէչէնոխի խորմ ու գաղա-
պընատն գօրգատսմ · վէ Բապպ
պէնի օլ տէքիա՝ տոխ իչմէտի :
20 Վէ Բապպ Ասարունա զայէմ իքի
էօվքէչէնոխ , չէօյլէ քի ծնու հէ
լապ էտէ · վէ օլ գէմոնտէ Ասա-
րոն իչիւն տոխ նէյտղ էյլէ-
21 տիմ : Վէ էմոխլինինդ կիւնահ՝ը
նըղը՝ օլ պուղաղըսը պատրմ , վէ
ծնու տէծնիւսլ՝ ինձէ Թօղ կիւպ
օլուռնձէյէտէք էյիձէ էղտիմ ,
վէ Թօղուռնու տաղատան էնէն սի-
րէ տէծտրմ :

Տաբերատա վէ Մատատա վէ 22
կիբրօմ համէմատտա տոխ
Բապպը զածապէ կէմիրտնիղ :
Վէ Բապպ՝ Ազգըն վէ սիղ վէր- 23
տնիմ տէղսրը միրաս համն տէ-
յէրէք՝ սիղ կապէտ բատնատ-
տան կէօնտէրտիքտէ , Ալատը-
նըղ Բապպըն էմրինէ ա՝սը օլ
տուռնուղ , վէ ծնա ինանմույրսղ՝
տէօղտնէ էմատէ էմմէտնիղ :
Սիղ պիլտիմ կիւնատն պէրու 24
Բապպա ա՝սըլսր սրընըղ :
Լոռոխ Բապպըն հուզուրսունա 25
գըրպ կիւն վէ գըրպ կէչէ գա-
վնատրմ էձէէտ գոխնատրղմ
իտի · չիւն քի Բապպ տէտի քի՝
սիղ գըրա : Վէ Բապպա նէյղ 26
էտիպ տէտիմ · Էմ՝ Ւֆինտիմ
Բապպ՝ ա՝զատմԹին լէվ խէլտա
էտիպ՝ գուվվէմԹվ էվ լէվ Մը-
սըրատն չըգարտրղըն գավմընը
վէ միրատրը հէլսրը էմմ : Գուվ 27
լարըն Աբրահամ՝ը՝ Իսահակ՝ը վէ
Յակոբու խոմԹրընա կէմիր ·
պու գավմըն սէրմվնինէ վէ հա-
րատնազ ըղընատ վէ կիւնահ՝ը-
պագմա · Օլնույա քի օլ սիղ 28
չըգարտրղըն տէյտր տէյէ քի՝
Բապպ ծնըսրա վա՝տ էմտիպ տի-
յարա ծնըսրը կէօմիւրմէյէ գա-
տիր օլնույրղընատն էտոխսա ծն-
ըսրատն իքրահ էմտիպ տէպէպ-
տէն ծնըսրը չըգարտ սը քի՝ ծնըս-
րը չէօյտե հէլսրը էտէ : Ատմա 29
ծնըսր սէնին պէօյիւք գուվվէ-
Թին լէվ հէմ հիւձէվիշ գօյատն
լէվ չըգարտրղըն գավմըն վէ մի-
րատրն սրը :

ՊԱՊ Ժ

( )Լ զէմոնտէ Բապպ պատա 1
տէտի քի՝ Ռէհոտնէ հէվէքհէվէր
կիւպ Թաշատն իքի Լէվնա էտն ,
վէ պատա՝ տաղա չըգ · հէմ քէն-
տինէ օտուռնատն պիր տատուգ
էտի : Վէ պու Լէվնաղարըն հա- 2

զէրինէ՝ օր հվհէբի գըլուղըն
լևվհալաբ իւղէրինաէ օլան սէօղ
լէրի նաբայըմ ։ Վէ ծնլարը սան
3 տուգա գօյսըն ։ Իմաի հիդդիմ
աղաճընաան պէզ սանատ գեաբ
արմ , վէ հվհէբի կիսի Լմաշան
իւրի լևվհա հանատ ։ վէ օր իւրի
լևվհա հէլիմաէ օլարատ գազան չըգ
4 արմ ։ Վ է լևվհալարըն իւղէրի
նէ՝ հվհէբի եաղը կիսի՝ ձէ ի
յհէթ կիտնիբանաէ աԹէչէն օրԹա
սընաան տաղատա Բապալըն սիզէ
սէօյէգաիսի ծն քէվհմաԹը եազ
արը ։ վէ Բապ ծնլարը պանա
5 վէրտի ։ Ընտէն տէօնիբա՝ տաղ
աան էնտիմ՝ վէ լևվհալարը եաք
արղըմ սանատուգա գօտատ քի՝
օրատան օլալար ՝ Բապ պէն պա
նա էմ՝ էյէգսիս կիսի ։
6 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ ԳԷ
բոթ բանէ յահանատան ԼՕանէբա
յա կէօտուիվէր ։ Ահարն օրա
տա հօյսիբ , հէմ օրատա տէքին
օլաձատուբ , վէ օղլու Էլիազար օ
նան ևէրինէ քնանին օլատ ։
7 Օրատան Գադգադա՝ վէ Գադ
գադատան տու էայլէրի ակնարը օ
ղան ԵահէլաԹայէ կէօջաիբէր ։
8 Օր ղէմանաէ Բապ՝ Ղէբի
արկիձընը տյէրնտը քի Բապպէն
ա՛հա սանատուգուտա կէօձիւրէ ,
Բապպէն հուզուրունատա տու
բուգ օնա խրզգիձ էտէ , վէ օ
նան խամ իւրէ հայր տուգա՝ էյ
9 լէյէ , Թա պու կիձնէտաէք ։ Պու
խուտուտատան Ղէվկէ գարըն
տայնարը իւրէ վայ վէ միրաա հօգ
տուբ ։ Ծնան միրատը Բապպ
արը , Աղլահըն Բարդն օնա տէ
տայի կիսի ։
10 Վէ պէն տալատա՝ հվհէբի
կիտնէրը գաատա՝ գըրդ կիսի վէ
գըրդ կէձէ տուրատաւ վէ Ընտպ
պէնի պու տէ՛ձա՝ տանի իշի
տայ՝ պէնի հէնրաբ էմ՝ մէտ խոձա
11 մէտ ։ Հէմ Բաագի պանատ տէնի
քի՝ Գադգ կիսի , Թա քի գաձէրն

հէնիէնատ ձէօչէսին ։ վէ վարըգ՝
ծնլարա վէրմէյէ պատգալարընա
էէմին էմ տէխիմ տէխարը միրաա հ
տէրը ։
Իմաի հալա եամ Իսրայէլ՝ Աղ 12
լահըն Բապպ տէնտն նէ՞ խա
Թէր ։ Իւրա քի Աղլահըն Բատպ
տան գօրգաբըն , ծնատն ձիւմըչ
հօյարընատա հիւրիւյէսին , վէ օ
նաա տէվհէսին , հէմ Աղլահըն
Բատպա՝ պիւԹիսն հիւրէյինա
տէն վէ պիւԹիսն ձանընատան ի՛
պատէհ էտէսին ։ Վ է պէնիմ 13
ատնա ծրա կիսն ԹէնապիՀ էմ
տէյիմ՝ Բատպըն էմրէրինի վէ
գանունչարընը տատըգյատըն , քի
ատնա Իատյ օրա ։ ԻշմէՀ կէօքէր 14
վէ կէօքէրին կէօքէրի՝ եէր հէմ
հէմ ծնատա օրատն՝ Աղլահըն Բատ
պըն տըր ։ Ընձատ Բատպ տէ 15
նին պատգալարընը տէվմէք իչին
ծնլարա ա՛ղատա էՀԹատ ։ վէ ծն
ղատատան տօնկրա ծնլարըն գիւբ
րինէՀինի՝ Կանդ սիզի ձիւմըչ
գամմըտատան տէչտի , տրա կիսի 16
օչտրաս կիտի ։ Իմաի հիւրէքէբ
րինիղնի սիմնէՀԹիզնինի սիմն
նէՀ էտին ՝ վէ արԹըգ տէրԹ
պէյտնրա օչտատ ։ Ձիւրա Աղլա 17
հընըգ Բատպ՝ պղատյարըն Աղ
լահը վէ տահիպէրին Տահիպի
տիր ։ օղ պէօյիւք գաւվհէՀԹի՝ վէ
հիյտէՀԹի Աղլահ տըր քի խաԹ
րա պագմազ , վէ րիշվհէԹ աշ
մազ ։ Քի հօք իւզիտ վէ տաս 18
լուն չէրատ՝ Թընը իձրատ էտէր ,
վէ ղարիպի տէվհալ՝ օնա էքմէք
վէ հէվատ վէրԹր ։ Իմաի ղարի 19
պի տէվհսինիզ ։ զնրա տիզ փէ
Մ ըսըր տի յարընատա ղարիպ օղ
ատնտուղ ։ Աղլահըն Բատպատան 20
գօրգաբըն , ծնա ի՛պատէհ էտէ
սին , հէմ օնա եամիչատըն , վէ
ծնտէն խամ իւրէ հէսին էտէսին ։
Սէնին իչիՀիսարըն օ տատր , 21
հէմ սէնին իչնտ օղ կէօղէրինին հէօղ

ասիցիս պատ պէտիւք վէ հիւպէթ-
22 լի էհլէրի էլէմի։ Պատասխա-
նըն Մըսըրըա հէթմիշ ճան իլէ
Հնտիլէը · վէ ղնմանի Ալլահըն
Բատպ անէն՝ կէօյիւն ըզլըղլա-
ըը դաատար ջոգ էլէմի։

ՊԱՂՊ ԺՈՒ

1 Ի ժամի Ալլահըն Բատպը ա-
ղէվնին · վէ ծնուն կէօղանիլճէք
էհլէրինի վէ գանուանլարընը վէ
հնթմիէրինի վէ էմրլէրինի տա-
2 յիսա կէօղէաէսին ։ Հէմ պատ
կիւն պիլին · չիւն քի պէօճմ օ-
ղուլարընընդա ատյիէ · քի ծնլար
պիլմէսինլէր վէ կէօրմէսինլէր Ա-
լլահընըզ Բատպան էֆէնտիմի՝
ծնուն ա՛զամէթինի՝ դաւվէթիվ
էլինի վէ հիճրէտիզ գօլուծնու ,
3 հէմ Մըսըրըն օրթասընտա՝ Մը-
սըր փաոիշահը Փարաւոնա վէ
ծնուն հէմ ալէյհինա էլէմի յի
ա՛լամէթլէրինի վէ ա՛մէլլէրինի ,
4 վէ Մըսըրլըլարըն ա՛սքէրինէ՝
աճթարընա վէ ա՛րապլարընա
էճմէյինի , ծնլարըն սիզի գո-
վալասըգլարընընա Գընգըլ ոէնի-
զին տուպարընը ծնլարըն հիւնէ-
նէ գարշը Ճէօշմիւրիւպ՝ Բատ-
պէն ծնլարը պատ կիւնէնէճէք հօղ
5 էճմէյինի , հէմ սիզ պատ մա-
նալէ կէլինճէյէճէք՝ սիզէ չէօղ-
ած էլէհիյինի , վէ Ռուբէնն
6 օղլու Հանոքըն օղլուլարը Գա-
ճէնա վէ Ա՛բիմնա էլէհիյին-
նի , նա՛նի էկի աղղընը աչըպ ան-
լարը՝ հէմ պատպգլարը իլէ վէ չա-
րըլարը իլէ վէ ծնլարին օլան
հիւմլէ զաճէլարը իլէ՝ Հէմի Ա-
բրահիմ օրճանընտա հուճճաոէ-
7 դանոէ։ Իյնա Բատպէն էճմէյէ
հիւմլէ պէօյիւք իշէրինի կէօ-
րէն՝ անդին կէօղէրինիզ տիր ։
8 Իմդի պատ կիւն պէնիմ սիզէ
ճէնպիհիճ էճմէյիմ հիւմլէ էմր-
լէրի ատպէյարընըզ , ճնա քի

գաւվէթլէնիպ՝ նալա միրաս էճ-
մէյէ կէչէհէյինիզ ախարա վա-
րընալընըզ , վէ ծնուս միրաս էճէ-
սինիզ ։ Հէմ ճնա քի Ի՛սմայիլճիլաղ 9
ուղրուն օլա օղ ախարըն իշղէ-
րինճէ քի Բատպ պատպալարը-
նըզա՝ ծնլարա վէ ծնլարըն զիւր-
րէյէճինէ վէրմէյէ հէմին էյ-
լէմի · տիր ախյար քի սիճա վէ
պալ ագար ։

Ջիւրա միրաս էճմէյէ օղ վալը 10
ալընըն ախյար՝ չօղ օրաատան չըգ-
ալընըն Մըսըր ախյարը կիպի ա-
յիրճ ախը , քի օրաատա ճնօխուտնու-
նուս էգալէյինճէ՝ անպղվալճի
պօսճանը կիպի պայալըն իլէ ծուս-
վալըըը իտին ։ Ի՛պքին պատ ախյար 11
քի ծնուս միրաս էճմէյէ իշէն օ-
րայա կէչէ յօրտնուծուզ՝ ատալա-
ճան վէ վատիլէը էէրի տիր ·
կէօք էաալմուրուծնուն ատայս իլէ
ատավալըըը ։ Պիր էէր տիր քի՝ 12
ծնուս Ալլահըն Բատպ դայըըը ·
Ալլահըն Բատպըն նաղարը տա-
յիտա՝ էճըլըն իպէճիատալընատն
ճնա էճըլըն ատնուծնատուէ ծնուն
իշղէրինէ տիր ։ Իտմի վագի՝ 13
օլա քի՝ էյէր պատ կիւն սիզէ
ճէնպիհ էճմէյիմ էմրլէրիմի
տիգգամի իլէ տինկլէր իսէնիզ ,
քի Ալլահընըզ Բատպը սէվիտ՝
ծնա պիճէթիւն էճրէյինիզէն
վէ պիճէթիւն ճանընըզտան ի՛-
պատէճ էտէսինիզ · Օլատմէճ 14
բինիզին էաղմուրուծնու՝ էվվէճ
պէհար վէ ածն պէհար էաղմու-
րուծնու վագիճնէճա սէրէճէյիմ՝
ճնա քի պատպալընըզ էհմ ղատա-
պընը վէ ղէյճիուն էաղընը տաւի
չիրէսին · Վէ տաւարտրն ի- 15
չիսն ատհրնատա օճ վէրէճէյիմ՝
ճնա քի էէյիպ տօյատըն ։ Ե՛րէն 16
տինկլէրինիզի սագընըն , օլմայա
քի էճրէյինիզ պատպա ։ Վէ
ատվըզպ զայրի պատպալարա ի՛պա-
տէճ էտէսինիզ , վէ ծնլարա
սէճատ գըլըսընընըզ · Վէ ի՛սրէյիլ 17

նիղէ Բապելն զազապը Թռա-
Թռուշով՝ կեօքլերի գափայա ,
վէ եաղմուր օլմայըպ՝ եէր քեն-
ան մահնուլունու վերմէյ , վէ
Բապելն սիղէ վերաքի օր եյի
ան յարաան Թեզ հեռաք օլաար-
նըզ ։
18 Վէ պու սեղլերիմի Եբրեյի-
նիղէ վէ Ճանըարընըզա գյուն ·
վէ ծնարը էլհինիլին Իւղերինէ
Նիշան իչուն պաղլայըն , վէ կեօղ
19 լերինիզին արասընաա Համայիլ
իչուն օլաար ։ Հեմ ծնարը օ-
ղուլարընըզա եօյրեսիպ՝ էվինաէ
օթուրտուղունտա վէ եօլաա կեղ-
ան յինաէ վէ եաթաարընտա հեմ
գավգաարընտա ծնարաան եօ-
20 թերու սեղլեյեսինիզ ։ Վէ ծն-
արը էվինէն գավու սեղվէլե-
րինաէ հեմ գավուարընտա եա-
21 զաան ։ Թա քի Բապելն պա-
պաարընըզա վերմէյ էյմին
էթաքի ան յարաա՝ կիւնէքերու-
նիզ հեմ օղուլարընըզըն կիւնէ-
րի՝ եէրին իւղերինաէ կեօյուն
կիւնէրու հիսի՝ չօգ օլա ։
22 Ջիրա եյեր սիղէ հաար Թէն-
պէհ էթաքիյիմ Ճիւմլէ պու էմր-
էերի ախըգաթ իրլի ապգայըպ՝
իէմրա էաեր իսէնիզ , քի Ալա-
հընըզ Բապելը սեվինի՝ ծնուն
Ճիւմլէ եօլարընտա Եբրեյէ-
սինիզ , վէ ծնա էաիրըսաընըզ ,
23 Բապել տաիսի հէվի պու Թայի-
ֆէէրի եօնիւնիւզաէն գօվաՃագ
տըր · վէ սիղաէն ակօյիք վէ
գուվվէէլի Թայիֆէէրը զապԹ
24 էաէՃէքսինիզ ։ Ա յադըարընը-
ղըն Թապանը հէր պաատըղը մա-
հա՝ սիղէն օլաՃագ տըր · սինօ-
րունուզ էօլուէն վէ Լիբանան-
տան՝ ըմմագաան Եաճի Եվրաա
ըմմաղընտան Թա պաԹը սեննի-
25 զինէտեք օլա ։ Իչինէնիւզաէ
հէչ քիմսէ տուրամայաՃագտըր ·
Ալահընըզ Բապ՝ սիղէն պաա-
տըրընըզ Ճիւմլէ եէրին եիւզու-
նէ սիղէն հէյպեԹինիզի վէ գօր-
գունուզու պրալաՃագ տըր ,
սիղէ սեվգիսիյի կիպի ։
Պապ , պէն պու կիւն էօնիւ- 26
նիզէ խայր տուա՝ վէ պէտտուա՝
գօտում · Խայր տուա՝յը՝ պէնիմ 27
պու կիւն սիղէ Թէնպիհ էթաի-
յիմ՝ Ալլահընըզ Բապելն էմր-
էերինէ էթտա՝Թ էաեր իսէնիզ ·
Վէ պէտտուա՝յը՝ էյեր Ալլահը- 28
նըզ Բապելն էմրէերինէ էթա-
ա՝Թ էթմէզ իսէնիզ , վէ պէնիմ
սիղէ պու կիւն Թէնպիհ էթաի-
յիմ եօլաան սաիրսը՝ պիլմէ-
յինիզ հաա ալլահընըզըն արտըն-
ձա կիւսէր իսէնիզ ։ Իմոի վագի՝ 29
օլա քի՝ Ալլահըն Բապ սէնի
օլ միրաա էթմէյէ վարըրըզըն պի-
յարա կիօթերիւրսիւքսէ , իսայր
տուա՝յը Գարիզին տաղը իւղէ-
րինաէ՝ վէ պէտտուա՝յը Գէբաղ
տաղը իւղերինաէ վերէսին ։ Գոշ- 30
լար Յարգանանըն էօթէսինաէ՝
կիւնէչին պաԹարըղը էանա տօղ-
րու օլան եօլաա՝ Աօրէ մէչէլի-
յինին էանըընտա՝ Գաղդալանըն
գարշըընտաաքի տահրատտա տա-
քին օլան Քանանըլըարըն տիյա-
րընտա տէյիլէ՞ մի ։ Չիւն քի 31
սիղ՝ Ալլահընըզ Բապելն սիղէ
վերաքի տիյարը միրաա էթմէ-
յէ վարմագ իչուն՝ Եարգանան-
տան կէչէՃէքսինիզ · վէ տնու մի-
րաա էաէՃէքսինիզ , հեմ օնաա
նաքին օլաՃագսընըզ ։ Իմոի պէ- 32
նիմ պու կիւն էօնիւնիւզէ գօ-
տուզում Ճիւմլէ դանունընտը վէ
հիւքմէրի միրաա էթմէյէ տիպ-
գաԹ էլլեյեսինիզ ։

ՊԱՒՈՒ ԺՌ

Պապալարընըն Ալլահը Բապել 1
ատնա՝ էյեր իւղերինաէ հաշա-
տըրընըն Ճիւմլէ կիւնէչուտ՝ միրաա
էթմէք իչուն վերաքի տիյար-
տա իւրաա էթմէյէ տիպգաԹ է-

ահ ձեռ յինիչ գանունքար վե հիւքմ
2 լէր պունլար որը։ Սիղին պ՚ուե
ճալընըզ Թայիֆէլէրին քէնա՛
ղըահ ըլարընա ոլ ի՛սրաուէմ էմ
ահլէրի հեվքակ տաղար իւղէ
րինաե վե Թէվրէյէր իւղերինաե
վե հեր կէմնե հէյվե ագաճ ոլ
Թընտա օլան ձիւմլէ մահալընոր
պիլ քիւվէյէ խարտա հոռեա
3 նիլ։ Վե մնդորըն մէղահլարը
նը եադասընըզ, վե ահքիվէմաշ
լարընը գըրաասընըզ. հէմ մնդո
րըն գօրուլարընը ամէնէ եադա
սընըզ, վե ազահլարընըն օյնա
վուէմլարընը գըրաասընըզ, վե
ատալարընը օլ մահալընէն եօղ է
ահէնիլ։

4 Ալահընըզ Բադըա ալէյհէ
5 էմմէ յէսինիլ։ Իլա Ալահընըզ
Բադըան ձիւմլէ սըղԹլարընըզ
տան քէնաե իսմինէ օյնա գօյա
տէյիս սէչակյի մահալե էոնէ օ
նաեն մէսքեռանընը ատայաասընըզ,
6 վե օյնա վարասըն։ Վե սիս
Թիւն եանմալարընըզը հէմգուր
պանլարընըզը վե ծնասալըգլարը
նըզը վե էլինինգըն գալըըմա վէչ
քէչէրինէ վե ատապլարընըզը վե
իրսաէմ վէչքէչէրինիլիզ վե սը
ղըըլարընըզըն հէմ սիւրիւլէրինիլ
զինն իլէ տօղանլարընը օյնա
7 կէօԹիւրէսինիլ։ Վե օյնտա
Ալահընըզ Բադըան հուզուր
բունտա եէյէսինիլ. վե էլինիլ
զի տալընըզը ձիւմլէ չէյտէ
Ալահընը Բադըա սէնի պէրէքէմէԹ
էսուէյի իչինտէ հէմքէնտինիլ հէմ
էվ խալընըզը շաղ օլաորընըզ։

8 Պու կիւն պուրաատա ձիւմլէ
էմանի յիմիզ կիւպի՝ հէր քես կէօզ
էրինաե ձիւմլէ տօղունա օլանա
9 կէօրէ էմմէյէսինիլ։ Ջ՚ինա
շէյտանի յէոէ Ալահընը Բադըան
տանա վէրաէյի բահաԹա վե մի
10 րասա տոհա կէչմէսինիլ։ Ամ
մա Յորդանտանտան կէչիսի՝ Ալա
հընըզ Բադըան սիղէ միրնա է
չինե վէրաէյի տէյատատա տաքին
օլատօզանտու զունա, վե օ տիզէչէմ
չէվրէսաե օլան ձիւմլէ տիւշմէն
լէրինիզտան բահաԹլանտըրըպ՝
հէմինէյէ իւղէ տաքին օլատու
զունտու զունա. վե Ալահընըզ Բադ. 11
ըան՝ քէնտի իսմինի օյնատա խա
քիան էմմէրէ տէյիս օլ սէչակ
յի մահալ օլատուգտա, սիղէ հէմ
ԹէնտիՀ էմմէյինի՝ էոնէ պիս
Թիւն եանմալարընըզը վե գատր
պանլարընըզը՝ ծնասալըգլարընըզը
վե էլինինգըն գալըըմա վէչքէ
չինի՝ վե Բադըա ատապլարընըզը 12
տատպլարընըզը ձիւմլէ
էն ա՛լա վէչքէչէնիլ օյնա
կէօԹիւրէսինիլիզ։ Վե Ալահը
նըզը Բադըան հուզուր բունտա շաղ
օլատընըզ, սիղ տե օյնտլարընըզ
տա դըղլարընըզ տա քէօչէլէրի
նիզ վե խալայգլարընըզ տա՝
հէմ գավուլարընըզըտա տաքին
օլան Ղէբիլի տասի. զիւա տնդա
զըն սիղին նէչ փայը վե մ՚րատը
եօղ տա ր։

Քէնտինի տադըն, օլմայա քի 13
սիւԹիւն եանմանը հէր կէօրտիւ
յիւն մահալե տունատըն։ Նէյս 14
սիւԹիւն եանմանը՝ ոնին տըղԹ
լարընըն պիրինտե Բադըան տէչ
տիկ մահալե տունատըն. հէմ
պէնիմ տանա հէր ԹէնտիՀ էմմէ
յիմի օյնատա էյէյսինիլ։ Անձագ 15
տէնին ձիւմլէ գավուլարընատ՝
Ալահըն Բադըան տանա վէրտի
կի պէրէքէմէԹ կէօրէ՝ ձանընըն
հէմ խաԹէտխի կիպի էմ պօ
զաղտըպտը էէյսինի. ծնտե նա
փտըք վե վտք քիմսե ձէյրան վե 16
կէյէք կիպի եէսին։ Անձագ
գանը էէմէյէսինիլ. ծնտե տոհ
կիպի եէրե տէօքէսինիլ։

Պուղտայընըն վե շարտապընըն 17
վե զէյԹունա եատընըն օնտալըգը
նը՝ վե սրղըըլարընըն հէմ սիւ
րիւէրինին նէչ տօղանլարընը՝ վե
հէմ տատօզըղըն տատօգլարընը

վէ լրատէթ փէշքէշլէրինի վէ էլինին գալմըշմա փէշքէշլէրինէ տարա գափուլարընատա էհ-
18 յէմէյէսին : Իլա ծնլարը Ա-
լահն Բապպըն հուզուրունատա՝ Ալահն Բապպըն օչխիլի մա-
հալատէ էհյէսին , կէրէք սէն վէ օղուն վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ խալայըղըն՝ կէրէք գափուլարըն.
տա ըլան Ղէհիլ . վէ Ալահն
Բապպըն հուզուրունատա էլինի հէր տալըղըն չէյտէ շազ ըլա-
19 սըն : Փէնտինի տագըն , օլմայա քի քէնտի էէրին իւզէրինատ՝ պիւթիւն է'մրիւնատ Ղէհիլի
թէրը էտէսին :
20 Ալահն Բապպ տանա տէ-
տիսի կիպի սինօրունու կէնիշլէ-
տիքտէ , Ճանըն էթ էէմէսինի արզուլամագ իչի՝ էթ էէյիմ
տէր իսէն , Ճանընըն հէր ար-
21 զուսու իւզրէ էթ էէյէսին , է-
հէր Ալահն Բապպըն քէնտի իսմինի օրույա գօմագ իչիւն սէչ-
տիսի մահալ սէնտէն իրագ իսէ , Բապպըն տանա վէրտիսի սըղըր-
լարատան վէ սիւրիւլէրտէն՝ տա-
նա թէնպիհ էթտիսիմ կիպի՝ պօ-
ղազլայտըն , վէ Ճանընըն Ճիւմ-
լէ արզուսու իւզրէ գափուլա-
22 րընատա էէյէսին : Հէմտն Ճէյ-
րան վէ կէյիք էէնտիսի կիպի՝ օնլարը էօյլէ էէյէսին . օնլարը
նամըսաք վէ փաք քիմսէ պիլա
23 փարդ էէյէյէր : Անճագ պա-
յէթ ատագն քի՝ գանը էէմէյէ-
սին , պիր ա գան՝ Ճան տըր . վէ
Ճանը էթ իլէ պէրապէր էէմէյէ-
24 սին : Օնու էէմէյէսին . օնու
25 ատ կիպի էէրէ տէօքէսին : Օ-
նու էէմէյէսին . թա քի Բապ-
պըն հուզուրունատա տօղուս օ-
լանը էթտիսին իչիւն՝ ատնա վէ
սէնտէն ատնկրա տղուլարընատա
26 խայը օլա : Անճագ սէնին օլա-
Ճագ ա'պիկ չէյէրինի վէ ա-
տագլարընը գալարընը՝ Բապ-
27 պըն սէչտիսի մահալէ վարատըն .
Վէ պիւթիւն Ճանմալարընը՝ է-
թի վէ գանը Ալահն Բապպըն
մէզպահը իւզէրինատ տունա-
տըն . վէ գուրպանլարընըն գա-
նը՝ Ալահն Բապպըն մէզպահը
իւզէրինատ տէօքիւլէ , վէ էթի
էէյէսին :
28 Տիգգաթ էթ քի՝ պէնիմ տա-
նա թէնպիհ էթտիսիմ պուճիմ
լէ սէօզլէրէ էթտա'թ էտէսին .
թա քի Ալահն Բապպըն նա-
զարընատա էյի վէ տօղուս օլանը
էթտիսին իչիւն՝ ատնա վէ սէն-
տէն ատնկրա տղուլարընատա
էպէտէն խայը օլա :
29 Ալահն Բապպ սէնին էօ-
նէնատէն օլ միրաս էթմէյէ վար-
մըղըն Թայիֆէէրի գըրարգտա,
վէ սէն օնլարը միրաս էտիպ՝ օն-
լարըն տէյարընատա սաքին օլտուս-
զունատա , քէնտինի ատագն , օլ-
30 մայա քի օնլար սէնին էօնիւն-
տէն խարապ օլտուդատան ատնկ-
րա՝ օնլարըն արտընճա Ի'պէթ
տուզագա տիւշէսին . վէ օլմայա
քի օնլարըն ալահլարը Հադդը-
նա Թէֆթիշ էտիպ՝ Պու Թայի-
ֆէէրը քէնտի ալահլարընատ նի-
ճէ ի'պատէթ էթմիշէր իսէ , պէն
տէ էօյլէ էտէրիմ տէյէսին : Ա-
31 լահն Բապպ էօյլէ էթմէյէ-
սին . զիրա օնլար քէնտի ալահ-
լարընա՝ Բապպըն Ճիւմլէ խլգրահ
էթտիսի մէքրուհ չէյի էթտի-
լէր . չիւն քի քէնտիլէրինի ալ-
լահլարընա՝ օղուլարընը վէ գըզ
լարընը սիւյէ ատէյէ էտագտըլար :
Պէնիմ սիւյէ էմր էթտիսիմ հէր 32
չէյի իճրա էթմէյէ սիպգաթ է-
տէսինիզ . օնուն իւզէրինէ զամմ
էթմէյէսին , վէ օնատան թէնզիլ
էթմէյէսին :

ՊԱՊ ԺԴ

Լչէր արանըզտա սիւր վէյ- 1

դամպէր Էա պիր տիւշ կէօրիւ
Ձիւ գաչըզ՝ սանա պիր ա՛լա
մէթ Էա մի՛ձիզամ վէրիր խէ ,
2 վէ սանա՝ պիլէ՛տ իննիզ գայրի
ալահլար արաընձա կիտէլիմ՝
վէ ծնչարա ի՛պատէթ Էտէլիմ
տէյէրէք սէօյլէտի՛լի ա՛լամէթ
Էա միձիզամ վազը՝ օլուր ի-
3 սէ , օլ փէյղամպէրնի սէօզլէրի-
նի Էա օլ տիւշ կէօրիւճիլիւ
տինկլէմէյէնի · զնրա Ալահը-
նըզ Բապպ սիզի թէձրիւպէ է-
տէյօր քի՝ Ալահընըզ Բապպը
պիւթիւն Եիւրէյինկլէրն վէ
պիւթիւն ճանլընըզնան սէվէր-
4 միինիզ տէյիւ պիլէ : Ալահը-
նըզ Բապպա Թապի՛ օլասընըզ ,
վէ ծնտան գօրդասընըզ , վէ օ-
նուն էմրլէրինի տապըյասընըզ ,
վէ սէօզլէրնէ իթտա՛թ էտէսի-
նիզ , վէ ծնա ի՛պատէթ էտէսի-
նիզ , հէմ ծնա Եաճընըչասընըզ :
5 Վէ օլ փէյղամպէրը Էա օլ տիւշ
կէօրիւճիւ Եօլտաչընըլէ · զնրա
սեզի Մըսըը տէյյարընտան ջը-
զարան՝ վէ սէնի զուրտուգ Եվի-
տէն խէյրա Էտէն Ալահընըզ
Բապպա գարշը ի՛սան սէօյլէ-
տի , քի Ալահընը Բապպընը ծն-
տա Եիւրիւյէսին տէ յիւ՝ տանա
էմր էթտիկի Եօլտան սէնի տա-
վրտա · պէօյլէձէ արաընըզտան
քէօթիւլիւյիւ կիտէրէսին :
6 Էյէր անտրն օղլու գարընտա-
շընը՝ Էա օղլուն Էա գըզընը Էա
զօյնունուն գարըսը Էա ճանընը
պէրապէրի օլան տօսթունտ սէնի
ազըզրըզ՝ սըզրատ տէր խէ ·
Կիտէլիմ վէ զայրի ալահլարա
ի՛պատէթ Էտէլիմ , քի օնլարը
սէն տէ պատալարընը տա պիլմէ-
7 սինիզ , չօղ չէվրէնիզտէ օլան
միւէթէէրնի ալահլարընտան քի՝
տանա Եագընը Էա սէնտէն ուզագ
օլալար , Եէրնի պիր ուճմաղտան
8 Թա օ պիր ուճմաղտէ , օնա
գայիբ օլմայասընը , վէ օնու սինկ-
լէմէյէսին · վէ կէօղնէն օնա մէր
համէթ էթմէսին , վէ խպրկէ-
յիսի՝ օնու տագլամայասընը : Իչ 9
լա օնու մուէթտագա էօլտիւրէ-
սին · օնու Էօլտիւրմէք իչինի՝ օ-
նուն իւզէրինէ էվվէլցա սէնին է-
լին օլա , վէ ձիւմլէ գաւմընն էլլ
օնտան ասնկրա : Իմտի օնու Թաշ 10
լար իլէ Թաշլայասըն , վէ Հօլէ ·
զնրա Մըսըը տէյյարընտան գուլ
լուգ էվինտէն սէնի չըգարտան
Ալահընը Բապպտան՝ սէնի ա-
յարԹմազա չալըշսըը : Վէ ձիւմ 11
լէ Իսրայէլ իչտիկի գօղպալար ,
վէ արԹըգ՝ արաընըզտա պուտնուն
կիտի քէօթիւ չէյ էթմէյէլէր :
Էյէր Ալահընը Բապպընը՝ սա 12
նա օրատա սաքին օլասըն տէյիւ
վէրտիկի չէհրլէրինէն պիրտան
հագդընա սէօյլէնտի յինի իչտիր
խէն քի՝ արաընըզտան պաչը Էա- 13
րամազ օղուլլարը քիմսէլէր չը-
գըզսա , Կիտէլիմ վէ պիլմէտի-
նիզ զայրի ալահլարա Թապի՛ օ-
լալար՝ տէյէրէք՝ չէհրլէրինէն է-
հավտինի այարԹմըլար · Օլ 14
տէմ ԹէփԹիւ վէ Թէփէհցհնա
էտիլ՝ պիր էյիձէ սօրասընը , վէ
կէրչէքտէն արաընըզտա պուտ քը-
րտհյէթինի վագի՛ օլտուրտընուն
Խտապլի տահիհ խէ , օլ չէհրնի 15
Էհավտինի էլտէԹէ զլըճ տաղ-
զընտան կէչիրէսին · օնու վէ ի-
չինէ օլան ձիւմլէսինի հէրէմ
էտիլ՝ տավարլարընը պիւէ զը-
լըճ տաղզընտան կէչիրէսին : Վէ օ- 16
նուն ձիւմլէ Եավմասընը մէյ-
տանընըզը օրԹասընտա ճէմ՝ է-
տէսին , վէ օլ չէհրի վէ ձիւմլէ
Եավմասընը պիւ-քիւլէյէ՛ Ալ-
լահընը Բապպ իչինէ ավէչէ Եա-
զասընը · վէ էպէտի վիրտնէ օ-
լուպ՝ արԹըգ Եավըլմայա : Վէ 17
օլ մէլո՛ճ չէյտէն էլինէ հիչ պիր
շէյ էլնըմէյէ · Թա քի Բապպ
ինըշմ ու զուզասընտան տէօնիւպ՝
տանա լտհմԹ վէրէ , վէ տանա

մէր Համէթ Հոգ, հէմ պապալը-
րընա եէվին էթոխլի կիսի սէնի
18 չօղալտա, Ալլահըն Բապպըն սե-
սինէ իմաա՛թ Հափ պէնիմ
սանա պու կիւն Թէնպիհ էթոխ-
լիմ ծնուն Ճիւմլէ Հմինէրինի
սոգլտաըրընը՝ վէ Ալլահըն Բապ-
պըն Նաղարընտա տօղրու օլանը
էթոխլին Թադիիրտէ։

ՊԱՂՊ ԺԴ

1 Սիղ Ալլահընըղ Բապպըն օ-
ղուլլարը սընըղ, քէնտինիղէ
Հօլիս իչուն քէրթիքլէր էթոխ
յէսինիղ վէ կէօղէրինիզէն ապա-
2 սընտա եօղունմայասընըղ։ Չի-
րա սէնը Ալլահըն Բապպըն ա՛-
զիղ գաւմը սըն, վէ Բապպ սէնի
սէչմի քի Հէր իւէրինտէ օլան
Ճիւմլէ գաւմլարտան ծնուն խաս
գաւմը օլասըն։
3 Հիչ սիր մէրրուհ չէյ էհմի-
4 յէսին։ Եէյէճէյինիղ Հայվան-
լար պունլար սըր, Սըղըր՝ գօ-
5 յուն՝ վէ քէչի, կէ իլը վէ Ճէյ-
րան վէ տաղ քէչիսի վէ էտպան
Թէքէսի վէ գարահա վէ էտպան
6 սըղըրը վէ սիւրնահա։ Հէմ
տէօրթ այագլըլարտան Հէր Թըր-
նադը չաթաղ վէ էբէյէ էտրըգ
Թըրնագլը կէվիշ կէթիրէն տա-
7 վարը էհէյէսինիղ։ Ամմա կէվիշ
կէթիրէնէրտէն՝ էտ Թըրնադը
չաթաղ օլանլարտան տէվէյի վէ
Թավշանը վէ տատ Թավշանընը
էհմէյէսինիղ, զիրա կէվիշ կէ-
Թիրիրէր խաչ տէ՝ էտրըգ Թըր-
նագը տէյիլլէր։ Ծնլար սիղէ
8 նափաք օլա։ Վէ տօնիւրտու՝ քի
պու էտրըգ Թըրնագը խաչ տէ,
կէվիշ կէթիրմէդ։ պու սիղէ նա-
փաք օլա։ Ծնլարընը էթինտէն
էհմէյէսինիղ, վէ լէչլէրինէ տօ-
գանմայասընըղ։
9 Սուլարտա Ճիւմլէ օլանլար-
տան պունլարը էհէյէսինիղ։ Հէր
գանատը վէ փուլուս օլանը էհէյ-
սինիղ։ Ամմա հէր գանատը վէ 10
փուլուս օլմայանը էհմէյէսինիղ։
պու սիղէ նափաք օլա։
Հէր փաք գուշու էհէյէսինիղ։ 11
Ամմա էհմէյէճէյինիղ՝ պունլար 12
սըր։ Գարթալ վէ Թավշանճիլ
վէ տէնիղ գարթալը, վէ ադպա- 13
պա վէ չայլադ վէ չագըր Ճինճին-
ճէ, վէ Ճիւմլէ գուզղուն Ճին, 14
սինճէ, վէ աճվէ գուշու վէ պայ- 15
գուշ վէ գուգու գուշու վէ տօ-
ղան Ճինճլէրինճէ, ոյլու գուշու 16
վէ մարթի վէ գուղու գուշու,
վէ սաղա գուշու վէ Թոյ՝ վէ գա- 17
րապաթաղ, վէ լէյլէք վէ պա- 18
ղըչըն Ճինճինճէ՝ վէ պուպու
գուշու վէ կէճէ գուշու։ Վէ 19
հէր ուչան պէօճէք սիղէ նափաք
օլա։ Ծնլար էհինտէ։ Հէր փաք
գուշու էհէյէսինիղ։
Հիչ պիր լէշ էհմէյէսինիղ։ 20
Ծնու գափուլարընտա օլան էճ-
նէպիյէ վէրէսին, վէ օ ծնու էհ-
սին, էս պիր էտապանճկայա տա-
Թասըն։ զիրա սէն Ալլահըն
Բապպըն ա՛զիղ գաւմը սըն։ Օղ 21
ղաղը անասընընը սիւռիւնտէ փիւ-
շիրմէյէսին։
Սէնէ պէ սէնէ Թարլատան 22
ջըգան Թախումունտան հէր մահ-
սուլտնտան էլպէթթէ օնատըղ
վէրէսին։ Հէմ պուղդայընընը՝ վէ 23
չարտաղընըն վէ զէյթունն էտըղ-
նըն օնատըղընը՝ վէ սըղըրըլար-
նըն հէմ սիւրիւէրինին իչէ տօ-
ղանլարընը Ալլահըն Բապպըն
հուզուրունտա քէնտի խամինի
խաքեան էթոխրմէյէ սէչմէյի
մահալտէ էհէյէսին։ Թա քի Ալ-
լահըն Բապպան տայիմա գօրգ-
մագ էզդիրինէսին։ Ամմա էյէր 24
էօլ սանա ուզադ օլուր խաչ,
շէյլէ քի Ալլահըն Բապպ սանա
պէրէքէթ վէրմէյի զէմանի՝ Ալ-
լահըն Բապպըն քէնտի խամինի
օրտայա գօմագ իչուն սէչմէյի

մահալ սէնտէն ուշագ օլսուղուզ էհկիլտէն ծուռ օրայա կէօթիւրմէյէ
25 մէյլ գաապիր օլմայասընըն , օլտուր ծուռ ապչէյէ ՚ի Բէդրէլ Հաէսին , վէ ագչէյի էլինտէ Թուէթուզ՝ Ալլահընըն Բապպընըն սէչմէյի մահա-
26 լէ վարմասընըն : Վէ օլ ագչէյի ձանընընըն հէր արզու էթմէյի չէյէ էօնդ օլզորլարա եա գէյուէնլարա՝ վէ չարապա եա միւաքիրէ՝ վէ ճանընընըն հէր իսթէմէյի չէյէ վէրմէսին . վէ օրտաա Ալլահընըն Բապպընըն հուզուրուընտա եէյիս՝ սէն տէ հէյլէ ա՚յտընըն տա չաղ օ-
27 լասըն : Վէ գաւհուալարընտա օլան Ղէվլի Թէրք էթմէյէսին . զիրա ծուռն սէնին իլէ պէրապէր վէյզ վէ միւասը եօգ ուսը :
28 Իւչ էլըլըն սօնուընտա՝ օլ սէնէ մահսուլուընուն հէվի ի՚չիսինիւ չըգարասընըն , վէ ծուռ գաւհուալա
29 րընտա սագլայա գէյասընըն : Վէ Ղէվլի՝ սէնին իլէ պէրապէր վէյզ վէ միւասը օլմասըլը իչինէ՝ հէմ գաւհուալարընտա օլան նասընանէը վէ էօքսիւզ վէ տուլ գասրը կէչմէյէ , վէ էէյիպ տօ-
յալար . Թա քի Ալլահընը Բապպ սէնի՚ իչկէսիյին էլինին հէր ի-չինտէ պէրիքէթմէյէ :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Ա՚էսի էլըլըն սօնուընտա իթ-
2 լաղ պէնէդ հաէսին : Վէ իթլաղընըն գայի՚տէսի պուռ տուրքի՚ հէր ալաճաղ ատիիպի գօնշուտունա էօտիւնձ վէրմէկլիյինի պաղըշըյա . ծուռ գօնշուտունտան եա գասրընտուշընտան Թահսիլ էթմէյէ . զիրա Բապպ իչինէն իթլաղ նիւտա
3 օլուննտու : Ի՚ճինէպտէն Թահսիլ հաէսին , ամմա գասրընտաշընտա օլան ալաճաղընըզ պաղըշ-
4 ըյասընըն . Թա քի սէնտէ հօստուլ օլմայա . զիրա Ալլահընը Բապպ սանա՝ միւտա էթմէկը իչինէ միւլք վէրմէյի ա՚յտա՝ Բապպ սէնի Թահգիգան պէրէք-
քէթմէկ յէձէք սիր , անճագ է-
յէր քի սէն՝ Ալլահընը Բապպընը սէօվմէկտէ հէր վէճհ իլէ իթտա՚ա՚թ հաիպ՝ սէնիմ սանտա պուռ կիւն Թէնապհ էթմէյի յէմ ձիւմլէ պուռ հըրլէրի իչինտա էթմէկէ տիգ-
գաթ հաէր խսէն : Զիրա Ալլահընը Բապպ՝ սանտա սէօյի կիպի սէնի պէրէքէթլէյէձէք սիր , վէ սէն պիր չօգ Թայիֆէլէրէ հօտիւնձ վէրէձէքսին , ամմա սէն հօտիւնձ ալմայաճագսըն . հէմ սէն պիր չօգ Թայիֆէլէրէ Թէհալլութ հաէձէքսին , ամմա սանտա Թէհալլութ էթմէկէձէք-
լէր :
7 Ալլահընը Բապպ սանտա վէր-
տի՚յի տի՚յարտա՝ գաւհուալարընը պիրինտէ՝ սէնտէ գարընտաշը-
րընտան պիրի ֆագիր օլսը խսէ , եէրէկլինի վէկքէթմէկլէսին , վէ ֆագիր գարընտաշընտան էլինի
8 հուզմայասընը : Իլա ծուռ էլպէթ-
թէ էլին աչըգ օլա . վէ ծուռն իհթիյաճընտա քի՚ֆայէթ միգտա-
րի՚ ծուռ հէր վէճհ իլէ հօտիւնձ
9 վէրէսին : Ա՚էնտէնի սաբըն , օլ-
մայա քի էէրէկլինտէ պիր ֆա-
սիա ֆիքիր օլտուգ՝ Եէհունձի էլը-
էօնդ իթլաղ էլը եագըն սըր տէկյէրէք՝ ֆագիր գարընտաշընտա եարամազ կէօղ իլէ պագասըն , վէ ծուռ վէրմէկլէսին , վէ սէնինն հագդընտա Բապպտ Ֆէէրեատ էյ-
լէյէ տէ՝ կիւնտահ տահիպի օլա-
սըն : Օնտա էլպէթթէ վէրէսին , 10
վէ ծուռ վէրտի՚յինտէ՝ էէրէկլինի եարամազ օլմայա . զիրա հէմտան պուռ չէյինի սէպէպլինտէն՝ Ալլահընը Բապպ սէնին ձհիմլէ իչկէբինտէ վէ էլինի ձհիմլէ տալըգըզ սէնի չէյտէ սէնի պէրէքէթլէյէձէք սիր : Ձինէքի ա՚յտընըն 11
իչինտէն ֆագիր էքսիք օլմայա-

ձագ · ծնուն իչխն սանա թէն-
պիչ էսիպ տէրիմ՝ քի՝ Տիւարըն-
տա գարընտաչընա՝ եօխսուլու-
նա՝ վէ ֆագիրինէ էլպէթէք է-
լին աչըդ օլա ։
12 Գարընտաչըն օլան Խ՝պրանի
էրքէք էա գարը սանա սաթըլըր
իսէ , սանա ալթը էրլ խըզմէթ
էտէ · վէ էէմինձի էրլատա ծնու
էանընտան ազատ սալըվէրէսին ։
13 Վէ ծնու էանընտան ազատ սա-
լըվէրտիչինէ՝ ծնու պօշ կէծն-
14 տէրմէչէսին ։ Օնա սէրէրէլէ-
րինտէն վէ խարմանընտան վէ
ձէնտէրէնտէն էլպէթէք զաֆի-
րէ վէրէսին · Ալլահըն Բապպ
սէնի պէրէքէթլէտիչի նէտնէ-
15 լէրտէն ծնա վէրէսին ։ Վէ սէ-
նին Մըսըր ուլ յարընտա գուվ
օլուպ՝ Ալլահըն Բապպըն սէնի
ֆիտա էլչէսիչինի խաթըրընա
կէթիրէսին · ծնատա էօթիւլ իւ
պէն պու կիւն սանա պու չէչի
16 թէնպիհ էտէրիմ ։ Լաքին օ սէ-
նին իչէ խօշ կէչինիպ՝ սէնի վէ
սէնին էվինի ուվախչի իչիւն սա-
նա՝ Եանընտատա չըգտամ՝ տէչէ-
17 ձէք օլուր խէ , օլտէմ պիր պիզ
ալըպ՝ ծնու ծնուն գուվաղընտատա
գախուչա սաուչյասըն , վէ է-
պէտէն սանա գուվ օլա · հէմ
խալայըղընա տախի պէյղէ էյ-
18 լէյէսին ։ Օնու էանընտատա ա-
զատ սալըվէրտիչինտէ՝ կիւձիւ-
նէ կէլմէչ · զիրա սանա՝ իւձ-
րէթէլինին իչի միգտարի իւձրէ-
թի օլան ալթը էրլ խըզմէթ էչ-
էսիւ · վէ Ալլահըն Բապպ սէնի՝
ձիւմլէ իչչէսիչինտէ պէրէքէթ-
19 լէչ է ։ Սըզըրըրընտա վէ սիւրիւլէրին-
տէ հէր իչէ տօղան էրքէչի Ալ-
լահըն Բապպա թադտիս էտէ-
սին · սըզըրըրընըն իչէ տօղանընը
իչէ գօշմայատըն , վէ սիւրիւլէ-
րինին իչէ տօղանընը գըրգմայա-
20 սըն ։ Օնլարը էրլ պէ էրլ Ալ-
լահըն Բապպըն հուզուրունտա՝
Բապպըն սէչէկի մահալտէ էէ-
չէսին , սէն տէ էհլի ա՝յալըն տա։
Ս մմա ծնտա պիր գուսուր օլուպ՝ 21
թօփալ էա քէօր՝ պիր կէծնա
քէօթիւ գուսուր օլտուղու տու-
րէթտէ , ծնու Ալլահըն Բապ-
պա գուրպան էճմէչէսին ։ Օ- 22
նու գախուլաըրընտա էէչէսին ·
ծնո նախաք վէ փոք քիմսէ պիւ-
լա ֆարգ՝ ձէչրան վէ կէչիք կի-
պի էէչէ ։ Անձագ գանընը 23
էէմէչէսին · ծնու տու կիպի էէ-
րին իւզէրինէ տէօքէսին ։

ՊԱՊ ԺԱ.

Լսպիպ այընը կէօզէսէսին , վէ 1
Ալլահըն Բապպա պատէք էտէ-
սին · զիրա Ալլահըն Բապպ սէ-
նի Մըսըրտատն՝ Ապիպ այընտա
կէձէչէչին չըգարտը ։ Վէ Բապ- 2
պըն քէնտի իսմինի օրատա իս-
քեան էճտիրմէք իչիւն սէչէկի
մահալտէ՝ Ալլահըն Բապպա գօ-
չտունըր վէ սըղըրըղը պատէք
պօղազըսյասըն · Օնուն իչէ մայա- 3
լը էքմէք էէմէչէսին · էէտի կիւն
օնուն իչէ խամիւրտուզ էնէն ձէ-
ֆիա էքմէչի էէչէսին , զիրա Մը-
սըր սէչյարընտատ ա՝ձէչէ իչէ
չըգտըն · Թա քի Մըսըր սէչյա-
րընտատ չըգտըղըն կիւնիւ՝ է՝օմ
րիւնիւն ձէմի՝ կիւնէչրինտէ խաթ-
րընտա սագլայասըն ։ Վէ սէնին 4
էանընտատ ձիւմլէ սինօրուտատ՝
սէնտէ էէտի կիւն մայա կէօրիւն-
մէչէ · վէ էվվէլքի կիւնտէ՝ սէչ-
չամտատ պօղազտատըղըն էճտէն
սատաճատէք գալմայա ։ Ալլա- 5
հըն Բապպ սանա վէրտիչի չէչը-
էէրինին հիչ պիրինտէ պատէքի
պօղազտամտըղա գատիր օլմայա-
սըն · Իչտա պատէքի՝ Ալլահըն 6
Բապպըն քէնտի իսմինի օրատա
իսքեան էճտիրմէք իչիւն սէչէկ-
չի մահալտէ՝ աչչամտատ կիւնէչ

պաթմագ խզրե ֆքէն՝ Մըսըրտան ջըգարըղըն մուա՛յին վագըթ-
7 աա պօղաղայսըն։ Վէ Ալլահըն Բապպըն սէջէյի մահալաե վիչիրիպ Եէյէսին, վէ աապահ այրն տէօնիւպ՝ մէքթուպը-
8 նա կիտէսին։ Ալթը կիւն խամըտաուզ Եէյէսին, վէ Եէսին՛ճի կիւնաե Ալլահըն Բապպ իչիւն ճհմի՛յէթ կիւնիւ օլա. իչ իչէմէյէսին։
9 Իւնահնէ Եէսի հա՛իթէա աայսըն. Եէսի հա՛իթայը սայմուդա՝ էքինէ օրագ սալըղըն
10 զի՛մանաա պաշլայսըն։ Ան-սէն Ալլահըն Բապպա հա՛իթաըզ պայրամը Եէսի՝ Ալլահըն Բապպ սաաա վէրմէյի պէրէքէ-
11 թէ կէօրէ էզնահն կէզնի իրսա՛լի վէհզէհզի վէրէսին։ Վէ ա՛ն՝ հէմ օղլուն վէ գըզըն վէ քէօչէն վէ խալայըղըն հէմ գա-փուլարընաա օլան Ղէհիլ վէ արահըզաա օլան Եապահնը վէ հէթիւզ վէ տաւէ գարը Ալլահըն Բապպըն հուզուրունաա՝ Ալլահըն Բապպըն քէնտի խամինի օ-րատաա իպէհան հէմիրմէք իչիւն սէջէյի մահալաե շաղ օլսըն։
12 Վէ Մըսըրտաա գաւէ խալխին խաթրընաա օլուպ՝ պուռ գանունը-լարը կիօզէհիպ իմրան կտէսին։
13 Իսարսլանտան վէ Ճէնտէրլինտէն հահուլը՛ տէվէլիրմէյին-տէ, Եէսի կիւն չէրկէզը պայ-
14 րամը կտէսին։ Վէ պայրամընտաա շաղ օլսըն, անդ տէ՛ օղուն տաա գըզըն տաա քէօչէն տէ խալայըղըն տաա գափուլարընտաա օ-լան Ղէհիլ վէ Եապահնը վէ էքսիլ վէ տաւէ գարը տաա։ Ալլահըն Բապպ սէնի ճհւմի՛չ մահուլտաա վէ էլէրինէն ճհւմի՛չ իշինտէ պէրէքէթլէմէյի իչիւն, Բապպըն սէջէյի մահալաե՝ Ալլահըն Բապպա Եէսի կիւն պայրամ կսիպ հէման շաղ օլսըն։

Իշլետա իւչ աէ՛ֆա՝ խամուր-
16 տաղլար պայրամընտաա վէ հա՛իթաըլար պայրամընտաա վէ չէրկէչլէր պայրամընտաա սէնինն հէր էրքէ-կինն Ալլահըն Բապպըն հուզուրունտաա օնտան սէջէյի մահալաե կէօրիւնէ. վէ Բապպըն հուզուրունտաա էլի պօշ կէօրիւնմէ-
17 յէ։ Հէր քէս էլինտէն կէլէնէ կէօրէ՝ Ալլահըն Բապպըն սաաա վէրմէյի պէրէքէթլէ կէօրէ՛կէբիւրէ։
18 Սըպհանըրընա՝ Ալլահըն Բապպ սաաա վէրմէյի ճհւմի՛չ գափուլարընտաա քէնտինէ հա՛իթմէքէր վէ զապիհլէր նաապ եէսին. վէ հադգ չէրաա՛թ իչիւն գավմին սա՛վապարընը կէօրէլէր։ Շէ-
19 րաա՛թը չէվիրմէյէսին, խաթրաա պագմայսըն, վէ րիչվէթ ալ մայսըն. զիրա րիչվէթ՝ ա՛լիմլէրին կէօզլէրինի քէօրլէ-մէք, վէ սաապգլարըն ա՛ֆզէլրի-նի խիլաֆ ջըգարըր։ Հէր վէհ-
20 իչէ հադգա թաապ՝ օլսըն. թա քի եաշայըպ՝ Ալլահըն Բապպ սաաա վէրմէյի ախարը միրաս ե-տէսին։

Ալլահըն Բապպա եափաճաղ-
21 ըն մէզարհէն եանընտաա՝ քէնտինէ հիչ պիր կէօնա ապաճաան գօրու ա՛մըմէյէսին։ Հէմ քէն-
22 տինէ ախիրէլի թաշ փուճմա ախըմէյէսին, քի Ալլահըն Բապպ օնտան էքրահ եաէր։

ՊԱՊ ԺԱ

Ա՛ղլահըն Բապպա՝ ա՛յրըլը եա-
1 պիր կիւնտաա գուսուրուս օլան ա-ղըրը եա գօյունու գուրպան է՛թ-մէյէսին. զիրա պուռ Ալլահըն Բապպըն գըլմընտաա մէքքա-ճուս։

Ա՛յէր ապանըզտաա՝ Ալլահըն
2 Բապպըն սաաա վէրմէյի չէհրէ-լինին պիրինտէ՝ Ալլահըն Բապ-պըն հուզուրունտաա եարամաղ

լըգ ԿԹԺԿը իլէ՝ ծնուն ա՝հարն-
տան ԹԷՃավուզ ԿԹՄԻշ Կրքէը
3 Կա գարը պուլունուբ իսէ , վէ
կիսիա՝ Կմն ԿԹՄԿսիմ զայրի
ալահլատա՝ վէ կիւնէչէ Կա այա
Կա կէօյիւն ՃԻւմլէ ա՝սքէրինէ
Ի՝պատԷԹ Կսիպ ծնլարա սէՃնէ
4 գըլար իսէ , վէ սանա խապէր
վէրիլմէը իլէ սէն իշիսիա՝ Էյ-
ՃԷ ԹԷ՝ԹիԹշ ԿԹասկինաէ , կէր-
չէբաէն՝ պու ԻքրահիյէԹին Ի-
րայէլաէ վագի՝ օլսուզդանուն
5 խապէրի սահիհ իսէ , օլսէմ
պու Էրքէյի Կա պու գարըը՝
ԿաՆէ պու Կարամազըզը կաէն
Էրքէյի Կա գարըը գափուչա-
րընա ջղգարսըն , վէ ծնլարը
Թաշլար իլէ Թաշլայասըն , վէ
6 Կօլէ ՎՒօլիմէ միսԼՃահագ օլան՝
Իքի շահիսին Կա իչ շահիսին
ազղը Բագէրէի իլէ Կօլսիւրիւլէ .
պի՛ր շահիսին ազղը իլէ Կօլսիւ-
7 րիւլմէյէ : Օնուս Կօլսիւրմէք Ի-
չիսէն՝ ծնուն իւզէրինէ իսլԹիսա
շահիսվէրին էլի՝ վէ ՃԻւմլէ գավ
մըն էլի ծնուան սօնկրա օլա .
պէօյլէՃէ Կարամազըզը արա-
նըզսան կիսիրէսին :
8 Ի՝յէր գափուլարընաս՝ սա՝-
վա մաշահաԹը օլսէն գան սա՝-
վասը չէքիշմէ սա՝վասը Կարա
սա՝վասը Կմահէ պիր մաշահա-
Թըն սա՝վասը սանա միչքիւլ
կէվլը իսէ , օլսէմ գալգըպ՝ Ա՛Կ-
լահըն Բապպըն սէչմէյի մահա-
9 լէ վարասըն . վէ Ղէսիվլէչը-
ունէն քէահին օլանլարա՝ վէ օլ
կիւնլէրսուԿ հաքիմ օլանա վարըպ
սանըշասըն , վէ ծնլար սանա
սա՝վանըն հիւքմիւնիւս պէյան է-
10 սէլեր : վէ Բապպըն օլ սէչմի-
յի մահաշահն սանա պէյան ԿԹՄ-
սիքլէրի հիւքմ կէօրէ էյլէյէ-
սին . հէմ՛ սանա ՃԻւմլէ սէօյլէ-
սիքլէրինէ կէօրէ ա՛մԼ ԿԹմէ-
11 յէ սիգամի կաէսին : Սանա
պէյան ԿԹսիքլէրի շէրիա՛Թըն
մէՔհումունա կէօրէ վէ սանա
սէսիքլէրի հիւքմ կէօրէ ա՛մԼ
Կյլէյէսին . սանա սիլսիլըսիք-
լէրի հիւքմինէն սաղա Կա սօլա
սաֆմայասըն : Ա՛մմա օլ քիմսէ 12
քի մաղլուբլուգ իլէ ա՛մԼ Կ-
սիսի՝ օբատա Ա՛լլահըն Բապպա
խըզմԷԹ ԿԹմէյէ առւյան քԷա-
հինի Կաիօտ հաքիմի սինկլէմԷզ,
օլ քիմսէ Կօլէ . վէ Խըրայէլաէն
Կարամազըզը կիսիրէսին . վէ 13
ՃԻւմլէ գավմ իշիսիա՝ գօլգա-
լար , վէ սրԹըգ մաղլուբլան-
մայալար :
Ա՛լլահըն Բապպ սանա վէր- 14
սիսի սիյարա վարաըզընաա , վէ
ծնու միրաս Կսիսի՝ իչինաէ սա-
քին օլսուզդանաա , Խ՛Թրաքըմ-
սա օլան ՃԻւմլէ ԹայիֆԷլէր կի-
պի իւզէրիմԷ վասիչաՀ նասպ
ԿաէՃէյիմ աէյԷՃէք օլսւս իսէն ,
իւզէրինէ՝ ԷլպէԿԹԷ Ա՛լլահըն 15
Բապպըն սէչմէսի քիմսէյի վա-
սիչաՀ նասպ Կաէսին , իւզէրի-
նէ՝ գարընսաչարընաան պիրինի
վասիչաՀ նասպ Կաէսին . իւզէ-
րինէ՝ գարընսաչըն օլմայան Կա-
պանՃըը սիքմէյէ գասիր օլմա-
յաւըն : ԱնՃագ օ՝ քէնսինէ սԹ- 16
լար չօղալմայա , վէ չօգ սԹ-
լար Կսինմէք իչինէ՝ գավմը Ս՛Ը-
սըրա սէՃնսւրմէյէ . չինէ քի
Բապպ սիղէ՝ Ա՛րԹըգ պիր սա-
Կա պու Կօլսան սէօնմէյէսի-
նիղ սէմիշ սիր : Չէմ՛ քէնսինէ 17
գարըլար չօղալմայա , քի Կիս-
բէյէ ազմայա . վէ քէնսինէ կիս-
միշ վէ սլԼՃուն փէք չօղալմա-
յա : Վէ վագի՛ օլա քի՝ փասի- 18
Կահլաղընըն ԹահիԹը իւզէրինաէ
օԼՃուրսուզդանսա , պու ԹԷվրա-
Թըն առւյԷԹինի՝ Ղէսիվլէչըսէն
քէահին օլանլարըն Կծնիւնաէ օ-
լան նուսհայա կէօրէ քէնսինի
իչինէ Կազա : վէ Կանընսա օ- 19
լուզ՝ ծնու Կ՛օմրինուն ՃԻմի՛
կիւնլէրինաէ օգուչա , քի Ա՛լլա-

հը Բասպտան գօրգմաղա էօյ-
բէնէ , վէ պու Թեվռաթըն Ձիւմ
լէ սէօղէբինի հէմ պու գանուն-
լարը լէռրա էթմէյէ սկսդաթ է-
20 ան · Ռբի եւբէյի քէնտի գա-
բընտաշլարը իւզէրինէ մաղուր-
լանմայա , վէ պու Թէնպիհէր-
տէն սաղա եա սօլա սաւխմայա ·
Թա քի Իսրայէլին արաաբնտա՝
կէրէք քէնտիսի կէրէք օղուլլա-
րը վիատիշտէղընտա ուղուն
Տ'օմր սիւբէ :

ՊԱՊ ԺՐ

1 Ի եւբէլ քհահինէրին՝ պիւ-
Թիւն Ղէբի սրպէթըն Իսրայէլ
լէյ վայը վէ միրասը օլմայա ·
Բասպէն աԹէհ գաւրպանլարը
վէ ծնուն միրասընը էէյիլէր :
2 Իմմի գարընտաշլարը արասըն-
տա մնլարըն միրասը օլմայա ·
ծնլարըն միրասը Բասպ ալը ,
մնլարա աէսխի կիսի :
3 Վէ գավմտան գաւրպանը սու-
նանլարտան՝ սրղը օլսուն գո-
յսուն օլսուն՝ քհահինէրին հագ-
գը պու տուր , եանի քհահինէ
գօլու վէ էննկէյէրի վէ գարնը
4 վէրէյէր : Պաւղայրընն՝ շարա-
պընն՝ վէ զէյթունն եաղը-
նըն Թաւրխանտալարընը հէմ
գօյունլարընն էլը եաճաղլարը
5 ծնա վէրէսխն · Ջիւրա Աւլահըն
Բասպ սէնին Ձիւմլէ սրպէթա-
րընտան ծնու սէյէմ՝ քի՝ կէրէք
քէնտիսի կէրէք ծնուն օղուլա-
րը տայիմ Բասպըն իսմինտ
խըղմէթ էթմէյէ տուրա :
6 Վէ Ղէբիլն օլան՝ օր միւսա-
ֆիր օլսուղու Ձիւմլէ Իսրայէ-
տէն սէնին չէհրլէրինին պիրին-
տէն վարըպ՝ Ճանըընն պիւԹիւն
արղըսաւս իլէ Բասպըն սէյէմի
7 մահալէ կէլիր խսէ , օլտէմ օրա-
տա՝ Բասպըն Հուղուրսուզտա
տուրան Ձիւմլէ Ղէբիլն գարընն-
տաշլարը կիսի՝ Աւլահըն Բասպըն
խսմինտէ խըղմէթ էտէ · Պէրա-
պէր պէրապէր հիսսէ էէյիլէր ,
պասպալարձա օլան ծնուն ա՛գա-
բէԹինտէն մա՛սա :
8 Աւլահըն Բասպ սանա վէր-
սիյի տէսարա վարաղընտա , օղ
Թայֆէլէրին մէքրուհ իլէրինէ
կէօրէ էթմէյէ էօյրէնմէյէսին :
9 Սէնտէ՝ օղլտնու էա գըզընը ա-
Թէշէն կէչիրէն՝ ֆալ սչան՝
ղայիպկ պիլմէյէ մուգայէտ օ-
լան էա ուղուր կէօղէտէն էա
էֆսանձնու պուլտնմայա · վէ
10 պիլյիձիլ՝ էա Ձիննէ տանըշան
էա բէմմալ էա էօղիւէբատէն սօ-
րուձու՝ պուլտնմայա : Ջիւրա հէր
11 պուտնու էտէն՝ Բասպըն ի՛նանն-
սէ մէքրուհ տուր · վէ հէմսն
պու մէքրուհաԹընն ահպէպին-
սէն՝ Աւլահըն Բասպ ծնլարը
սէնին էօնիւնտէն գովայօր : Աւ-
12 լահըն Բասպըն ի՛նանմտէ քհա-
միլ օլասըն : Ջիւրա պու սէնին
13 սիւրէձէյին Թայֆէլէրը՝ ղայի-
պկ պիլմէյէ մուգայէտ օլանըլա-
րա վէ ֆաղընըլարա տանըշըրըլսըր ·
տամտա սանա՝ Աւլահըն Բասպ
պէօյէ խըղ վէրմէտի :
14 Աւլահըն Բասպ սանա՝ օր-
15 Թանըզտան գարընտաշլարընըզ
տան՝ պէնիմ կիսի պիր վէչիյդամ
սէր գալտըրտաճագ սըր · ծնու
տանկէյէսխնիզ : Հէմիյէթ կիս-
16 նէտտէ Քորեբտա՝ Աւլահըն
Բասպատան հէր նիձէ պիլէմէյի-
խսէ , Աւլահըն Բասպըն սէմէ-
նի պիր տատա իչիմէյէյիմ , վէ
պու պէօյիւբ աՌԹիչի արԹընգ
կէօրմէյէյիմ քի հօլմէյիմ սէմսի-
յին զէման · Բասպ պանա սէ-
17 սի քի՝ Սէօյլէմիքլէրի էյի սիր ·
Օնլարա՝ գարընտաշլարը արա-
18 սընտան սէնին կիսի պիր վէչ-
ղամպէր գալտըրտաճադըմ , վէ
սէօղլէրիմի ծնուն աղըզընա գօյա-
ճաղըմ , վէ ծնա հէր էմր էմսէ-

ՀԷյիմի ծնլարա սէօյլէյէՀԷք
19 տիր ։ Վէ վադի՝ օլա քի պէ-
նիմ խամիտէ ծնուն սէօյլէյ-
ՀԷյի սէօզլէրիմի տինկլէմէյէն
քիմսէնին տա՛վաՀըսը՝ պէն ՚ս
լաՀաղըմ ։
20 Լաքին սէօյլէմէյէ Հէր էՀ-
մէկիմ սէօզիս պէնիմ խամիտէ
սէօյլէմէյէ մաղրուբլանան՝ Հա
պայրի ալտընլարըն տաընտա սէօյ-
լէյէն վէՀյատմակը՝ օլ վէ յոլմա-
21 պէր էօլէ ։ Վէ սէն գալսկինտէ՝
Բաղդատն սէօյլէմէյիմի սէօզիս
22 նիՀԱ պիլէլիմ տէր խէն , օլ
վէՀյատմակը քի Բաղդատն խա-
մինտէ պէտ ՀԷս սէօյլէր տէ՝ օլ
ՀԷյ օլմազ , վէ վաւդաս պուշ
մազ , Բաղդատն սէօյլէմէյիմի
սէօզ օ տուր , օլ վէՀյատմակը օ-
նուս մաղրուրլուգ իլէ սէօյլէմիշ
սիր , ծնաան գօրգմայաըն ։

ՊԱՂ ԺԹ

1 ( )Ո՛Լ տիյարլարընը Ալլահդն
Բաղդատ տանա վէրմիյիմ Թայիֆէ-
լէրի՝ Ալլահդն Բաղդատ գըրարդ-
տա , վէ սէն ծնլարը գօնուշ՝ ծն-
լարըն ՀէՀրլէրինտէ վէ ՀվՀրին-
2 տէ սաքին օլտուգտա , Ալլահդն
Բաղդատ տանա միրաս էՀմէգ ի-
չինն վէրմիյիմ սէնին տիյարընըն
օրԹաալընտա քէնտինէ իւչ ՀԷՀր
3 այլըրտսըն ։ Վէնտինէ Հօլս Հա-
զըրլայտաըն , վէ Ալլահդն Բաղդատ
տանա միրաս տէյիս վէրմիյիմ սէ-
նին տիյարընըն սինօրտնու իւչէ
պէօվէնին , վէ Հէր գաԹիվ օրա-
յա գաչմագ իչինն օլա ։
4 Վէ օրայա գաչըգ՝ տաղ գա-
լաՀագ գաԹիվնին խուտտուս պուշ
տուր ։ Գօնշուտտունու պիլմէքսի-
զինն՝ ծնա տինն էօԹէ կինտանէն
զարադը օլմայարագ էօլտիւրէրն ,
5 մէսէլա՝ գօնշուտտու իլէ տադտ
Հօնմազա օրմանա վարըգ՝ օտտուն
քէմմէք իչինն էվինի պադԹա ի-

լէ Հնաիրիր իբէն՝ տէմիր տափըն-
տան պօչանըդ գօնշուտտունա
րտաԹ կէվիր տէ օ էօվնէր իտէ ,
պուս քիմսէ օվ չէհրվէրին պիրի-
նէ գաչա վէ տաղ գալա ։ Օլմա- 6
յա քի գանը տա՛վա էտէն՝ Եիւ-
րէյի ՀէրարէԹտէ իբէն գաԹի-
վնին արտընձա գօչա , վէ Հօվ ու-
զադ օլմադ իլէ օնա էէԹիչէ վէ
օնու էօվտիւրէ՝ տիւն էօԹէ կիւն-
տէն զարադ տագլամըշ օլմտարդը
իչինն գաԹէվ վաՀդ տէյիվ ի-
տի իտտ տէ ։ Պուշնուն իչինն պէն 7
ատնա Հմր էտիտ՝ ՎէնտինէՀ իւչ
չէհր այլըրտսըն տէրիմ ։
Վէ էյէր Ալլահդն Բաղդատ՝ 8
պատալարընա եէմին էԹտիխի կի-
պի՝ տէնին սինօրտարընը կէնիշ-
լէտիր իտտ , վէ պատալարընա
վէրմէյէ վա՛տ էյլէտխի ձիւմլէ
տխյարը ատնա վէրիր իտտ , ատնա 9
պուս կիւն ԹէնպիհՀ էԹտիխիմ
հէփ ԹէնպիհՀլէրի իձնա էԹմէք
իչինն հըփզ էԹտիխին Թագտիր-
տէ , ատնի քի Ալլահդն Բաղդատ
տէվէտսին , վէ տայիմա օնուն էօվ
լարընտա էնիւրիյէտսին , օլտուիմ
պուս իւչ չէհրին իւղէրինէ՝ քէն-
տինէ իւչ չէհր տուհա զամմ է-
տէտսին ։ Փի Ալլահդն Բաղդատ 10
ատնա միրաս իչինն վէրտիյէ տէ-
նին տիյարընըն օրԹաալընտա տուշ
տուշ գան տէօքիւլմէյէ , վէ տէ-
նին իւղէրինտէ գան ձէ-ըմ-ը օվ
մայա ։
Ամմա պիր քիմսէ քէնտի 11
գօնշուտտունա ղարադը օլտուգ՝ օ-
նա գատտը օլմագ իլէ իւղէրինէ
գալդըգ՝ օնու էօվտիւրէ վուրուր
տա օ էօվնէր իտտ , վէ օ՝ պուս
չէհրվէրին պիրինէ գաչար իտտ ,
օլտուիմ քէնտի չէհրինին իմԹի- 12
յարըրը էէօնտէէրիտ՝ օնու օրա-
տան ալալար , վէ օնու գանը
տա՛վա էտէնին էվինէ Թէէվիմ
էտէվէր , վէ էօվէ ։ Կէօզիտն օնա 13
մէրհամէԹ էԹմէյէ ։ վէ Խարա-

յէլեան սուէտուղ գանը կիսէ
բէսեն, քի սանա խայը օլա։
14 Ալահընն Բապտ սանա մի-
բաս էթմէք իչին վերտիկ ա-
յարաա մալիք օլաուլան միւ-
քիտանէ գաուիմլերին քէսիկ
սինօրտան գընշտընտուն նիշանընը
էէրինան գալարըմայաուն։
15 Պիր քիմսէնին իւզէրինէ՝ հէր
Շապթա վէ հէր գաղահաթը ի-
չինն՝ հէր իչկիսի գաղահաթ-
տա նալընըղ պի՛ր շահիտ գալդ-
մայա. մանալահաթ իքի շահիտին
ադղը՝ նա իւչ շահիտին ադղը
Բաֆէրէ իլէ սապթի օլա։
16 Պիր քիմսէնին իւզէրինէ՝ սի-
նամաուզտ չէհաաէթ էթմէկէ
պիր նալան շահիտ գալդըը ի-
17 սէ, օլսէմ տա՛վաըը օլսըն ա-
սէմլէրինին իքիսի դէ Բասալըն
հուզուրտունտա՝ օղ կինէլէրտէ օ-
ղլան քեհանինլերին վէ հաքիմլէ-
18 րին էմնիւնտէ տուրալար։ Վէ
հաքիմլէրը էյիձէ թէքլիֆիչ էտ-
լէը. վէ օղ շահիտ նալան շահի-
տի օլտուղտ գարընտաշը իչկին նա-
19 լան չէհաաէթ էթտի իսէ, օղ
սէմ՛ ծնտ՝ քէնտի գարընտաշընա
էթմէկէ գատա էթտիկի կիսի էյ-
լէյէսինիլ. վէ սրանընղտան նա-
20 րատաղընղը կիսէրէկսին։ Վէ պա-
գիլէը իչկիսի՝ գօրդալար. վէ
սրանընղտա սրթընդ պիր տահա
պուէնտէ կիսի քէօթիւ իչի իշ
21 լէմէյէլէը։ Իմտի կէօզիւն մէր-
հաամէթ էթմէկէ, Ճան պէտէլի-
նէ Ճան՝ կէօզ պէտէլինէ կէօզ՝
պիշ պէտէլինէ պիշ՝ կլ պէտէլի-
նէ կլ՝ այագ պէտէլինէ այագ
վէրիւէ։

ՊԱՊ Ի

1 Տիւշմէնլէրինէ գարշը Ճէնկէ
չըգարընտա, վէ աթլար հէմ
ա՛րտընտալար՝ սէնտէն զիյատէ
խալդ կէօրտիւյիւնտէ, ծնըլը-
տան գօրդմայաուն. զիրտա սէնի
Մ՛ըսըը սկսարընտան չըգարան
Ալահընն Բապտ՝ սէնին իլէ սիը։
2 Վէ վագի՛ օլա քի՝ Ճէնկէ հագ-
լաչալընընղ զէմտան, քեհանին
հագլաչա վէ գավմա սէօյլէյիպ՝
3 ծնըլտա տէյէ. Տինկէ եա՛ Իս-
րայէլ, սիզ պուս կիբտի սէրէշտի-
նիզ իլէ Ճէնկ էթմէյէ հագլա-
չը յօրտունուզ. կիւրէկլինիզ կէվ-
չէմէսին, գօրդմանտ, վէ շաշմանտ,
վէ ծնըլըրըն հուզուրտունտան իւրք-
մէն։ Զիրա սիզի գէրթմարմա-
4 դա վէ սիզին իչիւնիզտէկի
նիշ իլէ Ճէնկ էթմէյէ՝ պէրա-
պէրինիզտէ կիսէն Ալահընընղ
Բապտ սըը։
5 Վէ զապթիէլը գավմա սէօյլէ-
յիպ տէյէլէը. Քի՛մ սիը օղ
քիմսէ քի՝ էէնին կլ հաբտը վէ
ծնուս թէպէրրիւք էթմէմիշ սիը,
վարըրն էվինէ տէօնտիւն. օլմա-
յա քի Ճէնկտաէ հօլէ, վէ ծնուս
սիը զապթի քիմսէ թէպէրրիւք
էտէ. վէ քի՛մ սիը օղ քիմսէ
քի՝ պաղ սիքտի վէ ծնուն մէյ-
վէսինտէն տահա էէմիտի, վար-
ըրն էվինէ տէօնտիւն. օլմայա
քի Ճէնկտաէ հօլէ, վէ ծնուն իչը
մէյվէսինի սիը զապթի քիմսէ էէ-
յէ։ Վէ քի՛մ սիը օղ քիմսէ քի՝
գարընյա նիշանընտաը վէ ծնուս աչ
մտաը, վարըրն էվինէ տէօնտիւն.
օլմայա քի՝ Ճէնկտաէ հօլէ, վէ օ-
նուս սիը զապթի քիմսէ ալա։ Վէ
զապթիէլէը գավմա տահա սէօյ-
լէյիպ տէյէլէը. Քիմ գօրդտի
վէ կիվէչէը նիւրէքլի տահտ իս-
տէ, վարըրն էվինէ տէօնտիւն.
վէ գարընտաշընըն նիւրէքլինի՝
քէնտի նիւրէքլի կիսի էրիմէմ-
սին։ Վէ վագի՛ օլա քի՝ զա-
պթիէլէը գավմա սէօյլէմէյի պի-
թիրպէտտէ, գավմընն պաշընտա
պէօվլէք պաշըլար նատպ էտէ-
լէը։
10 Պիր չէհրին իւզէրինէ Ճէնկէ

էթմէք իչիւն ծնա եագլաշըղըն-
սա , օլսէմ ծնու սուլէյա սա՝
11 վէթ էաէսին : Վէ վագի՝ օլա
քի էյէր սանա սուլէ իւզրէ ձէ-
վապ վէրիպ՝ սանա աչար խէ ,
օլսէմ իչինսէ ձիւմլէ պուլու-
նան գավմ՝ սանա իսրաձկիւ-
ղար օլուպ սանա գուլլուգ էսէ-
12 լէր : Ումմա էյէր սէնին իլէ
սուլ էթմէկիպ՝ սէնին իլէ ձէնք
էաէր իսէ , օլսէմ ծնու մուհա-
13 սէբէ էաէսին : Վէ Ալլահըն
Բապպ ծնու սէնին էլչինէ թէս-
լիմ էթաիքսէ , ծնուն ձիւմլէ
հղրէքէլէրինի գըլըճ աղըզնաան
14 կէչիրէսին : Ումմա գարըլարը վէ
ջօճուգլարը վէ հայվանլարը՝ վէ
օլ չէհրսէ հէր նէ վար իսէ ձիւմ-
լէ եաղմասընը քէնաինէ եաղ-
մալայասըն . վէ Ալլահըն Բապ-
պըն սանա վէրսիկ սիւմինլէ-
րինին եաղմասընը էէյէսին :
15 Պու թայիֆէլէրին չէհրլէրին-
սէն օլմազըպ՝ սէնսէն գայէթ
իրագ օլան ձիւմլէ չէհրլէրէ էօյ-
16 լէ էաէսին : Ումմա Ալլահըն
Բապպ սանա միրաս իչինսէ վէր-
սիկ պու գավմլարըն չէհրլէրին-
սէն հիչ պիր ձանլը զաթ սիրի
17 գօմայասըն . Իլլա Գէավլիլէրի վէ
Ամօրհըլարը՝ Քանանլըլարը վէ
Փերիզլիլէրի՝ Խէվլիլէրի վէ Յե-
բուսլուլարը՝ Ալլահըն Բապպ
սանա եմր էյլէսկի կիպի պիլ-
18 քիւլէկ հէլաք էաէսին : Թա-
քի ալահլարընա էթաիքլէրի
ձիւմլէ մէբրուհ իչինրի կիպի
էթմէկի սիզէ էօյրէթմէյէլէր .
վէ Բապպ Ալլահընըզա կիւնահ
էթմէկէսինիզ :
19 Պիր չէհրի՝ ծնուն իւզէրինէ
ձէնք էաիպ ծնու ՓէԹՅ էթմէք
իչինսէ պիր չօգ զէման մուհասա-
բէ էթաիկինսէ , ալաձկլարընա
պալթա սալպա՝ ծնլարը պօզմա-
յարըն , քի ծնլարսան էէյէսին .
իսմի ծնլարը քէսմէյէսին , զի-
րա սահրանըն աղաձը ասէֆ մի
քի սէնին հուզուրունա մուհ-
հասէբէ օլա : Լաքին օլ աղաձ 20
լարը քի՝ էէնիր մէվէ աղաձը օլ-
մասըղընը պիլմըրին , ծնլարը
պօզսապ քէսէսին . վէ սէնին ի-
լէ ձէնքլէչէն չէհրին գարշըսընա
մէնձինիգլէր եաֆասընը , Թա օ-
նու ՓէԹՅ էաինձէյէսէք :

ՊԱՊ ԻՆ

Ալլահըն Բապպ սանա միրաս 1
իչինսէ վէրսիկ սէյսարաս՝ սահ-
բարաս տիշիշ պիր գաթլ օ-
լունմասըշ պուլունսուր իսէ , ծնու
վարան մալիկսէ օլմասընը Թագ-
սիրսէ , օլսէմ սէնին իսրայիլ- 2
լարըն վէ հաբիմէլէրին չըգսալար ,
վէ գաթլ օլունմասըշ քիմսէնին
էթրաֆընաս օլան չէհրլէրսէէք
հօչէլէր : Վէ գաթլ օլունմասընա 3
եագըն օլան չէհր պուլունսուգ-
սա , օլսէմ օլ չէհրին իսրայիլ-
լարը՝ սըղըրլարսան իչէ գօչուլ-
մասընշ վէ պէյսունսուրսա կիրմէ-
միշ պիր սանա ալալար : Վէ օլ 4
չէհրին իսրայիլլարը սունսար՝
չէնֆէթ սուրիկմէմիշ վէ էյիլմէ-
միշ օլան պիր սայիմա ագաը սէ-
րէյէ հնարէչէր , վէ սանսար օլ
սէբէսէ պօղսաղսյալար : Վէ 5
Ղնէթ օլուղլարը քհահինէր
եագլաշալար . չինքի Ալլահըն
Բապպ՝ քէնաինէ իսրայիլ էթ-
մէյէ վէ Բապպըն իսմինսէ իսրայ
սուա՝ էթմէյէ ծնլարը սէբէսէ
սիր , վէ հէր սա՛վա հէմ հէր
եարա ծնլարըն սէօղլէ իւզրէ
հիւքմ օլունա . Վէ օլ հօլսիբրիւլ 6
միշէ եագըն օլան չէհրին ձիւմ-
լէ իսմինլարըզ՝ սէբէսէ պօ-
զաղսանմըշ սանսանըն իւզէրինսէ
էլչէրինի եայգայալար . Վէ ձէ- 7
վապ էսիյէչէր . Պու գա-
նը՝ էլչէրիմիզ սէօքմէսի , վէ
կէօղչէրիմիզ կէօրմէսի : Եա՛ 8

Բապպ՝ խէլաս էթախլին գավմըն Իսրայէլէ մոպիխրէմ էյլէ , վէ գավըն Իսրայէլին օրթասընա սուչաուզ դան գոմա · պէյլէձէ օղ գան Իէհան ծնլարա մոպիխրէմ օլունա : Վէ Բապպըն նա- 9
զարընաա տօղրու օ՚անը էթմէք իլէ՝ սուչաուզ դանը օրթանըզ տան կիտերէսին :

Տիւշմէնլէրինին իւզէրինէ ձէն- 10
կէ չըգար իսէն , վէ Ալլահըն Բապպ ծնլարը սէնին էլինէ թէս- լիմ էտէր ատ՝ ծնլարատն էսիր
ալըը իսէն · Վէ էսիրլէրին ա- 11
բասընաա պիր կիւզէլ կէօսթէ- րիշլի գարը կէօրիւր իսէն , վէ ծնա ա՚լագա էտիպ՝ ծնու քէն
սինէ գարը իչիւն ալաճագ օլուր
իսէն , օլաէմ ծնու էվինէ կէօ- 12
թիւրէսին · վէ օ քէնտի պաչընը Թրաշ էտէ , էմմ Թըրնագլարը
նը քէսէ · Վէ քէնտի իւզէրին- 13
սէն էսիրլէսինին էտվապլարընը չըգարա , վէ սէնին էվինատ օ- Թուրուպ՝ պապասը վէ անասը իչիւն Թէմամէն պիր այ ալըյա ·
վէ ծնտան սոնկրա ծնա վարա- սըն , վէ սէն ծնուն գոճասը օլա սըն , օ տա սէնին գարընն օլա :
Վէ վագի՚ օլա քի՚ էյէր ծնտան 14
խօշլանմազ իսէն , ծնու ալաճ սապը վէրէսին , ամմա ծնու պիր վէճէ իլէ ագէ իլէ սաթմայա- սըն · ծնու Թահգիր էթմէսին իչինէ՚ ծնու գուլ էթմէյէսին :
Պիր քիմսէնին իւէի գարընը 15
օղուպ՝ պիրի սէվկիւլիւ վէ օպի- րի իւրահտը իսէ , վէ էյմ սէվկիւ- լիւ էյմ իւրահտը ծնա օղուլտար տօղուրտուգտարընաա՝ իւլ տօ-
ղան օղուլ իւրահտընըն իսէ , վա- 16
գի՚ օլա քի՚ վարլըէթինին օղուլ- լարընա միրաս վէրմիչ կիւնաէ , սէվկիւլիւնինէն օլղունու՝ իւլ տօ- ղուլ օլան իւրահտընըն օլղունատն իւէրի Թուղտուպ իւլ տօղուլ սայ-
մազա գատիր օլմայա : Իլլա իւ- 17
րահտընըն օղտունու իւլ տօղուլ պիլիպ՝ քէնտինէտ ձիւմլէ պու- լունտուտան ծնա իւլի տիրսէ վէ- րէ · չինքի դուվվէթինին իսպ- Թիտաս օ տուր · իւլ տօղուլ- լուգ հագգը ծնա պիւէյր :
Պիր քիմսէնին՝ պապասընըն 18
սէօղունինէ վէ անասընըն սէօղու- նինէ տինկլէմէզ ազընն վէ ա՚սը օղրու օլուր իսէ , վէ ծնու Թէ- սիպ էթմիւլէրինատ՝ ծնլարա միւԹի՚ օլմազ իսէ , օլտէմ ծնուն 19
պապասը վէ անասը ծնու Թու- Թուպ՝ ծնու չէհրինին իսթէֆյար- լարընա վէ մահալի գաֆիուսու- նա չըգարալար · Վէ չէհրինին 20
իսթէֆյարլարընա տէյէլէր · Պու օղրուտուգ ազընն վէ ա՚սը օլուպ՝ սէօղուտուգ տինկլէմէզ · միւա- րիւճ վէ պէյրի սիր : Օլաէմ 21
չէհրինին ձիւմլէ ատէմլէրի ծնու Թաչլար իւլէ Թաչլայալար քի էօ- լէ , վէ արանըզատն քէօԹիւլիւ- յիւ կիտերէսին · վէ ձիւմլէ իս- րայէլ իչինէ գօրդալար :
Վէ պիր քիմսէնին էօլիւմէ 22
միւաԹահատ գապահաԹը օլուպ՝ էօլիւրիւլէձէք օլտուգտատ , օ- նու ալաճ իւզէրինէ տատր իսէն · Իչի ալաճըն իւզէրինատ կէձէ 23
գալմայա , իլլա ծնու՝ հէմտն օլ կիտնատ էլպէթէԹ կէօստէսին , զի- րատ տօբրատն քիմսէ՝ Ալլահ մէ- լա՚ինուտուր · Վէ Ալլահըն Բապպ տատա միրատ իչինէ վէրմիչ ոե- նէն էյրինէ նատիաք էթմէյէսին :

ՊԱՍՊ ԻԲ

Պ՚տրընատաշընըն էօքիւզինէ 1
էտ գէյտունունու էօ՚ու շաշըմըշ կէօրտուիւնատ , ծնլարատն կէ- րի չէքիլմէյէսին · ծնլարը էվ պէթէԹ գարընատաշընա տէօն- տէրէսին : Վէ էյէր գարընատա- շընն սատա էտգին տէյիլ իսէ , էտ ծնու սիլմէզ իսէն , օլտէմ 2

ծնու էվլնին իչնէ ալասըն , վէ գարընաասըն ծնու արայընձէչ
անք սենին էանընաա օլա · վէ
3 ծնու ծնա կէրի վէրէսին : Օնուն էչէչինէ ատ պէչըլէ էախսին ,
էավատընա տա պէչըլէ էախսին ·
հէմ գարընաասընըն էանընաան
պայպ օլուա՝ սենին պուլտու-
ղուն հէր զայիպինէ պէչըլէ էչ-
լէչէսին · կէրի չէքիլմէչ ՚գա-
տիր օլմայասըն :
4 Գարընաասընըն էչէչինի էա
էօքիւզլիւնիւ եօլտա ատիւշիւշ
կէօրտիչիլիւնատ , ծնլարտան կէ-
րի չէքիլմէչիպ՝ էլպէթթէ ծնուն
իլէ պիլէ գալըրրսաըն :
5 Գարը իւզէրինատ՝ էրքէք կի-
չիմի օլմայա , վէ էրքէք՝ գարը
էավատընը կիմէչէ · զիպա պուտ
նու հէր էատն՝ Ալլահըն Բապ-
պա մէքրուհ տուբ :
6 Ւչէր եօլտա սենին էօնիւնէ՝
պիր կէչնա ադամտաա էա էէր
իւզէրինատ՝ էավրուլարը իլէ էա-
խօտ էումուրթալարը իլէ գուշ
էուվասը բատթ կէլիր ատ՝ անա-
սը էավրուլար էա էումուրթա-
լար իւզէրինատ էամար խսէ ,
անայը էավրուլարը իլէ պէրա-
7 պէր ալմայասըն : Ականը էէ
պէթթէթ սալը վէրէսին , վէ էավ
լուլարը ալասըն · Թա քի սանա
խայր օլուա՝ էօ՛մրիւն՚ուզուն օլա:
8 Էենի էվ էափարըլնատա՝ տա-
մընա գօրգուլուգ էափասըն ·
Թա քի ծնատն պիր վէհՀ իլէ
պիր քիմսէ տիւշիւա՝ էվնէ
գան կէթթրմէչէսին :
9 Պաղընատա կէօծա կէօն Թա-
խտըմընը էքմէչէսին , քի էքսի-
չին Թօխտուտուն հասիլտընը վէ
պաղըն մահտուտա պօղտուտմայա :
10 Կէրտապէր գօշուտմուշ էշէք վէ
էօքիւզ իլէ չիմԹ սիւրմէչէսին :
11 Եէուն իլէ քէմԹէնատն պէրա-
պէր փօքռանմուշ մէչէտ էավատ
կիմմէչէսին :

ՒչօլԹիւնատիչիլիւն գաՓԹանը 12
նըն տէօրԹ քէօչէսինատ՝ ատ-
չագլար էափասըն :
Պիր քիմսէ պիր գարը ալըպ 13
ծնա կիրտիքատն ատնկրա՝ ծնատն
իքրահ իտէր խսէ , վէ ծնա իՓ-
Թիրա սէօյլէր ամԹըպ՝ ծնուն ա-
սընը Փէնայա չըգարըր խսէ , վէ՝
պէն պու գարըզը ալտըմ , ամմա
ծնա եագլաչտըղըմտա՝ ծնատա պիր
քիրլիք նիչանը պուլմատըմ տէ-
կէձէք օլուր խսէ , օլտէմ գըզըն 15
պապասը վէ անասը՝ գըզըն պի-
քիրլիք նիչանընը ալըպ չէկինի
իսմԹխարլարընա գափուտա չը-
գարալար : Վէ գըզըն պապասը 16
իսմԹխարլարա տէյէ · Գըզըմը
պու քիմսէյէ գարը իչինէ վէր-
սիմ , վէ ծնատն իքրահ էԹմէ ·
Էէմ իչԹէ օ՛ Գըզընատա պիքիր- 17
լիք նիչանը պուլմատըմ տէկէ-
րէք իՓԹիթրա սէօյլէր ամԹայօր ,
ամմա իչԹէ գըզըմընը պիքիրլիչի
նիչանը · վէ օլ չարչափը շէնիրին
իսմԹխարլարը էծնիւնէ եապա-
լար : Անատն օլ շէնիրին իսմԹի- 18
խարլարը օլ քիմսէյի ԹուԹուպ՝
ծնու Թա՛զիր էաէչէր : Վէ ծն- 19
տան եիւզ Տըգփալ կիւմիշ Ձէնրի-
մէ ալըպ՝ Իսրայէլիւ պաքիրինին
ատընը Փէնայա չըգարըզը իչ-
չինէ՝ գըզըն պապասընա վէրէ-
չէր · վէ օ՛ ծնուն գարըսը օլա ,
վէ պիւԹիւն էօ՛մրիւնատ ծնու
պօշայամայա : Ականա էչէր պու 20
նէտնի կէլըչէք օլուպ՝ գըզընա պի-
քիրլիք նիչանը պուլունմատը իչ-
սէ , օլտէմ գըզը՝ պապասընըն 21
էվինին գափուտունա չըգարա-
լար , վէ շէնիրինին ատամընէրի օ-
նու Թաշընը իլէ Թաշլայալար քի
էօչէ · չինէ քի պապասընըն էվին-
ատ գինա էԹմէք իլէ՝ Իսրայէլատ
ըիւավայըզ էԹմիշ տիր · պէչըլէ-
ձէ՝ քէօմիւլիւշիւ արանըզատն
կիտիրէսին :
Պիր քիմսէ՝ գօճասը օլան պիր 22

գարը իւէ եաթաբ պուլունուբ իսէ , օլտէմ հէմ օլ գարը իւէ եաթան քիմսէ հէմ օլ գալը՝ ի-քիսի ատ էօլէլէը · վէ Խրայէլ աէն քէօթիւլիւյիւ կիտէրէսին :

23 Պիր պաքիրէ գըշ պիր քիմ-սէյէ եավուգլուե օլուբ իսէ , վէ ծնու չէհրատ պիր քիմսէ պու-
24 լուա՝ ծնուն իւէ եաթաբ իսէ , օլ ատէմ իքիսինի տէ օլ չէհրին գա-փուսունա չըգարասըըղ , վէ ծն-լարը Թաշլար իւէ Թաշլայասը-նըշ քի էօլէլէը , գըշը՝ չէհրատ օլուսու պալըգմասըղընսան էօ-Թիւրիւ , վէ էրքէյի՝ գօնշու-սունուն գարըսընը Թահդիր էմ-սիյինտէն էօմիւրիւ · վէ քէօթիւ-լիւյիւ սարանըղսան կիտէրէսին :

25 Ամմա էյէր պիր քիմսէ եա-վուգլուե գըշը սահրատա պու-լուբ տա՝ ծնու զօրլայըպ ծնուն իւէ եաթաբ իսէ , օլտէմ ծնուն իւէ եաթան ատէմ եալընըշ էօ-
26 լէ · վէ էյէ գըշա հիչ պիր չէյ էմ-մէյէսին · գըշըն էօլումէ միւս-Թահադ գասահաթը էօգ տուր · ղնրա պու մատտէ՝ պիր քիմսէ-նին գօնշուսունա հիւճիւմ է-տիպ ծնու էօլաիւրտիւյիւ կիպի-
27 տիր : Չիւրա օ ծնու սահրատա պուլտու · եավուգլուե գըշ պա-ղըրտը իսէ տէ , ծնու գաւրԹա-րան էօղ լտի :

28 Պիր քիմսէ՝ պիր եավուգլուե օլմայան պաքիրէ գըշը պուլուբ տա ծնու ԹուԹուպ ծնուն իւէ եաթաբ իսէ , վէ պուլունուբ-
29 լար իսէ , օլտէմ ծնուն իւէ եա-Թան քիմսէ՝ գըշըն պապասընա էլչի ՝ըսգպաւ կիւամիւշ վէրէ , վէ օ-նու Թահդիր էմիսլի իչինէ՝ օ-նուն գարըսը օչա · պիւէԹիւն էօմրիւնտէ ծնու պօշատաղա գա-տիր օլմայա :

30 Քիմսէ պապասընըն գարըսը-նը ալմայա , վէ պապասընըն է-Թէյինի աչմայա :

ՊԱՂՊ ԻԳ

1 Սայալարը էղնմիշ եա քէսիբ միշ քիմսէ՝ Բապպըն Ճէմաա՝ Թընա կիրմէյէ : Վէյէսի պնա՝
2 Բապպըն Ճէմաա՝Թընա կիրմէ-յէ · ծնուն Ճու սիյասիյէսինէտէք տաքի՝ քիմսէսի Բապպըն Ճէ-մաա՝Թընա կիրմէյէ :

3 Ամմանըա վէ Մովաբը Բապ-պըն Ճէմաա՝Թընա կիրմէյէ · օ-նուն Ճու սիյասիյէտէք տաքի՝ քիմսէյէրի հպէտէն Բապպըն Ճէմաա՝Թընա կիրմէյէ · Պու
4 սէպէպտէն քի՝ սիհոն Մ՚ըսըր-սան չըգարըղընըղտա , հօրտա էք-մէք վէ պու իւէ սիհոն գարըօյա-մաագտըր · վէ Մ՚իջագէսին Փա-Թուր էնէրնահէն՝ Բէհովը օպրու Բաղտաամը սանա պէտուուա՝ էմ-մէյէ սէնին իւզէրինէ խամիճաը էմորիյէր : Ամմա Ալլահըն Բապպ
5 Բաղտաամը տինկէմէյէ խամէմէ-սի · վէ Ալլահըն Բապպ սէնի սէվտիյի իչինէ՝ Ալլահըն Բապպ պէտտուուպը խայր տուպյա Թէպ-տիլ էյլէսի : ՓիւԹիւն հօ՚մրիւն
6 տէ՝ էպտահէն ծնըարըն սուլհու-նու վէ էյլիսինի Թալապ էմմէ-յէսին :

7 Էգովմըօսան իքրահ էմմէ-յէսին , զնրա սէնին գարընսա-շընն տըր · Մ՚ըսըրըսան իքրահ էմմէյէսին , զնրա ծնուն վիրա-յէմինտէ միւսաֆիր խոյն : Օն-
8 լարա տօզան էվլատլար՝ իւչիւն-Ճիւ տէվրտէ Բապպըն Ճէմաա՝-Թընա կիրմէ :

9 Տիւշմէնլէրինին իւզէրինէ օր-տու չըգարըղընսա , հէր քէօթիւ-էյտէն սապընսընը : Սէնտէ
10 պիր քիմսէ՝ կէՃէ վագտ՚ը սէ-պէպի իլէ նամտաք օլտուզուե զի-ման , օրտուսան տիշարը չըգա , վէ օրտունուն իչինէ կիրմէյէ : Վէ վագտ՚ օլա քի՝ ախշամ իւս-
11 Թիւ սու իլէ եայգանա , վէ կիւ-

նէչ պաթընձա՝ օրտունուն իչի-
12 նէ կիրէ : Վէ օրտուտան տիշա-
րը պիր մահալին օլսուն , քի օ-
13 բատա Թաշրայա չըգասըն : Հէմ
սիլահլարընըն արձընտա պիր
չիվին օլսուն . վէ վադի՝ օլա քի
Թաշրայա օճուրտուղունտա՝ օ-
նուն իչէ գաղասըն , վէ տէօ-
նիւպ՝ սէնտէն չըգանը հօրթէ-
14 սին : Զիրա Ալլահըն Բապը՝
սէնի գուրթարմադ իչիւն վէ
սիւշմէնլէրինի տանա Թէսլիմ
էթմէք իչիւն՝ սէնին օրտունուն
օրթասընտա կիտէր . լմոի օր-
տուն ա՛զիզ օլսուն , քի սէնտէ
պիր չիրքին չէյ կէօրիւպ՝ սէն-
տէն կէրի տէօնմէյէ :
15 Սահիպլէրտէն տանա գաչան
գուլըն՝ սահիպլէրնէ Թէսլիմ էթ-
16 մէյէին : Ռէնճի խօշտանըղը
սէնին չէհրլէրինին պիրլէնտէ՝
քէնտի սէչտիկի մահալտէ՝ արա-
նըզտա սէնին իչէ սաքին օլա :
17 Իսրայէլ գըզլարընտա ֆահի-
շէ օլմայա . վէ Իսրայէլ օղուլլա-
18 րընտա լուճի օլմայա : Հէչ պիր
առագ իչիւն Ալլահըն Բապըն
էվլինէ՝ ֆահիշէ իճթրէթինի էա
քէօփէք պէհասընը կէօթիւր-
մէյէին . վէրա Ալլահըն Բապ-
պա իքիսի տէ մէքրուհ տուր :
19 Գարընտաշընա՝ կէրէք ադէ-
յի կէրէք զախիրէյի կէրէք մու-
րասէնա իչէ վէրիլէն հէր շէյի՝
20 մուա՛մէլէ իչէ վէրմէյէին : Էա
պանձընտան մուա՛մէլէ ալսընըն ,
ամմա գարընտաշընտան մուա՛-
մէլէ ալմայընըն . Թա քի Ալլա-
հըն Բապպ՝ օլ միլլաթ էթմէյէ
վարընըն ախպարըն իւղէրինտէ
էլլինի հէր սաղտըղըն իչինտէ սէ-
նի պէրէքէթլէյէ :
21 Ալլահըն Բապպա առագ ա-
սաղտըղընտա , օնուն էտա էթմէ-
յէ կէչիրքմէյէին . զիրա Ալլա-
հըն Բապպ՝ օնուն սէնտէն էլպէթ-
թէ արայաճագ տըր , վէ կիւնահ
սահիպի օլուրսուն : Ամմա ա-
22 սաղ էթմէյէչէք օլուր իսկէն ,
սէնտէ կիւնահ օլմազ : Ալղըն
23 իչէ իգբար էտիպ Ալլահըն Բապ-
պա իրտաէթինի իչէ սաղտըղընի
կիպի՝ հէմանի սաղտագլարընտան
չըգանը կէօզէտիպ իճրա էտէ-
սին :
24 Գօնչընտուն պաղընա կիրսի-
լինտէ՝ իսթէտիխին կիպի տօ-
յունմա իւզիւմ եէյէսին . ամմա
գապղնա գօմայասըն : Գօնչը-
25 նուն էքինինէ կիրսիլինտէ՝ էլնի
իչէ պաշագլար գօփարասըն ,
ամմա գօնչընուն էքինի իւզէ-
րինէ օրագ սալմայասըն :

ՊԱՊ ԻԴ

1 Պիր քիմսէ պիր գարը ալըպ՝
օնուն գօճասը օլսուգսա , էյէր
օնտա պիր չիրքին չէյ պուլմադ
իսէ՝ սէնտի նահասընտա սութ
պուլմայճագ օլսուր իսկ , օլ
սէմ օնուն Թալագնամէսինէ էա
զըպ՝ էլինէ վէրէ , վէ օնուէ էվլի-
2 սէն սալը վէրէ : Վէ գարը օ-
նուն էվլինտէն չըգա , վէ կիտիպ
3 զէյրի գօճայա վարա : Վէ սօնկ-
րաքի գօճասը տա օնտան իքրահ
էտիպ՝ Թալագնամէսինէ հալալը՝
վէ էլինէ վէրիր տէ՝ օնուէ քէն-
տի էվլինտէն սալը վէրիր իսկ ,
էսխօն օնուէ քէնտիսինէ գարը խ-
չիւն ալան ասնկրաքի տէմ էօ-
4 լուր իսկ , օնուէ սալը վէրէն էվ
վէլքի գօճասը Թէքրար՝ քէնտի-
նէ գարը իչիւն օնուէ ալմադա
գատիր օլմայա , գարը նափսէք
օլսուգսան սօնկրա . զիրա պու՝
Բապպըն հուզուրունտա մէք-
րուհ տուր . վէ Ալլահըն Բապպ
սանա միրաս իչիւն վէրմիչ տի-
յարը կիւնահա սալմայասըն :
5 Պիր քիմսէ էէնի գարը սլ-
ոըգտա՝ ձէնիկէ չըգմայա , վէ օ-

Նա հիչ պիր իչ Թէքելիի օլուն-
մայա · պիր եըլ հվնահ մու-
ա՛ֆվ օլուա՝ ալըըը գաբըսըը-
մէսրուր էահ :
6 Պիբ ֆէ՛ֆէ տէյիրմէնի էա իւահ
Թաշըը բէհնէ ալմայա · զիրա
բէհնէ ձան ալմըշ օլուր :
7 Պիր քիմահ՝ Խըսայէլ օղու-
լարը գաբընատալարընահն պիրի
նի չալմըշ պուլունուր իսէ , վէ
օնու դուշ էահր իսէ , նա օնու
սաՅաթ իսէ , խըբրսըշ էօլէ · վէ
արանընահն քէօՅհիւլիւբիւ կի
տէբէնին :
8 Ճիւսահմ ի՛լէՅի խուսու-
սունահ սագընը քի՝ Ղէբիլի քեա-
հիներինի սիզի Ճիւմլէ էօյրէՅ-
տիքելէրինէ կէօբէ էՅմէյէ զա-
յէՅ իլէ տիգգահ էահնիզ ·
նալարահ Թէնզիհ էդլէտխըմէ
կէօբէ՝ ա՛մէդ էՅմէյէ տիգգահ
9 էահնիզ : Մընըրահն չըգարը-
զընըզահ՝ Ալլահընը Բահպէրն
Եօյահ Մարիահմ էէհահյի իսէ-
բընահ օլահն :
10 Գօնչունահ պիր չէյ էօտունճ
վէրիր իահնէ , բէհնինի ալմադ ի-
չինէ օնուն էվինէ կիրմէյէնի :
11 Ցիշարընահ տուբուահրնը՝ վէ նէնին
էօտունճ վէրահյինի քիմէ՛ բէհ-
նի սահնահ տիշարըյահ չըգարահ :
12 Վէ էյէր օՅ քիմէ՛ ֆահդիր իսէ ,
13 բէհնին իլէ նամմայահրնը : Կիւ-
նէհ տրահթաղընը կի պի էլհէմԹ
բէհնին օնահ կէրի վէրէնին , քի
քէնահ էավահրընահ նամըզա՝
սահնահ խայը տուա՛ էՅէյէ · վէ
սահնա՝ Ալլահընը Բահպէրն հու-
զուրունահ սահտագահթ սայըըա :
14 Կէրէք գաբընատալարընահն
կէրէք տիյարընահ գահփուշարընը-
ահ օլահն միւսաՖիրլէրինէհն
ֆադիր վէ միւհթահջ ըրըահտահ
15 ղահր էԹմէյէնին : Օնահ իւհքրէ-
Թինի հէմահն օՅ կիւնահ՝ կիւ-
նէհ իւղէրինէ տահմաղահն վէ-
բէնին , զիրա օ ֆահդիր սիր , վէ
օնուն ա՛դըը օնուա տըը · վէ սա-
նա գարըը Բահպահ ֆէբէահտ էԹ-
մէյէ տա՛ կիւնահ տահֆիզի օղու-
րընը :
Օղուլարը էչինէ պահպալար էօ- 16
տիւբիւլմէյէ , վէ պահպալար ի-
չինէ օղուլար էօլտիւբիւլմէյէ ·
հէր ֆէյս ֆէնահի գահպահմաԹը ի-
չինէ էօլտիւբիւլէ :
Մ՛իւսաՖիրին վէ էօբսիւզինէ 17
շէրահ՛Թընը չէվիրմէյէնին · վէ
տուշ գարընընի էավահյընը բէհնէ
ալմայահրընը : Վէ Մընըրահ գուշ 18
օլուա՝ Ալլահընը Բահպահ սէնի օ-
բահտահ գուբԹահրընընը խահԹ-
բընահ սագըա · օնահ էօմԹիւ-
բիւ սինէ տահնա էմր էտէբիմ ֆի՝
պու չէյի էտէսինէ :
Թ՛ահրընահ սիչինինի սիչմէ- 19
յինի զէմահն , Թահրընահ սիր տէ-
մէյէ ուհնուԹտուզընահ՝ օնու
ալմահյա տէօնմէյէսինէ , միւսա-
Ֆիրին՝ էօբսիւզինէ՝ վէ տուշ գա-
րահն ... վէ Ալլահընը
Բահպահ սէնի՝ էլէբինինէ հէր ի-
չինահէ սէրէքէԹլէյէ : ՋէյԹունի 20
ահաՃհարընը սիւբահյինահ՝ ար-
ընահտա գահնը տահլահն տահլա
արահմայահրն , միւսաՖիրին էօբ-
սիւզինէ՝ վէ տուշ գարընընի օՅ :
Պահրնը պօզտուզունահ արընը- 21
տա գահնի տահգըմՅահրը տէվէյէ-
մէյէսինի , միւսաՖիրին՝ էօբսիւ-
զինէ՝ վէ տուշ գարընընի օՅա : Վէ 22
Մընըրահ սիյարընահտա գուշ խահխ-
նի խահԹաբընահ կէԹիր · օնահն
էօմԹիւբիւ սինէ տահնա էմր էտէ-
բիմ քի՝ պու չէյի էտէսինէ :

ԳԱՊ Իե

Ա՛տէմլէր արահընահտա զահվա 1
օլուա՝ չէրահ՛Թէ վահրընէլարընը-
տա , չէրահ՛Թհահրընը կէօբէն-
լէր՝ տահզդ օլահնը Թահնահզդ է-
տէլէր , վէ գահպահհահԹը օՅահնը
գահպահհահԹը չըգարհահհահ : Վէ 2

վադի՝ օլա քի՝ էյէր գապահաթը օլան տէյիւվմէյ միւսլիմ հագ խսէ , հարիմ օնու եաթըրսդ՝ հուզուրունտա գապահաթընա կէօրէ սայը իւչ տէյինէք
3 վուրտուրա : Օնա գըրդ տէյինէքտէն զիյատե վուրտուրմայա . օլմայա քի՝ պունլարտան տահա զիյատե օնա վուրտուրմագ իւչ , գարընտաշըն սէնին նամարընտա թահդիր օլա :
4 Իշթիւզնէն խարման սիւրմէյիճնտե աղըընը պաղլամայըն :
5 Գարընտաշլար պիրլիքտե սաքին օլտուգլարընտա՝ ընտրտան պիրինի հօլէտ կվտսը օլմադ իսէ , հօլինին գարըսը տիշարըտա եապանճը քիմսէյէ վարմայա . դայնը օնա կիրիպ՝ նունե քէնտինէ գարը ալա , վէ գայընտըգ
6 հագգընը օնա իմնա էսէ : Վէ վադի՝ օլա քի օնուն տօղուրտուղու իչք տօղուշ՝ հօլէն գարընտաշընըն տարընը իպդա էսէ , քի օնուն տարընը իսրայէլտէն մահվ օլ-
7 մայա : Վէ էյէր օլ քիմսէ գարընտաշընըն գարըսընը ալմտըա բաղն օլմադ իսէ , օլտէմ գարընտաշընըն գարըսը գէտիյա իմ Թէխարըտա չըդըպ տէյէ քի՝ պէնիմ գայընըմ գարընտաշընա Իսրայէլտէ տա իպգա էմմէյէ իմմինա՝ հօխ՝ պունա գայընտըգ հագգընը իմնա էմմէք իտմէք
8 մէդ : Իտմի չէհրինին իտմէքտարտըսը օնու չաղըրըպ՝ օնա սէյլէյէ՝ վէ օ տարտուգ՝ Օնու ալմտա բաղն տէյիւ իտմէր իսէ ,
9 օլտէմ օնուն գարընտաշընըն գարըսը իտմէքտարընը հուզուրտունա օնա հաղէտշըգ՝ օնուն այաղընտան այագ գայընը չըգարա , հէմ օնուն եիւղինէ Թէնքիւրէ , վէ աեղ հէյհ տէյէ քի՝ Գարընտաշընըն հվինի պինա էմմէյէն քիմսէյէ պէօյլէ օլտունա : Ընտէն օնուն ատը Իսրա- 10
յէլտէ՝ Ագագ գասլը ջըգարըլտընըն հվի տէնիլէ :
Գա՛զը տահէմլէը պիրլիքտէ 11
պիր պիրի իլէ էֆքիտիքէրինտէ , պիրինին գարըսը՝ քէնտի գօճասընը վուրանըն էլինտէն գուբ- Թարմագ իչնէն հագլարը տա՝ էլինի ուզատրագ օնու խայալարընտան ԹուԹար իսէ , օլտէմ օ- 12
նուն էլինի քէօհօնին , կէօզլէն հօրիկէմէնին :
Թօրպանտա տիւրլիւ տիւրլիւ՝ 13
պէօյիք վէ քիւչիւք ԹարԹը Թաշլարըն օլմասըն : Իչինտէ 14
տիւրլիւ տիւրլիւ՝ պէօյիք վէ քիւչիւք հէքա հօշէքէրին օլտասըն : Սէնին ԹարԹը Թաշըն՝ 15
Թէմամ վէ տօղուտ օլա . հէքա հօլէհինի՝ Թէմամ վէ տօղուտ օլա . Թա քի Ալահըն Րապպ տանա վէրտիկ տխարըն իւզէրինտէ հ'օմրիւն ուզուն օլա :
Չիրա հէր պունլարը էտէն՝ հէր 16
զատր էտէն քիմսէ՝ Ալահըն Բատպա մէքրուհ տուր :
Մ'ըսըրտան չըգտըղընտա՝ Ա- 17
մադէկին ատնա հօլտա հէմտիխնի խաԹըրընտա սագլայտըն . Նիհէ հօլտա սէնի գարըգլայըտ՝ 18
սէն հօրդուն վէ ԹագաԹըդ իքէն՝ սէնին արգադտան սէնտե արտտան վարան Ճիւմլէ զպիճլէրի գըրտը . վէ Ալահտան գօրդմադը : Իմտի վադի՝ օլա քի՝ Ա- 19
լահըն Բապպ տանա միւք իչնէն միրտա էտէնին տէյիւ վէրտիկ տխյարտա հէթրաճտա օ տան Ճիւմլէ տիւշմինէքրինտէն սէնի բա-
հաԹլանտըրտըգտա , Ամադէկին զնքրինի կէօյնէն ատԹընտան մահվ էտէնին . ունուԹմայա-
սըն :

ՊԱՊ Ի.Ջ

1 Ա է վադի՝ օլա քի՝ Ալահըն

Բարով սանա միրաս Իշխեն վեր-
անկե ակյարա վարտղընտա , վե
ծնու զապե էսիպ ծնտա սաբին
2 օլտուղընտա , օլսեմ Աղսահըն
Բապպ սանա վերսկե ակյար-
ատն Թահսիլ էթսկին հերին
ձիսմե մէյլէրինին Թուրքիան-
ատարընտան ալըպ՝ պիր սէվգ-
ե գոյատն , վե օղ մահալե կի-
ատկին քի՝ Աղսահըն Բապպ քէն-
ու իսմինի օրատա իսքեան էթ-
3 սիրմեք Իշխեն սէչէմեք : Վէ օղ
կիտնէրսե օլան քեահինէ վա-
րըպ՝ ծնա ատէկեին . Պուվհեն
սէնին Աղսահըն Բապպա իպրար
հաէրսիմ քի՝ Բապպըն պիղէ վեր-
մեք Իշխեն պապալարըմըզա հե-
մին էթսկի ակյարա կէլսիմ :
4 Անանէն քեահինն սէնին էլինանէն
սէվգեի ալըպ՝ ծնու Աղսահըն
Բապպըն մէղպահը քօփհնէ դօ-
5 յա : Վէ սէն ձհվապ վերսկի՝ Աղ-
սահըն Բապպըն հուղուրուննա
ատէկեին . Պապամ պիր տուրա-
ղը հօգ Սիւրեանի իքեն՝ Մ՚ըսը-
րա էնիպ օրատա ազըգ եկե մի-
սաքիր օլտու . վե օրատա պիր
պեօյիւք՝ դուվվէթե՝ վե քօղլուգ
6 Թայնիքե օլտու : Վէ Մ՚ըսըրըզ-
լար պիղէ էղկեթ վերսկիր ,
հեմ պիղէ ձհփա՝ էյլեսկեր ,
վե իւզերսիպղե ալըր խըղսկեթ
7 ատըրըզար : Վէ պապալարըմը-
ղըն Աղսահը Բապպա Փերհատա
էյլեսկեք . վե Բապպ սեսիսիղի
Իշխեսի , վե ձհփամըղը վե զահ-
մեթսիղի վե պիղէ օլան զուր-
8 մու հեօրսիս : Վէ Բապպ պիղի՝
դուվվէթեի հը եկե վե եիւձհու
մէշ գօղ եկե վե պեօյիւք հեյսկեթ-
էր եկե՝ հեմ ատմեթսիր վե մի՛ս
Ձհպաթըղար եկե Մ՚ըսըրատն զը
9 գարաղ : Վէ պիղի պու մահալե
հեթհրատի . հեմ պիղէ պու սի-
յարը՝ սիւտ վե պաշ ագան հերի
10 վերսի : Վէ շնմե՝ Իշխե պապ-
նա վերսկին հերին մէյլեսինին
Թուրքիանատարընտը հեթհրատիմ՝
հա՛ Բապպ . վե ծնու Աղսահըն
Բապպըն հուղուրուննա գոյուպ՝
Աղսահըն Բապպըն հուղուրուննա
սէձհեե գըղատն : Վէ Աղսահըն 11
Բապպըն սանա հեմ սէնին էվե-
նէ վերսկի ձհսմե էյլեքահէն
շաղ օլատն՝ սէն ատ Ղեբրի ատ
արանըզատա օլան միւտաքիր ատ :
Ի՛շդը Էրզը օլան Իշխենձհու 12
Էրզատա մահտուղարընտն հեմ
Իշդրըզերինին օնտատընտը վերսկ
Թեքմիզ էթսկինատ , օնտարը
Ղեբրիսկե՝ միւտաքիրե՝ էօքսիւ-
զե՝ վե տուզ գարըզա վերսկին-
ատ , վե օնտար սէնին գափուզա-
րընտա եէյնպ տօյատուգարընտ-
տա , օլսեմ Աղսահըն Բապպըն 13
հուղուրուննա ատէկեին . Ա՛զնզ
էյլ եվտէն նիսրատ էթսիմ ,
հեմ տասի ծնու սէնին էմր էթ-
սկին ձհիսմե Թէնպհէյզերինէ կէօ-
րե Ղեբրիսկե վե միւտաքիրե՝ էօք-
սիւզե վե տուզ գարըզա վերսիմ՝
սէնին Թէնպհէյզերինատն Թէձհա-
վուզ էթմեսիմ , վե օնտարը ու-
նութմատըմ : Օնտան՝ եասըմ 14
վէմանըտա եէմեսիմ , վե նամրաք
իշ իշխեն օնտան նիսրատ էթմե-
սիմ , վե օնտան էօլնե իշխեն վեր-
մեսիմ . Աղսահըմ Բապպըն սէօ-
զունե սինհյէսիմ . պտնա ձհիսմ
լե էմր էթսկին կիսպ էյլեսիմ :
Կէօքատն՝ ա՛զնզ մէօքեանըտատ 15
պագ , վե գաւմըն Իսրայէլի՝
հեմ պապալարըմըզա եէմին էթ-
սկին կիսպ պիղէ վերսկին եէ-
րի՝ սիւտ վե պաշ ագան տէյարը
միւպարէքեէ :
Պու կիսն Աղսահըն Բապպ ատ- 16
նա՝ պու գանունըարը վե հիւքմ-
էրի էթմեյե էմր էսէր . իսմի
օնըարը՝ պիւթհեն եհրեյկինատն
վե պիւթհեն ճանընտատ հըզզ
էսիպ իձրա էյլեյեսին : Պու 17
կիսն Բապպա իպրար էյլեսին
քի՝ սէնին Աղսահըն օրա , վե օ-

նուն եօլսարընտա էհեբիէհեին , վե գանունլարընը վե էմրլէրինի վե հիւքմլէրինի սադըյսյսաըն , վե սէօզլեշմե սինկլէյհեին : 18 Հեմ Բսպպ պու կիւն սանա իգ-բար էհմի քի՝ սանա սէսիյի կիպի ծնուն խսսս գավմը օլա-սըն , վե ծնուն Ձիւմլէ էմրլէրի 19 նի սադըյսյսաըն : Վէ եարաթ սըղը Ձիւմլէ Թայիֆլէրին իւ-զերինէ սէնի ՀՀոհ վե նամ վե Ի՛զդէհ իչնե՝ Էհեբաքբ գալօը-բա . վե սէսիյի կիպի՝ Ալլահըն Բսպպրն ս՛ղնդ գավմը օլսսըն :

ՊԱՂՊ ԻԷ

1 Վէ Մովսէս Իսրայէլին իխ. Թէյսդլսրը իչէ՝ գավմս էմր ե-սէսիպ սէսի . Պէնիմ սիղէ պու կիւն էմր էհմիյիմ Ձիւմլէ Թէն-
2 սիհէրերի հէնզ եսէսինիզ : Վէ վագի՛ օլա քի՝ Յորդանտան Ալլահըն Բսպպ սանա վերսյիի սիյսրա կէչսիյինիզ կիւնսե , քէնսինէ սէօյիւբ Թաշդա սի-քիպ՝ օնդարը քիրէՀ իչէ սըվա-
3 յսըն . Վէ պսպսդարըընըն Ալ-լահը Բսպպ սանա սէօյէսիյի կիպի օդ սիւա վե պսդ ադան տի-յարա՝ Ալլահըն Բսպպն սա-նա վերսյիի սիյսրա կիրմէք ի-չիւն կէչսիյինսե , օնդարըն իւ-զերինէ պու Թէվրաթըն Ձիւմլէ
4 սէօզլերինի եաղսյսըն : Վէ վա-գի՛ օլա քի՝ Յորդանտան կէչ-սիյինիզսե , պէնիմ սիղէ պու կիւն Թէնպիհ էհմիյիմ պու Թաշդարը Գէբաղ տադընտա տի-քէսինիզ , վե օնդարը քիրէՀ իչէ
5 սըվայսըն : Հեմ օրսսա Ալլա-հըն Բսպպ պիր մէզպահ՝ Թաշ լարտան պիր մէզպահ էսիխա-սըն . իւզերլերինէ սէմիր սաշ-
6 մայսըն : Ալլահըն Բսպպն մէզպահընը պիւԹիւն Թաշդը-տան էսիխսըն . վե ծնուն իւզե-

րինէ Ալլահըն Բսպպ պիւԹիւն եամամլար սունսյսըն : Հեմ սէ-
7 լամէթ գիւրսյանլսրը քէսիպ՝ օ-րսյսա էհյէհեին , վե Ալլահըն Բսպպըն Հուզուրսյունտա չագ օ-լսյսըն : Վէ պու Թէվրաթըն
8 Ձիւմլէ սէօզլերինի Թաշդարըն իւ-զերինէ ղսյէթ ս՛յան եաղսյսըն :

Վէ Մովսէս իչէ Ղէբիլի քեա-
9 հինլերը Ձիւմլէ Իսրայէլէ սէօյլե-յիպ սէսիյլերը քի՝ Եա՛ Իսրա-յէլ սիւքիւԹ էսիպ սինկլէ . պու կիւն Ալլահըն Բսպպըն գավմը օլսսուն : Իմդի Ալլահըն
10 Բսպպըն սէօզլեշմե սինկլէյհեի՝ պու կիւն սէնիմ սանա Թէնպիհ էհմիյիմ ծնուն էմրլերինի վե գանունլարընը իՀրա էյլեյհե-սինն :

Վէ օղ կիւնսե Մովսէս գավ-
11 մա էմր էսիպ սէսի . Յորդա-
12 նտան կէչսիյինիզսե՝ Գարիզ-զին տադը իւզերինսե գավմա խսյը տոսա՝ օդսմդադա պսունլար տսրադլար . Շմաուն վե Ղէբի վե Յուդա վե Իսսքար վե Յով-սեփ վե Բենիամին : Վէ պէո-
13 տսսա՝ իչէսիս Գէբաղ տադընտա պսունլար տսրադլար . Ռուբէն՝ Գադ վե Ասեր վե Զաբուլոն՝ Դան վե Նեփթաղիմ : Վէ Ղէ-
14 ւիլերը Ձէվսյսդ վերիպ Իսրայէ-լին հէմ սաՀմէրինէ Էհեբաքբ սէս իչէ սէյհեր .

Բսպպս մէքրուհ օլան օյով-
15 մուշ էս սէօքիւբմիշ դիւնէթ սսս-Թաղ հէլի իչն էսիխան՝ վե կիւչ-սէ գօյան քիմսե մէլո՛ն օլսսուն-վե Ձիւմլէ գավմ Ձէվսյսդ վերիպ՝
Ամին սէյհ : Պսդսյսրընս վե ա-
16 նասընս սէօյէն՝ մէլո՛ն օլսսուն . վե Ձիւմլէ գավմ՝ Ամին սէյհ :
Գօնշուսյսունուն սինօրսյունս սէ-
17 յիշնիրէն՝ մէլո՛ն օլսսուն . վե Ձիւմլէ գավմ՝ Ամին սէյհ : Քէֆ-
18 րիս հօլսսուն սսմսրընըն՝ մէլո՛ն օլսսուն . վե Ձիւմլէ գավմ՝ Ամին

չիւն խիրանաճապլար աբը , վէ
էլինտէն պիր չէյ կէլմէյէճէք :
33 Էֆրինէն մահսուլտանու վէ ձիւմ
լէ էմէյինի պիր պիլմէմիյին
գաւմ էէյէճէք . վէ տայիմա
անճաք զուլմ վէ մէշագաթաէ
34 օլաճաքսըն : Վէ կէօզլէրինին
կէօրէճէքլէրի շէյլէրաէն՝ տիվա
35 նէ օլաճաքսըն : Բապպ անի
տիղլէրինաէ վէ պալըրըլարըն-
ման՝ այաղներն Թաղանընաան
Թա պաշներն Թէփէնինէաէք՝
քէօթիւ չլսպան նլէ վօրաճաք .
վէ չինֆա պուզմալա գաաիր օ-
36 լամայաճաքսըն : Բապպ ունի վէ
իւզէրինէ տիքէճէյին վաաիյա-
հընը՝ անինն վէ պապալարընըն
պիլմէմիյի Թայիֆէյ կէօթիւ-
րէճէք . վէ օրաաա զայրի պլյակ-
լարաա՝ օտուն վէ Թաշա ի՛պա
37 ակէթ էտէճէքսին : Վէ Բապպըն
անինի օլ կէօթիւրէճէյի ձիւմլէ
գաւմլարաա հայրէթ՝ մակէ վէ
իչլալէթ իչիւն պլաճաքսըն :
38 Թաբլայա չօդ Թօնաւմ չըգարըպ՝
ազ ակէվ չիրէճէքսին . զնրա օնու
39 չէքիրկէճը կէյէճէք պիր : Պաղ-
լար տիչքիա՝ Թիմնար էտէճէքսին ,
ամմա չաւրաա իչմէյէճէքսին , վէ
իւզիւմ տէվչիրմէյէճէքսին . զն-
րա օնու գուրԹլար կէյէճէքտիր :
40 Հէվ սինօղուն տա զէյԹունա ա-
ղաճլարը օլաճաք աբը , ամմա
եաղ նլէ սիւրիւնմէյէճէքսին .
զնրա զէյԹունուն սէօքնիւճէճէք
41 պիր : Օ տուլար վէ գըզլար Թէվ
լնա էտէճէքսին , ամմա անինն
օլմայաճաքտըր . զնրա էսիրնլյէ
42 կնտէճէքլէրը : Հէվ տաղաճլարընը
վէ էէրինին մէյվէէրինի պէօ-
43 ճէքլէրը զաւԹ էտէճէք : Ա՛րա-
նըզտա օլան միւսաֆիր անինէն
նւաԹիւն՝ էօգաւրը էօգաւրը նիւ-
ճէկլէճէք . վէ անն աշաւա աշա-
44 զա էնէճէքսին : Օ տանա էօ-
տիւնճ վէրէճէք , վէ սէն օնա
էօտիւնճ վէրէմէյէճէքսին . օ՝
պաշ օլաճաք , վէ սէն գուչլրուգ
օլաճաքսըն :
Վէ ձիւմլէ պուս պէտ աուա՛- 45
լար անինն իւզէրինէ կէլէճէքլէր ,
վէ անին գօվալայըպ՝ տանա էէ-
Թիչէճէքլէր , Թա սէն հէլաք օ-
լունճէյէտէք . չիւնքի Ալլահըն
Բապպըն սէօզլիւնէ իԹաաԹ էԹ-
մէտին քի՝ տանա էմ՛ էԹտիյի
Թէնպիհլէրինի վէ գանուռլարը-
նը հըփզ էտէսին . Վէ օնլար՝ 46
անէտէ վէ անինն զնւրըլյէԹին-
տէ էպէտի ա՛լտամէԹ վէ միւձի-
զաԹ իչլիւն օլա : Չիւնքի հէր 47
չէյնն պօլտուղու իչլիւն Ալլահըն
Բապպա չաղըրըգ նլէ վէ կէօնիւլ
խօչլուղու նլէ ի՛պատէԹ էԹմէ-
տին , օնուն իչլիւն Բապպըն սէ- 48
նին իւզէրինէ կէօնտէրէճէքիյ
տիւշմէնլէրինի՝ տաճլրգ նլէ վէ
տուսուղուգ նլէ վէ զբփլտպլրգ
նլէ վէ հէր չէյնն եօխտուղունու
նլէ գուռլուգ էտէճէքսին . հէմ
պլյտաճտան նւզէրինէ տէվրէ պէ-
յտուտուրուգ գլյաճագ աբը ,
Թա անին հէլաք էտիճէճէյէտէք :
Բապպ անինն իւզէրինէ ուզագ- 49
տան՝ էէրնն ուճՈՒճտան՝ գաբ-
Թալ կիպն ուչար պիր Թայիֆէ
կէԹիրէճէք տիր , պիր Թայիֆէ
քի՝ օնուն տիլինի անկլամազըն.
պիր եիւզնւ վէք Թայիֆէ քի՝ 50
իմԹէյաբլարա խաաԹր էԹմէյ-
ճէք , վէ կէնճէ մէրհամէԹ էԹմէ-
յէճէք տիր : Վէ օ՛ անինն տավալա- 51
լարընը մէյվէսինի հէմ էէրինին
մէյվէսինի էէյէճէք տիր , Թա
սէն իտարատ օլունճայտտէք , քի
տանա պուզտայ՝ չարտալ՝ վէ զէյ-
Թունն էաուլ՝ սըզըրլարընըն էավ-
բուշլարընը վէ սիւրիւճէրինին տի-
չիլէրինի գօմայաճաք , Թա սէնի
հէլաք էտիճէճէյէտէք : Վէ սէ- 52
նի՝ ձիւմլէ չէհրլէրինտէ մուհա-
սէրէ էտէճէք , Թա սիւճԹիւն
ակյարընտա՝ սէնինն հիւվէնտիյինի
օլ էճէքսէք վէ հէսաբլը գաէ՛լէ-

րին հըգըլընձհյեաէք · վե Ա-
լահըն Բապպ սանա վերոխի
պիութիւն ոխյարընտա՝ սէնի ձհում
լե շեհրլէրինաե մուհասաբէ է-
53 ակձհէք սիր : Վէ մուհասաբէաե՝
վե սէնին սիւշմինին սէնի սըգա-
ձաղը սըգընթըտա գարընընըն
մէյվեսինի՝ Ալահըն Բապպըն
սանա վերոխի օղուլլարընըն վե
դրզարընըն էթինի եէյհձհէք.
54 սին : Սէնաե զարիփ վե զայհթ
նաղիք օլան քիշի՝ գարընտաշը-
նա վե գոյնունուն գարընտա վե
պագի գօտուղօ գալան էվատ-
լարընա քէօթիւ կէօզ իլե պա-
55 գաձագ · Շէյլե քի օնլարընն պի-
րիսինի՝ քենոի եէյհձհէյի էվատ-
լարընըն էթինաեն վերմէյ · զի-
րա մուհասաբէաե՝ վե սէնին
սիւշմինին սէնի սըգաձաղը ձհում
լե շեհրլէրինաեի սըգընթըտա՝
օնուն զայրի շէյի գալմայաձագ
56 սըր : Սենաե օլան զարիփ վե
զայհթ նաղիք խաթուն՝ քի նա
զիքզիքաեն վե զերաիքէթինաեն
այաղընըն թապանը էէրին իւ-
զերինէ պասամաղա ալըշմամըշ ի-
սի , քենոի գոյնունուն գօձա-
սընա հեմ օղլունա վե գըզընա՝
57 հեմ այագլարը արաընտան չը-
գան մէշհուրսինէ վե տօղուրտու-
զու օղուլլարընա քէօթիւ կէօզ
իլե պագաձագ · զիրա օնլարը
մուհասաբէաե՝ վե սէնին սիւշ-
մինին սէնի շեհրլէրինաե սըգա-
ձաղը սըգընթըտա՝ քիւզի զե-
բուրեթաեն կիզլիձհ եէյհձհէք
սիր :

58 Էյհէր պու քիթապտա եա
զընմըշ պու Թէվրաթընըն ձհումլէ
սէօզլէրի իլե ամէ էթմէյհ սիգ-
գամ էթմէզ իսէն , քի պու
ձհէնի վէգօրդուղու օլան՝ ԱԼԼԱ-
ՀՐՆ ԵՀՈՎԱ խոխմաէն գօր-
59 գասըն , Բապպ սախի սէնին
պէշլասըրընը հեմ սէնին զիւրրի-
յեթինին պէշլասըրընը՝ պէօյիւք
վե սապէթ պէշլասըրը վե փէնա
հեմ սապէթ սէրոլէրի ա՝ձայիպ
գընձագ : Վե Մըսըրընն օղ 60
գօրգասուղուն մարաղալըրընըն հե-
փիսինի սանա սէօնտէրէձհէք ,
վե օնլար սանա եավրըշաձագ
սըր : Բապպ սէնին իւզերինէ՝ 61
պու Թէվրաթըն քիթապտաեա
եազընը օլմայան հեր տէրոի վե
հեր պէշլը տաիի կէթիրէձհէք ,
թա սէն հէլաք օլունձայտաէք :
Վե Ալլահըն Բապպըն սէօզլա- 62
նէ եիթաա՛թ էթմէսինին իչիւն՝
սիզ ջօգլուգտա կէօյիւն եընընըզ-
լարը գատտար էքէն , սայրատա սիզ
գալաձագտընընըզ : Վե վօգի՛ օլա 63
քի՝ Բապպ սիզէ էյլիք էթմէյէ
վե սիզի ջօղալթմազա սիզտէն
էօթիւրիւ շազ օլտուղօ կիպի ,
պէօյլէձհ սիզտէն էօթիւրիւ՝ սի-
զի խատապ էթմէյէ վե սիզի հե-
լաք էթմէյէ շազ օլտաձագ սըր ·
հեմ միրաս էթմէյէ վատտընը-
նըզ հէրին իւզերինէն սիպո-
րիւէձհէքսինիզ : Վէ Բապպ սէ- 64
նի՛ հէրին պիր ուձհունտան օպիր
ուձհունտաէք՝ ձհումլէ գավմար-
տա տուրտաձագ սըր · վե օրա-
տա՝ կէրէք սէնին կէրէք սլաղա-
լարընըն պիլմէսինի զըյրի ալ-
լահլարա՝ տատունա վե Թաշա ի՛-
պատէթ հատձհէքսին : Վէ օղ 65
Թայիֆէլէրտաե բահաթ պուլմա-
յանձագընն , վե այաղընըն Թա-
պանընա տուրադ օլմայաձագ
սըր · հեմ օրատա Բապպ ատնա՝
սիթրէր եիւրէք վե իփրանմըշ
կէօզլէր վե պայըլմըշ ձան վէ-
րէձհէք սիր : Վէ է՛օմրիւն սէնին 66
էօնիւնտեն մլաձլըզտա օլաձագ ·
վե կէձհ հեմ կիւնտիւզ գօրգա-
ձաղընն , վե է՛օմրիւն իչիւն եմ-
նիէթին օլմայաձագ սըր : Եիւ 67
րէյինին գօրգտուղօ գօրգու-
տան հեմ կէօզլէրինին կէօրտիւ-
յիւ սէյրանտան սպասհատա՝
Քեա՛ֆքի ախշամ օլայտը տէյէ-

ձէքսին, վէ ախշամտա՝ վքեաշ-
քի ատպահ օլայսը տէյէձէք-
68 սին։ Վէ Բապպ սէնի կէմիլէր
իլէ՝ օվ պէնիմ սանա արթըգ պիր
տահա օնու կէօրմէյէձէքսին տէ-
տիխիմ Եօլատն՝ Մըսըրա ատօն
տէրէձէք։ Վէ օրատա տիւշմէն-
լէրինիզե գուշլար վէ խալըչըգ-
լար իլէնէ տաթըլմատըգտընըզ,
վէ տաթըն ալան օլմայտաղ։

ՊԱՊ ԻԹ

1 Բապպըն Մովսէսէ Մովաբ
տէյարընտա՝ Իսրայէլ օղուլլար-
իլէ քեսիշմէյէ էմր էթտիխն ա՛հ
տըն սէօզլէրի պունլար սըդ,
ծնլար իլէ Փորէթտէ քեսիշէնի
ա՛հատան մա՛տա։
2 Իմոն Մովսէս Ձիւմլէ Իսրա-
յէլի ջաղըրըպ՝ ծնլարա ատէի։
Բապպըն Մըսըր տէյարընտա
Փարաւոնա վէ ծնուն Ձիւմլէ
դուշլարընտա վէ հէվ տէյարընտա՝
3 կէօզլէրինիզին կէօրտիւնիւզ. Եա՞է
կէօզլէրինին կէօրտիւյիւս օվ պէօ-
յիւք նիթնէհանլարը՝ ողա՛լամէթ-
լէրի վէ պէշիւք միւ՛ճիզլաթ-
4 ըը։ Ամմա Բապպ սիզէ պուս
կիւնէհատէ՝ անկատաղ իշլէնէ եիւ-
րէք վէ կէօրմէք իշլէնէ կէօզլէր
վէ իշլէթմէք իշլէնէ գուլագլար
5 վէրմէտի։ Վէ սիզի դըրգ Եըլ
չէօլտէ կէզտիրտիմ. եավաշլա-
րընըզ կիյիլինմէտի տէ, եավաշլա-
րընըզ կիյիմ տէյի, վէ այաղընտա այագ գասլըն նի-
6 րանմատը։ Էքմէք չէմէհինիզ,
վէ շարապ եատմատընըզ՝ նէ-
տինիզ. Թա պիլէսիդ իդ քի Ա-
7 լահընըզ Բապպ սէնն իմ։ Վէ
պուս մահալէ կէլտիկինիզտէ՝ նէ-
տէնն վատիշահը Սիհոն վէ
Բաշան վատիշահը Ովգ գարշը-
մըզա ձէնկէ չըգտը. վէ ծնլարը
8 վուրտուգ։ Վէ ծնլարըն սէյհա-
րընը ալտըգ, վէ ծնու Ռուբէնը
լէրէրէ վէ Գադըլարա վէ Մանա-
սէնին նարը սըպէրնա միրաս
վէրտիք։ Իմոն պուս ա՛հատն 9
սէօզլէրինի հըմիզ եափա՝ ծնլարը
իճրա էտէնինիզ, Թա քի ձիւմ-
լէ իշլէտիրէբիլինիզ միւէսսէր օ-
լա։

Սիզ պուս կիւն ձիւմլէնիզ՝ Ա- 10
լահընըզ Բապպըն հուզուրունա
տա տուրտուրտունուզ, սըպէթա-
րընըզն պալլարը՝ իսթէյարլա-
րընըզ վէ զապիթլէրինիզ՝ Իսրա-
յէլին ձիւմլէ էրի, չոճուգլարը 11
նըզ՝ գարըլարընըզ վէ օրատըն ի-
չինտէ օլան եապանճըն օտուն
եարընճընտան Թա սու սագանա
վարընճայէտէք. Վի Ալլահըն 12
Բապպըն պու կիւն սէնին իլէ
քեսիշէսի Ալլահըն Բապպըն
ա՛հարնա վէ ծնուն էմմինինէ
կէչէյին։ Թա քի սանա տէխի- 13
յի կիպի՝ հէմ պապալարըն Ա-
բրահամա՝ Իսահակա վէ Յակոբա
էմմին էթտիխի կիպի պու կիւն
սէնի քէնտինէ գավմ նասպ է-
տէ, վէ օ՛ սէնին Ալլահըն օլա։
Վէ պէն պու ա՛հատ վէ պու եէ- 14
մինի եաղընըզ սիզին իլէ քեսիշ
մէյօրում, իլա հէմ Ալլահընըմըզ 15
Բապպըն հուզուրունա տու-
րուսկ՝ պիզիմ իլէ պէրապէր պու
կիւն պուրտաա օլանլար իլէ, վէ
հէմ պու կիւն պիզիմ իլէ պէրա-
պէր պուրտաա օլմայանլար իլէ։
Զիրա Մըսըր տէյարընտա նի՛է 16
սաքին օլտուղումուզտա՝ վէ կէչ-
տիկինիզ Թայիֆէլէրին արտընտա
նի՛է կէչտիյիմիզի սիզ պի-
լէսինիզ. Վէ հաննարընտա օ- 17
ղան ծնլարըն իպրահիմ էէթլէրինի՝
վէ ասլտ վէ Թաշ՝ կիւմիւշ վէ
ալթուն վատԹլարընը կէօրմիւ-
նիւզ. Օլմայա քի սիզտէ էրքէք 18
եա գարը եա դասիլէ եա սըպէթ
պուլունա՝ քի օնուն էիւրէյի
պու կիւն Ալլահընըզ Բապպ-
տան այօնիւտ՝ օղ Թայիֆէլէրին

ալաՀլարընաա լ՝ապատեթ հեթ մէյ հիտե ։ օլմայա սիզսե հօտ վէ
աֆխենթեին վէրէն քէօք պուլըա-
19 նա ։ Վէ վագի՝ օլա քի պուռ պէտ տուա՝նըն սէօզլէրինի իչին-
աքտե , հիբրէյինտե պէրապէթ օգոյուպ սէյհ քի՝ Ինսըյի-
մին փէքլիյինտե կէզմէտե պուռ նա սէլամեթ օլըբ ։ պաշտուն ի-
չին սուսուզլուղա սէրթօշտու-
20 ղու գաթա ։ Բապպ օնու ա՝փիվ էթմէյէ խաթէմիվ , իլա օվ զէ-
ման Բապպըն զաղապը վէ զայ-
րէթի օվ քիմսէնին իւղէրինէ
ԹուռԹուշուսվ՝ պուռ քիթապտա
Հազըլան հէր պէտ տուա՝ սնուն
իւղէրինէ գէնաձագ սըբ ։ վէ
Բապպ օնուն սաբընը կէօյնէ
ալԹընտան մա՝հվ էտէձէք սիր ։
21 Վէ Բապպ օնու՝ պուռ Թէվրաթ
քիթապընտա Հաղըլան ա՝Հալն
ձիւմլէ պէտ տուա՝լարը միւձի-
պինձէ՝ Իսրայէլին հէր սըղԹընն
ատն քէմլիք իչինն այըրընձադ
22 սըբ ։ Վէ ասնկընաբն սիլսիլէ տէ-
յէ քի՝ Նոյէ սիզսէն ասնկընա
գազանձագ օլըլապրընըզ՝ վէ ու-
զաք սէյ յատան կէլէն էտպան-
ձը՝ օվ սէյ յարըն պէլատարընը վէ
օնուն իւղէրինէ Բապպըն կէ-
Թիրա էյի մարաքապրը կէօրսիւք-
23 լէրինէ , սիւԹիւնն սէյ յար՝
Բապպըն խըշմ ու զաղապը իլէ
խալ ա զ էթմէյի Սէզգամ վէ Գո-
մոր Վէ Ադմա վէ Լեբայիմին խա-
բապաԹը կիսի՝ քիւ-քիւբըթ վէ
Թաւզ վէ էանբզ օլաւսզ՝ էքիլմէ-
սէյլինի վէ մա խաուալ վէրմէյի-
նի վէ օնուս տէյ պիր օվ Թա-
մէսիլինի կէօրսէ-էէրինէ ֆէէ-
24 ձը , էանի ձիւմլէ Թայֆէկլէրը
աէյէվըր քի՝ Պուռ սէյ յարա Բապպ
նիչէնն պէօյլէ էյէտմէ ։ պուռ
պէօյնէ զաղապ ու խըշմընն էֆ-
25 գեռէ նէ՞ օլա ։ Վէ ձէձա տէյէ-
լէր ։ Սէպէպի պուռ սուր քի՝ ան-
լար պապալարընէն Ալլահը Բապ-

ալըն քէնաՀլէրի իլէ ձնձարը Մը-
սըր սէյ յարընտան չըգարըպընը-
ան քէսիշտէյէ ա՝Հալ Թէզը էթ-
մէյէր ։ Վէ կիսէպ պիլմէսէքլէ- 26
րի վէ քէնաՀլէրին հիսաէսինէվէր-
մէյէն ալլահ՝լարա՝ զայրի ալաՀ-
լարա լ՝պատեթ էթմէյէր , հէմ
ձնձարա սէձտէ գըլըըլար ։ Վէ 27
Բապպըն զաղապը պուռ սէյ յարա
ԹուռԹուշուռ քի՝ օնուն իւղէրի-
նէ պուռ քիթապտա Հաղըլան
ձիւմլէ պէտ տուա՝յը կէԹիրէ ։
Իսմի Բապպ զաղապ իլէ վէ 28
խըշմ իլէ վէ ա՝զիմ էօվլէթ իլէ
օնըլարը Հէրըէրինտէն սէօքիւք՝
զայրի սէյ յարա ատմըը , պուռ
կիսն օլուռլը կիսի ։ Սիզլի չէյ- 29
լէր Ալլահ՝ըմըզ Բապպա մնի-
սուա տուր ։ վէ աչիքտարէ օլմն-
լար՝ էպէտէն պիրէ վէ օղուզլա-
րընըզդա մնհասուա տուր , քի պուռ
Թէվրաթըն ձիւմլէ սէօզլէրի իլէ
ա՝մել Հտելիմ ։

ՊԱՊ Լ

Վ Է վագի՝ օլա քի ձիւմլէ 1
պուռ չէյլէր՝ սէնսին Հնդիւնէ գօ-
տուզում պէրէքէթ վէ պէտ
տուա՝ սէնսին իւղէրինէ կէլտիք-
տէ , Ալլահըն Բապպ սէնի օվ
սևըթսիւս ձիւմլէ Թայֆէկլէր-
տէ ծնըը խաԹընտա կէԹիրիւ
խանն , վէ Ալլահըն Բապպա 2
սէօնէը խանն , վէ օնուն սէօզիւ-
նէ՝ կէրէք սէն կէրէք օղուլ-
րըն՝ պէնիմ սանա պուռ կիսն
ձիւմլէ ԹէնպիՀ էթմէյիմէ կէօ-
րէ պիւԹիւն հիւրէյինտէն վէ
պիւԹիւն Հանընտան իթտա՝Թ
էտէր խանն , Ալլահըն Բապպ 3
տոխի սէնի էսիրլիքտէն տէօն-
տէրիպ՝ սանա մէրՀամեթ էտէ-
ձէք սիր ։ հէմ Ալլահըն Բապպ
սէնի տաղրԹտըղը ձիւմլէ գամմ
լարտան ԹէկքարտԹ ձէմ՝ էտէձէք
սիր ։ Էյէր կէօյնէ ուձունա- 4

ան֊ք փախի սիբրիւլեր իսէն , Աւ֊
լտհրն Բապպ սէնի օրտուան ձէմ՝
Էսէ֊ձէք , վէ սէնի օրտուան ա֊ա֊
5 ձադ տըր ։ Վէ Ա֊լտհրն Բապպ
սէնի՝ պտպտլարըն֊ըն միրտա էթ֊
տնսի տնչտարա տէշտսէրսէ֊ձէք ,
վէ ծտու միրտա Էսէ֊ձէքտսին ։
Հէմ ստնտա էյլիք Էսէ֊ի՝ սէնի
պտպտլարըն֊ուան ղիչտատ չօղտ֊
6 տաձադ տըր ։ Վէ Ա֊լտհրն
Բապպ սէնին Իսրայիլի Հէմ
զիւրրիէթի֊ին Իսրայիլի սիւն֊
նէթ Էսէ֊ձէք տիր քի՝ Ա֊լտհրն
Բապպը պիւթիւն Իսրայիլտէն
վէ պիւթիւն ճանըն֊ուան սէվ֊
7 սին , Թա քի Եաշայտըն ։ Վէ
Ճիւմլէ պտս պէտտատ՝լըը՝ Ա֊լ֊
տհրն Բապպ սէնին տիւշմէնլէ֊
րինին իւզէրինէ վէ սէնի գօվ֊
ղայըդ սէնտէն իքրահ Էսէնլէ֊
րին իւզէրինէ սաղտճադ տըր ։
8 Վէ սէն տէօնիւդ՝ Բապպըն սէօ֊
զիւնէ Իթաա՛թ Էսէսին , վէ սէ֊
նիմ սանա պտս կիւն Թէնպիհ
Էթմէյիմ ծտուն Ճիւմլէ Էմրէրիւ֊
9 նի իձրա Էսէսին ։ Վէ Ա֊լտհրն
Բապպ սէնի Էլչէրինին Ճի֊մլէ Ի֊
շինտէ՝ գարնըն֊ըն մէյվէսինտէ
վէ հայվան֊ատրըն֊ըն մէյվէսինտէ
վէ Էէրինին մէյվէսինտէ Էյլիք
Իլէ ղանի Էսէ֊ձէք տիր ։ զիւրա
Բապպ սէնին պտպտլարըն֊ըն Իս֊
զիրինէ չաղ օլտուդու կիսի՝ սէ֊
նին Իւզէրինէ Էյլիք Իչտին չաղ
10 օլմադա տէօնտէ֊ձէք տիր , տիւս֊
Թիւն Իսրայիլտէն վէ պիւթիւն
ճանըն֊ուան Ա֊լտհրն Բապպա
տէօնտիւրիւն Թագսիրատ՝ քի
պտս Թէվրաթ քիթապտըն֊ուա Եա֊
զը֊ըը օլան ծտուն Էմրէրինի վէ
դաւտուն֊ըրըը տապտմադ Իչտին
Ա֊լտհրն Բապպըն սէօղիւշտնէ Իս֊
Թաա՛թ Էսէսին ։
11 Չիւնտ պէնիմ պտս կիւն սա՛֊
նա Թէնպիհ Էթմէյիմ պտս Թէն֊
պիհ՝ սանա միւՋթէվէ տէյիլ տիր ,
12 Հէմ իրտաթ սէյիլ տիր ։ Կէօքտէ֊
տէյիլ տիր քի տէյիսին ։ Պի֊
զիմ իչտին կէօյ քի՛մ Իզդըդ տնտու
պիլդէ կէթիրէ֊ձէք տիր , վէ ծտու
պէնիմկի֊յիմ իձրա Էսէլիմ ։ Հէմ 13
տէնիզին էօթէ Եադտըըտտա տէ֊
յիվ տիր քի տէյիսին ։ Պիզիմ
իչտին պէնիզին էօթէ Եադտըը֊
նտա քի՛մ կէչտպ ծտու պիլդէ կէ֊
թիրէ֊ձէք տիր , վէ ծտու պէնկի֊
յիմ իձրա Էսէլիմ ։ Իլա պտս 14
սէօզ սանա ղայէթ Եադըն տըը ։
տաղդտատա վէ Իսրայիլտէ տիր
քի՝ ծտու իձրա Էսէսին ։
Դա՛դ , պտս կիւն պէնին էօ֊ 15
նիւնէ հայատը վէ խայըը՝ հէմ
էօլիւմիւ վէ չէրըի գօտուտ ։ Զիւն 16
քի պէն պտս կիւն սանա Թէն֊
պիհ Էսէրիմ քի՛ Ա֊լտհրն Բապ֊
պը սէվիպ ծտուն Եօլտարընտա
Իսրայիլսին , վէ ծտուն Էմրէրի֊
նի վէ գաւտուն֊ըրըը վէ հիւքմ֊
լէրինի տապիյատըն , Թա քի Եա֊
շայտըպ չօղտատըն , վէ Ա֊լտհրն
Բապպ սէնի՝ օլ միրտա էթմէք Ի֊
շինտէ վատտըղըն պիյտարտա միւ֊
պարէք գըլա ։ Ամմա էյէր Իսրա֊ 17
էլին տէօնիւպ Իթաա՛թ Էթ֊
մէդի Իսէն , վէ ադդըպ ղայրի ա֊
լա֊հտարտա Ի՛պատէթ Էտէր Իսէն ,
վէ ծտըդտա սէճտէ գըլտըր Իսէն , 18
սիդի պտս կիւն Իտտպէր վէրի֊
րիմ , քի Էլպէթթէ հէլպէք օլա֊
ճաղտըրդը ։ օլ միրտա էթմէք Ի֊
շինտէ Յորդանտանտա կէչտպ վատ֊
տըղըն Էէրտտէ ուղուն է՛մրի սիւր֊
մէդինիզ ։ Պտս կիւն սիդի կէօ֊ 19
յիս վէ Էէրի շահիտա Թուրա֊
ըրըմ , քի հայատը վէ հօլիւմիւ՝
պէրքէթի վէ պէտ տուա՛յը Էօ֊
նիւնէ գօտուտ ։ Իսոկ հայատը
սէչէսին , Թա քի կէրէք սէն կէ֊
րէք ղիւրրիէթին Եաշայտըըդ֊
Չի Ա֊լտհրն Բապպը սէվէսին , 20
ծտուն սէօղիւնէ Իթաա՛թ Էսէ֊
սին , վէ ծտա Եաչըղտըը֊ըն ։ զի֊
րա սէնին է՛օմրիւն վէ Էյտտը֊
նըն ուղտունըտտը պտս տուը , քի

Բապպ պապալարըն Ա.բրահամ՝ Խաճախա վէ Յակոբա՝ ան
Լարա վէրմէք իչիւն էէմին էմ
աէմ ախարաա սպէին օլասըն ։

ՊԱՊ ԼԱ

1 Ա է Մովսէս կիսիպ՝ պու
սէօզլէրի Ձիւմլէ Իսրայէլ սէօյ-
2 լէսի , վէ ծնլարա սէսի ։ Պու
կիւն պէն կիւղ էյիրմի եաշընա
իմ , արմըզդ ջզդպ կիրմէյէ գա-
սիր սէյիլ իմ ։ Հէմ Բապպ
պանա՝ Պու Յորդանանան կէչ
3 մէյէճէքսին սէսի ։ Ալլահըն
Բապպ սէնին էօնիւնճէ քէնան-
սի կէչէճէք , պու Թապիթէլէրի
սէնին էօնիւնէն օ՝ հէլաք էսէ-
ճէք , վէ ծնլարը միրաա էսէճէք
սին ։ Բապպըն սէսէնի կիսի՝
սէնին էօնիւնճէ Յեսու կէչէ-
4 ճէք սիր ։ Վէ Բապպ ծնլարա՝
հէլաք էմանի Ամորհլուլարըն
փաթիշահլարը Այհոնա վէ Ավ-
գա վէ ծնլարըն սիպարընա էյլէ-
5 ալսի կիսի էսէճէք սիր ։ Վէ
Բապպ ծնլարը սիղէ Թէսլիմ է
սէճէք սիր ։ վէ սիղ ծնլարա՝
սիղէ էմը էմանիմ Ձիւմլէ Թէն
6 պիհէ կէօրէ էյլէյէսինիղ ։ Գոտ վէ
վէ Թէլէհին , վէ Ձէհուտ օլսըն ,
գօրգման , վէ ծնլարըն հուզուր-
ըռունան իւրքմէն , զիրա պիւլէն-
Ձէ կիսէն Ալլահըն Բապպ քէն-
պինի սիր ։ օ սէնի պրագմազ ,
վէ սէնի Թէրք էմմէզ ։
7 Ա նաէն Մովսէս Յեսույու
ջաղըրըպ՝ ծնա Ձիւմլէ Իսրայէլին
էօնիւնաէ սէսի ։ Գուվվէթլէն
վէ Ձէսուբ օլ , զիրա պու գաւմը
Բապպըն ծնլարա վէրմէք իչիւն
պապալարընա էէմին էմանիմ սի
յարա սէն կէօմէիւրէՁէքսին , վէ
ծնու ծնլարա սէն միրաա էմանի-
8 րէՁէքսին ։ Վէ էօնիւնճէ կիսէն
Բապպ քէնանիմ սիր , օ սէնին
իլէ օլաՃագ ։ օ սէնի պրագմայա-
ՃագՃ , վէ սէնի Թէրք էմմէյէ-
Ձէք սիր ։ գօրգման վէ շաշմա ։
9 Իմի Մովսէս պու Թէվրաթը
էսղարը , վէ ծնու Բապպըն ա՝ն
սանաօզլունու գալաբան Ղէվի
10 օղուլլարը քէհանիլէրէ վէ Ես-
րայէլին Ձիւմլէ իհթիյարլարընա
վէրմէք ։ Վէ Մովսէս ծնլարա
11 Թէնպիհ էսիպ սէսի ։ Եհոին-
Ձի էրըզն սաՃաղնա՝ իհթիյագ էր-
լը վագԹընա՝ էրկէնէր պայ-
րամընա , Ձիւմլէ Իսրայէլ Ա է
լահըն Բապպըն հուզուրունա
կէօրիւնմէյէ ծնուն սէչիսի մա-
հալէ կէլիքէրիւնէ , Ձիւմլէ
Իսրայէլին էօնիւնէ գուլագլա-
րը իչիւիր էքէն պու Թէվրաթը
12 օգուդսաըն ։ Գաւմը՝ էրքէկլէրի
վէ գաբըլարը վէ չՃուդլարը վէ
գափուլարընա օլան միսապքի-
րինի՝ Ձէմ՝ էյլէ ։ Թա քի իչի-
սէկէր , հէմ Թա քի էսյրէնիպ՝
Ալլահընըդ Բապպան գօրգա-
լար , վէ պու Թէվրաթըն Ձիւմլէ
սէօզլէրինի իՃրա էմմէյէ սեգ-
13 գան էսէկէր ։ Վէ պիլմէյէն օ-
ղուլարը իչիւսէկէր , վէ միրաա
էմմէյէ Յորդանանան կէչդի-
կինիդ եէրին իւզէրինէ եաշա-
յաՃաղընըդ Ձիւմլէ կիւնլէրըպ
Ալլահընըդ Բապպան գօրգ-
մալա էսյրէնէկէր ։
14 Վէ Բապպ Մովսէս սէսի ,
իչինէ էօլմէյէ կիւնլէրինի եագ-
լուշը ։ Յեսույու չաղըր , վէ
15 Ձէմաա՝թ չաղըրընա տուրուն ,
վէ ծնա Թէնպիհ եաէյիմ ։ վէ
Մովսէս իլէ Յեսու կիսիպ՝ Ձէ-
մաա՝թ չաղըրընա տուրդու-
ղար ։ Վէ Բապպ չաղըրդա պու-
16 լութ սիրէ յինէէ կէօրիւնմէյէ ։
վէ պուլութնան սիրէյի չաղը-
րըն գափուդուս իւզէրինէ տուր-
դար ։ Վէ Բապպ Մովսէս սէ-
սի ։ իչինէ սէն պապալարըն իլէ
ուլուլաՃագսըն , վէ պու գաւմ
գալգըպ՝ օլ իչինէ օլմաղա վար-

աբրը եւ ամէն անոյշ պտղատու ծառ ձեզ համար կերակուր ըլլայ, վրնդեցէք զանոնք ձեր առջեւէն եւ մի՛ ընդունիք անոնց ձեր երկրին մէջ։ Ես եմ Տէր Աստուած ձեր։ Ուրեմն ձեր երկրին մէջ մի՛ պահեցէք ոչ մէկ կենդանի, որ ձեզ պէս շունչ չունի, եւ ոչ մէկ գազան, որ ձեզ պէս չէ, որպէսզի անոնցմով պղծուիք։ Ես եմ Տէր Աստուած ձեր։ Ուրեմն սրբացէք ինքզինքնիդ եւ սուրբ եղէք, որովհետեւ ես սուրբ եմ

ՊԱՂՊ ԼԲ

1 Ցուցագ վուրուն եա՛ կէօքլէր, վէ սէօյէ՛իմ· վէ էր աղ
զըմ՚ն սէօզ՚էրինի ա՛ինկէ՛էն։
2 Թա՛լիմ՚ տաղմուր կիսի տամ
լայաճագ, սէօզի՛մ չիհ կիսի ե-
նէ՛ճէ՛ք՝ սաղանագը տաղմուր կի-
սի չիմ՚ն իւզէրինէ վէ պօշ տաղ
3 մուր կիսի օթ իւզէրինէ։ Ջի՛-
րա Բապըն իսմինէ նիւտա էյ-
լէմի՛մ· Ալլահ՚ըզդա թա՛զիմ
4 Թագրիր Հա՛յն։ Օ՝ Գայա սըր·
ծնուն ա՛մէլի Թէմամ սըր· զի-
րա ծնուն ՀիւմՀ էլ՚ըր չէրի-
ա՛թ սըր· Ալլահ Տագիպ Թըլս
տուր, վէ ծգա Նահ՚ագըդ էօգ
տուր· սատըդ վէ տօղլուս տուր։
5 Օնըր փաւխա օ՚ւտուլար, ծնըլ-
րըն լէքէսի՝ օղուլ՚ըրըն տէ-
միլ տիր, ալիր էյրի վէ Թէբա
6 սիրնիլէ տիր։ Բաղդա էտա կէԹ-
սէյինիդ պո՞ւ մուՀ՝ էյ սիվանէ
վէ ա՛գըլըդ դաւմ՚։ օ սէնի Հաւ-
նէն պադան՝ սէնի Հարատան վէ
սէնի վարլըդա կէԹիրէն՝ օ տէ-
7 միՀ մի։ Գաաիմ կիւնէրի խաԹ-
րընա կէԹիր, կէչէն տէվր պէ
տէվր Հըզլարը՛ը միւաՀատա էԹ-
պադանա սիւալ էյլէ, վէ տանա
խապէր վէրէ· էմԹէխ՚ար՚լարը
նա ազ, վէ տանա սէօյլէյէ՛իր։
8 Թա՛ա Թայֆէլէրէ միւէ
Թագսիմ էԹտխ՚իտանէ՝ Ադամ
օղուլ՚ըրընը այըրա՛ը զէման-
տէ, Իսրայէլ օղուլ՚ըրընէն տա-
ՏԸ՛ընճա՝ գավմ՚ըրըն սինօրըս-
9 րընը գ՚տուս։ Ջի՛րա Բաղդըն
հիտայէ՛տ՝ քէնտի գավմը տըր·
միրա՛ընէն միւէ՛քիւ Յակոբ տուր։
10 Օնու չէօլ վիլայէԹտէ՛ վէ խալի
ըսդըդ պէհայանտէ պուշտու·
ծնուն Հէրա՛ֆիընը տարըդ՝ օնա
մուգայիտ օլտու· օնու կէօզլէ-
նիւէն պէպէյի կիսի տագլատը։
11 ԳարԹա՛լ Հուվտաընը Թահ՚րիգ
էտիպ Հավրա՛լարը իւզէրինտէ
Թէվրէնտի՛ գանատ՚լարընը
հայմաղըլա տնըլար՚ը ալը պ գա-
նատ՚ար՚ը իւզէրինտէ գալը ըրտը-
ղը կիսի, օնու Բաղդ Հալընըզ
ծա Էօյլէ կէզլիրտի· վէ պէՀ-
սինճէ հատա ալլահ Հօզ խալ։ Օ
նու եէրին էհ՚բալը մահալլէրինէ
պինտիրտի, վէ Թարլա մահ՚ու-
լընը էտի· Հէմ օնա գայատան
պօշ՝ վէ չագմագ Թաղը գայա-
սընտան զէյԹունն եապը էմզիրԹ-
ի՛։ Սըղըր Թէրէ եապը վէ
գ՚ոյուն սիւսիէ՛ գուզու՚ար՚ըն վէ
Բաղատտա պէհլէնմիշ գօչլար՚ըն
վէ էրքէ՛էլէրին եապը իլէ՝ պուշ-
տայըն խատա ուծնու իլէ· վէ իւ-
զէիմ գանը չարտակ իչտին։ Վէ
Յեհուդուն սէմիրիպ Թէմամ՚
սէմիրտին, գալընըգտա՛ըն, եապ
պադշատա՛ըն· վէ քէնտինի եապա-
տան Ալլահը Թէրք էտմ՚ի, վէ
խէչտաը՛ըն Գայատ՚ը Թահ՚գիր
է յէմի։ Օնու եատա պաշ՛ալար իւ-
զէ գայրէմէ կէԹիչմէյէ՛ը, օնու
իբրահի՛մէ՛ը իլէ տայըլմատը-
լար։ Տիվէրէ գ՚ուդան քէտտա-
էը՛ տէյիս Ալլահ՚ա, պիզ՚ի՛ակը-
յէրի պաղահ՚ար՚ա՛, եապ՚ընատան
էէնի կէվինէրէ՛քի՝ պատպաչ՚ը-
նըզ օն՚ար՚ատան գ՚որգմատը Սինի
վիւՀ՚ի՛եաէ կէԹիրէն Գայայը խա-
Թըրատան չըգար՚ը՛ն, վէ սէնի եա-
բատատան Ալլահը ուծնուԹտուն։
Վէ Բատպա կէօրսիս, վէ քէնտի
օղուլ՚ար՚ը վէ գըզլար՚ը օնու տա-
ր՚ըլԹալըգ՚ար՚ը իչինն բէտտա կէԹ-
տի։ Վէ տէտի՛քի՝ Օն՚ատատան ևիւ-
զիմի՛ս տագ՚ըյ՚ըմ՝, տնըլար՚ըն ա՛-
գ՚պէկԹի նիՀէ օլտու կէօրէ՛յիմ՝,
զնրատ օնըլար հիչկիպագ սիւսիկ՝
հինիչկէ օ՚ըճնմագ օղուլ՚ար՚ը տըր։
Օնըլար պէնի՝ Ալլահ օ՚մայանլար
իլէ զայրէԹէ կէԹիրտիլէր։ քէնտ
սիւկերինն պաԹըլ նէսնէկէրի իլէ
պէնի տար՚ըլմ՚ըտար՚ը։ պէն տէ
օնըլար պիր գավմ՚ օ՚մայան խալ
իլէ զայրէԹէ կէԹիրէ՛ճէ՛յիմ՝,

ծնլորը սիր ուվանկ Թայնիք ի-
22 լե աստրյատաղաղ: Չլիրա պա-
զալընաա ամեկը Թուհեռուռոռ,
վե Թա Հեհէնենիին աչագասը
նաուկը Էանաձագ, վե Էերի Հեմ
ծնուն մահաուրնու Թելեքի է
ուէձկը, Հեմ տաղլորըն Թեմել
23 Էերինի Էագաձագ սլը: Օնչա
լրըն Էեզերինէ պելալոր Էզրա
ճաղըմ, օգլորըմը ծնլորըն Էս-
24 զերինաէ պիեիրեձեյիմ Օնլար
աձլըզըն Էմեձեյի՝ վե հիւմմա
նըն Հեմ աձը Թաա՛նուն Էէյէ,
ձէյի օլաձագլար: Հեմ ծնլորըն
Էս զերինէ ճանաալորլորըն սիշ
Էէրինի՝ Թօփրագաա սիբրիեիս
նէնէրին զէհիրի Էզէ պերապեր
25 կեծնաէրեձեյիմ: Տիլաբրսան
գըլըձ վե Էէբրաէն գօդոռ՝ Հեմ
Էսխի Հեմ պաքիրե գըզը՝ սիաա
աէբի մա՛սում Էզէ փիր Էիմիի
յորը պերպաա Հուեձ՛ը սիր:
26 Տեաիմ քի ծնլորը պուռճագլարա
տաղլարը Էսիմ՝ ծնլորըն զէրբի
նի տաէմլեր արասընաան գալ
27 տրրրըրտալմ՝ սիուշհէնէն տար
զընըլընտան գօղմտաա Էսիմ.
օլմայա քի ծնլորըն Էասահմէրբի
Էտնղըզ անկայալար՝ օլմայա
քի՝ Հեմ պուռնու Էզէյէն եԷուձ
հէնիիզ սիր վե տեյիլ Բապպ տե-
28 յհերը: Չլիրա ծնլոր՝ ֆիրաաե
Թի զա՛յ օլմուշ Թայնիք սիր.
վե ծնլորըն ա՛գլը Հօգ տուր:
29 ԲեաՀշեի ա՛լմեյեր օլուպ՝ պու-
նու անկաապալար Էսխ, ա՛գը
պեԹրհերինի փէհմ հԹաեհէր Է
30 սի: Նի՞ձհ օլուր քի սիր քիչ
պինի գօլալասըն, վե Էքի քիչ
ծն պինի գաջրըսըն, հէյհ ծնլո-
րըն Գայասը՝ ծնլորը սաԹմազ
Էսխ, վե Բապպ ծնլորը գափաԹ-
31 մազ Էսխ: Չլիրա ծնլորըն գա-
յասը պելմի Գայամըզ, կիպի
ուէյիլ սիր. վե պուռնա սիուշհն-
Էերինիզ քէնաիէերի հաբիմ օլ
32 բուն: Չլիրա ծնլորըն սամանը
Սագում սամասընաան վե Գամըր
Թալըսընաան սլը. Էզհուհէրի
ազուհ Էզհուհիե՝ ծնլորըն սագըմ-
լորը ամը սլը: Օնլարըն չարա- 33
պը ժաուհերէլր ազուբաա՝ վե սա-
զլը Էզըլանլարըն հէլաք Էսիձի
զէհիրի սիր: Պոռ՝ մախզենէլ- 34
բինաե միհրլհնմիշ՝ Էանըմսաա
սագը տեյի՛մ սիր: Ինթի- 35
գամ վե ձէզա պանա մախսաա
տուր, ծնլորըն այագը՝ վագեըն-
ձաա գայաձագ սլը. զիրա պէ-
լալարը կիուհիե Էագըն սլը, վե
պայլարընա կելեձէբլեր՝ ա՛ձհլէ
եԹձէբաե սիր: Չլիրա Բապպ 36
գամըրըն չերաա՛Թրը կէօրե-
ձէբ, վե քհնաե գուլլարրը ա-
ձըյաձագ սլը. չիան կէօրաիե-
քի Էլ զայիբ Էնաե, վե Էսիր Էա-
ազաա գալմասը: Վէ տեյէձէբ 37
սիր քի՝ Օնլարըն ալաՀլարը՝ օլ
սրզընտաըգլարը գայա նէրէհէ
սիր, քի ծնլորըն գուբրսանլա- 38
ըրընըն Էաղընը Էէսիէբէր, վե չէր-
պէԹ փէչբեչէրինին չարսապընը
Իչտիէբէր, գալդօբընլար վե սիղէ
Էարաըմ ԷԹսինլէր, ծնլար սիղէ
սիփէր օլսունլար: Չալա սաա- 39
գըն, քի պէն՝ պէն օ իմ, վե
պէնտեն զլայրի Ալլահ Էօֆ տուր-
պէն Էօլսէյրիւրիւմ Հեմ Էաշա-
սըրըմ, վօլսուրսամ՝ վե սիղէ սա-
զլարըրըմ, վե պէնիմ Էվլատլէն
գուբԹալան Էօֆ տուր: Չլիրա 40
Էվլի կէօյէ գալըրրըպ տէրիմ
քի՝ պէն Էպէհտէն սալ ըմ: Ի- 41
յեր Էալտագըգ գըլըձըմը պիլեը
Իսխմ, վե Էվլիմ Հերաա՛Թա Էա-
փըշրը Իսխ, սիուշհնէլերիմտէն
ինԹիփսամ ալաձաղըմ, վե պէն-
տեն Իքրահ Հտնէլերին Հէզասը-
նը վերեձէյիմ. ՄադԹուլերին 42
վե Էսիրլերին գանընտան՝ սիուշ-
մէնլեր ուլըլարընըն պաշընտան
օգլարրըմը գանտան աերԹաշ Հտճ-
ձէյիմ, վե գըլըձըմ ԷԹ Էէյէ-
ձէբ: Ինյ Թայնիքլեր՝ ծնուն 43

գամմը էէ շազ օլուն . զիրա գուշլարընդն գանընդն ինձիգա-
մընդը ալտընագ ադը . վէ ալուշընդէ
էերինտէն ինձիգամ ալտընագ
ադը . վէ եէրինէ էնմ գավմընա
քէնթարէթ եաէձէք ալը :
44 Վէ Մովսէս քէնախի՝ նայէ
օղլու Յեսուս իլէ վարըպ՝ գավմ
իչտիր իքէն պու իլաէնընին ձիւմ-
45 լէ սէօզլէրինի սէօյլէսի : վէ
Մովսէս ձիւմլէ Իսրայէլէ պու
սէօզլէրին ձիւմլէսինի սէօյլէմէ-
յի պիլիրտիքտէ , օնլարա տէ-
46 սի . պէնիմ սիզէ պու կիւն չէ-
հատէթ էթմէյիմ ձիւմլէ սէօզ-
լէրին էհտրէվլէրինէզ գլուսն ,
քի օնլարը էվլատլարընդա թէն-
պիհ եաէսընիզ . նա քի պու
թէվրաեէթն ձիւմլէ սէօզլէրի ի-
լէ ա՛մէլ էթմէյէ տիդգաթ ե-
47 տէլէր : Ջիրա պու սիզէ պօշ
սէօզ սէյիլ ալը , իլլա սիզին
է՛օմրիւնիւզ ալը . վէ միրաս
էթմէյէ իչտէն Յորդանտանա
կէչտիկինիզ էէրին իւզէրինտէ
պու սէօզիւն սէպէպի իլէ է՛օմ-
րիւնիւզ ուզուն օլառճագ :
48 Վէ Իապ հէման օլ կիւնտէ
Մովսէյէ սէօյլէյիպ սէպի .
49 Շէհ Ապարիմ տաղընա՝ Մովաբ
տէյարընտա օլան Երիքովնուն
գարշընտաքի Նաբաս տաղընա
չըք , վէ պէնիմ Իսրայէլ օղուէ-
լարընա միւլք իչտէն վէրտիյիմ
Քանան տէյարընը կէօրէսին :
50 Վէ սէնին օլ չըքալընդն տաղընա
վէ ֆաթէ եէպսին , վէ գավմընա
գաթընըլասըն , նիձէ գարընտա-
չըն Ահարան Հօռը տաղընտա վէ-
ֆաթէ եէպսի՝ գավմընա գաթընը-
51 սը խէ : Զիւն քի Իսրայէլ օ-
ղուլլարընդն արասընտա՝ Սին
չէօլէնտէ Կադէսին Մէրիպա
սուլարընտա պանա իհանէ էթ-
տինիզ . զիրա Իսրայէլ օղուլլա-
րընդն արասընտա պէնիմ թագ-
52 տիս էթմէհտինիզ : Իմի օլ տի-
յարը գարշըտաճ կէօրէսին՝ ամ-
մա օրայա Իսրայէլ օղուլլարընդա
վէրմէյիմ օլյարա կիրմէյէսին :

ՊԱՊ ԼԴ

1 Ա Հ Ա Ղ Լ Ա Ն Ն Ա Ռ Ի Մ Ի Ն Մ Ո Վ Ա Ե
սէս էօլմէդէն էվվէլ՝ Իսրայէլ
օղուլլարընդա էթտիյի հայրլ տաճա-
պու տուր : Իման տէտի . Բաապ
2 Սինաանան կէլտի , վէ ծնլարա
Սէիրտէն կէօրիւնտիս , Փառան
տաղընտան իչտագ էթտի , վէ տա-
զուէլէրինն ան պինլէրի իլէ կէլտի .
ծնուն տաղ էլինտէն ծնլարա չէ-
րիտէթ տաճէչի էէֆէը : Պէ էի , օ
3 գավմլարը սէվտի , ծնուն Ձիւմլէ
տա՛զուէլէրի սէնին էլինտէ տիր .
վէ ծնլար սէնին սէօզլէրինի գա-
պուլ էթմէդէ իչտիւն սէնին այագ-
լարընտա օճուրտուլար : Մովսի 4
սէս պիզէ Թէվրաեէթ Յակոբ Ձէ-
մաա՛թընա միրաս վատխէթ էչ-
էճի : Վէ գավմնի սէրվէրլէրի 5
Իսրայէլին սըգթալարը իլէ պէրա-
պէր Ձէմ՛ օլտուգտա , օ՛ Յեսու-
ընտա վիտիչահ խոի :
Ո՛ւրբէնն հաչտա , վէ էօլմէ- 6
յէ , վէ ծնուն տաէմլէրի հիսաապ-
սըզ օլա :
Վէ Յուգտա իչտէն պուննու սէօյ- 7
լէպ , վէ տէտի . Եա՛ Րաապ
Յուգանըն սէսինի իչտէթ , վէ օ-
նու գավմընա կէօճմէյուր . ծնուն
էլլէրի քէնտիսինէ էէթէր օլա ,
վէ տիւշմէնլէրինտէն ծնա եար-
տըմ օլ :
Վէ Ղէբի իչտէն տէտի . Սէ- 8
նին Թումմիմին վէ Ուրիմին տա-
լիհ տաէմլինտէ օլա , քի ծնու
Մասսատա սընաարն , Մէրիսնա
սուլարընտա ծնուն իլէ նիձա՛ընշ-
արն : Դատլարը վէ տիւտար Հագ- 9
դընտա՝ Օնու կէօրմէմիւտ տէ-
յէն , վէ գարընտաչընը Թանը-
մայան , վէ օղուլլարընը պիլմէ-
յէն . զիւնքի ծնլար սէնին սէօզ-

լերինի սագլուծալար, վէ ա՛հոր-
10 նը հրձիգ էթափէը։ Յակոբա
սէնին էբրիա՛թինը՝ վէ Իսրայէ-
լէ թէվռաթինը էօյրէտէլը. սէ-
նին հուզուբռնտա պուխուր՝ վէ
մէզպահնըն լուլերինտէ պիւ-
11 թիւն եանմա սունալար։ Եա՛
Ղապպ ծոռն էտիալինի պէրե-
քէթլէ, վէ օնուն էլերինին ա՛-
մէլինի գաղուլ էյլէ. օնուն լը-
ղերինէ գապանարըն հէմ օնուն
աիւշմէնլերինին պէլլերինի գըր,
քի արթըգ գալմայալար։
12 Բենիամին իչէն աէափ. Բաղ-
սըն ավկիւլէսի՝ օնուն եանընը-
տա էմինլէք իւզրէ սագլին օլա.
օնա սայլմա օ ավկանէթ էակ,
վէ օնուն ուռու զարը արաալընտա
սագլին օլա։
13 Վէ Յովսէփ իչէն աէափ. Օ
նուն ախալը Բաղսըն միւգա-
բէլ օլա, հէյլինն նէ՛մէթլէրի
իլէ չէհ իլէ՝ վէ աշաղատա էա-
14 Թան աէրինվէքլէր իլէ, վէ կիւ-
նէշ մահասլաընուն նէ՛մէթլէրի
իլէ հէմ այն հասիլաթը պէր
15 կիւզարըարը իլէ, վէ էսքի տաղ
լարըն նէչիս չէյլէրի իլէ հէմ
տայիմ Թէփիէրինն նէ՛մէթլէրի
16 իլէ, վէ Եվրին հէմ օնուն տօլու-
սունուն պէրկիւզարը՝ վէ պէօ-
յիւրթէլէնան սագլին օլանըն քի-
զարը իլէ. պռնչար Յովսէփին
պասընա՝ վէ գարըտաշլարընին
մուխթարը Թէփիսինէ հէյէլէր։
17 Օնուն՝ ի՛ք ասղմուշ պուզարը
կէտէ զի՛նէթի վար, վէ պօյ-
նուզարը քէրկէսէն պուդուղ
լարը կէտէ աիր. օնլար իլէ գամի
լերի եէրինն ուձլարընտաէք իթի
վերէձէք տիր. վէ Եվրեմին ան
պինլերի պուսնալար տըր, հէմ
Մանասէհին պինլերի պուսնալար
տըր։
18 Ա՛հաէն Ջաբուղոն իչէն աէ-
ափ. Եա՛ Ջաբուղոն չըգըձա-
րընտա՝ վէ էյ իսաքար չատրը-
19 ղարընտա չադըր օլ. Գաւմ՛ղարը տա-
ղա տա՛վէթ էտիպ՝ օրտուա տա-
տագաթ գուրպան՛ղարը քէսէ-
ճէքլէր. զիրա սէնի՛զէրին զա-
նի՛մէթինի՝ վէ գումուն կիզէթ
խաղինէլէրինի էմճ՛ղէրը։
20 Վէ Գադ իչէն աէափ. Գա-
դը կէնիչէսէն միւսաղրէք օլ
օուն. ախչի ալըսան կիպի՝ էթու-
ըուր, վէ գօչու պաշ թէփի՛սի
իլէ էրղըթար։ Վէ քէնարինէ իլք
21 միւքիս թէհտիրէք էմէսի. զիրա
գանուն պաղըչըշէրընէն ի՛նչին էդ-
փէյի հիտսէ օրտուա տագըսընըշ
իսի. վէ գաւմէրն սէրվէրէրի ի-
լէ կէվլիպ՝ Բաղսըն ա՛տալէթինի՝
վէ Յուն Իսրայէլ իլէ հիւքմի-
րինի իճրա էյլէսի։
22 Վէ Դան իչէն աէափ. Դան
արըշան եավրուսու տուր. օ՝
Բաղանտան արչըյալճագ։
23 Վէ Ն եփթաղիմ իչէն աէափ.
Նեփթաղիմ ըուրթիսան թօգ՝
վէ Բաղսըն պէրկէթ թէյնանին
տօլու տուր. պուրթուզ վէ գըզ-
լէյի միրաս էտէճէք։
24 Վէ Ասէր իչէն աէափ. Ասէր՝
օղուլսար իլէ միւպարէքլէնէ.
գարընտաշլարընտա մադսուլ օլսա,
վէ այաղլար ղէյմաճն եալղընա
սարթըրա։ Ասյագ գապուլարըն
25 աէմիր վէ պաղըր օլա. վէ քա-
հաթըն կիւնլէրինի գատար օլա։
26 Յեհուրանուն Ասլանը կիպի
էօգ տուր. քի օ՝ սէնին եարտը-
մըն իչէն կիօքլէրէ՛ վէ ա՛զամէ-
թի իլէ պուրուրթ տրա պինէր։
27 Իղիլի Ասլան վիճնակեան տըր,
վէ աշաղատան էօյէսի փուղու-
ըար վար, վէ սիւչմէնլերի սէնին
էօնիւնտէն գօվաճագ տըր, վէ
28 Խարտակ էթի աէյէճէք տիր։ Վէ
Խարսխէ էմինլէք իւզրէ եալղընըշ
սարընա սագին օլաճագ, Բախ-
բուն չէչմէսի՝ պուզուղսուզ վէ շա-
րաղ տիպարընըն իւզէրինտէ օ-
ղաճագ. Հիէօքլէրինտէն տաիի

29 չէ տամայատճագ : Եվ մուԹըս ասանա եա՝ Իսրայէլ, էյ Բապ-
ղոն գուԹարարդը գավմ՝ սէ-
նին հարսըմընդն գայգանը վէ
Լիթիխարընդն գըլըձը օ Լբէն՝
ասանա պէնկղէր վա՛ր մը : պիշ-
մընէլդին իսէ ասանա միւսաֆանէ
էախ՝ սէն ծնըրդն ելի՛քսէք մա-
հալէրինվ պատառագոյն :

ՊԱՊ ԼԴ

1 Եվ Մովսէս Մովաբ ասդրա-
ղըրընդան Նաթաւս սաղընա՝ Ե-
րիքովանդ գարշըսընդնա օլան փսա-
գանդն Թէրիէսինէ ջրփաը : վէ
Բապ ծնա պիւԹիւն Վաղանա-
գըն տէյարընդը Թա Դանատէք
2 կէօռԹէրաի, հէմ ձիւմվէ Նէվ-
Թաղիմ՝ վէ Եվրեմ հէմ Մանա-
սէ տէյարընդը : վէ ձիւմվէ Յու գա
տէյարընդը Թա պաԹը տէնիվի:
3 Նէտէք՝ վէ գըսվէ Թարաֆընդը
վէ Երիքով տէրէսինին օվսընդը՝
խուրմա չէհրինի Թա Սէգովա-
4 տէք : վէ Բապ ծնա տէսի :
Աբրահամա՝ Իսահագա վէ Յա-
կոբա՝ Օնու զիւբրիչէԹինէ վէ
ըէձէյիմ տէ չիւ եէվին էԹտէյիմ
տէյար պու տուղ : պէն ծնու տա-
նա կէօղէրին իլէ պագդոբընդըմ,
տմմա օրայա կէչմէյէձէքսին :
5 Իմտի Բապըն գուղու Մով-
սէս օրտուն՝ Մովսէ տէյարընդնա

Բապըն սէօզիւ իւղրէ վէֆաԹ
էԹտի : վէ ծնու Բնէֆիգովսուն 6
գարշըսընդնա Մովաբ տէյարընդ-
ատա պիր տէրէսէ տէֆն էԹտի,
վէ Թա պու կիւնէտէք հիչ քիմ-
սէ ծնուն մէզարընդը պիլմէտի :
վէ Մովսէս էօլմիչիւնտէ եիւզ 7
կիրմի հաշընտա իտի. ծնուն կէօզ
լէրի զայիֆլէնմէտի, վէ տինճիչի
կիԹմէտի : վէ Իսրայէլ օղուլ- 8
ընը Մովաբտատիրալարընդնտա Մով
սէս իչիւն օԹուղ կիւն աղլատը-
լար : վէ Մովսէս իչիւն աղլատա
եանընդն կիւնլէրի Թէքմիլ օլտուն:
վէ Նաւէ օղլու Յեսու իլմ 9
րուհու իլէ տօլտուս, չիւն քի
Մովսէս էլլէրինին ծնուն իւղէրինէ
գօմուշ էտի : վէ Իսրայէլ օղուլ-
լարը ծնա իԹտաԹ էԹտիլէր,
վէ Բապըն Մովսէտա գիր էԹ-
տիրինէ կէօրէ էյլէտիլէր :
վէ տրԹընճ Իսրայէլտա Մով- 10
սէս կիտի՝ Բապըն եիւզ պէ
եիւզ պիլտիկի վէյահուտէր գալգ-
մատը, ձիւմվէ տ՚ալտմԹէլէրտէ 11
վէ միւձիզաԹլարտա քի Բապ
ծնու Մըտրը տէյարընդնա փարա-
էունա վէ ծնուն ձիւմվէ գուէլտրը-
նդա վէ պիւԹիւն տէյարընդնա էյ-
լէմէյէ կէօնտէրմիշ էտի, վէ
ձիւմվէ օվ գուվվէԹլի էլտէ, վէ
ձիւմվէ օվ պէօյ-ք հէյդէԹտէ
քի Մովսէս Իսրայէլին կէօղէրի
հէնիւզտէ էյլէմիշ էտի :

ԵՈՎՐԱՄՈՒ

ԵԼԼՈՍ

ՅԵՄՈՒԵՑ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Այ վասն՝ զի՛ օրտուս քի՛ Բապ-
ըլն գաղտը Մովսէսին վէ՛բա
Եբրայան ածիկու՝ Բապպ Մով-
սէսին խըղմէթքէարը Նաւէ օղ-
լու Յեսուա սէյլէյիպ տէսե
2 քի՛՝ Գուլուամ Մովսէս վէ՛բամ
Էթտի՝ վէ հալա գալ՛ը , սէն վէ
Ճըմէյի պուս գավմ պուս Յորդա-
նանան՝ պէնիմ օնլարա՝ Էօնէ
Իսրայէլ օղուլլարընա վէրտիմ
3 տէյարա հէչ : Ա՛յաղընըզըն Թա-
պանը պատարըզ հէր մահալ՝
Մովսէսէ տէտիմ կիպի սիզ
4 վէրտիմ : Ըէօլսէն վէ պուս Լի-
բանանտան՝ Թա պէյնիպ ըզտա-
զա Եվփրատ ըզտաղընաակը Քէթ-
ղինէրնին Ճըմէյի տէյարը՝ վէ Թա
պէյնիպ տէնիզէ՝ կիւնբընէյն
պաճարը Էանա տօղրու սինո-
5 րտուզ օլա : Ի՛մրինէյն Ճիւմ-
լէ կիւնլէրինէ սէնին Էմինիմէ
հիչ քիմսէ տուրամայա : Մով-
սէս էա Լէվ օլտուղում կիպի՝ սէնին
Լէվ փախ օլաճաղըմ . սէնի պը-
րաղմայաճաղըմ , վէ սէնի Թէրք
6 էմէյէճէկիմ : Գուվվէթլէն ,
վէ Ճէսուր օղ . զիրա պուս գավ-
մա՝ օնլարա վէրմէյէ պաղալա-
ըզնա Եէմին էմէտիմ տէյարը
7 սէն միրաս էմէտիրէՃէքսին : Հէ-
ման գուվվէթլէն , վէ զայէթ
Ճէսուր օղ , քի գուղում Մովսէս
սանա Թէնպիհ էմէտիմ Ճիւմլէ
Թէվրաթա կէօրէ ա՛մէլ էմէյէ
սիպդաթ էտէսին . օնտան սա-
ղա Եա սօղա սաղմադասընը , Թա
քի հէր նէրէյէ կիտէր խէն ,
ա՛զըլանէ հարաքէթ էտէսին :
Պու Թէվրաթընը քիթապը սօ- 8
զընտան ոչըղմայա , իւրա կիւն-
տիւզ վէ կէճէ օնտա Թէֆէքքիւր
էտէսին , Թա քի օնտա
Ճիւմլէ հայվանընըզ օլանա կէօրէ
ա՛մէլ էմէյէ սիպդաթ էտէ-
սին : զիրա օղ զէմանն էօլչարընը
ասան էտէրսին , վէ օղ զէմանն ա-
ղըլանէ հարաքէթ էտէրսին :
Սանա էմր էմէտիմ մի . դուվ- 9
վէթլէն՝ վէ Ճէսուր օղ , գօրգմա
վէ ջաշմա . զիրա հէր նէրէյէ
կիտէր խէն . Ալահընն Բապպ
սէնին իչէ տիր :
Ալնընէն Յեսուա գավմընը զա- 10
պիթլէրինէ Թէնպիհ էտիպ սէ-
սի . Օրտուճուն օրթասընտան 11
կէչէն , վէ գավմա ըտմաղաչպ
սէյին . Քէնանինէյէ զախիրէ
հազըրլասըն . զիրա իւչ կիւն ի-
չինտէ՝ Ալահընըզ Բապպըն սի-
զէ միրաս իչինն վէրտիկ տէյարը
վարըպ զապթ էմէյէ իչինն՝ պու
Յորդանանտան կէչէճէքսինիզ :
Վէ Ռուբէնլիլէր իւչ Գադըլ- 12
լարա՝ հէմ Մանասէհնին Եարը
սըզաթընա՝ Յեսուա սէյլէյիպ տէ-
սի . Բապպըն գուղում Մովսէսին 13
սիզէ էմր էմէտիկ սէօզիւ խաթ-
րընըզդա կէթիրին , քի տէմիշ ի-
սի . Ալահընըզ Բապպ սիզի
բահաթլանտըրըպօր . վէ պուս տի-
յարը սիզէ վէրտի : Գարըլարը- 14
նըզ՝ չօճուգլարընըզ՝ վէ սիւրիւ-

լերինիզ՝ Մովսէսին սիղէ Յորդանանն՝ պէրի հագաստնաս վերսէի սէյարաս ասքին օղսունլար։ սիղ նսե ձիսնէ գուվվէթլի նյիւէր՝ գարշնասաղարնըզ-
15 ձնդարա հարսրմ՝ հասնիզ։ Թա Բասդ գարշնասաղարնըզդա՝ սէղ-ն կիսի բահաթ վերնէյեսէ, վե ձնդար սսիի՝ Ազասդ-նըզ Բասդ ձնդարա վերսէյն սէյարը միրաս հսինէ յիւէք։ անսէն միրասընըզդն սէյարնս
սեօնիւս՝ Բասդսէն գուզնս Մովսէսն սիղէ Յորդանանն-սէրի հագաստնաս կիւնսօդօսնաս վերսէյինի միրաս հսեսնիզ։
16 Վե ձնդար Յեսուա՝ ձէվսդ վերնիզ սեսիւէք քի՝ Չէվ Թէնպէհ հէթսյինի իչդա հսեզնէ յիզ։ հէմ սէնզի հէր նէրնէյ կէօնսեէրնը իսէն կիսիձէ յիզ։
17 Չէր նիձէ Մովսես հէթսյինի հէթսյիք իսե, սսոս տս էօյլէ ի՛ Թսոս՝Թ հսեզնէ յիզ։ անձսդ Ազ-ղահն Բասդ սէնին իչէ օղսուն՝
18 Մովսէս իչէ իսէյն կիսի։ Չէր քիմ՛ չէ սէնին էմրինէ տ՛սը օղսուզ՝ ձնս հէր էմր հէթսյինէ կէօրէ սեօղսնէ հէթսյ՛Թ հէթ-մէզ իսե, հօղսիւրնւէ։ հէմսն գուվվէթլէն վե ձհսուր օղ։

ՊԱՊ Բ

1 Վ էօ կսեճ օղսուն Յեսուս Նսւհիմսն՝ կիղլիձէ ձսսուզսմս-ղա իչի սսուր կէօնսեէրնէ տսէ-տի։ Կիտիզ սէյարը վե Եր՛քո-վձս կէօրիւն։ վե ձնդար կիհսիճէր, վե Ռսհսաբ իսմինսէ պիր չիսհիչէ գարշնէն էվինէ կիրսի-
2 լեր, վե օրսսոս դճնսուղար։ Վե Եվրքովսն վսսիչսհձնս սեօյ-լէնէյ սէնիլսի։ Իչձէ սյնս վէ-ձէ՝ Իսրայէլ օղուլլարընսոս սի-յարը Թէձհսսուս հսիմիք իչինն
պուբայա սսոսմչէր հէլսի։ վե 3
Երիքովսն փսոսիչսհձնս Ռսհսաբ կէօնսեէրնէյ սէնի։ Շուս սաղ նս կէլնէյ՝ էվինէ կիրսն սսոսմ-լերն չդսդր, զնրս ձնդար պիւ-Թիւն սիյարը Թէձհսսուս հէթ-մէյ հէլսիչէր։ վե գարը օղ ի- 4
քի սսոսմի սղզսդ սսդլսսը, վե սէսի քի՝ կէրչէք օղ սսոսմչէր պոնս կէլսիչէր, սոմնս նէրե-սէն օղսուդզարընը սիլմէսիմ։
վե վսդի՝ օղսուս քի՝ գարսնլըդ- 5
սս դսվսուզսր գսփսնընը էքէն, օղ սսոսմչէրն չդսդրլսր, վե օղ սսոսմչէրին նէրէյէ կիհսիճինի սիլմէմ։ Թէդ ձնդարըն սղսրնձս սէյիրսին, զնրս ձնդսդս էհ-Թի-
չինրսնիզ։ Օ իսե ձնդարը սոսմս 6
չդսդրմզդ իսի, վե ձնդարը՝ սոս-մըն իչղէրինսէ քէնսինէ խսհիճի օղմուշ քէհէն գսմրչընըն իչինէ սսդլսսմզդ իսի։ Իսմի սսոսմչէր 7
ձնդարըն ադարնձս Յորդանան եօղունսսոս կէչիսլէրէ սօղրս գօ-վդսդըլսդր, վե ձնդարըն սղսրն-ձս գօվդսդսյսնլսդ չդսդրդլսրը կիսի՝ ադրդալդրընսոս գսփսս-յուս գսփսսղլսդր։
Վե ձնդար հսմմսդսսոս կիվ 8
վէչ՝ դսրը սսոսմըն իչղէրինէ ձն-դարըն հսնձնս չդսդր, վե ս- 9
սեմչէրէ սէսի։ Պոս սիյարը Բսսդըն սիղէ վէրսիյինի վե սի-ղին գօրդսճնուզ սիհզիմ իչղէրի-միզէ սիհչսհյիհնիս՝ վե սոս սի-յարըն ձհսմչէ էհդսիհսի հնձնս-նիճսզն էրիսհյինի սիհնիմ։
Չէրս սիղն Մըսըրսսոս չդսդր- 10
զնձդզ զէմսնսոս՝ Կօնհսնիճսզսհ Բսսդըն Գըզըլ սէնիզին սսուզս-ըընը գսսրսճհսսուզսսոս՝ վե Յորդսնսոսրն էօհէհ հսդսսըն-սս Սմորնլըսուլարըն իչի փսսհ-չսհզարը Սհհոնս վե Ռսգս նէհ
էլէսհյինիզի ես՛նի ձնդարը հէ-ղսչ էլէսհյինիզի իչհէթսէչ։
Իսմի իչհսհս էհսրէյհիզ էրի- 11

այն , վէ սիղնն հաւզուրանուզ
սան՝ հիչ լամախաե արձրզ ձան
գալմասը · զնրա Ալահընդզ Ե-
հովա՝ եօթարրուա հէբրան վէ ա-
շաղաւա հէրան Ալահ օ տուր :
12 Յամի հալա քէրէմ հաիա՝ Րադզ
իլէ պանա հէմին էրին , քի պէն
սիզէ իհսան հէմախիմ իչնէն՝
սիզ տախի պադզամըն հէվինէ հն-
սան հաէձհէքմինիզ · վէ պանա
պիր հիմիկ ձէ մի-
13 քի պադզամը վէ անաիր վէ պա-
բընանչաղրըմըզ հէմ գըզ գաբըն-
տաշաղրըմը վէ տնղրա ձհէմզէ
միհձա՝ւիզ օլանը տաղ գծյուզ՝
ձանդարըմըզը հօվհմանէն գուբ-
14 Թարադձագընընզ : Վէ օղ տաճմ
էնը տնա տէոիչէր քի՝ Ըչէր պու
տէոշհմի զհո պէրէն խատէր հմ-
ճզ խանիզ , սիղնն հէրինիզէ
սիղնմ ձանդըմըզ հօվհմճ էչրէնէ·
վէ վագի՝ օղա քի՝ Րադզ պիղէ
պու տիչարը վէ գոսիքատ , տանա
իհսան վէ հիրչէվնէք էչէ յէձէ
15 յիզ : Ընաէն տնղրը պիր նի լ-
էչ փինձհէրէտէն էնտիրտի · զնրա
օնուն հվի հնտարըն գաչէ՝պինտէ
նտի , վէ օ՝ հնտարտա տապին օ-
16 ղուբ նոի : Վէ տնղրտա տէոն քի՝
Տաղա տօզրու կիտին , օղմայա
քի՝ գօվհղայանչաղր պիղէ բատճ
կհչհչէր · վէ օրտատա նուչ կհսն
կիզնչնին , Թա գօվհղայանչաղր
տէօնիսնձհչէ՝տ՝ք , անաւն տճ կ-
17 բա հօղնընուզա կիտին : Վէ օղ
տաճմէր տնա տէոիչէր · Անընն
պիղէ պու վհրտիչին հէմինտէն
18 վաք օչուրուզ · Իզձհ պիզ տի-
չատա կիրտի չհմիզտէ , շու գըզ-
մըզը նուհնք նուհնի՝ պիղն հնտը-
տիչին օղ վինձհէրէչ պադզայա-
տըն , վէ պադզանը հէմ անաիր
վէ գաբընտաշաղրըմը վէ պադզա-
նըն ձհէմզէ հվինի հատընա հվին
19 իչհնէ ձհէմ՝ հատճնն : Վէ վագի՝
օղա քի՝ հէր քիմ տնընն հվինին
գա վուտատնտան տիչատը չգուբ

իտէ , տնտէն գանը պաղը հօզհրի-
նէ օղա , պիզ տէտ վաք օչու-
ղուզ · տամա տնընն իչէ հվտէ
հէր օչտնա հչիր հզ տօգանըր ի-
տէ , գանը պաչղրմըզ հօզհրինէ
օղա : Հէմ հչիր պու պիղմ տէօ- 20
ղնւ-միզնւ պէրինէ խատէր հէր
խտէն , օղտէմ տընն պիղէ վհր-
տիչին հնմինտէն վաք օչուրուզ :
Վէ գաբը տէտի քի՝ Տհօզնընու- 21
զէ կհօրհ հչիչ օղատն · անաւնէ
ձնղաբը տաղը վհրտի , վէ ձնղար
կհմտիչէր · վէ օղ գհղմհղը հմին
վինձհէրհչէ պադզատը :
Վէ ձնղար կհտիտ՝ տատղա տօզ 22
բու վարտըղար · վէ օրտատա՝ Թա
գօվհղայանչաղր տէօնիսնձհչէ՝տ՝ք՝
հօզ կհտն տճմատատուզար : վէ գօ-
վհղայանչաղր ձնղաբը տիտհմնն
հօղտա տրատըղար , տամա պու-
ղամատըղար : Ընաէն օղ հչ ա- 23
տէմ տէօնհսա՝ տագտան էնտի-
չէր , վէ կհչնա՝ Նաէ տղու Ցհ-
տուչա վարտըղար · վէ ձնա ձհմ-
չհ ձնղաբա վագը՝ օղանը նաագ
հճմտիչէր : Վէ Յհատչա տէտի- 24
չէր քի՝ Թահգիգան Րադզ ձհմ-
չհ տիչարը հչիր պիղէ վհրտի · հէմ
տաճմ օղ տիչարըն ձհմզհչ հտա-
վտի՝ հնտզուրատմ· զտան հբիտհ-
չէր :

ՊԱՂ Գ·

Վէ Յհատչ տագտահտան էր 1
քէն գաղտղը , վէ քէնտճտի հէմ
ձհմզհչ նտրօցհչ օղատղտղը Տա-
տիմտէն կհօքատհչէր · վ՝ Յօրգա-
նատճտ կհչտիչէր · վէ կհչմիզ
տէն հվհչ օրտատա գծնտուղտղ :
Վէ վագի՝ օղատ քի նուչ կհնտատն 2
ագնկրա՝ զտպհթհչէր օրտուհնէն
օրթագընտատն կհչտիչէր · վէ 3
գավմա Թհնտիհ հտիտ տէտիչհչ
Ալահընդզ Րադզն ա՝նտ տատ-
տուհտատ՝ վէ Դհ՝հչհչ քհտհնն-
չէրն ծնտ կհօրհկատիտչէրինի

կէօրաէլիւնիւզ կիպի՝ հէմեն մահալլնիզդէն կէօչիւպ օնուն
4 արաբնձա կիսէլինիզ : Ամմա սիզին իւչ օնուն արասընտա՝ հօլէիւ իւչ իլբ պին արչըն միգ-տարի արալըդ օլա . օնա եագ-լաշմայասընըզ , Թա քի կիսէ-ձէյինիզ հօլու պիլէսինիզ . ղնրա պու հօլտան՝ պուընտան էվվէլ
8 կէչմէսինիզ : Վէ Յէսու գաւմա տէսի քի՝ Գէնտինիզի Թագտա էսին . ղնրա եարըն Բապպ ա-րանըզտա մի՛ձիղաձըլար էյլէ-
6 յէձէք տիր : Անտէն Յէսու քեա-հինէրէ սեյլէյիպ տէսի . Ա՛հ-մէտն սանտուղտունու գալըրըզ՝ գաւմըն հօնիւնէ կէչին . վէ օն-լար ա՛հմէտն սանտուղտունու գալ-տըրըզ՝ գաւմըն հօնիւնձէ կիմ-ոիլէր :
7 Վէ Բապպ Յէսույա տէսի քի՝ Պու կիւն ձիւմլէ Իսրայէլին կէօղ-լէրի հօնիւնտէ սէնի պէօյիւթմէ-յէ պաշլարըմ , Թա պիլէլէր քի՝ Մոհամէտ իւչ օլտուղտում կիպի սէ-
8 նին իւչ փախի օլաճաղըմ : Իմմի սէն ա՛հմէտն սանտուղտունու գալ-տըրան քեահինէրէ Թէնպիհ ե-տիպ տէյհսին քի՝ Յորդանանըն սույու քենարընտաէք կէլտիխ-նիզտէ , Յորդանանտա տուրա-սընըզ :
9 Անտէն Յէսու Իսրայէլ օ-ղուլլարընա տէսի քի՝ Պուրայա եագլաշըն , վէ Ալլահընըզ Բապ-
10 պըն սէօզլէրինի տինլէյէն : Վէ Յէսու տէսի . Տիրի Ալլահըն արանըզտա օլտուղունու՝ վէ հօ-նիւնէզտէն Քանանըլըլարը վէ Քէտէվլիէրի վէ Խեւլիէրի վէ Փե-րեզլիէրի վէ Գերգեսլիէրի վէ Ամորլուլարը վէ Յեբուսլուլա-րը հէր վէձէ իւչ գօվտաղընը
11 պուընտան պիլէսինիզ . Իւչձէ ձիւմլէ եէրին Սահիպլինին ա՛հտ սանտուղտու հօնիւնիւզձէ Յոր-
12 դանանա կէչէյօր . Վէ չիտոի սիզ Խորայէլ սըղլարընտան՝ հէր սըղտան պիրեր տաէմ օ-լարագ՝ օն իքի տաէմ այնն . Վէ 13
վագի՝ օլա քի՝ ձիւմլէ եէրին Սա-հիպլի Եհովանըն սանտուղտունու գալտըրան քեահինէրին այագ Թաղանըլարը Յորդանանըն սու-յունտա լահալթ տուրտուղու կիպի՝ Յորդանանըն սույու է՛-նի հօգարըտան հնէն սու քէսի-լէձէք , վէ պիր եըղըն կիպի տու-րաճագ :
Վէ վագի՝ օլտու քի՝ գաւմ 14
Յորդանանտան կէչմէք իչլէն չա-տըրըլարընտան կէօչիւբլէրինտէ , ա՛հտըն սանտուղտունու գալտը-րան քեահինէրը գաւմըն հօնիւ-նէ օլարագ , վէ սանտուղտու գալ 15
տըրանլար Յորդանանատէք կէչ-միբլէրինտէ , սանտուղտու գալ-տըրան քեահինէրին այագլարը սույուն քենարընտա պաթընըլը-տըղը կիպի՝ (Յորդանան իսկ պիւթիւն օլագ զէմանընտա ձիւմ-լէ քենարլարը իւղէրինտէն ձէօշ-ղուն օլուր՝) օլտէմ հօգարըտան 16
հնէն սու տուրտու , վէ զապէթ ուզտտա Սարթանընն հանընտա օլան Ադամ շէհրինտէ պիր եը-ղըն կիպի տուրտու , վէ ահրտա տէնիպլինէ՝ Թուզ տէնիզինէ հ-նէն սու Թէմամէն քէսիլտի . վէ գաւմ՝ Երիքովուն գարշըսընա կէչտի : Վէ Բապպըն ա՛հտ սան- 17
տուղտունու գալտըրան քեահին-լէր՝ Յորդանանընն օրթասընտա գարա իւղէրինտէ գայիմ տուր-տուտտար . վէ պիւթիւն Իսրայէլ՝ Թա ձիւմլէ խալգ Թէմամէն Յոր-դանանտան կէչինձէ յէտէք՝ գա-բատան կէչտիկեր :

ԳԱՊ Դ

Վ Է վագի՝ օլտու քի՝ ձիւմլէ 1
խալգ Յորդանանտան կէչմէյի Թէմամ եթտիքլէրի կիպի՝ Բապպ

2 Յեսուայ ահօլէկիպ ասէ. Հէր
օրպէթաան պիրէր ատմ օլարագ՝
սիզ գաւմաան օն իկի ատմ ա-
3 լըն. Վէ ծնլարա Թէնպիհ ե-
տիզ տէլին քի՝ Պուբաաան Յոր-
դանանըն օրթասընաան քեա-
հինլէրին այագլարը գայիմ աուր-
ուզուա մահալտէն քէնարինիզ
օն իկի Թաշ գալըրըն, վէ ծն-
լարը սիլէհիմձէ կէչէրիպ՝ պու
կէձէ գէնաձաղընըզ գէնագ էէ-
4 բինաէ գայուն. Իսմի Յեսու՝
հէր սըպԹաան պիրէր քիշի օ-
լարագ՝ Իսրայէլ օղուլլարընաան
հաղըրլաարը օն իկի ատմի չա-
5 ղըրը, վէ Յեսու ծնլարա ա-
սէ. Աւանտընըզ Բապպըն սան-
ուզուզնան էօնիւնաէ Յորդա-
նանըն օրթասընա կէչէն, վէ Իս-
րայէլ օղուլլարընըն սըպԹալը
ասլըսընձա՝ օճագա հէր պիրի-
նիզ ուաւուզու իւզէրինէ պիրէր
6 Թաշ գալըրըն. Թա քի պու՝
արանըզտա Նիշան օլա, քի եա-
րըն օղուլլարը ըզ սօռաղ էակիպ՝
պու Թաշլար սիզէ նէ օլա սէ-
7 սիբլէրինաէ, ծնլարա սէչէպ-
նիզ քի՝ Բապպըն ա՛հա սանտու-
ղընան հաղըրտընաան Յոր-
դանանըն սուլար քեսիլտիկի լ-
էձէն սիւբ. օ՝ Յորդանանտան
կէչէր իքէն՝ Յորդանանըն սու-
լար քեսիլտի. վէ պու Թաշլար
Իսրայէլ օղուլլարընա Թա էակի-
սէնէաէ զէբր էձէն օլալար։
8 Իսմի Իսրայէլ օղուլլարը Յեսու-
նուն Թէնպիհ էմրինի կիպի՝ հէ-
ման էօյլէ էլլէսիլէր. վէ Բապ-
պըն Յեսուայ սէչլէմիի կիպի՝
Իսրայէլ օղուլլարընըն սըպԹալ-
ըը սալըընձա Յորդանանըն օր-
Թասընաան օն իկի Թաշ գալ-
արըրլար, վէ ծնլարը սիլէհէ-
լինձէ գէնագ էէբինէ կէչիրիպ՝
9 օրատա գօսուրլար։ Էէմ Յեսու՝
ա՛հալն սանտուղընտու գալըը-
բան քեահինլէրին սլագլարը
Յորդանանըն օրԹասընաա պաս-
արգլարը մահալտէ օն էէի Թաշ
սիպաի. վէ Թա պու կիւնէէտէ
օրատա սըրըլար։ Վէ սանտու- 10
ղու գալըրըան քեահինլէր՝ Յոր-
դանանըն օրԹասընաա տուրտու-
լար, Թա Մովսէսին Յեսուայա
Ճիւմլէ էմր էԹապինէ կէօրէ՝
Բապպըն Յեսուայ գաւմա սէօյ-
լէմիչէ էմր էԹապի էէր սէօղ
Թէմամ ալունձայտաէ. անտէն
գաւմ ա՛ձէլէ էապ կ՛էապիլէր։
Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Ճիւմլէ 11
գաւմ Թէմամէն կէչտիքտաէ,
Բապպըն սանտուղու տաի՛ հէմ
քեահինլէր՝ գաւմըն էօնիւնէ
կէչտիլէր։
Վէ Ռուբէն օղուլլարը իլէ 12
Գադ օղուլլարը հէմ Մանասէ-
նին էարը սըպԹը Իսրայէլ օղուլ-
լարընըն էօնիւնաէ սիլահլը կէչ-
տիլէր՝ Մովսէսին ծնլարա սէպէ-
յի կիպի։ Գըրգ սիլէ գատար 13
սիլահլանմըշ Ճէնգիի՝ Բապպըն
հուզուրունտա Ճէնգ իչիւն Երի-
քովուն սահրասընա կէչտիլէր։
Օր կիւնաէ Բապպ Յեսուայա 14
Ճիւմլէ Իսրայէլին կէօզլէրինաէ
սէօյլէԹտիւ, վէ օնուն ը՛օրինա-
նինէն Ճիւմլէ կիւնլէրինաէ՝ Մով-
սէստէն գօրգատա գլուրը կիպի օն-
սան գօրգարլար իտի։ Վէ Բապպ 15
Յեսուայա սէօյլէյիպ սէպի. Շէ- 16
հատէԹին սանտուղընտու գալ-
սըրան քեահինլէրէ էմր էԹ քի՝
Յորդանանտան չըգսընլար։ Իմ- 17
սի Յեսու քեահինլէրէ էմր է-
տիպ՝ Յորդանանտան չըգըն սէ-
պի։ Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Բապ- 18
պըն ա՛հա սանտուղընտու գալ-
սըրան քեահինլէր Յորդանանըն
օրԹասընաան չըգըպ՝ քեահինլէ-
րինին սլագլարը Թապանը գարա-
յա պատաալը կիպի՝ Յորդանանըն
ուլյա մահալինէ սէնէնաիս, վէ
էվվէլքի կիպի օնուն ճիւմլէ քէ-
ճարլարը իւզէրինէ էէբրիտաիս։

19 Վէ գավմ էվվէլքի այըն օ-
նունճուս ԻՀՇԻՆՃԻ Յորդանան-
տան չրգոը · վը Գալգալատա՝
Երիքովուն կիւնաօղլուսունտան
20 եանա գօնտուլար : Վէ Յորդա-
նանտան ալըրգլարը օղ օն իքի
Թաշը՝ Յեսուս Գալգալատա տիք-
21 տի : Վէ Իսրայէլ օղուլլարընա
սէօյլէյիպ ասոի քի՝ Եարըն օ-
ղուլլարընըզ պապալարընա սի-
ւալ էսիպ՝ Գու Թաշլար նէ՞ օլա
22 տէսիքլէրինճէ , օլտէմ օղուլ-
լընըզը պիլտիրիպ տէյէսինիզ
քի՝ Իսրայէլ պու Յորդանան
23 տան գարատան կէչտի : ՀիւնՃքի
Ա.լահընըզ Բապպ սիզ կէչինճէ
յէտէք Յորդանանըն սույունու
Հօնիւնիւզտէ գուրութաու , Ա.լ-
լահընըզ Բապպըն Գըզըլ տէ-
նիզտէ էյլէսիյի կիպի՝ քի պիզ
կէչինճէյէտէք Հօնիւնիւզտէ օ-
24 նու գուրութաու : Թա քի եէ-
րին Ճիւմլէ գավմլէրի Բապպըն
էլլի գուվվէթլի օլտուղունու պի-
լէվէր , Հէյլէ քի տայիմա Ա.լա-
հընըզ Բապպտան գօրգասընըզ :

ՊԱՓ Ե

1 Ա է վագի՝ օլտու քի՝ Յորդա-
նանըն պէրի եագասընտա կիւն
պաթըտա օլան Ամորհլուլարըն
Ճիւմլէ փատիշահլարը վէ տէրի
զին եանրնտա օլան Քանանլուլա-
րըն Ճիւմլէ փատիշահլարը՝ Բապ
պըն Իսրայէլ օղուլլարընըն Հօ-
նիւնտէ Թա ծնլար կէչինճէյէ-
տէք Յորդանանըն սույունու
գուրութաուղունու իշլիթմիյէլ-
րինտէ , ծնլարըն եիւրէյի էրի-
տի , վէ Իսրայէլ օղուլլարընըն
Հուզուրունտան՝ ծնլարտա ար-
Թըգ Ճան գալմատը :

2 Օ լվագիտէ Բապպ Յեսույա
տէտի քի՝ Քէնտինէ Թաշտան
պիչագլար եատ , վէ տէօնիւսյ՝
Իսրայէլ օղուլլարընը Թէքրար
սիւննէթ էյլէ : Վէ Յեսուս քէն-
տինէ Թաշտան պիչագլար եատ-
ար , վէ Իսրայէլ օղուլլարընը՝
ղուվվէթ Թէփէօնիտէ սիւննէթ
էյլէտի : Վէ Յեսուսունըն սիւն-
նէթ էթմէսինին սէպէպի տու-
խտի · Մըսըրտան չըգան Ճիւմլէ
գավմընն էրքէքլէրի՝ հէփ Ճէնք
էրլէրի՝ Մըսըրտան չըգարգտան
սօնկրա չէօլտէ եօլտա իքէն էօլ-
մուլէր : Չիրա Ճիւմլէ չըգան
գավմ սիւննէթմէյի իտի · ամմա
Մըսըրտան չըգարգլարընտան
սօնկրա , չէօլտէ եօլտա իքէն տօ-
ղան Ճիւմլէ գավմը սիւննէթ էթ-
մէտիլէր : Չիրա Իսրայէլ օղուլ-
լարը գըրգ եըլ չէօլտէ կէզտի-
լէր , թա Մ'ըսըրտան չըգան
Ճիւմլէ խալգ՝ Եահուան սէօզունէ
իթմա՛թ էթմէյէն Ճէնք էրլէրի
տուբէնինճէյէտէք · չիւն քի
Բապպ ծնլարա էյմին էթտի քի՝
ծնլարընն պապալարընա պիզէ վէր-
մէյէ եէմին էթտիյի տիյարը օղ
սիւտ վէ պալ ագան տիյարը ծն-
լարա կէօսթէրմէյէճէք տիր :
Վէ ծնլարըն եէրինէ՝ ծնլարըն օ-
ղուլլարընը գալարտրտը , Յեսուս
պունլարը սիւննէթ էթտի , չիւն
քի սիւննէթսիզ խալգէր · զիրա
ծնլարը եօլտա սիւննէթ էթմէ-
միշտէր խալ : Իմտի վագի՝ օլտու
քի՝ Ճիւմլէ խալգ սիւննէթլէնիպ
թէմամ օլտուղտու զէման , թա
ասղալընճայատէք օրտուտա քէն-
տի մահալլէրինտէ օթուրտու-
լար : Վէ Բապպ Յեսույա տէտի
քի՝ Պու կիւն Մ'ըսըրըն ա'ըրնը
իզէրինիզտէն տէվիրտիմ · իմտի
օղ մահալլն ատը՝ Թա պու կիւ-
նէտէք Գալգալա տէնիլտի : Վէ
Իսրայէլ օղուլլարը Գալգալա-
տա գօնտուլար · վէ այըն օն
տէօրտինճի կիւնինտէ ախ-
շամտա՝ Երիքով սահրասընտա
պատէքի էթտիլէր : Վէ պատէ-
քէն էրթէսինտէ հէման օղ կիւն-

ան՝ օր ախյարըն մահսուլունան
խամուրատ չ՚եմ՚ել վե գավռուլ-
12 մուշ պուղայ եհալիքը : Վե
երթիկի կիւնան օր ախյարըն մահ
սուլունան եհալքերի իչիւն
մանանա քհսիլտի , վե ծնան
ածնկրա Իսրայէլ օղուլտրընըն
մանանասը Եօզ խոլ . իլլա օր
հըլտա Փանան ախյարընըն մահ
սուլունան եհալիքը :
13 Վե վագի՚ օլաու քի՝ Յեսու
Երիքովա իքէն , կէօզլերինի
գալարըլտի պագալ քի՝ իչիւն
գարշըրնաա պիր քիմսե տես-
րույօր խոլ . վե ծնան գը ընը
հըլինահ սրրըլմըշ խոլ . իման
Յեսու ծնա վարըպ ծնա ահան
քի՝ պիդահ՞ն մի սին , եօխսա
14 ահուշմնհլերիդահ՞ն մի սին : Վե
ծնա ահան քի՝ Եօ՛ք , անձագ
պէն Իսպալըն սերա՛զքերի իմ-
շիման հելխիմ . իման Յեսու եհա
պես գոյան հերէ գահանրպ ծնա
սեձահ գրլտը , վե ծնա ահան .
Ի՞ինամ գասըննա՞ն պոլյաս
15 րտը : Վե Իսպալըն սերա՛զքերի
Յեսույա ահան քի՝ Ա՛յագլա-
րընաան այագ գասրընը ջրգար ,
պիրա սհնին չու իւզերինահ տուր-
տուզուն մահալ ա՛պիղ տիր . վե
Յեսու հոյլե հյլհան :

ՊԱՊ Ը

1 Եվ Երիքով Իսրայէլ օղուլ
լարընըն հուզուրտնաան իչիւն
մամ իւզրե գահանմըշ խոլ . ջը-
2 գան Եօգ վե կիրհն Եօգ խոլ : Վե
Իսպալ Յեսույա ահան քի՝ Պա՛գ ,
Երիքովու վե ծնան փահիշահը-
նը՝ գուվվեթի լխիալերի սհնին
3 հլինհ վերահմ : Իման ձիւմշե
ձհնք հըլերի հերէն էթրահքընը
տօլաշրտ՝ հերէն պիր քերրհ տեվր
հահսինիղ . ալթը կիւն պեղյրհ
4 հահսին : Վե սանտուղրան Էօ-
նիւնձհ եհան քհահհն եհան Յո-
բելեան պօրուլարընը գալարըտ-
լար . վե հհսինձի կիւնտե հհն-
երն էթրահքընը եհան քերրհ
տօլաշտընըղ , վե քհահհնհղը
պօրուլարը չալարընլար : Վե վա- 5
գի՚ օլաս քի՝ Յովելեան պուչնու-
ղու իչ ահմ հհքահլերինտե պօ-
րտնան ահտասընը իչիւթախի-
նիղ կիպի՝ ձիւմշե գավմ ա՛զնմ
կիւլպեանք իչ կիւլպեանք հհքհ-
լհր , վե հհհրին գալհ՚սի աչտղա
սիւհձհք տիր , վե գավմ՚ հհր
քհս քհնտի գարշըսընա հհհրհ
ջրգա :
Իման Տաւհ օղուս Յեսու քհա- 6
հինհլերի չալարըլտ՝ տնլարա ահտի .
Ա՚հարըն սանտուղրընու գալարը-
րըն , վե Իսպալըն սանտուղրս
հօնիւնձհ հհտի քհահհն հհտի
Յովելեան պօրուլարը գալարըտ-
լար : Ախտհն գավմս ահտի քի՝ 7
Պհչիպ հհհրին հերթահքընը տօլա-
շրտն . հհմ սիւհսիղլար՝ Իսպալըն
սանտուղրս հօնիւնձհ կհչիսիղհր :
Վե վագի՚ օլաս քի՝ Յեսու 8
գավմս ահոյլհսխի կիպի հհտի
Յովելեան պօրուլարընը գալար-
լան հհտի քհահհն Իսպալն հօ-
նիւնձհ կհչիսի՝ պօրուլարը չալար-
լար , վե Իսպալըն ա՛հս սանտու-
ղրս՝ տնլարըն արաբնձա կիպհր
խոլ : Վե սիւհսիղլար՝ պօրուլա- 9
րը չալան քհահհնիղհրին հօնիւն-
ձհ կիպհր խոլ , վե քհահհնիղհր
պօրուլարը չալարագ կիպհր խ-
քհն՝ սիւհմտար սանտուղրն ար-
սընձա կիպհր խոլ : Վե Յեսու 10
գավմս Թհնպհհ հհտի քի՝
Սիւլպեանք հհքմհն , վե սհսինիղ
իչիւրհհսին , վե աղղընրզսան
սհօղ ջրգմսընն , Թա՝ Սիւլպ-
հանք հհքհն տե յհձհ յիմ կիւնհ-
տհք . անսհն կիւլպեանք հհքհ-
սինիղ : Իման Իսպալըն սանտու- 11
ղրս հհհրին հերթահքընը տօլաշրտ՝
պիր տհքա՛ տեվր հերտի . ան-
տհն օրտսյա վարըպ՝ օղ կհձհ

օրտուստաս գալոըլալը ։
12 Վէ Յեսու սապահման էրքէն գալդաը • վէ քեահինէլէր Բապ-
ալըն սանաուղունու գալոըրտը-
13 լար ։ Վէ եէսի Յորբէնան պօ-
րուլարընը գալոըրան եէսի քեա-
հին Բապալըն սանաուղու էօ-
նիւնճէ կիսաէր իքէն՝ պօրու չա-
լարագ կիսաէրլէր իսի, վէ սիլահ-
լըլար ծնլարընն էօնիւնճէ կիսաէր
իսի • վէ էհահինէր պօրուլարը
չալարագ կիսաէր իքէն՝ ախշամար
Բապալըն սանաուղունուն ար-
14 ուճնա կիսաէր իսի ։ Վէ իքինճի
կիւնաե չէհրին էթրաֆընը պիր
ոէֆիա՝ տօլաշտալ՝ օրտուլյա ոէօն-
ախւլէր • ալթը կիւն պէյլէ էյ-
15 լէսիլէր ։ Վէ վագի՝ օլտու քի
եէսինճի կիւնաե՝ չաֆագ ոէօ-
քէր իքէն էրքէն գալդոըլար ,
վէ չէհրին էթրաֆընը պուռ ուս-
լուպ իւղրե եէսի ոէֆիա՝ տօլաշ-
տոըլար • անճագ պուռ կիւնաե՝
չէհրին էթրաֆընը եէսի քէրրե
16 տօլաշտոըլար ։ Վէ վագի՝ օլտու
քի՝ եէսինճի ոէֆիա՝ քեահին-
լէր պօրուլարը չալտոըգտա , Յե-
սու գավմա ոէսի քի՝ Կիւլալ
եանք չէքին , ղնրա Բապալ չէհ-
17 րի սիղէ վէրսի ։ Վէ չէհր հէմ
ծնտա հէր նէ վար իսե Բապալ ի-
չինն մէլո՛էն օլսուն • անճագ ֆիա-
հիչէ Ռահաբ՝ կէօնտէրսիսիվիղ
Ճասուսլարը սագլատոըղը իչինն՝
կէրէք քէնտիսի կէրէք ծնուն ի
լէ եէլսէ օլսուն Ճիւմլէսի սաղ գալ-
18 սըն ։ Վէ լոքին սիղ՝ հէր վէճՅ
իւլէ մէլո՛էն չէյսէն սագընտաը
նըղ , օլմայա քի մէլո՛էն չէյսէն
ալմագ իւլէ՝ մէլո՛էն օլսընընղ ,
վէ Իսրայէլին օրտուստունուն լո՛-
նէթ կէթիրիսի՝ ծնու պէլսյա սա-
19 լսընընղ ։ Վէ հէվի կիւմիշ վէ սօ-
ֆուն՝ վէ հէվի պագըր վէ ոէմիր
գասլարը՝ Բապալ իչինն ա՛ղիղ օ-
լա • Բապալըն խազինէսինէ կի-
սէլէր ։

Վէ գավմ կիւլպեանք չէքսի , 20
վէ պօրուլար չալընտը • վէ վա-
պի՝ օլտու քի՝ գավմ պօրու ա-
տասընը իչինճիսի կիպի , օլտուր
գավմ պէյիւք կիւլպեանք իւլէ
կիւլպեանք չէքսի , վէ գալէ՝ ա-
չաղա սիւչիւ , վէ գավմ հէր
քէս քէնտի գարշընընա չէհրէ
չըգըպ՝ չէհրի ֆիէֆհ էֆֆիլէր ։
Վէ չէհրատ հէվի օլանը՝ էրքէք- 21
տէն գարըյտաէք՝ կէնճէտէն իս-
ֆիարտաէք՝ վէ սըղըր վէ գոյուն
վէ եէչ յէ վարընճայտաէք գըլըճ՝
աղղը իւլէ հէլսյք էֆֆիլէր ։ Վէ 22
օլ տխարը ֆէճհասուս էտէն իքի
տաէմ Յեսու տէսի քի՝ Օլ ֆա-
հիչէ գարընընն էվինէ վարըն , վէ
ծնա եէմին էֆֆիսինիղ կիպի՝ օ-
րտաան գարըսը վէ ծնուն հէր
նէսի վար իսե չըգարընն ։ Վէ օլ 23
Ճասուս կէնճէր վարըպ՝ Ռա-
խաբը վէ ծնուն պապասընը վէ
անասընը վէ գարընտաչարընը
վէ ծնուն հէր նէսի վար իսե չը-
գարտոըլար , հէմ ծնուն Ճիւմլէ
գասլէսինի չըգարտոըլար • վէ
ծնըրը Իսրայէլին օրտուստունուն
տիլարընընտա գօտուլար ։ Վէ 24
չէհրի հէմ ծնտա Ճիւմլէ օլանը
աֆէչէ էագտոըլար • էալընընղ
կիւմիշիւ վէ ալֆունու՝ վէ պա-
գըր հէմ տէմիր գասլարը Բապալ
էվինին խազինէսինէ գօտուլար ։
Վէ Յեսու՝ ֆահիչէ Ռահաբը 25
վէ ծնուն պապասը էվինի վէ
Ճիւմլէ ծնուն օլանը սաղ գօտու ,
վէ Թա պուռ կիւնէտաէք Իսրայէ-
լին արասընտա սաքին սիր , չիւն
քի Յեսունուն Երիքովու թէ-
Ճհասուս էֆֆէյէ կէօնտէրսինի
խապէրՃիլէրի կիղլէսի ։

Վէ օլ վագթտա Յեսու եէմին 26
վէրիպ տէսի քի՝ Պուռ չէհրի՝ Յէ-
նէ էրիքովու գալդըղսլ սընտա է-
տէն քիմսէ Բապալըն հուղուս-
րունտա մէլո՛էն օլսուն • ծնուն
Թէմէլլէրինի քէնտի իլէ տօղուշ

ազգանուա գալորըա , վէ գաւիռ-
լարընը քիչլէք օղլունա տիբէ։
27 Վէ Բապպ Յեսու իլէ խոս ·
վէ ծնուն նամը պիւթիւն ազա-
բա հայրլորը ։

ԳԼՈՒԽ Ի

1 Ետմա Իսրայէլ օղուլլարը մէ-
լո՛ւն չէյտէ խայինլէք եթովիէր ·
վէ Յուդա սըղթընաան Ջարա
օղլու Ջարդի օղլու Քարմի օղ-
լու Ախան՝ մէլո՛ւն չէյտէն ալ-
մադ իլէ , Իսրայէլ օղուլլարընա
Բապպըն զաղապը թուքուշտու։
2 Վէ Յեսու Երիքովանի՝ Ի-
թէլին կիւնաօղուսունաա Ի-
թաւնըն հանընաա օյան Գայի
յէ ատէմլէր կէնտէրտի , վէ ան-
լարա սէօյլէյիպ ատօ քի՝ Ըղ-
դըպ օղ ազարը Թէքհասուս ե-
ալէն · վէ օղ ատէմլէր ջրգըպ՝ Գա-
յիյի Թէքհասուս եթովիէր ։ Վէ
3 Յեսուայա ատընիւպ ծնա ատէմլէր
քի՝ Հէվ գալմ ջրգնասընը , էքի
պէն քիչի գասար էա լուչ պէն
քիչի գասար ջրգըպ՝ Գայիյի
վուրտունլար · Ձիւմլէ գալմը օ-
րայա էօրուլլէմա , ղնրա ծնլար
4 ազ ըդ սըր ։ Իմմի գալմնան
օրայա լուչ պէն քիչի գասար
ջրգտը · ամմա ծնլար Գայիյին ա-
տէմլէրի Հուդզուրտունան գաչ-
5 արլար ։ Վէ Գայիյին ատէմլէրի
ծնլարնան օթուղ ալմը քիչի
գասար վուրտուլար , վէ ծնլարը
գափտը էօնիւնտէն Թա Սիբարի-
մէտէք գօվլարայը ս՝ էնիյտէ վուր-
տուլար · իմմի գալմընն էիւրէյլի
էրնիպ՝ տու կիսալ օլտու ։
6 Վէ Յեսու էավարլարընը էըր-
ղըլըպ Բապպընն ատնտուղտա էօ-
նիւնտէ Թա ախշամտաէք էիւ-
զիս գըշան էէրէ գափտնարը
քէնտիսի տէ Իսրայէլին իսոթի-
Յորդարը տա · վէ պաշլարը իւ-
7 զէրինէ Թօփրագ գօտուլար ։ Վէ

Յեսու ատսի · Ընչ վահ եա՛ Ե-
ֆէնտիմ Բապպ՝ պուս գալմը
Յորդանանաան պէրի նի՛չին
հէր վէհ իլէ կէչիրսին , քի պի-
զի Ամորհլուլարըն էլինէ Թէ-
լիմ էտէսին , վէ պիզի հէլաք է-
ատէլէր · իսոսի նո՛ղայարը գալիլ օ-
լուպ՝ Յորդանանընն էօղէ էա-
գասընաա գալա իսոիք ։ Ամա՛ն 8
Ընֆէնտիմ , Իսրայէլ սիւշմէնի-
նէն հուզուրտունաան արգա չէ-
վիրտիքտէն սօնկրա՝ պէն նէ ատ-
չիմ· Ձիւնքի Քանանլըլար հէմ 9
տիյարըն Ձիւմլէ սաբնէլէրի իշի-
տիպ՝ պիզի գուշտաձագլար , վէ
սաբմըզը էէրտէն մահվ էտէձէք-
լէր , վէ սէնինն ա՛զնմ իսոմինէ նէ՞
էյլէրսին ։
Վէ Բապպ Յեսույա ատսի քի՝ 10
Գա՛լդ , նի՛չինն պէօյլէ էիւզիս
դէյտէն տիւշէրսին ։ Իսրայէլ կիս- 11
նահ էթմտի · հէմ տահսի պէնիմ
ծնլարա էմր էթտիդիմ ա՛հտմ-
տան Թէքհասուզ էթմտիլէր , վէ
հէմ մէլո՛ւն չէյտէն ալտըլար ,
հէմ տահսի խրրտըզը ըդ էթտի-
լէր , հէմ տէ եասան սէօյլէտի-
լէր , վէ հէմ գաստըրընա գօ-
տուլար ։ Օնուն իչինն Իսրայէլ 12
օղուլլարը տիւշմէնլէրինին հու-
զուրտունաա տուրմադըա գաստը
օլմատըլար · տիւշմէնլէրինին հու-
զուրտունան արգա չէվիրտիքէր ,
ղնրա մէլո՛ւն օլտուլար · Էյէր
արանըզտան մէլո՛ւն օլանը հէ-
լաք էթմէզ իսոինիզ , արնընզ
պէրատէրինիզնէ օլմա՛ : Գա՛լդ , 13
գալմը Թագտա էլլէ , վէ տէ-
չէսին քի՝ Ֆէնտինիզի եարընն
իշինն Թագտա էլլէրին , ղնրա
Իսրայէլին Աղլահը Բապպ պէօյ-
լէ տէր · Եա՛ Իսրայէլ արանըզ-
տա մէլո՛ւն վար · Թա մէլո՛ւնտու
արանըզտան կիտէրինձկէտէք ,
տիւշմէնլէրինին հուզուրտունտա
տուրմադըա գաստը օլմայաճագ-
սընն ։ Իմմի սապահլայըն՝ սըղթը- 14

լորընդդեմ հագլաչէն · վէ վա-
դի՝ օլա քի Բաղպէն ԹուԹմուշ-
ուս սրսկի գաղիլէէրինէ հագ-
լաշա , վէ Բաղպէն ԹուԹմու-
ուս գաղիլէ խանէլէրինէ հագ-
լաշա , վէ Բաղպէն ԹուԹմու-
ուս խանէ՝ էրքէէլէրինէ հագլա-
15 շա : Վէ վադի՝ օլա քի մէզի՛ն
շէյ իլէ ԹուԹմուշ՝ Բաղպէն
ա՛Հարնաան ԹէՀամուլ էմեքի
իշինն վէ Իսրայէլէ էարամաշ-
լըդ էմեքի իշինն՝ քէնեխի ա-
նէսի վար իսէ ա՛ն ալէհէչ հագլ-
լա :
16 Իմի Յեսու ասպահան էր
քէն գալդըգ՝ Իսրայէլի սրսկի
լարընդդա հագլաչարըդա · վէ
Յուդա սրսկը ԹուԹմուշտու :
17 Վէ Յուդա գաղիլէէրինի հագ-
լաշարըդ՝ Զարալըլարըն գաղի-
լէսի ԹուԹմուշտու · վէ Զարա-
լըլարըն գաղիլէնինի էրքէէլէր
Ձէ հագլաչարըդ՝ Զաբդի Թու-
18 Թմուշտու : Ա՛նաէն օնու խանէ
սինի էրքէէլէրձէ հագլաչարըդն-
ձա , Յուդա սը Ըբընաան Զա
բա օղլու Զաբդի օղլու Քարմի
19 օղլու Ա՛քան ԹուԹմուշտու : Իմ
ա՛մի Յեսու Ա՛քանա ա՛սմի · Է՛ա՛
օղլում՝ քէրէմ էյլէ՝ Իսրայէլին
Ա՛ղլահը Բաղպա իզզէթ էյլէ ,
հէմ օնա իզզաթ էյլէ · վէ էթ
ախինի Հալա պանա ա՛էյի վէր ,
21 պէնաէն սագլամա : Վէ Ա՛քան
Յեսույա Ձէվապ վէրիպ ա՛սմի ·
Հադգան սէն Իսրայէլին Ա՛ղլա-
հը Բաղպա կիւնահ էթմիմ , վէ
20 պէօյլէ պէօյլէ էյլէսիմ · Է՛ա՛նի
էաղմաաա պիր կիւղէլ Սէնաար
գաՖիԹանը՝ վէ իքի էիւզ մըս-
գալ կիւմիւշ՝ վէ ԹարԹըլըը էէւի
մըսգալ պիր սիւպիւքէ ալԹուն
կէօրսիւմ , վէ օնլարա Թամա՛ է-
սիւդ ալըրմ · վէ իչԹէ օնլար չա-
սըրըմըն օրԹասընաա էէբուէ
սագլանմըշ սըը , վէ կիւմիւշ
22 գաՖիԹանըն ալԹընաա սըը : Վէ
Յեսու խասէրձիլէր կէօնտէրսէ ,
վէ օնլար չատըրա սէյիրԹմէ ,
վէ իչԹէ չատըրաա սագլը՝ վէ
կիւմիւշ գաՖիԹանըն ալԹընաա իչ-
աի : Վէ օնլարը չատըրըն իչին- 23
աէն ա՛ղըպ՝ Յեսույա վէ Ձիւմլէ
Իսրայէլ օղուլլարընա կէօՀիւր-
սիւլէր · վէ օնլարը Բաղպէն
Հուզուրունա գօսուլար :
Վէ Յեսու Զարա օղլու Ա- 24
քանը վէ կիւմիւշիւ վէ գաՖիԹա-
նը վէ ալԹուն սիւպիւքէյի հէմ
օնուն օղուլլարընը վէ գըզլարը-
նը վէ սըղըրլարընը վէ հէյքէլէրի-
նի վէ գէյուանլարընը վէ չատըրը-
նը՝ վէ հէր նէսի վար իսէ սըը ,
վէ Ձիւմլէ Իսրայէլ պէրապէրինձ
Ձէ օլարադ՝ օնլարը Ա՛քանը սո-
ւէսինէ չըգարըլար : Վէ Յե- 25
սու ա՛սմի · Նի՞չուն պիզի պէլա-
յա սալարն , Բաղպ սէնի պու-
կիւնահ պէլայա սալաճագ սըը ·
իմի օնու Ձիւմլէ Իսրայէլ Թաշ-
լար իլէ Թաշլասընլար , վէ օնլա-
րը Թաշլար իլէ Թաշլասընգաան
սոնկրա ալէհէչէ հագսընլար : Ա՛ն- 26
սէն իւզէրինէ պիր պէյիւք Թաշ
էընդընը գալսընսընլար Թա պու
կիւնէ՛սէ՛ք , վէ Բաղպ խըլմ ու
զալզալընաան տէնիսիս · պուն-
ան էօԹիւրիւ օլ մահալին ա-
սընա՝ Թա պու կիւնէ՛սէ՛ք Ա-
քանը տէրէսի տէնիլմի :

ՊԱՏ Ը.

Վէ Բաղպ Յեսույա տէսի 1
քի՝ Գօրգմա վէ չաշմա · հէմ
Ձէնձ խալգընը պէրապէրինձէ
ալ , վէ գադընըգ Դայխէ չըգ ·
պագ , Գայինին փսաՀչանընը
վէ օնուն գամընը վէ չէհրինի վէ
ախարընը սէնին էլինէ վէրսիմ :
Վէ Դայխէ հէմ օնուն փսաՀչա- 2
հընա՝ Երկըսնա վէ օնուն փսա-
Հչանընա էԹմիսինի կիպի էաէ-
սին · անՃագ օնուն էաղմասընը

վէ տաճարըրընը քէնանինիզէ
եաղմա էտէսինիզ · սէն շէհրէ
օնուն արտընատն փուսու գուր ։
3 Վէ Յեսու հէմ Ճիւմլէ Ճինք
խալգը՝ Գայխէ ջգմաղա գալդ-
տըլար · վէ Յեսու ա՛սքէրին
գահրիմանլարընը՝ օթուզ պին
ատէմ սէչիպ՝ ընլարը կէՃէ իլէ
4 կէօնտէրտի · Վէ ընլարա Թէն-
պիհ էտիպ տէտի քի՝ Պագըն ,
սիզ շէհր իչիւն՝ շէհրին արտըն-
տան փուսուտա օթուրուն , շէհր-
տէն վէք ուզագլանմանն · վէ հէ-
5 վինիզ հազըր օլասընըզ ։ Վէ
պէն պէրապէրիմՃէ օլան Ճիւմլէ
խալգ իլէ շէհրէ եաղլաշմա-
ղըմ · վէ վագի՛ օլա քի՝ եվվէլքի
կիսի պիզի գարշըլամազա ջգ-
մազլարընտա , օլտէմ էօնլէրին-
6 տէն գաչմաղըզ · Վէ ընլար
արտրմըզՃա ջգաՃագլար , Թա
պիզ ընլարը շէհրտէն այըրընՃա-
յատէք · չիւն քի՝ Իօնիւսիւզտէն
եվվէլքի կիսի գաչարլար տէյէ-
Ճէքլէր · իտմի էօնլէրինտէն գա-
7 չաՃաղըզ ։ Օլտէմ սիզ փուսու-
տան գալդըզ՝ շէհրի զապթ է-
տէսինիզ · զիրա Ալլահընըզ
Բաղա տնու էլինիզէ Թէսլիմ է-
8 տէՃէք տիր ։ Վէ վագի՛ օլա քի՝
շէհրի փէթհ էթտիսինիզ կիսի ,
շէհրի աԹէՃէ վուրասընըզ Բաղ-
պըն սէօղիւնէ կէօրէ էյլէյէսի-
նիզ · պագըն , սիզէ Թէշպիհ
9 էյլէսիմ ։ Իտմի Յեսու ընլարը
կէօնտէրտի , վէ ընլար կիսիպ
Բէթհէլ իլէ Գայինին արասըն-
տա՝ Գայինին պաթը Թարաֆըն-
տան փուսուտա օթուրտուլար ·
վէ Յեսու օլ կէՃէ գավմին օր-
Թասընտա գալը ։
10 Վէ Յեսու սապահլայըն էր-
քէն գալդըպ՝ գավմը եօգլտար ·
վէ քէնանի Իսրայէլին իսԹի-
յարլարը իլէ գավմին էօնիւնՃէ
11 Գայխէ ջգտը ։ Վէ պիլէսինՃէ
օլան հէմ Ճինք խալգը ջգտը-
լար , վէ եադլաշըպ՝ շէհրին գար-
շըսընա վարըպլար · վէ Գայինին
փօրեաս Թարաֆընտան գօնտու-
լար , վէ ընլար իլէ Գայինին ա-
րասընտա տէրէ վար իտի ։ Վէ 12
պէշ պին գատար ատէմ տըրպ՝
ընլարը Բէթհէլ իլէ Գայինին ա-
րասընտա՝ շէհրին պաթը Թա-
րաֆընտան փուսուտա գօտուշ
իտի ։ Իտմի գավմը՝ շէհրին փօր- 13
եաս Թարաֆընտա օլան հէմ
օրտուդա վէ շէհրին պաթը Թա-
րաֆընտան փուսուտա գօտուգ-
տան սոնկրա , Յեսու օլ կէՃէ
աէրինէն իչչինէ կիԹտի ։
Վէ վագի՛ օլտու քի Գայինին 14
փատիշահը կէօրտիւքտէ , մուա՛-
յին վագԹտա օլտա Իսրայէլի ձէնկէ գարշըլամագ իչ-
չիւն՝ շէհրին ատէմլէրի իլէ ա՛յէլ
ատէմլէ էրքէն գայդըպ ջգտը-
լար · օ իտի շէհրին արտընտան
քէնտիսի իչիւն փուսու վար ի-
սիյինի պիլմէզ իտի ։ Վէ Յեսու 15
հէմ Ճիւմլէ Իսրայէլ ընլարընն
էօնիւնտէ քէնտիչէրինի վուրդու-
մուշ կիսի կէօստէրիպ՝ չէօլ եօ-
լունա գաչարլար ։ Վէ շէհրտէ 16
օլան Ճիւմլէ գավմ ընլարընն ար-
տընտա գօվալատմազա Ճէմ՝ օ-
լունտու · իտմի Յեսուտնուն ար-
տընտա գօվալայարագ՝ շէհրտէն
այրըլարըլար ։ Վէ Գայիտէ եա 17
Բէթհէլտէ Իսրայէլին արտընտա
ջգմամըշ ատէմ գալմատը · իտ-
մի շէհրի աչըգ պրագըպ՝ Իսրա-
յէլին արտընտա գօվալատըլար ։
Վէ Բաղպ Յեսույա տէտի քի՝ 18
Էլինտէքի մըղրադը Գայիխ տօղ-
րու ուզաթ , զիրա ընու էլինէ
Թէսլիմ էտՃէյիմ · վէ Յեսու
էլինտէ օլան մըղրադը շէհրէ
սօղտու ուզաթտը ։ Վէ փուսու- 19
տա օլանլար Թէզ մահալլէրին-
տէն գալդըրըլար , վէ Յեսու էլի-
նի ուզաթտըզը կիպի էեւրիչիւշ

էտիպ՝ չէհրէ կիրտիլէր , վէ օնու
ֆէթհ էթտիլէր . վէ ա՛ճէլէ է-
սիպ՝ չէհրի աթէչէ վուրտուլար:
20 Վէ Գայինին ատէմլէրի արգա
լարընա ատօնիպ կէօրտիլէր
քի՝ իլթէ չէհրին Թիւթիւնիս
կէօյէ ատոլտու չըգայօր իսի , վէ
օնլարըն պուրայա վէ օրայա գա-
չամագ մէճալ հօգ իսի . հէմ
չէօլէ գաչան գաւմ՝ արբէնձա գօ-
վալըյանըն իւղէրինէ ատօնտիս .
21 Նա՛նի Յեսու հէմ Ձիւմլէ Իս-
րայէլ փուտուտաքիլէրին չէհրի
ֆէթհ էթտիլինի վէ չէհրին
Թիւթիւնիս չըգտըղընը կէօր,
տիւքլէրինտէ , օնլար տա ատօ-
նիպ՝ Գայինին ատէմլէրինի վուր-
22 տուլար : Օպրիլէրի տէ չէհրտէն
օնլարը գարշըլամադա չըգտըլար.
վէ պիր Թարաֆտան պուռնալ
վէ օպիր Թարաֆտան օն ալ օ-
լուպ՝ Գայինլիլէր Իսրայէլին օր-
Թաընտա գալտըլար . իսկի օն
լարը՝ գալմըշ վէ գուրթուլմուշ
23 գալմայանատէք վուրտուլար վէ
Գայինին փատիշահընը պիրի
Թուրթուպ՝ օնու Յեսույա կէ-
Թիրտիլէր :
24 Իսկի վադի՝ օլտու քի Իսրա-
յէլ Գայինին հէմ ապինէլէրինի
սահրատա՝ քէնտիլէրինի գովա-
լայանլարը չէօլտէ Թէմամէն
գըրտըգտա , վէ Ձիւմլէսի պիւ-
քէնինտէ յէտէք գըլըճ տողընը
տան պիւշուպ քատ , օլտում Ձիւմ-
լէ Իսրայէլ Գայինէ ատօնիպ՝ օ-
նու գըլըճ տողընտան կէչիրտի-
25 լէր : Վէ օլ կիշնատ պիւչինլէրին
Ձիւմլէսի՝ էրքէքտէն գարըյա վա-
րընձա Գայինին հէմ ատէմլէրի՝
26 օն իքի պին իսի : Վէ Յեսու
մըղրադ իլէ ուղրաԹտըղը էվինի՝
Գայինին Ձիւմլէ ապինլէրինի
հէլաք էտինտիկ յէտէք՝ կէրի չէք-
27 մէտի : Անտադ Իսրայէլ Յեսու-
յա էմր էթտիսի ակօղունէ կէօ-
րէ տաւարըլարը վէ չէհրին Ձիւմ-
լէ հաղմասընը՝ Իսրայէլլիլէր
քէնտիլէրի իչիւն հաղմալատը-
լար : Վէ Յեսու Գայինի հագ- 28
տը , վէ օնու Թա պուռ կիւնէ-
տէք՝ էպէտի վըրանէ խարտապա-
Թընա տէօնտէրտի : Վէ Գայի- 29
նին փատիշահընը Թա ախշամ
վագԹընատէք աղաճ իւղէրինէ
տատը . վէ կիւնէչ պաՀատըգտա ,
Յեսու էմր էթտի , վէ օնուն լէ-
շինի աղաճտան էնտիրտիլէր , վէ
օնու չէհրին գափուտուս մէտիկ-
լինէ աՀըպ՝ օնուն իւղէրինէ պիր
պէօյիւք Թաշ Հըղընը գալտըր-
տըլար Թա պուռ կիւնէտէք :
Օլ ղէմանտէ Յեսու Իսրայէ- 30
լին Անլատը Բապպա Գէբաղ
տաղընտա պիր մէզպահ Հափ-
տը . Բապպըն գուրու Մովսէ- 31
սին Իսրայէլ օղուլլարընա Թէն-
պիհ էթտիկինէ կէօրէ՝ Մովսէ-
սին Թէվրաթ քիթապընտա Հա-
ղրը օլտուղու միսիլիւ պիւթիւն
Թաչլարտան պիր մէզպահ քի
օնլարըն իւղէրինէ տէմիր սալըն-
մամըշ իսի , վէ օնուն իւղէրին-
տէ Բապպա պիւթիւն եանմալար
սունտուլար , հէմ սէլամէթ 32
գուրթանլարը քէտիկլէր : Վէ
օրտուս Թաչլարըն իւղէրինտէ
Մովսէսին Իսրայէլ օղուլլարը-
նըն էօնիւնտէ եազըլըը Թէվ-
րաթըն նուսխասընը եազտը :
Վէ Ձիւմլէ Իսրայէլ վէ օնուն 33
լիմԹիսարլարը վէ ղապիԹլէր վէ
օնուն գատըլարը սանտուղուն
պիր եանընտան վէ օպիր եանըն-
տան Բապպըն ա՛Հտ սանտուղ-
ղունու գալարըտան Ղէվիլի քէտ-
հինլէրին էօնիւնտէ՝ եապանձը
օլտուն էէրլի օլտուն՝ եարըսը Գա-
րիզին տաղը գարշըսընա վէ եա-
րըսը Գէբաղ տաղը գարշըսընա
տուրտուլար , Բապպըն գուրու
Մովսէսին էվվէլտէն Թէնպիհ
էթտիկի կիսկի , քի Իսրայէլ
գաւմընա խայր տուա՝ օղուլա-

34 լար : Վէ անոնէն սոնկրա Թէվ-
բաԹըն հէվ սէօզէլ լինի՝ խայը
տուա՛լարը վէ պէտ տուա՛լարը՝
ԹէվրաԹ քիԹաբընատ հէր նի-
35 Ճէ հաղըլըղ խոչ օգուտաու Մով-
սէսին հէվ Թէնպիհ էմանէթին-
ոէն հիչ պիր սէօզ նօգ խոչ , քի
ոնու Յեսու Խրայէլըն Ճիւմլէ
Ճէմաա՛Թընըն հէմ գարըլարըն
վէ ջՃուգլարըն վէ արալարըն-
տա էկզէն եապանՃընըն էօնիւն-
ոէ օգուտատը :

ԳԱՂ Թ

1 Վէ վագի՛ օլտու քի Յորդա-
նանըն պէրի էտգաաընտա ատաղ
տա վէ օվատա վէ պէչիւթ ոե-
նէպին հէվ հաղըրընտա՝ Իսրա-
նատ՛ըն գարըրընտա օլան Ճիւմլէ
վհանէյհահ՝ Բէնհինէր՝ վէ Ա-
մորհէոլար՝ Բանանըրլար՝ Փե-
րեզհինէր՝ Խեւհինէր՝ վէ Յեբուս-
2 լուլար իշԹանէրլէրինոէ , օլոէմ
պիրլէոէ Ճէմ՝ օլտուլար քի՝
Յեսու Իսրայէլ իլէ պիլ
իԹԹիֆագ Ճինէք էոէինէր :
3 Ամմա Գաբաւոնոէն ատաքին-
լէրի՝ Յեսուոնոէ Երիքովա վէ
Գայսէ էվԹանինի իշԹանէրլէ-
4 րինոէ , ծնլար ատախ պիր Ճէնա
գուրտուլար . իտտի կիսիպ՝ զա-
խիրէ տիւզինէր , վէ մէրքեպ-
լէրինէ էոէլ ջուլլար՝ վէ էոէլ վէ
ԵրրիԹէգ վէ պաղըր շարապ Թուլ-
5 լումլարը ալտըլար . հէմ այագլա-
րընտա էոէլ վէ եամանը այագ
գապալարը՝ վէ իւզէրլէրինոէ էոէլ-
պիշ էսկիտալար վար իտի . վէ հէվ
նէյէՃՃէքլէրի էքմէք գուրուտուզ
6 վէ քիւֆլէնմիշ իտի : Վէ գաղ-
գաղա օբաուտաընտա Յեսույա կէ-
տիպ՝ ոնա հէմ Իսրայէլ ատէմլէ-
րինէ աէտիրէր քի՝ Ուզագ տի-
յարտան կէլտիք . վէ շիմալի պի-
7 զիմ իլէ ա՛հտ քէսիշէն : Վէ Իս-
րայէլ ատէմլէրի օլ Խեւհինէրէ
տէտի քի՝ Պէլքի պիզ սարամըզ-
տա ատաքին սինիզ , վէ պիզին իլէ
նի՞Ճէ ա՛հտ քէսիշէլիմ : Վէ ոե- 8
լար Յեսույա՝ Պիզ գուլլարըն իզ
աէտիրէք . վէ Յեսու ոելտրա աէ-
տի քի՝ Սիզ քի՞մ սինիզ , վէ նէ՞-
բէտէն կէլիյորսունուզ : Վէ ոնա 9
տէտիրէր քի՝ Պու գուլլարըն Ռէ-
հաբէն Ըհուանըն իսմի իշնէն ղա-
յէթ ուզադ ալկարատան կէլտիք .
զիրա ոնուն նամընը՝ վէ Մըսըր-
տա հէվլ էլլէհինինի իշԹիտիք .
Հէմ Յորդանանըն էօԹէ եագա- 10
սընտա օլան Ամորհլուլարըն իքի
փատիշահընտա՝ Եսեբոն փատի-
շահը Սեհոնա՝ վէ ԱստարովԹ-
տա օլան Բաասան փատիշահը
Ովգա Ճիւմլէ էլէհինէն է-
էնԹիֆ : Իմոն իհԹիյարլարը- 11
մըզ վէ ախալըմըզընըն Ճիւմ-
լէ սաքինլէրի պիզէ սէօյլէ-
յիսլ տէտիլէր . Էլինիզէ եօլ ի-
չինէ զահիրէ ալըն , վէ ոնլար-
րա տէյին քի՝ պիզ գուլլարըն
իզ , վէ շիմալի պիզիմ իլէ ա՛հտ 12
քէսիլսին : Սիզի կէտմէյէ չըղտը-
ղընմըզ կիւնտէ էվտիղտէն պու
էքմէկլիղիմիզ եէյէՃէք իչինէ սը-
Ճադ ալըդտ . վէ շիմալ իչԹէ
գուրուտուտ , վէ քիւֆլէնտի :
Վէ էէնի էքէն ռօչտուրտուզու- 13
մուզ պու շարապ Թուլումլարը՝
իշԹէ եըրԹըգլարըդտ . վէ պու
էսկիտալարըմըզ վէ այագ գապ-
լարըմըզ եօլսուզ ղայէթ չօգ ու-
զուն օլտուղունտան էօքիսիլէր :
Իմոն օլ ատէմլէրի՛ զախիրէլէ- 14
րինէ պագտարագ գապտուլ էման-
լէր , վէ Բ ապալըն աղըզնտա տա-
նըշմատըլար : Վէ Յեսու ծնլար 15
իլէ պարըշըդ էտիպ՝ ծնլարը ատ
գօմատա ծնլար իլէ ա՛հտ քէսիշ-
տի . հէմ Ճէմաա՛ԹընՑ պէյլէրի
ծնլատա եէմին էմանէթէր :

Վէ վագի օլտու քի՝ ծնլար իլէ 16
ա՛հտ քէսիշտիքտաէն ատնկրա իւչ

կիւնիւն սօնուձնտա իչլիմիչլեր քի՝ ծնլար գծնուլարը սրբլար ,
վէ արալարընտա սաքին օլուր
17 լար : Վէ Իսրայէլ օղուլլարը կեօչիւպ՝ իչլիւնձիս կիւնտէ ծնլարն չէհրլերինէ վարարլար ·
վէ ծնլարն չէհիրլերի՝ Գաբաւոն վէ կեմիրա վէ Իերովթ վէ
18 կարիաթարիմ խոի : Վէ Իսրայէլ օղուլլարը ծնլարը վերմա
մըլար , չիւնքի Ձէմաա՛թեն պէյլերի ծնլարա Իսրայէլին Ալլահը Բապպ իլէ եէմին էթմիշլեր խոի · ամմա Ձիւմլէ Ձէմաա՛թ՝ պէյլերէ գարշը մըրըլտանըլար :
19 Վէ Ձիւմլէ պէյլեր պիւթիւն Ձէմաա՛թա տեսիլլեր քի՝ փիշ ծնլարա Իսրայէլին Ալլահը Բապպ իլէ եէմին էթտիկ , վէ չիւոի ծնլարա տօգանմագա գասեր տէ.
20 յիւ իչ : Ծնլարա պատնու հատլիմ , վէ ծնլարը սաղ գէյալըմ , վէ ծնլարա էթտիկիմիչ եէմին իչիւն իւզէրիմիզէ զաղապ կէլմէ.
21 յէ : Իմոի պէյլեր ծնլարա տեսիլլեր քի՝ Սաղ գալըծնլար , ամմա Ձիւմլէ Ձէմաա՛թա օտուն էարըձըլարը վէ սու սագալարը օլսունլար , պէյլերին ծնլարա տեսկի կիպի :
22 Վէ Յեսու ծնլարը չաղըրար , վէ ծնլարա սէօյլէյիպ տեսի · Նի՞չիւն պիզի ալտատըպ արամըզտա սաքին էքէն , պիզի՝ Սիզ տէն զայէթ ուզաղըզ տեսինիզ :
23 Իմոի հալա մէզո՛ւն սուն.զ · վէ Ալլահըմնն էվինէ գուր վէ օտուն էարըձը վէ սու սագարը՝
24 սիզտէն էքսիք օլմասըն : Վէ ծնլար Յեսույա Ձէվապ վէրիպ տեսիլլեր · Չիւն պու գուլլարընա սահիհ խապէր վէրիլտի քի՝ տէնին Ալլահըն Եհովա Ձիւմլէ պու տկյարը սիզէ վերմէյէ վէ պու տկյարըն Ձիւմլէ սաքինէրինի էնհիւնիւզտէն հէլակ էթմէյէ
գուրս Մովսէսէ էմր էյլէտի , վէ պիզ հուզուրունուզտան Ձէ
Նըմըզ իչլուն զայէթ իլէ գօր
գուս՝ պու չէյի էյլէտիք : Վէ 25
չիմոի իչթէհ էլնտաէ իզ · պիզէ էթմէյէ սանա խոշ վէ տօղրու կեօրիւնէնէ կեօրէ էյլէ : Իմոի 26
ծնլարա էյլէ էյլէտի · վէ ծնլարը Իսրայէլ օղուլլարընն էվինտէն գուրթարտը , վէ ծնլարը եօլսիւրմէտիլէր : Վէ Յեսու ծն 27
լարը օր կիւնտէ Ձէմաա՛թա վէ Բապպըն մէզպահընա Բապպըն սէչտիկի մահալ իչուն թա պու կիւնէտէք օտուն էարըձըլարը վէ սու սագալարը էյլէտի :

ԳԼՈՒԽ Ժ

Վ է վագի՝ օլտու քի Երու 1
սաղէմին փատիշահը Ատոնիսէ
զէք՝ Յեսուսուն Գայիսկ ՔԷթՀ
էթմիչիին հէմ ծնու խարապ
էթմիչինի՝ եաղի Գայիսկ հէմ օ
նուն փատիշահընա Երիքովա վէ
ծնուն փատիշահընա էյլէտիկի
կիպի էթմիչինի՝ վէ Գաբաւոն
սաքինէրի Իսրայէլ իլէ սուլհա
էաթըպ արալարընտա գալտըգ
լարընը իչլիթիրսէ , պայէթ իլէ 2
գօրգունուլար · պիրա Գաբաւոն՝
փատիշահընի չէհրլերին պիրի
կիպի պիր պէօյիւք չէհր իտի ·
հէմ ոէ Գայիսկն պէօյիւք՝ չի
հէմ ծնուն ատէմիլերի պրրսէ ի
սի : Իմոի Երուսաղէմ փատի 3
շահը Ատոնիսէզէկ՝ Քէբրոն փա
տիշահը Հոհամ վէ Յերիմութ
փատիշահը Փիրամ վէ Լաքիս
փատիշահը Յաֆիյէ վէ Էգլոն
փատիշահը Դաւիրէ կէնտէ
րիպ ատէի · Պոնա չըգըն , վէ 4
պոնա էարթըմ էտին քի՝ Գա
բաւոնու վուրաըմ · պիրա Յե
սու իլէ վէ Իսրայէլ օղուլլարը
իլէ սուլհա էաթաք : Իմոի Ա 5
մորհլուլարըն պէշ փատիշահա

ըը՝ Եղուսաղէմ փառիշեայը՝ Բէնքամ փառիշեայը՝ Յերիմոթ փառիշեայը՝ Նաքիս փառիշեայը՝ Էդղոն փառիշեայը Ձէմ՝ օղուպ քէնաիլերի հէմ օնլարըն հէմ օրտուլարը ջըգըլար, վէ Գաբաւոնաա նուն Հանրնաա գօնուպ՝ օնուն իւզէրինէ Ձէնք էթաիլէր։

6 Վէ Գաբաւոնուն հէյվանի Գաղդաղա օրտուսունա Յեսուա կէօնաէրլիպ տէտիլէր. Գուվլարընաան էլինի չէքմէ, Թէզ պիղէ ջըգըպ՝ պիղի գուբթար, հէմ պիղէ հարամ էյլէ. զնրա տաղտա սաքին օլան Ամորհլուլարըն Ձիւմլէ փառիշեայլարը պի-

7 զէ գարշը Ձէմ՝ օլտուլար։ Նմոն Յեսուա քինաիսի վէ Ձիւմլէ Ձէնք Հաւզը պիլէնինձէ հէմ ա՝ պէրլին Ձիւմլէ գահրըմանլարը Գաղդա-

8 զատան ջըգարլար։ Վէ Թապպ Յեսուայա տէտի քի՝ Օնլարաան գօրդմա, զնրա օնլարը սէնին էլինէ Թէհլիմ էթաիմ. օնլարաան քիմսէ սէնին հէնիւնաէ տուբա-

9 մայաձագ։ Վէ Յեսուա՝ Գաղդաղատան պիւԹիւն կէձէ հօգարը ջըգըպ օնլարա ալհանըղ կէձ-

10 սի։ Վէ Թապպ օնլարը Հարայէլին հէնիւնաէ չալըրԹար, վէ օնլարը Գաբաւոնաա պէօյիւք գըրղըն իլէ գըրար. վէ օնլարը ՌէԹորոն հօգուչու հօլունաա գօվալատար, հէմ օնլարը Թա Ազեկայա վէ Թա Մաղեգայատէք

11 վուրաու։ Վէ վագի՝ օլտու քի Հարայէլին հէնիւնաէն գաչարգլարընաա՝ օնլար Ռէթորոն հնիչինաէ լիքէն, Թապպ օնլարըն իւզէրինէ՝ Թա Ազեկայատէք հէնքատէն պէօյիւք Թաշլար աԹար, վէ հօլուիւլէր. սօյունաէն Թաշլարընաան հօլնինէր՝ Հարայէլ օղուլարընէն գըլըճ իլէ հօլուիւլուսուիքլէրինաէն ջօգ Հարիլէր։

12 Օլ զէման Յեսուա Թապպ սէՅլէյիպ՝ Թապպըն Ամորհլուլարը Հարայէլ օղուլարընա Թէսլիմ էթմէյի կիւնաէ՝ Հարայէլին հէնիւնաէ տէտի. Եա՛ կիւնէշ՝ Գաբաւոնաա գալ, սէն տաԹի եա՛ այ՝ Ալեղոն տէրհէնինաէ գօռ։ Վէ գալմ սիւշմէնլէրին- 13 սէն լինէիգամ ալընձայատէք՝ կիւնէշ գալըը, վէ այ տուբաու. պու՝ Եաշար քէԹապընաա եազըը տէյիլ մի. իմոն կիւնէշ կէօյիւն օրԹասընաա տուբաու, վէ Թէմամ պիր կիւն գատար պաԹմադա ա՛Ձէլէ էթմէսի։ Վէ օնաան էվվէլ հէմ օնաան 14 սօնկրա օնուն կիւսի կիւն օլմաը, քի Թապպ տաէմ սէօղունիւ իշտաէ. զնրա Թապպ Հարայէլ իշտիւն Ձէնք էթաի։

Ադնաէն Յեսուա վէ Ձիւմլէ Հա- 15 րայէլ պիլէնինձէ՝ Գաղդադա օրտուսունա տէօնաիւ։ Վէ օլ 16 պէշ վառիշաղ գաչըպ՝ Մաղեգատա պիր մաղարատա սաղտընաըլար։ Իմոն Յեսուա Հառապը 17 վէրիլիպ տէնիլսի քի՝ Օլ պէշ վառիշաղ՝ Մաղեգատա պիր մաղարատա սաղտընմըշ պուլունտու։ Վէ Յեսուա տէտի քի՝ Մա- 18 ղարաներն աղըրնա պէօյիւք Թաշլար հուվալալարըն. վէ օնաան իւզէրինէ օնլարը պէքլէմէյէ ա. աէմլէր ԹաՅին Հաին։ Վէ սիղ 19 տուբմայըպ՝ ալիշմէնլէրինիզին արտընձա գօվալալարն, վէ օնլարը արտարըընաան վուրուն. օնլարը չէհրլէրինէ կիրմէյէ գօմաան, զնրա Ալահներընղ Թապպ օնլարը էլլէրինինէ Թէսլիմ էթմէսի։ Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Յե- 20 սուա Հարայէլ օղուլարը իլէ օնլարը Թա տիւքէտինձէյէտէք ղայէթ պէօյիւք գըրղըն իլէ գըրմայը պիԹիրտիքտաէ, վէ գալանլար գաչըպ հնսարը չէհրլէրէ կիրտիքտաէ, Ձիւմլէ գալմ Մաղե- 21 գատա օրտուցա Յեսուցա սէլամէԹ իլէ տէօնաիւ, վէ Հարայէլ

օղուլըրընաան հիչ քիմահչ
ալիլնի Թէփրհաէն օլմասը :
22 Օլահմ Յեսու տէսի քի՝ Ա-
ղարաընէն աղըընը այնն , վէ մա-
ղարատան չոհ պէշ փահիշահը
23 պաձա չըդարընը : Վէ հըյլէ էյ-
լեհիլէր , վէ մաղարատան օղ
պէշ փահիշահը՝ Ներուսաղէմ
փահիշահընը՝ Քեբրոն փահի-
շահընը՝ Յերիմութ փահիշահը-
նը՝ Լաքիս փահիշահընը՝ Եգլոն
փահիշահընը ծնա չըդարընըլար :
24 Վէ վագի՝ օլսու քի՝ պու պէշ
փահիշահը Յեսույա չըդարընըդ-
լարընաա , Յեսու Ձիւմլէ Իսրա-
յէլ աուհմլէրինի չաղըրսը , վէ
քէնահսի իլէ պէրապէր կիուէն՝
Ձէնքձիլէրին սէրտարլարընաա տէ-
տի : Եագլասլըն , այագլարընընդը
չու փահիշահլարընն պոյունլարը
իւզէրինէ գոյսուն : Վէ օնլար եագ-
լաշըպ՝ այագլարընընը օնլարընն պո-
յունլարը իւզէրինէ գոտուրլար :
25 Վէ Յեսու օնլարա տէսի քի՝
Գօրգման , վէ իւզըմէն , գուվվէթ-
լէնին , վէ Ձէսուր օլսուն . զնրա
իւզէրլէրինէ Ձէնք էտէձէյինիզ
Ձիւմլէ ախչմէնլէրինիզէ Իսպպ
26 պէյլէ էտէձէք տիր : Վէ ան-
տէն ասնկրա Յեսու օնլարը վա-
րուպ էօլտիւրտիւ , վէ օնլարը
պէշ աղաձա աստը . վէ աղաճ
լարընն իւզէրինաէ Թաս ախչամա-
27 տէք սարըը գալարընլար : Վէ վա-
գի՝ օլսու քի՝ կիւնէչ պաթմարընը
վագընթ Յեսու էմր էթտի , վէ
օնլարը աղաճլարընն իւզէրինտէն
էնախրտիլէր , վէ օնլարը օղ սագ-
լանտըգլարը մալարայա տէթտը-
լար . վէ մալարանընն աղընընա
պէյինէ Թաշլար գոտուրլար՝ Թա
պու կիւնէն կիւնէտէք :
28 Յեսու օղ կիւնտէ Մակեդայը
տախի փէթհ էթտի , վէ օնու
էմր փահիշահընը գընըձ աղընն-
տան կէչիրիպ՝ օնտա օլան Ձիւմ-
լէ նուփուսու հէլտք էթտի , հիչ
պագը գալան գօմտաը . վէ Մա-
կեդանընն փահիշահընա՝ Նրիքո-
վան փահիշահընա էթտիի կի-
պի էյլէտի :
Անտէն Յեսու վէ պիլէսինձէ 29
Ձիւմլէ Իսրայէլ Մակեդատան
Լիբնայա կէչտի . վէ Լիբնա իլէ
Ձէնք էթտի : Վէ Տապպ օնու 30
տախի փահիշահը իլէ Իսրայէլին
էլինէ վէրտի , վէ օնու՝ օնտա օ-
լան Ձիւմլէ նուփուսու իլէ գը-
ընձ աղընտան կէչիրտի , օնտա
հիչ քիմահչի պագը գօմտաը .
վէ օնուն փահիշահընա՝ Նրիքո-
վան փահիշահընա էթտիի կի-
պի էյլէտի :
Անտէն Յեսու վէ պիլէսինձէ 31
Ձիւմլէ Իսրայէլ Լիբնատան Լա-
քիսէ կէչտի . վէ օնուն էտընը-
տա գօնուպ՝ օնուն իլէ Ձէնք էթ-
տի : Վէ Տապպ Լաքիսի Իսրա- 32
յէլին էլինէ վէրիպ՝ օնու իքինճի
կիւնտէ փէթհ էթտի , վէ օնու
հէմ օնտա օլան Ձիւմլէ նուփու-
սու՝ Լիբնայա հէր էթտիինէ
կէօրէ գընըձ աղընտան կէչիր-
տի :
Օղ զէմման Գազէր փահիշահը 33
Հօրամ՝ Լաքիսէ հարպըմ էթմէ-
յէ չըդտը . վէ Յեսու օնու վէ
օնուն գավմընը՝ Թա պագը գա-
լանը գօմայընձայտաէք գընրտը :
Անտէն Յեսու վէ պիլէսինձէ 34
Ձիւմլէ Իսրայէլ Լաքիստէն Եգ-
լոնա կէչտի , վէ օնուն էտընը-
տա գօնուպ՝ օնուն իլէ Ձէնք էթ-
տի : Վէ օնու հէմման օղ կիւնտէ 35
փէթհ էտիպ՝ օնու գընըձ աղընն-
տան կէչիրտի , վէ օնտա օլան
հէփ նուփուսու օղ կիւնտէ՝ Լա-
քիսէ հէր էթտիինէ կէօրէ հէ-
լաք էթտի :
Անտէն Յեսու վէ պիլէսին- 36
ձէ Ձիւմլէ Իսրայէլ Էգլոնտան
Քեբրոնա ջըգտը՝ օնուն իլէ
Ձէնք էթտի : Վէ օնու փէթհ 37
էտիպ՝ օնու վէ փահիշահընը

հետ ձիւմէն շէհրլէրինի վէ ան-
տա օլան հեփ նուհիւսուռ՝ հիչ
պագը գալան գոմայարագ՝ էգ-
ղնա հեր էթախինէ կէօրէ գը-
լըձ աղղնաան կէչիրտիլէր . վէ
ծնու հետ ծնտա օլան ձիւմէն
նուհիւսուռ հէլաք էթախ :
38 Ընտէն Յեսու վէ պիլէխինէ
ձիւմէն Իսրայէլ Դաբիրի ուէօն-
տիւ . վէ ծնուն իլէ ձհնք էթախ :
39 Վէ ծնու վտահիշհն իլէ վէ
ձիւմէն շէհրլէրի իլէ փէթհ հ-
տախ՝ ծնլարը գըլըձ աղղնաան
կէչիրտի , վէ ծնտա օլան ձիւմէն
նուհիւսուռ՝ հիչ պագը գալան
գոմայարագ՝ հէլաք էթախ . Քեբ-
րոնա էթախինէ կէօրէ վէ Լէբ-
նայա վէ ծնուն վտահիշհնա
էթախինէ կէօրէ՝ Դաբիրէ վէ
ծնուն վտահիշհնա փո էյլէ
էյլէախ :
40 Իմոի Յեսու տաղն վէ գըպ-
լէնին վէ օվանըն վէ տաղ էթնք-
լէրինին հեփ տկյարըն վէ ձիւմ-
լէ վտահիշհլարըն վուրտու .
հիչ պագը գալան գոմատը , իլ-
լա Իսրայէլին Ալահը Բատպըն
էմր էթախինէ կէօրէ՝ ձիւմէն
նէֆէս ալանը հէլաք էյլէախ :
41 Հետ Յեսու ծնլարը կադէս
Բառնէատան Թա Գազզատաէ՝
վէ հեփ Գոսոմ տկյարըն Թա
42 Գաբաւոնատաէ վուրտու : Վէ
ձիւմէն պու վտահիշհլարը վէ
ծնլարըն տկյարըն Յեսու պիր
տէֆա՛տա ֆէթհ էթախ . գիրա
Իսրայէլ Իլհն Իսրայէլին Ալ
43 լահը Բատպ ձհնք էթախ : Վէ
Յեսու հետ պիլէխինէ ձիւմէն
Իսրայէլ՝ Գազզատա օրտուսուռ-
նա տէծնտիւէլէր :

ՊԱՊ ԺՈՒ.

1 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Հատոր
վտահիշհնը Յաբէին իչհթհքտէ,
Մադոն վտահիշհնը Յոթատա վէ
Սամրն վտահիշհնա վէ Ա-
սատ վտահիշհնա՝ հետ փօր-
եաս Թարաֆընտաքի տաղլարտա
վէ Բէնհրհթհին գըպլէխինտէ օ-
լան սահրատա՝ հետ օվտատա՝ վէ
պաթըտա Դովր նահիյէբրինտէ
օլան վտահիշհլարա՝ Կիւնտօ-
դուտա վէ պաթըտա օլան Վա-
նանըլարա վէ տաղտա օլան Ա-
մորհլըլարա վէ Բհտպհլհերէ վէ
Փէրհզհլհերէ վէ Յեբուսալըմա-
րա վէ Հերմոնուն ալթընտա
Մասփա տկյարընտա օլան Խեւ-
լիներէ Խաւէր կէօնտէրտի : Վէ
ծնլար ձիւմէն օրտուսուլարը իլէ պէ-
րաձերլերինէ չօք խալդ՝ չօք-
լուգտա տէնհղ քհնանըլըտա օ-
լան գոմ կիպի՝ վէ ղայհթ չօք
աթընար վէ ա՛րապալար իլէ չըգ-
տըլար : Վէ ձիւմէն պու վտահ-
շհհլար հթհթիֆագ էթախլէր .
վէ վարըպ պիրլէգտէ Մասոն սու-
յունտա գծնուուլար քի՝ Իսրա-
յէլ իլէ ձհնք էտէլէր :
6 Վէ Բատպ Յեսույա տէսիր քի՝
Օնլարըն հեւղիւնտէն գօրգմա ,
զիրա Եարըն պու վագթտա՝ պէն
ծնլարըն հէթիխինէ Իսրայէլին
էօնիւնէ մագթուլ գօյտաղըմ .
աթընարընէն սինիրլէրինին քէսիսկ՝
ա՛րապալարընը աթհէչ էտգա-
սըն : Իմոի Յեսու վէ պիլէխին-
7 ձհ հեփ ձհնք խալգը ծնլարըն
իւղէրինէ Մասոն սույունա անհ-
սընըն վարըպ՝ ծնլարա հիւձիւմ
էթախլէր : Վէ Բատպ ծնլարը
8 Իսրայէլին էլինէ թէսլիմ էտիպ՝
ծնլարը վուրտուլար , վէ ծնլարը
Թա պէօխիւք Սիդոնա վէ Մասոն-
վոթ մայհմհէտէք վէ Թա Մաս-
փա վտահինէ կիւնտօղուսուռնա
տէք գօյտաղընըլար . վէ ծնլարը՝
Թա հիչ տկյը պագը գալան գո-
մայընձա՝ գըրընըլար : Վէ Յե-
9 սու ծնլարա՝ Բատպըն ծնա տէ-
տիյլ կիպի էյլէախ . ծնլարըն
աթընարընէն սինիրլէրինին քէս-

ան , վէ ա՛րքայքերըն աթէչէ
Եագաը ։
10 Վէ օր վագԹատա Յեսու առօ-
նիա՝ Հասորու ֆէլեհ էԹան ,
վէ վատիշահընը գըլըձ իլէ էօղ-
արբաւ ։ զիրա Հասոր՝ էվվէլ-
ուէն հէվ պու մէմլէքէԹլէրին
11 պաշը իան ։ Վէ ծնաա օլան հէվ
նուֆուսու գըլըձ աղըշնան կէ-
լիրաիլեր , ծնլարը հէլաք էյլէ-
ան , հիչ պիր նէֆէս ալան գալ-
մասը ։ վէ Հասորու աթէչէ
12 Եագաը ։ Վէ Յեսու պու վատի-
շահլարըն ձիւմլէ չէհրլէրինի ձէ-
մի՝ վատիշահլարը իլէ ֆէլեհ է-
տիա՝ ծնլարը գըլըձ աղըշնան
կէչէրան , ծնլարը՝ Իսրայէլ գա-
ղու Մովսէսին Թէնպիհ էԹան-
13 յինէ կէօրէ հէլաք էյլէան ։ Ան-
ձադ քէնան վիրանէլէրի իւզէ-
րինա տուբան չէհրլէրին հիչ
պիրինի Իսրայէլ Եագմասը , Յե-
սուննուն Եագարընը Եալընըզ Հա-
14 սորան մա՛տա ։ Վէ պու չէհր-
լէրին հէվ Եալմասընը վէ Տայ-
վանընը Իսրայէլ օղուլարը քէն-
աիլէրինէ Եալմալատըլար ։ ան-
ձադ հէվ աաէմի՝ Թա ծնլարը
հէլաք էամինձէյէաէք՝ գըլըձ ազ
աղըշնան կէչէրաիլէր , հիչ պիր
15 նէֆէս ալան գօմասըլար ։ Իսրայ
քէնան գուլու Մովսէսէ էմր
էԹան յի կիպի՝ Մովսէս Յեսուս
յա էօյլէ Թէնպիհ էյլէան , Յե-
սու տաիսի էօյլէ էյլէան ։ Իսրայ-
ալըն Մովսէսէ էմր էԹան յինի-
աէն հիչ պիր չէյ Թէրք էԹմէ-
ան ։
16 Վէ Յեսու պիւԹիւն պու տի-
յարը ալար , էօնի տալնաԹանը
վէ հէվ գըսլէ Թարաֆընը վէ
ձիւմլէ Գանան տիյարընը վէ օ-
վայը վէ սահրայը՝ հէմ Իսրայէլ
17 տաղընը վէ ծնուն օվասընը , Սէ-
իրէ չըգան Բալաք տաղընան
Թա Հերմոն տաղընըն ալԹընտա
Լիբանան վասիսինէ օլան Բա-
աղդադտաէք ։ վէ ծնլարըն ձիւմ-
լէ փատիշահլարընը ԹուԹատու ,
վէ ծնլարը վուրուպ հօլտիւրտու ։
Յեսու ձիւմլէ պու փատիշահլար 18
իլէ պիր չօգ կիւնլէր ձէնք էԹ-
ան ։ Գաբաւոնտա սաքին օլան 19
Խէվիլէբաէն մա՛տա՝ Իսրայէլ
օղուլարը իլէ սուլԹա ԵաԹմըշ
չէհր Եօգ իան ։ ձիւմլէսինի ձէնք
իլէ ալըրլար ։ Ձիրա ծնլարըն 20
հիւրհիւլէրի աէրԹիլէչիպ՝ Իսրա-
յէլի ձէնք իչիւն գարշըլամալա-
րը Րապպատան օլսուս ։ Թա քի
ծնլարա մէրհամէԹ օլուննայա-
րագ՝ ծնլարը հէլաք էԹափըն ։ վէ
Թա քի Րապպէն Մովսէսէ էմր
էԹափի կիպի ծնլարը հէլաք էԹ-
ափըն ։
Վէ օր զէմանտէ Յեսու վա- 21
րըպ տաղլարտան՝ Խէբրոնտան՝
Դաբիրտէն՝ Ընաբատան վէ հէվ
Յուդա տաղլարընտան վէ ձիւմ-
լէ Իսրայէլ տաղլարընտան Ենա-
կիմլէրի գըրտը ։ Յեսու ծնլարը՝
չէհրլէրի իլէ հէլաք էԹափ ։ Իս- 22
րայէլ օղուլարընէն տիյարընտա
Ենակիմ գալմասը ։ Եալընըզ
Գաղատա ԳէԹատէ վէ Ասդովէ-
տա գալընըլար ։
Վէ Յեսու՝ Րապպէն Մովսէ- 23
սէ ձիւմլէ տէտիյինէ կէօրէ պիւ-
Թիւն տիյարը ալտը , վէ Յեսու
ծնու Իսրայէլէ՝ Թագսիմլէրի միւ-
ձիպինձէ՝ սըպԹալարընա միրաս
իչիւն վէրտի ։ վէ տիյար ձէնք-
աէն բահաԹլանտը ։

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Յորգանանըն էօԹէ էա- 1
գասընտա կիւնտօղուսունտա Ա-
նոն ըրմալընտան Թա Հերմոն
տաղընտաէք ձիւմլէ կիւնտօղու
սահրասը իլէ՝ Իսրայէլ օղուլա-
րընըն օվ վուրուպ տիյարլարընը
զապԹ էԹափքէրի տիյարըն փա-
տիշահլարը պունլար սըր ։ Եսէ- 2

բռնաւս սպրն օլան Ամորհլուլաբրն վատիշահը Սեհոն քի՝ պուհիւքիւմեթ սիբրբ իսի Աւնան ըրմալրնրն քենարբնաս օլան Արուբաեն հանի ըրմուդլար մապենինեակ վե Գաղաադրն հարբսը իլե Թա Ամմոն օղուլլարը 3 ղընաակ, հեմ տահրայա կիւնոզուսան հանա Թա Ռեհեբեթ ակինիլինեակ՝ վե կիւնոզուսան հանա Բեթհանեթ հօլընաս վե դբպլհեան Ահեդվեթ փադշահն ալեբնաս Թա տահրա տեղինինե ենդ Թուղ ակինիլինե- 4 տեք • Վ ֆհպտարլարան գապլան Բաան փատիշահը Ոգուն պինօրաս քի՝ Աատարվեթաս վե Եդբայիեակ տաքին օլուպ՝ հիւքիւմեթ սիբրբ իսի, Հերմոն տաղընաս վե Սեբբատաս վե հեվի Բաանանաս Թա Գեռսըրլուլարըն վե Մաքաթլըլարըն պինօրանա՝ վե Եսեբոն փատիշահը Սեհոն Նոն պինօրաս օլան Գաղատդրն հարբսընաակ: 6 Պռնըլարը Բապոլն դուբաս Մովսես Իսրայել օղուլլարը իլե վուրուսուլար • վե ֆէյսբռէնը Բապոլն դուբաս Մովսես Ռուբենլիլերե վե Գադըլլարա վե Մանասէնին հարբը սըպմընաս միրաս իչինե վերսի:

7 Վ Յորդանանըն պէրի հադմընաս պաթրաս՝ Իսրաէլան վատիսինակ օլան Բաադգադտան Թա Սէիրե չըգան Գալակ տաղընաակ Յեռսւնան Իսրայել օղուլլարը իլե վուրուսուգլարը սի. Յարըն փատիշահլարը պռնըլարը, քի Յեռսւ ֆէյսբռէնը Իսրայելին սըպմընաս Թադսիմ 8 Լերի միճբսինճե՝ միրաս իչինե վերսի, տաղրաս վե օվասաս վե ռահրաաս վե տաղ ֆեթհլերինե վե չէօլտե վե գբպլհեե՝ Ռեբելիլերի՝ Ամորհլուլարը վե Քանանլըլարը՝ Փերիզիլերի՝ Խեվիլերի վե Յեբուսլըլարը • Երիքօ 9 վուն փատիշահը պիր • Ռեթհել հանընաս օլան Գայինին փատիշահը պիր • Երուսաղեմ փատիշահը պիր • Երուսրան փատիշահը 10 պիր • Յերիմութ փատիշահը պիր • Յերիմոն փատիշահը պիր • Եգղոն 11 փատիշահը պիր, Գազեր փատիշահը պիր • Դաբիր փատիշահը 12 պիր, Գազեր փատիշահը պիր • Հօրմա փատիշահը պիր, Արադ 13 փատիշահը պիր • Լիբնա փատիշահը պիր, Ադոլամ փատիշահը պիր • Մակեդա փատիշահը 14 պիր, Բեթհել փատիշահը պիր • Թաֆուա փատիշահը պիր, Ո- 15 փեր փատիշահը պիր • Ափեկ 16 փատիշահը պիր, Լասարոն փատիշահը պիր • Մադոն փատիշահը 17 պիր, Հասոր փատիշահը պիր • Սամրոն մառոն փատիշահը պիր, 18 Աքսափ փատիշահը պիր • Թաանաք փատիշահը պիր, Մակեդդո փատիշահը պիր • Կադես 19 փատիշահը պիր, Կարմելիտուն Յեկնեամ փատիշահը պիր • Դովր 20 Նաֆեդդոինաե Դովր փատիշահը պիր, Գալգալտա Թոյնիելերին 21 փատիշահը պիր • Թերսա 22 փատիշահը պիր • Փատիշահլարըն Հիւմլեսի օղուլ պիր Հոյ:

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վ Յեռսւ կիւնլերի կեչմիշ իսթեյար օլուուգաս, Բապոլ օնա ակեսի • Սէն իսթեյարլանմըն, եաշտա կեչկին օլուուն, վե ղայեթ չօդ միրաս օլուուն՝ ակեր գալըր: Գալան եէր պուս 2 սուր • Փղըշտլըլարըն հիւմլեսի տայիրեսի վե պիւթիւն Գեռսր՝ Մըսըրըն էօնիւնտե օլան Սիհոր 3 տան Թա Քանանլըլարըն տայըլան փօրեաս տօղուս Ակկարոն պինօրուճաստաէ, Փղշտլըլարըն

պէշ պէչինքէրի՝ էօֆէ Գազալը-
լար՝ Ազովլուլար՝ Ասկաղունլու-
լար՝ Գէթիկլէր վէ Ակկարունլու-
4 լար՝ հէմ Ասալըլար , Գըզկէսէնի
Քանանլըլարըն հէմ տիյարը հէմ
Սիդոնլուլարըն օլան Ահարա Թա
Ափէկէ՝ Թա Ամորհլուլարըն սի-
5 նօրունատէք , վէ Գէբազլըլարըն
տիյարը՝ վէ կիւնթօղուսունան
Էանա պիւթիւն Իսրայէլ՝ Հէր-
ման տաղլարըն ալճընտա Բաալ-
գադան Թա Եմնթա վարըն.
6 Ճայատէք , տաղիսթանըն հէմ
սաքինէրի՝ Լիբանանան Թա
Մասրէփոթմայիմէտէք Ճիւմլէ
Սիդոնլուլար . պունլարը պէն
Իսրայէլ օղուլլարընն էօնիւ-
տէն գօվնամազըմ . անձագ սէն
օնու Իսրայէլէ՝ սանա հէր հէ-
տիխիմ կիւսի՝ գուրա՝ իւլէ միրասէ
Թագսիմ էտէսին :
7 Վէ շիմալ պու տիյարը տօ-
ղուզ սըղթա վէ Ա՛նանսէնին
հարը սըղթընա միրասէ Թագ-
8 սիմ է յլէ : Ռուբէնլիլէր վէ
Գադլըլար օնուն օպէբէ իւլէ մի-
րասլարընը՝ Մովսէսին օնլարա
Յորդանանըն էօթէ հագասընը-
տա կիւնթօղուստա վէրսիյինի՝
Բապըլն գուրը Մովսէս օնլա-
9 րա վէրսիյի կիւսի ալտընլար , Ա-
նէոն ըրմաղընըն քէնարը իւղէրին-
տէ օլան Ափրէրտէն՝ ըրմաղըն
մասէ յինինէ օլան չէհրի վէ Մէ-
գաբանըն Ճիւմլէ սահրասընը
10 Թա Դէբոնատէք , վէ Եաբեռն-
տա սալճանաճ սիւրէն Ամորհ-
լուլարըն փատիշահը Սեհոնուն
Ճիւմլէ չէհրլէրինի՝ Թա Ամմոն
11 օղուլլարընըն սինօրունատէք , վէ
Գաղաադը՝ վէ Գէսուրլուլարըն
հէմ Մաքաթլըլարըն սինօրու-
նու՝ վէ սիւթիւն Հերմոն տաղը-
նը՝ վէ Ճիւմլէ Բասանը Թա Սէլ-
12 քայատէք , Աստարովթտա վէ
Եդրայիտէ՝ սալճանաճ սիւրէն
Բասանտագի Ովգուն հէմ մէմ

լէքէթինի . Ճէպպարլարընը պա-
զը գալանընտան պու գալընը է-
տի , ամմա Մովսէս օնլարը վու-
րուպ գօվտու : Վէ Իսրայէլ օ- 13
ղուլլարը Գէսուրլուլարը վէ Մա-
քաթլըլարը գօվմատըլար . վէ
Գէսուրլուլար իւլէ Մաքաթլը-
լար՝ Թա պու կիւնէտէք Իսրա-
յէլին արասընտա սաքին օլտու-
լար : Եաղընըզ Ղէնի սըղթընա 14
միրաս վէրմէտի . օնուն միրասը՝
օնա տէխիլ կիւլի Իսրայէլին
Ալլահը Բապըլն աթէղ գուր-
պանլարը տըր :
Վէ Մովսէս Ռուբէն օղուլա- 15
րը սըղթընա գապըլէլէրինէ գ-
րաս վէրտի : Վէ օնլարըն սինօ- 16
րու պու՛ օլտու . Աէնոն ըրմաղը-
նըն քէնարը իւղէրինտէ օլան
Ափրէրտէն ըրմագ պէչինէտ
չէհր վէ Մէգաբանըն էանընտա-
քի Ճիւմլէ սահրա , Եաբեռն վէ 17
օնուն սահրատա օլան Ճիւմլէ
չէհրլէրի՝ Դիբոն վէ Բամոթ բա-
հալ վէ Բէթբէգէմոն , վէ Ճահ- 18
սա վէ Կադեմոթ վէ Մեփայաթ ,
վէ Կարիաթեմ վէ Սիբմա վէ 19
Եմոկ տաղընտա Սարեթ սա-
հառ , վէ Բէթփէգոր վէ Աս- 20
դոթ փիսգա վէ Բէթեսիմոթ ,
վէ սահրանըն հէմ չէհրլէրի՝ 21
վէ Եաբեռնտա սալճանաճ սիւ-
րէն Ամորհլուլարըն փատիշահը
Սեհոնուն Ճիւմլէ մէմլէքէթինի՝
Մովսէս օնու հէմ Մատիան
պէչլէրի Եվսի վէ Րոկոմու վէ
Սուրու վէ Ուրու վէ Ռոբէսի՝
Սեհոնուն օլ տիյարտա սաքին օ-
լան պէչլէրինի վուրտու : Վէ 22
Իսրայէլ օղուլլարը մագթուլլէր
իւլէ պէրտաչէր Բէոմ օղլու Սի-
հիրտաղ Բաղտամը պա էօլտուր-
տիւլէր : Իմամ Ռուբէն օղուլա- 23
րընըն սինօրու՝ Յորդանան ֆէչ
օնուն սինօրու օլտու . Ռուբէն
օղուլլարընըն միրասը գապըլէլէ-
րինէ պու տուր , պո՛ չէհրլէր

վ: ծնլարըն քեյլէրլի :
24 Վէ Մովսէս Գադ սըպեթընա
Գադ օղուլլարընա գապլէլէրինէ
25 ՀԷ ֆրա վէրսի : Վէ ծնլարըն
սինօրու պո՝ օլսու . Յաղէր վէ
Հէմ Գաղաադըն չէհրլէրի վէ
Ամմոն օղուլլարը սկյարընըն կա-
րըսը՝ Թա Յարբաանըն հօնիւնաէ
26 օլան Արոէրէաէք , վէ Եսէբոն-
սան Թա Մասփանըն Իամով
Թօնա վէ Խատանիմէաէք , վէ
Մանայիմէն Թա Դաբիրին սի-
27 նօրուննաէք , վէ վաֆսէ Բե-
Թարամ վէ Բեթնամրա վէ Սոկ-
քովթ վէ Սափոն՝ Եսէբոն վա-
սիլեայը Սեհոնուն մէմլէքէթի-
նին պագըսը՝ Յորդանան վէ ծո՝ն
սինօրու Թա Յորդանանըն հօթէ
հադասընսա կիւնաօղուսունա
տօղրու Քինէրէթ ասնղընէն
28 քէնարընսաէք : Գադ օղուլ-
րընըն գապլէլէրինէ միրասը
պու տուր , պո՝ չէհրլէր վէ ծն-
լարըն քեյլէրլի :
29 Մովսէս Մանասէնին հարը
սըպեթնա տա ֆրա վէրսի , վէ
Մանասէ օղուլլարընըն հարը
սըպեթընըն գապլէլէրինէ ֆո՝
30 ֆ՝ օլսու : Վէ ծնլարըն սինօրու
պո՝ օլսու . Մանայիմէն Բա-
սան վաֆսիլարը Ովգուն Հէմմէ
մէմլէքէթին պիւթիւն Բասան՝ վէ
Եայիրին Բասանտա օլան հէպ
31 քեյլէրիլէ՝ ալթմըշ չէհր : Վէ
Գաղաադըն հարըսը՝ վէ Աստա-
րովթ վէ Եդրայի՝ Բասանտա
Ովգուն մէմլէքէթինին չէհրլէրի՝
Մանասէ օղուլ Մաքիր օղուլ-
լարընըն գապլէլէրինէ Մաքիր
օղուլլարընըն հարըսընըն օլսու :
32 Մովսէ սահրալարընսա Երիքով
Յորդանանըն հօթէ հադասընս-
տա կիւն տօղրուսունսա Մովսէ-
սին՝ միրաս վէրմէյի պունլար
33 տըր : Ամմա Մովսէս Ղէհի սըպ-
թընա միրաս վէրմէյի : ծնլարընըն
միրասը՝ ծնլարա տէհսիլ կիպի
Իսրայէլին Ալլահը Բապպ տըր :

ՊԱՂՊ ԺԴ

1 Ա Է Վանան ալկյարընսա Իս-
րայէլ օղուլլարընըն միրաս էթ-
մէքլէրի պունլար տըր , քի ծն-
լարը քեհանին Էլիազար իլէ Նա-
էհ օղլու Յեսու վէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը սըպեթլարընըն պաշ
պաղալարը միրաս վէրմի : Տօ-
2 գուզ սըպեթա վէ հարըմ սըպեթա
Բապպըն Մովսէսին էհմի իլէ
էմր էթմէյինէ կէօրէ՝ միրասլա-
րը գուրա՝ իլէ Էֆէնտի : Չէրա
3 Մովսէս իքի սըպեթա վէ հարըմ
սըպեթա Յորդանանըն հօթէ հա-
գասընսա միրաս վէրմիշ իտի .
ամմա ծնլարընըն արասընսա Ղէ-
հիլիլէրէ միրաս վէրմէմիշ իտի :
4 Չիւնքի Յուսէֆի օղուլլարը իքի
սըպեթ՝ Մանասէ վէ Եֆրաիմ իտի .
վէ Ղեհիլիլէրէ՝ քէնաիլէրի սա-
քին օլմայա չէհրլէր՝ վէ տավար-
լարը հէմ մալլարը իչուն ծնլարընը
վերմէյէնտան մա՝տա՝ օլ տիյար-
տա հիսսէ վէրմէմիլէր :
5 Բապպ Մովսէսէ նէհէ էմր էթմի իսէ ,
Իսրայէլ օղուլլարը էյլէ էյլէ-
միլէր , վէ սիյարը վայլաշըլ-
լար :
6 Վէ Յուդա օղուլլարը Գադ-
գադեսա Գեսուա էապլա-
չըլ՝ կէնէզլի Քեվունէ օղլու
Քալէբ ծնա աէտի . Սէն կադէս
բառնեասա Բապպըն պէնիմ
հադգըմա վէ սէնին հադգընա՝
Ալլահ սաէմի Մովսէսէ էյլէ-
տիյլ սէօզլու պիլիրսին :
7 Բապ-
պըն գուլլու Մովսէս պէնի կա-
գես բառնեասաո տիյարը Թէ-
ճեսուա էթմէյէ կէօնաէրտի-
յինաէ՝ գըրկ հաչընսա իտիմ .
վէ օնա Եհուդիյիմաէ օլսուղլու
հիսսէ սէօզ կէթիրտիմ : Ամմա
8 պէնիմ իլէ չըգան գարընսաչա-
լըմ՝ գալմըն Եհուդիյինէ էրիթ-

ասիքը . պէն իսկ Ալլահըմ Բապպա Թէմամէն Թասլի՝ օր-
9 տուն : Վէ օր կիւնտէ Մովսէս էմմին էսլայ տէսի . Սէնին ա-
յարըն օր կէզտիյի տիյար՝ էյ-
պէթթէ էպէտէն սէնին վէ ա-
նին օղուլլարընըն միրասը օրս-
ձագ սըր . վիւնքի Ալլահըմ Բապպա Թէմամէն Թասլի՝ օր-
10 տուն : Վէ շիմտի Խորայէլ էօր-
տէ կէզիր էքէն , Մովսէսէ Բապ-
պըն պուս տէօղիւ տէօյլէտիյի-
տէն պէրու՝ Հալա դըրդ պէշ
էրլ՝ էշթէ Բապպ տէսիյի կիսի
պէնի լաշըմըզ . վէ շիմտի էշթէ
պէն պուս կիւն տէքսէն պէշ եաշըն-
11 տա իմ : Պու կիւն տաշա՝ Մովսէս
պէնէ կէօնտէրտիյի վագըթտա
խոխյիմ կիսի գոչվէթէլ իմ ,
ՃԷնք Հագդընտա՝ վէ ջգըդ կիր-
մէք Հագդընտա օր զէման Թա-
գամըմ նիՃԷ խաի խսկ , շիմտի
տաճի Թագամըմ էօյլէ տիր :
12 Վէ շիմտի Բապպըն օր կիւնտէ
պու տէսիյի տաղը պտնա վէր .
զիրա օրտաս՝ Ենտիկիէրին օր-
տուղունու Հէմ պէօյիւք Հիտար-
լը շէհրիզը օրտուղունու օր կիւն
քէնտին իչիթտին . պէրի Բապպ
պէնիմ իչէ օրուպ՝ Բապպըն տէ-
սիյի կիսի ծնըրը գօվարըմ :
13 Վէ Յեսու ծնս խայր տուս՝ էյ-
լէտի , վէ Յեհունէ օղլու Քալէ-
պէ Վէրրոնու միրատ վէրտի :
14 Օնտան էօթիւրիս Վէբրոն՝ կէ-
նէզի Յեվունէ օղլու Քալէբին
միրասը օրտու Թա պու կիւնէ-
տէք՝ Խորայէլին Ալլահը Բապ-
պա Թէմամէն Թասլի՝ օրտուղու
15 իչիւն : Վէ Վէբրոնուն ատը էվ-
վէլտէն Կարիաթ Արբա խոխ ,
Ադըմ խէ Ենտակիմիզտտէ պէօյիւք
ատէմ խոխ : Վէ տիյար ՃԷնք-
տէն բահաթ պուրտու :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Վէ Յուդա օղուլլարը սըր-
թընըն դուբտը գապիլէէրին-
ՃԷ՝ դըպլէ ուՃունտան էտոմ
օտոտա տօղրու Սին չէօլիս Է-
դոմ սինօրունտաՃէք օրտու :
2 Վէ ծնըրըն դըպլէ սինօրու՝
Թուզ ատնիզինին ուՃունտան
դըպլէյ տօղրու պագան քէօր-
ֆէզտէն օրտու . վէ դըպլէտէն
3 Ակրաբիմ պայիրինէ ջգըդ Սի-
նէ տօղրու կէչէրէք՝ դըպլէ Թա-
լաքընտան Կադէս բառնեայա
էօգարը ջգար , վէ Եսրոնտան
կէչիպ՝ Ադդարա էօգարը ջգար ,
վէ Կարկայա տէօնտը : Անտէն
4 Ասեմոնա տօղրու կէչիպ՝ Մըսրը
տէրէսինէ ջգար . վէ պու սի-
նօրուն նիհայէթի տէնիզտէ տիր .
դըպլէ սինօրունուզ պու օրա :
5 Վէ կիւնտօղուտու սինօրու՝
Յորդանընըն ուՃունտաՃէք Թուզ
տէնիզի օրտու :
Վէ փօրեաս հանըն սինօրու՝
Յորդանընըն ուՃունտաՃէք տէ-
նիզ քէօրֆէզինտէն օրտու : Վէ
6 պու սինօր Բեթհագլայա էօգա-
րը ջգար , վէ փօրեաս Թարա-
ֆընտան Բեթհարաբայա կէչէր .
վէ պու սինօր՝ Ռուբէնն օղլու
Բոհան Թաշընա էօգարը ջգար :
Անտէն պու սինօր Աքմէն տէ-
7 բեհինտէն Դաբիրէ էօգարը ջգ-
գար , վէ փօրեատա տօղրու Գող-
գողայա տէօնտը , քի օ տէրէ-
նին դըպլէտինտէ օրտան Էդոմին
էօգուչունտու էօնէնտէ տիր . վէ
պու սինօր՝ Ենտամիս տուղարը-
նա տօղրու կէչէր , վէ Նիհայէ-
8 Թի Ենտակէչտէ տիր : Վէ պու
սինօր Ենտամ օղլու վատիսինէ՝
դըպլէտէն Յեբուստտն էտ՝նի Ե-
րուսաղէմին էտո Թարափընա
էօգարը ջգար . անտէն պու սի-
նօր՝ փօրեատա տօղրու Ռափա-
չիմ վատիսինին ուՃունտա օրտան

պաթըյա տօղուս ենովմ վատի-
սինին էմինենաէ օլան տաղըն պա-
9 շընա չըգար : Էյմ պուս սինօր՝
տաղըն պաշընատան Կափթովա
սուչունուն փունկարընա նիշան
քէսէր , վէ Եփրոն տաղը չէր-
լերինէ չըգար . անտէն պուս սի-
նօր՝ Բաաղայա եաՆին Կարիա-
10 թարիմ նիշան քէսէր : Վէ պուս
սինօր՝ Բաաղատան պաթըյա
տօղուս Սէիր տաղընա ատէնէր ,
վէ փօրեասա տօղուս Յարիմտա-
ղընըն եան Թարաֆընա կէչէր ,
պուս Փէսաղէն տուր . անտէն
Բէթսամիսէ էնէր , վէ Թամ-
11 նատա տօղուս կէչէր : Վէ պուս
սինօր՝ փօրեասա տօղուս Ակկա.
րոնուն եան Թարաֆընա չըգար ,
վէ պուս սինօր Սաքարօնա նիշան
քէսիպ՝ Բաաղա տաղընա կէչէր ,
վէ Յարընէլ չըգար . վէ պուս սի.
նօրտան Նիհայէթի տէնիզաէ ափր :
12 Վէ պաթը սինօրտս՝ պէչիւբ
տէնիլ վէ սինօրտս տուր : Յու-
դա օղուլտարընըն չէվ չէվրէ սի.
նօրտս՝ գապիչէչէրինէ պուս տուր :
13 Վէ Յեփոնէ օղուս Քաղէբ
Յուդա օղուլտարընըն արասըն-
տա՝ Բաապըն Յեսուա օլան էմ
բինէ կէօրէ՝ Ենակըն պաապատը
Արբաանըն չէհրինի՝ եաՆի Քէբ-
14 բոնու հիսաէ վէրտի : Վէ Քա-
ղէբ օրատան Ենակընը իւչ օղուլ
լարընը՝ Սէսի վէ Ախիմանը վէ
Թալմնի Ենակընը իւչ էվլատտա-
15 րընը գօվտու : Վէ օրատան Դա-
բիր սաբինչէրինէ չըգար , վէ
Դաբիրին ատը էվվէլտէն Կարիա-
16 աթսեփէր խտի : Վէ Քաղէբ
տէտի քի՝ Կարիաթսեփէրի քիմ
վուրուպ ֆէթհ էտէր խսէ , գը-
զըմ Աքսայը օնա գարը վէրէճէ-
17 յիմ : Վէ օնու՝ Քաղէբին գա-
ըընտաշը Կենէզընն օղուս Գոթո-
նիէլ ֆէթհ էթտի , վէ գըզը
Աքսայը գարը իչինն օնա վէր-
18 տի : Վէ վափ՝ օլտու քի՝ օնա
վարըը իքէն , պապասընտան պիր
Թարլա Թալապ էթմէյէ օնու
Թահրիք էյլէտի , վէ Մերքէպին
իւզէրինտէն էնտի . իմոի Քա-
ղէբ օնա՝ Սանա նէ՞ օլտու տէ-
տի : Վէ գըզ տէտի քի՝ Պանա 19
պէրէքէթ վէր . չինն քի պանա
գըզըվէ էէրինի վէրտին , պանա
սու փունկարըարընը տա վէր .
վէ օնա էօգարըդի փունկարըարը
հէմ աշաղաքի փունկարըարը վէր-
տի :
Յուդա օղուլտարը սըպէթընըն 20
դապիչէչէրինէ միրասը պու
տուր :
Վէ Յուդա օղուլտարը սըպէթը- 21
նըն եգովմ սինօրտուն՝ գըզըվէ-
յէ տօղուս սան չէհրէլերի դոն-
մըը . Կաբեհէլ վէ Եդեր վէ
Յագուր , վէ Կինա վէ Դիմոնա 22
վէ Ադադա , վէ Կադես վէ Հա- 23
սոր վէ Յեթնան , Զիֆ վէ Տէ- 24
լեմ վէ Բաալօթ , վէ Հասոր՝ Ա- 25
դաթա վէ Կարիօթ վէ Եսրոն
եաՆի Հասոր , Ամամ վէ Սաման 26
վէ Մօլադա , վէ Ասէր գադդա 27
վէ Եսմոն վէ Բեթփալէթ , վէ 28
Ասէր սուալ վէ Բէրսաբէէ վէ
Բազիօթիա , Բաաղա վէ Իյիմ 29
վէ Ասէմ , վէ Էլթուլադ վէ Քե- 30
սիլ վէ Հօրմա , վէ Սիկէլակ վէ 31
Մադմաննա վէ Սանսաննա , վէ 32
Լաբաովթ վէ Սէլհիմ վէ Ային
վէ Ռեմոն՝ ձիւմլէսի խիւմի տօ-
գուզ չէհր վէ օնլարըն քէօյլերի
իտի :
Օվատա՝ Եթթաուղ վէ Աա- 33
նատա վէ Ասնա , վէ Զանով վէ 34
Ենգաննիմ՝ Թափուա վէ Ենա-
յիմ , Յերմութ վէ Ադուլամ՝ 35
Սոքով վէ Ազեկա , վէ Սահա- 36
րիմ վէ Ասիթայիմ վէ Գադերա
վէ Գաթերօթայիմ՝ օն տէօրթ
չէհր վէ օնլարըն քէօյլերի : Սէն- 37
նան վէ Ադասա վէ Մագդալ-
գադ , վէ Դաղատան վէ Մասֆա 38
վէ Յեհթէուէլ , Լաքիս վէ Բազ 39

40 կաթ վէ Էդղոն , վէ Գաբբօն վէ
41 Լամաս վէ Քիթլիս , վէ Գադե-
րօթ՝ Բէթդագոն վէ Նաամա վէ
Մաքեդա՝ ծն ալթը չէհր վէ ծն-
42 լարըն քէօյլերի ։ Լէբնա վէ Ե-
43 թէր վէ Ասան , վէ Յեփթա վէ
44 Աշնա վէ Նեսիբ , վէ Կէիլա վէ
Աքզիբ վէ Մարեսա՝ ոտգուղ
45 չէհր վէ ծնլարըն քէօյլերի ։ Ակ-
կարոն վէ ծնուն գաւառապետերը
46 վէ քէօյլերի կէրն , Ակկարոնեան
աէնիզեաէք՝ Աշեդոդիոն եւ
Նըռնաս օլսն հէվ էէհրէէ քէօյ-
47 լերի կէրն ։ Աշեդոդի գաւառապե-
տերը վէ քէօյլերի կէրն , Գազա
գաւառապետերը վէ քէօյլերի կէրն
Թա Մըսըր աէրէսխնէաէք , վէ
սինօրու կէրն պէօյիւք աէնիզե-
աէք ։
48 Վէ տաղլոթանոս՝ Սամիր վէ
49 Յաթիր վէ Սոքով , Դաննա վէ
Կարիաթ սաննա եաննի Դաբիր ,
50 վէ Անաբ վէ Եսթեմով վէ Ա-
51 նիմ , վէ Գոսոմ վէ Քոլոն վէ
Քէլոն՝ ծն պիր չէհր վէ ծնլարըն
52 քէօյլերի ։ Երեբ վէ Դումա վէ
53 Եսան , վէ Յանում վէ Բէթթաֆ-
54 փուա վէ Ափեկա , վէ Քամմի-
տա վէ Կարիաթ արբա եաննի
Քեբրոն վէ Սիոռ՝ ոտգուղ չէհր
55 վէ ծնլարըն քէօյլերի ։ Մաոն՝
Կարմէլոս վէ Զիփ վէ Յեթտա ,
56 վէ Յեզրէէլ վէ Յեկդաամ վէ
57 Զանոյ , Կային՝ Գաբեաա վէ
Թաննա՝ ծն չէհր վէ ծնլարըն
58 քէօյլերի ։ Հալհուլ՝ Բէթսուր վէ
59 Գեդոռ , վէ Մաարաթ վէ Բէ-
թանոթ վէ Ելթեկոն՝ ալթը
60 չէհր վէ ծնլարըն քէօյլերի ։ Կա-
րիաթ բահալ՝ եաննի Կարիա-
թարիմ վէ Ռաբբա՝ իքի չէհր վէ
ծնլարըն քէօյլերի ։
61 Ճէօլաէ՝ Բէթարաբա՝ Մադ-
62 դին վէ Սէքաքա , վէ Նէբսան
վէ Թուզ չէհրի վէ Էնգադգի՝
ալթը չէհր վէ ծնլարըն քէօյլերի ։
63 Ամմոն Երուսաղէմաէ սաքին
օլան Յեբուսըլուլարը Իսրայէլ օ-
ղուլլարը գօլմադը գաաիր օլմա-
դըլար ։ վէ Յեբուսըլուլար՝ Թա
պուռ կիւնէաէք՝ Յուդա օղուլլա-
րը իլէ Երուսաղէմաէ սաքին օ-
ղուլլար ։

ՊԱՊ ԺԳ

1 Վէ Յովսէփ օղուլլարընըն
գուրա՝սը՝ Երիքով Յորդանա-
նան կիւնաօղուսունա տօղրուս
Երիքով սույունաաէք Երիքով-
ան չըգան Բէթէլ – տաղընա
2 էէօլէ չըգար ։ Վէ Բէթէլաէն
Լուզա չըգար , վէ Արքի սոռա-
3 րօթ սինօրունա կէէչեր ։ Վէ պա-
թըյա տօղրուս Յեփղէթի սինօ-
բուռնա տօղրուս էներ՝ Թա աշա-
ղըաի Բէթհորոնոն սինօբուռնա-
աէք վէ Թա Գազէրէաէք , վէ օ-
նուն նիհայէթի աէնիղաէ տիր ։
4 Իմդի Յովսէփ օղուլլարը Մա-
նասէ վէ Եփրեմ միրաս ալըը-
լար ։
5 Վէ Եփրեմ օղուլլարընըն սի-
նօրու գապիլէլերինէ պա՝ օ-
տուռ , եաննի միրասլարընըն սի-
նօրու՝ կիւնտօղուլա տօղրուս Ա-
տարօթ ադար օլսուռ , Թա եօ-
6 գարըգի Բէթհորոնաաէք ։ Վէ
պուռ սինօր փօրեաս Թաանաք-
ան Մաքմեթաթէ աէնիղէ չը-
գար , վէ պուռ սինօր կիւնտօղու-
լա տօղրուս Թէանէթ սէլուա աէօ-
նէր , վէ օնուան կիւնտօղուսան
7 եանա Յանոհէյէ կէչեր ։ Վէ Յա-
նոհէաէն Ատարօթէա վէ Նաա-
րա էներ , վէ Երիքովա տայա-
8 նըպ՝ Յորդանանա չըգար ։ Թա-
փուաաան՝ պուռ սինօր պաթըյա
տօղրուս կանա աէրէսխնէ կիւաէր ,
վէ օնուն նիհայէթի աէնիղաէ
տիր ։ Եփրեմ օղուլլարը սըպաթը-
նըն միրասը՝ գապիլէլերինէ պուռ
տուռ ։ Վէ Եփրեմ օղուլլարը խ-
9 չիւն Մանասէ օղուլլարընըն մի-

ըսաւը արաօընտա այրըլմըշ չէհր-
լէր վալ խոխ, հեփ չէհրլէք վէ
10 ծնլարըն քէօյլէրի : Վէ ծնլար՝
Գաղէբտէ ապքին օլան Քանան-
լըլարը գօվմտարլար • վէ Քա-
նանլըլար Թա պու կիւնէտէք
Եփրեմին արաօընտա ապքին օ-
լուպ՝ խարաճկիւզար գուռ օլտուղ-
լար :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վէ Մանաահ սըպէթընըն գուռ-
բա՛ը պո՛ օլտուղ • չիւն քի Յով
ահվինն իլք տօղուշտա օ խոխ •
Մանաահնին իլք տօղուշտա Մա-
քիր Գաղաադըն պապասը՝ Ճկնէք
էրպապը օլտուղտա էյնուն • Գա-
զաադ վէ Բաաան ծնուն օլտուղ :
2 Վէ Մանաահ օղուվլարընուն
պաշխ գալանլարը գապխվէլէ-
րինճէ՝ Եօ՛ղ Աբիեզէր օղուվլա-
րընըն վէ Քէվէք օղուվլարընըն
վէ Այրիէլ օղուվլարընըն վէ Սիւ-
քէմ օղուվլարընըն վէ Ոփեր օ-
ղուվլարընըն վէ Սեմիդա օղուվ-
լարընըն գէօրո՛ը օլտուղ • Յովսէփ
օղլու Մանաահնին էրքէք էվլատ-
լարը գապխվէլէրինճէ պունլար
3 իսխ : Վէ Մանաահ օղլու Մաքիր
օղլու Գաղաադ օղլու Ոփեր օղլու
Սալպաադըն օղուվլարը օլմալըպ՝
ծնուն գընչլարը վար իսխ • վէ օ-
նուն գընչլարընըն տալարը պուն-
լար արը • Մաասա վէ Նէաա՝
4 Եգլա՝ Մէլքա վէ Թէրսա : Վէ
պունլար քէհանին Եղլիազարընն
էօնխինէ՝ վէ Նաւէ օղլու Յէհուշ-
նուն էօնխինէ վէ պէյլէրին էօ-
նինէնէ էապխլաշտպ տէօփլէր •
Մաագա Մովսէսէ էմր էյլէսի
քի՝ պիզէ գարընտաշլարըմըզընն
արաօընտա միրաս վէրէ • իմոի
Բաապըն էմրի իւզրէ ծնլարա՝
պապալարը գարընտաշլարընըն
5 արաօընտա միրաս վէրտի : Վէ
Մանաահյէ՝ Յորդանանըն էօթէ
էապխլաշտպ օլան Գաղաադ վէ
Բաասան տէփարընտան մա՛տա՝
6 ծն հիսաէ տիւշտիւ : Զիլրա Մա-
նաահնին գընչլարը՝ ծնուն օղուվ-
լարը արաօընտա միրաս ալտը-
լար • Գաղաադ տէփարը իսէ Մա-
նաահնին պագէը օղուվլարընըն օլ-
տու :

7 Վէ Մանաահնին սիւօրու՝ Ա-
սէրտէն Սիւքէմ էօնխինտէ օլան
Մաքմեթաթաատէք օլտու • վէ
պու սիւօր սաղտան Էնեթաիտա
8 սապինէլէրինէտէք հիւսէը : Թա-
փուա տէփարը Մանաահնին օլ-
տու • լաքին Մանաահնին սինօ-
րունտա օլան Թափուա՝ Եփրեմ
9 օղուվլարընըն օլտու : Վէ պու
սիւօր Կանայ տէրէսինէ՝ տէրէ-
նին գըպլէ Թարաճընա էնէը •
Մանաահնին շէհրլէրի արաընը-
տա՝ պունլար Եփրեմին շէհրլէրի
տիր • Վէ Մանաահնին սիւօրու
տէրէնին փօրեատա Թարաճըն-
տան տըր , վէ նիհայէթի տէնիզ-
10 տէ տիր : Գընչլէ Թարաճը Եփ-
րեմին վէ փօրեատա Թարաճը Մա-
նաահնին օլտուպ՝ սիւօրու տէնիզ
օլտու • վէ փօրեատան ետտա
Ասերէ՝ վէ հիւնտօղուստանտան
11 Իսաքարտա տայանըրլար : Վէ Ի-
սաքարտա հէմ Ասերտէ՝ Բէթ-
սան վէ ծնուն գաատապալարը վէ
Յիբղաամ հէմ ծնուն գաատապա-
լարը վէ Դովր տապինլէրի վէ օ-
նուն գաատապալարը վէ Ենդովր
տապինլէրի վէ ծնուն գաատապա-
լարը վէ Թանաք տապինլէրի վէ
ծնուն գաատապալարը վէ Մահէդ-
դով տապինլէրի հէմ ծնուն գա-
տապալարը՝ օլ իւչ նահխէ Մա-
նաահնին օլտու : Վէ Մանաահ 12
օղուվլարը պու չէհրլէրի զապթ
էթմէյէ գատըր օլմատըլար • ամ
մա Քանանլըլար օլ տէփարտա
տապինլէրի օլմալա պաշլատըլար : Վէ 13
վագի՝ օլտու քի՝ Իսրայէլ օղուվ-
լարը գօվվէթլէնտիքտէ՝ Քա-

Նանըլըարը խարաձկիւղար էթ-
սիլէր , ամմա ծնլարը պիւթիւն
պիւթիւնէ գօլմատըլար :
14 Վէ Յովսէփ օղուլլարը Ցե-
ուսյա սեօյլէյիպ ուխտիլէր . Նի՞-
չիւն պանա միւռա իչլիւն պի՛ր
գուրա՝ վէ պի՛ր հիսսէ վէրմին ,
պէն խէ չօգ խալդ իմ . չիւն քի՝
չիմսխէսիկին Րապպ պէնի պէ-
15 րէքէթլէմիշ սիր : Վէ Ցեսու օն
լարա տէմի . Էյդր սէն չօգ
խալդ իսէն՝ օրմանա չըդ , վէ
փերիզլիլէրին հէմ Ռափայիմնէ-
րին տէյարընսա՝ օրատա քէ-
սիպ քէնտինէ Ղէբէռ աչ , չիւն
քի Եփրեմ տաղը սանա տար
16 սըր : Վէ Յովսէփ օղուլլարը
ուխտիլէր . Օվ տաղ հէլմիզ կէ-
չէմէզ , վէ վաթի տէյարընսա՝
Ռէթհաոնա վէ գաձապալարըն-
սա հէմ Յեզրայէլ վատխսիսուի
սաքին օլան Ձիւռիչ Ռանանլըլա-
րըն տէմիր ս՝ըռապալարը վար :
17 Վէ Ցեսու Յովսէփ էվինէ՝ էֆռ
Եփրեմ վէ Մանասսէյ սեօյլէ-
յիպ տէմի . Սէն չօգ խալգսըն ,
վէ չօգ գուվվէթլի խսէ սան
18 պի՛ր գուրա՝ օրմաղ , լաքին տաղ
սէնին օլսուն . Վէ չիւն քի օրման
սըր , օնու քէսիպ աչ , վէ ան-
պէնալէրի սէնին օլա . զիրա սէն
Ռանանլըլարը գօլմաձագսըն , Ե-
ւիբզի տէմիր ս՝ըռապալարը օլսուպ՝
օնլար գուվվէթլի խսէ սէ :

ՊԱՊ ԺՐ

1 Վէ Իսրայէլ օղուլլարընըն
ձիւռիչ ձէմաաթը Սիլովա ձէմ-
օղուպ՝ օրատա չէհսաւէթ չատը-
լընըն գուրսուռլար , վէ տէյար՝
հուզուրլարընսա ալէթ օլսունսու :
2 Վէ Իսրայէլ օղուլլարընսա՝ մի-
նսապալարընը ալմամըշ էէսի սլպէթ
3 գալմըշ իսի : Վէ Ցեսու Իսրա-
յէլ օղուլլարընա տէմի քի՝ Պա-
պալարընըզըն Ալլահը Բապպըն

սիզէ վէրսիսէ տէյարը վարըպ
զապթ էթմէյէ սիզ ընչէյի՞սէ
իչմալ էաէրսընիզ : Վէնսինվէզ 4
իչիւն հէր սըզթաան իւչէր ա-
տէմ վէրին , վէ օնլարը կէօնտէ-
րէյիմ , վէ գալդըպ օվ տէյարտա
կէզսինլէր , վէ օնու միրասլարը
միէձիպինձէ Թահրիր էթմին-
լէր , վէ պանա կէլսինլէր : Վէ 5
օնու եէսի վայա Թաձսիմ էթ-
սինլէր . Ցուգա քէնտի սինօ-
րուճատա՝ գըզըլէսէն էանա տուռ-
րա , վէ Յովսէփ էվի քէնտի սի-
նօրլարընսա փօրէաատան էանա
տուբրալար : Վէ սիզ տէյարը էէ- 6
տի վայ Թահրիր էտսինիզ , վէ
պուրայա պանա կէԹիրէսինիզ .
վէ Ալլահմըզ Բապպընն հու-
զուրունսա՝ պուրատա սիզէ գու-
րա՝ աԹայըմ : Զիրա Ղէբիլիէ- 7
րին՝ արանըզսա վայը էօգ տուր ,
չիւն քի օնլարընն միրասը՝ Բապ-
պընն քէսահինվէյի սիր . վէ Գազ
իլէ Իսրայէլ հէմ Մանասսէյին
էարը սըզթը՝ Բապպընն գուրս
Մովսէսին օնլարա վէրմէյի կիւն
տօզուռսունա տօղրու Յօրդանա-
նընն էօԹէ էադասընսա միրաս-
լարընըն ալտընլար :
Իմմի օվ տաէմէյը գալդըպ՝ 8
կիւԹաիլէր , վէ Ցեսու՝ օվ տէյա-
րը Թահրիր էթմէյէ կիւսէնլէրէ
Թէնպիհ էտսպ տէսի . կի՛տին ,
վէ տէյարտա կէզնէպ օնու Թահ-
րիր էաին , անտէն պանա տէօ-
նիւն , վէ պուրատա՝ Սիլովա
Բապպընն հուզուրունսա սիզէ
գուրա՝ աԹայըմ : Վէ օվ տաէմ- 9
լէր կիտպէ՝ տէյարտան կէչսի-
լէր , վէ օնու՝ շէհր պէ շէհր էէ-
տի վայ պիր քիթապա Թահրիր
էթմիլէր , վէ Սիլով օրատատու-
նա Ցեսույա կէլսինլէր . Վէ Ցե- 10
սու օնլարա Սիլովա Բապպըն
հուզուրունսա գուրա՝ աԹայը .
վէ Ցեսու օրատա Իսրայէլ օղուլ-
լարընա դըսըմլարընձա տէյարը

Թագախմ կ[illegible]թի ։
11 Վէ եղէնը Բենիամին օղուլ
լարը ըզպեթընըն՝ գապիլէլերին.
Հէ՛ գուրա՛ըը չըգաը ։ վէ գու-
րա՛լարընըն սինօրու՝ Յուդա օ-
ղուլլարը իլէ Յովսէփ օղուլլա-
12 րընըն արասընտա չըգաը ։ Վէ
օնլարըն սինօրու Յորդանանտան
փօրեաու Թարաֆընա տօղրու օչ
տու ։ վէ պու սինօր փօրնաատան
Երիքովան եան Թարաֆընա
Հօգարը չըգըա՛ պաեթլայա տօղ-
րու տաղա չըգաը , վէ նիհայէ,
Թի Բենիաեան էհօլիւնտէ տիր ։
13 Վէ օրտանան պու սինօր Լուզա
տօղրու՝ Լուզուն եան՛ի Բենէ-
լին գըպէլ եանընա տօղրու կէ-
չէր ։ անտէն պու սինօր՝ աշաղա-
քի Բենթօրոնան գըպէլէսինտէն
օլան տաղըն եանընտա Ատարօթ
14 ադարա հնէր ։ Վէ պու սինօր
նիշան քէհէրլէ գըպէլէյ տօղ-
րու Բենթօրոնան էօնիւնտէ օ-
լան տաղտան գըպէլէյ տօղրու
աէնիէլն քէնարընա տէօնէր ։ վէ
օնուն նիհայէլի Կարիաթ բա-
հաղտա՛ եա՛նի Յուդա օղուլլա-
րը չէհրի օլան Կարիաթարիմտէ
տիր ։ պաեթը եանը պու տուր ։
15 Վէ գըպէլէ եանը Կարիաթարի-
մին ուճունտան օլտա՛ պու սի-
նօր պաեթլայա տօղրու խուրուճ
էաերէք Նափեթովա տուչու փուն-
16 կարընա չըգաը ։ Անտէն պու
սինօր՝ փօրեաատա տօղրու Ռա-
փայիմլերին վատխընտէ օլան
Ենոմ օղուլ տէրէսինին էօնիւն-
տէքի տաղըն ուճունտա հնէր ։ վէ
գըպէլէյ տօղրու Յեբուսուն եան
Թարաֆընտա Ենոմ տէրէսինէ
17 հնէրէք՝ Ենոտֆէլէ հնէր ։ Վէ
փօրեաատան եանա նիշան քէ-
տէրէք՝ Ընտաֆիւտ չըգաը ։ ան-
տէն էդոմլին հօգուշուճունտէն գար-
շըսընտա օլան Գաղիլոմիթէ չը-
գաը , վէ Ռուբէնն օղլու Բոհա-
18 նին թաշընտա հնէր ։ Վէ փօրեա-

ատա տօղրու Ապրահամըն գարշըսը-
նա եան Թարաֆընա կէչիպ՝ Ա-
պրահայտ հնէր ։ Ընտէն պու սի- 19
նօր փօրեաատա տօղրու Բենթա-
զանըն եան Թարաֆընա կէչէր ,
վէ պու սինօրուն փօրեաատա տօղ-
րու Նիհայէլի՝ Թուղ տէնիզլի-
նին քէօրֆէզինտէ գըպէլէյ տօղ-
րու Յորդանանըն ուճունտատա տըր-
գըպէլ սինօրու պու տուր ։ Վէ 20
կիւնտօղուսունտան եանա սինօր՝
Յորդանան տըր ։ Բենիամին օ-
ղուլլարընըն միրասը գապիլէլէ-
րինէ չէհրէհլէ սինօրլարը իզ-
րէ պու տուր ։
Վէ Բենիամին օղուլլարը սըպ- 21
Թընըն չէհրէլէրի գապիլէլէրինէ
պէնէտ տըր ։ Երիքով վէ Բե-
Թաղլա վէ Եմէկկասես , վէ Բե- 22
Թարաբա վէ Սեմարիմ վէ Բե-
Թէլ , վէ Աւիմ վէ Փարա վէ Եփ- 23
րա , վէ Քեփարաամմոնա վէ Հոփ- 24
նի վէ Գաբա՝ օն լքի չէհր վէ օն-
լարըն քէօյլէրի ։ Գաբաաոն վէ 25
Ռամա վէ Բէրոթի , վէ Մաս- 26
փա վէ Կեփիրա վէ Մոսա , վէ 27
Ռեկեմ վէ Յեբրիսայէլ վէ Թարա-
ղա , վէ Սէլա՝ Էլէփ վէ Յեբուս 28
եա՛նի Երուսաղէմ՝ Գաբաաթ
վէ Կարիաթ՝ օն ութօրթ չէհր վէ
օնլարըն քէօյլէրի ։ Բենիամին
օղուլլարընըն միրասը գապիլէլէ-
րինէ պու տուր ։

ՊԱՊ ԺԹ

Վէ լքինէ գուրա՝ Շմաւո- 1
նա՝ գապիլէլէրինէ Շմաւոն օ-
ղուլլարը սըպէթընա չըգաը ։ վէ
օնլարըն միրասը՝ Յուդա օղուլ-
լարընըն միրասը արասընտա օչ
տու ։ Վէ միրասլարընտա օն- 2
լարըն պու օլտու ։ Բէրսաբէէ
եա՛նի Սաբէէ՝ վէ Մօղադա , վէ 3
Ասէր տուաղ վէ Բաղա վէ Ա-
սէէմ , վէ Էլթուղադ վէ Բաթուլ 4
վէ Հօրմա , վէ Սիկէլակ վէ Բէթ- 5

մարքաբովթ վէ Ասէր տուտա ,
6 վէ Բենթաբաովթ վէ Սարուհէն՝ ան լուէ հէտր վէ ծնլարըն
7 քէօյլէրի ։ Ապին՝ Լեհմին վէ Եթէր վէ Ասան՝ ութրթ հէտր վէ
8 ծնլարըն քէօյլէրի , հէմ պուտ հէտրլէրինն էվլէվլերինէ հէտ
քէօյլէր Թա Բասաղեթ բէկերէ՝ դըպղէյէ տօղրու Իսմայաոէք ։
Շմաուն օղուլլարը սրպէթընըն միրասը գասիկէլէրինէ պուտ
9 տուր ։ Շմաուն օղուլլարընըն միրասը՝ Յուդա օղուլլարընըն հիսէ-
սինտէն օլսուտ ։ դնրա Յուդա օղուլլարընըն միրասը՝ քէնտիլէ-
րինէ չօք օլմադ իլէ , Շմաուն օղուլլարը՝ ծնլարըն միրասը ասա-
սընտա միրաս ալմըլար ։
10 Վէ Լեվիհնէվ դուրա՝ գասիկէ-
լէրինէ Ջաբուլոն օղուլլարընա չըդմը ։ վէ ծնլարըն միրա-
սընըն սինօրու Սարիդհէտէք օ-
11 տու ։ Վէ ծնլարըն սինօրու տէ-
նիղ վէ Մարալայա չըդար , վէ
Դաբասէթէ տայանըր հէմ Ցէվ-
նամ հօնիւնտէ օբան տէրէ յէ տա-
12 յանըր ։ Վէ Սարիդհէն հիւնտ
տօղուլա հիւնէչէն տօղուտուղու
Թաբաէթա տօղրու Քասղալմի
Թաբօր սինօրունա տէօնէր , վէ
Դաբալաթա չըգըլ Յաֆիհէյհ
13 Եօգարը չըդար ։ Վէ օրտան
հիւնտօղուլա հիւնտօղուտունա
տօղրու Գէնթրսիրէ՝ Խեզդա-
սինէ հէչէր , վէ Լեհմին ուէեօա-
14 լա՝ Նուայա չըդար ։ Անտէն օ-
նուն սինօրու փօրեատան Էնո-
Թօնա տէօնէր , վէ ծնուն նիհա-
յէթի Ցէվթայէլ տէրէքսինտէ
15 տիր ։ Վէ Կատտաթ վէ Նահալօլ
վէ Սամրօն վէ Յազէլա վէ Բեթ-
լէհէմ՝ ան լաբ չէհր հէմ ծնլա-
16 րըն քէօյլէրի ։ Ջաբուլոն օղուլ-
լարընըն միրասը գասիկէլէրինէ
պուտ տուր , պուտ չէհրլէր վէ ծնլարըն քէօյլէրի ։
17 Տէօրտհնէվ դուրա՝ Խաքա-
28

բար՝ գասիկէլէրինէ Խսաքար օ-
ղուլլարընա չըդմը ։ Վէ ծնլարըն 18
սինօրու պուտ օլսուտ ։ Յէզրայէլ
վէ Քասէղուլէթ վէ Սունամ՝ վէ 19
Ափերիմ վէ Սիան վէ Ընաարէթ ,
վէ Ռաբբիթ վէ Կէսիօն վէ Ա- 20
բէս , վէ Ռամոթ վէ Էնգաննիմ 21
վէ Էնհադդա վէ Բեթփասես ։
Վէ պուտ սինօր թաբօրա վէ Սա- 22
սինայա վէ Բեթասամիսէ տայա-
նըր , վէ ծնլարըն սինօրունուն
նիհայէթի Յորդանանտա տըր՝
ան ալթը չէհր վէ ծնլարըն քէօյ-
լէրի ։ Խսաքար օղուլլարը տըպ- 23
Թընըն միրասը գասիկէլէրինէ
պուտ տուր , պուտ չէհրլէր վէ ծն-
լարըն քէօյլէրի ։
Վէ պէչինէվ գուրա՝ գասիկէ- 24
լէրինէ Ասէր օղուլլարընա չըդ-
մը ։ Վէ ծնլարըն սինօրու պուտ 25
օլսուտ ։ Բէղկաթ վէ Ալի վէ
Բեաէն վէ Ռէքսափ , վէ Ռեհոբ 26
լէք վէ Ամադ վէ Մասասալ ։ վէ
պաթթրա տօղրու Կարմէղուտա վէ
Սիօր լէբնաթա տայանըր ։ Վէ 27
կիւն տօղուտունա տօղրու Բէթ-
դագոնա տէօնէուտ՝ Ջաբօլոնա
վէ Յէփթայէլ տէրէքսինէ փօր-
եատա տօղրու Բէթամէկէ վէ
Նէիէլ տայանըր ։ վէ տօլսուն
Քաբօղա չըդար ։ Վէ Եբրօն վէ 28
Բոռը վէ Համմոն վէ Կանայ՝ Թա
պէօյիք Սիդոնատէք ։ Անտէն 29
պուտ սինօր Ռամայա վէ Լաա մէ-
Թին Տիւրոս չէհրինէատէք տէօ-
նէր , անտէն պուտ սինօր Ուսս-
յա տէօնէր ։ վէ ծնուն նիհայէ-
Թի Աքեզիբ հիւտէսթինուն տէ-
նիղատէ տիր ։ Վէ Ամմա վէ Ա- 30
փեկ վէ Բոռը՝ խրմի խբի չէհր
հէմ ծնլարըն քէօյլէրի ։ Ասէր 31
օղուլլարը սրպէթընըն միրասը
գասիկէլէրինէ պուտ տուր , պուտ
չէհրլէր վէ ծնլարըն քէօյլէրի ։
Ալեքսնէվը գուրա՝ Նէփթա- 32
ղիմ օղուլլարընա՝ գասիկէլէրին-
էէ Նէփթալիմի օղուլլարընա չըդ-

33 սը : Վէ ծնլորըն սինօրու Հե-
լեփհէն վէ Ալօնատան Սանանի-
մեաէբ վէ Ադամի նագեբ վէ
Յաբնել Թու լակումաաէբ օլ
տաբ , վէ ծնուն նիհայէթի Ցոր-
34 դանանտա տըր : Վէ պու սինօր
պաթզա տօղրու Աղանօթ Թա-
բօրա տէծներ , վէ օլտաան Հու-
հօկա չըգար , վէ գըզղէտէն Ջա-
բուղանա տայանըր , վէ պաթը-
տան Աաբէ՝ վէ հիւնաօղուլա
տօղրու Ցորդանանտա Ցուգայա
35 տայանըր : Վէ հիսարը չհրըներ
Աաեդիմ՝ Սէր վէ Ամաթ՝ Ուհի-
36 կաթ վէ Քենաբէթ , վէ Ադամա
37 վէ Ռամա վէ Հասոր , վէ Կա-
դես վէ Եդրայի վէ Ենհասոր ,
38 վէ Ցիրօն վէ Մակեդաղհէ՝ Հա-
բեմ վէ Բաթանաթ վէ Բաթսա-
միա՝ օն տօգուղ չհրը վէ ծնլա-
39 րըն քէօյլերի տիր : Նեփթաղիմ
օղուլլարը սըպաթընըն միրասը
գապիլէլերինէ պու տուբ , պու-
չհրներ վէ ծնլարըն քէօյլերի :
40 Եհուինէի գուա՝ գապիլէլե-
րինէ Դան օղուլլարը սըպաթը-
41 նա չըգար : Վէ միրասլարընըն
սինօրու պու օլտու : Սարատա վէ
42 Եսթաաուղ վէ Իրսամէս , վէ Սա-
զաբէն վէ Աբեղոն վէ Յէթլա ,
43 վէ Ելօն վէ Թաւինաթա վէ Ա-
44 կարոն , վէ Եղթեկէ վէ Գաբա-
45 Թոն վէ Բաաղաթ , վէ Եհուդ վէ
46 Բանեբարաք վէ Գաթբրեմոն , վէ
Մաարկօն վէ Ռաքկոն տուր՝ Նա-
ֆթա Էօնիւնտէ օլան սինօր իլէ
47 պէրապեր : Վէ Դան օղուլլա-
րընըն սինօրու՝ քէնաանլերի խ-
չհեն քիւչհուք չըգար . ինդի Դան
օղուլլարը չըգըպ՝ Լէհեմ իլէ
Ճհնը էթաիլեր , վէ տնուբ ֆէթէհ
էտիպ՝ գըլըճ ալըպնտան կհչհլը-
տիլեր , վէ տնուբ միրաս էտիպ՝
օնտա տաբէն օլտուլլար . վէ Լէ-
աեմին տաբընտա՝ պատալարը Դա-
նըն տաբընտան՝ Դան գօտուլլար :
48 Դան օղուլլարը սըպաթընըն մի-
բասը գապիլէլերինէ պու տուբ ,
պու չհհրլեր վէ ծնլարըն քէօյ-
լերի :
49 Վէ տխլարը՝ սինօրլարընտա
Թէմամէն Թաղհիմ էտինէ , Ի-
բայէլ օղուլլարը՝ Կաւէ օղու Ցե-
սուա քհնաանլերին արասընտա
50 միրաս վէրտիլեր . Բատպըն սէօ-
զիւ իւզրէ՝ օնա տիլէտիլի չհրը
Եփրեմ տաղընտա Թաւինաթ տա-
բայը վէրտիլեր . վէ օլ չհրլի եա-
վրա՝ օնտա տաբէն օլտու :
51 Քհահին Եղիազար իլէ Կաւէ
օղու Ցեսունուն վէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը սըպաթլարընըն պաշ
պապալարընըն Սէլօտա Բատ-
պըն հուզուրունտա Ճհմաաղ
չատըրը գապիլէլերինէ միրաս-
լար պունլար տըր . վէ տխլարը
Թաղհիմ էթմէյի պիթիրտիլեր :

ՊԱՊ Ի

1 Վէ Բատպ Ցեսուա սէօյլէ-
2 յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլլա-
րընա սէօյլէյիպ տե քի՝ Ս'ով
սէնին էէտի իլէ սէնէ օլ տէտի-
յիմ վէնտահհ չհրլերի քէն-
3 տինիզ իչհուն վէրմէ , Թա քի
Եանղըլըշըպ իլէ պիլմէքսիզին
ատեմ էօլտուրմէն գաթիլ օլտուդ
գաչա . վէ ծնլար սինէ՝ գանը
տա'վա էտինտէն սըզընմաճագ
4 էէր օլմըար : Վէ պու չհհրլեր-
տէն պէրինէ գաչըպ՝ չհրին գա-
փուսուս մէտհէլինտէ տուրա ,
վէ օլ չհրլին էհմհյարլարը Ի-
շհաիր էքէն՝ մասլահաթընը սէօյ-
լէյէ . վէ ծնլար ծնուբ չհրէ Եան
Լարընա պաբզ՝ օնա պիր մահալ
վէրթէլեր , վէ ծնլար իլէ աաբէն օ-
5 լա : Վէ գանը տա'վա էտէն օ-
նուն արասընտա գօհսլանտըգտա ,
գաթիլն ծնուն էլինէ Թէհլիմ
էթմէյէլեր . զիրա օ՝ գօնշուսուս-
նու պիլմիքսիզին էօլտուրմուշ

տիւը , վէ տիւն էօթէ կիւնահէն պէրու ծնա ղարաղը էօգ խոի ։
6 Վէ Թա Ձհմաա'Թըն հուզուրունա չէրիա'Թ իչիւն մուրաՋիա' օլունձհ յէտէք' Թա օլ կիւնէրտէ օլան պէյիւք քեահին էօլիւնձհ յէտէք , օլ չէհիրտէ սաքին օլա ։ անտէն գաթիլ տէօնէա' քէնտի չէհրինէ վէ քէնտի էվինէ Ե՛ն Ի չօլ օրատան գաչըղը չէհրէ վարա ։
7 Իմնի Գալիլեատա Նէվթաղիմ տաղընտա Կադէսի՝ վէ Եփրեմ տաղընտա Սիւքէմի՝ վէ Յուդա տաղընտա Կարիաթ արբաՀը Հա՛նի Ռէբրունու Թաղտիս
8 էթմիչէր ։ Վէ կիւն տօղուտաւնտան Հանա Երիքով Յորդանան՝ նէն էօթէ Հագատընտա Ռուբէն սրպէթընտան՝ չէօլմէ տահրատա Բատղու՝ վէ Գադ սրպէթընտան Գալատադա ՌամովԹու՝ վէ Մանասէ սրպէթընտան Բաստան
9 տա Գալիլան վէրմիչէր ։ Ձիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարը իչիւն՝ վէ արաւլարընտա միւտաֆիր օլան Հապանձը իչիւն Թա՛յին օլունան չէհրիլէր պունլար տըր , քի Հանղըզըզ իլէ պիր աատմ հկր էօլմիւբէն օրայա գաչա , վէ Ձհմաա'Թըն հուզուրունա մուրաՀիա' օլունձհ յէտէք' գանը տանա Հաճնին էլի իլէ էօլմիւբիւլմէ յէ։

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վէ Ղէհիլիլէրին պաշ պապալարը՝ քեահին Եղիազար իլէ Նաւէ օղուլ Յեսուա վէ Իսրայէլ օղուլլարը սրպէթլարընըն պաշ պապալարընա Հայվլարը ,
2 վէ Քանան տիյարընտա Սէղլոտա ծնլարա սէօյլէյիպ տէրմիչէր ։ Բատպ Մովսէսին էէտի իլէ Համր էթտի՝ քի՝ պիղէ տաքին օլմադ իչիւն չէհրլէր վէ տավարլարըմըզ իչիւն ծնլարըն վարօշ
3 լարը վէրիլէ ։ Վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ Բատպէն սէօղիւ իւզրէ քէնտի միրասալարընտան Ղէհիլիլէրէ պուլ չէհրլէրի վէ ծնլարըն վարօշլարընը վէրտիլէր ։
4 Վէ կահաթլըլարըն գապիլէ սինէ գուրա՝ չըգտը ։ Վէ Ղէհիլիլէրտէն քեահին Ահարոնուն օղուլլարընա գուրա՝ իլէ՝ Յուդա սրպէթընտան վէ Շմաւոնլուլարըն սրպէթնտան վէ Բէնիամին սրպէթընտան ըն իւչ չէհր օլտու ։
5 Վէ սագը գալան կահաթ օղուլլարընա գուրա իլէ՝ Եփրեմ սրպէթը գապիլէչէրինտէն վէ Դան սրպէթընտան վէ Մանասէնին հարը սրպէթընտան ըն չէհր օլտու ։
6 Վէ Գէրսոն օղուլլարընա գուրա՝ իլէ Իսաքար սրպէթը գապիլէչէրինտէն վէ Աշէր սրպէթընտան վէ Նէվթաղիմ սրպէթընտան՝ վէ Բասանտա Մանասէնին հարը սրպէթընտան ըն իւչ չէհր օլտու ։
7 Մէրարի օղուլլարընա գապիլէչէրինձէ՝ Ռուբէն սրպէթընտան վէ Գադ սրպէթընտան վէ Զաբուլոն սրպէթընտան ըն իքի չէհր օլտու ։
8 Իմնի Իսրայէլ օղուլլարը Ղէհիլիլէրէ գուրա իլէ պու չէհրլէրի հէմ ծնլարըն վարօշլարընը Բատպէն Մովսէսին էէտի իլէ էմր էթտիի կիւլի վէրտիլէր ։
9 Վէ Յուդա օղուլլարը սրպէթընտան հէմ Շմաւոն օղուլլարը սրպէթընտան՝ պու իսմլէրի իլէ զիքր օլունան չէհրլէրի վէրտիլէր , (քի Ղէհ օղուլլարընտան կահաթլըլար գապիլէչէրինտէն օլան Ահարոն օղուլլարընը նէն օլտու , զիրա իլք գուրա՝ ծնլարըն իտի ։) Եաննի ծնլարա՝ Յուդա տաղընտա Ենախէն պապասը Արբաննէն չէհրինի Հա՛նի Քէբրունու չէփչէվրէսինտէ օլան վարօշլարը իլէ վէրտիլէր ։ Ամմա չէհրին Թարլալարընը վէ քէօյլէրինի Ցեփոնէ օղուլու Քալէբէ

13 մեռաք իշխան վերաիկեր : Պաւ վէճ
էլէ քեահին Ասպրնատ օղուզ
լարընա՝ գամիլէ վինակեաղ չէհ
րի օլան Ռեբրնու վարօշլարը է
էլէ վէրաիկեր , հէմ Լէքնայը վա
14 րօշլարը էլէ՝ վէ Յամիլրի վարօշ
լարը էլէ՝ վէ Եամէմանլու վարօշ
15 լարը էլէ , վէ Բօզնու վարօշլա
րը էլէ՝ վէ Դաբիրի վարօշլարը է
16 լէ , վէ Ա յինի վարօշլարը էլէ վէ
Յեսաայը վարօշլարը էլէ՝ վէ
Ռեհաամիւսիւ վարօշլարը էլէ ,
պու իքի սըպէթանան տօդուզ չէհրը
17 վէրտիկեր : Վէ Բինեամին սըպ
էթընանան Դաբաանու վարօշլա
րը էլէ՝ վէ Գարայը վարօշլարը է
18 լէ , Աննաթովթու վարօշլարը է
լէ՝ վէ Գարմէնու վարօշլարը էլէ ,
19 ափրի չէհրը վէրտիկեր : Ահարոն
օղուլլարը քեահինլէրին ճիւմլէ
չէհրիլէրի օն իւչ չէհր ափը , հէմ
օնլարըն վարօշլարը :
20 Վէ Կահաթ օղուլլարընանան
պաղը գալան Ղէֆիլի Կահաթ օ
ղուլլարընըն գապկիլէլէրինէ դու
բա՛լարընըն չէհրիլէրի Եվրեմ
21 սըպէթանան խալկըը : Վէ օնլա
րա Եվրեմ տաղընտա՝ գամիլէ
վինակեաղ չէհրի օլան Սիւքեմի
վարօշլարը էլէ վէրտիկեր , հէմ
22 Գազէրի վարօշլարը էլէ , վէ Կա
սեմի վարօշլարը էլէ՝ վէ Բէթո
րոնու վարօշլարը էլէ , ափրի
23 չէհր վէրտիկեր : Վէ Դան սըպ
էթընանան Ելթեկէի վարօշլարը
էլէ՝ Գապաաթօնու վարօշլարը է
24 լէ , Ա յէղընու վարօշլարը էլէ՝
Գէթրեմմընու վարօշլարը էլէ ,
25 ափրի չէհր վէրտիկեր : Վէ Մա
նասէյինին եարը սըպէթանան Թա
նաքը վարօշլարը էլէ՝ վէ Գէթ
րեմմընու վարօշլարը էլէ , իքի չէհր
26 վէրտիկեր : Պաղը գալան Կահաթ
օղուլլարընըն գապկիլէլէրինին
ճիւմլէ չէհրիլէրի օն տուր , հէմ
օնլարըն վարօշլարը :
27 Վէ Ղէֆիլիլէրին գապկիլէլէ
րինէն Գէրսոն օղուլլարընա՝
Մանասէյինին եարը սըպէթանան
գամիլէ վինակեաղ չէհրի օլան
Բասանտա Գաւղանը վարօշլարը
էլէ՝ հէմ Ռեհաաթարայը վարօշլա
րը էլէ , իքի չէհր վէրտիկեր : Վէ 28
Իսաքար սըպէթանան Կեսիոնու
վարօշլարը էլէ՝ Դաբարաթը վա
րօշլարը էլէ՝ Յարմութու վարօշ 29
լարը էլէ՝ Էնգաննիմի վարօշլա
րը էլէ , ափրի չէհր վէրտիկեր :
Վէ Ասէր սըպէթանան Մաաս 30
ղը վարօշլարը էլէ՝ Աբդոնու վա
րօշլարը էլէ , Ռեհղաթը վարօշ 31
լարը էլէ՝ վէ Բուքու վարօշլարը
էլէ , ափրի չէհր վէրտիկեր : Վէ 32
Նեփթաղիմ սըպէթանան՝ գա
գամիլէ վինակեաղ չէհրի օլան
Գաղիլեացաա Կադէսի վարօշլարը
էլէ՝ վէ Համմոթ դովրու վարօշլա
րը էլէ՝ վէ Կարթանը վարօշլարը
էլէ , իքի չէհր վէրտիկեր : Գեր 33
սոնլաալարըն՝ գապկիլէլէրինէ՝
ճիւմլէ չէհրիլէրի օն իքի ափը ,
հէմ օնլարըն վարօշլարը :
Վէ գալան Ղէֆիլիլէրէ՝ Մե 34
րարի օղուլլարը գապկիլէլէրինէ՝
Զաբուլոնի սըպէթանան Եկինա
մը վարօշլարը էլէ՝ Կարթայը վա
րօշլարը էլէ , Դիմնայը վարօշլա 35
րը էլէ՝ վէ Նահալալու վարօշլարը
էլէ , ափրի չէհր վէրտիկեր : Վէ 36
Ռուբէնի սըպէթանան՝ Բոսորու
վարօշլարը էլէ՝ վէ Յահասայը վա
րօշլարը էլէ , Կադեմմոթ վարօշ 37
լարը էլէ՝ վէ Միփհաաթը վարօշ
լարը էլէ , ափրի չէհր վէրտիկեր :
Վէ Գադ սըպէթանան՝ գամիլէ 38
վինակեաղ չէհրի օլան Գաղա
ադատա Մահանայիմի վարօշլարը է
լէ՝ վէ Մահայիմի վարօշլարը էլէ ,
Եսեբոնու վարօշլարը էլէ՝ վէ Յա 39
զերի վարօշլարը էլէ , ճիւմլէյի
ափրի չէհր վէրտիկեր : Ղէֆի 40
գապկիլէլէրինէն գալան գապկի
լէլէրինէն Մերարի օղուլլարընըն
հէմ չէհրիլէրի օնլարըն գափա՛

լարը է՞ւ ան ևս չհնդ օրհու ։
41 Իսրայէլ օղուլարընդեն միւ
քիւ արաընտա Աբիմելեխին
Հրամէն չհրկերի դըրդ սէքիլ
չհդ խոի , վե ծնարըն վարօշտա
42 րը ։ Պու չհհրկերին հէր պիրի
նին էթրաֆընտա վարօշու վար
տրը · պու չհհրկերին Հրամէսի
տե պիօրէ ոիր ։
43 Վէ Բապպ Իսրայէլ՝ պատպա
լարընտա վէրմէյ էմին էթոխի
Հրամէն ոխյարը վէրտի · վէ ծնու
միրտա էտիպ՝ ծնտա ոտքին օր
44 տուլար ։ Վէ Բապպ ծնըլարը՝
պատպալարընտա հէր նիզէ էմին
էթոխ ըսէ՝ չէփէվէտեան ըտ
հաթընտարըտը · վէ ծնըլարըն
Հրամէն ոիւշմէնէրինտեն հիչ
քիմսէ էօնէրինտե տուրտարտը։
ծնըլարըն Հրամէն ոիւշմէնէրինի՝
Բապպ ծնըլարըն էլլէրինէ թէս
45 լիմ էթոխ ։ Բապպն Իսրայէլ
էվի հադդընտա սէօյէոխի Հրամէն
ըռայը սէօղտեն հիչ պիր սէօղնա
պտնտա ոիւշմէտի · Հրամէսի վէ
դո՛ւ պուլտու ։

ՊԱՊ ԻԲ

1 ԵՒ ղէմտան Յեհու Ոտուեն
լիէրի վէ Գադըլարը վէ Մանա
սէհին հարը սըպթընը չաղըրտը ,
2 վէ ծնըլարա տէոխ · Սիղ Բապպն
դուշու Մովսէոխին սիղ Հրամէն
թէհնոխ էթոխինի սագըտտը
նըղ , հէմ սիղ հէմ թէհնոխ
էթոխիմտե սէօղնէմ էթոտա՛թ
3 էթոխինի ։ Գադընտաշըտրընդը
պու ջօգ կիւնէրտե թոտա պու կիւ
նէտը թէրը էթոխինի · վէ
Ալլահընդը Բապպն հընփղ օ
լուհաձագ Հրէրէրինի սագըտտը
4 նըղ ։ Վէ չհմոխ Ալլահընդը
Բապպ գարընտաշըտրընդը՝ ծն
ըլարա տէոխն կիւղ բահաթ վէր
միշ տիր · իմոխ հալա տէօղնէտ
չտտըրըտրընդը՝ Բապպն դուշ
լու Մովսէոխին սիղ Յորդանա
նըն էօթէ հագտընտա վէրտէն
միւքէհնէղնէն ախտրընտա Հրմ
սին ։ Ընձագ Բապպն դուշտա 5
Մովսէոխին սիղ թէհնոխ էթոխ
տի էմրի վէ նոմտու իհղտա էթ
մէյ ղոյէթ տիդդոխ էտէօխ
նիղ քի՝ Ալլահընդը Բապպը սէ
վէօխնիղ , վէ ծնուն Հրամէն հօղ
լարընտա էհուրէյէոխնիղ , վէ օ
նուն թէհնոխէրինի տագըտտա
սընըղ , վէ ծնտա հաիրշտաընըղ ,
վէ ծնտա պիւթիւն հիւրէյինիղ
ուէն վէ պիւթիւն Ղանընըզտան
ի՛պատէթ էտէօխնիղ ։ Ընտէն 6
Յեհու ծնըլարտա խոյը տուա՛ հ
տիտ՝ ծնըլարը տաղը վէրտի , վէ էտ
տրըտտրընտա կիւթոխիւէր ։ Վէ Մա 7
նտասէհին հարը սըպթընտա Մով
սէս Խտատնտա դուշ վէրմիշ խ
տի , վէ հարըտընտա Յեհու ծնտ
րըն գարընտաշըտրը իւէ պէրտ
պէր Յորդանանըն պէրի հագտ
սընտա պտթըրտա վէրտի · հէմ
տտոխի Յեհու ծնըտրը չտտըրըտ
րընտա կէօնտէրտուքտե՝ ծնըտրտա 8
տտոխի խոյը տուա՛ հյըէտի · Վէ
ծնըտրտա սէօղըէյիսէ տէոխ · Ձօգ
ղանիմէթ իւէ՝ վէ ղոյէթ ջօգ
սիւրիւէր իւէ՝ կիւմիւշ վէ տղ
թուն վէ պղտգըր վէ տէմիր վէ
ղոյէթ ջօգ հտվտսըտտր իւէ չտտը
րտրընըղտա տէօնիւն · տիւշմէնէ
րինիղնն հտղմտտընը գարընտաշ
տրընըղ իւէ թտգսիմ հտնն ։
Խմոխ Ոտուեն օղուհտրը իւէ 9
Գադ օղուհտրը հէմ Մանասէ
նէհն հարը սըպթը Ղտնտան տի
յարընտա օհտն Սէհղտսան՝ Խ
րայէհ օղուհտրընտան տէօնիւտ
կիւթոխիւէր , քի Մովսէոխն էտէ
իւէ Բապպն սէօղնէ իւղուէ թէ
մէհիւթ էթոխ՝ քէրի միւքէրին
նէհն տէյարընտա Գադտտաշ տէոխ
րընտա կիւտէէր ։ Վէ Ղտնտան 10
տէյարընտա օհտն Յորդանանըն
սէմթէհրինէ կիւհտիքէրինտե ,

Ռուբէն օղուլլարը իւր Գադ օղուլլարը հետ Մանասէնին եարը սըպեղը օթաստ Յորդանանըն եանընտա սիր մէղտահ՝ հէօրեւ նէշտե սիր պէյնէք մէղտահ եափըլըլար։

11 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը իշիթմիլէր քի՝ Իշիթ Ռուբէն օղուլլարը իւր Գադ օղուլլարը հետ Մանասէնին եարը սըպեղը Քանանան ախյարընըն գարշըսընտա Յորդանան սեմթէրինտե Իսրայէլ օղուլլարընըն կէչմէյէրի եէրտե սիր մէղտահ պինա էթմիլէր տէնիլսօր։ 12 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը իշիթմէյէրեք՝ Իսրայէլ օղուլլարընըն ճիւմլէ ճէմաա՛թը Սէյլոնա ճէմ՛ օլտուղլար, քի ծընըլարըն իւղերինէ ճէնկէ ջըդալար։ 13 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ Ռուբէն օղուլլարը իւր Գադ օղուլլարընտա հետ Մանասէնին եարը սըպեղընտա Գանանտա քեհանին Էլիազար օղլու Փինէհէսի հետտէրտիլէր, 14 հետ պիրէսինճէ Իսրայէլին ճիւմլէ սըպեղլարընտան հեր պիր պաշ պաշ էվլիատէն պիրեր պէյ՝ ոն պէյ քի ծընըլարըն հեր պիրի Իսրայէլին պինէրինտե պաղալարը եվէրինէն պէյի իսի։ 15 Իմտի ծընըլար Ռուբէն օղուլլարը իւր Գադ օղուլլարընտա հետ Մանասէնին եարը սըպեղընտա Գանանտա ախյարընտա վարտըլար, վէ ծընըլարա ասլէյէնլի տէօրտլէր քի՝ Իսրայէլին ճիւմլէ ճէմաա՛թը պէյլէ տէր։ 16 Պու կիւն Իսրայէլ ա՛սը օղուլ՝ քէնտինիզէ մէղտահ հաֆտամագ իւր Իսրայէլ Թաղրիւ՝ օղուլլարընըն Ալլահընտա գարշը պու իշիտմէյինիզ հատամաղընըզ նէ՞ տէր։ 17 Փէղովղունըն պինտամաղընըզ պիզէ աղ մը տըր, ծնտան քի Թա պու կիւնէյտէք Թէմիզլէնմէյինիզ, վէ Իսրայէլին ճէմաա՛թը ա՛նընտա օլ պէրտա կէլտի։ 18 Վէ սիզ պու կիւն Իսրայէլ Թաղրիւ օլմադտան տէօնէրտիլինիզ։ Վէ վա՛դի՝ օլա քի՝ սիզ պու կիւն Իսրայէլ ա՛սը օղուր խէնիզ, օ տան հարըն Իսրայէլին ճիւմլէ ճէմաա՛թընա զաղսըդ էտէճէք տիր։ 19 Վէ լաքին էյէր միւլքիւնիւզճիւն Էէրի նահատ խտ, Իսրայէլ միւլքիւնիւն ախյարընա կէչին օրադա քի Իսրայէլն էտարըը դուրուլմուշ տուր, վէ արամըզտա միւլք էտինին։ Վէ Ալլահ՝մըզ Իսրայէլն մէղտահընտան մա՛տա քէնտինիզէ մէղտահ հաֆտամագ իչին՝ Իսրայէլ ա՛սը օլմայն, պիզէ տախի ա՛սը օլմայն։ 20 Զարա օղլու Ախան միւ՛ռտ նէյինտե հադրտամադընըզ իչէյիսի՝ Իսրայէլին ճիւմլէ ճէմաա՛թը իւղերինէ զազապ կէլմէտի մի։ վէ օր քիմսէ պինամուսըզսուզունտա հալընըզ էօլմէտի։

21 Վէ Ռուբէն օղուլլարը իչէ Գադ օղուլլարը հետ Մանասէնին եարը սըպեղը Քէվասդ վերիսի՝ Իսրայէլին պին պաշըլարընա տէօնիւչէր։ 22 Ալլահ՝լարըն Ալլահը Եհովա՝ ալլահ՝լարըն Ալլահը Եհովա քէնտիսի պիլիր, հետ Իսրայէլ քէնտիսի պիլէճէք տիր։ Էյէր պու՝ ա՛սըրդ իչէ վէ էյէր Բապպա դարշը հարամադընըզ իչէ խտ, պիզի պու կիւն դուրթարմա։ 23 Պիզ Բապպա Թաղրիւ օլմադտան տէօնմէք իչին՝ քէնտիմիզէ մէղտահ հաֆտադ խտ, վէ էյէր ծնուն իւղերինէ պիւթիւն եանմա եա էքմէք փէշքէշ Թադրիպ էթմէք իչին խտ, եա էյէր իւղերինտե սէլամէթ դուրպանլարը էյիլէմէք իչին խտ, Բապպ քէնտիսի Թէֆթիշ էթմէսին։ 24 Վէ էյէր ծնու պու՝ չէյին գօրդուսունտան էթմէմտիք խտ, հա՛նի տէտիք քի՝ Եարըն սիզին օղուլլարընըզ պիզիմ՝ օղուլլարը-

մըզա սէօյլէյիպ՝ Սիղին Իսրա-
յէլին Աստուածը Բապպատան Նէ՛ա-
25 լադանըզ վար. Հէմ քի հա՛ Ռու-
բէն օղուլլարը վէ Գադ օղուլլա-
րը՝ Բապպ պիղիմ իլէ սիղին ար-
նըզտա Յորդանանը սինօր գօտու,
Բապպատան սիղին հիսսէնիզ էօթ
տուր տէյէճէքլէր, վէ սիղին օ-
ղուլլարընըզ պիղիմ օղուլլարը-
մըզը Բապպատան գօրդմագտան
26 քէսէրլէր։ Իմոի տէօիք քի՝ Հա-
լա պիզ իշէյիպ պու մէզպահը
պինա էտէլիմ. տէյիլ պիւթիւն
Եանմա իշլիւն վէ տէյիլ գուր-
27 պան իշլիւն. Իլլա պիղիմ իլէ սի-
ղին հէմ պիզագէն սօնկրա սիլսի-
լէմիղնն արաստնտա չէհատէթ օ-
լա, քի պիւթիւն Եանմալարը
մըզ իլէ վէ գուրպանլարըմըզ ի-
լէ վէ սէլամէթ վէյէքէչէրլիմիզ
իլէ՝ Բապպը ի՛պատէթինի օ-
նոմ հուզուրունտա իճրա էտէ-
լիմ. վէ Եարըն օղուլլարընըզ օ-
ղուլլարըմըզը՝ Բապպատան հիս-
28 սէնիզ էօթ տուր տէմէյէլէր։ Վէ
տէօիք քի՝ Էյէր վագի՛ օղուր
քի պիղէ Եա սիլսիլէմիզէ Եարըն
պէօյէ տէրլէր իսկ, տէյէլիմ
քի՝ Պապալարըմըզընն Եափտընը
Բապպ մէզպահընըն էօրնէյինէ
պագըն. պիւթիւն Եանմա իշլիւն
տէյիլ՝ վէ գուրպան իշլիւն տէ-
յիլ տիր, իլլա պիղիմ իլէ սիղին
արանըզտա չէհատէթ իշլիւն
29 տիւր։ Հալա պիղտէն քի՝ Բապ-
պա ա՛սը օլալըմ, վէ պու կիւն
Բապպա Թապի՛ օլմագտան տէօ-
նէլիմ, քի չատըրը էօնիւնտէ օ-
ղան Աստուածընըզ Բապպընը մէզ-
պահընտան մա՛տտա պիւթիւն
Եանմա իշլիւն՝ էքմէք վէյէքէչի ի-
շլիւն վէ գուրպան իշլիւն մէզպահ
Եափալըմ։

30 Իմոի քահին Փենէհէս հէմ
պիւէսինէ՛ օլան Ճէմաա՛թ պէյ-
լէրի վէ Իսրայէլին պին պաշըլա-
րը՝ Ռուբէն օղուլլարընըն վէ
Գադ օղուլլարընըն վէ Մանա-
սէ օղուլլարընըն սէօյլէմէքլէրի
սէօզլէրի իշիտինէճ, կէօզլէրինէ
խօշ կէօրիւնտիւ։ Վէ քահին 31
Եղիազար օղլու Փինէհէս՝ Ռու-
բէն օղուլլարընա վէ Գադ օղու-
լլարընա վէ Մանասէ օղուլլարը-
նա տէմի. Պու կիւն պիլտիք քի՝
Բապպ արամըզտա տըր, չիւն քի
Բապպա գաղրը պու Եարատմադ-
լըղը էթմէմիսինիզ. Հալա Իսրա-
յէլ օղուլլարընը Բապպէն էլին-
մէն դուրթարարընըզ։

Անտէն քահին Եղիազար 32
օղլու Փինէհէս վէ պէյլէր՝ Ռու-
բէն օղուլլարընըն վէ Գադ օղու-
լլարընըն Եանընտան՝ Գաղաադ
տիյարընտան Քանան տիյարընա
Իսրայէլ օղուլլարընա տէօնիւսէ-
օնլարա Ճէվապ կէթիրտիլէր։
Վէ պու սէօզ Իսրայէլ օղուլլա- 33
րընըն կէօզլէրինէ խօշ կէօրիւն-
տիւ, վէ Իսրայէլ օղուլլարը Ա-
լահա շիւքր էյլէտիլէր, վէ Ռու-
բէն օղուլլարընըն հէմ Գադ օ-
ղուլլարընըն սաքին օլտուգլարը
տիյարը խարապ էթմէք իչիւն՝
օնլարըն իւզէրինէ Ճէնկէ չըդա-
լըմ տէմէտիլէր։

Վէ Ռուբէն օղուլլարը հէմ 34
Գադ օղուլլարը օլ մէզպահը Ի-
թէմմիչ էթտիլէր, չիւն քի Պու՝
արամըզտա Եհովանըն Աստուած օլ
տուղունա շահիտ տիր փէյդէլէր։

ՊԱՂ ԻԳ

Վ Էյ վագի՛ օլտու քի Բապպ 1
Իսրայէլէ չէվրէվլէտէ օլան հէմ-
սիւգնէլէրընա րահաթ վէրտիք-
տէ՝ ջոգ կիւնլէրընէն սօնկրա,
Յէսու կիւնլէրի կէճմիչ իհթի-
յար օլտունճա, Յէսու Ճիւմլէ 2
Իսրայէլի՝ ծառն իհթիյարլարը-
նը վէ էրվէբլէրինի վէ գատը-
րընը վէ պաշիթէրինի չաղրըպ
օնլարա տէտի քի՝ Պին կիւնլէրի

3 կէշմիշ իմեթկար օլսուամ : Վէ սիղ Եհոսիընըղ Բապպըն Հիւմէ
լէ պու Թայիֆէլէրե սիղին ի-
չիւն Հիւմէ էլլեսխինի կէօր-
ուսիւնիւզ . զիրա սիղին իչիւն Ա-
4 հոսիընըղ Բապպ քէնաիսի Ճէնք
էթմիշ տիր : Պա՛զըն , սըզլէ-
րընըզնա միրաս օլմադ իւզրէ
պու գալան Թայիֆէլէրի՝ վէ
Հիւմէ գըրարըղըմ Թայիֆէլէրի
Յորդանանատն Թա պէջիւք տէ-
նիզէ կիւն պաթըրա տօղուս սի-
զէ գուրա՝ իլէ Թագսիմ էթմիս :
5 Վէ Ալահընըղ Բապպ քէնաի-
սի ծնլարը էօնիւնիւզէն սիւ-
րիւպ՝ ծնլարը հուզուրտունուզ-
տան գօլաձագ տըր . վէ Ալա-
հընըղ Բապպըն սիղէ տէօխի
կիպի՝ ծնլարըն տէպարընը միրաս
6 էաէճէքձիւնիւզ : Իմտի Մովսէսին
Թէվրաթ քիթապընատա Հիւմէ
Հաղըը օլսունը սապլայընդ իճրա
էթմիւքտէ զայէթ գուվվէթլինին ,
վէ ծնտան սաղա Հա սօլա տաճ
7 մայասընըղ : Շէօյլէ քի պու Հա
նընըղատա գալան պու Թայիֆ-
լէրէ վարմայասընըղ , վէ ծնլա-
րըն ալահլարընըն ասլտընը
զիւքը էաէրէք էնիին վէրմէյէճէ-
նիզ , հէմ ծնլարտա սէճաճէ գըլմա
8 յասընըղ : Իչտ Թա պու կիւնէ-
տէք էթմիսինիզ կիպի՝ Ալահը-
նընղ Բապպա էաւիրճասընըղ :
9 Չիւնքի Բապպ էօնիւնիւզէն
պէջիւք վէ գուվվէթլի Թայի-
ֆէլէր գօվտու . ամմա սիղին
Թա պու կիւնէճէք էօնիւնիւզ-
10 տէ քիմնէ տուրամտը : Սիզ-
տէն պիր քիմնէ պին ֆէլէ գօ-
վալայաճագ տըր . զիրա սիղին
իչիւն Ճէնք էաէն՝ սիզէ տէօխի
կիպի Ալահընըղ Բապպ քէնաի-
սի տիր :
11 Իմտի Ճանլարընըզը զայէթ իւ-
լէ սագընասընըղ , քի Ալահը-
12 նըղ Բապպը սէվէսինիզ : Չիրա
էյէր պիր վէճհ իլէ տէօնիւսա՝
պու Հանընըզտա գալան պու
Թայիֆէլէրին պագըսը իլէ ա՛լա-
գա Հաէր իսէնիզ , վէ ծնլար իլէ
գըզ ատալ վէրիր իսէնիզ , վէ ծնլար
սիզէ՝ սիզտէ ծնլարա վարըր իսէ-
նիզ . Թահգիգ սիւնն քի՝ Ալա- 13
հընըղ Բապպ սրթըգ պու Թա-
յիֆէլէրի հուզուրտունուզտան
գօվմայաճագ տըր . իլա ծնլար
սիզէ քէմնա վէ տուզաղ՝ վէ
Հանլարընըզտա սիւրթիւլէր հէմ
հէօզլէրինիզէ սիւքնիլէր օլաճագ-
լար , Թա սիզ Ալահընըզ Բապ-
պըն սիզէ վէրմէսի պու էյի Հէ-
րիւն իւզէրինատն հէլաք օլմունճէ-
յէտէք : Վէ իչլէ պիւն պու կիւն 14
Հիւմէ Հէրիւն Հօլըճնա կիտէրիւմ ,
վէ պիւԹիւն Հիւրհիւրինիզ իլէ
հէմ պիւԹիւն Ճոմբընըզ իլէ պի-
լէրսինիզ քի՝ Ալահընըզ Բապ-
պըն սիզին հադդընըզտա տէօյլէ-
տէսի Հիւմէ խայր տէօզլէրատն
հիչ պիր տէօզ Հոսլատա սիւշմէ-
սի . Հիւմէսի սիզէ վադի՝ օլսուս .
ծնլարատն հիչ պիր տէօզ Հոսլատմա
սիւշմէճէ : Վէ վադի՝ օլա քի՝ 15
հէր նէՀէ Ալահընըզ Բապպըն
սիզին հադդընըզտա տէօյլէտէսի
Հիւմէ խայր տէօզլէր իւզէրինիզէ
տէ վաւգո՛ւ պուլսուս իսէ , Բապպ
էօյլէՃէ իւզէրինիզէ Հիւմէ քէօ-
Թիւ տէօզլէրի կէթիրճէՃէ տիր ,
Թա Ալահընըզ Բապպ սիզէ
վէրմէսի պու էյի Հէրիւն իւզէ-
րինատն սիզի հէլաք էտիճէճէ-
տէք : Ալահընըզ Բապպըն սիզէ 16
էմր էթմէսի ա՛հատան Թէճա-
վուզ էտիպ՝ զայրի ալահլարա
Ի՛պատէթ էթմէյէ վէ ծնլարա
սէճաճէ գըլմադդա կիթմէսինիզ
Թագտիրտէ , իւզէրինիզէ Բապ-
պըն զաղսադը ԹուԹուշաճագ ,
վէ սիզէ վէրմէսի էյի Հէրիւն իւ-
զէրինատն Թէզ հէլաք օլուրտու-
նուզ :

ԳԱՂԱ ԻԴ·

1 Ա Հ Յեսու Իսրայելին ձիւմէ
սրպեըրընը Սիւքեմահ ձէմ՝
հլեսի · հմմ Իսրայելին իխեթի
յարըսրընը վէ սէրվէրըներին՝ վէ
գաստըլարընը վէ ղապիլէրներին՝
տա՛վէթ հէտի , վէ Ալլահընն
2 հուզուրուննա տուրտուլար : Վ Հ
Յեսու ձիւմէ գաւմա տէտի քի՝
Իսրայելին Ալլահը Բաղդ պէդ-
լէ տէր · Պապալարընըզ Աբրա-
համընն պապասը վէ Նաքովրան
պապասը Թարա մուդատտէմա
ըրմալըն հօթէ հաքասընտա սա-
քին օլտուղար , վէ զայրի ալլահ-
3 լարա ի՛պատէթ հէտիքէր : Վէ
պէնապանըզ Աբրահամը ըրմալըն
հօթէ հաքասընտան ալարմ , վէ
ծնա պիւթիւն Քանան տի-
յարընը կէզտիրտիմ · վէ ծնտէն
չուրրիյէթինի չօջալարընը՝ ծնա Ի-
4 սահնակը վէրտիմ : Վ Հ Իսահակա
Յակոբու վէ Եսաւը վէրտիմ · վէ
Եսաւա Սէիր տաղընը վիրտա
հէմդէք իչինն վէրտիմ , Յակոբ
իսկ ու-ըրրիյէթի իլէ Մ-ըսըրտա
5 հնտիլէր : Վ Հ Մովսէս իլէ Ահա-
րոնու կէզտէրտիմ , վէ Մ-ըսըրը՝
օրթասընտա հէտիսիմ կիպի՝
վեբրուտմ · անոէն ասնկրա սիղի
6 չըգարտըմ : Վ Հ պապալարընըզը
Մ-ըսըրտան չըգարտըմ , վէ սե-
նիղէ կէլտինիզ · վէ Մ-ըսըրըլըլար
պապալարընըզըն արտընձա տա՛-
րտալար իլէ վէ ասէքլար իլէ
Գ-ըրըլ աէնիզէսէք գովալարտը-
7 լար : Վ Հ ծնլար Բաղդա ֆէլե-
հաա հէտիլէր , վէ ո-ւրնն իլէ
Մ-ըսըրլըլարըն արտընտա գա-
րանլըգ գծուռ , վէ աէնիզի ծն-
լարըն ի-ւզէրինէ կէթիրիսիմ՝ ծնլա-
րը հօրթտիւ , վէ կէօզլէրինիզ
Մ-ըսըրտա կէլէհէյնի կէօրտիւ ·
անոէն պիր չօք զէման չէօլտե-
8 սաքին օլտուղուզ : Վ Հ սիղի
Յորդանանըն հօթէ հաքասընտա ա-
տա սաքին օլան Ամօրհլուլարընն
ախտարընտա կէթիրտիմ , վէ սիզնն
իլէ ձէնք հէտիլէր · վէ ծնլարը
հէլինիղէ թէսլիմ հէտիմ , վէ ծն-
լարընն ախտարընը վիրտա հէտի-
նիզ , վէ ծնլարը հօնիւնիւզտաէն
հէլաք հէտիմ : Վ Հ Մովսէս փա- 9
տիշահը Սէպիւօր օղլու Բաղդակ
գալդըպ՝ Իսրայէլ իլէ ձէնք հէ-
տի · վէ սիղէ պէտ տուա՝ հէմէ-
յէ՝ Ռհավը օղլու Բալահամը չա-
ղըրմադը կէտտիւրտի : Ամմա 10
Բալահամը տինկլէմէք իստէմէ-
միմ · վէ օ սիղէ խայր տուա՝ ու
պէրէքէթի օղուտուռ , վէ սիղի օ-
նուն էլինտէն գուրթարտըմ :
Անտէն Յորդանանտան կէչիպ՝ 11
Երիքովա կէլտինիզ , վէ Երիքո-
վուն էհալիսի՝ Ամորհլուլար վէ
Փերիզլիէր վէ Քանանլըլար վէ
Քէտտէլիէր վէ Կէրգեսլիէր՝ Խէ-
վիէր վէ Յեբուսլուլար սիղին էլէ
ձէնք հէտիէր · վէ ծնլարը էլի-
նիղէ թէսլիմ հէտիմ : Վ Հ ֆո- 12
նիճիղէ հչէք արըսընը կէօն
աէրտիմ , վէ ծնլարը՝ եաղի Ա-
մորհլուլարընն էլչի փատիշահընը
հօնիւնիւզտաէն գօլտուղար · պո-
դըզընն էլէ օլմատը , վէ հայըն
էլէ օլմատը : Վ Հ սիղէ պէր աե- 13
յար վէրտիմ քի ծնտա էմէք չէք-
մէտին , վէ չէհրլէր քի ծնլարը
պինա հէմէկտինիզ , վէ ծնլէրտա
ապքին օլտուղուզ · տիքմէկտի-
կինիզ պաղլարտան վէ զէյթունլը
ըզգլարտան եէրլէշինիզ :
Իմտի հալա Բաղդտան գօր- 14
գուն , վէ ծնա քէմալիյէթի իլէ
վէ հագիգէթի իլէ ի՛պատէթ ե-
սին · վէ պապալարընըզըն ըր-
մալըն հօթէ հաքասընտա վէ Մ-ը-
սըրտա ի՛պատէթ հէտիլէրի
պաշտալարը աէֆ՝ հախպ Բաղդա
ի՛պատէթ հտին : Ամմա էյէր 15
Բաղդա ի՛պատէթ հէմէկ՝ զէօզ
լէրինիզէ ֆէնտա կէօրտիւնիւը ինէ,
պաշ կիւն քէնտինիզէ քիմ ի՛

պատկեր էակէն յինկղն սէլին, ըր-
մաղեն էօթէ հագասընաս օլան՝
պասպասարըննըղըն ի՛պատկեր էթ-
տիքերի պղտհվարա՞ մը, էօխաս
տկսարտարրննաս սաքին օլտու-
ղունուղ Ամօրհլուլարրըն պղտհ-
լարրնա մը։ լաքին պէն վէ էվիմ
Եհովայա ի՛պատկեր էակէյիղ։
16 Վէ գավմ Ճէվատ վէրիպ ա-
տի ։ Հաշա քի պիզ Եհովայը
Թէրը էտիպ՝ զայրն պղտհվարա
17 ի՛պատկեր էակէյիմ։ Չիրա պի-
զիմ Պղտհվրմղը Բապպ սըրը,
պիղի վէ պասպասարըմըզը Մըսըր
տկսարրննան դուրտւգ էվինատէն
ջըգարան օ տուր ։ հէմ կէօղէ-
րմվրդ էօնրնննաէ պտու պէօյիք
ա՛ղամէթէլրի էտիպ՝ պիղի կէղ
տնտհմիղ Ճիւմէյ եօղտա վէ ա-
բտղարրննան կէչտհյմիղ հէվի
գավմ՛ղարտա սագլայան օ՛ տուր ։
18 Վէ Ճիւմէյ գավմ՛ղարրը վէ պտու
տկսարտա սաքին օղան Ամօրհլու-
լարրը էօնրնմիւզտէն Եհովա գօվ
տուս ։ պիղ տաճի Եհովայա ի՛-
պատկեր էակէյիղ, չիւն Պղտհ-
հըմըղ օ տուր ։
19 Ընտէն Յեսուս գավմա տէ-
տի քի՝ Սիղ Եհովայա ի՛պա-
տկեր էթմէյէ գատրը օղմայա
Ճագաբընըղ, ղնրա օ՛ ա՛ղիղ Պղ-
լահ սըրը, օ՛ զայուր Պղտհ սըրը,
վէ հարամաղընըղընըղը վէ կիւ-
20 նահ՛ղարընըղը գալարրմաղ ։ Չի-
րա Եհովայը Թէրը էտիպ՝ եաս
պղտհ՛ղարա ի՛պատկեր էակէր իսէ-
նիղ, օղտէմ տէօնրնէաչ՝ պիղի էյ-
ղնք էթմէյքտէն սօնկրա պիղ պէղա
վէ ղրիպ՝ պիղ Թէղէփ էակէՃէք տուր։
21 Վէ գավմ Յեսույա տէտի ։
Եօ՛գ, ղլա պիղ Բապպա ի՛պա-
տկեր էակէյիղ ։
22 Վէ Յեսուս գավմա տէտի ։ Օ-
նա ի՛պատկեր էթմէք իչտհն՝ քէն-
տինիղ Բապպը տէչտհկինիղէ քէն-
տինիղ իչտհն շահիտղեր սինիղ ։
վէ տէտիղեր քի՝ Շահիտղեր ղլ։
Իչյէ իսէ հալա արտնըզտա օ-
ղան եաս պղտհվարը կիտերին ,
վէ Եւրէյ յինկղն Իսրայէլին Պղ-
լահը Բապպա մէյղ էտին ։ Վէ
գավմ Յեսույա տէտի քի՝ Պղ-
լահըմըզ Բապպա ի՛պատկեր էա-
տէՃէյիղ, վէ ծնուն տէօղտնէյիս
տինկղէյէՃէյիղ ։
Վէ օղ կիւնտէ Յեսուս գավմ՛ի-
ղէ ա՛տա քէսիշիա՝ Սիւքէմտէ օ-
նա գտնուն վէ Էբրա՛ի Թա՛յին
էթտի ։ Վէ Յեսուս պտու տէօղղ-
րմ Պղտհվարն Թէվրատ քիթա-
պընտա եազտը ։ վէ պնր պէօ-
յիւք Թաշ պղտհ՝ օրատա ծնուս
Բապպըն Մագոէսէնտէ օղան
մէղէ պղտհՃընըն ալթընա տնք-
տի ։ Վէ Յեսուս Ճիւմէյ գավմա
տէտի քի՝ Իշթէ պտու Թաշ պիղէ
շահիտ իչտհն օղտուն , զնրա օ՛
Բապպըն պիղտմ իղէ տէօյղէչտի-
յի Ճիւմէյ տէօղղրմ իչտհմիշ
տնք ։ իտտի պիղէ շահիտ իչտհն
օղտ , օղմայա քի՝ Պղտհընըզը
ինքեաբ էտէսինիղ ։ Անտէն Յե-
սուս գավմը՝ հէր քէսի քէնտի մի-
բտասընա սաղը վէրտի ։
Վէ վագի՛ օղտուս քի՝ պտու նէտ-
նէղէրտէն սօնկրա , Բապպըն
գուրտս Նաւէ օղղու Յեսուս Եիւղ
օն եաչընտա վէ՛ճտի էյղէտի ։
Վէ ծնուս քէնտի միբտասընըն տի-
նօրուտնտա՝ Գատաս սագղընըն փօր-
եաս Թաբա՛ճընտա՝ Եփրեմ տաղ-
ղընտա օղան Թամնաթ սարատա
տէ՛ճին էյղէտիղէր ։
Վէ Իսրայէլ Յեսուսնուն Ճիւմ-
ղէ կիւնղէրինտէ վէ Բապպըն Իս-
րայէլ իչտհն էթտիխ Ճիւմղէ ա՛-
մէղէրինի պիղէն Յեսուսան սօնկ-
րա էՀօմր սիւրէն էրտէխարըրըն
Ճիւմղէ կիւնղէրինտէ՝ Բապպա
ի՛պատկեր էյղէտի ։
Վէ Իսրայէլ օղտուղտարը Մը-
սըրտան ջըգարտըգտարը Յոսէ-
փին քէմիքէրինի Սիւքէմտէ
տէ՛ճին էթտիղէր , Յակոբան Սիւ-

քէմին պապասը Եմովր օղուլլարընան հիւղ մըզգալա տաճուն աչտըղը Թարըանըն հիսահինտէ տէին էյլէտիլէր · վէ օ՝ Յովսէփի օղուլլարընըն միրասը օլսուս :

Ահարոն օղլու Եղիազար տա- 33
խի վէֆաթ էյլէտի , վէ օնուս Եփրեմ տաղընտաս՝ օնուն օղլու Փինէհէսէ վերիլէն Թէփիտէ տէին էյլէտիլէր :

ԴԱՏԱՒԱՐ

ԵԱԻՕՍ

ԴԱՏԱՒՈՐԱՅ

ՊԱՊ Ա

1 Ա յ վագի՛ օլսուս քի Յեսուս նուն վէֆաթընտան սօնկրա՝ Իսրայէլ օղուլլարը Բապպա սիւռէ էտիպ տէտիլէր · Պիզիմ իչիւն Քանանընլըլարըն իւզէրինէ ծնլար իլէ Ձէնք էթմէյէ իսլէիստա քի՞մ
2 չըգսըն : Վէ Բապպ տէտի՝ քի՝ Յուդա չըգսըն · իշտէ տկսարը օնուն
3 էլլինէ վէրտիմ : Վէ Յուդա՝ գարընտաշը Շմաւոնա տէտի · Պէնիմ իլէ պէրապէր գուրա՛մա չըգ , վէ Քանանընլըլար իլէ Ձէնք էտէլիմ՝ վէ պէն տախի սէնին իլէ պէրապէր գուրա՛նա կիտէյիմ · վէ Շմաւոն օնուն իլէ կիթ-
4 տի : Վէ Յուդա չըգսը · վէ Բապպ Քանանընլըլարը վէ Փերիզընլիլէրի օնլարըն էլլինէ վէրտի · վէ օնլարտան Բեզէկտէ օն պին ա-
5 տէմ գըրտըլար : Վէ Բեզէկտէ Ադոնիբեզէկի պուլտուս՝ օնուն իլէ Ձէնք էթտիլէր · վէ Քանանընլըլարը հէմ Փերիզընլիլէրի վուր-
6 տուլտը : Վէ Ադոնիբեզէկ գաչտը , վէ օնուն արաբընձա գօվդալտըլար · վէ օնու ԹուռԹուս՝ էլլէրինէն վէ այագլարընըն պաչ փարմագլարընը քէստիլէր : Վէ 7
Ադոնիբեզէկ տէտի · Էլլէրինէն վէ այագլարընըն պաչ փարմագլարընը քէսիլմիչ կէթմիչ փասիւչաչ սօֆրասընըն ալԹընտա պէօ-ղէյի տէվշիրիլտիլէր իտի · Ալտըմ պաննա՝ էԹտիկիմ կիպի Ճեզասը վէրտի · վէ օնու Երուսաղէմէ կէօԹիւրտիւլտը , վէ օրատա էօլտիւ :

Վէ Յուդա օղուլլարը Երու- 8
սաղէմ իլէ Ճէնք էտիպ՝ օնու փէթԹ էԹտիլէր , վէ օնու գըլըճ աղըճընտան կէչիրտիպ՝ չէհրի աԹէշէ եագտըլար :

Անտէն սօնկրա Յուդա օղուլ- 9
լարը՝ տաղտա վէ գըպպէ Թարափընտա վէ օվաստա ասաքին օլան Քանանընլըլար իլէ Ճէնք էԹմէյէ էնտիլէր : Էմմ Յուդա՝ Քէբրոն 10
տա ասաքին օլան Քանանընլըլարըն իւզէրինէ կիԹտի · (վէ Քէբրոնուն ատը էվվէլտէն ԿարիաԹ արբա իտի ·) վէ Սէսի վէ Աքիմանը վէ Թալմէյի վուրտուլար :
Վէ օրատան Դաբիր սաքինէրի 11
իւզէրինէ կիԹտի · վէ Դաբիրին

ատը էվվէլտէն կարիաթ սեփեր
12 իտի : Վէ Բաղէր տէտի քի՝ Գիմ կարիաթ սեփերի վըրտա Ջէհեհ էտեր իտի , գըզըմ Աբատայը օնա գարը իչինն վէրէճէ-
13 յիմ: Իմտի օնու Բաղէրին քիւչիւք գարընտաչը կինդէ օղլու Գոմոռնէվէ Ջէհեհ էթտի · վէ օնա գըզը Աբատայը գարը իչինն
14 վէրտի : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ օնա վարըր լըբէն , պատպաընտան ալիը Թարըա Թալապ էմմէյէ օնու Թահրիք էյլէտի , վէ մերքեզինն իւզէրինտէն էնտի · վէ Քաղէր օնա՝ Սանա նէ՞ օլտու տէ-
15 տի : Վէ գըզ օնա տէտի քի՝ Պանա պէրէքէթ վէր · չինքի պանա դըպլէ եէրինն վէրտին , պանա սու վունկարըրը տա վեր · վէ Բաղէր օնա եօղարըդքի վունկարըրը վէ աշաղըպքի փուն կարըրը վէրտի :
16 Վէ Մովսէսին դայնաթտասը կինէճինին օղուլտարը՝ Յուդա օղուլտարը ինէ Իսրայիլտար չէհրինտէն Արադքն գըպլէ եանընտա օյան Յուդա չէօլինէճ ջոպտըտար · վէ կիտտի՝ դավմ ինէ սաբին օլտուտար :
17 Վէ Յուդա գարընտաչը Շըմաուն ինէ կիտտի՝ Սէփաթտա սաբին օյան Քանանըտարը վուրտուտար , վէ օնտարը հէյտութ էթտիէր · վէ չէհրին ատըն Հորմա գոռուտար : Անտէն Յուդա
18 Գադայը վէ օնուն ինիօրտունու՝ հէմ Ասկաղընու վէ օնուն ինիօրտունու՝ վէ Ակկարընու հէմ օնուն ինիօրտունու Ջէհեհ էթտի :
19 Իմտի Բատպ Յուդա ինէ իտի , վէ տաղը զորմէ էթտի · սաման վատի սաբինէրինին գովտուտար , պերա ծնտարըն ատիր տըրատա-
20 տարը վար իտի : Վէ Մովսէսին տէտիի գիպի Հէբրոնու Քաղէբ վէրտիէր · վէ օրատան Ենանկին ինէ օղուտարընը գովտու :
21 Վէ Բէնիամին օղուտարը Եբուսաղէմտէ սաբին օյան Յեբուսըտարը գովմատըտար · վէ Յեբուսըտար Բէնիամին օղուտարը ինէ՝ Թա սու կիտնէճէք՝ Երուսաղէմտէ սաբին օտուտար :
22 Վէ Յոսէֆի էվի՝ ծնտար տախ Բէթէլ իւզէրինէ չըգտըտար · վէ Բատպ ծնտար ինէ իտի : Վէ
23 Յոսէֆի էվի Բէթէլի Թէհէսուս էթտիէր · վէ օղ չէհրին ատը էվվէլտէն Լուզ իտի · Վէ
24 թիգչիէրը՝ չէհրտէն չըգան պիր գիմսէյի կէօրիւպ օնա տէտիէր · Քէրեմ էյլէ՝ չէհրին կիրէճէք եէրինի պիզ կէօսթէր , վէ սանա իհսան էտէլիմ : Վէ
25 ծնտարա չէհրին կիրէճէք եէրինի կէօսթէրտի , վէ չէհրի գըլըճ աղզընտան կէչիրտիէր · ամմա օղ քիմսէյի պիւթիւն գապիլէսի ինէ սաղը վէրտիէր : Իմտի օղ
26 քիմսէ Քէտիտիէր տիյարընա կիտտի՝ պիր չէհր պինա էթտի , վէ օնուն ատընը Լուզ գոռու · օնուն ատը՝ Թա սու կիտնէճէք պու տուր :
27 Վէ Մանասէ՝ Բէթթանը վէ գառապալարընը՝ վէ Թանաքը հէմ գառապալարընը՝ վէ Դովսաբինէրի ինէ գառապալարընը՝ վէ Յեբղաամ ատբինէրի ինէ գառապալարընը՝ վէ Մահիդդով ատբինէրի ինէ գառապալարընը գովմատըտար · ամմա Քանանըլըլար օղ տէյարատա սաբին օլմատը պաշչատըտար : Վէ վագի՝ օլտու
28 քի Իսրայէլ գովվէթլէնտիքտէ , Քանանըլըլարը իսթրաճա քէտտի · ամմա օնըլարը պիլ քիւլլէյէ գովմատը :
29 Էվփրեմ տախի Գազէրտէ տաքին օյան Քանանըլըլարը գովմատը · ինէ Քանանըլըլար չունն արատընտա Գազէրտէ ատբին օտուտար :
30 Զաբուլոն՝ Կեթրոն ատբին

լերինի վէ Նաամոլ սաքինէլերինի գօվմաոը · իլլա Ռանանըլըար օ-
նուն արասընտա սաքին օլուսլ՝ խարաձկիւղար օլտուլար :
31 Ասեր՝ Ակքուշն սաքինէլ-
երինի՝ վէ Սիդոնուն վէ Ակքա-
բըն վէ Ակեղերին վէ Եվեանըն
վէ Սփեկին վէ Բոռբուն սաքին-
32 լերինի գօվմաոը : Իլլա Ասերլի-
լեր՝ օվ ախյարըն սաքինէլերի օլան
Ռանանըլըարըն արասընտա սա-
քին օլտուլար · չիւնքի ընլարը
գօվմաոըլար :
33 Նեփթաղիմ՝ Բեթսամիւսին
սաքինէլերինի վէ Բեթանաթըն
սաքինէլերինի գօվմաոը · ամմա
օվ ախյարըն սաքինէլերի օլան Ռա-
նանըլըարըն արասընտա սաքին
օլտուլ , վէ Բեթսամիւս իլլէ Բե-
թանաթ սաքինէլերի ընա խարաձ-
կիւղար օլտուլար :
34 Վէ Ամորհըլըար՝ Դան օղուլ-
լարընը տաղա գըսաղլար · զիրա
ընլարը վատխէ հնմէյէ գօմո-
35 ռըլար : Վէ Ամորհըլըար Հա-
րես տաղընտա վէ Այեղոնտա վէ
Սաղաբինտէ սաքին օլմազա պաշ-
լատըլար · ամմա Յովսեփ էվի-
նին էլլէ գուվվէթ պուլտուգտա՝
ընլար խարաձկիւղար օլտու :
36 Վէ Ամորհըլըարըն սինօրու՝ Ակ-
րաբիմ պայիրինտէն գայատան
Հօգարը խոխ :

ՊԱՊ Բ

1 Վ է Գաղգազատան Բոքիմ
Բաթալըն մէղէյի չըդըսլ՝ տէտի ·
Սիվի Մըսըր տան չըգարըմ, վէ
սիզի պաթալարընըզա եէմին էմ-
տէխիմ տխարա կէմիթտիմ, վէ
աէտիմ քի՝ Սիզին իլէ օլան ա՛հ-
տըմզը էպէտէն պօղմայաձաղըմ ·
2 Վէ սիզ պու տխարըն սաքինէլ-
րի իլէ ա՛յտ քէսիշմէյէսինիզ,
մէղպահլարընը եըդասընըզ · լա-
քին սիզ սէօզիւմէ իթտաա՛թ էմ-
մէտինիզ · պունու նի՞չին էմ-
տինիզ : Իմոի պէն տաթի տէ- 3
տիմ քի՝ Օնլարը էօնիւնիւզտէն
գօվմայաձաղըմ · իլլա ընլարը սի-
զէ խաչիմլէր՝ վէ ալաճլարը սի-
զէ տուշագլար օլալար : Վէ վա- 4
գի՝ օլտուս քի՝ Բաթալըն մէղէյի
ձիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարընա պու
սէօզլէրի սէօյլէտխի կիպի՝ գավմ
սէվլէրինէ գալարընըզ ալըտար-
լար : Վէ օլ մահալին ատընը Բո- 5
քիմ գօտուլար · վէ օրատա Բաթ-
պա գուրպան քէստիլէր :
Վէ Յեսու գավմը սալը վէր- 6
տիքտէ , Իսրայէլ օղուլլարը հէր
քէս քէնտի միւլքինէ՝ տխարը
զաոէթ էմմէյէ կէմտիլէր : Վէ 7
գավմ Յեսունուն ձիւմլէ կիւն-
լէրինտէ վէ Բաթալըն Իսրայէլէ
էյլէտխի հէվ ա՛զիմ իշլէրինի
կէօրմիւշ՝ Յեսուտան սօնկրա
է՛օմր սիւրէն իխմէխյարլարըն
ձիւմլէ կիւնլէրինտէ Բաթպա ի-
պտոեթ էմտիլէր : Վէ Բաթ- 8
պըն գուլու Նաւէ օղլու Յեսու
եիւզ ոն հաչընտա վէֆաե էմ-
տի : Վէ օնու քէնտի միրասընըն 9
սինօրունտա՝ Գաաս տաղընըն
փօրեատ Թաթաֆընտա՝ Եփրէմ
տաղընտա Թաննաթ Հարէտտէ
տէ՛ին էյլէտխիլէր : Հէմ ձիւմլէ 10
օլ աէվլերին ատէմլէրի տախի պա-
պտալարընա գաթըլարլար · վէ
ընլարտան սոնկրա պիր պաշգա
սիլսիլէ գալգար , քի ընլար
Բաթպը՝ հէմ տախի Իսրայէլէ իշ-
րա էյլէտխի ա՛մէլի սիլմէտիլէր :
Վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ Բաթ- 11
պըն նաղարընտա քէսթիւմիւզ
էյլէտխիլէր , վէ Բահաղիմ ի՛-
պտատէթ էմտիլէր : Վէ ընլարը 12
Մըսըր տխարընտան չըգարտը՝
քէնտի պապտալարընըն Ալլահը
Բաթպը թէրք էյլէտխիլէր , վէ
պաշգա ալլահլարըն՝ էվրէտվրէ-
լերինտէ օլան թայիֆէլերին ալ-
լահլարը արտընտա կիթտիլէր ,

հէմ ծնլարա սէձաէ գըլըըլար ·
վէ Բապպը ղաղապա կէթէրտի-
13 լէր : Վէ Բապպը Թէրըք հոխպ՝
Բահաղա վէ Ասաարոլթա ի՛-
14 պատէթ էթմիլէր : Վէ Իսրա-
յէլէ Բապպըն ղաղապը Թու-
Թուշուպ՝ ծնլարը հաղմաճըլա-
րըն էլինէ Թէալիմ էթմի , վէ
ծնլարը հաղմալաարըլար · հէմ
ծնլարը չէվրէվրէյէ օլան տիւշ-
մէնլէրինին էլինէ սաթը , վէ
արԹըգ տիւշմէնլէրինին էծնիւն-
աէ տուրմաղա գաոիր տէխիլէր
15 իտի : Հէր Նէրէյէ չըդարլար ի-
աէ իտի , Բապպըն տէխիյ կիպի
վէ Բապպըն ծնլարա Եէմին էթ-
տիյ կիպի Բապպըն էլի ծնլարըն
իւզէրինէ քէմիյէ օլուր իտի ·
վէ չէաոա սըղրէԹ տիւշտիւ-
լէր :
16 Վէ Բապպ գաոարլար գալարը-
տը , վէ ծնլարը հաղմաճըլարը-
նըն էլինտէն գուրԹարարլար :
17 Աննա գաոարլարընը տաիյ տինկ
լէմէիտիլէր , իլա ղայրի ալահ-
լար արտընճա վինա էտիպ՝ ծն-
լարա ի՛պատէթ էթմիլէր · պա-
պապալարընըն՝ Բապպըն էմրինէ
իԹաա՛Թ էթմէք իլէ Եիւրիւ-
տիւքլէրի Եօլատան ԹէԷ սաիտը-
լար · պուռնլար էյլէ էթմէտի-
18 լէր : Վէ Բապպ ծնլարա գաոը-
լար գալարըտըգտա , Բապպ գա-
ոը իլէ օլուա՝ ծնլարը օվ գաոը-
նըն ձիւմլէ կիւռվէրինաէ տիւշ
մէնլէրինին էլինտէն գուրԹա-
րարը իտի · պիրա ծնլարա սըղրէԹ
վէրէնլէրին վէ ձէիֆա էտինլէ-
րին Եիւղնւտէն ֆիղանլարը լ-
էյնէն՝ Բապպ նաոիմ օլուր իտի :
19 Վէ վագի՛ օլուր իտի քի՝ օվ գա-
ոը Եօլտուքտէ , ծնլար աէմնիուպ՝
ղայրի ալահլար արտընճա կիթ-
մէք իլէ վէ ծնլարա ի՛պատէթ
էթմէք իլէ վէ ծնլարա սէձաէ
գըլմագ իլէ պապալարընըտան
ֆաոիտ օլուրլար իտի · ա՛մէլէ-
բինտէն վէ սապի Եօլտարընտան
վազ կէչմէյէնէր իտի : Իմդի Բապ- 20
պըն ղաղապը Իսրայէլէ Թու-
Թուշուպ տէխի · Պու Թայֆէֆ՝
պապալարընա էմր էթմիյիմ
ա՛հտրմտան Թէձավուզ էթմիք-
լէրի վէ սէօղիւմէ էթաա՛Թ էթ-
մէիյիքլէրի էչնէն , պէն տաիյ 21
ծնլարընն էծնիւնտէն՝ Յէտուռուն
Եօլուպ պրոֆաղը Թայֆէֆլէ-
րին հէչ պիրինի արԹըգ գովմա-
յաձաղըմ : Շէյլէ քի ծնլար ի- 22
լէ Իսրայէլ սընայըմ , Բապպըն
Եօլուռնու ծնտա Եիւրիւմէք իչնէն՝
պապալարընըն սաղլաարը կիպի
սաղլարլա՛ր մը , Եօխտա տէխի՛Ը
մի : Իմդի Բապպ պու Թայֆէֆ- 23
լէրի ԹԷզ գովմայըպ՝ պրոֆաղը ,
վէ ծնլարը Յէտուռուն էլինէ
Թէալիմ էթմէտի :

ՊԱՂՊ Գ

1 Վէ Բապպըն պրոֆաղը Թա-
յիֆէլէր պուռնլար տը , քի ծն-
լար նէ Իսրայէլի՝ Էաոէ Վանա-
նըն ձիւմլէ ձէհնէմնի հէվի պիլմէ-
յէնլէրի սընայա · (Եալընըզ 2
պուռնուն էչնէն քի՝ Իսրայէլ օ-
ղուռլարընըն սիմսիէէլէրի ծնլա-
րա՝ Էաոէ հէման իլէրտէն պիլ
մէյէնլէրի՝ ձէհնէմ Եօյրէտէ պի-
լէլէր ·) Փղշտըլարըն պէշ պէյ- 3
լիքլէրի վէ հէվի Վանանլըլար վէ
Սիդոնլուլար վէ Լիբանան տա-
ղընտա ասլըն օլան Խեվլիէր՝
Բաալհէրմոն տաղընտան Թա
Եմաթա վարընճա : Վէ պուռն- 4
լար Իսրայէլ օղուռլարընը ծնլար
նէյէ սընամադ իչնէն օլտուռ քի՝
Մովսէսին էէտի իլէ ծնլարընն
պապալարընա էմր էթմիյի Բապ-
պըն էմրիլէրինէ էթաա՛Թ էտէր-
լէ՛ր մի պիլէ :
Վէ Իսրայէլ օղուռլարը Վրա- 5
նանլըլարընն՝ Վրէտլիլէրին վէ Ա-
մորհուռլարընն վէ Փերիզլիլէրին

վէ խեւվիէրին վէ ցեբուսլու-
լարըն արաձընտա ասքին օլտուս-
6 լար : Վէ ծնլարըն գըզլարընը
քէնտիլէրինէ գարըլար իչին
ալաըլար , հէմ քէնտի գըզլա-
րընը ծնլարըն օղուլլարընա վեր-
տիկէր . վէ ծնլարըն ալահլարը
7 նա ի՛պատէթ էթտիկէր : Վէ
Իսրայէլ օղուլլարը Բապպըն նա-
զարընտա քէօթիւլիւք էթտի-
կէր , վէ քէնտիլէրին Ալահըն
Բապպը ունուտուպ՝ Բահաղիմ
վէ Աստարովեթա ի՛պատէթ էթ-
8 տիկէր : Վէ Իսրայէլ Բապպըն
զաղապը Թուէթուզուպ՝ ծնլարը
Միջագէտ փաոիշահը Քուսար
սաթեմին էլինէ սաթտը . վէ Իս-
րայէլ օղուլլարը Քուսար սաթէ-
մէ սէքիզ էլլը գուլլուգ էթտի-
9 կէր : Անոնէն Իսրայէլ օղուլլարը
Բապպա Ֆիկրեատա էթտիկէր , վէ
Բապպ Իսրայէլ օղուլլարընա՝
Քալէքլին քիւչիւք գարընտաշը-
նը՝ կէնէզլին օղուս Գոթոնիկէլ
գուրթարընը գալտըրտը , վէ ան-
10 լարը գուրթարտը : Վէ Բապ-
պըն Րուհտա ծնուն իւզէրինաէ
օղուպ՝ Իսրայէլէ գատըլըգ էյ-
լէմի , վէ Ճէնկէ չըգըպ՝ Բապպ
Միջագէտ փաոիշահը Քուսար
սաթեմի ծնուն էլինէ Թէսլիմ
էթտի . վէ ծնուն էլի Քուսար
սաթեմին իւզէրինէ ղալխըպ օչ-
11 տուս : Վէ տիկար գըլըդ էլլը բա-
համէ պուլտու . վէ կէնէզ օղուս
Գոթոնիկէլ էօլտիս :
12 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը Թէք-
բար Բապպըն նաղարընտա քէօ-
թիւլիւք էթտիկէր . վէ Բապպըն
նաղարընտա քէօթիւլիւք էթ-
տիկէրէրի սէպէպտէն՝ Բապպ Մո-
վաբ փաոիշահը Էգղոնու Իսրա-
էէլին իւզէրինէ գուվվէթլէնը-
13 տիրտի : Վէ Ամմին հէմ Ամա-
ղէկ օղուլլարընը էաներնա Ճէմ՝
էթտի , վէ կիտիպ՝ Իսրայէլի
վուրտու . վէ խուրմալար չէհ-
րինի զապթ էթտիկէր : Վէ Իս- 14
րայէլ օղուլլարը Մովաբ փաոի-
շահը Էգղոնա՝ ծն սէքիզ էլլը
գուլլուգ էյլէտիկէր :
Վէ Իսրայէլ օղուլլարը Բապ- 15
պա Ֆիկրեատա էթտիկէր , վէ
Բապպ ծնլարա Բէնիամինլի օղ-
լու Գերանըն օղլու Աուտգու
գուրթարընը գալտըրտը , Էհ
սաղ էլլի չալադ քիմսէ իտի . Իմ-
մի Իսրայէլ օղուլլարը ծնուն էթ-
տի իլէ Մովաբ փաոիշահը Էգ-
ղոնա հէտիկ կէօնտէրտիկէր :
Վէ Աուտգ քէնտինէ՝ ուղուն 16
լուղու պիր գարըշ գատար իքի
աղըզը պիր խանճէր եաոտը .
վէ ծնու հավապլարը ալթընտան
սաղ պուտու իւզէրինէ գուշան-
տը : Իմմի հէտիկէյի Մովաբ 17
փաոիշահը Էգղոնա տուննտու .
վէ Էգղոն ղայէթ չիշման քիմսէ
իտի : Վէ վագի՛ օլտու քի՝ հէ- 18
տիկէյի տուննտուպ Թէմմատ էթտիք-
տէ , հէտիկէյի գալտըրան տաէմ-
լէրի կէօնտէրտի : Ամմա քէն- 19
տիսի Գաղգալա եաներնտա օլան
քէսմէ գայալարտան կէրի տէօն-
տիս , վէ տէտի . Եա՛ փաոիշահ՝
սանա պիր կիղլի սէօզիւմ վար .
վէ օ՝ Սիւքիւթ էթ տէտի . վէ
եաներնտա Ճիւմլէ տուրանլար
եաներնտան չըգար : Վէ Աուտգ օ- 20
նուն եաներնա վարտը , (վէ քէն-
տինէ մախսուս օլան եաղըզգ
քէօչքտէ օթուրուր իտի ,) վէ
տէտի . Սանա Ալլահտան պիր
սէօզիւմ վար . վէ Թահթէրն իւ-
զէրինտէն գալգտը : Վէ Աուտգ 21
սոլ էլինի սաղըպ՝ խանճէրի սաղ
պուտունտան չէքտի , վէ ծնու՝
ծնուն գարընընա պաթըրտը . Վէ 22
տէմիրին արտընճա գապպէ պի-
լէ սափլանտը , վէ եաղ տէմիրի
գափլատը , չէօյլէ քի խանճէրի
ծնուն գարընտտան չըգարամա-
տը . վէ նէճաատէթի չըգտը : Վէ 23
Աուտգ տիվանխանէյէ չըգտը ,

վէ քեշքեան գախուլարընը օ,
նուն իւղէրինէ գավայըպ քի-
24 վալեան ։ Վէ պու ջղընձա ; օ
նուն գուլարը վարըպ պագալ-
լար քի՝ իշխէ քեօշքեան գա-
փուլարը քիլնալնմիշ խան ։ վէ
ակախլէր քի՝ Իլսկենէն Հազրդ
գօնուշսա այագ Հօտնա կիմ-
25 միշ սիր ։ Վէ ծնլար՝ Թա ուԹա
նընձայատէք պէգլեսիլէր , ամ-
մա իշխէ քեօշքեան գափուլա-
րընը աչան Հօգ աւար ։ վէ ա-
նախԹարը ալըպ աչարլար , վէ
իշխէ հիմնսիլէրն Հէրան Հօղ
միշ Հաճայօր ։
26 Վէ ծնլար օյալանըը իչէն՝ Ա-
ւուդ գալը , վէ քեսմէ գայա-
լարը կէչիպ՝ Սկիրպա սազ ակ-
27 լամ Հէմէշէ ։ Վէ վադի՝ օլուս
քի վարարընտա , Նէփթալիմ սա
պընտա պօրու չալը ։ վէ Իս-
րայէլ օղուլարը ծնուն պիչէսին-
ճէ՝ քէնտիսի Հանչէրինտէ օչա-
28 րագ՝ սապատն Հնավնչէր ։ Վէ օն
լարա ակախ քի՝ Ա՛րամ՛ճա ակ-
կիրտին , պնրա Բապպ սիւչմէն
Հէրինկիլ Մովաբլարը Հէլինկէ
Թեսպիմ Հէթան ։ իման ծնուն սը-
սընճա Հնավնչէր , վէ Մովաբըն
Յորդանան կիչիսէրինի զապթ
Հէթակէր , վէ քեսմէկլի կիչմէ-
29 կ գօմնարլար ։ Վէ օր ղէմանը
տէ Մովաբտան՝ հիչիսկ իրի վէ
հիչիսկ գուվկէթ սահկալ օլա-
րագ՝ օն պլին քիչի գապար գըր-
տըլար ։ վէ հիչ քիմսէ գաչա-
30 մադը ։ Վէ օր կիւնտէ Մովաբ՝
Իսրայէլին Հէլի ալԹընտա ալչագ-
լանադը , վէ ակյար ակբսէն Հէրը
բահաթ պուլտու ։
31 Վէ ծնտան սօնկրա Ա՛նաթ օղ
լու Սամկար օլտու , վէ Փղշ-
ԹըԹլարտան ալԹը հիւղ քիչիսկ
պիր հօքիւղ հայնապէսկ իչէ գըր-
տը ։ վէ օ սապկ Իսրայէլի գուր-
Թարար ։

ՊԱՀ Գ

1 Վ է Ա՛ւուդ հօլսիւբտէն սօնկ
րա , Իսրայէլ օղուլարը Բապ-
պէն նաղարընտա Թէհքրար հա-
2 լտամադը հէթախլէր ։ Վէ Իսպպ
ծնլարը՝ Հատորտա վսանիշտէդ
սիւրէն Ղանան վսահիշտը Յա-
բինին հէլինէ սաճատը ։ վէ ծնուն
սէրա՛սքէրի՝ Սիսարա խան , վէ
օ՝ Թայիֆհէլէրին ԱրհսօԹուն տա
սաբին օլար խան ։ Վէ Իսրայէլ 3
օղուլարը Բապպա ֆհէրհատա հէթ-
ախլէր ։ պնրա ծնուն տօգուղ
հիւղ սէմիր ա՛րատ պալարը վար
խան , վէ Իսրայէլ օղուլարընտա
հէրմի հըլ շհատհէթ իլէ ճհվը ու
ճհֆհա հչէսկ ։
Վէ օլ ղէմանտհ Իսրայէլտհ 4
գաարլըգ հսին՝ Ղապիթօգուն
գարըսը վհհչպամպէր Դհհբօրա
խան ։ Վէ պու գալը Նէփթալիմ 5
տաղընտա Ռամա իլէ Բհհթհէլին
արատընտա՝ Դհհբօրա խոտրմա ա-
դաճընըն ալԹընտա սաբին օլար
խան ։ վէ Իսրայէլ օղուլարը ծնա
հէրատա՛Թ իշխուն չըգարլար խան ։
Վէ պու հէօնտէրիսի՝ Նէփթալիմ 6
կադհսինտհն Ավինոամ օղլու Բա-
րաքը չաղըրտը , վէ ծնա տէսի ։
Իսրայէլին Ա՛ղահը Բապպ տա-
ղընտա չէքիսի՝ պիչինճէ Նէփթա-
ղիմ օղուլարընտան վէ Զաբու-
ղըն օղուլարընտան օն պլին քիչի
ալտըն ։ Վէ պէն՝ Յաբինին տէ- 7
րա՛սքէրի Սիսարայը վէ ծնուն
ա՛րատպալարընը վէ գալատալարը-
նը Կիսոն սէրսինճէ տանա չէ-
քճհկիյիմ , վէ ծնու սէնին հէլինէ
վհվհճհկիյիմ ։ Վէ Բարակ ծնա 8
տէսի քի՝ Էյէր պիրճհմճհ կիտէր
խան , կիտէրիմ ։ վէ Էյէր պի-
րճհմճհ կիԹմհչ խան , կիԹմհչիմ ։
Վէ օ տէսի քի՝ Իչլիկէթ պէն տէ- 9
նին իլէ կիտէրիմ ։ ամմաք կի-
տէճհկին հօլտա սէնին չանըն

օրմաղ , զիրա Բաղպ Սիսաբայը պիր գարընըն էլինէ սաթամաղտը • իմոի Դէբօրա գալգըպ՝ Բարակ իլէ Կադէսէ կիթոի :
10 Վէ Բարակ Զաբուլոնու վէ Նեփթաղիմի Կադէսէ ջաղըրտը , վէ այաղընտա ըն պին քիչի իլէ ջըգտը • վէ Դէբօրա պիլէսինէ ջըգտը :
11 Վէ Մովսէսին գայնաթաղը Յոբաբըն օղուլարընտան Կենէլի Հաբէր՝ Կենէլիլէրտէն այրըլըպ՝ Կադէսին էօնընտա օլան Սաանանիմ Մէշէսինտէ չատըրընը գուրմուշ իոի :
12 Վէ Սիսարայա՝ Ապինոամ օղլու Բարակըն Թաբօր տաղընտա ջըգտըղընը իոպէր վէրտիլէր :
13 Վէ Սիսարա հէպ ա՛րապալարը-նը՝ ութսուզ հիւզ տէմիր ա՛րապալարը՝ վէ պիլէսինէ օլան Հիւմէլէ իոալդը Թայնիփէլէրին Ա-րիսօթուենտան կիոտն տէրէսինէ ջաղըրտը :
14 Վէ Դէբօրա Բարակա տէտի քի՝ Գա՛լդ , զիրա Բաղպըն՝ Սիսարայը սէնին էլինէ վէրտիի կիւն պու տուր , Բաղպ սէնին էօնիւնէ ջը՛դմատը մը • վէ Բարակ Թաբօր տաղընտան էնտի վէ օնուն արտընէա ըն պին ատէմ
15 վար իոի : Վէ Բաղպ Սիսարա-յը վէ ա՛րապալարըն Հիւմէլէսի-նի վէ հէպ օրտուլու Բարակըն հուզուրունտա գըլըճ աղզը իլէ Թար ու մար էյլէտի , վէ Սիսարա ա՛րապատան էնիոյ՝ էա-
16 յան գաչտը : Վէ Բարակ՝ ա՛րա-պալարըն արտընէա վէ օրտու-նուն արտընէա Թայնիփէլէրին Արիսօթուենտաէք գօվալատը • վէ Սիսարանըն Հիւմէլէ օրտու-սու՝ Թա պիր ապէ՛ դաշմայանա-տէք՝ գըլըճ աղզընտան տիւշտիւ :
17 Վէ Սիսարա Կենէլի Հաբէ-րին գարըսը Յայէլին չատըրընա էայան գաչտը • զիրա Հասոր փատիշահը Յաբին իլէ Կենէլի Հաբէր հվինին արաընտա ապ-րըշըգ վար իոի : Իմոի Յայէլ 18 Սիսարայը գարշըլամադա չըգ-տը , վէ օնա տէտի քի՝ Տի՛ օն ֆէնտիմ , պանա տէօն , գո՛րգ-մա • վէ օնուն չատըրընա տէօն-տիւ , վէ գարը օնու պիր քէչէ իլէ էօրթտիւ : Վէ գարըյա տէ- 19 տի քի՝ Ռէրէմ էյլէ պանա պիր ազ սու վէր իչէյիմ , զիրա սու-սատըմ • օ տախի տիւա Թուլու-մունու ատըպ օնա իչիրտի , ան-տէն օնու էօրթտիւ : Վէ գարը- 20 յա տէտի քի՝ Չատըրընի գաիոու-սունտա տուր , վէ վարի՝ օյա քի էյէր պիր քիմսէ կէլիր տէ սա-նա սորուպ՝ Պունտա քիմսէ վա՞ր մը տէր իսկ , Եօ՛ք տուր տէյէսին : Վէ Հաբէրին գարը- 21 սը Յայէլ չատըրընի գալգըղընը ալըպ՝ Թօգմաղը տախի էլինէ Թուլթուպ էաի էաի օնա հէղ-տի , վէ գալգըղը օնուն գուլաղը Թօղունա սօգտուս , վէ էէրէ սափ-լատը • օ իսկ էօրղուն օյմագ իլէ ոչդոյա տատմըշ իոի , վէ էօլ-տիւ : Վէ իչմէճ Բարակ Սիսա- 22 ռայը գօվալայօր իքէն , Յայէլ օ-նու գարշըլամադա ջըգըպ օնա տէտի քի՝ Կէլ սէնին արտաղընի քիմսէյի սանա կէօսթէրէյիմ • օլ տախի իչէրի վարտը , վէ իչ-մէճ Սիսարա էօլիս էաճայօր ի-տի , վէ գաղըղ գուլաղը Թօղուն-տա իոի :

Իմոի Ալլահ օլ կիւնտէ Հա- 23 նան փատիշահը Յաբինի՝ Իսրա-յէլ օղուլարընըն էօնիւնտէ ալ-չագտատը : Վէ Իսրայէլ օղուլա- 24 րընըն էլլէ՝ Հանան փատիշահը Յաբինին իւզէրինէ կիտէ կիտէ Հա նանի փատիշահը Յաբինի քէօքտէն քէսինճէյէտէք գուվ-վէթ պուլուդը իոի :

ՊԱՊ Ե

1 Եւ ել Աբենոամ օղու Բարակ՝ իւրոյն
2 օգուտ տէտիլէր ։ Իսրայէլեան սերա՛զգերըն
իւր ըսին՝ գալմ իրաւէթի իւրեանց տունտուղու իւրեան Բապպա սէ-
3 րէթ օգուտն ։ Տիւնկէյին՝ եա՛ վհաիշահլար , գուլադ վհուրան՝ եա՛ սէյլեր ։ պէն Բապ-
պա՝ պէն իւրոյն օգուտճաղըմ ։ Իսրայէլին Աղահը Բապպա մեղ
մուր օգուտճաղըմ ։
4 Իա՛ Բապպ՝ Սէվրաէն ջղպ-
արղըն զէման՝ Եգալմ սահրա-
պնան Հիւբիւսիյէն զէման
եէր սարսըլար , կէօբէր պիւճ
տամլատը , պուղուէճար սահի
5 սուար տամլաճաը ։ Բապպըն
Հուզուրունան ասղար՝ Իսրա-
յէլին Աղահը Բապպըն Հու-
զուրունան պու Սիւնա փախի
ադամլար ։
6 Անոնց օղու Սամէդարըն
կիւնէրինան՝ Յայէլին կիւնէ-
րինան՝ ճատաէ եօղար քէսիլ-
միշ իսի ։ վէ եօղարաա Հիւբիւ-
յէնէր՝ սահա եօղարաա Հիւ-
7 բիւրէր իսի ։ Իսրայէլեան սէր-
վէրէր գալմադըր , Թա պէն
Դէբօրա գալդընճայատէք գալ-
մադըր , Իսրայէլեան անա պէ
չէ՞ գալդընճայատէք ։
8 Էնէնի աղահլար սէչիլէր ։ օղ
զէման գահրօղարաա ճէնէք օղ-
աու ։ ա՛ճապ Իսրայէլեան՝ գըրդ
պինան գալդան եա մըղադ կէօ-
9 բիւնո՞ւ միւ ։ Հիւբէյիմ Իւրա-
յէլին հաքիմէրինէ՝ գալմադա Հ-
բադաէթէրի իւրէ քէնտիէրինի
տունանըղարա տայէ տիր ։ Բապ-
10 պա պէրէքէթ օգուտն ։ Էյ
պէյադ մէրքէպլէրէ պինինէր՝
մահքէմէտեն օճուրանըղար՝ վէ
եօղ իւղէրինան հիւբիւյինէր՝
սէյրէյին ։ Թիւրինատզըրը սէ-
պինան տու գաբինաղարը արա-
պընաա՝ օրատաա Բապպըն ա՛տա-
լէթէրինի՝ Իսրայէլեան ծնուն
սերվէրէրինին ա՛տալէթէրինի
նագէ հակէր ։ օղ զէման Բապ-
պըն գալմը գահրօղարաա հնե-
ճէք ։
11 Այան՝ ույան եա՛ Դէբօրա ,
ույա՛ն՝ ույա՛ն իւրոյն օգուտ ։
գա՛լդ եա՛ Բարակ , վէ հակիրլ-
յինի հակ՛ը ալ եա Աբենոամ
օղու ։ Օղ զէման գահրընճար՝
գալմըն պէյէրինի չկնհակէր ։
Բապպ զըրըճարը պանա չկ-
նհէթալ ։
12 Էփրեմ քէօբիւնանէն օղանղար
Ամալեկ արասընաա սաքին օղան-
ղար էնդիէր ։ սէնէն արտընճաա
գալմընըն արասընաա Բենիա-
մին էնդի ։ Մաքիրանէն հաքիմէր՝
վէ Զաբուղընան քեաթիպ գա-
13 լէմի Թուէթանղար էնան ։ վէ Ի-
սաքարաա օղան սէրվէրէրիմ
Դէբօրա իւրէ իտի , Իսաքար տա-
իի Բարակ կիպի իտի , արտըն-
ճա վրանդար իւրէ վատկէ կէօղ-
սէրիւտի ։ Ռուբէնին սէղէրին-
սէ պէօյիւք հիւբէք նէհէթէրի
վար ։ Նի՞չիւն ապըղարըն արա-
16 սընաա օթուրտուն քի՝ սիւրիւ-
էրին մէղմէսինի ալնընէյհէսին ։
Ռուբէնին սէղէրինան պէօյիւք
հիւբէք հէքեարը վար ։ Գաղա-
17 ատ՝ Յորդանանըն էօթէկ եագա-
սընաա սաքին իտի ։ վէ Դան նի՞-
չիւն կէմիրէրաա զարիպ գալը ։
Ասէր տէնիզ հաւրընաա օթուր-
տու , վէ քէնտի լիմանղարընաա
սաքին իտի ։ Զաբուղըն վէ Նէփ-
18 թալիմ՝ սահրանըն հիւճէկ եէր-
էրի իւղէրինան քէնտի ճանը-
նը հօղիւմ Թէհլիքէսինէ գէյան
գալմըդը ։
Փաշխահլար կէլտիէր , ճէնք 19
էթմիէր ։ օղ զէման Փանան փա-
շխահլարը Մակեդով սույու-

նոսն Հանընտա Թանաքատա ՀՀինք
ԷԹոխլէը · պէր ագէ պէր Հոսպ-
20 պէ ալմատըլար : Կէօքլէրտէն
ՀՀինք ԷԹոխլէը , Կըլըըզլար մէն-
զիւէրինտէն Սիսարա իլէ ՀՀինք
21 ԷԹոխլէը : Կիսոն տէրէսի՝ օՂ
Հոքի տէրի՝ Կիսոն տէրէսի ծն-
լարը պիլմի կէօԹիւրտիւ · Հա՛
ՀՀինըմ՝ գուվվէԹ տէփէլէմէն :
22 ՕՂ զէման ոԹըն Թագանըլարը
պիւրա՛Թոէն՝ զօրլու ՈՂլարընէն
պիւրա՛ԹինտէՀ ԷՀրի չարփըը :
23 Բագպէն մէՂէյի տէսի քի՝ Ա-
բովա պէտ տուա՛ Հոէն , ծնուն
ոաքինէրինէ Հէր վէՀՀ իլէ պէտ
տուա՛ Հոէն · զէրա Բագպէն
իմտատընա՛ զօր ըտըլար իւզէրինէ
Բագպէն իմտատընա վարմաը :
24 ԿէՀէլի Ղրաբիրէն գարըը
ՅայէՀ՝ գարըլարտան զիյատէ
միւպարէք օլուոն , չաարըլարտա
օլան գարըլարտան զիյատէ միւ-
25 պարէք օլուոն : Սու իոԹէքի ,
պիւա վէրտի · պէՂլէր չանաղընա
26 տա Թէրէ Հաղը տուննտուս : Էլ-
նի գաղըդա՝ վէ տաղ էլինի ա՛մէ-
լէ Թօգմազընա տաալը · վէ Սի-
սարայը վուրուտ՝ պաշընը Հզ-
տի , վէ ծնու՝ գուվաղը Թօզուն-
27 տան տաիլայըտ ՈէփէլէՀէ : Ա-
յադլարը արատընտա չէօքտիւ
տիւշտիւ ՀաԹաը , այադլարը ա-
րատընտա չէօքտիւ տիւշտիւ ·
չէօքտիւյիւ Հէրտէ՝ օրատտա միւրա
տիւշտիւ :
28 Սիսարանըն անտաը վիննՀէ-
րէտէն պագտը , վէ գաՀիֆտանէն
ադլայըտ սըղլատը քի՝ Նի՞չինէ
ա՛րատաը կէլմէյէ կէՀՀինքիօր ·
29 նի՞չինէ ա՛րատալարընըն հիւրիւ-
յիւշիւ Հէրի գաղըյօր : Օնուն
ա՛լիմ խաԹոնլարը ծնտ ՀՀինտաղ
վէրտիլէը · քէննիսի պիլէ քէնն-
մինէ սէօզ տէննաէրտի քի ,
30 Եաղմայը պուլուտաղ առէմ պաշը-
նա պիրէր իքիչէր գըզ՝ Սիսարա-
յա ալաՀաալար եաղմասը՝ նա-
գըչըը ալաՀաալար եաղմասը՝ իքի
Հանը նագըչըը ալաՀա Էէրտան-
լըգլար եաղմասը Թագսիմ էՀ-
մէտիլէը մի : ՀՀումիէ տիւշմինէ- 31
րին պէյլի Հէլաք օլուոնլար՝ Հա՛
Բագպ · ամմա ծնու սէվվինլէր՝
գուվվէԹինտէ զօգան կիւնՀէ կի-
պի օլուոնլար :
Իմտի տէյար գըրդ էըլ բա-
ՀաԹ պուլտու :

ՊԱՊ Զ

Ա Է Իսրայէլ օղուլլարը Բագ- 1
պէն նաղարընտա եարամազլըգ
էԹոխլէը · վէ Բագպ ծնլարը Էհ-
տի էըլ Մադիանլըլարըն էլինէ
վէրտի : Վէ Մադիանլըլարըն է- 2
լի Իսրայէլին իւզէրինէ գուվ-
վէԹէնտի · Մադիանլըլար էիւ-
զինտէն Իսրայէլ օղուլլարը՝
քէնտիլէրինէ տաղլարտա օլան
ինէլէրի վէ մաղարալարը վէ Թաա-
եալարը եաւիալար : Վէ վագէ՝ 3
օլուր իտի քի՝ Իսրայէլ էբինի էք-
տիքտէ՝ Մադիանլըլար ջզգար ի-
տի , էՀմ Ամալէկլիլէր իլէ կիւն-
տօղուտտա էՀալիտի ծնուն իւզէ-
րինէ չզգարլար իտի · Վէ ծնլա- 4
րըն իւզէրինէ օրտու գուրուպ՝
Թա Գաղայա վարընՃայատէք էէ-
րին մաՀսուլուննու պօղարլար ի-
տի · վէ Իսրայէլէ կէլինէՃէք
չէՀ՝ գոյուն օլուոն սըղըը օլուոն
էշէք օլուոն գոմազլար իտի : Չէ- 5
րա ծնլար սիւրիւէրի վէ չատըր-
լարը իլէ չզգըպ՝ չօգլուգտա չէ-
քիրկէէր կիպի կէլիրէր իտի ,
վէ ծնլարըն Հէմ տէվէէրինինն
սայըսը Հօգ իտի · վէ տիյարա օ-
նու պօղմազա կէլիրէր իտի : Վէ 6
Իսրայէլ Մադիանլըլար էիւզինէ-
տէն զլյէԹ իլէ ՃիագԷր օլտու ·
վէ Իսրայէլ օղուլլարը Բագպա
Ճիէրեատ էԹոխլէը :
Վէ վագի օլուոս քի՝ Իսրա- 7
յէլ օղուլլարը Մադիանլըլար-

տան էօթիւբիւ Բապպա Ֆիքր-
8 Հատ Հէթտիքէրինտէ , օլտուխ
Բապպ Իսրայէլ օղուլլարընա
պիր վէյղամպեր քիմտէ կէօն-
տէրան , վէ օ ծնլարա տէտի քի՝
Իսրայէլին ալահը Բապպ պէյ-
լէ տեր . պէն սիզի Մըսըրտան
հօգարը Հէթիրտիմ , վէ սիզի
դուլուգ Հվինտէն չըգարտըմ :
9 Վէ սիզի Մըսըրլըլարըն Հլին-
տէն Հէմ սիզի Հէվի Ճէֆթա է-
տէնլէրին Հլինտէն գուրթար-
տըմ . վէ ծնլարը Էօնինտէզտէն
սիւրիւպ տուարլարընը սիզի վեր-
10 տիմ : Վէ սիզի տէտիմ քի՝ Ան-
լահընըզ Եհովա պէն իմ . տի-
յարլարընտա սաքին օլտուղու-
նուզ Ամորհուլարըն ալտահ-
րընտան գօրդմայտաընըզ . սիզ
խտ սէօզլէտիմ Հթտա՝թ Հթմէ-
տինիզ :
11 Վէ Բապպըն մէհէլի Հէվնտ՝
Աբիհէզերլի Յովաբըն Եվրատտա
օլտան մէհէհինին ալթընտա օ-
թուրտու . վէ օնուն օղլու Գէ-
գէօն՝ Մադիանլըլար Հիւզլուն
տէն գաչըրմադ իչնէն՝ Ճէնտէ-
րետէ պուղտայ տէօյէ՛օր խոլ :
12 Իտտի Բապպըն մէհէլի օնա Հէօ-
բիւնիւտ՝ օնա տէտի . Էյ գուվ
Վէթվի գահրիտման՝ Բապպ սէնին
13 Հլէ օլա : Վէ Գէգէօն օնա տէ-
տի . Ամա՞ն էֆէնտիմ՝ Բապպ
պիզիմ Հլէ Հտա Նի՞չհուն Հէվի
պու չէյլէր պաշտմըղա Հկէտի .
վէ պիզէ պապալարըմըզդըն՝ Բապպ
պիզի Մըսըրտան ջըգա՛տմատը
մը տէյէրէք նագլ էթտիքէրի
օնուն Ճիւմլէ միճիղաթլարը
Հա՞նի . ատմա չիտտի Բապպ պիզի
Թէրք Հտիպ՝ Մադիանլըլարըն
14 Հլինէ վէրտի : Վէ Բապպ օնա
Նազար Հտիպ տէտի քի՝ Պու
գուվվէթիմ Հլէ Հի՛թ , վէ Իսրա-
յէլի Մադիանլըլարըն Հլինտէն
գուրթարտըն . սէնի Հկէօնտէ՛ր-
15 մէտիմ մի : Վէ օ՝ օնա տէ-
տի . Ամա՞ն էֆէնտիմ՝ Իսրայէ-
լի նէ՞ Հլէ գուրթարայըմ . Հլթէ
գապլէտէմ Մանասէնին Ֆագի-
րի՝ Հէմ պէն պապամ Էվինին
քիւչիւիւ իմ : Վէ Բապպ օնա
տէտի քի՝ Պէն Էլպէթթէ սէնին
Հլէ օլուրում . վէ Մադիանլըլա-
րը՝ պիր ատէմ Հիպի գըրաճապ
սըն : Վէ օ՝ օնա տէտի . Քէրիմ
Էյլէ՝ Էյէր նազարընտա լութֆ
պուլտում խտ , պէնիմ Հլէ
սէօյլէյէն՝ սէն օլտուղունա պա-
նա պիր նիշան Էյլէ : Քէրիմ
Էյլէ՝ պէն սանա Կէլինճէյէտէք
վէ վէճքիպիմի Կէթիրիպ էօնիւ-
նէ գօյունճայտաՀը պուրտան
կիթմէ . վէ օ տէտի քի՝ Սէն տէօ
նէնճէյէտէք պէն պէքլէրիմ :
Վէ Գէգէօն վարըփ՝ պիր ք-
չի օղլաղը վէ պիր Էֆա ունտան
խամուրտուղ վիտէէրը Հաղըրլա-
տը . էթի տէփէտէ գօտու , վէ
չօրպայը պիր թէնճէրէյէ գօ-
տու , վէ ծնա մէչէնին ալթընա
չըգարըփ տունտու : Վէ Ակա-
հըն մէհէյի ծնա տէտի . Էթի վէ
խամուրտուղ վիտէէրի՝ չու
գայընըն խղէրինէ գօ , վէ չօր-
պայը տէօք . վէ Գէյէ Էյլէտի :
Անտէն Բապպըն մէհէլի Հլին-
տէրի տէյէնէյինն ուճունու ու-
զաթըփ էթի վէ խամուրտուղ
վիտէէրէրէ տօգանտը . վէ գայա-
տան ալթէչ չըգրըփ՝ էթի վէ խա-
մուրտուղ վիտէէրէրի Հտագը . վէ
Բապպըն մէհէլի ծնուն կէօղլէրի
էօնիւնտէն կիթմէտի : Օլտուխ Գէ-
գէօն՝ ծնուն Բապպ մէհէլի օղ-
տուղունու կէօրտիւքտէ , Գէ-
գէօն տէտի . Էյվահ Էֆէնտիմ
Բապպ՝ պուտունն իչնէն քի Բապ-
պըն մէհէլինի Հնիւզ պէ Հնիւզ
կէօրտում : Ամմա Բապպ ծնա
տէտի քի՝ Սէհլամ սանա , գօրգ-
մա , էօլմէզսին :
Վէ Գէգէօն օրատտա Բապպա
մէզպահ Հատիտը , վէ ծնուն ատը-

նը Եհովա շալոմ գոտու · ապ
Թա պու կիւնէսէք տաճա Աբի
եզերլիլերին Եփրասընտա սըը ։
25 Վէ վադի՝ օլաու քի՝ օղ կէձէ
Բասլոյ օնա սէսի · Պասլանըն
կէնճ պուզլաընը՝ եանի եէսի
եըւըդ իքինճի պուզլայը ալ · վէ
պասլանըն Բահաղ մէղպահընը
եըգըլ՝ եանընտա օլան գօրու
26 յու քէս ։ Վէ պու գայանըն
պաշընտա՝ ա՛սէթի իւզրե Ալ
լահըն Բասլա մէղպահ եսի ·
վէ իքինճի պուզլայը ալըն՝ քէս
տէյին գօրունուն օթունու իլէ
27 պիւթիւն եանմա սուն ։ Վէ Գե
դէօն քէնսի իսըզմէթքեարլա
ըընտան օն սաեմ ալըս՝ Բասլ
սըն օնա սէսէյի կիւլի էյլէսի ·
վէ վադի՝ օլաու քի՝ պասլասը
նըն կէլինեան վէ չէհրին սաեմ
էյրինեան գոնաո կիւնաիւղիւն
էթմէյէ գօրդաուղու իչիւն կէ
28 ձէ էյլէսի ։ Վէ չէհրին սաեմ
էյրի սապահլայըն երբէն գաղ
ըսըգըոըընտա , իչթէ Բահաղըն
մէղպահը եըգըլմըշ՝ վէ օնաւն
եանընտաքի գօրու եաիրըլիշ՝ վէ
իքինճի պուզլա եաիրըլան մէղ
պահըն իւզրէրինսե պիւթիւն
29 եանմա օլմուշ , խոմ սիրի
պիրինէ սէսիւէր քի՝ Պու չէյի
քի՞մ էյլէսի · վէ Թէփթիշ ու
Թէփէշշիւս էսիպ սէսիւէր քի՝
Պու չէյի Յոլաա օղաու Գէդէօն
30 էթմի ։ Վէ չէհրին սաեմէրի
Յոլասա սէսիւէր քի՝ Օղլու
Նու սիշարը ջըգար քի Հօլսիւն ·
զիրա Բահաղըն մէղպահընը եըգ
ար , վէ օնաւն եանընտա օլան
31 գօրուդու քէսմի ։ Վէ Յոլա
քէնսինէ գարըշ Ձիւմճէ տուրան
լարա սէսի քի՝ Բահաղ իչիւն
սի՞զ մի տա՛լմըշ օլուրսունուզ ,
Հօխսա սի՞զ մի օնու գէորթարա
Ձագընըշըզ · օնաւն իչիւն տա՛լ
յա քիմ գալգըշըր իսկ , տապա
Հատէք Հօլսիւրիւլեր · Էյէր
ալլահ իսկ , օնաւն մէղպահընը
եըգանըն իւզրինէ տա՛լմըշըզ
քէնսիսի Հէթսին ։ Վէ օղ կիւն 32
սէ օնաւն տալնա Յէրոբաաղ
գօտու , չիւն քի սէսի · Օնաւն
մէղպահընը եըգարըզը իչիւն Բա
հաղ օնաւն իւզրինէ տա՛լմըշ
ըզգ Հէթսին ։
Վէ Ձիւմճէ Մադիանըլըար վէ 33
Ամալեկլիլեր վէ կիւնաողուսու
Հէյալնի պիրլիքսէ Ձէմ՝ օլաու
լար · վէ կէչիպ՝ Յեզրայէլ վա
սիսինսէ գօնաուալար ։ Վէ Բասլ 34
սըն Բուհու Գեդէօնու գաիլա
սը , վէ պօրու ջալաը , վէ Աբի
եզերլիլեր օնաւն արալընձա պի
բիբաուլեր ։ Վէ Ձիւմճէ Մանա 35
սէյէ եէչիլեր կէօնաեբիսէ՝ ընլար
տաիսի օնաւն արալընձա Ձէմ՝ օղ
սուալար · վէ Ասեր հէմ Զա
բուլըն իլէ Նեֆթաղիմ եէչի
լեր կէօնաեբտի , վէ ընլարըն խա
Թիգպալիսէ ջըգարլար ։
Վէ Գեդէօն Ալլահա սէսի 36
քի՝ Էյէր սէսիսին կիւլի Իսրա
յէլն պէնիմ էլիմ իլէ գուրթա
րըր խսէն , իչթէ պէն եաիւալը 37
գըրպընթըլսըրը խարմանա գօ
րում · Էյէր եաըընըզ գըրպըն
Թընըն իւզրինէ չիՙ վէ պիւ
Թիւն եէրին իւզրինսէ գուրու
լուգ օլուր իսկ , օլսէմ պիլէձէ
յիմ՝ քի՝ սէսիսին կիւլի Իսրա
յէլն պէնիմ էլիմ իլէ գուրթա
րաձագսըն ։ Վէ պէօյլէ օլաու · 38
զիրա էրթէսի կէճ էրքէն գալ
գըպ՝ գըրպընթըլը սըգսըը , վէ
գըրպընթըլսան էչկէն տօղուսուս
չիՙ սուչյու չըգարար ։ Անսէն 39
Գեդէօն Ալլահա սէսի քի՝ Իւ
զրինէ զաշալըն ԹուԹուշմա
սըն , վէ եաըընըզ պու սէֆթա՝
սէօյլէյիմ · քէրիմ էյլէ՝ հէման
պու սէֆթա՝ գըրպընթը իլէ սը
նայըմ , քէրիմ էյլէ եաըընըզ
գըրպընթըսա գուրուլուղ՝ վէ
պիւթիւն եէրին իւզրինսէ չիՙ

40 օլտան : Վէ օլ կէձէտէ Ալլահ
էյլէ էյլեսի · վէ եալընըզ դըր-
դընընըսա դուրուլուդ պիւ-
թիւն էերին իւզէրինէ իսէ չիհ
օլտու :

ՊԱՊ Ի

1 Վէ Յեհոբաազ եաննի Գէ-
դէօն պիլէսինճէ օլան հէվի դավմ
իլէ էրբէնճէ գալդըպ՝ Հարօգ
փուռնկարընըն եանընտա գօն-
տուլսը · վէ Մադիանըն օրտու-
սու՝ օնուն փօրնաա Ճանիպինտէն
Մօրէ Թէփէսինտէն եանա վա-
2 տաէ իտի : Վէ Բտպպ Գէդէօ-
նա տէտի · Պիլէնճէ օլան դավմ
չօդ տուր , քի Մադիանը ծնա-
րըն էլինէ վէրէյիմ · օլմայա քի
Իսրայէլ պանա գարշը էիթթի-
ղատր էակպ՝ պէնի քէնտի էլիմ
3 գուրթարսը տէյէ : Վէ չիմտի
հալա դավմ իշիտը իքէն՝ տէ-
լալ չաղըրտըպ տէյէսին · Հէր
գօրգագ վէ խաՃինագ օլան՝ տէօ-
նիւպ Թէզ Գաղտագ տաղընտան
էէրի կիթթին · Վէ դավմտան ի-
յիրմի էքի պին ադեմ տէօմիւպ՝
4 օն պին գալը : Անտէն Բտպպ
Գէդէօնա տէտի քի՝ Դավմ էի-
նէ չօդ տուր , ծնալորը տույա էն-
տիր , վէ սէնինն իչիւն օրտուա օն-
լարը սընայըմ · Վէ վագի՝ օլա քի
սաման՝ Պու սէնինն իլէ կիթթին
տէտիյիմ քիմսէ սէնինն իլէ կիթ-
սին , վէ հէր՝ Պու սէնինն իլէ
կիթթիէսինն տէտիյիմ քիմսէ սէ-
5 նին իլէ կիթթիէսին : Իմտի գավ-
մը տույա էնտիրտի · վէ Բտպպ
Գէդէօնա տէտի քի՝ Հէր քիմ՝
քի տույու տիւի իլէ քէօփէյին
եալընտըղը կիպի եալար իսէ , օ-
նու պաշդա՝ վէ իչիմէ իչիւն հէր
տիղէրի եուղերինէ չէօքենի պա-
6 գա տուլտուրաըն : Վէ աղըղ-
լարը իլէ էլերինտէն եալյան-
լարըն սայըսը իւչ եիւզ քիմսէ
իտի · վէ գավմըն Ճիւմլէ պագը-
սը՝ սու իչմէք իչիւն տիղէրի իւ-
7 ղերինէ չէօքտիւէր : Վէ Բտպպ
Գէդէօնա տէտի քի Սիղի՝ եա-
լայան իւչ եիւզ տաէմ իլէ գուր-
Թարտաաղըմ , վէ Մադիանը սէ-
նինն էլինէ վէրէճէյիմ · վէ Ճիւմ-
լէ գավմ հէր քէս մահալինէ
կիթթին , Իմտի գավմ էլէրինտէ 8
զախիրէ հէմ պօրուլարընը ալ-
տընտա · Ճիւմլէ Իսրայէլ տաէմ
էէրինի իսէ՝ հէր քէսի քէնտի
չատըլընտա կէօնտէրտի , վէ օլ
իւչ եիւզ քիմսէյի ալըգօտտու ·
վէ Մադիանըն օրտուսու օնուն
ալԹընտաւքի վատիտէ իտի :
Վէ վագի՝ օլտու քի օլ կէճէ 9
Բտպպ օնա տէտի քի՝ Գա՛լգ ,
օրտույա էն · զէրա օնու սէնինն
էլինէ վէրտիմ : Վէ սէն էյթը 10
Հնմէյէ գօրգտը իսէն , սէնինն իլէ
պէրտպէը օրտույա՝ ուշաղըն Փու-
րա էնսին · Վէ օնլարըն նէ սէյ- 11
լեսինի տինկիլէյեսին , անտէն
սօնկրա էլէէրին գուվվէԹլէնինպ՝
օրտույա էնէսին · վէ քէնտիսի
ուշաղը Փուրա իլէ օրտուստա օ-
լան պէօլուքլէէրին քէնարընա էն-
տիլէը : Վէ Մադիան հէմ Ամա- 12
զէկ վէ Ճիւմլէ կիւնտօղուսու է-
հալիսի չօգլուգտա էէքիրկէլէը
կիպի՝ վատիտէ եաԹարլար իտի ·
վէ տէվէլէրինին հիսաապը եօղ ի-
տի , չօգլուգտա տէնիզլին եալը-
սընտա օլան գուա կիպի իտի :
Վէ Գէդէօն վարտըգտա , իչԹէ 13
պիր քիմսէ եօլտաշընտա պիր բիւ-
յա նադլ եակպ տէտի քի՝ ԻչԹէ
պիր բիւյա կէօրտիւմ , քի իչԹէ
պիր արփա էքմէյի ստմունտու
Մադիանըն օրտուսունա եու-
վարլանըր իտի , վէ չատըրա էէ-
Թիշիպ՝ օնու վուրտու , վէ տիւշ-
տիւ , վէ օնու պաշ աշաղա տէօն-
տէրիպ՝ չատըր էըգըլըր : Վէ 14
եօլտաշը Ճէվապ վէրիպ տէտի
քի՝ Պու պիր պաշգա չէյ տէ-

ՅԻՆ ՍԻՐ , ԻՒԱ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՅՈ-
ՎԱՍ ՕՂԼՈՒ ԳԵԴԷՕՆԱՒՆ ԳԸԼԵՃԸ
ՄԸՐ • ԱՒԱՏ՝ ՄԱԳԻԱՆԸ ՎՒ ՀԱՒ
ՕՐՈՒԱԾՈՒ ՅՈՒՆՈՒՆ ՀԸԼԻՆԷ ՎԷՐՄԻՇ
ՍԻՐ ։
15 ԻՄՈՒՀ ՎԱԳԻ՝ ՕՂՈՒԱ ՔԻ ԳԵԴԷ-
ՕՆ ՐԻՒՅԱՆԸՆ ՆԱԳՂԻՆԻ ՎՒ ՕՆՈՒՆ
ԹԱՍՊԸՐԻՆԻ ԻՀԼԻԹԱԻՍԻ ԿԻԱԻ՝ ՍԵՃ-
ՄԱՒ ԳԸԼԵՃԸ , ՎՒ ԻՍՐԱՅԷԼԻՆ ՕՐ-
ՈՒԱՒՍՈՒՆԱ ԱՒՕՆԻՒԱՒ ՄԱՒԻ •
ԳԱ՛ՂԴԷՆ , ՂԱՐԱ ԲԱՍՊԱ ՄԱԳԻ-
ԱՆԸՆ ՕՐՈՒԱՒՍՈՒՆՈՒ ՀԸԼԻՆԻՂԷ ՎԸՐ-
16 ՄԻՇ ՍԻՐ ։ ՎՒ ՕՂ ԻՒՀ ԵԻՒՂ ԱԱԹ-
ՄԻ ԻՒՀ ՊԷՕՂԻՒԻՀ ԹԱԳՍԻՄ ԻՄԻՍ՝
ՃԻՒՄՂԻՍԻՆԻՆ ՀԸԼԻՆԷ ՊՕՐՈՒՂԱՐ ՎՒ
ՊՕՉ ԱՒՕԹԻՒԸՐ՝ ՀԱՒ ԱՒՕԹԻՒԸ-
ՐԻՆ ԻՂՂԻՆԱԻ ՀԻՐԱՂԸՂԱՐ ՎԸՐԱԻ ։
17 ՎՒ ՕՆՂԱՐԱ ԱՒՕՒ ՔԻ՝ ՊԱՆԱ՛
ՊԱԳՆ , ՎՒ ՀՕՂՒԸ ԻՂՂԻՆ • ՎՒ
ԻՂԹԻ ԱՂԻՆ ՕՐՈՒԱՒՆՈՒՆ ՔԻՆԱՐՂԸ-
ՆԱ ՎԱՐԱՐՂԸՄՈՒԱ , ՎԱԳԻ՝ ՕՂԱ ՔԻ՝
ՊԱՆ ՆԻՃՒ ԻՎԸ ԻՍԻՄ , ՍԻՂ ԱԿ
18 ՀՕՂՒԸ ԻՂՂԻՂՍԻՆԻՂ ։ ՎՒ ՊԱՆ
ՃԻՒՄՂԸ ՊԸՐԱԱՊԻՐԻՄՃԻ ՕՂԱՆՂԱՐ
ԻՂԸ ՊՕՐՈՒ ՀԱՐԱՐՂԸՄՂԸՍԱ , ՕՂ
ԱԷՄ ՍԻՂ ՍԱՄԻ ՃԻՒՄՂԸ ՕՐՈՒ-
ՆՈՒՆ ԷԹՐԱՔԸՆԱԱ ՊՕՐՈՒՂԱՐ
ՀԱՐԱՍՂԸՂ , ՎՒ՝ ԲԱՍՊԱՆ ՎՒ
ԳԵԴԷՕՆՈՒՆ ԳԸԼԵՃԸ ՍԻՀԱՍԻՆԻՂ ։
19 ԱՆՈՒՆ ԳԵԴԷՕՆ ՎՒ ՊԻՂԱՍԻՆ-
ՃԻ ՕՂԱՆ ԻՒՀ ՔԻՄԻՀ՝ ՕՐԹԱ
ՆԻՎԱԿԷԹԻՆԻՆ ԼԱԹԻԱԱՍԸՆԱԱ ՕՆ-
ՂԱՐ ՊԷՔՂԻՂԵՐԻ ՀՒՆՈՒՂ ԴՕՄՈՒՇ
ԼՔԷՆ , ՕՐՈՒՆՈՒՆ ՔԻՆԱՐՂԸՆԱԱ
ՀԻՂԱՐԻՆԸ • ՎՒ ՊՕՐՈՒՂԱՐՂԸ ՀԱ-
ՂԱՐԻՂԸ՝ ԵՂԻՐԻՆԱԻ ՕՂԱՆ ԱԱՕԹԻՒԸՐԻ
20 ԳԸՐԱՂԱՐ ։ ՕՂԱՒՄ ՊԷՕՂԻՒՔՂԻ-
ՐԻՆ ԻՒՂԻՒ ՓԷ ՊՕՐՈՒՂԱՐՂԸ ՀԱՐԱՐ-
ՂԱՐ , ՎՒ ԱՒՕԹԻՒԸՐԻ ԳԸՐԱՐՂԱՐ ,
ՎՒ ԱՕՂ ԵՂԻՐԻՆԱԻ ՀՐԱՂԸՂԱՐՂԸ
ՀԱՒ ԱԱՂ ԵՂԻՐԻՆԱԻ ՊՕՐՈՒՂԱՐՂԸ
ՀԱՐԱՍՂԸՂ ՊԱՂԸՂԱՐԱԳ
21 ՂԸՐԸՂԱՐ ԻՄՀ ։ ՎՒ ՀԻՐ ՔԷՈ
ՕՐՈՒԱՒՆՈՒՆ ԷԹՐԱՔԸՆԱԱ ՔԻՆԱՒ
ԵԻՐԻՆԱԻ ՏՈՒՐՈՒՐ ԻՄՀ • ՎՒ ՀԱՒ
ՕՐՈՒՈ ԱԷՅԻՐԱԻԱՂ ՊԱՂՂԸՐԱՐԱԳ

ԳԱՀԱՐՂԱՐ ԻՄՀ ։ ՎՒ ՕՂ ԻՒՀ ԵԻՒՂ 22
ՔԻՄԻՀ ՊՕՐՈՒՂԱՐՂԸ ՀԱՐԱՐՂԸՂԸՆ-
ԱԱ՝ ԲԱՍՊԱ ՃԻՒՄՂԸ ՕՐՈՒՈԱԱ
ՀԻՐ ՔԷՍԻՆ ԳԸԼԵՃԸՆԸ ԼՕՂԱՍՂԸ
ԻՒՂԸՐԻՆԻՀ ԱԷՕՆԱՒԸՐԱԱ • ՎՒ Ա՛Ա
ՔԸՐ ԹԱ ՐԵԹԱՍԵՏԱՅԱԱՏՔԸ ՍԱ-
ՒԸՐԱՅԱ ՍՈՂՈՒ՝ ԹԱ ՏԱԲԷԹԻՆ
ԼԱՆՂՆԱԱ ԱԲԵԼՄԱՈՒԼԱՆՂՆ ԱԻ-
ՆՕՐՈՒՆԱԱՏՔ ԳԱՀԱՐ ։
ՎՒ ԻՍՐԱՅԷԼԻՔԸՐ ՆԵՓԹԱՂԻՄ 23
ԱԷՆ ՎՒ ԱԱԵՐԱԷՆ ՎՒ ՃԻՒՄՂԸ ՄԱ-
ՆԱՀԱԱԷՆ ՃԻՄ՝ ՕՂՈՒԱ՝ ՄԱԳԻԱ-
ՆԸՆ ԱՐԱՐՆՃԱԱ ԳՕՎԱՂԱՐԱՐՂԸՂ ։
ՀԻՄ ԳԵԴԷՕՆ ՃԻՒՄՂԸ ԵՎՐԵՄ 24
ԱԱՂՂՆԱԱ ԷՂԷՂՔԸՐ ԿԷՕՆԱՒԸՐԻՒԱ
ԱՒՕԹ • ՄԱՂԻԱՆՂՂԱՐՐԸ ԳԱՐՂԸ-
ԼԱՄԱՂԱԱ ԷՆԻՆ , ՎՒ ԿՕՆՂԸՐԻՆԱՃ
ՍՈՒՂԱՐՐԸ ԹԱ ՐՒԵԹԲԱՐԱՅԱԱՏՔԸ
ՀԻՄ ՅՈՐԴԱՆԱՆԸՆ ԹՈՒԹՈՒՆ • ԻՄ
ԱԻ ՃԻՒՄՂԸ ԵՎՐԵՄ ԱԱՒՄՂԸՐԻ
ՃԻՄ՝ ՕՂՈՒԱ՝ ՍՈՒՂԱՐՐԸ ԹԱ ՐՒԵԹ-
ԲԱՐԱՅԱԱՏՔԸ ՀԻՄ ՅՈՐԴԱՆԱՆԸՆ
ԹՈՒԹՈՒՂԱՐ ։ ՎՒ ՄԱՂԻԱՆՆ 25
ԼՔԻ ՊԷՂՂԸՐԻՆ՝ ՕՐԿԲԻ ՎՒ ՋԷ-
ԲԻ ԹՈՒԹՈՒՂԱՐ , ՎՒ ՕՐԿԲԻ՝
ՕՐԿՐ ԴԱՅԱՍՂԸՆԱԱ ԳԱԹՀ ԷԹԱՒ-
ԼԸՐ , ՋԷԲԻ ԼԱՒ ՋԷՐ ՃՒՆԱԻՐԷ-
ՍԻՆԱՒ ԳԱԹՀ ԷԹԱԼԸՐ , ՎՒ ՄԱ-
ՂԻԱՆՂԱՐՐԸ ԳՕՎԱՂԱՐՂԱՐ • ՎՒ
ՕՐԿՐ ԼԸՐ ՋԷԲԻՆ ՊԱՇՂԱՐՐԸՐ
ՅՈՐԴԱՆԱՆԸՆ ԷՕԹԷ ԼԱՒՈՒՍՂՆ-
ՍԱԱ ԳԵԴԷՕՆԱԱ ԿԷՕԹԻՒԸՐՍԻՒԸՐ ։

ՊԱՊ Ը

ՎՒ ԵՎՐԵՄՂԻՒԸՐ ՕՆԱԱ ԱԷՍԻ- 1
ՒԸՐ ՔԻ՝ ՊՈՒ ՊԻՂԸ ԷԹԱԽԻՆ ՀԷՅ
ՆԷ՞ ՍԻՐ , ՔԻ Ա՛ՄՊԻԱՆ ԼԸ ՃԻՆՔ
ԷԹՄԷՅ ԿԻԹԱԽԻՆԱԻ՝ ՊԻՂԸ ՀԱ-
ՂՂԸՐՄԱՍՂՆ • ԻՄԻՀ ՕՆՈՒՆ ԼԸ ՀԻԱ-
ԱԷԹԻՒՃԻ ՀԷՔԻՀԻՒԸՐ ։ ՎՒ ՕՆ- 2
ՂԱՐԱ ԱԷՍԻ ՔԻ՝ ՊԻՆ ՍԻՂՆ ԿԻ-
ՍԻ ՀԻՄԻՀ ՆԷ՞ ԷՂՂԷՍԻՄ • ԵՎՐԵ-
ՄԻՆ ՊՕՂՐՈՒՄՈՒՇ ՊԱՂՍԱՆ ՍԱՂ-
ԳԱՄ ԱԷՎԼՒՐՄԻՀԻ՝ ԱԲԻԵԶԷՐԻՆ
ՊԱՂ ՊՕՂՐՈՒՄՈՒՆԱԱՆ ԷՂԻ ԱԷ-
ՀԻ՛ՂԻՍԻ ։ ԱՂՂՈՀ ՄԱԳԻԱՆԸՆ ՊԷՂ- 3

լերինն Օրէբէ վէ Զէբէ սիղին
էլինիզէ վերաւ · վէ պէն սիղին
կիսայ նէ՞ էաէ պիլմիմ · պուռ
աէօղիւ սէօյլէսինէաէ , օլ զէ-
ման ծնուն ա՛լէյհինէ օլան ղա-
զասլարը Թէոբին օլաուռ :
4 Վէ Գէդէօն Յորդանանա կէ-
լինչ՝ քէնարսի վէ պիլէսինէէ օ-
ղան եւ էիւզ քիմսէ կէչմիլը ,
վէ եօղունն եօղունն գովալա-
5 մագաա խրլէը : Վէ Սոկքովթ
էհալիսինէ տէսի քի՝ Փէրիմ
էտին , արամմաա կելէն գավմա
էէյէէէք եքմէքլեր վերին · զի-
րա եօղունն տուրլար , վէ պէն
Մադիան փաասիչահլարը Զէբէէ
վէ Սաղմանային արաբնէա գո-
6 վալայօրում : Վէ Սոկքովթուն
սէրվէրլէրին տէսիլէը · Զէբէէ
էլէ Սաղմանային ավուռաա չիմ
ու սէնին էլինաէ՞ մի քի՝ սէնին
7 ա՛նքերինէ եքմէք վէրէլիմ : Վէ
Գէդէօն տէսի քի՝ Էյլէ խսէ ,
Բաալ Զէբէէյի վէ Սաղմանա-
յը էլիմէ վերսիքաէ , էթէլերի-
նիզին չէօլ էն տիքէնլերի իլէ վէ
8 տիւյէնլեր իլէ գըզարլըմ : Վէ օ-
բատան Փանուէլէ ջըգըլ՝ ծնլա
բա տաա պէօյլէ տէսի · վէ Փա-
նուէլին էհալիսի ծնա Սոկքով
Թոուն էհալիսինին վերտէի Ձէ-
վալ կիսի Ձէվալ վերտիլեր :
9 Վէ Փանուէլին էհալիսինէ տա-
լի սէօյլէյիպ տէսի քի՝ Սէլա-
մէթ իլէ տէօնտիւյիւմտէ , պուռ
գովլէյի եըգայըմ :
10 Վէ Զէբէէ իլէ Սաղմանա՝
հէմ պիլէէլերինձէ ծնլարըն օր-
տաուռաուռ՝ կիւնտօղուռաուռ էհալի-
սինին հէվ օրտաուռաունտան Ձիւմ
լէ պարի գալանլար ծն պէշ պին
միգտարի Կարկասա խրլէը ·
վէ ասէչինլէր՝ եիւզ խրդ պին
11 գըլըճ չէքեր քիմսէ խսէ : Վէ
Գէդէօն Նորաճ վէ Յօգրլհա-
նին կիւնտօղուռաունտան չտալը-
լարտա տաքին օլանլարըն հօ-
լէնտան ջըգըլ՝ օրտուդու ասէր-
տաուռ · ղրա օրտուռ էինկէմէ իւղ-
րէ խսի : Վէ Զէբէէ իլէ Սաղ- 12
մանա գաչարլար , վէ օ ծնլարըն
արաբնէա գովալայըլ՝ Մադիա-
նին իլէ փաասիչահլարընը Զէ-
բէէյի վէ Սաղմանայը Թուն-
տաուռ , վէ Ձևումէ օրտուդու պօղ
տաուռ :
Վէ Յովաա օղլու Գէդէօն կիւ- 13
նէչ տօղմազտան Ձէնքտաէն տէօն-
տիւ : Վէ Սոկքովթ էհալիսինին 14
տէն պիր ուչադ Թուն Թուռուա՝ ծնա
սիւալ էյլէսի · վէ ծնա Սոկքով
Թուն սէրվէրլէրինին վէ իհթի-
յարլարընը՝ եէմմիչ եէսի քիչի
եաղար : Անաէն Սոկքովթ էհա- 15
լիսինէ կէլինչ տէսի · Իչթէ Զէ-
բէէ վէ Սաղմանա քի ծնլար կ-
չիէն պատա սիթէմ խսիպ՝ Զէ-
բէէյին վէ Սաղմանային ավու-
ռաու շիմսի սէնին էլինաէ՞ մի
տիր , քի սէնին եօղունն տաէմ-
լերինէ էքմէք վէրէլիմ տէ տիւնէղ :
Իմոի չէհրին իհթիյարլարընը 16
վէ չէօլ ուչ էնլերի հէմ տիյէնն-
լէր աչրա՝ ծնլար իլէ Սոկքովթ
էհալիսինին Թէսիպ էյլէսի : Վէ 17
փանուէլ գովլէսինին եըդար , հէմ
չէհրին տաէմլերինի գաթի էյ-
լէսի :
Վէ Զէբէէ իլէ Սաղմանայա 18
տէսի քի՝ Թաբօրտա էօլտիւբ-
տիւյիւնիւզ տաէմլեր նէ՞ չէքիլ
էիմնէլէր խսի · վէ ծնլար տէսի քի՝
Սէն նիձէ խսէն , ծնլար տա էօյ-
լէ խսի , հեր պիրի փաասիչահ օղ-
լու չէքելինտաէ խսի : Վէ օ տէսի 19
քի՝ Ծնլար գարըն տաէչլարըմ՝ ա-
նամըն օղուլլարը խսի · Բաալ
տաղ տըր քի՝ էյչեր ծնլարը տաղ
գօտա խսինիզ , սիզին էօլտիւրմէզ
խսիմ : Անաէն քէնարսի իլէ տօ- 20
ղուչու Յեթերե տէսի քի՝ Գալդ
չոճնլարը էօլտիւր · տամտա օղ
կիչնճ գըլըճընը չէքմէտի , վէրա
տահա կիչնճ օղտաղ իլէ գօրդում :

21 Վէ Զէբեէ իւէ Սաղմանա տէ-
սիւէր քի՝ Վէնտին գալէ ,
վէ պիզի վուր , ղրա տէմին
գուվվէթի՝ էնէնէ կէօրէ սիր ·
վէ Գեդէօն գալգըպ՝ Զէբեէյի
վէ Սաղմանայը էօլտիւրթիւ , վէ
տէվվէէրինին պէյնըրընտա օլան
մահչէլէրի ալտը :

22 Վէ Իսրայէլ տաէմլէրի Գե-
դէօնա տէսիւէր քի՝ Պիզէ հիւ-
քիւմտարլըգ էյլէ , սէն տէ օղ-
լուն տա օղուռնուն օղլու տա ·
չիւնքի պիզի Մադիանըն էլինի-
23 տէն գուրթարդըն : Վէ Գեդէ-
օն ընչարա տէսի քի՝ Պէն սիզէ
հիւքիւմտարլըգ էթմէյէմ , օղլում
տաման սիզէ հիւքիւմտարլըգ էթ-
մէյէճէք սիր · սիզէ Րապպ
հիւքիւմտարլըգ էտէճէք սիր :

24 Անտէն Գեդէօն ընչարա տէ-
սի · Սիզտէն պիր տիլէք տիլէ-
յէճէյիմ քի՝ հէր քէս եաղմա-
սընըն ալտըռըն հալգալարընը պա-
նա վէրսին · զիրա ընչար Իսմա-
յէլիլէր օլմազ իւլէ , ընչարըն
ալթընըն քիւփէլէրի վար իսի :

25 Վէ ընչար՝ հէր վէճհ իւլէ վէրի-
րիզ տէսի · Իսմայի պիր եավսպ
եայըպ՝ օրայա հէր քէս եաղմա-
սընըն հալգալարընը ատթը :

26 Վէ օլ տիւէսիյի ալթընըն հալ-
գալարըն Թարթըսը՝ պին էէսի
եիւզ մըգալ ալթընըն օլտու , մահ-
չէլէրտէն վէ քիւփէլէրտէն վէ
Սագիան փատիշահլարընըն իւ-
զէրինտէ օլան էրզալանի էս-
վապլարտան մա՛տա , վէ տէվէ-
լէրինին պէյնունտաքի էէրտան-
27 լըգլարտան մա՛տա : Վէ Գեդէ-
օն ընտան պիր եիտուա եավըպ՝
ընտա Եփրատա քէնտի չէհրինա
տէ գօտու · վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ
օրատա ընտան արապընճա զինա
էտիպ՝ Գեդէօնա վէ ընտան էվի-
նէ տուզագ օլտու :

28 Իմտի Մադիան Իսրայէլ օ-
ղուլլարընընն էօնիւնտէ ալչագ-
30

լանըպ՝ արթըգ պաչ գալտըրմա-
մըշ · վէ Գեդէօնտան կիւնլէրինա՝ տէյտի գըրդ եըլ բահաթ
պուլտուղ : Վէ Ցոաս օղլու Ցե- 29
րոբաաղ կիտիպ՝ քէնտի էվինտէ
օթուրտու : Վէ Գեդէօնտան 30
ոյլուղընտան չըգմըշ էէթմիշ
օղլու վար իսի · զիրա ընտան չօգ
գարընը վար իսի : Վէ Սիւքէմ 31
տէ օլան օտալըղը՝ օ տապի պիր
պէր օղուլ տօղուրտու , վէ ընտան
տարընը Ապիմէլէք գօտու : Վէ 32
Ցոաս օղլու Գեդէօն էյի էթ-
թիյարլըգտա վէֆաթ էթտի ,
վէ Աբիէզէրլիլէրին Էփրատընա-
տա պատտը Ցոասըն մէզ-
բընտա տէֆն օլտուղտու :

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Գեդէօն 33
էօլտիւիւճ կիպի , Իսրայէլ օղուլ-
լարը տէօի իւպ՝ Բահալիմին ար-
տընճա զինա էթմիլէր , վէ Բա-
հալ բերիթի քէնտիլէրինէ տա-
լահ էթմիլէր : Վէ Իսրայէլ օ- 34
ղուլլարը՝ ընչարը էթրաֆտա-
քի հէվի տիւշմինլէրինին էլինտ-
տէն գուրթարան քէնտիլէրին
Ալլահը Րապպը զիրը էթմէ-
լէր : Վէ Ցերոբաաղ Գեդէօնուն 35
էվինէ՝ ընտան Իսրայէլէ էյլէտի-
յի հէվի էյլիյի կէօրէ իհսան
էթմէտիլէր :

ԳԱՒ Թ

Վէ Ցերոբաաղ օղլու Աբիմ- 1
լէք՝ Սիւքէմէ անասընըն գարըն-
տաշլարընա կիտիպ , վէ ընչարա՝
հէմ անասընըն պատտը էվինին
պիւթիւն գաապիլէսինէ տէյլէ-
յիպ տէտի · Քէրիմ հէտին , 2
Սիւքէմին Ճիւմլէ վիւճիւհէյէրի
իշտիր իքէն տէյլէյին քի՝ Սի-
զէ հանկըսը էյի պիր , Ցերո-
բաաղըն հէվի օղուլլարը հէմ-
մի՞շ տաէմին սիզէ հիւքիւմտար-
լըգ էթմէսի՞ մի , եօխսա սիզէ
սի՞ր տաէմին հիւքիւմտարլըգ

էթմէսի մի · վէ խաթրընըզա կէ-
թըլէն քի՝ պէն սիզին քէմիկ-
3 նիզ վէ էթինիզ էմ : Իմոմ ա-
նասընըն գարընտաշըարը՝ օնուն
հադգընա ձիւմլէ պուռ սէօղլէրի
Սիւքէմին ձիւմլէ վաճխէհլէրի
իշնիկը լաքէն սէօյլէմիյէ · վէ
օնըարըն հէպրէյի Աբիմէլէյէ
Թասի՝ օլնարա տէօնիւբ , զնրա՝
Օ գարընտաշըմընդ տըր սէմի-
4 լէր : Վէ օնա Խահաղ բէրինի
հվինտէն հէթմիշ գընէտ՝ կիւ-
միշ վէրտիկը , վէ Աբիմէլէք
օնըար իլէ ավարա վէ հավարտա
տաէմլէր իւձրէթ իլէ Թուռ-
տուռ , վէ օնուն արարընձա կինի-
5 տիկը : Վէ Եփրայա պապատը-
նըն հվինէ վէրըպ՝ քէնտի գա-
րընտաշըարը Յէրոբաաղըն օղուռ-
լարը օլան հէթմիշ քիշիկ պիր
Թաշըն իւղէրինտէ հօլտիւրտուռ ·
ամմա Յէրոբաաղըն քիւչիւք օղ
լու Յովսէթտամ կիղէնմիչ իլէ տաղ
6 գալտը : Անտէն ձիւմլէ Սիւքէմ
վաճխէհլէրի հէմ հէվի Մելօն
հվի ձէմ՝ օլտուռար , վէ կիտիպ՝
Աբիմէլէյի Սիւքէմտէ օլան
Թաստեանըն մէչէկլինին եանընը-
տա փատիշահ նատպ էթտիկը :
7 Վէ Յովսէթտամ խատէր վէր-
տիքէրինտէ , վարըպ Գարիզին
տաղընըն Թէկիէսինտէ տուրտու ,
վէ տէսինի գալարարդ պաղըր-
մա , վէ օնըարա տէմի · Եա՛
Սիւքէմ վաճխէհլէրի պէնի տինի-
լէյին , վէ Ալլահ սիզի տինկէ-
8 սին : Նզտէհար վարըպ իւղէր-
լէրինէ փատիշահ մեռ էթմէյէ
կիմէտիկը · վէ զէյթունն տաղ-
ձընա՝ Իւղէրտիզի փատիշահ օղ
9 տէմիկը : Ամմա զէյթունն տ-
զտաձը օնըարա տէմի · Նտաղըմը
պրտաղարմ՝ քի օնուն իլէ Ալ-
լահ վէ նինտանըար լաքրտամ օղուռ-
նուբ՝ վէ տաղտաձարդն իւղէրին-
տէ չալգանմտաղ՝ մը կիտէ յիմ :
10 Անտէն տաղտաձար ինձիր տաղտձը-

նա տէմիկը · Սէն կէզ իւղէրի-
միզէ փատիշահ օղ : Վէ ինձիր 11
տաղտձը օնըարա տէմի · Թամէղ-
լըզըմը վէ էյի մահտուռտուռմ
պրտաղարմ՝ տա տաղտձարդն իւ-
զէրինտէ չալգանմտաղ՝ մը կիտէ-
յիմ : Օլտէմ տաղտձար տամդյա 12
տէմիկը · Սէն կէզ իւղէրիմիզէ
փատիշահ օղ : Ամմա տամի ծն- 13
ըարա տէմի · Ալլահը վէ ինտան-
ըարը շազ էտէն շարտպըմը պրտ-
ղըզ՝ տաղտձարդն իւղէրինտէ
չալգանմտաղ՝ մը կիտէ յիմ : Ան- 14
տէն հէմ տաղտձար պէօյութթ-
լէնէ տէմիկը · Սէն կէզ իւզէ-
րիմիզէ փատիշահ օղ : Վէ պէօ- 15
յիւթթլէնէ՝ տաղտձարտա տէմի ·
Էյէր սիզ պէնի իւզէրինիզէ կեր-
էէքտէն փատիշահ մեռ էտեր
իսէնիզ , կէլիպ պէնիմ կէօղկիմ-
տէ սըղընըն · վէ էօղ իսէ ,
պէօյութթլէնտէն աթէէ ջըդըպ՝
Լիբանանդն էրզ տաղտձարընը
էտպըն : Իմոմ հալ՝ էյէր Ա- 16
բիմէլէյի փատիշահ էթմէքտեռ
կէրէէքլիք վէ տօղրուլուդ իլէ տ-
մէզ էթտինիզ իսէ , վէ էյէր
Յէրոբաաղտա վէ օնուն էվինէ
էյլիք էթտինիզ իսէ , վէ օնուն
հադգընա՝ էլէրինին միւքես-
ֆաթընա կէօրէ տ՝մէզ էթտի-
նիզ իսէ · (Ձիւն քի պատամ սի- 17
դին լչիւն ձհինք էտիպ՝ ձանընը
նատպտա տաթտը , վէ սիդի Մ-
զիանդն էվինտէն զուրթտարտը ·
Սիզ իսէ պուռ կիւն պատատդն 18
էվի իւղէրինէ գէլդտընըզ , վէ
օնուն օղուռլարը օլան էէթմիշ
քիշիկ պիր Թաշդն իւղէրինտէ
էօլտիւրտուռուզ , վէ իսաէյըլը-
նըն օղուռնուս Աբիմէլէյի՝ գա-
րընտաշընըզ օլտուղուս նչիւն Սիւ-
քէմ վաճխէհլէրինին իւղէրինէ
փատիշահ էթտինիզ ·) Իմոմ 19
էյէր պուռ կիւն Յէրոբաաղդն վէ
օնուն էվինին հադգընա կէրէէքլիք
լէ վէ տօղրուլուդ իլէ տ՝մէզ

էթամնիղ խսէ , Աբիմելէքեան
ըաղ օլուն , վէ օ՛ տախի սիզուէն
20 ըաղ օլուն : Ամմա էօղ խսէ ,
Աբիմելէքեան աթէչ ջըդըպ՝
Սիւքէմ վիւճիւհէրինի վէ Մե-
ղօն էվինի էագըն , վէ Սիւքէմ
վիւճիւհէրինեան վէ Մելօն է-
վինեան աթէչ ջըդըպ՝ Աբիմե-
21 լէյի էագըն : Անաէն Յովա-
թամ փիրար էաիպ գաչըը , վէ
Բէէրի կիթափ , վէ գարընտա-
շը Աբիմելէյին հուզուրունան՝
օրատա ապքին օլտու :
22 Վէ Աբիմելէք՝ Իսրայէլին իւ-
զէրինէ իւչ էըլ հիւքիւմիթ սիր-
23 միւ : Վէ Աղտա Աբիմելէք իլէ
Սիւքէմ վիւճիւհէրինին պէյնի-
նէ էարամազ լուհ կէօնտէրմի :
վէ Սիւքէմ վիւճիւհէրի Աբիմե-
24 լէյի խայնըլէք էթմիլէր . Թա
քի Յերոբաալըն էէթմիշ օղուլ-
լարընա օլան գընէմ կէլիպ՝ ան-
դըրն գանը ծնլարը էօլմիւբէն գա-
րընտաշլարը Աբիմելէյին՝ վէ գա-
րընտաշլարընը էօլմիւրմէյէ օ-
նուն էլէրինի գուվվէթլէնտի-
րէն Սիւքէմ վիւճիւհէրինին իւ-
25 զէրինէ գէնա : Ամմի Սիւքէմ վիւ-
ճիւհէրի տաղլարըն պաշլարըն-
տա ծնա փուսուսլար գուրտուլար ,
վէ էօլտա քէնտի էանընդանան
հէր կէչէնի սոյարլար խտի . վէ Ա-
26 բիմելէյէ խապէր վէրիլտի : Վէ
Աբէդ օղլու Գաալ գարընտաշ-
լարը էլէ կէլիպ՝ Սիւքէմէ կէչ-
տիլէր , վէ Սիւքէմին էհտալսի
27 ծնա իւթիմատ էթմիլէր : Ամմի
ատհրայա ջըդըպ՝ պաղլարընը
պօղտուսլար , վէ խէվի-էէրի պա-
սըպ՝ զէվզէ սէֆա էթմիլէր . վէ
պլատհարըընըն էվինէ կիրիպ՝ էէ-
տիլէր վէ իչտիլէր , վէ Աբիմե-
28 լէյէ սէօյտիլէր : Վէ Աբէդ օղ-
լու Գաալ ատէմ . Աբիմելէք
քիմ՞ վէ Սիւքէմ քիմ՞միր , քի
ծնա գուլ օլաճաղըզ . օ՛ Յերո-
բաալըն օղլու՝ վէ Զէբուլ օ-
նուն վէքիլի ատէյի՞մի . Սիւքէ-
մին պապասը Եմմոռուն ատէմ-
լէրինէ գուլլուգ էտին , վէ ծնա
նի՞չին գուլ օլաչըմ : Վէ նո՞ղսա-
ը պու գաւմ էլիմ պլէթնա վէ-
րիլէյտի , վէ Աբիմելէքի գալսը-
բայարմ . վէ Աբիմելէյէ ատէմ
քի՝ Ասքերինի չօղալթ տա ջըգ :
Վէ չէհրին սերտաբը Զէբուլ՝
Աբէդ օղլու Գաալըն սէօզ-
լէրինի իչինթիքտէ , էօվքէսի
ԹուԹուչտու . Վէ հիվէ իլէ Ա-
բիմելէյէ խապէրճիլէր կէօնտէ-
րիպ ատէմ . Իշթէ Աբէդ օղլու
Գաալ գարընտաշլարը իլէ Սիւ-
քէմէ կէլտիլէր . վէ իշթէ ծնլար՝
չէհրի սէնին իչտէրինէ գալսը-
ըդըօրլար : Ամմի հալա պիլէնմէյ
օլան գաւմ իլէ կէմճիլէյին գալ-
գըպ՝ սահրատա փուսուսա օ-
Թուր : Վէ վագի՛ օլա քի սա-
պահլույըն կիւնէչ տօղտուղտա կի-
պի էրքէն գալգըպ՝ չէհրին իչ-
տէրինէ հիւճիւմ էյլէ . վէ իշթէ
օ հէմ պիլէնմէյէն օլան խալգ տա-
նա ջըգաճագլար , օլտէմ ծնա՝
էլինտէն կէլտիյի կիպի էտէնին :
Ամմի Աբիմելէք պիլէնմէյէն
օլան ճիւմլէ գաւմ իլէ կէմճիլէ-
յին գալգըպ՝ աէօրԹ պէօյնէք օ-
լարագ Սիւքէմ իւգէրինէ փուս-
սու գուրտուլար : Վէ Աբէդ օղ-
լու Գաալ ջըգըպ՝ չէհրին գա-
փուսու աղըընտա տուրտուն . վէ
Աբիմելէք՝ պիլէնմէյէն օլան
խալգ իլէ փուսուստան գալգըպ :
Ամմի Գաալ խալգը կէօրմիւք-
տէ , Զէբուլա ատէմ քի՝ Իշթէ
տաղլարըն պաշլարընտան խալգ
էնէյօր . վէ Զէբուլ ծնա ատէմ
քի՝ Տաղլարըն կէօյլէկօր տանա
ատէմ կիպի կէօրճիւնիյօր : Վէ
Գաալ Թէքրար պիր տահա սէօյ-
լէյիպ ատէմ . Իշթէ տիյարըն
հիւքքէ էէրլէրինէն խալգ է-
նէյօր , վէ պիր պէօլիւք տէ Մէօ-
նէնիմ մէչէլինի էօլտունտան կէլի-

38 յօր : Վ՚ի Ջէբուղ ծնաւ տէտի ·
օղ սէնին՝ Աբիմելէք քի՞մ սիր
քի ծնաւ դուղ օլալըմ տէյէն ազ
ղըն հա՞նի · սէնին Թահդիր էթ
ալին խալդ պուռ տէյի՞ղ մի · իմ
ան ջըգ հալա ծնուն իլէ ձէնք
39 էյլէ : Վ՚ի Գաադ Սիբէհին
վուձիւհէլէրի էմնիւձէ ջըդըալ՝
40 Աբիմելէք իլէ ձէնք էթալ : Վ՚ի
Աբիմելէք ծնուռ դ՚վալաալը, վ՚ի օ
ծնուն էմնիւնաէն գաչալը · վ՚ի
Թա գաիուռնուն ազղընաալէք ջդ
41 մագթուղ սիւչաիւ : Վ՚ի Աբի
մելէք Արումաաա օթուրաուռ ·
վ՚ի Ջէբուղ Գաադը վ՚ի ծնուն
դարընաուշլարընը Սիբէհմէհ սա
42 քին օղմագաան գօվաուռ : Վ՚ի
վագի՚ օլաուռ քի՝ էրթէսի կիւն
սէ գաւմ սահրայա ջըդալը · վ՚ի
Աբիմելէք՚ի խաալէր վէրսիքըլէ
43 րինաէ , գաւմը ա՚ըսի՚ իւչ սէօ
լևայէ Թագսիմ էթաի , վ՚ի սահ
րաաա վուռաուռաա օթուրաուռ ·
վ՚ի կէօրաիւ քի՚ իչթէհ գաւմ
չէհրաէն ջըդայօր , օլահմ իւղիր
լէրինէ հիւձիւմ էաիսի՚ ծնըալը
44 վուռաուռ : Վ՚ի Աբիմելէք հէմ
սիւլէսինձէ օլան սէօղլէք հիւ
ձիւմ էաիսի՚ չէհրին գաիուռաուռ
աղղընաա աուռաուռլար · վ՚ի օսիր
պէօղլէքլէր սահրաաա հէմի օ
լանլարընը իւղիրինէ հիւձիւմ է
45 տիսի՚ ծնըալը վուռաուռլար : Վ՚ի
Աբիմելէք սիւ Թիւն օղ հիւն չէհր
իլէ ձէնք էաիսի՚ չէհրին ալը ,
վ՚ի ծնաա օղան խալդը գըրաը ·
վ՚ի չէհրի էրգըսի՚ ծնաա Թուղ
էքաի :
46 Լամի Սիբէհմ գուղէսինին
հէմի վիւձիւհէլէրի իչիմԹիսէքլէ
րինաէ՝ Թէրիհ նամ ալտահրին է
47 վինին գալէ՚սինէ հիւրսիքլէր : Վ՚ի
Աբիմելէք՚ի խաալէր վէրիքսի՚ քի՝
Սիբէհմ գուղէսինին ձիւմլէ վիւ
48 ձիւհէլէրի ձէմ՚ օլաուռլար : Օղ
տէմ Աբիմելէք քէհաիսի՝ սի
լէսինձէ օղան ձիւմլէ խալդ իլէ
Սէլմին տաղընա ջըդըը · վ՚ի Ա
բիմելէք պալԹայը էլինէ ալըպ՝
սիր ազաձ տաալ քէսաի , վ՚ի օ
նուռ գալարըրըպ՝ ուսմուղընա գօ
տուռ · անաէն սիւլէսինձէ օղան
խալդա տէտի քի՝ պէնիմ նէ էթ
ալսիմի կէօրսիւնիւղ . Թէղ՚ սիղ
տէ էյլէ էյլէյին : Վ՚ի գաւմըն 49
ձիւմլէսի տաաի՚ հէր քէս սիրէր
տաալ քէսիպ Աբիմելէյին արաբն
ձա կիւԹաիլէք , վ՚ի գալարը գա
լէյէ գյուալ՝ ծնըալը իլէ գալէ՚յի
աԹէչէ հագալարար · վ՚ի Սիբէհմ
գուղէսինին հէմի տաէմլէրի տա
խի պէն գաատր հըբէք վ՚ի գա
րը՝ հօլսիւլէր :
Ա՚նաէն Աբիմելէք Թէրէխէ 50
կիւԹաի · վ՚ի Թէրէխտէ գծնուալ՝
ծնուռ Իչհէղ կիւԹաի : Վ՚ի չէհրին 51
օրԹաալընտա սիր գավի գուղէ
վար խալ , վ՚ի չէհրին ձիւմլէ էր
քէքլէրի վ՚ի գարըլարը վ՚ի ձիւմ
լէ վիւձիւհէլէրի օլայա գաչըալ՝
իչէրտէ գավանալըալը , վ՚ի գուղ
լէնին տամընա չըդալըալը : Վ՚ի 52
Աբիմելէք գուղէսէտէք վարըալ՝
ծնուն իւղէրինէ ձէնք էթաի ·
վ՚ի Թա գուղէնին գաիուռաուռնա
տէք եագլաչալը քի՚ ծնուռ աԹէչէ
եագա : Վ՚ի գարընըն սիրի Ա 53
բիմելէքին պաչընա սիր տէյիր
մէնին իւամ Թաչընը աԹըալ՝ գա
ֆնաալընը գըրալը : Վ՚ի տէր ա՚ , 54
գաալ՝ սիւսիհլարընը գալարըրան
ուշալը չալարըր՚ի ծնա տէտի · Գը
լըձընը չէքիալ՝ պէնի հօլսիւլ ,
օշտյա քի պէնիմ հագգընա՝
Ծնուռ սիր գարը հօլսիւրաիւ տէ
յէլէր · վ՚ի ուշալը ծնուռ տաիլա
ար , վ՚ի հօլսիւ : Վ՚ի Խարայէլ 55
տաէմլէրի Աբիմելէքէյին հօլսիւ
յիւնիւ կէօրսիւքտաէ , հէր քէս
մահալընէ կիւԹաի :
Պուռ վէձհ իլէ Ալլահ Աբիմե 56
լէքին՝ եէԹմիշ գարընտաալընը
հօլսիւմիէք իլէ պատպարընա էթ
տիսի քէօԹիւլիւյիւնիւ պուրնա

57 տէօնտէրտի : Սիւքիմ տաէմլէ-
բինին ձիւմլէ եարամաղըընը
տախի Սլըհ ծնլարըն պաշընա
տէօնտէրտի , վէ Ցերոբաաղ օղ-
լու Յովաթամըն պէտ տուս՝ը
ծնլարը պուլտուս :

ԳԼՈՒԽ Ժ

1 Վ է Աբիմելէքտէն սոնկրա
Իսաքարըը Թովգա օղլու Փուա-
նըն օղլու Թովլա՝ Իսրայէլի
գուրթարմաղա գալգտը . վէ օ՝
Եփրեմ տաղընտա Սամիրաէ տա-
2 քին իսի : Վէ Իսրայէլէ խիրմի
իւչ հըլ հիւքմ էյլէ-
տի . վէ ո՛ս-
լիւա՝ Սամիրաէ կէօմիւլտիւ :
3 Վէ օնտան սոնկրա Գաղաադ-
ը Յայիր գալգտը , վէ Իսրայէ-
էլ խիրմի իքի հըլ հիւքմ էյլէ-
4 տի : Վէ օնուն օ՛ղլուղ օղուլլարը
վար իսի , քի օ՛ղլուղ սըփայա
պինէրէյը իսի . վէ օնլարըն օ-
ղլուղ շէհիրլէրի վար իսի , քի
Գաղաադ թօփրաղընտա օլտուր՝
օնլարա պու կիւնէյէտէք Յայիր
5 քէօյլէրի տէրլէր : Վէ Յայիր
էօլտուգ՝ Կամոնտա կէօմիւլտիւ :
6 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը եէնէ
Բաալլըն Նաշտարընտա էարա-
մազըգ էյլէտիլէր , վէ Բահա-
լիմէ վէ Աստարովէթա՝ հէմ Սիւ-
րիյէնըն ալահլարընա վէ Սիդոն
ալահլարընա վէ Մ՛ոաւար ալահ-
լարընա վէ Ամմոն օղուլլարընըն
ալահլարընա վէ Փղշտըլըլարըն
ալահլարընա ի՛պատէթ էյլէտի-
լէր . վէ Իսրայէլ Թէգրը էսիալ՝
7 օնա ի՛պատէթ էյլէմէտիլէր : Վէ
Իսրայէլին զալգտը Իսրայէլէն իւ-
զէրինէ Թուրթուշտուս՝ օնլարը
Փղշտըլըլարըն էլինէ վէ Ամմոն օ-
8 ղուլլարընըն էլինէ սաթտը : Վէ
օլ աէնէտէ օնլար Իսրայէլ օղուլ-
լարընա էօնկ Յորդանանընը էօ-
թէ եադաալընտա Գաղաադտա
օլան Ամորհլուլարըն տիյարըն-
տաքի հէմ Իսրայէլ օղուլլարը-
նա ան աէքիտ էլլ զուլմ էյլէ-
ձէյնա էյլէտիլէր : Վէ Ամմոն օ- 9
ղուլլարը Յորդանանտան կէչէլ-
լէր , քի Յուդա իլէ վէ Բինիա-
մին իլէ վէ Եփրեմ էվի իլէ տա-
խի ձինք էաէլէր . վէ Իսրայէլ
պայէթ սըդըլտը :

Վէ Իսրայէլ օղուլլարը Բաա- 10
պա ֆէբեաա էյհպ աէտիլէր քի՝
Սանա կիւնահ էյտիք , չիւն քի
Ալահընմըզը թէրք էյհպ՝ Բա-
հալիմ ի՛պատէթ էյտիք : Վէ 11
Բաապ Իսրայէլ օղուլլարընա տէ-
տի . Մըսըրլըլարտան վէ Ամո-
րհլուլարտան՝ Ամմոն օղուլլարըն-
տան վէ Փղշտըլըլարտան , հէմ 12
Սիդոնլուլար վէ Ամալեկլիլէր վէ
Մաանըլուլար սիզէ սըդըէթ վէր-
տիքէրինտէ պանա ֆէբեաա
էյտիքինիզ զէման , ծնլարըն է-
լինտէն սիզի գուրթա՛րմտըմ
մը : Ամմա սիզ պէնի թէրք է- 13
տիպ՝ զայրի ալահլարա ի՛պա-
տէթ էյտիքինիզ . ծնուն իչիւն սի-
զի արթըգ գուրթարմայաճա-
ղըմ : Կի՛տին՝ վէ սէչտիքինիզ ալ- 14
լահլարա ֆէբեաա էտին . սըդ-
լէյտիքիզ վագթընտա սիզի ծն-
լար գուրթարսըն : Վէ Իսրա- 15
յէլ օղուլլարը Բաապա տէտի-
լէր քի՝ Կիւնա՛հ իչտիքիմ , սիզէ
նաղարընտա ձիւմլէ խօշ օլանա
կէօրէ էյլէ . անձագ քէրիմ էյլէ
պիզի պու կիւն գուրթար : Իմտի 16
արաալարընտան եատա ալահլարը
աէֆ՝ էյտիլէր , վէ Բաապա ի՛-
պատէթ էյտիլէր . վէ ծնուն
ձանը Իսրայէլն միհնէթինտէն
էօթիւրիւ սըդըլտը :

Վէ Ամմոն օղուլլարը պիրի- 17
քիպ՝ Գաղաադտա օրտու գուր-
տուլար . Իսրայէլ օղուլլարը տա-
խի ձէմ՛ օլուպ՝ Մ՛ատփատա օր-
տու գուրտուլար : Վէ գալըր՝ 18
Գաղաադըն սէվդիքլէրի պիրի
պիրինէ տէտիլէր . Ամմոն օղուլ-

լալը լուն ձէնը էթամէյ պաշլա-
յան քիմ օլուր իսէ , ձիւմլէ
Գաղաադ սաքինլերինէ պաշ օլ-
սուն :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վ է Գաղաադը Յեփթայէ
գուվվէթ սահլալ պէր քիմսէ
իսի , վէ օ՝ պէր փահիշէ գալը-
նըն օղլու իսի . վէ Գաղաադա
2 Յեփթայէ տօղսուս : Վ է Գաղա-
ադըն գալրսը օնա օղուլլար տօ-
ղուրսուս . վէ գալրընըն օղուլ-
լար պէյիւսւսւքսէ , Յեփթայէ-
յի գօվսուսլ՝ օնա տէսիլէր . Սէն
պատամըզըն էվինտէն միւսա ա-
3 լամալըն , զիւրա սէն հաա գա-
լրընըն օղլու սուն : Վ է Յեփ-
թայէ գալրընսաղլարը էհտիւն-
սէն գաչըլ՝ Տովը տէյարընսա
սաքին օլսուս . վէ Յեփթայէնին
հանընսա ալարա սաումէրը պի-
լիքսիսլ՝ պէրապէրինճէ ջըգալ-
լար :
4 Վ է վագի՝ օլսուս քի պէր վա-
գընճաան սընկրա՝ Ամմոն օղուլ-
լարը Իսրայէլ իլէ ճէնգ էթմէ-
5 լէր : Վ է վագի՝ օլսուս քի՝ Ամմոն
օղուլլարը Իսրայէլ իլէ ճէնգ
էթմէկճէլէրինէ , Գաղաադըն
իխթէյարլարը Տովը տէյարըն-
սաան Յեփթայէյի ալմաղա կէմ-
6 սիլէր : Վ է Յեփթայէյէ տէ-
սիլէր . Կէ՛լ պիզէ սէրսիլէր օլ ,
քի Ամմոն օղուլլարը իլէ ճէնգ
7 էտէլիմ : Վ է Յեփթայէ Գաղա-
ադըն իխթէյարլարընա տէսի քի՝
Սիզ պէնսէն իքրահ էթմէսի-
նիզ մի , վէ պէնի պատամընէ է-
վինտէն գօվմսաընըզ մը . վէ
հիմդի սարընզա կէլսէյինիզ կի-
պի՝ նէ՞ճուն պաննա կէլսինիզ :
8 Վ է Գաղաադըն իխթէյարլարը
Յեփթայէյէ տէսիլէր . Պաւ-
նուն իչուն ճիմդի սաննա տէօն-
տիւք , քի պիզիմ իլէ կէլսէյ՝ Ամ-
մոն օղուլլարը իլէ ճէնգ էտէսին .
հէմ պիզի՝ Գաղաադըն ձիւմլէ
սաքինլերինէ պաշ օլսուն : Վ է 9
Յեփթայէ Գաղաադըն իխթի-
յարլարընա տէսի . Էյէր սիզ
պէնի Ամմոն օղուլլարը իլէ ճէնգ
էթմէյէ տէօնսէրսէնիզ Թափ-
սիրսէ՝ Րապպ օնլարը պաննա
Թէսլիմ էտէր իսէ , պէն սիզէ
պաշ օլայը՞մ մը : Վ է Գաղաա- 10
դըն իխթիյարլարը Յեփթայէյէ
տէսիլէր . Րապպ պէյնիմիզսէ
շահիտ օլսուն , էյէր սէօղիւտէ
կէօրէ էթմէզ իսէք : Իմոն 11
Յեփթայէ Գաղաադըն իխթի-
յարլարը իլէ կիթտի , վէ գալմ
օնսա քէնտի իչղէրէյինէ պաշ
վէ սերվէր նասըլ էթտիյսէ . վէ
Յեփթայէ Մասփսաա Րապպընը
հուզուրսունսա ձիւմլէ սէօզլէ-
րինի սէյլէտի :
Անսան Յեփթայէ՝ Ամմոն օ- 12
ղուլլարընըն փատիշահընսա էլ-
չիլէր կէօնտէրիպ տէտի քի Պէ-
նիմ իլէ սէնին նէ՞ն վար , քի
սկայրըմսաա ճէնգ էթմէք իչտէն
պաննա կէլտին : Վ է Ամմոն օ- 13
ղուլլարընըն փատիշահը՝ Յեփ-
թայէնին էչտիլէրինէ տէտի .
Չիւն քի Իսրայէլ Մըսըրտան
ջըգտըզը զամանսա՝ Առնոնսան
Թա Յաբոգաճէք վէ Թա Յոր-
դանսաանսէք սկայրըմը ալմըշ-
սըզ . իմոի հալա օնսա սէլամէթ
իլէ գէրի վէր : Վ է Թէքրար Յեփ- 14
թայէ Ամմոն օղուլլարընըն փա-
տիշահընսա էլչիլէր կէօն-
տէրսէ . Վ է օնսա տէտի քի՝ Յեփ- 15
թայէ պէյլէ տէր . Իսրայէլ Մո-
վաբ սկայրընըն վէ Ամմոն օղուլ-
լարընըն սկայրընը ալմադըղ-
սըզ : Չիրա Մ՚ըսըրտան ջըգ- 16
սըգլարը զամանսա , օլտէմ Իսրա-
յէլ Գըզըլ տէնիզսէճէ չէօլսէն
վարըպ՝ Կադէսճէ կէլտի : Վ է Իս- 17
րայէլ Եգովմ փատիշահընսա էլ-
չիլէր կէօնտէրիպ տէտի քի՝ Րէ-

րեմ էլլէ, ախյարընտան կէչէ-
յիմ, ամմա Եդովմ փառիչահը
սինկլէմէմի. անտէն Մովաբ
փառիչահլարընա տախի կէծո-
տէբաի, վէ օտա գայիլ օլմա-
ը. վէ Իսրայէլ Կադէսէ օ-
18 Թուբատու։ Անտէն չէօլտէ կի-
տիպ՝ Եդովմ ախյարընը վէ Մո-
վաբ տիյարընը ոօլաչար, վէ Մո-
վաբ ախյարընըն կիւնտօղուսու
Թարաֆընտան վարըպ՝ Առնո-
նուն էօթէ հագասընտա գօն-
տուլար. ամմա Մովաբ սինօ-
բուննա կիւմէմիլէր, զիրա Մո-
19 վաբըն սինօբու. Անտն խոտ։ Վէ
Իսրայէլ Ամորհլուլարըն փառի-
չահը Նահբան վառիչահը Սե-
հոնա էլչիլէր կէծոտէբտի, վէ
Իսրայէլ օնա տէմի քի՝ Ղրկիմ
էլլէ, ախյարընտան կէչիպ մա-
20 հալիմէ վարայըմ։ Ամմա Սիհոն
Իսրայէլէ՝ ախյարընտան կէչմէյէ
հիւնկէթ հէմէմի. իլլա Սե-
հոն հէմի գավմընը ճէմ՝ էտիպ՝
Յասասա օրտու գուբտուվար,
վէ Իսրայէլ իլէ ճէնկ էթմի։
21 Վէ Իսրայէլին Աղլահը Բապպ՝
Սիհոնու վէ օնուն ճիւմլէ գավ-
մընը Իսրայէլին էլինէ վէրտի,
վէ օնլարը վուրտու. վէ Իսրա-
յէլ օլ տիյարտա սաքին օլան Ա-
մորհլուլարընը պիւթիւն տիյարը-
22 նը զապթ էթմի։ Վէ Ամորհ-
լուլարըն ճիւմլէ սինօրու՝ Առ-
նոնատա Թա Յաբոկատէք վէ
չէօլտէն Թա Յորդանատաէք
23 զապթ էթմիլէր։ Վէ հիմմի Իս-
րայէլին Աղլահը Բապպ՝ Ամորհ-
լուլարը քէնտի գավմը Իսրայէ-
լին էօնիւնտէն գօլմուշ էքէն,
օլ եէրի սէօն մի զապթ էտէճէք-
24 սին։ Սէնին ալլահըն Վամուա
տանա զապթ էթտիրտիյի նէ ի-
սէ, օնու զապթ էթմէզ մի սին.
պիզ տէ Ալլահըմըզ Եհովա էօ-
նիւմիւզտէն հէր քիմի գօլար ի-
սէ, օնուն փէյարընը զապթ էտէ-
բիզ։ Վէ հիմմի սէն՝ Մովաբ 25
փառիչահը Սիպփօր օղլու Բա-
ղակատն ատլա էյի՞ մի սին. օ՝
Իսրայէլ իլէ ատլա էչքիչի՞ մի,
օնլար իլէ ատլա ճէնկ էթմի՞ մի։
Իսրայէլ Նահբոնտա վէ գատա- 26
պալարընտա՝ վէ Արոէրտէ հէմ
օնուն գատապալարընտա վէ Ա-
նոնուն քէնարլարը իւզէրինտէ
օլան ճիւմլէ չէհրլէրտէ իւչ եիւզ
էլլէ ատքին օլսու, վէ նի՞չին օն-
լարը պու զէմանտէ գուրթար-
մատընըզ։ Իմմի պէն սանա գա- 27
պահմ էթմէմիշ էքէն, ախն
պէնիմ իլէ ճէնկ էտիպ պատա
քէօթիւլիւք էտերսին. պու հիւն
Իսրայէլ օղուլլարը իլէ Ամմոն
օղուլլարընըն արատընտա՝ հա-
քիմ օլան Բապպ չէրատ՝թ քէս-
սին։ Ամմա Ամմոն օղուլլարընըն 28
փառիչահը՝ Յեփթայէնին օնա
կէօնտէրտիյի սէօզլէրինի սինկ-
լէմէմի։

Օլտէմ Յեփթայէնին իւզէրին- 29
նէ Բապպըն Ռուհու կէլիպ՝ Գա-
ղաատա վէ Մանասէյէ կէչտի.
հէմ Գաղաատ Մասփատընտան կէ-
չիպ՝ Գաղաատ Մասփատընտան
Ամմոն օղուլլարընա կէչտի։ Վէ 30
Յեփթայէ Բապպա ատապ ատա-
յըպ տէմի քի՝ Էյէր Ամմոն օ-
ղուլլարընը հէր վէճհ իլէ էլինէ
վէրիր իսկն, օլտէմ վագի՛ օլա 31
քի՝ Ամմոն օղուլլարընատան սէ-
լամէթ իլէ տէօնտիյիմտէ, է-
վիմին գափուսունտան գընըշմա
պիր վէճհ իլէ չըգսան՝ Բապպըն
օլսուն, վէ օնու պիւթիւն հան-
մա տունայըմ։ Իմմի Յեփթայէ 32
Ամմոն օղուլլարընա կէչտի, քի
օնլարի իլէ ճէնկ էտէ. վէ Բապպ
օնլարը օնուն էլինէ վէրտի։ Վէ 33
օնլարը Արոէրտէն Թա Մինննի-
թէ վարընճայէտէք վէ Թա Ա-
բէլքէրամիմէտէք զայէթ պէօ-
յիւք գըրըլըն իլէ Լիրմի չէհր
դըրտը. վէ Ամմոն օղուլլարը՝

Իսրայէլ օղուլարընըն հընիւնտէ
ալտըգընտըր ։
34 Վէ Յեհոթայէ Մասփայա
քէնտի էվինէ վարտը , վէ իշտէ
ընտուն գըզը տէֆնէտը վէ բագըլար
իլէ ընտու գարշըլամտըղա ջըդայօր
իտի , վէ օ՝ հալընըդ էվտսա իտի ,
ընտուն ընտան զայրի օղուս հա
35 գըզը էօգ իտի ։ Վէ վագի՝ օլտու
քի ընտու կէօրտիւիւս կիսի՝ հա
վալարընը էրրէնըդ տէտի · Էյ
վահ գըզըմ , պէնի պիւքիւլտիւ
չէնքտիւրտիւն , վէ սէն տէ պա
նա իղնէիրտսդ հէմինէրտէն օլ
մուն · զիրա Բաղտա աղզընը
36 աչըլմ , վէ կէրի չէվիրէմիմ ։ Վէ
գըզ ընտ տէտի քի Եա՛ պաղտամ՝
աղզընը Բաղտա աչըլն իտի ,
Բաղտ ամանտ տիւշմինէրէրին Ա՛մ
մոն օղուլարընընտան ինհիդամ
ալտըրտըգտան սօնկրա՝ պանտ
աղզընտան չըգանտ կէօրէ կէլէ ։
37 Անտէն պաղտասընտ տէտի քի՝
Գանտ պուռ չէյ ծլմընտուն · Պէ
նի իքի այ գէյլէր , քի կիտիպ
տաղլարընն իսդէրինտէ տօլաշ
յըմ , վէ պէն՝ արգատաշընմ գըզ
լար իլէ պաքիրէչլիմէ տալայըմ ։
38 Վէ տէտի քի՝ կի՛ծ , վէ ընտու իս
քի այ սալը վէրտի · վէ օ՝ արգա
տաշլարը գըզլար իլէ կիտիպ տաղ
լարընն իսդէրինտէ պաքիրէչլինիճ
39 աղլատը ։ Վէ վագի՝ օլտու քի
իքի այընն տօնունտա՝ պաղասը
նա տէօնտիւ , վէ ընտ տատաղընը
էչլէտի , վէ օ՝ էրքէչ պիլմէտի ·
40 վէ Իսրայէլտէ ա՛տէթ օլտու , քի
վագէթ պէ վագէթ Իսրայէլ գըզ
լարը կիտիպ՝ Գաղատացը Յեհո
թայէնին գըզը իչուն էրլտա
տէօրթ կիւն աղլայալար ։

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վ Է Եվրեմ տաճմըրի ՃԷմ՝
օլտուլար , վէ փօրեաս Թաբա
ֆընտ տօղրու կէչիպ՝ Յեհոթա
յէ տէտիլէր · Նի՛չուն Ամմոն
օղուլարը իլէ ՃԷնք էճմէչ կէչ
մէն տա՝ պիզի սէնին իլէ կիճմէ
չէ չարըշմասաըն · պիզ սէնին
իչզէրինէ էվինի տճէչէ էտդա
ճաղըզ ։ Վէ Յեհոթայէ ընտարա 2
տէտի · Պէնիմ հէմ գաճմըշըն
Ամմոն օղուլարը իլէ պէօյիւք
զավզամըզ օլտու , վէ սիզի չա
ղըրտըմ , տամմա պէնի էլչէրմի
տէն գուրթարմադընըզ ։ Պէն 3
տէ սիզտէն գուրթարան օլմա
տըղընը կէօրտիւքտէ , ՃանըմԸ
ավուՃուտա գօյուտ՝ Ամմոն օ
ղուլարընտա կէչտիմ , վէ Բաղտ
ընտարը էլտի վէրտի · վէ Գի՛չուն
պու կիւնէրի կիւնտէ պէնիմ իլէ
ՃԷնք էճմէչ չըդըրընըզ ։ Վէ 4
Յեհոթայէ Գաղատացը Ճիւմլէ
հՀաղկինէն ՃԷմ՝ էտիպ՝ Եվրեմ
իլէ ՃԷնք էչլէտի , վէ Գաղատա
գըն հՀաղկիսի Եվրեմի վէրտու
լար · զիրա տէտիլէր քի՝ Սիզ
Գաղատացլար՝ Եվրեմին արտ
սընտա վէ Մանասէհին արտսըն
տա՝ Եվրեմ գաչգընլարը սընընըզ՝
Վէ Գաղատացլար՝ Եվրեմին 5
Յորգանան կէչիտլէրինն Թուճ
տուլար · վէ վագի՝ օլտու քի Եվ
րեմ գաչգընլարը՝ Կէչէյիմ տէ
տէքլէրինտէ , Գաղատացն էհա
լիսի ընտ տէտիլէր իտի · Եվրեմ
լի՛ միհին , վէ օ՝ Նօ տէր իտի ։
Վէ ընտար ընտ տէտիլէր իտի · Հա 6
լա՝ Շիսպօլէթ տէ · վէ օ՝ Սիպ
պօլէթ տէր իտի · վէ տօղրու
տօղրույա պէօյէ Թէլաֆիուզ
հէմմէմիք իլէ , ընտ Թուճտա՝
Յորգանընն կէչիտլէրինտէ պօ
ղազլարլար իտի · վէ օլ վագթտէ
Եվրեմինէն գըրդ իքի սինն ա՛ֆ
տիճ տիւշտիւ ։
Վէ Յեհոթայէ Իսրայէլէ ալ 7
թը եըլ հիւքմ էճտի · վէ Գա
ղատացը Յեհոթայէ վէֆտաթ էյ
լէտի , վէ Գաղատաց չէհրէրինին
պէրինտէ տէֆնն օլուճտու ։

8 Վէ օնուան սանկրա Իսրայէլէ
Ռեթլէհէմաէն օլան Աբեսսան
9 հիւքմ էթմի : Վէ օնուն օթուղ
օղլու վար իսի , հէմ օթուղ գը-
ղը քի օնլարը տիւարը կէօնակ-
լիսի՝ տիւարլարնան օղուլլարընա
օթուղ գըղ իչէրի աչըը . վէ Ի-
րայէլէ էկսի եըղ հիւքմ էթմի :
10 Վէ Աբեսսան էօլիւնչ՝ Ռեթլէ-
հէմտէ կէօմիլտիլիւ :
11 Վէ օնուան սանկրա Իսրայէլէ
Ջաբուլոնլուլարնըն գատը օլսու-
վէ Իսրայէլէ օն եըղ հիւքմ էթ-
12 մի : Վէ Ջաբուլոնլուլարնըն էօղ-
լիւ , վէ Ջաբուլոն Թօփրաղըն-
սա Այէղնսա կէօմիլտիլիւ :
13 Վէ օնսան սանկրա Փարաթօն-
լու Հէղլէղ օղլու Աբդօն Իսրա-
14 յէլէ հիւքմ էթմի : Վէ օնուն
գըրդ օղլու վէ օթուղ Թօփնու
վար իսի , քի էէթմիշ սըխալ-
լա պինէրլէր իսի . վէ պուր՝ Ի-
րայէլէ սէքիղ եըղ հիւքմ էթմի :
15 Վէ Փարաթօնլու Հէղլէղ օղլու
Աբդօն էօլիւնչ , վէ Ամաղէկլիլէ-
րին տաղընսա Էփրեմ Թօփրա-
ղընսա Փարաթօնսա կէօմիւլ-
միւ :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը Թէք-
լուր Բասպէն նահարընսա եա-
րամազըդ հայէտիլէր . վէ Բասպ
օնլարը գըրդ եըղ Փղշտլըլարըն
էլինէ վէրմի :
2 Վէ Դանըլլար սըպէնսան՝
Սարաալը Մանոահ խամինէ պիր
քիմսէ վար իսի , վէ օնուն գա-
րընը գըրդը օլուպ տօղուրմազ
3 իսի : Վէ Բասպէն մէղ յի գա-
րըյա կէօրիւնիւպ օնա տէմի քի՝
Իչէրէ հալա սէն գըրդը օլուպ
տօղուրմազըն , ամմա համիլէ
օլուպ օղուլ տօղուրաճագսըն :
4 Վէ չիմի՝ հալա տափըն քի չա-
րաղ եա միւսքիր իչէմիյէսին , վէ
ասլա նափաք չէյ եէմիյէօրլիւ :
5 Ջիրա իչէրէ սէն համիլէ օլուպ՝
օղուլ տօղուրաճագսըն , վէ օ-
նուն պաչը իւզէրինէ ուսթուրա
չըգմայա , զիրա չօճուգ՝ անա
րահմինսէն Ալլահըն նէզր օլուն
մուչու օլաճագ . վէ օ՝ Իսրայէլի
փղշտլըլարըն էլինսէն գուրթար-
մազա պաչլայաճագ : Իմմի գա-
6 րը կիթմի , վէ գօճասընա սէյ-
լէյիպ՝ տէմի . Պանա Ալլահըն
տաէմի կէլմի , վէ օնուն չէհրե-
սի՝ Ալլահ մէղի չէհրեսի կիպի
պայէթ հիպպէթլու իսի . վէ օ-
նուն նէրէտէն օլսա տօղուրմաղը-
մասըմ , հէմ իսմինի տէ պանա
7 խապէր էթմէմի : Վէ պանա
տէմի քի՝ Իչէրէ սէն համիլէ օ-
լուպ օղուլ տօղուրաճագսըն .
իմմի հալա չարաղ վէ միւսքիր
իչէմիյէսին , վէ ասլա նափաք
չէյ եէմիյէսին , զիրա չօճուգ
անա րահմինսէն Թա էօլէճէյի
կիւնէտէք՝ Ալլահըն նէզր օլուն
մուչու օլաճագ սըը :
8 Վէ Մանոահ Բասպա նիյազ
էտիպ տէմի քի՝ Ամա՛ն էֆէն-
սիմ քէրէմ էյլէ , օլ կէօնտէր-
տիսին Ալլահըն տաէմի՝ պիզէ
Թէքրար կէլսին , վէ պիզի՝ տօ-
ղաճագ չօճուղա նէ էյլէյէլիմ
էօյրէթմսին : Իմմի Ալլահ Մա-
9 նոահնին սէսինի իչիթմի . վէ
Ալլահընը մէղի Թէքրար գա-
րըյա կէլմի , վէ օ՝ Թարլասընա օ-
Թուրուր իսի , վէ գօճասը Մա-
նոահ եանընսա տէյիր իսի :
Իմմի գարը Թէղ սէյիրտիպ՝ գօ- 10
ճասընա խապէր վէրսի , վէ օնա՝
Իչէրէ օր կիւն պանա կէլսէն տա-
տէմ պանա կէօրիւնմիս տէմի :
Վէ Մանոահ գալգըպ՝ գարընը- 11
նըն արտընճա կիթմի , վէ օր
քիմսէյէ կէլտիքտտէ՝ օնա տէմի .
Գարը իլէ սէօյլէյէնն ատէմ սէ՞ն
միսին . օ տա՝ Պէն իմ տէմի :
Վէ Մանոահ տէմի քի՝ Հալա 12

աէտխեն վագի՝ օլտուգտա , չո-
չուզա ֆարշ օլան նէ՞ սիր , վէ
13 նէ՞ իչէսին : Վ֊ Բապպըն մէ-
լէյի Մանուէյէ աէտի . Գարը՝
հէր սէյլէտխիմտէն սագընան .
14 Ասլա իւզիւմ սումաընտան չը-
գան պիր չէյ եէմէսին , վէ շա-
լտագ հէմ միւգքիր իչմէսին , վէ
սոլա պիր նաիլաք չէյ եէմէսին ,
ձիւմլէ Թէնապհ էթտխիմի սագ-
լասըն :
15 Ընտէն Մանուէ Բապպըն մէ-
լէյինէ աէտի . Բէերէմ էյլէ՝
սէնի ալըգոյալըմ, վէ հուդու-
լումտատա պիր քիչի օղլտաղը հա-
16 ղըրլայալըմ : Վ֊ Բապպըն մէ-
լէյի Մանուէյէ աէտի . Պէնի
ալըգոտան տա՝ սէնին էքմէյին-
սէն եէմէյէճէյիմ , ամմա է-
յիր պիւթիւն եանմա էտեր ի-
սէն , օնու Բապպա սուն . չիւն
քի Մանուէ՝ օնուն Բապպըն մէ-
17 լէյի օլտուղունու պիլմէտի : Վ֊
Մանուէ Բապպըն մէլէյինէ աէ-
տի . Խամին նէ՞ պիր , քի սէօ-
ղիւն վագի՝ օլտուգտա՝ սանա
18 Թա՛զիմ էաէվիմ : Վ֊ Բապպըն
մէլէյի օնա աէտի քի՝ Խամիմ
նի՞չիւն պէյլէ սօրարսըն , վէ օ
19 ա՛ճայիպ պիր : Խմոի Մանուէ
քէչէլ օղլտաղընը վէ էքմէք վէ չը-
չինի ալըպ՝ գայանըն իւզէրինտէ
Բապպա սունտու . վէ Մանուէ
իւչ գարըսը պագար էքէն , օ՝
ա՛ճայիպ պիր չէյ էյլէտի :
20 Ձիւն վագի՝ օլտու քի՝ մէզպահ-
տան ա՛լէվ կէօյէ սօղլտու ու-
զանտըգտա , Բապպըն մէլէյի
մէզպահընը ա՛լէվի իւչ եօգարը
չըգտը . վէ Մանուէ գարըսը ե-
լէ պագարըպ խոլ , վէ եիւղլու
21 գօյուն եէրէ սիւչտիւէյը : Վ֊
Բապպըն մէլէյի արթըզ պիր
տահա Մանուէյէ վէ օնուն գա-
րըսընա կէօրինէմէտի . օլ ղէ-
միան Մանուէ՝ օնուն Բապպըն
22 մէլէյի օլտուղունու պիլտի : Վ֊

Մանուէ գարըսընա աէտի քի՝
Էլպէթթէ եօլէճէյիզ . պիրա
Ալլահը կէօրտիւք : Վ֊ գարըսը 23
օնա աէտի . Բապպըն պիղի եօղ
սիւրմէյէ մէզմանը օլա խոլ , էլ-
էրլիմիզտէն պիւթիւն եանմայը
վէ էքմէք վիճքէչինի գագուլ
էթմէզ խոլ , վէ ձիւմլէ պուն-
լարը պիղէ կէօսթէրմէզ խոլ ,
վէ չոմոխ պուռնձիլէյին գէօռէ
պիղէ իչինթուրմէզ խոլ :
Վ֊ օլ գարը օղուլ սօղուրուգ՝ 24
սաթընը Սամփսոն գօսու . վէ օղ-
լան պէյճիսիւ , վէ Բապպ օնու
միւպարէքլէմտի : Վ֊ Բապպըն 25
Րուհում՝ Սարսա իլէ Եսթաւուղ
արասընտա Դան օրտուսունտա՝
օնու Թահրիք էթմէյէ պաշլա-
մը :

ՊԱՊ ԺԴ

Վ֊ Սամփսոն Թամնաթայա 1
էնտի . վէ Թամնաթատա փը-
ղընշալըլարըն գըզլարընտան պիր
գարը կէօրտիւ : Վ֊ էօգարը 2
չըգտը , վէ պապասընա հէմ ա-
նասընա խապէր վէրիպ աէտի
քի՝ Թամնաթատա փղշտլըլարըն
գըզլարընտան պիր գարը կէօր-
միւմ . վէ շիմոմ օնու պուտա
գարը իչինէ ալը վէրին : Խմոի 3
պապասը հէմ անասը օնա աէ-
տիլէր . Գարընտաշլարընէն գըզ-
լարընտա վէ պիւթիւն գաւիմմ-
տա գարը էօ՞գմուշ տուր քի՝ սէն
սիւննէթսիզ փղշտլըլարտան գա-
րը ալմագա կիտէճէքսին . ամմա
Սամփսոն պապասընա աէտի քի՝
պունա օնու ալը վէր , զիրա կէօզ-
լէրիմէ օ միւնասիպ կէօրիւնմիւ :
Վ֊ օնուն պապասը հէմ անասը՝ 4
պուռնուն Բապպտան օլտուղոլ-
նու պիլմէղէր խոլ , չիւն քի փը-
ղընշալըլար Թարապիընտան վէսի-
լէ արայօր խոլ . վէ օլ ղէմիտտէ
փղշտլըլար Իսրայիլէ մուսալ-

5 լաթ խոխլէր : Իմոխ Սամխոան՝ պապասը վէ անասը խլէ թամ-
նաձայա էնախ . վէ թամնաթա-
նըն պաղպարընա գասաը կէղ-
սիքախ , իշխէխ պիր կէնձ արս-
լան պէշխիւրէրէք օնու գարչը-
6 լասը : Վէ օնուն իւղերինէ
Բասպըն Բուհու կէվխա՝ օնու
պիր օղլաը եըրթաը կիպի եըրթ-
սը , վէ էվնախ հիչ պիր շէյ
եօղ իսխ . վէ նէ էթախինի՝ պա-
պասընա վէ անասընա խապէր
7 էթմախ : Վէ էնխա՝ գարը խլէ
սէօյլէշխի . վէ գարը Սամխոա-
նուն կէօղլերինէ միւնասիպ կէօ-
րևէնախ :
8 Վէ պիր ղէմանախն սօնկրա
օնու ալմաղա սէօնկէր խքէն ,
արսլանըն լէշինի կէօրմէյէ սախ-
սը . վէ իշխէխ արսլանըն ձէսէ-
սինախ արըլսըր սիւրիւսիւ վէ
9 պաղ վար իսխ : Վէ օնու էվնէ
ալըսի՝ եէյէրէք կիթախ , վէ պա-
պասը խլէ անասընա կիսխա՝ օն-
լարա տա վէրախ , վէ եէսխլէր .
սոմնա օնլարա՝ պաղը արսլանըն
ձէսէսինախն ալըրղընը խապէր
վէրմէսխ :
10 Ընուն պապասը գարլյա էն-
սէ , վէ Սամխոան օրասա զկյա-
ֆէթ էյլէսխ . զկրա կէնձէր
11 պէօյլէ եաերէր խսխ : Վէ վա-
դի՝ օչսու քի՝ օնու կէօրսիւքլէ-
րինախ , օնուն խլէ օչմագ իշխին՝
12 օթուզ եարան կէթխրախէր : Վէ
Սամխոան օնլարա սէսխ քի՝ Չա-
լա սիղէ սիր պիլմէձէ սէօյլէ-
յիմ . էյէր օնու զկյաֆէթին
եէսխ կիսինիւ ընասընա պանա
Թահդիգան պէ յան էսխակ պու-
ղարը խսխնկը . պէն սէ սիղէ օ-
թուզ կէօմշկը վէ օթուզ սէյի-
13 չէձկը գաֆթան վէրէյիմ : Ամ-
մա էյէր պանա պէյան էթմէ-
յէ գաաիր օչմագ խսխնկը , օչ
սէմ սիղ պանա օթուզ կէօմշկը
վէ օթուզ սէյիչէձկը գաֆթան
վէրէսխնկը . վէ օնա սէսխլէր
քի՝ Պիլմէձէնի սէօյլէ սէ օնու
խշխսէվիմ : Իմոխ օնլարա սէսխ . 14
Եէյիձիսէն եէյէձկը չըգաը ,
վէ գուվվէթլիսէն Թաթկը չըգ-
սը . վէ օնլար պիլմէձէյի խչ
կիսն պէյան էթմէյէ գաաիր օ-
լամասըլար : Վէ վագի՝ օչսու 15
քի՝ եէսխնձի կիսնուէ Սամխոա-
նուն գարըսընա սէսխլէր . Գօ-
ձանը ալտաթ քի՝ պիլմէձէյի
պիղէ պէյան էսէ , Թա քի սէ-
նի հէմ պապանըն էվինի աթէչէ
եագմայալըմ . պիղի սօյմաղա՞մը
տավէթ էթախինիւ . տէյի՞ը մի :
Իմոխ Սամխոանուն գարըսը օ- 16
նուն եանընտա աղչայըպ սէսխ
քի՝ պէնսէն ասլթ էթրահ էսէր-
սին , վէ պէնի սէվմէղսին . գավ-
մըմըն օղուլսրըընա պիլմէձէ
սէօյլէսին , վէ օնու պանա պէ-
յան էթմէսին . վէ օնա սէսխ
քի՝ իշխէխ պապասա վէ անասա
պէ յան էթմէսիմ , վէ սանա՞մը
պէ յան էսէ յիմ : Վէ օնուն եա- 17
նընտա զկյաֆէթլէրի օչան էէսխ
կիսնուէ աղչասը . վէ վագի՝ օչ-
սու քի՝ էէսխինձի կիսնուէ օնա
պէ յան էյլէսխ , զկրա օնա սըզ-
լէթ վէրսխ , վէ օ՝ գավմընըն օ-
ղուլսրըընա պիլմէձէյի պէ յան
էյլէսխ : Վէ շէհրին սաէսխլէրի 18
էէսխինձի կիսնուէ կիսնուէչ պաթ-
մազսան էվվէլ օնա սէսխլէր .
Պալսան Թաթկը նէ՞՝ վէ սրս-
լանսան գուվվէթլի նէ՞ վար .
վէ օնլարա սէսխ քի՝ Էյէր սա-
նամ խլէ չիֆթէ սիւրմէսէ խսխ-
նիզ , պիլմէձէյի պուղամադ խ-
նիզ : Վէ օնուն իւղերինէ Բասպ- 19
ըն Բուհու կէվխա՝ Ասկաղընա
էնախ , վէ օնլարսան օթուզ քիմ-
սէ էօլսիւրիւսյ՝ սօյգալարընը ալ-
սը , վէ պիլմէձէյի պէ յան է-
սէնլերէ սէյիչէձէք էսվապլարը
վէրսխ . վէ էօվքախ Թուռնա-
շուսյ՝ պապասընըն էվինէ չըգ-

20 ու : Վ՚ր Սամփսոնան գարբուը՝ ծնուն ասօքու օլան Եարանընա վարաը :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Ա՚ր վագի՝ օլուռ քի՝ պիր զե-
մանուան ասնկրա պուզուդայ պի-
չինի կիջնէրինուե : Սամփսոն պիր
քէչի օղլաղը լուէ գարբուբնը զի-
յարկէթ էմուի , վէ ուէսի քի՝
Էչ օսայա գարբմա վարայըմ ·
ամմա գարբընըն պասպասը՝ ծնու
2 կիրմէյէ գոյկըմուէն : Էէմ պա-
պասը ուէսի · Թահգիպան ման-
տըմ քի՝ ծնուան պիզ քիչի էք-
րահ էմուէն , վէ ծնու սէնին
Եարանընա վէրուիմ · ծնուն քիչ-
չիւք գըզ գարընուաչը ծնուան
կիւզէլ ուէյի՞մի · Հալա ծնուն
3 էէրինէ պու սէնին օլսուն : Վ՚ր
Սամփսոն ծնլարըն հապդընա ուէ-
ուի · Անընըգ փղշտլըլարա քէմ-
լիք էմուէյիմ սուրէմուէ՝ սոչ
4 ուսուզ օլսըրսըմ : Իմոն Սամփսոն
կիուիսի՝ իչ հիւզ ուիչքի Թուէ-
ուս · վէ չիրալար ալըզ՝ փէչէ-
էէրէ գոյսրուզ գոյլրուզուա չէ-
վիրուի · վէ իքի գոյսրուզուն ա-
լուսընուսու՝ օրթա հէրսէ պիր չի-
5 րա գօսուս : Անուսն չիրալարը
ասէհչէ Թուէուշուսրուսու՝ փը-
ղշտլըլարըն էքինղիյինէ սօլըը ,
վէ էրղըմըշ հէմ պիչինլիմիշ է-
քինէքի՝ պալըարա Վ՚ր զէյնուն
լուէգլարա վարընձայսուէք հագ-
6 ու : Վ՚ր Փղշտլըլար ուէուիլէր
քի՝ Պունու քի՞մ էմուի · վէ ուէ-
ուիլէր · Թամնաթալընըն սամսո-
ու Սամփսոն , չէնն քի ծնուն
գարբսընը ալըզ՝ ծնուն Եարա-
նընա վէրուի · իմոն Փղշտլըլար
չէգրզ՝ գարբսըը վէ ծնուն պապա-
7 սընը ասէհչէ Եադտըլար : Ամմա
Սամփսոն ծնլարա ուէուի քի՝ Ի-
չէր պէգյէչ էմուինիզ իսէ ուէ ,
պէն պիզսէն էլսիէմէզ ինուի-

գամ ալըզ՝ ծնուան սօնկրա վազ
կիէչէյիմ : Վ՚ր ծնլարը՝ պու- 8
ուու պապըը իւզէրինէ պիր պէօ-
չինք վօրուշ իլէ վօրուու · վ՚ր
էնիսի՝ Եաւիմ գոյսուընընը գօվու-
զունուա օմուրսուու :

Վ՚ր Փղշտլըլար չէգրզ՝ Ցու- 9
գաուա օրսուու գէօրսուուլար · վ՚ր
Լէքիսէ Եայըլըըլար : Վ՚ր Ցու- 10
գաըլար ուէուիլէր քի՝ Ն՚ի՞-
չինն իւզէրիմիզէ չէգաընընզ · ծն-
լար սուա ուէուիլէր · Սամփսոնու
պապըամալա չէգաղզ , քի պիզ
ուէ ծնա՝ ծնուն պիզէ էմուիսի
կիուի էուէյիմ : Իմոն Ցուգաուան 11
իչ պինն քիչի Եաւիմ գոյսուընընը
գօվուզունուա էնիսի՝ Սամփսոնուա
ուէուիլէր · Փղշտլըլարընը պիզէ
Թէուսըլուուէ էմուիչինէ պիլմի՞զ
միսինն , վ՚ր պիզէ պու էմուիսինն
նի՞ սիր · վ՚ր ծնլարա ուէուի քի՝
Օնլար պանա նիձէ էմուիլէր իս-
սէ , պէն ֆէ ծնլարա էուլէ էլլէ-
ուիմ : Վ՚ր ծնա ուէուիլէր · Սէնի 12
պապըայրսի՝ Փղշտլըլարընը էլինէ
Թէսլիմ էմմէք իչուն էնուիք · վ՚ր
Սամփսոն ծնլարա ուէուի քի՝ Պէ-
նիմ իւզէրիմէ սիզինն սիուշմէյէ-
ձէյինիզէ պանա էէմին էսուն :
Վ՚ր ծնլար ծնա սէօյլէյիսի ուէուի- 13
լէր քի՝ Նօ՚գ , իուրա սէնի հէմսո-
պապըայրսի՝ ծնլարընն էլինէ Թէս-
լիմ էուէձէյիզ , վ՚ր սէնի Թահ-
գիպան էօլսիուրմէյէձէյիզ · վ՚ր
ծնու իքի էնինի իսի իլէ պապըա-
յրսի՝ գոյսուսոն չէգաուրընըր :

Օ՝ Լէքիսէուէք էկլսիքսուէ , 14
Փղշտլըլար ծնու կիուէգէուէք չէ-
քէրէք գարբընըրսընը · վ՚ր օ-
նուն իւզէրինէ Բուպալն Ըուհու
կէկիսի՝ գօլսրընընսա օլսոն իսիքէր
սմէհչէ էուսմըշ քէմէն կիսի
օրսուուար , վ՚ր պապըարը էլսէրին-
տէն սէօքիուսիս : Վ՚ր պիր էշէ- 15
յին Թաղէ չէնէքսինն պուուսուս , վ՚ր
էլինի ասըզսի՝ ծնու ալըզ , վէ օ-
նուն իւզէ պին քիչի էօլսիուսիս :

16 Ընաէն Սամփսան տէսի քի՝ Ե-
էլին էնինօվ իվէ ծաշըձ եըզըն
եըզըն էնդէմ, իվէլին էնինօվ ի-
17 վէ սկիր քիվլի հօլտիւթաիմ: Վէ
վագի՝ օլտու քի՝ սէղլէմէյի Թէ-
մամ էմթիքաէ, էնինէյի էվին-
տէն ալթալը. վէ օվ մահալին ա-
ալընը Ռամաթվէզքի գօտու:
18 Վէ ղայէթ իվէ սուսայըվ՝
Բապպա Ֆէրհատ էյլէմի, վէ
տէսի քի՝ Սէն պուս գուլուընուն
էվի իվէ պուս պէղիւք խէլասը
վերմին, վէ վէման սուսպզուգ-
սան հօլիսա՝ սիմնէհէմսիղլերին
19 էվինէ՞ մի տիւէյիմ: Վէ Ա-
լահ Լէքիսի օլան չուգուրու եա-
ըրզ՝ ծնսան սու չըգտը, վէ ի-
չինվ՝ Ձանը տէծնուիւ, վէ հաշա-
ալը. ծնուն իչինն ծնուն ասընը
Ենգօրի գօտու, քի օ՝ Թա պուս
հիւնէհաէք Լէքիսի տիր:
20 Վէ Փղշտլըլարըն հիւնդէրին-
տէ Իսրայէլ հէրմի հըզլ հիւքմ
էյլէմի:

ՊԱՊ Ժ.Զ

1 Վէ Սամփսան Գազզայա գիթ-
մի, վէ օրադա պիր ֆահիշէ
2 գադը կէօրիւպ ծնա վարդը: Վէ
Գազզալըլարա՝ Սամփսան սրադա-
յա հէկմի ածնիվամի. վէ էվրա-
փը չէվրիվ՝ էհէրին գավուս-
տընուա պիւթիւն կէճէ ծնուն
իչինն փուսուտա համթալար,
վէ պիւթիւն կէճէ սիքիւթ ե-
տիպ տէսիկը քի՝ Սապահ ըզը-
3 ղը իվէ ծնու հօլսիւրիւրիւզ: Վէ
Սամփսան կէճէ հարըսընուտէ
ոչյուսու, վէ կէճէ հարըսընուս
գալգըպ՝ էհէրին գավուս գա-
նատլարընը իզի հէնիգէրի իվէ
Թուէյտու, վէ ծնէլդը մանուալ
ալը իվէ պէրաձէր գօփարըպ՝
ումնուգա իւչէրինէ գօտու, վէ
ծնէլդը Գէբզօնուն Հօնկնատէքի
տաղըն պուչընա զգուալը:

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ծնտան 4
ոսնկրա Սովրեկ ահրէկինտէ պիր
գադը սէվտի. վէ ծնուն ասը
Դալիլա իտի: Վէ Փղշտլըլարըն 5
պէյլէրի գադրընըն էտնընա չը-
գըպ՝ ծնա տէսիվէր. Ծնու ալ-
ատաթ, վէ ծնուն պէօյիւք գուվ-
վէթի նէտէ օլտուգընուս՝ հէմ
նէ իվէ կիւճիւմիւզ ծնա էհէմ-
մէյինի էյզէն, քի ծնա ձճֆա
էհէմգը իչինն ծնու պադղայադըմ.
վէ սիզ ասնա հէր պիրինիզ պին
հիւզ գէլա՝ կիւմիւշ վէրինիզ:
Վէ Դալիլա Սամփսոնա տէսի 6
քի՝ Ջէքիմ էյլէ, պաձա՝ սէնին
պէօյիւք գուվվէթին նէտէ օլտու
գընուս պէյան էյլէ, հէմ սանա
ձէֆիա՝ էհէմգը իչինն նէ իվէ
պադղանըգընըն: Վէ Սամփսան 7
ծնա տէսի քի՝ Էյգէր սէնի էվէտի
գուրտումամըշ Թազէ քիրիշէգը
իվէ պադղադըգը խէտ, օլտի զա-
յիֆէնինվ պադղադը ասիմ կիւտի
օլուրում: Վէ Փղշտլըլարըն 8
պէյլէրի գադրընա էվէտի գուրտ-
մամըշ Թազէ քիրիշ կէհէրտի-
լէր, վէ ծնու ծնըզը իվէ պադղա-
ալը: Վէ փուսուտա օլանըզը օ- 9
նուն իչինն օտադընտա օվնու-
բուգը իգէն, գադը ծնա տէսի քի՝
Փղշտլըլար սէնի պադղադըգը խա՛
Սամփսո՛ն. օլտի՛մ քիրիշէգին ա-
Թէ գօտուսունուտա գօփան իս-
Թիւփիւ իսիվնի կիւտի գօփտը-
ալը, վէ ծնուն գուվվէթի պիլին-
մէտի: Ածնէն Դալիլա Սամի- 10
սոնա տէսի քի՝ Իչիմէ պինի ալ-
ատադըպ պադնա հաձանըգը սէօյ-
լէտին. հալա քէրիմ էյլէ՝ պա-
նա խադէր էյլէ, նէ՞ իվէ պադ-
լանըրսըն: Վէ ծնա տէսի քի՝ 11
Էյգէր պէնի իչէ գուրտանըգմամըշ
էէնի իսիվնի իվէ գուվի պադղադըդը
խտ, օլտի՛մ զայիֆէնինվ՝ պա-
դադը ասիմ կիւտի օլուրում.
Իման Դալիլա էէնի իսիվնի ա- 12
լըպ՝ ծնըզը իվէ ծնու պադղադը.

վէ ծնա տէտի քի՝ փղշտըլար սէ-
նի պատասըլար եա՛ Սամխոն .
վէ փատուտա օլանըլար իչ ծոա-
տա օթուրուբ իտի . օլ տէմ ծն-
ըլարը գօլարընան պիր խիլիք
13 կիպի գօխարար : Ընտէն Դաւի-
լա Սամխոնա տէտի քի՝ Պու
անէտէք պէնի ալատաթըն , վէ
պանա հալանըլար սէօյլէտին .
պանա խապէր էյլէ նէ՞ իլէ պաղ-
ըտընըրըն . օ տահի ծնա տէտի
քի՝ Էյէր պաշըմըն էտի պէօ-
լեա՛ք սաչընը արղադ իլէ տօգուր
14 իտէն : Վէ գարը ծուն սալըտ ՚ն-
նէ գաղղը իլէ մընխատը , վէ
ծնա տէտի քի՝ Փղշտըլար սէնի
պատասըլար եա՛ Սամխոն . վէ
ույգուսունան ույանըլ գաղը-
ղ՝ պէզի վէ արղադը սեղբահու
15 գօխարար : Օլ տէմ ծնա տէտի
քի՝ Սէնին էվրէյին պէնիմ իլէ
տէյլ էթէն , նի՛ձէ՝ Սէնի սէ-
վէյիմ տէրսին . շիմտի իւչքէր-
ը պէնի ալատաթըն . վէ պէօ-
յիւք գուվվէթին նէտէ օլտու-
ղունու պանա խապէր էյլէմի-
16 տէն : Վէ վագի՛ օլտու քի ծնա
հէր կիւն սէօղլէրի իլէ սըղլէթ
վէրիա՛ ծնու զօրըամադ իլէ , օ-
նուն ձանը էօլիւմ տէրկձէսինէ
17 սըղըլար : Վէ ծնա պիւթիւն
էվրէյլինտէքինի խապէր էյլէ-
տի , վէ ծնա տէտի քի՝ Պաշըմ
իւղէրինէ ուսթուրա չըգմատը ,
զիրա անամ րահմինտէն Ալլահա
նէզը օլունմուշ իմ . էյէր Թրաշ
օլուր իսէմ , օլ տէմ պէնիմ գուվ-
վէթիմ պէնտէն կիւտէր , վէ զա՛-
յիֆլէնիա՛ հէվի ատէմլէր կիպի
18 օղուրում : Խոմի Դաւիլա՝ ծնուն
ձիւմլէ էվրէյլինտէքինի ծնա
խապէր էյլէսինին կէօրուիւ-
տէ , կէծտէքիս Փղշտըլըլարըն
պէյլէրինին չաղըրտը , վէ ծնը-
լա տէտի քի՝ Պու տէֆթա՛ չը-
գըն , զիրա պանա պիւթիւն էվր-
էյլինտէքինի սէօյլէտի . օլտէմ
փղշտըլարըն պէյլէրի ծնա չըգ-
ատըլար , վէ կիւմիւշիւ էլլէրինտէ
կէթիրտիլէր : Վէ գարը ծնու 19
պիղէրի իւղէրինտէ ույուտուտ՝
պիր ատէմ չաղըրտը , վէ ծնուն
պաչընըն էէտի պէօղիւք սաչընը
Թրաշ էթէպիրտի . վէ ծնա ձէ՛ֆթա
էթմէյէ պաշլատը , չիւնքի գուվ
վէթի ծնուն իւղէրինտէն կիթ-
տի : Վէ գարը տէտի քի՝ Փղշ- 20
ըլարը սէնի պատասըլար եա՛
Սամխոն . վէ ույգուսունան
ույանըլ տէտի քի՝ Ձըգսայըմ ,
վէ տէ՛ֆթա՛ պէ տէ՛ֆթա՛ Է՛ֆէյէմ
կիպի պէրթինէյիմ . վէ օ՛ Թապ-
պարն ծնաան կիթախինի պիրմէ
տի : Խոմի Փղշտըլար ծնու Թու- 21
Թուսի՝ ծնուն կէօղլէրինի օյուս-
ըր . վէ ծնու Դաղայա էնտէր-
տիլէր , վէ ծնու պուգաղուլար
իլէ պատասըլար , վէ ղընտան-
տա տէյիրմէն էվիրիր իտի :
Վէ ծնուն պաչընըն սաչը՝ Թը- 22
րաշ օլտուղու կիպի պիթմէյէ
պաչտատը : Վէ Փղշտըլարըն 23
պէյլէրի ալտահլարը Դաղոնա
պէօյիւք գուրպան բէսմէյէ վէ
շաղ օլմատա ձէմ՝ օլտուլար , վէ
տէտիլէր . Պիղիմ ալտահմընը՝
պէշմինիմիզ Սամխոնու էլիմի-
զէ վէրտի : Վէ խալը ծնու կէօր- 24
պէսէ՝ քէնտի ալտահլարընա
շիւքը էթմէյէ , զիրա տէտի-
լէր . Պիղիմ ալտահմընը պէշմէ-
նիմիզի՝ վէ վիւյէթիմիզի խա-
րատ էտէնի հէմ մագթօուլարը-
մընը չօղալատանը էլիմիզէ վէրտի :
Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Եիւրէքլէրի 25
շաղ օլտուգտա , տէտիլէր .
Սամխոնու չաղըրըն քի պիզի
հիւլտիւրէ . խոմի Սամխոնու
զընտանտան չաղըրտըլըը , վէ օն-
լարըն էօնիւնտէ օյնատը , վէ օ-
նու սիրէքլէրին արատընա տուր-
տուրտուլար : Վէ Սամխոն՝ է- 26
լինտէն ԹուԹան ուչատա տէտի .
պէնի գօյվէր քի հիվն օլիւզէ-

ընտէ տուբատուզու ախրէքլէրի
ԹուԹայըմ, վէ ծէլարըն իւզէ-
27 րինէ տայանայըմ: Եվ իսկ՝ էր-
քէք վէ գարը իլէ սօլու խոի,
վէ Փղշտըլարըն հէմ պէյլէրի
օրատա խոի. հէմ տամըն իւզէ-
րինտէ իւչ պին գատար՝ Սամի-
սանուն օղուռունու սէյր էտէն
28 էրքէք վէ գարը վար խոի: Վէ
Սամփսոն Րապպա չաղըրըպ տէ-
ոի. Եա՛ Էփէնտիմ Եհովա՝
լութֆ էտիպ պէնի զիքը էյլէ,
վէ եա՛ Ալլահ լութֆ էտիպ՝
պէնի հալընըզ պու ոէփա՛ տա-
հա գուվվէԹլէնտիր քի՝ Փղշտը-
լարտան իքի կէօզիւմ ինԹի-
29 գամընը պիրտէն ալըյըմ: Ան-
տէն Սամփսոն՝ էվին օվ իւզէ-
րինտէ տուբատուզու իքի օրԹա
տիրէքլէրինի՝ պիրինի սաղընտան
վէ օպիրինի սօղընտան գավըա-
յըզ ծնըլարըն իւզէրինէ տայան-
30 ը: Վէ Սամփսոն տէոի քի՝
պէնիմ Ճանըմ Փղշտլըլար իլէ
էօլսիւն, վէ գուվվէԹ իլէ էյի-
լիսի՝ էվ պէյլէրին վէ իչինտէ օ-
լան Ճիւմլէ խալըգըն իւզէրինէ
տիւշիւ. վէ օնուն էօլիւը իքէն
էօլտիւրտիւչիւ էօլմիւշլէր՝ քէնտի
է՝օմրիւնտէ էօլտիւրտիւչիւ քիմ-
31 սէլէրտէն գյայտէ օլսուս: Վէ օ-
նուն գարընտաշլարը վէ պապա-
սընըն Ճիւմլէ էվի էնիպ՝ օնու
գալըրըրտըլար, վէ ջըգարըպ՝ օ-
նու Սարաա իլէ ԵսԹաուղուն
արասընտա պապասը Մանուէ-
նին մէզարընտա տէֆին էյլէսի-
լէր. վէ օ՝ Իսրայիլէ խիրմի իրըլ
հիւքմ էԹտի:

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վէ Նիրէմ տապընտան Մի-
քա խամինտէ պիր տաէմ վար խ-
2 տի: Վէ անասընա տէոի. Սէն-
տէն ալընան օլ պին եհուդ Գըճ՝
կիւմիւշիւ քի՝ օնուն իչինն պէտ

տուա՝ էյլէսին հէմ տախի պէն
իչիտիր էքէն սէօյլէսին, իչԹէ-
օլ կիւմիւշ Եանընտտա ոըր, օնու
պէն ալըրըմ. վէ անասը օնա տէ-
տիքի Եա՛օղուսմ՝ Րապպտան մի-
պարէք օլսուն: Վէ պին հիւչ 3
գըճ՝ կիւմիւշիւ անասընա կէրի
վէրտի. տամա օ տէոի քի՝ պէն
օլ կիւմիւշիւ էլիմտէն օղուսմ խ-
չիւն պիւքիւլէսի Րապպա Թադ-
պա էԹտիմ, քի օյմա վէ տէօք-
մէ փուԹ Եափա, իտոի Հալա օ-
նու սանա կէրի վէրիրիմ: Ամմա 4
կիւմիւշիւ անասընա կէրի վէր-
տի. վէ անասը իքի եիւչ գըճ՝
կիւմիւշ ալըպ՝ օնու գույումՃու-
յա վէրտի, վէ օ ծնըսրտան օյ-
մա վէ տէօքմէ փուԹ Եափտը,
վէ Միքանըն էվինտէ օլտու: Վէ 5
պու Միքա նամ քիմսէնին ալ-
ըսԹըր իտանէպ օլտու. վէ ե-
փուա հէմ Թերափիմ Եափտը,
վէ օղուլլարընըն պիրինի նասպ
էԹտի, վէ օնա քեահին օլտու:
Օվ կիւնլէրտէ Իսրայիլէ փատի- 6
շահ Եոք իտի. հէր քէս կէօզէ-
րինտէ տոլտու օլանը իչէր իտի:
Վէ Յուդա գասաբէսինին Յու- 7
դա Րեթլէհէմինտէն պիր կէնՃ
վար իտի, քի Ղէվիլի օլուսդ օ-
րատա միւսաֆիր իտի: Վէ օվ 8
քիմտէ՝ Յուդա Հէհրի Րեթլէ-
հէմտէն կիԹտի քի՝ պուլտուղու
եէրտէ միւսաֆիր օլա. վէ եօվ-
Ճուլուղունտա իքէն, Նիրէմ
տաղընա Միքանըն էվինէտէք կէվ-
տի: Վէ Միքա օնա տէոի քի՝ 9
Նէ՞րէյտէն կէլիրսին. վէ օ օնա՝
պէն Յուդա Րեթլէհէմինտէն Ղէ-
վիլի իմ, վէ պուլտուղում եէր-
տէ միւսաֆիր օլմաղա կիտէյօ-
րում տէոի: Վէ Միքա օնա տէ- 10
տի քի՝ պէնիմ իլէ օԹուր, վէ
պաննա վէհտէր վէ քեահին օվ.
վէ պէն սանա եիլլսա օն գըճ՝
կիւմիւշ իլէ պիր գաԹ էսվապ
վէ եէյէճէյինի վէրէյիմ. վէ

11 Պ֊ելիկ ծառ֊ էն֊ըն֊ա կ֊ելթ֊ափ։ Վ֊է
Պ֊ելիկ օ֊լ ք֊իմ֊ակ լ֊ըկ սա֊պ֊ին օ֊լ
մ֊ադա գ֊այիլ օ֊լսա֊ս ։ վ֊ի օ֊լ կ֊ինդ
ծ֊ան՝ օ֊ղուլ֊արընտ֊ան պ֊իրի կ֊ինի
12 օ֊լսա֊ս ։ Իմ֊ի Մ֊իքա Պ֊ելիկ֊ի
ն֊ամա֊ կ֊ըլ֊ի֊ի ։ վ֊ի օ֊լ կ֊ինդ ծ֊ուն
ք֊եհ֊ան֊ին֊ի օ֊լսա֊ս , վ֊ի Մ֊իքա֊ն֊ըն
13 կ֊ին֊ակ օ֊լսա֊ր իմ֊ի ։ Վ֊է Մ֊իքա
ա֊կ֊ի֊ի ։ Շ֊իմ֊ի պ֊իլ֊իրիմ ք֊ի
Ռ֊ամա֊պ պ֊ան֊ա կ֊ըլ֊ի֊ք կ֊ա֊ի֊ն֊ք
պ֊իր , չ֊ի֊ն֊ք֊ի Պ֊ելիկ ք֊ան֊ին֊
ն֊իմ վ֊ար ։

ՊԱՊ ԺԲ

1 Ե֊ւ կ֊ին֊ըլ֊ըտ֊ակ Ի֊սրայ֊ել֊ա֊կ
վ֊ան֊ա֊չ֊ան֊ ե֊ող իմ֊ի ։ Հ֊ամ օ֊լ կ֊ին֊ն֊
լ֊ըտ֊ակ Դ֊ան֊ը֊ըլ֊ար ս֊ըպ֊ակ֊ը ս֊ա֊ք֊ին
ս֊ա֊մ֊ադ կ֊ըլ֊ա֊ն ք֊ենտ֊իլ֊ը֊րին֊ակ մ֊իւ֊ս
ս֊ար֊ար իմ֊ի ։ չ֊ի֊ն֊ք֊ի օ֊լ կ֊ին֊ակ֊
ա֊կ֊ին Ի֊սրայ֊ել ս֊ըպ֊ակ֊ը֊ըն֊ն֊ը
ս֊ար֊ա֊ն֊ա֊ս֊ա ք֊ենտ֊իլ֊ը֊րին֊ակ մ֊իւ֊ս֊
մ֊իւ֊ս օ֊լ֊ան֊ը զ֊ան֊ա֊ք էմ֊ա֊կ֊իլ֊ը֊ր Ի֊
2 մ֊ի ։ Վ֊է֊ Դ֊ան օ֊ղուլ֊ար֊ը֊ դ֊ա֊
պ֊իլ֊ը֊լ֊ը֊ր֊ն֊ա֊ն֊ ք֊ենտ֊ի ս֊ին֊օ֊ր֊լ֊ա֊
ը֊ր֊ն֊ա֊ն Ս֊ա֊ր֊ա֊ա֊ս֊ա֊ն վ֊ի Ե֊ա֊մ֊ա֊
ե֊ուզ֊ա֊ն֊ա պ֊ի֊ն֊ ա֊ա֊կ֊իմ֊ դ֊ուվ֊իլ֊ի֊
ա֊ա֊հ֊իպ֊ի ա֊ա֊կ֊իմ֊ կ֊ի֊օ֊ն֊ա֊կ֊ը֊ր֊իլ֊ը֊ր ,
ք֊ի տ֊պ֊ար֊ը թ֊ի֊ֆ֊ի֊ա֊ս֊ա֊ս֊ա վ֊ի օ֊ն֊ս
թ֊ի֊ֆ֊ի֊ն֊ն֊իւ֊ս֊ա ե֊ա֊կ֊լ֊ը ։ վ֊ի օ֊ն֊լ֊ա֊
ս֊ա֊կ֊իլ֊ը ք֊ի՝ Կ֊իս֊ին֊ տ֊պ֊ար֊ը
թ֊ի֊ֆ֊ի֊ն֊ն֊իւ֊ս֊ա ե֊ա֊մ֊ին ։ վ֊ի օ֊ն֊լ֊ար
Ե֊վ֊ր֊ի֊մ տ֊ա֊ղ֊ը֊ն֊ա թ֊ա Ս֊ի֊ք֊ա֊ն֊ը֊ն
ե֊վ֊ի֊ն֊ե֊ա֊կ֊ը կ֊ե֊լ֊ի֊կ֊լ֊ը֊ը , վ֊ի կ֊ի֊ն֊ա֊կ
3 օ֊ր֊ա֊ա֊ս դ֊ա֊ղ֊ը֊լ֊ար ։ Օ֊ն֊լ֊ար Մ֊ի֊
ք֊ա֊ն֊ը֊ն ե֊վ֊ի ե֊ա֊ն֊ը֊ն֊ա֊ս֊ա ի֊ք֊ի֊ն՝ Պ֊է֊
լ֊ի֊կ կ֊ին֊ա֊կ֊ին ա֊կ֊ս֊ի֊ն֊ի թ֊ա֊ն֊ը֊ղ֊ա֊
լ֊ար , վ֊ի օ֊ղ֊ա֊յ֊ա ա֊կ֊օ֊ն֊ա֊հ֊ի֊ւ֊կ֊ը֊ր , վ֊ի
օ֊ն֊ա ա֊կ֊ի֊ւ֊կ֊ը֊ր ք֊ի՝ Ս֊ի֊ն֊ի պ֊ի֊ւ֊ռ֊ա֊
յ֊ա ք֊ի֊՞մ կ֊ե֊թ֊ի֊ր֊տ֊ի , վ֊ի ա֊ն֊ն
պ֊ի֊ւ֊ռ֊ա֊տ֊ա֊ա ն֊ի՞ ե֊ա֊մ֊ի֊ա֊ր֊ը֊ն ։ վ֊ի
4 ն֊ի՞֊չ֊ի֊ն֊ն պ֊ի֊ւ֊ռ֊ա֊տ֊ա֊ա֊ր֊ն ։ Վ֊է օ֊ն֊
լ֊ա֊ա ա֊կ֊ի֊ւ֊ կ֊ի֊ Մ֊իքա պ֊ա֊
ն֊ա պ֊կ֊օ֊յ֊ի֊ պ֊կ֊օ֊յ֊ի֊ ե֊ւ֊լ֊ի֊ա֊ն֊ի ։ վ֊ի
պ֊ի֊ն֊ի լ֊ի֊ա֊ր֊կ֊ե֊թ լ֊ի֊ն֊ թ֊ի֊ւ֊ե֊ղ֊ի֊ա֊ն֊ի
5 ք֊ի՝ օ֊ն֊ւ֊ն ք֊ե֊հ֊ան֊ին֊ի օ֊ղ֊ա֊յ֊ի֊ն ։ Վ֊է
ձ֊ա֊ա ա֊կ֊ի֊ւ֊լ֊ը ք֊ի՝ Փ֊ե֊ղ֊ե֊մ ե֊ւ֊լ֊ի ,
Ա֊լ֊ա֊հ֊ա ա֊ա֊ղ֊ը֊ն , վ֊ի պ֊կ֊ի֊ղ֊ի֊մ չ֊ո֊ւ
կ֊ե֊թ֊ա֊կ֊ի֊մ֊ի֊ղ ե֊օ֊լ պ֊կ֊ի֊ղ֊ի֊ ի֊ա֊յ֊ր֊ը
օ֊ր֊ի֊ւ֊ր մ֊ի֊ա պ֊կ֊ի֊ե֊լ֊ի֊մ ։ Վ֊է ք֊ե֊ա֊ 6
հ֊ին ծ֊ն֊ը֊ր֊ա֊ա ա֊կ֊ա֊ի ք֊ի՝ Ս֊ե֊լ֊ա֊մ֊ե֊թ
լ֊ը֊ կ֊ի֊ա֊ի֊ն ։ ա֊կ֊ի֊ղ֊ն պ֊ո֊ւ կ֊ե֊թ֊ա֊
կ֊ի֊ն֊ե֊լ֊ի֊ք ե֊օ֊լ Բ֊ա֊պ֊պ֊ա մ֊ա֊գ֊ա֊ո֊ւ֊ր
տ֊ո֊ւ֊ր ։

Օ֊լ֊ե֊մ օ֊լ պ֊ե֊ղ ք֊իմ֊ակ կ֊ի֊ա֊կ֊ի֊ 7
Լ֊ա֊յ֊ի֊ա֊կ վ֊ա֊ր֊ա֊ծ֊ը֊ղ֊ա֊ր ։ վ֊ի ծ֊ն֊ա֊ն
լ֊ի֊ն֊ի֊ա֊կ օ֊ղ֊ա֊ն դ֊ա֊ի֊մ֊ը կ֊ե֊օ֊ր֊ա֊ի֊ւ֊լ֊ը֊ր
ք֊ի՝ կ֊ի֊ն֊կ֊ե֊մ ի֊ւ֊զ֊ի֊ա֊ն Ս֊ի֊գ֊ո֊ն֊ը֊ղ֊ա֊
ը֊ր֊ն ա֊ա֊կ֊ե֊թ֊ի֊ն֊ի֊ կ֊ե֊օ֊ր֊ե֊ ը֊ա֊ն֊ա֊թ֊
վ֊ի կ֊ի֊ն֊ ս֊ա֊ք֊ի֊ն օ֊ղ֊ա֊յ֊ի֊ն ։ վ֊ի
օ֊ղ ա֊ն֊ա֊յ֊ա֊ա ս֊պ֊ի֊ր ն֊ա֊մ֊ա֊ն֊ի֊ կ֊ի֊ն֊
Ա֊ա֊հ֊ա֊ն֊ի֊ա֊կ֊ ե֊ւ֊լ֊ի֊ն֊ի֊ա֊կ֊ ե֊ա֊ն֊ա֊ն֊ա֊
ա֊ա֊հ֊ա֊ն֊ի֊ա֊կ֊ ե֊ա֊ն֊ա֊ն֊ա֊ն

ատան Եփրեմ տաղընա կէջտիլէր, վէ Միքանըն էվինէտուէ կէլտի-
14 լէր : Վէ Լայիս ախպարընը Թէ-
ճէհասուս էթմէյէ կիտէն օվահէ
տաէմ ճէվապ հոիպ՝ գարըն-
տաշլարընա տէմիլէր · Պիվլ՝ ըմի-
սինիզ քի՝ պու էվլերատէ նէիուա
վէ Թէրաֆիմ վէ օյմա վէ տէօք-
մէ փուռթ վար · վէ հալա նէ իշ-
15 լէյէճէյինիզի պիլմիր : Իմի ծն-
լար օրայա ատըրպ օվ Դէվիվ
կէնճին էվինէ՝ Միքանըն էվինէ
վարարլար, վէ ծնուն խաթրընը
16 սորուվլար : Վէ Դան օղուլլարընը
տան ճէնճ ալէթլէրի գուշանմըշ
օվ ալթը էիւզ քիշի գափուտուն
17 ապզընտա տուրտուվլար : Վէ սի-
յարըե Թէճհասուս էթմէյէ կիտէն
օվ պէշ տաէմլէր ջզդըպ օրայա
կիրտիլէր տէ՝ օյմա փուռթու վէ
էփուտու վէ Թէրաֆիմի վէ տէօք-
մէ փուռթու ալարլար, վէ քնա-
հինն՝ ճէնճ ալէթլէրի գուշանմըշ
օվ ալթը էիւզքիմէ իլէ գափու-
նուն ապզընտա տուրտուր խոր :
18 Վէ ծնլար Միքանըն էվինէ կի-
րիպ՝ օյմա փուռթու՝ էփուտու վէ
Թէրաֆիմի վէ տէօքմէ փուռթու
ալարգլարը զէման, քնահինն ծն-
19 լարա նէ՞ իշէրտիվինիզ տէտի : Վէ
ծնա տէտիլէր · Տուս օվ, էլինէ ապ-
զընա գօ, վէ պիղիմ իլէ կէվ, վէ
պիղէ փէտեր վէ քնահինն օլասըն ·
սանա պի՞ր տաէմ էվինինն քնա-
հինի օվմագ մը էյի տիր, էօղու-
սա Իսրայէլտէ պիր սրպէճընըն
վէ պիր գապիլէսինի՞ն քնահինի
20 օվմագ մը էյի տիր : Վէ քնահի-
նինն էիւբէյի խօշլանտը, վէ է-
փուտուս վէ Թէրաֆիմի վէ օյմա
փուռթու ալըպ՝ խալխըն ալասընը-
21 սա վարտը : Անտէն ծնլար տէօ-
նիւա՝ կիմիտիլէր · վէ չօճուգլարը
հէմ տավարլարը վէ գըյմէթլի
հշեայը էօնէրինէ գօսուլար :
22 Օնլար Միքանըն էվինտէն ի-
րագ վարարգլարընտա, Միքա-
նըն էվի էտանըտա օվան էվէրին
հէսապի պիրիքիպ՝ Դան օղուլլա-
րընը էէմէիչտիէր, վէ Դան օ- 23
ղուլլարընա պաղըրարլար : Վէ ծն-
լար էիւզէրինի չէվիրիպ՝ Միքա-
յա տէտիլէր · Սանա նէ՞ օլսու
քի՝ ճէմիյէմ իլէ ջզդըդըն : Վէ 24
օ տէտի քի՝ Նափթալըդի ալասհ-
լարը վէ քնահինի ալթով կիմ-
սինիզ, վէ պանա տահա նէ՞ գալ-
սը · իմի պանա նի՞ չինն պէօյլէ՝
Սանա նէ՞ օլսուս տէրսինիզ : Վէ 25
Դան օղուլլարը օնա տէտիլէր ·
Ախամըզտա սէպին իչմիվիլէսին ·
օլմայա քի ապզըն տահէմիզէր իւզէ-
րինիզի հիւճում էաէլէր, վէ ճա-
նընը հէմ սէպին էվինտէն Ճանլարընը հէլաք էէմիրէտեն
Անտէն Դան օղուլլարը էօղլարը- 26
նա կիմիտիլէր · վէ Միքա օնլա-
րըն բէնճինտէն գուվվէթլի օ-
տուգլարընը կէօրտիքտէ՝ տէօ-
նիւա էվինէ կիմիտի :
Վէ ծնլար Միքանըն էտիտը- 27
ղընը վէ ծնուն քնահինինի ալըպ՝
Լայիսին իւզէրինէ ըտահաթա
վարմըշ վէ էվինի յէթտէ օլան պիր
պաղինըն իւզէրինէ վարարլար, վէ
ծնլարը գըլըճ՝ ապզընտան կէչի-
րիպ՝ շէհրի ալթէչէ էտադլարը :
Վէ Սիդոնլուլարտան իրագ օլ- 28
մագ իլէ՝ հէմջիմէնէ իլէ պիր մտա-
ղահթարը օլմամագ իլէ, ծնլարը
գուրթարան էօգ խոր, չինն քի
Թէճրուպա օլան վաղտէ՝ ծնտա
ապզին օլտուրար : Վէ շէհրին ա- 29
մլընը Իսրայէլէ տօղմուշ պատա-
լարը Դանըն տաղընտան՝ Դան գօ-
տուրար · վէ ըսքին շէհրին ատը
իլէրտէն Լայիս խոր : Վէ Դան օ- 30
ղուլլարը քէնտիլէրինէ օյմա փուռ-
թու տիքիպ՝ Մանասէ օղուլ Գէր-
սոնոն օղլու Յոնաթան քնահի-
նի վէ ծնուն օղուլլարը Թա տի-
յարըն էսիրլիկի կիւնինէտէք՝
Դանլըլար սրպէճընըն քնահինլէ-

31 բի խաւ ։ Վ֊է ծնլար՝ Ալլահըն է֊
վն Սելոմնա օլաուդու ձիւմչի
կիւնլերաէ քէնտիլերի իչլեն Ս֊
քանըն օլ եաւիտըդը օյմա վու֊
Թու նասլ էթմիշլեր խաւ ։

ՊԱՂ ԺԹ

1 Վ֊է վադի՝ օլաուս քի օլ կիւն֊
լէրաէ Իսրայէլաէ վհաւիշահ
հօգ խաւ ։ Վ֊է Եփրեմ տաղը
սէմթլէրինաէ սաքին միւսաֆիղը
պիր Ղէբլի քիմսէ վար խաւ ։ քի
քէնտինէ Յուդա Բէթլէհէմին֊
աէն պիր օտաղըդ գարը ալդը ։
2 Վ֊է օտաղըդը ծնուն ա՛լէ յէրինէ
զինա էակիա՝ ծնտան պուպաղը֊
նըն կվինէ Յուդա Բէթլէհէմի֊
նէ կիճամ ։ Վ֊է օբաուս Թէհմամ
3 աէօլմի այ աուբաուս ։ Խմուի գօ֊
ճաղը գալդըդա՝ ծնուն արաբնէա
կիճամ ։ քի ծնուն կէօնլիւնիւ է֊
ուխա՝ ծնու կէրի կէճիրէ ։ Վ֊է պի֊
լէսինէմ՝ ուշաղը նէ պիր չիֆթ
մէրքէալի վար խաւ ։ Վ֊է գարը ծնու՝
պուպաղընըն կվինէ կէօճիւբ֊
ուխ ։ Վ֊է գըղըն պուպաղը ծնու
4 կէօբաուիւքաէ ։ սէվինճ նէ խա֊
Թիպալինէ վարդը ։ Վ֊է գայ֊
նաճմաղը գըղըն պուպաղը ծնու
աղը գայաա՝ ծնուն նէ իչ կիւն
օճուբաուս ։ Վ֊է եէյիպ իչմէյէր ։
5 Վ֊է կէճէ օբաուս գալաճաղը ։ Վ֊է
վադի՝ օ֊մաս քի աէօբուխունճիս
կիւնաէ՝ ատպաչկայրըն էրքէն
գալդըգաղը ։ Վ֊է կիճամէյ գալ֊
գըղաղը ։ ամմա գըղըն պուպաղը
ատմաաղընա տէսի քի՝ Եփրեմ֊
նէն պիր լօգմա էքմէք իչէ գուվ֊
վէթլէնճէր ։ անտէն ածկրա կի֊
6 տէբսինիղ ։ Խմուի օճուբաուդաղը ։
Վ֊է էքնոն պիրղիքաէ եէտիէր ։
Վ֊է իչտիէր ։ Վ֊է գըղըն պուպաղը
օ֊ք քիմսէյէ տէսի քի՝ Փէրեմ
էչէ ։ կէճէ գալմազա գայիէ օ֊,
7 Վ֊է եփրեմին իսօ֊օլաուն ։ Վ֊է օ֊
ք քիմսէյէ կիճամէյէ գալգընճա՝
գայնաճմաղը ծնա խպրամէչէչի ։
Վ֊է տէօնիւսա՝ կէճէ օբաուս գալ֊
մաղը ։ Վ֊է պէչինճի կիւնաէ կիճ֊ 8
մէք իչլեն սատպաչկայրըն էրքէն
գալդըգը ։ Վ֊է գըղըն պուպաղը
տէսի քի՝ Փէրեմ էչէ ։ եփրե֊
յինի գուվվէթլէնճէրը ։ Վ֊է Թա
կիւն տէօնիւնճէ յէտէք օյմաղա֊
մըգաղը ։ Վ֊է պէբուաէր նէսիլէր ։
Ատուն օ֊ք քիմսէ օտաղըդը նէչ Վ֊ 9
ուշաղը նէչ կիճամէյէ գալդըգը ։
ամմա գայնաճմաղը գըղըն պու֊
պուպաղը ծնա տէսի քի՝ Իչիճէ հալա
կիւն ախշամա նաագլաչըդ յօդ ։ քէ֊
րէմ էչէ՝ կէճէ գալըն ։ Իչիճէ
կիւն մէչ կիճամէքաէ տիր ։ կէճէ
պուբաուա գալ ։ Վ֊է եփրեմին
իսօ֊օլաուն ։ Վ֊է սիզ սատպաչկայրըն
էրքէն նօյունուդա չդըգա՝ չատը֊
ըընա կիճ ։ Վ֊է օ֊ք քիմսէ կէճէ 10
գալմազ իսօնէմէսի ։ Իչլա գալ֊
գըգա կիճամէ ։ Վ֊է Թա Յէհուա֊
ատն՝ նա՛նի Էրուսաղէմին գալըգ֊
սընա վարդը ։ Վ֊է պիչէսինճէ պիր
չիֆթ սէմէրլի մէրքէա վար խաւ ։
Հէմ օտաղըդը պիչէսինճէ խաւ ։
Օ՛նլար Յէբուսատն նանընտա 11
էրքէն՝ կիւն պաչէթ իչլէ էնաւ ։ Վ֊է
ուշաղ էֆէնտիսինէ տէսի քի՝
Փէրեմ էչէ ։ կիւչլու Յէբուս֊
լուլարդըն չէհրինէ ատխալդըմ ։ Վ֊է
կէճէ օնտա գալսաղըմ ։ Ատմա է֊ 12
ֆէնտիս օնա տէսի ։ Պուրայա՝
Խպրայէլ օղուլլարընտան օ֊մայան
եապանճը չէհրինէ ատխմ֊այա֊
լըմ, իչտա Գաբաայաաէք կիչէչիմ ։
Ատուն ուշաղընա տէսի քի՝ Կիչ 13
պու մահալլէրին պիրինէ եագլա֊
չալըմ, Վ֊է կէճէ Գաբաատա եա
Ռամատա գալալըմ ։ Խմուի կէ֊ 14
չիպ կիճամիչէք, Վ֊է Բենեամին
Գաբաատընդըն եանընտա իքէն՝
իւզէրլէրինէ կիւնէչ պաճաղը ։
Վ֊է օբայա ատխալդըգ քի՝ կիրիպ 15
կէճէ Գաբաատա գալընդըգը ։
Վ֊է վարդը՝ չէհրին մէյատընդատա
օճուբաուս, Վ֊է ծնլարդը՝ կէճէ

գալմագ իչխան էվինէ ալան եօթ
նախ ։
16 Վէ իշխէ ախչամէչլըն Թաղ-
լաման՝ քէնտի իչինտէն պիր նիւ-
Թի յար տահմ կէվիյօր նախ , օ
նախ Եփրեմ տաղընտան օղուզ՝
Գաբատաս միւտաֆիր նախ · վէ
օղ մահալին էհալիսի՝ Ռէհաամին-
17 ի նախիէր ։ Վէ կէօղէրինի գալ-
մըըդ՝ եօշունւ տահմի չէհրին
մէ յատընըտա կէօրուիւ · վէ օղ
իւմԹիյար քիմսէ տէմի քի՝ Նէ՞
ըէյ կիտէրսին , վէ նէ՞ըէտէն
18 կէվլըսին ։ Վէ օնա տէմի քի՝
Պիզ Յուդա ՌէհԹէհէվինտէն
Եփրեմ տաղը սէմԹէլէրինէտէք
կէչէրիդ · պէն օրատան իմ , վէ
Յուդա ՌէհԹէհէվինէտէք կիԹ-
տիմ · ամմա չէխէփ Բաալըն էվի-
նէ կիտէյօրսուդ , վէ սէնի էվինէ
19 ալան քիմսէ եօք ։ Նէքին մէր-
քէպէրիմիզ իչխան հէմ սամսո-
հէմ էհմէր վար , հէմ տահի պէ-
նիմ իչինէ հէմ խալայըըն իչխան՝
վէ գուլլարըն իլէ օլան ուշաղ ի-
չինէ հըմմէք վէ չարտաղ վար · հիչ
20 պիր չէյ հըմսէք տէյիլ սիր ։ Վէ
օղ իւմԹիյար քիմսէ տէմի քի՝
Սհլամ սանա , անձաղ հէր հը-
սէրլէյին իւզէրիմէ պօճ օլսուն ·
ՋհաղաԹ մէչիտտաս կէձէ գալ-
21 մա ։ Անտէն օնու քէնտի էվինէ
կէօԹիւրտիւ , վէ մէրքէպլէրի
սամսո վէրտի · վէ օնլար այադ-
լարընը հայդայըդ՝ էհտիլէր վէ
իչտիլէր ։
22 Օնլար Եւրէքլէրինի խօշան-
ալըմադտա էքէն , իշԹէ չէհրին
էհալիսի Եարատազ քիմսէյէր՝ Ե-
վէն էԹրաֆընը դուշտարդ գա-
ֆիւյէ գաղտըրար , վէ էվին տա-
հինի օլան օղ իւմԹիյարա սէօյ-
լէյիդ տէմիլէր · Էվինէ կէլէն
տէմի չորդաղ քի՝ օնու պիչէլիմ ։
23 Վէ օղ էվին տահիլի քիմսէ օն-
լարա չորդաղ՝ օնլարա տէմի ·
Եօք՝ գարընտաուչլարըմ, քէրէմէ-
տին , քէմիլիք էԹմէյին · պու տահմ
էվիմի կիտիրէյէն սօնկրա , պու
րիւավայըդը էԹմէյին ։ ԻշԹէ պէ- 24
նիմ պաքիրսէ գըդըմը վէ օնուն օ-
ռաղընդընը ալիպ չորդաղըմ տա
հալա օնլարա հագարէԹ էտին ,
վէ օնլարա կիտիրինիզսէ խօշ
օլմանը էյլէյին · ամմա պու ա-
տէմէ պու բիւավայըդ իշինէ էԹ-
մէյին ։ Նաքին օղ քիմսէյէր օնու 25
սէնէկլէմէք իսԹէյտիւէր · վէ օղ
ատէմ քէնտի օռաղընդընը Թու-
Թուսաղ՝ օնլարա սիչարըդյա չո-
դարտը · վէ օնլար օնու պիլմի-
յէր , էհմ պիւԹիւն կէձէ Թա
ռաղաֆատէք օնու բէկլիլ էԹմի-
յէր , վէ կիւն ադարըդը իքէն օնու
ռաղը վէրտիյէր ։ Վէ օղ գարը 26
ռաղաֆա գարդը վարըդ՝ աղա-
սընըն օլսուղու քիմսէյինի էվի-
նէն գափուսունտա տիւշտիւ ,
Թա ըշըդ օլսունձայռատէք ։ Վէ օ- 27
նուն աղասը ռաղաֆլայըն գալ-
դըդ՝ էվին գափուլարընը աչըդ ,
վէ չորդաղ քի՝ եօլունտա կիտէ · վէ
իշԹէ օնուն օռաղընդը օլան գարը՝
էվինէ գափուսունտա տիւշտիւ-
ռէ իսի ։ Վէ օնա՝ Գալդ կիտէ- 28
լիմ տէմի , ամմա Ջհվռաղ վէրէյն
եօք իսի · օլտուր օնու մէրքէպլի
իւզէրինէ ալը , վէ օղ քիմսէ
գալդըդ՝ քէնտի մահալինէ կիԹ-
տի ։
Վէ էվինէ վարընդտա՝ պիր 29
պըչաղ ալը , վէ օռաղընդընը
ԹուԹուսաղ՝ օնու քէմիքլէրի իչէ
ան իլի փարչայա տօղռուռը · վէ
օնու խորայէլին հէր սէնօրունա
կէօնտէրսի ։ Վէ վադի՝ օլսու 30
ռէ՝ հէր կէօրէն տէմի · Խորա-
յէլ օղուլլարը Մըսըր տիյարըն-
տան չորդաղը կիտինտէն Թա պու
կիտինէտէք պուտունն կիտի իշ օղ-
մադը վէ կէօրիւնմէյի · պուտունն
իւզէրինէ տիւշտինիւն վէ միւռա-
վէրէ էտիպ սէօյլէյին ։

ՊԱՏ Ի

1 ( )Լատիմ Ձիւմլէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը զզդարլար , վէ Ձէմա-
ան սիր առէմ կիմսի՝ Դանաան
Բէրսաբէհէյհէ Գալաագ տի-
յարը իլէ Բաապա Մասփասա
2 Ձէմ՝ օլտուլար : Վէ Ձիւմլէ
գամմըն իլէրիտէ օլանլարը՝ Ձիւմ
լէ Իսրայէլ սըպկէլարը տէօրթ
հիւզ պին գըլըճ չէքէն Հայա նէ-
ֆէր՝ Ալտահ գամմըներն Ձէմի յէ-
3 թիտէ հաղըր օլտուլար : Վէ
Բէնիամին օղուլլարը՝ Իսրայէլ
օղուլլարընըն Մասփայա զըդ-
ազըգլարընըն իչիթտիկլէր : Վէ Իս-
րայէլ օղուլլարը տէօրթիկլէր՝ քի՝
Գու Հարամտըզդ նա՞սըլ օլսուն ,
4 տէյլէյիմ : Վէ օ Ղ նէ ի քիմսէ՝
Հօլտհուրհուտիւ գարընըն գօնա-
սը Ձէվատ վէրիպ տէմի . պէն
օտաղըզդա իլէ Բէնիամին Գա-
բաասընըտա կէճէ գալմըշտա վար-
5 սըմ : Վէ Գաբաանըն էհալիսի
իւզէրիտէ գալգըզդ՝ կէճէ իլէ իւ-
զէրիտէ էվի գուշաթտըլար . տի-
նի էօլտուրմէյէ գաաա էթտի-
լէր տէ՝ օտաղըզդըմա Հագարէթ
6 էթտիլէր , վէ Հօլտիս : Պէն տէ
օտաղըզդըմը ալըպ օնու տօղրա-
ար՝ , վէ օնու Իսրայէլ միրա՝ սը-
նըն հէր տահալինէ կէօնտէրտիմ՝
ալնըա օնլար՝ Իսրայէլտէ Հաապա-
լըք վէ բիւտայըզդէ իչէիտիկլէր :
7 Իչթէ տիր հէվթինիզ Իսրայէլ օ-
ղուլլարըսընըզ , պուրատա տէօյ-
լէշնիւ՝ միւշավիրսի էտին :
8 Վէ Ձիւմլէ գալմ պիր առէմ
կիմսի գալգըզդ տէտի քի՝ Փիմսէ-
միզ Հատըրընտա կիթմիյէճէք , վէ
քիմսէմիզ էվինէ տէօնմիյէճէք
9 տիր : Վէ շիմտի Գաբաայա Հ-
տէճէյիմիզ շէյ պուս տուր . Օ-
նունն իւղէրինէ գուրա՝ իլէ Վուա-
10 ւըմ : Վէ Իսրայէլին հէվի սըպկէ-
լարընտան հիւզտէ օն վէ պինտէ
հիւզ վէ օն պինտէ պին առէմ
ալալըմ քի՝ գամմա զախիրէ ալա-
ըար , քի Բէնիամին Գաբաասընտա
վարտըգլարընտա՝ ճա Իսրայէլ-
տէ իչէիտիյի Ձիւմլէ ըհտիյաը-
դա կէօրէ Հառէկէթ : Իտտի օ Հէ- 11
րէ Վուհմգ իչինն՝ Ձիւմլէ Իսրայէլ
առէմլէրի պիր առէմ կիմսի պիլ
իթթիֆագ Ձէմ՝ օլտուլար :
Վէ Իսրայէլին սըպկէլարը՝ 12
Բէնիամինին պիւթիւն սըպկէրնտա
առէմլէր կէճտէյիպ տէտիլէր .
Գու տիզտէ իչէիսինէ Հարամտըզդ
նէ՞ պիր : Վէ շիմտի Գաբաաստա 13
օլան առէմլէրի օլհարամտըզդ քիմ-
սէյլէրի վէրին քի՝ ճնլարը Հօլտիս-
թէյիմ՝ , վէ Իսրայէլտէն Հարա-
մտըզդը կիտէրէյիմ . առմնս Բէ-
նիամինլիլէր՝ գարընտաշլարը Իս-
րայէլ օղուլլարընըն սէօզիւնէ
տինիկլէմէյէ իտթիհատիթլէր : Վէ 14
Բէնիամին օղուլլարը՝ Իսրայէլ
օղուլլարընըն իւղէրինէ Ձէնիկ
զըդմազդ իչինն՝ շէհրիլտաէն Գա-
բաայա Ձէմ՝ օլտուլար : Վէ օ 15
կիւնտէ շէհրիլերտէն Վէյն Բէ-
նիամին օղուլլարը Հօգյանըզդ՝
Գաբաանըն ապքինէլերինտէն Հօգ-
լանան Հէսի Հիւզ սէյիրմիշ Դէ-
փկտէն մա՛տա՝ Իւյրմի պիրը
պին գըլըճ չէքէն առէմ իտի :
Պու խալգըն Ձիւմլէսինտէն Դէ- 16
տի Հիւզ սէյիրմիշ օղլազդ առէմ
վար իտի . պուէնլարըն Ձիւմլէտի
շաշըրմազդտան առիտան իլէ Թաշը
գըլա ալմազըլար իտի : Վէ Իսրա- 17
յէլ առէմլէրի Հօգլանըզդ՝ Բէ-
նիամինտէն այրը տէօրթ հիւզ
պին գըլըճ չէքէն առէմ իտի .
պուէնլարըն Ձիւմլէտի Ձէնիք Իրի
իտի :
Վէ գալգըզդ՝ Պեյթհուլլահա 18
զըդմազդ , վէ Իսրայէլ օղուլ-
ըը Ալլահա տանըշըզդ տէտիլէր .
Բէնիամին իլէ Ձէնիք էթմէյէ
պիղմի իչինն իտթիհատ քի՞մ զը-
գա . վէ Բապ տէտի քի՝ Իտթի-
տա Յուդա էզգա : Անտէն Իսրա- 19

Հիւ օղուլարը սապահլայնն գաշ
գըսի՝ Գալաանդն գարշըսընտա
20 օրնուս գուրտուլար : Վ՚ Խրա-
յիլ ատէմլերի Բենիամին իւլ
ձէնք էթմէյէ ջըգըլար : Վ՚
Խրայիլ ատէմլերի Գալաատա
ծնըլտա գարշը ձէնկէ սիղնըմ-
21 լէր : Վ՚ Բենիամին օղուլարը
Գալաատան ջըգըսի՝ օլ կիւնտէ
Խրայիլտէն իյիրմի իքի պին ա-
22 տէմ եկրէկ սէրսիլէր : Վ՚ գալմ
եաէդ Խրայիլ ատէմլերի գուվ-
վէթլէնիսի՝ եվվիլ քի կիւնտէ սի-
ղնըմլըկլերի մահալտէ Թէքրար
23 ձէնկէ սիղնըմլըկլեր : Վ՚ Խրա-
յիլ օղուլարը ջըգըսի՝ Բտպտլըն
հուդուրուտնտա Լթա սիղտամ-
տէք աղըտարըլար , վ՚ Բտպտլա
տանըշըսի տէսիլէր : Գարընտա-
ջըմ Բենիամին օղուլարը իւլ
ձէնք էթմէյէ՝ Թէքրար եագ-
լաշայը՚մ մը : Վ՚ Բտպտլ տէսի
24 քի՝ Օնա գարշը ջըգըն : Վ՚ Ի-
քինճի կիւնտէ Խրայիլ օղուլա-
րը՝ Բենիամին օղուլարընտա հատ-
25 լաշըլար : Վ՚ Իքինճի կիւնտէ
Բենիամինլիլէրը ծնըլարը գարշըլա-
մադ իշնէն Գալաատան ջըգըսի՝
Խրայիլ օղուլարընտան ոն սէ-
քիզ սին ատէմտահա Էէրէ սէր-
սիլէր : Աւունչարըն հէվիսի գը-
լաճ էէրէն քիմսէյէր իտի :
26 Օլատ ձիւմլէ Խրայիլ օղո՚լ
լարը Էաճն ձիւմլէ գալմ ջըգըսի՝
պէյթուլլահա վարըլար , վ՚ օ-
րտտա Բտպտլըն հուդուրուտնտա
օթուրսէյ սղղտարըլար , վ՚ օլ
կիւնտէ Լթա սիղտամտէք օղուճ
ԹուԼթաուլար : Վ՚ Բտպտլըն հու-
զուրուտնտա պիւԹիւն էամտամլար
վ՚ սէլամէԹ գուրտանըլարը տուն-
27 տուլար : Վ՚ Խրայիլ օղուլարը
Բտպտլա տանըշըսըլար , (վ՚ օլ
կիւնլէրտէ Աղտսն աշաընդն տան-
28 տուղուս օրտտահտի , հէմ՚օլ կիւն-
լէրտէ ծնուն էտինիւնտէ՝ Ահարօն
օղլու Եղիազարըն օղլու Փինհ-
հէս տուրուր իտի ,) վ՚ սէտիլէր :
Գարընտաչըմ Բենիամին օղուլ-
լարը իւլ ձէնք էթմէյէ Թէքրար
պիր տահա ջըգարըմ՚մը , եօղուս-
տա վա՚ղ կելէյիմ՚մ : վ՚ Բտպտլ
սէտի քի՝ Ընդըն , ղերտա եարըն
ծնըլարը էլինիղէ վէրէձէյիմ :
Աշտան Խրայիլ Գալաատնըն 29
էթրաֆընտա փուտուլար գուր-
տուս : Վ՚ Խրայիլ օղուլարը 30
իւչիւնճիս կիւնտէ Բենիամին օ-
ղուլարը իւչերինէ վարըլա՝ օպիր
իքի քէրրէ կիսի Գալաատնըն էօ-
նէնտէ տիղնըմլըկլեր : Օլատ՚մ Բէ- 31
նիամին օղուլարը գավմը գարշը-
լամտտա ջըգըսի՝ էհրտանն այրըլ-
սըլար , վ՚ պիրի պէյԹուլլահ
եօգուշունտա վ՚ պիրի Գալաատ-
նըն ատրտսընտա ջըգան եօլտար-
տա օ՚լքի տէփտ՚ կիսի գավմ-
տան եա՚ղնի Խրայէլտէն օթուղ
քիմսէ գատար վէրտուգ եօլտիւր-
մէյէ պաշլատըլար : Վ՚ Բենիա- 32
մին օղուլարը տէսիլէր քի՝ Օն-
լար հուդուրուտնտա եվվէլքի
կիսի գըրըլսըյար . Խրայիլ օղուլ-
լարը իսէ տէսիլէր քի՝ Գաչալըմ
տա ծնըլարը էհրտանն եօլտրա ջը-
գարալըմ : Վ՚ ձիւմլէ Խրայիլ 33
ատէմլերի մահալլէրինտէն գալ-
գըսի՝ Բահտալ Լթամարտա սիղնը-
սիլէր . հէմ Խրայէլին վուտուս-
տա մահալլինտէն՝ Էաճդվաբատա-
նըն մնղտարատնտան օղտատը :
Վ՚ ձիւմլէ Խրայէլտէն ուէչիլ 34
միշ օն սին ատէմ Գալաատնըն
գարշըտնըտա վարտը , վ՚ ձէնք
վուտուէԹլէնտի . ծնըտր իսէ պէ-
ղտնըն քէնտիլէրին իւղէրինէ էէ-
Թիշտիրնի սիվէղլէր իտի : Վ՚ 35
Բտպտլ Բենիամինի Խրայէլին էօ-
նէնտէ վուտուտս , վ՚ օլ կիւնտէ
Խրայէլ օղուլարը՝ Բենիամին-
ատն խիվմ սէհ սին եիւղ քիշի
գաԹլ էթսիլէր . պատնղարըն
ձիւմլէսի գըլըճ էէքէն քէմսէյէր
իտի : Վ՚ Բենիամին օղուլարը՚ 36

վուրուլտուգլարընը կէօրսիւէր։ վէ Իսրայէլ աուէմլերի՝ Բէնիամինլիլերէ մահալ վէրսիւէր, զի-
րա Գաբաանընն իւզէրինէ գո-
տուգլարը փուսուդա կիւվէնիր-
37 լեր իսի։ վէ փուսուտա օլան-
լար Թէզ Գաբաանընն իւզէրինէ
հիւճիւմ էթսիւէր։ վէ փուսու-
տա օլանլար հայըլըպ՝ պիւթիւն
չէհրի դըլըճ ազդընատն կէչիր-
38 սիւէր։ վէ Իսրայէլ աուէմլերի
փուսուտաքիլերը իլէ պիր նիշան
Թա՛յին էթմիշլեր իսի, քի շէհր-
ուէն պիր պէլգիյէ աԹէշ սիւմա-
39 նը գալընըրսըլար։ Օլտէմ Իսրա-
յէլ աուէմլերի ճէնկտէ արգա
կէօսԹէրտիլեր, վէ Բէնիամին-
լիլեր Իսրայէլ աուէմլերինէն օ-
Թուզ աուէմ գատար վուրուպ՝
գըրմըզը պաշլատընլար։ զիրա
տէհլիկէր քի՝ Թահկիգատ էվ-
վէլքի ճէնկտէ կիպի հէր վէճ
իլէ էօնիւմիւզտէ գըրըլտօրլար։
40 Ամմա շէհրտէն աԹէշ ԹիւԹիւ-
նիւնիւն սիրԹիլ Եիւքսէլմէյէ
պաշլայընճա, Բէնիամինլիլեր
արգալարընա պագտընլար քի՝ իշ
Թէ շէհրին եանկընը կէօյէ չը-
41 գայօր իսի։ վէ Իսրայէլ աուէմ-
լերի տէօնտիւքտէ, Բէնիամին-
լիլեր շաշըպ գալընըլար։ զիրա
պէլանըն քէնտի իւզէրլէրինէ
42 եէԹիշտիյինի կէօրսիւէր։ վէ
օնլար՝ Իսրայէլ աուէմլերինին էօ-
նիւնէ չէօլիւն եօլունա տէօնտիւ-
լէր, ամմա ճէնք օնլարը եէԹիշ-
տի։ վէ շէհրտէն չըգանլար՝ օն-
լարը օրԹալարընտա հէլագ է-
43 տէրլեր իսի։ Ճէնդ էի Բէնիա-
մինլիլերի գուշաԹմըշլար, օնլա-
րը գովալատընլար, օնլարը գո-
լայտագ իլէ՝ Թա Գաբաանընն գար-
շըսընտաՀէ՝ կիւն տօղրուտունտան
44 եանա տէփէլէմիյէ։ վէ Բէնի-
ամինտէն օն սէքիզ պին աուէմ
սիւճաիւ։ պունլարընն հէփսի
45 գուվվէԹ սահիպլերի իսի։ վէ
տէօնիւպ՝ չէօլէ տողրու Ռիմմո
գայասընա գաչըրընար, վէ հօլար-
տա օնլարտան պէշ պին քիմսէյի
քէստիլեր։ վէարտընրընճա Գէ-
դոմատէք գովալայընը՝ օնլարտան
իլէրի պին աուէմ վուրտուլար։ վէ 46
Բէնիամինտէն օլ կիւնտէ հէփ
սիւճէնիլեր՝ խիրմի պէշ պին գը-
լըճ էէրէն աուէմ իսի։ պունլա-
րընն հէփսինի գուվվէԹ սահիպլէ-
րի իսի։ վէ ալԹը եիւզ քիշինտէօ- 47
նիւպ՝ չէօլէ Ռիմմո գայասընա
գաչըրընար, վէ Ռիմմոն գայասընը-
տա տէօրԹ այ տուրտուլար։ Ան- 48
տէն Իսրայէլ աուէմլերի Բէնիա-
մին օղուլլարընա տէօնիւպ՝ օնլա-
րը գըլըճ աղզընատն կէչիրսի-
լեր, շէհրլէրտէքի աուէմլերտէն
Թա հայվանլարտա վէ հէր պուլ-
լունան շէյէ վարընճայէտէք։
Ճիւմլէ պուլլունան շէհրլերի տա-
մամ աԹէշլէ եագտընլար։

ՊԱՊ ԻՆ

1 Վէ Իսրայէլ աուէմլերի Մաս-
փատա եէմին էտիպ՝ Պիզտէն Բէ-
նիամինլիյէ քիմսէ դըլընը գարը
իչինէ վէրմէսին տէմիշլեր իսի։
2 Վէ գաւմ ԳէԹէուլահա վարըպ՝
օրատա Ալլահընն հուզուրունտա
Թա ախշամընաէք օՀԹուրտուլար,
վէ սէսլէրինի գալտընրըպ՝ ա՛ղլմ
3 ֆիլան իլէ ապտընտընլար։ վէ տէ-
տիլեր։ Եա՛ Իսրայէլին Ալլահը
Բատպ՝ Իսրայէլտէ պուս նի՛չինն
վագի՛ օլտուբի՛՝ պուս կիւնն Իսրա-
4 յէլտէն պիր սըղԹ էքսիլէ։ վէ
վագի՛ օլտուս քի՝ էրԹէսի կիւնն
գաւմէրքէքն գալգտընլար, վէ օ-
րատա պիր մէզպահ էտափըպ՝
պիւթիւն եանմընտընլար վէ սէլամէԹ
գուրպանլարընը տուհտուրտուլար։
5 Վէ Իսրայէլ օղուլլարը տէփի-
լեր քի՝ Իսրայէլին ճիւմլէ սըղԹ-
լարընտան ճէհտուա՛Թ իլէ Բատ-

պա ջգմայան քի՞մ ախր · չիւն քի
Բապպա Մասփայա ջգմամբջ
քիմնէնին հագդընա՝ եչպէ ԹԹէք
էօլոիւբիւլէ սէչիւ պէչիւք հէ-
6 մին օլմուշ իւսի : Վէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը՝ գաբրընատաշլարը Բէնի-
ամին իչիւն նաամ օլուպ սէսի-
լէր · Պու կիւն Իսրայելէն պիր
7 սըպԹ գըբըլըը : Շու գալանլա-
րա՝ գաբրըլար իչիւն նէ՞ հաէլիմ ·
չիւն քի գըզլարըմըզդան ծնլարա
գարը վէրմէ յէլիմ աչիւ Բապպ
8 իլէ հէմին հԹախք : Անտէն սէ-
սիլէր քի՝ Իսրայէլ սըպԹլարըն-
ան Բապպա Մասփայա պիր
չգմամբջ վա՞ր մը · վէ իչիԹէ
Յաբիս Գաղաադան Ջէմաա՝
Ցա օրտույա քիմսէ կէլմէմիշ ի-
9 սի : Վէ գամ հօգլանըպ՝ իչիԹէ
օրտաա Յաբիս Գաղաադ սաբին-
10 լէրինէն քիմսէ հօգ իսի : Օվ
աէմ Ջէմաա՛Թ գուվվէԹ սա-
հիպլէրինէն օրտայա ծն ինքն պէն
ատէմ կէօնտէրսիլէր , վէ ծնլա-
րա էմր էտիպ՝ սէսիլէր · Կիսին ,
վէ Յաբիս Գաղաադըն սաբին-
լէրինի՝ գաբրըլարը վէ չօնուգ-
լարը իլէ գըզըՀ ազգընատն կէ-
11 չիրին : Վէ հաէՀկինիզ չէյ
պու տուր · Հէր էզբէյի՝ վէ
հէր էզբէկը հաամաղը պիլմիշ գա-
12 բըլը հէլաք հաէսինիզ : Վէ Յա-
բիս Գաղաադըն սաբինլէրինէն
էզբէկը հաամաղընտա էզբէկը պիլ
մէմիշ աէօրԹ կիւզ պաքիրէ գըզ
լար պուլուպուլար , վէ ծնլարը
Վհանան տէյարընտա օլան Սէ-
լովաքի օրտույա կէԹիրսիլէր :
13 Անտէն Ջիւմլէ Ջէմաա՛Թ կէսն-
սէրինէ՝ Ռումոն գայասընտա օ-
ղլան Բէնիամինի օղուլլարընա
սէօյլէմիլէր , վէ ծնլարը սուլՀա
14 աա՛վէԹ հԹախլէր : Վէ օվ գէ-
մանատ Բէնիամինլիլէր սէօնտիւ-
լէր , վէ ծնլարա՝ Յաբիս Գաղաա-
դըն գարըլարընատն սաղ գօ-
տուգլարը գարըլարը վէրտիլէր ·
ամմա ծնլարա քիփայէԹ հԹմէ-
սիլէր : Վէ գավմ՝ Բէնիամին 15
հագդընատա նաամ օլտուս · չիւն
քի Բապպ Իսրայէլ սըպԹլարըն-
ատա էրգըմ էյլէմի :
Իսմէ Ջէմաա՛Թըն իսհԹիյար- 16
լարը սէսիլէր · Գարըլար իչիւն՝
գալանլարա նէ՞ հաէլիմ, չիւն քի
Բէնիամինտէն գարըլար հէլաք
օլտուս : Վէ հաէսիլէր քի՝ Բէնիա- 17
մինլիլէրին միրասը գուԹուլան-
լարըն սըր , վէ Իսրայէլէն սըպԹ
մահվ օլմասըն : Ամմա պիզ ծնլա- 18
րա՝ գըզլարըմըզդան գարըլար վէ-
րէմէյիզ · չիւն քի Իսրայէլ օղուլ
լարը եէմին հտիպ՝ Բէնիամինլիլէ
գարը վէրէն մէլ՛էն օլտուն սէ-
սիլէր : Անտէն սէսիլէր · ԻչիԹ 19
էրըտան էրլա ՊէյԹուլսնէն
փօրեաա Ջանիպինտէ՝ ՊէյԹուլ
լահտան Սիւքեմէ ջգան հօլուն
կիւն տօղուտաա Թարաքընտա վէ
Ղէբօնանըն գըպկէսինտէ օլան
Սէլովաա Բապպէն պայրամը օ-
լուր : Իսմէ Բէնիամին օղուլլա- 20
րընա ըսմարլայըպ՝ սէսիլէր · Կի-
սին , վէ պաղլարտաա փուստաա
օԹուրսընըզ , վէ կէօզլէսէսի- 21
նիզ , վէ էյէր իչիԹ Սէլովն
գըզլարը՝ բագա օյնամալա ջգար-
լար իսէ , օվ աէմ պաղլարտան
ջգէն , վէ հէր պիրինիզ Սէլով
գըզլարընատն քէնտիլէրինիզէ
գարը գափըն , վէ Բէնիամին սի-
յարընա կիսին : Վէ վագի՛ օլա 22
քի՝ ծնլարըն պապալարը էա գա-
րընատլարը պիզէ շիքէյէԹ էԹ-
մէյէ կէլսըլէր իսէ , օլտէմ ծնլա-
րա տէրիզ քի՝ ԽամԹրըմըզ նչիւն
ծնլարա ի՞նայէԹ էսին · չիւն քի
Ջէնքատ՝ պիզ հէրքէսին գարըսը-
նը ալըգօմատըզ · լաքին շիմսի
սիզ ծնլարա վէրմէյիզ քի սուչ-
լու օլասընըզ : Իսմի Բէնիամին 23
օղուլլարը հօյլէ էյլէյէ՝ բագա
հաէնլէրատն ղօր իլէ ԹուԹտուգ-
լարընը՝ քէնտի սայըլարընա կէօ-

րէ գաբըլաբ կէօթիւրտիւլէը , վէ վաբըզ միւռասալաբընա տէօն-
տիւլէը , վէ չէհրվէրի պինա է-
տիւ՝ ծնըռտառա սաքին օլտուլար :
24 Վէ օլ ղէմանտէ Իսրայէլ օղուզ-
լարը՝ օրատան հէր քէս քէնտի
սըպէնընա վէ քէնտի գապիւէ-
նէ կիմսէ , վէ հէր քէս օրատան
քէնտի միւռասընա չըգսըն :
Օլ կիւնվէրտէ Իսրայէլտէ փա- 25
տիշահ եօք իտի . հէր քէս կէօզ-
լէրինտէ տօղրու օլանընը իշլէրտի :

ՀՈՒԴԱՅԱԿԱՆ

ՊԱՏ Ա

1 Ա Իվագի՝ օլտուքի գաթըլար
հիւքմ էմանէլէրի կիւնէէրտէ ,
եէրտէ գըթլըգ օլտու . վէ Յու-
դա Բէթլէհէմիննէն պիր քիմսէ՝
գարըսը իչէ վէ իքի օղուլարը ի-
չէ Մոաբ Թօփրաղընա պուր-
2 պէնէ կիթտի : Վէ օլ քիմսէնին
ատը Էլիմէլէք՝ վէ գարըսընըն ա-
ը Նաէմի՝ վէ իքի օղուլարընըն
ատը Մահլոն վէ Քէլեոն իտի .
ծնըռ Յուդա Բէթլէհէմիննէն
Եվրաթացը իտիլէր , վէ Մոաբ
Թօփրաղընա վարըպ՝ օրատա գա-
3 պըլար : Վէ Նաէմինին գօճասը
Եղիմէլէք Էօլտի , վէ գարը իքի
4 օղուլարը իչէ գալտը : Վէ ծնըռ
քէնտիլէրինէ Մոաբլը գարըլար
ալըպլար , պիրինին ատը Որփա
վէ օպիրինին ատը Հռութ իտի .
վէ ծնըռ օրատա ըն էրթ գաւար
5 օթուրտուլար : Վէ Մահլոն Քէմ
Քէլեոն իքիսի տախի Էօլտիլէր .
վէ գարը իքի էվլատընտան վէ
գօճասընտան մահրում գալտը :
6 Իմոի գարը իքի կէլինլէրի ինէ
գալդըը քի՝ Մոաբ Թօփրաղըն-
տան եէօնէ . զիրա Մոաբ Թօփ-
րաղընտա իշիթտիլէր քի՝ Բահպ
գաւմինը զիյարէթ էյլէտի քի՝
7 ՚ն ըտրա էքմէք վէրե : Վէ գարը՝

օրտուզտա մահալտէն իքի կէլինի
իլէ պէրապէր չըգսը . վէ Յու-
դա տէյարընտա տէօնմէք իչիւն՝
8 Նօոմա կիտէրէրէք իտի : Վէ Նա-
էմի իքի կէլինինէ տէտի քի՝
Կիտին , հէր պիրինիզ անասընըն
էվինէ տէօնիւն . Բահպ սիզէ
իհսան էյլէյ , Նիհտէ քի սիզ
էօլտնէէրէ վէ պանա էյլէտինիզ :
9 Բահպ սիզէ իհսան էյլէյ քի՝
հէր պիրինիզ գօճասընըն էվինտէ
բահտէ պուլա . անտէն ծնըռը
էօփտիւ , վէ ծնըռ տէվլէրինի գօճ-
10 ասըրըզ՝ պաղտասըլար . Վէ ծնա տէ-
տիլէր քի՝ Պիզ էլպէթթէ տէհին
11 իլէ գաւմինա տէօնէճիզ : Ամմա
Նաէմի տէտի . Եա՛ղըզասըրըմ՝ կէ-
րի տէօնիւն , նի՛չին պէհնիմ իլէ
կիտէօնէճ . պէհնիմ գարնըմտա
տահա օղուլլար վա՞ր մը քի՝ սիզէ
12 գօճալար օլալար : Տէօնիւն գըղ-
ըրըմ՝ կիտին , զիրա պէն գօ-
ճայա վարմտա իհթիհյարըմ-
սըմ . էյլէ իւմիտիմ վար տէ-
յիւ՝ հէմտն պու կէճէ գօճայա
վարսամ՝ տա օղուլլար սիզէ տ-
13 ղուրսամ , սիզ ծնըռ պէօյիւրտն
ձէյէտէք պէքլէյէճէ՞ք մի՞ն տիւ-
սիզ ծնըռ իչիւն գօճայա վար-
մայըզ տուրսաձա՞գ մը սընըզ .
եօ՛ղ գըզըզըրըմ , զիրա սիզտէն
էօթէյրու պէկը ացընըզըրըմ չէ՞ն քի

Բա պոլըն էլի պէնիմ իւզերիմէ ջըդ-
14 ըը։ Վէ Թէբրար սէօղէրինի գալ-
մըրըպ տղատղլար · վէ Որփա՝
գայնանասընը էօփտիւ , ըսքին
Հռութ օնա եարըշա գալըը ։
15 Ամմա գալը տէսի բի՝ իշլէմ էլ
Թին քէնտի գավիշնա վէ ալտն-
լարընա տէօնտիւ · ոն գախէ էլ
Թինին արտընձա կէրի տէօն ։
16 Վէ Հռութ տէսի բի՝ մէնի պը-
րագմադա վէ մէնին արտընտան
կէրի տէօնմէյէ իւշէրիմէ տիւշ-
մէ · զիրա նէրէյէ կիտէրսէն կի-
տէձէյիմ՝ վէ նէրէտէ գալըը ի-
սէն գալձաղըմ՝ սէնին գավիշն
պէնիմ գավիշիմ՝ վէ սէնին Ալա-
17 հըն պէնիմ Ա լահընմ օլա · Նէ-
րէտէ էօլիւբ իսէն էօլէձէյիմ՝
վէ օրատա կէօմիւլէձէյիմ ·
Բապզ պանա պէօյլէ՝ վէ պուն-
տան գյսատ էրլէյէ , էյէր պէ-
նի սէնտէն՝ էօլիւմ պիւէ պըրըը
18 իսէ ։ Ամի օնուն իւլէ կիթմէյէ
գավի տուրտուղունու կէօրտիւք-
տէ , օնա սէօյլէմէքտէն վազ կէլ
տի ։
19 Ա նտէն իքսի Թա Բէթլէհէմ-
մէ կէլինճէյէտէք կիթտիւը ·
վէ վադի՝ օլտուբ՝ Բէթլէհէմէ
վարտըգլարընա , պիւթիւն
չէհր օնլարտան էօթիւբիւ պիրի
պիրինէ կէչմա՝ Նոեմի պո՞ւ մու-
20 տուր տէօվիւը ։ Վէ գալը օն-
լարա տէտի բի՝ Պանա Նոեմի չա-
ղըրմանը , պանա Մարա չաղըրը ·
զիրա ձիւմլէյէ գատիր՝ պէնի
21 ղայէթ իւլ տճըլտթը ։ Պէն տօ-
լու կիթտիմ , վէ Իապզ պէնի
պօշ տէօնտէրտի · Նի՞չիւն պանա
Նոեմի չաղըրըրտընըզ , զիրա
Բապզ ալէյհիմէ չէհատէթ կէ-
տի , վէ ձիւմլէյէ գատիր՝ պէնի
22 տէրտ տալը ։ Իմտի Նոեմի՝
պիւէտինճէ Մովաբ Թօփրաղըն-
տան կէլտի կէլէն քէնտի կէլինի
Մովաբը Հռութ իւլ տէօնտիւ ·
վէ օնլար Բէթլէհէմէ՝ արտընա պէ-
չինիճէն պաշլանկըճընտ ո կէլտի-
լէր ։

ՊԱՊ Բ

1 Ա յ Նոեմինէն գօճասը Թա-
րաքընտան պիր ազրա պասը վար
իտի , քի Էլիմէլէքին գապիլէսինն-
տէն մալը ղանի պիր-բիմսէ իտի ·
վէ օնուն ատը Բոաս իտի ։ Վէ
2 Մովաբը Հռութ Նոեմկէ տէտի
քի՝ Գէրէմ էյլէ , Թարլաներա
վարտյըմ՝ վէ քիմին էօղլէրին-
տէ ի՛նայէթ պուլսըր իսէմ , օ-
նուն արտընձա պաշպգլար տէվ-
չիրէ յիմ · Վէ օ օնա տէտի քի՝
Կիթ դըզըմ ։ Իմտի կիթտի , վէ
3 վարըպ՝ Թարլատա օրտագճըլարընն
արտընձա պաշպ տէվչիրիր իտի ·
Վէ բատճ կէլէ Եվիմէլէքին գապի-
լէսինտէն օլան Բոասուն Թարլա-
սընընն հիսէսինէ օղրատը ։
4 Վէ իշլէթ Բոաս՝ Բէթլէհէմ-
տէն կէլիպ օրագճըլարընա տէտի ·
Բապզ սիղին իլէ օլա · Վէ օնա
տէտիլէր քի՝ Բապզ սէնի միւպա-
րէքլէյէ ։ Ամտն Բոաս օրագճը-
5 լարընն իւզերինտէ տուրան ուշա-
ղընա տէտի քի՝ Պու գըզ քիմի՞ն
սիր ։ Վէ օրագճըլարըն իւզե-
6 րինտէ տուրան ուշագ ճէվապ վէ-
րիպ տէտի քի՝ Նոեմի իլէ Մովաբ
Թօփրաղընտան տէօնէն օլ Մո-
7 վաբլը գըզ տըր · Վէ տէտի քի՝
Ռէգէմ էտին , տէմճէլէրտէ օ-
րագճըլարընն արտընձա պաշպգ
տէվչիրիպ ճէմ՝ էտէյիմ՝ վէ գըզ
տատպհտան էրթէն կէլիպ շիմտի-
յէտէք տուրտու , հէնուզ էվտէ
8 տուր օթուրտու ։ Ամտն Բոաս
Հռութա տէտի · Եա՝ գըզըմ՝
իշլէմտի՞զ մի սին , պաշգա Թար-
լատա պաշպգ տէվչիրտիյէ կիթմէ-
յէսին , հէմ տտիի պուրատտան
այրըլմայատըն · Իշլա պուրատտա
պէնիմ գըզլարըմընն եանընտա
տուրատըն ։ Կէօզլէրին գըզլարըն
9

պիջախքէրի Թարլատա ալառն , վե ծնլարըն արաընձա կիթ , ու-
շադլսրա Թէնպիհ Է Թմէհիմ քի՝ սան ա տօգանանդալար · վե
առուտարըն գիման՝ գապլարա կիթ , վե ուշագլարըն էհբախի
10 առան իչ : Իման գըզ եիւշնա գօյան տիւշա , վե էհրէ պէ-
րտակը Թէմէնա էյէ յիպ ծնա ահէմ · Պէն պիր գարիպ էքէն
նի՛չնէն կէօղէլիմնահ Ի նայիթ պուղատմ քի պանա աշնալըգ
11 հաէսին : Վ է Բատա ձիվա պ վե
բնպ գըզա ահէմ · Գաման հօշ
տիւքառն ածկրա , գայնանանա
ձիւմիլ եյլեահլին վե տատանը
հէմ անանը վե տօղտուղուն տի
յարը Թէկը Էմահլին հէմ էվ
վէհէն պիշլահլին գամմա կիշ
տիլին՝ պանա Թէմմէնն խապէր
12 վերիրլի : Բապ պ տնին ա՛մէլ
նին էձրնին վերէ · վե տէնին
իւձրէմէին՝ գանաալարը տրԹըն
տա տրպնամագա հէյահլին Խտա
յէվին Ալահը Բատպ Թատա
Ինանան գանէմԹ իչէ վերիչ :
13 Վ է գըզ ահէմ · Կէօղէրնինահ Ի
նայիթ պուղատրմ՝ էտ՝ հէնին
ամմ, չէնքի պանա Թէհէյլ վեր
տին , վե պէն խապտարդըլարընդն
պիրի գատար տէչիլքէն՝ պա-
խապտարդընդն կէօնդիրնէ կէօրէ
14 ահէյլահլին : Ինահն Բատա Թա
ա՛մ վապԹընտա ծնա ահէմ քի
Պուրտյա Խապաշ , վե էքմէքահն
կէ , վե Ըզմանը պիրքէչ պա-
Թըը : Վե գըզ օղագնդրարըն էտ-
հրնտա ամԹուղու , վե ծնա գամ
բուրմուշ պաէղադ առնտաօ , վե
կէչիպ տօղաու , հէմ արԹանը
15 ապգատը : Վ է պաչագ տէվէյր-
մէկ գալգարդ պա , Բատա ուշագ-
լարընա Թէհպիհ էտիպ ահէմ ·
Տէմէաղէրնին ալառնտա տախի
տէվէվէրսին , վե ծնօ ուԹամնարը-
16 ման : Հէմ ծնան իչնէն ԹուԹամ
ըզատան տախի հէր վերհնէվ տիւ-
չնբնան · վե գօյ վէրնին տէվէվէր-
սին , վե ծնու ա՛զարըտայատը
նրզ : Իման գըզ ախշամատէք 17
Թարլատա տէվէվէրսի · վե տէվ
վէրտահնին տէօրնէտ՝ պիր էվնա
էօղէհ գատար պրպնա ալառ :
Վ է գալարըրդ՝ էհհրհ վարտը , 18
վե գայնանատը ծնան տէվէվէրտա-
յինն կէօրտնէ · հէմ չդարըտ՝
օ տ տատագանան ամկրա արԹանը
ծնա վէրտի : Վ է գայնանատը օ- 19
նա ահէմ քի՝ Պու կինն նէ՞ տէահ
պատգ տէվէվէրտին , վե նէ՞ տէահ
իշնէտին · տանա աշնալըգ հատն՝
վիտապրնէ ալառն · օ տահմ գըզ
գայնանատրնա քնտին հանընատա
իշնէտնհնի հա պէր վերնտ տէտի
քի՝ Պու կինն հանընատա իշնէտի
յիմ տահմին ատը Բատա տատ :
Վ է Ադամի կէվնինհ տէտի · Օ՛ 20
գինդ Բապպատան միտապրնէ օ-
տատն , քի տէրնէրհ վե հօղնէվէրհ
կհատընը Թէղը էմմէտի · հէմ
Ադամի ծնա տէտի քի՝ Պու տահմ
պգրատպամըզատան ատը , հատգըն
խըտըմմըզ ատը : Ինահն Մա- 21
վատը ՀատէԹ տէտի · Պանա Պէ-
նիմ ուշագլարըդմ՝ իչէ տուրատրն
Թա Ձիմէնէ պիշինն Թէքմիլ է-
տինմէդ՝ գատար տատի տէմիշ
տիր : Վ է Ադամի կէվնինհ Հատա 22
Թա տէտի · Էյն պիր գըզդմ՝ քի
ծնուն գըզլարը իչէ ջրգատրն , վե
տանա պաչագ Թարլատա ըտատԹ
հէմմէ հէվէ : Իման Բատատն գըզ 23
ջարընատն ատրըմնատրդ՝ Թատար-
վա ատչինն վե պատատդ պիշինն
Թէքմիլ օրտնձդատէք պաչագ
տէվէվէրտի · վե գայնանատրնէն
հատընատա տաքնն իտի :

ՊՏՂ Գ

1 Վ է գայնանատը Ադամի ծնա
տէտի · Գըզդմ՝ տատա ըտհաԹ-
ըզ արամնատրմ մը , քի տէրնէն
2 հատրընատա խատր օրա : Վ է հատա՝

ջու դըղլըրը իւէ տուբատուդան
Իոոս ագրապամըզ ահ յինչ մի ·
իշխէ ա՛ պու կէձէ խարմանաա
3 արփա սավաբույթ : Իմաի սէն
հայդան , վէ Եաշ սիբրիէն , հէմ
իւզէրինէ հավազալընը կիյին ,
վէ խարմանա էն · օղ քիմնէ յէ՛
Լմա քէնախի հէ յիպ իչ Ի ի պի-
Թիրինձ յիաւք պիլնմէ յէ՛ն :
4 Վ Է վագի՛ օղա քի՛ հաճատղը զէ
մէն , ծնուն հաճատղը մահալի
անկա , վէ վարդագ ծնուն այագ-
լարընաան հօրթիչիւ աչ , վէ
հաճի · վէ օ ուանա՝ նէ իչլէ յէ՛ձէ
յինէ խապէր վէրէձէք տիր :
5 Վ Է գըզ ծնա ահի քի՛ Պանա
հէմ սէչլէսիչինի հահձէ յիմ :
6 Վ Է խարմանա էնիպ գայնա-
նաարընդն ձրաձէ ըսանարըսաղը
7 կիսի էչլիսի : Վ Է Իոոս հէ յիպ
իչախաէն վէ հէրհէչի խօշան-
արդսաան սանկոա , հըզընըլարդն
քէնարընաա հաճահաղա վարսը ·
անտէն գըզ կիզլձէ վարդագ օ
նուն այագլարընաան հօրթիչիւ
8 աչաղը , վէ հաճաղը : Վ Է վագի՛
օղաու քի՛ կէձէնէն հարդարընաա
օղ ահէմ իւրքախ , վէ հյիլսի ·
վէ իշխէ այագլարընաա պիր գա-
9 րը հաճաղ իսի : Վ Է ահի քի՛
Սէն քի՛մ սէն · վէ ա՛ Խալայդըլըն
Հաուէթ իմ՛, իսի՛ն խալայդըլըն
իւզէրինէ գանաաղը հօրթ ,
չիւն քի՛ ան՛ն իրդըմ սդն ահ-
10 ահ : Վ Է օ ահի քի՛ Բաղալաան
միւսաարէք օղաարն գըղըմ՛, ածնկ-
րաքի հյլհսինն իհ՛ սան իւէրքէն-
աէն հյլ ահիր · չիւն քի՛ Ֆագիր
օղաուն զէնկին օ՛յաուն՝ կենձվէր
11 արաընձա կիհմէսին : Վ Է շիմ
ահ հա՛ գըղըմ գօրգմա , հէր նէ
քի՛ աէր իսէն սաձա հաէձէ յիմ՛.
զերա գամմըդն հէսի չէհրի սե-
նի՛ Ֆագիչէթ սահիպի գարը պի-
12 լիրէր : Վ Է չիմի հագիճամ
պէն իրդըմ իմ՛. վէ լաքին պէնա-
աէն սահա հագըն իրդըմ վար :
պու կէձէ գ՛ալ, վէ վագի՛ օղաքի՛ 13
սահաձէյդըն հյէր օղ էհմէ սա-
նա իրդըմդգ հագգըրը իճրա հ-
աէր իսէ՛ իսօշ , հէթանի , սամա հ-
յէր օ իրդ՛ըմդգ հագգըրը սանա
իճրա հէթձէք իսթհյմէդ իսհ , օղ
ահմ պէն հաէրիմ՛ Բաագ սահ
արը · սահաճահաէք հաճի :
Իմաի այագլարընաա սահա- 14
հահաէք հաճաղը , վէ սահէմ ահէ-
մի Ֆարգ հաէձէպսէն հվվհչ
գաղգաղը · վէ օ՛ Խարմանա գա-
րը կհչսիսի պիլնմէսին տհսի :
Հէմ ահսի քի՛ Իւզէրինահքի 15
հրթհյիւ կհթիր , վէ ծնու
Թուճ , վէ գարը ծնու Թուճ-
աու · անտէն ծնա աչիր հօրթ-
արփա հօչ իւ , վէ իւզէրինհ
հհրքհչհթսի , վէ գըզ չհհրհ կհթ-
սի : Վ Է գայնանաընա հհչսիքք 16
աէ , գարը Ֆ իմ՛ձէ սէն հա՛ գը-
ղըմ՛ ահսի · վէ գըզ սահէմին քէն-
սինհ հձմի հթհսիյինի ծնա խա-
պէր վհրսի : Վ Է ահսիքի՛ Պանա 17
պու աչիր հօչհք արփայը վէր
սի · զերա Դայնանանա պօշ կհթ-
մէ յհսին ահսի : Վ Է գարը սէ- 18
սի · Իրգըմ՛ Թա մասաօհաթիրն
նհրհյհ վարահնաղիրը սիլհնձէ-
յհսհք օթուր · զերա օղ սահէմ՛
մասաօհաթիր պու կհսն սիլհթիր-
մէ յհնձէ բա՛հաճ հթհմէգ :

ՊՀՂ Դ

1 Վ Է Իոոս գահուչա չէղըպ՝
օրահա օթուրաու , վէ իշխէ Իո-
ոսաէն օղ ահսիսի իրդըմ հհչհչօր
խսի · վէ Իոոս ծնա ահսի քի՛
Եա՛ սէն Ֆիւչան Ֆիւչան ահսն
շուրայա օթուր · վէ օ ահնհւթպ
2 օթուրաու : Ընահէն շհչրհն իսի-
Թհյարընաան ան քիմհհ ա-
ղըպ՝ Շուրայա օթուրաէն տհ-
սի , վէ ծնըար օթուրաու : Ընհ- 3
սէն օղ իրդըմա ահսի · Ծովաք

թափրաղենաան ահեղնէն Նոեմի՝ գաղընաաչքմըզ Էլիմելէքին Թաղ-
լաացիին Հիսահարնի սաեթայօր։
4 Վէ ահարմ քի սանա պիլտիրիա՝ Մոռ չըռ օղնուրանչարըն Հօնիւն-
աե վէ գավմըմըն իսոթխարլարը Հօնիւնահ սաեթն ալ ահիմ։
Էյէր խըսըմըզդ հադգընը իձրա հաեր խահն էթ, վէ էյէր էթմէզ
խահն, պանա խապէր վէր պի-
էյիմ։ զիրա սէնահն մա՛սա
խըսըմըզդ հադգընը իձրա հաե-
ձէք հօգ տուր, վէ սէնահն սօնկ-
րա պէն իմ։ վէ օ ահալ քի՝ պէն
խըսըմըզդ հադգընը իձրա հաե-
5 րիմ։ Էնահն Բոաս ահալ։ Նոե-
մինին էլինահէն Թաբլայը սա-
Թուն ալաըգըն կիհնահ, հօլէնին
գաղընը Մոավացը Հուսէթաան
տահի սաեթուն ալմաըսըն, քի
հօլէնին տաղընը միրասընըն խա-
6 զէբինէ գահարրասըն։ Վէ օլ
խըսըմ ահալ քի՝ պէն քէնահիմ
խըսըմըզդ հադգընը իձրա հաե-
մէմ, օղմայա քի՝ քէնահ միրասը-
մը պօզայըմ։ պէնիմ իձրա հաե-
ձէյիմ խըսըմըզդ հադգընը՝ սէն
իձրա էյէ։ զիհն քի պէն իձրա
7 էթմէյէ գահիր ահէյիհիմ։ Վէ
Իսրայէլահ մոռգաահահմա խըսըմ-
ըզդ ֆիհասրը հադգընտա վէ ախզ
ուիթա հադգընտա՝ հէր մնալա
համը սահիթ էթմէզ իչհն պու
ա՛փէր վար խահ քի պիր քիմնէ
այագ գահընը չէ՛քիպ օ պիրինէ
վէրիր խահ, վէ պու Իսրայէլահ
8 չէհապէթ խահ։ Իմահ խըսըմ
Բոասա ահալ քի՝ Սէն սաեթուն
ալ։ վէ քէնահ այագ գահընը
չէքահ։
9 Վէ Բոաս իհմէյլարըգա վէ
ձհուձիլ գավմա ահալ։ Անզ պու
վհուն շահիտլէր սինիզքի՝ Եւլմա-
էքէին հէր նէհահ վար խահ, հէմ
Բէթլահէմն վէ Մահալնուն հէր
նէհէրի վար խահ, Նոեմինին և-
10 լինահն սաեթուն ալմըմ։ Հէմ

Մահալնուն գաղընը Մոավացը
Հուսէթաա տահի՝ հօլէնին տաղ-
նը քէնահ միրասընըն խազէլ լինէ
գահըղմագ իչհն՝ վէ հօլէնին
տաղը գաղընտահրընըն ալտահն-
տան վէ ժիքհանըն գահուտահն-
տան մահվ օլմտահգ իչհն՝ քէն-
սիմէ գաղը հահինահխիմ պու կիհն
սիզ շահիտ սինիզ։ Օլ ահմ գա- 11
վհուտա օլան ձհուձիլ գավմվ իհմ-
Թհյարլար ահահիքր քի՝ Պիզ շա-
հիտ իզ։ Բահպ սէնին էվինէ կէ
լէն գաղընը Ռահէլ կիհպի վէ Լիա
կիհպի էյէյէ, քի ոնըսընըն իքհահ
Իսրայէլ՝ն էվինի հահմընընտ։
վէ սէն Էֆրահաատա գահվվԹ
պուղ, վէ Բէթլէհէմահ նամ գա-
զան։ Վէ Բահպէն սանա պու 12
կինձ գաղընտան վէրիհէյի զհուր-
բ՝նԹմահն սէնին էվին՝ Թամարըն
Յուդայա տօղուրտուղու Փարէ-
սին էվի կիհպի օլա։
Իմահ Բոաս Հուսէթաա ալաը, 13
վէ օնուն գաղընը օլտաւ։ վէ օնա
կիհտահ, վէ Բահպէն ի՛նայէթի
իլէ համիլէ օլտաւ՝ սինը օղուլ տօ-
ղուրտաւ։ Վէ գաղընտըր Նոեմիհէ 14
ահահիքը։ Բահպ միհթհպարիքը
օլտան քի՝ սանա պու կիհն իսը-
սըմ էքտիքհվսի կէօռմէքհտահ։ վէ
օնուն սաը Իսրայէլտահ զիքը օղու-
նա։ Վէ պու՝ սէնին ձհանընը Թա- 15
զէլէյէձէք վէ իհմէյլար ըզդընը
պէսէյէձէք ղզի օլա։ զիրա օ-
նուն՝ սանա եէսի օղուլտան էվտա
օլան՝ սէնի սիվէն կէլինին տօղուր-
տաւ։ Վէ Նոեմի մա՛ստուն ա- 16
լըպ՝ գուճաղընա գէտտւ, վէ օ-
նուն Թայէհի օլտաւ։ Վէ օնուն 17
գօնշու գաղընտըր օնա իսիմ գօ-
յտուք՝ Նոեմիյէ օղուլ տօղուրտու սի-
յէրէք օնուն սաընը Իվէհէդ գօ-
ռատւտար։ պու՝ Դաւիթին պապա-
սը Յեսսէյին պապասը իսի։
Վէ Փարէսին Թէվհնտահրը 18
պուն տար տըր։ Փարէս Եսրոնու
Թէվհնտա էյէհի։ Վէ Եսրոն Ա 19

ջամը Թէվֆիա էյլէսի, վէ Ա-
բրամ Ամինադաբը Թէվֆիա էյլէ-
20 սի. վէ Ամինադաբ նահասոնը
Թէվֆիա էյլէսի, վէ Նահասոն
21 Սալմոնը Թէվֆիա էյլէսի. վէ
Սալմոնն Բոոսը Թէվֆիա էյլէսի,
վէ Բոոս Ովբէդի Թէվֆիա էյլէ-
սի. վէ Ովբէդ Յեսսէյի Թէվֆիա 22
էյլէսի, վէ Յեսսէ Դաւիթի
Թէվֆիա էյլէսի։

ՊՐՈՆՃԻ ՓԱՏԻՃԱՒՈՐ

(ԱՒԵԼՅՈՆ ԹՈՒՂԹԱՒՈՐԱՑ)

ԵՒԱԽՕՏ

ՊՐՈՒՆՃԻ ՍԿԱՁՈՒԼ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Ա Յ Եփրեմ տապլնան Աբի-
մաղեմ սափիմեն Եփկանա իս-
մինաէ Սուվի օղլու Թովա օղլու Ե-
ղիհու օղլու Յերոամըն օղլու Եփ-
2 րաթացը ալիր քիմսէ վար իսի. Վէ
ծնուն իչի գաբըսը Վար իսի, ալ-
բինին ատը Աննա վէ օսկինին
ատը Փէնանա իսի. վէ Փէնանա-
նըն էվլատլարը վար իսի, ամմա
Աննանըն էվլատլարը եօք իսի։
3 Վէ պու քիմսէ Եըլտան Եըլը-
քէնտի չէհրինտէն ա՛յրըլըբերին
Տապլընա սէճմէ գըլմըդա վէ
գունշան քեմի յէ Սէ ովա չը-
գար իսի. վէ օրատա՝ Չէղինին
իչի օղուլլարը Ովմին վէ Փէնէ-
հէս Տապլընի քեհանինլերի իսի։
4 Վէ Եփկանանըն գունշան սու-
նամալը կիմնաէ, գարըսը Փէնա-
նայա վէ ծնուն հէմ օղուլլարընա
վէ գըզլարընա հիննէյէր վէրսի։
5 Վէ Աննայա պիր չիֆթէ փայ
վէրսի, զիրա Աննայը սեվէր ի-
սի. ամմա Տապլ Ընուն ըսհ-
6 մինի գափամըշ իսի։ Վէ ծնուն
ըտգիպլի օծու սաղրըլմամագ իչիւն՝
ծնու զայէթ իլէ ինձիթսի. չիւն
քի Տապլ ծնուն ըսհմինի գա-
փամըշ իսի։ Իմսի գարը Եըլտան
7 Եըլը Տապլընի էվինէ չըգարըլը վէ-
մատ՝ Եփկանա էյլէ հաբէր իսի,
Փէնանա գախ ծնու պէօյլէ ինձիթսիր
իսի. վէ օ՛ ազլար իսի, վէ եէմէդ
իսի։ Վէ գօճասը Եփկանա օծա
8 ասի քի՝ Եա Աննա նիչիւն ազ-
լարսըն, վէ նիչիւն եէմէդսին, վէ
նիւրէյինն իչիւն էլէմ չէգէր. պէն
սանա ան օղուլսան Կիւ տէյինմիյիմ։
9 Վէ Աննա Սէմուսա եէյիսպ իչ-
սիքտէն սօնկրա գալդըգը. քեսա
հին Հէղի իսէ Տապլ էվինէն է-
շիքէրի եանընտա իսրէմէսէ օ-
10 ղուրսուր իսի. Վէ գարը ճան
ասընսը իլէ Տապլա նէյազ էտիպ՝
11 պիր չօգ ազլատը։ Վէ սուգ ա-
տայըգ ասի. Եա՛ տաքէրլէրին
Տապլը՝ էյէր պիր վէճհ իլէ պու
խալայըղընըն միհնէթինէ նազար
էտիպ պէնի խաթըրընա կէթի-
րիր իսէն, վէ պու խալայըղընը

զնոսա Թմայրզ՝ պատ խաղայրզընդա
էրբէք զնորբսկէ վէրիվ խօէն,
ծնոյ՝ հօմրիւնիւն ձիւմէ կիւնդէ-
բինտ Բապպա վէրկ յիմ, վէ օ-
նոմն պարը իւ զէրբինէ ուսթուրա
12 չրգմայա : Վէ վագ՝ օլաու քի՝
գարը Բապպէն հուզուրուննաա
նիւաղը չօղալըննձա, Հեղի ծնոմն
13 աղղինը կէօղէսիք խոխ : Այնա
խոկ նէրկէլինաէն սէօյլէր խոխ,
նալընդզ ատաապլարը գըմըլատա-
նըզ՝ սէսի իշնակմէզ խոխ, վէ
Հեղի ծնու սէրնօշ զանն էթոխ :
14 Վէ Հեղի ծնա սէսի քի՝ Իչկի՞
սէք սէրնօշուդ էաւ բսին . չա
15 բապպնը իւ զէրբինսէն կիւսէր : Վէ
Այնա ձհվապ վէրնպ սէսիզ՝ Եօզ
էքինսիմ, պէն ձանը սէրա-
ն պիր գարը իմ, վէ շ-բա-պ էա
միւզքիր իչմէմիշ իմ . լսբին Բապ-
պէն հուզուրուննաա ձանըմզը
16 սէօքսիւմ : Պու խալայրզընդը նա-
բամազ գարը զանն էթմէ . պի-
բա չնմսկէսէք ֆէրնաապզին վէ
գասէվէէթիվին ջօղ ուզուննաան
17 սէօյլէմիշնմ : Օլսմ՝ Հեղի ձէ-
վապ վէրնպ սէսի քի՝ Սէլամէթ
իլէ վար . վէ Իսրայէլին Ալա-
հը՝ սէնին ծնասն սի էսկիյին
18 մնձլաւպուննու վէրմ : Վէ գա-
րը սէսի քի՝ պու խալայրզընդա-
զարըննաա լուձի պուլա . ան-
սէն գարը էօլաննա կիմսի, վէ
էէսի, վէ հիւզնա արձըգ պօղա-
սէկիյ խոխ :
19 Վէ սնձլար ատապհսան էրքէն
գալէրզ՝ Բապպէն հուզուրուն-
սա սէձհէ գըլըրզար, վէ սէօ-
նիւպ Ոսմանյա էվէրլինէ վարար-
զար . վէ Եղհան ս գարըզը Այ-
նադյը պիլսի, վէ Բապպ ծնու
20 խաձիրզնա կէձիրտի : Վէ վա-
գի՝ օլաու քի Այնա Համիլէ օլաս՝
վագիձըն ձէհաննմձնաա պիր օղուլ
ատղուրաու . վէ սանըզը Սամուէլ
գօսաու , զկրա՝ Օնու Բագսան
21 պիլէսիմ ֆ՚ : Վէ օլ սաէմ՝ Էա-
նէ Եղկանա ձիւմէ էվի իլէ Բապ-
պա հըզըզ գաւրպանընդը վէ քէն-
սի սաապզընդը սունմադա զըգտըզ-
սա , Այնա չրգմասը . զկրա գօ- 22
ձադընդա սէսի քի՝ Ձօմնուգ սիւսա-
սէնգէսիզնձէկսէսէ օհաւրաւրսա՞,
անսէն ծնու կէօձիւրիւրիւմ քի՝
Բապպէն հուզուրուննաա կի օրիւ-
նէ , վէ սայիսա օրաոա գալա :
Վէ գօձհասը Եղկանա ծնա սէսի 23
քի՝ կիւզէրինսէ խոչ կէօրիւնէ-
նի էյլէ , ծնու սիւսաուէն քէսինձէ-
յէսէք էձհաւր , հէմսն Բապպ
քէնսի սէօղնէնիւ սապիթ էյլէ-
սին . խոսի գարը օթաուրաւպ՝ օղ-
լունու թա սիւսաուն քէսինձէյէ-
սէք էմղիւրսի : Վէ օնու սիւսա- 24
սէն քէսսիյի կիպպ ծնու պիլէ-
սինձէ չրգպարզպ՝ իւչ կէնձ պու-
զա իլէ վէ պիր էքսա էօչէյի սէն
իլէ վէ պիր թաւլաւմ շարապ իլէ
Բապպէն Սէլամսա օլսն էվինէ
կէօթիւրսիւ . վէ չձնուգ քիւչիւք
խոխ : Վէ կէնձ պալաղզոյը պօղազ- 25
լաապզար , վէ չձնազա Հեղիյէ
կէօթիւրսիւկէր : Վէ Այնա սէ- 26
սի . Ամմմ՞ն էքինսիմ, ձանըն
սազ սըզը եաւ էքինսիմ քի՞ պէն
Բապպա նիյազ էթմէկ իչհուն սէ-
նին եաձընսաա օլ պուրսաա սուբ-
մուշ օլսն գարը իմ : Պու չձնուգ 27
իչ էն նիյազ էյլէսիմ. վէ Բապպ
պսձա ծնասն Թալսպ էթմէսիմ
մնձլաւպուսմա վէքսի : Խոսի 28
պէն սասիմ ծնու Բապպա վագիֆ
էսէրիմ, օ՝ պիւթիւն էօմիւնձէն
կիւնէրինսէ Բապպա վագիֆ օլ
մուշ օլսն . վէ օրաոա Բապպա
սէձհէ գըլարը :

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Վէ Այնա սուաւ՝ էսիպ սէ-
սի . Գալաիմ Բապպաոա մէսրուր
օ տու , պօղնուզում Բապպաոա
հիւձհէէնսի . սոյլըմ՝ սիւչմինէ-
րիմ իւզէրինէ կէնիշէկսի , չինն

քի սկսին խելաւրլն իւէ շաղ օշ-
2 տուա : Բապպ կիպի ա՛զիզ եօգ
տուբ , զիրա սէնտէն զայրի եօգ
տուբ • չեմ Ալահամըզ կիպի
3 գայա եօգ տուբ : Մաղրուր մաղ
բուբ չօգ ասլշլէմէն , տաղընըզտան
պէօյիւք սէօզ չըգմասըն • զիրա
Բապպ՝ի՛զիլերին Ալահը սըր , վէ
4 ա՛մէլլերի միջանէ չէքեր : Ըզօլ-
լուլարըն եայլասը գըրըլասը • վէ
զայի՛փէր գուվվէթ գուշանասը
5 լար : Թօգլար՝ էքմէք իլէն քէն-
տիլերինի իէմրիմէթ վէրտիլեր ,
վէ ամ՛ար փոյոդ պըրագըլար ,
չէյլէ քի գըսըր գարը՝ էէսի ա-
ղուրտուս , վէ օղուլլարը չօգ օլան
6 զայի՛փէնան : Իօշ ասիւրէն վէ
ասիրիլանն՝ մէզարա էնսիրէն վէ
եօգարը չըգարան՝ Բապպ սըր :
7 Ղապը էսէն վէ զէնկին էսէն՝
ալըագլատան չեմ եիւմէլսէն՝
8 Բապպ սըր : Ղապիրի Թօսիրագ-
ան գա սըրըր վէ միւհրամըը
ֆըշղըտան եիւմէլսիր քի՝ պէյ-
լէր իլէ սօնուդուպ ձնլարա սալ
Թանաթ Թանիթընը միրաս վէրէ •
զիրա էգլին Թէմէլլերի Բապպն
սըր , վէ ասիւնասը ձնլարըն իւ-
9 զէրինաէ գուբրաս : Սալիհլէրի-
նին այագլարընը սագլար , վէ ֆա
սըգլար գարանլըգաս սիւքիւ Թ
գալամագլար • զիրա ասէմ
10 գուվվէթ իւէ զալիպ օլմազ Բապպ
քէնտիսի իւէ չէքիշէնլէրի գըրաս
ձագ , իւզէրլէրինէ կէօքաէն կիւր
լէյլէէք տիր • Բապպ եէրին ուձ
լարընը հիւքմ էասէէք տիր , վէ
քէնաի վասիիշահընա գուվվէթ
վէրէէձէք , չեմ մէսիհինին պուշ
նուզրունու եիւձէլաէձէք տիր :
14 Ասնաէն Եղկանա Ասմայա քէն-
տի էվինէ կիԹաի • վէ չձուգ՝
քեահին Հէղինին հուզուրունաս
12 Բապպա խըզմէթ էասը խսի : Վէ
Հէղինին օղուլլարը եարամազ
քիմսէյէր օլուպ՝ Բապպը սիւ-
13 մէզլէր խսի : Վէ քեահինէրին
դավմ իւէ ա՛ռէԹլէրի վար խսի
քի՝ Հէր պիր քիմսէնին գուբրան
քէասիհինաէ , էմ փիշէր իքէն՝
քեահինին ուշաղը էլինաէ իւէ
սիշէի պիր չսԹաշ իւէ վարըը ի-
սի • Վէ Թավայա եահօսա գաղա- 14
նա՝ եա Թէնձէրէյէ՝ եա գաշնաղ
գասա ասլսըրըը խսի , չսԹաշ
Հէր նէ չըգարըը խսէ խսի՝ քեա-
հինէն քէնտինէ օնուս ալըր խսի •
պունլար Սէյիդա՝ օլայա կէլէն
ձիւմէէ Խուրայէէ եօլէ էուէր ի-
սի : Լյաղը օնլար եադմազտան 15
էվվէլ տաԹի քեահինին ուշաղը
կէչիպ՝ գուբրան էսէն տաէմէ
աէր խսի • Չքեահինի իչիէն քէ-
պապլըգ էմ վէր , չիէն քի սէնտ-
սէէն գայնանմըշ էմ ալմազ իւլա
էէյ ֆաՖէ : Վէ տաէմ՝օնա՝ Փոյ- 16
վէր չիմսի եադը եադաբնըլար , ան-
սէէն ձանըն իսմԹէսիյի գասար
աշ աէր իսէ խսի , օլտէմ՝ Իօգ ,
չիմսի վէր , եօգ իսէ զար իւէ ա-
լըրըմ՝ աէր խսի : Խմսի պուս ու- 17
շագլարըն կիէնաձը՝ Բապպըն
հուզուրունաս զայէմ պէյիւք ի-
սի՝ զիրա տաէմիւէր Բապպըն փէշ
քէչինի Թաձդիր էասերէր խսի :
Վէ Սամուէլ քէմԹէն եփուա 18
գուշանմըշ պիր չձուգ Բապպըն
հուզուրունաս իսըզմէմ էասը ի-
սի : Վէ անասը օնա պիր քիչիք 19
գաֆասան էասիրաչ՝ եըշասան էյլա
գօձասը իւէ եըլըգ գուրպանըը
քէտմէյէ չըգարը զէման օնա
կէօմիւրլո խսի : Վէ Հէղի էզ 20
կանայա վէ գայըգսընա խայրուս-
ա՛ էասիպ աէտի • Բապպ սանա
պուս գալ ըսան՝ Բապպա վաՀի
էմսէյին վաՀիէն հէրինէ զիւր-
ըխյէմ վէրէ • անսէն ծնլար մա- 21
հալէրինէ կիմաի • Վէ Բապպ
Անասը զէյարէմ էյլէսի , վէ
համիլէ օլուպ իւչ օղուլ վէ իքի
գըզ սօղուրուս • Սամուէլ չ-
ձուգ տաԹի Բապպըն եանընսան
պէօյիւսիւ :

22 Վէ՛ հեղի ղայէթ գօճամըշ ի-
ան ։ վէ օղուլարընըն ձիւմլէ Իս-
րայէլէ հեվի էթնիքլէրինի՝ հեմ
ձէմաա՛թ ջաղըրընըն գափու-
սունա պէօլուքճէ ձէմ՛ օլան
գարըսար իլէ համաղըլարընը ի-
23 չիմի ։ Վէ ընդրա ուէսի քի՝
Ո՛ւշնէն պուննիլէյին իշլէր է-
ուէրսինիզ , էյոլէ քի պէն սիզին
հադգընըզդա պիւթիւնպու գաւմ-
ուան քէօթիւ ուէօղլէր իշլուէ-
24 րուէ՛ ։ Էթմէ՛ն օղուլարըմ , զի-
րա իշլէմուէյի՛մ խոպէր էյի ու-
յիլ ուիր ։ Բաղպէն գաւմընը
25 ազարըդյօղաունուզ ։ Էյէր պիր
ուաէմ՛ ուաէմ կիւնահ էուէր ի-
ուէ , օլուէմ ծնուն տավարընը
Ալլահ քէուէր , ամմա պիր քիմսէ
Բաղպա կիւնահ էուէր իսէ , օ-
նուն իշլուն քի՛մ ըմձա էուէյնէք
ուիր ։ Լաքին ծնըդր պաղալարըդ-
նըն ուէօղլունէ իթուա՛թ էթմէզ-
լէր իսէ , զիրա Բաղպ ծնըդրը
26 էօլտիւրմէք իւմէր իսէ ։ Վէ ջո-
ձուդ Սամուէլ կիսէրէք պէշիւեր
իսէ ։ վէ հեմ Բաղպէն վէ հեմ
ուէյնիլէրին գրմընուա էյի իսէ ։
27 Վէ հեղիէ Ալլահ՛ն պիր ա-
ուէմի էկլուէ ծնա ուէսի՛քի՝ Բաղպ
պէօյլէ տէր ։ Պաղանընըն էվինէ՝
Մըսըրտա փարաուընուն էվինէ
գէուէ օլտուգդարը զէմման աշիքճա-
28 րէ կէօրիւնա՞՛մ միւ ։ Վէ ծնու
Իսրայէլին ձիւմլէ սրպէմլարընը-
ուան քէնուանիլ քէսէհին իշլուն սէչ-
տիմ՛ քի՝ մէզպահնըմ իւզէրինուէ
գուրպանլարըմզը վէ վիճդքէչիլէ-
րիմի՝ նի՛չիճուն ուէվէյօրտունուզ ,
վէ օղուլարընա պէնուէն զիյատէ
ի՛զդէթ էուէրսին ՝ քի դաւմընմ
Իսրայէլին ձիւմլէ վիճդքէչիլէրին
նէվն ա՛լտսը իլէ քէնուանիկդի սէչ-
միրուէսինիզ ։ Գունտան էօթիւ- 30
րիւ Իսրայէլին Ալլահը Բաղպ
տէր ։ Թահդիգան տէմիշ լաիմ-
քի՛ սէնին էվինն վէ պաղանընըն է-
վէ էպէտնէն հազըրլուրսունա նիս-
բէտէ , ամմա շիմդի՝ Հաչա պէն-
սէնէն , զիրա պանա ի՛զդէթ էուէն-
լէրէ ի՛զդէթ էուէյնէ յիմ՛վէ պէնիմ
Թահդիր էուէյնէր Թահդիր օղուլ-
նառաղ սէ յօր Բաղպ ։ Իշդէ 31
կիւնլէր կէլիր քի՝ սէնինն գօղուլ-
նու վէ պաղան էվինն գօղուլնու
քէսէձէ յիմ , էյոլէ քի սէնին է-
վինուէ իհթիյաը պուլունմայա ։
Վէ Իսրայէլին ձիւմլէ կէօրէձէ- 32
յի էյլիքսէ սէն մէսքէնճնըն
տարըլըդնը կէօրէձէքսին ։ վէ է-
վինուէ ձիւմլէ կիւնլէրսէ իհթի-
յաը պուլունմայուճաղ տըր ։ Վէ 33
սէնին իշլուն մէզպահնըմսան քէս-
մէյէձէ յիմ՛ տուէմ՛ սէնին կէօզ-
լէրինի իփրաճմադ վէ ձանընը
պայրաճմադ իշլուն օլաձաղ տըր ։
վէ էվինին հեվի ջօգլանմասը՛ ի-
յիճ իքէն էօլձէքլէր ։ Վէ սա 34
նա նիչան պուՙ Էնդ իքի օղլուն
Ոհնի վէ Փինհէհսին պաղճնա կէ-
լէձէք ՚էն օլա , քի իքիսինէ պիր
կիւնսէ էօլձէք ։ Վէ պէնիմ 35
դալըմընէ վէ ձանընմուա օլանա
կէօրէ ա՛մէլ էուէձէք քէնուիմէ
պիր էվին քէսէհին դալընըրայըմ ։
վէ ծնա պիր էվին էվ էուփայըմ ,
վէ ձիւմլէ կիւնլէրսէ էրսէ մէսհիմին
էձնիսձէ էհրիւէ ։ Վէ վարի՛ 36
օլա քի սէնին էվինսէն հէր գա-
լան՝ պիրուէ ադչէ իշլուն էուա պիր
սէվիմ՛ էքմէք իշլուն կէլիպ ծնա
էէկմէնուա էսէ , վէ սէյէ քի՝
Փէրեմ էյլէ , պէնի՛ քէսէհինիզ
իսրըմ էէրինին պիրինէ գօշ քի՛
պիր լօկմա էքմէք էէյիմ ։

ՊԱՂՊ Գ

1 Վ Է Սամուէլ ջօձուգ՝ հեվի-

նին հանեանաե Բապպա խըզմեթ
հաեր իսի . վե օշ կիեննէբաե
Բապպեն քէշամը նաաիր իսի ,
2 աշիքեար իշամ հօգ իսի : Վէ
վադի օլսու քի օշ կիանաե հեվի
մահալնաե հաեթար իսի . վե
կէօզէբի զայիֆլանմազա պաշ
ալըզ կէօրմէյե գաուիր ան
3 յիշխաե : Վէ Ալլահըն գանաիլ
ասիրեանմէզտէն հվվէշ Սամուէշ
Բապպեն խանէսինաե Ալլահ
անանսուղանան օլսուղու հէբաե
4 հաեթար իսի : Վէ Բապպ Սա
մուէլի չաղըրըը , վե օ Իշմէհ
5 պէն ոէսի : Վէ հեվկի ան յիր
ուսպ ոէսի քի Իշմէհ պէն . չիան քի
պէնի չաղըրըըն . վե օ ոէսի քի
Ղաղըրմասըմ , ոէօն հաեթ . օ
6 ոա ոէօնիսպ հաեթաը : Վէ Բապպ
Թէքրար պիր ոահա՝ Եա՛ Սա
մուէլ չաղըրըը . վե Սամուէլ
գալգըմ՝ հեվկի կիեթի , վե՝
Իշմէհ պէն , չիան քի պէնի չա
ղըրըըն ոէսի . վե օ ոէսի քի՝
Օղլում չաղըրմասըմ , ոէօն հաեթ
7 Վէ Սամուէլ ոահա Բապպը պիլ
մէշ իսի , վե ոահա Բապպն
քէշամը ծնա քէշի օլուննամըշ
8 իսի : Վէ Թէքրար իշիննէհիս
ոէֆա՝ Բապպ՝ Եա՛ Սամուէլ
չաղըրըը . վե օ գալգըպ՝ հեվկի
կիեթի , վե ոէսի քի Իշմէհ պէն ,
չիան քի պէնի չաղըրըըն . իսմի
Հեվն անկիաոը քի չհնուղու
9 Բապպ չաղըրըըը : Վէ հեվն
Սամուէլէ ոէսի քի՝ կիեթ հաե ,
վե վադի՝ օլա քի հէյր աէնի չա
ղըրըը իսե , օլաէմ ոէյհեն . Սէօյ
լէ հա՛ Բապպ , ղ՛ըրա գուլուն ի
շխոյօ . վե Սամուէլ կիոխ՝ մա
10 հաղնաե հաեթաը : Վէ Բապպ
կէլնպ ոուբոուղ , վե հվվէլքի ոէ
ֆա՝ յար կիոպ՝ Եա՛ Սամուէլ հա՛
Սամուէլ չաղըրըը . վե Սամուե
էլ ոէսի քի՝ Սէօյլէ , ղ՛ըրա գուլ
11 լուն իշխոյ ը : Օղլում Բապպ
Սամուէլէ ոէսի . Իշմէհ պէն Իս
րայէլսկ պիր չէյ հաոէդիյիմ ,
քի ծնուս հեր իշիոէնին իքի գուլ
ղաղը չընկլէյէ : Օշ կիննաե հե 12
ղկի՝ ծնուն հվի հադըննա հեֆ
ոէօյլէոխիմի իմրաս հաոէդիյիմ .
պաշլայաճաղըմ , վե պիմիրէդե
յիմ : Վէ ծնա խապեր վերոիմ 13
քի՝ ծնուն հվինէկ հպկոէն հինբմ
հաոէդիյիմ , ծնուն պիլոիյի օշ
կիննաոը իշիննքի՝ օղուլղարը քէն
ոի իուղէրլէրինէկ լանէհմ կիմի
րիրլէը իսի , վե ոնըարը Թէքոիր
էմմէղ իսի : Իսմի պուննաոն 14
էօմիւրնու Հեղինին հվի հադըը
նա էէմին էմոիմ քի՝ հլպկէմիթ
Հեղի հվինին հաուամազղարը գուբ
պան իլէ վե վիհշքէշ իլէ հպկ
ոէն քէֆարկէթ պուբմայաճադ
ղարը :

Վէ Սամուէլ սա պահաոէք 15
հաեթաը , անոէն պէյթաուղահնը
գաֆու գանաոաղարընը աչղը .
վե Սամուէլ իրկոյայը Հեղի էն սեղ
լէմէյե գօղգուս : Ամմա Հեվն 16
Սամուէլի չաղըրըը պ ոէսի . Եա՛
Սամուէլ՝ օղլում . վե օ՝ Իշմէհ
պէն ոէսի : Վէ օ ոէսի քի՝ Սա 17
նա սէօյ հոխի սէօղ նէ՞ սիր ,
քէրմէ հյլէ՝ պէհոէն ոուգլամա .
Ալլահ ոանա պէօյ է վե պուն
ոան զ՛յոոէ հյլէհին , հյէր սա
նա ձիւմլե սէօյլէոխի սէօղլէր
ոէն՝ պիր սէօղ պէնոէն ոուգլար
խէն : Իսմի Սամուէլ ծնա ձիւմ 18
լե սէօղլէրի խապեր հյլէհի , ծնո
ոան ոուգլամաղը . վե օ ոէսի
քի՝ Ռհնոիսի Բապպ ոըը , կէօզ
լէրինաե խոշ կէօրինէդի հյլե
սին :

Վէ Սամուէլ պէյհաոիս , վե 19
Բապպ ծնուն իլէ իսի , վե ձիւմ
լե սէօղլէրինաէն պիրինի հէյբէ
ոիշհիուլմէսի : Վէ Պոնաոան 20
Ռհրոաբէե յհաեք ձիւմլե Իսրա
յիլ Սամուէլին Բապպըն էմին
վէհյոամպէրլի օլսուղունու պիլ
ոի : Վէ Բապպ Սհլովաս Թէք 21

բար կ'օրհնանիս · զկրա Բապպ Սամուհէլ Սկըղմա Բապպէն քէլամը իւր իշամօղուն բան, վը Ղիմղի Իսրայէլ Սամուհէլին սէօզիս օլաս ։

ԳԱՂ Դ

1 Եվ Իսրայէլ Փղշդըլարը ՀԷնկէ գարշըլամադա չոդաը, վը Աբէնեզէրաս օրաս դուրաս · Փղշդըլարը սա Աֆեկաք 2 օրաս դուրաուլար ։ Վէ Փղշդուլար Իսրայէլին գարշըսընա սէզնէլէրէր · վը ՀԷնկ գըզըշընձա, Իսրայէլ Փղշդուլարըն հընդէնաղ պօզուլաս · վը ալըշման մէյ 3 ման աէօրթ պին ատամ գա ման գըրարըլար ։ Անանն գամ օրաս սէօնաս, վը Իսրայէլին էլճիլէրը սէափէր քի՝ Բապպ պիզի պզս կիւն Փղշդուլարըն էօնիւնաղ նի՞չիւն պօզաս · Բապպըն ա՛նա ամանաուլունա Սկըղմաան էանըմըզդա ալա քամ, վը օրթամըզդաս վարսըն քի պիզի ափուշէնէրիմիզ՝ն էլճնաէն 4 գուրթարսըն ։ Իմաի գամ Սկղմա կէօնաէրիս՝ էրաս բէկլէր Իւղէրինէ օրթուրան ա՛սքերլէր Բապպըն ա՛նա ամանաուլուս նաս օրաման գալարըրսըլար · վը Հէվլինին իւր օղուլարը Ափնի վը Փինէհէս էրաս Աղլահըն ա՛նա 5 ամանաուլու իւլ իսիլէր ։ Վէ վա գի օլաս քի՝ Բապպըն ա՛նա ամանաուլու օրաս գէլսէյ կէլ պի՝ ՀՂիմղի Իսրայէլ պէօյիւք սէս իւլ կիւլպէնէք չէքսիլէր , վը էէր սէաս վէրսի ։

6 Վէ Փղշդուլար կիւլպէնէք սէ սինի իշնանընձէ , Իսրայէլէր օրաս ման՝ էօնաս նընա պու պէօյիւք կիւլպ էանքըն սէսի նէ՞ օլա սէափէրը · վը պիլսիլէր քի՝ Բապպըն ման 7 ամուլու օրաս գէլսի ։ Վէ Փղշդուլար գօրգաս ուլար , զկրա սէափէրը քի Ալահ օրաս գէլ մի · ՀԷմ սէափէր քի՝ Վայ պիզ , զկրա պէնանան էվվէլ պաս ՀՂիմղին չէյ օլմամըշ սըդը ։ Վայ 8 պիզ , պու գաափը Ալահըն էլնանէն պիզի քի՞մ գուրթարըդը · չէօլսէ հեր կէօնէ պէլա իւլ Մըսրըդ վուրան Ալահ՝ պու տաք ։ Դուվվէթլէնին վը մէրսիլէր օլսէն 9 էա՞ Փղշդուլար , օլմայա քի Իպրանիլէր նիՀԷ պիզ գուլլուգ էմ միլէր իսկ , պիզ ընարա գուլլուգ էսէխնիզ · իմաի մէրսիլէր օլսաք՝ ՀՂինը էաին ։ Վէ Փղշդուլար ՀՂինը էմիլէր , վը Իսրայէլ պօղուլուսա՝ հեր քէս քէնտի չաարըրնա գաչդը , վը ղըյէմ պէօյիւք գուլլուն օլաս · վը Իսրայէլէն օմուզ պին եայա նէ՞ ՀԷմ սիւչիս ։ ՀԷմ Ալահըն 11 ամանաուլաս ալընդը · վը Հէվլինին իւր օղուլարը Ափնի վը Փինէհէս էօլմիւլէր ։

Վէ Իւնիամինի տիր քիմսէ 12 ալայաան սէյիրմիչ՝ ՀԷման օղ կիւնաէ էօվաղլարը Եըրթընդ վը պաչընաս Թօփրադ օ՛ղլադ Սկըլա կէլսի ։ Վէ կէլսիխինաէ՝ 13 իչնէ Հէվլի եօլսըն քէնարընաս իսքէմիչէաէ օրթուրուպ պէքլէր Իտի , զկրա Ալահըն ամանաուլուս իչնէն կիւրէչի տիւնդըր իսկ · վը օղ քիմսէ չէհրէ կէլմա՝ իսապէր վէրմէյսէ , պիւնդիւն չէհր ՀԷրէաան էչլէսի ։ Վէ Հէվլի ՀԷր. 14 էաարըն սէօյնի իչիհինձէ , պու շամաղիանըն ոէսի նէ՞ օլա տէսի · վը օղ քիմսէ ա՛ՀէլէնԹէն կէլսի՝ Հէվլիչ իսապէր վէրմի ։ Վէ Հէվլի տօգաան սէքիզ էաչըն 15 սաս իսի · վը կէօզլէրի գամաչքա՝ կէօրմէչ գաափը սէչիլ իսի ։ Իմաի օղ քիմսէ Հէվլիչ սէսի 16 քի՝ պէն ալայաան կէվլյորում , վը ալայաան պու կիւն գաչդըմ · վը օ սէսի քի՝ նէ՞ օլսաս օղլում ։ Վէ իսապէրՀի ՀԷվապ վէրիպ 17

ասէ քի՝ Իսրայէլ Փղշտը-
ացւոցն հնձեանսն գաշտը , հեմ
տախի գալմոտ պեղիւթը գըլըղն
օլսուս , վե սենին էքի օլսուն Ա-
նի վե փենհէհա տե հօլսիս , վե
Աղատըն տանտուզա ալընսը :
18 Իմոի վագի՝ օլսուս քի՝ Աղատըն
տանտուզսունս անկտըղը հկսի ,
հնձի իսքեմճեանն արգասը իս-
զերինէ գափսուն էն հանընտա
ափշափս , վե հնհսհսի գըղըզը ս
հօլսիս , չհանգի իսմիյսար վե ա-
ղըղ տահմ էսի , վե Իսրայէլի
գըղդ եղը հիւքմ հէմսի :
19 Վե օնսուն հկսինի փենհէհսին
գարըզը տօղուրտսա հապղն
տահմ է օլմագ իղի , Աղատ տան
տուզսունսն տ ընտալըղընը վե գայ-
նահմատըղն հեմ գօճատըղն հօղ
սիւյհինիս իսմեհսի կհսի՝ չհօ-
քիզ տօղուրտսս , զնրա տղըզ-
20 լարը օնսուս պատղըսա : Վե պա-
րը հօղիւզ իքեն , հանընտա տու-
ըան գարըզսա օնսս տհսիղեր քի՝
Գօղումա , զնրա տղուզ տօղուր-
տուն , տանմս օ՝ ձէվտսղ վերմե-
սի , վե հիւրհյինէ գօմտսղ :
21 Վե չօճուզուն տատընը իքտաղզ
գօյուզ տհսի քի՝ Իսրայէլսն
ի՝ զղեմ հկսեսի , զնրա Աղատըն
տանտուզսս տլընտը , վե գոյնտս-
22 ղատը հեմ գօճատը հօղիս : Հեմ
տհսի , Աղատըն տանտուզս տ-
լընտսղ իղի , Իսրայէլսէն ի՝ զ
զեմ հկսեսի :

ՊԸ Դ Ե

1 Վե փղշտըղսղ Աղատըն տան-
տուզսունս տլընտղսղ , վե օնսս
Աբենեզերսէն Ազվհտսա հկս-
2 Թիւրսիւղը : Վե փղշտըղսղ
Աղատ տանտուզսունս տլընտ՝ օ-
նսս Դագոնսէն էվինէ կհեթիրսի-
ղեր , վե օնսս Դագոնսէն հտնը-
3 նտ գօտուզսղ : Վե հրեթհսի կհսէն
սատահղսղըն Աղվհտսղսղ
գալգտըգղաբընտա , իղեթհ Դա-
գոն՝ Րտագ տանտուզսունսէն հօ-
նեսնտսէ հեւզսս գօյուն հհբհ
սիւշհիշ իսմի . իմոի Դագոնս
ալընտ՝ Թհէքըսղ օնսս հերինէ գօ-
տուզսղ : Վե հրեթհսի կհսէն տա- 4
պահղսղըն գալգտըգղաբընտա ,
իղեթհ Դագոն՝ Րտագոն տան
տուզսս հօնսինտսէ հեւզսս գօյուն
հհբհ սիւշհիշ իսմի , վե Դագո-
նսէն պատը վե հղղբինէն էքի տ
վուտտս հղեքտսէ քհսիւհիշ իսմի-
օնսսէն իւզերինտսէ հաւըհըղ Դա-
գոնսէն պեկնի գալհըշ իսմի :
Օնտսղ հօմիւրսս Դագոնսէն 5
քհահինէրէքի վե Դագոնսէն իսմ
նհսինհ Ձհսմէ հիրհնէրէ՝ Թհ
պս կհսնհսէքը Աղվհտստս օ-
ղսղ Դագոնսէն հղեյինհ պտս
մտղտղ : Հեմ Րտագոն հղի Ա- 6
զվհտսղսէրըն իւզերինէ տղըզ
լարըզ օնըզը հհբաք հէմսի ,
վե օնըզը Աղվհտստս վե օ
նսսէն սինօրըզ ընտս մտյտսըզ ի-
ղէ վսբտսս :
Վե Աղվհտսսէն հհսիհսի պեօյ- 7
ղէ օլսուղսունս հկօրսհսքըղերին
սհ , սհահխեր քի՝ Իսրայէլ Ա-
ղատընըն տանտուզսս հսնըմըզ
ստս տուբմատըն . զնրա օնսսէն հ-
ղի իւզերիմիղէ վե ալատնըմըզ
Դագոնսէն իւզերինէ տղըզըզ-
տը : Իսմոի կհօնսհրեզ՝ Փղշտը- 8
ացւոցն Ձհսմէ պեկղերինի հսնե
լարըզսս Ձհսմ՝ հէմսիղեր , վե տհ-
սիղեր քի՝ Իսրայէլ Աղատընըն
տանտուզսունս Նհ՞ հսեղիմ . վե
օնըզը տհսի քի՝ Իսրայէլ Աղա-
տընըն տանտուզսս Գհէմհ տհօն
սհրիղ . իսմոի Իսրայէլ Աղա-
տընըն տանտուզսունս տհօնտսհսր
տիղեր : Վե վագի՝ օլսուս քի՝ օ- 9
նսս տհօնտսհրտհքըղերինտսէն տօնհ
բտս , Իսրայէլն հղի շհրինի իւզե-
րինհ զայհմ պեօյհսբ իսմեհիրտսղ
իղէ օլսուս , վե շհրինի տատմղ-
բինի քի՛հսիւբտսէն Լտս պեօյհսյհ-

աէք վուրտու · վէ ծնլարտա մա-
յասըլար ա՛բիզ օլտու ։
10 Իմոի Ալլահ սանտուղունու
Ակկարոնա կէօնտէրտիլէր · վէ
վադի՛ օլտու քի՝ Ալլահ սանտու-
ղու Ակկարոնա վարտըղը կիպի ,
Ակկարոնլուլար ֆէրեատ էոիպ
տէոիլէր քի՝ Պիզի վէ գավմըմը-
ղը էօլտուրմէք իչիւն Իսրայէլ
Ալլահընըն սանտուղունու պի-
11 չէ կէթիրտիլէր ։ Անտէն կէօն-
տէրիպ Փղշտլըլարըն հէվ պէյ-
լերինի՝ Ճէմ՝ էթտիլէր , վէ տէ-
տիլէր քի՝ Իսրայէլ Ալլահընըն
սանտուղունու կէօնտէրին , վէ
մահալլինէ ատ՞ոնտիլ , քի պիզի
հէմ գավմըմըզը էօլտուրմէյէ ·
զիրա պիւթիւն չէհիրտէ էօլիւմ
իղթիրապը օլուպ՝ Բատպէն էլի
12 օրտուս զայէթ ացըր իտի ։ Վէ
էօղմէմիշ ատէմլէր մայասըլ իլէ
վուրուլտուլար · վէ շէհրին փէր-
տասը կէոյէ չըգտը ։

ՊԱՏ Զ

1 Վէ Ալլահըն սանտուղու
Փղշտլըլար Թօվրաղընտա էէտի
2 այ գալտը ։ Վէ Փղշտլըլար՝ քոհ-
հինլէրի վէ ֆալ՞չըլարը չաղըրըպ
տէոիլէր · Եհովանըն սանտու-
ղունա նէ՞ էտէլիմ · օնու քէնտի
մահալլինէ նէ՞ իլէ կէօնտէրէլիմ՝
3 պիզէ պիլտիրին ։ Օնլար սա տէ-
տիլէր քի՝ Էյէր Իսրայէլ Ալ
լահընըն սանտուղունու կէօն-
տէրիր իսէնիզ , օնու պօշ կէօն
տէրմէյն , իլլա հէր վէհՀ իլէ օնա
սուչ փէշքէշլի տէօնտէրին · օղ
զէման շիֆա պուլտուրտունուղ ,
վէ օնուն էլի սիպտէն նի՞չիւն
կէթմէդ՝ սիզէ մա՛լիմ օլտուր ։
4 Վէ օնլար տէտիլէր քի՝ Օնա
տէօնտէրէճէյիմիզ սուչ վէհչքէ
շի նէ՞ օլսա կէրէք · վէ տէտիլէր
քի՝ Փղշտլըլար պէ յլերինին սա-
յըսընճա պէչ ալթուն մայասըղ

վէ պէչ ալթուն սըչան օլտուն ·
զիրա ճիւմլէնիզին հէմ պէյլերի-
նիզին պէլասը պիր պիր ։ Իմոի
մայասըլտըղըն սուրէթլէրինի
վէ տխսըը պօզան սըչանլարընը-
զըն սուրէթլէրինի եաւիսաըն-
ըզ , վէ Իսրայէլին Ալլահընա Թէ-
շէքքիւր էաէսինիզ · պէլքի էլ-
նի իւղերինիզտէն վէ ալլահլարը-
նըզըն իւղերինտէն վէ տխսը-
նըզըն իւղերինտէն հաֆիֆլէ-
տէ ։ Վէ նի՞չիւն Միսրլըլարըն 6
զի՝ Ա՛ըսըրտըլար վէ Փարաւոն
Եիւրէքլէրինի վէքլէթտիքտէրի
կիպի՝ վէքլէթտիրտըղընը-
մըզ՝ տէյի՞չ
մի քի ալտալարընտա ա՛ճայիպլէր
էթտիքտէն սօնկրա՝ ծնլարը սա-
տը վէրտիլէր , վէ կիթտիլէր ։ Իմ- 7
տի հալա պիր եէնի ա՛րապա
եաիրտա՝ իքի էմզիքլի ինէք ալըն,
քի ծնլարընն իւղերինէ պօյուն-
տուրուպ գէնտմտըղ օլա · վէ ի-
նէքլէրի ա՛րապայա գօշուն , վէ
արտալարընտան եավրուլարընը է-
վէ տէօնտէրին ։ Վէ Եհովանըն 8
սանտուղունու ալըպ՝ օնու ա՛-
րապանըն իւղերինէ գօյուն , վէ
օնա սուչ վէհչքէշլի տէօնտէրտ-
ճէյինիզ պէղճուն գապլըչը՛ օ-
նուն ետնընա պիր քիւչիւք սան-
տուղան իչինէ գօյուն , վէ օնու
տալը վէրին քի կիթտին ։ Անտէն 9
պագըն , էյէր քէնտի սինօրու
եօղ նտան ԵԷթտամիւտ չըգտը
իտի , պիզի պու պէօյիք պէլա-
յը տալտի օ տուր · վէ եօգ իտի ,
օլտիմ պիլէյիմ քի պիզի օնուն
էլի տօգտնմտայըպ՝ պու պիզի
բատի կէլի վարտի օլմուչ տուր ։
Իմոի օղ տաէմլէր էօյլէ էյլէ 10
չէսի՝ իքի էմզիքլի ինէք ալըպլար,
վէ ծնլարը ա՛րապայա գօշու-
լար · վէ եավրուլարընը կիմտ
գալտտաըպլար ։ Անտէն Բատպէն 11
սանտուղունու հէմ ալթուն սը-
չանլար իլէ մայասըլտըրընը տու-
րէթլէրինին քիւչիւք սանտու-

ղանուս անասպանդն իւղերինէ դո-
12 տուբար : Վէ ինէքըեր եօթա տօղ-
բուբուբ՝ Ֆէնի տամիա եօթան-
տան հէտան օր Ֆատաէտէն կի-
ախպ պաղըրտարդ կիտերըեր ի-
տի , վէ տոգա եա տօքա տամա-
տըրտար · վէ Փըչտըըտըրըն պէյէ-
րի ճըտըրըն ատրընճա Բէնթաս-
միսիան պինօրտանտաէք կինթան-
13 էր : Վէ Բէնթամիսիէրեր վա-
պտաէ պուզտաց պիչինի պիչէր-
էր իտի . վէ կէօզէրինի գաւրը-
րըպ՝ տանտուզու կէօրտիւքըէ-
րինաէ , ծնու կէօրտէք իւէ չաղ օր
14 տուբար : Վէ ատրապա Բէնթա-
միսիու Ֆէտուճնուն Թաբ-տասնա
կէսի վէ օրատա տուբուռ , վէ
օրատա պիր պէօյիք Թաշ վար
իտի · վէ ատրապանըն օտուռնա-
բընը եարըպ՝ ինէքըէրի Բապպա
պիւԹիան էտնմա տանտուզար :
15 Վէ Ղէսիլկէր Բապպըն տան-
տուղտնու վէ պիւէսինճէ օր ի-
չինաէ ալԹուն գաւղտար օչտն
քիչիւք տանտուզու Էնտիրիպ՝
օր պէօյիք Թաշըն իւղերինէ գո-
տուբար · վէ Բէնթամիսիան է-
հալիտ օր կիւնտէ Բապպա պիւ-
Թիան էտնմադար տանտուպ՝ գաւր-
16 պանար քէտոլիէր : Վէ Փըչտ-
ըըտըրըն պէշ պէյէրի կէօրտիւք-
էրինաէ , օր կիւնտէ Ակկարոնա
17 ատճտաիսէր : Վէ Փըչտըըտըրըն
Բապպա տուչ փէյքէչի կէօտաէր-
տիւքէրի ալԹուն մայտանըտար՝
պուռնար տըր : Ազտտոտա իչիան
պիր՝ Գատա իչիան պիր՝ Ատիա-
ղըն իչիան պիր՝ ԳէԹ իչիան պիր՝
18 Ակկարոն իչիան պիր : Վէ տը-
Թան ուզտանդար՝ Փըչտըըտըրըն
պէշ պէյէրինին Ճիւմլէ չէհր-
էրի ապրընճա իտի , հիսարը
չէհրտան Թա հիսարտը քէօյ
վտրընճա , վէ Թա Բէնթամիսի-
էս Ֆէտուճնուն Թաբտասընտա
պու վիճնիտաէք փուռան պէօյիք
Թաչտատէք քի՝ օնու իւղերինէ
Բապպըն սանտուզնու գօմուշ-
լար իտի :

Վէ Բէնթամիսիան էհտալիտ- 19
նի վտրտուռ · վիճն քի ծնտար Բապ-
պըն սանտուզնուն իչինէպագ-
տըտար · իտի գամմտան էտլի պին
էէԹմիշ տատմ վտրտուռ , վէ
Բապպ գամմը պէօյիք գըրդըն է-
էէ վտրտուզու իչիան՝ գամմ էտա
չէքտի : Վէ Բէնթամիսիան է- 20
հալիտ ատճտիէր քի՝ Պու ադիզ
Ալլահ Բապպըն էօնիճնաէ տուբ-
մադա քիմ գատիր օրտար · վէ էա-
նըմըզտան քիմի՞ չըգտըն : Վէ 21
ԿարիաԹարիմ ատքինէրինէ իտ-
պէրճիէր կէօնտէրիպ տէտիէր
քի՝ Փըչտըըտար Բապպըն տանտուզ-
ղտնու կէրի կէԹիրտիէր · էնին ,
ծնու էտնընըզտա չըգտարըն :

ՊԱՊ Ի

Իտմի ԿարիաԹարիմին էհտա- 1
լտի էնիպ՝ Բապպըն տանտուզ-
ղտնու չըգտարտըտա , վէ ծնուԹէ-
փէտէ Ալէքսադարըն էվինէ կէօ-
Թիւրտիէր : Վէ ծնուն օղուռ Ե-
ղիսազարը Բապպըն տանտուզտա-
նու կէօղէԹմէյէ Թագտիս էԹ-
տիէր : Վէ վտգի օրտու քի՝ տան- 2
տուզ ԿարիաԹարիմտէ գծնտու-
ղու կիւնտէն չըգ կիւն կէչտի ,
էտնի իւիրմի էրզ օրտու · վէ
պիւԹիան Իսրայէլ էվի՝ Բապպըն
արտրնճա ՀատրէԹ չէքտիէր :

Օլտէմ Սամուէլ պիւԹիան- 3
Իսրայէլ էվինէ աէօյէլիպ տէ-
տի քի՝ Էյէր սիզ Բապպա պիւ-
ԹիանԷ էւբէյինիզտէն տէծնէք
իսէնիզ , արանըզտան էտա աշ-
լահլարը վէ ԱատարտվԹու տէՓ՝
էտին · վէ էւբէրէքէրինիզի Բապ-
պա Հազրըլայըտ՝ էտընըզ ծնա
նպատէԹ էտին , վէ օ սիզի Փըչտ-
ըըտըրըն էվինտէն գուրԹարա-
ճագ տըր : Իտմի Իսրայէլ օղուռ- 4
լարը Բահալիմի վէ Աատարտվ-

ձեռ ահի՛ հոյնեսիները · վէ հաւը-
նըզ Բասպա խպատեր հԹախ-
5 լեր : Ընտեն Սամուել ահան քի՝
ձիւմէ Իսրայէլի Մասփայա
ձեմ՝ հոին · վէ սիզոն հոԹիւ-
րիս Բասպա նիյազ հոհ յիմ :
6 Իմոն Մասիտաա ձեմ՝ օլտուս-
լար , վէ ոու չէքիսի՝ Բասպըն
հօնիւնէ տէօքսիւզը · վէ օլ
կիւնտէ օրուձ ԹուԹուպ օրա-
գա տէսիլիը քի՝ Բասպա կիւ-
նահ էԹտիք · վէ Սամուել Իս-
րայէլ օղուլլարընը Մասփատա
հիւքմ էԹտի :
7 Վէ Փղշդլըլար՝ Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն Մասփայա ձեմ՝
օլտուգլարընը իշիԹտիկլէրինտէ,
Փղշդլըլարըն պէյլէրի Իսրայէ-
լէ գարշը ջըգըլտըլար · վէ Իսրա-
յիլ օղուլլարը իշիտինէն , Փղ-
շդլըլարընըն հուզուրունտան
8 գօրգուլար : Վէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը Սամուելէ տէտիլէր քի՝
Ընտահմըզ Բասպա Տադդըմմը-
զան իկերեատ էԹմէկտէն սուքիւմ
էԹմէ , քի պիզի Փղշդլըլարըն
9 էլինտէն գուրԹարա : Վէ Սա-
մուել պիր պուաստէ օլան գուզու
ալտ՝ օնու Բասպա ԼԹէքմիլ
պիւԹիւն եանմա եագար · հէմ
Սամուել Իսրայէլտէն էօԹիւ-
րիս Բասպա ՛իչուն էղլէտի ,
վէ Բասպ օնա ձեվապ վէրմի :
10 Իմոն վադի օլտուս քի՝ Սամուէլ
պիւԹիւն եանմայը եագար լ-
քէն , Փղշդլըլար Իսրայէլ լէ
ձէնգ էԹմէյէ հազըրլադըլար · վէ
Բասպա հէմոն օլ կիւնտէ Փղշ-
դլըլարըն լուղլերինէ պէօյիւք սէտա
լէ կիւրէյինտ մուլայը ԹուքիւԹ
ուիւ , վէ Իսրայէլլին էօնիւնտէ
11 պօզուլտուլար : Վէ Իսրայէլ-
տէնէլէրի Մասփատան չըԹըպ՝
Փղշդլըլարը գովալատըլար , վէ
օնլարը Բէթ Քարըն ալտընա
12 Նահտէք վարընուլար : Օղուլտ Սա-
մուել պիր Թաշ ալըպ՝ Մասփա
լէ Սենին արասընա գօտու , վէ
օնուն ատընը Աբենեզէր գօ-
յտուպ սէմի քի՝ Բասպ պիզէ
պուտայատէք հարադմ էյլէ-
մի : Իմոն Փղշդլըլար աշշադլա- 13
նըպ՝ արԹըդ պիր տահա Իսրա-
յէլինսինօրուձնա օղրամասընլար ·
վէ Սամուէլին ձիւմլէ կիւնլէ-
րինտէ Բասպըն էլլի Փղշդլըլարա
գարշը իսի : Վէ Փղշդլըլարըն 14
Իսրայէլտէն ալտըդլարը էհիրլէր
Ակկարընտան Թա ԳէԹէհտէք՝
Իսրայէլէ կէրի վէրիլմի , վէ Իս-
րայէլ սինօրլարընը Փղշդլըլ-
րըն էլինտէն գուրԹարը · հէմ
Իսրայէլ իլէ Ամորհլըլարըն
սիւհիննտէ պարըշդը օլտու : Վէ 15
Սամուէլ հէմիշինձէ ձիւմլէ
կիւնլէրինտէ Իսրայէլի հիւքմէյ-
լէտի : Վէ հըլ սիէ հըլ Բէթէլի 16
վէ Գալգալայը վէ Մասփայը
տօլաշմադա կիւտէր իսի վէ ձիւմ-
լէ պուտ մահալլիտտէ Իսրայէլի
հիւքմ էտէր իսի : Վէ Ռամա- 17
յա տէօնէր իսի , զիրա օնուն է-
վի օրատա օլուտ՝ Իսրայէլի օրա-
տա հիւքմ էտէր իսի · վէ օրա-
տա Բասպա մէզպահ եափմը :

ՊԼՂ Ը

Վէ վաղի օլտուս քի՝ Սամուէ- 1
ել իհԹիյարլանտընը զէման , օ-
ղուլլարընը Իսրայէլի հագիմլէր
գօտու : Վէ իլք տօղուշ օղլու- 2
նուն իսմի Յովէլ , վէ իքինձիսի-
նին իսմի Աբիա իսի · օնլար Բէր-
սաբէէտէ հագիմլէր իսի : Վէ օ- 3
ղուլլարը օնուն Տօղրընտա եիւ-
րիւմէյիլէր , իլլա Թամահա մա
յիլ օլտուգ՝ րիշվէԹ ալըպադ էյ-
լիյիլէր իհիվէք էԹտիլէր :
Իմոն Իսրայէլին ձիւմլէ իհա- 4
Թիյարլարը ձեմ՝ օլուպ Ռամա-
յա Սամուէլէ վարտըլար · վէ 5
օնա տէտիլէր քի՝ ԻշԹէ սէն իհա-
Թիյարլանտընըն , վէ օղուլլարըն

անվին Հօղլարընաա Եւրբիմճէ-
լէր։ Հալա պիզէ պիր փառիշահ
նասիպ էյլէ քի՝ հէմ Թաղիֆէ-
լէր կիմէ պիզէ հիւքմ էտէ։
6 Վէ պուս սէօզ Սամուէլին նա-
զարընաա ճինա կէօրիւնմիւ,
եանի քի ծնա՝ փիզէ պիր փառի-
շահ վէր քի՝ պիզէ հիւքմ էտէ
աէտիլէր։ իմամ Սամուէլ Բաշ-
7 պա նէյտ էյլէմէ։ Վէ Բաշպա
Սամուէլէ աէտմէ քի՝ Դաւիտին
աէօզիւնէ ճառա հէր աէօյլէմիք-
լէրինէ կէօրէ սինիվլէ։ զիրա սէ-
նի ըհտա էճմէյօրսուր, իլլա ե-
զերլէրինէ փառիշահլըգ սիւր-
մէքճէն պէհի ըհտա էտէյօրսուր։
8 Օնլարը Մըսըրտան չըգարըր-
զամ կիւնտէն Թա պուս կիւնէ
տէք՝ պէհի Թէզիր էտմէյ զայրի
ալմայնտատա իսրաայիլ էտէրէք
իշէմէկլերի հէմ ամիվլէրինէ
կէօրէ, ճառնա ճահի էօյլէ էտէ-
9 յօրսար։ Վէ շիմտի օնլարըն սէօ-
զիւնէ սինիվլէ։ անճաղ օնլարտա
հէր վէճհ իլէ չէհաատէթ էտիպ՝
իշէրլերինէ փառիշահլըգ սիւր-
մէճէք փառիշահըն հուզուրուգա-
նու հապէր վէրմէյին։
10 Վէ Սամուէլ Բաշպան հէմ
աէօզլէրինի՝ օնտան փառիշահ
11 ալմէյէն գաւմա աէօյլէմի։ Վէ
աէտի քի՝ Իշէրլինիվէ փառի-
շահլըգ սիւրմէճէք փառիշահըն
հուզուրուգա պու օլմաղ։ Օ-
ղուլլարընըզը ալմաղ, վէ քէն-
տի իշլէնի արապալարը իւ-
զէրինտէ վէ աէթլարը իշէրին-
տէ գօյմաղ, քի օնլար արա-
պալարը հօնճէնէ աէյիրտէ-
12 լէր։ Հէմ օնլարը քէնտիսինէ
պին պաշըլար վէ էլլի պաշըլար
գօյմաղ, քի օնլար օնտան
տինթիլէրինի սիւրմէյէ պէկլինիվլի
պէյէէլէր, վէ օնտան Հէնէք ալէթ-
լէրինի հէմ արապալարը ալէթ-
13 լէրինի եամուշլար։ Վէ գըզլա-
րընըզը ալմաղ, քի ադուճուր-
Հուլար վէ աշճըլար վէ էքմէքճի-
լէր օլսուլար։ Վէ Թարըսլարընը- 14
ղըն հէմ պաղլարընըզըն վէ զէյ-
Թունլուգլարընըզըն էյիսինի ա-
լմա՝ քէնտի գուլլարընա վէրէք։
Հէք սիր։ Վէ էքինինիզին հէմ 15
պաղլարընըզըն ծնատլըզըզը ա-
լմա՝ քէնտի խատմշլարընա վէ
գուլլարընա վէրէհէք սիր։ Վէ 16
քէօչէլէրինիզի հէմ խալայըգ-
լարընըզը վէ ա՛լա էյիԹէլէրի-
նիզի վէ մէզքեպէլէրինիզի ա-
լաճաղ սըր, քի օնտան խըզմէ-
Թինաէ իշէյէճէր։ Սիւրիւճէրի- 17
նիզին օնտանլըզըզը ալաճաղ սըր։
վէ սիզ օնա գուլլար օլաճաղսը-
նըզ։ Վէ քէնտինիզէ սէչմէյէ- 18
նիզ փառիշահլըզը Հիւքմէնտէն
օլ գիւնտէ Ճիէրեաա էաէճէքսի-
նիզ, ամմա Րաբպ սիզէ օլ գիւն-
ատ Հէվապ վէրմէյէճէք սիր։
Ըճմա գաւմ՝ Սամուէլին սէօ- 19
զիւնէ իԹաա՛Թ էմմէյէ խոմԹի-
նա՝ էյլէտիլէր, վէ աէտիլէր քի՝
Եօք, էլպէԹԹէ իւզէրիմիզտէ
փառիշահ օլսուն։ Վէ պիզ ատա- 20
խի Ճիւմլէ Թաղիֆէլէր գիպի օ-
լալըմ։ վէ պիզէ փառիշահըմըզ
հիւքմ էտէ, վէ գօնԹրմիւզտէ չը-
գըպ՝ Հէնքլէրիմիզի Հէնքլէյէ։
Վէ Սամուէլ գաւմին հէմ սէօզ- 21
լէրինի իշիտիպ՝ օնլարը Բաշպա-
հուզուրունա իՃատէ էյլէմէ։
Վէ Բաշպա Սամուէլէ աէտի քի՝ 22
Օնլարըն սէօզլիւնէ սինիվլէ, վէ
օնլարա պիր փառիշահ նասիպ էյ-
լէ։ օլտէմ Սամուէլ Իսրայէլ
ատէմլէրինէ աէտի քի՝ Հէր քէս
քէնտի չէհրինէ գիտին։

ՊԱՊ Թ

Վ Է Բէնիամինատէն պիր քիմ- 1
սէ վար իտի, քի օնուն Իտի կիս
իտի։ պու Բէնիամինի պիր քիմ-
սէնին օղլու՝ Ափիա օղլու Բէքոռ-
զաթ օղլու Սէրօր օղլու Ազիէլ

օղլու դաւվիհեմահ զօրլու պիր ա-
2 պեհ խոհ : Վէ պուհունն պիր օղլու
վար խոհ , քի ծնաւն խոհ Սաւուղ
խոհ . պաշ՝ եղիթ վէ կիւզէլ խոհ ,
վէ Իսրայէլ օղուլարընաս ծնոհան
հիւզէլ քիմսէ եօգ խոհ . սիւ-
ճիւն գաւվնոհան՝ ուհմուդունոհան
եօգարը ուզուն խոհ :
3 Վէ Սաւուղուն պապասը Կի-
սին էշէքլէրի գայիպ օլուպ՝ Կիս
քէնոհ օղլու Սաւուղա ոհսի քի՝
Հալա պէլասիքինհէ ուշադլա-
րըն պիրինի սօ , վէ գուլդուրսուպ՝
4 կիւճ էշէքլէրի արա : Օ տոհսի
Եփրեմ դաղընոհան կիշխի ,
անունն Սալիսա Թօփրադըն-
ոհան կիշխի , վէ պուլմադը-
լար . անոհն Սալիմ Թօփրադն-
ոհան կիշխիլէր . վէ եօգ խոհլէր .
անոհն Բենիամինվիլէր սիյա-
րընոհան կիշխի , վէ պուլմադը-
5 լար : Օնոհան Սուֆ Թօփրադընա
վարդուգլարընոհա , Սաւուղ պի-
լէսինհէ օլսուն ուշադնա տէսի
քի՝ Կիւ տէհնիվիմ , օլմայա քի
պապամ էշէքլէրսոհն վազ կիւլիսպ՝
պիզիմի իչիւն գայգըյա պիւճէ :
6 Ամմա օ ոհա տէսի քի՝ Իշիճ
հալա պուս շէհրոհ պիր Աղսահ
ադէմի վար , վէ օլ քիմսէ միւ-
թէհէր ոհյո , հէր նէ տէր խոհ
էլչիվէոհտ վադի՝ օլսուբ . շիմոհ
օրայա կիւտէլիմ , պէլքի պիզի
կիւոհտիվէր հօրսուզուպ խոհպէր ե-
7 տէր : Վէ Սաւուղ ուշադընա տէ-
սի քի՝ Իշիճ կիւտիւր խոհք , օլ-
ոհսիզի նէ՞ կիւոհիւրիւլիմ : զիրա
գոհալարըմըզընոհան էքմէք պիւքէն
տի , վէ Աղսահընի ոհսիզինհ կիւ-
թէհէրոհէք վիշիքիւհիմիզ եօգ
ոհուր . եոհնըմըզնոհա նէ՞ վար :
8 Վէ ուշոհգ թէքրոհր Սաւուղա
ոհվոհպ վէրիպ տէսի քի՝ Իշիճ
էլիմոհ պիրոհվոհգ ոհուրսո՞ կիւճ
միւշ պաւլոհնոհը . իմոհն Աղսա-
հընի ոհսիզինհ վէրիր իմ , քի պէ-
զի հօրսուզուդու խոհպէր եոհ :
Լիվիլոհնն Իսրայէլոհ պիր քիմոհ 9
Աղսահա ոհոհնըշոհգա կիւթոհկիլոհհ
պէօյլէ տէր իսի . Կիվ պոգըմը-
յա կիւոհտիմ . զիրա պուս կիւճ
վիզյոհմոհէր պէհիճինհ՝ հիվիլոհհն
պոգըմը պէհիր խոհ : Վէ Սա- 10
ւուղ ուշոհղնոհա տէսի քի՝ Սհօ-
զիճն հէյի պիր , կիվ կիւտէլիմ . իմ-
սի Աղսահըն ոհտէմինին օլոհուրսա
շէհրէ կիւթոհիլէր : Օնլար շէհրին 11
հօգուշոհնոհա չըգոհր կիճն , ոհս
շէհրիվէ չըգոհն գըզլոհր պոհլոհուս-
լար . վէ ոհնլարոհ տէսիքէր քի՝
Պոգըմը պուտնոհսո՞ պը պըր : Վէ 12
դըզլոհր ոհնլարոհ ճէվոհպ վէրիպ
տէսիքէր . Պոհբոհսոհ՝ հօռիճոհտէ
պիր . շիմոհ Թէզ օլ , զիրա գոհվ
պըն պուս կիւճ հիւթոհքէ մոհհոհլոհտէ
գոհբոհպոհնը օլմոհգ ճիլէ , օ՝ պուս
կիւճ շէհրէ կիւլոհն : Շէհրէ հիր- 13
տիկինիվէ կիւտի , ոհնոհ՝ Թոհռոհմ
հէմոհքէ իչիւճ հիւթոհքէ մոհհոհլէ
չըգմոհշոհն հիվիճ պուլոհրոհռոհ-
նոհզ , զիրա օ կիւճինհէ կիւտիք
գոհվմ հէմոհզ . շիմոհքի գոհբոհպո-
նըն իւզէրինհէ օ պէրքէքէճ օ-
գոհր , ոհնոհն ոհոհնկիրա տոհվէճ
օլմոհնոհլոհր հէր . իսմի հոհլա չը-
գոհն , զիրա օնոհ հիհոհն շիմոհ
պուլոհրոհռոհնոհզ : Վէ շէհրէ չըգ- 14
մոհլոհ , ոհնլոհր շէհրէ կիւրիւր ի-
քէն , իչիճ Սոհմոհիհ հիթոհքէ
մոհհոհլէ չըգմոհգ իչիճ՝ ոհնլոհրըն
գոհրշոհմոհնոհ չըգոհր :
Վէ Սոհուղոհն կիւճինհոհն 15
պիր կիշխ հիվիլ՝ Բոհպպ Սոհմու-
էլ քէշիճ հոհսպ ոհեմիշ իսի .
Նոհրըն պուս վոհզիճոհտ Բենիա- 16
մին Թոհփրոհղընոհան ոհոհնոհ
պիր քիմոհ կիւճոհուհրիվէճիհյիմ , վէ օ-
նոհս գոհմըմ Իսրայէլ իչիզինհէ
ոհուհճոհն մէհոհն , վէ օ՝
գոհմիճիրը Փղոհշտլոհրըն հիմոհնն
գոհբոհճոհտ . զիրա գոհմիճոհնոհ նո-
ղոհր կիլէհիմ , շիճոհ քի ոհնլոհրըն
ճիհիւհոհրը ոհոհնոհ կիճոհմ : Վէ 17
Սոհմուհէլ Սոհուղոհս կիւօրոհիք-

տէ. Բայց ոչնա տէտի քի՝ Իշխէ
ատնա տէտիլիմ ատէմ, գաւմըմ
տա պուռ հիւքիւմդէ սիւրէնէք :
18 Վէ Սաւուղ գախուտա Սա-
մուէլէ հապլաշըպ տէտի քի՝ Կէ-
րէմ էլչէ պագըձրընըն էվի նէ՞
ըռետ տիր, պոնա կէօսթէր :
19 Վէ Սամուէլ Սաւուղա ձէ-
վապ վէրիպ տէտի քի՝ Պա-
դըձը պէն իմ, էնիւմձէ հիւք-
սէք մահալէ չըդ, վէ պուռ կիւն
պէնիմ իլէ Թոա՛մ հաէսինիդ,
վէ սէնի ատպահ ասըը վէրիրիմ,
հէմ ոնոա՝ հիւրէյինտէ ձիւմլէ
20 օլանը Իսրայէլին
ձիւմլէ սրղուսուռ քիմ՞սէրը. ոա
նոա վէ պապանըն պիւթիւն էվի-
21 նէ տէյի՞լ մի : Վէ Սաւուղ ձէ-
վապ վէրիպ տէտի քի՝ Պէն Ի-
սրայէլ սըպթըսրընըն էն քիւչիւ-
կիւնտէն Բընիամինլի տէյի՞լ մի
իմ, հէմ գաապիլէմ՝ Բընիամին
սըպթընըն ձիւմլէ գաապիլէրրի-
նէն էն քիւչիւկիւ տէյի՞լ մի. Իմ
սի նի՞չիւն պոնա պուռնուն կիպի
22 չէյլէր տէօյլէրսին : Վէ Սամու-
էլ Սաւուղուռ վէ օնուն ուշաղը
նը ալոը, վէ ընչաղը հէնդէք օտա-
սընա կէօթիւրիպ օնլարա՝ ո-
թուղ քիչի գատար օլան տա՝
լէթմիլէրին իչսէ պաշընտա մա-
23 հալ վէրտի : Վէ Սամուէլ աշ-
ձըլա տէտի քի՝ Սոնա չոռ հա-
նըձնտա տուրտուռ տէյերէք վէր-
24 տիյիմ հիտտէյի կէթիր : Վէ
աշձը՝ պուռտուռ վէ օնուն իշղի-
րինտէքինի գաղարրըպ Սաւու-
ղուն էօնիւնէ գօտուռ : Վէ Սամո-
էլ տէտի քի՝ Իշխէ տապլանանը
էօնիւնէ գօյուպ կէ, չիւն քի
գաղմը տա՛ վէթ էթմիմ տէտի-
յիմ պէհտատէն պուռ սոնէ տէկինի
ո տէկինի իշխէն տապլանմըշ տըը.
խմի օ կիւնտէ Սաւուղ Սա-
մուէլ իլէ էէտի :
Ընատէն հիւքումը մահալտէն 25
չէհրէ էնտիլէը. վէ օ՝ Սաւուղ ի-
լէ տատմըն իւղերինտէ սէօյլէչտի :
Վէ էրթէն գալգարըար, վէ վա- 26
գի՛օլուռ քի շաֆթագ սէօքէը ի-
քէն՝ Սամուէլ Սաւուղուռ տատա
չաղըրըպ տէտի. Գալգ, վէ սէ-
նի կէօնտէրէյիմ. վէ Սաւուղ
գալգըը, վէ ո հէմ Սամուէլ ի-
քիսի պիլէ տիշարը չըգըրըար :
Ընըար չէհրին քէնարընտա հէնը 27
իքէն, Սամուէլ Սաւուղա տէ-
տի քի՝ Ուշաղա տէ քի հօնիւմիզ-
ձէ կէչէ, վէ ո կէչտի. ամմա հա-
լա սէն տուր, վէ սոնա Ընղահընը
սէօղիւնիւ խապէր հաէ յիմ :

ՊԱՀՈ Ժ.

Եվ Սամուէլ զէյթունն հաղը 1
իպրի յինի ալըպ՝ օնուն պաչը իւ-
ղէրինէ տէգիպտ, վէ ծնող հօփ-
սիւ, վէ տէտի. Տէյի՞լ մի քէ սէնի
Բոապ քէնտի միրասը իւղէրինէ
ռուղհան մէսհ էյլէտի : Պուռ 2
կիւն պէնտէն կիւմդի յինտէ՝ Բէ-
նիամին սինորընտա Սէլսահա
Ռաքէլին մէզարը հանընտա իքի
ատէմ պուռլաձագընը, վէ սոնա
տէյէձէքլէր քի՝ Ուրամաղա կիմ-
սիյին հէչքէլէր պուռլընտուռ, վէ
իշխէ պատան հէչքէլէրին խուռտ-
սունուռ պրաղըպ՝ Օղլում իչսէն
նէ էյլէյիմ տէյերէք սիղին ի-
չինն գայղը չէքէյօր : Վէ օրա- 3
տան իլէրի վարըպ՝ Թաբօր մէչէ-
լինէ կիչէձէքսին, վէ տրատա
սէնի՝ Աղնա Բէթէլէ չըգան
իչ տատմ պուռլաձագ տըը. պի-
րինի իչ օղլագ գալարըրա, վէ պի-
րինի իչ էքմէք տամունուռ գալ-
տըրա, վէ պիրինի պիր Թուռ-
լումմ շարապ գալտըրա. Վէ սէ- 4
նին սէլամէթինի տօրուպ տանա ի-
քի էքմէք վէրիձէքլէր, վէ տնա-

5 բըն եվնաէն ալաճագըն : Ան-
տէն անկաս Ալահըն պայըրըն-
վարաճագըն, քի օրասա փըլ-
լըլըլըն մուհաճիրլըլըը վար ·
վէ վագի՝ օլա քի օրասա չէն-
կէ վարալըղնասա՝ հաճլէլինէ
առնէուլ վէ ուէք վէ նէյ վէ
Թանպուլ իլէ հիւքումէք մահալ-
պէն էնէն փէյղամպէրլէը ձէ-
մաաԹըն բասի կէլէճէքսին,
վէ ընլար փէյղամպէրլէք կաճ-
4 լէը · Վէ անէնի իւղէրինէ Բապ-
պէն Րուհու կէլէճէք, վէ պէ-
բասէյլէրինէ փէյղամպէրլէք
կաճէքսին, վէ պաշդա առէմ
7 ԹէսպիՀ օլաճագըն : Իմամ վա-
գի՝ օլա քի՝ առնա պուռ նիշանլար
վագի՝ օլաուդասա, եվնաէն կէլ-
ալ յինի կաճսին · զիրա Ալլահ
8 սէնին իլէ ալը : Վէ պէնաէն եվ
վէլ Դաւդաղայա էնէսին, վէ
իլճէկ պէն պիւԹիւն հառմաղար
առնմագ վէ սէլամէԹ գուբսան-
ղարը քեոմէք իլճին առնա էնէ-
ճէկյիմ · Թա պէն առնա կէլիպ՝
առնա էյլէ յէճէյինի պիլմէրսին-
ճէկյառէք էէալ կիւն պէկլէյէ-
սին :

9 Իմամ վագի՝ օլաուռ էվ՝ Սա-
մուէլին հառնասան կիԹմէք ի-
չինն արգա էվէրուէսի կիսի
Ալահ ինա պիւր զայրի կիւրէք
վէրսին · վէ ճիւմլէ պուռ նիշան-
լար օվ կիւնառէ վագի՝ օլաուռ :
10 Վէ օրայա ԹէսպիՀ կէլսիքէլէ-
բինառէ, իչլէկ ինուռ պիւր փէյ
ղամպէրլէը ճէմաաԹը գարշը
լասը · վէ ինուն իւղէրինէ Ալա-
հըն Րուհու կէլիպ՝ ընլարըն ա-
բասընասա փէյղամպէրլէք կյէյ-
11 սի : Վէ վագի՝ օլաուռ քի ինուռ
հէվ պուռնասան ադաէմ պիլէնէյէք՝
ինուն փէյղամպէրլէը իլէ փէյ-
ղամպէրլէք էմմաիլինի կիօր-
պիքլէբինառէ, գալմ պիրի պի-
բինէ առալ քի՝ կիս օղուռնա պուռ
վագի՝ օլան նէ՞ պիր · Սաւո՞ւլ
տալի մի փէյղամպէրլէը իլէ
պիր : Վէ օրանըն պիր առէմի 12
ճէվապ վէրիպ առալ քի՝ Եա ին-
լարըն պապասը քի՞մ պիր · ինուն
իչլէն պուռ՝ Սաւո՞ւլ տալիմի
փէյղամպէրլէը իլէ պիր պիր մէ-
սէլ օլաուռ : Վէ փէյղամպէրլէք 13
կէմմէյի պիլէիրտիքտան, հիւքումէք
մահալէ վարաը :

Վէ Սաւուլըն ա՛մուճասը օ- 14
նա վէ ինուն ուշաղընա առալ քի՝
Նէ՞ իչէյ կիԹմիշսիլ · օ տալի՝
Էշէք էրի արամագա՝ վէ ինլա-
րըն էօդ խալինի կիօրմէյէ-
միւդահ Սամուէլէ վարմադ առ-
ալ : Վէ Սաւուլըն ա՛մուճասը 15
առալ քի՝ Բիերէմ էյլէ, Սամու-
էլ սիզէ նէ՞ սէօյլէմիշ, պաննա
խաբար վէր : Վէ Սաւուլ ա՛մու- 16
ճասընա առալ քի՝ Իչէքլէրին
պուէլճանասընուռա պիզէ սահի-
հան խաբար էյլէմիշ · լաքին Սա-
մուէլին սէօյլէմիյի փասիխսըզը
խաուսունա ինա խաբար վէրմէմիշ :

Անտէն Սամուէլ գավմը Բապ- 17
պա Սաասխասընա ճէմ՝ էյլէմիշ ·
Վէ Իսրայէլ օղուլլարընա առալ 18
քի՝ Իսրայէլին Ալլահը Բապպ
պէօյլէ սէր · պէն Իսրայէլ Մը-
սըրլըլարընըն էլինառէն չէմ սի-
զէ ճիւմլէ զուլմ էտէն փասի-
խահլարընն էլինառէն գուբԹարը-
ալըմ : Սիզ խէն պուռ կիւն սիզի 19
ճիւմլէ պէլալարընըզընան վէ սը-
գընԹըլարընըզընան գուբԹարան
Ալահընըզը բէտտա էտիպ՝ ինա
առէրինիզէ՝ ԷյլէմԹէտ խուզ-
բինիզէ պիր փասիխսէ նասպ էյ-
լէ : իմամ Տալ սըգԹալընըզ-
ճա վէ պինլէրինիզէ Բապպըն 20
Տուզուրառնասա առուրսուռ : Վէ
Սամուէլ Իսրայէլին ճիւմլէ
սըգԹալընըզը էագըսալընըզը : վէ
Բինիամինին սըգԹը ԹուէԹուզ-
ասու : Անտէն Բինիամին սըգ- 21
Թընը գասիլէէրինճէ էագըսէ-

արքայ, վէ Մասրի գագղէական
Թուխթուլտու· վէ Կիս օղլու Սա-
ուլ Թուխթուլտու, վէ ծնու ա-
րաքլար ամմս պուղունմատը։
22 Աշտէն երինէ Բապպա սիւաղ
էթմիլէր քի, Ա՛հնպ օղ քիմէ
հալա պուրայա կելմի՞ մի· վէ
Բապպ ասէտ քի՝ Իշմէ գագղա-
րըն արասընտա կիղինմիշ ոլր։
23 Վէ սէյիրտիմ՝ ծնու օղատան
ալտըղար, վէ գավմըն օրթատըն-
տա տուրտու· վէ Ճիւմլէ գավմ-
ատան՝ ուսունուղունատան օղաղը ու-
24 ղուն իսի։ Խմսի Սամուէլ Ճիւմ
լէ գավմս ասէտ քի՝ Բապպըն չու
սէյրսյի քիմսէյի կելօղտնէ՞ղ
մի, քի Ճիւմլէ գավմըն իշխատ
օնուն կիսի եօղ տուր· վէ Ճիւմ
լէ գավմ կիսլսմանք չէքիպ՝ փա-
25 սիշահ եասընն ասէտիէր։ Ան-
ահն Սամուէլ գավմս փոսիշտ-
ղղըն հուզուրտումս սէօղլսմի,
վէ պիր քիթապա եաղըպ՝ Բապ-
պըն հուզուրտումս գօսու· վէ
Սամուէլ Ճիւմլէ գավմը հէր քէ-
սի քենսի եվինէ կէօնտէրտի։
26 Չէմ Սաուլ տախի քենսի եվի-
նէ Գաբաայա կիթտի· վէ պիլէ-
սինմէ՝ պիր պէօղնքատէ կիթ-
տի, քի օնլարըն կիսրէքլէնինէ
27 Բապպ տօգանմըշ իսի։ Ամմս
պա՛ղ եարամազ քիսիսէրէր ա-
տըսէրի՞ քի՝ Պու պիղի նի՞ճէ գուր-
Թարտաճագ սըղ, վէ օնու Թահ-
պիր հսիպ՝ օնս փէշքէշ կէօ-
Թիւրմէսիէրէր։ օ իսկ սիւքիւԹ
էյլսմի։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա՛յ Ամմնղուս Նահաս ջղըմ՝
Ցաբիս Գաղատացըն իշղէրինէ
զտտու գուրտու· վէ Ցաբիսսին
Ճիւմլէ էհյալսի Նահաս ատսի-
լէր քի՝ Պիղիմ իլէ ա՛հա քէ-
սիշ վէ սանս գուրտուգ էտէղիմ։
2 Ամմս Ամմնղուս Նահաս օնլարս
ատսի։ Սիզնն էլէ պուս գավէիշղ
իէ քէսիէրիմ քի՝ Ճիւմլէնինզին
սաղ կէօղիւնիւ օյսյըմ, վէ հէվ
Իսրայէլին իշղէրինէ պուս ա՛յը-
պը գօյայըմ։ Վէ Գաբիսսին իմս- 3
Թի յապըպը օնա ատսիլէր քի՝
Պիղէ եէսի կիւն միհղէթ վէր,
վէ Իսրայէլին հէվ սինօրլարընս
խապէրՃիլէր կէօնտէրէղիմ, վէ
հէր պիղի գուրԹարան օլմազ ի-
սէ, օլտէմ սանս ջղտարըղ։
Իմսի խապէրՃիլէր Սաուլ 4
ղուն Գաբաասընս վարըպ՝ գավմ
իշսիլր իքէն պուս սէօղլէրի սէօյ
լէսԹիլէր· վէ Ճիւմլէ գավմ սէս-
լէրինի գալարըրպ՝ ալտատըպ։
Վէ իշմէ Սաուլ էօքիւղլէրին 5
արընընՃա Թարլատան կէլսի,
վէ Սաուլ ատսի· Գավմս նէ՞
օլտու քի՝ աղայօրլար· վէ օնա
Ցաբիս էհյալսինին սէօղլէրինի
նագլ էթմիլէր։ Վէ պուս սէօղ- 6
լէրի իշԹիթքտէ՝ Բապպըն Րու-
հու Սաուտուսն իշղէրինէ կէլսի,
վէ զսյէթ իլէ էօվքսսի Թուխթուշ
տու։ Վէ պիր չիՓԹ էօքիւղ ա- 7
լըպ՝ օնըսրը փարչա փարչա քէս-
սի, վէ խապէրՃիլէր ելի իլէ Իս-
րայէլին Ճիւմլէ սինօրլարընս
կէօնտէրիպ տատի քի՝ Սաուս
ղուն արտընՃա վէ Սամուէլին
արտընՃա հէր ջղտմայանքն էօ-
քիւղլիւնէ պէօյլէ օլուՃա· իսմի
գավմըն իշղէրինէ Բապպ գօր-
գուսու սիւղմէք իլէ՝ պիր ա-
տամ կիպի չըգտրըղ։ Վէ օն- 8
լարը Րեղեհեմ էօգլսսրը, վէ Իս-
րայէլ օղուլսրը իւչ հիւղ պիճ
վէ Ցուդա ատամըէրի օՃուղ պիճ
իսի։ Վէ կէլճի խապէրՃիլէրկ 9
ատսիլէր քի՝ Ցաբիս Գաղատացըն
էհյալսինին պէօյլէ տէյէնինզ·
Եարըն կիւնէչ գըղտըգտա, սի-
զի գուրԹարտուգ օլմազտըգ տըղ·
իսմի խապէրՃիլէրը վարըպ՝ Ցա-
բիս Գաղատացըն էհյալսինին խա-
պէր վէրտիքտէ, օնլար չաղ օլ-

10 առ : Վ՚ Յաբեսին հհաւլեսի առ-
ակիւէր քի՝ Նարըն սիղ չըգարըդ,
վ՚ սիղ՝ կհօդէրինիզ հէր
խոշ կհօրհնենիզ կհօրե էյլե-
11 լին : Վ՚ վագի՝ օլաու քի՝ եր-
թհսի կիւն Սաուլ գաւմը լաչ
պհօդիւէ պհօդիւա՝ ատպահ նհվ
պհթինաե օրաունան էչինհ վար-
արլար , վ՚ Ամմոնյուարը թա
կիւն գըղընձայատհք վըրտու-
լար · վ՚ վագի՝ օլաու քի՝ գալան-
լար տաղրլար , վ՚ ծնլարըն լքի-
սի պիր հէրսե գարմաար :
12 Օլաէմ գաւմ Սամուհէլ առ-
ակ քի՝ Սաուլ մու իւզէրինիզե
վհատիշահ օլմհագ առ էյն քի՝ մ
տիր · օլ ատհմիէրի վէրին , վ՚
13 ծնլարը էօլտիւրհլիմ : Վ՚ Սա-
ւուղ ակ քի՝ Պու կիւն հիչ
քիմսհ էօլտիւրիւլմհյին · զիրա
Րաստպ պու կիւն Իսրայհլսհ
գուրթաուլուշ էյլհսի :
14 Վ՚ Սամուհէլ գաւմա ակ
քի՝ Կհլինի Գադգալայա կիւտհլիմ,
վ՚ օրատա վհատիշահլըզը թհգ
15 տիտ էսհյլիմ : Իսմոն Ճիւմլե
գաւմ Գադգալայա կհթափիլէր ,
վ՚ օրատա՝ Րաստպն հնուղու-
րունատ Սաուլուլու Գադգալատատ
վհատիշահ հոտսպ հթափիլէր , հէմ
օրատա Րաստպն հնուղուրունատ
ահէտհմհթ գուրտանլարը տան-
տուլար · վ՚ Սաուլ հէմ Ճիւմլե
Իսրայհէը ատհմհէրի օրատա գա-
յհթ լհէ շաղ օլտուլար :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Վ՚ Սամուհէլ Ճիւմլե Իսրա-
յհէլե ակսի · Իչհմհ պահա հէր
ատհսկինհզի հհօրհ ահօղհնհե-
զհե տհն կհէսհմ , վ՚ լհզհէրհնհզի
2 վհատիշահ նհատպ հթափիմ : Վ՚
շիմսի · իչհմհ վհատիշահ հօնհե-
նհ ուղհճ կիտհյօր , պհն խսհ ինի
Թհ յարըհնըպ՝ ատ տահէը օղ-
ատա , վ՚ օղուլսրըմ իչհմհ տի-
զհն իչհ տիր · վ՚ պհն չօմատգ-
լուղուման Թա պու կիւնհտհք
հօնհնհուղհճ հնրհսհմ : Իչ 3
Թհ պհն , պհնիմ հագգըմա
Րատպըն հուղուրունատ վ՚ օ-
նուն մհսիհնհն հուղուրունատ
չհհատհթ հսին , քիմի՚ն հօքհս-
զհնհս ալտրմ , վ՚ քիմի՚ն հչհյի-
նհ ալտրմ , վ՚ քիմհ՚ զատը
հթհսիմ , քիմհ՚ զուրմ հթհսիմ ,
վ՚ քիմի՚ն հլինտհն բիլհթհ ա-
լտպ՝ օնուհնհզ հէօղհրիմի գա-
վհատրմ , վ՚ սիղ հէրի տհօնտհ-
բհյիմ : Վ՚ տհսիրհը քի՝ Պիղհ 4
զատը հթհմհտհն , վ՚ սիղհ զուրմ
հթհմհտհն , վ՚ քիմհնհնն հլինտհն
հիչ պիր շհյ պհմատրն : Վ՚ ծն- 5
լարա տհսի քի՝ Պու կիւն Րատպ
սիղհ շահհիա օլտուն , վ՚ օնուն
մհսիհն սիղհ շահհիա օլտուն . քի
պհնիմ հլիմտհ հիչ պիր շհյ պու-
զմատրնըզ · վ՚ Շահհիա օլտուն
տհսիրհը :
Անտհն Սամուհէլ գաւմա տհ- 6
սի · Մովսհսի վ՚ Ահարունու Թա-
յին հսհն՝ վ՚ պապաղարըն ըզը
Մըսըը տհ յարընտան չղգարան
Րատպ տըը : Վ՚ չիմսի տու- 7
լուն , վ՚ Րատպըն սիղհ վ՚ պա-
պաղարընըզա հյլհսիյի Ճիւմլե
ա՚տաչհթհչհրի խուզտուտունա՝
Րատպըն հուղուրունատ սիղհ
չհրատհթ հէօրհչիմ : Ճահոբ Մը- 8
սըրա վարտըգատ , պապաղարը-
նհզ Րատպա ֆհերհատ հթհսի-
չհր , վ՚ Րատպ Մովսհսի վ՚ Ա-
հարունու հէօնտհբսի , վ՚ պա-
պաղարընըզը Մըսըրատան տիշա-
րը չղգարըպ՝ ծնլարը պու մահալ-
տհ խզբհան հթհսիրտհիչհր : Ամ 9
մա քհնտհսիհրհն Աչհտչը Րատպ
ունութատուչար · օ տու ծն-
լարը՝ Հատարուն տհրուզքհրի Սի-
ուտհանըն հլինտհ վ՚ փղշտլարըն
հլինտհ վ՚ Մովաբ փհատիշահլընըն
հլինտհ տահթաը , վ՚ ծնլար իչհ Ճհնգ
հթհսիչհր : Վ՚ Րատպա ֆհերհատ 10

հաւիտ առաւիլէր քի՝ Բապոլը
Թէլը Հաւիտ Բահաղիմ վէ Ա-
ռաքելեան ի՛պահէթ էմէկը իլէ
կէնահ էմեսիը , վէ շիմոի տեւչ
մէնէրիմիզին էլլինտէն պէղի
դառնայ , վէ տահա ի՛պահէթ
11 հայիլեմ։ Վէ Բապպ Յերուսա-
ղը վէ Իւդան վէ Յեհոյագիմ
վէ Առաւելն կէնտիերիսի՝ սիղի
չէվ չէվիկտէքի տէյշմինէրինի-
զին էլլինտէն գառնայ վէ եմ
նիյէթ իլէ ասքին օլսունուզ։
12 Վէ Ամմոն օղուլլարընըն վահա-
ջան Նաասընն իւղերինիզէ կէլ-
տիկինի հէօրմէյինինիզդան , Ա-
լաջաղընըզ Բապպ վահաջաղ-
ըզ էքէն՝ պահա տէմինիզ քի՝ Եօշ ,
ինա ի՛ւղերիմիզէ պէր վահաջահ
13 հիւքիւմ օլսուն։ Վէ չէմ-
տի իչէհ սէջտիյինիզ օլ տիլէ-
տիկինիզ վահաջահ , հէմ իչէհ
Բապպ իւղերինիզէ պէր վահա-
14 ջահ Նաասպ էլլէտի ։ Էյնէր Բապպ-
սան գօղդուզ՝ օնա ի՛պահէթ կ-
տէր խէնիլ , վէ օնսուն սէօղնէնի
իչէհ՝ սիղ էհէմիյէթ տաղի
խէնիլ , վէ Բապ-
պէն էհինէ ա՛սը օլմադ խէ-
նիլ , օլաէմ հէմ սիզ հէմ իւ-
ղերինիզէ վահաջահ՝ Ալլահ՝ընըզ Բապպ
15 Թաալի՝ օլաձագսընըզ։ Ամմա կ-
յէլ Բապպըն սէօղնէնի իչէհ
հէմիկիսի՝ Բապպըն հէրինէ ասը
օլսուր խէնիլ , օլաէմ Բապպըն
էլլի՝ պահալարընըզդան իւղերինտէ
օլսուզլա՝ Կեհ՝ իւղերինիզէ սա
16 խի օլաձագ տըր։ Շիմոի ահխի
սաւրան , վէ Բապպըն կէօղէ-
րինիզտէ հաէձ էլլի պահ պէօյիւք
17 չէյլ կէօրիւն։ Պահ կիւն պահ՝
նայ սիղինի աէյիզ մի ։ Բապպա
նէտառ հաէձ էկիյէմ , վէ կիւրիւզ
Թիւ հէմ հաղմուր կէօձտէղինէձէք
սէրտ , վէ սիղէհինիղ հէմ կէօրէ-
31 սինիզ քի՝ քէնահինիզէ վահաջահ
սիղէմքէ իլէ Բապպըն Նաասըն-
տա էհեմյինիզէ հարամազ ըզդ
պէօյիւք սիւր։

Աստուած վահաջահ՝ընըզնտա 1
պո՛ չէհճ իւլէ պէր հըզ էհեմ , վէ

Աստուած Սամուէլ Բապպա 18
նէտառ էլլէտի , վէ Բապպ օղ
կիւնտտ կիւրիւլմիս վէ հառղտար
կէօնտէրտի՝ վէ ճիւմլէ գաւմի՝
Բապպտան վէ Սամուէլտէն զա-
յէթ իլէ գօղդուզ ։ Վէ ճիւմլէ 19
գաւմ Սամուէլէ տէմի , Գոռղա-
ըընտան էօթերիս Ալլահըն
Բապպա նիյաղ էլլէ քի էօլմէ-
յէլիմ , զիրա քէնտիմիզէ վահա-
ջահ տիւմլիք իլէ ճիւմլէ կիւնահ-
լարընըզ իւ զէրինէ եարամազ ըզդ
զաւմ էհեմիք ։ Վէ Սամուէլ 20
գաւմա տէմի քի՝ Գօղդուզ , սիզ
հէմ պուս եարամազ ըզդ էհեմ
նիզ , ամմաղ Բապպա Թաալի օլ
մադսան տէմիէն , վէ Բապպա
պիւթիւն եիւրէյինիզ իլէ ի՛պահ
տէմ էհեմ ։ Վէ Թէճաւիւզ էհէ- 21
մէն , զիրա պահ՝ըզդըրընըն պօ-
տընձա Վարը՝ ընըզ , քի օնլար
ճիայիսէ էհեմիզ , վէ գառնայ
մադ , չիւն քի օնլար պահ՝ըզդ պօր ։
Զիրա Բապպ՝քէնտի պէօյիւք ան- 22
վինտէն էօթերիս՝ գաւմընդը պը-
րահմադ , չիւն քի Բապպ սիղի
քէնտինէ գաւմ էհեմյէ իլտղ
օլսուզ ։ Պէն տահի հաշա պէն 23
տէն քի՝ սիղին իչիւն նիյաղ էհէ-
միյէտէն վազ կէչմէք իլէ Բապպա
կիւնահ էտէյիմ , իլա սիղէ հյի
վէ տօղրա էօլսւ էօյրէտէձէյիմ ։
Անճաղ Բապպտան գօղդուտ , վէ 24
պիւթիւն եիւրէյինիզ իլէ հա-
զրեխաէ՝ ըզդան էտէտէ՛ն էհ-
տէն , զիրա սիղին իչիւն նէ պէօ-
յիւք իւչէր էյլէմէյինի կէօրիս-
յօրսունուզ ։ Վէ էյէր պիւր 25
վէհմ իլէ եարամազ ըզդ էտէր ի-
տէնիզ , հէմ սիզ հէմ վահաջա-
հընըզ հէլյաք օլաձագսընըզ ։

ՊԱՏՊ Ի.Գ.

Աստուած վահաջահ՝ընըզնտա 1
պո՛ չէհճ իւլէ պիր հըզ էհեմ , վէ

Իսրայէլ իւղերինէ իքի եըլ փա-
2 ախչահլըդ սիւրթիւքտե, Սաւուղ քէնտինէ Իսրայէլէն իւչ պին առէմ սէչտի. վէ իքի պինի Սաւուղ իլէ Մաքմասա վէ Բեթէլ տաղընտա իտիլէր, վէ պինի Յոնաթան իլէ Բենիամին Գաբաասընտա իտիլէր. վէ պագը գալմը հէր քէսի քէնտի չաոը-
3 րընա կէօնտէրտի։ Վէ Յոնաթան փըլանլըլարընը Գաբաասա օլան Թափաճ-ընը վուրտուտե, վէ Փղշտլըլար իշիթ-տիլէր. օլտում Սաւուղ պիւ-Թիւն տի-յարտա պօրու չալը-րըպ տէտի քի՝ Ի՛սրանիլէր ի-
4 շիթտինլէր։ Վէ Ճիւմլէ Իսրա-յէլ իշիթտի քի՝ Սաւուղ Փղշ-տլըլարընը Թափաճ-ընը վուր-տուտե, հէմ տահի Իսրայէլ Փղշ-տլըլարընը իւնտունէ ճիէնա գօդար օլտուտե տէնիլտը. վէ գալմ Սաւուղուն արմըն-
5 զատա Ճէմ օլտուտ։ Իտիճ Փղշտը-լար օճուղ պին արապա վէ ար-Թը պին աթը վէ չօգլուգտա տէնիզին եավընտընտա գուտ գատար իտիճ օլարագ՝ Իսրայէլ իլէ ճէնգ էթմէյէ ճէմ՝ օլտուտ-
լար. վէ չըգըպ՝ Բենիամընն կիւն տօղուտունտա Մաքմասա
6 օլտուտ գուդտուլար։ Վէ Իսրա-յէլ առէմլէրի քէնտիլէրինի տարտա կէօրտիւլտը, չիւն քի գալմ օբդըլմըշ իտի. վէ գալմ մաղարտաղտա վէ չայլարտա վէ գուվլէլէրտէ վէ չուգուրլարտա
7 կիզլէնտի։ Հէմ Ի՛սրանիլէր Յորդանտանտան Գադընն վէ Գա-զաադընն տէյիրընա կէչտիլէր. Սաւուղ իսէ տահա Գալդաղա-տա իտի, վէ ճիւմլէ գալմ օնուն արմըն-զատա տիթրէտը իտի։
8 Վէ օ՝ Սամուէլնին վա՛տէսինէ կէօրէ եէտի կիւն պէքլէտի, տա-մա Սամուէլ Գալգաղայէ կէլ-

մէտի, վէ գալմ օնուն քանըն-
տան տաղըլտը։ Վէ Սաւուղ տէ- 9
տի քի՝ Պիւթիւն քանմայը վէ սէլամէթ գուրպանլընը պանա քաղըշընըրըն. իտիճ պիւ-Թիւն քանմայը տունտուտ։ Վէ վաղի՝ 10
օլտուտ քի՝ պիւ-Թիւն քանմանընն տունմատընը Թէքմիլ էթմէյէ կիպի, իչլէտ Սամուէլ կէլտի. վէ Սաւուղ օնուտ տէլամլատտը իչիւն գօրընըլտուղու չըգտը։ Վէ Սա- 11
մուէլ տէտի քի՝ Նէ էյլէմիշ. Սաւուղ տա տէտի քի՝ Գալմըշ-ըն քանըմանն տաղընտադտա օլտուղունու վէ վա՛տէնինն կիւնէյէրինէ տէնիլտիյինի վէ Փղշտլըլարընն Մաքմասա ճէմ՝ օլ-տուղունու կէօրտիւճիւմ իչիւն տէտիմ քի՝ Փղշտը-լար չիմտի իւ- 12
ղէրիմէ Գալգաղայա էնէճէք-լէր, վէ պէն Բաղընը հնուղու-բունտա նէյտաղ էթմէտիմ. իտի տէճտուղ օլուտ՝ պիւ-Թիւն քանմայը տունտուտ։ Վէ Սա- 13
մուէլ Սաւուղա տէտի քի՝ Տիվա-նէլիք էյլէտին. Ալլահընն Բադ-շան տանա էմր էթմէյէ Թէնտի-հինի տագլամտընըն, չիւն քի հա-լա Բադշա տէնինն իտտահչընլըղընը Իսրայէլէտէ էտէճէք իտի. 14
տէճտիք իտի. Ամմա չիմտի վա-միշահլըղընն դայիմ օլմայաճագ-տըր. Բադշա քէնտինէ իչիւն՝ քէնտի գալբինճէ պիր ատամ արատը, վէ Բադշա օնուտ գալմը-նըն իւղերինէ տուղըման իչիւն Թէ՛յին էթտի, զիւրա տէն՝ Բադ-շան տանա էմր էթմէյէ կինի տագ-լամտընը։

Անտէն Սամուէլ գալդընը՝ 15
Գալգաղայատան Բենիամինի Գա-բաասընա չըգտը. վէ Սաւուղ քէնտի հանընտա պուլունանլ իտտաղը հօգլույլտ՝ այլը էհէտ-նէ-ֆէր գէչտայ իտի։ Վէ Սա- 16
ւուղ օլտուտ Յոնաթան վէ պէ-

իւէ Բենիամին Գաբաաոնէատա օ-
թնուրլար իաի • փչալըլար ի-
սէ Մաքմասաա օրտու դուր-
մուշար իաի :
17 Վէ փղշտլըլարըն օրտուսուն-
ատան իւշ պէօլինք եաղմաձը չըփ-
աը • պէօլիչիւն պիրի Եվրա եօ-
լունա Սուաղ ախչըրնա ատո-
18 րու աէօնտիւ : Վէ պէօլիչիւն
պիրի Բեթսրան եօլունա ատողու
աէօնտիւ • վէ օ պիր պէօլինք չէօ-
լէ ատողու Սէբոյիմ վատիսնէ
պադան սինօրուն եօլունա ատողու
աէօնտիւ :
19 Վէ ձիւմլէ Իորդանէ ախչա-
րընա պիր սէմիրձի պուլունա-
մադ իաի • զնրա փղշտլըլար սէ-
միչկէր իաի քի՝ Օլմայա Ի՝պրա-
նիլէր գըլըձ նա մըղրադ եափտ-
20 լար : Վէ ձիւմլէ Իորդանէ հէր
քէա տադանընը վէ չափատընը
վէ պալթաատընը վէ պէլինէ պի-
լէմէք իչուն փղշտլըլարա հներ-
21 լէր իաի : Ամմա պէլէրի վէ չա-
փատըրը վէ իւշ ախչէ չաթաղա-
րը վէ պալթաղարը իչուն՝ հէմ
լևկենաթէսէրինի պիլէմէք իչուն
22 էյէլէրի վար իաի : Իամի վադի՝
օրտու քի՝ ձիւմլէ կիւնիւնաէ Սա-
ուղ հէմ Յոնաթանի իլէ պուլուշ-
նան ձիւմլէ գավմըն էլինաէ դը-
լըձ նա մըղրադ պուլունմադ ի-
աի , հալընըղ Սաուղտա վէ օղլու
Յոնաթանտա պուլունուր իաի :
23 Վէ փղշտլըլարըն գարաուլու
Ս՝ադմա կիչկինէ չըղըր :

ՊԱՊ ՀԴ

1 Վէ վադի՝ օրտու քի՝ պիր
կիւն Սաուղուն օղլու Յոնա-
թանի սիլահկարընը գալդըրան ու-
շադա տէսի • կէզ Էոթէք էտգա-
ատան օչան փղշտլըլարըն գարաու-
լունա կիչկիլիմ : ամմա պապատը
2 նա խապէր էթմէսի : Վէ Սա-
ուղ Գաբաանըն ուձունտա
Մ՝ագրոնտա օլան նարը աղաճը-
նըն ալթընտա օթնուրուր իաի •
վէ օնուն իլէ օլան գավմ՝ ալթը
հիւզ ատէմ գատաար իաի : Վէ 3
Հեղի օղլու Փենհէհէս օղլու Իքա-
բոդուն գարընտաշը Աքիտուվ-
բուն օղլու Աքիա Սելոմատ ե-
վուտ կիչինիր Րաով քեսէհինի
իաի • վէ գավմ Յոնաթանըն
կիթէտչինի պիլմէզ իաի : Վէ 4
Յոնաթանըն փղշտլըլարըն գա-
րատաուլունա կիչմէչ խոթէտչի
կէչիոլէրին տուտընտա պիր թա-
րաձատան պիր սիվրի գայա վէ օպիր
թարաձատան պիր սիվրի գայա
վար իաի • վէ պիրինին ատը Բա-
ղէս վէ օպիրինին ատը Սենա ի-
աի : Պիր գայանըն ուձուա փօր- 5
էատան էանա Մաքմասըն գար-
ջըլընա՝ վէ օպիրինին գըպչէատն
Գաբաանըն գարընտընա տիքիլի
տուրուր իաի : Իամի Յոնաթան 6
սիլահկարընը գաղդըրան ուշադա
տէսի քի՝ կէլ ջուս սիւննէթսիղ-
լէրին գարատուլունա կիչկիլիմ,
պէլքի Բտպտ պիղմիչ իչուն իշ
կէօրնիր • զնրա չըդ իլէ եա տղ
իլէ գուրթարմադա Բտպտա մա-
նի՝ եօգ տուր : Վէ օնուն սիլահ- 7
կարընը գաղդըրան օնա տէսի քի՝
ձիւմլէ նիւրկինաէ օլանը էյ-
լէ • իլէրի կիթ , իչթէգ պէն կէօնկ-
լիւնձէ սէնին իլէ իմ : Անաէն 8
Յոնաթան տէսի • իչթէգ պիղ
օղ ատէմլէրէ կիչկիա՝ ծնզարա կէօ-
րինինիրիղ : Էյէր պիղէ պէօյլէ 9
տէրլէր իսկ քի՝ պիղ սիղէ կիչկին-
ձէ իչտէք տուրուն , օլտուի մա-
հալիմիզտէ տուրադըմ , վէ օնդա-
րա չըդմայադըմ : Ամմա էյէր 10
պէօյլէ՝ էնաի պիղէ եօգարը չը-
դըն տէրլէր իսկ , օղ պէտման չը-
գադըմ , զնրա Բտպտ ծնզարը է-
լմինէ թէսլիմ կինմիչ տիր • վէ
նիչանըմըղ պուտ օղա : Վէ իքինի՝ 11
գղշտլըլարըն գարատուլունա կէօ-
րինտիւքլէրինտէ , գղշտլըլար

ասեմլէր քի՝ Իշխէ Ի՛սրանիէլէր
հիզէնասիէլերի տեվէլէրտեն չը-
12 գայօրլար։ Վէ գարատուզան ա-
տեմլերի Յուլամանա վէ մնան
սիլահչարընը գալարտանա Ճէ-
վապ էտիպ ասեմլէր քի՝ Պիզէ
չզդըն, վէ սիզէ պէր շէյ պիլմի-
բէնիմ։ Վէ Յուլամանի՝ սիլահ-
չարընը գալարտանա ասեմ քի՝
Աբրահամ չզդ, զիրա Բապպ մե-
նարը Իսրայէլին էվլինէ վէրմի։
13 Իմամ Յուլամանի՝ սիլահչարընը
գալարտան ամա մնան արամընձա
էվէրի վէ այագլարը իւղերինէ
չզդար։ Վէ Յուլամանըն էօ-
նէնտեն տուշտուէր, սիլահչա-
րընը գալարան ամա մնան ար-
14 ամընձա էօլմէյիբիւր էտի։ Վէ
Յուլամանըն սիլահչարընը գալ-
արան իչէ պուռ վուրտուղուռ իւչ
զօղրուշ՝ պիր Եարըմ սէօնիմ
միգտարի Եէրտե իչիմի ատէմ
15 գաղար էտի։ Վէ օրտուսան՝
ոտհրտուսա՝ հէմ Ճիհմէ գավմնա
իւզբիւնէ միւշաիւ։ գարատուչ
լար վէ Եազմաճըլար տամի հէյ-
րան գալարլար։ Վէ Եէր սիմէրե-
տի, չէյլէ քի Ալլահ իւզբիւն-
Թիւսիւ վագի՝ օլսուս։
16 Վէ Բէնիամին Գաբաասընտա
Սաուզդան պէզճիլէրի հէօրուչ-
լեր քի՝ իշխէ օ՛ղ գալարպարդ Ե-
րիչօր, վէ հիտէյէք տաղըլըչօր։
17 Վէ Սաուզ պիլէմինճէ օլսըն
Խանգա տէմի քի՝ Չալա Էօգլա-
չըն, վէ պադըն պիզէն քիմ
կէմտի։ Իմամ Էօգլատըլար, վէ
իշխէ Յուլամանի վէ մնան սի-
լահչարընը գալարբան Էօգ Խտի։
18 Օլտէմ Սաուզ Աբիայա տէմի
քի Ալլահընն սանտուղուսունու
Եագլաշտը։ զիրա օ՛ղ զէման
Ալլահընն սանտուղուս Իսրայէլ
19 օղուլտուրը ելէ Խտի։ Վէ վագի՝
գլտուչ քի՝ Սաուզ քեսհինէ սէօյ-
լէնը իչէն, Փղշտըլարընն օրտու-
սունտաքի շամլաճա կիտերէք
Էօղտալըը Խտի։ Վէ Սաուզ քեա-
հինա տէմի քի՝ Իչինի չէք։ Վէ 20
Սաուզ պիլէմինճէ օլսուն ճիւմ-
լե խալգ իլէ ճէմ՝ օլտուղ՝ ճէնգ
կէտէք վարտըլար։ Վէ իշխէ
հէր քեսին գը ըճը Էօլտուղը իւ-
զէրինէ օլտուղ զղկէթ պէզիպէք
գարըշտուզդ վար Խտի։ Վէ հվ 21
վէյա Փղշտըլար իլէ օլսըն Ի՛սրա-
նիէլէր քի՝ Էվրահիմտան օ՛ղրուն իլէ
պէրաձէր օրտուդա չզգմըշտը Խ-
տի՝ օնար տաճի Սաուզ վէ Յուլ-
նամանի իլէ օլսըն Իսրայէլ իլէ
պէրաձէր օլտուլար։ Վէ Եփրիմ 22
տաղընտա կիզլէնմիշ ճիւմլէ Իս-
րայէլ տաէմլերի՝ Փղշտըլարընն
գաչարդընը իչիմինճէ, օնար
տաճի օնլարընն արամընձա ճէնգիճ
Եաճըչըլար։ Վէ օլ կիւնտէ 23
Բապպ Իսրայէլի գուրթարտը։
վէ ճէնգը Բէնիամինա կէչտի։
Վէ օլ կիւնտէն Իսրայէլ ա- 24
տեմլերի սըդըլըը։ զիրա Սա-
ուզ դավմա էէմին վէրիպ տէտի
քի՝ Ախշամտաճէ էքմէք եէյէն
քիմնէ մէզ՛էն օլսուն, չէօղլէ քի
տիւշմէնլէրիմտեն Խնթիգամ ա-
լըյըմ։ Վէ ճիհմէ գավմ էքմէք
Թամթամտը։ Վէ պիւթիւն խալգ 25
պիր օրմանլըղա կէլտի, վէ էէր
եիւղնե իւղերինտե պալ վար Խ-
տի։ Իմամ գավմ օրմանտա կիրտի- 26
յինտե, իշխէ պալ ագար խտի։
ամմա էլինի ապղընտա էտգլաշըը-
բան էօգ խտի, զիրա գավմ էէ-
մինտեն գօրգար խտի։ Վէ Յուվ 27
նամանի՝ պապարընըն գավմա էէ-
մին վէրտիյինտե, իշխէմ մէվիշ Խ-
տի։ իմամ էլինտէքի տէ՛ինէյի-
նէն ուճաուճտա ուզադըպ՝ ծնու
պիր պալ կէօմէճինէ պաճըրդը,
վէ էլինի ապղընտա տէօնտերտիք-
տէ՛ կէօղէքրի պյորնըտտանը։ Վէ 28
խալգտան պիր քիմնէ ճէվապ է-
տպ տէտի քի՝ Պապան գավմա
պէջրնէք էէմին վէրիպ տէտի։
Պոճ կիւն էքմէք եէյէն քիմնէ մե-

լո՛ւն օլտուն · գավմ իսէ եօրուզը
29 մուշ խոխ ։ Վէ Յոնաթանան տէ-
ուի քի՝ Պաղատամ տիւյորը եզեվի-
բատիկ սալտը · հալա պագչէն ,
պու պալտան ալաճղը թամամը
ղըմ կիսի՝ կէօզլէրիմ այընըլան-
30 սը · Գանտե՞ դալըը քի՝ էյէր
գավմ պու կիւն պուլտուղուտուզ
մինչէրինին հաղմանընան տո-
յանճա եէսէ խոխ · զիրա ղիմսի
Փղշտացլարուա ջօգ գըրկըն օլմա-
սը ։
31 Վէ օր կիւնտէ Փղշտլըլարը
Մաքմաստան Այեղնատէքվուր-
տուլար · վէ գավմ պույէթ իլէ եօ
32 բուլտուս ։ Վէ գավմ եաղմայա տիւ-
շիւ՝ գոյունլար վէ սըղըրլար վէ
ատնալար ալտըլար , վէ եէրտէ
պօղազլատըլար · վէ գավմ գան
33 իլէ եէսիլէր ։ Վէ Սաւուղա
իապեր վէրիպ տէտիլէր քի՝ Իշ
Թէ գավմ գան իլէ եէյիպ Բապ-
պա կիւնտէ իշլէյօր · վէ օ տէտի
քի՝ Ատը օլտուն ուզ · պու կիւն
նանըմա պիր պէօյիւք Թաշ եու-
34 վարլայըն ։ Ատաէն Սաւուղ տէ-
ուի քի՝ Գավմա տաղըրպ օնլա-
բա՝ Հէր քէս սըղըրընը վէ հէր
քէս գոյունտունու պանա եաղ-
լաշտըրըն , վէ պուրատա պօղազ
լայըպ եէյին , վէ գան իլէ եե-
յիպ՝ Բապպա կիւնտէ էթմէն
տէյին · իմոի ճիւմլէ գավմ հէր
քէս էլի իլէ օր կէճէ սըղըրընը
եաղլաշտըրըպ՝ օրատա պօղազ
35 լատըլար ։ Վէ Սաւուղ Բապպա
մէզպահ եասիտը · Բապպա եափ-
տըղը իւք մէզպահ պու իսի ։
36 Վէ Սաւուղ տէտի քի՝ Կէճէ
իլէ Փղշտլըլարըն արտընճա էնէ-
լիմ , վէ ատպահ այընընչդը օլտուն
Ճայատէք ընչարրը եապմայալըմ ,
վէ ընչարտան պիր քիմսէյի պըղ-
րագմայալըմ · վէ օնլար տէտի
քի՝ Էյի կէօզլէրինտէ խոշ կէօ-
րինէնի էյլէ · վէ քեահնին տէ-
ուի քի՝ Պուրատա Աղլահա եաղ-
լաշտըմ ։ Վէ Սաւուղ Աղլահա՝ 37
Փղշտըլըրըն արտընճա էնէյի՞մ
մի , օնլարը Իսրայէլին էլինէ վէ-
րէճէք միսին տէյիս սիւալ էյլէ-
տի · ամմա օր կիւնտէ օնա Ճէ-
վապ վէրմէտի ։ Օլտէմ Սաւուղ 38
տէտի · Եա՝ գավմըն Ճիւմլէ իլէ-
րիտէ օլտուղըրը պուրայա եաղ-
լաշըն , վէ պու կիւն պու կիւնահ
քիմտէ՞ օլտուղտուն պիլին , վէ
կէօրիւն ։ Չիրա Իսրայէլի գութ- 39
Թարան Բապպ տաղ սըղը քի՝ Ե-
յէր օղլում Յոնաթանտա տա-
խի իսէ , էլպէթթէ էօլէճէք պիր ·
ամմա պիւթիւն գավմտան օնա
Ճէվապ վէրէն եօգ խոխ ։ Ընտաէն 40
Ճիւմլէ Իսրայէլէ տէտի քի՝ Սիղ
պիր եանտան տուրուն , վէ պէն
օղլում Յոնաթանի իլէ պիր եան-
տան տուրալըմ · վէ գավմ Սա-
ւուղա տէտի քի՝ Կէօզլէրինտէ
խոշ կէօրիւնէնի էյլէ ։ Ընտաէն 41
Սաւուղ Իսրայէլին Ալլահը Բապ-
պա տէտի · Սու՛ջուղուզ կէօս-
Թէր · վէ Յոնաթանի իլէ Սա-
ւուղուն գո՛ւրա՛սը ԹուԹուլտուս ,
գավմ իսէ ալըդը չըգտը։ Վէ Սա- 42
ւուղ տէտի քի՝ Պէնիմ իլէ օղ-
լում Յոնաթանըն արտընճա
գուրա՛ աԹըն · վէ Յոնաթանըն
ԹուԹուլտուս ։ Իմոի Սաւուղ 43
Յոնաթանա տէտի քի՝ Նէ էյլէ-
եիյինի պանա իապէր վէր · վէ
Յոնաթան օնա իապէր վէրիպ
տէտի քի՝ Էլիմտաէքի տէ յինէյին
ուճու իլէ ագաճըդ պալ կէրճէք
Թամամըղըր · իշԹէ պէն էօլէճէ-
յիմ ։ Ընտաէն Սաւուղ տէտի քի՝ 44
Ալլահ պանա պէօյլէ վէ պունտան
ղիյատէ էյլէսին քի՝ եա Յոնա-
Թան էլպէթթէ էօլէճէքսին ։ Ամ 45
մա գավմ Սաւուղա տէտի քի՝
Իսրայէլտէ պու պէօյիւք գութ-
Թուլուշու էտէն Յոնաթանի մը
էօլճէկ , հաշա · Բապպ տաղ սըղը
քի՝ էլպէթթէ օնուն պաշընդա
պիր գըլը եէրէ տիւշմէյէճէք

ակը, զկրա պուռ կիւն Ալեհ իւէ հարաքեմ էյլեսի. Իմոի գաւմ Յաշնաթանը իսկսաս էյլեսի, վէ
46 էօլմեսի։ Անաէն Սաուուղ Փըղըշտըլըրըն արաբնատն տեղ-ակը. Վէ Փղշտըլար քէնոի մահալերինէ կիթափլըը։
47 Իմոի Սաուուղ Իսրայէլին իւզերինէ փատիշահլըղը ալոը, վէ հիթափնալի ձիւմլէ տիւշմէնլերի իլէ՝ Մովաբ իլէ վէ Ամմոն օղուլլարը իլէ վէ Եդոմ իլէ վէ Սուբա փատիշահլարը իլէվէ Փըղշտըլար իլէ ձինք էյլեսի. վէ հէրնէրէյէ տէօնտիւեսէ, զալիսը
48 օլսուս։ Վէ գուվվէթ իլէ հարաքեմ էսիսլ՝ Ամալեկի վուրսուս. վէ Իսրայէլի՝ ծուս եսմալայանըն էլինտէն գուրթարդը։
49 Վէ Սաուուղուն օղուլլարը՝ Յովնաթան վէ Յեսուի վէ Մելքիսաւէ իսի. վէ ծուն իքի գըզլարընըն իսմլէրի՝ իլքինին ասը Մէրովբ վէ քիւչիւճիւ ասը
50 Մելքոլ իսի։ Վէ Սաուուղուն գարըսընըն ասը Աքիմաասըն գըզը Աքինոամ իսի. վէ ծուն ուշա՛սքէրլինին ասը՝ Սաուուղուն ա՛մմուճասը՝ նէրինն օլդու Աբեներ
51 հոլ։ Վէ Սաուուղուն պատասը կիւն վէ Աբենեռլրին պատասը Նէր՝ Աբիէլին օղուլլարը իսի։
52 Վէ Սաուուղուն ձիւմլէ կիւնլէրինէ փըղըշտըլարըն իւզերինէ գուվվէթլի ձինք վար իսի. վէ Սաուուղ հէր կէօրտիւյիւ զօրլուս ատէմի՝ վէ հէր գուվվէթ սահիպի քիմսէյի հանընա տէվզիրիր իսի։

ՊԱՊ Ժ-Ե

1 Վ է Սամուէլ Սաուուղա տէ-ղոի. Դապ պէնիմ քէնտի գավմը իւզերինէ՝ Իսրայէլ իւզերինէ տէնի վատիշահ իչիւն ճեհտ կէթմէյէ ճէօնտէրսէ. իմոի հալա
Բաթպըն տէօղէրինին սէսինի ունկլէ։ Ամբերլէրին Բաթպը 2
պէօյլէ տեր. Ամալեկին Իսրայէլ կէթմէսինի՝ ծուն Մըսըրտան ջըգտըղը զէման եօլսա ծուդարշը տուրսուղունու զկըր էյլեսիմ։ Հալա կիթ, վէ Ամալեկի 3
վուր. վէ ծուն հէր նէսի վար իսէ հէլաք էյլէյին, վէ ծուս եսիրկէմէյէսին. իլա էրքէքտէն գարդյատէք՝ չօճուգտան սիւա էմիհնէսէք՝ սըղըրտան գոյունատէք՝ տէվէյտէն մէրքէպլէտէք հօլ սիւրէսէն։

Իմոի Սաուուղ գավմը ջաղըրըպ՝ 4
Տէլօխմաի հօզլատը. իքի հիւզ պին հայա՝ վէ Յուդալըար ծն պին նէֆէր իսի։ Վէ Սաուուղ 5
Ամալեկ չէհրինէտէք վարսը, վէ տէրէյտէ փուսուս գուրտու։
Ենաէն Սաուուղ կենղիլէրէ տեսի 6
քի Կիսին, սայրըդըն, Ամալեկլիլէրին արասընատն էնին, օղմայա քի սիզ ծնըտր իլէ պօղյըլմըզըրտա սիզ ձիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարընա՝ ծնըտր Մըսըրտան ջըգտըգլարընտա՝ իհտան էյլեսինիզ. իմոի կենղիլէր Ամալեկլիլէրին օրթասընատն այրըլըը։
Վէ Սաուուղ Ամալեկի Եւիլատան Մըսըրըն գարշընընտաքի 7
Սուբա վարընձայատէք վուրտու։
Վէ Ամալեկիին փատիշահը Ագադը տիրի Թուէթտու. ձիւմլէ խալղը իսէ գըլըճ աղըը իլէ հէլաք էթտի։ Ամմա Սաուուղ իլէ 9
գավմ՝ Ագադը վէ գօյունլարըն հէմ սըղըրըարըն էն էյիսինի վէ աշաղաճէսինի վէ գուղուլլարը վէ հէպ էյի շէյլէրի էսիրկէտի, վէ ծնըտրը հէլաք էթմէք իսթէմէյէրէք. ամմա ձիւմլէ գըմմէթսիզ վէ զայի՛ֆ հայվանլարը հէլաք էթտիլէր։
Վէ Սամուէլի Աղտնէն աէօղա 10
օղուզ տեսի. Սաուուղա վհամի 11
շահ էթմէսինիմ. նադիմ օղուզ-

զիւրա պինդիմ արարմանն տէ-
նիւք՝ տեղիս իմոյ եմ ասեմ.
վ Սամուէլ գասուկիթէլենիկ՝
պիւթիւն կէձ բասպան փեղ-
12 եար էյլեսի : Վէ Սամուէլ
առպահէլսըն Սաուղոս գարշը
լամպա էրքէն գոզգոը . վէ Սա-
մուէլէ խապէր վէրիպ տեսիլեր
քի Սաուղ կարմէլոս կէլսի,
վէ իշլէճ քէնտինէ ջաֆէր նի-
շանը տիքթի . անտէն տէօնիպ
կէյսի , վէ Գալգալայա էնաի :
13 Վէ Սամուէլ Սաուղա վար
տը . վէ Սաուղ օնա տէսի քի՝
Սէն Բասպատան մուպարէք օլա-
սըն , Բասպէրն տէօղտինիս իշտա
14 էյլեսիմ : Վէ Սամուէլ տէսի .
նա գոյլապէրսըն կէլէն շա-
գոյունլար մէկէմտի՞ վէ իշլէ-
մէսիմ սըզդըրսըր տէսի նէ՞ օլա :
15 Վէ Սաուղ տէսի քի՝ Ամալէկլիլէրտէն
Բասպատ գուրսան էմտիք իշլեն
գաւմըն խորկէսէսի էն էյի գո-
յունլար վէ սըզդըրսըր տըր քի
Ամալէկլիլէրտէն կէմիրեսիլեր .
ամմա պագըրսընը հէլաք էմտիք :
16 Օլաէմ Սամուէլ Սաուղա տէ-
տի քի՝ Տապր էյլէ, վէ պու կէ-
ճէ Բասպէրն պանա տէօյլէսիսի-
նի տանա խապէր վէրէյիմ . օնա
17 տնա՝ Սէօյլէ տէսի : Անտէն Սա-
մուէլ տէսի քի՝ Տէյիլ մի քի՝
սէն քէնտի կէօզլէրինտէ քիչ-
չիք կէօրիւնիւր իքէն՝ սէն Իս-
րայէլ օղուլլարը պըմիճլարը-
նըն պաշը օլսան , վէ Բասպ
սէնի Իսրայէլին իւզէրինէ փա-
18 տիշահ մէհ էմտի : Վէ Բասպ
սէնի էօլա կէօնտէրիպ տէսի քի՝
կիտի՛ վէ կիւնահքեար Ամալէկ-
լիլէրի հէլաք էյլէ . վէ օնլար ի-
չէ թամ օնլարը պիւքիւնիւնճէյէ
19 գատար ճէնկ էյլէ : Իմտի նի-
չին Բասպէրն տէօղտինէ իշտա՛
թ էմտիքսին , վէ ղաղմայա
տիւշիւպ՝ Բասպէրն նաղլարընտա
20 ղարամալըգ էմտին : Վէ Սա-
մուէլէ տէսի քի՝ Պէլկի, Բասպէրն տէօղտինէ իշտա՛թ էմ-
էյէմ, վէ Բասպ պէնիկէճտէր-
տէյի էօլսա էյիսի՝ Ամալէկ
փատիշահը Ագագը կէթիրտիմ,
վէ Ամալէկլիլէրի հէլաք էյլէ-
տիմ : Ամմա գավմ ղաղմտան 21
հէլաք օլունճաղը գոյունլարըն
վէ սըզդըրսըրըն ա՛լսընը ալսը
քի՝ Գալգալտա Աստինէն Բաս-
պա գուրպան էտէ : Վէ Սա- 22
մուէլ տէտի քի՝ Բասպ պիւ-
թիւն ղանմալարտան վէ գուր-
պանլարտան՝ Բասպէրն տէօղտինէ
իշտա՛թ էմտիքտէն գատար մը
խոշնուդը . իշտէ իշտա՛թ գուր-
պանտան՝ պէնկէմէք գօչտարըն
ղաղընտան էյի տիր : Չիրտա՛- 23
սըզըգ՝ պիւյիւճիլիքտիր կիւնահը
տըր , վէ իւնատ՝ պաղըզլըգ վէ
փութփէրէսթիլիք կէտի տիր . սէն
Բասպէրն տէօղտինէ իշտա էմ-
տինիւ իշտէն , օ տա սէնի փատի-
շահ օլմագտան իշտա էյլէտի :
Վէ Սաուղ Սամուէլէ տէտի 24
քի՝ կիւնահ էմտիմ, զիրա Բաս-
պէրն էմրինտէն վէ սէնին տէ-
զիւնտէն ԹէՃտավուզ էմտիմ .
չիւնկի գավմտան գօրգտում,
վէ ծնարըրն տէօղտինիւ պինկէճ-
տիմ : Իմտի ղալա քէրէմ էտիպ՝ 25
տուշտումա ա՛ֆիվ էյլէ , վէ պէ-
նիմ իլէ տէօն քի՝ Բասպա տէՃ-
տիք գըլսայըմ : Վէ Սամուէլ Սա- 26
մուէլա տէտի քի՝ Պէնիմ իլէ
տէօնմէմ . սէն Բասպէրն տէօղտի-
նիւ իշտա էյլէտինիւ իչտի՛ն ,
Բասպ տապի սէնի Իսրայէլին
իւզէրինէ փատիշահ օլմագտան
իշտա էյլէտի : Անտէն Սամուէլ 27
կիւմէկէ տէօնտիւ . ամմա օ՛ էս-
վապընըն էթէյինտէն ԹուԹտու ,
վէ էրքէճլըգ : Օլաէմ Սամուէլ 28
օնա տէտի քի՝ Բասպ պու կիւն
սէնինի իւզէրինտէն Իսրայէլին
փատիշահլըղընը էրքէճտը , վէ օ-
նա՝ սէնտէն էյի օլան սէնինէ

20 գոնշուեան վէրսի՝ հէմ տախի Իսրայէլին կիւվէնախի Զաքի ճէ-
ՀԷՄԼԻ ՅԵՒսէյ հէօնաէրէյիմ. զիրա օնուն օղուլլարընան քէն-
սիմէ փասիշահ ԼԷՒսարիք հԷ-
սիմ։ Վ՚է Սամուէլ տէտի քի՝ 9
նամըզ կիւսէյիմ, էյէր Սաւուղ կի-
շիսէր խոչ, պէնի հօշլուերիր.
վէ Իսայ տէտի քի՝ Իշլէնաչ
պէր սըղըր տանաօղլա, վէ Իսայ
գուրպան էԼՄԷյ կէլսիմ
աչ։ Վ՚է ՅԵսէյի գուրպանա 3
տա՚վէԼ էյլէ. վէ պէն սանա նէ
էտէճէյինի պիլտիրէճէյիմ, վէ
սանա սէօյլէյէճէյիմ քիմսէյի
պանա մէսհ էյլէյէսին։

Իսայ Սամուէլ Իսայլըն սէօյ- 4
լէտիյինի էյլէտի, վէ ՐԷԼԻՔ
հէմ վարըր. վէ շէհրին իհԼԷ-
յարլարը տիԼԻՔէյէրէք օնու գար-
շըլասըլար. վէ տէտիլէր քի՝ Սհ-
լասմԷԼ կիլ մի կէլտին։ Վ՚է օ տէ- 5
տի քի՝ ՍհլասմէԼ կիլ, Իսայա
գուրպան ԷԼՄԷյ կէլսիմ. ԹԱԳ-
տիս օղուն, վէ պէնիմ կիլ գուր-
պանա էյլին. վէ ՅԵսէյի վէ օ
նուն օղուլլարընը ԹԱԳտիս էտիպ՝
ընլարը գուրպանա տավԼԷ էյլէ-
տի. Վ՚է վագի՛ օղուս քի՝ օնլար 6
կէլտիկտէ, Նէլիսաբը կէօրտիս.
վէ տէտի քի՝ ԹԱհգիգան Րասլ-
արն մէսհիհ կօնիւնտէ տիր։
Ամմա Իսայ Սամուէլէ տէտի 7
քի՝ կէօսԼԷրիլէնէ վէ պօյունուն
ուզունլուղունա պաղմա, զիրա
պէն օնու ռէտտ ԷԼՄԷսիմ. չիւն-
քի տէտիճին պագըրը օլմազ,
զիրա տէտի՝ զահիրէ պագար,
տամմա Րասլսէ գէլտիկտէ պագար։
Ընտէն ՅԵսէյ Աբինադաբը չա- 8
ղըրըպ՝ օնու Սամուէլին կօնիւն-
տէն կէչիրտի. լաքին օ՝ Իսայ
պուունու տաբի տէչԼԷճիշիլտի տէ-
տի։ Իսայ ՅԵսէյ Սամմայը կճ- 9
չիրտի. վէ օ՝ Իսայ պուունու
տաբի տէչՄԷտի տէտի։ Վ՚է ՅԵս- 10
էյ Սամուէլին կօնիւնտէն կէսի
օղուտունու կէչիրտիկտէ, Սամուէլ
ՅԵսէյէ տէտի քի՝ Իսայ պուուն-

20 գոնշուեան վէրսի, հէմ տախի Իսրայէլին կիւվէնախի Զաքի ճէ-
ՀԷՄԼԻ ՅԵսէյ հէօնաէրէյիմ. զիրա օնուն օղուլլարընան քէն-
սիմէ փասիշահ ԼԷՒսարիք հԷ-
սիմ։ Վ՚է Սամուէլ տէտի քի՝ 9
նամըզ կիւսէյիմ, էյէր Սաւուղ կի-
շիսէր խոչ, պէնի հօշլուերիր.
վէ Իսայ տէտի քի՝ Իշլէնաչ
պէր սըղըր տանաօղլա, վէ Իսայ
գուրպան էԼՄԷյ կէլսիմ
աչ։ Վ՚է ՅԵսէյի գուրպանա 3
տա՚վէԼ էյլէ. վէ պէն սանա նէ
էտէճէյինի պիլտիրէճէյիմ, վէ
սանա սէօյլէյէճէյիմ քիմսէյի
պանա մէսհ էյլէյէսին։

Իսայ Սամուէլ Իսայլըն սէօյ- 4
լէտիյինի էյլէտի, վէ ՐԷԼԻՔ
հէմ վարըր. վէ շէհրին իհԼԷ-
յարլարը տիԼԻՔէյէրէք օնու գար-
շըլասըլար. վէ տէտիլէր քի՝ Սհ-
լասմԷԼ կիլ մի կէլտին։ Վ՚է օ տէ- 5
տի քի՝ ՍհլասմէԼ կիլ, Իսայա
գուրպան ԷԼՄԷյ կէլսիմ. ԹԱԳ-
տիս օղուն, վէ պէնիմ կիլ գուր-
պանա էյլին. վէ ՅԵսէյ վէ օ
նուն օղուլլարընը ԹԱԳտիս էտիպ՝
ընլարը գուրպանա տավԼԷ էյլէ-
տի. Վ՚է վագի՛ օղուս քի՝ օնլար 6
կէլտիկտէ, Նէլիսաբը կէօրտիս.
վէ տէտի քի՝ ԹԱհգիգան Րասլ-
արն մէսհիհ կօնիւնտէ տիր։
Ամմա Իսայ Սամուէլէ տէտի 7
քի՝ կէօսԼԷրիլէնէ վէ պօյունուն
ուզունլուղունա պաղմա, զիրա
պէն օնու ռէտտ ԷԼՄԷսիմ. չիւն-
քի տէտիճին պագըրը օլմազ,
զիրա տէտի՝ զահիրէ պագար,
տամմա Րասլսէ գէլտիկտէ պագար։
Ընտէն ՅԵսէյ Աբինադաբը չա- 8
ղըրըպ՝ օնու Սամուէլին կօնիւն-
տէն կէչիրտի. լաքին օ՝ Իսայ
պուունու տաբի տէչԼԷճիշիլտի տէ-
տի։ Իսայ ՅԵսէյ Սամմայը կճ- 9
չիրտի. վէ օ՝ Իսայ պուունու
տաբի տէչՄԷտի տէտի։ Վ՚է ՅԵս- 10
էյ Սամուէլին կօնիւնտէն կէսի
օղուտունու կէչիրտիկտէ, Սամուէլ
ՅԵսէյէ տէտի քի՝ Իսայ պուուն-

ՊԱՓՈ Ա.Զ

1 Ա Եւ Իսայ Սամուէլէ տէտի քի՝ Սաւուղ Իշլէն Նիչէյիմտէք
հաս էյլէտիկտէն, չիւնքի պէն օ-
նու Իսրայէլին Խազէրլիկնէ վու-
նիչահ օլմադըան ըչուն Էլէմիշ
իմ. պայնուզլանուս հազը Իչ
ատըպաք՝ վէ հիզ սէնի Ըսրէլէ-

11 լսեցան ականջիդ ոտիւ ։ Նման
Սաւուղի Յեսսէյի ոտիւ քի՝
Զօմուգլար Թէմամ օլսունլար ։
վէ օ՝ Տահա կն քիւչիւիւ գալ
մը , վէ իշլէթ գոյունլարը կիւ
ոէյօր ոտիւ ։ վէ Սաւուղի Յես
սէյի ոտիւ քի՝ Կէօնտէրինք օ
նու ալ , զիրա օ պուրայա կէլ
մէյինճէ՝ աօփքայա օճուրմա
12 զըղ ։ Իմի կէօնտէրինք՝ օնու կէ
թիրսի ։ վէ օ՝ գըզըլմէրսագ հէմ
կէօզլէրի կիւրէյէ վէ տիլէյէր չէհ
րէլի խոի ։ օլտիմ Բապպ ոտիւ
քի՝ Դաւիդ պուննու մէհ կիլէ ,
13 զիրա պու օ ոտուր ։ Վէ Սաւու
լ եաղըն պուլունուպտուննա ալըպ՝
օնու գարընտաշլարընդա օրճա
պունա մէհ կիլէսի , վէ օլկիւն
տէն ուտկիրա՝ Բապպըն Րուհու
Դաւիթին իւզէրինէ կէլսի ։ ան
տէն Սաւուլ գալդըպ՝ Ռամա
յա կիթսի ։
14 Վէ Բապպըն Րուհու Սաւուղ
ատան ալդըլտը , վէ օնու՝ Բապպ
Թարաֆընատան ալտը քէօթիւ
15 բուհ եաղալտը ։ Վէ Սաւու
զըն դուլտարը օնա ոտիւլէր քի՝
Իշթէ հալա սէնի Ալլահտան
16 քէօթիւ բուհ եաղալտը ։ Հա
լա էֆէնտիմիզ հուզուրունա
օլսուն գուլլարընա սէօյլէսին քի՝
Թոնկպուր չալմասընը պիլսէն տիր
ատէմ պուլսընլար ։ վէ վագի՛
օլա քի՝ Ալլահտան քէօթիւ
բուհ սէնինն իւզէրինէ կէլինճէ ,
օլ ատէմ էլի էլի չալա , վէ ատա
17 էյի օլա ։ Իմի Սաւուղ գուլ
լարընա ոտիւ քի՝ Հալա պէնիմ
իշիւն պիր էյի ըսնը չալսն քիմ
սէ Թէտարիւք էտիպ պանա կէ
18 թիրսին ։ Վէ ուշագլարատն պի
րիսի ճէվապ վէրիպ ոտի ։ Ին
Թէ Բեթլէհէմլի Յեսսէյին պիր
օղլունու կէօրտիւմ քի՝ չալկը չալ
մագ պիլսր , վէ գուվվէթ ատ
էհպի վէ ճէնկ էրի վէ էհյի քէ
լամ վէ կէօսթէրիշլի ատէմ տիր ,
19 հէմ Բապպ օղլուն իլէ տիր ։ Վէ
Սաւուղ Յեհոնդէյ Խապիրճիլէր
կէօնտէրիպ տոէպ քի՝ Դէյսան
լար իլէօլսէն օղլուն Դաւիթիպտա
նա կէօնտէր ։ Վէ Յեսսէյ էք
20 ճէրլէր իլէ վէ պիր Թուլում շա
րապ իլէ վէ պիր քէչի օղլաղը ի
լէ էյուպա պիր ճէրքէզպ ալըպ՝
օղլու Դաւիթին եէտի իլէ Սա
21 ուլդա կէօնտէրտի ։ Վէ Դա
ւիթ Սաւուղա կէլիպ՝ օնուն
հուզուրունա տուրտու ։ վէ օ
նուն սիլահտարընը գալդըրտըն օ
տու ։ Վէ Սաւուղ Յեսսէյէ կէօճ
22 տէրիպ տոէպ քի՝ Ռիհրէմ էգլէ ,
Դաւիթ էօնիւմիմէ տուրսուն ։
զիրա նազարընմադա լուէֆ պուլ
տու ։ Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Ան
23 լատան Սաւուղա բուհ կէլտիկ
տէ , Դաւիթ Թանպուրու ալըպ՝
էլի էլէ չալար իտի ։ վէ Սաւուղ
ֆէրահլանըպ՝ օնա էյի օլուր ի
տի , վէ օնուն իւզէրինէն քէօ
Թիւ բուհ կիտտէր իտի ։

ԳԼՈՒԽ ԺԲ

1 Վ է Փղշտըլըլար ա՛սքէրլէրի
նի ՃԷնկ իչիւն ՃԷմ՝ Թոպ
Ճուդատա օլսուն Սոքովտա Թօպ
լանտըլտար ։ վէ Սոքով իլէ Ազե
կանըն պէչինտէ Ափեսդոմմին
տէ օրտու գուրտուլար ։ Վէ Սա 2
ւուղ Իսրայէլ օղուլտարը իլէ
ՃԷմ՝ օլուպ՝ Էլա վատիսինտէ
օրտու գուրտուլար ։ վէ Փղշտը
լարը գարշըլամադ իչիւն ՃԷնկէ
Թապուր տիլտիլէր ։ Իմի Փը 3
ղըշտըլըլար պիր Թարաֆտան պիր
տաղըն իւզէրինտէ տուրտուլար
իտի , վէ Իսրայէլլիլէր օպիր Թա
րաֆտան պիր տաղըն իւզէրին
տէ տուրտուրտար իտի ։ վէ տէրէ ա
րասընընտա իտի ։ Վէ Փղշտըլա 4
րըն օրտուսունտան՝ սալմը արչը
պիր գարըշ պէյլու Գողիաթ նոմ

5 գէթ վհատիլ սիրտդ. վասն զի ես պատրաստեցի քեզ թագաւորել օրհնեալ՝ որ ինձ վերստին պիտի դիմաւորես ի ճանապարհին։ 6 Եւ պատրաստեաց Դաւիթ զինքն ի վերայ ձիոյն, եւ գնաց ընդ առաջ նոցա։ 7 Եւ մղոնաւորներն որ ընդ Յեսսէի էին՝ հաւաքեցան եւ եկան ի վերայ Դաւթի։ 8 Եւ Ամաղեկացիք եկեալ էին։ Եւ Սաւուղ եւ իր մարդիկն ալ հասան։ 9 Եւ երբ Դաւիթ տեսաւ զայն, ինքն եւ իր մարդիկն որ ընդ իրեն էին, զինուեցան եւ ելան։ Եւ Դաւիթ ինքն առաջ անցաւ եւ ըսաւ ցանոնք. Ո՞վ է դուն, որ ինձ հետեւիս։ 10 Եւ ես ծառայ քու եմ։ Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 11 Եւ Սաւուղ ինքն ալ եկաւ Դաւթի հետ։ Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ո՞վ է դուն, որ ինձ հետեւիս։ 12 Եւ Դաւիթ՝ Յուդա բլուրներուն հովիւն սկսաւ ոչ միայն ինքն ալ իր մարդիկն ալ։ Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 13 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 14 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 15 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 16 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 17 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 18 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 19 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 20 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 21 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 22 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։ 23 Եւ Դաւիթ ըսաւ. Ես եկայ քեզի հետ, որ ինձ օգնես։

24 Դաւիթ իլլիմաի ։ Վէ հէփ Դա-
րայէլ առաւմէրի սը քիմսէյի
կէօլ ուիւքլիլիւաէ՝ ծնուն եւե-
վիշտան գաշարլար ; վէ պայէթ
28 ելէ գօրքառլար ։ Վէ Իսրայէլ
ասաէմէրն ուէսիէր քի՝ Շօա
ջղաջ առէսի դէօրուիւնիւզ մի ;
քի Իսրայէլի Թահդիր էմմէյէ
ջղաջայը ։ Իմսի վազի՝ օլա քի՝ օ-
նու քիմ էօլտիւրիւբ խսէ , փա-
միշտ ծնու չօք մալ ելէ պէն
կիւն էաէձէք , էհմ ծնա գըզընը
վէրկէձէք սիր , վէ պապաոըն
էվլիի Իսրայէլոէ մուա՛ֆխ էաէ-
26 ձէք ։ Վէ Դաւիթ էանընաա
ասէրան քիմսէյէրէ սէօյլէյիպ
ասէսի ։ Պու Փղշտը յը էօլտիւ-
րիւբ՝ Իսրայէլսէն հաքարէմի
կիտէրէն քիմսէյէ նէ օլա ։ Իս-
րա՛ պու սիւննէթսիզ Փղշտը
քի՞մ սիր քի՝ սաղ Ալլահըն Թա-
27 պուրըսընըը Թահդիր էաէ ։ Վէ
իսալէ ծնա՝ ալ սէօզէ կէօրէ սէօյ-
լէյիպ սէսի ։ Օնու էօլտիւրէն
28 ասկէր էչլէ օլաձաղ գ սըր ։ Իմ-
սի ծնուն պէօյլէք գարընտաշը
Եվնաբ՝ ծնուն ալ ասէմ՛էր իլէ
սէօյլէսինտէ իշլէմինէ , Եղի-
ազըն էօվբէսի Դաւիթէ Թու-
Թաւշուզ սէսի ։ Սէն պաբայա
նէչ էյ սիր , վէ օլ աղ գօյուն-
լարը չէօլտէ քիմի պարադըն ։
պէն սէնի քիպրիսի վէ Եիւբէ-
յինէն էարասընաղլըըընը սէվիյիմ ։
էլվէթտէ սէն Ձէնկի օէյը էմ-
29 մէյէ էնմիշլին ։ Վէ Դաւիթ
սէսի քի՝ Շիմսի նէ էյլէսիմ ։
30 պու՝ լաֆ սէյիլ մի ։ Ընտէն օ-
նուն էանընաան սիր զաղրսընինէ
սէօնիւպ՝ կինէ պու օէօղլէրէ
կէօրէ սէօյլէսի ։ Վէ խալէ ծնա
էվվէլքի սէօղլէրէ կէօրէ Ձէվապ
վէրսիլէը ։
31 Իմսի Դաւիթիկն սէօյլէսիյի
սէօղլէր իլ սէսիլսի , վէ ծղսըը
Սաուղսըն հաձղըրաշնաա խա-
պէղ էմսիքսէ՝ ծնու կէմիրմէ-
սի ։ Վէ Դաւիթ Սաուղա սէ- 32
սի քի՝ Պու չՓՆԷ կղնէն հիչ սիր
առէմին Եիւրէյի քէտէրըէնսէ-
սինն . պու գօղլըն կիսիպ պու
Փղշտը իլէ սէօյլէչէձէք սիր ։
Վէ Սաուղ Դաւիթէ սէսի քի՝ 33
Պու Փղշտընէն իւղէրինէ կի-
սիպ ծնուն իլէ սէօյլէշիլիյէ գա-
տիր օլմազընըն . զիրա սէն կէձ
սինն , օ խսէ կէնձլիկսէն պէրի
ձէնկձի սիր ։ Վէ Դաւիթ Սա- 34
ուղա սէսի քի՝ Պու գօղլըն
պապաընըընը գօյունլարընը կո-
սէրքէն , արսլան վէ սըր կէսի ,
վէ սիւրիւղէրսէն գօյուն կէօ-
ղէիւրսիս ։ Վէ սէն ծնուն ար- 35
սընձա չըդըպ՝ ծնու վուրսաուա՛ղ ,
վէ ազըընսան գօրթարսըղ՝ վէ
իւղէրինէ հիւձիւմ էմմիքսէ ,
ծնու սոգաընսան ԹուՀաւա՛ղ օ-
նու վուրսաուա՛ղ , վէ ծնու էօլտիւր-
սիւմ ։ Պու գօղլըն էհմ արա- 36
լընը էհմ այրը էօլտիւրսիս .
պու սիւննէթսիզ Փղշտը տաճի
ծնըղրըն սիրի հիւսի օլաձաղ , զի-
րա տաղ Ալլահըն Թապուրսունու
Թահդիր էմմիշ սիր ։ Էհմ Դա- 37
ւիթ սէսի . Պէնի սուրսաձընըն
փէնէհսինսէն վէ այրընըն փէն-
էհսինսէն գօղրթարան Րապպ
քէնսիսի՝ պու Փղշտընըն էլինս-
սէն պէնի գօղրթարսաձաղ սըր .
իմսի Սաուղ Դաւիթէ սէսի
քի՝ կիթ , վէ Րապպ սէնինն իլէ
օլա ։ Վէ Սաուղ Դաւիթէ քէն- 38
սի քիսվէթինի կիյսիրսի , վէ
ծնուն պաձընա սիր պաձղրմուշ
ղայ գօսու . էհմ ծնա զըրհ կի-
սիրսի ։ Վէ Դաւիթ ծնուն քիս- 39
վէթի իւղէրինէ գըըձընը գօ-
շանսը , վէ եիւրիւմէյէ պաշլա-
սը , զիրա ալըշմամըշըմ . իմսի
Դաւիթ ծղսըը իւղէրինսէն չըգարսը ։
Դաւիթ Սաուղա սէսի քի՝
Պուննաբ իլէ եիւրիւմէյէ գաաիր
սէյիլ էմ , զիրա ալըշմամըշըմ .
իմսի Դաւիթ ծղսըը իւղէրին-
սէն չըգարսը ։

40 Անոնք ահ ինկան վրան ալ՝ քենալոնի առջեւն պահ չտալու համար. վ ոնոնց որ ըլլայ, վ ոնոնց որ չսպան տաղարձըղնա եանի եան ձրղնա գոտու. վ սպանը կ՝ ելնեն ալ՝ փղշտյա հագլաշը:
41 Վ ֆ փղշտը՝ Դաւիթ եագլաշ մտա կելմ՝քան իսի, վ գալ գանը գալտրան քիմնե ոնուն էն-
42 նեանե իսի: Վ փղշտը պա-գրա՝ Դաւիթի կէօրաու, վ ո-նու Թանգիր կ՝ լնի, զկրա կիս-զկ՝ կէօսթերիշ նէ դըզըմ Թրագ
43 պիր կենձ իսի: Վ ֆ փղշտը՝ Դաւիթի առ՝ սի. պէն քէօփէք մի իմ քի աէն պանա առ՝ յնէք նէ կէնլրսին. վ փղշտը՝ Դա-ւիթ քէնտի ալահները նէ
44 պէտտուա՝ էյլէսի: Անոնն փղ-շտը՝ Դաւիթ առ՝ սի քի՝ պա-նա կէլ, վ սէնին էթլէրինի կէօ-յիւն գուշլարընա վ սահրանըն
45 Ճանավարլարընա վէրէյիմ: Վ ֆ Դաւիթ փղշտը յա առ՝ սի. Սէն պանա գըլըճ վ մըղրագ վ խընջէր նէ կէնլրսին, ամմա պէն սանա ա՝աքերէրէր Րապպընըն՝ Թահգիր էթտի ին Իսրայէլ Թապուրլա-րընըն Ալահընըն նամի նէ կէ-
46 լերիմ: Պու կիւն Րապպ սէնի ֆ-նիմ Թէսլիմ էտէճէք սիր. վ սէնի վնրուա՝ նէզէրինտէն պա-շընը ալաճաղըմ, վ փղշտլարը օրտուսունուն լէշլէրինի պու կիւն կէօյիւն գուշլարընա վ եէրին Ճանավարլարընա վէրէ-ճէյիմ, վ ճիւմլե եէր՝ Իսրայէլ առ՝ Ալլահ վար խախինի պիլէ:
47 Վ ֆ ճիւմլե պու ճէմաա՝Թ պիլլ-էր քի՝ Րապպ գըլըճ նէ վ մըղ-րագ նէ գուրթարմազ. պիրա ճէնձ Րապպն տըր, վ սիզն ֆ-նիմիզե Թէսլիմ էտէճէք տիր:
48 Վ ֆ վագ՝ օլտու քի՝ օր փղշտ-լը գալգըր, վ կէլիպ Դաւիթին գարշըսընա հագլաշըղընտա, Դաւիթ տախի ա՝ճէլէթէն փղշտ-

լէր գալշըլամազա Թագըրա տօղրու ա՝եիրթաի: Անոնն Դա-
49 վիթ էլինի տաղարձըղնա առ-լըպ՝ օլտուսուն պիր Թաշ ալտը, վ ոնու սուսան էլ՝ ա՝Թըպ՝ փղշտլը-յը աղընա վուրտու, վ Թաշ ոնուն աղընա սափլընտը, վ եիւզիւնե գօյուն եէրե տիւշտի-
50 Վ Դաւիթ փղշտլընըն իւզէրինէ սափսըն էլ՝ վ Թաշ էլ՝ գալիպ օլտու, վ փղշտլը յը վուրտու՝ ոնու էօլտիւրտի. վ Դաւիթին
51 էլինտէ գըլըճ եօք իսի: Իմմի Դաւիթ ա՝էյրտի՝ փղշտլընըն իւզէրինտէ տուրտու, վ ոնուն գըլըճընը ալտը՝ ոնու գընընտան չըգարտը, վ ոնու էօլտիւրտի՝ պաշընը ոնուն էլ՝ քէստի. վ փղշտլըլար քէնտիլէրինի գա-րդիմանընըն էօլտիւյինի կէօրտի՝ գաչըպըլար: Օլտիմ Իսրայէլ
53 վ Ցուդա տաէմլէրի գօվդը՝ կիւլպահանը չէքտիլէր, վ փղշ-տլըլարը Թա տէրե յէ վարընճա-յէտէ՝ վ Թա Ակկարոն գա-բուլարընտաէ գօվալտըլար. վ փղշտլըլարընմագԹուլլէրի Սա-գարիմ եօլընտա՝ վ Թա Գէթ-տէ՝ էմ Թա Ակկարոնտաէ
53 տիւշտիլէր: Վ ֆ Իսրայէլ օ-ղուլլարը փղշտլըլարը գօվալը-մագտան տէօնտիւ՝ օնլարընն օր-տուսունու եաղմալտըլար:
54 Վ Դաւիթ փղշտլընըն պաշընը ա-լըպ՝ օնու Երուսաղէմ՝ կէօթիւ-տի. վ օնուն սիլահլարընը, քէնտի չատրընա գոտու:
55 Վ Սաուլ՝ Դաւիթի փղշտլը-յը գարշըլամազա չըգար՝ իգն կէօրտի՝ յնէք, ա՝եիրի Ա-բեննէրէ տէտի. պու ուշտ՝ քի-մին օղլու տուր՝ եա՝ Աբեններ. վ Աբեններ տէտի քի՝ ճանընն սաղ տըր եա՝ փատիշահ՝ պիլմէ՝:
56 Վ ֆ փատիշահ տէտի քի՝ Սիւռ էյլէ, պու կենձ քիմնի օղլու տուր: Վ ֆ Դաւիթ փղշտլընըն 57

գաթլինաէն տէօնէր իքէն՝ Աբէն-
ներ ծնու ալտը , վէ փղշտընըն
պաշը ծնուն էլինաէ օլարագ՝ օ-
նու Սաուղուն էօնէրնէ կէօ-
58 Թիւրախ : Վէ Սաուղօնա տէ-
ատի քի՝ Բիմին օղլու սուն , եա՛
չօճուգ . վէ Դաւիթ տէատի քի՝
Գուլուն Բէթլէհէմլի Ցեսսէ-
նին օղլու իմ :

ՊԱՊ ԺԸ

1 Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Սաուլ
զա սէօյլէտիգի Թէմամ էմանքա-
տէ , Յովնաթանըն Ահնը Դա-
ւիթին Ահնընա պաղլանտը . վէ
Յովնաթան ծնու քէնտի Ահնը
2 կիպի սէվտի : Վէ օր կիւնտէ
Սաուլ ծնու ալտը , վէ պագա-
սընըն կիլմինէ տէօնտիգի գօյլէր-
3 մէտի : Վէ Յովնաթան Դաւիթ
իլէ ատ՛ա քէսիլտի . ղնրա ծնու
քէնտի Ահնը կիպի սէվէր իտի :
4 Վէ Յովնաթան քէնտի իւղէ-
րինէ օլան խիլաթընը սօյունուպ՝
ծնու վէ քիմվէթինի գըլըճընա
վէ կայընա վէ գուշաղընա վա-
5 րընձա Դաւիթէ վէրտի : Վէ
Դաւիթ՝ Սաուլ ծնու հէր նէ-
րէյէ կէօնտէրսէ խէ՛ջդար ի-
տի , վէ ա՛գիլանէ հարաքէթ է-
տէր իտի . վէ Սաուլ ծնու Ահնը-
ձիլէրին իւղէրինէ նասպ էթտի ,
վէ ձիւմլէ գաւմըն նառսրընտա
հէմ Սաուլուն գուլլարընըն
նառսրընտա տախի խօշ իտի :
6 Վէ վագի՛ օլտու քի Դաւիթ
Փղշտընըն գաթլինաէն տէօն-
աւութաէն սօնկրա՝ ծնլար կէլտը
իքէն , Իսրայէլին ձիւմլէ չէհիր-
բինաէն գալըգար իրլայարագ վէ
լադա էաէրէք՝ տօշիրէլէր վէ
շընգլըդ իլէ վէ քէմանլար իլէ
փաաիշահ Սաուլուս գարշըլա-
7 մադա չըգտըլար : Վէ օյնայան
գարբըլար ձիվալ վէրիա տէրլէր
իտի : Սաուլ պինէլէրինի վէ Դա-
ւիթ օն պինէլէրինի վուրտու , Իմ-
8 սի Սաուլ ղայէթլէ էօվլէէլէնա-
սի , վէ պու տէօղ օնուն խօշու-
նա կէլմէյիպ տէատի քի՝ Օնպին-
լէրի Դաւիթէ վէրտիլէր , վէ
պանա պինլէրի վէրտիլէք . իմսի
օնա հաչընըղ փատիշահլըգդ գա-
9 փը : Վէ օր կիւնտէն սօնկրա Սա-
ուլ Դաւիթէ կէօզ տիքէր իտի :
10 Վէ վագի՛ օլտու քի՝ էրթէսի
կիւն Սաուլուն իւղէրինէ Ա-
լահտան քէօթթիւ բուհ կէլմիպ է-
վին օրթասընտա չընգըրտըգը ի-
տի , վէ Դաւիթ ղայրն վագիթ-
տէքի կիպի էլի էլէ չալգը չալար
իտի . վէ Սաուլուն էլինաէ մըղ-
11 րաղ վար իտի : Վէ Սաուլ մըղ-
րաղը՝ Դաւիթի սիվարա տափլա-
րըմտաէրէք աթտը . ամմա Դա-
ւիթ օնուն կիչընտաէն իքի տէ-
ֆա՛ պիր էտտա տէօնտիւ : Իմսի
12 Սաուլ Դաւիթին կիչընտաէն
գօրգտը իտի . ղնրա Բապտ օնուն
իլէ իտի , ամմա Սաուլտան կիթ-
միշ իտի : Վէ Սաուլ օնու քէն-
13 տի հանընտան ուզագ էթտի , վէ
օնու պին պարը էյլէտի . վէ գավ-
մըն էօնիւնտէ չըգըպ կիտըէրէ իտի :
14 Վէ Դաւիթ ձիւմլէ հօլարընտա
տա՛գըլանէ Տարաքէթ էտէր իտի .
15 վէ Բապտ օնուն իլէ իտի : Վէ
Սաուլ օնուն ղայէթ իլէ տա՛գ-
լանէ Տարաքէթ էթտիյինի կէօր-
տիւքտէ , օնուն կիչընտաէն գօր-
գտը իտի : Վէ ձիւմլէ Իսրայէլ
16 հէմ Յուդա Դաւիթի սէվիրտիգը
իտի . վէրա էօնէրինտէ չըգըպ
կիտըէրտը իտի :
17 Վէ Սաուլ Դաւիթէ տէատի ,
Իշթէ պէօյիւբ գըզըմ Մէրավա՝
օնու տանա գարը իչինէ վէրտէճէ-
յիմ , հէմտան պանա դաւվէթ
տահիպի օլուպ՝ Բաթտըղն Ահնը-
էրինի Ահնը կ՚իլէ . պէրա Սա-
ուլ տէատի քի՝ Օնուն իւղէրինէ
պինիմ էլիմ օլմատըն , իլլա օնուն
իւղէրինէ Փղշտըլըլարըն էլի օչ

18 առն: Վ՚ Դաւիթ Սաւուղատե-
ան քի՝ պէն քիմ իմ, վ՚ ե՛տ
բիւմ՝ էախօթ պապամըն գապի-
լէան Իսրայէլատ նէ՞ տիր, քի
փատիշահըն տամտաը օլսըմ:
19 Վ՚ վագի՝ օլտու քի՝ Սաւուղուն
գըզը Միքոլ Դաւիթէ վէրի-
լէճէք գէմանատ, Փաուլտը եդ-
րինէն գարը իչէն վէրիլսի:
20 Վ՚ Սաւուղուն գըզը Միք-
քոլ՝ Դաւիթի սէվէր իտի. վ՚
Սաւուղա խապէր վէրտիլէր, վ՚
պու շէյ օնուն կէօզէրինատ մի-
21 նամտ կէօրիւնտիւ: Վ՚ Սա-
ւուղ ատտի քի՝ պէն օնու օնա
վէրէյիմ՝ քի օնա տուշագ օլա,
վ՚ փէլչտըլըրըն էլն օնուն իւզէ-
րինէ օլա. նէտտի Սաւուղ Դա-
ւիթէ ատտի քի՝ Պանա պու կիւն
22 իքինճի տամտաա օլ: Հէմ Սա-
ւուղ գուլլարընա էմր էտտի քի՝
Դաւիթէ կիզլիճէ սէօյլէյիւ՝ Իշ-
թէ փատիշահ սէնտէն խոշնուտ
տուր, հէմ օնուն ճիւմլէ գուլլա-
րը սէնին սէվէյօրլար, իտտի հա-
լա փատիշահա տամտաա օլ սէյէ-
23 լէր: Վ՚ Սաւուղուն գուլլարը
պու սէօզլէրի Դաւիթին գու-
լաղլարընաա սէօյլէտիլլէր. վ՚
Դաւիթ ատտի քի՝ Փատիշահա
տամտաա օլմաղը կէօզլէրինէզատ
քիւչիւք շէյ մի տիր. պէն խէ
ֆագիր վ՚ հագիր քիմսէ իմ:
24 Վ՚ Սաւուղուն գուլլարը օնա
խապէր վէրիպ տէտիլէր քի՝
Դաւիթ պունտան ինպի սէօզլէր
25 սէօյլէտտի: Վ՚ Սաւուղ ատտի
քի՝ Դաւիթէ սէօյլէ տէյէտտի-
նիզ. փատիշահ Ղէհղէղլաթէմիզ,
ինա հէմ Փէլչտըլար ղըզըճըան
քի վատիշահըն սիւննիլէրինա-
տէն ինէճիգատ ալընա. Սաւուղ
իտտ Դաւիթի Փէլչտըլարըն էլինէ
տիւշիւրմէյէ գատտ էտէր իտի:
26 Իտտի օնուն գուլլարը՝ պու
սէօզլէրի Դաւիթէ խապէր էթ-
տիքլէրինատ, պու շէյ Դաւի-
թին կէօզլէրինատ միւնասիպ
կէօրիւնտիւ քի՝ փատիշահըն
տամտաը օլա: Վ՚ կիւնլէր թէ- 27
մամ օլմազտան էվվէլ Դաւիթ
գալգըպ ատէմլէրի իլէ կիթաի,
վ՚ փէլչտըլարատան իքի հիւզ ա-
ատէմ վուրտու, վ՚ Դաւիթ օնլա-
րըն պուլմէյինէն կէթիրտի. վ՚
օնլարը Թէհտամին փատիշահա
վէրտիլէր քի՝ փատիշահա տա-
մտաա օլա. Վ՚ Սաւուղ օնա՝ քէն-
տի գըզը Միքքոլու գարը իչէն
վէրտի: Վ՚ Սաւուղ՝ Բապպին 28
Դաւիթ իլէ օլտուղունու վ՚ Սա-
ւուղուն գըզը Միքքոլուն օնու
սէվտիյինի կէօրիւպ պիլտիքատ,
Սաւուղ Դաւիթին հիւզիւնատէն 29
տահա զիյատէ գօրգար իտի. վ՚
Սաւուղ Ճիւմլէ հիւնէրտատ Դա-
ւիթէ ատիւշտի օլտու: Վ՚ Փէլչ- 30
թլտըրըն սէրտարլէրտի ջըգտը-
լար. վ՚ վագի՝ օլտու քի՝ օնլա-
րըն ջըգտամըսընատան սոնկրա, Դա-
ւիթի Սաւուղուն Ճիւմլէ գուլլա-
րընատան զիյատէ ա՛գիլատէ հարա-
քէթ էտէր իտի, վ՚ օնուն իսմի
զայէթի միւթէպէր օլտու:

ՊԱՊ ԺԹ

Վ՚ Սաւուղ օղլու Յոնա- 1
թանա վէ Ճիւմլէ գուլլարընատէ-
ատի քի՝ Դաւիթի էօլտիւրտիլէր:
Ամմա Սաւուղուն օղլու Յոնա- 2
թան Դաւիթատէն զայէթ իլէ խոշ
լանըր իտի. վ՚ Յոնաթան Դա-
ւիթէ խապէր էտիպ տէտի քի՝
Պապամ Սաւուղ սէնի էօլտիւր-
մէյէ չալըշըյօր. իտտի հալա քէ-
րէմ էյլէ սապահատաքի տաղըն,
վ՚ պիր տաղըն էէրատէ օթուրուպ
կիզլէն: Վ՚ պէն ջըգըպ՝ սէնին 3
օլտուղունի Թաղըտտաա պապամըն
եանընտաա տուրայըմ, վ՚ սէնին
հագդընա պապամա սէօյլէյիմ,
վ՚ կէօրտիյիւ՚ միա սանա խապէր

4 հաէյիմ։ Վէ Յովնաթան պա-
պատը Սաուղա Դաւիթին հագ-
ցընա էյի սէյլէսի, վէ ծնա ան-
ի՛ քի՝ փատիշահ ծնուն դուլու
Դաւիթին կիւնահընա կիրմէ-
սին, զիրա օ՝ սանա գաղահաթ
իլլէմէսի, լազըն ծնուն իլլէրի
սանա ղայէթ իլէ փայիտէլի սիր։
5 Ձիւնքի ձանըմը ավուձունա դօ-
յուսդ՝ Փղշտըմը վուրուս, վէ
Իսրայէլէ սիրը պէօյիք գուրթուլուշ էյլէսի.
սէն կէօրսիւն վէ սէվինսին. իմ
ա՛ի նի՛չին Դաւիթի սէպէպսիզ
էօլտիւրմէք իլէ սուչսուզ գանըն
6 կիւնահընա կիրէձէք սէն։ Վէ
Սաուղ Յովնաթանըն սէօղլե-
նիւ տինկլէսի. հէմ Սաուղ՝
Իսրայէլի սող սըղը էօլտիւրիւլմէյէ.
7 ձէք սիր թէյէ՝ եէմին էթսի։ Իմ-
ա՛ի Յովնաթան Դաւիթի ճաղը-
ըրը, վէ Յովնաթան ծնա հէպ սուս
սէօղլերի խապէր էյլէսի. հէմ
Յովնաթան Դաւիթի Սաուղա
կէթիրսի, վէ օ՝ էվվէլքի կիպի օ-
նուն հուզուրունա խի։
8 Վէ թէքրար ձէնկ օլսուս. վէ
Դաւիթ չըգըպ՝ Փղշտըմըսը իլէ
ձէնկ էյլէսի, վէ ծնըրտուա պիր
պէօյիք գըրըղընըղ էյլէսի, վէ
9 ծնըղը ծնուն էօնիւնուն գաչը-
լար։ Վէ Սաուղըն իւղէրինէ
Թապաան ֆէնա րուհ կէլսի, վէ
էվինաէ օթուրուր խի, վէ օ-
նուն մըղրաղը էվինաէ խի. Դա-
ւիթ ան էլի իլէ չալհըը չալար ի-
10 ա՛ի։ Վէ Սաուղ մըղրադ իլէ
Դաւիթի ա՛իվարա սանըձմաղա
ջաղըձը ա՛ունա օ՝ Սաուղըն
էօնիւնուն էան վէրմէ՝ մըղրադ
իլէ ա՛իվարը վուրուս, վէ Դա-
ւիթ դաչըպ՝ օղ կէձէ գուրթու-
11 սու։ Անտէն Սաուղ Դաւիթին
էվինէ սահմէր կէօնտէրսի՝ քի՝
օնու պէքլէյիպ սապահ ջայըն օ-
նու էօլտիւրէյլէր։ Ա՛ունա Դա-
ւիթին գարըսը Մէղքող օնա
խապէր էտիպ ա՛ուի՝ Էյէր
պու կէձէ ձանընը գուրթար-
մազ իսկն, հարըն սէն էօլտու-
րիւլիւրսիւն։ Իմի Մէղքող 12
Դաւիթի փէնճէրէսէն էնտիր-
սի. վէ օ կիտիպ գաչըը, վէ
գուրթուլուսու։ Վէ Մէղքող սիր 13
թէրափիմ ալըպ՝ ա՛էօչէյէ գօ-
սուս, վէ օնուն պաչընա քէչի գը-
ըլընսան պիր հաստըգ գէօսուպ՝
պիր հօրթիս իլէ էօրթուս։ Վէ 14
Սաուղ Դաւիթի թաւթմաղա
խապէրճիլէրի կէօնտէրմէյինէ՝
ևսաէթա սըր ա՛ուի։ Անտէն 15
Սաուղ Դաւիթի կէօրմէյէ խա-
պէրճիլէր կէօնտէրիպ՝ ա՛ուի.
Օնու պանա եաթադ իլէ կէթի-
րին քի՝ օնու էօլտիւրէյիմ։ Վէ օղ 16
խապէրճիլէր վարսըգլաղընսա,
իշթէ եաթադսա պաչընսա քէչ-
ի՛ գը ընսան պիր հաստըգ իլէ
թէրափիմ վար խի։ Վէ Սա- 17
ուղ Մէղքողա ա՛ուի քի՝ պէնի
նի՛չին պէօյլէ ալտաթըրն, վէ
ա՛իշմէնիմի սաղը վէրմէյին, վէ
գուրթուլուսու։ Վէ Մէղքող Սա-
ուղա ա՛ուի։ Օ պանա ա՛ուի քի՝
պէնի սաղը վէր։ Նի՛չին սէնի էօլ-
սիւրէյիմ։

Վու վէճէ իլէ Դաւիթ գաչըպ 18
գուրթուլուսու, վէ Ռամայա Սա-
մուէլէ վարըպ՝ Սաուղըն օնա
հէմ էյլէսիյինի օնա խապէր էյ-
լէսի. վէ օ՝ Սամուէլ իլէ վարըպ
Նաուաթաա ապքին օթուրար։ Վէ 19
Սաուղա խապէր վէրիլսի ա՛ի-
նէլսի քի՝ Իշթէ Դաւիթ Ռամա-
ապքի Նաուաթաա սըր։ Վէ Սա- 20
ուղ Դաւիթի թաւթմաղա խա-
պէրճիլէր կէօնտէրսի. վէ օնլար
փէյղամպէրլիք եսէն փէյղամ-
պէրլէր ձէմ՛իյէթինի՝ վէ օնլարըն
իսդէրինէ նապի օլմուշ Սամու-
էլնն տուրուսուղունու կէօրսիւք-
ընտէ, Սաուղըն խապէրճի-
լէրի իսդէրինէ Աղլահընն Րուհու
օլուսդ՝ օնլար տաճի փէյղամպէր-

21 վրք էթռիլէը։ Վէ Սաուղա խա-
պէը օլուանաուգաա պաշգա խա-
պէրձիլէը կէօնաէբաի, վէ ծնլար
առխի վէ յղամպէրլէք էմռիլէը.
վէ Սաուղ թէքրար իւչինձիւ
առէգա խապէրձիլէը կէծնաէր-
առի, վէ ծնլար առխի վէ յղամ-
22 պէրլէք էմռիլէը։ Ընառն քէն-
առխ առխի Ռամայա կիմռառ,
վէ Սոկքովաա օլան պէյիւք
գույսյատէք կէլմիքառէ, ասւաղ
էռխ՝ Սամուէլ իլէ Դաւիթ
նէրգառէ առը առխի. վէ պ՚ուէ՝
Իշխէ ծլար Ռամաասաբի Նա-
23 ասթաա առը առխի։ Օլուէմ օրա-
յա՝ Ռամաասաբի Նաասթաավա-
առը. վէ օնաէն իւզէրինէ առխի
Ալահըն Րուհու օլուսյ՝ իչէրլի
կիսէրէք Ռամաասաբի Նաասթաա
կէլինձէյէտէք վէ յղամպէրլէք
24 էառը իառ։ Վէ օ առխի էսվապ
լարընը չըգարըպ՝ Սամուէլին
էօնիւնառէ օ առխի վէ յղամպէր.
լէք էառը իառ, վէ պիւթիւն օղ
կիճն վէ պիւթիւն օղ կէձէ չըպ-
լագ տիշարիս. օնաէն իչինէ առը-
չէք քի՝ Սաուղ առխի մի վէ-
զամպէրլէք իլէ առը։

ՊԱՂՊ Ի

1 Ե Դաւիթ. Ռամաասաբի
Նաասթաաէն գաչառը, վէ վարըպ՝
Յովնաթանընն էօնիւնառէ առի.
Պաապանըն հուզուրուսաա նէ՞ իշ
լէսիս, սուչսուզ նէ՞, վէ գապա-
համթըր նէ՞ քի օ՝ Ձանըրըզ ալա-
2 յօր։ Վէ օնա առխի քի՝ Հայշա,
էօգմէզսինն. իշխէ պապար՝ պէ-
նիմ գուլաղըմսաա քէչմի կիմ-
սինձէ պէօսիւք շէյ նա քիս-
ձիւք շէյ էյլիմիզ, վէ պուս շէյի
պապար պէնառէն նէչինն սապա-
3 յառձագ. առը էօգ սուր։ Փունն
առի գաթի Նազար Դաւիթ նէչ-
մի էռխ առխի. Պէնիմ սէնին
Նազարընառա լուսթի պուգսուս-
ղառմուս պապար էյի պիլիր, օ-
նուն իչինն տէր քի Յովնաթան
պուռնուս պիլմէսին, օլմայա քի
գապաալէթլէնէ. ամմա Րապպ
սաղ առը վէ սէնին ձանընն սաղ
առը քի՝ պէնիմիլէ էօլիմիւն ա-
րառընառա անձագ պիր առըմ
4 վար։ Վէ Յովնաթան Դաւիթէ
առխի քի՝ Ձանընըն նէ իսթէսի-
յինի սէօյլէ, վէ սանա էառ-
5 յիմ։ Վէ Դաւիթ Յովնաթանա
առխի քի՝ Իշխէ էարըն այպաշը
առը, վէ պէն էլպկէթէկ փառի-
շահ իլէ էէմէք էէմէյէ օթառը-
մալը իմ. իառի պէնի սաղ վէր
քի՝ իչինձիս հիւնիւն ախշամը-
նառէք սահրառա առգանայրըմ։
Ինյէր պապան պիր վէճ իլէ պէ-
6 նի արար իսե, առյէսին քի՝ Դա-
վիթ քէնառի չէհրի Բեթլէհէմ
առիլրինմէյէ պանա վէր էառլար-
առը, վէրա օրառա պիւթիւն գա-
պիլէնին Երգրգ գուրպանը օրա-
7 յօր։ Ինյէր պէօյլէ տէր իսե քի՝
Փէք էյի, գուլուննա սէլամէթ
առը. ամմա առրըզըպ էօվքէլէ-
նէը իսե, պիլ քի՝ օնառա քէօ-
8 թու լիւք հազըր առը։ Իառի գուա-
լառնա ի՞նայէմ էյլէ, վէրա պու
գուլուննու սէնին իլէ Բապպըն
ահարընառ կէթիրմէն. վէ էյէր
պէնառ պիր ճիւրմ վար իսե,
պէնի սէն էօլտիւր, վէ պէնի նէ՞
չիւն պէօյլէ՝ պապանառէք կէօ-
9 թիւրէսին։ Վէ Յովնաթան առ-
սի քի՝ Հայշա սէնառէն, քի պա-
պատառ քէօթիւլիւք հազըր օ-
լուսյ առնա կիւչէձէյինի պիր
վէճ իլէ պիլսյիյիմառէ՝ առնա խա-
պէր վէրմէյիմ։ Վէ Դաւիթ 10
Յովնաթանա առխի. Կիա էյէր
պապան առնա առրթ ճէվապ վէ-
րիր իսե, պառնա քիմ խապէր ճ-
առէր։ Վէ Յովնաթան Դաւիթէ 11
առխի քի՝ Կէլ սահրայա չըգա-
լըմ. իառի իքիսի սահրայա չըգաղ-
լար։ Անառն Յովնաթան Դառի- 12

Թէ տէսի · Իսրայէլին Աղտէր
Բառպ ղահիբ օշտա ֆի՝ պու զե-
ման էարըն էա օպիր կիւն պա-
պամը Թէհէսուա էոիպ Դաւի-
Թին հագգընա իայը օշտու-
ղունու կէօրսիւմէ , հէման
օշ զիման կէօնաէրիպ՝ սէնին գու-
լագլարընա քէհիպ էԹմէզ իսէմ ,
13 Բառպ Յովնաթանա պէյլէ՝ վէ
պուննան զիյատ էյլէյէ · ամ-
մա էյէր պապամ սանա քէմիպ
էԹմէյէ միւրատ էտէր իսէ , հի-
նէ սէնին գուլաղընա քէհիպ է-
տիսի՝ սէնի կէօնաէրէհէյիմ , վէ
սէլամէԹ իլէ կիտէսին · վէ
Բառպ պապամ իլէ օշտուղու կի-
14 պի սէնին իլէ օշա : Վէ տէյիր
էաղընըղ հէման պէն սաղ օշ
տուգճէ սէն պանա Բառպը ի-
նայէԹինի էտէսին քի՝ պէն էօղ
15 մէյիմ · Իշա սէն ինայէԹինի
պէնիմ էվլիմանէն էպէտէն քէս-
մէյէսին , նէ տէ Բառպ Դա-
ւիԹին տիւշմէնլէրինին հէր պի-
րինի էէր հիւզուրունատէ
16 քէսոխյինատէ տասխ : Իսոխ Յով
նաթան ԴաւիԹին էվի իլէ ա՛հա
քէսիշտի · վէ փէռի քի՝ Բառպ
ԴաւիԹին տիւշմէնլէրինին էլին
17 տէն արասըն : Անատէն Յովնա-
Թան ԴաւիԹէ՝ ծնու սէվտիյի
էճիլտէն ԹէքբարՀ էէմին էԹ-
տիրտի · էյնա ծնու՝ ճանը կիպի
18 զայէԹ սէվէր իսի : Վէ Յովնա-
Թան ծնա տէտի քի՝ Եարըն այ
պաշը տըր , վէ արանաճափարն ·
զինա սէտիրինի պոշ գալտճագ
19 տըր : Վէ իւչ կիւն էյլէնիսի՝
ա՛ճէլէ էնէսին , վէ օշ իշին կիւ-
նիճատէ շօշ օրատա սագլանը-
ղըն մահալէ վարըտ՝ Եզէշ Թաշը
20 էանըղտա օԹուրարսըն : Վէ պէն
ծնուն էանըղտա՝ նիշանա օղ ա-
Թար կիպի իւչ օղ աԹաճաղըմ :
21 Վէ իշԹէՀ՝ կիւԹ օղլարը պուշ
փէյէրէ՛ ուշաղը կէօնաէրէհէյիմ ·
էյէր պիր վէՀՀ իլէ ուշաղա՝ Իշ-

Թէ օղլար սէնատէն պէրի տիր ,
վէ ծնլարը ալ տէր իսէմ , օղտէմ
կէլէսին , զինա սանա սէղատէԹ
տիր , վէ Բառպ սաղ տըր՝ հիշ
պիր շէյ էօգ տուր : Ամմա էյէր 22
ուշաղա պէօյլէ տէրիսէմ , ԻշէԹ
օղլար սէնատէն էօԹէ տիր · օղտէմ
կիսէսին , զինա Բառպ սէնի կէօն-
տէրմիշ տիր : Վէ պէն իլէ սէն 23
պու սէօյլէշտիյիմիզ սէօզ՛պէյ-
նիմիզտէ Բառպ էպէտէն շահիտ
օլսուն :

Իմամ ԴաւիԹ սահրատա սագ- 24
լանըր · վէ այ պաշը օշտուգտա ,
փատիշահ Թա՛մամ էԹմէյէ սօֆ-
րայա օԹուրտու : Վէ փատի- 25
շահ էվվէլքի կիպի քէնատ սէտի-
րինատ՝ տիվարընն հանընտաքի սէ-
տիրատ օԹուրտու · վէ Յովնա-
Թան սյաղա գալտըղ՝ Սաուղ
ղուն հանընտա Աբէննէր օԹուր-
տու , վէ ԴաւիԹին մահալի պօշ
գալտը : Ամմա Սաուղ օղ կիւն 26
տէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտի ,
չիւն տէտի քի՝ Օնա պիր շէյ վա-
գի՛ օլմուշ տուր , նապադ օլմազը
սըր , էլպէԹԹէ փադ տէյիր տիր :
Վէ վագի՛ օլտու քի էրԹէհի կիւն 27
տէ՝ այրն իքինճիսինատէ Դաւի-
Թին մահալի պօշ իտի · իտտի
Սաուղ՝ օղլու Յովնաթանա տէ-
տի քի՝ Յեսսէհնին օղլու հէմ
տիւն հէմ պու կիւն նի՛չիւն սօֆ-
րայա կէլմէտի : Վէ Յովնաթան 28
Սաուղա ճէվապ էյլէտի քի՝
Դաւիթ պանա փէկ էանըտտըր
քի՝ ԲէԹԼէհէմէ վարա : Վէ տէտի 29
քի՝ Էրէյէմ էյլէ , պէնի կէօն-
տէր · զինա էճէրսէ պիզիմ գա-
պիլէ գուրպանըմըզ վար , վէ գա-
րընտաշըմ քէնատի պանա Թէն-
պիհ էԹմէճ տիր , իտտի հալա նա-
զարընտա լուԹֆ պուլտուսում իսէ ,
քէրէմ էյլէ սէյիրտէյիմ , վէ
գարընտաշըմը կէօրէյիմ · պուն-
պան էօԹէյուրիւ փատիշահըն սօֆ-
րատըն հէմէմիշ տիր : Վէ Սա- 30

ուղղան էօվբէսի Յովնաթանա
Թուխուշլուսի՝ օնա տէմի . Էյ
ա՛սը վէ խայրն գարընընն օղլու՝
պիլմէզ մի իմ քի սէն Յեսսէ օղ
լունու քէնտի ա՛յրպլն իչինն վէ
անան ջզպապզընընն ա՛յրպը ի-
31 չինն սէչմին : Չիրա Յեսսէ օղ
լու եէր իւզէրինաէ հաշտապզը
Ճիւմլէ կիւնէզրտէ՝ սէն վէ սէնին
փատիշահլզընն գայիմ օլամազ.
իմտի հալա կէօնտէրիսի՝ օնու
պանա կէթիր , պզրագէօչիմ միւս-
32 Թահապ տըր : Վէ Յովնաթան
պապասը Սաուղա Ճէվապ վէ-
րիսի օնա տէմի քի՝ Նիչինն էշ-
33 տիւրիւէ , նէ էյզէտի : Վէ Սա-
ուղ օնու վուրմադ իչինն օնուն
իւզէրինէ մըղըրաղը ատաը . օլտէմ
Յովնաթան պապասընընն Դաւի-
Թի էօլտիւրմէկի հաղըր օլտու-
34 ղունու պիլտի : Վէ Յովնաթան
էօվբէ գզղզընզըզը իւէ սօֆրասան
գալգտի՝ այրն իքինճի կիւնինտէ
Թաա՛մ էէմէտի , պզրա Դաւիթ
իչինն գաապապէԹէզինտի . չինէքի
պապասը օնու բէղիշ էթտի :
35 Վէ վագի՝ օլտու քի սապահ-
լայրն Յովնաթան՝ Դաւիթ իւէ
Թա՛յինն օլտունտուշ վագԹտա սահ.
բայա չզգտը , վէ պիչէսինճէ պիր
36 քիւչիւք ուշագ վար խալ : Վէ
ուշտպզնա տէմի քի՝ Սէկիրի՛ ,
հալա շու պէնիմ ատԹտըզըմ օգ-
լարը պտէ . ուշագ սէկիրտը ի-
քէն , օգու օնտան էօթէչէ ատ-
37 տը : Իմտի ուշագ Յովնաթանըն
ատԹտըզը օգուն մահալինէ վա-
րընձա , Յովնաթան ուշագզրն
արգասընտան չաղըրըզ տէմի
քի՝ Օգ սէնտէն էօթէչ տէկիՐ մի
38 տիր : Անտէն Յովնաթան ուշա-
գըն արգասընտան չաղըրտը քի՝
Չավուք օլ , ա՛ճէլէ էթ , տուր-
մա . իմտի Յովնաթանըն ուշա-
գը օգլտը տէկիրտիսի՝ էֆէնտի-
39 սինէ վարտը : Ուշագըն իսէ պիր
չէյտէն խաապէրի էօգ խալ . պու

նէմտէկի եաընըզ Յովնաթան ի-
լէ Դաւիթ պիլզը իսի : Իմտի 40
Յովնաթան ատէԹէրինի քէնտի
ուշագընա վէրիպ՝ օնա տէմի քի՝
Վար չէհրէ կէօԹիւր : Ուշագ կիւԹ- 41
տիյի կիպի՝ Դաւիթ գըպզէ Թա-
սըմքընտան գալգըպ եիւզիւ գօ-
յուն եէրէ գափտնտը , վէ իւչ
քէրրէ Թէմէննա էյզէտի . վէ
պիրի պիրի իւէ էօվիւշիւսի՝ պիրի
պիրի իւէ ազպաշտըպտը , չէօյզէ
քի Դաւիթ փէք չօգ ազպաապը :
Անտէն Յովնաթան Դաւիթէ 42
տէմի քի՝ ՍէլամԹէ իւէ կիԹ .
չինէքի իքիմիզ Բապզըն իսմի իւէ
եէմին էտիպ տէմիք քի՝ Բապզ
էպէտէն պէնիմ իւէ սէնին ապա-
մըզտա՝ վէ զիւբրիյէԹիմ իւէ սէ-
նին զիւբրիյէԹինին ապաընտտա
օլտուն : Վէ օ՝ գալգըպ կիԹտի , 43
Յովնաթան տա չէհրէ վարտը :

ՊԱՊ ԻԱ

Ընտէն Դաւիթ Նոբա՝ Ախի- 1
մէլէք քէհանինէ վարտը . վէ Ախի-
մէլէք սիԹրէյէրէք ԴաւիթԹինն իա-
ԹԹզպալինէ չզգտը , վէ օնա տէմի
քի՝ Նիչինն եալընըզ սըն , վէ պի-
լինճէ քիմսէ եօգ տուր : Վէ Դա- 2
ւիթ՝ քէհանին Ախիմէլէքէ տէմի .
Փատիշահ պանա պիր մասըա-
համ պզյուրտուզտ պանա տէմի
քի՝ Պիննմ սէնի օղ կէօնտէրտի-
յիմ վէ սանա պզյուրտուզտմ
մասըահամ խուսուսընտտա հիչ
քիմսէ պիլմէսին . վէ ուշագըրը
ֆիլզան ֆիլզան մահալէ Թա՛յին
էԹտիմ : Իմտի հալա էլինին աղ 3
Թընտա նէ վար . էլիմէ պէշ էք-
մէք եա նէ քի պուլունուր խսէ
վէր : Վէ քէհանին Դաւիթէ ճէ- 4
վապ վէրիպ տէմի քի՝ Էլիմ աղ
Թընտա պզյադը էքմէք եօգ տուր ,
եալընըզ ա՛զիզ էքմէք վար , ու-
շագըրը հիչ տէկիր խսէ գարըզ-
տան ապգընտըզըզ խսէ՝ ա՛ : Վէ 5

Դաւիթ քահինէ Ահիմալէք վերիպ
ծնա տէմի. գէն չըգալըտան ուր-
րի շմոռի իւչ կիւն տիւր քի
գարըշար պիզտէն իրագ տըր,
վէ ուշագլարըն գապլարը վաք
տըր. պու խոչ պիր կէօնէ պայա-
ղը տըր, չիւնքի պու կիւն գապ-
ըլարտա ջայրէոէ Թագոիս օլունա-
6 Ճագ տըր: Իմոի քահին ծնա
ա՛ղիզ էօնէլի վէրսի. ղիրա օրա-
տա Բապպըն հուզուրտունտան
ալընան հուզուր էքմէյինտէն
մա՛տա (քի ալընտըղը կիւնտէ տը-
Ճագ էքմէք գօնուրա) ղայրի էք-
7 մէք եօգ իտի: Վէ օր կիւն օրա-
տա Սաուղըն գուդլարընտան
պիր քիմսէ Բապպըն հուզուրտուն-
տա ալըգօնմուշ իտի, վէ ծնուն
ատը Եգովնիրու Դաւիթ իտի. օ՛
Սաուղըն ջօպանլարընտըն պարը
8 իտի: Վէ Դաւիթ Ահիմէլէքէ
տէմի քի՝ Պուրատա էլինտալթըն-
տա հիչ պիր մըղրագ եա պիր
գըլըճ եօգ մու. ղիրա փատիշա-
հըն մանտահաթը պէձիտ օլմագ
իչէ, գըլըճըմը վէ սիլահլարըմը
9 էլիմէ ալմամըշըմ: Վէ քահին
տէմի քի՝ Էշա վատիսինտէ վուր-
տուղուն Փղշտը Գողիաթըն գը-
լըճը՝ իչիմէ էփուտտան պարընտա
պիր հավագ իչէ տարըլմըշ տըր.
էյէր քէնտինէ ծնու տըր իսէն
ալ, ղիրա պուրատա ծնտան ղայ-
բի եօգ տուր. վէ Դաւիթ տէմի
քի՝ Օնուն էմսալի եօգ տուր, օ-
նու պանա վէր:
10 Իմոի Դաւիթ գալգըպ՝ օչ կիւն
Սաուղըն եփղինտէն գաչըր.
վէ Գէթ վատիշահը Անքուտա
11 վարըր: Վէ Անքուտան գուդլա-
րը ծնա տէմիչէր քի՝ Օչ տիյա-
բըն վատիշահը Դաւիթ պու տէ-
յիբ մի. բագալարտա՝ Սաուղ
պինդէրինի վէ Դաւիթ ծնպինչէ-
բինի վուրտուռ տէյէրէք Ահիմալ
12 վէրտիքէրի պու տէյիբ մի: Վէ
Դաւիթ պու սէօղչէրի էիւրէյի-
նէ գօտու. վէ Գէթ վատիշահը
Անքուտան էիւզիւնտէն ղայէթ
գօրգուտու: Իմոի ծնըղրըն էօնիւն-
տէ հարաքէթինի թէպտիլ էտիպ՝
ծնըղրըն էլի ալեճնատա սուրէ-
թէն տէչի օլտու. վէ գափու գա-
նատլարընըղ ջըղար իտի. վէ սալնա-
սընը սագալընա ագըղրըմ իտի: Վէ
Անքուտա՝ գուդլարընտա տէմի քի՝
Իչէրէ պու տատիմն տէչի օլտու-
ղունտու կէօրտիւնիւղ. ծնու նի-
չիւն պանա կէթիրտիմիղ: Պէ-
նիմ տէչիղէրէ իչէթկտնճըմ մը
վար քի՝ պուտունու էօնիւմտէ տէ-
լիվէք էվմէյէ կէթիրտիմիղ. պու՝
էվիմէ կիրտին մի:

ՊԱՂՊ ԻԲ

1 Վէ Դաւիթ օրատան կիպիպ՝
Ոգողմ մաղարատընտա ատղ տէ-
լիմ էէթիչտի. իմոի գարըշտաղ-
լարը վէ պապատընըն ձիւմչէ է-
վի իչիտիպ՝ օրայա ծնա էնտիլէր:
2 Վէ ծնուն էտնրնա՝ հէր սրգրն-
թըտա օլան քիմսէ վէ հէր պօր-
ձու օլան ատէմ վէ հէր ձանը ա-
ձընմըշ քիչի ձէմ՝ օլուպ՝ ծնըղ-
րըն իւղէրինէ պաշ օլտու. վէ
էանրնատա տէօրթ եիւղ գատար
ատէմ օլտու:
3 Անտէն Դաւիթ օրատան Մո-
վաբ Մատիսընտա կիտիպ՝ Մո-
վաբ վատիշահընտա տէմի. Ռէ-
բէմ էղլէ, թա Ալլահ պանա նէ
էտէձէյինի պէն պիլինձէյէտէք՝
պապամ վէ անամ սիզէ ջըգսըն-
լար: Վէ ծնըղրը Մովաբ վատի-
4 շահընըն էօնիւնէ կէթիրտի. վէ
ծնըղր՝ Դաւիթին սարպ մահալ-
տէ օլտուղտա ձիւմչէ կիւնըղէրտէ
ծնուն իլէ սաքին օլտուղար:
5 Վէ Գադ փէյղամպէր Դաւի-
թէ տէմի քի՝ Սարպ մահալտէ
օթուրմա, վար Յուդա տիյարը-
նա կիթ. իմոի Դաւիթ կիտիպ՝
Հարէթ օրմանընտա վարտը:

6 Վ֊ Սաւուղ Դաւիթին հետ
ծնուն պիղհոնացի օյան առիմէ-
րին պիվնախնին իշխեթու. Սա-
ւուղ ըսե՝ մըղրաղը էլնուի օյա-
րագ ձիւմէ քհնաի գուլարը
եանընտա տուրուա՝ Գաբաատա
Ռամատաքի աղաձին ալեթնտա
7 օխուրուր խոն: Իմոն Սաւուղ՝
եանընտա տուրան քհնաի գուլ-
արընա տէսի քի՝ Հայա եարե-
նէսմին օղուլարը տինկէյին.
Յեսսէնին օղլու հէվինկէ տա-
խոն թարլալար վ֊ պաղլար մը վ֊
րէձէք, հէվինկէ պէն պաչըլար
վ֊ եիւզ պաչըլար մը հաւձէք տիր.
8 Քի հէվինկ ա՛ղէյհիմ ֆիլե-
նէ գօխարարընըզ, վ֊ պէնիմ օղ-
լում՝ Յեսսէնին օղլու իլե ա՛հա
քհնիշխինի գուլաղըմա քհչի
հաւն հօգ տուր. վ֊ սիղռէ պէն-
աէն հօխիւրիւս զամ չէքին օմա-
յըզ՝ օղլումուն պու կիւն վադի՝
օլտուղու կիսի գուլումուս իւղե-
րիմի վուսուս գուրմայա գալըրը.
տըղընը գուլաղըմա քհչի հաւն
հօգ տուր:
9 Վ֊ Սաւուղուն գուլարը իւ-
ղերինէ նայազ օլան Եդոմլու
Դուվկ ձհվազ վերիպ տէսի.
Յեսսէնին օղլուն կհօրաիւմ
քի՝ Նոբա Ա֊քիտուվուն օղլու
10 Ա֊քիմէլեքէ կհլոի: Վ֊ ծնուն ի-
չիւն Բապպա տանըշըը, հէմ օ-
նա զախրէկ վերուի. վ֊ ծնա փղշա-
ը Գողիաթըն գըլըձընը վերուի:
11 Վ֊ վատիշահ Ա֊քիտուվ օղլու
քհանին Ա֊քիմէլեքէ վ֊ պապա-
սընըն ձիւմէ եվինի՝ Նոբաա օ-
լան քհանիղերի չաղըրմազա
կհօնտէրաի. վ֊ հէվինի վատա-
12 շահա կհլոիչէր: Վ֊ Սաւուղ
տէսի քի՝ Հայա եա՛ Ա֊քիտուվ
օղլու տինկէյ. վ֊ օ՝ Իշխեթ պէն
13 եա՛ էֆէնիմ տէսի: Վ֊ Սա-
ւուղ օնա տէսի քի՝ Նիշխուն սէն
Յեսսէ օղլու իլե՝ ծնա էքմէք վ֊
գըլըձ վերմէք իլե վ֊ ծնուն իչիւն
Ապահա տանըշմազ իլե պէնիմ
իւղերիմի տէօզ պիր հէթհինիղ
քի պու կիւն վագի՝ օլտուղու կհ-
պի օ գաղդըպ պահա վուսուս
գուբա: Վ֊ Ա֊քիմէլեքէ վատիշա- 14
հա ձհվազ վերիպ տէսի. Ձիւմ-
լէ գուլարընտա Դաւիթ կհպի
էմին քիմ տիր, իլե վատիշահըն
տամատը՝ վ֊ սէնին միւսահիպին
վ֊ սէնին էվինտէ միւ՛թէպէր
տիր: Օնուն իչիւն Ապահա տա- 15
նըշմազա պու կիւն մի պաչըլ-
տըմ. հաչա պէնտէն. վատիշահ
պու գուլարնուն՝ վ֊ պապամըն
պիւթիւն էվինին իւղերինէ պիր
չէյ գօմասըն, զիրա պուտնուն
Ձիւմլէսինտ՝ գուլարնուն պիր
քհչիւք եատպըրաք չէյտէն խոս-
պրի հօգ տուր: Վ֊ վատիշահ 16
տէսի քի՝ Եա՛ Ա֊քիմէլեք էլպէթ-
թէ կիրեք սէն կիրեք պապանըն
պիւթիւն էվի հօլէձէքսին: Ան- 17
տէն վատիշահ եանընտա տուբ-
րան չաթըրըպա տէսի քի՝ Տէօ-
նիւն վ֊ Բապպըն քհահինէրինի
հօլտիւրիւն. զիրա ծնըպրըն տա-
խոն Դաւիթ իլե էվի վար, վ֊ զի-
րա գաչըպրընը պիւրը իչէն՝ գուլ-
ըղմա քհչի հէմէխիւրը. ամ-
մա վատիշահըն գուլարը Բապ-
պըն քհահինէրինի հօլտիւրմէք
իչիւն էլչիրինի սաչմազ իսթէ-
մէխիրը: Վ֊ վատիշահ Դովիկ 18
տէսի քի՝ Սէն տէօնիւսա՝ քհա-
հինէրի հօլտիւր. իմոն Եդոմլու
Դուվկ տէօնիւսա՝ քհահինէրի
հօլտիւրտիւ. վ֊ օ՝ կիւնտէ քհ-
թէն էֆուտ գալարընտն սէքսէն
պէշ ատամ հօլտիւրտիւ: Վ֊ Նո- 19
բաա Եա՛նի քհահինէրին չէհրինի՝
հրըքհտէն գարըյա վ֊ ջամուգ-
ատն սիւտ էմէն մա՛սումատէք
գըլըձ աղղընատն կհչիրտի. հէմ
հօքհուղ վ֊ մերքհպէ վ֊ գօյունա
վարընձայատէք գըլըձ աղղըն-
տան կհչիրտի:
Վ֊ Ա֊քիտուվ օղլու Ա֊քիմ- 20

լէբին Աբիաթար խամինակ պիր
օղլու գուրթուլուպ՝ Դաւիթին
21 արտընձա գաչդը : Վէ Աբիա-
թար Դաւիթէ՝ Սաուղուն
Բապպ քահինլէրինի էօլտիւր-
22 միւշլիւնիւ խապէր վէրտի : Վէ
Դաւիթ Աբիաթարա տէտի .
պէն օլ կիւնակ Եդոմլու Դոէ-
կին օրատա օլտուղունդա պիլ-
միմ քի՝ օ էլսէթթէկ Սաուղա
խապէր վէրճէկը միր . պապան
էվլինին ճիւմլէ նուֆուսունուն
էօլիւմիւնէ սէպէպ պէն օլտում :
23 Պէնիմ լէ օթուր , գօրդմա . զի-
րա պէնիմ ճանըմը արայան սէ-
նին ճանըդը տա արար . ամմա
սէն պէնիմ կանըմտա մահֆուզ
օլուրսուն :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Վէ Դաւիթէ խապէր վէրիպ
տէտիլլէր քի՝ Իշթէ Փըլըշ-
կէնլա լէբ ճէնկ էտիպ խար-
2 մանըարը հաղմալայօրլար : Վէ
Դաւիթ Բապպա ճանըշդըպ տէ-
տի քի՝ Վարըպ շու Փըլըշլարը
վուրայը՞մ մը . վէ Բապպ Դա-
ւիթէ՝ Կիթ Փըլըշլարը վուր
վէ Կէհլայը գուրթար տէտի :
3 Վէ Դաւիթին ատէմլէրի օնա
տէտիլլէր քի՝ Իշթէ պիզ պուրա-
տա Ցուդատա գօրդայօրուզ ,
կա գա՛նտէ գալը քի՝ Կէհլայա
Փըլըշլարընա Թապուրլարընա
4 վարտըղմըզ Թագափրտէ : Վէ
Դաւիթ Թէքրար պիր ճատա
Բապպա ճանըշդը , վէ Բապպ
օնա ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝
Գալդ Կէհլայա էն , զիրա պէն
Փըլըշլարը սէնին էլինէ վէրէ-
5 ճէյիմ : Վէ Դաւիթ՝ քէնտի ա-
տէտմլէրի իլէ Կէհլայա կիթտի ,
վէ Փըլըշլար իլէ ճէնկ էտիպ՝
օնլարըն սիւրիւլէրինի սիւրտիւ ,
վէ օնլարը պիր պէօյիւք վու-
րուշ իլէ վուրտուս . վէ Դաւիթ
Կէհլանըն սաքինլէրինի գուր-
թարդը : Վէ վագի՛ օլտու քի՝ 6
Աքիմէլէք օղլու Աբիաթար Կէհ-
լայա Դաւիթէ գաչդըղընտա , է-
լինտէ եֆուտ իլէ էնտի :

Վէ Դաւիթին Կէհլայա վար- 7
դըղը՝ Սաուղա խապէր վէրիլ-
միշլէտէ , Սաուղ տէտի քի՝ Ա-
լահ օնու էլիմէ թէսլիմ էտիշ-
դիրա գափուլարը վէ մանտալը
օլան չէհրէ կիրիպ գափտանդը :
Վէ Սաուղ ճիւմլէ գավմը ճէն- 8
կէ չաղըրդը քի՝ Կէհլայա էնիպ
Դաւիթի վէ օնուն ատէմլէրինի
մուհասարէ էտէ : Վէ Դաւիթ 9
քէնտի իւղէրինէ Սաուղուն քէմ
լիք գաստ էմթասլինի պիլտի . իմ
տի քահին Աբիաթարա՝ Եֆու-
տու եագլաշարը տէտի : Վէ Դա- 10
ւիթ տէտի քի՝ Եա՛ Խարայէլին
Ալլահը Բապպ սէնին գուլուն
Թահդիդան իշիթմիշ միր քի՝ Սա-
ուղ Կէհլայա կէլմէյէ չալըշը-
յօր , քի չէհրի պէնիմ սէպէպիմ
տէն պօզա : Կէհլանըն էհալիսի 11
պէնի օնուն էլինէ Թէսլիմ էտէ-
ճէքլէր մի , գուլուն իշիթմիյիմ
կիպի՝ Սաուղ էնէճէք մի , եա՛
Խարայէլին Ալլահը Բապպ՝ քէ-
րեմ էյլէ գուլունա խապէր վէր-
վէ Բապպ՝ էնէճէք միր տէտի :
Վէ Դաւիթ տէտի քի՝ Կէհլանըն 12
էհալիսի պէնի վէ ատէմլէրիմի
Սաուղուն էլինէ Թէսլիմ էտէ-
ճէքլէր մի . վէ Բապպ՝ Թէսլիմ
էտէճէքլէր տէտի : Իմդի Դա- 13
ւիթ վէ օնուն ատէմլէրի ալթը
եիւզ ատէմ գատար գալդըպ կէ-
լիստան չըգըպլար , վէ կիտէ
պիլտիքլէրի եէրէ կիթտիլլէր . վէ
Սաուղա Դաւիթին Կէհլատան
գաչդընը խապէր վէրիլտիքտէ ,
չըգմագտան վազ կէլտի :

Վէ Դաւիթ չէօլտէ սարպ մա- 14
հալլէրտէ օթուրուր իտի , վէ Զիվ
չէօլիւնտէ տադտա օթուրուր իտի .
վէ Սաուղ օնու ճիւմլէ կիւնլէրտէ

արար իսի , ամմա Ալլահ ծնու՝ ծնուն էլինէ Թէսլիմ էթմէսի ։
15 Իմի Դաւիթ Սաուղուն ծնուն ճանընը արամաղա չըդարըղընը կէօրսիւ , վէ Դաւիթ Չիփ չէօ-
լիւնաէ պիր օրմանտա իսի ։
16 Վէ Սաուղուն օղլու Յոնաթան գալդըդ՝ Դաւիթէ օրմանտա վարդը · վէ ծնուն էլինի Ալլահ
17 իլէ գուվվէթլէնտիրսի ։ Վէ ծնա տէսի քի՝ Գօրքմա · ղիրա պապամ Սաուղուն էլի սէնի պու-
լամազ վէ սէն Իսրայէլ իւղէրի-
նէ փատիշահ օլաճագսըն , վէ սէն սէնին իքինճին օլաճաղդմ · պուընու պապամ Սաուղ տախի
18 պիլիր ։ Վէ իքինի Բաղդըն հու-
ղուրունտա ա՛հա քէսիլիւր · վէ Դաւիթ օրմանտա գալդը , Յոնաթան իսէ քէնտի էվինէ սէօնուիւ ։
19 Վէ Չիվիվիւր Գաբաայա Սա-
ուղա չըդըդ տէսիւր քի՝ Դա-
ւիթ հանընմըղտա սաղդմահալիւր-
տէ օրմանտա Եսիմոնուն դըպլէ Թարաթընտա օլան Հէքէղա Թէ-
լէսնաէ կիղլէնմիշ տէյիլ մի
20 պէր ։ Իմի հալա հա՛ փատի-
շահ՝ էնմէյէ օլան ճանընըն հէր միւրաատը իւղսէ էն · վէ ծնու փատիշահդն էլինէ Թէսլիմ էթ-
21 մէք պիղէ գալըն ։ Վէ Սաուղ տէսի քի՝ Սիղ Բաղդատան միւ-
պարէք օլասընըզ , չէնէքի պէնի
22 աճըալընըզ ։ Ի՛րթէմ հախլ կի-
տըն , տահա տիդգաթ հախլ , վէ ծնուն պատարըղը մահալի՝ ծնու օ-
րատա քիմսէյի՛ կէօրսիւնիւ պիլվն վէ կէօրիւն · ղիրա պահա տէնաի քի՝ փէնտ ու հիլէ գուշ-
23 լանըզօր ։ Իմի պագըն , վէ օ-
նուն օղ կիղլէնտիյի հէվի կիղլէ-
նէնէք մահալսորընը էօրկէնով՝ պահա տահիճ խատը իլէ տէօ-
նիւն , վէ սիղնն իլէ կիտիյիմ · վէ վագի՝ օղ քի՝ էյէր տիյսո-
տա իսէ , ծնու Յուգանընճիւմէ պինէրիւնտէ պրաշտըրըճաղըմ ։
Իմի ծնըզր գալդըդ՝ Սաուղուն 24
էօնիւնճէ Չիփէ կիթտիլէր , վէ Դաւիթ տահմէրի իլէ Մաոն էչօլիւնտէ Եսիմոնուն դըպլէսին-
տէքի տահրատա իսի ։ Վէ Սա- 25
ուղ տահմէրի իլէ ծո՛ արամա-
ղա կիթտի · վէ Դաւիթէ խատէր վէրիլտիքտէ , գայսյա էնիով՝ Մաոն էչօլիւնտէ օթուրտու · վէ Սաուղ իչիտիվ՝ Դաւիթին ար-
ընճա Մաոն էչօլիւնտէ գովալա-
տը ։ Վէ Սաուղ տաղըն պիր 26
Թարաթընտան՝ Դաւիթ իսէ ա-
տէմէրի իլէ տաղըն օսիր Թա-
րաթընտան կիտէր իսի · վէ Դա-
ւիթ Սաուղուն էօնիւնտէն կիթ-
մէյէ ա՛ճէլէ էյլէտի · ամմա Սաուղ տահմէրի իլէ Դաւիթին վէ տահմէրինին էթրաֆընը գու-
շատըրըր իսի , քի օնըրը Թու-
Թալը ։ Վէ Սաուղա պիր իսա- 27
պէրճի վարդը տէսի քի՝ Թէղ կիթ , ղիրա Փղըստըրըր տիյարըն իւղէրինէ հայըրտըրըր ։ Օլտէմ 28
Սաուղ Դաւիթին արընճա գո-
վալամագտան տէօնտիւ , վէ Փը-
ղըշտըրըրը գարշըրտամազա կիթ-
տի · պուընուն իչինն օղ մնահալին տարնա Սէլամահէգոթ տէնիլ-
տի ։

ՊԱՊ ԻԴ

Վ Է Դաւիթ օրատան չըգտը , 1
վէ Ենգադդի տարպտարընտա օ-
թուրտու ։ Վէ վագի՝ օլտու քի՝ 2
Սաուղ Փղըստըրըն արընճանան տէօնտիւնիւ կիսպի , օնա իսապէր վէրիսդ տէսիլէր քի՝ Իշթէ Դա-
ւիթ Ենգադդի էչօլիւնտէ տիր ։
Իմի Սաուղ ճիւմլէ Իսրայէլ- 3
տէն իւչ պին տէչինի տահմ ա-
ղըդ՝ Դաւիթի վէ օնուն տահմէ-
րինի նապան քէչիլէր գայտարը-
նըն իւղէրինտէ արամաղա կիթ-
տի ։ Վէ եօլուն իւղէրինտէ օղան 4

սիւրիւէրին աղըլլարընա վար-
ը , վէ օբատա պիր մաղա-
բա վար իսի , վէ Սաւուղ այագ
եօղու Հաձէթի իչինն իչինէ կիր-
ան· վէ Դաւիթ հէմ ատէմլէրի
մաղարանըն իչէրիսինաէ օձու-
5 բուրլար իսի : Վէ Դաւիթին ա-
ատէմլէրի ծնա ատիւլէր · Իչձէ
օղ կիւնքի Բապպ սանա՝ իչձէ
տիւշմէնինի էլինէ թէսլիմ էտէ-
ձէկիմ վէ ծնա կէօղէրինաէ
խօշ օլանը էյլէյէին ատէ· վէ
Դաւիթ գալգըպ՝ Սաւուղուն խի-
լա՛թընըն էձէկինի կիզլձէ քէս-
6 ան : Վէ վագի՛ օլտու քի պուն-
ատան սօնկրա , Սաւուղուն էթէ-
կինի քէստիկի իչինն Դաւիթին
7 եիւրէկի ծնու վուրտու : Վէ ա-
ատէմլէրինէ տէսի · Բապպ պա-
նա կէօսթէրմէսին քի՝ Բապպըն
մէսիհի օլան էֆէնտիմէ պու շէ-
կի էտէկիմ տէ էլինի ծնուն իւ-
ղէրինէ սալայըմ· զիրա պու՝ Բապ-
8 պըն մէսիհի տիր : Վէ Դաւիթ
պու սէօզլէր իլէ քէնտի ատէմլէ-
րինի աղարլայըպ՝ ծնլարը Սաւու-
ղուն իւղէրինէ հիւձիւմ էթմէկէ
գոյմէրմէսի · վէ Սաւուղ մաղա-
րատան գալգըպ՝ եօղունա կիթ-
տի :
9 Ընտէն սօնկրա Դաւիթ տէ
գալգըպ՝ մաղարատան ջղգարը ,
վէ Սաւուղուն արտընձա պաղը-
րըպ տէսի քի՝ Եա էֆէնտիմ
փատիշահ · վէ Սաւուղ արտը-
նա պագտըգտա , Դաւիթ եիւ-
զինիւ եէրե էյիպ՝ թէմէննա
10 էյլէսի : Վէ Դաւիթ Սաւուղա
տէսի քի՝ Իչձէ Դաւիթ սէնինի
քէմզիսինի արայօր տէյկին ատէմ
սէօզլէրինի նէչիւն տինկլէրսին :
11 Իչձէ հէման պու կիւն Բապպըն
սէնի պու կիւն մաղարատա պէ-
նիմ էլիմէ թէսլիմ էթմի յինի
կէօզլէրին կէօրսիւ , վէ պէրէ տէ-
տի քի՝ սէնի էօլտիւրէյիմ, ամմա
ձանըմսէնի էսիրկէտի· վէ տէտիմ
քի՝ էլիմի էֆէնտիմէ սալմամ , զի-
րա պու՝ Բապպըն մէսիհի տիր :
Իմոի եա պապամ պագ , պէյնի՝ 12
էլիմտէ սէնին խըլա՛թընըն էթէ-
յինէ պագ · վէ խըլա՛թընըն է-
թէյինի քէստէխիմտէ , սէնի էօզ
տիւրմէտիյիմտէն պիլ վէ կէօր քի՝
էլիմտէ քէմզիք վէ խայընլըգ եօգ
ատուր , վէ սանա գապահաթ իչ-
լէմէմիշլիմ , սէն իսէ պէնիմ
ձանըմը ալտադա ավլաչըրըյօր-
սուն : Իմոի պէնիմ իլէ սէնին 13
արամընգտա Բապպ հիւքմ էթսին ,
վէ պէնիմ ինէթիգամըմը սէնտէն
Բապպ ալսըն · ամմա պէնիմ է-
լիմ սէնին իւղէրինէ օլմասըն :
Գատիմլէրին մէսէլի մանթօգին 14
ձէ՝ Ֆասըգլարտան Ֆիլագ չըգար·
ամմա պէնիմ էլիմ սէնին իւղէ-
րինէ օլմասըն : Իսրայէլին փա- 15
տիչահը քիմի՞ն արտընա չըգտը ,
սէն քիմի՞ն արտընձա գօվալար-
սըն · Հօղիւշ քէօփէյին արտըն-
ձա , պիր թէք փիրէնին արտըն-
ձա էըփ՞ը : Իմոի Բապպ հա- 16
քիմ օլսուն , վէ պէնիմ իլէ սէնին
արամընգտա հիւքմ էթսին · վէ
պագըպ՝ պէնիմ տա՛վամը կէօր-
սիւն , վէ պէնի սէնին էլինտէն
գուրթարսըն :
Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Դաւիթ 17
պու սէօզլէրի Սաւուղա սէօյլէ-
մէյի թէմամ էթտիքտէ, Սաւուղ
տէտի քի՝ Պու սէնին սէսի՞նմի
տիր եա օղլում Դաւիթ · անտէն
Սաւուղ սէսինի գալըրըպ աղ-
լատը · Վէ Դաւիթէ տէտի քի՝ 18
Սէն պէնտէն սատըգ սըն · զիրա
սէն պանա էյլիք էտա էյլէտտին ,
պէն իսէ սանա քէօթիւլիւք էտա
էյլէտիմ : Իմոի Բապպ պէնի է- 19
լինէ թէսլիմ էթմիշ իքէն պէնի
էօլտիւրմէտիյինտէն՝ սէն պու
կիւն պանա էյլիք էյլէտիյինի
պիլտիրտին : Ձիւնքի հիչ ատէմ 20
քէնտի տիւշմէնինի պուլսուր իսէ,
էյլիք իլէ կիթմէյէ օնու սալը

վերջը մի . խոսի սէնին պանա պու կիւն էլլէսխինէ պէտէ՝ Բասպ սանա էլլիք էտա էլլե-
21 յե : Վէ հալա իշլեթ պիվիրիմ քի՝ էլպէթթէ փատիշահ օլա-ճադսըն , վէ Իսրայէլին փատիշահլըղը սէնին էլինտէ սապիթ
22 օլաճադ : Խոսի հալա Բասպ ի-լէ պանա եէմին էթ քի՝ պէն-տէն սօնկրա ղիւրրիյէթիմի քէս-մէյէճէքսին , վէ պատամըն էվին-տէն ատըմը եօղ էթմէյէճէքսին :
23 Վէ Դաւիթ Սաուլա եէմին էթթի . անտէն Սաուլ էվինէ կիթթի , վէ Դաւիթ ատէմլերի իլէ սարպ մահալէ ջրգաը :

ԳԱՊ ԻԵ

1 Վէ Սամուէլ վէֆաթ էյլէ-տի , վէ ձիւմլէ Իսրայէլ ձէմ՝ օ-ղուսպ՝ օնա եաս չէքտիլէր , վէ օ-նու Ռամաթա քէնտի էվինտէ տէֆին էթթիլէր . անտէն Դա-աւիթ գալդըսպ՝ փառան էօղլիւնէ
2 էնտի : Վէ Սաուլա պիր քիմսէ վար իտի , վէ օնուն իչի Կարմէղոսա իտի , վէ օ՝ ղայէթ պէօյիւք պիր քիմսէ օլուսպ՝ օնուն իւչ պին գօյունու վէ պին քէչիսի վար ի-տի . վէ Կարմէղոսա գօյունըլա-
3 ըընը գըրգմագա իտի : Վէ օլ քիմսէնին ատը Նաբաղ՝ գարըսընըն ատը տա Աբիգէա իտի . վէ օլ գարըսընըն ՉԷբաաէթի էյի՝ վէ սիմասը կիւղէլ իտի . լաքին օլ քիմսէ սէրթ՝ վէ ա՝մէլլերի եարամադ իտի . վէ պու՝ Գաղէբ-
4 լի իտի : Վէ Դաւիթ չէօլտէ ի-չիթթի քի՝ Նաբաղ գօյունըլարընը
5 գըրգայօր : Վէ Դաւիթ ոն ուղ-շագ կէօնտէրտի, վէ Դաւիթ ու-շագլարա տէտի քի՝ Կարմէղոսա ջրգընը , վէ Նաբաղա վարըն , վէ պէնիմ ատըմ իլէ օնուն սէլամէ-
6 թինի սիւալ էտին . Վէ պէօյլէ

տէյին . Սաղ օլ , սանա սէլա-մէթ՝ վէ էվինէ սէլամէթ՝ վէ սէնին ձիւմլէ վարլըղընա սէլամէթ օ-
7 լա : Խոսի հալա իչլեթտիմ քի՝ գըրգընձըլարընը վար . հալա ջո-պանլարընը պիվիմ իլէ իքէն՝ ան-լարը լինձիթմէսինէ , վէ օնլա-րընն Կարմէղոսա օլտուգլարը ձիւմլէ կիւնէրաէ հիչ պիր չէյ-
8 լերի զայ օլմասը : Ուշագլարը-նա սիւալ էյլէ , վէ սանա խա-պէր վէրսինլեր . խոսի պու կինձ-լեր կէօղլերինաէ լսէթֆ պու-սունլար , զիրա էյի կիւնաէ կիչ-ախ . քերիմ էյլէ՝ պու գուլա-րընա վէ օլտուն Դաւիթէ էլին-
9 տէն կէլինի վեր : Վէ Դաւիթին ուշագլարը վարըպ՝ Նաբաղա Դա-աւիթին ատը իլէ ձիւմլէ պու սէօզլերէ կէօրէ սէօյլէսինլեր , անտէն տուրտուրար : Վէ Նա-
10 բաղ Դաւիթին գուլլարընա ձէ-վապ վերիպ տէտի քի՝ Դաւիթ քիմ վէ Յեսսէյնին օղլու քիմ սիր . պու կիւնլերտէ՝ հեր պիրի էֆէնտիսինին նեւալնտէն գա-
11 չան գուլար չօղալըը : Խոսի եր-մէյիմի վէ սույումու վէ քէնտի գըրգըձըլարըմ իչիւն պօղաղ-լարընըմ էթէբիմի ալայըմ տա՝ Նէրեէտէն օլտուգլարընը պիվիմէսինիմ տտէմլերէ մի վերե-
12 յիմ : Վէ Դաւիթին ուշագլարը քէնտիլերին եօլունա տէօնտու-լեր . վէ հերի կիտիպ՝ վարըլըր , վէ օնա ձիւմլէ պու սէօզլերէ
13 կէօրէ խապէր վերսինլեր : Վէ Դաւիթ քէնտի տտէմլերինէ տէ-տի քի՝ Հեր քէս գըլըձընը գու-շանսըն . խոսի հեր քէս գըլըձ-ընը գուշանտը , վէ Դաւիթ տա-խի գըլըձընը գուշանտը , վէ Դա-աւիթին արտընձա տէօրթ եիւզ գտտար տտէմ չըգըպ՝ իչի եիւզ քիչի աղըրլըղընն եանընտտա գալ-տըլըր :
14 Վէ ուշագլարտան ուշաղընն պի-

րի Նաբաղէն գարըսը Աբիգեա-
յա խապէր վէրկով տէմի քի՝ Իշ-
ԹԷ Դաւիթ չէօլտէն էֆէնտի-
միզէ խայր տուա՝ էԹմէյէ խա-
պէրձիլէր կէօնտէրսի, վէ օ ան-
15 լարա սէրԹ սէօյլէմի : Օլ ա-
տմիլէր խէ պիզէ զայէԹ էյի
խալիէր • վէ պիզի ինձիլմէտի-
լէր , վէ պիզ սահրատա օլուա՝
ան՚լար իլէ կէզտիյիմիզ ձիւմլէ
կիւնլէրտէ հիչ պիր շէյմիզ
16 զա՚յ օլմատը : Օնլար պիզէ կէ-
րէք կիւնտիւզ կիրլէք կէձէ՚ ան-
լարըն ճանընտա գօյունլարը
կիւԹմիւյիւմիւզ ձիւմլէ կիւն-
17 լէրտէ գալէ՚ խալիէր : Խմտի հա-
լա պիլ, վէ պագ՚ նէ էտէձէքսին •
զլրա էֆէնտիմիզէ վէ օնուն
պիւԹիւն էվի իւզէրինէ քէմլիք
հաղըր օլմունմուշ տուր • չիւնքի
քէնտիսի էյլէ եարամադ ատէմ
տիր քի՝ օնա քիմսէ սէօյլէյէ-
մէզ :
18 Յմտի Աբիգեա ա՚յէլ ա՚ձէկէ՚
լէքի եիւզ էքմէք վէ լէքի Թուլում
շարապ վէ հաղըրլանմըշ պէշ
գօյուն վէ պէշ չինիք գավռուշ-
մուշ պուղսայ վէ եիւզ հէվէնիք
գուրու իւզիւմ վէ լէքի եիւզ տիզի
ինձիր գուրուտուս ալտը , վէ օն-
լարը հէձէքէր իւզէրինէ գօտու :
19 Վէ ուշագլարընա տէմի քի՝ Լ՚օ-
նիւմձէ կէյձին , իշլէԹ պէն ար-
ամընըզձա վարըրըմ• ամմա գո-
ճատը Նաբաղա խապէր վէրմէ-
20 մի : Վէ վագի՚ օլտուս քի՝ գարը
մէրքէպ իւզէրինէ պինմիշ տաղըն
սիփէրինտէն հնէր լէքէն , իշԹէ
Դաւիթ վէ օնուն ատէմլէրի օ-
նուն գարշըսընա էնէրլէր իտի •
վէ գարը օնլարա բատտ կէլտի :
21 Վէ Դաւիթ տէմիշ իտի քի՝
Գունտուն չէօլտէ հէր նէսի վար
իտէ , հէմտէն պօշունա սագլա-
մըշըտ, վէ օնուն ձիւմլէ վարլը-
կէԹինտէն հիչ պիր շէյ զա՚յ օլ-
մատը • վէ օ պանա էյլիք եէրի-
նէ քէմլիք տէօնտէրտի : Ալտահ 23
Դաւիթին տիւշմէնլէրինէ պէշ-
լէ վէ պուննան զլյատէ էյլէ-
սին , էյէր սապահ ալարընճա-
յատէք օնա ձիւմլէ միւԹա՚լիք
օլմընյարատն պիր եըբէյի պագ՚
գօր իտէմ :
Վէ Աբիգեա Դաւիթի կէօր- 23
տիւբլէյին՝ չավուշճագ մէրքէպ-
տէն էնտի • վէ Դաւիթին էօ-
նիւնտէ եիւզլու գօյուն գափա-
նըպ՝ եէրէ պէրտապէր ԹէքմԷննա
էյլէմի : Վէ օնուն այագլարընա 24
գափանըպ տէմի քի՝ Ամմն է-
ֆէնտիմ, գունտահԹի պէնիմ
տիր • իմտի քէրէմ էյլէ՝ գուլագ-
լարըն իշմիր լէքէն խաթայըզընն
սէօյլէսին, վէ խաթայըզընդն սէօզ-
լէրինի տինկլէ: Էֆէնտիմ քէրէմ 25
էտիպ՝ պուս եարամադ ատէմ՚ կա-
բաղըն հագդընա եէրէկյինէ
պէր էյ գօճատըն • զլրա ատը նէ
իտէ , քէնտիսի տէ էյլէ տիր , օ-
նուն ատը Նաբաղ տըր , վէ ահ-
մագլըգ օնուն պիլէսինձէ տիր •
ամմա պէն խալայըզըն՝ էֆէնտի-
մին կէօնտէրտիյի ուշագլարը կէօր- 26
մէմիշլիմ : Վէ հալա եա՚ էֆէն-
տիմ Բապա ատղ տըր վէ սէնին
ճանըն ատղ տըր քի՝ Բապա սէ-
նի գանա կիրմէյէսէն վէ քէնտի
լինԹիգամընը էլնն իլէ ալմագ-
տան մէն՝ էմմիշ տիր • վէ հալա
տիւշմէնլէրին՝ վէ էֆէնտիմէ քէօ-
ԹիւլԹէք արայանըպ՝ Նաբաղ
կիպի օլտուն : Վէ չիմտի պուս 27
խալայըզըն էֆէնտիմէ կէԹիրտի-
յի իշլուս հէտիյէ՝ էֆէնտիմին
արտընճա վարան ուշագլարա վէ-
րիլէ : Գէօրէմ էյլէ՝ պուս խալա- 28
յըզընն գափանըպ՝ ա՚վի
հայէ • զլրա Բապա էֆէնտիմէ
էվլԹԹէ տապիԹ էվ եափա-
ճագ տըր • չիւնքի էֆէնտիմ
Բապան ձէնկլէրինի ձէնքլէշ-
տի , վէ սէնին կիւնլէրինտէ սէն-
տէ քէմլիք պուլունմատը : Ամ 29

մա սէնէ գօվալամապա՝ հէմ սե-
նէն Ճանըներ արամապա պիր ա-
տէմ գալգմըշ խսե սե , էֆէնտի-
մին Ճանը՝ սէնէն Ալլահըն Բապ-
պըն գըթնընտա է՛օմրէրին սե
մէհնետ պապը օլմագ իլէ , սե-
նէն սիւշհնէլէրինին Ճանլարընը՝
սաֆան օրթասընտան ։էկի սա-
30 վուրաՃագ սըր ։ Վ֊է վագի՛ օլա
քի Բապպ էֆէնտիմ՝ սէնին է-
չիւն սէօյլէմիյի Ճիւմլէ էյլիք-
լէրի կէօրէ էթմէյիքսե , վէ սե-
նի Իսրայէլ իւլէրինէ սուլթան
31 նասպ էթմէյիքսե , օլմէմ պու
էեյֆիչէր սանա թէզկիղ վէ է-
ֆէնտիմ էվլերէք իշքիլի օլմա-
սըն, քի սէպէպսիզ գան սէօք-
սիւն , նա քի էֆէնտիմ քէնտի
ինէթիգամընը ալսը · խմդի Բապպ
էֆէնտիմ էյլիք էթմէյիքսե , պու
խասլարըլընը խաթընա կէթիր ։
32 Վ֊է Դաւիթ Աբիգէայէ սէսի-
սինէ պու կիւն՝ սիզնի գարշըլա-
մագա կէտնտէրէն Իսրայէլին Ա-
լլահը Բապպ միւթէպարիքօլսուն ։
33 Հէմ ֆէրասէթին միւպարիք օ-
սուն , սէն սե միւպարիք օլասըն
քի՝ պու կիւն սիզնի գանա կէր-
մէքսիզ վէ ինէթիգամըմը էլմէ մ-
է՛ սէմագտան մէն՝ էյլէսիյին ։
34 Վ֊է հագգան՝ սիզնի սանա քէմլիք
էթմէքսիզ մէն՝ էտէն Իսրայէ-
լին Ալլահը Բապպ սաղ սըր քի՝
էյէր Թէզ էտիպ սիզնի գարշը-
լամապա կէլմէսէ խմին , սապահ
աղբըրընՃայատէք Նաբալըն հիչ
35 պիր էլբէյի գալմազ խմ ։ Իմ-
ոի Դաւիթ օնուն էլինտէն՝ օնա
կէթիրտիյինի սլսը , վէ օնա սե-
սի քի՝ Սէլամէթ իլէ էվինէ
վար , պագ՝ սէօղլէնիբ սունկէ-
սիմ , վէ էվլէնիբ գապուլ էթ-
սիմ ։
36 Անտէն Աբիգէա Նաբալա
վարը , վէ իչթէ էվինտէ օնուն՝
փասիշահըն գ՛յաֆէթի կիսի գի-
յաֆէթի վար խսի , վէ Նաբա-
ղըն էի բէյի քէյֆիտէ խսի , վէ
օ գունէթ իլէ սէրխոշ խսի · իմ-
սի գարը՝ սապահ աղսըընՃա-
յատէք օնա քիւչիւք էա պէօյիւք
հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէսի ։ Վ֊է 37
վագի՝ օլսուս քի՝ սապահլայըն
Նաբալ շարապընտան այըլընՃա,
օնուն գարըսը օնա պու շէյլէրի
սէօյլէսի , վէ օնուն էյբէյի օ-
նունՃ սէրսունինտէ էօլսիս , վէ օ
Թաշա սէօնտիս ։ Վ֊է օն կիւն 38
գատար կէչմիքստէ , Բապպ Նա-
բալը վուրսուս , վէ էօլսիս ։
Վ֊է Դաւիթ Նաբալըն էօլսիս- 39
սինիս իշսինՃէ , սէսի քի՝
Բապպ միւթէպարիք օլսուն քի՝
Նաբալըն էվինտէն օլսուն ա՛յըպը-
սըն տաւա՛սընա հիւքմ էյլէսի ·
վէ պու գունլունու քէմիքստէն
մէն՝ էյլէսի , վէ Բապպ Նաբա-
ղըն էապատագլըղընը պաշընա
սէօնսէրսի · վէ Դաւիթ Աբի-
գէա իլէ՝ օնու քէնտինէ գարը
ալմագ իչին սէօյլէմէյէ կէսն-
սէրսի ։ Վ֊է Դաւիթին գունլա- 40
րը կարմէլոսա Աբիգէայա վար-
սըլսը , վէ օնա սէօյլէյիպ տէ-
սիլէր · Դաւիթ պիզի սանա
կէօնտէրսի քի՝ սէնի քէնտինէ
գարը իչին ալա ։ Վ֊է օ գալգըպ՝ 41
եիւզիս էէրէ պէրսաղը սէՃտէ
գըլսը , վէ սէսի քի՝ իշթէ խա-
ըայըղըն էֆէնտիմին գունլարընըն
այագլարընը եայգամապա Ճարիյէ
օլսուր ։ Վ֊է Աբիգէա Թէզ գալ 42
գըպ՝ պիրէսինՃէ կիսէն օնուն
պէշ պէսլէմէսի իլէ մէքքէպէ
պինտի · վէ Դաւիթին խասպէր-
Ճիլէրինին արսընՃա կիթսի , վէ
օնուն գարըսը օլսուս ։
Դաւիթ Յեզրայէլէէն տախի 43
Աբինոամը ալսը , վէ պուն ըարըն
իքիսի տախի օնուն գարըլսարը
օլսուլար · ամմա Սաուլ գըղընը
Դաւիթին գարըսը Մէղքողու
Գալղլիմտէն օլսուն Լայիս օղլու
Փալտիյէլէ վէրտի ։

ՊԱՊ Ի.Զ

1 Ա Հ Զ Իփլիլեը Գաբաայա Սաուղա վարըպ տէսիլեը։ Դաւիթ Եսիմոնուն գարշըսընաա Էբենա Թէփէսինտէ կիղէնմիշ տէյին։
2 Իմոի Սաուղ գալդըպ՝ պէրապէրինճէ Իսրայէլին իչ պին ադէնին ասքէրլէրի իլէ Զիվ չէօլիւնէ էնտի քի՝ Զիվի չէօլիւնտէ
3 Դաւիթին պուրայա։ Վէ Սաուղ՝ եօլուն հանընտաա Եսիմոնուն գարշըսընտաա օլան Էբենա Թէփէսինտէ օրտու գուրտու։ Դաւիթ տէ չէօլտէ օթուրուր իսի, վէ Սաուղուն քէնտի արսընճա չէօլէ կէլտիյինի կէօրիւնճէ՝
4 Դաւիթ ճասուսլար կէօնտէրտի, վէ Սաուղուն Թահգիգան կէլտիյինի պիլտի։
5 Իմոի Դաւիթ գալդըպ՝ Սաուղուն օրտու գուրտուղու մահալէ կէլտի, վէ Դաւիթ Սաուղուն հէմ օնուն ասքա՛սքէրի՝ Ներ օղլու Աբէննէրին եաթաըգլարը մահալի կէօրտիւ։ Սաուղ իսկ ա՛րապլարը տայիրէսինտէ եաթար իսի, վէ գավմ էփէյէվրէ-
6 սինտէ գոնմուշ իսի։ Վէ Դաւիթ ճէվապ էտիպ՝ Ռէհոլի Ա-քիմէլէքէ վէ Ցովաբըն գարընտաշը Շարուհէա օղլու Աբիսայա ահլուէհեա պէյլէյիպ՝ պէնիմ իլէ Սաուղա օրտույա քիմ էներ տէտի։ վէ Աբիսաա տէտի քի՝ պէն
7 սէնին իլէ էնէրիմ։ Իմոի Դաւիթ Աբիսաա իլէ կէճէլէյինի գավմա կէլտիլեր, վէ իշթէ Սաուղ ա՛րապլարը տայիրէսինտէ եաթըպ ույույօր իսի, վէ մըղրաղը՝ պաշը ուճունտաա էբրէ սափլանմըշ իսի։ Վէ Աբէննէր հէմ գավմ օնուն էթրաֆընտաա եաթարլար իսի։ Վէ Աբիսաա Դաւիթէ տէտի քի՝ Ալլահ պու կիւն սէնին տիւշմէնինի էլինէ թէսլիմ էթտի։ իմոի հալա քէրէմ էյլէ օնու պիր վուրուշտաա մըղրաղ իլէ էբրէ սափլայըմ, վէ օ-
9 նա թէքրարլամայաճաղըմ։ Ամմա Դաւիթ Աբիսայա տէտի քի՝ Օնու գաթլ էթմէ։ զիրա Բապպ մէսիհինէ քիմ էլինի սաղլար տա սուչսուզ օլուր։ Հէմ
10 Դաւիթ տէտի։ Բապպ սաղ տըղր քի՝ օնու Բապպ վուրաճագ տըղր, եախսա օնուն վագթը կէլիպ էօլէճէք տիր, եա ճէնկէ էնիպ էօլիւրիւէճէք տիր։ Բապպ
11 պանա կէօսթէրմէսին քի՝ Բապպն մէսիհինէ էլիմի սալայըմ։ ամմա հալա քէրէմ էյլէ, օնուն պաշը ուճունտաա օլան մըղրաղը վէ սու մաթարասընը ալտա կիտէլիմ։ Վէ Դաւիթ Սաուղուն
12 պաշը ուճունտան մըղրաղը վէ սու մաթարասընը ալըը վէ կիթթէլէր։ վէ կէօրէն էօք՝ հէմ պիլէն էօք՝ վէ ույանան էօք իսի, չիւնքի Ճիւմլէսի ույույը իսի։ զիրա օնլարըն իւղէրինէ Բապպ թարաֆընտան ալըը ույգու տիւշմիւշ իսի։
13 Վէ Դաւիթ էօթէ էագայա կիչիսի՝ տալըն պաշը իւղէրինէ ուզագտան տուրտու։ օնլարըն արտսը չօք ուզագ իսի։ Վէ
14 Դաւիթ գավմա վէ Ներ օղլու Աբէննէրէ չաղըրըպ տէտի քի՝ Ճէվապ վէրմէզ մի սէն էա՛ Աբէննէր։ վէ Աբէննէր Ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝ Սէն փատիշահա չաղըրան քիմ սէն։ Վէ Դաւիթ Ա-
15 բէննէրէ տէտի քի՝ Սէն էրքէճ տէյիլ մի սէն, վէ Իսրայէլտէ սէնին կիպի քիմ վար։ իմոի էֆէնտին փատիշահը նիչիւն պէքլէմէտին, զիրա գավմտան պիրի՝ էֆէնտին փատիշահը գաթլ էթմէյէ կէլտի։ Սէնին պու իշէ-
16 յին իչ՝ էյի տէյիլ տիր։ Բապպ սաղ ապը քի՝ գաթլէ միւսթահագ սընըզ, զիրա Բապպըն մե-

սիհի էֆենաւինիզի պէքլեմէսի նիզ. խոռի հալա պադ, վսահ. շահրն մըզրաղը՝ վէ օնուն պաշը ուճուռնաս օլան ատս մաթարասը
17 նէրկաե տիր։ Օլտէմ Սաուլ Դաւիթին ահալինի թանըյըպ տե. տի քի՝ Գուս ահնին ահ՚ն մի տիր օղլում Դաւիթ. վէ Դաւիթ՝ Սա. սիմ տիր, ման էվինամ վսահ
18 տէսի։ Անաւնտէսի քի՝ Էֆէն. տիմ նի՞չուն պէօյլէ գուլտնուն արարնաս գօվսաղը. ղորանի՞ էյլե. տիմ, վէ էլսաե նէ քէմիքը վար։
19 Վէ չնամի էֆէնտիմ վսահ չահ քէրէմ էտիս՝ ատս գուլտնուն ահօղլէրինի ավնիլէսին. Էյնը ահնի պինիմ իւղէրիմէ Բապտ Թահրիք էթաե խա, գուրպան գօղլասըն. ատմա էյնը ատէմ օղուլտըը խա, ծնըղը Բապտըն հուղուրուն ատս մէղ՚ն օլսուն. ղտրա՝ վար զայրի ալսահլա. րա ի՞պատէմ էյլե տէյէրիք՝ պինի ատս կիւն Բապտըն միրասը իւէ պէրիքաե օշմագտան գօվ
20 ատուղը։ Վէ չնամի Բապտըն եիւզիս էօնիւնաե գանըմ եէրէ տիւշմէսին. ղորա Իսրայէլին վսահչահը՝ պիր քիմսէնին տաղ լատտա քէքլիյի գօվսատուղը կի. պի՝ պիր Թէք փիրէյի արատագա ջղտը։
21 Վէ Սաուլ տէտի քի՝ Հանեա էթտիմ, տէօն օղլում Դաւիթ. պինիմ ճանըմ ատս կիւն սինին կէօզէրինտե գըյմէթլի կէօրիւն. տիւյիս տէպէտուն, ատնս ատ. Թըզ քէմիքը էթմէյէճիմ. իշ Թէ տիվանէլիք էթտիմ, վէ պէօ.
22 յիւք եանկըշըգ էթտիմ։ Ան. տէն Դաւիթ ճէվապ վէրիպ տե. տի քի՝ Իշէթ վսահչահըն մըղ. բաղը. էտտի ուշագլարըն պիրի
23 կէջնէ՝ ծնս ալըն։ Վէ Բապտ հէր քէսէ քէնտի ատատագաթը. նըն վէ քէնտի էմինլիյինին էֆրինի վէրսին. չիւնքի Բապտ սինի ատս կիւն էլե վէրտի, ատմա Բապտըն մէսխինէ էլիմի տալմադ իտթէ. մէտիմ։ Վէ իշթէ սէնին ճանըն 24 պատ կիւն պինիմ նազարըմտա նէհէ ա՚զիմ կէօրիւնտիւ խա, պինիմ ճանըմ պոխի Բապտըն նազարընտա պէօյլէ ա՚զիմ կէօ. բիւնիւպ՝ պինի հէր պէչատան գուրթարա։ Անաւն Սաուլ 25 Դաւիթէ տէտի քի՝ Միւպարէք օլսաըն օղլում Դաւիթ, հէմ էլ պէթթէ իշ կէօրէճէքսին, հէմ տահի հէր վէճէ իլէ ղալիպ օլա. սըն. անաւն Դաւիթ եօլունա կիթտի, Սաուլ տահի քէնտի մահալինէ տէօնտիւ։

ՊԱՒՂ ԻԲ

Վ Է Դաւիթ քէնտի հէօն. 1
լունտէ տէտի քի՝ Ագըպէթ պէր կիւն Սաուլտըն էլի իլէ Թեվֆիք օլսուղում, պատա փղշտըըլար ու. յարընա հէր վէճէ իլէ գաչմագ. ատն ղայրի խայը եօգ տուր, քի Սաուլ պինտէն վաղ կիչթի՝ աս. Թըզ պինի Իսրայէլին ճիւմլէ սինօրուն տա տատմայա, օլտէմ ծնուն էվինտէն գուրթուլուղում։ Իտտի Դաւիթ քէնտիտի տիվէսին 2 ճէ օլան ալթը եիւզ տատմ իլէ գաչդըգ Գէթի վսահչահը Մա. ոնը օղլու Ընքուսա կիչտի։ Վէ 3 Դաւիթ քէնտիտի հէմ ծնուն ա. տէմլէրի հէր քէս քէնտի էվի ի. լէ՝ Դաւիթ տէյիղզայէլի Աքի. նոամ վէ Կարմէլտուղու Նաբալըն գարըսը Աբիգէա իթի գարըսը կ. լէ՝ Ընքուսուն ճանընտա Գէթտի սաքին օլտուղում։ Վէ Սաուլտա՝ 4 Դաւիթին Գէթէ գաչդըղը խա. պէր վէրիլտիքտէ, արԹըգ պէր տատա ծնուս արատմադը։
Վէ Դաւիթ Ընքուսա տէտի 5 քի՝ Գէօրէմ էյլէ, էյէր նազա. րընտա լութֆ պուլտում իսէ, պատա մէմլէքէթին չէհրլէրինին

պիբինաէ պիր մահալ վերիլմին քի՝ օրաան ընբին օլայըմ՝ ղիրա պուռգուրուն նիչինան վայիթախթա
6 տա սէնին իլէ օթուրսուն։ Վէ օվ կիւնանէ Անքուա օնա Սիկելա կը վերաի՝ պուռնուն իչինն Սիկելակ Թա պուռ կիւնէաէք Յուդա վատիշահլարընըն օլտուռ։
7 Վէ Դաւիթին գէտիլելար միմլեքէթինաէ օթուրտուղուն կիւնլերին սայըսը պիր երկ վէ աէօրթայ օլտուռ։
8 Վէ Դաւիթ իլէ օնուն ատէմլերի յոգըսա՝ Գեսուրլուլարա վէ Դազկըլլէրէ վէ Ամալեկլիլերէ հիւքիմ էթմիչէր՝ զիրա օնլար գատիմնէն պէրու օվ ակարատա Սուրատան Մըսըր տոկարընաակը
9 սաքին իտիլէր։ Վէ Դաւիթ օվ տկարը վուրուպ՝ հիչ պիր կըքէք նա գարը տիրի գօմմաը՝ վէ գէյունլար հէմ սըղըրլար վէ էշէքլեր վէ աէվէչլեր վէ հավալլար ալտը, վէ աէօնիւպ՝ Անքուա
10 սա վարար։ Վէ Անքուա՝ Պուկիւն նէրէյէ հիւքիմ էթմիչնիզ տէսի՝ վէ Դաւիթ՝ Յուդանըն գըպչէ Ճանիպլինէ վէ Յէրուսալիմլիլերին գըպչէ Թարատիքնա վէ Կենղիլէրին գըպչէ Թարատիքնա
11 աէսի։ Իմոն Դաւիթ հիչ պիր էրքէք նա գարը տիրի գօմմաը քի՝ Գէմէթ խաղէր կէթիրէ՝ զիրա տէսի քի՝ Օլմայա հադգըմըզա խաապէր վէրիպ Դաւիթ պէօյլէ էյլէսի, վէ Փըլըշլար միմլեքէթինաէ օթուրտուղուն Ճիմլէ կիւնլերիտէ ա՛աէթի պուռ օլաՃադ
12 աէյէկլեր։ Վէ Անքուա Դաւիթէ ինանըպ տէսի քի՝ Պուռ փիմաէ գավմը Իսրայէլաէ պիր քիւղկյէ փէնա գօդմադ իլէ պանա էպէսէն գուլ օլար։

ՊԱՊ ԻԸ

1 Վէ վագի՛ օլտուռ քի օլ կիւնլերտէ Փըլըշլար՝ Իսրայէլ իլէ ՃէնԷ էթմէք իչիւն՝ օրտուլարընը սէփէրէ ՃէմՀ էթմիչէր։ Վէ Անքուա Դաւիթէ՝ Թահդիգան պիլմիչ օլտըդըն քի սէն ատէմլերին իլէ պէրապէրիմՃէ օրտուչյա
2 ըգգաՃագըն աէսի։ Վէ Դաւիթ Անքուասա աէսի քի՝ Իմոի պուռ գուլտունուն նէ հաէՃէյինի պիլէՃէքսին։ վէ Անքուա Դաւիթ աէսի քի՝ Պուռնուն իչիւն սէնի Ճիմլէ կիւնլերտաէ պաչըմա պէքՃի նատպ էաէՃէյիմ։
3 Վէ Յաամուէլ էօլմիւչ իտի։ վէ օնա Ճիմլէ Իսրայէլ եաա չէքիպ՝ օնու Ռամաատա էա՛նի քէնտի չէհրինաէ տէքին էթմիչէր իտի։ վէ Սաուղ ՃինՃիլերի վէ ֆալՃըլըրը տկարատան ըգգարմըշ
4 իտի։ Վէ փըլըշլար ՃէմՀ՝ օլտուլար, վէ վարըպ՝ Սուննամտա օրտուս գուրտուլար։ Սաուղ տա Ճիմլէ Իսրայէլի ՃէմՀ՝ էակի՝ Գիղբուէաէ օրտուս գուրտուլար։
5 Վէ Սաուղ Փըլըշլարընը օրտուսունու կէօրտիւքտաէ՝ գօրգուս, վէ եիւրէյի ղայէթ իլէ իւրքտիւ։
6 Վէ Սաուղ Բապպա տանըշտը, տմմա Բապպ օնա՝ կէրէք բիւյալար իլէ կէրէք Ուրիմ իլէ կէրէք փէյղամպէրլէր իլէ Ճէվապ վէրմէտի։
7 Օլտէմ Սաուղ գուլարընա՝ Պանա պիր Ճին տահիպի գարը աբտալըն քի օնա վարըպ տանըշտըմ աէսի։ վէ գուլարը օնա աէտիլէր քի՝ Ենգովտա իչինէ Ճին տահիպի պիր գարը վար։
8 Վէ Սաուղ Թէպտիլ գլյաքիէթ օլուպ՝ զիրի էսկատալար կկյտի, վէ քէնտիսի պիլէսինՃէքի տաէմ իլէ կիտիպ՝ էէՃէյէլէյին գարըյա կէլտիլէր։ վէ աէսի քի՝ Կէրիւմ էյլէ պանա Ճին իլէ փալա պագ, վէ տանա աէյէհէյիմ քիմսէյի պանա էօգարը ըգգար։ Վէ գարը օնա աէսի քի՝ Իչինէ սէն Սաուղտան էթ-

ախլինի հաղի ծնուն ձինձիլերի
վէ ֆալճըլարը ալկարտան հէլուք
էթախլինի պիվէրսին · իմաի սէն
նիչիւն պէնի էօլտիւրթմիք իչիւն՝
պէնիմ ճանըմա տուզագ գու-
10 րարըն : Վէ Սաուլ ծնա Բանպ
իլէ հէվին էտիպ ատաի քի՝ Բանպ
ադ ադըը քի պու նէանէանէն սա-
11 նա պիր պէլա կէլմէզ : Անտն
գարը՝ Սանա քիմի էօգարը չըգա-
ըայըմ ատաի · օ տա՝ Պանա Սա-
12 մուէլի չըգար ատաի : Վէ գարը
Սամուէլի կէօրտիւքտէ , պիր
պէօյունք սէս իլէ պաղըրար· հէմ
գարը Սաուլա ատյլէյիպ տե-
աի քի՝ Պէնի նիչիւն ալտաթ-
ուրն , չիւնքի սէն Սաուլ տուն :
13 Վէ վարտըշտ ծնա՝ Դօրգմա ,
ամմա նէ կէօրտիւն ատաի · վէ
գարը Սաուլա՝ Եէրտէն չըգան
14 ալլահլար կէօրտիւմ ատաի : Օ
տա ծնա տաի քի՝ Օ նէ հէյէթ-
տէ սիր · վէ գարը՝ Պիր իսթէյար
ատէմ չըգայօր , վէ խըտ՝թ իլէ
պիւրիւնմիւշ սիր տաի · վէ
Սաուլ՝ Սամուէլ օլտուղունու
պիլտի , վէ հիւղիւնիւ Եէրէ է-
15 յիպ՝ ատճատ գըլար : Վէ Սա-
մուէլ Սաուլա՝ Նիչիւն պէնի
հօգարը չըգարմագ իլէ զահմէ-
թէ գօշտուն տաի · վէ Սաուլ
տաի քի՝ Պէն ա՛զիմ տարըզա
կէլտիմ, չիւնքի Փըլըլար պէ-
նիմ իւզէրիմէ ճէնք էտիյօր , վէ
Ալլահ պէնտէն իրագլանտը , վէ
արթըգ պանա՝ կէրէք վէհյիմ-
պէրլէր Եէտի իլէ կէրէք բիւյա-
ըար իլէ ճէվապ վէրմէյօր · իմաի
սէնի ջաղըրտըմ քի՝ նէ էտիճէ-
16 յիմի պանա պիլտիրէսին : Վէ
Սամուէլ տաի քի՝ Իմաի Բանպ
սէնտէն իրագլանըպ սէնին տիւշ-
մէնին օմուշ իլէն՝ նիչիւն պա-
17 նա տանըշըրսըն : Չալա Բանպ
քէնտիսի իչիւն՝ պէնիմ Եէտիմ
իլէ սեյլէտիսի կիպի էյլէտի , վէ
Բանպ պէնին էլինտէն վրատ-
չահշըզը Եըրթիպ՝ օնու գոնշուն
Դաւիթէ վէրտի : Չիւնքի սէն 18
Բանպըն սէօզիւնիւ տինկլէմէյին,
վէ Ամաղէկ իւզէրինէ օնուն զա-
զապընըն շիտտէթինի իճրա էթ-
մէյին , պունուն իչիւն պու կիւն
Բանպ սանա պու շէյի էյլէտի :
Հէմ Բանպ՝ սէնին իլէ պէրապէր 19
Իսրայէլի տաիի Փըլըլարընըն է-
լինէ թէսլիմ էտէճէք սիր , վէ
Եարընն սէն վէ օղուլլարըն պէ-
նիմ Եանըմտա օլաճագսընըզ·
Բանպ՝ Իսրայէլին օրտուսունու
տաիի Փըլըլարընըն էլինէ վէրէ-
ճէք սիր :
Օլէյմ Սաուլ սէրա՛պագ 20
պէյօս պէյտունա Եէրէ սէրինէտի ·
զիրա Սամուէլին սէօզլէրինտէն
զայէթ իլէ գօրգտու · Թագ՛ադը
տաիի գալմատը , չիւն քի պիւ-
թիւն կիւն վէ պիւթիւն կէճէ էք-
մէք էէմէճիշէի : Վէ գարը Սա- 21
ուլա վարըպ՝ օնուն ա՛զիմ իզ-
թիրապա պիւշուիւնինէ կէօր-
պիւբտե , օնա ատաի քի՝ Իչիմէ
պու խալայըղընն սէնին սէօզիւնիւ
պինկլէյիպ՝ ճանըմը ալուճումա
գօտուր՝ վէ պանա սէյլէմէյին
սէօզլէրինի պինկլէտիմ· Վէ շիմ 22
ատի քէրէմ էյլէ՝ սէն տաիի պու
խալայըղընըն սէօզիւնիւ պինկլէ ,
վէ էճինիւնէ պիր լօգմա էքմէք գօ-
յայըմ , վէ Եէ· Թա քի Եօլա
կիթմէմէյ էճ գուվվէթին օլա : Ամ 23
մա խամինա՝ ատիպ՝ Եէմէմ ատ-
տի , լաքին քէնտի գուլլարը
հէմ գարը տաիի օնա խորամ
էթմիւէր , վէ օնլարընն սէօզիւնիւ
պինկլէտի · վէ Եէրտէն գալգըպ՝
Եաճաղընն իւզէրինէ օճուրտու :
Վէ գարընըն էվտէ պէօյինտիչ 24
պիր պու զաղընը վար խոտ , վէ
չախուճագ օնու պօղազլատը ·
վէ ուն ալըպ՝ Եօղուրտու , վէ օն-
տան մայասընը վիտէյը փինճը-
ատ : Վէ Սաուլդան էօնիւնէ 25
հէմ օնուն գուլլարընըն էօնիւնէ

սոճենու, վէմ եֆեսիէր. անոնց գալցըպ՝ օձ կէհէ կիթոխիէր։

ՊԱՏ ԻԹ

1 Ա՛յ փըշտըլար պիւթիւն օր-
տուլարընըզ Աբեկատ Ձէմ՝ էթա-
լէր. վէ Իսրայէլիէր՝ Յեզդայէլ-
տէ օլան փուռնարընը քանընտա
2 օթուռը գուրտուլար։ Վէ Փըշտը-
լարընը պէյլերի ճիւզէր ճիւզէր
վէ պինէր պինէր կէչէրիէր խոխ.
վէ Դաւիթ քէնտի ատէմլերի ի-
լէ արգատան Անքուս իլէ պէրա-
3 պէր կէչէրիէր խոխ։ Վէ Փըշտը-
լարընը պէրվէրիլէրի տէխիլէր քի՝
Պուռ ի՛ժրանիլէր նէ՞ օլա. վէ
Անքուս՝ Փըշտըլարընը պէրվէրիլ-
բինէ տէխի քի՝ Իսրայէլ վատո-
շանը Սաուղտան գուշու Դա-
ւիթ պուռ տէյիլ մի, քի պուն-
ձա կիւնլէր եաթսօտ պունձա եըլ-
լար եանընտա օլուպ՝ պանա տիշ
տիչիւ կիւնտէն Թա պուռ կիւնէ-
տէք օնտա գուտսուր պուլմատըմ։
4 Վէ Փըշտըլարընը պէրվէրիլբի օնա
եօլքէլէնտիլէր, հէմ Փըշտըլա-
րընը պէրվէրիլէրի օնա տէխիլէր
քի՝ Օվ քիմնէ յի կէրի կէօնտէր,
վէ օնա Թաճին էթախին մահա-
լէ տէօնտիւն, վէ պիղըմ իլէ Ձէն-
կէ էնմէխին, քի Ձէնգաճ պիղէ
տիւշմէնլիք էթմէսին. ղէրա է-
ֆէնտիսի իլէ նէ՞ իլէ պարըշա-
Ճաղ, պուռ ատէմլերին պաշարը
5 իլէ տէյիլ մի։ Պուռ օվ Դաւիթ
տէյիլ մի քի՝ օնտան իչկին ըտգա-
լարտա Ձէվապ վէրիպ Սաուղ
պինէրինի՝ վէ Դաւիթ օնպինէ-
րինի վուրտուռ տէտիլէր։
6 Վէ Անքուս Դաւիթի չաղը
բըպ օնա տէտի քի՝ Ըտպն ատղ-
ար քի՝ Ձէն տօղրու պուն, վէ
պիւթմ Ձէ Ձէնին. օրտուդա չըգըպ
կիրու խէն՝ նազարընտա էյի ոլար,
ղէրա պանա կէլտիկին կիւնտէն
Թա պուռ կիւնէտէք Ձէնտէ քիմ-
լիք պուրընտաղը. ամմա Ձէն՝
պէյլերին նազարընտա էյի տէ-
յիլսին։ Վէ չիմտի տէօնիւպ՝ Ձէ- 7
լամէթ իլէ վար. վէ Փըշտըլար
պէյլերինին նազարընտա քէօ-
Թիւ օլանը էյլէմէ։ Վէ Դաւիթ 8
Անքուսա տէտի քի՝ Ամմա պէն
նէ՞ էյլետիմ, վէ Ձէնին էտնիւն-
տէ օտուղտում կիւնտէն Թա պուռ
կիւնէտէք պուռ գուրտընտա նէ՞
պուրտուն, քի պէն վարըպ՝ Է-
ֆէնտիմ փատիշահըն տիւշմէն-
լերի իլէ Ճէնգ էթմէյիմ։ Վէ 9
Անքուս Ճէվապ վէրիպ՝ Դաւի-
Թէ տէտի. Պիլիրիմ քի՝ Ձէն
կէօզլէրիմտէ Ալլահընն մէէյի կի-
պի էյի Ձէն, անՃադ Փըշտը-
լարընը Ձէրվէրիլէրի՝ Պուռ պիղմի
իլէ Ճէնկէ չօղմասընը տէտիլէր։
Վէ չիմտի էֆէնտիսին Ձէնին ի- 10
լէ պիւն կէլէն գուրտարը իլէ սա-
պահչըլըն էրքէն գալգ. վէ սա-
պահչըլըն էրքէն գալգարըլընըզ-
տա՝ չաֆագ տէօքիւնՃէ կիտին։
Իմտի Դաւիթ քէնտիտի հէմ օ- 11
նուն ատէմլերի էրքէն գալգտըրըպ
քի՝ տապահչըլըն Փըշտըլարը տէ-
յիտընտա տէօնմէյէ կիտէլէր։ Փըշ-
տըլարը տա Յեզդայէլ չըգըպտըլար։

ՊԱՏ Լ

1 Ա՛յ վագի՛ օտուռ քի՝ Դաւիթ
վէ օնուն ատէմլերի նէչիւնՃի
կիւնտէ Սիկէլակա վարըպգըլ-
րընտա, Ամաղէկլիլէր գըպըլ Ճա-
նիպիի վէ Սիկէլակը պատմըշ-
լար վէ Սիկէլակը վուրտուպ օնու
2 ատէչէ եադմըշտըր խոխ. Վէ
օնտա օլան գադրըլարը էսիր ալ-
մըշտըր խոխ, քիչիւքտէն պէօ-
յիչէ վարընՃա քիմսէյի էօլ-
տուրմատըլէր։ Իչտա օնարը սիւ-
րիպ՝ եօլտընընտա կիթոխիէր։ Վէ 3
Դաւիթ հէմ օնուն ատէմլերի
չէհրէ կէլտիքէրինտէ, իչլէրէ ա-
թէչտէ եանմըշ վէ օնլարըն գա-

րըլարը վէ օղուլարը հէմ գըզ
4 լարը էսիր ալընմըշ իսի : Իմոի
Դաւիթ վէ պիլէամնէէ օլան
գալմ սէպէրինի գալարըրսա՝ ան-
լարտա աղլամադա թագաթ գալ
5 մայընձայատէք ապաարլար : Վէ
Դաւիթին էքի գարըսը Յեղթա-
էհլի Աքինոամ վէ Կարմէղա-
ցու Նաբալէն գարըսը Աբիգէա
6 էսիր ալընմըշ իսի : Վէ Դաւիթ
ղայէթ էլէ սըգըլըը , չիւնքի
գալմ՝ Օնու Թաշյօղլըմ տէ-
պիլէը : ղերա Ճհաուէ գաւմըն
Ճանը՝ հէր քէս օղուլարը վէ
գըզլարը իչինէն ածըլը . ամմա
Դաւիթ՝ Ալլահը Բարպ իլէ
7 գուվվէթլէնմէ : Իմոի Դաւիթ՝
Աբիմէլէք օղլու քհահնի Աբիա-
թարա տէսի քի՝ Չէղէմ էլէ
պանա էփուտու եագլաշարը . վէ
Աբիաթար Դաւիթէ էփուտու
8 եագլաշըրըը : Վէ Դաւիթ
Բարպա տանըշըղ տէսի քի՝ Պու
ա՛աքէրնի արտընձա գօվալայըմ
մը , ծնլարը էէմիչի՛րմիչիմ . վէ
օնա տէսի քի՝ Գօվալա , ղերա
Թահգիգան էէմիչիրսին , վէ հէր
էնէ էլալէթէն գօրթարըրսըն :
9 Իմոի Դաւիթ քէնտիսի՝ սի-
լէանձէ օլան ալթը եիւղ տատմ
իլէ վարըպ՝ Բոսող տէրէսինէ-
տէք կէլտիկէը , վէ կէրի գաշան-
10 լար օրաթա տուրտուրար : Դաւիթ
իսէ քէնտիսի՝ տէօրթ եիւղ ա-
տէմ իլէ գօվալասը . ամմա իքի
եիւղ քիչի տուրտուրար , ղերա
էօրդուն օլմադ իլէ՝ Բոսող տէ-
11 րէնտէն կէչէմիչէիր : Վէ սահ-
րադա պիր Մըսըրլը տատմ պու-
լուպ՝ ծնու Դաւիթէ կէթիրտի-
լէր . վէ օնա էքմէք վէրտիլէը վէ
էէմի , հէմ օնա տու իչիդտիլէր :
12 Վէ օնա պիր վարչա ինճիր գու-
րուսու վէ էքի սաղըմ գուրու
իւզլիւմ վէրտիլէը , վէ էէմի , վէ
Ճանը էէրինէ կէլտի . ղերա իչ
կիւն վէ իչ կիւնէ էքմէք էչմէ-
միչ վէ տու իչմէմիչ իսի : Անաէն 13
Դաւիթ օնա տէսի քի՝ Սէն
քիմի՞նսին , վէ նէրէտէն սին .
վէ օ տէսի քի՝ Պէն Մըսըր-
լը ուշաղ պիր Ամաղիկլի քիմ-
սէնին գուլու իմ , վէ չիմսի
իւչ կիւն տիւր քի՝ խաաթա օլ
տուղումի իչիւն էփէնտիմ պէնի
Թէրըք էլէտի : Պիզ Կէրէթ 14
Թէրն գըպլէ Թաթափընա՝ վէ
Յուդանըն Ճանիպի իւղէրինէ
հէմ Քալէբին գըպլէ Ճանիպի
իւղէրինէ հիւճիւմ էթմիչ , վէ
Սիկէլակը աթէչէ եագարդ : Վէ 15
Դաւիթ օնա՝ Պէնի օղ ա՛աքէրէ
էնսիրէկսիլի՞ըմսին տէտի . վէ
օ տէսի քի՝ Պէնի էօղսիւրմէյէ
Ճէյինէ հէմ պէնի էփէնտիմին
էլինէ Թէսլիմ էթմէյէճէկ յինէ
Ալլահ իլէ էէմին էթ , վէ պէն
սէնի օղ ա՛աքէրէ էնսիրէրիմ :
Իմոի օնու էնսիրսի , վէ իչ 16
Թէ օնլար պիւԹիւն էէրին էհա-
զիւտէ էայըլմըշ՝ Փղսթլըլար ա-
յըրընսան վէ Յուդա տէխարըն-
սան ալտըգլարը Ճիւմլէ պէօյիւ-
ռօյտունուգսան էօԹիւրիւ էէչիսի
իչէրլէր իսի , վէ քէյֆ էտէր-
լէր իսի : Վէ Դաւիթ օնլարը 17
շաֆագ տէօթիւմիւսիւն Թա էր-
Թէսի կիւնիւն տիրճմընսատէք
վուրսու . վէ օնլարսըն տէվէ-
լէրէ պիւնիչ գաչան տէօրԹ եիւղ
կէնճ քիմսէլէրսիզ մատա հիչ
պիր տատմ գուրԹուվմասը : Վէ 18
Դաւիթ Ամաղիկլիլէրին Ճիւմլէ
ալտըգլարըընը գուրԹարդը . հէմ
Դաւիթ քէնտինին էքի գարըսը-
նը ֆէրի գուրԹարդը : Վէ քիչ 19
չիչքաէն Թա պէօյիւէտէք վէ
օղլանա վէ գըզսատէք վէ հընդ-
մատան ալտըգլարը հէր չէյէ
վարընձայատէք օնլարըն պիր չէ-
յի գայ օլմասը . Դաւիթ Ճիւմ-
լէսինի կէրի կէթիրտ : Վէ Դա- 20
վիթ հէմի գոյունլարը վէ սըղըր-
լարը ալտը . ծնլարը օտլար սու-

իւէլերին էօնիւնձէ սիբրիւալ՝
Դաւիթին հաղիւսը պու տուր
աէրլէր խալ ։
21 Ա՛ն Դաւիթ օլ էօրդուն օլ
տուգլարը իչլուն Դաւիթին ար-
ըմընձա կիւմէյիլար՝ Բոսոր աե-
րեսինաէ օթուրմուտգլարը իքի
եիւզ ատէմ կէլտիքտէ , ընլար
Դաւիթի գարշըլամընդա՝ վէ պի-
լէսինձէ օլան խալգը գարշըլա-
մադա ջոգլարը · վէ Դաւիթ
դավմա հադլաշտըգտա , ընլարըն
22 սէրամէթինի սորտու ։ Վէ Դա-
վիթին պիլէսինձէ կիւսէն ատէմ-
լէրաէն՝ հէփ քէօթիւ վէ հարա-
մազ քիմսէլեր ձէվապ հաիպ
տէտիլեր · Պունլար պիղմ ի-
լէ կիւմիւտիքլէրի իչլուն՝ պիղ
տէ ընլարա գուրթարտըղըմըզ
հաղմտաան վէրմէզլիզ · հէր քէս
հալընըզ գարըսընը վէ օղուլա-
րընը կէօթիւրիւպ կիւթինլէր ։
23 Ամմա Դաւիթ տէտի քի՝ Պէշլէ
էմմէն հա գարընտաշլարըմ · չիւն
քի պուննու պիղէ Րաղպ վէր-
տի , վէ պիղն օ սաղլասը , վէ
իւզէրիմիզէ կէլէն պէօլիւյիւ է-
24 լիմիզէ վէրտի ։ Վէ պու մաս-
լահաթտա սիզն քիմ տինկ-
լեր · զիրա աղբըրդէ հանընը-
տա օթուրանլարընն հիւրէսին՝
ձէննէկ կիւտինլէրինն հիւսէյին իլէ
պէս պէրապէր օլաճագ տըր ,
պէրապէրձէ Թագսիմ էտէլեր ։
25 Վէ վագի՛ օլտու քի՝ օլ կիւնտէն
պէրու Թա պու կիւնէտէկ Իսրա-
յէլսէ պուննու գանընն վէ շարթ
գօտու ։
26 Ա՛նտէն Դաւիթ Սիկէլակա
կէլտիքտէ , Յուդա իչինէկիսրըլա-
րըն գոսաթլարընդա հաղմտաան
կէճտաէրինդ տէտի քի՝ Իշթէ սիզէ
Բաշպուն տիւշմէնլէրինիզն հաղ-
27 մընըշտան ալիր պէրէքտէ , Բէ-
թէհէմէ օլանլարա՝ վէ գընալէ Ա-
հիպինաէ Ռաամաթտա օլանլընա՝
28 վէ Յաթթիրտէ օլանլարա , վէ Ա-
էրոհէրաէ օլանլարա՝ վէ Սեփամոթ-
տա օլանլարա՝ վէ Եսթեմոատա
օլանլարա , վէ Րաքալտա օլան-
լարա՝ վէ Յերամէելիէրինն չէհրլէ-
րինաէ օլանլարա՝ վէ Կինիէրինն
չէհրլէրինաէ օլանլարա , վէ Հօր-
մատա օլանլարա՝ վէ Քորաշան-
տա օլանլարա՝ վէ Աթաքտա օ-
լանլարա , վէ Քեբրոնտա օլան-
լարա՝ վէ Դաւիթին քէնտի ա-
տէմլէրի իլէ հէփ տօլաշտըղը
մահալլէրէ ինձոդէրսի ։

ՊԱՏՄ ԼԱ

Վէ Փղշտըղըր Իսրայէլ իլէ
ձէննէք էթմիէրը · վէ Իսրայէլ ա-
տէմլէրի՝ Փղշտըղըրդն էօնիւն-
աէն գաչտըղար , վէ Գէղբուէ
տաղընտա մադթուլ սիւրտիւէր ։
Վէ Փղշտըղար՝ Սաուղա վէ օ- 2
նուն օղուլլարընդա էէթիշտիէր ,
վէ Փղշտըղար Սաուղուն օղուլ-
լարը Յոնաթաննը վէ Աբինա-
դաբը վէ Մէլքիսաէյի վուր-
տուլար ։ Վէ ձէննէք Սաուղուն 3
իւզէրինէ աղըրլաշմագ իլէ , օգ-
ճուլար ընու պուլտուչ՝ ընու վուր-
տուլար , վէ օգճուլարտան աղըր
էարալանտը ։ Վէ Սաուղ քէն- 4
տի սիլահլարընը գալտըրտընտա տէ-
տի քի՝ Գընըձընը չէք , վէ ընուն
իլէ պէնի սանչա , օլմայա քի չու
սիւննէթսիզլէր կէլիպ՝ պէնի տանչ-
լայալար , վէ պէնի զէվգէ ալա-
ճաղ տամմա սիլահլարընը գալտը-
րան իսթէմէտի , զիրա զայէթ
գօրգտու · իմտի Սաուղ գընըձը
ալըպ՝ ընուն իւզէրինէ սիւշտիւ ։
Վէ ընուն սիլահլարընը գալտը- 5
րան Սաուղուն էօլտիւյիւնիւ
կէօրիւնձէ , օ տախի գընըձընըն
իւզէրինէ տիւշիւպ՝ սիլէսինձէ
էօլտիւ ։ Իմտի Սաուղ վէ ընուն 6
իւչ օղլուտա վէ ընուն սիլահտարը՝
ընուն ճիւմլէ ատէմլէրի տահի
օլ կիւնտէ պէրապէր էօլտիւլէր ։

7 Վէ վասինին էօթէ կէչէնին
աէ հէմ Ցորդանանըն էօթէ նա-
գասընաս օլան Խորայէլ ատէմ-
էրին՝ Խորայէլլիէրին գաչօղլընը
վէ Սաւուղուն հէմ ծնուն օղուզ-
լարընըն էօլմէյիւնիւ կէօրիւնճէ,
չէհրէյէն պրաղով գաչար-
լար, վէ Փըլտըլար վարըպ՝ ծն-
լարընա սաքին օլմուլար։
8 Վէ վագի՛ օլսու քի՝ էրթէսի
կիւնառէ Փըլտըլար մադթուլէ-
րի սոյմադա կէլմիէր։ վէ Սա-
ւուղուս հէմ ծնուն իւչ օղլունու
Գէղբուէ տաղընտա տիւշմիւշ
9 պուլտուղար։ Օլէյմ ծնուն պա-
շընը քէսմիէր, վէ ծնուն սի-
լահ՚լարընը սոյսուղար, վէ Փը-
ղըշտըլար տէյարընըն չէվ չէվ
բէսինէ՝ ծնլարընն փուԹլարը խա-
նէլէրինէ վէ ճիւմլէ գավնա միւժ-

10 աէ էթմէյէ կէօնտէրտիլէր։ վէ
ծնուն սիլահ՚լարընը Աստարով
Թուն խանէսինէ գօսուլար, վէ
ծնուն վիւճիւտիւնիւ ԲէԹսան
11 հիսարընտա աստըլար։ Յոնաթ Ցա-
բիս Գաղաադըն սաքինէլերի օ-
նուն հագդընա՝ էանէ Փըղտըլա-
րըն Սաւուղա էթմէյիլէրինի իչի-
նինճէ, հէմ դավնիէթ տահիլ
12 լէրի գաղդըլ՝ պիւԹիւն կէչճ
կիւնտիւէր, վէ ԲէԹսանըն հիսա-
րընտան Սաւուլուն վիւճիւտիւ-
նիւ վէ ծնուն օղուզլարընըն վիւ-
ճիւտլէրինի ալտըլար։ Վէ Ցա-
բիս վարըպ՝ ծնլարը օրատա
13 եաթարլար։ Վէ ծնլարըն քէմիք
լէրինի ալըպ՝ Ցաբիսի Մէչէնին
ալԹընա կէօմիւլիէր, վէ էէտո
կիւն ուրուճ ԹուԹտուլար։

ԽՐԻՆԱՒ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾՔ

(ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԷԳԱԻՈՐԱՑ)

ՅԱԽՕՍ

ԽՐԻՆԱՒ ՍԱՄՈՒԷԼ

ՊԱՊ Ա

1 Վէ էվագի՛ օլսու քի Սաւու-
ղուն վէֆաԹընտան սոնկրա,
ԴաւիԹ Ամաղկիլէրէն վէրդ
մագտան տէօնիւսլ ԴաւիԹ Սի-
կէլագատա էքի կիւն օԹուրտու։
2 Վէ իւչիւնճիւ կիւնունէ վագի՛
օլսու քի՝ իչէրէ օրատանն Սա-

3 ուղուն էանընտան պիր քիմսէ
կէլսի, վէ ծնուն էվռանլարը
եըրթըտը հէմ պաշը իւղէրինտէ
Թօփրագլար իսի։ վէ ԴաւիԹին
էանընա կէլինճէ, ուրչիւսլ նէ-
րէ պէրաբէր Թէմէննա էյլէսի։
4 Վէ ԴաւիԹ օնա պէսի քի՝ Սը-
րէտէն կէլդիսին, վէ օնա՝ Իս-
րայէլին օրտուսունտան գաչմիս
տէսի։ Վէ ԴաւիԹ օնա տէսի

քի՝ ՝Նէ՛ օլտու , հալա մադաէյի պանա իսպէր էյլէ . վէ օ տէտի քի՝ Գավմ Ճէնպտէն գաչտը , վէ խալգտան չօղու տախի տուշլուպ հօլտուբէր , վէ Սաուղ հէմ օ նուն օղլու Յոնաթանի տախի հօլտուբէր : Վէ Դաւիթ քէնտինէ իսպէր կէթիրէն ուշաղա տէտի քի՝ Սաուղտան վէ օնուն օղլու Յոնաթանէն հօլտուբուն նիւ նիճէ պիլտիրսին : Վէ օնա իսպէր կէթիրէն ուշագ տէտի քի՝ Բասա կէլէ Գէղիուէ տա զընտա պուլունտուզ , վէ իշմէ Սաուղ մէղաղը իշէրիսինէ տա յանըդը իսի . վէ իշմէ արապա լար վէ աթլըլար օնա կէթիշտի էր : Օլտէմ արգասընա տէօ նիւպ՝ պէնի կէօրտիւ , վէ պէնի չաղըրտը . պէն տէ՝ իշմէ պէն տէտիմ : Վէ պանա՝ Սէն քիմ սէն տէտի . պէն տէ օնա՝ պէն Ամաղէկլի իմ տէտիմ : Անտէն պանա տէտի քի՝ Քէրէմ էյլէ իշէրիմէ տուրուպ պէնի հօլ տիւը . զիրա պէնի ույուշուգսուզ եագալտաը , լաքին Ճանըմ հէվ տաչա պէնտէ տաղ մըը : Օլ տէմ օնուն իշէրինէ տուրուպ՝ օնու հօլտուբտիւմ , զիրա տիւշմիւբտէն սօնկրա՝ օնուն եագա մայտաղընը պիլտիմ . իմոի օ նուն պաչը իշէրինտէ օլան Թաղը վէ գօլունտա օլան պիլաղնի աղըմ , վէ օնլարը պուրայա է- 11 ֆէնտիմ կէթիրտիմ : Վէ Դաւիթ քէնտի հալխընպլարընը Թու Թուպ եըղըթը , քէզղինք օնուն պիլէսինճէ օլան հէվէ տաէմէր 12 տախի : Վէ օնլար Սաուղտան հօթիւրիւ վէ օնուն օղլու Յոնաթանտան հօթիւրիւ հէմ Բապպին դաւմընտան հօթիւրիւ վէ Իսրայէլ էվլիտէն հօթիւրիւ եատա չէքիպ պուլտուղլար , վէ ախշամա տէք ուրուճ Թուֆտուղլար , չիւն քի օնլար դըլըճ իլէ տիւշուիւլէր :

Վէ Դաւիթ քէնտինէ խապէր 13 կէթիրէն ուշաղա՝ Սէն նէրէվլի սէն տէտի . վէ օ տէտի քի՝ Պէն ուղը զարիպ Ամաղէկլինէն օղլու իմ : Վէ Դաւիթ օնա տէտի , 14 Բաղպին մէսիհինի հօլտուբտէք իշիւն հէվնի սալմադա նիճէ գօրգմադընը : Անտէն Դաւիթ ու- 15 շագլարտան պիրինի չաղըրըպ տէ- տի քի՝ Եադըշ չունու հօլտուբ- վէ օնու վուրտու , վէ հօլտուբ : Վէ Դաւիթ օնա տէտի քի՝ Գա- 16 նըն պաչըն իշէրինէ օլսուն , զի- րա սէնին հադգընա՝ Բաղպին մէսիհինի պէն հօլտուբտիւմ տէ յէրէք քէնտի աղըղն չէհատիճ վէրտի :

Վէ Դաւիթ Սաուղտան իշէ- 17 րինէ վէ օնուն օղլու Յոնա- թանըն իշէրինէ պու փիղանը օգուտտու . Հէմ տէտի քի՝ Յու- 18 գա օղուլլարընա պու էայ իլա- հիսինի հօյուէտիչէր . իշմէ օ՝ Եաշար քիթապընտա եազըլմըշ տըր :

Իսրայէլին չանը՝ սէնին եիճ- 19 սէք եէրլէրինտէ գաթլ օլունտու . գահրիմանլար նիճէ տիւչիւճէր : Գէճտէ խապէր էճմէն , Ա- 20 կաղն ազագլարընտա միճմտէ վէրմէն . օլմայա քի Փըլըշթլարըն գըղտըրը չաղլանտալար , օլմայա քի տիւնէնէթսիզլէրին գըղտըրը տէվլինճէլէր : Ի՛յ Գէղիուէնտէքի 21 տուղտար՝ իշէրինտիզ չիհ եա եաղմուր կէլմէսին , վէ Թուր ֆանտա հէտիսէլէր Թարղալարը օլմասըն . զիրա ճէպպարլարըն գալգանը՝ Սաուղտան գալգանը զէյթ եաղը իլէ մէսհ օլունմամըշ կիպի : օրտտա պրտաղընը : Մագ- 22 Թուղէր գանըճտան՝ ճէպպար- լար իչ եաղընտան Յոնաթանըն եայը կէրի տէօնմէդ իսի , վէ Սա- ուղտան դըլըճը պօշ տէօնմէդ իսի : Սաուղ վէ Յոնաթան էօմր- 23 լէրինտէ մուհապպէթլու վէ սէվ

կիւրեա խոխլեր , եօլիւմլէրինուե տախի այրըլմասըլար • գարշաղ լսրտան եէյնի՝ արսլանլարտան
24 գուվվէթլի խոխլեր : Էյ Խրա-
ՀԷԼ գըլսաըը՝ սիղե սէֆտա՛թ
ելէ ալար կիւտիրէն՝ գաֆթան
լսորընըղ իւղերինէ ալճուն զկ-
նէմի գոյան Սաուղա աղլայըն :
25 Գահրիմանլար՝ ՀՀնկին օրթա-
սընտա նի՛ՀՀ տիւշմիւլէր • էյ
Յոնաթան՝ քէնտի ևիւքսէք
ևէրլէրինտե գաթղ օլունտուն :
26 Սէնտէն էօթիւրիւ պէնի սըգ-
լէթ պատայօր էյ գարբնատաշըմ
Յոնաթան , սէն պանա զայէթ
սէվկիւլիւ խոնն • սէնին պանա
մուհտապսէթլին ա՛ՀայԷկ խոխ ,
գարըլար մուհտապսէթինտէն զկ-
27 յատե խոխ : ՀՀէպսընըլար նի՛ՀՀ
տիւշմիւլէր , վէ ՀՀնկ ալէթ-
լերի զա՛յ օլտու :

ՊԱՊ Բ

1 Վ Է վագի՛ օլտու քի՝ պուն-
տան սօնկրա Դաւիթ Բասպա
տանընղըպ սէտի քի՛ Յուդա շէ-
հիրլերինկն սիրինէ ջըդայըմ՛մը ,
վէ Բասպ ծնա՛ Զըդ սէտի • ան-
սէն Դաւիթ սէտի քի՛ նէրե
Էկ ջըդայըմ՛ • վէ ծնա՛ , Քէբրո-
2 նա սէտի : Խոմի Դաւիթ ևէի
գարըպը՝ Յէզրայէլի Աբինոամ՛
վէ Կարմէղտացի Նաբալին գտս-
սըը Աբիգէա իւէ պէրտպէր օ-
3 րսյա ջըդայը : Չէմ Դաւիթ պի-
լէսինՀՀ օղուն , պաէմիէրինկն հէր
քէսի հվալարդը իւէ ջըդարաը •
վէ Քէբրոն շէհրլերինէ սաքին
4 օլտուբար : Վէ Յուդա սաՀՀէղէ
րի վարըպ՝ օրատա Դաւիթէ
Յուդա ևէվի իւղերինէ փատի-
շահ մեհ էթմիւէր • վէ Դաւի-
թէ խապեր վէրիպ սէտիւէր քի՝
Սաուղը կէօմկն Յաբես Գա-
5 ղաադըն էհալիսի սիրը : Վէ Դա-
ւիթ Յաբես Գաղաադըն էհալի-
սինէ խապէրՀՀիւէր կէօնտէրտի ,
վէ օնլարա տէպի՝ քի՝ Բարսպատան
Միւսարէթը օլսսընըղը , քի էֆին-
տինիղ Սաուղա պու ի՛նայէթի
էտիպ՝ օնու սէՀՀին էթտինիղ , Իմ- 6
սի հալա Բասպ սիղե ի՛նայէթ
վէ կէրչէքլիք էյլէյէ • վէ պու
իշի էթտիկինիղ իչիւն՝ սէն տա-
խի սիղե պու էյլէյին իՀՀրասընը
էտէՀՀիյիմ : Վէ շիմտի էլլերիս- 7
նիղ գուվվէթլէնսին , վէ գահրի-
ման խոխլեր օլսուն • ղիրա էֆին-
տինիղ Սաուղ էօլտիւ , վէ Յու-
դա ևէվի՝ քէնտի իւղերինէ պէ-
նի փատիշահ մեհ էթտիլեր :
Ամմա Սաուղուն սերտաբի- 8
րի Նէր օղլու Աբէննէր՝ Սաուղ
ուղլու Յէվրուսաէմէյի ալըպ
օնու Մանայիմէ կէչիրտի • Վէ 9
օնու Գաղաադա վէ Աուրիլէրի
վէ Յէզրայէլէ՝ վէ Եփրեմին իւ-
ղերինէ հէմ Բենիամինի իւղե-
րինէ վէ Ճիւմլէ Իսրայէլին իւղե-
րինէ փատիշահ նատպ էթտի :
Սաուղ օղլու Յեբուսթէ՝ իս- 10
րայէլին իւղերինէ փատիշահ օլ-
տուղունտա գըրգ էաչընտա ի-
սի , վէ իւէ երէ փատիշահլըդ
սիւրտիւ • ամմագ Յուդա ևէվի՝
Դաւիթէ թապի՛ օլտու : Վէ 11
Դաւիթ Յուդա ևէվինկն իւղերի-
նէ Քէբրոնտա փատիշահ օլտու-
ղու կիւնլէրինկն սայըսը էէսիրէը
վէ ալթը այ իսի :
Վէ Նէր օղլու Աբէննէր իլէ 12
Սաուղ օղլու Յեբուսթէէնկն
դուվվէտը՝ Մանայիմէկն Գաբա-
աոնա ջըդտըյըր : Վէ Ջարուհ 13
էա օղլու Յովաբ հէմ Դաւիթին
գուվվէտը ջըդըպ՝ Գաբաաոնի հա-
վուզտունդէ էանընտա սիրինէ-
սէ պուզլուշտուլար • վէ պուն-
լար հավզտունկն սիրը էանընա-
սան՝ վէ օնլար հավուզտունկն օսիր
էանընտան օթուրտուլար : Վէ 14
Աբէննէր Յովաբա սէտի՝ քի՝
Հալա ուշկդլար գալգըպ էօնի-

միւզահ ցնաորընլար · վէ Ցո-
15 վաբ Գալգաբընլար տէոի : Իմոի
ասյը եկէ գալգաբ՝ Բէնիամին վէ
Սաուլ օղլու Եհբուսթէ Թա-
լաֆընտան ան իքի հէյ՝ վէ Գա-
էիթ գուլարընտան ան իքի հէյ
16 կէչիրէր : Վէ հէր քէս արգա-
տաշընը պաշընտան ԹուԹուսյ՝
քէնտի գըլըճընը արգատաշը-
նըն պէօյրիւնէ ծուբ , վէ պիր-
լիքտէ տիւշտիւգը : Իմոի օղ
մահալե՝ Բէղլահամաուրիմ տէ-
նիլտի՝ քի Գաբաւոնտա տուր :
17 Վէ օղ կիւնտէ գըսյկԹ իլէ չէ-
տիա ՀՀնք օլտու : Վէ Աբէննէր
Իսրայէլ տաէմլէր իլէ Դաւի-
Թին գուլարը էօնիւնտէ էհնիլ-
18 տի : Վէ Շաորահանըն իւչ օղ-
լու՝ Յովաբ վէ Աբեսսա վէ Ա-
սայէլ օրտու իտի . վէ Ամա-
յէլ՝ սահրտաա . օլան Հէյրան-
լարըն պիրի կիպի այագտա չո-
19 վաբ իտի : Վէ Ասայէլ Աբէն-
նէրին արաբընտա գօվլադը . վէ
Աբէննէրին արաբընտան տաղա
էա սօլա կիԹմէյէ տաւիտը :
20 Վէ Աբէննէր արաբընա տէօնիւպ
տէոի քի՝ Եա՛ Ասայէլ չու սէն
21 մի սէն . օտա՛ պէն իմ տէոի : Վէ
Աբէննէր օնա տէոի քի՝ Բէհնի
տաղընա էա սօլտունա տէօն , վէ
ուշտուգլարըն պիրինի ԹուԹուսյ՝
քէնտինէ ալընա սիլահլարընը ալ-
տմա Ասայէլ օնուն արաբընտան
22 տաւիտա գ իսԹէյէմէտի : Վէ Աբէն-
նէր Թէքրար պիր տահա Աս-
յէլէ տէոի քի՝ Արտըմտան
տէօյ . սէնի նիչիւն կէչմ չօր-
վայըմ , օր սէյիտան գարընտաշընը
Յոաբա եիշիւվիս նի՞ՀՀ գալ-
23 տըրայըմ՝ Ամմա տէօնմէյէ գա-
յէլ՝ օլմատգ իլէ . Աբէննէր
օնու՝ մըզրաղընտրգասը իլէ պօշ
էէրինէ վուրտու , վէ մըզրաղը օ-
նուն արգասընտան չըգտը . վէ
օրտայա տիւշիւտ՝ հէմտան էէրին-
տէ էօլտիւ . իմոի վուէի՝ օլտու

քի Ասայէլին տիւշիւտ էօլտիւ-
յիւ մահալէտէք հէր հէյնէն տուր-
տու : Վէ Յովաբ իլէ Աբեսսա 24
Աբիննէրին արտընտա գօվալա-
տըլտը . վէ օնլար Գաբաւոն
չէօլիւնիւն էօլուննա Գիհանըն
գարշըսընտա օլան Ամմա Թէփէ-
սինէ կէլտիքլէրինտէ , կիւնէշ
պաԹտը :

Վէ Բէնիամին օղուլտարը Ա- 25
բէննէրին արտընտա ՀՀմ՝ օլուսյ՝
պիր ալայ օլտուչար . վէ պիր
Թէփէնին պաշընտա տուրտուլ-
լար : Վէ Աբիննէր Յովաբա 26
չաղըրըպ՝ տէոի քի՝ Գըլըճ հէ-
ման սէյր գարար էէսէՀՀ մի ,
պիլմիՀՀ մի սիլն քի՝ պուէնտն
սօնատնա ադընըգ օլտուր : Իմոի
նիչէ չիտէք գէմիա՝ գարընտաշ-
լարընը գօվալամագտան տէօնմէ-
չէ էմր էէմէգտին : Վէ Յովաբ 27
տէոի . Ալլահ տաղ տուր քի՝ Հ-
չէր սէօյլէմէմիշ օլտա իտին ,
գաէիմ՝ տապահտան պէրու հէր
քէս գարընտաշընըն տրտընտան
տէօնմիչէ իտի :

Օլտում Յովաբ պօրու չալտը , 28
վէ ՀՀմմէ գաէիմ տուրտուպ՝ տր-
Թդգ Իսրայէլին արտընտա գօվա-
լամատըլտը . հէմ տրԹդգ պիր
տահա ՀՀնք էէՀՀտիկէր : Վէ 29
Աբէննէր իլէ ՀՀտան տահէմլէրի
պիւԹիւն օղ կէՀՀ տահրտաա
կիտիպ՝ Յորդանանտան կէչտի-
լէր . վէ պիւԹիւն ԲէԹրոնու
եիւրիյիւպ՝ Մահայիմէ կէլտի-
լէր : Վէ Յովաբ Աբիննէրին ար- 30
տընտան տէօնիւպ՝ ՀՀմմէ գաէիմ
ՀՀմ՝ էվլէտի . վէ ԴաւիԹին գուշ
լարընտան օն ութուզ տահէմ հէյ
Ասայէլ զահ՛ օլմուշ իտի : Ահ 31
մա ԴաւիԹին գուլտարը՝ Բէնի-
ամինէն վէ Աբիննէրին տահէմլէ-
րինէն իւչ հիւզ ալԹմըշ տահէմ
վուրտուլտուղ : Պուէնտտ էօլտիւ :
Վէ Ասայէլի գալտըրըպ՝ օնու 32
ԲէԹլէհէմտէ պահտընընըն մէ-

զարընտա տէրին էյլէտիլէր. վէ Յովաբ հէմ մնուն առէմլերի պիւթիւն կէձէ կիտիպ՝ սապահ ալարընձա Քէբրոնա կէլտիլէր։

ՊԱՊ Գ

1 Իմոի Սաւուղ էվի իլէ Դաւիթ էվինին պէյինտէ ուղուն ձինք օլուռ. վէ Դաւիթ վարարագ գուվվէթլէնիր իսի, Սաւուղուն էվի իսէ կիւնտէքճէ զայիֆլէնիր իսի։

2 Վէ Դաւիթէ Քէբրոնտա օղուլսուր ատօղուռ. վէ մնուն իլք ատօղուշուն Յեզրայէլի Ախինոամ-

3 տան օլան Ամնոն իսի։ Վէ օնուն իքինճիսի՝ Կարմէղոսլու Նաբալըն գարըսը Աբիգեատան օլան Քիլաբ իսի. վէ իւչիւնճիսի՝ Գեսուր փատիշահը Թոլմինին գըզը Մաաքանըն օղլու Ա-

4 բիսողոմ իսի. վէ տէօրտիւնճիսի՝ Հագգիթին օղլու Ադոնիա՝ վէ պէշինճիսի Աբիտալին

5 օղլու Սափատիա իսի. վէ ալթընճըսը Դաւիթին գարըսը Եգղատտան օլան Յէթրամ իսի։ Քէբրոնտա Դաւիթէ պուննարտ ատօղուռ։

6 Վէ վագի՝ օլուռ քի՝ Սաւուղ էվի իլէ Դաւիթին էվի պէյինտէ ձինք օլուռքճա, Աբէննէր Սաւուղուն էվի իչիւն գուվվէթլի հարաքէթ էտէր իսի։ Վէ

7 Սաւուղուն պիր օտալըղը վար իսի, քի ատուն ատը Այիանըն գըզը Ռիսփա իսի. վէ Յէբոսոսէթ Աբէննէրէ պէյտ քի՝ Փափամընը

8 օտալըղընա նի՞չիւն կիրտին։ Վէ Աբէննէր՝ Յեզբուսէթէնինն պէօղիւնտէն էօրէխլիքիս ղայէթ իլէ էօվքէվէնիպ պէյտ։ Պէն քէօվիքք պուշմըյըմ, քի Յուդայա գարըզը պապան Սաւուղուն էվինէ՝ ատուն գարընտաշլարընա վէ ատաթլարընա պու կիւն ի՛նայէթ

էտիպ պէնի Դաւիթինէլինէ թէքլիմ էթմէտիմ տէ պուս կիւն պու գարը իչուն իւղէրիտէ գապտահաթ աթտարսըն։ Ալլահ Աբէննէրէ 9 պէօյլէ վէ օնա պուննտան զիյատէ էյլէսին, էյնը Րտպպ Դաւիթէ եէմին էյլէտիպ կիպի՝ օնա հէ-

ման էօյլէձէ էթմէզ իսէմ. Քի 10 փատիշահլըղը Սաւուղուն էվինտէն գալտրըպտըմ, վէ Դաւիթին թախթընը Իսրայէլին իւղէրինէ վէ Յուդանըն իւղէրինէ Դանտան Բէերաւրէէյէտէք սա-

պիթ էտիյիմ։ Վէ արթընտ Աբէն- 11 նէրէ՝ օնտան գօրգտուղուս իչուն պիր ձէվապ տէօնտէրմէյէ գա-

պիր օլմատը։

Աննէն Աբէննէր՝ քէնտի թա- 12 րափընտան Դաւիթէ էլչիլէր կէօնտէրիպ տէտի՝ քի՝ Պուս տի-

յար քիմի՞նտիր. հէմ տէտի՝ քի՝ Պէնիմ իլէ ա՛հտ քէսիչ, վէ իչ-

թէ ձիւմլէ Իսրայէլի սանա տէօն-

տէրմէք իչուն՝ էլիմ սէնին իլէ օ-

ղատտագ։ Վէ տէտի՝ քի՝ Կիւղէլ, 13 պէն սէնին իլէ ա՛հտ քէսիչիլիմ. անտանտ սէնտէն պիր չէյ

տիլէրիմ, հանի՝ Միխալիձիւ կէօր-

մէյէ կէլտիյին ղէտման, պտնա Սաւուղուն գըզը Մէղղողու կէ-

թիրմէյինտէ եէղլիմիւ կէօրմէ-

յէսին։ Հէմ Դաւիթ Սաւու- 14 ղուն օղլու Յեբուսէթէյէ էլչիլէր կէօնտէրիպ տէտի՝ քի՝ Եիւզ Փղըշ-

լը ղուրֆիսի իլէ քէնտիմէ ա՛դտի նէքտահ էթմէտիյիմ գարըմ Մէղղո-

ղու պտնա վէր։ Վէ Յեբուսէթէ 15 կէօնտէրիպ՝ օնու գօձտտը Լայիս օղլու Փալտիէլին եամընտան ալ-

մա։ Վէ օնուն գօձտտը կիտիպ՝ 16 աղայյարագ օնուն արտընճա բա-

ւուրմտէք պիլէսինճէ կիտիպ. վէ Աբէննէր օնա՝ Վար տէօն տէտի. վէ տէօնտի։

Վէ Աբէննէր Իսրայէլիտէն- 17 յարըտը իլէ սէօյլէշիպ տէտի քի՝ Տիւնտէ էօթէ կիւնտէ Դա-

վիթին իւզբերնիզե փառիշահ օլ-
18 մուշտունու արայօր իմինիզ։ Իմ
ոմ հալա իձրա էաին, զկրա Դա-
վիթին հագըննա Բապպ սէօյլէ-
յիպ ոէաէ։ Գաւիմըմ Իսրայէլի՝
փղշտըլըարըն էլինաէն վէ ձիւմլէ
ախշէնլէրինին էլինաէն Դա-
վիթ գուլտուման էէաի իլէ գուր-
19 Թարաձաղըմ։ Հէմ Աբեններ
Ռննհամինին գուլագլարընա ոա-
խի քէշէի էյլէսի, անոէն Աբեն-
նէր՝ Իսրայէլին կէօզլէրինէ վէ Բե-
նիամինին պիւթիւն էվինին կէօզ
լէրինէ ձիւմլէ խօշ կէօրիւնէնի՝
Դաւիթին ոահի գուլագլարընա
քէշէի էնմէկ Հէբրոնա կիթաի։
20 Խոի Աբեններ Դաւիթէ Հէբրո-
նա վարար, վէ պիլէսինէէ էխըմի
ասէմ վար խոի։ Վէ Դաւիթ Ա-
բեններէ վէ օնուն պիլէսինէէ օ-
լան ասէմլէրէ զկյաձկէ էյլէ-
21 տի։ Վէ Աբեններ Դաւիթէ ոէ-
տի՝ քի՝ Գալդըպ կիտէյիմ, վէ
ձիւմլէ Իսրայէլն էձինէոիմ փա-
տիշահա ձէմ՝ էտէյիմ, վէ սէ-
նին իլէ ա՛նա քէսիշինէէր, վէ
սէնին ձանընըն ձիւմլէ իսթէ-
տիկի միճվալ իւզրէ փատիշահ-
լըգ սիւրէսին։ Իոոի Դաւիթ Ա-
բեններն սաղ վէրոի, վէ սէլա-
մէթ իլէ կիթոի։
22 Վէ իշթէ Դաւիթին գուլտուրը
Յովաբ իլէ պիր հիձրէմանն կէձ
տիկէր, վէ պիլէէէրինէէ պիր
չօգ եաղմա կէթիրտիկէր։ Վէ Ա-
բեններ՝ Դաւիթին հանընտա
Հէբրոնտա տէյիլ իոոի, զկրա
օ՝ օնուս սաղը վէրոի, վէ սէլա-
23 մէթ իլէ կիթոի։ Վէ Յովաբ պի-
լէսինէէ օլան ձիւմլէ ա՛նըէր իլէ
կէլտիքտէ, Յովաբա իոոպէր վէ-
րմիչ տէտիկէր քի՝ Նէր օլդու Ա-
բեններ փատիշահա կէլտի, վէ
օնուս սէլամէթ իլէ կիթմիչ է սա-
24 լը վէրոի։ Օլտիմ Յովաբ փա-
տիշահա վարըպ տէոի քի՝ Նէ
էյլէտին։ իշթէ Աբեններ սանա
կէլտի, նէ՛չին օնուս սաղը վէր-
մին, վէ վարըպ կիթոի։ Նէր օղ 25
լու Աբեններին՝ սէնի ալտաթմա-
ղա վէ սէնին չըգաձաղընը վէ կի-
րէձէյինի պիլմէյէ հէմ սէնին
հէփ իշտէոիկինի պիլմէյէ կէլտի-
յինի պիլդըրմըն։ Անտէն Յովաբ 26
Դաւիթին հանընտան չըգաը, վէ
Աբեններին արտընձա հէլիէր
կէօնտէրտի, վէ օնուս Սիրա գու-
յուսունտան տէօնտէրտիլէր։ Վէ
Դաւիթին իսպէրի էօզ իոոի։
Խոի Աբեններ Հէբրոնա տէօն- 27
տիւքտէ, Յովաբ օնուն իլէ սըր-
բան տէօյլէշէ տէյիւ՝ օնուս գա-
փուս արտընձա սոփրըմըզ։ Վէ
օնուս օրտուտա՝ գարընտաշը Ասա-
յէլին գանը իչիւն պօշ էէրինէ
վուրտու, վէ էօլտիւ։
Վէ պուհնտան սօնկրա՝ Դաւիթ 28
իչինտէքտէ տէոի։ Պէն վէ պէ-
նիմ փատիշահլըղըմ՝ Նէր օղլու
Աբեններին գանընտան Բապպըն
հուզուրունտա հօկէտէն սոնսուզ
իղ։ Յովաբըն պաշը իւզէրինէ վէ 29
օնուն պապասընըն ձիւմլէ էվի-
նէ գոնտուն, վէ Յովաբըն էվինի-
տէն սէյէլմանըզ վէ ձիւտտաղ վէ
գօլթուգ տէյիհինէ տայանան
վէ գըլըձ իլէ տիւչէն վէ էքմէյէ
միւհթաձ օլան էքմէքը օլմասըն։
Իոոի Յովաբ իլէ գարընտաշը Ա- 30
բեննա Աբեններ՝ գարընտաշլա-
րը Ասայէլի Գաբաւոնտա ձէնգը-
տէ հօպուրտուխիւ իչիւն՝ գաթէլ
էթտիլէր։
Վէ Դաւիթ Յովաբա վէ օնուն 31
իլէ օլան ձիւմլէ գաւմա տէոի
քի՝ Էսվապլարընըզը էըրթըն,
վէ չուլլար կիյին, վէ Աբեննէ-
րին հէնիւնտէ աղլայըն։ Դաւիթ
փատիշահ իսէ՝ Թաապութուն ար-
տընձա կիթոի։ Վէ Աբենների 32
Հէբրոնտա կէօմտիւլէր։ Վէ փա-
տիշահ ոէ տինին գաւլարընըզ՝ Աբեն-
նէրին մէզարը իւզէրինտէ աղլա-
տը, ձիւմլէ գաւմ տախի աղլատը։

33 Վէ փառիշահ Աբենները իչիւն
Ջիղան էակիպ տէաի · Ս՝բենները՝
տիվանէնին էօլտիւրիւ կիսի մի
34 էօլէ : Իլէբին պաղը տէյիլ է-
տի, վէ այագլարըն պուգաղու-
լարտա կէրկիլի տէյիլ իսկի, ա՛շ
գիա էօնիւնտէ տիւշէնլէր կիսի
տիւշտիւն · վէ Ճիւմլէ գամ Թէբ-
րար ծնուն իւզէրինէ աղլատը :
35 Վէ տահա կիւնտիւզ իբէն՝ Ճիւմ-
լէ գամ Դաւիթէ էքմէք եէփրը-
մէյ կէլսի · լաքին Դաւիթ են-
մին էակիտ՝ Ալլահ պահա տէյլէ
վէ պունտան ղիյտէ էյլէյէ ,
էյէր կիւնէշ պաճմատան էվ
վէ՝ էքմէք եա ղայրի նէհան Թա-
36 Թար իսէմ տէսի : Իմոի Ճիւմ-
լէ գամ տնկլատը , վէ կէօզլե-
րինտէ խօշ կէօրիւնտիւ · նիՃԱ
քի փառիշահըն Ճիւմլէ էյլէ-
ասկի՝ պիւԹիւն գամըրն կէօզլէ-
րինտէ խօշ կէօրիւնիբ իսկի :
37 Ջիրա օլ կիւնտէ պիւԹիւն գամ
վէ Ճիւմլէ Խարայէլ պէյլի քի՝
Նէր օղլու Աբեններին գամըլ
38 փառիշահտան տէյիլ խօ : Վէ
փառիշահ քէնտի գուլլարընա
տէսի · Պիլմիշվիւնիզ քի՝ պու
կիւն Իսրայէլտէ պիր պէյիբ
39 տէրվիշ տիւշտիւ : Վէ պէն փա
տիշահ ՄհմՃ օլսամ իսկ տէ՝
պու կիւն զայիֆ իմ, վէ պու
տտէմլէր Շարուհէտա օղուլլարը
պէնտէն զօրլու սուրլար · Բապպ
քէմլիբ հէնին էՃրինի քէմլի-
յինէ կէօրմ վէրմ :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ Սաւուղտան օղլու՝ Աբեն-
ներին Գիբրոնտա էօլտիւրտիւ-
կիւնտէ , էլլէրի կէվիէտի , վէ
Ճիւմլէ Խարայէլ իլճիլարպա
2 տիւշտիւ : Վէ Սաւուղ օղլունուն
իքի ուղու պէյօղլիք պաշը քիմսէ-
լէրի վար իսկի , պիրինին տա-
մը Բաանա վէ օպիրինին տաղ
Ռէքապ իսկի , պունլար Բենիա-
մին օղուլլարընտան Բէրոսէթլու
Ռէհաֆնուն օղուլլարը իսկի · պիրա
Բէրոսէթ տահի Բէնիամինին տա-
յլըլը · Վէ Բէրոսէթլուլար Գէթ 3
Թայիմ գաչարլար , վէ օրատա
Թա պու կիւնէտէք ղարխլ օլ
տուլար : Իմոի Սաւուղ օղլու 4
ՅոնաԹանընն՝ այագլարը տա-
գամ պէր օղլու վար իսկի , քի
Սաւուղ իլէ ՅոնաԹանընն Ցէզ-
րայէլէն խապէրի կէլտիկինտէ՝
պէշ եաչընտա իսկի , վէ ծնուն
Թայխի ծնու գալըրըլդ գաչար ,
վէ վագի՝ օղլու քի՝ գաչմատա
էվէյիկինտէն , ըմճոփ տիւշիւտ՝
Թօփաղ օղլու , վէ ծնուն տաղ
ՄէմֆիբոսէԹ իսկի : Վէ Բէ- 5
րոսէթլու Ռէհաֆնուն օղուլլարը
Ռէքապ իլէ Բաանա կիտիպ՝
կիւն ըղճաղը մէհէլինտէ Ցէ-
զրաէլէնին էլլինէ կիրտիկէր · վէ
օ՝ էօյլէն վագԹընտա սէօչէյին-
տէ եաթմըշ իսկի : Վէ օրայա՝ 6
պուղտայ ալտճագլար կիպի՝ Թա
էվին օրԹասընտա կիրտիկէր , վէ
ծնու պօշ եէրինէ վըրտուլար ·
անտէն Ռէքապ իլէ ծնուն
դարբնուտաշը Բաանա տավուշ
տուլար : ՊէօյլէՃէ էվէ կիրտի- 7
կէր , վէ օ եաթագ օտասընտա
եաթտաղը իչղէրինտէ եաթմըշ
իքէն՝ ծնու վըրտուպ էօլտիւրտիւ-
կէր , վէ ծնուն պաշընը քէս-
տիկէր · վէ ծնուն պաշընը ալըպ՝
պիւԹիւն կէՃէ տահրա էօլուն-
տան կիԹտիկէր : Վէ Ցէբուս- 8
Թէնին պաշընը Գիբրոնտա Դաւի-
Թէ կէօմԹիբիւպ փառիշահա տէ-
սիկէր քի՝ ԻշԹէ սէնին Ճանընըզը
արտմըշ օլան սէնին տիւշմէնին
Սաւուղուն օղլու Ցէբուսէթլինին
պաշը · վէ Բապպ պու կիւնտէ
վառիշահ էՃինտիմիղէ Սաւուղ-
ատն վէ ծնուն ղիւրրխէԹինտէն 9
ինԹիգամ վէրտի : Վէ Դաւիթ

Բերովթիս Ռեհոբ օղուրլարը՝ Ռեքաբ իլէ ծնուն գալը՝ տաշը Բաանայա ձկվապ վըրիպ ընլա-
րա տեսի. Պէնիմ Ճանըմը հեր սըգէթմեն գուրթարան Լապպ
10 սաղ սըը, քի քէնտինի միւժ-տէմի սանըպ Իշթե Սաուղէօղ-
լիս տէյերեք պաննա իսա կեր վէրինի Թուէթաուս տա ծնու Սի-
կելակա էօլտիւրիւպ՝ ծնա վեր-
ախիմ միւժան փէքէշի պոս օլ-
11 տու իսկ, գանտե գալը քի՝ քէնտի էվինտե եաթալը իւզէ-
րինտե սաղդիմէ յի գաթլե-
տէն փասըդ տաէմէրի. իմտի հալա ծնուն գասընը սիզին էլի
նիշտէն Թալապ էտիպ՝ սիզի
12 էվրտէն գալընմայըմ մը։ Օլ տէմ Դաւիթ քէնտի ուշադլա-
րընա պաէյտըրտու. վէ ծնէ-սըը գաթլ էթմիշէր, անտէն օնլա-
րըն էլէրինի վէ պյապէսըը՛ը քէսիպ Ռեքրոնտա հավ-ազան
եանընտա աստըլար։ Վէ Յեբուս-
Թէնին պոյնը ալալ՝ Ռեքրոն-
տա Ամմոնէրին մէզարընտա
կէօմիւլէլէր։

ՊԱՊ Ե

1 Վ Էսրայէլին Ճիւմլէ սըպԹ-
լարը Ռեքրոնա Դաւիթէ կէլի-
էլէր, վէ ատըէլիպ տէսիլէր քի՝
Իշթէ սիզ մէհրին քէմիլին վէ
2 էթին իզ։ Ունտան ագաէմ տա-
խի իւղէրիմիզտէ Սաուղ փատի-
շահ լաքէն, Իսրայէլ ե տիշարը
չըգարան վէ Իշէրի կէթիրէն սէն
խանին. Տէմ Լապպ տանա՝ Գավ-
մըմ Իսրայէլի սէն կիւտէսին, վ
Իսրայէլին իւղէրինէ սէն սու-
3 Թան օլասըն տէսի։ Վէ Իսրայէ-
լին Ճիւմլէ իխթիսարլարը Ռեք-
րոնա փատիշահ կէլտիլէր, վէ
Դաւիթ փատիշահ Ռեքրոն-
տա Լապպըն Հուզուրընտա մն-
լար իլէ ա՛հա քէսիշտի. վէ մն-
լար Դաւիթի Իսրայէլին իւզէ-
րինէ փատիշահ Սէհ էթմիշլէր։

4 Դաւիթ փատիշահ օլտուղունտա օԹուզ եաշընտա իսի, վէ
գըզըգ եըլ փատիշահ ըգ սիւրտիւ։
5 Ռեքրոնտա Յուգա իւզէրինէ
եէսի եըլ վէ ալԹը այ փատիշահ
ըգ սիւրտի. վէ Երուսաղէմտէ
Ճիւմլէ Իսրայէլին վէ Յուդանըն
իւզէրինէ օԹուզ իւչ եըլ փա-
տիշահլըգ սիւրտի։

6 Վէ փատիշահ քէնտի ատէմլէ-
րի իլէ Երուսաղէմտէ՝ օլ ախյարըն
սաքինէլէրի Եեբուսուլըն իւ-
զէրինէ վարաը. վէ Դաւիթէ
սէօյէմիպ տէսի էր քի Էյէր
քէօրէմէ վէ Թափալըարը գալ-
մըմազ իսկն, պուրայա կիր-
մէյէսին. զիրա ան տար՝ Դաւիթ
պուրայա կիրմէմէզ տէսի էր։ 7
Ամմա Դաւիթ Սիոն գալէ՛սինէ
ՔԹՀ էյէսի (քի Դաւիթ չէհ-
րի պոս առը)։ Վէ օլ կիւնտէ 8
Դաւիթ ատսի. Եեբուսլուլարը
վէ Դաւիթին Ճանընըն խրսահ
էթմէյի Թօփալըլը վէ քէօրլէ-
րի հեր քիմ վէրուպ առս հալըս-
նա եէթիշիր իսկ, «Էշաէէ օլա-
Ճագ. ծնաան էօթիւրիս՝ Ռէօր
վէ Թափալ էվի կիրմէյին տէսի-
լէր։ Վէ Դաւիթ օլ գալէ՛տէ 9
սաքին սլոպ ծնուն առընը Դա-
վիթ շէհրը գօսառ. վէ Դաւիթ
Մէ նատո իշէրի չէփ չէվրէ պի
նա էլէտի։ Վէ Դաւիթ գիթ 10
տիւՃճ պէօյիւը իսի. վէ ա՛սքեր-
լէրի ին Ալահը Բապպ ծնուն իլէ
խտի։

Վէ Տիւրոս փատիշահը Ռի 11
բաամ՝ Դաւիթէ էչիլէր վէ էրզ
ագաճ ագը վէ տիւկիլէրիլէր վէ
Թաշ տիվարճըլալը կէօնտէրտի.
վէ Դաւիթէ էլ եախտը ար։ Վէ 12
Դաւիթ՝ Բապպըն ծնու Իսրայէ-
լին իւզէրինէ փատիշահ խպգա
էթտի լինի վէ գավմը Իսրայէլ
իչիւն ծնուն փատիշահլըլըը էյի-

ՀՀլթաի յինի պիլսի ։
13 Վէ Դաւիթ Փէբրոնաան կէլ-
միքաէն սօնկրա՝ Երուսաղէմ-
աէն ուահա օտալըգլար վէ գա-
րըշըր ալըր ։ վէ Դաւիթէ ուա-
հա օղուլլար վէ գըզլար ծողուու։
14 Վէ օնա Երուսաղէմաէ ծողան-
լարըն խոխմէլրի պուէնլար ալը ։
Սամուա վէ Սով բաբ վէ Նաթաան
15 վէ Սողոմոն, վէ Յեբուար վէ
Եղիուա վէ Նաբեկ վէ Յա-
16 բիե, վէ Եղիուամա վէ Եղիադա
վէ Եղիփաղէտ ։
17 Վէ Փղշտըլար Դաւիթի իւ-
րայէլին իւղէրինէ վուանիլուծ
ՃՀՀ էյլէուիքէրինի իշխանի-
ՀՀէ, Ճիուդէ Փղշտըլար Դաւի-
թի արամազա ջգալըր ։ վէ
Դաւիթ իշխթաի, վէ գալ-
18 յէ էնուի ։ Վէ Փղշտըլար կէ-
լիպ՝ Ռափայիմէլր վաահլինաէ
19 Եայըլըրլար ։ Վէ Դաւիթ Բապ-
պա տանըշըպ տէսի քի՝ Փղշտը-
լարա ջգայրմ մը, ծնլարը է-
լինմ Թեպլիմ հաէՃէք մի սին ։
վէ Բապպ Դաւիթէ տէսի քի՝
Ընդ, ղնրա Փղշտլարը էլգէթ-
թէ անկին էլինէ Թեպլիմ հաէ-
20 Ճէյիմ ։ Վէ Դաւիթ Բաապլիա-
բաասիմ վարըը, վէ Դաւիթ ծն-
լարը օրաասա վնրուուպ տէսի քի՝
Բապպ ուհէՃինդէրիմի էօնիւմինէ
սուլարըն պէնոչէրէ պօղաուղաս
կիսի պօղաուս ։ օնուն իչինն օվ
սնհաալնն սաըը Բաապլիարա.
21 սիմ գօսուս ։ Վէ ծնլար օրաասա
վուէթլարընը պրագալըլար ։ վէ
Դաւիթ քինաի ատէմլէրի իլէ
ծնլարը գաըրըպ ։
22 Անսան Փղշտըլար Թէգրար
ալը տահա ջգալ՝ Ռափայիմէլր
23 վաահլինաէ Եայըլըրլար ։ Վէ
Դաւիթ Բապպա տանըշըը, վէ
ծնա տէսի քի՝ Ընդմայասն ։
ծնլարըն պրգաընան տօլա-
չըպ՝ ծնլարա տաղըմ սէջիւա-
էյինն գարշըսընաան վարսաըն։
Վէ վագի՝ օլա քի՝ տալգըմ սէօ- 24
յիւտիչինն պաչընաա հէսբիս
յիւչ սէօնի իչնէթաիյինաէ,
օլ զէման հարաբէթ էտէսին ։
զնրա օլ զէման Բապպ Փղշտը-
լարըն օրտուստունու վուրմագ ի-
չինն սէնին էնհիւնճէ չգճաճագ
տալը ։ Իմաի Դաւիթ Բապպըն 25
օնա էմր էթտի յի կիսի էյլէյիպ՝
Փղշտլըլարը Գաբաաան Թա Գա-
զերէ վարընճայտաէք վուրտու ։

ՊԱՊ Զ

Վէ Դաւիթ Թէգրար Խարա- 1
յէլին՝ ՃիուՃէ սէչկինլէրինի օ-
Թուզ պին ՆՀքէ՝ ՃէմՀ էյլէտի ։
Վէ Դաւիթ գալգտը, վէ պի- 2
լէնճէ օլան ՃիուՃէ գավմ իլէ
Յուգա Բաապլարընաան կիթտի
քի՝ օրտուան քէրտվէյլէր իւզ-
րինաէ օԹուրան ա՝ոքէրլէր Բապ-
պլրնըն իսմի իլէ Թէսմիյէ օլու-
նան Ալլահըն սանտուղունու
Հօգարը չգճարա ։ Իմաի Ալլա- 3
հըն սանտուղունու պիր էէնի
ա՝բտպայա պինտիրիպ՝ Գաբաա-
տա օլան Աբինադաբըն էվինտէն
գալարտալար ։ վէ Աբինագա-
բըն օղուլլարը Ոզա վէ Ահիո՝
էէնի ա՝բտպայը սիւրէրլէր խալ ։
Վէ ծնու Ալլահըն սանտուղու 4
իլէ պէրտպէր Գաբաատա օլան
Աբինադաբըն էվինտէն գալարը-
տալար, վէ Ահիո սանտուղուն
էօնիւնճէ կիտէր խալ ։ Վէ Դա- 5
ւիթ էէմ ՃիուՃէ Խարայէլ էվի
էամ աղաՃընտան էէր կէօնէ
չալիրլար՝ վէ Թամպուրլար վէ
սանԹուրլար վէ տէփլէր վէ
Թիւմպէլէքլէր վէ զնլէր իլէ
Բապպըն էօնիւնտէ օյնարլար
խալ ։
Վէ Նաքոնուն խարմանընա- 6
տէք կէլտիքլէրինտէ, Ոզա Ալլա-
հըն սանտուղունա սալգտ՝ օնու
ԹուԹտու ։ զնրա էօքիւզէր ագ-

ղէն հարաքէմ Հաէրլէր իսի։
7 Վ֊ Ողայա Բապալըն ղալայոր Թուղ֊
Թուշուսա՝ Ալլահ ծնուօղա֊
տա պուռ խաճատան Հօթիւրիւ
վուրտու։ Վ֊ օրատա Ալլահըն
անտուղու Հանընտա Հօլսիւ։
8 Վ֊ Դաւիթ՝ Բապալըն Ողատա
Էյ Էսիյի պօղկունըղտան Հօ֊
թիւրիւ Թաճալանտը։ Վ֊ օղ
մահալին տաքը Փարէս Ողա
9 գօտու Թա պուռ կիւնէտէք։ Վ֊
Դաւիթ օղ կիւնտէ Բապալան
գօրդուպ տէսէ քի՝ Բապալըն
սանտուղու պանա նի՞Ճէ կէլե
10 ՃԷք։ Իմի֊Դաւիթ Բապալըն ան֊
տուղունու քէնտի Հանընա՝ Դա֊
ւիթ չէհրինէ կէօթիւրմէք իս֊
թէմէտի, տամա Դաւիթ ծնու
Գէթվի Ապդիգօմուն Հվինէ
11 տաքըթտը։ Վ֊ Բապալըն ան֊
տուղու Գէթվի Ապդիգօմուն Է֊
վինէ իչ տյ տուրտու։ Վ֊
Բապալ՝ Ապդիգօմու վ֊ ծնուն
Ճիւմլէ Հվինի միւպարէքէտի։
12 Վ֊ Փատիշահ Դաւիթ Հա֊
պէր վէրիլտյ տէհլիսի քի՝ Ալա֊
հըն անտուղու սէզէպինուն
Բապալ Ապդիգօմուն Հվինի վ֊
ծնուն Ճիւմլէ վուրիյէթինի միւ֊
պարէքէտի։ Իմի Դաւիթ կի֊
տյալ՝ Ալլահըն անտուղունու
Ապդիգօմուն Հվինտէն Դաւիթ
չէհրինէ չալըդ իչէ չըփարտը։
13 Վ֊ վագի՝ օլսու քի՝ Բապալըն
անտուղունու գալարըմընալ ալ֊
թը ատըմ սեթտըգՃէ, Հօբիւզ
վ֊ պէսկինմիշ փռնա պօղալըտը
14 Իսի։ Հէմ Դաւիթ Բապալըն
Հօնիւնտէ պիւթիւն գուվվէթ ի֊
լէ րագը Հաէր Իսի։ Վ֊ Դա֊
ւիթ քէթիէն Հվուտա գուչան
15 մըշ Իսի։ Իմի Դաւիթ իլէ
Ճիւմլէ Իսրայէլ Հվի Բապալըն
անտուղունու կիւլսյհանը վ֊
պօրու սէտաուը իչ չըգարըմընը
16 Իսի։ Վ֊ վագի՝ օլսու քի՝ Բապ֊
պալըն անտուղու Դաւիթ չէհրի֊
նէ կէլտիքտան, Սաուղուն գըղը
Մէղքող փինՃէրէհէն պագըտյ՝
Դաւիթ փատիշահըն Բապալըն
Հօնիւնտէ սըչըյտը պ բագա էթ֊
տիյինի կէօրմէք իլէ, ծնու Հիս֊
բէյինտէ Թահգիր Հյլէտի։ Վ֊ 17
Բապալըն անտուղունու կէթիր֊
տիլտը, վ֊ ծնու քէնտի մահա֊
լինտէ՝ Դաւիթին ծնուն իչինն
գուրտուղու չտյըրըն օրթտյը֊
նա Հէրլէշտիրտիլտը։ Վ֊ Դա֊
ւիթ Բապալըն Հուղուրտունտա
պիւթիւն Հանմալտը վ֊ սէլտմէթ
գուրպանըրը տուննտա։ Վ֊ 18
Դաւիթ պիւթիւն Հանմալտրըն
վ֊ սէլտմէթ գուրպանըրըն
տուննտընը Թէքմիլ էթտիքտէ,
գալմա ա֊քերլի ուն Բապալը Հա֊
մինտէ Իսրայ տուա՝ Էյլէտի։ Վ֊ 19
Ճիւմլէ գալմա՝ Իսրայէլին Հէմ
գալտալարընտա Էրքէքսիզն գա֊
րըչտյըգ Հէր պիրինէ պիր Էք֊
մէք փիտէսի վ֊ պիր փարչա էթ
վ֊ պիր գուրու իւզիմ փիտէսի
Էօվէշտիրտի։ վ֊ Ճիւմլէ գալմ
Հէր քէս քէնտի Հվինէ կիլմտի։
Ալնտէն Դաւիթ քէնտի Հվի֊ 20
նէ Իսրայ տուա՝ էթմէյէ տէտ֊
տիւ։ վ֊ Սաուղուն գըղը Մէղ֊
քող Դաւիթի գարշըլամտընա Ջը֊
գը պ տէսի քի՝ Իսրայէլին փա֊
տիշահը պուռ կիւնէ՝ պիւյիւթթի
Իսի, քի պուռ կիւն գուրտրընըն
Իհթիյաջըգտրը կէօզէրինտէ ա֊
վարա ատըմլէրին պիրի Հիպի
չըփըչտընտը ասյուննտուղու կի֊
պի ասյուննտու։ Վ֊ Դաւիթ 21
Մէղքողա տէտի քի՝ Սէնին
պատանտան վ֊ ծնուն Ճիւմլէ Հ֊
վինէն Բապալըն գալմը իւզէ֊
րինէ Իսրայէլին իւ Հրինէ պէնի
տուրտան մէմնու էթմէք իչինն
պէնի Հվա Թուղտան Բապալը
Հուղուրտունտա՝ պէյի Բապալը 22
Հուղուրտունտա օյնատըմ։ Հէմ
պուննտան տոնդա պիյտնէ քէն֊
տիմի Թահգիր Հաէրէք՝ քէնտի

կէօղլէրիմտէ էտնա օլսամ տա, ովնէնին տէտիկին խալըղդալ-
րըն գըթընտա ի՛ղէթըն օլու-
23 րսա՛ : Վէ Սաուլուն գըղը Մեղքղուրն՝ Թա էօտիւլիւ կիւ-
նէհտէք էվլատը օլմասը :

ԳԱՂ Ի

1 Վէ վագի՛ օլսուա՛քի՝ փաղս-
չահ էվլինտէ սաքին օլուա՝ Բատպ
ծնա չէփ չէվիտէ ձիւմլէ ուիշ-
մինէրինտէն բահաթ վէրտիք
2 տէ, փատիշահ՝ Նաթան փէյ-
ղամպէրե տէտի՝ Հալա պատ,
պէն էրղտէն եավրըմըշ էվտէ
սաքին օլուէօրում, վէ Իսլահըն
անտուղու վէրտէկեր օրթասընը
3 տա աուրուէօր : Վէ Նաթան՝
փատիշահա տէտի՝ քի՝ Կիտիպ
եիբրիյինտէ ձիւմլէ օլանը էլէ-
զընա Բատպ սէնին իլէ պիր :
4 Վէ վագի՛ օլսուա՛քի՝ օղ կէճէ
տէ Նաթանա Բատպըն սէօղիւ-
5 օլուպ տէտի՝ Կիթ գուլուսմա
Դաւիթէ տէ՛ քի՝ Բատպ պէօյլէ
տէը՝ Պանա սաքին օլմադ ի-
չիւն՝ սէ՞ն մի էվ պինա էտէճէք-
6 սին : Չիւնքի Իսրայէլ օղուլ-
րընը Մըսըրտան չըղարարընդըմ
կիւնտէն Թա պու կիւնէտէք էվ
տէ սաքին օլմասընդա՛ : Իլէա խայ-
մէ իլէ վէ չատըր իլէ տօլաշատա՛ :
7 Ճիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարը իլէ
հէմ տօլաշատըղդա՛ մահալլէտէ՝
գաւմընը Իսրայէլի կիւթմէյէ
էմր էթմէյիւ՛ Իսրայէլ սըպէթ-
լարընըն պիրինէ պիր վէճհ ի է
աէօյլէյիւ՛ Պանա նի՞չիւն եր զատն
էվ պինա էթմէտիկիդ տէտի՞տ
8 մի : Իմտի հալա գուլուսմ Դա-
ւիթէ պէօյլէ տէյէտին քի՝ Ա՛ա-
քէրլէրին Բատպը պէօյլէ տէը՝
Պէն սէնի աղլատան գօյտիկդըն
արապընտան ալտըմ քի՝ գաւմըմ
իւզէրինէ Իսրայէլ իւզէրինէ
9 սուլթան օլասըն : Վէ հէր կիթ-
տիյին մահալտէ սէնին իլէ ի-
տիյիմ, վէ սէնին էնիւնտէնձիւմ-
լէ ուիշմինէրինի գըրտըմ՝ վէ
սանա՝ էէրին իւզէրինտէ օլան
պէօյիւքլէրին ատը կիպի պէօ-
յիւք նամ էյլէտիմ : Գաւմ 10
մըմ Իսրայէլէ սաղիկ պիր մա-
հալ թա՛յին էտիպ՝ մնու տիքէ-
ձէյիմ, վէ քէնտի էէրինտէ սա-
քին օլուպ՝ արթընդ գըմըլսան
մայաձադ : Վէ մնու պիր տահա
էտրատ՝ղէընդ օղուլլարը՝ եիվիկ-
քի կիպի ինձիթմէյէձէքլէր,
էանի դաւմընմ Իսրայէլին իւզէրի- 11
նէ հաքիմէր տիքտէյիմ կիւնտէն
պէրի օլտուղու կիպի՝ հէմ սանա
ձիւմլէ ուիշմինէրինտէն ըս-
հաթ վէրէձէյիմ՝ իմտի Բատպ
սանա խասկէր վէրիր քի՝ Բատպ
սանա էվ եափաձադ : Սէնին 12
կիւնլէրին տօլուպ՝ պատպընդըն
իլէ եաթաըղընտա, սէնտէն սօնդ-
րա պաղըրընտան չըղան զուէրրի-
յէթինի գաւաըրաձաղըմ՝ վէ օ-
նուն փատիշահլըղընը գայիմ է-
տէճէյիմ : Պէնիմ իտիմէ էվ օ 13
պինա էտէճէք՝ վէ օնուն փա-
տիշահլըղընըն Թախթընը հէմ-
տիյէտէք գայիմ էտէճէյիմ :
Պէն օնուն պատպասը օլաձաղտըր, 14
օ տահի պէնիմ օղլումտ օլաձադ-
տըր : Էյէր օ հաթասընդա էտ-
տէր իսէ, պէն օնու տատմընը
տէմնէյի իլէ վէ տատմ օղուլլա-
րը վուրուշտուրը իլէ Թէսիպ է-
տէճէյիմ : Ամմա ի՛նայէթիմ օն 15
տան սէնին էնիւնտէնէն կիտէը-
տիյիմ Սաուլուդան կիտէրտի-
յիմ կիպի կիտէրիմէյէձէք տիր :
Վէ սէնին էվ՛ն հէմ սէնին փա- 16
տիշահլըղընը էնիւնձէ էպէտի-
յէտէք սատիթ օլաձադ : սէնին
Թախթընը էպէտէն գայիմ օլա-
ձադ տըր : Ձիւմլէ պու սէօզլէ- 17
րիկ կէօրէ վէ ձիւմլէ պու իւչա
մա կէօրէ՝ Նաթան Դաւիթէ հօյ
լէ սէօյլէտի :

18 Ընտէն Դաւիթ փառիշահ վա-
բըպ՝ Բապպըն հուզուրունատա օ-
թուրատու , վե տէսի · Եա՛ Ի-
ֆէնոիմ Բապպ՝պէն քի՞մ իմ, վե
պէնիմ էվիմ նէ՞ սիր քի՛ պէնի
19 պուրայատէք կէթիրտին : Ամմա
պու պիւէ կէօղէրինտէ քիւչիւք
կէօրիւնտիւ՝ եա՛ Էֆէնոիմ
Բապպ , վե պու գուլուընուն էվի
հադդընա կէլէճէք իրագ զե-
ման իչիւն ատախի սէօյլէտին · վե
աստմէրին ա՛տէթի պո՞ւ մու-
20 տուբ՝ եա՛ Էֆէնոիմ Բապպ : Վէ
Դաւիթ արիթդ պիրտատա սանա
նէ՞ տէսին · սէն իսկ գուլուընու
պիւլիրսին՝ եա՛ Էֆէնոիմ Բապպ:
21 Ճիւմլէ պու պէօյիւք շէյլէրի
սէօզիւն իչիւն վէ եիւրէյինէ կէօ-
րէ էյլէտին քի՛ գուլուընա պիւտի-
22 րէսին : Պունուն իչիւն մուա՛զ
զամ սըն , եա՛ Բապպ Ալլահ ,
զի րա գուլագլարըմըզ իլէ Ճիւմլէ
իչլէթտիյիմիզ կէօրէ՝ սէնին կի-
պի եօգ տուր , վե սէնտէն զայ-
23 րի Ալլահ եօգ տուր : Վէ Գավ
մըն կիպի Իսրայէլ կիպի եէրտէ
պիր ա՛տէտա Թայիֆէ վա՛ր մըդի՝
Ալլահ օնու քէնտինէ գավմ տէ-
յիւ գուրթարմագ իչիւն վէ քէն-
տինէ նամ գազանմագ իչիւն վէ
սիզէ պէօյիւք հէմ տիյարը՝ ըզա
հիյակէթլի չէյլէր էթմէք իչիւն
կիտէ՝ քէնտինէ Մըսըրտան՝ Թա-
յիֆէլէրտէն՝ վէ օնլարըն ալտահ.
լարընտան գուրթարտըղըն գավ-
24 մըն էօնիւնտէ էնգէյին կիպի : Վէ
գավմըն Իսրայէլ՝ սանա էպէ-
սէն գավմ օլմագ իչիւն քէնտինէ
գայիմ էյլէտին · վե սէն եա՛
Բապպ՝ օնլարըն Ալլահը օլտուն:
25 Խմտի հալա՝ եա՛ Բապպ Ալլահ՝
պու գուլուընատա էօթիւրիւ վէ
օնուն էվինտէն էօթիւրիւ սէօյ.
լէմէյին սէօզիւս էպէտէն պապիթ
էյլէ · վե սէօյլէմէյին կիպի էյ-
26 լէ · Վէ սէնին իմմին էպէտէն
մուա՛զզամ օլտուն , քի տէյլէր-
Աբդէլգէրին Բապպը Իսրայէլին
իլգեր նէ Ալլահ ոլը · վէ գու-
լուն Դաւիթին էվի սէնին հու-
զուրունատա գայիմ օլտա : Զ իրա 27
սէն՝ եա՛ ա՛բդէլգէրին Բապպը
Իսրայէլին Ալլահը՝ պու գուլուը-
նուն գուլաղընա քէֆէչ էտիպ տէ-
յին · Սանա էվ պինա էտէճէ-
յիմ · օնուն իչիւն պու գուլուն
պու նիյազը սանա ա՛րզ էթմէյէ
նիւրէյինի հաւէր պուլմուշտուր:
Վէ չիմտի եա՛ Էֆէնոիմ Եհո- 28
վայ՝ ո Ալլահ սէն սին , վե սէօզ-
լէրին հագ ոլը · վե պու գու-
լուընա պու էյլիյի վա՛տ էթմիշին:
Վէ հալա պու գուլուընուն էվի- 29
նի միւպարէք գրլմաղա րազի օլ
քի՝ էպէտէն սէնին հուզուրուն
տա օլա · զիրա եա՛ Էֆէնոիմ
Բապպ՝ սէն սէօյլէտին , վե սէ-
նին պէրէքէթլինտէն՝ պու գու-
լուընուն էվի էպէտէն միւպարէք
օլտուն :

ՊՍԱԼՄ Բ

Վէ վագի՛ օլտու քի պուն- 1
տան ոնկրա , Դաւիթ Փըլըշը-
լարը վուրուպ՝ օնլարը ալթ էթ-
տի , վե Դաւիթ՝ Փըլըշըլարըն
էլինտէն Ումէթգամմայը ալտը :
Հէմ Մովաբը վուրտու , վե ոն- 2
լարը եէրէ եաթըրըպ՝ սիճիմ իւ-
լէ էօլճիւ · վե էօլտիւրէճէյի-
նի իքի սիճիմ իլէ՝ վե սաղ գոյա-
ճաղընը պիր պիւթիւն սիճիմ իւ-
լէ էօլտիւ · վե Մովաբըլըլար
Դաւիթէ խարաճկի զար գուլ
օլտու : Հէմ Դաւիթ Սուբափա- 3
տիշահը Ռուբ օղլու Ադրազարը՝
հիւքիւմէթինէ եէտուպ ըրմաղը-
նըն իւզերինէ աէճնտէրմէյէ կի-
տար իքէն վուրտու : Վէ Դա- 4
ւիթ ոնատն պին եէտի եիւզ ալ-
թը՝ վե ի յիրմի պին եաճա նէ-
ֆէր թուճթու · վե Դաւիթ
Ճիւմլէ ա՛րապա պէկլիքլէրինին

ինիրքերինի քէսան, վէ մնըրտան
Եիւղ ա՛րաք ա պիկիրլի ալը գօտու։
5 Վ Է՛ՏՐՄՇՏԸՆ Մի բեռնիչերի Սու-
բա վիսաիշահը Ադրազարըն իմ.
տատընա կէլսի · վէ Դաւիթ
Սիբեանիչերտէն էսիրմի ճգի պին
6 առէմ վըրտու ։ Վէ Դաւիթ
Սիբիա Տըմշըշընատա մուհա.
ֆըզլար գօտու , վէ Սիբեանի.
չերԴաւիթէ խարտաճկիվըզար գուզ
օլտուղար · վէ Թապըղ Դաւիթի՝
հէր կիմսէյի Եէրտէ գուրթար.
7 ար · Վէ Դաւիթ Ադրազարըն
գուզլարընատա օլան ալճաուն գալ
գանչարընը ալը՝ն՝ մնլարը Երու.
8 սալէմ կէմիրտի ։ Վէ Ադրա.
զարըն չէհրիչերի Բեթահատան վէ
Բէրսեթատան՝ Դաւիթ վիսաի.
շահ զրիչէթ չօգ պապըր ալար ։
9 Վէ Եմանի վիսաիշահը Թովու
Դաւիթին Ադրազարըն ճիւմլէ
ա՛սքերլէրինի գըրսըղընը իչի.
10 տինճէ, Թովու քէնտի օղլու Յով
բաամը Դաւիթ վիսաիշահա կէօն.
տէրտի քի՝ խաթընը սօրա , վէ
օնուն Ադրազար իչէ ճէնը էտիպ՝
օնու վըրտուղու իչիւն օնա Թէհ.
նիկէ էյիչէյ , վըրա Ադրազարըն
Թովու իչէ ճէնչերի վար իսի՝ վէ
Յովճամըն էլինատ կիւմիշ գապալար
վէ ալճաուն գապալար վէ պապըր
11 գապալար վար իսի ։ Դաւիթ վիս.
աիշահ՝ օնլարը տախի Բապա
Թագոս էլէտի , ալճ էթտիկի
ճիւմլէ Թայիֆէլէրտէն ալը՝ղ
Թագոս էթտիկի կիւմիւշ վէ
12 ալճաուն իչէ պէրապէր՝ Էօնէի
Սիբրիատան վէ Մոլաբատան վէ
Ամմոն օղլուլարընատան վէ Փըլ.
լըլարատան վէ Ամաղիկլիլէրտէն
վէ Սուբա վիսաիշահը Ռուբ օղ
լու Ադրազարըն եազմասընատան ։
13 Վէ Դաւիթ՝ Թուղ աէրէսին.
տէ օն սէքիղ պին Սիբրանի գըր.
մագտան աէօնտիւքտէ , նամագ.
14 զանտը ։ Վէ Եզովմտա մուհա.
ֆըզլար գօտու , ճիւմլէ Եզովմ.
տա մուհաֆըզլար գօտու , վէ
ճիւմլէ Եզովմլուլար Դաւիթէ
գուլլըղ օլտու · վէ Բապղ Դա.
ւիթի՝ հէր կիմսէյի Եէրտէ
գուրթարար ։
15 Վէ Դաւիթ ճիւմլէ Իսրայէլ
իւղրինէ վիսաիշահլըղ սիւրտիւ.
վէ Դաւիթ ճիւմլէ գավմընա չէ.
բիճի վէ ա՛տալէթ էյլէր իսի ։
16 Վէ Շարուհեա օղլու Յովար
ա՛սքերլէրին իւղրինէ՝ վէ Աբի
զուղ օղլու Յովանիտա Թէղդէ.
րէճի իսի · Վէ Աբիտալը օղլու
17 Սադովկ իլէ Աբիաթար օղլու
Աբիմելէք քէհանիլէր իսի , վէ
Սարայիա քէաթիպ իսի · Վէ
18 Յովիճադա օղլու Բանիա՝ Քէրե
թիլէրին հէմ Փէլէթիլէրին է.
պէտինէ իսի , վէ Դաւիթին օ.
ղուլլարը միւհիմլէր իսի ։

ՊԱՊ Թ

1 Վ Է Դաւիթ ատտի քի՝ Սա
ուղ էլինատէն գալմըշ տահա
պէր բիմանէ վա՞ր մը , քի օնա
Յոնաթանընըն խաթընը իչիւն էհ.
սան էտէյիմ՝ · Վէ Սաուղ էլին.
2 նին պէր գուլլու վար իսի քի՝ խա.
մի Սիբա իսի ։ Վէ օնու Դաւի.
թէ չաղըրտըլար , վէ վիսաիշահ
օնա ատտի քի՝ Սիբա աէ՞ն մի
օլըն , վէ օ՝ Գուլլուճտուր ատտի ։
3 Վէ վիսաիշահ ատտի քի՝ Սաուղ
ունէն էլինատէն գալմըշ ատէմ եօ՞ղ
մու , քի օնա Աղլահ իհսանը է.
սէյիմ՝ · Վէ Սիբա վիսաիշահա
ատտի քի՝ Յոնաթանընըն այագ.
լարը սագաթ պէր օղլու գալտը ։
4 Վէ վիսաիշահ օնա՝ Նէ՞րէտէ
պէր ատտի · Վէ Սիբա վիսաիշա.
հա ատտի քի՝ Իչթէհ Լագաբար.
տա Ամիէլ օղլու Մաքիրին էլինի.
սէ տիր ։ Իսկի Դաւիթ վիսաի.
5 շահ կէմիւսէրիսա՝ օնու Լագա.
բարատան Ամիէլ օղլու Մաքիրին
էլինատէն ալտը ։ Վէ Սաուղ
6

օղու Ցուիսաթեանըն օղու Մեմ-
փիբոսեթէ Դաւիթէ վարդագոյ ,
հիւղիւ գոյուն ալ չիւղ օնա թէ-
մինա էղէ . վէ Դաւիթ տէ-
սի քի եա՝ Մեմփիբոսեթ , վէ օ՝
7 իղեթ գուղուն տէսի : Վէ Դա-
ւիթ օնա տէսի քի՝ Գօրգամ .
ղերա պապան Ցուիսաթեանըն
խաթերը իչին՝ սանա հէր վէձ
իլէ իչան հաձէյիմ , վէ պա-
պան Սաուղուն ձիւմլէ Թարղա-
լարընը սանա ինթիգալ հաձէ-
յիմ . անն տէ տայիմա սօֆրամ-
8 տա էքմէք էն յէձէքսին : Վէ օ-
նա թէձինինա էտիպ տէսի քի՝
Գուղուն քի՞մ ա՛ր , քի պէնիմ
կիսի էօղմիւշ քէօփէյէ նազար
9 գրլարըն : Անսին փատիշահ Սա-
ուղուն ուշաղը Սիբայը ջաղը-
րըպ՝ օնա տէսի . Սաուղուն վէ
օնուն ձիւմլէ էվինին հէր նէսի
վար իսկ իսկ՝ աննին էֆէնտինին
10 օղլունա վէրսիմ : Վէ անն վէ
աննին օղուլարըն վէ գուղարըն՝
օնուն իչիւն էէրի իշէյիպ տահ-
մուլտան կէթիրէսին , քի է-
ֆէնտինին օղլունուն էէյձէէք
էքմէյի օլա , ամմա էֆէնտինին
օղլու Մեմփիբոսեթէ տայիմա սօֆ-
րամտա էքմէք էէյէ . վէ Սիբա-
նըն օնպէշ օղլու վէ իյիրմի գու-
11 լու վար իսկ : Վէ Սիբա փա-
տիշահա տէսի քի՝ Պու գուղու-
նա փատիշահ էֆէնտիմ հէր նէ
էմր էթմէ իսկ , պու գուղուն
էօյլէ հաձէյ քի՛ր . Մեմփիբոս-
թէ իսկ (ֆոֆիշահ ֆէֆի)
փա-
տիշահըն օղուլարընտան պիրի
12 կիսի սօֆրամտա էէյէ : Վէ
Մեմփիբոսեթէնին պիր քիւչիւք
օղլու վար իսկ , վէ օնուն ատը
Միքա իսկ . վէ Սիբա էվինին
ձիւմլէ էհալիսի՝ Մեմփիբոսեթէ-
13 նին գուղարը իսկ : Իսկի Մեմփի-
բոսեթէ Երուսաղէմտէ սաքին օլ
տու , զերա տայիմա փատիշա-
հըն սօֆրասընտա էէր իսկ .
վէ օնուն իչի այաղը , ապաթ է-
տի :

ՊԱՊ Ժ

1 Վ Է վագի՛ օլտու քի պուն-
տան սօնկրա՝ Ամմոն օղուլարը-
նըն փատիշահը էօլտիւ , վէ օ-
նուն եէրինէ օղլու Անոն փատի-
շահ օլտու : Վէ Դաւիթ տէսի
2 քի՝ Նասա օղլու Անոնա իհսան
էտէյիմ , օնուն պապասը պա-
պա իհսան էձմիշի կիպի . իսմի
Դաւիթ՝ գուղարը էէտի իչէ օ-
նա պա պասը իչիւն թէսէլլի վէր-
մէյէ կէօնտէրտի . վէ Դաւի-
թին գուղարը Ամմոն օղուլարը
3 ան յարընա վարտարար : Վէ Ամ-
մոն օղուլարընըն աէրվէրլէրի՝ Է-
ֆէնտիէրի Անոնա տէսիլէր քի
Դաւիթ սէնին պապանա իքրամ
մէն մի սանա թէսէլլիձիլէր
կէօնտէրտի զանն էտէրսին .
Դաւիթ՝ գուղարընը սանա չէհ-
րի արաշտըրմաղա վէ օնու թէ-
ձէսուս էձմէյէ վէ օնու ալթ
իւսթ էձմէյէ կէօնտէրմէտի մի :
4 Իսմի Անոն՝ Դաւիթին գուղա-
րընը թուԹուպ օնլարընն սաղա-
լընըն էարընընը թրաշ էձտի ,
վէ օնլարընն էավասլարընը էարը-
սընատէք թա օթուրաձաղ էէ-
րինէտէք քէստի , վէ օնլարը սա-
լը վէրտի : Վէ Դաւիթէ խապէր
5 վէրտիքլէրինտէ , օնլարը գար-
շըլամաղա կէօնտէրտի , զերա ա-
տէմլէր ղայէթ իչէ ըէղիշ օլմուշ-
լար իսկ . վէ փատիշահ տէսի
քի՝ Սաղալընըղ պիթինճէյէ-
սէք Երիքովտա օթուրուն , ան-
տէն էէրի կէլին :

6 Վէ Ամմոն օղուլարը՝ Դաւի-
թին լինտինտէ ֆէնա գոփար օլ-
մուղլարընը կէօրինճէ , Ամմոն
օղուլարը կէօնտէրիսի Բէթրոռո-
Սիւրհանիէլէրինտէն վէ Սուբա
Սիւրհանիէլէրինտէն իյիրմի պին

Նահաս վէ Մասբա փառիշաները-
ան պին նէֆիքը վէ Խատվբատան
օն ֆբի պին ատամ իւհլեթ ևլէ
7 Թուհթաւբար : Վէ Դաւիթ ի-
շևտինճէ , Յովաբը վէ գուվվէթ-
ևլէբին ճիւմլէ ա՛սքէբինի կէօն-
8 տերսի : Վէ Ամմոն օղուլլարը
չըդըպ՝ գավուտուն մէտինէլինտէ
ճէնկէ տիզիլտիլէր . ամմա Սու-
բա վէ Բոռը Սիւրեանիլէրի հէմ
Խատվը վէ Մասբա՝ սահրատա
9 պաշգաճա խտիլէր : Վէ Յովաբ՝
ճէնկին եիւզիւս քէնտինէ գարշը
էօնտէն հէմ արգատան օլտու-
ղունտու կէօրիւնճէ , Իսրայէլին
ճիւմլէ սէչկինլէրինտէն սէչիպ՝
Սիւրեանիլէրին գարշըսընա թա-
10 պուբ տիղտի : Վէ գալան խալ-
գը՝ գարըտաշը Աբեսաններն է-
լինէ վէրտի , քի Ամմոն օղու լա-
րընըն գարշըսընա թապուբ տի-
11 ղէ . Վէ տէպի քի՝ Էյէր Սիւր-
եանիլէր պէնտէն զալիպ կէլիր ի-
սէ , իմտատըմա կէլէսին . վէ է-
յէր Ամմոն օղուլլարը սէնտէն
զալիպ կէլիր իսէ , պէն սէնին
12 իմտատընա վարաճաղըմ. Գուվ
վէթլէն , վէ գավմըմըզ իչին
հէմ Ալահրմըզըն չէհրլերի ի-
չին գուվվէթլի հարպէթ էտէ-
լիմ . վէ Բոպպ՝ քէնտի նազա-
13 րընտա խոշ օլտուր էյլէսին : Վէ
Յովաբ պիլէսինճէ օլտն խալգ ի-
լէ Սիւրեանիլէր իլէ ճէնկ էթմէ-
յէ եագլաշտը . վէ օնլար օնտն
14 էօնիւնտէն գաչտրլար : Օլտուր
Ամմոն օղուլլարը՝ Սիւրեանիլէ-
րին գաչտրտըղընը կէօրիւնճէ , օն
լար տախի Աբեսաններն էօնիւն-
տէն գաչըպ՝ չէհրէ կիրտիլէր .
անտէն Յովաբ Ամմոն օղուլլարը-
նըն իւզէրինտէն տէօնիւպ՝ Երու-
սաղէմ վարտը :
15 Վէ Սիւրեանիլէր՝ Իսրայէլին
էօնիւնտէն վուրուլտուգլարընը
կէօրիւնճէ , պիրլիգտէ ճէմ՝ օլ-
16 տուլար : Վէ Ադրազար կէօն-
տերիպ՝ ըրմաղընն էօթէ հագա-
սընտա օլան Սիւրեանիլէրի չը-
գարտը , վէ Էլամա կէլտիլէր .
վէ էօնլէրինճէ Ադրազարըն սէ-
բա՛սքէրի Սովաք Շիոէր իպի :
17 Վէ Դաւիթէ խաբէր վէրիլտիք-
տէ , ճիւմլէ Իսրայէլի ճէմ՝ է-
տիպ՝ Յորդանանտան կէչտի վէ
Էլամա վարտը . վէ Սիւրեանիլէր
Դաւիթին գարշըսընա թապուբ
տիղտի՝ օնտն իչէ ճէնկ էթտիլէր :
18 Վէ Սիւրեանիլէր Իսրայէլին էօ-
նիւնտէն գաչտրտըլար , վէ Դաւիթ
Սիւրեանիլէրտէն եէտի եիւզ ա՛-
բտպա վէ գըրգ պին սէթը գըր-
տը . հէմ օնլարըն սէրա՛սքէրի
Սովքակը վուրտու , վէ օրտաս
էօլտիւ : Վէ Ադրազարըն գուվ 19
լարը օլան հէմ վասիճահլար՝
Իսրայէլին էօնիւնտէն վուրուլ
տուգլարընը կէօրիւնճէ , Իսրա-
յէլլէ սուլհա եապըպ՝ օնլարա
գուվլտուգ էթտիլէր . վէ Սիւր-
եանիլէր՝ Ամմոն օղուլլարընա
իմտատ էթմէյէ արթըգ գօրգար
լար իտի :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վ է վագի՝ օլտուգ քի երթէսի
սէնէ՝ փատիշահլարըն չըգտըգ-
լարը զէմմանտէ, Դաւիթ՝ Յովա-
բը հէմ պիլէսինճէ գուվլարընը
վէ ճիւմլէ Իսրայէլի կէօնտէրտի,
վէ Ամմոն օղուլլարընը խարապ
էտիպ՝ Ռաբբայը մուհասարէ էթ-
տիլէր . Դաւիթ իսէ Երուսա-
2 ղէմտէ օթուրուբ իտի :
Վէ վագի՝ օլտուգ քի սաբահ
վագթընտա Դաւիթ եաթագըն-
տան գալգըպ՝ փատիշահ սէրա-
յընըն տամը իւզէրինտէ կէզի-
նիր իտի , վէ տամըն իւզէրին-
տէն՝ եայագընը պիր գարը կէօր-
սիւ , վէ օր գարը գայէթ կիւ-
3 զէլ չէհրելի իտի : Վէ Դաւիթ
կէօնտէրիպ՝ օր գարը իչէրի սո-

ասալ էթան։ Վէ պէրէ տէտի քի՝ Ռէհալ Ո-
բիանըն գալըսը Իսմայէլ մի-
ջոցով գըղըհէ բռնաբէ պուտէ-
տիլ՝ մի
4 Վէ Դաւիթ խապէրձիլէը կէօն-
տէրիսի՝ ծնող ալսը, վէ գալը օ
նա կէլսիքտէ, ծնողն իլէ եաթ-
սը, գալը իսկ նախրապըն ինտէն
հէնտէ թէմիզլէնմիշ իսկ։ ան-
5 տէն գալը էվլինէ կիթտի։ Վէ
գալը Համիլէ օղուռ։ Վէ կէօն-
տէրիսի վէ Դաւիթէ խապէր վէ
6 բիսի՝ Համիլէ իմտատի։ Վ Դա-
ւիթ Յովաբա՝ Ռէհալ Ուբիայը
պատա կէօնտէր տէյի էօզ կէօն-
տէրսի։ Յովաբ տա Ուբիայը
7 Դաւիթէ կէօնտէրսի։ Վէ Ու-
բիա ծնա կէլսիքտէ, Դաւիթ
Յովաբըն սաղլըղընը վէ գաւմըն
սաղլըղընը վէ Ճէնկին սէլամէ-
8 թինի սիւալ էյլէսի։ Ընտէն
Դաւիթ Ուբիայա տէտի քի՝ Ե-
վինէ էն, վէ այագլարընը եայ-
գա։ վէ Ուբիա փատիշահընն սէ-
րայընտան չըգըրըղը կիսի, ծնող
արաբընճա փատիշահտան թահմ
9 կիթտի։ Ամմա Ուբիա՝ էֆէն-
տիսինին Ճիւմլէ գուլլարը իլէ
փատիշահըն սէրայընըն գափու-
սունտա եաթսը, վէ էվլինէ էն-
10 մէտի։ Վէ Դաւիթէ խապէր վէ-
րիպ տէտիլէրը քի՝ Ուբիա էվլինէ
էնմէտի։ վէ Դաւիթ Ուբիայա
տէտի քի՝ Եօլտան կէլմէյօրսու-
նուզ, նիչին էվլինէ էնմէդինին։
11 Վէ Ուբիա Դաւիթէ տէտի քի՝
Սանտուղ վէ Իսրայէլ վէ Ցու-
գա չատրըլարտա օթուրույօր-
լար, վէ էֆէնտիմ Յովաբ վէ ե-
ֆէնտիմին գուլլարը իւսթիւ ա-
չըղ սահրատա գոնարլար, վէ
պէն եէմէյէ վէ իչմէյէ վէ գա-
րըմ իլէ եաթտըղա էվլիմէ՞ մի կի-
տէյիմ։ սէն սաղ սըն վէ սէնին
Ճանըն սաղ սըղը քի պէն պուս չէ-
12 յի էմէմ։ Վէ Դաւիթ Ուբի-
այա տէտի քի՝ Պուս կիւնտա պուս
բաստա գալ, վէ եարըն սէնի կէօն-
տէրիյիմ։ իսմի Ուբիա օլ կիւն
վէ էրթէսի կիւն Ուրուսալէմէ
գաղըր։ Վէ Դաւիթ ծնող տա՝ 13
վէմ էյլէսի, վէ օ՝ ծնող էօ-
դիւնտէ եէմի վէ իչմի, վէ ծնող
սէրիսէ էթտի։ վէ սաբահընտա էֆէնտիսինին դուլլարը իլէ քէնտի տէօշէյինտէ եաթմտադա չըգ-
ադը, ամմա էվլինէ էնմէտի։ Վէ 14
սաբահ օլունճա, Դաւիթ Յո-
վաբա պիր մէքթիւպ եազըպ՝
Ուբիանըն էլէմի իլէ կէօնտէրսի։
Վէ մէքթիւպտէ եազըպ տէտի 15
քի՝ Ուբիայը էն շէհիտ Ճէնկին
էտինիւնէ գոյուն, վէ արտընտան
էլ իլլըն քի՝ վուրուլուսուպ էօլսէ։
Վէ վադի՝ օլտուռ քի՝ Յովաբ շէհ- 16
բի մուհասէրէ էտէր իքէն, Ու-
բիայը շոլ մահալէ գոտուռ քի՝
քէնտիսի օրտուսա գուվվէթլի ա-
ատմէլէր վար իսի՛լինի պիլսը ի-
տի։ Վէ շէհրին աուէմլէրի չը- 17
գըպ՝ Յովաբ իլէ Ճէնք էմտիլէր,
վէ գաւմտան Դաւիթին գուլլըբ-
ընտան պա՛զընը տիւշտիւ։ վէ
Ռէհալ Ուբիա տախի էօլտիւ։
Վէ Յովաբ կէօնտէրիպ՝ Ճէնկին 18
Ճիւմլէ ահվալինի Դաւիթէ խա-
պէր վէրտի։ Վէ խապէրձիյէ 19
թէքիտիւ էտիպ տէտի քի՝ Ճէն-
կին հէր մաուտէսինի փատիշա-
հա նազլ էմտիսինի պիլտիրսի-
լին կիսի, օլ տէմ վազի՛ օլա քի՝ 20
էյէր փատիշահըն էօվքէտի չը-
գըպ սանա տէր իսէ քի՝ նի՛չին
Ճէնք էմտիք իչտէն չէհրէ հազ-
լաշտընըզ։ հիսարտան աթմա-
Ճաղլարընը պիլմէ՞զ մի իսինիզ։
Յերոբեսեթ օղլու Աբիմէլէքի 21
քի՛մ էօլտիւրտիւ, ծնող իւղէ-
րինէ տէյրմէնին իւսթ թաշընը
հիսարտան պիր գադը ա՛թմադը
մը, քի օ թէբէստէ էօլտիւ։
հիսարտա նի՛չին հազլաշտընըզ։
օլտէմ սէն տէյէսին քի՝ Գուլլուն
Ռէհալ Ուբիա տախի էօլտիւ։
Վէ իսպէրձին կիթտի։ վէ վա- 22

րըսպ՝ Ցովաբէն օնա ձիւմէն լսա-
մարլաասըլընը Դաւիթէ խապէր
23 վէրտի : Իմոի խապէրձի Դա-
ւիթէ տէտի քի՝ Օվ սաէմըր եւ
զէրևիմիզէ զալնպ օլմագ իվէ , սի-
զէ սահրայա չըգտըլար . ամմա
պիզ օնըլարը Թա գափուշնուն ազ-
24 զընատէք գօվալատըդ : Վէ օգ-
ճուլար գուվլարընէն իւզէրինէ
հիսարաան ալմըշըլար , վէ վա-
տիշահընն գուվլարընաան պա՛զընը
էօլտիւ, հէմգուլընն Քենանուրիա
25 տախի էօլտիւ : Օլտէմ Դաւիթ
խապէրձիյէ տէտի քի՝ Ցովաբա
պէյգէ տէյէսին . պու շէյ՝ կէօզ
լէրիմտէ ՔԷնա կէօրիւնմէսին ,
զնրա գընըձ պա՛զին չընուս պա՛-
զին պուտնուս էեր . չէհրին իւզէ-
քինէ գուվվէթլի ճէնք էյլէ , վէ
օնու եզդ , վէ սէն օնու գուվ
վէթլինտիր :
26 Վէ Ուրիանընն գարըսը՝ գօճա-
սը Ուրիանընն էօլտիւիւնիւ իշտի-
քինճէ , գօճասը իշտին եաս չէք-
27 տի : Վէ եաս կէշինճէ , Դա-
ւիթ կէօնտէրիպ՝ օնու քէնտի է-
վինէ ալտը , վէ օ՝ օնուն գարըսը
օլտու , վէ օնա պիր օղուլ տօ-
ղուրտու . ամմա Դաւիթին պու
էթտիյի շէյ՝ Բատպէն նազա-
րընտա ՔԷնա կէօրիւնտիս :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վ է Բատպ Նաթանը Դաւի-
թէ կէօնտէրտի , վէ օնա վարընպ
օնա տէտի . Պիր շէհրտէ՝ պիրի
զէնկին վէ օ պիրի ֆագիր՝ իքի
2 ատէմ վար իտի : Ձէնկինին ղա-
յէթ ճօգ սիւրիւճէրի վէ սըղըճ-
3 լարը վար իտի . Ամմա ֆագիրին
պիր քիւճիւք տիշի գուզուտան
պաշգա հիչ պիր շէյի եօգ իտի ,
քի օնու էտինմիշտիլ , վէ պես-
կէր իտի , վէ օնուն էանընտա վէ
օղուլլարը իլէ պիրլիքտէ պէօթիւ-
տիս . օնուն լօգմասընտան եէր
իտի , վէ քեասէսինտէն իչէր իտի ,
վէ գօյնունտա եաթար իտի ,
վէ օնուն գընը կիպի իտի :
4 Վէ օվ զէնկին քիմսէյէ պիր եօվ
ճուս կէլտի , վէ քէնտի սիւրիւճէ-
րինտէն վէ սըղըրլարընտան ալըպ՝
քէնտինէ կէլէն միւսաֆիրի իչ-
էւն հազըրլամտըդ գընյտաը ,
իլլա օվ ֆագիր քիմսէնին տիշի
գուզուտուտնու ալըպ՝ քէնտինէ
կէլէն ատէմ իչէւն հազըրլատը :
5 Օլտէմ Դաւիթին էօվքէսի
օվ քիմսէյէ զլյէթ իլէ Թութու-
շուպ՝ Նաթանա տէտի . Բատպ
սազ տըը քի՝ պուտնու էտէն քիմ-
սէ գաթվէ միւսթաֆագ սըը .
6 Վէ պու շէյի էթտիյի սեպեպ-
տէն էէմ եսիրկէմէսի յինտէն էօ-
թիւրու՝ գուզլույու տէօրթ գաթ
7 էօտէմէվի տիր : Ընտէն Նաթան
Դաւիթէ տէտի քի՝ Օվ քիմսէ
սէն սին . Խարայէլին Ալլահը
Բատպ պէյգէ տէր քի՝ Պէն սէ-
նի Խարայէլին իւզէրինէ փատի-
շահ մէտ էթտիմ , հէմ պէն սէ-
նի Սաուլըտն էլինտէն գուր-
թարտըմ . Վէ էֆէնտինի էն-
8 վինի սանա՝ հէմ էֆէնտինին գա-
րըսընը՝ սէնին գօյնունա վէր-
տիմ , վէ սանա Խարայէլ հէմ
Յուդա էվինի վէրտիմ . վէ էյէր
ազ իտի խէ , սանա պուտնուն
կիպի նիչէ շէյլէր տագա ի՛լավէ
էտէր իտիմ : Նի՛չիւն Բատպէն
9 սէօզիւնիւ հօրլատըդի՝ օնուն
նազարընտա ՔԷնա օլմընը էտէ-
սին . Քէնտի Ուրիայը գընըձ ի-
լէ էօլտիրտուն . հէմ օնուն գա-
րըսընը քինտինէ գարը իչիւն ալ-
մըդն , հէմ օնու Ամմոն օղուլլա-
րընըն գընըձը իլէ գաթլէթթիր-
տին : Իմոի հալա պէնի Թահ
10 գիր էթտիյին՝ վէ Ուրիանըն գա-
րըսընը քէնտինէ գա-
րը օլմագ իչիւն ալըպտըն սեպեպ
տէն , սէնին էվինտէն էպէտճէ
գընըձ էքսիք օլմայաճագ տըը :

11 Բայց պէյլէ տէր քի՝ Իշբէ պէն
անէին էվինտէն անէին իւզէրինէ
պիր պէյա գալըբըտաղըմ. վէ
անէին կէօզլէրին էօնիւնտէ սէ-
նին գարըլարընը ալտաղըմ, վէ
անէին գօշունա վէրէճէյիմ, վէ
պու կիւնէէնին կէօզլէրի էօնիւն-
տէ գարըլարըն իլէ համտաղ
12 տը: Չ՚իլա սէն պուննա կիղլ ի-
ճէ էյլէտին. ամմա պէն պու
չէյի ճիւմլէ Իսրայէլին էօնիւն-
տէ՝ վէ կիւնէէնին էօնիւնտէ էտէ-
13 ճէյիմ: Վէ Դաւիթ Կաթեանա
ատտի քի՝ Բայա կիւնահ էթ-
սիմ. վէ Կաթեան Դաւիթէ տէ-
մի քի՝ Բայա տահի անէին կիւ-
նահընը պէրթարաճ էթտի, հօղ
14 մէղսին: Լաքին պու չէյ իլէ
Բայան սիւճմէնլէրինէ քիւֆր
էթմէյէ փուրսաթ վէրտիյին ի-
չինն, սանա տօղտաղ չՀոուգ
էլպէթթէ էօլէճէք տիր:
15 Անահէն Կաթեան քէնտի էվինէ
կիթտի. վէ Բայա՝ Ուրիանըն
գարըսը Դաւիթէ տօղուրսուղուս
չՀոուգուս վուրսուս, վէ ղայէթ
16 խասթա օլսուս: Վէ Դաւիթ չՀո-
ճուգ իչինն Ալլահա նիյազ էյ-
լէտի. հէմ Դաւիթ ուրուճ թուն-
տուս, վէ վարըպ՝ սիւթթիւն կէ-
ճէ գէչ իւզէրինտէ էաթտը:
17 Վէ էվինին խոթթէյարլարը օնուն
հանընտա տուրսուղուր քի՝ օնուս
էէրտէն գալըբըպտըր. ամմա օ
խոթթէմէտի, հէմ օնըտ իլէ էէ-
18 մէք էէմէտի: Վէ վուպի՝ օլսուս
քի՝ էէտինէն կիւնտէ չՀոուգ
էօլսիս. վէ Դաւիթին գուլլարը՝
չՀոուգուղուն էօլսիյիւնիս օնա խա-
պէր վէրմէյէ գօրգտաուղար, զի-
րա տէտիլէր քի՝ Իշբէ չՀոուգ
տահա սաղ իքէն օնա աէօյլէտիք,
վէ աէօղլուսիզլուս տինկլէմէտի,
հա օնա՝ ՉՀոուգ էօլսիս նա՞սըլ
տէյէլիմ, քի պիր ճէնա չէյ է-
19 տէ: Ամմա Դաւիթի գուլլարը-
նըն ֆըրըլթը էթտիքլէրինի կէօր-
մէք իլէ՝ չՀոուգուղուն էօլսիյիւնիս
Դաւիթ անկլատը. վէ Դաւիթ
գուլլարընա՝ ՉՀոուգ էօլսի՞ս միւ
տէտի, օնլար տա Էօլսիս տէ-
տիլէր: Օլտիմ Դաւիթ էէրտէն 20
գալգըպ՝ հայդանաը, վէ մէտ
օլուպ՝ էավաալարընը տէյէճէր-
տի, վէ Բայպըն էվինէ կիրիպ՝
սէճտէ գըլսը. անտէն քէնտի
էվինէ վարսը, վէ խոթթէտի, վէ
էօնիւնէ էքմէք գօսուլսը, վէ
նէտի: Վէ գուլլարը օնա տէ- 21
տիլէր քի՝ Պու էթտիյինիզ իչ
նի՞ օլսա. չՀոուգ իչլուն օ տահա
սաղ իքէն՝ ուրուճ թուն տաղ
աղտարըն, վէ չՀոուգ էօլսիյիս
կիտի՝ գալգըպ էքմէք էէտին:
Վէ տէտի քի՝ ՉՀոուգ տահա 22
սաղ իքէն ուրուճ թուն տաղ
լատըմ. պիրա տէտիմ քի՝ Ուրի՞մ
պիլիր, պէզքի Ալլահ ի՞նայէթ
էտէր վէ չՀոուգ էաչար: Կա- 23
քին շիմտի էօլսիս, պէն նի՞չուն
պէյլէ ուրուճ թուն թայըմ.
նուս արթըգ տէօնտէրէ պիլի՞ր մի
իմ. պէն մա կիտէճէյիմ, տա-
մա օ պահա տէօնմէզ:
Անահէն Դաւիթ՝ գարըսը Ուր. 24
սաբէյէ թէտէլի վէրտի, վէ օ-
նա վարըպ՝ օնուն իլէ էաթտը.
վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրսուս, վէ
տաղընը Սողոմոն գօսուս, վէ
Բայպ օնուս սէվտի: Վէ Կա- 25
թեան փէյղամպէրին էէտի իլէ
կէօնտէրթի, վէ օնուն տաղընը՝
Բայպոհան էօթիւրիս՝ Յէդիդիա
գօսուս:
Վէ Յովաբ՝ Ամմոն օղուլլարը- 26
նըն Ռաբբասը իլէ ճէնք էյլէ-
տի, վէ փադիշահանի չէհրի
փէթհ էթտի: Վէ Յովաբ Դա- 27
ւիթէ խապէր ճիլէր կէօնտէրիպ
տէտի քի՝ Ռաբբա իլէ ճէնք էթ-
սիմ, տուլար չէհրինի տահի
փէթհ էթտիմ: Իմտի հալա գավ- 28
մըն պադըսընը ճէմ՚ էյլէ, վէ
չէհրին գարշըսընա օրտուս գու-

բուսք՝ ծնու ֆիլեհ էլլէ , օլմայա
քի չէհրի պէն փիլեհ հաէյիմ
տէ՝ ծնուն իւզերիւէ պէնիմ ա-
29 րամ չալըըլա : Իմոի Դաւիթ
ճիւմլէ գալմըշճիմ՝ էաիպ՝ Ուռ-
բայա կիթաի . վէ ծնուն իւէ
ճէնիք էաիպ՝ ծնու ֆիլեհ էլլէ-
30 ալ : Վէ ծնլարըն վաճիշահը
նէրն պաշընատն Թաճրընը ալըը .
վէ ծնուն ալըրլըզը պիր գանիթար
ալթուն վէ գըյմէհլի Թաշալր
օլուպ՝ Դաւիթին պաշընա գո
նաւլամա . վէ չէհրաէն զայէհ
31 չօգ հաղմա չըգարը : Վէ ծն-
տա օլան Խալգը չըգարըպ՝ ծն-
լարը աէսթէրե իւէ վէ աէմիր
սիյէնլէր իւէ վէ աէմիր պալթա
լար իւէ ա՛պզա գօտու , հէմծնլարը
Թուզլա Ֆռւրնաէնատն կէչիր
ալ . վէ Ամմոն օղլու լարընէն
հէմի չէհրիւէրինէ պէզիւէ էյլէ-
ալ . անտէն Դաւիթ ճիւմլէ
գավմ իւէ Երուսաղէմ աէօն-
ալու :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Ա յէ վագի՝ օլտու քի պատն-
ատն ամմկրա՝ Դաւիթին օղլու
Ա քիսալամոն պիր հիզէվ դըզ
գարընատը վար իսի , վէ ծնուն
ատը Ռամար իսի . վէ ծնու՝Դա-
2 ւիթին օղլու Ամմոն սէվալ : Վէ
Ամմոն՝ դըզ գարընատը Թամա
րընը աէպէսինատն խաղԹա օլմագ
աէրճէհսինատ սըգրըտը . զիրա
դըզ պաքիրե իսի , վէ Ամմոնոան
հէօղէրինատ ծնա պիր շէյ հէ
3 մէյէ կիւճ իսի : Վէ Ամմոնոան
Յովնադաք իսմինատ պիր տօս
Թու վար իսի , քի օ՝ Դաւիթին
գարընատը Սամսանըն օղլու ե-
ան . վէ Հոնինադաք՝ Ֆիրատէ
4 լն քիմէ իսի : Վէ ծնա աէսի
քի՝ Էյ վաճիշահ օղլու , սէն
հիճնուն պէզիւէ կիւնատն կիւնէ
վայ ինճէնիրսին , պանա խապէր

վէրմէ՞զլի սին . վէ Ամմոն ծնա տէ-
սի քի՝ պէն գարընատըմ Ա քիսո-
ղլուն գըզ գարընատը Թամա-
րը աէվէրիմ : Վէ Հոնինադաք օ-
նա տէսի քի՝ Տէօզէ յինէ հաճրալ
քէնտինի խատԹա կէօսթէը . վէ
պապան սէնի կէօրմէյէ կէլինճէ ,
ծնա տէ քի՝ Ռէհրիմ էյլէ գըզ
գարընատըմ Թամար կէլսին ,
վէ պանա Թատ՛մ էէսիրսին . վէ
կէօզէ րիմին էճինճատ էէմէք
եատըն , էվ կէօրիւալ էլինատն
էէյիմ : Իմոի Ամմոն հաճրալ՝ 6
քէնտինի խատԹա կէօսթէրսի .
վէ վաճիշահ ծնու կէօրմէյէ կէլ
սիլըտէ , Ամմոն փաճիշահա տէ-
սի էվ՝ Ռէհրիմ էյլէ գըզ գարըն-
ատ շըմ Թամարըկէլսի՝ կէօզէ ըիմ
էճինճատ էվի յօղտամ եատըն ,
վէ ծնուն էլինատն էէյիմ : Վէ 7
Դաւիթ Թամարա էվ կէտատ-
ըիսի՝ աէսի քի՝ Հոաբ գարընատ-
շըն Ամմոնուն էվինէ վարըպ ծնա
էէմէք եատ : Վէ Թամար գա- 8
րընատ շը Ամմոնուն էվինէ վար-
սը , վէ օ՝ հաճայօր իսի . վէ
գըզ խատռրտս ալըպ՝ հօղռւ-
ատս , վէ ծնուն կէօզլէրի հէճինատ
լօգռմ՝ատ եատըը , վէ լօգռմ-
ատը վիշկրսի : Ինատն Թատա- 9
յը ալըպ՝ ծնուն էճինճատ գօ-
ԼԹարտը , ամմո օ՝ էէմէք իսմէ-
մէսի . վէ , ծնուն աէսի քի՝ Ե-
նըմատան հէր քէսի սիշատը չըգա-
րըն , վէ հէր քէս ծնուն հաճրն-
ատն սիշատը չըգար : Վէ Ամ- 10
նուն Թամարա աէսի քի՝ Եէմէյէ
իչ օսատա կէմիր , վէ էվինատն
էէյիմ . իմոի Թամար հաճռա-
ղը լօգռմ՝ատը ալըպ՝ գարընատ-
շը Ռինատա իչ օսատա կէօրիւը-
սիւ . վէ ծնա հադատշըտատը , 11
քի էէյէ . վէ օ՝ ծնու հադատա-
յըպ՝ ծնա աէսի . կէլ գըզ գա-
րընատըմ՝ պէնիմ իւէ հաճ : Վէ 12
գըզ ծնա աէսի քի՝ Եօզ գարըն-
ատշըմ , պանա ղօր էճմէ , զիրա

Իսրայէլտե պէջլէ օլմազ : պու
13 րիւավայլըզը էթմէ : Վէ պէն այ-
պըմ իլէ նէ՞րէյէ կիտէյիմ , սէն
տէ Իսրայէլտե րիւավայլէրին պի-
րի կիսի օլուրսուն · իմոի հալա
քէրէմ էյլէ փատիշահա սէջլէ ,
զիրա օ պէնի սէնտէն մէն՝ էթ-
14 մէզ , Ամմա օ՝ օնուն սէօղլէնիւ-
պինկլէմէք իսթէմէտի · իլլա օ-
նա զալիպ օլուպ՝ օնու զորլատը ,
15 վէ օնուն իլէ հաթատը : Անտէն
Աննոն՝ օնատո զայէթ զիյատե-
սի իլէ էքրահ էյլէտի · զիրա օն-
ատո էքրահ էթմէյի էքրահլըզ՝
օնու սէվմէյի սէվկիւտէն պէօ-
յիւք իտի · վէ Աննոն օնա՝ Գաւէդ
16 կիթ տէտի : Վէ գըզ օնա տէտի
քի՝ Սէպէպի եօք տուր , պու
պէնի գօլտուղումն քէօթիւլիւք՝
պանա օպիր էթմէյինտէն պէօ-
յիւք տիւր · ամմա օ՝ օնու տինկ-
17 լէմէք իսթէմէտի : Վէ քէնտինէ
իպզմէթ էտէն ուշաղընը չաղը-
րըպ տէտի քի՝ Շուննու հանըմ-
տան տիշարը չըգարըն , վէ ա-
րընտան գափուցու սիւրկիւլէ :
18 Վէ գըզըն իւզէրինտէ պէր ալա-
ճա գաֆթան վար իտի , զիրա
փատիշահըն պաքիրէ օլան գըզ
լարը պէջլէ գաֆթան կիյէրլէր
իտի · իմոի օնուն խըզմէթքա-
րը օնու տիշարը չըգարըպ՝ ա-
րընճա գափուցու սիւրկիւլէտի :
19 Վէ թամար քիւլ ալըպ՝ պաշը
իւզէրինէ պաչը , վէ իւզէրինտէ
օլան ալաճա գաֆթանը եըրթ-
մը , վէ էլինի պաշը իւզէրինէ
գէյուպ կիթտի , վէ կիտէր ևքէն
20 ֆիկրետտ էտէր իտի : Վէ գա-
րընտաշը Աբիսողում օնա տէտի
քի՝ Սէնին իլէ գարընտաշըն Ամ-
նո՞ն մու օլսու , իմոի հալա՝ գըզ
գարընտաշըմ սիւքիւթ օլ , օ՝
սէնին գարընտաշըն սըրը , պունու
եիւրէյինէ գօմա · Վէ թամար
գարընտաշը Աբիսողումուն էվլին-
տէ օթուրուպ՝ մահզուն օթու-

բուր իտի : Վէ Դաւիթ փատի- 21
շահ հէմ պու չէյլէրի իչիտին-
ձէ , զայէթ իլէ զաղապկ կէլտի :
Ամմա Աբիսողում Այնոն իլէ քէօ- 22
թիւ եա էյի չէյ սէջլէմէտի ·
զիրա Աբիսողում Այնոնտան՝ գըզ
գարընտաշը թամարա զոր էթ-
տի իչիւն էքրահ հտէր իտի :
Վէ իքի եըլ զէտան կէչինէյ , 23
Աբիսողումուն Եփրեմին հանըն-
տա օլան Բաաղասօրտա գըր-
գընճըլարը վար իտի , վէ Աբիսո-
ղում՝ փատիշահընն հէմ օղուլլարը-
նը տա՛վէթ էյլէտի : Վէ Աբի- 24
սողում՝ փատիշահա վարըպ տէտի
քի՝ Իշթէ հալա պու գուլուղ-
նուն գըրգընճըլարը վար · քէրէմ
էյլէ փատիշահ հէմ օնուն գուլ-
լարը՝ պու գուլուն իլէ կիթտին-
լէր : Վէ փատիշահ Աբիսողո- 25
մա տէտի քի՝ Եօք օլուրմ , հալա
հէվիմիզ կիթմէյէլիմ , քի սէ-
նինն իւզէրինէ աղըրզըպ օլմայա-
լըմ · վէ օ՝ օնա զոր էյլէտի , ամ-
մա կիթմէք իսթէմէտի , լաքին
օնա խայր տուա՝ էյլէտի : Վէ 26
Աբիսողում՝ հիչ տէյիլ իսկ պի-
լէմիզձէ պարի գարընտաշըմ Ամ-
նոն կիթտին տէտի · վէ փատի-
շահ օնա տէտի քի՝ Նի՞չին սէ-
նին իլէ կիթտին : Ամմա Աբիսո- 27
ղում օնու զորլամագ իլէ , Այնո-
նու հէմ փատիշահընն ձիւմլէ օ-
ղուլլարընը օնուն պիլէսինձէ
եօլլատը : Իմոի Աբիսողում քէն- 28
տի ուշագլարընա Թէնպիհ էտիպ
տէտի քի՝ Հալա պագընն , Այնոն
չարագ իլէ քէյիֆ օլտուղու կի-
պի , պէն սիզէ՝ Այնոնու վու-
րուն տէտիյիմտէ , օնու եօլտիւ-
րէսինիզ , գօրգման · սիզէ էմր
էտէն՝ պէն տէյի՞մ մի իմ , գուվ-
վէթլէնիպ գահրիման էյիթլէր
օլուն : Վէ Աբիսողումուն ուշագ- 29
լարը Այնոնա՝ Աբիսողումուն Թէն-
պիհ էթմէյինէ կէօրէ էյլէտի-
լէր · վէ փատիշահընն հէմ օղուլ-

լարը գալըքա՝ հէր քէհ քէնաի
գաթըրընա պինաիէը , վէ գուչ
30 տըլար : Վէ վագի օլաու քի օն-
լար հօլաա իքէն , Դաւիթ Ա-
բիսողոմ փաթիշահըն հէի օղուլ-
լարընը վուրաու վէ ծնըլարաան
հիչ պիբիսի գալմասը տէյէրէք
31 խապէր վարմը : Վէ փաթիշահ
գալգըա՝ համապլարընը եըրթ-
սը , վէ եէրտէ համսը . ձիւմ
լէ գուլլարը տաիսի հասապլարը
32 եըրթըլ ատուրուլար խոի : Վէ
Դաւիթին գարընաաշը Սամսա-
նըն օղլու Յոնաթաշը ձիվապվէ
բիա տէտի . Ինիհնաիմ զանն էթ-
մեսին քի՝ հէի կէնձիէրի փաթի-
շահընն օղուլլարընը հօլտուրտու-
լար , զնրա եաընըզ Ամնոն հօլ
տիս . չիւն քի պօս՝ Աբիսողո-
մոնն աղզը իւզոի գարար դըլըն-
մըշ խոի , օ՝ ծնուն գըլ գարընն
տաշը Թամարա զօր էթնաչի
33 կիւնտէն պէրի : Ինոի հադա փա-
թիշահ էֆինտիմ՝ փաթիշահընն
հէի օղուլլարը հօլտիս տէյէրէք՝
հիերէչինէ պիր շէյ գօմասընն .
զնրա եաընըզ Ամնոն հօլմիս
34 պիս : Լաքին Աբիսողոմ գաշ
սը . վէ պէրնէ Աբիսողոմ գաշ
լէրինի գալարընըզ պադալըգտա ,
իշնէթ քէնտի արաընտա օլան հօլ
ման տաղընն եանընտան պիր չօգ
35 խալդ կէնկյօր իոի : Օլոխմ
Յոնաթաշը փաթիշահա տէտի
քի՝ իշնէթ փաթիշահընն օղուլլա-
րը կէնկյօրլար , գուլունտուն սէօ-
36 զնէնէ կէօրէ օլաու : Վէ վագի՝
օլաու քի՝ սէօյլէտիկյի պիճիկրտի-
յի կիոի , իշնէթ փաթիշահընն օ-
ղուլլարը կէլտիկյէ , վէ սէօյլէրի-
նէն գալարընըզ՝ աղլատարլար . հէմ
փաթիշահ տաիսի վէ ծնուն հէի
գուլլարը՝ պիր ղայէթ պէօյիք
աղլայըշնէ աղլատարլար :
37 Վէ Աբիսողոմ գաչընզ՝ Գե-
սուր փաթիշահը Ամիուդ օղլու
Թոլմի յէ կիճտի . ամմա Դաւիթ
օղլու իչնէն ճիւմլէ կիւնլերտէ
եաս չէքտի : Ինոի Աբիսողոմ 38
գաչընզ՝ Գեսուրա կիճտի , վէ օ-
րատա իւչ ըըլ գալարը : Վէ Դա- 39
վիթ փաթիշահ Աբիսողոմա ջըգ-
մօզա հասրէթ չէքէր խոի . զի-
րա Ամնոն իչնէն Թէհէլնի պուլ
տու , չիւն քի հօլմիշ խոի :

ՊԱՊ ԺԴ

Վ Է Շարուհեա օղլու Յոաւ՝ 1
փաթիշահընն հիերէչի Աբիսողո-
մա մէյլ հիճիչինի անկլասը :
Վէ Յոաւ Թեկուհչէ կէօնտէ- 2
րիա՝ օրատան պիր ա՛լիմ գարը
կիճիրտի , վէ օնա տէտի . Քի-
րէմ հիլէ՝ եաս չէքէր կիոի օլ ,
վէ հալա եաս հավապլարը կի-
չինի , վէ մէհ օլմա , վէ հօլիս
իչնէն պիր չօգ դէմանտէն պէրի
եաս չէքէն գարը կիոի օլ . Վէ 3
փաթիշահա վարըպ՝ օնա պուս
սէօզլէրի հէօրէ սէօյլէ . վէ Յո-
վաբ ծնուն աղզընա սէօզլէրի գո-
տու : Անտէն օլ Թեկուհէնի գա- 4
րը փաթիշահա սէօյլէտի . վէ
հիերէլիս գօյուն հէրէ տիւշիւպ՝
օնա Թեմինինա հիլէտի , վէ՝ Ի՛յ
փաթիշահ գուրթար տէտի : Վէ 5
փաթիշահ ծնա՝ Սանա նէ՞ օլաու
տէտի . վէ օ տէտի քի՝ Հազդան
պէն պիր պուլ գարը իմ , վէ գօ-
ճամ հօլմիշ տիւր : Վէ պուս խա- 6
լայըղընըն իքի օղլու վար խոի ,
վէ իքիսի սահրատա չէքիշտիկէր .
վէ ծնըլարըն արասընա կիճէն օլ
մամագ իլէ , պիրի օտիրընի վու-
լուպ՝ ծնու հօլտուրտու : Վէ 7
իշնէթ պիճիճին գաչընէ՝ պուս
խալայըղընըն իւզէրինէ գալգըպ
տէտիկյէ . Գարընաաշընը վու-
րանը վէր քի ծնու՝ հօլտուրտու-
չիս գարընաաշընըն ճանընա պէ-
տէլ հօլտուրէչիմ , վէ վարիսի
տաիսի հէկյաք հատկիմ . իոինի գա-
լան քէօղնիմիս սէօյիճանտուրտուպ

գօձամա իամ՝ վէ եէր եհուդիան-
ան պաղը գալան գօմայամագ-
8 լար : Վէ փաոիշահ գարըչյա ան-
ան քի՝ Ինչնէ կիմ , վէ պէն ան-
նէն հադդընա թէհնաիկ էաէրիմ :
9 Վէ օղ թեհուէլի գարը փաոիշա-
հա ան ան . Նա՛ էֆէնտիմ փաոի-
շահ՝ կիւնահ պէնիմ իւզէրիմէ վէ
պաոպամ էվինէն իւզէրինէ օլա ,
վէ փաոիշահ վէ ծնուն Թաիմէր
10 սուչսուզ օլա : Վէ փաոիշահ
ան ան քի՝ Սանա ան օղլէ՛ն օլաբ
իսէ , ծնու պանա կէթիր , վէ
արթըգ պիր տահա սանա աո-
11 դանմայամագ աղը : Վէ գարը
ան ան . Փաոիշահ քէրիմ էաիպ՝
Աղլահն Թապաը անկան , շէյ-
լէ քի հէլաք էմմէք իչնէն գանը
տաւա՝ էաէն չօղալմասըն , վէ օղ
լուսնու հօլաիւրմէսինէբ . Վէ օ
ան ան քի՝ Թապաղ տաղ աղը քի՝
անէնին օղաւնուն պիր գըզը եէրե
12 տիւշմէյէնէք տիր : Անաէն գա-
ղը ան ան քի՝ Քէրիմ էյլէ պու
խալայըղըն էֆէնտիմ փաոիշա-
հա պիր ան օղ անէյլէսին . Վէ օ՝
13 Սէօյլէ ան ան : Վէ գարը ան ան
քի՝ Խամի Աղլահն գաւմը հագ-
գընա նի՞չուն պուննուն կիպի շէյ
տիւշնիւնիւթանին . Չիան քի փա-
ոիշահ քէնաի սիւրկիւնիւնիւ կէ-
րի ան ընդունդուանիքնէ , փաոիշահ
պու շէյի ան օղլէր էբէն՝ տուչու-
14 կիպի օլաբ : Չ՚իրա պիղ էլպէթէթ
էօլէնէ՛յիղ , վէ եէրե ան օքիւբիւշ
տույա պէնկիրիղ , քի Թօփան-
մաղ . Վէ Աղլահ Ճանը գալարը
մաղ , իւլա չարէյէր տիւշնիւնիւթ ,
քի սիւրկիւն օլան՝ քէնաինանէն
15 սիւրկիւն գալմայա : Խամի հայա
պուննուն իչուն էֆէնտիմ փաոի-
շահա պու ան օղլու ան օղլանէ
կէլտիմ՝ , ղիրա գաւմ պէնի գօղ-
գուԹաու . Վէ պու խալայըղըն
ան ան քի՝ Հալա փաոիշահա ան օղ-
լէյիմ՝ , պէյլքի փաոիշահ պու
Ճարիյէսինին ան օղնուն իճրա
հաէր : Ջ՚իրա փաոիշահ՝ պէնի 16
վէ օղլումու պիղլքան Աղլահըն
միրաաքնաան հէլաք էմմէք ի-
ՐԷՆԷ քիմսէնին վէնէչանուն
պու Ճարիյէսինի գուրԹարմադ
խուսուսունա՝ տինկէլ յէՃէք
տիր : Վէ պու խալայըղըն ան 17
ան քի՝ Հալա փաոիշահ էֆէն-
տիմին ան օղնու Թէհնէլի իչուն օ-
լաՃադ աղը , ղիրա էյնէյի վէ
քէօԹիլիւնու անկլամագտա՝ էֆէն-
տիմ փաոիշահ Աղլահըն մէրէյի
հիպի տիր , իմամի Աղլահըն Թապաղ
սէնին իլէ օլա : Անաէն փաոի- 18
շահ Ճէվապ վէրինէ՝ գարըչյա ան-
ան . Սանա սիւալ էուՃէյիմ
շէյի՝ քէրիմ էյլէ պէնաէն ագ-
ղամա . Վէ գարը՝ Փաոիշահ է-
ֆէնտիմ քէրիմ էաիպ ան օղլէնին
ան ան : Վէ փաոիշահ ան ան քի՝ 19
Հէփ պու շէյաէ Յուսուրըն էլի
սէնին իլէ պէրապէ՞ր մի տիր .
վէ գարը Ճէվապ վէրինէ ան ան
քի՝ Ճանըն սաղ աղը եա՛ էֆէն-
տիմ փաոիշահ , էֆէնտիմ փա-
ոիշահըն ան օղլանի՛ Ճիւմլէ շէյ-
լէրաէն՝ հիչ քիմսէ սաղա եա ան օ-
ղա սաւաղաղ , ղիրա պանա էմր
էաէն գուրան Յուսուբ աղը , հէմ
Ճիւմլէ պու ան օղլէրի պու խալա-
յըղըն ալղընա գօյան օ տուր :
Պու մասլահաԹըն էիւղիւնիւ 20
Թէպալ էթմէնին ան ան պէնաինաէն՝
գուրան Յուսուբ պու շէյի էյլէմիշ
տիր . տամա էֆէնտիմ եէրաէ
հէփ օղաղը պիլմէքաէ՝ Աղլահըն
պիր մէրէյինին իլմինէ կէօրէ ա՛-
ղաղ տիր :

Վէ փաոիշահ Յուսուբա ան ան 21
քի՝ Իշթէ հալա պու շէյի էյլէ-
տիմ՝ . խամի կիմ ուշաղը Ա-
բիսողամու կէրի կէթիր : Օբ 22
ան Յուսուբ հիւղիւ գօյան եէրէ
գաւանդաղ՝ օնա Թէհնէնա էյլէ-
տի , վէ փաոիշահա խայր տուա՛
էյլէտի : Վէ Յուսուբ ան ան քի՝
Գու գուրան պու կիչն պիլուի քի

նազարբնատա լուԹՖ պուլտուա
էա՛ էՖենաիմ փասիշահ , չիւն
քի փասիշահ պու գուլուենուն
23 սէօզլէնիւ իՀՃրա էյլէսի : Ան-
ուէն Յովաբ գալԹըպ Գէռուրա
կէԹաի , վէ Աբիսողոմու Եըռու-
24 սաղէմ կէԹիրաի : Վէ փասի-
շահ սէաի քի՝ ՉԷնաի էվլինէ
սէօնսիւն , վէ նիւզլիմիւ կէօրմէ-
սին . իմաի Աբիսողոմ քէնաի է-
վլինէ սէօնիւպ՝ փասիշահըն նիւ-
զլէնիւ կէօրմէսի :
25 Վէ ՃիւմԼէ Իսրայէլտէ Աբի-
սողոմ կիւլի ղույէԹ իլէ մԱհ օ-
ըընուը կիւզէլ քիմսէ Ճօղ իսի .
օնուն այաղընըն Թապանընատան
Թապաշընըն ԹէկՖինկէատ քռու-
26 սուրու Ճօղ իսի : Վէ պաշընը
Թրաշ էԹաիյինտէ , չիւն քի հէր
ելըլըն սաչընուտա սաւըը Թրաշ է-
սէր իսի , ղիրա իւզէրինտէ ա-
ղըը օլմադ իլէ մնու Թրաշ էտէր
իսի . վէ պաշընըն սաչընը Թար-
Թըպ՝ փասիշահըն վէղնի իլէ է-
27 քի եիւզ մըսգալ օլսըր իսի : Վէ
Աբիսողոմա իէչ օղուշ վէ Թա
մար խամինտէ պիր գըզ տօղռու .
պու՝ կէօսԹէրիւճի կիւզէլ գադը
իսի :
28 Իմաի Աբիսողոմ Եըռուսաղէմ
տէ ԹէԱմամ իքի Ճըլ օԹուրուպ՝
փասիշահըն նիւզլիւնիւ կէօրմէ-
29 մի : Անուէն Աբիսողոմ Յովաբա
կէօնտէրտի քի՝ օնու փասիշահա
կէօնտէրէ , ամմա օնա կէլմէք իս
ԹէմԷտի . վէ Թէքրար իքինճի քէր-
քի կէօնտէրտի , ամմա օ վար-
30 մադ իսԹէմէտի : Օլտուր քէնաի
գուլարընա տէսի քի՝ Պադըն
Յովաբըն Թարըսը պէնիմքինէ
էադըն սըը , վէ օնուն օրատա
արփալարը վար , կիտիպ օնու ա-
ԹէՃէ էադըն . իմաի Աբիսողո-
մուն գուլարը՝ օլ ԹարըսըԼ աԹէ-
31 Ճէ էադըլար : Վէ Յովաբ գալ-
դը՝ Աբիսողոմուն էվլինէ վար-
դը , վէ օնա սէաի քի՝ Սէնին
գուլարըն նի՞չիւն Թարըսըմը ա-
ԹէՃէ էադըլար : Վէ Աբիսո- 32
զոմ Յովաբա սէաի քի՝ Իլճէ սա-
նա կէօնտէրիպ սէաիմ . Պուրա-
յա կէլ , վէ սէնի փասիշահա
կէօնտէրէյիմ քի՝ սէյէսին , Գէ-
սուրտան նի՞չիւն կէլտիմ , օրա-
տա օլմամ պանա տադա էյի ի-
սի . իմաի հալա փասիշահըն
եիւզիւնիւ կէօրէյիմ , վէ էյէր
պէնտէ գասապաԹ վար իսէ ,
սէնի էօլտիրսուն : Վէ Յովաբ 33
փասիշահա վարըպ՝ օնա պու ՃէյՖ
խապէր վէրտի . վէ օ՝ Աբիսո-
զոմու Ճաղըրըպ , վէ փասիշահա
վարդը , վէ փասիշահըն հու-
զուրունտա եիւզիւ եէրէ պէրա-
պէր ԹէկՖինտա էյլէսի , վէ փա-
սիշահ Աբիսողոմու էօպտիւ :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վ Էվադի՝ օլտու քի պունտան
սօնկրա՝ Աբիսողոմ քէնաինէ ա՛-
րապալար վէ աԹլար՝ վէ քէնաի
էօնիւնՃէ սէյիրտէն էլլի տաէմ
Թէտարիք էԹտի : Վէ Աբիսո- 2
զոմ էրքէն գալդըը իսի , վէ գա-
փու եօլունուն պիր էանընտա
տուրուը իսի . վէ վադի՝ օլսը
իսի քի հէր տա՛վասը օլսըպ փա-
սիշահա Ճէրատ՛Թ իչիւն կէլէն
քիմսէյի՝ Աբիսողոմ Ճաղըրըպ
տէր իսի . Սէն հա՞նկը Ճէհրատէն
սին . վէ օ՝ պու գուլուն Իսրա-
յէլ սըպԹալարընըն պիրինտէն
իմ տէսիքտէ , Աբիսողոմ օնա 3
տէր իսի քի՝ Պադ , սէնին փաս-
լահաԹըն էյի վէ հադ սըը .
ամմա սէնի փասիշահըն Թարա-
փընատան տինկէյէն եադ տուը :
Հէմ Աբիսողոմ տէր իսի քի 4
՝Քէաշքի պու ավյարտա հաքիմ
գօնուլսա իսիմ , վէ հէր տա՛վա-
սը վէ Ճէրատ՛Թը օլսըն քիմսէ
պանա կէլիպ՝ օնուն հագդընը
հադ էԹտէ իսիմ : Պիր քիմսէ 5

տախէ ծնա Թէմնիտա էթմէյէ
հապլաշաճագ օլտուղուս Թագ-
ւերտէ , էվինի սալըպ՝ ծնուս Թու-
Թար խոի , վէ ծնու էօվլէր խոի :
6 Իմոի Աբիսողոմ՝ փատիշահա
շէրատ՛Թ իչիւն կէլէն Ճիւմլէ
Իսրայէլէ պուս միևվալ իւզրէ էթ-
մէք իլէ , Աբիսողոմ Իսրայէլա-
տէմլէրինին եւբէյինի չալըը :
7 Վէ վագի՛ օլտուք քըզդ եը-
լըն սօնուննատա , Աբիսողոմ փա-
տիշահա ոէտի քի՝ Ռէբէմ էյլէ ,
կիտիպ Բասպա տատաըղըմ ա-
տատը Ռէբրոնատա էտա էոէյիմ :
8 Զ իրա պուս գուլուն Սիւրիատա-
քի Գէսուրատա սաքին օլտուղում
զէմոնատա՝ Էյէր Բասպ պէնի
սկը վէՃէ իլէ Երուսաղէմէ կէրի
կէծնոէրիը իսէ , Բասպա ի՛պա-
տէթ էտէ յիմ տէյէրէք՝ տատպ
9 տատատըմ : Վէ փատիշահ ծնա՝
Սէլամէթ իլէ կիթ տէտի . իմոի
օ գալգըպ՝ Ռէբրոնա կիթտի :
10 Վէ Աբիսողոմ Իսրայէլին ՃիւմՃ
լէսըպԹըլարընա Ճատուսլար կէծն-
տէրիպ՝ տէտի . Պօրուննուն սէ-
սինի իշիԹտի յինիզ կիպի՝ Աբի-
սողոմ Ռէբրոնատա փատիշահ օվ
11 տու տէյէսինիզ : Վէ Երուսա-
ղէմոէն Աբիսողոմ իլէ տա՛վէթ
օլտունտուՀ իքի հիւզ ատէմ կիթ-
տի . ծնըտ պիր շէյտէն խապէր-
Ը՛րի օլմայարագ՝ խուլուսի փաք
12 իլէ կիթտի : Վէ Աբիսողոմ գուր-
պանըտը սունար իքէն , Դաւի-
Թին տանիշմէնտի Գիլոնիտու Ա-
քիտոփէլի՛ շէհրի Գիլոնատան կէ-
Թիրտի . իմոի իխԹիյալ գավի-
լէնտի , վէ գավմ կիտէրի՛ք Աբի-
սողոմուն կոնընտա ջօղալըը խոի :
13 Վէ Դաւիթէ խապէրՃի կէլիպ
տէտի քի՝ Իսրայէլ ատէմլէրինին
հիւրէյի Աբիսողոմուն արտընը-
14 Ճա օլտու : Օլէյմ Դաւիթ պի-
լէսինՃէ Երուսաղէմտէ օլան Ճիւմ
լէ գուլըարընա տէտի քի՝ Գալ
գըն գաչալըմ . զիրա Աբիսողո-
մուն հիւզիւնատէն պիզէ գուր-
Թուլուչ հօդ տուր . կիթմէյէ
ա՛Ճէլէ էտին , օլմայա քի՝ Թէզ
պիզէ հէԹիչիպ պէլլայը իւզէրի-
միզէ օղրատա , հէմ շէհրի գըլըՃ
աղըընատան կէչիրէ : Վէ փատի- 15
շահըն գուլարը փատիշահա տէ-
տիլէր քի՝ Ն՛փէնտիմիզ փատիշահ
հէր նէ միևնատիպ կէօրիւր իսէ ,
իչիԹ գուլարըն :
Իմոի փատիշահ՝ վէ օնուն ա- 16
գասընՃէ պիւԹիւն հվի չըգտը .
վէ փատիշահ օն օտալըգ գարը-
յը հվի պէգլէմէյէ պրագտը :
Վէ փատիշահ հէմ օնուն ա՛գա- 17
պընՃէ պիւԹիւն գավմ չըգտը ,
վէ ԲէԹվէրհագտա տուրտուլար :
Վէ օնուն Ճիւմլէ գուլարը՝ 18
Ճիւմլէ ՌէբէԹիւէր վէ Ճիւմլէ
ՓէլէԹիւէր տախ օնուն էանըն-
տա կէչէրիլէր իտի , հէմ ալԹը
հիւզ ատէմ գատար՝ ԳէԹտէն օ
նուն ա՛գասընՃէ կէչմիշ Ճիւմլէ
ԳէԹիւէր փատիշահըն էօնիւն-
Ճէ կէչէրիլէր իտի : Վէ փատի- 19
շահ ԳէԹիւ Եթէթիյէ տէտի քի՝
Նի՞չիւն սէն տախ պիզիմ իլէ կի-
տէրսին , տէօն վէ փատիշահ ի-
լէ օԹուր . զիրա սէն միւտաֆիր՝
հէմ տախ քէնտի մահալինտէ
զարիպ սին : Սէն տիւն կէչտին , 20
վէ պու կիւն սէնի պէնիմ իլէ
կիթմէյէ Թէկրէտէյի՛մ մի . պօ
պէն Նէրէյէ կիտէր իսէմ կի-
տէյիմ , տէօն վէ գարընտաշ-
լարընը տէօնտէր . սէնին իլէ
իչտան վէ կէրչէքլիք օլա : Վէ 21
Եթէթ փատիշահա Ճեվապ վէ-
րիպ տէտի քի՝ Բասպ տաղ
տըը վէ էֆէնտիմ փատիշահ տաղ
տըը քի՝ էֆէնտիմ փատիշահ հէր
հանկը մահալտէ օլուր իսէ կէ-
րէք էօլտիւտէ կէրիք հայաԹտա ,
պու գուլուն տախ օրատա օլա-
Ճագ տըը : Վէ Դաւիթ Եթէթի- 22
յէ տէտի քի՝ Կէչ իտի կէչ , վէ
ԳէԹիւ Եթէթ վէ Ճիւմլէ ատէմ

լերի՝ հետ պիղծ ինձ ոչ մի
23 լե՛ք զոհեցէք կենդանիք : Օրհնեմ
պիղծ ի ձեր պղծիք անա
իլե՛ք աղտոյդ խոյ , վե՛ ձիւնի
խոպոպ կենդանի խոյ . վե՛ փա-
31 սիշահ պէդրան տէրեսինան կե-
նդոյդ խոյ , վե՛ ձիւնի գամմ
էօղիսն եօ ունա տօղուս կենդերդեր
խոյ :
24 Վե՛ իշմէկ Սադովկ տախի՝ հետ
պիղծ ինձ ձիւնի Գիպերեր Ա-
ղոյ տ՚տոյնը տանտուղունու
կենդիւրիւդ ար խոյ , վե՛ Ալա-
հըն տանտուղունու տուրաուր-
1 տուղար . վե՛ Թոմ ձիւնի գամմ
շէհրանն չորդոյ Թեմամ օղուն ինձ
կետէք՚Ս բիտոպ դուրպան տու-
25 նար խոյ : Վե՛ փատիշահ Սա-
դովկա տէտի քի՝ Ալահըն տան-
տուղունու շէհրի տէօնտէր . Ե-
կեր Բաղարն նաղարըմտուլեմ
պուլուր խոմ , օլտի պէնի կե-
րի կենդիմ՝ տնու վե՛ տնուն մէս-
քեանըը պանա կէօսթէրէնէք
26 տիր : Ամմա եկեր պէդրէ տեր
խոտ քի՝ Ցէնտէն դարդի տեկիլ համ;
իշմէկ պէն՝ քենտի կէօզլերինտէ
27 խոշ օլանը պանա եկլեսին : Հետ
փատիշահ քեահկին Սադովկա տէ-
տի քի՝ Ցէն պադըշը պէն , սէլա-
մէթ իլե՛ շէհրի տէօն , հետ ոզ
լաեն Աբիմաաս իլե՛ Աբիաթա-
րըն օղու Յոնաթան՝ ինի օղու-
28 նուզ պիղին իլե՛ պէրապեր : Պա-
դըն՝ պէն Թա պիզսէն պանա
խոպոպ եկլինինէ կեղ-
տէք չէօղիսն սահրալարընտա եկ
29 լենիր համ : Համի Սադովկ իլե՛ Ա-
բիաթար՝ Ալահըն տանտուղու-
նու կենդի Երուսա զեմմ կէօմէթու-
տիւնդեր , վե՛ օրտաս օմուրտուլար-
30 Վե՛ Դաւիթ զեյթունդեր եօ-
դուշունա չորդոյր խոյ , վե՛ չո-
դոյդ ինձն աղտոյդ խոյ , վե՛ օ-
նուն պաշը էօրթիւնիւ խոյ , հետ
օ՝ եաղըն այադ էիւրիւյոր խոյ .
պիղծ ինձ ոչ մի ձիւնի գամմ
տախի հետ քէս քենտի պաշընը
էօրթիւսէ՝ չորդոյր խոյ , վե՛ չո-
դոյդ ինձն աղտոյդ խոյ : Վե՛ պի- 31
րի Դաւիթ խոպոպ վերիպ տե-
սի քի՝ Ա քիտոպիւնը բիտոպոմ ի-
նի ինոթիւսէ գալարընտարըն պի-
նինէ տիր . վե՛ Դաւիթ տե-
սի քի՝ Կա՛ Բոպպ քերեմ եղեն
Ա քիտոպիւնին միւշաւերեսինի պօ-
չա չորդար : Վե՛ վարի՝ օղտու ի՛ 32
Դաւիթ օղ Ալահա սէմտէ դըն-
տըղը Թեպիկետ վարընձա ,
իշմէկ Աբաթը Փուսի հավասը
ենը Թըդ վե՛ պաշը ինի զերինէ Թօփ-
րադ ինի օնուն խոթիդպանի-
նէ չորդոյը : Վե՛ Դաւիթ օնա 33
տէսի քի՝ Ես կեր պէնիմ ինի կե-
նէր խոյն , պանա եկիք օղուր-
սուն . Ամմա եկեր շէհրի տէօ- 34
նիւղ Ա քիտոպոմա տէր խոյն քի՝
Ես վատիշահ պէն սէնէն դու-
լուն օղուրում , չօդսան պէրու
պատանդն գուլու խոմի , վե՛ շեմ-
մի պէն տէ սէնին գուլուն խմ .
օլտէմ Ա քիտոպիւնին միւշաւերե-
սինի պէնիմ իշիւն խոթաղ հատ-
պիլմոյն : Վե՛ Սադովկ ինի Ա- 35
քիտոպար քեահկինէր օրտաս սէ-
նին ինի տեկի՛ լմի . խոմի վադի՛
օրա քի՝ փատիշահըն հալինտէն
հէր նէ իշխոթը խոյն , Սադովկ
վե՛ Ա քիտոպար քեահկինէրէ խո-
պէր վերիպն : Իշմէկ օրտաս օն- 36
լարըն ինի օղուլարը՝ Սադով
կոյն օղու Աբիմաաս վե՛ Ա քիտո-
Թարըն օղու Յոնաթան՝ ծնող-
րըն պիղինինէ տիր . վե՛ հէր ե-
նինթեկինինդ սէօղիւ՝ ծնողրըն
վատիթեսի ինի պանա կենդտէ-
րեսինիդ : Իմմի Դաւիթին տօս- 37
Թու Փուսի շէհրի վարտը . վե՛
Ա քիտոպոմ Երուսաղեմ կենդի :

ՊԱՊ Ժ.Զ

Ե Դաւիթ Թեպիկետն պիր 1
աղ կենդինէ , իշմէկ Մեմիքեաս

Թէնին ուշաղը Սիբա ծնուն խա-
Թիգպալնէ ջղգաղը · վէ խբի հիւղ
հբմէ՛ք վէ հիւղ հէվինք գուբու
իւղիամ վէ հիւղ փիւի հաղ հէմի-
շի վէ պիր Թուղում շարապ իլէ
հիւբլիւ պիր չիմիթ սէմէրլի մէր-
2 քէպլէրի վար իսի : Վէ փաոի-
շահ Սիբայա՝ Պուն ղարը նէ՞յլէր-
սին ասի · վէ Սիբա ասի քի
Մէղբէխալէր փաոիշահ էվինին
խաղըղ պինմէք իչուն՝ վէ հբմէք
հէմ հաղ հէմիչէրի ուշաղ ղարա
հէմէք իչուն՝ վէ շարապ չէօ ատ
հօրղուն օլան ղարա իչմէք իչուն
3 սիբ : Վէ փաոիշահ ասի քի՝
Նա սէնին հէվինանինին օղլուն հէ՞
րիտ սիր · վէ Սիբա փաոիշա-
հա ասի քի՝ Իչմիհ Երուսա-
ղէմոհ օմուրում , զիրա՝ Պու
կիւն Խորայէլ էվի պապամին
փաոիշահլըղընը պանա տէօնտէ-
4 րէհէք ասի : Օղլման փաոի-
շահ Սիբայա ասի քի՝ Իչմիհ
Մէմֆիբոսթէնին հէր նէսի վար
իսէ , սէնին օլսուն · վէ Սիբա
ասի քի՝ Թէվէննա գըլդըմ,
հէմիշէ կէօզլէրինտէ լութֆի պու-
լայըմ՝ նա՛ հէվինանիմ փաոի-
շահ :
5 Վէ Դաւիթ փաոիշահ Բա-
հուրիմէէք կէլդիքտէ , իչմիհ օ-
ղլունուն Սաւուղ էվինին գապըլէ-
սինանին Գէրա ծողու Սէմէի խա-
մինտէ պիր քիմսէ ջղգաղը , վէ ջղ-
6 գար իբէն աէօյէյօր իսի : Վէ
Դաւիթի հէմ Դաւիթ փաոիշա-
հըն հէվ գուդարըլդը Թաշլար ի-
լէ Թաշլար իսի · վէ Ջիւմլէ
գավմ վէ Ջիւմլէ գուվվէթի սա-
հիպլէրի՝ ծնուն սաղնաա վէ սօ-
7 լուննա իսիդէր : Վէ Սէմէի օ-
նա աէօյէր իբէն պէօյլէ աէր ի-
սի · Ձը՛գ , ջը՛գ հա՛ գանը ա-
աէմ՝ վէ հա՛ հաբամաղ աաէմ ·
8 Բապա՝ Սաւուղ էվինին Ջիւմլէ
գանըդը սէնին իւզէրինէ տէօն-
աէրտի , քի ծնուն հէբինէ փա-
տիշահ օլսուն , վէ Բապա՝ փա-
տիշահլըղը սէնին օղլուն Ս բի-
աոզտուն հէլինէ վէրտի · վէ սէն
իչինէ պէլանը պուլսուն , զիրա
սէն գանդը աաէմ սին : Վէ Շա- 9
րահնա օղլու Աբեսա փատի-
շահա աէմի քի՝ Պու էօլմիւշ քէօ-
պէք նի՞չուն հէ՞ինանիմ փատիշա-
հա աէօյէր · քէրէմ էյլէ հէչէ-
յիմ տէ ծուն պաշդդը կիտէրէ-
յիմ : Ամմա փատիշահ տէսի քի՝ 10
Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իչին իղ վար
հա՛ Շարաւհնա օղուլդարը , գօ
պէյլէ պէտտուա՛ էյլէսին ·
Բապա օնա Դաւիթի սէօյ տէսի-
յի իչուն՝ նի՞չուն պէօյլէ էյլէ-
սին քի՞մ տէյէճէք սիր : Անուն 11
Դաւիթ Աբեսադդա՝ վէ հէվ
գուդարդընա տէսի քի՝ Իչմիհ պէ-
նիմ պաղըրմադնա չղգան օղլում
Ջանըմդը արայօր , հալա գա՞նտէ
գալդը պու Բէնիամինդիններին օղ-
լու , ծնու գէօյ վէրմին սէօյսիւն ,
զիրա ծնա Բապա սէօյլէմադ : Պիչ 12
քի Բապա պէնիմ Ջ՞իմա նա-
զար հաէը , վէ պու կիւն՝ պու-
նուն պէտտուա՛ հէմտի յի իչուն
Բապա պանա էյլիք տէօնտէրիր :
Իմդի Դաւիթ աաէմէրի իլէ հօլ- 13
տա կիտէր իսի , վէ Սէմէի ծնուն
գաբշըդընտա տաղդն հանընտան
կիտէր իբէն՝ պէտ տուա՛ հաե-
բէք վէ Թաշլար իլէ Թաշլայա-
դադ վէ Թօփրադադ սէմտադադ կի-
տէր իսի : Վէ փատիշահ հէմ 14
պիլէսինէ օլան Ջիւմլէ գավմ
հօրղուն կէլսիլ՝ օրտուա բահամ-
լանդը :
Վէ Աբիսադդա իլէ Ջիւմլէ 15
գավմ Իսրայէլ աէմէրէրի՝ ներու-
սադէմ վարդըլար , վէ Աքիտո-
փէլ ծնուն իլէ իսի : Վէ վագի՛ 16
օլսուս քի՝ Դաւիթին տաէթու Ա-
բդաբը Հուսի Աբիսադդամա վար-
դըդտա , Հուսի Աբիսադդամա տէ-
սի քի՝ Փատիշահ հաշասըն , փա-
տիշահ հաշասըն : Վէ Աբիտո- 17

ղամ Քուսիէ տէսի քի՝ Տօսթու-
նա իշանըն պո՞ւ մուռ տուր.
նի՞շնուն տօսթուն իչէ կիթմէ՞սին։
18 Վէ Քուսի Աբիսողոմա տէսի
քի՝ Եօ՛դ, իլլա Բապըն վէ պու
գավմըն վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ ա-
տէմլէրինին սէչիքլէրի քիմսէ-
նին օլաճաղըմ, վէ ծնուն իչէ սա-
19 քին օլաճաղըմ։ Վէ պունատան
մա՛տա պէն քիմի՞ նըզմէթ էտէ-
ճէկիմ, ծնուն օղլունուն էօնիւն-
տէ տէկի՞լ մի. սէնին պապանըն
էօնիւնտէ նիճէ նըզմէթ էթտիմ
իսէ, սէնին էօնիւնտէ պաչ պէչ-
լէ օլաճաղըմ։
20 Իմոն Աբիսողոմ Աբիտոփէլէ
տէսի քի՝ Նէ էտէճէկիմիզ հապ-
21 դընա մէչլէրէթ էտին։ Վէ Ա-
բիտոփէլ Աբիսողոմա տէսի քի՝
Էվլի սապլամաղա պապանըն պը
րտպտըը ծնուն օտալըգլարընա
կիր. վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ իչիտէ
քի՝ պապանա մէքրուհ օլտուն.
օլ զէմման սէնին իլէ պէրապէր
Ճիւմլէ օլանլարըն էլի դուվվէթ-
22 լէնէճէք տիր։ Իմոի տամըն իս-
զէրինտէ Աբիսողոմա չատըը
դուրտուլար. վէ Աբիսողոմ
Ճիւմլէ Իսրայէլին կէօղլէրի էօ-
նինէտէ պապասընըն օտալըգլա-
23 րընա կիրտի։ Վէ օլ կիւնլէրտէ
Աբիտոփէլին վէրտիի նասի-
հաթ՝ պիր քիմսէնին Ալլահըն
սէօղլունէ տանըշմագ կիպի իսի.
Աբիտոփէլին հէր նասիհաթը՝
կէրէք Դաւիթէ կէրէք Աբիսո-
ղոմա էօյլէ իսի։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Իմոի Աբիտոփէլ Աբիսողո-
մա տէսի քի՝ Հալա օն լէք պին
ատէմ սէչիպ գալգայըմ, վէ
պու կէճէ Դաւիթին արտընճա
2 գօվալայըմ. վէ օ Էօրդունն վէ
էլլէրի կէվգէմիշ էքէն, ծնուն իս-
զէրինէ վարըպ՝ ծնու իւրքիւտէ-
յիմ, վէ պիլէսինճէ օլան Ճիւմ-
լէ գավմ գաչտճագ պըր. վէ փա-
տիշահը հալընըդ վարըյընըմ։ Վէ 3
Ճիւմլէ գավմը սանա տէծնտէրէ-
յիմ. սէնին արատընդան ատէմ՝
Ճիւմլէնին տէծնտիկի գատար օլ-
մադ իլէ Ճիւմլէ գավմ սէլամէթ-
տէ օլուր։ Վէ պու սէօզ Աբի- 4
սողոմուն կէօզլէրինէ վէ Ճիւմլէ
Իսրայէլ իհթիյարլարընըն կէօզ
լէրինէ մու՛գուզ կէօրիւնտիւ։
Անտէն Աբիսողոմ տէսի քի՝ 5
Հալա Արաքըը Քուսի իլէ տախի
չաղըր, վէ ծնուն տախի աղզըն-
տա նէ վար իշտէյիմ։ Վէ Քու- 6
սի Աբիսողոմա կէլտիքտէ, Ա-
բիսողոմ ծնա տէօյլէյիպ տէսի
քի՝ Աբիտոփէլ պու տէօզէ կէօ-
րէ տէօյլէտի. ծնուն տէօզլիւ-
նէ տէկլի՞մի, եօղ իսէ՝ սէն
տէօյլէ։ Վէ Քուսի Աբիսողո- 7
մա տէսի քի՝ Աբիտոփէլին վէր-
տիի նասիհաթ պու տէ՛քա էլի
տէյլէտիր։ Անտէն Քուսի տէ- 8
տի. Սէն պապանը վէ ծնուն ա-
տէմլէրինի՝ գուվվէթլի վէ եավ
բուզլարը աղնմըզ սահրատտպէ ա-
յը կիպի ճէը ճանը օլտուգլա-
րընը՝ հէմ պապանըն ճէնկ էրի
օլուպ կէճէ գավմ իլէ գաշմտը-
ղընը պիլի. սէն։ Իշթէ շիմտի ո՝ 9
նա իհթիյարէրինն պիրինտէ նա
ղայբի մահալլէրին պիրինտէ ղափ
ղանմըշ տըր. վէ վագի՝ օլա քի՝
իսպէթիսա պուզնլարտան տիւշէճէք
օլտուգլարը կիպի, հէր իշիտէն՝
Աբիսողոմուն արտընճա օլան
գավմտա գըրըղըն օլտու տէյ-
ճէկ տիր. վէ արսլան էիւրէյի 10
կիպի էիւրէյի օլան չօղ գուվվէթ
սահիպի պիլէ էլպէթթէ կէվգէ-
յէճէք տիր. ղնրա Ճիւմլէ Իս-
րայէլ սէնին պապանըն գահրի-
ման օլտուղունու՝ հէմ պիլէսին-
ճէ օլանլար գուվվէթ սահիպլէ-
րի օլտուգլարընը պիլիր։ Պու 11
սուրէթտէ նասիհաթ վէրիրիմ

քի՝ Ճիւմլէ Իսրայէլ Դանտան
Բելսաբէհէյհոեքջօգլուգաա տէ-
նիզ քէնարընտա օլան գումգա-
տար՝ հէր վէհՃ ըլէ սէնին էա-
նընա Ճէմ՝ օլսունլար, վէ քէն-
տին պիզգաթ Ճէնկէ կիսէսին։
12 ՊէօյլէՃէ ծնուն օլ պուլըննուս-
ղու մահալլէրին պիրինտե ծնա
վարալըմ, վէ ծնուն իւզէրինէ՝ չի-
հին եէր իւզէրինէ տիւշտիւիւ կի-
պի տիւշէլիմ, վէ ծնտա հէմ ծնուն
իւէ օլան Ճիւմլէ ատէմլէրտէ պիր
13 քիմսէ պիլիէ գալմայա։ Վէ հ-
յէր պիր շէհրէ գափանըր իսկ,
օլ շէհրէ՝ Ճիւմլէ Իսրայէլ իփլէր
կէթիրսին, վէ ծնու տէրէհէյհէք
չէքէլիմ, շէյլէ քի օրատա պիր
քիւշիւք թաշ պիլէ պուլունմա-
14 յա։ Իմոի Աբիսաղում հէմՃիւմ
լէ Իսրայէլ ատէմլէրի տէտիլէր
քի՝ Ադրաքը Վհուսինիննասիհա-
թը Աբիտոփհէլին նասիհաթըն-
տան էյի պիր։ զնրա Բապպ՝ Ա-
քիտոփհէլին էյի օլան նասիհա-
թընը իպթալ էթմէյէ թէտպիր
էյլէմիշ իսկ, քի Բապպ՝ Աբիսո-
ղումուն իւզէրինէ պէլա կէթիրէ։
15 Ադնտէն Վհուսի՝ Սադովկ վէ
Աբիաթար քահինլէրէ տէտի։
Ադքիտոփհէլ Աբիսաղում վէ Իս-
րայէլ իհթիյարլարընա պուննուն
կիսպի վէ պուննուն կիսպի նասի-
հաթ վէրտի, վէ պէն՝ պու-
նուն կիսպի վէ պուննուն կի-
16 պի նասիհաթ վէրտիմ։ Իմոի
հալա թէզ կէօնտէրին, վէ Դա-
ւիթէ խապէր վէրիպ տէյին քի՝
Պու կէճէ էօվլուն սահրալարըն-
տա գալմա, հէման ա՛լէլ ա՛Ճէ-
լէ կէչ։ օլմայա քի՝ փատիշահա
վէ ծնուն պիլէսինՃէ օլան Ճիւմ-
լէ գավմա հէլյաքվիք եէթիչէ։
17 Վէ Յոնաթանի իլէ Ադքիմաաս
Ինհոգվէլտէ տուրույօրլար իսկ,
չիւն քի շէհրէ կիրիպ՝ կէօրիւն.
մէյէ գաւիր տէյիլէր իսկ։ իմ-
տի խալըյըգ կիսիպ՝ ծնլարա խա-
պէր վէրտի, վէ ծնլար կիսիպ՝
փատիշահ Դաւիթէ խապէր վէր-
տիլէր։ Վէ ծնլարը պիր ուշաք 18
կէօրիւպ՝ Աբիսաղում խապէր
վէրտի։ ամմա ծնլարըն իքիսի չա-
փուգ կիսիպ՝ Բահուրիմտե պիր
քիմսէնին էվինէ կիրտիլէր, վէ
ծնուն ավլուսունտա պիր գույու-
սու վար իսի, վէ օրայա էնտի-
լէր։ Վէ գարը պիր էօրթիւ ա- 19
ղըպ՝ գույունուն աղզը իւզէրինէ
հայտը, վէ ծնուն իւզէրինէ պուլ-
ղուր սէրտի։ վէ պիր շէյ պի-
լինմէմտի։ Վէ Աբիսաղումուն գուլ- 20
լարը օլ գարընըն էվինէ վարսը-
լար, վէ տէտիլէր քի՝ Աքիմաաս
վէ Յոնաթան նէրէտե տիր,
վէ գարը ծնլարա տէտի քի՝ Սու-
յուն տէրէսինտէն կէչտիլէր։ իմ-
տի արայըպ՝ ծնլարը պուլամտըը-
լար, վէ Երուսաղէմէ տէծնտիւ-
լէր։ Վէ վագի՝ օլսուս քի ծնլար 21
կիթիտիքտէն սոնկրա՝ գույուսան
չըգարլար, վէ վարըպ Դաւիթէ
փատիշահա խապէր վէրտիլէր։
վէ Դաւիթէ տէտիլէր քի՝ Գալ
գըն, վէ ա՛Ճէլէ սուսան կէչին,
զնրա Աքիտոփհէլ սիզին հագդը-
նըզա պէօյլէ նասիհաթ վէրտի։
Իմոի Դաւիթ իլէ ծնուն պիլէ- 22
սինՃէ օլան Ճիւմլէ գավմ գալ-
գըպ՝ Յորդանանտան կէչտիլէր,
սապահ աղարընՃայտտէ՝ Յոր-
դանանտան կէչմէմիշ պիր ատէմ
պիլէ գալմասը։
Վէ Աքիտոփհէլ քէնտի նասի- 23
հաթը ա՛մէլէ գէօնմատըղընը կէօ-
րիւնՃէ, մէրքէպինէ էյէր վուր-
սուս, վէ գալգըպ քէնտի էվինէ
քէնտի շէհրինէ կիթտի։ վէ է-
վինէ վասիյէթ էյլէյիպ՝ քէնտի
քէնտինի պօղտուս, վէ էօլտիս,
վէ պապասընըն մէզարընտա կէօ-
միլտիս։
Վէ Դաւիթ Մահանայիմէ վար- 24
սը։ Աբիսաղում իսկ քէնտիսի՝
Ճիւմլէ Իսրայէլ ատէմլէրի իլէ

պերապերնէն Յորդանանեան
25 կէսմ։ Վ Աբեսողոմ ա՛նքե-
րին իզելրնէն՝ Յովաբէն եւրնէ
Ամեսայը նասպ եմաւ. վ Ա-
մասա Յեթեր իսմիւռէ պէր Խ-
րայելի քիմնէնն օղուռ իսկ, քի
ա՛ Յովաբէն անասը Շարուհեա-
նէն գըզ գարընասը նասնէն
26 գըզը Աբիգեայը ալմըշ իսկ։ Իմ-
ոի Խրայէլ Աբեսողոմ իլէ գա-
ղատ սիլայբնասա օրտու դուր-
տուղար։
27 Վ վագի՛ օրտու քի՛ Դաւիթ
Մանայիմ կելնէն, Ամմոն օ-
ղուլարընէն Ռաբբասընասա՛ն՝ Ա-
սա օղու Սոբի վ Լադաբարասն
Ամիել օղու Մաքիր վ Ռոգե-
լիմանէն Գազաադը Բերզելի՛ սէօ-
28 ֆէքեր վ էյնէներ վ Թօփրագ
գասկար վ պուղայ վ սրվա
վ ուն վ գամբուլմուշ պուղայ
վ պաղա վ մերճիմեք վ գավ
29 բուլմուշ նոխուտ վ պալ վ Թէ-
րի հասը վ գոյուն վ ինէք վէղ,
նիրի՛ Դաւիթ վ օնուն սիլե-
սինէ օլան գամմա Թաա՛մ իչնն
կէթիրասիլեր. զնրա տէսիլեր քի՛
Գամմ չէօլմէ ան վ հօրդուն վ
տուտուղ տուր։

ՊԱՂ ԺԲ

1 Վ Դաւիթ սիլեսինէ օլան
գամմը հօդասրսպ իզելրնէնէ
պին պաշըսար վ հիւղ պաշըսար
2 գօտու։ Վ Դաւիթ գամմըն իչ
վայընէն սիր վայընը Յովաբէն
էլի ալթընաա՝ վ իչ վայընէն
սիր վայընը Յովաբէն գարըն-
տաշը Շարուհեա օղու Աբես-
սանէն էլի ալթընաա՝ վ իչ վա-
յընէն սիր վայընը Գէթլի Եթ-
թինէն էլի ալթընաա հէօնտեր-
սի. հէմ վատիշահ գամմա տէ-
սի քի՛ Իսրայէլեթէ պէն տահի
3 սիղնի իլէ չըգաճաղըմ։ Ամմա
գամմ տէսի քի՛ Չըգմա, զնրա
էյէր սիզ սիր վէճ իլէ գաչա-
ճաղ օղուր խոչ, սիղնի իչնէն
վազնիֆէլերի օլմազ, վ էյէր Եա-
ըրմըզ սիլէ հօղնուր խոչ, սիղնի
իչնէն դայա էթմէզլեր. զնրա
շնման սէն՝ ան պինիմիզ գաատը-
սըն. խոտ հալա էյնի սղու
տուր քի՛ սէն սիղզ չէհրաէն իմ-
տատա օլասըն։ Վ վատիշահ ան- 4
լարա տէսի քի՛ կէօղէրընիզտէ
խոչ կէօրնէնէն էտէմէյիմ. իմ-
տի վատիշահ գափուներն Եա-
նընտա տուրատու. վ Ջիւմ-
լէ գամմ հիւղէրճէ վէ պինէր-
ճէ չըգտը։ Վ վատիշահ Յո- 5
վաբա վ Աբեսայա վէ Այ-
թիյ Թէնպհի Եսիպ տէսի քի՛
Խոտրըմ իչնէն Աբեսողոմ չո-
ճուղա միլայիմ Հարաքէթ Ետ-
սինիզ. խոտ վատիշահ Աբեսո-
ղոման հադդընա Ջիւմլէ սէրվէր-
լէրէ Թէնպհի էթտիյինտէ Ջիւմ-
լէ գամմ իչնէն։
Վ գամմ սահրայա Խրայէլի 6
գարշըլամալա չըդտը. վ Ջիհէք
Եփրեմ օրմանընտա օլտու։ Վ 7
օրատա Խրայէլ գամմը Դաւիթ-
Թին դուլլարը էօնիւնտէ գըրըլ-
մը. վ օրատա օլ կիւնտէ պէօ-
յիւք գըրղըն օլուպ՝ իչերմի սին
ափէմ պո՛ւֆո՛։ Վ օրատա Ջհնէք 8
պիւԹիւն էէրին եիւղիւնտէ էտ-
յըլըր. վ օլ կիւնտէ օրմանն
գըրըճըն Թէլէֆ էթտիյինէն
զնյատէ նուհիւա Թէլէֆ էթ-
տի։ Վ Աբեսողոմ՝ Դաւիթին 9
դուլլարընէն էօնիւնէ բատը Կէշ-
տի. վ Աբեսողոմ գաԹըրտա
պինմիշ խոտ, վ գաԹըր՝ պիր
պէօյիւք մեշէ ագաճընըն պիրպի-
րինէ սըղ տուլտարընըն ալԹընտա
օղրատը, վ օնուն պաշը մեշէյէ
ԹուԹուլտու, վ կէօք իչէ եչ-
րին արատընտա տուրան գալտը,
ալԹընտաքի գաԹըր իսկ գալտը։
Վ սիր քիմսէ կէօրնւա՝ Յով- 10
բա խոտրը վէրտի, վ սէօնէքի՛

Իշեռ Աբիսողոմու կէօրտիւմքի՝ պիր մէշէ ադամընտան ասըլմըշ
11 իսի։ Վէ Յովաբ քէնտինէ խա-
պեր վերէն ատէմ տեսի քի՝ Իմսի իշեռ կէօրսիւն տէ՝ նի՞-
չին ընու օրտուս էերէ վուրմա-
սըն, օլտում սանա ան մըգռաչկիւ-
միւշ վէ պիր գուշագ վէրմէք՝ ի-
12 զէրիմէ փաղըխսի։ Վէ օլ քիմսէ
Յովաբա տեսի քի՝ Իշիր եվիմ
պին մըգռաչ կիւմիւշ Թարթըլսա
պիլէ, փահիշահըն օղուռնա էվի-
մի սամմագ իսիմ, զիրա պիզ ի-
շիսիր էքէն, փահիշահ սանա վէ
Աբեսալա վէ Եթթիլէ Թէն-
պիհ էսիպ՝ Քի՛մ օլսուր իսէ օլսուն
Աբիսողոմ չօմուղու գայըրըն
13 տեսի։ Իօղ իսէ Ճանըմա խա-
յընըզ էթմիշ օլուր իսիմ, չիւն
քի փահիշահսուն հիչ պիր չէյ
կիզլէնմիզ։ Հէմ սէն փէ պռնա
14 գայըզը տուրուր իսին։ Վէ Յո-
վաբ տեսի քի՝ Պէն սէնին էո-
նիւնտէ պէօյլէ օյսըռնմամ։ Վէ
էլինէ իչէ խըշլի ալըզ, վէ ծնըլ-
ըը Աբիսողոմուն՝ օ տահա մէչէ
սովաձընըն օրթասընտա սաղ ի-
15 քէն էիւրէ յինէ սաղըլսաղը։ Վէ
Յովաբըն սիւսէյլայըշը գալը-
բան ծն ուշագ էթմըսինէ չէվի-
րիպ Աբիսողոմու վուրտուղալ,
16 վէ ծնու էօլտիւրտիւգը։ Անտէն
Յովաբ պօրուլու չալըպ՝ գավմ
Խորայէլին արաընձա գօվաս-
մագտան տէօնտիւ։ Զիրա Յո-
17 վաբ գավմը կէրի ԹուԹտու։ Վէ
Աբիսողոմու ալըըլար, վէ ծնու
օրմանտաքի պէօյիւք խէնտէյ
աԹաղըլար, վէ իւզէրինէ պիր գա-
յէթ պէօյիւք Թաշ էըղընը գալ-
տըրըըլար։ Վէ Զիւմիւ Խորայէլ
հէր քէս չատըրընա գաչարըլար։
18 Վէ Աբիսողոմ՝ սաղ ըղընտա
փահիշահըն տէրէքսինտէ օլան
տիքիլի Թաշը ալըպ քէնտինէ
տիքմիշ իսի, զիրա՝ Օղլում Աբ-
քի սատմը զիքր էթմիյէ տէմիշ
իսի։ իմի օլ տիքիլի Թաշը քէն-
տի իամինտէն Թեմիլէ էսիպ՝
Լաա ատս կիւնէհտէք ծնա Աբիսո-
ղոմուն նիշանը տէնիր։
Վէ Սադովկ օղլու Աքիմաաս 19
տէպի քի՝ Չալա գօշուպ փատի-
շահա միւժտէ կէօթիւրէյիմ, քի
Րապպ ծնուն տիւշմէնլէրինին է-
լինտէն՝ ծնուն հագգընը հագ էյ-
լէպի։ Վէ Յովաբ ծնա տէպի քի՝ 20
Պու կիւն սէն միւժտէնճի օլա-
մազսըն, իլլա պիր զայըլ կիւն-
տէ միւժտէ կէօթիւր։ Լաքին պու
կիւն միւժտէ կէօթիւրմէ, չիւն
քի փահիշահըն օղլու Էօլմիշ-
տիւր։ Վէ Յովաբ Քուսիյէ տէ- 21
պի քի՝ Կիթ կէօրտիյիւնիւ փա-
հիշահա խապէր վէր։ Վէ Քու-
սի Յովաբա Թէմէննա էտիպ սէ-
յիրԹտի։ Անտէն Սադովկ օղլու 22
Աքիմաաս Թէքրար պիր ատա
Յովաբա տէպի քի՝ Նէ օլուր իսէ
օլսուն, քէրիմ էյլէ՝ պէն տախի
Քուսիյէնին արտընճա սէյիրտէ-
յիմ, վէ Յովաբ տէպի քի՝ Չա-
լա նի՞չին սէյիրտէյին օղլում,
չիւն քի կէօթիւրիլմէյէք միւժտէն
էօզ տուր։ Վէ օ պէպէ փի՝ Նէ օ- 23
լուր իսէ օլսուն, սէյիրտէյիմ։
վէ ծնա՝ ՍէյիրԹ տէպի։ Վէ Աք-
քիմաաս օվա եօլունտան սէյիր-
տիպ՝ Քուսիյի կէչտի։ Վէ Դա- 24
վիԹ իքի գափուսունուն արտընճա
օթուրուր իսի։ Վէ պէքչի գա-
փուսուն տամը իւզէրինէ հիտա-
յա վարտը, վէ կէօզլէրինի գալ-
տըրըպ պագտը, վէ իչիմէ պիր
եալընըլ տաէմ սէյիրտիյօր իսի։
Օլտում պէքչի չալըրըպ՝ փահի- 25
շահա խապէր կէտի։ Վէ փահի-
շահ տէպի քի՝ Իչէր եալընըլ-
սէ, ծնուն աղընտա միւժտէ
վար տըր։ Վէ օ՝ կիտէ կիտէ եագ-
լաշըր իսի։ Անտէն պէքչի պիր 26
զայըլ սէյիրտէն տաէմի կէօթ-
տիւ, վէ պէքչի գափուսունա
չալըրըպ տէպի քի՝ Իշիմ պիր

հալընըզ առէմ սէյիրտի յօր · վէ
վատիշահ սէտի քի՝ Պու տախի
27 միւժահիճի տիր : Վէ պէքզի՝ էվ
վէլքինին սէյիրտիչի պանա Սա-
դովմ օղլու Ն քիմսասըն սէյիր-
ատչի կիպի կէօրիւնիւբ տէտի · վէ
վատիշահ տէտի քի՝ Պու էյի ա-
սէմտիր , վէ էլի միւժահ իլէ կէլի-
28 յօր : Իմտի Ա քիմսասա պաղըրըպ
վատիշահա՝ Սէլամէթ տէտի , վէ
վատիշահա եիւղիւ էէրե պէրա-
պէր Թէմիճինա էյլէտի · անտէն
տէտի քի՝ Ա լահէն Բապ միւթէ-
պարիք օլսուն , քի էֆէնտիմ վա-
տիշահա էլ գալսըրան քիմսէլէ-
29 րի էլէ վէրտի : Վէ վատիշահ
տէտի քի՝ Ն բիսողում չօճուգ սէ-
լամէթսէ՞ մի տիր · վէ Ա քիմսա-
սա տէտի քի՝ Յովաբ վատիշա-
հըն գուլուճունու հէմ պու գուլու-
նու կէօնտէրիր լաբէն , պէօյիւբ
գալապալըղը կէօրտիւմ , ամմա
30 նէ օլսուղունու պիլմէմ : Վէ
վատիշահ՝ Տէօնիւպ պուրասա
տուր տէտի , վէ օ՝ տէօնիւպ տի-
31 քիլտի : Անտէն իլճէթ Փուսի
կէլտի · վէ Փուսի տէտի քի՝ Էֆ-
էնտիմ վատիշահա միւժահ օղ
սուն , քի սէնին իւղէրինէ գալ
գանլարըն էլինտէն Բապպ պու
հիւն սէնին հագգընը հագ էյ-
32 լէտի : Վէ վատիշահ Փուսիյէ
տէտի քի՝ Ա բիսողում չօճուգ սէ-
լամէթսէ՞ մի տիր · օլտէմ Փու-
սի տէտի · Էֆէնտիմ վատիշա-
հըն տիւշմէնլէրի՝ վէ սէնին իւ-
ղէրինէ քէմիկ իլճուն հէմ գալ
գանլար՝ օղ չօճուգ հիպի օլսուն-
33 լար : Վէ վատիշահ հարաքէթէ
կէլտի , վէ գափուճուն իւղէրին-
տէքի քէօշքէ ջըդըպ՝ ալլասը ,
վէ հիտէր լաբէն պէօյլէ տէտի ·
Եա՛ օղլում Ա բիսողում՝ օղլում
Ա բիսողում օղլում , քեա՛շքի սէ-
նին էէրինէ պէն էօլսէ խոխմ , օղ
լում Ա բիսողում օղլում :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Ա Յովաբա խապէր վէրիլտի
քի՝ Իշվէթ վատիշահ Ա բիսողում
իլճուն ալլայըպ կաս էէքե յօր :
2 Վէ օղ կիճնտէ Ճիւմլէ գավմա
գուրթուղուշ եաուա տէճնտիւ .
ղնրա օղ կիճնտէ գավմ իշվէթտի
քի՝ վատիշահ օղլունտան էօթիւ-
րիւ ճաշընըզ յօր տէնիլիր խոխ : Վէ
3 գավմ օղ կիճնտէ՝ Ճէնքտաէն գա-
ջըպ ուէթանտարագ օղրին կիտէն
պիր գավմ կիպլի՝ շէհրէ օղրին կի-
րերլէր խոխ : Վէ վատիշահ եիւ-
4 ղնուիւ էօրթտիւ , վէ վատիշահ
պէօյիւբ սէս իլէ՝ Եա՛ օղլում Ա-
բիսողում՝ օղլում Ա բիսողում օղ-
լում՝ ֆէրեաա էյլէտի :

5 Վէ Յովաբ էվէ վատիշահա
վարըպ տէտի քի՝ Պու կիճն սէնին
Ճանընը վէ օղուլլարընըն հէմգըզ-
լարընըն Ճանընը վէ սէնին գարը-
լարընըն Ճանընը վէ օսմալըգլա-
րընըն Ճանընը գուրթարան հէվի
գուլլարընըն եիւղիւնիւ պու կիճն
6 ուէթանտարտըն · Չիճն քի սէն-
տէն իբրահ հէտէնէբի սէվերսին ,
վէ սէնի սէվինէբրատէն իբրահ է-
տէրսին · ղնրա պու կիճն կէօս-
թէրսին քի՝ սէրվերլէբ վէ գուլ-
լար իշճուն վաղֆէն տէյիլ · չիճն
պու կիճն պիլմիմ քի՝ էյէր պու
կիճն Ա բիսողում սաղ գալըպ հէ-
վիմիզ էօլէ խոխք , օղ ղէման սէ-
նին կէօղլէրինէ խօշ կէօրիւնիւբ
7 խոխ : Խմտի հալա գալգըպ տի-
շարը ջըդ , վէ գուլլարընըն կէօ-
նիւլլէրինճէ սէօյլէ · ղնրա Բապպ
իլէ եէմին էտերիմ քի՝ էյէր սէն
տիշարը ջըդմադ իսէն , պու կէ-
ճէ սէնին իլէ քիմսէ գալմադ ,
վէ պու սանա՝ կէնճլիյինտէն
պէրու չիմտիյէտէք սէնին պա-
շընա կէլճէն հէվի պէշալարտան
պէթէր օղուր : Խմտի վատիշահ 8
գալգըպ՝ գափուտա օթուրտու ·
օլտէմ Ճիւմլէ գավմա խապէր վէ-

րելիպ ահնիլտի քի՝ Իլթե փատ.
շահ գափռատա սթռուսյոր , վե
Ճիւմէ գավմ փատիշահէն հռ.
զուրռնա կելտի . Իսրայէլ իսէ՝
հեր քեռ չատրըննա գաշըրէ իսի։
9 Վէ Իսրայէլ՚ն հեփ սրալթը.
րընատ Ճիւմէյէ գավէ միճատէյէ
էսիպ սեր իսի քի՝ Տիւշմնէլերի.
միղնէն էլնատէն պիղի փատիշահ
գռըթթարտը , հէմ պիղի Փըլըշ.
լարըն էլնատէն օխէլտա էյէսի.
վէ շնմսի Աբիսողոմոն սէպե.
պինատէն ոխյարատ գաշտը .
10 Հէմ իւղերիմիզե մեսհ էթսի.
միզ Աբիսողոմ Ճհնքատ էօլ իս.
իմսի հալտ սիզ փատիշահը կերի
կէթիրմէյե նի՞չհն սիռքիւթատ
ռուրռուռնուզ ։
11 Վէ Դաւիթ փատիշահ՝ Ռա.
գովկ վէ Աբիսթար քեռհնիլէ.
րէ կէօնտերիպ տէսի քի՝ Յուդա
իսթնի յարլարրընա սէօյ էյիպ տե.
յին քի՝ փատիշահը էվինէ տէօն.
տերմէյէ նի՞չհն ռանկրաքիւէր օ
լուռռուռնուզ . չհն քի Ճրիւմէ
Իսրայէլհն սէօղիւ փատիշահատ.
12 վինէտէք կէլտի ։ Սիզ գարըն.
տաշլարմըրըզ , սիզ քէմիյիմ
վէ էթիմ սինիզ . իսմսի փատ.
շահը կերի կէթիրմէյե նի՞չհն
13 ռանկրաքիւէր օլուռռուռնուզ ։ Վէ
Ամեսայէյե սէյին քի՝ Սէն քէ.
միյիմ վէ էթիմ տէյի՞չ մի սին .
Ալտհ պռնտա պէօյէ՝ վէ պռն.
տան զի յատէ էյէյէ , էյէր Յու.
վարըն էէրինէ Ճհիւմէ կիռնէլէրտէ
պէնիմ էօնէիւմտէ սէռտ՝քէր օզ
14 մազ իսէն ։ Իսմսի Ճհիւմէ Յուդա
տատմէլէրինին էիւրէյինի պիր տ.
տէմին կիռպի մէյէ էթիրտի , վէ
փատիշահտ՝ Կէրի կէլ կէրէք
սէն կերէք հեփ գուլլարըն ֆէյէ.
15 Խռպէր կէօնտերտիւէր ։ Օլտէմ
փատիշահ տէօնիւպ Յորդանա.
նատէք կէլտի . Յուդա տատի
փատիշահըն իսթնիգպալինէ վեր.
մադ իչհն՝ Գաղտատա կէլտի ,
քի փատիշահը Յորդանանտան
կէչիրէ ։
Վէ Բաւռուրիմտէն օլան Գերա. 16
նըն օղ ու Բենիամինի Սեմէի ե.
վիպ՝ Յուդա տատմէլերինին պիչէ.
սինճէ փատիշահ Դաւիթին իս.
թնիգպալինէ էնտի ։ Վէ պիչէ. 17
սինճէ Բենիամինտէն պին տատմ՝
հէմ Սաուղ էվինին ուշաղը Սի.
բա պէրա պէրինճէ տնպչէ օղուլ.
լարը վէ իյիրմի գուլլարը իլէ՝ էլ.
գէ , վէ փատիշահըն էտի իւնատէն
Յորդանանտան կիչէրէր ։ Իսմսի 18
փատիշահըն էվինի կէլմիյէ վէ
տնուն կէօղլերինտէ իսաշ կէօրիւ.
նէնի էյլէյէք իչհն պիր տան.
տաշ կէչար։ վէ փատիշահ Յոր.
դանանտան կէչինճէ , Գերա օղ.
լու Սեմէի փատիշահըն հուզուր.
րունտա եէրէ գափտնտը ։ Վէ 19
փատիշահա տէսի քի՝ Էֆրենտիմ
պռնտա գապտհմէ տայմասըն ,
վէ փատիշահ Էֆրենտիմ Էրուսա.
ղէմտէն չըգտըղը կիւնտէ՝ պռ.
գուլտնուռ էթհսիյի եարտմշ.
լըղը ղիկր էթհէ , քի փատիշահ
ծռռ գալմինէ գէյտ ։ Չ՚իրտա պռ. 20
գուլռուռ կիւնտհ էթհսիյիմի պի.
լըրիմ։ վէ իչհէ պռ կ՚ուն էնիպ
փատիշահ Էֆրենտիմին իսթնիգ.
պալինէ՝ Ճհիւմէ Յոսէֆի էվին.
տէն էվվէչ կէլտիմ։ Վէ Շարռուհ 21
էտտ օղռռ Աբիսատ Ճհվատ վէ.
րիպ տէսի քի՝ Պռնտա պէտէչ Սե.
մէի Բատալըն մէսիհինի սէօյսի.
յիռ իչհն հօլտիւրի՞ռըմէմի մի ,
Ամմտ Դաւիթ տէսի քի՝ Նիղնէն 22
պէնիմ իչհ նէ՞ իչհնիղ վար էմ
Շատուհնտտ օղռռլռռրը՝ քի պռ.
կիւն պռնտա իսատիմ օլռռրտռ.
նուզ . պռ կիւն Իսրայէլտէ տ.
տէմ էօլտիւրիլռռ՞ն մի , զիրտ
պիլմի՞զ մի իմ քի՝ Իսրայէլտէ 23
պռ կիւն փատիշահ օլռռտմ՝ Ան.
տէն փատիշահ Սեմէիյէ՝ Էօլմէզ.
սին տէսի , հէմ փատիշահ օնտ
նէմին էթմի ։

24 Վէ Սաուղ օղու Մեմփիբոսեթ փաթիշահըն խոթիպալնէ էնաի. վէ փաթիշահըն կիթաի կիւնահն Թա սէլամէթ իլէ կէլմիյի կիւնահէ՝ այագլարը գայբոմաը, վէ սագալմը Թիմաը էթմէմի, վէ հալապլարընը
25 եայգամաը։ Իմաի վադի՝ օղաս քի՝ փաթիշահըն խոթիպալնէ Երուսաղէմ կէլէբաէ, փաթիշահ ծաս աէմի քի՝ Նի՞չիւն պըրաղմադըղ կիթմէմիշ կիմ Մեմ-
26 փիբոսեթ։ Վէ օ աէմի քի՝ Եահէնամ փաթիշահ՝ գուլում պէնի ալդաթմը. վըրա ալս գուլըն աէմի քի՝ Կիհնամ իշիւն մէրքէպէ էյէր վըրթըրմաս իշ-
դէրինէ պինիյիմ վէ փաթիշահա կիտէյիմ. չիւն քի ալս գուլըն
27 Թէօհմաըրը։ Վէ օ՝ պուգուլընու էֆէնամի փաթիշահա զամինդաղ-
մը. ամմա էֆէնամ փաթիշահ Ալլահըն մէրէյի կիսի ալը. իմաի
28 կէօղէրինաէ խոշ կէօրիւնէնի էյ-
լէ։ Ջ իլա պադաղընը պիւԹիւն ե-
վէ՝ էֆէնամի փաթիշահըն գըմըշ-
ադա զայըի աէյիվ՝ իլա էօլիւմ
մէսԹաֆադ աամէրէ իքէն, ալս
գուլընու սօֆրադաա կէլէնլէ-
րին սըրադընա գօտուն. իմաի
արմըդ պէնիմկէ՞ հադգըմ վար,
քի արմըդ փաթիշահա ֆէրիւաա
29 կաէյիմ։ Վէ փաթիշահ ծաս աէմի
քի՝ Ադմըդ աէօղէրինի՝ նէյէ՞
աէօյէրսին. Թարըլարը սէն Սի-
բա իլէ փայշաշադընըդ աէմիմ։
30 Մեմփիբոսեթ փաթիշա-
հա աէմի քի՝ Էֆէնամի փաթի-
շահ սէլամէԹ իլէ էվինէ կէլմիք-
սէն ամմա, հէվիսինի սէ օ
ադըն։
31 Վէ Գադադըը Բէրզէլի Յող-
գէնմէնի կէնիլ՝ փաթիշահ իլէ
Յորդանանաա կէչըի, քի ծաս
32 Յորդանանաա կէօնաէրէ։ Վէ
Բէրզէլի զայԹէ իլէ իսԹիյար՝
սէքսէն կաչընաա խաի. վէ փա-
շիշահ Մեմփիբոսեթ սագին իքէն՝
ծաս պաս պէսլէը խաի, զնրա պա-
յԹէ իլէ պէօյիւք սաէմ խաի։
Վէ փաթիշահ Բէրզէլիյէ աէմի 33
քի՝ Պինիմ իլէ կէչ, վէ սէնի կա-
նըմաա Երուսաղէմէ պէսլէ-
յիմ։ Վէ Բէրզէլի փաթիշահա 34
աէմի քի՝ Էօմրիմիւն էրզարը-
նըն կիւնլէրի նէ՞ գադար գալը-
քի փաթիշահ իլէ Երուսաղէմէ
ջըդըպըմ։ Պէն պաս կիւն սէքսէն 35
կաչընաա իմ, խայը ու չէրչին
արադընը ֆէրգ էտէպիլի՞ր մի
իմ, պաս գուլըն էէմի յինինէվ
իչմի յինին էշղէԹինի ալա պի-
լի՞ր մի, արմըդ մուսիգի օղու-
յան էրգէկրէկը էա գադընարըն
ոմանի իշիտպիլի՞ր մի իմ. իմ-
մի պաս գուլըն՝ արմըդ փաթի-
շահ էֆէնամէ նի՞չիւն էվրէ օ-
ադան։ Պաս գուլըն՝ փաթիշահ 36
իլէ պիրազ Յորդանանաան կէչ-
մէկ, իմաի փաթիշահ նի՞չիւն
պադաա պէօյիւ իւԶրինէ էաա է-
տէ։ Վրէիմ էյլէ պաս գուլըն 37
աէօմէյիմ, վէ շէհրիմէ պա-
պադըն վէ անամըն մէզարը էա-
նըմաա էօլէյիմ. վէ իչԹէ գու-
լըն Քամաամ էֆէնամի փաթի-
շահ իլէ կէչսին, վէ ծաս կիւզէ-
րինէ խոշ կէօրիւնէնի էյլէ։ Վէ 38
փաթիշահ աէմի քի՝ Քամաամ
պէնիմ իլէ կէչսին, վէ պէն ծաս
սէնէն կէօղէրինաէ խոշ կէօրիւ-
նէնի էտէճէյիմ. վէ պէնաէն
հէր նէ պիլսէ իսին սադա էտէ-
ճէյիմ։ Իմաի ճիւմլէ գամի Յոր- 39
դանանաան կէչսէ, փաթիշահ
սաղի կէչսէ. անաէն փաթիշահ
Բէրզէլի էօփմիւ, վէ ծաս
խայը սուա՝ էյլէմի, վէ օ՝ մա-
հալինէ աէօնմիւ։ Ալնաէն փա- 40
շիշահ Գադդադայա կէչսի, վէ
Քամաամ ծաս սիլէհսինճէ կէչ-
մի. վէ Յուդանըն պիւԹիւն գամ-
մը հէմ Իսրայէլին սաղի հարը
գամմը փաթիշահը կէչիրմիլլը։

41 Վէ իշխէ Ղեմէլ Խորայէլ ա-
աէմէլերի փառիշահա կէլսիլէր ,
վէ փառիշահա սէսիլէր քի Յու-
դա ասէմէլերի գորընասալորը-
մըզ սէնի նի՞չիւն չալարըլար , վէ
փառիշահը հէմ ծուռն էվինի վէ
սիկէսինճէ Դաւիթին Ղեմէլ ա-
աէմէլերինի Յորդանանսան կէ-
42 չմսիլէր : Վէ հէմ Յուդա ա-
աէմէլերի Խորայէլ ասէմէլերինէ
ճէվապ վէրսիլէր քի փառիշահ
սիզիմ ապրասալմըշսան սօրը ,
իմոի սօռ մասըհաթսան էօ-
թիւրիւ նի՞չիւն պէօյլէ ղազապ
կէլսինիզ . փառիշահսան սիր
վէճ մի՞ էյի էյմի՞ք մի , էա սի-
զէ հիչ սիր փէշքէշ վէրմի՞ մի :
43 Վէ Խորայէլ ասէմէլերի Յուդա
ասէմէլերինէ ճէվապ վէրիլսէ սէ-
սիլէր քի Փըլհէմ փառիշահսան օն
հիսէսիմիզ վար , հէմ Դաւիթէ
սաիսի սէզսէն էէէրի իլ , իմոի
նի՞չիւն սիզի Թահդիր էթմի-
նիզ վէ փառիշահըմըզը կէրի կէ-
թիրմէքսէ սիզիմ սէօզիւմիւզ ի-
լէրի օլմասը . սամա Յուդա ա-
աէմէլերինին սէօզիւ՝ Խորայէլ ա-
աէմէլերինին սէօզիւնսէն սէրթ
իսի :

ՊԱՊ Ի

1 Վէ օրսասա՝ Ռէհոաամինի սիր
ասէմ Ռոքոր օղլու Սաբէհէնի խա-
միննէ սիր հարսամալ քիմսէ
րսաթ կէլսի , վէ սօրսույսու չա-
լըշ սէսի քի՝ Փըլհէմ Դաւիթսէ
հիսէսիմիզ վէ Յէռսէ օղլուննա
միրսասըմըշ էօք սուր . էա՛ Խո-
րայէլ հէր քիս չասըրըննա փէշ-
2 սէ : Իմոի Ղեմէլ Խորայէլ ա-
աէմէլերի Դաւիթին սրսընսան
Ռոքոր օղլու Սաբէհէնին սրսը-
նա ջոգսը . Յուդա ասէմէլերի ի-
սէ Յորդանանսան թա Երու-
սաղէմէսէք քէնսի փառիշահլա-
րընա հասիրլա գալըրլար :

Վէ Դաւիթ Երուսաղէմ քէն- 3
սի էվինէ կէլսի , վէ փառիշահ
էվի սապլամադ իչիւն սրսաղըրը
ծն օսալըդ գարըլարը սլըպ՝ ծն-
լարը մահֆուզ էվէ գօսսա , վէ
ծնլարը սէօղէր իսի , սամա ծնլա-
րա վարմադ իսի . վէ ծնլար Թա
հօղիւմէրլի հիւնիւնէսէք մահ-
ֆուզ օլոպ՝ սուլուգսաա հայա-
սըլար :

Ընդհէն փառիշահ Ադոսոյլ- 4
յէ սէսի քի Իւչ հիւնսէ Յուդա
ասէմէլերինի պաշա ջաղըր , սէն
սաիսի սուբսաա հաղըր օլ : Իմ- 5
սի Ադոսոյի Յուդայը ջաղըրմա-
ղա կիթմի , վէ ծնա Թայլին էթ-
սիլի վազիհսաի զիյասէ կէձիք-
սի : Օլսէմ Դաւիթ Ադոսոյա 6
յա սէսի քի՝ Շիմոի Բոքոր օղ-
լու Սաբէհ պիզիմ Ադոսոյմուռան
պէթէր հասէձք սիր . սէն էֆէն-
սինին գուվվարըննը ալ սա՝ ծնուն
արսըձնա գօվսա , օլմույա քի
քէնսիսինէ հիսարը չհիրլէր սօզ-
լուզ կէօղլերիմիզ էօնիւնսէն սա-
վուշա : Պէօյլէճէ Յովարըն ա- 7
սէմէլերի վէ Փէրեթիլէր հէմ
Փէլեթիլէր վէ ձիւմլէ գահրը-
մանլար ծնուն արսընձնա ջոգար-
լար . վէ Բոքոր օղլու Սաբէհէնին
արսընձնա գօվսամադ իչիւն Ե-
րուսաղէմսէն ջոգարլար :

Օնսարվարսաուռսաօյան պէօ- 8
յէք Թաշն հանրնսա իբէն , Ա-
դոսոյի ծնլարըն հէնիւնէ կէլսի .
վէ Յովար հէյսէյի հօվաղ իլէ
գուշանմըշ վէ ծնուն իւզէրինսէ
պէլինսէ սլապը գընը իլէ սիր
գըլըճ գուշանմըշ իսի , վէ Յո- 9
վար ջոգար իբէն՝ Գընապան սիւրսիւ-
վէ Յովար Ադոսոյէյէ սէսի
քի՝ Սաղ սէզնի՞մ մի սին էա՛ գա-
րընասաբ . վէ Յովար Ադոսա-
յէյի հօմիձք էշիւն՝ սաղ էլի իլէ
ծնուն սաղարընսան Թուհմա :
Վէ Ադոսոյի Յովարըն էլինսէ 10
օլան գըլըճսան սապընմադ

իւէ , Ցովաբ ծնուց՝ ծնուն իւէ պօշ
եէրինէ վուրտու , վէ ծնուն պա-
պըրտաղլարընը եէրէ ատըքտիւ ,
վէ ծնա թէքրար վուրմատը , վէ
օ՝ էօլտիւ · անուն Հովէ բվէ օ-
նուն գարընտաշը Աբեսա Բո-
քոր օղլու Սաբէէնին արարընճա
11 գօվաշատըլար : Իմի ծնուն եա-
ղընտա Յովաբըն ուշտպլարըն-
ան պիրի տուրուպ ատի քի՝
Քիմքի Յովաբան խոշնութ ի-
սէ , վէ քիմքի Դաւիթան իսէ ,
12 Յովաբըն արարընճա կիւ-ին : Իմ
մա Ամեսայի գանա պուշանմըշ
եօլուն օրթասընտա իսի · վէ օղ
քիմսէ ձիւմլէ խալխըն տուրա
գալտըղընը կէօրիւնճէ , Ամեսա
յի յի եօլտան թարտայա գալտըր-
մատը , վէ ծնուն իւղէրինէ պիր էս-
վապ ատմատը · չիւն կէօրտիւ քի՝
հէր ծնուն եանընտա կէլէն՝ տու-
13 րա գալըյօր : Ս՝ եօլտան գալտը
րըլտըղը կիսի , հէր քէս՝ Բոքոր
օղլու Սաբէէնին արարընճա գօ
վաշտագ իչիւն Յովաբըն ար-
14 տընա կէչտի : Վէ օ՝ Իսրայէլին
ձիւմլէ սըպթալարընտան Ի բէլէ
վէ Բեթմաաքայա վէ ձրումլէ
Բեերլիւէրէ կէչտի · վէ ծնըտր տա-
խի ձէմ՝ օ՛ռուպ՝ արարընճա վ ր.
15 տընտը : Իմի ծնըտր կէչտի՝ օ-
նու Բեթմաաքանըն Ա բէ ինտէ
մուհաասէրէ էթսիւէր · վէ չէհ-
բինն գարշըտընտա պիր մ Իթէրիս
գալտըրտընտը քի՝ հիսարըն էօ
նիւնտէ տուրուր իսի , վէ Յովաբ
իւէ օլան ձիւմլէ գաւմ հիսարը
պօզմագ իչիւն եըղտայօր իսի :
16 Վէ պիր ա՛լիմ գարը չէհրատէն
չաղըրտը քի՝ Իչիսին , իչիսին ,
քէրէմ էսիպ Յովաբա ատըին
քի՝ պուրտայա եագաչտըն , վէ օ-
17 նա ատըյէկիմ : Վէ ծնա եագտա
չընճա , գարը՝ Յովաբ ատ՞ն մի
սին ատտի , վէ օ՝ պէն իմ ատի-
անտէն ծնա ատի քի՝ Գու խա-
լայտըղընըն ատօղլէրինի տինկէ ,
վէ օ՝ Տինկէ յօրում ատտի : Իմ 18
սի ատըյէկիպ ատտի քի՝ Իվվէ-
ղէմանա ե ատըյէկիպ ատէ կէչ-
միշէր իսի քի՝ Իլսէթթէ Աբէլ-
ատ տանըշընըտը , վէ էյլէձէ
իչիւա էթսինէրը : Պէն Իսրայէլ 19
ատ տաղիմ վէ էմմինէրտատէն իմ-
սէն Իսրայէլտէ պիր չէհրի՝ վէ
պիր անա չէհրի խարտապ էթմէ-
յէ արատընն · Իտապլըն միւա-
պընը նէ՞չիւն եուտատընն : Վէ 20
Յովաբ ճէվապ վէրիպ ատտի քի՝
Չա՛շա , հա՛շա պէնատէն քի՝ եու-
տայըմ , եա հէյտաք էտէյիմ :
Ա՛տատահաթ պէյտէ ատէյիկ տիր , 21
իտտա Եվրեմ տաղընտատն Բոքոր
օղլու Սաբէէ իսմինտէ պիր քիմ-
սէ փատիշահա Դաւիթէթ հէդտա-
պըրտը , եաղընըղ ծնու վէրին ,
վէ չէհրին իւղէրինտէն կիսէ յիմ ·
վէ գարը Յովաբա ատտի քի՝ Իշ-
թէ ծնուն պաչը սանա հիսարտատն
աթըտաճագ տըր : Իմի գարը 22
պիւթիւն գավմա իլմի իւէ վար-
սա , վէ ծնըտր Բոքոր օղլու Սա-
բէէնին պաչընը քէսիպ՝ Յովաբա
աթատըտր · օտատմ օ՝ պօրուցու
չատըը , վէ ծնըտր չէհրին իւղէ-
րինատէն հէր քէս քէնտի չատըըը-
նա տատըտրտը , Յովաբ տա Երու-
սաղէմ վիսաիշահա ատծնութ :
Վէ Յովաբ՝ Իսրայէլին ձիւմ 23
լէ ա՛սքէրի իւղէրինատ իսի · վէ
Յովհաղա օղլու Բանատ՝ Քէրե-
թիւէրին վէ փէլէթիւէրին իւղէ-
րինատ իսի : Վէ Ադոռամ խա- 24
րատընն իւղէրինատ՝ վէ Ա քիտըտ
օղլու Յովափատա Թէսքէրէմին ի-
սի · վէ Սուսա քեաթիպ՝ վէ Սա- 25
գովի իւէ Ա բիաթար քեահինէր
իսի : Վէ Յայիրսի Իրատ տահի՝ 26
Դաւիթին միւշիրի իսի :

ՊԱՊ ԻԱ

Վէ Դաւիթին կիւնէրինտէ 1
պիր պիրի արարընճա իւէ եըլ

դըթըդ օլսու, վէ Դաւիթ Բասպա սիւաղ էլէսի. համի Բասպա տէսի քի՝ Սաուղըն վէ գանը էվինին սէպէյինաէն օլսու, չիւն քի Գաբաւոնըալարը հօլտիւրմիւ։ 2 Վէ փասիշահ Գաբաւոնըալարը ջաղըրըպ՝ ծնըարա սէօյլէսի. (ամմա Գաբաւոնըալար Խորայհէլ օղուլլարընսան տէյիլլէր իսի, իլլա դալան Ամորհլըլարընսան օլուպ՝ Խորայհէլ օղուլլարը ծնըարա էէմին էվէմիշլէր իսի. Սաուղ իսէ Խորայհէլ օղուլլարը վէ Յուդա իչլէն ղայրըթինէաէն՝ ծնըարը վուպ մազա արամըշ իսի.) 3 Համի Դաւիթ Գաբաւոնըալարա տէսի քի՝ Սիզէ նէ՞ էլէյիմ, վէ նէ՞ իլէ քէֆքաբէթ հասէյիմ, քի Բապպըն միրասընա խայր տուա՝ 4 էլէյհինիղ։ Վէ Գաբաւոնըալար ծնա տէսիլլէր քի՝ Սաուղընսան վէ մնսէն էվինաէն կիւմիշ եա ալթընն իսթէմէղիղ, վէ Խորայէլէն քիմսէ րի հօլտիւրմէք իսթէմէղիղ. վէ օ՝ Սիզ նէ տէր իսէնիղ, սիզէ հաւէյիմ տէսի։ 5 Վէ ծնըար փասիշահա տէսի. Օրֆիղի Թէվէֆֆի հաէն՝ վէ պիղի Խորայէլին հիչ պիր սինօրունսա տուրամայաճաղ տէրէճէտէ խաբար օլմամըղը գատա հաէն քիմսէնէն օղուլլարընսան պիղէ հէմի քիչի վէրիլէ, վէ ծնըարը Բասպալըն մուհիմմըը Սաուղընսն Գաբաասընսա Բապպ իչլէն տասըլըմ. վէ փասիշահ՝ Վէրէյիմ տէսի։

7 Ամմա փասիշահ Սաուղ օղլու Յոնաթանըն օլսու Մեմֆիբոսթէյի՝ արաարընսա էօնէ Սաուղ օղլու Յոնաթան իլէ Դաւիթին արասընսա օլան Բասպալըն էէմինի իչլէն էսիրկէմէի։ 8 Վէ փասիշահ՝ Ախիանըն գըզը Ռեսփանըն Սաուղա տօղուրտուղու իլէ օղլու Ուրմի իլէ վէ Մեմֆիբոսթէյի՝ հէմ Սաուղընսն գըզը Մէղքողընն Մաուալլը Բէրզէլլինին օլսու Նդրիէլէ տօղուրտու. 9 ղըրկ օղլը պէշ օղլը ալսու. Վէ ծնըարը Գաբաւոնըալարըն էլինէ թէսլիմ էլէյհի, վէ ծնըարը Բասպալըն հուզուրունսա տաղտա տասըլար, վէ էէփիսի պիրտէն տիւշտիւ. համի ծնըար պիրլէն կիւնէլէրինին էվվէլինտէ՝ արփա պիչինիրլէն իպթիտասընսա գաթը օլունտուլար։

10 Վէ Ախիանըն գըզը Ռեսփա ջուղ ալսու՝ ծնու քէնտինէ գէյասընըն իւղէրինէ էտսու, պիչինին իպթիտասընսան թա ծնըարըն իւղէրինէ կէչքտէն սոնու էտսընըն ճայատէք. վէ կիւնտիւզ կէչիսէն գուշլարընը վէ կէճէ գէրըն ճանաուարլարընը ծնըարըն իւզէրինէ գօնմազա գօմտուը։ 11 Համ ի Սաուղըն օտասընը Ախիանըն գըզը Ռեսփանըն էթմիյի Դաւիթ հաբէր վէրիլտի։ 12 Վէ Դաւիթ կիւնիպ Սաուղըն քէմիքէրինի վէ ծնուն օղլու Յոնաթանըն քէմիքէրինի Բեթհանըն մէսանընսան չալան Յաբիս Գաղաադըն հմալընհինէն ալը, քի օրատա փըղալըլարըն Սաուղու գէղտուէտ հօլտիւրտիւքէրի կիւնտէ՝ Փըղալըլար ծնըարը տասըլար իսի։ 13 Վէ Սաուղըն քէմիքէրինի հէմ ծնուն օղլու Յոնաթանըն քէմիքէրինի օրատան չըգարտը. պու տասըլընսա տա քէմիքէրինի տէվէ իրտիէր։ 14 Վէ Սաուղըն հէմ ծնուն օղլու Յոնաթանըն քէմիքէրինի՝ Բենիամին սիլսիլէսընտա Սէլատա օնուն պապասը Կիսին մէզարընսա աէֆն էլէյհիէր, վէ փասիշահըն հէմ թէնպիհ էթմիյինի իճրա էլէյհիէր. վէ պունտան սոնկրա Ալլահ՝ տիլտար իչլէն օլան նիյազի գապուլ էլէյհի։

15 Վէ Փըղալըլարըն թէքրար Իսրայէլ իլէ ճէնկի օլսու. վէ Դա-

. ելի հեմ պերասակրինակ ծնուն
գուլարը հնիսա՝ փղշտլար իլե
ձհնը էլլեսիկը · վե Դաւիթ
16 Հօրուշտու · Վէ Ռամա հվա-
տընատան մըղրատը իւշ հիւղ մըս-
գալ պատըր աղրըլըձնատա հեմ
հենի գըշճ գուշտնմըշ Յեսրիել-
նոր՝ Դաւիթի վատրատա գատա
17 էլլեսի · Սմմա Շարուհնա օղ-
լու Միքատա՝ ծնուն խոռատընա
հելիշիպ փղշտլըյը վուրտու, վե
ծնու Հօլսիրտալ · օլտեմ Դաւի-
թին տահմիլըն ծնա հեմին էահպ
տեսիլեր քի՝ Ար[illegible]ըդ պիզիմ իլե
ձհնիկ չղրմ[illegible]ատն , Թա քի Իս-
րայէլին չղրատընը տեօխնատիւր-
մէյեն ։
18 Վէ վադի՝ օլտու քի պուհնատան
ատնկրա՝ Գովրատա Թիքրար փղշտ-
լըլար իլե ձհնը օլտու · օլտեմ
Ովատը Սովրաք՝ Ռամա հվատ-
ընատան օլան Սիւիսյը վուրտու ։
19 Վէ փղշտլըլար իլե հինե Գովր-
ատա ձհնը օլտու · վե Բհլհէհեմ-
լի Ելհանան՝ Գհղհաթը վուրտու , քի
ծնուն մըղտագըն սըրըղը հիւհցա
հաֆֆհէթի կիսի խան ։
20 Վէ հինե Գհթաէ ձհնը օլտու ·
վե պիր պեօյնը ձհսխնու քհմնե
վար խան , քի հևերինեն վատմագ-
լարը վե այագլարընեն վատմագ-
լարը ալթընար ալթընար օլտա՝
հյիրմի տեօրթ ա՛տհտ ֆաֆնաղը
վար խան , քի պու տահխ Ռա-
21 միայա տօղմուշ խան ։ Վէ պու՝
Իսրայէլի Թահդիր էլլեսի · տմ-
մա ծնու Դաւիթին գարընատընը
Սամանընեն օղու Յոնհնաթան
22 վուրտու ։ Պունլարընեն տեօրտիւ
Գհթաէ Ռամիայա տօղմուշար կ-
ոի · տմմա Դաւիթին էլլե՝ վե օ-
նուն գուլարընեն էլլե իլե տիւշ
տիւհրը ։

ՊԱՏ ԻԸ

1 Վ է Դաւիթ Իսրայէլի ծնու հհվի
տիւշմհնհլերինին հլինատն վե Սա-
ուղան հլինատն գուրթատրըը
կիւնատ՝ Իսրայէլ պու իլհհինին
տեօղհրինին-տեօղհ յիպ տհմի ։
2 Իսրայէլ գոյամ վե գահհ՛մ վե
3 գուրթարընմ տրը · Ալահրմ
պհնիմ հիսարըմ տրը , ծնու կիւ-
վհնիրիմ · գահղանըմ վե խհլա-
սըմընե պուլուղաշ գուրհմ վե
վհնտհկհատրմ՝ խհլասս հմմհմի
տիր · զուրմատն պհնհ գուրթար-
տրը ։ Մհհտհ լահրդ օլտն Իսրայ-
4 պա նհյատ հտհրիմ , վե տիւշմն-
հրիմհնհ խհլասս պուլուղատմ ։
5 Ջ իսրա հօլհմ տատրտատրը հմր
6 րատիքմը տլտը · հիւհյրհլրընն տհհ-
րհրի պհնհ իւրքհտիւր ։ Մհգտա-
7 րըն քհմհնտհրի հմրատիքմը չհ-
վիրտի · հօլհմ տուս գահհլարը հօ-
նհյհմի տլտը ։ Սրգհհմհնհ Իսրայ-
պա չատրրրըմ՝ վե Ալահրմա
չատրրրըմ՝ վե հհ[illegible]հլհնհհն տհ-
սմի իշհնիր , հհմ փհրհատրմ
ծնուն գուլարընա վհրր ։ Օլտեմ
8 հհր տատրտրնա տիքհտի , հհօք-
հհրին Թհմհհհրի հատրտաքհմ հ-
տիպ տատրտրտատր · վիրա գա-
9 զատհ հհրտի ։ Օնուն պուրնուն-
տան տիհման՝ վե տաղրնատն Թհ-
հհփ հտիհ տճհհ չղրգատր · ծն-
տան գօրհտա Թուհճուշտու ։ Վհ
10 հհօքհհրի հհյիպ հնտի , վե պյագ-
տատրը տաղրնատա գօյու տիհման
վար խան ։ Վհ քհրտվիհ իւզհրի-
11 նհ պինիպ ուշտու , վե հհրնն գա-
նատատրը իւզհրինտհ հհօրհւն-
տիհ ։ Վհ խատմ իշիհն հմրա-
12 փընատ գարանրդ՝ տուհատ ձհմի-
յհմի՝ գատա պուհուհրտատ գօ-
տու ։ Խօնիհնտհրի պի յատրնատ
13 տճհհշ գօրհտատրը Թուհճուշտուհատ ։
Տատպ հհօքատն կիւրհհտի , վե
14 Թատ՝ա տհտատրընը վհրտի ։ Հհմ
15 օղհատրընը տատրպ՝ օնհատրը տա-

ղթեալը , եղբարբըմբարբ աֆթը վէ
16 ծնաբարը շաղբաթոը : Վէ Բնապարն
Թաղլերի իրէ՝ ծնուն զաղսապը եէ-
լինին իւրիվէսիներուն ահնիղին
ախպէրին կէօրիւնսիւ , սիւնահա-
17 նըն Թէմիւլերի աչը տը : Նիւք-
սէքսէն կէօնահերիպ՝ պէնի ալտը-
պէնի չօգ ուսլարան չրգարաթ :
18 Պէնի գուվվէթլի սիւշնիմանէն՝
պէնտէն իւրահ հահնէրտահն
գուրթարար · զիրա պէնտէն զըր-
19 լու օլտուլար : Գելտիկն կիհնիւն-
ահ ծնաբ եօնիւմիւ ալտըլար · ամ-
մա Բապպ պանա՝ ապպանճագ
20 ա՛սա օլտու : Վէ պէնի կհնիշլի-
յէ չրգարաթ · պէնի խէսա եյ-
լեմի , զիրա պէնտէն բարի օլ-
21 տու · Բապպ ասապգաթԹըմա կիօ-
րէ եՀրիմի վէրտի · պանա եւլե-
րիմին փաբլիչինէ կէօրէ իվազ
22 վէրտի : Չ իրա Բապպըն եօզա-
րընը հրՀիզ եյլեմիմ , վէ Ա՛լա-
23 հըմա Փաորդլըգ եԹմէմիմ : Չ իւ-
րա ծնուն Հէի շերիա՛Թլերի օ-
Նիւմահ իսի , վէ ծնուն դահուն-
24 լարընտան ապրըմմատմ : Վէ օ-
նուն ի՛նանմահ քեամիլ օլտուս, վէ
Հապտանաղ ըզրմանան սապրնապմ :
25 Վէ Բապպ պանա ապապգաԹըմա
կէօրէ ծնուն կէօզլերի Հծնիւնտ
օլան փաբլիչիմէ կէօրէ իվազ
26 վէրտի : Սալիհ իլէ սալիհ օլտը-
սուն · քեամիլ ասէմ իլէ քեա-
27 միլ օլտուսուն · Փաք իլէ փաք օ
լտրսուն , վէ Թէրս իլէ Թէրս
28 Հարաքէթ ետէրսին : Իսմի միհ-
ՆէԹտէ օլան գավմը գուրթարըը-
սըն · ամմա կէօզլերին միԹէհ-
քեպիրլերին իւղերինէ սիր , ֆի
29 ծնարը աչագլատասըն : Չ իրա
պէնիմ գանիմլիմ ահն սին եամ՝
Բապպ , վէ Բապպ գարանլըղըմա
30 զիյա վէրիր : Չ իրա սէնին իլէ՝
պէօլույէ հիւհիմ եէերիմ · Ա՛լ-
լահըմ իլէ հիսարատն ապտրըմ :
31 Ա՛լահըն եօղու քեամիլ սիր ·
Բապպըն սէօզիս գալ օլմուշ

տուր · օ՝ ձիւմլէ օնա կիւվհնէն-
լերի գալդան տըր : Չ իրա Բապպ- 32
ատան մա՛սա Ա՛լահ քի՞մ սիր ·
վէ Ա՛լահընմրզատան զայրի գայա
քի՞մ սիր : Գալմին գուվվէԹի 33
Ա՛լահ տըր , վէ եօղումու քեա-
միլ հաէր : Ա յագլարըմը քէյիք 34
լերինքինէ միւսաւի հաէր , վէ
պէնի կիւքսէք եկրլերիմ իւզերին-
նէ սուրսուրար : Էրլերիմի ձէնը 35
կէ Թա՛լմ հաէր , վէ գօլլարըմ
պագըր եայ եյտի : Վէ պանա 36
խէլաբընըն գապգաներըը վէրտին ·
վէ սէնին Թէհնէղղիւմէն պէնի
պէօյիւԹմէ : Ա՛ապմըարըմը ալ- 37
Թըմատ կհնիշլէԹտին , վէ Թօ-
փուգլարըմ գրմըլտանմատը :
Տիւշմէնլերիմի գօլալայըպ՝ ծնաբ- 38
րը գրարմ , վէ ծնարը սիւբէ-
սինձէ յէաէք աէծնմէսիմ : Խմի 39
ծնարը Թէկէֆ եԹտիմ , վէ ծն-
լարը եղտիմ , վէ գապգմայագճագ-
լար · սէկլի՝ այագլարըմըն ալԹը-
նա սիւշտիւլէր : Հէմ պանա ձէնը 40
իչիւն գուվվէթ գուշԹաբըն · իւ-
զերիմէ գապգանլարը՝ ալԹըմա
չէօքսիւբտիւն : Վէ տիւշմէնլէ- 41
բիմին պէօյնուսու պանա վէրտին ,
քի պէնտէն իրրահ հաէնլերի գը-
լայըմ : Պաղրարըղընր , ամմա 42
գուրթարան եօք իսի · Բապպա
պիւէ՝ ամմա ծնարա ձէվապ վէր-
մէսի : Օլտէմ ծնարը եէրին Թօզ 43
Թօփրադը կհպի եղտիմ · ծնարը
սօգագլար չամուրսու կհպի չիյ-
նէյիպ տէօքսիւմ : Վէ խալգը- 44
մըն նիզա՛ղարընտան պէնի գուր-
Թարարը , պէնի Թայիֆէլէրէ
պաշ օլմադ իչիւն հրՀիզ եյլեմին,
պիլմէտի յիմ գավմ պանա գուլ-
լուգ հաէձէք : Եսան օղուլլարը 45
պանա միւտահանէ հաէձէքլէր ·
գուլագլարը իչիւԹմէյի կհպի պա-
նա իԹտա՛Թ հաէձէքլէր : Եսան 46
օղուլլարը զապսուն օլաճագլար ·
վէ սիմէոնհաօղլարընտան ահԹ-
րէյէձէքլէր : Բապպ սազ տըր , 47

վէ գայամ միւթէպարիք օլսուն ։ վէ խէլասըմըն գայսը Ալլահ
48 նիւճէլսին ։ Պանա ինթիգամլար վէրին՝ վէ ալթըմա գավլէր ին
49 տիրէն՝ Ալլահ սըր ։ Հէմ պինի տիւշմինլէրիմէն ջոգարըր , վէ
ա՛լէյհիմ գալդանլարըն իւզէրինէ պինի նիւճէլթան , պինի
զալիմ առէմլէրուն խէլաս էթ-
50 սին ։ Պունուն իչին եա՛ Բապպ՝ Թայիֆէլէրսէ ա՛նի մահ էսե-
ճէիմ , վէ սինին խամինէ մէզ
51 մուր օղուլճաղըմ՝ Բէնոի վա-
տիշանլարըն խէլասլարընը ա՛զիմ
էսին՝ վէ մէսիհի Դաւիթէ էհմ
օնուն զուրիյէթինէ կպէսին ի՛-
նայէթ էսին օ տուր ։

ՊԱՊ ԻԹ

1 Վէ Դաւիթին սօնկ սէօզլէրի պունլար սըր ։ Եվասէ օղլու Դա-
վիթին քէլամի՝ եա՛ի եի քոէյ
ջոգմըշ առէմին՝ Յակոբ Ալլահը-
նըն մէսիհինին՝ վէ Իսրայէլն ու-
րին մէզմուրլար օղուլանընըն
2 քէլամի պու տուր ։ Գէնիմ վա-
սիթամ իլէ Բապպըն Բուհու
սէօյլէսի ։ վէ օնուն քէլամը՝ սի-
3 լինմէն իւզէրինէ իսի ։ Իսրայէ-
լին Ալլահը սէօյլէսի քի՝ Ա-
ռէմլէրսէ սալթանաթ սիւրէն
սաապդ օլա , Ալլահ գօրգուսու
4 իլէ սալթանաթ սիւրէ ։ Վէ կիւ-
նէշ սօղունձա սապահ՝ էօնի
պուլուրթուզ սապահ այրընըլըր
կիպի օլա , եաղմուրանն սան կա
զնյատան էէրսէ պէնէն ձիկ ես
5 կէպի օլա ։ Պինիմ էվիմ Ալլահըն
գըթընսա պէշլէ սէյիլ իսէ սէ,
պինիմ իլէ էպէսի ա՛ֆա էյլէսի
քի օ՛հեր խուսուսսա Թէրթիպ օ-
լընմուշ վէ մէօհքէմ սիր ։ զիրա
պիւթիւն խէլասըմվէ հէմի միւրա-
սըմ պոա գօսր , էյհէ չէ օնոա զուհր
6 էթմէրմէսի իսէ տէ ։ Վէ եա-
րամազլարըն հէմիսի աթըլմըշ
սիքինճէր կիսի օլաճագլար ։ զի-
րա օնլար էվ իլէ էսիրըլըմազ-
լար ։ Սամա օնլարա տօգանաճագ 7
օլան սառէմ՝ սէմիր իլէ վէ մըզ-
րապ սըրըզը իլէ սիսէհլանմալը
սըր ։ վէ օլսուս գլարը էէրսէ պիլ
քիւլիյէ սաթէլսէ եապըլաճագ-
լար ։

Դաւիթին գահրիմանլարընըն 8
սաղլըգ պունլար սըր ։ Փիւր-
սիւսէ վէսուան իւչէրին պաշը
Թահքիմինլուս եանի Ասօնլու Ա-
դինս , քի պիր սէքիզ
հիւզուն իւչէրինէ գըրըզն էյլէ-
սի ։

Վէ օնսոն սօնկրա Աբուք- 9
լու օղլու Դա լգանըն օղլու Եղնա-
զար իսի ։ Դաւիթ իլէ պիլէ օ-
լան իւչ գահրիմանլարըն պիրի
քի՝ Ձէյ ը իչինն օրատա Ձէմ՝ օ-
լան Փէլջըլլար ը Թահդիր էթ-
սիքլէրի՝ Խորչէն իլէր խսէ հօ-
գարը չ՛քիսիքլէրի զէման , սու 10
գալդըսլ Թա էլի եօրուլունձա-
յսաւէք վէ էլի գըլըձա եաիը-
ջընձայսաւէք Փէլջըլլարը վնր-
սու , վէ Բապպ օ՛ կիւնսէ պէօ-
յիւք խէլաս էյլէսի ։ անսէն
գամմ օնսուն սրաբընձա՝ եալընըզ
սօյմազա սէօնսոնս ։

Վէ պունսոն սօնկրա Աբար- 11
լը Ագե օղլու Սամմա իսի ։ Վէ
Փէլջըլլար պիր պէօլիյէ Ձէմ՝
օլսուլար , վէ օրատա մէրձիմէք
իլէ սօղու պիր Թարլա գըթմ՝սը
վար իսի , վէ գամմ Փէլջըլլարըն
հիւզունսոն գաչը ։ Պու իսէ 12
Թարլանընն օրթասընսոս սուս-
րուպ՝ օնու գօրուսու , վէ Փէլջ-
լըլլարը վնրսու ։ վէ Բապպ պէօ-
յիւք խէլաս էյլէսի ։

Հէմ օթմուշ սէրվէրլէրին իւ- 13
չիս էնիսի՝ օրագ զէմանընսոս
Դաւիթէ Ոգոլամ մաղարասընոս
վարսըլլար ։ վէ Փէլջըլլարըն պէօ-
յիւս Ռափայիմվաւիսինսոն գօն-

14 մուշ իսի ։ Վէ օշ զէմանաէ Դա-
ւիթ գալէ՛սէ իսի • Փշտըշըլ-
բըն գարաուշուս լուէ օշ զէման
15 Բեթլէհէմաէ իսի ։ Վէ Դա-
ւիթ արդու չէքիպ սէսիքի՝ Բեթ-
լէհէմին գափուսունտա օլան գու-
յուտան քի՞մ պանա սու իչլիրիր։
16 Օլտում պու իչ գահլ իման՝ Փշտ-
ըշըլըրըն օրտուսունու եարըպ կէչ-
տիլէր, վէ Բեթլէհէմին գափու-
սունտա օլան գույուտան սու
չէքտիլէր, վէ գալըրըպ՝ Դա-
ւիթէ կէտիրտիւրտիւր • ամմա օ՝
ծնտան իչմէք իսթէմէտի, իլա
17 ծնու Րապպա սէչքիս։ Վէ սէ-
տի քի՝ Հաշա պէնտէն եա՛Րապպ՝
քի պէն պունու էտէյիմ, պու՝
ճանլարընըն ՌՀվէխէ՛ն իլէ կիտէն
ատէմլէրին գանըը՛ մը էչէյիմ •
իման ծնտան իչմէք իսթէմէտի ։
Օլ իչ գահրիման պունլարը կէթ-
տիլէր ։
18 Վէ Շարուհեա օղլու Յովա-
բըն գարընտաշը Աբեսա՝ պու
իչ քիմէնին պաշը իսի • վէ
մըղրաղը իչ Եիւզ քիմ էնին
իւզէրինէ սալըպ՝ գըրըղըն էյլէ-
տի, վէ իչլիւն արաբընտա օ-
19 նուն նամը վար իսի ։ Պու՝ օլ
իւչլիւն էն մի՛լէթէպէրի տէյի՛Ճ
մի իսի, իմոի ծնլարըն պաշը օլ-
տու • ամմա օպիր իւչլիւն մէրթէ-
պէսինէ էրմէտի ։
20 Վէ Կաբեսէէլտէն չօգ իչ
կէօրմիշ պիր գահրիման քիմսէ-
նին օղլու Յովաղա օղլու Բան-
եա՝ Մովաբըն իչի ղըրլօվարընը
վաստուս • էհմ պու՝ գար վադ-
Թընտա էնիպ չուգուրուն իչէ-
21 տէ արսլանը էօլտիւրտիւ ։ Վէ
պու՝ կէօսթէրտիւ Մըսըրը պիր
քիմսէ էօլտիւրտիւ • վէ Մըսըր-
ընըն էլինտէ պիր մըղրաղ վար
իքէն՝ ծնուն իւզէրինէ պիր սէյ
նէք իլէ էնտի, վէ Մըսըրընըն
էլինտէն մըղրաղը գափըպ՝ ծնու
ծնուն մըղրաղը իլէ էօլտիւրտիւ ։
Յովիադա օղլու Բանեա՝ պուն- 22
լարը էյլէտի, վէ իւչ գահրի-
մանլարըն արասընտա նամը օղ-
ուս ։ ՍԹուզտան մի՛լէթպէր ի- 23
սի, ամմա իւչլիւն մէրթէպէսի-
նէ էրմէտի • վէ Դաւիթ ծնու՝
մուսահիպլէրին իւզէրինէ նասպ
էյլէտի ։
Յովաբըն գարընտաշը Ասա- 24
հէլ օԹուզտարտան իսի • էի ծէլր՝
Բեթլէհէմլի Դովգանըն օղլու
Ելհանան ։ Հարօդլու Սամմա՝ 25
Հարօդլու Եղլկա, Փելըշտալը 26
Փելղէս՝ Թեկուալը Եկգէս օղ-
լու Իրաս, Անաթովթլու Աբիե- 27
զէր՝ Ովալը Մեբունայ, Աբուք- 28
լու Անըմն՝ ՆետոփաԹը Սաա-
րայ, ՆետոփաԹը Բաանա օղ- 29
լու Ալաբ՝ Բենիամին օղուլլարը
Գաբաասընտան Ռիփա օղլու
Եթթի, ՓարաԹոնլու Բանեա՝ 30
Գասաս տէրէսինէն օլան Ագ-
դայի, Ուրաբաթթը Աբիելբոն՝ 31
Բարումլու Ազմաթ, Սաղա- 32
բինլի Եղլիաբա՝ Յասէն օղուլլա-
րընտան ՅոնաԹան, Արարըը 33
Սամմա՝ Արարըը Սարար օղլու
Ախիամ, Մաչաթիինն օղլու Ա- 34
հասբա օղլու Եղլիփաղէտ՝ Գե-
զընըլու Աքիաոփէլին օղլու Եղլի-
ամ, Կարմէլի Ասարէ՝ Ուբըը 35
Փաարայ, Սոբըլու ՆաԹան օղ- 36
լու Իգալ՝ Գադը Բանի, Ամ- 37
մունլու Սելեկ՝ Շարուհեա օղլու
Յովաբըն սիլահտարը ԲերովԹ-
լու Նաասրա, Յեթերլի Իրաս՝ 38
Յեթերլի Գարեբ, Փէտլի Ու- 39
րիա իսի • Ճիւմլէսի օԹուզ հէ-
սի տիր ։

ՊԱՊ ԻԴ

Վ Էխոսայէլտէ Թէքրար Բաա- 1
պէն վազապը ԹուԹաուշուպ, օն-
լարա գարշը՝ Վար Իսրայէլի վէ
Յուդայը սայ տէյէրէք Դաւիթի
Թահտրէք էյլէտի ։ Վէ փատի- 2

չահ Եանընտա օլան սէրա՛սքէրի Յովաբա տէտի քի՝ Հալա Խարա-
յէլին Ճիւմլէ սըպլէարընտա Դանտան Բէրսաբէէյէնէք տօ-
լաշ, վէ գաւմը Եօզլայըն քի՝
3 գաւմըն սայըսընը սիւէյիմ։ Ցո-
վաբ տախի փատիշահա տէտի՝ քի՝
Ալլահըն Բարպ գաւմը նէ գա-
տար Իսէ Եիւզ օլ գատար զի՛յա-
տէ էյլէյէ, վէ Եիէնտիմ փա-
տիշահըն կէօզլէրի էէօրսէնլէր։
ամմա Եիէնտիմ փատիշահ պու-
4 էէյտէն նի՞չիւն հապը Իսէր։ Լա-
քին փատիշահըն տէօղլա Յով-
ըըն՝ վէ ա՛սքէրին սէրվէրլէրի Իս-
զէրինէ զաւնդ էէլսէ, վէ Յովաբ
ա՛սքէրին սէրվէրլէրի Իւէ փատի-
շահըն Հուզուրունտան՝ Խարայէէ
5 գաւմընը Եօգլամադա ջէդտը։ Վէ
Յորգամնատան կէչիպ Յաղէրի
տօղրու՝ Գադ տէրէօնինէն օրթա
սընտա օլան չէհրին սաղ Եանընդ-
6 տա Ա՛ռոէրսէէ գօնտուլար։ Ան-
տէն Գաղաադա վէ Թաբթիմի-
դաս տի յարընտա վարտըլար, վէ
Դանէատանա վէ Սիդտունէ էէ-
7 բաֆընտա կէլտիլէր։ Վէ Տիւրտա
հիսաբընտա Եեմ Խէվլիլէրին վէ
Քանանընդըլարընդ հէվլ չէհրըլրինէ
վարտըլար։ անտէն Յուդանընդ
դըպլէհինէ Բէրսաբէէյէ ջէդտը-
8 լար։ Վէ պիւթիւն տի յարը տօ-
լաշընդա՝ տօղուդ այ վէ Իյիրմի կիւ-
նիւն ատնընտա Ըրուսաղէմ կիզ
9 տիւէր։ Վէ Ցովաբ գաւմըն Եօգ-
լամա հիսաբընը փատիշահա վէր-
տի։ վէ Խարայէլ սէքիզ Եիւզ պին
գըլըճ էքքէն գուվվէթ տահիպի
ատէմ օլուպ՝ Ցուդա ատէմլէրի
պէշ Եիւզ պին ատէմ խալ։
10 Վէ գաւմը սայըգտան ատնկ-
բա՝ Դաւիթթին Եիւրէյլ տնու
վարտուս. վէ Դաւիթ Բարպա
տէտի՝ քի՝ Գոտա էթմէք իչէ պէօ-
յիւք կիւնահ էթմիմ, վէ հալա
Եաղ Բարպ քէրէմ էյլէ՝ պու
դուլաընդուն կիւնդահընտան կիչ)
զէրա պէօյիւք ահմագլըգ էթմիմ։
11 Վէ Դաւիթ սապահլայընը գալ-
գընճա, Բարպընը տէօղլէ Գա-
վիթթին պագըմընը Գադ վիէյ-
զամնէրի կէլիպ տէտի։ Կիտիպ
12 Դաւիթէ տէյէրսին քի՝ Բարպ
պէջյէ տէր։ Պէն տոնա իւչ չէյ
թէբլիֆ էտէրիմ։ տնընտան պի-
րինի քէնտինէ տէջ քի՝ տոնա Ե-
տէյիմ։ Խմոի Գադ Դաւիթէ
13 կէլիպ՝ տնա խապէր կէթիրտի,
վէ տնա տէտի քի՝ Տոնա սի յա-
րընտա էէտի Եըլդըթլը՞գ մը օլ-
սուն, Եօխսա սիւջմէնլէրինին
էօնիւնտէն իւչ ա՞յ մը գաչտրըն՝
վէ տնըտը սէնին արտընտա գօվա-
ըայտը, Եօխսա սի յարընտա
իւչ կիւն Թո՛ռէն մը օլա։ Չիմոն
պիլ, վէ կէօր քի՝ պինի կէօնտէ-
րինէ նէ՞ Ճէվապ տէօնտէրէյիմ։
14 Վէ Դաւիթ Գադա տէտի քի՝
Ղայէթ սընդընտըմ։ Հալա Բար-
պընը էլինէ սիւջլիմ, զէրա տնուն
մէրհամէթի չօք տուր, վէ տատիմ
էլինէ սիւջմէյիմ։
15 Վէ Բարպ՝ տապահտան Թա
Թա՛յէն օլտուրուջ վագընթատէք՝
Խարայէլ իւզէրինէ Թո՛ռէն տալ-
տը։ վէ Դանտան Բէրսաբէէ-
յէտէք՝ գաւմընտան էէթմիշ պին
տատիմ էօլտիւ։ Վէ մէլէք էլինի
16 Եըրուսաղէմ տալտը քի՝ տնուն
Բարպ էտէ, վէ Բարպ պէլատան
էօմիւրիւ Նահիմ օլուպ գաւմ-
տա խարապ էտէն մէլէյէ՝ Հալա
էէթէր, էլինի չէք տէտի։ վէ
Բարպընը մէլէյի՝ Յերուսաղէմ Ո-
նանընդը խարմանընը Եանընտա խոի։
17 Վէ Դաւիթ՝ գաւմը վուրան մէ-
լէյի կէօրսէյէք, Բարպա տէյ-
լէյինի տէտի քի՝ Չղէթ պէն հիւ-
նահ էթմիմ, վէ պէն Եարատընդը-
լըգ էթմիմ, ամմա պու գօյուն-
լար նէ՞յլէտիլէր։ քէրէմ էյլէ՝
տէնէն էլլի պէնիմ իւզէրիմէ վէ
պտպամ էվինէն իւզէրինէ օլ-
սուն։

18 Վէ օր կիւնահ Գադ Դաւիթ
հէլիպ օնա տէոի քի՝ Զըգ Յե-
բուսըս Ռունտըն խարմանըննա
19 Բապպա պիր մէզպահ եավ։ Իմ-
ոի Դաւիթ Գադըն սէօղիւնէ
հէօրէ՝ Բապպըն Թինպիհ հէթո-
20 յի կիալի եօգտոը ջըդոը։ Վէ
Ռունա պագըպ՝ փաոիշահըն վէ
օնուն գուլլարընըն օնա ոօղրու
հէջոիքըէրինի հէօրիւնձէ, Ռո-
նա ջըդոը, վէ փաոիշահա եիւ-
զիս էերէ պէրապեր Թէմինննա
21 էյլէոի։ Վէ Ռունա՝ Փաոիշահ
էֆենիմ Նի՞չիւն պու գուլունա
հէլոի ոէոի։ Վէ Դաւիթ ոէոի
քէ՝ Պու խարմանը սէնոէն սա-
Թուն ալըպ՝ Բապպա մէզպահ
պիննա էոէյիմ, քի գաւմընն իս-
պէրինոէն պու գըլըպըն ոէֆ՛ օ-
22 լունա։ Վէ Ռունա Դաւիթ ոէ-
ոի քի՝ Էֆենիմ փաոիշահ ալ-
սըն, Վէ հէօղէրինոէ խօշ հէօ-
բիւնհինի գուրպան էյլէսին։ Իշ-
Թէ հօքիւզլէր պիւԹիւն եանըմա
իչլէն՝ Վէ տիչհինլէր հէմ հօքիւզ-
լէրինն ալէԹլէրի օոուն իչլէն օ-
լա։ Պունլարընն հէվիսինի Ռո- 23
նա փաոիշահ՝ փաոիշահա վէր-
ոի։ Վէ Ռունա փաոիշահա՝ Ա՛լ-
լահըն Բապպ սէնոէն բուղի օլ-
սուն ոէոի։ Ամմա փաոիշահ 24
Ռունայա՝ Եօգ, իլլա օնու սէն-
ոէն էլպէԹԹէ պահասը իչէ սա-
Թուն ալաճաղըմ, վէ Ա՛լլահըմ
Բապպա ճանպա պըզըմսըպիւԹիւն
եանըմա ոունիայաճաղըմ ոէոի։
Վէ Դաւիթ խարմանը հօքիւզլէր
իչէ էլլի մըսգալ կիւմիւշէ սա-
Թուն ալոը։ Վէ Դաւիթ օղուոու 25
Բապպա մէզպահ եավոը, վէ
պիւԹիւն եանըմալար վէ սէլա-
մէԹ գուրպանլարը ոունուոու։ Վէ
Բապպ տիյար իչլէն օլան նիյա-
ղը գապուլ էյլէոի, վէ Իսրա-
յէլին իւղէրինոէն գըլըպըն ոէֆ՛
օլունուոու։

ԻՇԽԻՆԱՅԻՒ ՓԱՏԻՐԱՏԱՐ

(ՆԻՐՈՒՐ ԹՈՒՂԹԱՒՈՐԱՑ)

ԵԱԻՕՍ

ՊԻՐԻՆԱՅՈՒ ՓԱՏԻՐԱՏԱՐ

ԳԱՊ Ա

1 Վ՛Ի Դաւիթ փաոիշահ իս-
Թէյարըննըպ՝ հիւնէէրաէ հէչիլն
օլուոու։ Վէ օնու հավապ իլէ հօք-
Թէրվէր եավ, լաքին ըսընմազ ի-
2 սի։ Վէ գուլլարը օնա ոէոիւէր
քի՝ Էֆենիմիզ փաոիշահ իչլէն
պիր հիւնձ պաքըսը գըզ պրասըն-
լար, Վէ փաոիշահըն էօոիւնոէ
ոուրա, Վէ եանըննա ոաքին օ-
լա, Վէ գօյնունոա եաԹա, քի
էֆենիմիզ փաոիշահ ըսընա։
Վէ Իսրայէլին Ձիամէ սինօգոուն-
3

ՊԱՏ Ի

1 ()Լեամ Ձիւմլէ Իսրայէլ օ-
ղուլարը ջզդըլար , վէ Ձէմա-
ան սիզ աատէմ կիմսի՝ Դանեան
Բէրսաբէէյէատէք Գալաագ տի-
յարը իլէ Բաապա Մաասիասա
2 Ձէմ՝ օլտուղար : Վէ Ձիւմլէ
գամլըն իլէրիսէ օլանլարը՝ Ձիւմ-
լէ Իսրայէլ սըպայլարը տէօրթ
հիւզ պին գըլըճ էէքէն Հայա նէ-
ֆէր՝ Ալտա գամլընըն Ձէմի՛յէ-
3 թիանէ Հաղըր օլտուղար : Վէ
Բէնիամին օղուլլարը՝ Իսրայէլ
օղուլլարընըն Մաասիայա ջզ-
ադըգլարընը իչինէտիլէր : Վէ Իս-
րայէլ օղուլլարը տէօրթիսը՝ քի՝
Գու Հարամտազդ նա՞սըլ օլտու ,
4 տէյտիլէր : Վէ օղ Գէնիլ քիմսէ՝
Հօլտուրտուճու գարընընը գօռա-
սը Ձէվապ վէրիպ տէտի . Պէն
օտաղըզդամ իլէ Բէնիամին Գա-
բաասընտա կէչէ գալմազդա վար-
5 սըմ : Վէ Գաբաանըն էհալիսի
իւզէրիմէ գալգըսը՝ կէչէ իլէ Իս-
զէրիմէ հէլլ գուշտաճըլար . սէ-
նի Հօլտուրտուդ էէ գաաա էճտի-
էէը տէ՝ օտաղըզդըմա Հագարէճ
6 էճտիէէր , վէ Հօլտու : Պէն տէ
օտաղըզդամը ալըպ օնու տօղրա-
ատմ , վէ օնու Իսրայէլ միրա՝սը-
նընն հէր մահալինէ կէօնտէրտիմ:
զնրա օնլար՝ Իսրայէլտէ խաալս-
էէը վէ բիւտայըզդ իշխիսէր :
7 Իշտէ սիզ հէփինիզ Իսրայէլ օ-
ղուլլարընընզդ . պուրաաա տէյ-
էէվուճ՝ միւշտէրէ Հօնէ :
8 Վէ Ձիւմլէ գամմ սկիր տատմ
կիսի գաղգըպ տէտի՝ քի՝ Փիմսե-
միզ ջատըրընա կիճմէյէձէք, վէ
քիմսէյմիզ հէլինէ տէօնմէյէձէք
9 սէր : Վէ չիմսի Գաբաատա հ-
տէձէյիմիզ չէյ պուս տուր . Օ-
նունն իւզէրինէ գուար՝ իչէ Վըա-
10 էը : Վէ Իսրայէլին հէփ սըպճ-
լարընտան հիւզտէ օն վէ պինտէ
հիւզ վէ օն պինտէ պին տատմ

ալտըմ՝ քի՝ գամմա վախիրէ ալա-
էար , քի Բէնիամին Գաբաատընա
վարտըպէարընտա՝ ճա Իսրայէ-
տէ իչէյէտիյի Ձիւմլէ ըհտավայը-
զդա կէօրէ կատէյը : Իտմի օչհն- 11
րէ Հարմտ իչիսի՝ Ձիւմլէ Իսրայէ
տատմէրի պիր տատմ կիսի պիր
էէմէիճիթագ Ձէմ՝ օլտուղար :

Վէ Իսրայէլին սրպճլարը՝ 12
Բէնիամինին պիւճիւն սրպճընտա
տատմէր կէճտէրիպ տէտիէէր .
Պու սիզտէ իչչինէն հարամտազդ
նէ՞ սիր : Վէ չիմսի Գաբաատա 13
օլան տատմէրի օչ Հարամտազդ քիմ-
սէյէրի վէրին քի՝ տնէսրը Հօլտու-
րէէիմ՝ վէ Իսրայէտտէն Հարա-
մտազդը կիտարէէիմ՝ տամմա Բէ-
նիամինիսէյէ՝ գարընտաշարը Իս-
րայէէ օղուլարընընն սէօղիւնէնէ
տինինկէճմէը էամէճմէտիէէր : Վէ 14
Բէնիամին օղուլարը՝ Իսրայէէ
օղուլարընընն իւզէրինէ Ձէնինկ
ջզդտազ իչչինն՝ չէհրէյտաէն Գա-
բաատա Ձէմ՝ օլտուղար : Վէ օղ 15
կիճտատ չէհրէյտաէն կէչէն Բէ-
նիամին օղուլարը Հօպտանըպ՝
Գաբաանընն ապթինէյէրինտէն Հօպ-
տանան էէտի Հիւզ սէյէյմիշ նէ-
ֆէրտէն մա՛տա՝ էյիրմի պէճը
պին գըլըճ էէքէն տատմ իտի :
Պու իտարընն Ձիւմլէսինտէն էէ- 16
տի հիւզ սէյէյմիշ օտաղ տատմ
վար իտի . պուննարընն Ձիւմլէտի
շաղրմազտան տատտան իչէ թաշը
դըլա տէճտրըար իտի : Վէ Իսրա- 17
էէյ տատմէրի Հօպտանըպ՝ Բէ-
նիամինտէն պշրը տէօրթ հիւզ
պին գըլըճ էէքէն տատմ իտի .
պուննարընն Ձիւմլէտի Ձէնինկ էէրի
իտի :

Վէ գալգըպ՝ պէյթուլտահա 18
ջզդըլար , վէ Իսրայէէ օղուլա-
ըը Ալտահա տանըշըպ տէտիէէր .
Բէնիամին իչէ Ձէնինկ էէմէյէ
պիղմի իչէտն իտպէճտա քի՞մ ջզ-
դա . վէ Բատպ տէտի քի՝ Իտպէճ-
տա Յուդա էըփա : Անտէն Իսրա- 19

Յիւ օղուլարը սապահլայնն գաշ
գըսդ՝ Գաբաանդն գարշըսդնաս
20 օրաուս գուրաուլար : Վ Խրա-
յէլ առէմլէրի Բէնիամին իւլ
ձէնք էթմէյէ ջըգըլսդը : վէ
Խրայէլ առէմլէրի Գաբաաուս
ծնըսդրա գարշը ձէնկէ սիղնըսդ-
21 լէր : Վ Բէնիամին օղուլսդրը
Գաբաաուան ջըգըսդ՝ օլ կիւնաէ
Խրայէլսդէն էյիրմի իքի պին ա-
22 առմ նէրէ սէբսիլէր : Վ գալմ
էաէն Խրայէլ առէմլէրի գուվ-
վէթլէնիսդ՝ էվլէլ քի կիւնաէ սի-
զնըսդիքլէրի մահալաէ Թէքբար
23 ձէնկէ սիղնըսդիլէր : Վ Խրա-
յէլ օղուլսդրը ջըգըսդ՝ Բաապդն
հուզուրսդնաս Լեա սիղսդամա-
սէք ալլաահսդրսդր , վէ Բաապա
սաանըշըսդ աէսիլէր : Գաբրնաս-
շըմ Բէնիամին օղուլսդրը իւլ
ձէնք էթմէյէ՝ Թէքբար հագ-
լաշայը՞մ մը : վէ Բաապ աէսի
24 քի՝ Օնա գարշը ջըգըն : Վ Ե-
քինձի կիւնաէ Խրայէլ օղուլսդ-
րը՝ Բէնիամին օղուլսդրնաս հագ-
25 լաշայլար : Վ Եքինձի կիւնաէ
Բէնիամինլիլէր ծնըսդրը գարշըս-
մագ իչնըն Գաբաաուան ջըգըսդ՝
Խրայէլ օղուլսդրնսդան ծն սէ-
քիլ պին առէմսդաէա էէրէ սէբ-
սիլէր : պունսդարդն հէվիսի գը-
լըձ չէքէն քիսիէլէր իսի :
26 Օլառմ Ձիսմղ Խրայէլ օղու լ-
լարը Եա՞նի Ձիսմղ գաւմ ջըգըսդ՝
պէյթուլլահա վարսդլար , վէ օ-
րաուա Բաապդն հուզուրսդնաս
օթուրսդ աղլաարլար , վէ օլ
կիւնաէ Լեա սիղսդամաէք օղուլ-
Թուլար : Վ Բաապդն հուզ-
զուրսդնաս պիւԹիւն էամսդալար
վէ սէլամէթ գուրսդանլարը սուն-
27 սուլար : Վ Խրայէլ օղուլսդրը
Բաապա սաանըշըսդլար , (վէ օլ
կիւնլէրսդաէ Աղլահ ադամըդդն սան-
28 սուզուս օրաուսդսդսդի , հէմ օլ կիւն-
լէրսդաէ ծնուն էսդիւնաէ՝ Ադաուսն
օղլու Եղհազարդն օղլու Փինհէ-
հէս սուրուբսդի ,) վէ աէսիլէր :
Գաբրնաուշըմ Բէնիամին օղուլ-
լարը իլէ ձէնք էթմէյէ Թէքբար
պիր սադա ջըգըսդմ մը , եօղուլ-
սա վա՞ղ կելէյիմ մի : վէ Բաապ
աէսի քի՝ Ըզդըն , ղերա եարդն
ծնըսդրը էլինիզէ վէրէձէյիմ :
Ադաէն Խրայէլ Գաբաանդն 29
էթրաֆընսդա փուսուլսդր գուր-
սուս : Վ Խրայէլ օղուլսդրը 30
իւչիսձիս կիւնաէ Բէնիամին օ-
ղուլսդրդն իւչէրինէ վարսդլ՝ օ պիր
իքի քէրբէ կիւպ Գաբաանդն էօ-
նիւնաէ սիղնըսդիլէր : Օլառմ Բէ- 31
նիամին օղուլսդրը գաւմդ գարշը-
լսմադա ջըգըսդ՝ չէհրաէն այըլ-
սդլար , վէ պիրի պէյթուլլահ
եօգուշունա վէ պիրի Գաբաա-
նդն սահրասդնա ջըգան եօղլար .
սա օլ իքի սէփսի՝ կիւպ գաւմ-
սան եառնի Խրայէլսէն օթուղ
քիմսէ գաասդր վօսրուսդ էօլսիւր-
մէյէ պաշլասդլար : Վ Բէնիա- 32
մին օղուլսդրը սէպիլէր քի՝ Օն-
լար Հուզուրսդմուզսա էվվէլ քի
կիւպ գըսդլըլյօր . Խրայէլ օղուլ-
լարը խաչ սէպիլէր քի՝ Գաչալդմ
սա ծնլարը չէհրաէն էօղլսդա ջը-
գարալըմ : Վ Ձիսմղ Խրայէլ 33
առէմլէրի մահալլէրինաէն գալ-
գըսդ՝ Բահալ Թաամարսդա սիղնը-
սիլէր . հէմ Խրայէլլն վուսուս-
սուս մահալլնսդաէն՝ Եաէնգաբաա-
նդն մաղարասդնսդան օղլաասդը :
Վ Ձիսմղ Խրայէլսէն սէյիլ- 34
միշ ծն պին առէմ Գաբաանդն
գարշըսդնա վարսդը , վէ ձէնք
չիսաէթլէնսդի . ծնլար իսէ պէ-
լանդն քէնսիլէրլն իւզէրինէ էէ-
Թիշսիյինի պիլմէղլէր իսի : Վ 35
Բաապ Բէնիամինի Խրայէլլն օ-
նիւնաէ վօսրուսդ , վէ օլ կիւնաէ
Խրայէլ օղուլսդրը՝ Բէնիամին-
սէն խիրմի սէնէ էիսղ քիչի
գաԹլ էթսիլէր . պունսդարդն
Ձիսմղէսի գըլըձ չէքէն քէսիլէր
իսի : Վ Բէնիամին օղուլսդրը՝ 36

վուրուլտուգլարընը կէօրտիւլէր· վէ Իսրայէլ աաէմէրի՝ Բէնիամինլիլերէ մահալ վէրմիլէր, զի-
բա Գաբաանըն իւզէրինէ գո-
տուգլարը փուսուլմա կիվէնիր-
37 լէր խոլ: Վէ փուսուտա օլան-
լար Թէզ Գաբաանըն իւզէրինէ հիւճիւմ էթմիլէր· վէ փուսու-
տա օլանլար հայըլըպ՝ պիւթիւն
քէնտի գըլըճ ադըլտման կէնդի-
38 րիլէր: Վէ Իսրայէլ աաէմէրի փուսուտաքիլէր իլէ ալը նիշան
Թային էթմիշլէր խոլ, քի քէնտի-
ան պէք պէօյիւք աթէշ ալիւմա-
39 նը գալարըպտըր: Օլտէմ Իսրա-
յէլ աաէմէրի ճէնկտէ արգա կէօսթէրտիլէր, վէ Բէնիամին-
լիլէր Իսրայէլ աաէմէրինէն օ-
թուզ աաէմ գատար վուրուպ՝ գըրմըզը պաշլատըլար· զի-
րա աէսիլէր քի՝ Թահդիգան էվ-
վէլքի ճէնկտէ կիպի հէր վէճ-
իլէ գօնիւմլիւզտէ գըրըլտօրլար:
40 Ամմա քէնտիլէն աթէշ Թիւթիւ-
նիւնիւն պիրէյի եիւքսէլտիյէ պաշլայընճա, Բէնիամինլիլէր արգալարընա պագարըպ քի՝ իշ-
Թէ քէնտիլէն հանկընը կէլիյէ քը-
41 գայօր խոլ: Վէ Իսրայէլ աաէմ-
լէրի աէօնտիւքտէ, Բէնիամին-լիլէր շաշըպ գալարլար· զի-
րա պէքանըն քէնտի իւզէրլէրինէ
42 եէթիշխինի կէօրտիւլէր: Վէ օ-
ղլար՝ Իսրայէլ աաէմէրինին գո-
նիւնէ քէօլիւն եօլունա աէօնտիւ-
լէր, ամմա ճէնկը օղլարը եէթիշ-
տի· վէ քէնտիլէն ջըգանլար՝ օղ-
լարը օրթալարընտա հէլտպ է-
43 տիլէր խոլ: Ճէնկ էյի Բէնիա-
մինլիլէրի գուշաթարլար, օղլա-
րը գովալատըլար, օղլարը գո-
ղայպագ իլէ՝ Թա Գաբաանընդա գար-
շընտաէ՝ կիվէն տօղրուսունտան
44 եանա տէփէլէմիլէր: Վէ Բէնի-
ամինտէն օն աէքիշ պին աաէմ
տիւշտիւ· պունլարընը հէփսի-
45 գուվվէթ սահիպլէրի խոլ: Վէ
աէօնիւպ՝ չէօլէ տօղրու Ռիմմո
գայասընա գաչարլար, վէ հօլար-
տա օնլարտան պէշ պին քիմսէյի
քէնտիլէր· վէ արտընտընճա Գէ-
դոմատէ գովալայրըպ՝ օնլարտան
իքի պին ադամ վուրտուլար: Վէ 46
Բէնիամինտէն օլ կիվնաէ հէփ
աիւճէնիլէր՝ խիրմի պէշ պին գը-
լըճ չէքէն աաէմ խոլ· պունլա-
րընն հէփսի գուվվէթ սահիպլէ-
րի խոլ: Վէ աէլէթը եիւզ քիլօմէ- 47
նիպ՝ չէօլէ Ռիմմո գայասընա
գաչարլար, վէ Ռիմմո գայասըն-
ադա աէօրթ այ տուրտուլար: Ան- 48
տէն Իսրայէլ աաէմէրի Բէնիա-
մին օղուլլարընա աէօնիպ՝ օնլա-
րը գըլըճ ադըլտման կէնդիրտի-
լէր, չէհրլէրտէքի աաէմէրտէն
Թա հայվանլարա վէ հէր պու-
լունան չէյէ վարընճայէտէք·
ճիւմլէ պուլունան չէհրլէրի տա-
մամ աթէշլէ եադըրըլար:

ՊԱԳ ԻԱ

Վէ Իսրայէլ աաէմէրի Մաս- 1
փատա եէմին էտիպ՝ Պիզոդէն Բէ-
նիամինլիլէ քիմսէ գըլընը գարը
իչիւն վէրմէսինի աէմիշլէր խոլ:
Վէ գամմոէթուլլահա վարըպ՝ 2
օտատա Անահըն հուզուրունտա
Թա ախշամատէք օԹուրտուլար,
վէ սէսլէրինի գալարըրըպ՝ ա՛ղլամ
ճիլման իլէ ապլատըլար· Վէ սէ- 3
սլէր· Եա՛ Իսրայէլին Անահը
Րատպ՝ Իսրայէլտէ պու նի՛չիւն
վագի՛ օլտուքի՝ պու կիւն Իսրա-
յէլտէն պիր սըղմէ էքսիլէ: Վէ 4
վագի՛ օլտուք քի՝ էրԹէսի կիւն
գամմոէքքէն գալգարլար, վէ օ-
ղուտտա պիր մէզպահ եադրըպ՝
պիւթիւն եամանլար վէ սէլամէթ
գուրպանլարը տուհտուրլար:

Վէ Իսրայէլ օղուլլարը աէօն- 5
լէր քի՝ Իսրայէլին ճիւմլէ սըղմէ-
լարընտան ճէհննա՛Թ իլէ Բատ-

պա յրգմայան քի՞մ տիր · չիւն քի
Բապպա Մասիայա յրգմամրշ
քիմանէնին հագգընաս՝ էլպէթթէ
էօլտիւրիւլ տէյիւ պէյիւք էհ-
6 մին օլմուշ իտի : Վէ Իսրայէլ օ-
ղուլարը՝ գարընաայրարը Բէնի-
ամին իչիւն նաասիմ օլուպ տէտի-
լէր · Պու կիւն Իսրայէլտէն պիր
7 սըպթ գըրըլըը : Ըու գալանըա-
րա՝ գարըլար իչիւն նէ՞ էտէլիմ ·
չիւն քի գըղարըմըզտան ծնըլարա
գարը վէրմէյէլիմ տէյիւ Բապպ
8 իլէ էէմին էթմիք : Անտէն տէ-
տիլէր քի՝ Իսրայէլ սըպթըլարըն-
ատն Բապպա Մասիայա պիր
յրգմամրշ վա՞ր մը · վէ իչթէ
Յաբիս Գաղաադտան Ձէմաա՝-
թա օրտույա քիմսէ կէլմէմիշ ի-
9 տի : Վէ գաւմ էօգլանըպ՝ իչթէ
օրտաա Յաբիս Գաղաադ սաքին-
10 լէրինտէն քիմսէ էօգ իտի : Օլ
տէմ Ձէմաա՝թ՝ գուվվէթթ սա-
հիպլէրինտէն օրտայա ծն իչթի պին
ատէմ կէօնտէլտիլէր , վէ ծնլա-
րա էմր էտիպ՝ տէտիլէր · Կիտին ,
վէ Յաբիս Գաղաադլն սաքին-
լէրինի՝ գարըլարը վէ չօճուգ-
լարը իչէ գըլըճ ապղընտան կէ-
11 չիրին : Վէ էտէՃէյինիզ չէյ
պու տուր · Չէր էրքէյի՝ վէ
հէր էրքէք էաճաղը պիլմիշ գա-
12 րըը հէլաք էտէսինիզ : Վէ Յա-
բիս Գաղաադլն սաքինլէրինտէն
էրքէք էաճաղընտա էրքէք պիր-
մէմիշ տէօրթ եիւզ պաքիրէ գըզ
լար պուլտուլար , վէ ծնլարը
Խանան տիկարընտա օլան Սե-
լովաաքի օրտարույա կէթիրտիլէր :
13 Անտէն Ձիւմիլ Ձէմաա՝թ կէօն-
տէրիպ՝ Ռէհոմ գայասընտա օ-
լան Բէնիամին օղուլլարընա
սէօյլէտիլէր , վէ ծնլարը տուրմա
14 սա՝վէթ էթմիլէր : Վէ օլ զէ-
մանտէ Բէնիամինլիլէր տէօնտիւ-
լէր , վէ ծնլարա՝ Յաբիս Գաղաա-
դլն գարըլարընտան տաղ գօ-
տուգլարը գարըլարը վէրտիլէր ·
ատմա ծնլարա քիփայէթ էթմէ-
տիլէր : Վէ գաւմ՝ Բէնիամին 15
հագգընաս նաասիմ օլտուս · չիւն
քի Բապպ Իսրայէլ սըպթլարըն-
ատա էրգըմ էյլէտի :
Իսոի Ձէմաա՝թըն իհթիյար- 16
լարը տէտիլէր · Գարըլար իչիւն՝
գալանըարա նէ՞ էտէլիմ, չիւն քի
Բէնիամինտէն գարըլար հէլաք
օլտուս : Վէ էտէտիլէր քի՝ Բէնիա- 17
մինլիլէրին միրասը գուրթուլան-
լարըն սըր , վէ Իսրայէլտէն սըպթ
մահվլ օլմասըն : Անմա պիզ ծնլա- 18
րա՝ գըղարըմըզտան գարըլար վէ-
րէմէյիզ · չիւն քի Իսրայէլ օղուլ-
լարը էէմին էտիպ՝ Բէնիամինլիլէ
գարը վէրէն մէյտէն օլտուն տէ-
տիլէր : Անտէն տէտիլէր · Իչթէ 19
էրլտան էրլա պէյթուլահտէն
փօրնաա Ձանիպինտէ՝ պէյթուլ-
լահտան Սիլքէմ չըգան էօլտուն
կիւն տօղրուտա թարաֆընտա վէ
Ղէբօնանըն գըսլէսինտէ օլան
Ակլվտաա Բապպըն պայրամը օ-
լուր : Իսոի Բէնիամին օղուլլա- 20
րընա ըսմարլայըպ՝ տէտիլէր · Կի-
սին , վէ պաղարտաա փուստուտա
օթուրասընըզ , վէ կէօզէտէսի- 21
նիզ , վէ էյէր իչթէ Սէլվուն
գըղարը՝ ըագտօյնամտա չըգար-
լար իսէ , օլ տէմ պաղարտան
չըգըն , վէ հէր պիրինիզ Սէլվ
գըղարընտան քէնտիլէրինիզէ
գարը գափըն , վէ Բէնիամին սի-
յարընա կիտին : Վէ վագի՝ օլա 22
քի՝ ծնլարըն պաղարտը էա գա-
րընտաղարը պիզէ չիքէյէթ էթ-
մէյէ կէլէրլէր իսէ , օլտէմ ծնլա-
րա տէրիպ՝ քի՝ Իսոի էրըմըզ նէյի-
ծնլարա ի՞նայէթ էտին · չիւն քի
Ձէնքատ՝ պիզ հէրքէսին գարըսը-
նը ալըգօյմատըդ · Լաքին շիմտի
պիզ ծնլարա վէրմէյինիզ քի սու-
լուս օլասընըզ : Իսոի Բէնիամին 23
օղուլլարը հօյլէ էյլէյիպ՝ ըագտ
էտէնլէրտան զօր իլէ թուէթտուգ-
լարընը՝ քէնտի սայըլարընա էօ-

ըէ գաղըլաը կէօթիւրտիւլէը , վէ վաղըպ միւսաղարընա տէօն-
տիւլէը , վէ չէհրէվի պէնա ե-
տիպ՝ ծնղաղատա սաքէն օլտուղար :
24 Վէ օղ ղէմանտէ Իսրայէլ օղուղ-
լարը՝ օրատան հէր քէս քէնտի
սըպէթընա վէ քէնտի դապիւէնէ-
նէ կիւթսի , վէ հէր քէս օրատան
քէնտի միւլաըընա ջըդտը :
Օվկինէէմտէ Իսրայէլտէ փա- 25
պիչահ հօգ իսի . հէր քէս կէօզ-
էէրինտէ ծօղտուօլմընը իշէրիսի :

ՀՈՒԴԱ

ՊԱՏ Ա

1 Ա Յ վագի՛ օլտուքի՛ գաղըլար
հիւքմ էվնաիւէնի կիւնէէրտէ ,
եէրտէ գըԹըզտ օլտու . վէ Յու-
դա ԲէԹլէհէմիւտէն պիր ջիմսէ
պարընը նէյ վէ նէյի օղուլլարը ի-
ճէ Մովաբ Թօփրաղընա գուր-
2 պէԹէ կիւթմէի : Վէ օվքիմէնէնի
ատը Եղիմէվէ՛ վէ գաղընընըն ա-
տը Նաոմի՛ վէ նէյի օղուլլարընըն
ատը Մահլոն վէ Քէլեոն իսի .
ծնղար Յուդա ԲէԹլէհէմիւտէն
ԵվրաԹացը իսիլէր , վէ Մովաբ
Թօփրաղընա վարընը՝ օրատա գաղ-
3 մըշлар : Վէ Նաոմինէն գօճանը
Եղիմէվէ նօլտու , վէ գալը նէյի
4 օղուլլարը իճէ գալը : Վէ ծնղար
քէնտիլէրինէ Մովաբլը գաղընըն
ալըշլար , պիրինին ատը Որփա
վէ օվլունունին ատը Հռութ իսի .
վէ ծնղար օրատա ծն նէրէ գատար
5 օԹուրտուլար : Վէ Մահլոն հէմ
Քէլեոն նէյիսի տախի նօլտիլէր .
վէ գալը նէյի նէվատընտան վէ
գօճանընտան մահրում գալար :
6 Իսրաէլ գաղը նէյի հէվինէրէի իճէ
գատգտը քի՝ Մովաբ Թօփրաղըն-
տան տէօնէ . զիրա Մովաբ Թօփ-
րաղընտա իճէմիշ իսիի քի՝ Բաղա
գատիւնը զիյարէԹ էյլէսի քի՝
7 ծ՚ըրտա էքմէք վէրի : Վէ գալը՝

օլտուղու մահալէէն էքի կէլինի
իլէ պէրապէր ջըդտը . վէ Յու-
դա տէյարընա տէօնմէք իչիւն՝
նօլտա կիտէրէէք իսի : Վէ Նա- 8
օմի էքի կէլինինի տէյտի քի՝
Կիտին , հէր պիրինիզ անատընըն
էվինէ տէօնիւն . Բաղա սիզէ
իչսան էյլէյէ , նէմէ քի սիզ
էօվնընէէրէ վէ պանա էյլէտինիզ :
Բաղա սիզէ իչսան էյլէյէ քի՝ 9
հէր սիրինիզ գօճանընըն էվինտէ
բահաթ պուլա . անտէն ծնղարը
էօփտէ , վէ ծնղար տէօլէրինի գօ-
ճընըլը՝ ալտընտըլար . վէ օնա տէ- 10
տիլէր քի՝ Պիզ էլպէթԹէ տէյին
իլէ գաւմընա տէօնէճիզ : Ամմա 11
Նաոմի տէտի . Եա՛ գըզընըլար՝ կէ-
րի տէօնիւն , նի՛չին պէնիմ իլէ
կիտէօճէճիզ . պէնիմ գարնընտա
տահա օղուլլար վա՞ր մը քի սիզէ
գօճանար օլալար : Տէօնիւն գըզ- 12
ընըլար՝ կիտին , զիրա պէն գօ-
ճայա վարմընտա նէմէԹլէնընտի-
րար . էյէր նէմէտիմ վար տէ-
տիսէ՝ հէմտէն սոնռա նէտէճէ գօ-
ճայա վարտընտա օղուլլար տիսէ տո-
ղուրտար՝ սիզ ծնղար պէօյլէյնէն 13
ճէյտաճ պէքլէյէճէ՞ք մի՞նիսիզ .
սիզ ծնղար իչիւն գօճայա վա-
րմայընըզ տուրտաճա՞ղ մը սիլնըզ .
եօք՝ գըզլարըմ , զիրա սիզինէն
էօԹէրու փէք ճաճընըզընընմ չէ՛ , քի

Բա զոլըն էլի պէնիմ իւզերիմէ չըգ-
14 ալը։ Վէ Թէբրար սեօղէրինի գալ-
մըրըգ աղաստըլար · վէ Որփա՝
գայնանասընը էօփուիւ , ըսքին
Հռութ օնա եավըշա գալալը ։
15 Ասմա գալը տէպի քի՝ իշլէ էլ
Թէնն քէնոմ գավլընա վէ ալըտ-
լարընա տէօնսիւ · սէն փախ էլ
Թէնին արաընձա էկըի տէօն ։
16 Վէ Հռութ տէպի քի՝ սէնի պը-
րագմալա վէ սէնին արտընտան
էկըի տէօնմէյէ իւշէրիմէ տիւշ
մէ · զնրա Նէոմի էյտըրսէն կի-
տէհցիմ , վէ նէրէտէ գալըր ի-
սէն գալաճաղըմ , սէնին գավլըն
պէնիմ գավլըմ՝ վէ սէնին Ա-
17 հըն պէնիմ Ա լսոհըմ օլա · Կէ-
րէտէ էօլիւր իսէն էօչէմէյիմ ,
վէ օրատա կէօմիւլէմէյիմ ·
Բապզ պանա պէօյլէ՝ վէ պատ-
տան զկյատէ էյլէյէ , էյէր պէ-
նէ սէնտէն՝ էօլիւմ պիւէ պըրըր
18 իսէ ։ Իմոի օնոն իշլէ կիթմէյէ
գավլի տուրտուղունու կէօրտիւք-
տէ , օնա սէօյլէմէքտաէն վազ կէլ
տի ։
19 Անտէն իքիսի Թա Բէթլէհէմ-
մէ կէլինճէյէտէք կիթտիլէր ·
վէ վագի՝ օլտուղ՝ Բէթլէհէմէ
վարտըգլարընտա , պիւթիւն
շէհր օնդատան էօթիւրիւս պիրի
պիրինէ կէչլիսի՝ Նոեմի պո՞ւ մու-
20 տուր տէպիլէր ։ Վէ գալը օն-
ըարա տէպի քի՝ Պանա Նոեմի չա-
ղըրմանը , պանա Մարա չաղըրըն ·
զնրա ձիւմլէյէ գաարիր՝ պէնի
21 ղայէթ իլէ ածընըտթուր ։ Պէն տօ-
լու կիթտիմ , վէ Բապզ պէնի
պօշ տէօնտէրտի · Նի՞չիւն պանա
Նոեմի չաղըրըրսընըզ , զնրա
Բապզ պըլէյիմի շէհատէթ էթ-
տի , վէ ձիւմլէյէ գաարիր՝ պէնի
22 տէրտէ տալը ։ Իմոի Նոեմի՝
պիլէպինձէ Մոաբ թոփրաղըն-
տան էկըի էկըէն քէնտի էկընի
Մոաբտը Հռութ իլէ տէօնտիւ ·
վէ օնըար Բէթլէհէմի՝ արփա պի-

չինինէ պաշլանկըճընտա ։ Էկընի-
լէր ։

ՊԱՊ Բ

1 Ա Է Նոեմինէն գօճատը Թա-
րաքընտան պիր ազրապատը վար
իտի , քի Էլիմելէքին գապիլէսին-
տէն մալը զանի պիր-բիտնէ իտի ·
2 վէ օնուն ատը Բոոս իտի ։ Վէ
Մոավատը Հռութ Նոեմիէ տէպ-
քի՝ Ռէրէմ էյլէ , Թարլաբա
վարայըմ , վէ քիմին կէօզլէրին-
տէ ինայէթ պուլուր իսէմ , օ-
նուն արտընձա պաշագլար տէվ-
շիրէ յիմ · վէ օ ծնա տէպի քի՝
3 Կիթ դըզըմ · Իմոի Կիթտի , վէ
վարըպ Թարլատա օրադճըլարընն
արտընձա պաշագ տէվշիրիր իտի ·
վէ բատճ կէլէ Էլիմելէքին գապի-
լէսինտէն օլան Նոոսուն Թարլա-
սընըն հնատէսինէ օղրատը ։
4 Վէ իշլէ Բոոս՝ Ռէթլէհէմ-
տէն կէլիպ օրադճըլարա տէպի ·
Բապզ սիզին իլէ օլա · Վէ օնա
տէպիլէր քի՝ Բապզ պէնի միւսա-
5 րէքլէյէ ։ Անտէն Բոոս օրադճ-
լարընն իւզէրինտէ տուրան ուշա-
ղընա տէպի քի՝ Պու գըզ քիմի՞ն
6 պիր ։ Վէ օրադճըլարըն իւզէ-
րինտէ տուրան ուշագ ճէվապ վէ-
րիպ տէպի քի՝ Նոեմի իլէ Մոավ
թոփրաղընտան տէօնէն օղ Մո-
7 վատը գըզ տըր · Վէ տէպի քի՝
Ռէրէմ էտին , տէմէճլէրտէ օ-
րադճըլարընն արտընձա պաշագ
տէվշիրիպ ճէմ՝ էտէ յիմ · վէ գըզ
սապահտան էրքէն կէլիպ շիմտի-
յէտէք տուրտու , հէնուզ էվտէ
8 ազ օթուրտու ։ Անտէն Բոոս
Հռութա տէպի · Եա՝ գըզըմ՝
իշլիմէ՞զ մի սէն , պաշգա Թար-
լատա պաշագ տէվշիրմէյէ կիթմէ-
յէսէն , հէմ տաքի պուրատան
այրըլմայտըն · իշտա պուրատա
պէնիմ գըզլարըմընն եանընտա
տուրտըտըն ։ Կէօշէրին գըզլարըն 9

պիջակքէրի Թարլատա օլսուն, վէ ծնլերըն արաընձա կիթէ, ղա-
շաղլարա Թէնպիհ էթմէմիտ քի՝ սան ա տոպանմայալար. վէ
սուսաարըզըն զնման գալարա կիթէ, վէ ուշագլարըն չէքմէյի
10 սուսան իչ։ Խմոի գըզ Եիւշա գոյուն տիւշտիւ, վէ Եէրէ պէ-
րտակը Թէմէննա Եէյէ յիտ ծնա ատաի. Պէն պիր զաբխ էքնի՝
նի՛չէն կէօղէրիմէ ի՛նայէթ պաղարամ քի պանա աչնալըգ
11 Եաէսին։ Վէ Եոտա Ճէվա պ վէ-
րիպ գըզը ատաի. Գօճան Եօզ
տիւքեան ածնկրա, գայնանանա
Ճիւմլէ Եյլէսինի՝ վէ պատպանը
Հէմ անանը վէ տօզտուզուն տի-
յարը Թէկը էմանէյին Հէմ Եվ
վէտէն պիլմէյէնէյին գաւմա կիզ-
տէյին՝ պանա Թէհմամէն խապէր
12 վէրիլսէ։ Բապպ տէնին ա՛մէլ-
նին էմրինի վէրէ. վէ տէնին
ԻւճրէԵէն՝ գանտալարը ալԹըն-
ա՝ տըղընտաը կէլսէյին Խոտա
յէվին Ալլահը Բապպ Թաղա-
ֆիլնաան զանիմէ Իւչ վէրիլէ։
13 Վէ գըզ ատաի. Կէօզէրիմտէ ի-
նայէմ պատլայը՝ Եամ էվինա-
պամ, չէնքի պանա Թէհէլլի վէր-
պին, վէ պէն խալայըգլարընըն
պիրի գաղար տէմիլէքէն՝ պա-
խալայըգլարընըն կէնտիսէնէ կէօրէ
14 տէօյլէպին։ Ինամն Եոտա Թա-
ա՛մ վագԹընա ծնա ատաի քի՝
Պաբայա Եապաշ, վէ էքմէքտէն
կէչ, վէ ըգմանը պիրտէ՛կ պա-
Թընը։ Վէ գըզ օղագճըլարըն Եա-
նընտա վԵաէղտու, վէ ծնա գալ
բաւչուշ պաղարայ սունտաւ, վէ
Եէյիպ տոյտու, Հէմ ալԹանը
15 ապգլաաը։ Վէ պաշապ տէվէյ-
մէկ գալգաբդըգտա, Եոտա ուշագ-
լարընա Թէհպիհ Եղիպ տատի.
Տէմէտէլէրին օղլանընտա տապի
տէվէլսէյին, վէ ծնտ ուՀԺանընը-
16 ման։ Հէմ ծնտն իչնէն ԹուԹմամ
լըտտան տապի հէր վէՀՀնէ տիւ-
շէբիէն. վէ գօյ վէրին տէվէյսէ-
յին, վէ ծնտ ա՛զարլամայտը
նըզ։ Խմոի գըզ պաշտանտէ 17
Թաղլատա տէվէյսէտ. պէ տէվ-
շէրտէյնի տէօյլէ՛ պիր Եէյ-
Եօլէյն գատար ապգա օլսուս։
Վէ գալըրըգ՝ չէհրէ վարտը, 18
վէ գայնանտը ծնտն տէվէյտա-
յինի կէօրտիս. Հէմ չըգարըգ՝
օ՛տ յատըգտան ածնկրա ալԹանը
ծնա վէրտի։ Վէ գայնանտը օ- 19
նա ատաի քի՝ Պտս կիչն Նէ՛րէյտի
պտագ տէվէյսէյին, վէ նէ՛րէյտի
իչէյնին, տանա աչնալըգ Եանն
միտգարէ՛ը օլսուն. օ՛ղտմ գըզ
գայնանտգընտա քիմնին Եանընտա
իչէյտիյնի Խա պիր վէրէկ ատաի
քի՝ Պտս կիչն Եանընտա իչէյտի
յիմ տատմին տատը Եոտա տուր։
Վէ Նտմի կէլինինէ ատաի. Օ՛ղ 20
գիմէ Բապպտան միտգարէ՛ը օ՛ղ
սուն, քի տէրիկէրի վէ Եօղտէկէրի
Իհսան ընը Թէկը էմէտտի. Հէմ
Նտմի ծնա ատաի քի՝ Պտս տատմ
պտբտգտմընգտան պըր, Ետգըն
Խըսըմ՛մընգ պըր։ Ինամն Մո- 21
վսէը Հնտէմ ատաի. Պտնա՝ Պէ-
նիմ ուշագլարըմ Իւչ տուրտսըն
Թա Ճիւմլէ պիչինի Թէքմիլ Է-
տինմէկ Ետ գատար տապի ատմիշ
սիր։ Վէ Նտմի կէլինի Հտտ- 22
Թա ատաի. Էյ՝ սիր գըզըմ՝ քի՝
ծնուն գըզլարը Իւչ չըգտսըն, վէ
ատնա պտշտա Թարլատա բտսԹ
կէմի էէկտէ։ Ինամի Եոտտուն գըզ 23
լարընտան ույրըմայըգ՝ Թտտար-
վա պիչինի վէ պտբտղտյ պիչինի
Թէքմիլ օ՛ղտնճայտտէ պտշտգ
ատմիշտսի. վէ գայնանտրընն
Եանընտա ատգին խալ։

ՊՆՊ Գ

1 Վէ գայնանտտը Նտմի ծնա
ատաի. Գըզըմ՝ տատա ըտհտԹ-
լըգ արտմնայըմ մը, քի ատնին
2 Տատրընտա խայր օլտ։ Վէ Տալա՝

ջոյ դըղըլըը իւէ տուբաուղան
Խոռա ագըսպամբդ տէյի՛լ մի ·
իւլեէ օ՛ պուռ կէձէ խարմանատա
3 արփա սաւնուբայը ։ Իմաի սէն
եաղդան , վէ Նաֆսիբիւն , հէմ
իւզերինէ համապալըընը կիսին ,
վէ խարմանա էն · օղ բիմէ յէ՛
Թա քէնաիսի հէ յիպ իչմէյի պի-
Թիրինէ յէաէք պիլինմէ յէ՛ին ։
4 Վէ վադի՛ օլա քի՛ հաԹաղդը զե
ման , օնուն հաԹաղդը մահալի
անկա , վէ վարդա՛ պնուն այագ
ըարընատա էօրԹիւյիս աչ , վէ
հաճ · վէ օ ատանա նէ իչէ յէձէ
յինն խապէր վէրմէք տիր ։
5 Վէ գըզ օնա սէաի քի՛ պանա
հէփ սէյչէսիյինի հաճէ յիմ ։
6 Վէ խարմանա էնիա՛ գայնա-
նասընըն ձրամիչ ըտամարըատըդը
7 կիսի՛ եղլէսի · Վէ Խոռա հէ յիպ
իչմէյէսէն վէ հէրհէյի խօշան-
մըդսատ սօնկրա , հաղլանըըրըն
քէնարընատա հաճատադա վարդը ·
անատն գըզ կիզլիճէ վարդա՛ օ-
նուն այագլարընատա էօրԹիւյիս
8 աչալը , վէ հաճադը ։ Վէ վադի՛
օլատա քի՛ կէձէնին հարըսընատա
օղ սաէմ իւդխա , վէ էյիլսի ·
վէ իչմէ այագլարընատա պիր գա-
9 րը հաճադ իսի ։ Վէ սէաի քի՛
Սէն քի՛մ սին · վէ օ՛ խալայըղըն
Հատուն իմ , իսկի խալայըղընըն
իւզերինէ գանատընը էօրմէ ,
չէն քի սէն իսրատմ սընն սէ-
10 սի ։ Վէ օ սէաի քի՛ Բատպատան
միւպարէք օլատըն գըզըմ , ատնկ
ըսէքի էյլէսիկին իչատա իչէրքին-
սէն էյի սիր · չէն քի ֆադիր
օլսուն զէնկին օ՛սուն՝ կէնձէյէր
11 սրատընձա կիմմէսին ։ Վէ չիմ
սի էա՛ գըզըմ գօրդմա , հէր նէ
քի սէր խսէն սատա էսէձէ յիմ ·
զերա գամմըմըն հէփ չէհրի սե-
նի ֆազիլէթ սահիպի գարը սի-
12 լիրէր ։ Վէ չիմսի հագիգաթ
պէն իսրատմ իմ · վէ լաքին պէն-
սէն սատա էագըն իսրատմ վար ։
13 պուռ կէձէ գ՛օղ , վէ վադի՛ օլաքի՛
սատա հէլայըն էյիր օղ չէնէ սա-
նա իսրատմըդ հագիգաթը ինձյա է-
սէր իսէ խօշ , էմնին , սամսա է-
յէր օ իսրատմադ հագիգաթը սատա
ինձյա էմմէք էնթէմէդ իսէ , սղ
սէմ պէն էսէրիմ՝ Բատպ սատ-
սրը · սատա հաճէք եամ ։
14 Իմաի այագլարընատա սատա-
հաճէք եաՀաթը , վէ սաէմ սատ-
մի ֆարդ էսէՀպէնէն էվվէլ
գալմատը · վէ օ՛ խարմանա գա-
րը կէլմէյի պիլինմէօնի սէաի ։
15 Չէմ սէաի քի՛ Իւզերինսէքի
էրթիչիս կիմթիր , վէ օնուն
Թուէթ , վէ գարը օնուն Թուէթ-
տուռ · սատն օնա ալթը էօչէ-
արփա էօչմէս , վէ իւզերինէ
հիւքէմաի , վէ գըզ չէհրէ կիմ-
16 սի ։ Վէ գայնանասընա կէլմիք-
սէ , գարը Նինէվէ սին էա՛ գը-
զըմ սէաի · վէ գըզ սաէմին քէն-
սինէ հէփ էթմէյինի օնա խա-
17 պէր վէրսի ։ Վէ սէաիքի՛ պանա
պուռ ալթը էօչէք արփայը վէր-
սի · զերա Գայնանատա պուչիմթ-
մէ յէսին սէաի ։ Վէ գարը սէ-
18 սի · Իրգըմ՝ Թա մատասհաթըն
նէրէյէ վարաճաղընը սիլինձէ-
յէսէք օթուր · զիրա օղ սաէմ՝
մատասհաթը պուռ կիչն սիլինթիր-
մէյինձէ բահաթ էթմէզ ։

ՊԱՀ Դ

1 Վ Է Խոռա գափուլա չըդըպ՝
օրատան օթուրատուռ , վէ իչէրէ Խո-
ռատէն օղ աէաիսի իսրատմ հէչէյօր
խսի · վէ Խոռա օնա սէաի քի՛
Եա՛ սէն ֆիւլան ֆիւլան սէօն
չուրայա օթուր · վէ օ սէօնիւպ
2 օթուրատուռ ։ Սնատէն չէհրին խս-
Թիլայարընատան ծն քիմսէ ա-
լըպ՝ Շուրայա օթուրուն տէ-
3 սի , վէ օնըսըր օթուրատուռ ։ Սն-
սէն օղ իսրատմա սէաի · Մովսէ

թափրասլենան ահենին կոռմի՝ գարընաստշմըզկելմե էքին Թաղ-
լասընին հիսահսինի սաճեայոր :
4 Վէ ահսիմ քի սանա սիկսիրիսա՝ Օհոռ շու օճուրանլարըն հեն-
նին-սե վէ գավմըմին իմիթխարլարը հենիհանէ սաճեն ալ սե-
կիմ· էյէր խըսըմըզդ հադգընը իճրա հաէ ընէ հանի ևեմ , վէ էյէր եճմէզ
խսեն , սանա խոպէր վէր պի-
էէյիմ· զիրա սենանեն մա՛սա
խըսըմըզդ հադգընը իճրա հաե-
ճէք եօգ տուր· վէ սենանեն սօնկ
րա պէն իմ· վէ օ ահսի քի՝ պէն
խըսըմըզդ հադգընը իճրա հաե-
5 րիմ : Ընանեն Բոաս ահսի· կոռ-
մինեն էլենաէն Թաղըլայը սա-
Թուն ալաղըն կիճնահ , հօլէնին
գարընը Մովաբը էշուռէթաան
տաիսի սաճուն ալմալըսըն , քի
հօլէնին սաղընը միրասընըն խա-
6 զէրինէ գաղարրասըն : Վէ օլ
խըսըմ ահսի քի՝ պէն քենահմ
խըսըմըզդ հադգընը իճրա հաե-
մեմ , օլմայա քի՝ քենահ միրասը-
մը պօղայըմ· պենիմ իճրա հաե-
ճեկիմ խըսըմըզդ հադգընը՝ սեն
իճրա էյլե· չիուն քի պէն իճրա
7 էթմեկէ գասիր սեկիյիմ : Վէ
Ռարայէլահ մուգասահմա խըսըմ-
լըզդ ֆիհասաղը հադգընաա վէ ահղ
ուրթա հադգընաա՝ հէր մասլա-
հաթը սասիթ էթմէք իչիուն պու
ա՛փէՌ վար խոի քի՝ սիկը քիմսե
այագ գասընը չէքիպ օ սիրինէ
վէրիր խոի , վէ պու Խորայէլահ
8 շէհասաթէ խոի : Խմոի խըսըմ
Ռոաա ահսի քի՝ Սեն սաճուն
ալ· վէ քենահ այագ գասընը
չէքսի :
9 Վէ Բոաս իհմիթխարլարա վէ
ճհուռէկ գամմա ահսի· Սեզ պու
կիճն շահիտլեր սինիզքի՝ Նելիմե
լեքին հէր նեսի վար խսե , հեմ
Քելկնաուն վէ Մահլոնաուն հէր
նեչէրի վար խսե , նոեմինին և-
10 լինաէն սաճուն ալմըշ : Հեմ
Մահլոնուն գարընը Մովաբը
Հոռեթու սահի՝ հօլէնին սաը-
նը քենահ միրասընըն իւղել լինէ
գալարըմսագ իչիուն՝ վէ հօլէնին
սաը գարընաստշարընըն ալասըն-
սան վէ միքեանըն գախուսուն-
սան մահվ օլմամագ իչիուն՝ քէն-
ահմե գարը հաինահխիմե պու կիուն
սիզ շահիտ սինիզ : Օլ տեմ գա- 11
վուռտա օլան ճհեմզե գավմվէ իհմ-
թխարլար տեհիլէր քի՝ Պիզ շա-
հիտ իզ· Բոապ սենին հվինէ կե
էէն գարընը Ռահիել կիսպի վէ Լիա
կիսպի էյէյէ , քի տնըլարըն իչեհի
Խորայէլ՝ հվինի հասարըսար .
վէ սեն Էփրահաատա գուվվԹ
պուր՝ վէ Բեթլէհէմահ նամ գա
զան : Վէ Բոապըն սանա պու 12
կինճ գարընան վէրեճէյ զիուր-
բյնԹահն սենին հվին՝ Թամարըն
Յուդայա տօղուրսուղու Փարէ-
սին հվի կիսպի օլա :
Իմոի Բոաս Հոռեթու ալսը , 13
վէ տնուն գարընը օլսուս · վէ տնա
կիրան , վէ Բոապըն ի՝նայէճի
իլե Տամիլէ օլսուս՝ սիր օղուլ տօ-
ղուրսուս : Վէ գարընսը՝ Նոեմիյէ 14
սեսիլէր · Բոապ մի՝ Թէպարիք
օլսուն քի՝ սանա պու կիուն խը-
սըմ էքսիքվսի կէօսեճէրմէսե · վէ
տնուն սաը Խորայէլահ դիքը օլսու-
նա · Վէ պու՝ սենին ճհանընը Թա- 15
զէլէյճէք վէ իհմիթխար ըզընը
պէօզէյճէք ճհեն օլա · զիրա օ-
նուռ՝ սանա էէսի օղուլսան էվնա
օլան՝ սենի սէվէն կէլինին տօղուր-
սուռ : Վէ Նոեմի մա՛սումուռ ա- 16
լըպ գուճաղընա գօսուռ , վէ օ-
նուն Թայէսի օլսուռ : Վէ տնուն 17
գընշուռ գարըլարը տնա իսիմ գօ-
յուպ՝ Նոեմիյէ օղուլ տօղուրսուռ սե-
յէրեք տնուն սաըզը Իվեճեդ գօ-
սուռլար : պու՝ Դաւիթին պապա-
սը Յեսսէնին պապասը իսի :
Վէ Փարէսին Թէվիսաատը 18
պուն սը սըը , Փարէս Էսրոնուռ
Թէվիսա էյլեպի , Վէ Եսրոն Ա- 19

ըսաւ Թէվխա հրէից, վէ Ա-
բրահամ Աժինադաբը Թէվխա հրէ-
20 ից. վէ Աժինադաբ եաասոնեա
Թէվխա հրէից, վէ Նահասոն
21 Սալմոնեա Թէվխա հրէից. վէ
Սալմոն Բոոսեա Թէվխա հրէից,
վէ Բոոս Ովբէդի Թէվխա հրէ-
ից. վէ Ովբէդ Յեսսէի Թէվխա 22
հրէից, վէ Յեսսէ Դաւիթի
Թէվխա հրէից։

ՊԱՐՈՆԱՅ ՓԱՍՏԵՂԱՅՈՒԹԻՒՆ

(ԸՆՏԱՂԻՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ)

ԵՒ ՕՏ

ՊԱՐՈՆԱՅ ՍԱՄՈՒԷԼ

ԳԱՂ Ա

1 Ա Յ Եփրեմատացիներեան Ա-
մաթեմ ասիմանեն Եղկանա ե-
ւ մինեայ՝ Սուֆի օղլու Թոհա օղլու Ե-
ղիսու օղլու Յերոամէն օղլու Եփ-
2 րաթացի ալիր քիսիէ վար իսի։ Ա-
ծուն իւր գարըսը Ելքանա
ւ Պէնինա ասը Պէնինա վէ օսկիլինին
ասը Փէնանա իսի. վէ Փէնանա-
նէն էվլատլարը վար իսի, ամմա
Պէնինէն էվլատլարը եօք իսի։
3 Ա Յ պու քիմսէ ելքլանը ելքլա-
քէնեան չէհրինեան ա՛սքէրլէրին
Բատպէնա սէճմէ գելմէզլա վէ
գուրպան քեսմէ յէ Սիլա ուա չը-
գար իսի. վէ օրատա՝ Հէղինէն
իւր օղլուլարը Ովնի վէ Փէնէ-
հէս Բատպէն քեհանէլէրի իսի։
4 Ա Յ Եղկանանէն գուրպան սու-
նաճակը կիւնահ, գարըսը Փէնա-
նայա վէ ծուն հէմ օղլուլարընա
վէ գըզլարընա հիսսէլէր վէրմի։
5 Ա Յ Պէնինայա ալիր չիմիէ միայ
վէրմի. ամմա Բատպէ ծուն ըսի-
ւր գոփամըշ իսի։ Վէ ծուն 6
ըսպէպի ծուս սատրըմտըգ իչիւն՝
ծուս զայէթ իւլէ իննէմիսի. Տէ-
քի Բատպէ ծուն ըսհմինի գա-
փամըշ իսի։ Իմամ գարը ելլասան 7
ելլը Բատպէն Հավնէ չըգարըլը վէ-
մատ՝ Եղկանա էյլէ հասը իսի,
Փէնանա գախ ծուս պէչըլէ իննիմիսը
իսի. վէ օ՝ ապարը իսի, վէ Հէմմէ
իսի։ Ա Յ գաճսասը Եղկանա ծուս 8
ասխի քի՝ Էա Պէնինա նիչիւն ապ-
ըսորսուն, վէ նիչիւն Հէմմէզին, վէ
Հիւրէյինէն իչիւն Էլէմ չէգ էր. պէն
սանա ըն օղուլսան կիւ տէյին միսիմ։
9 Վէ Պէնինա Սէ՛մուա Հէյիպ իչ-
միքսէն ոտնկրա գալդըգը. քեհա-
հին Հէղի իսէ Բատպ էվինին հ-
չիրչիների եանընտա իսքէմլէսէ օ-
Թուրսուր իսի. Ա Յ գարը Ձան 10
ապէլսը իւլէ Բատպա նէյապ Հոխ՝
պիր չօգ ապատը։ Վէ ուտագ ա-
տայըպ սէսի. Էա՛ ապքէրլէրին 11
Բատպը՝ էյէր պիր վէՀ իւլէ պու
Հալայըլըղընըն միհնէԹինէ Նազար
Հոխ պէնի Իսրայէլընա կէթի-
րէր իսէն, վէ պու Հալայըլըղընը

զնուեմայրգ՝ պու խալայրգընա
էրբէք զնրրսկէ վէրիր խէն,
ծնու՝ էսմրնուին ձիւմէ կէնդ-
բինուէ Բապպա վէրքիմ, վէ օ-
նուն պարը իւ զէրինէ ուսեցուցա
12 ջրգմայա : Վէ վագ՝ օլուս քի՝
գարը Բապպէն Հուզուրունաս
Նիւազը ջողալարնձա, Հեղի ծնուն
13 աղգընը կէօզէսիր իսի : Ընձնա
իսկ Եբրէյնուհէն աէօյէր իսի,
Եալընրգ ուռուսդարրը գրմրգրա-
նրպ՝ սէսի իչնսիրէգ իսի, վէ
Հեղի ծնու սէրնօշ զանն էեմի :
14 Վէ Հեղի ծնա սէսի քի՝ Ի իչ յի-
սէք սէրնօշուգ էսւ ըսին . շա
15 բապպընը իւ զէրինսէն կիսէր : Վէ
Ընձնա Ձէվապ վէրնի սէսի քի՝
Եօգ էիչէնսիմ, պէն Ձանը սէրա-
լի պիր գարը իմ, վէ շ-բապ էս
միւրնիր իչնիմիշ իմ՝ լսրին Բապ-
պէն Հուզուրունաս Ձանրմը
16 սէօքսիւմ: Պու խալայրգընը էս-
բամազ գարը զանն էեմէ . վէ-
բա չնմսիյէտէք փէրէսաարմէն վէ
գասէվէէեմինն ջօգ ուզուռնաան
17 սէօյէմիշնմ : Օլսւմ՝ Հեղի Ձէ-
վապ վէրնի սէսի քի՝ Ակլսմէ
իւէ վար . վէ Իսրայէլին Ակլս-
նը՝ սէնին ծնսան սի էակին
18 մնեթլուպուռնու վէրէ : Վէ գա-
րը սէսի քի՝ Պու խալայրգընա-
զարընսաս ըսեթի պուրա . ան-
սէն գարը էօլընսա կիեմսի, վէ
էէսի, վէ հիւզու պրեգ պօղոփ
սէյիւ խսի :
19 Վէ սնլսր սուպահան էրքէն
գալգրսւ՝ Բապպէն Հուզուրուն-
սաս սէձսէ գըլըրլսր, վէ սէօ-
նիւպ Ոսմանյա էվէրլինէ վարսր-
լսր . վէ Եղկան ս գարըրը Ըն-
ձայը պիլսի, վէ Բապպ ծնու
20 խսթըրընա կէեմիրսի : Վէ վա-
գի՝ օլուս քի Ընձնա Համիլէ օլուսդ՝
վագթըն թէհմամընուս պիր օղուլ
ուօղուրսաս . վէ սանընը Սամուէլ
գօսուս , զիրա՝ Օնու Բապպսան
21 պիլէ սիմ փէչ : Վէ օլ սսէմ՝ Եա-
նէ Եղկանա ձիւմէ էվի իւէ Բապ-
պա իրսւքէ գուրպանընրը վէ քէն-
սի սասաղընը սուհնմալա ջրգսրգ-
սաս , Ընձնա ջրգմասը . զիրա գո-22
ձաընրնա սէսի քի՝ Ըօձնուգ սիւսս-
սէնքէսիլինձէկյէսէք օնու-բուրսա,
անսէն ծնու կէօթիւրիւրիմ քի՝
Բապպէն Հուզուրունաս կի օրիս-
նէ , վէ սայիսս օրասս գալա :
Վէ գօձաընը Եղկանա ծնա սէսի-23
քի՝ կէօզէրինսէ իսշ կէօրիսնէ-
նի էյէ , ծնու սիւսսէն քէսինձէ-
յէսէք օթուր , էէմսն Բապպ
քէնսի սէօզիձիւ սասիթ էյէ-
սէն . նմոի գարը օթուրուպ օզ-
լսնու Թա սիւսսէն քէսինձէյէ-
սէք էմզկրսի : Վէ ծնու սիւս-24
սէն քէսսնի կիսի ծնու պիլէ-
սինձէ ջրգարլսպ՝ իւէ կէնձ պու-
զա իւէ վէ պիր էիա էօչէյի ան
իւէ վէ պիր Թուուրսմ շորապ իւէ
Բապպէն Սէկլսնա օլսն էվինէ
կէօթիւրսիս . վէ չ-ձնուգ քիւչիք
իսի : Վէ կէնձ պուզայը պօղազ-25
լասրլսր , վէ ջձնուգս Հեղիյէ
կէօթիւրսիւէր : Վէ Ընձա սէ-26
սի . Ամնն էիչէնսիմ, Ձանըն
սուզ պըր էա՝ էիչէնսիմ քի՝ պէն
Բապպա նէյսզ էեմէք իչնէն սէ-
նէին էանընսաս օլ պուրսաս սուբ-
մնշ օլսն գարը իմ: Պու ջձնուգ-27
իչնէն նէյսզ էյէսիմ. վէ Բապպ
պսնա՝ ծնսան Թսլսպ էեմսկիմ
մնեթլուպսմնս վէրսի : Ամնն-28
պէն սուհնի ծնու Բապպա վուգի
էսւէրնմ, օ՝ պիւեթնն էօմրնուէսն
կիեձնէրինսէ Բապպա վուգի օլ-
մնշ օ.սէն . վէ օրասս Բապպա
սէձսէ գըլսը :

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Վէ Ընձնա սուս՝ էսիպ սէ-
սի . Գնալսիմ Բապպաս մէսրուբ
օ սուս . պուդնուզսմ Բապպաս
եբէձէլէնսի . սպզրմ՝ սիւչմէնձէ-
բիմ իւզէրինէ կէնհնշէնսի , չնմն

քի սէնին խէլասըն իւէ չաղ օլ-
2 սուն : Բապպ կիպի ա՛զիզ էօֆ
սուր , զիրա սէնաէն զայրի էօֆ
սուր · հէմ Ալլահ՚ամըզ կիպի
3 դայա էօֆ սուր : Մաղրուր մաղ-
րուր չօֆ ալ՚ըշէմէն , տաղընըզտան
պէօյիւք սէօզ չըդմասըն · զիրա
Բապպ՚ի՛մ՚իէրին Ալլահը սըր , վէ
4 ա՛մէլլէրի միզանէ չէքեր : Ջօղ-
լուսըրըն եայլասը գըրըլսը · վէ
զայի՛ֆիէր գուվվէթ գուշանսը
5 լար : Թօղսա՛ր՝ էքմէք իլէն քէն-
տիլէրինի իէՀրիէթէ վէրտիէր ,
վէ ամ՚ըլար փօյուդ պըրագտըլար ,
չէյլէ քի դըսըր գապը՝ էէտի ա-
ղուրտու , վէ օղուլսուրը չօֆ օլան
6 զայի՛ֆիէնի : Ինօղտիւրէն վէ
սիրիլէնէն՝ մէզկուր էնսիրէն վէ
էօֆսուրը ջըդսուրան՝ Բապպ սըր :
7 Ցաղիր էէտն վէ զէննկին էէտն՝
ալ՚ըագլասուն Հէմ էիւՀէլլէնէն՝
8 Բապպ սըր : Ցաղիրի Թօղրաղ-
սան գա սըրսըր վէ միւսԹաՀը
ֆիըզդասուն էիւՀէլլէսիր քի՝ պէյ-
լէր իլէ սաՀ ուդուգսուզ ձնլասա սաղ
Թանաթ Թաղէրզնը միկսա վէրէ ·
զիրա էէլին Թէմէլլէրի Բապպէն
սըր , վէ ահէնայը ծնլսըրըն իւ-
9 զէրինէ գուրսուս : Սաղ՚ի՛էրի-
նին այագլսրըզնը սագլար , վէ ֆա
սըգլսը գարանլըգսաս սիւքի՛ Թ
գալաձագլար · զիրա սաէմ՝
10 գուվվէթի իլէ զալիպ օլմուղ Բապպ
քէնտիսի իլէ չէքիչէնէլրի գըրա-
ձագ , իւզէրլէրինէ կէօքաէն կիւր
լէյէձէք սիր · Բապպ էէրին ուձ
լարըզնը հիւքմ էէձէք սիր , վէ
քէնաի վասիյաՀընա գուվվէթ
վէրէձէք , հէմ ինսիֆինին պուշ
նուզրունու եիւձէլէձէք սիր :
11 Ա՛նաէն Եղկանա Ռամայա քէն-
տի էվինէ կիթաի · վէ չաձուգ՝
քեՀանին Հելինին հուզուրուսունա
12 Բապպա իսրգմէթ էէտր իսի : Վ՚է
Հելինին օղուլսուրը եարամազ
քիմսէլէր օլուպ՝ Բապպը սիւ-
13 մէզլէր իսի : Վ՚է քեՀանիլէրին

գավմ իլէ ա՛տէթլէրի վար իսի
քի՝ Հէր սիր քիմսէնին գուբպան
քեսասիլինսէ , էթ փիչէր իքէն՝
քեՀանինին ուշաղը էլինսէ իւչ
սիչէլի պիր չաթալ իլէ վարըր լի-
սի · Վ՚է Թավայա՝ եախօտ գապա- 14
նա՝ եա Թէնձէրէյ՚է՝ եա գոյնաղը
գապա տալըրըլը իսի , չաթալ
Հէր նէ չգըսըրը իսէ իսի՝ քեա-
հինն քէնաինէ օնու ալըր իսի ·
պունըսր Սէլոմա՝ օլայա կէլէն
ձիւմլէ Խըլայէլէ եօղլէ էուէր ի-
սի : Լայըք օնլար եադմազտան 15
էվվէլ տաճի քեՀանինին ուշաղը
կէլիպ՝ գուբպան էուէն տաէմ
աէր իսի · ՌէՀանինի իչինէ քէ-
պասըզդ էէ վէր , չինէ քի սէն-
սէն գայնանմըշ էէ ալմազ , իլսա
էկ Խ-Ֆէբ : Վ՚է տաէմ օնա՝ Փոյ- 16
վէր չինսի էապը եադպընըսր՝ ան-
սէն ձանըն իսԹէձիի գասար
ալ աէր իսէ իսի , օլսէմ՚՝ Էօֆ ·
չինսի վէր , էօֆ իսէ զըր իլէ ա-
լըրըմ՚ աէր իսի : Իսնի պուս ու- 17
շաղլարըն կիբնանէ՚՝ Բապպէն
հուզուրուսունա պայէթ պէօյիւք ի-
սի՚ զիրա տաէմ՚իէր Բապպէն փէշ
քէշինի Թահդիր էաէրլէր իսի :

Վ՚է Սամուէլ քէԼԹէն եէփուա 18
գուբպանընըշ պիր չաձուգ՚ Բապպէն
հուզուրունուս իսրգմէթ էաէր ի-
սի : Վ՚է անուսը օնա պիր քիչիք 19
գա՚իսան էսիրլսզ՚ Եըլսան էրլս
գօձասը իլէ էըլլըգ գուբպանընը
քէսմէյէ չըգտըրը զէմնի օնա
կէօԹէիւրիւր իսի : Վ՚է Հէվի Եը- 20
կանայա վէ գայ ըլսընա խայրտուս
ա՛ էախպ աէսի · Բապպ սանա
պուս գայ ըլսան՝ Բապպա վագ՚ի
էԹոխին վագ՚իքըն էէրինէ զիւբ-
րիյէԹ վէրէ · անուսն օնլար մա-
Հալլէրինէ կիթաի · Վ՚է Բապպ 21
Աննայը զ՚այրէԹ էյէմի , վէ
Համիլէ օլուպ իւչ օղուլ վէ էքի
գըզ սօղուրտու · Սամուէլ չձ-
ձուգ տաճի Բապպէն էանըլսնա
պէօյիւսիւ :

նէն ա՛լսած իւր քէնաթնիզի սէ-
միրաեսնիզ : Պուհատան էօթե- 30
րիս Իսրայէլին Ալլահը Բապպ
սէր : Թահդիգան տէմիշ իսիմ-
քի՝ սէնին էվին վէ պապանըն է-
վի էպէտէն հաւզուբուտմա եիս-
բիւյէ , ամմա չիմի՝ Հաշտ պէն-
սէն , պիրա պանա ի՛զլէթ եաէն-
լէրէ ի՛զլէթ էսէնճ իսմվէ պէնի
Թահդիր էսէնլէր Թահդիր օլու-
նաճագ ատ իսր Բապպ : Իչթէ 31
կիւնլէր կէլիր քի՝ սէնին գօլու-
նու վէ պապան էվինին գօլունու
քէսէճէկ իսմ , էնյէլէ քի սէնին է-
վինտէ իսթէիսար պուլունմայա :
Վէ Իսրայէլին ճիւմլէ կէօրէճէ- 32
ի էդիլիպտէ սէն մեսքեան ըմըն
տարըպտըր կէօրէճէքսին . վէ է-
վինտէ, ճիւմլէ կիւնլէրտէ իսթէ-
յար պուլունմայաճագ տըր : Վէ 33
սէնին իչիւն մէզպահ ըմման քէս-
մէյէճէիմ տատմ՝ սէնին կէօզ
լէրինի իսրատմագ վէ ճանընը
պայրըլմագ իչիւն օլաճագ տըր .
վէ էվինին հէր ջէհաննեմը՝ ի-
չինէ էօլէնճէյէ : Վէ սա 34
նա նիշան պու՝ Եանէ իքի օղուն
Ումրի վէ Փենուհէսին պաշընա կէ-
լէճէք ընյ օլա , քի իքիսինէ պիր
կիւնտէ էօլէճէք : Վէ պէնիմ 35
գալսիմտէ վէ ճանընտա օլմա
կէօրէ ա՛մէլ էտէճէք քէնտիմէ
պիր էվին քեսինին գալըրըմըմ .
վէ նէտա պիր էվին էվ եափըմըմ ,
վէ ճիւմլէ կիւն էրտէ մեսիհիմին
էօնիւնճէ էճիբիյէ : Վէ վագի՝ 36
օլա քի սէնին էվինտէն հէր գա-
լան՝ պիրագ ագէճ իչինն եա պիր
սէլիմ էքմէք իչինն կէլսիս ծնա
Թէմինտա էտէ , վէ սէյէ քի՝
Քէրեմ էյլէ , պէնի քեսինլիք
իսրագիլ Թէքրինին պիրինէ գօշ քի՝
պիր լոգմա էքմէք եէյիմ :

ՊԱՊ Գ

1 Վ Է Սամուէլ ջօճուգ՝ հէվլե-

22 Վէ հէվլե զայէթ գօճամըշ է-
տի , վէ օղուլլարընըն ճիւմլե Իս-
րայէլէ հէվլ էճմիճէլէրինի հէմ
ճէմաա՛թ ջամըլըընըն գափու
սուննատա պէօլուքճէ ճէմ՝ օլան
գարըշար իլէ եաթագլարընը ի-
23 չինէտի : Վէ ընյարդա սէտի քի՝
Ն՛իչինն պուննինէյին իչլէր է-
տէրսինիզ , էնյէլէ քի պէն սիզին
հադդընըզդա պիճմիճնուտա գաւէ-
տան քէօճմիճ սէօզլէր իչինէ-
24 րուճ : Իչտինն օղուլլարըմ , զի-
րա իչինէտիկիմ խապէր էյի սէ-
չիլ սիր . Բապպըն գաւմընը
25 ազարըդըօրտաունուզ : Իչլէր պիր
ատէմ՝ ատէմի կիւնահ էտէր ի-
սէ , օլտէմ ծնան տաղսըրընը
Ալլահ քէտէր , ամմա պիր քիսիսի
Բապպա կիւնահ էտէր իսէ , օ-
նուն իչինն քի՞մ րիձա էտիճէք
սիր . լաքին ծնյար պապալարը-
նըն սէօզինէ իճտաա՛թ էճմիզ-
լէր իսի , զիրա Բապպ ծնյարը
26 էօլտիւրմէք իսթէր իսի : Վէ ջը-
ճուգ Սամուէլ կիտէրէք պէօյիար
իսի , վէ հէմ Բապպըն վէ հէմ
ատէմլէրին գրէճնուտա էյի իսի :
27 Վէ հէվլէյէ Ալլահըն պիր ա-
տէմի կէլիպ ծնա ատէմ քի՝ Բապպ
պէօյլէ տէր . Պապանըն էվինէ՝
Մըսըրտա Փարաւոնուն էվինէ
գաւէ օլտուգլարը զէմման սուճքեա-
28 րէ կէօրիւնաի՞մ միւ . Վէ ծնտա
Իսրայէլին ճիւմլէ սըպճթլարըն-
ման քէնտիմէ քեսինին իչինն սէչ
տիմ քի՝ մէզպահըմ իւզէրինտէ
գուրպան տունա , պուխտար եա-
գա , վէ հաւզուբուտմա եփուտ
կինէ . վէ Իսրայէլ օղուլլարընըն
ճիւմլէ աճէհ գուրպանլարընը՝
29 պապանըն էվինէ վէրտիմ : Վէ
մեսքեանըմ էչինտէ էմր էճմիխիմ
գուրպանլարըմը վէ վէհչքէհչէ-
րիմի Ն՛իչինն տէմիզլյօրտաունուզ ,
վէ օղուլլարընա պէնտէն զիյատէ
ի՛զլէթ էտէրսինիզ , քի գաւմըմ
Իսրայէլին ճիւմլէ վէհչքէհչէրի-

նին հանիւնաւ Բապպա խըզմեթ
հաւր իսի · վե օլ կիւնէրտե
Բապպըն քէլամը նասիր իսի ,
2 աշխեաբ իշմամ հօգ իսի : Վէ
վագի օլսուս քի օլ կիւնաւ հէվլի
մահալինաւ հաճաթ իսի · վե
կէօզէլրի զայիֆլանմադա պաշ
լայըպ կէօրմէյե գասիր աե
3 յիշ իսի : Վէ Ալլահըն գանաիլի
սէօյիւնմէզտէն հվհէշ Սամուհէլ
Բապպըն խանէսինաւ Ալլահ
սանասուզունուն օլսուզուս հէյրաե
4 հաճաթ իսի : Վէ Բապպ Սա
մուհէլի չաղըրըպը , վե օ՝ Իշմէհ
5 պէն ուեսի : Վէ հէվլիյե սէյիր
ակլա տեսի քի՝ Իշմէհ պէն . չիւն քի
պէնի չաղըրըպըն · վե օ տեսի քի
Ճաղըրմասըմ , տէօն հաճ · օ
6 ման տէօնիւնճի հաճաթը : Վէ Բապպ
Թէկրար պիր ման՝ Եա՛ Սա
մուհէլ չաղըրըպը · վե Սամուհէլ
գապդըմ՝ հէվլիյե կիւեսի , վե՝
Իշմէհ պէն , չիւն քի պէնի չա
ղըրըպըն տեսի · վե օ տեսի քի՝
Օղլում չաղըրմասըմ, տէօն հաճ
7 Վէ Սամուհէլ ման հա Բապպը պիր
մէյ իսի , վե ման հա Բապպըն
քէլամը օնա քէշֆ օլունմամըշ
8 իսի : Վէ Թէկրար իւչիւնճիւ
տէֆա՝ Բապպ Եա՛ Սամուհէլ
չաղըրըպը · վե օ գապդըպ՝ հէվլիյե
կիւեսի , վե տեսի քի Իշմէհ պէն ,
չիւն քի պէնի չաղըրըպըն · իմտի
հէվլի անկլաթը քի՝ չէնուզուս
9 Բապպ չաղըրըպը : Վէ հէվլի
Սամուհէլէ տեսի քի՝ կիւեթ հաճ ,
վե վագի՝ օլա քի՝ հէյրը սէնի չա
ղըրըպը իսե , օլսուն տէյսինն . Սէօյ
լէ հա՛ Բապպ , գ՛իրա գուլաճն ի
շիտիյօր · վե Սամուհէլ կիտիպ՝ մահ
10 հալինաւ հաճաթը : Վէ Բապպ
կէլիպ ման՝ուրուս , վե հվհէլ քի տէ
փա՛նար կիպի՝ Եա՛ Սամուհէլ հա՛
Սամուհէլ՝ չաղըրըպը · վե Սամու
հէլ տեսի քի՝ Սէօյլէ , գ՛իրա գու
11 լուն իշտիյո՛ր : Օլտեսի Բապպ
Սամուհէլէ տեսի · Իշմէհ պէն Իս
րայէլտե պիր շէյ հաճ՛էյսի՛ ,
քի ծնուս հէր իշտիհնին էքի գու
ղաղը ջընկլէյե : Օլ կիւնաւ հէ 12
գ՛իկ՝ ծնուն էվի հագդընա հէվ
սէօյլէտիյի՛ իշմա հաճ՛էյսի՛ .
պաշ՛այաճաղըմ , վէ պիմիրտէ
յիսի՛ : Վէ ծնա խաբէր վէրտիմ 13
քի՝ ծնուն էվինէ կէլիհն հիւքմ
հաճ՛էյսի՛ , ծնուն պիլտիյի օլ
կիւնաճը իշտիճքի՝ օղուլլարը քէն
մի իւղէրէրինէ լանէթ կէմի
րիրլէր իսի , վե ծնլարը Թէքմիր
կէմիզ իսի : Իմտի պուճաան 14
էօմիւրու հէգլինին էվի հագդը
նա կէմին կէմիտի՛ քի՝ կէլսէմէզ
հէվլի էվինին հաւաճաղըպը գօր
պան իլէ վէ վէճ՛քէճ իլէ հալ
ճէն քէֆ սիրէթ պուճ՛մայաճաղ
պըը :

Վէ Սամուհէլ ման պահ՛ճաղը 15
հաճաթը , անտէն պէյթուլլահ՛ըն
գօրմուճ գանաաղլարընը աչըը ·
վե Սամուհէլ ըրհ՛իյապը հէվլի՛նէ սէօյ
լէմէյե գօրդուս : Ամմա հէվլի 16
Սամուհէլի չաղըրըպը պ՛ուեսի · Եա՛
Սամուհէլ՝ օղլում · վե օ՝ Իշմէհ
պէն ուեսի : Վէ օ տեսի քի՝ Սա 17
նա սէօյ հէմէյի սէօզ նէ՞ պիր ,
քէրէմ էյլէ՛ պէհաուն ուսդաճա ·
Ալլահ ման պէյ լ՛ վե պուն
ման գ՛իւաուճ էյլէհսին , էյթր ման
նա ձիւմլէ սէօյլէտիյի սէօզլէր
ուէն՝ պիր սէօզ պէհաուն ուսդըպը
իսէն : Իմտի Սամուհէլ ծնա ձիւմ 18
լէ սէօզլէրի խապէր էյլէմի , ծն
ման ուսդամաը · վե օ տեսի
քի՝ Ռհ՛նաիսի Բապպ ուըը , կէօզ
լէրինաճ խաշ կէօրիւնէհի էյլէ
սէն :

Վէ Սամուհէլ պէյնիաճա , վէ 19
Բապպ ծնուն իլէ խաի , վե ձիւմ
լէ սէօզլէրինուէն պիրինի էէրթ
սիւշիւրմէմի : Վէ Գանաան 20
Ռհ՛ըաաբէհէ յհաճ՛էք ձիւմլէ Իսրա
իլէ՛ Սամուհէլէն Բապպըն էմին
ուէէյրամճիլի օլսուզուճունու պիր
ման : Վէ Բապպ Սհ՛լովան Թհ՛քբ 21

բար հեօրհնեալ. զկրա Բապպ Սամուհէլ Սեղովան Բապպէն քէլմէ իւէ իշհամօղունուբ եան, վէ Ձիւմլէ Իսրայէլէ Սամուհէլն սեօղիւ օլսաւ։

ՊԱՏ Դ

1 Վէ Իսրայէլ Փղշտըլըլարը Ձէնկի գարշըլամալա ջղոպը, վէ Աբենեզէրաե օրսաւ դուրսաւ. Փղշտըլըլար սաա Աֆիկաե
2 օրսաւ դուրսաւլար։ Վէ Փղշտըլըլար Իսրայէլին գարշըրընա սեզնըլըիլէր. վէ Ճէնկ գըղըշընձա, Իսրայէլ Փղշտըլըլարըն հեմիւնաե պօղուլսաւ. վէ ալըյսան մէյսանաա սեօրմ պին սաոէմ գսար գըրսըլար։ Նահէն գաւմ
3 օրսաւյա սեօնսիւ, վէ Իսրայէլին իհթիյարլարը սեհիլէր քի Բապպ պիզի պուս կիւն Փղշտըլըլարըն հեմիւնաեն՞ էլիւն պօղուսաւ. Բապպէն ա՛ֆա սանսաուղունուս Սեղովան հեանըմըզա ալսըմ, վէ օրմամըզսաա վարսըն քի պիզի սիւբէհիւքէրիմիզն էլինսեն
4 գուրթարսըն։ Իմաի գաւմ Սեղովա հեօնսեերիս՝ հէրուբիլէր խուէրինէ օրմուսան ա՛քերլէր Բապպէնըն ա՛ֆա սանսաուղուս նուս օրսաան գալարրարըլար. վէ Հեղինին իբի օղուլարը Ափնի վէ Փենեհէս սրսաաա Ալլահըն ա՛ֆա
5 սանսաուղու լիւ իհիլէր։ Վէ վաղի օլսաւ քի Բապպէն ա՛ֆա սանսաուղու օրսաւյա հելսիի կիւպի Ձիւմլէ Իսրայէլ պէօյիւք սես իլէ կիւլսեհանք էհքահիլէր, վէ եէր սեհաա վէրսի։
6 Վէ Փղշտըլըլար կիւլսեհանք սեսինի իշհանիձէ, Իսրայիլլէր օրսաուսաաա պուս պէօյիւք կիւլսյհանքըն սեսի նէ՞ օլսաա սեհիլէր. վէ սիլհիլէր քի Բապպէն սանսաուղու օրսաւյա հելսի։ Վէ
7 Փղշտըլըլար գօրգսուլար, զկրա սեհիլէր քի Ալլահ օրսաւյա հելսի. հեմ սեհիլէր քի Վայ պիզէ, զկրա պուննան էվվէլ պուն ձիւհէյին չէյ օլմամըշ տըր։ Վայ 8
պիզէ, պուս գահիր Ալլահըն էլինսեն պիզի քի՞մ գուրթարըր. էհօլսե հէր հէօնէ պէլա իլէ Մըսրըր վուսան Ալլահ՝ պուս տուր։
Գուվվէթլէնին վէ մէրտլէր օլուն 9
եա՛ Փղշտըլար, օլմայա քի Իպրանիլէր նէհէ սիզէ գուլլուգ հեմսիլէր իսէ, սիզ օնարսա գուլլուգ հասիհսիզ. իմաի մէրտլէր օլուսաի ձէնկ էսին։ Վէ Փղշտ- 10
լար ձէնկ հեմսիլէր, վէ Իսրայիլ պօզուլուսաի հէր քէս քէնսի չաարլրընա գաչար, վէ ղսյհէմ պէօյիւք գըղրըն օլսաա. վէ Իսրայիլէն օհուզ պին հայա նէքիր սիւշսիւ։ Հէմ Ալլահըն 11
սանսաուղու սըղնար. վէ Հեղինին իբի օղուլարը Ափնի վէ Փենհէհս հօլսիւլար։
Վէ Բենիյամինի սիր քիմսէ 12
սլսյսան սեչիրսիսի՝ հէման օր կիւնսեհ հովսաղարը Եբրթըդ վէ պաչընսաա Թօփրսաղ օլսրսաղ Սեղովա հէլսի։ Վէ հէլսիխինսեհ՝ 13
իչհէհ Հեղի եօղսուն քէնարընսաա իսբէմչեհ օհուսուրսուղ պէքլէր կուսի, զկրա Ալլահըն սանսաուղու իչհին կիւրէյի սիհթէր իսի. վէ օր քիմսէ շէհիր հէլիսի՝ իսապէր վէրսէհսեհ, պիւթիւն շէհր ֆէրեաա էյլեսի։ Վէ Հեղի ֆէր- 14
եաըն սեսինի իշհանիձէ, պուս շամաթանըն սեսի նէ՞ օլսա սեսի. վէ օր քիմսէ ա՛ձէլէթէն հէլսիսի՝ Հեղիյէ իսապէր վէրսի։
Վէ Հեղի տօղսան սեքիզ եաշընսաա իսի. վէ կէօզլէրի գամաշըգ՝ կէօրմէյէ գաարը սեչիլ իսի։ 15
Իմաի օր քիմսէ Հեղիյէ սեհաի քի՝ պէն ալսյսան հէլսիրսուս, վէ ալսյսան սուս կիւն գաչարմըսը՝ վէ օ սեհաի քի՝ նէ՞ օլսուս օղլում։ 16
Վէ իսապէրճի ձէվապ վէրիպ 17

ասէ՝ քի՝ Իսրայէլ Փղշտը-
լարըն հօնիւնտեն գաչալ , հեմ
տախի գովմոտ պէօյիւք գըրղըն
օլսուս , վէ սէնին իքի օղլուն Ա-
նի վէ Փենհէհաս տէ հօլսին , վէ
Աղլատըն տանտուղաս ալընալը :
18 Իմոի վագի՝ օլսուս քի՝ Աղլատըն
տանտուղսունս անկորդը կիսի ,
հէնէ իքեմճէտեն արգասը իս-
ղերինէ գոփուն էն հանընտա
ախճախս , վէ հնդկէտի գըրղը-
ը գ հօլսին , չինդի իսմիխսար վէ ա-
ղըր տաճմ խոի , վէ Իսրայէլի
գըրդ հը հիւքմ կիճոի :
19 Վէ օնուն կիւլինի փենհէհէնին
գարդը տօղուրմաղա հապըն
տոմի է օլմագ իչի , Աղլահ տան
տուղտունն ալընալըդը վի գայ-
նախճաղընըն հեմ գօճաղընըն հօղ
ախիւհնիս իչինի կիսի՝ չհօ-
քիւղ տօղուրսուս , զիրա տաղը-
20 լարը օնուս պատաղլար : Վէ գա-
րը հօլիւք իքէն , հանընտա տու-
բան գարդլար օնա ոէվիլիր քի՝
Գօրդմա , զիրա տղուղ տօղուր-
տուն , տամմա օ՝ Ձէվատ վերմէ-
ախ , վէ եիւրէյինէ գօմտալը :
21 Վէ չօճուղունն տաբնը իքագօդ
գօյուգ տէտի քի՝ Իսրայէլտեն
ի՛ղղէթ հիճախ , զիրա Աղլատըն
տանտուղսուս ալընալը , վէ գայնա-
22 Լթաղը հեմ գօճաղը հօչի՝ հեմ
ախէ , Աղլատըն տանտուղսուս ա-
լընտադ իչի , Իսրայէլտեն ի՛ղ
զէթ հիճախ :

ՊԱՏ Ո Ի Ե

1 Վէ փղշտըլար Աղլատըն տան-
տուղսունս ալընալը , վէ օնուս
Աբենեզերտեն Ազվատաս հէօ-
2 Թիւտսիւճէր : Վէ փղշտըլար
Աղլատ տանտուղսունս ալընալ՝ օ-
նուս Դագոնտան էվինէ կէթիրտի-
լէր , վէ օնուս Դագոնտան հանը-
3 նա գօտաուլար : Վէ էրթէսի կիւն
սապահլայըն Ազվատաուլար
գալգադդալարընտա , իչինէ Դա-
գոն՝ Լտագ տանտուղսունս հօ-
նիւնտէ էիւզիս գօյուն էէրէ
սիւճմիւճ խոի , իմոի Դագոնուս
ալընալ՝ Թէգդրար օնուս էէրինէ գօ-
տաուլար : Վէ էրթէսի կիւն սա- 4
պահլայըն գալգադդալարընտա ,
իչինէ Դագոն՝ Լտագ տանտուղսունս հօնիւնտէ էիւզիս գօյուն էէրէ սիւճմիւճ խոի , վէ Դագո-
նուն պաշը վէ էլլէրինին իքի ա-
վուճտա էճդիքտէ քէսիլմիճ խոի-
նուն իւզէրինտէ էալընմըդը Դա-
գոնուն պէդինի գալմըճ խոի :
Օնտան հօղիւրսուս Դագոնուն 5
քհահինլէրի վէ Դագոնուն խա-
նէսինէ ճիւմլէ կիրինլէր՝ Թա-
պու կիւնէտալը Ազվատաս օ-
ղան Դագոնուն էչինէ զատ-
մադլար : Հեմ Լտագտըն էլի Ա- 6
զվատաուլարըդը իւզէրինէ պաղը-
լադդալ՝ ծնըրդը հէլաք էիճոի :
վէ օնըրդը Ազվատաս վէ օ-
նուն ադնօրդալ ընտա մէյսորդ է-
չ վուրտուս :
Վէ Ազվատաուն էհալիսի պէօյ- 7
լէ օլսուղունս կէօրսիւճլէրին-
ախ , ախէվլէր քի՝ Իսրայէլ Ա-
ղլատըդըն տանտուղսուս հանընմըդ
տաս տուրմատըն , զիրա օնուն էչ-
լի իւզէրիմիզէ վէ ալլահըդմըդ
Դագոնուն իւզէրինէ պաղըրդաշ-
տը : Իմոի կիւնտէդիւտ՝ Փղշտը- 8
լարըն ճիւմլէ պէյլէրինի հան-
լադըդտա ճէմ՝ էիճոիլէր , վէ տէ-
սիլէր քի՝ Իսրայէլ Ալլահընըն
տանտուղսունս նէ՞ հաեիլմ . վէ
ծնդար ախճախ քի՝ Իսրայէլ Ալլա-
հընըն տանտուղսունս գէչմէ ախճա
սէրիչէ . իմոի Իսրայէլ Ալլա-
հընըն տանտուղսունս գէօնտէր-
սիլէր : Վէ տագի՝ օղսուս քի՝ օ- 9
նուս ախճախդրախքէրինախճն ա-
նիկդա , Իսրայէլն էլի շէհրին իւզէ-
րինէ զայէթ պէօյիւք էզմիդսուս
իչէ օլսուս , վէ շէհրին տսէմճէ-
րինի քիճիւքտէն Թա պէօյէդէ-

աեք վերտառ. վե ծնլարտա մա-
յասըլար ա՛րիզ օլտու։
10 Իմոի Աղլահ սանտուղունու
Ակկարոնա հէնտաերիւիլը. վե
վագի՛ օլտու քի՝ Աղլահ սանտու-
ղու Ակկարոնա վարտըղը կիպի,
Ակկարոնլուլար ֆիրեատ եաիպ
տեփիլեր քի՝ Պիզի վե գաւմըմը-
զը հօլտիւրմէք իչին Իսրայէլ
Աղլահընըն սանտուղունու պի-
11 զէ կէթիրտիլեր։ Ինանմա կէն-
տերիպ փղշտըլըարըն հէմ պէյ-
լերինի՝ Ազո՛ էթտիլեր, վե տե-
տիլեր քի՝ Իսրայէլ Աղլահընըն
սանտուղունու կէնտաերին, վե
մահալինէ տէնտսիւն, քի պիզի
հէմ գաւմըմըզը հօլտիւրմէք.
զնրա պիւթիւն շէհիրտէ հօլիւմ
իղթիրտալը օլուա՝ Բաալըն էլի
12 օրտաա զայէթ ազրը խոխ։ Վէ
հօլՀմիչ տաէմլեր մայասըլ իլէ
վերտուտուլար. վե շէհրին ֆեր-
եասը կեօյէ ջրգալ։

ՊԱՊ Զ

1 Վէ Աղլահըն սանտուղու
փղշտըլար թօփրաղընտա էէսի
2 այ գալար։ Վէ փղշտըլար՝ քիա-
հինլերի վե ֆալՀըլարը ջաղրըպ
տեփիլեր. Եհովանըն սանտու-
ղունա նէ՞ էաէլիմ. ծնու քէնտի
մահալինէ նէ՞ իլէ կէնտաերէլիմ՝
3 պիզէ պիլտիրին։ Օնլար սա տե-
փիլեր քի՝ Էյէր Իսրայէլ Աղ
լահընըն սանտուղունու կէնտ-
տերիր իսէնիզ, ծնու պոշ կէնտ
տերմէն, իլլա հեր վէհՀ իլէ ծնա
սուէ փեշքեշլի տեօնտերին. օլ
զէման շիֆա պուլտուրտունուզ,
վե ծնուն էլի սիզտէն նի՞չին
կէթմէդ՝ սիզէ մա՛լիմ օլտու։
4 Վէ ծնլար տեփիլեր քի՝ Օնա
տեօնտերէՀՀէյիմիզ սուէ փեշքէ
շի նէ՞ օլսա կէրէք. վե տեփիլեր
քի՝ Փղշտըլըար պէ յէրինին սա-
յըսընՃա պէշ ալթըն մայասըլ
վէ պէշ ալթըն սըչան օլտուն.
զնրա Ճիւմլինիզին հէմ պէյլերի-
նիզին պէլասը պիր պիր։ Իմոի
մայասըլընըզըն սուրէթլերինի
վե տխարը պոզան սըչանլարընը-
զըն սուրէթլերինի եաիսընըզ.
վե Իսրայէլին Աղլահընա թէ-
ՀՀէք քիւր եաէսինիզ. պէքտի էլի-
նի իւզէրինիզտէն վե ալլահլարը-
նըզըն իւզէրինտէն վե տխարը-
նըզըն իւզէրինտէն հաֆիֆլէ-
տե։ Վէ նի՞չին Իսրէթլերինի 6
զի՝ Ասըրըլըար վե Փարաւուն
եիւրէքլերերինի վէքլեթտիքլերի
կիպի՝ վէքլետիրտիզինիզ. տե՞յի՞
մի քի ալատարընտա ա՛ճայիպլէր
էթտիքտէն սոնրա՝ ծնլարը սա-
լը վերտիլեր, վե կիթտիլեր։ Իմ 7
տե հալա պիր եէնի ա՛րապա
եաիրսա՝ էքի հմղէքլի լինէք աչն,
քի ծնլարըն իւզէրինէ պոյուն-
տուրուտ գոնտամըշ օլա. վե ի-
նէքլերի ա՛րապայա գոշուն, վե
արտարընտան եավուտլարընը է-
վե տեօնտերին։ Վէ Եհովանըն 8
սանտուղունու ալըպ՝ ծնա ա՛-
րապանըն իւզէրինէ գոյուն, վե
ծնա սուէ փեշքեշլի տեօնտերէ-
Ճէյինիզ պէլտուն գապլալը՝ օ-
նընան էանընա պիր քիւչիւք սան-
տուղուն իչինէ գոյուն, վե ծնու
սալը վերին քի կիթտին։ Ինանմա 9
պապըն, էյէր քէնտի սինոյուս
եօլունտան ՌԷթտամիւսէ չրգալ
խոխ, պիզի պու պեօյիւք պէլա-
յը սալտըն օ տաւր. վե եօք խոխ,
օլտում պիլէյիմ քի պիզի ծնուն
էլի տօգանմայըպ՝ պու պիզի
բասըթ կելէ վագի օլմուշ տուր։
Իմոի օլ տաէմլեր եօյլէ էյլե. 10
չեսի՝ էքի հմղէքլի լինէք ալըպլար,
վե ծնլարը ա՛րապայա գոշտու-
լար. վե եավուտլարընը եվտէ
գաչիտալըպ։ Ինանմն Բապպըն 11
սանտուղունու հէմ պէԼԹըն սը-
չանլար իլէ մայասըլպարընըն տու-
րէթլերինին քիւչիւք սանտու-

ղունաւ սրապանդն իւղերինէ գ-
12 տուլար : Վ է ինէքլէր եօլա տօղ-
րուլուք՝ Ահմէ տաճիա եօլան-
ան հէման օղ Հատատէհէն կի-
սինպ պաղըրթարթագ կիտէրլէր ի-
սի , վէ տաղա եա օղլա սաւմա-
տըլար · վէ Փղշտըլարըն պէյլէ-
րի ծնլարըն արտընձա Ռէհթա-
միւանն պինօրտնատէք կիհթահ-
13 լեր : Վ է Ռէհթամիւսլիւլեր վա-
ղտահ տյուզտայ պիչինի պիչէր-
լեր իսի . վէ կէօզլերինի գալտը-
ըրըպ՝ տանտուղտու կէօրտիւքլէ-
րինտէ , ծնու կէօրմէք իչէ չաղօ-
14 տուլար : Վ է արապա Ռէհթա-
միւանս Յեհուտնուն Թարտատընա
կէլտի վէ օրատա տուրտու , վէ
օրատա պիր պէյիւք Թաշ վար
իսի · վէ արապանդն օտտունա-
ըրնդը եարըպ՝ ինէքլէրի Բապպա
պիւԹիան Հանմա տուհտուղար :
15 Վ է Գիւհիլէրը Բապպըն սան-
տուղունու վէ պիլէհինէմ օղ ի-
չինտէ ալԹուն գապպըտ օշան
քիւչիւք տանտուղու Հնահրիսպ՝
օղ պէյիւք Թաշըն իւղերինէ գո-
տուլար · վէ Ռէհթամիւսլիւն հ-
Հալխն օղ կիտնտէ Բապպա պիւ-
Թիւն Հանմալար տունուպ՝ գուր-
16 պանըտ քէտոխլէր : Վ է Փղշ-
տըլարըն պէշ պէյլէրի կէօրտիւք-
լէրինտէ , օղ կիտնտէ Ակկարոնա
17 ութնտաիւլէր : Վ է Փղշտըլարըն
Բապպա տուշ փէշքէշն կէօնտէր-
տիքլէրի ալԹուն մայտանըպ՝
պրունզտ տըր : Ազղտաոս իչինտ
պիր՝ Գաղա իչինտ պիր՝ Ասկա-
ղըն իչինտ պիր՝ ԳէԹ իչինտ պիր՝
18 Ակկարոն իչինտ պիր : Վ է ու-
Թուն ազգանդտար՝ Փղշտըլարըն
պէշ պէյլէրինին ձիւմլէ չէհնը-
լէրի ապրտընձա իսի , հինտարը
չէհրտէն Թա հիտապտող քէօչ
վարընձա , վէ Թա Ռէհթամիւս-
լիւ Յեհուտնուն Թարտատընտա
պու վիւնէհտէք փուրան պէօյիւք
Թաշտատէք քի՝ օնուն իւղերինէ
Բապպըն սանտուղտունու գօմուշ-
լար իսի :

19 Վ է Ռէհթամիւսիւն էհտալխի-
նի վուբտուս · չիւն քի օնլար Բապ-
պըն սանտուղտունուն իչինէ պագ-
տըլար · իսկի գամմատան էլչի պէն
էհԹմիշ ատամ վուբտուս , վէ
Բապպ գամմը պէօյիւք գըրըղըն ի-
լէ վուբտուղու իչինի՝ գամմ էտա
չէքտի : Վ է Ռէհթամիւսիւն է-
20 հալիսի ութափլէր քի՝ Գոս ատլըզ
Ալլահ Բապպըն էօնիւնտէ տուր-
մաղա քիմ գաապիր օլուբ · վէ էա-
նըմըզտան քիմ՝ չըգարըն : Վ է
21 կարիսԹարիմ ատքինլէրինէ իտա-
պէրճիլէր կէօնտէրիպ տէփլէր
քի՝ Փղշտըլար Բապպըն սանտու-
ղունու հէրի կէհԹիրտիլեր · էնին ,
օնու էտանընըղտա չըգարըն :

ՊԱՊ Ի

1 Իսմէ կարիսԹարիմին էհտա-
լիսի էնիպ՝ Բապպըն սանտու-
ղունու չըգարտըլըպ , վէ տնուԹէ-
փէտէ Աբինադաբըն էվինէ կէօ-
Թիբտիւլեր · վէ օնուն օղլու Ե-
զիհազարը Բապպըն սանտուղտու-
նու կէօղէմէչէ Թագտիս հմ-
տիլեր : Վ է վագի օլտուս քի՝ սան- 2
տուգ կարիսԹարիմտէ գօնտու-
ղու կիտնտէն չօգ կիտ հէչտի ,
էանի իչերմի հըլչ օլտու · վէ
պիւԹիան Խորայէլ էվի՝ Բապպըն
արտընձա հասըհմ չէբտիլեր :

Օհտէմ Սամուէլ պիւԹիան 3
Խորայէլ էվինէ աէօյլէիպ տէ-
տի քի՝ Էյէր սիզ Բապպա պիւ-
Թիւն եէւբէյինվղտէն տէօնէր
իտէնիզ , արանընդտան էտա ալ-
լահտարը վէ ԱստարովԹու տէփ
էտին · վէ եէւբէյէլէրինիզի Բապ-
պա հազրըլայըզ՝ էալընըզ օնա
իպատէհ էտին , վէ օ սիզի Փղշտ-
ըլարըն էվինտէն գուրԹարա-
ճագ տըր : Իսմի Խորայէլ օղլու- 4
լարը Բահաղևմի վէ Աստարով-

ֆեռ տէփ էյլէտիլէր · վէ հաբ-
նըզ Բապպա իսրաէլ էթմէ-
լէր : Ամանն Սամուէլ տէտի քի՝
Ճիւմլէ Իսրայէլի Մասփայա
ճէմ՝ հէրն · վէ սիզանն էօթիւ-
բիս Բապպա Նիյազ հետիյմ :
Էմոն Մասփաատա ճէմ՝ օլսու-
լար , վէ սու էչքիսի՝ Բապպան
էօնիւնէ տէօքսիւքլէր , վէ օր
կիւնտէ օրուճ Թուճուպ օրա-
ցա տէտիլէր քի՝ Բապպա կիւ-
նահ էթմիք · վէ Սամուէլ Իս-
րայէլ օղուլլարընը Մասփաատա
հիւքմ էթտի :
Վէ Փըլիշթլար՝ Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն Մասփայա ճէմ՝
օլսուգլարընըն լիշքիտիլգէրինտէ,
Փըլիշթլարընըն պէյլէրի Իսրայէ-
լէ գարշը ճըգըպտըլար · վէ Իսրա-
յիլ օղուլլարը իշիտինճէ , Փը-
լիշթլարընըն հուզուրունտան
գօրգուսուզ : Վէ Իսրայէլ օ-
ղուլլարը Սամուէլէ տէտիլէր քի՝
Ընճահմըզ Բապպա Տադդըմըզ-
ըն իչէրստաճ էթմէգտէն սիզքիճճ
էթմէ , քի պիզի Փըլիշթլարընըն
էլինտէն գուրթարա : Վէ Սա-
մուէլ պիր ոխսաճ օլմն գուզու
ալըպ՝ օնու Բապպա Թէքմիլ
պիւթիրճճն էօմիմա եաղար : Իյի
Սամուէլ Իսրայէլճէն էօթիւ-
բիս Բապպա չէկտիյճէ , իյի
վէ Բապպ օնա ճէվապ վէրտի :
Էմոն վաղտ օլսուճ քի՝ Սամուէլ
պիւթիրճճն էմմիմայը եաղար ի-
քէն , Փըլիշթլար Իսրայէլ իլէ
ճէնկ էթմէյէ հազըրլարտը · վէ
Բապպ իյիմն օլ կիւնտէ Փըլիշ-
թլարընը կորքուճուն պէյճիք ատա
իլէ կիւրէյիյճ մնլարը կուրթիլ-
միճ , վէ Իսրայէլճն էօնիմտէ
պօղազլամըշլար : Վէ Իսրայէլ ա-
տէտիլէրի Մասփատան ջընըպ՝
Փըլիշթլարը գօվալատըլար , վէ
օնլարը Թա Բէթքարճառն ալթը-
նահ վըրատուլար : Օլճէմ Սա-
մուէլ պիր Թաշ ալըպ՝ Մասփա

իլէ Սենին արասընա գօտու , վէ
օնուն սաընը Աբենեզէր գո-
յուպ ատտի քի՝ Բապպ պիզի
պու բայատտէք հարադմ էյլէ-
տի : Իմոն Փըլիշթլար ալչագլա-
նըպ՝ արթըգ պիր տահա Իսրա-
յիլճն սինօրունա օղրամատըլար ·
վէ Սամուէլճն ճիւմլէ կիտտի-
լինտէ՝ Բապպան էլլի Փըլիշթլա-
գարշը իտի : Վէ Փըլիշթլարընը
Իսրայէլճէն ալտըգլարը էհիրլէր
Ակկարունտան Թա Գէթէճէ՝
Իսրայիլճէ կէրի վէրիլտի , վէ Իս-
րայէլ պինօրալարընը Փըլիշթլա-
րընն էլինտէն գուրթարտը · հէմ
Իսրայէլ իլէ Ամորհլուլարընն
ալէ յինտճէ պարըշտը օլսու :
Սամուէլ էմորինտճէն ճիւմլէ
կիտճէլէրինճէ Իսրայէլի հիւքմ էյ-
լէտի : Վէ հըզլ այլէ հըզլ Բէթէլի
վէ Գալգալայը վէ Մասփայը
ատալաշմալա կիտճէր իտի վէ ճիւմ-
լէ պու մահալլիլճէ Իսրայէլի
հիւքմ էտէր իտի : Վէ Ռամա-
յա տէօնէր իտի , զիրա օնուն է-
վի օրատա օլուճ՝ Իսրայէլի օրա-
ցա հիւքմ էտէր իտի · վէ օրա-
ցա Բապպա մէզպահ եափմըշ :

ԳԼՈՒԽ Բ

Վէ վաղտ օլսու քի՝ Սամու-
էլ իհթիյարլանտըգը զէման , օ-
ղուլլարընը Իսրայէլի հաքիմլէր
գօտու : Վէ իլք ատալուճ օղլու-
նուն իսմի Յովէլ վէ իքինճիսի-
նին իսմի Աբիա իտի · օնլար Բէր-
սաբէէճէ հաքիմլիկը իտի : Վէ օ-
ղուլլարը օնուն եօլլարընտա եհյ
բիւճէյտիլէր , իլլա Թամանա մա-
լին օլուճ՝ րիշվէթ ալըպտադ էհ-
բիսանէ իկճօճ էթտիլէր :
Իմոն Իսրայէլճն ճիւմլէ իհ-
թիյարլարը ճէմ՝ օլուճ՝ Ռամա-
յա Սամուէլէ վարտըլար · վէ
օնա տէտիլէր քի՝ Իշթէ սէն իհ-
թիյարլանտըն , վէ օղուլլարըն

անկին հօլանդընաա հիւրիմեզ-
լեր · հայա պիզէ պիր փառիչահ
նանապ հէյլէ քի՝ հէվի թայիֆէ-
լեր կիվի պիզի հիւքմ էտէ ։
6 Վէ պու սէօզ Սամուէլին նա-
զարընաա ֆիննա կէօրիւնտիւ ,
հանի քի ծնա՝ Փիղէ պիր փառի-
չահ վէր քի՝ պիզի հիւքմ էտէ
աէտիլէր · իմտի Սամուէլ Բադ-
7 պա նէյտաղ էյլէմի ։ Վէ Բադպ
Սամուէլէ ասէտի քի՝ Գաւմին
աէօզիւնիւ տանա հէր աէօյլէմիք-
լէրինէ կէօրէ սինկլէ · զիրա ա-
նի ըհտա էմմէ յօրլար , իլա ի-
զերլէրինէ փառիչահ ըգ սիր-
մէքտէն պէնի ըհտա էտէ յօրլար ։
8 Օնլարը Մըսըրտան չըգարտը-
ղըմ կիւնտէն մա պու կիւնէ-
տէք՝ պէնի Թէղրը էտիպ զայրի
ալահ ըլտուտէ էտէրէք
իշլէմիքլէրիմ հէվի ամէլլէրինէ
կէօրէ , տանա տսկի էօյլէ էտէ-
9 յօրլար ։ Վէ չիմտի օնլարըն աէօ-
զիւնիւ սինկլէ · անձագ օնլարտա
հէր վէճհ իլէ չէհտաէթ էմիպ՝
իշէրլէրինէ փառիչահլըգ սիր-
մէքտէ փառիչահըն հուզուրուն-
10 նու խապէր վէրէսին ։
Վէ Սամուէլ Բադպըն հէվի
աէօզէրինի՝ օնտան փառիչահ
11 ուէյէհտէն գաւմա աէօյլէմի · Վէ
աէտի քի՝ Իշէրլէրինիզէ փառի-
չահլըգ սէրէհտէք փառիչահըն
հուզուրու պու օլաճագ · Օ-
ղուլլարընըզը ալաճագ , վէ քէն-
տի իշլէրի՝ արապալարը իշ-
լէրինտէ վէ աէճիլլըը իշէրլէրին-
տէ գօյաճագ , քի ծնուն արա-
պալարը հօռնէհճէհ սէյիրտէ-
12 լէր · հէմ օնլարը քէնտիսինէ
պին պաշըլար վէ էյլի պաշըլար
գօյաճագ , քի օնլար օնուն
չինֆիլէրինի սիւրիւտ՝ պիչինի-
պէհէլէր , վէ օնուն ճէնկը ալէճ-
լէրինի հէմ՝ արապալարը ալէճ-
13 լէրինի էտսիլար ։ Վէ դըզնա-
րընըզը ալաճագ , քի պու իսուր-
նէուլար վէ աշճընլար վէ էքմէքճի-
լէր օլալար ։ Վէ Թարըսլարընը-
14 զըն հէմ պաղլարընըզըն վէ զէյ-
Թունլուգլարընըզըն էյիսինի ա-
լըպ՝ քէնտի գուլլարընա վէրէ-
ճէք սիր ։ Վէ էքինճիլէրն հէմ
15 պաղլարընըզըն օնատըլընը ա-
լըպ՝ քէնտի խատմլարընա վէ
գուլլարընա վէրէճէք սիր ։ Վէ
16 քէօճէկէրինիզի հէմ խալայըգ-
լարընըզը վէ ա՛ձա էյիհէլէրի-
նիզի վէ մէղքէպալէրինիզի ա-
լաճագ սըր , քի օնուն խըզմէ-
Թինտէ իշէյէճէէր ։ Սիւրիւէրին
17 նիզին օնատըլընը ալաճագ սըր ·
վէ սիզ օնա գուլլար օլաճագսը-
նըզ ։ Վէ քէնտինիզի սէչտիյի-
18 նիզ փառիչահընըզ հէվճէնտէն
օղ կիւնտէ ֆէրիատ էտէճէքսի-
նիզ , ամմա Բադպ սիզի օղ կիւն-
տէ ճէվապ վէրմէյէճէք սիր ։
Ալմա գաւմ՝ Սամուէլին աէօ-
19 զինէ Թիատ՛Թ էմմէյէ իսմի-
նա՝ էյլէտիէր , վէ աէտիէր քի՝
Եօք , հէզէԹմէյէ իշէրլիսինիզտէ
փառիչահ օլատն ։ Վէ պիզ ատա-
20 խի ճիւմլէ Թայիֆէլէր կիվի օ-
լալըմ · վէ պիզի փառիչահընըզ
հիւքմ էտէ , վէ գէնիմիւզտէ չը-
գըպ՝ ճէնկէլէրիմիզի ճէնկլէյէ ։
Վէ Սամուէլ գաւմէն հէվի աէօզ- 21
լէրինի իշիտիպ՝ օնլարը Բադպէն
հուզուրունա իճիատ էյլէտի ։
Վէ Բադպ Սամուէլէ աէտի քի՝ 22
Օնլարըն աէօզիւնիւ սինկլէ , վէ
օնլարա պիր փառիչահ նասապ էյ-
լէ · օլտէմ Սամուէլ Իսրայէլ
ատէմլէրինէ աէտի քի՝ Հէր քէս
քէնտի չէհրինէ կիտին ։

ՊԱՊ Թ

1 Վէ Բենիամինատն պիր քիմ-
սէ վար իտի , քի ծնուն Իտի Կիս
իտի · ատա Բենիամինէն պիր քիմ-
սէնին օղլու՝ Ափիա օղլու Բհքոռ-
յաթ օղլու Սէրօր օղլու Ափիհ

բանանաս վէ փաստիշահ զրզռնըն
Ձիւռլէ տիյարընաս եամմաղա
միւբաս հէթախ միւբասընը
20 պինա էյէօ։ Իսրայիլ օղուլլա-
րընաան օղմայըզ՝ Ամորհլուար
տան՝ Քիւռլէրտէն՝ Փերիզլի-
լէրտէն՝ Խեւիլէրտէն վէ Յե-
բուսլուլարտան գալան Ձիւռլէ
21 խաղա՝ Իսրայիլ օղուլլարընըն
պինքիւլէյէ հէլսաբ էտէմէմիք-
լէրի՝ օնլարտան ամէնքա տիյար-
տա գալան օնլարընը օղուլլարընան
Սողոմոն Թա սլօ կիւնէտէք օն-
22 լարա գուլ խաթրատը ուալաը։ Ամ
մա Սողոմոն Իսրայիլ օղուլլա-
րընաան քէօչէ էյլէմէմի, իլլա
օնլար Ձէնքձիլէր վէ օնուն իսրդ
մէթքեաբլարը վէ սէրվէրլէրի վէ
սէրտարլարը՝ վէ ա՛րապալարը
Նէն հէմ աթը արընէն պալլարը
23 խոլ։ Սողոմոնուն իշլ իւչէրին-
տէ միւթէմէտա պաշլար պունլար
խոլ, պէշ հիւզ էլլի քիշի։ օն-
լար իշտէ իշլէյէն գամմէն իւչէ
րինտէ զապիթլիք էտէրլէր խոլ։
24 Ընճաղ փարաւոնուն գըզը՝
Դաւիթ շէհրինտէն օնա պինա
էթախլի էվինէ ջէդտը։ Սէլօ-
նու օլ պէհման եափտը։
25 Վէ Սողոմոն հըլտա իւչ տէֆա՝
Բապտա եափտըգը միղրահէն
իւղէրինտէ պիւթիւն եանմաղար
վէ սէլամէթ գուրպանլարը սու-
նար խոլ, վէ Բապտըն էօնինտէ
օլան Պղրահէն իւղէրինտէ պոլ-
խուր եափար խոլ։ պէյլէճէ է-
վի Թէֆքմիլ էյլէխոլ։
26 Ընտէն Սողոմոն փաստիշահ՝
Էդոմլո տիյարընաս Գըզըլ տե-
նիզին եաղըսընաս Էյլաթէն եա-
նընտա օլան Գաասիոնգաբէրտէ
27 ոօնանտա եափտը։ Վէ Քիրամ՝
Սողոմոնուն գուլլարը իլէ պէրա-
պէր տէնիզ աֆվալընի պիլէն քէն-
տի գուլլարը կէմիճիլէրի՝ օղ տօ-
28 նանտա իլէ կէօնտէրտի։ Վէ օն-
լար Ոփիրէ վարտըլար, վէ օրա-
տան ալտը հիւզ իլլիմի գան-
Թար ալթընա պաղա՝ Սողոմոն
փաստիշահա կէօթիւրտիւլէր։

ՊՂՊ Ժ

1 Վ է Սաբա մէլիքէսի՝ Բապտըն
խոմի խոռսուռտունտա Սողոմոնուն
նամընը իշիթտի, վէ օնուս մէհ-
2 լէլէր իլէ սընամաղա կէլտի։ Իմ-
տի օ՝ Երուսաղէմէ զայէթ ա՝
զիմ ալայ իլէ՝ պահարլար վէ
զայէթ չօք ալթընա վէ զըմէթլի
Թաշլար իլէ հիւքիլիս տէվէներ
իլէ կէլտի։ վէ Սողոմոնտա վա-
րըգը՝ օնա հէմ հիւքիլիտէ օ-
3 ղանը սէօյլէտի։ Վէ Ձիւռլէ մէ-
սէլէլէրինի Սողոմոն օնա քէօչի
էյլէտի։ փաստիշահտան գիզլի
օլուա՝ օնա քէօչի կէթմէտիյի պիր
4 մէսէլէ օլմոսը։ Վէ Սաբա
մէլիքէսի Սողոմոնուն Ձիւռլէ
Ի՛լմինի վէ պինա էթախլի հվի՝
5 վէ սոֆրաալընը Թաա՛մլարընը
վէ գուլլարընըն մէՁլիսինի վէ
խըզմէթքեաբլարընըն տուրարը-
նը վէ ծոլարըն լիսպապտարընը վէ
ծոուն գաահէպտարընըն վէ
Բապտըն էվինէ ջըդտընը նէրտէ-
պանլարընըն կէօրիւնճէ, օնտա
արթընգ Ճան գալմատը։ Վէ
6 փաստիշահա տէտի քի՝ Սէնին
ատվալընին խոռսուռտունտա վէ
Ի՛լմինին խոռսուռտունտա՝ տիյա-
րընաս իշիթտիյիմ աէօզ կէրչէք
իմիշ։ Պէն խէ Թա կէլճէ՝
7 կէօզլէրիմ իլէ կէօրիւնճէյէտէք
օղ սէօզլէրէ ինանմատըմ, լաքին
իշիթէ պունա եարընտը խոռսէ
վէրիլմէմիշ տիր։ սէնին Ի՛լմին
վէ խոշ հալին՝ իշիթտիյիմ խա-
8 պէրտէն զիյատէ տիր։ Նէ՛
մուԹլու սէնին ատէմլէրինէ,
նէ՛ մուԹլու տայիմա սէնին էօ-
նիւնտէ տուրուպ սէնին Ի՛լմինի
տինկլէյէն սէնին պունա գուլլա-
րընա։ Ալլահընըն Եհովա միւԹէ-
9

ան. Բարպ օնա ան՝ան քի՝ Իշխ
սանա ան՝անիմ ասէմ, գամմիմ
տա պու հիւքիւմէն սիւրէնէք :
18 Վ՚է Սաւուղ գոխուտա Սա-
մուէլէ Հապլաշըպ ան՝ան քի՝ Վէ-
րէմ էլլէ պագըշընըն էվի նէ՝
րէտ տիր, պանա կէօտիէր :
19 Վ՚է Սամուէլ Սաւուղա Ան՝
վար վէրիպ ան՝ան քի՝ Պա-
դընը պէն իմ, էնիւմէ՛է նիւք-
սէր մահալէ չըգ, վէ պու կիւն
պէնիմ իլէ Թաա՛մ հա՛էսինիզ,
վէ սէնի ասպահ սաը վէրիրիմ,
հէմ սանա՝ նիւրէ յինաէ ՃիւմՃէ
20 օլանը խապէր հա՛էրիմ : Վ՚է սէ-
նին զայղ օլան էշէքլէրին իչիւն
քի պու կիւն իւչ կիւն օլաու ան-
լար լիւնն ան՝իւնմէ, զիրա ան-
լար պուղանաու. վէ Իսրայէլին
ՃիւմՃէ արզուաու քիմ՞ ան՝ր. սա
նա վէ պապանըն պիւԹիւն էվի-
21 նէ տէյի՞լ մի : Վ՚է Սաւուղ Ճէ-
վար վէրիպ ան՝ան քի՝ պէն Իս-
րայէլ ազպԹլարընըն էն քիւչիւ-
չիւնաէն Բէնիամինլի տէյի՞լ մի
իմ, հէմ գապիլէմ՝ Բէնիամին
ազպԹընըն ՃիւմՃէ գապիլէէրի.
նէն էն քիւչիւչիւ տէյի՞լ մի. իմ
ան՝ի նի՞չիւն պանա պուէնաէն կիպի
22 չէյլէր սէօյլէրսին : Վ՚է Սամու-
էլ Սաւուղա վէ օնուն ուշաղը
նը ալար, վէ օնլարը Նէմէք օտա-
ընա կէօԹիւրիպ օնլարա՝ օ-
Թաղ քիշի գոտար օլան տա՝
լէԹլիլէրին Իւստ պաշընաա մա-
23 հալ վէրար : Վ՚է Սամուէլ աշ
Ճըլա ան՝ան քի՝ Սանա չու հա-
նընաա տուրաուն տէյէրէք վէր-
24 տիյիմ հիւսէյի կէԹիր : Վ՚է
աշՃը պուէաու վէ օնուն իւղ-
րինէքինի գալարըպ Սաւու-
ղուն էօնիւնէ գօտու. վէ Սամու-
էլ՚ ան՝ան քի՝ Իշխ ազգանանը
էօնիւնէ գոյուպ էէ, չիւն քի
գալմը ան՝լէԹ էԹան՝իմ ան՝ան-
յիմ էչնանաէն պու անէ ան՝կին
օ աէնին իչիւն ազգանմըշ ալը.
իմ օ կիւնտէ Սաւուղ Սա-
մուէլ իլէ էէտի :
Ընտէն էհիւքէր մահալան 25
չէհրէ էնտիլէր. վէ օ՝ Սաւուղ ի-
լէ տամըն իւղերինաէ սէօյլէտի :
Վ՚է էրքէն գալգարար, վէ վա- 26
գի՝ օլաու քի շաՃիգ ան՝քէր ի-
քէն՝ Սամուէլ Սաւուղու տամա
չատըրըպ ան՝ան. Գալ, վէ սէ-
նի կէօնտէրէյիմ. վէ Սաւուղ
գալգար, վէ օ հէմ Սամուէլ ի-
քիսի պիլէ ան՝ատը չըգարար :
Ընտար շէհրին քէնարընտա հէնը 27
իքէն, Սամուէլ Սաւուղա տէ-
ան՝քի՝ Ուշաղա ան՝քի հօնիւմիւզ-
Ճէ կէչէ, վէ օ կէչի. ամմա հա-
լա սէն տուր, վէ սանա Ընձանըն
սէօզիւնիւ խապէր հա՛էրիմ :

ՊԸ՚Դ Ի.

Վ՚է Սամուէլ զէ յԹուն հաղը 1
իպրի յինէ ալըպ՝ օնուն պաչը իւ-
զէրինէ տէ՛գօլու, վէ օնու հօփ-
սիւ, վէ ան՝ան. Տէյի՞լ մի քի սէնի
Բաապ քէնան միրասը իւզէրինէ
աուլԹան մէսՀ էլլէտի : Պու 2
կիւն պէնաէն կիԹան՝ի յինաէ՝ Բէ-
նիամին սինօրունաա Սէլսահաա
Ռաքէլին մէզարը հանընաա իպի
ան՝ատ պուլաՃաղընը, վէ սանա
ան՝յէՃէքլէր քի՝ Ուրմաղա կիԹ-
ան՝իյին հէչէքլէր պուլունաու, վէ
իշԹէ պապան հէչէքլէրին խուսու-
սունու պրաղը պ՝ Օղլում իչիւն
նէ էլլէյիտ ան՝յէրէք սիզին ի-
չիւն գայղը չէքիյօր : Վ՚է օրա- 3
ան իշէրի վարըպ՝ Թաբոր մէՀէ-
լինէ կէլէՃէքսին, վէ օրաու-
սէնի՝ Ալլահա ԲէԹէլէ չըգան
իւչ ատէտ պուլաՃաղ տըր. պի-
րինի իւչ օղլաղ գալարըր, վէ պի-
րինի իւչ էքմէք սօտունու գալ-
մըրա, վէ պիրինի պիր Թու-
լում չարապ գալարըր. Վ՚է սէ- 4
նէն սէլամէԹինէ սօրուպ՝ սանա ի-
քի էքմէք վէրէՃէքլէր, վէ նալա-

լար վէ ալթուն գապլար վէ հա-
վապլար վէ սիլահլար վէ պա-
հարլալ՝ աթլար վէ գաթիրլար
կէթիրիրլէր խոյ ։
26 Վէ Սողոմոն՝ ա՛րապալար վէ
աթլըլար ճէմ՛ էյլէսի, վէ օնուն
պէն ութօրա եիւզ ա՛րապասը վէ օն
իքի պին աթլըսը օլտու . քի օն-
լարը՝ ա՛րապա չէհրլերինէ վէ
փատիշահըն էանընտա Երուսա-
27 ղէմէ գոնտուրմուշ խոյ ։ Վէ
փատիշահ Երուսաղէմէ կիւմիշ-
շիւ թաշլար կիպի գոտու , վէ
հրզէրի ջօզլուգտա սահրատաքի
ճիւմլէզ աղաճլարը կիպի գոտու ։
28 Հէմ Մ՚ըսըրտան Սողոմոն իչիւն
աթլար ջըգարըլըր խոյ . վէ փա-
տիշահըն Թիւճճարլար քէարսա-
նը՝ քէսկիմիշ պէհա իլէ ալ՚ար
հերկիւլեսի սաթուն ալըրլար խոյ ։
29 Վէ Մ՚ըսըրտան ութարը պիր ա՛-
րապա ջըգրալ՝ ալթը եիւզ գըլա՝
կիւմիւշ իլէ՝ վէ պիր աթ եիւզ էլ-
վ կիւմիւշ իլէ եօգարը կելիր ի-
խի . վէ Քէտխլերին ճիւմլէ փա-
տիշահլարը իչիւն հէմ Սիւրեանի-
լերին փատիշահլարը իչիւն տահի՝
օնլարըն վահիթասի իլէ հոյլէ ջը-
գարըլալ խոյ ։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Լ աքին Սողոմոն փատիշահ՝
Փարաոնուն գըզընտան մա՛տա
ջօգ եադանները գարըլար է՛նէ Մո-
վաբլը՝ Ամմոնլու՝ Եդովմլու՝ Սի-
դոնլու՝ վէ Քեւտի գարըլար սեվ-
2 տի . Շօլ թայիֆէլերտէն քի
Բապպ Իսրայէլ օղուլլարընա տէ-
միշ խոյ քի՝ Օնլարտա վարմայար-
նըզ, վէ օնլար սիզէ վարմայալար .
օնլար մուէթլադա եիւրէքլէրինիզի
օնլարըն ալլահլարը արտընձա աս-
փըտաձաղլար տըր . Սողոմոն աչդ
3 իլէ օնլարտա եափըշտը : Վէ օնուն
էէսի եիւզ խասա գարըսը՝ վէ իւչ
եիւզ օտալըզը վար խոյ . վէ գա-
րըլարը օնուն եիւրէքլինի սափըթ-
մըլար : Վէ վագի՝ օլտու քի Սո- 4
ղոմոն իխթիյարլըզը զէմանընտա՝
գարըլարը օնուն եիւրէքլինի եատ
ալլահլար արտընձա սափըթտը-
լար , վէ օնուն եիւրէքլի՝ պապասը
Դաւիթին եիւրէքլի կիպի Ալլահը
Բապպլըն պիլէսինձէ քեամիլ տէ-
կիլիսի : Վէ Սողոմոն՝ Սիդոնլը- 5
լարըն ալլահը Աստարովէուն ար-
տընձա՝ վէ Ամմոնլուլարըն մէք-
րուհաթը Մելքոմուն արտընձա
կիթէսի : Վէ Սողոմոն Բապպըն 6
նաձարընտա քէոթիւլիւք էյլէսի .
վէ Բապպըն արտընձա՝ պապասը
Դաւիթ կիպի թէմամէն վարմա-
սը : Օլ զէման Սողոմոն Մո- 7
վաբլըլարըն մէքրուհաթը Քա-
մոսա՝ Երուսաղէմին գարշընըն-
տաքի տաղտա պիր թէփէ փութ-
խանէսի եափտը . Ամմոն օղուլա-
րընըն մէքրուհաթը Մողոքա տա-
խի : Հէմ քէնտի ալլահլարընա 8
պուխուր եապան վէ գուրպան
քէսէն ճիւմլէ էճնէպի գարըլարը
իչիւն փախի պէջյլէ էյլէսի :
Իմամի Բապպ Սողոմոնտըն իւզէ- 9
րինէ՝ օնա իքի տէֆա՝ կէօրիւնէն
Իսրայէլին Ալլահը Բապպասն օ-
նուն եիւրէքլի սափտընը իչիւն՝
ղազապլ կիլտի : Չիւնքի օնա պու 10
խոսուստա էմր էթմիշ խոյ քի՝
ըլահլարըն արտընձա վար-
մայա . լաքին օ՝ Բապպըն էմր էթ-
մէյինի սագլամատը : Իմոի Բապպ 11
Սողոմոնա տէմոյ քի՝ Չիւնքի պու
տէնտէ վագի՝ օլտու վէ պէնիմ
ա՛հտըմը վէ սանա էմր էթտի-
յիմ գանտունլարըմը սագլամատըն,
փատիշահլըզը տէնտէն էլպէթթէ
եըրթըպ՝ օնու գուլընա վէրէճէ-
յիմ : Լաքին պապան Դաւիթին 12
խաթըր իչիւն՝ պունու տէնտէն
կիւնէրինտէ էթմէմ . օնու տէնտէն
օղլունտըն էլինտէն եըրթմաճաղըմ :
Անճագ պիւթիւն փատիշահլըզը 13
եըրթմայաճաղըմ . գուլունմ Դա-

ւիթին խաթերը իչխան վե սէչտի-
լիմ Երուսաղէմին խաթերը իչխան՝
սէնին օղուռնա պէր սըպճ վէրե
ձէյիմ :
14 Վէ Րապպ Սողոմոնա պէր խա-
սիմ գալըրըրսը , էօնէ Եդովմ
փատիշահընընէ զիւրրիկէթինուէն՝
15 Եդովմտա օլան Ադադը : Ջիրա
վագի՛ օլտու քի՝ Դաւիթ Եդովմ-
տա իքէն , Յովաբ սերա՛սքեր մագ-
թուլքերի կէօմկէյե ջըգտըղը զե-
մանն՝ Եդովմտա ձիւմլէ էրքէքլերի
16 վուրտուգտան սօնկրա , (զիրա
Յովաբ ձիւմլէ Իսրայէլ իլէ Թա
Եդովմտան ձիւմլէ էրքէքլինի դը-
րընձէյէտէք՝ օրատա ալտը այ օ-
17 Թուրտու .) Օլտէմ Ադադ քէնա-
խսի՝ պիլէսինճէ պապասընընէն
գուլլարընտան պաղը Եդովմնու
քիմսէյէր իլէ Մըսըրա վարմագ
իչխան գաչտը . վէ Ադադ քիւչիւք
18 չօճուգ իսի : Իմսի օնտըր Մա-
դիանտան գալգըսը՝ Փառանա
վարտըլար , վէ Փառանտան պի-
լէլէրինճէ ատէմլէր ալըպ Մըսը
րա՝ Մըսըր փատիշահը Փարաւոնա
վարտըլար . վէ օ՝ օնա էվ վէրտի ,
հէմ օնա մատ՛շ Թա՛յին հէմի ,
19 վէ օնա էէր վէրտի : Վէ Ադադ
Փարաւոնուն նազարընտա ղայէթ
լուէ՛ք պուլտու . վէ օնա քէնտի
գարըսըն գըզ գարընտաշընը՝
Թահփենէս մէլքէնին գըզ գա-
20 րընտաշընը գարը վէրտի : Վէ
Թահփենէսին գըզ գարընտաշը
օնա՝ օղլու Գանէբաթը ատղուր-
տու , վէ Թահփենէս օնու փա-
րաւոնուն էվինին իչինտէ սէսլէ-
տի . վէ Գանէբաթ՝ Փարաւոնուն
էվինտէ Փարաւոնուն օղուլլարը
21 արասընտա իսի : Վէ Ադադ Մը-
սըրտա՝ Դաւիթին պապալարը ի-
լէ ույուտաղտընու հէմճէրա՛քեր
Յովաբըն հօստիւիւնիւ իչխին-
ձէ , Ադադ Փարաւոնա տէտի քի՝
պէնի սալը վէր , վէ տիյարըմա
22 կիտէյիմ : Վէ Փարաւոն օնա տէ-

տի քի՝ Եանըմտա նէ՞ն էքսիք ,
քի իչթէ տիյարընա վարմադա
արարսըն . վէ օ տէտի քի՝ Խսյէր ,
լըլա պէնի մուէլլագա տալը վէր :
Հէմ Ալլահ օնտա Եղիազդա օղ- 23
լու Ռազոնու խասիմ գալըրըրսը ,
քի էֆէնտիսի Սուբա փատիշահը
Ադրազարտան գաչմըշ իսի :
Չիւն քի օ՝ Դաւիթ օնըլարը գըր- 24
տըլը ղէման եանընտա ատէմլէր
ձէմ՛ էտիպ՝ պէօլիւք պաշը օլտու ,
վէ Դամասկուս կիտիպ՝ օնտա
տաքին օլտուլար , վէ Դամասկուս-
տա տալթանաթ սիւրտիւէր :
Վէ պու՝ Սողոմոնուն ձիւմլէ 25
կիւնլէրինէ Իսրայէլէ՝ Ադադըն
պէլասընտան մա՛տա խասիմ իւ-
տի . վէ Սիւրիանընն իւղէրինէ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ՝ Իսրայէլտէն
եքրահ էտեր իսի :
Վէ Սարէդաւտան Եփրաթտալը 26
Նաբաթ օղլու Յերոբովամ էֆէնտի
Սողոմոնուն պէր գուլու տասխի՝
փատիշահա էլ գալըրըրսը . պու-
նուն անասը Սարուա խսմինտէ
պէր տուլ գարը իսի : Վէ փատի- 27
շահա էլ գալըրըրմասընընն սէպե-
պի պու իսի . Սողոմոն Մէլօնու
պինա էյլէտիյինէ՝ վէ պապասը
Դաւիթ շէհրինին էրգդը էէրինի
գաւիաաղընտա , Յերոբովամ 28
դուվլէթ սահիպի ատէմ իսի .
վէ Սողոմոն՝ օղէյիտին իշխիւզար
օլտուղունու կէօրինճէ , օնու
Յովսէփ էվինին ձիւմլէ էֆէնտի
իւղէրինէ նասպ էյլէտի : Վէ 29
վագի՛ օլտու քի՝ օղ ղէմանտէ Յե-
րոբովամ Երուսաղէմտինն ջըգտը ,
վէ օնու էօլտա Սիլօնլու Ա.քիա
վէյլաղամպէր պուլտու , վէ օ՝ պէր
էէնի գաֆթէան կէյնիմիշ իսի , վէ
իքիսի սահրատա եալընըզ իսի-
լէր : Վէ Ա.քիա՝ իւղէրինտէ օլան 30
էէնի գաֆթէանա եափըշըպ օնու
օն իքի փարչայա էըրթտը : Վէ 31
Յերոբովամա տէտի քի՝ Քէնտի-
նէ օն փարչա ալ . զիրա Իսրայէ-

լին Աղաւհը Իսպոսէթ սիջոլէ տէր
քի՝ Իշբէհ Սոլոմոնտն էլնատէն
փատիշահլըդը երըլմաղաղըմ, վէ
սանա ծո սըպէթը վերէհէյիմ,
32 վէ գուլում Դաւիթին խաթըը
իչնէն հէմ Իսրայէլին ձիւմլէ
արպէլարընտան ակէսիյիմ Երու-
սաղէմ էհրին խաթըը իչնէն պէր
33 սըպէթ ծոտն օլա։ Ըիւն քի պէնի
Թէքը էթմիլէր, վէ Սիհոնլըլա-
րըն աղահը Աստարովթա վէ Մո-
վաբլըլարըն աղահը Քամոսա
վէ Ամմոն օղուլլարընըն աղահը
Մէղբոմա իւպաաէթ էթմիլէր,
վէ պէնիմ եօլլարըմտա եիւբիւմ-
պէրէր քի՝ ծոտն պապասը Դաւիթ
կիպի նազարըմտա տօղուս օլանը
վէ գանտունլարըմը վէ չէրիա Թէ-
34 բիմի իշտա էտէր։ Նաթան ծոտն
էլինատէն պիւթիւն փատիշահ-
ըղը աղմայաղաղըմ։ իւլա Թէնա-
հիւ-
բիմի վէ գանտունլարըմը տապլայան
ակէսիյիմ գուլում Դաւիթին
խաթըը իչնէն՝ ծոտ էօմրիւնիւն
ձիւմլէ կիւնէրինտէ տուրթան
35 պրտաղաղըմ։ Ամմա ծոտն օղ-
լոտ էլինատէն փատիշահլըդը ա՛ղսը՝
սանա ծո սըպէթը վերէհէյիմ։
36 Վէ իամիի օղլոտ գոմոտ իչնէն
քէնտիմէ ակէսիյիմ Երուսաղէմ
չէհրինտէ հուզուրտումտա տայի-
մա գուլում Դաւիթէ պէր չիրտը
օլմադ իչնէն՝ ծոտն օղլունտա պէր
37 սըպէթ վերէհէյիմ։ Վէ սէնի ալա-
ճաղըմ, վէ ձանընըն հէմ արզու-
տունա կէօրէ փատիշահլըդ սիւ-
րէհէքսին, վէ Իսրայէլին իւղէ-
38 րինէ փատիշահ օլաճաղսըն։ Վէ
վաղի՛ օլա քի՝ հէյնը սանա ձիւմլէ
էմր էթմէյիմիմ էթտաաթ էտէր
խսկն, վէ եօլլարըմտա եիւբիւ-
յիւպ Դաւիթ գուլում էթմէյի
կիպի գանտունլարըմը վէ Թէնահի-
հէրիմի տապլայտպաղաղըմտա
տօղուս օլանը էտէր խսկն, օլսէմ
պէն սէնին իչէ օլուպ՝ Դաւիթէ
եաւշաղըմ կիպի սանա պէր էմին
էվ եաւշաճաղըմ։ վէ Իսրայէլի
սանա վերէհէյիմ։ վէ պունտան 39
էօթեւրիւ Դաւիթին զուրիւթ-
Թինէ ձէզա ետէճէյիմ, անճաղ
սայիտա սէյիէ։ վէ Սոլոմոն Յե- 40
րոբոսամը եօլսւրմէյէ չալըշըը։
վէ Յերոբոսամ գալգըպ Մ՚ըսըրա՝
Մ՚ը ըո փատիշահը Սիսակ գայէ-
տը, վէ Թա Սոլոմոն եօլունտէ-
յէտէք Մ՚ըսըրտա գալըը։
Իսոկ Սոլոմոնուն պագի հի- 41
քայէթի վէ ծոտն հէմ էթտիք-
լէրի հէմ ծոտն ի՛լմի՝ Սոլոմոն հի-
քայէթինին քիթապընտա եա-
զըլը սէյիւէ՛ր մի։ Վէ Սոլոմո- 42
նոտն Երուսաղէմտէ ձիւմլէ Իս-
րայէլին իւղէրինտէ փատիշահլըդ
սիւրտիւիւ կիւնէյէ գըրդ էլը օ-
տուռ։ Վէ Սոլոմոն պապալարը 43
իլէ ոյուտուռ, վէ պապասը Դա-
ւիթին չէհրինտէ ակէնն օլուն-
տուռ. վէ ծոտն օղլոտ Ռոբովամ՝
ծոտն էհրինէ փատիշահ օլտուռ։

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վէ Ռոբովամ Սիւքէմ գիթ-
տի. զիրա Ձիւմլէ Իսրայէլ՝ ծոտ
փատիշահ էթմէյէ Սիւքէմէ վար-
մըշ իտի։ 2 Վէ վաղի՛ օլտուռ քի՝
Սոլոմոն փատիշահըն եիւղլիւն-
տէն գաշըպ տուհա Մ՚ըսըրտա օ-
լան Նաբատ օղլոտ Յերոբոսամ ի-
շիտինճէ, Յերոբոսամ Մ՚ըսըրտա
օճուրտուռ։ 3 Լաքին հէօնտէրիպ
ծոտ չալըշտըրըպ. վէ Յերոբո-
սամ իլէ Իսրայէլին ձիւմլէ ձէ-
մաաթը գէլիպ, վէ Ռոբովա-
մա սէօյլէյիպ տէտիլէր քի՝ պա- 4
պան պէյնտուրուղումուզտա
սէրթ էյլէտի, իմտի սէն հաֆա
պապանըն սէրթ գուլլուղունտա
վէ իւղէրիմիզէ գօտտուղտա պըղը
պէյնտուրուղունտա հաֆիֆ էյ-
լէ, վէ սանա գուլլուղ էտէյիմ։
Վէ օ ծոլտուրա տէտիքտէ՝ Իւչ գիւնէ 5
գաստար գիտին, անտէն պանա

ակօնեան · վէ գաւմ կիմաթ ։
6 Իսմոն Ռոբովամ փատիշահ պատասը Սողոման տատա սալը քէն ծնուն Նուազու բունատա տուրան իսմոնիսրայլա տանըշըպ Սիշնիմէ նասիհաթ վէրիրսինիզ քի պու գաւմա ձեվապ վերեյիմ
7 ակաի ։ Վէ ծնա սէօյլէյիպ տեսիլեը քի՝ Էյկը սէն պու կիւն պու գաւմա գուլ օլուպ ծնարա խոզմէթ հաեր լսէն, վէ ծնարա էյի սէօզլեը սէօյլէյէրիք ձեվապ վերիր լսէն, օլսէմ ծնըզը սանա ձէմի՛ կիւնլերսէ գուլլար օլուր ։
8 Ամմա իսմոնիսրայլըն ծնա վերսիյի նասիհաթը թէրք էսիպ՝ ծնուն էօնիւնեակ տուրան քէնսի իլէ պէօյիւմիւշ կէնձէրէ տա-
9 նըշը ։ Վէ ծնարա ակաի քի՝ Սիշնէ հօյուն վերիրսինիզ, քի պու պատա սէօյլէյիպ՝ Պատանըն իւզերիմիզէ գօտուրտուպ պէօյնումուզու հաֆիֆ էյլէ տէյէն գավմ
10 մա ձեվապ տէօնտէրելիմ ։ Վէ պիւէսինձէ պէօյիւյէն կէնձէրը ծնա սէօյլէյիպ տեսիլեը · Պու սանա սէօյլէյիպ՝ Պատան պէօյնտուրտուրմուզու աղըրլաթը, վէ սէն իւզերիմիզսէն հաֆիֆ էյլէ տէյէն գավմ պէօյլէ սէօյլէյիպ ծնարա պէօյլէ տէյէսին քի՝ Պէնիմ սերչէ վարմազըմ պատատմէն պէլիմսէն գալըն տըր ։
11 Իսմոն հալա պատամ իւզերինիզէ տըր պէօյնտուրտուզ հիւքյէթիշ տիր, պէն իսէ՝ պէօյնտուրտուրտուղունուզա զամմ էաէձէյիմ · պատամ սիզի գըրպաձըր իլէ Թէսիպ էթմիշ տիր, ամմա պէն սիզի ա՛գրեպլեը իլէ Թէսիպ էաէձէյիմ ։
12 Վէ փատիշահըն սէօյլէյիպ՝ Իւչիւնձիւ կիւնտէ պանա կերի կէլսէն ա՛սխինէ կէօզէ՝ Ցերոբովամ ձիւմլէ գավմ իլէ իւչիւնձիւ
13 կիւնտէ Ռոբովամա վարտը ։ Վէ փատիշահ գավմա սերթ ձեվապ

վէրտի, վէ իհթիյարլարըն ծնա վերաքբէրսինասիհաթը Թէրք էյէսի ։ Վէ ծնըզըա կէնձէրսինա-
14 սիհաթընա կէօրէ սէօյլէյիպ տեսիլեը քի՝ Պատամ սիզսէն պէյնտուրտուրտուղունուզդա աղըրլաթմըշտը, պէն տահի պէօյնտուրտուրզունուզդա զամմ էաէձէյիմ · պատամ սիզի գըրպաձըր իլէ Թէսիպ էթմիշ տիր, ամմա պէն սիզի ա՛գրեպլեը իլէ Թէսիպ էաէձէյիմ ։ Իսմոն փատիշահ գավմը
15 սինկէմէսի · չիւն քի պու վուգուա՛Թ Րապպան օլուտ, քի Րապպ՝ Սիլօնլու Ահիա էէյղամպէրսին վասիթասի իլէ Նաբատ օղլու Ցերոբովամա սէօյլէտիպ տեսիլեսինէ տապիթ էտ։ Օլսէմ
16 Իսրայէլսն ձիւմլէսի՝ փատիշահսն ծնըզը սինկէմէտիկսինի կէօրիւնձէ, գավմ տահի փատիշահա ձէվապ տէօնտէրիպ տեսիլեը քի՝ Պիզիմ Դաւիթտէ նէ՞ հիսէսիմիզ վար, հեմ Յեսսէ օղլունտա միրասըմըզ եօք · չատըրլարընա կիթթիք Եա՛ Իսրայէլ՝ էվիմի՛ քէնտի էվինի կէօր Եա՛ Դաւիթ · իսմոն Իսրայէլ չատըրլարընա կիթթի-
17 լեր ։ Ամմա Յուդա էշհրլերինտէ սաքին օլան Իսրայէլ օղուլլարը իւզերինէ՝ Ռոբովամ փատիշահ
18 օլտու ։ Վէ Ռոբովամ փատիշահ՝ հարաձըն իւզերինտէ օլան Ադորամը կէօնտէրտի, վէ ձիւմլէ Իսրայէլ ծնու Թաշլար իլէ Թաշլատըլար, վէ էօլտիւ · վէ Ռոբովամ փատիշահ ա՛ձելէԹէն ա՛րապայա պինտի՝ քի Երուսաղէմ գաչա ։ Պու վաձհ իլէ Իսրա-
19 յէլ Թա պու կիւնէտէք Դաւիթ էվինէ տար օլտուլար ։

Վէ վագի՛ օլտու՝ քի՝ ձիւմլէ
20 Իսրայէլ Յերոբովամըն տէօնտիւյիւնիւ իշիտինձէ, կէօնտէրիպ՝ ծնու ձէմաա՛Թա չաղըրտըպ, վէ ծնու ձիւմլէ Իսրայէլսն իւզերինէ փատիշահ էթմիլէր · Դաւիթ է-

վինէ Թասպ՝ օլան՝ եալընըզ Ցուդա սրսպեըմսան զայրի եղ իսի։
21 Վէ Իորովոամ երուսաղէմ վարըպ ձիւմլէ Ցուդա էվինի վէ Բենիամին սրսպեըմը եիւզ սէքսէն պին սէչիլմիշ ձէնքձիլեր ձէմ՝ էյլէսի քի՝ Իսրայէլ էվի իլէ ձէնք էսիպ վոսոիշահըզը Սողոմոնոն օղուս Ռոբովոամա սէօնտէրէյիր։
22 Ամմա Աստահըն առէմի Սեմայիայա Աստահըն սէօզիս օղուպ տէմի քի՝
23 Սողոմոնոն օղուս Ցուդա վոսիշահը Ռոբովոամա վէ պիւ Թիւն Ցուդա էվինէ վէ Բենիամինէ վէ պագի գավմա սէօյլէյիպ տէյսին քի՝
24 Ասա քի՝ Բապպ պէօյլէ տեր։ Ձըգմայասընըզ, վէ Իսրայէլ օղուլլարը գարընտաշլարընըզ իլէ ձէնք էթմէյեսինիզ, հեր քես եվինէ տէօնսին, զիրա պու չէյ պէնտէն օլտու։ Լսեմի Բապպըն սէօզիւնիս ասինկէոիլեր, վէ Բապպըն տէմիյի կիպ տէնիւպ հէթտիլեր։
25 Վէ Ցերոբովամ Եփրէմ տաղընտա Սիւքեմի պինա էտիպ՝ օնտա ասպին օլուս։ Վէ օրատան ջրդըպ՝ փանուէլի պինա էթտի։
26 Վէ Ցերոբովամ քենտի եիւրէյինտէ տէմի քի՝ Շիմտի վոսիշահլըզդ Դաւիթին էվինի տէօ-
27 նէձէք տիր։ Էյեր պու գավմ Երուսաղէմտէ Աստահըն էվինտէ գուրպան քեսմէյե չըդար իսէ, օլտէմ պու գավմըն եիւրէյի՝ էֆենտիլերի Ցուդա վոսիշահը Ռոբովոամա տէօնէձէք տիր։ Վէ պէնի էօլտիւրիւպ՝ Ցուդա վոսիշահ
28 Ռոբովոամա տէօնէձէքլեր։ Լսեմի վոսիշահ միւշավէրէք էտիպ՝ իկի ալտըն պուզաղը էապտը։ Վէ տնլարա տէմի քի՝ Սիզի արթըդ Երուսաղէմ ջրդամագ հաձի՛լ եօգ տուր։ Եա՛ Իսրայէ՛լ իլհէ անի Մըսըր սիկտըրընան ալտըգարան ալտահըլարընը։
29 Վէ տնուն պիրինի Բեթէլէ գո-
տու, վէ օպիրինի Դանա գօտու։
30 Վէ պու չէյ կիւնահա էէպէպ օլտու։ Վէ գավմ պիրինին հուզուրունա Դանատաէք կիտէրլէր իսի։
31 Հէմ Թէվիթ վուրթիանէ լէրինի եավտը։ Վէ Ղևի օղուլ լարընտան օլմայան՝ գավմըն ալ չագ քիմսէլէրինտէն քեհանինլեր էյլէսի։ Վէ Ցերոբովամ սէքիզնէձի այտա այըն օն պէշինձի կիւնէնտէ՝ Ցուդաստա օլան պայրամ կիպի պայրամ էյլէսի, վէ մէզպահընը իւզերինտէ գուրպան սունտու։ քենտի եավտըզը պուզաղըլարա գուրպան սունմագ իչիւն՝ Բեթէլտէ պէօյլէ էյլէսի։ Վէ Թէվիթ վուրթիանէլէրի իչիւն եավտըզը քեհանինլերի Բեթէլտէ
33 նտապ էյլէսի։ Վէ Բեթէլտէ եավտըզը մէզպահընը իւզերինտէ՝ եիւրէյինտէն լճատա էթմէյի այտա կէնտի սէքիզնձի այտա այըն օնպէշինձի կիւնիւնտէ գուրպան սունտու։ Լսեմի Իսրայէլ օղուլլարընա պայրամ էթմէ, վէ մէզպահընը իւզերինտէ գուրպան սունտուպ պուխուր եադը։

ՊԱՊ ԺԳ

Վէ Ցերոբովամ պուխուր եադմըդա մէզպահընը կանընտա տուրուր իքէն, իչտէ Ցուդաստան Բապպըն սէօզիւնիւ Բեթէլէ Աստահըն տաւմի կէլտի։ Վէ մէզ- 2
պահա Բապպըն սէօզիւ իլէ պաղըրըպ տէմի։ Եա՛ մէզպահ մէզպահ՝ Բապպ պէօյլէ տեր քի՝ Իշ- 3
Թէ Դաւիթ էվինէ Յոսիա իսմինտե պիր օղուլ տօզաձագ, վէ սէնին իւզերինտէ պուխուր եադան Թէվիթ վուրթիանէլէրին քեհանինլերինի սէնին իւզերինտէ պօղազըյաձագ տըր, վէ սէնին իւզերինտէ տաէմ քեմիքլերի եադաձագը։ Վէ օշ կիւնտէ պիր

ալն սէօյլեսի յինէ ա՛լամէթ պուռ
սուր · Իլճի մէզպահ եաթըլար-
ճագ , վէ իւզէրինաէքի քիւլահօ-
քիւլէճէք ալը ։
4 Վէ վագի՛ օլսուռ քի՛ փատի-
շահ Բէճէհլուհ Ալլահ աատէմինին
մէզպահա չաղըրըլըը սէօզիւ
իչիճիլի կիսի , Յերուսաղէմ
օլտիմ մէզպահըն իւզէրինաէն
էլինի ուզատըպ՝ Շուննու Թուռ-
Թուռն սէսի · վէ օնուն իւզէրինէ
ուզաճըպը էլի գուրուսուռ , վէ
օնու քէնտինէ սէօնաէրմէյէ
5 գատըր սէյիլ իսի ։ Հէմ Ալ-
լահըն սատէմի Բասպըն սէօզիւ
իչէ վէրմիլի ա՛լամէթ կէօրէ՝
մէզպահ եաթըլսը , վէ քիւլ մէզ
6 պահատան սէօքիւլուռ ։ Օլտիմ
փատիշահ Ճէհանգիր Վէրիսի Ալա-
հըն սատէմինէ սէսի քի՝ Փէրիմ
էյլէ Ալլահըն Բասպըն հուզուռ-
բուննաա բէճա էմ , վէ պէնսէն
էօմիւրիւմ նիյազ էյլէ քի՝ էլիմ
պանա սէօնէ · վէ Ալլահըն ա-
սէմի՝ Բասպըն հուզուրբուննաա
բէճա էյլէսի , վէ փատիշահըն
էլի քէնտինէ սէօնիւսի՝ էվվէլքի
7 կիսի օլսուռ ։ Վէ փատիշահ Ալ-
լահ սատէմինէ սէսի քի՝ պէնիմ
իլէ էվէ կէլ , վէ Թաամ էյլէ ,
հէմ սանա պահշիշ վէրէյիմ ։
8 Վէ Ալլահըն սատէմի փատիշահա
սէսի քի՝ Էյլէր պանա էվինին
էարըսընը վէրսէն , սէնին իլէ
վարմամ · վէ պուռ մահալտէ էք-
9 մէք էհմիմ վէ սուռ իչմիմ ։ Չիրա
Բասպ պանա քէնտի սէօզիւ իլէ
պէօյլէ էմր էսիպ սէսի քի՝ Էք-
մէք էհմէյէսին , վէ սուռ իչմէյէ-
սին , վէ կիթսիլին էօլսուռ սէօն-
10 մէյէսին ։ Իմտի ղայրի էօլսուռ
կիթսի · վէ Բէճէհլէ վարսըղը
էօլսուռ սէօնմէմի ։
11 Վէ Բէճէհլուհ պիր պէյղամ-
պէր՝ պիր իթնի յար քիմսէ սա-
քինի օլսուռ իսի · վէ օնուն օղուռ-
լարը վարըպ՝ Ալլահ սատէմինին
օլկիճսուռ Բէճէհլուհ հէմ էճսիլէր
իչէրի օնա նազէլ էճսիլէր , հէմ-
նուն փատիշահա սէօյլէսիլի սէօզ-
լէրի պապալարընա նազէլ էճսիլ-
լէր ։ Վէ օնլարըն պապասը օնլարա 12
սէսի քի՝ Ահ՝նկը էօլսան կիթ-
սի · վէ օնուն օղուռլարը՝ Յուդա-
սան կէլէն Ալլահ սատէմինին
կիթսիլի էօլուռ կէօսթէրսիլէր ։
Իմտի օղուռլարընա՝ պէնիմ իչիւն 13
մէրքէպէ էյէր վուրսուն սէսի ·
վէ օնուն իչիւն մէրքէպէ էյէր
վուրսաուլար , վէ օնուն իւզէրինէ
պիռսի ։ Վէ Ալլահ սատէմինին 14
արաընձա կիճսիլ օնու պուլսուռ
քի՝ մէչէնին ալճընսա օճուռ-
բուռ իսի , վէ օնա՝ Յուդասան
կէլէն Ալլահըն սատէմի սէ՞ն մի
սէն սէսի , վէ օ՝ պէն իմ սէսի ։
Ինանըն օնա սէսի քի՝ Պիւէմմէ 15
էվէ կէլ , վէ էքմէք էէ ։ Վէ օ 16
սէսի քի՝ Սէնին իլէ սէօնմէյէ ,
վէ սէնին իլէ կէլմէյէ գասթը
սէյիլմի · հէմ պուռ մահալտէ
սէնին իլէ էքմէք էէմիմ , վէ սուռ
իչմիմ ։ Չիրա Բասպըն սէօզիւ 17
իլէ պանա սէնիլմի քի՝ Էքմէք
էէմէյէսին , վէ օլսուռ սուռ իչմէ-
յէսին · վէ վարսըղըն էօլսան
սէօնիճէք կիթմէյէսին ։ Ամմա 18
օնա սէսի քի՝ պէն սէ՛ սէնին
կիսի փէյղամպէր իմ , վէ պանա
պիր մէչէք Բասպըն սէօզիւ իլէ
սէօյլէյիպ սէսի · Օնու սիլէնճէ
էվինէ սէօնսէր քի՝ էքմէք էէյէ
վէ սուռ իչէ · լաֆըն օնա էօլսան
սէօյլէսի ։ Իմտի օնուն իլէ սէօն- 19
սիւ , վէ օնուն էվինսէ էճմէք
էէսի վէ սուռ իչսի ։
Վէ վագի՛ օլսուռ քի՝ օնլարը 20
սօֆրաաա օճուրուբ իչէն ,
Բասպըն սէօզիւ՝ օնու սէօնսէ-
րէն փէյղամպէրէ օլսուռ · Վէ 21
Յուդասան կէլէն Ալլահըն սատէ-
մինէ չաղըրըպ սէսի քի՝ Բասպ
պէօյլէ սէր · Չիւն քի սէն Բասպ-
պըն էմրինէ մ՛որ օ՛ղուպ՝ Ալլահըն

Բապպէն սանա էմր էթախի
22 Թէնպիհի սապլամասըն , լսա
ուէնսին , վէ օղ սանա Էքմէք
Էկմէյէնին վէ սու իչմէկէնսէ-
յի մահալաէ էքմէքէնսին վէ սու
իչսին , սէնին Ձէսէսին պապալա-
րընըն մէզղի ընակիմ կէձէք տիր։
23 Վէ վապի՝ օղսու քի՝ էքմէք Էկ-
մէքսէն սօնկրա վէ իչսէքսէն
սօնկրա , ծնուն իչնէն Էօնի սէմն
սէրսէյի վէկղամպէր իչնէն մէր-
24 քէպէ Էկէր վուրսաս ։ Վէ օ
կիճամ , վէ Եօղսա ծնու պիր
արսլան պուղսա՝ ծնու Էօղսէր-
սէս . վէ Ձէսէմի Եօղսա սէրիլ
միշխամ , վէ մէրքէպ ծնուն Եա-
նընսա տուրուրխամ , արսլան սա
Ձէսէմին Եանընսա տուրուրխամ։
25 Վէ իչճէմ օղսախ տամիլըր կէՀ-
ղոր խամ , վէ Ձէսէմին Եօղսա սէրիլ միշ-
օղսուղսունու՝ հէմ արսլանըն Ձէ-
սէմին Եանընսա տուրսուղսունու
կէօրսէսէլէր , վէ վարըպ՝ իչմէկ
ղոր վէկղամպէրին օղ սապքին օղ
սուղսու շէհրամ սէօյ կոչլէր ։
26 Վէ ծնու Եօղսան սէմնուէրէն
վէկղամպէր իշէսինձէ՝ սէմի .
պոս՝ Բապպէն սէօղլէնէ մ՚սը օ-
ղան օղ Ալլահ սաէմի սիր . վէ
Բապպէն ծնա սէմիյի սէօղէ
կէօրէ՝ Բապպ ծնու արսլանա
վէրամ , վէ օ ծնու վուրկէչիպ՝
27 ծնու Եօղսէրսէսիպ ։ Էմմի օղսու
ղարընա սէօյլէյիպ սէմի քի՝ պէ-
նիմ իչլէնն մէրքէպէ էկէր վու-
րսուն . վէ ծնղար էկէր վուր-
28 սու ։ Վէ կիսիպ ծնուն Ձէսէ-
սինի պուղսու՝ Եօղսա սէրիլ
միշխամ , վէ մէրքէպ հէմ արս
լան Ձէսէսին Եանընսա տուրուս-
չօրղար խամ . արսլան Ձէսէմի
էէմէսի վէ մէրքէսի վարըէմմ-
29 սի ։ Վէ օղ վէկղամպէր Ալլահ
սաէմինին Ձէսէմինի գալըբըղսա՝
ծնու մէրքէպսին իւզէրինէ գօսու ,
վէ ծնու էկրի կէմիրսի . վէ իմ-
մէքյար վէկղամպէր շէհրէ վար-
մաք քի՝ Եաս չէքէ , հէմ ծնու սէ՚ինի
էղղէյէ ։ Վէ ծնուն Ձէսէսինի 30
քէնամ մէզարընա գօսու . վէ օ-
նուն իւզէրինէ՝ Վաշ գալընսա-
ղամ պէնէրէ՞ Եաս չէքսիկէր ։ Վէ 31
վապի՝ օղսու քի՝ ծնու սէ՚ինի էմ-
մէքսէն սօնկրա , քէնամ օղսու-
րընա սէօղէյէկ սէմի . պէնիմ
Եօղսէյիսիմ՝ պէնի Ալլահ սաէ-
մինին կէօմղսէյիչիս մէզարսաս կէօ-
մէսինիզ՝ քէմկիչէ կամ ծնուն քէ-
միքյէրի Եանընսա գէչսընըզ ։
Զիրա ծնուն իւմմէթլէրէ օղան մէզ 32
պահա վէ Սամարիա չէհրէրինսէ
օղան Ձիւմղէ թէփէ վուրմամաղ-
էէրինէ Բապպէն սէօզիս ղէչ չա-
ղըրսըղը սէօզ՝ հէր վէՀ ղէչ
վապի՝ օղսաղ սըզ ։
Ու չէյսէն սօնկրա Յէրոբո- 33
վամ՝ քէնամ Եարամսաղ Եօղսունսան
սէօնմէմամ , իլլա Եինէ գամիլըն ալ
չադ իամէէլէրինսէն թէփէ վուր
մամաղ քէնամընի էէրինէ Եէր խամ .
Եէր իսմէէլէնի նասալ խամր խամ ,
վէ օ՝ թէփէ վուրմամաղ քէնա-
հինի օղսուր խամ ։ Վէ սու չէյ 34
Յէրոբովամ էվինին կիւնասը օղ
սու , չէյղէ քի ծնու Եէր Իսրայէ-
իւզէրինէն իարատ էախ հէ-
լաք էղղէյէ ։

ՊԱՊ ԺԴ.

( )Ղ վէմմանսէ՝ Յէրոբովամըն 1
օղլու Աբիա խասմա օլսուս .
Վէ Յէրոբովամ քէնամ գալըբըղ- 2
նա սէմի քի՝ Հալա գալգըզ
Թէգոսիկ զղսաֆկէթ օղ , չէյղէ քի
Յէրոբովամըն գալըբըղ օլսուղսու-
նու պիլմէյէչէղ , վէ Սիղոմկիթ .
իչինէ պաննա սու գամըն իւզէ-
րինէ փասիլսահ օլաճաղընըզ սէօյ-
լէյէն Աբիա փէյղամպէր՝ օղսաս
սըզ ։ Վէ էլինէ օն էքմէք վէ 3
փէքսիմէթլէր վէ պիր սէսէթի
պուղ աչըզ՝ ծնա վուր . չօճաղըա
նէ օլաճաղընը օ սանա խոսպէր է-

4 աէՃէք տիր : Իմաի Յերոբովա-
մըն գարըսը էյլէ էյլէսի , վէ
գալըըսյ՝ Սելմա կիմսի , վէ
Աբիանըն էվինէ վարսը . Աբիա
իսէ իմմէկյարըըղընսան կէօղէրի
գամաշըյ՝ կէօրմէյէ գաաիր սէ-
յիւ լսի :
5 Վէ Բասպ Աբիայա սէռսի՝ քի՝
Իշխէ Յերոբովամըն գարըսը օղ
լու իշլէն սանա սիր չէյ սանըշ
մայա կէվլյօր , չիւն քի խաստա
սըր . օնա պէօյլէ վէ պէօյլէ սէ-
յէսին . վէ վադի՝ օշա քի գարը
կէլսկյինսէ , գըյաֆէթի սէ-
6 յիշմէշ օլաճագ սըր : Վէ վադի՝
օշու քի՝ Աբիա օնուն այագա-
րընըն սէսինի գախուսսան կիրէր
լէքէն իշխէսի կիպի սէռսի .
Կէլ եա՛ Յերոբովամըն գարըսը ,
սէն նի՞չիւն էյլէ գըյաֆէթինի
սէյիշիրսին . պէն իսէ սանա
սէրթ խոպէր իլէ կէօնաէրիլմի-
7 շիմ : Կիթ Յերոբովամա սէ քի՝
Իսրայէլին Աղլահը Բասպ պէօյ-
լէ սէր . Ճիւն քի սէնի խալգըն
արասընսա եհուձէլթսիմ , վէ սէ-
նի գավմըմ Իսրայէլին իշղէրինէ
8 սուլթան էյլէսիմ . Վէ փսոսի
շահլըղը Դաւիթին էվինսէն
նըրթարըմ , վէ օնու սանա վէր-
սիմ . վէ սէն՝ էմրլէրիմի սագլա-
յան վէ նազարըմսա էյլէսի սօղ
րու օլսընը իշլէմէք իշխէն սիւ-
թէիսն եհուդէյի իլէ պանա թասի՝
օլան գաւզում Դաւիթ կիպի օղ
9 մասըն . Իշլա սէնսէն էվվէլ օ-
լանլարըն Ճիւմլէսինսէն զի յսոսի
Էարամազըդ իշլէսին , վէ կի-
պսի՝ պէնի զաղսաղ կէթիրմէք
իչխէն քէնսինէ զայրի ալըսհլար
վէ սէօքմէ փսութլար էավսըն , վէ
պէնի էնկէնին ապաընա սաթ-
10 սըն . Պուսնուն իչխէն իշլէք պէն
Յերոբովամըն էվի իւզէրինէ պէ-
լա կէթիրէձէյիմ , Յերոբովա-
մըն Իսրայէլսէ էսիր վէ ա՛զատ
օլան էրքէկլինի գըրաձալըմ . վէ
պէր քիմսէյին էվրքէնի սէ՛ք՝
էթմէյէ կիպի թա թէյմամ օլուճ-
ձայաստէք՝ Յերոբովամըն էվինին
նէօվլնի սէ՛ք՝ Ահէհիյիմ : 11 Ե-
րոբովամսան չէհիրսէ էօլէնէքէօ-
վէքլէր էէյէձէք , վէ սահրասա
էօլէնի կէօյիւն գուշլարը էէյէ-
ձէք սիր . պիրա Բասպ սէօյէ-
միշ սիր : Իմաի սէն գալդըգ է- 12
վինէ կիթ . սէնին այագլարըն
չէհրէ կիրէր լէքէն՝ ջամուգ էօլէ-
ձէք սիր : Վէ Ռհոմէ Խորայէլ 13
օնա եաա չէքէրէք՝ օնու սէքէն
էսէձէք սիր , պիրա Յերոբովամ-
սան մէզարա կիրէձէք հալընըգ
պու տուր . չիւն քի Խորայէլին
Աղլահը Բասպըն հուզուրսուն-
սա՝ Յերոբովամըն էվինսէ սիրը-
աղ է րլէք օնսա պուլուհսուս : Վէ 14
Բասպ քէնսինէ Խորայէլին իւ-
զէրինէ պիր վասիյահ գալըը-
ըսաձագ սըր , քի հէմսան օլ կիւն
Յերոբովամըն էվինի քէսէձէք
սիր . վէ նէ՞ , պու հէմսան շիմսի
օլաճագ : Վէ Բասպ Խորայէլի՝ 15
սուլթասաթի սալմասան գամըշ կի-
սի վուրաձագ սըր , հէմ Խորա-
էլի՝ պասպասարընա պու վէրսիյի
էյլ էէրին իւզէրինսէն քէօք-
սէն գօփարըլ օնլարը ըրմընըն
էօթէ էադասընա սուղըսաձագ
սըր . չիւն քի Բասպը զաղսաղ
կէթիրսէրէք՝ Ասասրումի փսութ-
լարընը էասխոլար : Վէ Յերո- 16
բովամըն իշլէսիյի կիւնսահլարը
սէպէպինսէն հէմ Խորայէլէ էթ-
սիրսիյի կիւնսահլարըն սէպէպին-
սէն՝ Խորայէլ էլէ վէրմէձէք սիր :

Իմաի Յերոբովամըն գարըսը 17
գալըըսյ կիթսի , վէ Թէհոսյա
վարսը . գարը գախուսնուն էշխ-
յինսէն իչէրի վարսըղը կիպի , չէ-
ձուգ էօլսիհս : Վէ օնու սէքէն էյլէ- 18
սիրէր , վէ Ռհոմէ Խորայէլօնա եաա
չէքսիրէր , Բասպըն գուշլու Ա-
քիա փէյղամպէրին վասիթասի
իլէ սէյլէսիյի սէօզիւնէ կէօրէ :

19 Վէ Ցերոբովամըն պապի հի-
քեայէվ՝ նիձէ ձէնք էվոտի վէ
նիձէ վաստիշահդէ սիւրտիւ՝ ին-
թէ Իսրայէլ վաստիշահլարընն
Թէվարիխ քիթապընտա եազըլ-
20 մըշ ըլըր : Վէ Ցերոբովամըն
վաստիշահդէ սիւրտիւյիւ կիւն-
ըլը՝ իյիրմի կըն եըլ օլտուս . վէ
պապալարը կէլ ոչյուտուս , վէ
ընտան եէրինէ օղլու Նատապ վա-
ստիշահ օլտուս :
21 Վէ Սոլոմոն օղլու Ռոբովամ
Յուդաստա վաստիշահ օլտուս . Ռո-
բովամ վաստիշահ օլտուգտան՝ գըրգ
պիր եաշընտա իտի , վէ Երու-
սաղէմտէ՝ Բունդըն Իսրայէլին
հէմի սըպէդարընտան իտմինի ո-
ղտայա գոմմագ իչին ոէգսիկ յէհր-
ուտ ոն եէտի եըլ վաստիշահդէ
սիւրտիւ . վէ անասընընն ատը՝
22 Ռէհոպողամ օղլու Նաամա իտի : Վէ Յու-
դա Բունդըն նազարընտա եաղա-
մադլըգ ոլէտի , վէ իշէտիքլէ-
րի կիւնահլարը կէլ՝ պապալարը-
նըն ձիւմձէ էվոտիկինտէն զի յա-
ոտ ընու զազապ կէվիրտիկը :
23 Վէ ոնըդ ատի էվը պիր եիւք-
ոէք Թէվֆիկնին իւզէրինտէ վէ էվի
եէշիլ ազաճըն ալթընտա քէնտի
էլերինէ Թէվֆ փուէթհտոնէլերի վէ
ոէքիլի Թաշլար վէ Ատատաովէթ
24 փուէթլարը եատիրըլար : Էվի
տաղի ոիյարտա լիվնաթա իչէ-
կինըգը վար իտի . Բունդըն Իս-
րայէլ օղուլլարընն Յուդաստան
սիւրտիւյիւ Թայիֆէլէրինի
ձիւմձէ իլգահի յէհէլէրինէ կէօրէ
եյլէտիլգը :
25 Վէ վագի՝ օլտուս քի՝ Ռոբո-
վամ վաստիշահըն պէշինձի եըլըն-
տա Մըսըը վաստիշահը Սիխակ
26 Երուսաղէմ իւզէրինէ ջըդտը . Վէ
Բունդ էվինին խազինէլէրինի էվի
վաստիշահ էվինին խազինէլէրինի
ալտը , էվինին ոէ ալտը . Սո-
ղոմոնուն եաոիտտըը էվի ալթընտն
27 գալգանլարը տաղի ալտը : Վէ
Ռոբովամ վաստիշահ՝ ընտլարընն էէ-
րինէ պագըը գալգանլագ եաֆ-
տը , վէ վաստիշահ էվինին գա-
փուտունտա ոէգբէյէն խասէքի-
չէր աէրվէյէլերինին էլինէ էմա-
նէթ գօտուս : Վէ վագի օլտուգ խ- 28
ոի քի վաստիշահ Բունդըն էվինէ
վարտըգտա՝ խասէքիչէր ընտլարը
կէօթիւրիւրչէր խոի , անտըն ըն-
տլարը խասէքիչէր օտասընտա տէմ-
տէրիւչէր խոի :
Վէ Ռոբովամըն պապի էվքեա- 29
յէվի վէ ընտըն էէր էվոտի՝ Յու-
դա վաստիշահլարընն Թէվարիխ
քիթապընտա եազըլգ տէյիլմի :
Էվմ Ռոբովամ իլէ Յորոբովա- 30
մըն պէյնինտէ տայիմա ձէնք
վար իտի : Վէ Ռոբովամ պապա- 31
լարը կէլ ոչյուտուս , վէ պապա-
լարը կէլ Դաւիթի չէհրինտէ ոէֆն
օլտունտա , վէ անասընընն ատը
Ամինընտա Նաամա իտի . Վէ ընտըն
եէրինէ՝ օղլու Աբիամ վաստիշահ
օլտուս :

ՊԱՊ Ժ-Ե

Վէ Նաբատ օղլու Ցերոբովա- 1
մընն վաստիշահլըգընընն ընտ ոէքի-
պինձի էգլէտտա՝ Յուդաընընն իւ-
զէրինէ Ռոբովամ վաստիշահ օլտուս :
Ամա՝ Երուսաղէմտէ իւչ եըլ վա- 2
ոիշահլըգ սիւրտիւ . վէ անասը-
նընն ատը՝ Ռոբովամընն գըզը
Մաաքա իտի . Վէ քէնտիւէնն 3
էվինի պապասընընն էվոտիկի ձիւմ-
լէ կիւնահլարտա եիւբիւտուս , վէ
ընտըն եիւբէ կի Ռոբովամ իլէ
պապասը Դաւիթին եիւբէ-
կի կիւտի քէտմիգ ոէկիլ իտի : Լա- 4
քին Դաւիթին խաթըգը իչինէ՝
Ռոբովամ պապա ընտան ոօնգրա
ընտըն օղլունտա գալարըմտագա վէ
Երուսաղէմտէ գայիմ էվոտիկ Ե-
րուսաղէմտէ ընտա պիր չիրագ
վէրտի : Չինն քի Դաւիթի՝ Բադ- 5
պին նազարընտա տօղրու օլանը

էլլէսի , վէ ծնա հէվ էմր էթ-
մէյի չէ-յտէն է՛օմրէնհուն ձիւմ-
լէ կիւնէլբինտէ՝ Ռէսուլ Ռէբիա-
նըն մատահէնտէն պայրի սատ-
մատը : Վէ Իսրահամ իլէ Յէրո-
բոամըն պէ յինինտէ՝ ծնուն է՛օմ-
րինհուն ձիւմլէ կիւնէլբինտէ
ձէնը վար խոն :

Վէ Աբիամըն պապի հիքեա-
յէթի վէ ծնուն ձիւմլէ էթմէյի՝
Յուդա փատիշահլարընըն Թէվա-
րիխ քիթապընտա եազըլը ա-
յնի՛վ մի · հէմ Աբիամ իլէ Յէրո-
բոամըն արասընտա ձէնը վար
խոն : Իմոն Աբիամ պապալարը
իլէ ոչուռտու , վէ ծնու Դաւիթ
շէհրինտէ կէօմիւլտէր · վէ ծնուն
եէրինէ օղլու Ասա փատիշահ օ-
ւտու :

Վէ Իսրայէլ փատիշահը Յէ-
րոբոամըն էյիթմիշձի եըլընտա՝
Ասա Յուդա իւզէրինտէ փատի-
շահ օլտու : Վէ Երուսաղէմտէ
գըրդ պիր եըլ փատիշահլըդ սիւր-
տիւ · վէ անասընըն ատը՝ Աբի-
սողոմուն գըզը Մաաքա խոն :

Վէ Ասա՝ պապասը Դաւիթ կի-
պի Րապպընն նազարընտա ուղղու
օլանը էյլէսի : Վէ տի յարտան
լևվիլէրի իլէ յինէլբի կիւէրտի ·
վէ ծնուն պապալարընըն եաս-
տըգլարը ձիւմլէ փուճլարը դալ
տըրտը : Վէ անասը Մաաքայը
տահի՝ ծնուն Աստարտվէա փուճ
եասընըը իչուն սուլթան օլմագ-
տան ա՛ղ էյլէսի · վէ Ասա՝ օ-
նուն փուճ ունու փարչէսի , վէ
կեդրոն տէրէսինէ եագտը : Ասա-
քին՝ Թէփէ փուճ խան էէրի կիտէ-
րիլմէսի · անձագ Ասանըն եիւրէ-
յի՛ ձիւմլէ կիւնէլբինտէ Րապպ
իլէ Թէքմիլ խոն : Վէ պապասը-
նըն վագի էթմէյի հէմ քէնտի-
նին վագի էթմէյի չէյլէրի՛ կիւ-
միւշիւ վէ ալթունու վէ գապաղ-
րը Րապպըն հվինէ կէօթիւրտիւ :
Վէ Ասա իլէ Իսրայէլ փատի-
շահը Բաասանըն պէ յինինտէ՝ ծն-
լարընն ձիւմլէ կիւնէլբինտէ ձէնը
վար խոն : Վէ Իսրայէլ փատի-
շահը Բաասա՝ Յուդա իւզէրինէ
չըգտը , վէ Ռամայը պինա էթ-
մէյի քի՝ Յուդա փատիշահը Ասա-
յա չըգըպ կիրէն էյմէն գօմայա :
Վէ Ասա՝ Րապպ հվինէն խազի-
նէսինտէ վէ փատիշահ հվինէն
խազինէսինտէ գալան հէվ կիւ-
միշիւ վէ ալթունու ալըպ քէնտի
գուլլարընըն հվինէ վէրտի ·
վէ Ասա փատիշահ ծնըլարը՝ Դա-
մասկոստա սաբին օլան Սիւրիա
փատիշահը Իզիոն օղլու Տաբրի-
մոն օղլու Բէնհադադա կէօնտէ-
րիպ տէմի · Պէնիմ իլէ սէնին
պէ յինինտէ՝ վէ պապամ իլէ պա-
պանըն պէ յինինտէ ա՛հա վար ·
իչիմէ ոտնա կիւմիւշ վէ ալթունի
վէհշիւհէշ կէօնտէրտիմ , կիւմ Իս-
րայէլ փատիշահը Բաասա իլէ
օղլու ա՛հազընը նազագ էյլէ , վէ օ
պէնիմ իւզէրիմտէն էէքվիլ : Իմ
տի Բէնհադադ՝ Ասա փատիշահը
պինկիլէտի , վէ քէնտի ա՛պէրինին
սէրվէրլէրինի Իսրայէլ չէհիրլէրի-
նին իւզէրինէ կէօնտէրտի , վէ Ի-
յոնու հէմ Դանը վէ Աբէլ բէթ-
մաաքայը՝ հէմ Նէֆթաղիմ Թօվի-
բաղընըն ձիւմլէսի իլէ պիւթիւն
Քինէրէթի վէրասու : Վէ վագի՝
օղլու քի՝ Բաասա իչիթմէյի կի-
պի , Ռամայը պինա էթմէյէն
վազ կէլսի , վէ Թիրսաատա սա-
քին օղլու : Վէ Ասա փատիշահ
ձիւմլէ Յուդայը՝ չիմսէ կէրի
գալմայարագ չաղըրտը , վէ Բաա-
սանըն պինա էթմէյի Ռամանըն
Թաշլարընը վէ օտունլարընը գալ
տըրըպ՝ Ասա փատիշահ ծնըլար
իլէ Բէնհամին Դարաասընը վէ Մաս-
բայը պինա էթմէ :

Վէ Ասանըն պապի հէվ հիքեա-
յէթի վէ ծնուն ձիւմլէ գուվվէթի
վէ հէր էթմէյի հէմ ծնուն պի-
նա էթմէյի չէհիրլէր՝ Յուդա փա-

էլլէսի , վէ ծնա հէվ էմր էթ-
մէյի չէ-յտէն է՛օմրէնհուն ձիւմ-
լէ կիւնէլբինտէ՝ Ռէսուլ Ռէբիա-
նըն մատահէնտէն պայրի սատ-
մատը : Վէ Իսրահամ իլէ Յէրո-
բոամըն պէ յինինտէ՝ ծնուն է՛օմ-
րինհուն ձիւմլէ կիւնէլբինտէ
ձէնը վար խոն :

Վէ Աբիամըն պապի հիքեա-
յէթի վէ ծնուն ձիւմլէ էթմէյի՝
Յուդա փատիշահլարընըն Թէվա-
րիխ քիթապընտա եազըլը ա-
յնի՛վ մի · հէմ Աբիամ իլէ Յէրո-
բոամըն արասընտա ձէնը վար
խոն : Իմոն Աբիամ պապալարը
իլէ ոչուռտու , վէ ծնու Դաւիթ
շէհրինտէ կէօմիւլտէր · վէ ծնուն
եէրինէ օղլու Ասա փատիշահ օ-
ւտու :

Վէ Իսրայէլ փատիշահը Յէ-
րոբոամըն էյիթմիշձի եըլընտա՝
Ասա Յուդա իւզէրինէ փատի-
շահ օլտու : Վէ Երուսաղէմտէ
գըրդ պիր եըլ փատիշահլըդ սիւր-
տիւ · վէ անասընըն ատը՝ Աբի-
սողոմուն գըզը Մաաքա խոն :

Վէ Ասա՝ պապասը Դաւիթ կի-
պի Րապպընն նազարընտա ուղղու
օլանը էյլէսի : Վէ տի յարտան
լևվիլէրի իլէ յինէլբի կիւէրտի ·
վէ ծնուն պապալարընըն եաս-
տըգլարը ձիւմլէ փուճլարը դալ
տըրտը : Վէ անասը Մաաքայը
տահի՝ ծնուն Աստարտվէա փուճ
եասընըը իչուն սուլթան օլմագ-
տան ա՛ղ էյլէսի · վէ Ասա՝ օ-
նուն փուճ ունու փարչէսի , վէ
կեդրոն տէրէսինէ եագտը : Ասա-
քին՝ Թէփէ փուճ խան էէրի կիտէ-
րիլմէսի · անձագ Ասանըն եիւրէ-
յի՛ ձիւմլէ կիւնէլբինտէ Րապպ
իլէ Թէքմիլ խոն : Վէ պապասը-
նըն վագի էթմէյի հէմ քէնտի-
նին վագի էթմէյի չէյլէրի՛ կիւ-
միւշիւ վէ ալթունու վէ գապաղ-
րը Րապպըն հվինէ կէօթիւրտիւ :
Վէ Ասա իլէ Իսրայէլ փատի-
շահը Բաասանըն պէ յինինտէ՝ ծն-
լարընն ձիւմլէ կիւնէլբինտէ ձէնը
վար խոն : Վէ Իսրայէլ փատի-
շահը Բաասա՝ Յուդա իւզէրինէ
չըգտը , վէ Ռամայը պինա էթ-
մէյի քի՝ Յուդա փատիշահը Ասա-
յա չըգըպ կիրէն էյմէն գօմայա :
Վէ Ասա՝ Րապպ հվինէն խազի-
նէսինտէ վէ փատիշահ հվինէն
խազինէսինտէ գալան հէվ կիւ-
միշիւ վէ ալթունու ալըպ քէնտի
գուլլարընըն հվինէ վէրտի ·
վէ Ասա փատիշահ ծնըլարը՝ Դա-
մասկոստա սաբին օլան Սիւրիա
փատիշահը Իզիոն օղլու Տաբրի-
մոն օղլու Բէնհադադա կէօնտէ-
րիպ տէմի · Պէնիմ իլէ սէնին
պէ յինինտէ՝ վէ պապամ իլէ պա-
պանըն պէ յինինտէ ա՛հա վար ·
իչիմէ ոտնա կիւմիւշ վէ ալթունի
վէհշիւհէշ կէօնտէրտիմ , կիւմ Իս-
րայէլ փատիշահը Բաասա իլէ
օղլու ա՛հազընը նազագ էյլէ , վէ օ
պէնիմ իւզէրիմտէն էէքվիլ : Իմ
տի Բէնհադադ՝ Ասա փատիշահը
պինկիլէտի , վէ քէնտի ա՛պէրինին
սէրվէրլէրինի Իսրայէլ չէհիրլէրի-
նին իւզէրինէ կէօնտէրտի , վէ Ի-
յոնու հէմ Դանը վէ Աբէլ բէթ-
մաաքայը՝ հէմ Նէֆթաղիմ Թօվի-
բաղընըն ձիւմլէսի իլէ պիւթիւն
Քինէրէթի վէրասու : Վէ վագի՝
օղլու քի՝ Բաասա իչիթմէյի կի-
պի , Ռամայը պինա էթմէյէն
վազ կէլսի , վէ Թիրսաատա սա-
քին օղլու : Վէ Ասա փատիշահ
ձիւմլէ Յուդայը՝ չիմսէ կէրի
գալմայարագ չաղըրտը , վէ Բաա-
սանըն պինա էթմէյի Ռամանըն
Թաշլարընը վէ օտունլարընը գալ
տըրըպ՝ Ասա փատիշահ ծնըլար
իլէ Բէնհամին Դարաասընը վէ Մաս-
բայը պինա էթմէ :

Վէ Ասանըն պապի հէվ հիքեա-
յէթի վէ ծնուն ձիւմլէ գուվվէթի
վէ հէր էթմէյի հէմ ծնուն պի-
նա էթմէյի չէհիրլէր՝ Յուդա փա-

տիշահաւորընեն Թէվարիխ քիթաբընտա եաղըլը տէյի՛ր մի · անճագ իսմէիլցիլերդը զէմանընտա
այագլարընեն ի՛լէմէի վար իտի :
24 Վէ Աստ պաղպաղարը իլէ ուչուտուր , վէ պաղպաղը Դաւիթին
չէհրինէ պաղպաղարը իլէ տէնին
օլմընտուր · վէ օնուն էէրինէ օղլու Յովսափատ՝ փատիշահ օլ
տուր :
25 Վէ Յուդա փատիշահը Ասանընեն իլէրինէն եըլընտա՝ Իսրայէլին
իւզէրինէ Յերոբովամընեն օղլու Նադապ փատիշահ օլտուր · վէ Իսրայէլին իւզէրինէ իլի եըլ փատի-
26 շահլըդ սիւրտիւ : Վէ Բաղպաղընեն նազարընտա եարտընդըդ էմի · վէ պաղպաղընեն էօ՛նընտա
վէ օնուն Իսրայէլէ էմիրտիկլի
27 կիւնահընտա եիւրիւտիւ : Վէ Իսաքար էվինտէն Աբիա օղլու Բաասա՝ օնուն իւզէրինէ պաշ
գալտըրտը , վէ նադապ ՀիւտՀի Իսրայէլ իլէ Գաբաթոնու մուհասրէ էտէր իլէնն՝ Բաասա օ-
նու փըլտըրտըրընեն օլան Գաբա-
28 թոնտա վուրտու : Վէ Բաասա օնուն՝ Յուդա փատիշահը Ասանընեն իւչիւնճիւ եըլընտա էօլտիւրտիւ,
վէ օնուն էէրինէ փատիշահ օլ
29 տուր : Վէ վագիր օլտուղու քիմ փատիշահ օլտուղուն կիպի՝ Յերոբովամընեն ալիւթիւն էվինի վուրտու.
Բաղպաղը՝ գուլու Սիլոնու Աբիա փէյղամպէրինի վասիթասի իլէ
ահիյէսիկլի ահօղիւ միւՀալինճէ,
Յերոբովամտան Թա օնու հէ-
լաք էտինճէյէտէք հիչ պիր ճան
30 սաղ գօյմատը , Յերոբովամընեն իշլէտտիկի հէմ օնուն Իսրայէլէ էմիրտիկլի կիւնահընտարընտան էօ-
Թիւրիւ , օնուն Իսրայէլին Աղլուհը Բաղպը պաղպաղ կէմիրտիկլի պաղպաղը իչիւն :
31 Վէ Նադապընեն պագի հիքայիէթի հէմ՛ օնուն հէպ էմիկլի՝
Իսրայէլ փատիշահլարընդըն Թէվարիխ քիթապընտա եաղըլը տէյի՛ր մի : Վէ Աստ իլէ Իսրայէլ 32
փատիշահը Բաասաընեն պէ՛ինէն-
տէ՝ օնլարընն ճիւմլէ կիւնէէրինտէ ճէնք վար իտի :
Յուդա փատիշահը Ասանընեն 33
իւչիւնճիւ էըլընտա՝ Ահիա օղլու Բաասա Թիրսատա ճիւմլէ Իսրայէլին իւզէրինէ՝ իկիրմի տէօրԹ
էըլ փատիշահլըդ սիւրտիւ : Վէ 34
Բաղպաղընեն նազարընտա եարտընդըդ էյլէտի · վէ Յերոբովամընեն եըլընտա՝ վէ օնուն Իսրայէլէ
էմիրտիկլի կիւնահընտա հիւ-
բիւտիւ :

ՊԱՑ Ժ.Զ

Իմոի Բաասատան էօԹիւրիւ՝ 1
Ասանի օղլու Յեհուա Բաղպաղը
ալէօղիւ օլուպ տէտի · Սէնի Թօփ- 2
րագտան եիւքսէլտիպ՝ սէնի գավ
միմ Իսրայէլին իւզէրինէ տուլ-
Թան գօտուտ՝ սէն Յերոբովամընեն եօղընտա եիւրիւդիւպ վէ
գամլըմ Իսրայէլէ կիւնահ էմիրիպ՝ օնլարընն կիւնահլարը իլէ
պէնի զաղալընդ կէմիրտիկլին է-
չիւն · ԻչԹի պէն Բաասաընեն 3
նէսլինի վէ օնուն էվինին նէսլինի հէլաք էտիպ՝ սէնին էվինի
Նաբատ օղլու Յերոբովամընի էվի
կիպի էտէճէյիմ : Բաասաընեն 4
չէհրատէ եօլէնինի քէօփէքլէրը եէյիճէք , վէ օնուն գէբրատ եօլէնինի կէյիճէք տիր :
Վէ Բաասաընեն պագի հիքայիէթի հէմ՛ օնուն էմիրտիկլի վէ 5
գուվվէթի՝ Իսրայէլ փատիշահլարընդըն Թէվարիխ քիթապընտա եաղըլը տէյի՛ր մի · Վէ Բաասա 6
պաղպաղարը իլէ ուչուտուր . վէ Թիրսատա կէօմիլտիւ · վէ օնուն էէրինէ օղլու Էլա փատիշահ օլտուր : Հէմ՛ տաճի Բաասա- 7
յա վէ օնուն էվինէ օնուն Յերո-

բավամ հվի կիպի օլտուղու իչիւն հմմ ծնու հօլտիւբախիւիս իչիւն՝ վե հևէբինին ա՛մէլի իւե Բատպը զազատե հմեթիրմէք իւե ծնուն նուզարընտա իշխանի հեմ բատնազբգատն հօթիւբիւ Բատպըն սէօզիս Անանի օղու Յէու փէդդատէրին վա իմատ իւե օլտու ։

8 Յուդա փատիշահը Ամանըն էյիրմի ալթընճը եը ընտա Բատանըն օղու Իլա՝ Թերատա Իսրայէլին իւզերինէ իւի եը վա-
9 տիշահլըգ սիւրախս ։ Վէ Թերատա հվինին քէախիւատը Ամանըն հվինու Թերատա իշխ սէրխօշ-
լանմըշ իւքէն, ա՛րտպզարըն հատ-
ըրընա սէրվէր օլան գունու Զամբրի՝ ծնուն իւզերինէ պատ
10 գալըրըտը ։ Վէ Զամբրի հէը տի, վե Յուդա փատիշահը Ամանըն էյիրմի էհտինճի եըլընտա օ-
նու վատրատպ հօլտիւրտախ ։ վե
11 Եէբինէ փատիշահ օլտու ։ Վէ վադի՝ օլտու քի փատիշահ օլտպ Թախթընտա օթուրտուղու կի-
պի՝ Բատանընն հեմ հվինի՝ օ-
նուն կերէք ապրատպատընը կէ-
րէք տօսթլարընը պիր էրքէք տաղ
12 գունյարադ հօլտիւրտախ ։ Վէ Զամբրի Բատանընն հեմ հվինի՝ Բատպըն Յէու փէդդատէրին վատիթատի իւե Բատանդա սէզ-
լէտի սէօզի կէօրէ հէրքէ էյլե-
13 տի ։ Բատանընն հեմ կիւնահ-
լարը վե օղու ։ Լանըն կիւնահ-
լարը իշխ քի՝ ապաթըլըգլարը իւե Իսրայէլին Աղատը Բատպը զազատե հմեթիրմէք կիւնահ իշ-
էհսիէր ։ հեմ Իսրայէլ կիւնահ
14 հմեթիրմէք ։ Իմատ Էլանըն պատ-
դի հէրքէ յէթի վե ծնուն հեմ հմեթիյի Իսրայէլ փատիշահլարը-
նըն Թեվարիխ քիթապընտա եա-
զըլը տէյի՛վ ։

15 Յուդա փատիշահը Ամանըն էյիրմի էհտինճի եըլընտա՝ Զամբ-

րի եհտի կիւն Թերատա փատի-
շահլըգ սիւրախս ։ լաքին դամմ
Փըշտըլարըն Գաբաթճընու իւզե-
րինէ օրտու դուրմուշտը իտի ։
Վէ օրտուտա օլան գամմ իչիւթճի 16
քի՝ Զամբրի պաշ գալըրտըը հեմ
ատախ փատիշահը հօլտիւրտախ
սէրվէր իտի ։ վե օլ կիւնտե
ձիւմլէ Իսրայէլ՝ օրտուտա Իս-
րայէլին իւզերինէ սէրտ սբէր Ամ
րիի փատիշահ հէթիվէր ։ Վէ 17
Ամրի հեմ պիլէտինճէ ձիւմլէ
Իսրայէլ Գաբաթճընտան ջըգըտ
Թերատը մուհտաճրէ հէթիվէր ։
Վէ վադի՝ օլտու քի՝ Զամբրի 18
հէհրին ալընտըղընը կէօրինճէ ,
օլտիւ փատիշահ հվինին հիտա-
յընտա հիրատ , վե քէնտի իւզերի-
նէ փատիշահ հվինի՝ Թէհտէ վէր-
տուտ վե հօլտիւ , Յերոբոամընն 19
հօլտնտա վե Իսրայէլ կիւնահ
հէթիվէրէք իշխախի կիւնահլըն-
տա հիւրիւմէք իւե Բատպըն նա-
զարընտա հատատղըգ հախի՝
իշխախի կիւնահլարը իչիւն ։ Վէ 20
Զամբրինին պատի հիքայէթի
վե ծնուն պաշ գալըրտըտղը Իսրա-
յէլ փատիշահ լարընըն Թեվարիխ
քիթապընտա հատրը տէյի՛վ ։

Օր զէման Իսրայէլ գաւմը իւե 21
Ֆըրգա օլտու ։ գաւմընն հատրը
Գինատ օղու Թաւնինին արաբն-
ձա վատրը , քի ծնու փատիշահ
հատէրը , վե հատրը Ամրինին
արաբնձա վատրը ։ Վէ Ամրինին 22
արաբնձա օլան գաւմ՝ Գինատ
օղու Թաւնինին արաբնձա օլան
գաւմտան զաւկպ հէրտի ։ իմատ
Թաւնին հօլտիւ , վե Ամրի փա-
տիշահ օլտու ։ Յուդա փատիշա- 23
հը Ամանըն օթուզ սիրինճի եը-
րընտա՝ Ամրի Իսրայէլին իւզերին-
տէ ծն իւքի եըլ փատիշահլըգ
սիւրախս ։ ալթը եըլ Թերատա
փատիշահլըգ սիւրախս ։ Վէ Սա- 24
մերատէն իւքի գանթար հէւ միւշէ
Սամարիա տաղընը տանճուն տղ

աը · վե տաղը պինա էլէեաի ,
վե պինա էթաիլի չէհրին աաընը
աաղըն աահիպի Սաէբրին աաընա
կէօրէ Սաամարիա գօտու ։
25 Վէ Ամրի Բապպըն նաղարընը-
տա էարամաղընդ էլէեաի · վե
հէփ օնաան իւէբրի օլանլարաան
26 պէթէր էէւէբ էլէեաի ։ Վէ Նա-
բաա օղլու Յէրոբաալամըն հէփ
եօղլարընտա՝ վե Իսրայէլին Ա-
լահը Բապպը պաթընընդարը ի-
ւէ զաղապէ կէթիրէրէք օնաան
Իսրայէէլ իշխէթիլէի կիւնաէա-
27 րընտա եհուիւաիս ։ Վէ Ամրի-
նին էթաիլի պագի հիքայէթի
վե էթաիլի դահրիմանդընը՝ Իս-
րայէէլ փաատիշահընընդըն Թիւա-
բիին քիթապընտա եազընը սէյին
28 մի ։ Վէ Ամրի պապաղարը իւէ
ոդոաաու , վե Սամարիատա կէօ-
միւլիւ · վե օնաան էէբրինէ օղլու
Աքհաաբ փաատիշահ օղաու ։
29 Վէ Ամրինին օղլու Աքհաաբ՝
Յուդա փաատիշահը Ասանդն օ-
թուզ սէքիզինճի եըլընտա Իս-
րայէէլ իւզէրինէ փաատիշահ օղ-
աու · վե Ամրի օղլու Աքհաաբ՝
Իսրայէէլին իւզէրինէ Սամարիա-
տա էյիրմի իքի եըլ փաատիշահընդ
30 միւրաիւ ։ Վէ Ամրի օղլու Ա-
քհաաբ Բապպըն նաղարընտա՝ հէփ
օնաան իւէբրի օլանլարաան պէթէր
31 էէւէբ էլէեաի ։ Վէ վադի՝ օղաու
քի՝ նաբաա օղլու Յէրոբաալամըն
կիւնահարընտա կիւմէք օնաա ազ
կիպի կէլիպ՝ Սիդոնլուլար փա-
ատիշահը Եթբաասընն գըզը Յէ-
զաբէլն գարը իշլիւն ալաը · վե
կիպիպ՝ Բահաալա իւպաաթէ էթ-
32 աի , վե օնաա սէճտէ գըլաը ։ Վէ
Սամարիատա պինա էթաիլի Բա-
հաալընն էվինաէ Բահաալա պիր
33 մեզպահ եափաը ։ Վէ Աքհաաբ
պիր Աասարաոթ փուէթու եափ-
աը · վե Աքհաաբ Իսրայէէլին Ա-
լահը Բապպը զազապէ կիւթիրէ-
րէք՝ օնաան իւէբրի օլան Յիւմէէ
Իսրայէէ փաատիշահընընդան սէ-
թէր էէւէբ էլէեաի ։
Օնաան կիւնէէրինաէ Բէթհէլի 34
Յիէէ Երիքաուա պինա էլէեաի ·
օնաան Թէմէլինի քէնտի իւէք տօ-
ղուշաա Աբիրան իւէ գօտու , վե
օնաան գաիւուլարընը քիւշիւք օղ-
լու Սեգուբ իւէ Թադը , Բապ-
պըն՝ Նաաէ օղլու Յեսուհուն հէ-
պի իւէ սէյլէպիյի սէօզէ կէօրէ ։

ՊԱՊ ԺԳ

Վէ Գազաադ սաքինէէրին- 1
աէն Թիրզըի Եզնա՝ Աքհաաբ
տէպի · Չուղաբաննտա տուբտու-
ղում Իսրայէէլին Աէլահը Բապպ
սաղ տըը քի՝ պու եըլլարտա չիհ
վե եաղմուր օլմայաճաղ , մէյէր
ադղըմըն սէօզիւ իւէ ։
Վէ օնա Բապպըն սէօզիւ օ- 2
լուպ տէպի քի՝ Պուրտաան կիթ , 3
վե կիւն տօղուաուննա տօղուա
տէօնիւպ՝ Յորդանընըն գարշը-
սընտա օլան Քէբիթ տէրէսինի-
աէ կիզլէն · Վէ վադի՝ օլա քի՝ 4
աէրէսէն սու իշէսին · վե գուշ-
ղընէլարա պույուրտում քի՝ աէնի
օրատա պէսլէյէլէր ։ Վէ օ վա- 5
րըպ՝ Բապպըն սէօզիւնէ կէօրէ
էլէեաի · վե կիտիպ՝ Յորդանա-
նընն գարշըսընտա օլան Քէբրիթ
աէրէսինտէ օթուրտու ։ Վէ 6
գուղղընըլար օնա սաապհտան
էքմէք իւէ էթ՝ վե ախշամտա էք-
մէք իւէ էթ կէթիրիրէլէր խոմ · վե
աէրէսէն սու իշէբիմի ։
Վէ վադի՝ օլտու քի պիր վա- 7
գըթտան սօնկրա՝ աէրէս գուրտու-
տու , չիւն քի էէբրայ եաղմուր
օլմադը ։ Վէ օնա Բապպըն սէօ- 8
զիւս օշուպ աէտի քի՝ Գալգ Սի- 9
պոնուն Սարեփթասընա կիթ ,
վե օրատա օթուր · իշթէթ օրատա
պիր տուէ գադրը յա էմր էթմիտ
քի՝ աէնի պէսլէյ ։ Վէ օ գաշ 10
գըպ՝ Սարեփթայա կիթտի , վե

չէհրին գախուսունա վարոզգատա՝ իշխէ օրատա պիր տուշ գաբը օտուն տէվշիրիր խոլ · խոռի ծնու չաղրրըպ տէսի քի՝ Փհրիմ հյլէ, պանա գատատա պիր աղ
11 սու աղբվեր, վէ իչէյիմ։ Վէ կեթիրմէյէ կիտեր լքէն, օ ծնու չաղրրըպ տէսի · Փհրիմ հյլէ՝ պանա էվինտե պիր լօգմա էքմէք
12 ֆէ կէթիր։ Վէ գարը տէսի · Ալլահըն Բապպ սաղ սըր քի՝ էքմէյիմ էօգ տուր, իլլա քիւփ. տէ պիր ավուճ սօղուսու ուն՝ վէ տէսեթիտե ազաճըգ եալ վար · վէ իշխէ լքի օտուն տէվշիրտիմ, քի վարայըմ ծնու քէնտիմ վէ օղլումա փիշկիրէյիմ՝ վէ եէյէ-
13 լիմ, անտէն էօչէվիմ։ Վէ Եղիա ծնա տէսի քի՝ Գօրգմա, վար տէսիյին կիպի հյլէ · լաքին ծնուման հվվէլա պէնիմ իշխուն պիր քիւշիւք էքմէք եատիրըպ՝ պանա կէթիր, վէ քէնտին հէմ օղլուն
14 իչուն ասնկրա եատի։ Զիրա Ռաբպէլին Ալլահը Բապպ պէօյէ տէր · Թա Բապպըն էէր նիւղիւս իւղերինէ եաղմուր վերհէվէյի կիւնէտէք՝ ուն քիւփտէն սի-քէնմէ յէհէվէք վէ տէսեթիտէն եաղ էք-
15 սիվէյէվէք սիր։ Խոռի գարը կիտեպ՝ Եղիանըն տէօղունէ կէօրէ հյլէսի · վէ հէմ օ հէմ քէնտէսի հէմ քէնտէ էվն պիր հյամ
16 եէրլէր խոլ։ Բապպըն Եղիանըն եէսի իչէ տէօյլէսի յէ տէօղէ կէօրէ՝ քիւփտէն ուն տիւքէնմէսի վէ տէսեթիտէն եաղ էքսիվէսի։
17 Վէ վագի՝ օլտու քի պու չէհյ-էրտէն ասնկրա՝ էվ տահիսի գաըրընըն օղլու իտտեթա օլտու, վէ ծնուն իտտեթալըղը ղսյէթ տաղը խոլ · չէօյլէ քի՝ ծնտա նէքֆէտ
18 գալմատը։ Վէ գարը Եղիայա տէսի · Պէնիմ իլէ նէ՞ն վար՝ եա՝ Ալլահըն տաէմի · կիւնահըտ-մը վէքթ էմտիրիսէ՝ օղլումու էօչ տիւրթմէյէ՞ մի պանա կէլտին։
Վէ օ ծնա տէսի քի՝ Օղլումու 19
պանա վէր · վէ ծնու գօյնունտան ալըպ՝ քէնտի օթուրտուղու իւսթ օտայա չըգարտը, վէ ծնու քէնտի եաթտաղընտա եաթըրտը։ Վէ 20
Բապպա նիտա էտիպ տէսի քի՝ Եա՝ Ալլահըմ Բապպ՝ պէնիմ չու եանընտա միւսաֆիր օլտուղումտ տուշ գարըյա՞ տաթի մի՝ օնուն օղլունու էօլտիւրմէքլէ պէ-լա վերտին։ Վէ չօճուղուն իչ- 21
ղէրինէ իւչ տէֆա՝ ուղուտը, վէ Բապպա նիտա էտիպ տէսի քի՝ Եա՝ Ալլահըմ Բապպ՝ քէրէմէյլէ պու չօճուղուն ճանը ծնուն տէրունինէ տէօնսին։ Վէ Բապպ 22
Եղիանըն սէսինի իշխէտի, վէ չօճուղուն ճանը ծնուն տէրունինէ տէօնէյպ պիրիլտի։ Խոռի Ե- 23
ղիա չօճուղու ալըպ՝ ծնու իւսթ օտատան էվէ էնտիրտի, վէ ծնու անտաըրտա վէրտի։ Վէ Եղիա՝ Պագ օղլուն եաչայօր տէսի։ Վէ դա- 24
րը Եղիայա տէսի · Շիմտի պունտան պիլտիմքի՝ Ալլահ ա-տէմի սին, վէ սէնին աղզընտա Բապպըն սէօղլու կէրչէք սիր։

ՊԱՂՊ ԺԸ.

Վէ սիր չօգ զէման կէչտիք- 1
տէ, Իչխինէճիս Եըլտա Եղիայա Բապպըն սէօղլու օլտուպ տէսիքի՝ Կիթ Աբտաբա կէօրիսն, վէ եէ-րին եիւղլու իւղերինէ եաղմուր վերհէյիմ։ Վէ Եղիա Աբտա- 2
բա կէօրիւնմէյէ կիթմտի · վէ Սամարիատա աղըր գըմըլըգ վար խոլ։

Վէ Աբտաբ՝ էվինէ քէտխիտտա- 3
սը Աբդիայը չաղրրտը · Աբդիա իսէ Բապպտան ղսյէթ իլէ գօր-գար խոլ։ Վէ վագի՝ օլտու քի՝ 4
Յեզաբէլ Բապպըն վէյղամպէր-լէրինի գըրտըղընտա, Աբդիա հիւլ վէյղամպէր ալըպ՝ ծնըլըրը հընիչէր քիշի մաղարատա կիզլե-

ան , վէ՛ն ընկա՛ր Լբմէ՛ վէ՛ տուէ-
5 լէ պէտէմի ։ Վէ՛ Աքաաբ Աբ-
գիայա տէսի՛ քի՝ Տէյարտա օլան
հէմի տուլարըն փուշնարլարընա վէ
ձիւմլէ տերելէրինէ կիթ , պէլքի
օճաղուգ պուլուբտուղ տէ՛ տէթա-
րը հէմ գաթըլարը տաղ տագլա-
րըդ , վէ հէմ տաւարլարը զոյ
6 էթմէդիդ ։ Իմոի ընկար տէյարը
քէնտիլէրինէ փայլաշըլըպ քի՝
ծնտան կէչէլէր ։ Աքաաբ պիր եօլ-
տան գաքընըդ կիթտի , վէ Աբ-
գիա պիր զայրի եօլտան գաքընըդ
կիթտի ։
7 Վէ՛ Աբգիա եօլտա իքէն , իշ-
թէ Եղիա գարշընտա չրգտը ։
վէ՛ օ՝ ծուռ Թանըրընձա , եվուրև
գօյուն տիւշիւպ՝ նա՛ էֆէնտիմ
Եղիա՝ շու՛ տէ՞ն մի տէն տէտի ։
8 Վէ՛ ծնա՝ պէն իմ տէտի ։ կիթ է-
ֆէնտինէ տէ՛ քի՝ Իշթէ Եղիա ։
9 Վէ՛ օ տէտի քի՝ Նէ՞ կիւնահ իշ-
լէտիմ , քի տէն պուս գուլունու
Աքաաբըն էլինէ վիրիսէն քի՝
10 պէնի եօլտուրսէ ։ Սէնէն Աստ-
ծուն Բատպ տաղ տըր քի՝ հիչ պիր
Թագֆիկ վէ՛ Ռամէքէթ գալմատը ,
քի էֆէնտիմ տէնի օրատտա արա-
մըտա կէօնտէրմէյէ , վէ նօղ
տուր տէտիքլէրինտէ՝ օղ մէմլէ-
քէթէ եահօտ օլ Թագֆիկ յէ տէ-
նի պուլմատըդընա էէմին վէրմէ-
11 յէ ։ Վէ Եհուտան էլինտէն տէ՛ քի՝ կիթ էֆէնտինէ Իշթէ Եղիա
12 տէ ։ Վէ՛ վագի՝ օլա քի՝ պէն տէ-
նէն էտնընտան կիտի՛ ձէ , տէնի
Բատպըն Բուհու պիլմէտի յիմ՛
մտհալէ գալըրըա , վէ պէն՝ Աք-
քաաբա խապէր վէրմէյէ վա-
րընձա , տէնի պուլմայա , վէ պէ-
նի եօլտուրսէ ։ պուս գուլուն իտ
չօճուգլուղուզտտան պէրի Բատպ-
13 տան գօրգտրըմ ։ Պէնիմ էթտի-
յիմ՝ էֆէնտիմ խապէր վէրի՞ղ
մէտիմի , քի Յէզապէլ Բատպըն
վէյղամպէրլէրինի գտի՛լ էթ-
տիքտէ , Բատպըն վէյղամպէր-
լէրինէն եհուզ քիտնէ՛ի՝ հէվէյէր
հէվէյէր քիչի մաղարատա հիզէ-
տտմ տէ՛ ծնտրը էքմէք վէ՛ տուէ-
լէ պէտէմիմ ։ Վէ՛ հալա տէ՛ն՝ 14
կիթ էֆէնտինէ՝ Իշթէ Եղիա տէ՛
տէյօրտուն ։ վէ՛ օ պէնի եօլտուս-
րսէ ։ Վէ՛ Եղիա տէտի ։ Հուզուր 15
բունտա տուրտուղումտ ա՛նքէրըլէ-
րին Բատպը տաղ տըրքի՝ պուս
հիւն ծնա հէլտէթէթ կէօրիւնէ-
ձէյիմ ։

Իմոի Աբգիա Աքաաբը գաբ- 16
շըլամաղա կիտիպ՝ ծնա խապէր
վէրտի ։ վէ՛ Աքաաբ Եղիայը գար-
շըլամտղա կիթտի ։ Վէ՛ վագի՝ 17
օլտուս քի՝ Աքաաբ Եղիայը կէօր-
տիւյիս կիտի , Աքաաբ ծնա տէ՛-
տի քի՝ Իսրայէլի իղթիրտատէ տա-
լան շու՛ տէ՞ն մի տէն ։ Վէ՛ օ տէտի 18
քի՝ Իսրայէլի պէն իղթիրտատէ տաշ
մտաըմ , էլլա սէն վէ սէնին պա-
պանըն էվլի քի՝ Բատպըն էմրլէ-
րինի Թէրք էթտիղիդ , վէ Բա-
հալիմէ Թասի՝ օլտուղուդ ։ Իմ 19
տի հալա կէօնտէրիպ պանա ձիւմ
լէ Իսրայէլի վէ Բահալըն տէօրթ
եիւզ էլլի վէյղամպէրինի վէ ՅԷ-
զապէլին տօֆրատընտա էէյէն
Աստտոլմտըն տէօրթ եիւզ վէյ-
ղամպէրինի՝ կարմէլտա տաղըն-
տա ձէմ՛ էլլէ ։ Վէ՛ Աքաաբ 20
ձիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարընա
կէօնտէրտի , հէմ վէյղամպէրլէ-
րի կարմէլտա տաղընտա ձէմ՛
էլլէտի ։

Վէ՛ Եղիա ձիւմլէ գալմա եագ- 21
լաղընտ տէտի քի՝ Սիզ՛նի՞էյ՞տէք
էքի փիքրտտ տգստրսընըդը , է-
յէր Եհովա՝ Աստ՛ իսկ , ծնուն
արտընձա վարըն , վէ էյէր Բա-
հալ աստ՛ իսկ , ծնուն արտընձա
վարըն ։ վէ գալմ ծնա՝ հիչ պիր
սէօզ ձէվապ էթմէյտի ։ Ընտէն 22
Եղիա գալմա տէս էքի՝ Բատպըն
վէյղամպէրլի պէն եալընըդ գալ-
տըմ , վէ Բահալըն վէյղամպէր-
լէրի տէօրթ եիւզ էլլի քիչի տիր ։

23 խոռի սիզ ևքի պուղա վէբոնլէր. վէ պուղանըն պիրինի ծնլար քէնաիէրի իչին սէչիպ փարչա փարչա էթմինլէր, վէ օտունլարըն իւզէրինէ գօսունլար, վէ աԹէշ գօմանընլար. վէ օպիր պուղայը պէն էաէյիմ, վէ օտունլարըն իւզէրինէ գէյայըմ, վէ աԹէշ գօմայըմ: 24 Անանէն սիզ ալտնահլարընըզըն ատընա նէոտա էսուն, վէ պէն Նէովանըն իւմինէ նէոտա էաէյիմ, վէ վագի՝ օշ. քի ամէն իւէ Ռէվապ վէբոն Ալտահ՝ Ալտահ օ ատւր. վէ Ռիւմէ գավմ Ռէվապ վէբիպ՝ պու սէօզ էյի սիր սէոիւէր:

25 Վէ Նղնա Բահադըն վէէյդամ պէրէէրինէ սէոի քի՝ Փէնոնիի. ղէ պուղանըն պիրինի սէչիպ խոյ Թիտա սիզ էսին, զնրա սիզ չօգ սունուզ. վէ ալտահլարընըզըն ատընա նէոտա էսին, ամմա ամէն 26 գօման: Վէ ծնլարա վէբիւէն պուղայը ալտպ՝ էԹոիւէր, վէ սապահ. տան էօյլէ էսէոտ Բահադըն ատընա նանէոտա էսիպ՝ Նա Բահադ սիզէ Ռէվապ վէր սէոիւէր, ամմա սէս էօգ՝ վէ Ռէվապ վէբէն էօգ խոի. վէ ծնլար էաիւընգլարը մէզպահ էանընսա սընչարլար խոի: 27 Վէ վագի՝ օլսուս քի էօյլէն վագԹընսա Նղնա ծնլարը զէվկընէոպ աէոի քի՝ պէօյուս սէս իւէ չաղընըն. զնրա օ ալտահ օլմագ իւէ՝ էա սէօհոյէԹէ տալմըշ ալտը էաիոտա սիր իչի վար էա էօշմուս տուր. պէչալի ոյոյօր վէ ոա- 28 յանալտմալը ալտը: Լմի սէօյիւէք սէս իւէ պաղընըլտար խոի, վէ ա՛աէԹէւէրի իւզագ սիչաղլար վէ խոշԹլար իւէ՝ Թա իւզէրւէրինէ գան աւէքնւէնՌէյ սէք էԹ- 29 լէրինի քէաէրւէր խոի: Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ էօյլէն հէչնՌէ, Թա ախաղ գուրսանըն սուննուզ տուղաս զէմանատաէք չընտրընըլար խոի. վէ սէս էօգ՝ վէ Ռէվապ վէբնէն էօգ՝ վէ իշնաէն էօգ խոի:

Օլսէմ Նղնա Ռիւմէ գավմա՝ 30 Պանա էաղնաշըն սէոի, վէ Ռիւմէ էէ գավմ ծնա էաղնաշընար. վէ օ՝ Բատպըն էընգընմըշ մէզպահընը Թա՝ մէր էԹոի: Վէ Նղնա՝ 31 Խոմին Խորայէ օլսուն սէյէրէք օզ Բատպըն սէոզնւս օզան Ցակոբուն օղուէնարը սընպԹընարընը սաչընընՃա ծն իւրի Թաշ ալտը: Վէ 32 Թաշնար իւէ Բատպըն խոմինէ պիր մէզպահ էաիոտ. վէ մէզպահըն չէվընէոնինէ իւրի շինիւ գատար էւրին սընպար պիր խնոնագ էաիոտ: Վէ օտունլարը պիզ 33 ոի, վէ պուղայը վարչա փարչա էաիոտ՝ օտունլարըն իւզէրինէ գօսուս: Անանէն սէոի քի՝ ՏէօրԹ 34 սէոԹի սուս տօչուսուրսուն, վէ պիւ Թիւն էանոմանըն իւզէրինէ վէ օտունլարըն իւզէրինէ սէօքիւն. վէ՝ ԷքինՃի քէրրէ էանն սէոի. վէ էքինՃի քէրրէ էյչէոիւէր. վէ սէոի քի՝ ԻւչիւնՃիւ քէրրէ էանն, վէ իւչիւնՃիւ քէրրէ էյչէոիւէր: Խոմի սուս՝ մէզ- 35 պահըն էԹոանՃընա ևիւրիւոիւ. վէ սուս խնոնէյի տաիոի տօչուսուրսուս:

Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ ախաղ 36 գուրսանը սունուչսուսուզ պէ. մանսաէ, Նղնա վիէյդամպէր էաղ. լաշըզ սէոի. Եա՛ Ա բրահամըն Խոահաիըն վէ Խորայէւին Ալտահը Նէովա՝ պուս կիւն պիւինսինքի Խորայէոէ Ալտահ սէն սին, վէ պէն սէնին գուրսան ուս՛, վէ հէվի պուս չէյէրի սէնին սէօզիւն իւէ էյէոիս: Պանա Ռէվապ վէր 37 եա՛ Բատպ՝ պանա Ռէվապ վէր, վէ պու գավմ պիչինի քի՝ սէն եա՛ Բատպ Ա լահ սին. վէ ծնլարըն հիւ բէյինի հէրի սէօնտէրէն սէն սին: Օլսէմ Բատպատան ամէն 38 սիւշուիւ, վէ պիւԹիւն էանոմանյը հէմ օտունլարը վէ Թաշլարը վէ Թօփրաղը էաղտը, խնոնէգ-

տէ օձան տուլարը պիւէ հալատը։
39 Վէ պիւէթիւն գամ՝ կէօրիւնճէ՝ հիւզիւռ գօյուն տիւշիւպ տէտի-
լէր։ Եհովա՝ Ալլահ օ տուր, Ե-
40 հովա՝ Ալլահ օ տուր։ Վէ եղիա ծնլարա տէտի քի՝ Բահալըն վէյ-
ղամպէրլէրինի Թուլթուն, ծնլար-
ման քիմնէ գուրթուլմասըն, վէ ծնլարը Թուլթուլար։ Վէ Եղիա ծնլարը կիսան տէրէսինէ հնաիր-
տի, վէ օրատա ծնլարը գաթէ հէթտի։
41 Վէ Եղիա Աբատաբա տէտի քի՝ Եօգարը ջղգ հէ վէ իչ-ղիրա հալմուր ջամաթասընըն տէտա-
42 սը կիւլիյօր։ Իմոի Աբատաբ հէ-
մէյ վէ իչմէյ ջղգը։ Վէ Եղիա Կարմէղոսան Թէվիւսինէ ջղգը, վէ հէրէ հ յիլիպ՝ հիւզ-
ղիւնիւ տիղէրի արասընա գո-
43 տու։ Վէ ուշաղընա տէտի քի՝ Հալա ջղգըզ տէնիղէ տօղրու պագ։ Վէ օ ջղգըզ պագտը, վէ՝
Պիր չէյ հօգ տուր տէտի։ Վէ օ տէտի քի՝ Թէգրար հէտի քէրըհ
44 կիթ։ Վէ վագի՝ օլտու քի՝ հէ-
տինձի քէրըհտէ տէտի։ Իլթէհ տէնիղտէն տահմ ավուճու գա-
տար քիւչիւք պիր պուլութ ջը-
գայօր։ Վէ օ տէտի։ Ձըգ Ա-
քաաբա տէ քի՝ Ա րտապըր գօ-
շուպ էն, քի եաղմուր սէնի պըզ-
45 գօմայա։ Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ձէյրէ վէ պէյրէ տէյինձէ յէտէք, կէօք պուլութլար վէ բիւղիւ-
ար իչէ գարարտը, վէ պէյիւք հալ-
մուր օլտու։ Վէ Աբատաբ պի-
46 նիպ՝ Յէզրայէլէ կիթտի։ Վէ Բատպըն էլի՝ Եղիանընըն իւզէրինա տէ խոի։ Վէ պէրինի գուշտուպ՝
Թա Յէզրայէլէ կէլինձէ յէտէք Ա-
քաաբըն հօնիւնձէ սէյիրթ-
տի։

ԳԼՈՒԽ ԺԹ

1 Վ Է Աքաաբ Իղիսանընն հէմ
կթտիյինի՝ վէ ձիւմէ օնուն՝ հէմ
փէյղամպէրլէրի գըլըճ իչէ հօլ-
տիւրտիյինիւ Յէզաբէլէ խա-
պէր վէրտի։ Վէ Յէզաբէլ Ե- 2
ղիսայա պիր խոպէրձի կէնտի-
րիպ տէտի քի՝ Պանա ալլահ ըսը պէյլէ վէ պուտնատի ղիյատէ ե-
տէկէր քի՝ էյէր եարըն պու վա-
գըթտա սէնին ձանընը օնլարըն պէրինին ձանը էէրինէ գօմուշ լ-
սէմ։

Իմոի օ գօրդուպ՝ գալգտը վէ 3
ձանը էէյնէի իչին կիթտի, վէ
Յուդանըն Բէերսաբէէհինէ վար-
տը։ Վէ ուշաղընը օրատա պը-
րագտը։ Վէ քէնտինի պիր կիւն- 4
լիւք հօլ էօլէ կիթտի, վէ վա-
րըպ՝ պիր արաղճ աղաճընըն ա-
լթընտա օթուրտու։ Վէ ձան ու
կէօնլիւնտէն էօլմէք իստէյիպ
Շ իմոի էէթէր եա՝ Բատպ՝ ձա-
նըմը ալ, ղիրա պէն պապալա-
րըմընտան էյի տէյիլ իմ տէտի։
Անտէն պիր արաղճ աղաճընըն 5
ալթընտա եաթըպ ույուտու։ Վէ
իչթէ օնա օրատա պիր մէլէք ա-
գանտը, վէ օնա՝ Գալգ էէ տէ-
տի։ Վէ օ պագտը, վէ իչթէ 6
պաչը ուճունտա գօրտա վիշիշ
պիր վիսէ վէ պիր ահթի սու
վար իտի։ Իմոի էէտի վէ իչտի,
վէ էինէ եաթտը։ Վէ Բատպըն 7
մէլէյի թէգրար իքինճի տէֆա՝
օնա ութուրըպ տէտի քի՝ Գալգ
էէ, ղիրա հիտէձէյին հօլ ջղգ
տուր։ Վէ գալգըպ՝ էէտի վէ իչ- 8
տի, վէ օլթաս՝մընն գուվվէթի
իլէ՝ թա Ալլահընն տաղը Քորէ-
բէտէք գըրգ կիւն վէ գըրգ կէճէ
կիթտի։

Վէ օրատա մաղարայա կիրիպ՝ 9
կէճէ օրատա գալտը։ Վէ իչթէ
օնա Բատպըն ութուպ օլուպ՝ օնա
տէտի։ Պուրատա նէ՞ իչին վար՝
ռա՞ Եղիա։ Վէ օ տէտի քի՝ Ա- 10
քէրէրին Ալլահը Բատպ իչիւն
տ՝զիմ ղայրէթ չէքտիմ, ղիրա

Իսրայէլ օղուռլարը սէնին ա՛հ-
սընը թէրք էթիրէր , սէնին
մէզպահլարընը էրգարլար , վէ
վէհյամպէրլէրինի գըլըճ իլէ
հօլտիւրտիւէր · վէ պէն եալը-
նըզ գալարըմ , վէ պէնիմ ձանըմը
արայօրլար քի ծնու ալըճնլար :
11 Վէ ծա տէմի քի՝ Ձըդ , վէ տաղ
տարապընհուզուրունտա տուր-
վէ իլճէկ Բապպ կէէյօր , վէ
Բապպըն հօնիւնտէ տաղլար ե-
բան վէ գայալար փարէէյէն
պէօյիւք վէ գուվվէթլի էէլօւր,
ամմա Բապպ օլ Եհլոհ տէյիլտիր,
վէ էէլին արարընձա զէլզէլէ օլօւր,
ամմա Բապպ զէլզէլէտէ տէյիլ
12 տիր · Վէ զէլզէլէնին արարընձա
աճէէ օլօւր , ամմա Բապպ աճէէ
տէ տէյիլ տիր · վէ աճէէնին ար-
արընձա հաւաշ լինձէ սէս օլօւր :
13 Վէ վագի՛ օլտուռ քի Եղիա իչճէ-
տինի կիպի՝ փէրտաճէսի իլէ էիւ-
զինիւ պիւրիւտիւ , վէ չօգըպ՝
մաղարանըն աղըճնտա տուրտուռ ·
վէ իչճէ օնա պիր սէս օլտուպ տէ-
տի · Պուրատա նէ՞ իչնի վար՝
14 եա՛ Եղիա : Վէ օ տէտի քի՝ Ա՛ս-
քէրլէրնին Ա՛ստուածը Բապպ իչնէն
ա՛ղիմ ղայրէթ չէքտիմ , գնրա
Իսրայէլ օղուռլարը սէնին ա՛հը-
նը թէրք էթիրէր , սէնին մէզ-
պահլարընը էրգարլար , վէ փէյ-
ղամպէրլէրինի գըլըճ իլէ հօլ-
տիւրտիւէր · վէ պէն եալընըզ
գալարըմ , վէ պէնիմ ձանըմը ա-
րայօրլար քի ծնու ալըճնլար :
15 Վէ Բապպ օնա տէտի քի՝
կիթ , Դամասկոս չէօլճէնէ տօղ-
րու հօլտունա տէօն · վէ վարըպ՝
Ա՛զայէլի Սիւրիա իւզէրինէ փա-
16 տիշահ մէտ էլճէ : Վէ Նամէս-
սի օղլու Յէհուտ՝ Իսրայէլնի իւ-
զէրինէ փատիշահ մէտ էտէսնի ·
վէ Աբէլմեհուլատան Սափատ
օղլու Եղիսէյի սէնին էէրինէ
17 վէհյամպէր մէտ էտէսնի : Վէ
վագի՛ օլտ քի՝ Ա՛զայէլնի գըլըճ

Ճընտան գուրթուլանը՝ Յէհու հօլ-
տիւրտիւճէք տիր , վէ Յէհունատնի գըլըճ-
Ճընտան գուրթուլանը՝ Եղիսէ հօլ-
տիւրտիւճէք : Պէն իսէ Իսրայէլ 18
տէ՝ Բահատա հէվի չէօքմիվիշտիղ-
լէրի վէ օնու հէր հօվմէմիչ ալըճ՝
էէտի պէն տատէմ ալըգօտուռ :
Իմոի օրատան կիտիպ՝ Սա- 19
փատ օղլու Եղիսէյի պուլտու ,
քի հօնիւնտէ օն իքի չինֆիթ էօ-
էիւէնի վէ օն իքինճիսինտէ քէն-
տիսի օլարագ չինֆիթ տիւրէր իսէ ·
վէ Եղիա Ճանընա կէվիպ՝ քէնտի
ֆէրտաճէսինի օնուն իւզէրինէ
աճտը : Օլտեմ Եհիոհ հօքիւզ- 20
լէրի Թէրք հօտիպ՝ Եղիանըն ար-
արընձա տէյիրմտի , վէ՝ Փէրմ
էյլէ պատամը վէ անտը հօփէ-
յիտ , անտէն արարընձա կէէյիտ
տէտի · վէ օնա տէտի քի՝ Վար
տէօն , գնրա պէն սանա նէ՞ էյ-
լէտիմ : Իմոի օնուն արարընտան 21
տէօնտիւ , վէ պիր չինֆիթ հօքիւ-
զիւ ալըպ օնըարը պօղազլատը ,
վէ հօքիւզլէրին ատէէլէրի իլէ
օնըարըն էհինի փիշիրտի , վէ
խոշդա վէրտի , վէ հէտիլէր ·
անտէն դալգըպ՝ Եղիանըն ար-
արընձա կիթտի , վէ օնա խըզմէթ
հտեր իտի :

ՊԱՊ Ի

Վ Է Սիւրիա փատիշահը Բէ- 1
նատատ Ձիւմլէ ա՛սքէրինի Ձէմ՛-
էյլէտի · վէ պիլէօնինէ օթուռ
իքի փատիշահ վէ ատըարը հէմ
ա՛րատալար իլէ ջէգըպ՝ Սամա-
րիայը մուհասէրէ էթտի , վէ օ-
նուն իլէ Ձինք էյլէտի : Վէ չէհ- 2
րի՝ Իսրայէլ փատիշահը Ա՛բաա-
բա հըճիլէր կէօնտէրիպ օնա տէ-
տի քի՝ Բէնատատ պէօյէ տէր · 3
Սէնին կիւմիշիճուն վէ ալթընտուն
պէնիմտիր , հէմ սէնին գադը-
լարըն վէ կիւղէլ օղուռլարըն պա
պէնիմտիր : Վէ Իսրայէլ փա- 4

սիշահը ձեվապ վերիպ աեսի քի՝ Եա՛ էվենաիմ վասիշա՝ սենին սեօզլանե կեօրե կերեք պեն կե-
րեք հեր նեմ վար խե , սենին սիր :
5 Վէ էջերեր Թեքբար կելիպ սեսիվեր քի՝ Բենադադ պեոյե սեոյելիպ սե յօր . պեն սանա կեօնաերիպ՝ կիամիալանիե վե ալ Թուհուն ու վե գաղըլըրընը վե օ-
ղուլարընը պանա վեր սեսիմ ի-
6 սե սե , հեր վեձի իչե հարըն պու վագԹաա գուլարըմը սանա կեօն-
սերեձեյիմ , վե սենին հվինի՝ հեմ սենին գուլարընըն հվերի-
նի արաշարըձադըր . վե վա-
դի՝ օլա քի՝ սենին կեօզլերինակ հեր արզուլու կեօրինեն չեմի հե-
լերինե գոյուպ ալաձադըր տըր :
7 Օլսեմ Իսրայել վասիշահը՝ մեմ-
լեքեթին հվի իսԹիխարլարընը չալըրըպ սեսի . հալա սիվին վե պագըն քի պու՝ քեմիլը էրԹե-
արայօր . զիրա պանա՝ գաղըլա-
րըմ վե օղուլարըմ վե կիամիա-
շեմ վե ալԹունումա իչիսե կեօն-
սերմիշ սիր , վե օնաան մեն՝ էԹ-
8 մեմիշ : Իսմի ձիամիզ իսԹիխար-
լար հեմ պիԹիսե գաղմ օնա սեսիվերը քի՝ Տինկեմե , վե գա-
9 հիլ օլմա : Ընաեն օ՝ Բենադա-
դըն եջերերինե սեսի . Էվեն-
տիմ վասիշահա սեչեսինիլ քի՝ պու գուլունա էվվելսեն ձիամիզ խաղեը կեօնսերակիլինի հասեձե-
կիմ , ամմա պու չեյի հասմեմ . իսմի եջերը կիամիպ՝ օնա ձե-
վապ սեօնսերակիվերը :
10 Վէ Բենադադ օնա կեօնսե-
րիպ սեսի քի՝ Պանա ալըձիլար պեօյլե վե պունաան զիյասեթ ե-
տերեր քի՝ էյեր Սամարիանըն Թօփրաղը այալըմնա օլան ձիամ-
լե գամլըն ալուձունա եԹԹիչիր
11 խե : Վէ Իսրայել վասիշահը ձեվապ վերիպ սեսի քի՝ Օնա սեչին . Գուշագ պաղըսան՝ չեօզլե կիալ հոյիունմասին : Վէ 12
վագի՝ օլսուն քի պիլեսինձե օլան վասիշահլար իչե չաալըլըպտաա իչեր իքեն՝ պու սեօզլու իչիԹմե-
լի կիալ , գուլարընա՝ ձենկե սիղիվլին սեսի , վե չեհրե գարշը ձենկե սիղիվլիրեր :
Վէ իշԹե պիր վեյամսիզեր 13
Իսրայել վասիշահը Աքհաաբա հաղըշըպ սեսի քի՝ Բապպ պեոյլե սեր . ճիամլե պու պեօ-
չիրը գաղապալըղը կեօրսերմե-
միե . իշԹե պեն օնուս պու կիան սենին էվինե Թեհլիմեսեձեյիմ , վե պիլեսին քի՝ Բապպ պեն իմ ,
Վէ Աքհաաբ՝ Իլիմի՞ն եհամ իչե 14
սեսի . վե օ սեսի քի Բապպ պեոյլե սեր . ԷյահեԹիբեր սեր-
վերըվերինին ուշագլարը եհամ իւ-
լե . անանն սեսի քի՝ ձենկի քի՞մ գուբարսան . վե օ՝ Սեն սե-
սի : Իսմի էյահեԹիբեր սերվեր 15
լերինին ուշագլարընը եօգլաար , վե նեքի հիւզ օԹուզ նեքի նե-
քիբեր իսի . վե ծնլարսան ոճնիգրա ձիամլե գաւմը եաձի ձիամլե Իս-
րայել օղուլարընընը եօգլաար , հե-
սի պին նեքիբեր իսի : Վէ ծնլար 16
էյլեն վագԹընսաա չըգաը . վե Բենադադ կերվեք քենսիսի կերեք օնա եարարմ հասին վասիշահ-
լար օլ օԹուզ նեքի վասիշահ՝ չա-
սընըրսաա իչնե սերնաշ նսի :
Իսմի էյահեԹիբեր սերվերըվերինին 17
ուշագլարը հոնսե չըգաըլար . վե Բենադադ էյրենմեյե կեօնսերակ, վե օնաս՝ Սամարիասան սահմ-
լեր չըգաը սեչերեք խոսպեր վեր-
սիվեր : Վէ օ սեսի քի՝ Իյեր 18
ծնլար մուսալիհ իչին չըգաըլար խե , ծնլարը սիրի Թուհ-
Թուն , վե էյեր ձինե իչին չըգ-
սըլար խե , ծնլարը էննե սիրի ԹուհԹուն : Իսմի պու էյահեԹ- 19
լեր սերվերըվերինին ուշագլարը՝ վե ծնլարդն սըրընձաս օլան ա՛ս-
քեր չեհրեսին չըգաըլար : Վէ 20

հեր պիրն գարշըսընա կէլէնի վըրտուռ , վէ Սիւրեանիլէրը գաշ
սը , վէ Իսրայէլ ծնլարը գօվա
լատը · վէ Սիւրիա փատիշահը
Բենհադադ՝ աթ իւղէրինտէ աթ
լըլար իլէ գաւըզ գուրթուռլուռ ։
21 Վէ Իսրայէլ փատիշահը ջրգըզ՝
աթլարը վէ ա՛րապալարը վըր
տուռ , վէ Սիւրեանիլէրի պէօ
յիւք գըրղըն իլէ վըրտուռ ։
22 Վէ օղ վէհղամպէր Իսրայէլ
փատիշահընա եաղլաշըզ օնա
ատտի՝ քի՝ կիթ գուվվէթլէն , վէ
պիլ հէմ կէօր՝ քի՝ նէ էտէճէք
սին · զիրա կէլէճէք էըլտա Սիւ
րիա փատիշահը սէնին իւղէրինէ
ջրգաճադ ։
23 Վէ Սիւրիա փատիշահընըն
գուվլարը օնա ատտիլէր քի՝ Օն
լարընն աղլահլարը տաղլար աղլահ
լարը տըր , ծնլար պիրն ծնուն ի
չինն էէնտիլէր · ամմա ծնլար ի
չէ էյէր օվտտա ատէյիշլէր ի
սէք , ծնլարը էլվէթթէ էէնէ
24 րիզ ։ Իմի պուննու էյլէյէսին ·
փատիշահլարընն հեր պիրինի մա
հալլընտան ջրգար , վէ ծնլարընն
25 էէրինէ սէրտարլար գօ ։ Վէ սէն
քէնտինէ՝ սէնտէն տիւշէն ա՛ս
քէր գաւտար ա՛սքէր՝ վէ աթլար
գաւտար աթլար վէ ա՛րապալար
գաւտար ա՛րապալար հաղըրլա ,
վէ ծնլար իլէ օվտտա տէյիւշէ
լիմ՝ ծնլարը էլվէթթէ էէնէ
րիզ · վէ օ՝ ծնլարընն տէօղիւնիւ
26 տինկէյիսիլ էօյլէ էյլէտտի ։ Վէ
վադի օլտուռ քի էրթէսի էըլտա
Բենհադադ Սիւրեանիլէրի էօգ
լատտը , վէ Իսրայէլ իւղէրինէ
ճէնկ էթմէյէ Ափէկի ջրգար ։
27 Իսրայէլ օղուլլարը տաման էօգ
լանըպ հաղըրլըդ կէօրտիւէր ,
վէ ծնլարը գարշըլամտա կիթ
տիլէր · վէ Իսրայէլ օղուլլա
րը ծնլարընն գարշըսընա՝ իքի
քիւչիւք քէչի սիւրիւէրի կիսի
օլտուռ գուրտուռլար , Սիւրեա
նիլէր էտ էէրի տօլտուրտուռ
լար ։
Վէ Ուլահընն տաէմի կէլիսի՝ 28
Իսրայէլ փատիշահընա աէօյլէտի,
վէ տէտի՝ քի՝ Բտպտ պէօյլէ տէր·
Սիւրեանիլէրլին՝ Եհովա տաղլար
Ուլահը տըր վէ վատիլէր Ուլա
հը տէյիլտիր տէտիքլէրին էճիլ
տէն , ճիւմլէ պուռ պէօյիւք գա
լապալըղը սէնին էլինէ Թէսլիմ
էտէճէյիմ , վէ պիլէսինիղ քի՝
Բտպտ պէն իմ ։ Վէ պիր պիրի- 29
նէ գարըը էէտի կիւն օլտուռ
գուրմուշլար իտի · վէ վադի՝ օղ
տուռ քի՝ էէտինճի կիւնտէ ճէնկ
օլտուռ , վէ Իսրայէլ օղուլլարը
Սիւրեանիլէրտան պիր կիւնտէ
էիւզ պին էայա վուրտուռլար ։
Վէ գաշանլար Ափէկի չէհրի 30
գէչտիլլար , վէ օղ գալան իյիրմի
էէտի պին քիշինին իւղէրինէ հի
սար սիւշտիւ · վէ Բենհադադ գա
չըպ չէհրէ իչ օտտասընտա իչ օտտայա
կիրտի ։
Վէ օնուն գուվլարը օնա տէ- 31
տիլէր · Իչինէ հալա իչիճիքլէ
քի՝ Իսրայէլ էէլինին փատիշահ
լարը մէրհամէճլի փատիշահլար
տըր · հալա պէլէրիմիզի ջուվալար
վէ պաչլարընընզա իփլիքլր գօյուպ՝
Իսրայէլ փատիշահընա ջրգալըմ ,
պէլկի սէնին ճանընը սաղ գօ
յա ։ Իմի պէլէրինէ ջուվալար 32
վէ պաչլարընընա իփլիքլր սարընընար,
վէ Իսրայէլ փատիշահընա վա
րըպ տէտիլէր · Գուլընն Բենհա
դադ տէր քի՝ Բէրսիմ էյլէ ճա
նըմ սաղ գալըպն · վէ օ տէտի
քի՝ Տահա սա՞ղ մը տըր · օ գա
րընտաշըմ տըր ։ Վէ օղ տաէմլէր 33
պուննու ուղուր սայլըպ՝ ա՛լէլ ա
ճէլէ տաղընտան տէօղիւ ալտըլար
տա՝ Բենհադադ գարընտաշըն տէ
տիլէր · վէ օ՝ Վ արըն ծնուռ ալըն
տէտի · իմմի Բենհադադ ծնա ջը
գընճա , ծնուռ ա՛րապայա ջրգար
տը ։ Վէ օ ծնա տէտի քի՝ Պէ. 34

նիմ պատրաստ անկեն սուրբանան
ալարդը չհնդկի կերի վերջիմ,
վե սեն Դամասկոսա քենեն ի-
չեն պատրաստ Սամարիասա հավ-
արդը կիպի սոգագարբ հասիասըն։
ո սա՝ Սենի պուռ ա՛դա իւղրե սա-
ղը վերրիմ ոչոխ · իմն ծնուն ի-
լե ա՛դա քեսիշով՝ ծնուռ սաղը վեր-
ան ։

35 Վե վեդրատիերրիրեն օղուզ-
ադրընան պիրի՝ քենեն արգա-
սաշրնա Բատպրն սեօղիռ իլե սե-
ան քի , Ռերեմ եդլե պենի
վուր · վե օղ քիմնե ծնուռ վուր-
36 մաղա իմճինա եդլեսի ։ Վե ո
ծնա սեսի քի՝ Բատպրն սեօ-
ղնենե իմաս՛ի եմմեսիրեն
իչնե , իղնե պենիմ հանդմանան
կիտեր իքեն՝ սենի արսան հօղ
սիւրեդձիր սիր · վե ծնուն հա-
նդնաան կիճաի , վե ծնուռ արա-
37 լան պուռնուռ հօլսիւրաիռ ։ Ան-
տեն պիր ղադրն քիմնեդի պուռ-
նուռ՝ Ռերեմ եդլե պենի վուր
սեսի · իմն օղ քիմնե ծնուռ
վուրաուռ , հեօղնե քի վուրուռնձա
38 հարալաուռ ։ Վե օղ վեդրատիերը
վարդա՝ հօղուն իեզերինե փասի-
շահը պեքդեսի , վե կեօղներինի
հօրճիմք իլե Թանդրմադ օղուռ ։
39 Վե վագի՛ օղուռ քի՝ փասիշահ
կեչէր իքեն , փասիշահա ֆեր-
հաու եսիռ սեսի քի՝ Պու գուռ-
ղուն ձենք արասրնա ջրգաղ , վե
իչճեկ պիր քիմնե սաճրդա՝ պանա
պիր սասիմ կեճիրսի վե սեսի ·
Պու քիմնեդի սագա , եդլեր օ՛
պիր վեձոյ իլե զդա՛ օղուր իսկ ,
սենին ձանդն ծնուն ձանդ եճրի-
նե օղա , հօղուսա՛ պանա պիր
գանճար կիւմիւշ Թարթասըն ։
40 Վե վագի՛ օղուռ քի՛ պուռ գուռ-
ղուն ջուրաուռ պուրսաուռ իշչեր
իքեն , օ գադրա օղուռ · վե իսրա-
էել փասիշահը ծնա սեսի քի՛
Սենին չերսա՛ճրըն պեօղնե տիր ,
նոճ չի քենեսին ֆասլ եճեսին ։

իմն օ՛ Թեզ հօրճիւնիւ կեօղնե- 41
րինուն ջրգաբաղ , վե իսրայէել
փասիշահը ծնուն փեդդամպերը-
ղերուն օղաուղունու Թանը-
ար ։ Վե օ ծնա սեսի քի՛ Բատպ 42
պեօղնե սեր · Հեղաբե Թա՛յին
եճեմիսմ՛քիմնեդի եղուն սաղը-
վերսի չին իչնե , սենին ձանդն
ծնուն ձանդ եճրինե՛ վե սենին
գավրըն ծնուն գավրը եճրինե օ-
ղաձագ ուրը ։ Վե իսրայէել վա- 43
սիշահը սարդըն վե գըզդըն՛ ճ-
վինե կիճեսի , վե Սամարիայա
վարաը ։

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վե վագի՛ օղուռ քի՛ պուռ շէդ-
ղերուն սօնկրա , Յեզդրայէել
Նաբովեուռն՛ Սամարիա փասի-
շահը Աքհաաբըն սերայը հանդն-
ուռա Յեզդրայէելե պիր պաղը վար
իսի ։ Վե Աքհաաբ Նաբովեա 2
սեօղէչիսլ տեսի քի՛ Պաղընը
պանա վեր , քի պանա սեպղե-
վաճ պաղչեսի օղա , զնըսա հա-
դըն՛ հվիմին հանդնուռա սրը , վե
ծնուն եճրինե սանա՛ ծնուռան ճ յի
պիր պաղ վերճիմ՛ · ճյէր կեօղ-
ղերինե խօշ կեօղիւնիւը իսկ , սա-
նա՛ ծնուն պեհսաբընըն ադչեսի-
նի վերճիմ՛ ։ Վե Նաբովե Ա- 3
քհաաբա տեսի՛ · Բատպ պանա
կեօռնեգրմեսին քի՛ պաղաղարը-
ուրն միրասրնը սանա վերճիմ՛ ։

Վե Աքհաաբ՝ Յեզդրայէել Նա- 4
բովեուռն ծնա սեօղէսիլ սեօղ-
ուռն հա՞նի Պաղաղարըրմեն միրա-
սրնը սանա վերմիմ՛ տեսի չինուռն
հօրճիւրիւ հվինե տաղրըն վե գըզ-
դըն վարաը · վե հաճեաղը իւղ-
րինե հաճերդ՝ հիւղհունիւ տեօն-
տերաի , վե հքմիգը հեմեսի ։ Վե 5
գարըսը Յեզդրեէ՛ ծնա կեղսի վե
ծնա տեսի · Ճանդըն նի՞ճիւն պեղ-
ղե տաղրըն օղուռ՝ հքմիգը հեմեգ-
սին ։ Վե ծնա տեսի · Ճիւն քի 6

Ցեղայեւլեւ Նաբովթա սեղլէ-
յիսլ օնա տէտիմ քի՝ Պանա պա-
ղընը ապչէ եւէ վէր , եախօտ է-
յէր բաղն օլուր խոչն , օնուն
էէրինէ սանա պիր պաղ վէրէ-
յիմ՝ , օ տա՝ Պաղըմը սանա վէր-
7 մէմ տէմիշ տիր : Վէ օնուն գա-
րըսը Ցեղաբէլ օնա տէտի քի՝
Սէն Իսրայէլին իւղէրինէ չի՞մոի
մի փատիշահլըգ էտէյտուն .
գալդ էքմէք եէ , վէ էհուդին
հոշ օլսուն . Ցեղայեւլեւ Նա-
բովթուն պաղընը պէն սանա վէ-
րէյիմ՝ :
8 Վէ Աքաապըն ատընտա մէք-
թիւպլէր էաղրսդ՝ օնուն միհի-
րիս եւէ միւհիւրէտի . անուն
մէքթիւպլէրի՝ Նաբովթ եւէ սէ-
բատպէր սաբին օլան օնուն չէհ-
րինտէքի եմեթլէրըտա վէ պէյ-
9 լէրի կէօնտէրտի : Վէ մէքթիւպ-
լէրտէ էաղրսդ տէտի քի՝ Ուրուճ
նիտա էոին, վէ Նաբովթու գավ-
10 մըն պաշընտա օթուրտուն . Վէ
օնուն գարշընըտա իքի էարամազ
քիմսէսիզ օթուրտուն , վէ օնլար
չէհատէթ էոխպ տէօնլէր քի՝
Սէն Աղլահա վէ փատիշահա
քիւֆիր էթտին . անուն օնու ջը-
գարըպ Թաշլայըն , քի էօչ :
11 Իմտի օնուն չէհրինին էհալի-
սի՝ օնուն չէհրինտէ սաբին օլան
եմեթլէրը վէ պէյլէր՝ Ցեղա-
բէլին օնլարա ըսմարլատընա
կէօրէ օնլարա հէմտն կէօնտէր-
տի քի մէքթիւպլէրտէ էաղրսդ օ-
12 տուրուս կիպի էյլէսիւէր : Օն-
լար ուրուճ նիտա էթտիլէր , վէ
Նաբովթու գավմին պաշընտա օ-
13 թուրթուուլար : Վէ իքի էա-
րամազ քիմսէսիզ վարըպ՝ օնուն
գարշընտա օթուրտուուլար , վէ
օլ էարամազ քիմսէսիզ գավմին
էմնիէնտէ Նաբովթուն իւղէրինէ
չէհատէթ էոխպ Նաբովթ Աղլա-
հա վէ փատիշահա քիւֆիր էթ-
տի տէտիլէր . վէ օնու չէհրին
տիշարըսընա չըգարալըպ , վէ
օնու թաշլայը իլէ թաշլատըպ ,
վէ էօլտիւ : Անտէն Ցեղաբէլէ 14
կէօնտէրիպ՝ Նաբովթ թաշլատը
վէ էօլտիւ տէտիլէր :
Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ Ցեղաբէլ 15
Նաբովթուն թաշլատըպ էօլտիւ-
յինէ իչլտիճէ , Ցեղաբէլ Ա-
քսաապա տէտի քի՝ Գալդ Ցեղա-
յէլի Նաբովթուն սանա օլ ադ-
չէ իլէ վէրմէյէ իմ Թիւնա՝ էթ-
տիյի պաղընը զապթ էյլէ . զիրա
Նաբովթ սաղ տէյիլ տիր , իլլա
էօլտիւ : Վէ վագի՝ օլսուս քի Ա- 16
քսաբ՝ Նաբովթուն էօլտիւյինէ-
նիս իչլէթտիյի կիպի , օլտէմ Ա-
քսաապ գալդսդ քի՝ Ցեղայեւլեւ
Նաբովթուն պաղընա էնէ , վէ օ-
նու զապթ էտէ :
Վէ Թեղրիլի Եղնայա Բապ- 17
պըն տէօղիս օլսուպ տէտի . Գալդ՝ 18
Ամտրիատա օլսուն Իսրայէլ վա-
տիշահը Աքսաապը գարշըլամազլա
էն . իշթէ օ՝ Նաբովթուն պա-
ղընտա տուր , քի օրայա՝ օնու
զապթ էթմէյէ էնտի : Վէ օնա 19
տէօյլէյիպ տէյտին քի՝ Բապպ
պէօյլէ տէր . էօլտիւրտուն տէ
զա՞պթ տէ մի էէրսին . անտէն
օնա տէօյլէյիպ տէյտին քի՝
Բապպ պէօյլէ տէր . Օլմահալ-
տէ քի՝ քէօփէքլէր Նաբովթուն
գանընը էալտատըպ , քէօփէք-
լէրը սէնին քէնտի գանընը տատի
էալայաճագլար տըր : Վէ Ա- 20
քսաբ Եղնայա տէտի . Էյ տիւշ-
մէնիմ՝ պէնի պուլտո՞ւն մու .
վէ օ տէտի քի՝ Պուլտում , չիւն
քի սէն՝ Բապպըն նահարընտա
էարամազդ էթմէյէ քէնտինի
սաթտըն . Իշթէ պէն սէնին իւ- 21
զէրինէ պէլա կէթիրէճէյիմ , վէ
արտընճա սիւփիւրճէյիմ . վէ
Աքսաբըն Իսրայէլտէ էսիր հէմ
ազատ օլսուն էրքէյինի գըրտաճա-
ղըմ : Վէ սէնին էվինի Նաբատ 22
օղլու Յերոբովամըն էվի կիպի՝

վէ Ա.քիա օլլուս Բասասանըն էվլի կիսպի հաէձէյիմ, պէնի զալապէ կէթիրտիյին զաղապ՝ վէ Իսրա-
յէլէ կիւնահ էթտիրտիյին ի-
23 ջիւն : Վէ Յեզաբէլ հագդընա տախի Բապպաէյէլէկպաէտի քի՝ Յեզաբէլի Յեզրայէլին հիսարը էանըընաս քէօփէքլէր էէյէձէք
24 տիր : Ա.քաաբըն չէհրաէ էօլէ-նինի քէօփէքլէր էէյէլէր , վէ սահրաաս էօլէնինի կէօյիւն դուշ-
լարը էէյէլէր :
25 Ընձաղ Բասպըն նազարըն-տա էարատմաղըդ էթմէք իչիւն՝ քէնտինի սաթմըշ Ա.քաաբ կիսպի օլմամըշ տըր . զնրա օնուն գա-
րըսը Յեզաբէլ օնու ազարլատը :
26 Վէ վուէթլարըն արտընձա վար-մադ իչէ պէօյիւք մէքրուհլուք էյլէսի , Բասպըն Իսրայէլ օ-զուլարընըն գընինտան գօլտուշ-զու Ա.մօրհլուլարըն հէվի էթտիք-լէրինէ կէօրէ :
27 Վէ վադի՝ օլտու քի՝ Ա.քաաբ ապու սէօզլէրի իչինթէյի կիսպի , հաւազալարընը կըրթտը , վէ թէ-նի իւզէրինէ ջուլ գօտտը , վէ ու-զուդ թուէթտու . վէ ջուլ իլէ հաթտը , վէ հավաշ իւրուրը ի-
28 տի : Վէ Թէղլաթի Եղնայա Բապ-
29 սէն սէօզլու օլտուգ տախի . Ա.քաաբըն՝ հուզուրումնա ալշագ-լանըդընը կէօրի՞ր միւ սիւն . օնուն հուզուրումնա ալշագլան-տըդը իչիւն՝ պէլտայը օնուն կիսնի-լէրինտէ կէթիրտիյէձէյիմ . օ-նուն էվլի իւզէրինէ պէլտայը՝ օղ-լունուն կիսնիլէրինտէ կէթիրտէձ-յիմ :

ՊԱՂ ԻԲ

1 Ու էչ նէչ նէլլ կիչէսի , վէ Սիւ-րիա նէլէ Իսրայէլին պէյնինտէ
2 ձէնք հօգ իսի : Վէ վադի՝ օլտու քի իչինտինէ նէլտա , Յոզա փատիշահը Յովաափատ՝ Իսրա-
յէլ փատիշահընա էնտի : Վէ 3
Իսրայէլ փատիշահը քէնտի դուշ-լարընա տէտի . Պիլի՞ր մի սինիզ քի՝ Ռամոթ Գաղաադ պիզիմ ա-րը , վէ պիզ ծուս Սիւրիա փա-տիշահընըն էլինտէն ալմադա
թըմտայօրուզ : Անտէն Յովաա- 4
փատա տէտի քի՝ Պէնիմ իլէ Ռա-մոթ Գաղաադըն ձէնկինէ կի-տի՞ր մի սէն . վէ Յովաափատա Իսրայէլ փատիշահընա տէտի քի՝ պէն սէնին կիսպի իմ , գավըմ գավըն կիսպի՝ ալթլարըմ ալթլա-րըն կիսպի տիր :
Էէմ Յովաափատա Իսրայէլ փա- 5
տիշահընա տէտի քի՝ Քէրէմ էյլէ , պուս կիւն Բասպըն սէօզլիւ-նէ տանըշ : Վէ Իսրայէլ փատի- 6
շահը վէդդամպէրէյի տէօրթ հիւզ աատմդաատաը օլտուգ ձէմ՝ էախպ օնլարա տէտի քի՝ Ռա-մոթ Գաղաադըն իւզէրինէ ձէն-կէ կիտէյի՞մ մի , էօխտա վազ մի կէլէյիմ . վէ օնլար՝ Ըզդ , զնրա Բասպ օնու փատիշահընն էլինէ վէրէձէք տիր տէտիլէր : Վէ 7
Յովաափատա տէտի քի՝ Պուրատա Եհովանընն պիր վէդդամպէրի տատա եօ՞գ մու , քի օնտան տա-նըշալըմ : Վէ Իսրայէլ փատի- 8
շահը Յովաափատա տէտի քի՝ Պիր տատէ տատա վար քի Բասպ-պա օնտան տանըշալըմ , ամմա պէն օնտան իքրահ էտէրիմ . զն-րա Հագդընա խայր վէդդամպէր-լէր էթմէդ , իլլա չէրը , պուս Յեհ-ու օղլու Միքխա տըր . վէ Յով-աափատա տէտի քի՝ Փատիշահ պէօյլէ տէմէսին :
Իմամ Իսրայէլ փատիշահը պիր 9
նաապմ չաղըրըդ՝ Յեհմա օղլու Միքխայէլ Թէղ կէթիր տէտի : Վէ Իսրայէլ փատիշահը իլէ Յոզ- 10
դա փատիշահը Յովաափատա՝ Սա-մարիա դափուսուս Մամհէլէ-նին մէյտանընտա հէր պիրի իւ-լա՛Թէլէր կիյինմիշ Թամամընտա

օթնուրուբ խոտ. վե՛ճ Ճիւմլէ փէյ-
ղամպէրլէր՝ էօնլէրին ան փէյ-
11 ղամպէրլէք հաւրլէր խոտ: Վէ
Քանանա օղլու Սէտէկիա՝ քէն-
սինէ ատմիրան պույնուզլար
եափմըշ խոտ, վէ Բապպ պէյլէ
ատր քի Սիբրհանլէրի Թա ծնըլ-
րը ատաքսինձէյտաք պուռնլար
12 իլէ վուրսալըն ատր խոտ: Հէմ
Ճիւմլէ փէյղամպէրլէր՝ պուռնձի-
լէյին փէյղամպէրլէ քէսիպ ատր-
լէր խոտ. Ռամոլթ Գալաադա
ջըդ, վէ իլին բասթ կէլէձէք
տիր, վէ Բապպ ծնոս վաատիչա-
հըն էլինէ վէրէձէք տիր:
13 Վէ Միքիայը ջաղըրմալա կի-
ուն խապէրձի ծնա սէօյլէյիպ
տէտի քի՝ Իշթէ հալա փէյղամ-
պէրլէրին սէօզլէրի պիր ադըզ
սան վաատիչահըն հադդընա խա-
յըրլը տըր. քէրէմ էյլէ՝ սէնին
սէօզլէուն ծնլարըն պէրինին սէօ-
զլու կիպի օլսուն, վէ խայր սէյ-
14 լէ: Վէ Միքիա տէտի. Բապպ
սաղ տըր քի՝ Բապպ պանա նէ
ատր խոտ, ծնու սէօյլէյէձէյիմ:
15 Վէ վաատիչահա կէլինձէ, վա-
տիչահ ծնա տէտի քի՝ Եա՛ Մի-
քիա՝ Ռամոլթ Գալաադա ՃԷՆ-
կէ կիտէլի՛մ մի, եօխսա վաղ մի
կէլէլիմ. վէ ծնա՝ Ջըդ, վէ ի-
շինն բասթ կէլէձէք տիր, վէ
Բապպ վաատիչահըն էլինէ վէրե-
16 Ճէք տիր տէտի: Վէ վաատիչահ
ծնա տէտի Պէն նանա գա՞ջ քէր-
էյէտէք եէմին վէրէյիմ քի՝
պանա Բապպըն խոմի իլէ կէրէչէք-
17 տէն ղայրի սէօյլէմէյէսին: Վէ
օ տէտի. Ճիւմլէ Իսրայէլի՝ ջո-
պանը օլմայան գոյունլար կիպի
տաղարտա փէրիշան կէօրտիւմ.
վէ Բապպ տէտի քի՝ Պունլարըն
տահիպի եօք տուր, հէր քէս սէ-
լամէթ իլէ էվլինէ տէծտիսին:
18 Վէ Իսրայէլ վաատիչահը՝ Յոռա-
վաատա տէտի. Սանա տէ՞մէտիմ
մի քի՝ հադդըմա խայր վէյղամ-
պէրլէք էթմէկ, իլսա չէրը: Վէ օ 19
տէտի քի՝ Էօյլէ խոտ, Բապպըն
սէօզլէնիւ տինլէյէ. Բապպը
կէօրտիւմ քի՝ Թամըթընտա օ-
Թուրուբ խոտ, վէ կէօյնէն Ճիւմ-
լէ տ՝աքէրլի ծնուն եանընտա՝
սաղընտան վէ սօլտնտան տուռ-
բուր խոտ: Վէ Բապպ տէտի. 20
Ա՛քսաքը քի՞մ ալտատըը քի՝ ջը-
դըպ Ռամոլթ Գալաադա տիւ-
չէ. վէ քիմմ պէյլէ վէ քիմէ
չէյլէ տէտի: Վէ պիր ըուհ ջը- 21
դըպ՝ Բապպըն հուզուրուընտա
տուրտուռ, վէ տէտի քի՝ Օնու
պէն ալտատըրըմ. վէ Բապպ օ-
նա՝ նէ՞ իլէ տէտի: Վէ օ՝ Ջը- 22
դըպըմ վէ ծնուն Ճիւմլէ վէյ-
ղամպէրլէրինին աղըընտա եա-
ըան ըուհուս օլայըմ տէտի. վէ
տէտի քի՝ Սէն հէմ ալտատըրըրըն,
հէմ զալիպ օլուրսուն. ջըդ, վէ
էյլէ էթ: Իմոի հալա իշթէ 23
Բապպ՝ սէնին հէմ պուս վէյ-
ղամպէրլէրինին աղըընտա եա-
ըան ըուհուս վէրմիշ տիր. վէ
Բապպ սէնին հադդընա քէմ
սէօյլէսի:

Օլսէմ Քանանա օղլու Սէտէ- 24
կիա եադլաշըսը՝ Միքիանըն չէնէ-
սինէ վուրտուռ, վէ տէտի քի՝
Բապպըն ըուհուս սանա սէօյլէ-
մէք իշլէն պէնտէն չոս նէ՞րէտէն
կէլսէի: Վէ Միքիա՝ իշթէ սէն 25
կիզլէնմէք իշլէն իչ օտատան իչ
օտայա կիրտիլէն կիւնտէ կէօ-
րիւրտիւն տէտի:

Վէ Իսրայէլ վաատիչահը տէտի 26
քի՝ Միքիայը ալ տա ծնու չէկ-
րին սէրտարը Ամինա վէ վատի-
չահըն օղլու Յովասա կէրի կէօ-
Թիւր. Վէ տէ քի՝ Փաատիչահ 27
պէյլէ տէր. Պունու հապսխա-
նէյէ գոյուն, վէ Թա պէն սէլա-
մէթ իլէ կէլինձէյէսէք՝ օնու
Ճէփա էքմէկ իլ վէ Ճէփա սուլոս
իլէ պէսլէյին: Վէ Միքիա տէ- 28
տի քի՝ Էյէր պիր վէճէ իլէ սէ-

լամէթ լէվ ակօնէր խէն, Բասպ պէնիմ վասիթամ լէվ սեջլէմէ-
միշ ակը · հէմ՝ Եա՛ գավմըը՝ հէփինիզ իչտին տեսի ։
29 Իմոն Իսրայէլ փատիշահը լէվ Յուդա՞ փատիշահը Յովսափատ
Ռամոթ Գաղաադա չըգըրըը ։
30 Վէ Իսրայէլ փատիշահը՝ Յովսա-
փատա տեսի · Թէպտիլ գըյա-
փէթ օլուա՝ ձէնկէ վըրըըմ,
ամմա ան խլա՛ԹընԸ կիլին ·
իմոն Իսրայէլ փատիշահը Թէպ-
տիլ գըյափէթ օլուսա՝ ձէնկէ
31 վարաը ։ Վէ Սիւրիա փատիշահը
քէնտի ա՛րապաւարընըն օթուզ
հըն սերվէրըլէրինէ էմր էտիպ տե-
տի քի՝ Փիւչիւք լէվ եա պէյհուք
լէվ ձէնք էթմէն , իլլա եալընըզ
32 Իսրայէլ փատիշահը լէվ ։ Իմոն
վագ՝ օլուսա քի՝ ա՛րապա սեր-
վէրլէրի Յովսափատը կէօրինը-
ձէ , Թահպիհան Իսրայէլ փա-
տիշահը պուս ուսուր տէյէրէք՝ օ-
նուն իւզէրինէ ձէնք էթմէյէ
սահիտըլար · վէ Յովսափատ
33 փէրհատ էյլէտի ։ Վէ վագ՝
օլուսա քի՝ ա՛րապա սերվէրլէրի օ-
նուն Իսրայէլ փատիշահը օլմա-
տընընը կէօրտիքլէրի կիպի , օ-
նուն արտընտան տէօնտիւլէր ։
34 Վէ պիր քիմսէ պիլա գաստ պիր
օդ աԹըսը՝ Իսրայէլ փատիշահը-
նը զըրհըն հալգալարընըն արա-
սընտան վուրտու · օլ տէմ՛օ՛ ա՛-
րապաձնընա տէսի քի՝ Իլլինի
չէվիր տե պէնի օրտուտան չը-
35 գար , զնրա եարալանտըմ ։ Վէ
օլ կիւնտէ՝ ձէնք չէսիտ օլտու, վէ
փատիշահ՝ Սիւրեանլիլէրին գար-
չըլընտա ա՛րապասընտա տուր-
տու · վէ սհշամ իւսԹիւ էօլ
տիւ , վէ եարանըն գանը ա՛րա-
36 պանըն իչինէ տէօքիւլտիւ ։ Վէ
կիւնէշ պաԹար իլէն , օրտու-
տա՝ Հէր քէս քէնտի շէհրինէ վէ
հէր քէս քէնտի վիլայէԹինէ գէօ-
պէ տէյիւ չաղըրըգ սէտասը կէչ-
մի ։ Իմոն փատիշահ էօլտիւ ,
37 վէ Սամարիայա կէԹիրիլտի · վէ
փատիշահը Սամարիատա տէչին
էյլէսիլէր ։ Վէ ա՛րապայը Սա-
38 մարիա հավուզընընուն ևանընտա
եայգասընըլար , վէ Բասպըն սեջ-
լէսիյի սեօզէ կէօրէ քէօփէքլէրը
ծնուն գանընը եալատըլար , վէ
փահիշէլէր օրտա եայգանտըլար ։
Վէ Ախաապըն պագի հիքա-
39 յէԹի՝ վէ հէվի էԹմիյի՝ վէ եափ-
տընը փիլ տիշի էվ՝ հէմ պինա
էԹմիյի ձիւմլէ չէհրիլէր՝ Իսրա-
յէլ փատիշահլարընըն Թէվարիխ
քիԹապընտա եազընը տէյիլէ՞
մի ։ Վէ Ախաապ պագպալարը ի-
40 լէ ույուտու , վէ ծնուն եէրինէ
օղլու Ոքոզիա փատիշահ օլ
տու ։
Վէ Իսրայէլ փատիշահը Ա-
41 քաապըն տէօրտիւնձիւ էրզընտա՝
Յուդա իւզէրինէ Ասա օղլու
Յովսափատ փատիշահ օլտու ։
Վէ Յովսափատ փատիշահ օլ-
42 տուզընտա՝ օթուզ պէշ եաշընը-
նա խոլ , վէ Երուսաղէմտէ ի-
չէրմի պէշ էրլ փատիշահլըգ
սիւրտիւ · վէ անասընըն ատը՝
Սաղինին գըզը Ազուբա իտի ։
Վէ պագպասը Ասանըն ճիւմլէ էօ-
43 ղընտա Էհուրիւտիւ · Բասպըն
նատարընտա տօղրուլուգ էտիպ
ծնուան տահմատը ։ Անճագ Թէ-
44 վէ փուԹխանէլէրի կիտէրիլմէ-
տի · գավմ տահա Թէվէլէկտէ
գուրպան էտէրլէրը խոլ վէ պուշ-
խուր եագարլար խոլ ։ Վէ Յով-
45 սափատ՝ Իսրայէլ փատիշահը լէվ
պարըշըգ էյլէտի ։
Վէ Յովսափատըն պագի հի-
46 քայէթի վէ ծնուն էԹմիյի
գահրիմանլըգը վէ ճէնքլէրի Յու-
դա փատիշահլարընըն Թէվարիխ
քիԹապընտա եազընը տէյիլ՞մի ։
Հէմ օ՛ պագպասը Ասանըն հիւն-
47 լերինտէն գալան լուԹիլէրի տի-
յարտան տէի՛ էԹտի ։

48 Վէ Եդոմմա փաստիշահ Եօգ
խան · ալիր փաստիշահ վէքիլի վար
խան :
49 Վէ Յովսափատ Թարսիս տօ-
նանմասը եաիսը քի՝ ալթուն ի-
չիւն Ոփիրէ կիսէ , ամմա կիմ-
մէսի · ղնրա տօնանմա՝ Գասիոն
50 գաբէրտէ փարէլէնսի : Օվ զէ-
ման Ահազիա օղլու Ոքոզիա՝ Յով
սափատա ասէսի քի՝ կէմիլէր իլէ
պէնիմ գուլլարըմ սէնին գուլլա-
րընդն պիլէսինէ կիմսին · վէ
Յովսափատ խաթըրտի :
51 Իմմի Յովսափատ՝ պապալա-
րը իլէ ոյուտու , վէ պապալա-
րը իլէ՝ պապասը Դաւիթին չէհ-
րինտէ տէփին օղնտու · վէ օ-
ղունն եէրինէ օղլու Յովրամ փա-
տիշահ օլտու :
52 Յուդա փաստիշահը Յովսափա-
տըն օն եէսիրնէ եըղընտա՝ Սա-
մարիատա Իսրայէլին իւզէրինէ
Ահազիա օղլու Ոքոզիա փաստի-
շահ օլտու · վէ Իսրայէլին իւզէ-
րինէ իքի եըլ եըղ փաստիշահլըգ սիւր-
տի : 35 Վէ Բահալըն նաղարընտա
եարատաղըգ էհիպ՝ պապասը .
նըն եօղունտա վէ ատասընըն եօ-
ղունտա վէ Իսրայէլ կիւնահ
էհմիրէն Ահազիա օղլու Յէհո-
րամըն եօղունտա եէրուիւտիւ :
54 Վէ Բահալա իւպատէթ էհիպ՝ 54
ծնա ակճահ գըլտը · հէմ պապա-
սընըն ճիւմլէ էհմիլէնէ կիւ-
րէ՝ Իսրայէլին Ալլահը Բահալը
ղազապ կիհմիրտի :

ՏԻՕՐՏՈՒՆԱՒՈՒ
ՓԱՍՏԱՒԱՐՔ
(ՉՈՐՐՈՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ)
ԵԱԻՕՍ
ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՓԱՍՏԱՒԱՐՔ

ՊԱՊ Ա

1 Վէ Ահազիա եօղսիւբտէն
ոտնկրա Մոաւաբ՝ Իսրայէլէ ա՛ոը
օլտու :
2 Վէ Ոքոզիա՝ Սամարիատա օ-
ղան քէօշքիւնիւն փորմագլըղըն-
տան տիւշիւպ իատըթա օլտու ·
վէ իատպէրճիլէր կէօնտէրիպ օն
ոէսի քի՝ սիտին Ակկարոն Ա-
ստուածն Բահաղզեբուբա տանըշըն ,
ա՛ճէպ պու իատըթալըգըմտան
տիշահ օլտու :
3 Եհովայի Թիշբիւն Եղիա տէսի
քի՝ գալդ , Սամարիա փաստիշա-
հընդն իատպէրճիլէրինի գարշըլա-
մադա ջընդ , վէ ոնլարա տէ քի՝
Իսրայէլտէ Ալլահ օ՞ղմադընդնտան
մը սիզ Ակկարոն ալլահը Բահաղ-
զեբուբա տանըշմադա կիտէ՞յօր-
սունուզ : Իմոի պունտն էչիւն 4
Բապպ պէշյէ տէր քի՝ Սէնին
օղ ջընդ տըրդընը եաթագտան հնմէ-
յէճէքսին , իլա էլպէթմէ՛ էօ-

լէհէբսին · անոնն Եղնա կիթ-
ան :
5 Վէ խապէրձիլէր նա կէրի
կէլսիլէր · վէ օ ծնլտա տէսի
քի՝ Նի՞նէ պէյլէ կէրի կէլսի-
6 նիզ : Վէ ծնա տէսիլէր քի՝ պի-
զի գարշլամաղա պիր քիմսէ չըգ-
ար , վէ պիզէ տէսի քի՝ Կիտիպ
սիզի կէօնտէրէն վասիշահա տէօ-
նիւն , վէ ծնա տէյսինիզ քի՝
Բաշպ պէյլէ տեր · Սէն Խրա-
յէլսէ Ալլահ օ՞ղլտարըձնտան
մը Ակկարսն ալլահը Բահաղղէ-
բուբա տանըշմաղա կէօնտէրիր-
սէն · պուհնուն իչնէն սէնին օղ
չըգարըձն եաթագտան հնտիկ-
ձէքսին , իլլա էլսէթմէկ էօլէ-
7 ձէքսին : Վէ օ ծնլտա՝ Սիզի
գարշլամաղա չըգըպ՝ պու տէօղ-
լէրի սիզէ տէյլէյին քիմսէ նէ՞
8 սուրէմէտ իսի տէսի : Վէ ծնա
տէսիլէր քի՝ Պիր Թիւլլու քիմսէ
իսի , հէմ պէլլնտէ գայըշ գու-
շագ գուշտնմըշ իսի · վէ օ՝ Ե՛ղ
բիլի Եղնա սըր տէսի :
9 Իմսի ծնա էլլի նէֆէէի իլէ պիր
էլլի պաշը կէօնտէրսի , վէ օ՝ օ-
նուն էտնընա չըգար , վէ իշմէ
տտղըն պաշլնտա օթուրուր իսի,
վէ ծնա տէսի · Իյի Ալլահըն ա-
տէմի՝ վասիշահ տեր քի՝ Աշաղա
10 էնէսին : Վէ Եղնա Ձէվապ վէ-
րիպ էլլի պաշըյա տէսի քի՝ Ի՛մ
ան էյէր պէն Ալլահ տտէմի ի-
սէմ , կէօքտէն աթէշ էնիպ՝ սէ-
նի վէ էլլի նէֆէէինի եէսին · վէ
կէօքտէն աթէշ էնիպ՝ օնու հէմ
օնուն էլլի նէֆէէինի եէսի :
11 Վէ ծնա Թէքրար էլլի նէֆէէի
իլէ պիր ղարի էլլի պաշը կէօն-
տէրսի · վէ օ՝ Ձէվապ էտիպ օ-
նա տէսի քի՝ Իյի Ալլահըն տտէ-
մի՝ վասիշահ պէյլէ տեր · Թէղ
12 աշաղա էնէսին : Վէ Եղնա Ձէ-
վապ վէրիպ օնլտա տէսի քի, Ի-
յէր պէն Ալլահըն տտէմի իսէմ,
կէօքտէն աթէշ էնիպ՝ սէնի հէմ
էլլի նէֆէէինի եէսին · վէ կէօք
տէն Ալլահ աթէշի էնիպ՝ օնու
վէ օնուն էլլի նէֆէէինի եէսի :
Վէ օ Թէքրար պիր իչէլտնձիլ 13
էլլի պաշը հէմ օնուն էլլի նէֆէ-
էինի կէօնտէրսի · Իմսի իչէլտն-
ձիլ էլլի պաշը էօգարըը չը էտը ,
վէ վարըպ՝ Եղնանըն էօնիւնէ
պիղէէրի իչէրինէ չէօքտիւ , վէ
օնա Թաղլտրըպ՝ օնա տէսի · Իյի
Ալլահըն տտէմի՝ քէրէմ էլլէ ,
պէնիմ Ձանըմ վէ պու էլլի գա-
լարընըն Ձանլարը՝ սէնին նտղա-
րընտա գը յմէթլի օլսուն : Իչմէ 14
կէօքտէն աթէշ էնիպ՝ էվվէլքի
կիպ էլլի պաշըլարը վէ օնլարըն
էլլէրէը նէֆէէրէէինի եէսի · ամ-
մա չիմսի պէնիմ Ձանըմ տէնին
նտղարընտա գը յմէթլի օլսուն :
Վէ Բապպըն մէէյի Եղնայա 15
տէսի՝ Օնուն իլէ էն , օնուն
էիւզնտտէն գօրգմա · իմսի օ
գաղդը՝ օնուն իլէ վասիշահա
էնտի · Վէ ծնա տէսի քի՝ Բապպ 16
պէյլէ տեր · Ձիսն քի Ակկարսն
ալլահը Բահաղղէբուբա տանըշ
մաղա խտպէրձիլէր կէօնտէրսին,
Իսրայէլսէ տէօղլէնէ տանըշտա-
Ձագ Ալլահ օ՞ղլտարըղընտան մը
Եօյնէ էնէպ՝ · պուհնուն իչնէն տէ-
նին օղ չըգարըղըն եաթագտան էն-
մէյէձէքսին , իլլա էլսէթմէկ էօ-
լէձէքսին :
Իմսի Եղնանըն տէյլէյսի յի 17
Բապպըն տէօղլէ իւզուէ էօլսէ ,
վէ օնուն էէրինէ՝ Յուդա վասի-
շահը Յուհաննտտա օղլու Յուդամըն
իքինձի էրղնտա՝ Յուդամ վա-
սիշահ օլսուն · չնէն քի օնուն օղ-
լու էօղ նսէ : Վէ Ո՞քղնանըն 18
էթմէյինին պագի հիքնայէթի՝
Իսրայէլ վասիշահլարընըն Թէ-
վարիխ քիթապընտա եազըլը տէ-
սի՞լմի :

ՊԱՒՊ Բ

1 Ա Է վագի՛ օլտու՝ քի՛ Բապպ
Եղնայը գասըրըն իւէ կէօյ ջը-
գարաճալընտա , Եղնա վէ Եղի-
սէ Գաղդաղատան կիմսիւէր ։
2 Վ է Եղնա Եղնսէյէ աւոտ քի՛
Ր Քէրեմ էյլէ սէն պուրատա օ-
Թուր , ղնրա Բապպ պէնի Ի-
Թէվէատք կէնտաերտի · վէ Եղի-
սէ աւոտ քի՛ Բապպ սաղ մըր ,
վէ սէնին Ճանըն սաղ մըր քի՛
պէն սէնի պրագմամ · իմին Ի-
3 Թէվէ էնտիւէր ։ Վ է Ք ևԹէվէտ
օլան վէ յղամպէրվէրին ղնրա-
ղըր Եղնսէյէ ջրդըպ ծնա տէ-
տիւէր
քի՛ Բապպըն պուռ կիւն էֆէնտի-
նի սէնին պաշընտան ալաճաղընը
պիվի՞ մի սէն · վէ օ՛ պէն տէ
4 պիվէրիմ , սուս օլսըն տէտի ։ Ան-
սէն Եղնա ծնա տէտի · Եա՛ Ե-
ղնսէ՛ քէրեմ էյլէ պուրատա օ-
Թուր , ղնրա Բապպ պէնի Եղի-
քտվա կէնտաերտի · վէ օ՛ Բապպ
սաղ մըր , վէ սէնին Ճանըն սաղ
մըր քի՛ պէն սէնի պրագմամ տէ-
տի · վէ Երիքովա վարմըլըր ։ Վ է
5 Երիքովտա օլան վէ յղամպէրվէ-
րին օղուլտըր Եղնսէյէ հաբար
ջրդ ծնա տէտիւէր քի՛ Բապպըն
պուռ կիւն էֆէնտիվի սէնին պա-
շընտան ալաճաղընը պիվի՞ մի
սէն · վէ օ՛ պէն տէ պիվէրիմ ,
6 սուս օլսըն տէտի ։ Վ է Եղնա օ-
նա տէտի քի՛ Ր Քէրեմ էյլէ սէն
պուրատա օԹուր , ղնրա Բապպ
պէնի Յորդանանա կէնտաերտի ·
վէ օ՛ Բապպ սաղ մըր , վէ սէնին
Ճանըն սաղ մըր քի՛ պէն սէնի
պրագմամ տէտի · իմին իքիսի
7 կիմսիւէր ։ Վ է վէյղամպէրվէ-
րին օղուլտարընտան էյլի էֆէնտի կի-
տիւ՝ գարշընտան ուզագտան սուր-
սուլար · վէ ծնլարըն իքիսի Յորդա-
8 նանըն էրտընտա սուրսուլար ։ Վ է
Եղնա Ֆէրաձէհսինի ալտը տէտիւ-
տիւ , վէ սուլտա վուրսուս , վէ
սէր էրտնա Հէմաթիր էրտնա պէօ-
լինտիւէր · վէ իքիսի գարտաշան
կէչմիւէր ։
Վէ վագի՛ օլտու՝ քի՛ ծնլար 9
Հէչմիքտէ , Եղնա Եղնսէյէ տէ-
տի՛ քի՛ պէն սէնտէն ալընմաղտան
Հավէչ տիւէ ուսնա նէ էտէյիմ ·
վէ Եղնսէ աւոտ քի՛ Ր Քէրեմէյլէ
սէնտէ օլան բուհ՝ իւզէրիմէ իքի
գաթ օլտուն ։ Վ է օ աւոտ քի՛ 10
Կիմ՞ չէյ տիւէտին · էյէր պէնի
սէնին էրտընտան ալընըր իքէն
կէօրիւր իսէն՝ սոնա էյլէ օլտուն,
Եօգ իսէ օվմասըն ։
Վէ վագի՛ օլտու՝ քի՛ ծնլար 11
տէյղէչէրէք կիսէյօր իքէն , իչլէք
պիր աԹէչ ա՛րապտասը աԹէչ
աԹէլտըր իւէ ծնլարը պիր պիրին-
տէն այըրտը · վէ Եղնա գասըր-
դա իւէ կէօյէ չըդտը ։ Վ է Եղնսէ 12
կէօրիւյօր իսի , վէ պաղըրըյօր
իսի · Եա՛ պապամ պապամ՝
Խրայէլ ա՛րապասը վէ ծնուն
աԹէլսըն , վէ ծնու արԹըդ կէօր-
մէտի · իմի քէնտի հավապըրընա
համիշտվ՝ ծնլարը իւլ վարէյէ
ՀըրԹտը ։ Հէմ Եղնանըն իւզէ- 13
րինտէն սիւչէն Ֆէրաձէհսինի
գալտըրտը , վէ տէօնիւ՝ Յորդ-
դանանըն քէնարընտա սուրտուս ։
Վ է Եղնանըն իւզէրինտէն տիւ- 14
չէն Ֆէրաձէհսինի ա՛ջա՝ սուլարա
վուրտուս , վէ տէտի քի՛ Եղնանըն
Ա՛լտըն Բապպ նէ՞րէտե պիր ·
Հէմ տահի սուլարա վուրտուս ,
վէ պիր Հանա վէ օպիր Հանա
պէօվնէնտիւէր , վէ Եղնսէ Հէչ-
մի ։
Վ է Երիքովտա օլան վէ յղամ- 15
պէրվէրին օղուլտըր ծնու գար-
շընտան կէօրտիւքլէրինտէ , տէ-
տիւէր քի՛ Եղնանըն գանտու Ե-
զնսէ՛ն իւզէրինէ գոնմուշտուր ·
իմի՝ ծնուն իսԹիգպալընէ վա-
րըպ՝ ծնա Հէրէ պէրտիգը Թէ-
մէնա Հէմաթիւէր · Վ է ծնա տէ- 16
տիւէր քի՛ Իչլէք Հալա սէնին

դուռըրդն իւէ էլի դուռվէթ
ահէիսի ատէմ վրը, քէրէմ էյլէ՝
կէթանվէր, վէ էֆէնաւնի տրա-
սընըր, իչէթիմալէքի ծոռ Բապ-
պըն Ռուհոռ գալըրըդ՝ ծոռ
տաղըրդն պիրինէ էա տէրկէը-
րին պիրինէ աթմըշ սըր. վէ օ՝
17 կէօնտէրմէն տէսի. Ամմա ան-
ըդը ծոռ՝ պէղինճէ յէտէը իսպ-
րամ էթմիւէը, վէ՝ կէօնտէրին
տէսի. լմաի էլէ տառմ կէտն-
տէրիա՝ իւչ կիւն արատըդր,
ամմա ծոռ պուդմատըդր:
18 Անտէն ծոռ տէծնտիւէը, վէ օ՝
Երիքռվսա ըԹուրուր իսի. վէ օ
ծնըդրա՝ պէն սիզ տէ՛մէտիմ մի
քի կիԹմէյէսինիզ տէսի:
19 Վէ շէհրին տառմէրի Եղնսէ-
յէ տէսիւէը քի՝ ԻշԹէ հազա շէհ-
րին տուբռատուռ էէր էֆէնտի-
մին կէօրտիւյիս կիսի կիւզէլտիր.
ամմա տուբռը փէնտ՝ վէ էէր
20 մահտուռռուզ տուր: Վէ օ՝ Պա-
նա տիր էէնի չանադ կէԹիրին,
վէ իչինէ Թուզ գօյուն տէսի.
21 վէ ծոռ կէԹիրտիւէը: Վէ տու-
ռըրըն փուռնարընա ըզդըզ՝ օրա-
յա Թուզ ազմը, վէ տէսի քի՝
Բապս պէօյլէ տէր. Պու տուռա-
բա չէփա վէրտիմ, ծնտան ար-
Թըդ հօլիւմ վէ մահտուռռուզդէդ
22 օրմայա: Իսկի օվ տուռըր Թա
պուռ կիւնէհտաէ Եղնսէնէն ահօլէ
տիյի տէօզէ կէօրէ չէփա պուռ
տուռըր:
23 Վէ օրտտան ԲէԹէլէ ըզդըր,
վէ հօլտա հօգարը ըզդըր իքէն,
քիւչիւք չէռնուգըտ շէհրտէն ը-
գընդ ծոռ մահտարադընա ատըր
էտր, վէ ծոռ՝ Թաղ պաշըր ըզդ,
Թաղ պաշըր ըզդ տէրկէր իսի:
24 Վէ տրգտատընա տէծնտիւդ՝ ծնը-
րը կէօրտիւ, վէ Բապսըն իսկի
էյլէ ծնըդրա ազճա տրճա՝ էյլէսի-
վէ օրմանտտան իքի տիչէ այր ըզդ-
տը, վէ ծնըդրտան դրբդ իքի չո-
25 ճուգ վարէյէսի: Վէ օրտտան

կարմէզտա տադընա կիԹսի. վէ
ծնտան Սամարիայա տէծնտիւ:

ՊԱՊ Գ

Վէ Աքսաբ օղլու Յովսամ՝ 1
Յուդա փատիշահը Յովսափա-
տըն ծնտէքիղնճի էըըընտա Իս-
րայէլին իւզէրինէ Սամարիատա
փատիշահ օլտու, վէ ծն իքի էըլ
փատիշահըդդ սէլտտիւ: Վէ Բտա- 2
պըն նադտարընտա էտրտմադըդ
էյլէսի, անճագ պատտսը կիսի
վէ անատը կիսի տէյիլ. չիւն քի
պապասընըն էտփտըդը Բահա-
ղըն փուԹուռնու կիտէրտի: Ան- 3
ճագ Իսրայէլէ կիւնահ էԹտիրին
Նաբատ օղլու Յէրոբովամընըն կիւ-
նահտարընա էտփըդը. ծնըդրտան
այրըլմատը:
Վէ Մովաբ փատիշահը Մէնա 4
սիւրիւէը տահիսի օլմագ իլէ,
Իսրայէլ փատիշահընա իւզ պին
գուզու՝ վէ էիւնիւ իլէ էիւզ պին
գօչ վէրիր իսի: Ամմա վագի՝ 5
օղտտա քի՝ Ախաաբ էօլտիւքտան
ոօնկրա, Մովաբ փատիշահը Իս-
րայէլ փատիշահընա ա՛սը օղտու:
Իսմի օվ կիւնտե Յովսամ փատի- 6
շահ Սամարիատան ըզդըր, վէ
հիւմմի Իսրայէլի եօգտատը. Ան- 7
տէն կիտիպ՝ Յուդա փատիշահը
Յովսափատտա կէօնտէրտի, վէ ան-
տի քի՝ Մովաբ փատիշահը պաղտա
ա՛սը օղտու, պէնիմի իլէ Մովաբ իւ-
զէրինէ ճէնկի կիտէրտի մի՞ն. օղտա-
խի՝ Ըզդարըմ, պէն ոէնիմ կիտի իմ,
գավմըմ գավմընն կիսի՝ ասԹէ-
ըրըմ ասԹէըրընն կիսի ատիւ ատտի:
Վէ օ ատտի՝ Հա՞նգի եօլտան 8
ըզդարըմ. օ տա՝ Եդոմ չէօլի-
եօլտտան տէտի: Իտմի Իսրա- 9
յէլ փատիշահը իլէ Յուդա փա-
տիշահը հէմ Եդոմ փատիշահը
կիտիպ՝ էէտի կիւնլիւք եօլ տօ-
ղաշըրընտա, վէ օրտտունուն հէմ
ատրալարընճա օլան հայվանլարընն

տալու եօգ իսի :
10 Վէ Իսրայէլ վիսոիշահը սէ-
սի · Էյվահ էվ՝ սրս իէշ վիսոի-
շահը Բասպս Մովսբըն էվնէկ
Թէսլիմ էթմէկէյ չսլըրմըշ սըր :
11 Վէ Յովսափսաս սէսի · Պոբա-
տա Բասպսըն փէղյամպէրի եօ՞գ
մռս քի՝ ծնուն վսսիթսսի իվէ
Բասպա սանըշսլըմ · վէ Իսրա-
յէլվսոիշահընըն գռէլսրընսան
սիրի ձէվսսլ վէրիպ սէսի քի՝ Ե-
լիասըն էվէրինէկ ռռս սէօբսիշ օ-
լան Սափատ օղլռ Եղիսէ պռռ-
12 բատա սըր : Վէ Յովսափսաս
Բասպսըն սէօղլռ ծնուն իվէ սիր
սէսի · իմսի Իսրայէլ վիսոիշա-
հը վէ Յովսափսաս վէ Եդովմ
13 փիսոիշահը ծռա էնսիվէր : Վէ
Եղիսէ Իսրայէլ վիսոիշահընա
սէսի քի՝ Պէնիմ իվէ սէնին նէ՞
իշին վար , սէն պռպանըն վիէյ-
զամսիրվէրինէկ վէ անանըն վիէյ-
զամսիրվէրինէկ կիթ : Վէ Իսրա-
յէվ փիսոիշահը ծռա սէսի քի՝
Եօք , ղիրա Բասպ ռռս իէշ փիս-
սիշահը Մովսբըն էվնէկ Թէսլիմ
14 էթմէկէյ չսլըրմըշ սըր : Վէ Ե-
ղիսէ սէսի · Չռղռրռռնռռ
ռռսբռռռղռռմ՝ պէրվէրին Բասպ-
սը սաղ սրը քի՝ Յռւդա փիսոի-
շահը Յովսափսաըն խաթրընը
ռռյմռռսա իսիմ , ռռռնա նռղսր
էթմէկղ իսիմ ; վէ ռռռնա պռգ-
15 մռղ իսիմ : Ռմմա Հսլռ պռռնա
սիր սաղինռռ կէթիրին · վէ վռ-
դի՝ օղռռ քի՝ սաղինռռ չսղնը
չսլսր իքէն , ծնուն իռղէրինէկ
16 Բասպսըն էվն օղռռ · Վէ սէսի
քի՝ Բասպ պէօյէ սէր · Պոբ
սէրէյի չռռգռռ չռռգռռ եռսի :
17 Ջ իրռռ Բասպ սէօյէ սէր քի՝
Րիռղինռռ էնօրմէյէձէքռնինիղ ,
վէ հռղմռռ էնօրմէյէձէքռնինիղ ,
ռռմմռ պռռ սէրէ ռռռ իէշ ռռօղռռձգ
սըր · վէ սիղ հէմ սիռրիռէրին
18 նիզ վէ ռռռվսրըռռրընըղ իէնձէք-
սինիղ : Ռռբին պռռ՝ Բասպսըն նռռ-
ղսրընռռ քիռշիռք չէյ սիր · Ռ-
վսրըն ռռ էվնինիղ Թէսլիմ էսէ-
ձէք սիր : Վէ հէր հիռռրըռչէյ- 19
րին՝ հէմ հէր սէէվինն չէնյի վռռ-
բռռռընըղ , վէ հէվ էյի ռղռձ-
լսրը սիռշիռրէռնինիղ , վէ ձիռմիղ
ռռռ փռռնռռրըռրընը գռփիյռռռը-
նըղ · վէ հէր էյի Թռրըռյը՝
Թռղռռր իվէ վիրռռ էռէօնինիղ :
Վէ վռգի՝ օղռռ քի ռռռգռռչռռ- 20
յընն՝ գռէրռռռ ռռռնռռռռռ իքէն ,
իշնիէ Եդովմ եօղռռնռռռ ռռռվռր
եիռրիչիռռ՝ էեր ռռռ իվէ մօղռռռռ :
Վէ ձիռմիղ Մովսբըղռռ՝ փռ- 21
սիշահընըն ծնըռր իվէ ձէնգ էթ-
մէկէյ չըգռղռպըռրընը իշնիէնձէ ,
ձիռմիղ գռռշռգ գռռշռռռ սիվէն
ձէմ՝ օղռռգ սինօր պռղընռռռ
ռռռբռռռղռռր : Վէ ռռռգռռչռռյընն 22
էրքէն գռղռգռղռղռրընռռռ , կիռ-
նէշնն պղյռռր ռռռղռռրըն իռղէրին-
նէ վռռբմռռչ իռռի , վէ Մովսբըղ-
ռռր գռրշռռռռռ ռռռղռռրը գռռ կիռ-
սիգըղըղ կէօրիռնձէ , ռռէսիէր քի՝ 23
պռռ գռռ սըր , փռռսիշահընռռ
էղսէթէթ ռռէօյինռչիռռ՝ սիրսին-
րինն վռռբռռռռռր : իմռի Հռղռ
էռռ՝ Մովսբըղռռ՝ էռռղռռյռ գէռ-
չէ՜ռ : Պէօղռչձէ Իսրայէղ օբռռռռ 24
ռռձռռռ վռռրռղռռր , վէ Իսրայէղ
վիէյր գռղռգռռ՝ Մովսբըղռռրը
վռռբռռռռռր , վէ ծնռռ՝ էօնղէրին-
ռէն գռչռռրռռռ : Վէ Մովսբըղռռ-
րը վռռբռռռռգ՝ գէյռռռրըռռռ կիռ-
սիվէր : Վէ չէհիվռէրին իրգռռղ- 25
ռռռ , վէ հէր էյի Թռրըռյռ հէր
քէռ քէնռռի Թռշընը սէնըռ՝ ծնռ
ռռղռռռռռռռռռռ , հէմ ձիռմիղ ռռռ
փռռնռռղռռրընը գռռիռռռղռռր , վէ
հէր էյի ռղռձը ռիէշիռռռիռռէր ,
Թռռ քի՝ կիրչռռրէռէնռռ էռռղ-
նըղ Թռղռռրը գռռղռռ , վէ ռռ-
վռռռ ռռնռռղռռ ծնռ գռռշռռռղռ
վռռբռռռռռր : Իմռի Մովսբ գռ- 26
սիշահը՝ ձէնգինն քէնռռի իռղէրին-
նէ ղռղռռ կիէռիչինն կիռրիռնձէ ,
սիրէ սինձէ էէռռի էիռղ ռռռղ գռ-

ղսրընռռ քիռշիռք չէյ սիր · Ռ-
վսրըն ռռ էվնինիղ Թէսլիմ էսէ-
ձէք սիր : Վէ հէր հիռռրըռչէյ- 19
րին՝ հէմ հէր սէէվինն չէնյի վռռ-
բռռռընըղ , վէ հէվ էյի ռղռձ-
լսրը սիռշիռրէռնինիղ , վէ ձիռմիղ
ռռռ փռռնռռղռռրընը գռռիռռռղռռր ,
վէ հէր էյի ռղռձը ռիէշիռռռիռռէր ,
Թռռ քի՝ կիրչռռրէռէնռռ էռռղ-
նըղ Թռղռռրը գռռղռռ , վէ ռռ-
վռռռ ռռնռռղռռ ծնռ գռռշռռռղռ
վռռբռռռռռր : Իմռի Մովսբ գռ- 26
սիշահը՝ ձէնգինն քէնռռի իռղէրին-
նէ ղռղռռ կիէռիչինն կիռրիռնձէ ,
սիրէ սինձէ էէռռի էիռղ ռռռղ գռ-

լըճ՝նէֆիէր ալտը քի՝ Եգովմ վա-
տիշահընատէք էարըպ կէչէլէր ,
27 ամմա գաֆիր օլմատըլար : Օվ
տէմ քէնտի եէրինէ վատիշահ օ-
լաճագ իլէ տօղուշ օլտունու ա-
լըպ՝ օնու հիսարըն իւզէրինաւ
պիւթիւն էանմա սունատու , վէ
Իսրայէլիւզէրինէ պէօյիւք իսըշմ
օլտու . վէ օնաւն իւզէրինտէն
գալգըպ՝ տիյարըբօնա տէօնտիւ-
լէր :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ փէյղամպէր օղուլլարը-
նըն գարըլարընատ պիր գարը՝
Եղնսէյէ ֆիերեատ էտիպ տէտի
քի՝ Գօուլտէն գաճամ էօլտիւ , վէ
աէն՝ գուլտունաւն Տապպատն գօր-
գարը իտիյինի պիլէրսին , վէ ա-
լաճագ տահիպի իչի օղուտմա
քէնտինէ գուլար իչնն ալմայա
2 կէլտի : Վէ Եղնսէ օնա տէտի
քի՝ Սանա նէ՞ կէլէյիմ , պանա
տէօյլէ , էվտէ նէ՞ն վար . վէ գա-
րը տէտի քի՝ Պաւ իտարայընընըն
էվտէ պիր քիւչիւճիւք գապ զէյ-
թունն էաղընատն ղայրի պիր շէ-
3 յի էօգ տուր : Օ տա տէտի քի՝
Կիթի տիշարըընատն քէնտինէ հէվ
գօնշուլարընընատն գապլար՝ պօշ
4 գապլար տիլէ , տղ տիլէմէ : Վէ
վարըպ՝ քէնտի արտընատն վէ օ-
ղուլարընընն արտընատն գափու-
յու գափա , վէ հէվ օվ գապլա-
րա տէօք , վէ տօլտանը գալարը :
5 Իմտի գարը օնաւն էանընատն
կիթտի , վէ քէնտի արտընատն
հէմ օղուլարընն արտընատն
գափուցու գափատը . օնըղար օնա
էագլաշարըրըլար իտի , վէ գարը
6 տէօքէր իտի : Վէ վագի՝ օլտու
քի օվ գապլար տօլտունճա , գարը
օղտունա՝ Պանա տահա գապ
էագլաշաղը տէտի , վէ օ օնատէ-
տի քի՝ Ան իրթըգ գապ էօգ տուր .
օլտէմ զէյթունն էաղը տուրտու :
Իմտի գարը վարը չ՝ Ալտահըն ա- 7
տէմինէ թապէր վէրտի . վէ օ
տէտի քի՝ Իւթէ զէյթունն էաղընը
սահ տա պօրճունու էօտէ , վէ
գալանը իչի՝ անն օղուլարընն իչէ
կէչէն :

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ պիր կիշի 8
Եղնսէ Սուննամտան կէչէր իքէն ,
օրատա պիր մի՛իթկալէր գարը վար
իտի , վէ գարը օնա էքմէք էէմէ-
յէ զը էթտի . վէ վագի՝ օլտու
քի օ կէչտիքճէ , օրտայա էքմէք
էէմէյէ տափար իտի : Վէ գա- 9
րը գօճատընա տէտի քի՝ Իչիթէ
հալա պիլտիրիմ քի էանընըզատան
պու տայիմա կէչէն Ալտահընն պիր
տ՛ղիղ տատմի պիր : Իրէրէմ էյ- 10
չէ՝ տիվարտա պիր քիւչիւք իւտթ
օտա էափալըմ , վէ օնա օրտայա
էաթագ վէ տօփրա վէ իսքէմլէ վէ
շամ՝տան գօյալըմ . վէ վագի՝ օ-
լա քի՝ պիզէ կէլտիքճէ օրտայա տա-
վա : Իմտի վագի՝ օլտու քի 11
պիր կիշի օրտայա կէլտի , վէ օվ
իւտթ օտտայա տափրպ՝ օրտատա
էաթագ տուր : Վէ քէնտի ուշտուր Գէհ- 12
ղիյէ տէտի քի՝ Պու Սուննամըզ
գարըյըզ չաղըր . իմտի օ՝ օնու
չաղըրտըր , վէ գարը օնաւն հու-
ղուրտունատա տուրտու : Վէ օ՝ ու- 13
շաղընա տէտի քի՝ Հալա օնա տէ-
իչիթէ սէն պիզիմ իչիւն հէվ պու
զահմէթի չէքտինն , տահա նէ՞ կէ-
լէյիմ , վատիշահա էա տէրտա-
քէրէ պիր տէօյլէյէճէյինն վա՞ր
մը . օ տա՝ Պէն գաւմըմընն արա-
պընատա տաքինն իմ՝ տէտի : Վէ օ 14
տէտի քի՝ Իմտի օնատէ՞ կէլէյիմ։
վէ Գէհէվի տէտի քի՝ Հադգան օ-
նաւն օղու էօգ , հէմ գօճատը
իխթիյարընմըշ տըր : Վէ օ՝ Օ- 15
նու չաղըր տէտի . իմտի օնու չաղ-
ղըրտը , վէ գափուցտա տուրտու :
Անտէն տէտի քի՝ Կէլէճէք էըլ 16
պու վագիտտա գուճաղընատա պիր
օղուլ օլտճագ տըր . վէ գարը
տէտի քի՝ Նօգ էտ՛ կէֆէնտիմ՝

Աստուծոյն տաճարի, խաղալով ընդ
17 առաջի նոցա։ Խոտի գարուն հա-
մարէն օրուայ՝ Եղիսէենին ծնաւ տե-
սիլ հինգ երիվարաց երկաթեայ ընդ ար-
դիոյ ոտից։
18 Վէ չծնուդ սէօյիւսիւ. վէ
վագի՝ ծնուդ քի սիրդ հիւն պա-
պարնա՝ օրագճղարա չըգոր։
19 Վէ պապարնա՝ պա՞շըմ պա՞շըմ
տէտի. օ տա ուշուրա տէտի քի՝
20 Օնու անաւընա հէօթիւր։ Վէ օ
օնու գալորըրոյ՝ անաւընա հէօ-
թիւրսիւ. վէ հօյլէ յէտէք օնուն
սիղէրինտէ օթուրսաս, անտէն
21 հօլսիւ։ Վէ գարը հօգարը չը-
գոյ՝ օնուս Աստուծն տաճինին
հաճատընտա հաճըրոյը, վէ իւս-
22 ինէն գափայրոյ չըգոր։ Վէ
գօճատընդ չաղրրոյ տէտի. Ինչ
իւմ էլլէ պատա ուշագլորըն պի-
րի իլէ պիր մէրգէտ կէօտտէր քի՝
Աստուծն տաճինէտէք սէլիր-
սիսի կէրի հէլէյիմ։ Վէ օ տէ-
23 տի քի՝ Պաս կիւն օնա նի՞չիւն կի-
տէյօրսուն, այ պարշը տէյիվ
չաբաճ տէյիվ պիր. օ տա տէ-
24 տի քի՝ Սէվամէճ պիր։ Խոտի
մէրգէտպէ էյէր վուրուպ ուշագը-
նա տէտի քի՝ Սիւր կիճ, սանա
սէօյէմէյինճէ՝ պէնի սիւրմէք-
25 տէն մէգա հճմէ։ Խոտի կիտիպ՝
Կարմէղոս տաղընտա Աստուծն
տաճինի վարաը. վէ վագի՝ օ-
տաս քի՝ Աստուծն տաճինի գարը-
տան օնուս հէօրսիյիս կիպի, ու-
ճաղը Գէհազիյ տէտի քի՝ Իչէճ
26 օղ Սուննամը գարը։ Հարա քէ-
րէմ էլլէ, օնուս գարշըլամադա
սէյիրտիպ օնա տէ քի՝ Սաղ սա-
լո՞մ մի սէն, գօճան սաղ սալո՞մ
մի, չօճուգ սաղ սալո՞մ մի։ օ
27 տա՝ Սաղ սալիմ տէտի։ Վէ գա-
րը գաղտա Աստուծն տաճինէ
հէօղիքտէ, օնուն այագլարընա
հափըշըր. վէ Գէհազի օնուս կէ-
րի էյբէ ռէյ հագլաշըր. ամմա
Աստուծն տաճինի տէտի քի՝ Օնուս
գօյմէր, զի նորա ծնունդն ածեր
մըշ սըր, վէ Տապղ պէնտէն կիզ-
լէտի, վէ պանաս պէյան հճմէ-
տի։ Վէ գարը տէտի քի՝ Պէն հ- 28
ճէնտիմտէն օղուլ պիլէտի՞մ մի.
պէնի ալդադմա տի՞մէտիմ մի։
Վէ ո՝ Գէհազիյ տէտի. Պելինի 29
գուշաճ, վէ տէյնէյիմի էլինէ
ալըպ կիճ, էյէր պիր քիմսէյէ
ըրասճ կէլիր խոսէն, ծնաս տէլամ
վէրմէ, վէ էյէր սանա պիր քիմ-
սէ տէլամ վէրիր խոսէ, ձէվապ
վէրմէ. վէ տէյնէյիմի չօճուգ-
ղուն էիւղիւնէ դօ։ Վէ 30
չօճուղուն անաւը տէտի. Տապղ
սաղ սըր վէ սէնին ճանըն սաղ
սըր քի՝ սէնի գօյմէրմէմ. վէ օ
գալգըրոյ՝ ծնուն արտընդա կիճ-
տի։ Վէ Գէհազի ծնլարըն էո- 31
նիւնդէ կէչտի, վէ տէյնէյի չօ-
ճուղուն էիւղիւնէ գօ-
տուբ, ամմա սէս էօգ վէ խարաք
էօգ իտի. իմտի ծնուս գարշըլա-
մադա տէտնտիս, վէ ծնա իտպէգ
վէրիպ՝ Չօճուգ ույանմադը տէ-
տի։ Վէ Եղիսէ էվէ վարընդա, 32
իչէճ չօճուգ էօլմիւշ՝ ծնուն հա-
ճատը իւղէրինէ հաճատ իտի։
Իմտի կիրիպ՝ իքիսինին իւղէրինէ 33
գափըգոյս գափտաը, վէ Տապ-
պա նէյապ էյլէտի։ Վէ չըգոր՝ 34
չօճուղուն իւղէրինէ հաճատը,
վէ աղզընը ծնուն աղզը իւղէրինէ
վէ էէօղլէրինի ծնուն էէօղլէրի իւ-
ղէրինէ վէ ավուճվարընը ծնուն
ավուճվարը իւղէրինէ գօյուպ՝ ծ-
նուն իւղէրինէ պիւղիւլտիս, վէ
չօճուղուն ճէնի ըսընտը։ Վէ 35
տէօնիւպ՝ էվէտ պիր պուս հանա
վէ պիր շու հանա էէղինտի, ան-
տէն չըգոպ՝ ծնուն իւղէրինտէ
պիւղիւլտիս. իմտի չօճուգ էճ-
տի քէրրէ ադաըրտը, վէ չօճուգ
էէօղլէրինի աչտը։ Վէ Գէհազի 36
յի չաղրրոյ տէտի քի՝ Պաս Սու-
նամը գարըյը չաղրտը. վէ ծնու
չաղրտը, վէ ծնա էէլտի. իմտի

ՊԱՊ Ի

1 Ա Ե Սիբրիա փառիշահընըն
սէրա՛աբէլի՛նէհեման՝ էֆէնտիսէ-
նէն հուզուրունա սէօյիւբ վէ
մի՛լէթէկէր քէմսէ իտի , զնրա
Թապպ ծնուն վասիթեսի իլէ
Սիբրիայա գուրթուլուշ վէրտի .
ամմա պուռ գուվվէթ սահիպի
քիմսէ՝ Ճիւ ատմիը իտի : Վ Է Սիբր- 2
էանիկէր պէօհիւբէրէհ չըդըպ՝
Իսրայէլ ոխլարընան պիր քիւ-
չիւք գըղ հսկը ալըպըսը , վէ օ՝
Նէհեմանընն գարըսընըն հուզու-
րունա օլուբ իտի : Իմոի գըղ 3
գառընընա տէմի քի՝ Ռուհ՚ընի
էֆէնտիմ Սամարիտաա օլան վէյ-
ղամպէրնի էօնիւնտէ օլայտը . օ՛
ղէման օ՝ ծնուռ Ճիւտամընուան
տաղալարը իտի : Վ Է վարթը , վէ 4
էֆէնտիսինէ նադը հապը տէմի-
Իսրայէլ ոխլարընան օլան գըղ՝
պէօյլէ վէ պէօյլէ տէմի : Վ Է 5
Սիբրիա փառիշահը տէմի քի՝
Ա՛ալը կիթ , վէ Իսրայէլ փառի-
շահընուա մէքթիւպ կէօնտէրի-
բիմ . իմոի օ հիւտիւպ՝ էլինէ ոն
գառնթար հիւմիւշ վէ ալթը
պին ալթըձն վէ ոն գառն էս-
վապ ալտը : Վ Է Իսրայէլ փառի- 6
շահընուա կէօնթիւրմէյիւս մէք-
թիւպ՝ պուռ ուի յագ իւզրէ իտի .
Հալա պուռ մէքթիւպ ատնա վա-
տըզ օլուռձա , իլճի տանա պուռ-
լուտ՚նէհեմանը կէօնտէրիրիմ քի՝
ծնուռ Ճիւտամընուան տաղալտա-
տըն : Վ Է վապի՝ օլտուռ քի՝ Ի- 7
սրայէլ փառիշահը մէքթիւպնա
օգուռտուգտա , էսմապաղարընը
էրրէթտպ տէմի քի՝ պէն էօյտիւ-
րիւր վէ հայտի վէրիր Ալլահ՚ը մը
իմ՚քի՝ պուռ պտնա Ճիւտամընուան
տաղալթմտաղա տառմ կէօնտէրիր-
իմոի հալա էյի պիլինի , վէ կէօ-
րիւնի քի՝ օ պէնտէ պէհտանէ արա-
յը :
Վ Է վապի՝ օլտուռ քի Ալլահըն 8

ծնա՝ Օղուզնուռ գալտըը տէմի :
37 Վ Է գարը վարըպ՝ ծնուն այագ-
լարընա գափանար՝ վէ էէրէ պէ-
բապէր Թէմինինա էյլէմի . վէ
օղուզնուռ գալտըրըպ չըդըը :
38 Ա Ընտէն Եղիսէ Գադգալայա
տէօնտիւ , վէ տի յարտա գըթ-
լըդ վար իտի , վէ վէ յղամ՚պէրլէ-
րինն օղուլտարը ծնուն էօնիւնտէ օ-
Թուրուբտար իտի . իմոի օ՝ ուշ
շաղընա տէմի քի՝ պէօյիւբ Թէն-
Ճերէյի աՔէնէ գո , վէ վէ յղամ՚
պէրլէրինն օղուլտարընա աշ վիրիր :
39 Վ Է պիրնի տահրայա չըդըը քի՝
օԹլար տէվիրէր , վէ պիր եա-
պանի փիտան պուլուտ՝ ծնուն
էտվապը տօղուռտուռ էապան խը-
յարը տէվիրտի . վէ կէվտէ ա-
ջընն Թէնճէրէհինէ տօղուռտը , պի-
40 րա պիրնիգէյը իտի : Վ Է օլքիմ
տէրէր էնմէք իչինն գօԹապտը-
լար . վէ վապի՝ օլտուռ քի աշտան
եէտիքլէրինուռ , պտպըրըպ տէ-
փիլէր քի՝ Թէնճէրէհտէ էօլիւմ
վար կի՝ Ալլահընն տահմի , վէ էէ-
41 մէյէ գտտիր տէյի էէր իտի : Վ Է
օ՝ Ոնն կէԹիրինն տէմի . իմոի օ-
ծնուռ Թէնճէրէհյէ ալԹը , ատտէն՝
Իսրայէա գօԹապ , վէ էէմինէյէր
տէմի . վէ Թէնճէրէհտէ հիչ պիր
Ճինա չէյ էօգ իտի :
42 Վ Է Իահապտապինտէն պիր
քիմսէ կէլիպ՝ Ալլահընն տահմինէ
ԹուրՓանտա էքմէքլէր՝ իչիրմի
արմա էքմէկի՝ վէ Թօրպտասընտա
Թաղէ պտշադտար կէԹիրտի . վէ
օ տէմի քի՝ Իսրայէա վէր , վէ էէ-
43 մինէյէր . վէ ծնուն Իսրայիլ Թէք-
նէրը՝ պուռ նէ՞ քի էիւզ տահմին
էօնիւնէ գօյտըըմ տէմի . տամմա
օ տէմի քի՝ Իսրայէա վէր , վէ էէ-
մինէյէր . զնրա Իտպտ պէօյլէ
տէր քի՝ ՆէյէՃէքլէր , վէ տը-
44 ԹաՃապ տըը : Վ Է ծնըտրըն էօ-
նիւնէ գօտուռ , վէ էէմինէյէր , վէ
Իտպտրն տէօղիւնէ կէօրէ տրԹ-
տը :

ՊԱՊ Ի

1 Ա Է Սիբրիա փառիշահընըն
սէրա՛աբէլի՛նէհեման՝ էֆէնտիսէ-
նէն հուզուրունա սէօյիւբ վէ
մի՛լէթէկէր քէմսէ իտի , զնրա
Թապպ ծնուն վասիթեսի իլէ
Սիբրիայա գուրթուլուշ վէրտի .
ամմա պուռ գուվվէթ սահիպի
քիմսէ՝ Ճիւ ատմիը իտի : Վ Է Սիբր- 2
էանիկէր պէօհիւբէրէհ չըդըպ՝
Իսրայէհ ոխլարընան պիր քիւ-
չիւք գըղ հսկը ալըպըսը , վէ օ՝
Նէհեմանընն գարըսընըն հուզու-
րունա օլուբ իտի : Իմոի գըղ 3
գառընընա տէմի քի՝ Ռուհ՚ընի
էֆէնտիմ Սամարիտաա օլան վէյ-
ղամպէրնի էօնիւնտէ օլայտը . օ՛
ղէման օ՝ ծնուռ Ճիւտամընուան
տաղալարը իտի : Վ Է վարթը , վէ 4
էֆէնտիսինէ նադը հապը տէմի-
Իսրայէհ ոխլարընան օլան գըղ՝
պէօյլէ վէ պէօյլէ տէմի : Վ Է 5
Սիբրիա փառիշահը տէմի քի՝
Ա՛ալը կիթ , վէ Իսրայէհ փառի-
շահընուա մէքթիւպ կէօնտէրի-
բիմ . իմոի օ հիւտիւպ՝ էլինէ ոն
գառնթար հիւմիւշ վէ ալթը
պին ալթըձն վէ ոն գառն էս-
վապ ալտը : Վ Է Իսրայէհ փառի- 6
շահընուա կէօնթիւրմէյիւս մէք-
թիւպ՝ պուռ ուի յագ իւզրէ իտի .
Հալա պուռ մէքթիւպ ատնա վա-
տըզ օլուռձա , իլճի տանա պուռ-
լուտ՚նէհեմանը կէօնտէրիրիմ քի՝
ծնուռ Ճիւտամընուան տաղալտա-
տըն : Վ Է վապի՝ օլտուռ քի՝ Ի- 7
սրայէհ փառիշահը մէքթիւպնա
օգուռտուգտա , էսմապաղարընը
էրրէթտպ տէմի քի՝ պէն էօյտիւ-
րիւր վէ հայտի վէրիր Ալլահ՚ը մը
իմ՚քի՝ պուռ պտնա Ճիւտամընուան
տաղալթմտաղա տառմ կէօնտէրիր-
իմոի հալա էյի պիլինի , վէ կէօ-
րիւնի քի՝ օ պէնտէ պէհտանէ արա-
յը :
Վ Է վապի՝ օլտուռ քի Ալլահըն 8

աաէմի Եղիսե՝ Իսրայէլ փառե-
ւահլնըն քէնաի էավապլարընը
էըրթաըղընը լչլեթաիլի կիպի ,
փառիշահա կէօնաէրիպ աէաի
քի՝ Էավապլարընը նի՞չիւն էըրթ-
տըն . հալա օ պահա կէլսին , վէ
Իսրայէլսէ վէդյամպէր վար է-
9 տիլինի պիլսին : Իմոի Ղէեման
աթըլարը լչէ վէ ա՛րապալարը է-
չէ վարըպ՝ Եղիսէնին էվի գափու-
10 սունաա առըրսու : Վէ Եղիսէ
օնա պիր աաէմ կէօնաէրիպ աե-
տի . Կիթ Յորգանանաա էէաի
քէրրէ էայգան , վէ սահա թէ-
նին սաղա աէօնէ , վէ փաք օլա-
11 սըն : Վէ Ղէեման էօվքէչէնիպ
կիթաի , վէ աէաի . Էչմէ պէն
աէր խոիմ քի՝ էլգէթմէ պահա
ջըգաճագ սարը , վէ տուրուպ՝
Ալլահը Եհովանըն խոմինէ նիաա
էաէձէք , վէ էվինի օլ մահալէ
սալայաճագ , վէ Ճիւսամըը եչ-
12 քի սաղալսահաճագ սարը : Դամա-
կոս ըրմագլարը Աբահա վէ Փար-
փար՝ Իսրայէլին հէփ սուլարընը-
սահ էլի աէյի՞չ մի , պէն ծնլար-
սա էորդանամ փաքչէնմէ՞չ մի
իմ . իմոի աէօնիւպ՝ ղաղսահաք
13 կիթաի : Վէ օնուն գուէլարը
հագլաշարլար , վէ օնա սէօյլէ-
չիսլ աէաիլէր . Եա՛ պահպամ՝
օլ վէդյամպէր սահա պիր պէօ-
յիւք շէյ սէօյլէսէ իսկ , հէմմէ՞զ
մի իսկին . գա՞հաէ գալար քի
սահա՝ Եորդան քի փաք օլսարըն
14 աէաի : Օլահմ օ հնսի , վէ Ա-
լլահընըն սաէմինին սէօղիւնէ կէօ-
րէ Յորգանանաա էէաի քէրրէ
տալար , վէ օնուն էեթի՝ քիւչիւք
չօձուգ էեթինէ սէօնիւպ փաքչէն-
տի :
15 Վէ օ՝ պիւթիւն օլսուսու իլչէ
Ալլահընըն սաէմինէ սէօնիւպ , վէ
վարըպ՝ օնուն էօնիւնաէ տուր-
տու , վէ աէաի . Իչմէ շիմտի
պիլսիմ քի՝ պիւթիւն եէրսէ Ա-
լլահ հօգ տուր , իլլա Իսրայէլսէ-

լսամի հալա քէրիմ էլլէ , պուս
գուլուճսահ պիր հէսիլէ սալ :
Ամմա օ՝ Հուղուրսունաա տուր- 16
տուղում Բաղպ սաղ սարը քի ալ-
մայաճագմ աէաի . վէ օնա ալ-
մաղա իսպրամ էլլէսի , ամմա
գայիլ օլմասը : Վէ Ղէեման աէ- 17
տի քի՝ Իմոի պուս գուլուճսա պիր
չիփթ գաթարը հիպրու միգսարի
Թօփրագ վէրիլսէ օլմա՞զ մը .
զիրա պուս գուլուճսի՝ արթըգ զայ-
րի ալաճարա պիւթիւն եահմա
վէ գուրպան էթմէյէճէք սիր ,
իլլա Եհովայա : Պուս չէյահ 18
Բաղպ պուս գուլուճսու ա՛փիլէյ-
լէյէ քի՝ պէնիմ էփէնսիմ՝ Ռե-
մմոնուն էվինէ կիրսիյինէ քի օ-
բատա սէճահ դըլսա , վէ օ՝ էլիմէ
սայանմագ իլչ պէն Ռեմմոնուն
էվինսէ էյիլսը իսկի , Ռեմմոնուն
էվինսէ էյիլսիյիմսի՝ պուս չէյ
իչուն Բաղպ պուս գուլուճսու
ա՛փիլ էլլէյէ : Վէ օնա՝ Սէլա- 19
մէթ իլչ կիթ աէաի . իմոի օ՝ օ-
նուն եահընսահան պիր միգսար
էէր կիթաի :
Վէ Ալլահ աահմի Եղիսէնին 20
ուշաղը Գէեզի աէաի քի՝ Իչմէ
էփէնսիմ պուս Սիւրէհանի Ղէե-
մահա գըյմասը , քի օնուն էլնի-
սէն օնուն կէթիրսի չինի տլա .
Բաղպ սաղ սարը քի՝ պէն օնուն
արաշնճա սէ չիրսիպ օնսահ պիր
չէյ ալըրըմ : Իմոի Գէեզի՝ Ղէե- 21
մահընը արաշնճա սուշուս . վէ
Ղէեման՝ օնուն արաշնճա սէ-
չիրթաի չինի կէօրիւնճէ , ա՛րա-
պահան օնուն իսթիգպալինէ սըջ
ըսարը , վէ՝ Սէլամէ՞թ մի աէաի :
Վէ օ աէաի քի՝ Սէլամէթ , է- 22
փէնսիմ պէնի կէօնաէրիպ աե-
չօր քի՝ Իչմէ հէմահ շիմտի պա-
նա Եփրեմ տաղընտահ փէչամ
պէրլէրին օղուլլարընահ իքի ու-
շագ կէլսի . քէրիմ էլլէ , օնլա-
րա պիր գահթար կիւմիշ իլէ իքի
գաթ հալաա վէր : Վէ Ղէեման 23

տէտի քի՝ Իբի դանթաբ ալմաղա
Ինայէթ պուլուբ . իմոի օնա
իպրամ Հասիպ՝ իբի դանթաբ հիւ-
միւշ իբի Թօղպայա պաղլասը ,
վէ իբի գաթ Հասլալ եէ՛ իբի ու-
շաղնա վէրիպ՝ օնուն Հօնիւնճէ
24 գալաղրաղլար : Վէ Թէվիէյէ հէր
ոլքառ , օնլարդն Հէնհանէն ալդպ՝
Հիւոէ սապլասը , վէ օլքիմհէլէ-
րի սայը վէրտի , վէ կիւնհանիլէր :
25 Վէ քէնհանի վարդպ՝ Հիքէնհանիւ-
նին Հօնիւնհանէ տուրտու , վէ Ե-
զիսէ օնա տէտի քի՝ Եա Գէհզին՝
Նէ՞րհանէն կէլիրսէն . վէ օ՝ Դու-
լուն ջուրայա Եա պուրայա կիթ-
26 մէտիմ : Վէ օնա տէտի քի՝ Օլ
քիմսէ ա՛րտպատան անէնին Իս-
Թիդպալինէ տէօնիւնճէ , Եիւրէ-
սիմ՞ օդայա կի՞Թմէտի մի . կիւ-
միւշ ալմադա՝ վէ Հալասլար վէ
ղէյԹուն տղաճլարը վէ պաղլար
վէ գօյունլար վէ սըղըրլար վէ
գուլլար վէ ԻասլըղԹլար ալա-
27 ճագ վարը՞Թ մը սըղ : Իմոի
Նէհամանըն Հիւտամը ուանա վէ
անէնին զիւրրիյէԹինէ Հպէտէն
Եաֆիղա . օլտէմ օնուն Հուզու-
րունտան գար կիպի Հիւտամը
ջոգալը :

ՊԱՊ Զ

1 Վ Է փէյղամպէրլէրին օղուլ-
լարը Նէղհէյէ տէտիլէր քի՝ Իշ-
Թէ Հալա անէնին Հօնիւնտէ օլա-
2 քին օլտուղուտուղ մահալ պիղէ
տար սղը : Ռէհիմ եէղէ Յոր-
դանատէ կիտէլիմ՝ վէ օրա-
տան Հէր պիրիմիզ պիր մէԹԹէ
ալալըմտա՝ օրատա քէնտիմիզէ
օԹուրաճաղ մահալ Եաֆալըմ .
3 վէ օ՝ Կիտին տէտի : Ախտէն պիզ-
րիսի տէտի քի՝ Ռէհիմ եէղէ պու
գուլլարըն եէղ կիԹմէյէ ՆայէԹ
պուլուբ , վէ օ՝ Նահէրիմ տէտի :
4 Իմոի օնլար եէղ պէրապէր կիԹ-
մի . վէ Յորդանանա վարդպ՝ ա-
ղաճլար քէստիլէր : Վէ վաղ՝ օ-
պուբ քի պիրիսի մէրԹէք տիւշու-
րիւբէն , պալմանդ տէմիրի սուդա
պօշմասը . վէ օ պաղըրդպ տէտի
քի՝ Վայ Հա՛ էֆէնտիմ , էյնի
քի օ՝ Հօտիւնճ իտի : Վէ Ալլա- 6
հըն ատէմի՝ Նէ՞րէյէ տիւշտիւ
տէտի . վէ օ օնա տահալ կէօս-
Թէրինճէ , օ՝ պիր օտուն քէտտի ,
վէ օրայա ատմադ , վէ տէմիր
եիւզտիւ : Օլտէմ՝ Օնու գալդրը 7
տէտի . իմոի օ՝ էլլինի ուզատդպ
օնու ալը :

Վէ Սիւրիա վատիշահը՝ Իս- 8
րայէլիէ Ճէնգ Հտէյօր իտի , վէ
գուլլարը իլէ մէղվէրէԹ Հ-
ոտպ տէտի քի՝ Ֆիլանի Ֆիլանի
տահալտէ օրատու գուրալըմ : Վէ 9
Ալլահըն ատէմի՝ Իսրայէլ վա-
տիշահընա կէօնտէրիպ տէտի քի՝
Շու տահալտան ատգըն Հէգմէ ,
զիրա Սիւրիանիէր օրայա Հնոխ-
լեր : Վէ Իսրայէլ վատիշահը 10
Ալլահըն ատէմի օնա տէտի յի վէ
օնու ԻՀԹիյադ Հմոխրտի յէ տա-
Հալէ Հկօնտէրիպ՝ պիր քէրըհ տէ-
յիէ վէ իքի քէրըհ տէյիէ օ-
րատան ատգընըդ իտի : Իմոի 11
Սիւրիա վատիշահընըն Հիւրէ-
յի պու շէյտէն ՀօԹիւրիւ միզ-
Թարիպ օլուպ՝ գուլլարընը չա-
զադտ , վէ օնլարա տէտի քի՝
Պիզտէն Իսրայէլ վատիշահըն-
տան Հանա քի՛մ Հօլտուղտունու պա-
նա իտտպդ վէրմէ՞զ մի սինիզ :
Վէ գուլլարընըն պիրի տէտի քի՝ 12
Եօ՛ , Հա՛ էֆէնտիմ վատիշահ ,
իլլա սէնինն ՀաԹաղ օտանտա
սէօյլէտիչինն սէօղլէրին Իսրայէլտէ
օլան Եղիսէ վէԹյամտէր՝ Իսրա-
յէլ վատիշահընա իտտպդ Հտէր :
Վէ օ տէտի քի՝ Կիտին , վէ օնուն 13
Նէրէտտէ օլտուղունու Հէօրէն ,
քի Հէօնտէրիպ օնու ԹուԹտայըմ .
իմոի օնա իտտպդ վէրիլիպ տէ-
Նիլտի քի՝ ԻշԹէ ԳօԹայիմտէ
անդ :

14 Իմոն օրայա աթլար վէ ա՛րա-
պաբար վէ գավի սաբէր կէօն-
տէրան · վէ ընդար կէձէ իլէ վա-
15 բըպ՝ էհէրի գուշամաբլար · վէ
Ալլահըն առէվինէն խըզմէթ-
քեարը եղբէն գալգըպ՝ ախշարը
ջղտալ , վէ իշլէ էհէրի ա՛պէր
վէ աթլար վէ ա՛րապալար գու-
շամմըշ իսի · Իմոն ուշալը ծնա
առի քի՝ Վա՛յ Էվէնիմ, նէ՞
16 եափարըմ: Վէ օ առի քի՝ Ծօրդ-
մա , ղրկա պիզմիզէ օլանլար՝
ծնըլ ըն պիզէ սօնձէ օլանլարան
17 ջօգ ուրլար : Իմոն Եղնսե նի-
յա հաիպ առի · Նա՛ Բապ՝
քերկմ էլչէ ծնուն կէօղերինի
աչ քի կէօրսիւն · Վէ Բապ՝ ու-
շաղըն կէօղերինի աչալը , վէ
կէօրսիւ քի իշլէ տալ Եղնսե-
նին էթրափընտա աթէչ աթլա-
րը վէ ա՛րապալար իլէ ասլա ի-
18 տի : Վէ ծնըլը ծնա էնտիքտէ՝
Եղնսե Բապա Նիյաղ հաիպ
առի քի՝ Չէրկմ էլչէ պու Թա-
յինէյի քէօրլիւք իլէ վար · վէ
ծնըլարը Եղնսէնին առօղնէ կէօ-
19 րէ քէօրլիւք իլէ վարտու : Օվ
առմ Եղնսե ծնըլարա առի քի՝
Եօվ պու առկիլ վէ չէհէր պու առ-
կիլալը , արաալղընըզ քիմսէյէ կէօ-
Թէրէյիմ · Վէ ծնըլարը Սամա-
20 րիայա կէօնԹէրտիւ : Վէ վագի՝
օլտու քի՝ Սամարիայա կէլտիքէլէ-
րինէ , Եղնսե առի քի՝ Նա՛
Բապ՝ պուղնըլարըն կէօղերինի
աչ քի կէօրսիւնլէր · Վէ Բապ
ծնըլարըն կէօղերինի աչալը , վէ
կէօրսիւվլէր քի՝ իշլէ Սամարիա-
նըն օրԹասընտա խոխլէր :
21 Վէ Իսրայէլ փատիշահը ծնըլ-
րը կէօրսիւնճէ , Եղնսեյի առի
քի՝ Ա՛տըրայը՞մ մը եա՛ պապա՛,
22 վատրայը՞մ մը : Վէ օ առի քի՝
Ա՛տրամ · գըլըճընն իլէ վէ նա-
յըն իլէ էսիր էթմակլէրինի՞ մի
վատրաչօրառուն · Էօնլէրինէ էք-
մէք վէ առա գօ , վէ Էհէյուպ էչ-
սինվէր , վէ Էֆէնտիլէրինէ կիթ-
սինվէր : Իմոն ծնըլարա պիր պէօ- 23
յիւք վիյարֆիկթ էյլէտի , վէ Էհ-
յակ իչտիվէր , անուն ծնըլրը
սալը վէրտի , վէ Էֆէնտիլէրինէ
կիթմիվէր · վէ արԹըղ Սիւրիա-
նըն պէօվնւքլէրի պիր տահա իս-
բայէլ ալ յարընա կէլմէիվէր :
Վէ վագի՝ օլտու քի պուղնտան 24
ատնկրա՝ Սիւրիա փատիշահը Բէ-
նհադադ հէմ օրտուսուղնու ձէմ՝
էյլէտի , վէ ջղդըպ՝ Սամարիայը
մուհասէրէ էյլէտի : Վէ Ա- 25
մարիատա պէօյիք գըԹղըզ օվ-
առա , հէմ իշլէ ծնուղ մուհասէ-
րէ էթմիվէրը իսի , չէօյլէ քի՝ պիր
էշէք քէչէսի սէքսէն գըՆա կիս-
միշէ՝ վէ պիր Գադ հօչէյի բուս-
պա՛ս կէօյէրճինի Թէրսի պէշ գըՆա
կիսմիշէ օլտու : Վէ վագի՝ օլտու 26
քի՝ Իսրայէլ փատիշահը հիսա-
րըն իւզէրինտէ կէչէր էքէն ,
պիր գարը ծնա Փէրեատ էոխ՝
ԳուրԹար եա՛ էֆէնտիմ փատի-
շահ պէտի : Վէ օ առի քի՝ 27
Բապ աէնի գուրԹարմազ իսէ ,
պէն ունի նէ՞րէտէն գուրԹարա-
յըմ , խարմանտա՞ն մը հօխտա
ճինտէրէտէն մի : Էհմ փատի- 28
շահ ծնա՝ Սանա նէ՞ օլտու տէ-
տի · օ տա առի · Պու գարը
պանա տէմի քի՝ Օղլունտու վէր ,
վէ պու կիւն ծնու էհյէլիմ, վէ
պէնիմ օղլումտու էարըն էհյէ-
լիմ : Իմոն պէնիմ օղլումտու փի- 29
լերտէք , վէ ծնու էհտիք · վէ
էրԹեսի կիւն ծնա՝ Օղլունտու վէր
քի՝ էհյէլիմ առիմ , ամմա օղ-
լումտու կիզլէտի : Վէ վագի՝ օլ 30
տու քի՝ փատիշահ գարըշընն սէօ-
զիւնիւ իչիԹմէյի կիսի , հավատ-
լարընը էրԹմաը · վէ հիսարըն
իւզէրինտէ կէչէր էքէն , գավմ
կէօրսիւ քի՝ իշլէ իչէրտէն էֆ-
Թի իւզէրինտէ չուլ վար իսի :
Վէ օ առի քի՝ Ալլահ պանա 31

պէօյլէ վէ պուհնատան ղնյատէ էյ-
լէյի քի՝ էյէր պու կիւն Սաբատ
օղլու Եղնսէնին պարը ծնուն իւ-
32 զէրինէ գալար նսկ ։ Վէ Եղն-
սէ քէնտի էվինէ օթուրուպ՝
նմոթնյարար պիլէսինճէ օթու-
րուրար իքէն , հուզուրուհնատան
պիր առէմ կէօնտէրտի • նատէր-
ճի ծնա վարմազատան էվվէլ՝ նմո-
թնյարատա առէմ քի՝ կէօրի՞-
յօրմուհնուզ քի՝ պու գաթի-
լէն օղլու պարշին ալմադա կէօն-
տէրտի ։ պագէն նատէրճի կէղ-
տի կիպի՝ գախուլյօ գախարն,
վէ ծնու գախուտա ալդէօյուն ։
Էֆէնտիմիզին այագլարընդէն ան-
պի ծնուն արտընճա տէկի՛ր մի ։
33 Օ պահա ծնարտ իւլ պէօյլէր իքէն,
իշթէ նատէրճի ծնա Էնիպ առէմ
քի՝ Իշթէ պու պէկա Բապպատան
պըր , Բապպատան արթըգ նէ՞ ու-
մայըմ ։

ՊԱՊ Ի

1 Վ Էղնսէ տէմի քի՝ Բապ-
պընն աէօղնէնիւ տինկէլէյին • Բապպ
պէօյլէ տէր • Եարընն պու վա-
դըթնսէ՝ Սամարնա գաբաուսուն-
տա պիր հօլէէք սիմիտ ուռնու պիր
մըդաշ կի՛ւ՛ւէ վէ իքի հօլէէք
արնպա պիր մըդաշ կի՛ւ՛ւէ օլա-
2 ճագ տըր ։ Վէ փատիշահընն օվ
էլի իւզէրինէ տույանտըղը աէր-
տաորը՝ Ալլահընն տաէմինէ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Իշթէ Բապպ հէօք-
տէ փինճէրէէլէր պիլէ եափտա ,
պու շէյ օլ՞ը մու տէմի • վէ օ
տէմի քի՝ Իշթէ տէն կէօղլէրինն
իւլէ կէօրէճէքսինն , տամնա ծնուտան
էէմէ յէճէքսինն ։
3 Վէ գախուռնուն տաղընտա
տէօրթ ճիւտաղը քիմսէյէր վար
իսի • նմոն ծնըտր պիր պիրինճ
տէմիլէր քի՝ Պիզ պու բատա նի՞-
չին էօլնճէճէյէճէք օթուրադըմ:
4 Էյէր շէհրի կիրիպնիմ տէր խէք ,
շէհրատ գըթնըգ վար , վէ օրատա
էօլնբրիւզ , վէ էյէր պուրատա
գալատգ , նինէ էօլնբրիւզ • իմոն
տալա կէվնի՝ Սիւրեանիլէրին օր-
մուսուպա ատէսէմնա . էյէր պիզի
տաղ գօրըար իսկ՝ եաշարըզ , վէ
էյէր պիզի էօլտիւրիւբ իսկ ,
էօլնբրիւզ ։ Իմոն գարանըղընն 5
Սիւրեանիլէրին օրմուսուպա վար-
մադա գալգաբար • վէ Թա Սիւր-
եանիլէրին օրմուսու ուճուպա-
տէք կէվտիլէր , վէ իշթէ օրատա
քիմսէ եօգ իսի • Ճիւն քի Բապպ 6
Սիւրեանիլէրին օրմուսուպա ա՛-
բատա շամաթաղը վէ ամ շամա-
թաղը՝ պիր պէշիւք ա՛նքեր շա-
մաթաղը իշնէմէյրուն • վէ պիր
պիրինճ տէմիլէր քի՝ Իշթէ Իս-
րայէլ վատիշահը՝ Ռեհոպէամին
վատիշահընդընը վէ Սընսերընն
վատիշահընդընը իւզէրինիմիզէ ճէ-
րէթ իլէ Թուրմուս քի իւզէրինի-
զէ կէվնէյէր ։ Իմոն գալգընդ գա- 7
բանըղդ իքէն գաչորըլար , վէ չա-
պըրըլարընդը հէմ աճըլարընդը վէ Ե-
շէքլէրինին՝ օրմուսու հէման օղ-
մուշուս կիպի պրատընդ ճանըլարը
ուէսմէդի իշնէն գաչորըլար ։ Վէ 8
պու ճիւտաղընդըլար Թա օրմուս-
նատն ուճուպատէք կէվտիլէր , վէ
պիր չապրան կիրիպ՝ եէտիլէր իչ-
տիլէր , հէմ օրատան կիւմիւշ վէ
ալթընն վէ էվմասլար գալարը-
պրըլար , վէ կիսիպ սագլապրըլար-
վէ կէրի տէօնիւպ՝ պիր ղայրի չա-
պրան վարպրըլար , վէ օրատան
տա գալարընդընդր , վէ կիսիպ 9
սագլապրըլար ։ Անտէն պիր պի-
րինճ տէմիլէր քի՝ Պիզ էյի էթ-
մէյօրուզ , պու կիւն միւճատ
կիւնիւճ տիւր , վէ պիզ Թընտմազ
տա՝ ռատահ աղարընճայատէք
պէքլէր իսէք , պէքլայա օղրարըզ-
իմոն հալա կէվնի , վարըպ վա-
տիշահընն էվինէ իտապէր վէրէլիմ:
Վէ վարընդ՝ չէհրին գաճուճու- 10
տունա պատղրտարըզը , վէ օնլարտա

խապէր վէրիպ աեսիլէրքի՝ Սիւրեանիէրին օրտուսուն վարտըգ, վէ իշխէ օրտան ասէմ՝ եա ինսան ահալ էօգ խախ, իլլա ամէլար պաղըը՝ վէ էչէքլէր պաղըը՝ վէ էաաըրըար հէման օլտուղու կիպի
11 ատը։ Վէ գափուճուլար չաղըրըպ՝ փատիշահ էվինէ իչէրուչ խապէր վէրտիլէր։
12 Վէ փատիշահ կէնճ իլէ գալ գըպ գուլարընա ատաքի՝ Հաստ Սիւրեանիէրին պիզէ նէ էմէսիկին սիզէ խապէր էաէյիմ, պիզիմ՝ օլտուղումուզու պիլմիլէր, վէ Օնլար չէհրատն չը գընձա ծնլարը սաղ ամանարըղ, վէ չէհրէ կիրերիզ տէչէրիք օրտուսուն նահրատա կիղլէնմէչ
13 չընգաընար։ Վէ գուլարընըն սիրի ձեվապ վէրիպ ատաքի՝ Ահրէմէչլէ, չէհրատ գաընճը պագը գալան ամէլարըն պէչինի աչմընար, իշխէ ծնլար ծնտա հէմ գալան Խարայէլին գալապալընը կիպի ատը, իշխէ ծնլար հէրկ օլան Խարայէլին հէմ գալապալընը կիպի ատը, վէ կէնտուէրիպ կէօրե-
14 լիմ։ Խմսի իչի ա՛րտապա ամէլարը ալընըար, վէ փատիշահ Սիւրեանիէրին օրտուսուս արտընձա կէնտուէրիպ՝ Վ՛ատրըն պագըն ատ-
15 ատ։ Վէ ծնլարըն արտընձա Յորդանանատ կիմթիլէր, վէ իշխէ պիւհան էօլ Սիւրեանիէրին ա՛ձէլէ էմսիքլէրինաէն ամէարգ-ըարը հավնալար վէ գապլար իչէ տօլուս խախ։ Վէ խապէրձիկէր ատէնկիսա՝ փատիշահա խապէրը վէրտիկէր։
16 Օլսէմ գավմ չընգըա՝ Սիւրեանիէրին օրտուսուսուս եաղնա էմսիկէր։ Վէ Բագպըն ուէօղու իւղրէ՝ պիր էօչէք սիմա ուղու պիր մընդաղ կ՚ուդէ վէ իքի էօղ
17 չէք արմա պիր մընդաղ կ՚ուդէ օլտուս։ Վէ փատիշահ՝ օղ էլի իւղրինաէ տայանտընը ակրատրը գափուճուն իւղրինէ մէմուր գոտաս, վէ գավմ օնուս՝ Ալտահըն ատէմինին փատիշահ ծնա հնտիք-ատ ատօյէչիպ ատաիյ կիսի գափուտա չինիսահ, վէ էօլտիս։
18 Իմսի վադի՝ օլտուս քի Ալտահըն ատէմի փատիշահա ատօյէչիպ՝ Եարընը պու վագթատա Սամարիա գափուտուսունա արփանըն իքի էօչէյի պիր մընդաղ կ՚ուդէ վէ սիմա ուղուն էօղէյի պիր մընդաղ կ՚ուդէ օլտուճագ տըր ատիքատ, վէ ակրատար Ալտահըն ա-
19 ատմինէ ձեվապ վէրիպ՝ Իշխէ Բաղպ կէօքատ վինձերիչէր պիչէ էապտա, պու չէյ օլտուր մուատիքտաս, օ ծնա՝ Իշխէ կէօղչէրին իչէ կէօրէձէքսին, ամմա ծնատան էմմիյէձ քսին ատաիյ կիպի, ծնա հնմա էօյչէ օլտուս։ պիրա
20 գավմ օնուս գափուտտա չինիսահ, վէ էօլտիս։

ՊԱՊ Բ.

Վ՚է եվնահ օլ օղլունուս ատ- 1
ինչմաիյ գարըյա ատօյէչիպ ատաի քի՝ Գաչ, վէ էվին իչէ կիսի, վէ ղարիպ օլա պիլմիյին մահալատ ղարպէձէ վար։ պիրա Բագպ գընձըդ ա՛տ՚վէձէ էչէձախ, հէմ տաճախ էերատ էախ ինչ կէձ՚ք ատը։ Խմսի օլ գարը գաչ- 2
գըպ Ալտահըն ատէմինին ատօղնէձ կէօրե էչէձախ։ վէ էվի իչէ կիսիպ՝ փիչաղըլարըն տիյարընտա էախ ինչ զարիպ օլտուս։
Վ՚է վադի՝ օլտուս քի էախ ինչ 3
ծան ատնկիսա՝ օլ գարը փիչաղըլար տիյարընտան ատնտիս, վէ էվի իչինէ վէ Թարըտաը իչինէ փատիշահա ֆէրեատա էձմէչէ չընգար։
Վ՚է փատիշահ՝ Ալտահ ատէմի- 4
նին ուշաղը գ՚էձիչէ ատօյէչիպ ատաի քի՝ Կ՚երեմէչէ, Եվնահնին գընըաղը ձիւմչէ պէօյնք իչէրի պատա նատէլ էչէ։ Վ՚է վա- 5

դի՝ օլտու քի օ՝ փատիշահա ծնուն
հօլնչիւ ախրնլթախլինի նագը հ-
ուէր նքէն , նշմէ օշ օղլուննու ա-
րնլթախլի գարը հվի նչնւն վչ
Թարլասը նչնւն փատիշահա փէր-
հատ հաէր խոլ . վչ Գհէզի ուէ-
ատի քի՝ Եա՛ հփհնամի փատիշահ՝
օշ գարը պու տուր , վչ Եղնսհ-
նին ախրնլթախլի ծնուն օղլու պու
6 տուր : Իմոի փատիշահ գարը յա
սնւսշ հյլհսի , վչ օ ծնա նագը
հթոի . վչ փատիշահ ծնա պիր
խատրմ վհրնպ՝ ուէտի քի՝ Ծնուն
հէր նհսի վար խոհ , վչ ախյարը
Թհնրք հթոխլի կնւնտհն չնմոի-
յհտհք Թարլանդն ձհւմչ մահ-
սուլաթընը ծնա հհրի ուհծնտհր :
7 Վչ Եղնսհ Դամասկոսա վար-
ը . վչ Սնւրնա փատիշահը Բհ-
նագադ խատթա խոլ . վչ ծնա
խատհրվհրնպ՝ Ալլահդն ատհմի
8 պուրայա կհլսի ատնլսի : Վչ
փատիշահ Ալզայհչ ուէտի քի՝
Ինլնհ հէսի՛յ ալ , վչ Ալլահդն
ատհմինն խոթնգպալնհ վար ,
վչ ծնուն վատնթատի նրչ Բապ-
պա՝ Ադհպ պու խատթալըգտատն
սաղալը՛ր մը իմ ուէյտ տանըշ :
9 Իմոի Ալզայհչ ծնուն խոթնգպա-
լնհ վարը , վչ հլնհ հէսի՛յ՝
հա՛նի Դամասկոսուն ձհւմչ հ-
յի շհյլհրնհատն հնւբլնւ գըրդ
ուէվչ ալլպ կնթոի , վչ ծնուն
հուզուբրունտա տուբրուպ տէտի .
Օղլուն Սնւրնա փատիշահը Բհ-
նագադ սլհնի տանա կհծնտհրնպ
ուէյտ քի՝ Ադհպ պու խատթա-
10 լըգտատն սաղալը՛ր մը իմ : Վչ Ե-
ղնսհ ծնա ուէտի . Սկնթ ծնա ուէ
քի՝ Ինլպհնթհք սաղալադաղ սը՛ն-
տմա Բապպ պատա հէօսնթհլտի
քի՝ օ հլպհնթհք հօլչհէք տիր :
11 Վչ հնւբլնհնւ տնւքնպ տուբրտուբ՝
Թա օ ուհթատնընձհէյհատէք , հէմ
12 Ալլահդն ատհմի պղլտտը : Վչ
Ալզայհչ Ինփհնամի նի՛չնւն պղ-
լայօր ուէտի . վչ օ ուէտի քի՝
Պռնտուն կչնւլէրնհ Իսրայհլ օղուլ-
լարընա հուէհչնի քէօթնւնլնւ-
պնվնրնմ . ծնլարդն հիսարլարընը
ուհթհչէ հագադագտան , վչ կյնթ-
լէրնհն դըլը՛ն կլչ դաթլ հուէհչէք-
սին , վչ մա՛սամլարընը հէրհ
չարվադագտան , վչ համիլչ գա-
րըլարընը հարադագտան : Վչ Ա 13
ղայհչ ուէտի քի՝ Պու գուլուն նէ՞
քէօփհչ սիր քի՝ պու պէշյնւք
չէյն հյլհյհ . վչ Եղնսհ ուէտի .
Գանա Բապպ կէօսթհքլտի քի՝ սէն
Սնւբհանկլհրնհն խոգէրնհն վա-
ատիշահ օլագադտան : Վչ օ՝ Եղնս 14
սէնին հանընտատն կնւտնպ հնւքն
տնւհնհ վարադ , վչ օ ծնա ուէտի
քի՝ Եղնսհ ատնտ նէ՞ ուէտի . վչ
օ ուէտի . Պատա՝ Իլպհնթհք սա-
գնւլագադտան ուէտի : Վչ վագի՛ 15
օլտու քի հրթհխլի կնւսն օ՝ պիր
ա՛պա ալլպ տուբա պատհրդրադ ,
վչ ծնուն հնւբլնւ խոգէրնհ հայ-
ադ , վչ օ հօլտնւ . վչ Ալզայհչ
ծնուն հհրնհն վատիշահ օլտու :
Վչ Իսրայհլ վատիշահդն Ա՛քա- 16
աբ օղլու Յովնադմն պհչնձի հը-
լընտատ՝ Յովնադատատ Յուդա վա-
ատիշահը հբհն՝ Յուդա վատիշա-
հը Յովնադատատն օղլու Յովնադմ
վատիշահ օ՛տու : Վատիշահ օլ 17
տուգատ՝ օթոուղ խբն հաչընտատ
խոլ , վչ Երուսաղհմատ սհքնվ
հրզ վատիշահլըգդ սնւբտնւնւ : Վչ 18
Ա՛քատաբ հլնհնն հթոխլի կնւսլի՝
Իսրայհլ վատիշահլարընը հօ-
լընտատ հնւբրհնւնւ , ղնրատ Ա՛քա-
աբդն գըրդը՝ ծնուն գարըտը խոլ .
վչ Բապպդն նադարընտատ հարա-
մադըգդ իչյհսի : Սմմա Բապպ՝ 19
գուլուս Դաւիթհն խաթըրը իչնւն
ծնա օղլուլարընա տայմա սիր
ըշգդ վհրմհյհ վա՛տհթախլի կնւսլի
Յուդայը պօղմադ խոթհմհտի :
Պռնտուն կչնւլէրնհատ Եգովմ 20
լուլար Յուդանդն հլնի ալհրընտատ
ուհգհդ ա՛տը օլտուրար , վչ քէն-
տի իւզէրլէրնհ վատիշահ նատպ

21 էթաիլէը : Վէ Յովրամ հէփ ա՛-
րապալարը պէրապէրինձէ օլա-
րագ՝ Սայիրէ կէչտի · վէ վադի՛
օլտուս քի կէձէ լէվ գալըբսչ՝ օ-
նուն էթրաֆընը ալան Եդովմ
լուլարը վէ ա՛րապա սէրվէրլէրի-
նէ վուրտուս , վէ գալմ չաղըրլա-
22 րընա գաչըրլար : Ամմա Եդովմ
լուլար Յուդանըն էլէ ալմընտան
ըէֆէզ՝ Թա պուս կիւնէէտէք ա՛սը
օլտուլար · օվ զէմանաէ Լէբ-
նա տաին ա՛սը օլտուս :
23 Վէ Յովրամն պագի հիքա-
յէթի վէ հէփ էթաիլի՝ Յուդա
փատիշահլարընըն Թէվարիխ քի-
թապալընտա եազըլը աէյի՞ մի :
24 Վէ Յովրամ պապալարը լէվ ու-
յուտուս , վէ պապալարը լէվ
Դաւիթ շէհրինաէ աէվին օլտուն-
տուս , վէ օղլու Ո քողիա ծնուն
էէրինէ փատիշահ օլտուս :
25 Իսրայէլ փատիշահը Աքաաբ
օղլու Յովրամըն ոն իքինձի եը-
լընտա՝ Յուդա փատիշահը Յով-
րամ օղլու Ո քողիա փատիշահ օլ-
26 տուս : Ո քողիա փատիշահ օլտուգ-
տա՝ Իւիրմի իլի եաշընտա իտի ,
վէ Երուսաղէմտէ պիր երէ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ · վէ անա-
սընըն ատը՝ Իսրայէլ փատի-
շահը Ամրինըն գըզը Գոթողիա
27 իտի : Վէ օ՝ Աքաաբ էվինէն եօ-
լընտա եիւրիւտիւ , վէ Աքաա-
բընը էվ կիսի՝ Բաղալընտա
եարամաղըգ էյլէսի ·
զիրա Աքաաբ էվինին տամտը
28 իտի : Վէ օ՝ Աքաաբ օղլու Յով
րամ իլէ պէրապէր՝ Սիւրիա փա-
տիշահը Ազայէլ իւղէրինէ Ռա-
մոթ Գաղաադա ճէնկէ կիթաի-
վէ Սիւրեանիլէը Յովրամը վուր-
29 տուլար : Վէ Յովրամ փատիշահ
աէօնտիւ քի՝ Սիւրիա փատիշահը
Ազայէլ իլէ ճէնք էտէր իքէն
Սիւրեանիլէը օնու Ռամոթա
վուրտուգլարը էարասընտան
Յեզրայէլտէ լինքիա Թահսիլ էտէ-
վէ Յուդա փատիշահը Յովրամ
օղլու Ո քողիա՝ Աքաաբ օղլու
Յովրամը խասթա օլտուղուս իչիւն
կէօրմէյէ Յեզրայէլէ էնտի :

ՊԱՊ Թ

1 Վէ Եղիսէ փէյղամպէր՝ փէյ-
ղամպէր օղուլլարընն պիրինի
չաղըրըպ օնա աէտի քի՝ Պէլինի
գուչտի , վէ պու զէյթ եաղը
էպրինէլինի էլինէ ալըպ՝ Ռամոթ
2 Գաղաադա կիթ · Վէ օրայա
վարտըղընտա՝ Նամէս օղլու Յով-
սափաաթն օղլու Եհույու օրտաս
կէօր · վէ վարըպ՝ օնու գարըն-
տաշլարը արասընտան գալըպը ,
վէ օնու պիր թէնհա օտայա կէօ-
3 թիւր · Վէ զէյթ եաղընըն իպ-
րինէլի ալըպ՝ օնուն պաշը իւղէ-
րինէ աէօք , վէ տէ՛ քի՝ Րաթպ
պէյղէ աեր · Սէնի Իսրայէլ ի-
էէրինէ փատիշահ մէսհ էթիմ ·
անտէն գափույու աչըպ՝ գաչա-
սըն , վէ օրտան գալմայասըն :
4 Իմտի ուշագ՝ օղ կէնճ փէյ-
ղամպէր Ռամոթ Գաղաադա
կիթտի : Վէ օրայա վարտըղընտա՝
5 իղճէ ա՛սքէրին սէրվէրլէրի օթո-
րուբ ըղար իտի , վէ օ տէտի քի՝ Սա-
նա սէօղիւմ վար , եա՛ սէրվէր :
վէ Եհու՝ Ճիւմճէմիզտէն քիմ՛
տիր տէտի · օ տաին՝ Սանա եա՛
սէրվէր տէտի : Իմտի գալդըպ՝
6 իչէրիյէ կիրտի, վէ օ՝ զէյթ եա-
ղընը օնուն պաշընտա տչքիպ օնա
տէտի քի՝ Իսրայէլին Աղահը
Րաթպ պէյղէ աեր · Սէնի Րաթ-
պընն գավմընտա Իսրայէլէ փատի-
շահ մէսհ էթիմ : Վէ էֆէն-
7 տին Աքաաբընն էվինի վուրտընն.
վէ գուղարըմ փէյղամպէրլէրինի
գանը իչիւն՝ էյմ ճիւմճէ Րաթպ
գուղարընընն գանը իչիւն Եզրա-
բէլնն էլինտէն ինթիգամ ալայըմ:
8 Վէ ճիւմճէ Աքաաբ էվի զոյ՝ օ-
լա · վէ Աքաաբընն էէր էրքէկլինի

վէ Իսրայէլտէ ծնուն էսիր վէ ա-
զատլըսընը հէլաք էտէճէյիմ.
9 Վէ Աբաասըն էվինի՝ Նաբատ
օղլու Ցէրոբովամըն էվի կիպի վէ
Ահիա օղլու Բաասանըն էվի կի-
10 պի հետճէյիմ: Վէ Ցէզաբէլի՝
Ցէզրայէլթարլասընատա քէօփէք-
լէր եէյէլը, վէ ծուա կէօմէն օլ-
մայա. անաէն գափուջաւ աչըպ
գաչը:
11 Վէ Ցէու էֆէնտիսինին գուվ-
լարընա չըդաը, վէ պէրի ծնա՝
Սէլամ՞թ մի, պու տիվանէ սա-
նա նի՞չինն կէլտի տէպի. վէ օ
օնլարա՝ Սիզ սուէմի վէ ծնուն
աեօյլէյէճէյինի պիվլըսընիղ տե-
12 տի: Վէ օնլար՝ Նալանտըր գէրէմ
էյլէ՝ պիզի նագւ էմ տէտիլէր.
վէ օ ատի քի՝ Օ պանա պէօյլէ
վէ պէօյլէ աեօյլէյիպ տէտի.
Իապպ պէօյլէ տէր քի՝ Սինի Իս-
րայէլէ վատիշահ մէտ էմռէմիմ:
13 Օլատմ Թէվլէյէ հէր քէս հավա-
պընը ալըպ՝ տէրէճէլէրին պաչը-
նա ծնուն ալմընա գօտուպար,
վէ պօրու չալըպ տէտիլէր քի՝
14 Ցէու վատիշահ օղլտու: Իսմի
Նաժէս օղլու Յուհաննուն օղլու
Ցէու՝ Յուվամըն իւզէրինէ պաչ
գալըպրըտը. Յուվամ նաէ Ճիւմ-
լէ Իսրայէլ իլէ Ցիւդա վատի-
շահը Ազարէլին էհուդնանէն Ռա-
մոմի գաղատգատա պէգլէր էտի:
15 Վէ Յուվամ վատիշահ՝ Սիւրիա
վատիշահը Ազարէլ իլէ ճէնգլէշ-
տիյինտ՝ Սիւրեանիլէրին ծնա
վնւրատուգլարը եարատընտան
Ցէզրայէլտէ շիփա Թահսիլ էմ-
մէյէ տէօնմիւշ էտի. վէ Ցէու
տէտի քի՝ Էյէր միւրատընըղը օ-
լուր իսէ, չէհիրատէն վարըպ՝ Ցէզ
րայէլտէ խապեր վէրէճէք գուր-
Թուլմուշ չըդմատըն:
16 Վէ Ցէու պինէպ՝ Ցէզրայէլէ
կէմտի, ղնրա Յուվամ օրատա
եամթայօր էտի. վէ Յուդա վա-
տիշահը Ո քողնա՝ Յուվամը կէօր-
մէյէ կնմիշ էտի: Վէ Ցէզրայէլ 17
տէ գուվլէնէն նէզէրինտէ պիր
ասքէրի տուրտույօր էտի, վէ Ցէ-
ուննուն պէօլիւչինինէն կէլտիյինի
կէօրիւնճէ տէտի քի՝ Զէն պիր
պէօլիւք կէօրիյօրում. վէ Յուվ-
րամ տէտի քի՝ Պիր ասքէր ալ տա
գարշըլարընա կէօնտէր, վէ՝ Սէ-
լամ՞թ մի տէսին: Իսմի ասքէր 18
ծնուն գարշըլամաղա կէմտի, վէ
տէտի քի՝ Փատիշահ պէօյլէ տէր.
Սէլամ՞թ մի. վէ Ցէու՝ Սէնին
սէլամէթտէն նէ՞ ա՛լագան վար,
արտըմա ատլաշ տէտի. իսմի
պէգճի խապեր վէրիպ՝ խապերճի
օնլարատէք վարար, ատմա տէօն-
մէյօր տէտի: Վէ պիր զայրի 19
ասքէր կէօնտէրտի, վէ օ օնլարա
կէմտիպ տէտի քի՝ Փատիշահ պէօյլէ
տէր. Սէլամ՞թ մի. վէ Ցէու
տէտի քի՝ Սէնին սէլամէթտէնն
ա՛լագան վար, ատմա տօլաշ:
Վէ պէգճի խապեր վէրիպ տէտի 20
քի՝ Օնլարատէք վարար, ատմա
տէօնմէյօր. վէ պու եիւրիյիւշ
Նամէս օղլու Ցէուննուն եիւրիւ-
յիւշինէ պէնզէր, ղնրա գուռ-
տուրմուշ եիւրիյօր:
Օլատմ Յուվամ տէտի քի՝ Ա- 21
րատաղը գօշ. վէ ա՛րատաղընը գօշ
տուտար, վէ Իսրայէլ վատիշա-
հը Յուվամ՝ Ցուդա վատիշահը
Ո քողնա իլէ հէր պիրի քէնտի ա՛-
րատաղը իլէ չըգար, վէ Ցէու-
նուն գարշըլընա չըգարտար, վէ
օնու Ցէզրայէլլի Նաբովթուն
Թարլասընատա պուլտուտար: Վէ 22
վագի՝ օլտու քի Յուվամ Ցէուդու
կէօրիւնճէ, էյ Ցէու՝ սէլամ՞թ
մի տէտի. վէ օ տէտի. Անան
Ցէզաբէլին զինաարը վէ սիհիր-
լէրի չօղալտըգճա՝ նա՞սըլ սէլա-
մէթ օլուր: Իսմի Յուվամ էլէ- 23
րինի տէօնտէրիպ Ո քողնայա՝ Խի-
լէ վար եա՝ Ո քողնա տէյիպ
գաչը: Վէ Ցէու եայընը չէք- 24
տի, վէ Յուվամը իլէ գօլտունուն

արասընտան վուրտու , վչ օգ
եւրեչլինտեն չըգտը · վչ օ՝ ա՝
25 բտպատընտա չէրքէ գալը : Ան
տէն սէրտարը Բագեկարա տէտի
քի՝ Գունու գալտըը տա Յեղտա
յէլլե Նաւտլիմուն Թարլասընըն
գըլխասընա սէ · ղևրա խաճըրնա
կէմիր քի՝ պէն սէնին իչէ օնուն
պատասը Աբտաբըն արարնճա
կան եանա աբտըա պիճիչկիտեր
իբէն Բոզտ օնուն հագդընա պու
26 իշտաը սէօյլէտի : Բատպ տէր
քի՝ Թահգիգան պիւն Նաբովլիուն
գանընը վչ օնուն օղուլտարը՝ ընն
գանընը կէօրտիւտ, վչ պու Թար
լատա ձէղանը վէրմէկիմ տէյօր
Բատպ · իմտի Բատպըն սէօղիւ
իւղրէ՝ հալա օնու գալտըը տա
Թարլայա սէ :
27 Վչ Յուդա փատիշահը Ո քը
ղնա կէօրիւնճէ , պաղչէ էվինն
եօլընտան գաչտը · վչ Յէու օ
նուն արարնճա գօվտայրտպ տէտի
քի՝ Ա՛րատատա օնու տա վոր
բուն , վչ Յեբուտամ եանընտա օ
լան Դուր եօգուշընտա վըրբօռ
լը , վչ Մահեդդովա գաչտը՝ օ
28 բտտաւ էօլտիւ : Վչ օնուն գոր
լտրը օնու ա՛բատա իչէ Երուտա
ղէմէ կէօմիւրտիւլէր · վչ օնու
Դաւիթ չէհրինտէ պատալտրը
իչէ քէնտի մէղտրընտա կէօմտիւ
լէր :
29 Վչ Ա՛բտաբ օղուս Յոխտամըն
օն պիրինճի Երըչընտա՝ Ո՛բտիա
Յուդանընը իւղէրինէ փատիշահ
օլմտըշ էտի :
30 Վչ Յէու Յեղտայէլէ կէլտի ·
իմտի Յեղտաբէլ իշտիւնճէ՝ կէօղէ
րինէ պիւտմէ գօտու , վչ պաշինը
պիւզտիւ , վչ վէնճէրէտէն պագ
31 տը : Վչ Յէու գափուտան կի
րէր Իզէն , օ տէտի քի՝ Էփէնտի
սինի էօլտիւրէն Զամբրի պէր
32 խուտտը օլտո՞մու : Վչ օ էին
զինէ վէճիրէ յէ գալտըրըտ՝
Պէնիմ իչէ քի՞մ պիր , քի՞մ տէտի
վչ Իզէն Իւչ խատտըմ օնա պագտը
լար : Վչ օ տէտի քի՝ Օնու աշա 33
ղտ աթըն , վչ օնու աշաղտ աթ
պըլտր , վչ օնուն գանընտան տի
վարա վչ աթտրտա պէրիլտի · վչ
օ՝ օնու չէնճէտի : Վչ Իչէրի վար 34
տը , վչ եէհիտ Իչտի · անտէն
տէտի քի՝ Հալա պու մէղ՛ընդ
եօգլտրտպ կէօմիւն , ղևրա վատի
ջտհ գըղը պըր : Վչ օնու կէօմ 35
մէյէ կիթմէրիը · ամմա օնուտ՝
գաբիտտան վչ այագլտրտան վչ
էլչիրնն տավուճտրընտան զայրի
պուլմտպըլար : Վչ տէօնիւտ օ 36
նա խատէր վէրտիլը , վչ օ տէ
տի քի Պու՝ Բատպըն քէնտի պու
լու Թեղբիլ Եղնանըն վատիթա
սի իլէ պէօյլէտիյի պէօղիւ տիւր ,
չիւն քի՝ Յեղտայէլնն Թարլասընը
ատ քէօփէքլէր Յեղտաբէլնն էմ
լէքինի էէյէճէքլէր տէտի : Հէմ 37
Յեղտաբէլնն լէվի՝ Յեղտայէլնն
Թարլասընտա Թարլանընը էիս
ղևնտէ կիւտլէ կիպի օլտճագ ·
չէյլէ քի՝ Պու Յեղտաբէլ սիր տէ
մէյէլէր :

ՊԱՊ Ժ

1 Ի Ա՛բտաբըն Սամարիատա
եէթմիշ օղուլտարը վար իսի ·
վչ Յէու մէքթիւպլէր եազտը ,
վչ Սամարիատա Յեղտայէլնն պէր
վէրճէրի օլսն իսմէթյարտրտա վչ
Ա՛բտաբըն լատատրընտա կէօնտէ
2 րիլտ տէտի քի՝ Հալա պու մէք
թիւպլէր Թարտիքընըղտա վատուզ
պուլտուգլտրընտա , չիւն քի Է
փէնտինիզնն օղուլտարը սիզնն եա
նընըզտա սըր , հէմ ա՛րատտատը
վչ աթտար վչ հիտտարը չէհր վչ
3 սիլահլար եանընըզտա սըր , իմ
տի Էփէնտինիզնն օղուլտրընտան
էյիսինի վչ միհնատիպնի Թէտա
րիք էտիպ՝ պատպատընըն Թահմա
իւղէրինէ գոյուն . վչ Էփէնտի
նիզնն էվ իչտնա ձէնիք էտնն : Վչ

ընդար զայէթ պէ զայէթ գօրգ-
տուլար , վէ տէմիրէր քի՝ Ինձէ
օնուն էօնիւնէ ելի վատիչահ
տուրամասը , վէ պիզնի՝ ձէ տու-
5 րաճաղըզ : Իմոի սարայըն մի-
ութիւ վէ չէհրին միւսաւիւրիւ վէ
ինձէի յարլար վէ ղալալար Յէու-
յա կէօնտէրիպ տէմիրէր քի՝ Պիզ
սէնին գուլլարըն իզ , վէ պիզ
նէ էմր էտէր իսէն , իմրա էտ-
ձէ յիզ . հիչ քիմսէյի վատիչահ
էթմէզլիզ , կէօզլէրինտէ խօշ կէօ-
րիւնէնիւ էյլէ :
6 Վէ օնլարա Թէբբար պիր մէք-
թիւպ եազըպ տէմի քի՝ Էյ էր
սիզ պէնիմ իսէնիզ , վէ սէօզիւ-
միւ տինկէր իսէնիզ , էվէնտի-
նիզին օղուլլարը օլան քիմսէլէրին
պաշլարընը ալըն , վէ եարըն պու
վագթ Յէղուայէլ ադամ կէլին .
վէ վատիչահըն օղուլլարը էէթ-
միշ քիմսէլէր՝ օնլարը պէօյիւտէն
չէհրին պէօյիւքլէրի իլէ խոիէր :
7 Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ մէքթիւպ
օնլարա վասլ օլսուլսս կիպի ,
վատիչահըն օղուլլարընը ալըպ՝
էէթմիշ քիմսէյի պօղազլատըլար,
վէ պաշլարընը զէննպիլէրէ գօ-
յուպ՝ Յէղուայէլէ օնա կէօնտէր-
8. տիլէր : Վէ խասպէրձի կէլսի ,
վէ օնա խասպէր վէրիպ տէմի քի՝
Փատիչահ օղուլլարընըն պաշլա-
րընը կէթիրտիլէր . վէ օ տէմի
քի՝ Օնլարը Թա սապահատէք ի-
քի կըզըն գավուռնուն աղզընա
9 գօյուն : Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ սա-
պահան չըգըպ տուրսուս , վէ
ձիւմլէ գալմա տէմի քի՝ Սիզ
սաաըգընըզ . իչձէ պէն էփէն-
տիմին իւզէրինէ պաշգալըըրըպ՝
օնու էօթիւրաիւմ , ամ ս հէվ
10 պունլարը քիմսէօլսի ըսնը : Հալա
պիլսիս քի՝ Բապըլն Ա՛քաաբ է-
վինին հագգընա սէօյլէմի յի Բապ-
պըն սէօզիւնանէն եէրէ տիւշն-
յէձէք սիր . հէմ Բապպ՝ գուլլու
Եզիանըն վասիԹաս իլէ սէօյլէ-
մի յինի իձրա էյլէմի : Իմոի Յէ- 11
ու Յէղուայէլսէ Ա՛քաաբ էվինին
հէվի գալանլարընը վէ օնուն ձիւմ-
լէ էքեաւիրինի վէ աշնալարընը
վէ քեահինլէրինի՝ Թա օնա պտ-
գը գալան գօմայընձայաաէք էօլ-
սիւրսիս :
Ա՛նոէն գալգաբ , վէ վարըպ 12
Սամարիայա կիԹմի . օ՝ էօլսա
չօպանլարընը պիր ալըըընտա էքէն,
Յէու Յուդայվատիչահը Ռ քողիա- 13
նըն գաբընտաշլարընը պուլսուս ,
վէ՝ Սիզ քի՞մէր սինիզ տէմի .
վէ օնլար՝ Ռ քողիանըն գարըն-
տաշլարը իզ , վէ վատիչահըն օ-
ղուլլարընը վէ մէլիքէնին օղուլլա-
րընը սէլամլամադա էնէ յօրուզ
տէմիլէր : Օլտէմ օ՝ Պունլարը 14
տիրի ԹուԹուն տէմի , վէ օնլա-
րը սիրի ԹուԹտուլար . վէ օն-
լարը սաղընն գույուսունուն էա-
նընտա գընըգ էքի քիչի օլարագ՝
պօղազլասաը , վէ օնլարընն պիրի-
նի պագը պրագմասը :
Վէ օրատան կիտիպ՝ գարըշսը- 15
նա կէլէն Ռէքաաբ օղուս Յոնձնա-
դաբը պուլսուս , վէ օնա սէլամ
վէրիպ տէմի քի՝ Պէնիմ եիւրէ-
կիմ սէնին եիւրէկին իլէ օլսուս-
ղուս կիպի սէնին եիւրէկին տէ
տօղրո՞ մու տուր . վէ Յոնձնա-
դաբ՝ Պէլի տէմի . էօյլէ խսէ է-
լինի վէր . վէ էլինի վէրսի , վէ
օնուս ա՛րապայա էանընա չըգար-
սը : Վէ տէմի քի՝ Փէրէմձէ կէլ, 16
վէ Րապպ իչիմն օլան ղընըրէԹիմի
կէօր . վէ օնուս ա՛րապասընա պին-
տիրտիլէր : Վէ Սամարիայա վար- 17
սը , վէ Ա՛քաաբըն Սամարիասա
հէվի գալանլարը Թա օնլարը հէլաք
էտինձէյէտէք՝ Բապպըն Եղիայա
սէօյլէմի յի սէօզիւնէ կէօրէ վուր-
սուս :
Վէ Յէու ձիւմլէ գավմը ձէմ՝ 18
էտիպ օնլարա տէմի քի՝ Ա՛քաաբ
Բահալա ազ ի՛պադէք էԹմի ,
Յէու օնա չօգ ի՛պադէք էտինձէք

19 տիր : Իսմոկ հալա պանա Բահա-
ղըն Ճիւմլէ վէրլղամպէրլէրինէ՝
ծնուն Ճէմի դուլապարնը վէ ծնուն
հէվի քէհանիլէրինէ չաղըրըն,
քիմսէ էքսիք օլմասըն, ղիրա
Բահադա պէջիւք դուրպանըմ
վար, օրթա հէր պուլունմայան
հաշամայաճադ տըր : ամմա Յէ-
ու՝ Բահադա ի՛պատէթ հէմէնլէ-
րի հէլաք էթմէք իչուն՝ պունու
20 հիւք իւք էլլէսի : Էվէմ Յէու
տէմի քի՝ Բահադ Իւն պիր
պայրամ Թա՛յին էտըն, վէ նիտա
21 էթմիլէր : Վէ Յէու Ճիւմլէ Իս-
րայէլէ կէնտուրիսէ՝ Բահադա
հէվի ի՛պատէթ էտէնլէր կէլսի,
վէ կէլմէվիշ քիմսէ [illegible] վէ
ծնլար Բահադըն [illegible] կէլսի,
վէ Բահադըն էվի պուլատան պաշա
22 տօլտու : Վէ գաֆիթանճը պա-
շըդա տէմի քի՝ Բահադա Ճիւմլէ
ի՛պատէթ էտէնլէրէ գաֆիթան-
լար չըգար : վէ ծնլարա գաֆի-
23 թանլար չըգարտը : Վէ Յէու
Ռէքաբ օղլու Յոնիադաբ իլէ
Բահադըն էվինէ կիրդի : վէ Բա-
հադա ի՛պատէթ էտէնլէրէ տէ-
տի : Ա՛րայըդ պագըն քի՝ պու-
րատա պիլէնիղճէ Եհովանըն
գուդլարընտան օլմայա, իլլա Եա-
ղընդը Բահադա ի՛պատէթ էտէն-
24 լէր օլա : Իսմոկ գուրպանլար վէ
պիւթիւն եանմայար ա՛րդ էթմէ-
յէ վարտըլար : վէ Յէու քէնտի-
նէ տիշարըտա սէքսէն աատմ գօ-
յուպ տէմի քի՝ Պէնիմ սիղնի էշ-
շէրինիղէ կէթիրտիյիմ աատմըլար-
տըն հէր քիմ պիլինի գաչըրըր ի-
սէ, Ճանը օնուն Ճանը էէրինէ
25 օլաճագ տըր : Վէ վագի՛ օլտու
քի՝ պիւթիւն եանմայը ա՛րդ
էթմէսինի պիթիրտիյի հիսի,
Յէու եասագճըլարա վէ սէր-
տարըլարա տէմի քի՝ Վարըն չուն-
լարը վուրտուն, քիմսէ չըգմասըն,
վէ ծնլարը գըլըճտան կէչդիրտի-
լէր : վէ եասագճըլար հէմ սէր-
տարըլար ծնլարը աթտըլար : ան-
դէն Բահադ էվինէն չէկդինէտէք
վարտըլար : Վէ Բահադ էվինէն 26
փուռթլարընը չըգարըպ՝ աթէչէ
եագտըլար : Վէ Բահադըն փու- 27
թունու եըգտըլար : հէմ Բահա-
դըն էվինի եըգըպ՝ ծնու թա պու
կիւնէտէք քէնդի էթմիլէր :
Պէջիչէճ Յէու՝ Իսրայէլտէն Բա- 28
հադը հէլաք էլլէտի : Անճագ 29
Յէու՝ Իսրայէլէ կիւնահ էթմի-
րէն նաբատ օղլու Յէրոբոաղամըն
կիւնահլարընտան՝ Էֆրէթ Բէթէլ-
տէ վէ Դանտա օլան ալթուն պու-
զաղըլարտան կէլի տուրմատը :
Վէ Բապպ Յէույա տէմի : 30
Աբսաբըն էվինէ Եիւբէլիմտէ
Ճիւմլէ օլանա կէօրէ նաղարըմ-
տա տօղուս օլանը էթմէք իչէ Ե-
լի էթմիչին իչուն՝ սէնին օ-
ղուլլարըն Թա տէօրսիւնճիւ
սիլսիլէյէտէք Իսրայէլին Թախթը
իւղէրինտէ օթուրտաճաղլար : Ամ- 31
մա Յէու՝ Իսրայէլին Ալլահը
Բապպըն Թէվրաթընտա պիւ-
Թիւն Եիւբէլ իլէ Եիւբիւմէյէ
տիդգաթ էթմէտի : Իսրայէլէ
կիւնահ էթմիրէն Յէրոբոաղամըն
կիւնահլարընտան էէրի տուրմա-
տը :
Օշ կիւնլէրտէ Բապպ Իսրա- 32
յէլի գըրգմաղա պաշլատը : վէ
Աղայէլ օնլարը Իսրայէլին Ճիւմ-
լէ սինօրլարընտա վուրտու, Յոր- 33
դանանտան կիւնաօղուստունտան
եանա Ճիւմլէ Գադլատգըն տի յա-
րընը՝ Գադլըլարը վէ Ռուբէնլի-
լէրի վէ Մանասսէլիլէրի՝ եա՛նի
Աղնուն ըրմաղընըն եանընտա Ա-
րուէրտէն Գաղատգը վէ Բասանը :
Վէ Յէունունուն պագի հիքեա- 34
յէթի վէ հէր էթմիյի՝ վէ պիւ-
Թիւն գուվվէթի՝ Իսրայէլ վա-
տիշխալարընըն Թէվարիխ քիթա-
պընտա եազըլը տուրի՛լ սի : Վէ 35
Յէու պապալարը իլէ ոլյուտու,
վէ ծնու Սամարիատա էէօմիւլ-

լեր · վ֊ եւ երինե օղու Յովաքազ
36 փառիշահ օլսու։ Վ֊ Յեհունան՝ Խորայելիւղերինե Սամարիատա փառիշահըդ սիւրտիւյիս կիւնը՝ կիւրմի սէքիզ երկիտ ։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա֊ Ո քողնանըն անասը Գո֊
Թողնա՝ օղուռնուն էօլտիւյիւնիւ կէօրիւնճէ , գալդըպ՝ պիւթիւն փառիշահ պիւրրիւյէթինի հէլաք
2 էթտի ։ Ամմա Յովրամ փառիշահընն գըղը՝ Ո քողնանըն գըղ գարընտաշը Յօսաբէհ՝ Ո քողնանընն օղուռ Յովասը ալըպ փառիշահընն էօլտիւրիւյէնն օղուլարընընն արատընտան սիւռ անասը իւլէ պէրապէր օնու չալըը , վ֊ օնու Գո֊
Թողնանըն եւզնէնտէն եաթագլար օտաստընտա սագլատըլար ,
3 վ֊ էօլտիւրիւլմէտի ։ Վ֊ օնուն պիւէսինճէ ալթը երը Բապպըն եվինտե սագը տուրտու · վ֊ տիյարըն իւզէրինտե Գոթողնա փառիշահընգ սիւրտիւ ։
4 Վ֊ էէսինճի երըտա Յովատա էէօնտէրիպ՝ եւզ պաշըլարը՝ խաէքիւէրիվ եաստագճըլարը չաղըրտը , վ֊ օնըլարը եանընա Բապպըն եվինտե կէթիրտի · վ֊ օնըլար իւլ ա՛հա քէսիշիպ՝ Բապպըն եվինտե օնըլարա էէմին վերտի , անտէն օնըլարա փառիշահընն օղուռ
5 նու կէ֊ութէրտի ։ Վ֊ օնըլարա Թէնպիհ էտիպ տէտի քի՝ Խոճէ էէյինիվ շէյ պուռ տուր · պիր ադըվէսինիվ շաբաթտան վարըպ՝ փառիշահընն եվինտե նէվ
6 պէթ պէքլէյէճէք տիր · Վ֊ պիր ադըվէսինիվ Սուր գափուտան՝ վ֊ պիր ադըվէսինիվ եաստագճըլարընն արտընտաբի գաֆուտա օլա , վ֊ եվռե նէվպէթ պէքլէյէսինիվ քի՝ քիմռե հագ֊
7 լաշմայա ։ Վ֊ սէղտէն իբի պէօվլուք՝ շաբաթտան ճիւմլէ չզգանլար՝ փառիշահընն էթրաֆընտա Բապպ եվինտե նէվպէթ պէքլէյէկէր ։
8 Վ֊ հէր քէս սիզտէվարը էվինտե՝ փառիշահընն չէվի չէվրե էթրաֆընը ալասընըզ , վ֊ սաֆլարտան իչէրի կիրէն եօլտուրուլ֊ լէ · վ֊ չզգալընտա հէմ կիր֊ տիյինտէփառիշահ իւլէ օլասընըզ ։
9 Իմռի եիւզ պաշըլար՝ քեահէին Յովատանընն ճիւմլէ թէնպիհ էթտիյինե կէօրե էյլէտիւլէր · վ֊ հէր քէս քենտի տէմիրլերինի՝ շաբաթա կիրէնլերի իւլէ շաբաթտան չզգանլարը ալըզ , վ֊ քեահէին Յովիադանընն եանընա կէլտիւլեր ։ Վ֊ քեահէին եիւզ պաշըլարա՝ Բապպընն էվինտե օլան
10 Դաւիթի փառիշահընն մէզմուրլարընը վ֊ գալգանլարընը վերտի ։
11 Վ֊ եաստագճըլար հեր քէս սիզտվարը էվինտե՝ էվինն սաղ Թաթրաքընատա Թա էվինն սոլ Թարաքընատէ՝ մէզմահընն վ֊ էվինն եանընտա փառիշահընն էթրաքընտա տուրտուլար ։ Վ֊ փա֊
12 տիշահընն օղուռնու չզգարը , վ֊ օնուն իւզէրինե Թաճը վ֊ չէհտաէթմէ գուռու , վ֊ օնու փառիշահ նատպ էթտիւէր , վ֊ օնու մեհ էթտիւէր · վ֊ էլ֊չարփըպ՝ փառիշահ եաշասըն տէտիւէր ։
13 Վ֊ Գոթողնա սէ յիրտէն խաչ֊ դըն ասմնի իչտինճէ , գավմա Բապպըն էվինե էէլտի ։ Վ֊
14 կէօրտիւ քի՝ իշլէէ փառիշահ ա՛֊ տէթէ իւզրե տիրէյին եանընտա տուրույար իտի , վ֊ սէրվերլէրը հէմ պօրտաղընըզար փառիշահընն եանընտա իտի , վ֊ տիյարըն ճիւմլէ գավմը շազ օլարագ՝ պօ֊ րուլար չալար իտի · վ֊ Գոթողնա եավապլարընընը էբրէթլի Փիլէ֊
15 նէ՝ Փիլէհնէ պաղըրտը ։ Խոմ֊ քեահէին Յովիադա ա՛սքէրին իւ֊ զէրինտե օլան եիւզ պաշըլարա էմր էտիպ օնըլարա տէտիքի՝ Շու֊ նու սաֆլարընն իչինտէն չզգա֊

րըն , վէ ծնուն արտընձա կիտէ-
նի՝ գըլըձ իլէ էօլտիւրիւն · զկրա
քեահին տէմիշ իտի քի՝ Բապպըն
16 էվինտէ էօլտիւրիւլմէյէ : Վէ օ-
նուն իւզէրինէ էլլէր սալտըլար ,
վէ օ՝ փատիշահ էվինէ վարան
աթլար էօլունտան կիտէր իքէն
օրատա էօլտիւրիւլտիւ :
17 Վէ Յովհաթա Բապպըն վէ
փատիշահըն վէ գավմըն արատըն-
տա ա՛հտ քէտտի , քի Բապպըն
գավմը օլալար , հէմ փատիշահ
իլէ գավմըն արատընտա տահի
18 չէոփ : Վէ տիյարըն ձիւմլէ գավ-
մը Բահալըն էվինէ վարըպ՝ օնու
եըգտըլար , օնուն մէղպահլարը-
նը վէ փուռթլարընը գըրտըլար ,
վէ Բահալըն քեահինի Մատթա-
նը մէղպահլարըն էօնիւնտէ գաթլ
էթտիլէր · անունն քեահին՝ Բապ-
պըն էվինէ մէմուրլէր գօսու :
19 Վէ եիւղ պաշըլարը վէ խաճկէր-
լերի վէ եասագձըլարը վէ ալ յա-
րըն ձիւմլէ գավմընը ալտը , վէ
փատիշահը Բապպ էվինտէն էն-
տիրտիլէր , վէ եասագձըլար գա-
փուսու էօլունտան փատիշահըն
էվինէ վարտըլար · վէ փատիշահ-
լարըն ԹախԹընտա օԹուրտու :
20 Վէ տիյարըն ձիւմլէ խալտը շաղ
օլուպ՝ չէհր բահաթլըդ պուլտու ·
վէ Գոթողոնիայը փատիշահ էվի-
նէն էանընփա դըլըձ իլէ էօլտիւր-
21 տիւլէր : Յովաս փատիշահ օլտու-
ղունտա՝ եէտի եաշընտա խոլ :

ԳԱՂ ԺԲ

1 Յովաս Ցէհունուն եէտինձի
եըլընտա փատիշահ օլտու , վէ
Երուսաղէմտէ գըրդ եըլ փատի-
շահլըդ սիւրտու · վէ անասընըն
ատը Բիերսաբիէլլի Սիբիա խոլ :
2 Վէ Յովաս՝ օնա քեահին Յովա-
դանըն էյրէԹտի ձիւմլէ կիւն-
լէրտէ՝ Բապպընն ալաղընտա տօղ-
3 րու օլանը իշլէտի : Անձագ Թէ-
վէ փուռթխանէլէրի կիտէրիլմէ-
սի · գավմ տահա Թէվհլէրտէ
գուրպան եէրլէր՝ վէ պուխուր
եագարլար խոլ :
4 Վէ Յովաս քեահինլէրէ տէտի
քի՝ Բապպըն էվինէ կէԹիրիլէն
ա՛զիզ շէյլէրին հէմ ադէհսինի՝
այրըտան կէչէն քիմսէնին ադէհսի-
նի՝ ֆեահինն պէհա պիլտիյի
ձանլար ադէհսինի՝ Բապպըն է-
վինէ կէԹիրմէյէ կէօնլունէ կէ-
լէն քիմսէնին հէր ադէհսինի ,
5 քեահինլէր քէնտիլէրինէ հէր քես
քէնտի պիլտիքլէրինտէն ալալար ,
վէ ծնլար էվին եըգըդ էէրլէրինի՝
օրատա հէր պուլունան եըգըդ
էէրլէրի Թա՛միր էտէլլէր :
6 Ամմա վադի՝ օլտու քի՝ Յովաս
փատիշահըն իյիրմի իւչիւնճիւ եը-
լընտա՝ քեահինլէր էվին եըգըդ
էէրլէրինի Թա՛միր էԹմէտիլէր :
7 Վէ Յովաս փատիշահ քեահին
Յովհադայը վէ ախէր քեահինլէ-
րի չաղըրըպ ծնլարա տէտի քի՝ Ի-
վին եըգըդ էէրլէրինի նի՞չիւն
Թա՛միր էԹմէյօրսունուզ · իմտի
հալա պիլտիքլէրինիզտէն ադէհ
ալման , իլլա ծնու էվին եըգըդ
էէրլէրի իչիւն վէրին : Վէ քեա- 8
հինլէր՝ գավմտան ադէհ ալմամա-
ղա վէ էվին եըգըդ էէրլէրինի
Թա՛միր էԹմէմէյէ գայիլ օլտու-
լար : Վէ քեահին Յովհադա պիր 9
սանտուդ ալըպ՝ օնուն գափաղըն-
տա պիր տէլիք տէլտի , վէ ծնու
մէղպահլըն եանընտա՝ Բապպ է-
վինէ կիրէնլէրին սաղընտա գօ-
տու · վէ գափուդու պիլէթլէյէն
քեահինլէր՝ Բապպ էվինէ կէ-
Թիրիլէն հէմ ադէհլի օրատա գօ-
տուլար : Վէ վադի՝ օլտու քի՝ 10
ադէհնին սանտուդտա չօղալտը-
ղընը կէօրտիւքլէրինտէ , փատի-
շահըն քեաԹիպի պէօյիւք քեա-
հին իլէ չըգըպ՝ Բապպ էվինտէ
պուլունան ադէհլի էզգի պաղ-
լայըպ՝ սայարլար խոլ : Վէ Թափ 11

Թըլմըշ ագէկ՝ Բապպ Էվիլին իւզէրինէ նասպ օլունմուշ իլլի իշլէյինլէրին էլինէ վէրիլէր իսի։ վէ օնլար Բապպ Էվինտէ իշլէյէն տիւրլիկլէրէ վէ եավուզճուլարա՝
12 վէ տիվարճըլարա վէ Թաշճըլարա՝ վէ Բապպ Էվինին եըգըդ Եէրլէրինին Թա՛միր էմմէք իշլուն ալաճլար վէ եօնուլմուշ Թաշլար սաճուն ալմաղա՝ հէմ Էվին Թամիրի իշլուն հէր խարտ օլան շէյէ
13 խարտ հէրլէր իսի ։ Անճագ Բապպին Էվինէ կէլէն ագէկտէն՝ Բապպին Էվի իշլուն կիւմիշ քեսէլէր՝ մմմ մագասլարը՝ էյէրլէր՝ պօրուլար՝ հիչ պիր կէօնկ ալմուն գապլար եա կիւմիշգապլար եա կիւմիշ եափրըմաղը ։ Չ իրա օնու
14 իշի իշլէյէնլէր իշլուն վէրիլըլէր իսի ։ վէ օնլար օնուն իլլէ Բապպ Էվինէ Թա՛միր էտէրլէր իսի ։
15 վէ իշի իշլէյէնլէրէ վէրմէք իչուն ագէկ՝ օղ էլէրինէ Թէսալիմ էմմէքլէրի քիմսէյէրտէն հիսապ ալմաղալը իսի ։ զիրա օնլար էմնի յէմ իւզրէ իշլէրլէր իսի ։
16 Բապպն Էվինէ՝ սուչ ագէկսի վէ կիւնահ ագէկսի կէօմիւրիւմճիւ իսի ։ պու՝ քեահինլէրին օղուր իսի ։
17 Օղ զէման Սիւրիա փատիշահը Ա զայէլ ջէգըպ՝ Գ-էմ իւզէրինէ ճէնկ էմմի , վէ օնու ալար ։ անտէն Ա զայէլ եէզուհինիւ Երուսաղէմ իւզէրինէ ջըհմաղա ոտզ
18 րուքմուս ։ Վէ Յուդա փատիշահը Յովաս քէնտի պապալարը Յուդա փատիշահլարը Յովաս փատ վէ Յովրամ վէ Ա քազինանըն Թագաոս էմմէքլէրի ճիւմլէ ա՛զիզ շէյլէրի՝ հէմքէնտինին Թագաոս էմմէքսինի վէ Բապպ Էվինին հէմ փատիշահ էվինին խազինէլէրինտէ պուլուճտան հէվի ալ Թուհուս ալըպ՝ Սիւրիա փատիշահը Ա զայէլէ կէօնտէրտի , վէ օ՝ Երուսաղէմիւզէրինտէն էյէքլէսի։

Վէ Յովասըն պագի հիքեայէ Թի հէմ օնուն հէվի էմմէքլի՝ Յուդա փատիշահլարընըն Թէվարիխ քիթապընտա եազըլը սէյլի՞ մի ։ Վէ օնուն գուլլարը դաղըպ՝ խնթիլալ գօփարտըլար, վէ Յովասը Սիլլա էնիշինտէքի Մէլօն էվինտէ վուրտուլար ։ Իմ
21 տի քէնտի գուլլարը Սամէթ օղլու Յովճաքար վէ Սովէր օղլու Յովզապատ օնու վուրտուլար , վէ էօլտիւ ։ վէ օնու պապալարը իլլէ Դաւիթ շէհրինտէ էօմտիւլլեր ։ վէ օնուն եէրինէ օղլու Ամասիա փատիշահ օլտու ։

ՊԱՊ ԺԹ

Յուդա փատիշահը Ո քոզիա 1
օղլու Յովասըն կիրմի իւչինճիւ եըլընտա՝ Իսրայէլին իւզէրինէ Սամարիատա օն եէտի եըլ ցէ
ունուն օղլու Յովաքազ փատիշահ 2
օլտու ։ Վէ Բապպն նազարըն տա եարամազըդ էյլէտի ։ վէ Իսրայէլէ կիւնահ էմմէրէն Նաբատ օղլու Յերոբովամըն կիւնահլարը արտընճա եիւրիւտի ։
օնլարտան հէրի տուրմատը ։ Վէ 3
Իսրայէլին իւզէրինէ Բապպն ղազապը Թուհուշուպ՝ օնլարը ճէմի կիւնէլէրտէ Սիւրիա փատիշահը Ա զայէլին էլինէ վէ Ա զահիէլ օղլու Բէնհադապն էլինէ Թէսլիմ էյլէտի ։
Վէ Յովաքազ Բապպա նիյազ 4
էյլէտի , վէ Բապպ օնու իշիմտի , զիրա Իսրայէլին սըզընԹըսընն նազար էյլէտի ։ չիւն քի Սիւրիա փատիշահը օնլարը սըզտը ։ Վէ Բապպ Իսրայէլէ պիր 5
գուրԹարըճը վէրտի , վէ Սիւրեանիլէրին էլի ալԹընտան ջըզտըլար ։ վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ ասէն էօԹէկիւնէ կիսի չատրըլարընտա ասաքին օլտուլար իսի ։
Լաքին Իսրայէլէ կիւնահ էմմէ 6

րէն Յերոբովամ էվինին կիւնահ-
լարընաան կէրի տուբմասըլար ,
Իւա ծնլարտա էիւբիւտիւկր .
Հեմ Աստարովթ վուբթոռ տախի
7 Սամարիատա տուբուր խոի : Լա-
քին Յովաքազա՝ էլլի աթըտան
վէ ծն ա՛րաքատան վէ ծն պլին
նայատան ղայրի խալդ գօմատը .
չիւն քի Սիւրիա վատիշահը ծն-
լորը հէյաբ էյլէտի , վէ ծնլորը
էլ-ինէնմիշ Թօֆրտգ կիպի էթտի :
8 Վէ Յովաքազին պագի հիքեա-
յէթի վէ ծնուն հէփ էթոխ յի վէ
գահրիմանլըղը՝ Իսրայէլ-փատի-
շահլորընին Թէվարիխ քիթա-
9 պընատա եազըլը տէյի՛մ : Վէ
Յովաքազ պապալորը իէյ ուչ-
մուռ , վէ ծնուռ Սամարիատա հէօմ
տիւէյր . վէ ծնուն էէրինէ օղլու
Յովաս փատիշահ օլմուռ :
10 Յուդա փատիշահը Յովասին
օթթուզ էէլինճի ըըլընատա՝ Իսրա-
յէլին իւզէրինէ Սամարիատա ծն
ալթը հըլ Յովաքազ օղլու Յովաս
11 փատիշահ օլմուռ : Վէ Բապըլին
նազարընատա եարատընըլդը էյլէ-
տի . Իսրայէլէ կիւնահ էթ-
տիրէն Նաբատա օղլու Յերոբով-
մըն ճիւմլէ կիւնահլարընատան կէ-
րի տուբմասը , իւլա ծնլարտա
էիւբիւտիւ :
12 Վէ Յովասըն պագի հիքեայէ-
թի՝ վէ ծնուն հէփ էթոխ յի՝ վէ
Յուդա փատիշահը Ամասիա իլէ
ճէնք էթթիլինտէ գահրիմանլը-
ղը՝ Իսրայէլ փատիշահլորընին
Թէվարիխ քիթապընատա եազըլը
13 տէյի՛մ : Վէ Յովաս պապալ-
լորը իլէ ուչմուռ , վէ ծնուն
Թահթընատա Յերոբովամ օթթուզ-
մուռ . վէ Յովաս Իսրայէլ փա-
տիշահլորը իլէ Սամարիատա կէօ-
միւլմիւ :
14 Վէ Եղիսէ օլ էօլմէյի խաս-
Թալըգտան խաստա օլմուռ , վէ
Իսրայէլ փատիշահը Յովաս ծնա
հնտի , վէ ծնուն էիւզիւ իւզէրին-
ա՛ն ալայընը պ՛ա՛խ . Էյ պապամ՝
պապամ , Իսրայէլ ա՛րապաըը վէ
ծնուն աթընընը . Վէ Եղիսէ ծնա 15
ա՛խ քի՝ Եայ իլէ օղլորը ալ . վէ
քէնաինէ եայ իլէ օղլորը ալորը :
Անաէն Իսրայէլ փատիշահընա 16
ա՛խ քի՝ Էլինի եայըն իւզէրինէ
պինտիր , վէ էլինի պինտիրտի .
վէ Եղիսէ էլլէրինի փատիշահըն
էլլէրի իւզէրինէ գօյմուռ . Վէ ա՛խ 17
տի քի՝ Պէնճաոզուտունա տօղրու
փէնճէրէյի աչ , վէ աչմը . վէ
Եղիսէ՝ Աթ ա՛խտի , վէ աթմը .
վէ ա՛խտի քի՝ Բապըլն խէլատա օ-
գու , վէ Սիւրիանըն իւզէրինէ խէ-
լատա օգու . վէ Սիւրիանէրէրի Ափէկ-
ա՛խ՝ Թա տիւքէտինճէյէ կէտէք վը-
րատճագսըն : Անաէն Օգլորը ալ 18
ա՛խտի , վէ ալմը . վէ Իսրայէլ փա-
տիշահընա ա՛խտի քի՝ Էէրէ վուր ,
վէ օ՝ իւչ քէրըրէ վուրատա , անաէն
ատըրատա : Վէ Ալլահըն ա՛խտի 19
ծնա տարըլմըտ ա՛խտի քի՝ պէշ եա
ալթը քէրըրէ վուրատա խոին , օլ
զէման Սիւրիանէրէրի տիւքէտինճ-
ճէյէտէք վուրուր խոին . տամմա
չիմտի Սիւրիանէրէրի իւչ քէրըրէ
վուրատճագսըն :
Վէ Եղիսէ վէֆաթ էյլէտի , 20
վէ ծնուռ ա՛քճն էյլէտիէրը . վէ
էրթէտի էրլատա ա՛խ յորըն իւզէ-
րինէ Ա՛խաբ ըըլատարընըն պէօվ-
րի կէտտիէր : Վէ վադի՝ օլատռ 21
քի ծնլորը ա՛խր ատա՛մ կէօմէր ի-
քէն՝ իչտէ՛ տ պէօվրէքէրի կէօր-
տիւէր , վէ ատա՛մի Եղիսէնին
մէզարընատա ա՛թտըլար . վէ օ՛ ա-
տա՛մ կիտտիկ՝ Եղիսէնին քէմիքէ-
րինէ տօղանտը՛ղ կիպի տիրիլտի ,
վէ այագլարը իւզէրինէ գալգտը :
Իմտի Սիւրիա փատիշահը 22
Աղայէլ Յովաքազըն ճիւմլէ կիւնա-
էէրինատ Իսրայէլն ալդտը : Վէ 23
Բապը ծնլորտա՝ Ափրահա՛մ՝ Ի-
սահակ վէ Յակոբ իլէ օլատն ա՛տ-
մը իչտէն Թ՛նայէթ էտիպ ծնլորտա
մէհտաղէթ էյլէտի , վէ ծնլորտա

նազար գլուխը · վէ ծնլորը հէլուք
էթմէք լսեթէմէյիսի՝ ծնլորը չհմ-
մէյհաէք հուզուրուննան պրագ-
մատը ։
24 Վէ Սիւրիա փատիշահը Աղա-
յէլ էօլսիւ , վէ ծնուն էէրինէ
օղլու Բէննադադ փատիշահ օղ
25 լու ։ Վէ Յովաքազ օղլու Յո-
վաս՝ Աղայէլօղլու Բէննադադին
էլինաէն՝ ծնուն պապասը Յովա-
զին էլինաէն ճէնք իլէ ալորլը
ճէհիրլէրի կէրի ալը · Յովաս
ծնու եէչքերրէ վուրուպ՝ Իսրա-
յէլին ճէհրլէրինի կէրի ալը ։

ՊԱՊ ԺԴ

1 Իսրայէլ փատիշահը Յովաքա-
զին օղլու Յովասին էքինճի եը-
լընտա՝ Յուդա փատիշահը Յո-
վաս օղլու Ամասիա փատիշահ
2 օլտու ։ Փատիշահ օլտուգտա՝ Լ-
էյերմի պէշ եաշընտա իսի , վէ
Երուսաղէմտէ էյերմի տոգուզ
եըլ փատիշահլըգ սիւրտիւ · վէ
անասընըն ատը՝ Երուսաղէմտէն
3 Յովադան իսի ։ Վէ Րապպըն
նազարընտա ատղրու օլմնը իլէ-
սի , ամմա պապասը Դաւիթ կի-
պի տէյիլ · պապասը Յովասին
ճիւմլէ ի յէսթիյինէ կէօրէ էյլէ-
4 տի ։ Անճագ Թէփէ վուրթխանէ-
լէրի գալդըրըլմատը · գալմ տա-
հա Թէփէլէրտէ գուրպան քէ-
սէրլէր՝ վէ պուխուր եագարլար
5 իսի ։ Վէ վագի՛ օլտու քի՝ փա-
տիշահլըգ ծնուն էվինտէ գալվ
օլտուղուն կիպի՝ պապասը փատի-
շահը վուրան գուլլարընը էօլ
6 տիւրմիւ ։ Ամմա վուրանլարըն
օղուլլարընը էօլտիւրմէտի , պա-
պալար օղուլլար իչլէրն էօլտիւ-
բիւմէյ վէ օղուլլար պապալար
իչլէրն էօլտիւրիւմէյ՝ իւլա հէր
քէս քէնտի կիւնահը իչլէրն էօլ
տիւրիւլէ տէյէրէք Րապպըն էմր
էթտիյի Մովսէսին Թէվրաթքի-
Թատլընտա եազըլը օլտուղու կի-
պի եէյէփ ։ Պու՝ Թուզ տէրէ- 7
սինտէ ծն սէին Եդոմիտու վու-
րուպ ճէնք իլէ Սէլայը ալտը ,
վէ ծնուն ատընը Թա պու կիւնէ-
տէք Յէկթովէէլ դօսու ։
Օզղիան Ամասիա Իսրայէլ 8
փատիշահը Յէոս օղլու Յովաք-
ազին օղլու Յովասա էզ իլէր կէօն-
տէրիպ տէտի քի՝ Կէլ եիւզ եիւ-
զէ կէօրիւշէլիմ ։ Վէ Իսրայէլ 9
փատիշահը Յովաս՝ Յուդա փա-
տիշահը Ամասիայա կէօնտէրիպ
տէտի · Լիբանանտաքի տիքէն
Լիբանանտաքի էրզ աղաճընա
կէօնտէրիպ՝ Սէնին գըզընը օղլու-
մա գարը վէր տէտի · վէ Լիբա-
նանտա օլան ահրանըն պիր ճա-
նավարը կէչիպ՝ տիքէնի էյ յինէտի ։
Եդոմիտուլարը հէր վէճէ իլէ 10
վուրտուն , վէ եիւրէյինն սէնի
եիւճէլթտի · իֆթիխար էյլէ ,
վէ էվինտէ օթուր , զընըա նի՞չիւն
պէլա իլէ օղրաշըպ՝ սէն վէ պի-
լէնճէ Յուդա ահալի տիւշէսինիզ ։
Ամմա Ամասիա տինլէմէտի , վէ 11
Իսրայէլ փատիշահը Յովաս ճըգ-
ար , վէ քէնտիսի հէմ Յուդա
փատիշահը Ամասիա Յուդատտա
օլան Բէթսամիւսատ եիւզ եիւզէ
կէօրիւշտիւլէր ։ Վէ Յուդա՝ Իս- 12
րայէլին էօնիւնտէ պօզուլտուս ,
վէ հէր քէս չատըրընա գաչտը ։
Իտաի Իսրայէլ փատիշահը Յովաս՝ 13
Յուդա փատիշահը Ո քաղնա օղլու
Յովասըն օլտու Ամասիայը Բէթ-
սամիւսատ ԹուԹտու , վէ Երու-
սաղէմ կէլտի , վէ Երուսաղէմին
հիսարընը՝ Եվրէյմ գափուսունա-
ատան Թա Ղէօշէ գափուսունա-
ատէ՝ տէօրթ եիւզ արշըն էրզտը ։
Վէ հէմ ալԹունտու վէ կիւմիւ- 14
շիւ՝ վէ Րապպըն էվինտէ հէմ
փատիշահ էվինին խազընէլէրին-
տէ պուլունան հէմ գապլարը
վէ բէհինտէ օլան քիմսէլէրի ալ-
տը , վէ Սամարիայա տէօնտիւ ։

15 Իմաի Յովասըն էթափլինէն
պագի հիքեայէթի՝ վէ ծնուն գահ-
րիմանըզը՝ վէ Յուդա փատիշա-
հը Ամասիա իւէ ճէնք էթափլի՝
Իսրայէլ փատիշահլարընըն թէ-
վարիխ քիթապընատա եազըլը տէ-
16 յիլ՛մի : Վէ Յովաա պապալարը
իւէ ոլյուտաւ, վէ Իսրայէլ փա-
տիշահլարը իւէ Սամարիատա իկա-
միւլտիւ. վէ ծնուն եէրինէ օղլու
Յերոբովամ փատիշահ օլտու :
17 Վէ Յուդա փատիշահը Յովաա
օղլու Ամասիա՝ Իսրայէլ փատի-
շահը Յովաքազ օղլու Յովասըն
վէֆաթընատա սօնկրա օն պէշ
18 տըլ եաշատը : Վէ Ամասիանըն
պագի հիքեայէթի՝ Յուդա փա-
տիշահլարընըն թէվարիխ քիթա-
19 պընատա եազըլը տէյիլ՛մի : Իմ-
մի ծնուն իւզերինէ Երուսաղէմ-
ատ ֆիթնէ գօփարմիշլարընատ, վէ
օ՝ Լաքիսէ գաչտը. ամմա ծնուն
արտընձա Լաքիսէ կէնտէրիսի՝
20 ծնու օրատա էօլտիւրտիւլէր : Վէ
ծնու ալթընը իւզերինատ գոր-
տըրտըլար, վէ Երուսաղէմտէ
պատշահլարը իւէ Դաւիթ շէհրին-
21 ատ կէօմիլտիւ : Վէ Ազարիայը օն ալթը
եաշընատա իքէն պատըրտը, վէ օ-
նու պապասը Ամասիանընն եէրի-
նէ փատիշահ նասպ էթտիլէր :
22 Պու՝ պապասը փատիշահ՝ պապա-
լարը իւէ ոլյուտաւգատան սօնկրա,
Ելաթը պինա էյլէյիսի՝ ծնու
Յուդայա էլլի էվլիրտի :
23 Յուդա փատիշահը Յովաա օղ-
լու Ամասիանընն օն պէշինճի եը-
լընատա՝ Իսրայէլ փատիշահը Յո-
վաա օղլու Յերոբովամ Սամա-
րիատա փատիշահ օլտու՝ դըրդ
24 պիր եըլ : Վէ Բապպընն նազա-
րընատա եարատընդըգ էյլէտի.
Իսրայէլէ հիւնահ էթափլինն կա-
տատա օղլու Յերոբովամընն ճիւմլէ
հիւնահլարընատան էլլի տուրմա-
25 ատը : Պու՝ Իսրայէլին սինօղու-
նու՝ Իսրայէլին Աստուծը Թապպընն
Գէթքափէրատէն օլան գուլու Ա-
մաթ օղլու Յոնայան փէյղամպէր
վասիթաատ իւէ սէյլէտիւի սէօ-
զինէ էօրէ՝ Եամաթ գափու-
սունատան Թա օվա տէնիզինէտէք
էլլի ալտը : Զիրա Բապպ՝ Իս- 26
րայէլին սըգընթընը ղայէթ շէ-
միա օլտուղունու էյմ էսիր գալ-
մատըղընը վէ ազատը գալմատը-
ղընը վէ Իսրայէլին եարտըմճընը
օլմատըղընը էյօրտու : Վէ Բապպ 27
Իսրայէլին ատընը էյտը ալթընը-
տան մահվ էթմէք իսթէյճէտի-
յինատէն՝ ծէլտըը Յովաա օղլու
Յերոբովամընն վասիթաատ իւէ
գուրթարտը :
Վէ Յերոբովամընն պագի հի- 28
քեայէթի վէ ծնուն հէր էթափլի
էյմ ճէնքատ գահրիմանըզը վէ
Դամասկուս էյմ Յուդանըն Ե-
մաթընը Իսրայէլէ էլլի տէօն-
տէրտիյի՝ Իսրայէլ փատիշահլա-
րընըն թէվարիխ քիթապընատա
եազըլը տէյիլ՛մի : Վէ Յերոբո- 29
վամ պապալարը Իսրայէլ փատի-
շահլարը իւէ ոլյուտաւ, վէ ծնուն
եէրինէ օղլու Զաքարիա փատի-
շահ օլտու :

ՊԱՊ ԻԵ

Իսրայէլ փատիշահը Յերոբո- 1
վամընն իյիրմի եէտինճի եըլընատա՝
Յուդա փատիշահը Ամասիա օղ-
լու Ազարիա փատիշահ օլտու :
Փատիշահ օլտուգատա՝ օն ալթը 2
եաշընատա իսի, վէ Երուսաղէմ-
տէ էլլի իքի եըլ փատիշահլըգ
սիւրտիւ. վէ անասընընն ատը՝ Ե-
րուսաղէմլի Յեքէլիա իսի : Վէ 3
Րապպընն նազարընատա՝ պապասը
Ամասիանընն ճիւմլէ էթափլինէ
էյօրտի՝ ոլղուտու օլանը էյլէտի :
Ընճագ թէփէ փութխանէէրի 4
կիտէրիլմէտի. գամմ տահա թէ-
փէլլուէ գուրպան քէսէրլէր՝ վէ

5 պուխսուը եադարլար իսկ : Վէ
Բասպա վատիշահը վուրտու , վէ
Թա վէ՝ փաթը կիւնիւնէաեք ճիւ-
տամը օլուա՝ խասթախանէաե
սաքին իսկ · վէ սէրայըն իւղե-
րինաե վատիշահըն օղլու Յով-
թամ օլուա՝ տիյարըն գավմընա
հիւքմ էտէր իսկ :
6 Իսմոն Ազարիանըն պապ հի-
քեայէթի վէ օնուն հէր էթտի-
ւի՝ Յուդա վատիշահլարըն-
թէվարիխ քիթապընտա եազըլը
7 տիւր՞ւի : Վէ Ազարիա պա-
պալարը իլէ ոյուտու , վէ օնու
պապալարը իլէ Դաւիթ էհէրին-
աէ տէ՞ին էյլէսիւէր , վէ օնուն
էերինէ օղլու Յովաթամ վատի-
շահ օլուա :
8 Յուդա վատիշահը Ազարիա-
նըն օթուղ սէքիզինճի հըլընտա՝
Իսրայէլին իւղերինէ Սամարի-
ատա Յերոբովամ օղլու Ջաբարիա
ալթը այ վատիշահ օլուա :
9 Վէ պապալարը էթտիքլէրի կի-
սի՝ Բասպըն նազարընտա եա-
րամազլըգ էյլէյիւ · Իսրայէլէ
կիւնահ էթտիրէն Նաբատ օղլու
Յերոբովամըն կիւնահլարընտան
10 հէրի տուրմատը : Վէ Յաբիս
օղլու Սէղղում՝ օնուն իւղերինէ
ֆիթնէ գօփարտը , վէ օնու գավ-
մըն էօնիւնտէ վուրտուպ էօլտիւր-
թիւ , վէ էերինէ վատիշահ օլ
ուա :
11 Վէ Ջաբարիանըն պապ հի-
քեայէթի՝ իշլէմ Իսրայէլ վատի-
շահլարընըն Թէվարիխ քիթա-
12 պընտա եազըլը ատը : Բասպըն
Յէուայա սէյէլէյիւ՝ Իսրայէլին
Թահթը իւղերինէ սէնինն օղուլ
լարըն սէօրտիւնճիւ սէլսիլէյ-
տէք օթուրտաճագլար տէսիյի
սէօղ պուս տուր · վէ էյլէ օլուա :
13 Յաբիս օղլու Սէղղում՝ Յու-
դա վատիշահը Ոզիանըն օթուղ
տօգուղունճու հըլընտա վատի-
շահ օլուա , վէ Սամարիատա պիր
այ վատիշահլըգ սիւրտիւ : Վէ 14
Գադդի օղլու Մանայեմ Թէրսա-
տան ջըգըպ՝ Սամարիայա կէլտի ,
վէ Յաբիս օղլու Սէղղումու Սա-
մարիատա վուրտուպ էօլտիւրտիւ ,
վէ օնուն էերինէ վատիշահ օլուա :
Վէ Սէղղումուն պապ հիքեա- 15
յէթի՝ վէ գօփարտըլըգ ֆիթնէ՝
իշլէտ Իսրայէլ վատիշահլարընըն
Թէվարիխ քիթապընտա եազըլը
տըր՞ւի : Օզ զէման Մանայեմ Թաֆ- 16
սայը վէ օնտա Ճիւմլէ օլանը՝
հէմ օնուն Թէրսատան եանա սի-
նօրուննու վուրտու · աչմատըգ-
լարը իչլէն վուրտուպ՝ օնտա օլան
հէմլի կէպէ գավրըլարը եարտը :
Յուդա վատիշահը Ազարիա- 17
նըն օթուղ տօգուղունճու հըլընտա՝
Իսրայէլին իւղերինէ Սամա-
րիատա Գադդի օղլու Մանայեմ
վատիշահ օլուա՝ օն եըլ : Վէ 18
Բասպըն նազարընտա եարամազ-
լըգ էյլէյիւ՝ Ճիւմլէ կիւնլերին-
աէ Իսրայէլէ կիւնահ էթտիրէն
Նաբատ օղլու Յերոբովամըն կիւ-
նահլարընտան հէրի տուրմատը :
Վէ Ասուր վատիշահը փուլ՝ 19
տիյարըն իւղերինէ կէլտի , վէ
Մանայեմ փուլա ալին գանթաղ
հիւմիւշ վէրտի՝ քի՝ վատիշահլըգը
քէնտի էլինտէ գուվվէթլէնտիր-
մէք իչլէն օնա եարտըմ էտէ : Վէ 20
Մանայեմ՝ Ասուր վատիշահընա
վէրմէք իչլէն պու հիւմիւշիւ Իս-
րայէլին Ճիւմլէ մալտարլարը իւ-
զերինէ՝ հէր պիրինտէն էլլիյէր
մըսգալ կիւմիւշ սալտը · լմոն Ա-
սուր վատիշահը կէրի տէօնտիւ ,
վէ օլաատա տիյարտա տուրմատը :
Վէ Մանայեմին պապ հիքեա- 21
յէթի վէ օնուն հէր էթտիյի՝
Իսրայէլ վատիշահլարընըն Թէ-
վարիխ քիթապընտա եազըլը տէ-
յի՞ւի : Վէ Մանայեմ պապա- 22
լարը իլէ ոյուտու , վէ օնուն
էերինէ օղլու Փաքէխիա վատիշահ
օլուա :

23 Յուդա փառիշահը Ազարիա-
նըն էլաւ ինկաւ ննջեցեաց՝ Իսրայէլն
իւզէրինէ Սամարիատա Մանա-
հէմ օղլու փահէխա փառիշահ օղ-
24 լու՝ ինկ ննջ: Վէ Բապպէն նա-
զարընտա եարամազլըդ էյլեմի.
Իսրայէլէ կիւնահ էթմիրէն Նա-
բատ օղլու Յերոբոամըն կիւ-
նահզարընտան կէրի տուրմատը:
25 Վէ քէնտի ակրապրը Ռովմէլա
օղլու Փահէխ՝ ոնա գարշը ֆիթնէ
գօփարտը, վէ օնու՝ Արդովբ վէ
Արիէ իլէ հետ պիւտիրմէկ Գա-
լաադացըարըն օղուզարընտան էլ
ալ քիշի իլէ՝ Սամարիատա փառի-
շահ էվինին հիւսարընտա վուրուպ
էօլտիւրտիւ, վէ օնուն էէրինէ
փառիշահ օլտու:
26 Վէ Փահէխանըն պագի հիքեա-
յէթի վէ օնուն ձիւմլէ էթմիշի՝
իշլէց Իսրայէլ փառիշահլարընըն
Թէվարիխ քիթապընտա եազըլը
սըզը:
27 Յուդա փառիշահը Ազարիա-
նըն էլաւ ինկաւ ննջեցեաց՝ Ի-
սրայէլին իւզէրինէ Սամարիատա
Ռովմէլա օղլու Փահէխ փառիշահ
28 օլտու՝ իչիրմի էզը: Վէ Բապպէն
նազարընտա եարամազլըդ էյլե-
տի. Իսրայէլէ կիւնահ էթմիրէն
Նաբատ օղլու Յերոբոամըն կիւ-
նահզարընտան կէրի տուրմատը:
29 Իսրայէլ փառիշահը Փահէխէնին
կիւնէրինտէ՝ Ասուր փառիշահը
Թագլաթ փալասար կէլիպ՝ Ի-
յոնու վէ Աբէլբեթմաաքայը վէ
Յանոէխի վէ Կադէսի վէ Հասո-
րու վէ Գալաադը վէ Գալիլեա-
յը՝ ձիւմլէ Նեֆթաղիմ Թօփրա-
ղընը ալըը, վէ էհսալինին Ասու-
30 բա էսիր կէօթիւրտիւ: Վէ Էլա
օղլու Ոսէէ՝ Ռովմէլա օղլու Փա-
հէխէյ դարբը ֆիթնէ գօփարտը,
վէ օնու վուրուպ էօլտիւրտիւ.
վէ Ոզիա օղլու Յոսաթամըն ի-
չիրվինճի էզընտա՝ օնուն էէրի-
նէ փառիշահ օլտու:

Վէ Փահէխին պագի հիքեայէ- 31
թի վէ ձիւմլէ էթմիշի՝ իշլէց Ի-
սրայէլ փառիշահլարընըն Թէվա-
րիխ քիթապընտա եազըլը սըզը:

Իսրայէլ փառիշահը Ռովմէլա- 32
նըն օղլու Փահէխէնին իչիրվճի էզ-
զընտա՝ Յուդա փառիշահը Ոզիա
օղլու Յոսաթամ փառիշահ օլտու:
Փառիշահ օլտուգտա՝ իչիրմի պէչ 33
եաշընտա իսկ, վէ Երուսաղէմ-
տէ օն ալթը էզը փառիշահլըդ
սիւրտիւ. վէ անասընըն ատը՝
Սադովկուն գըզը Յերուսա իսկ:
Վէ Բապպէն նազարընտա տօզ- 34
րու օլանը էթմի. պապասը Ո-
զիանընն ձիւմլէ էթմիշինէ կէօ-
րէ էյլեմի: Ընճակ թէփէ փուզ- 35
խանէէրի կիտերըլմէտի. գաւմ
տահա թէփէլէյտտէ գուրպան քէ-
սերէր վէ պուխուր եագարլար
իսկի. Բապպ էվինին իւսթ գա-
փուսունու պու եափը:

Վէ Յոսաթամըն պագի հի- 36
քեայէթի վէ օնուն հէր էթմիշի՝
Յուդա փառիշահլարընըն Թէ-
վարիխ քիթապընտա եազըլը սը-
զի՞լմի: Օր կիւնէրտէ Բապպ՝ 37
Սիւրիա փառիշահը Ռասինի վէ
Ռովմէլա օղլու Փահէխէյ Յուդա
իւզէրինէ կէօնտէրմէյէ պաշլա-
մը: Վէ Յոսաթամ պապալարը 38
իլէ ույուտու, վէ պապալարը
իլէ՝ պապասը Դաւիթին շէհրին-
տէ տէֆնի օլունտու. վէ օնուն էէ-
րինէ օղլու Աքազ փառիշահ օլտու:

ՊԱՊ Ժ.Զ

Յուդա փառիշահը Յոսա- 1
թամ օղլու Աքազ՝ Ռովմէլա օղլու
Փահէխէնին օն եէօթինճի էզընտա
փառիշահ օլտու: Աքազ փառի- 2
շահ օլտուգտա իչիրմի եաշընտա
իսկ, վէ Երուսաղէմտէ օն ալթը
էզը փառիշահլըդ սիւրտիւ. վէ
պապասը Դաւիթ կիպի՝ Ականը
Բապպէն նազարընտա տօղրու օ-

3 ղանը Հեթէաց : Ի լա Խորայէլ
վաճառականները ելուծանա եւ
բիւտիւ , վէ Բապպէլ Խորայէլ
օղուլլարընդն էօնիւնաէն գով
տուղաւ Թայիֆէլէրին մէքրուհ
4 աթէչանէն Հէվիրտի : Էհմ եւ ի՛ք
սէք էէրլէրտէ վէ պայըրլար իւ
ղէրինտէ վէ հէր էէշիլ ազատ
Թընտա գուրպան քէսէր վէ պուղ
խուր եադար խոի :

5 Օվ զէման Սիւրիա վաճիշանը
Ռասին վէ Խորայէլ վաճիշանը
Ռեմալիա օղու Փահիէ Երուսա
ղէմ իւղէրինտէ Ճենկ ջըղըպ՝ Ա
քազը մուհասարէ Հէթիէրը , ամ
մա Ֆէթհէ գաաիր օլմադաղը
6 լար : Օվ զէմանտէ Սիւրիա վա
ճիշանը Ռասին՝ Էլաթը Սիւր
հանիէրէ հէրլի աէծտէրտի , վէ
Էլաթտան Եհուտիէրլի գովուր
վէ Սիւրհանիէրը Էլաթա հէրլիպ՝
օրտաա Թա պու կիւնէ քէտ
7 քին օլմուղար : Վէ Ա քազ՝ Ա
սուր վաճիշանը թադդաթ վա
ղասադա էլչի լիէր հէմտաէրիպ տէ
ան . Գուլուն վէ օղլուն ուա՛
չըգ տէ՝ իւղէրինտէ գաչգան Սիւ
րիա վաճիշանընդն էլինտէն վէ
Խորայէլ վաճիշանընդն էլինտէն
8 պէրի գուրթար : Վէ Ա քազ
Բապպէլ էվինտէ վէ վաճիշան
էվինէն խաղինէրէրինտէ պուլու
նան կիւմիւշնե վէ ալթունտա ալ
մա , վէ Ասուր վաճիշանընդա հէ
9 միչ կէօնտէրմի : Վէ Ասուր
վաճիշանը օնուա ինկիլէմի , վէ
Ասուր վաճիշանը Դամասկոս
իւղէրինէ չըղըպ՝ օնուա Ֆէթհ
էլչէմի , վէ սաբինէրինի Կիրհ
էսիր կէօթիւրմիւա , վէ Ռասինի
հօլմէւրմիւա :

10 Վէ Ա քազ վաճիշահ՝ Ասուր
վաճիշանը Թադդաթ վաղասա
րընդն խաթիդպաշլընէ Դամասկոսա
կիթմի , վէ Դամասկոստա օլան
մէզպահընդը կէօրմիւ . վէ Ա քազ
վաճիշահ՝ օլ մէզպահընդն քէսինէ
վէ ձիւմլէ եամուսունա կէօրէ
օնուն էօրնէկ յինի քէտհինն Ուրիա
յա կէհէնէրտի : Վէ քհահինն 11
Ուրիա՝ Ա քազ վաճիշանընդն Դա
մասկոստան ձիւմլէ կէօնտէրտի
կինէ կէօրէ մէզպահընդը հազ
լար . Ա քազ վաճիշան Դամասկոստան
կէլինճէ յէտէք՝ քհահինն Ուրիա
էօյլէ էյլէմի : Վէ վաճիշահ 12
Դամասկոստան կէլինճէ , վա
ճիշահ մէզպահընդը կէօրմիւ . վէ
վաճիշահ մէզպահա եադլաղընդ՝
իւղէրինտէ գուրպան սունմուս :
Վէ սիւԹհէն հանմասընդը էհմ 13
էքմէք փէշքէշինի հազար , վէ
շէրպէթ փէշքէշինի տէօքմիւս ,
հէմ սէլամէթ գուրպանընդըն գա
նընդը մէզպահընդն իւղէրինէ սէրփ
մի : Բապպէլն էօնիւնտէ օլան 14
պագդը մէզպահը տաճի էվինն էօ
նիւնտէն՝ մէզպահ իլէ Բապպ է
վինին արասընտան չէքիպ՝ օնուս
մէզպահընդն հանընտա փօքհասա
տօպրաս գօտմս : Վէ Ա քազ վա 15
ճիշահ՝ քհահինն Ուրիայա էմր ը
ճիպ տէճի . Պէօյիք մէզպահընդն
իւղէրինտէ՝ տապահ սիւԹհէն
հանմասընդը վէ ճիշամ էքմէք
փէշքէշինի՝ վէ վաճիշանընդն սիւ
Թհէն հանմասընդը վէ օնուն էք
մէք փէշքէշինի՝ վէ տիյարընդն
ձիւմլէ գամինընդն սիւԹհէն հան
մասընդը վէ օնլարընդն էքմէք փէշ
քէշինի վէ օնլարընդն չէրպէթ փէշ
քէշէրինի տունմասընդն , վէ սիւ
Թհէն հանմալարընդն ձիւմլէ գան
նընդը վէ գուրպանլարընդն ձիւմլէ գա
նընդը օնուն իւղէրինէ սէրփէճինի ,
վէ պագդը մէզպահ պաճա տա
նըշմադ իչինն օլա : Վէ քհահին 16
Ուրիա՝ Ա քազ վաճիշանընդն ձիւմ
լէ էմր էԹտիյինէ կէօրէ էյլէմի :
Վէ վաճիշահ Ա քազ տիպկիքլէ 17
րինն փէրվազլարընդը քհատի , էհմ
գուրնայը օնլարընդն իւղէրինտէն
գալընդըտը , տէնիղլի տաճի օնուն

ալ Թլբնաա օլան պագըլը հօքիւզ
լէրին իւզէրինաէն էնսիյաի , վէ
ծուռ Թաշ ատօչէվէնին իւզէրինէ
18 գօսուռ : Վէ հվաի ալինա էմնիք-
լէրի շաքաթ իչիւն Հօրէթիւմիւ
հօլուռ վէ փառիշահըն ատըլարը
տանքի ճեմհէլինի՝ Ասուր փառի-
շահընըն եիւզիւնաէն Բապպէն Հ-
վիռաէն ատօնտէլսի :
19 Վէ Աբաղըն էմնիլինին պա-
դի հիքնայէթի՝ Յուդա փառի-
շահլարընըն Թէվարիխլէթնասը-
20 սա էաղըլը ատկի՞մ : Վէ Ա-
քաղ պապալարը իլէ ույուշուռ ,
վէ պապալարը իլէ Գաւիթ չէհ-
րինաէ ատքին սլուշուռ . վէ օնուն
եէրինէ օլուռ Եղեկիա փառիշահ
օլսուռ :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Յուդա փառիշահը Աքաղըն
ծո լքինաէ հըզլանսա՝ Իսրայէլին
իւզէրինէ Սամարիասա էլա օղ
լու Ուվահէ փառիշահ օլսուռ՝ ո-
2 գուզ տըլ : Վէ Բապպէն նազա-
րընսա հարամազըդ հյլէսի ,
լաքին մնսան էվվէլ օլան Իսրա-
յէլ փառիշահլարը կիմի ատկիլ :
3 Ասուր փառիշահը Սաղմանասար՝
օնուն իւզէրինէ չըգսը , վէ Ու-
ահէ օնա գուլ օլմուշ՝ օնա վէրկի
վէրսի :
4 Ամանէն Ասուր փառիշահը Ու-
ահէհ փիլինէ պուլսուռ . չիւն
օ՝ Մըսըր փառիշահը Սովայա էլչ
լէրը կէօնտէրսի , վէ Ասուր փա-
տիշահընա հէր տըլ կիմի՝ վէրկի
կէօնտէրմէսի . օնուն իչիւն Ա-
սուր փառիշահը օնուռ գափսաը ,
վէ օնուռ հազրանընէհ պուլսը-
5 սը : Վէ Ասուր փառիշահը ճիւմ
լէ ախյարա չըգսը . վէ Սամա-
րիա իւզէրինէ չըգըպ՝ օնուռ իչ
6 էրլ մուհասարէհ կյլէսի : Ուվահէ
նին ոգուզունճուռ էրզլանսա՝ Ա-
սուր փառիշահը Սամարիայը ալ
մը , վէ Իսրայէլի Ասուրա կէօ-
չիրթէ , վէ օնլարը Գովզան ըզ-
մանղընըն եանընսա Բաղատա վէ
Խաբուրսուռ՝ վէ Մաահէլրիւչէկը-
լէրինաէ իսթեանէմիրսի : Չիւն 7
վաղէ՝ օլսուռ քի Խսրայէլ օղուլլա-
րը՝ օնլարը Մըսըր ախյարընան
Մըսըր փառիշահը Փարաօնոան
էլի ալէրնսան չըգարան քէնան-
լէրին Աղսահը Բապպա հիւնահ
հօխսլ՝ զայրի աղսահլարսան գօրդ
սուլսը . վէ Բապպէն Խսրայէլ 8
օղուլլարընըն էօնիւնաէն գէլմուշ
ղուռ Թայինիէլէրին գանօնլարընը
սա՝ վէ Իսրայէլ փառիշահլա-
րընըն էմնիքլէրի գանօնլարսա
եիւրիւսիւլէր : Վէ Խսրայէլ օ- 9
ղուլլարը՝ քէնսիլէրին Աղսահը
Բապպէն իւնսիւնաէ սօղուսուռ օլմա-
յան չիյլէրի հիզլիճէ էմնիլէր-
վէ քէնսիլէրինէ ճիւմլէ չէհրլէ-
րինսէ՝ սէքիզինէր գօզլէսինաէն
հիսարը չէհրէ վարընճայադէք
Թէմիւ փառիշահլէրի պինահէմ-
սիլէր : Չէմ օնլարը՝ հէր եիւճէ 10
Թէմիւնիր իւզէրինաէ վէ հէր հէ-
չիլ ագաճըն սէմիրընսա քէնսիլէ-
րինէ սիքիլի Թաշլար վէ Ասհա-
լուէ փառիշահլարը սիքսիլէր . վէ 11
օրասուռ հէր Թէմիւնէ՝ Բապպէն
օնլարընն հօզուրսուզսան գօվսուռ-
ղուռ Թայինիէլէր կիմի պուհսուր
եապարլսան . վէ Բապպէ ղագապէ
հէմիրմէք իչինսէ՝ քէօմիւ իչլէր 12
հէմսիլէր . վէ Բապպ օնլարսա օղ
հադդընսա՝ գուռ չէկի հէմինն աե-
սի փառիշահլարսա ի՛պսաւհէմ հէմ-
սիլէր :
Վէ Բապպ Խսրայէլ իւզէրինէ 13
վէ Յուդա իւզէրինէ ճիւմլէ փէ-
ղամպէրլէրին վէ հէր պագըճը-
նըն վառհէմսի իլէ չէհսաուհէ ե-
սիսի՝ ՚Ր էօմիւ եօլլարընըզսան
ասօնիւն , վէ Թէնապիէրիմի վէ
գանօնլարըմըզ պապալարընըզսա
հմ հէմսիյիմ վէ գուլլարըմ միհ-
ղամպէրլէրին վառհէմսի իլէ սը

ղէ հէճտաէբոխ յիմ ձիւռէ Թէվ
ըաթԹա կէօրէ տագլըլըն տէմիշ
14 իտի ։ Ամմա ծնլար տինկլէմէտի-
լէր , ելլա պըռընձլարընը քէնտի-
լէրին Աղտէը Բապպա ինանմա-
յան պատալարընն պըռընձլարը
15 կիպի տէրԹէլէթտիլէր ։ Վէ ծնուն
գանուռնլարընը՝ վէ պապալարը ի-
լէ քէսիլմէյի ա՛հատնը՝ վէ իւ-
զէրլէրինէ փարշ էԹտիյի շէհա
տէԹէլէրինի ըէատ էԹտիլէր · վէ
պաԹըռըզըն արտընձա կիԹտի-
լէր , վէ պաԹըռ օլտուլար , վէ
Բապպըն ծնլարա օղ ծնլար կիպի
էԹտիմէյէ պըռըտուղտա՛ էԹ-
ըաֆքարընտա օլան Թայֆէլէ-
16 րին արտընձա կիԹտիլէր ։ Վէ
քէնտիլէրին Աղտը Բապպըն
ձիւմլէ Թէննուհլէրինի Թէրք հ-
ատի՝ քէնտիլէրինէ տէօքմէ իքի
պըռըզաղտա եափմըլար · հէմ Ա-
տարովէ փռէԹռէ եափմըլար , վէ
հէօյիւն ձիւմլէ ա՛աքէրինէ տէձ-
տէ գըլմըլար , վէ Բահաղա ի՛-
17 պատէԹ էԹտիլէր ։ Վէ քէնտի
օղռլարընը վէ գըզլարընը ա-
Թէչտէն կէչիրտիլէր , վէ փաշ
ատըլար , հէմ սէհիր էԹտիլէր ·
վէ Բապպը զաղտպ հէԹիրմէք
իչիւն ծնուն նազարընտա եարա-
մազլըգ էԹմէյէ քէնտիլէրինի
18 սաԹտըլար ։ Իմմի Բապպ Իսրա-
յէլ իւզէրինէ զայէԹ իլէ զաղա-
պէ հէլիպ՝ ծնլարը քէնտի հուզու-
րընտան աէք՛ էլլէտի · եա-
նըղ Յուդա սըպԹընտան զայրի
19 գալմատը ։ Յուդա տախի քէն-
տի Աղտը Բապպըն Թէննուհ-
լէրինէ սագլամատը · իլլա Իսրա-
յէլին էԹտիյի գանունլարընա
էճրիւտիւ ։
20 Իմմի Բապպ Իսրայէլին ձիւմ-
լէ զիւրիւյէԹինի ըէատ էտիպ՝
ծնլարա ձէֆքա էլլէտի , վէ ծնլա-
րը քէնտի հուզուրընտան սիւ-
րինէձէյէտէք՝ ծնլարը եաղմաճը-
21 լարըն էլինէ Թէսլիմ էԹտի ։ Զի-

րա Իսրայէլ ԴաւիԹ էվինտէն
էըրԹտը , վէ ծնլար Նաբաս օղլու
Յէրոբովամը փատիշահ էԹտիլէր ·
վէ Յէրոբովամ Իսրայէլի Բապպա
Թահի՝ օլմատան այըրտը , վէ
ծնլարա սէօյլէյէք կէնտի էԹտիր-
տի ։ Վէ Իսրայէլ օղուլարը Յե- 22
րոբովամընն էԹտիյի ձիւմլէ կիւ-
նահլարընա հէրէքտիւէլէր , ծն-
լարընտան էէրի տուրմատընտա ·
Թահի Բապպ Իսրայէլի՝ ձիւմլէ 23
գուէլարը վէյլղամպէրլէրինէ վա-
սիԹտը իլէ սէօյլէտիյի կիպի՝
քէնտի հուզուրընտան աէք՛ էտ-
տէ · պէօյլէձէ Իսրայէլ քէնտի
տիյարընտան՝ Թա պտոլ կիւնէէտէք
Աստըրա կէօչէրիւլտիլ ։
Վէ Աստը փատիշահը Բաբի- 24
լընտան վէ ՔուԹատտան վէ Աա-
տտան վէ ԵմաԹտան վէ Սեփարտա-
իմմէն ափէմլէր կէԹիրիպ՝ Սա-
մարիա շէհրիլէրինտէ Իսրայէլ օ-
ղուլարընն էէրինէ իսքէտտան էԹ-
տիրտի · վէ ծնլար Սամարիայը
Թէմլիք էտիպ՝ շէհրիլէրինտէ տա-
քին օլտուլար ։ Վէ վագի՛ օլտու- 25
գի ծնլար օբատա ատքին օլմալա-
րընն իսրաէիտտաընտա՝ Բապպ-
տան գորգմազլար իտի · վէ Բապպ
ծնլարընն արտընձա արտընձլար
կէծտէրտի , վէ ծնլարը էօլչիւ-
րիւրլէր իտի ։ Վէ Աստը փատի- 26
շահընա սէօյլէյիպ՝ տէտիլլէր քի՝
կէօչմէրիպ Սամարիա շէհրիլէ-
րինտէ իսքէտտան էԹտիրտիյինի Թա-
յինի՛լէր՝ օղ տիյարընն Աստը-
նընն շէրիա՛Թինի պիլմէդիլէր , վէ
անաչարընտա արտընձլարը կէծ-
տէրտի , վէ իշԹէ ծնլար՝ օղ տի-
յարընն Աստընընն շէրիա՛Թինի ·
պիլմէտիքլէրի իչիւն՝ ծնլարը էօչ-
տիւրիւյօրլար ։ Օլտէմ Աստը փա- 27
տիշահը էմր էտիպ տէտի՛քի՝ Օ-
րատան կէօչտիւրտիւձիւքլէ-
հինլէրինն պիրինի օրատա էէօԹիւ-
րիւն , վէ կիտիպ՝ օրատա ատքին
օլտո նլար · վէ օ ծնլարա օղ տի-

յաբրն Աւլահընըն չէրնա՛թինի
28 հէյրէթսին : Խմոի Սամարիա-
տան կէօչէրութիւքէրրի քեահին-
լէրին պիրի վարըպ՝ Բէթէլտե
սաքին օլսուս. վէ ծնլարա՝ Բապպ-
տան ղիհէ գօրգաճնդլարընը հօյ-
29 րէտիը իտի : Վէ հէր պիր Թա-
յիֆէ քենտի ալտահլարընը կա-
վըպ՝ հէր պիր Թայիֆէ սաքին
օլտուղու չէհրտէ՝ Սամարիան-
լարըն պինա էթտիքէրրի Թէփէ
30 վուէթխանէէրինէ գօռուլար : Վէ
Բաբիլընլուլար Աաքքովթ քա-
նովթու կափտըլար , վէ Ֆութ-
լուլար Նէրգալը կափտըլար , վէ
Եմաթլըլար Ասիմաթը կափտը-
31 լար . Վէ Աւըլար Նիբհասը վէ
Թարթաքը կափտըլար , վէ Սե-
փարուէիմլիլէրը քէնտի օղուլլարը-
նը՝ Սեփարուէիմլիլէրին ալտահլա-
րը Ատրամմէլէք վէ Ընամմէլէք ի-
32 չիւն աթէշէ կափարլար իտի : Իմ-
ամի ծնլար Բապպտան գօրգարլար
իտի , ամմա քէնտիլէրին էն էտ-
նա քիմսէլէրինտէն Թէփէ վուէթ-
խանէէրինէ քեահինլէր կէօրէր
իտի , վէ պունլար՝ Թէփէ վուէթ-
խանէէրինտէ ծնլար իշիւն գօռ-
33 պան կէօրէր իտի : Ծնլար Բապպ-
տան գօրգարլար իտի , ամմա օր
կէօչէրութիւքէրրի Թայիֆէլէրին
չէրնա՛թի իւզրէ՝ քէնտի ալտահ-
լարընա ի՛պատէթ կէօրէր իտի՝
34 Պունլար Թա պու կիւնէտէք
էվվէլքի ա՛սէթլէրրի իւզրէ կ-
ատէրլէր . Բապպտան գօրգմայ-
լար , վէ գանունլարընա կէօրէ
հէմ չէրնա՛թընա կէօրէ վէ Թէվ
րաթա կէօրէ՝ վէ Բապպրն օր ա-
տընը Իսրայէլ գօտուրուս Յակո-
բսուն օղուլլարընա էմր էթտիյի
35 Թէնպիհէ կէօրէ ա՛մէլ էթմէղ
լէր : Բապպ իտի ծնլար իլէ ա՛հտ
քեահինի , վէ ծնլարա Թէնպիհ
կոտպ տէմիշ իտի քի՝ Գայրի ալ-
լահլարտան գօրգմայասընընդ , վէ
ծնլարա սէհնէ գըլմայասընընդ ,
վէ ծնլարա ի՛պատէթ էթմէյէսի-
նիղ , վէ ծնլարա դուրպան սուն-
մայասընընդ : Իլլա սիզի Մըսըր 36
տէյարընտան պէօյիւք գուվվէթ
իլէ վէ հիւճէլմիշ գօլէյի չըգարան
Բապպտան՝ հէմտա ծնտան գօրգա-
սընընդ . վէ ծնա սէհնէ էտէսի-
նիղ , վէ ծնա դուրպան սուննա-
սընընդ : Վէ սիզին իչիւն եաղըը- 37
ղը գանունլարը վէ չէրնա՛թլարը
վէ Թէվրաթը վէ Թէնպիհի տա-
յինա իշրա էթմէյէ սիփգաթ է-
տէսինինիզ , վէ ղայրի ալահլար-
տան գօրգմայասընընդ : Վէ սիզին 38
իլէ քէսիշտիյիմ ա՛հտը ունուէ-
մայասընընդ , վէ ղայրի ալահլը-
տան գօրգմայասընընդ : Իլլա Ալ- 39
լահընընդ Բապպտան գօրգասը-
նընդ . վէ տիւշմէնլէրինիղլէն էլմ-
սէն սիզի օ դուրթարաճադտըր :
Ամմա ի՛թաաթ էթմէյիսիզ - իլ- 40
լա ծնլար էվվէլքի ա՛սէթլէրինէ
կէօրէ էթտիքէր :
Լաքին օլ Թայիֆէլէր հէմ Ալ- 41
լահտան գօրգարլար իտի , հէմ
վուէթլարընա ի՛պատէթ կէտիրլէր
իտի . ծնլարընը օղուլլարը վէ օ-
ղուլլարընընը օղուլլարը տահի՛թա
պու կիւնէտէք՝ պապալարընընը
էթտիքլէրի կիպի կէտիրլէր :

ՊԱՊ ԺԹ

Վ Է վագի՝ օլտուքըն՝ Խորայէլ 1
փատիշահը Իշա օղլու Ովատէհնին
իչիւնճիւ Երընընտա՝ Յուդա փա-
տիշահը Ագհազ օղլու Եզեկիա
փատիշահ օլտուս : Փատիշահ օլ- 2
տուգտա՝ էյիրմի սէղ եաշընտա
իտի , վէ Երուսաղէմտէ էյիրմի
տօգուզ երլ փատիշահլըգ սիւր-
տիւ . վէ անասընընը տաղ՝ Զա-
քարիանընն գըղը Աբիա իտի : Վէ 3
պապասը Դաւիթին ճիւմլէ էթ-
տիյինէ կէօրէ՝ Բապպրն նազա-
րընտա տօղրու օլանը էյլէտի :
Պու՝ Թէփէ վուէթխանէէրինի 4

ահէ՛ք Ամոն, վ՚ ալեկլի Թաշտը զբոնալ, վ՚ Ասարովթ վուռքաղաքը քեսալ, վ՚ Մովսէսին հաւմռալը պապքը հըլանը հզալ, (հէյա Թա օլ կիւնլէքեահէ՛ք Խալդայէ օղուլլարը ծնա պուխուր հապպըլար իսի,) վ՚ ծնօ՛ նէհեմիա Թեսմիյէ էյլեսի։ Պա՛ Խորայէլին Աղասը Բաղպա կիւվենի, վ՚ ծնուն կիսի՛ ծնան սօնկրա վ՚ ծնան հվվէզ օլան ձիւմլէ Յուդա փատիշահլըղնա օլմալը։ Ը֊կրա Բապպա հաքը չղալ, ծնա Թասալ՛ օլմագան կէրի տաբմըսը։ վ՚ Բապպլըն Մ՚օվսեսէ հմր հմմիյլի Թէնպիհլէրի տօթքալը։ Վ՚ Բապպ պիլէսնէհ խի իսկ։ հէր նէրէյի չղալը նսե, իչի բաձի կիլսի։ վ՚ Ասաբ փատիշահրնա ա՛սը օլսա՛, ծնա գօվղուդ հմմիսի։ Պա՛ Փղամըղլարը Թա Գաղայա վ՚ ծնուն սի, նօրլա բընատէք՛ սիքէչիլէր գօվղսի՛ սինուն Թա հիսարը չէհրի վա֊բընձայսանէք վսբաու։

Վ՚ վախ՛ օլսա՛ քի Խորայէլ փատիշահը իչա օղլու Ովսէնին Եհանձի հըլը օլան՝ Եղնկիա վսփատիշահրն սէօբահնձիւ հըլընտա Ասաբ փատիշահը Յաղմանատար՛ Սամարիանըն իչրէրինէ չղըրտ ծնու մուհասէբէ էյլեսի։ Վ՚ իչ հըլտան ոնձկրա Եղնկիանըն ա֊Թընձը հըլընտա՝ ծնու ՃԷԹՀ հմմիսի։ Հանի Սամարիա՝ Խորայէլ փատիշահը Ովսէնին ոճգու զընձու հըլընտա ՃԷԹՀ օլանտու։ Վ՚ Ասուր փատիշահը Խորայէլի Ասուրա կիօչիւրիւ՛ ծնըրը Գոզան ըրմաղընըն հանընտա Խաղատա վ՚ Խաբովթա վ՚ Մահէդրնի չէհրէրինէ գօտու։ Չհէն քի ծնըտ քէնդիլէրին Աղսհը Բապպըն սէօղնէ հմմա՛թ հմմէսիլէը, իչ ծնուն ա՛հարնան՝ Բապպըն գուրս Մովսէսին ՃիւմԼ Թէնպիհլէնտէն Թէհմիհլինտէն հմմիհլէրնէ։ վ՚ տինկէմէտիլէը։ վ՚ իմրա հմմէսիլէը։

Վ՚ Եղնկիա փատիշահրն ծն 13
սէօբահնձիւ հըլընտա՝ Ասուր փատիշահը Սենեքերիմ Յուդանըն ՃիւմԼ հիսարը չէհրէրնի ճչ, զէրինէ չղըտը, վ՚ ծնըրը ՃԷԹՀ հմմիսի։ Վ՚ Յուդա փատիշահը 14
Եղնկիա՝ Ասուր փատիշահրնա Նաբինէ կէօնտէրիա սէսի չի՛ Հաննա հմմիսի, իչղերիմէն կիրի սէօն, իչղերիմ նէքսի Թէքլիֆ էսէր իսկա էսա էսէյիմ։ վ՚ Ասուր փատիշահը՝ Յուդա փատիշահը Եղնկիայա իչ֊հիզ դանմա՛ կիւվիսէ վ՚ «Թուզդան Թար ալմադն Թէքլիֆ հմմի։ Իմ 15
սի Եղնկիա՝ Բապպ հվվնակ վ՚ փատիշահ հվվնէն խաղնիհլէրինէ սինուզնան հիմ կիւվիչիւվրսի։ Օլ զիմանակ Եղնկիա՝ 16
Բապպ հիյքելնին գօնօռ գանաղարընը վ՚ Յուդա փատիշահը Եղնկիանըն ալտադնէ գօվղուլը սինրէքլերի սէօքնիւ, վ՚ ոնլարը Ասուր փատիշահրնա վէրտի։

Վ՚ Ասուր փատիշահը Տա 17
բաթանը վ՚ Ռաբսարիսի վ՚ Ռաբսակը Լաքիստէն գուվվէթլի ա՛սքէր իլէ Եղնկիա փատիշահա Երուսաղէմի կիօնտէրտի։ վ՚ ոնլար չղըտը՝ Երուսաղէմի կիւտիւբը, վ՚ օրայա չղտըղըսը, վ՚ իսարըտ գանսարհը Թաբղնտըրընըն հօրտնտա օլան Հօգաղըբի հավուզտան տու Հօղունտա տաբտուտըր։ Վ՚ փատիշահը չտղըրտըրտը, վ՚ ծնըտա՝ հիզէքիահիւ տաբը Բեղկիա օղլու Եղնհակիմ վ՚ քեսէթիպ Սեբնա վ՚ Թէգբիհէի Ասաֆ օղլու Յովաք չղտըր։ 18

Վ՚ Ռաբսակ ծնըտա՝ սէսիքի՛ 19
Տալա Եղնկիայա սէսին։ Պէօյիւք փատիշահ՝ Ասուր փատիշահը սէօյլէ տէր։ Սէնին պտւ կիւվենսին ի՛Թիմտա նէ՞սիր։

20 Տհաճին քեզ՝ ճիշդ իշխան Թհա-
սիր վէ գուվիթ վար , ամմա
առաւօտ լարգըսարը սըր ։ Հա-
լա քիմի՞ կիւվէնիրսին քի՝ պահա
21 ա՛սը օլսուն ։ Հալա իշխէ աէն
շուտ գըրըդ գամըշ սէկինկինէ՝
Մընըրա կիւվէնսին , քի ծնա սիր
քիմի՞ տայանա , էլինէ պա-
Թըսդ՝ ծնու տէլէճէք տիր ։ Մը-
սըր վաստիշահը Փարաւոն՝ օ
նա հէմ կիւվէնէնիրէկ սէյլէ
22 տիր ։ Ամմա էյէր պահա՝ Ա է
լահըմըզ Եհովայա կիւվէնիրիզ
տէր խաղնիզ , օ տէկի՞մի է՛ն Ա-
ղէկիա ծնուն Թէվիկ փուռխանէ-
էրինէ վէ մէզղահլարընը գուռ
սըրսը , վէ Յուդայա հէմ Երու-
սաղէմ՝ Պու մէզղահը հանինա
աէ Երուսաղէմսէ նէճէկ գըրըն
23 աէսի ։ Ամմի հալա քէրէմ էյլէ՝
էֆէնիմ Աստը փաստիշահը իլէ
պահա Թուռի , վէ սանա իլճի սէն
սաճ վէրէյիմ , էյէր սէն Թարա-
ֆընսան ծնարը իւղէրինէ պի
նիճիվէր գօմսըզա գասիր օլսուր ի-
24 սէն ։ Ամմի էֆէնսիմին էն քիւ-
չիւք գուլարընսան սիր սէրվէ-
րին էվուզնիւնէ՞ չէքիլ տէծսէկ-
բէ պիլիրսին , քի սէն ա՛րապա-
լար վէ աճըլար իշխան Մըսըրա
25 կիւվէնիրսին ։ Հալա պու մահա-
լին իւղէրինէ՝ ծնու հէլաք էմէ-
յէ Եհովասը՞զ մը չըգարմ· պա-
նա՝ Պու սիյարըն իւղէրինէ չըգ
վէ ծնու հէլաք էյլէ տէյսն՝ Ե
հովա սըր ։
26 Վէ Աբէզկիա օղլու Եզիսկիա
հէմ Սէնսնա վէ Յովսէք Ռապսա-
կա տէսիճէր քի՝ Քէվսէմէյլէ պու
գուլարընսան Սիւրհանիճէ սէօյլէ
չիւն պիզ անկլարըզ՝ վէ հիսարըն
իւղէրինսէ օլսուն խալը իչխիր ի-
քէն՝ պիզիմ իլէ Եհովասճէ
27 սէօյլէսմէ ։ Ամմա Ռապսակ ծն-
ըարա տէսի քի՝ Էֆէնսիմ պէնի
պու սէօզլէրի սէնին էֆէնսինէ
վէ սանա՞ մը սէօյլէմէյէ կէծն-
տէրսի , սէնին իլէ պէրապէր
Թէրսլէրինի հէմճէք վէ պէվլէրի-
նի իչմէք իչխուն հիսար իւղէրինսէ
օղնուրան սատմէլէրի տէյի՞մի ։
28 Ընսէն Ռապսակ տուրուպ՝
պէօյիք սէս իլէ Եհովասիճէ պա-
ղըրսը , վէ սէօյլէյիպ սէսի-
սուր վաստիշահը պէօյիք վաստի-
շահըն սէօղլունիւ սինկլէյին ։ Փա-
29 սիշահ պէօյլէ տէր քի՝ Եզէկիա
սինի ալտընմասըն ։ զիրա օ՝ սինի
պէնիմ էլինսէն գուռթարմազա
գասիր օլսուր ։ Հէմ Եզէկիա
30 սինի՝ Եհովա սինի էլճէկթէճ
գուրթարսընագ՝ սըր , վէ պու
չէհր Աստը փաստիշահընըն էլինէ
Թէսլիմ օլմայսընագ՝ սըր սէյ-
բէք՝ Եհովայա կիւվէնսիրմէսին ։
Եզէկիասը սինկլէյին , զիրա Ա
31 սուր փաստիշահը պէօյլէ սէր քի՝
պէնիմ իլէ սուլճ էյլէյին , վէ
պահա չըգըն , վէ էյէր քէս քէնսի
պաղընսան վէ էյէր քէս քէնսի ին-
ճիրինսէն եէյէ , հէմ էյէր քէս
քէնսի գույսուսունուն սույսէ-
սան իչէ ։ Թա սէն կէլինչ սինի
32 սէյսըրընըզ կիպի սիր սիյարա՝
պու զամայ վէ շարսապ սիյարընա՝
էքմէք վէ պաղլար սիյարընա՝
զէյթուն էնալը վէ պալ սիյարը-
նա կէօթիւրիւճէյէսէք քի Ե-
շայասընըզ վէ էօլճէյէնինչ ։ վէ
Եզէկիասը սինկլէյին , զիրա Եհո-
վա պիզի գուրթարմազագ սէյէ-
րէք սինի ալտընսըյօր ։ Ասուր
33 փաստիշահընըն էլինսէն՝ սիր վէճ
իլէ Թապէհէէրին ալտընտարը-
սան սիրի քէնսի սիյարընը
գուրթարմը՞ մը ։ Եմմաթըն վէ
34 Ար փաթըն ալտընտարը հա՞նի ։
Սեփարաիմին՝ Անանըն վէ Ա-
նընն Ալտընտարը հա՞նի ։ ծնըար՝
Սամարիասը պէնիմէլմայն գուր-
թարսը՞ մը ։ Տիյարլարընըն ճիւմ
35 լէ ալտընտարընըն հա՞նիլսը սի-
յարընը պէնիմ էլինսէն գուր-
թարսը քի՝ Եհովա Երուսաղէմի

պէնիմ էլնմանէն դուրթարա ։
36 Ամմա գավմ Թընմասը, վէ օ-
նա հիչ պիր ձէվապ վերմէսի ։
ղիրա փատիշահըն՝ ձէվապ վեր-
մէն սէյիւ էմրի վար իսի ։
37 Անոնէն փէղկիա օղլու Եղիա-
կիմ՝քեհոխիւսա վէ քեհոխիպ Սէբ-
նա վէ Թէղդէրէձի Ասաֆ օղլու
Ցովաք՝ հավալարը եըրթըլմըշ
Եղեկիայա վարըպ՝ օնա Ռաբսա
կընն սէօղլերինի խավէր վերսի-
լէր ։

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վ էֆ վադի՝ օլտու քի Եղեկիա
փատիշահ իչինէսի կիպի՝ հա-
վալարընը եըրթըլը, վէ չոլ
կիյինիպ՝ Բապպէն էվինէ վարը։
2 Վէ քեհոխիւսա Եղիակիմի հէմ
քեհոխիպ Սէբնայը վէ քեհոհին-
լէրին իհթիյարլարընը՝ չուվէր
կիյինմիշ օլարագ՝ Ամովա օղլու
Եսայի փէյղամպէրէ կէօնտէրըլի։
3 Վէ օնա տէհոխէր քի՝ Եղեկիա
պէյղէ տէր ։ Պու կիւն՝ սըզկընթ
վէ թէքպիր վէ իթապ կիւնիւ
տիւր ։ ղիրա էվլատլար անա
բահմընին աղըզընատէք կէլտիրէր,
ամմա տօղուրմաղա թագաթ եօղ
4 տուր ։ Պէնդի Ալլահըն Բապպ՝
Ասուր փատիշահընընն տիրի Ալ
լահը տէյղէյէ կէօնտէրտիյի
գուրուբ Ռափսակընն հէվի տէօղէ-
րինի իչխիր, վէ Ալլահըն Բապպ
օլ էլնիթտիյի տէօղլէր իչիւն՝ օնա
թէքպիր էտէր ։ իմտի պուլունան
պապընընն հագդընա նիյազընը
5 ա՛րդ էյլէ ։ Վէ Եղեկիա փատի-
շահըն գուլլարը՝ Եսայիյէ վար-
6 մըլար ։ Վէ Եսայի օնլարա տէ-
տի քի՝ Էֆէնտիմիղէ պէյղէ տէ-
յէմնիղ ։ Բապպ պէյղէ տէր ։
Ասուր փատիշահընընն ուշագա-
րը պէնի տէյտիւքլէրի՝ օլ էլնիթ-
տիյինն տէօղլէրտէն էօթէյրիւ
7 գօրդում ։ Իչիթ պէն օնուն իւ-
զէրինէ պիր րուհ սալայըմ, վէ
պիր խապէր իշիտիպ՝ քէնտի տի-
յարընա տէօնէ ։ վէ օնու քէնտի
տի յարընտա դըլըձ իլէ տիւշիւրե-
յիմ։

Իմտի Ռափսակ տէօնիւպ՝ Ա- 8
սուր փատիշահընը Լէքնանընի՛ւ
զէրինտէ ձէնկ էտէր էքէն պուլ
տուլ ։ ղիրա իչիթմէ քի՝ Լաքիս
տէն կէօչմիւշ էտի ։ Վէ օ՝ Հա- 9
զէչ փատիշահը Թարտականընն
հադդընա՝ Իչիթ օ տէնին իլէ
ձէնկ էթմէյէ չըդաը տէնիլտու-
լինի իշիթմի, վէ Թէքրար Ե-
ղեկիայա էլչ իլէր կէօնտէրիպ տէ-
տի քի՝ Ցուդա փատիշահը Եղե- 10
կիայա պէօյլէ տէօյլէյիպ տէյ-
տինիղ ։ Երուսաղէմ Ասուր փա-
տիշահընընն էլինէ թէսլիմ օլուն-
մայաճագ տէյէրէք՝ օլ տէնին կիւ-
վէնտիյին Ալլահընն տէնի ալ-
տաթմատընը ։ Իչիթ Ասուր փա- 11
տիշահլարընընն ձիւմլէ տիյարլա-
րա էթտիյինի՝ տնլարը խարապ
էթտիյինի քէնտինն իչխիթմին ։ վէ
տէն դուրթուլաճաղ մը պընն ։
Պապալարըմընն պօղտուգլարը Թա- 12
յիֆլէրին էօնի Գովզանըն վէ
Խառանըն վէ Ռեսէֆին վէ Թէ-
լասարտա օլան Եդեմ օղուլլարը-
նընն ալլահլարը՝ տնլարը գուրթար-
տըլա՞ր մը ։ Եյնաթ փատիշահը վէ 13
Ն իմաթ փատիշահը վէ Սեփա-
րուիմ չէհրէրինին՝ Անանըն վէ
Աւանըն փատիշահը նա՞նկ ։
Վէ Եղեկիա մէքթուպլէրի էլ- 14
չիլէրին էլինտէն ալըպ՝ տնլարը օ-
դուտուտ ։ տնտէն Բապպընն էվի-
նէ չըդաը , վէ Եղեկիա տնլարը
Բապպընն հուզուրունտա եայըը ։
Վէ Եղեկիա Բապպընն հուզու- 15
րունտա նիյազ էտիպ տէտի ։
Եա՛ քերովբէլէր իւզէրինտէ օ-
թուրան Խարայէլին Ալլահը Բապպ՝
եէրին հէվի մէմլէքէթլէրինին Ա-
լլահը եալընըղ սէն սին ։ կէօյիւ
վէ եէրի սէն եարաթմըշըն ։ Եա՛ 16

Բապպ՝ գուբլաղները մէյլ էտիպ իչլեթ , եա՛ Բապպ՝ կէօղչէրինի աչ տա պագ . վէ Սենէքերիմին՝ տէրի Ալլահը սէօյմէյէ կէօ-
17 տէրտիլի սէօղչէրինի իչլեթ : Հապդան եա՛ Բապպ՝ Ատուր փատիշահլարը Թայիֆէկէրի վէ ծնլարըն տիյարընը խարապ էթտի-
18 լէր . վէ ծնլարըն ալլահլարընը աթէչէ վէրտիլէր . զիրա ծնլար Ալլահ տէյիլ իսի , իլլա ատէմ էլլէրինին եափմասը՝ օտուն վէ Թաշ իսիլէր , վէ ծնլարը պօղտու-
19 լար : Իմտի հալա եա՛ Ալլահը-մըզ Բապպ՝ քէրէմ էյլէ պիզի օ-նուն էլինտէն գուբթար . վէ եէ-րին հէվի մէմլէքէթլէրի պիլէլէր քի՝ Բապպ Ալլահ եալընըզ սէն սին :
20 Վէ Ամովա օղլու Եասայի՝ Եզէ-կիայա կէօնտէրտիպ տէտի քի՝ Իս-րայէլին Ալլահը Բապպ պէօյէ տէր քի՝ Սէնին պանա Ատուր փատիշահը Սենէքերիմ հապդը-նա նիյաղ էթմէյինին իչլեթիմ :
21 Օնուն հադդընա Բապպըն սէօյ-լէտիլի սէօզ պու տուր քի՝ Պա-քէլէ Սիօն դըզը սէնի Թահդիր էթմէ , սէնի մասխարա էթմէ . Երուսաղէմ գըզը սէնին ալտընը-
22 ձա պաչընը սալլատը : Սէն քիմ՞ սիթէմ էտիպ սէօյտիւն , վէ քի-մի՞ն իւղէրինէ սէս գալտըրըրսըն . վէ կէօղչէրինի Իսրայէլին Ալի-ղընէ գարշը հօպարըլա գալըը-
23 սըն : Էնէ էլէրինին վասիթասի իլէ Բապպա սիթէմ էտիպ տէ-տին քի՝ Ալտապալարըմըն չօգ-լուղու իլէ տաղլարըն հիւքսէքլի-լինէ՝ Լիբանանըն հանլարընա չզգատմ . վէ օնուն հիւքսէք էրզ-լէրինի՝ սէչիլմիշ չամլարընը քէ-սէճէյիմ , վէ օնուն սօն գօնա-ղընա՝ օնուն օրմանի պաղչէսինէ
24 կիրէճէյիմ : Պէն գաղընա՝ եասա տուլար իչտիմ , վէ այաղլարըն Թապանը իլէ Մըսըրըն Ճիւմլէ ըրմագլարընը գուբուԹտուում : Ի-
25 շի՞Թմէեին մի քի՝ պէն օնու չօգ-տան եափտըմ , վէ գասիմ կիւն-լէրուէն պէրու ԹէրԹիպ էյլէ-սիմ . շիմտի օնու հաւատլէ կէ-Թիրտիմ քի՝ սէն հիսաբլը շէհր-լէրի վիրանէ եըլընըլարը պրաղա-սընն : Վէ օնլարըն սապինլէրինին
26 էլի գըստա օլմադ իլէ՝ շաշըպ ու-Թանըլար . օնլար սահրանըն չիմէնի վէ եէշիլ չայըր՝ տամ օԹ-լուղու վէ գամըշ սալմազտան էվ-վէլ հանմըշ եէրին կիպի օլտուլար :
27 Ամմա պէն սէնին մէսեհանընը վէ չըդըչընը վէ կիրիշինի՝ վէ պանա օլան խըրսընը պիլդիրիմ : Պանա
28 օլան խըրսընը վէ սէնին մաղրուր-լուղուն գուբլաղըմա չըդըտընը սէ-պէպտէն , պէն սէ հավլագմը պուրնունա վէ կէմիի աղընա Թապըպ՝ սէնի կէլտիյին եօլտան կէրի տէօնտէրէճէյիմ :
Վէ սանա նիչան պու օլա . Պու 29
եըլ քէնտիլինտէն պիԹէնի՝ վէ իքինճի եըլ սիւչէն տանէլէրտէն պիԹէնի եէյէճէքսինիզ , վէ իւ-չինճիս եըլտա՝ էքիպ պիչին , վէ պաղլապ տիքին , վէ օնլարընը մէ-վէլսինի եէյին : Վէ Յուդա էվ- 30
նին գուբԹուլմուշ գալանը՝ ԸԷ-բար ալԹտան քէօքլէնիպ եօգարը-տան մէյվէ վէրէճէք : Ջ իրա 31
պագի գալան Երուսաղէմտէն՝ վէ գուբԹուլմուշ Սիօն տաղընտան չզգաճագ տըր . պունու՝ ա՛յքէր-լէր Բապպընըն ղուչլուԹի իճրա ե-տէճէք տիր :
Պունուն իչինճ Ատուր փատի- 32
շահընըն հադդընա Բապպ պէօյ-լէ տէր քի՝ Պու շէհրէ կիրմէյէ-ճէք , վէ օրատա օգ աԹմայաճագ , վէ օնուն էօնիւնէ գալգան իւ-լէ կէվմէյէճէք , վէ օնա գարշը մէԹէրիս գալըրմայաճագ սըր : Հէմտէն կէլտիյի եօլտան տէօնէ- 33
ճէք , վէ պու շէհրէ կիրմէյէճէք տիր , տէյօր Բապպ : Վէ պու 34

չէհրի՝ պէնիմ իչինն վէ գուլում Դաւիթին խաթիրը իչուն ծնու գուրթարմադա հիմայէթ ետ ձէյիմ :

35 Խամի վագի՛ օլսու՛ք օվ կէձէ Բապպըն մէհէյի ջգըլա՝ Ասուր լուլարըն օլսու՛սունա եիւզ ուքքուն պէշ պին պիէմ վուրսու . վէ սապահլայըն գալդուրդարըն՝ 36 մուշ լէշկեր խան : Վէ Ասուր փադիշահը Սինեքերիմ կէօչիպ կէթի՛, վէ տէմիւլ՝ Նինուէհէ սա- 37 քին օլսու : Վէ վագի՛ օլսու՛ք՝ օքէնան Ալլահը Նեսրաքը՛ն Հ- վինան սէձուդ էտը լքէն , ծնուն օղուլլարը Ադրամէլէք եվէ Սա- րսաար ծնու գըլըճ իվէ վուրսու- լար , վէ Ալարադ մուլքունա գաչարըլար . վէ ծնուն էրինէ՝ օղլու Առղդան փադիշահ օլ սու :

ՊԱՊ Ի

1 Օվ կիւնլէրդաէ Եզեկիա էւ- լիմ տէրէձէսինան խաթալան- սը . վէ Ամոզ օղլու Եսայի փէյ- ղամպէր ծնա կէլսի , վէ ծնա տէ- մի քի՝ Բապպ պէօյլէ տէր . Իվի- նէ վասիյէթ էյլէ , զիրա սէն 2 գէձէձէքսին , վէ եաշամայաճագ- սըն : Վէ օ՛ եիւզլիձիւ սիվարա չէվիրսի , վէ Բապպա նէյտաշ է- 3 մսէ տէմի քի՝ Ամա՛ն եա՛ Բապպ, քէրեմ էյլէ , սէնին չուզուր- բունտա կէրչէքլիք իվէ վ սալիմ եիւրէք իվէ եիւրեսիյիմիւ վէ նազարընտա էյի օլմըշ իվի զիքր էյլէ . անունն Եզե կիա պէօյնէք տալայըշլէ տալտա- 4 Վէ վագի՛ օլսու՛ք Եսայի տաշա օրթա ավլուսան չըգմադ- տան՝ ծնա Բապպըն սէօզիւ օլսու- 5 տէմի . Տգօն , վէ գաւմըմըն ուղլունը Եզեկիայա տէքի՝ Պա- պան Դաւիթին Ալլահը Բապպ պէդչէ տէր . Սէնին նիյազընը իշիթտիմ , սէնին կէօզ եաշլարը- նը կէօրտիմ . իշիթ սէնի սա- զատաճադրմ վէ իւչիւնճիւ կիւն- սէ Բապպ հվինէ չըգաճադրըն : 6 Վէ սէնին կիւնլէրինէ ծն պէշ- իըը չամմ էտէձէյիմ , վէ սէնի հէմ պօճ չէհրի Ասուր փադիշա- հընըն էվինաէն գուրթարաճա- ղըմ , վէ պու չէհրի քէնտիմ է- չիւն վէ գուրմադըմ Դաւիթին խաթ- րը իշուն հիմայէթ էտէձէյիմ : 7 Վէ Եսայի տէտի քի՝ Պիր միչ- սաը ինձիր գէյրսօսու ալըն . վէ սըղաչ չըպանըն իւչէրինէ գօյսու- լար , վէ սաղալսըը : 8 Վէ Եզեկիա Եսայիյէ տէտի . Բապպըն պէնի սաղալտաճադը- նա՝ վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ Բապպ էվինէ չըգաճադրմա նիչան նէ՞ տէր : Վէ Եսայի տէտի քի՝ Բապ- պըն սէօյլէմիյի սէօզիւ իճրա է- տէճէյինէ Բապպ Թալաւիքըն- տան սանա նիչան պիւ օլա . Կէօղ- կէ ծն սէրէճէ իւչէրի՛ մի կիւթմէն, եօխսա ծն սէրէճէ կէրի՛ միտէօն- սիւն : Վէ Եզեկիա տէտի քի՝ 10 Կէօչկէնին ծն սէրէճէ իւչէրի կիւթմէմէ գօյայ սըը . հօգ , նիւյա կէօչկէ ծն սէրէճէ կէրի տէօն- սիւն : Վէ Եսայի փէյղամպէր 11 Բապպա նիյազ էյլէտի , վէ կէօղ- կէյի՝ ծնուն էնտիյի սէրէճէ- լէրտէն Ահազըն կիւնէշ սապ- Թընտա ծն սէրէճէ կէրի տէօն- սիւն :

Օվ զէմանտէ Բաբիլըն փադ- 12 իշահը Բալադան օղլու Մա- րուդաք Բալադան՝ Եզեկիայա մէքթուպլար վէ հէտիյէ կէօն- դէրտի . վիրա Եզեկիանըն խաս- Թա օլսուղունու իշիթտի : Վէ 13 Եզեկիա ծնըսըը սինկէյինէճէ , ծնըտա՝ գըյմէթլի չէյլէրինին պիճիճիւն խանէսինի՝ կիւմիւշիւ վէ ալթունտա վէ պահսաըսըը վէ դըյմէթլի եաղը վէ սիլահլարը

ԳԱՂՊ ԻԱ

1 Ի անուսե փառիշան օլաուգ-
տա՝ ան իքի հաշընտա խոի, վէ
Երուսաղէմսե հէնի սիշ հըլվա-
տիշահընգ սիւրտիւ. վէ անասը-
նըն սաը Լխիեբայ խոի։ Վէ 2
Թասպըն՝ Խարայէլ օղուլարընդն
հընիւնտէն սիւրտիւրս Թայֆէ-
լէրին իգրահիմլէնսե հէօրե
Թասպըն նաղարընտա կարամադ
լըգ էյլէսի։ Վէ պասաը Եղե- 3
կիանըն կարաղ հԹախլի Թէվե
փուԹխանէլէրինի Թէքբար եափ-
սը, վէ Խարայէլ փառիշահը Ա-
քաղըրըն հԹախլի կիսի Բահա-
դա մէղպահլար գալարըրսը, վէ
Ասաարսվէ փուԹս եափսը,
վէ կէօյճէն Ճիւմլէ ա՛նաքէրըլէրինե
անճահ գըլըգ, հէմ ծնլարա ի-
պահաԹ էյլէսի։ Վէ Բասպըն՝ 4
Խամմի Երուսաղէմահ գօյաճա-
ղըմ անախի Բասպըն հվինահ
մէղպահլար եափսը։ Եա՛նի 5
Բասպ հվինին իքի ավլուսունտա՝
կէօյճէն Ճիւմլէ ա՛նաքէրըլէրինէ
մէղպահլար եափսը։ Վէ օղլու- 6
նու աԹէչտէն կէչիրտի, վէ պա-
յիսի սիլահ մուգայիտ օլսուր
խոի, հէմ ուղուր կէօղէսիր ի-
տի, վէ Ճինճիլէր վէ ըէմմալէր
Թայֆն էհոլ։ Բասպըն նաղա-
րընտա՝ ծուս պաղէպ կէԹիրմէք
իչխուն՝ չօդ հարամզադ էհոլ։
Վէ եափսըզը Ասաարսվէուն ծ- 7
մս փուԹուսունս օլ հվահ գօսու
քի՝ Բասպ ծնուն հաղդընա Դա-
վէԹէ վէ օղլու Սողոմոնա աէմի-
խոի։ Խամմի հպէտէն պուս հվ-
աէ վէ Խարայէլն Ճիւմլէ սըպէ-
լարընտան սէչխիեմ Երուսա-
ղէմահ գօյաճաղըմ։ Վէ պասպա- 8
լարընա վէրսիյեմ հէդրէն ար-
Թզգ Խարայէլն պատըրընդը դը-
մըլըսաԹմայաճաղըմ, անճահ հէ-
ման ծնլարա Ճիւմլէ էմր հԹախլի-
մէ հէօրէ՝ վէ գուլըմ Սողոմոնն

Նըն պիւԹիւն խանէմնի վէ խա-
ղընէէլրինահ Ճիւմլէ պուղուճընդը
կէօսԹէրսոի։ Հվինահ վէ Ճիւմլէ
հիւքիւմէԹինսե Եզեկիանըն ծն-
լարա կէօսԹէրմէսիյլ շէյ գալ-
մադը։

14 Վէ Եասյի փէյղամպէրը Եզե-
կիա փառիշահա կէլիպ օնա՝ Պու
սաէմլէրը նէ՞ սէսիլէրը, վէ սանա
նէ՞րէտէն կէլսիլէրը սէսի։ Վէ
Եզեկիա սէսի քի՝ Ուզագ սի-
յարտան՝ Բաբիլոնտան կէլսիլէր։
15 Վէ օ՝ Սէնին հլինահ նէ՞ կէօր-
տիլէր սէսի։ Վէ Եզեկիա սէ-
սի քի՝ Իվիմահ հէր նէ վար խոհ
կէօրտիլէր։ Խաղընէլէրիմահ օն-
լարա կէօսԹէրմէսիյլիմ շէյ հօզ
16 տուր։ Օշանի Եասյի Եզեկիայա
սէսի քի՝ Բասպըն սէօղլէսիս
17 սինկիլ։ ԽլԹհ հիւնլէր կէլիր քի՝
հվինահ հէր նէ վար խոհ վէ պա-
պալարըն Թա պու հիւնէկահ նէ
քի պիրիքմադըգլար խոհ՝ Բաբի-
լոնա կէօսԹէրիւլէճէք սիր։ պիր
շէյ գալմայաճադ սըր՝ սէյդ
18 Բասպ։ Վէ սինանէն չըգաճադ՝
Թէվվա հաիճէ յին օղուլլարըն-
տան ալաճագլար, վէ Բաբիլոն
փառիշահընըն սէրայընտա խա-
19 զընճար օլաճագլար։ Վէ Եզե-
կիա Եասյիյէ սէսի քի՝ Սէնին
սէօյլէմիյին Բասպըն սէօզլս հ-
յի սիր։ հէմ սէսի։ Տէյի՞մ
քի՝ պէնիմ կի ընէրիմահ սէս-
Ճէթ վէ էմնիյէԹ օլաճագ։
20 Վէ Եզեկիանըն պագի հէքա-
յէԹի՝ վէ ծնուն Ճիւմլէ գահրի-
մանլըգը վէ հաիճընը հվալը ըլ
տու հօլու վէ շէհրէ կէԹիրսիյ
տուար Յուդա փառիշահլարընըն
ԹէվարիխԹ քէԹապընտա հազը
21 սէյի՞մ։ Վէ Եզեկիա պապա-
լարը իլէ ոյուտու։ վէ ծնուն
հէրինէ՝ օղլու Մանասէ փառի-
շահ օլաու։

օնլարա ըսմարլասըղը Հիւմէ
Թէվրաթա կէօրէ ա՛մէ էթմէյէ
9 տիդաաթ էտէրլէրիսէ։ Ամմա ան-
լար տինկլէմէսիլէր՝։ Հէմ Մանա-
սէ օնլարը աղըրըրսա , չէօյլէ քի
Բապըլըն Իսրայէլ օղուլլարընըն
էօնիւնտէն հէլաք էթտիյի Թաւի-
Փէլէրտէն պէ Թէր ա՛մէլ էթտի-
լէր ։
10 Վէ Բապպ քէնտի գուլլարը
փէյղամպէրլէրինն վասիԹասի իլէ
11 սէօյլէյիպ տէտի ։ Չիւն քի Ցու-
դա փատիշահը Մանասէ՝ պու
խբրահիմէԹլէրի էտիպ օնսան
էվվէլ օլան Ամորլուլարտան պէ-
Թէր ա՛մէլ էյլէտի , վէ փութըլա-
լը իլէ Ցուդայա տախի կիւնահ
12 էթտիրտի ։ Օնսուն իչիւն Իսրա-
յէլին Աղլասը Բապպ պէյլէ
տէր ։ ԻչԹէ պէն Երուսաղէմին
վէ Ցուդանընն իւղէրինէ պիր պէ-
լա տաղաճաղըմ , քի օնու հէր խ-
չիտէնին իլէ դուվաղը չընկլայա ։
13 Վէ Երուսաղէմին իւղէրինէ՝ Սա-
մարիանընն չըրփըսընը վէ Աքա-
աբ էվլինին շավուլունու կէրէՀէ-
յիմ ։ վէ Երուսաղէմի՝ պիր քիմ-
սէնին չանաղը սիլտիյի՝ վէ սիլ-
սիլէտէն սօնկրա օնու Հիւզլիւ դօ-
յուն տէօնտէրտիյի կիպի սիլէ-
14 Հէյիմ ։ Վէ միրասըմին պագի-
սինի բէտտ էտիպ՝ օնլարը սիւ-
մէնէլէրինին էվլինէ Թէսլիմ էտէ-
Հէյիմ , վէ օնլար՝ Հիւմէ սիւ-
մէնէլէրինին եաղմասը վէ ղարէԹի
15 օլաճագլար ։ Չիւն քի նաղարըմ-
տա եարամազըդ էթտիլէր , վէ
պապալարը Մըսըրատան ջըդըդ-
լարը կիւնահն Թա պու կիւնէ-
տէք պէնի ղաղասէ կէԹիրտիլէր։
16 Հէմ Մանասէ՝ Ցուդայա Բապ-
պին նաղարընտա եարամազըդ
էթՀէք իչիւն էթտիրտիյի կիւնա-
Հընտան մա՛տա՝ ղայէԹ չօք սու-
սուզ գան տախի տէօքսիւ։ չէօյլէ
քի՝ Երուսաղէմի պաշտան պաշա
ատլատուրտու ։

Վէ Մանասէնին պագի հէքեա- 17
յէԹի՝ վէ հէր էթտիյի՝ վէ օնուն
իչէտիյի կիւնահը՝ Ցուդա փա-
տիշահլարընըն ԹէվարիխԹ քիԹա-
պընտա եազըլը տէյի՛լ մի ։ Վէ 18
Մանասէ պապալարը իլէ ույու-
տու , վէ էվլինին պաղէսինէ՝
Ողա պաղէսինտէ էօմիւլտիւ ։
վէ եէրինէ օղլու Ամոն փատիշահ
օլտու ։

Ամոն փատիշահ օլտուգտա՝ 19
էյիրմի իքի եաշընտա իտի , վէ
Երուսաղէմտէ իքի էլլ փատի-
շահլըգ սիւրտիւ ։ վէ անասընընն ա-
տը՝ Ետիդատան Արուսուն գըզը
ՄէսուղմիԹ իտի ։ Վէ օ՝ պապա- 20
սը Մանասէնին էթտիյինէ կէօ-
րէ Բապպընն նաղարընտա եարա-
մազըդ էյլէտի ։ Վէ պապասը- 21
նըն եիւրիւտիյիւ պիւԹիւն էօղ-
տա եիւրիւտիւ , վէ պապասընընն
ի՛պատէԹ էթտիյի փութըլարտա
ի՛պատէԹ էթտի , վէ օնլարա
սէճտէ գըլըը ։ Վէ քէնտի պա- 22
պալարընըն Աղլասը Բապպը
ԹէղՀ էյլէտի , վէ Բապպըն էօ-
լումտա եիւրիւտտի ։

Վէ Ամոնուն գուլլարը՝ օնուն 23
իւղէրինէ փիլԹէնէ գօփարտըլար ,
վէ փատիշահը քէնտի էվլինտէ
էօլտիւրտիւլէր ։ Վէ ախալարըն 24
խալգը՝ Ամոն փատիշահընն իւղ-
րինէ Հիւմէ փիլԹէնէ գօփարան-
լարը էօլտիւրտիւլէր։ Հէմ ախա-
լարըն խալգը՝ օնուն եէրինէ օղլու
Յոսիասը փատիշահ նասպ էթ- 25
տիլէր ։ Վէ Ամոնուն էթտիյի
պագի հէքեայէԹի՝ Ցուդա փա-
տիշահլարընըն ԹէվարիխԹ քիԹա-
պընտա եազըլը տէյի՛լ մի ։ Վէ 26
օնու Ողա պաղէսինտէ՝ քէնտի
մէզարընտա էօմտիւլէր ։ վէ եէ-
րինէ՝ օղլու Յոսիա փատիշահ
օլտու ։

ՊԱՊ ԻՐ

1 Յովսիա փառիչահ օլտուգ-
տա՝ սեքիզ եաշընտա իսի, վե
Երուսաղէմնե օթուզ սիր եըլ
փառիչալըգ սիւրտիւ. վե ա-
նասընըն ատը՝ Բազկաթատան Ա-
2 դայիանըն գըզը Յեդիդաիտի: Վէ
օ՝ Բապպըն նաղարըընտա ոսղրու
օլանը իշլէտի, վե պապատը Դա-
ւիթին ճիւմլէ եօլունտա էիւրիւ-
տիւ, վէ սաղա եա ձախ սաւմատը:
3 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Յովսիա
փառիչահըն օն սեքիզնճի եը-
լընտա՝ փառիչահ Մենուղամ
օղլու Եսելիանըն օղլու Սափան
քեաթիպի Բապպըն էվինէ կէօն-
4 տէրիպ տեփի քի՝ Պէյիւքքեա-
հին Քեղկիայա էրգ, վե օ՝
Բապպըն էվինէ կէթիրիլէն՝ դա-
փտու պէքչիլէրինին գավմտան
տէվշիրտիքլէրի ագէչի պիթիր-
5 սին: Վէ օնու Բապպ էվինտէ
միւթեֆէռիլէրին՝ իշլի իշլեյէն-
լէրին էլինէ թէսլիմ էթսինլէր,
քի օնու Բապպըն էվինտէ օլան
իշլի՝ էվին էրգըզ եէրլէրինին թա՛-
միր էթմէք իշլէն իշլեյէնլէրէ վէ-
6 րըլէր. Տիւկէրլէրէ վէ եափու-
ճուլարա վէ տիվարճըլարա՝ վէ
էվի թա՛միր էթմէք իշլէն ադամ-
լար վէ ճօնուլմուշ թախլար սա-
7 թուն ալմադա: Ընճագ օնլար
իւչ էլլէրինէ թէսլիմ օլունան
ագէչի հիսապ էթմէյիլէր. վի-
րա օնլար էյիւիյէթ իւզրէ ա՛մէլ
8 էտէրլէր իսի: Վէ պէյիւքքեա-
հին Քեղկիա՝ քեաթիպ Սափա-
նա տեփի քի՝ Բապպըն էվինտէ
թէվրաթ քիթապընը պուլտում
վէ Քեղկիա՝ քիթապը Սափանա
9 վէրտի, վէ օնու օգուտտու: Վէ
քեաթիպ Սափան փառիչահա
կէլիպ՝ փառիչահա ձէվապ կէ-
թիրտի, վէ տեփի. Գուլլարըն
էվտէ պուլունան ագէչի պիյա-
նա տէօքիւպ՝ Բապպըն էվին-

տէ միւթեֆէռիգա օլան իշլի իշ-
լեյէնլէրինին էլինէ վէրտիլէր:
Հէմ քեաթիպ Սափան փառիչա- 10
հա խապէր վէրիպ տեփի քի՝
Քահէնն Քեղկիա պանա պիր
քիթապ վէրտի. վէ Սափան օ-
նու փառիչահըն հուզուրունտա
օգուտտու: Վէ վագի՝ օլտու քի 11
փառիչահ Թէվրաթ քիթապընըն
աէօղլէրինի իշիթտիկտէ կիյիպ՝ ե-
լաղալարընը էըրթտը: Վէ փա- 12
ռիչահ՝ քեահէն Քեղկիայա վէ
Սափան օղլու Ահիկամա վէ Մի-
քիա օղլու Աքպորա վէ քեա-
թիպ Սափանա վէ փառիչահըն
գուլլուգ Ասայիայա հմր եափտ
տեփի քի՝ Կիտին պէնիմ իշիմն 13
վէ գավմ իշիմն վէ ճիւմլէ Յուդա
իշիմն պու պուլունան քիթապըն
աէօղլէրի հագդընա Բապպատա-
նըզըն. զիրա պապաղլարըմըզըն՝
պիզտէն էօթիւրու ճիւմլէ եաղը-
լը օլանա կէօրէ ա՛մէլ էթմէյէ
պու քիթապըն աէօղլէրինէ իւ-
թաա՛թ էթմէմիզէրի սէպէպ-
տէն՝ իւղէրիմիզէ Թուէթուշան
Բապպըն զաղապը պէօկիւքտիր:
Իմոն քեահէն Քեղկիա վէ Ա- 14
քիկամ վէ Աքպոր վէ Սափան
վէ Ասայիա՝ լափտաղարը հըճը-
կէտէն Ուրսա օղլու Թոկհուատըն
օղլու Սէղղուման գարըսը Ողդա
փէյղամպէրիյէ կիթթիլէր, վէ
օ՝ Երուսաղէմտէ Մասէհնաա-
սաքին իսի, վէ օնա աէօյլէտի-
լէր: Վէ օ՝ օնըարա տեփի. Իս- 15
րայէլին Աղլահը Բապպ պէօյլէ
տէր քի՝ Սիզի պանա կէօնտէրդն
սաէմէ պէօյլէ տէյին. Բապպ
պէօյլէ տէր. Իշիմէ պէն պու 16
մահալլէ վէ օնուն սաքինլէրի
իւզէրինէ պէօյլ էտնէ Յուդա
փառիչահընըն օգուտտուղու քի-
թապըն հէմ աէօղլէրինի կէթի-
րէճէյիմ, պունուն իշիւն քի՝ 17
պէնի էլլէրինին ճիւմլէ ա՛մէլ-
լէրի իլէ ղազապ կէթիրմէք իշիւն

պէնի Թէրք հախ՝ զայրի ալլահ. զալա պուխուր հագալըլար · վէ ոյու մահալլին իւզէրինէ զազազըմ ԹուԹուշաճագ , վէ սէօ-
18 յէճեճ յէճէք սիր : Ամմա Բապպա ասանըլմադ իչլէն ալըզ կէօն-ուէրին Ցուդա փահիշահընա պէզլէ ոէյլէսինիզ · Իսրայէլին Ալլահը Բապպ պէզլէ ոէր քի՝
19 Իչլիճիներին սէօզլէրանն էօԹիւբիւ , պուռ մահալլին հագգընա վէ Ճնուն սագլընլէրի հագգընա՝ Իարատապէ Թ վէ լանէԹ օլաճագ ոէսկիյիմի իչլիճիներաէ , եւ-
քէյն Բապպն հուզուրունտա Եուշայըզ՝ ալըսագլանարըն վէ հավապալարընը էըրԹարըն վէ հուզուրումտա ալըսարըպն իչէն, Բապպ ոէր քի՝ պէն տախի ի-
20 չիճիմ : Օնուն իչիւն իչիԹ պէն սէնի պուպալարընա զամի հասէճէյիմ՝ վէ մէզարընա սէ-
զամէԹ իչէ զամի օլաճագըն , վէ պէնիմ պուռ մահալլին իւզէրի-
նէ կէԹիրէճէյիմ Ճիւմլէ սէչէյը հէօղլէրին կէօրմէյէճէք սիր · վէ օնլար՝ փահիշահա ՃէվապԹէրտիլէր :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Ա յէ փահիշահ կէնոէրսի , վէ Ցուդանըն հէմ Երուսաղէմին Ճիւմլէ էսԹիյարլարընը օնուն
2 հանընա Ճէմ՝ էԹիպիլէր : Վէ փահիշահ հէմ պիլէնոէճ Ցուդանըն Ճիւմլէ ատէմլէրի վէ Երուսաղէմին հէպ սագինլէրի վէ քէհանլէր վէ փէյղամպէրլէր վէ քիչիճագան պէզիլէյէ վարըն-
Ճա Ճիւմլէ գահմ՝ Բապպն հվնոէ չըգարըլար , վէ գօչագլարընը էնայր էբէնի՝ Բապպն էվինաէ պուռլանան ա՛հա քէհանլէրն Ճիւմլէ սէօզլէրինէ օգուսուս :
3 Վէ փահիշահ սիրկինն հանընտա ոուգուսու՝ պուռ քէհանա-

հագըը օլան պուռ ա՛հարն սէօզ-
լէրինի Եէրնա էԹմէք իչիւն Բապ-
պա Թաապ՝ օլմազա վէ օնուն էմր-
լէրինի վէ էճհատլէրինի վէ գանունլարընը պիւԹիւն կիւ-
րէքտէն վէ պիւԹիւն Ճանտան սագլամագա՝ Բապպն հուզու-
րունտա ա՛հա քէաապ · վէ Ճիւմ-
լէ գավմ՝ ա՛հարը իպգա էլլէսի :
Անտէն փահիշահ պէզիւէք քեա- 4
հինն Իէհոկիսյա վէ էքինճի բիւԹ
պէնին քէահինլէրինէ վէ գափու-
նուն պէքճիլէրինէ էմր էԹմէ-
քի՝ Բահալ իչիւն վէ Ասատ-
բովճ իչիւն վէ Ճիւմլէ կհօք ա՛ս-
քերլէրի իչէն եապըլան ալէԹ-
լէրին հվիխանին Բապպն հէյքէ-
լինահն չըգարալար · վէ օնլարը
Երուսաղէմին տիշարըընա կէդ-
րան չայըրլարընտա եագարլար ,
վէ օնլարն քիւլիւնիւ ԲէնԹիլէ
գալարըլարը : Վէ Ցուդա փահի- 5
շահլարընն Ցուդա չէհրլէրին-
տէ վէ Երուսաղէմին էԹրաֆըն-
տա Թէփիլէրտէ պուխուր հագ-
մալը Թաֆին էԹտիքլէրի փուԹ
քեահինլէրինի՝ վէ Բահալա՝
կիւնեչէ վէ այա վէ պուրճլարա
վէ կէօյին հվիփ ա՛սքերլէրինէ
պուխուր եագանլարը տէֆ՝ էյ-
լէտի : Վէ Ասատրովճ փուԹա- 6
նու Բապպն էվինաէն Երուսա-
ղէմին տիշարըընա կէդրան տէ-
րէսինէ չըգարարը , վէ օնու կէդ-
րան տէրէսինաէ հագարը , վէ տէօ-
յիւպ Թօզ էլլէտի , վէ Թօզուն-
նու գավմէն օղուլլարընըն մէ- 7
զարլարը իւզէրինէ սաչըը : Վէ
Բապպն էվինաէ օլան՝ օլ գալը-
լարըն Ասատրովճա խայմէրի
ոօգուսուսուգլարը մահալլ ըսԹի-
լէրին էվէրինի եըզարը : Վէ 8
Ցուդա չէհրլէրինաէն հէպ քեա-
հինլէրի կէԹիրտի , վէ քեահին-
լէրին օլ իչլինաէ պուխուր հագ-
մարգլարը ԹէփիԹ վուԹհանէլէ-
րինի՝ Գաբաատան Իերուաբէէյ

վարընձա մուրտարլըտը. վէ
չէհրին սէրտարը Յեհու գափու-
սունան ազղընտաքի շէհրին օլ
գափուտունան ասլ եանընտա օ-
ղան գափուլարըն Թէվֆէ փուլ-
9 խանէլէրինի ընդտը: Անձագ
Թէվֆէ փուլխանէլէրինին քեա-
հինլերի՝ Բապալըն Եըուսաղէմ-
տէ օղան մէզարտընտա չզգմալար
խաի. լալա գարընտաշալը ալա-
սընտա խամուրտուզարը հէրզէր
10 իաի: Վէ Ենամ օղունան տէ-
րէսինտէ օղան Տօվլեթի մուր-
տարլատը. Թա քի պիր քիմսէ
օղունան եա գըզըլը Մալոք ի-
11 չինն աթէշտէն կէչիրմէյէ: Վէ
Յուգա փատիշահլարընընն կիւ-
նէչ Թայլն էթմիքլէրի՝ Բապալ
էվինին մէտինէլինտէ՝ Փարուրիմ-
տէ օղան խատըմ Կաճանմէլէքին
օտասընըն եանընտա օղան՝ աճ-
ըտըր տէփ՝ էյլէտի. վէ կիւնէ-
չինն ա՛ տապալարընը աթէշէ եագ-
12 ըտ: Վէ Աբտալ քէօչքիւնէն
տամը իզէրինտէ օլան՝ Յուգա
փատիշահլարընընն եափտըգլարը
մէզարտահլարը Հէմ Բապալ էվինին
իքի ավլատընտա Մանասէհին
եափտընը մէզարտահլարը փատի-
շահ էրգըտը. վէ օրատան պօ-
զուպ Թօփրտգլարընը կէսթրն
13 տէրէսինէ աթատը: Վէ Եըու-
սաղէմին էօնինտէ Փէհատա տա-
ղընըն տաղ եանընտա Իսրայէլ
փատիշահը Սողոմոնուն՝ Սիկան-
լըլարըն իքրահիմէթի Ատատ
րոմէթ իչինն վէ Մովաբլըլարըն
իքրահիմէթի Քամոս իչինն վէ
Ամմոն օղուլարընընն իքրահիմէ-
թի Մելքոմ իչինն՝ եափտընը
Թէվֆէ փուլխանէլէրինի փատի-
14 շահ մուրտարլատը: Վէ տէրէ-
լի Թաշլարը գըրտը, վէ Ատատ-
րոմէթ փուլարընը քեստի, վէ
օնլարընն մահալինի տամ քէմիք
15 լէրի իլէ ազատուրտու: Վէ Բե-
Թէլսաէթի մէզարտը տաճի՝ Իս-
րայէլէ կիւնահէթմիշլէն՝ աքատա
օղուս Յերոբովամընն եափտընը
Թէվֆէ փուլխանէլինի՝ օլմէզ-
արտը վէ Թէվֆէ փուլխանէլ-
նի էրգըտը. վէ Թէվֆէ փուլխա-
նէլինի եագտը, վէ տէյիրաս
Թօզ էյլէտի. հէմ Ատատրոմէթ
եագտը: Ընտէն Յովսիա տէօ- 16
նիւպ՝ օրատա տուզտա օլան մէ-
զարլարը կէօրտիւ, վէ կէօնտէ
րիւպ՝ մէզարլարտան քէմիքլէրի
ազտը, վէ պուս սէօղլէրի Նէտա
էտէն Ուլահ ատէմինին Նէտա
էթմիյի Բապալն սէօղունէ կէօ-
րէ՝ մէզարտընն իւզէրինտէ եա-
գըզտ օնու մուրտարլատը: Ընտ 17
ատէն տէտի քի Շուս կէօրտիյիմ
Թիւրպէ նէ՞ օլա. վէ չէհրին ա-
տէմլէրի օնա տէտիլէր քի՝ Յու-
դատան կէլմիյ Բէթէլին մէզարտ-
հընա տէնի պուս էթմիյին չէգ-
էրէրի Նէտա էտէն Ուլահ ատէմի-
նէն մէզարը տըր: Վէ օ՝ Օնու 18
դույվէրին, օնուն քէմիքլէրինի
քիմսէ դըմըլտամտըրն տէտի.
իմտի օնուն քէմիքլէրինի՝ Սա-
մարիատան կէլէն փէյղամպէ-
րին քէմիքլէրի իլէ գուրթարտը-
լար: Հէմ Իսրայէլին փատիշահ- 19
լարընն ղալապէ կէթիրմէք ի-
չինն եափտգլարը՝ Սամարիա-
նէն չէհրլէրինտէ օլան ճիւմլէ
Թէվֆէ փուլխանէլէրինի տամի
Յովսիա տէփ՝ էթտի. վէ օնլա-
րա Բէթէլտէ էթտիյի ճիւմլէ
ամմլէրէ կէօրէ էյլէտի: Վէ 20
օրատա օլան ճիւմլէ Թէվֆէ
փուլխանէլէրինին քեահինլէրի-
նի մէզարտընը իւզէրինտէ պօ-
զուպտաճը, վէ օնլարընն իւզէրին-
տէ տատմքէմիյի եագտը. ան-
տէն Եըուսաղէմէ տէօնտիւ:
Վէ փատիշահ հէփ գամտա 21
Թէնսիհ էտիպ տէտի քի՝ Ուլա-
հընըդ Բապալա պուս ա՛նտընքի-
Թապալընտա եաղտը օլտուղտա կի-
պի պասախ էյլէյտինիզ: Ըմիրա 22

Իսրայէլի հիւքմ հաէն հայքիմէ.
րին կիւնէրբինտէն պէրու , վէ
Իսրայէլ փատիշայլարընըն վէ
Յուդա փատիշայլարընըն ճիւմ-
լէ կիւնէրբինտէ տախի պուռ պա-
23 սէք կիսի օլմամըշ սըր : Ինա
պուռ պասեք՝ Բապպա Երուսա-
ղէմտէ Յովսիա փատիշահըն օն
սէքիզինճի եըլընտա օլսուռ :
24 Հէմ տախի Յովսիա՝ ճինճի-
լէրի վէ ֆալճըլարը վէ Թէրա-
փիմի վէ փուԹլարը՝ վէ Յուդա
սիյարընտա հէմ Երուսաղէմտէ
հէօրիւնէն ճիւմլէ մէքրուհաԹը
սէֆ՝ էյլէսի . Թա քի քեւահին
Ըզեկիանընըն Բապպ եվլինտէ պուլ
սուղուռ քիԹապտա հապզըմըշ
ԸէվքաԹըն սէօղէրինի էէրինէ
25 կէԹիրէ : Վէ օնսան էվվէլ պիւ-
Թիւն եիւրէ յինտէն վէ պիւԹիւն
ճանընտան վէ պիւԹիւն գուվվէ-
Թինտէն՝ Մովսէսին ճիւմլէ Թէվ-
րաԹընա կէօրէ օնուն կիսի Բապ-
պա սէօնմիւշ փատիշահ օլմասը-
օնսան սօնկրա տախի օնուն կի-
26 սի գալգմասը : Անճագ Բապպ՝
Մանասէհնին օնու ղազապէ կէ-
Թիրտիյի ճիւմլէ ղազէպլէրինի-
սէն էօԹիւրիւ Յուդանըն իւզէ-
րինէ ԹուէԹուշան պէօյիւք ղա-
զապըն խըշմընտան սէօնմէսի :
27 Վէ Բապպ սէտի . Իսրայէլի
սէֆ՝ էԹտիյիմ կիսի՝ հուզուռ-
րումտան Յուդայը տախի սէֆ՝
էտէճէյիմ . վէ սէչտիյիմ պուռ
էհրի Երուսաղէմի՝ վէ Իսմիմ օ-
րաստա օլսուն սէտիյիմ էվի ըէտտ
էտէճէյիմ :
28 Վէ Յովսիանըն պագի հիքեա-
յէԹի վէ օնուն հէր էԹտիյի՝
Յուդա փատիշահլարընըն ԹէՀ-
վարիհս քիԹապընտա եազըլը սէ-
20 յի՞ մի : Օնուն կիւնէրբինտէ
Մըսըր փատիշահը Փարաւոն Նէ-
քաւով՝ Ասուր փատիշահընըն
իւզէրինէ Եվրատ ըրմաղընա
ջըգտը ; վէ Յովսիա փատիշահ
օնու դարշըլամազա ջըգտը . վէ օ
նու կէօրմիյիւ կիսի՝ օնու Մա-
կէդդովտա էօլտիւրտիւ : Վէ օ- 30
նուն դուլլարը օնուն էօլիւսիւ-
նիւ Մակէդդովտան ա՛րապա ի-
լէ Երուսաղէմ կէօԹիւրիւպ՝ օ-
նու քէնտի մէզարընտա սէֆին
էյլէսիլէր . վէ տիյարըն խալ-
գը՝ Յովսիա օղլու Յովաքազը ա-
լըպ օնու մէսհ էԹտիլէր , վէ օ-
նու պապասընըն էէրինէ վա-
տիշահ նասպ էԹտիլէր :
Յովսքազ փատիշահ օլսուգ- 31
տա՝ էյիրմի իւչ եաշընտա իսի ,
վէ Երուսաղէմտէ իւչ այ փատի-
շահլըգ սիւրտիւ . վէ անասընընն
ատը՝ Նէբնատան Երէմիանընըն կը-
ղը Ամիտալ իսի : Վէ օ՛ պապա- 32
լարընըն ճիւմլէ էԹտիքլէրինի
կէօրէ Բապպընըն տազարընտա եա-
բտմազ ըգ էյլէսի : Վէ փարա- 33
ւոն Նէքաւով օնու՝ Երուսաղէմ-
տէ փատիշահլըգ էԹմէսին տէ-
յիւ եամը տիյարընտա Ռէբ-
ղատա հապս էԹտի . վէ տիյա-
րա եիւզ դանԹար կիւմիւշ վէ
պիր դանԹար ալԹուն ճէրիմէ
տալսը : Վէ փարաւոն Նէքա- 34
ւով Յովսիանընըն օղլու Եղիակիմի
պապասը Յովսիանընըն էէրինէ
փատիշահ էԹտի , վէ տատընը Յո-
վակիմ տէյիշԹիրտի . Յովա-
քազը իսկ ալըպ՝ Մըսըրա կէօ-
Թիւրտիւ , վէ օ՛ օրատա էօլտիւ :
Վէ Յովակիմ կիւմիւշիւ վէ ալ 35
Թունու փարաւոնտա վէրտի . ամ-
մա տիյարը՝ փարաւոնուն էմրի-
նէ կէօրէ կիւմիւշիւ վէրմէք իչին
մուգաԹա՝ էյլէսի . կիւմիւշիւ
վէ ալԹունու փարաւոն Նէքաւո-
վա վէրմէք իչիւն՝ տիյարըն գավ-
մընտան հէր քէսին մագԹուլինէ
կէօրէ ալսը :
Յովակիմ փատիշահ օլսուգ- 36
տա՝ էյիրմի պէշ եաշընտա իսի ,
վէ Երուսաղէմտէ ըն պիր էըլ-
փատիշահլըգ սիւրտիւ . վէ ա-

Նասրընըն ատը՝ Ռուամատան Փա-
դայեանըն գըզը Ջաւիդա կոչ։
37 Վէ պապալարընըն ձիւմէ էթ-
տիյինէ կէօրէ՝ Բապպըն նազա-
րընատա եարամազըդ էյլէսի։

ՊԱՊ ԻԴ

1 ()Նուն կիւնլէրինտէ՝ Բաբի-
լոն փատիշահը Նաբուգոդոնո-
սոր չոգոը, վէ Յովակիմ ծոն
իւչ նըլ գուլ օլտուս. անտէնտէ-
2 նիւպ օնա ա՛սը օլտուս։ Վէ
Բապպ օնուն իւղէրինէ՝ Քիլտա-
նէլէրին սէօլիւնըլէրինէ վէ Սիւր-
հանիւլէրին պէօլիւնըլէրինէ վէ Մո-
վաբըլարըն պէօլիւնըլէրինէ վէ Ամ-
մոն օղուլլարընըն պէօլիւնըլէրինէ
կէօնտէրդի. եամի օնլարը Յու-
դանըն իւղէրինէ կէօնտէրտի ըի՝
օնու Բապպըն գուշլարը վէհ չոյամ
պէրլէրին վասիթասի իլէ սէօյլէ-
տիյի սէօզի կէօրէ հէսէ։
3 Թահգիգան պուս՝ Յուդայա Բապ
պըն էմրի իւզրէ օլտուս քի՝ Մա-
նասէհէն կիւնահլարը իչլուն օնու
ձիւմէ էթտիյինէ կէօրէ քէնտի
հուզուրունատա տէք՝ էյլէյէ՝
4 հէմ սահի սէզքիւչիւս սուշ
սուզ գան իչլուն օլտու. զիրա Ե-
րուսաղէմի սուշսուզ գան իլէ
տօլտուրտուս, վէ Բապպ օնու
ա՛ֆիվ էթմէզ խոթէէտի։
5 Վէ Յովակիմին պագի հիքա-
յէթի վէ օնուն հէր էթտիյի՝
Յուդա փատիշահընըն Թէ-
վարիխ քիթապընատա եազըլը տէ-
6 յի՞լ մի։ Իմդի Յովակիմ պապա-
լարը իլէ ոյուտուս, վէ օնուն
եէրինէ օղլու Յովաքին փատի-
շահ օլտուս։
7 Վէ Մըսըր փատիշահը ար-
թըգ պէր տոհա քէնտի տիյա-
րընատան չըգմատը. զիրա Բաբի-
լոն փատիշահը՝ Մըսըր ըրմա-
ղընատան Եփրատ ըրմաղընատէգ
Մըսըր փատիշահընըն հէր նէյի
վար իտի եսէ՝ ալմըշտի։
8 Յովաքին փատիշահ օլտուգ-
տա՝ օն սէքիզ եաշընատա իտի,
վէ Երուսաղէմտէ իւչ այ փատի-
շահլըգ սիւրտիւ. վէ անասընըն
ատը՝ Երուսաղէմտէն Եվնաթա-
նըն գըզը Նեհուսթա իտի։
9 Վէ պապասընըն ձիւմէ էթտիյինէ
կէօրէ՝ Բապպըն նազարընատա
եարամազըդ էյլէսի։
10 Օր զէմանատէ Բաբիլոն փատի-
շահը Նաբուգոդոնոսորուն գուշ-
լարը՝ Երուսաղէմ իւղէրինէ չըգ-
մըշլար, վէ հէհր մուհասարէյէ
ալընմը։
11 Վէ Բաբիլոն փատի-
շահը Նաբուգոդոնոսոր հէհրին
իւզէրինէ կէլտի, վէ օնուն գուշ-
լարը օնու մուհասարէ էթտիլէր։
12 Վէ Յուդա փատիշահը Յովա-
քին՝ քէնտի անասը վէ գուշլարը
վէ սէրվէրլէրի վէ խասըմշլարը
իլէ պէրապեր Բաբիլոն փատի-
շահընատա չըգմը. վէ Բաբիլոն
փատիշահը՝ քէնտի փատիշահլը-
ղընըն սէքիզնճի հըլընատա օնու
Թուխտու։ Վէ Բապպըն ահտի-
13 յի կիսի՝ օրատան Բապպ էվինէն
ձիւմէ խազինէլէրինի վէ փատի-
շահ էվինէն խազինէլէրինի չը-
գարտը, վէ Իսրայէլ փատիշահը
Սողոմոնուն Բապպըն հէյքէլինէ
եափտըղը հէպ ալթընատա գապլա-
րը փարչէէտի։ Վէ պաբէթիւն
14 Երուսաղէմի վէ ձիւմէ սէրվէր-
լէրի վէ հէպ գուվվէթ սահիպ-
լէրինի օն պին հօսըր՝ հէմ ձիւմ-
լէ սիւվէլէրլէրի վէ սէմիրճիլլէրի
կէօչիւրտիւ. տիյարըն փուգա-
րատա խալգընատան զայըր քիմսէ
գալմատը։ Վէ Յովաքինի Բա-
15 բիլոնա կէօչիւրտիւ. հէմ փա-
տիշահըն անասընը վէ փատիշա-
հըն գարըլարընը վէ օնուն խա-
սըմշըրընը վէ տիյարըն գուվ-
վէթ սահիպլէրինի Երուսաղէմ-
տէն Բաբիլոնա կէօչիւրտիւ։ Վէ
16 ձիւմլէ գուվվէթ սահիպլէրինի

եւեմ ա՛ն քիմեմ՝ հեմ ափրիվէրի վե ակմիրճէյի ապն քիւլ՝ ճիւմլե ձէնք հաէն գահրիմանլարը Բաբիլոն փատիշահը ծնլարը Բաբիլոնա կէօչէրմիւ։ 17 Վէ Բաբիլոն փատիշահը ծնուն եէրինէ ամուշտարը Մաթաթիայը փատիշահ էտիպ՝ ծնուն ատընը Սեդեկիայա տէյիլթիլար։ 18 Սեդեկիա փատիշահ օլտուգտա՝ եէրուսաղէմէ ոն պիր եըլ փատիշահլըգ սիւրտիւ։ վէ անասընըն ատը՝ Ամմուտան Երեմիանըն գըզը Լիմնադ իտի։ 19 Վէ պու՝ Յոյակիմին ճիւմլե էյիթիլինէ կէօրէ Բապըլն նազարընտա եարատմազըդ եյլէտի։ 20 Չիւնա Նըրուսաղէմին վէ Յուդանըն իւզերինէ օլտն Բապըլն զաթարընտան էթիւրիւ վագի՝ օլտուքի՝ ընլարը քէնտի հուզուրընտան տէֆ՝ էտինճէյէտէք՝ Սեդեկիա Բաբիլոն փատիշահընա ա՛ը օլտու։

ՊԱՂ ԻԵ

1 Վէ վագի՝ օլտուե քի՝ ոնունճի փատիշահլըգընըն տօգուզունճու եըլընտա ծնունճու այտա այըն օ-նունճու Կէվնիւնատ՝ Բաբիլոն փատիշահը Նաբուգոդոնոսոր՝ ճիւմլե ա՛սքէրի իլե Երուսաղէմին իւզէրինէ կէլտի, վե ոնուն գարշընտա օլտու գուրտու։ վե օ-նուն իւզէրինէ չէվրէվրէ մէթէ-2 րի ուէր եափտը։ Վէ շէհրի՝ Սեդեկիա փատիշահընըն ոնպիրինճի եըլընտաեէ մունհասիբէտ իտի։ 3 Վէ այըն տօգուզունտա՝ շէհրտէ գըթլըգ շէփտա օլտուե, վե տի-լարըն գավմընըն էքմէյի եօգ իտի։ 4 Վէ շէհրը պօղուլտուե, վե ճիւմլե ճէնքճիլէրը կէճէ իլէ գա-փուտունտն եօլունտա փատիշահ պապչէսինին եանընտա օլտն իքի հիսարըն արասընտա գէճէճե։ վե Քիլտանիլէր շէհրի դուշմընէ ինէն, գոռիւշմէ սահրա եօ-լունտա կիթտի։ 5 Վէ Քիլտանիլէրին ա՛սքէրի փատիշահընըն արտընտա գովալըպտ՝ ոնուե Երիքով սահրալարընտա եէթիշտիլէր, վե ճիւմլե ա՛սքէրի ոնուն եանընտան սապտըլտը։ 6 Իմտի փատիշահը Թուռթուպ՝ ոնուե Ռիպղայա՝ Բաբիլոն փատիշահընտա չըգարտըլտը։ վէ իւզէրինէ հիւքմ եէթիլէր։ 7 Վէ Սեդեկիանըն օղուլլարընը՝ ոնուն կէօզլէրի եօնինէնէ պօչազլատըլտը։ վէ Սեդեկիանըն կէօզլէրինի քէօրլեթիլտի, վե ոնուե պու-գաղըէտը իլե պաղլայըպ՝ Բաբիլոնա կէօթիւրտիլէր։

8 Վէ Բաբիլոն փատիշահը Նաբուգոդոնոսոր փատիշահընըն ոնտօգուզունճու եըլընըն պէչինճի այընտա այըն ևէվոխինոզ՝ Բաբիլոն փատիշահընըն գոռլը՝ ա՛սասլար պաչը Նաբուզարգան Նըրուսաղէմէ կէլտի։ 9 Վէ Բապըլն էվինէ հէմ փատիշահընըն վինէ եափտը։ հէմ Նըրուսաղէմին հէմ էվլէրինի վե պէօյլէ էվլէրին ճիւմլեսինի աթէշէ եագտը։ 10 Վէ ա՛սասլար պաչը իլե օ-լան Քիլտանիլէրին ճիւմլե ա՛սքէրի՝ Նըրուսաղէմին հիսարընը չէվրէվրէսինէ հըգտըլտը։ 11 Վէ շէհրտէ գալան գավմընը պագի-սինի հէմ Բաբիլոն փատիշահը նա տիւշմիւշ գաչգընլարընը հէմ գալապալըղըն պագիսինի ա՛սասլար պաչը Նաբուզարգան կէօ-չիւրտիե։ 12 Վէ ա՛սասլար պաչը սէյյարընը փոռգարտընտան՝ պաղ-ճըլար վէ չիֆճիճիլէր պրագտը։

13 Վէ Բապըլն էվինէ օլան պագընը տիրէքլէրի վե պէյլիքլէ-րի՝ հէմ Բապըլն էվինէ օլան պագընը տէնիգի՝ Քիլտանիլէր փարչէսինէ

գերըն Բաբիլոնա հէօթիւրտիւ-
14 լեր : Վէ էյլէնէրի հէմ քիւ-
րէքլերի վէ ռամ մագասլարընը
վէ գաաէհլերի՝ վէ խըզմէթ հէթ-
ութլերի ձիւմլէ պագըր գասլա-
15 րը ալարլար : Հէմ ա՛սասլար
պաշը՝ կէրէք ալէհուն կէրէք կիւ-
միշ պուխուրտանլարը վէ էյ-
16 յինէրի ալար : Սողմանուն
Րապպ էվինէ հափարընը լիբի սի-
րէքլէր՝ պիր աէնիզ՝ վէ տիպլէր-
լեր՝ ձիւմլէ պու ալէթլերին պա-
գըրը Թարթըլա կէլմէզ խոր :
17 Պիր տիրէ յին պոյու՝ ոն աէքիզ
արշըն խոր , վէ թէֆէխնուհ
պագըրտան պաշլըղը վար խոր ,
վէ պաշլըղըն պոյու իւչ արշըն
խոր , վէ պաշլըղըն իւզէրինուհ
չէփչէվլէ շէակէքի իլի վէ նարլար
վար խոր , հէֆիսի պագըրտան
խոր . վէ օսիր տիրէք տախի շէ-
պէքի իլի իլէ պունուն կիպի խոր :
18 Վէ ա՛սասլար պաշը պաշ քեա-
հին Սարայիսը վէ լքինճի քեա-
հին Սոփոխայը վէ գափուճուն
19 իւչ պէքլիլէրինի ալար : Վէ չէհր-
ուէն պիր խասըմ ալար , քի օ՛
Ձիւնքձիլէրին իւզէրինուհ աէբասար
խոր , հէմ շէհրուհ պուլունան
փասիշահըն միւսահիպլէրինուհն
ուէհ քիմսէ՝ վէ տիյարըն գավմը-
նը ա՛պէրլսյհ Թահրիը հաէն
ա՛պէրին պաշ քեահթիպին՝ վէ
չէհրուհ պուլունան տիյարըն
գավմընուան ալհէմդ տաէմ պար
20 իմուն ա՛սասլար պաշը նպարու
զաթգան ընլարը ալար , վէ Բա-
բիլոն ֆիասիշահընուն Ոէբզադա
21 հէօթիւրտիւ : Վէ Բաբիլոն փա-
սիշահը ընլարը վուրտուղ Եմմէթ
տիյարընուա Ոէբզադան ընլարը
Էօլտիւրտիւ . պու վաձխ իլէ Նու-
դա քէնտի տիյարընուան հափր
22 հէօթիւրտիւ : Վէ Բաբիլոն
ֆիասիշահը Նաբուգոդոնոսորուն
պրագտըղը Յուդա տիյարընուա
գալան գավմըն իւզէրինէ՝ Սա-
փան օղլու Ա֊քիկամըն օղլու Գո-
դողիայը ժէմուդ էթտի :
Վէ ա՛սքերլէրին ձիւմլէ սէր- 23
վէրլերի՝ հէրէք քէնտիլէրի հէրէք
աաէմլերի՝ Բաբիլոն փասիշահը-
նըն Գոդողիայը ժէմուդ նասդ
էթտիկինի իչի Թահքէրիհնաէ ,
նաՆի Ղաթանիա օղլու Իսմա-
իլէ վէ Կարէ օղլու Յօհանան վէ
Թանհումէթ օղլու Նեթոփաթը
Սարայիա վէ Մաաքաթիհլին օղլու
Յեզոնիա՝ հէրէք քէնտիլէրի հէ-
րէք ընլարըն աաէմլերինի Գոդո-
ղիայա Մասփայա էկլտիլէր : Վէ 24
Գոդողիա ընլարա վէ ոնլարըն ա-
աէմլերինէ էեմին էթտի , վէ ոն-
լարա աէոի քի՝ Քրլտանիլէրէ
գուլլար օլմագտան գօրգման .
պու տիյարտա տաքին օլուաք՝ Բա-
բիլոն փասիշահընա գուլլուգ է-
սէն , վէ սիզէ էյի օլաճագ տէր :
Վէ վագի՝ օլտու քի էեմինճի 25
այտա՝ փասիշահ զիւրրիյէթին-
տէն օլան Եզիսամա օղլու Նա-
թանիանըն օղլու Իսմայէլ՝ պիւէ
սինճէ ոն տաէմ իլէ էկլտի , վէ
Գոդողիայը վուրտուտ վէ Էօլտիւ ,
հէմ ոնուն իլէ Մասփատա օլան
Ութհուտէրլերի վէ Քրլտանիլէրի
վուրտու : Վէ ձիւմլէ գավմ քիւ- 26
չիւքտէն պէօյիւկէօքէ՝ հէմ ա՛ս-
քերլերին սէրվէրլերի գալգըտ
Մըսըրա կիթտիլէր , զիրա Քրլ-
տանիլէրտէն գօրգտուլար :
Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Յուգա փա- 27
սիշահը Յովսքին Հոսրլնյին օ-
ղլուզ էհոհինճի կըլընտա ոն իքինճի
այտա այըն իչիրմի էեսինճի
կիճհնուտ՝ Բաբիլոն փասիշահը
Եվմարովդաք՝ փասիշահ օլտու-
պու կըլտա՝ Յուդա փասիշահը
Յովսքինի պոյընը զընտանտան
գուրտըլտը : Վէ ոնուն իլէ խոսը- 28
լար սէօյլէտի . վէ ոնուն Թախ-
Թընը՝ Բաբիլոնտա սիլէսինճէ
օլան փասիշահլարը ԹախԹընը-
տան իւսթիւն գոտու : Վէ զընճ- 29

ամանտաքի հավապլարընը տէյիլ
Թիրտի . վէ Հօմրիհնիէն Ճէմի
կիհնէլէրինտէ տայիմա օնուն հու-
ջուրունտա էքմէք եէր իտի : Վէ

օնուն Թա՛յինի՝ տայիմ Թա՛յին ի-
տի . Հօմրիհնիէն Ճիւմլէ կիհն-
լէրինտէ՝ կիւն պէ կիւն Թա՛յինի
օնա փասիլահտան վէրիլիր իտի :

ՊԻՐԻՆՃԻ ԹԻՎԱՐԻՆ

ԵԱԻՕՏ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԻՐՔ ՄՈՒՍԱՅԻՐՊՈՒՆ

ՊԱՊ Ա

1 Ա՛զամ՝ սէթ՝ Ենովս, (2) կայ-
3 նան՝ Մաղալիլէ՝ Յարեդ, Ենովք՝
4 Մաթուսաղայ՝ Ղամէք, Նոյ՝
Սէմ՝ Քամ վէ Յաբեթ :
5 Յաբեթին օղուլլարը՝ Գոմէր
վէ Մագոգ վէ Մադայ վէ Յաւան
վէ Թուբէլ վէ Մոսոք վէ Թիրաս
6 իտի : Վէ Գոմէրին օղուլլարը՝ Աշ-
քանաս վէ Րիֆաթ վէ Թորգոմա
7 իտի : Վէ Յաւանըն օղուլլարը՝ Ե-
լիսայ վէ Թարսիս՝ Կիտիմ վէ
Դոդանիմ իտի :
8 Քամին օղուլլարը՝ Քուշ վէ
Մհսարիմ՝ Փութ վէ Քանան ի-
9 տի : Վէ Քուշուն օղուլլարը՝
Սապա վէ Եւիլա վէ Սաբաթա
վէ Ռեգմա վէ Սեբեթաքա իտի.
վէ Ռեգմանըն օղուլլարը՝ Սաբա
10 վէ Դեդան իտի : Վէ Քուշ Նեբ-
րովթու Թէվլիտ էյլէմի . պուր՝
եէրտէ Հէպպար օլմուղա պաշլա-
11 մը : Վէ Մհսարիմ Ղուդլու-
լարը Թէվլիտ էյլէմի, հէմ Ա-
նամլըլարը վէ Ղաբըլլարը վէ
12 Նեֆթուհլըլարը, վէ Պաթու-
րուսլիլէրի վէ Քասլուհլըլարը
քի՝ Փղշտլըլար օրտան չըգտը՝
վէ Կափթորլըլարը : Վէ Քա- 13
նան՝ իլք տօղուշու Սիդոնու
Թէվլիտ էյլէմի, վէ Քեմի, վէ 14
Յեբուսլըլարը վէ Ամորհլուլա-
րը վէ Գերգեսլիլէրի, վէ Խէ- 15
վիլէրի վէ Արուկլըլարը վէ Ա-
սենիլէրի, վէ Արուադլըլարը 16
վէ Սամարլըլարը վէ Ամաթլըլա-
րը :
Սէմին օղուլլարը՝ Եղամ վէ 17
Ասուր վէ Արփաքսաթ վէ Ղուդ
վէ Արամ վէ Հուս վէ Հուլ վէ
Գաթեր վէ Մոսոք իտի : Վէ 18
Արփաքսաթ Սաղայը Թէվլիտ
էյլէմի, վէ Սաղայ Եբերի Թէվ-
լիտ էյլէմի : Վէ Եբերէ էքի օ- 19
ղուլ տօղաւոս, պիրինին ատը Փա-
ղէկ իտի . զիրա եէր՝ օնուն կիւն-
լէրինտէ Թագսիմ օլունտու . վէ
դարընտաշընըն ատը Յեկտան ի-
տի : Վէ Յեկտան՝ Եղմոդադը 20
վէ Սաղաֆը վէ Ասարմաթու վէ
Յարաքը Թէվլիտ էյլէմի, հէմ 21
Ատորամը վէ Ուզալը վէ Դեկղա-
նը, վէ Գէբաղը վէ Աբիմաէլի 22
վէ Սաբայը, վէ Ոֆիրի վէ Ե- 23
վիլայը վէ Յոբաբը . պունլարըն
Ճիւմլեսի՝ Յեկտանըն օղուլլարը
իտի :

24 Սէմ՝ Արփաքսաք՝ Սաղա ,
25 Եբեր՝ Փաղէկ՝ Ռագաւ, (26) Սե-
27 րուգ՝ Նաքովր՝ Թարա , Աբրամ
28 եանի Աբրահամ :
Աբրահամին օղուլքորը՝ Իսա-
29 հակ վէ Իսմայէլիսի : Օնլարըն
տօղուշլարը պուննար սրը . Իս-
մայէլին իլէ տօղուշու Նաբէօթ՝
30 անտէն կէտար վէ Ադբեէլ վէ
31 Մաբսամ, Մասմա վէ Դումա՝
Մասաէ՝ Փոդադ վէ Թէմա , Յէ-
տուր՝ Նաֆիս վէ Կէդմա , Իս-
մայէլին օղուլքորը պուննար իսի:
32 Վէ Աբրահամին օտալըղը Կե-
տուրանին օղուլքորը . օ՝ Զեմ
ղանը վէ Յոկսանը վէ Մադանը
վէ Մադիանը վէ Յոսբակու վէ
Սուէյէ Թէվիսա էյլէսի . վէ
Յոկսանին օղուլքորը՝ Սաբա վէ
33 Դէդան իսի : Վէ Մադիանին օ-
ղուլքորը՝ Գէֆա վէ Ափէր վէ
Ենովք վէ Աբիդա վէ Եղդաղա
իսի . պունլարըն Ղէտուրէսի՝ Կե-
34 տուրանին օղուլքորը իսի : Վէ
Աբրահամ՝ Իսահակը Թէվիսա
էյլէսի . Իսահակին օղուլքորը՝
Եսաւ վէ Իսրայէլ իսի :
35 Եսաւըն օղուլքորը՝ Եղիփազ՝
Ռագուէլ վէ Յեուս վէ Յեղլամ
36 վէ Կորխ իսի : Եղիփազին օ-
ղուլքորը՝ Թեման վէ Օմար՝ Սե-
փո վէ Գոթամ՝ Կենէզ վէ Թամ-
37 նա վէ Ամալեկ իսի : Ռագուէ-
լին օղուլքորը՝ Նահաթ՝ Զարա՝
38 Սամմա վէ Մէզա իսի : Վէ Սէի-
րին օղուլքորը՝ Ղոթան վէ Սո-
բաղ վէ Սեբեգօն վէ Անա՝ վէ
Դիսօն վէ Եսէր վէ Դիսան իսի:
39 Վէ Ղոթանին օղուլքորը՝ Քոռի
վէ Հեմամ իսի . վէ Թամնա Ղո-
տանին գըզ գարընտաշը իսի :
40 Սոբաղին օղուլքորը՝ Գաղուա-
ան վէ Մանաքաթ վէ Գէբաղ՝
Սեփո վէ Օնամ իսի . վէ Սէբե-
գօնուն օղուլքորը՝ Այիա վէ Ա-
41 նա իսի : Անանին օղուլքորը՝
Դիսոն իսի . վէ Դիսօնուն օ-
ղուլքորը՝ Ամրան վէ Եսբան վէ
Յեթրան վէ Քառան իսի: Եսե- 42
րին օղուլքորը՝ Բաղղան վէ Զաա-
ւան վէ Յաական իսի . Դիսա-
նին օղուլքորը՝ Հուս վէ Առան
իսի :
Վէ Իսրայէլ օղուլքորընա փա- 43
տիշահ նասլ օլմաղտան էվվէլ՝
Եդոմ տիյարընաա փատիշահ-
լըղ սիւրէն փատիշահլար պուն-
լար իսի . Բէհովը օղուլ Բաղա՝
վէ ծնուն էհրինինատը Դէննա-
բա իսի : Վէ Բաղա էօլտիւքտէ, 44
ծնուն էէրինէ՝ Բոսրադ Զարա
օղուլ Յոբաբ փատիշահ օլտու :
Վէ Յոբաբ էօլտիւքտէ , ծնուն 45
էէրինէ՝ Թեմանլըլար տիյարըն-
տան Հուսամ փատիշահ օլտու :
Վէ Հուսամ էօլտիւնտէ , ծնուն 46
էէրինէ՝ Մովաբ տահրասընտա
Մադիանը վուրան՝ Բադադ օղլու
Ադադ փատիշահ օլտու , վէ շէհ-
րինին ատը Աւիթ իսի : Վէ Ա- 47
դադ էօլտիւքտէ , ծնուն էէրինէ՝
Մասրեկալը Սամալա փատիշահ
օլտու : Վէ Սամալա էօլտիւքտէ, 48
ծնուն էէրինէ՝ ըրմաղըն եանըն-
տա Ռաքովոթտան Սաուլ փա-
տիշահ օլտու : Վէ Սաուլ էօ- 49
լտիւնտէ , ծնուն էէրինէ՝ Աքբորը
օղուլ Բահալանան փատիշահ օլ-
տու : Վէ Բահալանան էօլտիւք- 50
տէ , ծնուն էէրինէ՝ Ադադ փա-
տիշահ օլտու . վէ ծնուն շէհրի-
նին ատը Փաղով իսի . վէ գարը-
սընըն ատը՝ Մէհապաբըն գըզը
Մասրէթին գըզը Մէտապէէլի-
տի :
Վէ Ադադ էօլտիւքտէ , Է- 51
դովմուն պէյլէրի օլտու . Թամ-
նա պէյ՝ Դաղուա պէյ՝ Յէթաթ
պէյ , Ողիբամա պէյ՝ Էլա պէյ՝ 52
Փինոն պէյ , Կենէզ պէյ՝ Թէ- 53
ման պէյ՝ Մաբզար պէյ , Մա- 54
գդիէլ պէյ՝ Իրամ պէյ իսի .
Եդովմուն պէյլէրի պունլար լի-
սի :

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Եւ արդ Իսրայէլին օրհնութիւնը այս-
պէս էր. Ռուբէն՝ Շմաւոն՝
Ղեւի վէ Յուդա՝ Իսաքար վէ
2 Զաբուղոն, Դան՝ Նափթաղի վէ
Գադ վէ Ասեր։
3 Յուդայեցիները էր վէ
Օնան վէ Սելոմ իսի. ոնա Քա-
նանացիք Շաւանցին գերեզմանատու-
նիչիւ փոզուս. վէ Յուդայեցին
էլչ ազգուշու էր՝ Բասպէն նա-
զարեցնատ եարամազ օլմազ էլչ՝
4 ոնու հօլսուրախ։ Վէ ոնուն
հեղինի Թամար՝ ոնա փարէսի վէ
Զարայը ազգուրուս. Յուդայեցին
5 հէվ օղուլսուրը պէշ իսի. Փա-
րէսին օղուլսուրը՝ Եսրոն վէ Հա-
6 մուլ իսի։ Վէ Զարանցին օղուլ-
սուրը՝ Զամբրի վէ Եթան վէ Ե-
ման վէ Քալքօլ վէ Դարա,
7 հէյմէսի պէշ իսի։ Վէ Քար-
միին օղուլսուրը՝ Մէյնին չէյսէ
խէյանէթլէ հախ՝ Իսրայէլ
պէհայա սալան Աքար իսի։
8 Վէ Եթանցին օղուլսուրը՝ Ազա-
9 րիա իսի։ Վէ Եսրոնուն՝ քէն-
արինէ ազան օղուլսուրը՝ Յէրա-
մէլ վէ Արամ վէ Քելուբա իսի։
10 Վէ Արամ՝ Ամինադաբը Թէվ-
լիա էյլէսի, վէ Ամինադաբ՝ Յուդ-
գա օղուլսուրընուն պէյի Նահաս-
11 նու Թէվլիա էյլէսի։ Վէ Նահաս-
սոն՝ Սալմոնու Թէվլիա էյլէսի,
վէ Սալմոն՝ Բոոսու Թէվլիա
12 էյլէսի։ Վէ Բոոս՝ Ովեդի
Թէվլիա էյլէսի, վէ Ովեդ՝
13 Յեսսէյի Թէվլիա էյլէսի։ Վէ
Յեսսէ՝ իլչ ազուշուս Եղիաբը
վէ իքինճիսի Ամինադաբը վէ ե-
ւնինճիսիս Սամասյը Թէվլիա
14 էյլէսի. Տէօրտունճիսիս Նա-
թանայէլ՝ պէշինճիսի Հադդայի,
15 Ալթունճիսը Ասոմ՝ եէտինճիսի
16 Դաւիթ իսի։ Վէ ոնլարըն գըղ
գարընատաշլարը՝ Շարուհնա վէ
Աբիգեա իսի. վէ Շարուհնա-
նըն օղուլսուրը՝ Աբեսսա վէ Յո-
վաբ վէ Ասայէլ եւչ իսի։ Վէ 17
Աբիգեա՝ Ամեսայը ազուրուս.
վէ Ամեսանըն պապասը՝ Իսմա-
յէլի Յեթեր իսի։

Վէ Եսրոն օղուս Քալէբ գա- 18
րըսը Ազուբատան վէ Յերիօթ-
ատան ողուլսուր Թէվլիա էյլէսի.
վէ օլգարընըն ողուլսուրը պուն-
լար սըր. Յասեր վէ Սովրաբ վէ
Արդոն։ Վէ Ազուբա հօլուն 19
ճէ, Քալէբ քէնտինէ Եփրաթը
ալսը վէ օ՝ ոնա Ովրու ազուլ-
սուս։ Վէ Ուր՝ Ուրիյի Թէվլիա 20
էյլէսի, վէ Ուրի՝ Բեսալէլի
Թէվլիա էյլէսի։

Անոնէն սոնկրա՝ Եսրոն գա- 21
ղանգըն պապասը Մաքիրին գը-
ղընա կիրսի, վէ ոնու ալթմըշ
եաշընատա իքէն ալսը, վէ պու օ
նա Սեգուբա ազուրուս։ Վէ 22
Սեգուբ՝ Յայիրի Թէվլիա էյլէ-
սի. վէ ոնուն գաղատագ տէյա-
րընատա էյիւմի եւչ չէհրի վար ի-
սի։ Վէ Գեսուրու վէ Արամը 23
Յայիրին գասապալարընը՝ Կա-
նաթը քէօյլերի իլէ ալթմըշ չէհր
ոնլարատան ալսը. հեմ պուն-
լար՝ Գադատագըն պապասը Մաքիրին
օղուս գարընըն իսիլեր։ Վէ Ես- 24
րոն՝ Քալէբ Եփրաթատա հօլ
ատիբասին սոնկրա, Եսրոնուն գա-
րըսը Աբիա՝ Թէկուէնին պապա-
սը Աքգուրու ա ղուրատու։

Վէ Եսրոնուն իլչ ազուշուս 25
Յերամէլին օղուլսուրը պուն-
լար իսի. Հեամ իլչ ազուշուս՝ վէ
Բոնա վէ Օրէն վէ Ասոմ Ա-
քիա։ Հեմ Յերամէլին պիր զայ- 26
րի գարընը վար իսի, վէ ոնուն
անը Աթարա իսի. պու՝ Օնա-
մընին անասը օլսուս։ Վէ Յերա- 27
մէլին իլչ ազուշուս Հեամընն օ-
ղուլսուրը պուն լար իսի. Մաաս
վէ Յամին վէ Ակոր։ Վէ Օնա- 28
մընին օղուլսուրը՝ Սամմայի վէ Յա-

դա խոի . վէ Սամայինին օղուզ
լարը՝ Նոգաբ վէ Աբխուր խոի :
29 վէ Աբխուրուն գարըշընըն ա-
րը՝ Աբխազիէ խոի , վէ ծնա
Աքբանը վէ Մովլիգի ասղուզ-
30 ուռ : Վէ Նագաբըն օղուզլարը՝
Սապադ վէ Ափխեմ խոի . վէ
31 Սոգադ էվասոզդ էօլուխ : Վէ
Ափխեմին օղուզլարը՝ Յեսոի , վէ
Յեսոինին օղուզլարը՝ Սեման , վէ
Սեման ըն օղուզլարը՝ Ադըյի խոի :
32 Վէ Սամայինին գարընտաշը Յա-
գանըն օղուզլարը՝ Յեթեր վէ
Յոնլաթան խոի . վէ Յեթեր
33 էվասոզդ էօլուխ : Վէ Յոնլա-
թանըն օղուզլարը՝ Փաղէթ վէ
Ջազա խոի . Յեհուսէլին օղուզ-
լարը պունլար խոի :
34 Վէ Սեմանըն օղուզլարը օմա-
լըգ՝ գըզլարը օլսուռ . վէ Սե-
մանըն Յարքա խանմանե պիր Մը-
35 ըրըը գուզլա վար խոի : Վէ Սե-
ման քէնան գըզընը՝ գուզլա Յար-
քայէ գարը իչինե վէրան , վէ օ-
36 ծնա Եթթիլի ասղուզուռ : Վէ
Եթթի Նաթանը Թէվլիտ էյլե-
սի , վէ Նաթան Ջաբադը Թէվ-
37 լիտ էյլեսի : Վէ Ջաբադ Ոփ-
զադը Թէվլիտ էյլեսի , վէ Ոփ-
զադ Ովեդի Թէվլիտ էյլեսի :
38 Վէ Ովեդ Յեհույու ասղուզուռ ,
վէ Յեհու Ազարիայը Թէվլիտ
39 էյլեսի : Վէ Ազարիա Ռէզ-
ղեսի Թէվլիտ էյլեսի , վէ Ռէզ-
ղեա Եղեասայը Թէվլիտ էյլե-
40 սի : Վէ Եղեասա Սոսոմէյի
Թէվլիտ էյլեսի , վէ Սոսո-
մէ Սեղղումու Թէվլիտ էյլե-
41 սի : Վէ Սեղղում Յեհոմիայը
Թէվլիտ էյլեսի , վէ Յեհոմիա
Եղեասայը Թէվլիտ էյլեսի :
42 Վէ Յեհուսէլին գարը՝ տաշը
Բաղէբին օղուզլարը՝ մնան իլք
ասղուզուռ Մէսա՝ Զիխին պա-
պասը խոի , վէ Ռէբրոնուն պա-
պասը Մարէսանըն օղուզլարը ի-
43 սի : Վէ Ռէբրոնուն օղուզլարը՝
Կորխ վէ Թաֆթուա վէ Ռուխոմ վէ
Սեմմա խոի : Վէ Սեմմա Յարկամ-
մըն պապասը Հռաւամը Թէվլիտ
էյլեսի , վէ Ռոկոմ Սամայը
Թէվլիտ էյլեսի : Վէ Սամայ-
նին օղուզ Մաոն խոի . վէ Մաոն՝
Ռէթսուրուն պապասը խոի .
վէ Ռաղէբին օտաբըզը Գեփա՝
Առանը վէ Մոսայը վէ Գազէղի
Թէվլիտ էյլեսի . վէ Ասան՝
Գազէղե ասղուզուռ : Վէ Յա-
գայինին օղուզլարը՝ Հռագեմ վէ
Յովսեթամ վէ Գեհան վէ Փաղէտ
վէ Գէփա վէ Սագաֆ խոի :
Քաղէբին օտաբըզը Մաոքա՝ Սե-
բերի վէ Թարանայը ասղուզուռ :
Հէմ օ՝ Մաքմանիանըն պապասը
Սագաֆը՝ Մաքաբէնանըն պա-
պասը Հէմ Գաբաանըն պապասը
Շուաայը ասղուզուռ . վէ Քաղէ-
բին գըզը՝ Ակսա խոի :
Եփրաթըն իլք ասղուզուռ Ով-
ռուն օղուզ Քաղէբին օղուզլարը
պունլար խոի . Գարիաթարիմին
պապասը Սոթաղ , Ռեթլեհէմին
պապասը Սաղմին՝ Քեթգադե-
րին պապասը Հարոէ : Վէ Կա-
րիաթարիմին պապասը Սոբալըն
օղուզլարը՝ Հարոէ Վէ Մանահաթ-
լըլարըն հարլըսը օլսուռ : Վէ Կա-
րիաթարիմին գասիխէէլին՝ Ցե-
թեսլիէլ վէ Փութէլուլար վէ
Սամաթլըլար վէ Մասարլըլար
խոի . Սարսասլըլար վէ Եսթա-
ուռլուլար՝ պունլարտան չըգ-
մըշըը : Սաղմնուն օղուզլարը՝
Բեթլեհէմ վէ Նետոփաթլըլար՝
Ատարոթ Ցովաբ էվի՝ վէ Մա-
նահաթլըլարըն հարըսը Սորը-
լըլար խոի : Վէ Գաբէտաէ ա-
բին օլան քեաթիխլէրին գապի-
լէէրի՝ Թարգաթլըլար՝ Սամմէթ-
լըլար վէ Սուքհաթլըլար . պուն-
լար՝ Ռեքաբ էվինին պապասը
Եմաթաան էկէյն կէնէքլիէր խ-
սի :

44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55

ՊԱՊ Գ

1 Ա Յ Դաւիթին՝ Ջեբրոնտա
քէնաինէ տօղան օղուլլարը պօն-
լար իտի. ծնուն իլէ տօղուշտու
Յեղոյհէլի Աբինոամտան Ամ-
նոն՝ իքինճիսի Կարմելի Աբիգ-
2 հատան Դանիէլ, իւչինճիսիս
Գեսուր փատիշահը Թոլմինին
գըզը Մաաքանըն օղլու Աբիսո-
ղոմ՝ տէօրտունճիսիս Ադոն-
3 իյին օղլու Ադոնիա, պէշինճիսի
Աբիտալտան Սափատիա՝ ալ
Էգլաճանը գարըսը Եգլաման
4 Ցեթրամ իտի: Օնա Ջեբրոնտա
պու ալթըը տօղտուս. վէ օրա-
տա եէտի եըլ վէ ալթը այ վա-
տիշահլըգ սիւրտիս. վէ Երու-
սաղիմէ օթուզ իւչ եըլ փատի-
շահլըգ սիւրտիս:

5 Վէ օնա Երուսաղիմէ պուն-
լար տօղտուս. Սամմա վէ Սով-
բաբ վէ Նաթան վէ Սողոմոն, Ա-
միէլին գըզը Բերսաբէհէն տէօրթ
6 օղլու. Վէ Ցեբհար վէ Եղիսա-
7 մա վէ Եղիփաղէտ, վէ Նոքա վէ
8 Նաֆեկ վէ Յաֆիյէ, վէ Եղիսա-
մա վէ Եղիադա վէ Եղիփաղէտ,
9 տօքուզ ղըզ: Ճիւմլէսի Դաւիթ
թին օղուլլարը սըղ, օտալըգլա-
րըն օղուլլարընտան վէ գըզ դա-
րընտաշլարը Թամարտան մատա:

10 Վէ Սողոմոնուն օղլու Ռոբո-
վամ իտի, ծնուն օղլու Աբիա՝
ծնուն օղլու Ասա՝ ծնուն օղլու
11 Յովսափատ, ծնուն օղլու Յով-
րամ՝ ծնուն օղլու Ոքոզիա՝ ծնուն
12 օղլու Յովաս, ծնուն օղլու Ամա-
սիա՝ ծնուն օղլու Ազարիա՝ ծնուն
13 օղլու Յովաթամ, ծնուն օղլու
Ահազ՝ ծնուն օղլու Եղեկիա՝ օ-
14 նուն օղլու Մանասէ, ծնուն օղ-
լու Ամոն՝ ծնուն օղլու Յովսիա
15 իտի: Վէ Յովսիանըն օղուլլա-
րը՝ իլէ տօղտուշտու Յօհանան՝ ի-
քինճիսի Յովակիմ՝ իւչինճիսի
Սեդեկիա՝ տէօրտինճիսի
Սեղղում իտի: Վէ Յովակիմին 16
օղուլլարը՝ օղլու Ցեքոնիա՝ ծնուն
օղլու Սեդեկիա իտի: Վէ Ցե- 17
քոնիանըն օղուլլարը՝ Ասիր՝ օ-
նուն օղլու Սաղաթիէլ, վէ Մել- 18
քիրամ վէ Փադայիա վէ Սանէ-
սար՝ Ցեկամիա՝ Ովսամա վէ Նա-
դաբիա իտի: Վէ Փադայիանըն 19
օղուլլարը՝ Զօրաբաբէլ վէ Սի-
մէի իտի. վէ Զօրաբաբէլին օ-
ղուլլարը՝ Մեսուղամ վէ Անա-
նիա վէ ծնլարըն գըզ գարընտաշը
Սաղոմիթ իտի. Վէ Ասուբա վէ 20
Ոհել վէ Բարաքիա վէ Ասադիա
վէ Յովսաբեսեդ, պէշ հատ: Վէ 21
Անանիանըն օղուլլարը՝ Փաղա-
ատիա վէ Եսայի իտի. Հռափա-
յիանըն օղուլլարը՝ Ռոնանըն օ-
ղուլլարը՝ Ռեփիանըն օղուլլարը՝
Սեքենիանըն օղուլլարը: Վէ Սե- 22
քենիանըն օղուլլարը՝ Սեմայիա
իտի. վէ Սեմայիանըն օղուլա-
րը՝ Քետտուս վէ Իգալ վէ Բե-
րիա վէ Նաարիա վէ Սափատ,
ալթը հատ: Վէ Նաարիանըն 23
օղուլլարը՝ Եղիոէնայի վէ Եզե-
կիա վէ Եզրիկամ, իւչ հատ:
Վէ Եղիոէնայինըն օղուլլարը՝ 24
Ովդուիա վէ Եղիասիբ վէ Փա-
ղայիա վէ Ակկուբ վէ Յօհանան
վէ Դալայիա վէ Անանի, եէտի
հատ:

ՊԱՊ Դ

Յուդանըն օղուլլարը՝ Փարէս՝ 1
Եսրոն վէ Քարմի վէ Ուր վէ
Սոբալ իտի: Վէ Սոբալ օղլու 2
Ռեհայիա՝ Ցեթի Թէվ հա էյլէ-
տի, վէ Ցեթ՝ Աքիմայիի վէ
Ղաադը Թէվ հա էյլէտի. Սա-
լոմալըլարըն գաալիլէէլերի պուն-
լար սըղ: Վէ Էտամըն պապա- 3
սընտան պօնլար օլտու. Յեզ-
բայէլ վէ Յեմա վէ Յեդբաս,
վէ գըզ գարընտաշլարընըն ատը՝
Եսելեփօն իտի. Վէ Գեդովրուն 4

պապասը փանուհէլ՝ վէ Ովանէն պապասը Եղեր խաւ · Ռեհէլհէմ-
մին պապասը Եփրաթէն էլ ըս-
ղուշ Ովբուն օղուլլարը՝ պուն-
լար տըր ։
5 Վէ Թեկուհնին պապասը Ա-
քուբուն էքի դարըսը վար խաւ՝
6 Եղասա վէ Նասրա · Վէ Նասրա՝
օնա Ոքղազմէ վէ Ովերի վէ Թե-
մանը վէ Ախասթարխի ատղու-
տուռ · Նասրանէն օղուլլարը պուն-
7 լար խաւ ։ Վէ Եղանէն օղուլլա-
րը՝ Սարեթ՝ Սոհառ վէ Եթնան
8 խաւ ։ Վէ Կովս՝ Ենովբուռ վէ
Սոքերեթայը վէ Հարուսմ օղուռ Ա-
հարհէլինին դապիլէլերինէ Թեվ-
լնա Հյլէսի ։
9 Վէ Դաւթէս՝ դարընաձլարըն-
ան միւնթեպէր խաւ · վէ ծնուն
անասը՝ Օնուռ միհնէթ իլէ ատ-
ղուրսուռմ ատէյերէք՝ ատըրը Դա-
10 ւթէս գօտուռ ։ Վէ Դաւթէս՝ Խորա-
յէլին Աղասընա նէյսա հասիպ
ատի քի՝ նալայըր պինի հէր
վէձ իլէ պէրեքէթլէնիպ սինօ-
լուռմուռ պէշխատ խոնի, վէ հզն
պինիմ իլէ օլուռ՝ պինի պէլա-
տան ատղայա խոնուքի՝ պէն միհ-
նէթ ութէնիյիմ · վէ Ալլահ օ-
նուն տիվէնինի վէրսի ։
11 Վէ Սուհանէն դարընատը
Քհղուռ՝ Մաքիրի Թեվվխա հյ-
լէսի · պուռ՝ Եաթօնուն պապա-
12 սը խաւ ։ Վէ Եաթօն՝ Ռեհոա-
փայը վէ Փասէյի վէ Իրնասաքն
պապասը Թահնայը Թեվվխա հյ-
լէսի · պունլար՝ Հուքքանէն ա-
13 ռէմլերի խաւ ։ Վէ Կենէզէն օ-
ղուլլարը՝ Թաթնիհէլ վէ Սարա-
յիա խաւ · վէ Թաթնիհէլին օ-
14 ղուլլարը՝ Ութաթ խաւ ։ Վէ Մա-
նահաթայի՝ Եվփայը Թեվվխա հյլէ-
սի, վէ Սարայիա՝ Դեբորահիմ
լնէրին պապասը Յոլաբը Թեվվ-
լնա հյլէսի · զերա ծնլըր՝ սա-
15 նահէքեարլար խաւ ։ Վէ Յե-
վհուհ օղուռ Քուղէրին օղուլլարը՝
Իրուռ՝ Իլա վէ Նաամ խաւ · վէ
Իլանէն օղուլլարը՝ Կենէզ խաւ ։
Վէ Յաղէլէլին օղուլլարը՝ Զիփ 16
վէ Զիփա՝ Թիրիա վէ Նասրէլ
խաւ ։ Վէ Եզրանէն օղուլլարը՝ 17
Յեթեր վէ Մոբադ վէ Ախիր վէ
Յաղոն խաւ · վէ ծնուն գարըսը՝
Մարիամը վէ Սամմայի վէ Ես-
թեմոան պապասը Հեսբայը
ատղուրսուռ ։ Հէմ գալըրը Յուդ- 18
գնայը՝ Գեդովրուն պապասը Յա-
բրդի վէ Սոքովէն պապասը
Քաբերի վէ Զանոահն պապասը
Յեքթիէլի ատղուրսուռ · իմմի
Մոբադըն ալըրլըը Գաբաւնուն
գըզըՌեհիաընէն օղուլլարը՝ պուն-
լար խաւ ։ Վէ գարըզ Նահմին 19
գըզ գարընատը Ովդիանէն օ-
ղուլլարը՝ Գարմի Կէյլանէն պա-
պասը վէ Մաքաթլը Եսթեմով
խաւ ։ Վէ Սիմոնուն օղուլլարը՝ 20
Ամնոն վէ Հոնան՝ Ռինանան վէ
Թիլոն խաւ · վէ Յէսսինին օ-
ղուլլարը՝ Զոհեթ վէ Ռինզոհեթ
խաւ ։
Վէ Յուդա օղուռ Սելոմուն օ- 21
ղուլլարը՝ Ղէբանէն պապասը Էր
վէ Մարեսանէն պապասը Ղաա-
գա՝ վէ Ասբեա հէվինին տիւլգինա
իշխէնէլերը հէվինին գապիլէլերի
խաւ, հէմ Աովակիմ վէ Քոզվէ- 22
բանէն աստմէրի վէ Ցովաս վէ
Սարափ վ Մովաբաա մալ սա-
հիպլէրի խոխլէր՝ վէ Յաշուբիլէ-
հէմ · պունլար իսկ հնքի չէյլէր
տիր ։ Պունլար չէօմլեքչիլէր ի- 23
տի, վէ պաղչէլերտե հէմ մանա-
րալարտա սաքին օլուրլար խաւ ·
փաւտիշահէն հանընտա ծնուն ի-
շինտե օլուռ՝ օրատա սաքին օ-
լուրլար խաւ ։
Շմաւնուն օղուլլարը՝ Նա- 24
մուհէլ վէ Յամին՝ Յարիբ՝ Զարա
վէ Սաուղ, ծնուն օղլու Սեղ- 25
ղում՝ ծնուն օղլու Մաբսամ՝ օ-
նուն օղլու Մաասմա խաւ ։ Վէ 26
Մաասանէն օղուլլարը՝ ծնուն օղ-

լու Ամուհէլ օնուն օղու Ջա-
քուր՝ օնուն օղու Սեմէի ի-
27 սի։ Վ էն Սեմէինն ան աղթը
օղու վէ աղթը դողը վար իսի.
տումա գարընաշաղարընդն չօգ օղ
լու հօգ իսի, վէ ընդարդն ձիւմ
վէ գասիլէլէրի՝ Յուդա օղուլու-
28 րը գանար չօղալմասը։ Վէ ան-
ղար՝ Բէրսաբէհաե վէ Մօլադա-
տա վէ Հասրսուղալատա սաքին օ-
29 ուլար, հէմ Բաղատա վէ Հասիմէ
30 վէ Թուղադա, վէ Բաթուէլա
31 վէ Հորմատա վէ Սիկէղլագա, վէ
Բէթմարքաբովթա վէ Հասը-
ուսիմէ վէ Բէթբարէիե վէ
Սաֆարիմէ. Դաւիթին վա-
տիշահ օղմասընադէ՝ ընդարդն
32 էհդրէրի պունդար իսի։ Վէ ան-
ղարդն քէդէլէրի՝ Եթամ վէ Ադին՝
Ռիմմոն վէ Թոքան վէ Հասան,
33 պէշ էհդր՝ հէմ պու էհդրէրին
Լէթագիբնատա օղան Ձիւմլէ քէդ-
լէրի իսի Թա Բաալաթէք.
ընդարդն մէաբհանը վէ սիլսիլէձէ
34 գայաղէրի պու իսի։ Վէ Մոսո-
բաբ վէ Յամլէք վէ Համասիա օղ
35 լու Յոսա, վէ Յովէլ վէ Հասիէլ
օղու Սարայիա օղու Յոսաբիա-
36 նդն օղու Յէդու, վէ Եղիովհնա-
յի վէ Յէհդբայ վէ Յասաւիա վէ
Հասայհա վէ Ադիել վէ Յեսիմիէլ
37 վէ Բունհա, վէ Սիմայհա օղու
Սամարի օղու Յէդգայհա օղու
Հէզն օղու Սիսէկինն օղու
38 Ջիզա. Պու իսմէդր իլէ դէդր օ-
լուհան գասիլէլէրինտէ պէյլէր
իսի. վէ պասալարընդն էվէրի՝
39 դայէթ իլէ չօղալդը։ Վէ սիբ-
րիւէրի իչինն մէրա՝ լար արայա-
րագ Գէդէոնուն մէհոլէլինէ՝ Թա
աէրէնին կիւն տօղուսու Թարա-
40 ֆընհատէք կիւթահիլէր։ Վէ կիւմ
րատ հէմ էյի մէրա՝ պուլտուլար,
վէ օղ տիչար՝ կէնիչ վէ բահաթ
վէ աէլատէթահ իսի. դիրա մոս
պատահմա օրատա Բամանն օ-
ղլդդար ցսքին օղուր իսի։

41 Վէ պու իսմէդր իլէ Նաղդը օ
ղլդդար՝ Յուդա փասիչանը Եղէ-
կիանդն կիւնէչէրինտէ վարդպ ան-
ղարդն չատրդարդարընդը վէ օրատա
պուլտանան մէսքհանդարդը վուր-
տուդար, վէ ընդարդը՝ Թա պու
կիւնէհաէք հէդաք էթահիլէր, վէ
42 Եէրդէրինտէ սաքին օլտուդար.
դիրա օրատա սիւրիւչէրի իչինն
մէրա՝ վար իսի։ Վէ ընդարդան
Ջամաէն օղուդարընդան պէշ
43 եիւզ ատէմ Սէիր տաղընա կիթ
տիլէր. վէ ընդարդն պուչուրդըն-
տա Յեսսի օղուդարդը՝ Փաղատիա
վէ Նաարիա վէ Հուափայիա վէ
Ոզիէլ իսի։ Վէ Ամալէկինն գա-
դդպ գուրթուղմուչդարընդն պա-
գիսինի վուրտուդար, վէ Թա պու
կիւնէհաէք օրատա սաքին օլտուդար։

ԳԱՂ Ե

1 Վէ Իսրայէլին իլէ տօղուդրու
Ռուբէնին օղուդարդը. (չիւն քի
իլէ տօղուդ օ իսի, ամմա պա-
պասընդն տէօչէյինի մուրտաը-
լատդը իչին իլէ տօղուդ հագդը
Իսրայէլ օղու Յովսէֆին օղուդ-
լարընա վերիլսի. վէ իլէ տօղուդ
լուդա կէօրէ տէֆթէրէ Թահրիր
օղունմասը. 2 Չիւն Յուդա՝ գա-
րընաշաղարընտա գուվվէթլի օ-
ղու, վէ հիւքիւմդար ընտան ըզ-
փ. ամմա իլէ տօղուդուդ հագ-
դը Յովսէֆին իսի.) 3 Իսրայէ-
լին իլէ տօղուդրու Ռուբէնին օ-
ղուդարդը՝ Ենովք վէ Փաղղուս՝
4 Եսրոն վէ Քարմի իսի։ Յովէ-
լին օղուդարդը՝ օղու Սեմայհա՝
ընտան օղու Գոգ՝ ընտան օղու
5 Սեմէի, ընտան օղու Միքա՝ օ-
6 նուն օղու Ռէայհա՝ ընտան օղու
Բաաղ, ընտան օղու՝ Ասուր վա-
տիշահը Թագդղաթ վալնասարընդն
կէօչդուրտուիւ Ռուբէնդիլէրին
7 պէյլի Բէէրա իսի։ Վէ ընտան
գարընաշաղարդը՝ գասիլէլէրինէ

տօղուչարը իւզուկ ախիթեքիկ
Թահրիր օլունաուգաա՝ սկրվկր
8 Յեհեշ՝ անաէն Զաքարիա, վկ
Յովկշօղլու Սեմա օղլու Ազա-
զէն օղլու Բաղա խոի. պուշ՝ Ա-
բրահամ՝ վկ Թա Նաբաս վկ Ռե-
9 ելմնաուկք սաքին օլաուշ. Հեմ
կիւն տօղուշան եանա Եփրաա
ըրմազընան Թա չէօլիւն ուռ-
խկվինեուկք սաքին օլաուշ. զիրա
օնլարըն սիւրիւլէքլի՝ Գալաադ
10 տիյարընաա ջօղալմըշ խոի: Վկ
Սաուղան կիւնէրինաե՝ օնլար
Հադարըլըար իլկ ձէնք կԹախկր
վկ պուէնար՝ կղկրինկ տիւշմե-
կր. վկ Գալաադըն պիԹիւն
կիւն տօղու Թարաֆընաան՝ օն-
լարըն ջաարըլարընաա սաքին օղ
աուղար:
11 Վկ Գադ օղուղլարը՝ օնլարըն
գարշուընաա Բաաան տիյարըն-
տա Թա Սկրքայաեկք սաքին օղ
12 տուղար, պաշ Յովկշ վկ իքինճի
սի Սափամ վկ Յանոյի վկ Սա-
13 վաա Բաաանտաա. Վկ օնլարըն
գարընաաշկարը՝ պապաղարը կ-
վինճէ՝ Մկքայկշ վկ Ակաուղամ
վկ Սաքկշ վկ Փովկվ վկ Յաքան
վկ Զկխա վկ Եբկր՝ կեմի խոի:
14 Բուզ օղլու Յաքդով օղլու Ցեմի-
սա օղլու Մկքայկշ օղլու Գալա-
ադ օղլու Ցարսա օղլու Հուրի-
նկն օղլու՝ Ակքեքկվն օղուղլարը
15 պուէնար սըր. Պապաղարը կվի-
նկն սկրվկրկր՝ Գուէնի օղլու Ակ-
16 դկշկ օղլու Ակքի խոի: Վկ օնլար
Գալաադտա՝ Բաաանտաա վկ օ-
նուէն գաասպաղարընաա վկ օն-
լարըն Սինաօրլարընաա Սարօնուէն
ձկիւմկ վարօշլարընաա սաքին օղ
17 աուղար: Ձկիւմկեի՝ Յուէդա վա-
տիշահը ՅովաԹամըն կիւնկէրինաե վկ Խարայկշ փատիշահը Ցե-
րոբովամըն կիւնկէրինաե տէփ-
Թերկ Թահրիր օլունաուղար:
18 Ռուբկվն օղուղլարը վկ Գադկը-
լար վկ Մանասկվնկն եարը սըպ-
Թընըն օղուղլարը՝ օղ սիյարտա
սաքին օլաուղար. Բաաանտան
Թա Բաաղկեմնաա վկ Սանկրկ
վկ Հերմոն տաղընաուկք ջօղալ-
մըշլար: Վկ պապաղարը Հվնկն
սկրվկրկրի՝ պուէնար խոի. Ա-
վկր վկ Յկսոսի վկ Եղկրկհ վկ Եփ-
րկհ վկ Էրեմիա վկ Ովգովկա վկ
Յաքդկհ՝ գուվկհ Թըղու գահրըման
աուհմկր օղուշ՝ պապաղարը կվի-
նկն սկրվկրկրկն նամաար քկմոհ-
կր խոի:
Վկ պապաղարընըն Ազահկնաա
խըլյանկԹկվկք հեմի՝ Ազահկնն
օնլարըն կանկնաուկն հկղաք կԹ-
տիի՝ օղ տիյարըն գավմկրընըն
ազահկնըր արաընաա վկնաա կԹ-
տիկր: Վկ Խարայկշկն Ազահն՝
Աստր փատիշահը Փուղտն ըուշ-
հունաե հեմ Աստր Փատիշահը
ԹագղաԹ փաղաասարըն ըուհու-

նու Թահրիք էյլեալ, վէ Ոռբեհլերի հէմ Գադըլըրը վէ Մանահանին եարըսըլաճընը կէօչիբեալ՝ մնալրը Վալայա վէ Վաբովա վէ Հարայա վէ Գովղան ըրմաղընա կէօճիբըրլէ՝ թա պոռ կիտնէհաք։

ՊԱՊ. Զ

1 Ա Լէվ օղուլլարը՝ Գերսոն՝ Կա-
2 հաթ վէ Մերարի էյլէ։ Վէ Կա-
հաթըն օղուլլարը՝ Ամրամ՝ Իսա-
հառ վէ Հեբրոն վէ Ոզիէլ էյլէ։
3 Վէ Ամրամըն կվասալարը՝ Ահա-
րոն վէ Մովսէս վէ Մարիամ էլ-
լէ։ Վէ Ահարոնուն օղուլլարը՝
Նադաբ վէ Աբիուդ՝ Եղիազար
4 վէ Իթամար էյլէ։ Եղիազար
Փենհէհսի Թէվէլա էյլէ, Փե-
նէհես Աբիուայը Թէվէլա էյ-
5 լէ։ Վէ Աբիուա Բոկկիյի
Թէվէլա էյլէ, վէ Բոկկի Ո-
6 զիյի Թէվէլա էյլէ։ Վէ Ոզի
Զարիայը Թէվէլա էյլէ, վէ
Զարիա Մարիոթու Թէվէլա էյ-
7 լէ։ Մարիոթ Ամարիայը Թէվ-
լա էյլէ, վէ Ամարիա Ախի-
8 տովբու Թէվէլա էյլէ։ Վէ
Ախիտովբ Սադովկու Թէվէլա
էյլէ, վէ Սադովկ Ախիմաա-
9 սը Թէվէլա էյլէ։ Վէ Ախի-
մաաս Ազարիայը Թէվէլա էյլէ-
ա, վէ Ազարիա Յօհանանը
10 Թէվէլա էյլէ։ Վէ Յօհանան
Ազարիայը Թէվէլա էյլէ։
Սողոմոնուն Երուսաղէմէ պի-
նա էթմէյէ էվէտ քահինլիք էյ-
11 տէն՝ պու իսի։ Վէ Ազարիա
Ամարիայը Թէվէլա էյլէ, վէ
Ամարիա Ախիտովբու Թէվէլա
12 էյլէ։ Վէ Ախիտովբ Սադով-
կու Թէվէլա էյլէ, վէ Սա-
դովկ Սէղղումու Թէվէլա էյլէ-
13 ա։ Վէ Սէղղում Հէղկիայը
Թէվէլա էյլէ, վէ Հէղկիա
Ազարիայը Թէվէլա էյլէ։
Վէ Ազարիա Սարայասը Թէվ- 14
լա էյլէ, վէ Սարայաս Յով-
սէդեկի Թէվէլա էյլէ։ Վէ 15
Յովսէդեկ՝ Բաբել Յոսդայը
Երուսաղէմի Նաբուգոդոնոսո-
րան ձէյլ իլէ կէօչիրտիյին-
տէ՝ էյտը կիմսէ։

Ղևիին օղուլլարը՝ Գերսոն՝ 16
Կահաթ վէ Մերարի իսի։ Վէ 17
Գերսոնուն օղուլլարընըն ատա-
րը պունլար սաղը՝ Ղըրնին վէ
Սիմի։ Վէ Կահաթըն օղուլա- 18
րը՝ Ամրամ վէ Իսհառ վէ Հէբ-
րոն վէ Ոզիէլ իսի։ Մերարինին 19
օղուլլարը՝ Մահղի վէ Մուսի իս-
սի։ Իմսի Ղևիլիլերին պատա-
լարընձա դասիլէլերի պունլար
սաղը։

Գերսոնուն՝ ծնուն օղլու Ղը- 20
բնին՝ ծնուն օղլու Յէմ ծնուն
օղլու Զամմա, ծնուն օղլու Յո- 21
վաք՝ ծնուն օղլու Ադդով ծնուն
օղլու Զարա՝ ծնուն օղլու Յաթ-
րի իսի։

Կահաթըն օղուլլարը՝ ծնուն 22
օղլու Ամինադաբ՝ ծնուն օղլու
Կորխ՝ ծնուն օղլու Ասիր, ծնուն 23
օղլու Եղկանա՝ ծնուն օղլու Ա-
բիասաֆ՝ ծնուն օղլու Ասիր, օ- 24
նուն օղլու Թահաթ՝ ծնուն օղլու
Ուրիէլ՝ ծնուն օղլու Ոզիա՝ վէ օ-
նուն օղլու Սաուուլ իսի։ Վէ 25
Եղկանանըն օղուլլարը՝ Ամեսա-
յի վէ Ախիմոթ վէ Եղկանա իս-
սի։ Եղկանանըն օղուլլարը՝ օղ- 26
լու Սուփի՝ վէ ծնուն օղլու Նա-
հաթ, ծնուն օղլու Եղիաբ՝ ծնուն 27
օղլու Յէրոհամ՝ ծնուն օղլու Եղ-
կանա իսի։ Վէ Սամուէլին օ- 28
ղուլլարը՝ իլք ծողուշու անուն
իքինճիսի էօ՛նի Ախիա իսի։

Մերարինին օղուլլարը՝ Մահ- 29
ղի՝ ծնուն օղլու Ղոբնին՝ ծնուն
օղլու Սիմէի՝ ծնուն օղլու Ոզա,
ծնուն օղլու Սամաա՝ ծնուն օղլու 30
Անդիա՝ ծնուն օղլու Ասայա իս-
սի։

31 Վէ սանատուգ բահաթ պուէ-
տուգուտա՝ Դաւիթին Բապպ էվին-
տէ իլահի օգուտմանըն խըզմէթինէ
նաստպ էթմիյի պուռնըզը խոխ :
32 Վէ ծնըզը Հէմամաթ չաստըրընըն
խայմախ էնիէնաէ իլահի օգու-
մանըն խըզմէթինատ խոխէը ,
Թա Նողոմին Երուսաղէմատ
Բապպ էվինի պինա հոնձէյէ-
տէը , վէ ջուրուէթլարը լուզէ
խըզմէթլէրի լուզէրինատ տու-
33 րուըլար խոխ : Վէ օղուլըզը լու-
էէ տուրանըզար պուռնըզը տըը .
Կահանէթլարըն օղուլըրընատն
մուսիդար Եման քի՝ պռ Նովէ-
34 լին օղուռ՝ Սամուէլին օղուռ , Եղ-
կանանըն օղուռ՝ Յերոամին օղուռ՝
Եղիէլին օղուռ՝ Թովանըն օղուռ ,
35 Սուփինին օղուռ՝ Եղկանանըն օղ-
լուռ՝ Մահաթըն օղուռ՝ Ախիտոփէ-
36 նին օղուռ՝ Եղկանանըն օղուռ՝ Յո-
վէլին օղուռ՝ Ազարիանըն օղուռ՝
37 Սոփոնիանըն օղուռ , Թահաթըն
օղուռ՝ Ասիրին օղուռ՝ Աբիասափըն
38 օղուռ՝ Կորխոն օղուռ , Իսահա-
րըն օղուռ՝ Կահաթըն օղուռ՝ Ղէ-
ւինին օղուռ՝ Իսրայէլին օղուռ Լ-
39 ուի : Հէմ ծնուն տալընատա տու-
րան գարընտաչը Ասափ խոխ քի՝
Ասափ Բարաքիանըն օղուռ՝ Սա-
40 մաանըն օղուռ , Միքայէլին օղ-
լուռ՝ Բահասիանըն օղուռ՝ Մէղքիա-
41 նըն օղուռ , Աթանինին օղուռ՝
Զարանըն օղուռ՝ Ադայիանըն օղուռ,
42 Եթանըն օղուռ՝ Զամմանըն օղ-
43 լուռ՝ Սեմէինին օղուռ , Յեվին օղ-
լուռ՝ Գերսոնուն օղուռ՝ Ղևինին
44 օղուռ խոխ : Վէ ծնըզըն գարըն-
տաչըզը Մերարի օղուլըզը՝ ազ
հանատա պռ-ռոբըզար էին . Եթան
քի՝ Կիսհանըն օղուռ՝ Աբդինին
45 օղուռ՝ Մահուքուն օղուռ , Աս-
բհանըն օղուռ՝ Համասիանըն օղ-
46 լուռ՝ Քելկիանըն օղուռ , Ամասի-
նին օղուռ՝ Բանինին օղուռ՝ Սա-
47 մերին օղուռ , Մոռվինին օղուռ՝
Մուսինին օղուռ՝ Մերարինին օղ-
լուռ՝ Ղևինին օղուռ խոխ : Վէ ծն-
48 ղըն գարընտաչըզը Ղևիվէր՝
Աղահ էվինին մէքեանըն հէր
խըզմէթինէ Թաբէրն օղուռ-
ղար խոխ :
49 Վէ Ահարան հէմ ծնուն օղուռ-
ղարը՝ ընղար ա՛ղ ղէր ա՛ղիղնին
հէր խըզմէթի իչինն վէ Իսրայէ-
ուէն էթհիւրիւ քէֆարէթ էթ-
մէք իչինն՝ Աղահ գուռ Մով-
սէսին ձիւմլէ Թէնպիհ էթմէյի-
նէ էէօրէ պիւթիւն էանմա մէզ-
պահնըն իւզէրինատ վէ պուռ-
խուր մէզպահնըն իւզէրինատ
50 թիւթմախ հէրղէր խոխ : Վէ Ա-
հարոնուն օղուռղարը պուռնըզը խ-
խ . Օնուն օղուռ Եղազար՝ օ-
նուն օղուռ Փենհէս՝ ծնուն օղ-
51 լուռ Աբիսուա , ծնուն օղուռ Բուք-
կի՝ ծնուն օղուռ Ոզզի՝ ծնուն օղ-
52 լուռ Զարիա , ծնուն օղուռ Մա-
րիթթ՝ ծնուն օղուռ Ամարիա՝ օ-
53 նուն օղուռ Ախիտուվ , ծնուն օղ-
լուռ Սադովկ՝ ծնուն օղուռ Ախի-
մաաս :
54 Վէ սինոբլալ ընատ օտլալարը-
նա հէօրէ ընղարըն՝ էօնի Ա-
հարոն օղուռղարընըն կահաթը-
լալը գաղկէմինին մէքեանղարը
պուռնըզար խոխ . ղիրա պուռ գու-
55 րա՝ ընղարըն օրտուռ : Վէ ընղա-
րա Յուդա ալ յարընատա Քեբրո-
նուռ՝ վէ ծնուն էթրաֆընատա վա-
56 րօշղարընը վէրտիւէը : Ամմա օղ
չէհրին թաղըլալարընը վէ ծնուն
քէօյլէրինի՝ Յեփունէ օղուռ Քա-
57 ղէբ վէրտիւէը : Իսրի Ահարոն
օղուռղարընա վէնահէատ չէհրէք-
րի Քեբրոնուռ՝ վէ Լիբնայը հէմ
ծնուն վարօշղարընը՝ վէ Յաթիրի
հէմ Եսթեմովա վէ վարօշղարը-
58 նը , վէ Քիլէնի հէմ ծնուն վարօշ-
ղարընը՝ Դաբիրի հէմ ծնուն վարօշ-
59 ղարընը , վէ Ասանը հէմ ծնուն
վարօշղարընը՝ վէ Բեթսամիսաի
60 հէմ ծնուն վարօշղարընը . Վէ
Բենիամին սըպէթընատն Գաբա-

յը վէ ծնուն վարչապետը՝ հէմ Գաղհատթի վէ ծնուն վարչապետը՝ վէ Նահաթովթու հէմ ծնուն վարչապետը վերտիէր , ծնլա-
61 րըն գապկէյէրինաէ՝ հէվ չէհրէյէր ան իչէ չէհր խան ։ Վէ պու եարը սրպէթըն գա-պիւէյէրինաէն գալան կահաթ
62 օղուլլարընա՝ Մանասէնին եարը սրպէթընաան գուրա՝ իչէ ան չէհր էէրէիէ ։ Վէ Գերսօն օղուլլա-
63 րընա գապկէյէրինաէ՝ Լիսաքար սրպէթընաան վէ Ամէր սրպէթ-նաան վէ Կենխազիմ սրպէթն-նաան վէ Բաանիտա Մանասէ սրպէթընաան ան իչէ չէհր էէրէիէ ։ Մերարի օղուլլարընա գապկ-
64 էէրէրինէ՝ Ոուբէն սրպէթըն-նաան վէ Գադ սրպէթընաան վէ Զաբուլոն սրպէթընաան գուրա՝ իչէ ան իչէ չէհր էէրէիէ ։ Վէ Խարայէլ օղուլլարը՝ Գէ-
65 ւիլիէրէ պու չէհէրէի վարչապետը իչէ վերտիէր ։ Խմէհ Յուդա օ-ղուլլարը սրպէթընաան վէ Շմա-էոն օղուլլարը սրպէթընաան վէ Բէնիամին օղուլլարը սրպէթըն-նաան՝ պու խմէրի իչէ չաղրըլան չէհրէրէի գուրա՝ իչէ վերտիէր ։
66 Վէ կահաթ օղուլլարընէն պագի գապկէյէրի սինօղլարընէն չէհր-էէրի՝ Եվբէմ սրպէթընաան խան ։
67 Վէ ծնլարա միհնակնահ չէհրէյէր-ոէն Եվբէմ տապընաա Սիւքէմի վէ ծնուն վարչապետը վերտիէր, հէմ Գաղէրի վէ ծնուն վարչա-
68 պետը , վէ Յեկմամը հէմ ծնուն վարչապետը՝ վէ Բէթորոնու
69 հէմ ծնուն վարչապետը , վէ Ա-յեղոնու հէմ ծնուն վարչապետ-նը՝ վէ Գէթրեմմոնու հէմ ծնուն
70 վարչապետը , վէ Մանասէնին եարը սրպէթընաան Անէրի վէ օ-ղուն վարչապետը՝ վէ Յէբղաամը հէմ ծնուն վարչապետը՝ կահաթ օղուլլարընէն պագի գապկէյէ-նէ էէրէիէ ։
71 Գերսօն օղուլլարընա՝ Մանա-սէնին եարը սրպէթընէն գապկ-էէրինաէն Բաասանտա Գովղանը հէմ ծնուն վարչապետը՝ վէ Աս-տարովթու հէմ ծնուն վարչա-
72 պետը , վէ Խասաբար սրպէթընաան Կադէսի վէ ծնուն վարչապետը՝ Դաբարաթը վէ ծնուն վարչա-
73 պետը , վէ Ռամովթու հէմ ծնուն վարչապետը՝ վէ Ընամը հէմ օ-ղուն վարչապետը , վէ Ասէր
74 սրպէթընաան Մաասալը վէ ծնուն վարչապետը՝ վէ Ապդոնու հէմ ծնուն վարչապետը , վէ Հուկոկու
75 հէմ ծնուն վարչապետը՝ վէ Րոոբու հէմ ծնուն վարչապետը , վէ Նէփ-
76 թալիմ սրպէթընաան Գաւիլեա-սա Կադէսի վէ ծնուն վարչա-պետը՝ վէ Համմոնու հէմ ծնուն վարչապետը՝ վէ Կարիաթէմի հէմ ծնուն վարչապետը էէրէիէ ։
77 Մերարի օղուլլարընէն պագի-սինէ՝ Զաբուլոն սրպէթընաան Ռեմմոնու վէ ծնուն վարչապետը՝ Թաբաորու վէ ծնուն վարչապետ-նը , վէ Երիքով Յորդանանէն
78 եօթէ հապաանընաա Յորդանա-նէն կիւն սաղուսունաա Ռուբէն սրպէթընաան չէօլտէ Բոսորու վէ ծնուն վարչապետը՝ վէ Յահաա-
79 սը հէմ ծնուն վար ղապետը , վէ Կադեմոթու հէմ ծնուն վարչա-պետը՝ վէ Մեֆիաաթը հէմ
80 ծնուն վարչապետը , վէ Գադ սրպէթընաան Գաղաադ Ռամով-թու վէ ծնուն վարչապետը՝ վէ Մանայիմի հէմ ծնուն վարչա-
81 պետը , վէ Եսէբոնու հէմ ծնուն վարչապետը՝ վէ Յաղէրի հէմ օ-ղուն վարչապետը էէրէիէ ։

ԳԼՈՒԽ Ի

1 Վէ Խասաբարն օղուլլարը՝ Թովղա վէ Փուա՝ Յասուբ վէ
2 Սամրոն , ուէօրթ խան ։ Վէ Թով-ղանըն օղուլլարը՝ Ողի վէ Հա-

փայիա վէ Յերիհէլ վէ Յեհմաի վէ Յեբսամ վէ Սամուէլ՝ պապալաբը Թավշա էվինին պաշլարը՝ սոյլարընաա գահրիման էյիթլէը ի տի։ Դաւիթին կիւնէրինաէ ան. լարըն սայըսը էյիրմի էքի պին 3 ալթը էհուզ քիշի էտի։ Վէ Ողնինին օղուլլարը Յեզերիա՝ վէ Յեզերիանըն օղուլլարը Միքայէլ վէ Աբդիա վէ Յովէլ վէ Յեսիա պէշ օղուա՝ ձիւմլէսի պաշլարը է. 4 տի։ Վէ օնլար իլէ տօղուշըրընձա պապալարը էվինէ ձննէք Թաղուրունան պէօլիւքլէրի՝ օ. Թուզ ալթը պին նէֆէր էտի։ զերա գարըլարը վէ չոճուգլարը 5 չօգ էտի։ Վէ Իսաքարըն հէվ գապիլէլէրինաէն ոնլարըն գա. րըն տաշլարը գահրիման էյիթլէր օլուա՝ ձիւմլէսի սիլսիլէ տէֆ Թէրլի միւհիպինէ սէքսէն նէսի պին էտի։

6 Բենիամինին՝ Բաղա վէ Ռո. 7 քոր վէ Յեգիել, իւչ էտի։ Վէ Բաղանըն օղուլլարը՝ Եսբան վէ Ողի վէ Ողիհէլ վէ Յերիմոթ վէ Իրի՝ պապալարը էվինին պաշլա. րը գահրիման էյիթլէր պէշ օ. լուա՝ սիլսիլէ տէֆթէրի միւճի. պինէ էյիրմի էքի պին վէ օԹուզ 8 տէօրԹ նէֆէր էտի։ Վէ Բոքո. րուն օղուլլարը՝ Զամիրա վէ Յո. վաս վէ Եղիազար վէ Եղիովէնա. յի վէ Ամրի վէ Յերիմոթ վէ Աբիա վէ Անաթոթ վէ Դաղէ. մէթ էտի, պունլարըն ձիւմլէ. սի՝ Բոքորուն օղուլլարը էտի։ 9 Վէ սիլսիլէ տէֆթէրի միւճի. պինէ տօղուշլարընա կէօրէ՝ պա. պալարը էվինին սերվէրլէրի գահ րիման էյիթլէր օլարագ՝ էյիրմի 10 պին էքի էհուզ էէլի էտի։ Վէ Յեգիելին օղուլլարը Բաղանը՝ վէ Բաղանըն օղուլլարը Յեուս վէ Բենիամին վէ Ահոդ վէ Քա. նանա վէ ԶէԹան վէ Թարսիս 11 վէ Աքիսաար էտի։ Պունլարըն ձիւմլէսի Յեգիէլին օղուլլարը՝ պապալարձէ պաշլար գահրիման էյիթլէր՝ ձննէք Թաղուրունա էրգապլէն ոն էհէմ պին էքի հիւզ նէֆէր էտի։ Վէ Սուպիմ 12 հէմ Ուպիմ՝ Իրինին օղուլլարը էտի։ Հուսիմ դէ Աքիրին օղուլ էտի։

ՆէֆԹալիմ օղուլլարը՝ Յասի. 13 էլ վէ Գունի վէ Յասէր վէ Սէղ. ղում՝ Բալղանըն օղուլլարը էտի։

Մանասէ օղուլլարը՝ Ասրիէլ 14 քի օ. գարըլար աօղուրտու։ Ո. նան Արամը աօղուրտու։ Գալաա. դէն պապալը Մաքիրի աօղուր. տու։ Վէ Մաքիր՝ Մաաքա էս. 15 մինաէ Ուպիմին վէ Սուպիմին գէղ գարընտաշընը գարը լէյնն ալ. լը։ Վէ էքընձի գարըընըն ասը Սալպհադ էտի, վէ Սալպհաա. դէն գէղլլարը օլուա։ Վէ Մաքի. 16 րին գարըսը Մաաքա պիր օղուլ աօղուրտուա՝ ասընը փարէա գօ. տու, վէ օնուն գարընտաշընըն ասը Սարէա էտի։ վէ օնուն օ. ղուլլարը՝ Ուլամ վէ Րոհամ էտի։ Վէ Ուղամըն օղլու՝ Բէգան էտի։ 17 Մանասէ օղլու Մաքիրին օղլու Գալաադէն օղուլլարը՝ պունլար էտի։ Վէ օնուն գէղ գարընտա. 18 չը ՄաղէքէԹ՝ Եսուդա վէ Աբիէզէրի վէ Մաալըսը աօղուրտու։ Վէ Սէմիդանըն օղուլ. 19 րը՝ Աքիան վէ Սիքէմ վէ Ղա. հէի վէ Անիամ էտի։

Վէ Եփրէմին օղուլլարը՝ Սու. 20 թալա էտի, վէ օնուն օղլու Բա. րադ վէ օնուն օղլու Թաաթ վէ օնուն օղլու Եղիադա՝ վէ օնուն օղլու Թաաթ, վէ օնուն օղլու 21 Զաբադ վէ օնուն օղլու Սու. թալա՝ հէմ Եզեր վէ Եղիադ էտի։ Վէ օնլարը՝ օլ տիյարտա աօղան ԳէԹին աատէմլէրի հօլ. տիւրտուլէրը, զերա օնլարըն սիւ. րիւլէրինի ալմալա հէնտիլէր։

22 վէ ծնլարըն սլսպալարը Եվրեամ՝ չօդ կիւնէլը հաս չէքմի, վէ օ.
նոն դարընտաշլարը ծնա Թէսէր
23 լի վէրմէկ կիմտիլէր։ Ընտէն դարըսընա կիրիալ՝ օ համիլէ գալ.
մը, վէ տիր օղալ տօղուրտուս, վէ ծնոն պարընը Բարիա գօտու.
զնրա ծնոն էվինէ պէլա կէլսի։
24 վէ ծնոն դըզը Սէկրա խան. վէ օ՝ այնաղաքի վէ հօգարըլը Բէն.
Թօրոնոս վէ Ոզանսէրայը էակ.
25 տը։ վէ ծնոն օղլու Հուսիէ վէ Հասանէվ՝ վէ ծնոն օղլու Թաղէ՝
26 վէ ծնոն օղլու Թաան խան. Օ.
նոն օղլու Վաադան՝ ծնոն օղ.
լու Ամուդ՝ ծնոն օղլու Եղի.
27 ատա, ծնոն օղլու Նաէվ՝ ծնոն
28 օղլու Յինոս խան։ վէ ծնլարըն միլլէրի վէ մէգեանլարը Ռո.
Թէվ վէ քէօյլէրի՝ վէ կիւնտօղու.
սու Թարաքընատ Նատրանը վէ պաթը Թարաքընատն Գազլերի
հէմ ծնոն քէօյլէրի՝ վէ Սիւքեմ հէմ ծնոն քէօյլէրի Թուգազլայա
վէ ծնոն քէօյլէրինէատ խան։
29 վէ Մանասէ օղուլարընն սի.
նօրլարը Եանընտա Բէթհան վէ ծնոն քէօյլէրի՝ Թանաք վէ ծնոն
քէօյլէրի՝ Մակիդդօ վէ ծնոն քէօյլէրի՝ Դօր վէ ծնոն քէօյ.
լէրի խան. Խորայէլ օղլու Յով.
սէվին օղուլարը՝ պունլարտա
սաքին օղուլարը խան։
30 Աշէրին օղուլարը՝ Ցէմնա վէ Յէսուա վէ Յէսուի վէ Բարիա վէ
դըզ դարընտաշլարը Սարա խան։
31 վէ Բարիանըն օղուլարը՝ Հա.
բէր վէ Մէլքիէլ խան. պու՝
32 Բարայիթին պապասը խան։ վէ Հաբէր՝ Յափլէթի վէ Սոմէռ.
րի վէ Հովթամը՝ վէ ծնլարըն
դըզ դարընտաշը Սոմէյը Թէվ.
33 լնա էյլէսի։ վէ Յափլէթին օղուլարը՝ Փասաք վէ Բամոյէլ
վէ Ասուամէ խան. Յափլէթին
34 օղուլարը պունլար խան։ վէ Յոմէրին օղուլարը՝ Աքի վէ
Հուսոդա՝ Ոբա վէ Ամամխան։
35 վէ դարընտաշը Հելէմին օղու.
լարը՝ Սոփա վէ Յոմնա վէ
36 Սելէս վէ Ամաղ խան։ Սոփա.
նըն օղուլարը՝ Սուա վէ Առնա.
փար վէ Սուալ վէ Բարի վէ
37 Յէմրա, Բասար վէ Ոդ վէ Սամ.
մա վէ Սալիսա վէ Յէթրան վէ
38 Բէէրա խան։ վէ Յէթէրին օ.
ղուլարը՝ Յեփոնէ վէ Փասխա
39 վէ Արա խան։ վէ Ոլխանըն օ.
ղուլարը՝ Աբահ վէ Անիէլ վէ
40 Հասխա խան։ Պունլարընն ձիւմ.
լէրի Աշէրին օղուլարը օլուպ՝ պատպալարը էլինէն պաշարը՝
ոէկկէն դահրիման իլիթլէր՝ պէք.
լէրին պաշարը խան. վէ սիլսի.
լէ աէֆիթէրի միաձայնձէ ձէն.
կէ ախտնլէ սլիէնլէրին սաղըը
էյլէմի սղթը պէն աաէմ խան։

ՊԱՏ Ը.

1 Վէ Բենիամին՝ իլկ տօղուշը
2 Բաղայը իրինճիսի Աշկէնվ վէ
3 Իչիճձիւսիւ Ահրայը, տէօր.
4 սիւնճիւսիւ Նոհայը վէ սիչվի.
ճիսի Ռահայը Թէվնա էյլէսի։
5 Վէ Բաղանըն օղուլարը՝ Ադար
6 վէ Գերա վէ Աբիուդ, վէ Ա.
բիսուա վէ Նէեման վէ Աքոք,
7 վէ Գերա վէ Սուփան վէ Հու.
ռամ խան։ վէ Աքոդունն օղուլ.
ղարընն պաշ պապալարը
պունլար խան, վէ ծնլարը Մա.
նաքաթա կէօչիւրտիւլէր. վէ
Նէեման վէ Աքիա՝ վէ ծնլարը
կէօչիւրէն Գերա, քի Ոզայը
վէ Աքիուդու Թէվնա էյլէսի։
8 Վէ Սահարիմ՝ դարըլարը Հու.
սիմի վէ Բաարայը պօշատգոնան
անկրա Մոավը Թօվրաղընտա
9 էվլաս Թէվնա էյլէսի։ Վէ գա.
րըսը Գազէստէն՝ Յոբաբը վէ
10 Սաբիայը վէ Մէհնայը վէ Մէլ.
քամը Թէվնա էյլէսի, հէմ

Յհաւատաւ Սկբեայրվէ Մարմայը-
պոռ ծնուն օղուլարը՝ պաշ պա-
11 պալար խի : Վէ Հուսխմանէն
Աբխազվոռ վէ Նղբասալը Թէվ
12 լիա էյլէախ : Վէ Նղբասալն օ-
ղուլարը՝ Նբեր վէ Միհասամ վէ
Ոնլովոռ հեմ Գովգոռ վէ ծնուն
քեօյլերինի պինա հաճն Սամեր,
13 հեմ Ռաբիա վէ Սեմա խի ։
պունլար՝ Ադէրն տաբինէրին-
նին պաշ պա պալարը խի ։ Գէ-
Թէն տաբինէրինի գովան պուն-
14 լար խի ։ Վէ Աբիտ Սովսկ
15 վէ Յերիմովթ , վէ Զաբադիա
16 վէ Արապ վէ Եդեր , վէ Մէբա-
յէլ վէ Յեսիա վէ Յովբաբ՝ Ռա-
17 բիանէն օղուլարը ։ Վէ Զաբա-
դիա վէ Սհոռոմ վէ Ազաիլ վէ
18 Փաբեր , վէ Յեսամարի վէ Յէզ
զիա վէ Յոբաբ՝ Նղբասալն օ-
19 ղուլարը ։ Վէ Յակիմ վէ Զէբ-
20 րի վէ Զաբդի , վէ Եղիհնայի վէ
21 Սաղթի վէ Եղիէհ , վէ Ադայիա
վէ Բարիա վէ Սամարաթ՝ Սե-
22 մէհինէն օղուլարը ։ Վէ Յեսփան
23 վէ Եբեր վէ Եղիէհ , վէ Աբդօն
24 վէ Զէբդի վէ Անան , վէ Անա-
նիա վէ Եղամ վէ Անթոթովթիա ,
25 վէ Յեփադիա վէ Փանուէլ՝ Սավ
26 սեհինէն օղուլարը ։ Վէ Սամարի
27 վէ Սաբիա վէ Գաթոզիա , վէ Յա-
բաամա վէ Եղիա վէ Զէբդի՝ Յէ-
28 բոամէն օղուլարը խի ։ Պունլար ռօղուշլարընճա պաշ պապա-
լար սէրվէրլէր օլսաք՝ Երուսա-
ղէմէհ տպին խալխը ։
29 Վէ Գաբաւնաա Գաբաւո-
նուն պապասը տպին խի , վէ
գարըսընէն տաը Մաաքա խի ։
30 Վէ իւբ ռօղուշ օղուս Աբդօն ի-
սի , անուէն Սուր վէ Կիս վէ
Բաալ վէ Նադաբ , վէ Գէդորը
31 վէ Աքիսվ վէ Զաքար խի ։ Վէ
Մաիկլոթ՝ Սամաայը Թէվլիա
32 էյլէախ ։ Իմսի պունլար տաճի
գարընտաշլարընէն էօնլուտաճ՝ Ե-
բուտաղէմահ գարընտաշլարը ի-
լէ տպին օլտուլար ։

Վէ նէր կիսի Թէվլիա էլէ- 33
սի , վէ կիս՝ Սաուղուլ Թէվլիա
էյլէախ , վէ Սաուղ՝ Յոնաթան-
նը վէ Մելքիսուէյ վէ Աբի-
նադաբը վէ Եսբաալը Թէվլիա
էյլէախ ։ Վէ Յոնաթանըն օղ- 34
լու Մերիբաալ խի , վէ Մերի-
բաալ Միքայը Թէվլիա էյլէ-
սի ։ Վէ Միքայէլն օղուլարը՝ 35
Փիթոն վէ Մելէք վէ Թարէ վէ
Աբաղ խի ։ Վէ Ահազ Յովա- 36
դդայը Թէվլիա էյլէախ , վէ Յո-
վադդա Գաղէմէթի վէ Ազմա-
վթու վէ Զամբրիյի Թէվլիա էյ-
լէախ , վէ Զամբ ի Մոռայը Թէվլ
լիա էյլէախ ։ Վէ Մոռա Բանա- 37
այը Թէվլիա էյլէախ , ծնուն
օղուս Ռաֆիա՝ ծնուն օղուս Եղէա-
սա՝ ծնուն օղուս Եսել խի ։ Վէ 38
Եսելին ալթը օղուլ վար խի ,
վէ ծնլարըն իսմէերի պունլար
ալըր ։ Եզրիկամ՝ Բոքերու վէ
Իսմայէլ վէ Սաարիա վէ Ադդիա
վէ Անան ։ պունլարըն ճիւմլէ-
սի՝ Նաեվին օղուլարը խի ։ Վէ 39
ծնուն գարընտաշը Նաեկին օղուլ-
լարը՝ իլք ռօղուշու Ուզամ՝ իլին-
ճիսի յէուս վէ Իլիհուճիսիս
Եղիփալէտ խի ։ Վէ Ուզամըն 40
օղուլարը՝ գաշիման իյիթ ա-
ուէմէր քէմանքէչլեր խի , չիւն
քի ծնուն չօք օղուլարը վէ օղուլ-
լար օղուլարը օլսաք՝ հիւզ էլէ
էէչ խի ։ պունլարըն ճիւմլէսի՝
Բէնիամին օղուլարընճան խի ։

ՊԱՊ Թ

Վէ ճիւմլէ Իսրայէլ սիլսիլէ 1
սէֆթէրինէ գայտ օլսաք՝ իշմէ
ծնլար Իսրայէլին՝ վէ Ի՛սհանլէ-
րի իչուն Բաբիլոնա կէօչուրիւ-
լէն Յուդանըն փասիճաչլարը
քիթապընտա եազըլմըշ խի ։
Վէ միւլքլէրինէ էէ չիւիը 2

էբրնաեւ էվվէլա սաբին օլանլար՝ Խարձէւէլէբը՝ քնաֆինէբը՝ Պնի-
վէբը վը Նաթանայիմէբը խալ ։
3 Վ֊ Երուսաղէմահ՝ Յուդա օ-
ղուլարընաան վը Բենիամին օ-
ղուլարընաան վը Եփրայիմ հէմ
Մանասէ օղուլարընաան սաբին
4 օլտուղալ , Յուդա օղլու Փարէ-
սին օղլու Զարընաան Խանի օղլու
Ամրի օղլու Ումրի օղլու Անդուդ
5 օղլու ՈւԹա ։ Վ֊ Սիլօնլուլար-
ընաան՝ իլէ ատղուշ Ասայիա վը օ-
6 ղունն օղուլարը ։ Վ֊ Զարա օ-
ղուլարընաան՝ Յէհիէլ վը ընլարըն
գարընաաչլարը ալԹը էհուշ ատգ-
7 սան էէր ։ Վ֊ Բենիամին օղուշ
լարընաան՝ Ասանուա օղլու Ով-
դուիա օղլու Մէտուլամըն օղլու
8 Սաղլու , վը Յէրամոթ օղլու Յէբ-
նէիա՝ վը Մսքրի օղլու Ողնին օղ
լու Էլա՝ վը Յէբնիա օղլու Ռա-
գուէլ օղլու Սաֆատիանըն օղլու
9 Մէտուլամ , հէմ ատղուշլարըն-
ձա ընլարըն գարընաաչլարը ատղ
գուշ հէուշ հէլէի ալԹը էէր ։ Ձիւմլէ պու գիմնէէբը պապալա-
րը հէվնին պաշ պապալարը խոլ-
էբը ։
10 Վ֊ քնահինէբրաէն՝ Յէդայիա
11 վը Յոյարիբ վը Յաքին , վը Ազ
զահ հէվնին մէմուրու Ազքիտուբ
օղլու Մարիոթ օղլու Սատուկ օղ
լու Մէտուլամ օղլու Հրնղկիա-
12 Նըն օղլու Ազարիա , վը Մնղ-
քիա օղլու Փաստուր օղլու Յէրոա-
մըն օղլու Ադդայիա՝ վը Եմմէր օղ
լու Մէտուլամոթ օղլու Մէտու-
զամ օղլու Եղիրա օղլու Ադդէվնին
13 օղլու Մատ , հէմ ընլարըն գա-
րընաաչլարը պապալարը հէվնին
աէրվէբէբրի՝ Ազլատըն հէվ իշնին
խըզմէթնէնաէ գուվվէթ հ իյիթ-
էբը՝ պին հէտի հէուշ ալԹմըշ էէր ։
14 Վ֊ Ղնհնվնէբաէն՝ Մէռարի օ-
ղուլարընաան՝ Ատաբիա օղլու
Եզրիկամ օղլու Ազատրուն օղլու
15 Սէմայիա , վը Բակբակար՝ Ա-
րէն վը Գալալ՝ վը Ազաֆ օղլու
Ջէքրի օղլու Միքանըն օղլու
Մաթթանիա , վը Իգիթուն օղլու 16
Գալալ օղլու Սէմայիանըն օղլու
Ազգիա՝ վը Ներեմիաթ՝ էլար գա-
սապալարընաա սաբին օլան Եղ-
կանա օղլու Ազանըն օղլու Խորա-
քիա ։ Վ֊ գափուձուլար՝ Սէղ- 17
ղում վը Ակկուբ վը Տալմոն վը
Ազիման հէմ ընլարըն գարըն-
ատչլարը ։ Ընըրըն պաշը Սէղ-
ղում իսոլ ։ Վ֊ պուռնլար՝ շիմ- 18
ալիկաէք վատաիշահ գափուձու-
նուն կիւն ատղուձուռնատն ետնա
խոլիէը ։ պուռնլար՝ Պնի օղուլ-
լարը պէօղիէքէրինատն գափու-
ձուլար խոլիէը ։ Վ֊ Կորհ օղ 19
լու Ազիասաֆ օղլու Կորհէնին
օղլու Սէղղում՝ վը պապալարը էվվն-
ատն օլան գարընաաչլարը Կորհլար
լար իշնին խըզմէթի իշղէրինաէ օ-
լուսլ՝ չատրըրըն գափուձունու
պէքլէրլէր խոլ ։ վը պապալարը՝
Բաղպ օղուռնուձունատա մէպոխէլի
պէքլէրլէր խոլ ։ Վ֊ Եղիազար օղ 20
լու Վենհհս մուգաատէմ օն-
լարըն իշղէրինաէ մէմուր խոլ ։
Հէ Բաղպ օնուն իլէ խոլ ։ Մա- 21
աեյամիա օղլու Ջաքարիա՝ Հէ-
մամ՝թի չատրըը գուփուձունուն
գափուձուս խոլ ։ Գալալա- 22
րա Հիւմլէ գափուձու սէհնլէն-
լէր՝ իլէ հէուշ ոն իլէ հէէր խոլ ։
պուռնլար՝ քեշնլէրինաէ սիլսիլէ
աէվիթլէրինէ գայա օլուռնուձուլար։
Դաւիթ վը պապըշը Սամուէլ՝
պուռնլարը Մէմուրի յէթլէրինէ
նատպ էյնէսոլ ։ Վ֊ ընլար հէմ 23
օղուշլարը Բաղպ հէվնին՝ չատրը
հէվնին նէվպէթ իլէ գափուձլարը
իշղէրինաէ խոլ ։ Գափուձու- 24
լար աէօրթ բիշղնկարէ ատղուռ՝
կիւն ատղուշա՝ կիւն պաթըշա՝
փօրհատա վը նատսա ատղուռ խ-
ափնէը ։ Վ֊ քեշնլէրաէ օլան ոն- 25
լարըն գարընաաչլարը՝ վագթ-
ատն վագթա հէտիշէը կիւն կէ-

լեպ ծնլար իւէ օշուրլար խոի ։
26 Ջէրա պուՎԱիւլէէր՝ պու ահօրթ
պաշ գափուանուլար Հինիյէթ ի-
լէ օտալարըն իւզէրինահ վէ Ան-
լահ հվինին խաղնհէլէրի իւզէ-
27 րինահ օլուրլար խոի ։ Վէ կե-
ձէ Բահպ հվինին հԷրաքընտա
գալըրլար խոի · ղնրա պէկջվլնք
ծնլարըն իւզէրինահ խոի, վէ հէր
սահպահ ծնու աչմալա ծնլար մէ-
28 մուր խոիլէր ։ Վէ խըղմէթ գահ-
լարընըն մէմուրլէրի ծնլարահն
խոի · ղնրա ծնլարը սայը իւէ ի-
չէրի կէօթիւրիւրլէր խոի, վէ
29 սայը իւէ ջէգարըրլար խոի ։ Հէմ
ղայէ գահլարըն իւզէրինէ վէ
Մահաէօնինն Ձհամէ գահլարը
իւզէրինէ՝ վէ սիմա ուռնու վէ
չարահ վէ ղէյթուն հաղը վէ
քիւնլնք վէ պահարլար իւզէ-
րինէ մէմուրլէր՝ ծնլարահն խոի ։
30 Հէմ պահարլար հաղընը Թէր-
քիպ հանընլէր՝ քնահնինլէրին օ-
31 ղուլարընահն խոի ։ Վէ Ղնի-
լնվէրահն Կարխըլը Սնղղնմուն
իւք տօղուշու օլան Մատաթիա՝
Թահվա իչինին Մէմուրլյէթի իւ-
32 ղէրինահ խոի ։ Վէ Հուղուր Էք-
մէյինին իւզէրինէ ծնլարըն գահ-
րընահաչարընահն Կահաթլըլար
օղուլարընահն խոի, քի ծնու-
չարահթահն չարահթա Հայղրլա-
33 յլար ։ Վէ ՂնիվնվէրԷրին պահչ պա-
պալարը մուսԹաֆլար՝ օտալար-
ուա ղայէ խըղմէթահն մուա՛փ-
լար՝ պուռնլար խոի · ղնրա կնմ-
ուրլ վէ կեձէ պու խըղմէթահ
34 խոիլէր ։ Պու ՂնիվնվէրԷրին պահչ
պապալարը՝ տօղուչարընձա ահր-
վէրլնր խոի · ծնլար Երուսաղէմ-
ահ սաքին օլուրլար խոի ։
35 Վէ Գաբաւնահա՝ Գաբաւո-
նահն պապաը Յէհնէլ սաքին օ-
լուր խոի · վէ գալրըսընընն տաը
36 Մաահա խոի ։ Վէ իւք տօղուչ
օղուա Աբդնն՝ անահն Սուր վէ
Կիս վէ Բահալ վէ Նէր վէ Նա-

գար , վէ Դէգովա վէ Աքիով վէ 37
Ջաքարիա վէ Մահկողթ խոի ։
Վէ Մահկողթ Սամամը Թէվ 38
լու էյլէահ · վէ ծնլար տահի
գարընտաչլարը իւէ՝ գարընտաչ-
լարընըն էօնիւնահ Երուսաղէմ-
ահ սաքին օլտուլար ։
Վէ Նէր Կիսի Թէվլու էյլէ- 39
տի , վէ Կիս Սաուուղը Թէվ
լու էյլէահ · վէ Սաուուղ Յով
Նաթանը վէ Մեղքիսաւէյի վէ
Աբինադաբը վէ Եսբաալը Թէվ
լու էյլէահ ։ Վէ Յոնաթանըն 40
օղլը Մերիբաալ խոի · վէ Մե-
րիբաալ Միքայը Թէվլիա էյ-
լէահ ։ Վէ Միքանըն օղուլարը՝ 41
Փիթօն վէ Մելէք վէ Թարէ խոի ։
Վէ Աբաղ՝ Յովադայը Թէվլիա 42
էյլէահ · վէ Յովադա՝ Դաղէմ-
թի վէ Աղամաթու վէ Ջամբրի-
յի Թէվլիա էյլէահ · վէ Ջամբ-
րի Մոսայը Թէվլիա էյլէահ ։
Վէ Մոսա Խանասյը Թէվլիա 43
էյլէահ · վէ ծնուն օղլու Ու-
վայիա՝ ծնուն օղլու Եղէասա՝
ծնուն օղլու Եսէլ խոի ։ Վէ Ե- 44
սէլին ալթը օղլու վար լ ոի , վէ
ծնլարըն տալարը պուռնլար խոի ·
Եղզիկամ՝ Խոքերու վէ Իսմա-
էէլ վէ Սաարիա վէ Աբդիա վէ
Անան խոի · Եսէլին օղուլարը՝
պուռնլար խոի ։

ՊԱՂՊ Ժ.

Վէ Փղշտըրլար Իսրայէլ իւէ 1
Ճհնդ էթմիլէր , վէ Իսրայէլ
Փղշտըրլարըն էօնիւնահն գաչըլ-
լար , վէ Գելբուէ տաղընտա
մագթուլ սիւչսիւլէր ։ Վէ Փղշ- 2
տըրլար Սաուուղուն արտընահն հէմ
ծնուն օղուլարընըն արտընտա-
ահ էէթիշիւլէր , վէ Փղշտը-
լար Սաուուղուն օղուլարը Յով
Նաթանը վէ Ընքինադաբը վէ
Մելքիսաւէյի վուրտուլար ։ Վէ 3
Ճհնդ Սաուուղուն իւզէրինէ աղըր-

լաշմագ իւէ , օգնուլար տնու
պուլատուլար , վէ օգնուլարան
4 Հարալանար : Վէ Սաուլ էվն
ան սիլահչարընը գալարընա ան
ան քի՝ Դըլըճընը չէք , վէ տնուն
իւէ պէնի ասիլա , օմայա քիչու
սիւնէնէթսիղէր կէլիպ պէնի ղէվ
գէ ալալար . ամմա սիլահչարը
նը գալարան խոթէճէճի , պը
րա ղայէթ գօրգաու . իմոի Սա
ւուղ դըլըճը ալըպ՝ տնուն իւզէ
5 րինէ սիւշիւ : Վէ տնուն սի
լահչարընը գալարան՝ Սաուլ
ղուն էօլթիւրիւնիւ կէօրիւնճէ ,
օ տաիի դըլըճընըն իւղէրինէ
6 սիւշնիպ էօլիւ : Իմոի Սաուղ
հէմ տնուն իւչ օղլու էօլիւ .
սէօյլէճէ Ահիմէ էվն սիրվիքաճ
էօլիւ :
7 Վէ վաահաճ օլան Ահիմէ Իս
րայէլվիլէր՝ տնըլարըն գալարընը
վէ Սաուղուն հէմ տնուն օղուլ
լարընըն էօլթիւրիւնիւ կէօրիւն
ճէ , չէհրվէրինի պրաղուպ գաչ
տըլար , վէ Փըլիշթիլար վարըպ՝
օնլարնա սաքին օլտուրար :
8 Վէ վագի՝ օլտուքի էրթէսի
կինճէ՝ Փըլիշթիլար մագթուվէ
րի սօյմաղա կէլտիվէր , վէ Սա
ւուղուն հէմ օղուլարընը Գէլ
բուէ տաղընտա սիւշիւէ պուլ
9 տուար : Օլահմ տնու սօյուպ՝ պա
չընը վէ սիլահչարընը ալտըլար .
վէ Փըլիշթիլար տիյարընըն չէփ չէվ
բէտինէ՝ փուրթըլարնա վէ գաւմա
մի՛ ժաճ էթմէյէ կէօնտէրտիվէր :
10 Վէ տնուն սիլահչարընը քէնտի
ալըճչարընըն իտանէսինէ գօտու
լար . վէ պաչընը Գաթանուն
խանէսինէ մընիպատըլար :
11 Իմոի Յաբիսգաղատադըն Ահիմ
լէ սաֆինէէրի՝ Փըլիշթիլարըն Սա
ւուղա հէմ էթմիքվէրինի իշվ
12 անճէ , Ահիմէ գուվվէթ սա
հիպէրի գալըգպ՝ Սաուղուն
Թէհինի վէ օղուլարընըն Թէհնէ
բինի գալարըպտըլար , վէ տնըլարը
Յաբիսի կէօթիւրիւէր՝ վէ տն
լարըն քէմիքվէրինի Յաբիսի օ
լան մէչէթին ալըճնա կէօմիւ
էէր , վէ Նէսի կիւն ուրուճ
Թուէթտուլար :
Պէօյլէճէ Սաուղ՝ Իսրայէլ 13
անօղիւնիւ տալտամտարընտան
էօթիւրիւ հէմ տաիի ձինճիյէ
սօրուպ տանըշճարընը իչիւն՝ Իսրա
պա ա՛նը օլտուղու Իահեանը ի
լէ էօլիւ : Վէ Իսրայէլ տա 14
նըշմանարը իչիւն՝ տնու էօլ
սիւրիւ . վէ փահիշանլըքը Ցեռ
ուէ օղլու Դաւիթէ ինթիգալ էյ
լէմի :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վէ ձիւմլէ Իսրայէլ՝ Քէբրո
նա Դաւիթին էանընա ձէմ՝ օ
լուպ տէսիլէր քի՝ Իչթէ պիզ սե
նէն քէմիյինի վէ էթին իզ : Գոն 2
տան ադաէմ տաիի Սաուղ վա
սիշահ իքէն՝ Իսրայէլի սիշարը
ջըղարան վէ իչէրի կէթիրէնսէն
իտին : Հէմ Ա՛լահընդն Բաղպա
նա՝ Գաւմըմ Իսրայէլի սէն կիւ
սէնին , վէ գաւմըմ Իսրայէլին
իւղէրինէ սէն սուլթան օլասըն
սէսի : Վէ Իսրայէլին ձիւմլէ 3
իհթիյարընը Քէբրոնա վա
սիշահ կէլտիլէր , վէ Դաւիթ
Քէբրոնտա Բաղպանը Հուվը
բաուտա օնլար իլէ ա՛հտ քէսիշ
տի . վէ օնլար՝ Բաղպանը Սամու
էլ էէսի իլէ սէօղլէնէ կէօրէ՝
Դաւիթի Իսրայէլին իւղէրինէ
պատիշահ ըտսն էթմիլէր :
Վէ Դաւիթ ձիւմլէ Իսրայէլ 4
իլէ Երուսաղիմ՝ էանի Ցեբու
սա կէթտի , վէ օրտաս՝ օ
յիմարըն սաքինէլէրի Ցեբուսըլար
վար իտի . վէ Ցեբուստան սա 5
քինէլէրի Դաւիթէ սէսիլէր քի՝
Պուրայա կիրմէյէսին . ամմա
Դաւիթ՝ Սիօն գալէ՛սինի ձիէթ
էյլէտի (քի Դաւիթ էհհրի պու

6 տուր) : Վէ Դաւիթ տէտի քի՝ Հէր քիմ Ցեբուսլուլարը խալթի-
տա վուրուր խսէ , պաշ վէ սէր-
վէր օլա · վէ խալթիտա Շարուհ-
հա օղլու Յովաբ ջղդալը , վէ օ՝
7 սէրվէր օլտուս : Վէ Դաւիթ օղ
գալէ՛տէ սաքին օլտուս · օնուն ի-
չինն օնա՝ Դաւիթ չէհրի սէնիվ-
8 տի : Վէ օ՝ չէհրի չէվի չէվրէ՝
Էա՜նէ Մէլօնտան չէվի չէվրէ սի-
նա էյլէտի · վէ Յովաբ՝ չէհրին
9 գալանընը Թա՛միր էյլէտի : Վէ
Դաւիթ կիմտիքձէ պէօյիւը ի-
տի · վէ ա՛նքէրլէրին Բապպը
օնուն իլէ իտի :
10 Վէ Դաւիթի Բապպըն Իսրա-
յէլին հադգընա սէօղլէնէ կէօրէ
փատիշահ նատպ էթմէք իչլին
ճիւմլէ Խարայէլ իլէ օնուն փա-
տիշահլըլըընտա էարտըմ էտէն
դահրիմանլարըն պաշլարը պուն-
11 լար սըր : Չէմ Դաւիթին գահ-
րիմանլարընդն սայըսը պուտուր-
Հաքէմանինին օղլու Յեսբաամ
սէրտարլարըն պաշը քի՝ մըղրա-
ղընը իւչ էյու ոփէմիւղէրինէ տա-
լըպ՝ ալը Համիտ գըղընդն Կ-
լէտի :
12 Վէ օնտան ասնկրա Ա քտուքլու
Դովգանընդն օղլու Եղիազար քի՝
13 իւչ գահրիմանլարտան իտի : Պու՝
Ա քեսգոմմիտէ Դաւիթ իլէ ի-
քէն , օրատա փղշտըլար Ճէնք ի-
չինն Ճէմ՝ օլտուլար , վէ արթա
իլէ տօղրու պիր Թարլա գըԹա՛սը
վար իտի · վէ դաւմ փղշտըլա-
14 րընդն էեւղինտէն գաչտըլար : Վէ
պունլար Թարլանդն օրԹասընը-
տա տուրուպ՝ օնու գուրԹարտը-
լար , վէ փղշտըլարը վուրտուս-
լար · վէ Բապպ ղայէթ պէօյիւք
խէլտա վէրտի :
15 Վէ օԹուղ սէրվէրլէրին իչէս՝
Ադուլլամ մաղարասընտա Դաւի-
Թին հանընտա գայտյա էնտիկը ·
վէ փղշտըլարըն օրտուստա Ռա-
փայիմ վատիսինտէ գօնմուշ իտի :
16 Վէ օղ ղէման Դաւիթ գալէ՛տէ
իտի · վէ փղշտըլարընդն գարտուս-
լու օղ ղէման ԲէԹլէհէմտէ իտի :
17 Վէ Դաւիթ արզու չէքիպ տէտի
քի՝ ԲէԹլէհէմին գափուսընտա
օլան գույուտան քի՞մ պանա սու
իչէրիր : Օլէմ պու իւչքիմնէ-
էր՝ փղշտըլարընդն օրտուստունտա
հարըպ կէչմիչէր , վէ ԲէԹլէ-
հէմին գափուսընտա օլան գու-
յուտան սու չէքտիկէր , վէ գալ-
տըրըպ՝ Դաւիթէ կէօԹիւրտիւ-
էեր · ամմա Դաւիթ օնու իչմէք
իսԹէմէտի , իլլա օնու Բապպա
տէօքտիւ · Վէ տէտի քի՝ Ա լա-
հդմ պանա կէօռԹէրմէկնին քի պէն
պունտա կէօռԹէրմէկնին քի պէն
պունտա էտէյիմ · պու՝ Ճանըլա-
րընդն ԲէչԼիէեսի իլէ Ի՞պէն ատէմ
լէրին գանընդը՞ մը իչէյիմ , զիրա
Ճանլարընդն ԲէչԼիէեսի իլէ կիԹ-
տիկէր · վէ օնտան իչմէք իսԹէ-
մէտի : Օլ իւչ գահրիմանլար
պունլարը կէմտիկէր :
19
20
Վէ Յովարդն գարընտաչը Ա-
բեստա՝ իւչքիմէնին պաշը իտի-
վէ մըղրաղընը իւչ եհուդ քիմնէ-
նին իւզէրինէ սալըպ գըղընդն կ-
լէտի , վէ իւչինն արտասընտա
օնուն նամը վար իտի : Իւչինն
իքիսինտէն միւՌԹէպէր իտի , վէ
օնլարդն պաշը օլտուս · ամմա իւ-
չինն տէրկՃէսինէ էրմէտի :
21
22
Նաբեսէ Հլտէն չօղ իշ կէօր-
միւչ գահրիման քիմնէնին օղլու
Յովնադա օղլու Բանեա՝ Մովա-
բդն էլի զօրըսլարընդը վուրտուս-
Հէմ պու՝ գար վոգԹընտա է-
նիպ չուգուրուն իչինտէքի ար ս-
լանդը էօլտիւրտիւ : Հէմ պու՝
23
Մ՝ըսըրլը քիմնէյի օղ պէչարդն
ուղուն քիմնէյի էօլտիւրտիւ , վէ
Մ՝ըսըրլընդն էվինտէչիւլա հաՃ-
ֆէԹի կիպի մըղրաղը վար իքէն ,
օ՝ օնուն իւղէրինէ պիր տէյնէք
իլէ էնտի · վէ Մ՝ըսըրլընդն էվին-
տէն մըղրաղը գափտը , վէ օնու
օնուն մըղրաղը իլէ էօլտիւրտիւ :

24 Յովհաղա օղլու Բանևա պուն-
լարը էլլեսի , վե իւչ գահրի-
մանըն արասընտա ծնուն նամը
25 օլաու : Պու՝ իլթէ օթուղտան
միւ՝թէպէր իսի , ամմա իւչինն
ժէրթէպէսինէ երկմէսի · վէ Դա-
ւիթ ծնու քէնտի միւսահիպլէրի
իւզէրինէ նասպ էլլեսի :
26 Վէ ա՝աքէրլէրին գահրիման-
լարը՝ Յովաբըն գարընտաշը Ա-
սայէլ՝ Բէթլէհէմինէն Դովդանըն
27 օղլու Ելհանան , Արոիլու Սա-
28 մմի՝ փելէնլու Ուէղէս , Թե-
կուալը Եկգես օղլու Իրաս՝ Անա-
29 թովթլու Աբիեզէր , Ովսալը
30 Սովքաք՝ Ահուքլու Եղլի , Նե-
տոփաթլը Մահարայ՝ Նետոփաթ-
31 լը Բաանա օղլու Ելդ , Բէնիա-
մին օղուլլարընըն գապտասըն-
տան Ռիբա օղլու Եթթի՝ Փարա-
32 թոնլու Բանիա , Գասաս տէրէսին-
տէն Հուրայ՝ Ապդաթլը Ն բիէլ
33 Բարումլու Ազմաթ՝ Սալաբին-
34 լի Եղլիաբա , Գիզոնլու Հասէմին
օղուլլարը՝ Ապարլը Սագէնին
35 օղլու Յոնաթան , Ապարլը Սա-
քար օղլու Ահիամ՝ Ովի օղ-
36 լու Եղլիբալ , Մէքերաթլը Ո-
37 փեր՝ Փելէնլու Ահիա , Կարմէլ-
լի Հասրէ՝ Ազբիա օղլու Նաա-
38 րայ , Նաթանըն գարընտաշը Յո-
39 վէլ՝ Հագարա օղլու Մաբար , Ամ-
մոնլու Սելէկ՝ Շարուհէա օղլու
Յովաբըն սիլահտարը Բէերովթ-
լու Նաարա՝ Զէթերլի Իրաս՝
40 Զէթերլի Գարեբ , Ուրիա Ո-
րիա՝ Հէթլի օղլու Ջաբադ ,
41 Ռուբենլիներին պաշը Ռուբենլի
42 Սիղա օղլու Ադինա քի՝ ծնուն
43 իւչ օթուղ իսի , Մաաքա օղլու
Հանան՝ վէ Մաթթանըը Յովա-
44 փատ , Հաասարովթլու Ողիա՝ Ա-
զմոթլի Փողթամըն օղուլլարը
45 Սամա վէ Զէհիէլ , Սամարի օղ-
լու Զէդիէլ վէ ծնուն գարընտա-
46 շը Թիսպի Յովքա , Մահաւըը Ե-
ղիէլ՝ վէ Եղնաամըն օղուլլարը
Զարիբայի՝ վէ Զօսաւիա՝ վէ Մո-
վաբըը Զէթեմա , Եղիէլ վէ Ովբ 47
եդ՝ վէ Մեսոբըս Զեսիէլ :

ՊԱՊ ԺԲ

Ա ֆտահա Կիս օղլու Սաուղ 1
ըուն Եհուդիանտէն գափանմըշ ի-
քէն , Դաւիթ Սիկեղակա կե-
լէն պուհնլար տըը · վէ ծնլար
գահրիմանլարտան օլմագ իւչ՝
Ճէնքաե իստաու իսիւլէր : Պուն- 2
լար եայլար իւչ սիլահլանմըշ՝
սաղտան վէ սօլտան Թաշլարը վէ
եայտան օգլարը ասթարլար իսի ·
ծնլար Սաուղուն գարընտաշլարը
Բենիամինլիլէրտէն իսի · Սէրվէր 3
Ազբիեզէր՝ անուն Յովաս՝ Գա-
բաալը Սամանտն օղուլլարը ի-
սի , վէ Ազմաթուն օղուլլարը
Զէզլիէլ վէ Փաղէտ՝ վէ Բարաքա
վէ Անաթովթլու Զէհու , վէ օ- 4
թուղլարըն արասընտա գահրի-
ման վէ օթուղլարըն իւզէրինտէ
օլան Գաբաաունլու Իսմայիա՝ վէ
Երեմիա վէ Ցաղիէլ վէ Ցօհանան
վէ Գադերլի Յովզաբատ , Եղիո- 5
զայ վէ Ցերիմոթ վէ Բաալիա
վէ Սամարիա՝ վէ Ցարուփլու
Սափատիա , Եղկանա վէ Զեսիա 6
վէ Ազարիէլ վէ Յովեզեր վէ
Ցէսբաամ Կորհլուվլար , վէ Գե- 7
դովրտան Յէրոամըն օղուլլարը
Յովէլա վէ Զաբադիա իսի :
Հէմ Գադըլարտան՝ Եհուդի- 8
րի արսլան Եհուդա կիպի վէ Ա-
վոուգլուգաա տաղլար իւզէրին-
տէքի Ճէյրանլար կիպի գահրի-
ման խյիթլէր՝ Ճէնք իչինտ ա՝ա-
քերի քիմսեէր՝ գալգան վէ մըզ-
րագ իւչ սիլահլանմըշ՝ էօլտէքի
գալէյհ Դաւիթին եանընա էչ-
քիէնլեր , սէրվէր եզէր՝ իքին- 9
ճի Աբդիա՝ իւչինճիս Եղիաբ ,
սէօթտիւնճիս Մասմանա՝ պէչին- 10
ճի Երեմիա , ալթընճը Եթթի՝ 11
եէտինճի Եղիէլ , սէքիզինճի Ցո- 12

Տանեան՝ տօգուզունձոռ Եղզա-
13 բադ , ծնունձոռ Երեմիա՝ ծն պի-
14 րինձի Մաքսաքանայ իսկ : Պուն-
լար Դաւիթ օղուլլարընան ա՛սքե-
րին սերվէրլերի օլուպ՝ քիւշիւք-
լերին պիրի հիւզէ վէ պէյիւք-
լերին պիրի պինէ վէրվէուէր իսկ:
15 Ձիւմլէ սէվահիլի իւզէրինաէն
Ճէօշիւշ լքէն՝ պիրինձի այսա
Յորգանանաան կէչիպ վասիաէ
հէվ օլանլարը կիւնտօղլայա վէ
կիւնպաձըլայա տօղլուռ գաշըրան
պուռնլար իսկ :
16 Վէ գալէյէ Դաւիթին եանը-
նա՝ Բենիամին վէ Յուդա օղուլ-
17 լարընաան փախ կէլտիլէր : Վէ
Դաւիթ ծնլարըն գաշըշըմնա ջէգ-
տը , վէ Ճէվապ էտիպ ծնլարա
տէտի քի՝ Էյէր պանա սէլամէթ
իւզրէ պանա իմտատ իչիւն կէլ-
սինիզ իսէ , պէնիմ եիւրէկիմ
սիզին իլէ պիրլիքտէ օլաձադ .
ամմա էյէր՝ պէնիմ էլլէրիմտէ
նահաքլըգ էօղ իքէն՝ պէնի ալ-
տաարպ տիւշմէնլէրիմէ Թէսլիմ
էթմէք իչիւն իսէ , պապա՝ պուր-
մըզըն Աստուածը կէօրիպ՝ Թո՛ղ
18 սին էմտին : Վէ սէրտարլէրին
պաշը Ամոսայի Րուհ իլէ տօլուպ
փէչէ քի՝ Պիզ սէնին իչ եա՛ Դա-
ւիթ , հէմ սէնին իլէ օլաձաղըզ
եա՛ Յեսսէ օղլու . սէլամ՝ սա-
նա սէլամ , վէ սէնին եարդըմ
ձըլարընա սէլամ օլսուն . զիրա
սանա՝ սէնին Աստուածըն եարդըմ
ձը սըր . օլտէմ Դաւիթ ծնլարը
գապուլ էտիպ՝ ծնլարը պէօլուք
պաշլարր սինքտի :
19 Փէլշտլըլար իլէ Սաուլուն իւ-
զէրինէ Ճինկէ վարտըղը զէման
Մանասէէն տախի Դաւիթէ
կէչտիլէր . ամմա ծնլարա եար-
դըմ էթմէտի , զիրա Փէլշտլը-
լըն պէյլէրի մէշվէրէթ իլէ Պաշ
լարընընդա գոող էրմէյ իլէ Էֆէն-
տիսի Սաուլդա կէչէձէք տիր տէ-
յէրէք ծնու կէլսի ինէծնաէլտիլէր :
Սիկէլակա կիթտիլինտէ , Մա- 20
նասէէն՝ Մանասէէնին պին պա-
շըլարը օլան Եզնա վէ Յովզա-
բադ վէ Ցէդիէլ վէ Միքայէլ վէ
Յովզաբադ վէ Եղիուա վէ Սաղ-
թի ծնա կէչտիլէր : Վէ ծնլար 21
Դաւիթէ պէօլիւշիւն իւղէրինէ
եարդըմ էթտիլէր . զիրա հէ-
փիսի գաւրիման իչիթլէր օլուպ՝
ա՛սքէրէ պաշլար օլտուլար : Ջի- 22
րա օր զէման կիւնտէն կիւնէ
Դաւիթէ՝ ծնա եարդըմ էթմէք
իչիւն կէլիրլէր իսկ , էօյլէ քի
Աստուած օրտուսուս կիպի պիր պէօ-
յիւք օրտու օլտու :
Վէ Քէբրոնա Դաւիթէ կէլէն՝ 23
Բապպէն աէօղիւնէ կէօրէ Սա-
ուլուն փատիշահլըղընը ծնա քն-
թիդալ էթմէյէ Ճէնք իչիւն սի-
լահլանմըշ նէֆէր պաշլարընէն
սայըսը պուռ իսկ . Յուդա օղուլ- 24
լարընաան՝ գալգան վէ մըղրադ
գալաըրան ալթը պին սէքիզ
հիւզ Ճէնք իչիւն սիլահլանմըշ
նէֆէր . Շիմաուն օղուլլարընաան 25
Ճէնք իչիւն եէտի պին հիւզգաձ-
րիման իչիթլէր . Ղևի օղուլլա- 26
րընաան աէօղթ պին ալթը հիւզ
նէֆէր . Վէ Ահարոնլուլարըն գա- 27
պիթ Յովնադաձ հէմոիլէսինձէ
իւչ պին էէտի հիւզնէֆէր : Վէ 28
գաձրիման իչիթ օլան կէնձ Սա-
դովիկ՝ հէմ պապասը էվինտէն ի-
չիւմի էքի սէրվէր . Վէ Սաուլ 29
ղուն գարընաաչլարը Բենիամին
օղուլլարընաան իւչ պին նէֆէր .
զիրա օր զէմանէսէք ծնլարըն էք-
սէրիսի՝ Սաուլ էվինին Թա-
րաֆտարլարը իսկ . Վէ Եփ- 30
րեմ օղուլլարընաան՝ պապալարը
էվինին նամտար քիմսէլէրի գաձ-
րիման իչիթլէր՝ իչիւմի պին սէ-
քիզ հիւզ ֆէֆէ . Վէ Մանասէ- 31
նին եարը սրպէձընաան վարըպ
Դաւիթի վասիշահ էթմէք իչիւն՝
ատարը իլէ զիրը օլտուան ծն սէ-
քիզ պին ֆէֆէ . Վէ խասքար օ- 32

ղաւազարընտան՝ Իսրայէլնէ հե-
մէք լաղ մ՚ակէլէխլնի պիլտիրմէք
իչէն վադթլար խուսուսունտա
անկլամագտա մտիր՝ իքի եիւզ
ակլվէրլէր քի Ճիւմլէ գարընտաշ-
լարը ծնլարըն ազգնտա պագար ի-
33 տի ։ Ջարուզնտան սէֆէրէ ջր-
գար վէ հէր կէօնէ Ճէնք ալէթի
իլէ Ճէնկէ տիղի՚լր՝ էլլի պին նէ-
քէր քի Ճէնկէ տիղիլմէք իչէն մ-
լար իքի եիւրէքլի տէյիւ լտի ։
34 Վէ Նէմթաղլմանէն պին սէր-
վէր՝ վէ ծնլար իլէ գազանը վէ
մլղարագը օթուզլէտի պլինէքէր ։
35 Վէ Դանիէլտան Ճէնկէ տիղի-
լար, իյիրմի սէգիզ պին ալթը
36 եիւզ նէքէր ։ Վէ Աէսրատէն Ճէն-
կէ տիղիլմէք իչէն սէֆէրէ ջր-
37 գան գըրգ պին նէքէր ։ Վէ Յոր
գանտանըն էօթէք եագասընտան
Ռուբէնլիլէր վէ Գադ ըլար վէ
Մանասէհին եարը սըգԹընտան՝
հէր կէօնէ Ճէնք ալէթի իլէ Ճէն-
կէ էզճան եիւզ իյիրմի պին նէ
38 քէր ։ Չէմի պու ամֆիլարա տի-
զինկ տիլին Ճէնք էրլէրի՝ Դաւի-
թի Ճիւմլէ Իսրայէլին իւզէրինէ
փատիշահ էթմէք իչէն սէլմ
եիւրէք իլէ Փէղրընա կէլտիլէր ։
վէ Իսրայէլին Ճիւմլէ պագխի
տանէ Դաւիթի փատիշահ էթ-
39 մէքտէ եէքտիլ լտի ։ Վէ օրատա
Դաւիթ իլէ եէդիտ իչէրէք՝ իւչ
հիւն տուբրատլար ։ զնրա գա-
րընտաշլարը ծնլար իչէն Թէհտա-
40 րիք կէօրտիւլէր ։ Չէմ ծնլարա
եագըն օլտնլար տանէ Թա Իսա-
քար վէ Ջաբուզըն վէ Նէմթա-
զլմանէք՝ մէրքէպլէր իլէ վէ տէ-
վէլէր իլէ վէ գամըրլար իլէ վէ
էզքիւզլէր իլէ էքմէք՝ եէյէՃէք
ուն՝ ինճիր վէ իւզլիմգուրաստա
վէ Շարապ վէ եաղ վէ սըզըրլար
վէ գոյունլար զանիմէթ իլէ կէ-
Թիրտիլէր ։ զնրա Իսրայէլտէ Հէն-
լիք վար լտի ։

ՊԱՏ ԺԴ

1 Վ Դաւիթ պին պաշըլար վէ
եիւզ պաշըլար իլէ Ճիւմլէ վա-
պիթլէր իլէ միւտավէրէ եիւլտի ։
2 Վ Դաւիթ Ճիւմլէ Իսրայէլնէ
մատ՚Թընա տէմի՚քի՝ Էյէր սի-
զէ խոշկիլիր իսէ, վէ Աւլատը-
մըզ Բատպատան իսէ, Իսրայէլնէն
Ճիւմլէ տէյարլարընտա գալան
գարընտաշլարըմըզա վէ ծնլար ի-
լէ շէհրլէրտէ վէ վարօշլարընտա
օլան քէհանլէրնէ վէ Պէնիլէրէ
ափէմլէր տաղարըպ Խապէր կէօն-
տէրէլիմ, քի եամըմըզա Ճէմ՚
օլտունլար ։ 3
3 Վ Աւլատըմըզըն
ատնտաուզտնու եամըմըզա նի-
Թիգալ էտէլիմ. չիւն քի Սա-
ուլուզան կիւնլէրինէ՝ ծնու Թա-
լտպ էթմէտիք ։ 4
4 Վ Ճիւմլէ Ճէ-
մատ՚Թ պէտլէ էթմէյէ բտզի օլ
տու ։ զ՚իրա պու սէօզ Ճիւմլէ
Ճէմատ՚Թըն նազարընտա տօզ
բու կէօրինտիլ ։ 5
5 Իմտի Դա-
ւիթ՝ Մըսըրըն Սիհվրտնտան Թա
Եմաթըն մէսաֆէլինէտէք Ճիւմ-
լէ Իսրայէլի՝ Աւլատըն ատնտաու-
զտնու կարիաԹարիմէն կէ-
Թիրմէք իչէն Ճէմ՚ էլլէտի ։
6 Նատն Դաւիթ Ճիւմլէ Իսրայէլ
լէ Բաաղա՝ Ցուդատա օլան կա-
րիաԹարիմէ ջզմաշ քի օրատան՝
իտմի՝ Փէրտվէյէլնէ Խէրէնթէ օ-
Թուրան Էհտա աէնիլէն Աւլա-
հըն ատնտաուզտնու ջզդարա ։ 7
7 Վ Աւլահըն ատնտաուզտնու Աբի-
նադապ էվինտէն պիր էնիլ ա՚-
րա պտնըն Իւզէրինէ պինտ՚րտի ։
վէ ա՚րապտայը՝ Ոզա իլէ Աքիով
սիւրէրլէր լտի ։ 8
8 Դաւիթ լտհ
Հէմ Ճիւմլէ Իսրայէլ՝ պիւԹիւն
գուվվէԹլէրի իլէ Աւլահըն հօ-
նէնտա իշտիրլէր վէ Թան պար-
լար վէ տանԹուրլար վէ տավուշ
լար վէ զնլէր վէ պրտուլար իլէ
բտգա հէյէրլէր լտի ։
9 Վ Թա Փլէթտուն խարտա-

Ընդառաջ կելլեիր · վե՛ Ողջ հ-
լինի սալոը քո՝ սանուելու Թու-
թա , դնրա հօթիւզիր աղղըն
10 Տարաքեմ հաէրլեր խոյ : Վէ
Բաղպըն զաղաալը Ողայա Թու-
թաուշու , վէ ծնու՝ հլինի սան-
ուելա սալոըզընտան հօթիւրիւ
վուրաու · վէ օրատա Ալահ՚ըն
11 Դաւիթ՝ Բաղպըն Ողաա ա հլէկա-
յի պօղղունդուքտան հօթիւրիւ
Թաուալանաը , վէ օլ մահալին
աուրը փարէա ողա գօսու Թա
12 պու կիւնդէք · Վէ Դաւիթ
օլ կիւնդու Ալահ՚ատան գօրդուպ
աեսի քո՝ Ալահ՚ըն սանուելու-
նու հանըրա նի՚ձէ կէթիրէ յիմ :
13 Ինմի Դաւիթ սանուելու քէն-
տի հանըդա Դաւիթ շէհրինէ
կէթիրմեսի · ամմա ծնու Գէթ-
լի Աբդիպ մուն հվինէ սալըթ-
14 ը : Վէ Ալահ՚ըն սանուելու
Աբդէդօմուն հվի իլէ՝ ծնուն հ-
վինաե իւշ այ աուրաու · Վէ
Բաղպ Աբդէդօմուն հվինի վէ
ծնուն ձիւմլէ վլորիյէթինի պէ
քէքէթլեսի :

ՊԱՀՊ ԺԴ

1 Վ Է Տիւրոս փատիշահը Քի-
րամ՝ Դաւիթէ էլչիլեր վէ էրզ
ագաճլարը վէ ուիվարձիլեր հէմ
ուիւճիրլեր կէօնաէրակ քի՝ ծնա
2 հվ պինա հօթլէր : Վէ Դաւիթ՝
Բաղպըն ծնու Իսրայէլին իւշէ-
րինէ փատիշահ իլդա հէթուիլ-
նի պիլսի , չիւն քի ծնուն դավ
մը Իսրայէլ իչիւն ծնուն փատի-
շահլըղընը եիւճէլտեսի :
3 Վէ Դաւիթ Երուսաղէմահ
ուսինա դարըլար ալը , վէ Դա-
ւիթ ուսինա օղուլլար վէ գըզլար
4 Թէվիւնա էլլէնի : Վէ Երուսա-
ղէմահ ծնա ուօղանլարընն իսիմլէ-
րի պունլար ուը · Սամաա վէ
Սուվաբ՝ Նաթան վէ Սողոմոն ,
վէ Յեբհաար վէ Եղիսուա վէ Ե- 5
ղիփաղէտ , վէ Նոգա վէ Նա- 6
փեգ վէ Յաւիւդ , վէ Եղիսամա 7
վէ Բաղիադա վէ Եղիփաղէտ :

Վէ փըլըշթըրդաւիթին ձիւմ- 8
լէ Իսրայէլ իւշէրինէ փատի-
շահ մէսհ օլունսուդունու իշի-
տինճէ , ձիւմլէ փըլըշթըլար Դա-
ւիթի արամազա չըգըրլար · վէ
Դաւիթ իշիտի , վէ գարշըա-
րընա չըգը : Վէ փըլըշթըլար կէ- 9
լիպ՝ Ռափայիմ վատիսինտէ եա-
յըլըշըլար : Վէ Դաւիթ Ալա- 10
հա տանրշընպ տէսի քի՝ փըլըշ-
լարըն իւշէրինէ չըգայը՞մ մը ,
վէ ծնըրը էլիմէ Թէսլիմ էտե-
ճէ՞ք մի սին · վէ Բաղպ ծնա՝
Ընդ վէ ծնըրը էլինէ Թէսլիմ
էտիճէ յիմ տէսի : Վէ ծնըր 11
Բաաղբաբասիմ չըգըշըլար , վէ
Դաւիթ ծնըրը օրատա վուրաու ·
վէ Դաւիթ տէսի քի՝ Ալահ պէ-
նիմ էլիմիլէ սու շինէնէրիմի սու-
լարըն պէնթէէրի պզուշուլու կի-
լի պօղաու · ծնուն իչիւն օլ մա-
հալին տուրը՝ Բաաղբաբասիմ
գօսուլար : Վէ ծնըր պլշա- 12
լարընը օրատա պրագըլար · վէ
Դաւիթ էմր էթտի , վէ ծնըրը
աթէշէ էտգըլար :

Անտէն փըլըշթըլար՝ Թէքրար 13
պիր տահա վատիսէ եայըլըշ-
լար : Վէ Դաւիթ Թէքրար Ա- 14
լահա տանրշըլար , վէ Ալահ ծնա
տէսի քի՝ Ընըլարընն արգասընա
չըգմայասընն , ծնըլարընն էթրա-
փընտան տօլաշըպ՝ ծնըլարա տաշ-
գըմ տէյիւտիւյիւնէն գարշըսըն-
տան վարասընն : Վէ վադի՝ օլա 15
քի՝ տաշգըմ տէյիւտիւյիւնէ պա-
շընտա էւերիյիւշ տէսինի իչիմ-
տիյինտէ , օլ գիման ձէնկէ չը-
գասընն · զնրա Ալահ փըլըշը-
լարընն օրատասընու վուրմադ ի-
չիւն սինին էօնիւնճէ չըգտաճագ
պըր : Վէ Դաւիթ՝ Ալահ՚ըն օ- 16
նա էմր էթտիյինէ կէօրէ էտի՝

Փղշտացւարըն օդտուսունու Գաբաւոնտան Գաղերեսէաք վուրս
17 տու : Պու վէձՀ իւէ Դաւիթին նամը Ճիւմլէ տիյարլարտա եաՂըլըը · վը Բապպ օնուն գօրգուսունու՝ Ճիւմլէ Թայիֆէվէրին իւղերինէ տալըը :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Ա Է Դաւիթ չէՀրինտէ քէնտինէ Հվէր Եաիտը · վը Աստ-
Ղըն սանտուղու իչինն պէր մահալ Հաղորլայըպ՝ օնուն իչինն
2 պէր ջասըր գուրտու : Օր վէման Դաւիթ տէսի՛ք՝ Աստղըն սանտուղունու Նիվիվէրտան ղայրն քիմսէ գալորմատըն · ղնրա Աստղըն սանտուղունու գալորմագ իչինն վը օնա խրզմէթ էթմէք իչինն էպէսիյէտէք՝ Բապպ օնլարը սէչտի :
3 Վը Դաւիթ՝ Բապպըն սանտուղունու օնա Հաղորլատրը մահալէ չզդարմագ իչինն Ճիւմլէ Իսրայէլն Երուսաղէմ ՃէմԷ
4 Հլէտի : Հէմ Դաւիթ Ահարոն օղուլտրընը վը Ղևիվիէրն ՃէմԷ
5 Հլէտի · կահաթ օղուլտրընտան՝ պաշ Ուրիէլ վը օնուն գարընտաշտրը Հիւզ Իյիրմի ֆէյ ,
6 Մերարի օղուլտրընտան՝ պաշ Ասայիա վը օնուն գարընտաշտրը Հիւզ Իյիրմի ֆէյ , Գերսոն օղուլտրընտան՝ պաշ Յովէլ վը օնուն գարընտաշտրը Հիւզ
8 օԹուզ ֆէյ , Եղիսափան օղուլտրընտան՝ պաշ Սեմայիա վը օնուն գարընտաշտրը իւքի Հիւզ
9 ֆէյ , Վրէբրոն օղուլտրընտան՝ պաշ Եղիէլ վը օնուն գարընտաշտրը սէքսէն ֆէյ , Ողիէլ օղուլտրընտան՝ պաշ Ամինադաբ վը
11 օնուն գարընտաշտրը Հիւզ օն իքի ֆէյ իտի : Վը Դաւիթ Սադովկ վը ԱբիաԹար քեՀանիվէրի՝ վը Ղևիվիէրն Ուրիէլ՝ Ասայիայը վը Յովէլ՝ Սեմայիայը վը Եղիէլ վը Ամինադաբ չաղըրտը · վը 12 օնլարա տէսի՛ք՝ Սիզ Ղևիվիէրին պաշ պաշալարընըզ՝ քէնտիվէրինիզի Հէմ գարընտաշտրընըզը ԹագԹա Հտին , քի Իսրայէլին Աստղը Բապպըն սանտուղունու՝ օնա Հաղորլատրըմ Տահալէ չզդարմասընըզ : Չ իրա սիզ իպԹիտաատէն պէօյէ 13 էԹմէտիյինիզ իչին , Աստղըմըզ Բապպ արամըզտա պօզղունտուգ էյլէտի · չիւն քի օնու նիզամը իւղտէ Թալաշ էԹմէքթէ : Իմտի Իսրայէլին Աստղը Բապ- 14 պըն սանտուղունու չզդարմագ իչինն՝ քեՀանիվէր վը Ղևիվիէրը ԹագԹա օղտուղար : Անտէն Ղևի- 15 օղուլտրը Աստղըն սանտուղունու՝ Մովսէսին Բապպըն սէօզիւ իւղտէ ԹէնԹիչ էԹմէյինէ էՀօրէ սըրըգտար իւէքճինիվէրին ումուղտրը իւղերինէ գալորմտրը :
Վը Դաւիթ Ղևիվիէրին սէր- 16 վէրէրինէ տէսի՛ք՝ գարընտաշտրընը չալըղտար իւէ սանԹուրտար վը Թանպուրտար վը զիլլէր իւէ մուսիգարտար նասպ Հէվէր քի՝ չԷնիչ իչինն սէս գալորմրպ չալտար : Վը Ղևիվիէր՝ Յովէլ 17 օղտու Եմանը՝ վը օնուն գարընտաշտրընտան Բարաքիա օղտու Ասափը՝ վը գարընտաշտրը Մերարի օղուլտրընտան Կիսէայ օղտու ԵԹանը նասպ էԹմէյինէր · Հէմ սիվիվէրինՃէ իքինՃի ըիւԹ- 18 պէտին գարընտաշտրը գափուՃուտրը՝ Զաքարիայը՝ Բէնի վը Յաղիէլ վը ՍեմիրամովԹու վը Յէքիէլ վը Ունննի՛ Եղիաբը վը Բանեայը վը Մաասիայը վը Մաասէյայը վը Եղիփալէյի վը Մաքենիայը վը Աբդեդոմու վը Յեիէլ : Վը Եման իւէ Ասափ վը Եթան մուսիգարտար՝ 19

պապըը զիւլէը իւլէ չալմագաա իւ-
20 տիլէը : Վէ Զաքարիա վէ Ազիւէլ հէմ Շեմիրամովթ վէ Յեքիւէլ վէ Ումնի վէ Եղիսաբ հէմ Մաասիա վէ Բանեա՝ սանթուրլար իւլէ Ալա-
21 մոթ մափամընգա իտիլէը : Վէ Մաատաթիա հէմ Եղիփաղէ վէ Մակենիա վէ Աբդեդոմ վէ Յեհիէլ վէ Ազազիա՝ թանպուրլար իւլէ Շէմինիթ մափամը իւլէ գուրտարուղ
22 իտիլէը : Վէ իլահի օգումատա Ղևիվիլէրին սէրվէրի Քոնոնիա՝ մահիը օլմագ իւլէ , իլահի օգու-
23 մանընն թա՛լիմ էտիճիսի իտի : Վէ Բարաքիա իւլէ Եղկանա՝ սանտուղուն գափուճուլարը իտի :
24 Սաբանիա հէմ Յոսաֆատա վէ Նաթանայէլ վէ Ամիազի վէ Զաքարիա վէ Բանեա վէ Եղիազար քեհանընէր՝ Ալահընն սանտուղու էօնիւնտէ պօղուլար չալարլար իտի . վէ Աբդեդոմ իւլէ Յեհա սանտուղուն գափուճուլարը իտի :
25 Իտիի Դաւիթ՝ Իսրայէլին իտիթիյալարը վէ պին պաշբար իւլէ Բապպէն ա՛հա սանտուղունու Աբդեդոմինն էվինտէն չէնընէ իւ-
26 լէ զրդարմագա կիթտիրէը : Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Ալահ Բապպէն ա՛հա սանտուղունու գալարընան Ղևիվիլէրէ եարտըմ էտինճէ , էէտի պուղա վէ էէտի գօչգուր-
27 պան էթտիրէը : Վէ Դաւիթ տիւլպէնտա խի՛տաթ կիյինտիճ իտի , հէմ՛ սանտուղուն գալարընան Ճիւմլէ Ղևիվիլէը վէ մուսիգար-լար՝ վէ մուսիգարլար իւլէ Իլահի օգումանընն սէրվէրի Քոնոնիա պախի . հէմ՛ Դաւիթին իւղէրին-տէ քէթէն եափուտ վար իտի :
28 Իտիի Ճիւմլէ Իսրայէլ Բապպէն ա՛հա սանտուղունու՝ կիւլպէճանը իւլէ վէ պօղու սէտասը իւլէ վէ սուրնա վէ զիւլէը իւլէ սանթուրլար վէ Թանպուրլար չալարագ
29 եօգարը զրդարըրլար իտի : Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Բապպէն ա՛հա սանտուղուն Դաւիթի չէհրինէտէք կէլընճէ , Սաուղուն գըղը Միղքող փէնճէրէտէն պագըպ՝ Դաւիթ փատիշահընն ըագա էթտիյինի վէ օյնատըղընը կէօրտիւքտէ , օնու եիւրէկյինտէ Թահգիր էյլէտի :

ՊԱՊ ՃՈՂ

1 Վ Է Ալահընն սանտուղունու կէօթիւրիւպ՝ օնու Դաւիթին օնուն իչինն գուրտուղու չատըրընն օրթասընա եէրլէչտիրտիլէր . վէ Ալահընն էօնիւնտէ պիւթիւն Լանմալար վէ սէլամէթ գուրպանլարը սունտուլար : Վէ Դա-
2 վիթ պիւթիւն Լանմալարը վէ սէլամէթ գուրպանլարընը սունմաղը պիթիրինճէ , Բապպէն Լամինտէ գալմա խալը տուա՝ էյլէտի : Անտէն Ճիւմլէ Իսրայէլ ա-
3 եէմինէ՝ էրքէ՛գտէն գարըյա վարընճա՝ հէր քեսէ պիլտիր եքմէք սօմունու վէ պիրեր փարչա եթ վէ պիրեր իւզիւմ փիւեսի էօլչէ-սիրտի :

4 Վ Է Բապպէն սանտուղու էօնիւնտէ Ղևիվիլէրտէն՝ Իսրայէլին Ալահը Բապպա զիքր վէ Համտ վէ շուքր եթմէք իչիւն խըզմէթ-Ճիւլէր Թա՛յին էյլէտի : Պաշ Ա-
5 սաֆ՝ վէ իքինճի Զաքարիա՝ Յեհիէլ վէ Սեմիրամովթ վէ Յեքիւէլ վէ Մաատաթիա վէ Եղիաբ վէ Բանեա վէ Աբդեդոմ վէ Յեհիէլ սանթուրլար վէ Թանպուրլար չալտըրլարը իւլէ՝ Ասաֆ խէ զիլ-
6 լէր իւլէ չալար իտի : Բանեա իւլէ Յաղիէլ քեհանընէր տաիխ Ալահընն ա՛հա սանտուղունուն էօնիւնտէ տայիմա պօղուլար չալարլար իտի :

7 Հէման օլ կիւնտէ՝ Դաւիթ պու՝ Ճէմտուրա Ասաֆընն վէ օնուն գարընտաշլարընն էլինէ՝ Բապ-

պա շնեքը ԷԹՄԷԿ իպԹիտա վէր-
ան ։
8 Բապպա շնեբը էան , ծնուն
իամինէ նիտա էան ։ ծնուն իշէ-
ոնքէրինէ գաւմէրուէ պիշոի.
9 բին ։ Ընա իշահի օգույուն , օ
նա մէշմուբ օգույուն ։ ծնուն
ձիւմէէ միւձիղաԹէլարընը ԹԷ-
10 փէբքիւբ էաին ։ Ծնուն ա՛զիզ
իամի իշէ ԻփԹիխար էաին ։ Բապ-
պը արույանլարըն ևիւբէյի շազ
11 օլուն ։ Բապպը վէ ծնուն գուվ
վէԹինի արայըն ։ տայիմա ծնուն
12 ևիւղևնիւբ Թաշտապ էաին ։ Ծ-
նուն էԹոիէյի միւձիղաԹէլարընը՝
ա՛լամԹիէբինի՝ վէ ազղընըն շէ-
բիա՛Թլարընը զնքը էյլէյին ,
13 էա՛ ծնուն գուլլա Իսրայէլին
զնբրԻէԹի՝ ԷՅ ծնուն սէչիլմիշ
14 լէրի Յակոբան օղուլլարը ։ Ե-
հովա՛ Աղատմիշ պու տուր ։
ծնուն չէբիա՛Թլարը պիԹիւն
15 էէրտէ տիր ։ Ա՛հարընը էպէուն՝
էմր էԹոիէյի սէօզիւ պին տէվ
16 բէա՛յ զնքը էաին , ծնու քի Ա-
բրահամ՛ իշէ քէսիշտի , վէ Իսա-
17 հակա էէմին էյլէոի , վէ Յակո-
բա գանուն իչիւն՝ Իսրայէլ է-
պէոի ա՛նա իշլուն տապիԹ էյլէ-
18 յիպ՝ տէոի ։ Սոնա Ղանան սի-
յարընը՝ միրասընըզըն հիսէսի
19 տէյիս վէրէձէյիմ , սիզ տահա
տայըտա վէնք տզ՝ վէ ծնուտա միւ-
20 ռաիիլըէր էբէն , վէ տնըար Թայի-
փիէուն Թայիփէյէ՛ վէ պիր մէմ-
լէքէԹուն պիր զայրի գաւմա
21 կէզէր էբէն , օ ծնըարա զուլմ
էԹոիէյի պիր քիւսէյի գօմարը ։
էլլա ծնըարան էօԹիւբիւ վա-
22 սիշահլար Թա՛զիր էյլէոի ։ Մէ
սինէ բիմէ տօգանման , վէ միէյ-
զամանէրլէրիմէ քէմնիք էԹՄէն
23 ԹէՔ ։ Եա՛ Ձիւմլէ Ձիհան՝ Բապ-
պա իշահի օգույուն ։ կիւնանէն
կիւնէ ծնուն խէչտարընը միւժուէ
24 էաին ։ Թայիփէյէրտէ ծնուն Ձէ-
լալինի՝ Ձիւմլէ գաւմլարտա ծնուն
միւՁիղաԹէլարընը նագլ էաին ։
Ձ իբա Բապպ ա՛զիմ՝ վէ ղայէԹ 25
մտոէ լայըզ տըր ։ վէ Ձիւմլէ
ալահլարընն իւզէրինէ հիյպէԹ-
լու տօր ։ Ձ իբա գաւմլարընն 26
հէվի ալահլարը հիչլէր տիր ։
կէօքլէրի իսէ Եհովա Եափտը ։
Ծնուն էօնիւնտէ ձէչալ ու զիյ- 27
նէԹ՝ մահալինտէ գուվվէԹ վէ
սիւրիւբ վար ։ Եա՛ գաւմլարընն 28
գապիլէէրի՝ Բապպա Թագրիր
էաին ։ Բապպա ի՛զզէԹ ուգուվ
վէԹ Թագրիբ էաին ։ Բապպա՝ 29
իամինին ի՛զզէԹինի Թագրիր է-
տին ։ վէ՛չ քէչ գալտրըպ՝ հու-
զուրունա կէվին ։ Բապպա ա՛-
զիզ զնյնէթ իչլէ սէձտէ գըլըն ։
Եա՛ պիւԹիւն Ձհան՝ ծնուն հու- 30
զուրունտան սիԹրէյին ։ սիուն-
Եա տապի գայ՝ մ՛օլուպ՝ սապրըլ-
մայաձագ տըր ։ Կէօքլէր շազ 31
օլուպ՝ եէր մէսլուր օլսուն ։ վէ
Թայիփէյէրտէ Բապպ փատիշահ-
լըգ պիւբիր տէսինլիր ։ Տէնիզ 32
վէ ծնուն տոլուսուբ կիւբլէնին ։
սահրա՛ ծնուտա հէվի օլան իչլէ տէ-
վինին ։ Օլ զէմանո օրմանըն ա- 33
զաձլարը՝ Բապպըն հուզուրուն-
տա ալգըշ էԹոինլէր ։ զնրա էէ-
բին շէբիա՛Թլարը կէօրմէյէ կէ-
լէյօր ։ Բապպա համո էաին , 34
զնրա էյի տիր ։ զ՛բա ծնուն ի՛-
նայէԹի էպէտի տիր ։ Չէմ տէ- 35
յին՝ բի՛ պիղի գուլ Թար էա՛ խէ-
լասըմըզըն Ա՛լահը , վէ պիղի
տէվիր , վէ պիղի Թայիփէէրը-
տէն խէլաս էյլէ , քի տ՛զիզլես-
մինի մէտ էպէտ՝ համարըն իչլէ
նիՔԹիխար էտէյիմ ։ Իսրայէլին 36
Ա՛լահը Բապպ էզէչտէն Թա
էպէտտէ միւԹէպարիբ օլսուն ։
Վէ Ձիւմլէ գաւմ՛ Ամին տէ-
պի , վէ Բապպա շնեքը էյլէպտ ։
Վէ օրտտա Բապպըն տ՛էտ 37
սանտուզունտան էձնիւնտէ Ս տա-
վը վէ ծնուն գարընտաշլարընը
պրազ տը քի՝ կիւն պէ կիւն իգ-

Թիզա հաւնէ կէօրէ սայիմա
սանաուղան էօնիւնաէ իըզըմէթ
38 հաւէսը , հէմ Ա բդէզօմ իլէ գա-
րընտաշլարը ալմազը սէքիզ քի-
լիայի · վէ Իսրաիլ օղլու Ա-
դեզօմու վէ Ասայը քի գաիւա-
39 ձուլար օլալար , վէ քենահին Ա-
զօվկու վէ գարընտաշլարը քնա-
հինէրի՝ Գալաձանաա օլան հիւք-
սէք հէբռաէ Բա պալըն չատըրը
40 հընիւնաէ պրաֆրը քի՝ սայիմա
սապահ վէ ակշամ պիւթիւն
հանումանըն մէղրահը իւէլրինաէ՝
Բապա պիւթիւն հանումալար
սունալար , վէ Բապալըն Իսրա-
իլէ համ հէթիյի թէվրաթըն-
սա ձիւմլէ հազըրլամա կէօրէ է-
41 պէյէր : Վէ ծալարըն պիւհինձէ
Եհմաը վէ Իսիթունու՝ վէ սա-
լարը իլէ գէբր օլուհան պագի
սէհիվիհէրի պրաֆրը քի՝ Բապա
համ հաւէսը , գ'բա ծնուն ի-
42 նայէթի եպէաէ սիր , վէ ծնը-
րըն պիւհինձէ օլան Եհան իլէ
Իսիթունու քի պ լուլար վէ
գիւէր վէ Ալլահ մուհամիհինին
չալրըսընը չալալար , վէ Իսի-
թունուն օղուլլարընը քի՝ գա-
43 փուսա օլալար : Ընհան ձիւմլէ
գամ՝ հէր քէս հիւնէ կիթաի ·
Դաւիթ տահի քենահ հիւնէ
հայր տուա՝ հէթիյէ սէօնիւհ :

ՊԱՍՊ ԺԲ

1 Վ է վագի՝ օլտուքի՝ Դաւիթ
հիւնահ սաքին օլունձա , Դա-
ւիթ Ալահան վէ յամանլըգ սէ-
սի քի՝ Իշթէ պէն հրզուն հա-
փըրմըշ հիւսէ սաքին իմ · վէ
Բապա՝ հընձնըն սահտուղուվէր-
2 սէէր ալթընտա սըր : Վէ Նա-
թան Դաւիթէ սէսի քի՝ Նիւ-
րէկինահ հէր օլանը հզէ · գի-
3 բա Ալլահ սէնին իլէ սիր : Վէ
վագի՝ օլտուքի՝ օվկէձահ Ալ-
լահըն սէօղիւ Նաթանա օղուպ
սէսի · Կիթ՝ գուլուսմ Դաւիթէ 4
սէօյլէ քի՝ Բապպ պէօյլէ սէր ·
Պանա՝ սաքին օլմազ իշիճն հվի
սէն պինա հէթմէյինէքսին : Ջի- 5
րա Իսրայէլի չոփպարըղըմ կիճա-
սէն պուս կիճնհահաք հվահ
սաքին օլմասըմ· իլա խայմհահն
խայմհյէ վէ չատըրտան ըփըշա
կհզահմ· Ճիւմլէ Իսրայէլ իլէ 6
հէմ տօլաշարըղըմ մահալլէբաահ՝
գահմըղը կիւթմէյէ էմր հնթա-
յիմ Իսրայէլին հուքմէրիրինին
պիրինէ պիր վէձհիլէ սէդյէյիպ՝
Պանա նի՞ճին էրզահն էվ պինա
հէթմէսինիզ սահմ՞մի : Վ է չիմ 7
սի գուլուսմ Դաւիթէ պէօյլէ սէ-
յհսին քի՝ Ասքէրլէրին Բապալը
պէօյլէ սէր · Պէն սինի տաղը-
սան՝ գօյունձարընը արաբնտան
ալտըմ է՛ գահմըղմ Իսրայէլին
իւղերինէ տուրթան օլտուքն : Վէ 8
հէր կիթահյին հէբահ սէնին ի-
լէ խահմ՝ վէ սէնին հընհիւնահն
ձիւմլէ տիւշմինլէրինի դըրտըմ·
վէ տահտ հէրին իւղերինահ օլան
պէօյլուքլէրին նահրը կհսի նահ
հյլհահմ : Գահմըղմ Իսրայէլհտա 9
խի պիր մահալ Թահյին էահպ օ-
նուս տիքէձհյիմ , վէ քինահ հէ-
րինահ սաքին օլուսպ տրթըգ
գըմձլահնմայտահգ տըր · վէ
ծնուս պիր տահտա հարտահղ ըգ
օղուլարը հվհյլքի կհսի ինձիթ-
մհյհձհրհը , հահնի գահմըղմ Ի- 10
սրայէլին իւղերինի հուքմհրտահ-
տհյիմ կհնահնհն պհրուս օչուս-
կհսի · վէ սհնին ձիւմլէ տիւշ
մինլհրինի տըպղատահտահղըմ ,
հէմ տահնա պիլտիրիբիմքի՝ Բապպ
սահնա հվ հահփահձահգ սըր : Վ է 11
վագի՝ օլտ քի՝ սհն պահպալարը-
նըն հահրնահ կիթմէյէ կհնհյէ-
րինի տօլունձա , սհնահն տահնկհտ
օղուլարընտահն օլահձահգ զիւրրի-
յիթինի գալարըտահղըմ, վէ օ-
նուն փահտիշահյլհրը պայիմ է-
տ՛ձէյիմ : Փահնա հվ օ պինա 12

հաէձէք սիրը · վէ ծնուն Թախ-
Թընը հպհսիյհսէք գայիմհսէ-
13 Ձէյիմ : Պէն ծնուն պատարը օ-
լաձաղըմ, օ տախի պէնիմ օղլում
օլաձագ տըր · վէ ի՛նայհԹիմի
ծնուան՝ սէնսէն հվիվը օլսնուան
կիսէրսիյիմ կիսի՝ կիսէրմիյէ-
14 Ձէյիմ : Վէ ծնու հպհսէն հ-
վիմսէ վէ վատիշայըղըմտա սա-
պիԹ հսէձէյիմ· վէ ծնուն Թախ-
Թը հպհսէն գայիմ օլաձագ տըր:
15 ՁիւմԹէ պու սէօղլէրէ կէօրէ վէ
ՁիւմԹէ պու իշհամա կէօրէ՝ Նա-
Թան ԴաւիԹէ հղյէ սէյլէսի :
16 Անոնն ԴաւիԹ փատիշահ վա-
րըպ՝ Բապըն հուզուրուննաա օ-
Թուրաու, վէ սէսի· Եա՛ Բապպ
Ալսհ՝ պէն քի՞մ իմ, վէ պէնիմ
հվիմ նէ՞ սիր քի՝ պէնի պուրա-
17 յատէք կէԹիրսին : Ամմա պու
նաղարըննաա քիւշիւք կէօրիւնսիւ
եա՛ Ալսհ , վէ պու դուլսնուն
հվի հադգընա կէչմէձէք իրադ ղէ-
ման իշհուն սէյլէսին · վէ պա-
նա՝ եա՛ Բապպ Ալսհ՝ հիւձէ
մէրԹէհսէյհ լայըգ օլան սաէմ
18 կիսի նաղար գընըրն : Պու դու-
լսնուն ի՝ղղէԹի հադգընա՝ Դա-
ւիԹ արԹընդ սահանի՞ սէյլէսին·
սէն իսէ պու դուլսնուն սիլիրսին:
19 Եա՛ Բապպ՝ պու դուլսնուն
խաԹընը իշհուն վէ սէնին գալսի-
նէ կէօրէ ՁիւմԹէ պու սէյիւք
շէյհրի իձրա էյհսին քի՝ ՁիւմԹէ
պու սէյիւք շէյհրի սիլսիրսէ-
20 սին : Եա Բապպ՝ դուշադըրըմըղ
ինչ ՁիւմԹէ իշհԹահսիյիմիզ կէօրէ
սէնին կիսի հօգ սաւը · վէ սէնսէն
21 ղայրի Ալսհ հօգ սաւը : Վէ
գաւմըն Իսրայէլ կիսի՝ հէբսէ
սիր ա՛սէա Թայիֆէ վա՞ր մը քի՝
Ալսհ ծնու քէնտինէ գաւմ սէ-
յիս գուրԹարմադ իշհուն կիսէ ,
քի Ա՛ըսըրսան խէյրս հՁԹսիյին
սէնին գաւմըն հՁնիւնսէն Թա-
սիֆհՁիր գօյմադ իչհ , քէնտինէ
ա՛դամ Թէրս վէ հիյսկէԹսէնսէ

գադանտըն : Վէ քէնտի Իսրա- 22
յէլ գաւմընը քէնտինէ հպհսէն
գաւմ էյհէսին · վէ սէն՝ եա՛
Բապպ՝ ծնուրըն Ալսհը օլսուն:
Վէ շիմտի՝ եա՛ Բապպ՝ պու գու- 23
լսնուան հօԹիւրիւ վէ ծնուն հ-
վինսէն հօԹիւրիւ սէյլէսիյին
սէօզ հպհսէն սաալիԹ օլսուն ·
վէ սէյլէսիյին կիսի հյէ : Վէ 24
սաալիԹ օլսուն , վէ իսմին հպհ-
սէն մուա՛ղղամ՝ օլսուն , քի սէ-
յհէյհ · Իսրայէլին Ալսհը ա՛ս-
քէրէյհին Բապպը՝ Իսրայէլին
Ալսհը սըր · վէ գուլսուն Դա-
ւիԹին հվի սէնին հուզուրուննաա
գայիմ օլա · Զիրա սէն՝ եա՛ 25
Ալսհըմ՝ պու գուլսնուն գու-
լաղընա քէչՁ հյէսին քի՝ օննա
հվնափահձագըն · ծնուն իշհուն
պու գուլսուն սէնին հուզուրուն-
տա նիյաղ հԹմհյհ գալՁնդէ ու-
ղա պուլմուշտուր : Վէ շիմտի եա՛ 26
Բապպ՝ օղ Ալսհ սէն սին · վէ
պու գուլսնուն հադգընա պու
հյէյհ վա՛տ հյէսին : Վէ հալա 27
պու գուլսնուն հվինի միւպարէք
գընմադա լսաղն օղ քի՝ հպհսէն
հուզուրուննաա օլա · ղնրա սէն
միւպարէքլհսին՝ եա՛ Բապպ, վէ
հպհսէն միւպարէք օլաձագ տըր:

ՊԱՊ ԺՐ

Ա՛ հ վադի՝ օլտուրքի պունտան 1
սոնկրա , ԴաւիԹ Փղշտըլըրը
վուրուպ՝ ծնլորը ալսագալԹադ ·
վէ ԳէԹի հէմ ծնուն քէօյէրինի՝
Փղշտըլըրըն հլինսէն ալը :
Անոնն Մ՛ահաբը վուրտու · վէ 2
Մ՛ահաբըլըլար ԴաւիԹի խարաձ
կիւզար գուղ օլսուղար : Հէմ 3
ԴաւիԹ Սուբա փատիշահը Ադ-
րադրը՝ օ՛ Եփրատ ըրմաղընտա
հնքիւմհԹինի գայիմ հԹմհյհ
կիտը իքէն՝ ԵմաԹտան հսոնա
վուրտու : Վէ ԴաւիԹ օնտան 4
պին ա՛րապա վէ հէսի պին ա-Թ-

լը վէ էլիմի պին եայա նէֆէր
Թուէտու · վէ Դաւիթ ձիւմլէ
ա՛րապա պէկլիլէրինին պինիրլէ-
րինի քէստի , վէ ծնլարան եիւզ
5 ա՛րապա պէկլիլի ալըգօտու : Վէ
Դամասկոսուն Սիւրեանլիլէրի
Սուբա փատիշահը Ադրազա-
րըն իմտատընա կէլտիլէր · վէ
Դաւիթ Սիւրեանլիլէրտէն էլիւ-
6 մի էքի պին ատէմ վըրտու : Վէ
Դաւիթ Սիւրիա Դամասկոսուն-
տա մոհաֆըզլար գօյուպ՝ Սիւրեա-
նէլէր Դաւիթէ իարաձ կիւզար
գուլլար օլտուլար · վէ Բապտ
Դաւիթի՛ հէր կիթտիլի եէրտէ
7 գուրթարտը : Վէ Դաւիթ՝ Ադ-
րազարըն գուլլարը իւզէրինտէ
օլան ալթունն գալգանլարը ալ
տը , վէ ծնլարը Երուսաղէմ կէ-
8 թիրտի : Վէ Ադրազարըն շէ-
հիրլէրի Տեբաթ իլէ Խունանի՝
Դաւիթ զայէթ չօգ պագըր ալ
տը · Սողոմոն պագըր տէնիզի
վէ տիրէքլէրի վէ պագըր գապ-
լարը օնտան եասիտը :
9 Վէ Եմաթ փատիշահը Թովու՝
Դաւիթին Սուբա փատիշահը
Ադրազարըն ձիւմլէ ա՛ղէրինի
10 վըրտաղուշնու իշլամընձէ , Դա-
ւիթ փատիշահա քէնտի օղլու
Ադրամը կէօնտէրտի քի՝ խաթ-
րընը օպտա , վէ Ադրազար իլէ
ձէնկ էտիպ՝ օնու վըրտաղուշ
իշլուն օնա թէհնիյէ էյլէյէ ,
զիրա Ադրազարըն Թովու իլէ
ձէննկի վար իտի · իմտի օնա հէր
կէօնէ ալթունն վէ կիւմիւշ վէ պա-
11 գըր գապլար կէօնտէրտի : Դաւիթ
փատիշահ օնլարը տապի ձիւմլէ
Թայֆէլէրտէն՝ Եդոմնատն վէ
Մոաբտան վէ Ամմոն օղուլ-
րընտան վէ Փղշտըլարտան վէ Ա-
մաղէկլիլէրտէն գալըրտըղը կիւ-
միւշ վէ ալթունն իլէ պէրապէր
Բապտա Թագոիս էյլէտի :
12 Վէ Ջարուհէտա օղլու Աբեսա՝ Թուղ տէրէսինտէ օն սէքիզ
պին Եդոմլուլարը վուրտու :
Վէ Եդոմնատա մուհաֆըզլար 13
գօստու · վէ ձիւմլէ Եդոմլու-
լար՝ Դաւիթէ գուլ օլտուլար ·
իմտի Բապտ Դաւիթի հէր կիթ-
տիյի եէրտէ գուրթարտը :
Վէ Դաւիթ ձիւմլէ Իսրայէլին 14
իւզէրինէ փատիշահլըդ սիւրտու-
վէ ձիւմլէ գավմընա չէրի՝ աթ վէ
ա՛տալէթ էտէր իտի : Վէ Շա- 15
րուհէտա օղլու Յովաբ այքէրին
իւզէրինտէ՝ վէ Աքիղուդ օղլու
Յովսափատ Թէզքէրէճի իտի ·
Վէ Աքիտովբ օղլու Սադովկ ի- 16
լէ Աբիաթար օղլու Աբիմէլէք
քահինլէր՝ վէ Սուսա քէաթիպ
իտի · Վէ Յովիտպա օղլու Բան- 17
էա՝ փէրէթիլէրին վէ փէլէթի-
լէրին իւզէրինտէ իտի · վէ Դա-
վիթին օղուլլարը փատիշահըն
Եանընտա սէրվէրլէր իտիլէր :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ վագի՛ օլտու քի պուտտան
սօնկրա՝ Ամմոն օղուլլարընըն
փատիշահը Նաատ էօլտու , վէ
օնուն եէրինէ՝ օղլու փատիշահ
օլտու : Վէ Դաւիթ տէտի քի՝ 2
Նաատ օղլու Անոնա իհսան էտէ-
յիմ , զիրա օնուն պապասը պա-
նա իհսան էյլէտի · իմտի Դա-
վիթ՝ օնու պապասը իչլուն Թէ-
սէլի վէրմէյէ եէլիլէր կէօն-
տէրտի · վէ Դաւիթին գուլլա-
րը Ամմոն օղուլլարը սէյարընա
Անոնա՝ օնու Թէսէլի էթմէյէ
կիթտիլէր : Վէ Ամմոն օղուլլա- 3
րընըն սէրվէրլէրի Անոնա տէ-
տիլէր քի՝ Դաւիթ սէնին պապա-
նա էքրա՞մըն մի սանա Թէսէլի-
ձիլէր կէօնտէրտի զանն էտէր-
սէն · օնուն գուլլարը սանա՝ սէ-
յարը ԹէֆԹիշ վէ ալթ ԼուԹ վէ
Թէձէսուս էթմէք գաստը իլէ
կէ՞լմէտիլէր մի : Իմտի Անոն Դա- 4
վիթին գուլլարընըն ԹուԹուտ՝

ծնլարը Թրաշ էթսի , վէ ծնլա-
րըն էավտպլարընը Կարըսընտաէք
օթուրտաճադ էէրինէտէք քէտսի-
5 անտէն ծնլարը սալը վէրսի : Վէ
հիսիսպ Դաւիթէ օվ քիմսէէրին
էհվալինի խապէր վէրսիէր , վէ
օ՝ ծնլարը գարշըլտամալա կէօն-
տէրսի , ղիրա առէմլէր զա-
յէթ իւէ ըէղիլ օլմուշլար իսի .
վէ վատիշահ տէսի քի՝ Սագա-
լընըղ սիթինճէկէտէք Երիքովա
օթուրսուն , անտէն կէլ կէլսին :
6 Վէ Ամմոն օղուլլարը Դաւի-
թին կ՚նամնտէ ֆէնա գօգար՝ օվ
առէգլարընը կէօրինճէ , կ՚նան
վէ Ամմոն օղուլլարը պին դան-
թար կիւմիւշ կէօնտէրտիլէր քի՝
քէնանէէրինէ Միջագնառայն վէ
Մաաքա Սիւրեանիէէր կ՚նան վէ
Սուբատան իւէրէթ իւէ ա՛րա
պալար վէ աթ՚ըլար ԹուԹաշար :
7 Իմոի ծնլար քէնանէէրինէ օթուղ
իքի պին ա՛րապա վէ Մաաքա
վատիշահընը հէմ ծնսն գավմը-
նը իւէրէթ իւէ ԹուԹտուշար ,
վէ վարըպ՝ Մէդաբանըն էօնիւն-
տէ օրտու գուրտուշար . Ամմոն
օղուլլարը տախի չէհրէէրինսն
ձէմ՝ օլուպ՝ ձէնկէ վարըշլար :
8 Վէ Դաւիթ իշիտինճէ , Յո-
վարը վէ գուվվէթլիէրին ձիւմ-
9 լէ ա՛աքէրինի կէօնտէրտի : Վէ
Ամմոն օղուլլարը չըգըպ՝ չէհրին
ագտախէլինտէ ձէնկէ սիղիլտիէր .
վէ կէլէն փատիշահլար սահրա-
10 տա պաշգաճա խոիւէր : Վէ Յո-
վար՝ ձէնկինի եիւզիւ քէնտինէ
գարշը էօնտէն հէմ ասրգատան
օլտուղտընու կէօրինճէ , Իսրա-
յէլլէն ձիւմլէ սէչէքինիէրինտէն
սէչիպ՝ Սիւրեանիէէրին գարշըսը-
11 նա Թաշուր տիղտի : Վէ գա-
լան խալգը գարընտաշը Աբեսա-
սանէն էլինէ վէրտի չէ՝ Ամմոն
օղուլլարընըն գարշըսընա Թա-
12 պուրա տիղինէէր : Վէ տէսի
քի՝ Էյէր Սիւրեանիէէր պէնտէն
զալիպ կէլէր խէ , Իմատաղմա
կէլէսին . վէ էյէր Ամմոն օղու-
լլարը ակնտէն զալիպ կէլէր խէ ,
օ տէմ պէն սէնի գուրԹարըրըմ :
Դուվվէթլէն , վէ գավմընըզ լի- 13
չին հէմ Աղտաընընըզըն չէհիրէ-
րի իչիւն դուվվէթլի հարաքէթ
էտէլիմ . վէ Իապտ՝ քէնտի նա-
զարընտա խօշ օլանը էյլէսին :
Վէ Յովաբ՝ պիլէսինճէ օլան 14
խալգ իւէ Սիւրեանիէէրին գար-
շընընա ձէնկէ հազըլարը , վէ ան-
լար ծնտէն էօնիւնտէն գաչարլար :
Ընտտ Ամմոն օղուլլարը՝ Սիւր- 15
եանիէէրին գաչարղընը կէօրիւն-
ճէ , ծնլար տախի ծնտէն գարըն-
տարը Աբեսաան էն էօնիւնտէն
գաչըպ՝ չէհրէ կիրտիէր . անտէն
Յովաբ Երուսաղէմ վարար :
Վէ Սիւրեանիէէր՝ Իսրայէլին 16
էօնիւնտէն վուրուլտուգլարընը
կէօրինճէ , էչ իւէր կէօնտէրիպ՝
ըրմտղէն էօթէ հազաարընտա օ-
լան Սիւրեանիէէրի չըգարտըլար,
վէ ծնլարըն էօնիւնտէն Ադրազա-
րընն սէրտաքէրի Սովաքիֆէէ էպէ :
Իմոի Դաւիթէ խապէր վէրիլտիք- 17
տէ , ձիւմլէ Իսրայէլի ձէմ՝ էյ-
լէյիսի՝ Յորդանանտան կէչտի ,
վէ ծնլարըն իւղէրինէ կէլտի , վէ
ծնլարտա գարշը Թաշուր սիղտի .
վէ Դաւիթ Սիւրեանիէէրի ձէն-
կէ գարշըլտամալա Թաշուր տի-
ղինճէ , ծնլար ծնտէն իւէ ձէնկ
էթտիէր : Վէ Սիւրեանիէէր Իս- 18
րայէլին էօնիւնտէն գաչարլար ,
վէ Դաւիթ Սիւրիատան էէտի
պին ա՛րապա ա՛սէէրի վէ գըրգ
պին էայա նէֆէր հէլաք էյլէ-
տի . հէմ սէրտա՛աքեր Սովաքը
էօլտիւրտիւ : Վէ Սգրաղարըն 19
գուլլարը Իսրայէլին էօնիւնտէն
վուրուլտուգլարընը կէօրինճէ ,
Դաւիթ իւէ սուլհա էաԹըպ՝ օ-
նա գուլ օլտուշար . վէ արԹըգ
Սիւրեանիէէր՝ Ամմոն օղուլլարը-
նա իմատատ էԹմէքի էսԹէմէտիէր :

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Վէ վագի՛ օլոռ-քի եըլըն
ահեղնիւնիւ վագըթլնոտա՝ փա-
տիշահլարըն չըգըրտըլարը ղէման-
տա, Յովաբ ա՛չքերին գուվվէ-
թինի չըգարըդ՝ Ամմոն ողուլլա-
րընըն տէյարընը խարապ էյլէ-
տի. վէ վարըդ՝ Ռաբբայը մու-
հասէրէ էյլէտի, Դաւիթ իսկ
Երուսաղէմտէ օթուրուր իտի.
իտմի Յովաբ Ռաբբայը վուրուպ՝
2 ծնու կըդարը: Վէ Դաւիթ ան-
լարըն փատիշահլընընն պաշլընան
թաճընը ալըր, վէ ծնու պիր
գանթար ալթունն աղըր պուռ-
տու, հէմ ծնտա գըյմէթլի թաշ-
լար վար իտի, վէ Դաւիթին պա-
շընա գոնուլտու. վէ շէհրտէն
ղայէթ չօդ ղառմա չըգարտը:
3 Վէ ծնտա օլան խալգը չըգարըդ՝
ծնլարը առէթ կէրէչէր իլէ վէ տէ-
միր պիչկընլէր իլէ վէ պըչաղլար
իլէ պիչտի, վէ Դաւիթ Ամմոն
ողուլլարընըն հէվի շէհրլէրինէ
պէօյլէ էյլէտի. անտէն Դաւիթ
Ձիւմլէ գավմ՝ իլէ Եռուսաղէմ
տէօնտիւ:
4 Վէ վագի՛ օլոռ-քի պունտան
սօնկրա՝ Գազէրտէ Փըլըշթըլար ի-
լէ Ձէնը օլտու. օլտէմ Ովեդը
Սովաք՝ Ռափա Հվատընտան
օլան Սէփիայը վուրտու, վէ ծն-
լար ալտադանտըլար:
5 Վէ էյնէ Փըլըշթըլար իլէ Ձէնը
օլոռ. վէ Յայիր ողլու Եըէա-
նան Գէթլի Գոլիաթընըն գարըն-
տաշը Ղէմիյի վուրտու, քի օ-
նուն մըզրաղընըն սըրըղը չիւլնա
հաֆիէթի կիւլի իտի:
6 Վէ Թէքրար Գէթտէ Ձէնը օլ-
տու. վէ օրատա պէթըշար ա-
թըշար իյիրմի տէօրթ ֆարմաղը
պիր պէօյլէ Ձիւմլէնը քիւնէ վար
իտի, քի պու տախի Ռափայա
7 տօղմուշ իտի: Վէ պու՝ Իսրա-
յէլի Թահգիր էյլէտի, վէ Դա-
վիթին գարընտաշը Սամաանընն
օղլու Յոնաթանն ծնու վուր-
տու: Պունլար Գէթտէ Ռափա-
յա տօղտուլար. վէ Դաւիթին
էլի իլէ՝ հէմ ծնուն գուլլարընըն
էլի իլէ տիւշմիւէր:

ԳԼՈՒԽ ԻԱ

1 Վէ չէյթան Իսրայէլին իւ-
զէրինէ գալգըդ՝ Իսրայէլի սայ-
մազա Դաւիթի Թահրիք էյլէ-
տի: Վէ Դաւիթ Յովաբա վէ
2 գավմընն սէրվէրլէրինէ տէտի քի՝
Կիտի՛ն, Բէերսաբէհէտէն Թաղա-
նասէք Իսրայէլի սայընը, վէ սա-
յըսընը պիւէյիմ տէյիւ պանա
կէթիրին: Վէ Յովաբ տէտի քի՝
3 Րապպ գավմընը օլտուգլարընը-
տան հիւզ դաթ զիյատէ էյլէ-
յէ. եա՛ էֆէնտիմ փատիշահ՝
ծնլարընն հէվիսի էֆէնտիմին
գուլլարը տէյիլմի. էֆէնտիմ
պունու նիչ՞չիւն արայօր. պու նիչ՞-
չիւն Իսրայէլէ սուչ օլա: Ամմա
4 փատիշահընն սէօզիւ Յովաբըն
իւզէրինէ զալիսպ կէլտի. վէ Յո-
վաբ չըգըդ, վէ Ձիւմլէ Իսրա-
յէլի կէզիպ՝ Երուսաղէմէ կէլ-
տի: Վէ Յովաբ՝ գավմընն եօգ-
5 լամա հիսապընը Դաւիթէ վէր-
տի. վէ Իսրայէլին Ձիւմլէսի պիւն
քէրրէ պիւն վէ հիւզ պիւն գըլըճ
էքբէն ատէմ իտի, վէ Յուդա
տէօրթ հիւզ եէթմիշ պիւն գըլըճ
էքբէն ատէմ իտի: Վէ Ղէվիլ-
6 լէրի հէմ Բէնիամինլիլէրի օնլա-
րըն արասընտա եօգլամատը.
զիրա փատիշահընն էմրի՝ Յովա-
բա մէքրուհ կէլիր իտի:
7 Վէ պու չէյ Աղլահընն նազա-
րընտա քէօթիւ կէօրիւնմէք իլէ,
Իսրայէլի վուրտու: Վէ Դաւիթ
8 Աղլահա տէտի քի Պունու հէթ-
մէք իլէ պէօյիւք կիւնահ հէթ-
տիմ. վէ հալա քէրէմ էյլէ՝ պու
գուլտունուն կիւնահընտան կէչ,

ղնրա պէջիւք ահմադլըդ էթ-
տիմ։
9 Վէ Բապպ Դաւիթին պագը-
ճըսը Գադա սէջլէյիպ տէսի ։
10 կնէթ վէ Դաւիթէ սէջլէյիպ տէ
քի՝ Բապպ պէջլէ տէր ։ Պէն
սանա իւչ հէյ Թէքվնի հաէրիմ,
ընդարան պէրնին սէչքի՝ սանա
11 հաէյիմ։ Իմմի Գադ Դաւիթէ
կէվիպ ծնա տէսի քի՝ Բապպ
12 պէջլէ տէք ։ Չէնտինէ ոէչ,
իչ ելը գըթլը՞դ մը օլսուն, եօղ
իսէ իչ պյ տիւշմէնլէրինին էօ-
նէնտէ վուրուլսա՝ տիւշմէն-
լէրինէն գըլըճը սանա էրիշէ՞ մի,
եօղ իսէ իչ կիւն Բապպն գլը-
ճը եա՞նի տէյարսա Թաո՛ն օ-
լսուպ՝ Բապպն մէչէյ Իսրայէ-
լին ձիւմլէ ալնօրուննա գըլըղ՞ն
մը սալա ։ վէ չնմի պագ, պէ-
նի կէծնտէրինէ նէ ձէվապ տէօն-
13 տէրէյիմ։ Վէ Դաւիթ Գադա
տէսի քի՝ Պայէթ սըգըլսըմ.
հալա Բապպն կէլինէ տիւշէյիմ,
զնրա ծնուն մէրհամէթի պայէթ
չօգ տուր, վէ տահմ կէլինէ տիւշ
14 մէյիմ։ Վէ Բապպ Իսրայէլին
իւչէրինէ Թաո՛ն սալը ։ վէ
Իսրայէլտէն կէմիշ պին տահմ
15 տիւշտիւ։ Վէ Ալլահ Երուսա-
ղէմէ պիր մէչէք կէծնտէրտի քի՝
ծնու խարապ էտէ ։ վէ խարապ
էտէյօր էբէն, Բապպ պագը,
վէ ծու պէչատան էօթիւրիւնա-
տիմ օլսուպ՝ խարապ էտէն մէչէ-
յէ տէսի քի՝ Հալա կէթէր, կ
լինի չէք ։ վէ Բապպն մէչէյի
Յէբուսլու Ռնանէն խարմանը
16 եանէրնտա տուրուր խոի ։ Իմմի
Դաւիթ կէօզլէրինի գալդրըրպ
Բապպ մէչէյինէն՝ Երուսաղէմին
իւչէրինէ ուզանմըշ կլինտէ եա-
լէն գըլըճ լիչ՝ էէր լիչ կէյլսուն
արսաչնտա տուրտուղուննու կէօ-
րիւնէէ, օլտէմ Դաւիթ՝ վէ խո-
թէխ յարլար չուլար կիլինմիշ է-
քէն էիւվլս գօյուն գաչմանդը-
լար ։ Վէ Դաւիթ Ալլահա տէսի 17
քի՝ Գաւմը սայմազա տէյէն պէն
տէյի՞մ մի իմ. հէմօզ կիւնահ կ-
տէն վէ պէջիւք եարամազ ըղը
իչէյէն պէն իմ, ամմա պու գօ-
յունլար նէ՞ էյլէսիլէր. եա՛
Ալլահըմ Բապպ՝ քէրէմ էյլէ է-
լնն պէնիմ իւզէրիմէ վէ պապա-
մըն էվի իւզէրինէ օլսուն. ամ-
մա գաւմընըն իւզէրինէ վուր-
մադ իչնուն օլմասըն ։
Վէ Բապպըն մէչէյի Գադա 18
տէսի՝ Դաւիթէ տէօյլէ. քի
Դաւիթ չըգըպ՝ Յեբուսլու Ռ-
նանըն խարմանընտա Բապպա
մէզպահ եապսըն ։ Իմմի Դա- 19
ւիթ՝ Գադըն Բապպըն խամինտէ
տէօյլէտիյի տէօղնւ իլէ եօդարը
չըգըպ ։ Վէ Ռնանա տէսինիւպ՝ մէ- 20
լէյի կէօրնւնձէ, տէօրթ օղլու
իլէ պէրապէր կինղէնմիշլէր խո-
Ռնանա խսէ պուղտայ տէօյէյօր
խոի ։ Վէ Դաւիթ Ռնանայա վար- 21
սը. վէ Ռնանա պագըպ՝ Դաւի-
թին կէօրնւնձէ, խարմանտան
չըգըպը, վէ Դաւիթէ՝ եիւզնւս
եէրէ պէրապէր թէմէննա էյ-
լէսի ։ Օլտէմ Դաւիթ Ռնանայա 22
տէսի քի՝ Պու խարմանըն մահա-
լինի պանա վէր, վէ ծնտա Բապ-
պա մէզպահ պինա էտէյիմ, օ-
նու պանա տօլու պէչա իլէ վէր
քի՝ պու գըրղըն գաւմըն իւղէ-
րինտէն տէյի՝ օլսունա ։ Վէ Ռ- 23
նա Դաւիթէ տէսի քի՝ Օնու
քէնտինէ ալ, վէ էֆէնտիմ պա-
տիշահ նաղարըննտա խօշ կէօրնւ-
նէնի էյլէսին. իչնէ էօթիւզնւ-
րի պնւնէթիւն եամա իչնւն՝ վէ
խարմանըն ալէթլէրինի օտուն
իչնւն՝ վէ պուղտայը էքմէք պիչ-
քէշի իչնւն վէրիրիմ՝ հէպինինի
վէրիրիմ։ Վէ Դաւիթ փատի- 24
շահ՝ Ռնանայա տէսի. Եօք, իլ-
լա ծնա էլտէթէթ տօլու պէհա-
սը իլէ սաթուն ալաճաղըմ. զն-
րա սէնինի օլան չէյլ Բապպ է-

չիւն ալլամ, վէ ձապա ալըշըմը պիւթիւն եանմա սունմայաճաղըմ։ 25 Վէ Դաւիթ Ռոնայա օղ մահալ իչիւն՝ ալթը եիւզ մըւդաշ թաղթըսընաա ալթուն վէրմի։ 26 Վէ Դաւիթ օլսաա Բապպա պիր մէզպահ եափսը, վէ պիւթիւն եանմալար վէ սէլամէթ գուրպանլարը սունսաա։ վէ Բապպա նիսա էյլէմի, վէ կէօքսէն աթէշ իլէ՝ օնա պիւթիւն եանմա մէզպահընընն իւզ- 27 րինէ ձկվապ վէրմի։ Վէ Բապպ մէլէյէ սէօյլէմի, վէ գըլըճընը գընընա սէօնսէրմի։ 28 Օլ զամանսէ՝ Դաւիթ Բապպընն Յեբուս ու Ռոնանըն խար- մանընաա օնա ձկվապ վէրմի յինն կէօրմիչքսէ, օլսէմ օրսաա 29 գուրպան քէսմի։ Վէ Սոլոմոն սինն չէօլսէ եափտըղը Բապպընն չատըրը հէմ պիւթիւն եանմանընն մէզպահը՝ օլ զամանսէ Գաբաւոնսաքի եիւքսէք եէրսէ իմի։ 30 Վէ Դաւիթ Ալլահա տա- նըշմագ իչիւն՝ օնուն էօնիւնէ կիթմէյէ գաստիր տէյիլ իսի. ղրա Բապպ մէլէյինին գըլըճը եիւղիւնսէն գօրգար իսի։

ՊԱՊ ԻԲ

1 Վ Է Դաւիթ տէմի քի՝ Բապպ Ալլահընն էվի պու տուր, վէ Իսրայէլին պիւթիւն եանմա մէզ- 2 պահը պու տուր։ Վէ Դաւիթ էմր էթմի քի՝ Իսրայէլ սիյասըընսա օլան եապանընըլարը ձէմ՝ էսէլէր. վէ Ալլահընն էվինի եափմագ իչիւն եօնսըմուշ թաշ- լար քէսմէյէ թաշճըլսար թայինն 3 էյլէմի։ Հէմ Դաւիթ գափու գանսապալարընընն էնքսէրլէրի իչիւն վէ քինէսէլէրի իչիւն պիր չօգ տէմիր հազըրլասար. վէ չէօյլէ չօգ պագըր քի՝ թարթըյա 4 կէլմէզ իսի։ Վէ էրզ ալսաճընընն հիսապը եօգ իսի. զիրա Սիգոնըլըլար վէ Տիւրսընըլար Դաւիթէ չօգ էրզ ալաճընըր կէ- թիրիլէր իսի։

Վէ Դաւիթ տէմի քի՝ Օղլում Սոլոմոն կէնճ վէ թաշէ տիր, վէ Բապպա եափըլաճագ էվ պէօ- յիւք՝ եիւճէ՝ ճիւմլէ տէյարլար- տա նամսար վէ ի՛ղղէթլու օլմա- լը տըր, հալա օնուն իչիւն թէ- տարիք կէօրէյիմ. իմի Դա- ւիթ վէֆաթընսաան էվվէլ՝ պիր չօգ թէտարիք կէօրտիւ։ Անոն օղլու Սոլոմոննու չաղըրըպ օնա թէնսիհ էյլէմի քի՝ Իսրայէլին Ալլահը Բապպա էվ եափա։

Հէմ Դաւիթ Սոլոմոնա տէ- մի. Օղլում՝ եիւրէյիմոռ Ալ- լահըմ Բապպըն իսմինէ էվ պի- նա էթմէք վար իսի։ Ամմա պա- նա Բապպըն սէօզիւ օլուպ տէմի քի՝ Սէն չօգ գան տէօքսիւն, վէ պէօյիւք ձէնքէլէր էյլէտինն. պէ- նիմ իսմիմ սէն էվ պինա էթմէ- յէսին, զիրա հունըրտումսաա եէ- րէ չօգ գան տէօքսիւն։ Իչիմէ սանա պիր օղուլ տօղաճագ. օ՝ բահալթ ատէմի օլաճագ, վէ օնու չէփչէվրէսէ օլսն հէրի տիւշմին- լէրինսէն բահաթլանաըրաճա- ղըմ. զիրա օնուն սաը Սոլոմոն օլաճագ, վէ օնուն կիւնլէրինսէ Իսրայէլե սէլամէթ վէ բահաթ վէրէճէյիմ։ Գէնիմ իսմիմ էվ օ պինա եափճէք, հէմ օ պէնիմ օղլում օլաճագ, պէն սէ օնուն պապասը օլաճաղըմ. վէ օնուն վասիչահլըղընընն Թահսէթընը՝ Իսրայէլին իւզէրինէ եապեսէն գա- չիմ եափճէյիմ։ Հալա սա՛ օղ- լում՝ Բապպ սէնին իլէ օլա. վէ պէրսնօբսաար օլսընն, վէ Ալլա- հընն Բապպա սէնին հագգընա սէօյլէսէյի կիսի էվ եափսընն։ Հէման Բապպ սանա իլմվէ ֆէհմ վէրե. վէ սէնի Իսրայէլին իւզէ- րինէ՝ Ալլահընն Բապպըն Թէվ

ըսթԷլնը սագլսմագ էչեան մՀ.
13 մուր էլէչէ։ Իչէր Բապպէն Մովսէսէ Իսրայէլատն հօթԷ-
ըիւ էմր էթախէլի գանուէնլսրը վչ չէրիա՛Թլսրը իՀնա էթմէ իչ
ախպագաթ էաէր էաէն, օլ զէմման պէրիսրսար օլուրսոն. գուվ
վչթէչէն վչ ձհսաւր օլ, գօրգմա
14 վչ իւրքմէ։ Վչ իչթէ պէն Ֆա-
քիրլէյիմ էկօրէ՝ Բապպէն էվի իչէան եիւզ պէն գանԹար ալ-
ԹուՀն վչ սէն քէրրէ պէն գան-
Թար կիւմիւշ Հաղրլաատմ, պա-
գըր վչ ոէմիր իսկ չօդլուղուն-
ատն միղատա կէլմէզ. հէմ քե-
րսոԹէլէյր վչ Թաշլար Հաղրլա-
ատմ, վչ ծնլարա սէն ոէ զամմ
15 Հաէսէն։ Վչ սէնէն Համընատա
զայէԹ չօդ՝ իչն իչէն յէձէք Թաշ
ձլսար վչ Թաշ հէմ ազաձ ևօ-
նուձնուլսրը վչ հէր իչիչէն հէր
16 կէօնէ մահիրլէր վար։ Ալ Թու-
նուն՝ կիւմիւշէն վչ պագրլսրը
վչ ոէմիրնն հիսասը եօգ տուր.
գալդըգ՝ իչ կէօր, վչ Բապպ ոէ-
նին ինչ օլա։
17 Վչ Դաւիթ Իսրայէլին հէվ
ոէրվէնլէրնին՝ օղլու Սողմօնա
եարատմ էթմէ իչ Թէնգսին էչլէ-
18 յիպ ֆէֆի քի՝ Ալլահնըզ Բապպ
սիղնն ինչ տէյի՞մ մի, վչ օ սիղն
չէվչէվլսրէտ բահաԹլանաը՞րմա-
ատը մը. չէն՝ քի պաւ ախիրլըն
սաբնիլէրնին էնիմէ Թէնգիմ էչ-
լէատ, վչ սիչար Բապպէն հաւ-
զուրսոնատ վչ օնուն գաւմը
հուզուրսոնատ զապԹ օլունատ։
19 Չալա եիւրէքլէրնիդն վչ ձան-
լարընըզը՝ Ալլահնըզ Բապպը
Թալապ էթմէ իչ վէրնն. վչ գալ-
գըգ՝ Բապպ Ալլահըն Մագոճ-
ոէնինի պինա էսին, քի Բապ-
պէն ա՛չտ ատնատուղունատ վչ Ալ-
լահըն ա՛զիզ գապլարընը՝ Բապ-
պէն իսմինէ պինա օլուձնաձագ
էվի կէԹիրէսինիզ։

ՊԱՂ ԻԳ

1 Ա էդաւիթ իհԹիչարլանըգ՝
եաշընը ալագդատա, օղլու Սող-
մունու Իսրայէլին իւզէրինէ վա-
2 տիշահ նատպ էթմէ։ Վչ Իս-
րայէլին ձիւմլէ սէրվէրլէրինի՝ վչ
քեհնինլէրի հէմ Ղևիլէրէ
3 ձէմ՝ էչլէատ։ Վչ Ղևիլէրէ՝ օ-
Թուզ եաշընատն եօգարը օլան-
լար սայրլագ՝ պաշատն պաշա էր-
քէրլէր օլարագ՝ ծնլարըն սայը-
սը օԹուզ սէքիզ պէն իսի։ Պուն-
4 լարատն իչիրմի սէօրԹ պինի՝
Բապպ էվինն իչինէ մի՛ԹէմԷատ
իսի. վչ սլԹը պինի՝ զապիԹէր
5 վչ հաքիմլէր իսի. վչ սէօրԹ
պինի գափուձնուլար՝ վչ սէօրԹ
պինի հատա իչիչն եափրագրմ
չալգըլար ինչ Բապպա հատա ե-
6 սիձիլէր իսի։ Իտատի Դաւիթ ծն-
լարը՝ Ղևի օղուլլարը Գերսոն՝
Կոհաթ վչ Մերարիյէ կէօր՝
պէօլիճքէրէ պէօլուիւ։
7 Գերսոնլուլարատն՝ Ղագան
8 վչ Սեմեի իսի։ Ղագանըն օ-
ղուլլարը՝ պաշ Յեքիէլ ատատն
ԶէԹամ վչ Յովէլ իւչ ևէֆէր լ-
9 սի։ Սեմեինին օղուլլարը՝ Սա-
ղոմոԹ վչ Ազիէլ վչ Արան՝ իւչ
ևէֆէր իսի. պուռնլար՝ Ղագա-
նըն պաշ պապալարը իսի։ Վչ
10 Սեմեինին օղուլլարը՝ ՅեԹ՝ Զի-
զա վչ Յեուսս վչ Բարիա իսի.
պուռնլար Սեմեինին օղուլլարը
11 սէօրԹ ևէֆէր իսի։ Վչ ՅեԹ
պաշ վչ Զիզա էքինճի իսի.
ամմա Յեուսաւն վչ Բարիանըն
չօդ օղուլլարը օլմամագ իլէ, պա-
պալարը էվինճէ պիր սայըլը-
լար։
12 Կոհաթլըն օղուլլարը՝ Ամրամ՝
Իսհատ՝ Ուբերսն վչ Ոզիէլ
13 սէօրԹ ևէֆէր իսի։ Ամրամըն օ-
ղուլլարը՝ Ահարոն վչ Մովսէս
իսի. վչ Ահարոն՝ կէրՀքքէն-
սախ կէրՀք օղուլլարը էպէտն՝

ա՛զնզէր ա՛զնզինի Թագտիս էթ-
մէյէ՝ Բապպէն հուզուբուռնա
պուհուր Եագմալա՝ օնա խըզ-
մէթ էթմէյէ՝ վէ էպէաէն օնուն
խամի իլէ խայր տուա՝ էթմէյէ
14 այրըլըըլար ։ Վէ Ալլահըն ա-
տէ Ր՝ Մովսէսին օղուլլարը՝ Ղնի
15 արպեը իլէ սայըլըըլար ։ Մով
սէսին օղուլլարը՝ Գերսամ վէ
16 Եղիազար խոի ։ Գերսամըն օ-
ղուլլարը՝ պաշ Նուբայէլ խոի ։
17 Վէ Եղիազարըն օղուլլարը՝ պաշ
Հռաբիա խոի ։ Վէ Եղիազարըն
ղայրի օղուլլարը Եօգ խոի , ամ-
մա Հռաբիանըն օղուլլարը փէթ
18 չօղալը ։ Իսահառըն օղուլլարը՝
19 պաշ Սաղօմէթ խոի ։ Փէթրու-
նուն օղուլլարը՝ պաշ Յէրիա է-
քինճի Ամարիա իչինճիւ Յա-
զիէլ տէօրտինճիւ Յէկամամ ի-
20 սի ։ Ոզիէլին օղուլլարը՝ պաշ
Միքա էքինճի Յեսիա խոի ։
21 Մէրարիին օղուլլարը՝ Մոո-
զլի վէ Մուսի խոի ։ Մոողլինին
օղուլլարը՝ Եղիազար վէ Կիս ի-
22 սի ։ Վէ Եղիազար էօլուիս , վէ
օնուն օղուլլարը Եօգ խոի , իլլա
դըղլարը վար խոի ։ վէ օնլարը՝
գարընտաշլարը Կիս օղուլլարը
23 ալտըլար ։ Մուսինին օղուլլարը՝
Մոողլի վէ Եդէր վէ Յէրիմոթ՝
իւչ խոի ։
24 Իսիրմի հաշընտան եօգարը
Բապպ էվինին իչի խըզմէթինուէ
իշէյէն՝ պապալարը էվինէ
պաշ պապալար օլարագ պաշտան
պաշա տաղարը սայըսը իւզրէ
եօգլանմալարընա կէօրէ՝ Ղնի օ-
25 ղուլլարը պուհուր տըր ։ Ջ իրա
Դաւիթ տէտի քի՝ Իսրայէլին
Ալլահը Բապպ քէնտի գավմինը
րահաթլանտըրար , վէ էպէաէն
Երուսաղէմտէ սաքին օլաձագ ։
26 Վէ Ղնիվիլէրի տաին ։ տնլար ար-
թըգ ջաղրը վէ օնուն խըզմէթ-
նին հիջ պիր կէօնէ գապլարընը
27 Թաշըմայաձագլար ։ Ջ իրա Դա-
28 ւիթին սօն սէօզլէրինէ կէօրէ՝
Ղնի օղուլլարը Լէվիմի հաշը-
տան եօգարը սայըլըըլար ։ Ջիւն
քի տնլարըն մէհուրիյէթի Բապպ
էվինին խըզմէթինտէ Ահարոն օ-
ղուլլարընա եարտըմ էթմէք՝ ավ-
լուլար իւղէրինտէ վէ օտաղլար
իւղէրինտէ վէ հէր ա՛զնզէնինն
փաքէնտիսի իւղէրինտէ օլմագ՝
վէ Ալլահ էվինին խըզմէթինին
29 իշի խոի ։ Հէմ հուզուբ էքմէք-
լէրինտէ վէ սիմիա ունունատա՝
էքմէք փէշէքէշինտէ վէ խամուր-
սուզ եուֆքաղալարընատա՝ վէ թա-
վատա փիշէն հէմ գաղըուզտան
էնկէրուտ՝ վէ հէր կէօնէ էօլչէք
30 վէ էօլչ իւտէ խոի ։ Հէմ քի՝ հէր
սապահ վէ հէր ախշամ տախի
տուրուպ՝ Բապպա համտ ու սէ-
31 նա էտէյէր ։ Հէմ շապաթ կիւն-
լէրինտէ՝ այ պաշլարընատա վէ
մէշհուր պայրամլարտա՝ սայըսըն-
ճա օնլարըն ա՛տէթլէրինէ կէօ-
րէ տայիմա Բապպէն հուզուբուն-
տա Բապպէն հէվ պիւթիւն եան-
մալարընը սունալար ։ Վէ Բապպ 32
էվինին խըզմէթի իչտէն՝ Հէմ
աթ չաղրընընէվկէթինի հէմ
Մաքտէսէնին նէվկէթինի վէ
գարընտաշլարը Ահարոն օղուլ-
լարընընէվկէթինի պէքլէյէնլէր։

ՊԱՊ ԻԴ

Վ է Ահարոն օղուլլարընըն 1
պէօլունքլէրի՝ Ահարոն օղուլլարը
Նատաբ վէ Աբիուտ Եղիազար
վէ Իթամար խոի ։ Վէ Նատաբ 2
իլէ Աբիուտ պապալարը էօնիւն-
աէ էօլուիւլէր , վէ օնլարըն օ-
ղուլլարը Եօգ խոի . խամի Եղիա-
զար իլէ Իթամար քեահինլէր օլ-
մուշլար ։ Վէ Դաւիթ օնլարը՝ 3
մէհուրիյէթլէրի իւղէ խըզմէթ-
լէրինտէ Հա՛նի Եղիազար օղուլ-
լարընատան Սադոկու վէ Իթա-
մար օղուլլարընատան Ախիմէլէքի

4 այբրտը : Վէ Եղիազար օղուլ-
րընտա պուբանան սէրվէր էյթե-
լէր՝ Իթամար օղուլլարընտան զի-
յարէտ եաիլէր , վէ ան՚լարը՝ Ե-
ղիազար օղուլլարը էյնէն պապա-
լար խանէսինճէ ան ալթըսէրվէր
վէ Իթամար օղուլլարը էյնէն պա-
պալար խանէսինճէ սէրվէրվէր
5 Թաղսիմ էթմիլէր : Վէ պուն-
լար եկի ան՚լարը գուրա՝ Նատաբ
սիմ էթմիլէր . զկրա Մադակ-
սէնին սէրվէրվէրի վէ Ուզսէ Է-
էյնին սէրվէրվէրի՝ Եղիազար օ-
ղուլլարընտան վէ Իթամար օ-
6 ղուլլարընտան իտի : Վէ Դաւի-
թէլէբրահին դաթանայէլ օղլու Սի-
մէոնիա-քնաթիպ՝ վասէյնտէն վէ
սէրվէրվէրին վէ քեահին Սադով
կուն վէ Աբիաթար օղլու Աբի-
մելէքին վէ քեահինլէրին հէմ Դա-
ւիթլիլէրին պաշ պապալարընտան
հուզուրունտա՝ պիր պապա էվի
Եղիազարտան ալարագ վէ պիր
ա՚տէա Իթամարտան ալարագ
օնլարը Թահրիր էյլէտի :
7 Վէ պիրինճի գուրա՝ Յովարի-
բէ՝ էքինճիսի Յեդայիա ջրգ-
8 ը , Իէհոյարիպսիւ Հարիմ՝ սէօր-
9 տինճիւսիւ Սէուրինէ , պէհնի-
ճիսի Մէղքիսա՝ ալթընճըսը
10 Միամինէ , Եէմինճիսի Ակկու-
11 սա՝ սէքիզինճիսի Աբիսա , սո-
գուզունճուսու Յեսուա՝ օնուն-
12 ճուսու Սեքենիա , ան պիրին-
ճիսի Եղիսաիբէ՝ ան էքինճիսի Յա-
13 կիմ , ան Իէհոյարիպսիւ Ոփփա-
յա՝ ան սէօրտինճիսիւ Յես-
14 բէաբա , ան պէհնինճիսի Բիլգայա՝
15 ան ալթընճըսը Իմմէր , ան Եէ-
մինճիսի Եղիր՝ ան սէքիզինճի-
16 սի Ափիսէսէ , ան տօգուզուն-
ճուսու Փեթայիա՝ իյիրմին-
17 ճիսի Եղէզկինէլ , իյիրմի պիրին-
ճիսի Յաքինէ՝ իյիրմի էքինճիսի
18 Գամուէլա , իյիրմի Իէհոյարիպ-
սիւ Դաւդայիա՝ իյիրմի տէօր-
տինճիսիւ Մաասէյա Էզգիոը :
19 Պապալարը Ահարոնուն էլի էյնէ՝
Իսրայէլին Ալլահը Եահվէ պէն
էմր էթտիյինէ կէօրէ՝ ա՚տէթ-
լէրի իւզրէ Խըղմէթլէրի էյնէն
Բապտ էվինէ կիրմէյէ ան՚լարըն
Թէրթիպի պուս էտի :
20 Վէ Դաւիթ օղուլլարընէն գալան-
լարը՝ Ամրամ՝ օղուլլարընտան Սու-
բայէլ՝ Սուբայէլ՝ օղուլլարընտան
Յաղայիա էտի : Հաապիանէն՝ Էն-
21 նէ Հաապիա օղուլլարընտան
պաշ Յեսիա էտի : Իսահարը՝
22 լարտան Սալոմոթ էտի . Սալո-
մոթուն օղուլլարը Յէթ էտի :
23 Վէ Ուէէրոնէ՚ օղուլլարընտան
Յերիա՝ էքինճիսի Ամարիա՝ իւ-
չինճիսիւ Յազիէլ՝ սէօրտինճի-
սիւ Յեկամամ էտի : Ողիէլին
24 օղուլլարը Միքա , Միքանէն օ-
ղուլլարընտան Սամիր էտի : Մի-
25 քանէն գարընտաշը Յեսիա էտի .
Յեսիանէն օղուլլարը Զաքարիա
էտի : Մերարիէնին օղուլլարըն-
26 տան Մոողի վէ Մուսի էտի .
Յազիանէն օղուլլարը Բենո էտի :
27 Մերարի օղուլլարը՝ Յազիա-
տան Բենո վէ Սօհամ վէ Զա-
քուր վէ Իբրի էտի : Մոողի-
28 տէն Եղիազար օլսուս , վէ ծնուն
օղուլլարը Եօղ էտի : Սիսին՝ Եա՚-
29 նէ կիսին օղուլլարընտան Յերա-
մէլ էտի : Մուսիէնին օղուլլարը՝
30 Մոողի վէ Եգեր վէ Յերիմոթ
էտի . Ղևիլիէրին օղուլլարը՝ պա-
պալարը էվինճէ պուն՚լար էտի :
31 Վէ պուն՚լար տաիսի գարընտաշ-
լարը Ահարան օղուլլարը կիպի՝
Դաւիթ վասէյնտէն վէ Սադով
կուն վէ Աբիմելէքին վէ քեա-
հինլէրին հէմ Ղևիլիէրին պաշ
պապալարընէն հուզուրունտա՝
պաշ պապալար քիւչիւք գարըն-
տաշլարը կիպի գուրա՚ա՚թմըլար :

ՊԱՊ ԻԶ

1 Վէ Դաւիթ ա՚նքէրին սէր-

վէրջէրի իւէ՝ Թանպուլլար՝ սան-
Թուրլար վէ զիւէր իւէ փէյղամ
պէրլիք Հաէն Ասափ վէ Եման
վէ Իդիթուն օղուլլարընը խըղմէ-
Թինէ պըրաը, վէ խըղմԹէրի
իչմէն իչ Հըլէրինին սայըսը ոլու
2 իսի։ Եաէն Ասափ օղուլլարըն-
տան փատիշահըն էլի ալԹընտա
փէյղամպէրլիք Հաէն Ասափըն
էլի ալԹընտա՝ Ասափ օղուլլարը
Զաքուր վէ Յովսէփ վէ Նաթա-
3 նիա վէ Ասարէլա իսի։ Իդի-
Թունտան՝ Բապպա Թանպուր ի-
լէ Համո ուհնա Հոխալ փէյ-
ղամպէրլիք Հաէն պապալարը Ի-
դիԹունուն էլի ալԹընտա Իդի-
Թուն օղուլլարը՝ Գոդողիա
վէ Եղրի վէ Եսայի՝ Ասաբիա՝
ՄասաԹիա՝ ալԹը նէփէր իսի։
4 Եմանտան՝ Եման օղուլլարը Բոհ-
քիա՝ ՄաԹանիա՝ Ոզիէլ Սուրա-
յէլ վէ ՅէրիմոԹ՝ Անանիա՝ Ա-
նանի՝ ԵղիաԹա՝ ԳէդողաԹի վէ
ՌոմամԹիէզէր՝ Յեսբակասա՝
ՄէհզէԹի՝ Յոթիր վէ Մազիոթ
5 իսի։ Պաունլարըն Ձիւմլէսի՝ փա-
տիշահըն Ալլահ սէօզիւնէ պա-
գըՃըսը Եմանըն օղուլլարը պուշ-
նուզուս գալարըմագ իւզէրինտէ
իսիկլէր՝ վէ Ալլահ Եմանա ոն
տէօրԳ օղուլ իլէ իւչ գըզ վէրմիշ
6 իսի։ Պաունլարըն Ձիւմլէսի Ալ-
լահ էվինին խըղմէԹի իչմէն՝ զիւ-
լէր՝ սանԹուրլար վէ Թանպուր-
լար իլէ Բապպ էվինին մուսիգի-
սինտէ պապալարընըն էլի ալ-
ԹընտաՏ իսիկլէր։ Ասափ վէ Իդի-
Թուն վէ Եման իւէ փատիշահըն
7 էլի ալԹընտա իսիկլէր։ Վէ ոն-
լարընը՝ Բապպ մուսիգիսինին էյ-
րինմիշ գարընտաշլարը իլէ Եաէն
հէմ մահիրլէրինին՝ սայըսը իքի
հիւզ սէքսէն սէքիզ իւէ իսի։
8 Վէ նէվսէԹ գուրա՝սընը՝ քիւ-
չինէ պէյսիէ իլէ մահիր չէրագ
9 իլէ պէրապէր աԹմըլլար։ Վէ
իլէ գուրա՝ Ասափ իչմէն Յովսէ-
փէ՝ իքինճիսի Գոթոզիասա չըգ-
մը, քի գարընտաշլարը վէ օղուլ-
լարը իլէ ոն իքի իւէ իսիկլէր։
Իւչիւնճիսի Զաքուրա՝ իւէ օ- 10
ղուլլարը վէ գարընտաշլարը իլէ
ոն իքի իւէ իսի։ ՏէօրԹինճի 11
սի Եղրիյէ՝ օղուլլարը վէ գա-
րընտաշլարը իլէ ոն իքի իւէ ի-
սի։ Պէշինճիսի Նաթանիա՝ 12
օղուլլարը վէ գարընտաշլարը ի-
լէ ոն իքի իւէ իսի։ Ալթընճը- 13
սը Բոհքիա՝ օղուլլարը վէ գա-
րընտաշլարը իլէ ոն իքի իւէ ի-
սի։ Եէթինճիսի Յեսարէլա՝ 14
օղուլլարը վէ գարընտաշլարը ի-
լէ ոն իքի իւէ իսի։ Սէքիզին- 15
ճիսի Եսայի՝ օղուլլարը վէ գա-
րընտաշլարը իլէ ոն իքի իւէ ի-
սի։ Տօղուզունճուսու Մաթա- 16
նիա՝ օղուլլարը վէ գարընտաշ-
լարը իլէ ոն իքի իւէ իսի։ Օ- 17
նունճու սու Սիմէի՝ օղուլլարը
վէ գարընտաշլարը իլէ ոն իքի իւ-
էի իսի։ Օն պէրլինճիսի Ազա- 18
րիէլ՝ օղուլլարը վէ գարընտաշ-
լարը իլէ ոն իքի իւէ իսի։ Օն 19
իքինճիսի Ասաբիա՝ օղուլլարը
վէ գարընտաշլարը իլէ ոն իքի իւ-
էի իսի։ Օն իւչունճիսի Սու- 20
քայէլ՝ օղուլլարը վէ գարընտաշ-
լարը իլէ ոն իքի իւէ իսի։ Օն 21
տէօրտունճիսու Մաաթիա՝
օղուլլարը վէ գարընտաշլարը իլէ
ոն իքի իւէ իսի։ Օն պէշինճի- 22
սի Յէրիմոթա՝ օղուլլարը վէ
գարընտաշլարը իլէ ոն իքի իւէ
իսի։ Օն ալթընճըսը Անանիա- 23
յա՝ օղուլլարը վէ գարընտաշլա-
րը իլէ ոն իքի իւէ իսի։ Օն եէ- 24
սինճիսի Յեսբակասա՝ օղուլ-
լարը վէ գարընտաշլարը իլէ ոն
իքի իւէ իսի։ Օն սէքիզնճիսի 25
Անանիյէ՝ օղուլլարը վէ գարընտ-
տաշլարը իլէ ոն իքի իւէ իսի։
Օն տօղուզունճուսու ՄէհզէԹի- 26
յէ՝ օղուլլարը վէ գարընտաշլա-
րը իլէ ոն իքի իւէ իսի։ Իյիր- 27

մինձիսի Եղիսաթայա՝ օղուլսրը վէ գարընտաշլարը իլէ ան իքի էէ-
28 էի իսի • Իյիրմի պիրինձիսի Յօ-
թիրէ՝ օղուլսրը վէ գարընտաշ-
29 լարը իլէ ան իքի էէի իսի • Ի-
յիրմի էքինձիսի Գէթողսաթիյէ՝
օղուլսրը վէ գարընտաշլարը իլէ
30 ան իքի էէի իսի • Իյիրմի իւ-
էվենձիւսիւ Մաղնուլթա՝ օղուլ-
լարը վէ գարընտաշլարը իլէ ան
31 իքի էէի իսի • Իյիրմի տէօր-
տիւնձիւսիւ Իռսամ Թիեղլրէ՝
օղուլսրը վէ գարընտաշլարը իլէ
ան իքի էէի իսի ։

ՊԱՊ Իզ

1 Ֆ՚ամիւձուլարըն պէօլիւքլէ-
րի՝ Կորխուլուսրատն՝ Ատսի օ-
ղուլսրըննան Կոլնէ օղլու Մա-
2 սէղսիսա իսի ։ Վէ Մասէղսո-
միանըն օղուլսրը՝ իլա տօղուշու
Զաքարիա՝ իքինձիսի Յէհուիէ՝
իւչիւնձիւսիւ Զաքարիա՝ տէօր-
3 տիւնձիւսիւ Յաթնիիէ, սէչին-
ձիսի Եղսմ՝ ալթընձրսը Յօհա-
նան եէսիինձիսի Եղիսավէնայիիսի։
4 Վէ Աբդեդօմըն օղուլսրը՝ իլա
տօղուշու Սեմայիա՝ իքինձիսի
Յովզաբադ՝ իւչիւնձիւսիւ Յո-
վաք՝ վէ տէօրտիւնձիւսիւ Սա-
քար վէ պէչինձիսի Նաթանա-
5 իէլ, ալթընձրսը Ամիէլ եէսին-
ձիսի Իսսաքար՝ սէքիզինձիսի Փէ-
ղսթէի իսի • ղիրա Ասլսհ օնու
6 պէրէքէթլէսմիշ իսի ։ Վէ օնուն
օղուլ Սեմայիայա տա օղուլսրը
տօղուշու, քի պապալարը հվինէ
զապիթլէրը օլտուղար • ղիրա օն-
լար գահրիման իյիթլէրը իսի ։
7 Սեմայիանըն օղուլսրը՝ Ութնի
վէ Ռաֆիայէլ վէ Ովէդ վէ Ելղ-
զաբադ էէ գարընտաշլարը Եղի-
ուա վէ Սամաքիա գուվվէթ սաս-
8 հիպլէրի իսի ։ Հեմ պուճլարը Աբ-
դեդօմըն օղուլսրըննան իսի •
վէ քեհ տիլէրի հեմ օղուլսրը վէ
գարընտաշլարը՝ իսլղմէթ իչիւն
գուվվէթսէ իյիթքիմնէլէր՝ Աբ-
դեդօման ալթմըշ էէի էէ-
սի ։ Վէ Մասէղսամանըն՝ գուվ 9
վէթ սահիպլէրի օլարագ օն սէ-
քիզ օղուլսրը վէ գարընտաշլա-
րը վար իսի ։ Վէ Մէրարի օղուլ 10
լարընտան Ուսանըն օղուլսրը
վար իսի • պաշ Սամարի իսի ,
ղիրա լէք տօղուշ տէյիլ իսի ,
ամմա պապասը օնու պաշնատպ
էյլէմսի • Իքինձիսի Խեղիլի՝ 11
իւչիւնձիւսիւ Տաւուդա՝ տէօր-
տիւնձիւսիւ Զաքարիա իսի •
Ռսանըն ձիւմլէ օղուլսրը վէ
գարընտաշլարը օն իւչ էէի իսի։
Իսպսղըն էվինտէ իսլղմէթ էթ- 12
մէք իչիւն գարընտաշլարը իլէ
պէրապէր պէչէլիք նէվսկէթլէ-
րի՝ իյիթլէրին սէրվէրլերինձէ
գաֆուձուլարըն պէօլիւքլէրի
պուճլարա վէրիճի ։ Վէ քիւչիւք 13
պէչիւք իլէ պիրլիքտէ՝ պապա-
լարը հվէրինձէ հէր պիր գա-
փսւ իչիւն գուրա՝ աթսլըլար ։
Վէ հիւն օղուսուս Ճանիպինին 14
գուրա՝սը Սէղնմայա տիւչսէս •
անտէն ա՝գըլըը միւչիր օլան օ-
նուն օղլս Զաքարիա իչիւն գու-
րա աթսլըլար, վէ գուրա՝սը փօր-
էաա Ճանիպի չըգտը ։ Աբդեդօ- 15
մա դըպլէ Ճանիպի՝ վէ օղուլսա-
րընա Բէթասուփիմ, Սուփիմ 16
վէ Ուսայա պաթըյա օղուս
եօգուչուն Ճատաէ եօլունտա Սա-
լէքէթ գափուսուս նէվկէթ նէվ-
պէթէ մուգադիլ էըփտը ։ Կիւն 17
օղուսան Ճանիպի ալթը Կիւ-
լի՝ փօրէաա Ճանիպինտէն կիւն-
սէ տէօրթ՝ գըսվէ Ճանիպինաէ
կիւնաէ տէօրթ՝ վէ Ասուփիմ
Ճանիպինաէ իքիչէր իքիչէր էաի ։
Փարպար Ճանիպինտէն պաթը- 18
յա օղուս Ճատաէ եօլունտա
տէօրթ՝ վէ Փարպարտա իքի իսի։
Կորխուլար օղուսլար իլէ Մէ- 19
րարի օղուսլարընտան օլան գա-

փուճուլարըն պէօլիւքլէրի պուն-
լար իսի։
20 Վէ Գիվիվէրաէն՝ Ալլահ է-
վինին խաղինէլէրի վէ ա՛զիզլէ-
րին խազինէլէրի իւզէրինաէ Ա-
21 քիա իսի։ Ղադանըն օղուլլարը
իսկ, Գերսօնլու Ղադան պաշ
պապալարը Գերսոնլու Ղադա-
22 նըն օղուլլարը՝ Ցեբիէլ, Ցեբիէ-
լին օղուլլարը՝ Զեթամ վէ ընուն
գարընտաշը Յովէլ՝ Բապպ կվի-
նին խազինէլէրի իւզէրինաէ ի-
23 սիլէր։ Ամրամլըլարտան Իսա-
հարլըլարտան՝ Գերսոնլուլար-
տան վէ Ոզիէլլիէրաէն պոնլար
24 իսի։ Եանի Մովսէս օղլու Գէր-
սոմին օղլու Սուբայէլ խազինէ-
լէրին իւզէրինաէ նազիր իսի։
25 Վէ Եղիազարտան եանա ընուն
գարընտաշլարը՝ ընուն օղլու
Հուաբիա վէ ընուն օղլու Եսա
յի վէ ընուն օղլու Յովլամ
վէ ընուն օղլու Զէքրի վէ ընուն
26 օղլու Սաղոմիթ իսի։ Պու Սա
ղոմիթ հէմ ընուն գարընտաշլա-
րը՝ Դաւիթ փատիշահըն վէ պաշ
պապալարըն՝ պինլէրին վէ եհուդ-
լէրին պաշլարընըն վէ ա՛սքէրին
սէրվէրլէրինին Թաբուտիս հէթիք-
լէրի ա՛զիզ շէյլէրին խազինէլէ-
27 րի իւզէրինաէ խիլէր։ Ճէնք-
լէրաէն վէ հազմատան՝ Բապպ
եվինին Թա՛միրի իշուն Թաբուտիս
28 հէթիքլէրի, վէ պապգըն Սա-
մուէլին վէ Կիս օղլու Սաուլ
ղուն վէ Նէր օղլու Աբենէրին
վէ Շարուհեա օղլու Յովաբըն
հէր Թաբուտիս հէթիքլէրի Ճիւմ
լէ ա՛զիզ շէյլէր՝ Սաղոմիթ իլէ
ընուն գարընտաշլարընըն էլի ալ
Թընտա իսի։
29 Իսահարլըլարտան Քոնոնիա
վէ ընուն օղուլլարը՝ տիշարտաքի
իշլէր իշուն Իսրայէլին իւզէրինէ
ղապիլիլէր վէ հաքիմլէր իսի։
30 Գերսոնլուլարտան Սաաբիա վէ
ընուն գարընտաշլարը՝ պին եհ-
սի եհուդ դուվվէթլի քիմսէլէր՝
Յորդանընըն պէրի եադասըն-
տա կիւն պաթըտա Բապպալըն հէր
իշի իշուն վէ փատիշահըն խըզ-
մէթի իշուն Իսրայէլին մէմուրի-
յէթի իւզէրինաէ խիլէր։ Քէթ- 31
րոնլուլարտան՝ Եոնէ պապալար-
ճէ ոօղուշլարը իւզուն Գերսոն-
լուլարըն սէրվէրի Ցէրիա իսի։
Դաւիթին փատիշահլըղընըն դըր-
դընճը եըլընտա ընուր Լեվիան-
սը, վէ ընուրտա Դաղտադըն
Յազիրինաէ գահրիման իչթիլէր
պուլունտուր։ Վէ ընուն գարընը- 32
տաշլարը՝ գո ովվէթլի աաէմլէր
ընուրաք՝ իչի պին եէսի եհուդ
պաշ պապա իսիլէր։ Վէ Դաւիթ
փատիշահ ընուրը՝ Ալլահընըն հէր
եէմուրինաէ վէ փատիշահըն ու-
մուրինաէ Հուբէնլիլէրին վէ
Դադլըլարըն վէ Մանասէհին եա-
րը սըպթընըն իւզէրինէ մէմուր
էյլէսի։

ՊԱՊ ԻԶ

Վէ Իսրայէլ օղուլլարը սայը- 1
լարը՝ իւզուն պաշ պապալար վէ
պին պաշլըլար վէ եհուդ պաշլըլար
վէ ընուրընըն զապիթլէրի՝ պէօ-
լիւքլէրինէ հէր շէյինաէ փատիշա-
հա խըզմէթ ետիպ՝ եըլընըն Ճիւմ
լէ այլարընտան այ պէ այ կի-
րիպ ջըյանլարընըն հէր պիր պէօ-
լիւճիւ իչիրմի աէօրթ պինէր նէ-
քէր իսի։ Իլէ այ իչուն իլէ պէօ- 2
լիւճիւն իւզէրինաէ Զաբդիէլ օղ-
լու Յեսբաամ իսի. վէ ընուն
պէօլիւճիւնաէ իչիրմի աէօրթ
պին նէքէր իսի։ Իլէ այ ա՛սքեր- 3
լէրինին Ճիւմլէ սէրվէրլէրինին
պաշը՝ Փարէս օղուլլարընտան ի-
սի։ Վէ իբինճի այլըն պէօլիւ- 4
ճիւ իւզէրինաէ Ալքազլու Դով-
դա իսի, վէ ընուն պէօլիւճիւն-
տէ զապի՛թ Մահէղ Թ իսի.
պուընուն պէօլիւճիւնաէ ասլըն իւ-

յիրմի տէօրթ պին ՆԷՓԷՐ խոյ ։
Իւշխնձիւ այ իչխն իւշխնձիւ
ա՛ւքերին սէրվէրի՝ քեահին Յո-
վհաղանըն օղլու Խանէա պէյ լ-
սի • վէ օնուն պէօլիւիւնառ ի-
յիրմի տէօրթ պին ՆԷՓԷՐ խոյ ։
Պու Խանէա օթուզուն գահրի-
մանը՝ վէ օթուզուն իւզէրինառ
խոյ • վէ օղլու Ամիզաբադ՝ օնուն
պէօլիւիւնառ խոյ ։ Տէօրտիւն-
ճիւ այ իչխն տէօրտիւնճիւ սէր-
վէր՝ Յովսէբըն գաբրիսաշը Ասա-
յէլ վէ օնուան ասնկրա օղլու Զա-
բադիա խոյ • վէ օնուն պէօլիւ-
յիւնառ իյիրմի տէօրթ պին ՆԷ-
ՓԷՐ խոյ ։ Պէշինճի այ իչխն
պէշինճի սէրվէր՝ Յեզդայը Սա-
մաովէ խոյ • վէ օնուն պէօլիւ-
յիւնառ իյիրմի տէօրթ պին ՆԷ-
ՓԷՐ խոյ ։ Ալթընճը այ իչխն
ալթընճը սէրվէր՝ Թեհուալը Եհ-
գէա օղլու Իրաա խոյ • վէ օնուն
պէօլիւիւնառ իյիրմի տէօրթ պին
ՆԷՓԷՐ խոյ ։ Եէսինճի այ իչխն
եէսինճի սէրվէր՝ Եփրեմ օղուզ-
լարընառան փէղանըս Քեղդէա խ-
սի • վէ օնուն պէօլիւիւնառ ի-
յիրմի տէօրթ պին ՆԷՓԷՐ խոյ ։
Սէքիզինճի այ իչխն սէքիզինճի
սէրվէր՝ Զարաղլաբառան Ովդիա
Սովաք խոյ • վէ օնուն պէօլիւ-
յիւնառ իյիրմի տէօրթ պին ՆԷ-
ՓԷՐ խոյ ։ Տօղուզունճու այ ի-
չխն տօղուզունճու սէրվէր՝ Ռե-
նեամինլիլէրառն Ընաթովթիա
Աբիեզէր խոյ • վէ օնուն պէօ-
լիւիւնառ իյիրմի տէօրթ պին
ՆԷՓԷՐ խոյ ։ Օնունճու այ իչխն
օնունճու սէրվէր՝ Զարաղլաբա-
ռան Նեեռիմաթը Մաարա խոյ •
վէ օնուն պէօլիւիւնառ իյիրմի
տէօրթ պին ՆԷՓԷՐ խոյ ։ Օն պի-
րինճի այ իչխն օն պիրինճի սէր-
վէր՝ Եփրեմ օղուզլարընառան փա-
րաթմընըս Բանէա խոյ • վէ օ-
նուն պէօլիւիւնառ իյիրմի տէօրթ
պին ՆԷՓԷՐ խոյ ։ Օն իքինճի այ
իչխն օն իքինճի սէրվէր՝ Գաթո-
նիկէառն Նեեռիաթը Ալեպ խ-
սի • վէ օնուն պէօլիւիւնառ ի-
յիրմի տէօրթ պին ՆԷՓԷՐ խոյ ։
Վէ Իսրայէլացիլէրընէն իւ- 16
զէրինառ՝ Ռուբենլիլէրին զաւիչ-
թի՝ Ձէբրի օղլու Եղիազար խոյ։
Շմաւունլուլարըն՝ Մասաքա օղլու
Սափաթիա խոյ • Ղևիլիլէրին՝ 17
Կամուէլ օղլու Ասաբիա խոյ •
Ահարոնլուլարըն Սադովկ խոյ •
Յուդանըն՝ Դաւիթին գարըն- 18
տաշլարընառան Եղիուս խոյ • Ի-
սաքարլուլարըն՝ Միքայէլ օղլու
Ամրի խոյ • Զաբուլոնլուլարըն՝ 19
Աբդիա օղլու Իսմայիա խոյ •
Նեփթաղիմլիլէրին՝ Եղրիէլ օղլու
Յերիմոթ խոյ • Եփրեմ օղուզ- 20
լարընըն՝ Ազազիա օղլու Ովսէէ
խոյ • Մանասէին կարը սըպ-
թընըն՝ Փադայիա օղլու Յովէլ
խոյ • Գադացացա Մանասէ- 21
նին կարը սըդընըն՝ Զաքարիա
օղլու Յեդդովխոյ • Բենիամին-
լիլէրին՝ Աբենների օղլու Յեսիէլ
խոյ • Դանլլարըն՝ Յերոհամ օղ- 22
լու Ազարիէլ խոյ • Իսրայէլ
սըպթլարըընըն սէրվէրլէրի պուն-
լար խոյ ։
Վէ Դաւիթ օնլարըն սայըսը- 23
նը՝ իյիրմի եաշընառան աշաղը ալ-
մասը • զնրա Բապպ Իսրայէլի
կէօյիւն եըլըզլըզը գառաբ չ-
զալմամալա աէմիշ խոյ ։ Շա- 24
լոմուհա օղլու Յովաբ սայմազա
պաշլասը , ամմա թէքմիլ էթմէ-
սի , հէմ պունառան էօթիւրիւ
Իսրայէլին իւզէրինէ զազապ կէլ-
սի • վէ օղ սայը՝ Դաւիթ փա-
տիշահըն Թէվարիխի սայըսընա
կիրմէսի ։
Վէ փատիշահըն խազինէլէրի 25
իւզէրինառ՝ Սգիէլ օղլու Ազմաթ
խոյ • վէ սահրառա՝ չէհրլէրառ
վէ քէօյլէրառ վէ գուլէլէրառ օլան
մահզընլէրին իւզէրինառ՝ Ոզիա
օղլու Յոնաթան խոյ ։ Վէ եհ- 26

րի իշէմէքաէ Թարլա իշլնի իշլէ-
յէնլէրին իւզէրինաէ՝ Ր Հեղուբ
27 օղլու Եզրի իսի : Վէ պաղլարըն
իւզէրինաէ՝ Ա բիմաթիալը Սեմէի
իսի . վէ պաղլարա մախասու օ-
լան չէ յլէր իլէ շարապ մախզէն-
լէրինին իւզէրինաէ՝ Սեփիամը
28 Ջաբդի իսի : Վէ սահրատա օ-
լան զէյԹունն աղաձլարը վէ Ձիւմ
մէդ աղաձլարը իւզէրինաէ՝ Գա-
դէրլի Բաալանան իսի . վէ զէյ-
Թունն էաղը մախզէնլէրի իւզէ-
29 րինաէ Յովաս իսի : Վէ Սարօն-
նա օթլայան սըղըրլարըն իւզէ-
րինաէ՝ Սարօնլու Սեարա իսի .
վէ վաղիլէրաէ օլան սըղըրլարըն
իւզէրինաէ՝ Ադղի օղլու Սաֆաա
30 իսի : Վէ տէվէլէրին իւզէրինաէ՝
Իսմայէլի Ոբիլիսի . վէ մէրքեզ-
լէրին իւզէրինաէ՝ Մէրռոթլու
31 Յազայիա իսի : Վէ սիւրիւլէ-
րին իւզէրինաէ՝ Հաֆարլը Ցա-
զիղ իսի . պունլարըն Ձիւմլէսի
Դաւիթ փաոիշահըն էմվալինին
նաղլրլըրի իսի :
32 Վէ Դաւիթին ամու Ճասը Ցով
նաԹան՝ միչլը՝ ա՛լիմքիմէ՝ վէ
քեաԹիպ իսի . վէ Հաքեմոն-
լունուն օղլու Ցեքիէլ՝ փաոիշա-
33 հըն օղուլլարը լէյ իսի : Վէ Ա-
քիտոփէլ փաոիշահըն միչլրի՝
վէ Ա բդ բը Քուսի՝ փաոիշահըն
34 միւսահիպլ իսի : Վէ Ա քիտոփէլ
ուն ան կրա Բանէա օղլու Ցո-
վիագա վէ Ա բիաԹար իսի . վէ
փաոիշահըն սէրա՛քէրլի Ցո-
վաբ իսի :

ՊԱՊ ԻԲ

1 Վ Է Դաւիթ Իսրայէլին Ձիւմ
լէ սէրվէրլէրինի՝ սրպԹլարըն
սէրվէրլէրինի վէ փաոիշահա
իըղղԹէ հասն պէօլուքլէրին սէր-
վէրլէրինի վէ պին պաշըլարը վէ
եհուդ պաշըլարը վէ փաոիշահըն
հէմ ծնուն օղուլլարընըն Ձիւմլէ
էմվալինին վէ էչէասընըն նաղլր-
լէրինի՝ խասէմլէէր վէ գահրի-
մանլէր իլէ՝ հէմ ա՛քէրին Ձիւմ-
լէ իյԹլէրինի Երուսաղէմ Ձէմ՝
2 էյլէսի : Վէ Դաւիթ փաոիշահ
այադլարը իւզէրինէ գալգըպ տե-
սի քի՝ Եա՛ գարբնոսաղլարըմ
վէ գավմըմ՝ պէնի սինկլէյին .
պէնիմ եիւբէյիմաէ՝ Բապպըն
ա՛հա ռանտուղունա վէ Ա լլահը-
մըզըն այագլարը պասամաղընա
բահաթ էվի եափմագ վար իսի .
վէ եափու իչինն Թէտարիք կէօր-
3 սէիմ : Ամմա Ա լլահ պանա տէ-
սի քի՝ Սէն իամիմ էվ եափմա-
յասըն . զիրա սէն Ձէնք ատէ-
մի սին , վէ գանըլար սէրքաֆէն :
4 Վէ Իսրայէլին Ա լլահը Բապպ
պապամըն պիւԹիւն էվինաէն
պէնի սէչսի քի՝ էպէտէն Իսրա-
յէլին իւզէրինէ փաոիշահ օլա-
յըմ . զիրա սուլԹաընը՝ Յուդա-
ատան՝ վէ Յուդա էվինաէն պա-
պամըն էվինի սէչսի , վէ պապա-
մըն օղուլլարընատան՝ Ձիւմլէ Իս-
րայէլնի իւզէրինէ փաոիշահնատպ
էԹմէյէ պէնաէն բարլ օլտու :
5 Վէ Ձիւմլէ օղուլլարըմատան (չիւն
քի Բապպ պանա չօգ օղուլլար
վէրաի) օղլում Սողոմոնու սէչ-
սի քի՝ Իսրայէլին իւզէրինէ Բապ-
պըն փաոիշահլըզը ԹախԹընատա
օԹուրա : Վէ պանա տէսի քի՝ 6
Օղլուն Սողոմոն՝ էվիմի վէ ավ-
լուլլարըմը օ սինա էտէՁէք սիր-
զիրա օնու քէնտիմէ օղուլ սէչ-
սիմ , վէ պէն օնուն պապասը օ-
լաՁաղըմ : Վէ էյէր պու կիՁէքի 7
կիսի՝ էմրլէրիմի վէ չէրիա՛Թլէ-
րիմի իՁրա էԹմէքաէ գավի օլուր
իսէ , օնուն փաոիշահլըզընը է-
պէտէն գայիմ էտէՁէյիմ : Վէ 8
շիմտի Բապպըն Ձէմատա՛Թը օլան
Ձիւմլէ Իսրայէլին նաղարընատա
վէ Ա լլահըմըզ էչիսիր իքէն՝ Ա լ-
լահըմըզ Բապպըն Ձիւմլէ Թէն-
պիհլէրինի սագլայըպ իՁրա էտէ-

ակնիզ · Թա քի պու հյի ախյա-
րը Թհմլնք հոխա՝ սիզտհն ասնհ-
րա օղուլարընըզա հպհտհն մի-
րա պրտզասընըզ ։
9 · Վհ սհն՝ հա՝ օղլում Սողմոն՝
պադշահընըն Ալլահընըզ պիլ, վհ օ-
նա ասլմ հիւրնք իլհ վհ հիւսնիւ
բիզան իլհ ի՝պատհթ էյլհ · զի-
րա Րապպ՝ ձիւմլհ հիւրնքլհրի
Թհնքհիհ հաէր, վհ ձիւմլհ հնք-
քաբրըն միւսհազալարընըզ պի-
լիր · հյհր օնու արար իսհն, օ-
նու պուլուրսաուն, վհ հյհր օնու
Թհրզ հաէր իսհն, օ տա սհնի
հպհտհն րհտա հահձհք տիր ։
10 Ըհմոի պադ քի Րապպ սհնի՝
Մադհսհ օղմադ իշլուն պիր հվ
հահմադա սհչմիշ տիր, գուվ
վհթհլհն, վհ իշ կհօր ։
11 Անահն Դաւիթհ օղլու Սողմո-
նա՝ էյվանըն վհ օնուն խանհզլհ-
րինին հմ օնուն խաղինհզլհրինին
վհ օնուն իւսթ օտալարընըն վհ
օնուն իշհրիլի գովուշլարընըն վհ
քհֆարւթ հվինին րհսմինի վհր-
12 սի · Հմմ օնտա օլսն Րուհունն
վասիթասի իլհ Րապպ հվինին
ասղուլարը իշլուն վհ հթրնքտա
օլսն ձիւմլհ օտալար իշլուն կհ-
րհք Ալլահ հվինին խաղինհզլհրի
իշլուն կհրհք ա՝ղիզ հէյլհրին խա-
զինհզլհրի իշլուն օլաձագ ձիւմլհ
13 հէյլհրին րհսմինի վհէրփ ։ Հմմ
քհսհնինհզլհրին վհ Ղհիւլհզլհրին պհօ-
լհքլհրի իշլուն, վհ Րապպ հվի-
նին խղզմհթինին հմմ իշի իշլուն,
վհ Րապպ հվինին խղզմհթինին
14 ձիւմլհ գասլարը իշլուն, հհր
կհօնհ խղզմհթին ձիւմլհ ալթոուն
գասլարը իշլուն Թարթը իլհ ալ-
թոուն վհրփ, Թարթը իլհ ձիւմ-
լհ կիւմիւշ գասլար իշլուն՝ հհր
կհօնհ խղզմհթին ձիւմլհ գասլ-
լարը իշլուն փախ Թարթըսընձա՝
15 վհ ալթոուն շամ՝ոանլար վհ օն-
լարըն ալթոուն գանոուլհրի իշլուն
հհր պիր շամ՝ոան վհ օնուն գան-
տիլի իշլուն Թարթը իլհ ալնոուն՝
վհ կիւմիւշ շամ՝ոանլար իշլուն
հհր շամ՝ոան վհ օնուն գանոուի-
լի իշլուն հհր պիր շամ՝ոանլի
խղզմհթինհ կհօրհ Թարթը իլհ
կհ-հրհշ վհրփ ։ Վհ հուզուր ասֆ- 16
րալարընըն հհր պիր սօֆրասը իւ-
շլուն Թարթը իլհ ալթոուն՝ հմմ
կիւմիշ սօֆրալար իշլուն կիւմիշ
վհ խալիս ալթոուանա չամնալ- 17
լար հմմ լհյհնլհր վհ քհասհլհր
իշլուն՝ վհ ալթոուն չանադլար ի-
շլուն հհր պիր չանադլն Թարթը-
սընա կհօրհ խալիս ալնոուն վհ
կիւմիշ չանադլար իշլուն հհր
պիր չանադլն Թարթըսընա կհօ-
րհ կհ-հրհշ վհրփ ։ Հհմ պու խոս- 18
րուն մհզհպհհրհ իշլուն՝ վհ գանոուպլ-
րընը հայրսպ Րապպն ա՝հա սան-
տուհնուս հօրնհն քհրովհէլհ-
րին ա՝րապպարընըն հօրնհյի ի-
շլուն Թարթը իլհ գալս օղմոշ-
ալթոուն վհրփ ։ Պունլարըն ձիւմ- 19
լհսի՝ պու րհսմին ձիւմլհ իշլհրի՝
Րապպ պանա հվի հաղրսը իլհ
պհյան հյլհսի փհփ ։
Հհմ Դաւիթհ օղլու Սողմո- 20
նա ահոի քի՝ Գովվհթհլհն, վհ
ձհհսոր օլոպ իշ կհօր · գօրգմա
վհ խրբքհ, զիրա Ալլահըմ՝
Րապպ Ալլահ սհնին իլհ օլա-
ձագ · Թա սհն Րապպ հվի խղզ-
մհթինին ձիւմլհ իշլնի պիթհ-
րինձհյհսքհ՝ օ սհնի պրտզմա-
յաձագ, վհ սհնի Թհրզհ հթմհ-
ձհք տիր ։ Վհ իշլհհ քհսհնինհ- 21
րին վհ Ղհիւլհզլհրին պհօլհքլհրի՝
Ալլահ հվինին ձիւմլհ խղզմհթի
իշլուն տիրլհր · հհմ հհր խղզ-
մհթ իշլուն հհր իշտհ ձիւմլհ ի-
րտահթհլի ա՝լիմհր սհնին իլհ
պհրտպհր տիր · վհ սհրվհրլհր
հհմ՝ձիւմլհ գասլմ սհնին հհր հմ-
րինհ պագտրսր ։

ՊԱՊ ԻԹ

1 Ա Է Դաւիթ վասիշահ Ճիւմլէ Ճէմաա՛թա աէսիքի՝ Ալլահըն եալընըզ սէչմիյի օղլում Սողոմոն՝ կէնձ վէ թաղէ տիր , վէ իշ պէօյիւք տիր . զիրա պու սէրայ աաէմ իչինճ տէյիլ՝ եալ Րապպ
2 Ալլահ իչինճ տիր : Իմոի պէն պիւթիւն գուվվէթիմ իլէ Ալլահ Ճիմըն Հվի իչինճ՝ ալթունտան օ ըմաճագ ընէյէր իչինճ ալթունու վէ կիւմիւշտէն կիւմիւշնիւ վէ պա պըրտան պագըրը՝ սէմիրտէն սէ միրի վէ աղաճտան աղաճլարը՝ հէմ ա՛պիդ թաշլարը վէ մըհլա նամագ Խալըրը վէ բէնկէամիզ ալագա թաշլարը հէմ հէր կէօ նէ գըյմէթլի թաշլար վէ էօդ մէրմէր թաշլարը հալըրլատըր :
3 Հէմ տաճի Ալլահըմըն էվինտէն հազդ էթտիյիմ իչինճ , իստա խաղինէմտէ օլան ալթունու վէ կիւմիւշնիւ՝ Մագտէսէ էվի իչինճ Ճիւմլէ հազըրլատըղմա զամմ էտէրիմ՝ Ալլահըմըն էվի իչինճ
4 վէրտիմ , Ոփիր ալթունունտան իւչ պին դանթար ալթուն վէ նէֆտի պին դանթար գաւէօլմուշ կիւմիւշ՝ քի՝ խանէկէրինի տիվար
5 չարընը գաւիւյտատր : Ալթունտան օղաճագ ընէյէր իչինճ ալ թունու վէ կիւմիւշտէն կիւմիւ շնիւ՝ վէ ուսթատլարընը նէֆտի իլէ օղաճագ հէր կէօնէ իչ իչինճ ընէր տընէմ . իմոի պու կիւն Րապպա կէօնդէրտիյի իլէ հէսպէյ տունտաճագ քի՛մ վար :
6 Օլտէմ պաշ պագագլար վէ Իսրայէլ տըգլէրընըն սէրվէր լէրի վէ պին պաշըլար վէ նիւզ պաշըլար վէ վասիշահըն իչինտէ օլան սէրվէրլէրը կէտիրիլ իրտաե
7 Թի իլէ տունտուրտում : Վէ Ալ լահ էվինին իսրտմէթի իչինճ պին գանթար վէ օն պին տիր հէմ ալթուն՝ վէ օն պին գան
8 Թար կիւմիւշ՝ վէ օն սէքիզ պին գանթար պագըր՝ վէ նիւզ պին գանթար տէմիր վէրտիյէր : Վէ քիմտէ Թաշլար պուլունտուղ իս տէ , Րապպ էվինին խազինէսի նէ՝ Գէրսոնլու Ցէքիէլին էլի իչ լէ Թհալիմէթիլէր :
9 Վէ գաւմ՝ իրտաեթ հէսիյէլերի իչինճ շաղ օլտուղտր . զիրա Րապպա՝ իրտաեթ հէսիյէսինի տալիմ էիւրէք էլէ տունտուղտր . հէմ Դաւիթ վասիշահ տահի պույրմ իլէ շաղ օլտու :
10 Վէ Դաւիթ՝ Ճիւմլէ Ճէմաա՛թըն կէօզլէրի Էօնիւնտէ Րապպա պէրէքէթ օղտուտու . վէ Դաւիթ տէխի քի՝ Եա՛ պէն պապամըզ Իսրայէլին Ալլահը Րապպ՝ իսկա ուշ ապատ միւթէպարիք պէն : Եա՛ Րապպ՝ իչթիշամ վէ
11 գուսուրէթ վէ ազամէթ վէ շանու Ճէլալտանա մախտուս տուր . զիրա հէմ էօզտէ վէ եէրտէ օլան պէնիմ տիր . եա՛ Րապպ՝ փասիշահ լըգ պէնիմ տիր , վէ Ճիւմլէնիմ իւղէրինէ պաշ իչինճ հիճգէնտիր :
12 Հէմ զանիմէթ վէ ե՛ղէթ պէնիմ հուզուրունտան սըդ , վէ Ճիւմլէյէ հիւքիւմէթ սիւրէտրսին , վէ գուվվէթ հէմ գուսուրէթ պէ նիմ էլինտէ տիր . վէ Ճիւմլէյի պէօյիւթմէք հէմ գուվվէթլէնտիրմէք պէնիմ էլինտէ տիր :
13 Իմ տի հալա եա՛ Ալլահըմըզ՝ սանա շուքր էտէրիվ . վէ պէնիմ ի՛ղ ղէթլի խամինէ պէնիա գըլարըզ :
14 Ամմա պէն քի՛մ իմ, վէ գաւմըմ քի՛մ տիր քի՝ պունուն կիպի իւ րտաեթ հէսիյէսի տունտաղա գաճիր օլալըմ . զիրա հէր շէյ պէնտէն տիր , վէ սանա՝ պէնիմ էլինտէն պուղտըղտըզ վէրիր իղ :
15 Զ իրա պիզ պէնիմ հուզուրուն տա՝ հէմ պապալարըմըզ կիպի ղարխալէր վէ միւսաֆիրլէր իղ . հէրիմ իւղէրինտէ կիւնէշէրիմիզ կէօլգէ կիպի տիր , վէ ի՛մթիտաա

16 էրէձէ՛ ՝ի Լօգ տուբ : Եա՛ Ա՛լ-
լահըմըզ Բապա՝ սանա սէնին
ա՛ղիզ խսմինէ հաֆըզաձադ եվ ի-
չիւն պուռ հազըրլատըղմըզ հէմ
դանիմէթ՝ սէնին էլինաէն տիր ,
17 վէ ՃիւմլէՏի սէնին տիր : Վէ
պիւէրիմ եա՛ Ա՛լլահըմ քի՝ սէն
Ճիւրէքլէրի թէՃրիւպէ էտէրսին,
վէ ռազըրլուգատան հաղզ էտէր-
սին . պունտուն ՃիւմլէՏինի պէն
Ճիւրէյիմին ռազըրլըղը իլէ
հիւանիւ րիզամ իլէ սունատըմ .
վէ շիմտի պուրատա պուլունան
գավմընը շազըրդ իլէ կէօրտիւմ
քի՝ սանա հիւանիւ րիզա իլէ հէ-
18 տիյէ սունաձըլար : Եա՛ պապա-
լարըմըզ Աբրահամ Իսահակ վէ
Իսրայէլին Ա՛լլահը Բապա՝ պու-
նու էպէտէն գավմընըն Ճիւրէք-
լէրինին ֆիքրի միւՏաղարլըտա
հըփզ էյլէ , վէ օնլարըն գալ-
19 պինի սէնեէ սապիթ էյլէ : Վէ
օղլում Սողոմոնա սալիմ Ճիւրէք
վէր քի՝ սէնին էմրլէրինի վէ շէ-
հատէթլէրինի վէ գանունլարը-
նը ապդալա , վէ հէֆիհինի իՃ-
րա էտէ , վէ հազըրլըղընը կէօր-
տիյիմ սէրապը պինա էտէ :
20 Ա՛նտէն Դաւիթ ՃիւմլէՃէ-
մաա՛թա ուէտի քի՝ Հալա Ա՛լլա-
հընըզ Բապա պէրէքէթ օգու-
յուն . վէ ՃիւմլէՃէմաա՛թ պա-
պալարընըն Ա՛լլահը Բապա պէ-
րէքէթ օգուտուլար , վէ էյի-
լիպ՝ Բապա վէ փատիշահա
21 սէՃատ գըլըգլար : Վէ օլ կիւ-
նինէն էրթէսինատէ՝ Բապա գուր-
պանլար քէսատիլէր , հէմ Բապ-
պա պիւթիւն հանմալար սուն-
տուլար , պին պուզա՝ պին գօչ
պին գուզու հէմ օնլարըն չէր-
պէթ փէշքէշլէրինի՝ վէ ՃիւմլէՃ
Իսրայէլ էչիւն չօգ գուրպանլար
22 սունտուլար : Վէ օլ կիւնատէ Բապ-
պըն հուզուրունատա պէօյիւք շազ-
լըգ իլէ հէյիպ իչմլէր , վէ Դա-
ւիթին օղլու Սողոմոնու թէքբար
փատիշահ նասպ էտիպ՝ օնա
Բապպ իչիւն փատիշահ՝ վէ Սա-
դովկու քհահնին մէսհ էթմիլէր :
23 Վէ Սողոմոն՝ պապասը Դա-
ւիթին եէրինէ Բապպըն թախ-
թը իւղէրինէ փատիշահ օթուր-
տու , վէ պէրհէօրտար օլտու .
վէ ՃիւմլէՃ Իսրայէլ օնատի՝ թատթ
էյլէտի : Հէմ ՃիւմլէՃ սէրվէր- 24
լէր վէ գահրիմանլէր՝ հէմ Դա-
ւիթ փատիշահընըն հէմ օղլուլարը
տախտ Սողոմոն փատիշահա թա-
պի՝ օլտուլար : Վէ Բապպ Սո- 25
ղոմոնու ՃիւմլէՃ Իսրայէլին նա-
ղարընտա ղայէթ իլէ եվՃէվլէ-
տի . վէ օնա էօյլէ փատիշահլըգ
իհթիշամը վէրտի քի՝ հիչ Իսրա-
յէլ իւղէրինէ օնատն հվվէլ օ-
լան պիր փատիշահա օլմամըշ :
ՊէօյլէՃէ Ցհասէ օղլու Դաւիթ 26
ՃիւմլէՃ Իսրայէլին իւղէրինէ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ : Վէ օնուն 27
Իսրայէլ իւղէրինէ փատիշահլըգ
սիւրտիւյիւ կիւնլէր՝ գըրգ եըլ
իտի . հէտի եըլ Հէպրոնատա փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ , վէ օթուղ իլ
եըլ Երուսաղէմոտ փատիշահլըգ
սիւրտիւ : Վէ էյի նիսթիյարլըգ- 28
ատա՝ էօ՛մրտէն՝ տէվլէթատէն վէ ի՛շ-
ղէթատէն հասրէթինի ալըպ էօլ-
տու . վէ օնուն հէրինէ՝ օղլու
Սողոմոն փատիշահ օլտու : Ի՛մ- 29
մի Դաւիթ փատիշահըն հվվել-
քի վէ սօնկրաքի հիքայաւէթի՝ իշ-
թէ Սամուէլ պագըճընըն թէվա-
րիխինատէ վէ Նաթան վէյդամ-
պէրին թէվարիխինատէ վէ Դադ
պագըճընըն թէվարիխինատէ հա-
զըրլմըշ ատըր , օնուն ՃիւմլէՃ փա- 30
տիշահլըգը վէ դահրիմանլըգը ի-
լէ պէրապէր՝ հէմ օնուն իւղէրի-
նէ վէ Իսրայէլին իւղէրինէ վէ
տէյարլարըն ՃիւմլէՃ փատիշահ-
լըգլարը իւղէրինէ կիւչիւ զէման-
լէր իլէ պէրապէր :

ԱՐԱՐՈՂՆԵՐ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒ

ԵԱԽՕՏ

ԱՐԿԱՒՈՐՔ ԳԻՐՔ ՄՆԱՑՅՈՐԴՈՒՑ

ԳԱՂ Ա

1 Ա Յ Դաւիթին օրհնու Տեղ-
մանն՝ միաբանելոցն առաւ-
վէթլէհեմի · վէ Աստուածն Բապպ ո
նուն իւր օրհնեայ՝ ծնու զայէթ իւր
2 պէյրիւթիւ : Վէ Տեղմանն ձիւմ-
լէ Իսրայէլէ՝ պինէլերին վէ եիւզ-
լէրին պաշարելոցնա վէ գառըլարա
վէ ձէմի՝ Իսրայէլին ձիւմլէ պէյ-
լէրի օրհն պաշ պատրաստէյ-
3 լէսի , վէ Տեղմանն հէմ պինէսինձէ
ձիւմլէ ձէմաա՛թ Գաբաւոնա
օրհն եիւքսէք մահալէ կիթոի-
լէր · զիրա Բապպըն գուրու Տով
սէսին՝ չէօլտէ եափտըզը Աստա-
հըն ձէմաա՛թ չաղրըր օրհնա
4 իսի : Դաւիթ իսէ՝ Աստահըն
սանաուզունու Կարիաթարիմ
սէն Դաւիթին օրհն հայրըլարը-
զը մահալէ չըգարմըշիսի · զիրա
Ներուսաղէմտէ օրհն չաղրը գուր-
5 մուշիսի : Ամմա Ովե օրհնու Ու-
րիհին օրհնու Բենհինիլին եափտը-
զը պագըր մէզպահ՝ օրհնա Բապ-
պըն չաղրըր էօնիւնտէ իսի · վէ
Տեղմանն հէմ ձէմաա՛թ ծնու ա-
6 բաղը : Վէ Տեղմանն օրհնա՝
Բապպըն հուզուրունա օրհն
ձէմաա՛թ չաղրըրընըն պագըր
մէզպահը իւրիրինտէ սունու ,
եա՛նի ծնուն իւրիրինտէ պին
պիւթիւն եանմալար սունու :
7 Օր կէձէտէ Աստահ Տեղմանա
կէօրիւնիւ , վէ ծնա՝ Սանա նէ
8 վէրիյիմ տիւր ոէտի : Վէ Տեղ-
մանն Աստահա ոէտի քի՝ Սէն պա-
պամ Դաւիթէ պէյրիւք ի՛նայէթ
էյլէտին · վէ պէնի ծնուն Եէրու-
նէ փաղիշահ էյլէտին : Չալա 9
եա՛ Բապպ Աստահ՝ պաղամ Դա-
ւիթէ օրհն վա՛տըն մուգաբրէր
օրհուն · զիրա սէն պէնի՝ Եէրին
Թօփրաղը գառար չօգ օրհն պիր
գավմին իւրիրինէ փաղիշահ էյ-
լէտին : Շիմոի պանա ի՛լմ վէ 10
տիւրկի վէր , քի պու գավմըն էօ-
նիւնտէ չըգըզ կիրիյիմ · զիրա
պու պէյրիւքգավմընաքիմհիւքմ
էտէ պիլիր : Վէ Աստահ Տե- 11
ղմանա ոէտի · Ձիւն քի սէ-
նին եիւրիյինէ պու կէլտի ,
վէ մալ՝ տէվլէթ վէ ի՛զզէթ վէ
սէնաէն իքրահ էտինլերին ձա-
նընը տիւրմէտին , հէմ ուզուն
էօ՛մր տախի տիւրմէտին · իւրա
քէնտինէ՝ սէնի օր իւրիրինէ փա-
դիշահ էյթախիմգավմըմա հիւքմ
էթմէք իչուն՝ ի՛լմ վէ պիլմէ տի-
լէտին · Ի՛լմ վէ պիլմի տանա վէ- 12
րիլտի · հէմ տանա մալ վէ ոէվ-
լէթ վէ ի՛զզէթ ոէ վէրիյէյիմ ,
չէօլէ քի ծնուն կիսի՝ սէնտէն
եվվել օրհն փաղիշահլարա օրմա-
մըշ սըր , վէ սէնտէն սօնկրա օ-
նուն կիսի օրմայաձագ սըր : Ան- 13
տէն Տեղմանն Գաբաւոնա օրհն
եիւքսէք մահալտէն՝ ձէմաա՛թ
չաղրըրընըն էօյիւնտէն՝ Երու-
սաղէմ վարդը · վէ Իսրայէլին
իւրիրինէ փաղիշահլըգ սիւրտիւ :
Վէ Տեղմանն ա՛րապալար վէ 14

աթէլեր ձէմ՝ էլլեան , վէ օ-
նուն ալին աէօրեթ հէզ ա՛բատա-
սը վէ ան էքի պին աթէլեարը
վար էան . վէ ան՛լարը ա՛բատա
շէհրիէրինաէ վէ փասիշահըն հա-
նընտա Երուսաղէմաէ հէրվէհէրը-
15 միշէան : Վէ փասիշահ՝ կիւմիւ-
շիւ վէ ալթընտու Երուսաղէմաէ
Թաշլար կիպլի գօտու . վէ հըզ
աղաճլարընը՝ էօգլուգտա սահրա-
սաէի ձիւմլէզ ագաճլարը կիպլի
16 գօտու : Վէ Մըսըրատան Սողո-
մոն իլճի աթէլեր էօգարըլըր ի-
տի . վէ փասիշահըն Թիւճճար
վար քէտորտանը՝ քէհիլիշ պիհա
իլէ անոր հէրվիհէնի սահտուն ա
17 ղըզլար էան . Վէ Մըսըրատան
տիշարը պիր ա՛բատայը էօգա-
րըպ՝ ալթը հիւզ գընա՝ կիւ-
միւշ իլէ՝ վէ պիր աթը հիւզ էլի
ԻՖՓՈՒՆԻԷ հօդարը կէթիրիրլիր
էան . վէ փէտալիէրին ձիւմլէ
փասիշահլարը իչիւն՝ հէմ Սիւթ.
հանիէլին փասիշահլարը իչիւն
տահի՝ ան՛լարըն հէպսի իլէ հայէ
էօգարըլըպ էան :

ՊԱՊ Բ

1 Վ Է Սողոմոն Բապպէն էտմի-
նէ էվ հէմ փասիշահլըղընա էվ
պինա էթմէյէ նի յէթ էթտի :
2 Վ Է Սողոմոն էթմիշ պին հիւթ
գալըրըպ տահէմ՝ վէ տաղտա
պըզէդճը սէքսէն պին քիսիէ՝ վէ
իւշէրիէրինէ իւչ պին ալթը հիւզ
մի՛թհէմտա Թահտիլ էլլետի :
3 Վ Է Սողոմոն Տիւլոս փասիշահը
Քիրամա հէմտահլիկ տէտի քի՝
փէտէրիմ Տաւիթի՝ քէնտինէ էվ
էտմիշը պինա սաէին օլմադ իչիւն
պինա էզդ աղաճլարը կէնտուտիւթ
4 իւչ նիհէհ էթմէյի էտի . իչտէ պէն
Ա՛լահըմ Բապպըն էտմինէ էվ
պինա էտէյօրում քի՝ պինա Թագ-
տիս օլսուն , պունուն Տուզտուրուն-
տա իսօշ գօգուլուս պուլտուր էա-
դըպս , վէ տայմ Տուզտուր էք-
մէյի գէտոպս , վէ տապս Տուա
Տէմ ալիշսուտա՝ շաբտաթլարտա
վէ այտաշըլարընտա Հէմ Ա՛լա-
հընմըզ Բապպընի պայրամլարըն-
տա պիւթիւն Ըսրայէլէ Տպէմի Քար-
տըրը . պուս Իսրայէլէ Տպէմի Քար-
տըրը . Վէ պինա Տէհէքէյիմ էվ
պէյիւք տիւր . չիրա Ա՛լահը-
մըզ Ձիւմլէ ալլահլարտան պէօ-
յիւք տիւր . Վէ պունա էվ պինա
էթմէյէ քի՞մ գաթիր տիր , չի-
րա կէօքլէրէ վէ կէօքլէրին կէօք-
լէրինէ սըղմազ . իմտի պէն քի՞մ
իմքի պունա էվ պինա Տէհէյիմ ,
իլլա քի պունուն Տօճիւնաէ պու-
լունտուր եագտադ իչիւն օլսա .
Տա-
լա պունա տահի՝ ալթընտա վէ
կիւմիւշտէ վէ պագըրտա վէ ա-
միւրտէ վէ կըրմըզըտա վէ գըր-
մըզըտա վէ լաճվէրտատէ իչէյ
պիւնէն պիր ա՛լմատէմ կէօնտէր ,
Տէմ Տէքքաթաք իչինի տահի պիլէ ,
քի Տանըմտա Եհոուահմանտա
վէ Երուսաղէմտէ օլան պէյտամ
Դաւիթին Տաղըրլատըղը ա՛լիմ-
լէր իլէ օլա : Տէմ պունա Լիբա-
նանտան Կըզըլ Տամ վէ պիւյիւմ
միմ աղաճլարը կէօնտէր , չիրա
պիզի՝ ագինի գօդլարընըն Լիբա-
նանտա ալաճ քէսմէք պիլմիյը-
լէրինի պիլիրսիմ . վէ իչիմէ պէ-
նիմ գօդլարըմ ագինի գօդլարըն
իլէ պէրապէր օլսուրլար : Վէ
պունա պիր էտ աղաճլար Տա-
ղըրլատընլար . չիրա պէնիմ պի-
նա Տէհէքէյիմ էվ պէյիւք վէ
ա՛ճայիպ տիր : Վէ իչիմէ պէն
ագինի գօդլարընա՝ աղաճ քէ-
սէն պիղէդճըլարընա՝ իչիւճի պին
Հօճէք սէօյիւնճիւճ պուղսայ վէ
իչիւճի պին Հօճէք արբա վէ իչիւճ-
ի պին պաթ չարապ վէ իչիւճի
պին պաթ ղէյթուն Տաղը վէրսի-
րիմ :

Վէ Տիւրոս փասիշահը Քի-
րամ՝ Սողոմոնա Տէտ տէքիպ մէք-

Թիւսպ իւէ ոէտի քի՝ Բապպ գաւ
մընը սէվտիյի իչիւն՝ սէնի մնալ-
ըն իւղերինէ վատիշահ գօսու։
12 Հէմ Իրամ ոէտի քի՝ Կէդքէրի
վէ էրի Եարատան Ի՛սրայէլին
Ալլահը Բապպ միւթէալիրիք օլ-
սուն քի՝ Դաւիթ վատիշահա
մա՛րիֆէթ վէ հիւնէր պիլմը ա՛-
լիմ պիր օղուլ վէրսի, քի օ՛Բապ-
պա էվ հէմ քէնտի վատիշահլը-
13 ղընա էվ պիւնա էտէճէք։ Վէ
շիմտի պապամ Իրամընին՝ մա՛րի-
ֆէթ պիլիր ա՛լիմ պիր ատէմինի
14 կէօնտէրիրիմ։ Օ՛ Դան գէլա-
րըն տան պիր դարըլընըն օլսու օ-
լսուպ՝ օնուն պապասը Տիւրոսլու
տուր։ օ՛ ալթունտա վէ կիւ-
միւշտէ՝ պագըրտա՝ տէմիրտէ՝
Թաշլարտա վէ աղաճլարտա՝ էր-
ղավանտա՝ լաճուվէրտուէ վէ տիւվ
պէնտուէ վէ դըրմըղտա իշլէմէք-
տէ հէմ հէր կէօնէ հէքքինաք ի-
շի գաղզադտա մահիր տիր։ վէ
աէնին ալիմլէրին հէմ պապան
Դաւիթ էֆէնտիմին ա՛լիմլէրի
իլէ՝ օնա Թէքվիւի օլունան հէր
15 հիւնէրի իճտա էտէ։ Վէ շիմտի
էֆէնտիմ՝ տէտիյի պուղտայը
վէ արփայը՝ զէյթունն էաղընը
վէ շարապը գուղարընա կէօն-
16 տէրմիշ։ Վէ պիզ Լիբանան-
տան սանա հէր ղաղըմ օլտուղու
գատար աղաճլար քէսիպ՝ օնլա-
րը սանա սալար իլէ տէնիզ իւզ-
ըէ Եաֆայա կէթիրիրիզ. վէ աէն
օնլարը Երուսաղէմի չըղար։
17 Վէ Սողոմոն Իսրայէլ տիյա-
րընտա օլան հէմ գապանաղը քիմ
սէյէրի՝ պապասը Դաւիթինէ թ-
տիյի էօգլումտաան սօնկրա՝ սայ
սը, վէ օնլար հիւզ էլէի իւչպին
ալթը հիւզ ֆէվ պուլունտուս։
18 Վէ օնլարտան եէթմիշ պին հիւք
գուլտըրան՝ վէ տաղտա պրջղրնը
սէքսէն պին՝ վէ խալգը իշլէթմէք
իչիւն իւչ պին ալթը հիւզ միւ-
թէմմէտ էյլէսի։

ՊԱՂ Գ

1 Ա՛ռաւն Սողոմոն Բապպին Է-
վինի Երուսաղէմի՝ պապասը
Դաւիթէ կէօրիւնտիյիս Մօրիա
տաղընտա Դաւիթին հաղրլա-
սընը մահալտէ Յէբուսլու Ոռ-
նանընն խարմանընտա՝ պինա էթ-
մէյէ պաշլատը։ Վէ պինա էթմէյէ՝
2 վատիշահլըղընըն տէօրտինճիս
հըլընտա իբինէճի այըն իբինէճի
էիւնիւտէ պաշլատը։ Վէ Ա՛լա-
3 հընն էվինի էաֆմտագ իչիւն՝ Սո-
ղոմոնտուն Թիմըրէսի պու իտի-
խիվվելքի հօլքիւնիւն արշընլարը-
նա կէօրէ ալթմընը արշըն ուղտըն
4 վէ իյիրմի արշըն էնլի իտի։ Վէ
էօնիւնտէ օլան էյվանընն ուղտըն-
լուղու՝ էվին էնինճէ իյիրմի ար-
շընն՝ վէ եէհուքէրլի յի եիւզ իյիր-
մի արշըն իտի։ Վէ օնու իչէրու-
տէն խալխա ալթուն իլէ գափլա-
5 մը։ Վէ պէրիճք էվի չամաղտճ
լարը իլէ էօրթիւս, վէ օնու խա-
լխա ալթուն իլէ գափլամը։ Վէ
օնուն իւղերինէ խուրմա ագաճ-
6 լարը վէ զինճիրլէր իչէտի։ Վէ
զինճէթ իչիւն՝ էվի գըյմէթլի
թաշլար իլէ տօնաթմը։ Վէ ալ-
թուն՝ փարուխիմ ալթունու իտի։
7 Վէ էվի՝ էոնդ մերթէքլէրինի՝
հընճքլէրինի վէ տիվարլարընը վէ
գափուլարընը ալթուն իլէ գափ-
լամը։ Հէմ տիվարլարընտա քէ-
րուվէհլէր օյտուս։
8 Վէ ա՛զիզլէր ա՛զիզինին էվի-
նէի եափտը։ Օնուն ուղտընլուղու
էվին էնինճէ իյիրմի ար ընը՝ վէ
էնի իյիրմի արշըն իտի։ Վէ օնու՝
ալթը եիւզ գանթար միգտարի
խալխա ալթուն իլէ գափլամը։
9 Վէ հնկոկերլէրին Թարթընը էլ
լիշքէր մըգտալ ալթուն իտի։ Հէմ
իւսթ օտալարը ալթուն իլէ գափ-
լամը։ Վէ ա՛զիզլէր ա՛զիզինին 10
էվինտէ՝ օյմա իչի իչի քէրուվէհ
եափտը։ Վէ օնլարը ալթուն ի-

11 լէ գափլասաը : Վէ քերովբէէ-
բին գանաալարը իյիրմի արշըն
ուզուն խաի • գանաայն պիրի
պէշ արշըն օլմրագ էվին տիվա-
ըընա պիթիշիը խաի , վէ օպիր
գանաատ պէշ արշըն օլուսյ օպիր
քերովբէնին գանաատընա պիթի-
12 շիր խաի : Օպիր քերովբէնին տա-
խի պիր գանաատը պէշ արշըն օ-
լարագ՝ էվին տիվարընա տէյէր
խաի • վէ օպիր գանաատը պէշ ար-
շըն օլուսյ՝ օպիր քերովբէնին գա-
13 նաատընա պիթիշիր խաի : Պու
քերովբէէրին գանաալարը ի-
յիրմի արշըն ուզանըը խաի • վէ
օնլար այդ ալարը իւզերինտէ տու-
րուսյ՝ էվ զէրի իչէրիյէ սօղուս
խաի :
14 Վէ լաոնի վէրատէն հէմ էրզա-
վանատան վէ գըրմըզատան վէ տիւ-
պէնատէն վէրտէյի էաիրը • վէ
իւզերինտէ քերովբէէրը իչէխտի :
15 Վէ էվին էօնիւնտէ՝ ուզուն-
ըսղուս օթուզ պէշէր արշըն իրի
տիրէկ էաիրը • վէ հէր պիրինին
Թէրիէսինտէ օյան պաշ ըղը պէշ
16 արշըն խաի : Վէ մէհրապատէ ի-
պի ղինճիրըէր էաիրսյ՝ տիրէկլէ-
րինն Թէրիէսինէ գօտու • վէ հիւզ
նար էաիրսյ՝ օնլարը ղինճիրէրէ
17 Թադըը : Վէ տիրէկլէրի հէյ
քէյնի էօնիւնէ՝ պիրինի սաղատան
վէ օպիրինի սօլտան տիքտի • վէ
սաղտաքինին սաըընը Յաքին՝ վէ
սօլտաքինին սաըընը Բոազ գօ-
տու :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ ուզունըսղուս իյիրմի ար-
շըն հէմ էնի իյիրմի արշըն վէ
հիւքսէքլիյի օն արշըն՝ պագըր-
տան պիր մէղպահ էաիրը :
2 Վէ աէօքմէ տէնիզի էաիրը •
տուտաղընատան տուտաղընա օն
արշըն՝ էվիրէվրէ տէյիրմի խաի ,
վէ օնուն հիւքսէքլիյի պէշ ար-
շըն խաի • վէ օնուն հէթրաֆընը
օթուզ արշըն Թէլ տօլաշըը խաի :
3 Վէ օնուն ալէընատա չէվիչէվրէ
տէնիզի գուշատըը հէր արշընատա
մնար օլարագ՝ էվի չէվիսնինի
գուշատըը տըղըը տուրէհէլէրի
վար խաի • տըղըրլար էբէ տըրա
խաի • օնլար օնուս տէօքիւլքէ-
րինտէ տէօքիւլմիշ խաի : Օն ի-
4 քի տըղըրըն իւղէրինտէ տուրուր
խաի , իւչիս փօրեատա տօղրուս
պագար խաի , վէ իւչիս պաթը-
յա տօղրուս պագար խաի , վէ
իւչիս նօռոսա տօղրուս պագար խ-
ախի , վէ իւչիս կիւնտօղուշա տօղ-
րուս պագար խաի , վէ տէնիզ օն-
լարըն իւղէրինտէ էիւքսէքտէ
տուրուր խաի • վէ Ճիւմլէսինին
արգասը իչէրիյէ տօղրուս խաի :
5 Վէ օնուն գալքընըղը պիր գա-
բըշ՝ վէ տուտաղը քեասէ տու-
տաղը իչի կիպի զանպագ չիչէք-
լէրի իլէ էուէըմբա խաի • իւչ պինն
պաթ տօղրուսուս ալըր խաի :
6 Վէ օն գուրնա էաիրը , վէ
պէչինի սաղատան պէչինի տէ տօլ-
տան գօտու քի՝ օնլարտա էայ-
գանալար • պիւթիւն էամմանընն
իչէրինի օնլարտա փաքէլէրըէր ի-
տի • տէնիզ իսէ՝ օնտա քեահին-
լէր էայգամմադ իչինն խաի :
7 Վէ ուսուլարը իւղրէ՝ օն ալ-
Թունն շամ՝ տանը էաիրը , վէ
օնլարը՝ պէշ սաղատան վէ պէշ
սօլտան հէյքէլէ գօտու : Վէ օն
8 սօֆրա էաիրը , վէ օնլարը՝ պէշ
սաղատան վէ պէշ սօլտան հէյքէ-
լէ գօտու • հէմ հիւզ ալէմուն
քեասէ էաիրը :
9 Վէ քեահինլէրին ավլուսու-
նու՝ հէմ պէօյիւք ավլույու վէ
ավլունուն գափուլարընը էաիր-
տը • վէ օնլարըն գափուլարընը
10 պագըր իլէ գափլասաը : Վէ տէ-
նիզի սաղ Թարաֆտան՝ կիւնտօ-
ղույա տօղրուս նօռոսա գարշը գօ-
տու :

11 Վէ Քիւրամ գաղանչարը վէ քիւրէքչէրի վէ ըչխընճէրի հափ-
սը · անանէն Քիւրամ՝ Ալլահըն
էվլի իչիւն Սողոմոն փատիչահա
եափաթը իչին եափմասընը Թէք-
12 միլ էյլէմի · Եաղ իչի պիրէյի
վէ իւչբէչէրի վէ իչի պիրէյին
պաշընտաչի պաշլըգլարը՝ վէ պի-
րէքչէրին պաշընտա օլան պաշ
լըգլարընդ իչի քիւրէչէմընի էօրթ-
13 մէք իչիւն իչի գաֆիչէրի · Վէ
իչի գաֆիչին առաջի հիւշնա-
բընը՝ քի պիրէքչէրին իւչէրինառ
օլան պաշլըգլարընդ իչի քիւրէ-
չէրինի էօրթէչէր · Հէր պիր գա-
ֆիչատառ իչիչէր սըրա նար վար ի-
14 սի · Վէ պիպլիքչէրի եափաթը ,
հէմ պիպլիքչէրին իւչէրինառ
15 մուսըռգլարը եափաթ · Պիր ա-
նիղի վէ օնուն ալթընտաչի օն ի-
16 քի սըղըրլարը · Վէ գաղանչարը
հէմ քիւրէքչէրի վէ չաթալչարը
վէ ծնչարընդ Ճիւմլէ ալէթլէրինի՝
Սողոմոն փատիչահ Բապպէլն
էվլի իչինէ պասլասը Քիւրամ Ճի-
17 լալը պագըրտան եափաթը : Փա-
տիչահ պունչարը՝ Յորդանանդն
օվասընտա պիր քիւլէ մահալտէ
Սոկքոթթ իլէ Սարեդաթդն արա-
18 սընտա տէօքթիւրտիւ : Վէ Սո-
ղոմոն Ճիւմլէ պու գաղանչարը ղա-
յէթ չոք եափաթը , չէօյլէ քի՝ պա-
գընը Թարթըյա կէլմէդիտի :
19 Վէ Սողոմոն Ալլահ էվլինի-
Ճիւմլէ գաղանչարընդ եափաթը. հէմ
ալթընդ մէղպահը վէ իւչէրինառ
հուզուրը էքմէյի օլան սօֆրաչա-
20 րը : Վէ խալխա ալթընտան՝ ու-
ռուվլի իւզրէ Միհրապդն էօնիւնառ
եաննաճագ՝ չամ՝ տանչարը վէ օնյա-
21 րընդ գաննաթլէրինի , վէ ալթուն-
տան՝ եաղնի Թամ՝ այար ալթուն-
տան՝ չիչէքլէրի վէ գաննաթլէրի վէ
22 մաչալարը , վէ խալխա ալթընտան
մէմ մագասընը վէ լէյհնէրի վէ
քեասէլէրի վէ պուխուրտանճա-
րը՝ վէ ալթընտան էվլին գա-
վուսունուզ՝ ծնուն ա՛ղիղէր ա՛-
ղիղ իչին իչէրիքի գափուզ գա-
նաթալարընը վէ հէքէլ էվլինին
գափուզ գաննաթալարընդ Եա՛փը :

ԳԱՊ Ե

1 Վէ Սողոմոնուն Բապպէլն է-
վլի իչինէ եափաթընդ հէմ իչ Թէք-
միլ օլաուզ · անանէն Սողոմոն պա-
պասը Դաւիթին Թագափա էմ-
սիյէ շէյլէրի՝ հէմմիւմիւչէ հէմ
ալթունունուզ վէ Ճիւմլէ գաղանչարը
կէօթիւրիւպ Ալլահ էվինինն խա-
զինէչէրինէ գօնուզ :

2 Օ զաման Սողոմոն Իսրայէ-
լին իհթիյարլարընդն վէ սըպա-
լարընդ Ճիւմլէ աէրվէրլէրինի՝ Ի-
սրայէլօղուլարընդն պաշ պապա-
լարընդն Երուսաղէմ Ճէմ՝ էյ-
լէմի քի՝ Բապպէլն ա՛հտանունու-
զունուզ Դաւիթ շէհրինունէն էա՛-
նի Սիօնունան էօգարը ջըգարա-
լար :

3 Վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ ատէմլէ-
րի՝ փատիչահա եէխինճի այնա
օլան պայրամնա Ճէմ՝ օլտուու-
լար : Վէ Իսրայէլին Ճիւմլէ իհ-
թիյարլարընդ կէլտիկէր , վէ Ղևի-
լէրէր սանտուղլար գալարընդրալար:

5 Իմամ սանտուղլար վէ Ճէմաա՛թ
չատրընդրընդ վէ չատրընդա օլան
Ճիւմլէ ա՛զիղ գաղանչարը էօգարը
ջըգարընդրալար . ծնչարընդ Ղևիլէ-
հինէրէր ջըգարար :

6 Վէ Սողոմոն փատիչահ հէմ ծնուն հանընա
Ճէմ՝ օլան Ճիւմլէ Իսրայէլ Ճէ-
մաա՛թընդ սանտուղուն էօնիւնառ
օլարագ՝ ջօգլուգտան սայընընդա
վէ հիսապա կէլմէդ գոյունլար
վէ սըղըրլար գուրպան քէստի-
լէր : Վէ քեահինէրէր Բապպէլն
ա՛հտ սանտուղունուզ քէնտի մա-
հալինէ՝ էվլին միհրապնըն՝ ա՛զիղ-
լէր ա՛զիղնէ՝ քերուվքէէրին գա-
նաթալարընդ ալթընդա կէօթիւրտիւ-
լէր :

7 Վէ քերուվքէէրէր սանտուղ-
8

զուն մահալի իւղերինէ գանատ-
լարընը եայմըշլար իսի • վէ քո-
րավքէլէր սանտուղու վէ օնուն
սըրըգլարընը եօղարտան էօրթէր-
9 լէր իսի : Վէ սըրըգլարը ու-
զաթըլար , վէ սըրըգլարըն ուճ-
լարը սանտուգտան պէրի միւրա-
պան էօնէնէնտէ կէօրիւնիւրլէր ի-
սի , ամմա ուիշարըտան կէօրիւն-
մէզլէր իսի • վէ Թա պու կիւ-
10 նէտէք օրատա տըր : Սանտուգ-
տա զայրի չէյ եօգ իսի , իլլա
Մովսէսին Քորէբտէ օթայ գո-
տուղու լէկ Բաշ լէվհալար քի
Բապպըն Իսրայէլ օղուլարը իլէ
օնլարըն Մըսըրտան ջըդարգա-
րընտա ա՛հա քէսիշմիշ իսի :
11 Վէ վադի՛ օլտու քի՝ քեահին-
լէր Մադաեէսէնէն ջըդընձա ,
(զիրա Ճիւմլէ պուլուճան քեա-
հինլէր Թագոիս օղուլ՝ պէօլիւք
լէրտէ նէվպէտէ սիէքլէմա՛լէր ,
12 հէմ մուսիգար օլան Ղևվըլէր՝
Ճիւմլէսի Ասաֆ վէ Եման վէ Ի-
դիթուն վէ օղուլլարը հէմ գա-
րընտաշլարը իլէ տուրլուկնա կի-
լինմիշ օլարագ՝ զիլէր իլէ վէ
ատնթուրլու իլէ վէ Թանպուր-
լար իլէ մէզմահէրն կիւնտօղու-
սու Թարաֆընտա տուրտուլար ,
վէ պօրուլարը չալան եիւզ էյիրմի
քեահին օնլարըն պիլէմինճէ է-
13 տի ,) վէ վադի՛ օլտու քի՝ պօրու
չալանըլար վէ մուսիգարլար պիր-
տէն եէք սէտա Բապպա Համ-
ու սէնա հէռը էքէն , պօրուլար
էչ վէ զիլէր իլէ վէ մուսիգի ա-
լէթլէրի իլէ սէս գալարըրըզ Բապ-
պա՝ Ջէրա էյի տիր , զիրա օ-
նուն ի՛տայէթի հէպտի տիր ֆէ
յէրէ՛ Համ հէռը էքէն , օվ զէ-
ման եվ Բապպըն եվ պուլուճի
14 իլէ տօլտու : Վէ պուլուճուն
եիւզինտէն քեահինլէրը իսըղմ Թ
էթմէյէ տուրամազլար իսի • զի-
րա Բապպըն Ճէլալի՝ Աղլահըն
էվինի տօլտուրմուշ իսի :

ՊԱՂ Ջ.

( ) Լ զէման Սոզոմէն տէփէքի՝ 1
Բապպ տիւմանատա սաքին օլա-
ճագ տէտի : Ամմա պէն սանա 2
մէսէնան իչիւն եվ էպէտէն
սաքին օլմազա սանա մէքէտտ
պինա էթտիմ : Սընտէն վատի- 3
շահ եիւզինէ չէվիրիպ՝ Ճիւմլէ
Իսրայէլ Հէմմաթընա խայրտուա
էյլէտի • վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ
Ճէմմաա՛թը տուրուպ իսի • վէ 4
տէտի քի՝ Իսրայէլին Աղլահը
Բապպ միւթէպարիք օլսուն , քի
պապամ Դաւիթէ աղզը իլէ վա՛տ
էթտիլինի՝ եվ իլէ եէրինէ կէ-
թէր Հիշ տիր • չիւն տէտի քի՝ 5
Դավիթմը Մըսըր տիյարընտան
չըգարտըղըմ կիւնտէն պէրու՝ Իս-
րայէլին Ճիւմլէ սըպէլարընտան
իսմիմ օրատա օմմագ իչիւն եվ
պինա էթմէյէ հիչ պիր շէհր
սէչմէտիմ , վէ գավմըմ Իսրայէ-
լին իւղերինէ տուլթան օլմագ լի-
չիւն՝ պիր քիմսէյի սէչմէտիմ :
Իլլա իսմիմ օրատա օլա տէյիս 6
Երուսաղէմի սէչտիմ • վէ գավ-
մըմ Իսրայէլին իւղերինէ օլ-
մագ իչիւն՝ Դաւիթի սէչտիմ :
Վէ պապամ Դաւիթին եիւրէյի- 7
նէ կէլտի քի՝ Իսրայէլին Աղլահը
Բապպըն իսմինէ եվ պինա տէ՛:
Ամմա Բապպ՝ պապամ Դաւիթէ 8
տէտի • Չիւն քի սէնին եիւրէ-
յինէ կէլտի քի՝ իսմիմէ եվ պինա
տէտիմ , պունու եիւրէյինէ կէ-
թիրտիյինէ էյի էյլէտիմ : Լա- 9
քին եվ սէն պինա էթմէյէճէք-
սին • իլլա սէնին պէվինտէն չը-
գաճագ օլսուն՝ պէնիմ իսմիմ
եվ ո պինա տէտճէք տիր : Իսմի 10
Բապպ սէօյլէտիյի սէօզինէ
իճգրա էյլէտի , վէ պէն պապամ
Դաւիթին եէրինէ գալըբ՝ Բապ-
պըն տէտիյի կիպի Իսրայէլին
Թախթընտա օթուրտում , վէ
Իսրայէլին Աղլահը Բապպըն իս-

11 ա՛նդ էվ պիւա էյլէսիմ։ Վէ Բապալըն Իսրայէլ զուրսայը իւէ քէսիճիքլի ա՛նըն՝ օլ իչինտէ օլսուդուդա սանսուդուդա օրայա գօ-
12 տում։ Անտէն Բապալըն մէզպահը-նըն էօնիւնտէ Իսրայէլին ձիւմ-լէ ձէմա՛աթընըն հուդուրտունա տուրուպ՝ էլլէրինի ուղաթը։
13 Զիրա Մողսմոն պագըրտան պէր մէնպէր էավրալ՝ օնու ավլատնուն օրթասընա գօմուշ իսի. օնուն ուղունդուդու պէշ արշըն վէ Հնի պէշ արշըն՝ վէ Հիւբախքլիլի իւչ արշըն իսի. իսմի օ՛ օնուն իւզէ-րինտէ տուրուպ՝ Իսրայէլին ձիւմ-լէ ձէմա՛աթը էօնիւնտէ տիզլէ-րի իւզէրինէ կէլէ՝ տիզ չէրը-պիւ, վէ էլլէրինի կէյֆ տ՚ոլդու-
14 ուղա տըրպ տէսի քի՝ Եա՛ Իսրա-յէլին Ալլահը Բապալ՝ կէչբտէ վէ էէրտէ սէնին կիսի Ալլահ հօգ տուր. սէն՝ հուդուրտունա Թամ հիւրխքլէրի իլէ հիւրհէյին դուվալրընա ա՛հտուվ իչուն սագ-
15 լարըն։ Սէն գօ՛ռ՚մ պապամ Դաւիթէ վա՛տ էվտիյինի սագ-լատըն. վէ տաղըն իլէ սէյլէսի-յինի՝ պու կիւն օլսուդուդա կիսի կ-
16 լէն իլէ էէլինէ կէմիյ տէն։ Վէ չիմտի եա՛ Իսրայէլին Ալլահը Բապալ՝ դուվուն պապամ Դաւի-թէ՝ Սէնին օղուվլալըն հէյուն հօլալրընա տիդգամ էտիպ՝ պէ-նիմ հուդուրտումտա սէն նիձէ հիւրհիւտիւն իսէ, ընլար տա Թիվ բաթըմտա հիւրհիւրիւր իսէ, հօ-
17 նիւմտէ Իսրայէլին Թախթը իւ-զէրինտէ օթուրուր տա՛մ սէն-տէն էքսիք օլմայտա՛գ տըր տէ-յէրիք սէյլէսիյինի հըփզէյ։
18 Վէ չիմտի եա՛ Իսրայէլին Ալլա-հը Բապալ՝ դուվուն Դաւիթէ սէյլէսիյին սէ՛զիւն սապիթ օլ տուն։
19 Զիրա Մողսմոն պագըրտան պէր մէնպէր էավրալ՝ օնու ավլատնուն օրթասընա գօմուշ իսի. օնուն ուղունդուդու պէշ արշըն վէ Հնի պէշ արշըն՝ վէ Հիւբախքլիլի իւչ արշըն իսի. իսմի օ՛ օնուն իւզէ-րինտէ տուրուպ՝ Իսրայէլին ձիւմ-լէ ձէմա՛աթը էօնիւնտէ տիզլէ-րի իւզէրինէ կէլէ՝ տիզ չէրը-պիւ, վէ էլլէրինի կէյֆ տ՚ոլդու-
20 ուղա տըրպ տէսի քի՝ Եա՛ Իսրա-յէլին Ալլահը Բապալ՝ կէչբտէ վէ էէրտէ սէնին կիսի Ալլահ հօգ տուր. սէն՝ հուդուրտունա Թամ հիւրխքլէրի իլէ հիւրհէյին դուվալրընա ա՛հտուվ իչուն սագ-
21 լարըն։ Սէն գօ՛ռ՚մ պապամ Դաւիթէ վա՛տ էվտիյինի սագ-լատըն. վէ տաղըն իլէ սէյլէսի-յինի՝ պու կիւն օլսուդուդա կիսի կ-
22 լէն իլէ էէլինէ կէմիյ տէն։ Վէ չիմտի եա՛ Իսրայէլին Ալլահը Բապալ՝ դուվուն պապամ Դաւի-թէ՝ Սէնին օղուվլալըն հէյուն հօլալրընա տիդգամ էտիպ՝ պէ-նիմ հուդուրտումտա սէն նիձէ հիւրհիւտիւն իսէ, ընլար տա Թիվ բաթըմտա հիւրհիւրիւր իսէ, հօ-
23 նիւմտէ Իսրայէլին Թախթը իւ-զէրինտէ օթուրուր տա՛մ սէն-տէն էքսիք օլմայտա՛գ տըր տէ-յէրիք սէյլէսիյինի հըփզէյ։

էաէսին . վէ ծնլարը՝ քէնաէլէրի-
նէ հէմ պապալարընա վէրաիլին
սիյարա սէօնաէրէսին ։
26 Օնլարըն սանա կիւնահ էթ-
մէքլէրի իչիւն՝ կէօքլէր գավա-
նըզ եաղմուր օլմազ իսկ , վէ
պու մահալաէ նէյազ էոիպ՝ սէ-
նին իամինէ իգրար էաէրլէր իսկ,
վէ ծնլարը սէֆիլ էթաիլին զէ-
ման կիւնահլարընաան Թէվպէ
27 էաէրլէր իսկ , օլ ատմ սէն կէօք-
սէն իշլոիպ գուլարընըն վէ գավ
մըն Իսրայէլին կիւնահընը՝ ծնլա-
րա էէրիւյէհէրլէրի էյի եօլու
էոյրէթմէք իլէ ա՛ֆվ էաէսին ,
վէ գավմընա միրաա իչիւն վէր-
տիյին սէնին էէրինին իւզէրինէ
եաղմուր վէրէսին ։
28 Էէրսէ զըթլըգ օլսուգաա ,
Թաո՛ն օլսուգաա , սամուա էէ-
լի վէ եէրգան՝ չէքիրկէ վէ Թըր-
Թըլ օլսուգաա , նա ատւէշմինլէ-
րի՝ ծնլարը չէհրլէրինին ատյա-
րընաա սըզըգաա , հէր նէ նա-
29 րա հէր նէ սէրա օլուր իսկ , հէր
սաէմանէն նա ձիւմլէ գավմըն
Իսրայէլաէն զըլընան հէր նէյա-
զը՝ հէր իչէայը՝ հէր քէս եարա-
սընը վէ աղըրսընը պիլիպ պու
էվէ սօղրսու էլէրինի սուլթա-
30 սըգաա , օլաէմ սէն կէօքսէն՝
սաքին օլսուզուն մէսքէնաան
իշլոիպ ա՛ֆվ էյլէյէսին , վէ
հէր քէսէ՝ ծնուն գալպինի պիլ
մէք իչէ ծնուն ձիւմլէ եօլարընա
կէօրէ վէրէսին , զըրա սաէմ օ-
զուլարըն էէրէքլէրինի սէն՝
31 եաըընըզ սէն պիլիրսին ։ Թա քի
ծնլար պապալարըմըզա վէրտի-
յին էէրին էէրզինէ եաշա-
սըգաարը ձիւմլէ կիւնէյրատ սէ-
նին եօլարընաա էէրիւմէք ի-
չիւն՝ սէնաէն գօրգալար ։
32 Վէ սէնին գավմըն Իսրայէլ-
սէն օզմայըպ՝ ա՛զմ իամին իչիւն
վէ գավվէԹիլ էյին իչիւն վէ ու-
զանմըշ գօլուն իչիւն իրագ վէս-

յէթաէն կէլէն եասպանճը տա-
լին կէլիր սէ պու էվսէ նէյազ
էոէր իսկ , օլաէմ սէն կէօքսէն 33
սաքին օլսուզուն մէսքէնաան
իշլոիպ՝ եապանճընըն սանա
ձիւմլէ նէտաա էթաիյինէ կէօ-
րէ էյլէ . Թա քի էէրին ձիւմ-
լէ գավմէրի գավմըն Իսրայէլ
կիպի՝ սէնաէն գօրգմագ իչիւն
սէնին իամինի պիլէլէր . հէմ պի-
լէլէր քի՝ պու պինա էթաիյիմ
էվին իւզէրինաէ սէնին իամին
չաղըրըլըր ։
Սէնին գավմըն՝ ծնլարը կէօն- 34
սէրաիյին եօլսան սիւշմինլէրի
իւզէրինէ ձինկէ չըգար իսկ , վէ
պու սէչիլիյին շէհրսէն վէ իամի-
նէ պինա էթաիյիմ էվսէն եա-
նա սանա նէյազ էոէրլէր իսկ ,
օլաէմ կէօքսէն ծնլարըն նէյա- 35
զընը վէ բէհաասընը իշլոիպ՝ ծն-
լարըն հագգընը հագ էյլէյէ-
սին ։
Սանա կիւնահ էթմէքլէրին- 36
սէ , զըրա կիւնահ էթմէյէն ա-
տմ եօգ տուր , վէ սէն ծնլարա
զազապ էոիպ՝ ծնլարը սիւշմինէ
Թէսլիմ էթաիյինսէ , վէ ծնլարը
էոիր էոինլէր ուզագ եա եագըն
սիյարա էոիր սիւրաիսքլէրինսէ,
վէ օլ էոիր օլսուգ աչը սիյար- 37
սա պու շէյէէրի իսաԹըզարընա
կէԹիրիպ Թէվպէ էթմէքլէրին-
սէ , վէ էոիր էոինլէրին սիյա-
րընաա՝ կիւնահ էթմէք՝ եարա-
մազըգ էթմէք՝ վէ գապագհաԹ
իշլէմէք սէյէրէք՝ սանա բէհա
էոէրլէր իսկ , վէ ծնլարը էոիր 38
սիւրաիսքլէրի՝ էոիրլիքլէրի սի-
յարընաա պիլԹիւն էիւրէքլէրի
վէ պիւԹիւն ձանլարը իլէ սանա
սէօնաիսքլէրինսէ , վէ պապա-
լարընաա վէրտիյին ծնլարըն սի-
յարընաան՝ վէ սէչիլիյին շէհր-
սէն՝ հէմ իամինէ պինա էթաի-
յիմ էվսէն եանա նէյազ էթ-
մէքլէրինսէ , օլաէմ սէն կէօք- 39

տէն սաքին օլտուղուն մահալ-
տէն օնլարըն նէյաղընը վէ բե-
ճասընըն իչխիպ՝ օնլարըն հագ-
դընը հագ էյլէյէին · վէ սա-
նա կիտնահ էթմիշ գալմընըս՝ փիլ
40 ֆեռեսին : Հալա եա՛ Ալլահըմ՝
քերէմ էյլէ պու մահալտէ գը-
ւըմըն նէյաղա՝ կէօղլէրին աչըդ
վէ գուլագլարըն իչիտը օլսուն :
41 Վէ շիմտի եա՛ Րապպ Ալլահ՝
բուն ալթընընա գալդ , սէն տէ
գուվվէթինին սանտուղուդ տա ·
սէնին քեհանինլէրին եա՛ Րապպ
Ալլահ՝ խէյլա կիչինսինլէր , վէ
սալինէլէրին սիւրիւբ իլէ շալ օղ
42 սունլար : Եա՛ Րապպ Ալլահ՝
մեսիհինին էիւղիւնիւ բէտտ էթ-
մէ · գուլուն Դաւիթէ օղլան ի՛-
նայէթլէրինի խաթրընա կէթիր :

ՊԱՊ Ե

1 Վ Է Սողոմոն նէյաղ էթմէկի
պիթիրտիկի կիպի՝ կէօքտէն ա-
թէշ էնիպ պիւթիւն եանմալարը
վէ գուրպանլարը հագդը · վէ
Րապպընըն ճէհլիլ էվի տօլտուր-
2 տու : Վէ քեհանինլէր Րապպ է-
վինէ կիրմէյէ գասիր սէյիլէր
խալ · վէրա Րապպըն ճէհլիլ՝
Րապպ էվինի տօլտուրմուշ իտի :
3 Վէ ճիւմլէ Իսրայէլ օղուլլարը
աճէչլին էնտիկինի վէ էվին իւ-
զէրինտէ Րապպըն ճէհլիլինի կէօ-
րիւրլէր իտի · վէ սէօչէմնինն
իւզէրինէ էիւզլէրի իւզէրինէ
գափանըպ՝ սէճտէ գլուրլար ,
վէ Րապպա հատու էթմիլէր ,
զնըրա էյի տիր · զնըրա օնուն ի՛-
նայէթի էպէտի տիր :
4 Վէ փատիշահ հէմ ճիւմլէ
գավմ Րապպըն հուզուրունտա
5 գուրպանլար քէստիլէր : Վէ Սո-
ղոմոն փատիշահ էյիրմի իքի պին
ծղըր վէ հէշ էյիրմի պին գոյուն
գուրպան քէստի · վէ փատիշահ
ճիւմլէ գավմ իլէ Ալլահընն էվի-
նի թէպրիք էյլէտիլէր : Վէ քնա- 6
հինլէր նէվկէթլէրի իւզրէ տու-
րուրլար իտի · Ղէվիլլէր ատ Րապ-
պըն օլմուսիգի ալէթլէրի իլէ
պոռրտոռլար , քի Դաւիթ փատի-
շահ օնլարը Րապպա հատու էթ-
մէք էչուն հազիրլամըշ իտի , (զնըրա
օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ,)
Դաւիթ օնլարըն եէտի իլէ Րապ-
պա սէնա էթմէյի զէման · վէ
քեհանինլէր օնլարըն գարշըսընտա
պօրուլարը չալարլար իտի , վէ
ճիւմլէ Իսրայէլ տուրուր իտի :
Վէ Սողոմոն՝ Րապպ էվինին 7
հօնդուտէ օլսուն ավլունուն օր-
թասընը թագտիս էյլէտի · զնը-
րա պիւթիւն եանմալարը վէ սե-
լամէթ գուրպանլարընըն եաղընը
օրատա ա՛րդ էթտի · չիւն քի
Սողոմոնուն եափտընը պագըր
մէզպահ՝ պիւթիւն եանմալար
վէ հէքմէք փէչքէշլէրի վէ եաղլար
սըղմալա քիւչիւք իտի : Վէ օլ 8
ղէմանտէ Սողոմոն վէ ճիւմլէ Իս-
րայէլ պիւէօսինճէ պիր զայէթ
պէօյիւք ճէմմաա՛թ՝ Եմաթ մէտ-
խէլինտէն Թա Ս՛ընըր ըրմաղը-
նատէ էէտի կիւն պայրամ էյ-
լէտի : Վէ սէքիզինճի կիւնտէ 9
ա՛զիմ ճէմի՛յէթ էթտիլէր · զնը-
րա էէտի կիւն մէզպահըն Թէպ-
րիւնին վէ էէտի կիւն պայրամը
էթտիլէր · Վէ էէտինճի այըն 10
էյիրմի իւչիւնճիւ կիւնիէնտէ՝
Րապպըն Դաւիթէ վէ Սողոմո-
նա վէ գավմը Իսրայէլ էթտիյի
էյլէքտէն էօթիւրիւ սեվինէրէք
վէ էիւրէքլէրի խոշնունարագ՝
գավմը չատըրլարընա կէօնտէրտի :
Իմտի Սողոմոն՝ Րապպ էվինի 11
վէ փատիշահ էվինի Թէքմիլ էյ-
լէտի · հէմ Րապպ էվինտէ վէ
քէնտի էվինտէ էափտաղա Սո-
ղոմոնուն էիւրէյինէ հէր կէլէն՝
միչիսաեր օլտուս :
Վէ Րապպ Սողոմոնա կէճէ իւ- 12
լէ կէօրիւնիւսիւ օնա տէտի քի՝

Նէյազընը իշխեսիպ պու մահալի
քէնտիմէ դուրպան եվն իչուն
13 սէչսիմ։ Էյէր կէնքէրէի գա-
փար խէմքի եաղմուր օլմայա,
վէ էյէր չէքիրկէյի եէրի եէմէյ
էմր էաեր խէմ, վէ էյէր գավմը.
14 մա Թաո՛ւն կէօնաէրկը խէմ, վէ
խամիմէն չաղըրըան գավմըմ ալ
չաքչանըդ՝ նէյազ էաէրկէր ատ՝
եիւզիւմիւ Թալապ էաէրկէր ի-
սէ, վէ եարամազ եօլլարընան
ատօնէրկէր խէ, պէն տախի
կէօքաստէն իչխեսիպ՝ ընլարըն կիւ-
նահընը ա՛ֆվ էաէմէյիմ, վէ օն.
լարըն ուխարընա չիֆա վէրէմէ-
15 յիմ։ Հալա՝ պու մահալէ գը-
ւընան նէյազա կէօղէրիմ աչդը վէ
գուլադլարըմ՝ իչխեսիր օլմաղ
16 սըր։ Վէ չիմտի պու եվն իս-
միմ էպէեւէն օրատա օմադ ի-
չիւն սէչսիմ, վէ Թագախա էյ-
լէսիմ. վէ կէօղէրիմ հէմ եիւ-
րիմ ձէվի՝ զէմանաէ օրատա օլա-
17 ճադ սըր։ Վէ սէն էյէր հու-
զուրումա՝ պապան Դաւիթին
եիւրիւսիւլ կիպի եիւրիւր խ-
սէն, վէ սանա ձիւմլէ էմր էթ-
ախիմէ կէօրէ ա՛մէլ էսիպ՝ գա-
նունլարըմը վէ չէրիաԹլէրիմի
18 ադէլար խէն, օլաէմ պապան
Դաւիթէ՝ Սէնաէն Իսրայէլաէ
զապիԹլիը էաէն ատէմ էքսիք
օլմայաճադ ատէյիւ էթախիմ ա-
տա կէօրէ սէնին վիսաիշէնլըը.
նըն ԹախԹընը սապիթ էաէյ-
19 յիմ։ Ամմա էյէր արաըմատան
աէօնիւա՝ էօնիւնիւզէ գօտու-
զում գանունլարըմը վէ էմրէյրէ-
մի Թէրը էաէր խէնիղ, վէ վա-
րըղ զայրի ալըահլարա ի՛պաէէթ
էաէր ատ ընլարա սէճաէ գըլար
20 խէնիղ, օվ զէմանն ընլարա վէր-
սիյիմ էէրիմին իւզէրինաէն ըն-
լարը քէնտիէն գօմարաճադմըմ,
վէ խամիմ իչուն պու Թագախա
էթախիյիմ էվն հուզուրումատն
ըէտա էաէյիմ. վէ ընու հէմ
գավմէրատ՝ մահէ իչուն վէ րէ-
զալէթ իչուն էաէյիմ։ Վէ 21
պու ա՛լա օլան էվն հագրընա՝
հէր եաէրընատն կէչէն Թա՛ձիւպ
գալաճագ սըր. վէ՝ Բապպ պու
սիյարա վէ պու էվ նի՛չուն
պէօյլէ էլէսիի սէյէէէք։ Վէ 22
սէյէլէր քի՝ Ձիւն քի ընլարը
Մըսըր սիյարընատն չըգարան
պապալարընէն Աւլահը Բապպը
Թէրք էթախէր, վէ զայրի ալլահ-
լարա եաիլըշդ՝ ընլարա սէճաէ
գըլարըլար, հէմ ընլարա ի՛պա-
սէէթ էթախէր. ընուն իչուն ըն-
լարըն իւզէրինէ հէվ պու պէօյլա-
լարը կէթիրսի։

ՊԱՊ Ը

Վէ վագի՝ օլսուք քի՝ Սողո- 1
մոն Բապպըն էվինի վէ քէնտի է-
վինի եաիմսաընըն իւչերմինէ
էլընըն ատնունատա, Բիւրսէն 2
Սողոմոնա վէրսիյի չէհրէրի սէ
Սողոմոն պինա էյլէսի. վէ օ-
րատա Իսրայէլ օղուլլարընը իս-
քէնան էթախիրսի։ Վէ Սողոմոն 3
Եմաթ Սուբայա կիթախ. վէ օ-
նուն իւզէրինէ ղալիպ կէլսի։
Վէ չէօլսէ Թադմօրս՝ հէմ Ե- 4
մաթատա պինա էթախի ճիւմլէ
ամպալը չէհրէրինի եաիսը. հէմ 5
եօպարըքի Իւթորունս վէ աչա-
ղըքի Իւթորունս՝ հիսարլար ի-
լէ վէ գափուլար հէմ մանտալլար
իլէ մէթին չէհրէրի՝ վէ Բաալղէ- 6
թի՝ հէմ Սողոմոնուն օլան հէվ
ամպալը չէհրէրինի վէ ճիւմլէ
ա՛րատալարընը չէհրէրինի վէ աԹ-
լարըն չէհրէրինի՝ հէմ Սողոմո-
նուն Երուսաղէմէ վէ Լիբա-
նանատա վէ փաոիշահլըղընըն ճիւմ-
լէ սիյարընատա պինա էթախէ
միւրատա էթախի հէր միւրատը-
նը եաիսը։

Իսրայէլաէն օլմայըպ Վէհալ- 7
լէրաէն վէ Ամորհուլալատան վէ

փերեզացիներուն վէ Խևվիներուն վէ
Յեբուսացիներուն դալան ձիւմ-
8 լէ խալխը՝ Իսրայէլ օղուլլարընէն
հէլսւբ էթմէմիքլէրի՝ ընէլարտան
սոնկրա տիյարտա դալան ընէլա-
րընէն օղուլլարընը՝ Սողոմոն ընէլա-
րը Թա պու կիւնէտէք խարաձ
9 կիւզար էյլէտի : Վէ Սողոմոն՝
քէնտի իշինտէ Իսրայէլ օղուլա-
րընտան գուվ էթմէտի . ղնրա
ընէլար ձէնկձիլէր վէ ընուն սէր-
տարլարընէն սէրվէրլէրի վէ ա՛-
րապալարընէն հէմաթլարընէն
10 սէրվէրլէրի իտիկը : Վէ Սող-
մոն վատիշահընէն գաչմա զապթ-
լըք էտէն մանուսպտա օլան սէր-
վէրլէրի պուննարը օղուզ՝ լէվի
էիւզ էլլի էէչ իտի :
11 Վէ Սողոմոն՝ Փարաւոնուն
գըզընը Դաւիթ ձէհրինտէն ընա
պիննա էթմէյի էվէ ջըգարտը .
ղնրա տէտի քի՝ Գարըմ Իսրայէլ
վատիշահը Դաւիթին էվինտէ օ-
Թուրմասընը , ղնրա Բապպէն
սանտուղունուն կիրտիյի մա՛նալ-
լէր ա՛զնզ տիր :
12 Օ ղէման Սողոմոն՝ էյվանընը
էօնէինտէ էաւիտընը Բապպէն
մէզպահը իւղրինտէ՝ Բապպա
պիւԹիւն էանմալար սունտու .
13 Հէմ Ս՛ովսէսին Թէնպհինէ կէօ-
րէ կիւն պէ կիւն Թա՛յին օլանը՝
շաբաթլարտա վէ պայրըլա-
րընտա վէ Թա՛յին օլունմուշպայ-
րամլարտա հըլատա իւչ քէրրէ՝
էանէ խամուրտուղլար պայրա-
մընտա վէ հաճիԹալար պայրա-
մընտա վէ էէրկէյէր պայրամնը-
14 տա սունար իտի : Վէ պաղասը
Դաւիթին ԹէրԹիպի իւղուէ՛քա-
հինէրին պէօլիւքլէրինի խըզմէԹ-
լէրի իւղէրինէ վէ Ղևվիներն նէվ-
պէԹլէրի իւղէրինէ կիւն պէ կիւն
իգԹիղատընտա կէօրէ քահինլէ-
րին հօնէինտէ հատո էթմէյէ վէ
խըզմէԹ էթմէյէ՝ հէմ գավուշա-
լարը տարխի պէօլիւքլէրինտէ հէր
պիր գավուշա Թա՛յին էյլէտի .
զնրա Աւլահընէն ատէմի Դաւիթ
պէյղէ էմր էթմիշ իտի : Վէ 15
քահինլէրին հէմ Ղևվիներին
խուսուսունտա վէ խազինէյէրին
խուսուսունտա՝ վատիշահընէն էմ-
րինէն հիչ պիր չէյտէ ջըգմա-
մըլար : Վէ Սողոմոնուն ձիւմ- 16
լէ իշի՝ Բապպ էվինին Թէմէլի
գօնատուղու կիւնտէն Թա Թէք-
միլ օլունձայտտէք հաղըրլանմըշ
իտի . պէօյլէձէ Բապպէն էվի Թէ-
մամ օլտու :
Օ ղէման Սողոմոն՝ Եդովմ 17
տի յարընտա օլան աէնիղ Հալը-
սընտաքի Դաւիտնդաբերէ վէ Ե-
լաթա կիլԹի : Վէ Փ իրաո՛ օնա 18
գուլլարընէն էէմի իլէ կէմիլէր
հէմ տէնիղտէվլինի պիլէրն գուզ-
լար կէօնտէրտի . վէ Սողոմո-
նուն գուլլարը իլէ պէրապէր Ո-
վիրէ վարտըլար , վէ օրատան
տէօրԹ էիւզ էլլի գանԹար ալ-
Թուն ալըպ՝ Սողոմոն վատիշա-
հա էկԹիրտիլէր :

ՊԱՊ Թ

Վէ Սաբանըն մէլիքէսի Սո- 1
ղոմոնուն նամընը իշԹիմէք իլէ ,
Սողոմոնու մէսէլէլէր իլէ սընա-
մաղա՝ զայէԹ ա՛զիմ ալայ իլէ վէ
պահարլար վէ չօդ ալԹունն վէ
գըյմէԹլի Թաշլար իլէ էիւէքլիւ
տէվէլէր իլէ Երուսաղէմ էէլ-
տի . իտի օ՝ Սողոմոնտա կէլսպ՝
օնուն իլէ քէնտի էիւրէկլինտէ
հէր օլան իշլուն տէօյլէստի : Վէ 2
Սողոմոն օնտա օնուն ձիւմլէ մէ-
տէլէլէրինի քէշֆ էյլէտի . վէ
Սողոմոնտան կիզլի օլուպ՝ օնտա
քէշֆ էթմէտիյի պիր մէտէլէ
օլմատը : Վէ Սաբա մէլիքէսի 3
Սողոմոնուն իւ՛լինի վէ պիննա էթ-
տիյի էվի , վէ օնուն սոֆրատը- 4
նըն Թաա՛մընը վէ գուլլարընէն
մէՀնիսինի վէ խըզմէԹքէարլա-

րընդունուբաղինը վէ ծնլարքն հիւ-
լիմէրինի վէ ծնուն գառէհքեար-
լարընը հէմ ծնլարքն լնպատա-
րընը վէ Բապպըն էվինէ ծնուն
ջըդտըղը Նէրտխպանէրինի հէօ-
րիւնձէ, ծնտա արթըդ ճան գալ
մատը : Վէ փատիշահա տէոխ-
քի՝ Սէնին ահվալինին խուսուս-
սունտա վէ ի՛լճին խուսուսսուն-
տա՝ տխյարըմտա իչէթախյիմ
սէօզ կէրչէք խմիշ : Պէն իսկ ծն-
լարքն սէօզլէրինէ ինանմատըմ,
Թաքի կէլնպ՝ կէօզլէրիմ իչէ
կէօրտիւմ, լաքին իչէհ ի՛լճի-
նին չօգնուղունուն եարըտը պա-
նա խապէր վէրիլմէմիշ ատր . ի-
շինթախյիմ խապէրտէն ղնյտատէ
տիր : Նէ՛ մուԹլու սէնին ատէմ
լէրինէ՝ վէ նէ՛ մուԹլու տապիմա
սէնին էօնիւնտէ տուրուպ՝ սէ-
նին ի՛լճինի տինկիչէյէն սէնին
պու. դուլտարընտա : Ալլահըն Ե-
հովա միւԹէպարիք օլսուն, քի
Ալլահըն Եհովա իչինէ՝ փատի-
շահ օլմադա սէնտէ ԹախԹը իւզէ-
րինէ գոմադա սէնտէն բարկի օլ-
տու . սէնին Ալլահըն՝ Իսրայէլի
էպէտէն սաղինթ էԹմէյէ սէվտի-
կի իչինն սէնի ծնլարքն իւզէրինէ
փատիշահ նատպ էԹտի՝ քի՝ շէրա-
ա՛Թվէ սատագաԹ էյլէյէսին :
9 Վէ փատիշահա հիւդխէրմի դան-
Թար ալԹուն՝ վէ ղայէԹ չօգ պա-
հար՝ վէ գըյմէԹլի Թաշլար վէր-
տի . վէ Սաբա մէլքէսինին Սո-
ղոմոն փատիշահա պու վէրտիկի
պահարըլար կիպի հօզ կան :
10 Վէ Ոփիրտէն ալԹուն կէԹի-
րէն Փիրամըն գուլտարը իլէ Սո-
ղոմոնուն գուլտարը տաղխ՝ ալ-
գումմիմ ագաճլարը վէ գը յմէԹ-
11 լի Թաշլար կէԹիրտիկէր : Վէ
փատիշահ ալգումմիմ ագաճըն-
տան Բապպըն էվինէ վէ փատի-
շահըն էվինէ նէրտխպանէր՝ վէ
մուսխդարըլարա Թանպուրլար
վէ տանԹուրլար կատը . վէ
պունլար կիպի պունտան էվվէլ
Յուդա տէյարընտա կէօրունմէ-
միշ կատ :
12 Վէ Սողոմոն փատիշահ Սա-
բա մէլքէսինէ՝ օնուն փատիշա-
հա կէԹիրտիկինտէն ղայրի՝ օ-
նուն Թալապ էԹտիկի հէր խս-
Թէտիկինի վէրտի . անտէն գուէ
լարը իլէ պէրապէր տէօնիւպ
տխյարընա կիԹտի :
13 Վէ Սողոմոնա պիր հըլտա
կէվրն ալԹուղունուն ԹարԹըլը՝
ալԹը էհւզ ալԹմըշ ալԹը գան-
Թար ալԹուն կատ , տ՛խղ ու ի՛ .
14 Թա էտինէրէրին վէ Թիւճճարլա-
րըն կէԹիրտիկինտէն մ՛տտա .
հէմ ճիւմլէ Ա՛րապիստան փա-
տիշահլարը վէ տխյարըն պէղէ-
րի՝ Սողոմոնա ալԹուն վէ կիւ-
միւշ կէԹիրիրլէր կատ :
15 Վէ Սողոմոն փատիշահ՝ չէ-
քիճէնմիշ ալԹուղունտան իբի էհւզ
գալդան եափտը . հէր պիր գալ-
դան իչինն ալԹը էհւզ ղըգաւչէչ-
քիճէնմիշ ալԹուն խարճ էԹ-
տի . Չէքիճէնմիշ ալԹուղունտան 16
իւչ էհւզ սիփէր եափըը, հէր պիր
սիփէրէ իւչ էհւզ ղըգաւչ ալԹուն
խարճ էԹտի . վէ փատիշահ ծն-
լարը՝ Լիբանան օրմանընէն էվէ-
նէ գոտու :
Հէմ փատիշահ՝ ֆիլտիշէտէն 17
պիր պէօյիւք ԹախԹ եափտը ,
վէ ծնու խալընա ալԹուն իլէ գափ-
լատը : Վէ ԹախԹըն ալԹը պա- 18
տամագլարը վար խատ , հէմ Թախ-
Թըն՝ օհտա պիԹիշիք պիր ալԹուն
գայի՝ տէօխի վար խատ , վէ օԹու-
րատճագ էէրինտէ պիր էտնըն-
տան վէ օպիր էտնընտան գօշ
փայանտաճագ էէրէէրի վար խատ .
վէ գօշ փայանտաճագ էէրէէրին էտ-
նընտա իբի արսլան տուրուր խ-
տի : Հէմ օրատա ալԹը պատա- 19
մագլարըն իւղէրինտէ պիր էտն-
տան վէ օպիր էտնտան օն իբի
արսլան տուրուր խատ . հիչ պիր

մեմէքէթաէ պուննուն կիսի եա-
փըլմամըշ խոխ :
20 Վէ Սողոմոն փատիշահըն
ձիւմլէ իչքի գապալարը՝ ալթմըշ
տան խոխ . հէմ Լիբանան օրմա-
նը էվինին ձիւմլէ գապալարը՝ խա-
լիս ալթմըշտան խոխ . կիւմիւշ
տէն էօզ խոխ . վէհ էի պու՝ Սո-
ղոմոնուն կիւնէրինաէ պիր շէյ
21 այըլմազ խոխ : Զիրա փատի-
շահըն ասնանմասը՝ Քիրամըն
դուլարը իլէ թարսխաէ կիտէր-
լէր խոխ . թարսխային ասնանմա-
սը իւչ եըլտա պիր քէրրէ՝ ալ
թմըն վէ կիւմիւշ վէ ֆիլտիշլի
վէ մայմունլար վէ թաուսլար խ-
լէ էնիքլիւ կէլտիրլէր խոխ :
22 Վէ Սողոմոն փատիշահ զէն-
կինլիքտէ վէ ի՛լմտէ՝ երկրին ձիւմ-
լէ փատիշահլարընտան պէյիւք
23 խոխ : Վէ երկրին ձիւմլէ փատի-
շահլարը Սողոմոնուն ութտարընը
ատըրլըր խոխ քի՝ Ալլահըն օնուն
կիւրէյինէ վէրտիյի ի՛լմինի իչլի-
24 տէլէր : Վէ օնլարտան հէր քէս՝
եըլ պէ եըլ հէտիյէսինի՝ կիւ-
միւշ գապալար վէ ալթմըն գապա-
լար վէ հավապալար՝ սիլահլար վէ
պահարլար՝ ատլար վէ դաթըր-
լար կէթիրիրլէր խոխ :
25 Վէ Սողոմոնուն՝ ատլար վէ
ա՛րապալար իչլէն տէօրթ պին
ախօրու հէմ ըն իքի պին ատլը-
լարը վար խոխ . վէ օնլարը ա՛-
րապա շէհիրլէրինաէ վէ փատի-
շահըն կանընտա Երուսաղէմտէ
26 գոնտուրմուշ խոխ : Վէ ըրմագ-
տան Թա փըշլըլար ախյարընա
վէ Մըսըր սինօրուննտէք ձիւմ-
լէ փատիշահլարա հիւքիւմէթ
27 սիւրէր խոխ : Վէ փատիշահ Ե-
րուսաղէմտէ կիւմիւշլիւ Թաշլար
կիսի գօտու , վէ էրզէրի չօգ-
լուգտա սահրատաքի ձիւմպէզ
28 ագաճլարը կիսի գօտու : Հէմ
Մըսըրտան վէ հէր տիյարտան
Սողոմոն իչլիւն ատլար էքցա-
րըլըր խոխ :
Իմտի Սողոմոնուն էվվէլքի վէ 29
սօնկրսքի հիքէյաէթլինին պագի-
սի՝ Նաթան փէյղամպէրին Թէ-
վարիխինտէ վէ Սիլօնլու Ահիա-
նըն փէյղամպէրլիկինտէ վէ պա-
գըմը Ադդովուն Նաբատ օղլու
Ցէրոբովամըն հադիգընտաքի րիւ-
յալարընտա եազըլը տէյի՛լմի :
Վէ Սողոմոն ձիւմլէ Իսրայէլին 30
իւզէրինաէ՝ Երուսաղէմտէ գըրգ
ըլը փատիշահլըգ սիւրտիւ : Վէ 31
Սողոմոն պապալարը իլէ ոյու-
ուտու , վէ օնու պապասը Դաւի-
թին չէհրինտէ ատֆին էյլէմի-
լէր . վէ էէրինէ օղլու Ռոբո-
վամ փատիշահ օլտու :

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Ռոբովամ Սիւքէմէ գիթ- 1
տի . զիրա Ձիւմլէ Իսրայէլ օ-
նու փատիշահ նատպ էթմէք իւ-
չիւն Սիւքէմէ վարմըշլար խոխ :
Վէ վագի՛ օլտու քի՝ Սողոմոն 2
փատիշահըն էիւզիւնտէն գա-
չըպ Մըսըրտա օլան Նաբատ օղ-
լու Ցէրոբովամ իշիտինճէ , Ցէ-
րոբովամ Մըսըրտան ատօնտու :
Վէ կէօնտէրիպ օնու չաղըրտը- 3
լար . վէ Ցէրոբովամ իլէ Ձիւմ-
լէ Իսրայէլ կէլտիլէր , վէ Ռո-
բովամա սէյլէյիպ տէտիլէր քի՝
Պապան պոյունտուրուղումու- 4
զու սէրթ էյլէտի . իմտի սէն
հալա պապանըն սէրթ գուլտու-
ղունու վէ իւզէրիմիզէ գօտուղտու
ալըր պոյունտուրուղունու հա-
ֆիֆ էյլէ , վէ ատան գուլտուգ
էէվլիմ : Վէ օնլարա ատտի քի՝ 5
Իւչ գիւնէ գէտտր կիթթի , ան-
տըն պանա տէօնտիւն . վէ գավմ
գիթտի :
Իմտի Ռոբովամ փատիշահ՝ 6
պապասը Սողոմոնուն տուհա
սաղ իքէն օնուն հուզուրունտա
տուրան իհթիյարլարա տանը-

ջըսլ՝ Սէղ նի՞ՀԷ նասիհաթ վէ-
րիբսինիզքի պուռ գավմա ՃԷվապ
7 վերէյիմ՝ տէսի։ Վէ ծնա սէյ-
լէյիպ տէսիլէը քի՝ Իսկը պուռ
գավմա էյլիք իլէ հարաբկեթ է-
տիպ՝ ծնլարը խոջանտրըը խսկն,
վէ ծնլարա էյի սէօզլէը սէօյլէը
խսկն, օլտէյմ ծնլար՝ սանա ՃԷմի՛
կիւնէրտէ գուլլար օշուրլար։
8 Ամմա իսրաիլօղլարըն ծնա վէր-
տիքլէրի նասիհաթը թէրք էտիպ՝
օնուն էօնիւնտէ տուրան քէնտի-
սի իլէ պէօյիւմիւշ կիւնՃԷրէ տա-
9 նըլըը։ Վէ ծնլարա տէսի քի՝
Սէղ նի՞ էօյիւթ վէրիբսինիզ, քի
պուռ պանա սէօյլէյիպ՝ Պապա-
նըն իւզէրիմիզէ գօտուրտուբ պօ-
յունտուրուքտա հաֆիփ էյլէ
տէյէն գավմա ՃԷվապ տէօնտէ-
10 րէլիմ։ Վէ պիլէսինՃԷ պէօյիւ-
յէն կիւնՃԷրը ծնա սէօյլէյիպ տէ-
տիլէը։ Սանա սէօյլէյիպ՝ Պա-
պան պէօյունտուրուքտումուզտա
ղըրլաթը, վէ սկն իւզէրիմիզ-
տէն հաֆիփ էյլէ տէյէն գավ
մա պէօյլէ սէօյլէյիպ ծնլարա
պէօյլէ տէյէսինի քի՝ Պէնիմ սէր-
չէ քարմաղըմ պապամընի պէլնի-
11 տէն գալընը տըր։ Իմոի հալա
պապամ իւզէրինիզէ ազըր պօ-
յունտուրուք էիւքլէթմիշ տիր,
պէն խսկ պէօյունտուրուքտունուզա
զամի՛ էտՃԷյիմ։ պապամ սի-
նի գըրպաչլար իլէ թէտիպ էթ-
միշ տիր, ամմա պէն ա՛գրէպլէը
իլէ Ըէպիպ էպէնէյիմ։
12 Վէ փաթիշահընի սէօյլէյիպ՝
Իւչ լիտՃԷ կիւնտէ պանա կէրի
կէլընի՝ տէսի չինէ կէօրթ, ՅԷրու-
զոմամ ՃԷմընի գավմ իլէ իւչ կիւն-
ՃԷ կիւնտէ Ռոբոամա վարըը։
13 Վէ փաթիշահ ծնլարա սէրթ ՃԷ-
վապ վէրտի, վէ Ռոբոամ փա-
տիշահ իսրաիլարընի նասիհա-
14 թընը թէրք էյլէտի։ Վէ ծնլա-
րա կիւնՃԷրինի նասիհաթընա
կէօրէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝ Պա-

պամ պէօյունտուրուքտունուզտա
ղըրլաթմընը տըր, պէն տահի օ-
նուն իւզէրինէ զամի էտՃԷյիմ։
սրապամ սիզի գըրպաչլըը իլէ
թէտիպ էթմիշ տիր, ամմա պէն
ա՛գրէպլէը իլէ Ըէպիպ էպէնէյիմ։
15 Իմոի փաթիշահ գավմը տինկլէ-
մէտի։ չինն քի պուռ վուգուա՛թ՝
Ալլահտան օլտուռ, քի Բապպ՝
Սիլոնըը Ահիա Ֆէյլոֆպէրին վա-
սիթասի իլէ Նաբատ օղլու Յէ-
րոբոամա սէօյլէտիքի սէօզլուն-
նիւ տապիթ էտի։
16 ՕլտէյմՃԷմընի Իսրայիլ՝ վա-
տիշահընի ծնլարը տինկլէմէտիքի-
նի կէօրիւնՃԷ, գավմ տահի վա-
տիշահա ՃԷվապ տէօնտէրիպ տէ-
տիլէը։ Պիզիմ Դաւիթտէ նէ՞
հիսսէմիզ վար, հէմ Յեսսէ օղ-
լունտա միրասըմըզ յոք տուր,
հէր քէս չատըրընա՛ էա՛ Իսրա-
յիէլ, չատմի քէնտի էվինի կէօր՝
էա՛ Դաւիթ։ իմոի ՃԻմմէ Իս-
րայիէլ չատըրլարընա կիթտի։
17 Ամմա Յուդա շէհիրլէրինտէ տա-
քին օլան Իսրայիէլ օղուլլարընըն
իւզէրինէ Ռոբոամ փաթիշահ
18 օլտուռ։ Վէ Ռոբոամ փաթիշահ՝
խարաՃընն իւզէրինտէ օլան Ատո-
րամ կէօնտէրտի, վէ Իսրայիէլ
օղուլլարը ծնու թաշլար իլէ թաշ-
լատըլար, վէ էօլտիւ։ Վէ Ռո-
բոամ փաթիշահ ա՛ՃԷլէթլէ ա՛-
րապայա պինտի քի՝ Եըրուսաղէ-
մէ գաչա։ Պուռ վէՃԻ իլէ Իս- 19
պուռ կիւնէտտէք Իսրայիէլ Դաւիթ
էվինէ ա՛տը օլտուռլար։

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ Ռոբոամ Եըրուսաղէմ 1
վարըը, վէ Յուդա իլէ Բենիա-
մին էվինի էվիրտ սէքսէն պին սէ-
չիլմիշ ՃԻնքՃիլէր ՃԷմի՝ էյլէտի
քի՝ Իսրայիէլ իլէ ՃԻնք էտիպ
փաթիշահլըը Ռոբոամա տէօն-
տէրէլիմ։ Ամմա Ալլահընի ա- 2

տէմի Սեմայեայ Բառպէն սէօ-
3 զնւս օլուսպ տէսի քի՝ Սողոմո-
նուն օղլու Յուդա փատիշահը
Ռոբովամա վէ Յուդա իլէ Բե-
նիամինաէ օլան Ճիւմլէ Իսրայէլէ
սեօյլէյիպ տէյէսին քի՝ Բսպով
4 պէօյլէ տեր • Ձըմայասընըդ ,
վէ գարընտաշլարընդ իլէ ճէնք
էթմէյէսինիզ , հեր քես էվինէ
սէօնսին , զնրա պու շէյ պիճ-
տէն օլսուս • իմտի Բառպէն սէօ-
զնւնիւ սինկլէտիւէր , վէ Յերո-
բովամըն իւզէրինէ կիթմէքտէն
սէօնտիւէր :
5 Վէ Ռոբովամ Երուսաղէմտէ
ոաքին օլսուս • վէ Յուդասա հի-
սարըս շէհրլէր պինա էյլէտի •
6 եա՛նի Բեթլէհէմի վէ Ետամը
7 վէ Թեկոէյի , վէ Բեթսուրս
8 վէ Սոքովս վէ Ոդոլամ , վէ
Գէթի վէ Մարեսայը վէ Զիֆի ,
9 վէ Ադորայիմի վէ Լաքիսի վէ Ա-
10 զեկայը , վէ Սարասայը վէ Այե-
ղոնս վէ Բերոնս պինա էյ-
լէտի , քի պունլար Յուդա իլէ
Բենիամինէ հիսարլը շէհրլէր
11 իտի : Վէ հիսարլարը գավլէթ-
տի • վէ ծնլարըն իչինէ սերթար-
լար՝ վէ զախիրէ հէմ եազ վէ շա-
12 րապ մահզընլէրի , վէ հեր պիր
շէհրտէ գալգանլար վէ մըզրագ-
լար գոսմս , վէ ծնլարը զայէթ
իլէ գավլէթտի • վէ Յուդա իլէ
Բենիամին օնա Բաշ՛ օլսուս :
13 Վէ Ճիւմլէ Իսրայէլտէ օլան
քեհինլէրը վէ Ղևիլիլէրը՝ Ճիւմ-
լէ սինօրլարընդան օնուն եանը-
14 նա ՃէԼ՛ օլսուլար : (Չ՚իրա
Ղևիլիլէրը քենդի վարօշլարընը վէ
միւլքլէրինին պրաղըպ՝ Յուդայա
վէ Երուսաղէմ հիթմտիլէր •
չինն քի Յերոբովամ հէմ օնուն
օղուլլարը՝ ծնլարը Բառպա քես-
հինլիք էթմէքտէն ըէստ էթտի •
15 Վէ քենդինէ Թէփէ փուէթիա-
նէլէրի էլինն վէ Ճինլէր էլինն
հէմ եափտըզը պուզաղլար է-
չինն քեհինլիքէր նասպ էթտի :)
16 Վէ ծնլարընն արտընճա՝ Իսրա-
էլնն Ճիւմլէ սրպղլարընդան
Իսրայէլնն Ալլահը Բառպը Թա-
լապ էթմէյէ եիւրէքլէրինի վէ-
րինլէր՝ պապալարընդնն Ալլահը
Բառպա գուրպան էթմէք էչինն
Երուսաղէմ վարըրլար իտի :
17 Վէ պունլար Յուդանըն փատի-
շահլըղընը գավլէտիպ՝ Սողոմո-
նուն օղլու Ռոբովամա իւչ եըլ
մէթանէթ վերմէքտէ օլսուլար •
զնրա իւչ եըլ Դաւիթնն վէ Սո-
ղոմոնուն եօլունտա եիւրիւտիւ-
լէր :
18 Վէ Ռոբովամ քենդինի՝ Դա-
էնթ օղլու Յերիմովթուն գընզը
Մահէլէթի գարը էչինն ալսը •
հէմ Յեսաէ օղլու Եղիաբընն գընզը
Ա բիքէլի : Վէ ծնտ օղուլլար տո-
19 զուրտու , Յեռուտ վէ Սամա-
րիայը վէ Զահամը : Վէ ծնտան
20 սոնկրա Ա բիսողոմունն գընզը Մա-
աքայը ալսը • վէ ծնտ Ա բիայը
վէ Եթթիյի վէ Զիզայը վէ Սա-
21 զոմիթի սոզուրտու : Վէ Ռոբո-
վամ՝ Ա բիսողոմունն գընզը Մաա-
քայը հէվ գալըլարընդան վէ
ետալըգլարընդան զիյատէ սէվ-
տի • չինն քի ծն սէքիզ գարը վէ
ալթմըշ օտալըգ ալմըշտի ; վէ
իյիրմի սէքիզ օղուլչնք ալթմըշ
գընզ Թէվկնս էյլէտի : Վէ Ռո- 22
բովամ՝ Մաաքանընն օղլու Ա-
բիայը պաշ էօնդ գարընտաշլա-
րընդա սուլթան տիքտի • զնրա օ-
նու փատիշահ էսէՃէք իտի :
23 Վէ ա՛գընանէ հարաքէթ էտիպ՝
Ճիւմլէ օղուլլարընդը հէմ Յուդա
վէ Բենիամին վիլայէթլէրինէ վէ
ՃէՄ՝ հիսարլը շէհրլէրէ տա-
զընտը , վէ ծնլարա վաֆիր մա-
՚շ վերտի • վէ չօք գարընլար Թա-
լապ էթմէք :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Ա Եվ վեցե՛ք՝ օլաու՝ քի Ռոբո-
վամ՝ փատիշահլըղը սաակլԹ օ-
լուա՝ քէնտիսի գուվվէԹլէնտիլ
կիսի, Իսրայէլնըն համաունուԹէնք
էլլէտի, հէմ պիլէսինճէ ձիւմ-
լէ Իսրայէլ տախլ։

2 Վէ վեցե՛ք՝ օլաու՝ քի Ռոբովամ
փատիշահըն պէշինճի Եըլընաա՝
Մըսըր փատիշահը Սիսակ Երու-
սաղէմ իւղէրինէ չըգտը. զիրա
3 Իսրայէլ ա՛նը օլաուլար։ Պին ի-
քի հիւղ ա՛տպապ՝ վէ ալԹմըշ
պին ատԹը իլէ էզգըը. վէ ա՛նուն
պիլէսինճէ Մըսըրլաան՝ Լիբէա-
լըլար՝ Սուկիայլըլար վէ Հապէ-
շիւէը օլարագ՝ կէլէն խալխըն
4 հիսաապ եօղ էտի։ Վէ Յուդա-
նըն հիսաապը շ՛հրլէրինի ՓէՓԹ
էտիպ՝ Երուսաղէմ՛ա՛կը կէլտի։
5 Վէ Սեմայիա փէյղամպէր Ռո-
բովամա՝ վէ Սիսակըն հիւղլիւն-
տէն Երուսաղէմտէ ձիմ՝ օլան
Յուդանըն սէրվէրլէրինէ կէլիպ
ա՛նլարա ոէատ քի՝ Բապպ պէյլէ
տէր. Սիզ պէնի ԹէրԹ էմտի-
նիզ, իմտի պէն տաախ սիզի՝ Սի-
6 սակըն էլինէ ԹէրԹ էՓտիմ։ Վէ
Իսրայէլին սէրվէրլէրի հէմ փա-
փէշահ ալչագլանըգպ՝ Բաւպ տա-
7 ոըգ տըը ոէոխլէր։ Վէ Բաւպ
ա՛նլարըն ալչագլանըգլարընը
կէօրլիւնճէ, Սեմայիայա Բաւպ.
պէն սէօզիւ օլուպ ոէատ քի՝ Օն-
լար ալչագլանտը, ա՛նլարը հէ-
լաք էՓմէյէճէկիմ. իլլա ա՛նլա-
րա պիրագ դուրԹուլուշ վէրէճէ-
կիմ, վէ Սիսակըն էէտի իլէ՝ դա-
զագըմ Երուսաղէմին իւզէրինէ
8 տէքՓիւլմէյէճէկտէ տիր։ Ամմա օ-
նա գուլ օլալար, վէ պէնիմգուլ
լուղումտ իլէ ախյարլար փատի-
շահլարընըն գուլլուղտանուն ՓէՏ-
9 գինէ պիլէլէր։ Իմտի Մըսըր փա-
տիշահը Սիսակ Երուսաղէմ իւ-
զէրինէ չըգտը, վէ Բաւպ էվին-
նէն խազինէէրինէ հէմ փատի-
շահ էվինին խազինէէրինի ալտը,
հէՓսիսինի ալտը. հէմ Սողոմո-
նուն եափտըղը ալԹուն գալգան-
լարը ալտը։ Վէ Ռոբովամ փա- 10
տիշահ՝ ա՛նլարըն էէրինէ պագըր-
ատան գալգանլար եափտը. վէ
ա՛նլարը փատիշահ էվինին գա-
փուտունու պէէլէյէն խատէբի-
լէր պաշըսընըն էլինէ էամանէԹ
պրագտը։ Վէ փատիշահ՝ Բաւպ 11
էվինէ կիտճէկ օլաուղու զէման-
տէ, խատէբիլէր կէլիպ ա՛նլարը
գալտըրըպ՝ իտի. ա՛նտէն ա՛ն-
լարը խատէբիլէրը օտասընա կէրի
կէՓԹիւրիւրլէր իտի։ Իմտի օ՛ 12
ալչագլանմադըգտա, ա՛նտան Բապ-
պըն դազագը տէօնՓէճ, վէ հէ-
լաք էտիպ մահվ էԹմէճէկ. հէմ
Յուդատա տախ էյի շէյլէր
վար իտի։

Վէ Ռոբովամ փատիշահ Ե- 13
րուսաղէմտէ գուվվէԹլէնտի, վէ
փատիշահլըգ սիւրտիւ. զիրա
Ռոբովամ՛ փատիշահ օլաուգտա
գըրըգ պիր կաշընտա իտի, վէ
Բաւպըն՝ Իսրայէլին հէվ սըզԹ-
լարընտան խափնի օրայա գօմագ
իլճէն սէչտիյի շէհրի Երուսա-
ղէմտէ օն հէտի. Եըլ փատիշահ-
լըգ սիւրտիւ. վէ անտաընըն ա-
պը՝ Ամմընլուս Նաաման իտի։ Վէ 14
հարամազլըգ էյլէտի. զիրա
Հիւրէյինի Բաւպը ԹալաՓ էԹ-
մէյէ հազըր էԹմէտի։

Վէ Ռոբովամըն հիքէայէԹի- 15
նին էվվէլի վէ ախըրը՝ Սեմայիա
փէյղամպէրին Թէվարիխինտէ
վէ պագըճը Ադգովուն նէսլ նա-
մէսինտէ եազըը տէյիլմի. վէ
Ռոբովամ իլէ Ցէրոբովամ պէյ-
նինտէ տայիմա ձէնգ վար իտի։
Վէ Ռոբովամ պապալարը իլէ 16
ոէյատտ, վէ ԴաւիԹ շէհրինը-
տէ տէՓին օլաունտտ. վէ օնուն
եէրինէ՝ օլուտ Աբիա փատիշահ
օլաոտ։

ՊԱՊ ԺԹ

1 Երոբոամ փառիշահըն ան
սէքիղնէձի ելլընտա՝ Յուգանըն
իւզէրինէ Աբիա փառիշահ օլ-
2 տու։ Երուսաղէմէ իւչ ելլի փա-
ռիշահլըգ սիւրտիւ։ Վէ անասը-
նըն տատը՝ Գաբաատան Ուրիէլին
գըզը Միքայիա իտի։ Վէ Աբիա
իլէ Ցերոբոամըն արասընտա
3 ճէնկ վար իտի։ Իմոի Աբիա
ճէնկճի գահրիմանլէր ա՛սքէրի
իլէ՝ սեօղթ հիւզ պին սէքքին
ատամ իլէ օրտու սիւզտիւ։ Ցե-
րոբոամ տախի օնուն գարշըսը-
նա սէքքիզ հիւզ պին սէքքին գա-
րիման գուվվէթլի ատամ իլէ
4 օրտու սիւզտիւ։
Վէ Աբիա Եփրեմ տաղընտա
օլան Սեմարիմ տաղը իւզէրինէ
տուրուպ տիտի քի՝ Եա՛ Ցե-
րոբոամ վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ պէ-
5 նի տինկլէյին։ Սիղ պիլմէլի տէ-
կիլ՞մի սինիղքի՝ Իսրայէլին Ա-
լլահը Բապ Իսրայէլին իւզէրի-
նէ փառիշահլըղը Թուղ ա՛հտ
իլէ Գափատին Դաւիթէ՝ քէնտինէ
վէ օնուն օղուլլարընա վէրմիշ
6 տիր։ Վէ Դաւիթ օղլու Սող-
մոնուն գուլու Նաբատ օղլու
Ցերոբոամ գալգտըգ՝ էֆէնտի-
7 սինէ ա՛սը օլմուշ տուր։ Վէ օ-
նուն եանընտա ավարա եարամազ
տաէմլէր ՃէմՀ՝ օլուպ՝ Ռոբոամ
հէնճ վէ հիւրէյի հուժմաղ օլմա-
ղընա օնլարա գալմայ օլամատը-
ղընտան՝ Սողոմոն օղլու Ռոբո-
բոամընըն իւզէրինէ ղալիպ կէլ-
8 տիլէր։ Վէ շիմտի սիղ էօղ գա-
լտապընդ օլմաղընա, վէ Ցերոբո-
վամընն սիղ ալլահլարը տէյիւ տատ-
տըղը ալթուն պուղազլարը տա-
նընըղտան օլմաղընա, զանըն էտէր
սինիղքի՝ Դաւիթ օղուլլարընըն
9 էլինտէ օլան Բապտըն փառիշահ-
լըղընա ղալիպ օլաճագ սընըղդ։ Սիղ
Բապտըն քէհանինէրի Ահարոն օ-
ղուլլարընը վէ Ղէվիէլէրի ըէտա
էտիպ՝ ղայրէ տէյարլարընդ գավմ-
լարը կիպի ալլահ տէյիլէրէքտա-
հին օլան պիր սըղըր եամբուռտու
իլէ վէ եէտի գօչ իլէ հեր նատսպ
օլունմատա կէլէնին՝ քէնտինիզէ
քահանիլէր էՀթմէտինիղ մի։ Լա- 10
քին պիզիմ Ալլահընդղ Եհովա
տընը, վէ օնու Թէրք էԹմէտիք։ վէ
Բապպա խըզմԹ էտէն քահանի-
լէր՝ Ահարոն օղուլլարը տըր, վէ
խըզմԹտէ Ղէվիլիլէր տիր։ Վէ 11
հեր սապահ հէմ հեր ախշամ
Բապպա ալիւԹիւն եանմալար վէ
խոշ գօղուլու սյուխուր եագար-
լար, վէ փաք սոֆրանըն իւզէ-
րինէ հուզուր էքմէյի՝ վէ հեր
ախշամ եագմադ իչիւն ալԹուն
շամ՝ տանը վէ դանահլէրինի ՚Ընէ-
ՐՒՊ էֆէրլէր։ զիրա պիզ Ալլա-
հընդղ Բապտըն կէօզէտիճիլէճէք
շէյլէրինէ կէօզէտիւրիղ։ ամմա
սիզ օնու Թէրք էԹտինիղ։ Վէ 12
իչիԹ պէրապէրինդէճէ պաշտա
Ալլահ տըր, հէմ օնուն պօրու-
լար չալան քահինլէրի քի՝ սիզէ
գարշը կիւլպեանք չէքիլէր։ եա՛
Իսրայէլ օղուլլարը՝ պապալարը-
նընղըն Ալլահը Բապտ իլէ ճէնկ
էԹմէն։ զիրա օնկմադըղըզ։
Ամմա Ցերոբոամ՝ օնլարըն 13
արթընտան կէլմէք իչիւն փու-
սույա տօլաշԹըրտը։ վէ օնլար
Ցուդանըն էօնիւնտէ օլուպ՝ փու-
սու օնլարըն արթընտա խտի։ Վէ 14
Ցուդա աէօնիւնէճէ, օնլարըն էօ-
նիւնէն վէ արգալարընտան իչ-
ԹիՀ ճէնկ վար իտի։ իմտի օնլար
Բապպա փէրեատ էԹմէյէր, վէ
քահինլէր սյուրնւլարը չալտը-
լար։ Վէ Ցուդա աատմլէրի կիւլ 15
պէանք չէքմէյէր։ վէ վագի՛ օլտու-
քի Ցուդա աատմլէրի կիւլպեանք
չէքինճէ, Ալլահ Ցերոբոամ ի-
լէ ճիւմլէ Իսրայէլի՝ Աբիա իլէ
Ցուդանըն էօնիւնտէ վուրտու։
Վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ Ցուդա- 16

նըն Հօնիւնտէն գաչտըլար · վէ Ալլահ ծնլարը՝ հլէրինէ վէրտի։
17 Վ՚է Աբիա Հէմ ծնուն խալխը՝ ծնլարտա պէօյիւք գըրղըն հէ-
տիլէր · վէ Իսրայէլտէն պէշ հիւզ պին սէչքին ատէմ մագ-
18 Թուլ սիւչիւ։ Վ՚է օլ ղէմանտէ Իսրայէլ օղուլլարը ալչագլանըմ-
լար · վէ Յուդա օղուլլարը՝ պա-
պալարընըն Ալլահը Րապպա
կիւվէնտիքլէրի իչիւն գուվվէթ
19 պուլտուղլար։ Վ՚է Աբիա Յէրո-
բովամընը արտընձա գովալայըպ՝
ծնտան չէհրլէր էաէտ Բէթէլի
վէ ծնուն քէօյլէրինի վէ Յէսա-
նայը վէ ծնուն քէօյլէրինի վէ
Եփրոնու վէ ծնուն քէօյլէրինի
20 ալտը։ Վ՚է Աբիանընն կիւնլէրինտէ Յէրոբովամ արթըտ գուվ-
վէթ պուլմատը · վէ Րապպ օ-
նու վուրտու, վ՚է հօլտիւ։
21 Վ՚է Աբիա գուվվէթլէնտի, վէ քէնտինէ օն տէօրթ գարը ալտը·
վէ հիրմի իքի օղուլ վէ օն ալթը
22 ղըզ Թէվլիա էյլէտի։ Վ՚է Ա-
բիանընն պագի հիքէայէթի հէմ
ծնուն հօլտրը վէ սէօղլէրի՝ Ադ-
դովիվէ յազմալէրինն Թէֆսիրինտէ
հազըրը տըր։

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վ՚է Աբիա պապալարը իլէ
ոյուտուու, վէ ծնու Դաւիթ չէհ-
րինտէ ատֆին էթմիլէր · վէ օ-
նուն էէրինի՝ օղլու Ասա փատի-
շահ օլտու · ծնուն կիւնլէրինտէ՝
սիյար օն էրլ տաուսուղ հալ գալ-
2 տը։ Վ՚է Ասա Ալլահը Րապպէն
նազարընտա էյի վէ տօղրու օլա-
3 նը իչլէտի։ Վ՚է եատ ալտահլարընը
մէզպահլարընը վէ Թէվիէ վուռ-
խանէէրինի ատֆ՚ էյլէտի · վէ
սիքիլի Թաշլարը գըրտը, վէ
Աստարոլթ վուռխլարընը վա-
4 րէէլէտի։ Վ՚է Յուդայա էմր էթ-
տի՚ պապալարընըն Ալլահը
Րապպը արայալտը ; վէ Թէվրա-
Թը հէմ Թէնապիհլի իչրա հաէ-
լէր։ Վ՚է Յուդանընն հէվլ չէհր-
լէրինտէն Թէվիէ վուռխանէէլէ-
րինի վէ կիւնէշ վուռխլարընը
ատֆ՚ էյլէտի · վէ ծնուն հու-
զուրունտա մէմլէքէթ ասուտէ
հալ գալտը։ Հէմ Յուդատա հի-
սարլը չէհրլէր պինա էյլէտի ·
զնրա օլ նըզլատտա տիյար ատու-
տէ հալ գալտը՝ ծնուն իլէ ձհնիք
էէէն հօգ իսի, չիւն ֆէ Րապպ
ծնու ըտահաթլանտընտը։ Վ՚է Յու-
դայա տէստի՚ ֆէ տիյար տա-
հա զապթըմընդտա իքէն պու չէհր-
լէրի պինա հաէվիմ, վէ ծնլարընն
էթրաֆընտա գալ՚լէր վէ գուվէ-
լէր՝ գալուլար վէ մանտաղլար եա-
վուզըմ։ զնրա Ալլահընմզը Րապ-
պը Թալապ էթտիք, Թալապ
էթտիք տէ պիղն չէֆ՚ չէվրէտէն
բահաթլանտընտը։ իմոի պինա
էթտիլէր, վէ իչլէրի բատթ կէզ-
տի։ Վ՚է Աասընն Յուդատան
գալգան վէ մըղրատ գալտընրան
իւչ եիւզ պին նէֆէէր՝ վէ Բենիա-
մինտէն գալգան գալտընրան վէ
եայ կէրէն իքի եիւզ սէքսէն
պին նէֆէէր ա՚սքէրի վար իտի ·
պունլարընն Ձիւմլէսի գահրիման
էյիթլէր իտի։
9 Վ՚է Հասպէյի Ջարա պին քէր-
թէ պին ա՚ոքէր իլէ վէ իւչ եիւզ
ա՚րապա իլէ ծնլարընն եուղէրինէ
չըդտը, վէ Մարեսայատ՚ք կէլ-
10 տի։ Վ՚է Ասա ծնուն գարշըսընտա
չըդտը · վէ Մարիսանընն Սե-
փիաթա տէրէսինտէ ձհնիկէ տի-
11 զիլտիլէր։ Վ՚է Ասա՝ Ալլահը
Րապպա ֆէրեատ էտիպ տէտի ·
Եա՚ Րապպ՚ աէնին ինսընտէ չօգ
իլէ եա գուվվէթի օլմայան իլէ
նուսրէթը վէրմէք հիչ պիր շէյ
տէյիլ տիր · պիղէ եարըմ
էթ՚ եա՚ Ալլահընմզը Րապպ ,
զնրա սանա կիւվէնտիք, վէ տու
գալապալարընն իւզէրինէ տէնին

խամին իւէ վերբերըդ · Ես՝ Բապպ՝
Ալլահըմըդ սէն սին , աոռէմաս-
12 նա ղալիպ կէլմէսին : Վէ Բապպ
Հապեշլիլերի Աաս իւէ Յուդանըն
էօնիւնառէ վուրսառ , վէ Հապէ-
13 շիլեր գաչտըլար : Վէ Աաս Հէմ
պիւէսինձէ օլան գավմ՝ ընլերը
Գերարայաոռէք գօլալաոբլար ,
վէ Հապեշլիլեր Թա ընլարոան
Ձան գալմըյընձա տուչտուիւէր ·
ղնրա Բապպըն էօնիւնառէ վէ օ-
նուն օյտուռնուն էօնիւնառէ
գբբբլոբլար · իմոի ղայիթ չօգ
14 Հաղնա գալտըրոբլար : Վէ Գէ-
բարանըն էթբահիընտա օլան
Ձիւմէ չէհրլերի վուրսառ ,
ղնրա ընլարըն իւղերինէ Բապ-
պըն գօրդուսառ տուչտուռ · վէ
Ձիւմէ չէհրլերի Հաղմալատըլար ,
ղնրա ընլարտա չօգ Հաղնա վար
15 իոի : Վէ սիբրիւէրին օպալա-
րընը տաոի վուրսառ · վէ ղա-
յէթ չօգ գօյուն վէ տէվէ սիւր-
տիւէր , վէ Երուսաղէմ տէօն-
տիւէր :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վէ Ովդէդ օղլու Աղաբիա-
նըն իւղերինէ Ալլահըն Րուհու
2 կէլտի · Վէ Աաոնըն էօնիւնէ
չըգտը , վէ ընա տէոի քի՝ Եա՛
Աաս վէ Ձիւմէ Յուդա վէ Բե-
նեամին՝ պէնի տինկլէյին· Բապպ
սիզնն իւէ օլուբ՝ սիզ ընուն իւէ
օլտուգձա , վէ էյէր ընու արար
իսէնիզ , ընու պուլաձադընըզ ·
աոմմա էյէր ընու Թէրբ էտէր ի-
սէնիզ , օ գա սիզի Թէրբ էտէ-
3 ձէք տիր : Վէ Իսրայէլ պիր չօգ
ղէման՝ Հագ Ալլահըզ՝ վէ նա-
սիհաթ էտէր քեահինսիզ՝ վէ
4 Թէվրաեթսըզ իոի · Ամմա սը-
գընԹըսընտա Իսրայէլին Ալլահը
Բապպա տէօնտիւէր , վէ ընու
արայընձա՝ ընու պուլտուռլար :
5 Վէ օլ վադԹըտտա չըգանա վէ
կիբէնէ տէլամէԹ Հօգ իոի · ղն-
րա տիյարլարըն հէվի սաքինէրի
արասընտա չօգ գարըշըգտը վար
իոի : Վէ Թայիֆէ Թայիֆէյի՝ 6
վէ շէհր շէհրի գըլտարըոբլար իոի ·
ղնրա Ալլահ ընըոբը հէր պէլա
իւէ իւրքիւԹտիւ : Իմոի սիզ 7
գուվվԹէչինիզ , վէ էլլէբինիզ
կէվէէմէսին · ղնրա ա՛մէլլէրինի-
ղնն իւձրէԹի վար :

Վէ Աաս պուռ տէօղլէրի՝ վէ 8
Ովդէդ վէյղամպէրին վէյղամ-
պէրլիյինի իչտԹտիյի կիսի գուվ-
վէԹչինտի , վէ Յուդանըն հէմ
Բենեամինին Ձիւմէ տիյարընը-
տան՝ վէ Եփրէմ տաղընտան ալ-
տընը շէհրլերտէն մէքրուհաԹըլ-
րը գալտըրոբլար · վէ Բապպըն էյ-
վանը էօնիւնառէ օլան Բապպըն
մէզպահընը Թէձոհա էյլէտի :
Անտէն Ձիւմէ Յուդայը վէ Բե- 9
նեամինի՝ վէ ընլար իւէ պէրա-
պէր Եփրէմտէն վէ Մանասէ-
տէն վէ Շիմէոնտան օլան միւ-
սաֆիրլերի Ձէմ՝ էյլէտի · ղն-
րա Իսրայէլտէն չօգ քիմսէլէր՝
Ալլահը Բապպըն ընուն իւէ օլ-
տուղունու կէօրիւնձէ ընուն Թա-
րաֆընա կէչտիւէր : Իմոի Ա- 10
սանըն վաստէչահլըղը ըն պէչինձի
հըլընըն իւչիւնձիւ այընտա՝ Ե-
բուսաղէմտէ Ձէմ՝ օլտուրար :
Վէ օլ կիւնառէ կէԹիրսէքլէրի 11
հաղմատան Բապպա՝ հէտի հէւզ
սըղընը վէ հէտի պէնի գօյուն գուր-
պան քէստիւէր : Վէ ա՛հտ հէԹ- 12
սիւէր քի՝ պատալարընըն Ալլա-
հը Բապպը պիւԹիւն հիւրէքլէբ-
րինտէն վէ պիւԹիւն Ձանլարըն-
տան Թալտպ հառէյէր · Վէ Իս- 13
րայէլին Ալլահը Բապպը հէր
Թալտպ էԹմէյէն՝ քիւչլիքտէն
պէօյիւհառէք վէ էրքէքտէն գա-
րըյտառէք էօլտիւրիւէ : Վէ պէօ- 14
յիւք սէս իւէ վէ կիւչլիառնէք իւէ
վէ պօրուլընը իւէ վէ սուբնալար
իւէ Բապպա հէմին էԹտիւէր :

15 Վէ Ճիւմլէ Ցուդա օղ Եէմինտէն
հօթիւրիւ շաղ օլսուս զիրա պիւ-
թիւն Եիւրիքլէրինտէն Եէմին
հէթիւլէր , վէ օնու պիւթիւն
արզուլարը իլէ Թալսապ հէթի-
լէր , վէ օնու պուլսուլար . վէ
Բապպ ծնլարը էհիհէվհեոէն բա-
հաթլանըրլար :

16 Վէ Ասա փաթիշահ անասը
Մաաքայը տախի՝ օնուն Ասա-
բովթա փուրթ եափըրը իչին
սուրթան օլմագտան ա՛զ էյլե-
տի . վէ Ասա օնուն փուրթունու
փարչէյիպ եղտի , վէ Կեգրոն
17 ատրհսինտէ եագտը : Ամմա Թէ-
փէ փուրթխանէլէրի Իսրայէլտէն
ատէֆ՝ օլսունմասը . անձագ Ասա-
նըն Եիւրէյի՝ Ճիւմլէ կիւնէլէրին-
18 տէ քեամիլ իտի : Վէ պապասը-
նըն վագֆ հէթիյի հէմ քէնտի-
նէն վագֆ հէթիյի էհլէրի՝ կիւ-
միշլիս վէ ալթունու վէ գապլա-
րը Ալլահըն հվինէ կէօթիւրտիս :
19 Վէ Ասանըն փաթիշահլըղընըն օ-
թուզ պէշինճի եըլընտագը ճինք
օլմասը :

ԳԱՊ Ժ.Զ

1 Ասա փաթիշահլըղընըն օթուզ
ալթընճը եըլընտա՝ Իսրայէլփա-
թիշահը Բաասա Ցուդա իւղէրի-
նէ չըգտը , վէ Ռամայը պինա
հէթտի քի՝ Ցուդա փաթիշահը Ա-
սայա չըգըպ կիրէն քիմսէ գօյմա-
2 յա : Վէ Ասա՝ Բապպ էվինէն
վէ փաթիշահ էվինէն խազինէլէ-
րինտէն կիւմիւշ վէ ալթուն չը-
գարտը , վէ Դամասգոստա սա-
քին օլան Սիւրիա փաթիշահը
Բինհադադա կէօնտէրիպ տէմի
3 քի՝ Գէնիմ իլէ սէնին սէ չինինտէ
վէ պապամ իլէ սէնին պատանըն
պէ չինինտէ ա՛հտ վար . իլճէ ա-
նա կիւմիշ վէ ալթուն կէօնտէր-
տիմ , կիւճ Իսրայէլ փաթիշահը
Բաասա իլէ օլան ա՛հուդընը ղադ
էյլէ , վէ օ պէնիմ իւղէրիմտէն
չէքիլէ : Վէ Բինհադադ՝ Ասա 4
փաթիշահը տինկլէտի , վէ քէնտի
ա՛սքէրինին սէրվէրլէրինին Իս-
րայէլ շէհրլէրինտէ կէօնտէրտի ,
վէ Իյոնու հէմ Դանը վէ Աբէլ-
մայիմի՝ վէ Նեֆթաղլըմին Ճիւմլէ
ամպար շէհրլէրինին վուրտուլար :
Վէ վագի՝ օլսուս քի Բաասա ի- 5
շիմտէյի կէստի՝ Ռամայը պինա
հէմէքտէն վազ կէլտի . վէ իշին-
տէն Թա՛թիլ հէթտի : Վէ Ասա 6
փաթիշահ Ճիւմլէ Ցուդայը ալ-
մըը , վէ Բաասանըն պինա հէթ-
տիյի Ռամանըն Թաշլարընը վէ
օտունլարընը գալդըրըպ՝ օնլար
իլէ Գաբայը վէ Մ՛ասփայը պի-
նա էյլէտի :

Վէ օղղիմանէ Ցուդա փա- 7
թիշահը Ասայա՝ Անանի պապը-
ձը կէլսուս , վէ օնա տէմտի քի՝
Սիւրիա փաթիշահընա կիւվէնիպ
Ալլահըն Բապպա կիւվէնմէտի-
յին իչինտէ , օնուն իչինտէ Սիւրիա
փաթիշահընըն ա՛սքէրի սէնին է-
լինտէն գուրթուլսուս : Հապէչի- 8
էէր վէ Լիբիալըլար զապկէթ չօդ
ա՛րապալար վէ ալըճըլար իլէ՝
չօդ ա՛սքէր տէյիլէր մի իտի .
ամմա սէն Բապպա կիւվէնտի-
յինի իչինտէ՝ օնլարը սէնին էլինէ
վէրտի : Չէրա Բապպըն կէօզլէ- 9
րի ճիւմլէ եէրի տօլաչըր քի՝ օ-
նուն ի՛նանմընտ եիւրէքլէրի տա-
լիմ օլանլարտան էօթիւրիւ քէն-
տինի գուվվէթլի կէօսթէրէ .
սէն պու չէյտէ ա՛պըլըղ հարա-
քէթ էթտին . իմտի չիմտէն
սոնգրա սէնին իլէ ճինքլէր օլուր :
Վէ Ասա՝ պապըճըյա ղաղապ է- 10
տիպ օնու Թոմպրուղա գօյտու ,
զիրա պու չէյտէն էօթիւրիւ օ-
նա փէք տարըլտը . վէ Ասա օլ
զէմանտէ գավմտան ա՛զըլարը-
նա զուլմ էյլէտի :

Վէ իշթէ Ասա հիքէույէթի- 11
նէն հվվէյլի վէ ախըրը՝ իշթէ

Յուդա վէ Իսրայէլ փաստիչահ-
լարընըն քիթապընտա եաղըլմըշ
12 մըը : Վէ Աստ փաստիչահլըը-
նըն օթուզ տօգուզունճու եը-
լընտա այագլարընտա ի՛լլէթ օլ
տու , չէյլէ քի ի՛լլէթի ղայէթ
չէտիա օլտու . ամմա ի՛լլէթին-
տէ տախի Բապպը Թալապ էթ-
13 մէտի , իլլա հէքիմլերի : Ամի
Աստ պապալարը իլէ ույուտու .
վէ փաստիչահլըընըն գըրդ սի-
14 րինճի եըլընտա էօլտիւ : Վէ օնու
Դաւիթ չէհրինտէ քէնտինէ դազ-
մըը մէզարընտա տէքին էլլէսի-
լեր՝ վէ օնուպէհարլարտան հճղալ-
ճըլիչի իլէ Թէրքիպօլունմուշկէօ-
նա կէօն լայիհալարտան տօլու
եաճաղա գօտուլար . վէ օնա
ղայէթ չօք սիւթսիւ եադարլար :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վէ օնուն եէրինէ՝ օղլու
Յովնափատ փաստիչահ օլտու .
վէ Իսրայէլին իւզէրինէ գուվ
2 վէթլէնտի : Վէ Յուդանըն ճիւմ-
լէ հիւասրը չէհրէրինտէ ա՛սքէր
գօտու . վէ Յուդա սիւյարընտա՝
հէմ պապասը Ասանըն փէթհ
էթտիկի Եփրեմ չէհրէրինտէ
3 գալտաուլար գօտու : Վէ Բապպ
Յովնափատըն պիլէսինճէ խտի .
զիրա պապասը Դաւիթին իլ-
քինճաքի եօլլարընտա հիւրիւ-
տու , վէ Բահաղիմի Թալապ
4 էթմէտի : Իլլա պապասընըն Ա՛լ
լահընը Թալապ էյլէտի , վէ օ-
նուն Թէնպիհէյրինտէ՝ վէ տէյիլ
Իսրայէլին ա՛մէլէրինճէ հիւ-
5 րիւտիւ : Վէ Բապպ՝ փաստիչահ-
լարը օնուն հլինտէ գայիմ էյլէ-
տի . վէ ճիւմլէ Յուդա Յովնա-
փատա հէտիյէլեր վէրտի , վէ օ-
նուն զէնկինլիյի վէ ի՛զլէթի չօք
6 օլտու : Վէ օնուն հիւրէյի Բապ-
պըն եօլլարընտա հիւճճէտտի .
հէմ Թէվրէ փուԹխանէլէրինի վէ
Ասատրովթ փուԹխարընը տախի
Յուդատան տէքի՛ էյլէսի :
Վէ փաստիչահլըընըն իւէյնճի- 7
ճիւ եըլընտա՝ սէրվէրլէրինի՛ Ի-
հայիլի վէ Աբդիայը վէ Զաքա-
րիայը վէ Նաթանայէլի վէ Մի-
քիայը կէօնտէրտի քի՝ Յուդա
չէհրէրինտէ Թա՛լիմ հտէլէր .
Վէ Ղևիլէրտէն՝ Սեմայիա վէ 8
Նաթանիա վէ Զաբադիա վէ Ա-
սայէլ վէ Սեմիրամովթ վէ Յով-
նաթան վէ Ադոնիա վէ Տուբիա
վէ Տոբադոնիա Ղևիլէր՝ օնլա-
րընը պիլէսինճէ խտի , հէմ օնլա-
րընը պիլէսինճէ Եղիսամա վէ
Յովրամ քահինլէր վար խտի :
Վէ պէրապէրլէրինճէ Բապպըն 9
Թէվրաթ քիթապը օլուպ՝ Յու-
դատա Թա՛լիմ հտէրլէր խտի . իմ
սի Յուդանըն հէվի չէհրէրինի
տօլաչըպ՝ դավմա Թա՛լիմ հտէր-
լէր խտի :
Վէ Յուդանըն էթրաֆընտա 10
օլան սի յարլարըն հէվի փաստի-
չահլըգլարընա Բապպըն գօրգու-
տու սիւզիւպ՝ Յովնափատա իլէ
ճէնկ էթմէտիլէր : Հէմ փղըս- 11
լըտան Յովնափատա հէտի-
յէլէր վէ կիւմիւշ խարաճ կէթի-
րիրլէր խտի . օնա Ա՛րապլար
տախի սիւրիւլէր՝ Էօնի եէտի
պին եէտի եիւզ գօչ վէ եէտի
պին եէտի եիւզ էրքէճ կէթի-
րիրլէր խտի : Վէ Յովնափատա 12
կիթմիքճէ պէօյիւպ՝ ա՛լա օղ-
տու . վէ Յուդատա գալէ՛լէր վէ
ամպար չէհրէրի պինա էթտի :
Վէ Յուդա չէհրէրինտէ օնուն 13
չօք իշլերի վար խտի . հէմ օնուն
Երուսաղէմտէ գահրիման խիթ-
լէր՝ ճէնկ էրլերի վար խտի : Վէ 14
պապալարը հվիրինճէ՝ օնլարընը
սայըպ պու խտի . Յուդանըն
պինէրինին պաշլարը՝ սէրվէր
Եզնա վէ օնուն պիլէսինճէ իւչ
եիւզ պին գահրիման խիթլէրը .
Վէ օնատն սոնկրա սէրվէր Յո- 15

հանան՝ վէ ծնուն պիլէխինձէ ի-
16 քի եիւղ սէքսէն պին Նէֆէր։ Վէ
ծնտան սօնկրա քէնտինի իրատէ-
թի իլէ Բապպա սուլան Զէքըրի
օղլու Ամասիա՝ վէ ծնուն պիլէ-
սինձէ իքի եիւղ պին գահրիման
17 խիթէր։ Վէ Բենիամինտէն գահ-
րիման խիթ Եղնադա վէ պիլէ-
սինձէ քէմանքէշ վէ գալգան
գալորրան իքի եիւղ պին Նէֆէր։
18 Վէ ծնտան սօնկրա Յովսափատ՝
վէ ծնուն պիլէսինձէ ձէնիք իչիւն
սիլահլանմըշ եիւղ սէքսէն պին
19 Նէֆէր։ Փաթիշահա խըզմէթ կ-
տէնիլէր՝ փաթիշահըն ձիւմլէ Ցու-
դասա հիսարլը չհրիւրտուէ գօ-
տուղու քիմսէներտէն մա՛սա
պուննլար իսի։

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վ Է Յովսափատըն ղայէթ չօգ
ղանիմէթի վէ ի՛ղէթի օլսուս։
վէ Ախաաբ իլէ խըսըմլըգ պաղ-
2 լասը։ Վէ պիր գաչ եըլտան
սօնկրա Ախաաբա Սամարիայա
հնսի։ վէ Ախաաբ ծնա վէ պի-
լէսինձէ օլան խալգա պիր չօգ
գօյունլար վէ սըղըրլար պօղազ-
լասը։ վէ ծնու՝ Ռամոթ գա-
ղաադա չըդմաղա Թահրնէք կէ-
3 տի։ Վէ Իսրայէլ փաթիշահը Ա-
քաաբ՝ Յուդա փաթիշահը Յով-
սափատա տէտի քի՝ պիզիմ իլէ
Ռամոթ գաղաադա կիտէ՞ր մի
սին։ վէ ծնա՝ պիզի տէնին կիպի
իմ, վէ գավըմ գավմըն կիպի
տիր, վէ ձէնքաւէ սիլէձէէ օլու-
րուղ տէտի։
4 Վէ Յովսափատա Իսրայէլ փա-
թիշահընա տէտի քի՝ Վէրիմ էյ-
լէ պու կիւն Բապպան սէօղիւնէ
5 տանը։ Վէ Իսրայէլ փաթիշա-
հը փէյղամպէրլէրի՝ տէօրթ եիւղ
տաէմ օլարադ ձէմ՛ է յէտի, վէ
ծնլարա տէտի քի՝ Ռամոթ գա-
ղաադը իւղէրինէ ձէնիկ կիտէ-
լի՞մ մի, եօխսա վա՞զ մը կէչ-
յիմ։ վէ ծնլար՝ Ըղդ, զիրա Ա-
լահ ծնու փաթիշահըն էլինէ վէ-
րէձէք տիր տէտի։ Վէ Ցովսա- 6
փատ տէտի քի՝ Գուբատա Բապ-
պան պիր փէյղամպէրլի տահա
եո՞ղ մու, քի ծնտան տանըշար-
լըմ։ Վէ Իսրայէլ փաթիշահը՝ 7
Յովսափատա տէտի քի՝ Պիր ա-
տէմ տահա վար քի՝ Բապպա ծն-
տան տանըշարլըմ, տամա պէն ծն-
տան իքրահ եէերիմ, զիրա հադ-
գըմա խայր փէյղամպէրլիւք եթ-
մէղ, իլլա ձիւմլէ կիւնէէրտէ
ձէրը։ պու՝ Ձեմլա օլուս Սիքիա
տըր։ վէ Յովսափատ տէտի քի՝
Փաթիշահ պէօյլէ տէմէսին։
Իտնի Իսրայէլ փաթիշահը պիր 8
խատըմ չաղըրըպ՝ Ձեմլա օլուս
Միքիայը Թէղ կէթիր տէտի։ Վէ 9
Իսրայէլ փաթիշահը իլէ Յուդա
փաթիշահը Յովսափատ՝ Սամա-
րիա գափուսուս մէխէյէնին մէյ-
տանընտա օթուրուպ՝ հէր պիրի
խալե՛թլէր կիյինմիշ թախթընս-
տա օթուրուր իսի։ վէ ձիւմլէ
փէյղամպէրլէր էօնլէրինտէ փէյ-
ղամպէրլիք էտէրլէր իսի։ Վէ 10
Քանանա օղլու Սէտէկիա՝ քէն-
տինէ տէմիրտէն պոյնուղլար
եափմըշ իսի, վէ տէտի քի՝ Բապպ
պէօյլէ տէր։ Սիւրեանիլէրի՝ Թա
ծնլարը տիւքէսինձէ յէտէք պուն-
լար իլէ վուրասըն։ Հէմ ձիւմլէ 11
փէյղամպէրլէր՝ պուձիլէյին փէյ-
ղամպէրլիք էտիպ տէրլէր իսի
քի՝ Ռամոթ գաղաադա ջըդ, վէ
իչին բասթ կէլէձէք տիր, վէ
Բապպ ծնու փաթիշահըն էլինէ
վէրէձէք տիր։
Վէ Միքիայը չաղըրմայա կի- 12
տէն խաբէրձի՝ ծնա տէօյլէյիպ
տէտի քի՝ Իչթէ փէյղամպէրլէ-
րին տէօղլէրի պիր աղըզտան փա-
թիշահըն հադգընա խայրը սըր-
իմի քէրիմ էյլէ տէնին տէօղլուն՝
ծնլարըն պիրինինքէ կիպի օլսուն,

13 վէ խայր աէյլէ։ Վէ Միքիա տէ-
աի · Բապպ սաղ ըըր քի՝ Ալա-
հըմ նէ տէր խտ , ծնու տէյլէ-
յէմ։
14 Վէ օ՝ փատիշահա կէլինճէ ,
փատիշահ ծնա տէսի քի՝ Եա՝
Միքիա Ի֊մոռլի գաղատագա ձէն
կէ կիտէլի՞մ մի , հօխտա վազ մը
կէկէյիմ · վէ օ՝ Ըզգըն , վէ իշի-
նիզ ըսաթ կէլճէկ ալը , հէմ ճ-
լինիզէ Թհալիմ ալաճագ ըր տէսի։
15 Վէ փատիշահ ծնա տէսի քի՝ Գէն
սանա գաշ քէրկէյէճէք Յէհին
վէկէյիմ , քի պանա Բապպըն խա-
մի իլէ՝ կէլճէկլէրէն զըյրի տէյլէ-
մէյէճէն ։ Վէ օ տէսի քի՝ Ճիւմ-
լէ Իսրայէլի՝ ջոպանը օլմայան
գոյունըր կիսի տաղարըն իչէ-
րինտէ վէրիշէն կէօրսիւմ · վէ
Բապպ տէսի քի՝ Գունըարըն սա-
հիսի եօգ տուր · հէր քէս տէ-
լամէթ իլէ կէլինէ տէօնսիւն ։
17 Վէ Իսրայէլ փատիշահը՝ Յովսա-
փատա տէսի · Սանա տէ՞մէ-
սիմ մի քի՝ հադգըմա խայր փէյ-
ղամպէրլիք կէմիէզ , ի ա ՀԷՐ ։
18 Վէ օ տէսի · Էյլէ խտ՝ Բապ-
պըն տէօղլիւնիւ · ալինկէ յին ·
Բապպը կէօրսիւմ՞ի՝ Թհաէթըն-
սա Թհուդուր խտ , վէ կէօրսէն
ձիւմլէ ա՛ղէրի ծնուն սաղնատա
19 վէ սօղանատա տուդուր խտ ։ Վէ
Բապպ տէսի քի՝ Իսրայէլ փա-
տիշահը Ա֊քսարը ջոդլըզ Նա-
մովի գաղատագա սիւրմէյէ
քի՞մ ալատաղը · վէ տէյէյիմ՝
պիրն պէյլէ տէսի , վէ պիրն
20 չէօյլէ տէսի ։ Վէ պիրը բուհ ջո-
գըզ՝ Բապպըն հուզուրունատա
տուրատա , վէ տէսի քի՝ Օնու
պէն ալատաղըրմ՞ · վէ Բապպ՝ օ-
21 նա՝ Նէ՞ իլէ տէսի ։ Վէ օ՝ Ըզ-
գայըմ՞ , վէ ծնուն ձիւմլէ փէյ-
ղամպէրլէրինէն աղզընատա եալան
բուհ օլայըմ՞ տէսի · վէ տէսիքի՝
Սէն հէմ ալատաղըրսըն , հէմ ալ-
լահ կէլուրսէն · ջոգ , վէ հայլէ
հէթ ։ Իմոի հալա խլճէ Բապպ 22
տէնէն գուս փէյղամպէրլէրինէն
աղզընա եալան բուհ վէրմիշտիր-
վէ Բապպ՝ տէնէն հադգընա քէմ
տէյլէմի ։
Օլտէմ Գանանա օղլու Սէդէ- 23
կիա եագլաչըպ՝ Միքիանըն չէ-
նէօնէ մուրատա , վէ տէսի քի՝
Բապպըն բուհտա սանա տէյլէ-
մէք իչտէն պէնտէն հաճնէը եօչ-
սան կէչտի ։ Վէ Միքիա՝ իչէճ 24
տէն կիպլէնմէք իչտէն իչ օսաուսան
իչ օսայա կէրտիլին կինտան կէօ-
րիւը սիտն տէսի ։
Վէ Իսրայէլ փատիշահը տէսի 25
քի՝ Միխայը ա՛ըն սա՝ օնու
չէնէին տէրտաորը Ամմնա վէ փա-
տիշահըն օղլու Յովասա կէրի
կէօնթիւրիւն · Վէ տէյին քի՝ 26
փատիշահ պէյլէ տէր · Գունու
հապսխանէյէ գոյուն , վէ Թա
պէն տէլամէթ իլէ տէօնէճէնճէ-
յէտէք՝ օնու ձէփնա էքմէյի վէ
ձէփնա սույու իլէ պէսէյին ։ Վէ 27
Միքիա տէսի քի՝ Էյլէ պիր
վէձէ իլէ տէլամէթ իլէ տէօնէր
իտէն , Բապպ պէնիմ վատթամ
իլէ տէյլէմէմիշ՞տէր · հէմ՝ Եա՝
գամըլար հէմինիզ իշինէն տէ-
մէ ։
Իմոի Իսրայէլ փատիշահը իլէ 28
Յուդա փատիշահը Յովսափատ՝
Ռամոթի գաղատագա չըգտըլար ։
Վէ Իսրայէլ փատիշահը Յովսա- 29
փատա տէսի քի՝ Թէսպիհ գըյա-
ճէկ օլուպ ձէնկէ վարըրըմ , տմ
մա սէն խիա՛Թընը կիյին · իմ-
մի Իսրայէլ փատիշահը Թէսպի-
հիլ գըյաճիկէ օղլու՝ Ձէնկէ
վարտը ։ Վէ Սիւրիա փատիշա- 30
հը քէնտի ա՛բատալարընըն տէր-
վէրըրինէ էմր տէսիպ տէսի քի՝
Փիւհիւք իլէ եա պէյիւք իլէ
ձէնկ էթմէն , իլա Եալընըզ Իս-
րայէլ փատիշահը իլէ ։ Էմոի 31
վագի՝ օղլու քի՝ ա՛բատա տէր-
վէրըրի Յովսափատը կէօրինէ-

ՃԿ , Իսրայէլ փատիշահը պու
տուր տէյէրէք՝ ոնուն իւզէրինէ
ՃԷնք էթմէյէ տօլաշըըլար · վէ
Յովսափատ Ֆէրեհատ էյլէմի ,
վէ բատպ ոնա եարըմ էյլէմի ,
վէ Ալլահ ոնլարը ոնատն տէօն
32 տերտի : վէ վագի՛ օլտու քի՝
ա՛րապա սէրվէրլէրի ոնուն Իս
րայէլ փատիշահը օլմատըղընը
կէօրտիւքլէրի կիպի , ոնուն ար
33 տընատն տէօնտիւլէր : վէ պիր
քիմսէ՝ պիլա գաստ պիր օդ ա
Թըպ Իսրայէլ փատիշահընը ղըր
խընն հալգալարընընն արասընատն
վուրտու · օլտո՛ օ՝ ա՛րապաՃը
յա տէյի քի՝ Էվինի էվվիր տէ
պէնի օրտուսատն չըգար · ղնրա
34 եարալանըար : վէ օլ կիտնտէ
ՃԷնք շէհտու օլտու , վէ Իսրա
յէլ փատիշահը ա՛րապասընատա
Թա ախշամատէք Սիւրեանիէլ
րին գաչըընըատա տուրտու · վէ
կիտնէչ պաԹարընը ղէմանտէ էօլ
տիւ :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ Յուդա փատիշահը Յով
սափատ սէլամԹ իւլէ քէնտի է
վինէ Երուսաղէմ տէօնտիւ :
2 Վէ Ենանի օղլու Յէհու պտղՃը՝
ոնուն էօնիւնէ չըգար , վէ Յով
սափատ փատիշահա տէյտի քի՝
Եարամտա եարըմ՝ վէ Բատպ
տան իքրահ էտինէնրի սէվմէք
սանա եագընը՛ր մը · իւմոի պու
նուն իչուն Բատպին հիւղիւնատն
աէնին իւզէրինէ զաղատ կէլէՃէչ՝
3 Ամմա սէնատ էյի չէյլէր պու
լունտու · չիւն քի Ատաղիահ
փուԹլարընը տիյատան եօղ էԹ
տին , վէ Ալլահը Թալատ էԹ
մէյէ հիւրէյինի հաղրըլատըն :
4 Ենատն Յովսափատ Երուսա
ղէմատ սաբին օլտու · վէ ԹէՔ
իտաը՝ Բէրսաբէէհատն Թա Էվ
ըէմ տաղընատէք՝ գտվմըն ատա
սընա չըգտը , վէ ոնլարը՝ պա
պալարընընն Ալլահը Բատպա
տէօնտէրտի : Վէ տիյատա Յու 5
դանըն ՃիւմԷ հիսարընը չէհրնէ
րինէ՝ հէր պիր չէհրէ գատընլար
նատպ էԹտի : Վէ գատընլարա 6
տէտի քի՝ Պագընն սիզնէ իչէր
սինիզ · ղնրա կէօրտիյինիւզ
չէյատ՛Թ տաէմ իչնէն տէյի՝ էլ
լա Բատպ իչնէն տիւր · վէ չէ
յատ՛Թ խատատատնտա՝ օ սիզնի
իչէ տիր : Վէ չիմտի իւզէրինիզ 7
աէ Բատպընն գօրգուտու օլսուն ·
տիգգաԹ էտիպ տ՛մէչ էտին , ղն
րա Ալլահընմըղ Բատպընն ի՛նտին
տէ՝ նատհադընդ էԹմէք վէ խա
Թընը կէօղԷԹմէք վէ րիշվէԹ տէ
մտգ եօգ տուր : Վէ Յովսափատ 8
Երուսաղէմատ տախի՝ Բատպընն
չէրատ՛Թի իչնէն վէ տո՛վտչըր
իչնէն՝ ղևիվնըէրտէն վէ գէհտին
լէրտէն վէ Իսրայէլնն պաշ պա
պալարընատն գօգընըչ նատպ էԹ
տի · վէ Երուսաղէմ տէօնտիւ
լէր : Վէ ոնլարա Թէնպիհ է 9
տիպ տէտի քի՝ Բատպըն գօրգու
սու իւլէ էՃնվէյէԹ իւղրէ վէ սա
լիմ եիւրէք իւլէ պէօյլէ էյլէյէ
սինիզ : Վէ չէհրնէրինատ սաբին 10
օլան գարընտաշլարընըղատն սի
զէ հէր կէլնէն տա՛վա իչնէն՝ կէ
րէք դատ իւլէ դատ արասընատա
կէրէք ԹէվրատԹ իւլէ Թէնպիհ՝
գատունըար վէ չէրիա՛Թէր տա
սընատա օնլարա նասիհատ էտէ
սինիզ , քի Բատպա տուչտու օլ
մայատար , վէ իւզէրինիզէ հէմ
գարընտաշլարընըղընն իւզէրինէ
ղաղատ կէլմէյէ · պէօյլէ էյլէ
յինն քի՝ տուչտու օլմայատընըղ :
Վէ իչԹէ Բատպընն հէր մատա 11
հատը իչնէն՝ իւզէրինիզէ պաշ
քանէնն Ամարիա տընը , վէ փա
տիշահընն հէր մատաչատՃը իչնէն՝
Յուդա էվինին պէյի Իսմայէլ
օղլու Զաբադիա տընը , վէ ԼՕ
ՆէնիւղՃէ Ղևիվնըը նատպրընը

ասիը · Գուվվէթլէնիալ իշ կէօ-
րիւն , վէ Բապալ՝ էյի էիմէնին
պիլէսինէ օլա ։

ՊԱՊ Ի

1 Վ Էյ վագի՛ օլտու քի պուն-
տան սոնգրա Մովաբ օղուլլարը
վէ Ամմոն օղուլլարը՝ հէմ օնլար
իլէ Ամմոնլուլարտան մա՛պա պա-
շըը Յովսափհաթըն իւզէրինէ ճէն-
2 կէ կէլտիլէր ։ Վէ կէլիալ վէ Ցով
սափհաթ խապէր վէրիալ ութո-
ւէր · Սէնին իւզէրինէ՝ ասիղիզին
էօթէ եագալընտան Սիւրիատան
պիր ջօգ գալապալըգ կէլիյօր ·
վէ իշթէ օնլար Ասասան Թամար-
3 տա եա՛նի Ենգադիաէ տիր ։ Վէ
Յովսափհաթ գօրգալ՝ Բապալ
Թալաալ էթմէյէ եիւզ Թուութ-
տու · վէ ճիւմլէ Յուդասա օրուճ
4 նէրտա էթտի ։ Վէ Ցուդալըլար՝
Բապալտան խնդալ տիլէմէյէ ճէմ՛
օլտուլար · Ցուդանըն հէր շէհր-
լէրինտէն տախի Բապալը Թա-
լաալ էթմէյէ կէլտիլէր ։
5 Վէ Յովսափհաթ՝ Բապալըն է-
վինտէ եէնի ավլունտան էօնիւնտէ
Ցուդանըն վէ Երուսաղէմին ճէ-
6 մաա՛Թընտա տուրտու , վէ տէ-
տի · Եա՛ պաալալարըմըզըն Ա-
լահը Բապալ՝ սէն կէօքտէ Ա-
լահ վէ Թայի՛փէլէրին ճիւմլէ
փատիշահլըգլարընըն տուլԹանը
տէյի՞ մի սէն · վէ սէնին գար-
շընա քիմսէ տուրամայաճագ է-
լինտէ գուվվէթ վէ գաւուրէթ
7 էօ՞գ մու ։ Պու տիյարըն սաքին-
լէրինի՝ գավմըն Իսրայէլին էօ-
նիւնիւնէն սէն Ալլահըմըզ գո՞վ
մաորնըմ , վէ օնու սէվկիլիւճն
Ա բրահամըն զուրրիյէթինէ է-
8 պէտէն վէ՞րմէյինմի ։ Վէ օնլար
օնտա սաքին օլտու · վէ սոնա
օնտա սէնին իսմին իչիւն Մաղ-
9 տէսէ եափըպ տէտիլէր քի՝ Ի-
յէր իւզէրինիզէ պէլա՝ գըլըճ

հիւքմի վազագ՝ եա Թաո՛ն եա
գըԹլըգ կէլիը իսէ , պու էվին
էօնիւնտէ սէնին հուզուրտունտա
տուրալըմ (չիւն քի պու էվտէ
սէնին իսմին վար) , վէ սոնա
սըգլէԹիմիզտէ ՃԷրեատ էտէ-
լիմ , օլաէմ իշինտիպ գուրԹարա-
ճագըզըն ։ Վէ չիմտի իշԹէ Ա- 10
մմոն վէ Մովաբ օղուլլարը վէ Սէ-
իր տաղը քի՝ Իսրայէլի Մ՛ըսըր
տէյարընտան կէլտիքլէրինտէ օն-
լարա կիրմէյէ գօմմադըն , նէյա
օնլարտան սաԹըպ՝ օնլարը հէլաք
էթմէտիլէր · ԻշԹէ հէմմն օն- 11
լար պիզէ սէնին միրաս իչլիւն
վէրտիյին միրասընտան սէրԹմէ-
յէ կէլմէք իւճԹէթ վէրիյօր-
լար ։ Եա՛ Ալլահըմըզ՝ օնլարը 12
հիւքմ էթմէ՞զտիսին · զիրա պի-
զիմ իւզէրիմիզէ կէլէն պու ջօգ
գալապալըզըն եիւզտինէ տուրա-
ճագ ԹադաԹմըզդ էօգ տուր ,
հէմ պիզ նէ եափաճաղըմըզը
պիլմէզլիգ · նէյա կէօզլէրիմիզ սէ-
նին իւզէրինտէ տիր ։ Վէ հէմ 13
Ցուդա տախի էո՛նէ ա՛յալլարը՝
գարըլարը վէ չօճուգլարը Բապ-
պալն հուզուրունտա տուրուր է-
տի ։

Օլտէմ Աասի օղուլլարընտան 14
Ղէնիզ ՄաԹանիա օղլու Ցէհիէլ
օղլու Բանէա օղլու Զաքարիա
օղլու Ցազիէլին իւզէրինէ՝ ճէ-
մաա՛Թըն օրԹասընտա Բապալն
Րուհու կէլտի · Վէ տէտի քի՝ 15
Եա՛ ճիւմլէ Ցուդա վէ Երուսա-
ղէմին սաքինլէրի վէ սէն Ցով
սափհաթ փատիշահ՝ տինկլէյին ,
Բապալ սիզէ սէօյլէ տէր · Սիզ
գօրգմանն , վէ պու ջօգ գալա-
պալըզըն եիւզտինէն իւրքմէն ,
զիրա ճէնք սիզին տէյիլ՝ ինչա
Ալլահըն տըր ։ Սիզ եարըն օն- 16
լարըն իւզէրինէ էնին , իշԹէ օն-
լար Ասիա եօգուշունա չըգաճագ-
լար · վէ օնլարը տէրէնին ու-
ճունտա Ցերուէլէօլունուն էօ-

17 Նիւնաե պուլաճաքարնըղ։ Գուն-
տա սիզէ ձենք օլմայաճագ։ սի-
քիլնա տուրան, վէ Բաալըն
սիզէ օլաճագ խեխասընը կէօ-
րիւն։ եա՛ Իսուդա վէ Երուսա-
ղէմ՝ գօլդման վէ իւրքիւն։ Հա-
րըն ծնլարըն գարշըսընա չըգըն,
զինա Բաալ սիզին իւչ օլաճագ
18 սըր։ Օլտիմ Յովսափատ՝ ևիւ-
զինիւ եէրէ պէրապէր էյախ,
Տէմ ձիւմլէ Իսուդա վէ Երուսա-
զէմին ադրինէրի Բաալա սէճ-
աե զըլմադ իչինն Բաալըն հոս-
19 զուրտնա ալուշտը էր։ Ընտէն
Կահաթ օղուլարընտան վէ Կորհ
օղուլարընտան Կինիւէր Իսրա-
էյելին Ա լահ՝ն Բաալա պայէթ
եիւճէ ակս իւչ համս էթմէյէ
գալըշալար։
20 Վէ ատալահտան էրքէն գալ
զըլ՝ Թէկոաե չէօլինէ չըգար-
լար։ վէ ծնլար չըգար էրքէն Յով
ափատա տուրուպ ակտի՛քի՝ Եա՛
Յուդա վէ Երուսաղէմին ադրին-
լէրի՝ պէնի ալինիւէյին։ Ա լահ՝ն
Տնղ Բաալա ինանըն, վէ էմին
օլաճագսընուզ։ ծնուն վէ չըյա-
պէրլէրինէ ինանըն, վէ իչինիչ
21 բաան կիւնը։ Վէ գալմ իւչ ժէղ
վէրէթ եախպ Բաալա մուսի-
գաչլար նատպ էթտի՛քի՝ ա՛սքե-
րին էօնիւնատ չըգար էրքէն ծնուն
ա՛զիզ Տհալինէ չինըր էախպ սե-
յէնէր։ Բաալա համս էախն,
զինա ծնուն ի՛նայէթի էպէտի
ակը։
22 Վէ ծնլար համա ոս սէնատէթ-
մէյէ պաշլաճաղչաղը զէմմանտ՝
Յուդայա գարշը կէչէն Ամմոն վէ
Մոաւ օղուլարընըն վէ Սէիր
տաղըլլարընըն իւզէրինէ Բաալ
փուտուսաք սաղաը, վէ ծնլար գը-
23 րըլար։ Զիւն քի Ամմոն վէ Մոաւ
օղուլարը՝ Սէիր տաղընըն ադքին-
լէրի իւզէրինէ գալդըլար քի՝ ծն-
լարը հեյնք էախպ իարատ էսե-
լէր։ վէ Սէիրին ադքինլէրինէ
սիւքէթինճէ, պիրի պիրինին
հեյնք էսղատմ էթտիլէր։
24 Վէ Իուդա էօլտէ օլան գուլ-
լէյէ վարըպ՝ գալսագաղտա տօղ-
լուս պադքինճա, իչտէկ ծնլարըն
լէշլէրի եէրէ սէրիլմիշ իսոկ, վէ
գուրթուլմուշ եօղ իսոկ։ Օլտիմ
25 Յովսափատա հէմ ծնուն գաչմըշ՝
ծնլարըն եաղմանընը եաղմա-
մադա վարըպլար։ վէ լէշլէրինն
արաբընտա չօգ մալ վէ գիյմէթ-
լի գապլար պուլուպլար, վէ Թա
գալարան օլմայանտաղ քէն-
տիլէրինէ եաղմալատըպլար։ վէ
եաղմայը իւչ կիւն եաղմալատը-
լար, զինա չօգ իսոկ։ Վէ տէօր-
26 սինճի կիւնտե պէրէքէթ տէ-
րէսինէ ժէմ՝ օլտուլար, զինա
Բաալա օրատա պէրէքէթ օղու-
տուլար։ ծնուն իչինն օլ մահա-
լինն ատընը՝ Թա պուս կիւնէյէտէք
գէրէքտա տէրէսի գօտուլար։
27 Ընտէն ժիւմլէ Յուդա վէ Ե-
րուսաղէմ տատէճլէրի վէ ծնլարըն
պաշընտա Յովսափատ՝ Երուսա-
զէմէ տէօնմէք իչինն շաղըդ իլէ
կէրի կէտպիլէր։ զինա Բաալ ծն-
լարը ան ուժնէլէրինատէն գօրճա
ղուլ շաղատաղըմըշ իսոկ։ Վէ
28 ատնթուրլար իլէ հէմ Թանպուր-
լար իլէ վէ պօղուլար իլէ Նէրե-
սաղէմ Բաալըն էվինէ վարըպ-
լար։ Վէ ժիւմլէ տէխսէլլարըն
29 վատահշահզադարընըն իւզէրինէ՝
Խարայէլին տէրճէնլէրի իլէ Բա-
ալըն ժէնք էթտիյինի իչինտէկի-
լէրինատէ Ա լահ գօրգուսուս տի-
սիս։ Վէ Յովսափատըն փատի-
30 շահլըզը ատուտ իսոկ։ Վէ
Ա լահ՝ը ծնուս էվրէլէվրէտէն բա-
հաթ ատընտըրտը։
31 Վէ Յովսափատա Յուդատ՝ըն
իւզէրինէ փատիշահլըզ սիւրտու։
փատիշահ օլտուղունտա օթուզ
պէշ հաշընտա իսոկ, վէ Երու-
սաղէմտէ էյիրմի պէշ իլ փատի-
շահլըզ սիւրտու։ վէ անասընըն

ասաը՝ Սաղմոնին գըզը Ազգբա ի-
32 տի : Վ՚ր պապասը Ազանըն եօ-
ըանատա հիբրիտաիւ , վ՚ր Բապ-
սըն հուզուրըանատա ատղուս օլա-
նը Հաիսյ՝ ծնատան ատիմատաը :
33 Ինձագ Թէփէ փուԹխանէլէրի
կիաէրկՀէտի . վ՚ր գամլ տահա
պապալարըընն Ազատնատա հիբ-
րէկլէրինի ատղուսլՀմամըշաը ի-
տի :
34 Վ՚ր Յովսափատըն պագի հի-
քայէԹինին հավէլի վ՚ր ախըրը՝
իչԹէ Իսրայէլ փառիշահլարընն
քիԹապընատա անկըտան Ազանի
օղուս Յէուընան Թէվարիկինտէ
35 հազըրլըշ տըր : Վ՚ր պուընատան
ասնկրա Յուդա փառիշահը Յով
սափատ՝ հարամազ ըդ-իչէյն
Իսրայէլ փառիշահը Ախազիա ի-
36 չէ ախրէչտի : Վ՚ր ծնուն իչէ
ախրէչտի քի՝ Թարսխատ կիտէ-
Ձէք տանանմա հափտար . վ՚ր
Գատինդգարբատ տանանմա հափ.
37 տըըար : Վ՚ր Մարնատան Դօ-
դիան օղլու Եղիազար՝ Յով-
փառըն հադգընա փէյդամգէր-
լար հափտ տէտի քի՝ Սէհին Ախա
զիահէ տանանմա հափտար քի՝
Ատնին իչլին պօզտուս . վ՚ր տօ-
նանմա փարէչէնատ , վ՚ր Թարսխ
տէ կիԹմէյէ գաատը օլմատըլար :

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վ՚ր Յովսափատ պապալարը
իչէ ուչտուս , վ՚ր պապալարը
իչէ Դաւիթ չէհրինատ տէքին օ-
ըանատու . վ՚ր ծնուն Էհրինի՝ օղ
լու Յովրամ փառիշահ օլտու :
2 Վ՚ր ծնուն՝ Յովսափատ օղուլա-
րը օլարագ Ազարիա վ՚ր Յէհիէլ
վ՚ր Զաքարիա վ՚ր Ազարիու վ՚ր
Միքայէլ վ՚ր Սափատիա նամ գա-
րընատղարը վար իտի . պուընա-
րընն Ձիմղէսի Իսրայէլ փառիշա-
հը Յովսափատըն օղուլարը ի-
3 տի : Վ՚ր պապալարը ծնլարա՝
հիւմէտ վ՚ր ալԹուն վ՚ր գըյմէԹ-
լի էչէատան ի՝ապրէԹ չէտ վէր-
կիլէր հէմ Յուդատա հիտարը
չէհրէր վէրտի . ամմա փառի-
շահզադը Յովրամա վէրտի , գլրա
իչլ ատղուշ օ իտի : Վ՚ր Յովրամ 4
պապատընըն փառիշահզադընա
նատղ օլտընէտա՝ գուվվԹէչնատի ,
վ՚ր Ձրամէ գարընատղարընը հէմ
Իսրայէլին ակրվըչէրինատն տա-
իտի պա՝զըլարընը գըլըչ իլէ հօշ
ատրատու :
Յովրամ փառիշահ օլատ գատա՝ 5
օԹուշ իլի եաչնատա իտի , վ՚ր
Երուսաղէմտ ակրիզ իլլ փա-
ռիշահզադ տրատու : Վ՚ր օ՚ Ա- 6
քատրըն հվի հԹտէյի հիպի Իս-
րայէլ փառիշահլարընն էօլտըն-
ատա հիբրիտաիւ , գլրա Ազատ-
րըն գըզը՝ ծնուն գարըզը իտի .
վ՚ր Բապլըն նատարընատա հատա
տղուզդ իշէտի : Ամմա Բապպ՝ 7
Դաւիթ իչէ քհտիչէյի ա՝տընն
սէպէպլինատն հէմ՝ ծնա վ՚ր օղուշ
լարընատ տաիմա պիր ըզզդ վեր-
տէյ տէտէյի կիպի՝ ԴաւիԹին
հվինի պօզմազդ իտԹէմտի :
Պուընուն կիւնէրինտէ Եդոմ 8
Յուդանըն էլի ալԹընատն էզբզ-
ա՝ը օլտու . վ՚ր քնատի իւզէրին-
րինէ փառիշահ նատղ էԹտիչէր:
Վ՚ր Յովրամ՝ քէնատի ա՝րվէչէրի 9
իչէ հէմ Ձիտէյէ ա՝րապալար ալի-
էօնէձէ օլարագ կէչտի . վ՚ր կէ-
ձէ իչէ գազդա՝ ծնուն էԹրաիը-
նը ալան Եդոմլուլարը հէմ ա՝-
րապա ակրվէչէրինի վըրտու :
Ամմա Եդոմլուլար Յուդանըն 10
էլի ալԹընատն էզբզ՝ Թա պու
կիւնէտէք ա՝ը օլտուլար . օլղէ-
մանատ Լիբնա փախ ծնուն էլի
ալԹընատն էզբզ ա՝ը օլտու .
գլրա պու՝ պապալարընըն Ազ-
լատը Բապպը Թէկը էԹտի : Գու 11
տախի Յուդա տաղարընատա Թէ-
փէ փուԹխանէլէրի եափտը . վ՚ր
Երուսաղէմին սաքինէչէրինէ գլ-

նա էթաիրան , վէ Ցուդայը աղ-
աըրաը :
12 Վէ Եղիա վիէյտամպերտէն օ-
նա մէքթիւալ կէլիպ տեր խոխքի՝
Պապան Դաւիթին Աղաւնըրապ
պէյլէ տեր . Պապան Ցովա-
վիտըն եօլարընտա վէ Ցուդա
վիտիշահը Ասանըն եօլարընտա
13 Եհուհամէսիին իչուն , իլա Իս-
րայէլ վիտիշահլարընըն եօլա-
րընտա Եհուհիտիսին՝ վէ Ցու-
դայա հէմ Երուսաղէմին սաքին-
լէրինէ Աքսաբ էվինին զինա
էթմիյէ կիպի զինա էթաիրան-
լին՝ հէմ անոնէն էյի օլան գա-
րընտաշլարընը պապանըն եվլատ-
լարընը տախի եօլուհուրթիյուն
14 իչուն , իլթէ Բապպ անունի գալ
մընը վէ օղուլարընը վէ գարը-
լարընը վէ Ջհումէ էմմալինի պէօ-
յիւսը վուրուշ իլէ վուրաձադ
15 տը : Այն տախի շէտիտ խոս-
թալըդ իլէ՝ պաղըրսագլարընտա
մա՛րաղ իլէ վո-րո-ահաֆան , Թա
կիւնանէն կիւնէ խոսթալըդտան
պաղըրսագլարընը չըգընձայատէք :
16 Վէ Բապպ՝ Փլըշտլարընն վէ
Հապէշլիլէրէ եադընը օլան Ա-
բաթլարընն րուհունու Ցովրամընը
17 իւղրինէ ուչանտրտը : Վէ օն-
լար Ցուդա իւղերինէ չըգըպ՝ ե-
չինէ տէօքիւլտիւլը , վէ վիտի-
շահընն էվինտէ պուլունան Ջհում
լէ էմմալի՝ վէ օնուն օղուլարընը
վէ գարընլարընը տախի սիւրիւպ
կէօթիւրտիւլէր . վէ օնուն օ-
ղուլարընտան՝ քիւչիւք օղլու Ց-
վաքազատան մա՛տա գտնմատը :
18 Վէ հէմ պաւչէյլէրտէն սոնկ-
րա՝ Բապպ օնուն պաղըրսագլա-
րընա պիր մա՛րաղ սալտը , քի օ-
19 նուն ի՛լաձը եօգ իտի : Վէ վա-
գի՛ օլտու քի նիչէ կիւնլէրտէն
սոնկրա՝ եա՛նի իքի կըլ միդտարի
վագթ կէչտիքտէն սոնկրա՝ մա՛-
րաղընտան պաղըրսագլարը չըգ-
տը , վէ չէտիտ խոսթալըդ իլէ
եօլտիւ . վէ գավմը օնա՝ օնուն
պապալարընա էթաիքլէրին թիւթ-
սիւ եադմատը կիպի էթաիրէր :
Պու՝ վիտիշահ օլտուգտա օթուզ 20
իքի եաշընտա իտի , վէ Երուսա-
ղէմտէ սէքիզ կըլ վիտիշահլըդ
սիւրտիւ . վէ քիմսէ օնուն իչուն
Թէհսիւճ էթմէյէրէք կիթտի ,
վէ օնու Դաւիթ շէհրինտէ կէօմ-
տիւլէր , ամմա վիտիշահլարընը
մէզարլարընտա տէյիլ :

ՊԱՊ ԻԲ

Վէ Երուսաղէմին սաքինլէ- 1
րի օնուն եէրինէ՝ օնուն քիւչիւք
օղլու Ռաքոզնայը վիտիշահնատպ
էթաիրէր , զնրա օրտույա Աբաթ-
լար իլէ կէլէն պէօլիւք՝ հէմ օն-
գան իլերքիլէրի եօլտիւրտիւ .
իսկի Ցուդա վիտիշահը Ցով-
րամ օղլու Ռաքոզնա վիտիշահ
օլտու : Ռաքոզնա վիտիշահ օլ- 2
տուգտա՝ գըրդ իքի եաշընտա ի-
տի , վէ Երուսաղէմտէ պիր եօլ
վիտիշահլըդ սիւրտիւ . վէ ա-
նասընընն ատը՝ Ախիհուն գընը
Գոթոզնա իտի : Պու տախի Ա- 3
քսաբ էվինին եօլտիւրտիւ էհիւ-
բիւտիւ . զնրա անասը օնա ՝Իէ-
սաու էթմէյէ իչուն նասիհաթ
էթտի : Վէ Աքսաբըն էվի կի- 4
սի՝ Բապպըն նաղտրընտա եա-
րամտըզդ էյլէտի . զնրա պա-
պասընըն վէ՝Թաթընտան սոնկ-
րա օնլար՝ օնուն հէքքինէ օնա
նասիհաթ էտէրլէր իտի : Պու 5
տա օնլարընն նասիհաթընա էհիւ-
բիւտիւ , վէ Իսրայէլ վիտիշա-
հը Աքսաբ օղլու Ցովրամ իլէ
սէրապէր Սիւրիա վիտիշահը
Ազայէլին իւղերինէ Ռամոթ
գաղաադտա ճէնկէ կիթտի . վէ
Սիւրեանիլէրը Ցովրամը վաւրտու-
լար : Վէ տէօնտիւ քի՝ Սիւրիա 6
վիտիշահը Ազայէլ իլէ ճէնկ է-
տէր իքէն օնու Ռամաոտա վուր-

տուգլարը եարասընտան Ցեզրա-
յէլտե չիփա Թահսիլ էտէ . վէ
Յուդա փատիշահը Յովսամ օղ-
լու Ազարիա՝ Ազատ օղլու Յով-
րամը խասեթա օլսուղու իչիւն
Ցեզրայէլտե կէօլմէյէ էնտի :
7 Վէ Ո.քողլանըն հէլաքի՝ օնուն
Յովսամ վարմասը իլէ Ալահ-
տան օլսու . չիւն վարըղընտա ,
Բապըլն Ազատ էվինի մահվ
էթմէք իչիւն մեհ էթմիյի Նա-
մեսի օղլու Ցեույա գարշը՝ Յով-
8 րամըն պիլէսինճէ չըգմը : Վէ
վադի՝ օլսու քի Ցեու Ազատ
էվինին իւզէրինէ հիւքմ իճրա է-
տէր իքէն՝ Յուդանըն աէրվէրլէ-
րինի վէ Ո.քողլույա խրզմէթ է-
տէն Ո.քողլանըն գարընտաշլարը
օղուլլարընը պուլսուզ՝ օնլարը
9 էօլտիւրտիւ : Ո.քողլույը տախ
սրտսը , վէ Սամարիատա կիղ-
լէնմիշ իքէն՝ օնու ԹուԹուզ Ցե-
ույա կէԹիրտիլէր , վէ օնու էօլ
տիւրտիւլէր , վէ օնու կէօմճիւ-
լէր . ղիրա Բապըլ պիւԹիւն
հիւքմ յինտէն Թալապ էտէն Յով
սափատըն օղլու տուր տէմիլէր.
վէ Ո.քողլանըն էվինին՝ փատի-
շահլըղը սագլայաճագ գուվ
վէԹի գալմասը :
10 Վէ Ո.քողլանըն անասը Գո-
Թողնա՝ օղլունուն էօլտիւյինիւ
կէօրիւնճէ , գալգըպ Յուդա է-
վինին պիւԹիւն փատիշահ ղիւր-
11 ըկէԹինի հէլաք էյլէտի : Եմ-
մա փատիշահըն գըղը Սօսաբէէ՝
Ո.քողլանըն օղլու Յովսաը ալըպ
փատիշահըն էօլտիւրիւլէն օղուլ-
լարընըն արասընտան չալըը , վէ
օնու սիւռ ունսաը իլէ Նամագ-
լար օտասընա գօտառ . պէօյլէճէ
Յովսամ փատիշահըն գըղը քեա-
հինն Յովսագանըն գարըսը Յօ-
սաբէէ Ո.քողլանըն գըղ գարըն-
տաշը օլմագ իլէ՝ օնու ԳոԹո-
ղլանըն եիւղլունտէն կիղէտի ,
12 վէ օ՝ օնու էօլտիւրմէտի : Վէ օն-
լարըն պիլէսինճէ՝ ալԹը հըլԱլ-
լահըն էվինտէ սագը տուրտառ .
վէ տէյարըն իւղէրինէ ԳոԹո-
ղլա փատիշահլըգ սիւրտիւ :

ՊԱՊ ԻԴ

1 Վ Է էէտինճի հըլտա Յովհա-
գա գուվվէԹլէնիպ՝ հիւզ պաշը-
լարը Ցերոամ օղլու Ազարիայը
վէ Յօհանան օղլու Իսմայէլի
վէ Ովէդ օղլու Ազարիայը հէմ
Ադայիա օղլու Մասսիայը վէ
Ձիքրի օղլու Եղիսափատը՝ մուա-
2 հիտ իլէ պիլէսինճէ ալսը : Վէ
օնլար Յուդայը տօլաշտըլար , վէ
Ցուդանըն ճիւմլէ չէհրլէրինտէն
Ղևիլիլէրի վէ Իսրայէլին պաշ
պաշալարընը ճէմ՝ էթտիլէր ,
3 վէ Երուսաղէմ հէլտիլէր : Վէ
ճիւմլէ ճէմասա՝Թ Ազատըն էվին-
տէ փատիշահ իլէ ա՛տա քէսիշ-
տիլէր . վէ օնլարա տէտի քի՝ Ի-
ՀԹէ փատիշահըն օղլու Բապըլն
ԴաւիԹ օղուլլարընըն հագգընա
տէտիյի կիպի փատիշահ օլաճագ :
4 Սիղն էտէճէյինիզ չէյ պու
տուր քի՝ Գիր սիւլէսինիւզ կէ-
րէք քեահինլէրտէն կէրէք Ղե-
ւիլիլէրտէն՝ չաբաԹատա վարըպ
գափուլարատա գատճաճու օլա-
5 լար . Վէ պիր սիւլէսինիւզ
փատիշահըն էվինտէ՝ վէ պիր սիւ-
լէսինիւզ Էմճիլն գափուսուն-
տա օլալար . վէ ճիւմլէ գամ
Բապըլ էվինին ավուլարընտա օ-
6 լա : Վէ Բապըլն էվինէ՝ քեա-
հինլերտէն վէ խրզմէթ էտէն
Ղևիլիլէրտէն ղայրի քիմսէ կիր-
մէյէ . օնլար կէրսինլէր , ղիրա
օնլար ա՛ղիզ տիր , վէ ճիւմլէ
գամ՝ Բապըլն ՆէվսէէԹլէրինի
պէքլէյէլէր : Վէ Ղևիլիլէր՝ հէր
7 քես սէլահլարը էվինտէ՝ փատի-
շահըն չէփ չէվրէ էԹրաֆընը
ալալար , վէ եվ կիրէն էօլտիւ-
րիւլէ . վէ օնուն կիրակիյինտէ

վե չդադրելուտա փառիշահ լուէ
8 օլասրնդդ : Իմոի Ղևիվիդը հետ
Ջիեմիե Յուդա՝ քհանեն Յովիա
դանըն Ջիեմիե Թէնպհե Եթոթի-
յինե Ինձօրի էլլեսիլէը , վե հեր
քես քննոի առեմիէրինի՝ շարա-
Թա կիրնիէը լուէ շաբաթաան չը-
գանդարը ալը · պրա քհանեն
Յովիադա պէօլիւքլէրի տաղթե-
9 մասը : Վե քհանեն Յովիադա
եիւզ պաշլարա՝ Ալլահընե էվին-
տե օլան Գուվէթ փառիշահընե
մընդագլարընը վե գուդրանըրը-
10 նը վե սիմէոնլէրինի վէրսի : Վե
Ջիեմիե գաւմը՝ հեր քես սիլահ-
լարը հէլինտե՝ հէվին սող Թարա
Ջինտան Թա հէվին սոլ Թարաֆը
նատէք մէզպահընե վե հէվին հա-
նընտա փառիշահընե հէթրաֆընը-
11 տա տուրտուրտա : Վե փառի-
շահընե օղլունտա չդադարըլար , վե
ոնուն իւզէրինե Թաղը վե հէհա-
տէմի գոտուլար , վե ոնու փա-
ռիշահ նատպ հէթիէը · վե Յո-
վիադա իլե ոնուն օղլունտը ոնու
մեհ հաիսի՝ փառիշահ հաշտանը
ատիէը :
12 Վե Գոթոզիա ակիրտէն՝ վե
փառիշահ մեհ տուա՝ սը օգու-
յան գաւմընե սեմինի իշիտինմէ ,
գաւմա Բաբպընը հէվինտե հէլտի :
13 Վե հէօրտիւքի՝ իշմէ փառիշահ
տիրէկտինին հանընտա մեհսէլտե
տուրուշուր իտի , վե սէրվէրլէր
հետ պօրտանլար փառիշահընը
հանընտա իտի , վե տիւրքընը
Ջիեմիե գաւմը շաղ օլարադ՝ պօ-
զուլար չալար իտի , վե մուսի-
գարլար մուսիգի ալէթլէրի իլե
հետ մուա՝ լիմլէր սէնա հաէրլէր
իտի · վե Գոթոզիա համապա-
րընը եըրթըտ՝ Ֆիլհէնե Ֆիլհէնե
14 տէտի : Իմոի քհանեն Յովիադա՝
ա՝ աքէրին իւզէրինտե օլան եիւզ
պաշլարընը ջդադրըպ օնլարա տէ-
տի · Ընունու սաֆլարընը իչին-
տէն չդգարընը , վե ոնուն ար-
ընձա կիտէն՝ գրընձիլէ հօլտիւ-
րիւէ · պրտա քհանեն տէմիշ իտի
քի՝ Օնուս Բաբպընը հէվինտե հօլ-
տիւրմէն : Վե ոնուն իւզէրինե 15
հէլէր սալարլար , վե օ՝ փառիշահ
հէվինե վարան սեվինը գոփուս-
տունուն մեհսէլինե կէչինմէ ,
ոնուս օրատա հօլտիւրուէը :
Վե Յովիադա՝ քհնահի՝ հէլէ 16
Ջիեմիե գաւմընե սէհինտե հետ
փառիշահընե սէհինտե տ՝հտ
քհտիշտի , քի Բաբպընը գաւմը
օլտլար : Անտէն Ջիեմիե գաւմ՝ 17
Բահադընը հէվինէ վարըպ ոնուս
հըդդարար , վե ոնուն մէզպահ-
լարընը վե վուհեմլարընը գըրտը-
լար · վե Բահադընը քհանենի
Մաահմանը՝ մէզպահլարընը հո-
նընտահ գաթէ հէթիէը : Վե 18
Յովիադա Ղևիվի քհանենէրինե
հետի իլե՝ Դաւիթին Բաբպ հ-
վինեն իւզէրինե Թաղսիմ հէթ-
տիյի Բաբպ հէվինին մէմուրլէրի-
նի գոտու , քի Ոզվհտինն Թհվա-
Թընտա հատըդը օլտուդու հիսի
շազըդ իլե վե մուսիգի իլե Դա-
ւիթին Թհրիթիպի իւզրե Բոտ-
պա պհէթիէն հանմալար հագա-
լար : Վե գոփուշ-էլարը Բաբպ 19
հէվինին գոփուլարընտա տուր-
տուրտա , քի պիր կհօնա էհ-
տէն նատիաբ օլան կիրմհյհ : Ան- 20
տէն հիւզ պաշլարը վե քհպար-
լարը վե գաւմտա զատիթհիլիք հ-
տէնէլէրի վե տիյարըն Ջիեմիե
գաւմընը ալար · վե փառիշահը
Բաբպ հէվինտէն հնարլար , վե
փառիշահ հէվինե հիւքսէք գա-
փուտան կիրուիլէը , վե փառի-
շահը՝ փառիշահլըղըն Թահթըն-
տա օթուրթտուլար : Վե տիյա- 21
րըն Ջիեմիե խալըգը շաղ օլտա՝
հէհր բահաթլըգ պուլտու · վե
Գոթոզիայը գելըձ իլե հօլտիւր-
տիւէը :

ԳԱՂ ԻԹ

1 Յովաս վտահիշաւ օյտուգտան՝ եէսի եաչընտա խոխ , վե Երու-
սաղէմահ գլըդ ելըլ փատիշահլըդ-
սիբտիս · վե անտունըն առը՝
2 Բեթսաբէէլի Սաբիա խոխ : Վէ
Յովաս՝ քեահին Յովհադանըն
ձիւռէ կիւնլերինտէ Բահալըն
նաղարընտա ուօլուս օլանը իչէ-
3 տի : Վէ Յովիաբա օնա էլըն պա-
րըս առը վէրտի , վե օղուլլար հէմ
գըզլար Թէվլիտ էյլէտի :
4 Վէ վադի՝ օլուս քի պուհտան
ուօնկրա՝ Յովասըն հիբրէ յինէ
կէլուի քի՝ Բահալըն էվինի հէնի-
5 էյէ : Իմոի քեահինլերի հէմ
Ռէհիլէրի ձէմ՝ եոխա օնլարտա
ուէտի քի՝ Յուդա չէհրլերինէ ջը-
գըրն , վե երուսան երլա Ուզահըն
էվինի Թա՛միր էթմէք իչիւն՝
ձիւռէ Իսրայէլտէն ապչէ ուէվ-
շիրլեն , վե պուս մահաչանթուս
սիզ ա՛ձէլէ եահին · ամմա Ղէհ-
6 լիլէր ա՛ձէլէ էթմէիէճէր : Վէ
փատիշահ սէրվէր Յովհադանը
չաղըրըպ օնա ուէտի քի՝ Բահալըն
գուզու Մոավհէին վե Իսրայէլ
ձէմաա՛Թիրն՝ չէհատէթ չաղը-
րը իչիւն էմր էնթինի վերկիյի Յու-
դատան վե Երուսաղէմտէն կէ-
Թիրմէյէ Ղէհիլէրտէն նէ՛չիւն
7 Թալապ էթմէտիւն : Չ՛իբա օլ
ֆատիհէ Գոթոզնա հէմ օ-
նուն օղուլլարը՝ Ուզահըն էվինի
պօշտուլար · հէմ Բահալ էվի-
նէն ձիւռէ ա՛զիզ չէյլէրինի ա-
լոի Բահ՛ադիմէ սաբի էթմիչէր :
8 Վէ փատիշահ էմր էթտի , վե
ալիր սանտուղ եափըլըպ · վե
օնու Բահալ էվինին գափուտու-
նուն տիչլըրընա գօսուլար :
9 Վէ Յուդատա հէմ Երուսաղէմ-
տէ նիտա էթմիչէր քի՝ Ուզահըն
գուզու Մոավհէին չէօլտէ Իսրա-
յէլէ էմր էնթինի վերկիյի Բահալա
10 հէթինէ հէթմիրճէր : Վէ ձիւռէ
սէրվէրլէր հէմ հէրի գավմ շաղ
օլտուղլար · վե կէթիբլիսի՝ սան-
տուղա սէթտըլար Թա ասլուն-
ձայտաճէ : Վէ վադի՝ օլուս քի՝ 11
սանտուղ Ղէհիլէրինի եէսի էլէ
փատիշահլըն միւ՛Թէմէտլէրինէ
կէօթիբիւսիւբիս ղէհմանտէ , ան-
լար ապչէնին չ՛ըղալըր ղընը կէօ-
րիւճէհ , փատիշահլըն քեահինի
վէ պաշ քեահինինն նաղիլերի կէ-
լուի՝ սանտուղտա պուլունըրլար ն-
ատ , անտէն ծուս գալարընըպ՝ մա-
հալինէ սէօնտաէրիրլէրէ խոխ · կիւն
ալ կիւն ալէօլէ հաէրլէրէ խոխ ,
վե չօգ ապչէ սէվիւրտիլէր : Վէ 12
փատիշահ հէմ Յովհադա՝ օնուս
Բահալ էվի խալըճէնինն իչինտէ
իչլէյինլերէ վէրիրլէր խոխ · վե
օնլար Բահալ էվինի հէնիլէմէք
իչիւն՝ իւձիւճէ իլէ Թաշընըլար վե
պըչաղընըլար ԹաւԹաբըլար խոխ ·
հէմ Բահալ էվինի Թա՛միր էթմէք
իչիւն՝ սէվիրճիլէրէ վե պադըր- 13
ճըլարտա տահի վէրէուէրտի : Իմոի
իչի իչէյինլէր իչէրլէր խոխ , վե
մէրտիճէհինի իչի՝ օնլարընն էլի ի-
լէ իլէրի կէլուի · վե Ուզահըն է-
վինի քէնտի չէբընինէ հէնթիրճէ՝
օնուս գավիլէթտիլէր : Վէ Թէք- 14
միլէհինճէ՝ գալան ադչէյի փա-
տիշահըն վե Յովհադանըն հօ-
նիւնէ հէնթիրտիլէր , վե օնտան
Բահալըն էվի իչիւն գուզլար՝
խըղմէթ վե սիւճէհիւն եատմազար
իչիւն գուզլար վե քեահինէր հեա-
նի ալԹոն վե հիւմիւճ գուզլար
եափըլըպ · վե Յովհադանըն
ձիւռէ կիւնլերինտէ՝ Բահալըն
էվինտէ տայիմա սիւճէհիւն եան-
մազար սունարլար խոխ :
Վէ Յովհադա իհէի յա՛նընըպ 15
եաչընը ալըրգտա վէ փա՛Թ է յլէ-
տի · վե վէֆաԹ էթտի յինտէ
եիւզ օԹուզ եաչընտա խոխ : Վէ 16
օնուս Դաւիճէ չէհրլիտէ՝ փատի-
շահ՝նէ իչէ տէֆին էյլէտիլէր ·
զիրա Իսրայէլտէ՝ Ուզահըն ի՛ն-

տինտե հէմ էվինտե խայը իշխե-
տի ։
17 Վէ Յովիադանըն վէ Քաթէրն-
տան սօնկրա՝ Ցուդանըն սէրվէր-
լէրի կէլիպ փատիշահա Թէմին-
նա գըլըըլար · օղ ղէման փա-
18 տիշահ օնլարը տինկլէտի ։ Վէ
պապալարընըն Աղլահը Բապ-
սալն էվինի Թէրը էտիպ՝ Աստա-
րովթ փուԹլարընա վէ սանէմ-
լէրե ի՛պատէթ էթտիլէր · վէ
Յուդա իլէ Երուսաղէմին իւղե-
րինէ՝ պու սուչլարը իչլիւն ղա-
19 զապ կէլտի ։ Վէ օնլարա փէյ-
ղամպէրլէր կէօնտէրտի՝ քի՝ օն-
լարը Բապպա տէօնտէրմէլէր ·
վէ օնլարա չէհատէթ էթտիլէր ,
ամմա օնլար տինկլէմէտի ։
20 Վէ քեահնին Յովիադանըն օղ-
լու Զաքարիայը Աղլահըն Բու-
հու գափիլայըպ գավմըն ապա-
սընտա պիր եիւքսէք մահալտէ
տուրտու , վէ օնլարա տէտի քի՝
Աղլահ պէչլէ տեր · Սիզ նի՞-
չիւն Բապպըն Թէնպիհլէրինտէն
Թէճավուզ էտէ յօրսունուզ· եմ-
տի սիզ պէրհաբտար օլմազսընըզ,
զնրա սիզ Բապպը Թէրը էթտի-
նիզ , վէ ո սիզն Թէրը էտէճէք ։
21 Վէ օնլար օնուն ա՛ղէյհինէ
սէօզ պիր էտիպ՝ օնու փատիշա-
հըն էմրի իլէ Բապպ էվինին ավ-
լուսունտա Թաշլար իլէ Թաշլա-
22 տըլար ։ Իմտի Յովաս փատի-
շահ՝ օնուն պապասը Յովիադա-
նըն օնա էթտիյի էյիյի խաԹ-
րընա կէԹիրմէյիպ՝ օնուն օղլու-
նու էօլտուրտու · վէ օ էօլտուր
իքէն տէտի քի՝ Բապպ կէօրտուպ
Թալապ էթտին ։
23 Վէ վաղի՝ օլտու քի՝ էրԹէսի
հըլտա Սիւրիանըն ա՛սքէրի օ-
նուն իւղէրինէ չըգտը , վէ Ցու-
դա հէմ Երուսաղէմ իւղէրինէ
կէլտիլէր · վէ գավմանն՝ գավ-
մըն Ճիւմլէ սէրվէրլէրինի հէ-
լաք էթտիլէր , վէ Ճիւմլէ նաղ-
մալարընը Դամասկոսուն փատի-
շահընա կէօնտէրտիլէր ։ Սիւ- 24
րիանըն ա՛սքէրի աղ ատէմլէր ի-
լէ կէլտի իսկ տէ , Բապպ օն-
լարըն էվինէ ղայէթ չօգ օլան
ա՛սքէրի Թէսլիմ էյլէտի , զնրա
օնլար՝ պապալարընըն Աղլահը
Բապպը Թէրը էթտիլէր · պէօյ-
լէճէ օնլար՝ Յովասըն իւղէրինէ
հէգեամ իճրա էթտիլէր ։ Վէ 25
օնլար օնու շէհտիա մա՛րալար-
տա Թէրը էտիպ օնտան կիտին-
ճէ , քէնտի գուլլարը՝ քեահնին
Յովիադանըն օղուլլարընըն գա-
նը իչլիւն օնա ա՛սը օլուպ օնու
քէնտի տէօշէկինտէ գաթլ էթ-
տիլէր , վէ էօլտիւ · վէ օնու Դա-
ւիթ շէհրինտէ կէօմտիւլէր , ամմա
օնու փատիշահլարընըն մէզարընլար 26
տա կէօմմէտիւլէր ։ Վէ օնա ա՛սը
օլանլար՝ պուռնլար իտի · Ամմոն-
լու գարը Սամեթին օղլու Զա-
բատ վէ Մովաբլը գարը Սամա-
րիթին օղլու Յովզաբատ ։ Վէ 27
օնուն օղուլլարը՝ վէ եանընտա
ճէմ՝ օնի վէրկինին չօգլուղուն՝ վէ
Աղլահ էվինին Թէմէլի խուսուս-
սունտա՝ իշթէ փատիշահլար քի-
Թապընընն Թէֆսիրինտէ եազըլ-
մըշ տըր · վէ օնուն էէրինէ օղլու
Ամասիա փատիշահ օլտու ։

ՊԱՊ ԻԶ

Ամասիա էյիրմի պէշ եաշընտա փատիշահ օլտու , վէ Երու- 1
սաղէմտէ էյիրմի տօգուզ եըլ
փատիշահլըգ սիւրտիւ · վէ անա-
սընըն ատը՝ Երուսաղէմտէն Յո-
վադան իտի ։ Վէ Բապպըն նա- 2
զարընտա տօղրու օլանը իչլէտի ,
ամմա սաղլիմ եիւրէք իլէ տէյիլ ։
Վէ վաղի՝ օլտու քի՝ փատի- 3
շահլըգ օնուն իւղէրինտէ գա-
վի օլտուղրու հիպի , պապասը
փատիշահը գաթլ էտէն գուլլա-
րընը էօլտիւրտիւ · Ամմա օնլա- 4

րըն օղուլլարընը էօլտիւրմէի. իւլա պապալար օղուլլար իչլուն էօլտիւրիւլմէյէ վէ օղուլլար պապալար իչլուն էօլտիւրիւլմէյէ լազքին հէր քէս քէնտի կիւնահը իչլուն էօլտիւրիւլէ տէյէրէք՝ Բապալըն էմր էթտիկի Մովսէսին Թէվռաթ քիթապընտա եազըլը օլտուղու կիպի էյլէդի։

8 Անոնէն Ամասիա Յուդայը ՀԷՄ՝ էտիպ՝ ոնլարը պապալարը էվլէրինէ պին պաշըլար վէ եիւզ պաշըլար Ճիւմլէ Յուդատա վէ Բենիամինէ նասպ էյլէտի. վէ ոնլարը էյիրմի եաշընտան էօգլը սայըպ՝ ՀԷՆԿ չըդան մըղըդ վէ գալգան ԹուԹան իլէ եիւզ պին սէյիրմիշ Նէֆէր պուլուու։

6 Հէմ եիւզ գանԹար կիւմիւշիւՀՐԷԹ իլէ՝ Իսրայէլէն եիւզ պին գահրիման իյիթ ԹուԹաու։

7 Վէ օնա Ալլահըն պիր աւէմի կէլիպ տէպի քի՝ Եա՛ փատիշահ՝ Իսրայէլին ա՛նքէրի սէնին իլէ վարմասըն. զիրա Բապալ Իսրայէլ իլէ՝ Ճիւմլէ Եվրեմ օղուլլարը իլէ տէյիլ պիր։ Ամմա էյէր

8 սէն վարըր տա ՀԷՆՔ իչլուն գուվվէԹլի հարաքէԹ էտէր իսէն պիլէ՝ Ալլահ սէնի տիւշմինլէրին էօնիւնտէ տիւշիւրէՀՀէք, զիրա Ալլահըն՝ եարտըմ էթմէյէ վէ տիւշիւրմէյէ գուվվէԹի վար։

9 Վէ Ամասիա Ալլահըն ատէմինէ տէպի քի՝ Եա Իսրայէլին պէօլիւքլէրինէ վէրմէյիմ եիւզ գանԹար Ինճիւ իչլուն նէ՞ էյլէմլի. վէ Ալլահըն ատէմի՝ Բապալ սանա պուճաղան զիյատէ վէրէպիլիր տէպի։ Իմաի Ամասիա ոնլարը՝

10 էօնի Եվրեմէնի օնա կէլէն պէօլիւքլէրի այըրսը, քի քէնտի մահալլէրինէ կիտէլէր. վէ ոնլարըն էօվքէսի Յուդանըն իւզէրինէ զայէԹ իլէ ԹուԹուշտու, վէ քէնտիլէրին մահալլինէ էօվքէ գըզղընլըղը իլէ տէօնտիւլէր։

Վէ Ամասիա գուվվէԹլէնիպ՝ 11
գաւմընը չըգարդը, վէ Թուզ տէրէսինէ կիԹտի. վէ Սէիր օղուլլարընտան օն պինինի վուրտու.

Վէ օն պինինի՝ Յուդա օղուլլարը սաղ էսիր ալըպ գայտընըն պաշընա կէօԹիւրտիւլէր. վէ ոնլարը գայտընը պաշընտան աԹըտըլար, վէ Ճիւմլէսի չաԹլատը։ 12

Վէ Ամասիանըն՝ պէրապէրին 13
Ճէ ՀԷՆԿ կիԹմէմէք իչլուն կէրի կէօնտէրտիյի պէօլիւքլէրինը ատէմլէրի՝ Սամարիատան Թա ԲէԹորոնատէք Յուդանըն չէհրլէրինէ հիճիւմ էթմիլէր. վէ ոնլարտան իւչ պին ապէմ վուրտուլար. վէ չօգ եաղմա եապմըլատըլար։

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Ամասիա 14
Եդովմլուլարը վուրմագտան կէլտիքտէն սոնկրա, Սէիր օղուլլարընըն ալլահլարընը կէԹիրիպ՝ ոնլարը քէնտինէ ալլահլար նասպ էթտի. վէ ոնլարըն էօնիւնտէ սէճտէ գըլար իտի, հէմ ոնլարա պուխսուր եագար իտի։ Վէ 15
Բապալըն ղազապը Ամասիանըն իւզէրինէ ԹուԹուշտու՝ ոնա պիր փէյղամպէր կէօնտէրտի, վէ օնա տէպի քի՝ Վէնտիլէրին գավմընը սէնին էլինտէն գուրԹարմայան գավմըն ալլահլարընը նի՞չուն Թալապ էթտին։ Վէ 16
վագի՝ օլտու քի ոնա սէօյլէր իքէն ոնա ՀԷվապ վէրտի քի՝ Սէնի փատիշահա մէվվէրէԹմի՞ մի գօտուրար. վազ կէչ, սէնի նի՞չուն վուրտունլար. վէ օլ փէյղամպէր վազ կէչտի, վէ տէպի քի՝ Փիլիրիմ քի Ալլահ սէնի հէլաք էթմէյէ գաստ էթտի, չուն նասիհաԹըմըզ սինկլէմէյիպ՝ պուռնու էյլէտին։

Անոնէն Յուդա փատիշահը 17
Ամասիա միչավէրէ էտիպ՝ Իսրայէլ փատիշահը Յէհու օղլու Յովաքազըն օղլու Յովասա կէօն-

տէրիսպ տէտի քի՝ կէշ եիւշ եիւ.
18 շէ կէօրիւշէլիմ։ Վէ Իսրայէլ
փատիշահը Յուդա՝ Յուդա փա.
տիշահը Ամասիայա կէծտէրիսպ
տէտի։ Լիբանտատաքի տիքէն
Լիբանտատաքի երզ ագաճլարը
նա կէծտէրիսպ՝ Սէնին գըլընը
օղուտա գարը վէր տէտի։ Վէ
Լիբանտատա օլան սահրանըն
պիր Ճանավարը կէչիսպ՝ տիքէնի
19 չիւնէտի։ Սէն՝ իշթէ եդոմմու
վուրտում տէյիրէք եիւրէյին
սէնի թէքէպպիւր էմ տէք իչիւն
եիւՃէլմտի։ Հալա էվլիատէ օ.
Թուր, ղերա նիչիւն պէլա իչէ
օղրաչըպ սէն հէմ սիլիւնմէ Յու.
20 դա տիւչէսինիզ։ Ամմա Ամա.
սիա տինղիլէմտի։ ղերա որս
Աստահատան օլտու, Թա քի տե.
ղարը՝ եդոմմուն ալտըսլարընը
Թալտպ էթտիքլէրի իչիւն տիւ.
21 ՇԸԼԷՐինէն էլինէ վէրմ։ Իսմի
Իսրայէլ փատիշահը Յուդա չըղ.
սը, վէ օ՝ հէմ Յուդա փատիշա.
հը Ամասիա Յուդատա օլան
Իէթտամիւտտի եիւղ եիւչ կէօ.
22 րիւշտիւէլէր։ Վէ Յուդա Իսրա.
յէլին հէնիւնէ պօզուլտու։ Վէ
23 հէր քէս չատըրընա գաչը։ Վէ
Իսրայէլ փատիշահը Յուդա՝ Յու.
դա փատիշահը Յուհաքազ օղու
Յուհասըն օղու Ամասիայը Իէթ.
տամիւտտէ Թուէթտու, վէ օնու
Երուսաղիմ կէօնթիւրտիւ։ Վէ
Երուսաղիմին հիսարընը Եփրիմ
գափուսունատան Թա քէօշէ գա.
փուսունատէք տէօրթ եիւզ ար.
24 շըն էրդտը։ Վէ հէփ ալթունտու
վէ կիւմիւշիւ՝ վէ Աստահըն էվին.
տէ պուլտունան Աբդէտօմէտ եա.
Նընտա օլան Ճիւմլէ գապալարը
վէ փատիշահ էվինին խազինէ.
րինի՝ վէ րէհինտէ օլան քիմսէլէրի
պէտ, վէ Սամարիայա տէօնտիւ։
25 Վէ Յուդա փատիշահը Յո.
վաս օղու Ամասիա՝ Իսրայէլ
փատիշահը Յուհաքազ օղու Յո.

վասըն վէֆաթընտան տոնկրա՝
օն պէշ եըլ եաշասը։ Իսմի Ա.
մասիանըն պագի տիքիայէթինին
էվվէլի վէ ահըրը՝ իշթէ հէտդա
վէ Իսրայէլ փատիշահլարընըն
քիթապընտա եազըլը տէյիլմի։
Վէ Ամասիա Իսրայէլ
օլմագտան սոնրա՝ Լաքիսէ
րա, օնուն իարդըրընէ Երուսաղիմ
տէ քիմսէնէ գաչմարտըլտը, վէ օ՝
Լաքիսէ գաչտը։ Ամմա օնուն
արտընտա Լաքիսէ կէօնտէրիսպ՝
օնու օրատա գօլտիւրտուլէր։ Վէ
օնու ատըլար իարդըրընտէ գալտըր.
տըլտը, վէ օնու պատշահլարը իչէ
Յուդա չէհրինտէ կէօմմիւլէր։

ՊԱՏ ԻԶ

1 Վէ Ճիւմլէ Յուդա գավմը՝ Ո.
զիասը օն ալթը եաշընտա իքէն
ալտըտտը, վէ օնու պատշահը Ա.
մասիանըն եէրինէ փատիշահ
2 նատպ էթտիքէր։ Եըլթը պու
պինա էյլէտի, վէ պատշահ փատի.
շահ պատշահլարը իլէ ոչուտուտը.
տան սոնկրա՝ օնու Յուդայա կէ.
3 րի վէրտի։ Ոզիա փատիշահ օշ
ատուդա՝ օն ալթը եաշընտա Ի.
սի, վէ Երուսաղիմտէ կըռ ի իքի
եըլ փատիշահլըդ սիւրտիւ։ Վէ
անաըրընն ատը՝ Երուսաղիմլի
Ճէքէլիա իսի։ Վէ Բատպընն ա.
4 զարընտա՝ պատշահը Ամասիանըն
Հիւմլէ էթտիքինէ կէօրէ՝ ատղ.
րտու օլանը էյլէտի։ Վէ Ազա.
5 հընն իչէտտիարընը անէյտան Չա.
քարիանըն կիւնէյընէ՝ Ազա.
հը Թալտպ էյլէտի։ Վէ Բատպը
Թալտպ էթտիքի կիւնէյրտէ՝ Ազ.
զահ օնուն իչինէ բատթ կէթի.
րընը խի։ Վէ չըղըպ՝ Փըլտը.
6 լար իլէ Ճէնգ էյլէտի, վէ Գէ.
թինի հիսարընը հէմ Յաբնէհինի
հիսարընը վէ Ազոտոսուն հի.
սարընը եըղտը։ Վէ Ազոտոս.
տա հէմ Փըլտըլտարտա չէհրէր

7 պինա էթախ : Վէ Ալլահ օնա՝ փղշտըլըրըն խուզերինէ վէ Գուբ-
բահաղտէ սաքին օլսըն Ս՝րապլա-
րըն խուզերինէ վէ Մաոնլուլարըն
8 խուզերինէ՝ խոռտա էյլէախ : Վէ
Ամմոնլուլար՝ Ողհայա հէսխյէ-
լէր վէրախլէր · վէ օնուն նամը
Մըսըրըն Հոռխելինէհաէ վար-
սը , զիրա օ՝ զայէթ խլէ գուվ
9 վէթլէնախ : Վէ Ողհա Երուսա-
ղէմաէ քէօչէնին գաղուսաս խա-
զերինաէ վէ տէրինին գաղուսաս
խուզերինաէ վէ քէօչէէրին խուզ-
բրինաէ գուվլէլէր պինա էթախ ·
վէ օնլարը գուվվէթլէնախիրաի :
10 Հէմ էէօլաէ գուվլէլէր եափսը ,
վէ ջոգ գոյուլար գաղսը , զիրա
օնուն սահրատաս վէ օվատաս ջոգ
սիւրիւլէրի վար խոի · տաղլար-
տա Հէմ Կարմէղոտաս չինթէմի-
լէրի վէ պալճըլարը վար խոի,
զիրա չինթէմիլի սէվէր խոի :
11 Վէ Ողհանըն՝ քեաթխ Յէհէլին
վէ զաքէթ Ս՝ասախանըն նէհի
խլէ սայըլան ա՝ատա խուզե՝ վա-
տիշահին սէրվէրլէրինաէն Ադա-
նախանըն էլի ալճընտա՝ պէօլի ք-
ձէ ձէնիկ ջոգան ձէնքձի ա՝սքե-
12 րի վար խոի : Ձիւմլէ պաշ պա-
պալարըն սայըսը՝ գահրիման խ-
յիթլէր օլարագ՝ խրի պին ալ-
Թը նիւզնէքէր խոի : Վէ օնլա-
րըն էլի ալճընտա՝ տիւշմէնլէրէ
գարշը վատիշահա խոռտա էսե-
ձէնք զօրլու գուվվէթ խլէ ձէնք
էսէն՝ խէշ նիւզ նէհի պին սիզ
նիւզնէքէր ա՝սքեր վար խոի :
14 Վէ Ողհա օնլար իչինաէ՝ ձիւմլէ
ա՝սքեր իչինաէ գալգանլար վէ մըզ
բագլար վէ պաշըգլար վէ զըրխ-
լար վէ հայլար՝ վէ սափան իչինաէ
15 Թաշլար Թէսարիք էթախ : Հէմ
Երուսաղէմաէ հէզարիքէնլէր
մարիֆէթի խլէ մէնձիլիքլէրը եափ-
սը , քի օգլարը վէ պէօյուքլէ Թաշ-
լարը ա՝ճմագ իչինաէ՝ գուվլէլէրին
խուզերինաէ վէ քէօչէէրին խուզ-
բրինաէ օլսըլար · վէ օնուն նամը՝
Թա ուզաղտաոկը ջոգսը , զիրա
օնա Թա գուվվէթլէնինձէ յէտէք
ա՝ձայխպ խմոտաըր օլսուս : Ամ 16
մա գուվվէթլէնինձէ՝ օնուն նիւբի
սի հէլաքախէաք նիւձէլէնախ , վէ
Ալլահը Բապպա ա՝սըլըգ էթախ·
վէ Բապպըն հէյքէլինէ կիւրախքի՝
պուխուրուն մէզպահը խուզերին-
աէ պուխուր եագա : Վէ օնուն 17
արաընձա քեահինն Ազարխա վէ
պիլէնինձէ Բապպըն գուվվէթ
սահխպի սէքսէն քեահինի վար-
սը : Վէ օնլար Ողհա փատիչա- 18
հա գարշը պուրուպ օնա տէխի-
լէր քի՝ Եա՝ Ողհա Բապպա պուխ-
խուր եագմագ սանա տիւշմէզ ,
խրպա պուխուր եագմագ իչինն
Թագախս օլունան Ահարոն օլովլ-
լարը քեահինլէրէ տիւշէր · Մագ-
տէսէհաէն ջոգ , զիրա ա՝սըլըգ
էթախն , վէ Բապպ Ազլահսան՝
սանա չան օլմուշ : Վէ Ողհա պա- 19
զապէ կէլսի , օնուն էլինաէ խէ՝
պուխուր եագմագ իչինն պուխ-
խուրտան վար խոի · վէ քեահին-
լէրէ զաղապլընմիշ խքէն՝ քեա-
հինլէրին էօձլինաէ Բապպըն է-
վինաէ պուխուր մէզպահընըն եա-
նընտա օնուն ալնընտա ձիւտամ
խ՝լէթի պինթախ : Վէ պաշ քեա- 20
հին Ազարխա հէմ ձիւմլէ քեա-
հինլէր օնա պագրնձա , իչթէհ
ալնընտա ձիւտամ խ՝լէթի վար
խոի · վէ օնուս օրտանան ա՝ձէլէ
խրի ջոգարտըլար · հէմ քէնաանի
տախի ջոգմագա ա՝ձէլէ էթախ ,
զիրա Բապպ օնուս վատրմուշ խոի :
Խմոի Ողհա փատիչահ Թա վէֆա- 21
Թը կիւնիւնէաէք ձիւտամը օ-
լուպ՝ խասԹա խանէաէ ձիւտամ
լը սաքին օլտուս , չիւն քի Բապ-
պըն էվինաէն քեսիլմի · վէ փա-
տիչահ էվինին իւզերինաէ օնուն
օղլու ՅովաԹամ օլուպ՝ տիյարըն
գավմընը հիւքմ էտեր խոի :
Վէ Ողհանըն պագի հիքեայէ- 22

թենին էվվէլինի վէ ախըրընը՝ Ամմա օղլու Եասի վէ յղամպէր
23 հաշըը։ Վէ Ոզիա պապալարը իլէ ոյդուտու, վէ օնու պապալարը իլէ փատիշահլարընն մէղարլըը տաճրատընտա կէօմոիւլէր, չինն ատիլէր քի՝ Ո՛ ճիւտամը տըը. վէ օնուն եէրինէ՝ օղլու Յովաթամ փատիշահ օլտու։

ՊԱՊ ԻԷ

1 Յովաթամ փատիշահ օլտուդտա՝ իւդէմի պէշ հաշընտա իսի, վէ Երուսաղէմէ օն ալթը հըլ փատիշահլըդ սիւրտիւ. վէ անասընընն ատը Սադովկուն դըզը Յերուսա
2 իսի։ Վէ Բապպէն նազարընտա տօղրու օլանը պապատը Ոզիանըն ճիւմլէ էթմիյինէ կէօրէ էյլէսի, անճագ Բապպէն հէյքէլընէ կիրմէտի. վէ գամ տահա
3 ֆասիլա իսի։ Բապպ էվվինէն իւսէթ դափուտտունու պու եափտը. վէ Ոփալ հիսարընտա տաիի չօդ պի-
4 նա էթտի։ Վէ Յուդա տաղլա-թանընտա շէհրլէր եափտը, հէմ օրմանլարտա գալէ'լէր վէ գուլէ-
5 լէր եափտը։ Հէմ օ՝ Ամմոն օղուլլարընն փատիշահը իլէ ճէնկ էթտի, վէ օնլարը էէնտի. վէ Ամմոն օղուլլարը օնա օլ եըլտա եիւզ գանթար կիւմիւշ վէ օն պին խօլէէք պուղտայ վէ օն պին խօլ չէք արփա վէրտիլէր. պուննու՝ Ամմոն օղուլլարը՝ իքինճի եըլտա տաիի էտա
6 էթտիլէր։ Վէ Յովաթամ գուվ վէթէքէնտի. չինն քի հօլլարընը՝ Ալլահը Բապպէն հուդուրուննտա տօղրուլթտու։
7 Վէ Յովաթամընն պագի հի-քայէթի վէ օնուն ճիւմլէ ճէնկլէրի վէ հօլլարը՝ իշթէ Իսրայիլ վէ Յուդա փատիշահլարընընն քի-
8 թապընտա եազըլըդ տըը։ Փատիշահ օլտուդտա՝ իւդէմի պէշ եաչընտա իսի, վէ Երուսաղէմէ օն ալթը հըլ փատիշահլըդ սիւրտիւ։ Վէ Յովաթամ պա-
9 պալարը իլէ ոյդուտու, վէ օնու Դաւիթ շէհրինտէ տէֆնն էյլէսիլէր. վէ օղլու Ահազ՝ օնուն եէրինէ փատիշահ օլտու։

ՊԱՊ ԻԸ

1 Ահազ փատիշահ օլտուդտա՝ իւդէմի եաչընտա իսի, վէ Երուսաղէմէ օն ալթը հըլ փատիշահլըդ սիւրտիւ. վէ պապատը Դաւիթ կիպի՝ Բապպէն նազարընտա տօղրու օլանը էթմիյինի։
2 Իլա Իսրայէլ փատիշահլարընընն հօլլարընտա եէրիւստիւ. հէմ Բահալլարէ տաիի տէօքմէ վուէթլար եափտը։
3 Վէ Ենովմ օղլուննուն տէրէսինտէ պուխուր եազտը իսի. հէմ Բապպէն՝ Իսրայէլ օղուլլարընընն գօնիւնտէն գօվտուրուլտու Թայֆէլէրին մէքրուհաթընա կէօրէ՝ օղուլլարընը ալթըէն եազտը։ Հէմ եիւբէքէր
4 էէրլէրտէ վէ պայըրլար իւղէրինտէ վէ հեր եէյլի ալաճալթընտա գուրպան էտէր վէ պուխուր եազտը իսի։
5 Իմմէ Ալլահը Բապպ օնու Սիւրիա փատիշահընընն էլինէ վէրտի, վէ օնու վուրուպ՝ օնտան պիր ջօգ էսիր ալընըպ, վէ Դամասկոտա կէօթիւրտիւլէր. հէմ Իսրայէլ փատիշահընընն էլինէ տաիի վէրիլտի, վէ օ՝ օնու պէօյիւք վուրուշ իլէ վուրտու։
6 Վէ Ռովիվէլա օղլու Փահէյ պիր կիւնտէ Յուդատան՝ ճիւմլէսի գահրիման իւթիէլէր օլարագ՝ եիւզ իւդէմի պին էէյ հօլուրտու. չինն քի պապալարընընն Ալլահը Բապպը թէրք էթմիլէր։
7 Վէ Եփրեմին գահրիմանը Ջէքրի՝ փատիշահընն օղլու Մաասեյը վէ սէրայընն քէհխիւտասը Եղնի-

համը վէ փաստիշահըն վէքիլի Եղ-
8 կանայը էօլտիւրտիւ : Վէ Իսրա-
յէլ օղուլլարը՝ քէնտի գարըն-
տաշլարընտան գարըլլար վէ օղլան-
լար վէ գըզլար իքի եիւզ պին
էսիր ալտըլար . հէմ ոնլարտան
ջօգ եաղմա ալտըլար , վէ եաղմա-
յը Սամարիայա կէօթիւրտիւլէր :
9 Վէ օրատա՝ Ովեդ իսմինէ
Բապպէն պիր փէյղամպէրլի վար
իտի , վէ Սամարիայա կէլէն ա-
քէրլին էօնիւնէ ջըգըպ ոնլարա
տէմէլ քի՝ Իշլէմ պապալարընը-
զըն Ալլահը Բապպ Ցուդանըն
իւզէրինէ տարըլտըզը իչլէրն՝ ոնլա-
րը էլինիզէ վէրտի . վէ ոնլարը՝
կէօյէ տէյինճէ կէտիք պիր խըշմ
10 ուէ գըրաընըզ : Վէ չմտի Ցու-
գա վէ Երուսաղէմին օղուլլարը-
նը՝ քէնտինիզէ գուլլար վէ խա-
լայըգլար գուլլամտատա նիյէթ
էէրսընիզ . սիզին արանըզատա՝
հէմտի քէնտինիզ Ալլահընըզ
Բապպա սուէջու տէյի՛լմի սինիզ :
11 Իմտի հալա պէնի սինկէյին, վէ
գարընտաշլարընըզատան սէրտիւ-
յիւնիւզ էսիրլէրի կէրի տէօնտէ-
րինն . զիրա Բապպէն խըշմ ու
12 զազապը իւզէրինիզտէ տիր : Վէ
Եփրեմ օղուլլարընըն սէրվէրլէ-
րինտէն պա՛զը քիմսէյլէր՝ Յօհա-
նան օղլու Ազարիա՝ Մ՛եսուլա-
մէթ օղլու Բարաքիա վէ Սէզ-
զըմ օղլու Եղէկիա վէ Ազգիա
օղլու Ամեսայի՝ սէֆէրտէն կէ-
լէնլէրին իւզէրինէ գալդըրըլար .
13 վէ ոնլարա տէտիլէր քի՝ Էսիր-
լէրի պատրաստ կէթիրմէն , զիրա
պիզ հալա Բապպա սուէջու է-
քէն՝ պիզ կիւնահըմըզդա վէ սու-
էջուսուզա զամի էթմէք խըթէր-
սինիզ . չիւն քի սուէջուսուզ ջօգ
տուր , վէ Իսրայէլին իւզէրինէ
14 խըշմ ու զազապ վար : Վէ ճէնք-
ճիլէր՝ սէրվէրլէրին վէ ճիւմլէ
ճէհտա՛ճըն էօնիւնտէ էսիրլէրի
15 վէ եաղմայը պրագտըլար : Վէ օ-
խսիմլէրի էլէ զիքր օլունտան քիմսէ-
լէր գալդըզ՝ էսիրլէրի ալտըլար ,
վէ հէպ չըփլագ օլանլարը եաղ-
մատան կէյտիրտիլէր , հէմ ոն-
լարը տէնտաըզ՝ այագ գապը
կէյտիրտիլէր , վէ ոնլարա եէ-
սիրկա իչտիրտիլէր , վէ ոնլարը
եաղլատըլար , վէ հէպ զայի՛փ-
լէրի մէրքէպլէրէ պինտիրտիլէր ,
վէ ոնլարը խուրմա ալտընճը չէհ-
րինէ Երիհովա գարընտաշլարը-
նըն եանընա կէօթիւրտիւլէր .
անտէն Սամարիայա տէօնտիւլէր :
Օլ զէմանտէ Աքազ փատի- 16
շահ Ասուր փատիշահլարընա
կէօնտէրտի քի՝ ոնա իհտիյաճ ետէ-
լէր : Զիրա Եդովմըուլար ելինէ 17
կէլիպ՝ Յուդայը վուրտուլար ,
վէ էսիրլէր կէօթիւրտիւլէր :
Փլըշտըլար տահի օվասա վէ Յու- 18
դանըն գըպլէնտիտէ օլան չէհր-
լէրէ հիւճիւմէթտիլէր , վէ Բէթ-
սամիսիս հէմ Այէլոնտա վէ Գա-
դէրօթտա վէ Սոքովա հէմ ոնուն
քէօյլէրինէ վէ Թամնայը հէմ օ-
նուն քէօյլէրինէ վէԳամզովա հէմ
ոնուն քէօյլէրինէ ալտըլար , վէ օ-
րատա ոտքին օլտուլար : Զիրա 19
Բապպ Ցուդայը՝ Իսրայէլ փատի-
շահը Ահազըն սէպէպլինտէ ալ-
չադլատըտը . չիւն քի օ՝ Յուդա-
յը ազտըրտը , վէ Բապպա պէօ-
կիւք իւոեան իչտի : Վէ ոնուն 20
իւզէրինէ՝ Ասուր փատիշահը
Թագդաթ փալասար կէլիպ՝ ոնու
սըդտը , վէ ոնա եարտըմ էթմէ-
մի : Զիրա Ահազ Բապպէն և- 21
վինտէն վէ փատիշահընն հէմ սէր-
վէրլէրինն էվլէրինտէն եաղմա ա-
լըպ՝ Ասուր փատիշահընա վէր-
մի իսէ տէ , ոնա եարտըմ էթ-
մէմի :
Վէ սըգընթըտա իքէն տէ՝ հէ- 22
ման պու Ահազ փատիշահ Բապ-
պա եինէ իւոեան էթմի : Վէ օ- 23
նաե վուրան Դամասկոսուն ալ-
լահլարընա գուրպանլարքէսմի .

վէ Սիբրիա փաստիչահ այրընընա ալ-
լահլարը ծնա եարտըմ էթմէտիք-
լերինէյնէն՝ ծնլարա գուրպան քէսէ-
լիմ՝ քի պանա փա եարտըմ էթ-
սինլեր տէսի . ամմա ծնլար ծնա
վէ Ճիւմլէ Իսրայէլէ խարտպլը.
24 ղա սէպէպ օլսուլար : Հէմ Ա-
քազ Ալլահ էվինին գապլարընը
Ճէմ՝ էտիպ՝ Ալլահ էվինին գապ-
լարընը փարէլէտի , վէ Բապպ
էվինին դափուլարընը գափատը-
վէ Երուսաղէմին հէր քէօշէսինտէ
քէնտուէյ մէղպահլար եափտը :
25 Վէ Յուդանըն հէր պիր շէհրին-
տէ Թէփէ փուԹխանէլէրի եափ-
սը քի՝ եատ ալլահլարա պուր-
խուր եադա . վէ պապալարը-
նըն Ալլահը Բապպը ղաղապէ
կէԹիրտի :
26 Իսմէ ծնուն պագի հիքեայէԹի-
նին վէ եօլլարընըն էվվէլը վէ ախը-
րը՝ իչԹէ Յուդա վէ Խարաէլ փատի-
շահլարընըն քիԹապլարընա եազըլ
27 մըշտըր : Վէ Աքազ պապալարը
իլէ ոչուտու , վէ ծնու Երուսա-
ղէմ շէհրինտէ կէօմմիւլէր , ամ-
մա ծնու Իսրայէլ փատիշահլա-
րընըն մէղարլարընա կէօԹիւրմ-
տիլէր . վէ օղլու Եզեկիա՝ ծնուն
եէրինէ փատիշահ օլտու :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Եզեկիա իչիմի պէշ եաշընա
տա փատիշահ օլտու , վէ Երու-
սաղէմտէ իչիմի ութուզ երը
փատիշահլըղ սիւրտիւ . վէ անա-
սընըն ատը Զաքարիանընըն ղըզը
2 Աբիա իտի : Վէ պապասը Դա-
ւիԹին ճիւմլէ էթմէսինէ կէօրէ՝
Բապպըն նազարընտա ոտղու օ-
լանը էյլէտի :
3 Պու՝ փատիշահլըղընըն իլք
երընընըն էվվէլքի այլըտա՝ Բապպ
էվինին գափուլարընը աչտը , վէ
4 վէ ծնլարը Թա՛մըր էյլէտի : Վէ
քահանալէրի հէմ Ղէվիլէրի կէ-
Թիրտի՝ ծնլարը կիւն տօղու
մէյտանընտա ՃէմՃ՝ էյլէտի . Վէ
ծնլարա տէսի քի՝ պէնի տինկլէ-
յին եա՛ Ղէվիլլէր . հօլա Թագ-
տիս օլուն , վէ պապալարընըզըն
Ալլահը Բապպըն էվինի Թագ-
տիս էտին , վէ փիսիկլի Մագ-
տէսէտէն չըգարըն : Չ Իրա պա-
պալարըմըզ ա՛սը օլուսլ՝ Ալլա-
հըմըզ Բապպըն նազարընտա
եարատմադըզ էթմէլէր , վէ օ-
նու Թէրք էթմէլէր . հէմ եիւզ-
լէրինի Բապպըն չաարըընտան
չէվիրիպ՝ արդա տէօնտէրտիլէր :
Էյվանըն գաիու գանատալարընը
տոխի գափատըլար , վէ գան-
տիլէրի սէօնտիւրտիլէր , վէ
պուխուր եագմատըլար . վէ Մագ-
տէսէտէ Իսրայէլին Ալլահընա
պիւԹիւն եանմա սունմատըլար :
Օնուն իչիմի Յուդանըն վէ Երու-
սաղէմին իւղէրինէ Բապպըն պա-
զապը կէլտի , վէ ծնլարը՝ սէզ կէօզ-
լէրինիզ իլէ կէօրտիւյիւնիւ զիկիպ
Ճէֆայա՝ խարապաԹա վէ իէզա-
լէԹ վէրտի : Վէ պունտան էօ-
Թիւրիւ՝ իչԹէ պապալարըմըզ
դըլըՃտատ սիւրտիւ , վէ օղուլա-
րըմըզ իլէ դըլըարըմըզ հէմ պա-
րըլարըմըզ հսիրլիքտէ տիր : Հա-
լա դալպիմտէ՝ Իսրայէլին Ալլա-
հը Բապպ իլէ ա՛հտ քէսիլմէք
վար , Թա՛քի սիզտէն խըլմ ու
ղազապը տէօնէ : Եա՛ օղուլա-
րըմ՝ հալա զաՃիլ օլմա՛ն . ղնրա
Բապպ՝ ծնա խըզմէԹ էթմէք ի-
չիւն՝ էօնիւնտէ տուրմադա վէ
խըզմէԹՃիլէրի հէմ պուխուր եա-
գըՃլարը օլմադա սիզի ահէմիչիր :
Վէ Ղէվիլէր՝ Ամասայի օղուս
ՄահաԹ վէ Ազարիա օղուս Յո-
վէլ ԿահաԹլըլար օղուլլարըն-
տան՝ վէ Աբդի օղուս Կիս վէ Յա-
լէլէլ օղուս Ազարիա Մէրարի
օղուլլարընտան՝ վէ Գէրսոնլու-
լարտան Զամմա օղուս Յովաք
վէ Յովաք օղուս Եդէն , վէ Եղի-

ասիան օղուլլարընտան Սամարի
վէ Յէհիէլ վէ Ասաի օղուլլարըն-
տան Ջաքարիա վէ Մաթթանիա ,
14 վէ Եման օղուլլարընտան Յեքի-
էլ վէ Սեմէի՝ վէ Իդիթուն օղուլ-
լարընտան Սեմայիա վէ Ոզիէլ
15 գալգալլար • վէ գարընտաշլա-
րընը Ձէմ՝ էտիպ՝ Թագոիս օղ-
տուլար • վէ վատիշահըն էմրի-
նէ կէօրէ Բապպոն սէօղիւ իւղ-
րէ՝ Բապպոն էվինի վաքլէմէյէ
16 վարտլար : Վէ քեահինլէր՝ վաք-
լէմէք իչլուն՝ Բապպ էվինին իչէ-
րիսինէ կիրտիլէր , վէ Բապպոն
հէյքէլինէ պուլտուղլարը Ձիւմ-
լէ մուրտարլարը՝ Բապպ էվինին
ավլուսունա չըդարտըլար , վէ
Ղէվիլէր տիշարըյա՝ Կէդրոն
աէրէսինէ չըգարմազա գալարը-
17 տըլար : Վէ իլթ այըն էվվէլքի
ի՛ն-Ն-ոնաէ Թագոիս էթմէյէ
պաշլատըլար , վէ այըն սէքիզին-
Ճի կիւնիւնաէ Բապպոն էյվա-
նընա կէլտիլէր , վէ Բապպ էվի-
նին սէքիզ կիւնաէ Թագոիս էթ-
տիլէր • վէ իլթ այըն օն ալթըն-
Ճը կիւնիւնաէ Թէքմիլ էթտիլէր :
18 Անտէն՝ իչէրիյէ Եզէկիա վա-
տիշահըն հանընա վարըպ տէ-
տիլէր քի՝ Բապպոն պիւթիւն է-
վինի՝ վէ պիւթիւն հանմա մեզ-
պահրնը հէմ օնուն Ճիւմլէ գապ-
լարընը՝ վէ հուզուր էքմէյինին
սօֆիրասընը հէմ օնուն Ճիւմլէ
19 գապլարընը փաքլէտիք : Վէ Ա-
քաշ փատիշահըն վատիշլարըն-
տա՝ օնուն ի՛սէանը իլէ նափաք-
լէտիյլ գապլարըն Ճիւմլէսինի
հազըրլատըդ , հէմ Թագոիս էյ-
լէտիք • վէ իչթէ օնլար Բապ-
պոն մեզպահը էօնիւնտէ տիր :
20 Օլտէմ Եզէկիա վատիշահ եր-
քէն գալգտա՝ չէհրին սէրվէրլէ-
նի Ճէմ՝ էյլէտի , վէ Բապպոն
21 էվինէ չըգտը : Վէ վատիշահ-
լըդ իչէն հէմ Մագոեսէ իչէն
վէ Յուդա իչէն կիւնահ գուբ-

պանը տէյիւ՝ էէտի պուղա վէ
էէտի գօչ վէ էէտի գուղտա վէ
քէչիլէբտէն էէտի էրբէՃ կէ-
Թիրտիլէր , վէ Ահարտն օղուզ-
լարը քեահինլէրէ պուչյուրտու-
քի՝ ծնարը Բապպոն մեզպահը իւ-
զէրինտէ տունալար : Վէ սըղըր- 22
լարը պօղազլատըլար , վէ քեա-
հինլէրը գանը աչարլար , վէ մէզ-
պահա սէրփտիլէր • հէմ գօչար-
րը պօղազլայըպ՝ գանը մեզպա-
հա սէրփտիլէր , գուղտուլարը տա-
լի պօղազլըչըպ՝ գանը մեզպա-
հա սէրփտիլէր : Ընտէն կիւ- 23
նահ գուրպանընըն էրքէՃէրին-
նի վատիշահրն վէ Ձիւմա՝Թրն
էօնիւնէ եադլաչարըտըլար • վէ
ծնլար՝ ծնլարըն իւզէրինէ էլէրին-
նի գօտու : Վէ քեահինլէր ծն- 24
լարը պօղազլատըլար , վէ Ճիւմ-
լէ Իսրայէլէ քէնթարէթ էթմէք
իչէն՝ ծնլարըն գանընը մեզպա-
հա սէրփտիլէր • զկրա վատի-
շահ տէտի քի՝ Պիւթիւն հանմա
վէ կիւնահ գուրպանը Ճիւմլէ
Իսրայէլ իչէն օլա : Հէմ Ղէվիլ- 25
լէրի Բապպոն էվինտէ՝ Դաւի-
Թին վէ վատիշահրն պագըՃըսը
Գադրն վէ Նաթհան փէյղամպէ-
րին Թէնպիհի իւզրէ՝ զիլլէր իլէ
վէ սանԹուրլար իլէ վէ Թան-
պուրլար իլէ տուրտուրտու • զի-
րա Բապպոն՝ փէյղամպէրլէրի-
նին վասիԹահ իլէ էմրի պէյլէ
իտի : Իմտի Ղէվիլլէր Դաւիթին 26
ֆոսիկգ աչէԹլէրի իլէ՝ վէ քեա-
հինլէր պօրուլարը իլէ տուրտու-
լար : Վէ Եզէկիա տէտի քի՝ պիւ- 27
Թիւն հանմայը մեզպահտա տու-
նալար , վէ պիւթիւն հանմա
պաշլանտըղը զէմանտէ՝ Բապպոն
իլահիսի փոխէ պօրուլար իլէ վէ
Իսրայէլ վատիշահը Դաւիթին
ֆոսիկգ աչէԹլէրի իլէ պաշլան-
տը : Վէ Թա պիւթիւն հանմա 28
Թէքմիլ օլունճայատէք՝ Ճիւմլէ
Ձէմաա՛Թ սէՃտէ գըլարլար իտի,

վէ մուսափար նշահի օգուր խոի , վէ պօրաղանդար պօրաս չալար
29 խոի : Վէ պիւթիւն եանմայը թէքմիլ էթմէքլէրինէ , փա-
տիշահ հէմ եանընտա ճիւմլէ պուղտանդար տիղ էօքիւսէնէ
30 սէ գըլտըղըր : Անոնն Եղիկիա փատիշահ վէ սէրվէրլէր Գևիվ-
լէրէ տէփէրլէր քի՝ Բապպա Դաւիթին վէ Սաալ պադըշահըն սէօղ-
լէրի խլէ համո էտէլէր . վէ ան-
ըսըր շաղլանարադ համո էթմէ-
լէր , վէ հյիվսպ սէճառէ գըլտըղըր :
31 Վէ Եղիկիա ճէվապ էտիպ
առաւ քի՝ Ըլմոն քէնտինէղն
Բապպա սունաուտուպ . եապ-
չըն , վէ Բապպան էվինէ գուր-
պանըսը վէ շուքը վէճքէճէրի
կէթիրին . իմոն ճէմաա՛թ գուր-
պանըսը վէ շուքը վէճքէճէրի՝
վէ հէր կէօնլիւնտէն գօհան պիւ-
թիւն եանմազը կէթիրտիլէր :
32 Վէ ճէմաա՛թըն կէթիրտիլի
պիւթիւն եանմալարըն սայըսը՝
6 էթմիշ սղղը՝ եիւզ գօչ վէ ինի
եիւզ գուղու խոի . պուն ալարըն
ճիւմլէսի Բապպա պիւթիւն եան-
33 մա իչտէն խոի : Վէ վադի օլու-
նանլար՝ ալթը եիւզ սղղը վէ
34 իւչ պին գօյուն խոի : Անճագ
քեահինէլէր ազ օլմագ իլէ , ճիւմ-
լէ պիւթիւն եանմալարը եիւզ
մէյէ գաաիր օլմաալար , վէ Թա
իչ Թէքմիլ օլունճայաուէք՝ հէմ
Թա քեահինէլէր Թագտիս օլուն-
ճայաուէք՝ գարընտաշլարը Գևի-
լէլէր ծալարա եարալմ էթմէլէր .
ղիրա Գևիվլէլէր Թագտիս օլմա-
ղա՝ քեահինէլէրտէն ալ յատահ հա-
35 ղըր հիւքքէլ խոի : Հէմ տահի
պիւթիւն եանմալար՝ ակլամէթ
դուրպանլարընըն եապը իլէ վէ
պիւթիւն եանմալարըն չէքպէթ
վէճքէճէրէ իլէ ջոգ խոի . պուս
վէճճ իլէ Բապպ եվինին խըզմէ-
36 Թի ԹէրԹիպէ գոնտուս : Իմոն
Եղիկիա ճիւմլէ գամ իլէ Ալլահ
գաւմընը հաղըր գըլտըղընա ջաղ
օլտուս . ղիրա պուս մաալահաճ՝
ափանտըղ օլտաս :

ՊԱՊ Լ

1 Ինտէն Եղիկիա ճիւմլէ Իս-
րայիլէ վէ Յուդայա կէօնտէր-
սի , հէմ Եվրիւմ վէ Մանասէ-
յէ տահի նամէլէր եապը , քի
Երուսաղէմոճ օլան Բապպան է-
վինէ կէլնպ՝ Իսրայէլին Ալլահը
2 Բապպան պաճէքինի հտէլէր : Վէ
փատիշահ՝ սէրվէրլէրի իլէ վէ
ճիւմլէ ճէմաա՛թի իլէ Երուսա-
ղէմոճ մէշվէրէթ էթտի քի՝ պա-
սէքի իբինէն այտա հտէլէր :
3 Զ Երա վադէթնատա ծուս էթմէ-
յէ գաաիր սէյիլէր խոի . վիճն
քի քեահինէլէր եէթէր միգտարի
Թագտիս օլմամըշլար խոի , վէ
գաւմ Ներուսաղէմէ ճէմ՝ օլմա-
մըշխոի : Իմոն պուս չէյ փա-
4 տիշահըն նաղարընտա վէ ճիւմլէ
ճէմաա՛թըն նաղարընտա տօղրուս
կէօրիւնտուս : Վէ գավլի գա-
5 բար էթտիլէր քի՝ ճիւմլէ Իսրա-
յէլոճ Ռէրտաբէկէոն Թա Վա-
նատէք խտապը հէվէրէլէր , քի
կէվլոպ՝ Ներուսաղէմոճ Իսրայէլին
Ալլահը Բապպան պաճէքինի հ-
տէլէր . ղիրա չօգտան պէրու՝
եաղըզ օլտուղու կիպի էթմէ-
միշլէր խոի :
6 Վէ ուլադլար՝ փատիշահըն
հէմ ան վէրվէրլէրին եէվինտէն նա-
մէլէր իլէ ճիւմլէ Իսրայէլէ վէ
Յուդայա վարարըլար , վէ փատի-
շահըն էմրի իւղրէ տէփիլէր . Եա՞
Իսրայէլ օղուլլարը՝ Աբրահամըն
Իսահագընն վէ Իսրայէլին Ալլա-
հը Բապպա տէծինին , օ տաս սէ-
ղին Ասուր փատիշահլարընընն
փէնչէսինտէն գուրԹուլմըշ պա-
գընըզա տէծինճէք տիր : Վէ 7
պատալարընըզ կիպի հէմ գա-
րընտաշլարընըզ կիպի օլմայն , քի

ծնլաը պապալարընըն Ալլահը
Բապպա ի՛սհան էթմիլէը , վէ
սիղին հալա կէօրմիյինիւզ կի-
պի՝ ծնլարը խարապլըլա վէրսի :
8 Հալա պօյնունուզու՝ պապալա-
րընըդ կիսի սէրթլէթմէն . Բապ-
պա Թասլի՛ օլուն , վէ ծնուն է-
սէհէնէն ա՛զիդ դըլարդը Մագոճ-
սէհինէ կէլին , վէ Ալլահընըդ
Բապպա ի՛պահէթ հաին , քի
սիղսէն խըլմ ու դաղանը տէօ
9 նէ : Ջ իրա սիղ Բապպա սէօ-
նէը խէնիդ , գարընտաշլարը
նըդ վէ օղուլլարընըդ՝ ծնլարը է-
սիր սիէրէնլէրին եիւղնէնան
մէրհամէթ պուլուպ պու տիյա-
րա սէօնէճէքլէր . ղնրա Ալլա-
հընըդ Բապպ բահիմ վէ լսթիֆ
սիր . վէ էյէր ծնա սէօնէր իսէ-
նիդ , սիղսէն եիւդ չէվիրմէյէ-
ճէք սիր :
10 Իմոի ուղագլար՝ չէհրաէն չէհ-
րէ Եվրնմ վէ Մանասէ տիյա-
րընուան Թա Ջաբուլընուանէք
կէչտիկէր . ամմա ծնլարա կիւ-
լիւդ՝ ծնլարը զէվգէ սլղըլար :
11 Անճագ Աաերաէն վէ Մանասէ-
սէն վէ Ջաբուլընուան պա՛ղը
սաեմլէրին կէօնէ՝ սլղագլանդա՝
12 Երուսաղէմէ կէլտիկէր : Բապ-
պըն սէօղիւ իլէ փասիլահընըն վէ
սէրվէրլէրին էմրինի իձրա էթ-
մէք իչուն Յուդանըն իւղէրինէ
սաախ Ալլահընն էլի օլսուդքի՝
ծնլարա պիր եիւրէք վէրէ :
13 Վէ Երուսաղէմէ չօգ խալդ
ճէմ՛ օլսուն , զպյէթ չօգ ճէ-
մաա՛թ քի՝ էքինճի այսա խա-
մուրսուզլար պապյրամընը էտէ-
14 լէր : Վէ գալդըպ՝ Երուսաղէմ
սէ օլան մէզպահլարը սէփ՛ էթ-
տիկէր . վէ ճիւմլէ պուխուր-
կհահլարընը սէփ՛ էտիպ՝ կէզ-
15 բոն սէրէսինէ սաթտըլար : Վէ
իքինճի այըն ծն սէօրսիւնճիւ
կիճէհնուտ պատէքի պօղազլասոը-
լար , վէ քհահլինէր հէմ Ղսի-

լինէր ա՛րտէքսի Թագաիա օլսուզ-
լար , վէ պիւԹիւն համմալարը-
նը Բապպըն հվինէ կէԹիրտիկէր :
16 Վէ ա՛սէԹլէրի իւղրէ՝ Ալլահընն
սաեմի Մովսէսին Թէվրաաքընա
կէօրէ քէնտիլէրին սուրսդգա-
րընուա սաուրսուլսոը . դանը՝ Ղէ-
նիլիլէրին էլինուէն քհահինէէր ա-
էդ սէրփէրլէր նսի : Ջ իրա ճէ-
17 մաա՛թսա Թագտիս օլսունմամըշ-
լար ջօգ իսի . վէ ճիւմլէ վաք
օլմայանլարըն պապէք գուրպան-
լարընըն պօղազլամալարը իւզէ-
րինուէ Ղնիլիլէէր իսի , քի ծնլա-
րը Բապպա Թագտիս հաէլէր :
18 Ջ իրա գավմըն ջօղու՝ եվի-
լեմմէն վէ Մանասէսէն վէ
Իսաքարսան վէ Ջաբուլընուան
էքսէրիսի փսք սէյիլէէր իսի .
իլլա պապէքի՝ հաղըլը օլանա մու-
ղայիր եէսիլէր . ամմա Եղեկիա
ծնլարը իչլէն նիյաղ հաիպ սէսի
քի՝ Ինյի օլան Բապպ քհՓարէթ
19 էթսին , հէր պիրինէն հօԹիւ-
րիւ քի պապալարընըն Ալլահը
Բապպ Ալլահը Թալապ էթմէյ-
պիւԹիւն եիւրէյինի հաղըրլա-
մըշ սըր , Մագաճսէ փաքլէն-
մսի իւղրէ սէյիլ իսէ սէ : Վէ
20 Բապպ Եղեկիայը իչլիճսի , վէ
գավմա չինքա վէրսի :
21 Իմոի Երուսաղէմոէ պուլուս-
նան Խորայէլ օղուլլարը սէօյիւք
շաղլդ իլէ եէսի կիւն խամսուր-
սուզլաը պապյրամընը էթմէյէը .
վէ Բապպա Ղնիլիլէէր հէմ քհա-
հինլէր կիւն պէ կիւն գուվվէթլն
սէփսէը չալկլալա իլէ Բապպա
համա հսէրլէէր իսի : Վէ Եղե-
22 կիա՝ Բապպըն հյի ի՛լմինսէ մա-
հիր օլան ճիւմլէ Ղնիլիլէէրին
կէօնիւլէէրինճէ սէօյլէսի . վէ
պապյրամըն եէսի կիւնիւնսէ՝ սէ-
լամէթ գուրպանլարը քհսէրէք
վէ պապալարընըն Ալլահը Բապ-
պա շուքը հսէրէք եէրլէէր իսի :
Վէ ճիւմլէ ճէմաա՛թ մէչվէ-
23

րեմ հեթանէրը քի՝ եէսի կիւն տահա հոէլը · վե եէսի կիւն
24 շաղլըգ հեթանէրը : Զ իրա Յուդա վիատիշահը եղեկիա՝ Ճեմաա-
Թա պին պուղա վե եէսի պին գեյուն պաղըշլատը , վե սերվեր-
լէր փախ Ճեմաա՝Թա պին պուղա վե օն պին գեյուն պաղըշլա-
տըլար · վե զօգ քեահինլէր Թագ-
25 տիս օլտուլար : Իմոն Ճիւմլէ Յուդա Ճեմաա՝Թը հէմ քեահին
լէր վե Ղևիլիլէր՝ Իսրայէլէն կելէն Ճիւմլէ Ճեմաա՝Թ իլե Իս-
րայէլ սիյարընտան կելէն հէմ Յուդատա սաքին օլան միւսա-
26 ֆիրլէր շաղ օլտուլար : Վէ Եր-
ուսաղէմտե պէնյիւք շաղլըգ օլտու · զնրա Իսրայէլ փատիշա-
հը Դաւիթ օղլու Սողոմոնուն կիւնլէրինտէն պէրու՝ Երուսա-
27 ղէմտե պէնյլէ օլմադըղ իսի : Ան-
տէն Ղևիլի քեահինլէր գալգըսլ՝ գավմա խալը տուա՝ հեթանէրը , վե օնլարըն սէսի իշիտիլտի · հէմ օնլարըն նի յազը՝ ա՝զիզ մէսքեա-
նընա՝ կեյհէտէք եէթիշտի :

ՊԱՊ ԼԱ

1 Վ Ի պուննուն Ճիւմլէսի Թէք-
միլ օլտունդա , հաղըր պուլտունան Ճիւմլէ Իսրայէլ՝ Յուդա չէհրլե-
րինէ չըդտըլար , վե Ճիւմլէ Յու-
դա իլե Բենիամինտէն՝ հէմ Եփ-
րեմ վե Մանասէտէ օլան տիքե-
լի Թաշլարը գըրտըլար , վե Ա-
սատրովթի փուԹլարընը փարթլե-
տիլլեր , վե Թա պիԹիրինճէյ-
տէք Թէվֆ փուԹխանէլէրինի հէմ մեզպահլարը հըդտըլար · անտէն Իսրայէլ օլտուլարը չէհր-
լէրինէ հեր քես ՃիւլՃիւնէ տէօն-
տուլլեր :
2 Վէ Եզեկիա քեահինլէրին վե Ղևիլիլէրին պէօլուքլէրինի՝ հեր
քեսի քեահինլէրին վե Ղևիլիլէ-
րին ֆախԹիւն հանմա վե սէ-
լամէԹ գուրպանը իչիւն խըզ-
մէԹինին իգԹիղասընա կէօրէ
պէօլուքլէրի իւզերինէ նասփ հէ-
տի , քի Բապպ օրտուլարընըն գափուլարընտա խըզմէԹ էտիպ՝
համտ ու սէնա էտէլլեր : Վէ 3
փատիշահ քենտի մալ ինանէն պիւ-
Թիւն հանմալար իչիւն՝ Եահ
Բապպըն ԹէվրաԹ քիԹապընտա
եազըլը օլտուղու կիպի՝ ասպահ
վե ախշամ պիւԹիւն հանմալարը
իչիւն վե շաբաԹլարըն հէմ այ
պաշլարըն վե պայրամլարըն պիւ-
Թիւն հանմալարը իչիւն պիր
հիսաբ ը՝այն էէտի : Հէմ գավ- 4
մա՝ Երուսաղէմտաբինլէրինէ էմր
էտտի՝ քի՝ քեահինլէրին վե Ղևի-
լէրին հիսաբինի վէրէլլեր · Թա
քի՝ Բապպըն նոմոսընտա գրավ- 5
վէԹէնէլլեր : Վէ պու էմր եա-
յըլըդը կիպի՝ Իսրայէլ օղուլլա-
րը պուղտայըն՝ շաբաթըն վե
դէյԹոն եազըլըն վե պաղըն վե
Ճիւմլէ Թարլա մահսուլունուն
Թուրքմանտաղարընը զանխէԹ իչ-
լէ կէԹիրտիլլեր · հէմ Ճիւմլինին
ի՝աչրինիւ զանխէԹ իչլէ կէ-
Թիրտիլլեր : Վէ Յուդա չէհրլե- 6
րինտէ սաքին օլան Իսրայէլ հէմ
Յուդա օղուլլարը օնլար տախ՝
սըղըր վե գյուն ի՝աչրինիւ վե
քենտիլէրին Ալլահը Բապպա
Թաքտիս էթմէրլէրի ա՝զիզ չէյ-
լէրին ի՝աչրինիւ կէԹիրտիպ՝ եը-
ղըն եըղըն էթմիլլեր : Եըղընը- 7
ըրն ԹէՃմէլինի գօմաղա՝ իչիւն-
Ճիւ այտա պաշլատըլար , վե եէ-
տինճի այտա Թէքմիլ էթմիլլեր :
Վէ եզեկիա իլե սերվերլէրը կէ- 8
լտա՝ եըղընըլարը կէօրինճէ , Բապ-
պա վե օնուն գավմը Իսրայէլէ
պէրէքէթ օգուտուլար : Վէ Ե- 9
զեկիա քեահինլէրի վե Ղևիլիլէ-
րի եըղընըլարտան էօթիւրիւ սի-
սալ էյլէտի : Վէ Սագով էվին- 10
տէն օլան Ազարիա պաշ քեա-
հին՝ օնա Ճէվապ վէրիպ տէտի

քի՝ Հեսիյեների Բասպըն Ելի-
նեն կեթիրմիչ պաշլասըգլարը
զեմանաան պերու հեսիք վե
տօյուուգ , վե պիր ջոդ արթըը ,
զիրա Բասպ գավմընա պերեքեթ
իհսան եթաի , վե արթան՝ պու
11 զանիմեթ տիր : Անաէն Եզեկիա
ատսի քի՝ Բասպըն Ելինաե օտա-
լար հաղըրլայալար . վե հաղըր-
12 լաաըլար : Վ ե ծնըր հեսիյեվ-
րի վե ի՛ւշլերի վե ա՛զիզ շէյլե-
րի՝ էմնիյեթ իւզրե իէբրիյե կեօ-
թիւրտիւլեր . վե ծնլարըն իւզե-
րինաե Ղևիլի-Բոնոնիանաղլը իտի,
վե իքինճիսի օնուն գարընտաշը
13 Սեմիլ իտի . Վ ե Ցեքիել հեմ Ա-
զարյա վե Նահաթ վե Ասայել վե
Ցերիմովթ վե Յոզաբադ վե Ե-
ղիել վե Ցեսմաքիա վե Սահաթ
վե Բանեա՝ Փոնոնիանըն վե օ-
նուն գարընտաշը Սեմիլինն էլի
ալթընաա՝ Եզեկիա փաոիշահըն
վե Բասպ էլինին նաղլրի Ա զա-
րիանըն նաղարեթի իլե մմուր-
14 լար իտի : Վ ե կիւնտօղուսու
եանը գափուճուսու Ղևիլի Յեմ
նա օղլու Կովրե՝ Բասպըն գալ-
արըմա փիշքեշլինի վե ա՛զիզեր
ա՛զիզնին վերմեք իչլուն Ա լլահըն
երաատեթ փիշքեշլերինին իւզե-
15 րինաե իտի : Վ ե օնուն եանըն-
սա՝ քեահինլերին շէհրլերինաե
Եդեն վե Մ՛ինիամին վե Յեսու
վե Սեմայիա՝ Ամարիա վե Սեքե-
նիա մի՛լեթեմեա իտիկը . քի գա-
րընտաշլարընա՝ կերեք քիչէյե
կերեք պեօյեյե պեօղիւքլերընէ
16 վերելեր . Պեօղիւքլերինէ նեվ
պեթլերինաե իտզմեթլերինե կեօ-
րե՝ Հեզեկիա Բասպ էլինե կիրեն-
լերին հեր կիւնղիւք թա՛յինլերի
իւզրե սիլսիլե ատ՛թեթլերինէ իւչ
եաչընտան եօգարը օլսըն տլրեր-
17 լերաեն մա՛ոտա , կերեք պասպա-
լարը էլինէ քեահինլերին սիլ-
սիլեսինե՝ կերեք նեվպեթլերին-
սե պեօղիւքլերինէ իչիրմի եա-
չընտան եօգարը Ղևիլիլերե , վե 18
Հեզեկիա՝ Թոտօնլարըն հեփ
ա՛յալլերի՝ եա՛նի գարըլարը վե
օղուլլարը վե գըզլարը սիլսիլեսի-
նե վերելեր . զիրա ծնլար էմնի-
յեթ իւզրե Մ՛ապեհսեհ Թագ-
տիս օլտուլար . Հեմ հեփ շէհր- 19
լերինին վարօշլարը Թարլալարընը-
տա շէհր պե շէհր Ա՛հարըն օղուլ-
լարը քեահինլերե՝ տալարը իլե
զիքր օլունան ատ՛մլեր՝ քեահին-
լերին Հեզեկիա երքեքլերինէ վե
հեփ Ղևիլիլերին սիլսիլեսինաեն
օլանլարա հիտսե վերիրլեր իտի :
Վ ե Եզեկիա Հեզեկիա Յուդատա 20
պեյլե եյլեսի . վե Ա լլահը
Բասպըն նազարընտա էյի վե
ոօղրու վե հագ օլանը եյլեսի :
Վ ե հեր պաշլատըը իշինաե՝ 21
Ա լլահ եվինին խըզմ Թինաե չե-
րիա՛Թ իւզրե վե Թենապհ իւզրե՝
Ա լլահընը պիւԹիւն եիւրեյին-
տեն Թալապ էտերեք ա՛մե եյ-
լեսի , վե պերիսօրտար օլուու :

ՊԱՊ Լ Բ

Պու շէյլերտաեն վե պու հա- 1
գիւգաԹտան սօնկրա՝ Ասուր փա-
տիշահը Սեննեքերիմ կելսի , վե
Յուդայա կիրսի , վե հիսարլը
շէհրլերե գարշը օրտու գուրուպ՝
օնլարը քենտինե զապթ էթմեյե
գասթ էթտի : Իմտի Եզեկիա՝ 2
Սեննեքերիմին կելիպ Երուսաղե-
մին իւզերինե ճենք էթմեյե նի-
յեթ էթտիյինի կեօրիւնճե , սեր- 3
վերլերի վե գահրիմանլերի իլե
մեշվերեթ էթտի քի՝ շէհրին տի-
շարընընտա օլան փունգարլարըն
սուլարընը գափայա , վե ծնլար
օնա եարտըմ էթտիլեր : Վ ե ջոգ 4
խալգ ճեմ՝ օլուու , վե ճիւմլե
փունգարլարը վե տիյարըն օր-
Թասընտա ադան՝ ըրմաղը՝ Նիչքեն
Ասուր փատիշահլարը կելիպ ջոգ
սու չպուլալար տե՞յերեք գափա-

5 տըլար։ Հէմ քէնաթնի դուվվէթ-
լէնտիրտի, վէ հէր ԷԷդԷդ հի-
սարը եավաշ, վէ գուլէէրի տա-
հա եիւքսէք եափսը, հէմ տիշար-
տան պիր ղալրի հիսար եափը, վէ
Դաւիթ շէհրինտէ օլան Ս՛էլ-
նու Թա՛միր էթտի. հէմ չոգ
մըղրաֆլար վէ գալգանլար եամ-
6 սը։ Վէ գաւմըն իւղերինէ ձէնք
սերվէրէլի գօտու, վէ ծնլարը
շէհրին գափուսու մէյտանընտա
քէնտի եանընա ձէմ՛ էյլէտի,
վէ ծնլարա կէօնիւլլէրինձէ սեօյ-
լէյիպ տէտի քի՝ Գուվվէթլէնիպ
7 ձէտուրլար օլըր։ Ասուր փատի-
շահընըն եիւզլէնտէն վէ նուն պի-
լէսինձէ օլան ձիւմլէ գալասպա-
լըղըն եիւզլէնտէն գօրգմանն վէ
իւրքմէն. զիրա պիղմ իլէ օլան-
լար՝ ծնուն իլէ օլանլարտան չօգ
8 տուր։ Օնուն պիլէսինձէ օլան՝
էթտէն գօլ տուր, ամմա պի-
զիմ իլէ օլան՝ Ալլահ՛մըղ Բապպ
սրը, քի պիզէ եարտըմ էտիպ՝
ձէնքէլէմիտըզ ձէնքէլէչ. իսոի
գաւմ՝ Յուդա փատիշահը Եզե-
կիանըն սէօզլէրինէ տայանտը։
9 Պունտան սօնկրա Ասուր փա-
տիշահը Սենէքէրիմ՝ քէնտիսի
հէմ ձիւմլէ սէլտարլարը Լաքիս
իւզէրինտէ իլքէն՝ Երուսաղէմ
Յուդա փատիշահը Եզեկիայա
վէ Երուսաղէմտէ օլան ձիւմլէ
Յուդայա գուլլարընը կէօնտէ-
10 րիպ տէտի. Ասուր փատիշահը
Սենէքէրիմ պէօյլէ տէր. Սիզ
քիմ՞ կիվվէնիրսինիզ, քի Ե-
րուսաղէմտէ մուհասէրէտէ իւ-
11 քէն օթտուրտուրտունուզ։ Եզե-
կիա սիղն ամէնզտան վէ տու-
տուղտուգտան էօլիւմէ թէսլիմ
էթմէք իչտուն՝ պիզի Ալլահ՛մըղ
Բապպ Ասուր փատիշահընըն ե-
լինտէն գուրթարտըգ տըր տէ-
յէրէք՝ սիղն ազա՞ղըյօր մուս։
12 Օնուն Թէվկէ փուլխանէլէրինի
վէ մէզպահլարընը տէի՝ էտիպ՝
Յուդայա վէ Երուսաղէմի՝ եա-
լընըզ պիր մէզպահընն էօնիւնտէ
սէճտէ գըլըն վէ օնուն իւզէրին-
տէ պուխուր եադըն տէյէրէք
սէօյլէյէն պու Եզեկիա տէյի՞ը
մի։ Տիյարլարըն ձիւմլէ գաւմ- 13
լարընա՝ պէնիմ վէ պապալարը-
մըն էթտիյինի պիլմի՞ղ մի սե-
նիղ. օլ տիյարլարըն գաւմէրի-
նէն ալլահլարը՝ տիյարլարընը է-
լիմտէն պիր վէճի իլէ գուր-
թարմադա գաապը օլտուղա՞ր մը։
Պապալարըմըն խարապ էթտիք- 14
լէրի օլ թայիֆէլէրին ձիւմլէ ալ
լահլարընն հա՞նիկսը գաւմընը
պէնիմ էլիմտէն գուրթարմադա
գաապը օլտուղ քի՝ Ալլահընըզ սե-
զի պէնիմ էլիմտէն գուրթար-
մադա գաապը օլա։ Իմտի հալա 15
Եզեկիա սիզի ալտադմասըն, վէ
սիզի պէօյլէճէ ազդըրմասըն, վէ
օնա ինանմասըն. զիրա հիչ պիր
թայիֆէնին եա մէմլէքէթինին հիչ
պիր ալլահը՝ գաւմընը էլիմտէն
վէ պապալարըմըզըն էլինտէն գուր-
թարմադա գաապը օլմատը, գա՞ն-
տէ գալաը քի Ալլահընըզ սիզի 16
պէնիմ էլիմտէն գուրթարա։ Վէ
օնուն գուլլարը՝ Բապպ Ալլահա
գարշը վէ գուլու Եզեկիայա գար-
շը տահա զիյատէ սէօյլէտիլէր։
Հէմ օ՝ Իսրայէլին Ալլահը Բապ- 17
պը սէօյտէյ՝ վէ օնա գարշը
սէօյլէտէյ մէքթուպլէր եազդը
տէտի քի՝ Տիյարլարըն թայի-
ֆէլէրինին ալլահլարը քէնտի
գաւմէրինի էլիմտէն նէձէ գուր-
թարմատըղար իսէ, Եզեկիանըն
Ալլահը տահի գաւմընը էօյլէ
էլիմտէն գուրթարայաճադ տըր։
Վէ հիսարըն իւղերինտէ օլան 18
Երուսաղէմ խալղընա եիւձէ սէս
իլէ Եհուտիձէ պաղրըպալարք քի՝
ծնլարը գօրգուտուսու չաղրըտա-
լար, Թա քի չէհրի ֆէթհ էտէ-
լէր։ Վէ աստմ էլէրինին իլի օ- 19
լան տիյարըն գաւմլարընըն ալ-

լահլաբլնա գաբբը սեցլէպիւէրի կիպի , Երուսաղէմին Ալահլնա գաբբը սեցլէսիլէր :

20 Վէ Եղեկիա փաթիշահ հէմ Ամոս օղլու Եսայի վէ յղամպէր՝ պուննան էօթիւրիւ կէցէկ տօղրու ֆէրեաա էախլ նէյազ էթ-
21 միլէր : Վէ Բապպ պիր մէլէք կէօնտէրիպ՝ Ասուր փաթիշահը-նըն օրտուսունա հէր գահրիման իյիթի վէ զապիթի վէ սէրվէրի հէլաք էթախ . վէ օ՝ եիւզ գարալըղը իլէ ախյաբլնա տէօնտիւ , վէ ալլահլընըն էվինէ կիբտի , վէ քէնտի պաղըբլնտան չըգան օղուլլարը՝ ծնու օրտուս
22 գլըձ իլէ սիւզիւրտիւլէր : Պէյլէձէ Բապպ Եղեկիայը վէ Երուսաղէմին սաքինէրլինի Ասուր փաթիշահը Սինաքերիմին էլինտէն վէ ձիւմլէսինին էլինտէն գուրթարըը , վէ օնլարա չէփէչէվէյէն հիմայէթ էյլէմի : Վէ
23 չօղլար Երուսաղէմէ Բապպա փիշքէշլէր՝ վէ Յուդա փաթիշահը Եղեկիայա զըլմէրլու հէմէյլէր կէօթիւրիւրլէր իտի . վէ պուննան սօնկրա ձիւմլէ Թայինֆէլլէրին կէօզլէրինտէ եիւձէլտի :

24 Օլ կիւնլէրտէ Եղեկիա էօլիւմ աէրէձէսինտէ խաստալանը , վէ Բապպա նէյազ էյլէմի . վէ Բապպ օնա սէցլէմի , վէ օնա պիր ա՛լամէթ վէրմի :
25 Վէ Եղեկիա՝ եիւրէյի մաղրուրլանմագ իլէ՝ քէնտինէ օլան իհ-նայէթէ կէօրէ հաա էթմէմի . օնուն իչիւն օնուն իւզէրինէ վէ Յուդա հէմ Երուսաղէմին իւզէ-
26 րինէ զաղազ կէլմի : Ամմա Եզեկիա եիւրէյինին մաղրուրլուղու իչիւն՝ կէրէք օ կէրէք Երուսաղէմին սաքինէրի ալըգլանտը . վէ Բապպըն զաղազը օնլարըն իւզէրինէ Եզեկիանըն կիւնլէրինտէ կէլմէմի :

Վէ Եզեկիանըն՝ ղայէթ չօգ 27
զէնկինլիյի վէ ի՛զզէթի օլտու . վէ քէնտինէ՝ կիւմիւշ իչիւն վէ ալթունն իչիւն վէ դըյմէթլի թաշ լար իչիւն վէ պահարլար իչիւն վէ գալգանլար իչիւն վէ հէր կէօնէ գըյմէթլու գապլար իչիւն
խազինէլէր , վէ պուղազայ հէմ 28
շարապ վէ զէյթունն եագը մահսուլլարը իչիւն մախզէնլէրի՝ վէ հէր ձինս տավարլար իչիւն ահորլար՝ հէմ սիւրիւլէր իչիւն մանդրալար եավրը : Վէ քէնտինէ 29
շէհրլէր ալինա էթմի , վէ չօգ գոյունլարա վէ սըղըրլարա մալլըք խաի . զիրա Ալլահ օնա չոխ էթ չօգ մալ վէրմի : Վէ պու 30
Եզեկիա Գեհոնոն էօվարըգի սու փունկարլարընը գափատը , վէ օնլարը աշալա տօղրու Դաւիթ շէհրինին պաթըսընտան եանա եիւրիւթմիս . վէ Եզեկիա հէմ իշլէրինտէ պէրհօրսար օլտու :

Վէ լօքին ախյարտա վագի՛ օ- 31
լան ա՛լամէթ իչիւն թէֆթիշ էթմէյէ օնա կէօնտէրիլէն Բաբիլն սէրվէրլէրինին էլչիլէրի մաստախսինտէ՝ Ալլահ օնու թէրք էթմի .քի՝ օնու սընայըպ հէմ եիւրէք յինտէքինի պիլէ :

Վէ Եզեկիանըն պագի հիքեա- 32
յէթի վէ օնուն իշտանլէրի՝ իւթէ Ամոս օղլու Եսայի փէյղամպէրին իլհամընտա՝ Յուդա վէ Երուսաղէմ փաթիշահլարընըն քիթաապընտա եազըլմըշ ոլը :
Վէ Եզեկիա պապալարը իլէ ոյու- 33
տու , վէ օնու Դաւիթ օղուլլարընըն էն եիւքսէք մէզարլարընտա տէֆին էյլէմիլէր , վէ ձիւմլէ Յուդա վէ Երուսաղէմին սաքինէրի օնա՝ վէֆաթընտա իզզէթ էթմիլէր . վէ օնուն եէրինէ՝ օղլու Մանասէ փաթիշահ օլտու :

ՊԱՊ ԼԴ

1 Մանասէ փատիշահ օլտուգ-
ատա՝ ոն իքի հաշընատա իտի. վէ
Երուսաղէմտէ էլլի սէխ էօլփա-
2 տիշահլըգ սիւրտիւ: Վէ Բապ-
պըն Իսրայէլ օղուլլարընըն էօ-
նիւնտէն սիւրտիւյիւ թայիֆէ-
լէրինի իքրահիյէթինէ կէօրէ՝ Բապ-
պըն նահարընատա եարատընըգ
3 էյլէտի: Վէ պապասը Եղէկիա-
նըն էրդաբըլը Թէֆէ փուԹնա-
նէնէլէրինի Թէքբար պինա էյլէ-
տի. վէ Բահաղնիմ մէղպահլար
գալարընը, վէ Աստարովթ փուԹ-
լարը եափտը, վէ կէօյլիւն ձիւմ-
լէ ա՛սքէրլէրինէ սէճտէ գընարը,
հէմ ոնլարա ի՛պատէթ էյլէտի:
4 Վէ Բապպընը՝ Իսմիմ էպէտէն
Երուսաղէմտէ օլաճագ տընը տէ-
տէյի Բապպըն հվինատ մէղպահ-
5 լար եափտը: Վէ Բապպ էվ-
նին իքի ավլուսունատա՝ կէօյիւն
ձիւմլէ ա՛սքէրլէրինէ մէղպահ-
6 լար եափտը: Վէ Ենոմ օղուլ-
տէրէսինատ՝ օղուլլարընը աթէյ-
տէն կէյիւրտի, վէ ղայիսի սիւլ-
մէյէ մուդայէտ օլաուբ իտի, հէմ
ուղուբ կէօղէսիը իտի, վէ սիւ-
յիւ էաէր իտի, հէմ ձինձիվէր
վէ բէտմալաբը Թա՛յին էթտի.
Բապպըն նահարընատա օնու ղա-
զապէ կէթիրմէք իչիւն՝ չօգ եա-
7 բմաղընգ էթտի: Վէ եափտը,
ղը ցյուլմուշ փուԹու Աղլահըն
օղ էվինէ գօտու քի՝ Աղլահ օնուն
հապգընա Դաւիթէ վէ օղլու Սո-
ղոմոնա տէմիշ իտի. Իսմիմ է-
պէտէն պու էվտէ վէ Իսրայէլին
ձիւմլէ սըպԹալարընատան սէչտի-
յիմ Երուսաղէմտէ գօյաճաղըմ.
8 Վէ պապալարընըզը տիքտիյիմ
էէրին իւղէրինատէն՝ արԹընգ Իս-
րայէլին այագլարընը կիւէրմէյէ-
ձէյիմ, անճագ հէմտան օնլարա
ձիւմլէ հմր էթտիյիմի՝ Մոսէ-
սին էէտի իլէ օլան պիւԹիւն
ԹէվրաԹ վէ գանունլար վէ շէ-
րիա՛Թլար իւզրէ ա՛մէլէթմէյէ
տիգդաթ էտէրլէր իտի: Լամնա 9
Մանասէ Յուդայը վէ Երուսա-
ղէմին սաքինէրինի ազընըրտը,
չէօյլէ քի՝ Բապպըն Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն էօնիւնտէն հէլաք
էթտիյի Թայիֆէլէրտէն պէԹէր
ա՛մէլ էթտիլէր: Վէ Բապպ 10
Մանասէյէ վէ օնուն գավմընա
սէօյլէտի, ամմա տինգլէմէտի-
լէր:

Վէ Բապպ օնլարընի իւղէրինէ 11
Ասուր փատիշահընըն ա՛սքէր
աէրվէրլէրինի կէթիրտի, վէ Մա-
նասէյի էնկէլլէյէ իլէ ԹուէԹուպ
օնու պուգաղըլար իլէ պապլա-
տըլար, վէ օնու Բաբիլօնա կէօ-
Թիւրտիւլէր: Վէ օ՝ սըգընԹը- 12
ատա իքէն Ալլահը Բապպա եալ-
վարտը, վէ պապալարընըն Ալ-
լահը էօնիւնտէ զայէԹ իլէ ալ-
չագլանտը: Վէ օնա նիյազէԹ- 13
տի, վէ նիյազընը գապուլ է-
տիպ՝ բիճասընը իչինէտի, վէ օ-
նու Երուսաղէմ քէնտի փատի-
շահլըլընա տէօնտէրտի. վէ Մա-
նասէ պիլտի քի՝ Եհովա Ալլահ
տըր: Վէ պունտան սօնգրա Դա- 14
ւիԹ շէհրինին տիշարընըսընատա՝
Գիհոնուն պաթընըսընատան կանա
աէրէյտէ վէ Պալըգ գափուտու-
նուն մէտխէլինտէ Ոփիրը տօլա-
շընը պիւր հիսար եափտը, վէ օ-
նու ղայէԹ իլէ հիւքսէլԹտի. վէ
Յուդատտա օլան ձիւմլէ հիսարընը
շէհրլէրտէ ա՛սքէր սէրվէրլէրի
գօտու: Վէ Բապպ էվինատէն 15
ալլահլարը վէ փուԹու՝ վէ Բապպ
էվինին տաղընատա վէ Երուսա-
ղէմտէ եափտընը ձիւմլէ մէղպահ-
լարը կիտէրտի, վէ շէհրտէն տի-
շարը աԹտը: Հէմ Բապպընի մէղ 16
պահընը եափտը, վէ օնուն իւ-
զէրինէ սէլամԹ վէ շիւքր գօր-
պանլարը սունատու. վէ Յուդա-
յա էմր էթտի քի՝ Իսրայէլին

Աւետեան Բապպա ի՛պատեմ է-
17 տէ : Լսելին գաւմ՝ ատեան թէ-
փէլէրտէ գուբպան էտէր խոխ-
ատ տէ , եալընըզ Աւետեան Բապ-
պա էտէրլէր խոխ :
18 Վէ Մանասէնին պագի հի-
քեայէթի վէ Աւետեանա նիյա-
զը՝ վէ Իսրայէլին Աւետեան Բապ-
պան խալինտէ ծնա սէօյլէյէն
պագըճընըրըն սէօզլէրի՝ կիթէ
Իսրայէլ փասիլասլարընըն թէ-
19 վրիխինտէ տիր · Հէմ ծնուն
նիյազը վէ ծնուն գապուլօլուն-
մասը վէ ձիւմլէ կիտնանը վէ ի՛ս-
կանը՝ հէմ ա՛զապտանըլընտան
հավիլ օլթէրէ փուռթխանէլէրի
էսփարտը՝ հէմ Աստարովթ վէ
ցմա փուռթլարը ա՛քսախի մա-
հալլար՝ կիշէ Հորանըն թէկնա-
20 րիխինտէ եալընըզըզ սըր : Վէ
Մանասէ պապալարը կէչ ուչու-
տու , վէ ծնու քէնտի հավինտէ
ա՛ֆին էյլէտիլէր · վէ ծնուն եւ-
րինէ՝ օղլու Ամին փասիլասի օղ
տու :
21 Ա՛մին փասիլասի օլտուգտա՝
էյիրմի իքի եաշընտա խոխ · վէ
Երուսաղէմտէ իքի հըզ փասի-
22 լասի՛նէ սիւրտիլ : Վէ պապասը
Մանասէնին էթտիյինէ կէօրէ՝
Բապպան նաղարընտա եարամազ
ըզը էյլէտի · հէմ ծնուն պապա-
սը Մանասէնին եափտընը ձիւմ
լէ ցմա փուռթլարա Ամին գուբ-
պան ատնտու , վէ ծնըզարա ի՛-
23 պատեմ էյլէտի : Ա՛մմա պա-
պասը Մանասէնին ա՛զապլան-
մըզը կիսի՝ Բապպան հուզուր-
բունտա ա՛զապլանմասը · իլլա
սօզ Ամին՝ ատըզտունտ չօղալթը:
24 Վէ գուբպասը ծնուն իւզէրինէ
փիթնէ գօփարտընըզը , վէ ծնու
քէնտի կէլտիրտիյէր :
25 Վէ տիյարըն խալըը՝ Ամին փա-
տիշահըն իւզէրինէ ձիւմլէ փիթ-
նէ գօփարանըլարըգէօլտիւրտիյէր·
հէմ տիյարըն խալըը ծնուն եւ-
րինէ օղլու Յովսիայը փասիշահ
նասպ էթտիլէր :

ԳԼԱՊ ԼԴ·

Յովսիա փասիշահ օլտուգտա՝ 1
սէքիզ եաշընտա խոխ · վէ Երու-
սաղէմտէ օթուզ սիկի եըլ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ : Վէ Բապ- 2
պան նաղարընտա տօղրու օլանը
իլէտի , վէ պապասը Դաւիթին
եօլունտա կիւրիւտիւ · վէ սաղ
եա սօլա սափմատը :
Վէ փասիշահլըղընըն սէքիզնը- 3
ձի եըլընտա՝ օ ատա չՃուգ ի-
քէն , պապասը Դաւիթին Ա-
լահընը թալտա էթմէյէ պաշլա-
մը · վէ օն իքինձի եըլընտա՝ Յու-
դայը վէ Երուսաղէմի թէմիզ
փուռթխանէլէրինտէն վէ Ատա-
քովթ հէմ ցմա վէ տէօքմէ փուռթ-
լարընտան թէմիզլէմէյէ պաշլա-
մը : Վէ Բահալիմին մէզպահ- 4
լարընը օնուն հուզուրունտա
կըպտըրըր , վէ ծնըզարըն իւզէ-
րինտէ կիւքսէքլէրինի օլան սու րէթ-
լէրի փարչալըմի · վէ Ատտարովթ
հէմ ցմա վէ տէօքմէ փուռթլարը-
նը դըրըպ էզմի , վէ ծնըզարա
գուբպան հաէնլէրին մէզպահլարը
իւզէրինէ սաչը : Վէ քեահէնին- 5
լէրին քէմիքլէրինի մէզպահլարը
իւզէրինտէ եագտը , վէ Ցուդա-
յը հէմ Երուսաղէմի փարչալըմի :
Հէմ Մանասէ վէ Եփրեմ վէ 6
Շմաւոն էհրիլէրինտէ թա Նեփ-
թալիմտաքը էհի էվլէտտէ հավէ-
րինի արաշթըրըր : Հէմ մէզ- 7
պահլարը վէ Ատտարովթ փուռթ-
լարընը կըպտը , վէ ցմա փուռթ-
լարընը թօզա տէօյտիւ , հէմ
Իսրայէլին ձիւմլէ տիյարընտա
հէմ փուռթլարը փարչալըմի · ան-
տէն Երուսաղէմի տէօնտիւ :
Վէ փասիշահլըղընըն օն սէքի- 8
զնձի եըլընտա՝ տիյարը վէ հավի
փայլալըմընձէ , Եսելիա օղլու Սա-

ժամը վէ հէգերին սկրտարը Մաս-
սիայը վէ Յովաքազ օղուս Թէգ-
քերէհճի Յովադը Ալլահը Բապ-
պըն էվլնի Թա՛միր էթմէյէ կէտ-
9 մէրտի ։ Վէ ծնլար պէյիւքքա-
հին Իսրայէլին Ղէնվլէրին
վէ Ալլահըն էվնէհ կէթիրիլին՝ գա-
փուդս պէքլէյէն Ղէնվլէրին
Մանասէ վէ Եփրեմ էվնտէն
վէ Իսրայէլին Ճիւմլէ պագըշըն-
տան վէ Ճէմի՛ Յուդասան վէ
Բէնիամինտէն էհմ Երուսաղէ-
մին սաքինլէրինտէն Ճէմ՛ էթ-
10 տիքլէրի ագէյի վէքտիլէր ։ Վէ
Բապպ էվնտէ մի՛էթհէմլէրին
եա՛ղ իլի իշէյէնլէրին էվնէհ
Թէսլիմ էթտիլէր ։ ծնլար տա օ-
նու Բապպըն էվնտէ՝ էվի մէրէ-
մէթ վէ Թա՛միր էթմէք իչին ի-
լի իշէյէն իշճիլէրէ վէրտիլէր ։
11 Եա՛նի ահէվկիրլէրէ վէ եամու-
ճուլարա վէրտիլէր , բի Յուդա
փատիշահլարընըն խարապ էթ-
տիքլէրի էվլէրի չամմագ իչլին
եէնուճմուշ Թաշլար՝ վէ տիրկէ-
լէր իչին քէրեսթէլէր սաթուն
12 ալալար ։ Վէ օլ սահմլէր իլի
էմնիյէթ իւզրէ իշլէրլէր իտի ։
վէ ծնլարըն իւզէրինտէ Մէռարի
օղուլլարընտան Ղէվլի Յէթ վէ
Աբդիա՝ վէ կահաթլարտան օղուլ-
լարընտան Զաքարիա վէ Մէսու-
ղամ նազիրլէր իտի քի՝ էֆ էվլերի
սիւբէրլէր իտի ։ վէ Ղէվլիլէր-
տէն մուսիղի ալէթլէրինէ Ճիւմ
13 լէ մահիր օլտնլար ։ էհմ համ-
մալարըն իւզէրինէ՝ վէ հէր
պիր կէտնէ իշ իշլէ յէնլէրին նա-
զըրլէրի ծնլար իտի ։ վէ քհա-
թիպլէր էհմ զապթլէր վէ գա-
փուճուլար Ղէվլիլէրէն իտի ։
14 Վէ Բապպըն էվնէհ կէթիրի-
լէն ագէյի ջըդարտագլարընտա,
Քհղվկիա քհահին Մովսէսին էհ-
մի իլէ վէրտիլէն Բապպըն Թէվ-
15 րաթ քհէթապընը պուլտուս ։ Վէ
Քհղվկիա Ճէվապ կտիպ քհամթիպ
Սափանա տէմի քի՝ Բապպըն էհ-
վնտէ Թէվրաթ քհէթապընը պուլ-
տում ։ վէ Քհղվկիա քհէթապը
Սափանա վէրտի ։ Վէ Սափան 16
քհէթապը փատիշահա կէօթիւր-
տիւ , էհմ փատիշահա էհղրի Ճէ-
վապ կէթիրիպ տէմի քի՝ Գուլ-
լարընըն էվնէհ էհղ վէրիլէնի իշ
լէյօրլար ։ Վէ Բապպըն էվնտէ 17
տէ պուլտունան ագէյի Ֆէյթանա
տէօքտիւքտը , վէ ծնտս մի՛էթհէ-
մէլէրին էվլնէհ վէ իշի իշէյհնը-
լէրին էվլնէհ Թէսլիմ էթմիշտը ։
Անտէն քհամթիպ Սափան փա- 18
տիշահա Խապէր վէրիպ տէմի
քի՝ Քհահին Քհղվկիա պանա պիր
քհէթապ վէրտի ։ վէ Սափան օ-
նու փատիշահընը հուզուրունտա
օգուտտս ։ Վէ վագի օլտուքի՝ 19
փատիշահ Թէվրաթըն աէօղլէրի-
նի իշէթմէյի կիպի՝ հավալը-
րընը եըրթտը ։ Վէ փատիշահ՝ 20
Քհղվկիա վէ Սափան օղլու Ա-
քիկամա վէ Միքա օղլու Աբդո-
նա վէ քհամթիպ Սափանա վէ
փատիշահընը գուլտս Ասայիայա
էմր էտիպ տէմի քի՝ Կիտին պէ- 21
նիմ իշէտն վէ Իսրայէլ հէմ Յու-
դա պագիյէսի իշէտն՝ պու պու-
լունան քհէթապընը աէօղլէրի հագ-
գընա Բապպա տանըղըն ։ ղըրա
պու քհէթապտա Ճիւմլէ եազըլը
օլտնա կէօրէ տ՛մէղ էթմէք իշէտն
պապալարըմըզ Բապպըն աէօղլու-
նու ատղըտմատըգլարընտան էօ-
թիւրու՝ իւզէրիմիզէ տէօքհու-
լէն Բապպըն ղազտպը պէօյիւք
պիր ։
Իմմի Քհղվկիա՝ փատիշահընը 22
տահմլէրի իլէ՝ լեպտաղարը հըքիզ
էտէն Աարա օղլու Թէհկուտանըն
օղլու Սէղըտմտն գարըսը Ող-
դա փէյղամպէրէյէ կիթհտիլէր ,
վէ օ՝ Ներուտաղէմտէ Մատնա-
սա սաքին իտի ։ վէ ծնտ պուն-
ճիվէյլին աէօղլէտիլէր ։ Վէ օ ան- 23
լարտ տէմի քի՝ Իսրայէլին Ա-

ջանը Բապպ պէջլէ ասէր · Սիղն պանա կէօնտէրէն առէմ ասկին
24 քի՝ Բապպ պէջլէ ասէր · Իչինէ պէն պուռ մահալլին իւզէրինէ վէ ծնուն սաքինէլրի իւզէրինէ պէլ՝ եաղ Յուդա փատիշահլընըն հուզուրունտա օթուռտուգլարը քի Թապռատ եաղըմըզ Ռիւմէ պէկ
25 տուռ՝ լարը կէթիրէճէկիմ · Փուռնուն իչինէ քի՝ պէնի էլէրինին Ռիւմէ ա՛մէլլրի իւլ զաղապէ կէթիրմէք իչինէ պէնի Թէկրը եարիպ զարի ալտընտարա պուլտուգ եաղըզլար · վէ պուռ մահալլին իւզէրինէ զաղապըմ ասկըլուճ
26 Ռէք տիր , վէ ասէնմիյիմ՝ Ա՛մմա Բապպա ասանըլմադ իչինէ պիղի կէօնտէրէն Յուդա փատիշահլընա պէջլէ տէ յէսինիզ · Ի՛սրայէլլին Ալլահը Բապպ պէջլէ
27 ասէր · Իլէթսիյին ասօղլէրտէն էօթիւրիւճ , պուռ մահալլին հադդընա վէ ծնուն սաքինէլրի հադդընա սէօյլէսիյինի իլէթսիյինէ , եիւրէկլին Ալլահընըն հուզուրունտա էուռմէյըպ ալլահադլանըլըգլըն՝ վէ հուզուրուռմատա ալչաղլանըպ հավապլարընը էրթէթտըգլըն վէ հուզուրուռմատա ալտընտըգլըն իչինէ , Բապպ տէր քի՝
28 պէն տահի իչինէթիմ՝ Իլէթ պէն ասկի պապալարընա զաՌմէ հատՌէյիմ , վէ մէզարլըգլընա սէլա մէթ իլէ զաՌմ օլաՌագտըր , վէ պէնիմ պուռ մահալլին իւզէրինէ վէ ծնուն սաքինէլրի իւզէրինէ կէթիրէճէկիմ Ռիւմէ պէկլարը կէօզլէրին կէօրմէյէՌէք տիր · վէ օնլար փատիշահա Ռէվապ տէօն
տէրտիլէր ։
29 Վէ փատիշահ կէօնտէրիպ՝ Յուդահլըն վէ Երուսաղէմին Ռիւմլէ իխթիյարլարընը Ռէմ՛ էյլէտի ։
30 Վէ փատիշահ՝ Յուդահլըն Ռիւմլէ ասէմլէրի վէ Երուսաղէմին ա՛քինէլրի վէ քէհանինլէր հէմ՝ Ղևիլլէր վէ պէօյիւքտէն քիւչէ-
յէ վարընճա Ռիւմլէ գավմիլէ Բապպլըն էվինէ ղըգաը · վէ իչինէքիլէր լէքին՝ Բապպըն էվինտէ պուլունան ա՛հդ քիթապլըրըն Ռիւմլէ աէօղլէրինի օգուտուռ · վէ 31
փատիշահ տուռարաղընտա տուռըպ՝ պուռ քիթապտա եազըլը օլան ա՛հդըն աէօղլէրինի իՌրա էթմէք իչինէ՝ Բապպա Թապի՛օլմադա վէ ծնուն էմիրլէրինի վէ չէհատէԼէրինի վէ գանուն ալարընը պիլմէյէ Հիւրէյինտէն վէ պիւԹիւն Ճանընտան ատագլամադա Բապպըն հուզուրունտա ա՛հդ
էյլէտի · Վէ Երուսաղէմէ հէմ 32
Լէվհամիյնտէ հէմ պուլունանլարը ա՛հդա գայիմ էթտի · վէ Երուսաղէմին ա՛քինէլրի՝ պապալարընըն Ալլահը՝ Ալլահըն ա՛զը իւզէ ա՛մէլ էթտիկէ ։ Ան- 33
աէն Յովսիա Իսրայէլօղուլլարընը օլան Ռիւմլէ պիլտիրտիգլընտան Ռիւմլէ Իսրայէլտէ պուլունանլարընա Ա՛լլահ Բապպլըն արտընտան սապմամադլար ։

ԳԱՊ ԼԵ

Վէ Յովսիա Երուսաղէմտէ 1
Բապպա պասէք էյլէտի · վէ պասէքի՝ նէք այդըն ան աէօթտիւնՌիւ Իէնէտան պէօզաղլատըլար ։
Վէ քէհանինլէրի նէվգէթլէրինի տէ տուռտուռուպ՝ օնլարա Բապպ էվինին իսդիմէթինէ զայրէթ վէրտի ։ Վէ Ռիւմլէ Իսրայէլէ Թա- 3
լիմ էտէն՝ Բապպա Թագատա օլունան ղէվլիլէրէ տէմի քի՝ Ա՛զիզ սանտուղա՝ Իսրայէլ փատիշահը Դաւիթ օղլու Սողոմոնուն եափտըղը էվէ գօյուն , քի ումուզունուզտա եիւք օլմասըն ·

շեմաի Աղտահընըղ Բապպա՝ վէ օ-
նդէն գաւմը Իսրայէլէ խըզմէթ
4 էաին : Վէ պապալարընըղ հվէ-
րինձէ պէօլիւքէրինիզ կէօրէ՝
Իսրայէլ փառիշահը Դաւիթին
հաղորդը վէ օղուռ Սողոմոնուն
հաղորդը մինվալ իւզրէ հաղորդ օ-
5 լուն : Վէ գաւմէն օղուլարը գա-
րընտաշլարընըղդէն պապա հվէրի
պէօլիւքէրինձէ՝ վէ Ղևիվիէրին
պապա հվի պէօլիւնձէ՝ Մադ-
6 ահէտէ տուրուն : Վէ պապէի
պօղաղլայըն , վէ Թաղտիս օ-
լուն , վէ գարընտաշլարընըղ ի-
չէն հաղորդայըն քի՝ Ղապըն
Մովսէսին էաի իլէ օլան սէօ-
7 զինէ կէօրէ հաւէրը : Վէ Յով
սիա գաւմէն օղուլարընա հվի
հաղորդ պուլունանլարա՝ սայըդը
իլէ սիւրիւէրտէն օթուզ պին
գուզու վէքէլ եավրուլարը հեմ
իւչ պին սըղըր՝ ձիւմլէսի պապէ
իչէն օլարագ՝ պաղըշլատը. պուն-
լար վառիշահդէն մալինտէն իսի :
8 Օնուն սէրվէրլէրի տախի գավ
մա՝ քեհանինլէրէ վէ Ղևիվիէրէ
իլղատէթ իլէ պաղըշլատըլար .
Աղտահ Էվինին զաքիթլէրին-
կիա վէ Զաքարիա վէ Յէհիէլ-
պապէէ իչէն քեհանինլէրէ՝ իլի
պին ալթը եիւզ գօյուն վէ իւչ
9 եիւզ սըղըր վէրտիլէր : Վէ Ջո-
նդահա հեմ մնուն գարընտաշլարը
Սեմայիա վէ Նաթանայէլ՝ վէ
Ղևիվիէրին սէրվէրլէրի Աս-
բիա վէ Յէհիէլ վէ Յովզաբագ՝
պապէէ իչէն Ղևիվիէրէ պէշ պին
գօյուն վէ պէշ եիւզ սըղըր պա-
ղըշլատըլար :
10 Իսմի խըզմէթ հաղորդ օլունը-
ձա , փառիշահդէն էմրինէ կէօ-
րէ՝ քեհանինլէր քէնտի տուրագ-
լարընտա վէ Ղևիվիէր քէնտի
պէօլիւքէրինտէ տուրտուլար :
11 Վէ պապէի պօղաղլատըլար . վէ
քեհանինլէր էլէրինտէն գանը ա-
ւըդ սէրփուիլէր , Ղևիվիէր իսէ
եիւզաիւէլէր : Վէ Մովսէսին քի-
թապընտա եազըլը օլտուղունա կի-
պի պէօլիւքէրձէ պապալար հվի
իւզրէ գավմա վէրիպ Բապպա
սունմագ իչէն պիւթիւն եամա-
լը պէր եառա գալտըրըլար . սը-
ղըրլարա տախի հօյէ էնդիէր :
12
13
14
15
16
17
18

հէմ Երուսաղէմ սաքինչէրինն հլէսիքէրի պատէք կիսի՝ Իսրայէլին հիչ պիր փառիշահը էթ-
19 մէմիշ իսի : Պու պատէք Յովսէնցին փառիշալըղընդն ան ակ-
քիզինճի կըլընսա օլսուս :
20 Հէմ պու չէյլէրտէն սոնկրա՝ Յովսիա հէյքէլն նաղարըլայընճա, Մըսրը փառիշահը Նէքաւով Եփրատըն եանընա Քարքամիս
21 կէն ճէնք էթմէյէ ջըդառը . վը Յովսիա ան ընդ առ դարշըլամալա ջըդ-
22 ար : Վը օնա հէյքէրը հէսնաէ-րիպ աէսի-քի՝ Ես՝ Յուդա փառիշահը պէնիմ սէնին կէն նէ-մալ ու էթմամ վար . պէն պու կիւն սանա գարշը ջըդմամըշըմ, էլսա պէնիմ կէն ճէնք հանդն կվէ գարշը . հէմ Աղլահ պանա հմր էթսի-քի՝ ամճէլէ հասկիմ. պէնիմ կէն օյան Աղլահտան կերի տուր, քի անդն հէլալք էթմէկին : Ամ-մա Յովսիա հիւղիւնիւ ան ան աէօնաէրմէկի . կլա Թէկսիլ գը յափէթ օլսուս-քի՝ ան ան կէն ճէնք հաս , վը Աղլահըն աղ-ղընսան օյան Նէքաւուսն սէօ-ղիւնիւ տինկիլմէկի . վը Մա-հկդով աէրէսկինաէ ճէնք էթմէ-
23 կէ վարը : Վը քէմանքէչէրը Յովսիա փառիշահը օգ կէն սակ-լասըղար . վը փառիշահ գուս-ըընա աէսի-քի՝ պէնի հօթէ ալըն,
24 ղնրա աղըր հարարանդում : Իմի գուդարը ան ու ա՛րապսան հօ-թէ ալըսի՝ ան ու քէհանիւն իքինճի ա՛րապսընա պիւոիրսիլէր աէ՝ ան ու Երուսաղէմ կհօթիւրսիւ-լէր . վը վէֆաթ էթսի , վը պապալարընըն մէզարլարընսա աէնին օլսունս, վը ճիւմլէ Յուդա վը Երուսաղէմ Յովսիանըն
25 իւղէրինէ հաս էքքսիլէր : Վը Երճիա՝ Յովսիանըն իւղէրինէ ֆինան էյլէսի , վը ճիւմլէ էր-քէք վը գարը մուսիդարլար՝ Թա պու կիւնէսէք ֆինանլարընսա

Յովսիայը ղէքր հաէրլէր , վը Իս-րայէլսէ ան ընդ գանուն գօսուս-լար . վը իշլէհ ֆինանլարընսա հաղրլմըշ տըրլար :

Վը Յովսիանըն պագի հիքա-
26 յէթի՝ հէմ անուն Բապալըն Թէվ-րաթընսա հաղրլը օլսուղունա հէօրէ խայրաթը , հէմ անուն հի-
27 քէայէթինին հվվէլի վը ան ընդը՝ իշլէհ Իսրայէլ վը Յուդա փառի-շահլարընըն քիթաալընսա հաղրլ-մըշ տըր :

ՊԱՊ Լ.Զ

Վը անդ իայրըն գավմը՝ Յով-
1 սիա օղլու Յովաքազը ալըպ պա-պաընըն էէրինէ Երուսաղէմէ փառիշահ նասպ էթմիշէր : Յո-
2 վաքազ փառիշահ օլսուգսա՝ ի-յիրմի իէշ հաշընսա խալ . վը Ե-րուսաղէմէ իէշայ փառիշահ-լըգ սիւրսիւ : Վը Մըսրը փա-
3 ռիշահը անուն Երուսաղէմոէ անղ էթմէկ . վը անդ յարսա հիւղ գան-թար կիւմիւշ վը պիր գանթար ալթուն ճէրիմէ սալըր : Վը Մը-
4 սրը փառիշահը անուն գարընսա-ղը Եղիակիմի՝ Յուգանըն վը Ե-րուսաղէմին իւղէրինէ փառիշահ նասպ էթմէկ , վը սաղինը Յովա-կիմ դէյիս-մէկրիւմ . վը Նէ-քաւով անուն գարընսաղը Յո-վաքազը ալըպ Մըսրըս հէօթիւր-սիւս :

Յովակիմ փառիշահ օլսուգ-
5 սա՝ իյիրմի սէկիզ հաշընսա խալ , վը Երուսաղէմոէ ան պիր հըզ փառիշահլըգ սիւրսիւ . վը Ա-ղլահը Բապղըն նաղարընսա հա-րամզադ հյլէսի : Վը անուն
6 իւղէրինէ Բաբիլ-ան փառիշահը Նաբուգոդոնոսոր ջըդըպ՝ անուս Բաբիլընսա հէթիւրմէք իչինն պու-գաղլար իլէ պաղլասը : Հէմ
7 Նաբուգոդոնոսոր Բապղ էվվինին գապղարընսան ալըպ՝ Բաբիլընսա

կէօթիւրմէ . վէ ծնաւրը Բաբիլոնա քէնտի հէյքէլինէ գօ-
8 տու : վէ Յովակիմին պադի հի-
քեայէթի՝ վէ ծնուն իչէրիսինի իք-
. բահիմէլերի՝ հէմ իւզէրինտէ
պուլունան չէյլէր՝ եվրէն Խորա-
հիվ վէ Յուդա փատիշահ տորը
նըն քիթապընտա եազը մէյ տորը
վէ օղու Յովաքին՝ ծնուն էրինէ
փատիշահ օլտու :
9 Յովաքին փատիշահ օլտուդ-
տու՝ ոն ութ եաշընտա իտի , վէ
Երուսաղէմտէ իւչ այ վէ ոն հինն
փատիշահլըդ սիւրտիւ . վէ Րապ-
պին նազարընտա եարատմազըդ
10 իչէրի : վէ էրթէսի եըլ՝ Նա-
բուգոդոնոսոր փատիշահ կէօն-
տէրիսի՝ ծնուր Բապէլվիլինէնէֆիա
գապտըդը իլէ Բաբիլոնա կէօթիր-
տի . վէ Յուդա իլէ Երուսաղէ-
մին իւզէրինէ՝ ծնուն գարընտաշը
Սէդեկիասը փատիշահ նասպ էթ-
տի :
11 Սէդեկիա փատիշահ օլտուդ-
տու՝ իւյիրմի պէր եաշընտա իտի .
վէ Երուսաղէմտէ ոն պիր եըլը
12 փատիշահլըդ սիւրտիւ : վէ Նա-
բուգոդոնոսոր նազարընտա եա-
րատմազըդ էյլէքի . Բապէլին
աղընտան սէյլէյէն Երեմիա փէյ-
գամպէրին էօնիւնտէ ալչագըլան-
13 մատը : հէմ տահի՝ ծնաս Նաբուգ
իլէ Եէմին վէրէն Նաբուգոդոնո-
սոր փատիշահա ա՛որ օլտու . վէ
Իսրայէլին Աղլահը Բապատաէօն-
մէմէք իչէրի՝ պէյնունտա սէրթ-
էթմէի , վէ էհէրէյինի գոթը-
14 լամտը : Երեմիէլերին ձիւմլէ
սէրվէրլէրի վէ գավմ տահի Թա-
հինիէլերին ձիւմլէ իքրահիյէ-
թինէ կէօթէ պայէմ ջոդ իւսեան
էթմիլէր . վէ Բապէլին Երու-
սաղէմտէ Թադոս էթմիյի հ-
15 վինէ նափաք էթմիլէր : վէ պա-
պապերընտէն Աղլահը Բապէլ ծնէ-
զըա իտապէրմիլէրի վասիթտաի ի-
լէ՝ քէնտի գավմընը վէ մէգաբէա-
նընը Հաբրհէտիյի իչէրէ արգա-
սընը քէսմէյէրէք էրքէն էապէր-
էէր կէօնտէրտի : Ամմա ծնէար 16
Աղլահըն խապէրձիլէրինի զէվգ-
լէնիրլէր իտի , վէ ծնուն սէօզլէ-
րինի Թահգիը էապէրլէր իտի , վէ
փէյղամպէրլէրինի մասխարաշը-
զա աչըրլար իտի , Թա Բապէլին
գադարը գավմինըն իչէրինէ
ԹուԹուշուձայատէք , Թա ի-
լաճ գաչմայընձայատէք : վէ ծն- 17
լորըն իչէրինէ Դիլտանէլերին
փատիշահընը ջոդտարտը . վէ ծն-
լորըն Խիլքիէլերինի Մադտանէլ-
րի էվինտէ գըլըճ իլէ գաթը էյ-
լէտի , վէ Խիլքի վէ պիքրէյի՝
իսմայիլտը վէ փիրի Հոխրէհմ-
տի . Ձիւմլէսինի Բապ ծնուն է-
լինէ վէրտի : վէ Աղլահ էվինին 18
հէմ պէօյիւթ վէ քիւչիւթ դապ-
լարընը՝ վէ Բապ էվինին խա-
զինէչէրինի վէ փատիշահըն հէմ
սէրվէրլէրինին խաղընէչէրինի՝
Ձիւմլէսինի Բաբիլոնա կէօթիւր-
մէյէ : վէ Աղլահըն էվինի եադը- 19
լար , վէ Երուսաղէմին հիսարընը
եըգդըլար , վէ ծնուն Ձիւմլէ գալէ-
լէրինի աթէշէ եադըլար , վէ
Ձիւմլէ նէֆիս գապլարընը պօշ-
տուլար : վէ գըլըճտան պադի 20
գալանլարը Բաբիլոնա էսիր պիր-
տիւ . վէ ծնա հէմ օղուլլարընա՝ Թա
Ֆիւրս փատիշահըղընըն ադրինէ-
տէք գուդլար օլտուլար , Բապէլն 21
Երեմիանըն աղզը իլէ օլան սէօզիւ-
նէրինէ կէլմէք իչէրի՝ Թահտիյար
շաբաթլարընտան մէսրուր օլուն-
ճայատէք . Ձիւմլէ վէրան գալ-
մըղը զէմանտա եէթմիշ եըլ տո-
լընճայատէք շաբաթ ԹուԹ-
տու :
22 վէ Ֆիւրս փատիշահը Կիւրո- 22
սուն իլէք եըլընտա՝ Բապէլն Ե-
րեմիանըն աղզը իլէ օլան սէօզիւ
նէրինէ կէլմէք իչէրի՝ Բապէ
Ֆիւրս փատիշահը Կիւրոսուն
լուհունու ոյանէթքըտը . վէ

Ձիւմէ մեմէքեթինտէն խապէր
կէլտիլար , հեմ տախի մեքթիւպ-
23 լեր իլէ տէտի քի՝ Ֆիւրա փատի-
շահը կիւրտա պէյլէ տեր։կէօք-
լէրին Ալլահը Եհովա պանատէ-
քին Ձիւմէ մեմէքեմլէրինի վէր-

աի , վէ օ պէնի՝ Յուդատա օլան
Երուսաղէմտէ օնա պիր էվափ-
մաղա Թա՛յին էյէտի։ արանըզ-
տա Ձիւմէ օնուն դավմընտան
քիմսէ , Ալլահը Եհովա օնուն
իլէ օլսուն , վէ չըգսըն ։

ԵԶՐԱՍ

ՊԱՊ Ա.

1 Վէ Ֆիւրա փատիշահը Կիւ-
րոսուն իլք եըլընտա Երեմիանըն
ավզը իլէ օլան Բապպըն սէօզիւ
էէրինէ կէլմէք իչինի՝ Բապպ
Ֆիւրա փատիշահը Կիւրոսուն
րուհունու ույանտըրտը, վէ Ձիւմ-
լէ մեմէքեմլէրինէն խապէր կէ-
չէրտի , հեմ մեքթիւպլէր իլէ
2 տախի տէտի քի՝ Ֆիւրա փատի-
շահը Կիւրոս պէյլէ տեր։կէօք-
լէրին Ալլահը Եհովա՝ պանա
Էէրին Ձիւմէ մեմէքեմլէրինի
վէրտի . վէ պէնի՝ Յուդատա օ-
լան Երուսաղէմտէ օնա էվ էափ-
3 մաղա Թա՛յին էմտի ։ Արանըզ-
տա Ձիւմէ օնուն դավմընտան
քիմսէ , Ալլահը օնուն իլէ օլ
սուն , վէ Յուդատա օլան Երու-
սաղէմ չըգսըն , վէ Իսրայէլին
Ալլահը Եհովանըն՝ օլ Երուսա-
ղէմտէ օլան Ալլահընը՝ էվինի
4 եափսըն ։ Վէ օնուն օլ ղարիպ
օլտուղու Ձիւմէ մահալլէրինէն
հէր պապի գալսըն՝ մահալլինին
ատէմլէրի օնա կիւմիւշ իլէ վէ
ալթունա իլէ վէ էմվալ իլէ հեմ
տավարլար իլէ՝ Երուսաղէմտէ օ-
լան Ալլահընը էվի իչինէ օլսուն ի-
րատէթ փէշքէշլինաէն մա՛տա՝
եարըմ էմթինլէր ։

5 Իմտի Յուդա իլէ Բընիամինին

պաշ պապալարը վէ քահինլէր
հեմ Ղևիլիլէր՝ Ալլահընը օլ Երու-
հունու ույանտըրտըղը հէր քիմ
սէ իլէ դալդըրըլար քի՝ ջըդըպ Ե-
րուսաղէմտէ օլան Բապպըն էվի-
նի պինա էտէլէր ։ Վէ ոնլարըն 6
էթրաֆլարընտա Ձիւմէ օլան-
լար՝ կիւմիւշ դավլար իլէ՝ ալ-
թունա իլէ՝ էմվալ իլէ վէ տավար-
լար իլէ վէ նէֆիս եշիա իլէ՝ հեմ
իրատէթ փէշքէշլինաէն մա՛տա՝
եարըմ էմթինլէր ։

Վէ Կիւրոս փատիշահ Ղաբու- 7
դոզոնոսորուն Երուսաղէմտէն
ջըդարըպ քէնտի աչըհլարընըն
էվինէ գոյուղու՝ Բապպ էվինին
դավլարընը ջըդարտը ։ Հէմ 8
Ֆիւրա փատիշահը Կիւրոս օնլա-
րը խազինէտար Միթրիդաատէ-
տի իլէ ջըդարըպ՝ ոնլարը Յուդա
պէյլի Սասբասարա սայտը ։ Վէ 9
ոնլարըն սայըսը պու իտի ։ Օ-
ղոուղ ալթուն լէյկէն՝ պին կիւ-
միւշ լէյկէն՝ իչիրի ոտուղ պը-
ջաղ , օղոուղ ալթուն քասէ՝ ի- 10
քինճի նէ՛վսէն ատօղոի կիւմ-
միւշ քասէ վէ պին այիր
դավլար ։ Ձիւմլէ ալթունա վէ 11
կիւմիւշ դավլար՝ պէշպին ատօղոի
կիւմ իտի ։ Սասբասար Ձիւմէ-
սինի՝ Բաբիլոնտան Երուսաղէ-
մէ չըգան սիւրգիւնլէրը իլէ պէ-
րաբէր չըգարըլը ։

ԳԱՊ Բ

1 Ա Ի Բաբելոն վաասիլհայ-
ծուգոդոնոսորոն Բաբելոնա
սիւրաթիլիս սիւրկիւն հսիրլէր-
ուէն՝ ջողըպ Երուսաղէմ վէ
Յուդայա հէր քհս քհնսի չէհրի-
նէ ուէօնէն հյալէթին հսալ սի
2 պունլար խսի, քի ծնլար Զօրա-
բաբէլ Յեսու՝ Նհեմիա՝ Սարա-
յիս՝ Հուհէլա՝ Մորթքի՝ Բա-
զաան՝ Մուսփար՝ Բագուհ՝ Հը-
ուհում՝ Բաանա Իվէ պէրապէր
կէլսինլէր. Իսրայիլ գաւմը ա-
3 սիմէլերինին սայըլը պոլ էօ. Փա-
րոս օղուլլարը՝ իկի պին հիւզ
4 հէթմիշ իքի խսի. Սափատիա-
նէն օղուլլարը՝ իւչ հիւզ հէթմիշ
5 իքի, Արահ օղուլլարը՝ հէսի
6 հիւզ հէթմիշ պհշ, Փահաթմո-
վաբ օղուլլարը Յեսու Իվէ Յո-
վաբ օղուլլարընսան՝ իքի պին
7 սէքիզ հիւզ օն իքի, Եղամ օ-
ղուլլարը՝ պին իքի հիւզ հւսի
8 սէօրթ, Զաթթու օղուլլարը՝ սո-
9 գուզ հիւզ դերդ պհշ, Զաքքա-
յի օղուլլարը՝ հէսի հիւզ սւսթ-
10 մըշ, Բանի օղուլլարը՝ սւսթը
11 հիւզ դերդ իքի, Բհբայի օղուլ-
լարը՝ սւսթը հիւզ խյիրմի իւչ,
12 Ազգադ օղուլլարը՝ պին իքի հիւզ
13 խյիրմի իքի, Ադոնհկամ օղուլ-
լարը՝ սւսթը հիւզ սւսթմըշ սւսթը,
14 Բագուհ օղուլլարը՝ իքի պին հւ-
15 լի սւսթը, Ադին օղուլլարը՝ սէօրթ
16 հիւզ հւսի սէօրթ, Եզեկիասան
Ատհր օղուլլարը՝ սոգսան սհ-
17 քիզ, Բեսհյ օղուլլարը՝ իւչ հիւզ
18 խյիրմի իւչ, Յօրա օղուլլարը՝
19 հիւզ օն իքի, Հասում օղուլլա-
20 րը՝ իքի հիւզ խյիրմի իւչ, Գա-
բբր օղուլլարը սոգսան պհշ,
21 Բհթլհհեմ օղուլլարը՝ հիւզ խ-
22 յիրմի իւչ, Նհտոփա հէսիսի՝
23 հւսի սւսթը, Անաթոթ հէսի-
24 սի՝ հիւզ խյիրմի սէքիզ, Ազ-
25 մաթ օղուլլարը՝ դերդ իքի, Կարիա-
թարիմ՝Ջ Կեփիրա վէ Բհերոթ
օղուլլարը՝ հէսի հիւզ դերդ իւչ
Ռամա վէ Գաբա օղուլլարը՝ սւս- 26
թը հիւզ խյիրմի պէր, Մաքմաս 27
հէսիսի՝ հիւզ խյիրմի իքի, Բհ- 28
թհլ վէ Գասի հէսիսի՝ իքի հիւզ
խյիրմի իւչ, Նաբաա օղուլլարը՝ 29
հւսի իքի, Մահհբհա օղուլլարը՝ 30
հիւզ հւսի սւսթը, զայրի Եղամ օ- 31
ղուլլարը՝ պին իքի հիւզ հւսի
սէօրթ, Հարիմ օղուլլարը՝ իւչ 32
հիւզ խյիրմի, Ղողզ Ադիզ վէ 33
Շէմով օղուլլարը՝ հէսի հիւզ խ-
յիրմի պհշ, Երիքով օղուլլարը՝ 34
իւչ հիւզ դերդ պհշ, Սենաա օ- 35
ղուլլարը՝ իւչ պին սւսթը հիւզ օ-
թուզ իսի:
Քհհանհնհէր, Յեսու Հվինաէն 36
Յեդայիա օղուլլարը՝ սոգսուզ
հիւզ հէթմիշ իւչ, Եմմհր օղուլ- 37
լարը՝ պին հւսի իքի, Փասուր օ- 38
ղուլլարը՝ պին իքի հիւզ դերդ
հէսի, Հարիմ օղուլլարը՝ պին 39
օն հէսի:
Ղհհհլհէր, Ոզգուհա օղուլլա- 40
րընսան Յեսու իվէ Կադմիհէլ օ-
ղուլլարը՝ հէթմիշ սէօրթ իսի:
Մ՝ուսիգարլար, Ասաֆ օղուլ- 41
լարընսան հիւզ խյիրմի սէքիզ ի-
սի: Գափուձհուլարընն օղուլլա- 42
րը, Սհղղում օղուլլարը՝ Ատհր
օղուլլարը՝ Տհլմոն օղուլլարը՝
Ակկուբ օղուլլարը՝ Հաթիտա օ-
ղուլլարը՝ Սուբա օղուլլարը՝ Հիմ-
հհմի հիւզ օթուզ սոգսուզ իսի:
Նաթհնեացիներ, Սիհա օղուլ- 43
լարը՝ Հասուփա օղուլլարը՝ Տա-
բաոթ օղուլլարը՝ Կհրոս օղուլ- 44
լարը՝ Սիհա օղուլլարը՝ Փադոն օ- 45
ղուլլարը՝ Ղեբանա օղուլլարը՝
Հգաբա օղուլլարը՝ Ակկուբ օ- 46
ղուլլարը՝ Հագաբ օղուլլարը՝ Սա-
ղմհ օղուլլարը՝ Հնան օղուլ- 47
լարը՝ Գհդհդհ օղուլլարը՝ Գա-
հր օղուլլարը՝ Ռհհայիա օղուլ- 48
լարը՝ Ռասին օղուլլարը՝ Նհ-
կոդա օղուլլարը՝ Գազամ օղուլ-

49 լարը՝ Ոզա օղուլլարը՝ Փասէ օ-
50 ղուլլարը՝ Բասի օղուլլարը՝ Ասէ-
նաս օղուլլարը՝ Մովնիմ օղուլա-
51 լարը՝ Նեփուսիմ օղուլլարը՝ Բակ-
բուկ օղուլլարը՝ Ակուբա օղուլա-
52 րը՝ Արուր օղուլլարը՝ Բասաղոթ
օղուլլարը՝ Սէկիպա օղուլլարը՝
53 Արաա օղուլլարը՝ Բարկոս օղուլ-
լարը՝ Սիսարա օղուլլարը՝ Թամա
54 օղուլլարը՝ Նեսիա օղուլլարը՝ Ա-
55 տեփա օղուլլարը՝ Սողոմոն գուլ-
լարընին օղուլլարը՝ Սոտէ օղուլ-
լարը՝ Սոփերաթ օղուլլարը՝ Փա-
56 րեդա օղուլլարը՝ Յաղլա օղուլա-
րը՝ Դարկոն օղուլլարը՝ Գէդդէլ
57 օղուլլարը՝ Սափատիա օղուլլարը՝
Ատտիլ օղուլլարը՝ Փոքարաթ օ-
ղուլլարը Ասեբայիմլիէր՝ էն Ամի
58 օղուլարը, Նաթանայիմէրին
Զիւձիէսի՝ Սողոմոն գուլլարընին
օղուլարը իւր՝ իւշ եիւղ տօգոան
ի՛քի իսի ։
59 Վէ Թեղմէլաաան՝ Թէղարաա-
ան՝ Քերուբ՝ Ադդան՝ էն Եմ-
մերաին չըգանլար, վը պապա-
լարը եվնի վը զուրկյեթլերին-
ի՛ն՝ եա՛նի Իսրայէլտին օլսուգ-
լարընը իսպաթ եթմէյէ գաապը
60 օլմայանլար՝ պուռնլար իսի ։ Դա-
ղայիա օղուլլարը՝ Տուբիա օղուլ-
լարը՝ Նեկոդա օղուլլարը՝ ալթը
61 եիւղ եվլէ ի՛քի ։ Վէ քեա-
հինլերին օղուլլարընտան՝ Աբա-
իա օղուլարը՝ Ակկոս օղուլա-
րը՝ Պարզաագը Բերզիլլինին գըզ
լարընտան գարը ալըպ՝ ընլարին
սալարը իւր՝ Յաղըլան Բերզիլ-
62 նին օղուլարը, պուռնլար սիլսի-
լէյէրինին ատֆթէրինի արատը-
լար, տմմա պուլամատըլար ։ Վը
նափաք սայըլըպ՝ քեահինլիքտէն
63 բէտտո օլունտուլար ։ Վէ Ներ-
սաթա ընլարա տէմի՛ քի՝ թա ՈՒ-
րիմ վը Թումիմ իւլ քեահին գալ-
դընճայտուէք՝ ա՛զիզլէր ա՛զիզլի-
աէն եէմէյէլէր ։
64 Ճեմլի Զէմաա՛թ պիրլիքտէ՝
դըրդ ի՛քի պին իւշ եիւղ ալթմըշ
նէֆէր իսի, դուլլարընտան վը 65
խալայըգլարընտան մա՛տա, քի
եէմի պին իւշ եիւղ օթուղ եէմի
իսի, էմմ ՕՆլարըն ի՛քի եիւղեր-
քէք իւլ գարը մուսիդարլարը
վար իսի ։ Օնլարըն աթլարը եէ- 66
մի եիւղ օթուղ ալթը՝ գաթըր-
լարը ի՛քի եիւղ դըրդ պէշ իսի ։
Տէվէլէրի ատըթ եիւղ օթուղ 67
պէշ՝ վէ էշէքլերի ալթը պին եէ-
մի եիւղ իչիրմի իսի ։
Վէ պուշ պապալարըն պա՛շըսը 68
Երուսաղէմտէ օլսըն Լապտ եվի-
նէ վարաղլարընտա, Ալլահընն
եվինէ՝ ոնու քէնտի մէքեանի իւ-
ղերինտէ դուրմադ իչին իրա-
ատթ փէշքէշի սունտուլար ։ Օն- 69
լար գաապը օլսուգլարը գատար՝
իւլն խաղընեէնեէ ալթմըշ պիր
պին ուրհէմ ալթուն վէ պէշ պին
մինա կիւմիշ վէ եիւղ քեահին
լևպասլէրի վէրմէյլէր ։ Վէ քեա- 70
հինլեր էմմ Պինիլէր՝ վէ գավմ-
ատն պա՛շըսը վէ մուսիդլարը
վէ գափուճուլար վէ Նաթանա-
յիմլեր չէհրէրինտէ՝ էմմ Զիւմ-
լէ Իսրայէլ չէհրէրինտէ սաքին
օլսուլար ։

ՊԱՊ Գ.

Վէ եէհովնէն այ էէթիշինէէ, 1
Իսրայէլ օղուլլարը չէհրէրտէ ի-
քէն, գավմ պիր ատէմ կիպի Երու-
սաղէմ Զէմ՛ օլսուլար ։ Վէ Յեշու 2
սէգիէ օղլուՌնուտ գարընտաշլարը
քեահինլեր իւլ վէ Սաալթիէլ օղ-
լու Զօրաբաբէլ գարընտաշլարը ի-
լէ գալգըպ Իսրայէլ Ալլահընըն
մէզպահընը պինա էթմէյէր քի՛
իւղերինտէ Ալլահըն տաէմի Մով
սէսին Թէվրաթընտա եազըլը օ-
տուզու կիպի՝ պիւթիւն եանմա-
լար սունտուլար ։ Վէ մէզպահը 3
մէքեանը իւղերինտէ դուրտուս-
լար ։ զիրա օ՛ռ կյորլարընը գավմ

ջարընաան գօրպարլար խալ • վէ
ծնուն լուղերինէ Բապպա պիւ-
Թիւն եանմալար՝ սապահ վէ ակ-
շամ պիւԹիւն եանմալարը սուն-
4 տուլար : Հէմ չաորըլար պայ-
բամընը եաղըլը օլտուղու կիպի՝
վէ հէր կիւնլիւք սայըսը իւչ այ-
նի իւզուէ հէր կիւն իգԹիզա ե-
5 տէն պիւԹիւն եանմալարը , վէ
օնաան ասնկրա տայիմ՝՝ վէ այ պա-
չըլարը վէ Բապպըն ճիւմլէ ա՛-
զիզ պայրամլարընըն պիւԹիւն
եանմալարընը՝ վէ Բապպա հէր
իրտաէԹ իւչ սունան քիմսէնէյին
իրտաէԹ փէչքէշլինէ ածըզ հԹ-
6 սիլէր : Եէսիւնճէ այըն իւչ կիւ-
նիւնտէն Բապպա պիւԹիւն եան-
մալար սունմալա պաչլաորլար •
ամմա Բապպըն հէյքէլինէ փո-
7 հա ԹԷմէզ պրաղըլմասը : Վէ
Թաշճըլարա հէմ պիւլկերլէրի
ապէյ՝ վէ Սիւրմէնէլար իւչ Տիւ-
բոպէլարա եէկյէճէք վէ իչքի վէ
եալ վէրտիլէր էյ՝ Փիւրս վասի-
շահը Կիւրսուն ծնլարա օլան
մուսա՛եէսինէ կէօրէ Լիբանան-
տան ԵաՓա տէնիղլինէ հրղ ա-
ղաճլարը կէօԹիւրէլէր :
8 Վէ Երուսաղէմ Ալտահըն ե-
վինէ կէվկէրլինին իւլինճի եըլըն-
տա՛ լքինճի այտա ՍաղաԹիէլ
օղլու Զօրաբաբէլ վէ Յեսիւսէնիկ
օղլու Յեսուս հէմ ծնլարընն գալան
գարընտաշլարը քեահինլէր վէ
Ղևիլիլեր վէ էմիրլիքտէն Նրուշ-
րուսաղէմ ճիւմլէ կէլինլեր պաչ
լատըլար , վէ էյիլմի եաչընտան
եօգարը օլան Ղևիլիլերի՝ Բապպ
հվի իշինին իւղերինէ նաղիրլիք
9 էԹմէյէ սիքտիլեր : Վէ Յեսուս՝
օղուլլարը հէմ գարընտաշլարը ի-
լէ՝ Կադմիէլ օղուլլարը հէմ Յու-
դա օղուլլարը սիրը ատէմ կիպի
գալդարլար քի՝ Ենադատ օղուլ
լարընըն օղուլլարը վէ գարըն-
տաշլարը Ղևիլիլեր իլէ Ալտահըն
էվինտէ իշի իշէյինլերինն իւղե-
րինէ նաղիրլիք հտէլեր :
Վէ մի՛մարլեր Բապպ հէյքէ- 10
լինին ԹԷմէլինի պրաղընճա , քեա-
հինլերի կէյինմիշ օլարաք պօրու-
լար իւլէ վէ Ասաի օղուլլարը Ղե-
վիլիլերի զիլեր իւչ տուրտուր-
տուլար քի՝ Իսրայէլ վասիշահը
ԴաւիԹին ԹԷրԹիպի իւզրէ Բապ-
պա համա հտէլեր : Վէ Բապ- 11
պա համա ու սէնա հտէրէք՝ Զի-
բա էյի տիր , զիբա օնաան Իսրա-
յէլէ ե՛նայէԹի էպէտի տիր տէ-
յիւ գարշըլըգլը օգուտաուլար • վէ
ճիւմլէ գավմ Բապպա համա էԹ-
մէք իւչ՝ Բապպ հվինին ԹԷմէլի
պրաղընլարընը իչինէ ա՛զիմ կիւշ-
պէանէք իւչ կիւպպէանէք էչքոլէր :
Վէ քեահինլերտէն հէմ Ղևի- 12
լիլերտէն վէ պաշ պապալարտան
էօտ քիմսէյէր՝ հվիէյէ հվի կէօր-
միշ իսԹիյարլար՝ կէօզլէրի հօ-
նիւնտէ պուս հվի ԹԷմէզ պրաղըլ-
մըգտա , պէօյիւք սէս իւչ ար-
լարընը իւտի • վէ էօդլարը շաղընգ-
տան եիւճէ սէս իւչ կիւպպէանէք
էչքերլէր իւտի • Շէօյլէ քի գավմ՝ 13
շաղընգտան կիւպպէանէք էչքինլէ-
րինն սէտի իւչ խաղըշն ալըյանլա-
րընըն սէսինն սէչմէզլէր իւտի • զի-
բա խաղը պէօյիւք կիւպպէանէք իւչ
կիւպպէանէք էչքերլէր իւտի , վէ հտո՝
ուղաղտաուք իշնտիլը իւտի :

ՊԱՊ Դ

Վ Է Յուդա իւչ Բէնիամինին 1
ախպէյնիլէրի՝ Լսիրլիքտէն տէօ-
նէնլէրին Իսրայէլին Ալտահը Բապ-
պըն հէյքէլինին պիւնա էԹմիքլէ-
րինի իշնտիտէ , Զօրաբաբէլին 2
պաշ պապալարա եագլաշըպ
ծնլարա տէսիլէր քի՝ Պիզ պէ-
րապէրինիշէ պիւնա հտէլիմ •
զիբա պիզ պէ սիզին կիպի Ալտա-
հը՝ ըզը Թալապ հտէրիզ, վէ պի-
զի պուրայա էչգարան Ասուր
վասիշահը Ընսրդոնըն կիւնէլ-

բինաէն պէրու՝ ծնա գուբպան
3 քէսէբիշ : Ամմա Զօրաբաբէլ
իլէ Յեսու հէմ Իսրայէլին պագի
պաշ պապալարը ծնլարա տէպի-
լէր քի՝ Ալլահըմըզա հվ եաւ-
մագ սիզէ տէյիլ՝ իլլա սիզէ տիւ-
շէր · զիրա Փիւրս փատիշահը
Կիւրոս փատիշահ սիզէ էմր էթ-
տիյի կիպի՝ Իսրայէլին Ալլահը
Բապպա պիրլիքտէ պիզ պինա է-
4 տէհէյիշ : Վէ օլ տիյարըն խալ-
գը՝ Յուդա գաւմընըն էլլէրինի
կէվէհտիրլէր խոի , վէ ծնլարա
պինա էթմէքտէ ըլնձիտէ հաէր-
5 լէր խոի : Վէ իւձրէթ իլէ ծնլա-
րըն ա՛լէյհինէ տանըշմէնալէր
ԹուԹաուլար քի՝ ծնլարըն միւ-
րաթընը խայԹալ հաէլէր , Փիւրս
փատիշահը Կիւրոսուն ձիւմլէ
կիւնլէրինտէ վէ Թա Փիւրս փա-
տիշահը Դարեհին փատիշահլը-
6 ղընատէք : Վէ Ատաէրոսուն փա-
տիշահլըղընտա՝ ծնուն փատիշահ-
լըղընըն խալԹիտասընտա՝ Յուդա
իլէ Երուսաղէմ սաքինէլրի ա՛-
լէյհինէ Թէշէքքի եազըլըար :
7 Վէ Արտաշէսին կիւնլէրինտէ՝
Բէսէզամ՝ Սիմէրիդատ՝ Տաբէէլ՝
պագի շէրիքէլրի իլէ Փիւրս փա-
տիշահը Արտաշէսէ եազըլըար ,
վէ նամէնին եազըսը Սիւրեանի-
ձէ եազըլըձ խոի , հէմ Թէր-
8 ձիւմէսի Սիւրեանիձէ խոի : Տի-
վան էֆէնտիսի Հոհումէ վէքեա-
Թիսէ Սամսայ՝ Արտաշէս փատի-
շահա պուռ սիյագ իւզրէ Երու-
սաղէմին ա՛լէյհինէ պիր մէք-
Թիւպ եազըլըար :
9 Օլ զէման տիվան էֆէնտիսի
Հոհում վէ քեսէԹիսէ Սամսայ վէ
պագի շէրիքէլրի Դինլիլէր վէ Ա-
փարսաԹաջլըլար՝ Տարփաղըլ-
լար՝ Ափարսիսլիէր՝ Ափարուսլար՝
Բաբիլոնլուլար՝ Շուշանջլար՝
10 Դաէջլար վէ Եղամջլար , հէմ
ա՛զամէԹլու վէ միւքէրրէմ Ա-
սենապարըն կէօշիւրիսէ՝ Սամա-

րիաշէհրլէրինտէ խաքան էթմիը-
սի գալան Թայիֆէլէր վէ ըր-
մաղըն պէրի եադասընտա պագի
օլանլար՝ վէ զայրիհիւմ : Օնա՝ 11
Էա՛նէ Արտաշէս փատիշահա կէօն-
տէրտիքլէրի մէքԹուպուն սու-
րէթի պու տուր · Ըրմաղըն պէ-
րի եադասընտա օլան գուլլարըն
քիմսէլէր՝ վէ զայրիհիւմ :
Փատիշահա մա՛լիւմ օլսուն 12
քի՝ Թարաֆընըզսան պիզ եո-
դարը կէլէն Եհուտիլէր Երու-
սաղէմէ կէլիպ՝ օլ ա՛ար վէ եար-
մաղ շէհրի պինա հաէյօրլար· վէ
ծնուն հիսարլարընը եափըպ Թէ-
մէլլէրինի Թա՛միր հաէյօրլար :
Հալա փատիշահա մա՛լիւմ օլսուն 13
քի՝ էյէր օլ շէհր պինա օլուր տէ
ծնուն հիսարլարը եափըլըր խոէ ,
ծնլար խարաձ՝ կէօմրիւք վէ վեր-
կի վէրմէյէձէքլէր , վէ պու վէձ-
իլէ փատիշահլարա զարար կէ-
Թիրիրսին : Խմոի պիզիմ մաա՛- 14
շըմըզ սէրայտան օլտուղուս իչիւն՝
պիզէ փատիշահըն զարարընը
կէօրմէյէ ձայըզ տէյիլ տիր · օ-
նուն իչիւն կէծնտէրիպ՝ փատի-
շահա Ի՛լամ էԹտիք · Փ ա Թա- 15
լարընըն սէձիլլէր քիԹապընտա
արանսըն · Թա քի օլ սէձիլլէր
քիԹապընտա պուռ շէհրին ա՛ար
շէհր օլտուղունուռ՝ վէ փատիշահ-
լարա հէմ էյալէԹլէրէ մաղա-
րաԹը օլտուղունուռ՝ վէ գատիմ
զէմանտէն պէրու ծնուն իչինտէ
ՓիլԹէ գոփարտըգլարընը՝ վէ
պու շէհրին օլ սէպէպտէն էր-
գըլըղընը պուլուպ պիլէսին :
Պիզ փատիշահա Ի՛լամ էտէրիզ 16
քի՝ էյէր պու շէհր պինա օլուր
սա ծնուն հիսարլարը եափըլըր
խոէ , պու սէպէպտէն ըրմաղըն
պէրի եադասընտա օլան Ճանիպ՝
սէնին օլմայաձագ :
Իմդի փատիշահ տիվան էֆէն- 17
տիսի Հոհում վէքեաԹիսէ Սամ-
սայա վէ ծնլարըն Սամարիատա

սաքին օլան պապի էրիքլերինէ վէ ըրմաղըն էօթէ հագասընաա օլան պապիլերի պէօյէ պէր փէրման կէօնտէրսի. Սէլամ վէ ղայբիհիմ.

18 Պիղէ կէօնտէրտիկինիզ մէքթուպ՝ հուզուրուամաա այնէն օ-
19 գունմուշ սուր։ Վէ պէնտէն փէրման սաղը օլաու. վէ ա-բայըպ պուլսուպլար քի՝ օլ չէհր գասիմ ղէմանտէն պէրու փա-սիշահլարա խային օլա կէվլա՝ իչինտէ ի՛սանան վէ փիթնէ գո-
20 վարըմըշ ալը։ Չէմ Երու-սաղէմտէ գուվվէթլի փասիշահ-լար վար իսի, քի օնլար ըրմա-ղըն էօթէ հագասընաա ձիհէմէ օլանլարըն իչէրինէ Թեսալու-թէ հէրէլերիսի. վէ օնլարա խարաձ՝ կէօմրիլէք վէ վէրկի վէրիլը իսի։
21 Հալա՝ Թա պէնտէն փէրման սաղը օլանձայսաէք պու ա-ռէմլերի փէրալաթ էթսիրմէկ էմր էսին, վէ պու չէհր պէնա
22 օլանմասըն։ Իմդի սաղընըն քի՝ պունու էթմէքտէ զափիլէթ կէօս-թէրմէկտէնիլ. նի՛չիւն փասի-շահլարըն զուրսուրը իչինն խաուս-ըսաթ չօղալա։
23 Իմդի Ափրահա փասիշահըն մէքթուպլարընուն սուրէթի հուզ-ուրիլէ. քէհաթիպ Սամուանըն վէ օնլարըն չէրիքլերինին հօնիւնտէ օդունունէձա, ա՛լէյհիսսէլէ Երու-սաղէմտէ օլան նէհուռաիլերէ ջը-դըպ՝ օնլարա ձէհէր ու զըր իլ-չէ իչէ փէրալաթ էթմիրմիչլէր։
24 Օլ զէմանտէ Երուսաղէմտէ օ-լան Ալլահըն էվլիյին իչի պաթ-թալ օլունաու. վէ Թա փիլբա փասիշահը Դաբէհնին փասիշահ-լըղընըն իքինճի եըլընտաէք՝ պաթ-թալ գալը։

ՊԱՊ Ե

1 Վէ նէհուռաիլէն իչէ Ն-

բուսաղէմտէ օլան նէհուռաիլէ-րէ՝ փէյղամպէր Անգէ վէ Ադ-դով օղլու Զաքարիա փէյղամ-պէր՝ Իսրայէլ Ալլահընըն իսմի իչէ ծնլարընն հագղընա փէյղամ-պէրլէր էթմիչլէր։ Օլտէմ Սա- 2
ղաթիէլ օղլու Զօրաբաբէլ վէ Յոսիւգիւկ օղլու Յէհուա գալգըտ-լար, վէ Երուսաղէմտէ օլան Ալ-լահընն էվլիյին պէնա էթմէկէ պաշ-լամըշլար. վէ Ալլահընն փէյ-ղամպէրլէրի օնլար իչէ օղուպ՝ օն-լարա եարըմ հայրըլէր իսի։

Օլ զէմանտէ օնլարա՝ ըրմաղըն 3
պէրի հագասընընն վալիսի Թա-Թանա՝ վէ Սաթրաբուզնայ վէ օն-լարընն չէրիքլերի հէվալ օնլարա պէյրէ աէմիչլէր. պու հէվի պէ-նա էթմէկէ վէ պու հիսաբլարը եափմագա սիզէ քի՞մ էմր էթմիշ-սիր։ Օլ վագըթտէ օնլարա պէյ- 4
լէ աէմիք. պու պէնայը պէնա հաղն առէմլերին առարը նէ՞-սիր։ Ամմա Ալլահընն կէօզիւ- 5
նէ նէհուռաիլերինն իհթիյարլարը իւզէրինէ իսի. վէ Թա մաս-լահաթ Դարէհէ վարընձայսաէք օնլարա էձ փէրալաթ էթմիր-մէմիչլէր, վէ անտէն պունուն իչինն մէքթուպլուլէ ձէվապ ա-ռէրմիչլէր։

Ըրմաղըն պէրի հագասընընն 6
վալիսի Թաթանա հէմ Սաթրա-բուզնայ վէ ըրմաղըն պէրի հա-գասընաա օլան օնլարըն չէրիք-լէրի Ափարսաթքըլարընըն Դա-բէհ փասիշահա հէվալ էթմիչ-լէրի մէքթուպունուն սուրէթի. Օ- 7
նա նամէ հէվալ էթմիչլէր, վէ ի-չինէ պունձիչլէրին հաղրընմըշ-սի. Դարէհ փասիշահա քիւ-չլի սէլամ։ Փասիշահա մա՛լիմ 8
օլսուն քի՝ Նէհուռաիսթան էյա-լէթինէ ա՛զիմ Ալլահընն էվլիյի չըդըպդ, վէ ո՝ պէյնի-չէ Թաշլար իչէ պինա օլունուբ, հէմ օնուն տիվարլէրինէ խոշճա չ՛օլը գո-

նուլոր · վէ իշ ա՛ձիլէ իչէ իչլե-
նիը , վէ ծնլարըն էլինաէ մէ-
9 եհաաէր օլօր · իսմոլ օլ իմոթկյալ-
լարա սեւալ էտիպ՝ ծնլարա պէօյ-
լէ տէմիը · Սիղէ պու էվն պլինա
էթմէյէ՝ վէ պու հիսարլարը եաէ-
10 մալա քի՞մ էմն էթմիշ տիր : Հէմ
ատնա ի՛լամ էթմէք իչէն՝ ծնլա-
րըն ատլարընը տախի սեւալ էյ-
լէմէյիք , քի ծնլարըն պաշընտա օ-
լան ատէմէրնին ատլարընը ատնա
11 եաղալըմ : Վէ ծնլար պիզէ պուն-
ձիւէյնն ձէվապ տէօնտէրիպ տէ-
պիլէր քի՝ Պիզ կէօյհէն վէ էէրին
Ալլահընըն դուլլարը իչ · վէ ջոդ
եըլլարատն ադամ պլինա օլմն-
մուշ էվն պլինա էատրիզ , քի օ-
նու Խորայէլն պիր պէօյհէք վա-
պիշահը պլինա էապ՝ պիթիրտի :
12 Ամմա պապալարըմըզ՝ կէօյհէն
Ալլահընը զաղատա կէթիրտիք-
լէրինատն , ծնլարը Բաբիլոն վա-
պիշահը Քիլտանի Նաբուգոդո-
նոսորատն էվնէ վէրտի · վէ օ պու
էվն խարապ էտիպ՝ գաւմը Բա-
13 բիլոնա սեւրտիւ : Ամմա Բաբի-
լոն վապիշահը Կիւրոսոսն իչլ
եըլըմնատ՝ Կիւրոս վապիշահ պու
Ալլահ էվինն պլինա էթմէյէ էմր
14 էյլէտի : Հէմ Նաբուգոդոնոսո-
րատն Երուսաղէմտէ օլան հէյ-
քէլտէն չըգարըպ Բաբիլոն հէյ-
քէլինէ կէօթիւրտիւիւ՝ Ալլահ
էվինին ալթոնն վէ կիւմիւշ գապ-
լարընը տախի՝ Կիւրոս վապիշահ
ծնլարը Բաբիլոն հէյքէլինատն
չըգարտը , վէ օնուն վալի Նասդ
էթմէյէ Սասբասար նամ քիմսէ-
15 յէ թէյլիմ օլունատւըր : Վէ
օնա տէմի քի՝ Ըռս գապլարը
ալ , վար ծնլարը Երուսաղէմտէ
օլան հէյքէլի կէօթիւր · վէ Ալ-
լահըն էվի քէնտի մահալինտէ
16 պլինա օլունատն : Օլ զէման
Սասբասար կէլիպ՝ Երուսաղէմ-
տէ օլան Ալլահ էվինին թէմէլ-
նի պրագտը · վէ օլ զէմանտէն
պէրու հէմտէյէտէք եաէրըլմագ-
տա իսէ տէ , պիթէմէմիշ տիր :
Իմդի հալա էյնը փապիշահ խոշ 17
լանըր խէ , օլատտ՝ Բաբիլոնատ
օլան փատիշահընն խազինէ էվին-
տէ՝ Երուսաղէմտէ պու Ալլահ
էվինի եաէրլամագա Կիւրոս փատի-
շահտան ճէրման ատտըր օլտո՞ը
մու արատըն , վէ պու խուսուս-
տա փատիշահըն միւրատը նէ խ-
տէ պիզէ խապէր կէօնտէրսին :

ՊԱՊ Զ

Օլ զէմանտէ Դարիւհ փա- 1
պիշահ ճէրման էյլէտի , վէ օ-
րատտա Բաբիլոնատ խազինէէրը
ապլանտըրը քիւթիւպ խանէտէ
արատըլար : Վէ Ախմիզէր էյա- 2
լէթինտէ օլան Եկբատանա գալէ-
սինտէ պիր տէֆթէր պուլունտու , վէ իչինտէ պու սէյագ իւզրէ եազըլըմըշ պիր դույա վար իսի ·
Կիւրոս փատիշահընն իլք եը- 3
լընտատ՝ Կիւրոս փատիշահ Երու-
սաղէմտէ օլան Ալլահ էվին խա-
տատտանդա ճէրման էյլէտի , էվ
էվ օլ դուրպան սունտուգլարը
մահալ պլինա օլունատն , վէ օ-
նուն Թէմէլէրի մէօհքէմ գոնուլ-
սուն · օնուն ենւգսէքլի ալթ-
մըշ արշըն վէ էնի ալթմըշ արշըն,
իչէ սըրա պէօյիւք Թաշպարատն 4
վէ պիր սըրա էնի քէրէսթէէն
օլսուն · վէ օնուն մհատրուճու
փատիշահընն էվինատն վէրիլսին :
Վէ Նաբուգոդոնոսորսուն Երու- 5
սաղէմտէ օլան հէյքէլատն ջըգա-
րըպ՝ Բաբիլոնա կէօթիւրտիւիւ
Ալլահ էվինին ալթոնն վէ կիւ-
միշ գապլարը ատախ կէրի վէ-
րիլսին , վէ Երուսաղէմտէ օլան
հէյքէլէ՝ քէնտի մահալինէ կէօ-
թիւրիւլսէ Ալլահընն էվինէ դո-
նուլսուն :
Իմդի ըրմազըն էօթէ եագա- 6

ձընըն վալիսի Թաթանա՝ Սադ-
բաբուղան վէ ըրմաղըն էօթէ
եադասընտա օլան ծնլարըն չէ-
րիքչէրի Ալիարսաթաքըլար՝ օ-
7 բատան ուզադ օլուն • Պու Ա-
լահ հվինին իչինի գոյվէրին , Եհ-
հուատիչէրին վալիսի հէմ Եհհու-
ատիչէրին իմամիյարըլարը՝ պու Ա-
լահ հվինի քէնտի մահալինտէ
8 եափընըլար : Վէ պու Ալահ հ-
վինին պիւնա օլունմասը իչուն՝
Եհհուատիչէրին իմամիյարըլարընա
նէ եափդըդընիզ խուսուսունտա
պիւնաէն Ֆէրման օլունմուշտուր,
քի փատիշահըն մալընտէն՝ ըր-
մաղըն էօթէ եադասընտան հա-
սըլ օլան խարաճտան պիւա Թէ-
խիր օլ ատէմլէրին մասարուֆի
վէրիլէ քի՝ էւէ Ֆէրալաթ հէ-
9 մդիչէր : Վէ ծնլարա նէ լազըմ
օլուր իսկ , հէրիք կինճ պուղա-
լար հէրիք գօչար վէ դուղուլար
հէօք Ալահընըն պիւթիւն եան-
մասը իչուն՝ պուղոայ՝ Թուղ՝ չա-
րսայ վէ ղէյԹուն եապը ծնլարա
հէր կիւն՝ Երուսաղէմտէ օլան
քեհանինլէրին սէօղիւնէ կէօրէ
վէրիլէ , քի պիր եանկըզընըգ հէ-
10 մդիչէր • Շէյխ քի կէօրիւն Ա-
լահընա խօշ գօդուլսա գուրպան-
լար Թագրիպ ետէչէր , վէ փա-
տիշահըն հէմօղուլարընըն հօ՛մ-
11 րիւ իչուն տուա՛ ետէչէր : Հէմ
պիւնէն Ֆէրման օլունտուր քի՝
պու էմրիկ հէր քիմ մուխալէֆէթ
հաէր իսկ , օնուն էվինտէն պիր
սիրէք սէօքիւլիսպ սիքիլէ , վէ
օնուն իւզէրինէ մընլըտանա , վէ
պուննան հօմիւրիւ էվի չէօփ-
12 լիւք օլունա : Վէ պուննա մու-
խալէֆէթ հէմդիչէ՝ վէ Երուսա-
ղէմտէ օլան Ալահընըն էվինի պօղ
մադա էլ սալան հէր փատիշահը
վէ դավըդ՝ օղասընա քէնտի խամինի
խաբեան ետէն Ալահ հէլաք է-
տէ • պէն Դարեհ Ֆէրման հէ-
ղիմ , պիւա Թէխիր ա՛մէլօլունա:

Օլտէմ ըրմաղըն պէրի եադա- 13
սընըն վալիսի Թաթանա՝ Սաթ-
բաբուղան վէ օնլարըն չէրիքչէրի
Դարեհ փատիշահըն իրսալ հէ-
տիչինէ կէօրէ պիւա Թէխիր ա՛-
մէլ հէտիչէր : Իմամ Եհհուատի- 14
լէրին իմամիյարըլարը պիւնա է-
տէրլէր իսկ , վէ միւհտասէր օլուր-
լար իսկ , Անդէ փէյղամպէրին
վէ Ադդավ օղլու Զաքարիյանընըն
փէյղամպէրլիյի իլէ • վէ օնլար՝
Իսրայէլ Ալահընըն էմրի իւզրէ
վէ Կիւրոս էվմդարեհ վէ Ֆիւրա
փատիշահը Արտաչէսին էմրի իւզ-
րէ՝ պիւնա եափպ պիւթրիչէր :
Վէ պու եվ Ադար այընըն իւչինի- 15
ճիւ կիւնիւնտէ Դարեհ փատի-
շահըն փատիշահլըղընըն ալԹը-
ճը եըլընտա Թէքմիլ օլսուս :

Վէ Իսրայէլ օղուլլարը՝ քեհա- 16
հինլէր վէ Ղևիլիլէր վէ էսիրլիք-
տէն կէլէնլէրլէն պաղմըսի՝ պու
Ալահ հվինին Թէսրիքինի շաղ-
լըդ իլէ եթմիչէր : Վէ պու Ա- 17
լահ հվինին Թէսրիքի իչուն եիւզ
պուղա՝ իքի եիւզ գօչ՝ տէօրԹ
եիւզ դուղա վէ ճիւմլէ Իսրա-
յէլտէն էօթիւրիւ կիւնահ գուր-
պանը իչուն Իսրայէլ սըյլէլլարը-
նըն սայըսընա կէօրէ օն իքի եր-
քէճ քէչի Թագրիպ էթմիչէր :
Վէ Երուսաղէմտէ օլան Ալահ 18
խըզմէթինին իւզէրինէ՝ վէ քեհա-
հինլէրի նէվսէԹլէրինտէ վէ Ղե-
վիլիլէրի պէօլիւքլէրինտէ՝ Մով
սէսին քիԹապընըն եաղընընա
կէօրէ նասյ էթմիչէր :

Վէ էսիրլիքտէն կէլէնլէր՝ եվ 19
վէլքի այըն օն տէօրտինճիւ կիւ-
նինտէ պասքի էթմիչէր : Զի- 20
րա քեհահինլէր վէ Ղևիլիլէր՝ պիր
ատէմ կիպի փաքլընիպ՝ ճիւմլէ-
սի փաք օլտուլար • վէ ճիւմլէ
էսիրլիքտէն տէօնէնլէր իչուն հէմ
գարընտաշլարը քեհահինլէր իչուն
վէ քէնտիլէրի իչուն պասքի պօ-
ղազլասըլար : Վէ էսիրլիքտէն 21

տէօնէն Իսրայէլ օղուլլարը՝ հէմ Իսրայէլին Աղահը Բապպը թալլապ էթմէք իչլին օղ ալէյհարըն Թաղխիֆէլէրինին նախաբլըղըտան ծնըլարա ձիւմլէ այրըլանլար
22 եէհուդէր : Վէ չաղըրդ ելէ եէհուի կիւն խամուրտուղ պայրամը էթտիլէր . զնրա Բապպ ծնըլարը չաղլանըրտը , վէ Աստր փատիշահընըն եւրէյլինի ծնըլարա տէօն-
տէրտի , քի Աղահըն էո՛նդ Իսրայէլ Աղահընըն էվլինին իչլինտէ ծնըլարըն էլչէրինի գուվվէթլէնտիրէ :

ԳԱՂ Ի

1 Վէ պու նէմնէլէրտէն սօնկը՝ Ձիւրա փատիշահը Արտաչէրսէն փատիշահլըղընտա Եզրաս՝ քի Սարայիա օղլու Ազարիա օղլու Հիլկիա օղլու Սհաղվէ օղլու Ա-
2 լու՝ Ամարիա օղլու Ազարիա օղ-
3 լու Մարիօթ օղլու՝ Զարիա օղլու
4 Ողւօղլու Բոկկի օղլու՝ Աբիսուա
5 օղլու Փինհէհաս օղլու՝ Եղիազար օղ լու պաշ-քեահին Ահարոն օղլու ի-
6 տի. Պու Եզրաս Բաբիլոնտան չըգ-մը, վէ օ՝ Իսրայէլին Աղահը Բապ-պին վէրտիյի Մովսէսին Թէվ-րաթընտա մահիր քեաթիպ իտի-վէ Աղահը Բապըն էլի ծնըն իւ-
7 զէրինէ օզմաղըլար՝ հէր տիլէտի-յինի փատիշահ ծնա վէրտի : Վէ Արտաչէս փատիշահըն եէհունճի եըլընտա՝ Իսրայէլ օղուլլարընտան կէրէք քեահինլէրտէն վէ Ղևիլիլէրտէն վէ մուսիգարլար-տան վէ գափուճուլարտան՝ կէ-րէք Նաթանայիմլէրտէն պ՛ապ-ըը
8 Երուսաղէմէ չըգարըլար : Իմոի օ՝ պէշինճի այտա փատիշահըն եէհունճի եըլընտա Երուսաղէմէ
9 կէլտի : Զնրա եվվէլքի այըն իլչ կիւնիւնտէ՝ Բաբիլոնտան չըգմաղա պաշլատը . վէ Աղա-հըն էյի էլի ծնուն իւզէրինտէ օզմաղըլա՝ պէշինճի այըն իլչ կի-նիւնտէ Երուսաղէմէ կէլտի :
10 Զնրա Եզրաս Բասպըն Թէվրաթընը Թալապ էտիպ ա՛մէլ գո-մաղա՝ վէ Իսրայէլտէ դանուն վէ չէրիա՛Թ էօյրէթմէյէ եիւրէյլինի հաղըրլամըշ էտի :
11 Վէ Արտաչէս փատիշահըն քեահին Եզրաս քեաթիպէ էո՛նդ Բապպըն Թէնղրիլէրինին վէ Իս-րայէլ օլան գանունլարընըն սէօզլէրի քեաթիպինէ՝ վէրտիյի նամինին սուրէթի պու սուր .
12 փատիշահլարըն փատիշահը Արտաչէս՝ Եզրաս քեահինէ՝ կէօ-կիւն Աղահընըն Թէվրաթընըն քեամիլ քեաթիպինէ՝ վէ զայրի հիւմ. Պէնանէն ֆէրման օլուն-
13 տու՝ քի՝ փատիշահլըղըմտա օլան Իսրայէլ գավմընտան վէ ծնուն քեահինլէրի վէ Ղևիլիլէրինտէն ձիւմլէ քէնտի իրատէթլէրի իլէ Երուսաղէմէ չըգմաղա միւրատ էտինլէր , սէնին իլէ պէրապէր չըգընըլար : Չիւն քի՝ էն փատի-
14 շահըն վէ ծնուն եէհուի միւշաւիր-նին Թարաֆընտան կէօնտէրիլ-մէսին քի՝ Յուդա իլէ Երուսաղէմ հաղդընտա սէնին էլինտէ օլան Աղահըն չէրիա՛Թի իւզէ Թէֆ-
15 Թիշ էտէսին . Վէ մէսքեանը Երուսաղէմտէ օլան Իսրայէլ Աղահընա՝ փատիշահըն վէ ծնուն միւշաւիրլէրինին իրատէթ փէշ-քէշլի սունտուղլարը կիւմիւշիւ վէ ալ-
16 Թունը, հէմ պիւթիւն Բաբիլոն էյալէթինտէ հէմ պուլտուղունն կիւմիւշիւ վէ ալԹունը՝ ծնըլարըն Աղահընըն Երուսաղէմտէ օլան էվինէ դավմըն իրատէթ փէշ-քէշ-
17 լէրի վէ քեահինլէրինին իրատէթ-տէն հէտիյէ էթտիքլէրի իլէ կէօԹիւրմէյին : Թա քի պու ապչէ իլէ պիլա Թէխիը սըղըրլար՝ գօչ-լար՝ գուզուլար՝ հէմ ծնըլարըն էք-մէք փէշքէշլէրինի վէ չէրպէԹ

փեշքեհլէրինի սաթուն ալասըն. վէ ծնալրը Երուսաղէմահ օլան Ալահընըդ էվինին մէզապասը իւ-
18 ղէրնահ Թաղրիպ հաէսին: Վէ պագի կիւժիւշ վէ ալճուն իլէ՝ սանա հէմ գարընասաշարընա Ալ
ահընըդըն բիզասը իւզահ հէմիշ նէ քի խօշ կէօրիւնիւր խահ
19 էյլէյհինիզ: Հէմ սանա վէրիւ-
լէն՝ սէնին Ալահընըն էվի իւզդ-մէճի իչնէն օլան գապալարը Ե-
րուսաղէմ Ալահընըն հուզուն-
20 բունա Թէսլիմ հաէսին: Վէ Ալահընըն էվի իչնէն սանա վէր-
մէյէ տիւշէն պագի լազըմ օլա-նը՝ փառիշահընըն խազինէ էվին-
21 ուէն վէրիւսին: Վէ պէն՝ պէն Արթահշա փառիշահ պէնճըմա-նընըն էօթէկ հադարընտա օլան Զիւմլէ խազինէտարլարընա փէր-
ման հաէրիմ քի՝ կէօրիւսիւն Ալա-հը Թէվրաթընըն քեհանէկլէրինէ հին Եզրասընըն սիզանէն հէր Թա-
լապ էթմէյի Ֆռէզոռոս պիլա-
22 Թէվֆիր էճրա օլունա, կիւժիւշ հիւզ դանէթարատէք վէ պուղայ հիւզ միւտաէատէք վէ չարապ հիւզ պաթատէք վէ զէյթուն հասը հիւզ պաթատէք վէ Թուզ հա-
23 զըլմազ միդտարի: Կէօք Ալա-հընըն հէր նէ խսէ, կէօք Ալահընըն էվի իչնէն պիլա Թէ-ֆվիր էճրա օլունա. օլմայա քի փառիշահընըն հէմ ծնուն օղուլ-
24 լարընըն փառիշահլըդը իւզէրինէ զաղապ կելէ: Հէմ սիզէ ի՛լամ օլունուբ քի՝ Զիւմլէ քեհանինէրէ վէ Ղևիլէլէրէ՝ մուսիգարլար գա-փուճուլար՝ նաթանայիմէրէ՝ վէ պու Ալահ էվինին խիզմէթճի-լէրինէ խարաճ կէօմրիւք վէ վէր-կի սանմագ բուխսաթ էօգ տուր:
25 Վէ սէն էա՛ Եզրաս՝ սէնին էհ-տիյաճ օլան Ալահընըն ի՛լմինէ կէօրէ՝ գաղըլար վէ հաքիմլէր նասպ էյլէ, քի ըսրաքընն էօթէկ հադարընտա օլան Զիւմլէ գավ-
մը Ալահընըն Թէվրաթընըդ Զիւմ-լէ պիլէնլէրի հիւքմ էտէլէր. վէ պիլմէյինլէրէ էյլէրէհին: Վէ 26
հէր գիմ Ալահընըն Թէվրաթը իւզահ վէ փառիշահընըն ֆէրմանը իւզահ ա՛մէլ էթմէդի խսէ, նա էօ-լիւմ էա սիւրիհինէ էա մալէրի միրի օլմագա էա հապսա ծնուն իւզէրինէ պիլա Թէխիր հիւքմ օ-լունա:
Պապալարըմըզընն Ալահընըդ 27
մուԹէապարիք օլսուն, քի Բապ-պընն Երուսաղէմահ օլան էվինի ի՛զզէԹլիմիք իչնէն՝ փառիշահընն էրթուդխշնի պունու գօմուշ տուր,
Վէ փառիշահընն վէ ծնուն մի- 28
նիսրէրինէ վէ փառիշահընն Զիւմ-լէ գուվվէԹլիտէրէրինէն հուզուրուննա պէնիմ իւզէրիմէ էհ-սան էյլէմէ. էմմա Ալահընըդ Բապպընն էվի իւզէրիմահ օլմագըլա՝ գուվվէԹ պուլտում՝ վէ պէ-բապէրիմ՝ Զէ ջըդմագ իչնէն՝ Իս-բայէլէն սէրվէրլէր Զէմ՝ էԹ-տիմ:

ՊԱՊ Ը

Վէ Բաբիլընտան Արտաշէս 1
փառիշահընն փառիշահլըդընտա պէրապէրիմ Զէ ջըդանլարընն պաշ պապալարը վէ ծնալրընն սիսիլէ տէֆԹէրլէրիմ՝ պունլար սըր-
փէնէհէս օղուլլարընտան Գէր- 2
սոնն՝ ԻԹամար օղուլլարընտան Դանիէլ՝ ԴաւիԹ օղուլլարընտան Քէտտուս. Սէքէնիա օղուլլարը- 3
նտան՝ Փարոս օղուլլարընտան Զա-քարիա՝ վէ ծնուն իլէ էրքէքլէր օլարագ սիլսիլէհէ Թահրիր օ-
լունմուշ էհէզ էր իւէյ. ՓաաԹ- 4
մուաբ օղուլլարընտան Զարհա օղուլ Եղհոէնայի՝ վէ ծնուն իլէ իքի հէզ էրքէք. Սէքէնիա օ- 5
ղուլլարընտան Յահազիէլ օղուլ՝ վէ ծնուն իլէ իւչ հէզ էրքէք. Վէ 6
Ադին օղուլլարընտան ՅունաԹան

օղլու Աբեդ՝ վէ ծնուն իւէ հրեէ
7 հրբէք · Վէ Եղամ օղուլարըն-
ան Գոթոզիա օղլու Նասի՝ վէ
8 ծնուն իւէ հէթմիշ հրբէք · Վէ
Նափտալա օղուլարընան Մի-
քայէլ օղլու Զաբադիա՝ վէ օ-
9 ղուն իւէ սէքսէն հրբէք · Յովաբ
օղուլարընան Յէքիհէլօղլու Ա-
զիա՝ վէ ծնուն իւէ իբէզ ծն
10 սէքիզ հրբէք · Վէ Սաղոմիթ օ-
ղուլարընան Յոսաֆիա օղլու՝
վէ ծնուն իւէ հիւզ ալթմըշ հր-
11 բէք · Վէ Բէբայի օղուլարըն-
ան Բէբայի օղլու Զաբարիա՝
վէ ծնուն իւէ իւիրմի սէքիզ հր-
12 բէք · Վէ Ազդադ օղուլարըն-
ան Ակատան օղլու Յօհանան՝
13 վէ ծնուն իւէ հիւզ ծն հրբէք: Վէ
Ադոնիկամ օղուլարընան սանկ-
րաքիւէր՝ վէ ծնլարըն սաղարը
պուռնար իսի · Եղլիփալէտ՝ Յէհի-
էլ վէ Սեմայիա՝ վէ ծնլար իւէ
14 ալթմըշ հրբէք · Վէ Բադուէ օ-
ղուլարընան Ուզա վէ Զաբուդ՝
վէ ծնլար իւէ հէթմիշ հրբէք :
15 Իմոի պուռնարը՝ Ահալայա ա-
գան ըրմադա ձէմ՝ հէթոիմ, վէ
օրատա իւչ կիւն գօնուպ՝ գալմը
վէ քահանէրի կէօզան կէսիր-
սիմ, վէ օրատա Ղէվիէրէրն օ-
ղուլարընան էվմէ պուռնատըմ:
16 Օզէմ Եղլիազար՝ Արիհէլ Սե-
մայիա՝ վէ Եղնաթան վէ Յարիբ
վէ Եղնաթան վէ Նաթան վէ Զա-
քարիա վէ Մեսուզամ սէրվէր-
էրի վէ Յովարիբ հէմ Եղնա-
17 թան ա՛լիմներ կէտաէբտիմ: Վէ
ծնլարա Քասիփիա մահալինաէ
օլան սէրվէր Ադդուլա Թէնպի-
հաթ վէրտիմ, վէ Քասիփիա մա-
հալինաէ օլան Ադդուլ իւէ ծնուն
գարընտաշլարը Նաթանայիմէրէ
սէօյլէնէճէք սէօզլէրի ծնլարըն
աղզընա գօտուռմըք՝ Ալլահընմը-
զըն էվի իշուն խըզմէթճիլէր կէ-
18 Թիրկէր : Վէ Ալլահընմըզըն է-
յի էլի իւզէրինիզաէ օմաղըզըս

պիզէ խարայէլ օղլու Ղէվի օղլու
Սոողի օղուլարընան պիր ա՛-
լիմի քիմսէ Սարաբիայը վէ ծնուն
օղուլարընը վէ գարընտաշլարը-
նը ըն սէքիզ փէնի կէթիրտիլէր :
19 Հէմ Ասաբիայը ծնուն իւէ Մէրա-
րի օղուլարընան Նասիյի՝ օ-
նուն գարընտաշլարը վէ օղուլա-
րը իւէ էյիրմի փէնի : Վէ Դաւի-
20 թին հէմ սէրվէրէրին՝ Ղէվիէրէ-
րին խըզմէթինէ վէրտիյի՝ Նաթա-
նայիմէրտէն Շէպուէլի ասլարը
իւէ զիքը օլուշմուշ իբի եիւզ ն-
յիրմի Նաթանայիմ կէնէրէսիէր :
21 Ընտէն օրատա Ահալա ըր-
մադընըն էանընտա ուրուշ նի-
տա էթմիմ քի՝ Ալլահընմըզըն
հուզուրունտա ալլահընըզ քէն-
տիմիզ վէ էվլատլարըմըզըվէ Շէպ-
էլ հէմվալիմիզ իչիւն ծնտան տօղ-
րու եօլու Թալատ էտէյիմ : Զի-
22 րա եօլտա պիզի սիւրմէնտէն գօ-
րուռմադ իչիւն պուտաֆչաֆտան ան-
քէր վէ աթլըլար Թալատ էթմէ-
յէ ուէնանտըմ. չիւն քի փատի-
շահա սէօյլէյէզ տէմիշ իտիք քի՝
Ալլահընմըզըն էլի ծնուն հէմի Թա-
լատ էտինլէրին իւզէրինտէ էյ-
լիք իչիւն սիւթ-տմմա ծնու Թէքը
էտինլէրին իւզէրինէ՝ ծնուն գուվ
վէ Թի վէ զաղալը օլուր : Իմոի
23 ուրուշ Թուէթտուզ , վէ պուն-
տան էօթիւրիւ Ալլահընմըզըտան
Թալատ էթմէք · վէ ալիզի գա-
պուշ էյլէմի :
24 Վէ քահանէրին սէրվէրլէրին-
ուն ծն իքի փէնի այըրըտմ, էօէ
Սարաբիայը վէ Ասաբիայը՝ հէմ
ծնլար իւէ գարընտաշլարընտան
ծն փէնի · Վէ ծնլարա կիւմիշլէ
25 վէ ալթունու վէ գապլարը՝ փա-
տիշահընըն վէ ծնուն միւէլիրլէրինին
վէ սէրվէրլէրինին վէ պուշունան
հէմ Իսրայէլին ուռնտուգլարը
Ալլահընմըզըն էվինին հէտիյէսի-
նի Թարթմըտ : Վէ ծնլարըն է-
26 լինէ Թարթմըտ ալթը եիւզ էլի

դանԹար կիւմիւշ վէ եիւղ դանԹար կիւմիւշ գասլարը վէ եիւղ
27 դանԹար ալԹուն , վէ պինէր միրհէմտէն էյիլմի ալԹունքեաս էլէր՝ վէ ալԹուն բէնկինտէ ա՛լա՝ ալԹուն կիպի նէֆիս իքի փի-
28 րինճ գասլ : Վէ ծնլարա սէսիմ .քի՝ Սիղ Բապպա ա՛զնդ սինիդ , գասլար տախի ա՛զնդ սիր . վէ կիւմիւշ լէյ ալԹուն՝ պապալարընդզդն Աւլահը Բապպն իրա-
29 տէմ վէնքեչն տիր : Ոչխանդդ օղուպ ենա՝ Թա Երուսաղէմտէ Բապպ էվլինին օտալարընտա՝ քեհինէրին վէ Ղևիվլէրին սերվերլէրի վէ Իսրայէլ պապալարընդն սերվերլէրի էօնիւնէ ԹարԹընդ-
30 ձայտառէք հընՀդ էտին : Վէ քեհինէրնդ հէմ Ղևիվլէրդ՝ կիւմիւշնէն վ՛ ալԹունտն վէ գասլարընդն ԹարԹըսընդը գապուղ էԹտիլէր , քի Աւլահընդզդն էվլինէ Երուսաղէմէ կէօԹիւրէլէր :
31 Անոնէն Երուսաղէմէ կիԹմէք իչնէն՝ իլք այն օն իքինճի Ներնիսան Ահալա ըրմազընտան կէօչտիւք . վէ Աւլահընդզդն էլի իւղէրիմիզտէ օլուպ՝ սիղ տիւշմընին վէ էօլտա վուսատ գուրանդն էվլինտէն գուրԹարտը :
32 Վէ Երուսաղէմէ վարտըգ , վէ օ-
33 րատա իւչ կիւն օԹուրտուգ : Վէ սէօրսիւնճիւ կիւնտէ՝ կիւմիւշ վէ ալԹուն վէ գասլար Աւլահընդզդն էվլինտէ քեհինին Ուրքա օղլու ՄերամոԹուն էէտի իլէ ԹարԹըլտը , վէ օնաուն պիլէսինճէ փենկէյէա օղլու Եզիտալար՝ վէ օնլարդն պիլէսինճէ Ցեւտա օղլու Յովզաբադ վէ Բանուի օղլու Նո-
34 վադիա Ղևիվլէրէ վար իտի : Ճիւմլէյէ սայըսը իւզրէ վէ ԹարԹըսը իւզրէ իտի . վէ օվ զէմանտէ ճիւմլէ ԹարԹը եադըլտը :
35 Ինսրվլիքտէն սէսինէն սիւրկինէրին օղուլտըը գախի Իսրայէլին Աւլահընդա պիւԹիւն հան-
մալար՝ ճիւմլէ Իսրայէլիլին օն իքի պուղտա՝ ոտգսան ալԹը գօչ՝ եէԹմիշ նէտի գուղտա՝ կիւնտահ գուրպանը օն իքի էրքէճ՝ ճիւմլէյիր ապպա պիւԹիւն եանմա օ-
լարադ սունտուղար : Վէ օնլար վատիշահընդն Հէրմանընդնը՝ ըրմազընդն սէրի եադտընտա օլան վատիշահընդն գայիմէգամլարընդա վէ վալիլէրէ վէրտիլէր . վէ օնլար գավմա հէմ Աւլահընդն էվլինէ եարտըմ էԹտիլէր :

ԳԱՂ Թ

Վէ պուս չէյլէր ԹէքմիլՀ օ-
լունճա , սէրվերլէրը պանա եադ-
լաշըպ սէտիլէր քի՝ Իսրայէլգավ-
մը հէմ քեհինէրը վէ Ղևիվլէրը պուս տիյարլարընդն գավմարընդտան այրըլմատըլար , էէա Ռա-
նանընդլարընդ՝ Ռեհոլէրընդ՝ Փե-
րեզցլէրընդ՝ Ցեբուսլուլարընդ՝ Ամ-
մոնընդլուլարընդ՝ Մովաբընդլարընդ՝ Սը-
սրըընդլարընդ վէ Ամորհլուլարընդ իրա-
հիյէԹէրինէ ոյարլար : Զի-
րա քենտիլէրինէ վէ օղուլլարը-
նա՝ օնլարընդ գըզլարընդնտան ալ-
արլար , վէ ա՛զնդ զուրբի յէԹ պուս տիյարլարընդն գավմարը իլէ գա-
րըշտը . վէ պուս գապահաԹընդն պաշընտա սերվերլէրինէ հէմ հա-
բիմլէրինէ էլի վար իտի : Վէ պուս սէօզնէ իշնԹահիյիմ կիպի՝ էտվասլարըմը վէ ֆէրաճէմի եըրԹարմ: վէ պաշընդն հէմտագալընդն գըլ-
լարընը էօլտաւտ , վէ չաշմըշ օ-
ԹուրտուտՀ : Օլահմ սիւրկիւն-
տէն կէլէնլէրինէ գապահաԹընդ-
տան էօԹիւրիւ՝ Իսրայէլ Աւլա-
հընդն սէօզլէրինտէն ճիւմլէ գօր-
գանլար եանընդա ճէմ՝ օլտուլար-
վէ պէն Թա ախշամ վէչքէչինէ-
տէքշէմըշ օԹուրտում : Վէ ախ-
շամ վէչքէչէն վագԹընտա՝ մի-
նէԹիմտէն գալգարմ վէ եավապ-
լարըմ հէմ ֆէրաճէմ եըրԹըգ

օլարագ՝ տիղէրիմիւղէրինէ չէօք-
տիւմ, վէ հլէրիմի Ալահըմ
6 Բապպա ուղաթտըմ. վէ տէ-
տիմքի՝ Եա՛ Ալահըմ՝ հիւզու-
միւ սէն Ալահըմա գալընըմա-
զա ուղաթընըրըմ, վէ հիճապ կտե-
րիմ. զնրա եարամաղընըմըզ
պաղարըմընըզը իւղէրինտէն աչ-
մընչ ըը, վէ սուչումուզ կէօ-
7 յէտիք պէօյիւտիւ: Պապալա-
րըմընըզը կիւնէրինտէն պէրու՝
պիզ Թա պու կիւնէտէք պէօ-
յիւք սուչտա օլտուգ. վէ պու
կիւն օլտուղու կիպի եարամաղ-
ընդարըմընըզ իչիւն քէնտիմիզ՝ փա-
տիշահլարըմընըզ վէ քեատինէրի-
միզ տէյալըլարընըն փատիշահլարը-
նըն էլինէ՝ դըլըճա՝ էսիրլէյէ վէ
եաղմուրա վէ եիւզ գարաղընընա
8 Թէսլիմ օլունտուգ: Վէ շիմտի
պէր աղ զէման Ալահընմըզ Բապպ-
ման Ի՞նայէթ օլտուգ քի՝ պիզէ
գուրԹուլմուշ պէր պագիյէ ա-
ղըգտա, վէ պիզէ ա՛զիզ մահա-
լինտէ պէր էլվէ վէրէ, Թա քի
Ալահընմըզ կէօղէրիմիզի այընը-
լատըպ պիզէ գուղղուղումուզտա
պէրաղ էօ՛միւր Թաղէվիյի վէրէ:
9 Զ իրա գուղլար իտիք, վէ գուզ
ղուղումուզտա՝ Ալահընմըզ պիզի
պրագմատը. իլա պիզէ էօ՛մր
Թաղէվիյի վէրմէք իչիւն՝ Ալա-
հընմըզըն էվինի գալընըմընա վէ
օնուն խարապԹընը Թա՛միր
էԹմէյէ հէմ պիզէ Յուգտա
վէ Երուսաղէմտէ գալէ՛ իլէ էէվ-
րիլմիշ էեր վէրմէյէ Ֆիւբրա փա-
տիշահլարընըն հուզուրունտա
10 իւղէրիմիզէ իհսան վէրտի: Վէ
շիմտի եա՛ Ալահընմըզ՝ պուննտան
սօնկրա նէ՞ տէյէճիմ. զնրա սէ-
նին էմրէրինի Թէրը էԹտիք.
11 Օնլարը քի գուղլարըն փէյղամ-
պէրլէրինն էէտի իլէ էմն էտիպ
տէմիշ իտին քի՝ Սիզնն օլ զատԹ
էԹմէյէ վարաղընընդ տիյար՝
տիյարլար գավմլարընըն մուր-
տարընդը իլէ՝ օնլարընն նատիաքլի-
յի իլէ օնու աղըզ աղըզա տօլ-
տուրտուղլարը էքբահիյէԹէշ-
րինտէն՝ մուրտար տիյար ոըը.
Խմտի հալա գընղլարընդը օնլա- 12
րընն օղուլլարընա վէրմէյէնիզ,
վէ օնլարընն գընղլարընդը օղուլլա-
րընդա ալմայասընդը, վէ էպէ-
տէն օնլարընն սէլամէԹինի վէ
էյիլինի արամայասընդը. չէօյ-
լէ քի գուվվէԹլէնիպ՝ օլտիյարընն
նէյմէԹլէրինի եէյէսինիզ, վէ
օղուլլարընդա էպէտէն միրաս
պրագտասընդը: Վէ եարամաղ ա՛- 13
մէլլէրիմիզ իչիւն հէմ պէօյիւք
սուչումուզ իչիւն իւղէրիմիզէ
Ճիւմլէ պու կէլէն շէյլէրտէն
սօնկրա, (չիւն քի սէն Ալահը-
մընզ՝ պիզիմ եարամաղընդմընդա
կէօրէ պիզի Թէսլիպ էԹմէտին,
ամմա պիզէ պուննուն կիպի գուր-
Թուլուշ վէրտին,) հիչ սէնին 14
էմրէրինի էպլԹալ էԹմէյէ վէ
պու էքբահիյէԹէրին գավմըլա-
րը իլէ խըսրմընդ պաղլամաղա
տէօննմէյի՛ մի խտիք. պիզէ՝ Թա
հէլլաք էտինէտէք վէ պագի վէ
գուրԹուլմուշ գալմայանատէք
ղաղասպ էԹմէ՞զ մի խտին: Եա՛ 15
Խորայէլին Ալահը Բապպ՝ սէն
սաադէտ սըն, զնրա պիզ՝ պու
կիւն օլտուղու կիպի գուրԹուլ-
մուշ գալարտ. իչիւԹ պիզ սուչու-
մուզ իլէ հուզուրունտա իզ, զն-
րա պիզ՝ պուննտան էօԹիւրու
հուզուրունտա առուրամաղընդ:

ՊԱՊ Ժ.

Վ է Եզմաս ալայարագ վէ 1
Ալահ էվինին էօնիւնտէ տիւշ-
միւշ օլարագ նիյաղ վէ էգրար
էԹտիքտէ, Խորայէլտէն ծնուն
եանընա էրքէքլէր վէ դարըլար
վէ ջօճուգլար՝ զայէԹ ջօդ Ճէ-
մաա՛Թ Ճէմ՛ օլաու. զնրա գավմ
զայէԹ ջօդ ալլատը: Վէ Եզմաս 2

օղուլայընտան Յեքնէլ օղուԱՆ-
քէնիա՝ Եղբասա Հէվապ Էլէ-
ան, վէ տէսի քի՝ Պիզ Ալահը-
մըզա ի՛սէան էթմիք, վէ տի-
յարըն գաւմլարընտան եատա գա-
րըլար ալըրըզ. ամմա Հալա պու
խուսուսատա Իսրայէլ իչինե իւմիտ
3 վար ողը: Իմոն Հալա Ալահը-
մըզ իլէ ա՛Հա քէնիէլիմ քի՝ հէվ
գարըլարը վէ ծնլարտան տօղ-
մուշլարը էնինտիմին՝ վէ Ա լա-
հըմըզըն էմրինտէն գօրգանլարըն
նասիհաթընա կէօրէ ջըգարա-
լըմ, վէ Թէվրաթ միւէմիսինէմ
4 ա՛մէլ օլունա: Գալը, զիրա պու
մասլահաթ ատնա տիւշէր, պիզ
ատ սէնին իլէ օլուրուզ. գուվ
վէնէյէն վէ իճրա գըլ:
5 Վէ Եղբասա գալգըսը՝ քնահին-
լէրին սէրվէրլէրինէ՝ Ղէվնէյէրէ
վէ Ճիւմլէ Իսրայէլ եէմին վէր-
տի քի պու սէօզէ կէօրէ ա՛մէլ
եատէյէր. վէ ծնլար եէմին էթտի:
6 Անտէն Եղբասա Ալահ էվլինին
էմնիտատէն գալգաը, վէ Եղիսաիլ
օղլու Յօհանանընը օտասընա կիթ-
տի. վէ օրայա էքմէք եէմէկլատէն
վէ սու իչմէկլատէն կիթտի. չիւն
քի սէրվիճնատէն կէչինիլէրին ի՛ս-
7 նանը իչմէն եատա չէքէր իտի: Վէ
Յուդա իլէ Երուսաղէմտէ Ճիւմ-
լէ սէրվիճէն օղուլարընա տէյլէ
չաղըրըլըը քի՝ Երուսաղէմ
8 Ճէմ՛ օլտունլար. վէ իւչ կիճն.
տէ հէր քիմ կէլմէզ իսէ, սէր-
վէրլէրին վէ էնթէյտըրըլը րէ-
չի իւչդէ՝ ծնուն Ճիւմլէ մալը մի.
րի օլտունա, վէ քէնտիսի սէրը-
կիճնատէն կէչինիլէրին Ճէմտա՛-
9 Թէրնատան այրըլա: Իմոն Յուդա
վէ Թենիամին տատմիլէրի օ լուչ
կիճնատ՝ եա՛նէ տօգուզունճու
այտա այըն էյիմինճէ կէչինի-
տէ Երուսաղէմ Ճէմ՛ օլտու-
լար. վէ Ճիւմլէ գալմ՝ պու
մասլահաթմատ վէ պէօյիւք եաղ
մուրլատան էօթէյրիւ տիթրէ-
յէրէք՝ Ալահ էվլինին մէյտա-
նընտա օթուրտուլ: Վէ քնահին
Եղբասա գալգըսը օնլարտա տէսի
քի՝ Սիզ ի՛սէան էթմինիզ, վէ
Իսրայէլին տուչար իւչէրինիզէ
ղամմ էթմէք իլէ եատա գարըլար
ալըրընըզ: Իմոն Հալա պատալա-
րընըզըն Ալահը Բատգա իգրար
եոխ՝ օնուն միւսաապընը իճրա
էյլէյին. վէ տէյարըն գավմլն-
տատ վէ եատա գարըլատատ այ-
րըլըն:
Օլտմ Ճիւմլէ Ճէմատա՛թ Ճէ- 12
վապ վէրիպ եէւբէքը սէս իլէ տէ-
տիլէր քի՝ Հէմտան սէնին սէօզիւնէ
կէօրէ էթմէք պօրճուտուղտուր:
Ամմա գավմ չօք՝ վէ հէվա եապ- 13
մուրու տուր, վէ տիշարըտա
տուրմապա Թագաթ եօք տուր.
հէմ պու՝ պիր կիճնիւք եա իլէ
կիճնիւք իշ տէյլէ տիր, զիրա
պու մատատէ գապահաթը օ-
լանլար չօղուզ: Չապա Ճիւմլէ Ճէ- 14
մատա՛Թտատ սէրվէրլէրինիզ պուր-
տունլար, վէ չէհրէրի միզոէ Ճիւմ
լէ եատա գարը ալանլար Թայի՛ն
օլուճմուշ վադիլարտա՝ հէր չէհ-
րէյն իհթիյարլարը վէ գատըլա-
րը պիչէլէրինէ օլարագ կէլսինն-
լէր. Թա պու մասլահաթ սէ-
պէպլինտէն Ալահըմըզըն խըշմ
ու զաղապը պիզոէն տէօնիւնէ
յէտէք:
Անճագ Ասայէ օղլու Յոսիա- 15
Թատ վէ Թենիամին օղլու Յաղնա
պու մասլահաթըն իւչէրինտէ
տուրտուլար, վէ Մէսուլամ
հէմ Ղէվնի Սաբէթա օնլարա
եարըմ էթմիչէր:
Վէ սէրվիճնէրին օղուլարը 16
էօյլէ էթմիչէր. վէ քնահին Եղ-
բասա պատալարը էվլինէ պաշ պա-
պալարըն պա՛զարը իլէ՝ Ճիւմլէ-
տէ տատարընէտա տէչէլտիչէր, վէ
տնուն էտա այըն իւչ կիճնիւնտէ
պու մասլահաթը Թէֆիթիչ էթ-
մէյէ օթուրտուլար: Վէ Ճիւմ- 17

լէ եաս գարըլար ալան քլմահ-
լէր Տաթթէնէի՝ իւր այլ իւր
Հիւնիենաե պիճիրտիլէր ։
18 Վէ քեահինլէր օղուլլարըն-
ան՝ եաս գարըլար ալանլար
պուլունսուս , էի ծնող՝ Յովսե-
փենի օղուն Յեսու օղուլարընան
վէ գարընաշխարընան Մաս-
սիա վէ Եղիազար վէ Յարիբ վէ
19 Գոդողիա իսի ։ Վէ գարըլարը
նը չդպարմադա եվերինի վերսի-
լէր , վէ սուչդուլար՝ քէնանլէրին
սուչդ իչիճն սիւրիւլէրսէն պիր
20 գօչ սուպուլար ։ Վէ Եմմեր օ
ղուլլարընան՝ Անանի վէ Զա-
21 բադիա , վէ Հարիմ օղուլարըն-
ան՝ Մաասիա վէ Եղիա վէ Նե-
22 մայիա վէ Յեբիհէլ վէ Ոզիա , վէ
փաշուր օղուլլարընան՝ Եղիո-
վէնայի՝ Մաասիա՝ Իսմայհէլ՝ Նա-
թանայհէլ Յովզաբադ վէ Եղեա-
23 ան ։ Վէ Ղէթիլէրսէն՝ Յովզա-
բադ վէ Սեմէի վէ Կովղիա եա՝
նի Կովղիան՝ Փեթայիա՝ Յուդա
24 վէ Եղիազար ։ Վէ մուսիփար-
լարան Եղիասիբ , վէ դավուճու
լարան Սեղղում վէ Տէլէմ վէ
25 Ուբի ։ Վէ Իսրայէլսէն՝ փարու
օղուլլարընան՝ Ռամիա վէ Յէ-
զիա վէ Մէղբիա վէ Միամին
վէ Եղիազար վէ Մէղբիա վէ
26 Բանեա ։ Վէ Եղամ օղուլլարըն-
ան՝ Մաթթանիա՝ Զաքարիա վէ
Յէբիհէ վէ Աբդի վէ Յէրիմովթ
27 վէ Եղիա ։ Վէ Զաթթուի օղուլ-
լարընան՝ Եղիովէնայի՝ Եղիա-
սիբ՝ Մաթթանիա վէ Յէրիմովթ
վէ Զաբադ վէ Ազիզա ։ Վէ Բե-
28 բայի օղուլլարընան՝ Յոհանան՝
Անանիա՝ Զաբբայ վէ Աթլայ ։
29 Վէ Բանի օղուլլարընան՝ Մե-
սուղամ՝ Մալուք վէ Ադայիա՝
Յասուբ վէ Սեաղ վէ Ռամոթ ։
30 Վէ Փահաթմոաբ օղուլլարըն-
ան Եդնա վէ Քալհէլ Բանեա՝
Մաասիա՝ Մաթթանիա՝ Բեսեղե-
լէլ վէ Բանուի վէ Մանասէ ։ վէ
31 Հարիմ օղուլլարը՝ Եղիազար՝ Յե-
սիա՝ Մէղքիա՝ Սեմայիա՝ Շիմ-
32 էոն , Բենիամին՝ Մալուք վէ Սա-
մարիա ։ Հասում օղուլլարըն-
33 ան՝ Մաթթանայ՝ Մաասիա՝
Զաբադ՝ Եղիփաղէտ՝ Յեբեմի՝
34 Մանասէ վէ Սեմէի ։ Բանի ։
35 Ռուլլարընան՝ Մաադայ՝ Ամ-
րամ վէ Ուէլ , Բանեա՝ Բեդա-
36 յիա՝ Քելուհայ ։ Վէ Ովանիա՝
37 Մէրամոթ՝ Եղիասիբ , Մաթթա-
նիա՝ Մաթթանայ վէ Յասուբ ,
38 վէ Բանի վէ Բանուի՝ Սեմէի ,
39 վէ Սելեմիա վէ Նաթան վէ Ա-
40 դայիա , Մաքնադբայ՝ Սասայ՝
41 Սարայ , Ազարիէլ վէ Սելեմիա՝
42 Սամարիա , Սեղղում՝ Ամարիա
43 վէ Յովսէփ ։ Նաբաս օղուլլա-
րընան՝ Յէհիէլ Մաաթթիա՝ Զա-
բադ՝ Զէբինա՝ Յադայի վէ Յո-
վել վէ Բանեա ։ Պոռնլարըն
44 ճիւմլէսի եաս գարըլար ալըն-
լար իսի ։ վէ ոնլարսան սա՛ղը-
լարընըն գարըլարը վար իսի , քի
էվլատլար հայինմիշլէր իսի ։

ՂԱԼՆԱՐԻՔ

ԳԱՂ Ա

1 ՅԱՐԱՏԻԱ օղուլ Նէեմիանընն
սէօզլէրի ։

Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ Քասլև
այընսա իչիմիզնի եըլսա պէն
2 Շուշան չէհրինսէ իքէն , Անանի
նամ գարընաշլարընան պիրի՝

Յուդայական ալա՛զը քիմնէլէր իլէ
կէլտի. վէ ծնլարա՝ էսիրլիքտէն
գալան գուրթուլմուշ Եհուտի-
լէրտէն էօթիւրիւ վէ Երուսա-
ղէմտէն էօթիւրի սիւալ էյլէ-
Յոտիմ։ Վէ պանա տէփիլէր քի՝ Ի-
սրայիլքտէն պագի գալանլար՝ օ-
րտաս օղ էյալէթտէ պէօյիւք
պէլատա վէ հագարկէթտէ սիր-
լէր. վէ Երուսաղէմին հիսարը
եըզըլմըշ՝ վէ գափուլարը աթէ-
շէ եագըլմըշ ոլըր։
4 Վէ վագի՝ օլտուքըն պէն պուս
սէօզլէրի իշլէմինճէ, օթուրուպ
աղլասըմ, վէ պիր էյամ եաս
չէքտիմ, վէ ուրուճ թուռթուպ՝
կէօյիւն Ալլահը հուզուրտունտա
5 Նիյազ էյլէտիմ. Վէ ասխապ քի՝
Ամա՛ն եա՛ կէօյիւն Ալլահը
Բապպ՝ ա՛զիմ վէ գօրդուղում Ա-
լլահ քի սէնի սէվինտիրէ վէ Թէն-
պիհէրինի սաղլայանլարա ա՛չտա
6 վէ ինայէթ սաղլարընը. Փէ-
րէմ էյլէ՝ գուլարընը Իսրայէլ օ-
ղուլլարընտան էօթիւրիւ կիւն-
տիւզ վէ կէճէ հուզուրտունտա
պէնիմ պու կիւն գըլարընընդա-
յազը՝ պու գուլտունուն Նիյազը-
նը տինկլէմէք իչուն՝ գուլապ լա-
րընը իշլէտիր վէ կէօզլէրինի աչըգ
օլտուն. պէն խէ ատամ Իշէսա-
յիմիզ՝ Իսրայէլ օղուլլարընընդ
կիւնահլարընը իգդար էտէրիմ.
պէն տէ պապամընդ էվի ատ կիւ-
7 նահ էթմէյէ։ Ատամ զայէթ փա-
սիտանէ հարաքէթ էթմէյէ. վէ
գուլտուն Մովսէս էմր էթմիյին
Թէնպիհլէրի վէ գանունլարը վէ
8 չէրիա՝Թէյրի սաղլամադըգ։ Փէ-
րէմ էյլէ՝ գուլտուն Մովսէսէ էմր
էթմիյին սէօզիւ խաթըրընա կէ-
թէր, քի տէսին. Սիզ ա՛սը օ-
լուր խանկընըզ, պէն սիզի գավմ
9 լարա տաղըտաճաղըմ. Վէ պա-
նա տէօնիւպ էմրլէրիմի սաղլար
տա ծնլարը իճրա էտէր խանկընըզ,
սիզին տաղըլմանընըզ կէօյիւն ու-
ճունատէք օլտա, ծնլարը օրտաս
տէվիլտիգինէյիմ՝ վէ ծնլարը օղ
խամիմի օրտայա իսքէտան էթմէյէ
սէջտիյիմ մանալէ կէօթիւրէճէ-
յիմ։ Վէ ծնլար սէնինն՝ ա՛զիմ 10
գուվվէթինն իլէ վէ գավլի էլինն իլ-
լէ գուրթարըլըղընն գուղլարընն վէ
գավմընն տաղը։ Ամա՛ն էֆէնտիմ՝ 11
քէրէմ էյլէ պու գուլտունուն նի-
յազընը վէ սէնինն խամինտէն գօրդ-
մադա միւրատ էտէն գուղլարը-
նընն նիյազընը գուլտաղընն իշտիթը
օլտուն, վէ պու կիւն պու գուղ-
լունտա՝ քէրէմ էյլէ միյէստէր
գըլը, վէ ծնա պու քիմսէնինն հու-
զուրունտա մերհամէթ իչտանէյ-
լէ։ Պէն խէ վատիշահընն գա-
տէհքեարը եոխմ։

ՊԱՊ Բ

Վէ վագի՝ օլտուքըն Վհատ 1
այընտա՝ Արտաշէս վատիշահընն
իյիրմինճի եըլընտա՝ ծնուն էօ-
նէմտէ չարտագ վար խոխ. վէ
չարտագը ալըդ՝ վատիշահա ուն-
տուտ. վէ հուզուրտունտա՝ պուն-
փան էվվէլ մէվիւզ օլմամըշ խոխ։
Վէ վատիշահ պանա տէփտիքտի՝
Եիւզիւն Նի՞չիւն մէվիւզ տիւր,
սէն խէ խատթա տէյիլ սին.
պու զայէֆ տէյիլ՝ եէնա միւրէք
պօզըճըլուզ տուր. վէ պէն
զայէթ ջօգ գօրդում։ Օլտիմ 3
վատիշահա տէփտիմ քի՝ Փատիշա-
հըմ էպէտէն եաշասըն, պագա-
լարըմընն մէզարը մահալլի օլանչէհր
խարագ՝ վէ ծնուն գափուլարը
աթէշէ եանմըշ իքէն՝ միւղիւմ
նի՞ճէ մէվիւզ օլմայա։ Վէ վա- 4
տիշահ պանա՝ Պու խուսուստա
սէնինն տիւէյին նէ՞տիր տէփտ.
օլտիմ կէօյիւն ալլահընընա նիյազ
էթմիյիմ. Վէ վատիշահա տէ- 5
փտիմ քի՝ Էյէր վատիշահա խոշ
կէլիր իսէ, վէ էյէր պու գու-
լուն՝ հուզուրունտա խոշ կէօ-

բիւնտիւ խսէ , պէնի Եհովատիս-
Թանա պապալարըմըն մէղարլա-
ըրընըն չէհրինէ կէօնտէրէճին ,
6 վէ օնու պինա էտէյիմ : Վէ փա-
տիշահ՝ մէվլեք տախի էանընտա
օթուրմուշ լբէն պանա տէտի .
Սէնին եօլճուլուղուն նէ՞ զէման-
նատէք օլաճագ , վէ նէ՞ զէման
տէօնէճէքսին . իմոի փատիշա-
հըն հուզուրունտա խօշ կէօրիւն-
միւ քի՝ պէնի կէօնտէրէ , պէն
տէ օնա զէման Թային էթմէյիմ :
7 Անտէն փատիշահա տէտիմ . Ի-
յէր փատիշահա խօշ կէլիր խսէ ,
պանա՝ ըրմաղըն էօթէ էագա-
սընտա վալիէրէ նամէէր վէրիլ-
սին , քի օնլար՝ պէնի Թա Եհով-
տիսթանա վարընձայատէք պէ-
8 նի կէչիրսինլէր . Հէմ փատիշա-
հըն գօրուսունուն պէչէնի Ա-
ոամիա պիր նամէ վէրիմնի քի՝
Աւլահ էվինին գուլէսինին գա-
փուլարընը վէ չէհրին հիսարընը
վէ վարաճաղըմ էվի չաթմագ ի-
չինն պանա քէրէսթէ վէրէ . վէ
Աւլահընըն էյի էլի իւզերիմոե
օլմաղըլա , փատիշահ պանա վեր-
սի :
9 Իմոի ըրմաղըն էօթէ էագա-
սընտա օլան վալիէրէ վարտըմ ,
վէ օնլարա փատիշահընն նամէէ-
րինի վէրտիմ . հէմ փատիշահ՝
պիւէմէճ ա՛սլէր զասլիթլէրի վէ
10 աճըլըար կէօնտէրտի : Վէ Ո-
րոնզու Սանաբաղատա հէմ Ամմոն-
լու գուլ Տուբիա իշլոնմէճ , զա-
չէթի լէյ կիւճլէրինէ կէլսի քի՝
Իսրայէլ օղուլլարընըն էյիլիկնի
արամաղա պիր տաէմ կէլսի :
11 Վէ Երուսաղէմ կէլսիյիմոե ,
օրատա իւչ կիւն գալըմ :
12 Վէ պէն պիւէմէճ պիր աղ ա-
տէմ իլէ՝ կէճէ իլէ գալդըտըմ , վէ
Երուսաղէմ իչինն էթմէյէ Աւ-
լահընըն էիւրէկիմէ նէ գօտու-
ղունու քիմոէյ խապէր վէրմէ-
տիմ . վէ պիւէմէճ՝ պէնիմ պինա

տէյիմ հայվանատան ղալբի հայ-
վան եօղ իտի : Իմոի կէճէ իլէ 13
տէրէնին գափուսունատան չըդըսը՝
աճատէր փունկարընըն էօնիւնէ
վէ չէօփիւնէ գափուսունա վըր-
դըմ . վէ Երուսաղէմին էըդըլմըշ
հիսարլարընը վէ աթէշէ էանմըշ
գափուլարընը Թամաշա էթմէյիմ :
Անտէն փունկարըն գափուսու- 14
նա վէ փատիշահընն հավուզունա
կէչիյիմ , վէ ալթընտաքի հայվա-
նա կէչէճէք մահալ եօղուտու :
Վէ կէճէ իլէ տէրէսէն էօգարը 15
չըգարըմ , վէ հիսարը Թամաշա
էթմէյիմ . անտէն տէօնիւռ՝ աէ-
րէնին գափուսունատան կիրտիմ ,
վէ կէրի կէլսիմ : Վէ զասլիթլէրը 16
նէրէյէ կիթմէյիլմի վէ նէ իչէ-
տէյիմի պիլմէտիլէր , վէ Եհովա-
տիլէրէ էա քէնտինէրէ էա ա՛-
յանլարա էա զասլիթլէրէ էա-
խօտ իչլի գալան իչէկէնլէրէ՝ Թա
շիմտիյէտէք խապէր վէրմէյիմ :
Անտէն օնլարա տէտիմ . Սիզ 17
իչլինտէ օլտուղուտուզ պէչլայը՝
Երուսաղէմին խարապ վէ գա-
փուլարը աթէշէ էանմըշ օլտու-
ղունու կէօրիւյօրսունուզ . կէ-
լին Երուսաղէմին հիսարընը պի-
նա էտէլիմ , վէ արթըգ հագա-
րէթ օլմայալըմ : Հէմ օնլարա 18
Աւլահընըն էյի իւզերիմտէ էյի
օլտուղունու՝ հէմ փատիշահըն
տախի պանա սէօյլէտիյի սէօզ-
լէրի խապէր վէրտիմ . վէ օնլար
տէտիլէր քի՝ Գալդըզ պինա է-
տէլիմ . վէ էլլէրինի պու խայրա-
Թա գավլէտիլէր :
Ամմա Որոնզու Սանաբաղատա 19
վէ Ամմոնլու գուլ Տուբիա վէ
Արապի Գեսամ իշլոնմէճէ , պի-
զիմ ղէվգէնտիլէր , հէմ պիզիմ սի-
Թէմ էտիպ՝ պու սիզին էթմէյի-
նիզ իչնէ՞ օլա , փատիշահա ա՛-
սը՞մը օլաճագընըզ տէտիլէր :
Վէ օնլարա ճէվապ տէօնտէրիպ 20
օնլարա տէտիմ քի՝ կէօյիւն Աւ-

լահը պիղծ Միյհասէր Հաէձէք, վէ ասիղ ծնուն գուլլարը օլմաղլա՝ գալգըպ պինա Հաէձէ յիղ. ամմա ասիղին Ելուսաղէմտէ հիսսէ նիղ Էա հադդընըղ Էա ղնբրինիղ Էօգ տուը։

ՊԱՊ Գ.

1 Վէ պէյդիք քեահին Եղիասիբ հէմ ծնուն գարընտաղլարը քեահինլէր գալգըպ՝ գոյուն գա-
ւուսունու եախտըղլար. ծնլար ծնու Թագտիս էթտիլէր, վէ գա-
նատլարընը Թագարլար, վէ օ-
նու Թա Մէհա գուդլէսինէմտէ՝ Թա Անանայէղ գուդլէսինէմտէ
2 Թագտիս էթտիլէր։ Վէ ծնուն Էանընտա՝ Երիքով ատէմլէրի ալ-
նա էթտիլէր. հէմ ծնուն Էանըն-
տա՝ Իմրի օղլու Զատուր պինա
3 էթտի։ Վէ պաղդ գաւուսունու՝ Սենաա օղուլարը պինա էթտիլէր. ծնլար ծնու չաթըպ՝ գանատլարընը Թըրգաղլարը վէ մանատլարը իլէ Թագտրլար։
4 Վէ ծնլարըն Էանընտա՝ Ակկուս օղլու Ուրիանըն օղլու Մէրամէթ Թա՛միր էթտի. հէմ ծնլարըն Էա-
նընտա՝ Մասիղ բէլ օղլու Բարա-
քիանըն օղլու Մէսուզամ Թա՛միր էթտի. վէ ծնլարըն Էանընտա՝ Բաանա օղլու Սադոկ Թա՛միր էթ-
5 տի։ Վէ ծնլարըն Էանընտա՝ Թե-
կուլուլար Թա՛միր էթտի. ամմա ծնլարըն ա՛յանլարը՝ քէհանիլէրին Էֆէնտիսինին իշինէ պղսընա-
6 րընը էյտիփլէր։ Վէ հսքի գա-
ւուսու՝ փասէ օղլու Յոյիադա վէ Բաասդիա օղլու Մէսուզամ Թա՛միր էթտի. ծնլար ծնու չա-
Թըպ՝ գանատլարընը Թըրգաղ վէ
7 մանատլարը իլէ Թագտրլար։ Վէ ծնլարըն Էանընտա՝ Գաբաաունլու Մէլատիա վէ Մէրոնոթլու Յա-
դոն Գաբաաուն վէ Մասպա էհալի-
սի Թա՛միր էթտիլէր, Թա Ըրմաղն
պէրի Հապտընտաքի վաղինին ԹախԹընատէք։ Գոնուն Էանըն-
տա՝ գոյում Ձուլարաան Հարհա-
յիա օղլու Ողնէղ Թա՛միր էթտի, վէ ծնուն Էանընտա՝ Էդդամըղըր օղլու Անանիա Թա՛միր էթտի. վէ Ելուսաղէմի՝ Թա Հնղի հիսարա-
տէք Թէղք էթտիլէր։ Վէ ծնլա-
րըն Էանընտա՝ Ելուսաղէմին Էա-
րը տայիրէսինին սէրտարը Ովո-
ղլու Հոտավայիա Թա՛միր էթտի։
Վէ ծնլարըն Էանընտա հէմ քէն-
տի Էվինին գարշըմընտա՝ Հարուս-
մաի օղլու Յեդայիա Թա՛միր էթ-
տի. վէ ծնուն Էանընտա՝ Աաս-
փանիա օղլու Փէտուսա Թա՛միր էթտի։ Օսպիր գըսմը՝ Հարիմ օղ-
լու Մէղքիա վէ փասԹամինաբ օղլու Ասուբ՝ Փուրունլար գուդ-
լէսի իլէ պէրտաղէր Թա՛միր էթ-
տիլէր։ Վէ ծնուն Էանընտա՝ Ե-
րուսաղէմին Էարը տայիրէսինին սէրտարը Ա՛լէխ օղլու Սէղղուր՝ քէնտիսի գըղլարը իլէ Թա՛միր էթտի։ Տէրէ գաւուսունու՝ Ա-
նան իլէ պէրտաղէր Զանովձն սաքինէլէրի Թա՛միր էթտի. ծն-
լար ծնու պինա էթտիլէր, վէ գանատլարընը՝ Թըրգաղլարընը վէ մանատլարընը Թագտրլար, վէ հիսարտա պին արչըն՝ Թա էէօվմինէք գաւուսունտաէք Էափ-
փըար։ Վէ էէօվմինէք գաւուսու-
նու՝ ԲէնԹաբտա տայիրէսինին սէրտարը Ոնէքաբ օղլու Մէղքիա Թա՛միր էթտի. ծնու պինա էթ-
տի, վէ գանատլարընը Թըրգաղ-
լարընը վէ մանատլարընը Թագտ-
արը։ Վէ փունկար գաւուսու-
նու՝ Մաասիա տայիրէսինին սէր-
տարը Ֆողղէ օղլու Սէղղուն Թա՛միր էթտի. ծնու պինա էթ-
տիւ՝ ծնու էօրԹտիւ, վէ ծնուն գանատլարընը՝ Թըրգաղլարընը վէ մանատլարընը Թագտր, վէ Սիլվիա Հավուղղունուն հիսարըն՝ փասիշահըն պաղէսինէ վէ

Թա Դաւիթ չէհրլինեան հնէն
16 նէրթիսպանէաէք : Օնուն արտըն-
ձա՝ Բեթասուրուն եարը տայիրէ-
սինին սէրտարը՝ Ազգուք օղլու
Նէհեմիա Թա՛միր էթտի , Թա
Դաւիթին մէղարլարը գարշըսը-
նա՝ վէ Թա Հաւիմա Հավուզա՝ վէ
17 Թա Բեթագաբարիմէաէք : Օ-
նուն արտընձա Ղէհլէհէր Թա՛-
միր էթտի , Էօնի Բանի օղլու
Հէհեում . օնուն Եանընտա Կէխ-
լանըն եարը տայիրէհինին սէր-
տարը Ասաբիա քէհնի տայիրէհ-
18 սինի Թա՛միր էթտի : Օնուն ար-
տընձա ընէարըն գարընտաղլարը՝
Կէխլանըն եարը տայիրէհինին
սէրտարը՝ Ենադագ օղլու Բաւա-
19 յի Թա՛միր էթտի : Վէ օնուն
Եանընտա՝ Մասիա սէրտարը
Յէսու օղլու Եղէր օպիր գըսմը
Ճէհպէհանէյէ չըգաճագ քէօ-
չինին գարշըսընտա Թա՛միր էթ-
20 տի : Օնուն արտընձա պայրէթ ի-
լէ՝ օպիր գըսմը քէօչէհէն Թա
պէօյիւք քահին Եղլասիք էվի-
նին մէախէլինէաէք՝ Զաբբա օղ-
21 լու Բարուք Թա՛միր էթտի : Օ-
նուն արտընձա օպիր գըսմը՝ Ե-
ղլասիք էվինին մէախէլինէհէն
Թա Եղլասիք էվինինինհայէթի-
նէհէաէք՝ Ակկուա օղլու Ուրիա՝ն
օղլու Մերամոթ Թա՛միր էթտի :
22 Վէ օնուն արտընձա քահինլէր՝
Նահիյէնին աաէմլէրի Թա՛միր
23 էթտիլէր : Օնուն արտընձա՝ Բե-
նիամին իլէ Ասուբ քէհնի էվէ-
լինին գարշըսընտա Թա՛միր էթ-
տի . օնուն արտընձա Անանիա
օղլու Մասիա օղլու Ազարիա՝
քէհնի էվի Եանընտա Թա՛միր
24 էթտի : Օնուն արտընձա օպիր
գըսմը՝ Ազարիանըն էվինէհէն
Թա քէօչէյէ վէ Թա պուճաղլա-
տաէք Ենադագ օղլու Բանուի Թա-
25 միր էթտի : Ուզա օղլու փալաղ
քէօչէնին՝ վէ զընտան ավլուսու-
նուն Եանընտա օլան փատիշահըն
եիւքսէք սէրայընտա օլան տի-
չարքի գուլլուխնին գարշըսընտա .
օնուն արտընձա փարաս օղլու Փա-
դայիա Եա՛ծէ էֆոի : Վէ Նաթա- 26
նայիմլէր Ոփալտա սաբնին օլուպ՝
Թա կիւնտօղույա տօղրու օլան
սուլար գափուսունա վէ տիշար-
քի գուլլուխնին գարշըսընտաէք Եա՛-
ծէ էֆոի : Օնլարըն արտընձա՝ 27
տիշարքի պէօյիւք գուլլուխնին գար-
շըսընտան Ոփալ հիսարընտաէք՝
օպիր գըսմը Թեկուռլուլար Թա-
միր էթտի : Ալէլար գափուսուս 28
իւսէթիւնտէն քահինլէր՝ հէրքէս
քէհնի էվի գարշըսընտա Թա՛միր
էթտի : Օնլարըն արտընձա՝ քէհն- 29
տի էվինին գարշըսընտա՝ Եմինէր
օղլու Սադովկ Թա՛միր էթտի .
վէ օնուն արտընձա՝ կիւնտօղու
գափուսունուն պէքլէնի՝ Սէքէ-
նիա օղլու Սեմայիա Թա՛միր էթ-
տի : Օնուն արտընձա՝ օպիր գըս- 30
մը Սէղէմիա օղլու Անանիա իլէ
Սէղէփին ալթընձը օղլու Անան
Թա՛միր էթտի . օնուն արտընձա՝
օտասընըն հօնիւնտէ՝ Բարաքիա
օղլու Մէսուղամ Թա՛միր էթտի :
Օնուն արտընձա գույումճու 31
օղլու Մէղքիա Թահլաթանայիմ-
լէրին վէ պաղնրկեանլարըն էվի-
նէհէաէք՝ Մափկաթ գափուսունուն
գարշըսընտա՝ վէ Թա պուճաղըն
քէօչքիւնէհէաէք Թա՛միր էթտի : 32
Վէ պուճաղըն քէօչքիւնիւն ա-
րտասընը՝ գույումճուլար վէ պա-
ղնրկեանլար գույուն գափուսու-
նատէք Թա՛միր էթտիլէր :

ՊԱՊ Դ

Վէ վագի՝ օղտու քի Սանաբա- 1
ղատ՝ հիսարը եափըղըմընդը իլէ-
սինձէ տարըլըրը , վէ պայէթ ի-
լէ պաղապէ կէլտի , վէ Եէհոա-
տիւլէրի զէվգէյնտի : Վէ գարըն- 2
տաշլարընըն վէ Սամարիա ա՛ս-
քէրինին հօնիւնտէ սէօյլէյիպ

ուխտի. Շու զապուն Եհովաի-
լէը նէ՞ իշխէյօրլար, ոնլարը պրա-
զաճագլա՞ր մը. գուբպա՞ն մը
ֆաէֆէքլէր, պիր կիւնահ պի-
թիրէճէքլէ՞ր մի, Թօփրագ եը-
զընլարընաան Թաշլարը՝ ոնլար
եանմըշ լէքէն՝ սաղալտաճագլա՞ր
3 մը: Վէ Ամմոնլու Տուբիա օ-
նուն եանընտա օլուպ ուխտի քի՝
Օնլարըն պիհնա էթմէյինէ պիր
տիլքի պիլէ ջըգտա, ոնլարըն
Թաշ տիվարընը էրգամճագ տըր:
4 Նա՛ Աստուածմըդ իչիւ, պիրա
հադարէթ օլտուդ. վէ ոնլարըն
պիթմէմինի պաշլարընտա ուխտարը,
վէ ոնլարը՝ հոխրիլք տիյարընտա
5 եաղմայա վեր: Վէ ոնլարըն եա-
րտամաղ ըլմընը հօրԹմէ, վէ սէնին
հուզուրտանտան ոնլարըն կիւնա-
հը մահվ օլունմասընը. զիրա եա-
փըճըլարըն հօնիւնտահ պէնի զա-
զապէ կէթիրտիլեր:
6 Իմոի հիսարը պիհնա էթմիք,
վէ պիւթիւն հիսար՝ Թա եարը-
յատէք չաԹըլտը. զիրա գավ
մընն՝ եափմաղա Եհուդէյի վար ի-
սի:
7 Վէ վագի՝ օլտուքի՝ Սանաքա-
զատ վէ Տուբիա հէմ Արապիլէր
վէ Ամմոնլուլար վէ Ազովոտ-
լուլար՝ Երուսաղէմ հիսարըըը-
նընն Թա՛միր օլտուզունու վէ եը-
գըպ հէրկէսին գափանմամըշ պաշ
լանտըզընը իչխոնճէ, զայէԹ ի-
8 լէ հօլքէկէնճիլեր: Վէ ճիւմլէ-
սի պիրվէքտէ իԹԹիֆագ էթմի-
լէը քի՝ կէլիպ Երուսաղէմ իլէ
ճէնք հաէլեր, վէ օնա զիչան ե-
9 աէլեր: Ամմա Աստուածմըզա նի-
յազ էթմիք. վէ ոնլարըն եհե-
զէնտէն գօրգոտ՝ կիւնտուզ վէ
կէճէ ոնլարտան հօթիւրիւ պէք-
10 չիլեր գօտուդ: Վէ Ցուդա տէ-
մի քի՝ Համմալլարընն Թադաթը
քէնպիլի, Թօփրագ խոչ չօգ
տուր. վէ պիզ հիսարը պիհնա
11 էթմէյէ դաստը տէյիւրիզ: Վէ

տիւշմէնլէրիմիզ Գիլմէսինլէը, վէ
կէօրմէսինլէը, Թա պիզ ոնլա-
րընն օրԹասընա վարըպ՝ ոնլարը
հօլտիւրիւնճէ յէտէք վէ իչի ֆէ-
բրայրէթ էթմիւրինճէ յէտէք տէ-
տիլեր: Վէ վագի՝ օլտուքի՝ ոն- 12
լարընն եանընտա սաքին օլան Եհ-
հովահիլեր կէլիպ պիզէ ոն քէրըհ
տէտիլեր քի՝ Պիզէ տէօնտիւյիւ-
նիւզ հէմ մահալլէրտէն իւզէրի-
միզէ կէլէճէէլեր: Իմոի ալլահ 13
մահալլէրտէ հիսարընն արաընը-
տա հէմ եիւքսէքլէրտէ գամմը
գահրիլէրճէ տիքտիմ, վէ գը-
լըճլարը իչէ՝ մըղրահլարը իչէ
վէ եայլարը իչէ տիքտիմ: Ան- 14
տէն պագտըմ, վէ գալգըպ ա՛-
յանլարտա վէ զահլիթլէրի վէ պա-
զի գավմա տէտիմ քի՝ Օնլարընն
եիւզլունտէն գօրգման. օլ ա՛-
զլիմ վէ հէյպէթլու Էֆէնտիմիզի
հաԹըրընըզա կէթիրիլ, վէ գա-
րընտաշլարընըզ՝ օղուլլարընըզ վէ
գըզլարընըզ՝ գարըլարընըզ վէ
եվլերինիզ իչխոն ճէնք հօրն:
Վէ վագի՝ օլտուքի տիւշմէն- 15
լէրիմիզ՝ պիզի հաապէր վէրփըտի-
լինի վէ Ալլահ ոնլարընն մեշվե-
րէթինի իպթալ էթմէյինի իչի-
տինճէ, պիզ ճիւմլէմիզ հիսար
բա՝ հէր պիրիմիզ իչխոնէ տէօն-
տիւք: Վէ վագի՝ օլտուքի օլ 16
կիւնտէն՝ ուշաղլարըմընն եարը-
սը իշտէ իչէրիչէր իտի, վէ հա-
րըսը՝ մըղրահլարը վէ գալգան-
լարը հէմ եայլարը վէ զրհչէրը
ԹուԹարլար իտի. վէ սէրվէր-
լէր՝ ճիւմլէ Ցուդա էվինին ար-
տընտա իտի: Հիսարտա պիհնա 17
հաէնլէր վէ եիւք գալտըրանլար
եիւքէհէնլէրը իչէ պէշտաէ պիր էլի
իչտէ իչխէր՝ վէ օպիրի իչէ սի-
լահ ԹուԹարլար իտի: Հէմ պի- 18
նա հաէնլէրին հէր պիրի՝ գըլը-
ճը պէլինտէ գուշանմըշ օլարագ
պիհնա հաէր իտի. վէ պօրսա-
յու չալան՝ հաննըմտա իտի: Իմ 19

տի ա՛յանկարա վէ զասլիճէրէ
վէ պագի գավմա տէհիմ քի՝ Ի՛շ
պէջիւք վէ կէնիշ օլմազըմ , սիզ
հիսարըն իւզէրինտէ սիրի պի-
րիմիզտէն ուզաղա այրըլմըշ իզ :
20 Պօրու սէսինի հանկը մահալ-
տէ իշիտիր խէնիզ , օրայա էա-
նըմըզա ՃԷմ՝ օլասընըզ · պի-
զիմ իչիւն Ալահըմըզ ՃԷնք է-
21 ուՃէք սիր : ՊէջվէՃԷ պիզ իչտէ
իչէր իտիք · վէ ծնկարըն էարը-
սը՝ ասպահ ագարարզը զէման-
տան Թա էգըլըզկար չգըճնՃայա-
տէք՝ մզզրագ ԹուԹաբլար ի-
22 ա՛ : Չէմ օլ զէմանտէ գավմա
տէհիմ քի՝ Չէր քէս ուշագը իվէ
կէՃէվէրտէ Երուսաղէմին իչլն-
տէ գալսըն , քի պիզիմ իչիւն կէ-
Ճէ իվէ պէգչիվիք էտէվէր , վէ
23 կինտիւզիւն իշվէյէվէր : Վէ պէն
Չէմ գարընտաշլարըմ վէ ուշագ-
լարըմ վէ արաշմՃա օլան պէգչի
քիմնվէվէր էսվապլարըմզը սօ-
յունմազ իտիք · Չէր քէս սուս ի-
չիւն սիլահլարը էնինդէ օլաբագ ին-
պէր էդի :

ՊԱՊ Ե

1 Վէ գավմ վէ ծնկարըն գարը-
լարը՝ գարընտաշլարը Եհովատի-
էրէ գարշը պէջիւք ֆիգրէատ է-
2 սէրվէր իտի : Վէ պա՛զըլարը
սէրվէր իտի քի՝ Պիզ օղուշլարը-
մըզ վէ գըզլարըմըզ իվէ ջօգըս-
զուզ · լամի զախիրէ սաԹուն
սէբ յօրուզ քի՝ էվէյվէմ, վէ էա-
3 չայալըմ : Պա՛զըզը տախի տէր-
վէր իտի քի՝ Պիզ Թարլալարըմըզ-
զը վէ պուղարըմըզզը վէ էվվէրի-
միզի բէհնէ դյօրուզ , քի դըԹ-
ըզդտա զախիրէ սաԹուն ալա-
4 լըմ : Վէ պա՛զըլարը սէրվէր ի-
տի քի՝ Թարլալարըմըզ վէ պաղ
լարըմըզ իվէրիվնէ՝ վիտմշահ
վէրկիտի իչիւն ագէչ էօտիւնՃալ-
5 տէք : Վէ հալա ԹէնիմիզԳա-
րընտաշլարըմըզն Թէնի կիպի վէ
օղուլլարըմըզ ծնկարըն օղուլլարը
կիպի էգէն , իչլէ տիզ օղուլա-
րըմըզը վէ գըզլարըմըզը գուլըզ-
ա Թապի՝ էտէյօրուզ , հէմ
գըզլարըմըզտան խալայըգլար
վար , վէ էլիմիզտէ գուտարէՔ
էօգ սուբ · չիւն քի Թարլալարը-
մըզ վէ պաղլարըմըզ ղսյրիվէրին
օլսուս :

Վէ պէն ծնկարըն ֆէրէատընը 6
վէ պու սէօզլէրի իչիԹտիյիմկի-
պի՝ զայէԹ իվէ կիՃէնտիմ : Վէ 7
գալմիտէ տիւշինտիւմ , ան-
տէն ա՛յանկարա վէ զասլիճէրէ
Թա՛զը էտիպ ծնկարա տէհիմ
քի՝ Սիզին հէր պիրինիզ գարըն-
տաշլարընըզտան միւրապպա գա-
վարսընըզ · իտմի ծնկարա գար-
չը պէջիւք ՃէմիյէԹ էՔտիմ :
Օլաէմ ծնկարա տէհիմ քի՝ Պիզ 8
Թայֆիվէրէ սաՔըմըզ գարըն-
տաշլարըմըզ Եհովտիվէրի՝ գուա-
րէՔիմիզէ կէօրէ սաԹուն ալ-
մըզ , վէ հէման քէնտինիզ գա-
րընտաշլարընըզը սաՔա՛րմը սը-
նըզ , էա ծնկար պիզէ սաՔըզը՛ը
մը · վէ ծնկար սուս օլսա՝ սէօյ-
լէյՃէՔ պուէմատըլար : Անտէն 9
տէհիմ քի՝ Սիզին էՔտիյինիզ
չէյ էյի տէյիլ սիր · տիւշմինվէ-
րիմիզ օլան Թայֆիվէրէրին հագա-
րէՔի տէպէվնտէն Ալահըմը-
զըն գօրգուսունտա էէրէհամէլի
տէյի՛լ մի սինիզ : Վէ պէն տա- 10
խի հէմ գարընտաշլարըմ վէ ու-
չագլարըմ ծնկարա՝ ագէչ վէ զա-
խիրէ էօտիւնՃ վէրիրիզ · հալա
պու միւրապպատան ֆէրղտաԹ
էտէվէմ : Քէրիմ էտիպ ծնկարըն 11
Թարլալարընը՝ պաղլարընը՝ զէյ-
Թունըսգլարընը վէ էվվէրինի՝
հէմ ագէչնին վէ պուղտայըն՝ շա-
րապըն վէ զէյԹուն էաղընըն
էէսզտէ պիրինի քի ծնկարտան
գափմագտասընըզ՝ ծնկարա հէ-
ման պու կիւն հէրի վէրին : Վէ 12

ծնլար տէտիլէը քի՝ կէրի վէրԷ-
ձէյիզ, վէ ծնլարտան պէր չէյ
Թալապ էթմէյէձէյիզ. անկին
տէտիլին կիմի՝ հէման էջլէ է-
տէձէյիզ. օլտէմ քեահինլէրի
չաղըրըպ ծնլարա էհմին վէրտիմ
քի՝ պու սէօզլէ հէօրէ հտէլէր։
13 Հէմ հագտամը սիլքիպ տէտիմ
քի՝ պու սէօզլէ հէր սապիթ
էթմէյէն քիմսէյի քէնտի էվին-
տէն վէ էմէլինտէն՝ Աստուած պէց-
լէ սիլքէ, վէ պէցլէձէ սիլքը
միշ վէ պօշ օլա. վէ ձիւմլէ ձէ-
մտա՛ճ Աստին տէյիպ Բտպպա
համո էթմիլէր. վէ գալմ պու
սէօզլէ հէօրէ էթմիլէր։
14 Յուդա տիյարընտա տապի
ծնլարըն վտլնի օ՛մտպա մէմբ
օլտընտուղում հիւնտէն՝ Ս բտա-
շէա վտապիշտըն իյիլմինձի եը-
լընտան Թա օթուղ իլինձի եը-
լընտաէք ծո իլի եըլ՝ հէրէք պէն
հէրէք գարըն տաշլարըմ վտլնիը
15 մտա՛շը էհմտիմ։ Ստմա պէն-
տէն էվիլէլ օլտն էվիէլէի վտլ-
լէք՝ իտպգա աղըրըզ օլուրլար ի-
տի, վէ ծնլարտան գըրգ մըգտալ
կիւմիւշտէն մտ՛տա էգնէք հէմ
շարտպ ալըրլար իտի. ծնլարըն
ուշտգլարը տապի գտվնտ Թէ-
տալտէմ էտերլէր իտի, տամա
պէն Աստւծ գօրգուտսու էիւղնէն
16 տէն էյլէ էթմտմիտի։ Հէմ տա-
իտի պու հիտար իշնտէ տէվտմ
էթտիմ, վէ Թարըա տաԹուն ալ-
մտըգ. վէ հէվի ուշտգլարըմ օ-
17 րատտ իշէ Հէմ՝ օլտուլար։ Վէ
Եհհուտիլէրտէն հէմ զտպիթլէր-
տէն էիւզ էլէվ քիշի՝ վէ էթրտ-
իիմընգտա օլտն Թպյիիէկլէրտէն
պիղէ հէվնէյէր՝ ՀՀիրտմտա օ-
18 ղուրար իտի։ Վէ հէր պիր կիւն
իշնէն Թէտտրիէ օլտունտն պիր տը
զը՝ ալԹը տէչինի գէյուն իտի.
հէմ պէնիմ իշնէն դուշտը վէ ծո
կիւնտէ պիր՝ զտնիմէԹ իշէ հէր
հէօնէ չարտպ Թէտտրիէ օլտունուր
իտի. վէ պէօյէ իշէն վտվնիէ
մտա՛շընը Թտլտպ էթմէիիմ.
զիրտ պու գտվմըն իւզէրինտէ
օլտն դուղուգ տաղը իտի։ Եա՛ 19
Աստծմ՝ պու գտվմտ ձիւմլէ
էթմիյիմ իշնէն պէնի խտյրտ
զիրը էյլէ։

ՊԱՊ Ջ

Վէ վագի՝ օլտուբ քի՝ Ստմտ- 1
բտղտոտա վէ Տուբնույտ վէ Ստրա-
պի Գնտատա վէ պտգի տիւշմէն-
էէրիմիզէ հիտարը էտմիտըղըմընն
վէ օնտա Էըդըգ էէր գտլմտըը-
ղընըն իտպգէրի էէթիշնձէ, օ-
զ էէմտնէտէէ գտփուբ գտնտտըղը-
նը գտփուէտրտ Թագմտմընը իտիմ
իտէ տէ, Ստմտբտղտտ վէ Գ-Է- 2
տատ պտնտ կէօնտէրնիպ տէտիլէր
քի՝ կէզ տէ՝ Ո՞ղնուղ տահրտպըն-
տաքի քէղղնէպտէ պիրնվտ կէօ-
րնուշէնիմ. տամտ պտնտ քէմինք
էթմէքէ տիւշնիշնիուրէէր իտի։ Իմ- 3
տի օնլարտ էէ՛նիէէր կէօնտէրնիպ
տէտիմ քի՝ պէն պիր պէղիւէ իշ
իշնէղօրում, վէ էնմէյէ գտփտր
տէտիրնիմ. նի՞չիւն պու իշ մէքտ
օլտունտուն տտ՝ օնու պիրտէրպ սի-
ղէ էննէյիմ։ Ստմտ պտնտ տէօրԹ 4
տէփտ՝ պու սէօզէ կէօրէ կէօն-
տէրտիէէր, պէն տէ օնլարտ՝ պու
սէօզէ կէօրէ ՀՀվտպ տէնտտէր-
տիմ։ Վէ Ստմտբտղտտ պէչնն- 5
ՀՀի տէփտ՝ հէման պու սէօզէ
կէօրէ ուշտղընը՝ էէնտտէ պիր տ-
իղդ մէքԹուպ իշէ պտնտ կէօն-
տէրտի. Օնտտ պէղիէ էտղըէ- 6
մըշ իտի. Թտյիֆկէէրտտ իշնէ-
տիէտի վէ Գ-էտատ տէ յօր-էի՝ տէն
Եհհուտիէէր իշէ պէրտպկէր ո՛ստ
օլմտղտ նիյէԹ էտէրտնինիպ, հի-
տարը տէն օնտտն էօԹիէրիէ պի-
նտ էտէ յորտուն, քի պու սէօզ-
լէրի կէօրէ՝ տէն օնլարտ փտտի-
շտհ օլտուր։ Հէմ տտահի Երու- 7
տաղէմտէ քէնտինի իշնէն Եհհու-

ախեթանատա փատիշահ տըր տե-
կերեք նիտա էթէմէյ փեյղամ
պերըէր Թաչին էթմին , վէ հա-
լա պու ախօղներդ կէօրի փատի-
շահա խապեր վըրմադ · իմոի
հալա կէլ պիրըլիքտէ մէղլերէթ է-
8 տէլիմ : Ամմա պէն ծնա կէծտե-
րիպ տէխմիքի՝ Սէնին պու ախ-
էհլիին ախօղներինէ կէօրի տե-
կիլ տիր · իլլա սէն պուննու նիւ-
9 րէկլինտէն վէկյատա էթմին : Զի-
րա ծնըդրըն հէվիսի պիրի՝ Ինչէրի
իշտէն փարիղ օլտուն քի Եահիըլ-
մայա տէկիրլիք գօրդուտուդյօր-
լար · իմոի հալա Ե՛ Ալլահ հղ
Լերիմի գուվվէթլէնտիր :
10 Անոտէն պէն Մեհտաբէնէ օղլու
Դաղուլիա օղլու Սէմայինանըն ե-
վինէ վարտըմ , վէ օ Իլինփե գա-
փտանմըշ իտի · վէ տէխի քի՝ Ալ-
լահըն էվինտէ հէյբէնին Իչինտէ
կէօրիւշէլիմ , վէ հէյբէնին գա-
փուլարընը գափայալամ , զիրա
սէնի հօլաիւմէյ կէվիյօրլար ·
հէման սէնի հօլաիւմէյ կէտէ
11 իլէ կէլէտէքլէր : Վէ պէն տէ-
միմ · Հիչ պէնիմ կիսի տահմ
դաչը՞ր մը , վէ քի՞մ վար պէնիմ
կիսի քի՝ եաշամագ իչինն հէյ-
12 քէնէ կիրսին · կիրմիմ : Վէ անկ
լատըմ քի՝ իլճէ ծնու Ալլահ
կէօնտէրմէտի · իլլա օ՝ իւղերիմտ
պու փէյղամպէրլիյի սէյլէտի ,
զիրա քի Տուբիա իլէ Սանապա-
դան ծնու իւղրէթ իլէ ԹուԹ-
13 տուլար : Պու էճիլտէն օ՝ իւղ-
րէթ իլէ ԹուԹտուրմուշ իտի ,
Թափքի պէն գօրդուպ էյլէ հտէ-
յիմ , վէ կիւնահ իչէյիմ , վէ
պանա հագարէթ էթմէք իչինն՝
ծնըդրա պէտ նամա պէհանէ օլա :
14 Եա՛ Ալլահըմ՝ Տուբիա իլէ Սա-
նապադանը պու իշէրինէ կէօրէ
հէմ Նովադիա փէյղամպէրէյի
տահի վէ պէնի գօրդուտան պա-
գի փէյղամպէրլէրէ իլիքը էյլէ :
15 Վէ հիսար Իսրայէլին իչի-
մի պէշինճի Ափրահամէ՝ Եղի իքի
կիւնտէ Թէքմիլօլտու : Վէ վա 16
գի՝ օլտու քի՝ հէմի տիւշմէնլերի-
միզ իչտահմէտէ , օղ ղէման էթըտ-
ֆըմըզտա օլան Ճիւմլէ Թայի-
ֆէլէր գօրդուտուլար , վէ կէօղէ-
րինի զայէթ իլէ աշալա աԹըպ՝
պէլտիլէր քի՝ պու իչ Ալլահը-
մըզտան իչէնտի :
Հէմ օղ կիւնլէրտէ Յուդանըն 17
այանլարընըն՝ Տուբիայա ջօդ
մէքԹուպլարի կիտեր իտի , վէ
Տուբիանընքիլէր ծնըդրա կիւլեր
իտի : Զիրա Յուդատան ջօդ 18
քիմսէլէր ծնուն իլէ անտըշմըշ-
լար իտի · չիւն քի օ՝ Ադրահ օղ-
լու Սէքենիանընն տատմադ իտի ,
վէ ծնուն օղլու Յօհանան՝ Բա-
րաքիա օղլու Մեսուդամընն գը-
զընը ալմըշ իտի : Պէհիմ հտու 19
զուրտումտա պիլէ ծնուն էյլիքլէ-
րինի սէյլէրլէր իտի , վէ սէօղ-
լերինի ծնա էէԹիշտիրըլըր իտի ·
պէնի գօրդուԹմադ իչինն՝ Տու-
բիա մէքԹուպլէր կէօնտէրըր ի-
տի :

ԳԱՂ Ի

Վ է վագի՛ օլտու քի՝ հիսար 1
եահուդա գափու գանատլարը-
նը Թագաղղամ կիսի , օլէմ գա-
փուճուլար վէ մուսիգարլար հէմ
Ղէվլիէր Թայինն օղունտուլար :
Անոտէն գարընտաշըմ Անանիյի 2
վէ սերայ սէրտարը Անանիյայը
Երուսաղէմին իւղերինէ մհմուր
էթտիմ · զիրա օ՝ էմին վէ ջօդ-
լարտան զիյատէ Ալլահտան գօր-
գար ատէմ իտի : Վէ ծնըդրա 3
սէտիմքի՝ Երուսաղէմին գափու-
լարը կիւնէշ ըսաբընճայատէք
աշըմասընըդար , վէ ծնըդր ատէտ
տուրուր իքէն՝ գափուլարը գա-
փայըդ սիւրիւլէսինէրը , վէ Ե-
րուսաղէմին սաբինէրի պէքչի-
լէր ալքսինէր , հէր քէս նէվ-

պէթհինաէ վէ հէր քհա հվի հո-
նիւնաէ օլսո ։
4 Ըհէր խոհ սաղտան սօլտան
կէնիշ վէ պէօյիւք խոհ , ամմա
էհլինաէ խալխը աղ խոհ · վէ հվ
5 լէր հաքըմընշ տէյիլ խոհ ։ Վէ
Ալլահըմ հիւքիւյիմէ գօտու , քի
ա՛յանլարը վէ զապթիէլէրի վէ
գավմը՝ սիլսիլէլէրինէ թահրիը
օլմանմաղա ճէմ՛ էյլէյիմ · վէ
խալթհա ջըգանլարըն սիլը սիլ-
սիլէ ա՛յհթհէրինի պուլսաուս ,
վէ ծնաա պէօյլէ հազըմըշ պուլ-
տուս ·
6 Բաբիլոն փահիշահը Նաբու-
զոդոնոսորուն սիւթունիւնիւ սիւր-
հիւն հոլըլէրտէն ջըգան՝ Երու-
սաղէմ վէ Յուդայա հէր քհա
քէնտի շէհրինէ տէծնէն էյլէ-
7 Թին հ՛ղալխի պունլար սըր , ն-
լարը՝ ի Զօրաբաբէլ՝ Յհսու՝ Նէհ-
միա՝ Ազարիա՝ Ռաամիա՝ Նահ-
մանի՝ Մուրթաք՝ Բաղսան՝
Մաասէրաթ՝ Բագաւի՝ Նահում
8 վէ Բաանա իլէ պէրապէր կհլ-
տիլէր , Իսրայէլ գավմը տահմ-
լէրինին սայըսը պու · Խոհ · Փարոս
9 օղուլարը՝ իքի պին հիւզ հէթ-
10 միշ իքի , Սաֆաթիա օղուլարը՝
11 իւշ հիւզ հէթմիշ իքի , Ուրահ օ-
ղուլարը՝ ալթը հիւզ հլվի իքի ,
12 Փահաթմոաբ օղուլարը՝ Յհսու
իլէ Յովաբ օղուլարընտան իքի
13 պին սէքիզ հիւզ ծն սէքիզ , Ե-
լամ օղուլարը՝ պին իքի հիւզ
14 հլվի տէօրթ , Զաթու օղուլա-
15 րը՝ սէքիզ հիւզ գըրդ պհշ , Զաք-
քա օղուլարը՝ հէսի հիւզ ալթ-
16 մըշ , Բանուի օղուլարը՝ ալթը
17 հիւզ գըրդ սէքիզ , Բեբայի օ-
ղուլարը՝ ալթը հիւզ հյիրմի սհ-
18 քիզ , Ազգադ օղուլարը՝ իքի
19 պին իւշ հիւզ հյիրմի իքի , Ադո-
նիկամ օղուլարը՝ ալթը հիւզ
20 ալթմըշ հէսի , Բաղուհ օղուլ-
լարը՝ իքի պին ալթմըշ հէսի , Ա-
գին օղուլարը՝ ալթը հիւզ հլվի
պհշ , Եզեկիատան Ատէր օղուլ- 21
լարը՝ տոգսան սէքիզ , Հասում 22
օղուլարը՝ իւշ հիւզ հյիրմի սհ-
քիզ , Բեսէի օղուլարը՝ իւշ հիւզ 23
հյիրմի տէօրթ , Արիվ օղուլա-
րը՝ հիւզ ծն իքի , Գաբաւոն հ- 25
հալխի՝ տոգսան պհշ , Բհթլհ- 26
հէմ վէ Նետոփա հ՛ղալխի՝ հիւզ
սէքսէն սէքիզ , Անաթովթի հ- 27
հալխի՝ հիւզ հյիրմի սէքիզ ,
Բհթազմաւէթ հ՛ղալխի՝ գըրդ հ- 28
քի , Կարիաթարիմ՝ Քէփիրա 29
վէ Բէրովթ հ՛ղալխի՝ հէսի հիւզ
գըրդ իւշ , Ռամա վէ Գաբա հ- 30
հալխի՝ ալթը հիւզ հյիրմի պին ,
Մաքմաս հ՛ղալխի՝ հիւզ հյիրմի 31
իքի , Բհթհլ վէ Գայի հ՛ղալխի՝ 32
հիւզ հյիրմի իւշ , Օսիր Նաթա- 33
ւըն հ՛ղալխի՝ հլվի իքի , Օսիր 34
Եղամըն հ՛ղալխի՝ պին իքի հիւզ
հլվի տէօրթ , Հարիմ օղուլարը՝ 35
իւշ հիւզ հյիրմի , Երիքով օղուլ- 36
լարը՝ իւշ հիւզ գըրդ պհշ , Ղովզ՝ 37
Ադիդ վէ Ոհնով օղուլարը՝ հ՛ղ-
սի հիւզ հյիրմի պին , Սհնաա 38
օղուլարը՝ իւշ պին տոգուզ հիւզ
օթուզ հսի ։
Քհահինլէր , Յհսու հվնաէն 39
Յէդայիա օղուլարը՝ տոգուզ
հիւզ հէթմիշ իւշ , Իմմէր օղուլ- 40
լարը՝ պին հլվի իքի , Փաշուր օ- 41
ղուլարը՝ պին իքի հիւզ գըրդ
հէսի , Հարիմ օղուլարը՝ պին 42
ծն հէսի իսի ։
Ղհվնլէր , Ովդհիա օղուլա- 43
րընտան՝ Կադիէլոն Յհսու օ-
ղուլարը՝ հէթմիշ տէօրթ հսի ։
Մուսիգարլար , Ասաֆ օղուլ- 44
լարը՝ հիւզ գըրդ սէքիզ իսի ։
Գահուհնալար , Սեղղում օ- 45
ղուլարը՝ Ատէր օղուլարը՝ Տեղ-
մոն օղուլարը՝ Ակկուբ օղուլա-
րը՝ Հաիտա օղուլարը՝ Սուբա
օղուլարը՝ հիւզ օթուզ սէքիզ ի-
սի ։
Նաթանայիմլէր , Սիա օղուլ- 46
լարը՝ Հասուբա օղուլարը՝ Տա-

47 բառվթ օղուլլարը , Կերոս. օ-
ղուլլարը՝ Սիա օղուլլարը՝ Փա-
48 դոն օղուլլարը , Ղաբանա օղուլ-
լարը՝ Ադաբա օղուլլարը՝ Նաղա-
49 մե օղուլլարը , Անան օղուլլարը՝
Գեդդել օղուլլարը՝ Դասար օղուլ-
50 լարը , Ռեսյիա օղուլլարը՝ Ռա-
սին օղուլլարը՝ Նեկոդա օղուլլա-
51 րը , Գազամ օղուլլարը՝ Ոզա օ-
52 ղուլլարը՝ Փասե օղուլլարը , Բա-
սե օղուլլարը՝ Մովանիմ օղուլ-
լարը՝ Նեֆուսիմ օղուլլարը ,
53 Բակբուկ օղուլլարը՝ Ակուբա օ-
ղուլլարը՝ Արուր օղուլլարը ,
54 Բասաղոթ օղուլլարը՝ Մեհիդա օ-
55 ղուլլարը՝ Ն ըսա օղուլլարը, Բար-
կոս օղուլլարը՝ Սիսարա օղուլլա-
56 րը՝ Թամա օղուլլարը , Նեսիա օ-
ղուլլարը՝ Առեփա օղուլլարը ,
57 Սողոմոն գուլլարընէն օղուլլարը՝
Սոտե օղուլլարը՝ Սոփերաթ օ-
ղուլլարը՝ Փարիդա օղուլլարը ,
58 Յեղա օղուլլարը՝ Դեռկոն օղուլ-
59 լարը՝ Գեդդել օղուլլարը , Սա-
փատիա օղուլլարը՝ Ատտիլ օղուլ-
լարը՝ Փաքարաթ օղուլլարը Ա-
սեբայիմէից՝ Ամոն օղուլլարը ի-
60 ոն . Ճիւմլե Նաթանայիմէից՝
Սողոմոն գուլլարընէն օղուլլարը
էլէ՝ իւչ հարիւ ութսան հոգի էին :
61 Վէ Թելմելատան՝ Թելար-
սատան՝ Քերուբ՝ Ադդոն վէ Եմ-
մերոն՝ չկրցան ըլլար , վէ պապա-
լարը հավնի վէ զուրրիյէթլէրի-
նի՝ հանի ճնլարընէն Իսրայէլտէն
օլտուգլարընը պէյան էվմէյէ
գաոիր օլմայանլար պուռնլար ի-
62 ոի . Դաղոյիա օղուլլարը՝ Տու-
բիա օղուլլարը՝ Նեկոդա օղուլ-
լարը՝ ալթը հարիւ գերգ հոգի էին :
63 Վէ քեահինլէրտէն Աբաիա օ-
ղուլլարը՝ Ակկոս օղուլլարը՝ Գա-
զաադզը Բերզելլինի գըզլարընը-
տան գարը ալըպ ճնլարընն սար
էլէ չալգըլան Բերզելլինի օղուլ-
64 լարը . Գոռնլար սիսիլէլէրինին
տէֆթէրինի արատըլար , ամմա
պրճամատըլար , վէ նահիաք սա-
յըլըպ՝ քեահինլիքտէն բէտտա օ-
65 ղուռնտուլար : Վէ Ն եհեմիա
ընդարա ասխալ՝ քի Ուրիմ վէ
Թումիմ էլէ քեահին գալգընը-
ճայատէք՝ ա՛ղիզէր ա՛ղիզնտէն
հէմէյէլէր :
66 Ճիւմլե ճէմաա՛թ սիրիքտէ՝
գըրգ հոգի պէն իւչ հարիւ ալթը-
67 մըշ նէֆէր իսի , գուլլարընտան
վէ խալայըգլարընտան մա՛տաք
հէսի պէն իւչ հարիւ օթուզ հէ-
սի իսի . հէմ ծնլարըն հոգի հարիւ
գըրգ պիշ հրքէք իլէ գարը մու-
սիգարլարը վար իսի : Օնլարըն
68 ալթլարը հէսի հարիւ օթուզ ալ-
թը՝ գամիրըլարը հոգի հարիւ գըրգ
պիշ , տէվէհրի տէօրթ հարիւ օ-
69 թուզ պիշ հէնհրէի ալթը պէն
հէսի հարիւ իյիրմի իսի :
70 Վէ պաշ պապալարըն պա՛զը-
սը եափու իչլէն վէրտիլէր . Ա-
թարսաթա՝ խաղինէ յէ պէն տիր-
հէմ ալթուն՝ էլի քեասէ վէ
պիշ հարիւ օթուզ քեահին լիպաս-
71 լարը վէրտի : Վէ պաշ պապա-
լարը եափու խաղինէսինէ իյիր-
մի պէն տիրհէմ ալթուն վէ հոգի
պէն հոգի հարիւ մինա հիւմիւշ վէր-
տիլէր : Վէ պագի գաւմէն վէր-
72 տիքլէրի՝ իյիրմի պէն տիրհէմ
ալթուն վէ հոգի պէն մինա հիւ-
միւշ վէ ալթմըշ հէսի քեահին
լիպասլարը իսի : Վէ քեահինլէր
73 վէ Ղևիլիէր վէ գաւփուճուլար
հէմ մուսիգարլար վէ գաւմէնան
պա՛զըլարը վէ Նաթանայիմլէր վէ
Ճիւմլե Իսրայէլ հէրհրլէրինէ
սաքին օլտուլար . վէ հէպինճի
այ հէթիլինճէ , Իսրայէլ օղուլ-
լարը քէնան հէրհրլէրինէ իսի-
լէր :

ՊԱՊ Ը

1 Վ է Ճիւմլե ճէմաա՛թ սիր ա-
տմ կիպի սուլար գափուսու-

նուն էօնիւնտէ օլան մէյտանտա
ձէմ՝ օլուպ՝ քէսթիկ Եղբայա
ակսիւէը քի՝ Բապպէն Իսրայէլ
էմր էթմիյի Մովսէս Թէվրա-
2 Թընդն քիթապլընը կէթիրէ։ Իմ
ան էչխնձի այդն իւր կիւնիւն-
ա՛ք քեահէն Եղբայ՝ ձիւմլէ իչ-
ոխպ անկլայան էրքէքտէն գալը-
յա վարընձա ձէմայ՛Թըն էօ-
3 նիւնէ Թէվրաթը կէթիրտի։ Վէ
օնտան՝ առւլար գափուտունուն
էօնիւնտէ օլան մէյտանտա սա-
պահտան Թա էօյլէյէտէք էր-
քէքլէրին վէ գարըլարըն վէ անկ-
լայանլարըն հուզուրտունտա օ-
գուտուս։ վէ ձիւմլէ գավմըն
դուշագլարը Թէվրաթ քիթա-
4 պընտա էտի։ Վէ Եղբայ քեա-
Թիպ՝ մնախուս եափըգլարը ա-
ղաձ մէնպէրին իւսթիւնտէ տու-
բուր էտի։ վէ օնուն եանընտա
սալընտան Մատաթիա վէ Սեմա
վէ Աննաիա վէ Ուրիա վէ Բէզ-
կիա վէ Մասայա՝ վէ սօլունտան
Փադայիա վէ Միսայէլ վէ Մել
քիա վէ Հասում վէ Անբադանա՝
Զաքարիա վէ Մեսուղամ տուր-
5 տու։ Վէ Եղբայ ձիւմլէ գավ
մըն կէօղլէրի էօնիւնտէ քիթա-
պը աչըը, ղիրա օ՛ ձիւմլէ գավմ-
ան եվգըսէբաէ էտի։ վէ օնու
աչըղը կիպի՝ ձիւմլէ գավմ
6 գալգալըլար։ Օլէյմ Եզբայ ա՛.
զիմ Ալլահ Բապպա պէրէքէթ
տուա՛ը օգուտու։ վէ ձիւմլէ
գավմ էվլէրինի գալարըլըպ Ամին՝
ամին ակսի, վէ եիւզլէրի էէրէ
պէրապէր էյիլիպ՝ Բապպա սէձ-
7 տէ գըլարըլար։ Վէ Յէսուս հէմ
Բանի վէ Սաբաբիա՝ Յամին՝ Ակ
կուբ՝ Սաբէթա՝ Ոդդիա՝ Մասա-
սիա՝ Կովզիտա՝ Ազարիա՝ Յով
զաբադ՝ Անան՝ Փալայիա հէմ
Ղևիլիլէը՝ գավմս Թէվրաթը անկ-
լասըրլար էտի։ գավմ իսէ տու-
8 րագլարընտա խոխլէը։ Իմամ քի-
թապտան՝ էա՛Նէ Ալլահըն Թէվ
րաթընտան ա՛յան օգուտուլար,
վէ օգուտուղնտա մա՛նասընը
վէրիպ անկլաթմըլար։

Վէ Նէհեմիա՝ եա՛նի Աթարսա- 9
թա հէմ քեահէն Եղբայ քեա-
Թիպ վէ գավմա անկլատան Ղև-
իլիլէը՝ ձիւմլէ գավմա ակսի-
քի՝ Գու՝ Ալլահընըզ Բապպա
ա՛զիզ կիւն սիւը, եաս չէքմէն
վէ ալլաման։ զիրա ձիւմլէ գավմ
Թէվրաթըն սէօզլէրինի նչխոխը
իքէն ալլար խոխլէը։ Անահէն օն- 10
լարա ակսի քի՝ Կիտի սէմիզլէը
եէյին վէ Թաթիլլար իչին, վէ
հիչ սիւը չէյի հազըր օլմայանա
հիսսէլէը կէօնտէրին։ զիրա պու՝
Նէֆենմիզ ա՛զիզ կիւն սիւը։
վէ գաասավէթլէնմէն, զիրա Բապ-
պըն չազ ըղը սիզին գավվէթի-
նիզ սիւը։ Օլտէմ Ղևիլիլէը ձիւմ- 11
լէ գավմը՝ Սուս օլուն, զիրա պու
ա՛զիզ կիւն սիւը, վէ գաասավէթ-
լէնմէն սէյէրիք՝ սուս էթմիւը-
սիւէը։ Վէ ձիւմլէ գավմ էեմէ- 12
յէ վէ իչմէյէ վէ հիսսէլէը կէօն-
սէրմէյէ վէ պէօյիւք չէնլիք էթ-
մէյէ կիւթմիւէը։ չիւն քի օնլա-
րա պէյան օլունան սէօզլէրի
անկլասըլար։

Վէ էրթէսի կիւնտէ ձիւմլէ 13
գավմըն պաշ պապալարը՝ քեա-
հինէր վէ Ղևիլիլէր քեաթիպ
Եզբասըն եանընտա՝ Թէվրաթըն
սէօզլէրինի անկլամտա ձէմ՝ օլ-
տուլար։ Վէ Թէվրաթտա եա- 14
զըլմըշ պուլտուլար քի՝ Բապպ
Մովսէսին վասիթասի իլէ պու-
յուրտու քի՝ եէտինձի այդն պայ-
րամընտա Իսրայէլ օղուլլարը չա-
տըրլարտա սաքին օլալար։ Հէմ 15
նիտա խոխպ հէվի չէհրլէրինտէ
վէ Երուսաղիմտէ՝ Տաղա չըգըն,
վէ զէյթունն աղաձը տալլարը վէ
եապան զէյթունն աղաձը տալ-
լարը վէ մէրսին տալլարը վէ
խուրմա տալլարը վէ սըգ եափ-
րագլը աղաձ տալլարը կէթիրին,

քի հաղորդ օրուղու կիսլի յա-
տորդայ եահասնողդ տէյերէք՝
16 տեղապ յաղորդ Թորդար։ Վէ գամ
ջրդըպ կէթիրսի, վէ հէր քէս քէն-
մի տամը իւղէրինտէ վէ ավրուա-
րընտա վէ Ալլահ հէլինին ավրու-
սունտա վէ սուրար գափուսուս-
նուն մէյտանընտա վէ Եփրեմգա-
վուսունուն մէյտանընտա քէն-
տիլէրինէ չատրըրար եահուդար։
17 Վէ հսիրլիքտէն տէօնինէլէրին
ճիւմլէ ճէմաա'թը՝ չատրըրար
եահուդ չատրըրատա օթուր-
տուրար · զիրա Խորայէլ օղուլ-
րը Նաւէ օղուռ Ցեսունուն կիսն-
լէրինտէն Թա օլ կիսնէտէք էյ-
լէ էթմէմիշլէր խոլ · վի զայէթ
18 պէյիւք էհնիք օլտուռ։ Վէ իւք
կիսնտէն Թա ատն կիսնէտէք հէր
կիսն՝ Ալլահ Թէվրաթընըն քի-
թապընատա օգուտուռ, վէ էհտի
կիսն պայրամ էթմիլէր, վէ ա'-
ատէթ իւղուկ ակըլընճէն կիսնտէ
ա'զիմ ճէմի'յէթ օլտուռ։

ՊԱՊ Թ

1 Վէ պուռ այրն խիրմի տէօր-
տինճիս կիսնիտէ՝ Խորայէլ օ-
ղուլլարը օրուճ իլէ վէ չուլլար
իլէ վէ իւղէրէլէրինտէ Թօփրադ
2 օլարադ ճէմ՝ օլտուլար։ Վէ Խո-
րայէլ ղիւրբիյէթի՝ ճիւմլէ եատ
օրուլլարընատա այրըլտըլար · վէ
տուրուսդ՝ քէնտի կիսնտէ հլրընը
վէ պատպաղարընըն էարատող
3 լըդլարընը իդրար էթմիլէր։ Իմ-
տի տուրագլարընատա գալդըդ՝
կիսնիսն չէյրէկի վագընատա քէն-
տիլէրին Ալլահը Բատպան Թէվ-
րաթ քիթապընատա օգուտուռ-
լար, վէ պիր չէյրէկինտէ քէն-
տիլէրին Ալլահը Բատպա իդ-
րար վէ սէճատ էթմիլէր։
4 Վէ Ցեսուռ հէմ Բանի՝ Կադ-
միէլ՝ Սաբանիա՝ Բունի՝ Սարա-
բիա՝ Բանի վէ Քենանի Ղիվի-
լէր՝ ոօֆիանըն իւղէրինտէ գալ-
դըդ՝ քէնտիլէրին Ալլահը Բատ-
պա պէօյիւք սէս իլէ ֆէրեատա
էթմիլէր։ Վէ Ցեսուռ հէմ կադ- 5
միէլ՝ Բանի՝ Ասաբանիա՝ Սարա-
բիա՝ Ողիա՝ Սաբանիա վէ փե-
թայիա Ղևիվիլէր տէտիլէր ·

Գաղդըն, Ալլահընըդ Բատ-
պա՝ էպէտիւլ ատպատ՝ պէրէքէթ
ատա'սը ա'րդ էտին · վէ ճիւմլէ
պէրէքէթ ատա'սընատ վէ սէ-
նատան նիւճէվիճ ճէվիլ խամին
միւթէպարիէք օլտուն։ Սէն՝ նա- 6
լընըդ սէն Բատպա սըն · կէօքլէ-
րի՝ կէօքլէրին կէօքլէրինի ծնլա-
րըն հէմ ա'սքէրլէրի իլէ՝ նէրլի
վէ ծնուն իւղէրինտէ ճիւմլէ օ-
լանը՝ ատնիղլէրի վէ ծնլարատա
ճիւմլէ օլանը ատն նափարն, վէ
ճիւմլէսինէ է'օմր վէրին ատն ատն·
վէ կէօքտէն ա'սքէրլէրի ատնա
սէճատ գըլարլար։ Սէն սին օլ 7
Բատպա Ալլահ էի՝ Ադրատը սէ-
չիպ ծնուռ Փիլատնիլէրին Ուր
Ջէհրինատն չըգարտըն, վէ ծնուն
ատրնը Աբրահամ Թէմիյէ էյ-
լէտին · Վէ ծնուն նէհրէյինի սէ- 8
նին հուզուրունատա էմին պուռ-
ատուն, վէ Քանանըդլարըն՝ Քեա-
լիլէրին՝ Ամորհըդլարըն՝ Փերեզ-
լիլէրին՝ Ցեբուսըդլարըն՝ Գէր-
գեսլիլէրին տիյարընը վէրմէյէ՝
ծնուն զիւրրիյէթինէ վէրմէյէ
ծնուն իլէ ա'հտ քէսիլտին · վէ
սէօզիւնիւ ատպէթ էթտին, զի-
րա ատն ատտըգ սըն։ Վէ պա- 9
պալարըմըզդըն Մըսըրատա տէր-
տինէ նադար գըլտըն · վէ Գը-
զըլ տէնիզին ճանընտա ծնլարըն
Փերեատընը իշլէթտին։ Վէ փա- 10
րաւոնա հէմ ծնուն ճիւմլէ գուլ-
լարընա վէ տիյարընըն ճիւմլէ
գամլընա ա'լատէթլէր վէ մի'ճ-
ճիզատթար հէօսէթերտին, չիւն
քի ծնլարըն իւղէրինէ մաղրուբ-
լանատգլարընը պիլտին · վէ քէն-
տինէ՝ պուռ կիսն օլտուղուռ կիսլի

11 Նամ էտինաին : Վէ աէնիզի ան-
լարըն էնհիւնտէ եարաըն , վէ
աէնիզին օլ Թաաբնատա գարատան
կէչտիլէր , վէ ոնլարը գօվլա-
յանլարը տիալէրէ՝ աէրին ուռ-
12 ըարա Թաշ կիպի ապատն : Վէ
կիւնահւզիւն ոնլարը պուլուԹ
տիրէյի լէր՝ վէ կէձկէլէին կի-
ուէձկէլէրի Եօլտա ոնլարա ըզըգ
վէրմէք իչիւն աԹէշ տիրէ յի լէչ
13 գուլաղուզատըն : Վէ Սինա տա-
ղընըն իւղէրինէ էնիալ՝ ոնլար լէչ
կէօբաէն սէօյլէչտիւ , վէ ոնլա-
րա տօղուռ չէրիա՛Թլար վէ հագ
ԹէվռաԹ վէ էյի գանուէնլար վէ
14 էմրլէր վէրտիւ : Էհմ ոնլարա
ա՛զիզ շարաԹընը պիլտիրտիւ ,
վէ գուլուն Մուսէյին վասիԹա-
սի իլէ ոնլարա Թէնպիհլէր վէ
գանուէնլար վէ հէրիա՛Թ պուռ-
15 յուբատն : Վէ ամ՛ըզգլարընատա՝
ոնլարա կէձքէն էքմէք վէրտիւ ,
վէ սուսատըգլարընատա՝ ոնլա-
րա գայատան սու չըգարտըն .
վէ՛ ոնլարա վէրմէք իչիւն՝ օլ էլի-
նի գալըպտարդըն տիյարը վա-
ըըզպ զապԹ էԹմէ յէ ոնլարա էէ-
16 մին էԹմէն : Ամմա ոնլար էհմ
պաղալարըմըզ մաղուբլանտը-
լար , վէ պօյունլարընը աէրԹէլ-
տիա՛ էմրլէրինէ Ի՛Թաա՛Թ էԹ-
17 մէտիլէր : Վէ Ի՛Թաա՛Թ էԹմէ-
յէ Իմ՛Թինա էԹտիլէր . վէ ա-
ըալարընատա գըլըպտըն մի՛ւէհի-
զաԹլարը ԽաթԹըլալընա կէ-
Թիրմէտիլէր , էլա պօյունլարը-
նը աէրԹէլէԹտիլէր , վէ Ի՛սհաղէ-
ըինտէ՝ գուլուզգլարընատ աէձմէ-
յէ էնհտիլէրինէ աէրվէր Նատպ
էԹտիլէր . սէն Խէ ա՛Իվ էտի-
ձի՝ լաԹիֆ վէ բահիմ՝ ատպրը
ա՛զիմ վէ Ի՛նայէԹի զանի Ալլահ
սընը , վէ ոնլարը Թէզք էԹմէտին-
18 Պախուսուս ոնլար քէնտիլէրինէ
տէօքմէ պուզպաղը Եատիրտ՝ Սէնի
Մըսըրատան էզգօրան Ալլահընը
պուռ տուր տէյէրէք՝ պէօյուք
քիւֆրլէր էԹտիքլէրինտէ պի-
լէ , սէն մէրհամէԹինին չօգլու-
ղունա կէօրէ՝ ոնլարը չէօլտէ
պրագմատըն . Եօլտա ոնլարը
գուլաղուզատագ իչիւն կիւնահւ-
զիւն պուլուԹ տիրէյի՝ վէ կէ-
ձկէլէյին կիւտէձկէլէրի Եօլտա
ոնլարա ըզըգ վէրմէք իչիւն ա-
Թէշ տիրէյի ոնլարըն իւղէրին-
տէն կիԹմէտի : Էհմ ոնլարա
ֆիէհմ վէրմէք իչիւն՝ էյի Րուհու-
նու վէրտին . վէ աղըղլարընատա
աէնին Մանանանը էքմէք էԹմէ-
տին , էհմոուսատըգլարընատա ոն-
լարա սու վէրտին : Վէ ոնլարը
դըրգ եըլ չէօլտէ պէօլտէն , պիր
չէյլէրի էքմէք օլմատը . Խավպ-
լարը Խաքիմտի , վէ այագլարը
գապպարմատը : Վէ ոնլարա մէհմէ-
քէԹէլէր վէ գամմլար վէրիա՛ ոն-
լարա վայ վայ Թագսիմ էԹտին .
վէ Սէհոռուն տիյարընը՝ Եա՛նի
Եսէբոն վատիշհոռընըն տիյարը-
նը վէ Բաատ վատիշհոռը Ովֆ-
գուն տիյարընը միրաս էԹտի-
լէր : Վէ ոնլարըն օղուլլարընը՝
կէօյուն եըլըղլարը գատար չ-
ղալԹարըն , վէ ոնլարը՝ պատպա-
լարընա վարըպ միրաս էԹմէ յէ
տէտիյին տիյարա կէօԹիւրտիւն :
Վէ օղուլլարը վարըլլար , վէ օլ
տիյարը միրաս էԹտիլէր , վէ օլ
տիյարըն սագինլէրի օլաՆ Վա-
Նանլարը ոնլարըն հուզուրուն-
տա ալԹ էԹտին , վէ ոնլարը
էհմ վատիշհալարընը վէ տիյա-
րըն գավմընը՝ ոնլարա Խաթէտիք-
լէրինի էԹմէ յէ ոնլարըն էլինէ
վէրտին : Վէ հւսարլը չէնրլէր
վէ աէմիզ էէրլէր ֆիէհմ էԹտի-
լէր , վէ հէր նէյմԹ իլէ տօլու
եևէր՝ գաղըմըշ գուլուլար՝ պալ
լար վէ ղէյԹունլուգլար վէ մէյ-
վէտար ա՛զաձլար զանիմէթ իլէ
միրաս էԹտիլէր . վէ էէտիլէր ,
էհմ տօյտուլար , վէ սէմիրտիլէր
վէ սէնին պէօյիւք էյլէրին իլէ

սէֆիա էթամիլէը ։
26 Վէ սանա Թուլեան ու ի՛ս-
եան էտիպ՝ սէնին Թէվրաթըը
էնկսէլէրի արտընա աճատըլար ։
վէ ծնլարը սանա տէծնտէրմէք ի-
չին իւղերլէրինէ չէհատէթ է-
տէն սէնին փէդդամէլէրլէրինի
հօշտիւրտիւլէը , վէ պէօյիւք
27 քիւֆրլէը էթամիլէը ։ Վէ ծնլա-
րը տիւշմէնլէրինին էլինէ վէր-
տին , վէ ծնլարը սըդլէթէ սալ
ատըլար , վէ սըդլէթլէրի զէմա-
նընտա սանա ֆէրեաո էթամիք-
լէրի վագըը՝ սէն կէճտաէն իչինէ-
տին , վէ մէրհամէթինին չօգլու-
ղունա կէօրէ ծնլարա դուրթա-
րըճըլար վէրտին , վէ ծնլարը
տիւշմէնլէրինին էլինտէն գուր-
28 թարտըլար ։ Ամմա բահաթ պուլ
տուգլարը կիմի՝ սէնին հուզուր-
բունտա եարտամաղըդ էթմէյէ
տէծնտիւլէր , վէ ծնլարը տիւշ
մէնլէրինին էլինէ պրադոն , վէ
ծնլարա թէհալլուկէ էթամիլէր ։
վէ թէքրար սանա ֆէրեաո էթ-
տիլէր՝ , վէ սէն կէօքտաէն իչինէ-
տիպ՝ մէրհամէթինէ կէօրէ չօգ տէ՛ֆա՝
29 ծնլարը գուրթարտըն ։ Վէ ծն-
լարը թէվրաթընա տէծնտէրմէք
իչին՝ իւղերլէրինէ չէհատէթ
էթամին ։ ամմա ծնլար մարդուր-
լանըտ՝ սէնին էմրլէրինէ իթա-
՛թ էթմէտիլէր , վէ սէնին չօղ
չէրիա՛թլէրինէ գարշը կիմնահ
էթամիլէր քի՝ ծնլարը իէրնա հանն
ատէմ՝ ծնլար իլէ հաշար , վէ ա՛-
րըզգ ումմուզուզ վէրիպ՝ պէյտուն-
լարընը սէրթէլէթամիլէր , վէ տինի-
30 լէմէտիլէը ։ Վէ չօգ կըլ ծնլարա
թէհամմիլ էտիպ՝ սէնին փէդ-
դամէլէրլէրինին վասիթասի իլէ՝
ծնլարըն իւղերինէ Րուհունի իլէ
չէհատէթ էթամին , ամմա գուրգագ
վէրմէտիլէր ։ Վէ ծնլարը՝ տի-
յարըրն գավմ՛արընըն էլինէ
31 թէվլիմ էթամին ։ Ամմա մէրհա-
մէթինին չօգլուղունա կէօրէ՝ ծն-
լարը հէյաթ էթմէտին , վէ ծն-
լարը թէրքը էթմէտին ։ պիրա
սէն՝ լաթիֆ վէրահիմ Ալլահընըն։
32 Վէ շիմտի եա Ալլահընմըզ՝ օր
ա՛հտ վէ ի՛նայէթ սագլըյան օր
ա՛ղիմ՝ օր գուսրէթլըու վէ օր
գօրգուսու Ալլահ , պիղէ՝ փա-
տիշահլարընմըզա՝ սէրվէրլէրինմի-
ղէ վէքեահինլէրինմիղէ վէ փէյղամ
պէրլէրինմիղէ վէ պապալարընմը-
զա վէ սէնին Ճիւմլէ գավմընա՝
Ասուր փատիշահլարընըն կիճ-
լէրինաէն թա պուս կիմնէտաէք
վագի՝ օլան Ճիւմլէ սըգընթըլար
սէնին հուզուրունտա քիւչիւք
կէօրիւնմէսին ։ Հէմ պիղէ Ճիւմ 33
լէ վագի՝ օլանլարտա՝ սէն սա-
տըդ սըն ։ պիրա սէն հագ իւզ-
րէ ա՛մէլ էթսին , պիղ իսկ եա-
րատմազընդ էթամիք ։ Վէ փա- 34
տիշահլարընմըզ՝ սէրվէրլէրինմիղ՝
քեահինլէրինմիղ վէ պապալարըն-
մըզ սէնին չէրիա՛թընը իճրա
էթմէտիլէր , վէ էմրլէրինի վէ
ծնլարընը իւղերինէ չէհատէթ էթ-
տիլին չէհատէթլէրինի տինէլէ-
մէտիլէր ։ Վէ ծնլար՝ քէնտիլէ- 35
րին մէմլէքէթինատ վէ ծնլարա
վէրտիլին չօգ նէյմէթլէրինատ
վէ ծնլարա վէրտիլին կէնիշ վէ
սէմիզ տիյարատ իքէն , սանա
ի՛պատէթ էթմէտիլէր , վէ քէօ-
թիւ ա՛մէլլէրինատն տէծնտէտի-
լէր ։ Իչտէ պիղ պուս կիմն գուր- 36
ըար իլ ։ հէմ պապալարընմըզա՝
մէլէհինի վէ նէյմէթինի եէ-
մէյէհինի վէ նէյմէթինի եէ-
մէյէ վէրտիլին տիյարըն իւղէ-
րինատ՝ իչտէ ծնատա գուրլար իլ ։
Վէ օլաչար կիմնահլարընմըզ ի- 37
չինէ իւղերիմիզէ տէքտիլին՝ օլ
վիճճիւտլէրիմիզէ վէ տատլար-
ըրմըզա միւրատլարը իւղրէ թէ-
սալլութ էտէն փատիշահլարա
չօգ մահտուլ վէրիր ։ պիղ իսկ
պէօյիւք սըդլէթատ իզ ։ Վէ պուս 38
նուն Ճիւմլէսինատն էօթիւրիւ՝
պիղ տահիճ ա՛տա քէնտիլ եաղա-

բըշ, վե՛ւ սերվերըվրիմիզ՝ Ղևիվ-
էրիմիզ վէ՛ւ քահանիվրիմիզ ամա
միւհիւթ վուրուրլար։

ՊԱՊ Ժ.

1 Ա՛ւ միւհիւթ վուրանլար՝ Ա-
քաղնա օղլու Նեհեմիա նէ՛ւ-
2 միա վէ՛ւ Սեդեկիա, Սարայիա՝
3 Ա զարիա՝ Երեմիա, Փաշուր՝ Ա-
4 մարիա՝ Մելքիա, Հաթուշ՝
5 Սաբանիա՝ Մալուք, Հարիմ՝
6 Մերաոթ՝ Աբդիա, Դանիէլ՝
7 Կանեթոն՝ Բարուք, Մեսու-
8 զամ՝ Աբիա՝ Միամին, Մաա-
զիա՝ Բելգա՝ Սեմայիա խոլ։
9 պունլար քահանիվրէր խոլ։ Ա՛ւ
Ղևիվլիվրտէն տախլ Ազանիա
օղլու Յեսու՝ Բանուի՝ Ենադադ
10 օղուլլարընան Կադմիէլ, վե՛ւ ան-
լարըն գարընտաշլարը Սաբանիա՝
Ոդվիա՝ Կովլիտա՝ Փալայիա՝ Ա-
11 նան, Միքա՝ Բոռը՝ Ասաբիա,
12 Զաքուր՝ Սարաբիա՝ Սաբանիա,
13 Ովդիա՝ Բանի՝ Բանինու խոլ։
14 Գավմըն սերվերլերի՝ Փարոս՝ Փա-
ահմոաբ՝ Եղլամ՝ Զաթոու՝ Բա-
15 նի, Բունի՝ Ազգադ՝ Բեբայի,
16 Ադոնիա՝ Բագուե՝ Ադին, (17) Ա-
18 տեր՝ Եզեկիա՝ Ազուր, Ովդիա՝
19 Հասում՝ Բեսայի, Արիփ՝ Անա-
20 Թովփ՝ Նոբայ, Մագպիաս՝ Մե-
21 սուզամ՝ Եղիր, Մասիղեքէլ՝ Սա-
22 դովի՝ Յադդուա, Փալտեիա՝ Ա-
23 նան՝ Անանիա, Ոսհէե՝ Անանիա՝
24 Ասուբ, Ալոհես՝ Պիլա՝ Սոբեկ,
25 Հոհոսմ՝ Ասաբանա՝ Մաա-
26 սիա, վե՛ւ Աքիա՝ Անան՝ Օնան,
27 Մալուք՝ Հարիմ՝ Բաանա խոլ։
28 Վե՛ւ գավմըն գալանը քահանի-
լէր՝ Ղևիվլէր՝ գափուձոուլար՝
մուսիգարլար՝ Նաթանայիմէր վե՛ւ
սիյարըն գավմլարընան քէնտի-
լէրինի Աստուն Թէվրաթը իչուն
ճիւմլէ այրընլար՝ օնլարըն գա-
րըլարը՝ օղուլարը վե՛ւ գըզլարը՝
ճիւմլէ ա՛լիմ վէ՛ւ ֆիքիմ օլանլար,
29 գարընտաշլարը այնդաբ իլէ
պիրլէշտիլէր, վե՛ւ լանեթէն հէմ
եէմինէ կիլտիվլէր քի՛ Աստուն
գուլու Մովսէսին եէտի իլէ վե-
րիլէն Աստուն Թէվրաթընտա
եէրլիյիլսի՝ Էֆենտիմիզ Րապ-
պըն ճիւմլէ եմրլէրինի վե՛ւ չէրի-
ա՛ղլէրինի վե՛ւ գանունլարընը
սագլայալար վե՛ւ իճրա եէտլէր։
30 Հեմ՛քի՝ գըզլարըմըզը օղլիլարըն
գավմլարընա վէրմէյիլիմ, վե՛ւ
օնլարըն գըզլարընը օղուլլարըմը-
զա ալմայալըմ։ Վէ՛ւ օղլիլարըն
31 գավմընըն շաբաթ կիւնիւնտէ
սաթմադ իչուն կէթիրմիքլէրի
մաթա՛լարը վե՛ւ հեր կէօնէ զա-
խրեյի՝ շաբաթտա եա ա՛զիզ
կիւնտե օնլարընան սաթուն ալմա-
յալըմ։ Հեմ եէմինճի եդլը՝ վե՛ւ
հեր պօրտ թէքլիֆինի գոյվե-
րիլիմ։ Վէ՛ւ իւզէրիմիզէ գա-
32 նուն գօսուդ քի՝ Աստուծմըզ Ե-
հովան խըզմէթի իչուն հեր եդլ
ալը մըսգալ սիւրսիւսիւ վերիլիմ,
33 քի հուզուր էքմէքի իչուն վե՛ւ տա-
միմ էքմէքը վէրէքիլի իչուն վե՛ւ
տայիմ պիւթիւն եանմա իչուն՝
շաբաթլար՝ այ պայրլար՝ թա՛-
լիի օլունմուշ պայրամլար իչուն
վե՛ւ ա՛զիզ չէյլէր իչուն վե՛ւ խտա-
34 յէլէրի՝ քօհէնլիք քէֆթարէք գը-
լընմադա կիւնահ գուրպանլարը
իչուն վե՛ւ Աստուծմըզ Հովան
իչի իչուն օլա։ Վէ՛ւ օտուն հէտի-
յէսի իչուն պիզ քահանիվլէր՝ Ղե-
վիվլէր վե՛ւ գավմ գուրա՛լար աթ-
տըգ քի՝ օնու Թէվրաթտա եազը-
լը օլտուղու կիւսի Աստուծմըզ
Րապպըն մէզպահը իւզէրինէ
եադմադ իչուն՝ եդլ սէ եդլ թա՛-
լիի օլունմուշ վադթլարտա պա-
պալարըմըզ էվինճէ Աստուծմը-
35 զըն էվինէ կէթիրէլիմ։ Վէ՛ւ հե-
րիմիզին Թուրֆանտալարընը վե՛ւ
հեր աղաճըն հեր մեյվինիզին
Թուրֆանտալարընը եդլ պէ եդլ
Րապպըն էվինէ կէօթիւրէլիմ։

36 Հեմ օղուլլարըմըզըն վե տավար-
լարըմըզըն իլե ոօղուշլարընը
Թէվռաթտա եազըլը օլտուղու
կիպի՝ վե սըզըլլարըմըզըն հեմ
գյուննլարըմըզըն իլե ոօղանա-
րընը Ալլահըմըզըն հվինե՝ Ա լ
լահըմըզըն հվինտե խըզմէթ է-
տէն քահինլերե կէօթիւրէլիմ.
37 Վե խամուրլարըմըզըն իլե բէրի-
նի վե փէշքեշլերիմիզի վե հեր
աղաճըն մէյվէլերինի՝ շարապը
վե զէյթուն եաղընը քահինլե-
րե Ալլահըմըզըն էվի օտալարը-
նա՝ հեմ Ղևիլիլերե եէրիմիզին
ի՛շլեմէնիե կէօթիւրէլիմ. վե եէ-
րի իշէտիյիմիզ հեփ շէհրլերտե
ի՛շլեիե՝ հեման Ղևիլիլերը ալալար։
38 Վե Ահարոն օղուլ քահինի՝ Ղե-
վիլիլերին ի՛շլեմեսե Ղևիլիլերը
իլե օլա. վե Ղևիլիլերը՝ Ալլա-
հըմըզըն հվինե խալզինե հվինին
օտալարընա ի՛շլեիե ի՛շլեմենիե
39 կէօթիւրէլեր։ Զ իրա Իսրայէլ
օղուլլարը վե Ղևի օղուլլարը՝ զա-
խիրե վե շարապ վե զէյթուն
եաղը փէշքէշլինի Մագազէնին
գաթալարը վե խըզմէթ եափն քա-
հինլերին վե գափուձոուլարըն վե
մուսիգարլարըն օլտուղու օտա
լարա կէօթիւրէձէքլեր. վե Ա լ
լահըմըզըն հվինի պրագմայաձա-
զըզ։

ՊԱՂ ԺԱ

1 Վ է գավմըն աերվէրլերի Ե-
րուսաղէմտե սաքին օլտուղար.
վե գավմըն պագխի գուբռլար
աճորլար քի՝ օնտա պերինի ա՛-
զիզ Հէհր Երուսաղէմտե սաքին
օլմազա կէթիրէլեր, վե գալան
տօգուզ վայը ահոր Հէհրլերտե
2 օլալար։ Վ է գավմ՝ Երուսա-
ղէմտե սաքին օլմազա Ճիւմլէ
քէնտի իրատէթի իլե խալխընն
ատմիլերե խայր տուա՝ կ յլէխի։
3 Վ է Երուսաղէմտե սաքին օլան

կ յալէթին աերվէրլերի պունլար
խի. ամմա Յուդա Հէհրլերինտե՝ Խրայէլ վե քահինլեր վե
Ղևիլիլեր վե Նաթանայիմլեր վե
Սողոմոն գուլլարընըն օղուլլարը՝
Հէհրլերինտե հեր քես քէնտի
միւլքինտե սաքին օլտուղար։
4 Վ է Երուսաղէմտե Յուդա օղուլ
լարընտան վե Բենիամին օղուլ
լարընտան սաքին օլտուղար.
Յուդա օղուլլարընտան՝ Փա-
րէս օղուլլարընտան Մաղալիէլ
օղլու Սաիտուիա օղլու Ամարիա
օղլու Զութարիա օղլու Ոզիանըն
օղլու Աթայիա, 5 վ է Սիլոնլու-
նուն օղլու Զաքարիա օղլու Յո-
վարիբ օղլու Ադայիա օղլու Ա-
զայիա օղլու Հոլոզէ օղլու Բա-
րուքուն օղլու Մաասիա։ 6 Երու-
սաղէմտե սաքին օլան փարէս օ-
ղուլլարընըն Ճիւմլէսի՝ սէօրթ
եիւզ ալթմըշ սէքիզ գուվվէթ
սահիպի քիմսէլեր իսի։
7 Վ է Բենիամին օղուլլարը պուն-
լար իսի. Եսայի օղլու Իթիէլ
օղլու Մաասիա օղլու Կոլոնա
օղլու Փաթայիա օղլու Յովագ
օղլու Մ էսուղամըն օղլու Սալու,
8 վ է օնտան ոնկրա Գ էբբէի՝ Սե-
լէի՝ տօգուզ եիւզ խիրմի սէ-
քիզ իսի։ 9 Վ է ոնլարըն ի՛շլերինե
Զիքրի օղլու Յովէլ մէմուր իսի.
վե Սէնուա օղլու Յուդա՝ շէհ-
րին իքինճիսի իսի։
10 Քահինլերտեն Յովարիբ օղ
լու Յեդայիա՝ Յաքին, 11 Ալլահ
էվինին զապիթի Ա քիտուվ օղ-
լու Մարիոթ օղլու Սագովկ օղ-
լու Մ էսուղամ օղլու Քղղիանըն
օղլու Սարայիա իսի։ 12 Վ է էվին
իշլերին իշէյէն գարընտաշլարը՝
սէքիզ եիւզ խիրմի էքի իսի. վե
Մէղքիա օղլու Փաշուր օղլու
Զութարիա օղլու Ամասի օղլու
Փաղալիա օղլու Ցերոամըն օղ-
լու Ադայիա, 13 վ է օնտան գարըն-
տաշլարը պաշ պապալար՝ էքի

հիւղ գերդ էքէ իսի · վէ Եմմեր
օղլու Մհասղամօթ օղլու Ահզա
օղլու Ազարէէլին օղլու Ամհաս-
14 յի , վէ ծնլորըն գաբընտաչլորը՝
հիւղ էյիրմի սէքիզ գահրիման
էյլէթ իսի · վէ ծնլորըն իւղէ-
բինտէ մհմուր Ադեդողմին օղ-
լու Զաբդիէլ իսի :
15 Վէ Ղէվիլէբռուն՝ Բունի օղլու
Ասաբհա օղլու Եղրիկամ օղլու
16 Ասուբուն օղլու Սեմայիա , վէ
Ղէվիլէը սերվէրլէրինտէն Սա-
քէթա հէմ Յովազաբադ՝ Ալլահ
էվլինն տիլարքի էլինին իւղէ-
17 րինտէ իտիլէը : Վէ Ասաֆ օղ-
լու Զաբդի օղլու Մէքանըն օղլու
Մաթթանիա՝ տուանըն իսրէիտա-
րընտա շուքը վէրմէքտէ իլքէտի·
վէ ծնուն գաբընտաչլորընտան
Բակբուկիա՝ էքինճիսի իսի · ան-
տէն Իդիթուն օղլու Գաղաղ օղ-
լու Սամուանըն օղլու Աբդա :
18 Ա՛ղիղ չէհրտէ ճիւմլէ Ղէվիլէը՝
էքի հիւղ սէքսէն տէօրթ իսի :
19 Վէ գափուճուլար՝ Ակկուբ
վէ Տեղմոն վէ ծնլորըն գաբըն-
տաչլորը գափու պէքչիլէրի՝
հիւղ էեթմիշ էքի իսի :
20 Վէ Իսրայիլին՝ քեհանիլէրին
վէ Ղէվիլէրին պագիսի՝ Յուդա-
նըն ճիւմլէ չէհրլէրինտէ հէր քես
21 քենտի միւլքիւնտէ իտիլէը : Նա-
թանայիմլէը իսէ Ոփաղտա սա-
քին իտիլէը · վէ Սիա իլէ Գիս-
փա՝ Նաթանայիմլէը իւղէրինտէ
22 իտիլէր : Վէ Եըուսաղէմտէ Ղէ-
վիլէրին մհմուրու՝ Մէքա օղլու
Մաթթանիա օղլու Ասաբհա օղլու
Հանէնին օղլու Ողլի իսի · Ասաֆ
օղուլլարընտան մուսիղարլար՝
Ալլահ էվլի էլինին իւղէրինտէ ի-
23 տիլէր : Զիրա ծնլորըն հագգը
նա փահչահըն փէրմանը վար
իտի քի՝ մուսիղարլար էլնէն կիւն
24 սէ հիւն Թա՛յին վէրիլէ : Վէ
Յուդա օղլու Զարա օղուլլա-
րընտան Մասիղէթէլ օղլու Փէ-
թահիա՝ գավմըն հէր մասլահա-
թընտա փահչահըն վէքիլի ի-
սի :
Վէ էնֆէլիքլէրի իլէ քէօյլէր- 25
տէ Յուդա օղուլլարընտան՝ Կա-
րիաթարբաատա վէ օնուն քէօյլէ-
րէնտէ վէ Դեբընտա հէմ օնուն
քէօյլէրինտէ վէ Կաբեսէէլտէ
հէմ օնուն քէօյլէրինտէ սաքին
օլտուլար , վէ Յեսուատա վէ Մո- 26
լադատա վէ Բեթփալէթտէ , վէ 27
Ասերսուալտա վէ Բերսաբէէ-
տէ վէ օնուն քէօյլէրինտէ , վէ 28
Սիկէլագատա վէ Մէքընատա հէմ
օնուն քէօյլէրինտէ , վէ Ենռե- 29
մմնատա վէ Սարաատա վէ Յէրի-
մութտա , Զանոախա՝ Ադադոմ- 30
տա վէ ծնլորըն քէօյլէրինտէ՝ Լա-
քիստէ վէ էնֆէլիքլէրինտէ՝ Ա-
զեկատա վէ օնուն քէօյլէրինտէ ·
վէ Բերսաբէէտէն Ենռիմ տէրե-
սինէտէք թէմէքքիւն էթմիշլէր :
Վէ Գաբաաոն օլան Բենիա- 31
մին օղուլլարը՝ Մուքմաստա վէ
Ագիատա վէ Իլեթէլտէ վէ օնուն
քէօյլէրինտէ , Անաթովթ՝ Նոբ՝ 32
Անանիա , Հասոր՝ Ռամա՝ Գէբ- 33
թայիմ՝ Հադիդ՝ Սեբոյիմ՝ Նեբա- 34
ղատ , Ղոնդ՝ վէ Ոնով Գէյաբա- 35
սիմտէ սոֆին օլտուլար : Վէ Ղէ- 36
վիլէրտէն՝ Յուդա իլէ Բենիա-
մինտէ Թադսիմ օլտուլար :

ԳԱՂ ԺԲ

Վէ Սաղաթիէլ օղլու Զօրա- 1
բաբէլ՝ հէմ Յեսուա իլէ չորդան
քեհանիլէր վէ Ղէվիլէր պաշն-
լար տըր · Սարայիա՝ Երեմիա՝
Եզրաս , Ամարիա՝ Մալուք՝ Հաթ- 2
տուս , Սէքենիա՝ Հարեում՝ Մէ- 3
րամոթ , Ադդով Կանաթոն՝ Ա-
բիա , Միամին՝ Մ՛ովադիա՝ Բիղ- 5
գա , Սեմայիա վէ Յոյարիբ՝ Յե- 6
դայիա , Սալլու՝ Ամոկ՝ Հիղգիա՝ 7
Յեդայիա · Յեսուանուն կիւնլէ-
րինտէ քեհանիլէրին սէրվէրլէրի

վէ՛ ոնլարըն գարընտաշլարը՝ պուն-
լար իսի ։
8 Վէ՛ Ղևիվլէր՝ Ցեսու՝ Բա-
նուի՝ Կադմիէլ՝ Սարաբիա՝ Ցու-
գա՝ Մաթանիա քի ո՛ գարընտաշ-
լարը իլէ համալէր իւզերինտէ ի-
9 սի ։ Հէմ Բակբոկիա վէ Ունի
ոնլարըն գարընտաշլարը՝ նէվ-
պէթլէրինտէ ոնլարըն գարընսըն-
տա իսիլէր ։
10 Վէ՛ Ցեսու Յովակիմի Թէվլիս
էյլէսի ։ վէ՛ Յովակիմ Եղնասի-
բի Թէվլիս էյլէսի ։ վէ՛ Եղնա-
սիբ Յովհաքայը Թէվլիս էյլէ-
11 սի ։ Վէ՛ Յովհաքա Յոշեաթա-
նը Թէվլիս էյլէսի ։ վէ՛ Յոշեա-
թան Յադդուայը Թէվլիս էյլէսի։
12 Վէ՛ Յովակիմին կիւնլէրինտէ
պաշ պապա քեհանիլէր՝ Սարա-
յիատան Մարայիա՝ Երէմիա-
13 տան Անանիա ։ Եզրաստան Մէ-
սուղամ՝ Ամարիատան Յոհանան ։
14 Մալուքատան Յոշեաթան՝ Սա-
15 բանիատան Յովսէփ ։ Հարիմտէն
Եդնա՝ Մարիոթատան Քէղկէյ ։
16 Ադդովատան Զաքարիա՝ Կանա-
17 թոնատան Մէսուղամ՝ Աբիատան
Զիքրի՝ Մինիամինտէն՝ Մովա-
18 դիատան Փալտի ։ Բիղգատան
Սամուա՝ Սեմայիատան Յոնէա-
19 թան ։ վէ՛ Յովարիբտէն Մաթա-
20 նայ՝ Ցեդայիատան Ոզի ։ Պալ-
լուտան Կալլայ՝ Ամոկատան Է-
21 բեր ։ Քիղկիատան Ասաբիա՝ Ցե-
դայիատան Ղաթանայէլ իսի ։
22 Եղնասիբ՝ Յովհաքա վէ՛ Յո-
հանան վէ՛ Ցադդուանըն կիւնլէ-
րինտէ Ղևիվլէր պաշ պապալար՝
հէմ քեհանիլէրը Փիւրսլիւ Դա-
բեհին սալթանաթընտա Թահ-
23 բիր օլունտուլար ։ Ղևի օղուլ-
լարը պաշ պապալար՝ Թա Եղնա-
սիբ օղլու Յոհանանըն կիւնլէրի-
նէսաէք Թէվարիխ քիթապլընտա
24 եազըլմըշլար իսի ։ Վէ՛ Ղևիվլ-
լէրին սէրվէրլէրի՝ Ասաբիա՝ Սա-
բբաթիա վէ՛ Կադմիէլ օղլու Ցեսու
գարընտաշլարը՝ տախի ոնլարըն
գարընսընտա իսիլէր քի՝ նէվպէթ
նէվպէթէ գարյը գարյըլար Ա-
լահըն աստէմի Դաւիթին էմրի
իւզրէ համա ու սէնա էտէլէր ։
25 Մաթանիա վէ՛ Բակբոկիա՝ Ա-
գիա՝ Մեսուղամ՝ Տեղմոն վէ՛
Ակկուբ՝ գափուլարըն մաղազա-
լարընտա նէվպէթ պէքլէյէն գա-
փուճուլար իսի ։ Յովսեդեկ օղ-
26 լու Ցեսու օղլու Յովակիմին կիւն-
լէրինտէ՝ վէ՛ վալի Նէհեմիանըն
հէմ քեհանին Եզրաս քեաթիպին
կիւնլէրինտէ պունլար իսի ։
27 Վէ՛ Երուսաղէմ հիսարընըն
թէպրիքինտէ, Ղևիվլիլերի ճիւմ-
լէ մահալլէրինտէն արատըլար քի՝
ոնլարը Երուսաղէմ կէթիրիպ
պու թէպրիքի շաղըդ իլէ վէ՛
շիւքր իլէ վէ ելհիլէր իլէ՝
զիլլէր իլէ վէ՛ Թանպուրլար
հէմ անթարուրլար իլէ հաէլէր ։
28 Վէ՛ մուղիգար օղուլլարը՝ հէմ
Երուսաղէմին էթրափընտա օլան
տայիրէսինտէն հէմ՝ նետուփաթ-
լըլար քէյլէրինտէն, հէմ գաղ-
29 գաղա էվինտէն վէ՛ Գաբա նահի-
յէսի իլէ Ազամոթատան ճէմ՝ օլ-
տուրլար ։ զիրա մուղիգարլար՝
քէնտիլէրինէ Երուսաղէմին էթ-
րափընտա քէյլէր պինա էթտի-
լէր ։ Վէ՛ քեհանիլէր հէմ Ղևի-
30 լիլէր փաքէնտիլէր, հէմ գավմը
վէ՛ գափուլարը վէ՛ հիսարը փաք-
էտիլէր ։
31 Ընտէն Ցուդանըն սէրվէր-
լէրինի հիսարըն իւզերինէ չը-
գարտըմ, վէ՛ շիւքր հաէր իքի
պէյնիք ալայ նասպ էթտիմ ։
պիրի հիսարըն իւզերինտէ սաղա
էօփլիւք գափուսունա տօղրու
32 կիտէր իսի ։ Վէ՛ օնուն արտըն-
ճա Ովսէիա իլէ Ցուդա սէրվէր-
33 լէրինին եարըսը կիթտի ։ Հէմ
34 Ազարիա՝ Եզրաս վէ՛ Ս՛եսու-
35 ղամ, Ցուդա վէ՛ Բինիամին վէ՛
Սեմայիա վէ՛ Երէմիա ։ Վէ՛ քա-

հին օրուընտան պօրուըր
իլէ՝ Ասափ օղլու Զաքուր օղլու
Միքիա օղլու Մաթանիա օղլու
Սեմայիա օղլու Յոնիաթանըն օղ-
36 լու Զաքարիա , հէմ օնուն գա-
րընաուշըրը Սեմայիա վէ Ազա-
րիկ՝ Միլալա՝ Գիլալա՝ Մաա՝
Նաթանայէլ վէ Յուզա վէ Անա-
նի Ազահ ատէմի Դաւիթին մու-
սիգի ալէթլէրի իլէ՝ վէ քնաթիպ
37 Եզրաս էօնլէրինէ իսի : Վէ օն-
ըարըն գարշըմընտա օլան փուն-
կար գափուսունտա Դաւիթ չէհ-
րինին նէրտիսանլէրինաէն հի-
ուարըն նէրտիսանընա՝ Դաւիթ
էվինին իւսթիւնաէն կիւն ոօ-
ղույա տօղրու Թա տուրար գա-
փուսունտաէք չգտարար :
38 Վէ շիւքր հասնլէրին օնիր ա-
ըայը՝ գարշըտան կիսէրէր իսի ,
վէ սէն օնըարըն արտընձա գավ-
մըն հարըսը իլէ հիսարըն իւզէ-
րինաէ՝ փուրունըար գուլէսինը-
39 տէն էնիլ հիսարտաէք , հէմ
Եփրեմ գափուսունուն իւզէրին-
տէն՝ վէ հափ գափուսուն իս-
Թիւնաէ վէ պարըտ գափուսու
վէ Անանտայէ գուլէսի վէ Մէա
գուլէսի իւսթիւնաէ . Թա գո-
յան գափուսունտայէք կիւրէղ
ղընտան գափուսունտա տուր-
40 տուրար : Վէ շիւքր վերհնէլէրին
իլէ ալայը Ազահըն էվինաէ
տուրտուրար , սէն վէ սիրէմ-
ձէ օլան սէղլէրին հարըսը տա-
41 րի ռոորոռ : Վէ քնահինլէր Ե-
զիհիէմ՝ Մտասիա՝ Միհիամին՝
Միքիա՝ Եղիովնայի՝ Զաքարիա
42 վէ Անանիա պօրուըր իլէ , հէմ
Մտասիա վէ Սեմայիա վէ Եղիա-
զար վէ Ողի վէ Յօհանան վէ
Մեղքիա վէ Եղամ վէ Եղեր .
վէ մուսիգարըար նաղրլէրէ Յե-
դէրիա իլէ սէս գալարըարըր :
43 Վէ օլկիւնաէ պէղլիւք գուրպան-
ըար քնատիէր , վէ շաղ օլտուս-
ըար . զիրա Ազահ օնըարը պէօ-
ւիւք շաղըդ իլէ շաղ էյլէսի ,
հէմ գարըլար վէ չօձուգլար տա-
խի շաղ օլտուլար . վէ Երուսա-
ղէմին չէնլիյի ուղաղատաէք իլի-
տիլի :
Վէ օլկիւնաէ խաղինէլէրին՝ 44
փէչքէշլէրին՝ Թուրփանտալա-
րըն՝ վէ ի՛ւշրլէրին օտալարը իւ-
դէրինէ աաէմէր Թա՛յին օղուն-
տուլար քի՝ չէհրլէրին չիփթլիք-
լէրինտէն քնահինլէրին վէ Ղևի-
ընլէրին չէրի՝ հիսաէլէրինի օրա-
յա Թօղլայալար . զիրա Յուզա՝
հազըր օլան քնահինլէրտաէն վէ
Ղևիընլէրտաէն շաղ օլտու : Չիւն 45
քի մուսիգարըար վէ գափուձու-
լար տախի օնըարըն Ազահընըն
նէվպէթինի վէ փարքլիքէ նէվ-
պէթինի Դաւիթին վէ օղլու Սո-
ղոմոնտան էմրինէ կիւօրէ պէղլէ-
տիլէր : Չ իրա մուգաուտէմ՝ 46
Դաւիթին վէ Ասափըն կիսնլէ-
րինտէ՝ մուսիգարըարըն պաշա-
րը՝ վէ Ազահա համտ ուսանա
իլահիլէրի վըր իսի : Վէ Ջիւմ- 47
լէ Իսրայէլ՝ Զօրաբաբէլին կիսն-
լէրինտէ վէ Նէհեմիանըն կիսնլէ-
րինտէ մուսիգարըարըն վէ գա-
փուձուլարըն կիսն սէ կիսն իգ-
Թիղա էտէն Թա՛յինլէրինի վէրիր-
լէր իսի . վէ օնըար Ղևիընլէրէ հո-
ռեէր Թագախս էտէրլէր իսի ,
վէ Ղևիընլէր՝ Ահարան օղուրա-
րընա Թագախս էտէրլէր իսի :

ՊԱՊ ԺԹ

( )Լ կիւնաէ՝ գավմ իշխիր ի- 1
քէն Մովսէսին քնԹապընտան
օգունտու , վէ օնտա հաղրլը
պուրնտուրքի՝ Ամմընղուլար վէ
Մովաբըլար Ազահըն Ջէմմա՝
Թընա էպէտէն կիրմէյէլէր .
Չիւն քի Իսրայէլ օղուլարընը 2
էքմէք իլէ վէ սու իլէ գարշըմ-
մատըլար , իլա Բաղասամը օնը-
րըն իւզէրինէ իւհրեթ իլէ Թու-

տուլար քի ծնլարա պէտ տուա՝ Հաե· ամմա Աւլահըմըղ պէտ տուա՝յը խայր տուա՝յա ութնուէր-
3 ու: Վէ վագի՝ օլտուրքի Թեխ-բաթը իշլեթիքլերի կիպի՝ Իս-րայէլէն ձիւմլե գարըշըգ խալ-դը այըրտըլար:
4 Ամմա պուննան էվվել՝ Աւ-լահըմըղ էվլինին օտալարը իւղ-բինե մէմուր օլան քեահէին Եղնա-սիք՝ Տուբիա իլէ խըսըմ օլմուշ իսի· Վէ ծնա՝ մուգատուէմա Ղէվիլէրդ վէ մուսիգարլարա վէ գափուճուլարա Թա՝յին օլուն-մուշ էքմէք փեշքեշլերինի՝ քիւն-լիսիւ վէ գապլարը վէ պուլտա-յըն հէմ շարապըն վէ եաղըն ի՝իչլերինի վէ քեահինլերին գալ-տըրմա վէշքեշլերինի գօտուգ-լարը եէրտե՝ պիր պէճիւք օտա
6 եավտը: Վէ ձիւմլե պու վա-գընԹտա՝ պէն Երուսաղէմտէ ոճ-յել իսիմ· ղընրԱբիլըն վա-տիշահը Արտաշէսին օԹուզ ի-քինձի հըլընտա փատիշահա վար-տըմ, վէ պիր ղէմանտէն սօնկ-րա փատիշահտան իզին ալտըմ:
7 Վէ Երուսաղէմէ կէլտիմ, վէ Ե-զնասիբին Տուբիա իշլիւն՝ օնա Աւլահ էվվինին ավլուսունտա օ-տա եափմաղընըղա ԷԹեխյի եա-
8 բամաղընըղը տուդումու: Վէ ղա-յէԹ իլէ կիւձիւմէ կէլտի· վէ Տուբիա էվվինին ձիւմլէ հէյեաը-նը օտատան տիշարը ալԹտըմ:
9 Վէ էմի էԹտիմ, վէ օտալարը փաքէտիէլէր· վէ Աւլահ էվվինին գապլարընը՝ էքմէք վէշքեշլինի վէ քիւնլիսիւ Թէքրար օրտայա
10 կէօԹիւրտիւմ: Վէ Ղէվիլէրին Թա՝յինէրի վէրիլմէտիյինի պիլ-տիմ· չիւն քի՝ խըզմէԹի իշէյին Ղէվիլէր վէ մուսիգարլար հէր քէս քէնտի չիփԹիլիյինէ գաչ-
11 մըշ իսի: Օնուն իշլիւն զապիԹ-լէր իլէ չէքիչիպ տէտիմ՝ քի՝ Աւ-լահընն էվի նէ՞ սէպէպտէն պրա-

ղըլըը· իմտի ծնլարը ՀԷմ՝ Է-սիպ՝ մանտուպլարընա տիքտիմ:
12 Վէ ձիւմլէ Ցուդա պուղտայըն վէ շարապըն վէ ղէյԹուն եաղը-նըն ի՝իչլերինին խալղընէյէրէ կէօ-Թիւրտիւէր: Վէ խալղընէյէր
13 իւղէրինէ խաղընէտարլար՝ քեա-հին Սէղէմիայը վէ քեահԹիպ Սա-դուկոս վէ Ղէվիլէրտէն Փագա-յիասը գօտուտ՝ վէ եանլարընը-տա՝ ՍաԹանիա օղլու Զաքքու-րուն օղլու Անան իսի· ալրա ծն-լար էմին սայըլըը իսի՝ վէ գա-րընտաշլարընա Թագսիմ էմմէք
14 ծնլարընն խըզմէԹի իսի: Եա՛ Աւ-լահըմ՝ պուննուն իչիւն պէնի ղէքր էյլէ՝ վէ Աւլահընն էվլին-տէ հէմ ծնուն խըզմէԹինտէ էՀ-տիմ ի՞սանէրիմի մահվ էյլէմ:
15 Օլ կիւնլէրտէ Ցուդատա չա-բաԹ Հէնէնտէ ՀԷնտէրէ սըգան-լար վէ տէմէտ կէօԹիւրէնլէր հէմ տէ էշէքլերի չարսով իլէ՝ ի-զիմ իլէ վէ լինձիր իլէ վէ հէր կէօնէ եիւք իլէ եիւքլէտինլէր կէօրտիւմ, քի ծնլարը շաբաԹ կիւնիւնտե Երուսաղէմ կէԹի-
16 րիրլէր իսի· իմտի զախիրէ սաԹ-սըգլարը կիւնտե ծլարը ա՛զար-լասըմ: Հէմ օնտա սաքին օլան Տիւրոսլըլար պալըգ վէ հէր կէօ-նէ մաՀա՝ կէօԹիւրիւրլէր իսի, վէ շաբաԹտա Ցուդա օղուլա-րընա Երուսաղէմտէ պիլէ սա-Թալըը իսի: Իմտի Ցուդանըն
17 ա՛յանլարը իլէ չէքիշիպ ծնլարա տէտիմ՝ քի՝ Պու իշլէտիյինիզ քէ-նա չէյ նէ՞ սիր, քի շաբաԹ կիւնիւնիւ մուբտալըլարընընը: Պապալարընընը տա պէյլէ էՀ-
18 մէտիէրմի, վէ Աւլահընըղ իւ-զէրիմիզէ վէ պու շէհրին իւղէ-րինէ ձիւմլէ պու պէլայը կէԹիր-տի· վէ սիզ շաբաԹը մուբտալ-լամաղընա, Իսրայէլին իւղէրինէ զազապ զամմ հաէրսինիղ: Իմ-
19 տի վագի՝ օլտուրքի շաբաԹտան

Հվհվ Երուսաղէմին գափուլարը գարանլըգ օլունճա՝ տէտիմ քի գափու գանատլարը գափանալար , վէ Համ Հ֊թիմքի՝ Թա շաքաթ երթևսինէտիք աչըլմայալար • վէ գափուլարտա ուշագ֊լարըմտան տուրտուրտում քի՝ շաբաթ կիւնինտե իչէրիյէ կիւրը
20 կիրմէյէ : Վէ պաղիրկեանլար վէ հեր սաթըլաճագ չէյ սաթան֊լար՝ պիր իքի տէփա՝ Երուսաղէմին միշարըմտա կէձէկեսիլէր։
21 Վէ ծնլարը ա՛ղարլայըզ՝ ծնլարա տէտիմ քի՝ Սիզ նի՞չին հիսարըն գարշըսընտա կէձէկեյօրսունուզ, էյէր պիր տահա էտէր իսէնիզ , սիզէ էվ սալարըմ • օվ ղէմանտէն պէրու՝ շաբաթտա կէլմէյիլէր :
22 Վէ Ղևիվլէրէ տէտիմ քի՝ քէնտիլէրինի վաքըէյէլէր , վէ շաբաթ կիւնինէ Թագիս էթմէք իչիւն՝ գափուլարը պէքլէմէյէ վարալար • եա՛ Ալլահըմ՝ պու֊նուն իչիւն տահի պէնի՝ղիքը էյլէ , վէ ի՛նայէթինին չօգալտուլու֊նա կէօրէ՝ պանա մէրհամէթ գըլ։
23 Օվ կիւնլէրտէ տահի Եհուտտիլէրի կէօրտիւմքի՝ Աշդովտալը՝ Ամմոնլու վէ Մովաբըք գա֊
24 րըլար ալմըշլար իտի : Վէ ծնլարըն օղուլարը եարը Աշդովտա տիվլինճէ աէօյլէրըլէր իտի , վէ Եհուտիճէ աէօյլեմէք պիլմէդ֊լէր իտի , հէմ ահվէր գավմլէրին
25 լհանինճէ աէօյլեյէլէր էթի : Իմ֊տի ծնլար իլէ չէքիշտիմ, վէ ծնլարը աէօյտիւմ, վէ ծնլարտան պա՛զը քիմսէլէրի տէօյտիւմ, վէ սաչլարընը եօլտուտում, վէ ծնլարա Ալլահ իլէ եէմին վէրտիմքի՝ ծնլարըն օղուլլարընա գըզլարընան օղուլլարընա վէ քէնտիլէրինէ ալմայալար : Իտրահ֊յէլ փատիշահը Սողոմոն ծնլարըն սէպէպի իլէ կիւնահ էթմէ֊տիմի • վէ չօգ Թագիմլէրտէ օ֊նուն կիւպի փատիշահ եօղուտու, հէմ Ալլահընըն սէվիյիւլիւա օ֊լուպ՝ Ալլահ օնու ձրիւմլէ Իտրա֊յէլ իւղէրինէ փատիշահ նասպ էթմիշ իսի իսէ տէ , եատ գարը֊լար օնա պիլէ կիւնահ էթմէյիրտի֊լէր : Իմտի եատ գարըլար ալմա֊ղըլա Ալլահընմըղա ի՛սեան էտիպ՝ հէրի պու պէօյիւք եարատմաղը֊ղը իչէրիմէյ սիզի տէնկլէյէլի՞մի : Վէ պէօյիւք քեահինն Եղնա֊սիբին օղլու՝ Ցովիադա օղուլլա֊րընան տէրի Որմնլու Սանպալա֊ղատըն տատտուղ իտի • իտմի օ֊նու հանըմտան գօվտում : Եա՛ Ալլահըմ՝ ծնլարը իտաթընա կէ֊թիր , չիւն քի քեահինլիյի վէ քեահինլիլէրին վէ Ղևիվլէրէրին ա՛հարընը նատիպը էթտիլէր : Իմ֊տի ծնլարը ձիւմլէ եապանճըլար֊տան վաքէտիմ • վէ քեահինլէ֊րինն հէմ Ղևիվլէրէրին նէվլէթէլէ֊րինէն հեր պիրինի քէնտի իսըղ֊մէթինէ նասպ էթտիմ , կերէք Թա՛յին օղուտմուշ վաղթլարտա օտուն վէճքեճլի իչիւն՝ կերէք Թուրճիանտալար իչիւն • եա՛ Ալ֊լահըմ՝ պէնի խայր իչիւն խաթ֊րընա կէթիր :

ԵՍԹԵՐ

ԳԱՂ Ա

1 Ա Յ վադի՝ օլաուչի Ասուե-
րոսեն՝ եաՆի Հինատէն Հապէ-
շէտէք հիւզ իլիրմի եէտի էյա-
լէթէ սալթանաթ սիւրէն Ասուե-
2 րոսեն կիւնէբերինատէ· Օվ էյամ-
տէ Ասուերոս փատիշահ Շուշան
շէհրինատէ օլան փատիշահլըղը-
նըն Թախթընտա օթուրուր ի-
3 քէն, փատիշահլըղընըն իւչիւն-
ճիւ Երըզնտա՝ ճիւմլէ սէրվէրլէ-
րինէ վէ գուվվաթլըրնա զիյաֆէթ
էյլէտի· Վէ Փիւրա հէմ Մատի
գուվվէթլիլէրի՝ էյալէթլէրին
պէյլէրի վէ սէրվէրլէրի հուզուր-
4 րունատա իտիլէր։ Օվ զէման պիր
ջոգ կիւն՝ եիւզ սէքսէն կիւն ճէ-
լիլ փատիշահլըղընըն մալինի վէ
ա՛զամէթինին ալա ի՛ղղէթինի
կէօսթէրտի։

5 Վէ օվ կիւնլէր թէքմիլ օլուն-
ճա, փատիշահ Շուշան շէհրին-
տէ պուլունան ճիւմլէ խալգա՝
պէյիւքտէն քիւչիւյէտէք՝ փա-
տիշահ սէրայը պաղչէսինին ավ-
լուսունատա եէտի կիւն զիյաֆէթ
6 էյլէտի։ Գէյաղ պիւրիւնճիւք՝
ակուլկէնատա վէ լաճվէրտ էէրփէ-
ւէէ՝ ինճէ քէթէն վէ հրղավանի
իփլէր նլէ մէրմէր տիրքելէրէ
կիւմիւշ հալգալար իւղերինէ թա-
գըլմըշ իտի· Վէ գըղըլ վէ պէ-
յաղ վէ պալկամի վէ սիյահ մէր-
մէրտէն տէօշէմ իւղերինէ ալ-
թունն վէ կիւմիւշ սէտիրլէր փէ-
7 էմէչէփէ։ Վէ ալթունն գապ-
լար նլէ հէմ կէօնա կէօն գապ-
լար նլէ իչմէյէ վէրիրլէր իտի·
Վէ զանիմէթ նլէ՝ փատիշահա
եագըշըղը կիպի՝ փատիշահ չա-
րապը վար իտի։ Վէ իչքի գա-
նուն իւզրէ իտի, զըր հաէն եօ-
ղուսուս· զիրա փատիշահ՝ էվ-
նինն ճիւմլէ քէտխիւտալարընա
պէօյլէ էմր էթմիշ իտի՝ քի՝ հէր
քէսին միւրատը իւզրէ հաէյլէր։
8 Ասթինէ սուլթան տախի Ասուե-
9 րոս փատիշահընն շահանէ սէրա-
յընտա գարըլարա զիյաֆէթ
էյլէտի։

Եհտինճի կիւնտէ փատիշա-
10 հընն եիւրէյի շարապտան քէյֆի-
լի իքէն, Ասուերոս փատիշա-
հընն հուզուրունտա խըզմէթ կ-
տէն Մէհուման՝ Բիզթա՝ Ար-
բոնա՝ Բիգթա վէ Աբագթա՝
Զէթար վէ Քարքաս նամ եէտի
11 խասադմլարա տէմի քի՝ Ասթինէ
սուլթանը շահանէ Թամ իլէ՝
փատիշահընն հուզուրունա կէ-
լիփ կէլմէյէ, քի գավմլարա վէ սէր-
վէրլէրէ օնուն ճէմաղինի կէօս-
թէրէ· զիրա կիւզէլ էհտինի կէօս-
տի։ Ամմա Ասթինէ սուլթան 12
փատիշահընն՝ խասադմլար վասի-
թասի իլէ օլան էմրինէ կէօրէ
կէլմէյէ իմթինա՝ էյլէտի· վէ
փատիշահ զայէթ իլէ եօլքէլէ-
նիպ՝ օնուն զաղապը Թուլթուշ-
տուս։

Իմտի փատիշահ վագէթլերը 13
պիլէն ո՛ւլեմայէ տէմի· (զիրա
փատիշահընն ումուրուս չէրիա՛թի
վէ հիքմիթ՝ հէմ անկլայանլա-
րընն եօնինէ Թագսիմ օլուր ի-
տի· հէմ օնա գարիպ՝ օլան փա- 14
տիշահընն եիւզինինէ կէօրիւպ
փատիշահլըգտա պաշտա օթու-
րան Փիւրա վէ Մատիլէրին՝ Կար-
սենա՝ Սէթար՝ Ադմաթա՝ Թար-
սիս՝ Մէրէս՝ Մարսենա՝ վէ Մէ-

մուքան նամ Լէսի սերվէրլէրինէ
15 փէպէ քի՝) ԸէբաՆ Աթինէ
սուլթանա՝ Աստէրոս փատիշա-
հըն խաստըմար վասիթասի իլէ
օլան էմրինի իհմալ էթմէտիյի ի-
չին՝ էմէյէ նէ՞ լազըմ կէլիր ։
16 Վէ Մէմուքան՝ փատիշահըն
վէ սերվէրլէրին հուզուրունտա
տուսի քի՝ Աթինէ սուլթան կա-
լընըզ փատիշահա տէյիլ՝ իլլա
ճիւմլէ սերվէրլէրէ վէ Աստէ-
րոս փատիշահըն ճիւմլէ էյա-
լէթլէրինտէ օլան գավմլարա գա-
17 պահաթ էթմի ։ Էյէր սուլթա-
նըն պու իշի ճիւմլէ գարըլարա
ջըգար իսէ , ընչար՝ Աստէրոս
փատիշահ էմր էթմի քի Աթի-
նէ սուլթանը քէնտի հուզուր-
ունա կէթիրէ , վէ օ վարմատը
սէյէրէք՝ գոճալարընը թահդիր
18 էտէճէքտիր ։ Վէ պու կիւնքի
կիւնտէ սուլթանըն պու սէօզլէ-
րինի իշիտէն՝ Ֆիւրս վէ Մաթի-
լէրին խաթունլարը փատիշահըն
ճիւմլէ սերվէրլէրինէ տէյէճէք-
լէր ։ Վէ ղայէթ ջոգ խափարէթ
19 վէ նիղա՝ օլաճագ ։ Էյէր փա-
տիշահա խոշ կէօրիւնիւր իսէ ,
Թարաֆընտան շահանէ Ֆէրման
սատըր օլսուն , վէ Ֆիւրս հէմ
Մաթիլէրին գանուն տըրնտա եա-
զըլսըն քի՝ Ֆէհմ օլունմասըն ։ վէ
Աթինէ ասրէք Աստէրոս փա-
տիշահըն հուզուրունա կէլմէ-
սին , վէ փատիշահ օնուն սալ-
թանաթընը՝ օնսան էյի օլան
20 ղայրխինէ վէրսին ։ Վէ փատի-
շահըն էտէճէյի Ֆէրման պիւ-
թիւն մէմլէքէթինտէ իշիտիլսին
ճէ՝ քի պու պէօյիւք սիւր , ճիւմ-
լէ գարըլար պէօյիւքտէն քիւչիւ-
կէտէք գոճալարընա ըսալսէթ
էտէճէքտիր ։
21 Իմտի պու սէօզ փատիշահըն
հէմ սերվէրլէրին նազարընտա
խոշ կէօրիւնտիւ , վէ փատիշահ
Մէմուքանըն սէօղունէ կէօրէ
էյլէսի ։ Վէ փատիշահըն ճիւմ- 22
լէ էյալէթլէրինին հէր պիր է-
յալէթինէ քէնտի եաղըսընճա
վէ հէր պիր գավմա քէնտի տի-
լինճէ մէքթուպլէր կէօնտէրտի
քի՝ հէր քէս քէնտի էվինտէ ղա-
պիթլիք էտէ , վէ գավմընըն տի-
լինճէ սէօյլէյէ ։

ՊԱՊ Բ

Պու էֆյէրտէն սոնկրա՝ Աս- 1
տէրոս փատիշահըն էօվքէսի
թէնքին օլունճա , Աթինէյի
վէ օնուն էյլէսիյինի՝ հէմ օ-
նուն հադդընա օլան Ֆէրմանը
ղէբր էյլէսի ։ Վէ փատիշահա 2
խըղմէթ էտէն ուշաղլարը տէտի-
լէր քի՝ Փատիշահ իշիւն սիմասը
կիւղէլ պաքիւն գըղլար արասըն-
լար ։ Վէ փատիշահ՝ մէմլէքէ- 3
թինին ճիւմլէ էյալէթլէրինտէ
միւպաշիրլէր Թա՛յին էթսին , վէ
հէր սիմասը կիւղէլ պաքիւն գը-
ղը Շուշան շէհրինէ գարըլար է-
վինէ փատիշահըն խաստըմը գա-
րըլար միւհաճիրը օլան Հէգէ-
նին էլի ալթընա ճէմ՝ էթսին-
լէր ։ Վէ ընչարա լազըմ օլան միսք
եաղլարը վէրիլսին ։ Վէ փատի- 4
շահըն կէօղլէրինէ խոշ կէօրիւ-
նէն գըղ՝ Աթինէնին եէրինէ
սուլթան օլսուն ։ Իմտի պու
սէօզ՝ փատիշահըն նազարընտա
խոշ կէօրիւնմէք իլէ , հէյլէ էյ-
լէսի ։
Շուշան շէհրինտէ պիր նէ- 5
հուտի քիմսէ վար իսի , քի օնուն
սաը՝ Բէնիամինլի կիւ օղլու Սէ-
մէի օղլու Յայիր օղլու Մուրթ-
քէ իսի ։ Վի օ՝ Բաբիլոն փա- 6
տիշահը Նաբուգոդոնոսորուն
սէրտիւյիւ Յուդա փատիշահը
Յէքոնիանըն պիլէսինճէ սէրիւ-
լէն էսիրլէր իլէ Երուսաղէմտէն
սէրուլմիւշ իսի ։ Վէ պու ֆի- 7
էէ՝ ա՛մուճաաը գըղը Ադասսայը՝

հանի Եսթերի պէսէր իսի, զերա ծնուն պապասը վէ անասը Հօղուտու. վէ պու գըզ սիմասը կիւզէլ վէ հյի կէօսթէրիշլի իսի, վէ գըզըն պապասը վէ անասը էօլտիւքտէ՝ Մուրթաք օնուն քէնտինէ գըզ տէյիւ ալմըշ իսի։

8 Վէ վագի՝ օլտուքըն փատիշահըն հըրի վէ փէրմանը իշլտիլ տիւքտէ՝ վէ Հուշան չէհրինտէ Հեգէնին էլի ալճընտա պիր չօգ գըզլար ձէմ՝ օլտնտուգտա, Եսթեր տախի փատիշահըն սէրասյընա գարըլարըն մուհաֆիզը Հեգէնին էլի ալճընա ալճնտը։

9 Վէ գըզ ծնուն նազարընտա խօշ կէօրիւնտիւ, վէ ծնուն հուզուրունտա լութֆ պուլտու. իմտի Թէզ ծնա լազըմ օլան միւք էապլարընը՝ հէմ ծնուն Թայինէրին վէ փատիշահ սէրայընտան օնա վէրիլմէյէ սէյլիմիշ էէտի գըզլարը վէրտի. վէ ծնու գըզլարը իլէ գարըլար էվինին էն էյի
10 մահալինէ կէօչիւրտիւ։ Եսթեր քէնտի գավմընը վէ վլատաէթինէ խապէր վէրմէտի. զերա Մուրթաք օնա Թէնպիհ էտտի
11 քի՝ խապէր վէրմէյէ։ Վէ Մուրթաք հէր կիւն գարըլար էվինին ավլուսու էօնիւնտէ կէզինիր իտի քի՝ Եսթերին սէլամէթինի վէ ծնուն նիհէ օլաճաղընը պիլէ։

12 Վէ գարըլար ա՛էէթի իւզրէ օն իքի այ Թէքմիլ օլուսա՝ հէր պիր գըզըն Ասուէրոս փատիշահա վարմաղա նէվպէթի կէլինճէ, (զերա ծնլարըն վաքըէնտէ կէլի կիւնէրի պու մինվալ իւզրէ՝ էօնի ալճը այ միւրրի սանի հասը իլէ վէ ալճը այ խօշ գօգուլու էճվալար վէ գարըլարա լազըմ օլան միւք հապլարը իլէ օլուր իտի,)
13 օլտէմ՝ գըզ փատիշահա պէջրէ կէլիր իսի. օ՝ հէր նէ տիլէր իսի իսէ ծնա վէրիլիր իսի քի՝ ծնուն պիլէհինճէ գարըլար էվինտէն փատիշահըն սէրայընա վարա։ Ինճամտա վարըր իսի, 14 վէ ասպահլըյըն գարըլարըն օպիր էվինէ օտալըդլարըն մուհաֆիզը օլան փատիշահըն խատըմը Սաասգազըն էլի ալճընա տէօնէր իսի. գըզ փատիշահ օնտան հազը էտիսյ՝ աուը իլէ չաղըրըմտըդձա՝ արթըդ փատիշահա վարմազ իսի։ Իմտի Մուրթաքէնին 15 քէնտինէ գըզ էվլատա լիչէն ալտընը ա՛մուճասը Աբիհէյլին գըզը Եսթերին փատիշահա վարմաղա նէվպէթի կէլինճէ, գըզ՝ գարըլարըն մուհաֆիզը օլան փատիշահըն խատըմը Հեգէնին տէյինտէն ղայրի չէյ Թալտսպ էթմէտի. վէ Եսթեր ճիւմլէ ծնու կէօրէնլէրին նազարընտա լութֆ պուլտու։ Վէ Եսթեր Ասուէրոս փատիշահա ծնուն շահանէ սէրայընա՝ ծնունճու այտա էա՛նի թէքէթ այընտա ծնուն փատիշահլըղընըն էէտինճէ էը- 16 ընտա ալճնտը։ Վէ փատիշահ 17 Եսթերի ճիւմլէ գարըլարտան զիյատէ սէվտի, վէ ծնուն նազարընտա ճիւմլէ պաքիրէլէրտէն զիյատէ լութֆ ու իհսան պուլտու, վէ փատիշահանէ Թաճը ծնուն պաշընա գօյուսա՝ ծնու Ամանինէն էէրինէ սուլտան Հյէտի։ Վէ փատիշահ ճիւմլէ 18 սէրվէրլէրինէ վէ գուլլարընա Եսթեր զիյաֆէթինի՝ պիր սէօյլուք զիյաֆէթ էյլէտի. վէ էյլէթլէրէ րահաթլըգ իհսան էթտի, վէ փատիշահա լայըգ հէսիյէլէր վէրտի։

Վէ իքինճի տէֆա՝ գըզլար 19 տէվշիրտիլտիյինտէ, Մուրթաք՝ փատիշահընտա օլթուրուր իսի։ Եսթեր՝ Մուրթաքէնին ծնա Թէնպիհ էթտիյի 20 կիսի՝ քէնտի վլատաէթինի վէ գավմընը խոսպէր վէրմէտի. չինն

քէ Եսթեր Մուրթքէնին սէօզիւնիւ՝ օնուն հանընտա պէս-
լէնմէյի ղէման կիսպի էտեր իտի։
21 Օլ կիւնլէրտէ՝ Մուրթքէ վա-
զիշահըն գափուսունտա օթու-
րուր իքէն, գափու պէքչիլէրին-
էն Բիգթան վէ Թարէշ վա-
զիշահըն իքի խատըմլըրը տա-
րըլըպ՝ Ասուերոս փատիշահըն
իւզէրինէ էլ սալմաղա չալըշը-
22 լար։ Վէ պու շէյ Մուրթքէյ
մա՛լում օլմաղլա, Եսթեր սուլ-
թանա խապէր վերտի։ Վէ Ես-
թեր Մուրթքէնին ատը իլէ վա-
23 զիշահա սէօյլէտի։ Վէ պու շէյ
թէֆթիշ օլունտուգտա՝ ահկի
պուլունտու, վէ օնլարըն իքիսի
աղաճ իւզէրինէ ասըլըը։ Վէ
փատիշահըն հուզուրունտա թէ-
վարիխ քիթապընտա եազըլըը։

ԳԱՊ Գ

1 Վէ պու շէյլէրտէն սոնկրա՝
Ասուերոս փատիշահ Ագագը
Ամադաթա օղլու Համանը պէօ-
յիւթթու, վէ օնու եիւճէլթ-
տի։ Վէ օնուն իքէյմէյէնին՝ ճիւմ-
լէ պիլէսինճէ օլան սէրվիլլէրին
2 իւսթի հանընա գոտու։ Վէ վա-
զիշահըն գափուսունտա օլան
փատիշահըն հէվի գուլլարը Մա-
մանա տիզ էօքթիւպ՝ թէմինէա
հաեըլըը իտի, զլրա փատիշահ
օնուն իչլէրն էօյլէ էմր էթմիշ լի-
տի։ ամմա Մուրթքէ տիզ էօքթ-
մէտի, վէ թէմինէա էթմէտի։
3 Յէտի փատիշահըն գափուսուն-
տա օլան փատիշահըն գուլլարը
Մուրթքէյէ սէտիլէր քի՝ Սէն
փատիշահըն էմրինտէն նի՞չիւն
4 թէճավուզ էտերսին։ Վէ վա-
գիտ՝ օլտու քի՝ օնլար օնա հէր
կիւն սէօյլէյիպ օնլարը տինլէ-
մէմէք իլէ, օլէմ Համանա խա-
պէր վերտիլէր քի՝ Մուրթքէնին
սէօզլէրի տուրսուն մու կէօ-
րէլէր։ զլրա օ օնլարա՝ քէնտի-
նին եէհուտի օլտուղունու խա-
պէր վերտի։ Վէ Համան՝ Մուրթ- 5
քէնին քէնտինէ տիզ էօքթմէտի-
յինի վէ թէմինէա էթմէտիյինի
կէօրիւնճէ, Համան զաղապ իլէ
տօլտու։ Վէ հաըլընըզ Մուրթ- 6
քէյէ էլ սալմաղա կէօզլէրինտէ
ալչագ էյի կէօրիւնտիւ, զլրա օ-
նա Մուրթքէնին գավմինը խա-
պէր վէրմիշլէր իտի։ Վէ Համան՝
Մուրթքէնին գավմինը՝ Ասուե-
րոսուն ճիւմլէ մէմլէքէթինտէ օ-
լան ճիւմլէ եէհուտիլէրի հէլաք
էթմէյէ չալըշտը։
Լէվհէքթի այտա՝ հանի՝ նիսան 7
այընտա Ասուերոս փատիշահըն
օն իքինճի եըլընտա՝ օն իքինճի
օլան Ադար այընտաէք կիւնտէն
կիւնէ վէ այտան այա Համանըն
էօնիւնտէ փուր հանի գուրա՝
աթըլըը։
Վէ Համան Ասուերոս փատի- 8
շահա տէտի քի՝ Մէմլէքէթինին
ճիւմլէ էյալէթլէրինտէ գավմ-
լարըն արասընտա տաղըլմըշ վէ
այրըլմըշ ճարտըզ պիր գավմ վար-
վէ օնլարըն գանունլարը ճիւմլէ
գավմլարընքինտէն ճարտըզ տըր,
վէ փատիշահըն գանունլարընը
իճրա էթմէզլէր։ իմտի օնլարը
հալինտէ գոմագ փատիշահա եա-
գըշմազ։ Էյէր փատիշահա խոշ 9
կէօրիւնիւր իսէ, օնլարը հէլաք
էթմէյէ ֆէրման եազըլսըն։ վէ
պէն իշլի իչէյհինլէրինէ էլինէ՝ փա-
տիշահըն խազինէսինէ կէթիրմէք
իչիւն օն պին գանթար կիւմիւշ
թարթայըմ։ Օլտում փատիշահ 10
էլինտէն եիւզիւճինիւ չըգարըպ՝
օնու Եհուտիլէրին տուշմինի Ա-
գագը Ամադաթա օղլու Համա-
նա վէրտի։ Հէմ փատիշահ Հա- 11
մանա տէտի քի՝ Օլ կիւմիւշ սա-
նա վէրիլսին, օլ գավմ տախի քի՝
օնա կէօզլէրինտէ խոշ կէօրիւնէ-
նի էյլէյէսին։

12 Վէ օրիք այն ան իւշիւնձիւ
կիւնիւնտէ՝ փատիշահն քեա-
թիպլերի չաղըրըլարար, վէ փա-
տիշահն ուրու պէյլերինէ վէ
հեր էյալէթին իւզէրինտէ օլան
վալիլերէ վէ հեր էյալէթին հեր
պիր գավմընըն սէրվէրլերինէ
եաղըլարընձա վէ հեր գավմն
տիլինձէ՝ Համանըն ձիւմլէ էմր
էթտիյինէ կէօրէ եաղըլը. փա-
տիշահ Ասուերոսուն սաը իլէ
եաղըրըպ՝ փատիշահն ևիւղիյիւ
13 իլէ միւհրլէնտի: Վէ փատիշահն
ձիւմլէ էյալէթլերինէ ուլաղլար
եէտի իլէ մէքթուպլէր կէօնտե-
րիլսի քի՝ պիր կիւնտէ ան իքինձի
այն եա՞նի Ադար այնըն ան իւ-
չիւնձիւ կիւնիւնտէ ձիւմլէ Եհ-
հուտլէրի՝ կէնձէրի վէ իհթի-
յարլարը՝ չօճուգլարը վէ գարը-
լարը գըրալար՝ գաթլ էտէլէր վէ
հէլաք էտէլէր, վէ ան լարըն մա-
14 լընը եաղմա էտէլէր: Մէքթու-
պուն սուրէթի ձիւմլէ գավմնա-
րա աշիքեար օլմագ իչլիւն հեր
պիր էյալէթէ ֆէրման վէրիլէ
քի՝ օլ կիւն իչլիւն հազըր օլալար:
15 Ուլաղլար փատիշահն սէօզիւ
իլէ մէձպուր օլարագ չըգտըլար,
հէմ ֆէրման Շուշան չէհրինտէ
վէրիլմիշ իտի. անտէն փատի-
շահ Համան իլէ իչմէյէ օթուր-
տուլար. Շուշան չէհրի խալխ իւզ-
թիրապա տիւշտիւ:

ԳԱՂ Դ

1 Վէ Մուրթքէ ձիւմլէ օլու-
նանը տուդյունձա, Մուրթքէ հա-
վտալարընը եըրթտը, վէ չուլ
հէմքիւլ կիյինիպ՝ չէհրին օրթա-
սընա չըգտը, վէ պէօյիւք հէմա-
ձը ֆէրեատ իլէ ֆէրեատ էյլէսի:
2 Վէ Թա փատիշահն գավուռտու-
նուն հօնիւնէ կէտլի. զիրա չուլ
կիյինմիշ իքեն՝ փատիշահ գա-
3 վուռտունտան կիրիլմէզ իտի: Վէ
փատիշահն էմր ու ֆէրմանը
եէթիշտիյի հեր պիր էյալէթին
հէր մահալլինտէ՝ եհհուտիլէրին
պէօյիւք հասը վէ օրտուձու վէ
աղալյընը վէ ֆէրեատը վար իտի-
չօգլարը չուլտէ վէ քիւլտէ հա-
թարլար իտի:

Վէ Եսթերին ճարիյէլէրի վէ 4
խասըմլարը կէլիպ՝ օնա խապէր
վէրտիլէր. իմտի սուլթան զա-
յէթ իլէ էլէմ չէքտի, վէ հա-
վալար կէօնտէրտիքի՝ Մուրթ-
քէյէ կիյտիրիպ՝ օնուն իւզէրին-
տէն չուրլու կիտէրէլէր, ամմա օ
պոռնու գապուլ էթմէմի: Իմտի 5
Եսթեր փատիշահն՝ օնա խըզ-
մէթ էթմէյէ թային էթտիյի հա-
թաքնամ խասըմլարընը չաղըրտը, վէ
օնա Մուրթքէնին հագդընա էմր
էյլէտի քի՝ պու նէ՞ օլա վէ պու
նէ՞ իչլիւն տիւր տիլէ: Վէ հա- 6
թաք Մուրթքէյ՝ չէհրին փա-
տիշահ գափուսունուն գարշը-
սընտա օլան մէյտանընա չըգ-
տը: Վէ Մուրթքէ օնա ձիւմլէ 7
վագի՝ օլանլարը՝ վէ Համանըն
եհհուտիլէրի հէլաք էթմէք ի-
չիւն փատիշահն խազինէսինէ
թարթմագա վա՛տ էթտիյի կիւ-
միւշիւն թա՛հհիւտիւնիւ խապէր
վէրտի: Հէմ օնա՝ օնլարը հէլաք 8
էթմէք իչլիւն Շուշանտա սաըր
օլան ֆէրման եաղըսընըն սու-
րէթինի վէրտի քի՝ Եսթերէ
հէօսթէրիպ օնա խապէր վէրէ,
հէմ օնա թէնպիհ էտէ քի՝ փա-
տիշահա վարըպ օնա եալվարա,
վէ օնուն հուզուրուն տա քէնտի
գավմը իչլիւն րէձա էյլէյէ: Վէ 9
Համաթ վարըպ՝ Եսթերէ Մուրթ-
քէնին սէօզլէրինի խապէր վէր-
տի:

Վէ Եսթեր Համաթա սէօյլէ- 10
յիպ՝ Մուրթքէ իչլիւն պէօյլէ ամր
վէրտի. փատիշահն հէմ գուլա- 11
րը վէ փատիշահ էյալէթլերի-
նին գավմլարը ապիրլերը քի՝ չաղ

րըլմաղտան վատիշահէն իչ տի-
վանխանէսինէ հիրէն հէր հրքէք
եա գարը հօլտուրտուլուն տէյիւ
մախսուս պիր դանուն վար , մէ-
յէր վատիշահ ծնա ալթուն ա՛-
սայը ուղատա քի հաշայա . վէ
պէն շնմոլ օթուղ կիւն տիւր
քի վատիշահա վարմաղա չաղ-
12 րըլմաղըմ : Իմոլ Նսթերին
սէօղլէրինի Մուրթքէյ խապէր
13 վէրտիլէր : Վէ Մուրթքէ տէմի
քի՝ Նսթերլէ պէօյլէ ձհվապ կէօ-
թիւրտիլէր . Ռէնոլ քէնոլինտէ
սանմա քի՝ վատիշահէն էվինտէ
օմաղըա՝ ձիւմլէ Եհուտիլէրտէն
14 սէն գուրթուլաճաղսըն : Չիրա
պու վագթտա սէն էյէր պիր
վէձհ իլէ սիքիւթ էտէր խսէն ,
Եհուտիլէրլէ իմտատ վէ գուր-
թուլուշ պիր ղայրի մահալտէն
ղուր էտէր , ամմա սէն՝ վէ պա-
պանըն էվի հէլտք օլուրսունուզ
վէ քի՞մ պիլիր , պէլքի սէն վա-
տիշահլըղա պէօյլէ պիր վագթ ի-
չիւն էլտին :
15 Վէ Նսթեր տէմի քի՝ Մուրթ-
քէյէ պէօյլէ ձհվապ կէօթիւ-
16 րէվէր . Վար Շուշանտա պու-
լունան ձիւմլէ Եհուտիլէրլի
ձհմ՝ էյլէ , վէ պէնիմ իչիւն օ-
րուձ էտիպ՝ կէձհ վէ կիւնտիւզ
իւչ կիւն նէձհ վէ իչմէն . պէն
տախի ձարիյէլէրիմ իլէ պէօյլէ
օրուձ էտէրիզ , վէ գանտունա
մուխալիֆի խսէ տէ վատիշահա
պէօյլէ վարըյըմ . վէ հէլտք օ-
17 լուր իսէմ հէլտք օլայըմ : Իմոլ
Մուրթքէ վարըպ՝ Նսթերլին ծնա
ձհվմլէ թէնպհէ էթմէյինէ կէօ-
րէ էյլէտի :

ՊԱՊ Ե

1 Վէ վագի՝ օլտու քի իւչիւն-
ձիւ կիւնտէ՝ Նսթեր վատիշա-
հանէ էտվապլարընը կէյիտ վա-
տիշահըն էվինին իչ տիվանխանէ-
սինտէ վատիշահըն տէրայը գար-
շըսընտա տուրտու . Վէ վատի-
շահ՝ վատիշահ տէրայընտա տէ-
րայ գափուսունուն գարշըսընտա
քէնտինին վատիշահ Թահթըն-
ատա օթուրուր իսի : Վէ վագի՝ 2
օլտու քի վատիշահ՝ Նսթեր տուղ
Թանըն սիվանխանէտէ տուրտու-
ղունու կէօրիւնճէ , նազարընտա
ինայէթ պուլտու , վէ վատի-
շահ՝ էլինտէ օլան ալթուն ա՛տա-
յը Նսթերի ուզաթտը , վէ Նս-
թեր եադլաշըպ՝ ա՛սանըն ուձհու-
նա տօգանտը : Վէ վատիշահ օ- 3
նա տէմի քի՝ Ե՞ա Նսթեր տուղ
Թան սանա նէ՞ օլտու , վէ տի-
լէյին նէ՞ տիր , վատիշահլըղըն
հարըսընտաէք փիւէ , վէ սանա
վէրիլսին : Վէ Նսթեր տէմի . 4
Էյէր վատիշահա խօշ կէլիր ի-
սէ , վատիշահ Համան իլէ պու
կիւն՝ օնա հէթիւիմ զիյաֆէթէ
կէլսին : Վէ վատիշահ՝ Համա- 5
նա ա՛ձհլէ հէթիւիրին քի՝ Նսթե-
րին սէօղլունիւ էտէ տէմի . իմոլ
վատիշահ Համան իլէ Նսթերին
հէթիւի զիյաֆէթէ վարտը :
Վէ շարապ սէօհպէթինտէ վա- 6
տիշահ Նսթերէ տէմի քի՝ Տիլէ-
յինի նէ՞ տիր , վէ սանա վէրիլ-
սին . մանթըպաուն նէ՞ տիր , վա-
տիշահլըղըն հարըսընտաէք փի-
ւէ , վէ իչմա օլտուն : Վէ Նս- 7
թեր ձհվապ վէրիպ տէմի . Տի-
լէյիմ վէ մանթըպաում՝ էյէր 8
վատիշահըն նազարընտա ինա-
յէթ պուլտում իսէ , վէ էյէր
վատիշահ տիլէյիմի վէրմէյէ վէ
մանթըպաումու իչմա հէմմէյէ
խօշլանըրը իսէ , վատիշահ Հա-
ման իլէ՝ ընպատա հէթիւիմ զի-
յաֆէթէ կէլսին , վէ հարըն վա-
տիշահըն սէօղլունէ կէօրէ հէթ-
իւիմ :
Իմոլ Համան օր կիւն չաղ վէ 9
հիրքէյ խօշ օլարագ ջըդտը .
ամմա Համան՝ վատիշահըն գա-

փուսունտա Մուրթքէնին ծնտան էօթիւրիւ գալգիտաղրընը վէ դը-
մըտանտաղրընը կէօրտիւիւ կի-
պի՝ Համան Մուրթքէնին իւղէ-
10 րինէ դաղտպ իլէ տօլտուռ : Լա-
քին Համան Թէհամմիւլ էտիպ՝
էվինէ վարտը . վէ կէծտուէրիպ՝
ուսմէլարընը վէ գարըսը Զէրէ-
11 սի չաղըրտը : Վէ Համան ծնը-
բա դէնկինէլիլինին ի՛ղէթինի վէ
օղուլտարընդն չօգտուղտունու վէ
փատիշահդն ծնու ձհիւմլէ պէօ-
չիւթմէկլիւինիւ վէ սէրվէրլէր-
առն հէմփատիշահդն գու լարընդ-
տան հիւձհլէթմէկլինին նադլ էթ-
12 տի : Վէ Համան ուէտի՝ քի՝ Ես-
թեր սուլթան պիւյէ էթմէկլի զի-
յատֆէթէ փատիշահ իւյէ պէնտէն
ղաբսկի կէթիրթմէտի . վէ հա-
բըն ասխի փատիշահ իւյէ պէն
13 ծնտան սո՛նռէ օլտունում : Ամ-
մա պէն Եհհուտի Մուրթքէնին՝
փատիշահդն գափուսունտա օ-
թուրտուղտունու կէօրտիւքճէ ,
պունուն ձհիւմլէսի պաճա ֆայ-
14 տէ էթմէդ : Վէ գարըսը Զէրէն
ծնուն ձհիւմլէ ուսմէլարը իւյէ ծնա
ուէտի՝ քի՝ Իւյէ արշն հիւքմէք
պիր պաճ՛ էուսրնլար , վէ սա-
պահ փատիշահա սէօյլէ՝ քի՝ օ-
նուն իւղէրինտէ Մուրթքէ ասը-
լա , վէ փատիշահ իւյէ զիյատֆէ-
թէ չէն վար . վէ պու սէօզ Հա-
մանա խօշ կէօրիւնտիւ , վէ ա-
զաձը հավատ :

ՊԱՊ Զ

1 Ա)Զ ևկձհատ փատիշահդն ոյ-
գուսուռ գաչտը , վէ էմր էթտի
քի՝ վուգուսա՛թը զիքր էտէն թէ-
վարիխ քիթաապընը կէթիրիրէր .
վէ փատիշահդն հուզուրունտա
2 օգունտուռ : Վէ հաղըմըշ պուռ-
լունտուռ քի՝ Սաուէրոս փատիշա-
հա էվ սալմադա չալըշդան փատի-
շահդն ինքն խաստըմը՝ գափուռ պէք-

էնէրի Ռիպեան վէ Թարէս խռ-
սուսունտա Մուրթքէ խաթպէր
վէրտի : Վէ փատիշահ ուէտի՝քի՝ 3
Պունուն իչինէն Մուրթքէյէ նէ՞
իքրամ վէ ի՛զզէթ օլտունուռ . վէ
փատիշահդն ուշաղտարը՝ ծնա խըզ-
մէթ էտէնլէր ուէտիլէր քի՝ Օնա
պիր շէյ օլտունմադը : Վէ փա- 4
տիշահ՝ Ամանուս քի՞մ վար ուէ-
տի . Համան խէ փատիշահ սէ-
վըյրնդն տիշ ավռւսունա կէլմիշ
խան քի՝ փատիշահա ուէյէ , քի
Մուրթքէյի՝ ծնուն իչինէն հա-
զըրլատըղը աղաձդն իւղէրինէ ա-
սա : Խամի փատիշահդն ուշաղ- 5
լարը ծնա ուէտիլէր քի՝ Իչթէհ Հա-
մանն ավռւսունա սուբռւյդ . վէ
փատիշահ՝ Կիրսնն ուէտի :

Վէ Համան կիրինէձ , փատի- 6
շահ ծնա ուէտի քի՝ Փատիշահդն
իքրամ էթմէք խաթէտիլի առէ-
մէ նէ՞ օլտունուռ կէրէք . վէ Հա-
մանն եւբէրինուէ ուէտի քի՝ Փա-
տիշահ պէնտէն զյադղրի քիմ՞ իք-
րամ էթմէկը խաթէր : Վէ Հա- 7
մանն փատիշահա ուէտի քի՝ Փա-
տիշահդն իքրամ էթմէք խաթէ-
տիլի առէմէ՝ փատիշահդն կիյ- 8
ափլի փատիշահ խիլա՛թը վէ փա-
տիշահդն պինտիլի աթը կէմ՛պա-
շընուռ գօնուռան փատիշահ Թա-
ձհընը կէթիրիրէր , վէ խիլա՛թ 9
իչէ աթ փատիշահդն էն մի՛նէթ-
պէր սէրվէրլէրինէն պիրինդն
էլինէ վէրիլէ . վէ փատիշահդն
օշ իքրամ՛ էթմէք խաթէտիլի քիմ՞-
սէյի կիյափրսնիլէր , վէ աթա
պինմիշ իքրն չէհրին սոգադլա-
ղընսնան կէչիրիսի՝ հօնիւնձհ չա-
ղըրսընլար քի՝ փատիշահդն իք-
րամ էթմէք խաթէտիլի առէմդ
պէյլէ օլուր : Օլտէմ փատիշահ 10
Համանա ուէտի քի՝ Թէղ ուէտի-
լին կիսի խիլա՛թը վէ ատը ալ ,
վէ փատիշահդն գափուսունտա
օթուրան Եհհուտի Մուրթքէյէ
հօյլէ էյլէ . ձհիւմլէ սէօյլէտի-

յինտէն պիր չէյ կէրի գալմա-
սըն :
11 Խաթի Համան խլա՛թը վէ ա-
թը ալը , վէ Մուրթքէյ կիյ-
տիրիպ՝ ծնու աթա պինտիչ իքէն
չէհրին ազգագլաւրընտան կէչիր-
տի , վէ էօնիւնճէ չայըրըր խոլ
քի՝ փատիշահըն իքրամ էթմէք
խաթէխիյ ատէմ պէյլէ օլուր :
12 Անտէն Մուրթքէ փատիշահըն
գափուսունա տէօնտիլ . Համան
խէ գաուավէթլու վէ պաշը էօր-
թիւլիւ օլարագ՝ ա՛ձիլէթէն է-
13 վինէ չէքիլմի : Վէ Համան գա-
րըսը Զէրէխ վէ ճիւմլէ տօսթ-
լարընա՝ հէմ պաշընա կէլէնի
նագէ էթախ . վէ ծնուն ա՛լիմէրի
վէ գարըսը Զէրէխ օնա տէխի-
լէր քի՝ Սէնին օլ էօնիւնտէ տիւշ
մէյ պաշտարղըն Մուրթքէ Հ-
յէր Եհոուտիլէրին ալուրլիյէ-
թլինտէն խէ , սէն օնա զալիպ
օլամայաճագսըն , իլլա ծնուն
հուզուրունտա էլպէթթէ տիւ-
14 չէճէքսին : Օնլար տահա ծնուն
իլէ սէյլէր իքէն , փատիշահըն
խատըմլարը եէթիշիպ՝ Եսթէ-
րին էթախլի զիյափէթ Համա-
նը կէօթիւրմէյէ ա՛ձիլէ էթտի-
լէր :

ՊԱՊ Ի

1 Ի՛մոի փատիշահ Համան իլէ
Եսթեր սուլթանըն եանընա զի-
2 յափէթ վարսը : Վէ փատի-
շահ իքինճի կիւնտէ տախի շա-
րայ աէօհպէթլինտէ Եսթերէ
տէտի . Նա՛ Եսթեր սուլթան՝
տիլէյին նէ՞ տիր , վէ անտա վէ-
րիլէ , վէ մանթուսուն նէ՞ տիր ,
փատիշահըզըն էարըսընտաէք
փէնէ , վէ կէրճա օլունա :
3 Վէ Եսթեր սուլթան ճէվապ
վէրիպ տէտի քի՝ Էյէր նազա-
րընտա լութֆ պուլտում իսէ Ե-
փատիշահ՝ վէ էյէր փատիշահա
խոշ կէլիր իսէ , պանա տիլէյիմ
իլէ ճանըմ՝ վէ մանթուսում ի-
լէ դավըմըմ պաղըշլանսըն : Զի- 4
րա հէմ պէն հէմ դավըմըմ գըրըլ-
մաղա՝ գաթլօլունմաղա վէ հէլաք
օլունմաղա սաթըլըրդ . վէ էյէր
գուլլար վէ խալայըգլար օլմաղա
սաթըլսա խոխք , էյէրչի տիւշ-
մէն փատիշահըն զարարընը էօ-
տէյէմէզ խոխ տէ , սիւքիւթ
էտէր խոխմ : Վէ Ասուէրոս փա- 5
տիշահ սէօյլէյիպ Եսթեր սուլ-
թանա տէտի քի՝ Պու քի՞մ տիր ,
հէմ պու նէ՞րէտէ տիր , քի պէօյ-
լէ էթմէյէ ծնուն եիւրէյի ձէ-
սարէթ էթտի : Վէ Եսթեր տէ- 6
տի . Պու տիւշմէն վէ խասիմ՝
եարամազ ատէմ Համան տըր .
վէ Համան փատիշահըն վէ սուլ-
թանըն հուզուրունտան գօրթ-
սուռ :
Վէ փատիշահ շարապ աէօհ- 7
պէթլինտէն զաղապ իլէ սէրայըն
պաղչասինէ գալդըգը , Համան ի-
սէ քէնտի նէֆսի իչին Եսթեր
սուլթանտան բէճա էթմէյէ
գալըր . զիրա քէնտինէ՝ փատի-
շահտան պէճա կէլճէյինի կէօր-
տիւ :
Վէ փատիշահ սէրայըն պաղչէ- 8
սինտէն շարապ սէօհպէթլի օ-
տասընա տէօնտիւճէ , Համան՝
Եսթերին օլ օլտուղու սէտիրին
իւսթէիւնէ սիւչմիւշ իսէ , վէ փա-
տիշահ տէտի քի՝ Էվտէ պէնիմ
եանընտա սուլթանա՞ տաախի մի
զօր էտէճէք . փատիշահըն ազ-
զընտան պու սէօզ չըգտըգը կի-
սի՝ Համանըն եիւզիւնիւ էօրթ-
սիւէր : Օլտիմ Արբոնա նամ 9
խատըմլարտան պիրի փատիշա-
հըն հուզուրունտա տէտի քի՝
Իշթէ Համանըն փատիշահ իչիւն
խայր սէօյլէյէն Մուրթքէ իչիւն
եափտըգը էլվի արշըն ուզուն ա-
ղաճ տաախի Համանըն էվինտէ տու-
րույօր . վէ փատիշահ տէտի քի՝

Օնու օնուն իւզէրինէ ասըն։
10 Իտոի Համանը՝ Մուրթքէ էլչին
հաղըրլատըղը աղաճըն իւզէրինէ
աստըլար · վէ փատիշահըն ղա-
զասըլ Թէկքին օլտու ։

ՊԱՊ Ը

1 ՕՂլ կիւնտէ Ասուէրոս փա-
տիշահ՝ Եհոուտիլէրին տիւշմէնի
Համանըն էվլինի Եսթեր սուլ-
թանա պաղըշլատը · վէ Մուրթ-
քէ փատիշահըն հուզուրունա
կէլտի , զիրա Եսթեր՝ օնուն քէն-
տինէ նէ օլտուղունու խապէր
2 վէրտի ։ Վէ փատիշահ Համան-
տան կիւտէրտիյի եիւղնյինիւ
էրգարըպ՝ օնու Մուրթքէյէ վէր-
տի · վէ Եսթեր Մուրթքէյի՝ Հա-
մանըն էվի իւզէրինէ նասպ էթ-
տի ։
3 Անտէն Եսթեր Թէքրար փա-
տիշահըն հուզուրունտա սէօյլէ-
տի , վէ օնուն այագլարընա տիւշ-
տիւ , վէ աղլայարագ օնա եալ-
վարտը քի՝ Ագագը Համանըն
քէոթիւլնյինիւ վէ Եհոուտի-
լէրին իւզէրինէ գուրտուղու գաս-
4 տընը իպթալ էտէ ։ Վէ փատի-
շահ Եսթերէ ալթուն ա՝սայը ու-
ղաթտը , վէ Եսթեր գալգըպ՝
փատիշահըն հուզուրունտա տուր-
5 տու , վէ տէտի՝ Իյէր փա-
տիշահա խոշ կէլիր իսէ , վէ Ե-
յէր հուզուրունտա լութֆ պուլ
տումտ իսէ , վէ պու շէյ փատի-
շահըն հուզուրունտա տօղրու
կէօրիւնիւր իսէ , վէ պէն նա-
զըրընտա էյի իսէմ, փէրման եա-
ղըպըն քի՝ Ագագը Համանըն՝
փատիշահըն
ձիւմլէ էյալէթլէրինտէ օլան
Եհոուտիլէրի հէլաք էթմէք ի-
ճինն եազդըղը մագսատու մէք-
Թուպլէրի էկրի էվրինլինլէր ։
6 Զիրա պէնիմ գավմըմա վագի՝
օլամազ պէյալը կէօրմէյէ նի՞ճէ
գատիր օլայըմ, վէ խըսրմլարը-
մըն հէլաքինի կէօրմէյէ նի՞ճէ
գատիր օլայըմ ։
Վէ Ասուէրոս փատիշահ ես- 7
Թեր սուլթանա վէ Եհոուտի
Մուրթքէյէ տէտի՝ Իշթէ
Համանըն էվինի Եսթերէ պա-
ղըշլատըմ, վէ օնու՝ Եհոուտի-
լէրէ էլ սալըղը իճին աղաճ իւ-
զէրինտէ աստըլար ։ Իմտի սիզ 8
Եհոուտիլէրին հագդընա՝ սիզէ
խոշ կէօրիւնէնի փատիշահըն նա-
մի իլէ եազըն , վէ փատիշահըն
եիւզնյինիւ իլէ միւհրլէյինն · զի-
րա փատիշահըն նամի իլէ եազը-
ղըպ՝ փատիշահըն եիւզնյինիւ իլէ
միւհրլէնէնն մէքԹուպու տէօն-
տիւրմէք օլմազ ։
Վէ օղ վագԹտա իւչինճիւ այ- 9
տա եաՙնի Սիվան այյընտա այդ
նյիրմի իւչինճիւ կՙունիւնտէ փա-
տիշահըն քեաԹիպլէրի չաղըրը-
տըլար , վէ Եհոուտիլէրէ հէմ
հինտէն Համպէշհէտէք օլան ե-
յալէԹլէրին եիւզ նյիրմի էէ-
տի էյալէԹին ուլու պէյլէրինէ
վէ վալիլէրինէ վէ սէրվէրլէրինէ՝
հէր էյալէԹէ եազըղընա վէ հէր
գավմա լսանընա վէ Եհոուտի-
լէրէ քէնտի եազըղընա վէ լե-
սանլարընա կէօրէ՝ Մուրթքէյինի
ճիւմլէ էմր էԹտիյի կիպի եա-
զըղտը ։ Վէ Ասուէրոս փատի- 10
շահըն նամի իլէ եազըպ՝ փատի-
շահըն եիւզնյինիւ իլէ միւհրլէտի-
վէ աԹտարա՝ քէօհլանըղտա վէ
գըսրադ գուտուգլարը գաԹըր-
լարա պինմիշ ուղագլար եէտի ի-
լէ մէքԹուպլէր կէօնտէրտի , քի 11
օնլար իլէ փատիշահ հէր շէհր-
տէ օլան Եհոուտիլէրէ իզին վէր-
տի քի՝ ՃԷմ՝ օլուպ քէնտինէՙնի-
լէրի իչինն տուրաղար , քի օնլա-
րա հիւճիւմ էտէճէք գավմըն վէ
էյալէԹին ճիւմլէ ա՝սքերինի ջո-
ճուգլար վէ գարըղտըր իլէ գըրա-
լար՝ գաԹը էտէլէր վէ հէլաք է-

տէրէր , վէ ծնլարըն մալինի եաղ-
12 մա էտէրէր , Ասուերոս փատի-
շահըն ձիւմլէ էյալէթլէրինտէ
պէր կիւնտէ՝ ոն լքինճի այրն
եա՛նի Ադար այրնըն ոն եւգիւնճիւ
13 կիւնինտէ օլսուն : Մէքթուպուն
սուրէթի պուս խոփ հէվ
գավմլարա պէ յան օլմագ իչուն
էյալէթլէրին հէր պիրինտէ փէր-
ման վէրիլէ , քի Եհհուտիլէր օր
կիւնտէ ուշմէնլէրինտէն ինթի-
գամ ալմագ իչուն Հաղըր օրս-
14 լար : Ուլագլար քէօհանլարա
վէ գաթըրլարա պինիփ՝ փատի-
շահըն սէօզիւ իլէ մէհկէմէ օ-
ըուպ ա՛ճէլէ եաէրէք ջէզիրէլար .
Ֆէրման խոփ Շուշան ճէհրիւնտէ
վէրիլտի :
15 Վէ Մուրթաքէ փատիշահըն
հուզուրունտան՝ լաճիվէրտ վէ
ադ վատիշահընտէ խիլա՛թ իլէ
վէ պէզիւք ալթուն թաճ իլէ վէ
ինճէ պիւզլէնտ վէ էրղամանի
վուսատ իլէ ջէզիր . վէ Շուշան
16 ճէհրի ճիվինիփ շատ օլտու : Եհ-
հուտիլէրին րուհանըզը՝ վէ սիւ-
րիւրը վէ շատըդ վէ ի՛զզէտի վար
17 խոփ : Վէ էյալէթլէրին հէր պէ-
րինտէ վէ ճէհրէրին հէր պիրին-
տէ վատիշահըն սէօզիւ վէ ֆէր-
մանը էրիշտիկի մահալտէ՝ Եհ-
հուտիլէրին սիւրիւր վէ շատըդը
օլուպ՝ ղուվէթի վէ խայրաթ
կիւնիւ ընթիւնը . վէ ուլարըն
գավմլարընտան չօգ ֆընդըգը Եհ-
հուտի օլտուպ , գիւրա ծնլարըն
իւղէրինէ Եհհուտիլէրին գօր-
գուսուս սիւրմիւ :

ՊԱՂ Թ

1 Վէ ոն լքինճի այտա՝ եա՛նի
Ադար այրնուս ոն եւգիւնճիւ
կիւնինտէ՝ վատիշահընն սէօզիւ
վէ ֆէրմանը կէչուս օլտունճագ
վագթ կէլտիկտէ , Եհհուտի-
լէրին սիւրմինլէրի ոնլարա Թէ-
սալուԹ էԹմէյէ ուսմաուգլարը
կիւնտէ , մասլահաթ սէօնմէք
իւչ՝ Եհհուտիլէր խասիմլէրինէ
ԹէնալուԹ էԹմէիլէր . Եհհու- 2
տիլէր քէնտի էհէրլէրինտէ Ա-
սուերոս փատիշահընն ճիւմլէ է-
յալէթլէրինտէ պիրիքմիլէր քի՝
ոնլարըն քէօԹիւլմէյիւնիւ ուրա-
յանլարա եվ սալալար , վէ ոն-
լարըն գոնլէրինտէ քիմսէ տուս-
լամասըն . զիրա՝ ոնլարըն գօր-
գուսուս ճիւմլէ գավմլարըն իւ-
զէրինէ տիւշմիւշ խոփ : Վէ է- 3
յալէթլէրին ճիւմլէ սէրվէրլէրի
վէ ուլուս պէյլէրի վէ վալիլէրի
վէ փատիշահընն իշլէրինի կիւօրն-
լէր՝ Եհհուտիլէրի խոտուս հաէր-
լէր խոփ . զիրա իւզէրլէրինէ
Մուրթաքէնին գօրգուսուս տիւշ-
միւշ խոփ : Զ իրա Մուրթաքէ՝ 4
փատիշահընն սէրայընտա պէօ-
յիւք խոփ , վէ ոնուն նամը ճիւմ-
լէ էյալէթլէրէ վարմըշ խոփ .
չիւն Մուրթաքէ Դամ քիմսէ կիմ-
սիքճէ պէզիւք խոփ : Խոմի 5
Եհհուտիլէր ճիւմլէ փիւշմինլէ-
րինի դըլըճ վուրուշա իլէ վու-
րաուս՝ գաթլ ա՛ս հէվլաք էԹմիլէր-
վէ խասիմլէրինէ խաԹհաիլէրի
կիսի էԹմիլէր : Վէ Եհհուտի- 6
լէր՝ Շուշան ճէհրինտէ պէշ
իւզ ադամ գաթլ ա՛ս հէվլաք էԹ-
միլէր : Հէմ ՓարսանդաԹայը 7
վէ Դալփոնաս վէ ԱսփաԹայը՝
վէ ՓորաԹայը վէ Ադալյայը վէ 8
ԱրիդաԹայը՝ վէ ՓարմաշԹայը 9
վէ Արիսայը վէ Արիդայը վէ
ՎայեզաԹայը՝ Եհհուտիլէրին 10
փիւշմինի Ամադաթա օղլու Հա-
մանըն ոն օղլունու գաթլ էԹ-
միլէր . ամմա խալմայա էլէրի-
նէ սալմադըլար : Օր կիւնտէ 11
Շուշան ճէհրինտէ մագԹուլլէրին
սայըսը՝ փատիշահընն հուզուրու-
նա կէլտի :
Վէ փատիշահ Եսթէր ս ուլ- 12
Թանա ա՛խալ իլէ՝ Եհհուտիլէր

Շուշան չէիրնան պիշ ալ զա-
տէմ ըլլէ Համանըն ան օրուըլոր-
նը գաթէ ու հէլաք ելթախէը ,
փաթիշահըն սագի էյալէթլէ-
րինաէ մնալը նէյնը իշխախէը .
իմաէ սիկելին նէ՞ սիր , վէ սա-
նա վէրնելն , վէ տահա մաթ-
լուսան նէ՞ սիր , վէ իճրա օ-
13 լանսան : Վէ Եսթեր ահախքի՝
էյէր փաթիշահ խօշանըը խաէ ,
Շուշանտա օլան Եհուտիէրէ՝
հարըն տախի սուս կիտնքի փէր-
մանա կէօրե էթմէյէ իզին վէրի-
լէ , վէ Համանըն ան օրուըլորը-
14 նը սպառ իշէրինէ տասալ վէ
փաթիշահ հույէ օրմանա էմր էթ-
ախ . իմաէ Շուշանտա փէրման
տասըը օլսուս , վէ Համանըն ան
15 օրուննու տասըլսըր : Վէ Շու-
շանտա օլան Եհուտիէրը Ադար
այլընըն ան տէօրտինձիս կիտնիւն
տէ տասախ ձէմ՝ օրուսա՝ Շուշան-
տաիէ ևիւզ տահմ էօլսիւրտիւ-
էր . տամմ էզէրինի եաղմայա
սալմասըլսըր :
16 Վէ փաթիշահըն էյալէթլէ-
րինաէ օլան սագի Եհուտիէրը
ձէմ՝ օրուսա՝ քէնտի նէֆսէրինի-
չէն տուրտուրսա , վէ տիւշմէն-
էրինաէն բահաթլանըսը խատմ
էրինաէն էէթմիշ պիշ գիւն ա-
գէմ էօլսիւրտիւէր . տամմ էզէ-
րինի եաղմայա սալմասըլսըր :
17 Տօ՝ Ադար այլընըն ան իւչիւնձիս
կիտնիւնաէ օլսու . վէ օնուն ան
տէօրտինձիսինաէ բահաթ-
լանսըլսըր , վէ օնու գիյաֆէթ
18 վէ չէնկլիք կիտնիս էթախէը : Ամ-
մա Շուշանտա օլան Եհուտիւ-
էրը՝ ան իւչիւնձիսինաէ ձէմ՝ ան
տէօրտինձիսինաէ ձէմ՝ օր
ատուլսը , վէ ան պէչինձիսինաէ
բահաթլանսըլսըր , վէ օնու գի-
յաֆէթ վէ չէնկլիք կիտնիս էթ-
19 ախէը : Օնաէ էօթիւրիս հի-
ատրսըդ գասաապատրատա ասքին
օլան քէօյլիս Եհուտիէրը Ադար
այլընըն ան տէօրտինձիս կիտնիս-
նիս չէնկլիք վէ գիյաֆէթ վէ
խայրատ կիտնիս՝ վէ հէր քէս
տասթունա հիատէլէր կէօնտէրե-
ձէք կիտի հաէրլէր :
Վէ Մուրթքէ պուշէյէրլէ եա- 20
զըպ՝ Ատուէրտա փաթիշահըն
ձիւմլէ էյալէթլէրինաէ եազըն
վէ իպադ օլան Եհուտիէրէ մէք-
թուպլէր կէօնտէրտի , քի օնլար 21
սա հէր իշլ Ադար այլընըն ան
տէօրտինձիս կիտնիսինաէ հէմ ան
պէչինձի կիտնիսինաէ սագլամա-
սընը գանսուն հաէ , օ կիտնիլէրի 22
.քի՝ օնլարտա Եհուտիէրը միւշ-
մէնլէրինաէն բահաթլանսըլսըր ,
վէ օ այը քի՝ օնլարըն զարըշաշ-
լըպա վէ եասը խայրատ կիտնիս-
նէ տէօնտիս . օնլարը պիյաֆէթ
վէ շաշըպ՝ վէ հէր քէս տասթու-
նա հիատէլէր հէմ ֆագիրլէրէ
հէտիյէլէր կէօնտէրիձէք կիտն-
լէր եաղըը : Վէ Եհուտիէրը 23
պաշլատըգըրը կիպի՝ վէ Մուրթ-
քինին օնլարտա եազսըդը կիպի
էթմէյի գատու էթախէը : Զի- 24
րա ձիւմլէ Եհուտիէրին միւշ-
մինի Ագագը Համաթա օլդու
Համան Եհուտիէրի հէլաք էթ-
մէյէ գաստ էթախ . վէ օնլարը
թէլէֆ ու հէլաք էթմէյէ փուր
եա՛նի գուրա՝ աթտը : Ամմա 25
Եսթէր՝ փաթիշահըն հուզուրուս-
նա վարընձա , ֆապէյահ մէքթուպ
իշէ էմր էթախ՝ քի՝ Եհուտիէ-
րինի իշէրինէ տնուն էթախի
քէօթիւ գաստը՝ օնուն պաշընա
տէօնէ , վէ օնու հէմ օնուն օ-
ղուլսըրընը աղաճ իւզէրինէ ա-
սասլար : Պունտան էօթիւրիս պուռ 26
կիտնիլէրէ փուր տաընտան փուրիմ
տէնէյի . օ հէմլէնի պուռ մէք-
թուպուն ձիւմլէ սէօզլէրի իշլիւն
վէ պուռ խուսուստա հէօթաիքլէրի
վէ օնլարա վագի՝ օլսընլար իշլիւն ,
Եհուտիէրը քէնտիլէրինէ գա- 27
նուն հախ՝ քէնտիլէրինէ վէ

ղևերըն յԵթևէրինէ վէ ծնէտա
ձիւմէ միւհէտ օլանտա Թէղ-
յիր օրմաղ վէձհ իւէ օ լէթի կիւ-
նիւն՝ ծնէտըն եաղըսընա կէօրէ
վէ ծնէտըն վադԹընձա հէր իւլ
սագլամտըր սապԹ էԹմի-
28 լէր : Էյմ պու կիւնէր՝ ձիւմէ
տէվամէն տէվէ հէր գապըԷտ՝
հէր էյտԷԹտէ վէ հէր շէհրտէ
զիքր օլունուսպ սագլանտար . վէ
պու փուրիմ կիւնէրի Եէհուտի-
էրին արտընտան էքսիք օլմա-
յաղտ , վէ ծնէտըն զիքրի՝ ծնէտ-
ըն զիւրրի յԵթինտէն քէսիլմէյէ :
29 Վէ Ն ընիէլին գըզը ԵսԹեր
սուլԹան Եէհուտի ՄուրԹէք ի-
էյ՝ պու փուրիմ խուսուսունտա
օլան մէԹուպու սապԹ էԹմէք
իչին քիւլլի հիքիւմէԹ իլէ Թէք-
30 բար եաղտը : Վէ Ահասուէրոս փա-
տիշահըն եիւզ իյիլմի եէտի է-
յտԷԹէրինէ ձիւմէ Եէհուտի-
էրի սէլամ վէ հագիգաԹ սէօզ-
էրի իլէ մէքԹուպլէր կէօնտէր-
31 մի . Վրի պու փուրիմ կիւնէրի-
նի՝ Եէհուտի ՄուրԹէք վէ Ես-
Թեր սուլԹան օնէրրըն իւղէրի-
նէ սապԹ էԹմէյի կիպի վէ
քէնտիլէր ձանլարը իւղէրինէ
վէ զուրիյէԹլէրի իւղէրինէ օ-
րուձլար վէ ֆէրեատլար մաղա-
հաԹընը սապԹ էԹմիքէրի կի-
մի՝ Թաչին օլունմուշ ղէմանլա-
րընտա սապԹ էտէրէր : Իմտի 32
ԵսԹերին էմրի՝ պու փուրիմմա-
տէօնիի սապԹ էյլէտի . վէ քի-
Թապա եաղըլըը :

ՊԱՏ Ժ

Վ Է Ահասուէրոս փատիշահ՝ էե- 1
րին իւղէրինէ վէ տէնիզ ատաղա-
րընըն իւղէրինէ սալըգը սալը :
Վէ օնուն գուվվէԹի վէ գահրի- 2
մանլըղը իլէ ձիւմէ էԹմիքէրի՝ վէ ՄուրԹէքէնին պէյինէք-
լէյիէնինէ չէօհրէԹի քի փատի-
շահ օնու պէյինԹուրու՝ Մատի
վէ Ֆիւրս փատիշահլարընըն Թէ-
վարիխ քիԹապընտա եազըլմտ-
յիլէ՞ր մի : Չ իրա Եէհուտի 3
ՄուրԹէք Ահասուէրոս փատիշա-
հընն իքինճիսի՝ վէ Եէհուտիլէրինն
գըԹընտա ա՛զիմ՝ վէ չօք գա-
րընտաշլարընտա մագպուլ իսի .
գավմընըն հյուլիյինի արա՝ վէ
ձիւմէ զուրիյէԹինին սէլա-
մէԹինի սէյիլէր ատէմ իսի :

ՅՈՒԴ

ՊԱՏ Ա

1 ՀՈՒՍ տիյարընտա՝ իսմի
Յոբ պէր ատէմ վար իսի . վէ
պու ատէմ քէմալիլ վէ տօղրու վէ
Ալլահտան գօրգար վէ Եարա-
2 մազըղտան չէքինէր իսի : Վէ
օնա եէտի օղուլ վէ իւչ գըզ տօղ-
3 տու : Վէ օնուն վարլըհԹի՝ եէ-
տի պին գէյուն վէ իւչ պին տէ-
վէ վէ պէշ հիւզ չիֆԹ սըղըր վէ
պէշ հիւզ տիշի հչէք իսի , վէ
զայէԹ չօք գուլլուղ վար իսի .
վէ օլ ատէմ՝ ձիւմէ կիւնտօղտու-
սու հյալխընտան պէյինէք իսի :
4 Վէ հվէրինտէ օնուն օղուլ-
լարը կիտէրէր իսի , վէ հէր
պիրի քէնտի կիւնինտէ՝ զիյա-

ֆիէթ էտէրլէր խոլ • վէ կէօն-
տէրիսի՝ իւչ դըզ գարընտաչլարը-
նը տա՛վէթ էտէրլէր խոլ քի՝ ան-
լար իլէ պէրապէր էէլիսի լէ-
5 լէր : Վէ վադի՛ օլտու-քի՝ զիյա-
ֆիէթ կիւնլէրի թէքմիլ օլունձա ,
Յուր կէօնտէրիսի՝ ան՛լարը թագ-
տիս էտէր խոլ , վէ սասլաչ-
լարն գալգըսի՝ ձիւմլէսինին սայը-
սընձա պիւթիւն եանմալար տու-
նար խոլ • զնրա Յուր տէր խոլ
քի՝ Պէլքի օլուլլարըմ կիւնահ
էտիսի եիւրէէլքէրինտէ Ալլահա
քիւֆիր էթտիլէր • Յուր տայիմա
պէօյլէ էտէր խոլ :
6 Վէ պիր կիւն վադի՛ օլտու-քի՝
Ալլահըն օլուլլարը Բասպըն
հուզուրտունա իչդար օլմայա վար-
մըլար , վէ ան՛լարըն արասընտա
7 շէյթան տասին վարար : Վէ
Բասպ շէյթանա տէտի-քի՝ Նէ՞-
րէտէն կէլտիյօրսուն • վէ շէյ-
թան Բասպա ձէվապ վէրիսի՝
Եէրտէ տօլաչմագտան վէ ան՛տա
8 կէզմէքտէն՝ տէտի : Վէ Բասպ
շէյթանա տէտի-քի՝ Գուլում
Յուրտուն իւղէրինէ տիգգաթ իլէ
պագտա՞ն մը , քի եէրտէ ան՛ուն
կիսի-քեամիլ վէ տօլուտու՝ Ալլահ-
տան գօրգար վէ եարատմաղը-
տան չէքինիր տաէմ եօգ տուր :
9 Վէ շէյթան Բասպա ձէվապ
վէրիպ տէտի • Յուր Ալլահտան
10 պատիհսո՞ մը գօրգար : Սէն
ան՛ուն էթրաֆընտա վէ ան՛ուն է-
վինին էթրաֆընտա վէ ան՛ուն
ձիւմլէ էչէասընըն էթրաֆընտա
չէվ էչ՞քմէտինմի • ան՛ուն էլէ-
բինին ա՛մէլլէրինէ պէրէքէթ վէր-
մին , վէ վարիյէթի եէրտէ չօ-
11 ղալար : Վէ լաքին հալա էլինի
սաչ , վէ ան՛ուն ձիւմլէ վարիյէ-
թինէ տօգան տէ՝ էլպէթթէ սէ-
նին եիւզիւնէ պէրապէր ան՛ա
12 քիւֆիր էտէձէք : Վէ Բասպ
շէյթանա տէտի քի՝ Իչթէ հէր
նէսի վար խոլ , սէնին էլինտէ
տիր • անձագ ան՛ա էլինի սալմա-
յասըն • իմտի շէյթան Բասպըն
հուզուրտունտան չըգար :
Վէ վադի՝ օլտու-քի՝ պիր կիւն 13
ան՛ուն օղուլլարը վէ գըզլարը՝ իլէ
տօղուշ գարընտաչլարընըն էվին-
տէ եէրլէր վէ չարապ իչէրլէր
խոլ :
Վէ Յուրա պիր խատէրձի կէլ- 14
տի , վէ տէտի քի՝ Էօքիւզլէր
չիֆթ սիւրիւսի՝ տիչի էչէքլէր ան-
լարըն եանընտա օթլար իլէն ,
Սաբաըլար հիւձիւմ էտիսի՝ ան- 15
լարը ալարլար , վէ ուշաղլարը
գըզըձ աղըրնտան կէչիրտիլէր •
վէ հէման պէն եալընըզ գուր-
թուլտում քի՝ սանա խատէր վէ-
րէյիմ : Պու տատա սէօյլէր ի- 16
քէն , զայրիսի կէլիպ տէտի քի՝
Կէօքտէն Ալլահ աթէշի տիւ-
շիպ սիւրիւլէրի վէ ուշաղլարը
եագտը , վէ ան՛լարը թէլէֆ էթ-
տի • վէ հէման պէն եալընըզ
գուրթուլտում քի՝ սանա խա-
պէր վէրէյիմ : Պու տատա սէօյ- 17
լէր իքէն , զայրիսի կէլիպ տէտի
քի՝ Քիլտանիլէր իւչ պէօլիւք
գուրտուլար , վէ տէվէլէրին իւ-
ղէրինէ հիւձիւմ էտիպ ան՛լարը
ալարլար , վէ ուշաղլարը գըզըձ
աղըրնտան կէչիրտիլէր • վէ հէ-
ման պէն եալընըզ գուրթուլ-
տում քի՝ սանա խատէր վէրէ-
յիմ : Պու տատա սէօյլէր իքէն , 18
զայրիսի կէլիպ տէտի քի՝ Օղուլ-
լարըն վէ գըզլարըն՝ իւլ տօ-
ղուշ գարընտաչլարընըն էվինտէ
եէյիպ չարապ իչէր իքէն , իչթէ 19
էօլմիշն էօթէսինտէն պէօյլէ
բիւզկեար կէլիպ՝ էվին տէօրթ
քէօշէսինէ վուրտում , վէ չօճուգ-
լարըն իւղէրինէ եըգըլըր , վէ
էօլմիւշէր • վէ հէման պէն եա-
լընըզ գուրթուլտում քի՝ սանա
խատէր վէրէյիմ :
Օլտում Յուր գալգըպ՝ գաֆ- 20
թանընը եըրթար , վէ պաշընը

Թրաշ եփիլ՝ հերն գալմանոր,
21 վի սէձառե գըլալը. Վի տէսի քի՝
Անաիլն գարնընձառան ջըփլագ
ջըգալմ, վի օրայա ջըփլագ տէօ-
նէձէյիմ. Բաղալ վերսի, վի
Բաղալ ալալը. Բաղալըն խոմի
22 միլթէղալըք օլառն: Գունառն
ձիւռլէսինառ Յոր կիւնահ կԹ-
մէսի, վի Ալահա տհմադըգ
վերմէսի:

ԳԱՂ Բ

1 Վի վագի՛ օլտու քի՝ պիր
կիւն Ալահըն օղուլլարը Բաղ-
պըն հուզուրուձառա իհդար օլմա-
ղա վարալար. վի ծնլարըն ա-
բառնիտա՝ Բաղալըն հուզուրու-
նա իհդար օլմագ իչլուն էհյԹան
2 տահի վարալ: Վի Բաղալ էհյ-
Թանա տհմի քի՝ նէրսէհան կէ-
լէյօրառն. վի էհյԹան Բաղ-
ալա ձիվալ վերսի՝ Նէրսէ տօ-
լաշմագտան վի ծնտա կէղմէք-
3 տէն տհմի: Վի Բաղալ էհյԹա-
նա տհմի քի՝ Գուլսում Յորա
տիգգաԹ լուչ պադշա՞ն մը, քի
նէրսէ ծնառն կիւսի քեամիլ վի
տօղրու՝ Ալահտան գօրգար վի
եարատմալըդտան էհքինէր տ-
տէմ էօգ տուր. վի տէն պէնի
ծնու պօշուձա հէյրը էԹմէյէ
Թահսիլաք էԹտէն նսէ տէ՝ տահա
օ քեամիլսիլինառ գավի տիր:
4 Վի էհյԹան Բաղալ ձիվալ
վերսի՝ տհմի քի՝ Ինանո ձառնը-
նըն էհրինէ տէրիյէ պէտէլ տե-
րի՝ հեմ հեմի վարիյէԹինի վե-
5 րիր: Նաքին հալա էվինի տալ,
վի ծնառն քեմիլինէ վի էԹինէ
տօգան տէ՝ էհպէԹէԹ սէնին
եիւղինէ պէրատըր սանաքիւֆր
6 հէյձէք: Վի Բաղալ էհյԹանա
տհմի քի՝ ԻչԹէ օ սէնին էվինառ
տիր. առ ձառգ ծնառն ձառնըը
սագլա:
7 Վի էհյԹան Բաղալըն հուզ-

ղուրուձառան չըգալը, վի Յօքուռ՝
այալը Թագանընառան Թա ԹէԹ-
վէսինէձէք քեօԹիւ էհպան իչէ
վուրառու: Վի օ՝ քենառինէ պիր 8
էհօվձիք փարհի ալալը քի ծնառն
իչէ գաչընա. հեմ օ քիւվէնն ի-
չինառ օԹուրառու:

Վի գարըսը ծնա տհմի քի՝ 9
Սէն տահա քեամիլսինառ գա-
վի՛ մի սին. Ալահա քիւֆր էԹ,
վի հօղ: Վի ծնա տհմի քի՝ Տէվի 10
գարըլարըն պիրինին սէօյլէտի-
յի հինի սէօյլէրսէն. Ալահ
Թարափընառան հէմտան էվլադ
գասդուվ էտէվլատ տէ՝ քեօԹիւվէ-
յիւ գասդուվ էՆԹհէյէվիմ մի.
պուռնառն Ձիւռլէսինառ Յոր տու-
տագլարը իչէ կիւնահ էԹմէհի:

Վի Յորառն իչէ տօտԹու՝ ծնա 11
վագի՛ օլան Ձիւռլէ պու պէղլարը
իչէսինձէ, Թէտմանըդ Եվվէտագ
վի Սօքըռ Բաղդատ վի Նտատը
Սօփար հէր պիրի քենառի մահա-
վինառէն վարըօղ պիրվնչառ Ձէմ՝
օլտուվար քի՝ կիտիպ ծնառն իչէ
առընտալար, վի ծնա Թէտէվէվի է-
տէվէր: Վի էրտագտան հէօղվէ- 12
բինի գալարըտըվար, վի ծնու
Թառըմտալըվար, վի սէօյէբինի
գալարըրըտ՝ տալտառըվար, վի հէր
պիրի քենառի գահֆԹանընը էրը-
Թըտ՝ կէօյե տօղրու պուշարընտա
Թօփրագտ սաչտըվար: Վի ծնառն 13
իչէ եէտի կիւն վի եէտի կէձէ
եէրտէ օԹուրառու. վի ծնա
պիր սէօզ սէօյէյէն էօզ խոխ,
ղիրա կէօրուվէր քի՝ տաղըտ
պէօյէ խոխ:

ԳԱՂ Գ

1 Ենառէն սօնկրա Յոր տաղընը
աչըտ՝ քենառի կիւնիւնէ պէտ-
տու՝ էյլէտի: Վի Յոր Ձէվապ
էտիպ տէտի.
2 Օ, տօղտուղում կիւն՝ վի օվԱ-
3 նա բահ՞ինէ էրքէք էվատա տիւշ-

աիւ տէնիլէն կէձէ հէլաք օլսուն։
4 Օվ կիւն գարանլըգ օլսուն , Ա-
լահ ծնու հոգարատն արամա-
սըն , վե իւղէրինէ չափագ իշղագ
5 հէթմէսին · Ծնու գարանլըգ վե
հօլիւմ կէօվկէսի զապթ հէթսին ·
ծնուն իւղէրինէ պուլութ օթուր-
սուն , կիւնիւն գարարթըլարը
6 ծնու իւրքիւթսիւն : Օվ կէձէյի
տիւման թուհաթսուն · անկէնին
կիւնվէրի նէվ պիրլէշմէսին , պալ-
7 րըն սայըսընա կիրմէսին : Իշ
թէ օվ կէձէ գըսրը գալսըն , օ-
նա չէնվէք սէտասը կէվմէսին :
8 կիւնվէրե լանէթ հանվէր՝ Ի-
սհաթանը ոգսանալրգմագա հա-
զրը օլանլար՝ ծնա լանէթ հէթ-
9 սինվէր : Սիլամընըն հըլաըզլա-
րը գարարսընլար · պարընլարը
պէրվէսին , վե օլմասըն · վե շա-
ֆաղընը նէ փէրթէվէրինի կէօր-
10 մէսին · Վրի անասընն գարնընըն
գավուզարընը գաւհասաղը , վե
կէօզվէրիմսէն զահմէթի հօրթ-
11 մէսի : Նի՞չիւն անա բահվիւտէն
հօլմէսիմ , վե գարընտան ջոգ-
տըղըմ կիւպի ձան թէսլիմ հէթ-
12 մէսիմ : Պանա նի՞չիւն տիվլէր՝
վե նի՞չիւն եմէյիմ տէյիւ մէմէ-
13 լէր թագսիմ օլուռնսուս : Ջ իւրա
շիմսի հաթըգ բահաթլանըր ի-
սիմ · օվ զէման ոգյուր խիմ ,
14 վե բահաթ պուլուր խիմ , քէն-
տիվէրի նէյիւն վիրանէվէր տվնա
հաէն հէրվէն փահիշհէլարը վե
15 միշհրվէրվի նէվ պէրսակէր , հա-
խտա ալթուռնա մընվէք օլուպ հվ-
լէրինի կիւմիւշ նէվ ռօլսուրան
16 ոգրվէրվէր նէվ պէրսակէր · Եա-
խտա կիրվէնէմ տիւշկիւն ձէնվն
կիպի՝ ըզըգ կէօրմէմիշ մա՛սում-
ըսը կիպի վիւձիւտսե կէվմէզ ի-
17 սիմ : Օրսուա ֆհաըզլար խա-
քէնձէ հէթմէքտէն ֆէկրաղսթ հ-
տէրվէր , վե օրսուա գուվվէթ-
տէն գամընըզար բահաթ պուռ-
18 լուր · Ս՛տֆսուռսըր պիրվէքտէ

բահաթ հտէր · զըռլուռքէարըն
ոգօնվնի նէվթմէզվէր : Ֆիւվիւք 19
վե պէօյիւք օրսուտա տըր , վե
գուվ՝ ազսարընսուն ազսու տըր :
Մինհնէթսե օլանա ըզըգ՝ վե ձան 20
ամընըրնսուա օլանա է՛օմի նի՞չիւն
վէրվնվր , ծնըտրա ֆքի հօլիւմիւ 21
պէրքէվրվէր , վե կէվմէզ , վե օ-
նուն նէյնն տէֆինէվէրտէն զի-
յսուտ գազարըտր տսո՝ մէզարը 22
պուռսուռգտրը զէման զպյհէթ ի-
նէ շազ օլուռսպ մէսրուր օլուռնտր ,
օվ ատեմ ֆքի ծնուն հօզտրը կիզ- 23
նէմիշ , վե իսահիւնիւ Ա՛ստ
գահմագրը : Ջ իրա էքմէյիմ՝ 24
ատն հվվէվ ատըմ կէվր , վե ֆէ-
զանտրըրմ սուվար կիսպ տէօֆիս-
նիւր : Ջ իրա գօրգտուղուսմ գօր- 25
գուս իւղէրիմե կէնսի · վե խաֆիվ
հէթմէյիմ՝ պանա վադի՛ օլսուս :
Ս՛կսմհէթտե տէյիվ խիմ , վե 26
բահաթսուս տէյիվ խիմ , վե բա-
հաթ պուռսմատըմ՝ , ամնա պէրս
կէնսի :

ՊԱՊ Դ

Ա՛ղ թահմանը Եվկիտազ՝ ձէ- 1
վսպ վէրիսպ տէսի քի՝ Սանա 2
տէյէմիշ պատշատագ , կիւձիւ-
նե կէվրը մի · ամմա տէօյէմէք-
տէն էէրվ տուրմադա քի՛մ գա-
տըր օլսուր : Իշթէ տէն ջօգտրը- 3
նա հօյիւթ վէրսին , վե զպյի՛ֆ
էյէրվ գուվվէ թէվնախրսին : Ս՛ճ 4
նէյն տէօզվէրվն՝ տիւշկէքտե օլա-
նըր գատրըրտրտր , վե չէօքմիւշ
տիզվէրվ գավվնթմսին : Ամմա 5
շիմսի պատշնա կէվնձէ , կիւ-
ձիւնե կէվրը · սանա տօգանըն-
ձա՝ շատարըն : Ա՛ստֆսան գօրգ- 6
ման՝ տէյնն իւմիտին տէյի՛ր մի ·
վե հօզտրըն ըզըգ՝ քահմիւէյի՝ նթմ-
գատրն փէյի՛ր : Վրէրիմ էյէվ 7
զիքր էյէվ քի՝ Տա՛նկը սուզսուզ
հէվաք օլսուս , վե նէ՛ռնէտե տօզ-
բուռտար մահվ օլսուս : Կէօրսիւ- 8

յիւմ կիսալ՝ եարամաղլըղա չինքե
սիւրէնլէր վէ ֆէհասա էքէնլէր՝
9 հէման ծնու պիչէրլէր։ Ալահըն
նէֆէսինատէն հէլալ օլուրլար,
վէ ծնուն պուրնունուն բուհունա-
10 տան թէվէֆֆի օլուրլար։ Արս-
լանըն պէյիւրմէսի վէ աղ-
ղըն արսլանըն սէսի՝ հէմ կէնճ
արսլանըն տիւլէրի գլորլար։
11 Արսլան շիքեար օլմասըղընտան
հէլալ օլուր. վէ տիշի արսլա-
նըն եաղուռլարը տաղլըդը։
12 Վէ պանա կիզլիտէն սէօղ
կէլսի, վէ ծնուն ֆիքռըդըմընը
13 գուլաղըմ ալար։ Կէճէ ըրիյա-
լարընըն էֆէնտիմըզ տաէմ-
լէր իւղէրինէ տէրին ույգուս տիւշ-
14 տիւքտէ, իւղէրինէ գօրգուս վէ
սինէմէյիմ տիւշտիւ, վէ ճիւմլէ
15 քէմիքլէրիմի տարսըմտը։ Վէ
եիւղիւմ էօնիւնտէն պիր բուհ
կէլսէի. պէտէհինիմին գըլտըրը տիր
16 տուրտու։ Տուրտու, ամմա չէք-
լինի ահէմմիյիմ. կէօզլէրիմին
էօնիւնտէ պիր սուրէթ վար ի-
17 տի. պիր եավաշ սէս իշիթտիմ-
քի Ատէմ՝ Ալահտան սատըդ
օլո՞ւր մու. քիշի՝ ծնու եախըն-
18 տան վէյա օլո՞ւր մու. Իշիթ
գուլտարընա ինանմազ, վէ մէ-
լէքլէրինտէ էքսիքլիք պուլտուր.
19 Գա՞նատ գալտը չամուր էլինտէ
սաքին օլանլար քի ծնտրըն Թէ-
մէլի Թօխրադտա օլտսւ՝ կիւվէ-
20 տէն Թէվէֆֆի օլուրլար. Օնլար
սապահտան ախշամատէք էղի-
լըրլէր, քիմսէ խաԹըրընա գօմա-
յտրադ պիլ քիւվէյէ հէլալ օ-
21 լուրլար։ Օնլարտա օլան ծնտ-
րըն շանը կէչմի՞շ մի. Ի՛լմինիշ
էօլուրլէր։

ՊԱՊ Ե

1 Ֆալա չաղըր, սանա Ճէվապ
վէրէն օլո՞ւր մու. վէ ա՛ղիլէ-
րին հա՞նկըրընա եիւղ տօղրու-
տուրսուն։ Զ իրա ղօղաշ՝ տէ- 2
լիյի գաԹէլ էտէր, վէ հասէտ՝
ահմադը էօլտուրուր։ Պէն տի- 3
վանէնին քէօքլէնտիյինի կէօր-
տիւմ, ամմա չափուճագ օնուն
մէքքէսինընա պէտ տուա՝ էյլէ-
տիմ։ Օնուն օղուլտարը սէյա- 4
մէԹտէն ուզագ տըր, ծնլարը գա-
վուտա էղնէվը, վէ գուրԹարտան
եօգ տուր։ Օնուն պիչինինի ա՜ճ 5
օլան եէր, վէ ծնու տիքէնլէր-
տէն գափար. վէ ծնլարըն մալը-
նի տուղագ գափար։ Զ իրա պէ- 6
լա Թօխրադտան չըգմազ, վէ
միհնէԹ եէրտէն պիԹմէզ. Լա- 7
քին ատէմ միհնէԹ իչինն տօ-
ղտր, վէ ա՛լէվ գըղըլճըմտրը
եիւքսէյէ ուչտր։

Պէն իսկ Թանկրըյը Թալտսւ 8
էտէրիմ, վէ իշնմի Ալահա հա-
վալէ էտէրիմ, օլ քէ ՔէֆԹիչ 9
օլտնմազ ա՛զամէ Թէչէր՝ վէ հիսա-
պա կէչմէզ ա՛ճայըպղէր իճրա է-
տէր, օլ քէ եէրին եիւղիւնէ 10
եաղմուր վէրիր, վէ սահրալա-
րըն եիւղիւնէ սուլար կէօնտէ-
րիր, օլ քէ ալտադտըր եիւքսէյէ 11
գօր, վէ եաս չէքինէղէր խէյտաա
եիւքսէքլէնիրլէր, օլ քէ ֆէր- 12
զանլարըն Թէտպիրլէրինի պօ-
ղտր, վէ նիյէԹլէրինի էղէրլի
իճրա էԹմէզ։ Ա՛վէմկիրի քէնտէ- 13
լէրին ֆէրզանլըղընտա Թու-
Թար, վէ հիչէպտալտարըն ըչխի
իսպԹաչ օլուր։ Կիւնտուզնիչ՝ գա- 14
բանըղտա օղլարտր, վէ հօյլէ-
յին՝ կէճէտէ կիլսի քէօր քէօրու-
նա եօգլարըտր։ Ամմա միւհԹա- 15
ճը՝ դըլըճտան վէ ծնլարըն աղ-
ղընտան վէ զօրտալտըն էլինտէն
գուրԹարըր։ Վէ ֆագիրնի իս- 16
միտ օլուր. եարամաղլըդ իսէ՝
քէնտի աղղընը գափար։ Իշնմէ 17
նէ մուԹլուտ օլ ատէմէ քի՝ Րատսւ
ծնու Թէխսիպ էտէր. իսմի ճիւմ-
լէյէ գատիրնի Թէխսիլինի Թահ-
պիր էԹմէ։ Զ իրա օ՝ եարատտր, 18

վէ ծաղար · վաւրուր , վէ ծնուն
19 էվի սաղալարը : Ալէթը միւսի-
պէթաէն սէնի գաւրթաղաճագ-
ադը , վէ էհսինճիսինտէ սանա
20 պէլա տօգանմայաճագ : Սէնի
գըթլըգտա հօլիւմտէն՝ վէ ճէնք-
ատ գըլըճըն էլինտէն գաւրթա-
21 ղաճագ ադը : Տիլն գամչըսըն-
տան կիզէնիրսին · վէ խարա-
պաթ կէլտիքտէ՝ գօրգմայաճագ-
22 ադն : Խարապաթա վէ գըթլը-
ղա կիւէէճէքսին · վէ էհրին ճա-
նավարլարընտան գօրգմայաճագ-
23 ադն : Զ իրա սահրանըն թաշլա-
ըը իվէ ա՛հաըն օլուր · վէ սահ-
րանըն ճանավարլարը սէնին իվէ
24 պարըզդ օլար : Վէ չաադրըն
սէլամէթտէ օլտուղունու սիվէ-
ճէքսին · վէ մերա՛նը հօգլայա-
ճագսըն , վէ էքսիք պուղմայա-
25 ճագսըն : Վէ պիվէճէքսին քի՝
գիւրըյէթին չօգ՝ վէ հվլաալա-
ըըն հէրին օթլուղու գաադր օ-
26 լաճագ : Մէզարա էյի էմնի-
յարլըգտա կիրէճէքսին , նիճէ
քի պուղտայ տէմէյէրի վագ-
թընտա էըղըըր :
27 Իչթէ պուննու թէֆթիչ էթ-
տիը , պէյղէ տիր · ծնու իչնի ,
վէ սէն քէնտին իչիւն պիվ :

ՊԱՊ Զ

1 Ա է Յոբ ճէվապ վէրիպ տէ-
պի քի՝
2 Ն՞օղայը քի գաադրէթիմ
հէր վէճ իվէ թարթըըա ի-
տի , վէ պէղամը պիրվիքտէ թէ-
բարզդա գալտըրսաղար իտի :
3 Զ իրա չիմտի տէնիզին գումուն-
տան աղըր օլուր իտի · ծնտան
էօթիւբիւ սէօզլէրիմ տիւքէնիր :
4 Զ իրա ճիւմլէյէ գաադիրին օգ-
ղարը տէրունիմտէ տիր , քի ծն-
ղարըն աղուտու բուհումու իչէր·
Ալլահըն իւբքիւթմէէրի գարըը-
5 մա տիզիլտիրէր : Նապան հէյի՝
օթլուղունն էանընտա անիկըրը՞ր
մը · էօքիւզ էհմիկինին էանընտա
պէօյիւրի՞ր միւ : Տաթսըզ նէա-
նէ՝ Թուղտուզ էէնի՞ր մի , էու-
մուրթա ադընտա տաթ վա՞ր մը :
7 Ճանըմըն տօգանմագտան իպա
էթախյի էէյլէր՝ պանա իքրահիմ
Թաա՛մլար օլտու : Ն՞օղայտը մաթ-
8 լուպտում կէլէ իտի · վէ Ալլահ
իւմիտ էթախյիմի վէրէ իտի ·
Ե՛նի Ալլահ պէնի էղմէյէ րա-
9 զի օլայըտը · էլինի պօչատըպ՝
պէնի քէստէ իտի : Վէ էինէ թէ-
10 սէլի պուլըրտուտում , վէ պա-
ըըտա շաղ օլուրտուտում· էսիրկէ-
մէսին , զիրա Ա՛զիզին սէօզլէրի-
նի ինքեար էթմէյիմ : Գուվվէ-
11 թիմ նէ՞ տիր , քի պէքլէյիմ ·
վէ սօնում նէ՞ տիր , քի ե՛օմրիւ-
միւ ուղտատայըմ : Գուվվէթիմ
12 թաշը՞ր գուվվէթի մի · էթիմ
պագը՞ր մը : Տէյի՞ մի քի՝ հար-
13 տըմըմ պէնտէ տէյիլ տիր ·
վէ իմտատա պէնտէն գօվուլտուս :
14 Պայըմըշա՝ տօսթունտան իչտան
էէրէ՞ · ամմա օ՝ ճիւմլէյէ գա-
տիրտէն գօրգմայը թէրը էթախ-
Գարընտաշարըմ՝ սէչ կիպի խո-
15 յանէթվէք էթախլէր · օնլար չօղ
աէրէկլէրին սէվգէրի կիպի կէչտի-
լէր , քի պուղտան պուլանըդ-
16 ադըըար , օնլարտա գար կիղլէն-
տի · Պիր վադըթտա ագադըար ,
17 մահվ օլուրըար , ըսընտըգտա
մահալէրինտէն տիւքէնիրըէր :
Եիւրիւտիւքէրի հօլու տօլաշա-
18 րագ՝ հիչէ չըդըպ՝ հէլաք օլուր-
լար : Օնլարա՝ թէմա քէտարպան-
19 լարը պագադըար , Սաբա հօշնու-
լարը իւմիտ էթախլէր : Իւ-
20 միտ էթախլէրի իչիւն ուԹման-
ադըար · օնլարատէք վարադգա-
ըընտա հիճաագ էթախլէր : Հագ-
21 գան շիմտի օնուն կիպի օլտու-
նուղ · աէրէնճամ կէօրտիւնիւղ.
վէ գօրգտունուղ : Պէն տէյի՞մ 22
մի քի՝ պանա կէթիրին , վէ ըզղ-

դընըղաան պէնիմիչնէն հէտիչէ
23 վէրին . Եախօա պէնի ախուշէն
էլինաէն դուրթարըն , վէ պէնի
ղօրպազլարըն էլինաէն ֆիտա է-
24 տէն : Պաննա էօյրէտին , վէ պէն
սիւքիւթ էտէչիմ . վէ եանկըլ-
մըղըմ նէ լաէ պաննա անկլատըն :
25 Տօղուս սէօղլէր նէ՛ գուվվէթլի
տիր . ամմա սիղին ա՛ղարընըղ
26 նէ՛ լապաթ էտէր : Սէօղլէր ի-
չինէն թէքթիր էթմէ՛ք մի տիւ-
չինիւբսիւնիւղ . Լաբին իւմիա-
սիղին սէօղլէրի բիւղկիար ապը :
27 Լաբին էօքսիւզլիւն իւղէրինէ
տիւչէրսինիղ . վէ տօսթօռունուղ
28 իչինէն լաֆօւոբ գաղարսընընըղ : Վէ
չիմէն բաղի օլտուղ՝ պաննա պա-
դըն . վէ էյէր եալան սէօյլէր
29 եակէմ , սիղէ աչիքտար ապը : Փէ-
րիմ էտիսի՝ տէօնինէն , նահաթլըզ
օլմասըն . վէ եինէ տէօնինէն ,
30 պուննա սատաֆաթըմ վար : Տի-
լինմէտ նահաթլըզ վա՛ր մը . սի-
մաղըմ՝ ֆիտիա չէյլէրի անկլա-
մա՞ղ մը :

ՊԱՊ Ի

1 Տէյի՞մ քի սաէմ եէր իւ-
ղէրինտէ ձէնքլէշմէք վար , վէ օ-
նուն կիւնլէրի իւձրէթլինին կիւն-
2 լէրի կիպի ապը : Դուշ կէօլկէ-
սի արզուլասընը կիպի , վէ իւմ-
րէթլի՝ իչինէն իւ՞ձրէնինէ պէքլէ-
3 տիյի կիպի , պէօյլէձէ պէնիմ
սէ՛ միրասըմ տէրտ այլարը ապը ,
վէ պաննա ղահմէթլի կէձէլէր
4 Թա՛յին օլմուշ սուր : Էյէր
եաթար լաէմ , կի՞ զիման գալ-
գաձաղըմ վէ կէձէ կէչէձէք սէ-
րիմ . վէ շաֆաղ սէօքիւնձէկ-
սէ՛ք չապալանմագտան եօրուլու-
5 րում : Թէնիմ գուրթլար վէ Թօղ
Թօփրաղ կիչմիշ ապը . տէրիմ
6 չաթլար վէ էրիր : Կիւնլէրիմ
չիւչիա մէքիչինտէն չապուղ
սուր , վէ պիւա իւմիտ Թէկէ՛ֆ
օլուրլար : Ձ՛իքր էյլէ քի՝ Է՛օմ- 7
րիւմ հէլ ապը . կէօղլէրիմ ար-
Թուղ խայր կէօրմէ՛յէձէք : Պէնի 8
կէօրմիւչիւն կէօղիս աչրըղ պէնի
կէօրմէ՛յէձէք . կէօղլէրին պաննա
պաֆա , վէ պէն աչրըղ եօղուսմ : Պու- 9
լուԹ տիւքէնիպ կիտէր . մէղարա
էնէն տախի էօյլէ չըղմազ . Ա- 10
Թուղ կ՛ելինէ տէօնմէղ , վէ մէ-
քէանը օնու արԹուղ պիլմէղ :
Պէն տէ աղղըմը մէն՝ էԹմէ՛յիսի՝ 11
բուհուտունէն սըղլէԹի ելէ սեյ-
լէյէձէ՛ղիմ . Ձանըմըն աճըսը
ելէ չէքիլա էտէձէ՛ղիմ :
Պէն՝ տէնիղ եա աատա՞պալըղը 12
մը իմ , քի իւղէրիմէ պէքչի գօր-
սառն : Տէօչէ՛յիմ պաննա Թէկէ- 13
լի վէրէձէ՛ք՝ եաԹաղըմ չէքվամը
Թէքթիր էտէձէ՛ք տէտիչիմտէ ,
պէնի տիւշէր իւղ գօրդուտուր- 14
սառն , վէ բիւյալար իւղ եէրքիւ-
տիւրսէն . Չէօյլէ քի Ձանըմպօ- 15
ղուլմայը՝ քէմիքէրիմտէն զի՛յա-
տէ գօչիւմիւ տէչէր : Օսմանըղմ, 16
պէն էպէտէն եաշամայըմ . պէն-
տէն վազ կէչ , զիրա կիւնլէրիմ
Ճանի ապը : Ատէմ նէ՞ ապը քի 17
օնու պէօյիւտէսին , վէ օնու
խաԹըրընա կէԹիրէսին . Վէ օ- 18
նու հէր սաադահ եօզլայըպ՝ հէր
տէմտէ Թէձրիւպէ էտէսին : Նէ- 19
չէ՞ֆէք պէնատէն վազ կէլմէղ-
սէն , պէնի՝ Թիւքիւրիւյիւմիւ
եուտունձայատէք պիլչի գովը-
մէզսէն : Կիւնահ էԹմէմ, սա- 20
նա նէ՞ էտիպսըմ՝ եա՛ տատմ
ալդադաԹ էտէն . նի՞չին պէնի
քէնատնէ նիշան ԹուԹտուն , վէ
քէնատմ քէնատմէ եիք օլտուս :
Վէ նի՞չին ի՛տանըմը ա՛ֆվէԹ- 21
մէղսէն ; վէ էտարատաղ ըղըմը
տէ՛ֆ՝ էԹմէղսէն . զիրա հալա
Թօփրագտա եաԹաձաղըմ , վէ
սաադահ պէնի արարատան տա նա-
մէվճուտա օլաձաղըմ :

ՊԱՊ Ը

1 Ա Յ Սեքլու Բաղդատ Ճէվապ
2 Հախպ՝ ատոր քի՝ Նիէմ՚տէք
պուռնալարը սէօյլէրսին , վէ ալ-
ղընըն սէօզլէրի շէհիտ եէվ կիպի
3 օլուր : Ալլահ՝ շէրիա՚թը իսկ-
թալ հաէ՚ր մի , վէ ճիւմլէյէ
գաւիր՝ հադդըխլԹալ հաէ՚ր մի :
4 Էյէր օղուլլարըն օնա կիւնահ
էԹմիլէր իսկ , օ տա ծնլարը՝ ի՚ս-
Եանլարընատ էօԹիւրիւ տէՓ՝
5 էԹմիշ սիր · Էյէր սէն սաղահ-
լարը՝ Ալլահը Թալապ էտէր ի-
սէն , վէ ճիւմլէյէ գաւիրէ նի-
6 յաղ հաէր իսէն , էյէր սէն Թէ-
միզ վէ տօղրու օլուր իսէն , էլ-
պէՐԹէ օ՝ շէմսի սէնին իչիւն
ույանըպ՝ սէնին տատըդ մէսքեա-
Նընա սէլամԹ վէրէճէք սիր :
7 Սէնին էվվէլին ազ իսէ տէ , սօ-
նուն ղայէԹ իլէ ջոլալաճագ սըղր :
8 Ջ իրա հալա տէվլի գատիմտէն
սիւալ էյլէ , վէ ծնլարըն պապա-
լարընը ԹէՓԹիշ էԹմէյէ հազըր
9 օլ · (Ձիւն քի պիզ տիւնքիլէր
իղ , վէ պիր չէյ պիլմէղիզ · զի-
րա է՚օրիւմիւզ էէր իւղէրինտէ
10 կէօլկէ տիր) · Օնլար սանա էօյ-
րէտիպ սանա սէօյլէմէզլիՓ մի ,
վէ էիւբէրէքլէրինտէն սէօզլէր ջը-
11 գարմազլա՚ր մը : Սաղ պալըգ-
սըղ պիԹէ՚ր մի · գամըշ սուսուղ
12 պէօյի՚ւր միւ · Օ՝ տահա Թազէ-
լէյինտէ էքէն վէ քէսիլմէզտէն՝
13 հէր օ Թատն էվվէլ գուրուբ : Ա-
լլահը հէմի ունուտանլարըն եօլա-
րը պէօյլէ տիր · վէ պինամու-
14 սուն իւմիտի հէվեք օլուր · Օ՝
իւմիտինտէն պէզէր , վէ օնուն
ի՚Թիմատը էօրիւմ ճէք էվի կիպի
15 տիր : Էվինէ տայանաճագ , ամ-
մա տուրմայաճագ սըղր · օնա
եաֆրըշաճագ , ամմա սապիԹ օլ-
16 մայաճագ : Կիւնէհ պօղաղատան
էվվէլ նէմղի տիր · վէ օնուն ՃիւՐ-
լիսէրի պաղէսինին իւղէրինէ
ջոդար : Օնուն քէօքլէրի Թաշ
էըղընըմա սարըլըր , վէ Թաշլա-
րըն էվինի կէօրիւր : ԻլկէԹ օ-
նու մէքեանըմատ գօֆարլաճագ ,
վէ՝ Սէնի կէօրմէմիւ՚պէյէէ օնու
լինքեար եաէճէք : ԻլԹէ օնուն
եօլունուն շազլըղը պուտուր , վէ
Թօֆրագտան ղայրիլէր ջոգա-
ճագ : ԻլԹէ Ալլահ քեամիլի
բէտտա էԹմէղ , վէ եարամազլա-
րըն էլինէ եափըշմազ · Թա սէ-
նին աղըղընը կիւվէյէք իլէ՝ վէ տու-
տագլարընը կիւչլեանք իլէ տօլ-
տուրունճայատէք : Սէնատն իչ-
րահ եաէնիլէր ուԹանմագ կիյէ-
ճէքլէր , վէ Ճամըգլարըն չա-
տըրը եօղ օլաճագ սըղր :

ՊԱՊ Թ

1 Ա Յ Յոբ ճէվապ եաիպ տէ-
տի քի՝
2 Հագգըն էօյլէ օլտուղու-
նու պիլիրիմ · ամմա տաէմ Ա-
լահըն ի՚նտինտէ նի՚ճէ տատըգ
օլապիլիր : Էյէր օնուն իլէ մա՚-
3 րազա էԹմէք իսԹէր իսէ , օնա
պինտէն պիրինէ ճէվապ վէրէ-
մէղ : Օ՝ էիւբէքտէ ա՚լիմ վէ
4 գուվվէԹտէ գաւիր տիր · օնա
քի՚մ սէրԹլէնիր տէ պէրիսօրտար
օլուր : Օ՝ տաղլարը կէօչիւրիւր ,
5 վէ օնլար պիլմէղ · ղազապը ի-
լէ օնլարը տեվիրիր · Եէրի քէն-
6 տի մահալլինէն սիԹրէյիր , վէ
օնուն տիրէքլէրի սալլանըր· կիւ-
7 նեչէ էմր էաէր , վէ տօղմազ ,
վէ էըլարղլարը միւհրլէր · կէօ-
8 յիւ եալընըղ եայար · վէ տէնի-
ղին տալղալարը իւղէրինտէ էիւ-
րիւր · Բամէհի վէ ճէվզայը վէ
9 իւվկէրի վէ գըպըչէնին հալվէԹ-
լէրինի եափար · ԹէՓԹիշ օ-
10 լունմազ ա՚զամէլէր՝ վէ հիսա-
պա կէլմէղ ա՚ճայխալէր գըլար :
ԻլԹէ եանըմտան կէչէր , վէ օ-
11 նու կէօրմիմ · վէ էլէրի կէչէր ,

12 վէ ծնու տուչմամ։ Իշլեէ գավ
բար խսէ , ծնու քի՞մ մէն՝ էտէը ։
ծնա՝ նէ՞ իշլէբսին քի՞մ տէյէ պի-
13 լը ։ Ալսոյ ղազապլընը տէօն-
տէրմէզ ։ մալտուր եարըմճը-
լար ծնուն ալլընա չէօքէրլէր ։
14 Գա՞նտէ գալտը քի պէն ծնա ճէ-
վապ վէրէյիմ , ծնուն իլէ ՝ն՝-
բաղա էնմէյէ սէօղլէր սէչէյիմ ։
15 Ջիւն քի սաապտ օլսամ պիլէ ,
ճէվապ վէրմէյէճէյիմ ։ Հաքի-
16 միմէ նիչյաղ էտէճէյիմ ։ Ձոտը-
սամ տա պանա ճէվապ վէրսէ
պիլէ՝ սէօյմի իշլէմիյինէ ինան-
17 մազ իտիմ ։ Ջիրա պէնի գա-
սըրղա իլէ էղսի , վէ եարալա-
րըմը սէպէպսիզ չօղալմամը ։
18 Պէնի՝ նէֆէսիմի ալմադա գէյ-
վէրմէզ ։ Իւլա պէնի ամ՞ըլըգլա-
19 րը իլէ տուրուրուր ։ Էյէր գուվ-
վէթ իչլիւն խսէ , իշլեէ գուվվէթ-
լի տիր ։ վէ էյէր չէրաա՛թ ի-
չիւն խսէ , պէնի՝ քի՞մ իչղար է-
20 տէ ։ Էյէր քէնտիմի սաապտ սա-
յար եսէմ , ալղամ պէնի գապա-
հաթը չըգարըր ։ քեամիլ իմ՞է-
նէմ , պէնի՝ փասըդ չըգարըր ։
21 Քեամիլ իմ՞էնէմ , նէֆսիմի թա-
նըմամ , քէնտի է՛մրիւմիւ խօր
22 ղըռեթարըմ ։ Հէյէ՛ն պիր տիր ։
ծնուն իչլիւն տէտիմ՛քի՝ Քեամի-
լի հէմ փասըդը հէլաք էտէր ։
23 Էյէր պէլա ատիանաըդ հօլտիւ-
րիւբ խսէ , տուչտուրուն միհնէ-
24 թինի ղէվլէնիր ։ Եէր՝ փասը-
դըն էլինէ վէրիլտի , ծնուն հա-
քիմիէրինին եիւղնէնիւ հօրթէր ։
25 տէյիլ իսէ , շու քի՞մ տիր ։ Իմ
տի կիւնէէրիմ՝ ուլաղտան չա-
փուք տուր ։ գաչըպ՝ էղլիք կէօր-
26 մէյէր ։ Պաղտան կէմիլէր կի-
պի՝ շիքեարէ ուչան գարթաչ կի-
պի՝ կէչէրլէր ։
27 Էյէր տէսէմ քի՝ Շիքեայէ-
թիմի ունուտայըմ , պօղոգ եիւ-
նիւմիւ պրաղայըմ , վէ ֆիրքահ
28 օլայըմ , ճիւմլէ միհնէթիէրիմ
տէն գօրգարըմ ։ պիլիրիմ քի պէ-
նի սուչսուզ Թուհմաղընն ։
29 Պէն ֆասըդ սայըլըրըմ ։ Նի՞չիւն
30 պէօյլէ պօշունա չալըշայըմ ։ Ի-
յէր գար սուչու իլէ եայգան-
սամ , վէ էլէրիմի սապօն իլէ
վաքէսէմ , օլ ղէման պէնի չու-
31 գուրա պաթըրըրըն , վէ էս-
վապըմ պէնի մէքրուհ էտէճէք ։
Ջիրա օ պէնիմ կիսի սաէմ տէ-
32 յիլտիր քի՝ ճէվապ վէրէյիմ ,
Էէ պէրապէր չէրաա՛թա վարա-
ըմ ։ Ա՛րամըզտա տա՛վա ֆասը
33 էտէն եօք տուր , քի իքիմիզնի
իւզէրինէ էլինի գօյա ։ Իւզէ-
34 րիմտէն տէյնէյինի կիսէրսին ,
վէ օնուն գօրգուսուս պէնի իւր-
քիւթմէսին ։ Սէօյէյիմ , վէ օն-
35 տան գօրգմայըմ ։ Ալիրա Էմ՞ի
քէնտիմէ մալիք տէյիլիմ ։

ՊԱՊ Ժ

Ա՞նըմ էօ՛մրիւմտէն պէզսի ,
1 Հիքեայէթիմէ ըուհսաաթ վէրէ-
յիմ ։ Ճանըմըն ամ՞ըսը իլէ սէօյ-
լէյիմ ։ Ալսահա տէյիմ՛քի՝ պէ-
2 նի գապահաթը չըգարմա , պէ-
նիմ իլէ նի՞չիւն Էէքիշտէյինի՝ պա-
նա պէ յան էթ ։ Սանա էյի կէ-
3 լի՞ր մի՛ քի՝ ղուրմ էտէսին , քի Էլ-
լէրինին ա՛մէլէրինի Թահգիր է-
տէսին , վէ ֆասըգլարըն միւ-
չավէրէսինի միւնէվվէր էտէսին ։
Սէնտէ Թէ՞ն կէօղէրիմի վար ։
4 Եահօտ տաէ՛մ կէօրտիւյիւ կիպի
մի կէօրիւբ սիւն ։ Կիւնէէրին ին-
5 սա՞ն կիւնէէրի կիպի մի ։ Եահօտ
երլաըրըն տաէ՛մ՝ կիւնէէրն կիպի
մի ։ Վէ գապահաթըմը արար-
6 սըն , վէ կիւնահրմը Թէֆթիշ է-
տէրսին ։ Գապահաթը օլմասը-
7 ղըմ տա՛նա մա՛լում տիւր ։ վէ է-
լինէն գուրթարան եօք տուր ։
Պէնի սէնին էլէրին եարաթ-
8 սը , վէ չէվչէվութ պէնի եափ-
սըլսըր տէ՝ պէնի հէլաք էտէր-

9 սին : Ի՛նայէթ էտիպ՝ խաթրը-
նա կէթիր քի՝ պէնի պաէըդ կի-
պի եավտըն . վէ պէնի թօփրա-
10 ղա տէօնտէրիճէքսին : Սէն պէ-
նի սիւտ կիպի տէօբիւպ՝ փէչինը
11 կիպի գաթը՛լամաըն մը . Պէնի
տէրի վէ էթ իլէ կէյտիրսին ,
վէ պէնի քէմիքէը վէ սինիրլէր
12 իլէ էօրտիւն : Պանա էօ՛մր վէ
իչտան պաղըշլաըն . վէ սէնին
նազարէթին՝ ըուհուումու հըփզ
13 էյլէսի : Վէ պունլարը եէուբէ-
յինտէ սաղլաըն . պիլիրսիմ քի
14 պունլար ի՛նանմըյ տիր : Էյէր
կիւնահ էտէր իսէմ, պէնի կէօ-
ղէտիրսին , վէ ձիբրմիւտէն պէ-
15 նի սուէսուզ թուէթմազըն : Է-
յէր փաասըդ օլսամ , վա՛յ պանա-
սաըդ տախի օլսամ , պաշըմը
գալտըրսամմ , ա՛յրպտան թօգ
լմ . իտտի մռասիպէթիմէ նազար
16 գըլ : Վէ պաշըմը գալտըրըր ի-
սէմ , արսլան կիպի պէնի ավար-
սըն , վէ էնինէ պանա ա՛ձայիպ
17 հարաբէթ էտէրսին : Պանա գար-
ը չահիտլէրինի եէնիլէրսին , վէ
պաղասալրնը պէնիմ իւղէրիմէ չօ-
պալտըըրսըն . ի՛նանմամէ թէպալ-
18 լաթար վէ ձէնքլէր վար : Իտտի
պէնի նի՛չէն անա բահմինտէն
չըդարտըն . նօ՛ղայը ձան թէս-
լիմ էտէ իտտիմ , վէ պէնի կէօղ
19 կէօրմէտէ իտի . Օլմամըշ կիպի
օլսուր իտտիմ . բահմտան մէղարա
20 կէօթիւրիւլսուր իտտիմ : Կիւնլէ-
րիմ աղ ա՛էյ՛լ մի . Փէրաղաթ
կէլ , պէնտէն վազ կէչ , վէ պիր
21 աղ փէրտահ պուլայըմ , կիթ-
մէզտէն էվվէլ օլ կէրսի կէվձէյ-
ձէյիմ գարանլըդ վէ հօլիւմ
22 կէօղկէսի տիյարընա , օլ տիւմա-
նա պէնկղեր գարանլըդ վէ նի-
զամընդ՝ հօլիւմ կէօղկէսի վէ այ-
արնլըդը տիւմանա պէնկղեր օ-
լան տիյարա :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ի՛նտէն Նաամը Սոփար ձէ-
վապ էտիպ տէտի քի՝
2 Զօդ սէօզլէրէ ձէվապ օլմա՞զ
մը . վէ տիլպազ քիմսէ՞ մի սա-
3 տըդ օլուր : Պիհուտէ սէօզլէ-
րինի՝ սատմըշլէրի խալխտան էտէ՞ր
մի . հէմ սէն ղէվզլէնէսին տէ՝
սէնի քիմսէ ուէթանտը՞րմասըն մը :
4 Ձիւն սէտինի քի՝ Ռ՛էլամըմ փաք
տըր , վէ սէնինն նազարը՞տա թէ-
5 միզ իմ : Վէ լաքինն ո՛ղլայը Ա-
լահ սէօյլէսէ իտի , վէ սանա
գարշը տուտագլարընը աչսա խ-
տի . Վէ սանա օլ ի՛լճին սըրը-
6 լարընը պէչան էթսէ իտի , քի
օ գամի գամի տըր . իտտի պիլ-
քի Ա՛լահ սանա՝ սէնին եարամազ-
լըղընտան պիր մէգաբընը ունուտ-
տուրմուշ էտէր :
7 Ա՛լահ՛ն սըրրընը պուլա պիլ-
լի՞ր մի սին . Ձիւմլէյէ գատիրլ
թէքմիլէն պուլա պիլի՞ր մի սին :
8 Կէօյէտէք եիւքսէք սիր , նէ՞ է-
տէ պիլսըրսին . Ձէկէհնէմտէն
տէրին սիր , նի՞ձէ պիլէ պիլսը-
9 սին : Էօլէ իւսիւ՝ եէրտէն ուղուն՝
վէ տէնիզտէն կէնիշ տիր : Էյէր
10 օ՝ հիւձիւմ էտէր իսէ , եա գա-
փաատըր իսէ , եա ձէհաա՛թա կէ-
թիրիր իսէ , օնա քի՞մ մանի՛ օ-
լաձագ տըր . Ձ լրա օ՝ տատմին
11 պաթըլըդըրը պիլիր . իտտի գա-
պահաթը կէօրիւր տէ՝ փէհմ
էթմէ՞զ մի : Ամմա տատմ պա-
12 թըլ հէմ ագըլսըդ տըր , վէ ա-
դը նօգսան տատմ եապանի էշէք
եավրուսուս էկո՛ տօղար : Էյէր
13 սէն եիւրէյինի հաղըրլայըպ՝ էլ-
լերինի օնա ուղատըր իսէն , է-
14 յէր էլինտէ գապահաթ վար ի-
սէ , օնու իրտագ էյլէ , վէ չա-
տըրլարըն տա եարամազլըգ սա-
քին էթմիրմէ . զիրա օլ ղէման
15 եիւղնինիւ լէքէսիզ գալտըրա-
ճագսըն , վէ մէօհլէմ օլուպ

16 գօրգմայաձագսըն : Ձ լրա մի-
նչեվնէվինի ուռուտուսալ՝ ծոռ կիչ-
միշ սուլար կիսպի զիքը հաւձէք-
17 սին : Վչ ե՛մբուն՝ էօյլէնաէն
բուշան օլաձագ . գարանլըգ ի-
սկն պէ սապահ կիսպի օլաձագ-
18 սըն : Վչ էմին օլաձագսըն , զի-
րա իւմիտ վար սըր . վչ գաղըմ՝
19 էմինլիք իլէ եաթաձագսըն : Վչ
եաթաձագսըն , վչ գօրգուտան
օղմայաձագ . վչ չօղլարը սէնին
տիւսարընը Թալապ էտէձէքլէր :
20 Ամմա ֆասըգլարըն կէօզլէրի
զայիլ օլաձագ , վչ ծնլարա սը-
ղընաձագ եէր եօգ տուր . վչ
իւմիտլէրի ձան չէքիշմիք օլաձագ :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Ե՚նանէն Յոբ ձէվապ վէրիպ
ասմի քի՝
2 Հապգան քի գավմ սէզ սինիզ
վչ ի՛մ սիզին իլէ ճօղէձէք :
3 Պէնիմ տախի սիզին կիսպի ա՛գ-
լամ վար , սէն սիզտէն ետնա տէ-
յիլիմ . վչ պունուն կիսպի չէյ-
4 լէրի քի՛մ պիլմէզ : Ալլահա նի-
տա էտէր վչ եամնիձապ օլու-
նուր ապչ իքէն , տօսթումուն
զէվզի օլսուս . սապըպ քեամիլ
5 ատէմ մասխարա օլուր : Րա-
հաթսա օլանլարըն ըչկինտէ ա-
յապը գայմադսա օլան՝ հադա-
6 րլէթ ջըրաղլարը սըր : Ձ ալամէ-
րին էասըրլարը ատուտէ հալ օ-
լուր . վչ Ալլահըն՝ ելէրինէ ղա-
նդըր կէթիրտի յի Ալլահը զաղա-
պա կէթիրէնլէր՝ էմինլիքտէ տիր-
7 լէր : Վչ լաքին հալա հայվանլա-
րա ասր , վչ ատնա էօյրէտէձէք-
լէր , վչ հավանըն գուշլարընա՝
վչ ատնա խապէր վէրէձէքլէր .
8 Նախատ եէրէ սէօյլէ , վչ ատնա
էօյրէտէձէք , վչ ոէնիլմին պա-
լըգլարը սատանադ գոսէձէքլէր :
9 Գունլարըն հէվիհսինտէ՝ պունու
Բապալըն իլի էթտիյինէ քի՛մ
պիլմէզ . Ձրի հէր եաշայանըն
ձանը վչ հէր լնսան էթինէն
10 բուհոս օնուն էլինտէ տիր : Գու-
11 լաք՝ սէօզլս տէնէմէ՞ղ մի , վչ
տիմաղ՝ Թաա՛մը տաթմա՞ղ մը :
Ի՛մ վէրլէրտէ՝ վչ խորաք էօ՛մր
12 ուզունլուզունտա օլուր : Ի՛մ
13 վչ գուվվէթ օնուն իլէ տիր .
Թէտալիր վչ խորաք օնուն տուր :
14 Իշթէ օ եըզար , վչ եաւրըմազ
օ՝ ատէմին իւզէրինէ գափար ,
15 վչ աչըլմազ : Իշթէ օ՝ սուլարը
ալըգօր , վչ գուրսուրլար . վչ օն-
լարը սալը վէրիր , վչ եէրի ալթ
իւսթ էտէրլէր : Գուտարէթ վչ 16
հէյքմէթ օնուն իլէ տիր . ալսան-
մըշ վչ ալտայըշը օնուն տուր :
Մ՚իւշրիկլէրի հազմալանմըշ կէզտի- 17
րիր . վչ հաքիմլէրի տիվանէ է-
տէր : Փասխչահլարըն պէնատինի 18
չէօղէր . վչ պէկլէրինէ զինճիր
պաղլար : Պէյլէրի եազմալան- 19
մըշ կէզտիրիր , վչ գուվվէթլի-
լէրի ալթ իւսթ էտէր :
Էմինլէրին նուէթգունու հի- 20
տէրիր , վչ իխթիյարլարըն ա՛գ-
լընը ալըր : Պէյլէրին իւզէրինէ 21
հագարէթ տէօքէր . վչ կիւճլիւ-
լէրին գուշաղընը կէվզէտիր : Գա- 22
բանլըգտա օլան տէրին չէյլէրի
աշկեետար էտէր . վչ ճօլեմ կէօլ-
կէսինի այաղընլըգա ջըգարըր :
Թայֆէլէրի պէօյիւսիւր , վչ 23
ծնլարը հէյլաք էտէր . Թայֆէ-
լէրի տաղլարը , վչ հէրի կէթի-
րիր : Եէր գավմընըն սէրվէրլէ- 24
րինէն ա՛գլընը կիտէրիր . վչ ծն-
լարը եօլ օղմայան խալխ եէրտէ
սավարա կէզտիրիր : Օնլար ըչըգ- 25
սըզ գարանլըգտա՝ քեօր քեօրու-
նա եօգլարլար . վչ ծնլարը սէր-
խոշ կիսպի սալանտըրըր :

ՊԱՊ ԺԳ

1 Իշթէ հէվիհսինի կէօզլէրիմ
կէօրաիւ , գուլաղըմ իշիթսի ,

վէ ծնու անկլատը ։
2 Սիզին պիլտէյինիզն պէն տա-
խի պիլնիրիմ · պէն սիզսէն հանա
3 տէյիլ իմ ։ Ամմա պէն ճիւմլէյէ
գաատիրէ ռեօյէյէճէյիմ, վէ Ան-
լատ իլէ միւսապահատ էթմէք իս-
4 թէրիմ ։ Վէ լութֆն սիզ եալան
միւշնէճիւէլէրի՝ ճիւմլէնիզ պա-
5 թըշ հէքիմլէր սինիզ ։ Նօ՞ղսյոը
պիլքիւլլեյէ սիւքիւթ հաէ ի-
մինիզ · օլտէմ պու սիզէ ի՛մ հէ-
6 րինէ օղուր իտի ։ Հալա միւսա-
հատիմի տինլէյէյին , վէ տու-
տագլարըմըն մա՛րազալարընը ի-
7 լհամն ։ Անլատ իլէն եարա-
մազը՞գ մը ռեօյէսինիզ · վէ օ
նուն իլէն հիւքո՞մ հաէրսինիզ ·
8 Օնուն խաթըրընը՞ մը սույարը-
նըզ · եա Անլատ իլէն մա՛րա-
9 զա՞ մը հաէրսինիզ ։ Իյի՞ մի
տիր քի սիզի Թէֆթիշ հաէ · եա-
խօտ օնու՝ առէմի ալտաթարգլա-
րը կիսի ալտատա պիլո՞ր մի սի-
10 նիզ ։ Իյիր կիզլէճէ խաթընը
սույար խէնինիզ , օ սիզի էլտէթ-
11 թէ թէքտիր հաէճէք տիր ։ Օ-
նուն ճէլտլի սիզի իւրքիւթմէ՞զ
մի · վէ գօրգուսու իւզէրինիզէ
12 միւշմէ՞զ մի ։ Ջէբը էթմէյինիզ
շէյլէր՝ քիւլ հմալէրի տիր · վէ
մէթէրիսէլերինիզ՝ պալըգ մէթէ-
13 րիսէլերի կիսի տիր ։ Պանա սիւ-
քիւթ հաին , վէ պէն սէյլէ-
յիմ · վէ իւզէրիմէ նէ օղուր ի-
14 սէ՝ կէլսին ։ Նէհէ՞ն հօթիւրիւ
էթմէյի տիշլէրիմէ ալըրըմ , վէ
հօ՛րիւմիւ ալտըճումա գօրում ։
15 Օ պէնի գաթը հաէ իսէ տէ՝ օ-
նա կիւվէնիրիմ · ամմա եօլլարը-
մը օնուն հուզուրունտա իսպաթ
16 հաէճէյիմ ։ Պէնիմ գուրթու-
լուշում տաիսի օ տուր · զիրա
պէնտամուս օլան՝ օնուն հուզու-
րունա վարմազ ։
17 Սէօղիւմիւ էյիճէ տինլէյէյին ,
վէ Թագրիրիմ գուլտաղլարընընըզա
18 օլսուն ։ Իչթէ հալա պէն տա՛-
վամը Թէրթիպէ գօսամ , պիլե-
րիմ քի՝ սաատը ջգաճտալըմ ։
Պէնիմ իլէ շու էէքիէճէք քի՞մ 19
տիր · զիրա չմահի սիւքիւթ էթ-
սէմ , ճան Թէսլիմ հաէրիմ ։
Անճագ պէնիմ իլէ իքի ճէյ 20
էթմէ · օլ զէմման հուզուրուն-
տան կիզլէնմէյէճէյիմ ։ Իլինի 21
իւզէրիմտէն ուղագ էյլէ · վէ
գօրգուն պէնի իւրքիւթմէսին ·
Օլաէմ սէն ջաղըր , վէ պէն ճէ- 22
վապ վէրիրիմ · եախօտ պէն սէյ-
լէյիմ տէ՝ պանա ճէվապ սէօն-
տէր ։ Եարամազլըգլարըմ վէ 23
կիւնահլարըմ նէ՞ գաատը տըր ·
գապահաթըմը վէ կիւնահլըմը
պանա պիլտիր ։ Նէ՞ւզնիւնէ նի՞ 24
չհան հօրթէրսին , վէ պէնի քէն-
տինէ տիւշմէն սույարսըն ։ Րիւզ 25
կէարատան սիւրիւմիւ՞ն եափրա-
ղը՞ մը գօրգուտաւրսուն , եա-
խօտ գուրու չէօլի՞ւ մի գօվա-
լարսըն ։ Ջիրա հապգըմա ա- 26
ճըլգլար եազարընը , վէ պա-
նա՝ կէնճիլյիմին եարամազլըգ-
լարընը միրաս էթմիրիսին · վէ 27
այագլարըմը պուգաղըլարա գօր-
սուն , վէ հէմ եօլլարըմա տիգ-
գաթ հաէրսին · այագլարըմըն
իզլէրինէ նիշան գօյսուն ։ Վէ 28
ՌԷՒՒՄ էլէրիւք ճէյ կիսի՝ կիւվէ-
տէն էէնմիշ եալսայ կիսի Թէ-
լէ՞ք օլսուն ։

ՊԱՊ ԺԴ

Պ՞արըսան տօղան ատէմին 1
էօ՛րիւ՝ գրսսա վէ միհնէթ իլէ
տօղսա տուր ։ Ընճէք կիսի ջը- 2
գար , վէ քէսիլիր · վէ կէօղկ
կիսի գաչար , վէ տուրմազ ։ Գու- 3
նուն իւզէրինէ սիլէ կէօղէրինի
աչարսըն · վէ պէնի՝ քէնտին ի-
լէ էէրսա՛Թա կէթիրիրսին ։ Նա- 4
չաքաէն փաք՝ քի՞մ ջգարա սի-
լիր · հիչ քիմսէ ։ Ընճո՞ք կիսինէրի 5
մուգարրէր տիր , վէ այարընընը

սայը ը սենաե սիը , հատաւա-
բըենը սէն գ տուն , վէ օ աշա-
6 մաղ . Մնուն լուղբլինաէն սէօն,
վէ գալըըն , թա իւհրւեթվի կն-
սլի կիւնիւհնիւ էտա էոհնհէյէ-
7 տէք : Զ լրա ալաճ իչլուն լու-
միտ վար սըը քի՝ էյէր քէօսիվը
էսէ , էվնէ ֆիլիսէը ջղտարըպ՝
8 ֆիտանը էքսէք օմայաճագ : Ի
յէր քէօչիւ էէրտե էսքիը էսէ ,
վէ քիւթիչիւ Թօփրագտա էօ-
9 լւեր էսէ , տույուն ըսյիհսանը-
տան ֆիլիսէֆնիը , վէ ֆիտան
10 հիսլի՝ տաղար տաղար : Ամմա ին-
տան էօլւեսւ՝ կհչէր . վէ տահմ
ձան Թ՛ոլ՛ըմ էտեր , վէ նէ՞րէ-
11 տե սիը : Տուղարըն տհնիղտէն
ղույնը օլտուղտա՝ վէ չույտարըն գտս-
ղուետտուղտս վէ քէսիլտիյի կնպ ,
12 տահմ տե էաթար , վէ գալը-
մաղ . Ընղար Թա կհօք օմայա-
նատէք՝ գալմայաճագ ղար , վէ
ոյդուշարընտան ույանմայա-
13 ճագ ղար : Նօ՞ղայտը պհնի՝ Թա
ղաղտալըն կհչնձէյէտէք՝ մէ-
ղարտա կիղնէյիպ տագույա ի-
տըն . պտնա զհման Թայինն է-
տիպ՝ պհնի խաթըրնա կհԹիրհ
14 խըն : Ի յէր տահմ էօլւեր խսկ ,
տիրիվնը մի . ձհնկիմին ձհւմէ
կիւնհչերինտէ՝ Թա նէվկհԹիմ
կհչնձէյէտէք պհքէչէյէձէյիմ :
15 Ձաղըրաճագսըն , վէ պհն սա-
նա ձհվապ վերհձէյիմ . հղէրի-
նհն ա՛մհլինէ տրղու չէքէձէքսնն :
16 Զ լրա շնմոն տատրմարըմը տա-
յատրսըն պա՝ կիւնտհղնա կհօղ
17 տիքմէ՞ղ մի սհն : Ի՛սհռանըմ-քհ-
սէտե միւհրլի տիր . վէ հարա-
մաղըղըմ իւղերինհ զամմ հԹ-
18 տհն : Վէ հլպհԹ տիւշհն տաղ
մահվ օլուր , վէ գայա՝ հէրին-
19 տհն կհօչհւրիւվւեր : Տուղար՝
Թաշարը իսիրատըր , սհչհրլի հճ-
րհն Թօփրաղընը սիչէր կհօթիւ-
բիւր . տահմին իւմիտինի տե՝
20 ճօլհ հճլաք էտէրսին : Մնա
պիչ քիւվհյէ ղաչնպ կհչնրսհն ,
վէ օ կհչէր . ծնուն հիւզիւնիւ
տհյէսնրիպ՝ ծնու գօվարսըն :
Մնուն օղուլարը չերհչ պտուրս , 21
վէ օ պիրհդ . վէ ծնչար էտնա
օլուր , վէ օ տանկս մաղ : Ընճաղ 22
իւղերինտէ հԹի տաղը չէքհձէք ,
վէ տէրսհնհտէ ձանը եատ չէ-
քհձ՛ք տիր :

ՊԱՊ ԺԹ

Ա է Թհմանը Նղիվատ ձհ- 1
վապ վերնպ տէտի քի՝
Ա՛ղհմ տահմ հիվպյի ի՛մ՛ճէ 2
ձհվապ վերի՛ր մի , վէ գահնըը
կիւնտօղուստս հէչի իչէ տօչտս-
ղո՛ր մե . պհհտահտէ սէօղչէր 3
վէ փայտհսիղ-քհչատճէր իչէ միւ-
պահատ էտէ՛ր մի : Հադգան 4
սէն՝ գօրդույս նպԹատ էտէրսին,
վէ Ալահըն հուզուրսունտա տուտ-
սը ֆիհիս էտերսին . Զ լրա տղ- 5
ղըն գապահաԹըը ի՛չան էտեր ,
վէ հիվպղչէր տիչի ահէ՛ր : Սհ- 6
նի՝ տղղըն գապահաԹը չըգա-
րըը , վէ տհյիչ պհն . վէ տանա
գարըը տուտագըրըն հէհատհԹ
էտեր : Իչք տօղան տահմ տհ՛ն 7
մի ձին . հօխատ պայիրչերտհն
հվվհ՛չ մի տօղտուն : Ալահըն 8
սըրըտարըը իչնԹահ՛ն մի . էտ
ի՛չմի քէնտինհ՛ մի գափատԹաըն :
Նհ՛ պիչիրսին քի պիչ պիրհդհ- 9
չնմ . Նձհ՛ տչնտ սըն քի՝ օ պիղտհ
հօգ տուր : Ա ըահմըղտա հէմ 10
տգ տաչչը՝ հէմ հաչտա պատահ-
տան պէօյհւ վիր նիսԹհյար
վար : Ալահըն Թհսհղհիչերի վչ 11
տանա միւտայիմ տէօղ՝ տանա տ՛ղ
մը : Սհնին հիւրհչինի տլան նհ՛ 12
տիր , վէ հէօղչերին նհչհ՛ ի՛չտ-
րհԹ հտէր , քի ըուհտունու Ա՛ղ 13
լահըն իւղերինհ տէնտաերիսպ՝
տղղընտան պէօյհչ քհչամմար ջը-
գարրըսըն : Ատհմ նհ՛ տիր քի 14
փաք օլա , վչ գարըտան տօղան

15 քի սաւորդ օլա ։ Ինձնէ ա՛ղիղե-
րինէ Լ՛Թիւմաս Կ՛Թմիզ , վէ կէօք-
լէր օնուն նաղարըննա փոք ուէ-
16 միւ տիր ։ Գա՞նաէ գալսը մէք-
բուհ վէ չիրքին աուէմ՛քի՝ եա-
բամաղլըղը սու կիսպի կէլը ։
17 Սանա ուէյի վէրէյիմ , պէնի
ալինկէ ։ վէ կէօրսիյիւմիւ հի-
18 քեայէթ էուէյիմ , ա՛լիմ սաում-
լէրին խապէը վէրսիքէլէրինի , վէ
պապալարընսան աւըդ սապըս-
19 մաղդալարընը , քի ևէր օնլարա
եալընըզ վէրիլմիշ խան ։ վէ սրա-
լարընսան եապանէը կէչդիմիշ
խան ։
20 Գաորդ տայիմա ա՛զապ չէ-
քէը ։ վէ ղալմէ սազ եըլսար Թա-
21 յի՛ն օլունմուշ ։ Գօրդուլարըն
սէտսար օնուն դուլաղընսա սըր-
սէլամէթսէ իքէն , օնա խարապ
22 էուէն կէլէճէք ։ Գարանլըդսան
սէօնէճէյինէ կնանմազ , վէ օ՛
23 գըլըձա սապըսմըշ սըր ։ Էքմէք
նէ՞րէսէ տիր սէյիւ սօլաղը ։
գարանլըդ կիւնիւ՝ էլսէ հալըր
24 օլտուղունու պիլիր ։ Ը՛նդէթ վէ
մէշագդաթ օնու իւրքիւտիւր ։
օնուն իւզէրինէ՝ ձէնկէ հալըր
փաուիշահ կիսպի ղալխպ կէլիրէր ։
25 Զիրա Ա՛լլահա գարշը էլինի
գալընըրսը ։ վէ ձիւմլէյէ գա-
26 տիրէ ձէպպարըդ Թասլար ։ Օ-
նուն իւզէրինէ պօյնու իլէ՝ սր-
գալը գալգանլարընըն գալընդը
27 իլէ՝ Եէրիւսիւ ։ Զիրա Եիւղա-
նիւ՝ եալը իլէ Էրթսիւ , վէ
պէօպրէքլէրինսէ եալ պաղդա-
28 սը ։ Վէ խարապ չէհրէբսէ՝
մա՛մուր օլմայան վիրսան օլմագ-
սա օլան էվէրսէ սաբէն օլտու ։
29 Զէնկին օլմազ , վէ օնուն մալ
սաուիթ օլմազ ։ վէ մալարընն մալ-
30 լէրի եէրէ եայընմազ ։ Գարան-
լըգսան այրընմազ , օնուն սալ-
լարընը ա՛յէվ գուրուսսաձագ , վէ
աղղընըն նէֆէսի իլէ ղայ՛ օլա-
31 ձագ ։ Պաթըրդըղդա լինսանմասըն ,
էէրա եանդըդսաձագ , զիրա լուձ-
րէմէի պաթըդըդ օլաձագ ։ Կիւն- 32
լէրի Թէմամ օլմադսան քէսի-
լէճէէք , վէ տալըսարը եէչիլէնմէ-
յէճէէք տիր ։ Ամա կիսպի գօ- 33
րուղունու սէօքէճէէք , վէ զէյ-
Թունն աղաձը կիսպի չիչէքլէրինի
սիւշիւրէճէէք ։ Զիրա պինա- 34
մուսարըն ձէմսաա՛Թը արըգդա-
նաձագ · վէ իիչվէթ ալանդարըն
չաարըդարընը սէնէչ եագուձագ ։
Օնդար միհնէթէ կիսպի գալըպ՝ 35
եարամաղդըգ սօղուրդուլար · վէ
գարընդարը հիվէ հազըրդար ։

ՊԵՂՊ ԺԲ

Վ է Յոբ ձէվապ վէրիպ սէ- 1
սի քի՝
Պունուն կիսպի չօգ չէյլէր ի- 2
նիմսիմ · ձիւմլէնիզ սագիլ Թէ-
սէլլիձիլէր սինիդ ։ Հէվսէյի սէօզ- 3
լէրին ուձու վա՞ր մը · եօխսա
սէնի Թահրիլգ էսէն նէ՞ սիր քի՝
ձէվապ վէրիրսին ։ Գէն սախի 4
սիղնի կիսպի սէօյլէյէ պիլիրիմ ·
էյէր ձանընդըզ՝ ձանդընի եէրին-
սէ օլա խալ , ա՛լէյհինիզէ սէօզ-
լէր սիզէ պիլիր խալիմ , հէմ ա՛-
լէյհինիզէ պաշդմը սա՛լար խալիմ ։
Ը՛նդէ մ՛իլէ սիղի գուվվէթլէնսի- 5
լէր խալիմ , վէ տուսադլարընմն
գընդընսանմասը եէէնինէ սէփ՝
էսէր խալ ։
Ի՛յէր սէօյլէր խալիմ , սէրսիմ 6
սէփ՝ օլմազ · վէ վաղ կէչէր ի-
սիմ , պէնսէն նէ՞ կիսէր ։ Ան- 7
ձագ շիմսի պէնի եօրսուս · ձիւմ
լէ ա՛յալիմի վիրսան պրագալը ։
Հէմ պէնի գավըսաարդը՝ շէհա- 8
սէթ իչինն օլսուս · վէ ալըգդը-
ղըմ պանա գարշը սուբուսպ՝ եիւ-
զիմ շէհսահէթ էսէր ։ Օնուն 9
ղալսալը պէնի եըրթսը , վէ պէ-
նի գօվալսաը , սիչէլրինի իւզէ-
րիմէ գընձըրսաձագ · սիւշիհնիմ
հէօզէրինի պանա քէսքին էյլէ-

10 ան. Իւզէբիմ աղըզլարընը աչ-
ըզլար, հագարեթ իւլէ չէնէլէ-
բիմէ վերտուզար. ալիըլէքտէ իւ-
11 զէբիմէ եըզըլըզըլար: Ալլահ պէ-
նի եարատտըդա Թէգլիմ էթտի.
վէ պէնի փասըգլարըն էլինէ
12 տուշիւրտիւ: Րահաթ իսիմ, վէ
պէնի սաբըրլըթտը, վէ պոյնումա
Թուէթուսլ՝ պէնի վարէլէտի, վէ
պէնի քէնտինէ նէյան տուքտի:
13 Թիրէնսաղլարը էթրաֆըմըզ՝ ալ-
ըզլար. պէօպրէքլէրիմի տէվիսլ՝
էսիրիէմէդը, էօտևումիւ էէրե տէօ-
14 քէր: Նըգըմ իւզէրինէ եըգըմ
իւլէ պէնի եըգտը. իւզէրիմէ
15 ճէպտար կիսի էևէրիւր: Տէրի-
մին իւզէրինէ ջուլ տուքտիմ. վէ
պոյնումուզումա Թօփրաղա սօգ-
16 տում: Նիւզնիւմ ալլամագտան
գըզարտը, վէ քիրփիլէրիմին իւ-
զէրինէտ էօլիւմ կէօլկէսի վար,
17 էևէրիմտէ զուլըմ օլմայըդ՝ նէյա-
18 զըմ վաք իսէ տէ: Եա՛ էէր՝ գա-
նըմը էօրթմէ, վէ ֆէրեատըմա
19 մահալօլմասըն: Ճիմոի տախի
իչթէ շահիտիմ կէօքտէ՝ վէ պէ-
նիմ իչնուն չէհատէթ էտէն էևս-
20 ճէրտէ տիը: Պէնի զէվգլինէն
տօսթլարըմ տըը. կէօզէրիմ
21 Ալլահա եաշ տէօքտը: Նո՛ղայ-
տը ինտան՝ Ալլահ իլէ միւպահա-
տէ էտէպիլէ իսի, տտէմ օղլու՝
22 տօսթու իլէ էթտիյի կիսի: Զի-
րա պիը գաչ պէնէ կէչինճէ,
տէօնմէյէճէյիմ էօլա կիտէճէ-
յիմ:

ՊԱՊ ԺԷ

1 Պուհումի հէլլաք օլտու, կիսի-
լէրիմ սէօնտիւ. պէնիմ իչնուն
2 մէզարլըգ գաւըզը: Զէվգլինինիլէր
էանըմտա տէյիը մի, վէ կէօզլէ-
րիմ օնլարըն մա՛րթալարընտա
3 կէճէյէճէ՞ղ մի: Հալա պէնին
էանընտա պանա քէնթիլ գօ. պէ-
նիմ իլէ՝ շու էլ Թուէթուշճագ
քի՞մ տիը: Զիրա պէն օնլարըն 4
գալկընտըն ի՛րթիան կիղնէսին.
օնուն իչնուն օնլարը հիւճիէյէ-
մէյէճէքսին: Տօսթլարընը եաղ- 5
մա իչնուն զամաղլայանըն օղուզ-
լարընըն կէօզլէրի պօղուլուը:
Վէ պէնի գավմընտա մէսէլ տիք- 6
տի. հօնէլէրինտէ էերահիյէթ
օլտում: Հէմ կէօզլէրիմ գատա- 7
վէթտէն գամաչը. վէ հէվի եշ-
քեալիմ կէօղիկ կիսի օլտու:
Տօղուուլար պուէնա հէյրան գա- 8
լըըլար. վէ սու չօսուղլար պինա-
մուստան իւզէրինէ հարաքէթ է-
տէճէքլէր: Վէ սաօըզ՝ եօղու- 9
նու գավի Թուէթաճագ, վէ եէլէ-
րի վաք օլան՝ գուվվէթ արթը-
րաճագ տըը: Վէ լաքին սիղնի 10
ճիւմլէնինդ տէօնիւն, վէ հալա
կէչնի. չիւն քի սիղտէ ա՛լիմ
պուլամամ:

Կիւնէլէրիմ կէչտի, նիյէթլէ- 11
րիմ՝ էևրէյիմին արզուլէրի սէօ-
քիւլտիւ: Կէճէ կիւնէ տէօնտէ- 12
րիլտի. գարանլըղըն էօնիւնճէ
նուր եաղըն տըը: Իչէր պէք- 13
լէր իսէտ, էվիմ մէզար օլաճագ,
տէօչէյիմի գարանլըգտա սէրէ-
ճէլիմ: Չիւրիւքքիչէ՝ պապամ 14
սըն, վէ գուրթա՝ Ալնամ վէ գըզ
գարընտաշըմ սըն չաղըրտըմ: Իմ 15
տի իւմիտիմ արթըգ նէ՞րէտէ
տիը. վէ ումմուղտումա քի՞մ
կէօրէճէք: Օնլար՝ պիրլիքտէ 16
Թօփրագտա էաթաբըղմընըղ զէ-
ման մէզարըն խալվէթլէրինէ ճ-
նէճէք:

ՊԱՊ ԺԸ

Ո՞նտէն Սօքրու Բաղդատճէ- 1
վտպ վէրիպ տէտի՝ քի՝
Նէ՞ զէման տէօղլէրի տիւքէ- 2
տէճէքսինինդ. ան կիպըսըն, վէ ան-
տէն սօնհրա տէօյլէչէնիմ: Նի՞- 3
չիւն հայվան կիսի սայըլտալմ,
կէօղլէրինիդտէ նատիքը կէօրիս-

4 նէլիմ։ Ւ Էնոսի զաղապը իւր ձա-
նըը էբրեաթար. եէր սէնին ի-
ւիւն Թէբք օլուռնո՞ւր մու, վէ
գայա էէրինտէն կէօչիւրիւլո՞ւր
միւ։
5 Ւ Էյսկէթեէ ֆասըգլարըն նու-
րու սէօնէր. վէ ամէնինին ա՛-
6 լիվ ըշըգ վէրմէզ. Ձասըրըն-
տա՝ նուր գարանըգ օլուր. վէ
օնուն իւզէրինտէ մումու սէօնէր։
7 Գուվվէթինին ասրմլարը տար
օլուր. վէ օնուն Թէտպիրի օնու
8 էրգաձագ տըր։ Ձ իրա քէնտի
այագլարը իւէ աղա ամըլըր. վէ
9 չէպէքին իւզէրինտէ կէզէր։ Ֆագ՝
էօքչէսինի էագալար. սուղագ՝
10 օնու սրգը Թուռթար։ Օնուն ի-
ւիւն էէրտէ քէմինտ՝ վէ եօլ իւ-
զէրինտէ գավտան կիզէնմիշ տիր։
11 Էթրաֆտան՝ գօրգուլար օնու
իւրքիւաիւր. վէ օնու՝ այագլա-
12 րը իւէ գաչըրըրլար։ Օնուն գուվ
վէթի ամըզգ օլուր. վէ հէյաք-
ըզգ օնուն պէօյրիւնտէ հազըր
13 տըր. Տէրիսինին ա՛զալարընը
էէկէձէք. ա՛զալարընը էօլիւ-
14 միւն իւք տօղուշու էէկէձէք։ Օ-
նուն ի՛Թիմաը՝ չաորըրընտան
քէսիլէձէք. վէ գօրգուլար միա-
15 միչհարընա սիւրիւլէձէք։ Վէնո-
տինէ գալմայաձագ չաորըրընտա՝
պէյ սաքին օլամագ. օնուն մէս-
քէանը իւզէրինէ քիալիԹ սաչը-
16 լամագ։ Ա՛լԹընտան քէօբէլերի
գուրուլամագ. վէ էօգարտան
17 տալարը քէսիլէձէք տիր։ Օ-
նուն զիքրի էէրտէն հէյաք օլա-
ձագ. վէ տիշարըարտա օնուն
18 ատը օլմայաձագ։ Օնու ըշըգ-
տան գարանըղտա սիւրէձէքլէր.
վէ օնու սիւնէաատան գօվամագ-
19 լար։ Գավմընտա օնուն էվատը
վէ էվատը էվատը՝ վէ մէքէան-
լարընտա պադիսի օլմայաձագ
20 տըր։ Օնուն կիւնիւնէ՝ պաԹը-
տա օլանըար միւԹէհհայիր օլա-
ձագըար, վէ կիւնտօղուսունտա
օլանըար գօրգու չէքէձէքլէր։
Հագգան ֆասըղըն մէքէանը- 21
րը պունըար տըր. վէ Ա՛լլահը
պիլմէյէնին մահալի պու տուր։

ՊԱՊ ՀԻ

Ա Է ՅՈՒ ձէվապ վէրիսպ տէ- 1
տի քի՝
Ն՞ԷՂԷմանէտաէք ձանըմա էվէմ 2
վէրիբոսինիզ. վէ պէնի սէօղլէր
իւէ էգէբսինիզ։ Շիմտի ան քէր- 3
րէ տիր՝ պանա սիԹէմ էտէյօր-
սունուզ. ուԹանմայըպ՝ պէնի
սէրսէմիլէտէյօրսունուզ։ Վ էւա- 4
քին էկրէքտէն էանըղըղըմ իսէ
տէ, էանըղըղըմ էանըմտա գա-
ղըր։ Ւ Էյէր էկրէքտէն իւզէրի- 5
մէ Թէքէպպիւր էտէր իսէնիզ,
վէ հագարէԹիմի պանա գարշը
իսպա՛Թ էկէԹիբիր իսէնիզ, հա- 6
ւա պիլդն քի՝ պէնի Ա՛լլահ էրգ-
տը. վէ իւզէրիմէ աղընը էէվիր-
տի։ Ւ ԻմԹէ՝ Ձուլմ էաղըրըրըմ, 7
վէ ձէվապ վէրէն էօգ տուր.
Փէրէաա էտէրիմ, ամմա չէ-
րատա՛Թ էօգ տուր։ Ե՛օղուտմուն 8
էԹրաֆընը էէվիրտի, վէ կէչէ-
մէմ. իւզէրիմին իւզէրինէ գա-
րանըղգ գօտուռ։ Պէնտէն ի՛ղղէ- 9
Թիմի սօյտուռ, վէ պաշըմըն Թա-
ձընը կիտէրտի։ Պէնի չէփչէվ 10
րէտէն պօղտուռ, վէ կիԹտիմ.
վէ իւմիտիմի աղաձ կիպի քէօբ-
աէն գօփարտը։ Չէմ իւզէրիմէ 11
ղաղապընը ԹուռԹուչտուրտուռ.
վէ պէնի՝ տիւշմէնլէրի հիսապը-
նա գօտուռ։ Օնուն պէօղիւքլէրի 12
պիրլիքտէ կէլիպ՝ պանա գարշը
էօլտրընը հաղըրտըղտը, վէ
չաորըրըմըն էԹրաֆընա գօնտուռ-
ղար։ Գարընտաչտարըմը պէնտէն 13
իրագ էԹտի. վէ աշնաղարըմ՝
հագգան պանա էատ օլտուռղար։
Ագրապաղարըմ պէնէ պրագտը. 14
վէ պէնի պիլէնլէրը պէնի ուռուԹ-
տուռղար։ Իվլմէն էհաղիսի վէ 15

ՊԱՊ Ի

Ա՚նտէն Նաամը Սուիար ՃԷ- 1
վաս վէրնպ տէտի քի՝
Պաունուն իչնէն էվքեարըմպա- 2
նա ՃԷվապ էթտիրնը , վէ պաուն-
տան էօթնէրիւ ա՚ՃԷլէ էտէրնմ։
Ա՚յպըմըն Թէտիպնին իչնէն- 3
տիմ · վէ ֆէհմիմին ըուհու՝ պա-
նա ՃԷվապ էթտիրնը ։ Պաունու 4
պիվո՚ր մի սէն քի՝ Թա գատիմ-
տէն՝ էէրին իւղէրնէ ատէմ գօ-
նալըտան պէրու՝ Էարամազդն 5
զաֆէրի ազ ղէտան տուրուբ · վէ
պինամուսան չաղըղը պիր տէ-
մէտէք տիր ։ Օնուն չանը կէօյէ 6
չըգաս , վէ պուրը պուրնըթլարա
էէթնէսէ , քէնտի Թէրսի կիպի 7
էպէտէն հէյաք օլաՃագ · օնու
կէօրմիւշ օլանլար՝ Գա՞նտէ տիր
տէյէՃէքլէր ։ Տիւշ կիպի ուչա- 8
Ճագ , վէ պուրնըմայաՃագ · վէ
կէՃէ խէչալն կիպի՝ նապէտիտ
օլաՃագ ։ Օնու կէօրմիշ կէօզ 9
տոխի՝ արԹըգ կէօրմէյէՃէք ·
վէ օնուն մահալն՝ օնա արԹըգ
նազար էթմէյէՃէք ։ Օղուլա- 10
րը փադիր նէչ հէլալաշաՃագ-
լար · վէ հլէրի՝ օնուն գավտըղը-
նը կէրի վէրնէՃէքլէր ։ Փէմպէլէ- 11
րի՝ կէնՃկնչի նէչ տօլու տուր ·
տամմա պիչէնինՃէ Թօփիրաղա հա-
ԹաՃագ ։ Ի յէր Էարամազդ 12
օնուն աղղընտա ԹաՃը օլուպ՝
օնու տիվնին աչԹընա կիղչէպի
խսէ , օնու էսիրկէր տէ պագ- 13
մաղ խսէ՝ վէ օնու տիմաղը իչնը-
տէ ալԹգօր խսէ գալի , օնուն 14
Թատա՚մը պաղըրտագլարընտա՝
Թէսպիհ օլաՃագ , տէրսունինտէ՝
տաղը Էըլան էօտիս օլաՃագ ։
Ենէմտուղու մալը գուտաՃագ · 15
Ա՚լլահ օնու՝ օնուն գարնընտան
չըգարաՃագ տըր ։ Սաղըր Էը- 16
լան զէհիրի էմՃէյէ · օնու էնկէ-
րէյ Էըլանըն տիլն էօլտուրէՃէք։
Ըրմագլարը՝ էաղ պալ նէչ սիտտ 17

խալայըգլարըմ պէնի Էատ օպ-
տըլար · օնլարըն կէօզէրինտէ
16 ԷապանՃը օլտուս ։ Գուլուս
չաղըրտըմ , վէ Ճէվապ վէրմէ-
ղաղըմ նէչ օնա Էալվարտըմ ։
17 Ն՚էֆէսիմ գարըմա՝ վէ նի յաղըմ
էօզ էվլատլարըմա Էատ օլտուս ։
18 Վրէչնէյէք չօՃուգլար պիչէ պէնի
Թահգիր էտէրլէր · գալգարըմ ,
19 վէ պանա սէօզ ա՚Թարլար ։ ՃիւմՃ
լէ սըրրատլարըմ պէնտէն էրթահ
էտէրլէր , վէ շու սէվկիսլնչէ-
20 րիմ իւզէրիմէ տէօնէրլէր ։ Փէ-
միյիմ տէրիմէ վէ էթիմէ Էա-
փըշը · վէ եաՀՀըղ ափչէ-
րնմին տէրիսի նէչ գուրԹուղ
21 տուս ։ Ե՛ տօսԹլարըմ՝ սիզ
պանա մէրհամէթ էտին , պանա
մէրհամէթ էտին · զնրա պանա
22 Ա՚լլահըն էլնի տօգանտը ։ Նի՚չնէն
Ա՚լլահ կիպի պէնի գօվալատը-
նըզ , վէ էթիմտէն տօյմազտը-
նըզ ։
23 Ն՚օ՚լայտը հալա սէօղէրիմ Էա-
զըլա խսի · նո՚լայտը քիԹապա
24 րէտմ օլտունալար խսի · Տէմիր գա-
նէմ վէ գուրչուն նէչ գայատա է-
25 պէտէն գաղըլտաալար խսի ։ Ձ՚ն-
րա պէն պիվնրիմ քի՝ ֆիւտա էսի-
Ճիմ տաղ տըր , վէ ա՚դըպէթ
Թօփիրագտա տուրաՃագ տըր ·
26 Վ՚է պուս տէրիմտէն ատնկրա պուս
ընդնդ հէլտաք էտինՃէ , Թէնիմ
օլմագտըղըն եվնէ Ա՚լլահը կէօ-
27 րէՃէյիմ · օնու քի պէն քէնտիմ
կէօրէՃէյիմ , վէ կէօղէրիմ օնա
նազար էտէՃէք , վէ զայրխսի տէ-
յիվ , պէօպրէքլէրիմ՝ պէվլիտտէ
28 Թէվէֆֆի օլտըղը խէ պէ ։ Տէմիրն
խոնիղ քի՝ Օնու Նի՚չնէն գօվա-
լարըղ · չնէն քի մատտէնին քէօ-
29 քիւ պէնտէ պուրնունուբ ։ Գը-
ըՃտան գօրգուն · զնրա զաղա-
պըն Ճէղալարը՝ գըըՃ տըր ·
Թա պիվէսինիզ քի՝ չէբատ՚Թ
վար ։

Ա՚նտէն Նաամը Սուիար ՃԷ- 1
վաս վէրնպ տէտի քի՝
Պաունուն իչնէն էվքեարըմպա- 2
նա ՃԷվապ էթտիրնը , վէ պաուն-
տան էօթնէրիւ ա՚ՃԷլէ էտէրիմ։
Ա՚յպըմըն Թէտիպնին իչնէն- 3
տիմ · վէ ֆէհմիմին ըուհու՝ պա-
նա ՃԷվապ էթտիրնը ։ Պաունու 4
պիվո՚ր մի սէն քի՝ Թա գատիմ-
տէն՝ էէրին իւղէրնէ ատէմ գօ-
նալըտան պէրու՝ Էարամազդն 5
զաֆէրի ազ ղէտան տուրուբ · վէ
պինամուսան չաղըղը պիր տէ-
մէտէք տիր ։ Օնուն չանը կէօյէ 6
չըգաս , վէ պուրը պուրնըթլարա
էէթնէսէ , քէնտի Թէրսի կիպի 7
էպէտէն հէյաք օլաՃագ · օնու
կէօրմիշ օլանլար՝ Գա՞նտէ տիր
տէյէՃէքլէր ։ Տիւշ կիպի ուչա- 8
Ճագ , վէ պուրնըմայաՃագ · վէ
կէՃէ խէչալն կիպի՝ նապէտիտ
օլաՃագ ։ Օնու կէօրմիշ կէօզ 9
տոխի՝ արԹըգ կէօրմէյէՃէք ·
վէ օնուն մահալն՝ օնա արԹըգ
նազար էթմէյէՃէք ։ Օղուլա- 10
րը փադիր նէչ հէլալաշաՃագ-
լար · վէ հլէրի՝ օնուն գավտըղը-
նը կէրի վէրնէՃէքլէր ։ Փէմպէլէ- 11
րի՝ կէնՃկնչի նէչ տօլու տուր ·
տամմա պիչէնինՃէ Թօփիրաղա հա-
ԹաՃագ ։ Ի յէր Էարամազդ 12
օնուն աղղընտա ԹաՃը օլուպ՝
օնու տիվնին աչԹընա կիղչէպի
խսէ , օնու էսիրկէր տէ պագ- 13
մաղ խսէ՝ վէ օնու տիմաղը իչնը-
տէ ալԹգօր խսէ գալի , օնուն 14
Թատա՚մը պաղըրտագլարընտա՝
Թէսպիհ օլաՃագ , տէրսունինտէ՝
տաղը Էըլան էօտիս օլաՃագ ։
Ենէմտուղու մալը գուտաՃագ · 15
Ա՚լլահ օնու՝ օնուն գարնընտան
չըգարաՃագ տըր ։ Սաղըր Էը- 16
լան զէհիրի էմՃէյէ · օնու էնկէ-
րէյ Էըլանըն տիլն էօլտուրէՃէք։
Ըրմագլարը՝ էաղ պալ նէչ սիտտ 17

չայլերընդեն սեղբերինի կհօրմէյէ.
18 ձէք։ Զահմէթ իւէ գալանտըղընը կէրի վերթձէք. վէ եուԹմայաձապ. օնուն կէրի վերթձէյի՝ մալի գատթը օլաձապ, վէ մէսրուր օլ
19 մայաձապ տըր։ Զ իրա Ֆապիր. լէրի եղնայ սլրապտը. սլինա հէ-
20 մէտի էվի գափըլտը։ ԻլսէհէԹ Թէ տէրուննինաէ ըսհաԹ սլիլմէյէձէք, արզուլաձըղընը գաչը-
21 րամայաձապ տըր։ Օնա էհյէձէք չէյ գալմայաձապ. օնուն իչինն օնուն էլլայի գավի օլմազ։
22 Ղանիմէ իւէ ձօլօ օլտուգտա պէւէ՝ սըզգէհաէ օլաձապ. միհ-
23 նէԹաէ օլանլարդն հէր պէյասը օնուն իւղէրինէ կհղէձէք։ Գար-
նընը տօյուրաձապ օլտուգտա՝ Աղահ օնուն իւղէրինէ զազապը. նըն չհատէհինի սաղաձապ, վէ
24 օնա օնուն իւղէրինէ Թաա՛մըն. տա էաղտըրաձապ տըր։ Տէմիր սիլահտան գաչտըղընտա, օնու պագըր նայ սաղայաձապ տըր։
25 Դընթան էչէլէն գէւէմ վէձհիւ. մէնտէն՝ տէմիրն տաիլ օնուն էօտիւնտէն չըգաձապ. օնուն իւ-
ղէրինէ հիյայհէԹէր հղէձէք։
26 Ձհիմհէ գարանլըգ օնուն խաղ. նէչէրի հէրինէ սագլանաձապ. օնու՝ իւֆիւրիւմհիչ աԹհէչ եա-
լայաձապ, օնուն չատըրընտա
27 գալանա ֆէնա օլաձապ։ Կհօք՝ օնուն գապահաԹընը խղհար հ. տէձհէք. վէ հէր օնուն իւղէրինէ
28 գալգաձապ։ Իվինէն իրատը՝ օ-նուն ձհմ՝ հէհտիյի՝ Աղահդն զազապը կհէնհունտէ գափըլա-
29 ձապ։ Ֆատրգ սատհմին Աղահ-տան հիսսէսի՝ վէ Աղահտան օ-նուն հագգընա էմր օլունմուշ մի-
րատ պազ տուր։

ԳԱՊ ԻԱ

1 Ա՛նտէն Յօբ ձէվապ վէրիպ տէտի քի՝

Սհօղհմիւ էյհձհ տինկէյին. 2
վէ սիղնն Թհսհգ իւէրինէ պտս
օլսուն։ Պանա Թհէհմիւ է- 3
մին, վէ պէն սէյղէյիմ. վէ
պէն սէյղէտիքատէն ասնկրա, զնվգ-
լէնին։ Պէն ատէմի՛ մի չէքվա է- 4
տէրիմ. վէ էյղէ խսհ՝ նի՞չհին
բուհնհմ. ոզգրդմասըն։ Պանա 5
պագդն, վէ հէյրատ օլուն. վէ
աղըղ իւղէրինէ հլ գօյուն։
Ձհին քի անկորգձա՝ չաչարըմ, 6
վէ Թէնհմի տիԹրէմհ եագալար։
Գասրգլար նի՞չհին հաչայօրլար. 7
իհմԹհյարձնընըլար, գուվվէԹտա-
հիպի տահի օլուրլար։ Օնլարըն 8
զիւրրհյէԹի հուզուրլարընտա
պիւէհէրինձհ՝ հէմ օնլարըն իվ-
լատլարը կհօղէրինին էօնհունաէ
գայիմ օլուր։ Իվէրի գօրգու- 9
տան սաչիմ տիր, վէ օնլարըն իւ-
ղէրինաէ Աղահդն տէյհէյէ տէ-
յհիչ տիր։ Օնուն պուզլաար էնֆԹ- 10
լէհնիր, վէ պօչա չըգմազ. լհնէ-
յհ տօղուրուր, վէ հաղուզ տիւ-
հնւրմէզ։ Ֆհիւչիւքէրինի՝ գօ- 11
յուն կհպի սաղը վէրիրլէր. վէ
չձհուգլարը սրչրրար։ Տէֆ վէ 12
Թանապուր իւէ սէս գալտըրըպ՝
մրագաչ սէսի իւէ չազ օլուրլար։
Օնլար հիւնէյէրինի խօչ հալտէ 13
կհչիրիրլէր, վէ սիր տէմոէ մէ-
զարա ֆէնէրլէր։ Վ է Աղահա 14
տէրլէր քի՝ Պիղտէն վար կհԹ.
զիրա սէնին հօղտարընդն սիլհի-
սինտէն խօչտանմազդզ։ Ձհիմհէ- 15
յհ գատիր նէ՞ տիր չի՝ օնա ի՝-
պատէԹ էտէձհէյիդ. վէ օնա
նի յաղ էտէր խսհք, նէ՞ Ֆայխտէ-
միզ օլուր։
ԻչհէԹ օնլարըն խօչ հալի էչէ- 16
րինաէ տէյհի տիր. Ֆատրգլա-
րըն նատհյաձը պէնտէն ուզապ
օլտուն։ Ֆատրգլարըն էիրապը- 17
ար գա՞չ քէրրէ սէօնէր, վէ օն-
լարըն իւղէրինէ պէլալարը կհ-
չիր. օ՝ զազապընտա տէրլէր
Թագսիմ հտէր։ Րիւզհկարըն էօ- 18

նեւնտէ սաման կիսպ՝ վէ գաղտը-
ղանըն գաղտըղը չէօվ կիսպ օ-
19 ըսբըսը : Ալահ օնուն ղուլմա-
նու օնուն օղուլլարընա սապլար-
օնուն ձեզասընը վերտձէք , վէ օ
20 պլէձէք տիր : Կէօղլերի քէնտի
հէլաքինի կէօրտձէք չիր ; վէ
ձիւմլէյէ գաղտրըն , ղալաղընդ-
21 տան իչէձէք տիր : Չ՚իրա օնուն
այլարընըն սայըսը օրթմանըն քէ-
սիլինձէ , քէնտինէն սընդրա գա-
լան էվնտէնն նէ՞ խօշնուտուղու-
օլուր :
22 Եւռձէլէրէ հիւքմտէն Ա-
23 լահա՝ լ՚իմ էյլէսիլի՞ր մի : Պիրի
էօլիւը հէման քեամլէյինտէ՝
Թէմամ րահաթտա վէ սէլամէթ-
24 տէ լքէն , գալարը սիւտ իլէ
ռօլու՝ վէ քէմիքէրէրինն իսկայ
25 եաչ լքէն : Վէ պիր ղայրիսկ ձան
աձըսը իլէ էօլիւը , վէ խօշնուտ-
26 լուգ իլէ եէմէզ : Օնլար Թօփ-
րադտա պիրլիքտէ եաթարլար ,
վէ օնլարըն իւսթիւնիւ գուրթ
էօրթէր :
27 Իչթէ սիղնն էվիքեաբընըղը՝
վէ հ՚ադգըմա նահադ Թէսպիր-
28 էրինէզլի պիլմիրիմ : Չ՚իրա տէր-
սինիղ քի՝ Պէյնն էվի նէ՞րէտէ
տիր . վէ փաստգլար մէքեանլա-
րընըն չատրըը գա՞նտէ տիր :
29 Եօլտան կէչինլէրէ սօ՞րմատընըղ
մը , վէ իչտրէթէչէվինի Թանը-
30 մա՞ղ մըսընըղ , քի եարատալ հ-
լաք կիւնիւ իչինն տագլանընը. օն-
լար ղաղտպլար կիւնիւնտէ կէօ-
31 Թիւրիւձէձէք տիր : Օնուն եիւղիւ-
նէ գարըը եօլունու քի՞մ խոպէր
վէրիր . վէ էմանէթինէն ձէզասընը
32 օնա քի՞մ վէրտձէք : Ամմա օ պա-
խէ մէզարըզտա կէօԹիւրիւձէձէք,
վէ տիւրպէտէ պէքլէնէձէք տիր :
33 Տէրէնէն քէսէքլէրի օնա Թամըը
կէլէձէք , վէ հէր առէմ օնուն
արաընձա ալայ պաղլար , հէմ
էօնիւնձէ վարաղարը հիսաալը եօգ
34 տուր : Խմոի պանա նի՞ձէ պօշու-
նա Թէսկիլէ վէրիրինիզ . չինն
.քի՝ ձէվապլարընըղդն նէԹիձէսի
եարամազ դը տըր :

ՊԱՊ ԻՌ

Ո)լտէմ Թէմանը Եղիփազ 1
ձէվապ վէրիսպ տէսի՝ քի՝
Իսնան Ալահա փայտէյլի օ- 2
ղապլի՞ր մի՞ փ՚ըդըը քիմսէ ան-
ձագ քէնտինէ. փայտէ էաէր :
Եչէր սաըդ իսէն , ձիւմլէյէ 3
գաստրըն կէօնդիւնիւ էաէ՞ր մի
սէն . վէ եօղլարընդդ քեամլ էաէր
իսէն , օնա փ՚այտէ վա՞ր մը :
Սէնտէն գօրգտուղունտա՞ն մը 4
սէնին իլէ միւսապհասէ էաէր .
սէնին իլէ էերատ՚Թա կէլի՞ր մի :
Սէնին փասըգլընըն պէօյիւք՝ վէ 5
եարատալընդդլարըն սընրհայէ
տէյի՞լ մի : Չիւն քի գարընտաղլա- 6
րընտան սէպէպսիզ բէհն ալտըն,
վէ չըփլագլարը հալալընտան
սօյտուն : Եօրղունա սու իչնրմէ- 7
տէն , վէ էքմէյի աչտան մէն՝
էմտէն : Ամմա եէր՝ զօրպաղընն 8
օլտու՝ վէ օնտա՝ խատրը սայըլան
սաքէն օլտու : Տուէ գարըլարը 9
պօշ կէօնտէրտէն , վէ էօքսիւզէ-
րէն գօլարը գընրըլը : Օնատ 10
էօԹիւրիւ սէնին էմրատ՚փընը տու-
զաղտըր սէմըշ սըր . վէ անկսընդ-
տան գօրգու սէնի իւրքիւԹտիւ .
Եախօտ գարատըգ ֆ՚ի՝ կէօրէմէդ 11
օլտուն . վէ՚ սէնի չօգ սուլար էօր-
Թէր :
Ալահ կէօյիւն եիւձէլինն 12
տէ տէյի՞լ մի՞ լխմոի եընըրզըլ-
րընն պաշընտա պագ՚ , նի՞ձէ եիւք-
սէք տիրէր : Վէ սէն աէտէն քի՝ 13
Ալահ նէ՞ պիլիր . սիւտան իչնն-
տէն հիւքմ էտէ պիլի՞ր մի : Օ- 14
նու պուլուԹլար էօրԹէր , վէ
կէօրմէդ . վէ կէօքլէրինն տապրէ-
սինտէ կէղէր : Չիւսրադ առէմ 15
լերին կէզտիքլէրի գատիմ եօլա
սիդգաԹ էմտի՞ն մի , քի օնլար 16

ՊԱՊ ԻԴ

1 Ա Յ Յոբ ձեվասպ վերիսպ տէ-
տի քի՝
2 Պու կիւն տախի չէքվամ ածը
տըը • հարամ՝ ահըմման աղըը
3 տըը : Նօ՛ղայտը օնու պուլա պիլսէ
խիմ, օնուն Թա մէքեանընա
4 վարա խիմ : Տա՛վամը օնուն
հուզուրունտա ԹէրԹիսէ գոյա
խիմ, վէ աղըմը խսալաԹլար
5 իլէ տօլտուրա խիմ : Գանա վէ-
րէձէյի ձէվասլարը պիլէ խիմ.
պանա նէ տէյձէյինի անկլայա
6 խիմ : Պէնիմ իլէ չօդ գուվվէԹ
իլէ չէքիլը մի խան • ձօգ, իլա
7 պանա գուվվէՀ վերիր խան : Օրա-
տա սալըհ քիմսէ օնուն իլէ մի-
պահասէ հաբր • վէ պէն՝ հպէ-
տէն հաբիմիմտէն գուրԹուլուր
8 խիմ : ԻլԹի իլէրն կիսէրիմ,
ամմա օ ձօգ • վէ կէրն կիսէրիմ,
9 ամմա օնու տույամամ : Իլձէտ-
յի էէրէ տօլա կիսէրիմ, ամմա օ-
նու ԹուԹամամ : օ սաղտա սագ-
լանըը, վէ օնու կէօրէմիմ : Ամ-
10 մա պուլունտուղում էօլու պլ-
լը • պէնի տէնէհիյինտէ, ալ-
Թուն կիսլի չըգաձաղըմ : Ա-
11 յագլարըմ օնուն իլձէրինէ հա-
պըշը • օնուն էօլունու հըփզ
էսկի սապիմտըմ : Տուտուգլա-
12 րընըն էմրլէրինտէն այրըլմա-
մըմ, աղըընըն սէօղլէրինի Թա՛-
յինիմտէն ղլյատէ սագլամըմ :
13 Լաքին օնուն ՌէպպԷրի պիր տիր,
վէ օնու քի՛մ տէօնտէրէ պիլիր •
վէ ձանընըն հէմտան իսԹէհսի-
14 նի հաբր : Ձ իրա պանա Թա՛-
յին օլանը՝ օ ինձրա հաբր • վէ
պուննուն կիսլի չօդ չէյլէր օնուն
15 էվինտէ տիր : Գունուն իչինն օ-
նուն հուզուրունտան շաշարըմ •
փիքր հաբր իքէն, օնտան գօր-
գարըմ : Ձ իրա Ա լլահ՝ Էիւրէ-
16 յին էուսիյատը • վէ ձիւմլէ-
յէ գատիր պէնի շաշըրը • Չիւն
17 ափանսըղ գափըլտը • օնլարըն
Թէքմիլէրինէ ԹուՀֆան տէզքիւ-
17 սիւ : Ա լլահ՝ պիղտէն կիԹ
տէյէնլէր տիր • ձիւմլէյէ գա-
18 տիր տէ օնլարա նէ՞ էյլէյէ : Օ
խէ՝ օնլարըն էվինի էյլիք իլէ
տօլտուրուր • իմտի Էարամազլա-
րըն նասիհաԹը պէնտէն ուզագ
19 օլսուն : Սաաղլար կէօրիւրլէր,
վէ շազ օլուրլար • վէ սուլտուղ-
20 լար՝ օնլարը ղէվգլէնիրլէր : Տիւշ-
մէնլէրիմիզ Հօգ օլմա՞զ մը, վէ
օնլարըն պագիսինի աԹէյ էէ-
մի՞զ մի :
21 Չալա օնուն իլէ տօսԹ օլ, վէ
սէլամԹի պուլասըն • պունտան
22 սանա իսյր կէլէ : Չալա օնուն
աղըընտան չէրիա՛Թ գապուլ էյ-
լէ • վէ օնուն սէօղիւնիւ Էիւրէ-
23 յինէ գօ : Էյհէր ձիւմլէյէ գա-
տիրէ սէօնէր իսկն, մա՛մուր օ
լաձագսըն • չատըրլարընտան
Էարամազլըղը իրագ էտէր իսկն,
24 օլսէմ մա՛սէնի Թօփրալըն իւ-
զէրինէ՝ վէ Ռիփր ալԹունունու
սէրվէլէրին չագըլ Թաշլարընա
25 պրագ, վէ ձիւմլէյէ գատիր՝
սէնին մա՛սէնին վէ սէնին կիւ-
միշ խաղինէվէրին օլաձագ տըը :
26 Զ իրա օլ պէյման ձիւմլէյէ գա-
տիրտէն շազ օլաձագսըն • վէ
Էիւզիւնիւ Ա լլահա գալտրրա-
27 ձագսըն : Օնա նէյազ էտէձէք-
սին, վէ սէնի իչտէձէք • հէմ
աուազլարընը էտա էտէձէքսին :
28 Պիր չէյնէյէ էտէր իսկն, սանա
սապիԹ օլաձագ • վէ էօլտրը-
նըն իւզէրինէ ըձգ զևյա վէ-
29 րէձէք տիր : Պիրի տիւշէր ի-
սէ՝ Եիւձէվ, վէ կէօղլէրի ալձագ-
տա օլանա՝ գուրԹուլ տէյէպի-
30 լէձէքսին : Սուլտուղ օլմայանը
գուրԹարաձագ, վէ սէնին էլձէ-
րինին փաքլէյի իլէ գուրԹուլա-
ձագ տըը :

քի գարանլըդ կէլմէդոէն հէլաք
ըմատըմ վէ տուամանը էնհուամտէն
էօրթմէտի ։

ՊԱՊ ԻԴ

1 Ալինձուն ճիւմլէյէ գատիր-
տէն ղէմանլար կիղձնմէմիշ ի-
քէն՝ ծնու պիէնլէր կիւնիւնիւ
2 կէօրմէղլէր։ Պա՛ղըրը սինօր նէ-
շանլարընը գալարըրլար · սիւ-
բիւլէր գատիարլար , վէ կիւաեր-
3 լէր · Իւօքսիւղէրին հշէյինի
սիւբէրլէր · տուշ գարընըն էօ-
քիւղնունիւ ըհնէ ալըրլար ·
4 Մինհթաճը էօտան սաիրտրը-
լար · տիյարըն ֆագիրլէրի պէր-
5 լաեէ կիղձնիրլէր ։ Իշթէ ծն-
լար չէօլաե նապան հշէյէրի կի-
պի իշէրինէ չըգարլար , չնքճար
իշնէն հրքէն գալգարլար · չէօղ
ծնլարա վէ օղուլարընա էքմէք
6 Վէրէր ։ Վհնտիլէրինին օղմայան
Թարլատա պիչէրլէր · վէ եա-
լատմազլըգ իւչ պաղ պօղարլար ։
7 Զընիլաղը կէձէտ էտկատրդ
եաճրըրլար , վէ տօղուգտա
8 էօրթիւսիւ նօգ տուր ։ Տաղա-
րըն չէտնտ նաղմուրլարընտան
ըսլանըրլար · վէ սրըճնաճագ
եէր օղմամաղրա՝ գայարը գու-
9 ճագլարլար ։ Իշօքսիւզիւ մէմ-
տէն գօղարըրլար , վէ ֆագիր-
10 տէն ըհնէն ալըրլար ։ Զընիլագ-
լարը հալատրդ կիղտիրիրլէր ,
վէ տէմճաէրի գալարըրանլար աճ
11 գալը ։ Տիմարլէրի արաարընտա
եաղ սրգանլար՝ վէ ձէնտէրիչէ-
րինէ պատանլար տուտուղ գալը-
12 լար ։ Շէհրլէրտէն տատմլէր
ֆէրէտտա էտէրլէր , վէ եարա-
լանմըշլարըն ճանը ինչէր , տմ-
մա Աւլահ պուճուտ խատիսլիք տայ-
13 մաղ ։ Օնլար ըշըղա ա՛ր օլսն-
լարտան տըր · ծնուն էօլլարընը
պիլճիղէր , վէ խղչերինտէ տուր-
14 մնղար ։ Գանլը՝ շաֆագ սէօ-

քէր իքէն գալգար , ֆագիրի
հէմ եօխսուլու էօլսիւրիւր , վէ
կէճէտ խըրսըղ կիսպ օլուր ։
Չ՚ինաքեարըն կէօղիւ տէ՝ պէնի 15
կէօղ կէօրմէսին տէյէրէք՝ ախ-
շամը կէօղէտիր · վէ եիւղնէտ
էօրթիւ գօր ։ Գարանլըգտա էվէր 16
տէյէրլէր , կիւնտիւղնէն քէնտի-
լէրինի գափարլար · ըշըղը պիչ-
մէղլէր ։ Չ՚իրա սապահ ծնլարա 17
հէման էօլիւմ կէօղէկսի տիր ·
ղնրա ծնլար՝ էօլիւմ կէօղէկսի հէյ-
պէթլէրինէ ալըշմըշ սըր ։ Օ՝ 18
սուլան եիւղնիւ իւղէրինտէ եէյ-
նի տիր · ծնլարըն հիսսէլէրի
եէրտէ մէր՚էն տուր · օ՝ պաղլար
էօղունա տէօնմէղ ։

Գար սուլարընը գօրագլըգ 19
հէմ ըսրճագլըգ՝ վէ կիւնահ է-
տէնլէրի մէղար գափար ։ Անա 20
բահմի ծնու ունուտաճագ · ծնա
գուրթ տատանաճագ , սրթըգ
անկըլմայաճագ տըր · վէ եարա-
մազ քիմսէ ալտճ կիսպ գըրըլ-
ճագ ։ Օ՝ տօղուրմազ գըսըրա 21
ձէֆնա էտէր · վէ տուշ գարըյա
էյլիք էթմէղ ։ Վէ գուվվէթի 22
իւչ գուվվէթլիլէրի սիւրիւքլէր ·
գալգընճա , քիմսէնէն էօ՚մրիւ է-
մէն տէյիլ ։ Օնա՝ էմինլիք վէ 23
բիր , վէ օ տայանըր · ամմա օ-
նուն կէօղլէրի ծնլարըն էօլլարը
լուղէրինտէ օլուր ։ Պիրազ եիւ- 24
ձէնտիլէր , վէ եօղ օլտուլար ·
վէ թէլէֆ օլուսղ՝ հէփսի կիսպ
կէչէրլէր , վէ պաշազ պաշը կի-
սպ քէսիլէճէքլէր ։ Վէ էյէր 25
էօյլէ տէյիլ իսէ , պէնի եաշան-
ճը չըգարաճագ՝ վէ սէօղլէրիմի
պօշ կէօսթէրէճէք քի՚մ տիր ։

ՊԱՊ ԻԵ

Վ Է Սրքլու Բաղգատ՝ ձէվապ 1
վէրիպ տէտի քի՝
Հիւքիւմէթ վէ գօրգու ծնուն 2
ի՚նտինտէ տիր · օ՝ հիւճէ եէրլէ-

3 բինտե սէլամՃԷթ իՃրա էտէր : Ա
նուն պէօղիւքլէրինին սայըսը վա՞ր
մը . վէ օնուն ըշըղը՝ քիմի՞ն իւ-
4 ղէրինէ տօղմադ : Իմտի տաէմ՝
Ալլահըն հուզուրունտա նի՞ՃԷ
սաաթԷդ էրդա պիլիր , վէ գարը-
տան տօղան՝ նի՞ՃԷ վագ օլա պի-
5 լիր : ԻշլԷճ այ տախի ըշըդ վէր-
մԷզ . օնուն կէօղլէրինտԷ եըշ-
տըղըշը պիլիճ վագ տէյիլ տիր :
6 Գուրթ օլան տաէմ՝ վէ սօղուլ-
Ճան օլան տաէմ օղլու գա՞նէ
գալը :

ՊԱՊ Ի.Զ

1 Ի՞նտէն Յոբ ՃԷվապ վէրիպ
տէախ քի՝
2 Գուվվէթսիղ նէ՞ ւօգ եար-
տըմ էթտին . գուվվէթի օլմա-
3 յան գօրու գուրթարտըն : Մա՞-
լըմաթը օլմայտանա՞ ւօգ նասի-
հաթ էթտին , վէ սիր ՀՕգ ի՛լմ
4 պիլտիրտին : Քիմ՞ քէլամըդը տէ-
յի վէրտին , վէ սէնտէն քիմի՞ն
նէՃԷխի ՀՐգտը :
5 Ի՛ուՀլար՝ տուրար վէ օնլարըն
սաքինԷրի՝ աշաղատան տիթրէը-
6 ԼԷր : Օնուն հուզուրունտա ՃԷ-
հէննէմ ՀՐգիլագ տըր , վէ հէլա-
7 քին Հօրթիւտու եօգ տուր : Շի-
մալի թէհինին իւղէրինէ եայար-
էէրի՝ հիշին իւղէրինէ տաար :
8 Սուլարը՝ քէնտինին գէյտ պուս-
լուԹլարընտա պաղլար , վէ օն-
լարըն ալԹընտան պուլուԹ Հըր-
9 թըլմադ : Քիւրսիւտիւնիւն եիւ-
զինիւ Հօրթիւպ՝ օնուն իւղէրինէ
10 պուլուԹտունու եայար : Սուլա-
րըն եիւզիւ իւղէրինտԷ՝ Ժան ը-
ՀԸդ տիւքէնիսիզ գալանլըղըն պաՀ
լատըղը եէրԷսէէ հատտա չէվիրիր :
11 Կէօքլէրին տիրէքլէրի սարսըլը ,
վէ օնուն Ժա՛ղրինտէն հէյրան
12 գալըրլար : Գուվվէթի իլէ տէ-
նիղի սարսըԹտը . վէ ի՛ր Ճանը
13 իլէ՝ մանղուրլուղուզ գըրտը : Րու-
հու իլէ կէօքլէրի տօնաԹտը .
էլի՝ գաչան էրլանը եարաԹտը :
ԻշլԷճ պուսլար՝ օնուն եօլա- 14
րընըն պիր գըԹա՛սը տըր , ամ-
մա օնուն հագգընա իշլԷտիչի-
միղ նէ ազ չէյ տիր . իմտի օնուն
գուվվէթինին կիւրէՀիշինէ քի՞մ
անկլայա պիլիր :

ՊԱՊ Ի.Ի

Ա՛յ Յոբ մէսէլինէ տէվամ է- 1
տիպ տէախ քի՝
Ճէրատ՛Ժըմը կիտէրէն Ա- 2
լահ՝ վէ Ճանըմը ՃաՀլատան Ճիմ-
լէյէ գատիր սաղ տըր քի՝ նէ- 3
փէսիմ տահա պէնտէ վէ Ալլա-
հընն րուհուռ պուրնում տէլիքլէ-
րինտէ օլտուգՃա , տուտագլա- 4
րըմ նահաղլըգ սէյլէմէյէՃէք ,
վէ տիլիմ հիլէ Թէլաֆֆիւղ
էԹմէյէՃէք տիր : Հա՛Ճա պէն- 5
տէն քի՝ սիղ Թահսիղ էտէյիմ .
ՃանԹէլիմ հօնՃէյհէյէք պէ-
նիմ ոօղուուղուզումու պէնտէն
կիտերմէյէՃէյիմ : Սահաֆա- 6
Թըմա դավի եափըշըմ՝ վէ օնու
դոյվէրմէյէՃէյիմ . Հօ՛մրիւմտէ՝
գալսիմ պէնէ Թէքտիր էԹմէյէ-
ՃէՀ տիր : ՏիւՀէնիմ ֆահշգ կի- 7
սի՝ վէ իւղէրիմէ գալՀան եարա-
մազ կիսի օլսուն : Ջ ևրա Ա- 8
լահ պինամուսաս քէսիպ նէՀ-
սինի գալըրըտգտան սօնկրա՝ օ-
նուն իւմիտի նէ՞ տիր : Օնուն 9
իւղէրինէ պէրա կէլինՃէ , Ալլահ
օնուն ֆէրեհատընը իշտի՞ր մի :
Ճիւմլէյէ գահիրտէն հազղ է- 10
տէ՞ր մի . Ալլահա հէր տէմ՛նի-
տա էտէ՞ր մի :
Ալլահըն էլինտէ օլանը՝ սիղ 11
էյրէտէՃէյիմ . Ճիւմլէյէ գա-
տիրին էանընտա օլանը՝ սագլա-
մայաՃաղըմ : ԻշլԷճ սիզ հէյի- 12
նիղ կէօրսիւնԷՀ . վէ նի՞ՀԷն
պէյլէ պիլքիւլիյէ պաԹըլ օ-
լուրսունուղ : Ֆասըգ տաէմին 13

Ալահէն լ՚նահինաէ հիսահսի՝ վէ
զօրպապղարքն ճիւմէհյէ գահիր-
աէն ալահճագլարը միրաս պու-
14 տուր : Իյէր ծնուն չօճուգլարը
չօղալըը իսէ , գըլըճ իչիւն տիր .
վէ գիւրիւյէթէհրի էքմէք իլէ
15 տօյմայաճագլար : Ծնուն պա-
գիէրի՝ հօլիւպ կհօմիւլճհէք . վէ
տուշ գարըլարը ալամայաճագ-
16 լար : Թօփրագ կիպի կհիմիշ
Կըղրաս , վէ պաշըդ կիպի հս-
17 վասլար հազըրլասա , հազըրլա-
յաճագ տմնո՝ ծնու սասրգ կի-
յէճհէք տիր . վէ կիւմիւշիւ տուշ
18 տուշ վայլաշաճագ : Իվինի կիւ-
վէ կիպի՝ վէ պէչքէնինն եափտըղը
19 էրկհէ կիպի եափար : Չէնկին
եաթար , տմնո գաճհըծա ղամ՚օ-
լուննայաճագ . կհօզիւնիւ գըր-
20 վընճայատհէք հօղ օլուր : Ծնա
գօրգուլար՝ տուլար կիպի էէթի-
լէր . ծնու կհէճհ իլէ գասըրղա
21 գափար : Ծնու կհիւնատղուտս
սիւրէր , վէ օ կհատէր . վէ ծնու
մահալինտէն՝ գասըրղա կիպի
22 գալաըրըը : Վէ ծնուն իւղէրինհ
օգ աթաճագ , վէ հսիրկհմէյ-
ճէք . ծնուն էլինտէն գաչմազա
23 ճէհա էտհճէք : Ծնտան հօթիւ-
բրիւ հլ չարխալար . վէ ծնուն
մահալինտէն՝ ծնու ըսըղդ իլէ սիւ-
բրկհրլր :

ՊԱՂ ԻԸ

1 Դադգան՝ կհիմիշհիւն մա՚տհ-
նի՝ վէ ալթունուն գալ օլուննա-
2 ճագ մահալի վար : Տէմիր Թօփ-
րագտան ալընըը , վէ Թաշտան
3 պագըը տէօքիւլիւբ : Ախէմ գա-
բանըղդա նիհայէթ գօր , վէ գա-
բանըղգ հէմ հօլիւմ կհօվկհօնինն
Թաշլարընը՝ Թէքմհլէն տրար :
4 Խալգըն մհօքեանընտան իրագ՚
չուգուբ աչարլար , այագլարը իւ-
ղէրինհ պատմաղլար , տտհմլհր
պրոնզհան տաբղդ սալանըրլար :
Եհր խհ տնտան հքմհք չըգար , 5
լաքին տհվիլհքտհ տնուն ալթը՝
աթհշ կհիպի տիր : Օնուն Թաշլա- 6
րը՝ հագուԹլար մհքեանը տրը . վէ
տնտա ալթուն Թօփրաղը վար :
Օնուն՝ գուշ պիլմհմիշ՝ վէ ագ- 7
պաչանըն կհօղիւ կհօրմհմիշ հօ-
լու վար . Ճանավարլարընն հավ- 8
րուլարը տնու պատմամընշ . պրս-
լան տնտան կհչմհմիշ : Իլինի գա- 9
յալարտա տաար . տաղլարրըքհօք-
տէն տհվիրը : Գայալարտա ըր- 10
մագար ֆիշղըրտարը . վէ կհօ-
զիւ հէր գըյմհԹիլ չհյի կհօրիւբ :
Սհքհրէն տրզընԹըսընը գուրտս- 11
տուր . վէ կհիզհի օլանը ըշըղա
չըգարրը :
Ադմա ի՚լմ՝ նհ՚րհատհ պուղտս- 12
նուր . վէ ֆհչմին շու մահալի
նհ՚րհատհ տիր : Ախէմ տնուն գըյ- 13
մհԹինի պիլմհզ , վէ հաշայան-
լարընն հէրինտհ պուղտնմազ :
Տհրինճիք՝ պհնտհ տհյիլ տիր 14
տէր . վէ տհնիզ՝ Եանըմտնա հօգ
տուր տէր : Օնուն պհտհճինհ 15
խատա ալԹուն վհրիլմհզ . վէ օ-
նուն գըյմհԹինհ կհիմիշ Թար-
Թըլմազ : Պահասը՝ Ո՞վիր ալԹու- 16
նու իլհ հա գըյմհԹիլ ա՚դիգ
Թաշը իլհ հախատ կհօք հագուԹ
իլհ քհսիլմհզ : ԱլԹուն վէ ճհ- 17
վահիր օնա պհրապհր կհլմհզ ,
վէ խալխս ալԹուն գասը՝ օնա
պհտհճ օլմազ : Մհրճան վէ պիլօր 18
Եանընտա անկըլմազ . վէ ի՚լմ՝ ին-
ճիտհն գըյմհԹիլ տիր : Հապհշ 19
Թօփրաղը օնա պհրապհր կհլմհզ .
պահասը՝ խալխս ալԹուն իլհ պի-
հիլմհզ :
Իման ի՚լմ՝ նհ՚րհատհն կհլիր , 20
վէ ֆհչմին շու մահալի նհ՚րհ-
տհ տիր . Ձիւն քի հէր հաշա- 21
յանըն կհօղիւնտհն հիզհնմիշ՝ վէ
հհվանըն գուշլարընտան սագ-
լանմիշ տրը : Հհլյաք վէ հօլիւմ 22
տիրլհր քի՝ Պիլ ծնուն նամընը
գուրտգլարըմզհ իլհ իլիԹիճք :

23 Օնուն եօլաւնու Ալլահ անկ-
լար · վէ օնուն մէքէանընը օ պի-
24 լր : Ձ իրա օ՝ եէրին ուձ ալարը-
նա պագար · Ձիւմլէ կէօքլէրին
25 ալթընտա օլանը կէօրիւը : Բիւղ
կեարը միզանէ վուրտուգտա , վէ
սուլարը եօձ իւ իլէ եօլսաիւքառէ ,
26 եաղմուրա գանուն՝ վէ կիւրլէմէ-
լէրին շիմշէքլէրինէ եօլ կեմոիք-
27 ուէ , օլդիման օնու կէօրուիւ , վէ
օնու խառպէր կեմոի · օնու հա-
ղըրլատը , հէմ տաիսի Թէֆիֆիչ
28 եյլէսի : Վէ տաւմէ տէսի ·
Իչթէ ի՛լմ՝ Բաապզ գօրգուսու
տուր , վէ ֆէհմ՝ քէմշիքտէն իհ-
Թիրաղ կեմէկը տիր :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Վ է Յոզ մէսէլինէ տէվամ կ-
տիպ տէսի քի՝
2 Նօ՛ղայտը կիվէյբի այլարտա-
քի կիսի՝ Ալլահըն պէնի սագ-
լատըդը կիւնլէրտէքի կիսի օլա
3 իմի՝ պայդմ իւզէրինէ օնուն
չիրաղտը ըշդ վէրիր ևքէն , պէն
գարանլըգտա օնուն ըշդը իլէ կէ-
4 ղեր ևքէն · Թաղէվվիմ կիւնլէ-
րինտէ օլտուղում կիսի քի՝ Ալ-
լահ իլէ չաապըրմտա իւլֆիկեմ կ-
5 տէր իմի՝ · քի Ձիւմլէյէ գա-
տիր տահա պիլէմ Ձկ չօձուգլա-
6 բըմ կեմոաֆըմտա իսի · Իղէրի-
մի սիւտ իլէ եայգար իսիմ , վէ
գայալար պանա ղէյձուն եաղը
7 սէվէբի ագըտըր իսի · Շէհր-
աէն գաֆուլայա չըգըպ՝ իսքէմէմի
մէյտանտա գուրտուղում վա-
8 գըմ՝ կէնձէր պէնի կէօրիւնձէ
կիղլէնիրլէր իսի · վէ իհմեիյար-
լար գավգըպ տուրուրլար իսի ·
9 Սկրվէրլէր՝ սէյյիտմէյէ իպա կ-
տէրլէր իսի , վէ ալըղղարընա
10 կլ գօրլար իսի · Պէյլէրինէ ուէ-
գու ԹուԹուլուպ՝ տիվէրի տի-
11 մագլարընա եաֆըղըր իսի : Գու-
լագ իշտիհնձէ , հադգըմա՝ Նէ՞
մուեձլու տէր իսի , վէ կէօղ կէօ-
րիւնձէ՝ հադգըմա չէհտեմ կ-
տէր իսի : Ձ իրա պէն՝ Ֆէր- 12
եատ էտէն Ֆագիրի վէ հօքսիւ-
զիւ վէ եարտըմը օլմայանը գուր-
Թարըր իսիմ : Հէվլաք օլմագ 13
իւզրէ օլանըն պէրէքէմի՝ իւզէ-
րիմէ կէվլը իսի · վէ սուձ գա-
րընըն եիւրէյինի չազանտըրըր
իսիմ : Սատագաձ կիյինիր ի- 14
տիմ , վէ օ պէնի գաֆլար իսի ·
վէ չէրիա՛Թ՝ գաֆԹանըմ վէ սա-
րըղըմ կիսի իսի : Պէն քէօրէ 15
կէօղչէր՝ վէ Թօփալա այագլար
իսիմ : Եօխսուլլարընը պատսար 16
իսիմ · վէ պիրմէհիյիմ տա՛վա-
յը ԹէՆֆիֆիչ հաեր իսիմ : Վէ 17
ֆըսագընն չէնէհսինի գըրսար իսիմ ,
վէ տիչչէրինտէն շնքհաբը չէբէր
աչըր իսիմ : Վէ տէր իսիմ՝քի՝ 18
Եուվամտա Ձան ԹէօղիմՀաե-
Ձհյիմ , վէ կիւնլէրիմի գուսմ կի-
սի ջօղալտաՁաղըմ : Վ Ֆէօքիւմ 19
սուլարա եայըմըշ իսի · վէ չէհ՝
պիւԹիւն կէձէ տալլարըմտա
գօնմուշ իսի : Շանըմ սէնտէ 20
եէնի իսի · վէ էլիմտէ եայըմ
Թաղէվվէնիր իսի : Պէնի տինկ- 21
էյիսպ պէքլէրըր իսի · վէ մէշ-
վերԹէմիմ սիւքլուԹ Հաէրլէր ի-
տի : Սէօղլումտէն սօնկրա՝ օն- 22
լար Թէքրարլամազ իսի · վէ սէօ-
ղլուսմ օնլարըն իւզէրինէ տատ՝ար
իսի : Պէնի՝ եաղմուր կիսի պէք- 23
էրլէր իսի · վէ ալըղղարընը՝
սօն պէհչար եաղմուրունա ալը
կիսի աչարլար իսի : Օնլարա 24
կիւլէհ իսիմ , ինանմազլար իսի ·
վէ եիւզլուսմիւն ըշդընը տիւշիւր-
մէզլէր իսի : Օնլարըն եօլսուրը- 25
նը սէյիտ՝ պայտա օԹուրուր ի-
տիմ · վէ փատիշահ ա՛պքէրի ա-
բտարընտա կիսի՝ եաստա օլան-
լարա Թէսէլլի էտէն քիմսէ կի-
սի՝ սաքին օլուր իսիմ :

ՊԱՊ Ա.

1 Ա՛մմա վիմաի՝ եաշտա պէն-
տէն քիւէնէքլէր Իւզէրիմէ կիւ-
ելերէր, ծնլար քի ծնլարըն պա-
պալարընը՝ ալուրիւլերիմին քէօ-
2 վէքլերի իլէ գամաղա թէնէղլիւ
էթմէղ իտիմ: Օնլարըն էլլերի-
նին գուվվէթի պիլէ՝ պանա նէ-
յէ եարար իտի. ծնլարըն քէմա-
3 լի հէլալ օլմուշ իտի: Ջէրու-
բէթ վէ աճլըգտան արըգլանընը-
լար իտի. էօյլէ՝ խարապաթ վէ
վիրան գարանլըղընա գաչարլար
4 իտի. Թաա՛մլարը իչիւն չալը-
լարըն Եանընատա էպէկէօմէճի վէ
արաղճ քէօքիւ գօփարրըլար ի-
5 տի: Ախէմ արաաբնատն գօվու-
դուրլար իտի, վէ Իւզէրլէրինէ՝
Խըրըղլա կիւպի հայդըրըլար ի-
6 տի: Գօրգուդլու աէրկէլէտակ Վէ
Թօփրաղ հէմ գայա կինէրինտէ
7 սաչին օլուրլար իտի: Չալըլա-
րըն արաաբնատա պաղըրըլար ի-
տի. ախէքն չալըլարը ալճընատա
8 Ճէմ՝ օլուրլար իտի: Տիւնէնէ օ-
ղուլլարը՝ հէմ պի նամ օղուլա-
րը օլմաղըլա, էէրտէն գօլու-
9 լուրլար իտի: Վէ շիմոի ծնլա-
րըն Թիւրքիատիւ օլտուշ, հէմ
10 ծնլարըն Մահէլլ օլտուշ: Պէն-
տէն Թէթանինէ՝ պէնտէն իրագ
օլտուլար. վէ Իւզլիմտէն Թիւ-
11 քիւրիւք էսիրկէմէղլէր: Կէմիի
էօղլուպ պանա Ճէքիա էթմիլ
իչիւն՝ էօնիւմտէ եուալարընը սա-
12 լը վէրտիլէր: Սաղըմտան՝ ալ-
չագ քիմսէլէր գալըպ այագլա-
րըմը էթի վէրիրլէր. վէ պանա
գարշը հէլալ եօլարընը հաղըր-
13 լատըլար: Օնլար՝ Ի՛զէրիմի պօ-
զարլար. եարտըմ Ճըլարը եօղ
14 իքէն, պէլամը արթըրըլար: Կէ-
նէշ Եըգըդ եէրպէն կիւպի կէլիր-
լէր. վիրանէ ալճընա հիւճիւմ
15 հտէրլէր: Իւզէրիմէ գօրգուդլար
տէօնտիւ. բիւղիւար կիւպի Ի՛-
Թիպարըմը գօվալարլար. վէ Հէ-
լատըմ պուլուդի կիւպի կէչտի:

Վէ շիմոի Ճանըմ Իւզէրիմէ 16
տէօքիւլտիւ. էլիմ կիւնէրէրի պէ-
նի եապազատըլար: ԿէՃէտ Իւ- 17
զէրիմտէ քէմիքէրիմի տէկէր. վէ
պէնի կէմիրէն աղըրլար տիւն-
մէղ: Չօղ ղօրտան՝ աղըրմ էօ- 18
վատըմ օլտուշ. պէնի՝ գաֆիթա-
նընըն եապտասը կիւպի սըղար:
Պէնի չամուրա աճաղը, վէ Թօփ- 19
րատա հէմ քիւէ պէնիգէմիմ:

Սանա Ֆէրեատ էաէրիմ, վէ 20
պանա Ճէվապ վէրմէղընի. տու-
րուրում, վէ Ֆարգըմա վար-
մազընի: Գանա զալիմ օլտուն. 21
էլինին գուվվէթի իլէ պէնի գօ-
վալատընը: Պէնի գալտըրըպ՝ 22
բիւղիւեարա պինանիրիպտէն, վէ
պէնի էրիտիպ գօրգուտուրատուն:
Ջ իրա սէնին պէնի էօլտիմ՝ վէ 23
հէր եաշայանա Թա՛յին օլտուն-
մուշ էվէ տէօնտէրէՃէյինի պի-
լիրիմ: ԱնՃաղ պուս խարապա- 24
Թա էլ սալմազ, էյէր օնլարը
հէլաք էթմէյինէնիյտէ էաէր-
էէր իսէ:

Մ՛էշադգաթ կիւնիւնտէ պուս- 25
լանան իչիւն աղա՛մատըմ մը.
Ֆուգարա իչիւն Ճանըմ սըգը՛Լ-
մատը մը: Ամմա պէն էյլիը ու- 26
մար իքէն, քէմիքը կէլտի. վէ
այրընըգ պէքլէր իքէն, գարան-
ըգ կէլտի: Պաղըրմ գայնաշտը, 27
վէ Թէսքին օլմատը. միհնէթ
կիւնէրէրի էօնիւմիւ ալտը: Կիւ- 28
նէչտէն օլմայարագ գարա չէհ-
րէլի կէղտիմ. գալգտըմ, Ճէ-
մատ՛Թատա Ֆէրեատ էթմէմ:
Աֆտէրէրէրին գարընտաշը՝ վէ 29
տէվէ գուչաղընըն արգատաշը
օլտում: Տէրիմ Իւզէրիմտէ գա- 30
բա տըր. վէ քէմիքէրիմ հարա-
բէթմէէն եանտը: Իմտի Թան- 31
պուրում էատա՝ հէմ մըգալըմ
աղայանլար սէսինէ տէօնտիւ:

ՊԱՊ ԼԱ

1 Աբեղելիմ ելե ա՛հա քեսիչ-
տիմ, վե պաբիրե Հադդենա նի՞-
2 ձե տիւշենեչիմ։ Ձ իրա եօգա-
ըըտա օլան Ա լահտան նե՞ հիս-
սե՝ վե եիւձելերաե օլան ձիւմ-
լեչ գաոիրաեն նե՞ միրաս օլուր։
3 Հելաք ֆաոլզ իչլեն՝ վե նաս
հալ եարամազլըզ իչլե չենլեր ի-
4 չիեն տեյի՞լ մի։ Օ՝ եօլլարըմը
կեօրմե՞զ մի, վե հեմ տաոըմլա-
5 ըըմը սոյմա՞զ մը։ Ի յեր նա-
հադլըզ իչե եիւբիւտիւմ իսե,
եախօտ այաղըմ հիլեչե ա՛ձելե
6 եֆոի իսե, պենե սատաղաֆ
միղոնը իչե թարթըըն, վե Ա լ-
լահ քեմալիմի պիլսին։
7 Ի յեր տաոըմըմ եօլտան սամի-
ոը իսե, վե եիւբեչիմ կեօղլե-
րիմին արտընձա սիւրմե՛ք եֆոի
իսե, վե ելերիմե լեքե եաիըշ-
8 ոը իսե, պենե եքեչիմ, վե պաշ
գասը եէսին, վե մահսուլլարըմ
9 քեօքսեն գօիարըլըըն։ Ի յեր
եիւբեչիմ պիր գարըչա ալտան-
ոը իսե, եախօտ գօնձյումուն
գաիւուսունտա գիուսուտա օ-
10 ֆուրտուռմ իսե, գարըմ ղայրի-
սի իչլեն տեյիրմեն չեվիրսին։
վե ծնուն իւղերինե ղայրիլերի
11 եչելսինլեր։ Ձ իրա պու֊ ֆիւ-
ձիւր տեւր։ վե հաբիմլերին ֆաս
12 եպեձեչի ֆըզգ ոլը։ Ձ իրա պու֊
հելաք եաենեկաեք եեչեն ամեկ
տիր։ վե հեմ մահսուլումու
քեօքսեն գօիարաձագ։
13 Գ ուլըմ եա խալայըղըմ պե-
նիմ իլե չեքիշտիքտե, Ի յեր տա֊
վալարընը իսլեթալ եֆոիմ իսե,
14 եա Ա լահ գալգընձա՝ նե՞ իչլե-
յիմ, վե եօգլայընձա՝ օնա նե՞
15 ձեվապ վերեյիմ։ Գ արընտա
պենե եարատան՝ օնու տա եա-
բա՞ֆմատոըմը։ վե բահմակ պի-
լե չեքլ վերին պիր տեյի՞լ մի։
16 Ի յեր ֆիւգարայը միւրատընը
տան մեն՝ եֆոիմ իսե, վե տուլ
գարընըն կեօղլերինի գարթըֆ֊
տըմ իսե, վե լոգմանը եալընըզլ
եեչմիմ իսե, օնատ եօքսիւզ տե
եեմետի իսե, (պերա կենձի-
յիմտեն՝ պատպանըն եան՞ընտա
կեսի՝ պիլեմձե պեօյլեսիւ, վե
անամըն բահմինտեն պերու օնու
կեօղլեֆոիմ,) Ի յեր եավապը
օլմայանըն հելաք օլտուղունու՝
վե եօխսուլտն եօրֆեսիւզ օլ֊
տուղունու կեօրսիւմ իսե, օ֊
նուն պելե պանա խայր տուա՝
եֆոմեմ իսե, վե գեյունլարը֊
մըն եաիտաղըրընտան ըսըրնմասը
իսե, Ի յեր գաիտուտա եարտը֊
մըմ օլտուղունու կեօրսիւմ
տե՝ ելնի եօքսիւզլիճն իւղերինե
գալտըրըրըմ իսե, գօլում ու֊
մուզտան սիւշսիւն, վե պիլե֊
յիմ գամըչձտան գը ըըլըըն։
Ձ իրա Ա լահըն հելաքինտեն
գօրդար իտիմ. վե օնուն ձեվալի
եօնիւնտե տայանմամազ իտիմ։
Ի յեր իւմիտիմի ալֆունա գօ֊
տուռմ իսե, վե խասս ալֆունա՝
Ի֊ֆիմտարըմ տըր սեֆոիմ իսե, Ե֊
յեր մալիմ ջոգ օլտուղունտան՝
վե ելիմ ղանիմեֆ պուլտուղուն֊
տան չաղընտըրմ իսե. Ի յեր կիս֊
նեչին զիյա վերտիյինի՝ եա ա֊
յըն բիւշանըզ իլե եիւբիւտիւ֊
յիմ կեօրսիւմ տե, եիւբե֊
յիմ կեղլիձե ալտանըզ՝ աղղըմ
ելիմի եօխսիւ իսե, (պու տա֊
խի հաբիմլերին ֆաս եպեձեչի
ֆըզգ օլտու, պերա եօգարըըտա
օլան Ա լահը ինքեար եֆոիմ ջ֊
լուբ իտիմ,) Ի յեր սիւշմենի֊
մեն սեբոնենե շաղ օլտուրմ իսե,
եա պեչայա օղլատըղընտա խոշ֊
լանտըրմ իսե, (օնուն ձանընա
սեկտ տուա՝ եֆոմեք իլե՝ տիմա֊
ղըմա պիլե կիւնահ եֆոիտրմե֊
սիմ,) Ի յեր չատըրըմընե ատեմ
լերի սեմետիլերը իսե քի՝ Օնուն
պօղաչապըղը եֆոլեբտեն տոյմա֊

տըղըմըզը քիմ կէօսթէրէ պիլիր,
32 (միւսաֆիր տիշարըտա գօնմազ
խան , եօշճուլա գափուտուռ ա-
33 ջար խանի՛ ,) էյէր գաստահաթ-
լարըմը Սպամ կիսի՝ հարամազ
լըղըմը գօյնուռմուտա սագլամաղըյս
34 հօրթամուտ իսկ , օլտէմ պիր ջօգ
գալաստալըգտան գօրգայըմ՛, վէ
գապկնէրէրին հագիրլէրի պէնի
գօրգուԹսունլար , հէմ Թըմմա-
Յըզ գափուտան չըգմայըմ՛:
35 Ա՛օ՛լայտը պէնի իշնտէն օլա
խանի · իշԹէ խմզամ · ճիւմլէյէ
գաապը պանա ճէվապ վէրէ , վէ
տա՛վաճըմ օլան քիմսէ քիԹապ
36 եաղա : Օնուռուռմուռղուռմուա գալ
մըզըմա՛ղ մը խանի՛ · օնուռ քէնտի-
37 մէ Թաճ պաղլար խանի՛ · Օ՛նա
ատըմլարըմըն ասյըսընը սէյլէր
խանի՛ · օնա սուլԹան կիսի եագ-
լաշըը խանի՛:
38 Ի՛յէր իւղէրիմէ էէրիմ՛ֆէր.
եատ էԹան իսկ , վէ հալէֆլէրի
39 պիրլիգտէ աղլատը իսկ , էյէր
մահսուլսունուռ ադէքսիզ եէսիմ
իսկ , եա սահխալէրինին ճանըլ-
40 ըընը ջըդարտըմ իսկ , պուղտայ
էէրինէ տիքէն՝ վէ սրմա էէրի-
նէ տէվճէհ պիԹմէն :

Յօբսւն սէօղլէրի Թէմամ օլ-
մուռ :

ՊՃՊ ԼԲ

1 Վ՛Ե պուռ իւչ ատէմլէր Յօբա
ճէվապ վէրմէգտէն ֆէրաղաԹ
էԹտիլէր · զիրա օ՛ քէնտի նա-
2 զարընտա սաապդ խանի : Օլտէմ
Ռամ գապիլէսինտէն Բուռզուռ
Բարաքիէլ օղլու Եղիուսսուն զա-
զապը ԹուԹուշտուռ · Յօբա՛նէֆ-
սինի Աղլահտան սաապդ ջըդար-
տըղնատան էօԹիւբիս էօվքէսի
3 ԹուԹուշտուռ : Չէմ՛ օնուն իւչ
մօսԹուռնա՛ ճէվապ պուռլամայըդ
Յօբու սուչտու ջըդարտըգլարընը-
տան էօԹիւբիս էօվքէսի Թու-
Թուշտուռ : Վ՛է Եղիուս՝ Յօբուն 4
սէօղլէրինին Բէգֆիլօմասընա պէգ-
լէմի · չիւն քի օնլար օնտան
իւԹէն յաշ խիվլէր : Խմի Եղի- 5
ուս՝ օղ իւչ ատէմին աղըղնատա
ճէվապ գալմասընըդնը կիօրիւն-
ճէ , էօվքէսի ԹուԹուշտուռ : Վ՛է 6
Բուռզուռ Բարաքիէլ օղլու Եղի-
ուս ճէվապ վէրիպ ատըն քի՝
Պէնի եաշտա քիւչիւք իմ՛, սիզ
խանի փիր իւԹէն յաշ սընըդ · օն-
տան էօԹիւբիս գօրգուպ՝ ըէյի-
մի սիզ պէնյան էԹմէյէ խա՛ֆիվ
էԹտիմ՛: Տէտիմ՛ քի՝ Կիւնէյէր 7
Ի՛օրտ՛ուռ սէօյլէսին · վէ Ի՛լլի՛ ջօգ
եաշըը պիլսէրսին՝ : Ամմա ա-
տէմտէ լուհ վար · վէ ճէմմէյէ 8
գաապըն՝ նէֆէսի օնա ֆէհմ
վէրիր : Ա՛յնի՛ քիմսէյէր՝ պէօ- 9
յիւքլէր տէյիլ · վէ հէրաա՛Թ-
տան անկլայան՝ իւԹէն յաբլար
տէյիլ տիր : Օ՛նուն իչտէն տէ- 10
տիմ՛ քի՝ Պէնի տինկլէ , պէն տէ
պիլտիյիմի Թապգրիր տէտյիմ՛:
Իչտէ սէօղլէրինիզէ պէգլէ- 11
տիմ՛, խապաԹլարընըզդա գուլագ
վուրսաուռ՛, Թա սիզ սէօղլէր ա-
բայանսաուռ՛: Վ՛է սիզ տիգգաթ 12
էԹտիմ՛, վէ իչտէ Յօբու խա-
քեաԹ էտէն՝ սիզտէն օնուն
սէօղլէրինէ ճէվապ վէրէն եօգ
սուր · Օ՛ղմայա տէյէսինիզ քի՝ 13
Ի՛լլի պուռլսուդ · օնու ալԹ է-
տէճէք Ալլահ տըր , սատմ՛ տէ-
յիլ : Լաքին օ՛ պանա գարշը 14
սէօղլէր ԹէրԹիպ էԹտիմ՛ · վէ
պէն օնա՝ սէօղլէրինիզ իլէ ճէ-
վապ վէրմէյէճէյիմ՛:
Օ՛նլար շաշարլար , արԹըդ 15
ճէվապ վէրմէտիլէր · օնլարըն
սէօղլէրի գալմասը : Վ՛է պէգլէ- 16
տիմ՛, լաքին սէօյլէմէտիլէր , իլ-
լա տուրսաուռլար , արԹըդ ճէ-
վապ վէրմէտիլէր : Պէն տախի 17
միդտաբիմ՛ճէ ճէվապ վէրէյիմ՛,
պէն տէ պիլտիյիմի Թապգրիր է-
տէյիմ՛: Ջ՛իրա սէօղլէր իլէ տօ- 18

լու իմ. տէրունիմտե օլան րուհ
19 պանա զը՛ր հաէը : Իշխէ տէ-
րունիմ՝ աչքլմամըշ շարաղ կի-
պի տիր . եէնի Թուլումըր կի-
20 պի չաթլայաձադ : Սէօյլէյիմ
տե նէֆէսլէնէյիմ. տուտաղ-
լարըմը աչըխ՝ ձեվապ վէրէյիմ:
21 Հալա ատէմ խաթըր կէօրէմէ-
յիմ, վէ քիմտէյ միւտահանէ
22 էմէմէյիմ: Զ իրա միւտահանէ
էմէմէնի պիլմէմ. պէնի Եա-
րատան՝ պէնի Թէզ գալորըրը :

ՊՍՂՊ Լ Դ.

1 Ա է լաքին եա՛ Ցուհ՝ քէրէմ
էյլէ քէլամըմը տինլէ. վէ հէվ
2 սէօզլէրիմի գուլագ վուր : Իշխէ
չիմտի աղըրմը աչայրմ. տինլիմ
3 տիմաղըմտա սէօյլէսին : Սէօզլե-
րիմ՝ եիւրէյինին ասղըուլուղը-
նա կէօրէ օլաձագ , վէ տուտաղ-
լարըմ՝ խալխս ի՛լմ սէօյլէյէձէք:
4 Պէնի Աղլահըն Րուհու եափտը.
վէ ձիւմլէյէ գաուրերին նէֆէսի
5 պանա հայաթ վէրտի : Իյի՛ր
գափըր իսէն , պանա ձէվապ
վէր . հաղըրլանըպ գարշըմա
6 տուր : Իշխէ պէն՝ սէնին աղը-
նա կէօրէ՝ Աղլահ իչլուն փուրա-
յշմ. պէն տախի պալէըգտանըքէ-
7 սիլտիմ: Իշխէ պէնիմ գօրգումմ
սէնի իւղբիւԹմէղ. վէ էլմի՝ իւ-
ղէրինէ աղըր օլմազ :
8 Թահդիդան գուլաղլըմա սէօյ-
լէսին . վէ քէլամըէրինին սէսի-
9 նի իշխԹտիմ՛քի՝ պէն Թէմիղ՝ կիւ-
նահսըղ իմ, պէն միաք իմ. պէն-
տե եարատմաղըդ եօգ տուր :
10 Իշխէ օ՝ իւղէրիմտե պէհմանէյէր
պուլուր . պէնի՝ քէնտինէ տիւշ-
11 մէն սայար : Ա յագլարըմը պու-
գաղըլարա գօր . հէվ իղլէրիմի
12 կէօզէտիր : Իշխէ սանա ձէվապ
վէրիրիմ՛քի՝ պուննտա սատըգ տե-
յիլսին . զիրա Աղլահ՝ լինսան-
13 տան պէօյիւք տիւր : Նի՞չիւն օ-

նուն իլէ չէքիշիրսին . չիւն քի օ՝
հիչ պիր շէյ իչլուն ձէվապ վէր-
մէղ : Չ իրա Աղլահ պիր քէրրէ 14
վէ ևէի քէրրէ սէօյլէր իսէ տէ՝
ինանմ գայա էմմէղ : Տիւշտէ՝ 15
հէձէ րիւյասընտա՝ ատէմլէր իւ-
ղէրինէ աղըր ոյգուս տիւշտիւք-
տէ՝ տէօչէքտէ ոչյուգլամալարընը-
տա , ատէմլէրին գուլագլարընա 16
օ ղլման քէնձի հաէր , վէ Թէ-
միղլէրինի միւհրլէր , քի ատէ- 17
մի՝ իշտին չէվիրէ , վէ ինանմ-
տան ղուրուրի կիղլէյէ : Օնուն 18
ձանընը մէղարտան՝ հէմ էօ՛մրիւ-
նիւ սիլահ իլէ հէլլաք օլմագտան
հէրի Թուլաբ : Վ է տէօչէյին- 19
տե աղըր իլէ՝ վէ քէմիքլէրինին
ձիւմլէսի տէվամ իւղրէ Թէտիպ
օլունուր : Վ է նէֆսի էքմէքտէն՝ 20
հէմ ձանը նէֆսիս Թամա՛մտան
էքրահ հաէր : Օնուն էմի շէյ- 21
լէ Թէլէֆ օլուր քի՝ կէօրիւնմէղ
օլուր . վէ կէօրիւնմէյէն քէմիք-
լէրի տիշարը օղրար : Վ է օնուն 22
ձանը մէղարտա՝ վէ էօ՛մրիւ էօլ-
տուրէնլէրէ հագլաչըր :

Ի չէր հանընտա պիլտէ պիր՝ 23
պիր էլէի՝ պիր Թա՛րիֆ հատձի
օլտա , քի ատէմէ տօղրուլուղը-
նու խատպէր հտէ , օլտէմ օնա 24
մէրհամէմ էտիպ տէյէձէք քի՝
Օնու մէղարա էնմէքտէն ֆիտա
էյլէ . պէն ֆիտա պուլտուտ:
Օնուն Թէնի մա՛տումէնքինտէն 25
Թաղէ օլաձագ . կէնձիյինին
կիւնլէրինէ տէօնէձէք : Աղլահա 26
նէյազ էտձէք , վէ օնու գա-
պուլ էտձէք , վէ օնուն եիւ-
ղլինիւ ալգըշ իլէ կէօրէձէք .
ղիրա ատէմ՝ սատտագաԹընըն
էձրինի վէրէձէք : Աղլահ ատէմ 27
լէր իւղէրինէ պագար , վէ պէրի՝
կիւնահ էմտիմ վէ տօղտույու
էյրի էմտիմ վէ պանա եարա-
մատը տէր իսէ , օնուն ձանընը 28
մէղարա կէչմէքտէն ֆիտա է-
տէր . վէ էօ՛մրիւ՝ ըշղը կէօրիւր :

29 Լշթէ հեվ պուն՚լարը Ալլահ
աեւմե լքի լուշ քէրըե հաեր,
30 քի ծնուն ձանլընը մէզարաան
կերի կեթերե, Թա քի հաշա-
չանլարըն ըշըդը լըէ այարընլանա:
31 Գուլադ վուր եա՛ Յոբ՝ պէնի լ-
շթի՝ սիւքիւթ էլլե, վէ պէն
32 սէջդէյիմ: Լչեր սէջդէյեձէ-
յին վար խե՝ պանա ձեվապ
վեր՝ սէջդե, զլրա մերամըմսե-
33 նի սատըդ ըզգարմադ տըր: Եօզ
խե սէն պէնի սէնկլե՝ սիւ-
քիւթ էթ, վէ սանա լ՚ըմ Թա՛-
լըմ հաեյիմ:

ՊԱՊ ԼԴ

1 Ջեմ Եղլուսա ձեվապլընա սե-
վամ հաերէք տեսի քի՝
2 Եա՛ ա՛լիմլեր՝ սէօզլերիմի տինի-
լեյին, վէ ին՚ա՛րիքլեր՝ պանա
3 գուլադ վուրսուն: Զլրա սէօզլե-
րի գուլադ տէներ՝ վէ Թաա՛-
4 մը՝ տիմադ տաթար: Ջէնահիմի-
զե հագդը սեչելիմ՝ արամըզդա
5 էյի նե սիր սիլելիմ: Ձիւն Յոբ
տեսի քի՝ պէն սատըդ իմ, վէ
Ալլահ հագդըմը իսլեթալ էթաի-
6 Հագդըմ խուսուսունտա եալան-
ձը սայըլըրմ, գասպահաթըմ
եօզ լքէն՝ եարամ ծնկուրնադ
7 տըր: Հա՞նկը տաեւմ Յոբ կիսի
8 քիւֆրիւ սու կիսի լչէր, վէ
եարամազլըդ իչլէյէնլերին Թա-
գըմը լըէ կեղեր, վէ ֆատըդ ա-
9 տեմլեր լըէ եիւրիւր: Զլրա
տեսի քի՝ Ատեմ՝ Ալլահըն ի՛ն-
տինտե մագպուլ օլմադսան ֆա-
10 յիտե եօգ տուր: Պունսուն լ-
չէնե պէնի սէնկլէյին՝ եա՛ ա՛պլ
սահիպլերի՝ հաշա քի Ալլահ-
տա եարամազլըդ՝ վէ ձիւմլէյէ
11 գաթրտե գասպահաթ օլա: Ձիւն
քի տաեւմ՝ ֆինչլենե կէօրէ վէ-
րըր՝ վէ քիչիյէ եօլսունա կէօրէ
12 պուլսուրսուր: Վագա՝ կերչէք-
տէն Ալլահ եարամազլըդ էթ-
մէզլ, վէ ձիւմլէյէ գաթիր չէ-
րիա՛Թի պօղմազ: Օնա եէրի 13
քի՛մ ըամարլասը՝ վէ պիւԹիւն
տիւնեայը նիղսան քի՛մ գօտուր:
Էյէր օնա տիգգաԹ էտեր խէ, 14
բուհտունու վէ նէֆէսինի քէնտի-
նէ ձիզսլ էտէձէք, հէր ԹԷն 15
պիրտէն էօլէձէք, վէ տաեւմ
Թօփրաղա տէօնէձէք: Իմտի է- 16
յէր ֆէկիմ՚ն չոչ խե, պուսունու
սինկլէ, սէօզլերիմին սէսինէ
գուլադ վուր: Շէրիա՛Թտեն ին- 17
սան էտէն տաճի հիւքիւմէթ
սիւրէ՛ր մի՝ վէ տատըդ օլան
Ռէսիլի գասպահաթը՛մը ջգգա-
րըրսըն: Փատիշահ Եարատաղ՝ 18
սէնլերե ֆատըդ տէնիլի՛ր մի:
Օ խե սէրվերլերին խաԹըրընա 19
պագմադ, վէ ղէնկինի ֆագիր-
տէն ղիյատե կէօղէԹմէդ՝ զլրա
օնլարըն ձիւմլէսի օնուն ելլերի-
նին ա՛մէլի տիր: Պիր անատ է- 20
լէձէքլեր, վէ կէձէ եարըսընտա
գալմ վէլվելէյէ սիւշիւսդ՝ կէչէ-
ձէք տիր՝ վէ զօրըեյու՝ ել տէյ-
մեղտեն տէ՛ի՝ էտձէքլեր տիր:
Զլրա օնուն կէօղլերի ինսանըն 21
եօլսորը իւ զերինտե տիր՝ վէ օ-
նուն ձիւմլէ սաըլմըրընը կէօ-
րիւր: Գարանլըդ եօդ՝ վէ է- 22
լիւմ կէօղլէսի եօդ տուր քի՝ եա-
րատազլըդ իչլէ յէնլերը օրատա
կիղլէնելեր: Զլրա ինսանը ար- 23
Թըդ ԹէֆԹիչլե գօմազ քի՝ Ա-
լահըն հուզուրունա չերա՛Թէ
վարա: Պիլա ԹէֆԹիչ զօրլու- 24
լարը գըրար՝ վէ օնլարըն եէր-
լերինէ պաշգալարընը գալը-
րըր: Ձիւն քի օնլարըն իչէրինի 25
պիլիր, վէ կե՛ձէյէ աէօնէր,
վէ օնլար էղիլիր: Ֆատըդ օլ- 26
տուգլարը իչլեն՝ օնլարը սէյիր-
ձիլերին մահալլինտե նուբուր՝
Պունսուն իչլեն քի օնուն արտըն- 27
տան սաիսըլար, վէ օնուն եօլ-
լարընտան հիչ պիրինի ֆէկիմ
եԹմէյիլիր: Շէօյլէ քի՝ ֆա- 28

գիրին ֆերեատընը հուզուրու-
նա կէթիրտիլէը • վէ օ՝ զուլմ
էքենէլէրին ֆիլանընը իլէթտի :
29 Վէ օ՝ բահաթ վէրինձէ , քի՞մ
իլէթիրտպ վէրե պիլիր • հէմ օ՝
եիւզունիւ տագլայընձա , կէրէք
թայֆէյէ գարշը կէրէք պիր ա-
տէմ գարշը ծուքի՞մ կէօրե պի-
30 լիր • Թա քի պինամուս առէմ
սալթանաթ սիւրմէսին , վէ գավմ
տուզաղա սիւշմէսին :
31 Զիրա Աւետա առմէլի քի՝
Ա՛պպ էքթիմ • արնըզ ֆէտատ
32 իշէմմէմ՝ կէօրմէյիլմի սէն պա-
նա էյրէթ • էյէր եարամաղընզ
իշէտիմ իսէ , արթընզ իշէմէյե-
33 ձէյիմ : Սէնին ըէյինէ՞ կէօրե
մի ձէզա վէրէձէք , քի սէն ըէտտ
էառերսին • զիրա սէն ուէջմէլի-
սին , վէ տէյիլ պէն • վէ հէր նէ
պիլիր իսէն սէօյլէ :
34 Ա՛գընլ սահիպլէրի վէ պէնի
տինիլէյէն ա՛լիմլէր տէյձէնէքլէր
35 տիր քի , Յոբ պիլա իտրաք սէօյ-
լէտի • վէ մնուն սէօզլէրի ա՛գի-
լանէ տէյիլ իտի :
36 Ա՛րզում պուր քի՝ Յոբ նիհա-
յէթինէտէք սընանա • չիւն քի
ֆասըգ առէմլէր կիպի ձէվապ
37 վէրտի : Զիրա կիւնահընա ֆըզդ
գաթաը , արամըզտա եզ ըզըվար-
վէ Աւետա գարշը սէօզլէրինի
ջոզալըըը :

ՊԱՊ ԼԵ

1 Վ է Ելիուս ձէվապընա տէ-
վամ էառերէք առպի քի՝
2 Պու՝ Սատագաթըմ Աւետան-
քինէն զիյատէ տիր տէտիլին՝
3 հա՞գդ մը տըը սանըրսըն : Զիրա
տէտին քի՝ սանա նէ՞ ֆայիտէ օ-
լուր • կիւնահզմտան ֆըրէդ ի՞է
4 «էմ , նէ՞ գազանըրըմ : Պէն սա-
նա՝ հէմ պիլէձէձէ սէնին տօսթ-
5 լարընա ձէվապ վէրէյիմ : Կէօք-
լէրե պագ վէ կէօր , վէ պու-
լութլարա նազար գըլ • սէնտէն
հիւքսէք տիրլէր : Էյէր կիւնահ 6
էտեր իսէն , օնա գարշը նէ՞ իշ-
լէրսին • վէ գապագաթլարընն ջո-
զալըը իսէ , օնա նէ՞ էառերսին :
Էյէր սատըգ օլուր իսէն , օնա 7
նէ՞ վէրիրսին • էառնօտ սէնին էլին-
տէն նէ՞ալըը : Սէնին ֆասըգլըզըն 8
սէնին կիպի ինսանա՝ վէ սատագա-
թըն սատմ օղլունտա տըը : Զուլմ 9
լարըն ջոզլուղունտան ֆէրեատ
էտերլէր • զըրպազլարըն փատըու-
սունտան ֆիլան էտերլէր • Ամ- 10
մա էյնէ տէմէզ քի՝ պէնի եա-
բատան Աւետ հա՞նի , օլ քի կէ-
ձէ իլէ թէսպիհաթ վէրիր • Օլ 11
քի պիզի էերին հայվանլարընը-
տան ֆէհիմ՝ վէ հավանըն գուշ-
լարընտան ա՛լիմ էտեր : Օրա- 12
տա՝ քէօթիւլէրին թէքէպպիւրի
եիւզունտէն ֆերեատ էտերլէր ,
ամմա օ՝ ձէվապ վէրմէզ :
Չագդան Աւետ պաթըլըզըը 13
տինիլէմէզ , վէ ճիւմլէյի գա-
տիր ծնա պագմազ : Էյէրջի՝ Օ- 14
նու կէօրմէմ տէր իսէն տէ , չէ-
բատա՛թ ծնուն հուզուրունտա
տըը • իտոի սէն ծնա կիւվէն :
Վէ հալա ղազապը իլէ եօգլա- 15
մայըպ՝ չէտիտ գապագաթը թէֆ-
թիշ կէմէտիյի էձիլտէն , Յոբ 16
ադղընը պօշունա տէյպ՝ պիլիս-
պիզ քի իլէ սէօզլէր ջոզալըըը :

ՊԱՊ ԼԶ

1 Ե՛նտէն Ելիուս թէքրար տէ-
պի քի՝
2 Պանա պիրազ տահա գաթ-
լան տա՝ սանա պէյան էտէյիմ •
զիրա Աւետա իչլուն տահա սէօզ-
լէր վար : Ի՛լիմի ուզագտան ա-
լայըմ , վէ Եարատանըմա տա-
տագաթ վէրէյիմ : Զիրա հագ- 4
գան սէօզլէրիմ էառան տէյիլ •
ի՛լմի քեամիլ օլան՝ սէնին եա-
նընտա տըը : Իլթէ Աւետ քէ- 5

պիր տիր , վէ ֆ֊ֆ֊էյի ըֆտա էթ֊
մէղ · գալպին գուվվէթինտէ քէ֊
6 պիր տիր : Ձյասըդը եաչաթմաղ֊
վէ տէրտիմէնտին հագդընը հագդ
7 էտէր : Կէօղլէրինի սաաըգլըր֊
տան էլերի չէքմէդ, վէ փատիշահ֊
լարը եպէտէն Թախթա օթուր֊
8 տուր , վէ եհուճէլըլէր : Վէ ծն֊
լար էյէր պուդաղօվլէր իլէ
պաղըը օլուսա՝ միհնէթ իվլէրին֊
տէ ԹուԹուլմուշ օլաալար տա ,
9 օլտէմ ծնլարա՝ ա՛մէլէրինի վէ
ի՛սեանլարընդն արԹարըլընը պէ֊
10 յան էտէր : Չէմ ծնլարընդ գուս֊
լաղընը Թէտիպէ աչար , վէ էմր
էտէր քի՝ եարատմաղ ըգտան տէօ֊
11 նէվլէր : Էյէր իԹաա՛Թ էտիպ՝
ծա գուվլուգ էտէրլէր իսէ , միւն֊
լէրինի էյնէք իլէ՝ վէ էրըսարընը
12 նի՛յմԹէվլէր իլէ կէչիրիրլէր : Ամ
մա էյէր իԹաա՛Թ էմմէղլէր ի֊
սէ , գըլըճտան կէչէճքէլէր , վէ
պիլմիսիղլէք իլէ էօլէճքէլէր :
13 Եիւրէյի պինտուա օլանլար ի֊
սէ՝ ղաղապ էրըսարըդ · ծնլարը
պաղլատընդնտա՝ ֆիէրեատ էմ֊
14 մէղլէր : Օնլարընդն նէֆսի կէնճ֊
լիքտէ էօլիւը , վէ էօ՛մրիւ լու֊
Թիլէր սրտաընտա պիՒՒէր :
15 Ֆագիրի՝ միհնէթինտէ դուր֊
Թարընը , վէ սըգընԹըտա գու֊
16 լաղընը քէչի էտէր : Վէ սէնի
պիլէ սըգմէԹ աղընտան՝ տար֊
լարդը օլմայան կէնիշ եէրէ գալը֊
րընը խոխ , վէ սօֆիլտա գօնու֊
լան՝ եաղ իլէ տօլու օլուր խոխ :
17 Լաքին սէն Ֆաատընդն սուչտունու
Թէքմիլ էտէր խոն , սուչ իլէ
չէրաա՛Թ պիրի պիրինէ պաղը
18 տըր : Ձիւն քի ղաղապ վար ,
սագընդ վուրուշ իլէ սէնի եօղ էմ֊
մէսին · օլտէմ պէօյիւը քէֆիա֊
19 րէմ Թ սէնի գուրԹարամաղ : Օ՝
սէնին մալընէ ի՛Թիպար էտէ՞ր
մի · ալԹունտա վէ մալին պիւ֊
Թիւն գուվվէթինէ պիւէ էրմէդ :
20 Գավմլարընդն վիւճիւտլէրի եէրլէ֊
րինտէն գալարըլարդը կէճէյի
արզուլամա : Սագընդ պինամուա֊ 21
լուղա հիւզ վէրմէ · ղնրա սէն
պուտնու միհնէթտէն ղնյատէ
սէչտին :
ԻչԹէ Ալլահ՝ գուվվէթի իլէ 22
եիւճէլնը · ծնուն կիսի էյրէ֊
տէն քի՞մ տիր : Օնա՝ ծնուն էօ֊ 23
լունու քի՞մ Թա՛յին էտէր , վէ
քի՞մ՝ Եարատմաղընդ իչէտին
տէր : Ինսանլարընդն Թամաչա էմ֊ 24
տիքլէրի ծնուն ա՛մէլինէ Թա՛ղիմ
էմմէյի խաԹըրընտա սագլա :
Չէր տաէմ ծնա պագաբ , ինսան 25
ուղագտան սէյր էտէր : ԻչԹէ 26
Ալլահ ա՛ղիմ տիր , վէ պիղ պիլ֊
մէղնդ · ծնուն էրըսարընդն սայը֊
սը տասի պի հիսապ սընը : Ձի֊ 27
րա սուլարընդն տամլալարընդը ձէղայ
էտէր · պուհարընտան եաղմուր
տէօքէրլէր , քի պուլուԹլար ա֊ 28
գըպ՝ տահմիէրին իւղէրինէ ղա֊
նիմէԹ իլէ տամլարլար : Լաքին 29
պիր քիմսէ պուլուԹլարընդն եա֊
յըըմասընը՝ վէ Օնուն չտարընը֊
նդն հիւրիւլմիւսիւնիւ անկա՞ր
մը : ԻչԹէ ծնուն իւղէրինէ այ֊ 30
արնըղընը եայար , վէ տէնիղլին
տէրինէյինի էօրԹէր : Ձիրա 31
պունլարընդն վասիԹասի իլէ գավմ֊
լարը հիւքմ էտէր · դանիմէԹ ի֊
լէ Թաա՛մ վէրիր : Ավուճլարը 32
իլէ չիմչէյի էօրԹէր , վէ ծնա՝
օղլայաճագ էերի էմր էտէր ·
Ֆէհտի տուԹունու ծնա պէ֊ յան 33
էտէր · պինամուասուն իւղէրինէ
ղաղապ քէսպ էտէր :

ՊԱՊ ԼԻ

Պունուն իչնուն տասի հիւրմ֊ 1
յիմ տիԹրեյիսդ՝ մահալինտէն
գըմըլտասընը : Օնուն տէսինին 2
հիւրիւլմիւսիւնիւ վէ աղընտան
չըգան տէտասընը տինիլէյին՝
տինիլէյին : Օնու պիւԹիւն կէօ֊ 3
յիւն ալԹընա՝ վէ փարըլԹըսընը

Եւ երկն ուձլաբընաւեք եօլաբ :
4 Օնուն արարընձա պիր սէս սէտա
վէրիր , ա՛ղամէթինին սէսի իլէ
կիւբէբէր . վէ սէսի իչիսիլինձէ՝
5 ծնլարը կերի Թուէթմազ : Ալլահ
սէսի իլէ ա՛ձայիպ կիւբէբէր . պէօ
յիւք չէյլեր հտեր քի՝ պիզ ծնլա
6 րը անկլամազ իզ : Զ իրա գա
րա՝ վէ եաղան եաղմուրա՝ հէմ
գուվվէթինին եաղան եաղմուր
7 լարընա՝ Եկրէ էն ոէր : Օ հէր
աաէմին էլինի միւհրլէր քի՝ օ
նուն եաիսրզը ձիւմլէ աաէմլէր
8 պիրլէբեր : Հէմ ձանաւարլարը ին
էրինէ կիրէբլէր , վէ մէքեանլա
9 րընտա սաքին օլուրլար : Լօտօս
Թարաիբնատն գասըրզը՝ վէ
իւրէւսս Թարաիբնատն սօղուզ
10 կէնիր . Ալլահըն նէֆէսինատն
ատնկ վէրիրլէր . վէ սուլարըն կե
11 նիչ էյի տարալըր : Աէրզ հավա
աատի գօյու պուլուԹու սիւ
րեր . օնուն ըշզը պուլուԹու
12 տաղըրը : Վէ օնուն Թէտպիրի
իլէ էԹրաֆը տօղշըր , քի սիւն
եա էիւղիւ՝ էերին իւղերինատ օ
նուն ձիւմլէ օնա էմր էԹտիկինի
13 իձրա էտէ . Օնու՝ կէրէք Թէ
տիպ իչինն կէրէք էերի իչինն
կերէք նշատն իչինն կէԹիրիր :
14 Իշ՛ Ցոր պուռնա գուլադ վուր՝
առար տա՝ Ալլահըն ա՛ձայըպլա
15 րընը միւսահաղա էյլէ : Ալլա
հըն օնլարը նիղատա գօյուպ՝
պուլուԹունուն շիմէքլերինի
փարլաԹտըղընը պիլի՞ր միսին :
16 ՊուլուԹուն Թերաղըսընը՝ ի՛լմի
քեամիլ օլանըն ա՛ձայըպլարընը
17 պիլի՞ր միսին : Եերի լօտօս էէլի
ատն բահաԹէլանտըրտըղընտա ,
էովապտարըն նի՞ձէ ըսըրընը :
18 Տէօքիւմիւշ այինէ կիպի գաԹը
կէօքէրի՝ օնուն իլէ պէրապի՞ր
19 մի կերսին : Օնա նէ ատ յէձէ
յիմիղն պիղէ պիլտիր . գարան
ըդ ատպէպինատն ձէվապ Թէր
20 Թիպ էտէմէղիղ : Օնա նատղ օ

լունո՞ւր մու քի պէն ատօղէյօ
րում . էյէր պիր քիմսէ ատօղ
լէր խսկ , էլպէԹԹէ եուտու
լուր : Շիմդի պիլէ պուլուԹ 21
լարտա փարլապ նուրա պապա
մազլար . ամմա բիւղէնար կէ
չիպ ծնլարը Թէմիղլէր : Ալլահըն 22
կիպի նուր փօղեատան կէչիր .
Ալլահընն ի՞նսինատ հիյկէԹլու
ձէլալ վար : Ձիւմլէյէ գատիր 23
պիր , օնու անկլայամազղը գուտ
ըէԹի վէ հիւքմիւ վէ ա՛տալէ
Թինին չօգլուղուս պէօյիւք տիւր .
օ փինէյնէ ձէՀա՝ վէրմէղ : Օնուն 24
իչիւն կինանլար օնտան գօրգար
եիւրէյի ա՛լսիմլերին հիչ պիրինէ
պագմազ :

ՊԱՂ ԼՐ

Ո՞նուէն Եհովա՝ գասըրղատան 1
Ցօբա ձէվապ էտիպ սէսի .
Պու՝ պիլմիսիղ սէօզլէր իլէ՝ 2
Թէտպիրի գարարտան քի՞մ տիր :
Չալա մերա կիպի պէչինի գու 3
շաԹ . վէ սանա սիւալ էտէյիմ
սէ՝ պանա ի՛լատ էյլէ :
Պէհիմ էերի Թէմիզլէտէյիմ 4
տէ , սէն նէ՞րէտէ իսին . էյէր
ի՛րճանէ աչնա խոն խապէր
վէր . Ձիւն քի պիլնըսին , օնուն 5
էօչէքլէրինի քի՞մ գօտու . էա
խօտ օնուն իւղերինէ քի՞մ չըրփը
չէքտի : Օնուն գայի՛տէչերի նէ 6
նի՞ն իւղերինէ տայանըմըշ տըր .
հաճօտ օնուն քէօչէ Թապըշ
քի՞մ գօտու , սապահըն եըղտըղ 7
լարը պիրլիքտէ ԹէսպիհաԹ էԹ
տիքլէրինատ , վէ Ալլահըն հէմ
օղուլլարը կիւվահտանք չէքտիքլէ
րինատ : Հէմ սէնիղլի՝ ըսահմանէն 8
հիւձիւմ էտիպ չըգտըղը զէման
գափու գանատլարը իլէ քի՞մ
գափատը , օնա էտվապ իչիւն պու 9
լուԹու՝ վէ գունտատ իչիւն ուու
մանը գօտուղուս զէման : Օնուն 10
իչիւն գանունուսմու քէսիպ՝ ման

սալար վէմ գամու գանատլարը
11 գօտում, վէ՛ Գուրայատէք կէ-
լսա՝ էօթէկէ աշմայասըն, վէ
տալղալարընըն մաղուրլուղու-
12 պուրատա գալըրն տէխիմ։ Իւմ
բիւնահ սապահա էմր էթափ՞ն
մի, սէհէրէ մահալինի պիլտիր-
13 տի՞ն մի, քի էերին նիհայէթ-
էրինի Թուրա, վէ Ֆաղրգալը
14 օնատ սիլքինէլէր։ Գաչ ըդ-
միհիւրիւ կիսի էուվարընընը.
վէ ձիմէն չէյլէր՝ կիյինմիշ կիսի
15 զուհր հատը։ Լաքին օնարընն ը-
զընը Ֆաղրգալատան մէն՝ օլու-
նում, վէ եիհահ գօղերընը։
16 Տէնիզին վուռնկարընատէք
վարա՞ն մը. վէ էնկինէն կիզլի
17 էերլէրինի կէղի՞ն մի։ Սահա
էօլիւմիւն գավուռարը քէշֆ օ-
լունսո՞ մու. վէ էօլիւմ կէօյկ-
սինին գավուռարընը կէօրմի՞ն
18 միւ։ Եէրին էնինէ խորաքին եէ-
թիշի՞ մի. էյէր հէպիսինի սի-
լիր կսէն, խասպէր վէր։
19 Ա՛յտընըզըն շու սաքին օլտու-
ղու էօշնէ՞ֆէտէ՝ վէ գարանլըզըն
20 շու մահալի նէ՞ֆէտէ սէր, քի օ-
նու՝ սինօրունա իլէտէսին, վէ
օնուն էվինին էօլարընը ֆէհմ
21 էտէսին։ Սէն օլ զէման տօղտու-
ղունատո՞ն մը՝ եախօտ սէնին
հիննէրինին սայրը չօք օլտու-
22 ղունատո՞ն մը պիլտրսին։ Գարըն
մախզընէրինէ կիրպի՞ն մի. վէ
տօղունուն խաղինէրինին կէօր-
23 տի՞ն միւ, օնլարը քի սըզընմը
վագմը՝ տէօյիւշ վէ ճինք կիւ-
24 նիւ իչինն սագլամըշտ։ Ա՛յտըն-
լըզըն շու Թէվղի՝ օլունատուղու՝
վէ կիւնատօղտուսու էերլինին էերլին
իւզէրինէ տաղըլարընը էօշնէ՞ֆէ-
25 տէ սէր։ Շէյխա եաղմուրա սու
էօլու՝ վէ կիւրլէմէնին չիմչիլինէ
26 էօլ քի՞մ աչը, քի լինսան օլմա-
յան էերէ՝ տահմ օլմայան չէօլ
27 եաղմուր եաղտըրա, քի վէրա-
նը վէ պէհապանը տօյուրա, վէ
Ֆիլիսին պուղտմունու Ֆիլիս-
լինատէք։

Ն՛ամուրտան պապասը վա՞ր 28
մը. եախօտ չիհին տամ՛ալարը-
նը քի՞մ տօղուրտու։ Գուշ քի- 29
մի՞ն գարնընտան ջոգար. վէ
կէօյիւն գըրաղընընը քի՞մ տօ-
ղուրտու։ Սուլար Թաչ ալընդա 30
կիսալի տագլանը. վէ էնկինէն
էիւղիս գաճընընը։

Իւվէրէն պէնտէրինի պաղըս- 31
յա պիլի՞ր մի սէն. եախօտ
ճէվանընի պաղըրընը չէօղէ պի-
լի՞ր մի սէն։ Գուրճալը վագ- 32
Թընձա չըգարա պիլի՞ր մի սէն.
վէ Տամիհի օղուլարը իլէ գու-
լաղուզայա պիլի՞ր մի սէն։ Կէօ- 33
յիւն գանատնընարընը պիլի՞ր մի
սէն. օնուն հիւքիւմէթինի եէ-
րէն իւղէրինէ գոյա պիլի՞ր մի
սէն։ Սէհսինի պուղուԹլարա 34
գալըրըա պիլի՞ր մի սէն, վէ
սուլարըն չօղլուղուս սէնի էօր-
Թէճէք։ Երլարըրմ՛ալը կէօն- 35
տէրէ պիլի՞ր մի սէն քի՝ կիտէ-
լէր, վէ սանա՝ ԻշԹէ հալըրըզ
տէյէլէր։ Տէրտնէրէ իլ՛միքի՞մ 36
գօտու. եախօտ եիւրէյէ ֆէհ-
մի քի՞մ վէրտի։ Իմ՛ իլէ պու- 37
լուԹլարը քի՞մ տայար. վէ կէօ-
յիւն Թուրտումլարընը քի՞մ է-
յէր. Թօմրատ ըսլանտըգատան 38
ասնկրա գաճընընձա, քէսէք-
լէր պէրի պիլինէ եախըրը։

Ա՛րսլան իչինն չիքեար ավա- 39
յա պիլի՞ր մի սէն. վէ կինճ
արսլանըն իչԹահընը տօյուրա
պիլի՞ր մի սէն, ինէրինտէ սէն- 40
տիքլէրի՝ վուտու իչինն հուվա-
լարընատա եաԹաղլարը վէման։
Գուղղուն իչինն՝ օնուն եավրու- 41
լարը Ա՛լլահա Ֆէրեատ էտիպ
պիլա Թատ՛մ տօղաղտրգլարը վէ-
ման՝ քի՞մ Թէտարիք կէօրուր։

ՊԱՊ ԼԹ

1 Այս տալ քէչնէրինն տո-
ղուրտուղու ղէմանը պիլի՞ր մի
սին . կէչիքէրին հավուլատը
ղընը կէօղէտ պիլի՞ր մի սին :
2 Օնլարըն թէքմիլ ելթիրլերի այ-
լարը սայա պիլի՞ր մի սին . վէ
տօղուրտուղլարը վագթը պիլի՞ր
3 մի սին : Օնլար էօբիւլ հավու-
լարընը տօղուրտուրլար . այղը-
4 լարընը կէչիրիրլեր : Հավուլա-
րը դուվլէթլէնիր , սահրատա
պէյլուրլեր . սիչալը չզգուրլար ,
վէ արթըգ օնլարա տէօմմէզլեր :
5 Եղատան եշխինի քի՞մ ազատ
սալը վէրսի , վէ վահշի հիմա-
րըն պալըրընը քի՞մ չէօղսիւ ,
6 քի օնուն էվինի չէօղսէ՝ վէ մէս-
քէնանընը պէէապատաէ գօտուր :
7 Շէհրին շամաթասընը զէվզէ-
նիր . սիրիւճիւնիւն պալըրընը
8 իչլէմէզ : Տօղաշարըղը տալար
օնուն «Թալը պըր . վէ ճիւմլէ
չիմէնին արգասընձա եօգլար :
9 Քրիսէտան ամնա գուղլուգ
էթմէյէ գայիլ օլա՞ր մու . եա-
ֆօտա էէմլիկինին հանրետտա կէ-
10 ճէլի՞ր մի : Քրիսէտանը էվլէք
ալմադա էվլի իլէ պազարյա պիլի՞ր
մի սին . հավուտ սէնին արըն-
11 ճա վատիլերի Թարա՞ր մը : Օ-
նուն դուվլէթի չօգ տուր սէ-
յիւ՝ օնա ի՞նթիհատ հաէ՞ր մի
սին . վէ իչինի օնա հէվալէ է-
12 տէ՞ր մի սին : Թօխտամուշնու կէ-
րի կէթիրէճէկինէ՝ վէ խարմա-
նընը աւվէլրիճէկինէ օնա ինա-
նը՞ր մը սըն :
13 Տէվէ գուշունուն գանատը
սիրիւր իլէ սալանըը . օնուն
գալէմէրի վէ Թէկլէրի լէյլէ-
14 կինն կէտի մի : Ջ իրա էումուր-
Թաշարընը եէբառէ պրաղըր , վէ
Թօփրաղըն իւղէրինառէ ըսսըրըր .
15 վէ օնլարը այագ պատաճաղընը՝
եա ահրանըն ճանտավարը օնլա-
րը էվինէ եավլուլարընա՝ քէնտի-
16 սինին առէկլ կիսալ մէրհամէթսիզ
օլուր . էէմկինին պօշա օլամա-
ղընա գօրգուսու եօգ տուր : Ջէ-
17 րա Աւլահ օնու իւլմառէն մահ-
րում գլըսը . վէ ֆէհմոէն օնա
հիսսա վէրմէտի : Եիւբսէկ էջգ-
18 սրդը ղէման՝ աԹը հէմ պինճի-
սինի զէվգէնիր :
Աէթա գուվվէթ ահ՞ն մի վէր-
19 սին . օնուն պօյնունա՝ եէչէյլ
ահ՞ն մի կիյտիրսին : Օնու չէ-
20 քիրկէ կիսի ահ՞ն մի սրչըսարը-
սըն . քինէմէսինին ա՞զամէճի
21 հէյպէճլու տուր : Վատիտ գա-
զար , վէ գուվվէթառէն խօչա-
նըը . սիլահըն գարշըսընա չը-
գար : Գօրգուսու զէվգէնիպ՝ 22
իւրքմէզ . վէ գըլըճըն եիւզնուն-
առէն առօնմէզ : Օնուն իւղէրինէ 23
Թիրքէչ՝ եալտալըգ մըղրադ վէ
խըշԹ ֆըսըլտառ : Աղղըն տավրա- 24
նըպ բահաԹ տուրմայարադ եէ-
րի եուտար . վէ պօրու սէտա-
սընտա զապԹ օլունմազ : Պօ- 25
րու չալընտըգճա՝ Հա՛յ Հա՛յ տէր .
վէ ճէնկի՝ սէրվէրլերին կիսրիւզ-
Թիսսինէ վէ կիւլպեանքի ու-
զադտան գօգլար :
Տօղան՝ սէնի՞ն մա՛րիֆէԹին 26
իլէ մի ուչար , վէ գանատլարը-
նը գըսդըէչ եայար :
ԳարԹալ սէնի՞ն Հմրին իլէ 27
մի եիւճէվլիր , վէ եավասընը
եիւբսէքառէ գալար : Դայատա՝ 28
գայանըն ուճմունտա վէ սարպ
եէրլերառէ գօնուպ՝ սաքին օլար :
Եէչէյլի օրատան քէչի էտէր . 29
օնուն կէօղլերի ուղադտան կէօ-
ղլիր : Հէմ օնուն եավլուլարը 30
գան էմեր . վէ նէրէտէ լէյլեր
վար խէ , օ գա օրատա տըր :

ՊԱՊ Խ

1 Հէմ Քաղպ Ցօղա Ճէվապ

էակով տէտն քի՝
2 Ձիւամէյէ գասիը իլէ չէքիլ-
շէն՝ ծաս չէյ մի էյրէտէձէք.
Ալլահ իլէ վիւպահասէ էտէն՝
ձէվապ վէրսին։
3 Յամի Յոբ Բասպա ձէվապ վէ-
4 րիպ տէտի քի՝ Իշթէ պէն հա-
գիր իմ, սանա նէ՞ ձէվապ վէ-
ըէյիմ. էլիմի աղըմ իւղէրինէ
5 գօմալը իմ։ Պիր քէրրէ սէօյլէ-
տիմ, արթըգ ձէվապ էթմէմ.
վէ իքի քէրրէ՝ տամա թէքքրար-
լամայաճաղըմ։
6 Օլտէմ Բասպ՝ գասըրղատան
Յոբա ձէվապ էտիպ պէն քի՝
7 Հալա միրա կիսին պէլինի գու-
շաթէ, սանա սիւաթ էաէյիմ, վէ
8 պանա տէյիվէր. պէնիմ չէբիա՞-
թիմի իսպիա՞ մը էաէրսին. սա-
ղըգ չըգսաբն տէյիւ՝ պէնի գա-
9 պահաթը՞ մը չըգարըրսըն։ Սէ-
նէն տահի Ալլահըն կիսին գօ-
լըն վա՞ր մը. վէ սէս իլէ օնուն
կիսին կիւրէչէյ պիլի՞ր մի սին։
10 Հալա ա՛զամէթ վէ եիւճէվիլիք Ի-
լէ տօնան, վէ շան ու ձէվաշ իլէ
11 կիսին։ Ղաղասընըն շիտաէթի-
նի ձէօշիւր, վէ հէր մաղրու-
րա պագըպ՝ օնու ալըագլամ։
12 Հէր մաղրուրա պագըպ՝ օնու
իլըգ, վէ ֆիասըգլարը՝ էէրլէրին-
13 տէ էդ։ Օնլարը պէրվիլգան թօփ-
րադա նասիպտա էմ. եիւզվէ-
րինի կիսլի էէրտէ հապա էյլէ։
14 Օլտէմ պէն տահի՞ տանա իպրար
էտէրիմ՝ քի՝ սաղ էլնն սէնի դուր-
թարա պիլիր։
15 Իշթէ հալա սէնին իլէ եա-
րաթմըշըմ Բեհեմոթ՝ էօքիւղ
16 կիսլի օթ էէր։ Իշթէ հալա օ-
նուն գուվվէթի պէլինտէ՝ վէ զո-
րուս գարնընըն գաթը պաղլարըն-
17 տա սըր։ Գույրուղունու էրզ
աղաձը կիսլի սալլասըր. սուտ-
լարընըն սինիրլէրի էօրիւմիւշ
18 տիւր։ Օնուն քէմիքլէրի պադըր
պօղուլարը՝ գապուրդալարը սէ-
միր թըրդալարը կիսլի տիր։
19 Ալլահըն իսալարընըն պաշը օ
տուր. գըլըձընը՝ օնու եարա-
տան վէրսի։ Զիրա նաիֆագա-
20 սընը տաղլար հասիլ էտէր, օ-
րատա քի սահրանըն հէլի ճա-
21 նավարլարը օյնար։ Կէօզլէրի ա-
ղաձլարընն ալընընտա՝ գամըշլա-
րընն էօրթիւսիւնտէ վէ պաթագ-
լարտա եաթար։ Կէօզլէրի ա-
22 ղաձլար՝ օնու կիօզլէրէրի իլէ
էօրթէր. չայլարընն սէօյիւթլէ-
23 րի օնու դուշաադը։ Իշթէ ըր-
մագ ճօշար իսէ, գօրգուսպ գաչ-
մաղ. Յորգանան օնուն աղընընա
եիւրիւսէ, գայա էթմէզ։ Պու՝
24 աշիքեարէտէ Թուխուլո՞ր մու.
տուղագլարտա պուլունու սէվի-
նի՞ր մի։

ՊԱՊ ԽԱ

1 Լևիաթանը օլթա իլէ սիւ-
րիւքլէյէ պիլի՞ր մի սին. եա-
խատ սիճիմի սարդըտրսպ տիլինի
սաիլայա պիլի՞ր մի սին։
2 Օնուն պուրնունա գաղըլ իփի Թագըպ՝
էինէսինէ չէնկէլ կէչիրէ պիլի՞ր
3 մի սին։ Օ՝ սանա չօգ նի յալլար
էտի՞ր մի. սանա եալաչ սէօյ-
լի՞ր մի։
4 Սէնին իլէ ա՛ահ քէսի-
նի՞ր մի. օնու էպէտի գուլ սէ-
5 յիւ ալա պիլի՞ր մի սին։ Գուշ
իլէ օյնար կիսլի՝ օնուն իլէ օյնա-
յա պիլի՞ր մի սին. օնու պէս-
լէմէլէրին իչլիւն պաղլայա պիլի՞ր
մի սին։
6 Օրթաղլար օնտան ղի-
յամիթէ էտիպիլի՞ր մի. պաղլըր-
կէանլար արասընտա օնտան փայ
օլա պիլի՞ր մի։
7 Օնուն աերիսի-
նի սիւնկիւլեր իլէ՝ վէ օնուն պա-
շընը պալըդէնլարը իլէ
8 տօլտուրա պիլի՞ր մի սին։ Իչլի-
նի օնուն իւղէրինէ գօ. ձէնկի
խամթընա կէթիբիսի՝ պիր տա-
հա էթմէ։
9 Իշթէ օնուն ինանըլ-
մաղը իւմիտի պօշ տուր. օնուն

հէօրևւնմէնեան պիւէ ապէմ եը-
գըլմա՞զ մը : Օնու ոչխարները-
ձագ ձէսասուբ հօգ տուբ . եա
պէնիմ հօնևւմեան քի՞մ տուբա
պիվը : Պէնիմ հօնևւմիւ քի՞մ
սլաը քի՝ մուգասէբէնին վէրհ-
իմ . պիւթիւն հէօյիւն ալէքն-
տա պուլունան պէնիմ սիր :
Օնուն ա՛զալաբընը վէ գուվվէ-
թինի հէմ զըրհընըն հիւջէւհի-
յինի սեօյլէյիպ սևքևւթ հԹմէ-
յէձհիմ : Օնուն իւտի հօվա-
սընը քի՞մ սօյա պիվը . օնուն
չինփԹէ չէնէսինէ քի՞մ կիրէ պի-
վը : Օնուն եիւզևնինեն գափու
գանաալտընը քի՞մ ասա պիվը .
օնուն ևլէ սըբա տիլ հիյապէԹ-
լու տուբ : Օնուն գալի գալգան-
լարը՝ միւթէքեպիը տիր . սըգը
միւհր ևլէ կիպի գափալը տըր :
Պիր պիրինէ օ գատար պիԹիչևք
տիր քի՝ ալտալարընա հէվ կիրե-
մէզ : Պիրի պիրինէ համըշըպ
պիԹիչմիչևք , վէ այրըմընզլար :
Օնուն ագսըրըշտարը ևլէ նուր
փալտար . վէ կէօզևլէրի՝ սէհէրինի
քիրփիքևէրինէ պէնկդը : Աղըշ-
տան հանար ջըրտաղըտար ջըգար ,
վէ ա՛Թէհ գէղդըճմարը սոյը-
ղը : Պուրնունուն տէվեքևէրին-
տէն՝ գաղնար ԹէնձէրԹուէն հա
գազանտան կիպի՝ տիւման ջը-
գար : Նէֆէսի՝ քէօզևէրի Թու-
Թուշտուրուր . վէ տղընտան
ա՛էհ ջգար : Օնուն պզնուն-
տա գուվվէԹ գծնմուշ , վէ էօ-
նևւնձէ իւրքիւնԹիւ սըչըգար :
ԽԹինին գաԹարը եափըշդ-
սըր . իւզէրինտէ պէրք օլուպ
գըմըշտանմազտար : Օնուն եիւ-
րէյի Թաշ կիպի գաԹը տըր ,
վէ տէյիմէնին ալԹ Թաշը կիպի
պէրք տիր : Օնուն գալգտըղըն-
տա՝ ղըրլուտար գօրգարըտ . գօր-
գուտան շաշըրըտար : Օնա ու-
լաշանըն գըտըձը՝ մըզդաղը՝ խըշ-
Թը վէ ձէպէնէ տայանմազ : Տէ-
միրի սաման՝ սլաղըրը չէօբևւը
ալաձ եէբինէ սայար : Եայըն
օգու օնու գալըմազ . սօփան
Թաշտարը օնա սաման չէօփևնէ
տէօնգրևէր : Սօփատար սաման
չէօփիւ եէբինէ սայըտըր . մըղտա-
ղըն սալընմասընը զևվգևնիր :
Օնուն ալԹընտա սիվրի սագսի
փարչէրի վար . պաջ ըղըն իւ-
զէրինտէ քէօքեն չէյիր տէօշե-
մէր : Կիրատաը գաղան կիպի
գայնատըր . տէնիզի մէհէմ
չէօմէյինէ տէօնտէրիր : Փէն-
տի տարընձա հօլու փարտատըր .
հէնկին՝ ագ ատչը սայըտըր : Թօփ-
րագ իւզէրինտէ՝ օնուն սիալի
հօգ տուբ . գօրգուտուզ հա-
փըտմըշ տըր : Զհէմզի եիւքսէք
շէյիրի խօր կէօրիւր . Զհէմզի
ղուրուր օղուլտարընըն իւզէրին-
տէ՝ օ փատիշահ տըր :

ՊԱՊ ԽԲ

Ե՞նտէն Յոբ Բատպատ Շհվատ
հախպ տէտի քի՝

Պիլիրիմ քի հէր շէյհ գաստը
տէն , վէ հիշ պիր նիյհմ տէն-
տէն մէն՝ օլուռնմազ : Շու՝ ի՞մ-
սիզ խը ևլէ Թէտպիրի կիզգէյէն
քի՞մ տիր . պուռնուն իչինե տէօյ-
լէը հախիմ , ամմա այնկըտմազ
իտիմ . պանա ա՛Ձայիպ շէյհէը
օլմազըտա , ծնըտըը անկըտմազ ի-
տիմ : Փէրէհմ եյհէ՝ այնկզէ քի
պէն տէօյլէյիյիմ , ատնտա սիւտ է-
տէյիմ , վէ պանա էօյրէԹ : Պէն
տէնին հադգընա գուտտ հատպէ-
րի իվէ իչիԹմիշ իտիմ . ատիմա
չիմտի տէնի կէօզևէրիմ կէօրիւ-
յօր : Օնատան էօԹիւրիւ փէնփէ
Թահգիը հատպ՝ Թօփրագ վէ
քիւլ իւզէրինտէ ԹէվգէՀ հտէ-
րիմ :

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Բատպ
Յոբա պուռ տէօղևէրի տէօյլէհիք-
տէն ատնկրա , Բատպ Թէմտանը

Եղնիպազա ուխտ քի՝ Սէնին
իւղէրինէ վէ էքի այագասա-
լարընըն իւղէրինէ զաղասըմ
Թուէթուշտու · չիւն քի պէնիմ
հադգըմ՝ գուլում Յոբ կիսկի
ոօղաւասունու աէօյլէմէտինիզ :
8 Խամի հալա քէնտինիզէ եէմի
պուզա նըչ եէմի գօչ ալըն , վէ
գուլում Յոբա կիսին , վէ սիզ-
ատն էօթէյբիւ պիւթիւն եամմա
սունուն , վէ գուլում Յոբ սիզ-
ատն էօթէյբիւ նէյազ էտէ , քի
ծնուն էիւղիւնիւ գապուզ էտիպ՝
գուլում Յոբ կիսկի հադգըմա
ոօղաւասունու սէօյլէմէտիյինիզ
նչին՝ աէվանէվլիյինիզէ նէօշ սի-
զէ էթմէ յիմ :
9 Վէ Թէմանընը Եղնիպազ վէ
Սօքլաւ Բաղդատ հէմ Նաամընը
Սոփար կիսիպ՝ Բապպրն ծնը-
դա տէնէյի կիսկի էթմիշէր · վէ
Բապպ Յոբուն նէյազընը գա-
պուզ էյլէմի :
10 Վէ Բապպ՝ ծնուն տօսթլարը
իչին նէյազ էթմէյինտէ՝ Յո-
բուն էսիրլէյինի տէօնտէրմի ·
հէմ Բապպ Յոբուն ճիւմլէ էվ
վէյէթ վարլէյէթինի նըչ գամ
11 վէրմի : Վէ ծնուն ճիւմլէ գարըն-
տաշլարը հէմ ճիւմլէ գարըն-
տաշլարը վէ ծնու էվվէլտէն պի-
լէնէրին ճիւմլէսի ծնա կէլիպ՝
պիլէնմէտէ էվինտէ էքմէք եա-
տըէր , վէ ծնուն իչին ատընըզ՝
Բապպրն ծնա սալտըղը ճիւմլէ
պէկա իչին՝ ծնա թէհէլի վէր-
միէր · վէ հէր պիրն ծնա պի-
րէր գըճա՝ սիքէք՝ վէ պիրէր
ալթուն քիւմիւ վէրմիշէր : Վէ 12
Բապպ Յոբուն ծնուտնու՝ էվվէլ
քինտէն զիյատէ պէրէքէթլի էտի · էէյլէ քի՝ ծնուն ծն ատօրթ
պէն գօյուտնու վէ ալթը պէն տէ-
վէսի վէ պէն չիփթ հօքիւզիւ վէ
պէն տէվի մէրքէսի օլտու · հէմ 13
ծնուն եէմի օղլու՝ վէ իւչ գըզը
օլտու : Վէ իւչ գըզըն ատընը Ն. 14
միմա՝ վէ էքինճիսինին ատընը Կա-
սիա վէ իւչճիւնճիսինին ատը-
նը կէրինհապուք գօտու : Վէ 15
պիւթիւն եէրտէ Յոբուն գըզը-
րը կիսկի կիւզէլ գարըլար ոու-
լունմազ իտի · վէ պապպրը
ծնլարա՝ գարընտաշլարը արա-
սընտա միրաս վէրտի :
Վէ Յոբ պուննան սօնկրա 16
եիւզ գըրդ եըլ եաշայըպ՝ տէօրթ
սիլսիլէ յէփէէ օղուլլարընը վէ օ-
ղուլլարընըն օղուլլարընը կէօր-
միւ : Վէ Յոբ էսթիյար վէ 17
եաշընը ալմըշ օլտուպ՝ վէֆաթ
էյլէմի :

ՄԻՕՄՈՒՐ

ԵԱԽՕՍ

ՍՐՂՄՈՍ

ՄԵԶՄՈՒՐ Ա

1 Ո՛վ՝ մուԹլու օ֊քիմնէյէ֊քի՝ ֆիասբգլարըն մէշվէրԹԹինտէ
կէղմէղ, վէ կիւնահքեարլարըն
էօլուննտա տուրմազ, վէ ղէվ֊
լէննէֆիլէր մէձլիսինտէ օԹուր֊
2 մազ։ Ինլա օնուն հաղղ էԹտի֊
յի՝ Րասպլըն ԹէկվռաԹը տըր ։
վէ օնուն ԹէկվռաԹընտա՝ կիւն֊
տիւզ վէ կէչէ Թէկֆէքբիւր է֊
3 աեր ։ Վէ օ՝ սուլարըն ագընԹը֊
սը էանընտա տիքիլմիշ աղաճ կի֊
սլի օլուր, քի մէյվէսինի մէվսի֊
մինտէ վէրիր, վէ օնուն եափ֊
րազը սօղմազ ։ Վէ հէր նէ֊քի է֊
տէր իսկ, միւհասէբ օլուր ։
4 ֆիասբգլար էույէ տէյիվ ակր ։
Ինլա էվլին սավուտուղուս սա֊
5 ման ուֆաղը կիսլի տիր ։ Օնտան
էօԹիւրու ֆիասբգլար շէրաա՛Թ֊
տա վէ կիւնահքեարլար սատբգ֊
լարըն ՀԷմաա՛ԹընտաՀ տուրմա֊
6 յաճաղլար ։ Զիրա Րասպ սա֊
տբգլարըն էօլմունու սիւյիր ։ ամ֊
մա ֆիասբգլարըն էօլուս՝ խարա֊
պաԹէ վարաճագ տըր ։

ՄԵԶՄՈՒՐ Բ

1 Ո՞յնչիւն Թայիֆէկէրը վէլվէլէ
գօյմայըրլար, վէ իւմմէԹէվէր պոշ
2 շէյ տուշիւնիւրլէր ։ Եէրին
միատիչհալարը մէյտան օգուր֊
լար, վէ սէյլէր՝ Րասլայա գար֊
շը վէ օնուն ՍՀսիհինէ գար֊
շը պիրվէքտէ մէշվէրէԹ էտիպ
3 փեւէր ։ Օնլարըն պաղլարընը
գըրաալըմ, վէ օնլարըն պէնտէ֊
րինի պիշտէն աԹաալըմ ։

4 Կէօքտէ սաբին օլան կիւէյէ֊
Րասպ օնլարը ղէվգէնէ֊
5 Օ՛ղիման օնլարա ղազապը իլէ
սէօյլէյէ֊քի ։ Վէ օնլարը խըշմը
6 իլէ սարսըլտաճագ տըր ։ Վէ ֆէ֊
յէֆէ֊քի՝ պէն միատիչհալմը՝ ա֊
պնէ տաղըմ Սիօնուն իւզէրինէ
մէհ էյլէտիմ ։

7 Ֆէրմանը նիտա էտէճէյիմ ։
Րասպ պանա տէտի֊քի՝ Օղլում
սուն, պէն սէնի պուգ կիւն
8 Թէվլիտ էյլէտիմ ։ Պէնտէն տի֊
էէ, վէ սանա միրաս իչիւն Թա֊
յիֆէէրը՝ վէ սանա միւլք իչիւն
էէրին նիհայէԹէէրինի վէրէճէ֊
յիմ ։ Օնլարը տէմիր ա՛սա իէէ
9 դըրասըն ։ օնլարը էէօլիէքճի գա֊
պը կիսլի փարչէյէսին ։

10 Վէ չիմտի էա՛ միատիչհալար՝
ա՛գըլանըն, էա՛ էէրին հալբիմ֊
էէրի՝ նասիհաԹ ալըն ։ Րասպա
11 գօրդու իէէ ի՛պատիԹ էտին ։ վէ
տիԹրէմէ իէէ խափվ էտին ։ Օ֊
12 ղուզու էօրիւճ, օլմայա քի էօյ֊
քէէնիպ՝ Թէղ ղազապը Թօ֊
Թուշունճա էօլուս հէյլաք օյա֊
սընըզ ։ նէ՛ մուԹլու ՀԷմէ օ֊
նա կիւվէնէնէրէ ։

ՄԵԶՄՈՒՐ Գ

ԴաւիԹին Մէգմուրու՝ օղլու Ա֊
բիսողոմուն էէւղիւնտէն գաչ֊
մըզը զէման ։

1 Ա՛խ՝ Բասպ՝ սիւշմինէրիմ
նէ՞ չօդ օլսու. իւղէրիմէ գալ-
2 դանլար չօդ տուր: Ձօդ քիմսե-
լէր ձանըմ իչուն սէրբի՝ Ա՛լլահ-
տան օնա գուրթուլուշ հոգ տուր-
սէլա:
3 Ա՛մմա սէն եա՛ Բասպ՝ պա-
նա սիփէր սէն. ի՛ղղէթիմ՝ վէ
4 պաշըմը եիւճէլտէն սէն: Սէհիմ
ինէ Բաղպա ջաղըրըմ, վէ պա-
նա ա՛զիզ տաղընտան ձէվաղ
5 վէրսի. սէլա: Պէն եաթըրըմ,
վէ ույուտուսմ. ույանսըմ, զի-
նա Բասպ պանա տէսթէկլիր
6 տիր: Պանա գարշը չէվիչէվրէ
քէնտիլէրինի գօյան խալըգըն օն-
7 պինէրինէն գօրգուսմա: Գալը-
եա՛ Բասպ, պէնի գուրթար
եա՛ Ա՛լլահըմ, զինա հէմ սիւշ-
մինէրիմին չէնէսինի վէրտուն.
ֆասըգլասըրըն սիշէրինի գըրըմըն:
8 Խէլաս Բասպա մանսուս տուր-
պէրբէկէմին՝ գաւմըզըն իւղէրին-
ուէ տիր. սէլա:

ՄԻՋԱՄԻՐ Դ

Նէկլինօթ իւղուէ մուսիգար պա-
շը իչուն՝ Դաւիթին Մէզմուրու:

1 Ջաղըրտըղմաա պանա ձէ-
վաղ վէր՝ եա՛ ռաստգաթը-
մըզն Ա՛լլահը, ալտըկէթաէ պէնի
կէնիշկէթաին. պանա մէրհա-
մէթ գըլ, վէ նիյազըմը ի-
շիթ:
2 Նէյ ռաէմ օղուլլարը՝ նիչէյ՞-
տէք ի՛ղղէթիմ՝ այըպ ասլը, պա-
թըլըգ սէվգիսինիզ, եալանը
3 ատատընըզ. սէլա: Ամմա պի-
լէն քի՝ Բասպ քէնտիսի իչուն
սաղըհ օլանը այըրտը. Բասպ՝
օնա ջաղըրտըղմաա կիշիտէձէք
4 տիր: Իօղքէլէնիպ կիւնահ էթ-
մէն. տէօշէքլէրինիզլէն իւղէրին-
տէ էիւրէքլէրինիզ իլէ սէօյլե-
չին, վէ սիւքիւթ էաին. սէլա:
Սաատգաթ գուրտանլարը թափ-
րիպ էաին, վէ Բասպա կիւվէ-
նին:
5 Ձօղլար տիր քի՝ Պիզիմ քի՞մ
6 էյլիք կէօսթէրէճէք. եա՛ Բասպ՝
իւզէրիմիզէ էիւզիւնիւն նուրու-
նու եիւճէլթ: Նիւրէյիմիզ սիւ-
7 րիւր գօտուն՝ օնլարըն պուղտայը
վէ շարապը ջօղալտըղը զէման-
տան զիյատէ: Սէլամէթ իլէ
8 հէմ եաթաճաղըմ հէմ տէ ույու-
յաճաղըմ. զինա եալընըզ սէն
եա՛ Բասպ՝ պէնի էիմիյէթ իւզ-
րէ սաքին էթմէյրիրսին:

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Ե

Նէհլիօթ իւղուէ մուսիգար պա-
շը իչուն՝ Դաւիթին Մէզմուրու:

1 Ա՛խ՝ Բասպ՝ սէօզլէրիմէ դու-
լաղ վէր. հէրարէթիմէ սիփ-
դաթ էյլէ: Փէրեաղըմըն սէ-
2 սինի սիմիկլէ՝ եա փատիշահըմ վէ
Ա՛լլահըմ. զինա սանա նիյազ
էաէրիմ: Եա՛ Բասպ՝ սապահ-
3 լայըն սէհիմի իշիտէճէքսին, օ-
նա սապահլայըն սանա իհզազ
էաիպ՝ պէքլէյէճէյիմ: Ձէրա
4 սէն՝ ֆասըգլասան խօշլանըր
Ա՛լլահ սեյիլ սէն. եարատմազ՝
սէնին էանընսա սաքին օլմազ:
Սէնին կէօզլէրինէն էօնիւնտէ
5 քէսիլըր տուրսան. պինա-
մուսուդ իշլէյէնլէրին ձիւմլէ-
սինտէն իքրահ էաէրսին: Եա-
6 լան սէօյլէյէնլէրի հէլաք էաէր-
սին. գանլը վէ հիլէքեար տաէմ-
սէն Բասպ նէֆրէթ էաէր: Պէն
7 լահ՝ ի՛նսայէթինէն ջօղլուղուս իլէ
սէնին էվլինէ կիրէճէյիմ. գօր-
գուն իլէ ա՛զիզ հէյբէթինէ տօղ-
րու սէճտէ գըլաճաղըմ:
Եա՛ Բասպ՝ սիւշմինէրիմտէ 8
պէպինտէն ա՛տալէթին իլէ պէ-
նի գուլաղուղա. էօնիւմէ սէ-

9 Նին հօրեղբօրս տօղուելէ ։ Զիրա
ծնեարըն աղջնատա տօղուելուդ
եօդ տուր · օնեարըն սէրուռնի՝
խապիսլիք սիր · օնեարըն պօղա-
ղը՝ աչդիդ մէղար տղը · տիլէրի
10 միւտահանի էտէր ։ Օնեարը տուէ-
լու չդիդար եա՛ Ալլահ , քէնտի
միւշաւէրէլէրի իլէ տիւշմինլէրը,
դատապահեարըննըն չօդնուդու ի-
չինն օնեարը գօլ · ղերա սանա
ա՛սը օլտուլար ։
11 Ամմա սանա հէվի հիւէլէնն-
լէր շաղ օլտունլար , հալէտէն ալ-
դըշ էթսինլէր , չինն քի սէն օն-
լարը հըմիշ էտէբսին · վէ սէնին
խամին սէվինլէր՝ սէնտէ մէս-
12 լուր օլտունլար ։ Զիրա սատը-
ղը սէն միւսլարէլլէրսին եա՛
Բապա · գալդան կիսի օնու՝
հիւանիւ բիլան իլէ գուշտարը-
սըն ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Զ

Նէհինօթ իւղրէ Ղէմինիթ մա-
գամը միւհիմինէ մուսիգար
պաշը իչինն՝ Դաւիթին Մէղմու-
րու ։

1 Եա՛ Բապա՝ պէնի ղազալըն
իլէ Թէգաիր էթմէ , վէ խըշմըն
2 իլէ պէնի Թէհտիտ էյլէմէ ։ Պա-
նա մէրհամէթ էյլէ եա՛ Բապա ,
ղերա պէն ղայի՝ Ֆիլէնկիօրում ·
եա՛ Բապա՝ պանա չինֆա՝ վէր ·
ղերա քէմիքլէրիմ սաբրըդըյօր ·
3 Ճանըմ տաֆէթ ղայէթ իլէ սար-
սըդըյօր · սէն խէ եա՛ Բապա՝
4 Նէհէյէֆաէք ։ Տէօն եա՛ Բապա ,
Ճանըմը գուրթար · ի՝նայէթին
5 իչինն պէնի խէլաս էյլէ ։ Զի-
րա էօլիւմտէ սէնի ղիչը էթմէք
եօդ տուր · մէղարտա սանա
6 քի՞մ համի էտէհէք ։ Ահղմանի
էօրուլտում , հէր կիհէ տէօչի-
լիմի սուվարըդըմ · կէօզ հաչա-
րըմ իլէ եաթաղըմը ըսլատըդըմ ։
7 Կէօղլէրիմ՝ գաստալէթտէն իլի-
րանը · Ճիւմլէ տիւշմինլէրիմ
սէպէպինտէն էօքիտի ։
8 Պէնտէն կիտին՝ էյ Ճիւմլէ սէ-
նտմուսլուդ իչէյինլէր · ղերա
Բապա՝ ադըայդըմըն սէսինի ի-
չինտի ։ Բապա բէձամը իչինտի ։
9 Բապա նիյաղըմը գապուդ
էյլէյէՃէք ։ Հէվի տիւշմինլէրիմ
10 ուԹանըդ՝ ղայէթ իլէ սարսըդը-
Ճաղլար · սէօնէՃէքլէր՝ ափան-
սըզ հէՃիվ օլաՃաղլար ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Է

Բենիամինլի Խուշուն սէօղլէրի
խուսուսունտա՝ Դաւիթին Բապ-
պա օգուտուղու Ըլկկայօն տուր ։

1 Եա՛ Ալլահըմ Բապա՝ սանա
հիւվէնտիմ · պէնի գօվալայան-
լարըն Ճիւմլէսինտէն պէնի խէ-
լաս էյլէ , վէ պէնի գուրթար ·
2 Օլմայա՝ քի՝ արսլան կիսի Ճանը-
մը եըրթա · փարչէյէ տէ՝
գուրթարան օլմայա ։
3 Եա՛ Ալլահըմ Բապա՝ էյէր
պուննու իչէմիշ խէմ , էյէր էլլէ-
րիմտէ եապտաղըդ վար խէ ,
4 էյէր տօսԹումա քէմիքը էտա
էթտիմ խէ , վէ սէպէպտիղ պա-
նա սըդչէթ վէրմէն սօյտում խ-
5 էմ , տիւշմէն Ճանըմը գօվալա-
սըն , վէ եէթիչիղ էօ՝մրիւմիւ
եէրէ պատսըն · հէմ շանըմը
Թօփրաղա օԹուրԹտուն · սէլա ։
6 Եա՛ Բապա՝ ղազալըն իլէ
գալդ , պանա սըդչէթ վէրմէնէ-
րին ղուրուրմնտէ եիւՃէլդէն , վէ
էմր էթտիյին շէրատ՝Թա՝ պէ-
7 նիմ իչինն ուչան ։ Վէ իւմմէթ-
լէրը ՃեմատԹա՝ սէնին էթրաֆը-
նը ալաՃաղ · իտմէ օնտան էօ-
8 Թիւրիւ եիւքսէյէ տէօն ։ Բապպ
գավմըրը մուհաքքէմ էտէՃէք ·
եա՛ Բապա՝ սատաղաԹըմա կէօ-
րէ վէ պէնտէ օլան քեամիլ իչի-

մէ կէօրէ շէրաա՛Թըմը կէօր ։
9 Չալա ֆիատըգլարըն քէօԹիւլիւ-
յիւ տիւքէնսին , ամմա սատըղը
տապիԹ գըլ · զնրա եա՛ սատըգ
Ա.լահ՝ եիւրէքլէրվ վէ պէօղ-
բէգլէրվ ԹէֆթիՀ կէնն սին ։
10 Սիփէրըմ՝ եիւրէքյի տօղրու օ-
ղանըղարը Խելաա կէնն Ա.լահտա
11 ատը ։ Ա.լահ Հադգ շէրաա՛Թվի
տիր , վէ հէր կիշի զաղաալէնէն
12 Ա.լահ ատը ։ Ֆատգ տէօնմէգ կ-
սէ , Ա.լահ գըլըՀ՚ընը պէկէր ·
Եայընը գուրտու , վէ օնու Հա-
13 զըրլատը · Վ՚է օնուն իչինն Հօ-
լիւմ ա՛լԹըլէրինվ Հաղգը ՀէԹվի ·
օգլարընը եագընը կէօր ։
14 Իշ՚ԹԷ օ՝ եարատմազ՚ընդա ադգը
շէքեր · վէ քէօԹիւլիւյէ կէսվի
15 օլուտ՚ Եալան տօղուրտու ։ Գու-
յու գաղտը , վէ օնու աչտը ·
ամմա եափտընը չուգուրա քէն-
16 տիսի տիւշ՚ԷՀ՚ը ։ Օնուն քէօ-
ԹիւլիւյիւՀ՚ քէնտի պաչՀնա տէօ-
նէՀ՚ը · վէ զուլմու քէնտի Թէ-
17 վիսի իւզէրինէ ՀնէՀ՚ը ։ Բաղ-
պա քէնտի սատագաՀ՚ընա կէօ-
րէ Համա կէտիյիմ՝ , վէ Բաղպ
Թաա՛ԼանըՀ՚ խմինէ մէզմուր օ-
գոյայըմ ։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Ը

ԿիԹԹիԹ իւզրէ մուսիգար պա-
չը իչինն՝ Դաւիթին Մէզմուրու ։

1 Ի՚նա՛ Իֆիէնտիմիզ Բապպ՝ խա-
մին պիւԹիւն էվրաէ՚նէ՛ գատար
Ձէվվլ տիր , սէն քի Ձէվլէվնի
2 կէօքլէր իւզէրինէ գօտուն ։ Մա՛-
սումլարըն վէ սիւտ էմէնլէրին
աղզընատն՝ սէնին տիւշմէնլէրինն
իչինն Թա՛պիմ ատպիԹ էԹտին ,
շէօյլէ քի տիւմէնի վէ ԵնԹիգամ
սէվվնի խաբեաԹ Հաէսին ։
3 Կէօքլէրինէ՝ սէնին վիսալտ-
ըրընդն իչինն՝ եարաԹտըղըն ա-
յա վէ Եըլըղըպարա պէգտըրըմ՝

տա , փէրիմ՚է՝ Ատիմ՚նէ՛ տիր քի՝ 4
օնու զիքր Հէրսին , վէ ատէմ
օղլու՝ քի օնու զիյարէԹ Հէր-
սին ։ Սէն իսկ օնու՝ մէլէյքը- 5
տէն պիր ազ Հանա գըլըրըն · վէ
օնու Ձէվլու ու՛զրէԹ իլէ ԹաՃ-
լատըն ։ Օնա էլլերինէն ա՛մէլէ- 6
րի խէզէրինէ հիւքիւմէԹ վէր-
սին · հէր էյի օնուն այաղը
ալԹընա գօտուն , գոյունլարըն 7
վէ սըղըրլարըն հէպիսինի , վէ
սահրանըն Ճանավարլարընը պի-
լէ , կէօյիւն գուշլարընը վէ տէ- 8
նիզնի պալըգլարընը՝ տէնիզլէրին
Եօլլարընտա հէր կէզնէնի ։ Եա՛ 9
Իֆիէնտիմիզ Բապպ՝ խամին պիւ-
ԹիւՀ էվրտէ՚ նէ՛ գատար Ձէվլէ
տիր ։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Թ

ՄուԹլապպէն իւզրէ մուսիգար
պաչը իչինն՝ Դաւիթին Մէզմու-
րու ։

Բապպա պիւԹիւն գալպիմ 1
տէն Համո կէտիյիմ · Ճիւմլէ տէ-
նինն ա՛Ճայըպլարընը նագլ կէտ-
յիմ ։ Սէնտէ շազ օլուա՝ մէս- 2
րուր օլայըմ · սէնինն խամինէ մէզ-
մուր օգոյայըմ՝ եա՛ Թաա՛լա ։
Տիւշմէնլէրիմ՚ կէրի տէօնտիւք- 3
տէ , սէնինն էիւղնէնատն տիւ-
շիպ հէլաք օլաՃագլար ։ Զ՚իրա 4
տուտամը վէ հագգըմը հագ կԷԹ-
սին · տէն ԹախԹա օԹուրտուն՝
եա՛ հագ շէրաա՛Թվի ։ Թայինքէ- 5
լէրի ազաբլատըն , ֆատգը հէ-
լաք էյլէսին · խամէլէրինի էպէտ
իլ ապատ մահվ էԹտին ։ Տիւշ- 6
մէնին խարապաԹը՝ պիլգիւլէյ-
յէ տիւքէնտ , վէ շէհրլէր Եըգ-
սըն · օնլարըն գլերի պիէլէրին-
Ձէ զայ՝ օլտու ։ Վ՚է Բապպ է- 7
սէտէն օԹուրաՃագ · ԹախԹը-
նը շէրաա՛Թ իչինն Հաղգըլատը ։
Վ՚է օ՝ տիւնեայա ա՛տտալէԹ իլէ 8

չէրասթե էաէ՛էէք • իւմմէթլէրի
ոօղլուլուգ լըչ մուհաքէմէ էաէ-
9 ՛էէք ոիր : Չէմ Բ ոապպ մաղլու-
մա վէնոահեաՀ՝ սըզկէթ զկման-
լարընոաա վէնոահեաՀ օլաՀագ :
10 Վէ սէնին խամնին պիկէնկէր՝ սա-
նաա կիւվէնկէլէր • զնրա եա՛ Բ ոապպ՝
սէնկ ոարայանլարը Թէկըք կթմէ-
տին :
11 Սիճնաա սաքին օլան Բ ոապպա
մէզմուր օգույուն • ճնուն կթ-
տիքլէրինի գաւմկէրուե խաոպէր
12 էտին : Չ իրա գանը Թէկփէփէշ
էաէն՝ ճնու զիքը կթտե • օ՛ տէր-
տիմհնաղէրին փէրեատընը ու-
նուԹմմատը :
13 Պանա մէրհամէթ գըլ եա՛
Բ ոապպ , պէհնաէն իքրահ էաէն-
լէրուէն պանա օլան տէրուխմէ պագ՛
սէն քի պէհնի Հօլիւմ գաւիուլա-
14 րընաան գալարըոըն • Թա քի
Սիօն գըզընընը գաւիուլարընաա՛
սէնին հէմ մէհաՀլէրինի նագլ-
տէէյիմ • Թէկլասըն լըչ մէսըուր
օլաՀագլըմ՝ :
15 Թայիփէկլեր՝ եավաոգլարը
չուգուրա պաթարըլար • ճնլարըն
այաղը՝ հիզկնախքէրի տուզաղա
16 ԹուԹուլտու : Բ ոապպ էթտի-
չի չէրըա՛Թաան պիկնմիշ տէր •
Ֆաարգ՝ էլէրինին ա՛մէլի լըչ
տուզաղա ԹուԹուլուր • Հիկ-
17 կայօն , սէլա : Ֆաարգլար՝ Ալլա-
հը Ձհւմլէ ուննաան Թայիփէ-
լէր՝ Ճհհհննէմէ տէօնէՃհքլէր :
18 Չ իրա Ֆագիր տայիմա ուննա-
տուլմայաՀագ • եօխատուլարըն
իւմիտի էպէտէն զայ՝ օլմայաՀագ
19 տըր : Գալգ եա՛ Բ ոապպ՝ ատէմ
զալնպ կէլմէկին • սէնին հուս-
զուրուննաա Թայիփէլէրին չէ-
20 րաա՛Թը քէոնլին : Եա՛ Բ ոապպ՝
ճնլարա գօրգու վէր • Թայիփէ-
լէր՝ ատէմօլտուգլարընը պիկնլին-
լէր • սէլա :

ՄԻՋՄՈՒՐ ԺԵ

1 Ալի՛չէն ուզաղաա տուրուր-
տան եա՛ Բ ոապպ , տըզկէթ զէ-
2 մանլէրինտէ կիզլէնիքրնին : Ֆա-
տըզըն մաղլուրլուգուս լըչ տէր-
տիմհնա էտհնար ԹուԹուշուր •
տուշհնճհնուքլէրի գուրուճնԹու-
լարընաա ԹուԹուլաՀագլար :
3 Չ իրա Ֆաարգ՝ քէհնի Ճանըրնըն
հէվէնհնէ էօյհնէնլէր • վէ գա-
փըրնը՝ շիւքր էտէրէք Բ ոապպը
Թահգիր էտէր : Ֆաարգ՝ էհե-
4 զլէհնհէն Թէքէպպահւրլի լուզլէ Ան-
լահը ապամաշ • Ճհւմլէ հմքեաս-
րը պաա հմ՝ Ալլահ եօգ տուր ,
5 Հէր զկմանաա ճնուն եօլտըը
գավի տիր , սէնին հիւքմկէրին օ-
նուն էօնհնէնաէ հիւքաքէ տիր • օ՛
Ճհւմլէ տուշվհնկէրինէ իւմքլեր :
6 Նիւրէյինտէ տէր քի՝ պէն տէվ-
տէն տէվրէ պէլտյա օղլամամագ
7 լըչ՝ գըմըլտամայաՀագլըմ : Օ-
նուն աղզը պէտտուա՛ վէ հիլէ-
լէր վէ զուէմ լըչ տօլտու տուր •
տիլի ալԹընաա քէօԹիւլլիւք վէ
8 եարամաղլըգ վար : Ր հէյլէրին
փուստաստընաա օԹուրուր , հիզ-
լի էէրլէրտէ տուչտուլտու էօլտիւ-
լրիւք • հէօղլէրի պէչտրհչի հէօ-
9 զէակը : Կիզլի էէրլէրտէ արս-
լան հիպի էնկոփ լինինտէ փուստ-
տա օԹուրուր • փուստուտա օ-
Թուրուր քի՝ Փագիրի գափա •
Փագիրի՝ աղզնա չէքմէկի լըչ գա-
վար : Վէ հզիլնպ պիւղնիւլլիւր ,
10 վէ պիչտարհլէր ճնուն փէնչէսինէ
տիւչէր : Ր հէնտի ևիւրէյինտէ
11 տէր քի՝ Ալլահ ուննուԹմուշ
տուր • հիւղնէնիւ կիզլէմիշ տիր ,
տաղա հէօրմհչհէճհք տիր :
Գալգ եա՛ Բ ոապպ , հէլնին գալ-
12 մըը եա՛ Ալլահ • Փագիրլէրի
ուննուԹմա : Նէ՞ իչհին Ֆաարգ
13 Ալլահը Թահգիր հԹմին • հիւ-
րհյինտէ՝ Սէն Թէկփէփէշ հԹ-
մէզլին տէոի : Սէն հէօրտհւն •
14

զկրա սէն Ահիթոյա վէ սէրտէ նազար գըլաբսըն քի՝ էլին ըլէ ճէղաւըձը վերհսին. պիչարէ քէնաինի սանա հեվալէ հաեր, հօքսէւզևն հարտըմ ձըսը սէն սին։ 15 Փասըղըն գօլունու դըր. վէ հարտաձըղն փըտգընը՝ պուլունմայանատէք արա։ 16 Բապպ հպէտ ըւր ապատ վահէյհտ ալը. օնուն սէյրըն. տան Թայիֆէվէրը հեվալը օլտուր 17 լար։ Եա՛ Բապպ՝ փադիշվէրլէրին արզուսունու իշլէմին. օնլարըն էվրէդյինի գավիվհատձէքսին, գուրտուղնը իշնիր հաեձքսին. 18 Ւրի հօքսէւզևն վէ մաղտումուն հագգընը հագգ հաեսին, հէյլէ քի եերաեն օլան աեմ՝ արթըգ պիր տահա գօրգուրմայա։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԺԱ

Մուսիգար պաշը իշևն՝ Դաւիթին Մէզմուրու։

1 Բապպա սըղընտըմ. ճանըմա նի՞ճէ սէրսինիզ քի՝ գուշ կիպի 2 տաղընըզա գաչ։ Զիրա իշլէդ փասըդկար եայը կէրէկլէր, օգլարընը քէսիլմէն իւղերինաե հաղըրտարլար քի՝ գարանլըգտա էվրէդյի ուօղուս օլանտարա ա. 3 Թաւար։ Թէմէլլէր եըզըլընձա, սատըգ նէ՞ իշլէյէ պիլիր։ 4 Բապպ ա՛ղիզ հէյդէկլինաե պիր. Բապպըն Թախթը կէօքտէրաե պիր. օնուն կէօղլէրի կէօրիւր, քիրփիքլէրի՝ սաեմ օղուլտարընը 5 Թէֆթիշ էաեր։ Բապպ սատըղը իմԹիհան էաեր. տմմա փասըգտան վէ ղուլմուս սէվինաէն՝ 6 օնուն ձանը իքրահ էաեր։ Փասըգտարըն իւղերինէ քեսաեէրինէն նասիպի օլան տուղտարը՝ աԹէհ վէ քիւքիւրԹ վէ սէմուտ 7 հէլի եաղտըրտաձագ։ Զիրա սատըգ օլան Բապպ՝ սատըգ ա՛մէլտէր սէվէր. օնուն հիւսնիս տօղրու քիմսէյէ պադար։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԺԲ

ՇէմինիԹ իւղդէ մուսիգար պաշի իշևն՝ ԴաւիԹին Ս՛էզմուրու։

1 Ա՛յէլաս էյլէ եա՛ Բապպ, ղիրա սաւնհ տիւքէնտի. ղիրա աեմ օղուլտարընտան էմին քիմսէյէր էքսիլտի։ 2 Հէր քես քէնտի գօնիղուսունա եալան սէօյլէր. միւտահանէ էաէն տուտուգտարը իշէ ևքի եիւղիւ եիւրէք իշէ սէօյլէրլէր։ 3 Բապպ ձիւմլէ միւտահանէ էաէն տուտուգտարը՝ պէօյիւք սէօյլէյէն պիլի քէսկէձէք պիր. 4 Օնլարը քի՝ Տիւնիէյի իշէ ղաիսպ օլարտ, տուտուգտարըմըզդ պիղնմ պիր, էֆէնտիմիզ քի՞մ պիր տէրլէր։ 5 Բապպ տէր քի՝ Տէրտիմէնտաէրին ղուրմուշտան՝ հօստուէտարըն աէրնտան էօմիւրիւ չնմ պ գաէդտաձաղտմ, վէ օէ իւֆէկէսի քիմսէյի խսէտաս դօյտաձաղտմ։ 6 Բապպըն սէօղէրի Թօփրադ միօՀատտա գաէդ օլուսա՝ էէտի քէրտէ Թէմիղէնմիշ հևմիւշ կիւտ վիսդ սէօղէրը պիր։ 7 Սէն էա՛ Բապպ՝ օնլարը սապտյադըսըն, օնլարը պուս սէվդաեն Թաէսէէտաէք հըփղ էյէէյէձէքսին։ 8 Աաէմ օղուէտարընըն րէղնէրի էիւձէնձէ, փասըգտար էմԹատֆտա կէղնիրէր։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԺԳ

Մուսիգար պաշը իշևն՝ Դաւիթին Մէզմուրու։

1 Վէյէէյ՛տէք էա՛ Բապպ՝ սէնին պիէքիւէյէ ուՆուտուրսուն.

նեչէ յինձէք հիւղիւնիս պէնատէն
2 կիղկրմէն։ Նեչէ յինձէք Ճանը-
մա Էնիքեատրէէ՝ պիւԹիւն կիւն
եիւրէյիմի գատավէԹ գոյացըմ.
նեչէ յինձէք սիւշենիմ իւզէրիս-
3 մի հիւՃէնէ։ Եա՛ Աղատըմ
Բաղա՝ պագ, պանա ՃէվաղլՀեր-
կէօղէրիմի ըղըգ վէր, օղմա-
յա քի հօղւամ ասդեատնա ոս-
4 յոլայըմ. Օղմայա քի սիւշմէ-
նիմ՝ Օնու եէնատիմ սէյէ, պէն
ատրաղընձա՝ պանա սըդԹէԹ վէ-
րէնէղը սէվինէղը։
5 Պէն խա սէնին ինայԹիվինէ
կիւվէնատիմ. սէնին խէլասըն ի-
չէ եիւրէյիմ մէտրու օղաձագ։
6 Բաղրա երահի օգուչադաղըմ.
ղերա պանա իհսան եյչէակ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԺԳ

Աւսիթար պագը երգեաց՝ Դաւի-
ԹԻՆ ՄԷՂՄԱԲԱ։

1 Տէվանէ քէնատ գալպնատ՝
Աղատ հօգ ատուր ասէակ. ծնըղ
Ֆէատատա վարաը, մէղրատհղէղը
էԹակէղը, եղլիք իշէյէն հօգ
2 ատուր։ Բաղպ կէօքչէդատէն ա-
ռէմօղուշտարընդէն իւղէրինէ պագ-
ադը քի՝ ա՛դիւանէ ՀարադէԹ է-
ակէպ Աղատը ադայան վա՛ր մը
3 կէօրէ։ Ծնըղրդն Ճիւմլէսիւսաւ-
ադը, սիրտիչքատ քէօԹիւ օղտուս-
ղար, էղլիք հատն հօգ ատուր.
պէր փէչ պնչէ հօգ ատուր։
4 Ճիւմլէ հարատադըդ իշէյ-
էէնղէր՝ գաւիրմը էքտիք էկր կի-
պի էէյէնղէր պիւմէղղէր մի. ծն-
ղար Բաղրա նէտա էԹմէկտիղէր։
5 Օրատա ղայԹէ իւչ գօղդատու-
ղար. ղերա Աղատ սատդէղարդն
6 սիւսիչէսի իւչ տիր։ Տէրահմէն-
ատն նէյէԹիւն ա՛յդըգադարընդ.
ղերա ծնոմ սիմէկրի Բաղրա տըր։
7 Ն՛օյադը Սիօնատ Իսրայէլին
խէլասը կէչէ խոխ. Բաղրա գաղ-

ԹընԷղ էվրէյինի պէնատէրին-
ՃԷ, ՑակոԲ միտրատ օղուր Իս-
րայէլ ադաձագ ադը։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԺԴ

Դաւիթին Մէղմաբա։

1 Եա՛ Բաղրա՝ պէնին չադըրդն-
ատա քիմ տուբադնադ, պէնին ա-
զիզ տադընատա քիմ ադաբին օղա-
ձագ։
2 Ղեամիւլէք իւչ հիւրիւչէն,
վէ ատատագաԹ իշէյէն, հէմ
հիւրէյինատ կէրէչքէքը պէօյէ-
չէն. Տիւլ իւչ պղյատէԹ կԵՄԷ-
3 չէն, արդատոսընդատ քէմիքը իշէ-
մէչէն, վէ գօնդուտուս իւչքերինէ
սիԹիմ գադուչԷԹմէչէն. Գիա-
4 պատ քիմնէչի քէնատ հէօղլէքին-
ատ ԹաՀգիլը հատն, վէ Բաղպ-
ատան գօրգանըդատ իքրամ հատն,
չէնգի զարարընատ հէմմն հատա-
տէ ատօնմէչէն. Ադչէսինի մուա-
5 մէլէչէ վէրմէչէն, վէ ատչատու-
ղուն հադգընատ բիշմէԹ ամմա-
չան. պատնադադը իշէյէն հայ-
ատն գամիլատանմայադաձագ ադը։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԺԵ

Դաւիթին չի՛րի։

1 Եա՛ Աղատ պէնի հղ ըգիզ հյ
լէ, ղերա ատատա սըղընատմ. Բաղ-
2 պատ ատատն քի՝ Էմիէնատիմ ատն
ադն. պէնսիզ ԽայրատԹիմ հօգ
ատուր։ Ճիւմլէ հադգ էԹակյեմ՝
3 հեբատ օղատ ա՛դիղ վէ փադդ-
լէԹլատ չէմնէչէդ ադը։
Դադրիկ սէչէտէնղէրին ատէտա-
4 լէրի չօղադըդ. ծնադրդն գանատան
օղատ չէրադԹ վիհադհէչէրինի
տուննայատաձադըմ, վէ ադտադրդն
տուտատագադըդմա ադմայատաձադըմ։
Բաղպ միրատդրին վէ գատէհղ-
5 մէն հիւռհօղ տիր. Նատէպիմի

6 սէն գօրուբսոն։ Չիսահէբիմ
լաթինի էնէլէբսե սիւշսիւ .
հէմ մբասսըմ կիւղէլ տիր ։
7 Պանա նասիհաթ վէրին Բասլ-
ապ պէրէքէթ օգուլյաճաղըմ .
պանա պէօպրէքբլէրիմ կէձէլէր-
8 ՝ե պիվէ հոյիւմ վէրիը ։ Բասլ-
ապը տայիմա հընիւմէ գօտուր .
օ՝ սաղըմնա օլսուղսե կիլիւն գը-
9 մըլասմայաճաղըմ ։ Գունսուն ի-
չիւն գալսիմ շաղ օլուպ՝ սէրու-
նիմ մէսլուր օլսու . Թէննիմ պի-
լէ հինիյէթ իւղրէ սաքին օլաճադ։
10 Ջ իրա ձանըմը ձիհինինէմսե
Թէրք էմմէյէձէքսին . սալհի-
նի էնբրիպբլիւբ կէօրմէյ գոյ-
11 վէրմէյէձէքսին ։ Հայաթըն նո-
լունսա պանա պիլմիրէձէքսին .
սէնին նիւշլիւն իլէ շաղըդ Թօգ-
լուղու վար . սէնին սաղընսա՝
տայիմա լաթինի չէյլէր վար ։

ՄԻՋՔՈՒՐ ԺԲ

Դաւիթին տուա՛սը ։

1 Լ՚ա՛ Բապպ՝ հագդը տինկլէ ,
ձիրնասըմը իչնէ . հիլէպագ
օլմայան տուտագլարտան էզճան
2 տուա՛մա գուլագ վուբ ։ Սէնին
հուզուրունտան չէբսա՛Թըմ էզգ-
սըն . կէօզլէրին՝ տօղուուլուղու
3 կէօրսիւն ։ Եիւրէյիմի սընսաղն,
կէձէ իլէ զնյարնէթ էյլէսին ,
պէնի գալ հէմսին , պէր չէյ
պուլմասըն . աղըմ՝ ձիխրիմի
4 Թէձավուզ էմմէյէձէք ։ Ասէմ
ա՛մէլլէրինէ պագարագ՝ սէնին
տուտագլարընըն սէօղլէրի վա-
սիհասի իլէ զօրպագընն հօլյա-
5 էընտան սագընտըմ ։ Ասըմլա-
ըզմ սէնին հօլյարընա հաֆրըզը .
6 սաագլարըմ սարսըլմազ ։ Պէն
սանա նիտա էյլէսիմ , ղնրա
պանա ձէվապ վէրէձէքսին հա՛
Ա լլահ . գուլաղընը պանա մէյլ
7 էթ , սէօղլէրիմի իլէթ ։ Եա՛ ա-
նա սլղընանլարը տիւշմէնլէրտէն
սաղ էլնն իլէ գուրԹարան՝ ին՚նա-
յէթնիի ա՛ձայիպ կէօսԹէր ։
Պէնն կէօզ պէպէյի հիպի հընձիզ 8
էյլէ . պէնի գանատլարընըն
կէօլէկսի ալընտա՝ պէնի խա- 9
րապ հաւն ձիասըգլարըն հիւ-
զնւնտէն էօրԹէձէքսին . պին-
նէձիս տիւշմէնիմ օլանլար էթ-
բաձիըմը ալաճադլար ։ Վէհսէ- 10
լէրին հաղընսան էօրԹիւլսիւ-
էր . աղըղլարը մաղսուրլուգ սէօյ-
էր ։ Հալա սատմլարըմընդէն էթ- 11
բաձիընը ալաբլար . պէշէ հէրկ
սէրմէք իչնէն կէօզէրինի տիքմէ-
էեր ։ Օնուն չէբլի՝ հերԹմադա 12
իչԹահը օլան արսլան կիսպի՝ վէ
կինզի հէրէյերտէ օճաուրան կէնձ
արսլան կիսպի տիր ։ Գալգ հա՛ 13
Բապպ , օնուն հօնիւնիւհ քէս ,
օնու չէդբտիւր . գրլըձըն իւէ ձա-
նըմըը ձիասըգ քիմսէտէն գուր-
Թար՝ հլնն իւէ սաէմէյերտէն հա՛ 14
Բապպ՝ նասիպլ սլու հայաԹսա
օլան սիւնհա սաէմէյերինաէն քի՝
գարընլարընը խաղընհէյերին իլէ
տօլտուրուրսուն . օղուլսարը տօ-
յարլար , վէ օնլարտան գալա-
նը ջօճուգլարընա պրադրըլար ։
Պէն սատագաթ իլէ հիւզնւ- 15
նիւ կէօրէյիմ . ուլյանարլըմտա՝
սիմանտան տօյարըմ ։

ՄԻՋՔՈՒՐ ԺԳ

Մուսիգար պաշը իչնւն՝ Բապպըն
գուրը Դաւիթին Մէմուրս .
Բապպ օնու հէլի տիւշմէնէրին-
նին էլնտաէն վէ Սաուղսւն է-
լնտաէն գուրԹարտրըը կիւնտէ՝
պու իլահիներին սէօղլէրինի Բապ-
պա սէօյլէյիպ ասէ .

Լ՚ա՛ գուվվէթիմ Բապպ՝ սէ- 1
նի սէվմէքսէ օլաճաղըմ։ Բապպ 2
գոյամ վէ գալե՛մ վէ գուրԹա-
րըշճամ տըր . Ալահըմ պէնիմ

հիսարըմ՝ոըր, օնա կիւվէնիրիմ. գալգանըմ վէ խէլասըմընն պուշ-
3 նուզուա՝ վիճնակհասիմ՝ոըր: Ս՝ահ հէ լայըգ օլան Բապպանիտա է-
աերիմ՝, վէ տիւշմէնլէրիմտէն
4 խէլաս պուլուրում՝: Էօլիւմ քէ-
մինալէրի էվրաքըմը ալաը, վէ
հէլաքլիյին սէլլէրի պէնի խը-
5 քիւտիւր: Ս՝էղարընն քէմինտէ-
րի էվրաքըմը չէվիրտի. էօլիւմ
տուշտագլարը էօնիւմիւա ալաը:
6 Ընդէթիմտէ Բապպա չալըրը-
րըմ. վէ Ալլահընմա ֆէրեաա
հաէրիմ՝. օ՝ հէյքէլինաէն սէսի-
մի իշիտիր, հէմ ֆէրեաըմ օ-
նուն հուզուրունտա օնուն գու-
7 լաղընա վարըը: Օլտիմ էէր սար-
սըլըպ տիվրէտի, վէ տաղլարընն
թէմէլլէրի հարաքէթէ կէլտի-
լէր. վէ սալլանտըլար, զիրա
8 ղազապտէ կէլտի: Օնուն պուր-
նունտան տիւման՝ վէ աղզընտան
թէկէֆֆի էսիէճ աթէշ չըգար.
9 օնտան գօրլար թուրթուշտուս: Վէ
կէօքլէրի էյիպ էնտի. վէ այագ-
լարը ալթընտա գօյու տիւման
10 վար իտի: Վէ քերուվբէ իւզէրի-
նէ պինիպ ուչտուս, վէ էկլէն
դանատլարը իւզէրինտէ ուչտուս:
11 Էօրթիւսիւէ Էէ՛ն գարանլըգ՝ էթ-
րաֆընտա խայմէսի Էէ՛ն սուս
գարարթըը՝ գարա պուլութլար
12 գօտուս: Էօնիւնտէքի զիյասըն-
տան օնուն պուլութլարը՝ տօլու
վէ աթէշ գօրլարը իւէ կէչտիկլր:
13 Վէ Բապպ կէօքլէրտէ կիւրէկ-
տի. վէ թատ՝լա տօլու վէ ա-
թէշ գօրլարը իւէ սէտասընը վեր-
14 տի: Հէմ օգլարընը սալտը, վէ
օնլարը տաղլատը. վէ եըլըը-
րըմլար աթտը, վէ օնլարը շա-
15 չըրտը: Վէ սէնին Թա՝զիրինը-
տէն՝ սէնին զաղապընըն էէլի
իւֆիլէֆսինտէն եա՛ Բապպ՝ տուշ-
լարըն ալտըլէրի կէօրիւնտիւ, վէ
տիւնեանըն թէմէլլէրի ալըլտը:
16 Իւ՛քսէքտաէն կէօնտէրիպ՝ պէ-

նի ալտը. պէնի չօֆ տուլարտան
չըգարտը: Պէնի գուվվէթլի 17
տիւշմէնիմտէն՝ հէմ պէնտէն իք-
րահ հէնէլէրտէն գուրթարտը.
զիրա պէնտէն զօրլուս օլտուլար:
Պէլամընն կիւնիւնտէ օնլար հօ- 18
նիւմիւս ալըգլար. ամմա Բապպ
պանա՝ տայանաճագ տաս օլտուս:
Վէ պէնի կէնիչլիյէ չըգարտը. 19
պէնի խէլաս էյլէտի, զիրա պէն-
տէն բազի օլտուս: Բապպ տա- 20
տագամըմա կէօրէ էճրիմի վէ-
րիր. պանա էլլէրիմին վաքլէ-
յինէ կէօրէ իվազ վէրիր: Չ՛ի- 21
րա Բապպընն հօլարընը հըփզ
էյլէտիմ, վէ Ալլահընմա ֆա-
սըլգըդ էթմէտիմ: Չ՛իրա օնուն 22
հէվ չէրիա՝ թէրի էօնիւմտէ սիր,
վէ օնուն գանուն լարընը եանըմ-
տան կիւտէրմէմ: Վէ օնուն ի՛ն- 23
սինտէ քէմիլ օլտուրում՝, վէ
եարատագլըգըմտան տագընըրըմ:
Վէ Բապպ պանա տատագամը- 24
մա կէօրէ՝ օնուն կէօզլէրի էօ-
նիւնտէ օլան էլլինին վաքլէյինէ
կէօրէ իվազ վէրիր:

Սալնի էլէ սալնի օլտուրտուն: 25
Քեամիլ ատէմ էլէ քեամիլ օլտուր-
տուն. փաք էլէ վաք օլտուրտուն, 26
վէ Թէբրս էլէ Թէբրս հարաքէթ
հէտերսին: Չ՛իրա սէն տէրտլի օ- 27
լան գավմը գուրթարըրսըն. վէ
մաղտուր կէօզլէրի ալչագլտոը-
սըն: Չ՛իրա սէն՝ պէնիմ չըրա- 28
ղըմը այտընլատըրսըն. գարան-
ղըլըմա Ալլահըմ Բապպ զիյա
վէրիր: Չ՛իրա սէնին էլէ՝ պէօ- 29
լէյէ հիւճիւմ էհէրիմ՝, վէ Ալ-
լահըմ էլէ՝ հիսարտան աչարըմ՝:
Ալլահըն եօլու քեամիլ տիր. 30
Բապպընն սէօզլու գալ օ՛ճուզ
տուր. օ՝ ճիւմլէ օնա սըղընան-
լարա գալգան տըր: Չ՛իրա 31
Բապպտան մա՛սա Ալլահ՝ քի՞մ
տիր. վէ Ալլահըմըզտան պայ-
րի գայա քի՞մ տիր:

Պանա գուվվէթ գուշտատան՝ 32

Ալասէ տալը · վէ հալածուիլ քանզ
33 մէլ էակը : Անդադարումը կե-
ցիքէրինքնէ միւսաւոր էակը ·
վէ ասկնի հիւթքէր էկըլելիւ-
34 գիրնէ առաջադրալ : Կալելի
մի՛ ձգնկէ ԵաՀուդ էակը · վէ
35 գալարում սպաղը հայ կ՚ըլլայ : Վէ
սպանա խելապիրնէ գալըլանիքը
վէքանէն , վէ սաղ էլնէն պանա
ասէսնէկէք գալուս · վէ սէնինն Թէ
նէզղիւլիւն պէնի սէօյլեմէս :
36 Առըմալըդը սէքէրտուա կինիշ
էկեմէն · վէ Թօխուդպաքում գը-
37 մըյտանմասը : Տիւքէնէկըմի գօ
վալաստը , վէ ժէրպան էկեմէ-
տիմ · վէ ծնլալը սիւրէքտիմէ
38 յէնէք՝ ասէսնի՛միմ : Օնլարը
կզալիմ , վէ գաշմալա գասիք
օղամատլար · օղոպլարնէն սի-
39 Թրնա սէւէշմէկէր : Հիմ պանա
ձինք կիւնէ գուվկէմ գուէյտե-
ալն · խուէրկէմ գալըլանլարը՝
40 սէքրտա չէօքսէքսէնէն : Վէ
տիւշմինկէրկէրինէ ազդունաս պա-
նա վէրմէկ , վէ պէնասէն կբնայ
41 էասինկէրն գըրտալմ : Պալըքտը
լար , ամմա գուԹացրան էօղ կ-
սալ · Բացպա պէնի՝ ամմա օնլա-
42 րա ձկվալ վկումիմ : Օլտիմ օն
լարը՝ հէր էօնիշտան Թօղ Թօփ
րաղ կիպի էգտիմ · օնլարը ազ
գաղտար չսինէրսա կիպի սէօք
43 սիմ : Խալըդն ձէյզաՀրանան
պէնի գուվԹացրան , պէնի Եա-
հնիկէրկ պաշտիւրան · պիլմե-
մէյիմ գալմ պանա գուէյտե կ-
44 սէնձէք : Գօչըպգաչը ԵշխԹիյի
կիպի պանա Եմսա՛Թ էասինկէր-
էր · Եսա օղուլարը պանա վիւ-
45 տանէք էասինկէրէր : Նսա օ-
գուտարը գաղտան օլամգալար ·
վէ օնիկէրկէսհաշարընտան ալԹ-
ըսկյհձէրէր :
46 Բտալպ տաղ սըը , վէ գայամ
միւԹէալաբիք օլսան · վէ խէրա-
47 սըմնն Ալասը նէձէնկնն : Պա-
նա էնԹիպտալ վէրնն՝ վէ ա-

Թրնա գալմալագ չէօքսէքսէնէն Ալ-
լասէ սալը : Պէնի սիւնձկնէքսիմ- 48
տէն գուվԹացրը · վէյգա՝ ա-
լէյհնիկ գալգանալարըն իւղկնէնկ
պէնի նէձէնկնմէն : պէնի գա-
լամ տաէմտէն խէյսա էմտէն :
Գունդէն էչէն էամ Բտալ՝ Եա- 49
հնիկնէրսէ տէնի միտ էաէձկ-
յիմ , վէ սէնէն էամկնէ միգմոք
օգուլամազդամ : Վէնտի միասի- 50
շարընէն իսկասալրընը ա՛զիմ է-
տէն՝ վէ միսիւն ԴաւկնէԹ հէմ
ծնուն գիւրկնէմկնէ Հալէտէն
Ի՛նայէմ էտէն օ տուր :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ԺԹ

Ա՛սածիգտա պաշը իչկնն՝ Դաւկ-
Թնն Ա՛նգնուրաս :

Ակօքքեր՝ Ալասէրն ձէկալնկն 1
Նագէ էասէր · վէ սէպաԹ՝ օնուն
հզկէրկնէն , ա՛ձէկնկն խասպէր է-
տէր : Սիւն՝ կիւնէ սէօզ Թագրկնս 2
էասէր · վէ կէձէ՝ կէձկյ ե՛լմ
կէօսԹէրկնս : Սէօզ էօզ՝ վէ քէ- 3
լամկէր էօզ իքէն , օնլարըն սէսկ
իշկասիմդզ իքէն , ձկալարըն սէտա- 4
սը պիւԹիւն էէրի՝ վէ օնլարըն
քէչլամկէրկ տիւնէէմկնն ուձկա-
բընտուէք չոգաը · օնլարաա կիւ-
նէշ իչիւն չատը գուբտուս : Վէ 5
օ՝ կէրտէկյկնուն չոգան կիւվէյկ
կիպկ պկը · Էօքս սէյկրԹմկյկ
ձնպսպար կիպկ չագ օլսւր : Խու- 6
բուձուս կէօքքէրնն ուձնուտան՝
վէ սէվկ օնլարըն ուձկարընա-
տէք պէր · վէ օնուն սըձագգը
զընտան կիպզնկնը չկյ էօգ տուր :
Բտալպն չէրնա՛Թը քիտմկյ 7
պէր , ձնոը Թագէկէր · Բտալ-
պըն չէհաուձկյ հագգ տըր , ձագ-
հկյ ա՛զիմ էտէր · Բտալպն Թէն 8
պէհտէրկ տաղս տուր , նէրգէյկ
չագ էասէր · Բտալպն Էմրէրկ
վօսք տըր , կէօզկէրկ զկյտ վէ-
բնր · Բտալպն գօղգուտուս Թէն 9

միզ սիը , Հալեան տուրուբ ։
Բապպոն ահբեամլերի հադ՝ սիզ-
10 քիւզ իյե սասըդ սըը ։ Օնըսը
սղթուձեսան վե ջոդ խասս սլ-
Թուհասան արզուլու՝ վե պապսան
հեմ տասմա կեօմհինահն Թամե-
11 լը սըը ։ Գուլուն տախի օնըսը
իւե Թեխիս օլուհնուզ տուր ։ օն-
լարը հըփզ կեթմեքաե ջոդ Ինալ
վար ։
12 Ոքնոթ Եանըլըլըգլարընը քիմ
անկլսը ։ պէնի կիզլ ի օլանլար-
13 սան վրաք գըլ ։ Գուլունու պու-
ըուրլեքսահն տախի կերի Թուհե ,
Իեզերիմե հիեքիմհեթ սիեքմհոնն-
լեր ։ ալ պիհան քեամիլ օլուս՝
պէօյնեք գապագահթեսան վրաք օ-
14 լսըուսմ ։ Ապզըմըն սէօզլերի վե
հիեքհյիհին Թհֆեկքիեբիս Հոս-
զուրունսա մագպուլ օլսուն Եա՛
պէնիմ գայամ վե ֆիսա Եախ-
հեմ Բապպ ։

ՄԻՔԱՅԻՄԻՐ Ի

Մուսիգար պաշը իչհեն Դաւի-
Թին Մէզմուրս ։

1 Բապպ պանա սըզլեթե կիս-
նեւսեհ Հիվաս Էյլէյհ ։ Յահոբ
Ալլահընըն խալի սէնի գօրուցա ։
2 Ատաքսէսեհն սանա Եարսըմ
կեօնտերե , վե Սիոնատն սանա
3 սէսեթէկիզ օլա ։ Հիսմէք փեշ-
քեշլերինի գիբը Էյլէյհ , վե սիս-
Թեհն Եանմալարընը գապսուլ Էյ-
4 լէյհ ։ սէլա ։ Սանա գալսինէ
կէօրե վերի ։ վե հեվի միբատը-
5 նը Եերինե կէթերե ։ Սէնին խե-
լասըն իւե շաղ օլամադըդ , վե
Ալլահընմըզդն խոսի իւե պապրաք
գալսըրսամադըդ ։ Բապպ սէնին
հեվի մաթլուպսարընը իմրա Էյ-
լէյհ ։
6 Ճիսմի պիզիմքեր Բապպ մե-
սիհինի խէյսս Եաեր , ա՛զիզ
կեօքլերինահն ծիա Հիվաս վերիը
քէնահ սաղ Ելինին խելասընըն
գուվվեթի իւե ։ Գաենաը ա՛րա- 7
պատրը վե ծնլար ահեսրը պիզ
իսհ Ալլահընըզդ Բապպն խոսի-
նի զիքը Եարիհզ ։ Օնըսը չեօ- 8
քեհ տիւշհիւվեր ։ ամմա պիզ
գալգըսը՝ տօղսուս տուրսուդ ։
Լա՛ Բապպ՝ խելաս Էյլէ ։ 9.
նիսա կեթահյիմիզ կիեհսե՝ գա-
տիչահ պիզէ Հիվաս վերսին ։

ՄԻՔԱՅԻՄԻՐ ԻՆ

Մուսիգար պաշը իչհեն՝ Դաւի-
Թին Մէզմուրս ։

Լա՛ Բապպ՝ վատիշահ սէնին 1.
գուվվեթին իւե շաղ օլամադ ։ վե
խելասըն իւե՝ նէ՛ գատար ջոդ
մեօրուր օլամադ ։ Օնսեն գաշ 2.
պինեն արզուսունու օնա վեր-
սին ։ վե տուտագլարընըն սի-
կէյինի ծոսն տիրիլ կեմէկտին ։
սէլա ։ Ձ իրա Էյլիք պէրկեթե- 3
լերի իւե օնսեն Եանիւնիւ ալա-
Հադըն ։ ծնսեն պաշընա խասս
ալթունսան Թամ գէյամադըն ։
Սէնահն հայաթ տիլէսի , օնա 4
կիւնվեր ուղունլուղուզ՝ Եալես ու
աբմէա վերսին ։ խելասըն իւե 5
օնսեն Հեյալի ա՛զիմ օլամադ ։ օ-
նսեն իւզերինէ՝ ի՛զլեթ ու սաշ-
Թանաե գէյամադըն ։ Ձ իրա 6
օնու՝ Եալեսին սէրկեքեվեր ֆոն-
կոբը Եաեձէքսին ։ սէնին եիւղիւն
իւե օնու շաղ ու մեօրուր գըլա-
Հադըն ։ Ձ իրա փատիշահ՝ Բապ- 7
պա կիւվէնիր ։ վե Թասա՛ընըն
ի՛նայէթի իւե՝ գամըլսահմայա-
Հադ սըը ։
Լչլին՝ սէնին Հիվիզ սիւշհն- 8
լերինի պուլահադ սըը ։ սաղ Է-
լինսեհնեն իբրահ Եահինքեի պու-
լահադ սըը ։ Հուղուրսունուն զէ- 9
մանընսա ծիսըը սեթէշ ֆուսպ
բոհնու կիսի Եահձէքսին ։ Բապա
գնլսըը զաղսսը իւե Եուսահադ

սը , վ՚ ծնլարը աթեչ հէյհ-
10 ձէք : Ծնլարըն մէյվէսինի հէր-
աէն՝ վէ ծնլարըն գիւրբէյէթինի
առէմ օղուլլարընսան հէլալը է-
11 տէձէքսին : Չ՚իրա սէնին ա՚-
լէյհինէ քէմլիք հաղըրլասըլար .
քէմ նէյլէմ դուբտուլար , ամմա
իճթռասընա գառիր օլմասըլար :
12 Չ՚իրա մնլարըն հիւզուրունէ գարշը
օֆլըբընը-բիրիւլերինին իւզէրինէ
հաղըրլասըն իլէ , ծնլարա սը-
գա չէվիրտէձէքսին :
13 Եա՛ Բապա՛ , քենառ գուվվէ-
թինն իլէ եհէձկէն . սէնին շէ-
ճառ՚ըմնա իլահն վէ մէղմուր օ-
գուլյառ՚ընըզ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԻՐ

*Ա յէվէթշահար ֆագֆա՚ իւղէրի-
նէ մուսիգար պաշը իչլէն՝ Դա-
վիթին Մէզմուրու :*

1 Եա՛ Ալահըմ Ալահըմ՝ պէ-
նի նի՚չիւն թէրք էլէտին . նի՚-
չի՚ն խէլասըմսան՝ փիղանըմընն
2 սէօղէրինսէն ուզագ սըն : Եա՛
Ալահըմ՝ կիւնահըզնէ չաղը-
րըրըմ , ամմա ձէվապ վէրմէզ
սէն . կէձէ իլէ տախի , վէ պէ-
նիմ իչիւն սիւքիւթ էօգ տուր :
3 Ամմա սէն ա՚ղիլդ սէն՝ եա՛ Իս-
րայէլին Թէսպիհէճնասա սա-
4 քին օլան : Պապալարըմըզ սա-
նա կիւվէնտիլէր . կիւվէնտիլէր ,
5 վէ ծնլարը գուրթարդըն : Սանա
ֆէրեաա էթտիլէր , վէ խէլասա
պուլսուզլար . սանա կիւվէնտի-
լէր , վէ ուրհամատըզլար :
6 Պէն իսկ սօղուշճան ըմ , վէ
առէմ տէյիլ իմ . առէմլերին սի-
թէմի վէ խաղըն հագարէթի
7 իմ : Հէմ պէնի կէօրմէյէր՝ պէ-
նի մասխարա էտէրլէր . տուա-
տագ աչարլար , պաշ սալըրլար .
8 Բապա կիւվէնտի , ծնուս գուր-
ճթարսըն . ծնտան չընդի իսկ , օ-
նու խէլասա էթմէնի փէրսէր : Ամ 9
մա պէնի անա բահմինտէն չըգա-
րան՝ անամըն մէհէմնտէ լբէն
գօրդուսուզ էտէն սէն սին : Ա- 10
նա բահմինտէն սէնին իւղէրինէ
պրաղըլտըմ . անամըն գարընը-
տան պէրու Ալլահըմ սէն սին :
Պէնտէն իրադ օլմա , զիրա 11
սըգլէթ էագըն տըր . զիրա Եով-
սըմ ձը Եօգ տուր : Իմրանիըմը 12
էդ պուղալար ալտը . պէնի Բա-
սան զըրըսլարը գուշտաթար : Պա- 13
նա գարշը աղըզլարընը՝ Եըրթընը
վէ պաղըրսան պուսան կիպի աչար-
լար : Սու կիպի տէօքիւլտիւմ , 14
վէ հէմի քէմիքլերիմ սէօքիւլտիւ .
Եիւրէկիմ պալմմտու կիպի օլ-
տու , պաղըրմընն իչինտէ Երիյօր :
Գուվվէթիմ սապը կիպի գու- 15
րուտուս , վէ տիլիմ սիմաղըմա
Եափըշտը . վէ պէնի Եօլիւմ Թօփ-
րաղընա գօտուն : Չ՚իրա քէօ- 16
վէքլէր Եմրանիըմը ալտը . Եա-
բամաղլարընն ձհմանա՚Թը պէնի
գուշաթար . Եւլէրիմի վէ այագ-
լարըմը տէլտիլէր : Հէմի քէմիք- 17
լէրիմի սապա պիլիրիմ . օնլար
Թամամըլա Ետէրլէր , պանա պա-
գարլար : Վէնտիլէրինէ Եօնալ- 18
լարըմը վույուշտուրլար , վէ լնպա-
սըմ իւղէրինէ գուրա՚ աթար-
լար : Ամմա սէն Եա՛ Բապա իւ- 19
րադանըմա . Եարտըմըմա Եէթիչ՝
Եա՛ պէնիմ գուվվէթիմ : Ճա- 20
նըմը գըլըճտան՝ պիրինձկիմի
քէօփէք Եվնտէն գուրթար : Պէ- 21
նի արսլան աղզընտան գուրթար .
վէ քէրքէտտանլար պույնուզլա-
րընտան պանա ձէվապ վէրտին :
Սէնին իսմինի գարընտաշլա- 22
րըմա նագլ Ետէձկիմ . ձհմա-
՚թ օրթասընտա սէնի մէհ Ե-
տէձկիմ : Էյ Բապպտան գօր- 23
գանլար՝ օնու մէհ Ետին . Եա՛
Յակոբուն ձիւմլէ զնւրրնյէթի՝
օնու ի՚ղէթէչ յին , վէ Իսրա-
յէվին ձիւմլէ զնւրրնյէթի՝ օն-

24 տան գօրգուն : Ձ իրա օ՝ տէրտ-
լինին տէրտինի Թահդիր ուրիտա
էթմէտի , վէ օնտան ևիւղլինիւ
կիզլէմէտի . իլլա օ՝ օնա ֆէր-
25 նատ էթտիյինտէ իշլէթտի : Պէց
յիւք ձէմանա՛Թտա մէտհիմ սէն-
աէն էօթիւրիւ օլաճադ . պէն
ատատաքարըմը՝ օնտան գօրգան
լարըն էօնիւնտէ էտա հաէձէ-
յիմ :
26 Ֆագիրլէր էհլիյէ տօյաճադ-
լար . Բատպոզը արայանլար՝ օնու
ճահ հաէձէքլէր . եիւրիյինիզ
27 էպէտէն հաշայաճադ : Եվրին
ձիւմլէ ուձլարը գլէր հաէձէք-
լէր , վէ Բատպա տէօնդէձէքլէր-
վէ Թայէփէվլերին հէվ գատիվլէ-
լէրլէ սէնին հուզուրունտա սէձ
28 տէ գըլաճադլար : Ձ իրա վա-
տիշ՚ուլըգ Բատպոզը արը . վէ
Թայէփէվլէրտէ հիւքիւմդէթ սիւ-
29 րէն օ տուր : Եվրին ձիւմլէ
մա՛մուրլէրլէ հէյձէքլէր , վէ
ուձմաէ գըլաճադլար . Թօփրա-
ղա հէվ հինինլէր՝ ձանընը հա-
ջաԹմայան պիվէ օնուն էօնիւնե-
30 տէ տիվ չէօքէձէքլէր : Օնտա
գիւրրիւհէթ ի՛պատէթ հաէձէք .
իէվէձէ ուէվրե՝ Բատպոզն հադը-
31 նա նադ օլունաճադ արը : Կէ-
լէձէքլէր , վէ օնուն տատագա-
Թընը՝ տօղաձադ գավմա խատպէր
հաէձէքլէր . գիրա օ իձրա էյ-
լէմի :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԻԹ

Դաւիթին Մէզմուրու :

1 Բատպ՝ չօպանըմ արը . միւհ-
2 Թաճ օլմայաճադըմ : Օ պէնի չի-
ձէն չայըրլարընտա կաԹըրըր .
պէնի բահաթ տուլարընդն հա-
3 նընտա կէզտիրիր : Ճանըմը Թա-
գէլէր . քէնտի իսմի իչուն՝ պէ-
նի տատագաձէ հօլարընտա գու-
4 լարտըգլար : Պէն հօլում կէօվկէ-
սինդէն տէրէճէնտէ կէզտիմ տէ՝
չէրրտէն գօրգումամ , գիրա սէն
պէնիմ իլէ պէրապէր սէն . սէ-
նինն ա՛տան հէմ սէնինն տէյինէյին՝
պատա ծնլար Թէսեգլի վէրիր :
Տիւշմէնլէրիմին գարշըսընտա հօ- 5
նիւմտէ սօ՚ըրա գուրարսըն . պա-
ջըմը էաղ իլէ մա՛մուր էթմէին .
գատէհիմ Թաշդըն տըր : Թահ- 6
գիդան խայրատ ու հայտանաԹ՝
էօ՛մրիւմիւն ձիւմլէ կիւնլէրինտէ
պատա րէֆիդ օլաճադտըր . վէ
պիր չօգ էյէտամ Բատպոզն էվին-
տէ սաքին օլաճադըմ :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԻԹ

Դաւիթին Մէզմուրու :

Ա՛յէր հէմ օնուն տօլուտու՝ 1
տիւնէա վէ օնտա տաքին օլան-
լար՝ Բատպոզն տըր : Ձ իրա օ 2
օնու աէնիպզէր իւղերինտէ Թէ-
մէլէթտի . վէ օնու ըրմադլար
իւղերինտէ միւգիմ էթտի :
Ի՛տպոզն տաղընդա քի՛մ էրգա- 3
վէ օնուն տ՚ողնա քի՛մ
տուրուր : Իլէրի փաք վէ հիւ- 4
րէյի Թէմիզ քիմսէ քի՛ պաԹըլ-
ըզդա կէօնդլէնիւ վէրմէտի , վէ
հիվէ իլէ նէմին էթմէտի . Բատպ- 5
տան պէրէքէթ՝ վէ խէլասընդն
Ա՛լտհընտան սատագաձէ պատ-
ճադ պու տուր : Օնու ատպայան- 6
լարըն սիւսիւկէսի պու տուր . սէ-
նին հիւղլէնիւ ատպայանլար՝ ցա-
կօղ տուր . սէդա : Եա՛ գափուս- 7
լար՝ պաշլարընդը գալըրըր ,
վէ էյ էպէտի գափուլար գալը-
րըրդն քի՛ ձէլալին Փադիշահը
կիրէ :
Պու ձէլալին Փադիշահը քի՛մ 8
տիր . ԳուվվէԹլու վէ գուս-
րէԹլու Բատպ՝ ձէնգաէ գուս-
րէԹլու Բատպ տըր :
Եա՛ գափուլար՝ պաշլարընդը- 9
դը գալըրըր , վէ էյ էպէտի

գասուելար գալարըրն քի՝ Ձեզա-
լին փաթիշահը կիրե ։
10 Ըռւ օր Ձեզալին փաթիշահը
քիմ ասը ։ Ասքերլերին Ռասւ-
պը՝ Ձեզալին փաթիշահը ո տուր ։
սեբա ։

ՄԷԶՄՈՒՐ ԾԵ

Դաւիթին Մեղաւորս ։

1 Ա՛խ Բասպ՝ Ղանըմը սանա
2 գալարըրըմ ։ Եա՛ Ալահըմ՝
սանա կիւվենամ, ուԹանմա-
յըմ ։ ոիւշմէնլերիմ՝ իւ ղերիմ
3 ԼԹիԹիկար ԷԹմէսին ։ Սանա
Ձիւմլէ միւնԹաղը օլմնլար տա-
խի ուԹանմայալար ։ պօշունա
խայրնլըդ էտինլեր ուԹանըն ։
4 Եա՛ Բասպ՝ պանա եօլարըրը
պիլակր ։ պանա Թարիգլերինի
5 էյրգԹ ։ Գինի էկրչէքլիյինաէ
կէդարը ։ վէ պանա Թա՛լիմ էյ-
լէ ։ զիրա խեյասըմըն Ալահը
սէն սին ։ պիւԹիւն կիւն սանա
6 միւնԹաղը իմ ։ Եա՛ Բասպ՝
ոէրհամԹլերլերին վէ ին՛սանէԹլե-
րին՝ զիքը էյլէ ։ զիրա ծնլար է-
7 զէլսին ։ Կէնձի ոիմին կիւնահ-
լարընը վէ գասւհամԹ լարընը
խաԹըրնա կէԹիրմէ ։ սէն ի՛նա-
յէԹինէ կէօրէ էյլէյինին սեպե-
պինաէն՝ պինի զիքը էյլէ Եա՛
8 Բասպ ։ Բասպ էյի վէ ոօղրու
տուր ։ ծնսան էօԹիւրիւ կիւ-
նահքեարլարա եօլու էյրէակր ։
9 Օ՛ մահՃուալարը շէրխ՛Թահ
կէզաիրը ։ հէմ մահՃուալարա
10 քինահ եօլունու էյրէակր ։ Բասը-
պըն հէմ եօլարը՝ ծնսան ա՛հալը-
նը վէ շէհատէԹլերլերին սօգլա-
յանլարա ի՛նայէԹ վէ հազիգամԹ
11 սըր ։ Եա՛ Բասպ՝ խամին իչիւն
պինամուսլուղօմիւ ա՛ֆիվ էյլէ,
12 զնրա պէշիւք տիւր ։ Բասպսան
գօրգան շու տահմ քի՛մ տիր ։ օ-
նա սէչմէյի եօլու էյրէահՃէք

տիր ։ Ընուն Ղանը էյլիքահ տա- 13
քին օլաՃագ ։ վէ զիւրրիյէԹի
նէրի միրաս էահՃէք ։ Բասպըն 14
միւսահիպլէԹի ծնսան գօրգան-
լար իչիւն տիւր ։ վէ ծնսան ա՛հ-
սը՝ ծնլարա Թա՛լիմ էԹմէք ի-
չիւն տիւր ։ Կէօզլերիմ սայիսին 15
Բասպա տօղրու տուր ։ զնրա
այագլարըմը սղսան չըգարան օ
տուր ։ Գանա սէն, վէ սանա 16
մէրհամէԹ գըլ ։ զնրա պէն էա-
լընըդ վէ սէրտահիյինա իմ ։ Նիւ- 17
րէյիմին սըդլԹլերլերի չօզլարը ։
պինի սըդընԹըլար իւմասան չըգար ։
Տէրտիմ վէ միհնէԹիմէ պագ ։ 18
վէ Ձիւմլէ կիւնահլարըմը ա՛ֆիվ
էյլէ ։ ՏէրէՃինլերիմի պագ, զի- 19
նա չօզալարդնա ։ վէ պինահէն՝
զալիմ իքրահլըդ իւլ իքրահ էԹ-
միչէր ։ Ձանըմը սագլա, վէ պէ- 20
նի խէյասա էյլէ ։ ուԹանմայալըմ,
զնրա սանա սըղընմալըմ ։ պինի 21
քեամիլ իը վէ ոօղրուլուդ հըզնը
էյլէյին ։ զնրա սանա միւնԹա-
զնր իմ ։ Եա՛ Ալահ՝ Նարայէլի 22
Ձիւմլէ սըդլէԹլերլինահէն խէյաս
էյլէ ։

ՄԷԶՄՈՒՐ ԾԶ

Դաւիթին Մեղաւորս ։

Ա՛խ Բասպ՝ պինի մուհապէ- 1
մէ էյլէ, զնրա քեամլի յէԹիմ-
սէ հիւրիւսիւմ ։ հէմ Բասպա
հիւվենամ, գըմըլսանմայագա-
ղըմ ։ պինի Լեհզիրիւսլէ էյլէ՝ 2
եա՛ Բասպ, վէ պինէ սլնա ։
պէօսրէքլերիմի վէ հիւրէյիմի
գալ էյլէ ։ Զիւրա լնայէԹինի՝ 3
կէօզլերիմին եանիւնահ տիր ։ վէ
սէնին կէրէկլիյինահ հիւրիւ-
տիմ ։ Գանըդ սահմլէր իլէ օ- 4
Լծուրմասադմ ։ վէ միւսայլըլար կ-
լէ պէրասլէր վասմայագադղմ ։
Նտորահմադ քեասրլարըն Ձէհմա՛ 5
Թընսան իքրահ էԹմէմ ։ վէ

ինամըգլուխ իւր ծնունդսն ամ-
6 ոյն՝ ի նոյն ամսեանն, ի նոյն
ամսեանն ի տասներորդ ամ-
7 սեանն։ Եւ եղեն որդիքն Ամ-
րամայ՝ Ահարոն եւ Մովսէս։
Եւ զատուցաւ Ահարոն զսրբա-
8 սրութիւն սրբոցն՝ նա եւ որդիքն
նորա յաւիտեան, մատուցանել
առաջի Տեառն զպաշտօն եւ
սպասաւորել նմա, եւ օրհնել
9 զանուն նորա յաւիտեան։ Եւ
Մովսէսի՝ մարդոյ Աստուծոյ,
որդիքն կոչեցան յանուն ցե-
10 ղին Ղեւի։ Որդիք Ղեւեայ՝ Գեր-
սոն, Կահաթ եւ Մարարի։
11 Որդիք Գերսոնի՝ Լոբենի եւ
12 Սեմեի։ Որդիք Կահաթայ՝ Ամ-
րամ, Յասուբ, Ոզիէլ եւ Քա-
13 րաս։ Որդիք Ամրամայ՝ Ահա-
րոն եւ Մովսէս։ Եւ զատուցաւ
Ահարոն զսրբասրութիւն սրբոց-
նն՝ նա եւ որդիքն նորա յաւի-
տեան, ծխել խունկ առաջի Տե-
առն, եւ պաշտել նմա, եւ օրհնել
զանուն նորա յաւիտեան։
14 Եւ Մովսէսի՝ մարդոյ Աստուծոյ,
որդիքն կոչեցան յանուն ցե-
15 ղին Ղեւի։ Որդիք Մովսէսի՝
Գերսոն եւ Եղիէզեր։
16 Որդիք Գերսոնի՝ Սեբուէլ
17 գլխաւոր։ Որդիք Եղիէզերի՝
Ռոբոամ գլխաւոր։ Եւ չեղեն
նմա այլ որդիք։ Եւ որդիք Ռո-
բոամայ՝ բազումք յոյժ։
18 Որդիք Յասուբայ՝ Սելոմիթ
19 գլխաւոր։ Որդիք Ամրամայ՝
Յերիա գլխաւոր, Ամարիա
գլխաւոր, Յազիէլ գլխաւոր,
Յոկամ գլխաւոր։
20 Որդիք Ոզիէլի՝ Միքա գլխա-
ւոր, Յեսիա գլխաւոր։
21 Որդիք Մարարի՝ Մոոլի եւ
Մուսի։ Որդիք Մոոլի՝ Եղիազար
22 եւ Կիս։ Եւ մեռաւ Եղիազար,
եւ չեղեն նմա որդիք, այլ դստե-
րունք. եւ առին զնոսա որդիք
23 Կիսի եղբարք նոցա։ Որդիք Մու-
սի՝ Մոոլի, Եդեր եւ Երիմովթ։
24 Սոքա որդիք Ղեւեայ՝ ըստ տո-
հմից հարցն իւրեանց, գլխաւոր-
ք ըստ թուոյ անուանց իւրեանց,
որ գործէին զգործ պաշտաման
Տեառն, ի քսան ամենայն եւ
25 հնգամեայ։ Եւ ասէ Մովսէս՝ Ա-
ստուած Իսրայէլի հանգոյց զհան-
գիստ ժողովրդեանն իւրոյ, եւ
բնակեցոյց զԵրուսաղէմ յաւի-
26 տեան։ Եւ ոչ ևս Ղեւեացւոցն
տանել զխորանն եւ զամենայն
սպասս նորա պաշտաման։
27 Վասն զի ըստ բանից Մովսէսի
կացուցին զՂեւեացիսն ի թուոյ
28 յերկոտասանամեայ եւ վերագոյ։
Վասն զի կացուցանէր զնոսա
Մովսէս ընդ որդիսն Ահարոնի
ի ծառայութիւն տանն Տեառն,
ի գաւիթսն եւ ի սենեակսն, եւ
ի սրբութիւն ամենայնի, եւ
գործ պաշտաման տանն Աստ-
29 ուծոյ։ Եւ ի հացիցն առաջադ-
րութեան, եւ ի սեղանոյն խո-
ւոյ, եւ ի հացիցն ընծայից, եւ
ի կերակրոցն ընծայից, եւ ի
30 կլպեացն, եւ ի թխելոյ, եւ ի
տապակելոյ, եւ ի չափոյ եւ ի
31 կշռոյ, եւ ի համարոյ ամենայն
գործոյ պաշտաման տանն Տե-
առն։

ՄԻՆՉԱՄԻՒՍԻՆ ԻԴ

Դաւիթեան Մեկնութիւն։

1 Ապա ընկալաւ Դաւիթ զամ-
սեանն, զհամար նոցա, եւ գտ-
անէր ի գրոց Բապելի զթիւ
2 նոցա։ Եւ ի քսան ամենայն եւ
հնգամեայ եւ վերագոյ, եւ
ի ծնունդս նոցա ըստ գլխաւո-
րաց նոցա, ըստ թուոյ անուանց
նոցա, ըստ գործոց նոցա, ի
քսան ամենայն եւ հնգամեայ
եւ վերագոյ։ Եւ ասէ Տէր Աստ-
ուած Իսրայէլի հանգոյց զհան-
գիստ ժողովրդեանն իւրոյ, եւ
բնակեցոյց զԵրուսաղէմ յաւի-
3 տեան։ Եւ ոչ ևս Ղեւեացւոցն
տանել զխորանն եւ զամենայն
սպասս նորա պաշտաման։
4 Վասն զի ըստ բանից Մովսէսի
կացուցին զՂեւեացիսն ի թուոյ
5 յերկոտասանամեայ եւ վերագոյ։
Վասն զի կացուցանէր զնոսա
Մովսէս ընդ որդիսն Ահարոնի
ի ծառայութիւն տանն Տեառն,
ի գաւիթսն եւ ի սենեակսն, եւ
ի սրբութիւն ամենայնի, եւ
գործ պաշտաման տանն Աստ-
6 ուծոյ։ Եւ ի հացիցն առաջադ-
րութեան, եւ ի սեղանոյն խո-
ւոյ, եւ ի հացիցն ընծայից, եւ
ի կերակրոցն ընծայից, եւ ի
կլպեացն, եւ ի թխելոյ, եւ ի
տապակելոյ, եւ ի չափոյ եւ ի
կշռոյ, եւ ի համարոյ ամենայն
գործոյ պաշտաման տանն Տե-
առն։

ՄԻՆՉԱՄԻՒՍԻՆ ԻԵ

Դաւիթեան Մեկնութիւն։

1 Սահման ջաղացից՝ եւ Բապե-
լեւ Գայամ՝ սահման սիւքիւթ
եղեմ. օձմայա քի՝ սէն սահման
սիւքիւթ եղեմ ի՝ չուգուրա

2 էնէնլէրէ պէնիղլէր օլայըմ։ Սա-
նա փերեաա հէմոխյոմոէ՝ ա՛-
զիզ միհրապլնա տօղրու ելլէրի-
մի գալըըրաղըմնա՝ նիյաղըմըն
3 աէսինի իչլէ ։ պէնի փաալդալր
իլէ վէ հարամղըդ իչէխէնլէր
իլէ՝ գօնշուլարընա սէլամէթ սէց-
էհյոյ՝ նիւրեքլէրինաէ քէմինք օ-
4 լանըար իլէ սիւրիւքլէմէ ։ Օնլա-
րա՝ փէյղեբինէ կէօրէ վէր , վէ
օնլարա՝ իչլէրինին քէօթիւլյիւ-
նէ կէօրէ՝ էլլէրինին ա՛մէլինէ
կէօրէ վէր ։ օնլարա՝ ձէղալարը-
5 նը վէր ։ Օնլար Բապպէն ա՛մէլ
լէրինի վէ օնուն էլլէրինին իչինի
փէհմ հէմմէխիքլէրի իչինէ՝ օնլա-
րը եբգաձագ , վէ օնլարը մա՛-
6 մուր հէմմէյձէք տիր ։ Բապպ
միւթէպարիք օ ամն ։ ղիրանէյա-
7 զըմըն սէսինի իչլէմակ ։ Բապպ
գուվվէթիմ վէ գալդանըմ տըր ։
Նիւրեքյիմ օնա կիւվէնակ , վէ
էարտըմ տուլաամ ։ Լամակ նիւ-
րեքյիմ մէօրուր օլաձագ , վէ ի-
լահիմ իլէ օնա թէչէքքիւր էտէ-
8 ձէյիմ ։ Բապպ օնլարա գուվ-
վէթ տիր ։ հէմ մինիհինէ խէ-
9 լաա գալէ՛սի տիր ։ Գավմընը խէ-
լաա էլլէ , վէ միրասընը միւսա-
րէք գըլ ։ վէ օնլարը կիւթ , հէմ
օնլարը էպէտէն նիւձէլթ ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԻԹ

Դաւիթին Մէղմուրու ։

1 Ա՛խ՝ գուարէթ սահիպլէրի՝
Բապպա Թագրը էտին ։ Բապ-
պա ձէլալ ու գուարէթ Թագրը
2 էտին ։ Բապպա՝ օնուն լսմինին
ձէլալինի Թագրը էտին ։ Բապպա
ա՛զիզ զինէթ իլէ սէձատ դըլըն ։
3 Բապպն սէսի սուլարըն իւ-
զէրինաէ տիր ։ ձէլիլ Ալլահ
կիւրչէր ։ Բապպ՝ չօգ սուլարըն
4 իւզէրինաէ տիր ։ Բապպն սէ-
ցի գուվվէթ իլէ տիր ։ Բապպն
սէսի ա՛զամէթ իլէ տիր ։ Բապ- 5
պըն սէսի՝ հրզ ալաձլարընը դը-
բար ։ Բապպ Լիբանանըն հրզ
ալաձլարընը տաքսի գըրաձագ
տըր ։ Վէ օնլարը պուղաղաս կի- 6
պի՝ Լիբանանը վէ Սարիօնու
քէրքէտան եավրուսաս կիպի ըզէ-
բատըր ։ Բապպն սէսի՝ աթէչ 7
ա՛էվէլէրի սաչար ։ Բապպն սէ- 8
սի՝ չէօլիս սիմէրքէտիր ։ Բապպ՝
կադէս չէօլիւնիս սիմէրքէտիր ։
Բապպն սէսի՝ կէյիքլէրի տօ- 9
ղուրատուր , վէ օրմանլարը ոզար-
վէ հէյքէլինաէ հէփիսի՝ ձէլիլ
սէն աէրլէր ։ Բապպ Թուհանտա 10
օհձուրատս ։ հէմ Բապպ էպէ-
տէն փատիշահ օհձուրուր ։ Բապպ 11
գավմընա գուվվէթ վէրէձէք ։
Բապպ՝ գավմընը սէլամէթ իլէ
միւպարէք գըլաձագ տըր ։

ՄԻՋՄՈՒՐ Լ

Դաւիթին էվի Թէպրիքընին ի-
լահի Մէղմուրու ։

Ա՛խ՝ նիւձէլտէձէյիմ՝ եա՛ 1
Բապպ , զիրա պէնի պաՒագան
էրգարարըն ։ վէ տիւշմէնլէրիմի՝
պէնաէն էօթիւրիւ սէվինտիրմէ-
սին ։ Եա՛ Ալլահըմ Բապպ՝ սա- 2
նա փերեաա հէձդիմ , վէ պանա
շիֆա՝ վէրսին ։ Եա՛ Բապպ՝ ձա- 3
նըմը մէզարսան էրգարըն ։ չո-
գուրա էնէնլէր արասընատա պա-
նա հայտա վէրսին ։

Բապպա մէղմուր օգույուն՝ 4
եա՛ օնուն սալիհլէրի , վէ օնուն
ա՛զիզ զիբրինէ շիւքր էտին ։ Չի- 5
րա օնուն զաղասընատա տուգիդէ՝
հիւսնիւ բիլզաձընատա հայտա վէր ։
ախշամայըն ազայըշ գօնար ,
ամմա սապահլայըն շաղըգ իէ՛էր ։
Պէն խոչ սաուսուէ հալիմտէ 6
սէսիմ՛քի՝ Էպէտէն գըմըշտան-
մայաձաղըմ ։ Եա՛ Բապպ՝ ձիւ- 7
նիւ բիզան լէէ տաղըմա գուվ-

վէթ սապիթ էթոին . Եհուդիս-
նիս առգաստըն , պէն չաշմըշ օր-
8 տում : Սանա չաղըրըրըմ եա՛
Բապպ , վէ Բապպա նիյայէ-
9 տերիմ : Պէն չուգուրա էնկը ի-
ձէմ , գանըմտան նէ՞ ֆայիտէ օ-
ղուր . Թօփրագ աէնկ մէտ էն-
տէ՞լ մի , աէնկին հագիգաթըը
10 նագլ էտէ՞ր մի : Իչիթ՝ եա՛
Բապպ , վէ պանա մէրհամէթ
գըլ . եա՛ Բապպ՝ պանա եար-
11 ըմ՞ը օր : Նասըմը պանա բաղ-
սա աէօնտէրտին . չուղուտու չէօ-
զիւպ՝ պանա չաղըդ գուշաթ-
12 տըն . Թա քի աէրուճիմ սանա
մէզմուր օգույուդ՝ սուս օշմա-
յա . եա՛ Ալլահըմ Բապպ՝ սէ-
նի էպէտէն մէտ էտէձէյիմ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԼԱ

Մուսիդար պաշը իչլուն՝ Դաւի-
թին Ս էղմուրու :

1 Ա՛յա՛ Բապպ՝ սանա սըղըն-
ըրամ , էպէտէն ուԹանմայըմ .
աատագաԹըն իլէ պէնի գուր-
2 Թար : Գուլաղըը պանա մէյլ
էթ , պէնի Թէղ գուրԹար . պէ-
նի խեչաս էթմէք իչլուն պանա
գուվվէթլու գայա՝ հիսարը խա-
3 նէ օր : Ձիրա գայամ վէ հիսա-
րըմ աէն սին . վէ խամին իչլուն
պէնի գուլաղուզա , վէ պէնի
4 իրշաս էյլէ : Պէնիմ իչլուն կիզ-
լիձէ գուրսուգլարը ուղսան պէ-
նի չըգաը . զնրա գուվվէթիմ
5 աէն սին : Բուհումու աէնին է-
լինէ Թէսլիմ էտէրիմ . աէն պէնի
ֆիւսա էյլէտին՝ եա՛ հագգ Ալլահ
6 Եհովա : Պօչ պաԹըլըդըլարը
կէօղէտինլէրտէն իբրահ էթոիմ :
պէն խսէ՝ Բապպա կիւվէնսիմ :
7 Սէնին Ի՛նայէթին իլէ չաղ ու
մէսրուր օլուրսուն . չիւն քի տէր-
սիմ կէօրսիւն , օբգիէԹլէրտէ
8 ձաձըմը պիլսին : Վէ պէնի
սիւշմէն էլինէ Թէսլիմ էթմէ-
սին . այագլարըմը կէնիշ իբտէ
տուրտուրսուն :

Պանա մէրհամէթ գըլ եա՛ 9
Բապպ , զնրա սըգէթմէ իմ .
կէօղիւմ՝ ձանըմ՝ վէ գարնըմ՝
գաապվէթտէն իպրանտը : Ձի- 10
րա էօ՛մրիւմ էլէմ իլէ՝ վէ եըլա-
ըըմ ահուզար իլէ սիւբէնտի .
ա՛զապըմտան սէրմանըմ չէօք-
տիւ , վէ քեմիբէրիմ իպրանտը :
Ճիւմլէ խասիմլէրիմէ վէ զիյա- 11
սէսինձէ գօնշուլարըմա հագա-
րէթ հէմ աշնալարըմա գօրգու
օլտուսմ . տիշարըտա պէնի կէօ-
րէնլէր՝ պէնտէն գաչարլար : Իւլ- 12
միշ կիսի խաԹրտան ուհնու-
տուլտուսմ . զայ՝ օլմուշ գապ կի-
սի օլտուսմ : Ձիրա չօգլարըն 13
զէմմինի իչլԹտիմ . էթրաֆտան
գօրգու վար իտի . ա՛լէյհիմէ
պիրլիգտէ մէշվէրէթ էթտիգլէ-
րինտէ , ձանըմը ալմազա գաստ
էթտիկլէր :

Ա՛մմա պէն սանա կիւվէնտիմ 14
եա՛ Բապպ . Սէն Ալլահըմսըն
աէտիմ : Վադիլարըմ աէնին է- 15
լինտէ տիր . պէնի՝ տիւշմէնլէ-
րիմ էլինտէն վէ պէնի գուվա-
յանլարտան գուրԹար : Եիւղիս- 16
նիս գուրսունուն իւղէրինէ այ-
տընլաԹ . ի՛նայէթին իլէ պէնի
խեչաս էյլէ : Եա՛ Բապպ ու- 17
ԹանմայըմՀ չիւն քի սանա նիսպա
էթտիմ . ֆասըգլար ուԹանսըն ,
մէզարտա սիւբէթէ գալսընլար :
Սաորըղըն ա՛լէյհինէ ղուրսուր վէ 18
հագարէթ իլէ ֆիտասլանէ աէյ-
լէյհին եալանձը տուտագլար՝
լալ օլսուն :

Աենտէն գօրգանլար իչլուն սագ- 19
լաորըղըն՝ սանա կիւվէնէնլէր ի-
չլուն սաէմ օլուսլարընըն էօնիւն-
սէ իձրա գըլտըղըն էյլէքգէս-
նիլիյին նէ՛ պէօյիւք սիւր : Օն- 20
լարը ինսան ֆիլԹէնէնտէն՝քէն-
սի եիւղիւնիւն էօլԹիսսնտէ

հօրեղբէնէն , մնացորդը տիրէրին
նեցա՛սրմնաան խոյամեան սահ-
յամաղսրն :
21 Բասպ միւթեպարիք օլսուն ,
քի Լ՚նայէթինի պանա հիսարլը
22 շէհրտե ա՛ձայըսլ գլսըը : Գէն
ինչ շաշգընըզդամա տէսիմ՛քի՝
Սէնին կեօզլերին էօնիւնտէն քէ-
սիլսիմ , ըսբլին սանա ֆէրնաա
եթէսիմտե՝ նկատզմրն սէսինի
23 իշլեթմէն : Բասպը սէվին՝ եա՛
ծնուն հեի սալիհէրի . Բասպ՝
միւմինլերին սապզըզը , վէ մաղ-
բուբզըզ իլէ հարրաբէթ էտինին
ձեզաայնը գլխասեսի իլէ վերիր :
24 Եա՛ ձիւմլե Բասպա իւմիտ է-
տինէր՝ գոռվէթլէնին , վէ եիւ-
րէ յինկզ ձեսաարեթլէնին :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԼԲ

Դաւիթին շի՛րը :

1 Եկ՛ մուեթու գոռախաթը
ա՛ֆիլ օլսունմուշ՝ հիւնաձը էօր-
2 թիւզմեշ քիմսեյէ : Նէ՛ մուեթ-
լու օլ ասեմի քի՝ Բասպ ծնա
էարամազլըդ սայմազ , վէ ծնուն
րուհումնաա հիլէ նօզ տուր :
3 Սէռբիւեթ եթսիկլիսեմ , պիւ-
թիւն կիւն ֆիղանըմսաան քէմիք-
4 էերիմ իսթրանաը : Զ իւրա կիւն-
ահուզ վէ կէձէ նէնիմ իւզէրիմէ
ելլեն աղբըզաշչօր . Նէմիմ եազ
գօրադզըզնա սէժտահ . սէլա :
5 Կիւնահտըմը սանա սիկսիրէ յիմ ,
վէ էարամազլըզըմը հիզլէմէյիմ՝
ահտիմ քի՝ Գաալահաթզըզըմ-
սան էօթիւբիւ Բասպա նգրար
էտէ յիմ . վէ սէն կիւնահտըմըն
էարամազլըզընը ա՛ֆիլ էթմէին .
սէլա :
6 Պուռնատո էօթիւբիւ հէր սա-
լիհ՝ պուզլուշտուզդան վազէթսա
սանա նէհյաղ էտէճէք . հէմման
ջօք մուդաթ ձօշդանըզուշտունսա օ-
7 նա տէյմէ յէլէր : Սէն սիմիրիսմ

սէնը . պէնիմ ողգունէթըսան հըմփզ
էտէճէսին . եէթսանիքըմը պուր-
թուշաշաղըզըզը իլէ գուշաա-
ազըզարն . սէլա :
8 Սանա ֆէհմ վերէ յիմ , վէ օլ
հիսահէճէյին եօղու սանա հօդի-
սէ յիմ . հմէիշտրե էտէ յիմ ,
հէօղնէմ՝ իռազերինտէ օլա : Ֆէհ-
9 մի օլմայան ահ հիսպի վէ գաթզը
հիսպի օլման . սանա եադզաշմազ-
լար , մէհեք քի տնզարը՝ պի ինէճ-
էերի օլան գանէթզըմսաը հէմ իլէ
տզաղզարսըն : Գաալահաթն ա՛զաա-
10 լարը ջօք օլուբ . տամիա Բասպա
հիւվէնինին եթրահիմըզը է՚նայէթ
գուշաագը : Եա՛ տաորէթլար՝
11 Բասպատա շաղ ու մէզմուր օլուն ,
վէ ձիւմլե եիւրէկլի տօղրաս օլան-
լար՝ ազըզ էտին :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԼԴ

Եա՛ տաորէթլար՝ Բասպա ալ-
1 գըզ էտին . Թէսպիհաթ տօղրու-
ըսրա էապըզըը : Բասպա Թան-
2 պուր իլէ Համա էտին . ծնա օն
Թէհլէի սանէթուր իլէ մէզմուր օ-
գուշտուն : Օնա եէնի իլահվ օ-
3 գուշտուն . շաղզըզ սէռուազը իլէ
սէկը խաշնա չաշըն : Զ իւրա Բասպ-
4 սըն քէլամը տօղրու՝ վէ ձիւմլէ
իշլերին հադիզաթ իւզրէ տէկը :
Սատուպաթ վէ չէրաա՛թ ահվալը-
5 Բասպըն ի՚նայէթի իլէ եէզը տօ-
ղրու տուր : Կէօզլէր Բասպըն
6 սէօզիւ իլէ՝ վէ օնըզարն ձիւմլէ
ձիւմհուրիւ ծնուն տալղընըն րուհ-
հու իլէ էամիլզար : Տէնիզլէն տնզ-
7 ընը եըզըն կիւսլէ եըզան՝ նէ-
կիմլերի խազինէլէրի գօյան օ
տուր : Պիւթիւն եէր Բասպատան
8 գօրգուսուն . տիւնէհանըն ձէմի՛
ատքինէլէրի ծնուտ խամիճ էթ-
սինէլէր : Զ իւրա օ տէմի , վէ օլ
9 տուր . օ էմր էթմէ , վէ գայիմ
օլտուր :
10 Բասպ Թայֆէլէրին միշվէ-

բէթինի խաթաշէանէր, գաւմնա-
րըն նիյէթլէրինի պօյու ջոգա-
11 րըը։ Բադշալըն մէշվէրէմի է-
պէհէն՝ ծնուն նիւբէհիննին նի-
յէթլէրի ախվալ սէհ ախվալ տու-
բուր։
12 Նէ՛ մահաբրու օղ Թայիֆէյէ
քի ծնուն Ալլահը Բադշալ տըր՝
օղ գաւմա քի քէնտինէ միրաս
13 աչըախ։ Բադշալ կէօբաէն պադ-
տը. Ձիւմլէ ատամ օղուլլարընը
14 կէօբաիւ. Մէհրիպանլըկըն մահա-
լինտէն՝ հէրվին Ձիւմլէ սալթընէ-
15 րինէ նազար էյլէսի։ Օնլարըն
նիւբէհիլինի Թէհքիկ հաէն՝ հէմ
ատ Ձիւմլէ իշլէրինէ ախդաթի է-
16 տէն օ տուբ։ Փաախշա՝ ջոգ ա՛մ-
քէր իլէ գուրթուլմազ. գահրի-
ման՝ ջոգ գուվվէթ իլէ խէլաս
17 պուլմազ։ Ամ՝ գուրթուլուշ ի-
չիւն պօշ էյ ախր, հէմ գուվվէ-
թինին ջողլուղու իլէ գուրթա-
լըտմազ։
18 Իչթէ Բադշալն կէօզլիւ ծնուան
գօրգանլարըն իւզէրինէ՝ ծնուն
ի՛նայէթինէ իւմիտ էտինլէրին
19 իւզէրինէ ախր. Փի ծնլարըն
Ձանընը էօլիւմինէն գուրթարա,
վէ գըձէլդուա ծնլարը ատղ ատգ-
20 լայա։ Ձանըմըզդ Բադշալ միւն-
թախիր ախր. Խնտաալըմըզդ վէ
21 գայրանըմըզդ օ տուբ։ Զ իրա
նիւբէհիմիզ ծնուն իլէ շաղօլուր-
չիւն քի ծնուն ա՛ղլղ իսմինէ հիւ-
22 վէնաիւբ։ Եա՛ Բադշալ ատնա իւ-
միտ էթմէյիմիզլէ կէօրէ ի՛նայէ-
թինին իւզէրիմիզտէ օլսուն։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ԼԴ

Դաւիթին մէղմուրա՝ Աբիմէլէ-
քին հուզուրունտա հարապէթի-
նի տէյիլէթիսէյի՝ վէ օ ծնուս գօ-
վուպ կիթմէյի ղէման։

1 Բադշալ հէր ղէման պէրհէ-
քէթ օղույաձազըմ. ծնուն թէհ-

սիհաթը տայիմա աղղըմտա օ-
լաձազդ։ Ձանըմ Բադշալ իլէ ի- 2
թիխար էտէձէք. մահձուղլար
իչիտէյ՝ մէսրուր օլաձազլար։
Բադշալ պէնիմ իլէ թա՛ղլմէ- 3
տին. վէ պիրլիքտէ ծնուն խամի-
նի էիւձէլտէմ։

Բադշալը արատըմ, վէ պանա 4
Ձիվապ վէրտի. վէ պէնի հէմ
գօրգունլարընտան գուրթարտը։
Օնա պագմըղլար, վէ միւնիվ 5
վէր օլտուղար. վէ նիւղէրի խէ-
Ձիլ օլմայաձագ։ Պու աչրտի- 6
ճինտ չաղըրտը, վէ Բադշալ իչմէ-
տի. վէ ծնուս հէմ սըզլէմինի-
տէն խէլաս էթտի։ Բադշալըն 7
մէղէյի՝ ծնտան գօրգանլարըն
էթրաֆընտա գօնար, վէ ծնլա-
րը գուրթարըր։ Տաթըն, վէ 8
Բադշալն էյի օլտուղունուս կէօ-
րիւն. նէ՛ մահաբրու ծնտա սըզը-
նան տատմի։ Բադշալտան գօր- 9
գունն էա՛ ծնուն ա՛ղղլէրի. պի-
րա ծնտան գօրգանլար միւհիմմ
օլմազդ։ Կէնճ արալընլար իչմէ- 10
յտաճդ վէ տաճդ էչքէրէր.
ամմա Բադշալը արայընլար հիչ
պիր նէ՛մէթէ միւհիմմ օլմազդ։
Կէլին էյ օղուլլար՝ պէնի տինկ- 11
լէյին. սիզէ Բադշալն գօրգու-
տունու էօյրէտէյիմ։ Հայաթ 12
խաթէյէն՝ էյլիք կէօրմէք իչիւն
կիւնլէրի սէվէն տատմքի՛մ սիր։
Տիլինի քէմիւքտէն՝ վէ տուտուգ- 13
լարընը հինչ սէյրէմէքտէն հըփղ
էյլէ։ Ռէմիւքտէն կէրի տուր, 14
վէ էյլիք էյլէ. սէլամէթի ա-
բա, վէ ծնուն արտընտա ահ-
կիրթ։

Բադշալն կէօղլէրի ատարդա- 15
րըն իւզէրինուէ տիր. վէ գու-
լադլարը ծնլարըն ֆէրեհատընտա
տըր։ Բադշալն նիւղիւ քէմիւք 16
հատնէրէն գարըք տըր, քի ծնլա-
րըն զիքրինի եէրտէն քէսէ։ Ատ 17
փէշտէ ֆէրեհատ էթտիվէը, վէ
Բադշալ իչէթտի, վէ ծնլարը՝ հէմ

սքգէլէթէլէրինաէն գուրթարար ։
18 Բապտ՝ եւրէյի գերըսմըլատրա եադըն տըր · վէ հէնմիշ բուհու
19 օլանըտը խէլաս էաէր ։ Սաար. ղըն պէլատրը էդ տուր · ամմա Բապտ օնու հէմփհինաէն գուր.
20 թարըր ։ Օնուն հէմ քէմիքէ. րինի սագլար · օնըտաան պիրի
21 սի գերըսմազ ։ Գաատրը պէտա հօլտուրուր · վէ սաատդաան իք. բահ հանդէր՝ սուէյու էդդաճագ.
22 լար ։ Բապտ քէնտի գուլտրը. նըն ճանըր փիտա էաէր · վէ օնա սերըճանըտրըն հիչ պիրի սուէյու օլմազ ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԼԸ

Դաւիթին Մէղմոսը ։

1 Լ֊ԱՀ Բապտ՝ պէնիմ իլէ էէքի. էնդը իլէ էէքիշ, պէնիմ իլէ ճէնքէլէշէնդը իլէ ճէնք էյլէ ։
2 Գալգան իլէ սիփէրէ եափըշ,
3 վէ իմտաատմա գալ։ Հէմ մըզ րադ էէք , վէ պէնի գօնալայան. լարըն եօլտունու գապա · ճանը.
4 մա՝ Խէլասըն պէն իմ ահ ։ Ճա. նըմը արայանլար՝ ուէճանըպ խէ. ճիլ գալըընլար · պատա քէմիքէ տիւշմէնէնդը կէրի տէօնիւպ՝
5 մահճուպ գալըընլար ։ Օնլար՝ րիւղկէարըն էօնիւնտէ սաման ուփաղը կիսի օլսուն · վէ ծնարը չարփան՝ Բապտըն մէէյէ օ.
6 ռուն ։ Օնլարըն եօլու գարան. լըդ վէ գայրադ օլսուն , վէ օն. լարը գօնալայան՝ Բապտըն մէ.
7 էյի օլսուն ։ Չ֊իրա սէպէպ. սիդ՝ պէնիմ իչիւն ազլարընը չու. գուրատա կիղլէսիլէր · սէպէպ.
8 սիդ ճանըմ իչիւն գազտըլար ։ Օ. նա՝ պիլմէդ էքէն պէտա կէլթին , վէ օնուն կինղէտիյի ազ՝ քէնտի. սինի Թուէնտուն · հէմճան օշ պէ.
9 լսյա քէնտիսի տիւշսիւն ։ Վ֊է պէնիմ ճանըմ Բապտ իլէ մեա. բուր օլաճագ · օնուն խէլասըն. տան շուշ օլաճագ ։ Հէմ քէմիքէ. 10
լէրիմ սէյհէլէր · Եա՛ Բապտ՝ սէրտիմինտի օնտան գուվվէթլի օլտուտան՝ վէ սէրտիմինտի հէմ փագէրլի օնու եազմազսյտան սէնսին կիսի գուրթարան քի՞մ վար ։

Լ֊ատան շահիտլէրի գալդըպ՝ 11
պատա պիլդիդիյիմ սիւսէ հ. տէրլէր ։ Պատա էյլիք պէտէլի. 12
նէ քէմիքէ՝ ճանըմա մահրում. լուգ էտա էաէրլէր ։ Պէն իսկ 13
իտաթա օլտուգլարընտա՝ չուվ կիյէր խոմ , ճանըմա օրուճ իլէ ճէնքա էտէր խոմ · վէ նի. յազըմ գօյնումա սէօնդէճէք ։
Օնըր էէՒՒ տօսթում կիսի գա. 14
րընտաշըմ կիսի եատա կէղլէր ի. սիմ · անա իչիւն եատ էէքեր կի. սի՝ գատավէթլուս էյլէրը խոմ ։
Օնլար իսկ ատատգըղմատա շաղ 15
օլուպ՝ ճէմ՝ օլտուրար խոմ · սա. գաթլար՝ իւղէրիմի ճէմ՝ օլուր խոմ , վէ պէն պիլմէդ խոմ · տուրմայըպ պէնի էըրթաըրլար ։
Պատա գարըր՝ զի֊ափէթէին փա. 16
սըգ մուգալէխէրի իլէ տէչէ. րինի կըճըրատաըրլար ։
Լ֊ԱՀ Լ֊փէնամի՝ նէչէ յի՞տէք 17
պագարսըն · ճանըմը օնլարըն խարատաընտան՝ պիրիճիյիմի կինճ արսլանլարատան էերի ալ ։ Սէնի 18
պէյիւք ճէմատաթատա մէտհ է. տէյիմ · ա՛զիմ գավմինէ սանա չուքը էտէյիմ ։ Պատա նահատգ 19
եէրէ ախուշէն օլանլար՝ իւղէ. րիմէ շաղ օլմասընլար · պէն. տէն սէպէպսիզ իչըտահ էանլէր կէօզ գըրդմասընլար ։ Չ֊իրա 20
օնլար սէրտմէթ սէյլէմէղլէր · վէ տէչատա բահաթ օլանլա. րըն ա՛լէյհինէ՝ հիւճ սէօզլէրի սիւշէնինուբլէր ։ Վ֊է իւղէրիմէ 21
աղըղլարընը կինճլէսինա՝ Հայ հայ , կէօզլէմիզ կէօրսիս տե. տիւլէր ։

22 Եա՛ բապպ սէնն կէօրսիւն, սիւքիւթ էթմէ. եա՛ էֆէն-
23 տիմ՝ սէնսէն իրագ օլմա: Շէ-
րաա՛թըմա՝ եա՛ Ալլահըմ վէ Է-
24 ֆէնտիմ՝ տա՛վամա ույանըպ
գալը: Եա՛ Ալլահըմ բապպ՝
սատագաթընա կէօրէ չէրաա՛-
25 թըմը կէօր. վէ իւզէրիմէ շազ
օլասընըլար: Եիւրէքլէրինաե տե-
մէյէլէր ֆի՝ Հայ, միւբասիրըզ
օլտու. ահմէտ յէլէր ֆի՝ Օնու-
26 եուֆտուգ: Պէնիմ պէլամա սե-
վինէնլէր՝ սիրըլքասե ուԹանըպ
խէձիլ գալսընլար. իւզէրիմէ
եիւձէլէնէնլէր՝ այըպ վէ հի-
27 ձապ կիւյնսինլէր: Սատագա-
թըմանո հազըր կէտինլէր՝ ալըզ
Համպ շազ օլտունլար, վէ սա-
յիմա տէմինլէր. Դուլտունո
սէլամէթինաէն հազը կաէն
28 Բապպ՝ մուա՛զզամ օլտուն: Վէ
ահլիմ սատագաթընը՝ հէր կիւն
Թէսպիհաթընը Թէքէքիւր կ-
առէձէք:

ՄԻՋՄՈՒՐ Լ.Զ

Մուսիգար պաշը իչուն՝ Բապ-
պըն գուլու Դաւիթին Մէզ-
մո-
րը:

1 Ֆաարըղըն ի՛սեանը հագգըն-
սա՝ եիւրէյիմին օրԹասընաա
պո-քէլսիմ վար. Օնուն կէօղէ-
րի Համիւնաե Ալլահ գօրգուսու-
2 հօգ տուր: Զիրա քէնար նա-
զարընաա՝ իչերաՀ կաէձէք եա-
բասիմազ ըղրը պուէմագ խուսու-
սունաա՝ քէնարինէ միւսուսանէ
3 կաէր: Օնուն ազղընըն սէօղէ-
րի՝ պինամունալուգ իչ հիւքմ տի-
էյլէք էթմէք իչիւն ագիլսանէ հա-
բարէթ էթմէչի Թէրք էյ կաէր:
4 Տէօչէյինաե քէօԹիւլ-ք սիւչիւ-
նիւր. էյի օլմայան եօլ իւղէ-
րինաե տուրուր. քէմիքսանէննէ-
րէմ էթմէզ:

Լ-ա՛ բապպ՝ սէնին իննայէԹինի 5
կէօքլէրկաէք՝ սէնին հագիգա-
Թընը պուլուԹլարսաէք էէրէչէր:
Սէնին սատագաթընը՝ ա՛զիմ 6
սաղլար կիպի տիր. սէնին հիւքմ-
լէրին պէօյիւք էնկին տիր. ա-
ահմի հէմ հայվանը գուրԹարըր
սըն՝ եա՛ բապպ: ԻնայէԹինէ՛ 7
գըմէԹիւ տիր եա՛ Ալլահ. օ-
նուն իչինաե սահմ օղուլլարը՝ սե-
նին գանսալարընըն կէօլկէսինէ
սըղընըրлар: Սէնին հէվնին սե- 8
մի զէհիյինսէն գանսաճագլար. վէ
ծնլարա՝ սէնին սէֆսաա՛Թընըն
ըրմազընսան իչէրէձէքսին: Զի- 9
րա սէնին հանընսա հօչսաԹընը
վուճուկարը վար. սէնին նուրուն
իչէ այաընըզ կէ ւրէձէ յիղ:

ԻնայէԹինի սէնի Թանը յան- 10
լարա՝ վէ սատագաթընը սօղրասու
հիւրէքքիչէրէ ուղաԹ: Պանա 11
մազրուլուգ այալը հէվնին.
վէ ֆասըգլար էլի՝ պէնի գօվմա-
սընն: Եարատաղ ըգ իչէ յէնիչէր 12
օրատսա տիւչմիչէր. Հըղրլար-
լար, վէ գաձամալա գատիր օձ
մաարլար:

ՄԻՋՄՈՒՐ ԼԹ

Դաւիթին Մէզմո-րը:

Ֆարատազքհարլար իչիւն հօվ 1
քէչէնմէ. քէօԹիւլ-ք իչէ յէն-
չէչի գըզդանմա: Զիրա օնլար 2
օԹ կիպի Թէզ պիչիլէձէք. վէ
հէչիլ օԹ կիպի գուրույանագ-
լար: Բատպա կիւվէն, վէ նույը 3
իչէ. հերսէ սաբին օձ, վէ հէր-
չէքլիք իչէ պէսչէն. Հէմ Բապպ- 4
սա մէսրուր օձ, վէ օ՝ սանա
հիւրէյինին մաԹլուսպաԹընը
վէրիր: Նօլսունու Բատպա ըս- 5
մուրա. հէմ օնա կիւվէն, վէ օ՝
իձրա հաէձէք սիր: Վէ սէնին 6
սատագաթընը ըզագ կիպի՝ վէ
չէրսաԹընը հօյէն վագԹը կի-

7 ալի չըդարտաճագ : Բապպ իչլուն
ալեքլեթ էախ՝ ծնա միանթաղկը
օլ. Եօղունաա մըչկաուկը օլան
իչլուն հեմ գառագկը իչրա էակն
8 քիմսե իչլուն էօվքելենմե : Ղա-
զապան փալիլ օլ, վե սաբըլ
մայը թէկը էյլե . մուխլադա
քիմմիք էթմէկի էօվքելենմե :
9 Չ իրա Եարամազքեարլար գը
րըլըճագ սըբ . ամմա Բապպա
միանթաղկը գանըլը՝ էէրի ծնագը
10 միրաա էաէճէրլէր : Ան գահ-
ման անուն փաղըգ Եազ գալար . վե
մէքեանգնա ալիգդամ էակէրն ,
11 վե Եօգ տաբ : Ամմա մահճուա
լար էէրի միրաա էաէճէրլէր . վե
չօգ սկլամէթ իլե սէնքա ալեքս-
ճէրլէր :
12 Փաղըգ սաարըդա գառա էախ՝
ծնաէն Իազէրլինէ ալեքլինի կը
13 ճըրաար : Բապպ Իոե ծնու գի վե-
լինիր . գիրա կէօրի՛ր գի՞ ծնան
14 կիանիւ կէվ յոր : Փաղըգար գը
լըճ չէքալէրը վե Եալալընը կէր-
ալինէր քի փաղրին վե Եախտա-
լու ալեչնէրինէր , Եօղա տօղրու
15 օլան՝ լարը պօղազլարը : Գը
լըճ՝ լարը քէնարի էէրլէրինէ կի-
թէճ . վե Եալալը գըրըլագ
սըբ :
16 Սաարըլան տաճլարը՝ չոդ փաղը
լարըն գանիմլեթինան էյի տիր :
17 Չ իրա փաղըգլարըն գօլ ունը գը-
րըլագ սըբ . ամմա տաղըգլարըն
18 տէմէթ էկիրի Բապպ սըբ : Բապպ
քեամիլէրին կիանիլինի տիր .
վե ծնլարըն միրաը Եալան օլա-
19 ճագ : Ընլար տէյա վազմընտա
ուղան մայտագլար . վե գրմը-
լըդ կիէնիւտան տօյտաղլար :
20 Չ իրա փաղըգլար հէրը՛ր օլա-
ճագ , վե Բապպըն տիւրլիրլի
գուղուլարըն Եաղը կիալի օ-
լագտլար . տիւրլինտիւր , Թիւ-
21 Թիւն օլուղ տիւրլինտիւր : Փա-
ղըգ Եօտիւնճ սըբ , վե Եօտա-
մէղ . ամմա տաղըգ մէրհամէթ
Եակը , հէմ վէրը : Չ իրա օ-
նուն միւպարէքլէտիլ քիմսե-
լէր՝ հէրի միրաա Եաէճէքլէր .
ամմա ծնուն լանէթ էթմիլ
քիմսէրը քէտիլմէյլէր :
Ասէմին տաղըմլարը Բապպ-
ատն գայիմ օլուբ , վե ծնուն Եօ-
լունտան Տարղ Եակը . Տիւշէր
խա , հըդրըմագ . գիրա ծնուն
էլինէ Եախրըան Բապպ սըբ :
Կէնճ խալմ ատ գօճատըմ՝ վե
տաղըգը թէկը օլունմուչ Եա
գիւրըլտիլինի էքմէկը տիլէնմիշ
կէօրէտէմ : Հէր կիւն մէրհա-
ղէթ Եակը , վե Եօտիւնճ վէրը .
վե գիւրըլինի՛էնէ պէրքէքթի
տիր :
Գէմիլէտէն կէրի տաբ , վե
հյլնը հյլե . վե Եպէտէն տաբ-
չը : Չ իրա Բապպ չէբատ՛թը
սէվը , վե տաղըճէրինի թէկը
կէմէղ , ծնլար Եպէտէն հընթղ
օլունճագ . ամմա փաղըգլա-
րըն գիւրլ իչէթի հեչաք օլունուր :
Տաղըգլար էէրի միրաա էաէ-
ճէրլէր . վե իւղէրինաե Եպէտէն
տաբչին օլաճագտար :
Սաարըլըն տաղը՝ ելմ նուէթդ
Եակը . վե տիրլի՝ չէբատ՛թ սէյ-
լէր : Ունահրնէն թէվատթը օ-
նուն հիւքիլինաե տիր . ծնուն
տամմատրը տարտըգմայտագ : Փա-
ղըգ տաղըգը կէօղլէր , վե ծնու
Եալաիրմէկի Եէչ տարտ : Բապպ
ծնու՝ ծնուն էլինէ գօմագ . վե
չէբատ՛թը կէօրիւլմիւբտե , օ-
նու տուչուս չըգարմագ : Բապ-
պա միանթաղկը օլ , վե ծնուն Եօ-
լունու տագլա , վե սէնի էէրի
միրաա էթմէկի հիւքէլէէճէք .
փաղըգլարըն դըրըլագտաղընը կէօ-
րէճէքսին :
Պիր զօրլու փաղըգ կէօրտիւմ՝
քի պիճագի՛լ էէրտե տուրան
հէչիւ տագտ կիալ Եայըմըզը խ-
ալ : Ամմա կէչալ , վե իչթէ Եօգ
տուր . վե ծնու տրատըմ , լաքին

37 պուրնամատը : Բնամիւնե սիպ-
դաթ էլնէ , վե տօղուտյա պագ •
պերա օլատէմին ա՛դըպէթի սէ-
38 լամէթ տիր : Ամինա դապահաթ-
լըլար՝ պիրլիքտեհ հէվլը օլուր •
Ֆատըգլարըն ա՛դըպէթի խա-
9 բատաթ տըր : Վէ սատըգլարըն
խէյատը Բապպատան տըր • սըդ-
էթի վագԹընտա ծնլարըն պէնա-
40 կեահի օ տուր : Վէ ծնլարա
Բապպ եարատմ էաէր , վէ ծնլա-
րը գուրԹարըր • ծնլարը Ֆա-
սըգլատան գուրԹարըլ՝ խէյատ
էաէր , պերա ծնա կիւվէնիրըէր :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԼԸ

ԴաւիԹին Մէզմուրու , եաոխ-
կեար իչուն :

1 Ա՛յ՝ Բապպ՝ պէնի խըշմըն ի-
էէ ԹէքաԹր էԹմ , վէ պէնի պա-
2 պատըն իլէ Թէոիպ էլէմ: Չի-
րա օդլարըն պանա սաիլանապ ,
3 վէ էլնի իւղէրիմ էնէր : Պէնին
էօվքէնին սէպէպլինաէն՝ Թէնիմ
առ սաղըդ էօգ տուր • կիւնահ-
էարըմ սէպէպլինաէն՝ քէմիքլէ-
4 րիմ սէլամէԹ էօգ տուր: Չի-
րա պլինամուսըգլարըմ պայդմ
առն աշարըպ • տոլըր էիւք կի-
պի պանա պոդրուդ վէրիրըէր :
5 Տիվանէլիյիմ սէպէպլինաէն՝ եա-
բատարըմ գօգտուս չիւրիւտիս :
6 Փիւքիւրեիմ , պայԹ իլէ էյիւ-
միմ • պիւԹիւն կիւն գատավէԹ-
7 լի կէդիմ : Չիրա պաղրըմ հէ-
բարէԹ իլէ տօմուշ • վէ ԹէՀ-
8 նիմէ սաղըդ էօգ տուր : Ո՛ւ-
յուշտում , վէ զայէԹ իլէ հզիւ-
միմ • վէ էիւբէյիմին սհ ու զա-
րընտան Փիղան էյլէմիմ :
9 Ի՛նչ՝ Ի՛ֆէնտիմ՝ պիւԹիւն ար-
զում էօնիւնէ սիր • վէ սհ՛ըմ
10 սէնէն կիւզէլ սէյիլ սիր : Եիւ-
րէյիմ օյնայօր , գուվվէԹիմ սէ-
նի պրագտը • վէ կէօզէլիմին
նուրու՝ օ տաիլ պէնագ սէյիլ
սիր : ՏօսԹլարըմ վէ արգատա-
11 լարըմ եարամազ իրագ տուր-
բուրլար • վէ ագրաբալարըմ
ուզագտան տուրատուլար : Վէ
12 Ճանըմը արայանլար՝ քէմիքնալէր
աԹարլար , վէ քէմիքիմի իսԹէ-
քէնըէր՝ իատպիսլիք սէօյլէրլէր •
վէ պիւԹիւն կիւն հիէէրը գուբ-
բարըլար : Գիւն իսկ տաղըր կիպի
13 իչիԹմիմ • հէմ տաղընը սէմայան
սիւսիպ կիպի իմ : Վէ իչիԹմիմ-
14 կիւն՝ հէմ տաղընտատ գարշը սէօյ-
լէքէնէք սէօղէրի օլմայան ա-
առմ կիպի օլտում :
Չիրա եա՛ Բապպ՝ տանա ԹէՀ-
15 վէքքիւլ էյլէսիմ • եա՛ Ի՛ֆէն-
տիմ Ա՛լլահըմ՝ ոէն Ճիվատ վէ-
րէՃէքսին : Չիրա տէսիմ քի՝
16 պէնտէն էօԹէյիւրիւ չագ օլմայա-
լար • այագըմ գայընձա՝ իւղէ-
րիմէ Թէքէվպիւր էԹմէյէր :
Չիրա պէն ագտատըղտա հազըր
17 իմ • վէ տէրտիմ տայիմա էծնիւմ
առ տիր : Չիրա եարամազլը-
18 ղընը իդրար էառէրիմ • կիւնահ-
իչուն զամ չէքէրիմ : Ամմա է՛օմ
19 բիւմիւն տիւշմէնլէրի գուվվէԹ-
լէնտիլէր • վէ պէնտէն նահագդ
էէրէ իքրահ էառնըէր չօղալտը :
Հէմ էյլիք էէրինէ քէմիքը էատ
20 էառնըէր՝ էյլիյին արաբնձա ոէ-
յիրԹափյիմտէն պանա իրատիմ-
լիք էառէրըէր : Պէնի Թէքը էԹ-
21 մէ՝ եա՛ Բապպ • եա՛ Ա՛լլահըմ՝
պէնտէն իրագ օլմա : Եա՛ խէ-
22 ըսըմ Ի՛ֆէնտիմ՝ եարատըմընա
էէմԹիշ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԼԹ

Մուսիգար պաչը ԻպիԹուն իչուն՝
ԴաւիԹին Մէզմուրու :

Տէհիմ քի՝ Եօլարըմը տիւնիմ
1 իլէ կիւնահ իչուէմբատէն ոագլա-
յըմ , Ֆատըգ էծնիւմտէ օլտուգ

ձա աղըմը պատը սագլայըմ։
2 Սիւքիւթ իլէ լալ օլտուսմ. էյի
պէյլէմէյեան պիւէ տուս տուր
տուսմ. ամմա աէրսիմ Հարայքե-
3 թէ կէլըի։ Նիւրէյիմ՝ տէրտս
նիմտէ հէլպէթլէնտի, թէ-
քէրքիւրմէ աթէէ թուսմուշ
տու. ալիմ իլէ սէյլէսիմ քի՝
4 Եա՛ Բատպ՝ սօնուստու վէ կիւն-
ձերիմին էօյլէ սիւնիւիւն նէ օլտու-
ղունու պիլտա պիրիսիր. պէն նէ
գիտտը փանի օլտուղումտու պի-
5 լէյիմ։ Իլմէ կիւնէրիմի գա-
րըշըր գիտը գօտուն, վէ պէն
նիմ՝ սէնին էնպիւնտէ էօզ կիւլի
տիր. հէր տաղիթ տատմ պիւէ՝
Հադդան պիւա պիւթիւն պա-
թըրըդ տըր. սէլա։
6 Ամմ՝ Հադդան խայալտա
կէզէր. Հադդան պօշտնա վէ-
վէնէ հաբէրէր. օ՝ կըլըր, վէ օ-
նու ֆիմ ալտադ պիլմէզ։
7 Իմտի Հալա նէ՞ պէկլէյիմ՝
եա՛ Էֆէնտիմ. իւմիտիմ սէնտէ
8 տիր։ Պէնի ձիւմլէ գիտտահա-
լարըմտան գուրթար. պէնի տի-
9 վանէյէ Հադդաւէթ գօտու։ Սիւ-
քիւթ էթտիմ, ալըմը ալտըմ.
10 վէրա սէն էյլէտին։ Պէնիմ իւ-
զէրիմտէն վասուստունու կիւսէր.
էլինին զարալընտան պէն թէյէփ
11 օլտուսմ։ Առէմի պիտտուստուգ-
տան էօթիւրիւ թէքսիրէր իլէ
թէտիյէ էթտիյինտէ, տնուն ար-
զուլատտադ էէյինի կիւվէ կի-
պի էլիսէրսին. ձիւմլէ տատմ
Հադդան պատթալըդ տըր. սէլա։
12 Տուա՛մը սէնկլէ եա՛ Բատպ,
վէ ֆէրեատըմա գուլուգ վէր.
կէօզ էաչլարըմա պիւքիւթ էթ-
մէ. զիրա պէն սենին էանէնտա
զարիկ իմ, Հէվ պատպալարըմ
13 կիպի միւսաֆիր իմ։ Պաննա միւ-
սա՛տէ էյլէ, քի պէն կիսուկ
էօզ օլտուղտան էվվէլ ֆէրզահ օ-
լայըմ։

ՄԻՔԱՄԻՆ Խ

Մուսիգար պատը իչինէ Դաւի-
թին Մէղմնուրու։

Բատպա հէր վէճէ իլէ միճ- 1
թաղը օլտում. վէ պանա մէյ-
էսիպ՝ ֆէրեատըմը իչմէտի։
Վէ պէնի հէլաքէդ էտուդուսուն- 2
ման՝ չամուրտա պաթագտան ջը-
գարտը. վէ այագլարըմը գայա
իւզէրինտէ սուրտուսուպ՝ պատմ
լարըմը գայիմ էյլէտի։ Վէ ազ- 3
զամա նէնի իլահի՝ Ալլահդընըզ
Թէսպիհտաթընը գօտու. ջօդլար
կէօրէնճէյէ վէ գօրգտաճագլար, վէ
Բատպա կիւվէնէճէքլէր։ Նէ՛ 4
մուէթտա օլ սաէտէ քի՝ իւմիտինի
Բատպա գօտու. վէ միւթէքէպ-
պիրլէրի՝ հէմ եալընտա մէյ է-
տէնլէրի պագմատը։
Եա՛ Ալլահըմ Բատպ՝ սէնի ջօգ 5
էյլէր իչմէտին. ա՛ձայըլալըրընը
վէ Հադդըմըզդա միւսէյէտլէրինի
սէնին էնպիւնէ տիպտիւէմէզ. ծո-
ղատը նագլ էտիպ սէպէպսէմ, սա-
յը մադտան ջօգ տուրըպտը։ Դաւը- 6
պան ու վէհէքէճտէն Հալղ էթ-
մէտին. գուբադալարըմը սէպէպ-
սիւէմէտին. պիւթիւն էանտա վէ կիւնէյէ
գուբադանը տիպէմէյին։ Օ՛ղլ- 7
ման սէպիպ՝ իչմէկ էյլէպիմ.
քիթապընը տիպէրսիճինէ պէ-
նիմ Հադդըմա էաղդընըդ տըր.
Եա՛ Ալլահըմ՝ սէնին միւբադը- 8
նը իչմէտա էթմէքտէն Հալղ էթ-
մէպիմ. վէ սէնին Թէպտաճընի՝
գալտըմին իչինէ տիր։ Պէճիւք 9
ճէմաա՛թտա սատաքաթ միճ-
տէ էթմէպիմ. իչմէկ տուտուգլա-
ղընըդմը մէն՝ էթմէկէճէկիմ. եա՛
Բատպ՝ սէն տիպտը սէն։ Սատա- 10
գաճընը գալտիմին իչինէ տագ-
լամտադըմ. Հադիգաճընը վէ խէ-
լաղընը սէպէպսէմիմ. իննայէթի-
նի վէ կէրչէքլի չինիք պէճիւք ճէ-
մաա՛թտան կիլմէզսիմ։

11 Ահն եա՛ Բասպ՝ մերհամեթի-
նի պէնաւն էքսիք էթմէյէ-
սին. ինսպէթին վէ կէրէքքա-
լին պէնի տայիմա հըլիզ էյլե-
12 յէճէք սիր։ Զիւլա էմրաթիք-
մը սայըսըզ պէլաներ չէվիրսի.
պինամուսըզլարըմ պէնի պուշ
պուլար, վէ կէօրմէյէ գաօիր
տէյիւլիմ. ընդա՝ պաշըմըն սա-
ջընաան ջոդ տուր, հէմ նիւբէ-
13 լիմ պէնի Թէքը էթսան։ Եա՛
Բասպ՝ պէնի գուրթարմաղա ըս-
ղն օլ. եա՛ Բասպ եարաըմըմա
14 նէմիլ։ Ճանըմը հէլաք էթմէ-
յէ արայանլար՝ պիրիքսէ ու-
Թանըպ խէնճիլ սիւչէճքըլը.
քէմճիլիմի խաթէյինիքը կէրէկ
տէօնիւսի՝ ըհղիլ օլաճաղար։
15 Պանա՝ չաղ հոդ տէյինլէր ա-
յըպ Հարաքէթլէրինտէն էօմիւ-
16 րիւ խարապ օլաճաղար։ Սէնի
հէպ արայանլար՝ սէնատէն մէս-
րուր ու շաղ օլաճաղար. սէնին
խէլասընը սէվինլէր տայիմա՝
Բասպ մուա՝ղզամ օլսուն տէյէ
17 Ճէքլէր։ Պէն խոճ Ֆոգիր վէ
Եօխսուլ ում, պէնի Ի՛ֆէնտիմ
գայըրսաճաղ. իմտահաըմ վէ խճ-
լասըմ սէն սէն. եա՛ Ալահ՛ըմ
կէճիքմէ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԽԱ

Մուսիգար պաչը իչիւն՝ Դաւի-
Թին Մէզմուրսւ։

1 Ե՛կէ՛ մուԹլու ֆոգիրլի կէուղէ-
տէնէ. պէչա կիւնահտէ Բասպ
2 օնու գուրԹարաճաղ սըդր։ Բասպ
օնու սաղլայաճաղ, հէմ օնու
եաշատաճաղ սըդր. Եէրտէ սատ-
տէԹլու օլաճաղ. վէ օնու տիւչ-
մէնլէրինին միւսաղնա Թէսլիմ
3 էթմէյէճէքսին։ Զարի՛ֆ եաԹ-
սըդը տէօչէյինտէ՝ Բասպ օնա
գուվվէԹ վէրճէք. խասԹարը-
ղընտա օնուն պիւԹիւն եաԹա-
ղընը չէվիրճէքսին։

Պէն տէխիմ քի՝ Սա՛ Բասպ 4
պանա մերհամեթ գըլ. ճանըմա
չիփա վէր, չէն քի սուռա կիւ-
նահ իչէճէմ։ Տիւշմէնլէրիմ 5
հաղդըմա՝ նէ՞ զիման Եօլիւղա-
սը Հէլաք օլաճաղ տէյիւքէմ
տէօչէրըչէր։ Վէ հէր պիւԹ կէօր- 6
մէյէ կէլիր խոճ, պաԹըլ չէյ-
լէր տէօչէր. Եիւրէյի քէնտինէ
եարամաչըդ տէվիրիր. տիւչ-
ըղյա չոգաբ տէօղճէ։ Պէնտէն 7
հէվ կըթաՀ էտինէր՝ պիրիքսէ
պէնիմ Հաղդըմա ֆիքսըտաթըր-
պէնիմ իչիւն քէմճիք տիւչիւնիւր-
չէր. Օնուն խուչէրինէ քէօԹիւ 8
պիր չէյ տէօքիւլմիւ, վէ եաԹ-
սըդը Հալտէն արԹըդ գալդմա-
յաճաղ ֆէրսէր։ ՍէվամէԹտէ 9
օլսուդսուդ՝ չօչուխԹիմսոտ էթմէ-
յիմ՝ էքսիյիմի էէյէն պիրէ պա-
նա դարչը էօքչէ գալտըդըմը։

Ամմա սէն եա՛ Բասպ՝ պանա 10
մերհամեթ գըլ. վէ պէնի գալ
սըդ քի՝ ընդըդըն էձրինի վէրէ-
յիմ։ Գիւնահտէն բաշը օլսուդու- 11
նու պուտաան պիլմիմ. չիւն քի
տիւշմէնիմ խուչէրիմէ նատ՛ըա
էքսիյիմ։ Պէն խոճ՝ սէն պանա 12
քէմալիմտէ տէսԹէկիր օլսուն.
վէ պէնի էպէտէն՝ հուզուրսուն-
տա տուրսուդաճաղ սըն։ Խո- 13
ջայընն Ալահը Բասպ՝ էզէլ-
սէն Թա էպէտսէնէք միԹէսա-
դըդ օլսուն. ամին վէ ամին։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԽԲ

Մուսիգար պաչը իչիւն՝ կորթ
օղուլլարընդն չի՛բի։

Կէյիք՝ սու չայլարընա նիճէ 1
հասրէթ չէքսէր խոճ, ճանըմ սա-
նա էօյլէ հասրէթ չէքսէր՝ եա՛
Ալահ։ Ճանըմ Ալահա՝ տիրի 2
Ալահա սու սաղըդ սըդր. նէ՞ զի-
ման կէլէճէյիմ, վէ Ալահդն

հուզուրտունտա կէօրիւնէճէկիմ։
3 Պանա հէր կիւն՝ Ալահըն հա՞ն
նի տէսիքլէրի ղէտան, կիւն-
տուզ վէ կէճէ կէօզ եաշըմ՝ ևք-
4 մէյիմ օլտուս։ Պունլարը նասի-
րըմա կէմիրիրիմ, վէ ճանըմը
տէօքէրիմ. ղիրա ալայ ևլէ կէ-
ջինա՝ օնլար ևլէ պայրամ էտէն
գալապալըղըն ալտըշ վէ շիւքր
ոէտի ևլէ Ալահ Էվլիէտէք վա-
րտըճաղըմ։
5 Եա՛ ճանըմ՝ նի՞ջիւն էէօքէր-
սին, վէ պէնտէ պիհուզուր օ-
լտուրսան. Ալահա իւմտ էմ,
ղիրա օնա տահա շիւքր էտէճէ-
յիմ։
6 Ի՛ա՛ Ալահըմ՝ ճանըմ պէն-
տէ էէօքէր. օնտան էօմիւրիւս
Յորգանըն վէ Հէրմինէտաար ով-
յարընտան՝ Միսար տաղընտան
7 ևնդի ղէքր էտէճէկիմ։ Սէնին
զօրըտս սէյղէրինին ոէսինէ՝ ևն-
կինի էնկինի չալըրըր. հէմի չալ-
գանէճըլարըն վէ տալըտալարըն՝
8 ևւզէրիմտէն կէչտիկէր։ Բատպ
կիւնտուզ ևւնայէճինէ էմր ևտ-
էճէք, վէ կէճէ՝ օնտա ևլտահ-
ոի եանըմտա օլաճադ. Նէյա-
ղըմ՝ է՛օմրիւմիւն Ալահընա օ-
9 լա։ Գայտամ օլան Ալահա ոէ-
կիմ՝քի՝ պէնի նի՞ջիւն ունուէ-
տուն. նի՞ջիւն տիւշմէնին ղուվ
մու ևչիւն գաուալէճէտ կէղէ-
10 կիմ։ Տիւշմէնլէրիմ՝քիմիքլէրիմի
դըրմադ ևլէ՝ հէր կիւն պանա
Ալահըն հա՞նի տէկէրէք պա-
նա սիճէմ էտէրլէր։
11 Եա՛ ճանըմ՝ նի՞ջիւն էէօքէր-
սին, վէ պէնտէ նի՞ջիւն պիհու-
ղուր օղուրսուն. Ալահա իւմտ
էմ, ղիրա օնա տահա շիւքր է-
տէճէկիմ։ Եիւզիւմիւն խէլասը
վէ Ալահըմօ տուր։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԽԴ

Ե՛ էրաա՛ճըմը կէօր՝ եա՛ Ա-
լահ, վէ ոաշիտ օլմայան Թայի-
ճիէտէն տա՛վամը մուհաքիճէ էյ-
լէ. պէնի հիլէպազ վէ եարա-
մազ տահմինէն գուրթար։ Ջի-
րա փէնահէտճըմըն Ալահը սէն
սին. նի՞ջիւն պէնի բէտտա էտէր-
սին. տիւշմէնին ղուվմու ևչիւն
նի՞ջիւն գաուալէճէտու կէղէկիմ։
Նուրունտու վէ կէրէչէճիլինի կէօն-
տէր, պէնի օնլար գուվալտուղա-
սըն. օնլար պէնի սէնին ա՛ղիզ
տաղընա՝ վէ սէնին մէսաբանլա-
րընա կէօրիւրսուն։ Վէ Ալա-
հըն մէղսահընա՝ շաղըղըմըն
սիւրիւրի օլան Ալահա վարա-
յըմ. վէ տահա՝ եա՛ Ալահըմ
Ալահ՝ Թանպուր ևլէ համա է-
տէկիմ։
Եա՛ ճանըմ՝ նի՞ջիւն էէօքէր-
սին, վէ պէնտէ նի՞ջիւն պիհու-
ղուր օղուրսուն. Ալահա իւմտ
էմ, ղիրա օնա տահա շիւքր է-
տէճէկիմ. Եիւզիւմիւն խէլասը
վէ Ալահըմօ տուր։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԽԶ

Մ՛ուսիղար պաղը ևչիւն՝ կորխ օ-
ղուլտարընըն շի՛րն։

Ի՛ա՛ Ալահ՝ գուվալտարըմըղ
ևլէ ևչիճէտիք, պապալարըմըղ՝
օնլարընն կիւնէէրինտէ գաոիմ
կիւնէէրտէ իչչէսիյին ևլի պիղէ
նատգ էճէտիէր։ Սէն էլնի ևլէ
Թայիֆէէր սիւրիւպ՝ պունլարը
տիքտին. իւմմէճէր գըրըպ՝
պունլարը կէօնտէրտին։ Ջիրա
պունլար տիյարը՝ գըլըճ՛ար ի-
լէ միրաս էճմէտիէր, վէ օնլա-
րը քէնահլէրին գօրու ևչէսա էճ-
մէտ, իլլա սէնին սաղ էլնի վէ
գօրսէն վէ եիւզիւնիւն նուրու
էէրէք. ևչէն քի օնլարտան բաղի

4 օլտուն : Փառիշահեմ հէման անն
սին՝ եա՛ Ալլահ · Յակոբուն խէ-
լասլարը իչինն կմր սասր էյլէ :
5 Տիւշմինլերիմիզի անկին վասի-
թան իլէ Եըգարըլ· իւզերիմիզէ
գալգանլարը՝ այագ ալընա անկին
խամկին վասլեթասի իլէ պատա-
6 րըզ : Ձ իրա Եայըմա կիւվին-
մէմ · վէ գըլըճըմ պէնի գաբ-
7 Եարմազ : Ալլա տիւշմինլերիմիզ
տէն պիզի տէն խէլասս էյլէսին ·
վէ պիզդէն Եըրաճ Եանիլերի ու-
8 Եանտըրսըն : Հէր Եիւն Ալլահ
իլէ Նիճելիսար էյլէսիք , վէ տէ-
նին խամկին էպէտէն մէճ Եաճ-
լըմ · սէյս :
9 Ընձագ անն րէստ էյլէտին ,
վէ պիզի ուԹանըրսըն · վէ ա՛ս-
10 քէրլէրիմիզի իլէ ջէզալանըն : Պի-
զի տիւշմէն էօվԹասէն կէրիյէ
աէօնտէրիրսին · վէ պիզդէն Եը-
րաճ Եանիլէր՝ քէնտիլերի իչէն
11 Եազմալասըրսըր : Պիզի գըյսէն-
լար կիպի Թաա՛մ իչինն վէրիր-
սին · վէ պիզի Թայիֆէլէրաէ
12 տաղըԹան : Ս.էնտի գամլըը
պահասըդ սաԹասրսըն , վէ գըյ
մէԹէրի իլէ Ֆալինի սրԹըրմա-
13 սըն : Պիզի գընշալարըմըզա Եա-
գարէԹ՝ էԹրաֆիմիզդա օլան-
լարա մասխարալըդ վէ մէզդագ
14 վէրիրսին : Պիզի Թայիֆէլէրաէ
մէտէ՛ իւմմԹէլէրաէ պաշ սալ-
15 ընմասը իչինն վէրիրսին : Պի-
Թիւն կիւն այրալըմ էօնիւմաէ
սիր · վէ էիւզիւմիւն սրը պէնի
16 էօրԹուիս , Թահդիր Եաէյին վէ
աէօյէնին աէսինտէն՝ սիւշմէն վէ
ինԹիգամ արայանըն էիւզիւնտէն էօԹիւրիս :
17 Պունլարըն ճիւմլէսի պիզէ
վագի՛ օլտու իսէ տէ՝ աէնի ու-
նուԹմասըդ , վէ ա՛Եաբնա խա-
18 յըն ջըդմասըդ : Եիւրէյիմիզ
կէրի աէօնմէսի , վէ սորմըրը-
մըզ աէնին էօլտուտան սոփմա-
19 սը , պիզի ածտէր մահալինաէ

էզլէմն իսէ տէ , վէ պիզի էօլիւմ
կէօվկիսի իլէ գափլասըն իսէ տէ :
Ի՛յէր Ալլահըմըզըն խամինէ 20
ունուԹմուշ Եա Եատա ալլահա
էլէրիմիզի ուղաԹմըշ օլսադ ,
Ալլահ պուտունա սրատմա՛զ մը : 21
չիւն քի հիւքյէն կիղլիէրինէ
պիւէն օ տուր : Ձ իրա աէնին 22
ուղատունա պիւԹիւն կիւն գաճէշ
օլտուսյուզ · պօղազլանմաճագ
գէյտունլար հիսապընա իզ :
Պէյան , նի՛չիւն ատյուրսուն 23
Եա՛ Նիֆէնտիմ· ատյդուտան գալգ,
էպէտէն բէտտա էԹմէ : Նիւճիւ 24
նէս նի՛չիւն էօրԹիւսյ՝ պիզիմ
ամրիմիզի վէ զուրմուսուզուս ու-
նուտուրսուն : Ձ իրա Ճանըմըզ 25
Թօփրաղատաէք էյլէտի · գալնը-
մըզ էէրէ Եասիըլսըը :
Պիզէ իմտատա օլմազտա գալգ · 26
վէ քէնտի ինտյէԹինէ իչինն պի-
զի խէլասս էյլէ :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԽԵ

Ճօշանիմ իւզրէ մուսիգար պաշը
իչինն Կորխ օղուլլարընըն չի՛րի՝
սէվկիսինէսէր իլասիսի :

Նիւրէյիմ Ճօշտուս · պիր է- 1
յի սէօզ սէօյլէյօրում· Թատ-
նիՃ էԹսիյիմ՝ փառիշահ իչինն
սիւր · սիւյմ՝ մահիր եաղընՃը
գալէմի սիր : Ատէմօղուլլարըն- 2
տան կիւղէլ սինն , տուտտագլարը-
նտա լուԹֆ տէօքիւլսիս · օնուն
իչինն Ալլահ սէնի էպէտէն միւ-
պարէք էԹմիշ սիր :
Եա՛ ճէհպար՝ պուտունուն 3
իւզէրինէ գըլըՃընը գուչան , ֆէ
օ՛ նի՛զէԹին վէ չանըն սրը : Վէ 4
չանըն իլէ պէրիսօրտար օլտուգ՝
կիւրէքլիք վէ հալիմիլք վէ սա-
տադաԹտան էօԹիւրիս միւզաֆֆէ-
ֆէր օլ , վէ սաղ էլնն ատտա
հիյսկէԹլէր կէօսԹէրմէՃէք : Օգ- 5
լարըն սիվրիլմիշ սիր · սէնին

ալեքնա գավմէր տիւէնձ՛ք · փառիշահըն տիւմէնլէրինն ևիւ-
ըէլինէ սաֆանալը ։
8 Եա՛ Ալլահ՝ անկին Թախթըն հակտ իւլ ապատ գալըը · վա-
տիշահլըընըն ա՛սասը՝ տօղուս-
7 լուգ ա՛սասը տըը ։ Սասադալ ակվարին , վէ ֆըղգան էյբաղ
էմսէն · պուհուն իչինն եա՛ Ալլահ՝ անկին Ալլահընն անկի
չէրիքլէրինէն ղէյաս ըէ ղալըը-
8 հաղը իւլ մեհ էյլէսի ։ Սէնին հէմ հավասլարըն՝ միւրը վէ ո՛ա
վէ խէյսըզլընակը տիր · ֆիլոսո-
ֆի ակրապլարան՝ անկի օրասան
9 մէհրաբ կէտիկէր ։ Փառիշահ-
լար գըղալը՝ անկին ակվիւլա-
էրին իւլ տիր · մէլէք՝ Ռէվիր
ալեհունու իւլ սաղնաա տաս-
10 բաւը ։ Եա՛ գըղ իւլիմ , վէ պագ,
վէ գուլտընը մէյլինակը · վէ
գավմընը հէմ պագան էվինի ու-
11 նուտ · վէ փառիշահ անկին կիս-
ղէլ էյինէ հարուլմ չէքիճէք, վէ-
բա օ՝ անկին էքէնանին տիր · եմ
12 սի ծնա սէմաճ գըլ · վէ Տիւբոս
գըղը՝ գավմընն ղէնկինէլ ի՛ վէչ-
քէչիւճ անկին ակսատընը Թա-
լաճ կտիճքէրը ։
13 Փառիշահընն գըղը էյլուտնն
պիւքիւճ էյէ միւէյյիտնէ տիր ·
ծնուն էսկիպլարը՝ ալեհուն գը-
14 լաճաճտընը աըը ։ Սըրմա իչնը
հավասլ իւլ փառիշահա հէմեչի-
լէճէք · ծնուն արապասընը՝ ատնա
15 կէմեիչիլէճէք էր ։ Օնըսը չէն-
լէք վէ ղաղըգ իւլ կէմեիչիլսի՝
փառիշահընն սէյյարնա կիրէ-
16 ճէկըէր · Օղուլլարըն պապալա-
րընըն էերինէ օլաճագ · ծնըրը
պիէմեինէ էերատ սէյ վէրէբնասագ
17 հատճէքտին ։ Խամկի ճիւմէ տէվ-
տէն տէվրէ ղէբր էմսիլէճէյիմ՝
պուհուան էօմիւրիւս Թայիֆէէրը
օէնի հակտ իւլ ապատ մեհ է-
տէճէքլէրը ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԽԲ

Մուսիգար պաշը իչինն՝ կորխ օ-
ղուլլարընըն Ալամեթ իւզրէ ի-
լահիսի ։

Ի՛լահ պիղիմ վինակեահը-
մըզ վէ գուվվէ Թիմիզ տիր · սըզ-
լէմէրատ հաղըր եարըմտա
ըուտուր Օնատան էօմիւրիւս գօրգ- 2
մաղըզ , ևէր տէյինը խակ , վէ
տաղլար անկիղէր իչինէ կէօչիս-
միւշուր խակ ։ Սուլարը չաղըլ- 3
տըղալ քէօմիւրտսինէր , գա-
պարմասը իչէ տաղլար տիմիրէ-
սինէր · տէլա ։ Ըրմագ էօրքի 4
տէվէրի Ալլահընն չէհրինի՝ Թաա-
լանընն տ՛զիղ մէքեանէրինի չաղ
հատը ։ Ալլահ ծնուն օրէմասընը- 5
տա տըը , օ՝ տարըմլայտաճագ
տըը · տապահա գարշը Ալլահ
ծնա եարըմ էտճէք ։ Թայիֆէ- 6
լէր չամանճա էմտի , մէմլէքէմ-
լէր Ֆարաքէմէ կէլսի · օ՝ տէսի-
նի տաղը վէրտի , ևէր էրիր ։ Ան- 7
քէրէլէրին Բատպալը՝ պիղիմ իչէ
տիր · Յակոբան Ալլահընն՝ պի-
ղիմ վինակեահընմըզ տաղը տէլա ։
Կէլինն՝ Բատպալընն տ՛մէլէրինի 8
կէօրիւճ , քի ևէրատ խարտայըզ-
լար էյլէտի ։ Թա ևէրինն ուճուռ- 9
նատ՝ ճէնքէլէրի պինտիրիը ·
հայը գըլարտ , վէ մըղտաղը վա-
րէլէր · տ՛բատպալարը տէմէլէ
հագար ։ Վ՛տղ կէլինն , վէ Ալ- 10
լահ պէն օլտուղտամ պիլինն ·
Թայիֆէլէրատ ևիճէլինիրիմ՝
ևէրատ ևիճէլինիրիմ ։ Տ՛տքէր- 11
լէրինն Բատպալը՝ պիղիմ իչէ տիր ·
Յակոբան Ալլահը՝ պիղիմ վինա-
կեահընմըզ տաղը · տէլա ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ԽԳ

Մ՛ուսիգար պաշը իչինն՝ կորխ օ-
ղուլլարընըն Մհղմուրատ ։

1 Կա՛ ձիւմէ գավխէր՝ հէ ջար-
փէն · ալդըշ սէտաը իչէ Ա-
2 հա հիւրլեանը էչքին : Զիրա
Բատպ Թատ՛յա հիյատնէթու
տուր · պիւթիւն հէրին իւզէրի.
3 նէ ա՛զիմ փատիշա՝ տը : Ա-
Թըմըզա գավխէր՝ վէ այագա-
րըմըզըն ալճընա իւմմէթէր
4 էօքսիւրէնէք : Պիզիմ իչին մի-
բատըմըզը՝ սէվսիյի Յահրան
5 շանընը սէչէնէք · սէնա : Ա-
հա հիւրլեանք իչէ՝ Բատպ պօրու
սէտաը իչէ հօդարը յա չէդըր :
6 Մէզմուր օդույուն , Ա-
մէզմուր օդույուն · մէզմուր օ-
դույուն , փատիշահըմըզա մէզ-
7 մուր օդույուն : Զիրա պիւ-
Թիւն հէրին փատիշահը Ա-
8 տը · չի՛ր Թէզիվի էտին : Ա-
Թայիֆէներին իւզէրինէ փատի-
շահլըդ սիւրատիւ · Ա-
9 ԹախԹընատ օԹուրատուս : Գավմ-
լարըն պէկլէրի՝ Ա-
հահընըն գավըը իչէ ձէմ՛ օլտուղ-
լար · պիրա հէրին սիւրէրլէրի
Ա-
տը · օ՝ ղայէթ իչէ
Ա-
ՄԻՆՋՄՈՒՐ ԽԵ

Կօրխ օլտուղլարընըն իլահի Մէզ-
մուրտա :

1 Ա-
հահընըզընըն չէհրինաէ՝ օ-
նուն ա՛զիզ տաղընատա՝ Բատպ
պէօյիւք վէ ղայէթ իչէ մէտինէ
2 լայրդ տը : Սիւքսէքլիյի կիւ-
զէլ՝ ձիւմէ հէրին սիւրիւրի՝ չի-
մալըն հանկարընատա օլան Սիօն
տաղը՝ պէօյիւք Փատիշահըն չէհ-
3 րի սիր : Օնուն սէրայլարընատա
Ա-
հահ՝ փէնահկահ պիլինմիշ
4 տիր : Զիրա իչէնէ փատիշահ-
լար ձէմ՛ օլտուղլար · պիրլիքտէ
5 կէլտիլէր : Օնլար կիւօրտիւքլէ-
րի կիպի Թա՛ձձիւպ էԹտիլէր ·

6 Օրատա ծնլարը սիւՊրէմէ՝ ա-
ղըտրան գարը կիւսի ալդը Ա-
7 գաղատը : Կիւնտօղտունու հէչի
իչէ Թարմա կէմիլէրինի գըրար-
8 սըն : Իչինէթիմիզ կիւսի՝ ա՛ա-
քէրլէր Բատպընըն չէհրինաէ՝
Ա-
հահընըզըն չէհրինաէ հէյլէ
կիւօրտիւք · Ա-
հահ օնու հպէ-
տէն գայիմ էտէնէք տիր · սէնա :
Էա՛ Ա-
հահ՝ հէչքէվինին իչինա 9
տէ՝ ի՛նայէթինի Թէֆէքքիւր էմ-
տիք : Խամին նէտէ ինսա՛ Ա- 10
հահ՝ մէտհին տաճի հէյլէ հէրին
նիհայէթինէ տիր · սաղ է-
լին՝ ատատաղմ իչէ տօղուս տուր
Սէնին հէրնա՛Թինատն հօԹուրլուս՝ 11
Սինն տաղը շաղ օլտը , Յուդա
պէզպարը մէտսուր օլտը :
Սիօնու տօղաշըն , վէ օնուն 12
հէբրաՓընը տըն · օնուն գուզ
լէվէրինի տայըն · Օնուն հիտար- 13
լարընա տիփգամ էտին · սէրայ-
լարընըն Փարիզընա վարըն , Թա
քի կէլէճէք տիլտիլէյէ նագլ է-
տէնինիզ : Զիրա պուս Ա- 14
հահ
հայէտ իւլ տօղաս Ա-
հահընըզընը ·
տը · հօպուսճէ յէտաէք պիզի օ
գաս լաղըզլայամագ :

ՄԻՆՋՄՈՒՐ ԽԹ

Մուսիդար պաշը իչին՝ Կօրխ
օլտուղլարընըն Մէզմուրտա :

Պուհնու տինկլէրին՝ էյ ձիւմ- 1
լէ գավխէր · գուլադ վուրտուն՝
Էա՛ տիւնեանըն հէյի տաբինէրլի ,
հէրկէզ Էտնա զատէ հէրկէզ քէչի 2
զատ՝ պիրլիքտէ զէնկին վէ ՁԻա-
գիր : Աղըզըմ Ի՛մմէր սէօյլէյէ- 3
ձէք , վէ գալըպիմին Թէֆէքքիւր-
լէրի Ի՛րՓան տըր : Գուլադըզըմը 4
Թէմմուզի մէյլ էտէձէյիմ · լսմ-
զէմի Թամպուր իչէ սէչաձաղըմ :
Պէյա հիւնէլէրնատ՝ պատնա 5
գատա էտէնդէրին Էտրատմագըզը

էթրաֆքըմը ալընձա , նի՞չին
6 գօրգայըմ։ Գուվվէթլէրինէ կիւ-
վէնէնլէրտէն վէ վարլըէթինէն
7 չօգլուղունա էյիւնէնլէրտէն՝
քիմսէ տալա գարընտաշընը փի-
սա էտէմէզ , Ալտձա քէփա-
8 րէթինի վէրէմէզ · Չիւն քի
Ճանլարընըն փիսասը գըյմէթլի
տիր , վէ հայհան Թէկը օլուն
9 մուշտուր · Շէյլէ քի արԹըզ-
տայինա Եաշայըպ՝ չիւրիւքլիւք
10 կէօրմէյէ : Չ՚իրա կէօրիւր քի՝
ա՚լիմլէր Էօլիւր , ահմադ վէ ա՚-
դըլարզ պիրլիքտէ հէլալ օլուր ·
վէ մալլարընը պաչդալարա պա-
11 ղըրլար : Օնլարըն փիքրի պո-ֆ՝
հվէրի Էսկիտէն՝ մէսքէՃանլարը
տէվր տէ տէվր դալաՃագ · միւք-
լէրէ՝ քէնտի տալարընտան տա
12 գօտուրար : Ամմա տահմ ի՚զ-
դէթտէ գալմազ · հէլալ օլան
13 հայվանլարա պէնդիգէր : Օնլա-
րըն Էօլուս՝ ծնլարըն ահմադլըղը
պուս տուր · լսքին ծնլարտան
ծանիգա կէլէնլէր՝ ծնլարըն ազ-
ղընտան հազղ էտէրլէր · սէլա :
14 Օնլար գօյունլար կիսի մէ-
զարա գօնուլուր · ծնլարը Էօլիւմ
կիւտահէգ · վէ տատաշլայըն ծն-
լարա՝ տօղրուլար հիւքիւմԹէ
սիւրէհէգ · վէ ծնլարըն սուրէ-
Թինի մէզար իլէրտաՃագ · մէա-
քէտանլարընտան ծնա ԷնԷձԷլէր :
15 Ամմա Ալլահ պէնիմ Ճանըմը մէ-
զարըն էլինտէն փիտա էտէհգ ·
չիւն քի պէնի ալաՃագ տըր ·
սէլա :
16 Ատմ զէննիլէնլէրիը իսէ , է-
վլինի ի՚զդէթի չօղալըը իսէ ,
17 գօրգմա : Չ՚իրա ԷօլիւնՃէ , հիչ
պիր չէյ ալմազ , ի՚զդէթի ծնուն
18 արտընՃա էնմէզ : Չ՚իրա է՚օմ-
րիւնտէ Ճանընընա պէրէքէթ օ-
գուր , վէ սէն քէնտինէ էյիլիք
էթտիկինտէ՝ սէնի մէտհ էտէր-
19 լէր : Պադալարընըն տէվլինէ
կիտհէՃէգ · Էսկիտէն այրընըզդ
կէօրմէյէՃէքլէր : Ատմ ի՚զդէթ- 20
տէ օլուպ՝ փէչմ էթտիգ իսէ ,
հէլաք օլան հայվանլարա պէնգ-
զէր :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Ծ

Ասափըն Մէզմուրու ։

Ե՚ալահ՝ Բադըպ Ալլահ սէյլէ- 1
տի · վէ Էէրի՝ հիւնէհլին տօղու-
սունատն Թա պաԹըրընատէք
նիտա էտէր : Ալլահ՝ հիւզէլէ- 2
լինի քէմալի օլան Սիօնատն իչ-
րադ Էյլէտի : Ալլահընմըղ հկլէ- 3
ձէք , վէ սիւքիւԹ էթմէյէձէք ·
Էօնիւնձէ աԹէչ ԹէկինՓ էտէր ,
վէ էթրաՓքընատա չիտուԹ իչ-
գատըրդա Էսէր : Գավմընըն շէ- 4
րատ՚Թընը կէօրմէք իչուն՝ Էօ-
գարըտատն հկէյիւ հէմ Էէրի չա-
ղըրաձագ : Գանա տավհկընիմի՝ 5
գուրատան իլէ պէնիմ իլէ ա՚հտ
քէսիչինէրի Ճէմ՚ էտին : Վէ 6
հկէօքլէր օնուն սատագաթընը
իտապէր էտէձէքլէր · չիւն քի
հագիմ՝ Ալլահ քէնտիսի տիր ·
սէլա :
Եա՚ գավմըմ տինկհէ՝ վէ սէյ- 7
լէյիմ , եա՚ իսրայիլ վէ սէնին
իւղէրինէ շէհատէթ էտէյիմ ·
Ալլահ՝ սէնին Ալլահընն պէն իմ։
Սէնի՝ գուրատանլարընատան վէ 8
տայիմա Էօնիւտէ օլան պիւԹիւն
Էանամալարընատան ԷօթիւրիւԹէք-
տիր էթմէյէձէյիմ : Սէնին Է- 9
վլինտէն պուղաղը՝ տաղըլարընատան
էրքէձլէր ալմամ : Չ՚իրա օրմա- 10
նըն հէվր Ճանավարլարը՝ պէն
տաղըն հայվանլարը՝ պէնիմ տիր։
Տաղլարըն հէվր գուշլարընը պի-
լէրիմ , վէ սահրաներն Եատանի
հայվանլարը ի՚նանիմտէ տիր : Ի- 12
չէր աՃըդը իսէմ , տանա սէյ-
լէմէմ · զ՚իրա տիւնէա վէ ծնուն
տօղուսու պէնիմ տիր : Պուղա- 13
լար էթի Էէ՚ր մի իմ , վէ էրքէձ-

14 լեր գանը իջէ՞ր ի իմ: Ալա-
հա ելեր գուրպանը սուն. վե
Թաա'լայա ատաղալարընը էսա
15 էլէ: Վէ սըրէնթ կիւնիւնտէ
պանա չաղըր. անկի գուրթա-
բայըմ, վե պանա իլղէնթ էտէ-
սին:
16 Ամմա ֆասըղա Ալահ ահր
քի՝ Սանա նէ՞ քի գանուռնարըմը
նագլ էտէրսին, վե ա'հարմը ազ-
17 զընա ալըրսըն: Ձիւն քի սէն
Թէսիպտէն իբրահ էթտին, վե
սէօղէրիմի արաընա պրաղըրսըն:
18 Խըրսըղ կէօրիւր իսէն մնասն
խօշանըրսըն, վե զինաքէարա-
19 րըն հիսաէտարը սըն: Աղղընը
քէմինէ տալըն, վե տիւնի հի-
20 լէ տիւղէր: Օձնուրուա՝ գարըն-
տաշընա գարդը սէօյլէրսին. ա-
նանդըն օղուռնա ղըյտէթ էտէր-
21 սին: Պունդարը էյլէսին, վե
տէն Թրնմատըմ. զանն էթտին
քի՝ ա'յնի սէնին կիւլի օլտուռմ.
սէնի Թէքտիր էտիա՝ պունդարը
կէօղէրինին էօնիւնէ տիզիլտէ-
23 յիմ: Հալա պուռնու անկլայըն՝
եա՛ Ալահը ունութտանդար. օղ-
մայա քի եըղըմայըմտա՝ գուրբ-
Թարան օլմայա:
23 Շիւքր գուրպանը էտէն՝ պա-
նա ինղէնթ էտէր. վե եօղուռնա
ախիգաթ էտէնէ՝ Ալահըն խէ-
լասընը կէօսթէրտէյիմ:

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԾԱ

Մուսիգար պաշը իչուն Դաւի-
Թին ՄԷզմուրուն՝ Խորասաբէյի
վարըղ տա Նաթան փէյղամպէր
օնա կէլտիյի վէման:

1 Եա՛ Ալահ՝ ինայէթինէ կէօ-
րէ պանա մէրհամէթ գըլ. բահ-
մէթլէրինին չօղուլտուռնա կէօ-
րէ գապահաճէթըմը մահվ էլէ:
2 Պէնի եարամազլըղըմտան պիր
չօղ եույգա, վե կիւնահըմտան
պէնի փաք էլէ: Չէրա պէն 3
գապահաճէթըմը պիլտիյիմ, վէ գիւ-
նահըմ տայիմա էօնիւմտէ պիր:
Սանա՝ եալընըզ տանա կիւնահ 4
էթտիմ, վէ նաղարընտա պուռ
եարատմազլըղը իշտէմիմ. Թա քի
սէօզլէրինտէ ատրդ օլասըն,
չէրատա Թընտա փաք ջէհատըն:
Ինղէ եարամազլըդտա տօղտուռմ, 5
վէ անամ պանա կիւնահտա հա-
միլէ օլտուռ:
Ինղէ գալտտէ կէրչէքլիքտէն 6
հաղլ էթտին. վե պանա տէրուն-
տէ ի'լմ պիլտիրիրսին: Պէնի զու- 7
ֆա իլէ փաքլէ, վե Թէմիզլէնմէ-
ճէյիմ. պէնի եույգա, վե գալ-
տան պէյազ օլաճաղըմ: Պանա 8
սևրիւր վէ շաղլըդ իշտիթտիր,
վէ էզտիրին քէմիքլէր սէվինմէ-
ճէքլէր: Սևրզինինէ կիւնահ տլա- 9
րըմտան կիզլէ, վե հէպ եարա-
մազլըդլարըմը մահվ էյլէ: Եա՛ 10
Ալահ՝ պանա փաք եիւրէք եա-
րատ. վե տէրուն իմտէ տօղուռ
բուհ էնիլէթ: Պէնի հաւլու- 11
րունտան աՇմա. վե ա'զիզ Րու-
հունու պէնտէն ալմա: Սէնին 12
խէլասընընը սևրիւրիւնիւ պանա
կէրի վեր. վե պէնի կէօնիւլլիւ
բուհ իլէ գավլիէթ:
Սէնին եօլլարընը Ֆասըգլարա 13
էօյրէտէյիմ, վե կիւնահքեար-
լար ատնա տէօնէճլէր: Պէնի գան 14
ձիւրաֆիւնտէն գուրթար եա՛ Ա-
լահ՝ խէլասընըն Ալահը. տի-
լիմ՝ սէնին ա'տաէթինէ սղըզ-
հէճէք: Եա՛ Էֆէնտիմ՝ տուճ 15
տաղլարըմը աչ, վե ազղըմ տէ-
նին մեահինի նագլ էտէճէք: Չի- 16
րա գուրպանտան հաղլ էթմէղ-
սին, եօխսա վերիր խոմ. սևի-
Թինն Եամմատան խօշանմազլըն:
Ալահըն գուրպանլարը՝ գըլըղ 17
մըշ բուհ տուր. գըրըլմըշ վե Ե-
զիմիշ եիւրէքլի Թահգիր էթ-
մէզսին եա՛ Ալահ:
Հիւսն ի բիշան իլէ Սիօնա 18

էլլեք էլլէ · Երուսաղէմին հի-
19 սարլարընը պիտա էլլէ : Օձղ-
ման սատագաթ գուրպանլարընը-
տան՝ պիւթիւն եանտա վէ թէք-
միլ գուրպանտան խոշանտաճագ-
սըն · օձղման մէղսահընըն իւ-
ղերինէ պուղաղուլար թագրիպ
էտէճէքլէր :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԾՒ

Մուսիգար պաշը իչուն Դաւի-
թին չի՛րի՝ եդովմըտա Դոնկ կէզ-
տիքատ , վէ Սաուղա խատկը
վէրիպ՝ օնա Դաւիթ Աքիմէլէ-
քին էվինէ կիրսի տէտիքատ :

1 Ա՛խ՝ ղըրպաղ՝ եարատընղըդ
իլէ նէ՞ ինճիթիսար էտէրսին ·
Ալլահըն ինայէթի հէր կիւն
2 հաղըր ոըր : Տիլին քէմընճէքլէր ի-
ճատ էտէր · պիլէնմիշ ուսթու-
3 րա կիպի հիւճ իչէր : Դէմընճի
էլլէքտէն՝ եալանը սատագաթ
սէօյլէմէքտէն ղչյատ սէվտին ·
4 սէլա : Ճիւմլէ հէլաք էտիճի
սէօղլէրի սէվտին՝ էյ հիլէպազ
տիլ :
5 Ալլահ տախի սէնին էպէտէն
էրգաճագ , սէնին գաւրայատճագ ,
վէ սէնի չատըրտան աէօքէտէր ·
վէ եաշայանլարըն էրճինտէն սէ-
նին քէօքիւնի գօփատարաճագ տըր ·
6 սէլա : Վէ սատըգլար կէօրճէր ,
վէ գօրգաչար · վէ օնու ղէվգէ-
7 նիպ գէնէչէր ֆի՝ Իլճէկ Ալլահը
քէնտինէ գուվվէթ գօմսայան՝ վէ
մանղընըն չօղըտուղունա կիւվէնիպ
քէնտի եարատաղըղընատա գուվ-
վէթլէնճէն ատէմ :
8 Լաքին պէն Ալլահընը էվինատ
Թաղէ ղէյթունն աղաճը կիպի
իմ · էպէտա իւչ ատատա Ալլահընը
9 ինայէթինէ կիւվէնտիմ : Սանա
էպէտէն չինքը էտէճէյիմ , չինն
քի Իճրատ էչէյտին · վէ սէնին
էտմինէ մինթաղընը օչաճաղըմ ,
ղնյատ սաչիհչէրինին հուզուրուն-
տա խօշ տուր :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԾԳ

Մահալաթ իւղրէ մուսիգար պա-
շը իչուն՝ Դաւիթին չի՛րի :

Տիլանէ քէնտի գալպինատ՝ 1
Ալլահ էօգ տուր տէտի · ծնղար
ճիհատտա վարսը , վէ մէքրուհ
եարատընղըդ էթտիկը , էյլիք
իչէկէն էօգ տուր : Ալլահ կիօճ- 2
չէրտէն ատէմ օղուլլարընըն իւ-
ղերինէ պուգատը քի՝ ա՛գըլանէ
հարաքէթ էտիպ Ալլահը արա-
յան վար մը կէօրէ : Օնլարըն 3
ճիւմլէսի աղըր , պիրլիքատ քէօ-
թիւ օլտուլար , էյլիք էտէն էօգ
տուր · պիր ֆէյէ պիլէ էօգ տուր ·
Եարատընղըդ իչէկինէկէր՝ գալ 4
մըմը էքմէք եէր կիպի եէյինէկեր
պիլմէղլէ՞ր մի · ծնղար Ալլահա
նիտտա էթմէտիկէր : Օրտտա՝ գօր- 5
գօ օլմայան եէրտէ ղըյէթ իլէ
գօրգտուլար , պիրա Ալլահ՝ սէ-
նի մուհասիբէ էտինէկերին քէ-
միքէկերինի տալըճաղ · ծնղըր ու-
թանաղըրսըն , պիրա Ալլահ օն-
լարը բէտտա էյլէսին : Նօ՛ղայտը 6
Սինտան խարայէլին խէլասը կէ-
լէ էտի , Ալլահ գավմինըն էսիր-
լէկլինի տէծնտէրինճէ , Յակոբ
մէսրուր օլտուղ՝ Խոյայել շաղ օ-
լաճագ տըր :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԾԴ

Նէկինօթ իւղրէ մուսիգար պա-
շը իչուն՝ Դաւիթին չի՛րի , Չիմ-
կէկէր վարըպ Սաուղա՝ Դաւիթ
եանըմընտա կիղկէնիմիշ տէյի՛չ մի
տէտիքէրի ղէման :

Ա՛խ՝ Ալլահ՝ պէնի իսմին իլէ 1
խէլասա էյլէ , վէ գուվվէթին իլէ
չէրատ՝թընմը կէօր : Եա՛ Ալլահ՝ 2

նիյաղըմը իչնե. ալղըմըն սէօղ-
3 լերինէ գուլաղ վըր։ Զիրա
եամանձըլար իւղէրիմէ գալչըր,
վէ զալիմիէր ձանըմը արատըլար.
Ալլահը հօնչէրինէ գօմատըլար.
սէլա։
4 Իչթէ Ալլահ եարատմ ձըմ-
մըր. Ինֆենիմ ձանըմա տէս-
5 թէկիր օլանըար իչէ տիր։ Ւ՚էմ-
լէյի խասիմէրիմէ սէօնատերէ-
ձէք. կերչէքլէյին իչէ ծնըարը
6 մահվ էյլէ։ Սանա իրատէթ
գուրսանը սունայըմ. եա Րապ՚
խամինի մէտ հաէյիմ, զիրա է-
7 յի տիր։ Զիրա պէնի հէր սըգ-
լէթաէն գուրթարտը. վէ կէօ-
զիմ տիւշմէնլէրիմէ պագտը։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ԾԵ

Նէկինօթ իւղրէ մուսիգար պա-
ջը իչլուն՝ Դաւիթին չի՛րն։

1 Ի՚ա՛ Ալլահ՝ նիյաղըմա գաե-
լագ վըր, վէ ըէձամաան կիզ-
2 լինմէ։ Պէնի տինկլէ, վէ պանա
ձէվապ վէր. չէքվամա ավարէ
3 տօլաշըղ ահ հաէրիմ, տիւշմէն
սէսինտէն՝ ֆաասըղըն զուլմա սե-
պէյնտէն. զիրա իւղէրիմէ գա-
պահաթ աթարլար, վէ խըշմ իչէ
պէնի գօվալարլար։
4 Եիւրէյիմ տէյրտնիմտէ տիթ-
րեր, վէ իւղերիմ հօչիւմ իւր-
5 քիւնթիւչերի տիւշտիւ։ Իւղէ-
րիմ գօրգու վէ տիթրէմէ կէչիր,
վէ պէնի իւրքիւնթիւ գավլար։
6 Ա՚է տէտիմ՚քի՝ Նօ՚ղայր կէօյեր-
ձին կիպի գանատլարըմ օլա ի-
տի. ուչուպ բահաթ պուլուր
7 իտիմ. Իչթէ ուղալա գաչար ի-
տիմ, չէօլտէ գօնար իտիմ. սե-
8 լա. Ըէօտա բիւզկեարատան՝ գա-
պըղատան քէնտիմի գուրթար-
մազա ա՚ձէչէ հաեր իտիմ։
9 Ի՚ա՛ Ինֆենիմ՝ թէչէֆ կ՚ո-
չէ, օնլարըն տիւնին պըր. զի-
րա չէհիրատէ զուլմ վէ նիզա՛
կէօրտիւմ։ Կիւնահուղ վէ կէձէ
օնուն հիսարը իւղէրինէ օնուն
էթրաֆընը տօլաշըրլար. վէ ի-
չինտէ պինամուսլուղ վէ միհնէթ
վար։ Օնուն իչինտէ եարատմազ
ըդ վար. վէ զուլմ հէմ հիլէ՛ օ-
նուն մէյտանլարընտան այրըլ-
մազ։
Զիրա պէնի թահգիր հաէն
տիւշմէն տէյրէ իտի քի էչքե ի-
տիմ. պէնտէն ևքրահ հաէն՝ իւ-
ղէրիմէ թէքէպպիւր էթմէտի քի
օնտան կիզլէնէ իտիմ. Իլա պէն
եա՛ ատէմ քի ապրանըմ՝ տօս-
թումա վէ աշնամ պըն. Չի պիր
լիքտէ թահթը սէօղպէթ հաեր
իտիք. Ալլահըն էվլինէ գալա-
պալըդ իլէ կիտեր իտիք։ Օնլա-
րըն իւղէրինէ հէլաքըդ իէլէձէ՛,
մէզարա տիրի հնէձէքլեր. զիրա
մէսքեանլարընտա՝ օրթալարըն-
տա եարատմազըդ վար։ Լ՚ափն
պէն Ալլահա նիտա հաէրիմ, վէ
Րապ պէնի խէլաս հաէձէք։
Ախշամ վէ սապահ վէ հօյլէն՝
Ֆիլհան հաիպ ահ հաէրիմ, վէ օ՝
սէսիմի իշիտէձէք։ Ճանըմը՝ իւ-
ղէրիմ օլան ձէնքտէն սէլամէթ
իլէ խէլաս էթտի. զիրա ա՛էյ-
հիմ ջօգլար վար իտի։ Ալլահ
իշիտէձէք, վէ գատիմտէն սա-
քին օլան՝ ծնլարը ալչագլայա-
ճագ տըր. սէլա. ծնլար քի տէ-
յիշմէզ, վէ Ալլահտան գօրգ-
մազլար։ Օնուն իլէ պարըշդը օ-
լանլարըն իւղէրինէ էլինի սալ-
սը. ա՛հտընը պօզտուս։ Ադղը՝
թէկրէ եաղընտան միւլայիմ, տա-
մա եիւրէյինտէ ձէնք վար. օ-
նուն սէօղէրի ղէյթ եաղընտան
գայփագ տըր, ամմա ծնլար խան-
ձէրլէր տիր։
Եիւբինիբ Րապըն իւղէրի-
նէ պրագ, վէ օ սանա տէսթէ-
կիր օլաձագ. օ՝ սապրըղա հպէ-
տէն սարսըլմազ վէրմէղ։ Ամմա

սէն համ Ալլահ՝ ծնողաց հետք գոյութեան ինակրեցէքեան. գանոնք վէ հիչեպաղ առիվէր՝ կիւնէրլրնին հարըսրնա երմէդ. պէն ինչ սանա կիւվէնիրիմ։

ՄԻՔԱՄԻՐ Ծ.Զ

Ենանէթ հէլիմ ըհհօգիմ իւղէյ մուսիդար պաշը իչին Դաւիթին չիրի քի՝ Փղշտըլար ծնու Գէթաէ Թուխաուգլարը զէման։

1 Պանա մէրհամէթ գըլ համ Ալլահ, զիրա առէմ պանա հիւ-
2 ճիմ համ յար. պիւթիւն կիւն ճէնը համրէք՝ պէնի առրա պօ-
3 զայօր։ Խասմէրիմ պիւթիւն կիւն հիւճիւմ համրէրը. զիրա
4 իւզէրիմէ մաղտուբանէ ճէնը կա-
5 տէնէրը չօգ տուր։ Գօդդաուզում կիւնտէ՝ պէն
6 սանա կիւվէնէճէիմ։ Ալլահ իւ-
7 զէ ծնուն սէօզիւ իչիւն՝ նիթիթ-
8 խար համրէիմ. Ալլահա կիւ-
9 վէնիմ, գօրդում. Թէն պանա
10 նէ՞ համ սիրէը։ Չէր կիւն սէօզ
11 էրվիմէ-ամանըզը մանա վէրիրէր-
12 համդէմա հէնդ նիթիւարէրի քէմ-
13 լիչ տիր։ Ճանըմ իչիւն վուս-
14 սու դուրսուդլարը միսլիւս-
15 ճէմ՝ օլըսպ կիւղէնիրլէր, իւղէ-
16 րիմի կիւօչիրլէր։ Նարամազ
17 լըգտան էօթիւրլիւ ծնըրտա գուր-
18 Թուշուշ վար. համ Ալլահ՝ գաւմ
19 լարը ղազպպ իչէ էրդ։ Ավարէ
20 կէղմիչէրիմի տայըն. կէօզ համ-
21 լարըմը սէն Թուլումունա գօ-
22 ծնաք տէթիթէրինտէ տէյիր մի։
23 Ջանղրաճաղրմ կիւնտէ՝ տիւշմէն-
24 լէրիմ օլ զէման կէրի տէօնէճէք-
25 լէր. պունու պիլիրիմ, չիւն քի
26 Ալլահ պէնիմ իչէ տիր։ Ալլահ
27 իչէ ծնուն սէօզիւ իչիւն՝ նիթիթ-
28 խար համրէիմ, Բայպղ իչէ ծնուն
29 սէօզիւ իչիւն՝ նիթիթխար համրէ-
30 յիմ։ Ալլահա կիւվէնտիմ գօրդ-

մամ. ատիմ պանա նէ՞ համ սիր-
լիր։

Ատագլարըն իւղէրիմտէ տիր՝ 12
համ Ալլահ. ատնա չիւթրլէր հա-
տա համրէյիմ։ Ճանըմը հօդիւմ 13
ատն գուրթատրըն խտ, այտ-
լարըմը գայմագտան ա՞գլամա՞ղ մը
ատ քի՝ Ալլահըն հուդուրուտնա
համայանլարըն ըշըղընտա կիւղէ-
յիմ։

ՄԻՔԱՄԻՐ Ծ.Ի

Ալթաշկէթ իւղէյ մուսիդար պաշը իչիւն Դաւիթին չիրի քի՝ Սաուղլուն եիւղնիտանէն մտալ-
բայա գաշարդը զէման։

Մէրհամէթ գըլ պանա՝ համ 1
Ալլահ, պանա մէրհամէթ գըլ,
զիրա Ճանըմ սանա սըղընմըշ
սըր. վէ պէլտըր կիւչկինճէք՝
գանատլարընէն կիօղկիսինէ սը-
ղընըրըմ։ Ալլահ թատլայ պէ- 2
նիմ իչիւն իչրա համն Ալլահա
չատըրըրըմ։ Կիօքտէն կիօնտէ- 3
րիսդ պէնի գուրթարտճագ. պա-
նա հիւճիւմ համէն՝ պիթիմ կիթ-
սի. սկըս Ալլահ՝ ինագիթիւն
վէ կիրչկիլիչինի կիսնտէրիճէք։
Ճանըմ արտանլար արատընտա 4
տըր. պիչկիրի մըղրադ վէ օխլար
վէ պիչկիրի քեսքին գըլըճ՝ օլուպ
ա՞չիվէ տտիմ օլուպտուրը ագասը-
պա եամթարըմ։
Նէ՞ Ալլահ՝ կիօքտէր իւղէրի- 5
նէ նիւճիչէն. Ճիվլին հէդի եկ-
բին իւղէրինտէ օլսուն։ Ատըմ- 6
լարըմա աղ Հաղըրլատըլար, Ճա-
նըմ չէօքտիւ. Ֆօնիւմտէ չուս-
գուր գաղտըրար, իչինէ քինտի-
լէրի պիւշտիւ. սկըս։
Եիւրեյիմ Հազրը համ Ալլահ՝ 7
նիւրեյիմ Հազրը ատը, իւսկի
վէ մեզմուր օղուդայըմ։ Ձեյան 8
պէրտունիմ, Էյ ատնիուր վէ Թան-
պուր՝ ույան. պէնն սաղահ իչէ

9 ոչանայցեմ։ Սկսեալ գալկէրտաճ
մեռաւ հոգիդ՝ եւ իմինամիմ,
խամճեթլէրտեն մեռմադը օ-
10 գուտայըմ։ Զիրա ինայէթին
կէօբէրհաճը վէ կէրչէճլին
պուլութլարադճը ա՛զմ ոլը ։
11 Եա՛ Ալլահ՝ կէօբլէր իւղերինէ
եհատկէն ։ Ճիլաղն հէվի կէրին
իւղերինտէ օլսուն ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԾԸ

Ալթաշկնէթ իւղուե մուսիղար պարը իչուն՝ Դաւիթին շի՛րի ։

1 Եա՛ Առմ օղուլարը՝ առ-
տագաթ իւղուե սեօյլէյճէդի-
նիդ՝ ասղոու շէրատ՝ կէօրճէդ
յինիդ եէրտե հադգան սիբճի՛ղ
2 մի հաբէրնիդ ։ Գադաթ սիղ
եհսիճքատ խատիմիճը իչէրսինիդ
եէրտե էլէրինիզին զուլմունու
Թարթարսընըզ ։
3 Գիսաղէլար անու բահինտէն
պէրու ասղըլար ։ գարընտան
պէրու սուիրմ՝ հալան սեօյլէր-
4 լէր ։ Օնլարըն զէհինի՝ եըլան զե-
հինէ պէնկէր ։ ծնլար գու-
չագլարընը Թըդար սաղը եըլան
5 հիսպի ոլը ։ բի հէքատճէնէրին
սեսինի՝ մահիր սահհաղլարըն
6 սէհրինի իչինտէ ։ Եա՛ Ալլահ՝
օնլարըն սաղընտա տիչէյլինի
սեօբ ։ օլ կէնճ սրսընլարըն
պէօյուբ տիչէյլինի գըր եա՛
7 Բասղ ։ Սու հիսպի հրիյէհէբ-
լէր ։ ծնլար ագճղ կիսէհէքլէր ։
օգլարընը կէրինէհ ։ քէսիլմիչ
8 կիսպի օլմադղար ։ Իրիյէն սիւ-
միւքլիւ պէօճէհ կիսպի կիսէհէք ։
դարընդն տիւշրատիւիւ ճէհինն
9 Նէպի կիւնէչն կէօրմէսինլէր ։ Գա-
զանլարընըզ տիքէն աՌէչինի տույ-
մադտան եվվէլ՝ սաղլամ տա եա-
նանը տա գաղըրղա իլէ սիւրե-
ճէք ։
10 Սաղդ՝ ինթիգամը կէօրիւն-

ճէ շաղ օլմադղ ։ Թաղանլարը-
նը ճիաղըլդն գանընտա եադդա-
յամճաք ։ վէ սաեմ տէյճէճէք
քի՝ Դաւգան սաեղըլդն իւմիւնթի-
վար ։ Դաւգան եէրտէ՛ չէրատ՝
կէօրէն Ալլահ վար ։ 11

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԾԹ

Ալթաշկնէթ իւղուե մուսիղար պարը իչուն Դաւիթին շի՛րի քի՝ Սաուլ ծնու եօլտիւրմէք իչուն հվի պէքլեմէյէ կէօնտէրտիկի զէման ։

Պէնի ահ՛ շէհնէլիմտէն գուր- 1
թար՝ եա՛ Ալլահըմ ։ պէնի՝ իւ-
զիւմէ գադղանլարտան եհիւթսէ-
յէ գաղտըր ։ Պէնի եադամադ 2
լըդ իչէյէնլէրտէն գուրթար ։
վէ գանը ատէմլէրտէն պէնի խէ-
լաս էյլէ ։ Զիրա սու չամ եօգ 3
վէ կիւնահըմ եօղ իքէն եա՛
Բադղ ՝ իչիմէ ճանըմա փուսու
գուրտուլար ՝ ղրսադղար ա՛լէյ-
հիմէ ճէմ՝ օղտուլար ։ Գադա- 4
հաճըմ եօղ իքէն՝ եիւրիւտճիլէր ՝
վէ հաղըրճանըղար ։ պէնի գա-
ղըճամադա ուչան ՝ վէ պագ ։ իմ 5
ահ սէն եա՛ խուրայէճին Ալլահը՝
ա՛նքէրճէրին Ալլահը տադղ՝
ճիւմլէ թայիֆէլէրի եօգտամա-
ղա ուչան ։ հիչ պիր խային եա-
բամադա ճէրհաճէք էճմէ ։ սէ-
լա ։ Ախշամ սեօնճէրլէր ՝ քհօ- 6
փէք կիպի ուլուրըղար ՝ վէ չէհրի
տոլաշըրղար ։ Իչմէ՛ զաղըղարըն- 7
տան փէօֆխ֊ֆխ գուսադղար ՝ տու-
տադղարընտա գըղճէղար վար ։ զի-
բա իչմէսէն քի՛մ տիր ։ Սէն խսկ 8
եա՛ Բադղ՝ օնլարը զէվգէնէր-
սէն ։ հէվի Թայիֆէլէրի մուսխա-
բա եահերսին ։ եա՛ գուվվէթիմ՝ 9
սանա սէքլերիմ ։ զէրա փէնա-
կէեահըմ Ալլահ տիր ։ Ի՛նայէթ- 10
լուս Ալլահըմ հօնիւմի տիր ։ Ալ-
լահ պանա՝ սիւչմէնլէրիմ պագ-

տըթաճապ :

11 Օնլարը գալ էթմէ, օլմա-
յա էլի գալմըմ ունուտա. օն-
լարը գուվվէթին իլէ ավարէ
էէղտիր. վէ օնլարը էըդ՝ եա՛
12 սիփէրիմիզ Էվինումիս: Ադըդ-
լարընըն կիւնահը՝ տուտադլարը-
նըն սէօղիւ սիւը, վէ զուրուբ-
էէրինաէ Թուէթուլաճադլար-էիւն
քի պէտուա՛տան վէ հալան-
13 տան խապէր վէրիրլէր: Ցիւ-
քէթ, խըմմ իլէ սիւքէթ, վէ
եօղ օլտունլար. վէ Թա էէրին
ուճմաըընտահ՛ը պիլէէր քի՝ Յա-
հուտա հիւքիւմէթ սէրէն Ա-
15 լահ տըր. սէլա: Իմտի ախշամ
ատմանէ՛ղըլըր, քէօփէք կիպի ու-
լույաճաղլար, վէ չէհրի տօլա-
չաճադլար: Թաա՛մ իչիւն ավա-
րէ կէղտիղըդլար. էյէր ծոյմադ-
լար իսէ, էօյլէ կէճիւյէճէք-
լէր:

16 Պէն իսէ գուվվէթինէ իլահի
օղույաճաղըմ, վէ սապահլայըն
ի՛նայէթինէ ալըր. էտէղէյիմ.
զիրա սէն սիփէրիմ՝ վէ սըդէ-
Թիմին կիւնիւնտէ փէնահէահըմ
17 օլսուն: Եա՛ գուվվէթիմ՝ սա-
նա մէղմուր օղույայըմ. զիրա
սիփէրիմ օլան Ալլահ՝ ի՛նայէթ-
լու Ալլահըմ տըր:

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Կ

*Շուլան էտուէթ իւղրէ մուսէ-
գար պաշը իչիւն Դաւիթին չի՛-
րի Թա՛լիմ իչիւն, Միջադետ իւ-
զէրինէ վէ Արամ Սուբա իւ-
զէրինէ ձէնք էթմէյինտէ՝ Յո-
վաբ սէօնիւալ Թուղ տէրէէյինտէ
օն իքի պին Եդոմըուլարը վուր-
տուղու զէման:*

1 Լա՛ Ալլահ պիզի բէտտ էթ-
տին, պիզի փէրիչան էյլէյին,
զաղիպէ կէլտին. պիզի տէօն:
2 Եէրի տիթրէթտին, օնու հըրթ-
ըտըն. տնուն էըդըդ էէրլէրինէ
Թա՛միր էյլէ, զիրա սաղլանըը:
3 Դաւիթնա չիտտէթ կիօսԹէրտին.
պիզի սէրսէմիզէ չարտադը իչիւ-
տին: Սէնտէն պօրգանլար՝ կէր-
4 չէքլիյին էճնիւնճէ գալըըրաճադ
պայրադ վէրտին. սէլա: Սէվ
5 կիւնլիւէէրին գուրԹուլտունլար
տէյիւ՝ սաղ էէլին իլէ խէլտա դըլ-
վէ պիզի ճէվտադ վէր:

Ալլահ ա՛զիզլիյի իլէ սէօյլէ-
6 տի. մէսրուր օլաճաղըմ, Սիւ-
քէմի Թաւգտիմ էտէճէյիմ, վէ
Սոկքուվթ վատիսինի էօլչէճ-
յիմ. Դաղտադ պէնիմ՝ վէ Մա-
7 նասէ պէնիմ տիր, վէ Եփրեմ
պաշըմըն գուվվէթի տիր. Յու-
դա գանուն պադըշայըմ տըր.
8 Մօվաբ էայդանմամըն էչէնի
տիր. Եդոմտա իւզէրինէ փա-
պուճուտուս աԹաճաղըմ. եա՛
Փէլաչլար՝ պէնտէն հօթիւրիւ
ալգըչ էտին:

9 Պէնի մէԹին չէհրէ քի՞մ կէօ-
Թիւրիւր. պէնի Եդոմտաէ
քի՞մ իլէտիր. Սէն տէյի՞լ մի
10 եա՛ Ալլահ ֆի՝ պիզի բէտտ էյլէ-
տին, վէ ա՛սքէրլէրիմիզ իլէ չըդ-
մայըրըն՝ եա՛ Ալլահ: Պիզէ սըդ-
11 չէԹտէն էարըմ վէր. զիրա ա-
տէմին խէլտա պաԹըլ տըր:
12 Ալլահ իլէ գուվվէթլի էարա-
քէթ էտէճէյիզ. վէ օ՝ խաահիմ
էրլիմիզի չիյնէյէճէք տիր:

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԿԱ

*Նէկինոթ իւղրէ մուսէգար պա-
շը իչիւն Դաւիթին Մէզմուրը:*

1 Լա՛ Ալլահ ֆիէրեատըմը խ-
լնէթ, նէյաղըմը սինկլէ: Նիւ-
2 րէյիմ պայըլընճա, էէրին ու-
ճունտան սանա ֆիէրեատ էտէ-
րիմ. պէնի՝ պէնտէն նիւքսէկ
3 գայտա գուլաղլըզ: Զիրա
սէն պանա փէնահէտա՝ տիւշմէն

Նիւղևնաէն գուվկեթ գուղկոլ օղ
4 տան։ Խպհաղրձկ ջաղրբնտա
սաքին օղամաղամ դանատաղրնդն
էօրթիւսիւնկ սրդընամաղամ սկ-
5 լա։ Զկրա սէն եա՛ Ալլահ՝ ատա-
ղամ իչնեթին · պանա՝ սէնին խա-
մինտէն գօրգանլաղրդն միրասդրն
6 վկրտին ։ Փատիշահդն կիւնդկրի
իւզերինկ կիւնդեր զամ էտիսին ·
Եըլաղրը՝ տեվր պէ տեվր կիսի օ-
7 լա ։ Ալլահդն հուղուրունտա կ-
պէտէն օթուրա · ինայէթ վկ
կերչէչկնք թամ՛ին կլկ ֆ՛ օնու
8 հըփղ էտեկեր ։ պեչկնձկ սէնին
խամինկ տայիմա մէզմուր օգու-
յամաղամ, ֆկ հեր կիւն ատա-
ղամդ էտա էտէյիմ ։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԿԲ

Դաւիթն իւզրկ մուսիգար պաշդ
իչինն՝ Դաւիթին Մէզմուրու ։

1 Ձադգան ճանըմ Ալլահա
օխկթիւթ իլկ միւնթաղնը սիր ·
2 խկլասըմ օնտան տրը ։ Ձադգան
գայամ վկ խկլասըմ՝ փէնամկեա-
հըմ օ տուր · էօգ սարսըլմայա-
3 ճաղըմ՝ Նէչկ՛ոտկ պիր ատէմ
իւզերինկ հիւճիւմ էտիսի՝ հէվկի-
նիղ փարէլերսինիղ, քի օ հյէլ-
միշ տիվար՝ սարսըլմըշ չէթ կիսկի
4 տիր ։ Ձադգան օնու չանըշտան
եըդմաղա մէզկերէթ էտերլէր ·
եալանտան Ձաղղ էտերլէր · ա-
ղըզլարը իլկ խայր տուա՛՝ վկ տէ-
րունլէրի իլկ լա՛նէթ օգուրլար ·
սկլա ։
5 Եա՛ ճանըմ՝ եաքընդղ Ալլա-
հա պիւնեթաղիր օղ · զիրա իւմի-
6 տիմ օնատան տրը ։ Ձադգան գա-
յամ վկ խկլասըմ՝ փէնամկեա-
հըմ օ տուր · սարսըլմայաճա-
7 ղըմ ։ Խկլասըմ վկ ի՛զկէթիմ Ալ-
լահտան տրը · գուվկեթիմին գա-
յատ՝ փէնամկեահըմ Ալլահ տրը ։
8 Հեր զէմանտէ օնա կիւ վկնին՝ եա՛

գավմ, եիւրէյինիղ օնուն հու-
ղուրունա տէօքիւն · Ալլահ պի-
զկ փէնամկեահ տրը · սկլա ։
9 Ձադգան էտնա զատկ պա-
թըղ տրը, քիզկ զատկ եալան
տրը, օնլար թէքրաղրտա թար-
թըլսա՝ պէրկկեթ հիչտէն խա-
ֆիփ տիր ։ Ջուրմա կիւվկնտէն,
10 վկ եաղմյա խիւկա էթմէն ·
էյէր մալ աթաթ էտե, կէօնիւ-
վկրմէն ։
11 Ալլահ պիր քերէկ սէօյկեմ,
պուննու իքի քերէկ իչկնթիմ քի՝
գուվկեթ Ալլահա մախսուս
12 տուր ։ Չէմ ինայէթ ատա մախ-
սուս տուր՝ եա՛ էֆկնթիմ · զի-
րա սէն՝ հեր քէսե ա՛մկլինկ կէօ-
րկ էտա էտէրսին ։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԿԳ

Դաւիթին Մէզմուրու՝ Յուդա
չէօղկնտան իքրն ։

1 Եա՛ Ալլահ՝ Ալլահըմ սէն
սին, ատպահտան սկնի աթա-
րըմ · ճանըմ ատա տուսատը,
թէնիմ՝ գաբրու վկ տուսամըշ
տուսուղ եէրտե սէնին արզուլէր ·
2 Ջի սէնին գուվկեթինի վկ ի՛զ-
կէթինի՝ սէնի Մադաէսէտ կէօր-
3 սէյիմ կիսկի կէօրկյիմ ։ Չիւն
քի ինայէթին էօ՛մրմէն էյի տիր,
տուտաղլարըմ սէնի մէտ էտե-
4 ճէք ։ Պէօյկէճկ սատա էօ՛մրիւմ
տե պէրկքէթ օգույամաղամ · սէ-
նին խամինտէ եկկերիմի գալըրըա-
5 ճաղըմ ։ Ճանըմ՝ եաղ վկ սէ-
միզկիք իլկ կիսկի տօյատճադ · վկ
աղղըմ՝ տուտուդլարըմդն ալդըշ-
լարը իլկ մէտ օգույամադ տրը ։
Սէնի տէօչկյիմ իւզերինտէ խաթ- 6
րըմա կէթիրինճէ, կէձկ նէվ-
պէթկերինտէ սէնին հադգընա
7 թէֆկքքիւր էտէճկյիմ · Չիւն
քի սատա եարտըմ օլտուն · վկ
գանատարըննդն կէօչկէտինտէ

8 մէջտուր օլաճաղըմ: Ճանըմ ար-
աբնա եափըշըբ · սաղ ելլէն պա-
նա տէսմէկիր անր :
9 Լաքին ծնլար ճանըմը հելաբ
իչիւն արարլար · եէրին ալմալ-
10 ըրնա կիրէճէքլէր · գլաբճ ելլինէ
թէսլիմ օլաճաղլար · տիւքիլէրէ
11 հիսաէ օլաճաղլար : Վէ մսաբի-
շահ՝ Ալլահ իչէ շազ օլաճադ ·
հէր ծնուն իչէ եէմլին էանէն՝ նի-
թիխար էաէճէք · լաքին հալան
աէօչէչինէրին ազըզ գաւխանա-
ճադ ալըր :

ՄԻՋՄՈՒԻՐ ԿԳ

Աուսիգար պարը իչիւն՝ Դաւի-
թին իլահի Մէզմուրու :

1 Ա՛յ Ալլահ՝ շէքլամնա սե-
նիմի իչիմ · սիւչճիւն գօրգու-
ւունտան էօ՛մրիւմիւ սադըզ :
2 Գիւնի հարամզադար ճէմի՛չէթին-
տէն՝ պինամուսլուգ իչէչինէլէ-
րին գալապալըղընտան էօրի ·
3 Օնլարտան քի՝ սիւչէրինի գըլճ
կիւտի սիչէմիչէր · ամը սէօզ օ-
4 ղան օղլարընը կէտաիչէր · Անդա
նէրլէրտէ քեամիլ ալմալար ·
անկընղըն ալմալար , վէ գօրգ-
5 մազար : Գիւնահչէրինէ քէօթիւ
սէօզ սասկի էաէրլէր , տու-
զաղլաղ կիղղընճ խուսուսընտա
սա սէօչէլէրլէր · Օնլարը քի՛մ
6 կէօրմէճէք տէրլէր : Նարամազ
ըէդ գաստ էաէրլէր · Գաստ օ-
ղունտուշ մադտուտու թէմամ
էթմաիք փէնիչ · լաքին քիչինին
աէրունի էմ՛ հիւրէյի տէրին
աիր :
7 Ամմա Ալլահ ծնլարա ափան-
սըզ օգ ալմաճադ · ծնլար հա-
8 րալանար : Վէ ծնլարընն իչղերի-
նէ տիլէրինի օղրատմաճադ · ծն-
լարը հէի իչէօրինլէր գաչաճադ-
9 լար : Վէ հէի տտէմիլէր գօր-
գուպ՝ Ալլահընն ա՛մէլինի նագէ

էաէճէքլէր · վէ ծնուն էթմէյի-
նէն ճիչմ էաէճէքլէր : Սատըդ՝ 10
Բատալ իլէ շազ օլուսլ ծնա ծըզը-
նըը · վէ ճիւմլէ տօղուս հիւրէք-
լէրէը նիճիմնատ էտէր :

ՄԻՋՄՈՒԻՐ ԿԵ

Աուսիգար պարը իչիւն՝ Դաւի-
թին իլահի Մէզմուրու :

Ա՛յ Ալլահ՝ Սիօնտա տիւ- 1
քինէթ իլէ Թէսլիչաթ ատնա
մախտուտա տուր , վէ ատադ ատ-
նա էտտա օլունուր : Եա՛ նիչա- 2
ղը իչլատէն՝ հէր Թէնն տատա էչ-
լիր : Նարամազ աէօզլէր պատնա 3
գալնալ կէլճէկճէ · գադահաճը-
մըզդա տէն քէ՛նճարէճ էաէրսէն :
Նէ՛ մութլուտ օլ տէչնալ՝ տա- 4
լուսլարընտա սաբէրն օլմազա Թադ-
րիալ էթմէյինի էիմէչէ · տէննին
հէլինէն՝ ա՛զիզ հէյքէլինէն նէյ-
մէթէլէրինատէն տօյատճաղըզ :
Հէյսէթէրէը իլէ տատադաթ 5
իւզրէ պիզէ ճէվնալ վէրիճէճէ-
տէն՝ եա՛ խէլասըմըզդըն Ալլահը՝
էաէրին հէի ուճմաղընըն վէ տէ-
նիզատ ուզադ մահալլէրինի ի՛նճի-
մատը , եա՛ տատադաղը գուսարէ- 6
Թի իլէ գուրան , գուվվէթի իլէ
գուշանան , տէնիզլէրին հիւ- 7
րիւթիւսիւնիւ՝ տատզատրընըն
հիւրիւզճիւսիւնիւ հէմ իւմմէճէ-
լէրին շամաճատընը Թէսքին է-
տէն : Վէ քէնարատա տաքին 8
օլանլար՝ տէննին ա՛լատճէլէրին-
տէն գօրգատճադլար · տատադընն
վէ ախշամընն տէվանընը մէս-
գուր էաէրսին :
Էէրի էօզլարընն , վէ ծնուս 9
տուվվուրգուրն · ծնուս գադէթ իլէ
գէննինի էաէրսին · Ալլահընն ըը-
մադը տուս իլէ տօղուս տուր · օն-
լարընն պուդադայընը հազըրլար-
սըն , չիւն քի ծնուս էշյէ Թէգ-
Թիլ էաէրսին : Օնուն էվվէքճէ- 10

բինք սուսերըդ՝ օնուն Թուխրա-
զընը սիւղէլե. օնու եաղմուր
իւէ եուամշատըրսըն. օնուն ֆի-
11 լիսէրինի պէրիքէթէրսին։ Նը-
լը հյսկին իւէ Թամշատըն, վէ
12 իղէրին՝ եաղ տամշատըր. Ձէօ-
լիւն չայըրլարընա տամշատըր.
վէ Թէփիկէր չաղըր գուշանըր-
13 լար։ Օթլաղլար սիւրիւէր իւէ
հկհյինիր, վէ վատիւէր սլուղսայ
իւէ գաւկանըր. կիւլպեանիք չէ-
քէրլէր, հէմ իլահի օղուրլար։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԿԶ

Մուսիգար պաշը իչիւն՝ իլահի
Մէղմուրու։

1 Ա՛յա՛ պիւԹիւն Քէր՝ Ալլահա
2 հկլպսկանը չէքին։ Օնուն խամ
Ձէկլինէ մէղմուր օղույուն. օ-
3 նուն համանը Ձէկլէր գըլըն։ Ալ-
լահա ուէյին քո՛ Ա՛մէլէրին նէ՛
գօրգուրու սուր. սէնին պէօ-
չինք գուվվէԹինատն՝ տիւշմին-
լէրին սանա միւտահանէ եաթր-
4 լէր։ ՊիւԹիւն Էէր սանա սէՁ-
մէ գըլալար, վէ սանա մէղմուր
օղույալար. սէնին խամինէ մէղ-
մուր օղույալար. սէլա։
5 Կէլին վէ Ալլահըն ա՛մէլէրին-
նէ կէօրիւն. ատէմ օղուլլարը
հադիսնա ա՛մէլինատ հիյսկէնէլ
6 սիր։ Տէնիզի գարայա սէօնտէր-
մէ, ըրմադանն այագ իւէ կէչ-
տիլէր. օրատա օնուն իւէ շաղ
7 օլսուգ։ ԳուվվէԹի իւէ հսկ-
մէն հիւքիւմէթի սիւրէր. կէօղ
լէրի Թայիֆէլէրի կէօղէտիր.
ա՛սլըսըն՝ Թէքէկպաիւր կէմէսին-
լէր. սէլա։
8 Ալլահըմըզա պէրիքէթ օղու-
Ժուն՝ եա՛ գաւմիէր, վէ համըզ-
9 նըն սէսինի իչինԹաիրին։ Ձանը-
մըզա հայաԹ վէրէն օ տուր, վէ
այագլարըմըզա սարսըլմազ վէր-
10 մէմի։ Ձ իլա պիղի սընատըն՝
եա՛ Ալլահ. պիղի հկեմիւչիւն
գաչէ օլմնտուղա կիսկի գալ կէԹ-
սէն։ Պիղի ազ իչինէ կէԹիր- 11
մէն. պէրէրիմիզի աղըր եիւք
գօտուն։ Աեհմէրի պաշըմըզա 12
պինաիրսին. սաԹէչ վէ սույա
կիրսիւք, վէ պիղի պօլուղա չէ-
գալարըն։

Իչինէ՝ պիւԹիւն եանմալար 13
իւէ կիրէՁէյիմ. սատագլարըմը
սանա գօտա էտէՁէյիմ, ծնլարը 14
քի սուսագլարըմ իգրար հչէ-
մի, վէ սըգէԹիմտէ աղըմտ
սէյլէմի։ Սանա գօչլար պուր- 15
խուրու իւէ սէմիզ պիւԹիւն եան-
մալար սունաճաղըմ. էրքէՁէյէր
իւէ տավարլար գուրպան էտէՁէ-
յիմ. սէլա։

Ալլահատն հէվ գօրգանլար՝ 16
կէլին պինկիչէյին, վէ Ձանըմա
հրչէմբինի նադէ էտէյիմ. Ալ- 17
ղըմ իւէ օնա նիսա էԹմիմ, վէ
պիլինմին ալԹընատա Թա՛զիմ վար
խամ։ Իչէր եիւրէյիմտէ պի- 18
նամուսլուգ կէօրսէ խոիմ, Ի-
ֆինաիմ իւէԹմէղ խոմ։ Չաք- 19
գան Ալլահ իչինԹի. նիչաղը-
մըն սէսինի պինկիչէմ։ Բատպ 20
միւԹէպարիք օլսուն, քի նիչա-
ղըմը վէ պինատէն քինտի ի՛նայէ-
Թինի կիւսէրմէմի։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԿԸ

ՆէհինէԹ իւղրէ մուսիգար պա-
ջ իչիւն՝ իլահի Մէղմուրու։

Ալլահ պիղի մերհամէԹ էյ- 1
լէսին, հէմ պիղի պէրիքէԹ իչ-
սան էյլէսին. պիղէ եիւզինէ-
աչընընսըն. սէլա. Թա քի 2
սէնին եօլուն եէրտէ՝ սէնին խէ-
լասըն հէվ Թայիֆէլէրտէ պին-
կինսին։ Գաւմըզ սէնի մէհՀ 3
էԹսինլէր՝ եա՛ Ալլահ, գաւմ-
լարըն Ձիւմլէսի սէնի մէհՀ էԹ-
սինլէր։ ԻւմիԹլէր շաղ օլուպ 4.

ալդըշ հեթանէլէր , զիրա տօղուս-
լուդ իլէ գաւմ՚արըն չէրաա՚թը-
նը կէօրմէճէքսին . վէ եէրտէ իւմ-
մէթլէրի գուլլուղուդուդաշադըն-
5 ռէալ : Գաւմ՚արը ասէնի մէհմ հէթ-
սինլէր՝ եա՛ Ալլահ , գաւմ՚արըն
ճիւմլէսի սէնի մէհմ հէթսինլէր :
6 Եէր-ջինսի մահսուլունուս վէր-
տի . Ալլահ՝ պիզիմ Ալլահ՚ըմըզ
պիզէ պէրէքէթ իհսան հաէճէք
7 տիր : Ալլահ պիզէ պէրէքէթ
իհսան հաէճէք , վէ եէրինճիւմ-
լէ ուճ՚ուրը օնաան գօրդաճագ
սըզ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ԿԸ

Մուսիգար պաշը իչինճ՝ Դաւի-
թին լահի Մէզմուրաս :

1 Ալլահ դալգաբն , օնուն տիւշ
մինէլէրի տաղըլընըզար . վէ օն-
տան իչըրա հաէնլէր՝ օնուն եիւ-
2 զինտէն գաչընըզար : Օնըզը՝
թիւթիւնիւն տաղլըտըզը կիսի
տաղըտաճագտըն , պալմնուսու-
նուն աճէչ եիւզիւնտէն էրիսի-
չի կիսի՝ ֆաըզդըզար Ալլահըն
հուզուրունտան հէլսիք օլաճագ-
3 լար : Ամմա սաադդըզար շաղ օ-
լուա՝ Ալլահըն հուզուրունտա
միսրուր օլաճագլար , վէ շաղըզ-
իլէ սէվինէճէքլէր :
4 Ալլահա իլահի օգույուն , օ-
նուն իսմինէ մէզմուր օգույուն ,
էօլէէրտէ բսըխդ օլանա եօշ հա-
զըր էտին , քի օնուն իսմի ԵԱՀ
տըր . վէ օնուն հուզուրունտա
5 շաղ օլուն : Ալլահ ա՚զիզ մէս-
քեննունա՝ էօքսիւզլէնի պա-
պատը վէ տաւշ գաղըլարըն շէ-
6 բաա՚թէճրսը տըր : Ալլահ՝ եա-
լընըզ օլանլարը եվտէ սաքին էմ-
տիրիս , էսիրլէրի իչդալա ջը-
գարըր . ան՚ճագ ա՚սլըլար գօ-
բաագլըգտա սաքին օլաճագլար :
7 Եա՛ Ալլահ՝ գաւմ՚արընն էօ-

նինտէ չըդտըզըն զէմանը՝ էէօլտէ
եիւբիւտիւչիւն զէմանը՝ սէվա ,
եէր սալսանաը , Ալլահըն հուզ- 8
ուրունտան կէօքլէր պիլէ տամ-
լատը . Ալլահընը՝ Իսրայէլ Ալ-
լահընըն հուզուրունտա շուշ Սի-
նա փախ : Եա՛ Ալլահ՝ զանկի 9
եաղմուր սէրսիկրսին , վէ միրա-
սընն եօրուլտուգտա՝ սէն օնու
գաւրէտիրսին : Սէնին ճէմտա՝ 10
Թընն ծնտա սաքին օլտու . էյլի-
չինն իլէ ֆաղըլըէր իչինն հաղըր-
լարընը՝ եա՛ Ալլահ :
Ինֆինտիմ սէօզ վէրիր . միւճ- 11
տէ վէրէն գարըլար ջօգ ա՚սքէր
տիր : Ա՚սքէրլէրին վատիճանէ- 12
րը գաչաճագլար , գաչաճագլար .
վէ հվին խաԹունու եաղմայը
վայլաչաճագ : Ինչէր աղըլար 13
արատընտա եաԹտանընը տա՚գա-
նատը կիւճիւչ իլէ վէ Թիչլէրի
սարը աշԹուն իլէ գավլատմընշ
կէօյէրճին կիսի օլուրտունուզ :
Ճիւմճէչէ գատիր ծնտա վատի- 14
շահընար տաղըԹարըզընտա՝ Սէչ-
մէնտա գար պէչայ օլտու :
Բատան տաղը Ալլահընն տա- 15
ղը տըր . Բատան տաղը Թէփէ-
լէր տաղը տըր : Եա՛ տաղլար՝ 16
եա՛ Թէփէլէր նիչէնճ հատէտի-
լէ պագարսընընշ . Ալլահ պու
տաղը տուրտաը իչինն արզուլէ-
տի , հէմ Բատան ծիպտ էսկէտէն
սաքին օլաճագ տըր :
Ալլահընն ա՚րատալարը՝ ինչ 17
քէրէմ ծն պինն՝ պինլէրճէ պին-
լէր տիր . Ինֆինտիմ ծնլարտա՝
Սինագա կէպ ա՚զինզինք իլէ տիր :
Սինքսէյէ էյգըտընն , էսիրլէյի է- 18
տիր էԹտին , տատմշէր իչինն հէմ
ա՚սըլար իչինն պիլէ հէտիյէլէր
ալտընն , քի Բատալ Ալլահ օգոգա
սաքին օլա : Ինֆինտիմ հէր կիսի 19
միւԹեալարինք օլտուն . պիզիմ հեւք
սա՚ատն օլտուր իսկ , խելասըմընշ
Ալլահ տըր . սէվա : Ալլահընընշ 20
խելասլար Ալլահը տըր . վէ հօ-

լնեմտէն խէլասալար՝ Ինֆէնտիմ
21 Եհովայա մոխասուս տուբ : Ամ-
մա Ալլահ սիւշմէնէրինին պա-
շընը՝ սուջարընտա կէդնէին սաչ
22 Թէվինսինի էվնէէք սիր : Ին-
ֆէնտիմ ուէտի քի՝ Օնըրը բա-
սանտան էրի կէթիրէյիմ . տէ-
նիզին տէրինլիքլէրինտէն էրի
23 կէթիրէյիմ . Թա քի այաղըն
դանա պաթմըրըա . սէնին քէօ-
փէքլէրինին տիլի՝ տիւշմէնլէ-
րինտէն հիսասինի ալա :
24 Եա՛ Ալլահ՝ սէնին եիւրիւ-
յիւշլէրինի՝ Ալլահըմ փատիշա-
հընմըն եիւրիւյիւշլէրինի Մադ-
25 տէսէտ կէօրսիւշլէր : Մուսի-
դարըար էօնտէն՝ չալըՁՁըար
արտտան՝ տէֆ չալան պաքիրճլէր
26 օրթատա կէթտիլէր : Եա՛ Իս-
րայէլին փուռնկարընտան օլան-
լար՝ Ձէմաա՛թլարտա Ալլահ Ին-
ֆէնտիմէ պէրճէքճէ օգույուն :
27 Օրատա քիւչլիք Բինիամին՝ ան-
լարա հիւքիւմդէթ սիւրէր , Յու-
գա սէրվէրլէրի՝ ընարը Թաշլար ,
Զաբուլըն սէրվէրլէրի՝ Նէֆթա-
լիմ սէրվէրլէրի լէյ :
28 Սէնին գուվվէթինի Ալլահըն
Թէրթիպ էթտի . եա՛ Ալլահ՝
գուվվէթ կէօսթէր , սէն քի սի-
29 զիմ իչլուն Ինրա էյլէտտին : Ե-
րուսաղէմտէ օլան հէյքէլինտէն
էօթիբրիբ՝ փատիշահլար սանա
30 հէտիյէլեր կէթիրէճէքլեր : Գա-
մըշ ճանավարընը՝ պուղալար
Ձէմիյէթինի՝ դամըրը պուղա-
ղուլարը լէյ ա՛ղարլա , քի կիւ-
միշ գըթա՛լարը լէյ կէվթ Թէ-
մինա էտէլեր . Ձէնք սէվլէն
31 գամըլարը փէրիշան էյլէ : Մը-
սըրտան պէյզաճէլեր կէլէլեր .
Հապեշնսթան՝ էլլէրինի Ալլա-
հա չափուդ ուզատա :
32 Ալլահա իլահի օգույուն՝ եա՛
Էրին մէմլէքէթլէրի . Ինֆէնտի-
33 մէ մէզմուր օգույուն՝ սէլա . Գա-
տիմտէն պէրու օլան կէօքլէրին
կէօքլէրինէ ըսքիպ օլանա . Իշ
Թէ՛ օ՛ սէսի իլէ գուվվէթլի սէ-
սա վէրիր : Ալլահա գուվվէթ 34
Թադրիր էտին . ծնուն ա՛զա-
մէթի Իսրայէլին իւզէրինտէ՝
վէ գուվվէթի պուլութլարտա
սըր : Եա՛ Ալլահ՝ ա՛զիզ մա- 35
հալլէրինտէ հիյայէթլի սէն .
գամըրնա գուվվէթ վէ գուսրէթ
վէրէն՝ Իսրայէլին Ալլահը սըր .
Ալլահ միւթէպարիք օլսուն :

ՄԻՋԱՈՒՐ ԿԹ

Ըօչանիմ իւզրէ Մուսիդար պա-
շը իչլուն՝ Դաւիթին Մէղմուրա :

Պէնի խէլսա էյլէ՝ եա՛ Ալ- 1
լահ . զիրա սուլար Ճանըմատէք
կէլսիլէր : Տուրադը օլմույան տէ- 2
րին պաթաղա պաթմըմ . տէ-
րին սուլարա կիրտիմ, վէ սէզլէր
պէնի հօրթուիս : Պէն Ճիքեսա 3
էթմէքճէն եօրուլտում , պօղա-
զըմ դուրուստու , Ալլահըմա միւն-
թազիր օլմադըան կէօզլէրիմ
սօլտու : Պէնտէն սէպէպսիզ ճը- 4
րահ էտէնլէր՝ պաշըմըն սաչըն-
տան չօղալտը . պէնի նահադդ
էէրէ հէլսը էտէճէք տիւշմէնլէ-
րիմ գուվվէթլէնտի . գափմա-
դըղըմը՝ օլտում էօտէֆիմ :
Եա՛ Ալլահ՝ սիվանճլիյիմի սէն 5
պիլիրսին , վէ սուչլարըմ սէն-
տէն կիզլի տէյիլ սիր : Եա՛ 6
ա՛սքէրլէրին Բապըդը Ինֆէնտիմ՝
սանա միւնթազիր օլանլար պէ-
նիմ իչլուն ուԹանմասըն . եա՛
Իսրայէլին Ալլահը՝ սէնի արա-
յանլար պէնիմ իչլուն խէճիլ
տիւշմէսին : Չ իրա խաԹրըն ի- 7
չլուն հադարէթ էէքտիմ . եիւ-
զլիմիւ հիճապ էօրԹտիւ : Գա- 8
րընտաշլարըմա եատա՝ վէ անամըն
օղուլլարընա եապանճը օլսուն :
Չ իրա սէնին էվլինին ղայրէթի 9
պէնի եէտի . վէ սէնի Թահդիր

հեռնէրին հադարձէթների՝ ի- 10
ղերիմ սիւշախէր : Վէ ձա-
ծըմը օրուձ իլէ ալլահ ըսը-
տա՝ պուռ տախի պանա հագա- 11
րկէթ օլսուռ : Հէմ հավայըմը
ջուլ էթախիմտէ՝ ծնըարա մէ- 12
ահլ օլսուռմ : Գափուտա օթու-
րանըար հագդըմա սէյղէնիրէր .
վէ միւաքիր իչէնէրէ թիւրքիւ
օլսուռմ :
Ամմա պէնիմ հա՛ Բաթա՛ մագ- 13
պուրէմանտա նէյտըղըմ սանա
ըզը . հա՛ Ալլահ ինանէթինին
չօգըսուդու իլէ՝ խէյտըրընըն կիր-
էնէլիյի իլէ պանա ճէվապ վէր :
Գէնի պաքըգտան գուրթար , 14
քի պաթմայըմ . պէնատն իբրահ
հաճնէրատն վէ տէրին սուլար-
սան գուրթուռայըմ : Պէնի սու- 15
լարըն սէվի հօրթմէնին , վէ տէ-
րինվէք պէնի հուրթմասըն , վէ
գույու՝ իւզէրիմէ ազդընը գա-
վամասըն : Ա՛հ Բաթա՛ պանա 16
ճէվապ վէր , ղիբա ինանէթին
հյի տիր . մէհհամէթինին չօգ-
լաւղունա կիօրէ պանա ասծն :
Վէ գուրտնատն եիւղնէնիւ կիղ- 17
լէմ , ղիբա պէնի սըզվէթ պատ-
ար . պանա թէզ ճէվապ վէր :
Ճանըմա հապըշ , օնու խէյտա 18
հյլէ . ասիւշնէրիմ իչէն պէ-
նի ինիտա հյլէ :
Սէն հադարէթիմի վէ այը- 19
պըմը վէ ա՛ըրմը սիվլըսին . հէմ
խասիմէրիմ սէնին հանիտուռ
տիր : Հադարէթ՝ եիւրէհյիմի 20
գըլուար , վէ տէրտլի իմ . վէ ա-
ճըլյանա պադտըմ՝ ամմա հօգ
տուր , վէ թէհէլի վէրէնէրէ՝
ամմա պուռտմատըմ : Իլա պա- 21
նա Թաա՛մ իչէն հօտ վէրտիկէր ,
վէ սուսուղուղուժա պանա
սիրքէ իչիրտիկեր :
Օնըարըն սօխրասը հանէրին- 22
տէ քէմինտ՝ վէ սէլամէթ հերինէ
տուղագ օլսուն : Կեօղէրի կեօր- 23
մէմէք իչէն դարտարընըար ,
վէ ծնըարըն պիղէրինի տայիմա
սարսըթ : Օնըարըն իւզէրինէ 24
խըշմընը տէօք . վէ զաղտալընըն
շիտէթի ծնըարա հէթիշսին : Օն- 25
ըարըն մէաքիտտը վիրան օլսուն .
չատըրըտրընտա սաքին օլան օղ-
մասըն : Զիրա սէնին վըտրտուղ- 26
ունու գօվտատըըտ , վէ հա-
րտատըղըն քիմսէնին տէրտինի
նադիր հասիրէր : Եարատաղըգ- 27
ըարը իւզէրինէ հարատաղըդ գօ-
յատաղսըն . վէ սատագաթընա
կիրմէյէճէրէրէր : Հայաթ տէ՛ի- 28
թէրինտէն մահվ օլատաղըար . վէ
սատըգըար իլէ հազրըմայատաղ-
ըար :
Պէն հաճ տէրտիմինտ վէ տի- 29
ջարէ իմ . խէյտարն հա՛ Ալլահ՝
պէնի գօրտուսուն : Ալլահրն խա- 30
մինէ իլտէն իլէ համտ հաճիյմ .
վէ Թէհէքքիւր իլէ օնա Թա՛ղիմ
հաճիյմ : Վէ պա՛ Բաթա պուռ- 31
նուղուս Թըրնագը սըղըր պու-
ղաարընատն մագսուղ օլուր : Ալ- 32
ջագ հէօնիւղիւղէր հէօրիւտ
չաղանատատագար . հյ Ալլահը
արայանըար՝ ահղին հերէհյինիզ
տախի հաշայատագ : Զիրա Բաթա 33
ֆագիրի իչիտիր , վէ պաղտան
մըշտարընը Թահդիր հէմէղ :
Կեօրէրը վէ հէր՝ տէնիղնէր 34
հէմ ծնըարտա հէրի Թէվրէնէն-
լէր՝ օնա համտ հաճիյէր : Զիրա 35
Ալլահ Սիօնու գուրթարատագ ,
վէ Յուտանըն շէհրլերինի պինա
հաճէգը տիր . վէ օրտուտա տա-
քին օլսուղ՝ օնու միրատ հաճ-
ճէգըէր : Վէ օնուն գուլարընըն 36
ղիբրըհյէթի օնու Թէմինը հաճ-
ճէգ . վէ օնուն խամինի սէվինճ-
լէր՝ օնտա տաքին օլատագ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Հ

Մատսիգտա պատը իչէն՝ Դաւի-
Թին հատիկատր իչէն Մէղմո-
րատ :

1 Վա՛յ Ալլահ պէնի գուրթարմաղա՝ եա՛ բապպ եարտըմըմա
2 եէթիշ։ Ճանըմը արայանլար ուԹանըպ՝ խէձիլ տիւշմէքբէր։ քէմլիյիմի խաԹէյէնլէր կերիյէ տէօնիւպ՝ րէզիլ օլաճաղլար։
3 Հոյ հայ տէյէնլէր՝ այրըպ հադարէլերինտէն էօԹիւրիւ կէրի
4 տէօնէճէքբէր։ Սէնի հէվի արայանլար՝ սէնտէն մէսրուր ու շադ օլաճաղլար։ վէ սէնին խէլասընը սէվինլէր տայիմա՝ Ալլահ մուա՛զամ օլսուն տէյէճէքբէր։
8 Պէն լսէ տէրտիմնտ վէ եօլսուզ ուտ։ եա՛ Ալլահ պանա եէԹիշ։ եարտըմ ճըմ վէ գուրԹարըճըմ սէն սէն, եա՛ բապպ՝ կէճիբմէ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՀԱ

1 Վա՛յ բապպ՝ սանա սըղընտըմ։ հէպտէն ուԹանմայըմ։
2 ՍատաճաԹըն իլէ պէնի գուրԹարաճաքսըն, վէ պէնի աղատէնճէքսին։ գուլաղընը պանա մէյլ էԹ, վէ պէնի խէլաս էյ-
3 լէ։ Պանա՝ տայիմա վարմագ իչիւն սըղընաճագ գայա օշ։ պէնի գուրԹարմադա էմր վէրտին։ զնրա գայամ վէ հիսարըմ սէն
4 սէն։ Եա՛ Ալլահըմ՝ պէնի փասըղըն էլինտէն՝ նահագդ վէ զալըմքիմնէնէն փէնճէսինտէն գուր-
5 Թար։ Զ իրա իւմիտիմ սէն սէն։ եա՛ Ն փէնտիմ Բապպ՝ կէնճիլիյիմտէն պէրու Ի Թիմատըմ սընն։
6 Անա բահմինտէն պէրու՝ սէնտէ խաԹիճ քնամ պուլտուսմ, պէնի անամընն գարընճտան չըգարան սէն սէն։ մէտհիմ տայիմա սանա տըղը։
7 Ջօգլարա ա՛ձայիպ շէյ կիսալ օլտուսմ։ ամմա սէն գուվվէԹիլ
8 փէնահկահըմ սընն։ Աղղըմ սէնին մէտհիճտէն՝ պիւԹիւն կիւն
9 սէնին իչԹիճամընտան տօլաճագ։ ԻսէԹիյարըդ ղէմանընտա պէնի պրագմա։ գուվվէԹիմ էքսիլմէնէ՛, պէնի Թէրը էճմէ։ Չ իրա տիւշմէնլէրիմ
10 հադդըմա սէօյլէտիլէր, վէ ճանըմ իչիւն կէօղէտճէնլէր պիւղնքտէ մէշվէրճէԹ էտիպ՝ տէտիլէր
11 քի՝ Ալլահ օնու Թէրը էճմի, գօվալայընպ օնու Թուճուն։ զնրա գուրԹարան էօգ տուր։ Եա՛
12 Ալլահ պէնտէն ուզագլանմա։ եա՛ Ալլահըմ՝ եարտըմըմա եէ-
13 Թիշ։ Ճանըմընն խասիմէրի ուԹանըպ՝ ԹէկէՖ օլաճաղլար։ քէմլիյիմի արայանլար՝ հագա-
14 րէԹ վէ րէզլալէԹ իլէ գափլանաճաղլար։

Ամմա պէնի տայիմա իւմիտ էտէճէյիմ։ վէ սէնին ձիւմլէ ԹէսպիհաԹընա զամի էտէճէյիմ։ Աղղըմ սատաճաԹընը՝ պիւ-
15 Թիւն կիւն խէլասընը նագլ էտէճէք։ զնրա սայըլարընը պիլմիմ։ Նփէնտիմ ԵհովանընՏ գուտրէԹի
16 իլէ կէլէճէյիմ։ սէնին՝ եալընըզ սէնին սատաճաԹընը ղիքր էտէճէյիմ։ Եա՛ Ալլահ՝ պանա կէնճ-
17 լիյիմտէն պէրու Թա՛լիմ էԹտին։ վէ հիմմէյէտէք սէնին ա՛ձայըպ իչլէրինի խասպէր էտէրիմ։ Վէ
18 իսէԹիյարըդա վէ փէրլիյէտէք տախի պէնի պրագմայաճագսըն եա՛ Ալլահ, Թա պէն սէնին գօ-
ընու էէէձէէ տէվրի՝ սէնին գուտրէԹինի ձիւմլէ կէլէճէք օ-
լանա խասպէր էտինճէյէտէք։ ՍատաճաԹըն տախի եա՛ Ալլահ՝
19 ղայէԹ եիւճէ տիր, սէն քի ա՛ զիմ էէյլէր կյլէտին։ եա՛ Ալլահ՝ սէնին կիսլի քի՛մ վար։

Սէն քի պանա էօգ վէ աղըր
20 սըղլէԹլէր կէօսԹէրտին, տէօ-
նիւպ պէնի տիրիլտէճէքսին, վէ տէօնիւպ պէնի էէրին տէրինլիք-
լէրինտէն չըգարաճագսըն։ Ա-
21 զամ ԹիԹի չօգալտաճագսըն, վէ

աէօնիւսէ՝ պանա Թէսէղի վէրէ
22 ձէքսին : Պէն տախի սէնի տան-
Թուր չալըշալը իւէ կէրէէլը-
յին էւէտ մեհ հաւձ-յիմ՝ եա՛
Ալահըմ. տանա Թանըսար իւէ
մեղմուր օգուլտաձաղըմ եա՛ Իս-
23 րայէլին Աղլղ : Սանա մեղմուր
օգուտուղումտա, տուտագլարըմ
վէ փիտա էմտիյին ձանըմա
24 գըշ հաւձէք սիր : Տիլ մա տախ
պիւԹիւն կիւն՝ այնին սաստագա-
Թընը սէյրէյձէք. զիրա քէմ-
լիյիմի արայանլար սէԹանար-
լար, զիրա խէձիլ ուչուիւէր :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՀԲ

Սողոմոն իշխան :

1 Եւ՛ Ալահ շէրտա՛Թլարընը
փատիշահա՛ վէ սաստագաՀընը
2 փատիշահըն օղլուդա վէր : Սէ-
նին գավմընը սաստագաՀ իւէ՝ վէ
փուգարանը շէրտա Թ իւէ մու-
3 հաբէմ էտ : Տաղար գավմո՛
պայըրլար տախ սաստագաՀ իւէ
4 սէլամԹ կէԹիրէլէր : Գավմընն
փուգարաընընը շէրտա՛Թընը
կէօրէ, եօխտուէ օղուլտարընը
գուրԹարտա, վէ զաւըր էղէ :
5 Կիւնէչ տուբտուգձա վէ այ գալ
արդձա՛ աէվրէլէր աէվրինձէ սէն-
6 տէն գօրգալար : Պիչիւմիշ օԹ իւ-
զէրինէ եազմուր կիւսի՛ էէրէ
տէօքիւլէն պօչ եազմուր կիւսի ե-
7 նէ : Օնուն կիւնէէրինտէ սաստգ
օլան չիչէքլէնէ. վէ Թա այ գալ-
մայանատէք՛ սէլամԹ զանիմ-
8 Թի օլա : Վէ տէնիզտէն տէնիզի՛
վէ Ըրմագտան Թա էէրին ուձ-
լարընատէք հիւքիւմԹ սիւրէ :
9 Չէօլիւն սաքինէրի օնուն հու-
զուրտուտա ասիզ չէօքէլէր. վէ
տիւշմինլէրի Թօփրագ եալայա-
10 լար : Թարտխին վէ սաստարդն
փատիշահլարը փէշքէշ կէԹիրե-
լէր. Շաբանըն վէ Սաբանըն
փատիշահլարը հէտիյէ տունա-
լար : Հէմ ձիւմլէ փատիշահլար 11
օնա ակձատէ գըլալար. հէփ Թա-
յիֆէլէր օնա գուլլուգ կէտէր :
Չ՚իրա ֆիէրեաս էաէն եօխտուէ- 12
լու վէ ֆագիրլի՛ վէ եարաըմ ձը-
սը օլմայանը գուր Թարաձագ
տըր : Ֆագիրի վէ եօխտուէլու ա- 13
ձըյաձագ. հէմ՛ եօխտուլարընն
ձանլարընը խէյտա կէտձէք :
Օնլարըն ձանընը նահագլըգտան 14
վէ զուլմտան գուրԹարաձագ.
վէ ծնլարըն գանը՛ նազարընտա
գըյ ոէԹէլ օլաձագ : Վէ էաչա- 15
յաձագ, վէ օնա Շէյտա ալՀու-
նունտան վէրէձէքլէր, հէմ օ-
նուն իշխն տայիտա տուա՛ գը-
լաձագլար. օնա հէր կիւն պէ-
րէքէԹ օգուլտաձագլար : Եէրտէ 16
տաղլարըն պաշընտա պուղտայ
պօլտուղու օլաձագ, մահտուլու՝
Իբրանան կիւսի տաղլտանա-
ձագ. վէ չէհրտէն օլանլար հէ-
րէին չիմէնի կիւսի չիչէքլէնէձէք-
լէր : Օնուն խամ էպէտի օլա. 17
օնուն խամ կիւնէչ տուբտուգձա
իչԹիհար պուլա. վէ հէփ Թա-
յիֆէլէր օնուն իւէ պէրէքէԹլէ-
նէլէր. օնա՛ կիւչ մուԹլու տէյէլէր :
Խորայէլին Ալահը Բապլ 18
Ալահ միւԹէպարիք օլսուն. ա՛-
ձայըպլէր գըլան եալընըզ օ տուր :
Հէմ՛ օնուն ձէվիլ խամ էպէտէն 19
միւԹէպարիք օլսուն, վէ ձիւմլէ
էէր օնուն ձէվլինտէն տօլսուն.
Ամին վէ ամին :
Յեսսէ օղլու ԴաւիԹին տուա՛ 20
լարը Թէքմիլ օլտու :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՀԳ

Ասափըն Մէզմուրու :

1 Ո՛Ահգիգան Ալահ Խորայէ-
լէ՛ վաք եիւրէքլիլէրէ էյի սիր :
2 Պէն խէ՛ տաղ գալտը այագլարըմ
էյիւէյօր խոլ. պիր չէյ գալմա-

տը Թաստանլարըմ գայայօր խոխ։
3 Չ իրա քհպիբլէրի գըզգանըմմ.
Քհասըգլարըն սէլամէթինի կէօ-
4 րիբիւմ։ Չիւն քի ծնլարըն հօ-
լիւմիւնաէ էղկիթլէրի եօգ տուր-
հէմ վիւճիւալէրի սէմիզ տիր։
5 Օնլար ատէմիէրին միհնէթինաէ
տէյիլլէր տիր. վէ լինանլար ի-
6 լէ վէպրուզմազլար։ Օնուն իչիւն
ծնլարըն պէյնունու մազրուրլուգ
գուշտուրը. ծնլարը զուրմ հավա-
7 պը գափլար։ Կէօզլէրի սէմիզ
լնքաէն սիչարը օղլատը. գալ-
պէն էֆքեարլարընատն Թաշը-
8 լար։ Ս էզագ հախ՝ քէմիլք իլէ
զուրմ սէյլէրլէր. մազրուրատնէ
9 սէյլէրլէր։ Ալգըլարընը կէօյ
գօրլար. վէ տիլէրի էերատ կէ-
10 զինը։ Օնուն իչիւն գավմը պու-
րայա տէծնէչէք. վէ ծնլարա
տօղղուն տուլար սիւգիւլէճէքլէր։
11 Վէ տէտիլէր՝ քի՝ Ալլահ նի՞չ
պիլիր. վէ Թատ՝լատտա պիլգի
12 վա՞ր մը։ Իչիւն պուռնլար Ֆա-
սըգլար տըր. ամմա տայիմա լա-
հաթտա օլուպ՝ մէհանէթ հախ
13 նիրլէր։ Հագդան պէն նաֆիլէ-
յէ եիւբէյիմի վա՞քէհտի. վէ
եիւբէյիմի տուչտուգուդ իլէ հայ-
14 գատըմ. վէ պուԹիւն կիւն վու-
բուլտուտ, վէ հէր տաղտահԹէք
15 տիր օլունտուտ։ Իչիւն պուռնուն
կիտի տէօյէյիմ տէտէ խոխմ.
իչիւն տէնին օղուլլարընըն սիլտի-
16 էհնէ խային օլուբ խոխմ։ Վէ
պուռնու անկլատտա սիւճիւնտիւ
յիւտտաէ, պանա միչքիւլ կէօ
17 բիւնտիւ. Թա պէն Ալլահընն
Մադտաէսինէ վարըպ ծնլարըն
ադիպէճինի անկլայընճայատէք։
18 Թահդիգան ծնլարը գայիտագ եէր-
լէրէ գօրատն. ծնլարը խարա-
19 պաԹա եըգտըն։ Պիր ատամ՝ նի՞չ
խարապ օլտուլար. հիյտէճ-
լէրտաէն Թէչէք օլուպ սիւքէն
20 տիլէր։ Ոյանմըշըն սիւչիւ կի-
պի հա՛ էֆէնտիմ՝՝ ծնլարըն խա-
յալինէ չէհրտէ Թահդիր էտէ-
ճէքսին։

Չ իրա եիւբէյիմ տէը տըր, 21
վէ պէօպրէքլէրիմ տանճըլանըր։
Հէմ պէն ատմագ օլուպ պիլմէմ։ 22
սէնին իՆտինտաէ հայվանլար կի-
պի խոխմ։ Ումմա պէն տայիմա 23
սէնին իչէ խմ. տալ էլիմէ եա-
վրուշըն։ Պէնի նասիհաԹըն իչ- 24
էէ գուլտուզլայտագսըն, ան-
տաէն սանկրա պէնի իՆղէԹ ա-
լատագսըն։ Կէօքլէրտաէ քիմի՞մ 25
վար. Էէրտէ տահի՝ սէնտաէն
ղայրիյի խաԹէմէտիմ։ Թէնիմ 26
հէմ եիւբէյիմ տիւքէնտի. եիւ-
բէյիմին գուվվէԹի վէ հիսաէմ
էպէտէն Ալլահ տըր։

Չ իրա իչիւն սէնտաէն իրագ 27
օլանլար՝ հէլաք օլուրլար. սէն-
տաէն հէր սաֆդա զինա էտէնի հէ-
լաք էԹտին։ Ումմա պէն՝ Ալլա- 28
հա եապտըրմագ՝ հագդըմա հայ
տիր. իւմիտիմի Ֆէնէնտիմ Եհո-
վայա գօտուտ, քի սէնին ճիւմլէ
իչէրինի նագլ էտէյիմ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՀԴ

Ասափըն չի՛րի։

Ա՜խ՝ Ալլահ՝ նի՞չինն պիլքիւլ 1
լիյէ բէտտա էԹտին, վէ քէնտի
մէրա՞նըն սիւրիւէրինէ զազա-
պըն տիւԹէր։ Գատիմտաէն է- 2
տինտիյին ճէմտաա՛Թըը՝ ֆիտտա
էԹտիյին միրասըըն ա՛տասըը՝
շոլ սաքին օլտուղտաէն Սիօն տա-
ղընը խաԹ՛րընա կէԹիր։ Տայիմ 3
խարապաԹա՝ տիւշմէնին Մագ-
տաէտաէ հէմ եարատազըղընա
տատմշարընը գալտըը։ Խատիմ- 4
լէրին՝ սէնին ճէմտաա՛Թըն իչէն-
տաէ պազարըրլար. նիչանլար ի-
չինն քէնտիլէրին նիչանլարընը
գօտուտլար։ Խատիմ՝ սըգ ագաճ- 5
լարտա եիւքտէյէ պաղԹալար
տաչան կիպի պիլինիր։ Վէ չիմշէ 6

օյմա իշէրինի պաղնեալար վէ էֆ-
քէձէր նէ պէրվնքաէ վարէվէր-
7 լէր : Ատատէսէնի աճէչէ վուր-
տուլար • խամինին մէսքեանընը
նէրե պէրապէր պօղտուլար :
8 Եհուէքըէրինաէ ատալէր քի՝ Օն-
լարը պէրաէն խարապ հաէվէմ •
ընդար սիյարտա Ալլահըն հէվ
ձէմաա՛թ նէրըէրինի եադարլար :
9 Ալամ Թէրիմիզի կէօրմէզլիզ •
արթըգ վէյղամպէր եօգ տուր •
վէ նանըմըզտա՝ պօշնուն նէյէյ-
աէք օլաձաղընը պիլէն եօգ տուր :
10 ‘Նէյէյ՞տէք’ եա Ալլահ խա-
սիմ սիթէմ էտէ , վէ տիւշմն
աէնին խամինի պիլգիւէյէ Թահ-
11 դիր էտէ : ‘Նի՞չուն էվնի’ եա՞նի
սաղ էվնին կէօրի չէքէրսին • գյ-
հունուն իչինաէն ւզփարըտ Թէ-
12 լէֆ էյլէ : Ամմա Ալլահ գա-
տիմսէն վաատիշահընը մարը • նէ-
րին օրԹասընտա խէլասլար կը-
13 լէր : Սէն գուվվէԹին իչէ տէ-
Նիզի եարտըն • սուլար իւզէրին-
աէ աճաէրըէրին պաշարընը գըր-
14 տըն : Սէն ԼաէհաԹանըն պաշտա-
րընը էղտին • օնու չէօլ էհալի-
15 սինէ Թաա՛մ իչուն վէրտին : Սէն
փունկար վէ ըրմագ եարտըն •
սէն տայիմ ագան ըրմագլար գու-
16 րու Թտուն : Կիւն սէնին տիր ,
կէձէ տաին սէնին տիր • ընդը
վէ կիւնէչի սէն հաղըրլատըն :
17 Եէրին ճիւմլէ սինօրլարընը սէն
գուրատուն • եաղը վէ գընը սէն
ԹէրԹիպ էԹտին :
18 Փունու զիքր էյլէ քի՝ տիւշ-
մէն Բապպա սիԹէմ էյլէտի •
էմմ տիվանէ խալգ՝ սէնին խամի-
19 նի Թահդիը էյլէտի : Սէնին
գուսրունուն ճանընը ճանավա-
րա Թէսլիմ էԹմէ • սէնին ֆա-
գիրլէրինին ձէմաա՛թընը պիլ
20 քիւլիյէ ունուԹմա : Ահտա
նաղար գընը • զիրա էերին գա-
բանընդգ մահալլէրի՝ զուլմ մէ-
քէհանլարը իչէ տօլու տուր :

Մաղուտ՝ ուԹմանընդչ տէօնմէ- 21
սէն • փագիր իչէ եօխսուլ սէ-
նին խամինէ չնչբը էԹսինէլէր :
Դաւդ եա՛ Ալլահ , տավանը 22
սիւր • տիվանէնին Թարաֆընը-
տան սանա հէր կիւն օլան սի-
Թէմի զիքը էյլէ : Խասիմէրին- 23
նին աէսինի՝ սանա գարշը գաշ-
գանլարըն տայիմա եօգարը էը-
գան շամաԹասընը ունուԹմա :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՀԶ

ԱլԹաշէհԹ իւզրէ մուսիգար
պաշը իչէտ՝ Ասաֆըն իլահի
Մէղմուրու :

Սանա համտ էտէրիզ՝ եա՛ 1
Ալլահ , համտ էտէրիզ , չիւն քի
սէնին խամին եագըն տըր • ա՛-
ձայըպտըրընը նագէլ էտէրէր :
Մուսա՛յին վադԹ ալտըղըմտա՝ 2
պէն տօղրու չէրաա՛Թ կէօրէձէ-
յիմ : Նէր վէ օնուն ձիւմլէ սա- 3
զինէրի էրնտիէր • օնուն սի-
րէքլէրինին պէն դայիմ էԹսիմ •
սէլա :
Մ՛աղուրլարա՝ Մ՛աղուրլուգ 4
էԹմէն , վէ ֆասըգլարա՝ պույ-
նուղ գալընըմտան տէսիմ : Պույ- 5
նուղունուղու էնիքսէչէ գալը-
ըղըպ՝ մաղտուր պօյուն իչէ սէյ-
լէմէն : Չ իրա եիւճէլմէք կիւն 6
տօղուտուճունտան վէ կիւնպաԹը-
սընտան տէյիլ՝ հէմ չէօլտէն տէ-
յիլ տիր • Նպա հաքիմ Ալլահ 7
տըր • պիրինի պըգարլատըր , վէ
պիրինի եիւճէլտիր : Չիւն քի 8
Բապպըն էվնտէ քետսէ վար ,
վէ շարտապը քէօփիւրիւյօր • պա-
հար իչէ տօլու տուր , վէ օնտան
տէօքէր • էվպէԹէ եէրին ձիւմ-
լէ ֆասըգլարը օնուն ԹօրԹու-
սունու սիւղիպ իչէձէքլէր : Պէն 9
իսէ էպէտէն իլան էտիպ՝ Ցա-
հիլուն Ալլահընտա մէղմուր օ-
գուդաձաղըմ : Հէմ ֆասըգլա- 10

բըն հեվ պուչնուզլարընը դըրա-
ձաղըմ. սատըղըն պուչնուզլա-
րը եւ ձեռնէլէձէք տիր :

ՄԷԶԱՄՈՒՐ ՀԱ

Նէկինօթ իւղրէ մուսիգար պաշըխ-
չին՝ Ասաֆըն իլահի Մէղմուրու։

1 Ա՛լլահ Յուդատա մա՛լում
տիր. իսմի Իսրայէլտէ ա՛զիմ
2 տիր : Վէ օնուն խայմէսի Սա-
ղէմտէ տիր, վէ Մոսքանը Սի-
3 օնատա տըր : Եայ օգլարընը՛ դալ-
դանը վէ դըլըձը վէ ձէնկի օրա-
4 տա դըրար. սէլա : Սէն շէքեար
ատալարընատան ձէկիլ ուչչան սընն։
5 Ձէռուր եւ իւրէքլիկէր եաղմանը-
ար, ույդուլարընը ույուտուլ-
լար. վէ գուվվէթ սահիպկէրին
հէչ պիրիսի էլլէրինի պուլամա-
6 տը : Սէնին Թա՛զիրինտէն՝ էյ
Յակոբուն Ալլահը՝ հէմ ա՛րա-
պա հէմ աթ ույգուլա տալողը-
7 լար : Սէն՝ սէն հիյպէթլի սին.
վէ զաղալընըն վագթընատա՝ սէ-
նինն հուզուրուռնատա քի՛մ տուրա
8 պիլիր : Կէօքլէրտէն չէրատա՛թ ի-
շինթալիրսին. եէր դօղդուռ, վէ
9 սիւքիւթ էթմէլ, Ալլահ եէրին
ձիւմլէ մաղլուումլարընը խէլատա
էթմէք իչչին՝ չէրատա՛թէ գալդ
տըղը զէման. սէլա :
10 Թահդիդատ ատէմին խըշմը
սէնի մէհտ էտէձէք. խըշմընն
պագիսինի գուշատաձագընը :
11 Ատայընը, վէ Ալլահընըզ Բաշ-
պա էտա էտին. օնուն էթրա-
փընատա ձիւմլէ օլանլար՝ հէյ-
պէթլուչ հէտուչէլէր կէթիր-
12 սինլէր : Օ՝ պէյլէրին բուհու-
նու դըրաձագ. օ՝ եէրին վա-
տիչահլարընատա հիյպէթլի տիր :

ՄԷԶԱՔՈՒՐ ՀԲ

Իդիթուն իչչին մուսիգար պաշը

իչչին՝ Ասաֆըն Մէղմուրու :

Ա՛հսիմ Ալլահա տըր. վէ 1
ֆէրեատա էտէրիմ. սէսիմ Ալ-
լահա տըր, վէ պանգ դուլաթ
վէրէձէք : Սըգլէթիմ կիւնիւնտէ 2
Ի՛ֆէնտիմի արատըմ. էլիմ կէ-
ձէտէ ուզատըլմըշ խոի, վէ կէվ-
շէմէտի. ճանըմ թէսէլլի օլմագ
իստէմէտի : Ալլահը զիքր էտէ- 3
րիմ, վէ պիհուզուր օլուրում.
Թէֆէքքիւր էտէրիմ վէ րուհ-
հում պայըլըր. սէլա : Կէօզլէ- 4
րիմի ույանդը Թուէթտուն. հա-
րաքէթէ կէլմիմ, վէ սէյլէյէ-
միմ : Գատիմ կիւնլէրի՝ էզէլի 5
էրլլարը տիւշիւնտիւմ : Կէձէտէ 6
Թէսպիհաթըմը խաթըրըմա կէ-
թիրիրիմ, գալպիմտէ Թէֆէք-
քիւր էտէրիմ, վէ րուհում սիւ-
այէ էտէր. Է՛ֆէնտիմի էպէյլէր- 7
ձէ ըէտա էտիպ՝ արթըդ պիր
ատահա բաղլն օլմա՞զ մը : Ի՛նսայէ- 8
թի պիլքիւլլէյէ տիւքէնիպ՝
տէվրտէն տէվրէ սէօղլիւ քէսիլ-
տի՞ մի. Ալլահ չէֆագաթը ու- 9
նութտո՞ւմու. մէրհամէթինի
զաղադ իլէ գավհարը՞ մը.
սէլա :

Իմամ տէհտիմ քի՝ Պու՝ խատաթա- 10
լըղըմ տըր. Թատա՛նընըն սաղ է-
լինին էՊՊէյի Թէպարիլլէք տիր :
Բատպըղն ա՛մէլլէրինի զիքր էտէ- 11
րիմ. զիքրա սէնին գատիմտէն
մի՛ձիզատէթլէրինի խաթըրըմա
ատպլարըմ : Վէ ձիւմլէ իչչինի 12
Թէֆէքքիւր էտէրիմ, վէ ա՛մէլ-
լէրին իչչին տիւշիւնիւրիւմ :

Սէնին եօլուն եա՛ Ալլահ՝ ա՛- 13
զիզլիքատէ տիր. Ալլահ կիմսի
ա՛զիմ Ալլահ քի՞մ տիր : Օլ մի՛- 14
ձիզաթ էտէն Ալլահ սէն սին.
գուվվէթինի գամիլքերտէ պիլտիր-
տին : Գամիլն Յակոբ վէ Յով 15
սէփ օղուլլարընը գօլուն իլէ խէ-
լատ էթտին. սէլա : Սուլար սէ- 16
նի կէօրտիւլլէր եա՛ Ալլահ՝ յու-

լար սէնի հէօրնէսլ տիէրէրլէր ։
էնկինլէր սիէն սարսըլըրլար ։
17 Պուլուէթլար՝ սուլար աէռքտիւ-
լէր , կէօքլէր սէս վէրտիլէր ։
18 Հէմ օգլարըն կիւրիւրլէր ։ Սէ-
նէն կիւրիւլթիւնիւն սէսի գա-
սըղտաս խոխ ։ Չիմչըլըն տիւն
կայը այարնըլաթտը ։ Էէր սար-
19 սըլըպ սիէրէսի ։ Եօլուն տէ-
նիզսէ վէ Թարտընլերին ջօդ սու-
լարտաս խոխ ։ վէ իլգէրին սիւնն
20 մէղ խոխ ։ Գաւմերը՝ Մոլսէս վէ
Ահարնուն էլն իլէ սիւրիւ կիսի
գուլաղուզսաըն ։

ՄԻՋԱՄԻՐՔ ՀԲ.

Առաջըն չիրկ ։

1 Ա՛խ՝ գավմըմ՝ Թէվրաթըմա
գուլագ վուր ։ գուլաղընըղը սա
ղըմըն սէօզլէրինէ մէլ խոխ ։
2 Աղըղմը Թէմիւլիւլէ աչամալըմ։
գաւիմ զէման ըէմղլէրն նուէթգ
3 էտէճէլիմ , օնլարը քի իչլէ-
տիլք , վէ պիլտիք ։ վէ պաղալա-
ըրմըզ պիզի նագէ էթմիլէր ։
4 Օնլարըն օղուլլարընաան կիղլէ-
մէլիսի՝ սօնկրաքի սիլսիլէյէ Բաղ-
սըրն մէհինի վէ գուվվէթինի
վէ էթմէյի մի՛ճիղաթլարընը
նագէ էտիլմի ։
5 Չիրա Յակոբտա չէհատէթ
տասիթ էթտի , վէ Իսրայէլտէ
չէրիաթ գօտու ։ օնու քի պա-
պալարըմըզա՝ օղուլլարընա պիլ-
6 պիրմէյ էմր էթտի ։ Շէյղէ քի
սօնկրաքի սիլսիլէ՝ տօղաճագ օ-
ղուլլար պիլսէլէր ։ գալգաղար
տա քէնտի օղուլլարընա նագէ է-
7 տէլէր ։ Վէ էւմիտլէրինի Ալա-
հա գօյուպ՝ Ալահընն իշլէրինի
ունութմայալար , իլլա օնուն էմր-
8 լէրինի Թուէթալար ։ Վէ պապա-
լարը կիսի ազղըն վէ ա՛սը սիլ
տիէ՝ հէւրէյինի տօղրուլթմամըշ
վէ բուհու Ալահընն իւնութտէ
էվին օլմամըշ սիլսիլէ օլմայալար ։
Եփրեմ օղուլլարը սիլահլան- 9
մըշ քէմանքէչլէր իքէն՝ ձէնք կիսի
նիւնտէ կէրիյէ տէօնտիւլէր ։
Ալահընն ա՛հտընը սագլամտաղ- 10
լար ։ վէ Թէվրաթընձա հէւրիւ-
մէյէ իմ Թինա՝ էթտիլէր ։ Վէ 11
օնուն ա՛մէլէրինի՝ վէ ճնլարա
կէօսթէրտիյի մի՛ճիղաթլարը-
նը ուունութտուլար ։ Պասալարը 12
նըն էօնիւնտէ՝ Ա՛լըզը տի յարըն-
տա Տայանիս սահրաընընտա մի՛ճ
ճիղաթ էյլէսի ։
Տէնիզն էարըպ՝ ծնլարը կէ- 13
չիրտի ։ վէ սուլարը էըղընն կի-
պի սուրտուրտու ։ Վէ ծնլարը 14
կիւնտիւզլան պուլութ իլէ՝ վէ
պիւԹիւն կէձէ աԹէչ այտընը-
ղը իլէ գուլաղուզսաը ։ Չէօլտէ 15
գայաղար էարը , վէ ծնլարա
պէօյիւք էնկինտէն կիսի իչէրտի։
Վէ գայաաան սէլլէր չըգարտը , 16
վէ սուլարը ըրմագլար կիպի էն-
տիրտի ։
Ա՛մմա ծնլար էինէ՝ Թէքրար 17
օնա կիւնահ էթտիլէր ։ Թաս՝
լայը չէօլտէ տարըլմայըլար ։ Վէ 18
նէփթալէրի իչիւն Թաս՝մալէմէք
իլէ , էւրէրէքլէրինտէ Ալահը
սընատըլար ։ Վէ Ալահա գաբ- 19
չը սէօյլէյիպ տէտիլէր քի՝ Ալ-
լահ չէօլտէ սօֆրա գուրմաղա
գաող՞ր մի ։ Իչէհ գայայը վուր- 20
տու , վէ սուլար էւրէրէյիպ՝
սէլլէր ճէօչտիւ ։ Էքմէք տահի
վէրե պիլի՞ր մի , գավմը իչիւն
էթ Թէտարիք էտի՞ր մի ։
Պունուն իչիւն Բաղպ իչի- 21
տիպ տարըլտը , վէ Յակոբտա
աԹէչ ԹուԹուշտու ։ Հէմ տա-
խի Իսրայէլին իւզէրինէ զաղապ
ջօգտը ։ Չիւն քի Ալահա իննան- 22
մատըլար ։ վէ օնուն խէլասընա
ի՛Թիմատ էթմէտիլէր ։ Օ խոխ 23
էօգարըտա պուլութլարա էմր
էթտի , վէ կէօքլէրին գաւուլա-
ըրընը սչար ։ Վէ ծնլարըն իւզէ- 24

բինէ՝ եկ յիձէք մանանա հաղ-
ցըրուը . վէ ծնլարա կէօքլէր
25 պուլտայը վէրսի : Առէմ՝ պէյ-
լէր էքմէյի էէսի . ծնլարա՝ տօ-
յունձայատէք զանիրէ կէօնաէր-
26 սի : Կէօքլէրտէ կիւնտօղուսու
եէլի գալացրուը . վէ գումվէ թի
27 իլէ լտաս կէթիրսի . վէ իւ-
զէրլէրինէ թօփրադ կիսսի էթ՝
վէ տէնիզ գումու կիսսի գանաա-
28 լը գուշ եաղտըրսըը . վէ ծնլա-
րըն օրտուլարը իչինէ՝ չատըրըա-
րընըն էթրաֆընա տիւշիւրսիւ :
29 Վէ եէսիլէր , վէ ղայէթ իւ-
տղտուլար . վէ իչտահ էթսիք-
30 լէրինի ծնլարա վէրսի : Իչտահ-
լարը կէչմէղտէն , եէսիքլէրի
31 տանդա աղըղլարընտա իքէն , ծն-
լարըն իւղէրինէ Ալլահըն ղազա-
պը թուէթուշտու , վէ ծնլարըն
սէմիղլէրինտէն գաթը էթսի , վէ
Իսրայէլին սէչքինլէրինի կըդտը :
32 Պու ձիւմլէ իլէ եինէ կիւնահ
էտիպ՝ մի՛ւմիղաթլարընա կնան
33 մատըլար : Վէ ծնլարըն կիւնէ-
րինի պաթըլըգտա՝ վէ եը լարը
34 նը գօրդուտա տիւքէթսի : Ծն-
լարը էօլտիւրտիյիւ զէման՝ օ-
նու արարլար իսի , վէ տէօնիւպ
էրքէն Ալլահը արարլար իսի :
35 Վէ ծնլարըն Գայտաը Ալլահ՝
վէ Փիտա էսիձիսի Ալլահ թատ-
լա օլտուղունու խաթըրլարընա
36 կէթիրիլէր իսի : Ամմա ծնա՝
աղըղլարը իլէ միւտահանէ էսէր-
էէր իսի . վէ տիլէրի իլէ ծնա
37 եալան սէօյլէրլէր իսի : Հէմ
եիւրէքլէրի ծնուն ի՛նսանտէ տօղ
բուս տէյել իսի . վէ ա՛հտընտա
էմին տուրմատըլար :
38 Լաքին օ՝ մէրհամէթլու օլմադ
իլէ , ծնլարըն եարամազլըղընու
ա՛ֆվ էթսի , վէ ծնլարը հէլալ
էթմէսի . հէմ էօզ տէքի՝ զա-
ղասլարը տէօնտէրիպ՝ հէվի խըշ-
39 մընը Թուէթուշտուրմատը : Վէ
խաթըրընա կէթիրսի քի՝ ծնլար
թէն տէր . տիր նէքիս քի՝ կի-
տէր , վէ կէրի տէօնմէղ :
Գա՛չտէքի՝ ծնու էչլտէ տա- 40
րըլմըրլար , պէհասլանտա օ-
նու հօվքէչէնտիրսիւրը : Վէ 41
տէօնիւպ Ալլահը սընատըլար ,
վէ Իսրայէլին Ա՛զիզլինէ հուտուս
գօտուրար : Օնուն էլինի՝ ծնլարը 42
տիւշմէնտէն ֆիտտա էթսի յի կիւ-
նէս զնքը էթմէտիլէր . քի Մը- 43
սըրտա ա՛լամէթլէրինի՝ վէ Տա-
յանիս սահրասընտա մի՛ւճիզաթ-
լարընը իձրա էյլէսի . վէ ծն- 44
լարըն ըրմազլարընը վէ ագան
սուլարընը իչիլմէղ գանաա տէօն-
տէրսի : Ծնլարըն արասընա 45
տիւրլիւ տիւրլիւ պէօձէք կէօն-
տէրսի , վէ ծնլարը եէսիլէր .
հէմ գուրսաղլար՝ վէ ծնլարը
հէլալ էթմիլէր : Վէ ծնլարըն 46
մահսուլունու Թըրթըլէ՝ վէ ե-
մէքլէրինի էչքիրիհէյ վէրսի :
Ծնլարըն պաղլարընը տօլու իլէ՝ 47
վէ ձիւմլէզ աղաձլարընը իրի
տօլու իլէ հէլալ էյլէսի : Վէ 48
ծնլարըն տաւարլարընը տօլուցա՝
վէ սիւրիւլէրինի եըլըրըմա Թէս-
լիմ էթսի : Ուրալարընա զազա- 49
պընըն խըշմընը՝ հովքէ վէ տար-
ղընլըգ վէ սըզգէթ՝ եա՛նի պիր
քէօթիւ մէլէքլէր պէօլիւսիւնիւ
սալտը : Ղազապընա եօլ տիւ- 50
ղուպ՝ ծնլարըն ձանլարընը էօ-
լիւմտէն էսիրգէմէսի . վէ էօ-
միւրլէրինի Թա՛ունա Թէսլիմ
էթսի . Վէ Մըսըրտա ձիւմլէ 51
իլէ տօղուշտու՝ Իւսուֆն չատըրը-
րընտա գուվվէթլէրինին իլքինի
վուրտու : Վէ գավմընը՝ գօյուն- 52
լար կիպի կէօշիւրտիւ . վէ չէօլ-
տէ ծնլարը սիւրիւ կիպի սիւր-
սիւ : Վէ ծնլարը էմնի յէթ իլէ 53
գուլաղըզլատը , վէ գօրգմատը-
լար . վէ ծնլարըն տիւշմէնլէրի-
նի տէնիզ էօրԹմիւ : Վէ ծնլա- 54
րը ա՛զիզ սինօրունա՝ ծնուն տաղ
էլինին օլ էտինտիյի տաղա կէ-

55 Թիրտի : Վէ ծնլարըն էօնիւն-
տէն Թայիֆէվլէր գօլտու , վէ
պուռնլարը ջըրկը իւէ ծնլըա մի-
րաս Թագսիմ վէրտի , վէ ջա-
տըրլարընտա Իսրայէլին սըպԹ-
լարընը սաքին էԹիրտի :
56 Ամմա ծնլար Ալլահ Թաա՛լա-
յը սընայըպ տարըլԹարլար , վէ
ծնուն շէհատէԹլէրինի հընՀիշ
57 էԹմէտիւէր . Իւլա պապալարը
կիպի աղըպ խայընըդ էԹտիւէր·
ալտատընՀը եայ կիպի տէծնուիւ-
58 լէր : Վէ ծնու՝ Թէվֆիք փուԹխա-
նէլէրի իւէ տարըլԹարլար . վէ
օյմա փուԹլարը իւէ ղայրէԹ
կէԹիրտիւէր :
59 Ալլահ իշտիպալ էօվքէլէնտի .
վէ Իսրայէլի ղայէԹ իւէ բէտա
60 էյլէտի : Վէ Սէվլով չաարընը՝
ատէմլէր արաստընտա գուրտու-
ղու խայմէսինի Թէրք էյլէտի :
61 Վէ գուվվէԹինի էսիրվէյէ՝ վէ
նիֆԹիխաարընը սիւէմին էլինէ վէր-
62 տի : Հէմ գավմընը գընըՃա Թէս-
լիմ էԹտի , վէ միրասընա էօվ-
63 քէլէնտի : Օնուն էյնիլէրինի
աԹէշ եէտի . վէ պաքիրէվլէրի
64 եաս չէքմէտիւէր : Քեահինլէրի
գընըՃատան սիւէմիւ . վէ տուղ
65 գաորընըարը աղըտմատընըար : Վէ
Էֆէնտիմ ուղույան կիպի՝ չա-
բատատան այընան գահրըման կի-
66 պի ուղյանտը : Վէ սիւէմինէրի-
նի արգատան վըրտուպ՝ ծնլարա
էպէտի հագարէԹ վէրտի :
67 Վէ Յովսէֆին չաորընը բէտա
էԹտի . վէ Եփրեմ սըպԹընը
68 սէչմէտի . Իւլա Յուդա սըպԹը-
նը՝ սէվտիյի Սիօն տաղընը սէչ-
69 տի : Վէ Մադաեոսինի էնիք-
սէնը ՌէֆԷէնէր կիպի՝ էպէտէն Թէ-
մէլէտտիյի եէր կիպի եափտը :
70 Վէ գուլու ԴաւիԹի սէչտի . վէ
ծնու գոյուն աղընտարընտան ալ-
71 տը : Օնու էմղիքընի գոյունընը
արգասընտան՝ գավմը Յակոբու
վէ միրասը Իսրայէլի կիւԹմէյէ
կէԹիրտի : Վէ օ ծնլարը՝ հէս- 72
բէյինին քեամիլէյինէ կէօրէ
կիւԹտու . վէ էլլէրինին մա՛րի-
ֆէԹի իւէ ծնլարը գուլաղընըզ-
յառաջ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՀԹ

Ասափին Մէզմուրու :

Եա՛ Ալլահ՝ միրասընա Թա- 1
յիֆէվլէր կիրտիւէր . աչնին ա՛-
զընզ հէյբէվլինի փիսէէտիւէր . Ե-
րուսաղէմի եընընըարա տէծնու-
տէրտիւէր : Սէնին գուլաորընըն 2
էչէվլէրինի կէօյիւն գուլաորընա՝ վէ
սալիհէվլէրինին էԹինի եէրին ՃԱ-
նաաորընա Թաա՛մ վէրտիւէր:
Օնլարըն գանընը Երուսաղէմին 3
էԹրաֆընա սու կիպի տէօքտիւ-
լէր , վէ կէօմէն եօղ իսի : Գօն- 4
շուարըմընզա հագարէԹ՝ էԹրա-
ֆըմընզա օլանլարա մասխարա-
լըդ վէ մէղաք օլտուդ : Նէչէ- 5
յէ՞տէք եա Րապպ՝ պիլքիւլի-
յէ զաղապլանաՃագընը , էվ
ղայրէԹին աԹէշ կիպի ԹուԹու-
շաՃագ : Ղաղապընը սէնի պիլ- 6
մէյէն Թայիֆէվլէրե՝ վէ խամինէ
նիտա էԹմէյէն մէմլէքէԹլէրը իւ-
ղէրինէ տէօք . Չէրա Յակոբու 7
եէսիլէր , վէ ծնուն մէռքեանընը
խարապ էԹտիւէր :
Հագդըմընզա՝ գատիմլէրին պի- 8
նամուսլուղլարընը խաԹընտա
էԹիրմէ . սէնին մէրհամԹիվլէ-
րին՝ ԹէզԷօնիւմիւզիւս ալտըն ,
զիրա ղայէԹ իւէ պիչարէ օվ-
տուդ : Եա՛ խէլասըմըզընը Ա- 9
լլահը՝ խամինին Ճէվլինտէն էօ-
ԹիւրիւՀ պիլվէ եարտըմ էյլէ . վէ
խամին իչիւն պիզի գուրԹար՝
հէմ կիւնահլարընըմընզա քէֆֆարէԹ
դըլ : Թայիֆէվլէր նի՞չիւն տէ- 10
սինէր քի՝ Օնլարընն Ալլահը նէ՞-
րէտէ տիր . կէօզլէրիմիզին էօ-
նինտէ Թայիֆէվլէրտէ՝ գուլաս-

բընբեն տէօքիւլմիւշ գանընբեն ինն-
Թիւգամը պիվնանին :
11 Պաղրանմըշբեն տոնուղարը՝ տէ-
նին հոռղուրունա վարբան . էօ-
լիւմե Թէհլիմ օլմուշարը՝ ա՛զիմ
գուվվէթին իլե պագի սագլա :
12 Վէ գոնշուլարըմըզա՝ տէնին Թահ-
դիը էմանէթլէրին հափարէթի կէ-
տի գաթի գոյնլարընա տէօնտէր՝
13 եա՛ Էֆէնտիմ : Վէ պիզ տէնին
գավմընբ՝ վէ մերա՛լարընբէն գօ-
յունլարը՝ տանա էպէտէն շիւքր
էտէձէյիզ. տիվե պէ տիվե համ-
մընբը նագէ էտէձէյիզ :

ՄԻՋԱՄԻՐ Զ

Ըօշանիմ էտուԹ իւզրէ մուսի-
գար պաչը իչուն՝ Ասաֆբեն Մէղ-
մուբոռ :

1 Ւ՚Յ Յովսէֆի մերիւ կիսի
գուլաղուզայան Իսրայէլին Զօ-
պանը՝ գուլագ վըռ . եա՛ քե-
րովբէէր Իւղէրինդէ օԹուրան՝
2 իչըագ էյլէ : Եվրեմ՝ վէ Բենիա-
մին վէ Մանասէհին գօնիւնտէ
գուվվէթինի ույանըբը , վէ խէ-
3 լասըմըզա կէլ : Եա՛ Ալլահ պի-
զի տէօնտէր . վէ եիւզլիւնիւ այ-
մընլաԹ , վէ գուրԹուլալըմ :
4 Եա՛ ա՛սքէրլէրին Ալլահը
Բապտ՝ նէյէյի՞տէք գավմընբն
5 նիյազընա զաղասլանըբըսըն : Օն
լարա կէօզ եաշը էքմէյի էհտի-
բիրսին , վէ օնլարա տօլու գօլ
էէք իչի կէօզ եաշը իչիրիլմէին :
6 Գօնշուլարըմըզա պիզի զավզա
մատուէսի գօրսուն . վէ տիւշ-
մինէրիմիզ պէզի արասլարընաա
7 մասխարա էտէրլէր : Եա՛ ա՛ս-
քէրլէրին Ալլահը՝ պիզի տէօն-
տէր . վէ եիւզլիւնիւ այմընլաԹ ,
վէ գուրԹուլալըմ :
8 Մ՚ըսըրտան սաման կէօչլուր-
տիւն . Թայիֆէհլէր գօլտուն , վէ
9 օնու տիքտիլ . Օնուն գօնիւնձէ
էէր հազըրլատըն , վէ գավի քէօք-
լէր սալը , վէ եէրի տօլտուր-
տուբ . Կէօչկէսի իլե տաղլար՝ վէ
տաղլարը իլե ա՛ղիմ հրզ աղաձլա-
րը հօրԹիւլտիւ : Տաղլարընը տէ-
նիղէտէք՝ վէ ֆիլիսէրինի Ըր-
մազատէք սալը : Օնուն չիՀ-
լէրինի նի՞չիւն եըգտըն , վէ օ-
նուբ եօլտան Ճիւմլէ կէչկինլէր գօ-
վարըր : Օնու օրմանատան տօն-
կուղար խարատ էմտի . վէ տահ-
բանընն Ճանավարլարը օնու էէտի :
Ւ՚չ՚ ա՛սքէրլէրին Ալլահը՝ քէ-
բէմ էյլէ տէօն . կէօքէրտէն
պագ , վէ կէօր , վէ պու տամայը
ղիյարէԹ գըլ , հէմ տաղ էլինին
տէքտի յի ֆիտանը՝ վէ քէնտինէ
տապիԹ էմտիյին ֆիլիսի : Օ՚
աԹէչէ եանմըշ քէսիլմիշ տիր .
տէնին եիւզլիւնիւն Թա՛զիրինտէն
խարատ օլուբլար : Սէնին էլին՝
տաղ էլինին տաէմի իւղէրինտէ
օլա , քէնտինէ տապիԹ էմտի-
յին տաէմ օղլունուն իւղէրինտէ
օլա : Վէ տէնտէն այրըլմայաձա-
ղըզ պիզի իչէտա գըլ , վէ խամինէ
նիտա էտէլիմ : Եա՛ ա՛սքէրլէ-
րին Ալլահը Բապտ՝ պիզի տէօն-
տէր . եիւզլիւնիւ այմընլաԹ , վէ
գուրԹուլալըմ :

ՄԻՋԱՄԻՐ ԶԱ

ԿիԹԹիԹ իւզրէ մուսիգար պա-
չը իչուն՝ Ասաֆբեն Մէմմուբոռ :

1 Գ՚ուվվէթիմիզ օլան Ալլահա
ալգըշ էտին . Յակուպուն Ալլա-
հընա կիւլլէտա՛ղ էէքին : Ս՚էզ-
2 մուբ պէքտը գալըբըբն հէմ տէֆ
վէ լաԹիֆ Թամպուբ իլե տան-
Թուբ ալը վէրին : Ա՛յ պաչըն-
3 տա՛՝ այ տօլուտունտա՝ պայրամը-
մըզ կիւնիւնտէ պօղու չալըն .
4 Չ՚ունա պու՝ Իսրայէլէ գանուն
տուբ . Յակոբ Ալլահընբն հիւք-
միւ տիւբ : Պունու Յովսէֆտէ՝ 5

ծնուն Մըսրը ախյարը իւղերինէ
ջրգաղը ղեմանաէ չհասաւեթ ի
չիւն գօտու · պիլմախիյիմ ախլի
իչինթահիմ :
6 Օնուն ուռուզունու եիւքախն
կիսէրահիմ, եղերի սէվէնախն
7 վաղ կիչահիլեր : Սըդլէնաէ նի-
սա էթահին, վէ սէնի դուրնաը-
ատըմ. սանա կիւրիւլթիւնիւն
փէրտէսինաէն ձէվապ վերահիմ.
սէնի Մէրհապա սույունսա սը
8 նասըմ. սէլա : Եա՛ դահմըմ ի-
չինթ, վէ սանա չէհասաւեթ հաե-
յիմ. եա՛ Խորայէլ էյդը պանա
9 իթհամ'թ էաէը խան, սէնաէ
հասա ալլահ օլմասըն, վէ եա-
պանձը ալլահա սէճաէ գըլմա-
10 յասըն : Սէնի Մըսրը ախյարը-
տան էօդասը կէթիրէն Ալլահըն
Բապպ պէն իմ. ազգընը աչ, վէ
11 օնու մօլտուրայըմ : Լաքին դավ
մըմ՝ սէօզիւմիւ աինկիլէմէսի.
վէ Խորայէլ պէնի իսթէմէսի :
12 Իմսի օնլարը՝ քէնտի եիւրէքլէ-
րինին վէյլինէ սալըմ. քէնտի
մէչիլերէթլէրինճէ եիւրիւ-
13 սիւլեր : Ն ո՛ղայը գավմըմ պա-
նա իթհամ'թ էթտի իսի. Խորա-
յէլ էօլտուրմասա եիւրիւսէլեր ի-
14 սի. Աղ վագթտա սիւչմէնլէրի
նի ալտադատը իսիմ. վէ էյիմի
իսանիմլէրինին իւղերինէ սէօն
15 տերիը իսիմ. Բապպատան իքրահ
էսէնլէր՝ օնա միւտահանէ է-
տերլեր իսի. վէ օնլարըն վադ-
16 թը՝ էպէսի օլուր իսի. վէ օն-
լարը՝ պուղդասըն ա'լտսը իլէ
պէսլեր իսի. վէ սէնի գայատան
ագան պալ իլէ տօղուրուր իսիմ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՁԸ

Ասափըն Մէզմուրու :

1 Ա՛լլահ՝ Ալլահ ձէմի'յէթին-
սէ տուրուր ; ալլահլար օրթա-
2 սընտա չէրաա'թ կէօրիւր : Նէ-
չէ յէ՞տէք նահագդ չէրաա'թ կէօ-
րիւրտիւզ, վէ փաալդլարըն
իսաթրընը ասյարընըզ. սէլա :
3 Մաղլումուն վէ էզբսիզլէն չէ-
րաա'թընը կէօրիւն. սէրտիմէն-
սէն վէ մուհթաճընն հադգընը
4 հադգ էտին : Փագիրի վէ եօխ-
սուլու գուրթարըն. ծնլարը փա-
սըդարըն էվնտէն իսէլտա էտին :
5 Օնլար պիլմէզլէր, վէ անկլա-
մազլար. գարանլըգտա կէզդը-
րէր. եէրին հէվ թէմէլլէրի սար-
սըլըր : Պէն տէյիմ բի՛ Սիզ ա-
6 լահլար վէ հէփինիզ Թաա'լա-
նըն օղուլլարը սընըզ. Լաքին ա-
7 տէմ կիպի էօլէճէքսինիզ. վէ
սէրվէրլէրին պիրի կիպի սիւճէ-
ճէքսինիզ :
Կա՛լդ՝ եա՛ Բապպ, եէրին չէ-
8 րաա'թընը կէօր. զիրա ճիւմլէ
Թայիֆէլէրի սէն Թէմլիք էտէ-
ճէքսին :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՁԹ

Ասափըն Լևահի Մէզմուրու :

Լե՛ա՛ Ալլահ՝ սէն սիւքիւթ 1
էթմէ. սուս օլմա, վէ բահաթ
սուրմա եա՛ Ալլահ : Զ իրա իշ- 2
թէ սիւչմէնլէրին շամաթա է-
տէրլէր, վէ սէնտէն իքրահ է-
տէնլէր պաշգալըրըլըր : Գաավ 3
մընըն ա'լէյհինէ ֆիլեթնէ մէճլի-
սի ա'գա էտէրլէր, վէ սէնին կէօ-
զէթիքլէրինին ա'լէյհինէ միւ-
չավէրէ էտէրլէր : Տէսիլլեր քի՝ 4
կէլեն օնլարը Թայիֆէ օլմագ-
սան էօղ էտէլիմ. վէ Խորայէ-
լին սաը սրթընդ անկըլմայա :
Զ իրա եէքսիւլ միւչավէրէ էթ- 5
սիլեր. սէնին ա'լէյհինէ ա'ֆա
քէսիլսինլեր, եէդիմ չաարըլա-
րը վէ Իսմայէլ իլէ՛ Մովսէ վէ 6
Հադգարըլըլար, Գէբեաղ վէ Ամ-
մոն վէ Ամալեկ՝ Փըլաշլըլար սե-
Հայարը իլէ Տիւրոս սաքինլէրի ·

8 Օնլարըն պիէհինձէ Առուր տա-
խի պիրլէշտի. Ոչվա օղուլա-
րընա պայանձագ գօլ օլառուլար.
սէլա:
9 Օնլարա Մագեան կիպի՝ Սիաա-
ռա կիպի՝ Կիսան ակրէսինառ Յա-
10 բին կիպի էյլէ: Ենդվառա խա-
րապ օլառուլար. Հէրկ կիպրէ
11 օլառուլար: Օնլարըն պէյլէրինէ
Օրէբ կիպի վէ Չէբ կիպի՝ վէ
հէմ միւթէպէրլէրինէ Չէբէհ
կիպի վէ Սաղմանա կիպի էյլէ.
12 Վրի օնլար՝ Ալլահըն մէսքեան-
լարընը քէնարիվէզ զապթ էտէ-
13 լիմ տէպիլէր: Եա՛ Ալլահըմ՝
օնլարը էառվարլանան Թօշ կիպի՝
Հէվլին էօնիւնառ սաման չէօփիւ
14 կիպի էյլէ: Ամէն օրմանը եագ-
մըղը կիպի՝ վէ ա՛լէվ տաղլարը
15 ԹուռԹուշտուրտուղը կիպի, օն-
լարը սաղնաղըն նէ էյլէ գօ-
վարա, վէ գաստըղան նէ օնլա-
16 րը խըրթիւթ: Եիւզէրինի այրպ
նէ տօլառուր. վէ սէնին խամինի
17 ապայաձագլար՝ եա՛ Բապ: Ի
պէտլէր էպէհինձէ ուԹանըպ
շաշընլար, վէ խէձիլ պիւշիպ՝
18 հէլաք օլառնլար: Վէ հաղընըղ
սէնին՝ քի խամին Եհովա տը՛
ձիւմլէ էէրին իւզէրինառ Թառա՛-
լա օլառուղառնու պիլէձէքլէր:

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՁԹ

ԿիԹԹիԹ իւզրէ մուսիգար պա-
շը իչիւն՝ Կորխ օղուլարընըն
Մէզմուրու:

1 Լ՚եա՛ ա՛սքէրլէրին Բապը՝
սէնին մէսքեանլարըն նէ՛ սէվ
2 կիւլիւ տիւր: Ճանըմ՝ Բապ-
ընը ավուլարընա հարԹէք էէ-
քէր, հէմ տախի պայըլըր. Եիւ-
Ըհյեմ դեմ ՃէսէխիմՀ սաղ Ալա-
3 հա այդընշ էառէրլէր: Սէրչէ տա-
խի եվ վէ գըրլանըղՃ քէնարինէ
եավուլարընը գօյաձագ էուվա

պուլտուռ՝ սէնին մէզպահլարընըն
էանընտա եա՛ա՛ սքէրլէրին Բապ-
պը փոախըտըմ վէ Ալլահըմ:
Նէ՛ մուԹլուլ սէնին էվինին ա- 4
քինէրինէ. օնլար սանա տապի-
մա համա էահձէք. սէլա: Նէ՛ 5
մուԹլուլ օլ առէմէ քի՝ օնուն
գուվվէԹի սէնառ պիր. պօղրու-
Թարիգլէր օնլարընն էիւրէհյինառ
պիր: Ալլալընշ ակրէսինառն կէ- 6
չէր իքէն, օնու չէշմի հաէրլէր.
հրքէն եավմուր առախ օնու պէ-
րէհէԹլէր իչէ էօրԹէր: Օնլար 7
գուվվէԹառն գուվվէԹէք էիւրիւ-
յիւպ՝ Սիօնառա Ալլահըն էօնիւն-
առ կէօրիւնէձէք: Եա՛ ա՛սքէր- 8
լէրին Ալլահը Բապպ՝ նիյաղընը
ալինկէ. էյ Յակոբառն Ալա-
հը գուլապ վուր. սէլա: Եա՛ 9
սիփէրսիփղ Ալլահ՝ պա՛գ, վէ
քէնառի մէսիհինին էիւղիւնէ նա-
ղար գըլ: Չ՚իրա սէնին ավուա- 10
լարընառա պիր կիւն՝ պին կէ-
տէն էյի պիր. Փասըլլարըն չա-
պըրլըյընառա սաքին օլմագտան՝
Ալլահըմ էվինին էշկինառ օլ-
մաղընը սէչէյիմ: Չ՚իրա Բապպ 11
Ալլահ կիւնէշ վէ սիփէր տիր.
Բապպ քէրկիմ վէ ի՛զդէԹ վէրէ-
ձ՚ք. քէառմի իքառէ էիւրիւյիւն-
լէրառն էյլիք մէն՝ էԹմէյէձէք:
Եա՛ ա՛սքէրլէրին Բապպը՝ նէ՛ 12
մուԹլուլ առնառ կիւվլէնէն առէ-
մէ:

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՁԵ

Մուսիգար պաշը իչիւն՝ Կորխ օ-
ղուլարընըն Մէզմուրու:

Տ՚իյարընառան հաղղ էԹտին՝ 1
եա՛ Բապպ Յակոբառն էսիրլիյինէ
հէրի էէվ բաին: Գավմընըն եա- 2
բառնաղ ղընը ա՛փվ էԹտին. օն-
լարըն հէվլ կիւնահյարընը էօրԹ-
տիւն. սէլա: Հէվլ էօվքէնի 3
կիւէրտին. խըշմ ու ղաղա-

պընաան աէօնաիւն ։
4 Պիզէ տէօն՝ եա՛ խէլասըմը-
ղըն Ալլահը . վէ պիզէ օլան տար-
5 ղընըղընը մահվ էյլէ ։ Պիզէ էՙ-
պէտէն մի ղաղատպ էտէրսին .
խըշմընը տէվը պէ տէՙվը մի ու-
6 զատըրսըն ։ Ան տէօնիւտ՝ պի-
զի տիրիլթմէՙզ մի սին , .քի գավ
7 մըն սէնտէն շաղօլա ։ Եա՛ Բապպ՝
պիզէ Ինայէթինի էէօսթէը . վէ
պիզէ խէլասընը վէր ։
8 Յ՚ապպ Ալլահըն նէ սէյլէյէ-
ձէյինի տինկէյիմ , զիրա գավ
մը հադդընա վէ սալհըէրի հադ.
գընա սէլամէթ սէյլէյէձէք .
վէ օնլար տիվանէլիյէ տէօնմէ-
9 յէձէք ։ Անձադ օնուն խէ-
լասը օնտան գօրգանլարա էա-
գըն տըր , .քի տիյարըմըզտա ի՛զ-
10 զէթ սաքին օլա ։ Ի՛նայէթ վէ
հէրչէքլիք պուլուշտուլար . սա-
տադաթ վէ սէլամէթ էօվիլ չ-
11 տիւէր ։ Եէրտէն հէրչէքլիք պի-
թէձէք . վէ հէօքսէն սատադաթ
12 պադաձադ ։ Բապպ տախի էյի
օլանը վէրէձէք . վէ եէրիմիզ
13 մահսուլունու վէրէձէք ։ Ընուն
էօնիւնձէ ոատադաթ եիւրիյէ-
ձէք , վէ ատըմլարընը եօլա նէյան
գօյաձադ ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՁԲ

Դաւիթին տուա՛սը ։

1 Վ՚ա՛ Բապպ գուլաղընը մէյլ
էաիպ՝ պանա ձէվապ վէր . զի-
րա ֆադիր վէ եօխսուլ ում՛ ։
2 Ճանըմը հընֆիզ էյլէ , զիրա պէն
սալհ իմ . սէն եա՛ Ալլահըմ՛
սանա կիւվէնէն գուլուննու խէ-
3 լաս էյլէ ։ Պանա մէրհամէթ գընլ
եա՛ Էֆէնտիմ . զիրա պիւթիւն
4 կիւն սանա նիտա էտէրիմ ։ Գու-
լուննուն Ճանընը մէսուլ էյլէ .
զիրա Ճանըմը սանա եիւձէյլի-
5 րիմ՝ եա՛ Էֆէնտիմ ։ Զ.իրա սէն
եա՛ Էֆէնտիմ՛ էյի վէ ա՛ֆվ է-
սիձի սէն . վէ սանա ձիւմլէ նի-
տա էտէնլէրէ իՙնայէթի զանի
սէն ։ Նէյաղընա գուլագ վուր՛ 6
եա՛ Բապպ . վէ րէձալարընըն
սէսինի տինկէ ։ Սըգլէթիմին 7
կիւնիւնտէ սանա նիտա էտէ-
րիմ . զիրա պանա ձէվապ վէ-
րիրսին ։
Ալլահլարտա սէնին կիպի եօգ 8
տուր՝ եա՛ Էֆէնտիմ , վէ իշլէ-
րին կիպի եօգ տուր ։ Ձիւմլէ 9
եասիրզըն թայիֆէլէր կէլիպ՝
սէնին հուզուրունտա սէճտէ գը-
լաճար եա՛ Էֆէնտիմ . վէ խամ-
նէ լ՚ըզէթ վէրէլէր ։ Զ.իրա սէն 10
ա՛զիմ՝ վէ մի՛սէքիզամ իշլէյէն
սէն . Ալլահ եալընըզ սէն սէն ։
Եա՛ Բապպ՝ պանա եօլունու 11
էյրէթ , կէրչէքլիյինտէ կէզէ
յիմ . էիւրէյիմի պիրլէթ .քի՝ սէ-
նէն խամինտէն գօրգա ։ Եա՛ Է- 12
ֆէնտիմ Ալլահ՝ սէնի պիւթիւն
էիւրէյիմիլէ մէտհ էտէձէյիմ .
վէ խամինի էպէտէն լ՚ըզէթլէյէ-
ձէյիմ ։ Զ.իրա սէնին լ՚ինայէ- 13
թինի՝ իւզէրիմտէ սէեյիւք տիւր .
վէ ձանընըմը ալչագ ձէհէննէմտէն
գուրթարսըն ։
Եա՛ Ալլահ՝ մաղրուրլար իւ- 14
զէրիմէ գալդարլար , վէ զօրպաչ-
լարըն ձէմիյէթի ձանընըմը արա-
տըլար . վէ սէնի էօնլէրինէ գօ-
մաըլար ։ Ամմա սէն եա՛ Է- 15
ֆէնտիմ՝ բահիմ Ալլահ վէ լա-
թիֆ սէն , սապրլի ա՛զիմ՝ վէ լ՚ի-
նայէթի վէ կէրչէքլիյի զանի սէն ։
Պանա նազար գընլըմ՝ պանա ձէր- 16
համէթ էյլէ . գուլուննա գուվ-
վէթինի վէր , վէ խալայըղընըն
օղլունու խէլասս էյլէ ։ Պէնիմ է- 17
չիւն պիր էյլիք ա՛լամէթի գընլ ,
վէ սէնտէն իքրահ էտէնլէր կէօ-
բիւ՝ ուԹմանաձապլար . զիրա
սէն եա՛ Բապպ՝ պանա եարդըմ
էյլէյէն , վէ պանա Թէսէլլի վէր-
սին ։

ՄԻՋԱՄԻՈՒՐ ՁԻ

Կորիս օրհնութիւնը իւրոյ մեղանչութեանց :

1 (Նուագ Թէմէլեայ՝ ա՛ղիւղ
2 տաղաւարաց տըր : Բարձր Սիօն
գաթուղարքը՝ Յակոբեան Հէմ՛
մէքեանդարքնան գիւղատեղ ան-
3 վեր : Սիոնի հաղթութիւն ի՛ղձէթ-
լու նէհանէվը սէրդէնիր՝ եա՛ Ա՛ռ
4 լահըն չէհրի • սէլա : Ոտանաբը
վը Խաբիլոնու պէնի պիլէնդերդ
գիքը հաճէդիյիմ • իլճէդ Փըլըշ-
ըար տիյարը վը Տիւրոս Խտպէշ
իլէ պէրապէր • պու օրդանա տօղ
5 տու : Վա՛ Սիօն իչիւն տէնիլ-
քի՛ Շու վը չու քիսան օնտա
տօղտու • վը օնու Թատա՛լա քէն-
6 տիսի գայիմ հաճէդէք : Բարձր
գաղիլերի Թահրիր հէմէրքաճ՝
պու օնտա տօղտու սայտաճ •
7 սէլա : Վա՛ մուսիգարըար հէմ
նէյդաճըար՝ Հէրի չէշմէլերիմէն
տա՛ տիր պէյնէ՛նէլէր :

ՄԻՋԱՄԻՈՒՐ ՁԻ

Մահալաթ Լհանօթ իւղրէ մու-
սիգար պարշը իչիւն՝ Կորիս օղու-
լարընըն իւլտի Մէղմուրու քի՛
Եղտահը Եմանըն չի՛րի տիր :

1 Եա՛ Խեւաոըմըն Ալտհը
Բարձր՝ կիւնտուզ իւլէ կէձէ հու-
ղուրուննաս ֆէրեաս հէմիմ :
2 Նիյազըմ սէնին հուղուրուննա
վարսըն • գուլաղընը ֆէրեասը-
3 մա մէյրէ հէթ : Զիրա Ճանըմ
պէլաէրտէն ասյմուշ տուր , վէ
4 էօ՛ղրիւմ մէղարա տէյտի : Ձու-
գուրա հինինէր իւլէ սայըլտըմ •
դուվվէթի օղմայան աստէմ կիպի
5 օլտուս : Ըլդըմըշ հօվուէր իւլէ՝
արձըդ խաթըրնա կէթիրմէտի-
յին մէղարտա հաճան մադ-
ճուլար կիպի օղտա , քի օնլար
67

սէնին էլինտէն քէսիլտիլէր :
Պէնի ալտդ ջուգուրա՝ գարան- 6
լըգլարա՝ սէրին ճերլերէ գօ-
տուն : Ղազալըն իւզէրիմէ տա- 7
յանար , վէ հեվի չալգանթըլա-
րըն իւլէ պանա էղիյէթ էյլէտին •
սէլա : Աշնալարըմը պէնտէն խ- 8
րագ էյլէտին • պէնի օնլարա
իւրահիյէթ գօտուն • գափան-
տըմ , վէ չրգամամ : Տէրտէն 9
կէօղէրիմ զայի՛փլէնտի , պիս-
թիւն կիւն սանա ֆէրեաս հէթ-
տիմ՝ եա՛ Բարձ • էղերիմի տա-
նա ոզաճաքտիմ :
Ինօվլերկ՛ մի մի՛ձիգաթ հաճ- 10
ձէքսին • Ճանըդ ճէսէտլէր գալ-
գըտ՝ սանա համտո հաճէրլէ՛ր մի •
սէլա : Ինայէթին մէղարտա՝ հա- 11
գիգաթըն հէլաքլէք մահալինտէ
նագլ օլուռնո՛ւբ մու : Մի՛ռճի- 12
գաթլարըն գարանլըգտա՝ վէ սա-
տագաճերն ուռնուքմագլըգ տի-
յարընաս պիլինի՛ր մի : Պէն ի- 13
տէ եա՛ Բարձ՝ սանա ֆէրեաս
հէթտիմ • վէ նիյազըմ տապահ-
լայըն սէնին հօնիւնէ հէլէր :
Եա՛ Բարձ՝ Ճանըմը նի՛գիւն 14
բէտաս հաճէրտին, հիւգիւնիս պէն-
տէն հօրթէրտին : Պէն կէնճիլք- 15
տէն պէրու ճէրտալի իմ , վէ Ճան
չէքիշմէքտէ իմ • սէնին հիյպէթ-
լէրինի չէքիպ միւթէհհայիր օղու-
րում : Խօշմարըն՝ իւղրէիմէ կէչ- 16
տի • գօրգուլարըն՝ պէնի պէր-
պատ էմտի : Պիւթիւն կիւն տա- 17
լար կիպի հէթրաֆիմը ալտըլար •
պիրլիքտէ պէնի գուշաթտըլար :
Պէնտէն ասպապ ուճ տօսմուճու ի- 18
րագ էմտին • աշնալարըմ գա-
րանլըգտա տըր :

ՄԻՋԱՄԻՈՒՐ ՁԹ

Եղտահը Եմանըն չի՛րի :

Բարձրն Ինայէթլէրինի՛ն 1
պէտին իլտի իլէ զիքր հաճէդէ-

յիմ. հագիգաթը աղղամ իւէ
տէվրաէն տէվրէ պէյան էտէձէ-
2 յիմ։ Զ՚իրա տէսիմ՚քի՝ Ի՚նա-
յէթ էպէտէն մա՚մուր օլաձագ-
հէօքլէրատ հագիգաթը գայիմ
էտէրսին.
3 Սէվիլիյիմ իւէ ա՚հա քէսիշ-
սիմ. գուլուամ Դաւիթի էվին
4 էտիպ փէփ՚ի՝ Սէնին զիւրրի-
յէթինի էպէտէն գայիմ էտէ-
ձէյիմ. վէ Թաթէթը տէվր-
տէն տէվրէ մա՚մուր էտէձէյիմ.
սէլա։
5 Իմամի հէօքլէր եա՛ Բապա՝ սէ-
նին մի՚ռէհմաթը իգրար է-
տէր. ա՚զիզլէրին ձէմմա՚թը-
տա տախի հագիգաթըն ի-
6 նա՛ր. Զ՚իրա հէօքտէ Բապա
պէրապէր քի՞մ վար. գուվվէթ
տահիլլէրինտէ Բապա փի՞մ
7 պէնդէյէ պիլիր։ Ա՚լլահ ա՚-
զիզլէրին ձէմմի՚յէթինտէ փէք հի-
պէթլու տուր, վէ հէյի էթրա-
ֆընտա օլանլարտան զիյատէ գօր-
8 գուլու տուր։ Եա՛ ա՚լքէրլէրին
Ա՚լլահը Բապա՝ սէնին կիմսէ
դուվվէթլի Բապա քի՞մ տիր. վէ
հագիգաթըն՝ էթրաֆլարընտա
9 սօր։ Տէնիզին ղուրուբինէ սէն
հի՚քմէթի սէվրէսին. օնուն
տա՚ղալարը գաղբնձա՝ օնլարը
10 սէն Թէսալին էտէրսին։ Սէն Ի՚տ-
հաբը Եարաշանմըշ կիպի եղմին.
տիւշմընլէրինի՝ գուվվէթլի գօ-
11 լուն իւէ տաղլաթըր։ Կէօքլէր
սէնին տիր, էյր տախի սէնին
տիր. տիւնէյը վէ օնուն տօ-
լուսունտա՝ սէն Թէմէլլէթմին։
12 Փո՛ էասը վէ լօտօստա՝ օնլարը
սէն Եարաթմըշ. Թաբօր վէ
Հէրմոն սէնին իսմինտէ ալգըշ
13 էտէրլէր։ Գուվվէթլի մաղլուբ գօլ
սանա մախսուս տուր. սէնին է-
լլէն գուվվէթլի տիր, սաղ էլլին
14 նիւձէլմիշ տիր։ Սէնին Թախ-
թընըն Թէմէլլի հագգ վէ շէրի-
ա՚թ տըր. սէնին նիւզիւնիւն
էօնիւնտէ ի՚նսաններ վէ հէրէքլէրը
հիաէր։
15 Ա՚խ՚ մուԹլաւ օլ գաւմա քի՝
պարապար սէտասընը պիլիր. սէ-
նին նիւզիւնիւն նուրունտա նիւ-
16 րիյէձէքլէր՝ եա՛ Բապպ։ Պիւ-
Թիւն կիւնո սէնին իսմինտէ մէս-
տուր օլաձագլար, վէ սէնին սա-
տաշաճընտա նիւձէլձէքլէր։
17 Զ՚իրա սէն՝ օնլարըն գուվվէթի-
նին իֆԹիխարը սըն. վէ պուլ-
նուղումուզ հիւանի բիլմէն իւէ
նիւձէլլիր։ Զ՚իրա սիփհէրիմիզ՝
18 Բապպըն տըր. վէ փաաիլհաը-
մըզ՝ Իսրայէլին Ա՚զիզինին տիր։
19 Օլտուգ սէն սաղլիգինէ իւէմամ
իւէ սէօյլէյիպ տէմին՝ քի՝ Գահ-
բիման իւէղէրինէ եարտըմ գո-
ռուս. գավմիտէն սէհիլլիյէ նիւ-
ձէլթիմ։ Գուլուամ Դաւիթի
20 պուլտուս. օնու ա՚զիզ եաղըմ
իւէ մէսհ էյլէտիմ. Ֆի էվիմ
21 տայիմա օնուն իւէ օլա. գօլուս
տախի օնու գուվվէթլէնտիրէ։
Տիւշմէն օնա զուլմ էթմէյէ.
22 վէ եարատաղ օղլու օնա ձէֆա
վէրմէյէ։ Վէ օնուն էօնիւնտէն
23 իսասիմլէրինի եըգայըմ. վէ օն-
տան ևըրահ էտինէյրի վուրա-
յըմ։ Վէ հագիգաթըմ հէմ ի՚-
24 նայէթիմ պիւէսինձէ օլա. վէ օ-
նուն պույնուղու իսմիտտէ նիւ-
ձէլէնէ։ Վէ էլինի տէնիզէ՝ վէ
25 սաղ էլինի ըրմաղլարա գօյայըմ։
Օ պա՛տ՚ փէտէրիմ սէն, Ա՚լլա-
հըմ՚վէ իւէլասըրըն Գայասը սըն
ջաղըրա։ Գէն տախի օնու իւէ
26 տօղուշ՝ էէրին փաաիլհաէլարըն-
տան իւտէձիւն էտէյիմ։ Օնա
27 ի՚նայէթիմի էպէտէն հըզմէ էտէ-
յիմ. վէ ա՚հատ՚ օնա էվին օլա։
28 Վէ օնուն զիւրրիյէթինի էպէ-
տի՝ վէ Թախթընը կէօքլէրին
կիւնէյրի գատար էտէյիմ։
29 Ի՚յէր օղուլարը Թէվրաթըմը
30 պարաղա՝ շէրիա՚թըմտա նիւրիւ-
մէղլէր իսէ, էյէր գանունըմ-
31

ըսին պօղոսի՝ Թէնպիէլբիմի
32 սագլամազար խէ, օլսէմ օն.
ըարըն լ'սեանընը սէյնէք լէր
վէ հարամազըդլարընը գամչը.
33 ըար իլէ հոգլայամազըմ։ Ամմա
ի'նայէթիմի ծառան կիսէրմէյէ.
ձէլմ. վէ հադիսաթըմը հա.
34 ըան ջոգարմայամազըմ։ Ա'հար
մը նագդ կէմէյէձէյիմ. վէ
առուսագլարըմսան ջըգանը սէ.
35 յիլսիրմէյէձէյիմ։ Ա'զիւէլ.
յիմ'իլէ պիր չէյ եէմին կէմսիմ
քի՝ ինկիլթէ Դաւիթէ եալան
36 ջոգմայամազըմ։ Օնուն զիւըրի.
յէձէլ եալեանն՝ վէ Թանրը հու.
զուրումսա կիւնէձ տուրսուզ.
37 ձա գալամազ։ Ա՛յ կիսի հոգ.
սաէն՝ վէ կէնջոսէ եմին չահիա մի.
պ դայիմ օլամազ. սէյա։
38 Սէն խէ ըիսսա կէմին, վէ
Թահդիր կէմին. մէսիհինէ զա
39 զամըձէնսէն։ Դաւըրունուն ա՛ն.
արնսան ալըգօրն. օնուն Թա.
ձինը եէրի աւըզ՝ բիւսիսլ կէ
40 սին։ Օնուն ձիւմլէ գալ'ը'ըրի.
նի ընգուրն. օնուն գուէյէրինի
41 վըրան գօսուն։ Եօլսան ձիւմլէ
կէչէնլէր օնու եաղմալսաըլար.
գօնչուլարընա հադսրէմ օլսու.
42 Օնուն խասիմլէրինին սաղ էլինի
եիւձէլթսին. հէմ սուչմինէյ.
43 բինի սէվինսիրսին։ Գուըձինըն
գըսալըսընը սասիսէօնսէրսին.
վէ օնու ձինքսէ տուրսուրմա.
44 սըն։ Օնու չանընսան ա՛ղ եմ.
սին. վէ Թահթընը եէրէ չարփ.
45 սըն։ Կէնձիլէրինին կիւնէլբինի
գըսալ'մըն. օնու ա՛յրակ իլէ
էօրմէկէն. սէյա։
46 Նէչէյ՞ն էք եա՛ Բապ՝ պիլ
քիւսէյէ կիւղէնիբսին, զաղա.
47 պըն սէնէձ կիսի եանար։ Սին.
նիին նէ օլսուղունու խաթրը.
նա կէմիր. հէմ սահմ՝ օղուլա.
րընը նէհա՞ն էօմիւրլիւ ֆանի
48 եարսէմըն։ Նաշալըգ տէ էօ.
լմ կէօրմէյէն՝ ձանընը մէզա.
րընն էլինան գուրթարան սահմ
քիմսիր. սէյա։ Եա՛ Էֆէն. 49
սիմ՝ հիվէյքի ի'նայէթլէրին հա.
նի. Դաւիթէ հագիգաթըն իլէ
եէմին էթսին։ Եա՛ Էֆէնսիմ՝ 50
գուէյլարընըն հադարէթինէ զիքը
էյլէ, ընո՛ Էֆէնի պէյնիք գամմ
էրսէն զոյնուսսա Թաշրըրմ,
քի օնուն իլէ եա՛ Բապ՝ սիւջ 51
մէնլէրին Թահդիր կաէրլէր իսի.
քի օնուն իլէ մահսէնին իզլէրի.
նի Թահդիր կաէրլէր իսի։
Բապ կալեսէն միեմեպարիք 52
օլսուն. Ամին, վէ ամին։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Զ

Աղբահըն առէմի Մովսէսին տու.
ա՛սը։

Եա՛ Էֆէնսիմ՝ սէն տէվ 1
սէ սէվ պիզիմ փէնահկսէնը.
մըզ օ՛սո՛ւն։ Տաղար տօղմաղ. 2
սան հիվիէ՝ վէ եէրի հէմ սիւն.
եսյը սէն եսիմսղսան՝ եա՛նի
էղէլսէն Թա էպէսէյէք սէն
Աղահ սըն։
Ա՛սէմի Թօզսաէք տէնսաէրիը. 3
սին, վէ՝ Եա՛ սահմ օղուլլարը
սէնսինէն սէրսին։ Զ իրա սէ. 4
նին կէօղլէրինսէ պին եըլ՝ կէչ.
միչ սիւնդի կիւն եսյոսա կէչէ
նէվզէէթի կիսի սիր։ Օնլարը 5
ղարզ եսէրսին. օնլար պիր բիւ.
յսա օլուր. սսապսանան Թաղէ.
լինէն օԹ կիսի սիրլէր, էֆ սա. 6
պանան էիէքլինիսպ Թաղէլէ.
նիր. ախշամսա պիզիլիր վէ գուէ.
բուր։ Զ իրա սէնին էօվքէնսէն 7
Թէկէֆ օլուրուղ. վէ ղազապըն.
սան իզԹիրապ սիւչէրիղ։ Եա՛ 8
բսամազ ըգլարըմըզը էօնիւնէ՝
սըրրլարըմըզը եիւզիւնիւնըզը.
նա գօսուն։ Զ իրա ձիւմլէ կիւն 9
լէրիմիզ սէնին զազապընսա կէչ.
սի. եըլլարըմըզը խայսլ կիսի
սիւքէսիրիղ Եըլլարըմըզըն կիւն 10

լերի եւ թմիշելլ սըր. վէ էյէր գուվվէթ հասեպի իլէ սէքսէն էլլէօլսուր խոչ, եվնէ ծնլարըն էն էյիսի՛ զահմէթ վէ ալըը սըր. զնրա Թէզ կէչէրլէր, վէ պիզ
11 ուչարըզ։ Սէնին վազասըզնըն գուվվէթինի՛ վէ սանա վաճխ օլան գօրգույա կէօրէ խըլըմընը
12 պիլէն քի՞մ սիր։ Կիւնէչէրմիզի սայմալա էյլէ էյրէթ, քի ա՛
13 լիմ Եհուէ՛ք Համնէլիմ։ Տէօն համ Բապպ, նէչէ՛ք։ վէ գուվլ ըրընըն հագդընա նաասիմ օլ։
14 Սապահսան պիզի ի՛նայէթին իլէ տօյուր. վէ ճիմլէ կիւնլէ բիմիզաե մէսրուր ու շաղ օլալիմ։
15 Պիզէ էղնյէթ էթմէյին կիւնլէրէ՛ պէրա կէօրաեյուվմուզ սէնէ՛ էվրէ կէօրէ սիզի շաղլանալըը։
16 Ի՛րէն գուվլարընա՛ վէ շանըն ընլարըն օղուլլարընա կէօրիւնմէյին։
17 Վէ Ի՛փհենեհիզ Ա՛ղահըն ճէմա՛լն իւղէրիմիզաե օլսուն, վէ էլէ բիմիզին իշլէրինի իւղէլի ՊԼզէ մեյհասեր էյլէ. հէմ էլէրիմիզին իշլինի միկեհասը էյլէ։

ՄԻՋԱՍՈՒՐ ՂԱ՛

1 Ա՛ղահ՛ըն էօրթիւսինաե օթուրան՝ ճիմլէյէ գահիլին
2 կէօչկէնինաե գօնաճագ. Բապ աղա տէրիմ՛քի՛ փէնահկահըմ վէ հիսարըմ սըն, ջէլ կիւվէնեհյիմ՛
3 Ա՛ղահըմ սըն։ Թահդիկան օ սէնի ավճինըն տաւզաղընաան՝ հէլաք էսիճի Թահ՛ունաան գուր.
4 Թաբաճագ սըր։ Սէնի Թիւչէրի՛ բի իլէ էօրթէհճէք, վէ գանաա. ըսըր ավճնաա սըղնաճագսըն. ծնաե կէրէչէքլիյի սանա գալգան
5 վէ սիւէր օլաճագ։ Գօրգմույաճագսըն կիւճի իւքիւնթիւ՛ էճ՛ սէն՝ կիւնահուղան ուչան օպտան,
6 գարանըգտաա կիւղէն Թահ՛ունաան՝ էյլէն վազթընաա խարագ էճ՛ սէն հէլաքաէն։ Եանընաան սէն՝ վէ սազ Թարաիընաան օն սէն սիւչիճէք. ըսէ՛ն սանա էագ-
7 լաշմայաճագ։ Անճագ կէօղէրինի իւլէ պագըպ՝ ֆասըգլարըն ճէղազընը կէօրիճէքսի՛ն։
8 Ընէն քի սէն վէնահկահըմ օ-
9 լսուն Բապպը՝ Թահ՛ունըը քէնահնէ սըղնաճագ էէր գօտուն. Սանա քհմիլք օղրամայաճագ.
10 վէ չաագըընա պէլա էագլաշմայաճագ։ Չ՛իրա սէնի մէկէլքէ-
11 րինէ ըսմարլայաճագ քի՛ սէնի հէվի եօչայ ընտա սագլայալը։
12 Սէնի էլէր իւղէրինաե գալըը-քաճագլար քի՛ ատալընը Թահ՛ա չարփմայաուն։ Ա՛րալան վէ սա-
13 զըր էօչան իւղէրինէ պահաճագսըն. կէնճ ատալանը վէ աճուկրի չինհէյճ՛քսին։

Պահա ա՛լագա էթմէյի էչէն՝ 14
պէն ան ծնաե գուրթահրաճագըմ՛ ծնաե էհճէկճէկէճ յիմ՛, զնրա իմիմի պիմ։ Պահա չաղրահճագ, 15
վէ ծնա ճէվահ վէրիճէ՛յիմ՛ սըզ-ըէթաե՛ պէն ծնաե էլէ օլահճազըմ. ծնաե գուրթահրաճագըմ, վէ ծնա ի՛զգէթ վէրիճէ՛յիմ։ Օ- 16
նաե Թաբէն էյամ էլէ սույուրահճագըմ. վէ ծնա խէչաբսըը կէծահ Թէրիճէ՛յիմ։

ՄԻՋԱՍՈՒՐ ՂԲ

Շաբահթ կիւնիե իչէճ՛ Իսահ Մէզմո՛րոե։

1 Ի՛չէլ սիր Բապպա Համո էթ- 1
մէք վէ սէնին իսմինէ մէզմուր օղուճագ էա՛ Թահ՛ունա, սապահ- 2
սան ի՛նայէթինի վէ կէճէկլէրաե հագդիգաթըը խասիկր էթմէք, օն քիրիչէ սազ իւղէրինաե վէ 3
սանթուր իւղէրինաե՛ Թանսուր էլէ հիկկայո իւղէրինաե։ Չ՛ի- 4
րա էա՛ Բապպ սէնի ա՛մէլին իւ-
լէ շաղ էյլէսին. էլէրինին իշ-
լէրի էլէ մեհուր օլաճագըմ։

5 Եւ Բասպ՝ իշխերին նէ՛ ա՛ղիմ
ափր. Հիքեաորըն ղայէթ տէրին
6 ափր։ Գուշնու ալի խարաք առէմ
ալիմէղ, վէ ահմագ անկլամազ։
7 Ֆասըղլար օթ կիպի պիճամկը-
լէրինտէ, վէ հէվի եարամազը ըզ-
ձէրէյինէր չէշքլէնմիքլէրինտէ.
հայա իւլ ապատ հէլաք օլմա՛ճ-
8 րի իչինէն ափր։ Ամմա սէն եա՛
Բասպ՝ հպէտուն էիւճՀ սին։
9 Զ իրա իշմէկ ափէշմէնլէրին եա՛
Բասպ՝ ղիրա իշմէկ ափէշմէնլէ-
րին հէլաք օլամազլար. եարա
մազ ըզ իշէյինէրին հէվիսի
10 տաղըլամազլար։ Ամմա պէնիմ
պուշնուգումս քէրկէտինին կի-
սի եիւճէլտէ՛քսին. Թազէ
11 եաղ իլէ մեհ օլմնտուր։ Վէ
կէօղէրիմ՝ պէնիմ իշտին փու-
տուտա օլանլար ը կէօրէտի՛ք. գու-
ըսդլարըմ՝ իւզէրիմէ գալգան
եարամազլարը իշտեմէ՛ք։
12 Սասըդ՝ խուրմա ալմազը կի-
սի չէ՛ք-էնէ՛ք. Ի իքանատա
էրղ ալմազը կիսի պէօյիւէ՛ք։
13 Բասպըն էվնատ տիքիլէնէր՝
Ա՛ղասէրըմղան ալուտարընտա չի
14 էքըլէնէմէքլէր. Իսրայիլ ըզ-
տա պիլէ մէյլէ վէրէմէքլէր.
մա՛մուր վէ Թազէ գալտամազլար
15 քի՝ Բասպըն տօղրու օլտուղու-
նու նապղ էտէրէր. Գայտամ օ
տուր, վէ օնտա նահատլըզ եօգ
տուր։

ՄԷՆՕՄՈՒՐ ԳՂԻ

1 Բասպ փատիշահլըզ սիւրէր,
տ՛ղամէթ կիլինմիշ տիր. Բասպ
գուվվէթ կիլինիպ գուշանըր.
տինինտա տահի գայիմ տիր, զը
2 մըլտամտազ։ Թահրէքն՝ գաիմ-
տէն գայիմ օլմուշ տուր. սէն
3 եղէլտէն սին։ Ը րահագլար գա՛լ
սըրտըլտար եա՛ Բասպ՝ ըրմագ-
լար ահատարընը գալտըրտըլար.
ըրմագլար կիւրիւլթիւլէրինի գալ

4 տըրտըլար։ Բասպ հիւքսէկլէրը-
տէ ջոգ սուլարըն ահատընտան՝
տէնիզնէն գուվվէթլի տալըտալա-
րընտան գուվվէթլի տիր։ Շէ-
5 հատէթլէրին ղայէթ հագիգաթ
լը տըր. տէնին էվնինէ եա՛ Բասպ՝
Թուրն էյտա իշղոն տ՛ղամլըքեա-
գըզըր։

ՄԷՆՕՄՈՒՐ ԳՂԻ

1 Եա՛ ինթիգամլարըն Ա՛ղա-
տը Բասպ՝ եա՛ ինթիգամլարըն
Ա՛ղասը՝ իշրագ էյլէ։ Գալէ՝
2 եա՛ էէրին հաքիմի, մալղուրլա-
րա Ճ՛ղա վէր։ Նէէյի՛տէք փա-
3 սըգլար եա՛ Բասպ՝ նէէյի՛տէք
փատըղլար էօյիւնիւըէր, զը-
4 րուր նուէթ էախպ սէօյէյէնլէր,
հէվի եարամազըդ իշէյինէնլէր
էօյիւնէնլէր։ Սինին գավմընը եա՛
5 Բասպ՝ էղէրլէր։ վէ միրասընա
Ճ՛ղափա էէրլէր։ Տուէ գարը.ը
6 վէ միսաֆիրի էօշխ.ըլ.ըլէր.
վէ էօքսիւզէրի գաթէ էէրլէր։
7 Վ է տէրլէր քի՝ Բասպ կէօրմէզ.
վէ Յաղորսան Ա՛ղասը անկա-
8 մազ։ Էյ գավմտա պի խարաք-
լար՝ անկայըն. վէ եա՛ ա՛ֆմագ-
լար՝ նէ՞ զէման ա՛ղըլըանամագ-
սը՞ըզ։ Գուլտար տիքէն՝ իշէթ-
9 մէ՞զ մի. էախտա կէօղնէ եա-
վան՝ կէօրմէ՞զ մի. Թասիֆէկլէ-
10 րի Թէախպ էտէն՝ Թէքտիր էթ-
մէ՞զ մի. ատէմէ պիլմէն էօյրէ-
11 տէն՝ պէնի՞ զ։ Բասպ՝ ատէմին
հիքեարը պաճըլ օլտուղունու
պիվը։
12 Կէ՛ մուէթտու օլ ատէ՛մ քի օ.
նու Թէախպ էտէրսին եա՛ Բասպ,
վէ օնա Թէվքաճընտան Թա՛զէմ
13 էտէրսին. Ը րի օնա պէչա կիւ-
նէհնաէ բահաթ վէրէմէն, Թա
փատըղա չուգուր գալընճայա
տէ՛ք։ Զ իրա Բասպ քէնտի գավ
14 մընը պտագմազ, վէ միրասընը
Թէքը էթմէ՛զ։ Զ իրա շէրատ՛
15

հագեալ ակնդէձք, վ՚ձիւմէ
Եհովկայի տալաւալը՝ ծնուն ալ-
16 ուընձա վարձատիւր։ Պէնիմ ե-
ղբիւն Եարամպատա գալը քի՚մ
գալտար։ պէնամուսլուգ իզե-
կէնէրէ գարը պէնիմ իշիւն
17 քի՚մ տուրար։ Բայց պանա
Եարալմ Եթմէկ իսի, ազ տա
հա ձանըմ սիւքիւթ Եէշտէ տա-
18 քին օլար իսի։ Ա յաղըմ գա
յար ակսիյիմտէ, ի՚նդկէթին
Եա՛ Բագ՝ պէնի գավ՚էթմէ։
19 Էնքենարըմ ակսուսիմտէ չօղա
ընձա, Թէհէլլի էլբերին ձանըմը
մէսարար Եակը։
20 Կանանա մուղայիր ձէքիա՝
սիւզէն ելրկէթին Թախթը՚ տա-
21 նա միւշդագ օ՚ղ՚լը մու։ Տատը
ղին ձանը ա՚լէյհինէ ձէմ՚ օ-
լարլար։ Վ՚ տուչուզ գանը՚ քա-
22 արը չըգարըրլար։ Ամմա Բա պագ
վ՚նդակեանէմ՚ վ՚ Ա լահըմ սը-
23 ղընաճալըմ գայա սըր։ Վ՚ ծն
լարըն պինամուսլուգունու՚ Ի-
զէրէրինէ տէծնակ՚ձէք, վ՚
ծնլարը՚ Եարամալը ըգալրընուա
հէլաք Եակ՚ձէք։ Ա լահ՚ըմըզ
Բագ պ ծնալ՚ը հէլաք Եակ՚ձէք
սիր։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Գ,

1 Ա՚զին Բագպա ալգըշ Եակ-
լամ՚, խէլասըմըզըն գայասընա
2 կիւզկէ՚ձ չէքէլիմ՚։ Ծնուն հու-
զուրունա համա իլ՚ վարալմ՚-
ծնա մէզմուրլէր իլ՚ կիւզկէ՚ձ
3 չէքէլիմ՚։ Զ՚իրա Բագպ ա՚զիմ
Ա լահ՚ սըր՝ վ՚ հէվ ալահ՚ալը-
4 տան ա՚զիմ վտաճչահ սըր՝ Օլ
քի՚ հէրին աէրին հէրլէրի ծնուն
էլինտէ՚ հէմ տաալտարըն հէրքտէք
5 լիքլէրի ծնո՚ն տուր՝ Օլքի տէ-
նիզ ծնուն տուր, վ՚ ծնու օ Եամի-
սը՝ հէմ գալտարը ծնուն էլլէրի
6 սիւգուիս՝ Ա՚զին սէՃտէ Եակ-
լամ՚, վ՚ տիւչիւգ՚ Եարատարձը-
մըզ Բագպ՚ըն հուզուրունտա
սիզ չէՃաբէլիմ՚։ Զ՚իրա ծ՚ Ա լա-
հ՚ըմըզ սըր՝ վ՚ ծնուն օթ-
ըսպ՚ըն գալմը՝ վ՚ էլինին սիւ-
րիւսիւ խզ։

Էնչէր սոս կիւն ծնուն սէսի-
նի իշտիրակնիզ, հէրքէք էլինի-
զի գաթըլըթմտն, Մէրիպատ
կիւզի՚ չէՃտէ Մ՚ատտա կիւնիւն-
տէ կիւզի՚՝ Ռիմ սրտտա պագա
լարընըզ պինի սընտալըզ՝ պէ-
նի Թէձիւտպ էթմ՚էքը՝ ա՚մ-
մէքէրի մ տալի կիւրթիւքէր՝
Պա՚ սիւրիւքտէն գըզդ հըլ սիթ-
սինտմ՚, վ՚ ատամ՚քի՚ Պունլար
հէրքէ՚ սի՚ ա՚սր գալմ՚ սըր՝
հէմ սընտալ ես՚ալրըմը պիրլիկ-
Շէյդ՚ էլ զաղ զընտա էհմին
էթմտ՚քի՚՝ Բա՚նաթլըզտա կիւր
մէյձ՚քլէր։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Գ,Զ

1 Բագպա Ա՚զին խլաչի օգու-
յան՝ Բագպա խլաչի օգու-
յան՝ էա՛ ձիւմլէ Ճինան։ Բագ
2 պա խլաչի օղույան, ծնուն խա-
մինէ պէրիքէթմ օգույան՝ կիւն-
տէն կիւնէ ծնուն խէլասընը վիւժ
3 տէ էյլէյին։ Թայիֆէլէրտ օ-
նուն ձէլալինի՝ ձիւմլէ գալմլէր-
տէ ծնուն միւՃըզաթլարընը նագլ
էտին։ Զ՚իրա ատպ ա՚զիմ՚ վ՚
4 պայէթ մէտնէ լայըգ սըր՝ Ռիւմլէ
ալահ՚ալարտան հի յակ՚էթլու տուր-
5 Զ՚իրա գալմլէրին հէվ ալահ՚
լարը հիքէր սիր՝ կէօքլէրի ի-
6 տ՚՝ Եհովա էտսիրը։ Օնուն էօ-
նիւնտէ ձէլալու գլինէթ՚ Մագ-
ոգ տէնէսինտէ գալվէթ ու ի՚զդ՚էթ
վար։ Էա՛ գալմլէրին գագլիլե-
7 լէրի՚՝ Բագպա Թագրիր էտին,
Բագպա ի՚զդէթ ու գալվէթ
Թագրիր էտին։ Բագպա՝ խամի-
8 նին ի՚զդէթինի՚ Թագրիր էտին՝
փէշքէշ գալտրըրըզ՝ ալտունտրը-
նա կիրին։ Բագպա ա՚զիզ գիւ-
9

նէք իւէ սէձաէ գըըն · եա՛ ալիւթիւն ձիչան՝ օձուն հուղուբ-
10 ըուն ատ ան ի ւ թ ի ւ ր չ ի ն : Թ ա յ ի ֆ է ւ ը ր ա ք տէ յ ի ն քի՛ Բ ա տ պ ա փ ա տ ի ճ ա հ ը ը դ ա յ ի մ օ ը ւ ա յ՝ ս ա ր ա ը ը մ ա յ ա ձ ա գ ա ը ը ն · օ՛ գ ա ւ մ է ր ի հ ա գ գ ի ւ ը ղ ե 11 մ ու հ ա ք է մ ի ե ա ե ր : Կ է օ ք է ը ը շ ա ղ օ ը ւ ա յ՝ է ե ր մ է օ ր ու ք օ ը ւ ն ուն · ա ե ն է ղ վ է օ ձ ու ն տ օ ը ւ ա ս ու ս կ է ը ը է ե ն : 12 Ս ա ն ձ ր ա՝ օ ձ ա ս հ է ֆ օ ը ւ ն ի ւ է ղ ա ե ն ի ւ է ս ւ է ն ի ն · օ ը ղ է մ ա ն օ ր մ ա ն ը ն հ է ֆ ա ը ա ձ ա ը ը ր ը ա ը ձ է ե մ 13 ա ի ն ը է ր՝ Բ ա տ պ ը ն հ ու ղ ու ը ու ն ա ա, ղ ը ր ա օ հ է ը ի յ օ ր · ղ ի ր ա է ե ր ի ն է ե ը ր ա ա՛ թ ը ն ը հ է օ ր մ է յ է ֆ կ է ը ի յ օ ր · ա ի ւ ն է ա յ ա ա ա տ ա ա գ ա թ ի ւ ը ւ է ը ղ ե՛ վ է ղ ա մ ը է ր ե ի հ ա գ գ ի ւ ը ղ ե է ը ր ա ա՛ թ է ա ձ է ք ա ի ր :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԴԺ

1 Բ ա տ պ ա փ ա տ ի ճ ա հ ը ը դ ա յ ի մ օ ը ւ ա յ՝ է ե ր մ է օ ր ու ք օ ը ւ ն ուն · է օ ք ա տ ա ա
2 ը ա ը ա շ ա ղ օ ը ւ ա ս ը ա ը ա ր : Օ ձ ն ուն է ա ը ր ա ա՛ ք ը՝ ա ը ա ը է ը ա ի վ է ա ի ւ մ ա ն տ ը ը ր · թ ա ի ւ թ ը ը ն ը ն թ է ա մ է ի ւ՝ հ ա գ գ ի վ
3 է ե ր ի ա՛ թ տ ը ը ր : Օ ձ ն ուն հ ու ղ ու ը ու ն ա ա տ ա ա ա ի ւ թ է ը է ե ր ի ւ ը · վ է է վ է ւ վ է ա ա է ի ա ա ի ւ ի ա ի ւ է ր ի ն է ա ա
4 գ ա ը : Ը ի մ է ե ը ը է ր ի ն ա ի ւ ն է ա յ ը ա յ ա ն ը ը ա ա ը ը · է ե ր է է օ ր ի ւ ը , վ է
5 ա ի ւ թ ե ր ը ր : Բ ա տ պ ը ն հ ու ղ ու ը ու ն ա ա՝ Ձ ի ւ մ է է ե ր ի ն Ս ա ն ի փ ի ն ի ն հ ու ղ ու ը ու ն ա ա տ ա ը ը ա ր պ ա ը
6 մ ու մ ու հ կ ի պ է ր ի ր : Կ է օ ք է ը ը օ ձ ն ուն ա ա տ ա գ ա թ ը ը ն ը խ ա պ է ը է ա ե ր · վ է Ձ ի ւ մ է է գ ա ի մ է ր ի ր օ ձ ն ուն
7 ի՛ ղ է է թ ի ն ի կ է օ ր ի ւ ը է ը ր : Օ յ մ ա վ ի ւ ը ը ա հ է փ ի ւ ա ա է ա ա ի ն ի ւ է ը ր՝ հ ի ւ է ը ր ի ւ է է ե յ ի ւ ն է ն ի ւ է ը ր ու ը · թ ա ն ա ը ն ի ւ է ը ր · է՛ յ Ձ ի ւ մ է է ա ւ է օ հ ը ա ը ր՝ օ ձ ա ս ա է ձ ի ն է ա ե ր ն ը ր :

8 Ա ի ն ն ի ւ է թ ա ի , վ է շ ա ղ օ ը ւ ա ս · հ է մ Ց ու ա գ ա դ է ղ ա ը ը ր՝ ա է ն ի ն չ է ր ի ա՛ թ է ե ր ի ն ի ւ է ւ ն մ է օ ր ու ք օ ղ
9 ա ու է ը ր ը է ա՛ Բ ա տ պ ը ն : Ջ ի ր ա ա է ն

է ա՛ Բ ա տ պ ը ն Ձ ի ւ մ է է ե ր ի ն ի ւ է ղ ր ի ն է Թ ա ա՛ ր ա ա ը ն · Ձ ի ւ մ է է ա ը ր ը ը ա ր ը ը ն ի ւ է ղ է թ է ա ի ր ի ն է ղ ա է ե ի ր ը ր ն :

Ի՛ յ Բ ա տ պ ը ը ա է վ ի ն է ը ր՝ ք է մ 10 ը ի ք ա ա ն ի ք ը ր ա հ է ա ի ն · օ՛ ա ա է ի ն է ը ր ի ն ի ն ձ ա ն ի ա ը ր ը ը ն ա ա գ ը ա ր · օ ն է ա ր ը ը ֆ ա ա ը ղ է ա ր ը ր ն է վ ի ն ա ն գ ու ը թ ա ր ը ը ր : Ն ա ա ը ղ ի է ա ն ը 11 է ը ղ՝ վ է տ ղ ու ը է ե ր ի ք ը ի ի ր ի ն ի է ա ն շ ա ղ ը ղ է ք ի ի ձ ա ի ր : Ե ա՛ 12 ա ա տ ը ղ է ա ր՝ Բ ա տ պ ը ա ա շ ա ղ օ ը ւ ա ն , վ է օ ձ ն ուն ա՛ ղ ի ղ է ը ր ի ն է հ ա մ ա ե ա ա ի ն :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ԴԸ

Մ կ ղ մ ը ը :

Բ ա տ պ ա ե է ն ի ի ի ա հ ի օ ֆ ու 1 յ ու ն , ղ ի ր ա ա՛ ձ ա ա ր ը ա ղ ա ր ը ը ա ը · օ ձ ն ուն ա ա ղ է ղ ի վ է ա՛ ղ ի ղ ֆ օ ը ւ ու օ ձ ն ուն ի ի է ւ ն ի ի ե է ա ա ա ի ն է ղ է ե ա ի : Բ ա տ պ ի ի ե է ա ա ը ն ը ա ի ր 2 ա ի ր ա ի · թ ա յ ի ֆ է է ր ի ն կ է օ ղ է ե ր ի ն ա ա տ ա տ ա գ ա թ ը ը ն ը ա ձ ի ի ք ա ա ր է ղ է ա ի ա ի : Ի ա ր ա յ է է ղ է վ ի ն ի ն հ ա գ 3 գ ի ն ա ի՛ ն ա յ է ե ր ի ն ի ի վ է հ ա գ ի ֆ ա ա. թ ը ը ն ը ղ ի ք ը է ղ է ա ի · է ե ր ի ն Ձ ի ւ մ է է ա ա ձ ա ր ը ը Ա ի ա ի ն ը մ ը ղ ի ն ի ի ե է ա ա ը ն ը ն կ է օ ր ի ւ է է ը ր : Ե ա՛ Ձ ի ւ մ է է 4 է ե ր՝ Բ ա տ պ ա կ ի ւ ը ղ ա ի ա ն ք է ք ի ն , ա է ա տ ա է ի ր ի ֆ՝ ա ի ղ ը ղ է ա ի ն , վ է մ է ղ մ ա ը օ ձ ու յ ու ն : Բ ա տ պ ա ա թ ա ն 5 պ ա ը ը ի ի է՝ Թ ա ն ի պ ա ը վ է մ է ղ մ ա ը ա է ա ի ի է ի ի ի ղ մ ա ը օ ձ ու յ ու ն · Պ օ ր ա ը ա ի ր վ է ա ու ը ր ն ա է ա ի ի է՝ 6 Բ ա տ պ փ ա տ ի ճ ա հ ը ը դ ա յ ի մ օ ը ւ ա յ՝ է ե ր մ է օ ր ու ք օ ը ւ ն ուն ա տ ա կ ի ւ ը ղ ա ի ա ն ք է ք ի ն : Տ է ն ի ի ղ 7 վ է օ ձ ն ուն ա ո ղ ու ա ս ու ս՝ ա ի ւ է ն ա վ է օ ձ ն ուն ա տ ա ա ա ք ի ն օ ի ա ն ի ի ա ր ա է ա տ ա վ է ր ա ի ն : Բ ա տ պ ը ը ն հ ու ղ ու ը ու ն ա ա 8 ը ր մ ա գ ի ա ր է ե է ա ր ի ի ր ը ն ի ի ա ր , տ ա ղ ի ա ր պ ի ր ք ը ա է ա ա ղ է ղ ը է է ա ի ն ի է է ր · Ջ ի ր ա է ե ր ի ն է է ր ա ա ե ա ի ն 9 ն ը կ է օ ր մ է յ է կ է ի յ օ ր · ա ի ւ է ն է ա յ ա ա տ ա տ ա գ ա թ ի ւ ը ղ է՝ վ է

գավազնէրդ հադպ իւզդ չէրա-
ամ էակճէք սիր :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Ղ.Թ

1 Բապպ վասիշահզդգ սիւբէր,
գավմէր սիթիրխիլէր · օ՛ք-
րովւէլէր Է-ւէլէնաէ օղուրուր,
2 նէր սարսըլըր : Բապպ Սին-
սա ա՛զիմ սիր · հէմ օ՛ ձիւմէ
գավմէրին իւզէրինէ եիւճէլմիշ
3 սիր : Անդին ա՛զիմ վէ հիյաթի-
լու իամինէ համա հաւէր · Ա-
4 ւահ ա՛զիզ սիր : Հէմ վասիլա-
հըն գուվվէթի՝ չէրա՛մ սէ-
վէր · անդ ասղուլուդգ գայիմ
էթաիին · սէն Յակոբա չէրա-
ա՛մ վէ հադգանիյէթ էհլու էյ
5 լէտին : Ալահըմզդ Բապպը եիւ-
ճէլտին , վէ այալըրըն պատա-
մադրնա սէճաէ գըլըն · Ա-
6 ւահ ա՛զիզ սիր : Մովսէա վէ Ա-
հարոն ծնուն քեահինէրի իլէ՝
վէ Սամուէլ ծնուն իամինէ նիսա
էակնէր իլէ Բապպա չաղըրըր-
ըար իտի , վէ ան-ա՛րա ճէվապ վէ-
7 րիր իտի : Օնլարա պուլութ սի-
լէկինաէ սէօյլէր իտի · ծնուն
չէհատէվէրինի՝ վէ ծնլարա վէր-
տիյի գանունու սագլարըար ի-
8 տի : Եա՛ Ալահըմզդ Բապպ՝ ծն-
ըարա ճէվապ վէրտին · ծնլարա
ա՛փվէմիձի Ալահ իտին , վէ
ա՛մէլէրի իչինն ինթիգամ ալըճը
9 իտին : Ալահըմզդ Բապպը եիւ-
ճէլտին , վէ ա՛զիզ ասղլանա սէճ-
աէ գըլըն · վէրա Ալահըմզդ
Բապպ ա՛զիզ սիր :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ Ճ

Համա մէզմուրուն :

1 Բապպա կիւլպեանդք չէքին՝
2 եա՛ ձիւմէ նէր : Բապպա շաղ
լըդ իլէ ի՛պաաէթ էտին · ծնուն
3 էօնիւնէ ալգըշ իլէ վարըն : Պի-
լին քի Եհովա՝ Ալահ օ տուբ-
ալին օ եարաթմըշ , վէ պիղքէն-
աիլ ալն աէյիլ · պիղ ծնուն գավ-
մըդ՝ վէ մէրա՛սիլնէն սիբրիսիւ իչ-
Ծնուն գափուլարընա համա ի- 4
լէ՝ ավլուլարընա չիւքը իլէ վա-
րըն · ծնա համա էտին , իսմինէ
պէրէքէթ օղույուն : Չիրա Բապպ 5
էյի սիր · ծնուն ի՛նայէթի էպե-
տի՝ վէ հագիգաթը ասվլատն թա
աէվէնաէք սիր :

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ՃՆ

Դաւթին Մէզմուրու :

Ի՛նայէթ վէ չէրա՛թ իլահի- 1
սի օղույաճալըմ · եա՛ Բապպ՝
ատնա մէզմուր օղույաճալըմ :
Պրնաիվ եօլտա ա՛գըլանէ հա- 2
րաքէթ էաճէ՛յիմ · պանա նէ՞
դէման կէլէճէքսին · էվիմին ի-
չինաէ եիւրէյիմին քեամիլ էյի
իլէ եիւրէյէճէյիմ : Կէօղլէրի- 3
մին էանիւնէ եարամազ չէյ գո-
մայաճալըմ , աղըզընդգլար իչին-
աէն լըրտահ էթմէյիմ · պո՛ պանա
եավրըմայա : Ի՛չրի եիւրէքլի օ- 4
լան՝ պէնաէն կիթմէն · եարա-
մազը թանըմայաճալըմ : Օլ կիսզ 5
վաէ գօնդուսունա ղըյաթէք ե-
ատնի գըլըաճալըմ · եիւճէ կէօղ-
լույէ վէ գոպարմըշ եիւրէքը ի յէ
թէհամմիւլ էթ մէյէճէյիմ կէօղ- 6
լէրիմ եէրին հագիգաթ ալէրինին
իւզէրինէ օլաճագ քի՝ պէնիմ իլէ
ատրին օլաըար · չըլքաամիլ եօլտա
եիւրույէն՝ պանա խըղմէթ էտէ-
ճ՛ք : Հիլէբաար օլան՝ էվիմին ի- 7
չինաէ ատրին օ՛մայաճագ · եա-
լան սէօյլէյէն՝ կէօղէրիմին էօ-
նիւնաէ մուգիմ օ՛մայաճագ : Եկ- 8
րին հէվ փասըղլարընը հէր սա-
պահ գըրաճալըմ՝ քի՝ Բապպըն
չէհրինաէն հէվ եարամազըդ
իչէ՛յինէրի հէլաք էտէյիմ :

ՄԱԶՄՈՒՐ ՃԲ

Տէրախնդրեան սրտիցըսպ Բասպ. ալեն հաղորդուհնա էնքվաբերը աճաքսիլեանակ նիյաղը :

1 Ա՛յ Բասպ նիյաղըմը ան կ. լէ · վե փէրեաբըմ սանա վա.
2 րա : Սըգվէթիմին կիւնիւնաւ եիւզիւնիւ պէնաւն կիղկէմ , գուլաղերը պանա մէյլէմ · չա. ղըրըղըմ կիւնաւ՝ պանա թէղ
3 ճէվապ վէր : Ձ իրա կիւնըլերիմ սիւթիւն կիպի ար քէնտի · վե քէմիքըլերիմ չալը կիպի եանսը.
4 ըը : Օթ կիպի վաբուլապ եիւ բէյիմ գուբուտաւ · ղիրա ևքմէ.
5 յիմի եէմէյէ ուշուրմաւմ : Ան հըմըն սէտաաբնաան՝ քէմիքըլե.
6 րիմ թէնիմէ եաճիրըը : Չէօ. լիւն բահամ գուշունա պէնկղէ ամի · վիրանէլերին ոզյու գու.
7 շու կինպի օլաւմ : Ոյդաւսուզ գաղըդ՝ աամ իւղերինաւ եալը նըղ օլան սէրլէ կիւղի օլաւմ :
8 Տիւմէնլերիմ պէնի պիւթիւն կիւն թահդիր էսէրլէը · ա՛էյ. հիմէ գուաաւ բանըը՝ պէնի եէ.
9 մէն սէպէպի էսէրլէը : Ձ իրա էքմէք կիպի քիւլ եէպիմ · վե Յէ քիմի կէօշէաըրմիլէ գարըշթը.
10 ալմ , սէնինի իշըմըն վե պա. զարլընըն եիւզիւնաւն · զ իրա
11 պէնի գալաբըրդպ աթաբեն · Սինի լերիմ ուղանմըշ կէօնկէ կիպի աիր · վե պէն օթ կիպի գուբուտաւմ :
12 Ա՛յմա սէն եա՛ Բասպ՝ էպե. սէն պադի սինի , վե զիբրին տէվե
13 սէ տէվե աիր : Սէն գալդը՛պ՝ Սիօնա մերճաամէթ էսէտ՛քսին , զիրա նա հիւսնի նազար իլէ պադմանըն վարթը տըր · էյնն քի Թային օլանմուշ վադըթ
14 կէլսի : Ձ իրա գուլլուն մուսն Թաշտերընաան հաղը էսէրլէը · վե Թավրաղընա հիւսնի նազար
15 լէ պադարըտը : Վէ Թայիփէ. լէր Բասպըն խամինաէն՝ վե եէ. բրին ճիւմլէ փառիշտալարը սէ. նին ճէբրայնաէն գօրդաճագար :
16 Ձ իրա Բասպ Սիօնու պինա է. տէ՛ք · քէնտի ճէնալի իլէ կէօ.
17 լիւնէ՛ք : Գրաղըմըշլարըն նի. յաղնա նազար էսէ՛ճէք · վե ընշարըն նիյաղնը խոր կէօրմե.
18 յէ՛ճէք : Պու՝ կէլէ՛ճէք աէվրէ եաղրաճագ · վե եարաալը՛ճագ գաւմ՝ Բասպա համա էսէ՛ճէք :
19 Ձ իրա ա՛յնը եիւճէ հաւալինաէն պադիշը · Բասպ կէօքաէն էերէ
20 նազար գըլըը , քի մանպուաան աշնազարընը իշտեֆ · էօլիւմէ
21 հիւքմ օլմուշլարը չէօզէ · Թա.քի Բասպըն խամին Սիօնաա՝ վե օ. նուն մահինի Եղուսաղէմտեֆ
22 նագլ էաէ՛էը , Բասպա ի՛պա. աէթ էթմէ՛յէ գաւմդէր վե մեմ լէքէթլէը պերլքաաէ ճէմ՛ օլուսգ. լարը զէման :
23 Ֆագա Թըմը եալաա զայի՛ֆ. լէթաի · կիւնլերիմի գլուսալճ. ար : Տէաիմ՛քի՝ Եա՛ Ալլահըմ
24 պէնի կիւնլերիմին եարըալնաա գալարլըմա · սէնին հըզլարընը՝ աէվլերդէ՛ աէվլէր աիր : Եէ.
25 րի պաահմաէն պէրուս Թէմէլէ. տին · վե կէօքլէր էլէրինին ա՛. մէլի աիր : Օնլար հէլաք օլա.
26 ճադ , ան իսէ պադի սուրա. ճագարն , վե ճիւմլէսի էսվաալ կիպի իպրահաճագ · մնլարը լի. պաս կիպի աէյհէթիւլճէքսին՝ վե աէյհէլճէլբէր : Լաբին սէն
27 հէման օ ուան , վե հըզլարըն աիւ. քէնտէ յէճէքլէր : Գուլլարընըն օ.
28 ղուլլարը ոաբին օլաճագ · վե օն. լարըն գիւրիւյէթի սէնին հու. ղուրունա մուգիմ օլաճագ :

ՄԱԶՄՈՒՐ ՃԻ

Դաւթին Աէղ՛ուրա :

1 Եւ՝ ձանըմ Բապպա՝ վէ հէվ
աէրաէնէմ ծառն ա՛ղիզ խամինէ
2 պէրէքէթ օգու։ Էյ ձանըմ՝
Բապպա պէրէքէթ օգու. վէ օ-
նուն ձիւմլէ էնսանլարընը ու-
3 նուդմա։ Սէնէն հէվ էարա
մաղլըգլարընը ա՛իվ էաէն՝ ա-
նէն ձիւմլէ մալ բաղլարընա էվ-
4 վէլէն օ տաւը. Սէնէն էօ՛մ-
նիւ էիւրիւբլիւքսէն ֆիտա է-
աէն՝ աէնէ էնսայէթ վէ մէրճա-
մէթլէր իւլ Թաձէյան օ տաւը.
5 Սէնէն վիւճուդունի էյլիք իւլ ա-
յարան օ տաւը. կէնձ էյլէն գալ
Թալընէք կիւպի եէնիլէնմէձէք
ալը։
6 Բապպ հէվ զուլմ ալդընտա
օլանլարա ասատպաթլար վէ շէ-
7 բաթլար էարա էաէը։ Մոլսէ-
սէ քէնտի եօլարընը՝ Խարայէլ օ-
զուլարընա քէնտի ա՛մէլլէրինի
8 պիլտիրսի։ Բապպ բահիմ վէ լա-
Թիֆ՝ սապդի ա՛ղիմ՝ վէ էնայէ-
9 Թի զանի ալը. Տայիմա էէքիշ
մէզ, վէ էպէնան քէնտ սապդա-
10 մաղ։ Պիզէ կիւնահլարընմընդա
կէօրէ էյլէմէսէ. վէ եարսմաղ-
լըգլարընմընդա կէօրէ պիզէ ձէզա
11 վէրմէսէ։ Զիրա էնայէթի ծո-
ուան գօրգանլարընը իւղէրինէ՝
կէօք եէրանէն եիւքսէք օլտուղու
12 գաւաը ա՛լա տալը։ Գապպահաճ-
լարըմընդը՝ կիւնահլարուաս կիւն-
ոպէնընտան իրագ օլտուղու
գաւաը պիզանէն իրագ էթմէ։
13 Բապպ քէնտիսինաէն գօրգանլա-
րա՝ պապա օղուլլարընա մէրճա-
մէթ էթմէյի կիւպի մէրճամէթ
14 էաէը։ Զիրա օ՝ եամընընձարընընդը
պիլտը. Թօփրագ օլտուղունու-
15 զը զիքը էաէր։ Ադամըն կիւն-
լէյի օթ կիւպի ալը. կիւնահա-
րընընդ չէչէյի կիւպի չէչէբլէնիր։
16 Զիրա ծառն իւզէրինէ էե-
կէչէր տէ՝ եօղ օլար. վէ ծառն
մահալի ծառ ալընդը պիլմէզ։
17 Լոքմն Բապպընն էնայէթի էզէ-
տէն Թա էպէտէէք՝ ծառան
գօրգանլարընն իւղէրինէ ալը.
վէ ատատպաթը օլտուղար օղուլ-
լարընա ալը. Օնլարա քի ա՛ղ-
18 ալընը սապդարընը, վէ Թէնապի-
լէրինի էէրա էմմէյէ խաՀԹը-
լարընատ հընձիզ էաէրլէր։
Բապպ ԹախԹընը կէօքտէ գա-
19 յիմ էյլէսէ. վէ ծառն վատա-
շահընը ձիւմլէյէ հիքմէթի
պէրէր։ Բապպա պէրէքէթ օ-
20 գուդան՝ էյ ծառն գուվվէթտէ
ղորղու մէլէքլէրի քի՝ ադօղլանման
սէօնմի ալընմըյէմէք իւլ ծառն էմ-
րինի էձրատ էաէրսինիղ։ Բապ-
21 պա պէրէքէթ օգուդան էյ օ-
ղուն հէվի ա՛ղէրլէրի միւրատը-
նը էձրատ էաէն խըզմէթձիլէրի։
Նա՛ հէվի ծառն ա՛մէլլէրի՝ ծառն
22 հիքմէթինն հէվի մահալլէ-
րինատ Բապպա պէրէքէթ օգու-
դուն. էա՛ ձանըմ՝ Բապպա պէ-
րէքէթ օգու։

ՄԻՋԱՄԻՐ ՃԻ

1 Նա՛ ձանըմ՝ Բապպա պէրէ-
քէթ օգու. էա՛ Ալլահըմ Բապպ՝
պայէթ իւլ մուա՛ղզամ սըն. ան-
ձէլլուս զինէթ կիյինմիշսին.
2 Բէյդա լավատա կիւպի պիւրիւ-
նէն՝ կէօքլէրի վէրսէյլը կիւպի
էայան սէն սին. Երէնատ էևէձէ
3 հավվէթլէյինի ատըլտըգտա էա-
Թան՝ պուղութլարը քէնտինէ ա-
Բապպա էաէն՝ բիւղիւարընն գա-
նատարը իւղէրինատ կէվէն սէն
սին. Մէլէքլէրինի բուհուդը՝ խըզ-
4 մէթձիլէրինի ա՛թէձ ա՛լէվի էաէն
սէն սին։
Նէրի գա՛ձէլէրը իւղէրինէ
5 Թէմէլլէտի. էաէտ իւլ ապտա
գըմըլտանմայաճագ սըր։ Ծառ
6 ա՛ղինդիլը իւլ էավատ իւլ կիւպի
էօրԹաէն. ատուլը ապտալը իւ-
զէրինատ տուլ տաս։ Ծնըդ ա-
7

նին Թա՛զիրինաէն գաչտըլար · սէնին կիւրջէմէնին սէպինաէն
8 փիրար եթակէր : Տաղլարա չըգ-
սըլար , տէրէլէրէ՝ օնլարա Թէ-
մէլ գօռուլուշն չօլ մահալէ էն-
9 տիլէր : Սինօր գօռուն ֆի՝ կէչ-
մէյէլէր · տէօնիւպ՝ էէրի Տօրմէ-
մէյէլէր :
10 Տէրէլէրէ փուռնկարլար կէօն-
տէրիր · օնլար տաղլարըն արա-
11 սընտա եիւրիւրլէր : Օնլար սահ-
րանըն հէվ հայվանլարընը սու-
վարըրլար · Եապան եչէքլէրի
սուսուղլուգլարընը քէսէրլէր :
12 Օնլարըն Լանընտա հավանըն
գուչլարը սաբին օլուրլար · տալ-
լարըն արաբընտան սէտա վէրիր-
13 լէր : ՆիւՃէ հավվէթլէրինտէն
տաղլարը սուվարըր · սէնին ա՛-
մէլլէրինին մէյվէսինտէն էէր տօ-
14 յար : Տավարլար իչիւն օթ՝ վէ
տաէմին իսըղմէթի իչիւն չինէն
պիթիրիր քի եէրտէն էքմէք չը-
15 գարա , վէ տաէմին եիւրէյինի
շալ էտէն շարապ քի՝ եիւզիւ
եաղտան զի յատէ բուչան էտէր ,
հէմ էքմէք ֆի՝ տաէմին եիւրէյի-
նի գավիլէտիր :
16 Բապպըն աղաՃլարը՝ օնուն
տիքտիյի Լիբանանըն էրզէրի
17 տօյղուն տուբ · Օրտոտա քի գուշ-
լար եուվալարընը էտէրլէր · լէյ-
լէյին մէքեանը՝ չամլար տըր :
18 ՆիւՃէ տաղլար տաղ քէչիլէրի-
նին՝ վէ գայալար տոտա Թավչան-
լարընըն փինակեահի տիր :
19 Վագիլար իչիւն պյը եավիտը-
20 կիւնէչ ղուրուպինի պիլիր : Գա-
բանլըդ գօրտուն , վէ կէՃէ օլուր-
օնտոտա օրմանընն հէվ Ճանավար-
21 լարը հարաքէթ էտէրլէր : կէնՃ
արսլանլար չիքեար իչիւն՝ վէ Ա-
լահտան Թաւա՛ղլարընը տիլէմէք
22 իչիւն պէօյիւրիւրլէր : Կիւնէչ
տօղումՃա՝ ՃէմՃ՝ օլուրլար , վէ
23 ինէրինտէ եաթարլար : Աաէմ՝
Թա ախշամտաէք իչինէ վէ խըզ-
մէթինէ չըգար :
Իչէրին նէ՞ ա՛զիմ տիր եա-
24 Բապպ, Ճիւմլէսինիլ ըմիլ եավ-
տըն · էէր սէնին մախլուգտընըն
իչէ տօլմուշ տուր : Պու տէնիզ՝
25 պէօյիւք վէ փէք կէնիշ տիր · օ-
բատտա հիսապսըզ սիւրթիւնին-
լէր՝ քիւչիւք իչէ պէօյիւք հայ-
վանլար վար : Օրատտա կէմիլէր՝
26 օնտա օյնամագ իչիւն եարաթ-
մըշըն Լէվիաթան փախէ էիւրիւր-
Հէվիսի սէնտէն պէքլէրլէր քի՝
27 վաթընՃա էէմէքլէրինի վէրէ-
սին : Օնլարա վէրիրսին , տէվ
28 չիրիրլէր · էլինի աչարսըն , նիչ-
մէթ իչէ տօյմուշլար : Նիւզիւ-
29 նիւ կիղչէրսին , իղթիրապա տիւ-
չէրլէր · օնլարըն բուհտունու ա-
լըրսըն , էօլիւրլէր , վէ քէնտի
թօփրագլարընա տէօնէրլէր :
Բուհտունու կէօնտէրիրսին , օն-
30 լար եարատընըր · վէ էէրին եիւ-
զիւնէ էէնիլէտիրսին :
Բապպըն Ճէլալի էպէտէն օ-
31 լա · Բապպ՝ իչէրինտէն մէս-
բուր օլա : Էէրէ պագար , վէ օ
32 տէթիրը · տաղլարա տօգանըր ,
վէ տիւթէկլէրը : Ւօ՛մրիւմտէ
33 Բապպա իլահի օգույտաՃաղըմ-
պէն տուրսուգՃա՝ Ալահ՚ըմա
մեզմուր օգույտաՃաղըմ : Օնուն
34 հագդընա ԹէՓէքքիւրիւմԹաթ-
լը օլաՃագ · պէն Բապպատա շալ
օլաՃաղըմ : Կիւնահքեարլար էէր-
35 տէն տիւքէնէՃէքլէր , վէ փա-
սդլար եօղ օլաՃագլար · եա՛
Ճանըմ՝ Բապպա պէրէքքէմ օ-
գու · Ալէլուիա :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԹ

Բապպա շիւքր էտէն , օնուն 1
եամինէ նիտա էտէն · օնուն իշ
լէտիքլէրինի գավմէրտէ պիլտի-
րըն : Օնա իլահի օգույուն , օ- 2
նա մեզմուր օգույուն · օնուն
ՃիւմլէՓիղլաթլարընը զիքր

3 Հաին : Օնուն ա՛ղիղ Իսմի Իւէ
Իփեթիսար Հաին . Բապպը ա-
բրայանլարըն Հիւբէյի Հազ օ-
4 ռան : Բապպը վէ օնուն գուվ-
վէթինի արապըն . տայիմա օնուն
5 Հիւզիւնիւ Թալսըպ Հաին : Օ-
նուն Հէթիյի մի՛ճիզաթլարընը՝
ա՛լամէթլէրինի՝ վէ ազղընըն շէ-
6 րիա՛թլարը զլքը Հաին , Եա՛
օնուն գուլլու Աբրահամըն զևրը-
րիկէթի՝ Հ՚ օնուն սէչիմիչէրի
7 Յակոբուն օղուլլարը : Նո՛վա՝
Ալահըմըզ պու տուր . օնուն
չէրիա՛թլարը պիւթիւն Հէրտէ-
պիր :
8 Ա՛հալը Հպէհէն՝ Համ Հէթ-
միյի սէօզիւ պին սէվկիսէք
9 Խաթըրընատ ԹուԹար , օնու քի
Աբրահամ իլէ քէսիլսի , վէ Ի-
10 սահակա Հէմին Հ՚լէսի , վէ Յա-
կոբա գանուն իլէ՝ Իսրայէլէ Հ-
պէհի ա՛Հա իլէն նապիթ Հ՚լէ-
11 յիպ , տէհի . Սանա Վանան
տիյարընը՝ միրասընըզըն Հիստէ-
12 սի տէյիւ վէրէճէհիմ՚ , օնլար
տուհա սայրատա վէկք ազ՝ վէ օն-
13 տա միսափիրլէր Հքէն , վէ օն-
լար Թայիֆէհէն Թայիֆէհ՚ պիր
մէմլէքէթէհէն պիր զղայի գավ
14 մա Հկէլէր Հքէն , օնլարա զուլմ
Հէմճ՚ պիր քիմսէ՚ սլրագմա
սը . Հլա օնլարատն ՀօԹիւրիւ
միսաֆիրհլար Թա՛զիր Հ՚լէսի .
15 Մէսիհ՚լէրիմճ տօգանմատն , վէ
վէկյամէթլէրիմճ քէմվիք ՀէԹ-
մէն փէխ՚ :
16 Վէ Հէբրին Իսհէրինէ գըԹլըգ
չաղըրտը . Հքէմ՚յին Հէր ա՛սա-
17 սընը գըրտը : Էօնլէրինէ՚ ա-
տէմ Հէօնտէրտի . Յուսէ՚ի՛ գուլ
18 Իչիւն սաԹըլտը : Օնուն այագ-
լարընը պուգաղը Իլէ Լինճիթմա՚-
լէր . քէնտիսի տէմիրճ վուրուլ
19 տու : Թա սէօզիւնիւն կէմճ՚էսի
գէմանընատէք , Բապպըն տէօ-
զիւ օնու Իմ Թիհան Հ՚լէսի :
20 Փաաիշահ Հէօնտէրիսի՝ օնու Հէօղ-
սիւ . գավմէրինն զա պիթի տէ օ-
նու սալը վէրտի : Օնու քէնտի 21
Հվինէ սահիպ՝ վէ ճիւմլէ Համա-
քինէ զապԹ նատպ Հթմի քի՝
պէյլէրինի պէյհնտէյի Հճպի 22
պաղայա , վէ ԻսհէՀյարլարընը
ա՛լմ Հտէ :
Անանն Իսրայէլ Մըսըրա վար- 23
ը . վէ Յակոբ՝ Բամ տիյարըն-
տա միսաֆիր օլտու : Վէ գավ 24
մընը զայԹ Իլէ մէյվէսար գըլ-
տը , վէ օնլարը՝ օնլարա սըգ-
լէթ վէրէնլէրտէն գուվվէթլի Հյ
լէտի : Օնլարըն Հիւբէյինի տէօ 25
տէրտի , քի գավմընատն Իբրահ
Հտէվը , գուլարընա Հնվէ տիւ-
զլէրը : Գուլու Մովսէսի՝ Հ՚յ 26
սէֆտիյի Ահարոնու կէօնտէրտի :
Օնլարըն արասընատ օնուն ա՛- 27
ճայըպ Իլէրինի՝ Հտն Բամ
տի յարընատ մի՛ճիզաթլար Հթ-
տիվէր :
Վ՚ասանլըգ կէօնտէրտի , վէ 28
գարանլըգ օլտու . վէ սէօզիւնէ
մու Խալիֆէթ Հթմէմիվէր : Սու- 29
լարընը գանատ սէօնտէրտի , վէ
պաղըգլարընը Հօլտիւրտիւ : Օն- 30
լարըն տիյարը Հօգ գուրպաղը-
լար Հյգարտը . փաաիշահլարը-
նըն Իչ օտալարընատէք Հնէ՚էր :
Սէօյլէտի , վէ տիւրլիւ տիւրլիւ 31
պէօճէքլէր՝ ճիւմլէ սինօրլարընը-
տա քէնվէվէր կէլտի : Տիյարա- 32
բընատ օնլարըն Հաղմուրու Հէ-
բինէ տօլու՝ աԹէՀ ա՛Հվէվէրի վէր-
տի : Վէ պաղլարընը Հմմ ինճիր 33
աղաճլարընը վուրտու . վէ սի-
նօրլարընըն աղաճլարընը գըր-
տը : Սէյլէտի , վէ Հէթիվէվէր՝ 34
Հմմ Հիտապըղ ԹըրԹըլտը Հվէ-
տի : Վէ օնլարըն տիյարընատ 35
ճիւմլէ օԹու Հէտիվէր . Հմմ
Թօփրագլարընըն մէյվէսինի Հէ-
տիվէր : Վէ տիյարընատ 36
ճիւմլէ իւլ տօղուրտու՝ Հնվի գուվ-
վէթլէրինն Իլքինի վուրտու :
Վէ օնլարը Հիւմիւշ վէ ա՛Թուն 37

իւէ ջգաթսը • վէ սրպէթլորըն-
38 տա զայի՛ֆ եօղխոի։ Օնլարըն
ջդաղըղընտա՝ Մըսըր շաղ օլտու-
զնրա գօրգուլարը՝ օնլարըն իւղէ-
րինէ տիւշմիւշխոի։
39 Իւօրթիւ իւլուն պուլուէ՝ վէ
կէձէկտ ըշդ վէրմէը իչիւնաթէշ
40 եայտը։ Տիւէխոիւէր, վէ ալը
տըրձին կէթիրտի • վէ օնլարը
կէնջ էքմէյի իւլէ տօյուրտու։
41 Գայոյը աչտը, վէ տուլար ագ-
ուրլար • գօրագ եէրլէրտէ ըր-
42 մագ կիւլի եիւրիւտուէր։ Ջի-
րա գուլու Աբրահամա օլան ա՛-
զընդ սեօզլիւնիւ դնէր էյլէտի։
43 Վէ գավմընը սիւրիւր իւլէ՝ սէ-
չիլմիշէրինի ալդըշ իւլէ ջգաթսը։
44 Վէ օնլարա թայիֆէկլերին տի-
կարլարընը վէրտի • վէ ի՛ամմէթէկ-
լերին էմէյինի զապթ էթտիւէր։
45 Թաքի օնուն գանունլարընը սագ-
լայալար, վէ չէրիա՛թէկլերինի
հըֆզ էտէկէր • Ալէլուիա։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃՋ

1 Ալէլուիա։ Բասպա չիւքր
էտին, զնրա էյլի սիր • զնրա օ-
նուն ի՛նայէթի էպէտի սիր։
2 Բասպըն գուտարէթլու իւլէրինի
քի՛մ թա՛պիր էտէ, օնուն ձիւմ-
լէ համտընը քի՛մ իւան էյլէյէ։
3 Նէ՛ մու թլու հագդը սագլայան-
լարա, հէր զէմանտէ սատադաթ
իւլէյինէ։
4 Նա՛ Բասպ՝ պէնի գավմընա
օլան հիւանի բիզանա կէօրէ զնրը
էյլէ • պէնի խէլասընն իւլէ զի-
8 յարէթ էյլէ • Քի սէչիլմիշէրի-
նին էյլէյինի կէօրէյիմ, սէնինն
Թայիֆէնինն շաղ ըղը իւլէ շաղ օ-
լայըմ, սէնինն միրասընն իւլէ ի՛ֆ-
6 Թիխար էտէյիմ։ Պասպալարը-
մըզ իւլէ կիւնահ իշլէտիւք, նա-
բամազ ըդ էթտիւք • ֆըրէֆ իշլէ-
7 տիւք։ Պասպալարըմընդ Մըսըրտա
սէնին մի՛ֆիզիպաթլարընը անկլա-
մատըղար, ի՛նայէթինին չօգլու-
ղունու զնրը էթմէտիւէր, վէ
սէնիզնն եանընտա՝ Գըզըլ տէ-
նիզտէ ա՛սը օլտուղար։ Ամմա 8
օնլարը քէնտի խամի խաթընը ի-
չիւն խէլասա էյլէտի քի՝ գուտարէ-
թինի սէչտան էտէ։ Վէ Գըզըլ 9
սէնիզնի ազարլատը, վէ գուրու-
տու • վէ օնլարը էնկինէրտէ՝
չէօլտէ կիպի եիւրիւթտիւ։ Վէ 10
օնլարը խասխի էլինտէն գուր-
թարտը, վէ օնլարը սիւչմէն էչ-
լինտէն խէլասա էյլէտի։ Վէ ան- 11
լարա սըգլէթ վէրմինէրի սուլար
գափլատը • օնլարտան պիրինի
գալմատը։ Օլաէմ օնուն սէօզ- 12
լէրինէ ինանտընլար • համտընա
իւլտի օգուտտուղար։
Օնուն իշլէրինի թէգ ունուէթ- 13
տուլար • օնուն նասիհաթընա
պագմատընլար։ Վէ չէօլտէ իշ- 14
թահ ուլ արզու էթմէյինէ • վէ
պէհեապանտա Աղտհը սընատը-
լար։ Վէ օնլարա տիլէմէքլէրին- 15
նի վէրտի • ամմա ձանլարընա ա-
րըզըղ կէօնտէրմի։
Հէմ օրտուտա Մուսէսի՝ վէ 16
Բասպըն ա՛զիզի Ահարոնա հա-
սէտ էթմէյինէ։ Եէր աչըլըպ՝ 17
Դաթանը եուէթտու • վէ Աբի-
րոն ձիւմհիւրիւնինէ էօրթմէյէ։
Վէ օնլարըն ձէմաա՝թընտա ա- 18
թէշ թուէթուշտու • ֆաալը պլարը
ա՛լէվ եագտը։ Գորբէտէ պուշ- 19
զալու եափտըլար • վէ տէօքմէ
վուէթա սէձտէ գըլտըլար։ Վէ 20
օնլարըն ի՛ղզէթինի օթ եէյէն
սըղըրընն սուրէթինէ տէյիլթիր-
տիէր։ Օնլարըն գուրթարըճը- 21
սը Աղտհը ունուէթտուար, քի
Մըսըրտա ա՛զաիէթլէր՝ Գամ 22
տէյարընտա մի՛ձիզաթլէրի՝ Գը-
զըլ սէնիզտէ հիյայէթլու իշլէր
էյլէտի։ Խամէ էյլէր սէչիլմիշի 23
Մովսէս գըրղընտա՝ օնլարը հէ-
լաք էթմէքտէն զաղատընը սէօն-
տէրմէք իշլէն օնուն հուզուրուն

տա տուբմասա խոլ , ծնլարը հե-
լաք հաէյիմ տէր խոլ ։
24 Վէ արղուլու ալ յարը բէտա
էթմիլէր · օնուն սէօղնանէ ի-
25 նանմազլար ։ Վէ չաղըրլարըն-
տա մըղըլտանտըլար · Բապպըն
26 սէօղնանիւ տինիլէմէտիլէր ։ Վէ
ծնլար էլնէն ալնըն գալըղտըղ-քի՝
27 ծնլարը էօլմակ ալուշուրդ · Հէմ
ծնլարըն զնուրըյէթինի Թայ
ֆէէրտէ ալուշուրդ , վէ ծնլարը
տիյարլարա տաղըտա ։
28 Վէ Բնվնեգուվա նշհագ օլ
տուլար · վէ հօլնուէրին գուր
29 պանլարընը էէտիլէր ։ Վէ ա՛-
մէլէրի նշէ Բաղդը զազապէ կէ
Թնրտիլէր · վէ արաշարընտա
30 Թաո՛ն հնւհնամ էթմակ ։ Վէ
փէննհէս տուրուպ հնւթամ էյլէ-
31 լէմէ · վէ Թաո՛ն տինմէ ։ Վէ
պուլ օնա տէվը պէ տէվը Թա է-
պէհէյէք սատաղամէ իշնէն սա-
յըլըղը ։
32 Վէ Բաղդը Մէրնսպա տուլա-
րընտա զազապէ կէԹնրտիլէր ·
վէ ծնլարտան էօԹնւրնւ Մովսէսէ
33 ֆէննա օլտու ։ Զ՚նրպա ծնուն բոլ
հուննու աձրԹաըղլար · վէ օ՛ տու-
տագլարը նշէ պի Թէհտայը սէյ-
34 լէմէ ։ Բապպըն օնլարա տէմէ-
յի գավմնէրի հէլնւք էԹմէհիլէր ։
35 Իլա Թայֆնֆէէրէ գարըշարլար ·
վէ ծնլարըն իշէրինի էյրնդնմի-
36 լէր ։ Վէ ծնլարըն վուռԹլարընտա
Ի՛պատէԹ էԹմիլէր · վէ ծնլա-
37 րա տուղուդ օլտուղար ։ Վէ օ-
ղըղլարընը հէմ գըզլարընը սիվ
38 լէրէ գուրպան էԹմիլէր ։ Վէ
տուէյտուղ գան՝ Քանանըն փուռԹ
լարընտա գուրպան քէհանէլէրի օ-
ղուղլարընըն հէմ գըզլարընըն
գանընը սէօքմնւլէր · վէ էէր
39 գան նշէ մուրատարլանար ։ Վէ
նշէրի նշէ մուրատարլանարլար ·
վէ ա՛մէլէրի նշէ զնինա էԹմի-
լէր ։
40 Վէ Բապպըն զազապը գամնը-

նա ԹուէԹուշտու · վէ միրասըն-
տան նքրահ էԹմակ ։ Վէ ծնլարը 41
Թայֆնֆէէրինն էլնինէ վէրտի · վէ
խասիմէէրի ծնլարընն իշզէրինէ
հիւքիւմէԹ սնւրտու ։ Հէմ տուշ 42
մինէէրի ծնլարա զուղմ էԹմիլէր ·
վէ էլէէրի ալԹնընտա ալշագլան-
մըլար ։ Օնլարը չօգ սէֆթա՛ 43
գուրԹարտը , ամմա ծնլար քէն-
տի Թէհտիրէէրի նշէ ա՛նը օլտու-
լար · վէ էարատազըգլարընտա
էբիտիէր ։
Ամմա ծնլարընն ֆէրէհատընը 44
իշէԹտիյինտէ՝ ծնլարընն սըգէ-
Թինէ նազար գըլտը ։ Վէ ծնլար 45
իշէն ա՛հարընը խաԹրընա կէ-
Թիրտի · վէ Ի՛նայէԹինին չօգ-
լուղունա կէօրէ նատիմ օլտու ։
Վէ ծնլարը հէմ էսկը էտնէնէ 46
բին հուղուրտունտա՝ ծնլարա մէր-
համէԹ վէրտի ։
Իյ՚ Բապպ Անլահընմըզ՝ պէ- 47
զի խէյտա էյլէ , վէ պէզի Թա-
յինֆէէրտէն տէվէ իր · չէնզէ-քի
ա՛զիզ խամինէ չէվքը հասիպ՝ սէ-
նէն համընն նշէ Ի՛ֆԹինխար է-
տէչնմ ։ Խորայէլնն Անլահը Բապպ՝ 48
էզնէտէն Թա էպէտէյէք միւ-
ԹէպարԹք օլտուն · վէ ՃիւմԹէ
գավմ՝ Ամին տէտին · Ա՛նէլուիա ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԾ

Բապպա շնւքը էանին , զնրա 1
էյի տէր · զնրա օնուն Ի՛նայէ-
Թին էպէտի տէր ։ Բապդնն ֆի- 2
տա օլտունմուշլարը պէօյնէ տէպնն-
լէր , քի ծնլարը տիւշմէն նշլնն-
տէն ֆնետա էյլէտի , վէ ծնլարը 3
տէյարլարտան՝ կիւնաօղուտունտան՝ վէ կիւնապաԹըրընտան՝ վրը-
նատտան վէ տէնինզ ճանէպննտէն
տէվնրտի ։
Օնլար չէօլմակ՝ պէէտապան նշլ- 4
տա տվարա կէզտի · տաքին օլտ-
ճադ չէնր պուլմատըլար ։ Օն- 5
լար տճ՝ հէմ տուտուղ օլարտագ՝

ձանըլորը քէնաիէլիւնաէ պայը-
6 լը իսի : Վէ սըգլէթէ կէլսիք-
լէրինաէ՝ Բապպա ֆէրեաա էթ-
տիլէը • օնլորը սըգընթըլորըն-
7 տան գուրթարտը : Վէ օնլորը
տօղօու եօլտա եիւրիւթտիւ քի՝
սաքին օլաճադ չէհրէ կիտէլէր :
8 Բապպա՝ ի՛նայէթի իչիւն վէ
ատէմ օղուլլորընա մի՛ւճիղաթ-
9 լորը իչիւն շիւքր էթսինլէը • Չի-
րա սուսամըշ ճանը դանտըրտը ,
վէ աճ ճանը նի՛մէթ իլէ տօ-
յուրտու :
10 Գարանլըգտա վէ էօլիւմ կէօշ-
կէսինաէ օթուրուլար իսի •
տէրտ վէ տէմիր իլէ պաղլը իսի-
11 լէր • Չիրա Ալլահըն սէօզլէրի-
նէ ա՛տը օլտուղար , վէ Թաա՛լա-
նըն նասիհաթընը րէտտ էթտի-
12 լէր : Վէ օնլորըն եիւրէյինի
միհնէթ իլէ չէօքթիւրտիւ • տիւշ-
տիւլէը , վէ հարտըմ՛ըն եօք ի-
13 տի : Վէ սըգլէթէ կէլսիքլէրինա-
էն՝ Բապպա ֆէրեաա էթտի-
լէր • օնլորը սըգընթըլորընտան
14 գուրթարտը : Օնլորը գարան-
լըգտան վէ էօլիւմ կէօկկէսին-
տէն չըգարըը • վէ պաղլորընը
գըրտը :
15 Բապպա՝ ի՛նայէթի իչիւն վէ
ատէմ օղուլլորընա մի՛ւճիղաթ-
16 լորը իչիւն շիւքր էթսինլէը • Չի-
րա պաղըը գափուլորը գըր-
տը , վէ տէմիր մանտալլորը փա-
րչըկլէսի :
17 Տիվանէլէր՝ գապահաթլը եօլ-
լորը իչիւն վէ եարատմաղ ըգլա-
18 րը իչիւն տէրտ տիւչլրլէր : Օն-
լորըն ճանը հէր եէյէճէքտաէն
իքրահ էաեր • վէ Թա էօլիւմ
գափուլորընտաէը էէթիչիլէր :
19 Վէ սըգլէթէ կէլսիքլէրինաէ՝
Բապպա ֆէրեաա էթտիլէր •
օնլորը սըգընթըլորընտան գուր-
20 Թարտը : Սէօզլիւնիւ էէօնտէ-
րիա՝ օնլորա շէֆա վէրըը , վէ
օնլորը հէլաքլէրինաէն գուր-
Թարըը :
Բապպա՝ ի՛նայէթի իչիւն վէ 21
ատէմ օղուլլորընա մի՛ւճիղաթ-
լորը իչիւն շիւքր էթսինլէը • Վէ 22
շիւքր գուրպանլարը այօղաղլա-
յըպ՝ օնուն իչէրինի ալկըշ իլէ
նագլ էթսինլէը :
Կէմիլէը իլէ ատնիգէ էնէնլէր՝ 23
չօգ սուլորտա իշ կէօրսէնլէր՝ օն- 24
լար Բապպըն իչէրինի վէ օնուն
էնկինտէ ա՛ճայըպլարընը կէօ-
րիւրլէր : Չիրա սէօյլէր , վէ 25
գասըրղա եէլի գալարընը , վէ
պէնէլին տաղլարը եիւքսէլիր :
Կէօյէ չըգարար , տէրինէ էնէր- 26
լէր • օնլորըն ճանը տէրտտէն
էրիր : Սէրիօշ կիպի սալանըր- 27
լար , վէ չալղանըրլար • վէ հէմ
ի՛չմէրի եուտուլուբ : Վէ սըգ- 28
լէթէ կէլսիքլէրինաէ՝ Բապպա
ֆէրեաա էտէրլէը , վէ օնլորը
սըգընթըլորընտան չըգարըը :
Գասըրղայը լամանլըղա տէօնտէ- 29
րիր • վէ տաղլորընը տինկր : Վէ 30
բահաթ օլտուղլորընա չաղ օ-
ղուրլար • վէ օնլորը արղուլէ-
տիքլէրի լիմանտա իչէտիր :
Բապպա ի՛նայէթի իչիւն վէ 31
ատէմ օղուլլորընա մի՛ւճիղաթ-
լորը իչիւն շիւքր էթսինլէը • Վէ 32
գավմ ճէմի՛յէթինաէ օնա թա՛-
ղլիմ էթսինլէը • վէ իսթէյար-
լար մէճլիսինաէ օնա շիւքր էթ-
սինլէը :
Ըրմագլարը չէօլէ՝ վէ սուլար 33
փունկարլորընը սուսուղ եէրէ՝
մէյվէտար եէրի օնտա սաքին օ- 34
ղանլարընը եարատմաղըղը իչիւն
Թուղտայա տէօնտէրիը : Չէօլիւ 35
սուլար կէօլիւնէ՝ վէ գուրպագ էթ-
րի սուլար փունկարլորընա տէօն-
տէրիր : Վէ աճլորը օրատտա սա- 36
քին էթտիրիր • վէ մէսքեան էթ-
տէճէք չէհր գուրպարլար : Վէ 37
Թարըլարը էքէրլէր , հէմ պաղ-
լար տիքէրլէր • վէ մէյվէ մահ-
սուլը էտինլէրլէր : Վէ օնլորը 38

պէրէքէթէրը , վէ ղայէթ իւէ չօ-
ղալըրլար · հէմ տավարլարընը
39 աղալթմաղ : Լսիքին դուշմանի՝
տէրտտէն վէ դասավէթտէն ա-
40 ղալըրլար վէ չէօքէրլէրը : Գէյլէր
իւղէրինէ այըպ տէօքէր · վէ ծո-
լարը՝ եօլու օլմայան պէհասան-
41 տե ավարա կէղտիրիր : Ամմա
Ջադիրի սէֆիւլէքտէն էօգաբը
գալաբէրը · վէ սիւրիւէր կիսի
42 գապիէլէր էտեր : Տօղուշլար
կէօրիւա՝ շաղ օլուրլար · վէ հէր
պիր ամուսըդ՝ աղըզընը գավար։
43 Ա՛լիմ քի՞մ տիր , քի պունլարը
հըֆըզ էտե , վէ Բապըլն ի՛նայէ-
թինի անկլայա :

ՄԻՋԱՄԱՒԻՐ ՃԸ

Դաւիթին իւահի Մէղմուրու :

1 Լ՚ուրէյիմ հաղըր տըր՝ էա՛
Ա՛ւտահ · տէրուն իմ տաիխ ի-
ւահի վէ մէղմուր օգուայըրմ :
2 Ույան էա՛ տանթուր վէ Թան-
3 պուր · էրքին ուայանայըմ : Եա՛
Բաուլ՝ սէնի գավմէրտե մհոհ
էտէճէյիմ · վէ ի՛ւմմէթլէրտե
տանա մէղմուր օգուայճաղըմ :
4 Զիրա ի՛նայէթին կէօքլէրտէն՝
վէ կէրչէքլիյին պաւլու Թէարա-
5 տէք ա՛զիմ տիր : Կէօրէյի՛ն իւ-
ղէրինէ նիւճէլէն՝ էա՛ Ա՛ւտահ ·
վէ ճէհաննն պիւԹիւն էէրին իւ-
6 ղէրինտէ օլսուն : Սէվկիւլիւէ-
րին գուրԹուլսունլար տէյիւ՝
սաղ էլին իւէ իակլաս գըլ , վէ պի-
ղէ ճէվապ վէր :
7 Ա՛ւտահ ա՛զիղ իյի իւէ սէյ-
լէմի · մէսրուր օլաճաղըմ , Սիւ-
քէմի Թաղսիմ էտէճէյիմ , վէ
Սոքկովթ վաատիսինի էօլչէճէ-
8 յիմ · Գալաատ պէնիմ՝ Մ՚անա-
սէ պէնիմ տիր , վէ Եփրեմ պա-
շընըն գուվվէթի տիր · Յուդա
9 գանուն պաղըայըճընըմ տըր · Մո-
վաբ եայգանամընըն լէյէնի տիր ·
Եդոմուն իւղէրինէ վապուճաճ-
մու աԹաճաղըմ · Փըլըշլըարըն
իւղէրինէ ալգըշ էաէճէյիմ ·
Պէնի հիսաբը չէհրէ քի՞մդէօ- 10
Թիւրիւր · պէնի Եդոմտատէք
քի՞մ իլէտիր : Սէն տէյի՞ր մի՝ 11
էա՛ Ա՛ւտահ՝ էի պիզն բէտտ էյ-
լէմէն , վէ ա՛զքէրլէրիմիզ իւէ
ջըգմաղընը՝ էա՛ Ա՛ւտահ : Գիզէ 12
սըգլէԹտէն էարտըմ վէր · զի-
բա տաէմին իսէլսը պաԹըլտը :
Ա՛ւտահ իւէ գուվվէթ պուռաճա- 13
ղըզ · վէ օ՝ իսասիմլէրիմիզի չիյ-
նէյէճէք տիր :

ՄԻՋԱՄԱՒԻՐ ՃԹ

Մուսիգար պաշը իւէիճն Դաւիթին Մէղմուրու :

Լ՚ա՛ համընըմըն Ա՛ւտահը՝ սիւ- 1
քիւԹ էԹմէ : Զ իւրա իւղէրիմէ 2
Փաարգ աղըզ վէ հիւէպաղ աղըզ
աչընըսը · ա՛ւէյհիմէ էաւանճը
սիւիւէ սէօզէտիւէը : Էհմ մէք- 3
բուհ սէօզէր իւէ էԹրաՓըմը
ալտըսը · վէ պիւա սէպէպ պէ-
նիմ իւէ ճէնք էԹսիւէը : Մու- 4
հաղէՓԹիմ պէտէւինէ՝ պանա
խուսուսիԹ էտէրսէր · պէն իսէ
նիյաղ եէէրիմ · Էհմ պանա էյ- 5
ւը պէտէւինէ քէմսիք՝ վէ մու-
հաղէՓԹիմ պէտէւ իկրահզդ
վէրիրսէր :
Օնուն իւղէրինէ պիր Փաարգ 6
քիմսէ նաապ էյլէ · վէ օնուն
սաղ էանընտաա շէյԹան տուր-
սուն : Օնուն շէրաա՛Թը կէօ- 7
բիւլիւքսէ՝ գապահաԹը չըԳ-
սընն · վէ տուա՛սը կիւնահատէօն-
սիւն : Օնուն կիւնէրի աղ օլ- 8
սուն · ՆաղարէԹինի ղայրսսի ալ-
սընն : Օղուլլարը հօքսիւզ՝ վէ 9
գարըսը տուլ օլսուն : Էհմ օ- 10
նուն օղուլլարը՝ սիւքիւսէսինէ
ավարա կէղսէ սիւէնսինսէր · վէ
քէնտի վէրանէլէրինտէն պէօրիւ-

11 ընդ բուժ արասըն՝ լար : Հեմ վարի յեթինն մուա՛ մէնձին գալ-
սըն . վե եմ յինն եա պանձըլար
12 եաղմալասըն : Օնա ի՛նայէթ է-
ան օլմասըն . վե հօքսիւլէրին-
նէ մէրհամէթ եան օլմասըն :
13 Օնուն ղիւրրիյէթի քէսիլըն .
սօնկրասըն տէվեան տալարը մահվ
14 օլսուն : Պապալարընըն եարա-
մազըդը Բապըն ի՛նանմազլիքը
օլսուն . վե անասընըն կիւնահը
15 մահվօլմասըն . Տայիմա Բապըն
հուզուրունտա օլսուն . վե ծնլարըն
16 զլքրինի էբրանն քէսսին : Չիւն
քի ի՛նայէթ էթմէյի խաթըրընա
գօմասը . իլա Ֆագիր վե հօխ-
սուզլիմէյի վե հիւրմէյի գը-
րըմըզը հօլսուրմէյ գօվլասը :
17 Ադամ պէտտուա՛յը սէվմի , վե
օնա օղրասըն . վե խայր սուա՛-
տան խօչանմասը , վե ծնտան ի-
18 րագ օլսուն : Վե պէտ տուա՛յը
քէնտինէ հսվապ կիպի կիյին-
սին տէ՝ սուս կիպի օնուն տէղուզ-
նինէ վե եաղ կիպի քէմիքլերինէ
19 կիրսին . Օնա՝ հօրթիւնէձէք
գաֆիթան վե տայիմա գուշանա-
20 ձագ գուշագ կիպի օլսուն : Խա-
տիմլերիմին՝ վե ձանըմըն ա՛լէյ-
հինէ քամ սէյլէյէնլերին ձէզա-
սը Բապատան պուս տուր :
21 Լաքին սէն՝ եա՛ Ֆիէնամի
Բապպ խամին խաթրը իչիւն պէ-
նիմ հագդըմա իձրա գըլ . ի՛նա-
յէթին եմ օլտուղուս իչիւն՝ պէ-
22 նի խէյաս եմլե : Չիրա պէն
Ֆագիր վե հօխսուլ ուամ , վե տէ-
բրանիմտէ եիւրէյիմ եարալան-
23 մըշտըր : Ուզանմըշ կհօլվէ կի-
պի կհէյերիմ . էքիրկէ կիպի սիզ
24 քինիրիմ : Տիղլերիմ օրուձտան
զայի՛ֆլէնսի . վե Թէնիմ սեմիզ-
25 լիքտէն զապունլանսը : Վէ պէն
օնլարա հագարէթ օլսուամ . պէ-
նի կհօրիւնձէ՝ պաշլարընը սալ-
լարլար :
26 Եա՛ Ալլահըմ Բապպ՝ պանա
եարդըմ էլլէ . ի՛նայէթինէ կհօ-
րէ պէնի գուրթար : Վէ պուս՝ 27
սէնին էլլին օլտուղունու պիլսին-
լեր . եա՛ Բապպ՝ պուննու սէն
իձրա էյլէյին : Օնլար պէտ 28
տուա՛ էթսինլեր , ամմա սէն պէ-
րէկէթ վէր . օնլար գալգընձա՝
ուէթանտաձագլար , ամմա գու-
լուն շազ օլաձագ : Խասխմլերիմ 29
ըհզալէթ կհյինէձէքլեր , վե ա՛-
յըպլարընը գաֆիթան կհպի պէ-
րիւնէձէքլեր : Ադղըմ իլէ Բա- 30
պը զայէթ իլէ մեռ հաէձէյիմ-
վե ջօգլարընը արասընտա օնա
համա հաէձէյիմ : Չիւն քի Ֆա- 31
գիրին սալ եանընտա տուրուր
քի՝ օնուն ձանընը հիւքմ հաէն-
լերաէն գուրթարա :

ՄԻՋԱՐՈՒՐ ՃԻ.

Դաւթին Մէղմուրաւ :

Լ՚Հովա՛ Էֆենամի ոխսի քի՝ 1
Սաղըմտա օթուր , Թա սիւշ-
մէնլերինի՝ սէնին այագլարընա
պատամագ գօյանատէք : Սէնին 2
գուվվէթինէն ա՛սասընը՝ Բապ-
Սիօնտան կհնտէրէձէք . սիւշ-
մէնլերինէն օրթասընտա հիւ-
քիւմ էթ սիբ : Սէնին գուվվէ- 3
թինէն կիւնիւնտէ՝ գավմըն չինկ
սապահտան ա՛զիզ զինէթլեր ի-
լէ ֆէնոէնէյինէ իլտուէթ իլէ սու-
նաձագլար . սէնին կհնձիլյինին
չիհի սէնտէ տիր : Բապպ եէմին 4
էթտի , վե նատիմ օլմազ . Սէն
Մէլքիսեդեկ թէրթիպինձէ է-
պէտսէն քեահին սին : Ֆէնամի 5
սէնին սաղընտա տըր . զաղապը-
նըն կիւնիւնտէ փատիշահլար գըր-
տը : Թայիֆէլէրտէ չէրա՛թ 6
կհէօրձէք . լէշլէր իլէ տոլտուր-
տուս . չօգ եէր իւզէրինէ պաշ օ-
լանը էզտի : Եօլտա՝ չայտան ի- 7
չէձէք . օնտան հօթիւրիւս պաշ
գալտըրաձագ :

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԺԱ

1 Հալէլուիա: Պիւթիւն հիւ-
րէքտէն ասղուէլարըն մէճլիսին-
տէ վէ Ճէմաա՛թտա Բասպալը
2 մէհտ հոխճէյիմ: Բասպալըն իշ-
լէրլ ա՛զիմ տիր. ծնլարտան հէվ
խօշլանանլար՝ ծնլարը արարլար:
3 Օնուն ա՛մէլլ Ճհլիլ ու զլ-ինհէմլի
տիր. վէ սատաղաթը էպհէտին
4 գայիմ տիր: Մի՛ւճիզաթլարընը
զլքը օլունուր էյլէսի. Բասպ
5 բահիմ վէ լաթիֆ տիր: Օնատն
գօրգանլարա զլքեար վէրտի.
ա՛հտընը էպհէտին զլքը հաէր,
6 Գաւմընա ա՛մէլլէրինին գուվվէ-
թինլ պէյտան էյլէսի քի՝ ծնլարա
Թայիֆէլէրին միրասընը վէրէ:
7 Իւլէրինին ա՛մէլլէրլ հագիգաթ
վէ էհրխա՛թ տըր. օնուն հէվ
8 Թէնպիհլէրլ հագգ տըր. Տէվ-
լէրՃէ էպհէտին սապէթ տիրլէր.
ծնլար հագիգաթ վէ ասղուլուգ
9 իլէ եավզլըլըր: Գաւմընա ֆի-
տա կէօնտէրսի. ա՛հտընը էպ-
տի օլմազա էմր էթտի. օնուն
խամի ա՛զիզ վէ հէյպէթլի տիր:
10 Ի՛լմին պաշը՝ Բասպ գօրգուսու
տուր. ծնլարը Ճհլիմլէ իճրա է-
տէնլէրին էյլ ֆէհմի վար. օ
նուն համտը էպհէտին գայիմ
տիր:

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԺԲ

1 Հալէլուիա: Նէ՛ մուԹիւս
Բասպտան գօրգան՝ օնուն էմր-
լէրինտէն զըյկէթ իլէ խօշլանան
2 ատմէ: Օնուն զհլուրկէթի
հէրտէ գավլի օլաՃագ. ասղուս-
լարըն սիլսիլէսի միւսլարէք օլա-
3 Ճագ տըր: Օնուն էվինտէ մալ
ու զանիմէթ օլաՃագ. վէ սա-
տաղաթը էպհէտին տուրաՃագ:
4 Տօղուլարա՝ գարանլըգտա ըշըգ
իշլագ հաէր. բահիմ վէ լաթիֆ
5 վէ սաղըգ տըր: Էյլի տիր օլ
քիմսէ քի քէրէմ էտէր, վէ հօ-
շունճ վէրիր. մասլահաթընը
չէրիա՛թ իլէ իճրա էտէՃէք:
6 Չ իրա էպհէտին գըմզլատանմազ.
սատըրըն զլքըն էպհէտի օլաՃագ:
7 Ր էֆօԹիւ խասէրտէն գօրգմազ.
օնուն էվրէն չ էրպա զհլուվէ-
նէպ սապէթ օլուր: Օնուն էվ-
8 բէյի մէհճէթմ օլուր, Թա տիւշ
մէնէրինէ պա յընճայասէք գօրգ-
մազ: Սաչըլ, հօխտուլարա
9 վէրտի, օնուն սատաղաթը էպհ-
տին գայիմ տիր. պույնուզուս
ի՛զլէթ իլէ էվճէլէնէՃէք տիր:
Եարամազ կէօրՃէք, վէ տարը
10 լաՃագ. ախզէրինին գըՃրըտա
լըգ՝ էրիյէՃէք տիր. ֆասլգ-
լարըն ալըշտուս հէլաք օլաՃագ:

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԺԳ

1 Հալէլուիա: Նէյ Բասպալըն գուվ-
լարը՝ շուքը էտին. Բասպալըն խա-
2 մինէ շուքը էտին: Բասպալըն խա-
մի՝ չէմախտէն Թա էպհէտէքը
3 միւԹէպարիք օլուն: Կիւնէչէյն
ասղուստունան Թա օնուն պա-
Թըսընատէք՝ Բասպալըն խամի համ-
4 տա ըսլգ տըր: Բասպ հէվի Թա-
լիֆէլէրտէն՝ օնուն ի՛զլէթի կէօք-
5 լէրտէն եիՃէՃ տիր: ՆիՃէՃէր-
տէ սաքին օլան Ալահընընգ
6 Բասպ կիմլի քի՞մ վար, քի կէօք-
լէրտէ վէ եէրտէ օլանը կէօրմէ-
7 յէ Թէնհզլուլ էտէր: Գագիրլի
Թօփրագտան գալտըրան՝ ասխ-
տուրս Ճըշդըտան եիՃէլտէն օ
տուր. Ջի պէյլէր իլէ՝ գավմը-
8 նըն պէյլէրլ իլէ օԹուրտա: Ի-
վին գըսըր գարըսընը՝ շաղ օլմուշ
էվլատ անասընը խաքտան հէն օ
տուր: Ալէլուիա:

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԺԴ

1 Իսրայէլ Մըսըրտան՝ Ցակոբ
էվլի եատ ախալէ գավմտան չը-

2 տըբտա, Յուդա ծնուն Մադաե-
ակեմ՝ Իսրայէլ ծնուն Հիւբըեամե-
3 Թի օլաու։ Տէննիղ կէօրաիւ, վէ
պաչտը։ Յորդանան կէրիյէ տէօն-
4 տիւ։ Տաղըար գէչըար կիսմի՝ պա-
յըրըար գոյուն եավուըարը կի-
սմի սըչըատըղար։
5 Սանա նէ՞ օլտու եա՛ տէննիղ՝
քի դաչտըն, եա՛ Յորդանան՝ քի
6 կէրիյէ տէօնտիւն, եա՛ տաղըար
քի գէչըար կիսմի՝ եա՛ պայըրըար
քի գոյուն եավուըարը կիսմի
սըչըատընըղ։
7 Իա՛ էեր՝ Բապպըն հուղուբ-
բունատան՝ Յակոբ Ալահընըն
8 հուղուբբաւնատան ապիթրե։ Գայա-
յը սուըար կէօլիւնէ՝ չադմադ
Թաշընը սուըար փունկարընա
աէօնտէրէն օ տուը։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԺԶ

1 Պիղէ տէյիւ եա՛ Բապպ՝ պի-
ղէ տէյիւ՝ ելա ինայէթին իչիւն
վէ հադիգաթըն իչիւն քէնտի
2 իամինէ ի՛ղղէթ վէը։ Թայիֆէ-
ըեր նի՞չիւն ատնինէը քի՝ Օնը-
ըըն Ալահը հալանէ՞ղէտէ տիր։
3 Ալահընընղ եսէ կէօքտէ տիր։
Ճիւմլէ հազղ էթտիյի չէյի հյ-
լէտի։
4 Օնըարըն վուռնըարը կիւվիւշ
վէ ալթուն տուը, ատէմ էլէրի-
5 նին ա՛ժէլի տիր։ Օնըարըն ազ-
ղը վար, վէ աէօյլէմէղղէր։ կէօզ-
6 լէրի վար, վէ կէօրմէղղէր։ Գուռ-
չագըարը վար, վէ իչինէմէղղէր։
պուռունըարը վար, վէ գօչուռ
7 ալմազըար։ Էլէրի վար, վէ էլ-
լէմէղղէր։ այագըարը վար, վէ
էնուրնէմէղղէր։ պօղազըարընատ
8 սէս չըգմազ։ Օնըարը եավան-
ըար հէմ օնըարա հէմ կիւվէնին-
էէր՝ օնըար կիսմի օլուրըար։
9 Եա՛ Իսրայէէ՝ Բապպա կիւվէ-
նին։ օնըարըն եարըրմ ճըսըը վէ
10 սիմիէրի օ տուը։ Էյ Ահարոն
էվի՝ Բապպա կիւվէնին։ օնըա-
րըն եարըրմ ճըսըը վէ սիմիէրի օ
տուը։ Եա՛ Բապպտան գօր- 11
գանըար՝ Բապպա կիւվէնին։ օն-
ըարըն եարըրմ ճըսըը վէ սիմիէրի
օ տուը։
Բապպ սիղն լսանէ՞ընա կէ- 12
Թիրնպ միւսապիէքըէյէ, Իսրա-
յէէլէվինի միւսապիէքըէյէ։ Ա-
հարոն էվինի միւսապիէքըէյէ։
Բապպտան գօրգանըարը՝ քիւ- 13
էնըէրի հէմ պէօյիւքըէրի միւ-
սապիէքըէյէ։ Բապպ սիղն իւ- 14
ղէրինիղ՝ սիղն հէմ օղուլըարը-
նըզըն իւղէրինէ զամմ էտէ։
Սիղ՝ կէօքըէրի վէ եէրի գուրան 15
Բապպըն միւսապիէքըէրի սի-
նիղ։
Կէօքըէր՝ Բապպըն կէօքըէրի 16
տիր, ամմա եէրի ատէմ օղուլ-
ըարընա վէրմիշ տիր։ Էօլիւէր 17
Բապպա շուքր կէմմէղղէր, նէ
ատ սիւրնիւթ եէրինէ հէնէնէրինն
հիչ պիրի։ Ամմա պիղ՝ շիմտի- 18
տէն Թա էպէտէտէք Բապպա
պէրէքէթ օգուչաճաղըղ։ Ալէ-
լուիա։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԺԶ

Բապպը սէվէրիմ, չիւն քի 1
սէսիմի վէ նիչ յազըմը իչինէտի։
Գուրաղընը պանա մէրչ էթտի- 2
յի իչիւն՝ կիւնէէրիմտէ նիտա է-
պէճէյիմ։ Էօլիւմ քէմէնտէրի 3
էնթրաքըմը ալտը, վէ մէղարըն
սըգէէթէէրի պէնի պուլտուար։
սըգէէթ ու գասավէէթ օղտա-
պտըմ։ Ամմա Բապպըն խամինէ 4
նիտա էթտիմ։ Ամա՞ն եա՛
Բապպ՝ ճանըմը գուրթար։ Բապպ 5
բահիմ վէ սաուգ սըը։ վէ Ա-
լահընըղ մէհտաճէթլիտիր։ Բապպ 6
սատէ սիւրէրի հըփզ էտեր։ պի-
զատէ օլտուտ, ամմա օ պէնի խէ-
լասը էթտի։ Եա՛ ճանըմ՝ բահա- 7
թընա աէօն։ զիրա Բապպ սա-

8 Նա ինձան էլէնի, Զիրա ձա-
նըմը էօվլումեն՝ կէօզլէրիմի
կէօզ եաշընտան՝ այալըմը գոյ-
9 մագան գուրթարսըն։ Եաշա-
յանլարըն տիյարլարընտա՝ Բապ-
պըն հուզուրունտա էնէրիյէձէկ.
10 յիմ։ Ինանտըմ, օնուն իչին
սէօյլէմիմ. պէն ղայէթ լէզ
11 տէրթլէնէմիմ. Պէն շաշգընըղըմ-
տա տէսիմ քի՝ Հէր ատէմ եա-
լան սըզ։
12 Բապպա՝ պանա օլան ձիւմլէ
ինձանընա պէտէ նէ՞մուգասըզ
13 վէրէյիմ։ Խէլասըն քեասէսի-
նի ալայըմ, վէ Բապպըն խամի-
14 նէ նիտա էտէյիմ։ Ատաղլարը-
մը Բապպա՝ հալա սիւթիւն գալ
մընըն էօնիւնտէ էտա էտէյիմ։
15 Բապպըն նազընընտա՝ սալինէ-
րինին էօղիւմիւ գըյմէթլի տիր։
16 Ամա՞ն եա՛ Բապպ, ղնրա պէն
գուլումն՝ պէն խալայըղընըն օղ-
լու գուլումն ուտ. սէն պաղըս-
17 բըմը չէօզտիւն։ Սանա շիւքր
գուրպանը քէսէյիմ, վէ Բապ-
18 պըն խամինէ նիտա էտէյիմ։ Ա-
տաղլարըմը Բապպա՝ հալա սիւ-
թիւն գալմընըն էօնիւնտէ էտա
19 էտէյիմ, Բապպ էվինին ավրա-
լարընտա՝ սէնին օրթանտա եա՛
Երուսաղէմ. Ալէլուիա։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԺԱ

1 Նա՛ ձիւմլէ Թայիֆէլէր՝
Բապպա շիւքր էտին. էյ ձիւմ-
լէ իւմմէթլէր՝ օնա համտ էտին։
2 Զիրա օնուն ինայէթի իւզէրի-
միզտէ գալն տիր. վէ Բապպըն
հագիգաթը էպէտի տիր. Ալէ-
լուիա։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԺԲ

1 Բապպա շիւքր էտին, ղնրա
էյի տիր. ղնրա օնուն ինայէթի
2 էպէտի տիր։ Հալա Իսրայէլտէ-
սին քի՝ Օնուն ինայէթի էպէ-
տի տիր։ Հալա Ահարոն էվինտէ-
սին քի՝ Օնուն ինայէթի էպէտի
տիր։ Հալա Բապպատան գօրգան-
լար սէվինէնէր քի՝ Օնուն ինայէ-
թի էպէտի տիր։
5 Սըգէթտէն Բապպա նիտա
էթտիմ. Բապպ պանա՝ կէնիշ-
լիյէ գօմագ իլէ ձէվապ վէրտի։
6 Բապպ պէնիմ տիր, գօրգմամ.
ատէմ պանա նէ՞ էտէ պիլիր։
7 Բապպ՝ պանա եարտըմ էտինէնէր
իլէ պէնիմ տիր. խամի պէնտէն
իբրահ էտինէնէրէ պագաձաղըմ։
8 Ատէմի կիւվէնմէքտէն՝ Բապպա
սըղընմագ էյի տիր։ Պէյլէրէ
9 կիւվէնմէքտէն՝ Բապպա սըղըն-
մագ էյի տիր։ Ձիւմլէ Թայի-
10 ֆէլէր էթրաֆըմըզ ալըըլար.
Բապպըն խամի իլէ տիր քի օնա-
րը գրաձաղըմ։ Ինթրաֆըմըզ ա-
11 լըլար, հէմ պէնին գուշաթը-
լար. օնլարը Բապպըն խամի իլէ
տիր քի գըրաձաղըմ։ Արըլար
12 կիպի էթրաֆըմըզ ալըըլար, տի-
քէնէրին աթէշի կիպի սէօն-
տիւէր. օնլարը Բապպըն խամի
իլէ տիր քի գըրաձաղըմ։ Սէն
13 պէնի՝ տիւշմէք իչիւն շիտահէթ
իլէ լութի վէրտին. ամմա Բապպ
պանա Եարտըմ էթտի։ Գուվ
14 վէթիմ վէ Թէսպիհիմ Բապպ
սըզ. հէմ պէնիմ խէլասըմ օղ-
տու։ Սատըգլարըն չատըրըլա-
15 րընտա ալգըշ վէ խէլաս սէտասը
վար. Բապպըն սաղ էլի գուվ-
վէթի իչէր։ Բապպըն սաղ էլի
16 եիւձէ տիր. Բապպըն սաղ էլի
գուվվէթի իչէր։ Էօլմիմ, իլլա
17 եաշայաձաղըմ. վէ Բապպըն իշ
լէրինին նագլ էտէձէյիմ։ Բապպ
18 պէնի շիտահէթ իլէ Թէսիսի էթ-
տի. ամմա պէնի էօլիմի Թէս-
լիմ էթմէտի։
19 Պանա սատաղաթըն գաւու-
լարընը աչըն. օնլարտան կէ-
րիա՝ Բապպը մէտհ էտէձէյիմ։

20 Բապպէն դափուռուռ պու տուր ·
սատրգլար պուննտան կիրէձէք :
21 Սէնի մեհ էտէձէյիմ, զիրա
պանա ձէվապ վէրտին · վէ պէ-
22 նիմ խէլասըմ օլտուն : Եափու-
ձիլէրին ըհտա էթտիքլէրի Թաշ՝
23 քէօչէ պաշը օլտու : Պու Բապպ-
տան օլտու · պու՝ կէօզլէրիմիզտէ
24 ա՛ձայլըգ տըր : Պու՝ Բապպէն
եափտըղը կիւն տիւր · ոնտա մէս-
25 րուր ու շուղ օլալըմ : Ամա՛ն
եա՛ Բապպ՝ հալա խէլասա էյլէ ·
ամա՛ն եա՛ Բապպ՝ հալա միչէս-
տէր էյլէ :
26 Բապպէն խամինտէ հէլէն միւ-
Թէպարիք օլտուն · սիզէ Բապ-
պէն էվինտէն պէրկէքէմ օգու-
27 րուզ : Բապպ՝ Ալլահ տըր , վէ
պիզէ նուր կէօսԹէրիր · պայ-
րամ գուրպանընը խլէրիլէ մեզ-
պահրն Թա պուչնուզլարընատէք
28 պալայըն : Սէն Ալլահըմ սըն ,
վէ սէնի միհ էտէձէյիմ · եա՛
Ալլահըմ՝ սէնի եիւձէլտէձէ-
29 յիմ : Բապպա վուքը էսին , զի-
րա էյի տիր · զիրա օնուն ի՛նա-
յէԹի էպէտի տիր :

ՄԷՋՄՈՒՐ ՃԺԹ

Աւէթ

1 Ե՛յ՝ մուԹլու օլտու քեամիլ օ-
ղանլարա՝ Բապպէն Թէվրատը խ-
2 լէ կէղէնլէրէ : Ն՛է՝ մուԹլու օ-
նուն չէհատէԹլէրինի հըմիզ է-
տէնլէրէ՝ օնու ալիւԹիւն եիւրէք
3 իլէ արայանլարա · Հէմ տէ պինա-
մուսլուդ իչէմիզլէր · Իւտ օնուն
4 եօլլարընտա եիւրիւրլէր : Սէն
էմր էԹտին քի՝ Թէնպիհլէրինի
5 տիգտաԹ իլէ ապդալայալըմ : Ն՛օ՛-
վայտը սէնին գանունլարընը ապդ-
լամադա՝ եօլլարըմ տօղրուլա խ-
6 տի : Օհ զէման՝ պէն սէնին ձիւմ-
լէ հմրլէրինի կէօզէԹմէք իլէ՝ ու-
7 Թանմազ խոսմ : Սէնին հագդ

չէրիա՛Թէրինի էյրէնտիյիմտէ՝
սէնի տօղրու եիւրէք իլէ մեհ 8
էտէձէյիմ : Սէնին գանունլա-
րընը հըմիզ էտէձէյիմ · պէնի պիլ-
քիւլէյհ Թէրը էթմէ :

Պէթ

Կէնձ քիմսէ եօլտուռնու՝ նէ՞ իլէ 9
փաքէյհ , իւտ քի օնա սէնին քէ-
լամընա կէօրէ հըմիզ էթմէք իլէ :
Սէնի պիւԹիւն եիւրէյիմ իլէ ա- 10
րատըմ · պէնի հմրլէրինտէն
ապիմմալա գօմա : Սէօզլէրինի 11
եիւրէյիմտէ ապդատըմ , չէյիլ-
քի սանա կիւնահ էթմէյիմ :
ՄիւԹէպարիք սէն եա՛ Բապպ · 12
պանա գանունլարընը էյրէԹ ,
Սէնին պուղընըն ձիւմլէ չէրիա՛Թ- 13
լէրինի՝ տուտապդատրըմ իլէ նադդ
էթտիմ : Սէնին չէհատէԹլէրի- 14
նին եօլտունտան՝ հէր կէօնէ զէն-
կինլիքտէն էօԹիւրիւ կիսլի՝ մէս-
րուր օլտուռ : Սէնին ԹէնպիհՀ- 15
լէրինի ԹէքՀէքքիւր էտէձէյիմ ·
վէ եօլլարընը կէօզէտէձէյիմ :
Գանունլարընտան հազդ էտէձէ- 16
յիմ · քէլամընը ուռնուԹմայա-
ձաղըմ :

Կիմէլ

Պու գուդրուռնա լիհսան գըլ-ի 17
հաշայըմ , վէ քէլամընը հըմիզ
էտէյիմ : Կէօզլէրիմի աչ , վէ սէ- 18
նին ԹէվրաԹընտան ա՛ձայըպալար
կէօրէյիմ : Պէն եէրտէ միւսա- 19
փիր իմ · էմրլէրինի պէնտէն կիւղ-
լէմէ : Սէնին չէրիա՛Թլէրինէն 20
արզու սուռնտան՝ ձանընմ հէր
վազԹտա էղիլմիշ տիր : Սէնին 21
էմրլէրինտէն ապիտն մէլա՛ռնմալ
բուրլարը ԹէքՀէքիր էթտին : Իւ- 22
զէրիմտէն ա՛յրալը վէ հագդարէ-
Թի տէքի՛ էյլէ · զիրա չէհատէԹ-
լէրինի հըմիզ էյլէյիմ : Սէրվէր 23
լէր տապկի օԹուրուպ՝ հագդըմա

սէջյլէրլէր լաի · գուլուն սէնին
գանաձնալարընը Թէֆիէքքիւր էմ-
24 տիմ : Շէհատէթլէրին տախ
պէնիմ սէրբէսթիմ վէ տանըշ-
մէնալէրիմ տիր :

Տալէթ

25 Ա՛ոանըմ Թօֆրաղա եաֆըշըր·
քէլամընա կէօրէ պէնի իհէա
26 դըր : Եօլարընըմը նագլ էմէտիմ,
վէ պանա ճէվապ վէրմին · գա-
27 նունլարընը պանա էյրէթ : Թէն-
պիհէրինին եօլունու պանա անկ-
լաթ · վէ ա՛ճայըպլարընը Թէ-
28 ֆիքքիւր էտէյիմ : Ճանըմ գա-
սավէթտէն եաշ տէօքէր · քէլա-
մընա կէօրէ պէնի դայիմ էյլէ :
29 Եալան եօլունու պէնտէն կիտէր·
վէ պանա Թէվրաթընը իհսան
30 էյլէ : Հադրդամ եօլունու սէյ-
տիմ · չէրիա՝Թլէրինի էօդէմէ գօ-
31 տուր : Սէնին շէհատէթլէրինէ
եաֆըշըրըմ · Եա Րաբպ՝ պէնի
32 ուԹանտըրմա : Սէնին էմրլէրի-
նին եօլունտա սէյիրատէյիմ ·
ղնրա եիւրէյիմի կէնիշլէտէճէք-
սին :

Հէ

33 Ա՞ա՛ Րաբպ՝ պանա գանուն-
լարընըն եօլունու էօյրէթ · վէ օ-
նու սօնա գատար հըփղ էտէ-
34 յիմ : Պանա ֆիհմ վէր , վէ
Թէվրաթընը հըփղ էտէյիմ · հէմ
պիւԹիւն եիւրէքտէն օնու կէօ-
35 զէտէյիմ : Պէնի էմրլէրինին Թա-
րիպլէրինտէ եիւրիւԹ · ղնրա օն-
36 սան խօշլանտըմ : Եիւրէյիմի՝
տէյիլ Թամա՛ա , իլա սէնին շէ-
37 հատէթլէրինէ մէյլլէնտիր : Կէօզ
լէրիմի պաԹընըղըա պադմադ-
տան տէօնտէր · պէնի եօլուն-
38 տա իհսա էյլէ : Տէվրաիընը՝ սէն-
տէն դօրդան գուլունա տապիԹ
39 էյլէ : Գօրդտուղում հադարէ-

ԹԼիմ տէֆ՝ էյլէ · ղնրա չէրի-
ա՛Թլէրինն էյի տիր : ԻչԹէ տէ- 40
նին Թէնպիհլէրինէ պղրտս չէք-
տիմ· պէնի տատադաԹըն իլէ իհ-
սա պղէ :

Վավ

41 Ա՛ է ի՛նսայէԹին եա՛ Րաբպ՝
հէմ խէյտըն՝ քէլամընա կէօրէ
42 պանա դէլիլէք տէօղ ՃէվապՀ վէրէ-
յիմ· ղնրա սէնին քէլամընա կիւ-
43 վէնտիմ : Վէ կէրչէքլիք տէօղիւ-
նիւ աղղընմատան տալա դիտէրմէ ·
ղնրա չէրիա՛Թլէրինէ իւմիտէԹ-
44 տիմ : Վէ Թէվրաթընը տայիմա՝
էպէտէն վէ սէրմէտէն տադըյընմ:
45 Վէ կէնիշլիքտէ կէղէյիմ· ղն-
րա սէնին Թէնպիհլէրինէ Թա-
46 լապ էԹտիմ : Վէ սէնին չէհա-
տէԹլէրին հադդընա փատիհադ-
ղընը էօնիւնտէ տէօղէյիմ, վէ ու-
47 Թանմայընմ : Վէ պէնտէմ տէվամ
յիմ սէնին էմրլէրին նէլէ մէսրուր
48 օլայընմ· Վէ եէլէրիմի՝ տէվամյիմ
էմրլէրինէ գալտընըայընմ· վէ գա-
նունլարընը Թէֆիէքքիւր էտէ-
յիմ :

Ջային

49 Գ՛ուլունա օլան տէօղիւ խաԹ-
ղընա կէԹիր · օնու քի պէնի օ-
նա հիւվէնտիրտիւ : Տէբտիմտէ 50
Թէսէլլամ պղա տուր · ղնրա տէօ-
ղիւն պէնի իհսա էյլէտի : Մադ- 51
բուրլար պէնի փէք չօդ պղվզէն-
տիլէր · ամմա Թէվրաթընտան
տափմադընը : Գատիմտէն օլան չէ- 52
րիա՛Թլէրինի խաԹըրընա կէԹիր-
տիմ՝ եա՛ Րաբպ , վէ Թէսէլլի
պղուդտում : Սէնին Թէվրաթ- 53
ընը Թէրք էտէն ՃիաԹըգլարընը տէ-
պէլինտէն՝ պէնի հարարէԹ
ԹուԹտու : Միւսա ՓիրԹնի յիմին 54
էվինտէ՝ տէնին գանունլարընը պղ-

նա մեզմեզ մատուռէրուն օլտու։
55 Աէնին խամինի եա՛ Բապա՝ կէձէ-
սէ խաթըզմա կէթիրտիմ, վէ
56 Թէվրաթընը հընձի զէյլէտիմ։ Գու-
պանա՝ աէնիկ Թէնպիհլէրինի
սագլաոըղմ լիչուն վազի՛ օլտու։

Խ

57 Պէնիմհիսաէմսինն եա՛ Բապա-
ոէհիմ քի՝ աէնին աէօղլէրինի
58 սագլայըմ։ Աէնին հուզուրունա
պիւԹիւն էիւրէքտէն ըիձա
էյլէտիմ. աէօղլունէ կէօրէ պա-
59 նա մէրհամէԹ էյլէ։ Եօլլարը-
մը միւսԼաման էոիսի՝ այագլա-
րըմը աէնին չէհաւէԹլէրինէ չէ-
60 վիրտիմ։ Աէնին էմիւլէրինի սագ-
լամազա ա՛ձէլէ էԹտիմ, վէ օյա-
61 լանմատըմ։ Ֆասըղլարըն պէօ-
վիւբլէրի էԹրաֆընմը ալտըլտը.
ամմա Թէվրաթընը ուռնուԹմա-
62 տըմ։ Կէձէ էաբըտընտա գալ-
գաբըմ քի՝ աէնին հադդ չէրիա՛Թ-
լէրին իչուն սանա չինքի էոճ-
63 յիմ։ Պէն՝ հէյի աէնաէն գօր-
գանտրա վէ Թէնպիհլէրինի
64 հընձիզ էաէնլէրէ օրԹադիմ։ Եա՛
Բապա՝ աէնին ի՛նայէԹինաէն էէր
տօլու տուր. պանա գանունլա-
րընը էյրէԹ։

Դ

65 Պ՚ուղուռնա եա՛ Բապա՝ քէն-
մի աէօղլունէ կէօրէ էյլիք էյլէ-
66 մին։ Պանա էյի խաԹի՛ատա ու-
ի՛մ էօյրէԹ. զնրա աէնին էմը-
67 լէրինէ ինանտըմ։ Տէրտէ տիւշ
մէզտէն՝ պէն էանկըզմագտա լի-
տիմ. ամմա չիմտի աէօղլունիւ
68 հընձիզ էյլէտիմ։ Սէն էյի սէն,
վէ էյլիք էոիճի սինի. պանա գա-
69 նունլարընը էօյրէԹ։ Մաղտուր-
լար պանա գարշը եալան իճտա
էԹտիկը. ամմա սիւԹիւն եիւ-
րէք լէզ աէնին Թէնպիհլէրինի
հընձիզ էոէրիմ։ Օնլարընն եիւ- 70
րէյի էչ եաղը կիպի՝ գաԹընըլան-
մը. ամմա պէն Թէվրաթընտա
մէսրուր օլտուսմ։ Տէրտէ տիւշ 71
տիւյիւմ՝ հագդընմա էյի տիր.
չէօյլէ քի աէնին գանունլարընը
էօյրէնէյիմ։ Աէնին պաղընընն 72
Թէվրաթը պանա՝ ալԹունն վէ
կիւմիւշ պինլէրինտէն էյի տիր։

Եօ

Պէնի աէնին էլլէրին եափտը, 73
հէմ պէնի Թէչքիլ էյլէտի. պա-
նա ֆիկիմ վէր, վէ աէնին էմրլէ-
րինի էօյրէնէյիմ։ Աէնտէն գօր- 74
գանար պէնի կէօրիւսի՝ չազ օլա-
ճագլար. զնրա աէնին աէօղլու-
նէ իւմիտ էԹտիմ։ Պիլդիրիմ եա՛ 75
Բապա՝ քի չէրիա՛Թլէրին հագդ
տընը. վէ պէնի հագդըձԹ իւզ-
րէ աէրտէ սալընն։ Ֆէրեմ էյ- 76
լէ՝ գուլուճա օլան աէօղլունէ կէօ-
րէ ի՛նայէԹին պանա Թէվրէլտի
օլտուն։ Պանա մէրհամէԹլէրին 77
կէլտին, քի իչէա օլայըմ. զնրա
Թէվրաթընը՝ սիւրիւրիմ տիր։
Մաղտուրլար ուԹանտընն, զնրա 78
պանա նահադդ եէրէ զատը էԹ-
տիկը. պէն իսկ աէնին Թէն-
պիհլէրինի Թէֆէքքիւր էոէրիմ։
Աէնաէն գօրգանլար՝ վէ չէհա- 79
տէԹլէրինի պիլինլէր պանա տէօն-
սիւն։ Եիւրէյիմ գանունլարընա- 80
տա քեամիլ օլտուն. չէօյլէ քի ու-
Թանմայըմ։

Ք

Ճանըմ խէլասըն իչուն հաս- 81
րէԹ չէքեր. աէօղլունէ լիւմիտ է-
տէրիմ։ Կէօղլէրիմ աէնին աէօ- 82
զլուն իչուն՝ Պանա նէ՞ զէման
Թէսէլլի վէրէմէքսին տէյէրէք՝
պօղուլտըր։ Զ նրա տիւԹիւնտէ 83
Թուղրամ կիպի օլտուսմ. ամմա աէ-
նին գանունլարընը ուռնուԹմա-

84 տըմ՝ Սէնին գուլունուն կիւնը-
լէրի գա՛չ տըը ։ պէնի գօվալա-
յանըրըն իւզերինէ նէ՞ զէման
85 հիւքմ իճրա էտէճէքսին ։ Ս՛աղ-
րուըլար պէնիմիչիւն չուգուրլար
գաղտըրլար ՝ քի պու՝ Թէվրաթը-
86 նա մուղայիր տիր ։ Հէվի էմրէ-
րին հադիգաթ տըը ։ պէնի նա-
հագդ եէրէ գօվալարըլար ։ պա-
87 նա եարատմ էթ ։ Ա՛ղ գալը
պէնի եէրաէ հէլաք էտէրլէր ի-
տի ։ ամմա պէն Թէնպիհէլերինի
88 պըրագմատըմ ։ Ի՛նայէթինէ կէօ-
րէ պէնի իչէտա էյլէ ։ վէ աղլը-
նըն չէհաատէթինի հըզըղ էտէյիմ ։

Լամէտ

89 Ի՛պէտէն եա՛ Րասպ՝ սէնին
սէօզիւն կէօքլէրտէ սապիթ տիր ։
90 Սէնին հադիգաթըն տէվր պէ
տէվր տուրուր ։ եէրի սապիթ
91 էթտին վէ տուրուր ։ Պու կիւ-
նէտէքը սէնին հիւքմէրինէճէ տու-
րուրլար ։ չիւն հէվիսի գուլըս-
92 րըն տըը ։ Թէվրաթըն սիւրիւ-
րիմ օլմասա լոտի ՝ օլ զէման տէր-
93 տիմտէն հէլաք օլուր լոտիմ ։ Թէն-
պիհէլերինի էպէտէն ուհնութմա-
յաճաղըմ ։ զիրա սէն պէնի օն-
94 լար իչէտա էթտին ։ Գէն սէ-
նէն իմ ՝ պէնի խէլաս էյլէ ։ զի-
րա սէնին Թէնպիհէլերինի արա-
95 տըմ ։ Ֆասըգլար պէնի պէքլէ-
տիլէր քի՝ պէնի հէլաք էտէլեր ։
ամմա պէն սէնին չէհաատէթլէրի-
նէն իւզերինէ միւլահազա էտէ-
96 ճէյիմ ։ Հէր քէմալին սօնու օլ
տուղունու կէօրտիւմ ։ ամմա սէ-
նէն էմրիմ զայէթ կիւնիչ տիր ։

Մէմ

97 Սէնին Թէվրաթըը նէ՞ գա-
տար սեվէրիմ ։ պիւթիւն կիւն
98 Թէֆէքքիւրիւմ օ տուր ։ Էմր-
լէրին պէնի՝ տուշմինլէրիմտէն
ա՛լիմ դըլտը ։ զիրա օնլար էպէ-
տէն պէնիմ տիր ։ Հէվի խօճա- 99
լարըմտան զիյատէ ՝ֆիրաաէթլի
օլտուրմ ։ զիրա չէհատէթլէրին՝
Թէֆէքքիւրիմ տիր ։ Խալիյար- 100
լարտան զիյատէ ՝ֆիչէհիմ օլտուրմ ։
զիրա Թէնպիհէլերինի հըզըղ էյ-
լէտիմ ։ Ա յագլարըմը հէր քէօ- 101
թիւ հօլտան կէրի Թուրթտուրմ ։
չէօյլէ քի սէօզիւնիւ հըզըղ էտէ-
յիմ ։ Շէրիա՛թլէրինտէն սօրֆ- 102
մատըմ ։ զիրա պանա սէն Թա՛-
լիմ էթտին ։ Սէօզիւն տիմաղը- 103
մա՛ նէ՞ Թաթլը՝ աղզըմա պալտան
Ռաւիւը տըը ։ Թէնպիհէլերինին վա- 104
սիեթատի իլէ ՝ֆիէհմ էտինտիմ ։ օ-
նուն իչիւն հէր եալանըն հօլուն-
տան իբրահ էթտիմ ։

Նուն

Սէնին քէլամըն տյագլարըմա 105
չըրաղ՝ վէ իղլէրիմէ ըզըգ տըը ։
Սէնին հադգ չէրիա՛թլէրինի 106
հըզըղ էթմէյէ հէվնն էթտիմ ,
վէ պունու սապիթ էտէճէյիմ ։
Ղայէթ տէրտլի օլտուր ։ եա՛ 107
Րասպ՝ պէնի քէլամընա կէօրէ
իչէտա էյլէ ։ Ա՛ղզըմըն իրատէթ 108
վէչքէչինի՝ քէրէմ էյլէ՝ դապուլ
էթ եա Րասպ ։ վէ չէրիա՛թլէ-
րինի պանա էօյրէթ ։ Ճանըմ 109
տայիմա ավուճուամա տըը ։ ամ-
մա սէնին Թէվրաթըը ուհնութ-
մատըմ ։ Ֆասըգլար պանա տու- 110
զադ գուրտուլար ։ ամմա պէն՝
սէնին Թէնպիհէլերինտէն սապի-
մատըմ ։ Շէհատէթլէրինի էպէ- 111
տէն միրաս ալտըմ ։ զիրա օնլար
եիւբէյիմին ՝ֆէրըահը տըը ։ Եիւ- 112
ընէյիմի մէյլէնտիրտիմ՝ քի՝ գա-
նունլարընը սօնա գատար էպէ-
տէն թճրա էտէյիմ ։

Սամէխ

Ա՛էսվէսէլի ֆէնէլէրտէն էք- 113

բան էթախիմ · ամմա սէնին թէվ
114 րաթընը սէվախիմ : Պէնիմ սիփէ
րիմ վէ գալգաճըմ սէն սին · սէ
նին սէօզլէնէ իւմիտ էթախիմ ։
115 Ղէնաէն կիտին՝ էյ հարամզա
քեարլար · վէ պէն Աէլահընմըն
համրէրինին հընփզ էուէձէյիմ ։
116 Պանա սէօզլէնէ կէօրէ տէսթէ
կիր օղ , քի հաչայըմ · վէ պէնի
117 իւմիտիմէն ուԹանարմա ։ Պէ
նի դավլէթ , վէ խէյրա օղայըմ ·
վէ տայիմ գանունլարընը կէօ
118 զէուէյիմ · Սէնին գանունլարընը
ման սավխանլարընն Ղիմէլէնին
խօր կէօրմէյէն · զիրա հիլէէրի
119 Եաման տըր ։ Եէրին հէմ փա
սընդլարընը ԹօրԹու Ղիպ րէուտ
էուէրմէյէն · մնուն իչիւն չէհա
120 տէԹլէրինին սէվէրիմ · Թէնիմաէ
նին գօրգունատան տիԹրէր · վէ
սէնին չէրիա՝ԹլէրինատՀ գօրգա
րըմ ։

Ա՛յին

121 Ե էրթա՛Թ վէ տատագաԹ
իՀրա՝էյլէյիմ · պանա զուլմ է
122 տէնլէրէ պէնի պրագմա ։ Դու
լունա էյլիք իչիւն քէֆիլ օղ ·
մաղրուլլար պանա զուլմ էթմէ
123 սինլէր ։ Կէօզլէրիմ սէնին խե
լասըն իչիւն՝ վէ տատըգ սէօզլէն
124 իչիւն պօզուլուր ։ Դուլուն իլէ
ինայէԹինէ կէօրէ մուա՝մէլէ էյ
լէ · վէ պանա գանունլարընը
125 էյրէթ ։ Պէն գուլուն ում՝ պա
նա ֆէհմ վէր , վէ չէհատէԹլէ
126 րինի պիլէյիմ ։ Րապպըն իչ կէօ
րէՀՀաք վազԹը տըր · սէնին Թէվ
127 րաԹընը իպԹալ էթտիլէր ։ Օ
նուն իչիւն էմրլէրինին ալԹունա
ման՝ վէ խատա ալԹունատան զի
128 յատէ սէվտիմ · Օնուն իչիւն
հէր շէյին խատատսումնատ հէմ
Թէնապհլէրինի տօղրու պիլդիմ
հէր հարան հարդանատն իրրատ ճ
սէրիմ ։

Փէ

Ե էհատէԹլէրին ա՛ճայըպ 129
տըր · մնուն իչիւն ճանըմընըզը
հընփզ հաէր · սէօզլէրինին Թէֆ 130
սիրի ըշըդ վէրիր · տատէ տիլէ
րէ փէհմ վէրիր · Աղըզմը աչըպ 131
հատրէԹ չէքտիմ · զիրա էմրլէ
րինի արզուլէտիմ ։ Պանա՝ սէնին 132
իտմինի սէվէնլէրէ օլան հիւքմիւ
նէ կէօրէ նատար գըլ · վէ պա
նա մէրհամէԹ էյլէ ։ Առզմլա 133
րըմզը սէօզլէնատՀ գայիմ էյլէ ·
վէ հիչ պիր հարատատզդ պա
նա ԹէհատլուԹ էթմէկսին ։ Պէ 134
նի տատմլէրին զուլումնատան փի
տա էյլէ · վէ համրէրինին հընփզ
հաէձէյիմ ։ Եիւզլէնիւ գուլուզ 135
նուն իւղէրինէ այտընլատԹ ; վէ
պանա գանունլարընը էյրէթ ։
ԿէօզլէրիմատՀն տուլար սէվլէրի 136
էնէր · չիւն քի սէնին ԹէվրատԹը
նը հընփզ էթմէկտէրը ։

Ցատէ

Ս ատըդ սըն էա՛ Րապպպ · վէ 137
սէնին չէրիա՛Թլէրին տօղրու
տուր ։ Էմր էյլէմիյին չէհա 138
տէԹլէր՝ տատագաԹ վէ հէր վէձՀ
իլէ հադիգաԹ տըր ։ Ղայրէ 139
Թիմ պէնի տիւքէԹտէ · չիւն քի
խատիմլէրիմ սէնին սէօզլէրինէ
ունուԹտուլար ։ Ջէլտմըն ղա 140
յէԹ իլէ գալը օլմուշ տուր · վէ
գուլուն մնու սէվէր ։ Պէն քիւ 141
չիւք վէ Թահդիր օլմուշդում · ամ
ման Թէնապհլէրինի ուՀնուԹմա
տըմ ։ Սէնին տատագաԹըն է 142
պէտի տատագաԹ՝ վէ Թէվրա
Թըն հադգ տըր ։ Պէնի տըդլէթ 143
վէ տըդընԹը պուլտուս · ամմա էմր
լէրին՝ սիրի րիմ տիր ։ Շ[illegible] 144
[illegible]

Գոփ

145 Պևեթիւն Եիբրեքեաէն նինա
էթոիմ, պանա ՃԷվալ վէր՝ Եա՛
Րապպ • գանունէլորընը կէօղէ-
146 ռէյիմ։ Սանա նէտա էթոիմ,
պէնիմ խէլաս էյլէ • վէ շէհա-
147 ռէթէրինի հըքքընտա էյիմ։ Շա-
փակ սէօքիւմիւնաէն ևվվէլ գալ
դըպ՝ ՃԷրեաա էթոիմ • ակնին
148 սէօղիւնէ իւմիտ էթոիմ։ Սէօղ
լէրինի թէքքէքիւր էթմէք ի-
չին՝ կէօղլէրիմ կէՃէ նէվլուէթէլէ-
149 րինաէն իլէրի տաւվանտը։ Ի՛նա
յէթինի կէօրէ սէսիմի իչին • Եա՛
Րապպ՝ պէնի էբրիա՛թէլէրին ուզ
150 րէ իչէա էյլէ։ Խասիսլիյին
արամըՃա կիսունէլը՝ եադլաշը-
լար • ակնին թէվրաթընատ ու-
151 ղաք վաըտըլար։ Եադըն սըն՝
Եա՛ Րապպ՝ վէ հէվի էմրէլէրին
152 հադիզաթ ոլը։ Շէհատէթլէ-
րինին հադգընա գատիմտէն պիլ-
ամիք՝ ծնլարը էպէտէն թէմէլ
լէթմէն։

Րհշ

153 Տէրտիմ պագ • վէ պէնի խէ-
լաս էյլէ • զևրա թէվրաթընը
154 ունաէթմատըմ։ Տա՛վամը Ճաար
էտիպ պէնի Ճիտդա էյլէ • քէլը-
մընա կէօրէ պէնի իչէա գըլ։
155 Խէլաա՝ Ճաարգէտարատան իրադ
տըր • զևրա գանունէլորընա թա-
156 լիպ տէյիւլէր։ Մէրհամէթլէ-
րինի ջոդ տուր՝ Եա՛ Րապպ • պէնի
շէրիա՛թէլէրին իւզրէ իչէա էյլէ։
157 Գէնի գօվսըյդանլար վէ պանա
սըղըէթ վէրմէյէր ջոդ տուր • ա՛յ
158 ոա ակնին շէհատէթէլէրինաէն
սաիմատըմ։ Խայրընըզը կէօ-
րիւդ՝ տիթռինտաիմ, ծնլարը քի
ակնին քէլմէյընը սագլամազլար
159 իսի։ Կէօր քի՝ թէնապհէլէրինի
սէվմէյիմ • Եա՛ Րապպ՝ ինայէթի-
160 նէ կէօրէ պէնի իչէա էյլէ։ Սէ-

նին աէօղիւնիւէ պագը հադիգաթ՝
վէ հէվի հադդ շէրիա՛թէլէրին ի-
պէտի տիր։

Շին

Սէրվէրլէր պէնի պիլա սէ- 161
պէպ գօվսատըլար • ամմա սէ-
նին աէօղիւնաէն եիբրէյիմ գօրգ-
տուբ։ Պէն ակնին քէլմընատան 162
հօթիւրիւբ՝ ջոդ շիքեար պուլան
կիպի շաղ օլուրում։ Եալան- 163
սան նէֆրէմ վէ լիքրահ էթ-
միմ • ամմա ակնին թէվրաթընը
սէվմիմ։ Հադդ շէրիա՛թէլէրին 164
իչինէ՝ սանա կիմնուէ եէտի քէր-
րէ համտ էտէրիմ։ Սէնին թէվ 165
րաթընը սէվինըէրին ջոդ սէլա-
մէթի վէր • վէ ծնլարա թէօ-
քէզ եօդ տուր։ Խէլասընը պէք 166
լէտիմ Եա՛ Րապպ • վէ էմրէլէրի-
նի իՃրա էյլէտիմ։ Ճանըմ սէ- 167
նին շէհատէթլէրինի սագլասը •
վէ ծնլարը ղայէթ իլէ սեվլերիմ։
Թէնապհէլէրինի վէ շէհատէթլէ- 168
րինի սագլատըմ։ զևրա հէվ
եօլլարըմ սէնին էօնիւնատէ տիր։

Թավ

Ֆէրհատըմ՝ հուզուրունա 169
եադլաշընը Եա՛ Րապպ • սէօ-
զիւնէ կէօրէ պանա Ճէզմ վէր։
Ն՛էյզըմ՝ հուզուրունա վեր- 170
սըն • քէլմընա կէօրէ պէնի
գուրթար։ Տուստլարըմ՝ շիքեր 171
նուԹգ եաէէքէ • չիւն քի սէն
պանա գանունէլորընը էպլէթ-
տին։ Տիվլամ քէլմընըն հագգը- 172
նա Թագրիր եաէէքէքի՝ Ճիւմլէ
էմրէլէրին հուդդ տըր։ Էվլի պա- 173
նա եարտըմ էմէյէքտէ օլմուն •
զևրա Թէնապհէլէրինի սէյմիմ։
Խէլասընա արզու էչքտիմ՝ Եա՛ 174
Րապպ • վէ Թէվրաթընի՝ սիւրիւ-
րիմ տիր։ Ճանըմ եաշասըն, վէ 175
սանա համտ էյլէսին • վէ սէնին

չէրեա՝ Թլեբին պանա Եարտըմ
176 Հ Թանին։ Վայպ օլմուշ գոյուն
կինալ եօլտան գափտըմ, գուլու-
նու ապա. զիրա Հիրէկլինին ոս-
նուԹմամբմ։

ՄԻՆՋՄՈՒՐ ՃԻ

ՏէրՀէկլէր իլահիսի։

1 ՍըգլէԹիմոհ Բաապան չա-
ղըրըմ. վէ պանա ՃԷվապ վէր-
2 ոի։ Նա՞ Բաապ Ճանըմը Հա-
ըան տուտապ ըտուրան՝ Հիլէկապ
3 ոիլտէն գուրԹար։ Սանա նէ՞
վէրԷՃէկ, վէ սանա նէ՞ զոմմ
4 ՀոհէՃէկ՝ նէ՞ Հիլէկապ ոիլ. ՃԷն-
պարըն պիլէնմիշ օղլարընը՝ ար-
տընՃ օտաունլարընըն գօրմապը իլէ
5 պէրապեր վէրԷՃէհ։ Վա՛յ պա-
նա քի՝ Մ՚ոսըբտա միւսաֆիր օ-
տուսմ, Կեղապ չաուրընըրընըն
6 Հանընտա ասքին օլտուսմ։ ՃԱ-
նընմ՝ ոէլամԷԹտէն իքրահ Հոհն-
լէրին Հանընտա ջօք ասքին օլ-
7 տու։ Պէն սուլՀ ՎէօղԼԷր իմ. ամ
մա ԱԷօյԼԷոիլիմոէ, Ճնլտը ՃԷնՃ
Խուստուսունտա ՎէօյԼԷրԼԷր։

ՄԻՆՋՄՈՒՐ ՃԻԱ

ՏէրՀէկլէր իլահիսի։

1 Վէօղլէրիմի՝ տաղլարնա տօղ-
րու գալտըրտըՃաղըմ. Հարտը-
2 մըմ՝ նէ՞րէտէն կէլէՃէկ։ Եարտ-
սըմըմ՝ կէօքլէրին վէ ԵԷրին Հա-
3 րատան Բաապատան ԿէլԷր։ Օ՝
ՎէնինՃ այաղընը գըմըլտանմայտա
պըրագմազ։ ՎէնինՃ պէքլէյԷնին ոս-
4 յուգլամազ։ Իլէհ Իսրայիլ
պէքլէյԷնին ոյյուգլամազ, վէ ոս-
5 յումազ։ ՎէնինՃ պէքլէյԷնՃ Բաապ
տընը. սէնինՃ սաղ ԷլինինՃ Հա-
նընմընտա կէօլԷկէՃ՝ Բաապ տընը։
6 ԿիւնահըղընՃ կիւնԷՃ՝ վէ կէՃՃէ-
լէյինՃ այ սէնի վուրմայաՃաղ

7 տընը։ Բաապ սէնի Հէրը պէլա-
տան ՀընՃԹ էտէՃէք. սէնինՃ Ճա-
նընմընՃ ՀընՃԹ էտէՃէք։ Բաապ սէ-
8 նին ջըԹընՃընը վէ կիւրիւնի՝ չիմ-
տիտէն Թա էպէտիտէք ՀընՃԹ է-
տէՃէք տիր։

ՄԻՆՋՄՈՒՐ ՃԻԲ

ԴաւիԹին տէրՀէկլէնը իլահիսի։

1 Պանա՝ Բաապընը էվինէ կի-
տէլիմ տէտիքլէրի պէՀմեն, շազ
2 օլտում։ Ան յագըլտըմընՃ դաբու-
լարընտա տուտուրուլտը՝ եա՛ Ե-
3 ոուսաղէմ. Եըրուսաղէմ էնՃ-
միտէ չաԹընընմընՃ շէհը կիտի տի-
նա օլմուշՃի՝ սըպԹընտը Բաապ
4 պընը խոհինէ շուՃը հԹմէՃ իլէն՝
Բաապընը սըպԹընտը Խոբայէլին
գանուէնտունա կէօրԷ օրայա ՃԷ-
5 գարտը։ Ոնրա օրատա ՃԷրտի՝
ասԹ իլէն ԹահԹընտը՝ ԴաւիԹ
էվի իլէն ԹահԹընտը գուրուլ-
տու։ Երուսաղէմին սէլամէԹի-
6 նի տիլէյին. սէնի սեվԷնլէր՝
բահաԹընտը պուլուրսուր։ Սէնին
7 գալէՃէրինտէ սէլամէԹ՝ սէրայ-
լարընտա բահաԹընտը օլսուն։
8 Գարընտաշլարըմ վէ տօսԹընտըմ
իլէն Հալա՝ Սէնտէ սէլամէԹ
9 օլսուն տէյէՃէյիմ. ԱնընՀմընՃ
Բաապընը Էվի Իլէն՝ սէնինն էյ-
լիյինի արայաՃաղըմ։

ՄԻՆՋՄՈՒՐ ՃԻԳ

ՏէրՀէկլէնը իլահիսի։

1 Վէօղլէրիմի սանա տօղուտա գալ-
տըրըրըմ՝ եա՛ կէօքտէ սաբին օ-
2 լան։ Իլէհ գուլլարըն կէօղլէրի
էֆէնտիլէրինին էլինէ՝ խալտը-
պընը կէօղլէրի խաԹուններուն է-
լինէ օլտուղտա կիտի՝ կէօղլէրի-
միՃ ԱնընՀմընՃ Բաապա պէօյէ
օլաՃաՃ, Թա պիզէ մերհամէԹ

3 հանձեցէք։ Պիղծ մերկա-
մէջ գըլ՝ եա Բապպ, պիղծ մեր-
համբէ գըլ՝ ղիրա հագարէթ
4 իլէ չօգ ոյմուշ։ Ճանըմըզ սէ-
ֆա սիւրէնլէրին զէվզէնմէսին-
ուէն՝ մաղրուրլարըն հագարէ-
թենուէն չօգ ոյմուշ ուար։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ՃԻԴ

Դաւիթին ուէրճէվէը իլահիսի։

1 Ո՛յհը Բապպ պիղնի իլէ օլ
մասա իսի, հալա Իսրայէլ ուէ-
2 սին. Բապպ պիղնի իլէ օլմասա
իսի, ուահմէնէ իւզէրինիզէ գալ-
3 տըգլարընաա՝ օլ զէման զաղապ-
լարը պիղէ թէուէթուշմալ իլէ
պիղնի սիրի էուէտարլար իսի։
4 Օլ զէման ուուլար պիղնի զարդ է
ուէր իսի, Ճանըմըզըն իւզէրինէ
5 սէզ կէչէր իսի. Օլ զէնման օլ
գաղաթմընէ ուուլար Ճանըմըզըն
6 իւզէրինէ կէչէր իսի։ Բապպ
մինէթէպարինէ օլուսն քի՝ պիղնի
ծնլարըն տիւզէրինէ չէքնար վէր-
7 մէսի։ Ճանըմըզ սէրչէ կիպի
աւէճլարըն տուրգալընաան աղաա
օլտուր. տուրգագ գըրըլարը, վէ
8 պիղ աղաա օլտուգ։ Նարաըմըզ
մըզ՝ կէչէրլէրի վէ էէրի հարա-
տան Բապպըն խամինուէ սիր։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ՃԻԵ

Տէրէճէլէը իլահիսի։

1 Ո՛ասպա կիւվէնէնլէր՝ գը-
մըլտանմայըպ էպէնէն տուրան
2 Սիճն տաղը կիպի սիր։ Երու-
սաղէմին էթրաֆընտա տապլար
օլտուղու կիպի՝ Բապպ չէմի-
ուէն թա էպէուէճէք գաւմընըն
3 էթրաֆընտա էօյլէ սիր։ Չի-
լրա Ֆասըղըն ա՛սասը՝ սաղգա-
լարըն գուրա՛նը իւզէրինէ գօն-
մաղ. թա քի սաղգալար՝ էլէ-
րինէ հարամազլարդա տալմայա-
լար։ Ի՛յի քէմսէլէրէ վէ կիս-
րէքլէրի տօղտուլարա էյլիք էյ-
լէ՝ եա՛ Բապպ։ Ի՛յրելիքլէրինէ
սաֆանլէրի իսէ՝ Բապպ օնլարը
հարամազլըգ իշլէյէնլէրը իլէ
սիւրէճէք. Իսրայէլին իւզէրինէ
սէլամէթ օլսուն։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ՃԻԶ

Տէրէճէլէը իլահիսի։

Բապպ՝ Սիօնուն հսկրլիյինէ 1
ուէօնուէրինճէ, սիւշ կէօրէնլէր
կիպի օլտուգ։ Օլ զէման ազղը- 2
մըզ կիւլուշէլէ՝ վէ ուէլվէմիզ ալ-
գըշլէ տօլտուս. օլ զէման թա-
յիֆլէրտէ տէսիլէր քի՝ Բապպ
պուռնլար իչուն պէյթիք իշլէր
գըլըը։ Բապպ պիղնի իչուն պէօ- 3
յիք իշլէր գըլըը. շաղու մէտ-
բուր օլտուգ։ Եա՛ Բապպ էսիր- 4
լիյիղի՝ գըպչէտէ օլան ագըն-
Թըլըը կիպի ուէօնուէր։ Կէօզ 5
հաշլարը իլէ էքէնլէր՝ ալգըշ իլէ
պիչէճէքլէր։ Էքիլէճէք Թօ- 6
խում կէօԹիւբիպ՝ աղաչարագ
չըգըպ կիտէն՝ էլպէԹԹէ ուէմէա-
լէրինի կէԹիրէրէք ալգըշ իլէ
ուէօնէճէք։

ՄԻՋԱՄԻՒՐ ՃԻԸ

Սողոմոնուն ուէրճէվէը իլահիսի։

Ո՛յհը Բապպ էվի հասիմազ 1
իսէ, օնու հասմանլար նաֆիլէ
չալըշըրլար. էյհը Բապպ շէհ-
րի պէքլէմէզ իսէ, պէքճի նաֆիլ-
լէ ոյանըգ գալըր։ Էրքէն գալ- 2
գըպ կէճ օԹուրմագ վէ միհնէթ
էքմէյի էնմէք՝ սիպ նաֆիլէ
սիր. հագգան օ՝ սէվմէյինէ
ուէրիր։ ԻշԹէ օլտուլար՝ 3
Բապպըն միրասը տըր, գարիշըն

4 մէ յվէսի ի՛վազ տըր : Գուվվէթ
լենին էվնաէ օգլար նիձէ իսէ ,
կէնձէրին օղուլլարը էօյլէ տիր :
5 Կո՛ մուԹլու օլ աստվձ քի՝ Թիր-
քէվնի տնլարտան տօլտուրտուս .
տիւշմնլէրի իլէ գափուտա սէօյ-
լէշտի բլէրինտէ՝ ուլԹանմայտագ-
լար :

ՄԻՆՉՄԱՒԻՐ ՃԻԸ

ՏԷրէձնէլեր իլահիսի :

1 Կո՛ մուԹլու Բապպատան հէր
գօրգանա՝ օնուն Հօլլորընտա
2 նիւրիւյենկ : Իվլինկ հմճլինկ
եէսի յինն զկման՝ նո՛ մուԹլու
սանա , վէ սանա խայր օլաձագ :
3 Սէնկն գարըն էվլինկն ՀալվէԹլէ-
բինտ մէյվէլի աստա կիսի՝ էվ
լաստլարըն սօֆրանըն էԹրաֆըն-
տա զէյԹունն ֆիւտանլարը կիսի
4 օլաձագլար : Ինշէ Բապպատան
գօրգան աստմ պէօյլէ պէրէքէԹ-
5 լէնիր : Բապպ սանա Սիօնտան
պէրէքէԹ վէրէ , վէ Է՛օմրիւնիւն
ձիւմլէ կիւնլէրինտէ Երուսաղէ-
6 մին Հյլնլյինի կէօրէսին : Հէմ օ-
ղուլլարընըն օղուլլարընը կէօրէ-
ս՚ն : Իսրայէլն իւզէրինէ սէ-
լամԹ օլսուն :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՃԻԹ

ՏԷրէձնէլեր իլահիսի :

1 Ֆալա Իսրայէլ աէսին քի՝
կէնձլիյիմուն պէրու պանա ջօգ
2 քէրըճ սըգլէԹ վէրտիլէր . կէնձ
լի յիմուն պէրու պանա ջօգ քէր-
ը սըգլէԹ վէրտիլէր Իսէ տէ՝
կիւձլէրի պանա ԵԼԹմէտի :
3 Ձնֆ ԹձիլԷր՝ արգամըն իւզէրի-
նէ չնֆԹ սիւրտիւլէր . Հվէք-
4 լէրինն ուղաԹտըլար : Բապպ
սատըգ տըր : ֆիտսըգլարըն Ի-
5 վինի քէստի : Սիօնտան հէվ-
լիքրան Էտինլէր ուԹանմաձագ-
լար , վէ կէրի տէօնէձլէրէր :
6 Գօփտրըլմազան Հվվէլ պու-
րուսյան՝ տատմլարըն օճու կիսի
7 օլաձագլար ; քի տնուն իլէ օլագ-
ձը ավուձնուս՝ վէ տէմէտձի
8 գուձաղընը տօլտուրսանդ , վէ
կէչինէր տէմէզլէր քի՝ Սիզէ
Բապպն պէրէքէԹի կէլսին .
սիզէ Բապպն խմինտէ պէրէ-
քէԹ օգուրուզ :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՃՂ

ՏԷրէձնէլեր իլահիսի :

1 Տէրնն Եէրլէրտէն տանա չա-
2 ղըրտը՝ Եա՛ Բապպ : Եա՛ Է-
ֆէնտիմ՝ տէսիմի տինկլէ . գու-
լագլարըն Նիյտզըմըն տէսինէ
3 մուգայէտ օլտուՆլար : Էյէր
պինամուսըգլարը խաԹրտա
սագլար խէն Եա՛ Բապպ , քի՞մ
տայանա պիլիր Եա՛ Էֆէնտիմ :
4 Ամմա տէնին Եանընտա մաղֆի-
րէԹ վար , Թա քի տնտէն գօր-
5 գալար : Պէն Բապպա միւնԹա-
զիր օլտում , ձանըմ միւնԹազիր
օլտու . վէ ծնուն տէօղլունէ Ի-
6 միտ էԹտիմ : Ձանըմ Էֆէնտի-
մէ՝ սաապտը պէքլէյէն սապտ
պէքձիլէրինտէն զիյատէ գուդ-
7 պէիր փէր : Իսրայէլ Բապպա Ի-
միտ էԹսէն , զիրա Բապպն Եա-
նընտա լինայէԹ վար . հէմ օնուն
Եանընտա ա՛զիմ ֆիտսա վար :
8 Վէ Իսրայէլն հէվ Եարամազ-
լըգլարընտան օ ֆիտսա էտէձէք :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՃՂԱ

ԴաւիԹին տէրէձլէր իլահիսի .

1 Ա՛յ Բապպ Եիւրէյիմ գա-
պարմատը , վէ կէօղլէրիմ Եիւ-
ձէլտուն . վէ հալիմուն պէօ-
չինք վէ ա՛ձայըպ իլլէրտէ Եիւ-

2 բիւմֆտիմ։ Հադգան պէն ճա-
նըմը՝ ամասը եանընտաս սիւտ-
աէն քէսիլմիշ մա՛սում կիսպ
Թէսքէին վէ իսքեաԹ էԹտիմ։
ճանըմ սիւտաէն քէսիլմիշ մա՛-
3 սում կիսպ տիր ։ Իսրայէլ՝ շիմ
տիտէն Թա էպէտէէք Բապպա
Եամիտ էԹսէն ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼԲ

Տէրէճէլէր իլահիսի ։

1 Այ՛ Բապպ ԳաւիԹին հագ-
դընա՝ օնուն հէվ տէրտինէն ղիքը
2 էյլէ ։ Վրէ Բապպա Եէմին էԹ-
տի , Ցակոբուն Գաւիրինէ ա-
3 տտգ էյլէյիս՝ ԻնսպէԹէԹ էվլ
օլան մէսքեանա կիրմէյիմ, Եա-
Թաղըմ օլան տէօշէյէ չքգմա-
4 յըմ , ՀլպէԹէԹ կէօզլէրիմէ ոէյ-
գոս՝ քիրպիքլէրիմէ ոէյուգլամագ
5 վէրմէյիմ, Թա պէն Բապպ Ե-
չիւն մահալ՝ Ցակոբուն Գաւիրի
իչիւն մէսքեանլար պուլտընճա-
6 յատէք գէտի ։ ԻչԹէ օնուն Եվ-
րաՀամտէ օլտուղունու իչիւնէվքը
օնու օրմանըն օվալարընտաս պուլ-
7 տուգ ։ Օնուն մէսքեանլարընա
վարալըմ ։ այագլարընըն պատա-
8 մաղընա տէՀամէ գըլալըմ ։ Եա՛
Բապպ՝ պէն տէ գաւվէԹիննէն
սանտուղում տէ բահաԹընա
9 գալգ ։ Վրէահինէրին՝ ատտա-
գամ կէյինսինէր ։ վէ սավհէ-
10 րին՝ ալգըշ էԹսինէր ։ Գուլտն
ԴաւիԹին խաԹրը իչիւն՝ մէսի-
հինին էէզգիւնիւ տէօնտերմէ ։
11 Բապպ ԴաւիԹէ հագիգաԹ իլէ
էէմին էԹտի , վէ օնտան գէօն-
մէզ ։ ԹախԹընա գարընընըն մէյ-
12 վէսինէն գէյտճաղլամ՝ ։ Եյիր օ-
ղուլարըն ա՛հատրմը՝ վէ օնլարա
էզդէհէէէվիյիմ չէհատիԹէէրիսի
ատգլարընը իսկ , օնլարըն օղուլ-
լարը տահի՝ էպէտէէր էպէտին-
ՃՀ աէնին ԹախԹընտա օԹուրա-
ճագլար ։ Չիրա Բապպ Սիօնու 13
սէչտի ։ օնտա քէնտինէ մէքեան
իչիւն արզուլէյիպ գէտի ։ Բա- 14
համըմ էպէտէէր էպէտինճէ
պուս տուբ ։ պուընտա օԹուրա-
ճաղըմ , ղիրա օնու արզուլէտիմ։
Օնուն ղախիրէսինի հէր վէՃՀ
իլէ պէրէքէԹլէյճէկիյիմ ։ Ֆիա-
գիրլէրինի հքմէք իլէ տօյուրա-
ճաղըմ ։ Վէ օնուն քնահինէրի- 16
նէ խէյտա կիյտիրէճէկիյիմ ։ վէ
սալհէրինի ղայԹ իլէ մէսրուր
օլաճադլար ։ Օրատա ԴաւիԹ 17
իչիւն պիր պուհուզ պինԹիրէճէ-
կիյիմ ։ Մէսիհիմ իչիւն պիր քիրատ
հաղըրլատըմ ։ Օնուն սիւռմէ 18
լերինէ այընպ կիյտիրէճէկիյիմ ։
վէ օնուն իւզերինատ ԹաՃը չի-
էէքլէնէճէք սիր ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼԴ

ԴաւիԹին տէրէճէլէր իլահիսի ։

ԻնչԹ դարընտաշլարըն հէման 1
պիրլիքտէ տաքին օլմասը՝ նէ՛
խոշ վէ նէ՛ լաՀիճ սիր ։ Սա- 2
գատա՝ Ահարոնուն ոագատընտա
ազըզպ հավապլարընըն քէնարընտա
էնէն՝ պաշ իւղէրինտէ խոշ եաղ
կիպէ սիր ։ Սիօնուն տաղլարը 3
իւղէրինէ էնէն՝ Հերմոնուն չիհի
կիպէ սիր ։ զիրա Բապպ օրատա
պէրէքէԹլէ՛ էպէտէն հայաԹ Թա-
յին էյլէմիշ սիր ։

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼԴ

Տէրէճէլէր իլահիսի ։

ԻնչԹ Բապպա պէրէքէԹ օ- 1
գոյուն՝ էյ կիճէկլէրտէ Բապ-
պըն էվլնտէ տուրան Բապպըն
հէվ գուլարը ։ Մադտէսէյէ 2
էվէրինիզի գալարընըպ՝ Բապպա
տէրէքէԹ օգույուն ։ Կէօքլէրի 3
վէ էէրի Եարատան Բապպ՝ սէ-

նի Սիոնտան միւպարէքլէյէ :

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼԵ

1 Ալէլուիա : Բապպըն խամինէ շիւքր էտին . շիւքր էտին՝ էյ
2 Բապպըն գուլլարը , սիղքի Բապպըն էվինտէ՝ Ալլահըմըզ էվինին ավլուլարընտա տուրուբսունուզ :
3 Բապպա շիւքր էտին , զնրա Բապպ էյլի տիր . օնուն խամինէ մէզմուր օգույուն , զնրա լաթիֆ տիր :
4 Զնրա Բապպ Յակոբու քէնտինէ՝ Իսրայէլի քէնտինէ մախսուս
5 սէչտի : Զնրա պէն սիլէմի քի Եհովա ա՛զիմ՝ վէ Էլիհենտիմիզ հէվֆ ալլահ Էլոհտան էհ՛մէ տիր :
6 Բապպ կէօքլէրտէ վէ եէրտէ՝ տէնիզլէրտէ վէ ձիւմլէ տէրինլիքլէրտէ հէր նէ իսթէտի իսէ
7 էյլէտի : Եէրին ուձլարընտան պուխարլար գալդըրըր , եաղմուրա շիմշէքլէր եափար . էէլի
8 խաղլինէէրինտէն ջըգարըր : Մըսըրըն իլք ողլուլարընը՝ ատէմ ուն հայվանա վարընձա վուրու-
9 տու . Սէնին իչինտէ եա՛ Մըսըր՝ փարաուընուն իւզէրինէ վէ օնուն ձիւմլէ գուլլարընըն իւզէրինէ ա՛լամէթլէր վէ մի՛ճիզաթ-
10 լար կէօնտէրտի : Զօդ Թայիֆէ էր վուրտու . վէ գուվվէթլի
11 փատիշահլար էօլտիւրտիւ . Եա՛նէ Ամորհլուլարըն փատիշահը Սեհոնու վէ Բասանըն փատիշահը Ովգու՝ հեմ Քանանըն ձիւմ-
12 լէ փատիշահլըգլարընը : Վէ օնլարըն տիյարընը միրասա՝ քէնտի գավմը Իսրայէլէ միրասա վէրտի :
13 Եա՛ Բապպ՝ խամին էսկէտի տիր . եա՛ Բապպ՝ սէնին զիքրին տէվր պէ տէվր տիր :
14 Զնրա Բապպ գավմընըն չէրասի՛թընը կէօրէճէք . վէ գուլլարընտան էօթիւրու նասիմ օլաճագ :
15 Թայիֆէլէրին փուճլարը կիւմիշ վէ ալթուն տուր . ատէմ էլլէրինին ա՛մէլի տիր :
16 Օնլարընն աղզը վար , վէ սէօյլէմէղլէր . կէօզլէրի վար , վէ կէօրմէղլէր .
17 Գուլագլարը վար , վէ իչլիմէղլէր . օնլարընն աղզընտա տախի նէֆիս եօք տուր :
18 Օնլարը եա՛փանլար՝ հէմ օնլարա հէվի կիւվէնճլէր օնլար կիպի օլուրլար :
19 Եա՛ Իսրայէլ էվի՝ Բապպա պէրէքէթ օգույուն . եա՛ Ահարոն էվի՝ Բապպա պէրէքէթ օգույուն : Եա՛ Ղևի էվի՝ Բապպա
20 պէրէքէթ օգույուն . էյ Բապպատան գօրգանլար՝ Բապպա պէրէքէթ օգույուն : Երուսաղէմ
21 ատ սաքին օլսն Բապպ՝ Սիոնտան միւթէսպարիք օլսուն : Ալէլուիա :

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼԶ

1 Բապպա համտ էտին , զնրա էյլի տիր . զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր :
2 Ալլահլարըն Ալլահընա համտ էտին , զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր .
3 Սահիպլէրին Սահիպինէ համտ էտին . զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Ադիմ մի՛ճիզաթ-
4 լար եաըրնըղ իչէյինէ , զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Կէօքլէրի իւմիլէ եափանա , զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր .
5 Եէրի սուլարըն իւզէրինաէ սալթէ էտինէ , զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Պէօյիք նուրլար եափանա , զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Կիւնէշ
6 չի կիւնէ հիւքիւմէթ էթմէք իչուն՝ զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Ադը վէ եըլըղլըգը կէճէյէ հիւքիւմէթ էթմէք իչուն՝ զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Մըսըրը իլք ողլուլարը իլէ վուրանա , զնրա օնուն իւնայէթի էպէտի տիր . Վէ

արնալարընտան Իսրայէլի զոգա-
րանա , զերա օնուն ի՞նայէթի է-
12 պէսի տիր , գուլվէթի եվ իւէ
վէ ուզանմըշ գալ իւէ՝ զերա օնուն
13 ի՞նայէթի էպէսի տիր · Գըղըշ
տէնիզի իքիյէ ետրանա , զերա
14 օնուն ի՞նայէթի էպէսի տիր ·
Վէ օրթասընտան Իսրայէլի կէ-
ձիրտի , զերա օնուն ի՞նայէթի
15 էպէսի տիր · Վէ փարաւոնու ան-
քէրի իւէ Գըղըշ տէնիզի սիւբ-
տի , զերա օնուն ի՞նայէթի էպէ-
16 տի տիր · Գաւմրընը չէօլէ կիղ-
տիրինէ , զերա օնուն ի՞նայէթի
17 էպէսի տիր : Գէօյիւբ վատո-
ջանէլը վուրանա , զերա օնուն
18 ի՞նայէթի էպէսի տիր · Վէ
գուվվէթի վատիշանէլը գաթը
էթտի , զերա օնուն ի՞նայէթի
19 էպէսի տիր · Ամօրհուլարըն
վատիշանէը Սէհիոնու՝ զերա օ-
20 նուն ի՞նայէթի էպէսի տիր , վէ
Բասան վատիշանէը Ովգու՝ զե-
րա օնուն ի՞նայէթի էպէսի տիր·
21 Վէ օնլարըն սի յարընը միրասէ
վէրտի , զերա օնուն ի՞նայէթի
22 էպէսի տիր , գուլու Իսրայէլէ
միրաս իչուն՝ զերա օնուն ի՞նա-
23 յէթի էպէսի տիր · Ալլահ հա-
լումիզէ պիզի զերը հաւնէ , զե-
րա օնուն ի՞նայէթի էպէսի տիր·
24 Վէ պիզէ սըզլէթ վէրէնլէրաւն
պիզի գուլ Թաբոր , զերա օնուն
25 ի՞նայէթի էպէսի տիր : Հէր Թէ-
նէ էքմէք վէրիր , զերա օնուն ի-
26 նայէթի էպէսի տիր : Կէօքլէ-
րին Ալլահընա համա էտին · զե-
րա օնուն ի՞նայէթի էպէսի տիր·

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼՒ

1 Բաբիլոնուն ըրմագլարը հա-
նընտա՝ օրատա օթուրատը ·
հեմ Սիոնու խաթըրըմըզա կէթիր
2 մէք իւէ ալտատըդ : Օնուն օր-
թասընտա՝ Թանպուրլարըրմըզը
աէօյիւտ տաղտաղլարընըն իւզէրինէ

տատըդ : Զ իրա օրատա պիզի 3
հէրվէյէ սիւբէնլէրը իւտի սէօզ
լէրինտէն՝ վէ պիզէ զուլմ էտէն-
լէր՝ Սիոն իւտիւլէրինէն պիզէ
պիր իւտի օդույուն տէկյուս պիզ-
տէն շէնլիք սիվէտիվէր : Բապ- 4
պըն իւտիւխունի սի յարի զուրը-
պէթտէ նէ՞ճէ օդույալըմ՝ Է-
յէր սէնի ունուտուր իսէմ՝ ե՛ա՛
Երուսաղէմ՝ սաղ էլիմ էխ-էրէ-
նի ունուտմասուն : Է յէր սէնի 6
իսանըրընտա ԹուԹմազ իսէմ ,
էյէր Երուսաղէմի՝ սիւրիւրիմին
պաշը էմմէզ իսէմ , սիվիմ սի-
մաղընա ետիրըրըն : Ե՛ա՛ Բապ՝ 7
Եդոմը , օնուն Թէմէլնէտէք ը-
դըն տէյէն Եդովմ օղուլլարը
հադգընա Երուսաղէմին կիւնիւ-
նի ետանըրընա կէթիր :

Է՛յ իսարապ օլաճագ Բաբիլոն 8
գըզը՝ նէ՛ մութլու սէնին պիզէ
էթտիյինի՝ Ճէզասընը տանա է-
տէյինէ · Նէ՛ մութլու Թու- 9
Թուզ սէնին մա՛սումլարընը գա-
յայա ջարփանա :

ՄԻՋՄՈՒՐ ՃԼՒ

Դաւիթին Մէզմո՛ր :

Սանա սիւթիւն հիւրէյիմ- 1
տէն համա էտէՃէյիմ · ալլահ-
լար հօնիւնտէ սանա մէզմուր օ-
գույաճաղըմ : Սէնին ա՛ղիզ հէյ- 2
քէլինէ տօղրուս սէՃտէ գըլուճա-
ղըմ , վէ սէնին ի՞նայէթին իչուն
վէ հադիգաթըն իչուն խամինէ
համա էտէՃէյիմ · զերա քէլա-
մընը Ճիւմլէ խամինտէն ա՛ղիմ
էթտին : Ջաղըրտըղըմ կիւնտէ՝ 3
պանա Ճէվապ վէրտին · Ճանըմ-
սա գուվվէթ իլէ պանա Ճէսա-
րէթ վէրտիւն : Ե՛ա՛ Բապպ հէ- 4
րին Ճիւմլէ վատիշանէլարը՝ սէ-
նին պուղընըն սէօզլէրինի իչիտին-
Ճէ , սանա համա էտէՃէքլէր :
Վէ Բասըրըն էօզլարընտա իլա- 5

հի օգուձայճաքլար : ղիրա Բապ-
6 պըն ձէլլալի ա՛ղիմ տիր : Բապպ
նիւձէ իսկ տէ , սէֆիլքիմսէյէ
նազար դըլար . վէ միւթէքէպ-
7 պիրի իրադիան պիլիր : Սըզ-
լէթ օրթասընտա կէղէր իսկի
տէ՝ պէնի իհնա էտէձէքսին .
տիւշմէնլէրիմին էօվքէսինէ գար-
չը էլինի սալաձագդան , վէ սաղ
էլին պէնի դուրթարաձագ :
8 Բապպ պէնիմ իչիւն պըլաֆընընը
թէքմիլ էտէձէք . եա՛ Բապպ՝
ինսյէթին էպէսի տիր . քէնտի
էլչէրինին ա՛մէլլէրինի թէլզը էթ-
մի :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԼԹ

Մուսիգար պաշը իչիւն՝ Դաւի-
թին Մէզմուրու :

1 Եա՛ Բապպ՝ պէնի սընաորն,
2 վէ պիլմըսին : Սէն օթուրուշու-
մու վէ գալդըշմը պիլմըսին . մե-
րամըմը ուզագտան անկլասընը :
3 Իզիմի վէ եաթմըդըմ եէրի իզ
լէրսին , վէ հէմի եօլլարըմնա աշ-
4 նա սընը : Զիրա տիլիմիզ քէ-
լամ եօք տուր . իչիմէ եա՛ Բապպ՝
5 հէմիսինի պիլմըրսին : Արքա-
սան վէ եօնատէն պէնի սարսընը ,
վէ ավուձանտու իւղէրիմի գօր-
6 սուն : Գոռ ի՛մ պանա վէյնը ա՛-
ձայըպ տընը . նիւձէ տիր , օնա
դուարէթիմ էէթմէզ :
7 Սէնին Բուհունան նէ՞րէյէ
կիտէյիմ , վէ սէնին հուզուրու-
8 բունտան նէ՞րէյէ գաչայընը : Ի-
յէր կէշյէ չըգսամ , սէն օրասա
սընը . վէ ձէհէննէմի աէօչէք էթ-
9 սէմ , իչիմէ հազըր սընը . Սէհե-
րին գանսալարընը ալսամ , սէ-
նիղին ուձմալարընտա սաբէն օղ
10 սամ , օրասա տախի պէնի սէնին
էլինն գուշաղուշլար , վէ սաղ է-
11 լին պէնի Թուէթար : Վէ տէյիմ
քի՝ Պէնի հէման գարանլըգ էօր-
թէձէք , կէձէ տիլէ էթրաֆըմ-
տա այօրընլըգ տըր : Գարաձլըգ 12
տախի սանա գարանլըգ տէյիլ ,
իլլա կէձէ՝ կիւն կիբի այօրընլըգ
տըր , գարանլըգ տա այօրընլըգ
տա սանա պէր տիր : Զիրա պէօպ 13
րէքլէրիմի սէն հաւիսընն . անա-
մընն գարընընտա պէնի սէն էօրթ-
միւն : Սանա համի էտէրիմ , 14
օնուն իչիւն քի՝ գօրգուրու վէ
ա՛ձայիպ Թարդ իլէ հաւբըզմը-
չըմ . իչէրին ա՛ձայըպ տըր , վէ
ձանընըմ հյի պիլիր : Կիղլիսէ 15
հարատընըղընմտա՝ էէրին ալ-
Թընտա իկինձագ օլունտուղում-
տա՝ ձհամիմ սէնտէն կիղլի տէ-
յիլսէ : Կէօղէրին՝ պէնի ձէ- 16
նին իքէն կէօրտիւ . կիւնէր
ԹէրԹիպ օլունտու , վէ տոհա
պէրիսէ մէվճուտ տէյիլ իքէն՝
հէվիսի տէֆԹէրընտէ եազըլ-
մըշ իսի :
Իմմի մէրամիէրին պանա նէ՞ 17
գէյմէԹլի տիր՝ եա՛ Ալլահ . օն-
լարընն նէքիւնիւ նէ՞ չօգ տուր :
Օնլարը սայսամ , գումտան չօդ 18
տուր . ոյանընձա՝ տոհա սէ-
նին իլէ իմ :
ԻլլէկէԹէք եա՛ Ալլահ՝ փա- 19
սընը գաԹը էտէձէքսին . իմմի
պէնտէն ուզագ օլուն՝ հյի գանկը
ատէմլէր . Օնլար քի սէնին հագ- 20
գընա խոպիս փիքը իլէ սէօյլեր-
լէր , օլ տիւշմէնլէրին քի խմ-
պօշունա ալընըլար : Սէնտէն իք- 21
րահ էտինլէրտէն եա՛ Բապպ՝
իքրահ էմմէ՞զ մի իմ . վէ սէնին
իւզէրինէ գալդանլըրատան տիթ-
սինմէ՞զ մի իմ : Օնլարտան պիլ- 22
քիւսիյէ իքրահ ուհնիֆրէթ է-
տէրիմ . օնլար ի՛նսանտէ տիւշ
մէն տիր :
Պէնի ԹէքՓԹիւշ էթ՝ եա՛ 23
Բապպ , վէ եիւրէյիմի պիլ . պէ-
նի ԹէքՓիւսէ էյլէ , վէ էփ-
քէարիմի տիլ : Վէ պէնտէ 24
փուԹիֆէրէսի Եօլու վար իսէ՝

պագ, վէ պէնի հպհաի եօլա
գուլաղուզլուս։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽ

Մօւսիդաը պաշը իչլուն՝ Դաւիթին Մէզմուրու։

1 Լա՛ Բապպ՝ պէնի հարա-
մազ ատէմտէն դուրթաը, ղա-
2 լիմ քիչլատէն պէնի մադա։ Քի
ծնլար եհուբէքտէ քէմիք պիշիւ-
նիւրլէր։ Հէր կիւն ՃէնկԷ ՃէմՐ
3 օլուրլար։ Տիլէրիմի եըլան կիպի
պիլէհիւբէր։ տուտուգլարը ալէճը-
ակա մաղրը եըլան ղէհիբի վար։
4 սէբա։ Ֆաամըզըն էլինաէն պէնի
ատգլա եա՛ Բապպ։ զալիմ քիչլե-
տէն պէնի հըմիշ էյլէ, ծնլար-
5 ատան քի այագլարըմը չէմէյ-
պիւշիւնտիւրլէր։ Մաղրուրլար
պոռնա կիլըլի տուշագ վէ քէմէնա-
6 լէր գուրտուլար, եօլ եանընտա
աղ եայըրլար։ պէնիմ իչիւն ֆագ-
լար գօտուրլար։ սէլա։
Բապպա տէսիմ քի՝ Անտհըմ
7 ըն։ եա՛ Բապպ՝ նէյարըմըն սէ-
պինէ գուլագ վուր։ Եա՛ նէյա-
սըմըն գուվվէթի Էֆֆէնտիմ
8 Բապպ՝ ՃէնՔ կիւնիւնտէ պաշըմը
էօրթտիւն։ Ֆաստըզըն միւրասը-
նը վէրմէ։ Եա՛ Բապպ՝ սնուն
գաւուզնը միւէյասէր էմմի, պէ-
րա եիՃէկէնիՃէՔլէր։ սէլա։
9 Լ Թրաֆիքը ալանլարըն պա-
շընը՝ քէնտի տուտուգլարընըն
10 մէյվեսի գավլասըն։ Օնլարըն
լուզէրինէ գօրլար աճըլաճագ։
ծնլարը աճէկէ՝ կիւրտաալլարա
տիւշիւրմէՃէք, քի արթըգ գալը-
մայալար։ Ղամմազ քիչլի նէր-
տէ գայիմ օլմազ։ եարատմազլըգ՝
12 զալիմ քիչլի հէվեքլըդ իչլուն
ավայաՃագ տըր։ Պիլիրիմ քի
Բապպ տէրթիմինտէն սա՛լմասը-
նը՝ ֆագիրլէրին չէրաա՛թընը ԸՃ
13 րա էտէՃէք տիր։ Թահդիդան սա-

տըգլար՝ խամինէ համա էտէՃէք-
լէր։ տօղրուլար՝ պէնին հուզու-
րունտա սաքին օլաճագլար։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽՆ

Դաւիթին Մէզմուրու։

Լա՛ Բապպ՝ ծանա նիտա է- 1
տէրիմ, պանա թէզ հէթիչ։ սա-
նա նիտա հէթախիմտէ, պէխմէ
գուլադ վուր։ Նէյտըզըմ պէնին 2
հուզուրունա պոխտուր՝ էլիմին
գալտըրըլմասը պիշամ վիշէքէչլ
Էպի տօղրուլուսուն։ Եա՛ Բապպ՝ 3
ալըզմա մուհափազա գօ։ տու-
տուգլարըմըն գավլուտունա հընգ
էյլէ։ Եիւրէյիմի քէօթիւ չէյէ 4
մէյլ էհթիրմէ, քի եալտամտըգ
իչլէյէն ատէմլէր իլէ՝ ֆասըդ
ա՛մէլլէր իչլէմէյիմ։ վէ օնլա-
րըն նէֆիս թաա՛մլարընտան էէ-
մէյիմ։ Սատըգ պէնի ատէօյիւն, 5
Էնայէթ տիր։ վէ պէնի ա՛ղար-
լասըն, պաշ եապը տըր։ պա-
շընմ օնա բէտտա էհմէդ։ զինա
պէլալարընտա պիլէ տահա տուտ
էտէՃէյիմ։ Օնլարըն հաբիմէ- 6
րի գայալար տրտասընա աճըլըր-
լար։ օլտէմ աէօղլէրիմի իչլէթ-
տիլէր, զինա ֆօշ տուրլար։
Քէմիքէրէյիմիզ մէզարըն աղըզն- 7
տա՝ եէրտէ չէմԸ տիւրէնէն վէ
հվէվէ աչտընըն էնոէյէ կիպի տա-
ղըլար։ Ձ իրա կէօղլէրիմ տանա 8
տօղրու տուր՝ եա՛ Էֆֆէնտիմ
Բապպ։ տանա տըղընտըմ, Ճա-
նըմը չըխլագ էհմէ։ Պանա գուր- 9
տուգլարը տուշագըն՝ վէ եարա-
մազլըգ իչլէյէնլէրին քէմէնտէ-
րի էվինտէն պէնի հընգ էյլէ։
Ֆասըգլար քէնտի ալըզընտա 10
տիւշէՃէքլէր։ պէն խաչ թէքը-
միզէն կիւէյիմ։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ՃԽԲ

Դաւիթին՝ մեղաւորութենէն ազատուելու ձգման մը տուած սը։

1 Ա Ողորմեա՛ ինծի Աստուած՝ ըստ մեծ
ողորմութեան քումմէ. եւ ըստ բազմու-
2 թեան գթութեանց քոց ջնջէ զանօրէնու-
թիւնս իմ։ Լուա՛յ զիս յաւելո՛ւր յան-
3 միտութենէ իմմէ, եւ ի մեղաց իմոց
4 մաքրեա՛ զիս։ Զի զանօրէնութիւնս իմ
ես գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են
5 միշտ։ Քեզ միայնոյ մեղայ, եւ չարն
առաջի քո արարի, զի արդարասցիս
ի բանս քո, եւ յաղթեսցես յատենի
6 քում։ Ահա յանօրէնութեանց ծնայ
եւ յմեղս ետուն զիս մայր իմ։ Ահա
ճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս
7 եւ զգաղտնիս իմաստութեան քոյ ե-
ցոյց ինձ։ Սրբեսցես զիս ի մեղաց
իմոց՝ եւ մաքրեցայց, լուա՛յ զիս՝ եւ
8 սպիտակասցայց քան զձիւն։ Լսել
տացես ինձ ուրախութեան եւ ցնծու-
թեան, եւ ցնծասցեն ոսկերք խոնար-
9 հեալք։ Դարձո՛ւ զերեսս քո յմեղս
իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւնս
10 իմ ջնջեա՛։ Սիրտ սուրբ ստեղծ յիս
Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛
11 յինս ընդ իս։ Մի՛ մերժեր զիս յերե-
սաց քոց, եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ ա-
12 ռնուր յինէն ինձ։ Դարձո՛ւ ինձ զու-
րախութիւն փրկութեան քոյ, եւ հո-
գւով գերագոյնաւ հաստատեա՛ զիս։
13 Ուսուցից զանօրէնս զճանապարհս
քո, եւ ամբարիշտք ի քեզ դարձցին։
14 Փրկեա՛ զիս յարեանց արեանց, Աս-
տուած, Աստուած փրկութեան իմո-
ցա՛, եւ ցնծասցէ լեզու իմ զարդա-
15 րութիւն քո։ Տէր, զբերանս իմ բա-
ցեա՛, եւ բերան իմ պատմեսցէ զգո-
16 վութիւն քո։ Զի եթէ կամեցար զո-
հութենէ, եղէ՛ր ընդ ամենայն. ողո-
17 կիզութեանց ոչ հաճեսցիս։ Զոհ Աս-
տուծոյ հոգի խոնարհ, սիրտ զղջա-
կան եւ խոնարհեալ Աստուած ոչ ան-
18 արգելանէ։ Բարեացո՛ Սիոնի ի հա-
ճութեան քում, եւ շինեսցին պարիսպ-
19 քն Երուսաղէմի։ Յայնժամ հաճեսցիս
զոհութեան արդարութեան, ընծայից
եւ ողոկիզութեանց, յայնժամ մատու-
ցանիցեն ի սեղանի քում զեղջերս։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ՃԽԴ

Դաւիթին Մէհմուդոս։

1 Ա Սացի՛ Նիփաղիմ ընդդէմ նորա՝ որ
ի Զիփ եկին եւ ասացին Սաւուղի՝ թէ
2 ոչ Դաւիթ պահեալ է զմեզ։ Զի՛ Աս-
տուած, զանուն քո ապրեցո՛ զիս, եւ
3 ի զօրութենէ քումմէ դատեա՛ զիս։
Լո՛ւր աղօթից իմոց, Աստուած, եւ
4 ունկն դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ։ Զի
օտարք յարեան ինձ, եւ զօրաւորք
խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ դրեցին
5 Աստուած առաջի իւրեանց։ Ահա Աս-
տուած օգնական է ինձ, եւ Տէր ընդ
6 հոգւոյ է անձին իմոյ։ Դարձո՛ւ չա-
րութիւնս ընդ թշնամիս իմ, եւ ի ճշ-
մարտութեան քում սատակեա՛ զնոսա։
7 Ազատակամութեամբ զոհեսցեմ քեզ,
եւ խոստովանեսցիմ անուան քում, Տէր,
8 զի բարի է։ Զի յամենայն նեղութենէ
փրկեցեր զիս, եւ ի թշնամիս իմ տե-
սանել ետուր աչաց իմոց։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ՃԽԶ

Դաւիթին Մէհմուդոս։

1 Լ Սայ Աստուած աղօթից իմոց, ա-
ռընկալ լեր զաղաչանս իմ ի ճշմար-
2 տութեան քում։ Լո՛ւր ինձ եւ լո՛ւր
ինձ, զի տարակուսեցայ ի խորհրդի
3 իմում, եւ շփոթեցայ յաղաղակէ թշ-
նամւոյ եւ յաղմկէ մեղաւորի։ Զի
թողին ինձ զանօրէնութիւն, եւ ի բար-
կութեան իւրեանց նեղեցին զիս։ Սիրտ
իմ խռովեցաւ ի մէջ իմ, եւ վախք մա-
4 հու անկան ի վերայ իմ։ Երկիւղ եւ
դող եհար ինձ, եւ ծածկեաց զիս խա-
5 ւար։ Եւ ասացի՝ ո՞ տացէ ինձ թեւս
իբրեւ աղաւնւոյ, եւ թռիցեմ եւ հան-
6 գիցեմ։ Ահա հեռացայ փախստեամբ,
եւ հանգեայ ի անապատի։ Սպասէի
Աստուծոյ որ զիս ապրեցուցանէ ի
7 հողմոյ սաստկութենէ եւ ի փոթո-
8 րկէ։ Կորո՛ւսո զլեզուս նոցա, Տէր,
եւ բաժանեա՛ զբանս նոցա, զի տե-
սի զանօրէնութիւն եւ զհակառակու-
9 թիւն ի քաղաքի։ Ցերեկ եւ գիշեր
պատեսցեն զնա ի վերայ պարսպաց
նորա, եւ անօրէնութիւն եւ չարու-
10 թիւն ի մէջ նորա։ Եւ անիրաւութիւն
ի մէջ նորա, եւ ոչ պակասեցաւ ի հրա-
11 պարակաց նորա նենգութիւն եւ դա-
12 ւաճանք։ Զի ոչ թշնամի իմ նախա-
տեաց զիս, զի համբերեցի եւ ոչ ատե-
լի իմ ինձ մեծարեցաւ, զի ապրեցայ
13 ի նմանէ։ Այլ դու մարդ հաւասար
իմ, ընկեր իմ եւ ծանօթ իմ, որ միա-
14 բանութեամբ քաղցր առնուիր ինձ
ի տանն Աստուծոյ, եւ ի մէջ նոցա
15 քայեցի ի տան Աստուծոյ։ Եղիցի
մահ նոցա, եւ իջցեն ի դժոխս կեն-
դանի, զի չարութիւն ի բնակութեան
16 նոցա ի մէջ նոցա։ Ես առ Աստուած
կարդացի, եւ Տէր ապրեցոյց զիս։
17 Երեկոյ եւ առաւօտ եւ միջօրէ պատ-
մեցից եւ խոստովանեցայց, եւ լուա՛յ
18 ձայնի իմում։ Ապրեցոյց զանձն իմ
ի խաղաղութեան ի պատերազմէ իմ
յոմանց, զի ի բազումս էին ինձ։
19 Լուիցէ Աստուած եւ նուաստասցէ
զնոսա, որ է առաջի յաւիտենից։ Զի
ոչ փոխին եւ ոչ երկնչին Աստուծոյ։
20 Ձգեաց ձեռն իւր ի հատուցումն, պղ-
ծեցին զուխտ նորա, պատառեցաւ
21 բերան նորա ի բարկութենէ։ Եւ մե-
ղուցին սրտի նորա, մերձեցան բա-
նք նորա քան զիւղ, եւ նետք են
22 բանք նորա։ Արկ զհոգս քո ի Տէր,
եւ նա սատարեսցէ քեզ, մի՛ տացէ
յաւիտեան զարդարն յաղթել։ Դու
23 Աստուած հանցես զնոսա ի փո-
սս կորստեան, արիւնք եւ նենգաւոր-
ք ոչ կիսասցեն զաւուրս իւրեանց։
Եւ ես յուսացայ ի քեզ։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ՃԽԴ

Դաւիթին Մէհմուդոս։

1 Ա Ռաքեալ առաքեցաք միաբանիւք
2 ուղղել, քան զերթալն մեր ի Սիոն
լեառն, ելանել առ Տէր Աստուած մեր։
3 Զի ասէ՝ Ով է այր որ կամի զկեանս,
սիրէ զաւուրս տեսանել զբարիս։
4 Պահեա՛ զլեզու քո ի չարէ, եւ զշրթունս
քո մի՛ խօսեցուցաներ զնենգութիւն։
5 Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ զբարի,
խնդրեա՛ զխաղաղութիւն եւ հետա-
6 մո՛ լեր նմա։ Զի աչք Տեառն ի վերայ
արդարոց, եւ ականջք նորա առ աղա-
7 չանս նոցա։ Երեսք Տեառն ի վերայ
չարագործաց, կորուսանել զյիշատակ
8 նոցա ի երկրէ։ Արդարքն աղաղակե-
ցին, եւ Տէր լուաւ նոցա, եւ ի բո-
լոր նեղութեանց նոցա ապրեցոյց զնո-
9 սա։ Մերձ է Տէր առ սրտաւ կոտրեալս,
եւ զհոգւով խոնարհեալսն կենդանա-
10 ցուցանէ։ Բազում նեղութիւնք արդա-
րոց, եւ յամենայնէ նոցանէ փրկեսցէ
11 զնոսա Տէր։ Պահէ Տէր զամենայն
ոսկերս նոցա, մի՛ ոք ի նոցանէ սա-
12 տակեսցի։ Մահ չարաց չարութիւն,
եւ որ ատեն զարդարն մեղանչեսցեն։
13 Փրկէ Տէր զհոգիս ծառայից իւրոց,
եւ ոչ կորուսանիցեն ամենեքին որ
յուսան ի նմա։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ՃԽԵ

Դաւիթին Մէհմուդոս։

1 Ա Ռաքեալ առաքեցաք միաբանիւք
ուղղել, քան զերթալն մեր ի Սիոն
լեառն, ելանել առ Տէր Աստուած մեր։
2 Զի ասէ՝ Ով է այր որ կամի զկեանս,
սիրէ զաւուրս տեսանել զբարիս։
3 Պահեա՛ զլեզու քո ի չարէ, եւ զշրթունս
քո մի՛ խօսեցուցաներ զնենգութիւն։
4 Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ զբարի,
խնդրեա՛ զխաղաղութիւն եւ հետա-
5 մո՛ լեր նմա։ Զի աչք Տեառն ի վերայ
արդարոց, եւ ականջք նորա առ աղա-
6 չանս նոցա։ Երեսք Տեառն ի վերայ
չարագործաց, կորուսանել զյիշատակ
7 նոցա ի երկրէ։ Արդարքն աղաղակե-
ցին, եւ Տէր լուաւ նոցա, եւ ի բո-
լոր նեղութեանց նոցա ապրեցոյց զնո-
8 սա։ Մերձ է Տէր առ սրտաւ կոտրեալս,
եւ զհոգւով խոնարհեալսն կենդանա-
9 ցուցանէ։ Բազում նեղութիւնք արդա-
րոց, եւ յամենայնէ նոցանէ փրկեսցէ
10 զնոսա Տէր։ Պահէ Տէր զամենայն
ոսկերս նոցա, մի՛ ոք ի նոցանէ սա-
11 տակեսցի։ Մահ չարաց չարութիւն,
եւ որ ատեն զարդարն մեղանչեսցեն։
12 Փրկէ Տէր զհոգիս ծառայից իւրոց,
եւ ոչ կորուսանիցեն ամենեքին որ
յուսան ի նմա։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ ՃԽԷ

Դաւիթին Մէհմուդոս։

1 Ա Ռաքեալ առաքեցաք միաբանիւք
ուղղել, քան զերթալն մեր ի Սիոն
լեառն, ելանել առ Տէր Աստուած մեր։
2 Զի ասէ՝ Ով է այր որ կամի զկեանս,
սիրէ զաւուրս տեսանել զբարիս։
3 Պահեա՛ զլեզու քո ի չարէ, եւ զշրթունս
քո մի՛ խօսեցուցաներ զնենգութիւն։
4 Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ զբարի,
խնդրեա՛ զխաղաղութիւն եւ հետա-
5 մո՛ լեր նմա։ Զի աչք Տեառն ի վերայ
արդարոց, եւ ականջք նորա առ աղա-
6 չանս նոցա։ Երեսք Տեառն ի վերայ
չարագործաց, կորուսանել զյիշատակ
7 նոցա ի երկրէ։ Արդարքն աղաղակե-
ցին, եւ Տէր լուաւ նոցա, եւ ի բո-
լոր նեղութեանց նոցա ապրեցոյց զնո-
8 սա։ Մերձ է Տէր առ սրտաւ կոտրեալս,
եւ զհոգւով խոնարհեալսն կենդանա-
9 ցուցանէ։ Բազում նեղութիւնք արդա-
րոց, եւ յամենայնէ նոցանէ փրկեսցէ
10 զնոսա Տէր։ Պահէ Տէր զամենայն
ոսկերս նոցա, մի՛ ոք ի նոցանէ սա-
11 տակեսցի։ Մահ չարաց չարութիւն,
եւ որ ատեն զարդարն մեղանչեսցեն։
12 Փրկէ Տէր զհոգիս ծառայից իւրոց,
եւ ոչ կորուսանիցեն ամենեքին որ
յուսան ի նմա։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽԵ

Դաւիթին թէղէքբիւրիւ։

1 Լա՛ Ա ւլահըմ փաոիշահ՝ սէ-
նի եիւձէլտէյիմ. վէ սէնին
խամինէ էպէտ իւլ ասաոտ պէրկ-
2 քէթ օղույամաղըմ։ Հէր կիւն
սանա պէրկքէթ օղույամաղըմ.
վէ խամինէ էպէտճէ սէրմէճէյիմ
3 համտ էտէձէյիմ։ Բաոպ ա՛-
զիմ տիր, վէ ղայէթ մէհէտ լա-
յէղ ոլըր. վէ ա՛զամէթի թէֆ-
4 թիշ օլունմազ։ Տէվիր՝ տէվրէ սէ-
նին իշլէրինի մէհէտ էտէձէք, վէ
սէնին գուաորէթլու իշլէրինի խա-
5 պէր էտէձէք։ Ճէվիր ի՛ղնէթի-
նին շանընը՝ վէ ա՛ձայըպ ա՛մէլ-
6 լէրինի զիքր էտէձէյիմ. Հէմ
հէյպէթլու գուվվէթինի սէչ-
կէյճէքլէր. վէ պէճ սէնին ա՛-
զամէթինի նազը էտէձէյիմ։
7 Սէնին ա՛զիմ էյլիյինին զիքրինի
նուէթդ էտէձէքլէր. վէ սաոտա-
գաթընա ալտըղ էտէձէքլէր։
8 Բաոպ ըահիմ վէ ըահիմի՝ ասա-
ըը ա՛զիմ՝ վէ ի՛նայէթի չօք տուր
9 Բաոպ ճիւմլէյէ էյի տիր. վէ
մէրհամէթլէրի ճիւմլէ ա՛մէլլէրի
իւզէրինտէ տիր։ Եա՛ Բաոպ՝
10 հէվա ա՛մէլլէրին սէնի մէհէ էֆ-
տէրլէր. վէ սալիհլէրին սանա
պէրկքէթէ օղուրլար։ Սէնին փա-
11 տիշահլըղընըն ի՛ղնէթինի սէչ-
կէյճէքլէր. վէ գուաորէթլու
իշլէրինի խապէր էտէձէքլէր.
12 թա քի տառիմ օղուլլարընա օնուն
գուաորէթլու իշլէրինի՝ վէ փա-
տիշահլըղընըն ճէվլիւ շանընը սիլ-
տիրճէլէր։ Սէնին փատիշահլը-
13 ղընը՝ ճիւմլէ էպէտլէր փատիշահ-
լըղը՝ վէ սալթանաթընը ճիւմլէ
տէվրլէր տէվրինճէ տիր։

Բաոպ ճիւմլէ տիւշմէքտէ օ-
14 ղանլարընը տէսթէկլիյի տիր. վէ
ճիւմլէ էճնէքտէ օղանլարը գալ-
մըըը։ Ճիւմլէյինին կէօղճէրի՝
15

սենի կէօղէտիր · վէ ծնլարա վադ-
թընձա թաա՛մլարընը վէրմէն սէն
16 սին : Էվլենի աչարսըն , վէ հէր
եաչայանըն արզուսունու ոլոյու-
17 րուրսուն : Բապպ Ճիւմլէ հօլա-
րընաա սասըդ՝ վէ հէվի ա՛մէլի-
բինաէ ինանչէթլի ոլիր :
18 Բապպ օնա Ճիւմլէ չաղըրան-
լարա՝ ծնաա կէրչէքլիք իլէ չաղը-
19 բանլարա եապըն սըր : Օնաան
գօրդանլարըն միւրաալընը իձրա
հաէր · վէ փէրեաալարընը իչի-
ոլսւ՝ ծնլարը խէլաս հաէր :
20 Բապպ՝ օնու Ճիւմլէ սէվինճէրի
հըփղ հաէր · վէ հէվի փաոզլա-
21 րը պէրպաատ հաէր : Աղզըմ
Բապպըն մհաէինի սէյչ յէձէք-
վէ հէր թէն՝ ծնուն ա՛զիզ իսմի-
նէ կալէտէն վէ սէրմէտէն պէ-
րէքէթ օգույաձագ :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽՋ

1 Հալէլույա : Եա՛ ձանըմ՝
2 Բապպա համո դըլ : Է՛օրիւմ-
ոէ Բապպա համո կալէձկիմ-
պէն տուրսուս գձա՝ Ալլահըմա
3 մէզմուր օգույաձաղըմ : Պէչլե-
րի՝ աաէմ օղլունա կիւվէնմէն ,
քի օնաա խէլաս հօգ տուր :
4 Բուհու չըդար , թօփրալընա
տէօնէր · հէման օլ կիւնտէ միւ-
լահաղաալարը զայ՝ օլուր :
5 Նէ՛ մութլու եարաալմ Ճընը
Յաղուպուն Ալլահը օլանա՝ նւմի-
տի Ալլահը Բապպաա օլանա ,
6 ծնաա քի կէօքլէրի վէ էէրի՝ սէ-
նիղի վէ ծնլարսա հէվի օլանը
հաֆտը · քի կալէտէն կէրչէք-
7 լիք սաղլար , քի մաղլուղլարըն
չէբաա՛թընը կէօրիւր , քի աձլա-
րա էքմէք վէրիր · Բապպ պաղլը-
լարը չէօղէր :
8 Բապպ քէօրլէրին կէօղլէրինի
աչար · Բապպ չէօքմիւշլէրի գալ-
տըրըր · Բապպ սասըդլարը սէ-
9 վէր · Բապպ զարնպլէրի սաղ-

լար , հօքսուզ վէ տուրդսուրը-
յա տէնէթկիր օլուր · ամմա
Փասիգլարըն հօլաձու էլրի հ-
տէր : Բապպ հալէտէն՝ եա՛ Սի- 10
ոն սէնին Ալլահընն տէվր պէ
տէվր փասիչալարդ սիւրէձէք ·
Ալէլույա :

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽՋ

Բապպա շիւքր էսին · զիրա 1
Ալլահընըզա ժէղմուր օգույաձաը
էլի սոր · չինն քի համա էթձէք՝
լաթիֆ վէ եագըզըր չէլ սոր :
Բապպ Ներուսաղէմի պինա էաէր- 2
Իսրայէլին գովուզմուշլարընընձէմ՝
էաէր : Նիւրէլի գըրըզմըշլարա 3
չինա վէրիր · վէ ոնլարըն եարա
լարընը պաղլար : Նըլըզլարընն- 4
սայըզընը հիսապ էաէր · Ճիւմ-
լէսինէ իսմիզը գօր : Էփէնաե- 5
միզ ա՛զիմոոր , վէ գուվվէթի
չօգ տուր · Փէհմի՝ պինհայէ
սոր : Բապպ տէրոիմէնալէրէ 6
տէսթէկկիր օլուր · Փասիգլարը
Թա էէրէսաէք տիւշմընլիւ : Բապ- 7
պա շիւքր իլէ իլսէի օգույուն ·
Ալլահընմըզա Թանպուր իլէ մէզ-
մուր օգույուն · Կէօյիւ պուս- 8
լուԹլար իլէ գաֆիլսյան՝ էէրէ-
եաղմուրուս հաղղընլսյան՝ տաղ-
լարտա օԹ պիԹիրտէն՝ տավոր- 9
լարա վէ չաղըրան գուզղուն եավ-
րուալարընա Թաա՛մլէրէն օ տուր :
ԱլԹըն գուվվէթինաէն հաղղէԹ- 10
մէզ · տաէմին պալտըրլարընտան
խօշլանմադ : Բապպ օնտան գօր- 11
գանլարտան՝ ի՛նայէԹինէ իսմիտ
եաէնլէրտէն խօշլանըր :
Եա՛ Ներուսաղէմ՝ Բապպը 12
մհաէ էլի · եա՛ Սիո՛ն՝ Ալլահը-
նա շիւքր էլի : Զի իքտա՛ սէնին 13
գաֆուլարընըն մանտալարընը
գավլէտի · սէնին իչինտէ օղլուչ-
լարընը միւպարէքլէտի : Սէնին 14
սինօրունտա սէլամէԹը գօյան օ
տուր · սէնի պուղդայընը տա՛լտը

16 իւղ ձիթոյ։ Երկինք երկրի
կէօնաէրիը , ահօղնե ա՝ձէկլէ սե-
16 յիրտիր ։ Եափողը կիպի գար
վէրիր · գըրաղոյա քիւշ կիպի
17 սաչար ։ Պուդունու փարչալար
կիպի աթար · ծնուն սովուղուձնա
18 դարչը քի՞մ տուրա պիլիր ։ Սէօ-
ղնէնիւ կէօնաէրիր , վէ ծնըարը
էրիտիր · եէլնի իւֆիւրտուր ,
19 սուլար ադար ։ Սէօղէրինի Ցա-
կոբա՝ դանունըարընը վէ չէրի-
ա՝թէրինի Իսրայէլէ խապէր է-
20 տէր ։ Հիչ պիր թայի՞ֆէյ էյ-
լէ էյլէմէտի · վէ ծնըար՝ ծնուն
շէրնա՝թէրինէ պիլմէտիլէր ։ Ա-
լէլուիա ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽԵ

1 Ա՞լէլուիա ։ Բագպա կէօք-
լէրուէն շուքը էտին · ծնա նիւ-
2 ձէլէրտէ շուքը էտին ։ Էյ հէվ
մէլէքլէրի՝ ծնա շուքը էտին · եա՛
ճիւմլէ ա՝սքէրլէրի՝ ծնա շուքը է-
3 տին ։ Եա՛ կիւնէշ իլէ այ՝ ծնա
շուքը էտին · Էյ ըշըղըն հէվի
էրլըղլարը՝ ծնա շուքը էտին ։
4 Եա՛ կէօքլէրին կէօքլէրի վէ կէօք-
լէրուէն էօգարը օլսըն սուլար՝ օ-
5 նա շուքը էտին ։ Օնըար Բագ-
պալըն իսմինէ շուքը էթսինլէր ·
ղնրա էմր էթտի , վէ եարաաթըլ-
6 տըլար ։ Հէմ օնըարը էպէտ իւլ
ապատ գայիմ դըլար · գանուն
7 գօտու , վէ իպէթալ օլմազ ։ Եէր-
տէն Բագպա շուքը էտին՝ եա՛
8 աճաէրլէր վէ հէվի էնկինլէր , ա-
թէշ վէ տօլու՝ գար վէ պուխար՝
օնուն սէօղնէնիւ Ըշրա էտէն
9 գասըդա եէլնի , տաղլար վէ
ճիւմլէ պայըրլար՝ մէյվէտար ա-
ղաճլար վէ ճիւմլէ երզ աղաճլա-
10 րը , ճանավարլար վէ ճիւմլէ տա-
վարլար՝ սիւրթիւնէնլէր վէ գա-
11 նանը գուշլար , եէրնի փատի-
շահլարը վէ ճիւմլէ իւմմէթլէր՝
սէրվէրլէր վէ եէրնի հէվի հաքիմ
12 լէրի , իյիթլէր հէմ տախի գըղ-
լար՝ ինթիչարլար իլէ կէնճլէր ,
13 Բագպալըն խամինէ շուքը էթսին-
լէր · ղնրա եալնըզ օնուն խամի
եիւճէ տիր · օնուն չանը եէրնի
հէմ կէօյիւն իւսթիւնտէ տիր ։
14 Վէ քէնտի գավմընըն պուչնու-
ղունու՝ քէնտի հէվի սալնհլէրի-
նէն էօ՞ղ քէնտինէ եագըն օլան
գավմը Իսրայէլ օղուլլարընըն
Թէչէքքիւրիւնիւ եիւճէլթտի ։
Ալէլուիա ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ ՃԽԹ

1 Ա՞լէլուիա ։ Բագպա եէնի ի-
լահի՝ սալնհլէրնի Ճէմաա՝թընը-
տա օնուն շուքրիւնիւ օգուչուն ։
2 Իսրայէլ՝ քէնտի Եարաատընըտա
շաղ օլսուն · Սիօն օղուլլարը՝
քէնտիլէրնի փատիշահընտա մէ-
3 բուր օլսունլար ։ Օնուն խամինէ
բագա իլէ շուքը էթսինլէր · օնա
ուէֆի վէ Թամպուր իլէ մէղմուր
4 օգուսունլար ։ Չիրա Բագպա
քէնտի գավմընտան բուղի տիր ·
եէրտիմէնլէրի խէլասա իլէ զնյ-
նէԹէլյէճէք տիր ։
5 Սալնհլէր ի՝զզէթ իլէ մէբուրը
օլսունլար · տէօշէքլէրի իւզէ-
րինտէ ալգըչ էթսինլէր ։ Ալլա-
6 հըն Թա՝զնհլէրի օնըարընն աղզը-
լարընտա՝ վէ էլի տաղըլը գըլըճ
7 էլլէրինտէ օլա քի՝ Թայիֆէլէր-
տէն ինթիգամ ալալար , իւմմէԹ-
8 լէրի Թէտիպ էտէլէր , օնըարընն
փատիշահլարընը զնճիրլէր իլէ՝
վէ մի՛էԹեպէրլէրինի տէմիր պու-
9 գաղուլար իլէ պաղլայալար ։ Ճէյ-
լէ քի եազըլմըշ հիւքմիւ իւզէրլէ-
րինտէ Ըշրա էտէլէր · Ճիւմլէ
սալնհլէրինէն չէրնֆի պու՝ տուր ։
Ալէլուիա ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Ճ՝Ծ

1 Ա՞լէլուիա ։ Ալլահ՝ Մագ-

տէ՝ աէսինաէ շիւքը էտին . օնա՝ գուվվէթինին սէպաթընտա շիւքը
2 էտին : Օնա՝ գուսրէթլուս իչէրի իչլուն շիւքը էտին . օնա՝ անդամէթի-
նին չօգլուդունա կէօրէ շիւքը էտին :
3 Օնա՝ պօրու սէտասը իլէ շիւքը էտին . օնա՝ սանթուր վէ Թան-
4 պուր իլէ շիւքը էտին : Օնա սէ՛ք
վէ ըտգա իլէ շիւքը էտին . օնա՝ Թէվրի սազլար վէ մըզրաբ իլէ
շիւքը էտին : Օնա՝ սէտասը զիւ- 5
լէր իլէ շիւքը էտին . օնա՝ չին-
լիք զիլըէրի իլէ շիւքը էտին : Էտը 6
նէ՛քէս սահիպի՝ Բապպա շիւքը
էթմին : Ալէլուիա :

ՍՈՂՈՄՈՆԻ՝Ն,

ՄԻՍԻԼԻԻՐԻ

ԵԱԽՕՏ

ԸՆԴՀԱՐ ՍՈՂՈՄՈՆԻ

ՊԱՊ Ա

1 Իսրայէլ փատիշահը Դա-
վիթին օղլու Սողոմոնուն մէսէլ
էլերի տէր :
2 Ի՛լմ ու էտէպի պիլմէք իչլուն ,
փէհմին սէօզլէրինէ անկլամագ
3 իչլուն . Փէրասէթ՝ սաոտագաթ՝
վէ էհրիա՛թ վէ տօղրուլուգ Թէ-
տիպինի գապուլ էթմէք իչլուն .
4 Սաոէ տիւզէրճ ի՛րփան՝ կէնճէ
պիլմէ վէ Թէտպիր վէրմէք իչլուն .
5 Ա՛լիմ իշիտէ , վէ մա՛լիւմաթ ար-
Թըրա , վէ ա՛րիֆ՝ Թէտպիրլէր է-
6 տինէ , մէսէլի վէ մի՛ամմայը՝
ա՛լիմլէրին սէօզլէրինի հէմ ա՛նլա-
րըն ըհմալէրինի անկլամագ իչլուն :
7 Է՛ֆին պաշը Բապալըն գօրգու-
սու տուր . տէկլիէր՝ ի՛լմի վէ Թէ-
տպիր Թահգիր էտէրլէր :
8 Էյ օղլում՝ պապանըն Թէտի-
պինի տինկլէ . վէ անանըն շէ-
9 րիա՛Թինի պրագմա : Ջ իրա օն-
լար աէնին պաշընա լուԹֆ Թա-
ճը՝ վէ պոյնունա կէրտանլըգլար
օլաճագ :
Էյ օղլում՝ հիւնահքեարլար 10
աէնի ազդըրմագտա օլուր իսէ ,
գայրէ օլմա : Էյէր տէրլէր իսէ 11
քի՝ Պիզիմ իլէ կէլ , գան իչլուն
փուսուստա տուրալըմ . սուչ-
սուզ իչլուն սէպէպսիզ կիշի իտէ
պէքլէյէլիմ . Օնլարը մէզար կի- 12
պի տիրի՝ վէ չուգուրտա հէնէնլէր
կիպի պիւԹիւն Եաուտալըմ . Էտը 13
կէօճէ դըյմէԹլի մալ պուլալըմ .
Եվլէրիմիզի Եաղմալար իլէ տօլ-
տուրալըմ . Կաասկինի արամը- 14
զա աճ . հէվիմիզին քէսէսի պիր
օլա : Էյ օղլում՝ օնլար իլէ Եօ- 15
լա կէԹմէ . օնլարըն իշլէրինէն՝
այաղընը կէրի Թուր . Ջ իրա 16
օնլարըն այագլարը քէմլիյէ սէ-
յիրտիր . վէ գան սէօքմէյէ ա՛-
ճէլէ էտէրլէր : Թահգիգատ հէր 17
գանատա սահիպինին կէօզլէրի Եօ-
նէնտէ՝ աղ Եա՛փիլէ գուրուլուր .
Ամմա պունլար՝ քէնտի գանլարը 18

իչին փուռոյ դուրարլար ։ Հօմիլերի իչին կիզլիտէ պէքլեր-
19 լեր ։ Չէր Թամամ՛քեարըն եօլ-
լարը պէյլէ ոիր ։ Խամ՛ քէն-
ոի սահիպլէրինին ձանընը ա-
լար ։
20 Իւմ ոիշարըտա պաղերըր ։
Մէյտանլարտա սէվինի սալը վէ-
21 րիր ։ Գալապալըդ էվլերին պա-
շընտա՝ գափուլարըն մէտիհլէ-
րինտէ չալըրըր , չէհրտէ սէօզ
22 լէրինի սեյլէյիպ դէր ։ Ույ ան-
մադլար՝ անմադլարը նէյէ կո՞ոէք
սէվերսինիզ , վէ զէվզէնիձիլէր՝
զէվզէնմէքտէն հազը էտերլէր ,
վէ սէվլիլէր՝ իւմտէն լէբրահ է-
23 տէրլէր ։ Թա՛զերիմ իլէ տէօնիւն-
իշթէ սիզէ Րուհումու տէօքէ-
ձէյիմ ։ սէօզլէրիմի սիզէ պիլտի-
24 րէձէյիմ ։ Ձիւն քի պէն չալըր-
մըմ , վէ սիզ իմ Թինա՛ էթտի-
նիզ ։ էվիմի ուզաթմըմ , վէ տէգ-
25 դաթ էտէն օլմադը ։ Իւսա հէվի
նաահաթլէրիմի բէտտա էթտի-
նիզ , վէ Թա՛զերիմի իսթէմէսի-
26 նիզ ։ Պէն տահի պէլանըզտա
կիւէձէյիմ , գօրգտուզտուձուզ
վագի՛ օլունձա՝ զէվգլէնէձէյիմ ։
27 Գ.օրգտուզտուձուզ սաղանադ կի-
28 պի կէլտիքտէ , վէ պէլանըզ գա-
պըզըա կիսի օղրատըգտա , իւզէ-
րինիզէ սըդլէթ վէ սըդընթը
կէլտիքտէ , օլ զէմման պանա չա-
ղըրտաձագլար , վէ ձէվապ վէր-
մէյէձէյիմ ։ պէնի արայտաձագ-
29 լար ։ չէհն քի Իմանէն լէբրահ
էթտիլէր , վէ Բապըրն գօրգու-
30 տունու սէչմէտիլէր , նաահաթ-
լէրիմի իսթէմէյիսի՝ հէվի Թա՛-
31 զերիմի խօրլասըլար ։ Իմտի օն-
լար՝ քէնտիլէրին եօլունուն մէյ-
վէսինտէն էէյձէէքլէր , վէ Թէտ-
32 պիրլէրինտէն տօյտաձագլար ։ Օլ-
րա ահմադլարըն ա՛սըլըը՝ ծնլա-
րը եօլտաչըձէք ։ վէ տիւնանէ-
լէրին զափլէթի՝ ծնլարը հէլքէ
հաձէձէք ։ Իմմա պէնի տինկլէ-
յէն՝ էմինէյէթ իւզրէ սաբին օլա-
ձագ , վէ պէլա գօրգուտունի-
տան էմին օլաձագ սըը ։

ԳԼՈՒԽ Բ

Ույ օղլում՝ էյէր աէօզլէրիմի 1
գապուձ հախ՝ Թէնպիհլէրիմի
հանընտա սագլար իսէն , չէօյլէ 2
քի՝ գուլաղընա իմմի տինկլէթ-
տիրէսէն , էիւրէյինի իրփանա
մայիլ հաէսէն , էյէր իտրա- 3
քի չալըրըը իսէն , սէսինի իր-
փանա վէրիր իսէն , օնու կիւ- 4
միշ կիսի արար իսէն , վէ օնու
խաղինէէր կիսի Թալապ հաէր
իսէն , օլ զէման Բապպ գօրգու- 5
տունու անկլայաձագ սըն , վէ
Ալլահըն պիլգիսինի պուլաձագ-
սըն ։ Չ.իրա իմմի Բապպ վէ- 6
րիր ։ պիլգի վէ իրփան օնուն
ալղընտան սըր ։ Օ՝ տօղրուլար 7
իչինն իտտաա սագլամըշ սըր ։
քեամիլ կէղինլերին գալդանը
սըր ։ Փի չէրիա՛Թին եօլլարընը 8
հրփիզ հաէ , վէ տալհէրին եօ-
լունու սագլայա ։ Օլ զէմման տա- 9
տագաԹը վէ չէրիա՛Թի վէ տօղ-
րուլուղը՝ հէր էյի Թասլիդի՝
անկլայաձագսըն ։
Անինն եիւրէյինէ իմմի կիրիպ՝ 10
պիլգի սէնին ձանընտա լէղղէթլի
օլուր իսէ , Թէտպիր սէնի տագ- 11
լայաձագ , իրփան սէնի հրփիզ
հաէձէք ։ Փի սէնի եարատաղըն 12
եօլունտան՝ հիլէէր իլէ սէօյլէ-
յէն քիմսէյէն գուրԹարա , օն- 13
լարդան քի՝ գարանլըղըն եօլա-
րընտա կէղէէր տէյիր՝ տօղրու-
լուղուն իղղէրինի Թէկըր հաէր-
լէր , եարատաղըդ իչէմէքտէն 14
հազը հաէրլէր , եարատաղըն հի- 15
լէլերինտէն սէվինլերլէր , օնլարդի
եօլտաըը էյրի տիր , վէ Թապրիդ-
լէրինտէ Թէրա տիրլէր ։ Թա՛զի 16
սէնի եատա գարըտտան՝ միւտահա-

նէ սեռելիս հաւքանդը գարբեան
17 գուրթարա , քի ՝ կէնձլիկինին
տօսթունու թէրք հաւր , վէ Նա-
լահընըն ա՛տըրը ուռնուսուր .
18 Ձիւն քի օնուն հվի էօլիւմ՝ վէ
օնուն իղլերի էօլիւլերէ պաթար։
19 Օնա վարանլարըն հիչ պիրի
ակնմէզ . վէ էօ՛մրիւն էօլլարը
20 նա էրմէզ , թա քի էյիլերին էօ-
լունտա կէլիա՝ սաղլարըն իզ-
21 լէրինի սագլայասըն . Ձիրա տօղ-
բուլար՝ էվրտէն սաքին օլաճագ-
լար . վէ քեամիլլեր՝ օնաա գալա-
22 ճագլար սըր ։ Ամմա ֆասըգ-
լար՝ էվրտէն քեսիլմէյէլլեր . վէ
խայինլէր՝ օնաան սեօքիւնճէք-
լէր տիր ։

ՊԱՊ Գ

1 ԵՒ՛ օղլում՝ չէրիա՛թիմի ու-
նուԹմա . վէ էիւրէյին՝ Թէն-
2 պիհլէրիմի հընՃիզ կԹուն . Ձիրա
սանա՝ էյամ ուղուրլուղա վէ
էօ՛մր հըզլարը հէմ սեւմէԹ
3 զամմ էտմէյէլլէր ։ Ի՛նայէԹ վէ
կէրչինլիք սէնի Թէրք էԹմէսին-
լէր . օնլարը պէյնումնա պաղլա .
օնլարը էիւրէյինին լէվհասը իւ-
4 զէրինէ էազ ։ Վէ Նալահընն հէմ
աէմմէլլերին նաղարընտա լուԹֆ
վէ կյի ի՛Թիպար պուլուրսուն ։
5 ՊիւԹիւն էիւրէյին իլէ Բապ-
պա ի՛Թիմատ կյլէ , վէ քէնտի
6 ֆէհմինէ կիւվէնմէ ։ Չէփ էօլա-
րընտա օնու պիլ , վէ օ՛ սէնին
Թաւրիզլէրինի տօղրուլտաճագ-
7 սըր ։ Սէն քէնտի նաղարընտա
ա՛լիմ օլմա . Բապպան գօրդ ,
8 վէ քէմկէճէն գաչ ։ Պու սէնին
սէնլիլէրինէ լիֆա՝ վէ քէմիքլէ-
9 րինէ չէրպԹ օլսըր ։ Ֆէնտի
մալինտէն՝ վէ հէվի մահսուլա-
րընըն Թուրֆանտասընտան Բապ-
10 պա ՚իքրամ կյլէ ։ Վէ մոխղէն-
լէրին ղանիմէԹ իլէ տօղաճագ ,
վէ ՃինաէրէՀնտէ չիրա Թաշաճագ ։

Բապպըն Թէֆիլինի հյ օղ- 11
լում՝ Թահգիր էԹմէ , վէ օնուն
Թէքբարլընտէն կէվչէմէ . Ձիրա 12
Բապպ՝ ակվաբինի Թէքպիր է-
մէր , նիՃէ՛ք քի պապա հաղը էԹ-
մէյի օղլունու էֆէր ։ Նէ՛ մութ- 13
լու ի՛մ պաւլմուշ առեմ՝ վէ ի՛ր-
ֆան Թահսիլ էԹմիշ առեմ ։
Ձիրա օնուն ԹիճարէԹին կիւ- 14
միշ ԹիճարէԹինտէն՝ վէ մահ-
սուլու խասս ալԹունտան էյի
սիր . Ինճիտէն գըյմէԹլի սիր , 15
վէ արզուլէուկյին էհյին հիչ պի-
րի օնա պէրապէր օլամազ ։ Օ- 16
նուն սաղ էլինտէ կիւնլէր ու-
ղունլուղուզ՝ օղլունտա ղանիմէԹ
վէ ի՛զզէԹ վար ։ Օնուն էօլա- 17
րը լաԹինի էօլլար՝ վէ Ճիւմլէ
Թաբէիգլէրի սէլամէԹ սիր ։ Օ- 18
նա եափըշանլարա էօ՛մր աղաճը
սըր . վէ օնա եափըշանլար՝
սաա՛տէԹլու օլուր ։

Բապպ՝ էէրի ի՛մ իլէ ԹէմԹլ 19
էԹմէ . կէօքլէրի ի՛ֆտան իլէ
գայիմ էԹմէ ։ Օնուն պիլկիսի 20
իլէ էնկինլէր եարըլըր , վէ պու-
լութլար չիհ տամլասըր ։ Էյ 21
օղլում՝ պունլար սէնին կէօղլէ-
րինտէն կիւմէմէսին . խորաքի վէ
Թէտպիրի հընֆիզ էյլէ . վէ սէ- 22
նին Ճանընա էօ՛մր՝ վէ պօյնունա
ղիլինէԹ օլաճագլար ։ Օվ ղէման 23
եօլունու էիւմէյէԹ իւղէ եիւ-
բիւյէՃէքտին , վէ այաղըն կիւշ-
մէյէՃէք ։ Էյէր եաԹար խէն , 24
գօրդմայաճագսըն . վէ ոյուր
խէն , ոյգուն ԹաԹլը օլաճագ ։
Անկարդ գօրդուտան վէ ֆասըգ- 25
լարըն հէլաքինտէն՝ կէլտիյի ղէ-
ման՝ գօրդմայաճագսըն ։ Ձիրա 26
սէնին ի՛Թիմատըն Բապպ օլա-
ճագ , վէ այաղընը ԹուԹուլ-
մագտան սագլայաճագ սըր ։ Էչ 27
բասընը էԹմէյէ ֆուրսաԹ վար
իքէն , էյլիյի՛ վաՃիպ օլան քիմ-
սէլէրտէն մէն՝ էԹմէ ։ Եանըն- 28
տա վէրէճէ՛ վար իքէն , գօնշու-

նա՝ կնէ , վէ նինէ հէշ , վէ նա-
29 րըն վէրիւմ աէմ : Գօնչուն՝ սէնին իլէ հինիհէթ իւղրէ սա-
քին իքէն քէմիլք գաստ հէմ :
30 Սանա քէմիլք հէմէմիշ իքէն՝ քիմ սէ իլէ սէպէպսիզ չէքիշմէ :
31 Ջաւիմքիմնէյի գըզգանմա , վէ օնուն հիչ պիր եօլունու սէչ-
32 մէ : Ջիրա Թէրս քիշի Րապպա մէքրուհ տուր . ամմա օնուն աշ-
նաձընը տօղրուլար իլէ տիր :
33 Գաասըղըն էվնաէ Րապպըն լա-
նէթի վար . ամմա սատըգլարըն
34 մէքեանընը միւպարէքէր : Հադ-
դան օ՝ զէվզէնէնէլերի զէվզէլե-
նիր . ամմա ալչագ կէօնիւլ իւ-
35 լերէ լուԹֆ վէրիր : Ալիմէր
ի՝զդէԹէ վարիս օլաձագ . ամմա տիվանէլերին եիւձէլմէսի՝ ըհ-
զալէԹ օլաձագ :

ՊԱՊ Դ

1 Ի՛յ օղուլար՝ պապա Թէսի-
պինի իշիտին , վէ փէհմի պիլմէք
2 իչիւն տինկէյին : Ջիրա սիզ
էյի մա՛լիւմաԹ վէրիրիմ . շէ-
3 րիա՛Թիմի Թէրք էյլէմէն : Ջի-
րա պապամա օղուլ վալիտէմին նաղարընուա նաղիք վէ պիրինճիք
4 իտիմ : Վէ օ պանա Թա՛լիմ է-
տիպ պանա տէսի քի՝ Եիւրէմին աէօղէրիմի ԹուԹսուն , Թէն-
պիհէրիմի սագլա , վէ իչնա օլ :
5 Ի՛մ էտին , փէհմ էտին . ու-
նուԹմա , վէ տղըմըն աէօղէ-
6 րինէն սաիմա : Օնու Թէրք էմէմ , վէ օ սէնի սագլայաճագ-
օնու սէվ , վէ օ սէնի հընփզ էտէ-
7 ճէք տիր : Գաշ՝ ի՛մ տիր . ի՛մ գաղան , վէ հէմ գաղանճըն իլէ
8 փէհմ էտին : Օնու ա՛լա սայ ,
վէ սէնի եիւճէլտէճէք . էյիր օ-
նու գուճագլար իսէն , սէնի
9 մի՛էԹէսէր էտէճէք : Սէնին պա-
շընա լուԹֆ զի՛նէԹի վէրէճէք ,
սանա իֆԹիխար Թաճը պաղըշ-
լայաճագ : Տինկէյ էյ օղուլ , 10
վէ սէօղէրիմի գապուլ էյլէ . վէ
էօ՛մրիւնիւն էրզըարը չօղալաճագ :
Սանա ի՛լմ եօլունտա Թա՛լիմ էմ- 11
տիմ . սէնի տօղուրլուգ Թալիփ-
լէրինտէ հէզրտիրտիմ : Սէն եիւ- 12
րիւր իքէն՝ տաըմլարըն տաբալ-
մայաճագ . վէ սէյիրտիր իսէն՝
Թէքէզէ օղլումայաճագըն : Թէ- 13
տիկէ եափըշ , վէ գյվէրմէ . օ-
նու հընփզ էյլէ , վէնն քի էօ՛մ-
րիւն օ տուր :
Գաասըդլարըն Թարիփէնէ վար- 14
մա . վէ եարամազլարըն եօլուն-
տա եիւրիւմէ : Օնու Թէրք էյ- 15
լէ , եանընտան հէչմէ . օնտան
սաի , վէ հէչ : Ջիրա օնլար 16
քէմիլք էմէմէյինճէ ույդուսազ-
լար . վէ ֆէմնէյի տիւշիւրմէյին-
ճէ ույդուլարը գաչար : Ջիրա 17
փըսդ էքմէյի եէրլէր , վէ ղուրմ
շարապը իչէրլէր : Ամմա սա- 18
տըդլարըն Թարիփի՝ տօղան ըշդ
կիպի տիր , քի կիմտիքճէ այ-
նընանըր՝ Թա Թէքմիլ կիւն օ-
լունճայտաէք : Գաասըդլարըն եօ- 19
լու գարանլըդ կիպի տիր . այագ-
լարը նէյէ եիլճէյինի տիլմիղ
լէր :
Ի՛յ օղլում՝ աէօղէրիմի տինկ- 20
լէ . գուլադլարընը սէօյլէտիք-
լէրիմէ մէյլ էմ : Օնլար կէօզ 21
լէրինտէն կիմտիսին . օնլարը
եիւրէյինին իչինտէ սագլա : Ջի- 22
րա օնլարը պուլանլարա՝ օնլար
էօ՛մր տիւր , վէ պիւԹիւն Թէնի-
նէ չինփա տղըր : Թէքմիլ տիդգաԹ 23
իլէ եիւրէյինի հընփզ էյլէ . վի-
րա էօ՛մրիւն վուռնակալլարը օն-
տան սօր : Ք՛էնանընտէն՝ Թէրս 24
աղղը տէփ՝ էյլէ , վէ էյրի տու-
տադլարը սէնտէն ուղագ էյլէ :
Կէօղէրին տօղուր պագսըն . վէ 25
քիրվիլքէրին՝ էօնիւնէ տօղուր
օլսուն : Ա յաղընըն խղէրինի 26
տիւզէլԹ . վէ հէմ եօլարըն
գայիմ օլսուն : Սաղա եա սօ- 27

լա սափմա • այաղընը քէմվիք-
տէն չէվիր ։

ՊԱՊ Ե

1 Լ՚Յ օղլում՝ ի՛լմիմ տինկլէ • գուլաղընը ի՛րիանըմա մէյլէն.
2 տիր • Փի Թէսալիրլէրի սագլա-
յասըն • վէ տուտագլարըն՝ պիլ-
3 կի հըփղ հաէլէր ։ Զ՚իրա եատ գարընըն տուտագլարընտան կէօ-
մէճ պալը տամըր • վէ օնուն տիմաղը եաղտան գայփագ տըր ։
4 Ամմա օնուն սօնու վիէլին օթու կիպի ամըր՝ իւրի աղղուը գըլըճ
5 կիպի քէսբին տիր ։ Օնուն ա-
յագլարը հօլիւմէ էնէր • օնուն ատըմլարը ՀԷհէննէմէ եափըլըր։
6 Է՛օմրիւն հօլուննու տիւշիւն-
մէյէսին տէյիւ՝ օնուն Թարիգ-
լէրի գարարսըղ տըր • սէն պիլ-
7 մէզսին ։ Իմաի հալա Է՛յ օղուզ-
լար՝ պէնի տինկլէյին • վէ աղ-
ղըմըն սէօղլէրինտէն այրըլման ։
8 Օլ գարըտան հօլուննու ուղագ էյլէ , վէ օնուն կվինին գափու-
9 սունա եագլամա • Օլմայա քի
շէօհրէթինի ղայրիլէրէ՝ վէ հըլ-
10 լարընը ղալմէ վէրէսին ։ Օլմա-
յա եապանճըլար սէնին գուվվէթինտէն տօյալար , վէ հմէքլէ-
րին՝ եաալէրին հվինտէ գալա •
11 Վէ սէնին սօն վագթընտա Թէ-
նէն վէ վիւճհւսաին հէյլաք օլմա-
12 ղըա՝ ֆիղան հաէրէք տէյէսին քի՝ պէն նի՛չհւն Թէսխպատէն իքրահ էթհիմ , վէ ևիւրէյիմ
13 Թէքտիրի խօր կէօրսիւ • Վէ խօճայարըմըն սէօղհւննու տինկ-
լէմէտիմ, վէ գուլաղլարըմը՝ պա-
նա Թա՛լիմ էտէնլէրէ մէյլ էթ-
14 մէտիմ• Ճէմի՛յէթին վէ Ճէմաա՛-
Թըն օրԹասընտա՝ աղ գալըը
հէր պէյայա օղղայօր խիմ ։
15 Սոյու սէնին սարնիճինտէն վէ սէնին գույունուն իչհնտէ ա-
16 գանտան իչ ։ Ճէշմէլէրին տիշա-
րըյա՝ վէ սուլար սէղէրի մէյ-
տանլարա Ճէօչսիւն ։ Օնլար եա- 17
լընըղ սէնին օլսուն • վէ սէնին իչէ եաալարըն օլմասըն ։ Փուն- 18
կարըն միւպարէք օլսուն • վէ կէնձկիլինին գարըսընտան շաղ օլ ։ Օ սէնին սէվհիւլիւս կէյիկին՝ 19
վէ լաԹիֆ Ճէյրանըն օլսուն , հէր տէյ՝ օնուն մէմէլէրի սէնի գանտարըսըն • տայիմա օնուն մու-
հապէպէթինտէ մէֆԹուն օլ ։ Վէ 20
Է՛յ օղլում՝ սէն նի՛չհւն եապան-
Ճը գարըյա մէֆԹուն օլասըն , վէ եաա գարընըն գօյնունու գու-
Ճագլայասըն ։ Զ՚իրա առէֆին 21
հօլարը՝ Րապալն կէօղէրի հօ-
նիւնտէ տիր , վէ օնուն հէվի Թարիգլէրինի ԹարԹար ։ Ֆա- 22
սըղը՝ քէնտի եարամաղլըգլարը ԹուԹար , վէ քէնտի կիւնաՃը-
նըն խիւրմի իչէ ԹուԹուլուր ։
Օ՝ պիլա Թէսխպ հօլիւր • վէ 23
տէղէլիլինին չօգլուղունտա՛ն հօ-
լու շաղըրը ։

ՊԱՊ Զ

Լ՚Յ օղլում՝ հէր տօսԹուն իւ- 1
չհւն քէֆիլ օլսուն իսկ , եաա քիմսէ իչհւն էղնի վէրսին իսկ ,
քէնտի աղղընըն սէօղլէրի իչէ 2
տուղալա սիւշհւն , աղղընըն սէօղլէրի իչէ ԹուԹուլսուն ։
Հալա պունու էյլէ Է՛յ օղլում 3
տէ՝ գուրԹուլասըն , չհւն քի սէն տօսԹունուն էղնէ կէրսին • կիԹ
խաքիսար օլ , վէ տօսԹունա խա-
րամ էյլէ • Կէօղլէրինէ ոյգու՝ 4
վէ քիրփիքլէրինէ ոյգուգլամագ վէրմէ • Էշսէն Ճէ յրան կիպի՝ 5
վէ գուշպազլար էղնուտէ գուշ կիպի գուրԹուլ ։
Գարընճայա կիԹ՝ Է՛յ Թէն- 6
պէլ , վէ օնուն հօլարընը կէօ-
րիւմ՝ ա՛լիմ՛օլ • Փի օնուն պէ- 7
յի՝ զապիԹի վէ սուլԹա՛ը եօղ
իքէն , Թաա՛մընը եաղըն հազըր- 8

լար , եւ յէհուդիայի օրադ վագ
9 Թընաա տէվէկլէր : Էյ Թէն-
պէհ՝ նիչէյէ՞տէք եաթմարըն ·
ույդունան նէ՞ զէման գալգա-
10 ճագըն : Գիրազ ույդու՝ պիր
աղ ույուգլամագ՝ եաթմադ ի-
չինն պիրագ էլլէր պալլամագ ,
11 անտէն էօխաու լուպուն եօլ քէ-
սէճեի կիպի՝ վէ զէրուբէպէլին
սիլահլը ասէմ կիպի կէլդը :
12 Էյարամազ ասէմ՝ պինտուս
քիմսէ Թէրս պազըդ էլէ կէլդը ·
13 Նէօղէլերի էլէ իչարիԹ էտէր , ա-
յադլարը էլէ սէօյլէր , փարմադ-
14 լարը էլէ Թա՛լիմ էտէր : Նէյբէ-
լինտէ ա՛քսիլդը վար · հէր զէ-
մանն քէմիլդը գուրուպ՝ նէյզա՛լար
15 գօփաբըր : Օնսան էօԹէյբէյ
Ճուն հէյլաքի սոկագդան կէ-
լիր · ափանըզդը գըրըպըր , վէ ի՛-
լսաՀը օլմադ :
16 Իսադպ պու ալԹը չէյսէն նէ-
բահ էտէր · վէ օնուն Ճանընա
17 էէսի չէյ մէքրուհ սուբ · Նիւ-
Ճէ կէօզլէր՝ եալան տիլ վէ սուչ-
18 սուզ գան տէօքէն էլդը , էա-
բամազ՝ նէյէԹէր գուբան նէյ-
բէք՝ քէմլիյէ սէյիրԹմէյէ ա՛-
19 Ճէլէ էտէն այադլար , եալան
ՆուԹգ էտէն եալան շահիտ , վէ
գարնաուչլար արասընտա նիղա՛-
20 լար սաբան : Էյ օղլում՝ պա-
պանըն ԹէնպիհՀինի հըփզ էյլէ ·
վէ անանըն չէրիա՛ԹինԹ պրագ-
21 մա : Օնլարը տայիմա նիւրէ-
յինտէ պաղլա · օնլարը պօյնու-
22 նա պէնտ էյլէ : Նիւրիւտիւ-
յինտէ՝ սէնի գուլտուզլայա ·
էաԹտըլընտա՝ սէնի սէքէլէյ ,
վէ ույանտըլընտա՝ սէնին իլէ
23 սէօհպէԹ էտէ : Զ իրա ԹէնԹ-
պիհ չէրազ՝ վէ չէրիա՛Թ ըզըգ
ադը · վէ ԹէտիպԹին Թէքպիր-
24 լէրի հայաԹըն եօլու սուբ · Տի
սէնի քէօԹիւ գարըտան՝ էատ
գարընըն տիլի միւսաՀանէսինի-
25 սէն հըփզ էտէ : Նիւրէյինտէ

օնուն կիւղլիւյինէ արզու չէք-
մէ , վէ սէնի քէրփիչէքլերի իլէ
Թուէմտըր : Զ իրա Ջահիլէ 26
գարը սէպէպինտէն՝ ափՀ Թա
պիր տիլմէ էքմէյէտէք Ճէ՛Ղ-
օլուբ · վէ գօձա սահիպի Փահ-
չէ՝ գըյմէԹլի Ճանը ավլադ :
Գիչի գօյնունա սէԹէչ ադը սէ՝ 27
էսլասլը էատմա՛զ մը · Գիմանէ 28
գօբլաը էւղէրինտէ կէղը սէ՝
այադլարը էատմա՛զ մը : Գօձ- 29
շուտունն գարըսընա վարան
պէյլէ տիր · օնա հիչ պիր տա-
պանան սուչսուզ օլմազ : Խըր- 30
սըզա՝ ամ օլուպ գարնընը տա-
յուբմագա խըրսըզլըգ էԹտի-
յինտէ պաղըչլամազդար · Իւյա 31
պուլունուբ էտէ , էէսի գամ
էօտէր · էվինին հէվի էչնասընը
վէրիր : Գարը էլէ զինա էտէ- 32
նին ա՛գլ նօգսան սընը · պունու
իչէյէն՝ Ճանընը հէլաք էտէր :
Օ՝ ապայագ վէ րէզալէԹ պուպուբ· 33
վէ օնուն հագաբէյի մահվ օ-
լունմազ : Զ իրա դըղդանՃընդ՝ 34
գօՃանըն էօվգէսի տիր · վէ ին-
Թիգամ կիւնիւնտէ օ էսիրկէ-
մէզ : Օ՝ հիչ պիր քէֆարէԹ 35
եիւզիւնէ պագմազ · վէ հէսո-
յէ ջօղալԹսան տաճի՝ օ գապուլ
էմմէզ :

ՊԱՊ Ի

Էյ օղլում՝ սէօղլէրիմի սագ- 1
լա , վէ ԹէնպիհՀէրիմի Եանըն-
տա կիղլէ : ԹէնպիհՀէրիմի սապ- 2
լա , քի իչէտ օլասըն · վէ չէ-
րիա՛Թիմի էօղլէրինին պէպէյի
կիպի կէօղէր : Օնլարը փարմագ- 3
լարընա պաղլա · օնլարը եիւրէ-
յինին լէվհասընա եազ : Ի՛մի՝ 4
Սէն գըզ գարնտաշըմ սըն տէ ·
վէ ի՛րփանա աշնա չաղըր · Ջի 5
սէնի էատ գարըտան՝ միւսահա-
նէ իլէ սէյլէյէն էապանընը գա-
րըտան սապլայալար : Զ իրա Հ- 6

վնին փինձէրբեսինաէն գաՖիբ
7 սիմաէն պագարմ. վէ ձահիլ
լէր արասընա պագարմ, օղլան-
լարըն արասընատա պիր ա՛գլը
նօգսան կէնձին Ֆարգընա վար
8 ատմ, քի սօգադատա գարընըն
քէօչէսինին եանընատան կէչէյօր
իտի, վէ ծնուն էվինին եօլտնա
9 վարտը, սուլար գօրարտրըղըն-
տա՝ կիւնիւն ախշամընատա կէձէ-
նին գարանըղըմատա վէ գօյուգա-
10 րանըգատա. վէ իշլէմէ գարչըղը-
նա պիր գարը ջէգսը. գարը Ֆա-
հիչէ գըյաՖէթլի՝ վէ կիւրէյլ
11 հիչէպաչիտի. Օչ գարը չամա-
թաձը վէ աղղըն իտի. այադլարը
12 էվինատէ տուրմազ. կէսմ տի-
չարըտա կէսմ չարչուլարտա՝ վէ
հէր քէօչէնին եանընատա վուսուս
13 գուրար: Իտմի ծնու ԹուԹուպ՝
հօմտիւ. վէ ա՛րապղ հիւղիչէ օ-
14 նա տէտի քի՝ Սէլամէթ գուր-
պանըլարը սուննաձ իւղէհ իմ.
պէն պու կիւն սուսագլարըմը հօ-
15 տէտիմ: Օնուն իչլիւն սէնին իս-
Թիգպալինէ չըգարմ քի՝ սէնին
եիւղիւնիւ արայըմ, վէ սէնի պուչ
16 տուման. Տէօչէլիի Մըսըրըն նա-
գըչը տիւլպէնանընաէն հօրԹիւ-
17 լէր իլէ սէօչէԹտիմ. ԵաԹաղը-
մա միւրսի սաՖի՝ ա՛սա աղտճը
18 վէ տաբչին սերփտիմ. Կէչ սա-
պահատէք ա՛չգ իլէ մէսէ օչա-
չըմ. մուհապպէթ իլէ սէՖա
19 սիւրէչէմ: Չ իրա գօձա էվինատէ
տէյիչ. ուզադ եօչա կիԹմիշ
20 տիր. Ընգճէ քէսէսինի էվինէ
ալաը, էվինէ այ տօլուսուս կիւ-
21 նիւտէ կիչէձէք: Գարը չօգ
սէօհպէԹի իլէ ծնու մայիլ էԹ-
տի. տուստապչարընըն միւտա-
հանիչէրի իլէ ծնու մէձպուր էյ-
22 լէսի: Օ՝ տօստօղրու գարընըն
արտընձա սաղհանէյհ վարան
հօքեւզ կիւտի՝ վէ Թէքտիր օչմա-
ղա վարան պաղչը տիվանէ կիւտի
23 կիտէր, Թա ձիյէրինէ օգ կէ-
չինձէյհաէք. գուչուն քէնտի
ձանը իչիւն օլտուղունու պիլմի-
յէրէք՝ տուզաղա Թէզ կիԹտիյէ
կիտի:

Իտմի հալա էյ օղուլլար՝ պէ- 24
նի տինկլէյին. վէ աղղըմըն
սէօղլէրինէ գուլագ վուրմա:
Սէնին եիւրէյին ծնուն եօլտրը. 25
նա սահմասըն. ծնուն Թարիխ-
լէրինատէ ավարա օլմա: Չ իրա 26
չօգլարընը եարէյի սիւչիւրմիւչ
տիւր, վէ հէմ եօլտաւրտըյը
քիմսէյէր գուվվէԹլի իտի: Օ- 27
նուն էվի՝ ձէհէննէմ եօլտրը
տըր. եօլտաչին հալվէԹլէրինէ
էնէրլէր:

ՊԱՊ Ը

Իլմ չաղըրմաղ մը. վէ իր. 1
Ֆան՝ սէսինէ վէրմէղ մի: Սեւ- 2
սէք եէրլէրին պաչընատա՝ եօլ-
ղէրինատ Թարիխլէր իչինատ տու-
րուր: Գաֆուլար եանընատա՝ 3
չէհրին մէսախէլինատ՝ գաւիուլ-
րըն աղղընատա չաղըրըպ փէր.
Եա՛ տաէմէյէր՝ սիղէ չաղըրըրըմ. 4
վէ սէսիմ տաէմ օղուլլարընա
տըր. Էյ ձահիլլէր՝ ԻւՖան 5
անկլայըն. վէ էյ սիվանէյէր՝
անկլար եիւրէյէղ օչուն: Իչլե- 6
սին, զիրա ա՛լտ չէյլէր սէօյ-
լէյէհէյիմ. վէ տուստապչարը-
մըն աչըլմասը տօղրու չէյլէր չը-
գարաձագ: Չ իրա տիմասղամ՝ 7
կէրչէղըձ խասպէր հաէհէձ. ամ
մա Փըզգ տուստաղըմա մէգրուհ
տուր: Ընգղըմըն հէմ սէօղլէրի- 8
սատտագաԹ իւղէհ տիր. ծնլար-
տա ա՛չսի վէ էյրի եօգ տուր.
Հէփիսի՝ անկլայանա գօլայ ս ըր- 9
վէ պիլիի պուլանլարատ սիւղտիւր-
Թէսիպիմի վէ տէյիզ կիւմիւչ 10
վէ սէչիլմիշ ալԹունատան զիյա-
տէ իլմ գապուլ էտին. Չ իրա 11
իլմ ինձիտէն էյի տիր. վէ հիչ
պիր արղուլուս չէյ ծնա պէրա-

պէր օլամազ։
12 Պէն ի՛լմ՝ ի՛րճան իլէ սաքին
օլուրսուս, վէ մա՛րիֆէթլէրին
13 պիւյիւքլիյինի պուլուրսուս։ Բապպ
գօրդուսում՝ քէօթիւլիւքտէն իբ-
րահ էթմէք տիր. պէն ղուրբա-
տէն վէ քիսրատէն վէ քէօթիւ
Եօլտան վէ Թէրա աղըղտան նէֆ-
14 րէթ էյէրիմ։ Ա՛էյվէրէթ վէ
Թէտպիր պէնիմ տիր. պէն ֆէյ-
15 լիմ. գուվվէթ պէնիմ տիր։ Պէ-
նիմ վասիթամ իլէ միսաիշլէրը
միսաիշլիգդ սիւրէրլէր. վէ պէյ-
լէր՝ տօղրու գանունլար գօրլար։
16 Պէնիմ իլէ սէրվէրլէր վէ պէյ-
լէր՝ էյրին հէվլ հաքիմլէրի հիւ-
17 քիւմէթ սիւրէրլէր։ Պէն՝ պէ-
նի սէվէնլէրի սէվէրիմ. վէ պէ-
նի էրքէն արայանլար՝ պէնի պու-
18 լուրլար։ Պէնիմ էանըմտա ղէն-
կինլիք հէմ ի՛ղլէթ՝ ա՛Թիգ մալ
19 վէ սաատագաթ վար։ Պէնիմ մէյ-
վէմ ալԹունտան վէ խաաս ալ
Թունտան՝ վէ մահսուլաթլըմ
սէչկին կիւմիւշտէն էյի տիր։
20 Պէն սաատագաթ Թարիֆինտէ՝
էրիա՛Թ Եօլարընըն օրԹասըն-
21 տա Եբրիւրիւմ, քի պէնի սէ-
վինճլէրէ վարըյէթ միրաս էթմէ-
րէյիմ. վէ ծնլարըն խաղինճլէ-
րինի տօլտուրաճաղըմ։
22 Բապպ պանա Եօլտաշըն խպ-
Թիտասընտա՝ ծնուն գատիմ իշ-
23 լէրինտէն էվվէլ մալիք իսի։ Պէն
էղէլտէն խպԹիտատէն՝ եէր օվ
մաղտան ադամ մէսհ օլտուրում։
24 Ինճինլէր Եօղ լաբէն՝ պօլսուլար
փուռնկարլարը Եօղ լաբէն՝ պէն
25 ատղմուշ իսիմ։ Տաղլար էէրլէշ-
տիրիլմէզտէն էվվէլ՝ պայըրլար-
տան ագամ պէն տօղմուշ իսիմ,
26 տահա էէրի վէ աչըգ էէրլէրի՝
վէ տիւնեա Թօփրագլարընըն իւ-
27 քինի եամիմազտան։ Կէօքլէրի
հաղըրլատըղընտա՝ ինկինին եիւ-
զիւ իւզէրինէ քէմէր գուրտու-
28 ղունտա՝ պէն օրատա իսիմ։ Ե-

գարըտա պուլուԹլարը գավվէշ-
տիյինտէ՝ ենկինին փունկարլա-
րընը միհաքէմ էթտիյինտէ, տէ- 29
նիզէ՝ սուլար օնուն էմրինի կէչ-
մէմէք իչիւն գանուշունտա գօ-
պուսուլունտա, էէրին Թէմիզլէրինի
գուրտարուլունտա, օլտէմ օնուն 30
եանընտա մի՛մար խոիմ, վէ էէր
կիւն օնուն սիւրիւրի խոիմ. էէր
տայիմ օնուն հուզուրսուզտա սէ-
վինիր խոիմ. Օնուն մէսքիւն 31
տիւնեասընտա սէվինիր խոիմ.
վէ սիւրիւրիմ տահմ օղուլլարը
իլէ խոի։

Իմոի հալա էյ օղուլլար՝ պէ- 32
նի տինկլէյին. չիւն քի Եօլա-
րըմը սագլայանլար սաա՛տէթ-
լու օլուր։ Թէհլիսի տինկլէյին, 33
վէ ա՛լիմ օլուն, վէ օնու րէհտա
էթմէն։ Ինչ՛ մուԹլու պէնի 34
տինկլէյսի՝ էէր կիւն գաւիու-
լարըմըն եանընտա պէքլէյէրէք՝
գաւիու եշիքլէրիմի կէօզէտէն ա-
սէմ։ Զիրա պէնի պուլան՝ 35
հայաթ պուլուր, վէ Բասլըն
րիզասընը գաղանըր։ Ամմա պա- 36
նա կիւնահ էտէն՝ քէնոի ճանը-
նա զատր էտէր. հէվլ պէնտէն իբ-
րահ էտինլէր՝ Եօլմիշ սէվէրլէր։

ՊԱՊ Թ

Լ՛մ քէնոի էվինի եափտը. 1
եէտի տիրէքլէրինի եօնտու։ Հայ- 2
վանլարընը պօղաղլասար, շարա-
պընը հաղըրլատը. էէմ սօփրա-
սընը դուրտու. ճարիյէլէրինի 3
կէօնտէրտի. շէհրին եիւճէ մա-
հալլէրի իւզէրինտէ նիտա էտէր-
ճահիլ քիմ լաէ, պուրայա օղ- 4
րասրն. ա՛զլը էքսիք օլմնա տէր-
կէվին, էքմէյիմտէն եէյին, վէ 5
հաղըրլատըղըմ շարապտան իչինի.
ճահիլ էյի պրագըն, վէ եաչա- 6
յընը. վէ ֆէկհին Եօլունտա եիւ-
րիյիւն։

Զէվզէնիճիյէ ազարլայան՝ 7

քէնտինէ ա՛յըպ՝ վէ փասըղը
թէքթիր էտէն՝ քէնտինէ լէբէ
8 թահսիլ էտէր : Ջէվկլէնճիլի
թէքթիր էթմէ , օլմայա քի սէն-
սէն իքրահ էտէ . ա՛լնմի թէք-
թիր էթ , վէ սէնի սէվէճէքթիր:
9 Ա՛լնմէ էօյնէ վէր , վէ ռահ՛ա
ղիյատէ ա՛լնմ օլուր . սաղըլա
պիլմիր , վէ ի՛լմինի արթըրըր :
10 Ի՛լմին իպթիտասը՝ Բաշպ գօր
գուսու տուր . վէ օլ Ա՛զիզին
11 պիլկիսի Ֆէհմ տիր : Ջ իրա պէ-
նիմ իլէ կիւնէրին չօղալըր . հէմ
սանա էօ՛մր էրլըսրը զամ՛օլուր:
12 Ի՛յէր ա՛լնմ իսէն , քէնտինէ ա՛-
լնմ սին . ամմա էյէր զէվգէճ-
նիր իսէն , ճէղասընը սէն եալը-
13 նըզ չէքճէքսին : Տիվանէ գա-
րը՝ շամանճաճը տըր , ահմագ
14 տըր , վէ պիր շէյ պիլմէզ : Վէ
չէհրին եւէճէ մահալլէրինէ՝
իսքէնճէլ իւզէրինտէ էվլինին գա-
15 փուսունա օթուրուր քի՝ տօղ-
րու եօլսրընա կիտիպ եօլտան
16 կէչէնլէրի չօղրուա . Ռիմ ճա-
հիլ իսէ , պուրայա օղուասըն .
վէ ա՛զը էքսիք օլմնա տէր քի՝
17 Ջալընմըշ սուլար՝ թահթը տըր .
վէ կիզլեսէքի էքմէք՝ լէզզէթլի
18 օլուր : Վէ պիլմէզ քի՝ օրտտա
եօլուլէր վար . ծնուն տա՛վէթ
էթմէյի քիսմէլէր՝ ՀԻՆԱՆԱՅԻՆ
տիպլէրինտէ տիր :

ՊԱՊ Ժ.

Սողոմոնուն էմսալէրի :

1 Ա՛լնմ օղուլ՝ վիէտէրինի մէս-
րուր էտէր . ամմա տիվանէ օ-
ղուլ՝ վալիտէյնինին գասսավէթի
2 տիր : Փասըղլըղըն խազինէլէրի
ֆայտէ էթմէզլէր . ամմա սա-
ռաղաթ՝ եօլսումտէն գուրթա-
3 րըր : Բաշպ՝ սաղրըղըն ՀԱՆԸՆԸՐ
ա՛Հ գօսմազ . ամմա Ֆասըղլարըն
արզուսունու եապանա սէթմէր :
4 Թէննալէ էլ իլէ իչէյէն՝ ֆագիր
օլուր . ամմա չալըշգանըն էլի՝
5 զէնկինլիք կէթիրիր : Եաղըն
տէվէլիրէն՝ ա՛գըլըը օղուլ տուր .
պիլմնտէ ոլյանան՝ ա՛յըպ կէթի-
րէն օղուլ տուր : Սաղրըղըն պա-
6 չընա պէրէքէթլէր օլուր . ամ-
մա Ֆասըգլարըն աղզը՝ զուլմու
7 կիզլէր : Սաղրըղըն զիքրի միւպա-
րէք օլուր . ամմա Ֆասըգլարըն
ասը չիւրիւր : Ա՛լնմ եիւրէքլի
8 քիմսէ՝ թէննպիհէլէրի գապուլ է-
տէր . ամմա տէլի տուտաղը
եըգըլըր : Ջեամիւլիք իլէ եիւ-
9 րիյէն՝ էմինիյէթտէ եիւրիւր .
ամմա եօլարընը էյրիլսէն պի-
լինէճէք : Կէօզ իլէ իշմար էտէն՝
10 էլէմ կէթիրիր . վէ տէլի տու-
տաղը եըգըլըր : Սաղրըղըն աղ-
11 զը՝ հայաթ չէշմէսի տիր . ամմա
Ֆասըգլարըն ասղը զուլմ կիզ-
լէր : Ա՛տավէթ՝ նիղա՛մլր գօ-
12 Ֆարըր . ամմա մահապկէթ՝
հէվի սուչլարը էօրթէր : Ա՛-
13 րիֆին տուտաղլարընտա ի՛լմ
պուլունուր . ամմա ա՛գըը էք-
սիք օլանըն արգասը իչլուն տէյ-
նէք ՀԵՂԷ : Ա՛լնմիէր ի՛լմ պիրլիք-
14 տիրիր . ամմա տիվանէնին աղզը՝
հէլաքէ եապըն տըր : Ջէնկինին
15 մալը՝ ծնուն մէթին չէհրի տիր .
ֆագիրլէրին հէլաքի՝ ծնլարընը
եօխսուլլուղու տուր : Սաղրըղըն
16 ա՛մէլի՝ հայաթ իչլուն տիր . Ֆա-
սըգլըղըն մահսուլու՝ կիւնահ է-
չիւն տիր : Թէտիպ սագլայան՝
17 հայաթ եօլունտա տըր . ամմա
թէքթիրլի թէնբէ էտէն սակը-
տըր : Ղարաղը էօրթէն՝ եապան
18 տուտաղը տըր . վէ ղը յակէթ
չըգարան տիվանէ տիր : Սէօղլէր
19 չօգլուղունտա՝ գապահաթ էք-
սիք տէյիլ տիր . ամմա տուտ-
աղլարընը ղանաթ էտէն՝ ա՛-
դըլը տըր : Սաղրըղըն տիլի՝ սէչ-
20 կին կիւմիւշ տիր . Ֆասըգլա-
րըն եիւրէյի՝ ազ պիր շէյ տիր :

21 Սաւղոսն տոհմագլուխը՝ հոգ էիմ սեղբ կեսաէր · ամմա սիվանէլէր՝ ա՛գլ էքսիքելի յինաէն էօլիւր։
22 Չինկինվէք վէրէն՝ Բապպէն պէրէքէթի սիր · վէ պիէսկինճէ էլմ գաճմադ ։ Խասկիվէք էմ-
23 մէք՝ սիվանէյէ օյուն կիսպի սիր· ամմա ի՛մ ա՛րիֆ քիշինէն սիր ·
24 Գասըղըն խոզէրինէ՝ քէնտի դօրդաուղուդ կէնէր · ամմա սաղըդլը-
25 րըն ճէրգասը վէրիվէր ։ Գասըրդա կէչտիյի կիսալ , Գասըդ հօղ օլուր · ամմա սաղդ էպէտէն
26 Թէմիզլէնիր ։ Սէրբէ սիշէրէ՛նիէ խաչ , վէ ԹիւԹիւն կէօղէրէ նիճէ խաչ , Թէնպէլ տուխ օնու-
27 կէօնաէրէնէրը էօլճ սիր ։ Բապպէն գօրգուսու՝ կիւնէէր արԹը ըրը · ամմա Գասըդլարըն հըզ-
28 լարը դըսսալամաճադ տըր ։ Սաաղդլարըն խաիսի՝ չաղըդ օ-
29 լուր · ամմա Գասըդլարըն ին-Թիւարը՝ զայ՝ օլուր ։ Բապպէն էօլու՝ քէամիլլէրէ գուվճ սիր · ամմա հարամաղըդ իշէխինէ
30 հէլճք տըր ։ Սաղդ էպէտէն գըմըլամանմազ · ամմա Գասըդլար՝ էէրսէ սաքին օլմայաճագ-
31 լար ։ Սաաղըն աղը՝ ի՛մ հա-սիվ էաէր · ամմա հիւէօյազլարըն
32 սիվի՝ քէսիւէճքէ սիր ։ Սաաղըն տուտագլարը՝ մագսուզ օլանը պիլիր · ամմա Գասըդլարըն աղ-
ը՝ հիւէւէր պէւիր ։

ՊԱՏ ԺԱ

1 Հիւէլ Թէրազը Բապպա մէքրուհ աուր · ամմա հոգդ աիրհէմ՝ օնուն հազդ էԹաիյի
2 սիր ։ Մաղրուրուդ կէլինճէ , րէզալէթ տա կէլիր · ամմա ի՛մ՝ տլագդ կէօնիւլիւէր իւէ սիր ։
3 Տօղրուլարըն քէմալի՝ օնլարը գուլաղուզուր · ամմա ա՛ղըլարըն Թէրզիլիէլէրի օնլարը խարտաղ է-
4 սէր ։ Ղազաղ կիւնիճնտէ՝ մալ
Գայիսէ կէմիզ · ամմա սաաղդամ՝ էօլիւմնէն գուրԹարըր ։
5 Գիւղ հիւէլէրին սաաղդամը՝ օնլարըն էօլունու տօղրուլուսուր · ամմա Գասըդ՝ քէնտի Գըզդը իւէ սիւէէր ։ Տօղրուլարըն տա-
6 տագամը՝ օնլարը գուրԹարըր · ամմա ա՛ղըլար՝ հարամաղըդլարը իւէ ԹուԹուլուրլար ։ Գասըդ սաաիմ էօլիւնճէ՝ իւնԹիզալը
հէլաք օլուր · վէ հարամաղլարըն իւմիտի զայ՝ օլուր ։ Սաաղդ
8 սըգիւԹուն գուրԹուլուր · վէ օնուն հէրինէ Գասըդ վարը ։
9 Պինամուս՝ աղը իւէ գօնշուսուն հէլաք էաէր · ամմա ա-ղըլար՝ ի՛մ իւէ գուրԹուլուր ։
10 Սաաղդլար էյի հալտէ օլուն-ճա՝ չէհր չաղըմնըր · վէ Գասըդլարըն հէլաքինտէ՝ չինվէք օ
11 լուր ։ Տօղրուլարըն պէրէքէԹի իւէ՝ չէհր եիւճէվլիր · ամմա Գասըդլարըն աղը իւէ հըզըլար ·
12 Գօնշուսուն խօր կէօրէն ա՛գլը հէքսիք սիր · ամմա ա՛րիֆ քիմսէ սիւէիւԹ էաէր ։ Ղամմաղըդ-
13 աա կէղէն՝ սըրըը պէչան էաէր · ամմա էմին րուէհլու օլան՝ մաղլուհաճը հօրԹէր ։ Թէսաիւէլէր
14 օլմասըդճա՝ գուվմ հըզըլար · ամմա միւշիւէլէր չօգուղունտա խէ-
15 լաս վար ։ Նապանճըյա քէֆիվ օլան՝ հէլկէԹէԹ պէչայա օղլար · ամմա քէֆֆալէԹտէն իքրահ է-
16 տէն՝ էմին սիր ։ ԼաԹիֆ գարը՝ ի՛Թիալարա եաիրշըր , նիճէ քի ղօրղուլար ղէնկինվիկ էաիրշըրլար ։ Ի՛նայէԹլու քիմսէ՝ ճա-
17 նընա խայր էաէր · ամմա ղալմ՝ քէնտի Թէնինէ ճէֆճա վէրիր ։ Գասըդ քիմսէ եալան գաղանճ էտինիր · ամմա սաաղդամ հըզըլար էմին իւճրէԹի օ-
18 լուր ։ Սաաղդամ հայաճա կէօ-նիւրէ՛նիւ կիսպի՝ քէօԹիւլիւյիւն արթընճա վարան տաիսի էօլիւմճ
19 վարը ։ Թէրս եիւրէքլիէր՝ բապ-
20

պա մեքրուհ սուբ . ամմա քեա-
միլ եօղուբար՝ օձրուն հաղղ հեմ-
21 սիյի տիր : Եարամադ հէշ պիր
վէհ հէչ սուբհանուղ չզգմազ .
ամմա սատըգլարըն՝ իլչիլրի իւեմ
22 նէհամի պուլսուբ : Պիւզիլ ամ-
մա Թէոսալիոյ օլմայան գաբը՝
ամիհուզուն պուբրունատալըմըն
23 Հալգա Իսի տիր : Սաորգլարըն
պրղուսուզ՝ հէման էլլիք տիր .
Ջհատգլարըն իւմիսի պազարպաբը
24 Առեմ վար քի՝ տաղրեաբդան դև-
յատնէի իչէ մու արեգրբը , վէ
ապէմ վար էի՝ վաճիպէնան զիյա-
սէ էսիրկեը , ամմա եօխտուղ
25 լուբ իչէն տիր : Պէրկեմէլի
Ջան՝ սէմիզէնիբ . վէ գանտը-
բան՝ օ տաճի գազանտաճագ տըր:
26 Պուղտայը սագլայա՝ խալդ
պէտ տուա՝ էաեր . ամմա պուղ
տայ սաճանըն պազչիա պէրե-
27 քէմ օլուբ : Խայր իչէն էրբէն
գալգան՝ Ընատըն բիզասըը Ջա-
լատ էաեր . ամմա քեօմէիւլնէք
28 տրայան՝ օնա օլտար : Զէննէին
ևյինե կիւվէննէն՝ տիւչմէբ տիր .
ամմա սատըգլար՝ եավրագ կիսի
29 Ֆիլիսդինէհէբլեր : Ուռնաի եվլինէ
Ջէիա վէբրէն՝ էէլ միրաա էաեր .
30 վէ տէլի՝ ա՛լիմ եէուրէքլիյէ գուշ
օլուբ : Սաորդըն մէյհեսի՝ տա-
յտաի տալաճը տըր . վէ Ջանդար
31 գազանան՝ ա՛լիմ տիր : Իչմէկ
սատըդա էէբոէ մուգադդէզ վէ-
բիւիր , գա՛նաէ գալտը քի՝ Ջա-
սըդա վէ կիւնահքեարա էէուէ
Գէրն :

ՊԱՂ Ժ.Ր

1 Ի՛էտիպի սէվէն՝ ի՛լմի սէվէր .
ամմա Թէքաիրտէն իբրահ էաեն՝
2 հայվանի տիր : Էյի քիմսէ՝
Բաագրն բիզասընը էաինիր . ամ-
մա օ՝ խաագիա քիմսէյի գուագա-
3 համըզը Թուհմագ : Առեմ՝ ֆիզդ
իչէ գայիմ օլմազ . ամմա սատըգ-
լարըն քէօրիւ գըմըչտանմայա-
ճադ : Յաաջնէկլեմըս գարըզ՝ գօ-
Ջա ընա Լաամ տըր . ամմա ա՛ր
կէնէրէն գարը՝ ծնուն քէմիքէ-
բինէն կիւվսի կիսի տիր : Սա-
ծրգլարընիկէնէկլերի հագգ տըբր-
ամմա Ջաորգլարըն գաստկէրի հէ-
լէ տիր : Ջաորգլարըն սէօզէ-
բի՝ գան իչնէն փուտու գուրմագ
տըր . ամմա ասղուլարըն ազգ՝
ծնլարը գուրնաարըր : Ջաորդ-
լար ալէ իւսնէ օլուսդ՝ էօղ օլուբ-
լար . ամմա սատըգլարըն հվի՝
գայիմ օլուբ : Ուրնի՝ Ջիրասէ-
Թինէ կէօրէ մէհմ օլուէնուբ .
ամմա ա՛քսի եիւրէքլի Թահդիր
օլուէնուբ : Գուբ սահիսի օլուպ
տէ բաղդինէ մի՛էմկեր սայրպ տէ
էքմէյէ միւհեմմէ օլանագան էէյի
տիր : Սատըգ՝ հայվանլարընըն
էօ՛մրիւնիւ գայրըբը . ամմա Ջա-
սըգլարըն պաղը մերհամինէ
օլուբ : Եէրինի իչէյէն՝ էքմէք-
աէն տօյար . ամմա պօշ քիմսէ-
լէրէ սայանըն ա՛զլը էքսիք տիր :
Ջաորգ՝ էարամազլարըն շիքեա-
բընը արզուլէր . ամմա սատըգ-
լարըն քէօբիւ գնվն վէրիր : Եա-
բամազ՝ տուտուգլարը գապահա-
Թընտան տուզալա տիւշէր .
ամմա սատըգ՝ սըգըն Թըտան էը-
գար . Ուրնի՝ այդընդըն մէյվէ-
սինաէն էչլիք իչէ տօյար . վէ
աատմին էվնինի իւմրեէնի՝ քէնտի-
նէ ատօնաէուրիւէճէք տիր : Ցէ-
լինին էօղուբ՝ քէնտի կէօզլէրինաէ
տօղուբ տուր . ամմա նասիհա-
Թը ալինմազ էյն՝ ա՛լիմ տիր : Ցէ-
լի՝ էօվքէսինի հէմտէ կիւնաէ
պէյան էաեր . ամմա ա՛յրզը
էօրԹէյն՝ ա՛գըլըբ տըր : Հագգը
աէօյլէյէն քիմսէ սատագա՛թ վէ
էալան չահիտի հիչէ խաագը վէ-
բիր : Գըլըճ էարալարը կիտի
պիհիւաէ աէօյլէյէն վար . ամ-
մա ա՛լիմլէրին տէլի՝ ձիֆա վէ-

19 բիր : Հապդ տուտադ՝ տայինա
տալիթ օլուր · ամմա եալանճը
սիլ՝ կեօղ պըրփըմը գուտար գա-
20 քը : Գիմլիք գասա հանդլերին
հիբրհյինտե հիւէ օլուր · ամմա
սեզամեթ թէտպիր հանդլերին
21 շազըպը օլուր : Սատըդ հիչ պի-
լյա օղրամազ · ամմա ֆատըդ-
23 լար՝ տէրտանդն տօլար : Եալան
տուտադլար՝ Բապպա մէրտուհ
տուր · ամմա հադդ իչնէյինլէր՝
23 ծնուն հազդ կեմսիյի սիր : Ա-
գըլըը տաէմ պիլտիյինի հօր-
թէր · ամմա տէլվէրդին հիբրհ-
յի՝ տիվանելիք նիտա հանր :
24 Իշկիւզարլարըն էլի հիւքիմեթ
սիւրէը · ամմա թէնապէ՝ խա-
25 րաճկիւղար օլուր : Առէմին հիւ-
րհյինտե օլան զամ՝ ծնու չէօբ-
աիւրիւր · ամմա խայրըը սէօղ՝
26 ծնու սէվինտիրիր : Սատըդ՝ գօն-
շուտանա հօլ կէօսթէրիր · տէ-
մա ֆատըգլարըն հօղու՝ ծկարը
27 ազըրըը : Թէնապէ՝ քէնոի ա-
վերը վիշիրմէզ · ամմա իշկիւզար
ատէմին մալը գըյմէթլի օլուր :
28 Սատադաեթըն Թարիխինտե հա-
յատ վար · վէ Թարիխինին հօ-
լունտա հօլիւմ՝ հօգ տուր :

ՊԱՊ ԺԴ·

1 Ա՛յլմ օղուլ՝ պատշասընըն Թէ-
թալիինի ֆինկէր · ամմա դիվդի-
նիձի՝ Թա՛զիրկ իմատ Թէմէկդ
2 Գիչի՝ ազըընըն մէյվէսինտէն
էյլիք հէր · ամմա խայրընլարըն
3 ձանը՝ զուլմ նէր : Ազըընը սադ-
լայան՝ ձանըը հըզիզ հանր ·
ամմա տուտադլարընը աչան՝ հէ-
4 լաքէ օղրար : Թէնապէլին ձանը
արզու էնքեր , վէ պիր ընյ հօգ
տուր · ամմա իշկիւզարըն ձանը
5 սէմիզէնիր : Սատըդ՝ եալան
սէօզտէն իքրահ հանր · ամմա
ֆատըգ մուրատար հարաքէմ է-
6 տիպ՝ ըհզիլ օլուր : Սատադաեթ՝
քեամիլ հօլտալարը հըզիզ հանր·
ամմա ֆըզադ՝ կիւնահքեարը ալմ
իւտե հանր : Հիչ սիրը չէյն օլ 7
մայարադ՝ քէնոնին զէնկին Թու-
Թան վար · Վէ չօգ մալը վար ի-
քէն՝ քէնոնին ֆադիր ԹուԹան
վար : Գիչինին ճանը քէֆարէ- 8
Թի՝ քէնտի զէնկինլիյի սիր ·
ամմա ֆադիր՝ Թա՛զիր իլիթ-
մէդ : Սատըգլարըն ըզըզը՝ չէն 9
օլուր · ամմա ֆատըգլարըն դան-
տիլի՝ սէվնէր : Ընճադ մադլուր- 10
լուգտան զավզա գօչիար · ամմա
ի՛լմ՝ նասիհաթ գապուլ հանն-
լէրուէ սիր : Պօշտան կելէյն զէն- 11
կինլիք տազալըր · ամմա էլի իլէ
տէվէլէրին՝ չօղալարը : Կէճիրէն 12
իւմիտ՝ հիբրհյի խաաԹա հանր ·
ամմա հատրլ օլան մի՛րատ՝ հա-
յատ աղտընը տըր : Գիլտը 13
Թահդիր հանն՝ հելլաքէ օղրար ·
ամմա Թէնապհյինէն գօրդան՝ սէ-
լամէթ տուրլուր : Ալիմին Թա՛- 14
լիմի՝ հօլհամիձն քէմկնօլէրինտէն
կէրի տուրմադ իչին՝ հայատ
էչհմեսի տիր : Էյի ֆիրաակ՝ 15
լուԹֆ վերիր · ամմա խայրընլա-
րըն հօղու սարպ օլուր : Հէր ա- 16
գըլը՝ պիլսին իչ կէօրիւր ·
ամմա տիվանի՝ տէլվիլիք հայար :
Ֆատըգ խատկրձին պիլսէյ տիս 17
շէր · ամմա էմին կէնկէ էչխան՝
շնֆա տըր : Թէրբի հտեպքիմ 18
սէ՝ հօխտուլտուգ վէ ա՛յըպա օղ
րար · ամմա Թա՛զիրկ տիգդաԹ
հանն՝ ի՛զդիճ տուլուր : Հատրլ 19
օլան միւրատա՝ ճանա Թաճլը օ-
լուր · ամմա եարամազըգտան
կէրի տուրմադ՝ տիվանելէրիկ իք-
լահլըգ տըր : Ալիմկէր իլէ կճ- 20
դէն՝ ա՛լիմ օլուր · ամմա տիվա-
նիճլէրիկ արդասուշ օլան՝ քէօթիւ
օլուր : Կիտնահքեարլարըն ար- 21
տընձա պէրա կէրիւր · ամմա
ատաղլարտա՝ խայր հտա օղու-
նուր : Էյի էմնէ՝ օղուլլար օ- 22
ղուլլարընա միրատ դօր · ամմա

կիւնաֆքեաբըն մալի՝ սասըգ խ-
23 չիւն սագլանըը : Գոպըըլարըն
Թաբլասընտա չոգ ակլէնէք օ-
ըուր . ամմա ոգէ վոր քի նա-
24 հագգլըղըսան դըըըլար : Տէյ-
նէկինի Հսիրկէյէն՝ օղուննան
իրրահ հաեր . ամմա օնու սէ-
վէն՝ օնու հրքէնձէ Թեհլայ է-
25 տէր : Սասըգ՝ Ձանը ոյսանա-
սէք էէր . ամմա փասըգլարըն
գարընը՝ հգսիբլիք չէքեր :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Եվ մդարըլար՝ քէնան էվինի
եաֆար . ամմա սէվի գարը օ-
2 նու էլի լէկ հրգար : Տօղուուլա-
ղոս լէկ կէգէն՝ Բապպան գօր-
գար . ամմա օնու Թահգիր է
3 սէնէն եօլարը էյրի սիր : Տէ-
լինէն ալղընաա՝ մալղաուրըսգ
սէյհէյի վար . ամմա ա՛լմ-
լէրին սուսաագլարը՝ օնլարը՝
4 ապգլարըը : Սըղըլար օչմա-
սըգսաա՝ ախըը պօշգալըը . ամ-
մա մահսուլըն չօգլուգու՝ հօ-
գքիւգնէն գուվվէթի լէկ օլուր :
5 Կէրգէքլիք շահիսի՝ եալան սէօյ-
լէմէգ . ամմա հալան շահիսի՝
6 հալանլար նուԹգ հաեր : Ձէվգ-
լինէնի՝ ելմ արար սաա հօգ
սուր . ամմա ա՛րիվէ սիվլի գօ-
7 լայ սըը : Տիվանէ քիսմինէն հօ-
նէնսաէն կիԹ . չիւն քի ծոպ ի՛լմ
սուսաագլարը օչմարըզնը սիվ-
8 տին : Ա՛գըսընըն ե՛լմի՝ քէնան
հօլուհու անկլամագ սըը . ամ-
մա տիվանէէրին տէվլէյի՛ հիլէ
9 տիր : Տէվլէէր սուչսա զիվգէ-
նիր . ամմա սօղսուլարըն արա-
10 սընտա հիւսանի բիչա վար : Նէ-
բէք՝ քէնան Ձանընըն ա՛ձըսընը
պիվիր , վէ օնուն չաղ ըղընա հա-
11 պանձը գարըչմագ : Փասըգլարըն
Հվի խարապ օլուր . ամմա տօղ
բուլարըն չաապսը չիչէքլէնիր :
12 Նօղ վար քի՝ սաէմի տօղսուհ կհօ-
ըսիւնէր . ամմա օնուն սօնու՝
հօղհամ հօղլարը սըը : Կիւմպէ- 13
տէ տահի՝ հիւրէք հէյհ չէքեր .
վէ չաղ ըղընի սօնու գասաալէԹ
տիր : Նիւրհյէ ապղընի՝ քէնան 14
հօղլարընտան տօյար . ամմա հ-
յի ատէմ օնտան ուղագ օլուր :
Ա՛հմագ՝ հէր սէօգէ ինանըը . 15
ամմա ա՛գըսըը քէնան տաբմընա
սիդգաԹ հաեր : Ա՛լհմ գօղգուդ 16
քէմիկաէն սագլընըը . ամմա
սիվանէ մագրուբընըը , վէ գայ-
ղասաագ օլուր : Թէգ հօղհէնէ 17
նէն՝ սիվանէվիք իչէր . վէ խա-
սիս սաէմ մէքրուհ օլուր : Ան- 18
մագլար՝ սիվանէվիք միրաս հ-
սէրվէր . ամմա ա՛գըսըըար՝ սիվ-
կի էլ Թահ՛անըըար : Նարա- 19
մագլար հյիվէրին հուղրուհա-
սա՝ վէ փասըգլար սասըգլարըն
գասիուլարընտա հյիվերէր : Նօղ- 20
սուր՝ քէնան տսաԹունսան սիվէ
իրրահ օլսունուր . ամմա զէնկի-
նին ահպապը չօգ օլուր : Տօս- 21
Թունու Թահգիր հաեն՝ կիւնահ
հաեր . ամմա փագիրէ միրհա-
մէԹ հաեն՝ սաա՛սաէԹըս օլուր :
Ր՛հմիվ սիւգինվէվ՝ հանղըմագ 22
ըա՛ր մը . ամմա հյիվք սիւղը
նէնվէրէ՝ ի՛նայէԹ վէ կերչէվիք
օլուր : Հէր հմէքսէ փայ՛սէ 23
վար . ամմա սուսաագլար ըսիք
անձագ իհՀիսա՛ հէվիվիր : Ա՛- 24
լիմհէրին Թահ՛ը օնլարըն գինկին-
լի՛ սիր . սիվանէվէրին մհանէ-
սի՛ տէվլիվք տիր : Կէրգէք չա- 25
հիտ՝ Ձանիպար գուրԹաբըը . ամ-
մա հիվէպագ՝ եալանլար նուԹգ
հաեր : Բապպըն գօրգուսուն- 26
սա՝ գավի ի՛Թիմսաա վար . վէ օ-
նուն օղուվլարընըն վիճնակհահը
օլուր : Բապպըն գօրգուսու՝ հօ- 27
լիմիւն քէմինսիսան չէքիվիք
իչիւն հայաԹըն չէշմէսի տիր :
Փասիլհահըն չանը՝ խալգ չօգլու- 28
ղունսա տըը . վէ սուլԹանըն
հիլաքի՝ գավմ աղ ըղընսա տըը :

29 կէձ՝ հովքէլէնէն՝ չօխա՛ բիմի տիր.
ամմա ձանըմ ա՛տլիլիք գօմարըր
30 Միւլայիմ միւբարք՝ պէտնէին հօմ
բիւ տիւր. ամմա Հաստա՛ քիմիլը
31 լէբին կիւվէտի տիր: Գապիրէ
ղուլմ էտէն՝ ծառն Նարսուանը
նը Թահգիր էտէր. ամմա Եհո
ուա մերհամիլ էտէն՝ Օնա
32 ի՛քրամ էտէր: Գաորըք՝ Եարա
մաղբըղը իլէ գօվուղուր. ամմա
ծառդ՝ հօլիւմիւտաւ միհնաիհաղ
33 էտինիր: Ա՛րիֆին Եիւբէյինաւ
ի՛մ ամաքին տիր. ամմա թիվա
նէլէբին իչինաւ օլան՝ սէբէ ի տիր:
34 Սաամագօթ՝ Թայիֆէյի Եիւձէլ
տիր. ամմա կիւնահ՝ իւմմէթլէ
36 բին Խօրղաղուս տուր: Գաոմիչա
հըն հիւանի ըհղասը՝ ֆիրաւէթ
լե գուբա օլուր. ամմա ծառն
զաղաալը՝ ա՛յըզ կիւթիբհէնէ օ
ղուր:

ՊԱՂՊ ԺԲ

1 Մ՛իւլայիմ՝ Հէվաղ՝ հօվքէյի
կէբրի էտէր. ամմա ա՛ձը ոէօղ՝
2 զաղաղ գաղդըշաըրըր: Ա՛նիմ՛ը
բէն տիւլ՝ պիլկիյի խօշ կէօսթէ
բիւր. ամմա տիվանէլէբին ադղը՝
3 տէվիլիք Նուեթդ էտէր: Բաղալն
կէօղէբրի հէր մահալտէ՛ քէօթիւ
լէբրի վէ էյիլէբրի կիւղէթմէքտէ
4 տիր: Թաաձը տիլ հայաթ ադղա
ձը տըր. ամմա ծառն Թէբղի
յի՛ բուհա գըրղընըղդ կէնիկիր:
5 Տէլի՛ պաղաասընըն Թէհտիկնի
խօր կէօրիւբ. ամմա Թա՛ղիրի
տիգդաթ էտէն՝ ա՛գըձը օլուր:
6 Սաաղղըն էվինտէ պէօյիւք խա
զինէ վէր. ամմա Գաոմըղըն մահ
7 տուհմատ՝ Իղղիրաձ վեր: Ա՛
վամիլէրին տուհատգըտը՛ տիկիլ տա
էտր. ամմա տիվանէլէբրին Եիւ
8 բէյի՛ Էյղէ տէյիհ տիր: Գաո
տըգըտըրն գուբտանը՝ Բաղալա
մէքքուհ տուր. ամմա տօղղուզ
լուրըն տուհատը՝ ծառն մագդուզ
լու տուր: Գաոտըղըն Խօշաբ Բադղ 9
պա մէքքուհ տուր՝ ամմա ոն
տագաթէրն տրտրնտա կիտէնիկ
սէվիր: Խօլու Թէբղի էտէն՝ 10
Գինա Թէտիհ վար. Չէ Թէբ
տիրտէն ի՛քրահ էտէն՝ Հալէձի՛ք
տիր: Ա՛խէթ վէ հէլաք՝ Բադ 11
պըն Հօնիւնտէ տիր, ամեմ օ՛
ղուզտըրընըն Եիւբէյքէբրի գաոտէ
գաըրը: Չէվգէնիձը՝ օձուս 12
Թէքտիր էտէն՝ սէվիկ. ա՛լիմ
էբրին Հանընա կիւմէզ: Շէն 13
Եիւբէյ՛ Եիւղիւս խօշ էտէր. ամ
մա Եիւբէյրին էլէմինտէն բուհ
գըրըզ ըր: Ա՛րիֆին Եիւբէյի՛ ի՛մ 14
արաբ. ամմա տիվանէլէբրին ադ
ղը՝ տէվիլիքտէն Հայդղ էտէր:
Տէբահիյէտան հէվ կիւնէբրի ֆէ 15
նա ոըր. ամմա չէն Եիւբէյ՛ տա
յիմ վիյաֆէթ տիր: Բաղալ 16
գօրգուսաս իլէ ադղ չէյ՛ իլմէ
բաղ իլէ օլան պէօյիւք խաղինէ
տէն էյի տիր: Սէպղէվաթ Թաաղ 17
մը մուհաղաֆէթ օլան Եէբտէ՝
պիլէսինձէ ա՛տաւէթ օլան պէօ
լե պուղաաան էյի տիր: Տար 18
զըն տաէմ՛նիղա՛ գօվաորըր. ամ
մա զաղաղ կէձկէբէն՝ զավըղտըր
Թէսբէհն էտէր: Թէնապէլէն Հօ 19
լու տիբէն չէմի կիւպի տիր. ամ
մա տօղղուզտարըն հօղուզ՝ գաոտը
բըմ տուր: Ա՛լիմ օղուզ՝ պաղաա 20
տրնը շաղ էտէր. ամմա տիվա
նէ տաէմ՛ անաստրնը Թահգիր
էտէր: Ադղը էքսիկ՛ տէվիլիք 21
տէվինձ տիր. ամմա ա՛րիֆ բէ
չի՛ կիւտիշնէ տօղղուզտուր: Մ՛հչ 22
վէբէմ օլմաադրտա՛ նիյէթլէբր
պօղուզտուր. ամմա միհչիրլէր չօխ
լուղտա իլէ տաէմ՛ի օլուր
լար: Ադամի՛ ադղը ձէվտարդն 23
տան չաղըրդ օլուր. վէ վագԹըն
ձա օլան ոէօղ՝ նէ՛ կիւզէլ տիր:
Ֆիրաաէթլիյէ՛ հայաթ Հօղտարը 24
Հօգտարըյա տօղղուզ տուր, Թա
քի աշաղտաձի՛ ձէհէննէմ կէ
րի տուրա: Բաղալ՝ մաղդուր 25

լարըն էվինի էրգասլ ամմա տուլ
դարընըն սինօրուննու գայիմ է-
26 տէր : Ր.էօթիւ նիյէթլէր Բաղ-
պա մէքրուհ աուր · ամմա լա-
27 Թիւ սէօզլէր փաք սըր : Թա՛-
մաա միւպէթէլա օլան՝ էվինի իղ
Թիրապա սալար · ամմա բիլէթ-
28 լէրտէն իքրահ էէն՝ եաշար : Սա-
տըղըն Եիւրէյի՝ վէրնէհի ձէ-
վասը Թէֆիէքքիւր էաէր · ամ-
մա փասըգլարըն ազըզ՝ եարա-
29 մալ չէյլէրնուԹդ էաէր : Բաղսլ՝
փասըգլարաան էրաք սըր · ամ-
մա սաատըգլարըն տուա՛սընը
30 ալինկլեր : Կէօզլէրին ըղըղը՝ Եիւ-
րէյի շազանաըրըր · էյի խա-
31 պէ՛ք՝ քէմիքլէրի սէմիրտիր : Էօ՛մ-
րիւն Թէքտիրիլի իշլանն գուս-
լադ՝ ա՛լմէլէրին արասընտա սա-
32 քին օլուր : Թէօհալի ըհտա է-
աէն՝ ձանըը Թահդիր էաէր ·
ամմա Թէքտիրի տինկէյին՝ ա՛գլ
33 գազանըը : Բաղսլըն գօրդուսուս՝
ի՛լլին Թէտիպի տիր · վէ իղղե-
Թին էանիւնձէ՝ ալչագ կէօնիւլ-
լիւք օլուր :

ՊԱՂՊ Ժ.Զ

1 Էիւրէյին ԹէրԹիպլէրի ա-
ահմուհն տիր · ամմա տիրլին ձէ-
2 վապը Բաղպատան սըր : Ատէմին
հէվի հօլլարը քէնտինէ փաք կէօ-
րիւնիւբ · ամմա բուհլարը Թար-
3 Թան Բաղպ սըր · Իլէրլին
Բաղպա հավալէ էթ , վէ Թէտ-
4 պիրլէրին ատպիթ օլուր : Բաղպ
հէր չէյի մէրամի ասլիէսի ի-
չինն՝ հէմ փասըգը տաղի պէլա
5 կինինէ իլնէն էավսուր : Հէր Եիւ-
րէյի մաղրուբ՝ Բաղպա մէք-
բուհ աուր · հիչ պիր վէձէ իլէ
6 ատըսաուզ չըդմազ : Ի՛նայէթ վէ
հուդիդէթ իլէ Եարատմաշըդ հօր-
Թիւնիւբ · վէ Բաղպ գօրդուսուս
իլէ պաչ քէօհնիւթքանէն կէրի
7 տուրսուր : Բաղպ սոկմին հօլ-

լարընտան բաղի օլմէնէ , ձիւր-
աիւշմէնլէրի իլէ տաղի պուրճ-
ադրըը : Աատուպաթ իլէ օլան 8
աղ չէյ՝ չօդ նահադդ հասիլտէթ-
տան էյի տիր : Ատէմին Եիւրէ- 9
յի՝ քէնտի հօլտունու ԹէրԹիպ
էաէր · ամմա օնուն ատըմլարը-
նը Բաղպ սապլէթ էաէր : Փա- 10
տիշահըն աուտագլարընտա իւ-
համ օլուպ՝ չէրաա՛Թտա օնուն
ազրը հանըլըմամալը : Հավադդ 11
դանէթար վէ Թէրազը Բաղպըն
սըր · քէօնէյին հէվի պէրհէմ-
լարը՝ օնուն ա՛մէլի տիր : Ֆըլսդ 12
իշլէմէք՝ փատիշահլարա մէքրուհ
աուր · վէրա ԹախԹ՝ սատաղ
գամ իւէ սապլէթ օլուր : Սա- 13
տըղ աուտագլար՝ փատիշահլա-
րընն հազդ հէմախյի տիր , վէ
ազրաա սէյլէյինի սէվէր : Փա- 14
տիշահըն զազասը՝ հօլհամ մէ-
պաշնրի տիր · ամմա ա՛լհամ քիմ-
սէ՝ օնա Թէտիքլին էաէր : Փատի- 15
շահըն Եիւզիւ բիւշանըղընտա՝
հօ՛մր վար · վէ օնուն խ՛շլանմա-
սը՝ ասնէ պէհար հաղմա բուհուն
պուլունմա կիպի տիր : Ա՛լմ 16
Թահսիլ հէմէք՝ ալճուհտան նէ՛
գատար էյի տիր · վէ Ի՛բհան
գազանմագ՝ կիւմիւշտին մագ-
պուլ աուր : Տօղրուլարընն հատ- 17
ահ՝ քէմիքճիքտէն սագընմագ
սըր · քէնտի Հանընը սագլա-
յան՝ հօլհունա տիգդաթ էաէր :
Գընըլմանընն հօնիւնձէ Փօտուլ- 18
լուգ՝ վէ հընգըլմանընն հօնիւնձէ
մաղրուր բուհ օլուր : Փօտուլլար 19
իլէ հաղմա փայլաշմագտան՝ ալ-
չագ հալտէ օլմնլար իլէ ալչագ
կէօնիւլլիւ օլմասը էյի տիր :
Մասահաթտա ա՛գըլաը տավ- 20
րանան՝ էյլիք պուլուր · վէ
Բաղպա Եիւվէնէն՝ սահա՛տէթլու-
օլուր : Ա՛լհամ Եիւրէքլիյէ՝ պ՛- 21
րինք տէնիւիր · վէ տուտագլարըն
Թահրըրըղը՝ ալչակ պրԹըրըր :
Չիլրահէթ՝ քէնտի մալքինէ հօ- 22

յաթ չէշմիսի տիր · ամմա ան-
լնչէրին Թէհեալի՝ տէլնվնք տիր ։
23 Ալնիին Եվրէյի օձուն աղղընը
մահիր էաեր , վէ տուտագլարը-
24 նա պիվնի զամմ էաեր ։ Լաթինի
անօղլէր՝ կէօմիճ պաղը կիպի տիր ,
ձանա Թաթլը՝ վէ քէմիքլէրէ շի-
25 ֆա տըր ։ Եօլ վար քի՝ ատէմ
ատղոռ կէօրիւնիւր · ամմա ան-
26 նոռ՝ էօլիւմ Եօլլարը տըր ։ Իմէք
չէքէն Ճան՝ քէնտիսի իչիւն էմէք
չէքեր · պէրա օձոռ՝ քէնտի աղղը
27 զօրլար ։ Եարամազ քիմսէ՝ բէօ-
Թիւնիւքը գաղար · վէ տուտագ-
լարը նէղլէրնսէ՝ հադար աԹէղ
28 գինի վար ։ Ա՛քսի ատէմ՝ նի-
գա՝ գօփարըդը · վէ գամմազ՝
29 նաձա տօսմլարը այրըդը ։ Գաս-
տար քիմսէ՝ գօնշուտունոռ աղղը-
դըդը · վէ օձոռ՝ էյի օլմայան եօլ
30 տա կէզարիրիւ ։ Ա՛քսիւնէք Թէօ-
Թիւղ էՁմէք իչիւն՝ կէօղլէրինի
գամիայըդ տուտագլարդընը ըսսը-
ըան՝ հարամազլըդ Թէքմիլ էմէ-
31 միշ տիր ։ Սաչ ագլըդը՝ ատտա-
գամ հօլունտա պուլունուրտա ,
32 Իղղէթ Թաձը տըր ։ Գողտաղը
կէձ օլան՝ գօրլուտան էյի տիր ·
վէ բուհտունոռ գամմ էաեն՝ չէհը
33 ֆէթհ էաենտեն էյի տիր ։ Դոռ-
րա գէյունա աՁդըդը , ամմա օ-
նոռն հէր հիւքմիւ՝ Բաղդատան
տըր ։

ՊԱՊ ԺԳ

1 Ֆ Ահաձլըդ իլէ օլան դուրու
էքմէք տիւիմի՝ գովդաղը գիյա-
փէթլէր իլէ տօլու էվտեն էյի
2 տիր ։ Ֆիրատէֆէնդի գոռ՝ ա՛յրդ
կէՁիրին՝ ողուրա Թէսալոնիքէ է-
տեր , վէ գարնտաչլար արատըն-
3 տա միրաս փայը տըր ։ Կիւմիւշ
իչիւն փօձա՝ վէ ալտուն իչիւն
օձադ վար · ամմա նիւրէնբէրգլէրի
4 սընայան՝ Բաղդատ տըր ։ Չէօֆիւ-
քիլի հիւքդաղընն տուտաղընը

ատնկլէր · վէ գալանձը՝ սիկա լի-
սանէ գուշագ վարդուր ։ Գադի- 5
րի պէվգենէն՝ ծնուն Նարատա-
նընը Թահգիր էտեր · սէբայա
անվինէն՝ սուչսուզ օլմազ ։ Օ- 6
ղուլար սըղուլարը՝ էնԹէխարըն
Թաձը տըր · վէ օղուլարըն էն-
Թիխարը՝ պատչալարը տըր ։ Տի- 7
վանէյի՝ ա՛յա տուտագ էադըշ
մազ · գանտե գալըդ քի՝ պէյ-
հալան տուտագ էաֆշա ։ Րիշ 8
վէթ ծնու տըսնա էվտահիր Թա-
ձը կէօրիւնիւր · հէր նէրէյէ
տէծնոռ , պէրհօրտար օլուր ։
ԳաստահաԹը էօրԹէն՝ տօսմ- 9
լուդ արար · ամմա մատոսէյի
Թէքրարլըսըն՝ նաձա տօսմլարը
այրըդը ։ Արնիվէ Թա՛ղնը՝ ան- 10
վանէյէ էվուզ քէրրէ վուրմագ-
տան ղիյատե Թէսնիր էաեր ։
Ֆէնձա քիմսէ՝ տալԹ ա՛րըդ ա- 11
րար · ամմա ծնու՝ ակրէթ միւսա-
ձիր կէծտաէրիվնր ։ Եամղուրըդը 12
տահմինէն չալընմըշ այրյա բտանԹ
կէվ , ամմա տէվնվնէյի էմնտաըն-
տա ալվանէյէ բաշ կէվմէ ։ Էյ- 13
վնք նէրինէ քէմիվնք էօտէյինէն
էվինտէն՝ քէմիվնք էքսիք օլմազ ։
Ղավատըն իսպԹիտաար՝ տուչու- 14
տաղը վէրմէք կիտի տիր · իտտի
նիղմա՝ ԹուԹունուշմուտան կիվիվնք
պրագ ։ Ֆտաղը տատըդ չըգա- 15
րան վէ տատըդը ֆտաղը չըգա-
րան՝ նէյնի տահի Բաղդատ մէք-
ղուհ տուր ։ Ի՛մի տաՀուն տը- 16
մագ իչիւն տիվանէնէն էվինտէ
պէհա նէյէ հարար · չինն քի
ա՛դը Հօդ տուր ։ Տօսմ՝ հէր 17
վագԹտա տէվէր · ամմա ազդէվէթ
իչիւն տօղան գարընտաշ տըր ։
Ադը էքսիք տատմ՝ էվ ԹուԹուշ- 18
շուտ տօսմդունուն էօնիւնտէ քէ-
ֆաէթ վէրիր ։ ԳաստահաԹը 19
տէվնն՝ գովդաղը տէվէր · գափու-
տունու հիւքսէզլուն՝ դըրըլմագը
տրար ։ Եիւրէյի էյրի օլան՝ էյ- 20
վնք պուլմադ · վէ տիվի տէօնէնք

21 օրան՝ սկեսյայ տուչէր : Տիվանէ
տօղուբան՝ քէնտինէ գառավէթ
օլաբ . վէ տէվինին պաստառը սէ-
22 վինմէդ : Մէսրուր հէբրէք՝ ի-
լանէրն էն էյիսի տիր . ամմա
գըրըլմըշ բուհ՝ քէնիքլէրի գոչ-
23 բուտուր : Ընէրաա՛թըն նօշըրը-
նը խլաչ՝ չըգարմադիչինն՝ փա-
սըղըն գօյնունաան բիշվէթ պըղ-
24 նըր : Արնիքին հուղուբունաա
ի՛լմ վար . ամմա տիվանէնին
կէօղլէրի՝ եէրին ուհ՛ադրնաա օ-
25 լուբ : Տիվանէ օղուլ պաստառը-
նա գառավէթ տիր , վէ ծնուտաօ-
26 ղուրանա ամ՛ընըգ տըր : Հիմ տա-
տրդը ՀԷրնիմէլէմէք եյի տէյիլ
տիր . պէյլէրի տէօյմէք՝ հադիս
27 մուհամմէդի տիր : Փէնտի սէօզ
լէրինէ հօսրկէյէն՝ հէվլ ի՛լիմ
տիր . վէ բուհու միլադիմ օլան՝
28 ա՛րնիք տիր : Տէվլ ատախ բուս
օլաա , ա՛լիմ սայըլըր , վէ տու-
տագլարընը գըսան՝ ա՛զըգը տըր :

ՊԱՊ ԺՂ

1 Հվէնինի արամտաղա այրըլ-
մըշ քիչի՝ հէր թէհտիսիզ ղըտա
2 տուբուտ : Տիվանէ՝ ի՛րնիանաան
հաղղ էթմէդ , իլա հէման եւե-
րէյինին աչ՛քէնաբ օլմասընաան
3 հաւղ էթէր : Փաղրդ կէվլինէ՝
հադարէթ վէ մէլամէթ իլէ բէ-
4 ղուէթ տախի կէվիր : Ո՛րիշինին
ապղէրընը սէօղլէրի՝ տէրին տու-
լար տըր . ի՛լինն չէմիսի՝ ձէօշ
5 զուն ըրմադ տըր : Ընէրաա՛թտէ
տատրդը խլաչ՝ չըդըրմադ ի
չինն՝ փաղրդըն խաթրընը տայ-
6 մադ էյի տէյիլ տիր : Տիվանէ-
նին տուտագլարը զավզայա կի-
րիչէր . վէ ապղը՝ տայագլարը
7 չաղրըբը : Տիվանէնինն ապղը քէն-
տինէ հէվաք՝ վէ տուտագլարը
8 ձանընաա տուբուդգ տըր : Ղամմա-
ղըն սէօղլէրի չօգումընար կիսի
տիր . ամմա մ՛ըտր գարընը հալ-
վէթլէրինէ էնէբլէր : Իչինտէ 9
հէմտաչ էտէն տախի՝ հէվլի խարա-
ֆէրն գարընտասը տըր : Թատպըրն 10
խամ՝ մէթին գուվլէ տիր . սա-
արդ օնա սէյիրտիր , վէ հիմա-
յէթ պուբուր : Ջէնկինին մալի՝ 11
քէնտինին գուվվէթլի չէհրի
տիր . վէ քէնտի խայալընաա
հիւճէ դալէ՝ կիսի տիր : Գը- 12
րըմադաան հվվիչ ասէմին եւե-
րէյի մալըուբրընը . վէ ի՛ղէ-
թին Լօնիւնձէ՝ աչ՛ադ կէօնիւլ-
լիւք տիր : Ի՛չինմէղտէն հվվիչ 13
Ձէվազ սէօնտաէրինէ՝ պու օնա
տէվլիվլիք վէ ա՛յըպ ապուբր : Ո՛րի- 14
չինին բուհու՝ օնուն խաաթալը-
ղընաա Թէհամմիւլ հաեր . ամմա
գըրըլմըշ բուհու քի՛մ կէօթիւ-
րէպիվը : Արնիքին եւուբէյի՛ 15
սիվկի գազանընը . վէ ա՛լիմլէրին
գուլազը՝ սիվկի արար : Ասէմին 16
փէշքէշի՝ օնա հօլ աչ՛ար , վէ օ-
նու՝ պէօյիւքլէրին էմիւնէ կէօ-
Թիւրիւր : Տա՛վասընաա հվվիչ 17
տալանան՝ հադգ չըգար . ամմա
խաամի կէվլինձէ՝ օնու Թէֆթիչ
հաեր : Գաւբա՛ նիզա՛լարը Թէհ- 18
քին հաեր , վէ գահրիմանլարըն
արասընը այրըլր : Ինձինմիչ 19
գարնասչ՝ գուվվէթլի չէհրաէն
պէրէ տիր . վէ օնուն նիզա՛լարը՝
գալէ՝ Թըրդալըլրը կիսի տիր :
Ասէմին գարնը ապղընըն մէյվէ- 20
սինաէն ասյար . սուտագլարը-
նըն մահասուլտնաան ասյար :
Իօվլա՛մվէ էօ՛մր՝ տիվնի էվլինաէ 21
տիր . վէ օնու սէվինչէր՝ մէյվէ-
սինի եէր : Ֆաղրվէթլու գարը 22
պուբնան՝ էյլիք պուբուր , վէ
Բաագարն հիւսնիւ բիղասընաան-
յիլ օլուբ : Ֆագիր՝ եավլաբմագ 23
իչէ սէօյչէր . ամմա զէնկին՝
սէրթ Ձէվազ վէրիր : Ա՛րգա- 24
տաչ սահիպի օլան քիմսէ՝ սըզդն-
Թըյա սիւչէր . ամմա գարըն-
տաշտան ղիյամէ ա՛լագա է-
մէն ահզասյ վար :

ՊԱՏ. ԺԹ

3 Վ Համալնաե հեզն Փագիր՝ Թեզա տուսաագլը սիվանէհան հ-
2 յի տիր : Հեմ ախլխախզ Հան՝ հյի տեխլատը · վե այագլարը
3 լիե հվեն գայփար : Ղիլենին տեխլենյի՝ օնուն հօլուհուե սյօզար·
վե օնուն հիւբհյի Բապպա տա-
4 բըը : Ջհնկինելք՝ չօգ տօսթալար արթըըրը · ամմա Փագիր՝ տօս-
5 Թուհատան այբըըր : Եալան չա-
հիտի՝ տուչտուզ օլմազ · վե հա-
լանըար նուհթգ հաէն՝ գուլթուզ
6 մազ : Ձօգլարը՝ Հեօմիբահն ախ-
տարընը Թալտպ հուէրլեր · վե
հեր քես՝ հեախյէ վերհնէ տօսթ
7 օլուր : Փագիրին հէվ գարըն տուշտարը՝ օնատն էքրահ հաէրլեր
խէ , էլկեթթէհ տօսթլարը ն-
ատան իրադ օլաճագլար · Իհրա
օլմայաճագ սեօզլեր արտընձա
8 սէյիրտիր : Ագլ գաղատան՝ Հա
նընը սեվեր · Ի՛բիհան սագլայան՝
9 խայր պուլուր : Եալան չա-
հիտի՝ տուչտուզ օլմազ · վե հա-
լանըար նուհթգ հաէն՝ հէլաք օ-
10 օլուր : Տիվանէյէ սեֆնա հա-
գըզմազ · գանաէ գալըր քի՝ գուլ
սևրվերլերէ հիւբհւմէթ սիւրէ :
11 Ահմին ֆիրաուէթի օնուն գա-
ղաալընը կերի հաեր · վե գա-
պահաթատն կէչմէք՝ օնուն Ի՛ֆ-
12 Թիհարը տըր : Փաուչահըն տար-
պընդըգը՝ կենձ արսլան պեհլիւր-
մէսի կիսի տիր · վե օնուն հիւս-
նի բիզատը՝ օթ իւղէրինաեքի
13 չիհ կիսի տիր : Տիվանէ օղուլ՝
պատպաընա պէգա տըր · վե գա-
րը նիզա՛լարը՝ տայիմ տաճլալար
14 կիսի տիր : Նվ վե մոլ՝ պապա-
լար միրասը տըր · ամմա ֆիրա-
սեթլի գարը՝ Բապպտան տըր :
15 Թենպհլի էք՝ տէրին ոչդու կե-
Թիրիր · վե Հմմալ Հան՝ ատ գա-
16 լըր : Թենպհհի սագլայան՝ Հա-
նընը սագլար · Հօլարընա տիգ-
գաթարզ օլան՝ Հօլիւր : Փագիրէ 17
ինայէթ հաէն՝ Բապպա Հօսխունձ
վէրիր , վե օնա էհրինի հատ է-
ատէէք : Օղլունու Թէսիսլ էյ- 18
լէ , զլրա իւմիտ վար · ամմա
օնուն Հօլիւմիւնէ կէօնիւլ վէրմէ :
պէօյիւք զաղատլը ատահմ՝ Ահրի- 19
մէ չէքեր · զլրա էյէր ծառ դուր-
Թարըը խսէն տէ , հէնհ Թէք-
լար հեմմէլհսին : Նատիհաթը 20
տնհնէլ , վե Թէսիսլի գապուլ
հյլէ , Թա քի սէն ատնուհատա
ա՛լմ օլասըն : Ղիլենին հիւբհ 21
յինաե չօգ հնքեար օլուր · ամ-
մա Բապպըն Թէսիսլիրի ատպիթ
օլուր : Ահմին ի՛նայէթի՝ օնուն 22
շանը տըր · վե Փագիր՝ հալան-
ձը քիշնատն էյի տիր : Բապպըն 23
գօրդուտու էօ՛մրէ սէպէտ տիր ·
վե օնա Տալէթ օլան Թօգ եաԹար ·
պէլայա օղլատմազ : Թենպհլ է- 24
լինի չանազա պտնըըր · Վե
օնու աղըլնա պիլէ սէօնտէրմէզ
Ջհվգլենիհիյի սէօյ , վե սհ- 25
մադ ա՛գըլլատա · վե ա՛րիֆի
Թէքտիր էյլէ , հիւնէրի անկլա-
տըն : Պատատըը երլեան՝ անա- 26
ատը գաչըրան՝ ա՛յըպ վե հագա-
րէթի կէնթիրէն օղուլ տուր : Նյ 27
օղ ուա՛մ՝ տիլենին սէօզլերնատն
տանըտատ էյհւթէ տհնկլհմէք
տէն վաղ կէչ : Նատկտ չա- 28
հիտ՝ հագգը զէվգլհնիր · վե Փա-
սըգարըն ատղը՝ Հարատմադըգ
Հուտատ : Ջհվգլենիհիյէը նյհւն 29
շէբատա՛Թլար՝ վե տիվանհէլերին
ատգատը նյհւն տայատգլար հագղը-
լանմըշ տըր :

ՊԱՏ. Ի

Շ արատ՝ զէվգլենիհէ տիր , 1
վե միսաքիր՝ զատվաճը տըր · վե
օնա հեր միսպԹէյա օլան՝ ա՛լմա-
տէյիլ տիր : Փաուչահըն հվյ- 2
պէԹի՝ կենձ արսլան պէօյիւրմէ-
սի կիսի տիր · օնու տարըլտան՝

քենաի նէֆիսինէ խաթա էտէր։
3 Ղալիյատան վազ կէլմէք քիչի՛յէ
ի՛ղդէթ տիր։ ամմա հէր տէլի՛
4 ծա պուլաչը։ Թէնպէհ գըշ տըր
տէ՛լի չի՛փթ սիւրմէզ։ վէ օղուզ
վազթընտա տիլէնիր։ վէ պիր չէյ
5 ծօչ։ Փիլինին ենէրէյինտէ մէ-
բամ՝ տէրին տուլար տըր։ ամմա
ա՛րիփ քիշի՛ ծնու ծօղարը չէքէր։
6 Աստմէքին չօղու՝ հէր քէս ի՛-
նայէթինի նիսա էտէր։ ամմա
հազրիգաթը քիմսէյի՞ քի՞մ պու-
7 լուր։ Բէնամիլլահտէ կէղէն՝
սաղըգ տըր։ նէ՛ մութլու ծն-
սան սանկրա ծնուն օղուլլարընա։
8 Շէրաա՛թ Թախթընտա օթու-
րան փահիշահ՝ կէօղլէրի իլէ հէր
9 քէօթիւլլեյիս տաղըտըր։ Ենի-
բէհիմի փաքլէտիմ, կիւնահըմ-
սան Թէմիզլէնտիմ քի՞մ տէյէ
10 պիլիր։ Իքի տիւրլիւ Թարիթը
Թահչարը՝ իքի տիւրլիւ հիճա էօլ-
չէքլէրի՛։ Բահպա իքիսի տէ մէք-
11 բուհ տուր։ Բէհնտի իչէրինտէն՝
ա՛մէլի փաք մը հէմ տօղուս մու
չօճուգ պիլէ քէհնտինի պիլտիրիր։
12 Իչտէհն գուլաղը վէ կէօրէհն
կէօղիւ՝ իքիսինի տախի Բահպ
13 եահմըշ տըր։ Ոյգուդու սեվ
մէ, օլմայա քի փագիր օլսաըն։
կէօղլէրինի աչ, էքմէքտէհն տօյա-
14 ուրն։ Ա՛իւշէթէրի՝ Բէօթիւ քէօ-
Թիւ տիւր տէր։ ամմա կիտինը-
15 չէ, օլտուր էօյիւնիւր։ Ալթուն
վէ չօգ ինճի վար։ ամմա պիլիկ-
նինն տուտուդըրը՝ գըյմէթլի
16 գաղ տըր։ Եապընճըյա քէֆիլ
օլանըն էտվապընը սլ։ վէ եատ
գարըլարտան էօթիւրիւ ծնտան
17 էմնէնէթ սլ։ Եալան էքմէյի՝
սահմէ լէզիզ օլուր։ ամմա ծնկ-
րա ծնուն սաղը՝ գուսմ իլէ տօլար։
18 Նիյէթ՝ միւշավէրէ իլէ գայիմ
օլուր։ իմամ էյի Թէտպիրլէր
19 իլէ ձէնք էյլէ։ Ղամմաղըդտա
կէղէն՝ տըրը աչար։ իմամ տու-
տագլարընը աչան իլէ գօնուշնա

պահպանըն վէ ամանըն ահօյէ։ 20
նին չըրաղըտը՝ գարա գարանըղդ-
տա սէօնէր։ Խալիֆատընտա 21
ա՛ձէլէ իլէ օլան միւքիմի ատնու՝
միւպարէք օլմազ։ Փէմիլք կատա 22
էտէլիմ սէմէ։ Բահպա իւմիտ
էթ, վէ օ սէնի գուրթարըր։
Իքի ախիրլիս Թարիթը Թահչարը՝ 23
Բահպա մէքրուհ տուր։ վէ հի-
լէլի Թէրազը՝ էյի տէյիլ սիր։
Փիլինին ատրմըտը Բահպահան 24
տըր։ իմամ ատէմ՝ ենճունու
նի՞ճէ անկըտըն։ Տիւշիւնմէզլիյէն 25
վազիֆ էթմէք վէ տատգահան
սօնկրա Թէքպիր էթմէք տահմ
քէմինա տիր։ Ա՛լիմ փահիշահ՝ 26
Փահրէդտարը տաղտըրը, վէ չարդը
իւղերլէրինի տէօնտէրիր։ Ահէ- 27
մին ձանը՝ Բահպան չըրաղըտը
տըր։ գահլին հէմ տէրունլէրինի
Թէքպիր էտէր։ Ի՛նայէթ վէ 28
կէրչէքլիք փահիշահը հըզմէ էտ-
տէր։ վէ օ՝ Թահնթընը ի՛նայէթ
իլէ գայիմ էտէր։ Իսիմլէրին 29
գուվվէթի՝ ծնարըն իզմիրլիտըր
տըր։ վէ իհթիյարլարըն չէրէ-
զիի՝ տահ ա՛գլտըր տըր։ Եարա- 30
մազա՝ տոյտըն պէրքէլէրի վէ
գարնըն իչլէրինին զարպալէրի
փուքլէյիճի ի՛լահ տըր։

ՊԱՂ ԻԱ

Փահրշահըն հէբէյի Բահ- 1
պան էլինտէ տուլար Թագսիմի
ինէ տիր։ ծնու հէր նէրէյէ
Իամէրտէ տէօնտէրիր։ Ահէմին 2
հէր Եօլու՝ քէհնտի նահարընտա
տօղրուհ կէօրիւնիւր։ ամմա
Բահպ՝ հէրէգլէրի Թարիթտա։
Սահապտէ վէ շէրահ՛Թ իզրա 3
էթմէք՝ Բահպա գուրպանտան
մահտուր տուր։ Փահրդտարըն 4
չըրաղըտը՝ էհնի կէօղլէրին ղու-
րուրի վէ հէբէյէն քիսկի հիս-
նահ տըր։ Չալըշդանըն էփ- 5
քարի հէմտան պօլուդ՝ ամմա

հեր ա՛ձեվ. Հաւն հեման ինձնե
6 աձ կենիսեր։ Նալան ալ ինչ
խաղնենէր հանդամաք հօրենա
րայանցերն տաղէան նեփեսի
7 ակր։ Փառդուսերն գաւմա՛ն
լարը գերասաղ սերս վերահաս
դը հագգ եմեկեն եմ թենա հա
8 ահերնե։ Եօնա հերն օլան քիմ
ոհ՝ պատահանեցը սերը ամմա
վարքն ա՛մեն ծօղոս տուր։
9 Տաճքօչհինահ սաքին օլմասը՝
գաղղաձը գարը նէն ձեմիհեն
հետ օճուրմագան հյն սակր։
10 Փառդուն Հանը՝ հարձամաղդ
արգասերը տօսմեռ՝ նաղարդեն
11 աա լուեմի պուղմաղ։ Չհենգե
նիձի ձերմեկեն օղատյնձա, ամ
մոգ ա՛լամ օլուր վե ա՛լամ եկե
պիհ օլունձա՝ սակի գաղդարը։
12 Ձենապի Հագգ Փառդուն հինե
նաղար գերտոգ Փառդերը քօ
թենեցեք էշեն ալե ի ամ հուեր
13 Փագերին Փերհաստնա գուզա
ղընը գափսյան՝ օ տասի չաղը
բաձագ։ վե ալինկեմեկ յձեք սեր
14 կիզլ խոե օլան փեչքեչ զաղտսզը՝
վե գօյունա գօնուշն հեսիհ
չեսհա խորձը թենքին հսկր։
15 Հագգը հագգ եմեկ՝ սատրյա
շաղերգ սերը։ ամմա հարամաղ
ազգ իշեչ յհնե խղճիրտպ սերը։
16 Փերգատեք հօրձսան սասին
քեչի՝ հօրենէրին ձհմատ թրնտա
17 գօնար։ Չհենգի սենն մոհ
Թամ օլուր։ չարագը վե հաղը
18 ահենն՝ զհնգինենհմեզ։ Փառդ
սատրզեն պհաեկենե՝ վե միհնա
Փերգ տօղուերար պհաեկենե Փե
19 ատ օլուր։ Չեօղ եհերտե սաքին
օլմասը՝ զաղղաձը վե տաղզեն
գարը նէն օճուրմագան հյն սակր։
20 Ա՛նհմին մեաքհանքնատա սրզղուրս
խաղնենե վե հաղ վար։ ամմա
սեխանե առեմ՝ օնուս հուտար։
21 Ա՛տաչեթե վե ին՛նայեթե Թապի՝
օլան՝ հօ՛մր վե ատտագաթ վե
22 ի՛զղեթ պուղուր։ Ա՛վամ՝ գուվ

վեթվեհերին չհհրնենհ չերգար վե
ի՛թհմատաքնեն գաւվեթենե հը
գար։ Աղզերը վե սիհնե տագաս 23
յան՝ ձանքնը սրզեվ թհբտեն տագ
լար։ Ատաղդուրօգ հօվեհսկ ի 24
վե ա՛մեհ հետնեն ատը՝ մնզղուր
վե փօտուհ զեվեհնեձն սեր։
թհնագեհնն սրզղուտս՝ օնուհ հօղ 25
սերքեր։ գերա տնուն հզերի
ինձմ՛զբահն հատ ինձ՝ գիս 26
թհեն կհն հագահեթ ևզե սրզղս
հնգեր։ ամմա ատտզե վերհը։
վե հսիրհեզ։ Փառդերդեն 27
գատրագեր մերքատ պուր։ խա
տատա քհօթհե նհյհեթհե տան
ատեգերը զհմեն։ Նալան չա 28
հիտի տհերգ օլատ։ ամմա տնկհ
հնգեն քհզի՝ տագհա սհօղհեր։
Փառդգ տաեմ՝ հերզհնհե վհ 29
քհշհտրհը։ ամմա տօղտս քհզի՝
հօղատրնը տհեզհեր։ Բատպա 30
գերտ ինմ հօգ տուր՝ վե քհհմ
հօգ տուր։ վե մեշհեսթե հօգ
տուր։ Ձհնգ կհտնե հչհն ալե 31
հաղերհաներ։ ամմա խհչտս
Բատպտան սրը։

ԳԱՊ ԻԲ

1 Նէ համ՝ ջօգ զհնհզհնհգատն
հվա տրը։ տրթհզ հհեսվհչտհն
վե ալհձհնատան հչհ սակր։ Չհն 2
կհն վե Փառդեր՝ տհեսհ տհտհնհ
բատհթ հչհտր։ Ճեսվհչտհնհ հա
բատատ՝ Բատպտ սրը։ Աղհսսը 3
պհհյսը կհօրհնձհհ տագնհրը
ամմա ահմատհսր հհչհսկ՝ զհյան
հհքհրհեր։ Ատտագ կհօնհսպհ հե 4
տհեն վհ Բատպտ գօրգուտսնհն
ա՛գհսհեթհի զհնհզհնհգհ վե ի՛զղհթ
վե հօ՛մր սակր։ Ա՛քտհ տատհմհն 5
հօղհնատա՝ տհքհնհհր վհ քհմհնտ
հհեր վար։ Ճանքնը տագհյատն՝
օնհատրատն խրտգ օղուր։ կհնձհ՝ 6
հօղտհնուն տղշհտնհկհճնատա թհգ
տհսհ հչհ հհքհ նհսթհ յտրհտնատա
տատխ՝ օնտատն տատխմտյա։ Ջհն 7

էին՝ Ֆադրելիկ Թեսալոնէ ե-
տեր . վե հօխնան՝ ալան՝ հօ-
տիւնդ վ[illegible]էնին գուլու օլուր :
8 Ետրամաղդ էքէն՝ պաթըլըդ
պիչէր . վե ղաղապընըն ուչինդ
9 յի հելաք օլաճագ տըր : Նէօղիս
էյի օլսըն՝ միւպարէք օլուր . վի-
րա քենան էքմէյինուէն Ֆադրէր
10 վերը : Ջելելենտինի գօղ . վե
դավա կէյէր , վե նիզա՝ հէմ
11 ա՛յըդ Թէսքինն օլուր : Սէրէքը
փաքըչէյ անվէնին աուտադլը-
բընտա ըւէթի վար , վե փաան
12 շահ ծնա տօսթ օլուր : Բանպալըն
կէօղլէրի՝ պիլմէյի հընփղ էտեր .
ամմա խայընըն անօղլէրինի պօ-
13 ղար : Թէնպէղ ատը քի՝ Տիշարը
տա արսլան վար . մէյտանըար
օրթասընտա հօլտուրմուշ[illegible]էմ յինի
14 Ետտա գարըշարըն աղղը՝ տէրին
չուդուր տուր . Բանպալըն ղազադ
էթմէյի քիմսէ՝ օրսյա տիւշէր :
15 կէնձէրն հէյրէյինտէ՝ տէլիլիք
պագըը տըր . օնու ծուտան՝ Թէ-
16 ռէմ տէյինէյի գօվսը : Ընենտի-
նէ Տալէօղլամադ իչինն Ֆադրի-
քէ ղուլմ էտէն՝ Հէման մուհ-
Թառ օլմագ իչինն ղէնկինէ վէ-
րիր :
17 Գուլալընը էյիսէ՝ ա՛լիմէրին
անօղլէրինի տինիլէ , վե հէյրէ-
18 յինի պիլմիմ վէր : Ջիրա օն-
լարը տէրուննէտէ սագլար իսէն.
ծնլար պիլգիւլեյէ տուտադլա-
րընըն լուգէրինտէ հաղըր օլուր
19 իսէ , խոշ տուր : Լ՛Թիմամըն
Բանպալա օլմագ իչինն պու նիւն
սանուն՝ Հէման սանա պոռնա պիլ
20 տիրիմ : Սանա չօգ տէֆա՝ հօ-
յիւԹէլէր վէ պիլինի խուսուսուն-
21 տա եա՝ զմտաղամ մը քի , տողուս
անօղլէրին տահիհլիյինի պիլտի-
րէյիմ է՛ տէնի կէնտուէրնէնէրէ
կէրէկէք տէօղլէր Հէվասդ վէրճ-
օլուն :
22 Ֆադրէի Ֆադիր օլտուղտա ի-
չինն սօյտա . վե հօխտուղտա գա-
փուտա չէյինէմէ . Ջիրա Բասդը 23
օն ալըրն հագդընը հագդ հոհ-
Ձէնք տիր , վե սնլարը օղլուլա-
յանլարըն Ձանընը օղլուլայա-
Ձագ տըր :
Իյօվքէ տահիպինէ արգատաչ 24
օլմա . վե ղաղնագը տաւեմ իլէ
վարմա . Օլմայա ծնուն հօղունա 25
աչըսընըն , վե Ձանընա քէմինտ
էտինէսինն :
Լ՛Էթուէթուչանըատան՝ պօրձ 26
իչինն քէնիլ օլանըատան օլմա .
Իյէր հօտէյէնէնէ հալինն օլմագ 27
իսէ , նի՛չինն սէնին ալէրնտան
սէօչէյինի ալա : Սէնին պապա- 28
լարընըն գօտուղուս գաուիմսինօր
նէչանընը Եէրինտէն գալարմա :
Քէնտի իչինտէ մտիր տաեմ 29
հէօրի՛Էմիսինն , օ՝ վիտէչէ-
լարըն հուզուրունտա տուրագճագ
տըր . Էտնալէր Էօնինտէ տուր-
մագ :

ՊԱՂ Լ Դ

Սուլթան իլէ ԹաուՓիգիմէ 1
օԹուրտուղունտա՝ Էօնինտէ օ-
լանա Էյիձէ տիգգաթ Էյլէ .
վէ Էյէր սէն իչինտէ տահիպի 2
իսէն , քէնտի պօղազընտա ալըշագ
գօրսուն : Օնուն նէֆին Թա- 3
ա՛մլարընտա արզուս Էքմէ . ղիչա
հիլէ Էքմէյի սիր :
Ջէնկինէնէմէյէ չալըշմա . պու 4
խիւլեանտան վազ կէչ : Նէօղլե- 5
րինի օլ եօղ օլան Էձէյ տիքէ՛ր
մի սէն . քէնտինէ Էլպէթէթէ գա-
նատլար Հտեր , գարԹագլ կիպի
համայա ուչար : ԸնէօԹիւ կէօղ 6
վանընուն Էքմէյինի ՀէմՓ . վէ օ-
նուն նէֆին Թատա՛մլարընտա իչ-
Թահ Էլմէ : Ջիրա օ՝ Հէմանն 7
նէֆինտէ տիւշինտիւյիւ կի-
սի տիր . սանա՝ նէ վէ իչ
տէր , ամմա եիւրէյի սէնին իլէ
տէյիլ տիր : Եէհտիյին լօգմանը 8
գուսաձագընը . վէ լոԹիկ

սէօղէրինի ջա՛ հաճէֆքսին ։
9 Տիւնեդ իշխանը եբէն սէյլե-
մէ . վերա սէօղէրինին ի՛լինի
10 խօր կեօրիւր ։ Գատիմ սինօր
նիշանընը եէրինտէն գալորբա-
վե հօբսւզլէրին Թարլալորընա
11 կիրմէ ։ Ջ իրա Գուրթարորընը-
րը գուվվէթլի տիր . անկին իլէ
օնլարըն սա՛վաշընը օ սիւրէնճէք
12 Եհուդիյնի Թէխիսկ՝ վե գու-
լագլարընը սիվկինին սէօղէրինէ
վեր ։
13 Այենճաէն Թէխիսկ մէն՝ էթ-
դերա ծնու տէյնէք իլէ տէօյէր
14 խանի՝ հօլմէդ ։ Սէն ծնու տէյնէք
իլէ տէօյէրսին , վե ծնուն ճա-
նընը Ջէհհէննէմմինի դուրթարըր-
սըն ։
15 Ի՛նչ օղլում՝ էյէր եհուդիյին
ա՛լիմ օլսուր խոճ , պէնիմ մասիկ
16 Հեւրէյիմ՝ շաղ օլաճագ ։ Վ է
տուտագլարըն՝ սօղրու լուգսէյ-
լէյինճէ , պէօպրէքլէրիմ ալդըշ
հաճէֆք ։
17 Եհուդիյին՝ կիւնահքեարլարը
գըղդանմասըն . իլլա պիւթիւն
կիւն Բաղալըն գօրդուտունա
18 օլ . Ջ իրա էյէր ալուէթ վար
խոճ , ՀըլկէթԹէ Համիտին քէսիլ
մէհին ։
19 Իչինճ սէն էյ օղլում՝ վե ա՛-
լիմ օլ- վե եհուդիյնի հագգ Հօ-
20 լա տօղրուլըճ ։ Շարաղ սիկբրի-
լէրինաէն՝ քէնտիլէրին Թէնինի
21 Հարաճի էտէնէրատէն օլմա ։ Ջի-
րա պէկբրի վե միւսրիւճի Ճագիր
օլուր . վե ըօգ ույդու՝ չափուԹ-
22 լար կիյինաիրիր ։ Սէնի՝ շու-
Թէվէհա էտէն պաղսանա էթա-
ա՛Թ էյլէ . վե անանը՝ գօճաղը
23 ղընտա Թաղգիր էթմէ ։ Կեր-
չէքլեյի սաճուն ալ վե սաճ-
մա , Ի՛լմի վե Թէտիսկի վե Ի՛ր-
24 Ճանը փոխէ ։ Սաուլըն պաղա-
ղը պոյնէթ իլէ մէսրուր օլուր .
վե ա՛լիմ Թէվէհա էտէն՝ ծնուան
25 չաղ օլուր ։ Պաղան վե անան
չաղ օլսուն . վե վալիճան մե-
բուր օլսուն ։
Ի՛նչ օղլում՝ Եհուդիյնի պաղա 26
վեր . վե կէօղէրին Հօլաղըմը
կէօզէԹմէն ։ Ջ իրա Ճահիլ՝ 27
տերին չուդգուր տուր . վե Հա՛պ
գարը՝ տար գուլու տուր ։ Չէմ 28
օ՝ Հարամի կիսի վուսուս գու-
բար . վե աստէմլէրաէ խայլնա-
րը արԹըղըր ։
Վա՛յ քիմէ՞՝ ահ քիմէ՞՝ ղավղա 29
լար քիմէ՞՝ չէքվա քիմէ՞՝ սեպեպ-
սիզ Հարաղար քիմէ՞՝ գըղարմըշ
կէօղլեր քիմէ օլուր ։ Շարաղ 30
Հանընտա էլլինէնէրէ՝ գարըշ-
մըշ շարապը ուրամադա վարան-
լարա օլուր ։ Շարաղըն գըղըլ 31
օլսուղունա՝ քեսաւեսէ ըէնկինի
կէօսթէրուսինէ՝ տօղրու եհու-
բիւսիյինէ պաղմա . Սօնունդ 32
տա եըլան կիսի ըսըրըր , վե
տաղըր եըլան կիսի տանճար .
կէօղէրին՝ եատա գարըլարը կէօ- 33
րէճէք , վե եհուբիյին՝ ա՛քսի
չէյլէր սէօյլէյէճէք . վ է տէնի- 34
զին տէրուսինսէ Հաճար կիսի՝
հէմ տիրիք պաչընտա Հաճար
կիսի օլաճագտըն . պէնի տէօյ- 35
սիւլըր , վէ ատըմտարըմ , պաղա
քէօթէկ չօլարըլար , վե տույ-
մատրմ , ույանարլըմ չէման՝ օ-
նուս եինէ Թէքրար տրայաճաղըմ
պէյէճէպսին ։

ՊԱՂՊ Ի՝

1 Նարամադ առեմլերի գըղ-
դանմա . վե օնլար իլէ օլմադա
2 արղու չէքմէ ։ Ջ իրա օնլարըն
եհուբիյի՝ զուլմու տիւշինիւբ .
վե տուտագլարը՝ քէտեր սէօյլէր։
3 Նվ ի՛լմ իլէ Հասիրլըր , վե
4 Ճէհմ իլէ գայիմ օլուր ։ Վ է ան-
պադրար պիլմի իլէ՝ Հեր կէօնա
դըլդռելի վե լաթիֆ զանիմքէթ
5 իլէ տօլար ։ Ա՛լիմ առեմ՝ գուվ
վէթլի օլուր . վե պիլմի ատճի-

ալի՝ գուարէթենի գավիզեանը։
6 Ձկրա Ձէնկինի՝ Թէհապը կէ՛ հ-
ակերսին • վէ խէլաս՝ միւչիրլէր
7 չօգլուդու կէ՛ օլար։ Ի՛մ՝ ահ-
ելսէ վէք հիւքսէք սիր • ապղը
8 նը գավուսաս աչմաղ։ Փհէվիք
հէթմէյէ գաստ հանինի՝ հէյլի փհ-
9 ատ ահէրլէր։ Տհէվիք նիյհէթի
կիւնահ սըր • վէ զէվզէնիէն
10 ատմի մէքրուհ տուր։ Սըգ-
լէթ կիւնի նահ հէվէլը խսէն,
գուվվէթենն ատր սըր։
11 Ինօլիսմ կըլսէն Թուէթուլմուշ
լարը խէլաս էյլէ • վէ գաթէլ-
չիսէն ալիթէյէնլէրի՛ նօշլայար
12 մէքս հահիսին։ Իշթհ պիղ
պուհուս պիլմէմիք սէր խսէն,
հիւրէքլէրի Թարէհան՝ անկըս
մա՞զ մը, վէ անկին Ճանընը
հըփղ հահն պիլմի՞զ մի • վէ ա-
տմի փիրլէնէ հէօրհ վէրիր։
13 Էյ օղլում՝ պաղ հէ, զիրա
էյլի սիր, վէ հէօմէճ ալմազլըհա
14 Թահըր սըր։ Ի՛լմի պիլմէք պէ
Ճանըհա պէօրհ օլար • էյլէր օ-
հուս պուլուր խսէն, վէ ալրէհթ
վար խսէ, էլհէմթհ իւմիսին
քհսիլմէ յհէվ։
15 Էյ Ֆասըղ՝ սատըղն մհա-
քհանըհա վուհուս գուրմա • օ-
16 հուն հաթհառը՝ պօղմա։ Ձկ-
րա սատըղ՝ հէսկի քհերբ տուշօհ
տէ գուրդար • ամմա փհասղլըր
17 պէլսյա օղորլըր։ Տհուշէհնին
ափուշխէքան՝ ահվինմ • վէ այա-
ղը սօլաչըղտա՝ հիւրէյին մհս-
18 բուր օլմազըն • Օհմայա յի Ռասղ
հէօրհիւ՝ նահղարըհա քհօթհ-
հէօրհնհ, վէ զազասլըղը հնուն
19 իւզէրինէն ատօհուէրմ։ Նա-
րամազար իչին զազապէ հէլ-
մէ • փհասըրլարը գըզգամա։
20 Ձկրա հարամզադա ալրէթ Ի՛նա-
ղը օլմազ • փհասղլարըն չորաղը-
սը ահնհէր։
21 Էյ օղլում՝ Բասպաման վէ
վհասիլհահան գօրդ • գարար-
սըղ ատհմէնէրնհ գարըչմա։ Ձկրա
ծնարըն հէլսէյ՝ անկսըզսան
գալդար • վէ ևրն ևնահն ևչչէհէ-
պէսյը քհմ՞ալ ևր։
22
23
Վաս չէյլէր տահի ա՛լմէնէրհ
մահատա տուր • չէրատ՛Թատա
խաթըր կէօզէթմէք՝ էյի ատհրէ-
սիր։ Փհասղլա՝ Սէն սատըգ
24 սըն ատյհնհ խալդ սէհատու-
հաէր, իւմմէթէր ծնա ըշնէթ
օդուր • Ամմա Թա՛զիր հաէնէ-
25 րհ ըւԹփ օլար • վէ իւզէրլէ-
րինհ էյլիք պէրհէքէթի կիւնր։
26 Տօղրու Ճէվապ ատհտաէրէնին
տուսատպըրըը էօվհէրէր։
27 Իչինի սիչարըտա հաղըրըմ,
վէ ծնու սահրատա քհնատն ի-
չին ԹէրԹիպհ գօ • վէ էվինի
28 ատնկրա պինա էյլէ։ Գանշու-
նուն ա՛լէյհինհ նահադգ էէրհ
չահնա օլմա • հէմ տուսատպը-
29 րըն իչէ ալատաԹմա։ Պահա նհ-
Ճհ էմէտի իսհ պէն տհ ծնա էօյ-
լէ հահճէյիմ՝ քհնէյհ ա՛մհ-
լինհ հէօրհ հատա հահճէյիմտհ-
մհ։
Թհնպհէյհն Թարըսպրն էա-
30 նընտատ՝ վէ ա՛գը էքսիք ատհ-
մհն պաղը հահնրտատն հէչահիմ •
31 վհ իչհհ հէփհսիհնտհ ըսրըղատն-
լար պիՀհիհ՝ հիւզհնհնհ տհքհն-
չէր էօրԹմէհշ խսի • հէմ ծնուն
Լմաշ տհիհարը էըղըլմազ խսի։
32 Ի՛մմի նաղար էահիս՝ տհդաԹ
էմէտիմ, վէ հէօրհսհ՝ Ի՛պրէհթ
33 ալարմ։ Պիրազ ոյդուս՝ պէրազ
ոյուզդատմաք՝ հաԹմադ իչհն
34 պիրազ էչէր պաղատմադ • Ան-
տհն եօհատուրսուն քհօհնի՝ վէ
զէրուրէԹհն տհչահը ատհմ հհ-
տհլ հհլիր։

ՊԱՊ ԻԸ

1 Պօռնդար տահի Սազմանդան
համատէրի տհր, էլ Յուդա վա-
տհչահը Եզեհկիանըն ատհմհէ-

րի՝ ընդարձակ առաջնորդելով զնոսա։
2 Զի ոչ էին երթեւեկք՝ որ գային եւ երթային ի տանէ Աստուծոյ, մինչեւ կատարեցան եօթն հարուածքն եօթանց հրեշտակացն։
3 Եւ եկն առ իս, եւ ասէ ինձ. Արի, խօսեցայց ընդ քեզ զբանս Աստուծոյ։
4 Եւ ես ասացի. Տէր իմ, դու գիտես։ Եւ ասէ ինձ. Սոքա են որ եկին ի նեղութենէ մեծէ, եւ լուացին զպատմուճանս իւրեանց, եւ սպիտակեցուցին զպատմուճանս իւրեանց յարեան Գառնէ։
5 Վասն այսորիկ են առաջի գահոյիցն Աստուծոյ, եւ ծառայեն նմա տուընջեան եւ գիշերի ի տաճարի նորա. եւ որ նստի յաթոռոյն՝ բնակեսցէ ի վերայ նոցա։
6 Ոչ քաղցցեն եւս եւ ոչ ծարաւեսցին եւս, եւ ոչ հարկանիցէ ի վերայ նոցա արեգակն եւ ոչ ամենայն տապ։
7 Զի գառնն որ է ի միջոց գահոյիցն՝ հովիւ եղիցի նոցա, եւ առաջնորդեսցէ զնոսա առ աղբերս կենդանի ջուրց, եւ սրբեսցէ Աստուած զամենայն արտասուս ի նոցանէ։
8 Եւ երբ բացաւ զկնիքն եւթներորդ, եղեւ լռութիւն յերկինս իբրեւ կէս ժամու։
9 Եւ տեսի զեւթն հրեշտակսն որ կային առաջի Աստուծոյ, եւ տրեցան նոցա եւթն փողք։
10 Եւ եկն այլ հրեշտակ, եւ կացոյց առաջի սեղանոյն, ունելով խունկ ոսկի. եւ տրեցան նմա խունկք բազումք, զի մատուսցէ զաղօթս ամենայն սրբոց ի սեղանոյն ոսկի որ առաջի գահոյիցն։
11 Եւ ելանէր ծուխ խնկոցն ի ձեռանէ հրեշտակին առաջի Աստուծոյ ի վերայ աղօթից սրբոց։
12 Եւ առ հրեշտակն զկնիքն, եւ լցոյց զնա ի հրոյ սեղանոյն, եւ արկ յերկիր. եւ եղեն ձայնք եւ որոտմունք եւ կայծակունք եւ շարժումն մեծ։
13 Եւ եւթն հրեշտակքն որ ունէին զեւթն փողսն՝ պատրաստեցան զի հարցեն։
14 Եւ հարին զառաջինն, եւ եղեւ կարկուտ եւ հուր խառնեալ արեամբ, եւ արկաւ յերկիր. եւ երրորդ մասն երկրի այրեցաւ, եւ երրորդ մասն ծառոց այրեցաւ, եւ ամենայն խոտ կանաչ այրեցաւ։
15 Եւ հարին երկրորդ հրեշտակն, եւ իբրեւ լեառն մեծ հրով այրեալ արկաւ յովկիանոս. եւ երրորդ մասն ովկիանոսի դարձաւ արիւն։
16 Եւ մեռան երրորդ մասն արարածոց որ ունէին հոգի կենդանի, որ էին ի ծովուն, եւ երրորդ մասն նաւուց կորեան։
17 Եւ հարին երրորդ հրեշտակն, եւ անկաւ յերկինց աստղ մեծ, որ վառեալ էր իբրեւ զճրագ, եւ անկաւ ի վերայ երրորդ մասին գետոց եւ ի վերայ աղբերաց ջուրց։
18 Եւ անուն աստղոյն ասի Դառնութիւն. եւ դարձաւ երրորդ մասն ջուրց դառնութիւն, եւ մեռան ի ջուրցն, զի դառնացան։
19 Եւ հարին չորրորդ հրեշտակն, եւ խաւարեցաւ երրորդ մասն արեգական եւ երրորդ մասն լուսնի եւ երրորդ մասն աստեղաց, մինչեւ խաւարեցաւ երրորդ մասն նոցա, եւ ոչ լուսաւորեաց երրորդ մասն տուընջեան եւ գիշերի։
20 Եւ տեսի եւ լուայ զհրեշտակ մի որ թռչէր ընդ միջնորդս երկնից, եւ ասէր ձայնիւ մեծաւ. Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ բնակչաց երկրի, ի պատճառս զանազան ձայնից հրեշտակին երեքին որ պատրաստ էին հարկանել զեւթն փողսն։
21 Եւ հարին հինգերորդ հրեշտակն, եւ տեսի զաստղ մի որ անկեալ էր յերկինս յերկիր, եւ տրեցաւ նմա բանալի հորոյ անդնդոցն։
22 Եւ բացաւ զհոր անդնդոցն, եւ ելանէր ծուխ ի հորոյն իբրեւ ծուխ հնոցի մեծի, եւ խաւարեցաւ արեգակն եւ օդ ի ծխոյն հորոյն։
23 Եւ ի ծխոյն ելին մարախք ի վերայ երկրի, եւ տրեցաւ նոցա իշխանութիւն որպէս իշխեն կարիճք երկրի։
24 Եւ ասացաւ նոցա զի մի՛ վնասեսցեն խոտոյ երկրի եւ ամենայն կանաչի եւ ամենայն ծառոյ, այլ միայն մարդկանց որ չունիցեն զկնիքն Աստուծոյ ի ճակատս իւրեանց։
25 Եւ տրեցաւ նոցա զի մի՛ սպանցեն զնոսա, այլ զի տանջեսցին հինգ ամիս. եւ տանջանք նոցա իբրեւ տանջանք կարիճի յորժամ խայթիցէ զմարդ։
26 Եւ յաւուրսն յայնոսիկ խնդրեսցեն մարդիկ զմահ, եւ ոչ գտցեն զնա. եւ ցանկասցեն մեռանել, եւ փախչիցէ մահ ի նոցանէ։
27 Եւ նմանութիւն մարախացն նման էին ձիոց պատրաստեալ ի պատերազմ, եւ ի գլխոց նոցա իբրեւ պսակք նմանեալք ոսկւոյ, եւ երեսք նոցա իբրեւ երեսք մարդկան։
28 Եւ ունէին մազս իբրեւ մազս կանանց, եւ ատամունք նոցա իբրեւ ատամունք առիւծուց։

ԳԱՂ Ի.Զ

1 Եւ հրեշտակն զօրաւոր զի՛նքն ամպեալ էր, եւ ծիածան էր ի գլխոյ նորա, եւ երեսք նորա իբրեւ զարեգակն, եւ ոտք նորա իբրեւ սիւնք հրոյ։
2 Եւ ունէր ի ձեռին իւրում գրքոյկ բացեալ։ Եւ եդ զաջ ոտն իւր ի վերայ ծովուն, եւ զձախ ի վերայ երկրի։
3 Եւ գոչեաց ձայնիւ մեծաւ, որպէս առիւծ մռնչէ. եւ յորժամ գոչեաց, խօսեցան եւթն որոտմունքն զձայնս իւրեանց։
4 Եւ յորժամ խօսեցան եւթն որոտմունքն, ես պատրաստէի գրել. եւ լուայ ձայն ի երկնից ասելոյ ինձ. Կնքեա՛ զոր խօսեցան եւթն որոտմունքն, եւ մի՛ գրեր զայն։

վառ վէրմէ · օ֊մէյա անն տախի
6 մեա պէնկիլը օլսուն : Չիվանն
յէ՝ մեան ակլիլիյիւէ կէօրէ ձէ
վառ վեր · օլմայա՛քնեն նազա
6 րնեաա ա՛լմ կէլիւնէ : Չիվա֊
նէնին էւափ նէ խոպէր կէօն֊
ակէրն՝ այոպէր քէսէր , վէ
7 պառը նէյը : Տիվանէլէրին ազ
զընեաա մեակէ Թէփ ո ըն ակլիլէ մի
8 կնակ ոտա ար : Չիվանէյէ ինձ
զէմ վէրէն՝ ապխանա Թաշ պող
9 ըսյան կիսկ ակր : Չիվանէլէրէ ին
ազզընաա մեակէ ակրիս չըն ուէն
աէ ԹուԹաուզա ջաը կիպ ակր :
10 Ձիւմլէյի նայ ատան՝ վէ ակվա֊
նէնին էձլինի վէրէն՝ հէմ ա՛ղը
լարը էձլինի վ րէն ա՛լմ ակր :
11 Ւ֊կօփէք գուսասդընեա ակէն
ակս ին կիպ՝ ի նէանէ ակվըլ յի
12 նէ էօյնէ ակճոլը : Ւ֊րէն ակ ձա
զարընեաա ա՛լմասամ կէօրսէ֊նէ
մը , ակվա֊նէնին հագդընաա ան
13 ատն զիյասէ նէմիա վար : Թէն
պէկ Ն֊րաբան նէ գասա՝ հայա մէյ
սատըար օրԹասընեաա ադը ակը :
14 Թէնպէկ նաԹաչ՛նատ՝ գ ս վ ւ֊
նատն քէնտն րէզիսի նէզկինաէ
15 ակճոնաչ՛սւ կիսկ ակճոլը : Թէն
պէկ կընին չատնատա պուԹըրը ,
վէ ոնու ապզնեա կէրի կէԹիրմէ
16 յէ նէչէնկը : Թէնպէկ քէնտ
կէօզէկ կնաէ ա՛դրագը ձէկատա վէ֊
րէն հէսիթ յոնսէսէն ա՛լմէ կէօ֊
17 րնէսը : Ւ֊րէնսէնին օշմայան
ատ՛վայա գաղրըան կէչէձի՛ քէօ֊
վէչի դուլտըրնատն Թուս֊
18 Թան կիպ ակը : Ն֊Թէչի օգլսը
վէ հօլէմ ատ չան ա՛ձէնատն՝ ձէ
19 նսէ , լաԹինէ կ՛Թմէ֊դը մի իմ
ակ֊կէրէք՝ ատԹուէնեա հի հ հաէն
20 քինի հօյէ ակը : Օատնատզ ա֊
Թէշ աէձէր · վէ զամմազ օշմա
21 յընձա՝ նէյա՝ ակնէր : Գօդըար
նէչէն քէօմիւր՝ վէ ատԹէշ նէչէն օ֊
ատն՝ վէ նիզա՛ Թա Թուչտուր֊
մագ ՛չինն զակղանձը քիմսէ օշմա
22 նը : Գ֊ամմազըն ակօղլ կինը գատմ֊

լար հի սի ակը · ամմա ան ատ
գալընըն հաշկէԹէչկինէ հնկրնէք :
23 Հարարկեմ՛ն տատագար վ նքէօ
Թիւ հ֊կէրը՝ կիսմիւշ ԹօրԹուա
տա ին սըվանմըշ ատագը կիպ
24 ակը : Ւքըտահ հատն՝ տատագ
ատը նէչ ընձքեար հասը , վէ տէ֊
25 ըտնինատ հինէ գատարը · կիսա
վէչ ակ֊յէսիյինէ ինանմայասըն֊
զնըտա հի բէչկատ եհաի իքտա֊
26 հիյէԹ վար : ՒքըտահիյէԹի հի֊
յէ ինէ հօրԹընին քեօմիւսիւ֊
ձէմատ՛Թատ աչ՛քեար օշտը :
27 Ձատդատ գազան՝ իչինէ ակ֊չէր ·
վէ Թաչ՛ ձնա հատ վարըսյան՛ն
28 ինզկրինէ ակօձեր : Նատանձը
ակէ՛ քինատի ատ֊յատիւքըչ֊ինատն
Ւ֊ըրատ հակր · վէ միատահանէ
հատն տազչ խարատագդ ինչէր :

ԳԼՈՒԽ ԻԱ

1 Ա֊ ՚ ՚ ՚

նու թիքը հեմե, վե պէլէն կիւ-
նիւնակ գարընաշընէն հվնէ
վարմա, հագրն գծնըա՝ լրագ
11 գարընաշաման հյի ակը։ Նյո
օղրամ ա՛լիմ օլ, վե հեբրէյնի
սէվինակը քի՝ պէնի այըպլայա-
12 նա հվզալ վերհյիմ։ Ապըլը՝
պէլայը կհօլնձէ ոտգընը, ա-
հվտգըը կէչիա՝ զնյան էչ
13 քերլէը։ Եաշանձըյա քնիքիլ
օլանէն հմասրնը ալ, վե հաա
գարընաան հօթհյլիս մնաան հ-
14 մանէթ ալ։ Ասպահչըյըն էր-
քէն գալդըա՝ հեյձէ սհա լէ
գօնշուհաունա հայը տուա հտ-
նէ՝ պոռ պէհտուա՝ ապրընը։
15 Եազնուրընս կիւնակ ապհմատմ
լալար լըճ՝ նիզա՛ձը գարը պիր
16 պիրինէ պէնկիլը։ Մնու մ՛քը
հա՛ն՝ հեյլի մ՛քը հաէր, վե ապ
17 եյնի հաղա ոտգանընը։ Տհմիր
աէմիր իլէ պիրլէնիր, վե ատէմ
ոտօնթուաունան հեբրէնիս պիլէր։
18 Ինձիր ոտաձը թիմար հա՛ն՝
մէյվէնիկ հեր, վե հքհնակ լ-
նի կհօզհատն՝ ի՛զդէթ պուղուր։
19 Կիձէ տու հեւզիս հեւզէ՝ հևրիլք
պէ պէօյէ ատէմի ատէմի կնօմհ
20 րէր։ Ա՛խրէթ վե հհլաքզըզ ոտյ
մաղալր, ատէմին կհօզհէրի ատ-
21 խի ոտյմազ։ Ա՛նձէ պէ կհօմհէզ
վհօթատա վե ալթընձ փուրձն
տա՝ պէ յըլձէ ատէմ էչինմէկի
22 խուտուատնատա անկնզըզր։ Տհ-
վէյի քհզքհզքիք պոռպոյ արա-
պընատա տիպէք իչինակ թհօգմագ
իլէ տհօյակն պիլէ՝ մնուն ատէլ-
վէյի մնատն կիթմէզ։
23 Գօյունլարընըն հայինի էյի-
ձհ պիլ՝ պնբրնչէլինձհ մուգոյհա
24 օլ։ Զիլա մալ տայիմ ատուրմազ։
Թաձ ատխի ատվը պէ ատվը գալ
25 մազ։ Օթլուգ աչընը, վե չի-
մէն կհօրնհնբը, վե տաղլարընն
26 նհպաթը ատվէն իչը։ Գուէնձա-
լար սհ՛նին կիյիմին նչնն պիր,
վե հքքհճէր տահրանըն գըյմհ-
թի տիր։ Վե Թաո՛մընն նչնէն՝ 27
հվինի Թաո՛մը նչնն հհմճա-
րնյհէրինն նափթագաը նչնն
հհթհէր գհչի պնտաի վար։

ԳԼՈՒԽ ԻԸ

Ֆաարգ գօնշուլայան հօղ նքհն 1
գաչար, ամմա տաարգլար՝ կհնձ
արսլան կնսի ձ՛ատուր օլըր։
Տնյարընն գատախաթը նչնէ՝ օ- 2
նուն սհ՛գնէչի զօդ օլըր, ամ
մա ա՛րնի վե ա՛լիմ ատէմ հհ-
ատնսհ պէօյէ գալըր։ Ֆաակիր- 3
նէրհ զուլմ հատն հօնատուլ հք-
մէք գամազսհզնի հատմուրա պէնն
պէր։ Շէրնատնը Թհէրք հատն- 4
նէր՝ Ֆաարգլարը հօչհզնէր, ամ
մա չ՛նյնաթը հնզֆզ հատհնէր՝ մն
չար նչնէ չէֆնշնրնէր։ Ֆհօթնիս 5
ֆնշնէրը հագդը անկլատղար,
ամմա Ըատգրը ապայանչար՝ հէր
չ՛էյի անկլատյար։ Ֆհատմնէնյի 6
իլէ հվզնն Ֆաակիր՝ զնհկնն օ-
լատ հ՛ղարը աչ նքհշնատն հ-
ակ աէր։ Թհվատնը հնզֆզ հ- 7
ատն՝ ա՛լիմ օպչ՛ատուր, ամմա
միատ նհ՛նէնէրհ ապգատաշ օլան
պատատարնը ուճհանարընը։ Ատ- 8
նհն մնատ միէնէ վհ միրատատ իլէ
հօղատչան՝ մնու Ֆաակիրհ մնգհա-
միթ հատն նչ՛ան ձհմ՛ հաէր։
Թհվատնը ատնկնմնքհատն գու- 9
ղատղնը կհատհնհնն տատա՛տը պի-
լէ միքրատ տուր։ Տ ղյատղարը 10
քհօմնհ հօղա տափգատան՝ քհնատ
չատգատրատնա տնսչէր, ամմա
քհատմի՛լէր՝ հ՛ղյնք միրատ հաէր։
Զ՛ինկնն տաեմ՝ քհնատ կհօզնհ- 11
րնատ ա՛լիմ տիր, ամմա ա՛րնի
Ֆաակիր՝ մնու Թհ՛Ֆնմնչ հաէր։
Սատաղատր մնօրատր օղատհատատ՝ 12
պէչնյք նՖնմնհատր վար, ամմա
Ֆաատղատր գաղղատրգատա՝ տաեմ՛
կհզղանկ։ Գատախաթնընը հօր- 13
Թհն նչատհ օղմազ, ամմա նգ-
նատր վհ Թհէրքը հատն՝ մնրհատմէթ

ՊԱՊ ԻԹ

1 Ողջ քեզրե Թա՛ղիր օլսուպ առ պզնաւնու սերնէլհանն քիչի՛ անկոըղըն դըրը ամադ, վէ չաբ եօդ առը։ 2 Սաաղըսը ջոդաղնա՝ գալմ՚ազ օլսուր· ամմա փառդ հիւթիւմիզի սիւրիւնէ, գալմ՚ահ չէքիր։ 3 Ի՛մի սէվնի քիչի՛ պապասընը չազ հաւրամմա փահիչէրէ արդասաչ օղան՝ մալ Թէկնէի հաւր։ 4 Փառի՛շահ՝ հադդանիչիմ նէ եէրի սապիթ հաւր· ամմա րիւզ-Թէնի քիչի՛ ծնու էրդոր։ 5 Գանշուսու նա միւսահանէ հաւին ատիմ՝ օղնուն սոըմ՚ոըրնա ալ հայար։ 6 Ուհօթիւ քիչիին գապահաթըն սա տուզադ վար· ամմա սաոըդ՝ սղդը հալ դ չազ օլսուր։ 7 Սաոդ՝ փադիրէրին սա՛վսոընը ալ նը· ամմա փառդ՝ պիլմիչ գայա հէմիզ։ 8 Օհվդէնիձի ադամիէր՝ չէհրի ԹանԹուշաւրուրլար· ամմա ա՛լմիէր՝ զաղսոզը Թէկրին հաւրէրը։ 9 Ա՛լիմ՝ քիչի՛ սիվնանէ էլէ սա՛վա սիւրէր խաչ, սոըրըսա սա հիւչ ադ գահաթ օլմազ։ 10 Գանըր քիմսէնէր՝ քեա միլսէն էդրահ հաւրէրը· ամմա սօղրուլար՝ ծնուն Հանընը հըքիզնիձի արալըսը։ 11 Տիվնոհ՝ սիւԹիւն զաղսոզըն Հէյասա ջոդարը· ամմա ա՛լիմ՝ ծնու Թէհրին հաւր։ 12 Եալան սէօզիէրէ գուլաղ վաւրան հիւթիւմսոընըն հէվ խըղմէԹքեսոըղ փառդ օլուր։ 13 Փադիր վէ մուսա՛մէլէնի՝ ալը պիլինէ էամըղըրսը· էքիւնինն ուէ հէօզէլիկի այոընսա սան՝ Բապ սըր։ 14 Փադիրլէրին էհրաա՛Թինը հաղգ իւզրէ հէօղլէն վասիչահնն Թահմիղ հայհաւէն գայիմ օլուր։ 15 Տէյնէք վէ Թէքմիր՝ ի՛մի վիրիր· ամմա պօշ գօմմուշ հէնդ՝ անսընա այրզ հէԹիրիր։ 16 Փառդսոր էօղալնը

14 պաւղուր։ Նէ՛ մաԹղու տայիմա գօրգան սաէմէ· սամմա հիւթէ. յինի փիւքիսէն՝ պէլայա սիւ-
15 չէր։ Փադիր գալմ՚ իւզէրինէ հիւթիւմէԹի սիւրէն փառդ՝ սէօ. յիւրէն սըրալսն վէ սա՛դ սըր Կիպ
16 սիր։ Թէրքի ի՛րփան պէյինի զուրմիսոը սահի էօգ օլուր· ամ. մա Թաա՛սան իզրահ հաւն՝
17 կիւնէէր սրԹըրը։ Գաղղի նէհիս ձիւրմ՝ իւչ սըզդըմըշ ա. ա՛տիմ՝ էօղուրսաաւք գաչար· օ-
18 նու ա՛զդօմսաընդար։ Վէհամիը վէք իւչ կիւղէն խակսա պաւղուր· սամմա իւչ հօղու օլսան ա՛քսի ա-
19 տիմ՝ պիրինաէ սիւրէր։ Էէրի նի իշղիյէն՝ էքմէքսաէն սօյար· սամմա ավարադար սաոընձա վա. րան՝ հօխատլուգսան տօյար։
20 ՀագիգաԹը սաէմին պէրէքէմԹէրի էօգ օլուր· սամմա զինկին. լէնմէյէ հէվնի՝ սուչսուղ գէմադ։
21 ԽաԹը կիօղԹմիք՝ էյի սա. յիղ սակ· զիբա պիր էդամա էք մէք իշնի՝ սաէմ գապահաԹ հ.
22 տէր։ Ուհօթիւ կիօղնէ քիչի՛ զինկինէնմէյէ ա՛ձէղ էակր, վէ իւղիրինէ հօխատլուգ կիղէ.
23 ձէյինի պիրմէզ։ Թէրքը հաէն սաէմ՝ ա՛զդօվԹ սիլ նէ միւ. սահանէ հաէհաէն զիյսաէ
24 լուԹֆ պաւղուր։ Գապաղընը վէ ա՛նսաընը սօյսուզ՝ Գապահաթ սէյնէ սակր սէյէն, հէյդը հաի. ձիւ իմանէնին սրդասաոը սըր։
25 Մադսուր եիւքէքլի՛ գավզա գաչ. սըրըը· սամմա Բապա կիւվէ.
26 նէն՝ մա՛մսոր օլուր։ Ուհնոհ եիւ. բէյինէ կիւվնէն՝ սիվանէ սակր· սամմա իմ՛ նէ կիղէն գուրԹսու.
27 լուր։ Փադիրէ վէրէն՝ մուհ Թաա՛զմուզ· սամմա կիօղնէրինի կիղէյինէ՝ էօգ պէսոուա՛ղար օ-
28 լուր։ Փառդգըր եիւքսէյէ գալ գընձա, սաէմ կիղէնիր· սամմա հէյդը օլսուգընըձսա, սաոըգ. լար էօղալըը։

1 Ողջ քեզրե Թա՛ղիր օլսուպ առ պզնաւնու սերնէլհանն քիչի՛ անկոըղըն դըրը ամադ, վէ չաբ եօդ առը։ 2 Սաաղըսը ջոդաղնա՝ գալմ՚ազ օլսուր· ամմա փառդ հիւթիւմիզի սիւրիւնձէ, գալմ՚ահ չէքիր։ 3 Ի՛մի սէվնի քիչի՛ պապասընը չազ հաւրամմա փահիչէրէ արդասաչ օղան՝ մալ Թէկնէի հաւր։ 4 Փառի՛շահ՝ հադդանիչիմ նէ եէրի սապիթ հաւր· ամմա րիւզ-Թէնի քիչի՛ ծնու էրդոր։ 5 Գանշուսու նա միւսահանէ հաւին ատիմ՝ օղնուն սոըմ՚ոըրնա ալ հայար։ 6 Ուհօթիւ քիչիին գապահաթըն սա տուզադ վար· ամմա սաոըդ՝ սղդը հալ դ չազ օլսուր։ 7 Սաոդ՝ փադիրէրին սա՛վսոընը նի նը· ամմա փառդ՝ պիլմիչ գայա հէմիզ։ 8 Օհվդէնիձի ադամիէր՝ չէհրի ԹանԹուշաւրուրլար· ամմա ա՛լմիէր՝ զաղսոզը Թէկրին հաւրէրը։ 9 Ա՛լիմ՝ քիչի՛ սիվնանէ էլէ սա՛վա սիւրէր խաչ, սոըրըսա սա հիւչ ադ գահաթ օլմազ։ 10 Գանըր քիմսէնէր՝ քեա միլսէն էդրահ հաւրէրը· ամմա սօղրուլար՝ ծնուն Հանընը հըքիզնիձի արալըսը։ 11 Տիվնոհ՝ սիւԹիւն զաղսոզըն Հէյասա ջոդարը· ամմա ա՛լիմ՝ ծնու Թէհրին հաւր։ 12 Եալան սէօզիէրէ գուլաղ վաւրան հիւթիւմսոընըն հէվ խըղմէԹքեսոըղ փառդ օլուր։ 13 Փադիր վէ մուսա՛մէլէնի՝ ալը պիլինէ էամըղըրսը· էքիւնինն ուէ հէօզէլիկի այոընսա սան՝ Բապ սըր։ 14 Փադիրլէրին էհրաա՛Թինը հաղգ իւզրէ հէօղլէն վասիչահնն Թահմիղ հայհաւէն գայիմ օլուր։ 15 Տէյնէք վէ Թէքմիր՝ ի՛մի վիրիր· ամմա պօշ գօմմուշ հէնդ՝ անսընա այրզ հէԹիրիր։ 16 Փառդսոր էօղալնը

ձա՝ գաղափարի ջոջերը · ամմա
սաղարտը՝ մլարքն ալեքսիկը
17 նիւ կիսրիւը : Օղլուներս թիկախ
էլէ , վէ սկի բահաձա գոյա ,
հէմ սկիին ձանըձա սկիքաւար
18 վըրէ : Իլհամ օղլոյնձա՝ գաղի
ազար · ամմա թիվաձրը կիսա-
զիսկին՝ սաս՝սկիձու օղուր :
19 Ընկերտոպ ձկվա վերմէկին
գուշ սիսղիր իլէ թիկախ օղմազ
20 Սիսղիրկնաէ թիզ սակմ կիսր-
սիրձն մա · սէլկնին հագգընա
21 ղնաան զիյասէ իւմա վար : Պի-
րի գուլշնու ջոմուգլուգսան
նազ իլէ պէսկիր խէ , սձնուձսա
22 օղուս օղուր : Իօվկիւի սակմ՝
զավզա գաշտրըր · վէ զաղազ
սահիպի՝ ջօգ գաղափարը օ-
23 ղուր : Սակմին զուրուրի՝ օձնու
արջագլարըն · ամմա ալջագ կիս-
նիւաքիւլիք՝ ի՛զղէմ կիսրիքիս :
24 Իսրըրզա օրմագ օլան՝ քէնան
ձանըձսան իլրան կա՛ր · կէմի,
նին իշխիր սէ կիսրսէր վ՛րմէզ :
25 Սաէմ գօրգուսու՝ սուզաղա սիս-
շիւրնուր · ամմա Րսագա կիս վէ-
26 նէ՝ կիսձ՛զիր : Ջոգ ալը՝ հիս-
քիսմասրըն սիսսրընը արար-
ղա · ամմա քիշինին հագգ չէ-
27 ղսա՝ Րսագսան սըր : Նա-
բամաղ քիսմէ՝ սասըգղագա մէք-
բուշ սուր · վէ սօղուս կօղու՝
ֆիսըղա մէքբուշ սուր :

ՊԱՍԱ I.

1 Յակէ օղուս Ադուբան սէօզ
էրքի · օլ սաէմին Իմինէ՝ Իմի
հէլիէ Ռաբսա նուէթգ հէմսկի
ելհամը :
2 Հագգան պէն՝ ինսանսկին հայ-
վանի եմ՝ , վէ պէնսկ սաէմ ֆիհ-
3 մի եօգ սուր : Հէմ ի՛մ հօղին-
ձսկիմ՝ , վէ Ադիզին սիրկիսկինկ
4 սիրձմէ : Կհօքէրկ քի՛մ ջգօր ,
վէ հնսկ · րիսղհսկ ըղ ալուձ-
ըղնագ ի՛մ ֆօփսսըր · սուղորը
հնվսկ իւէ ֆի՛մ սարը · հերկն
հէվկ ուձղարըն ֆի՛մ գայիմ հէ-
սկ · ծնուն սաը նէ՞ վէ օղուս
նուն սաը նէ՞ սկի չի սէն սիւէ-
րին : Ալասէն հէր սէօղիւ գաղէ 5
օձմուշ սուր · օ՝ ընա կիսվէնկն-
լէրկ գաղգան սըր : Սէն հնուն 6
սէօզկիլինկ զամմ հէմմ , օձմա-
յա՛ չի սէնկն իւէ միսպասիսկ հ-
սկ , վէ հասանձը ջգասըն :
Սհնսկն ֆի՛մ հէյ Թուղսագ հ- 7
սէրիմ · պէն հօղմգսէն հվիւէ
ծուրը պէնսկն ժէն՝ հէմմ · Պա- 8
Թըսըրը վէ հասան սէօղիւ պէն-
սէն իրսագ հյէ · պանա ֆիս-
գերձէ հա պէնկնի՛ք վերմէ ·
պէնի Թա՛ն իմ հէմկ յի՛ն իւէ պէս-
լէ · Օ՛ձմոյա հ՛ն ասյոյըմ սա՝ 9
սէնէ ինքհսր հսկ՝ Բսագգ ի՛մ
սիր սէ՛յիմ · հէմ օ՛ձմոյա հ՛ն
ֆիսգերձէնկ՝ իսրըսըզ ըգ հս-
յիմ , վէ Ադուշմէն իսմինի պա-
ղսնա սըյոյըմ :
Պուսը հիճնսկ ինկ քէօմիւ 10
սէօղէմմ · օձմոյա քի՛ սանա
պէսսուսա՛ հյէյէ , վէ սուջը
օյսագն : Պսագսարնա պէսսուսա՛ 11
հսէն՝ վէ սանսարնա խոյը սուսա՛
հմմէ յէն սիւղէ վար : Ուէն 12
սի՛նկ վուք սիվկը՝ սամմ մուր-
սագ ըղնձնսան հոյգսանմամըշ
սիւս իւէ վար : Սի՛սիւ վար գի՛ն 13
ծնուն կհօղձկ ի՛նկ՝ գասսուր հիս-
ձկ սիր , վէ քիրսիհիշէրկ գաղը-
ղրշ սըր : Ֆսգհիշէրկ հհգսանն 14
վէ հօհսուշըրը սսհմէկը սուս-
սընսան հհմէյէ՝ սիշձկ գըզձ-
լար վէ պհօղկ սիշձկ սի՛սգ-
լար Կոկ սիշձկ վար :
Սիւհհսկն իւկ գըզը վար · 15
կհմկ՝ կհմկ Գէուշէր · պուս
ի՛ն չհյ սոյմագ · սհօրմ չհյ
Նհմէր սհմհշկ՛ր · Սհզար՝ վէ 16
գըսըր ըսան՝ վէ սուցա սոյմագ
հհր՝ հհմ Նհմէր սհմհշ սհմհչ :
Պսագսարնը զհվզհնկն վէ ա- 17
նա ընա ի՛մսան՝ հմհչկ իսր

կէօրէն կ'օղլու՝ ահէլնին գուշ
ղանըլարը օյանճափ, վէ ծառ գար-
Թալ նավլուլարը հէյկէք :
18 Պու նէչէյ՝ պանա ա՛նայրալ
կէօրիւնիւր՝ հէմ պիւտիւկիմ
19 ահէրթ չէյ վար· Հավասա գար-
Թալըն իղլէրի՝ գայանըն իշղէ-
ընտ կըլանըն իղլէրի՝ ահնիղնն
օրԹասընտա կէմինին իղլէրի՝ վէ
20 գըզլաս հէրկէսինն իղլէրի : Գասնի-
չէ գարըներն իղլէրի փոխ հէյլէ
տիր · նէր , վէ աղըները սիվէր ,
ռնտանն՝ Եարա մաղըզ հԹմխիմ
տէր :
21 Ի՛չէչէյ իչինն հէր տիԹիէր ,
վէ տէօրԹ չէյ իչինն ԹէհՀամ-
22 միւլ հատիէզ· Փատիչահ օ՛ան
գուվվէԹինն՝ վէ հէմհէք իղէ տօյան
23 տիվանէ իչինն , գօճայա վարան
մէհքեսէհ գարը իչինն՝ վէ իսԹուռ-
նէռնտան Հէբինի ատան խալըստգ
իչինն :
24 Ի՛նէրատ տէօրԹ քիւչիւք չէյ
վար , ամմա ծէնգի՝ ա՛ղիմէհրատնն
25 ա՛յիմ տիր · Գալ ընձաչ, գուվ
վէԹին Թայինէ տէրիլ տիր , ամ
մա Թատ՛մլալընը հազրն հա-
26 զրըլարլար · Ատա Թատ՛մնըլարը գու-
վվէԹտիկ Թայինէ տիր , ամ
մա հէվէլինի գայատա գուրար.
27 լար · Ը՛լբ՛ըհէվերն վատ իչէնը
Հօգ տուր , ամմա Հիւմմէտի պէ-
28 լիւքՀէ տիչարը չըգտրլար· Փէր-
ԹԱհնքէնէ էլ՛ըն նէ հատըրը ,
վէ օ՝ փատիչահ տէրսիլ-բրնտա
տըր :
29 Ի՛նի հէյրիւր ի՛չէչէյ վար ·
վէ տէօրԹ չէյ վար գին հիւչէվ
30 հիւտէր · Գ՛ամ՛ինին ի իչղէնտէն
տէհնտէկիով՝ Հարիմլարըն ատա-
բընտա գուվվէԹին ըչէն տէրսան.
31 պէվի գօլանը տէ՛ վէ հէրքէմ վէ
գամիը տարտրնտըրի փատիչահ :
32 Ի՛չէր հի Հէչինտիք իչէ տէչէ-
լիք հԹտին իսէ , հատիտա էչէր
քամիլք տիւչիւնտին իսէ , էլ-
33 նի ատղընըն իչղէրինէ գօ : Ջի-

բտա տիւտիւ տըգմտգտան վէհրիը
չըգտր · վէ պտրնտնու տըգ-
մտգտան գան չըգտր , վէ զագա-
տը տըգմտգտան զա՛լտա չըգտր :

ՊՍՂ ԼՍ

1 Ի՛մտուհչ վատիչահընն տէօղ
չէրի ֆ՝ անատընըն տնա Թա՛լիմ
հԹտի րի ԻչՀամ տըր :
2 ‘Ա՛ֆ՝ փէնիմ՝ էյ օղլում, վէ նէ՛
փէնիմ՝ հա՛ գալընմըն օղլու , վէ
նէ՛ փէնիմ՝ էյ ատատ՛ըրըմըն օղ-
լու : ԳաւվէԹինի գարըլարա՝
3 վէ Եօլտրընը տատիչահ նէլտր մահվ
հատնհէրէք վէրմէ :
4 Փատիչահտրա Եապըլմազ
հա՛ Ի՛մտուհչ , չարտալ իչմէք վա-
տիչահտրա Եապըլմազ· վէ միւտ-
քիը իչԹահտը՝ պէ՛ իչէրի Եապըլ-
մազ : Օ՛մ՛ըտրի իչինտ գանու-
5 նու ուտնո տատար , վէ ֆ՛ուգարա
օղլու՝ տըրընըն պիրինէն տա՛վա-
տընը իսիլտիք հատէչէ :
6 Հէրկէք օ՛մտգ իչղէչ օլանլա-
րա միւտքիչ՝ վէ Հանը տա՛ըրչըլա-
7 րա չարտալ վէրի : Ի՛նտով՝ ֆա-
գիւրվէրինի ուռնատա , վէ մէչ-
նէԹինի տրԹըգ վէքըր հէմտչէ :
8 Տիը իսկ իչինն՝ հէմ հէքիւրէ օ-
ղլտրընընն տա՛վատը իչինն տէղ-
9 ընը տչ : Հագգ չէրատ՛Թա՝ վէ
ֆատիրինն հէմ հօհատուտան տա՛-
վատընը հէօրմէչ տէղընը տչ :
10 Չ՛ագիրէԹվէ գարը քի՛մ պտռ-
լար · չինը քի օ՛ռն գըչմէԹի
Հիռհուտուն փէք զիչատէ տիր :
11 Գ՛ատտըրնըն հէւրէչի՝ օ՛նա Ի՛-
Թմատ հէրը · վէ գանիմէԹէ
մնՀԹատ օ՛մտգ : Ի՛՛մ՛ըհնինն
12 հէմ հիռնէրինտ՛ տնա հ՛ըլիք
հէմհիչ , վէ քէմլիք հէԹիը-
մէզ : Ատֆատը վէ քէԹէն ա-
13 րտր , վէ միւտատտնձա հէլ՛ իչէ
իչէրը : Օ՛ տատիրհատ հէմիչ-
14 րի հիռչ տիր , Թատ՛մլալը Ի-
15 բտատ հէՀիչիը : Հէմ տատ՛ա

կէձհ իքէն՝ գալգաբ , վէ հվ
թողգընա Թաա՛մ՝ հէմ պէսէ-
16 մէլբնէհ ԹաՅին վէրիը : Թար-
ա ալուշնիւբ , վէ ծնու սա-
Թուն ալբը • էլէբնին մէյվէ-
17 ալնաէն պազ ալիքէը : Պկվին
գուվվէթ իլէ գուշաբը , վէ
18 գօլաբընը գամիլէակը : Թիմա-
բէվնին կյի օլուռզունու անկ-
լար • չիրաղըզը կէձհէակ սէծն-
19 մէզ : Էմէբնին կյիյէ ասլար •
վէ ալօձմբըը հօրքէկյէ նամըը-
20 շը : Ալուձնունու փուգարայէ
աչար , վէ էլէբնին նօխտուլա-
21 բա սալար : Էվ խաղը նչէն
գարասան գօբդմազ • չիմնքի ալնս-
Թնէն եվն կյի գամ կիյնիմ չ
22 ալը : ՔէնաՅնէ հօրԹնէչքը նա-
փար • հաֆսալը ալուչնա վէ
23 հրզալան ալը : Գօձաալը՝ գա-
փուլարաա ալյարբէն նխմէկյար-
ըարը նէ Թուրաուղունաա մա՝

լուա տաւր : Պկվ նէնէր , վէ սա- 24
Թար • վէ պազիրկեանըարա գու-
շագըլ վէրնր : Գուվվէթ վէ կնա- 25
զնէնէր կնյինիը • վէ կնէկձէնէր զէ-
ման նչնան մնարուր օլաւր : Աղզը- 26
նը Էմ նէլ աչար • վէ ալնի նուզ-
բնուռ էնձակնէն գանուձնու-
վար : Էվնէն նօլաբընա ալիգ- 27
գամ հաւր • վէ Թէնաէվնէր հը-
մկյ եվմէզ : Օղլուղաբը գաշ- 28
գարըար , վէ ծնա՝ Նէ՛ մուրզու-
ակրնէր • գօձաալը տաճի ծնու
մէսՀ հաւր : Զօգ գըզղար ֆա- 29
զիլէմ օլաու ըար • ամմա անն
հէվիսէնաէն խամնէն օլ-
աուն : Չնէան նաղանէը՝ վէ 30
կիսզնվնէր պաԹըլ ալը • աՅՅա
Բաղգաան գօբդան գարը՝ մէսՀ
օլաւնաւր : Ընա՝ էլնէն մէյվէ- 31
սնաէն վէրնն • վէ նչէրնի՝ օ-
ղնու գաֆնուբաբաա մէսՀ էվմնն-
լէր :

ԱՄՈՍ

ԵՒԽՕՏ

ՅՈՎՍՈՓՈՍ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Խրատաւորէմ փառիշահը Դա-
ւիթ օղլու Վասիլէն սնօզնէրն
ալը :
2 Գաթըզ ըգալը պաթըզ ըզը՝
վասիլ ոէակ , պաթըզ ըգալը
պաթըզ ըզը՝ ձնուղնէակ պաթըզ ըգ
3 ալը : Ասէակ՝ կիւնէչնն ալզըն-
աա չէքմէկյն հէվ զահմնէնէն
4 աէնոնէ՞ չիայնաէ օլաւր : Տէվզ
կնաէր , վէ աէվզ կէվզը • ամմա
5 եէր՝ եպէհաէն աուրաւր : Վէ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Խրատաւորէմ փառիշահը Դա-
ւիթ օղլու Վասիլէն սնօզնէրն
ալը :
2 Գաթըզ ըգալը պաթըզ ըզը՝
վասիլ ոէակ , պաթըզ ըգալը
պաթըզ ըզը՝ ձնուղնէակ պաթըզ ըգ
3 ալը : Ասէակ՝ կիւնէչնն ալզըն-
աա չէքմէկյն հէվ զահմնէնէն
4 աէնոնէ՞ չիայնաէ օլաւր : Տէվզ
կնաէր , վէ աէվզ կէվզը • ամմա
5 եէր՝ եպէհաէն աուրաւր : Վէ

գուշագ իչխեմքանէն տալմագ։
9 Նէդլի օլմուշ խաե, օլաձագ օ տուբ, վէ նէդքի իչէնմիշ խաե, իչչնէձէք օ տուբ։ վէ կինդշին ալթընաա հիչ եէնի չէյ եօգ
10 տուբ։ Պագ պուե եէնի ալը ատ. յէձէք չէյ վո՞ր մը։ պուե՝ պիզ ատն եվվէլ օլան աելմանարաա
11 չօգաան պէրի օլմուշխոխ։ Էվ վէրքի չէյլէրին գլխրին եօգ տուբ. վէ սոն կրաքի օլաձագ չէյ էրին՝ ծնարքրն ատխի ատնկրաքիէրին
12 Պէն վահ՛ղ Ներսեսագէման Իսրայէլին իչղերինէ փոախչահ
13 օլտուե։ Վէ եհուդէյիմի՝ կէօք ալթընաա հէվի վագի՛ օլանըք՛մ իչէ Թէփթիկ ու Թէփէհինիս էթմէկ վէրտիմ. պուե քէօթիւ հէղտա՛ ատէմ օղուլտրընա Նէլսոն վէրտի՛մ՝ ծնաա մէշղուլ օ.
14 ղուլար ։ Կիւնէչէն ալթընաա իչէնմիշ հէվի իչէկ է կէօրմէտի՛մ՝ վէ իչթէկ հէվի՛ն պաթըռըզ՝ վէ
15 եէկ իչխէն չաըշմագ տըր ։ Էյ րի օլան՝ տօղուտմուղա գաոիլ ատխիչ, վէ Հքինք օլան՝ ա պըռ
16 մուղա գաոիլ ատխիչ ախը ։ Պէն Եհուդէյիմէ ատչէչէյ ատէմ քի՛ Իչթէ պէն Ներսեսագէման պէնտէն Հվվէլ օլանըրըն ձիւմ էէսնտէն վէյտաե ի՛մ չէպէլթ ատմ վէ արթըրտըմ. հէմ Եհուդ ժիմ չէդ ի՛մ վէ ախչկի կէօրմիշ
17 ախը ։ Վէ եհուդէյիմի ի՛մ ախչ մէյ վէ ատչկէչէյ հէմ ալնտան վէյի ախչկէյէ վէրտիմ. ա՝ կըտ ատմքի պուե տաճի հէմտան եէկ
18 իչխէն չաըշմագ տըր ։ Զիրա չօգ ի՛շմահ չօգ գուտավ թ վար ։ Վէ պիչկի արթըրտան ատրա ատ թըրըր ։

ՊԱՐՊ Բ

1 Պէն Եհուդէյիմահ ատէմքի՝ կէՀշմահ պէվռ իչէ ատնի սընատ. յըմ. իմահ սէֆտա սիր ։ Վէ իչխէկ պուե տահի պաթըռըզ
2 տըր ։ Կիւվէչէ՝ Տէնի, Վէ պէ՛ Պառնուն իչէտահչի նէ՞ տիր ատհտիմ ։
3 Իչիրէչիմահ՝ Թէհնի՛ն չաըտագ իչէ գուվվէթմէչ՛է Վէ Եհուդէյիմի՛ իմ իչէ իրչատա Հօնկ տինէնէ՛ վէյի Թուխմաղա տիւշինտիւմ՝ Թա քի տատմ օղուլտրընա՝ կէօչիւն ալթընաա Էօմրէրինին Հէվի կիւնէրինտէ իչէմէչ էյի նէ տիր տիւէյիմ ։ Պէօյնէ իչ
4 էր էյէհտիմ. քէնտիմէ Հվվէր պիննա էթտիմ, քէնտիմէ պաղչաե տիքտիմ, քէնտիմէ պաղչէ
5 էր վէ պօսթանչը Հափտըմ, Վէ ծնէտտա՝ Հէր կէօնէ մէյվէ ագաճընրը տիքտիմ. Ո՛Հնտիմէ
6 տա Հավուզընրը Հափտըմ, քի ծնարտան ագաճ պիթիրէն օրման տատվարըտա ։ Գուվվար վէ
7 Խոտայընդար Հափնտիմ, Վէ Էվտանէ տօղմուշ գուվվարըմ օլտաե ։ Հէմ Ներսեսագէման պէնտէն Հվվէլ օլանըրըն Հէվիսինտէն ղէյտաէ՝ Հօգ սընըրտըրտա վէ սիւրվէրէ մանչք օլտուե՛մ։
8 Ո՛Նդտիմէ կիւմիշ ատխի Հէմ ալթընդան՝ վէ փռատիշահչըդ Հէմ էյտվէթէր խաղնէնէ եընըտըմ. քէնտիմէ էրքէք Հէմ գադը խաղնէնտէէր՝ վէ ատէմ օղուլտրընդըն սէֆտաը օլան խաթընդան վէ
9 խաթընդըդ Հափնտիմ ։ Վէ Ներսեսագէման պէնտէն Հվվէլ օլանըրըն Հէվիսինտէն պէօյնէք օլտուե՛մ, վէ արթըտըմ. Ի՛նչիմ ատխի պէնտէ գայիմ օլտուե ։ Վէ
10 կէօզէրիմին Հէր տիւէնչիյինի՝ ծնարտան մէն՝ էթմէչտիմ. Եհուդէյիմի՛ Հէր կէօնէ ղէվգտէն մահրտըմ գօնտուրմ՛, իլա եհուդէյիմ Հէր Համիյիտէն շաղ օլտուե, վէ Հէր Համիյիտէն Հիտայէտ պուե
11 իչխ ։ Վէ պէն՝ Հլէրիմին իչէ սիչ Հէր իչէ՝ վէ իչէմէքտէ

էնքան լիմ հէր պահ ռեհէ նաղար
գըլաըմ · վ՝ իշեմ հէվիսի պա-
հըլըգ վ՝ հէվ իշեն չալշմագ
խան , վ՝ կիհնէնին ալեքնաա
ֆիսլի սէ հոլ խոլ ։
12 Վէ պէն՝ ինդ վ՝ սեվիլ՝ հէմ
տիլնէվէլ՝ պագմաղա
ահնաիմ · վիրա վաղահէն
արաքնաա հէրէն սահմ նէ՝ ի-
ղեր , քի մնաս էզգան պէրի ին-
13 ղիմեխիր ։ Խոմ պէն հէսը-
սիմ՝ ի՝ նիձ՝ ըղըգ գալանդը-
ման ֆիսխահէլ խան , ինմ ձնդա-
14 ղեմէն ֆիսխահէլ տիր ։ Ալե-
պէն կէօղէրի պաշնաա պըր ,
ամմա ձահնիլ գարայղգաա կե-
ղէր · վ՝ պէն տախի պիհիմգի
հէվիխնէնէ վագի՝ օլման վազգա-
ա՝ պիր տիր ։
15 Վէ հիսրեխլեմագ տէհմիմ՝ Ձհան
քի ձահնիլ վագի՝ օլման պանա
տախի վագի՝ օշձագ , հէյրէ ի-
ան՝ օղղիման պէն նիղինա զհյա-
տէ ա՝ լիմ օշտա · խմ՝ ի հիսրե-
լիմաղ տէհմիմ գի պտա տախի
16 պաթթըլըգ պըր ։ Ձյրա ա՝ լե-
պէն ձահնիլ իրէ պէրատէր էպե-
ան գիքրի էֆ տար · ջհան գի
ջհանի օղանըն հէվիսի հիղինէք
գ՝ ամանագ ան տատուսլաձագ պըր ,
վ՝ նիձ՝ ա՝ լիմ ձահնիլ իրէ պէրա-
19 պէր հօշեր ։ Խոմ հ՝ օմրաէն իր-
բահ հէմտիմ , ջհան քի հի ն՝ ջհն
ալեքնաա իշենէն իշ պահաքնօ-
ռեհ հիղլի · գիրա հէվիսի պա-
թթըլըգ վ՝ հէվ իշեն չալշմագ
18 պըր ։ Հէմ պէն հիմնէնէն ալ-
թէրնաա էզգաղիմ հէվի հմիմ-
ան իրբահ հէմտիմ · ջհ ն՝ գի օ-
ղեռ՝ պհնաէն ան՝ ղիա օլձագ ա՝
19 ան՝ ձ պրատաձագ՝ ։ Վէ քի՝ մ
ջհիլ՝ , օ՝ ա՝ լիմ մի օշտր ձահնիլ
մի օշտր · ամմա հիմնէնէն ալ-
թէրնաա հէր էզգաղիմ վէ գնաա
ի՝ ղ հիսրեխլեմագ հմիմ
մնատլեմէ օշձագ · պրա տա-
ղաղ պաթթըլըգ պըր ։

Յամէ պէն ան՝ ան՝ ոհէմ՝ ղի հիս- 20
նէնէն ալեքնաա հէվ էզգաղ
գիմ՝ ձհ՝ ղ Հադդըլնաա հի ըհմիմ
ան իրբահ քհան՝ գիմ ։ Ձյրա 21
ատէմ վ՝ ար՝ ղի գնաան հմիմ ի՝ ղ
լիլ վ՝ պիղի լիլ վ՝ ուղտր լիլ
օշտր , ամմա գնաա հմիք էզգաղ-
գէն ատէմ՝ ծնաան հիմնէնէն ի-
էն՝ վերիր · ծրա տախի պա-
թթըլըգ՝ վ՝ պիօղիք պիլա պըր ։
Ձյրա ատէմ՝ գնաան հիմնէնէն 22
ալեքնաա էզգաղիմ հէվ հմի-
գնաան՝ վ՝ հիսրեխլեմէն հէ՝ հէն
ան նէ՝ հատըլ օշտր ։ Ձհան՝ գի 23
հէվ հիմնէնէն մհշատգամ՝ վ՝ ի-
ղ գատավէթ տիր · հիսրեխլի հե-
ձհ պիղ՝ բահնէ պատմագ · պրա
տախի պաթթըլըգ պըր ։ Ատէմ՝ 24
հէ՝ ղիա իշգըքտան վ՝ ք՝ նտի հմի-
գնաան ձահնիլա սեքիա ան ը-
սեխմգքտան հլի ջհ՝ հօգ
տաշ · պէն պատգաղ տախի հիօղ-
սիմ գի՝ Ալլահըն հլի լիլ օ-
ղտր ։ Ձյրա պհնաէն գի՝ ղիատէ 25
գիմ հէր , վ՝ բիմ հավհն հօհր ։
Ձհան գի Ալլահ՝ հատգըրտնաա 26
հլի օշտն տատմ ի՝ գմ վ՝ պիղի
վ՝ ան՝ ղիլնէ վ՝ իղ՝ · ամմա հիս-
նատքհարա զահնէթ վիրիր հի՝
հա՝ տեվհրիպ հըղտա , ինա քի
Ալլահըն հատգըրտնաա հլի օ-
ղտնա վ՝ իղ՝ · պրա տախի պա-
թթըլըգ վ՝ հէվ իշեն չալշմագ
պըր ։

ՊԱՏ Գ

Հէր ջհ՝ ն գ՝ ղմանը՝ վ՝ հէօ- 1
ղիշն գ՝ ղիլնաա հէր միգրաանը՝
վագթը վար ։ Տղմանըն վագ- 2
թը վ՝ հօղհնէն վագթը՝ ան՝ քը-
նէն վագթը վ՝ ա՝ խիղմիշի տէօք-
ղնէն վագթը , հօղ ի՝ ղմէն 3
վագթը վ՝ ատղալմանըն վագ-
թը՝ հղգմանըն վագթը՝ վ՝ պի-
նա հմիղնէն վագթը , ատղամա- 4
նէն վագթը վ՝ հիսրեխլեմէն վագ-

թը՝ հաս չէքմէին վագթը վէ
5 բագա էթմէնին վագթը, թաշ-
լար սալըմանըն վագթը վէ
թաշլար աւվէլբրմէնին վագթը՝
գուձագլամանըն վագթը վէ գուձ-
ագլամադան իլտդ օլմանըն
6 վագթը, արամանըն վագթը վէ ել-
թիրմէնին վագթը՝ սագլամանըն
վագթը վէ պրագմանըն վագթը,
7 ելըթմանըն վագթը վէ ալքմ-
նին վագթը՝ սիւբիւթ էթմէնին
վագթը վէ սէյիրմէնին վագթը,
8 սէվմէնին վագթը վէ իքրահ էթ-
մէին վագթը՝ ձհնկին վագթը
վէ պայ ըղըղըն վագթը վար սըդը:
9 Իշէյհնէ՝ էմիք չէքսէյի չէյ-
10 աէն նէ՞ ֆայտահ օլսուր: Ալլա-
հըն՝ առէմ օղուլլարընա չօղ մէշ-
ղուլ օլմադա վէրմէյի հէղրէլի
11 հէյրսիւմ: Ալլահ հէր շէյի
վագթընտա հիւգմէդ էյլէսի. ան
ըսրըն ելբրէյլինէ էպէսի ձահ
տա գօտուր քի՝ ինսուդ առէմ
Ալլահըն իշէմէյի իչի իսպեմ-
ատսէն պօնուձատ՛ը պուլսունլը:
12 Գիլելիմ՛քի՝ ծնըտտա շաղ օլմադ-
ման վէ ի՛սրէլբնտահ էյլէք էմ-
մէքտէն զայըլ էյի չէյ հօգ
13 տուր: Հէմ տահի հէր առէմ
էէյիպ իշմէսի՝ վէ հէր էմէյին-
աէն խայր էէօրմէսի՝ Ալլահ վեր-
14 էմի տիր: Գիլելիմ՛քի՝ Ալլա-
հըն հէմ ետփատըդը էպէսէն
գէլտձագ. ինա զամմ էթմէք՝
նա օնուան թէնգիլ էթմէք միւմ-
քին առյիւ տիր. վէ Ալլահ օ-
նա էթտի յի օնուն հուզուրուն
31 տան գօրգալտր: Նէ օլմուշ իսէ,
հալա վար սըդը, վէ նէ օլտձագ
իսէ, չօղտան օլմուշ տուր. վէ
Ալլահ կէչմիչի արալը:
16 Վէ տահնա հիւնէհ ալլընտա
էէօրսիւմ՛քի՝ շէրատ՛թ մտնա-
լինուէ նահատդըզ՝ հէմ տատա-
գաթ մտնալինուէ նահատդըզ
17 վար: Պէն էիւրէյիմէ առխիմ
քի՝ Ալլահ հէմ տատըդը հէմ
ֆասըդը հիւքմ էտձէ՛ք սէր-
զնըտա օղտատա հէր միւրատըն վէ
հէր իշէն վագթը վար:
18 Պէն էիւրէյիմէ տահմ օղ-
ղու ըսրըդըն հալի հագդընա տէ-
սիմ՛քի՝ Ալլահ՝ ընտրը սընտյա-
ձագ, վէ հէօրէձ՛քէր քի՝ ֆէն-
միէրի հայվանըտր սըդը: Ջէրա-
19 տահմ օղու ըսրընտա վագի՝ օշան
վէ հայվանըտրա վագի՝ օշան վռ-
դուսը՝ պիր սիր. պիրի նէձ՛ի
հօլիւր իսէ, օսիրի տէ հօյիչ
հօլիւր, վէ հէփիսինէն նէ՛քհէմ
պիր սիր, վէ տահմի հայվան-
տան արթընտը հօգ տուր. զնրա
20 հէվիսի պահը ըէդ սըդը: Ճհիմ
ըէրի պիր մահալէ հիտէր. հէ-
փիսի Թօփրագտան օշուռ, վէ
21 հէփիսի Թօփրագտա տէօնէր: Ա-
տահմ օղու ըսրընըն բուհուձունդ՝
հօգտրդ՛մը ջըգար, վէ հայվանըն
բուհուձունդ՝ աշադա հէրհի էնէր
քի՛մ ա իչէր: Իմտի հէօրա իտմ՛քի՝
22 տահմ՛քէնտի իչէրինտէն շաղ օլ
մադտան հյի չէյ հօգ տուր,
զնրա ինուձ հիտահի օ տուր.
զնրա օնուձ՝ քէնտինտէն ան՛ըտա
նէ օշտաղընը հէօլմէյէ՝ քի՛մ
հէ՛թիւրէ իսէ:

ՊՍԱՊ Դ

1 Ա՛յ պէն տէօհիւտ՝ հիւ-
նէչէն ալլընտա իչէնէն հէմ
զուձմտրը հէօրտիւմ. վէ իչէմ
զուձմ՛էդ՛քէնէչէրին հէօզ հաչտրը
վար, տամմա օնտրըն Թէսէ՛էհ՛-
սի հօգ տուր, վէ օնտրտա զուձմ
հտնէնէրին հէնտահ գուվվէթ վար,
տամմա ինտրտա Թէսէյէն վէրէն
հօգ տուր: Իտմի պէն հօլմուչ- 2
չէրի՝ չօղտան հօչէնէրի չմմի-
յէտ՛ը հտնչտյան տիրիչէրտահ
զնյտահ մհտ հէմտիմ: Ամմա 3
չնմմի յէտ՛ը վիճհտհ հէվմի-
յէն՝ իչէրինտահ էյի տիր. չնն
քի հիւնէհչէն ալլընտա օշն

քեօթիւնիւթիւ կեօրէմէմ ։
4 Ընտան պէն տէր էմրի վէ հէր բասթ իլի կեօրաիմ , քի օնուն իչուն քիմի գընդուստունու դըզդաղ ըլօր · պուս սախի պաթըլըդ վէ եհէ իչուն չալըշմադ
5 տըր ։ Տիւնանէ հէբերինի պիւքեր , վէ քէնսի հէթինի եէր ։
6 Բահաթլըդ իլէ ավուճ տօլուսու՝ զահմէթ իլէ վէ բուհ ճէֆասը իլէ օլան իքի ավուճ տօլուսունան էյի ակը ։
7 Վէ պէն տէնիւսու՝ կիւնէչէն ալէյնաա պաթըլըդ կեօրաիմ։
8 Պիր քիչի վար , վէ իքինճիսի եօգ առուր , օնուն օղուս էտ գալընտուշը տախի եօգ տուր , ամմա օնուն հիմի գահմէթինին ուճունու եօգ տուր , կեօզէրի տախի դէնիզքիւնէն ասլմադ · վէ պէն քիմ՞ը իչուն չալըշը՝ ճանըմը էյիլիքաէն մահրում հաճըյոսում փէֆեզ · պուս տախի պաթըլըդ
9 վէ քեօթիւ հէզրէտ տըր ։ Իքի պիրաէն էյի ակը · պուրա էմիքէրի իչուն՝ ընարա էյի նէճիւէթ
10 վար ։ Ճիրա պիւշէրիլիր նսե , պիրի պիրինի գալարըրը · ամմա վայ պուչուն պիրի քի՝ ունու գալարըրաճադ իչինճիսի եօգ տուր ։
11 Հէմ նյի քիչի պիւք եաթար նսե , ըսարընըրար · ամմա եալընըդ օ-
12 լան նէճէ՝ ըսարնա պիլիր ։ Վէ էյէր պիրի ունա գալմադ կէլիր նսե , իքիսի ունա գարշը տուրա պիլիր · վէ իչ գալմուս իփլիք գէօլայ գըրըլմադ ։
13 Ցետպիր ամմա ա՛լիմ չօճուգ արթըգ եօյութ ալա պիլմէյէն իսթիյար վէ տիւանէ փատի-
14 շահան էյի տիր ։ Ճիւն քի պիտի զընանանան չըգար յի վատիշահ օլա · ամմա օպիրի՝ վատիշահլըլընուա տօղրա տա՝ ճիգիր օլուր ։
15 Կիւնէչէն ալէյնաա հէզրէն հիմ եաշայանլարը կեօրաիմ քի՝ ունուն եէրինէ կիչիճիք վէլի ա՛ճո օլան չօճուգ իլէ կէզրէյիր ։ Օնլարընը էօնիւնճէ օ-
16 լան պիւթիւն խալգընը՝ ճիւմլէսինին ուճունու եօգ տուր , լաքին ասնկրատան կիչիճիքլէր ունան մեսրուր օլմայաճադ · պիրա պուս տախի պաթըլըդ՝ վէ եհէ իչուն չալըշմադ տըր ։

ՊԱՊ Ն

Իսլահընն էլինէ վարտընընտա , այադընը կեօզէթ , վէ ահ-
1 վանէկէր գուբրանը սաւնմադ-
տան խսկ , սինիկէմէյէ եադըշ-
չիւն քի ծնյար՝ քէմինը կեթիկըէ-
րինի անկյամադընար ։ Ադընն ի-
2 չէ ա՛ճընլէ կեթմէ , վէ հիւքէյին Ալահընն հաւադարտնա սեզ չըդարմադա հիմիսին · զիրա Ալահ կեօբասէ տիր , վէ սէն եէր իս-
զերինաէ սին · ունուն իչուն սեօզ-
լերին աղ օլսուն ։ Չիրա հէղըլ
3 չօդըլըգնունան տիւշ՝ վէ տէկլե-
նին սեսի սեօզ չօդուզլունան կէրեր ։

Ալահնա ատադ աստուղընը-
4 տա , ունու հաս կեթմէյէ կէմիք-
մէ , զիրա տիսնինէյերան հազը կեթմէզ · ատատուղընը հաս էյ-
5 լէ ։ Ադապըդ հաս կեթմէմէք-
6 սէն՝ ատատմադ էյի տիր ։ Ադ-
զընը՝ թէհլինէ կիւնահ կեթիր-
մէյէ գօտա , վէ մէզէյլէն եօնիւն-
տէ սեմէ էլ՝ Նանկընընըդ օլ-
տուս · նիչինէն Ալահ սէնին սեօ-
զինուզէն եօթիւրիս եօվգէքլինէ ,
7 վէ եէրերինին իչինէ պօզա ։ Չի-
րա տիւշէյէր չօդըլըգնունան հէմ-
սեօզէյէր չօդըլըգնունա պաթըլ-
ըդ վար · ամմա սէն Ալահտան
8 գօրը ։ Էյէր վիլայեթաեէ ճա-
գիրէ օլան զուլմա՝ վէ չէրաս՝
թէն հէմ հադդէն իսկեթալ օլտու-
զունու կեօրիւբ խսկն , պուս մադա
տեյէ ճա՛ճիւսպ կեթմէ · զիրա
եիւճիկէրտաէն Եիւճէկ օլան ախ-

գամ հաւէր · վե՛ւ օնվարսան Եհե-
9 ձէ օլան վար : Վէ հէրկին ֆա-
յիտահ՝ հէվիսինէ տիր · ֆա-
միշահա փախ Թաղլաման խըզ-
մէթ օլունուր :
10 Կիւմիւշիւ սեվվէն՝ կիւմիւշտէն,
վէ զանիմէթի սեվվէն՝ մահտուէ-
տան տոյմազ · պուռ տախի պա-
11 Թըլըզ տըր : Նէյմէթ ջոզալըն-
ձա, օնուռ հէյինէրը ջոզալըր ·
վէ ահլիպէրինէ՝ կէօզէլի նէ
կէօրմէքտան զայրի նէ՞ ֆայտաե
12 օլուր : Զալըջանըն՝ կէրէք ազ
կէրէք ջոզ հէսէ տէ՝ ույդուսուռ
Թամըլը օլուր · ամմա զէննկինէն
Թօզլուզուռ՝ օնուռ ույուտմազա բա-
համ գօմազ :
13 Կիւնէհլէնի ալէըննաա կէօրմէմ-
քի՝ պիր ֆէննա տէրա վար, պուռ՝
սահիպէրինէ պէլա լէյնէն տագ-
14 լանմըշ մալ տըր : Վէ օլզէն-
կինէրք քէօմէկիւ վուգուա՛Թ լէ
զայ օլուր · անտէն օզուլԹէվ
լիա հաւէր, վէ հէվնաե պիր չէյ
15 Եօգ տուռ : Օ՝ անասընէն գար-
նընտան չըգտըղը վէՀՀ լէ հէ-
ման կէլաէյլ կիսիլ չըփըլագ կիւմ-
մէյէ տէօնէր · վէ հէմչիւտէն՝
հէլի լէյ կէօմէկիւրիւլիւր պիր չէյ
16 կէօմէկիւրմէզ : Հէմ պուռ տախի
ֆէննա տէրտ պիր · հէր վէՀՀ լ-
լէ նիՀՀ կէլտի եսէ էօյլէ կիտէր,
վէ եէլէյէն չալըշըրընտան օ-
17 նա նէ՞ ֆայտաե օլուր : Հէսի
կիւնէհլէրինտե տախի գարանլըգ
լէյ՝ եա՛նի չօգ զամմ հէմ տէրա
վէ զազապ խէ եէր :
18 Իլմէ պէնիմ կէօրտուչիւմ է-
յի պուռ տուռ, եանի էհմէք վէ
լէյմէք՝ վէ Ալլահընն օնա վէրտի-
յի ՀիւմԹէ է՛օմրիւ կիւնէհլէրինտե
կիւնէհլէն ալէըննաա չալըշըրը
հէվի էմէյինէն սէֆհաընըը սիւր-
մէք՝ կիւզէլ տիր : զնրա օնուռ
19 հէսահսի պուռ տուռ : Հէմ հէր
ատէմ քի՝ Ալլահ օնա զէննկին-
լիք վէ զանխմէթ վէրտի, վէ օն-
տան հէմէյէ վէ հէվնէրինի ալմա-
զա վէ էմէյինաէն խոշհանմազա
գուարէմէ տէ վէրիր, պուռ՝ Ա՛լ-
լահ վէրկիսի տիր : Զնրա օ՛ Է՛օմ- 20
րիւնէն կիւնէհլէրինի չօգ խոՀ-
բընա կէՀէրմէզ · զնրա Ալլահ
օնա եիւրէք սիւրմէյէ նէ՞ էհվալ
վէրիր :

ՊԱՊ Զ

Կիւնէհլէն ալէընտա կէօր- 1
մէմ՛քի՝ պէլա վար, վէ ատէմ
իւզէրինտէ չօգ տուռ · Ատէմ 2
քի՝ Ալլահ օնա զէննկինէվ վէ
զանի ՀԷ վէ ի՛զէՀէ վէրիր, վէ
Ճանընընէն հէչ պիր արզուլատրը
չէյտէն եքսիքսիյի հօգ տուռ,
ամմա Ալլահ օնա՝ օնլարտան
հէմէյէ գուվվէՀ վէրմէզ, նէյսա
օնլարը եասանմընը քիմսէ եէր ·
պուռ պաԹընըզ՝ վէ ֆէննա տէրտ
պիր : Պիչի հիւզնէվա Թէվրիտ 3
հէԹսէ, վէ չօգ հընյսըր եչուսա,
վէ հընյսընընէն կիւնէհլէրի չօգ օՀ
սա, վէ Ճանընը հյլէքտէն սոյմա-
սա, հէմ տախի օնուռ մէզարը
օլմազտա, տէրիմ՛քի՝ վաղԹսընզ
անա բահմինտէն տիւչէն՝ օնտան
հյլի պիր · Զնրա պուռ՝ պաԹընը 4
լըգտա կէնիր, վէ գարանլըգտա
կիտէր · վէ տաը գարանլըգ նէյ
էօրմէթիւր · Պուռ՝ կիւնէհլէն կէօր- 5
մէմիսվ պիլմէյէ եսէ տէ, օպհ-
րինտէն զիյատէ բահաԹ տըր :
Վէ օ՛ խէվ քէրրէ պէն հընյ հա- 6
չտաա, վէ խայը կէօրմէսէ, հէ-
փիսի պիր մահալէ կիւմմէ՞զ մի :
Ատէմնն հէվ զահմէթի՝ աղընը 7
իչէն տիւր, վէ պուռ Ճիւմլէ ի-
լէ Ճան ույմազ : Զնրա ա՛լմինն 8
Ճահիլտէն նէ՞ արԹընը վար ·
հաչայանլար էօնիւնտե կէզմէյէ
պիլէն ֆագիրնին նէ՞ ֆայիհէսի օ-
լուր : Կէօզլէր նէ՞ կէօրմէք՝ Ճան- 9
տան արզուս էքմէքտէն էյի պիր·
պուռ տախի պաԹընըզ վէ հէՀ-

եչիւն չաղշմագ տըը ։
10 Նէ քի օլաճագ խսէ , ծնուն
ատը չօգտան գծնմուշ տուը , վէ
պիվնտան քի ինսան տըը , վէ քէն
տնսինտէն գուվվէթլի օլսըն խլէ
նիզա՝ էթմէյէ գատը տէյիլ
11 տիր ։ Պաթըւըըը չօղաւտան չօգ
էհյլէր վար խքէն , ատէմ նէ՞
12 գալը ։ Ձիւն քի հայաթտա ա
տէմ՝ կէօվկէ կիպի կէվլրտէյի
պաթըվ՝օմրիւնիւն ձիւմլէ կիւն
լէրինտէ խայը նէ տիր քի՞մ պի
լիր ։ չիւն քի ատէմ՝ կիւնէնլին
ալթընտա ծնտան ածնկրա նէ օ
լաճաղընը քի՞մ պիլտիրիր ։

ՊԱՊ Ի

1 Ի՛յի ատ խօշ եաղտան՝ վէ էօ
լնմ՛կիւնիւ ֆէյնէն տօղտուղտ
կիւնտէն էյի տիր ։
2 Եաս էվինէ կիթմէք՝ զնյա
ֆէթէվվինէ կիթմէքտէն էյի տիր։
զիրա հէր ատէմին ածնու պտ
տուր , վէ եաշայան ծնօ խաթըը
3 նա գօր ։ Գատավէթ՝ կիւրմէքտէն
խայրը տըը ։ զիրա զամնաք եիւղ
4 իլէ եիւրէք էյի օլտուր ։ Ա՛լմէք
րին եիւրէյի եաս էվինտէ՝ ամ
մա ձահիլէրին եիւրէյի չինվնք
էվինտէ օլտուր ։
5 Ա՛ք՛մին ա՛զարընը խյնթմէք՝
քէշնյէ ձահիլէրին թիւրքիւ
սիւնիւ խյնթմէքտէն խայրը տըը ։
6 Զիրա տիքէնլէրին սէոն թէնձի
րէ ալթընտա նիձէ խսէ , ձա
հիլէրին կիւրնուշիւ տէ էօյլէ տիր ։
7 պտ տախի պաթըւըըգ տըը ։ Հադ
գան զուր՝ ա՛լմի տէլի էտէր ,
8 վէ բիզվէթ՝ եիւրէյի պօզար ։ Պիր
չէյին ածնու՝ պաշանկրձընտան
խայրը տըը ։ վէ ատայրը լուշ՝
9 մաղրուր բուշտան էյի տիր ։ Բու
հօնտա՝ տարըըմտա ա՛ձէլէ էթ
մէ , զիրա տարըղընըգ՝ տիվանէ
լէրին գօյնունտա գարար գըլար ։
10 Նէ՞ օլտու քի՝ էվվէլքի կիւնլէր

չնմանիքնլէրտէն էյի խտ տէմ ։
զիրա պտ խուսուս եչիւն սօր
տուղտն՝ ի՛մ խլէ տէյիլ ։
11 Ի՛մ միրաս կիպի էյի տիր ։
վէ կիւնէչլի կէօրնչէրէ ֆայտէ
լի տիր ։ Զիրա ագչէնլին հնմա
12 չէսի կիպի ի՛մին հնմայէսիվար ։
պիվկի ֆաղրչէթի սահիպլէրինի
եաշատան՝ ի՛մ տիր ։
13 Աւտահըն եչինէ պագ ։ զիրա
օնուն էյտիկինի քի՞մ տօղրուչթ ։
մաղա գատը տիր ։ Էյլիք կիւ
14 նէնտէ խաշչան , վէ տէրա կիւ
նէնտէ տիգգաթ էյլէ ։ պտ
նու տախի Աւլահ պիր պիրինէ
միւսավի էյլէտի , պտ սէպէպ
տէն քի՝ ատէմ քէնտինտէն ածնկ
րա պիր չէյ պուլմայա ։
15 Պաթըւըղընմէն կիւնլէրինտէ
հէվիսինի կէօրտիւմ ։ սատըգ
վար քի՝ սատտագթը խլէ հէյաք
օլտուր , վէ ֆատըգ վար քի՝ եա
րատաղընը խլէ մուա՛մէր օլտուր ։
16 Փէք չօգ սատըգ օլմա , վէ
քէնտինի լաղըմընտան ղնյատէ
ա՛լիմ սայմա ։ նի՞չինէ քէնտինի
խարատ էտէսին ։ Փէք եարա
17 մադ օլմա , հէմ տիվանէ օլմա ։
նի՞չինէ վագթընի կէվմգտէն էօ
լէսին ։ Էյի տիր քի՝ պիրինէ
18 եաւրշասըն , հէմ օպրինտէն
տախի էվինի չէքմէյէսին ։ զիրա
Աւլահտան գօրգտն՝ հէվիսինի
տէն էդն չզգտ ։
19 Ի՛մ ա՛լիմ՝ չէհրտէ օլան օն
պէյտէն զնյատէ գուվվէթ վէ
րիր ։ Հագգտն եէրտէ սատըգ
20 սատէմ եօգ տուր քի՝ էյլիք էտիպ
կիւնտհ էթմէյէ ։ Հէմ եիւրէ
21 յինի հէվ սէօյլէնէն սէօզլէրէ
վէր մէ քի՝ գուլունուն սանա պէտ
տուա՝ էթտիյինի իչինէմէյէսին ։
Զիրա չօգ քէրրէ տախի եիւրէ
22 յին պիվկիր քի՝ սէն տէ զպրիլէ
րինէ պէտտուա՝ էյլէտին ։
23 Պունուն ձիւմլէսինի ի՛մ խլէ
սընայըպ՝ պէն ա՛լիմ օլուրում

ահաւիկ . ամմա օ՝ պէնտէն իրագ
24 օլտու : Իրագատաքի էէյին նէ ը
տուղունու՝ վէ փէք տէրին օլա.
25 նը քի՞մ պուլուր : Պէն էեւրէ.
յիմ լէվ տէօնտուի՛մ քի՝ ի՛մի վէ
ա՛գըլըըը պիլէյիմ , վէ թէֆ.
թիշ հաբէյիմ , վէ արայըմ , հէմ
տիվանէլիյին ֆըսդ՝ վէ մէճնու.
նունի՛էթ տէվլիվք օլտուղունու
26 պիլէյիմ . Իմտի պէն օ՛գաբը
յը էօլուճմանէն ամը պուլտում
քի՝ օնուն էեւրէյինտէ ալլար
վէ տուղագլար վէ էլչէրինտէ քէ.
մէնտէր վար . Ալլահ՛ըն հու.
զուրունտա էյի օլան՝ օնտան
գուրթուլուր . ամմա կիւնտ.
27 քեար օնա թուրթուլուր : Վա.
ի՛ղ տէր քի՝ Իչթէ պիր պիր հի.
սսալընը պուլմագ իչուն պուրնու
28 պուլտում . Օնու քի՝ ձանըմտա.
հա արայօր , ամմա պուլտմայօ.
րում . Էլքէք՝ պինտէ պիր պուլ.
տում . ամմա հէմ պունտարտա
29 պիր գարը պուլմասըմ : Իչթի
եալընըդ պունու պուլտում քի՝
Ալլահ տէմի տօղտու եարաթ.
ը , ամմա ընտար չօգ ֆինտըէր
արտընըտար :

ՊԱՊ Ը

1 Ո՞վտիմ կիսպի քիմ տիր , վէ տէօղ
թէֆիսրինի քի՞մ պիվիր . տահ.
միր ի՛մի օնուն ֆիւղունիւ բու.
շան հաբր , վէ [illegible]ղունիւն փէք.
2 լէյի տահյիվիր : Պէն փէրիմ ֆի՝
վտահշահըն էմրինի՝ պահտուտու
Ալլահ՛ըն էեմրինի տէպէլինտէն
3 կէօղէթ : Օնուն հուզուրուն.
տան կիթմէյէ տ՛ճէլ էթմէ . .
քէօթու իշտէ տուրմա . զիրա օ՝
4 հէր ի՛ն իսթէր նտէ հտէր : Փա.
տիշահ՛ըն տէօղու օլան էեւրտէ
հիւքիւմէթ վար . վէ օնա՝ Նէ՞
իշտէ յօրտուն քի՞մ տուչ պիվիր :
5 Ի՛մի տագլայան՝ քէօթու շէյէ
օղրատագ . վէ ա՛լիմին եիւրէյի՝

հէմ վագթը հէմ ուսըլուպու պի.
լիր : Զիրա հէր միւրատըն վագ. 6
թը վէ ուսըլուպու վար . զիրա ա.
տէմին քէօթիւլիւյիւ քէնտի իւ.
զէրինտէ տաղըր տըր : Ձիւն քի 7
օլաճագ շէյի պիլմէդ . զիրա
նտասըլ օլաճաղընը օնա էի՞մ նտա.
պէր տէէր :

Իուհա թէտալլուի էտէն ա. 8
տէմ էօգ քի՝ բուհու ալըդօյա ,
հէմ էօլիւմիւն կիւնիւնէ թէտալ.
լուի էտէն էօգ տուր . վէ ձէնք.
տէ սաղը վէբմէք էօգ տուր . վէ
ֆաարըդըգ՝ քէնտի սահիպլէրինի
գուրթարմագ : Պունուն հէվին. 9
սինի կէօրտիւմ՝ վէ կիւնէչէյն
ալլընտա օլան հէր իչէ եիւրե.
յիմի վէրտիմ . վագթը վար քի՝
տահմ ղայրի տահմի քէնտի պէ.
լասը իչիւն մուտտալաի օլուր :
Վէ պունուն իչէ կէօրտիւմ քի՝ 10
ֆաարըգլար կէօմիւլտիւկլէր , վէ
վարըպ տալղ մահալտէն կիթտի.
լէր , վէ պէյլէ իշկիթկլէրի չէհր.
տէ ունուտուլտուղար . պու տա.
խի պաճըլըդ տըր :

Ձիւն քի՝ քէօթիւ իչլէն իւզէրիւ 11
նէ թէղ հիւքմ օլունմագ , օնտան
էօթիւրիւ տահմ օղուլլարընըն
եիւրէյի՝ քէօթիւլիւթ էթմէք ի.
չէ տօղու տուր : Կիւնահքեար 12
եիւզքէրրէ եարատմազըդ էթ.
տէ՝ վէ օնուն է՛օմրիւ ուղուն օլա
տէ , եինէ պէն պիլիւրիմ քի՝ Ա.
լլահտան գօրգանլարա՝ օնուն
հուզուրունտան գօրգանլարա
խայր օլուր : Ամմա ֆաարըգա 13
խայր օլմազ , վէ է՛օմրիւնիւ ու.
զաթմազ . Ալլահ՛ըն հուզուր.
բունտան գօրգմայան՝ կէօրիւկ
կիսպի տիր :

Եէրին իւզէրինտէ իչիւնէն պա. 14
թըլըդ վար . եանի սաղըգլար
վար քի՝ ընտարա ֆաարգլարըն ի.
չինէ կէօրէ վագի՛ օլուր , վէ
ֆաարգլար վար էի՛ ընտարա սա.
ադգլարըն իչինէ կէօրէ վագի՛ օ.

լութ · ահաւիկ քեզ պուռ տասին
15 պաթըլըդ տըր : Վէ պէն չաղ
ըզլը մահ էթմիմ· զկրա ա-
ճեմի՝ կիւնէշին ալըճնատա էճմէք
վէ իչմէք վէ չաղ օլմագատան զայ-
րի էյի էչյ հօգ տուր · զկրա
Ալատըն կիւնէշ ալըճնատա ծնա
վէրտիյի էօմրիւնիւն կիւնէլին-
ատ՝ քէնտի զահմէթինատէն ծնա
պուռ գալը :
16 Իչլի պիլմէյէ՝ վէ էէր իւչէ-
րինատ իչէնէն էշըլըլ կէօրմէյէ
եիւրէչիմի վէրտիյիտատ , (չիւն
քի կէրէք կիւնահուզ կէրէք կէձէ
կէօզլէնմատ ուչգուր կէօրմէյէն
17 վար ,) օլտուր Ալատըն ճիւմլէ
իչինէն նազըր գըլըպ, վէ տահմ
կիւնէչին ալըճնատա իչէնէն իչի
պուռմագա գօտիր տէյիլ · զկրա
տահմ արտընագա չալըշըր տա
պուռմագ · հէմ տ՚ահմ տախի՝ պի-
լէյիմ տէր իտէ , պուռմագա գո-
տիր օլմագ :

ՊՂՊ Թ

1 Ո՚վ զկրա հէվի պուռնուս հէրէ-
յինի գօտուտ , վէ հէվի պուռնուս
Թէֆթիշ էթտիտ էի՝ տատրգալը
վէ տ՚ահմ ծնլարըն իչէրի
Ալատըն էվինատ տէր · տահմ
մուհատապէմ տէ տ՚ատավէթ տէ
պիլմէզ · հէվիսի էծնէլբինատ
2 տիր : Հէր չէյ՝ հէվիսինէ վիւ-
տավի վագի՝ օլուր · տատրգա վէ
ֆատըգա՝ էյիյէ վէ փաքա հէմ
նահրաքա՝ գուրպան էտնէչ վէ
գուրպան էթմէյէնէ վագի՝ օլան
ալը տիր · էյի՝ նէձէ իտէ , կիւ-
նահզաբար տա էչյէ տիր · էէմին
էտէն՝ էէմինատէն գօրդար կիպի
3 տիր : Կիւնէչին ալըճնատա հէվ
իչէնէն էչյատ քէօթիւ պուռ տուր
քի՝ ձիւմլէյէ վագի՝ օլան տիր
տիր : հէմ տահմ պուռ քի՝ տահմ
օլտուրտընէն հէրէյի քէմլիք ի-
չէ տօլու օլուտ՝ է՚օմրէրինատ
ծնլարըն հէրէյինատ տէլիլքատ,
վէ տահմա հօլուէրէ ենուչտ :
Չիրա հէվի հատայանլարա միւ 4
հագ օլան քիչինատէն՝ իւմմա վար ·
չիւնքի տիրի քէօրիքէ՝ հօլմիշարա
լանատատ էյի տիր : Չիրա հա 5
շայանլար՝ հօլձէքէլէրինի պի-
լիրէր · տահմա հօլուէր տիր
չէյ պիլմէզլէր , վէ ծնլարըն ար-
թըդ իւձրինէն հօգ տուր · զկ-
րա օնլարըն զկրի ուճուտուս-
լուր : Օնլարըն կէրէք մուհատ- 6
պէթի կէրէք ա՚ատավէթի կէրէք
հատատի՝ չօգատան մահվ օլտուս ·
վէ արթըդ ծնլարըն՝ կիւնէչինալ
Թըղնատա օլան հիչ պիր չէյտէ ե-
պէտէն հիսատի հօգ տուր :
Կինի էքմէյինի չաղուդ իլէ 7
եէ , վէ չարատպընը խօշ եիւրէք
իլէ եչ · զկրա Հալա Ալատ ա-
նէն իչէրինատէն բարի օլտուս :
Էնախալըրըն հէր վագթատա ատ 8
օլտուն · վէ պաչըն իւզէրինատէն
հաղ էքսիք օլմասըն : Պաթըլըդ- 9
ղընըն հէվի կիւնէչինատ՝ կիւնէ-
չինն ալըճնատա ատնա վէրտիյի
անէնէն պաթըդ է՚օմրինէն ձիւմ-
լէ կիւնէչինատ ահվալկինի գարը
իլէ է՚օմր սիւր · զկրա պուռ է՚օմր
տէ վէ կիւնէչինի ալըճնատա չէչ
ատյինի էմէյինատ հիսատէն պուռ
տուր : Իչէմէյէ էչինէն հէր պուռ 10
տուգտնատ գուվվէթէն իլէ իլէ ·
զկրա օլ կիթմէքատ օլտուգտէն
ախրէթատ՝ իշ վէ ֆիքիր վէ պիլ-
կի վէ ի՚լմ հօգ տուր :
Տէօնիւպ կիւնէչ ալըճնատա 11
կէօրտիւմ՚քի եօլ՝ ահյիրատնէչէրին
տէ յիլ տիր , վէ ձէհնք՝ գուվվէթ-
լէչէրին տէ յիլ տիր , հէմ տահմ
էքմէք՝ ա՚լիմէչին տէ յիլ , վէ
զէնկինլիք՝ տահմ ա՚լիֆչէրին
տէ յիլ , հէմ տահմ լութֆ՝ պիլ-
կիձէրին տէ յիլ տիր · իլա հէ-
վիսինէ վագթ վէ ֆուրսաթ վա-
րի՝ տիր : Չիւն քի տահմ քէնտի 12
վագթընը պիլմէզ · քէօթիւ ադա

Թուխուան պալըգլար կիպի վէ տուղղալա Թուխուան գուչլար կիպի՝ ատէմ օղուլլարը տա քէօ-
Թիւ վագԹաս ծնլարըն իւղէրի. նէ ափանկըզ սիւչիւնձէ՝ ծնլար կիպի տուղալա Թուխուլուլար:
13 Կիւնէչլին ալԹընտա պու Իլմի տախի կէօրտիւմ, վէ պանա պէօ-
14 յիւք կէօրիւնտիւ. Պիր քիւչիւք չէհր՝ վէ նէնտէ ազ ատէմ վար նախ. վէ իւղէրինէ պիր պէօյիւք փաստշահ կէչիպ՝ ծնու մուհասէ-
րէչէ ալը, վէ ծնա գարշը պէօ-
15 յիւք միԹէրիսէր եափար. վէ ծնատա պիր փագիր ա՛լիմ պու-
լունտու, վէ Իլմի նէ չհրի գուրԹարտը. ամմա պու փա-
դիր ատէմի՝ քիմսէ խաԹըրընա
16 գօմտար: Իմմի պէն տէսիմքի՝ Փագիրին Իլմի խօր կէօրիւնիւպ ծնուն սէօզլէրի սինկլէնմէդիսէ տէ, Իլմ գուվվէԹտէն էյի սիր:
17 Ա՛լիմլէրին եավաշ սէօյլէյի՛ն՝ սիվանէչէրէ հիքմէԹ ւ-
տէնին պարըշընտան բահար Իլ-
18 չիսիլը: Իլմ՝ ձէնգ ալաԹըն-
տան էյի սիր. ամմա պիր կիւ-
նահքեար՝ չօգ էյլիք վէյան է-
տէր:

ՊԱՊ Ժ.

1 Իօլմիւշ սինէքլէր՝ էձլատը-
նըն եաղընը փիհնա վէ մէքրուհ
գօգուրտա էտէր. աղ սիվանէչէք
տէ՝ Իմ վէ ԻղձէԹ նէչէ մի՛ԹէՀ-
2 պէր օլանը էօյլէ էփէր: Ա՛լիմին
նիւբէյի սաղընտա տըր. ամմա
սիվանէչին նիւբէյի սօլընտա
3 տըր: Հէմ տէ սիվանէ՝ եօլտա կիտէր իչէն, ա՛դը էքսիք սիր.
4 վէ հէվիսինէ՝ Տէլի տէր: Էյէր պէյին բուհու սէնին ա՛ԷյհինէՀ գաղըշըր նախ, մահալլինի պրագ-
մա. ղերա եավաշ ըզ՝ պէյիւք խաԹաղարը ԹէՀքին էտէր:
5 Կիւնէչլին ալԹընտա կէօրտիւ-

նէչէ՝ ատէմ քէօԹիւլիւք վար, եա՛նի՝ պէյլին հուզուրսուզտան չըգան եանկըզըդ: Տիվանէչիք պէօ-
6 յիւք էիւքսէքլիքլէրէ գօնուր. վէ ղէնկինէչէր ալաչագտա օթու-
7 րուր: Գուվվարը ալԹար իւղէ-
րինտէ՝ վէ պէյլէրին էէր իւղէ-
րինտէ գուվվար կիպի կէղտիյինի կէօրտիւմ: Ձուգուր գաղան՝ ի-
8 չինէ տիւշէր. վէ չիԹ եըգանը եը-
լան ըսըրըը: Թաշվար քէսէն՝ ծն-
9 լարտան ինձինիր. օտուն եարան՝ ծնտան ԹէՀլիքէյէ տիւշէր: Էյէր
10 ատմը քիւնա խէ, վէ գըվարը-
սընը սիւղԹմէդ խէ, օլատմ էչէնէն՝ գու վէԹ նէչէ զոր էթմէ-
լի. ամմա Իմ՝ Իլի պիԹիրմէյէ
11 Ֆայխաէլի սիր: Ընըան էյէր Հֆիսունչանմագտան էվվէչ ըսը-
րըը խէ, օլատմ Հֆիսունձուլյա
12 հաձէԹ գալմազ: Ա՛լիմին աղ-
զընըն սէօզլէրի ըսԹք տուր. ամմա սիվանէչին տուտուգլարը ծնու եուսաար: Ընտէն սոլզընըն
13 սէօզլէրինին խալԹիտասը՝ սիվա-
նէլիք սիր. վէ աղզընըն սօնու՝ քէօԹիւ սէչիլիք տիր: Հէմ տի-
14 վանէ՝ սէօզլէրի ջօղասըը. ա-
տէմ՝ օլաձագ նէ սիր պիլմէզ, հէմ օնատն սոնկրա օլաձագը օ-
նա քիմ խատաէր կաէր: Շէհրէկ
15 կիմէ՞կ սիլմէյէն սիվանէչէ-
րին զահմաԹի՝ քէնտիլէրինի եօ-
րար:

Վայ սանա եա՛ սիյար քի՝ փաստշահըն չօձուգ օլուր, վէ
11 սէրվէրլէրին սատպահտան Թա-
ա՛մ կաէրլէր: Նէ՞ մուԹլաա-
17 նա եա՛ սիյար քի՝ փաստշահըն էչրէֆ զաատ օլուր, վէ սէրվէր-
լէրին գուվվէԹ իչինէ վէ սէյիլ սէրխոչլուգ իչինէ վագԹընձա Թաա՛մ կաէրլէր:

Ձօղ Թէնապրլիք իլէ չաԹը
18 էձօքը. վէ ելէրին կէվչէքլիյի իլէ եվ տաՀար: ՁիյաֆէԹ
19 հուլմէք իչինէ եափարլար, վէ

շաբաթ է՝ մինչեւ շաղ հասը. ամ-
մա ագէն ձիւնկսինէ քեաֆին
սկը։
10 Փառիշահա՝ ֆիքբինաէ պիլէ
պէտտուա՝ էթմէ, վէ քէնաի եա-
թագ օտանտա զէնկինէրէ պէտ-
տուա էթմէ. զիրա կէօյիւն գու-
շու՝ օվ սէսի կէօթիւրիւր, վէ
գանատլար սահիպի՝ սէօզիւ խա-
պէր վէրիր։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Նոյեմ յինի սուլարըն եւ զիւ-
իւզէրինէ աթ. զիրա նէչէ կիւն-
էրտէն սօնկրա ծնու պուղտաճագ
2 սըն։ Եէտիյէ հէմ սէքիզէ տա-
խի փայ վէր. զիրա էէրին իւ-
զէրինտէ նէ պէյա օղտաղընըր
3 պիլմէզլէն։ Պուղութլար տօղու
օղուր էնէ, էէրին իւզէրինէ եաղ
մուր սէէքէրլէր. վէ աղաճ լօ-
տօսա էա փօրեասա տօղնու տիւ
չէր խսկ, աղաճ հէմման ալուշտիւ-
յիւ մահալտէ գալըր։
4 Իլուզկեաըրը կէօզէտէն էքէմէզ.
վէ պուղութլարա պագան պիչէ-
5 մէզ։ Սկն բիւղկեաըրն եօղու
հանկըսը օլտուղունու՝ վէ համի-
լէնին գարնընտա քէմիքըէրին
Ռնբոէպինի պիլմէտիյին կիսլի,
հէմիսինի եաբատան Ալլահըն
իշլէրինի տախի եօյլէ պիլմէզլին։
6 Սաապահլայըն Թօխուտունու էք,
վէ ախշամլայըն էլինի պէշ գօմա.
զիրա սէն պիլմէզլին պուննուն
հանկըսը խայրը օլաճագ, պու
մի եօխսա օ մի, եօխսա ևքինի
7 պիրտէն խայրը մը։ Չագդան
այտընըզդ էյի՝ վէ կիւնէչլի կէօղ-
8 մէք կէօղէրէ խօշ տուր. Ամմա
ատէմ չօդ էըլ եաշայըզ՝ ծնլա-
րըն հէմիսինտէն մէսրուր օլտա
տա, գարանըզդ կիւնէչլերինի տա-
խի խաԹըրնա կէԹիրմէլի, զիրա
ծնլար չօդ օլաճագ. հէմ կէչէն՝
պաԹըլըզդ տըր։

Էյ կէնճ լէյլէ՝ կէնճլէրինտէ 9
շաղ օվ, վէ էյիԹլի յինին կիւնէչ-
բինտէ եէւրէյին սէնի խօշտան-
տըրսըն, վէ կէօնկլիւնիւն եօվ
ետրընտա՝ հէմ կէօղէրինին կէօր-
տիյիս Ռուխգտէ եէւրիս. ամմա
պիլ քի՝ պունուն հէմիսինտէն
էօմիւրիս Ալլահ սէնի չէրտա՝ ԹԷ
կէԹիրէճէք։ Իմտի եէւրէյին 10
տէն գաստվէԹի կիտէր, վէ Թէ-
նինտէն քէօմիւվիյիս պրագ.
զիրա չօճուգլուգ վէ կէնճլիք՝
պաԹըլըզդ տըր։

ՊԱՊ ԺԲ

Ա է սէնի Եարատանը՝ կէնճ 1
լինինին կիւնէչէրինտէ խաԹըրն-
տա ԹուԹ, համան կիւնէչէր կէչ-
մէզտէն, վէ՝ Օնչարատան հաղը
էԹմէմ տէ յէճէյին եըլըսըր եագ-
լաչմազտան, կիւնէչ վէ այտըն- 2
լըդ վէ այ վէ եըլըտըզլար գարար-
մազտան, վէ եաղմուրտուն ար-
տընճա պուղութլար տէօնմէզ-
տէն, օվ կիւնտէ քի՝ էվինի պէք- 3
ճիլէրի տիԹրէյէճէքլէր, վէ
գուվվէԹ սահիպլէրի պիճքիլէ-
ճէքլէր, վէ խյիւտիւճիլէր՝ ա-
զալտըզդլարընտան նչէնճէյէն գա
լաճագլար, վէ վինճէրճէլէրտէն 4
պագանլար գարարաճագլար, վէ
տէյիրմէն Թաշընըն սէսի եա-
վաշնատըզը զէման՝ սօգագտա
գավուզլար գավանաճագլար.
վէ գուշուն էօմիւշիւ լէյլէ գալ-
գաճագ, հէմ հէվի մուսիգի գըզ-
լարը չէօքէճէքլէր. Հէմ հիւք- 5
սէքտէն գօրգաճագլար, վէ եօղ-
տա գօրգագ օլաճագլար, վէ
պատէմ Թէյրք օլունաճագ, վէ
չէքիրկէ աղզընըանաճագ, վէ նչ-
Թահ քէսիլճէք. զիրա ատէմ
էպէտի էվինէ կիտէր, վէ աղըս-
յընճըլար սօգագտա տօղուշաճագ-
լար. Թա կիւմիւշ Թէկ չէօղիւչ 6
մէշտէն, վէ ալԹունն քեասե գը-

րըլմաղտան, վէ տէսթի չէշտինն
եանընտա փարէլէնմէզտէն, վէ
գոյուտա տօլայ գըրըլմազտան։
7 Օլտէմ Թօփրագ՝ էվվէլէն օլտուղ
ղու կիպի՝ էերէ տէօնէէէք, վէ
լուհ՝ ծնու վէրէն Ա լլահա տէօ-
նէէէք։
8 Պաթըլըգլար պաթըլըգը՝
վա՛ղ տէսի՝ հէվիսի պաթըլը-
9 ըգ տըր։ Իմոի գալսը քի՝ վա-
ղ՛ը ա՛լիմ օլտուղունտան խալգա
ելինէ պիլիկի էշյէլէթտի. հէմ
թէքթիշ վէ թէքիէհհիւս էտիպ՝
10 չօգ մահէլէր թէվլիճի էթտի։ Վա-
ղ՛ը արատը քի՝ մադպուլ սէօզլէր
պուլա. վէ հաղըլան՝ տօղրու վէ
կէրչէք սէօզլէր տիր։

Ա՛լիմէրին սէօզլէրի էօյէնտը- 11
ըէլէր կիպի՝ վէ ճէմի՛յէթ սա-
հիպլէրինտէն մըխլանմըշ ի՛նը-
սէրլէր կի պի պիր չօպանտան լը-
ըէվհիշ տիր։ Իմոի գալսը քի՝ 12
օղլում՝ ծնըլարտան նասիհաթ ալ-
չօգ քէթաթ եափմանըն սօնու
եօգ տուր, հէմ չօգ օգուտագ՝
թէնէ զահմէթ տիր։

Հէվի պու սէօզլէն նէթիճէ- 13
սինն իչտիհլիմ. Ա լլահտան գօրգ,
վէ ծնուն էմրլէրինի տագլա, զի-
բա տէմմէ ֆարզ օլան՝ տալէթ պու-
տուր։ Չունա Ա լլահ հէր իչի հէր 14
կիշիլէ իլէ պէրապէր՝ կէրէք էյ-
յի կէրէք քէօթիյիւ չէրտա՛թէ
կէթիրմէճէք տիր։

ԻՍԱՅԻԱՅԻ ԻՍԱՅԻԱՍԻ

ԵԱԽՕՏ

ԵՐԿ ԵՐԿՈՒՑ

ԳԱՂ Ա

1 Սողոմոնուն իլահիլէր իլահի-
սի տիր։

Պէնի աղըզընդն էօփիւշէրի իլէ
էօփմէյուն. զիրա մուհտապիկ-
2 Թինն՝ շարտպտան էյի տիր։ Սէ-
նընդն ֆէֆ եաղընդըն բահհասը իսօշ
տուր. տադն տէօքիւլմիւշ եաղ կի-
պի տիր. ծնուն իչինն գըզըլար սէնի
3 սէվէրլէր։ Պէնի չէք, արատընճա
սէչյիրտէյիմ. փատիշահ պէնի
հաալվէթլէրինէ կէօթիւրտիւ. սէ-
նինն իլէ մէսրուր օլուպ՝ շաղ օլա-
լըմ. սէնին մուհտապկէթինի շա-
բատտան զի յատէ զիհըր եաեյիմ.
սէնի տօղտուղուդ իլէ սէվէրլէր։
4 Էյ Երուսաղէմին գըզլարը՝

կէդարըն չատըրլարը կիպի՝ Սո- 5
ղոմոնուն փէրտեյէրի կիպի պէն
համըր ամմա կիւզէլ իմ։ Պէննի 6
համըր օլտուղումա պաղմանի,
չիւն քի պէնի կիւնէշ եագտը.
անամընն օղուլլարը պանա զա-
ղապտանըդը, պէնի պաղլար պէք-
ճիսի էթմիյէր, վէ պէննիմ պա-
ղըմը պէքլէմէմիմ։ Պանա խա- 7
պէր վէր՝ էյ ճանըմընն սէվտիյի,
նէրէյէ նէ՞րէտէ օթլատըրսըն,
էյլէյին նէ՞րէտէ եաթըրըրսըն.
չիւն քի եօլտաշլարընդն սիւրիւ-
յէրի եանընտա՝ նի՞չիւն էէ՞ղէ-
էօրթիւլմիւշ կիպի օլայըմ։ Էյ 8
քէնանին պիլմէդ խանն՝ էյ գադը-
լարըն կիւդէլի, սէն սիւրիւյէրին
ա՛գապինճէ չըդ, վէ օղլտպշա-

բընը չօպանելաը օպալարընընեն հա-
9 Նընաա կիւթ Էյ սեվկիւլիւմ՝ սենի փարաւոնուն ա՛բապալա-
բընոպալի գըսրագլարա պէնկ-
10 զէթսիմ։ Եանագլարընն ինձու-
սիզնէրի իչէ՝ պէյնուն կէբտան-
11 լագլար իչէ կիւզէլ սիը։ Սանա կիւմիւշ փուլլար իչէ ալթունն զին-
ճիրլէր եավաձալագ՝
12 Փաղիչահ մէճլիսինտէ իբէն՝ պէնիմ նարտինիմ բալհաօրնը վէ-
13 րիը։ Սեվկիւլիւմ պաձա՝ միւր-
դի սաչի տէմէսի սիը. մէմէլէ-
րինին արասընտա կէձիլէ յէձէք-
14 Հասալպէմ պաձա՝ ենգադգի պաղլարընտա չինձա սալդըմը
կիպի սիը։
15 Իչթէ կիւզէլ սենն՝ էյ սեվկիւ-
լիւմ, իչթէ կիւզէլ սենն. կէ զ-
էրնին կէյէրճինլէրինդէ կիպի
սիը։
16 Իչթէ կիւզէլ սենն՝ էյ հապի պէմ, հէմ լաթիֆ սենն. տէօշէ-
17 յինիզ սաձի էէչիլ սիը։ Իվէ-
րիմիզնն մէրճէդլէրի էրզաէն՝ Թաձանլարընմըզ սէրվիլէրտէն
սիը։

ՊԱՊ Բ

1 Պէն Սարօնուն նէգըճին՝ վա-
սիլէրին սուսէնի իմ։
2 Տիքէնլէր արասընտա սուսէն նիձէ իսէ, գըզլար արասընտա
հապիպէմ էօյլէ սիը։
3 Օրմանլըն աղաձլարը արասըն-
տա էլմա աղաձընիձէ իսէ, սէվ-
կիւլիւմ՝ օղուլլար արասընտա
էօյլէ սիը. ծնուն կէօլկէսինտէ՝
հաղղ էաէրկը օճուրտում, վէ
մէյվէսի տիմաղըմա Թաճը տըր։
4 Պէնի զնյաֆէթին էվինէ կէ-
Թիրտի, վէ պայրաղը իչէրիմ-
5 ոէ մուհապպէճ իսի։ Պէնինէ-
ֆախսէր իլէ գուվվէԹլէնտիրին,
պէնի էզմալար իլէ գավլէնտին.
6 զևրա ա՛շգ խասԹաար իմ։ Սօլ
էլի՝ պաշըմըն ալԹընտա օլսուն,
վէ սաղը պէնի գուճաղլասըն։
7 Էյ Երուսաղէմ գըզլարը՝ սի-
զէ ձէյրանլար իլէ էահօու սահ-
րանըն կէյիքլէրի իլէ էէմին վէ-
րիրիմ, մահպուսլար քէնտիսի ս-
Թէսիյի զէմանտէք գալմըյընճա
յասընըզ, վէ ույանմալըմայընը-
նըզ։
8 Սեվկիւլիւմիւն սէսի սիր. կի-
Թէ պուճ՝ տաղլարըն իւզէրինտէն
սըչրայարագ՝ պայըրլարըն իւզէ-
րինտէն աԹլայարագ կէվլէյօր։
9 Սեվկիւլիւմ ձէյրանա՝ էահօու
կէյիք էավրուտունա պէնկզէ-
յօր. իչթէ հալա տիվարըմընզըն
արասընտա տուրույօր. վէնձէ-
րէվէրտէն պագայօր. գաֆիէ-
լէրտէն կէօրիւնիյօր։
10 Սեվկիւլիւմ ձէվապ էտիպ պա-
նա տէտի՝ քի՝ Գալզ սէն էա՛ հապիպէմ՝
էյ կիւզէլիմ, վէ կէլ. Ջէրա իչ-
11 Թէ դըշ կէչտի, էաղմուր կէչտի
կիԹտի. Եէրտէ չիչէքլէր կէօ-
12 բիւնիւը, պուտասմանըն վագԹը
էէԹիշտի. վէ տիյարըմըզտա
գումրունուն սէսի իշտիսի յօր.
13 Ինձիր աղաձը ինձիրլինի էէԹիշ
տիրէյօր. վէ տամալար չիչէք-
լէնիպ՝ բահչա վէրիյօր. գալգ
սէն էա՛ հապիպէմ՝ էյ կիւզէ-
ղէլիմ, վէ կէլ։
14 Էյ գայա գօվուգլարընտա՝ էա-
ղրալար սիլիքլէրինտէ օշաղ կէօյէր-
հինիմ՝ պաձա տիմանը կէօսԹէր,
պաձա տէտինի իչլէԹիր. զևրա
տէտին Թաճլը՝ վէ սիման կիւզէլ
սիր։ Պիղէ սիլէքլէրի՝ պալա-
15 րըմըզը պօզան քիւչիւք սիլէքլէ-
րի ԹուԹուն. չիէն պալալարը.
մըզ չիչէքլէնտի։
16 Սեվկիւլիւմ պէնիմ սիր, վէ
պէն ծնուն ում. սուսէնլէր արա-
սընտա օճլար։ Կիւն էօնձէյէ-
17 տէք՝ վէ կէօլկլէրը ուզանընճա
յատէք՝ տէօն էյ սեվկիւլիւմ,
վէ ԲէԹէր տաղլարընըն իւզէրին-

տէքն Ահէլայ՝ եա կէյիք եաւ
բուսու կիպի օվ :

ՊԱՊ Գ

1 Ձանըմըն սէվոխլինի կէձ-
էրաէ ոէօչէյիմ Լուզերնոէ ա-
բատըմ . ծնու արատըմա ծնու
2 պուլամատըմ : Հալա գալդայըմ,
վէ չէհրոէ սօգոդլարոա վէ մէյ
ոանըլարոա սօլաշայըմ , Ձանը-
մըն սէվոխլինի արայըմ . ծնու
արատըմ ոա ծնու պուլամատըմ
3 Պէնի չէհրոէ սօլաշան պէգչիլէր
պուլուոու . Ձանըմըն սէվոխլինի
4 կէօրոիւնիւնէզ միս ֆէֆխ : Օն
լարոան աղ իլէրի կէչոիյիմ կի-
պի՝ Ձանըմըն սէվոխլինի հէման
պուլուոում . ծնու ԹուԹոուում ,
վէ ծնու՝ Թա անամըն էվինէ վէ
վալոնէմին հալվէԹինէ կէօԹի-
5 րիւնձէյհաէք գէյվէրմէոիմ : Ւյ
Եբռուսաղէմ գըզլարը՝ սիզէ Ձէյ
բանլար իլէ եախօո սահրանըն
կէյիքլէրի իլէ էեմին վէբրիւմ ,
մահպուսուս քէնոիսի իաԹէոի
յի պէմանէոաէք գալարըմայաոը
նըզ , վէ օյանարըմայաոընըզ :
6 ԹիւԹիւն տիրէքլէրի կիպի
միւրի սաֆի վէ քիւնլիւք՝ հէր
կէօնէ ա՛ԹԹար սուՖուՖու իլէ
ԹիւԹսիւլէնմիշ՝ չէօլոէն շու ջը
7 գան քի՞մ տիր : ԻչԹէ Սողոմ-
նուն աէսիրի՝ քի՝ օնուն կէԹա-
ՖքնաօՈ Իսրայէլին Ձէպպարը
բընաան ալԹընը Ձէպպար վար .
8 Հէվիսի գըլըձաա եաՖըլմընը Ձէն-
կէ Թա՛կիմ՝ ալեումուշար տըր .
կէձէ գօրգուլարընաան՝ հէր պի
բինին գըլըձը պուսուու իւզէրին
9 ոէ տիր : Սողոմն փաոիշահ՝
քէնոինէ Լիբռանանըն աղաձա-
բընաան պիր ԹախԹը բէվնի
10 եաՖըը : Տիրէքլէրինի կիւմիշ
տէն՝ գօլլարը աղԹուՈաան՝ միս
տէրի էրղավանաան եաՖըը . Լ-
ջինէ՝ Էրռուսաղէմ գըզլարը մու
հաոպպէԹ իլէ նագէ Հէմիւէը լ-
տի : Ւյ Սիօն գըզլարը չըԹըն , 11
վէ Սողոմն փաոիշահը՝ անասը-
նըն ծնու կիւվէյիլիյի կիւնինէ-
տէ վէ Եիւբէյինին չաղլըղը կիւ-
նինոտէ Թաձնատըղը Թաձը իլէ
կէօրիւն :

ՊԱՊ Դ

1 ԻնԹէ սէն կիւզէլ սէն՝ եա՛
հաոպիպէմ , ԻնԹէ կիւզէլ սէն .
եաՇմաղընըն արատընտան կէօղէ-
րինն կէօյէրէնլէրինէն կէպի տիր .
սաչլարընն՝ Գալաատ տաղընտա
եաԹան քէչիլէր սիւրիւ սիւ կիպի
տիր : Տիւէրինն եայդանմագտան
2 չըգան դըրդըմընըզ սիւրիւ կիպի
տիր , քի ձիլտրըն էվլիսի էքիղ-
լի օլուոլ՝ ձնլարտա եավլուսուոլ
եօգ տուր : Տուտագլարըն աէ- 3
իվլէք կիպի՝ վէ սէջդէյինն կիւ-
զէլ տիր . եանագլարընըն իւս-
Թիւ եաՇմաղընըն արատընտան՝
նար վարէսի կիպի տիր : Պէչ- 4
նուն չըզ Ձէպէհանէ իչինն պինա
օլաձնմուշ ԴաւիԹ գուրչէսի կի-
պի տիր , քէ տնտա՝ հէվիսի Ձէպ-
պարլարըն սիվէրլէրի օլարագ
սէնն գալքան տաբլմըշ տըր : Իքի 5
Ո՛մՁէրնն՝ տուսէնլէր արատըն-
տա օվլաղընըր պիր չիՖԹէ էքիղ
Ձէյրան եավլուսուրը կիպի տիր :
Թա կիւն հաոնՁէյհաէք վէ կէօ- 6
կէր ուղանընՁայտաէք , պէն
միւրի սաֆինին տաղընտա՝ վէ
քիւնլիյինն պայրընտա կիւոէՁէ-
յիմ : Պիւտ պիւԹիւն կիւզէլ սէն՝ 7
էյ Հաոպիպէմ , վէ սէնտէ գու-
սուր եօգ տուր : Պէնիմ իչէ էվ- 8
բանտտան էյ կէլնն՝ պէնիմ իչէ
Լիբռանտտան կէլ . Ամանանըն
Թէփէ սինտէն՝ Սանիրին վէ Հէր-
մոնուն Թէփէսինտէն՝ արսլան-
լարըն լինէրինտէն վէ գաֆքան
ընրըն տաղլարընտան նաղար դըզ-
Նիւրէյիի ալընն՝ էյ կէլնն գըզ 9

դարբնոցաշեմ, կէօղէբինին պի-
բիսի լէյ՝ պայնուռնաս կէրտան-
լըգլարընըն պիրի լէյ Եիւբէյիմի
10 ալտըն։ Մուհաթպէթին նէ՛ կիւ-
ղէլ ալը՝ էյ կէլին գըզ գարընօց-
շըմ, մուհաթպէթին չարաթտան՝
վէ սէնին ֆըռ եալլարընըն բաի-
հասը ձիւմլէ պէհարլարտան նէ՛
11 էյի տիր ։ Տուռաթլարընտան
պաշ տամլայ՝ էյ կէլին · տիլինին
ալճընտա պաշ վէ սիւռ վար ,
վէ էվալայլարընըն բահասը՝ Լի-
բանանըն բահասը կիպի տիր ։
12 Կէլին գըզ գարընտաշըմ՝ գափա-
լը պաղչէ տիր · գափալը չէշմէ՝
13 միւրվիւռ փունկար տըր ։ Փի-
տանլարընն՝ նէֆիս մէյվէլէր իլէ՝
հինտալը վէ նարտինլէր իլէնար
14 պօսթանը տըր, նարտին վէ զաֆ-
րան՝ գամըշ վէ տարչին՝ հէրքիւն-
լիւք աղաճը իլէ՝ միւրվի սաֆի
վէ ո՛ւտ աղաճը՝ ձիւմլէ պաշ պէ-
15 հարլար իլէ , պաղչէյը չէշմէսի՝
ապուհայաթըն գոյուռսուռ վէ
Լիբանանտան ադան չայլար տըր։
16 Ույան էյ միւրեատ , վէ կէլ էյ
լօսօս , պաղչէմ էս ֆի՝ ծնլարըն
պէհարլէրի ագալար · սէվկիւ
լիւմ պաղչէսինէ կէլսին , վէ նէ-
ֆիս մէյվէլէրինի եէսին ։

ՊԱՂ Ե

1 Պաղչէմ կէլտիմ՝ էյ կէլին
գըզ գարընտաշըմ, միւրվի սա-
ֆիմի պէհարլէրիմ իլէ տէվէլը-
տիմ, կէօմէճիմի պալըմ իլէ եէ-
տիմ, չարաղըմը սիւսիւմ իլէ էչ
տիմ. եէյին էյ տօսթլար, ի-
չին, վէ մեսթ օլսուն էյ ահպապ-
լար ։
2 Պէն ույուրուսում, ամմա եիւ-
րէյիմ ույանըդ տըր · գափույու
չալան սէվկիւլիւմիւմ սէսի տիր ·
էյ հապիպիմ գըզ գարընտաշըմ՝
պանա աչ էյ կէօյէրճինլէր՝ վա-
քիզիմ · զիրա պաշըմ չիհտէն՝
քեաքիւլլէրիմ կէճէ տամլայը-
րընտան տօլմուշ տուր ։ Գաֆ- 3
թանըմը սօյունտուսում, օնու նի՞-
ճէ կիյինէյիմ · պայգլարըմը
եայգատըմ, օնլարը նի՞ճէ քիր-
լետէյիմ ։ Սէվկիւլիւմ էլինի տէ- 4
լիքտէն ուղաթտը · վէ օնատան էօ-
թիւրիւ պաղըլարըմ հարաքէթէ
կէլտի ։ Պէն գալգտըմ՝քի՝ սէվ- 5
կիւլիւմէ աչայըմ, վէ էլէրիմ
տէն միւրվի սաֆի՝ վէ վարմադ-
լարըմտան սիւրկիւլլէրին Թու-
թամադլարը իւզէրինէ սըզան
միւրվի սաֆի տամլատը ։ Պէն 6
սէվկիւլիւմէ աչըմ, ամմա սէվ-
կիւլիւմ չէքիլմէյ կիթմիշ իսի · օ
սէօյլէյինճէ՝ ճանըմ պայըլտը ·
օնու արատըմ. ամմա օնու պուլ-
մատըմ, օնու չաղըրտըմ՝ ամմա
պանա ճէվապ վէրմէմի ։ Շէհր- 7
սէ տօլաշան պէքչիլէրը պէնի
պուլտուլար · պէնի վուրտուլար,
պէնի եարալատըլար · հիսարըն
պէքչիլէրի իւզէրիմտէն նիգա-
պըմը գալըրըրլար ։ Սիրդ նէ- 8
մին վէրիրիմ՝ էյ Երուսաղէմ
գըզլարը , էյէր սէվկիւլիւմիւ
պուլուր իսէնիզ , օնա խապէր
վէրէսինիզ քի՝ պէն ա՛շգ խաս-
թատը իմ ։
Էյ գարընտաշըմ՝ կիւզէլ՝ այնին 9
սէվկիւլիւմտէն ղայրէ սէվկիւլիւ-
մէն նէ՞ ֆարգը վար · սէնին
սէվկիւլիւմտէն ղայրէ սէվկիւլիւ-
մէն նէ՞ ֆարգը վար քի՝ պիզի
պէօյլէ եէմին վէրիրսին ։ Սէվ 10
կիւլիւմ պէյազ վէ գըրմըզը տըր,
օնպինտէ մէշհուր տուր · Պաշը 11
խալըս ալթունա տըր , քեաքիւլէ-
րի վէրճէնի՝ գուզղունա կիպի գա-
րա տըր · Կէօզլէրի տուռ սէվկիւլէրի 12
եանընտա՝ սիւռմէ լիքէ եայգանմըշ
տօլղունա տուռսուր եանընտա օֆթուռ-
րան կէօյէրճինլէր կիպի տիր ։
Եանագլարը պէհալ ֆիտանլըղը 18
կիպի՝ ըՙթըրլէր եասաղլարը
տըր · տուռտաղլարը՝ ագան միւռ-

րև սաՀի տամեայն սուսէնէէր
14 տիր. Էլէէրի՝ Թարսիս Թաշէէրի
մէխեանմէշ ալԹուն էիւղլուքէէր
տիր. գարնը կէօք եա՛գուԹ իւէ
գաւէզը իշէնմիշ ՓիլիՏէի տիր.
15 Պալաըրլարը՝ խասս ալԹուն գա-
յիսէէրը իւղէրինաէ ԹէմՀլէն-
միշ մէրմէր տիրէքլէր տիր. սի-
մասը Լիբանան կիպի՝ էրզէր կէ-
16 պի մաւԹաը տըր. Տիմաղը
ԹաԹը՝ վէ քէնտիսի պիւսպիւ-
Թիւն արզուՀնա տիր. Հ՚յ Ե-
րուսաղէմ գըղլարը՝ սէվկիլիւմ
պուր՝ վէ մահպուսպումպուր տուր։

ՊԱՊ Զ

1 Սէվկիլիւն նէ՞րէյէ կիԹաի՝
Հ՚յ գարըլարըն կիւղէլի. սէվկիլ-
լիւն նէ՞րէյէ տէօնտիւ, վէ օնու
սէնին իլէ արայալըմ։
2 Սէվկիլիւմ պաղէսխինէ՝ պէ-
հար ՓիլտանըզԹարընա հնտի՛քի՝
պաղէէրաէ օԹայա, վէ սու-
3 սէնէր տէվէիրէ։ Պէն սէվկիլ-
լիւմիւն իմ, վէ սէվկիլիւմ պէ-
նիմ տիր. օ՛ր՝ սիւսէնէէրաէ օԹ-
լաարը՝։
4 Թէրսա կիպի կիւղէլ սին՝ Հ՚յ
Հասիպէմ, Երուսաղէմ կիպի
տիլպէր սին. ա՛էէմտարլար կիպի
5 հ՚յ այէԹմի սին։ Ւօնիւմտէն կէօղ
էէրինի տէօնտէր, զիրա օնլար
պանա զալիպ օլտու. սաջլարըն՝
Գաղաաջա եաԹան քէչիլէր
6 սիւրիւսիւ կիպի տիր։ Տիլէէրին՝
եայգանմագտան ջըգան տիշի գօ-
յունլար սիւրիւսիւ կիպի տիր,
քի օնլարըն հէվիսի էքիղլի օ-
լուսա՝ օնլարտա եավրուստուղ էօգ
7 տուր։ Եանագլարընըն լեսԹիւ՝
եաշմաղընըն արասընտան՝ նար
8 փարէէրի կիպի տիր։ Մէվնքե-
լեր ալԹմըզ՝ վէ օտալըգլար սէք-
սէն տիր. վէ պաքիրէ գըղլարըն
9 հիսապը եօգ տուր։ Պէնիմ հէօ-
յէրձինիմ՝ փաքիզէմ պիր տիր.
անասընըն պիրիձիյի՝ վալեհէսի-
նին սէվկիլմիշ տիր. օնու գըղլար
կէօրտիւլէր, վէ օնա՝ նէ՛ մէԹլէու
տէսիլէր, ռէվնքեէլեր վէ օտալըգ-
լար տահի օնու մէտհ եՀԹսիլէր։
Պու սէհէր կիպի պագան՝ այ կի- 10
պի կիւղէյ կիւնէհ կիպի փաք՚ա՛-
լէմտարլար կիպի հ՚յայէԹլէու օ-
լան քի՞մ տիր։ Ճէվիզ պաղէսխի- 11
նէ հնտիմ՚քի՝ վատինին եէհլիլի-
յինի հէօրէյիմ, ասմա Փիլիս-
լէնտի մի՝ նար էիւէքլէնտի մի պա-
գայըմ։ Պէն պիլմէզ էքէն, Ճա- 12
նըմ պէնի պէյնի հԹպա՛սը գօ-
չուլարընա գօտու։ Տէօն՝ տէօն 13
Հ՚յ Սողոմոնը, տէօն՝ տէօն, վէ
ատնա նազար հատէլիմ.

Սողոմոնըյա՝ նի՞չիւն իքի պէօ-
լիւք բագըլարա կիպի նազար հ-
տէրսինիզ։

ՊԱՊ Է

1 Ա՚հայգլարընը՝ այագ գապը իլ-
լէ նէ կիւղէլ տիր Հ՚յ պէյ գըղը,
գալէալարընըն էէվրէսի՝ ուսԹատ
էլէէրի իշի կէրտանըզգլար կիպի
տիր։ Կէօպէյին՝ շէրպէԹի էք- 2
սիքսիզ միատէվվէր Թատ՝ գար-
նըն սուսէն իլէ էէվրիլմիշ պուղ-
տայ էըղընը ինպէ տիր։ Իքի մէ- 3
մէէրին՝ պիր էինԹի էքիղ ձէյ-
րան եավրուլարը կիպի տիր։ Պոյ- 4
նուն ՓիլՀ տիշի գուլլէ կիպի՝ կէօղ-
լէրին Եսէբոնտա ԲաԹրաբբիմ
գափուսու եանընտաքի Հավուղ-
լար կիպի՝ պուրնուն Դամասկո-
սա տօղրու պագան Լիբանանընը
գուլլէսի կիպի տիր։ Իւղէրինաէ 5
տաշընն Կարմէղոս կիպի՝ վէ պա-
շընըն ղիւՀիլիս Հրղավան կիպի
տիր. փատիշահ՝ քեաքիւլլէրինէ
պաղլը տըր։ Հ՚յ մահպուսպէ՝ զա- 6
րիՓլիքլէրը իլէ նէ՛ կիւղէլ վէ
նէ՛ լաԹիֆ սին։ Պու սէնին պօ- 7
չուն խուրմա աղաճընա՝ վէ մէ-
մէէրին սալգըմլարա պէնկզէր։

8 Տէտիմ՝քի՝ խուրմա աղաձընա չը-
պայըմ՝,ծնուն տալըրընա հասիը
շայըմ. հէմ հալա մէմլէկէ լեն տա-
մա տալգըմլարը կիպի՝ վէ պուր
նուննուն բահհասը էլմալէր կիսկի
9 օլա. Հէմ տիմաղըն՝ սէվկիւլեամ
եչնուն տողուռ ագըլ մախսուրլա-
րըն տուտագլարընա սիւրմէյէն
էլի շարադ կիպի տիր։
10 Պէն սէվկիւլեամիւն իմ, վէ օ-
11 նուն արղըսուռ պանա տըր։ Կէլ
սէվկիւլեամ՝ տահրայա չըգալըմ,
12 չարադագլարտա կէձկէլէյէլիմ։ Տա-
պահլայն պադըշարա վարալըմ. տա-
մա փիլիսլէնտի՞ մի՝ չէչէյլի ա-
չըլըը՞ մը՝ նարըսր չէչըբէնտի՞ մի
պադալըմ. մուհադապկէմիի տա-
13 նա օրատա վէրէյիմ։ Եհպրուհ-
լէր բահհա վէրտի. հէմ դափու-
լարըմըզտա էմ սէվկիւլեամ՝ սէ-
նէն էլհան կէրէք եէնի կէրէք ես-
քի՝ հէր նէյ մէթաէն տադլամըշ
ըմ։

ՊԱՊ Ը

1 Ի՞օղլայը անտըն մէմլէկէթի
էնմիշ դարընտաշըմ կիսկի օլա կ-
սէն. սէնի սէվսրըտա պուլունը.
Ձա էօփէր խոմ՝ պէնի Թահ
2 գիր էթմէղէր խոմ։ Էնճինէ
սէվսէպ սէնի անտըն էվինէ
կէօմիւրիւր խոմ՝քի՝ պանա էօյ-
ըհտահին. տանա պահարը շա-
րատտան՝ նարըմըն չիրտաբընտան
3 իչերիր խոմ։ Սօր էլի պաշըմ
ալթընտա օլուսա՝ տադը պէնի պու-
Ձադըր խոմ։
4 Ի՝Յ Երուսաղէմ գըղըտը՝ սի-
զէ եէմին վէրիրիմ՝քի՝ մահպու-
պու Թա օ իսթէհիլի զէմանէ-
տէք ոչխանտըրտայասընըզ, վէ
գալըրտայասընըզ։
5 Ձէօլտէն՝ շու սէվկիւլեսի-
նիւն իւզէրինէ տայանարագ չը-
գան քի՞մ տիր. սէնի էլմա տաղ-
Ձընըն սլթընտա ոչխանտըրտըմ.
6 անան սէնի օրատա Թէվհիտ էյ-
լէմէ, վալհանէ սէնի օրատա տո-
ղուրտու։ Պէնի եէրէքլինէն իւ-
զէրինէ միւտր կիսկի՝ գօլտունուն
իւզէրինէ միւտր կիսկի գո. զիրտա
ա՝ձդ էօլիւմ կիսկի գավի՝ վէ հա-
սէտա մէղտար կիսկի սէրԹ տիր. օ-
նուն ա՝լէվի վէրք չէհտա աԹէհ
ա՝լէվի տիր։ Ա՝ձդը՝ չօգ սուլտ
սէնտահբամէյէ գասիր ատ յիչ,
վէ ըրմագլտր ծնուս զարդ հահ-
մէղ. պիր քիմսէ ա՝ձդ իչինէ հ-
վինէն հէվի մալինի վէրսէ, օ-
նու պիրքիւլէյէ իսօր կէօրիւր-
լէր։
8 Պիր քիւչիւք գըղ գարընտա-
շընդ վար, քի ծնուն մէմլէկէն
եօզ տուր. գըղ գարընտաշընդ
իչինէ՝ ծնուն հադգընտա սէյ-
լէնտիյի կիւտահ նէ՞ էյլէյէյիմ.
9 Էյէր հնար օլա խոմ, իւզէ-
րինտէ պիր կիւմիւշ գուլէ պի-
նա էտէր խոմք. վէ էյէր գա-
վուս օլսա խոմ, ծնուն իւզէրինէ
էրզ ԹախԹասը գափլար խոմք։
10 Պէն գալէ՝ իմ, վէ մէմլէկէրիմ
գուլէ կիսկի տիր. օվ զէմանի օ-
նունն նագարընտա սէլամէԹ պուլ-
մուշ կիսկի օլտուս։ Բաղտսանն-
11 սա Սողոմոնուն պադը վար խոմ.
օվ պադը պէքչիլէրէ վէրտի.
հէր քէս՝ միլէսի իչինէ պէնգը-
Թա կիւմիւշ կէՆէրտի։ Պէնիմ
12 պադըմ քէնտի էօնէմտէ տիր.
Ես՝ Սողոմոն պէնի սէնինի՝ վէ ի-
քի եիւզիւս ծնուն մէյվէսինի պէք-
լէյէնլէրինի օլա։
13 Ի՝Յ պադէլէրտէ ոլաքին օլան
գըղ՝ եօլտաշլար սէնինի սէսինէ
գուլագ վուրուրլար. պանա գա-
խի լիւԹիհը։
14 Թէվ օվ՝ ի՝Յ սէվկիւլեամ, վէ
պահարլար տադլարընդնի իւզէ-
րինտէ Ձէյրանա՝ էախօտ կէ-
յիքլէր եամլուսունա պէնիկէր
օվ։

ԱՄՈՍ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ԱՄՈՍԻ որ եղաւ ի Թեկուայ՝ զոր տեսանէր վասն Իսրայէլի՝ յաւուրս Ոզիայի թագաւորի Յուդայ, եւ յաւուրս Երոբաամայ որդւոյ Յովասայ թագաւորի Իսրայէլի՝ երկու ամ առաջի երկրաշարժին։

2 Եւ ասէ. Որոտայ Տէր ի Սիովն, եւ ի Երուսաղէմէ տացէ զձայն իւր, եւ սգասցին հովիտք հովուաց, եւ չորանասցի գագաթն Կարմեղոսի։

3 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Դամասկոսի, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ կալան զԳաղաադ երկաթեայ սայիւք։

4 Եւ առաքեցից հուր ի տունն Ազայելի, եւ կերիցէ զպալատս Ադադայ։

5 Եւ կոտրեցից զհաստատութիւն Դամասկոսի, եւ կորուսից զբնակիչս ի հովտէ Ադամայ, եւ զկոչեցեալս գաւազան ի տանէ Եդեմայ, եւ գերեալ տարցի ժողովուրդ Ասորւոց ի Կիր, ասէ Տէր։

6 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Գազայի, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ գերեցին գերութիւն ամենայն, առնել զնոսա ի Եդոմ։

7 Եւ առաքեցից հուր ի պարիսպս Գազայի, եւ կերիցէ զպալատս նորա։

8 Եւ սպասցէ զԱզովտացին ի նմանէ, եւ զկոչեցեալս գաւազան ի տանէ Ասկաղովնի, եւ դարձուցից զձեռն իմ ի վերայ Ակկարոնի, եւ կորուսցէ զմնացեալսն Փղշտացւոց, ասէ Տէր Աստուած։

9 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Տիւրոսի, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ մատնեցին զգերութիւն ամենայն ի Եդոմ, եւ ոչ յիշեցին զուխտ եղբարց։

10 Եւ առաքեցից հուր ի պարիսպս Տիւրոսի, եւ կերիցէ զպալատս նորա։

11 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Եդոմայ, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ հալածեաց զեղբայր իւր սրով, եւ ապականեաց զողորմութիւն իւր, եւ պատառեաց ի բարկութեան իւրում յամենայնի, եւ զսրտմտութիւն իւր պահեաց յաւիտեան։

12 Եւ առաքեցից հուր ի Թեմանի, եւ կերիցէ զպալատս Բոսորայ։

13 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց որդւոցն Ամմոնի, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ պատառեցին զորովայնս հղեացն Գաղաադայ, զի ընդարձակեսցեն զսահմանս իւրեանց։

14 Եւ բորբոքեցից զբոց ի պարսպի Հռաբբայ, եւ կերիցէ զպալատս նորա ի գոչիւնի յաւուր պատերազմի, ի հողմոյ ի յաւուր փոթորկի։

15 Եւ գերութիւն նորա երթիցէ ի Մելքոմ, նա եւ իշխանք նորա միանգամ, ասէ Տէր։

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Մովաբայ, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ այրեաց զոսկերս թագաւորին Եդոմայ ի կիր։

2 Եւ առաքեցից հուր ի Մովաբ, եւ կերիցէ զպալատս Կարիաթայիմայ, եւ մեռցի Մովաբ ի գոչիւնի, ի հնչմանէ փողոյ։

3 Եւ կորուսից զդատաւորն ի մէջ նորա, եւ զամենայն իշխանս նորա սպանից ընդ նմա, ասէ Տէր։

4 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Յուդայ, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ անարգեցին զօրէնս Տեառն, եւ զպատուիրանս նորա ոչ պահեցին, եւ մոլորեցուցին զնոսա կուռքք սուտք, զորս հետեւեցան հարքն նոցա։

5 Եւ առաքեցից հուր ի Յուդա, եւ կերիցէ զպալատս Երուսաղէմի։

6 Այսպէս ասէ Տէր. Վասն երից անօրինութեանց Իսրայէլի, եւ վասն չորից՝ ոչ դարձուցից զնա. վասն որոյ ծախեցին արդարն արծաթոյ, եւ զաղքատն փոխարէն կոշկաց։

7 Որ կարկատեն զգլուխ աղքատաց ի հողոյ երկրի, եւ զճանապարհ հեզից խոտորեցուցանեն. եւ մարդ առ հայր իւր մտանէ առ պատանին, պղծել զանուն սրբութեան իմոյ։

8 Եւ ի վերայ հանդերձից գրաւականաց հանգչին առ ամենայն զոհարանաւ, եւ զգինի տուգանաց խմեն ի տան աստուածոց իւրեանց։

9 Եւ ես կորուսի զԱմովրհացին յերեսաց նոցա, որոյ բարձրութիւն իբրեւ զբարձրութիւն եղեւոց էր, եւ զօրութիւն նորա իբրեւ զկաղնեաց. եւ կորուսի զպտուղ նորա յերկնից, եւ զարմատս նորա ի ներքուստ։

10 Եւ ես հանի զձեզ յերկրէ Եգիպտացւոց, եւ տարի զձեզ ի տունս անապատի քառասուն ամ, ժառանգել զերկիր Ամովրհացւոց։

11 Եւ յարուցի ի որդւոցն ձերոց մարգարէս, եւ ի պատանեաց ձերոց նազովրեցիս. ոչ այդպէս է, որդիք Իսրայէլի, ասէ Տէր։

12 Եւ տայիք զնազովրեցիսն գինի, եւ մարգարէիցն պատուիրէիք՝ եւ ասէիք. Մի՛ մարգարեսջիք։

13 Ահա ես ծանրանամ ընդ ձեզ, որպէս ծանրանայ սայլ լի հնձանաւ։

14 Եւ կորնչեսցի ապաստան ի փութկոտէ, եւ զօրաւորն ոչ զօրասցի զօրութեամբ իւրով, եւ հզօրն ոչ ապրեսցի զանձն իւր։

15 Եւ կալեալն ի նետաձգաց ոչ կացցէ, եւ արագավազն ոչ ապրեսցի, եւ ձիաւորն ոչ ապրեսցի զանձն իւր։

16 Եւ հզօրն ի սրտի իւրում անդէն մերկասցի յաւուր յայնմիկ, ասէ Տէր։

մազըդ իչէմէքտէն ֆէրաղաթ
17 կէլին · էյլէք էթմէյէ էյրէ-
նին , հագդը արայըդ՝ մարդամա
ազղուլըդ կալին · էօքսիւզլէն
էրաա՛թընը կէօրիւն , տուէ գա-
րընըն տա՛վասնա պագըն :
18 Չալա կէլին վէ միւպահիակ
էաէլիմ՝ տէյը Բատպ . էյէր
կիւնահլարընըդ գըրմըդ կիպի և
սէ՝ գար կիպի ազարաճագլար ,
էյէր ալ կիպի գըրմըդը իսէէլէր՝
եաղմաղը կիպի պէյազլամագլար
19 տըր : Էյէր սիդ դայիւ օլար
ուէ՝ լեռաա՛թ եաէր իսէնիդ ,
էէրին նէյլէմէնիկ եէյէնէքքի-
20 նիդ : Ամմա էյէր իմ՛թինա՛ է-
տէր տէ՝ ա՛սը օլար իսէնիդ ,
սիդի գըրըճ եէյէնէք տիր · չէն
քի՛ Բատպըն ազղը սէյլէսի :
21 Օլ կիւն չէհր՝ նէ՞ վէճ իչէ
ֆահիչէ օլտուլ · չէրիա՛թ իչէ
տօլու օլըա՛դ՝ օնտա ատատագաթ
ասքէնն եաի , ամմա չիմի գա-
22 թիչլէր ճէչէ՛նը տըր : Կիւմիւ-
չիէն ձիւրիւֆէ ասէօնիւ , չա-
րսապըն սուս իչէ գարըչմըչ տըր :
23 Սէրվէրլէրին ա՛սը՝ վէ խըրսըզ-
լարընն եօղտաշը տըր , ձիւմլեսի
բիչիլմէթ սէվիա՛դ՝ ի՛վազ ատրընձնա
կիտաէր · էօքսիւզլէն չէրաա՛թը-
նը հէօրէտլէր , վէ տուէ գարը-
նընն ատ՛վասը ՚ն՛ըտրա վարմազ :
24 Օնուն իչիւն Իսրայէլին գա-
սիրն ա՛ղբէրլէրին Բատպը Ե-
հովանըն սէօզիւ պա՛ս տուր · Էյ-
վահ՝ խաստիմ՛էրիմտէն կօճ ալա-
ճաղլար՝ վէ սիւչմէնլէրիմտէն ինի-
25 թիպամ ալաճաղլար : Վէ կէլմի
սէնին իւզէրինէ չէվրէսի՝ սէնին
ձիւրիւֆիւնիւ պօրա իչէ կիպի
փաթէէյէ ճէչիմ՝ վէ հէրի գաչա-
26 լընը կիտաէրճէչիմ : Վէ սէ-
նին հաքիմլէրինի էվվէլքի պի՛
հէմ միւչիւէլլէնի իչէտէ և պի՛
տէօնտէրճէչիմ . օնտան սոնի-
քա սանա՝ Սաղըդ չէհր՝ էմին
27 չէհր չաղըրլաճագ տըր : Սիոն
չէրաա՛թ իչի՝ վէ օնուն տէօնէն
էսիրլէրի սատատագաթ իչի փիտա
օլունճագ : Ամմա գատպահլէ- 28
ընըր իչի կիւնահքէարլար՝ պէր-
լիքտէ գըրըլաճագլար , վէ Բա-
պը թէկրը տանըլէրտէն էքսիլճէք-
լէր : Չիրա արզիւլէսի յինիդ 29
մէչիլէրտէն ուէթանաճագլար ,
վէ սէչիլմիչլէրտէն
ա՛րընաճագընըդ : Չիրա էափ- 30
րընը սէվմէդ մէչի կիպի՝ վէ
սուրու օմայան պաղչէ կիպի ս-
լաճագընըդ : Վէ գուվվէթլի 31
օլան իսէթիւպիւ կիպի՝ վէ ա՛-
մէլի գըրըճըմ կիպի օլաճագ ,
վէ իչիսի պէրտէն տանաճագ ,
վէ սէօնտիւրէն օմմայաճագ տըր :

ՊԱՏ Բ

Յուդա իչէ Երուսաղէմտագ 1
դընա Ամմա ազղա նայիլինի
վահիտէ կէօրտիւչիւ սէօզ սիւր :
Վէ վագի՛ օլաճագ՝ սոնկ կիւն 2
չէրտէ՝ Բատպ էվինին տաղը՝
տաղլարընն պաճընտա գույմ՛օլա-
ճագ , վէ պայըրլատան եօղա-
րը գաչաճագ տըր · վէ հէպ
Թայիֆէչէր օնա իչէչէքչէր ,
վէ չոք գավմէրը կիտիպ տէչ- 3
ճէքչէր չէ՛ն կէլին Եհովանընն
տաղընտա՝ Յաղոբ Աղահընընն է-
վինէ չոգալըմ՝ վէ պիղչէ քէնտի
եօլլարընը էույրէտէ , վէ օնուն
Թայիղլէրինտէ էեւրիւչէլիմ .
ղիրա չէրի՛թ Սիոնտան՝ վէ
Բատպըն սէօզիւ Երուսաղէմտէն
չըգաճագ : Վէ Թայիֆէչէրին ա- 4
րասընտա չէրաա՛թ կէօրէճէք ,
վէ չոք գավմէրին Թէքթիր էտէ-
ճէք . վէ օնլար գըլըճ՛լարընը
սափանլարընա՝ վէ մըղրագլարընը
Թըղըհանլարընա սէօյճէճէքչէր .
Թայիֆէ Թայիֆէյէ գըլըճ՛գավ-
սըրմայաճագ , վէ արԹըդճէնչէ
էույրէնմէյճէքչէր :
Էյ Յաղոբ էվի՝ կէլին Բատպ- 5

պըն ըլլաղնաա նիւթիչէլլիմ։
6 Ձիւն քի սէն դաւվրնը՝ ցակրը
էվինի պուդտըն. զիրա կիւն.
տօղաւաւ պէ-չէ-ձէ-ւէրէ իւէ տօղ-
տուալար, վէ փղշտլար կիսի
տահնարլար օղտուլար. հէմեաա
ղուէլլարը իւէ իթթիֆագ եթ-
7 սիլէր։ Վէ ընդարըն տիչարը
կիւմիւշ վէ ալթըն իւէ տօղտաւ.
վէ իւաղնէչէրինին նիհայէթի
եօգ տուր։ Հէմ տիչարը աթ-
լար իւէ տօղտաւ, վէ ա՛րտագլա-
րընըն նիհայէթի եօգ տուր։
8 Վէ տիչարը փուեթլար իւէ տօղ-
տաւ. եւնէրինին ա՛մէլինէ՝ փար-
մագլարընըն եամփըղը չէյէ
9 ուէմաե գըլմըլար։ Վէ էռնա
քիչի էնգաթիւ, վէ քիչիղտաե
ալըշդանաը. իմմի ընդարա
ա՛իվ եթմէյէէքէնին։
10 Իսդպէն գօրգաւտաւ նիւզիչ-
տէն վէ ծնուն ա՛զամէթինին ձէ-
լալինտէն գայտայտ կիր, վէ թօփ-
11 րադտաա կիզէն։ Ասէմին նիւ-
ձէ կէօզլէրի ալշագլանմադ,
վէ ինսանլարըն քիչիրի չէօքէմէք
տիր. վէ օղ կիւնտե եալընըզ
12 Իսդպէ նիւմէլէմէք։ Օղիրա ա՛ռ-
քէրլէր Իսդպէնընն կիւնիւ՝ հէր
մադրտար վէ քիչիրին իւղերինէ՝
վէ հէր նիւմէլէնմիչինն իւղերինէ
13 օլամագ տըր, վէ օ ալշագլանա-
ձագ. եանդի Լիբանանընն հէմ
նիւմէ վէ նիւքսէք էրզէրի իւ-
զերինէ՝ վէ Իսդպէնըն ձիւմլէ մէ-
14 չէլէրի իւղերինէ, վէ հէմ նիւ-
ձէ տադլարընն իւղերինէ՝ վէ
ձիւմլէ նիւքսէք Թէմիւէլերին իւ-
15 զերինէ, վէ հէր նիւձէ գուզէ-
նին իւղերինէ՝ վէ հէր մէթին
16 գա՛լէնին իւղերինէ, վէ Թարսե-
սէն հէմ կէմիլէրինին իւղերինէ՝
վէ ձիւմլէ կիւղել պայրադլարը-
17 ընըն իւղերինէ օլամագ։ Վէ ա-
սէմին փօտուլդուղտա չէօքմէքէք,
վէ ինսանլարըն քիչիրի ալշագլա-
նաձագ տըր. վէ օղ կիւնտե եա-
18 լընըզ Իսդպէ նիւձէլէմէքէք։ Վէ
փուեթլար պիլքիւլիւէ եօղ օ-
լամագ։ Վէ Իսդպէն գօրգաւ-
19 տաե նիւզիչտէն վէ ծնուն ա՛զա-
մէթինին ձէլալինտէն՝ ծնուն նէ-
րի սարսըլմազլա գալգըդըղը զէ-
մանն գայալարըն մադրադարընա
վէ եէրին լիլէրինէ կիրէմէքլէր։
20 Օղ կիւնտե ասէմ՝ ծնուն իւ-
զինն սէձոճ գըլմադա եախտըդ-
լարը կիւմիւշ փուեթլարընը վէ
ալթընն փուեթլարընը քէօմէկ-
պէքլէրէ վէ կէձէ գուէլլարընա
21 աթադագ, քի Իսդպէն գօրգաւ-
տաե նիւզիչտէն վէ ծնուն ա՛զա-
մէթինին ձէլալինտէն՝ եէրի սարսը-
լմազլա գալգըդըղը զէմանն գա-
յալարըն տէլիքլէրինէ վէ Թաշ ա-
րընն գօվուգլարընա կիրէ՝ նէֆէսի
22 պուլունտուա օլան ասէմտէն վող
կէլլին. զիրա օ՝ նէյէ սայլըդը։

ՊՆԳ Գ

1 Օ՛Լիրա իչլէք ա՛նքէրլէրին
Իսդպէ՝ Եհովա՝ Երուսադէմ-
տէն վէ Ռուգաատն ա՛ռադը վէ
տէհրնէյի՝ էքմէյին հէր ա՛ռա-
տընը վէ սուչուն հէր ա՛ռադընը,
2 գահլ իմանը վէ ձէնքձիլի՛ հաքն-
մի վէ փէլդաշդէրի վէ Ֆաղմը-
3 յոր վէ էչլէհի, եւլի պադշադը վէ
մի՛լէթագէր օ՛ղնը վէ միւչէրի՛ վէ
ա՛լիմ մադեմփէթլիյի վէ փէհլիւ-
4 ադտարը կիտէրէձէք տիր։ Վէ
Իսդպէնըն՝ աէրվէրլէր իչլէն
կէնձէրի գոյալըմ. վէ ընդարա
չօճուգլար հիւքիւմէթ սիւրէ։
5 Վէ դավմ՝ ալէրի ալէրինտէն վէ
հէր քէս գօնշուսունտան զաար
էչէք. վէ կէնձլէր իխթիյար-
լադա՝ հէմ հադիրլէր միւէթէպէր-
լէրէ քիպր իլէ հարադքէթ էտէ-
լէր։ Օլտէմ իչլի պադտասընըն
6 էվինտէն օլան գարընտաչընը
ԹուԹուգ՝ ՍէնԷնն էվռասըն վար.
պիղէ զադիթ օլ, վէ շուռ վիրա-

նէ սէնին էլեն ալէքնատա օլսուն
7 դէյէ : Օլ կիւնտե օ փախէ ՀԱ-
վապ վէրիպ սէյէ . Սահիպ օլ
մամ , չիւն քի էվիմտէ էքմէք
ճօգ սուը , հէմ էալապ ճօգ
սուը . սէնին գավմ ղասլիթի
8 տէքմէն : Չիւնկի Երուսաղէմ
նըգընըը , վէ Ցուդա տիւշմիս .
զերա տիլէրի վէ ա՛մէլլէրի Տա-
պա գաբզը սըը , էէյլէ քի ծառն
ՀԷլնատարընը տարըլտըլը :
9 Ընէարըն խաթրա պագմասը՝
նէարըն ա՛լէյհինէ էհտատէ է-
տէը , վէ կի նահէարընը Սոդոմ
կիպի խապէը էտէրլէը , ասլա-
մազլար . վայ ծնէարըն ՀԱՆը
նա , զերա քէնտիլէրինէ պէա
10 կէթերտիլէը : Սաարըտա տէյին
քի՝ ծա էյի օլաճագ . զերա ա՛-
մէլլէրինին մէյվէսինի էէյէՀՀէ :
11 Վա՛յ ՔԱՍԸԼԸ՝ ծա ՔԷՆԱ օլ-
ՀԱՃագ . զերա ծնա՝ ծնուն էլլէրի
նին իՀՀլէթի իՀՀրա օլաճագ :
12 Գավմընա՝ չօճուգլար լէնՀՀիսէ
էտէը , վէ ծնա գարըլար ԹԷ-
սալուէթ էտէը . էյ գավմըմ
սենի գուրալուզլայանլարընը ազ
սըրըրլար . վէ սէնին էօլտնտն
կզէրինի պօզարըլար :
13 Բապպ տա՛վա կէօրմէյէ գալ
գըլսը , վէ գավմէրի մուհաքէմէ
14 էէմէյէ տուրսաչար : Բապպ քէն-
տի գավմընըն էնԹԷնյարըը վէ
սէրվէրէրի կըլ՝ շէրատա՛ԹԱ կէ-
լէՀՀէք . զերա սիզ պազը էագ-
մընըզ . ՓուգարատԱՆ գաւիը-
15 լան՝ էվինէզտէ տիր : Սիզէ նէՐ
օլտուս էի գավմըմը էգէրսինիզ ,
վէ ՓուգարանընՀ նէՀՀըսինէ է
զէրսինիզ՝ տէյօր ա՛պէրըլէրինի
Բապպը ԵՀովա :
16 ՀԷմ Բապպ տէտի քի՝ Սիօ-
նուն գըզլարը ՓուտուլլանմըՀՀա-
րը եէյնէ՝ վէ կէրնիՀՀ կէրատան
հէմ ալատարընը կէօզէր նէ կե-
զնպ գըրըլարագ էԱրԱհաՀՀէրի
վէ այագլարընը էօԹԱՀՀէր-
տիւքէրի եէյնէ , Բապպ տաՀՀ 17
Սիօն գըզլարընըն ԹԷփէՀՀինի
տաղ գըլաճագ , հէմ Բապպ ան-
լարըն ա՛վրԷՀՀ էէրինի ջԷՓլա-
տաճագ սըը : Օլ կիւնատ Բապպ 18
էօԹԱՀՀն այագ զինէԹինի վէ շէ-
պէքի չէնպէրլէրի վէ մահչէլէրի ,
քիւփէլէրի վէ սիլէվլէրի վէ 19
նէգապլարըը , ՓԹօզիլէրի վէ պալ 20
սըը զինճիրլէրինի վէ գուչագլա-
րը վէ միսք գուԹԱուլարընը վէ
համայիլլէրի , ԱՀՀրաքէլէրի հէմ 21
պուրուն Հալգալարընը . խըլսըմ 22
լէրի վէ ՓէրատՀՀէլէրի վէ էօրԹԱՀՀ-
լէրի վէ ագՀՀէ քէսէլէրինի , պի- 23
նէլէրի վէ սապըգլարը վէ կէօմ-
լէքլէրի վէ հաշմագլարը կիսէ-
րէՀՀէք սըը : Վէ վագի՝ օլսա քի 24
ը՛ԹԸը էէրինէ էնուրիքլիք՝ վէ
գուշագ էէրինէ իփ վէ գըվրագ
սաչըար էէրինէ տաղ պաչուգ՝ վէ
կէօյԱուլիք էէրինէ ջուլ գու-
շանմասը՝ վէ կիուղլիք էէրինէ
հանդլըգ օլաճագ : Սէնին ա 25
ա՛ԽՀՀէրին գըլաճաան՝ վէ գահրի-
մանըլարըն ՀՀնքաՀՀ ԱԱիչՀՀէրլէրը՝
վէ օնուն գաւիուլարը՝ ահ է- 26
տիպ հաս էՀՀէՀՀէք . վէ վիրան
օլուպ էէրաՀՀ օԹուրաճագ :

ԳԼՒԽ Դ

Վէ օլ կիւնատ էէտի գաբը 1
պէր քիշիյէ հաՀՀըշըպ տէյէէրը
քի՝ Ըէնատ էքմէյիմիզլի էէյէ-
լիմ , վէ քէնատ հավապըմըզը
կիյինէՀՀիմ . էալընըզ սէնին ա-
մընն լէ չաղըրլուղմ՝ քի՛ հագա-
րէԹԼիզ ա՛Ք օլա :
Օլ կիւնատ Բապպըն ՓիլիսԽ 2
ՀՀէլիչ վէ ի՛ղղէՀՀուս օլա . վէ նա-
բայէլնն գուԹԱուլարընատ՝
էէրին մէյվէսի չատ վէ էՓԹի-
խար նչիէն օլա : Վէ վագի՝ օլա 3
քի Սիօնատա գալմըշա վէ Երու-
սաղէմատ պագի գալճատ՝ Ե-
րուսաղէմատ էաշայանլար էլէ

հիւր եաղբրմբէ օրանա ա՛զիզ տէ-
4 Նիէ , Րապպ չէրնա՛թ բուհու
իւէ հէմ հադբէնը բուհ իւէ Սիոն
գէզտորընըն էնքինի եայգայընը-
ձա , վէ Երուսաղէմին գանըա-
բընը օնուն օրթասընտան փոք-
5 րէյինէ : Վէ Րապպ Սիոն տա-
ղընըն հէր մէքեանը իւզէրինէ
վէ ձէմիլէթ հէրըէրի իւզէրինէ
կիւնտիւզին ստուլութուվ տառ-
մանը՝ վէ կէձէլէյին փարլադ
աթէշ ա՛լեվնի նարատադադ
տըր . զնրա ձիւմլէ շանըն իւզէ-
6 րինէ հօրմնիւ օրադադ տըր : Վէ
հիւնտիւզ ըսասըզընտան կէօրմէ
իւլիւն՝ վէ տաղտանադ հէմ եադ-
մուրտան տըզընտադադ էր վէ
անիկը իչինն ցատըր օրադադ
տըր :

ՊԼՆ Ի

1 Ցալա տէվինիւրմէ՝ տնուն
պադը խուտուռունտա տէվինիւ-
լուվմէն իլոհիմինի օղուլյա-
ձադըմ . Մահպուսումուն
պէր զայէթ մէյվէտաը թէ-
2 կէտէ պադը վար : Վէ օնու
հէնտէք իւէ էվիրիպ թաշըրը
նը այրթըտը , վէ օնա ա՛յա
առմադար ինըտի , վէ օնուն օր-
թասընտա տիւ գուշէ պինա
էթտի , հէմ օնտա պիր ձէնտէ-
կէ տաճի զցուռ . վէ ուտար ի-
տի քի՝ իւզիմ վէրէձէք , ամմա
ֆէնա գօգար մէյվէ կէթիրտի :
3 Վէ հալա էյ Երուսաղէմտա
քէնտիլէրի վէ Ցուդա տահմէնէ ի՛
պէնիմիւէ պադըմընը արատընա
քէրէմ էտիպ շէրաա՛թ քէսէն :
4 Գադըմա տահա նէ՞ էթմէկի ի-
տիմ, քի օնա էթմէտիմ . նի՞-
չինն պէն օնուն իւզիւմ վէրէձէ-
յինի ուտար իքէն, ֆէնա գօգար
5 մէյվէ վէրտի : Վէ հալա՛ չիմտի
պադըմա պէն նէ էտէձէյիմի տի-
զէ պիլտիրէյիմ . Օնուն չէթի-
նէն կիտէրէձէկիմ , վէ օնուն ճա-
ճաղ եէր օլա . օնուն տիվարընը
եըգաճաղըմ , վէ չիչէկնէձէք
եէր օլա : Վէ օնու վիրան գօյա- 9
ճաղըմ . պուտանմայա , վէ թէ-
միր օլմնմայա , իլա օնդա չայը
վէ տիքէն պիթէ . հէմ պուդըմը-
ըարա էմր էտէձէյիմ քի՝ օնուն
իւզէրինէ եաղմուր վէրմէյէչէր :
Չիրա ա՛քէրլէր Րապպընըն պա- 7
դը Խարայէլ էվի՝ վէ Ցուդա է-
հալիսի օնուն հադդ էթտիկի
ֆիտան տըր , վէ չէրաա՛թ ու-
մար խի՝ ամմա իւլթէ գանլէր
աէքբիւշու , ադատագաթ ողաղ է-
փ՝ ամմա իւլթէ ֆէրիսաա վար :
Վա՛յ թա մահալ գալմայընը- 8
ճայատէք էվի էյէ ա՛էյ իւրինլէ-
րի՝ թաբըլայը թաբըլայա եադ-
սըրանըրա , շէհրլէ քի եէրլին
օրթասընտա ա՛յլ եաշադը օթու-
բաասընըդ . Գուլաղլարըմտա ա՛ծ- 9
քէրլէրին Րապպը ֆէր քի՝ էյ-
պէթթէ չօգ էվլէր խարադ օ-
լաճագ , պէցինք օլսուն հիւ-
դէյօրսուն՝ ա՛ինա ադքին գաշը-
ճագ . Չիրա մէ տէձնիւմ պադ՝ 10
սալթ պիր պաթ վէրէձէք , վէ
պիր հօմէր թօխտամ՝ պիր էֆա
վէրէձէք :
Վա՛յ սադադհատան էրքէն գալ- 11
դըմ՝ սէբխօշլատընը իչքինին
արատընտա տիւշկնէրէ՝ ախշամ-
ատա շարադ ծնլարը գէզտըրըն-
ճայատէք հէմ գա անկարա . Վէ 12
ծնլարըն մէճլիսինտէ թանդուր
վէ սանթուր՝ ուֆ վէ նէյ վէ
շարադ օլըր . ամմա Րադպըն
ա՛մէլինէ նադար դըմաղլար , վէ
օնուն էլէրինին իշինէ ադադտադ-
լար : Օնուն իչլէն գալմըմ պի- 13
լա մա՛լիսմաթ էսիր սիւրիւլ-
տիւ . վէ օնուն մի՛լէթիկէր ա-
աէմէլէրի ադ օլսուս , վէ գալա-
պադըղը սուսուղլուգտան գու-
բուտուս :
Օնուն իչլէն ճէչէկնէնէմ քէն. 14

այնի կենդանեաւն, վ՚ աղջնիկը հասուն վիճակ աչքը. վ՚ նշարերն չեօրհեմի վ՚ գալատպալը ը վ՚ շամանաստը՝ վ՚ նշաս
16 ՏԷսրուր օրան՝ ծա՝ հնդհնդ։ Վ՚ է հանա քիչի չեօքհնդհք. հմմ՚ քիչի զատե սըլտգընանդագ, հմմ՚ եիւնդհ կիօզհեր սըլտգընանդագ
17 սըր։ Վ՚ ա՚սքերկերին Բապալը չերաա՚ծաս եիւնդհկհնդհք. վ՚ Ազիզ Աբրահ սասաղաթ իլէ ա՚զիզկինհնդհք սիր։ Վ՚ գուզուլար ա՚սհնդհրինդհ օթլանադագ, վ՚ զինակինհերին խարապաթհարըն միւսաֆիրհեր հհյհնդհք։
18 Վա՚յ Էարամաղլըզը պաթըլըզդ եիւհերն նէ՝ վ՚ կինանդը ա՚բաղա ուրըսանհերն իլէ կիսի չէքինհերե, ծնարա քի՝ Թհզ օլասան, իլինհ ա՚նհնդհ հծանն քի կհօրհեմ, վ՚ Իսրայհլին Աղիվինին Թհզսակրն Եադգարդ կհեսինն քի՝ պիհնհմահերհեր։
20 Վա՚յ քհօթհիսի հսին՝ վ՚ հսիյհ քհօթհիս տհյհնհերհ, գարանըզը ընդ՚ վ՚ ընդը գարանըզդ նեբհինհ գոյանդարա, ածդըր հաթհը վ՚ Թհաթհգըր ածը հհ-
21 բինհ գոյանդարա։ Վա՚յ քհնաի հհօզհերինաե ա՚լհմհերհ՝ վ՚ քհնաի եհզհերհեր ա՚բիհրհ-
22 բե։ Վա՚յ շարսաղ լհզհքաե ղըրդուդարա՝ վ՚ միւսքիր գարըդարը-մագտա գուվհհթհի քհմահհերհ,
23 ծնդարա քի՝ րհզհհթ սեպհպհին. տհն Փասրդը հաասրդգ հաերհհեր, վ՚ սասրդրն սասաղաթհը-նը ծնտան կհաերհրհհեր։
24 Օնան լհնհն աթհշ ա՚հհվ սասան հճօվհնհնհ հհաւհ՝ վ՚ դուրու օթհան ա՚հհվ պաթհը. ղը կհպհ՝ ծնարըն քհօքհս հնհ-րհնքհնք կհ սի օդաձագ, վ՚ ծնդարըն հնհհյհ թհզ կհսի ջրգաձագ-ղերա ա՚սքերհեր Բապալընն չհ-րհա՚թհընը րհատ հթհսհհեր, վ՚ Իսրայհլին Աղիվինին սհօգհնհնհ խօր կհզդհհեր։ Ծնտան հօթհ-
25 րհս Բապալըն ղադաղը գավընդա թհուհաուդատս, վ՚ հհլինհ ծնան լհզհրհնհ ուզաթաը, վ՚ ծնս վարտաս, հնօյհհ քի տաղդար սհթհրհան, վ՚ հհզհերհ սօգագ-դար օրթհասընտա կհսպհհ, կհսի օդատս. պանհան ձհսմհհսի իհհ ծնան ղադաղը թհզդհն օդա-ղը, հհդա ծնան հհն տահ ս-զանընհ ընդը։
26 Վ՚ ուղդագ թհզհնքհհրհ պայ-րադագ գաթարրադաձագ, վ՚ ծնդարա Հհրհն ուձհնտան ընդը ջաղաք ղաղրադաձագ, վ՚ իրհհ ա՚հհվ-ձհհ թհզ կհհձհհքհհրհ։ Ծնդար-
27 տա Հօրդան հօգ վ՚ թհօքհհզհ օդրայան հօգ տաս, ույտգդար հօգ, վ՚ ույտս հօգ տաս, վ՚ պհվհնհն գուշադը հճօգհսհվ հօգ՝ հմմ՚այագ գաթընըն պաղը գօմար հօգ տաս։ Ծնդարըն
28 օգարը սիվհն՝ վ՚ հեվ հայ տարը հհրհկհն սիր. աթհդարընըն Թհդր. նագդարը ջագմագ Թաշընտա պհնհկհհր, վ՚ Թհ՚քհրհհքհհրհ գա-
29 տրդագ հկսի սիր։ Ծնդարըն պաղդադը պաղդանըն հնհ տիր, հհնձ տաղդանար հկսի պհօյհս-րհսրհհր. վ՚ պհօյհսրհձհհքհհր, վ՚ շրքհատը տաղա գաճհրադաձագ-դար, վ՚ գուրթհտան օդմայ-
30 ձագ տըր։ Վ՚ օդ կհնտահ ծնդար-ըն իհզհրհնհ տհնհզ կհսրհթհհ Թհսսհս կհսի կհսրհհհյհձհքհհր. վ՚ պիրհ հհրհ պաղընձա, հհհհ գարանըզդ վ՚ սրգհհթհ օ-դատաթ, վ՚ այաընըզդ օդատադս հաճատա գարարադաձագ տըր։

ԳԱՂ Զ

1 Ազիզ փասհյհնհն վհփահհ հթհսհյհ հդրատա, Բապալը հհրհ-սհք վ՚ հհւձհհդրհհ Թհսհթհատա օ-Թհուրուր կհօրտհսմ՝, վ՚ ծնտան

հեթհրէների հետքերին ոտքուրը
2 խոր։ Օնուն իւսթ Թարաֆընա սեր-
ովբէները տուրուր խոր, հոր
սիրինին ալճըղէր գանաթը վար
խոր. իքնախ իլէ հիզէրին-
ուն հօրթերըէր խոր, վէ իքնախ
իլէ այագլարընը հօրթերըէր խո-
ր, վէ իքնախ իլէ ուչարըլար խո-
3 ր. Վէ սիրի օպիրինէ չարը-
րըպ տէր խոր. Անձէ՛ ա՛զիզ
ա՛զիզ տէր ա՛սքերըէրին Րապ-
պը, պիւթիւն եէր օնուն ձէլլին-
4 աէն տալու տուր։ Վէ չարըրա-
նընն սէսինտէն գափու եշիք էրի-
նին թէմիզլէրի սարսըլըրը, վէ
էվ ահումանի իլէ տօլուտ։
5 Վէ ահէմ-քի՝ Վայ պանա,
զիլա հէլաք օլտում. չիւն քի
պէն նամըք տուտուգը ատէմ
իմ, վէ նամքաք տուտուգը գավ-
մընն արասընտա տալքին իմ. զի-
լա կէօզլէրիմ՝ ա՛սքերըէրին
Րապպը օլան փադիշահը կէօր-
6 սէ։ Ամմա սէրովբէներին պի-
րի պանա ուչտու, վէ հէլինտէ՝
մալա իլէ մէզպահտան ալտընը
7 պիր գօր վար խոր. Վէ ալդը-
մա տօգանտրընդ տէմի-քի՝ Իշ
թէ պուս անինն տուտուգընընա
տօգանտը. վէ անինն նարամազ
լըղըն կիթմի, հէմ կիւնահլարը-
նա քէֆարլէ օլունտու։
8 Ալնանն Րապպըն սէսինի ի-
շիթտիմ քի՝ Քիմ՞ կէնտուէրէ-
յիմ, վէ պիզիմ իչիւն քիմ կի-
տէր տէմի. վէ պէն տէմիմ-քի՝
9 Իշթէ պէն, պէնի կէնտուէր։ Օլ
ահէմ տէմի քի՝ Վար, պուս դուվ-
մա տէ. Հէր վէնէ իլէ իչտիսին,
ամմա անկլամայաճընըզ, վէ հէր
վէնէ իլէ կէօրիւն, ամմա պիլ
10 մէյէճինիզ։ Պուս գավմընն կիւ-
րէյինի սէմիզլէթ, վէ գուլաք
լարընը աղըրլաթ, վէ կէօզլէրի-
նի եում, օլմայա քի՝ կէօզլէրի
իլէ կէօրթ, վէ գուլաչլարը իլէ
իշիտէ, վէ կիւրէյի անկլայա,
վէ տէօնէ, վէ չիֆա պուլա։
11 Վէ՝ Նէհէյէ՞տէք եա՛ Էֆէն-
տիմ տէտիմ. վէ տէմի քի՝ Թա
չէհրըէր սաքին օլան օլմատընդն-
ան՝ վէ հվէր տատիմ օլմատը-
ղընան վիրան գալընճայատէք,
հէմ տիյալ պիլքիւվէյէ պէճա-
12 պան օլունճայատէք, վէ Րապպ
տատիմ ուզալա գալտըրըպ՝ նէ-
րին օրթատընտա պէօյիւք խա-
13 րապաթ օլունճայատէք։ Ամմա
օնուտա տատհա մէ փայըն պիր վա-
յը օլուպ՝ օ տաճի Թէքքուր խա-
րապ օլա. Եըգըլըզգտան սօնկ-
րա քի Թիւրիւ գալան մէչէ ալա-
ճը վէ վէհլիտ ալաճը նիհէ խէ,
ա՛զիզ զիւրրիյէթ՝ օնուն քի-
Թիւրիւ հէման հայլէ օլա։

ԳԼԱԽ Ե

1 Ա է վազի՛ օլտուս քի՝ Ցուգա
փատիշահը Ուզիա օղլու Ցով-
թամ օղլու Ահազին կիւնլէրին-
ան՝ Սիւրիա փատիշահը Ռասին
վէ Իսրայէլ փատիշահը Ռովմ-
լա օղլու Փակէհ Երուսաղէմ
ջընգընըզար քի՝ օնուն իւզէրինէ
ձէնք էանէլէր, ամմա ֆէթհէ
գուաճը սլամատընար։ Վէ Դա-
2 վիթ հվինէ՝ Սիւրիա Եֆրեմիէ
պէրապէր օրտու գուբտուլար
տէյէրէք՝ խոպար վէրիլինձէ,
օնուն էիւրէյի վէ գավմընըն
էիւրէյի օրմանըն աղաճլարը
էէլին էիւճինէն տէվրինտի-
յի կիպի տէվրինտի։
3 Ամմա Րապպ Եսայի էէ տէ-
տի քի՝ Հալա սէն օղլուն Սէար-
յասուբ իլէ գաստարճը Թալա-
սընըն ճատտէնինտէ՝ եօգարըրի
հավուզուն սու եօղունտուն ու-
ճունա Ա քազը գուրշուլատտա
4 ջըգ. Վէ ծնա տէ քի՝ Սադըն վէ
Րահաթ օլասընն, շուտ Թիւրիւն իլէ
օտուն փարչալն ըր գունյրուգլա-
րընան Ռասինին վէ Սիւրիանըն

վէ Ռովմելա օղունուն զազապը-
նըն իշըշընատան գօրգմայաըն,
5 վէ ևիւբէյինն պայըշմասըն։ Ձիւն
քի Սիւրիա՝ Եփրեմ վէ Ռովմե-
լա օղլու սէնին իւղէրինէ քէօ-
թիւ միւշավէրե կան ը տէոիւէր
6 քի՝ Յուդա իւզէրինէ վարալըմ,
վէ ծնու իւզթիւտէվիմ, վէ ծնու
քէնտիմիզէ փէթհ հաւելիմ, ան-
ուն ծնուն իչինէ Տաբէէլ օղլու-
7 նու վատիշահ ալթէլիմ։ Էփէն-
տիմ Րապպ պէյզէ տէր. Պա-
տապիթ օլմայաճագ, վէ վա-
8 գո՛ պուզըլմայաճագ տըր։ Չիրա
Սիւրիանըն պաշը Դամասկա՝
վէ Դամասկուսուն պաշը Ռասի-
տըր. վէ ալթմըշ սէնէ իչէրի ի-
չինտէ Եփրեմ մահվ օլուբ պո-
9 թըգ գավմ օլմայաճագ տըր։ Վէ
Եփրեմին պաշը Սամարիա՝ վէ
Սամարիանըն պաշը Ռովմելանըն
օղլու տուր. էյէր ինանմազ-
սունուզ, էլպէթթէ սապիթ օլմազ
սընըզ։
10 Անոնէն Րապպ Աքազա թէր
11 բուր սէօյլէյիպ սէսի քի՝ Ալա-
հընն Րապպանն քէնտինն իչինն
նիշան ալըգ. ծնու տէրինէլքտէ
կա եօգարըտա հիւքսէգ կըտէ
12 տիւգ։ Ամմա Աքազ՝ Տիւգէմ
13 վէ Րապպը սընամամ տէսի։ Ան-
տէն օ տէտի քի՝ Եա՛ Դաւիթ է-
վի հազա տինկիլէրին. Առէմիկ-
ըէ զահմէթ վէրտիրինիզ սէզէ
ա՞զ մը քի՝ Ալլահընմա տապի զահ-
11 մէթ վէրթուրինիզ։ Օնուն իչինն
Էփէնտիմ քէնտիսի սէզէ նիշան
վէրէճէք. Իչթէ պաքընէ համի-
լէ օլաճագ, վէ օղուլ տօղուրա-
ճագ, վէ ծնուն տընը Էմմա-
15 նուէլ գօյաճագ։ Պու՝ քէօթիւ
յիւ ըէտտ էտիպ էյի յի սէչմէ յի
պիլինճէյէտէք՝ Թէրէ հաղը վէ
16 պաշ եէյէճէք։ Չիրա չօճուգ
քէօթիւյիւ ըէտտ էտիպ էյէյի
սէչմէյի պիլմէզտէն եվվէլ, սէ-
նին չոլ ինքի փատիշահլարընն հիւ-
ղենտէն գօրգտուզուն տէյար
Թէրէք օլընտաճագ տըր։ Բապպ 17
անոնի իւղէրինէ վէ սէնին գավ-
մընըն իւղէրինէ վէ պապան է-
վինն իւզէրինէ կէլտիրինէ կէթի-
րէճէք քի՝ Եփրեմին Յուդատան
այրըլըպը կէնտինն պէրու կէլ
մէտիյէր. Էֆրի Ասուր փատի-
շահընը։ Վէ վագի՝ օլա քի օր 18
կիւնտէ՝ Բապպ Մըսըր ըրմտգ-
լարընըն ուճունտա օլան սինէք-
լէրի վէ Ասուր տէյյարընտա օ-
լան արըլարա ըսլըգ չալաճագ։
Վէ կէլիպ ձիմճէյի վիրան տէ- 19
րէլարտէ վէ գայալարըն գօվուգ-
լարընտա վէ հէվի չալըլարտա վէ
հէվի օթաղպօղտա գօնաճագտըր։
Օր կիւնտէ Էփէնտիմ՝ քիրա ի- 20
չէ ալընմըշ ուսթառա ի՛չէ Էֆրի
ըրմտգըն էօթէ կադընտարընտա
օլան Ասուր վատիշահընի՝ պա-
շա հէմ այագլարընի գըրընը Թըռաշ
էտէճէք. հէմ սագգալը սապի
գաղը չաճագ տըր։ Վէ վագի՝ 21
օլա քի՝ օր կիւնտէ պիր քիմսէ
պիր կէնճ ինէք իլէ իպէ գօյուն
պէսլէյէճէք օղուր իտէ, վագի՝ 22
օլա իւ ծնըլարըն վէրէճէյի սիւ-
տիւն չօգուղընտան Թէրէ հա-
ղը կէյէ. զիրա տիչյարընն իչին-
տէ հէր գալան՝ Թէրէ հաղը վէ
պալ եէյէճէք տէր։ Հէմ օր 23
կիւնտէ վագի՝ օլա քի՝ պիւն գէ-
ճա կիւմիւշլիւք օլմուշ օլան պիւն տա-
վարը հէր մահալ՝ չալընըգ վէ տի-
քէնիլիք օլաճագ։ Օրայա օղլար 24
վէ կայ իլէ կէլէճէք. չիւնգ քի
պիւճիւքլիք օր հէր չալընըգ վէ տի-
քէնիլիք օլաճագ տըր։ Վէ չա- 25
վար իլէ գաղընան հէվի տաղը-
րա՝ չալը վէ սիքէնէլէրիւն վա-
գի՝ օլան գօրգունուն սէպէպին-
տէն վարամայաճագտըր. սընըր-
լար կէօնտէրիճէք վէ գօյուն-
լար պատաճագ մահալ օլաճագ-
լար։

ԳԼՈՒԽ Ը.

1 Եւ ՅԱՀԱՎԷ ինձ ըսաւ. Առ քեզ մեծ
տախտակ մը, եւ գրէ անոր վրայ մարդկային
գրով՝ Մահէր-շալալ-խաշ-բազ համար:
2 Եւ ես առի ինձ հաւատարիմ վկաներ՝ Ուրիա
քահանան եւ Զաքարիա Յեբերեքիայի որդին:
3 Եւ մերձեցայ մարգարէուհիին, եւ յղացաւ
եւ ծնաւ որդի: Եւ ՅԱՀԱՎԷ ինձ ըսաւ. Կոչէ
անոր անունը՝ Մահէր-շալալ-խաշ-բազ:
4 Վասն զի մինչեւ որ մանուկը գիտնայ
հայր իմ եւ մայր իմ կոչել, Դամասկոսի
հարստութիւնը եւ Սամարիոյ աւարը
Ասորւոց թագաւորին առջեւէն պիտի տարուի:
5 Նաեւ ՅԱՀԱՎԷ խօսեցաւ ինձ դարձեալ
6 եւ ըսաւ. Քանի որ այս ժողովուրդը
ծածուկ կերպով կը մերժէ Սիլովեայ
ջուրերը, որոնք կը հոսին դանդաղ, եւ
Ռասինին եւ Հռոմելիայ որդւոյն համար
7 կ՚ուրախանայ. Ահա Տէրը անոնց վրայ
կը բերէ զօրաւոր ու առատ ջուրերը՝
Ասորւոց թագաւորը եւ անոր բոլոր
փառքը, եւ անիկա պիտի ելլայ իր բոլոր
հեղեղներուն վրայէն, եւ պիտի անցնի
իր բոլոր ափերուն վրայէն:
8 Եւ պիտի անցնի Յուդայի մէջէն, պիտի
հեղեղի եւ պիտի անցնի, մինչեւ որ
պարանոցին հասնի. եւ ո՛վ Էմմանուէլ,
քու երկրիդ տարածութիւնը պիտի
ըլլայ անոր թեւերուն լայնութիւնը:
9 Ազգե՛ր, ընկճուեցէք եւ պիտի
ջարդուիք. ականջ դրէք, դուք հեռաւոր
երկիրներ. զինուեցէք եւ պիտի ջարդուիք.
զինուեցէք եւ պիտի ջարդուիք:
10 Խորհուրդ մտածեցէք եւ պիտի
ոչնչանայ. խօսք ըսէք եւ պիտի չկայանայ,
վասն զի Աստուած մեզի հետ է:

11 Վասն զի ՅԱՀԱՎԷ ինձ ըսաւ զօրաւոր
ձեռքով, եւ զիս խրատեց, որ չքալեմ այս
ժողովուրդին ճամբան՝ ըսելով.
12 Մի՛ ըսէք դուք՝ Դաշինք է, այն բոլոր
բաներուն համար, որոնց համար այս
ժողովուրդը կ՚ըսէ՝ Դաշինք է, եւ մի՛
վախնար անոր վախէն, եւ մի՛ զարհուրիր:
13 Զօրքերուն ՅԱՀԱՎԷ՝ զայն սրբացուցէք,
եւ ան թող ըլլայ ձեր վախը, եւ ան թող
ըլլայ ձեր զարհուրանքը:
14 Եւ ան պիտի ըլլայ սրբարան, բայց
Իսրայէլի երկու տուներուն համար՝
քարի գահ եւ գայթագղելու վէմ, Երուսաղէմի
բնակիչներուն համար՝ որոգայթ եւ
թակարդ:
15 Եւ շատեր անոր վրայ պիտի գայթագղին,
պիտի իյնան եւ պիտի կոտրտուին, պիտի
թակարդուին եւ պիտի բռնուին:
16 Կապէ՛ վկայութիւնը, կնքէ՛ օրէնքը
աշակերտներուս մէջ:
17 Ես պիտի սպասեմ ՅԱՀԱՎԷի, որ իր
երեսը Յակոբի տունէն կը պահէ, եւ անոր
պիտի յուսամ:
18 Ահա ես եւ զաւակները, զորս ՅԱՀԱՎԷ
ինձ տուաւ, նշան ենք եւ հրաշք
Իսրայէլի մէջ՝ զօրութեանց ՅԱՀԱՎԷի
կողմանէ, որ Սիոն լերան վրայ կը բնակի:
19 Եւ երբ ըսեն ձեզի՝ Հարցուցէ՛ք
կանչողներուն եւ կախարդներուն, որոնք
ճռռան եւ մրմնջեն, ըսէ՛ք. Ժողովուրդ
մը իր Աստուածներուն չի՞ հարցներ,
կենդանիներուն համար մեռելներէ՞ պիտի
հարցնեն:
20 Օրէնքի՛ն եւ վկայութի՛ւնն. եթէ
ըսածնին այս խօսքին համեմատ չըլլայ,
անոնց համար լոյս չի ծագիր:
21 Եւ պիտի անցնին անոր վրայէն
տագնապած եւ սովամահ. եւ պիտի
ըլլայ, որ սովալլուկ ըլլալով՝ պիտի
բարկանան իրենց թագաւորին եւ իրենց
Աստուածներուն վրայ, եւ վեր նայելով՝
22 երկիրին պիտի նային, եւ ահա
նեղութիւն եւ խաւար, տագնապի
մռայլութիւն, եւ մթութեան մէջ պիտի
վռնտուին:

աՀԸգաՐԸզՀնաա Հօվքելչնե, վՀ փաաՀԼաՏՀնա ՀՀՄ ԱլլաՀՀնա
22 քՀՀփՀը էաՀ, վՀ Հօգաարըչյա ալոգա, ՀՀՄ ալՀյաբա պաչյա։ վՀ ՀչԼԸՀ աՐգՀՀԸ վՀ գաբանԸԸգ՝ աաարԸԸգ աաՀմանը վՀ գաԸԸը գ ագաՀ՝ՀԸԸգ ՀՀա։

ՊԱՊ Թ

1 Ի՛ՐՆա ՀՀվԼԸՔՀ զԼաան ՀՀՀա Զաբաաչն ալՀյաՐԸՀը վՀ Ն՛ՀՀփ ԼաալՀՀ ալՀյաՐԸՀը ԼաՏգՀՐ ՀԼԱ. ալՀյՀՀաՀ օՀան ՀՀգՀՀՀԼԱՐԸ զՀ. մանը կՀՀալ ալՀՀաան օՀՀՀյաՀՀագ՝ ալՀՐԸ զՀՀաՀՀաՀ աաալՀ ա՛ՀՀՀ Ա՛ՀՀ Հօբաչնա ՀՀարգՀՀանՀՀն ՀօԼՀՀՔՀ. Նն ԼաալՀՔՀՀՀՀՐՀՀն Գաալ՛ՀաաՀՀնա
2 Ի՛զգՀՀ վՀՐՀՔՀՀ։ ԳաարանՀՀգաա ՀՀՀզՀՀն գաՀՀ՝ ալՀՀյՀ՛ք ՀՀՀԸգ ՀՀ՛ԸաՀՀՀՀՀՐԸ՝ ՀօԼՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ Հօբաչնա աագՀՀ՛ՀՀ զՀՀաՀՀաՀ
3 ՀօզՀաա։ ԼաալՀՔՀՀՀ ջՀՀաՀԼԸ. ՀՀՀՐՀՀՐՀՀ ալՀՀյՀՀԼԱՐՔՀՀՀՀ՝ ՀՀՀՀ ՀՀՀՀՀ ՀաագաՐաաՀաա ալՀ. Ի՛ՀՀաՀ չաՀ օՀաաՀգԼաՐԸ՝ ՀաՀԼօա չՀՔՀաՐ փայԼաշաՐգԼաՐՀՀնաա ագ. վՀՀաՀՔՀՀՐԸ ՀՀՀալ օՀաաՀԼաՐ։
4 Զ՛ՔՀաա Ա՛ագՀՀան ՀՀՀՀՀՀՀաՀ ՀՀ. ագՀ՝ ՀՀաՀ ՀՀՔՀՔՀՀՀՀՀ ալՀյաՀ. աաՀԼաՀՀաՀՀաՀ վՀ ՀՀՀաՀՀգՀՀաՀՀ ագՀՀՀՀՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀաա գՀՀաՐ Հ.
5 ագՀՀՀ ա՛ՀաաՀՀՀ գՐՐաՀՀ՝ Զ՛Ի. Լաա չաաաՀաա ԼՀՀ ՀՀՐ ՀՀՀՔՀՔՀ. ՀՀՀ՝ ԹօզԼաՀգաա վՀ ՀաՀԼաՀՀ գաա. ՀՀա ագՀՀՀ ՀաագՔ. ԼՀՀ ա՛ՀՀՀՀՀ՝ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ ՀՀՀՀ

աղըզ տիվանէվիք էնէ սէօյէրը. պուննան ձիւմէնի իչէ մնուն պա-
զապը սէօնմէսի, իլլա մնուն էլի տահա ուզանմըշ տըր։
18 Ջիւրա ինտ՚ չալըյը վէ տի քէնի Թէնէի հաէն վէ օրմա նըն տըզ չալըտրընտա Թու-
Թուշաղ հիւքսէյէ չըզարտ տումանա պիւրիւյէն ամէն
19 կիսի եադար։ Ամբերըէր Ռապ պընդն խըշմընտան՝ եէր եադը-
լմադ, վէ գավմ ամէնէն Թա՝ մամ կիսի ալմադ. ատիմ քէն տի գարընտաշընը էսիրկէմիյէ.
20 ձէք սիր։ Վէ սաղտա ալընը գափըշա, վէ ատ գալա. սօլ տաբինի տախի էեյէ, վէ տայ մտա. քիչի քէնտի գօլընտան
21 էմինի էեյէ, Մանտաե Լիւրէմի՛ վէ Նիւրեմ Մանտաէյի էեյէ, Ընտ ընտար պիրիքթոե Ռուգա Իս-
վէրինէ վարտը. պուննան ձիւմ էնտի իչէ մնուն ղազապը սէօնմէսի, իլլա մնուն էլի տահա ուզանմըշ տըր։

ՊԱՊ Ժ.

1 Ալ՚ Եարտմաղըդ գանուն. ղարը պաղտյանըտա՝ վէ նա. Հագըդ Եաղան քէտաԹիպէրէ.
2 չէյէն քի փուգարանըն տա՚վ. սընը իսկմադ Հաէյէր. վէ գավմէն մաղուտմարընըն հագ. գընը գավրըտար. վէ աուղ գարըտար ընտարա շիքեար տիս. չէյէր, վէ հօրսիպէզէրի Եաղմա
3 էաէյէր։ Իմտի ղարկԹ վէ ուզագտան կէչէճէք Իտարատընդ հիւնհիւնտաէ՝ նէ Եաէճէք սինիղ. Եարտմ էչէն քիմի՞ գաչտճադ սընըզ, վէ ի՛ղղէԹինիվի նէրէ-
4 յէ պրատղճադտընըզ։ Պէնտիղ՝ Եարըչէրինն ալԹընա չէօքէճէք-չէր, վէ հօրսիպրիւտիչէրինն ալ Թընա տուչէճէղչէր. պուննան ձիւմէնի իչէ մնուն ղազապը աչօնմէսի, իլլա մնուն էլի տահա ուզանմըշ տըր։

Վայ ղազապըընն ուէյնէկի օ- 5
լան Ասուրա քի՝ տնտարընն է-
լինտաէքի տ՚ատա գահրըմ տըր։
Օնըտրը պինտահաա Թայրիքէ իւ- 6
ղէրինէ կէտնաէրկէճէյիմ, վէ տն-
լարա տարըչտըղըմ գավմա գար-
շը էմր վէրէճէղիմ քի՝ Եաղմա
Եաղմալայա, վէ չիքէար գափը-
շա, վէ տնտարը ուզագտարընն չա-
մուրա կիսի պատրըմադա գօյա։
Նաքինն տ՚ էօյէ պիւչիւնմէղ, վէ 7
նիւրէկի էօյէ զանն էմմէղ, իլ-
լա նիւրէկինտա հէլաք էմմէք՝
վէ ուէյրէ աղ Թայիքէէրը գըր-
մագ վար։ Ջիւրա տէր քի՝ 8
պէնիմ ուէրվիրէճիմ հէփիսի
փատիշահընար ուէյի՞ մի. Փա 9
ղընէ Ռայքամիա կիսի ուէյի՞
մի, Էմմաէ Արփահի կիսի ուէ-
յի՞ մի, Սամարիա Գամաուկոս
կիսի ուէյի՞ մի։ Պէնիմ էլիմ 10
փուԹտարընն մէմլէքէԹէրինի
պուտուտուրա կիսի՝ տնտարընն օյմա
փուԹտարը Երուսաղիմինտա
վէ Սամարիանընտինտան չօգ ի-
քէն, Սամարիա վէ տնտան 11
փուԹտարընտա էԹուկիյիմ կիսի՝
Երուսաղէմ վէ տնտան փուԹ-
տարընտա փա էօյէ ի՛ԹուկէճէՀ-
միյիմ։ Իմտի վադի՛ օլա քի՝ էչ 12
փէնտիմ Սիմն ատընտաա վէ Ե-
րուսաղէմտան հէմ իչինի Թէքմիլ
Հօնտէ, Ատար փատիշահընդն
մի՛Թէքէպպիր Եիւրէկինին մէյ-
վէսինի վէ մաղտուր կէօզէրինին
իփԹիխարընդ Եօգլայաճադըմ։
Ջիւրա օ տէս քի՝ պէն պատա- 13
էիմին գուվվէԹի իչէ վէ ի՛չիմ
իչէ էյէպիմ, չիւն քի պէն ա՛-
գըզըզ իմ. վէ գավմընդն տէր-
հատտարընը գօտըրտըմ, հէմ
տնտարդն խազինէէրվինի գափ-
սըմ. վէ գահրիման կիսի տատ-
քինչէրի Եըդտամ. վէ էլիմ 14
գավմընդն մարինի Եուվա կի պի

պատառ, վէ ձիւմէն եւերի՝ պրաղըմըշ եւամարթա տէվէ-
րիր կիսալ տէվէլրախմ. վէ գա-
նատ տէփրեանէն եա ազգէնը ա-
ջան եա փըսըլտայան օլմասը։
15 Պաղիա՝ քէնանիսի իլէ քեսէն
խէնէն իւզէրինէ եղիւնիւր միւ,
եաիսա պըչդը՝ ծնու տէփրէ
տէնինն իւզէրինէ մաղտուր-
լանըր մը. պու՝ տէյնէք ծնու
գալարըրանը տէփրէսիր կիսի՝
ա՛սա օսման օլմայըղ քէնան
քէնանինի գալարըրը կիսի տիր։
16 Ծնուն իչինէ ա՛աքերլէրին Բապ-
պալ Էֆէնտիմ՝ ծնուն սէմիղլէ-
րինէ արըգլըղ կէտտաբէնէք, վէ
ծնուն ի՛զլէմի ալըրնտա՝ ա-
թէչ եանդընը կիսի եանդընն եա
17 գամաղ տըր։ Վէ Իսրայէլին
ըշըղը աթէչ՝ վէ ծնուն Ա՛զլէղի
ա՛լէվ օլամագ, վէ պիր կիւնտէ
տիքէնինի վէ չալարընը նագըղ
18 Թէլէֆ եաէքէք տիր։ Վէ օր-
մանըրընն հէմ մահսուլատը
Թարլասընրընն ի՛զլէմինի ճանը
վէ Թէնի հէյուք եաէքէք, վէ
պայըլան խատթա կիսի օլամագ։
19 Վէ օրմանըրընն դալան ագաճ-
լարը աղ օլարակ, հէյչ քի պիր
չօճուղ ծնլայը նագա ալիլէ։
20 Վէ վագի՝ օլա քի օղ կիւնտէ՝
Իսրայէլին պագիյէսի վէ Յակոբ
էվինտէն գուրթուլանլար՝ ծնի-
լարը վուրանա պիլմէդ պիր
տահա կիւվէնմէյէէր. նէտա կէտ
էքլէք իլէ Իսրայէլին Ա՛վնէլ
21 Բապպա կիւվինէէր։ Պագիյէ՝
Յակոբուն պագիյէսի Գասիր
22 Ալահա տէծնէդիէք։ Չիւնա է-
յէր գամմըն եա Իսրայէլ տէ-
նիլմէն գուռու միւգաապլի օլսա,
ծնուան անճագ սիւրը պագիյէ
տէծնէդիէք. Թագալիր օլտնմուշ
Իսրայէլըդ՝ աատագամի իւզէրէ
23 հիւգիւմ եաէքէք միւ։ Չիւնա
ա՛աքերլէրին Բապպալ Էֆէն-
տիմ՝ պիւմիւն տէյարըն օլնա-
սընա Թագալիր օլտնմուշ խա
րապլըգ իչինա եաէքէք միւ։
Ծնուն իչինէ ա՛աքերլէրին Բապ 24
պալ Էֆէնտիմ պէյլէ տէր. Էյ
Սիծնատա սաքին օլան գամմըմ՝
Ատուրատան գօրգմա. տէնի տէյ.
նէք իլէ վուրագագ, վէ ա՛սա-
սընը տէնին իւզէրինէ Մըսըրտա
էճտատի կիսի գալարըրագագ։
Չիւնա աղ տահա՝ անտէն գահր 25
ու ղազատըմ ընլարըն հէլաքէ
իլէ, Թէքմիլ օլագագ սըրը։ Վէ 26
ա՛աքերլէրին Բապպալ ծնուն իւ-
զէրինէ՝ Օրէր գայասընտա Մա-
դիա՛ըն վուրուչընա պէնկէր
գամըն գալարըրագագ, վէ տէյ-
նէյինի՝ տէնինէն իւզէրինէ վէ
Մըսըրտա էճտատի կիսի գալ-
արըրագագ։ Վէ վագի՝ օլա քի 27
օղ կիւնտէ՝ ծնուն էճրէսի տէնին
ումուղունտան վէ պօյունտու-
րուղու պօյունտան կիւտէրիլէ-
ճէք. վէ պօյունտուրուգ տէ-
միղ կիսին էճուկունտէն գըրըլա-
ճագ տըր։

Ընգէյէ կէլսի՝ Մագրունա 28
կէչսի, ալըրլըղընը Մաքմատտա
գօտու. Կէչիտէն կէչսիլէր, 29
Գաբաատտա գծնագ էճտիլէր.
Ռամա իւրքտու, Սաուղուն
Գաբաատտը գաչըր, Էյ Գաղղիմ 30
գըղը՝ ատէնին էճտուչը, Լայիսէ
իչտէմիր՝ էյ Փագիր Ա՛նաթոթի,
Մագմինա կէօչսու, Գէբիմին 31
սաքինէլերի գաչըրըր։ Տահա 32
պու կիւն Նոբատա տուրագագ,
Սիոն գըղըրընն տաղընա՝ Ե-
րուսաղէմ Թէփէսինէ էլ-
նի սալայագագ։ Իչտէ ա՛ս- 33
քերլեր Բապպալ Եհովա հէյ-
պէթ իլէ Թագի տանը պուտա-
յագագ, վէ նիւճէ պըչուլար
քէսիլճէք, հէմ էնէքսիքլէր
ալագըղընտա՝ագըլար տըր։ Վէ օր- 34
մանըն սըդ ագաճլարընը տէմիր
իլէ քէսէճ՝ը, վէ Իրանան՝ գուվ-
վէթինին եէտի իլէ տիւչէճէք։

ՊԱՏՊ ԺԱ

1 Ա Ե Յեսսէնէն քիթիէլիեան-
ան Ֆիլիս էրըպ՝ մեռան քէօ-
քիանան Ֆիտան ալիթէնէք։
2 Վէ ծնան իւղերինաէ Բասպէն
Բաւէռ՝ իւլմ վէ Ֆէհմ բաւէռ՝
մէշվերէթ վէ գուվվէթ բաւէռ՝
պիլգի վէ Բապպ գորգուսու բաւ-
3 հու գէնաձաղ սըրը։ Վէ ծնան
սէրսիլիս Բասպէն գորգուսուն-
աս օլաձաղ, վէ կէօղէրինէն
կէօրաիլիմէ կէօրէ չէրաա Թ
քէսմէյիձէք, հէմ գուլաղլա-
րընէն իչիմաիլիմէ կէօրէ Թէք-
4 սիր էթմէյիձէք։ Իլա Ֆագիր-
լէրին չէրաա՛Թընը՝ սատաղաԹ
իլէ կէօրէձէք, վէ էէրին ուէր-
սէյէնտլերի իչիւն Հադդ իւղտ
ԹէքՀաէր իէրա Հաէձէք. հէմ
աղղընէն աէյնէյի էլէ էէրի
վաբաձաղ, վէ ուսուապլարը
նէն բաւհու իլէ Ֆասըլը ՀօՀ
5 սիրձէք սիր։ Վէ պիլինին
գուշաղը սատաղաԹ՝ հէմ պէ-
լինէն գուլաղը էմինյէթ օլա-
6 ձաղ։ Վէ գուբա գուլաղ իլէ
սաքին օլաձաղ, վէ գափլան օղ
լաղըն պիլէսինձէ էամաձաղ,
հէմ սաձա վէ կինձ ասըլան վէ
պէհլի սաալար պիրլիքտէ օլա-
ձաղ, վէ ծելարը պիր քիչինք
7 չաձաղ սէրսիձէք։ Վէ ինէք պյը
իլէ օԹլայըպ՝ էամլուարը պիր
լիքտէ Համաձաղտար. հէմ
արաբան սըղըր կիպի սաման նէ-
8 յէձէք սիր։ Մէմէտ օլան մա՛,
սաւմ տաԹի սաղըր էրըյնէրն տէ-
լինյի իւղերինաէ ջինայաձաղ, վէ
պիւսաւին քէհ լիմիչ էլինի պաղ
նուզլաղ էրըյնէրն կինի իւղէրինէ
9 գէյաձաղ սըրը։ Օնլար պինիմ
ա՛պիլ տաղըմտա զարար վէ Ֆէ-
սատ էԹմէյիձէքլէրը. վէրա էէր՛
սուլար ասինիզ գավլատըղը
կիպի Բասպէն պիլգիսինաէն տօ-
10 լաձաղ սըրը։ Վէ վագի՝ օլաքի
օլ կիւնաէ՝ գավմլարըն պայրաղը
իչիւն տուբան Յեսսէնին քէօքիւ-
նիւ Թայիֆէլէրը ուրայաձաղլար.
վէ օնաէ բահաձըը իղղէԹ օլա-
ձաղ։ Հէմ օլ կիւնաէ վագի՝ 11
օլաքի ՆՓիհնաֆիմ եէնէ Թէք-
բար՝ Ասուբատ՚ան վէ Մըղըբատան
վէ ԳաԹուբէսաէն վէ Հապէյաէն
վէ Եղաւտան վէ Սինաղատան վէ
ԵմմէԹտան վէ տունիզ ատալա-
րընտան գալան քէնտի գավմէրընէն
պադիյէսինի էամինէյէ էլինի
գէյաձաղ։ Վէ Թայիֆէլէրէ 12
պայրաղ գալարընաձաղ, վէ Խա-
բայէլէն սիւրիւճիլէրինի տէվվի-
լէձէք. հէմ Յուգանընէն տաղըլ-
մըշլարընը էէրինէ տէօրԹ քէօչէ-
սինաէն ձէմ՛ էտէձէք սիր։ Վէ 13
Եփրեմին Հաձաթ կիպտէձէք, վէ
Յուգանընէն խատիմլէրին քէսիլի-
ձէքլէր. Եփրեմ Յուդայա Հա-
ձաթ էԹմէյէձէք, վէ Յուդա
Եփրեմէ սըղըԹ վէրմէյէձէք
սիր։ Իլա օնլար պաԹըյա 14
ատղրու փըչաղրըլարընէն ուամուզանա
ուչալար, կիւնաօղլուսու էհալի-
սինի սիր լիքտէ էատմալայալար.
Եգիպտ իլէ Մովաբա էլէրինի
ատալալար, վէ Ամմոն օղլուլարը
ծելարա Թէձաա՛Թ էտէլէր։ Վէ 15
Բաւէռ՝ Մըսըրը տէնիզինին տիլինէն
հէլաք էտէ, հէմ զորլու էէլի իլէ
էլինէն ըմմաղան իւղերինէ տալա-
յըպ՝ ՀՈւս էէտի տէլի ժուրա,
վէ փատուձաղ իլէ կէղիլիր օլա։
Վէ նիձէ Իսրայէլէ Մըսըրը տի- 16
յարընտան չըղտըգլարը կիւնաէ
օլմուչ էտէ, օնաէ Ասուբատ՚ան
գալմըշ գավմինէն պադիյէսինէ
իչէձէք հօղ օլա։

ՊԱՏՊ ԺԲ

1 Ա Է օլ կիւնաէ տէյէսին.
Եա՛ Բապպ տաձա չիքըր էտէրիմ՛,
քի պաձա պազարլըղը իքինի
պազարըն կէչտի, վէ պաձա Թէ-

2 սեւլա վերեսին։ Իշխէ խնդա-
սամ Աղաւ սրը, ի Թիմսա հ-
ատնէլիմ, վե գօրպմայատաղամ.
զնրա գուվվեթիմ վե մեղմու-
բամ Բապպ ՆՀՈՎԱ սրը, վե
ո պէնիմ խնդասամ օլսու։
3 Իսոկ ջազզագ իւե խնդասըն էնշ-
մեկերինան սու չէքհնէքսինզ։
4 Հէմ օվ կիւնահ սեյհնէքսինզ
քն՝ Բապպա զնրը կոսն, ծնուն
խոսինհ նիսա դրըն, ծնուն ա՛-
մեղերինն գասվիգրատ խաղեր կ-
ոսն. ծնուն իսկ նիւհ օլսու-
5 գունու զնրը կոսն։ Բապպա
մեղմուր օգոյան, զնրա ձհնվ
հէյնէր գըլաը. պու՝ ձեմ-
6 նէրտհ ավնովմէ սեր։ Եա՛ Սիոն
սաքինհ սհա վերերնէ ալգըշ
հյնէ. զնրա սենին օրնհանաա՝
Իսրայհլնն Աղիզն ա՛զիմ սեր։

ՊԱՊ Ժ.Գ

1 Ա՛զմնզա օղրու Նսայինն Բա-
բիլն հագդընա կնորսիւիս իշ-
համ սրը։
2 Ընվնագ տաղն իւզնրինհ
պայրատ գաշըրսըն, ծնշարա
հնդսէնը սհս կոսն, հշ սաշա-
յնն քն՝ պէյհերինն գաժուշա-
3 րընա կնշնշնը։ Պնենիմ Թաշնն
հնմանքնրնմհ հմն հնմամ. գահ-
րնմանշարըմը տասխ՝ շանըմ ի-
ցնսն շազ օշանշարը զազաւըմշն
ինճաշնա չաղրըտրմ։
4 Ընդ խաշգըն «Էնինհ պէնհ-
զնչհն» տաղշարաա գաշաղաղը-
զըն սհսխ վար, ձհմ՝ օշանմուշ
Թաշնքնհնշնը վնաճկահնշնզաղրը-
նըն սհսխ շամանհթասը վար. ա՛ս-
քնրնշրնն Բապպը՝ ձհնշը օրաու-
5 սուհու հազշայօր։ Ուզագ սն-
յարաան՝ կնօքնշրնն ուճանհնաան՝
Բապպ հէմ ծնուն խրշմընըն ա՛-
նհթնշրնն պնրհթնսն հնէրն պօղմո-
զա կնվյօրզաը։
6 Ցնկշան կոսն, զնրա Բապպն
կնհնհնս հագըն սրը. օ՛ ձնսմ-
նշյհ գասիրսհն հնշաքզագ կնսպ
կհնհը։ Օնուն իշնն հնվ հշնր 7
կնվնհյհճքզնը, հնմ հնը սահ-
մին նհրհյն հրնյհճհշ սհր։
Վհ ծնշար խրքնճհշ, ծնշարը 8
սրգնվթնշը հնմ սանճշնշար հա-
գաշյասճագ, ընշար սօղսւրան
գարը կնսպ սագը հնքհճհշ. հնր
քհս սրգսահաշնա հնյրան գա-
շահագ, նհվզնրն ա՛նվվ միսհ-
շաս օշահագ։
Իշնթ Բապպըն զշնմ վհ 9
խրշմ ու զազապ իւե Թաւնաւշ-
մաշկնհնհս կհշնյար քն՝ սհյարը
խարապ կահ, վհ ծնսան՝ ծնուն
կնհնահքնարշարընը հնշնք հ-
ահճագ։ Ձնրա կհօքնշրնն հշղ 10
սրգնշարը հնմ ծնշարըն սյսւրճ-
շարը՝ ըշգնշրնը վերմնյհճհշրնը.
կնհնհշ ջգդսրգնշնսա գարարա-
ճագ, վհ այ՝ ըշգնշրնը զնյշան-
սրգմայահագ սրը։ Վհ պէն 11
սհսնեայը քհօնհնշնյհս իշնն՝
հնմ զնսօղգշարը պհնսճհսյսւղգ-
շարը իշնն զնյարհնթ հահճհյհմ.
վհ մազսւրշարըն քհզրհնհ թհս-
քհն հահճհյհմ, հնմ զշրպազ
շարըն քհզնրգշհնհ սհշագշա-
սահագշմ։ Ինսանը խասս սշ 12
Թահնսան՝ վհ սահմհ Ոփրը սշ-
Թահնսհնսան նահրը հահճհ-
յհմ։ Օնուն իշնն ա՛սքնրշնը 13
Բապպընըն հնսահնթնհնթ վհ օ-
նուն խրշմ ու զազապը կնճնքնհ-
սհ՝ կհօքնշրնն սահրսրսահագշմ,
վհ հնր մահզնհնհսն գըմշնշրսա-
նահագ սրը։ Վհ գօվնրշմհշ 14
ձհյրան կնսպ հնմ սհվնրնհսհ
օշմայան պաշշմշ գօյսւն կնսպ
օշահագ. ծնշար հնր քհս գավ-
մինա սհնհհձհք, վհ հնր քհս
սհյարշնա գաշահագ։ Հնրպսւ 15
շահան սահմնահահագ, վհ հնր
հշնք կհշնն գշրշճհսան սհսհշձհք
սհր։ Վհ մահսհմշարը՝ կհօզ 16
շնրն հօնհհսահ հհրհ շարնմշրա-

2 սեւլա վերեսին։ Իշխէ խնդա-
սամ Աղաւ սրը, ի Թիմսա հ-
ատնէլիմ, վե գօրպմայատաղամ.
զնրա գուվվեթիմ վե մեղմու-
բամ Բապպ ՆՀՈՎԱ սրը, վե
ո պէնիմ խնդասամ օլսու։
3 Իսոկ ջազզագ իւե խնդասըն էնշ-
մեկերինան սու չէքհնէքսինզ։
4 Հէմ օվ կիւնահ սեյհնէքսինզ
քն՝ Բապպա զնրը կոսն, ծնուն
խոսինհ նիսա դրըն, ծնուն ա՛-
մեղերինն գասվիգրատ խաղեր կ-
ոսն. ծնուն իսկ նիւհ օլսու-
5 գունու զնրը կոսն։ Բապպա
մեղմուր օգոյան, զնրա ձհնվ
հէյնէր գըլաը. պու՝ ձեմ-
6 նէրտհ ավնովմէ սեր։ Եա՛ Սիոն
սաքինհ սհա վերերնէ ալգըշ
հյնէ. զնրա սենին օրնհանաա՝
Իսրայհլնն Աղիզն ա՛զիմ սեր։

ՊԱՊ Ժ.Գ

1 Ա՛զմնզա օղրու Նսայինն Բա-
բիլն հագդընա կնորսիւիս իշ-
համ սրը։
2 Ընվնագ տաղն իւզնրինհ
պայրատ գաշըրսըն, ծնշարա
հնդսէնը սհս կոսն, հշ սաշա-
յնն քն՝ պէյհերինն գաժուշա-
3 րընա կնշնշնը։ Պնենիմ Թաշնն
հնմանքնրնմհ հմն հնմամ. գահ-
րնմանշարըմը տասխ՝ շանըմ ի-
ցնսն շազ օշանշարը զազաւըմշն
ինճաշնա չաղրըտրմ։
4 Ընդ խաշգըն «Էնինհ պէնհ-
զնչհն» տաղշարաա գաշաղաղը-
զըն սհսխ վար, ձհմ՝ օշանմուշ
Թաշնքնհնշնը վնաճկահնշնզաղրը-
նըն սհսխ շամանհթասը վար. ա՛ս-
քնրնշրնն Բապպը՝ ձհնշը օրաու-
5 սուհու հազշայօր։ Ուզագ սն-
յարաան՝ կնօքնշրնն ուճանհնաան՝
Բապպ հէմ ծնուն խրշմընըն ա՛-
նհթնշրնն պնրհթնսն հնէրն պօղմո-
զա կնվյօրզաը։
6 Ցնկշան կոսն, զնրա Բապպն
կնհնհնս հագըն սրը. օ՛ ձնսմ-
նշյհ գասիրսհն հնշաքզագ կնսպ
կհնհը։ Օնուն իշնն հնվ հշնր 7
կնվնհյհճքզնը, հնմ հնը սահ-
մին նհրհյն հրնյհճհշ սհր։
Վհ ծնշար խրքնճհշ, ծնշարը 8
սրգնվթնշը հնմ սանճշնշար հա-
գաշյասճագ, ընշար սօղսւրան
գարը կնսպ սագը հնքհճհշ. հնր
քհս սրգսահաշնա հնյրան գա-
շահագ, նհվզնրն ա՛նվվ միսհ-
շաս օշահագ։
Իշնթ Բապպըն զշնմ վհ 9
խրշմ ու զազապ իւե Թաւնաւշ-
մաշկնհնհս կհշնյար քն՝ սհյարը
խարապ կահ, վհ ծնսան՝ ծնուն
կնհնահքնարշարընը հնշնք հ-
ահճագ։ Ձնրա կհօքնշրնն հշղ 10
սրգնշարը հնմ ծնշարըն սյսւրճ-
շարը՝ ըշգնշրնը վերմնյհճհշրնը.
կնհնհշ ջգդսրգնշնսա գարարա-
ճագ, վհ այ՝ ըշգնշրնը զնյշան-
սրգմայահագ սրը։ Վհ պէն 11
սհսնեայը քհօնհնշնյհս իշնն՝
հնմ զնսօղգշարը պհնսճհսյսւղգ-
շարը իշնն զնյարհնթ հահճհյհմ.
վհ մազսւրշարըն քհզրհնհ թհս-
քհն հահճհյհմ, հնմ զշրպազ
շարըն քհզնրգշհնհ սհշագշա-
սահագշմ։ Ինսանը խասս սշ 12
Թահնսան՝ վհ սահմհ Ոփրը սշ-
Թահնսհնսան նահրը հահճհ-
յհմ։ Օնուն իշնն ա՛սքնրշնը 13
Բապպընըն հնսահնթնհնթ վհ օ-
նուն խրշմ ու զազապը կնճնքնհ-
սհ՝ կհօքնշրնն սահրսրսահագշմ,
վհ հնր մահզնհնհսն գըմշնշրսա-
նահագ սրը։ Վհ գօվնրշմհշ 14
ձհյրան կնսպ հնմ սհվնրնհսհ
օշմայան պաշշմշ գօյսւն կնսպ
օշահագ. ծնշար հնր քհս գավ-
մինա սհնհհձհք, վհ հնր քհս
սհյարշնա գաշահագ։ Հնրպսւ 15
շահան սահմնահահագ, վհ հնր
հշնք կհշնն գշրշճհսան սհսհշձհք
սհր։ Վհ մահսհմշարը՝ կհօզ 16
շնրն հօնհհսահ հհրհ շարնմշրա-

ձագ, հավերի հաղմաբանանաձագ, վէ գարբարը մուրտարբանանաձագ տըը։
17 Իշխէ ծնողբըն իւղիբինէ Մաաիլէրի ոյտանըբաանաձաղըմ, քի ծնըար կիւմիւշիւ պիր չէյ սայմազար, վէ ալթունտան հազը
18 էթմէզլէր։ Վէ կէնձէլերի հայըար իւն եէրէ չարփաձագ. վէ ծնըար գարնըն մէյվէսինէ մերհամէթ էթմէյէձէքբէր, վէ կէօզլէրի չէձուդլարը հսիրկէ-
19 մէյէձէք։ Վէ մէմլէքէթլէրին չէօհրէթի վէ Բիլտանիլէրին չան ու իֆթիխարը օլան Բաբիլոն՝ Ազահըն Սոգոմ վէ Գոմմուրա ալթ իւտթ էթմէյէ կիսլի
20 օլաձագ։ Ասլա սայբին օլուռմայաձագ, վէ տէվամէն տէվբիտէբ թէհքին օլուռմայաձագ. վէ ծնտա Արասլի գօնմայաձագ, վէ չօպանլար օրատա սիւրիւ հա-
21 մըլմայաձաղլար։ Իլտ օրատա չէօլ ճանաավարլարը հաթաձագ, վէ հվհլի ուլույան հայվանլարտան տօլաձագ, հվմ օրատա տէվէ գուշլարը սայբին օլաձագ, վէ օրատա ճինէբ բոպս հտե-
22 ձէքբէր։ Վէ ծնուն սէրայլարընտա չաղալար՝ հվմ նէֆիս խանէձէրինտէ ածտէրվէբ չալըրձաձաղար. վէ ծնուն վագթը կհվմէյ եագըն տըը, վէ կիւնձէր ուլապ տիկիւ տիր։

ՊԱՂՊ ԺԴ

1 Օ իրա Բապպ Յակորա մերհամէթ էտէձէք, վէ Իսրայէլն եէ-նէ սէչիպ՝ ծնըարը եէրէլի իւղբինտէ բահաթլանտըրաձագ տըը, վէ եատ քիշիլէր ծնըարա իըտիւ օլուսդ՝ Յակոբ էվինէ եատիրձա-
2 ձագլար։ Վէ գավմէրը ծնըարը ալուսդ՝ մահալէրինէ կէօմիւբէ-ձէքբէր, վէ Իսրայէլ էվի ծնըարը Բապպըն Թօփրաղը իւղբինտէ՝

գուլլար վէ խալըղլար իչինտա ջապթ էտէձէքբէր. վէ ծնըար՝ քէնանիէրինի հսիր հտէնիէրի հսիր ալուսդ՝ ծնըարա զուլմ հտէնլէրէ հիւքիւմթէ սիւրէձէքբէր։
3 Վէ վագթ՝ օլա քի՝ Բապպ ատէնի զահմէթինտէն վէ իզթիրաբընտան վէ ատնա իչչէթտիքլէրի աղըր իշղմէթտէն բահաթլանտըրտըղը կիւնտե, Իսրայիլն
4 փատիշահը հագգընա պու մէտէլի իսթիմաղ էտիպ տէյէպին՝ Ղատտար նի՛ձէ թէհքին օլտու, ալթուն գափըձը չէհր նի՛ձէ
5 թէհքին օլտու։ Բատպլ ֆատըգլարընը տէյնէյիրի թէհատլուսթէհ-տէնէլերին ա՛սատընը գըլտը։
6 Իսըմ իւչ գավմէրի ախնէձ վուրուշ իւչ վուրան՝ Թայիֆէլերի զաղապ իւչ հիւքիւմթէ սիւրէն գօվատանը, յօր, վէ մէն՝ հտէն
7 եօգ։ Պիւթիւն եէր էրմիյէմ իւչ բահաթա վարտը. ալգըշ. հտէրլէր։ Ձամլար պիւչ՝ վէ Լիբահանըն հրզէրի սէնին իչինտե շազ օլուսդ՝ Սէն եաթաղտան պէրու իւղերիմիզէ օֆուռ քէսիճի չըրմատը փէրլէր։ Ճհհէննէմ՝ ալ-
9 պտատան սէնին իչինտե հարաքէթհ կէլտի քի՝ սէնին կէլմէնի գարշըտայա, սէնին իչինտե հօվնէլերի՝ հէրին հվի ուլուլէրինի ոյտանտրըտը. Թայիֆհէրին հվի վահիշհայվընըը՝ Թահթաբընտա
10 գաղաղտը։ Ծնղարըն հէրիսի Ճէվապ վէրիսի՝ ատնա տէյհձէքբէր. Սէ՛ն տախի մի պիղիմ կիսի զա՛ինիբէնիսի՝ պիղէ պէհնիգէ-
11 սէին։ Սէնին տարաթըն վէ ատնաԹուրլարը՛ընը շամաթասը մէզտրա հնահրիվէ. սէնին ալթընա ատղուշմանլար տէօշէնտի, վէ սէ-
12 նի գուբթլար հօրթէհյօր։ Նա՛ սէհհր օլուս ատպահ հըզըղը կհօքէրատն նի՛ձէ տիւշիսի՝ Եհրսէհք հըգըղըն, սէն քի՝ Թահիֆհէր իւղհինէ զալիպ կհզ-

13 ան։ Սէն իսկ գալպինաէ տէ-
միշ խոին քի՝ կէօքլէրիկ ջըգա-
լըմ, ԹախԼԸՄԸ Ալլահըն կըլ-
մըզլըընաան կիւբա՛ք էվ-
ձէլտիյիմ, վէ փօրւասըն էան-
լարընաաքի ձէմաա՛թ տաղընաա
14 սաքին օլայըմ. Պուլուէթ էվը-
սէքլիքլէրի իւզէրինէ ջըգայըմ,
15 Թաա՛լայա պէնկէ յիմ՛։ Ալքին
ձէհէննէմ էտուրան տի՛զէ-
16 րինէ ինէձէքսին։ Սէնի կէօրէն-
լէր սանա Թաամաշա կաձէքլէր,
սանա պագըա՛։ Եէրի տիԼԸՐԻԿԱՆ
17 մէհլէքէԼԸՐ սարսըաան՝ տիւն
նալը չէօլէ տէնաէրիպ օնուն
չէհրլէրինի կըրսըն՝ մահպուսլա-
րընը էվէ սօլը վէրմէյէն քէնտի
18 պո՛չ մու տէյձէքլէր։ Թայի-
ֆէլէրին հէմ փաահիշհալարը՝
ձիւմլէսի հէր տիրլի ի՛զնէԼԸ իլէ
19 քէնտի էվինաէ նաԼԸՄԱ։ Ամմա
սէն մէքրուհ ֆիլհա կիտի՛ ջու-
գուրան Թաշլարընաանէն գըլըճ
իլէ սաֆըրնան հօլտուրուլմիչ
ճէրին էավապը կիտի՛ այագ ալ
Թըրնաա չէկնէյէն լէչ կիտի մէ-
զարընաան տիշարը աՁԸԼԸՐԸՆ։
20 Սէն օնլար իլէ կիւմիլմաէ
տիր էշմէդըն. էնէն քի՝ տէյա-
րընը պօզուան, գավմինը հօլ
տիւբահիան. Եարատընզարընը զ՛ար-
բիյէԼԸ էպկանէն անկըլմայաձագ
21 տըր։ Օզուլաա րընաա պատալարը
նէրն Եարատընզարը Լչինէն գաԼԸ
հաղըրլայըն քի՝ գալճայաաար,
վէ էէրի զաալԸ հէմ՛ճէկլէր,
վէ տիւնէհանէն էիւզինէ տիւչ
մէնլէր իլէ տօլտուրմայաաար։
22 Հէմ ա՛աքերլէրին Բատալը տէր
քի՝ Օնլարըն իւզէրինէ գալճա-
ձաղըմ, վէ Իսաքինանան տաՐԸՆ
վէ պագիչէսինի վէ հվատարը
հէմ զիւրրիչէԼԸՐինի քէնտէհչիմ
23 տէյօր Բատ ո։ Վէ օնու քիրփի
լէրէ միսաա՝ վէ սուլար պաճագ-
լարը գօյաձաղըմ. վէ օնու հէ-
լաք սիմիւրկեան իլէ սիմիւրկե-
ձէկիմ տէյօր ա՛աքերլէրին
Բատալը։

Ա՛աքերլէրին Բատալը ԼԱՄՄԻՆ 24
կաթոլ ատան քի՝ ԻչմէկԼԸԹԷՏ տիւ-
չինանիյիմ կիտի հէմման էօլէ
օլաձագ, վէ ԹԷՏալը ԼԸՄԱՆԻՄ
կիտի՝ հէմման էօլէ վագի՛ օլա-
ձագ տըր. Եա՛նի Աստուա տի- 25
յարընաա դըրըլ՝ մնու տաղլա-
րըմըզն իւզէրինաէ վէրմէյէձէ-
կիմ. անանն օնուն պէյճնաուա-
բուզուա մնլարըզն իւզէրինաէն կի-
տէձէկ, հէմ օնուն ճիւքիա՝
օնլարըզն ուամնազընաանա կիտէձէկ
տիր։ Ձիւմլէ հէրզին հապըզնա 26
Թագաիր օլան մուգաատէր պու
տուր. վէ հէմ Թայիֆէլէրին
իւզէրինէ ուազանմըշ էլ պու
տուր։ Ջիւրա ա՛աքերլէրին 27
Բատալը Թէտալը էլչէտի, վէ
քի՛մ իսպԸԹալ էտէ պիլսէր.
վէ օնուն էլի ուազանմըշ, վէ
օնու քի՛մ էէրի էտէ պիլսէր։
Պու իչհամ՝ Ա՛քաշ վա- 28
տիշահըն էօլտիւյիւ էլըտա վա-
պի՛ օլտու։
Էչ՛յ Փըղընջլարըն ձիւմլէ տի- 29
յարը՝ սէնի վուրանըն տէյնէ-
յի պըրըսըպըղնա շազ օլմա.
պիրա էլըլանըն քէօքիւնտէն տա-
պը էրըան չըգաձագ. վէ օ-
նուն մէկիքսի՝ Եագընձը ուչար
էրըան օլաձագ տըր։ Վէ ֆիա- 30
գիրլէրին իլԸ տօլուչարը պէտ-
լինէձէկ, վէ Եօխտուպար էմ-
նինէ իւպԸԹ ԵաԹաձագԼար.
վէ սէնին քէօքիւնիւ գըԼԸՃԸգ
իլէ հէլաք էտէձէկիմ, հէմ
պագիչէնի էօլտիւրէձէկ տիր։
Ֆիլհան էլչէ՝ էյ գավու, ֆէր- 31
Եաա էյլէ հա՛ չէհր, սէն էյ
Փըղընջլարըն ձիւմլէ տիյարը՝
էրնտին. վէրա փօրնասան
սիմանն կէվիր, վէ օնուն օր-
ուաուանաա քիմսէ Եալընըզ
օլմայաձագ։ Վէ Թայիֆէլէրին 32
էլչիլէրինէ նէ՞ ձէվապ վէրիլէ.

չիեն քի Բապել Սիոնու թէմել էթմէ, վէ օնուն գավմընըն ֆուգարասը օնա սըղընամագ
լար։

ՊԱՊ ԺԵ

1 Մովաբ իլճամը.

Հագգան Մովաբըն Ար ճէհ-
րէ կէճէ իլէ պասըլըպ խարապ
2 օլունսուս։ Հագգան Մովաբըն
Դիբոնա ճէպիկ կէճէ իլէ պասըլըպ
խարապ օլունսուս։ Օ՛ հէյքէլէ
վէ Դիբոնան թէպիկ փուէթ խա-
նէլէրիուէ ապլամաղա չըգըր։
Նաբաւսան էօթիւրիւ վէ Մե-
դաբան էօթիւրիւ Մովաբ
ֆիլան էաէնէք։ Օնուն հէվի
պաշլարը տաղ օլաճագ, հէր
3 սագալ քեսիլէնէք սիր։ Ս-
դագլարընուս ջուէ ղո չանաճագ-
լար։ սամլարը իւզէրինաէ վէ
մէյտանլարընուս հէվիսի ֆի-
զան էախիս՝ ապլայրլա տօղլա-
4 ճագ։ Վէ Եսբան հէմ Եղեալէ
ֆէրեաս էաէնէք, օնլարընէսի
ձայասայսաէք իշիսիլէճէք։ օն-
ման էօթիւրիւ Մովաբըն սիլահ-
լանմըշլարը պաղըրմաճագլար,
քէնդի ձանլարընուս օսմանա-
5 ճագլար։ Եէւրէյիմ Մովաբ ի-
չիէն ֆէրեաս էաէնէք։ օնուն
գաչգընլարը իւչ եըլըգ սանա
էիպի Սեգովատաէք գալաճագ։
զիրա Ղուսիթ Եօգուչունա ապլա
յարագ չըգաճագլար, զիրա Ո-
ռանայիմ Եօլունսուս գըբըղըն ֆէր-
6 եաոը գօփարաճագլար։ Ջիրա
Նեմրիմ սուլարը խարապաթ
օլուր։ զիրա օթլուգ գուրուր,
չիմէն տիւքինիր, եէշիլմիշ գալ-
7 մագ։ Օնուան էօթիւրիւ ընլարըն
էաթունակլը զանիմէթի վէ հէվի
սագլասըգլարընը՝ սէյիւթէչէր
տէրեսինէ գալարըճագլար։
8 Ջիրա Մովաբըն սինօրսունու
ֆէրեաս չէվիրսի։ օնուն ֆի-
զանը թա Եգլայիճաէք՝ օնուն
ֆիղանը թա Իէրեվիմէաէք վա-
ղը։ Ջիրա Դեմոնուն սուլարը 9
գան իլէ ձոլաճագ, զիրա Դեմո-
նուն իւչէրինէ սահա պէշլար՝
Մովաբըն գաչըթուլմուշունա վէ
օլ էէրլին պադիչխանը սըղըն-
սալաճագըմ։

ՊԱՊ ԺԶ

Տիյարըն սուլթանընա Սէլա- 1
տան չէօլ իւզէրէ Սիոն գըզընը-
սադղնա գուղուս կէօնտէրմիս։
Վէ վադի՝ օլաքէ՝ Մովաբ գըզ- 2
լարը Ասնոն կէչիտլէրինաէ եաս-
վասան գօվուլմուշ ավարա գուշ
կիսի օլաճագլար։ Մուշավէրէ- 3
յէ կիր, շէրաա՛թ քէս, կէօլ
կէնի էօյլէն վադթընսա կէճէ
կիսի գօ, սիւրկիճիլէրի սագլա,
գաչգընլարը էլէ վէրմէ։ Սիւր- 4
կիճիլէրիմ սէնին Համընսա մի-
սաֆիր օլսուն էա՛ Մովաբ, սէն
ոնլարա՝ խարապ էախիմին եիւ-
զինսէն էօրթիւ օլ. զիրա զա-
լիմ գալմասը, խարապ էախ-
սիւքէնսի, չիյնէկիմիշլէր սի-
յարսան սիւքէնսիլէր։ Վէ ի՛- 5
նայէթ իլէ թախթ գուրուլա-
ճագ, վէ օնուն իւզէրինէ էէր-
չէքիլիք իլէ Դաւիթին չատրըն-
սա՝ հաքիմ վէ հագգը արայան
վէ սատագաճը թէզ իշնա է-
սէն օթուրսաճագ։

Մովաբըն մաղրուրլուղունու 6
իշիթմէյէք, զայէթ մաղրուր սուր-
մաղրուրլուղունու վէ քիպրինէ
վէ խըշլըրը իչէ՛ փէ։ օնուն մալ-
լուր էօյիւնմէսի պէշ սուր։ Գու- 7
էէիլէէն Մովաբ՝ Մովաբ իչին
ֆիլան էաէնէք-ձիւմլէսի ֆիղան
էաէնէք։ Կիհարեսեթին թէմել-
լէրի իչին ա՛ղ չիքէէքեսինիլ-
հագգան օնլար ձէֆսատա տըր։
Ջիրա Եսեբոնուն պաղլարը՝ սե- 8

լսանիկն ամմասը զապունլանաը. Թայֆիֆլէբին պէյլէրի ծնուն ա՛լա ասմալարը փարէլէսիլէր, Յոա Յաղերե հրիչիլէր, էօլիւ ասլաշըլըը. ծնուն ֆիլիսէրի ազգընըզ՝ տէնիզտէն կէչտիլէր։

9 Պունատան էօթիւրիւ Սէբաստա ասմասը իչին Յաղեր աղըայըը իչե աղայըմ, ակնի կէօզ նաշըմ նէե տուվարայըմ՝ հՅ Եսեբան վէ Եզեսպէ. զիրա սէնին նազ մէյվէն իւզերինէ վէ պիչինին իւզերինէ կիւլպանանք տիւշտիւ։

10 Վէ մահտուտար Թարլաշարատան շազըդ վէ սէվինճ գալըրըըզ՝ պաղարտա նամպէ վէ ալդըշ օլմայանճագ. իւզիւմ սըգրընը Հենոէրէմե չարապ սըգմայանճագ. սէվինճ սէնինէ խիթամ

11 վէրթիմ։ Պունատան էօթիւրիւ պաղրըմ Մովաբ իչին՝ վէ տէրունիմ Կիրհարէսէթ իչինն Թանպուր կիպի սէտա վէրիր։

12 Վէ վադի՛ օլաբի՝ Մովաբըն Թէվիկ վուռթ իսանէսինտէ նօրուլատըզ կէօրիւնտիւքտէ, նի յաղ էթմէյէ Մադաէսինէ վարա, ամմա ֆիյիսէ օլմայա։

13 Ջօգտան պէրու՝ Բասպէն Մովաբ հադրընա սէօյլէսիյի սէօզ

14 պու տուր։ Ամմա չիմտի Բասպ սէօյլէյիպ տէմի քի՝ Իէչ հրըզն իչինտէ իւճրիթէ իլէ Թուռթուռ մուշտարին հըյտարը միսիլու Մովաբըն ճէմի՝ գալտպալըզլըզըն չօգալտուլու իլէ ի՛ղէթի Թահգիր օլտնտճագ. վէ պագիյէսի պայէթ իլէ ազ՝ էվ գուվվէթսիզ օլտճագ։

ՊԱՂ ԺԱ

1 Դամասկոս էլհամը.

Իղէթ Դամասկոս չէհր օլմագտան բէտտո օլտնուպ վիրա-

նէ հըզընը օլտճագ։ Ուրուր չէհրլէրի Թէվրք օլտնտճագլար. ծնըտ սիւրիւէր իչինն օլտճագ, քի նամթալար, վէ գօլգոտան օլմայա։ Վէ Եփրեմէն գուլէ՝ հէմ Դամասկոստան վէ Սիւրիանըն պագիյէսինտէն փատիշահլըգ քէսիլէճէք, Իսրայէլ օղուլտարընըն շանը կիպի օլտնճագլար, տէյօր ա՛լքէրլէրին Բատպը։ Վէ վագի՛ օլտճագ՝ Յակոբուն շանը զայի՛ֆլէնիպ Թէնինին սէմիզլիյի արըգլանտճագ տըը։ Վէ օրագ-

5 ՚ղը էքինի տէվլերիպ՝ պաշաղը գօլու իլէ պիչտիկի կիպի օլտնտճագ, վէ Ռաֆայիմ վատիսինտէ պաշտգալտը տէվլերին կիպի օլտնտճագ։ Վէ օնտա՝ զէյ-

6 Թուն ալտճընըն սիլքինտիսինտէ, ևիւքսէք տալըն պաշընտա նէքի իւչ տանէ՝ մէյվէտտր տաընտա տէօրթ պէշ տանէ գալտրըը կիպի՝ պիր գաչ տանէ գալտ, տէյօր Իսրայէլին Ալտհը Բատպ։

7 Օլ կիւնտէ տատի՝ Եարատըճընըզըն պագտ, վէ կէօզլէրի՝ Իսրայէլին Ա՛զիզինէ նազար գըլտ։ Վէ քէնտի էլէրինին

8 իչի օլտն մէզպահլըզրա պագմայա, վէ վարմագլարընըն եավտրըլընտա՝ Եսիոտ Աստարոթ վուռթլարընտա վէ կիւնէհ վուռթլարընտա նազար գըլմայա։

9 Օլ կիւնտէ օնուն գուվվէթլի չէհրլէրի՝ Իսրայէլ օղուլտարընըն հուզուրտունտան պրտագտըգտարը պրտաղըմըզ չալը վէ եիւքսէք տաշ կիպի օլուպ՝ վրտանէ օլտ։ Չիրա սէն խէտտ-

10 սընըն Ալտհընը ունութտուզտըն՝ վէ գուվվէթինին Դայտսընը անկմատըղտն իչինն՝ ծնտան էօթիւրիւ կիւզէլ ֆիտանտար ալքէձէքսին, վէ եաս չուպուգտար ալքէձէքսին. Տիքտի-

11

յին կիւնահ չէթ լէչ չէվիրէ-
ձէքսին, վէ էքսէյինի սապահ-
սա ֆիլիսէէնսիրէձէքսին. ամ-
մա մահասուլ կիւնիւնահ՝ օրագ
չէհիտ գասավէթ կըրընը օլա-
ձագ:

12 Վայ ոէնիզ շամաթասը կի-
սին շամաթա էահն չօգ գավմ-
լէր գալապալըընա՝ վէ չէհիտ
ոուչար կիւրիւլթիւսիւ կիսին
կիւրիւչէն իւմմէթլէր կիւրիւ-
13 ֆէսինէ: Իւմմէթլէր չօգ սու-
լար կիւրիւլթիւսիւ կիսին կիւ-
րիւլթիւ էահրլէր. ամմա
Ալլահ օնլարը թէքսիր էահ-
ձէք, վէ ուզաղա գալձագը-
լար. վէ տալլարընն սաման ու-
ֆաղը կիսին ևէչ էօնիւնահէն՝ վէ
գասըրղա էօնիւնահէն էուվար-
լանան թօզ կիսին գօվալանա-
14 ձագլար: Ախշամ վագթընտա
իչթէ անկարդ հիյահէթ կիւնի՝
սապահ օլմազահն էվվէչ էօղ
օլաձագլար. պիզի գափըչան-
լարըն փայը՝ վէ պիզի եալնա-
չայանլարըն նասիպի օլու տուր:

ՊԱՂ ԺԸ

1 Այ Ֆըսըլտայան գանատը
Հապէշ ըմմափլարընըն էօթէ-
2 պիտահ օլան ոիյատա. Ֆի տէ-
նիզահն վէ սու հիւզիւնահն սաղ-
սահն գայըգլար իչէ էօչիւր
կէօնտէրիպ պէր. Էյ հէյնի
խատէրձիչէր՝ գուվվէթլի վէ
քէսքին թայիֆէյէ՝ էվվէլտէն
չիմախյտահ հիյահէթլի գավմ-
ղայէթ գուվվէթլի վէ չինէյիձի
թայիֆէյէ կիսին, քի օնուն
ոիյատընը ըմմագլար գափըչար:
3 Էյ ափունեանըն հէվի էհալիսի
վէ հէյնն սաքինէչէրի՝ տալլա-
տա պայրադ գալտըրըմըշգտա
պագչըն, վէ պօրու չալընտըղըն
4 տա իչինէն: Չիրա Բապպ
պաճա պէօյլէ տէխի. Պէն լա-
հաթա վարահաղըմ, վէ մէքնա-
նըմտան օթլար իւզէրինէ մու-
նէվվէր ըսսըձագլըգ կիսէր՝
օրագ ըսսըձագլըղընտա չէհ պու-
լուճու կիսէյ պագահաղըմ:
5 Չիրա օրագ մէվճիմինահն էվվէչ
ֆինկա քէմալ պուլտուղու՝ վէ
գօրուգ չիչէքտահ եէհթիչմէքտահ օ-
տուզտա կիսէյ՝ չուպուգլարը թըր-
փանլար իչէ քէսէձէք, վէ տալ-
լարը գօփարըգ աթաձագ տըր:
6 Օնլար պիրլիքտէ տալլարըն
գուչլարընա վէ եէրին ձանավար-
լարընա պլաալըլաձագ. վէ գուչ
լար օնլարըն իւզէրինտէ եաղը
կէչիրէձէք, վէ եէրին հէր ձա-
նավարը գըչը օնլարըն իւզէրին-
7 տէ կէչիրէձէք: Օլ ղէմանտէ
ա՛սքէրլէրին Բապպընա՝ գուվ-
վէթլի վէ քէսքին գավմտան՝ վէ
հվվէչտէն չիմախյտահ հիյահէթլի
գավմտան՝ տիյարընը ըմմագլար
գափըչար ղայէթ գուվվէթլի վէ
չինէյիձի թայիֆէտէն ա՛սքեր-
լէր Բապպընըն խօմինն մնահա-
լինէ՝ Սիօն տաղընտա փէչքէչէր
կէթիրիլէձէք:

ՊԱՂ ԺԹ

Մ՚ԸՍԸՂ ԼՀՀԱՄՂ.

1 Իչթէ Բապպ եէյնի պուլութ
իւզէրինէ պինմիչ Մըսըրտա վարը-
յոր. վէ օնուն հուզուրունտան՝
Մըսըրըն փութլարը հարագէթէ
կէլձէքէլէր, վէ Մըսըրըն եիւ-
րէյի՝ իչէրիսինտէ էրիյէձէք
տիր: Վէ Մըսըրլըլարը՝ Մըսըր-
լըլարըն իւզէրինէ թահրիք էահ-
ձէյիմ, վէ հէր քէս գարընտա-
ղը լէչ՝ վէ հէր քէս տօսթու լէչ՝
չէհր չէհր լէչ՝ մէմլէքէթ մէմլէ-
քէթ լէչ ձէնք էահձէքլէր: Վէ 3
Մըսըրըն բուհու՝ իչէրիսինտէ
ղայիլ օլաձագ, վէ թէտպիրինի
իպթալ էահձէյիմ. վէ օնլար

փութալարա վէ պիչիւճիլէրէ հէմ պիհէրպաղլարա վէ փալա-
4 ճըլարա տանըշալար։ Վէ Մը-
ծըլըքլարը սէրթ ադալար էլի-
նէ Թէվլամ էտէճէյիմ, վէ
ծնըծրըն իւզէրինէ զօրլու փա-
չիայ հիւքիւմէթ սիւրէ՝ տէ-
յօր ա՛նքէրլէրին Բապպը Եհո-
5 վա։ Վէ սուլար աէնիզանն
էչքիլէճէք, վէ ըրմադ պիլ-
6 քիւլմայ գուրույաճադ։ Վէ
ըրմադլար Թա՛փիլիւն չըգարա-
ճադլար, վէ Մըսըրըն չայլարը
սըղ օլուպ գուրույաճադլար։
7 Դամըշ վէ սազ պիւրիւչէճէք։ Զա-
յըն Եանընտա՝ չայըն քէնարընիւ-
զէրինտէ չայըրլար վէ չայըն հէմ
էվինէյի գուրույուպ տաղրըլա-
ճադ, վէ հօղ օլաճադ տըր։
8 Վէ պալդընըլար ա՛հ չէքէճէք-
լէր, վէ ըրմադա հէմ վէլԹա տ-
Թանըլար էլէմ չէքէճէքլէր, վէ
տու Նիւզիւնէ տայմա ալԹանըլար
9 Եաս չէքէճէքլէր։ Հէմ ինձէ քէ-
Թէն իւչէյինլէր՝ վէ ադ պէզ
տօգույանլար ալԹանաճադլար։
10 Վէ ծնուն սէրէքլէրի գըսըլա-
ճադլար, հէմ իւզիւնէ էտի-
նէնլէրին ճանը տէրլայաճադ։
11 Հադգան Տայանիս սէրվէր-
լէրի սէվանէլէր տիր. Փարաւո-
նուն ա՛լէմ միւշիրլէրինին մէշ
վէրէճէի հայվանի տիր. Նի՞ճէ
Փարաւոնա՝ Ա՛լէմ զաոտ իմ,
պէն գաոտիմ փատիչահլարըն օղ-
լու իմ՝ տէյէ պիլիրսինիզ։
12 Հալա ալիմլէրին նէ՞րէտէ տիր,
ծնլար չիմոի սաոնա խատէր վէր-
սին, վէ ա՛նքէրլէրին Բապպը
Մըսըրըն հադգնա նէ Թադտիր
13 էճոի յինէ պիլտիրսինլէր։ Տա-
յանիսին սէրվէրլէրի տէլի օղ-
լուլար, Մէմֆիսին սէրվէրլէրի
ալտանտըլար. վէ Մըսըրը՝
սըպէճլարընին պաշլարը սա-
14 պիլմըշլար։ Բապպ ծնուն օր-
Թասընտա Թէրսլիք բուհու գա-
րըշտըրտը, վէ ծնլար Մըսըրը
հէր իշինտէ՝ ակրաճլուն գաս-
տուղու պէման ակրաէճկինտիյի
կիպի սէրսէմ էճոիլէր։ Վէ 15
Մըսըրտա իշ օշմայաճադ, քի
ծնու պաշ Եա գուլրուդ՝ խուրմա
տալը Եա ոտաղ իչէյի։ Օշ կիւն 16
տէ Մըսըրը՝ գարըլար կիպի օշ-
ճադ. վէ ա՛նքէրլէր Բապպը-
նըն ծնուն իւզէրինէ ասլա-
տաճաղը էյլինին սալճանըմըշ
էիւզիւնտէն իւրքիւպ գորգա-
ճադ տըր։ Վէ Յուդա տիյարը՝ 17
Մըսըրտա իւրքինմէիւ օշաճադ.
ծնու հէր պիր զիրր էտէն՝ ա՛նքէր-
լէր Բապպընըն ծնուն Հագգնի ս
Թադտիր էճոիյի մուգատէր-
տէն գորգաճադ տըր։ Օշ 18
կիւնտէ Մըսըր պիյարընտաֆա-
նան պիչինի սեյրէյէն՝ վէ ա՛ն-
քէրլէրին Բապպընա Նէմին էտէն
պէշ շէհր օշաճադ. պիլինէ հէ-
րիս շէհրի սէնիլէճէք։ Օշ կիւն 19
տէ Մըսըր պիյարընըն օրԹա-
պընտա Բապպ իչինէ մէզպահ՝
հէմ պինօրտունուն Եանընտա
Բապպ իչինէ տիպիլի Թաշ օշ-
ճադ։ Վէ պուտ՝ ա՛նքէրլէր Բապ- 20
պը իչինէ Մըսըր պիյարընտա
նիշան վէ շէհատէի իչինէ օշ-
ճադ. զիրա զաչիմլէրին Նէս-
զիտէն Բապպա չիէրնատ է-
տէճէքլէր, վէ ծնլարա խէլաս է-
տիճի վէ պիր ա՛զիմ քիմսէ
կէծտուրիլա՝ ծնլարը գուրԹարա-
ճադ տըր։ Վէ Բապպ Մըսըր- 21
տա պիլինէճէք տիր, վէ Մը-
սըր օշ կիւնտէ Բապպը պիլէճէք
տիր. վէ գուրպան հէմ էքմէք
վէրէքէճի իչէ Եապա՛տէի էտէճէք-
լէր, վէ Բապպա ատոգ աստայըպ
էօտէյէճէքլէր։ Վէ Բապպ Մը- 22
սըրը վաւրաճադ. վաւրաճադ,
հէմ սաղալտաճադ տըր. վէ ծն-
լար Բապպա տէծնէճէքլէր, վէ
օ՛ ծնլարը գապուլ էտէճէք, վէ
ծնլարա չիփիա վէրէճէք տիր։

23 Օր կիւնաէ Մըսըրտան Ասուրա
ձնտաէ Եօր օրամագ, վէ Ա-
սուրլուլար Մըսըրա՝ վէ Մը-
սըրըլար Ասուրա վարամագ-
լար. վէ Մըսըրըլըլար Ասուր-
լուլար իլէ ի՛պատէթ էսէնէք
24 էէր: Օր կիւնաէ Իսրայէլ
Մըսըրըն վէ Ասուրան իւչիւն-
ճիւ սիւ օրուպ էէրին օրհա
արնտա պէրէքէթ օրամագ:
25 Չիւնքի ա՛րքէրէրին Բատպը
ծնու միւպարէք գըրուպ տէյէ-
ճէք քի՝ Գաւվըմ Մըսըր վէ
էլիմին ա՛մէլի Ասուր վէ մի-
րասըմ Իսրայէլ միւպարէք
օլտուն:

ԳԱՊ Ի

1 Ասուր փատիշահը Նաբուգոնոսո-
հէոնոսէրթէյի Տարթանըն Ա-
զովոտա վարարըը՝ վէ Ազովոտա
իլէ Ճհնը էտիպ ծնու ֆիւեԹ
2 էհմէյի եըլտա, օր ղէմմանտա
Բատպ Ամով՝ օղլու Եսայինին վա-
սրհտասը իլէ տէօյլէյիպ տէսի
քի՝ Կիւթ պէրլիտէն էուրու-
նու էէօզ, վէ այագ-յալընտան
այագ գասալարընը էրգտար. օ տա
էօյլէ էյլէյիպ՝ էրփլագ վէ հա-
3 լըն այագ կէզէր իսի: Վէ
Բատպ տէսի քի՝ Մըսըր Չագ-
գընա վէ Չատէշ Հագգընա նի-
շան վէ ա՛լամէթ իլէն իւչ
եըլ գուրում Եսայի էրփլագ վէ
4 հալըն այագ կէզտիյի կիպի, Ա-
սուր փատիշահը Մըսըրըլարը
Հսիր վէ Չատէշլիլերի սիւրկիւն՝
կէնճիլերի վէ իպհիյարլարը
էրփլագ վէ հալըն այագ վէ
ա՛յըպ ա՛ղլարը աչըգ օլարագ
Մըսըրա բէղալէթ իլէուն էօյլէ
5 սիւրէճէք աիր: Վէ ծհլար
կիւվէնաիքլերի Չատէշտէն՝ վէ
Ֆիթիհսար էթոիքլերի Մըսըր-
տան շաշըպ ուԹանաճագլար:
6 Վէ օր կիւնաէ պու ատա էհալի-
սի ատէյէճէքլէր քի՝ Իլթէ կիւ-
վէնաիյիմիզ՝ Ասուր փատիշահը-
նըն եիւզիւնտէն գուրԹուլմագա
իճտատա իչիւն օր դաչըղընմըզ
էէր պէօյլէ օլտու, հա պիզ
նի՞ճէ գուրԹուլաճաղըզ:

ԳԱՊ ԻԱ

Հենոզ էէօլիւնիւն իշամը. 1

Գ-ըպլէուէն հիւճիւմ էաէն
գասըրղալար կիպի, էէօլտէն՝
գօրգուլար տիյարան կէլիր:
Պանա պիր աերթ վահի պէյան 2
օղուհատ. գափըճը գափար,
վէ հաղմաճը հաղմալար. հա՛
Եղամ ա՛օգարը էրգ, հա՛ Մա-
ա՛ի մուհասաերէ էյլէ. օնուն
հէփ ահ ու զարընը Թէսքին
էԹտիմ: Օնատո էօթիւրիւ 3
պէլիմ՝ աղը իլէ տօլտու, պէնի՝
տօղուրան գարընըն աղրըլարը
կիպի տղրըլար ԹուԹտու.
պիւզիւլՀէք աեպէպինտէն իշի-
տէմմ, իւրքմէք սեպեպինտէն
կէօրէմմէմ: Նիւրէյիմ հայրան 4
օլտու, գօրգուլար պէնի իւր-
քիւԹտիւ. աէփատա օլտուղում
ախշամը՝ պանա խավֆիէ տէօն-
աէրտի:

Սօփրայը գուր, պէքճիյի 5
ա՛իք. հէ՛ իչ. գալգըն էյ սէր-
վէրլէր, գալգան հալալըն:
Ա՛չլրա էֆէնտիմ պանա 6
պէօյլէ տէտի. Կիւթ պիր պէք-
ճի ա՛իք, քի կէօրտիւիւնիւ
իտապէր վէրտին: Վէ պինճի- 7
էէր՝ պիր ճիֆԹ աՀը հէմ էշէյէ
պինմիշ ճէ տէվէյէ պինմիշէր
կէօրտիւ, վէ սիգդամի իլէ՝
էօգ սիգդամի իլէ տինկիէտի:
Վէ արսլան կիպի պաղրըրտ. 8
Նա՛ էֆէնտիմ՝ պէն կիւն-
սիւրճիւն տայիմտ պէքճիլիյիտէ
տուրույօրում, վէ պիւԹէն կէ-
ձէ պէն նէվկէԹիտէ պէքճէյօ-

9 րաւմ. վ՚ի լրեթե հալա պիտի-
ճի առէմ՝ պիր չիփե աթըը
կեղեյօր. վը ձէվապ վերիպ
ուէսի քի՝ Տիւշմիւ Բաբիլոն
ախուշիւ, վը ալահլարընըն
հէվ օյմա փուեթլարը ևէրե
10 պերապեր գըլըըը: Ի՚ր ուէօ-
յիւվիւշէրիմ վը խարմանըմընն
հ՚ալիսի սիզ՝ ա՚նքերըլերին
Բապպը Իսրայէլին Ալահընընան
իշեմիսիմի խապեր վերաիմ:
11 Դուսմա լըհամը.
Սկերսեն պանա չաղըըը յօր.
Նա՚ պէքջի՝ կ՚ենճեսեն նէ՞, եա՚
պէքջի՝ կ՚ենճեսեն նէ՞ խապեր
12 վար: Պէքջի ուէսի քի՝ Սա-
պահ կ՚ելլը հ՚էմ կ՚ենճ ալըճ
կ՚եէր. տահա սօրար իսենիզ
սօրսուն. ուէօնիւպ կ՚ելլն:
13 Ա՚լապահեթանի լըհամը.
Ա՚լապահեթանընն օրմանընտա
կ՚ենճելճ յ՚ենճէքսինիզ՝ ի՚ր Դեգա-
14 նիմ քեհապալարը: Ի՚ր Թեմա
ալյարընըն սաքինէրի՝ սու-
սամընըը գարըըլամադա սու իլճ
վարընն, գաչգընընն էօնիւնէ
15 էքմէք իլճ ջըղըն: Չիրա օնլար
դըըըճլար ևիւղիւնսեն՝ չէքիլ
միշ դըըըճ ևիւղիւնսեն վը գու-
ըուլմուշ հայ ևիւղիւնսեն վը
չէսիա ճինը ևիւղիւնսեն գա-
16 չարըար: Չիրա Ի՚ֆէնտիմ պա-
նա պէյլէ ուէսի. Պիր ևըլըն
իչինսե՝ իւճ իէֆթիլի ևըլլարը
միւճհալինճէ՝ Կեգարըն հէվ
ի՚ղնէթի ալուքէնէճէը տիր:
17 Վ՚ի քեմանքեչիլերին գալան սա-
յըսը՝ Կեգար օղուլարընըն
գահրիմանլարը ազալաճագ ըը.
զիրա Իսրայէլին Ալահը Բապպ
սեյլէմիշ տիր:

ՊՇԴ ԻԲ

1 Վ՚ահի առքսի խըհամը.
Հալա սանա նէ՞ օլսուս քի՝
հեվինիզ տամըարա չըգըընըզ:
Ի՚յ վերկիլ իլճ տօղրս չամանա 2
շէհրի՝ շինկիք շէհրի՝ սէնին մագ-
թուլարըն ղըըճիլճ գաթլօղուն-
մադըար, վը ճէնքսեճ էօլմեճի-
լեր: Հեվի զապիթլերին պիրտէն 3
գաչըարար, քեմանքեչիլերսէն
պաղանըըար. ուղագտան գաչ-
մըշ սէնտեճ հեվի պուլունանըար
պիրլիքտեճ պաղանըըար: Ա՚ն- 4
տան հօթիւրիս ուէսիմ քի՝ Պէն-
սէն կեչին, ամը ամը աղըսըմ.
գավմըմ գըըընըն խարտսըըը ի-
չինճե պտնա թէսել իլ վերմէյէ
չաըըշման: Չիրա վահի սերե- 5
սինտեճ՝ ա՚նքերըլերին Բապպը Ի-
ֆէնտիմ Թարսիքընտան մե-
շագտաթ վը չինկեյիշ վը գարը-
ղըզըգ՝ սիվար ևըգըըըգը վը տա-
ղա ֆէրեատ հէթսէնին կիւնիւ
սիւը: Վ՚ի Եզամ՝ պինիճի ա- 6
ուէսիմ աթըըարը իլճ Թիրքեչ գալ
արըտը. վը Կիր գալդանը աչ-
տը: Վ՚ի վագի՝ օլսըի 7
սեչիլմիշ վատիլերին՝ ա՚բապալար
իլճ տօղա. վը աթըըար՝ գա-
փուլարտա Թատուր գուբա:
Վ՚ի Ցուդանըն էօրթիւսիւ ա՚չըղա. 8
վը օղ կիւնտեչ օրման էվինին
ճէպհանէսինէ պագասրն: Վ՚ի 9
Դաւիթ շէհրինին ևըգըգ ևերլերի
չօղալըըընըը կէօրիւպ՝ աշաղաչի
հավուզուզն սուլարընը ճէմ՚ հաե-
սինիզ: Վ՚ի Երուսաղէմին էվլե- 10
րինի սայասընըզ. վը հիսարը
գուվվեթլէնտիրմէք իչինճե էվլերի
եըգասընըզ: Վ՚ի Էսքի հա- 11
վուզուն սուլարը իչինճե՝ իչի
հիսարըն արասընտա խաղինէ
եափասընըզ. ամմա օնու
եափանա պագմաղընըզ, վը
չօգսան պէրու օնու գուրանը
սայմաղընըզ: Վ՚ի օղ կիւնտեչ 12
ա՚նքերըլերին Բապպը Իֆէն-
տիմ պէնի աղրամադա վը հասա
վը պաշ եալմադա վը չուլ
գուչանմադա չաղըրտը. Վ՚ի 13

իչեմ սևրիւր վէ չապզըդ՝ սը-
զըրլար պօղազլամադ վէ գօ-
յունլար քէսմէք՝ էթ եէմէք
վէ չարապ իչմէք օլսուդ՝ Եհ-
յէվիմ վէ իչէլիմ, զիրա եա
14 րըն հօղէհչիլիզ ֆէֆինիչ։ Ամմա
ա՛բէրլէրին Բապպը Թարա-
ֆընատ գուլագլարըմա քէչի
օլաճընատ քի՝ Իչլէթմէք Թա
սիզ հօղճանէհ իէսէք՝ պու եա-
րամազլըդ սիզէ ա՛ֆիվ օլուճ-
մայաճագ՝ աէյօր ա՛բէրլէրին
Բապպը Իֆինամիմ։
15 Ա՛բէրլէրին Բապպը Իֆին
ամիմ պէօյլէ տէր. Կիճի չու
էվլին քէսխիւտասը օլան Սէբնա
16 միւսաֆիրլէ վար պէօյլէ քի՝ Սե-
նին պուրատա նէ՞ն վար,
վէ սէնին պուրատա քիմի՞ն վար
քի՝ սէն պուրատա քէնտինէ
մէզար գազըն, եա՛ սէն մէ-
զարընը հէրգէսէ գազան՝ վէ
քէնտինէ գայատա մէրգեան
17 օյան. Իչէհ Բապպ սէնի
պիր գուվվէթլի աթըճ իլէ
աթաճագ, վէ սէնի հէլպէթէհ
18 գաֆիատաճագ սըր։ Սէնի էլ
պէթէհ Թօմ կիսի պիր կէ-
նիչ էէրէ եուվարլայաճագ.
օրատա հօղճանէրգսէն, վէ ի՛զղէ-
թինին ա՛րապալարը օրատա գա-
լաճագլար՝ Ն՛յ հէֆինափի Հվի-
19 նին բիւսվայը։ Վէ սէնի ման-
սուպունատ գօվաճագլըմ, վէ
սէնի տուրագընատ սէօքէճէնէք
պիր։
20 Վէ վապի՝ օլաքի օվ կիճա-
ակ՝ Ռաղիլիա օղլու Եղիսաիմ
21 գուլուսմա չաղըրաճագլըմ, վէ
ծնա սէնին գաֆիթանընը կիյ-
ակրէճէյիմ, հէմ ծնու գուչա-
ղընն իչէ գավիչէճաէճէյիմ, վէ
սէնին հիւբիւմէթինին ծնուն
էլինէ վէրիճէյիմ, վէ Երու-
սաղէմին սաքինլէրինէ հէմ Յու-
22 դա էվինէ պապա օլա։ Վէ
Դաւիթ էվինին անախԹարընը
ծնուն ումուզունա գօյաճագըմ.
վէ ահա վէ գաֆիատան օլմայա,
վէ գաֆիատա վէ ահան օլմայա։
23 Վէ ծնու պիր գավի մահալէ
չիվի կիճ մընիչայաճագլըմ, վէ օ՝
պապասը էվինին ճէվրէլ ԹախԹը
օլաճագ։ Վէ պապասը էվինին
24 ճիւմլէ ճէվրէլինի ծնուն իւղէրինէ
աաճագլար, կէրէք էվլատլարը
վէ Թօրունլարը՝ կէրէք հէմ ու-
ֆագ գաղլարը՝ քէսսէ գաղլէ-
րինահն Թա հէր կէնահ Թուղում
գաղլէրինէ վարընճա։ Օվ կիճա-
25 ակ՝ սէ յօր ա՛բէրլէրին Բապպը՝
օվ գավի մահալէ մընիչանմընը
չիվի գալարըրլաճագ, վէ գըրը-
լըգ սիւչէճէնէք, վէ իւղէրինահ
օլան եիւք քէսիլճէնէք պիր. զի-
րա Բապպ սէօյլէսի։

ՊԱՂ ԻԹ

Տիւրաա իչհամը. 1

Ահ էէքին՝ էվ Թար իս կհվի-
լէրի, վիրա խարագ օլաս, օն-
տա էվ եա մէսխէվ գալմասը.
ծնարա կիսուլճէրին սէյյարընը-
տան քէչի օլուճաս։ Էվ ատա 2
էհյալիսի՝ սիւբիւհ էաին, սէնի՝
սէնիչ կէչէն Սիդոն պագիր-
կհանլարը տօղուրմաճըլար տըր։
Վէ ջօգ սուլարատա Սիռվըռն էլ- 3
քինի ըսմագլա մահաս ծնուն
իրատը տըր. վէ օ՝ Թայիֆէլէ-
րին Թիճարէթկհանէի տիր։ Ն՛յ 4
Սիդոն ուԹան, զիրա սէնիչ՝
սէնիղին գալէսի սէօյլէյիպ տէր
քի՝ պէն տօղուշ տաղրըսը չէքմէմ
վէ տօղուրմամ, վէ ճիվանլար
պէսլէմիմ, գըղլարը պէօյուԹ-
մէմ։
Տիւրաասան իսաղէրի Սընըր- 5
տա իչխիլասի կիսի՝ սանճը-
չաճագլար։ Թարսխան կէչէն, էվ 6
առա էհյալիսի՝ ա՛ն չէքին։
Մէսրուր վէհրինիչ պո՞ւ մու, 7

քէ ծնուն էսքիլնէյի գաւիմ կիւնը. էբրահէն պէրկի սիր. ծնուն ա-
յագլարը ծնու՝ զարկպ օլմազա
8 ուզալա կէօթիւրմէճքէր։ Պու-
նու՝ պաղիրկեանլարը սէրվէր-
լէր վէ թիւճճարլարը էբրին
միւ'թեպէրլէրի օլան՝ թաճ սա-
հիպի Տիւրոսուն հագդընա քի՞մ
9 թէտպիր էյլէսի։ Օնու ա'պդեր-
լէրին Լա պալը թէտպիր էյլէ-
սի քի՝ ձիւմլէ չանըն քիսը-
րինի ըհզիլ էսի, էբրին
հէվ մի'լեթէպէրլէրինի Թանդիր
էսէ։
10 Ինյ Թարսիս գըզը՝ էբրինանն
ըմմագ կիսի կէչ. արթըգ գու-
11 շագ էօգ տուր։ Էլինի սէրի-
զին խազէրինէ ուզալմազը, մէմ
լէքէթլէր սարսըլմազը. Բաղպ
Թիւճճարլար չէհրի իչին կմ-
վէրսի քի՝ օնուն հիսարլարընը
12 պօզալար։ Վէ տէսի քի՝ Ար-
թըգ սիր տաճա սէվինմէյէճէք-
սին, էյ զըրա օղրամըշ պաբլրն
Սիփոն գըզը. գալդ Կիտիմ կէչ.
օրատա տաճի բահամըն օլմա-
13 յտաճագ սըզը։ Ինշէթ Քիլտանի-
լէրին ան յարը՝ պու գաւիմ հօզ
իսի, ծնու Ատուրըլըպ՝ չէօզ
սաքինէլէրի ինչուն Թէմիզլէմաի,
օնուն գուլըչէրինի սիքմիլէր,
սէրպայըրընը պիտա էմէսի-
լէր, աննա օ օնու իսարա-
14 պաճ էմաի։ Ահ չէքին էյ
Թարսիս կէմիլէրի. զըրա գալ՝
նիշ խարապ օլմուշ տուր։
15 Վէ վագի՝ օլաքի օվ կիւնտէ
Տիւրոս էմէմիշ ենը՝ պիր փա-
միլահլըգ կիւնլէրի միգտարը՝
ունուտուլմուշ պրադրըճագ.
էմէմիշ էնըտան սօնկրա Տիւրոս՝
ֆահիշինին Թիւրքիւսիւ կիսի
16 օլաճագ։ Ինյ ունուտուլմուշ
ֆահիշէ՝ Թանդուր պրըզ չէհրի
ուօլաշ, էյիձէ չալ. չօգ Թիւր-
քիւ սէօյլէ, Թա քի խաթրա
17 կէլէսին։ Վէ վագի՝ օլաքի էմէ-
միշ ենըտան սօնկրա՝ Բաղպ Տիւ-
րոսուս հօզդայաճագ սըզը, վէ օ՝
քէնտի քէսրընա տէօնիւշ՝ էմ-
րին ևիւզիւնտէ ալեմնանըն հէվ
մէմլէքէթլէրի երէ զինա կտիձէք
սիր։ Վէ օնուն Թիճարէթի 18
հէմ քէսրը Բաղպա Թագոխս
օլմունաճագ, օ՝ խազինէյէ պօն-
մույաճագ, վէ սագլանմույաճագ
սըզը, զիւա օնուն մանթա՛ը՝ Բաղ-
պըն հուզուրունտա սաքին օլ-
լուրը՝ օլաճագ, Թա քի սույուն-
ճայտակը կէյէլէր, վէ ա՛լա կա-
վագ կիյէլէր։

ՊԱՊ ԻԴ

Ինշէթ Բաղպ էմրի պօշալ 1
սըզ յը, վէ օնու վիրան կտի-
յօր, վէ օնուն ևիւզիւնիւ ա՛թ
իւսէթ կտիսի՝ օնուն սաքինէլէրինի
տաղըսըզ յօր։ Վէ վագի՝ օլաքի՝ 2
գալմ նիձէ խալ քէսինն տէ
էյլէ՝ գուլ նիձէ խալ էվիկնտիսի
տէ էյլէ՝ խալայըգ նիձէ խալ
խաթունու տա էյլէ՝ սաթուն
ալան նիձէ խալ սաթան տա
էյլէ՝ էօսիւնճ վէրէն նիձէ խալ
էօսիւնճ ալան տա էյլէ՝ մուս՝
մէլէ ալան նիձէ խալ մուս՝մէլէ
վէրէն տէ էյլէ օլա։ Եկը 3
պիլքիւլլայ պօշալտաճագ սըզը,
վէ պիլքիւլլայ եազմալանա-
ճագ սըզը. զիւա ալու սէօզիւ
Բաղպ տէյլէմիշ տիր։ Եկը եաս 4
էքիլսի սօլայօր, տիւնեա զայի՛ֆ-
լէնիլսի սօլայօր. էբրին գալմ
ուլուէլրի զայի՛ֆլէնիլսի յօրլար։
Հէմ էբր՝ քէնտի սաքինէլրինին 5
ալթընտա վխալէնտի. վէրա օն-
լար Թէվրաթը Թէճտիտուզ էմ-
տիլէր, գանուտնու տէկիշտիրի-
լէր, Հզիսի տ՛հոը նագդ էմ-
տիլէր։ Պուճաան էօմիւրլիւ էբ- 6
րի ըտ՛նէմ էբտի, վէ օնուս
սաքին օլանլար ձէղալարընը
պուլտուլար. պու տէսիկպտէն

եէրին սաքինէէրի եանտըլար, վէ ինսան աղ գալըը։
7 Շիրա հաս էէքեր, սամա զա-
յի՝ֆէէնիը. եւ-ըէյլ ձիւմէ չաղ
8 օլանլար սո՞ էէքեր։ Տէֆին
չէնէյի ալինկեր. Մեսրուր օլան-
լարըն չամաթասը քէսիլիր,
Թանպուրան զէվկի ալինկեր։
9 Թիւրքիւ նէե շարապ իչմէյէձէք-
չեր. միւսքիր՝ օնու իչէնլերե
10 ամը օլամազ։ Պոշ չէհր գըրըը-
սը. հէր կվ գալմանը, քի
11 կիրլմէյէ։ Սոփագլարտա չա-
րապ իչիւն չողըըչ վար. հէր
չավլըգ գարարըլսա՝ եէրին չէն-
12 լիյի կիմա՞ն։ Շէհրտէ խարապ-
լըգ գալըը, վէ գաւուս վուրուը
13 սու վիրանէ օլսու։ Լաքին եէ-
րին օրթասընտա՝ գավմըրըն ա-
րասընտա հէյման պէօյլէ՝ զէյ-
Թուն սիլքինթիսի կիմի՝ պաղ
պօզումո՞ւնտան սօնկրա իւզիւմ
14 տէվիրմէսի կիպի օլամազ։ Օն-
լար սէսլերինի գալըըսըդ իլահի
օպուլամազլար, տէնիլ Թարա-
ֆընտան Բապըլին ա՛զատէթինէ
15 ալգըչ կաէձէքլեր։ Օնտան էօ-
Թիւրիւ մէչիլմազ Բապըլ՝ տէ-
նիզին ատալարընտա Իսրայէլին
Ալլահը Բապըլն խամինի ի՛զ-
16 զէթէչէյին։ Եէրին ուձալարըն-
տան Թէսալոնիէր՝ Սաալըա Թա՛-
զիմ իչինթաչք. ամմա պէն տէ-
սիմ քի՝ Զայի՛ֆ իմ, զայի՛ֆ իմ,
վայ պանա. գաւրըձըլար գա-
ւրար, հէմ գաւրըձըլար զօր իչէ
17 գաւիարլար։ Այ՛ եէրտէ սաքին
օլան՝ սէնինի իւզէրինտէ գօրգու
վէ չուգուր վէ տուզագ օլամազ։
18 Վէ վագի՛ օլաչի գօրգու սէսին-
տէն գաչան՝ չուգուրա սիւչէ-
ձէք, վէ չուգուրուն իչինտէն
չըգան՝ տուզագա ԹուզԹուլա-
ձագ. զէրա հէյքաքէտէն փէն-
ձէրէէզը աչըլմըչ, վէ եէրին Թէ-
19 մէլլէրի սիլինըր։ Եէր պիւ-
քիւլմէյէ փարէէնթէձէք տիր.
հէր պիւքիւլմէյէ սարսըլաձագ
տըր։ Այ՛ր սէրհոչ կիպի չի-
տէթ իլէ չալգանաձագ տըր,
վէ գուշնպէ կիպի գըմըլտանա-
ձագ. վէ օնուն գապահԹը՝ օ-
նուն իւզէրինէ ալըըրգ վէրճ-
ձէք, վէ սիւչէձէք, վէ արԹըգ
գալգմայաձագ տըր։ Վէ վագի՛
օլաբի օլ կիւնտէ Բապա՝ եհո-
ձէկտէ եհովէէյէրին ա՛զաէրինի վէ
եէրտէ եէրին փաահիշալարընը
հօգլայաձագ տըր։ Վէ օնլար՝
մահպուսլարըն զընտանտա ձէյ՝
օլտուգլարը կիպի՝ ձէյ՝ օլամազ-
լար, վէ մահպուստա գափանա-
ձագլար. վէ չօդ զէմանտան
սօնկրա հօգլանաձագլար։ Վէ
ա՛զաէրէէրին Բապա Սիոն տա-
զընտա վէ Երուսաղէմտէ սալ-
Թանաթ սիւրսիյիս՛ վէ քէնտի
իհալէ յարլարընը հօնիւնտէ իչ՛-
զէթէչէնէյի զէման, այ ուԹա-
նաձագ, վէ կիւնէշ հիձագ է-
տէձէք։

ՊԱՊ ԻԵ

Վա՛ Բապա՝ Ալլահըմ սէն
սին, սէնի հէյձէկտէձ յիմ, սէ-
նին խամինէ համան հաէձէյիմ,
զնրա ա՛ձայըպլար գըլըրն. գա-
պիմ Թէհապիրլէրին՝ հէմին վէ
կէրչէք տիր։ Զնրա չէհրի եը-
զընտա՝ հիսարըը չէհրի վիրանէյէ
ձէօնաէրտան, էյ էձնէպիլէրին
սէրայը չէհրտէն ճահվ օլսա՛ էյ-
պէտէն պինա օլունմայա։ Օնուն
իչինի գուվվէթլի գավմ սանա
ի՛զնէթ էտիպ՝ հիյտէթլի Թայֆ-
փէէրը չէհրի սէնտէն գօրգուձագ
տըր։ Զնրա սէն՝ զօրպալարըն
զարըը սիվարա վնրա՝ գասըըգա
կիպի կէաէյէ զէման փագիրէ-
փէնակեան՝ եհօտուա սըգըն-
Թըընտա փէնակեան՝ գասըը-
զատան սըզընաձագ եէր՝ ըսոթ.

5 Ճագաա կիօլիկ օլտուն : Եաա-
լարըն չամաթասընը գօրագ եհ-
բին ըսսըճագլըը կիսվի պատը-
բամագսըն • պուլուհուն կիօլ-
կիսվի նէ ըսսըճագլըը կիսվ զը-
լուլարըն ալըըը ալըագնամագ
սըը :

6 Վէ ա՛աքերլերին Բապալը պու-
տաղտա ձիւմլէ գավմըրա սէ-
մըզներ զի յաֆկեթի՝ սաֆի չարագ-
լար նէ եաղ վէ նէնք տօլու չէ յ-
լէը նէ սաֆի սիւզիւլմիւշ
շարաալար զի յաֆկեթի հուձակք
7 տիր : Վէ պու տաղտա հէվի
գավմլարըն նուղերինէ եայըմըշ
հօրթիւնիւն եիւզինուն՝ վէ ձիւմ
լէ Թայֆիկլերին նուղերինէ սե-
րնիմիշ վէբատյի մահվ հուձակք
8 տիր : Իօլնումիս սիկքնուղնյէ
մահվ հուձակք, վէ Ի՛ֆինամ
Բապալ հէր եիւզանն կիօզ հա-
ղընը սիկէձակք , վէ սիւնթիւն եհ-
բին նուղերինանն քինամ գավմը-
նըն ա՛յլարըը կիսվերձակք տիր •
զիրա Բապալ սիօյլէտի :

9 Վէ օղ կիւնտե տինիլէ քի՝
Իշթէ Ընդահմըզ պու տաբ • օ-
նա նուժիա եթմակք , վէ սիզի
գուրթարտը • Բապալ պու տաբ,
օնա նուժիա եթմակք • օնուն խհ-
լասը նէ մեզուբ ու չազ օլա-
10 ղըմ : Զիրա Բապալըն եկի պու
տաղտա գօնաձագ տըը, վէ Ա՛-
վաբ քինամ եերինտե տամընդըն
կիւզարկե պատըղարդը կիսվի
11 պատըղաձագ տըը : Վէ օրթա-
սընտա եկերինի՝ եիւզէն եիւզ-
մէք նէնն եայըղը կիսվի եայա-
ձագ • վէ օնուն մաղուբըղուզ-
նու՝ օնուն եկերինին ֆինամլերի
նէ պէրապեր սիւզիւլմէձակք տիր :
12 Վէ սէնին եիւձէ գավ՛էրինին
ատրպըղընը ալըագղատրպ սիւ-
զիւլմէձակք, թօղ օ՛ղունձայտակք
հէր նէ պէրապեր հուձակք
տիր :

ՊՂՊ ԻԲ

( )Ը կիւնտե Յուդա սիյա- 1
բընտա պու նէտհի օգունձաձագ •
Պիզիմ գուվվէթիլ չէհրիմիզ
վար , հիսարլար վէ Թապաեալար
եերինէ խէյտա գօտու : Գափու- 2
լարը աչըն , կերչէքլեը սագլայան
սատրգ Թայֆիֆ կիրսին : Սա- 3
պիթ ֆիքրի օլանը սէլամէթտէ՝
սէլամէթտէ սագլարընն • զիրա
սանա կիւվէնիր : Իպէտչէր 4
հաֆտանձէ Բապտա կիւվէնին •
զիրա Ի՛ՀՈՎԱՆ Բապտա հ-
պէտչէր գայսար վար : Զիրա 5
եիւբահէլէրտէ սաբրին օլանլարը
աչագլատրը, եիւձէ չէհրի տիւ-
չիւրիւր , օնու եերէ պէրապեր
տիւչիւրիւր , օնու Թօմրագ նէ
պէրապեր հաեր : Օնու պյագ՝ 6
Ֆուգարանընն պյագլարը՝ եօխ-
սուլլարըն Թապանը չէմնէֆձէձէ
տիր : Սաաղընն Թարիֆի տօղ 7
բուս տուր • եա՛ Հագգ՝ սատը-
զընն եօլանտու սէն տիւզէհիրսին :
Հէմ եա՛ Բապ՝ չէրիա՛Թլէրի- 8
նին Թարիֆլինտե ուանա լումիա
հաէրիզ • Ձանընդուզ արզուսու՝
սէնինն նամինե վէ սէնին զիքրինե
տիր : Կձհաե սէնի Ձանընտան 9
արզուչէհիմ, հէմ սէհերտե՝
տէբռանինտե բուհուար նէ սէնի
արասընմ • զիրա չէրիա՛Թլէրին
եերտե օլուձա, տիւնեանընն սա-
քինչէրի սատագաթ հօյրինե-
ձէքլեր : Դասընդա լ՛նայէթ օլա 10
սա՝ սատագաթ հօյրնէմէզ • տօղ-
բուլուգլար եերինտե օ պինա-
մուսուզ նէզիր , վէ Բապըն ա՛-
զամէթինի կհօրմէզ : Եա՛ Բապ՝ 11
եէնինն եիւձէլտիկինի կհօրմէզ-
լեր • գավմըձա օլան զըրէթինի
կհօրուպ օ՛ղունձաձագլար , հէմ
տիւչիւնէրինի աձհէ Թէչէնի
հուձակք : Եա՛ Բապ՝ պիզէ 12
սէլամէթ վէրմէձակքսին • զիրա
հէվի իշէրի Իզի տահի պիզիմ

13 իչխան սէն իշխեմին : Եա՛ Ա՛լա-
հըմըզ Բապա՛ պիզէ սէնտէն
զայըն սահիպլէը մուսաալաթ օլ-
տու . ամմա հալընըզ սէնի՝ սէ-
14 նին խամինի զնբը հաէրիզ : Օն-
լար հօլիս սիւբ , հաշամայա-
ճագլար , ճանըզլար ըլըր , գալ-
մայաճագլար . չիւն քի սէն հօգ-
լայըպ՝ ծնլարը հէվլաք հէթմին ,
վէ ծնլարըն հէվի զիբրինի մահվ
15 հէթմին : Սէն պո՛ թայիֆէյհ
զամմ հէթմին Եա՛ Բապա , պո՛
թայիֆէյհ զամմ հէթմէք իլէ
Ի՛զզէթլէնտին . հէրին հէվի սի-
նօրլարընը զայհէթ իլէ ուզաթ-
16 մըն : Եա՛ Բապա՝ սըզէլթուհ
սէնի զհյարհէթ հէթմիլէր . թէ-
միսին ծնլարտա նբէն՝ նի յազ
17 հաէրլէր : Տօղուրմայա հագըն
օլան կէսէ գարը տօղուշ տալը-
սընտա սանձը չէքիպ պազընտը-
ղը կիպի՝ սէնին հուզուրունտա
18 հօյնէ օլտուգ՝ եա՛ Բապա : Կէ-
սէ օլտուգ , տալըլար չէքտիք ,
եէլ տօղուրուր կիպի օլտուգ .
եէրտէ խէյնա հյլէմէիպիք , վէ
սիւննանըն սապինէրլի սիւշմէ-
19 տիլէր : Էօլիւէրլին տիրիլէմէք-
լէր , հօլմիւշէրիմին ձէսէմլէրի
գալգաճագլար . ույանընպ ալ-
գըշ համին՝ հյ թօվրագտտա սա-
քին օլանլար , զնրա սէնին չի-
հին օթլար չիհի սիր , վէ հէր
հօլիւէլէրինի ալմաճագ տըր :
20 Կիթ հյ գաւմըմ , օտալարը-
նա կիր , վէ քէնտի իւզէրինէ
գավուալարընը գալտա . սիր աղ
զէման կիզլին , զաղալ կէչինճէ-
21 յէտէք : Զ՛իրա իշթէ Բապա
քէնտի մահալինտէն չըգայօր
քի՝ հէրին սապինէրլինի հա-
րամազլըգլարը իչխեն հօգլայա .
վէ հէր՝ գանլարընը քէչի ճ-
ատէճէք , վէ արթըգ մագթուլ
էրինի հօրթմէ յէճէք սիր :

ՊԱՂՊ ԻԹ

1 ( )Ը կիւնտէ Բապա՝ սէրթ
վէ պէօյիւք վէ գավի գըլըճը իլէ
գաչգըն Լևիաթան էըլանը՝
հանի օձ էյրի Լևիաթան էըլանը
հօգլայաճագ . վէ տէնիզտէքի
2 աժտէրի հօլտուրուճէք սիր : Օձ
կիւնտէ ծնա՝ հա՛նի շարապ պա-
ղընա նաղմէ օգուլսուն : Օնու
3 պէգլէյէն պէն Բապա իմ . ծնու
հէր տագիգա սուվարաճաղըմ .
ծնու կէճէ վէ կիւնտուզ պէգլէ-
յէճէյիմ , օլմայա քի օնա ֆֆմ-
նիւճիւմ համ : Ղազապտմ գալ-
4 մասը . քեաչքի չալը տիքէն իլէ
ճմնիք հաէյիտիմ , ծնըզրա հիւ-
ճիւմ համիպ՝ ծնլարը պիրտէն հա-
գար իտիմ : Եօղ իսէ գուվվէթի-
5 մէ հափըզըպ՝ պէնիմ իլէ սուզի
քհասնինէր . պէնիմ իլէ սուզի
քհասնինէր :

Յակոբտան կէլէճէք օլանլար
6 քհօքլէնէճէք , Իսրայէլ չէէքլէ-
նիպ փիլիսլէնէճէք , վէ հասը-
լաթ իլէ տիւնեանըն հիւզիւնիւ
7 տլտուրաճագլար : Օնու վու-
րանլարըն վուրուշո՞ կիպի մի օ-
նու վուրտուս , եօխսա ծնուն
գաթը հէթտիքէրինին գաթլո՞
կիպի մի գաթը օլունտուս : Օ-
8 նու սաղը վէրտիյինտէ , ծնուն
իլէ՝ հօլչիս իլէ նիզա՝ հէթտին իսէ
տէ , կիւն տօղուտտս հէյնի կիւ-
նիւտտէ սէրթ հէյ իլէ կհօթիւր-
տիւն : Ընուն իչխուն՝ Յակոբտան
9 հարատազլըգնա պատնուն իլէ
քհփարհէթ օլտնտաճագ , վէ հէվի
նի յհէթի պտս օլտքի՝ ծնուն կիւ-
նահնընը կիտէրհ . հէվի մէզտահ
թաշտարընը քիրհէճ փարհէքհի
կիպի հէթտիյինտէ , գօբուլար վէ
վուհթտար գալգմայաճագլար :
Զ՛իրա հիտարը չհէր խարտա՝ 10
վէ սաքին օլտնմուշ հէր պրագըլ-
մըշ վէ հօլ կիպի թհրբ օլտնմ-
մուշ օլաճագ . օրտատա պտուզաղը

օթևայամագ, հէմ օրաաա էա. Թամագ, վէ ծնուն տալըրընը
11 տիւքէտէղէք տիր: Օնուն տալ. ըտրա՛մտաղ իլէ դըըըլա. ղամագ, դարըըար կէլիսչ՝ ծնըտրը ԹուԹուչաուրաամագըար, ղիրաօ՝ ֆէֆնիմէն գամմ տէյիլ տիր. ծնուան էթէիւրիւ ծնուե էարաաան՝ ընա մէրհամդէթ էթմէյէմէղէք, վէ ծնուե Թէրքիպ էտէն՝ ընա ի՛նա. յէթ էթմէյէմէղէք տիր:
12 Վէ օր կիւնտէ վագի՛ օլաքի՝ Բապպ Ը.րմաղըն ագընԹըըընաան Թա Մ.ըըը չայ.ընտէք տիւքէղէնէք. վէ տիղ էա՛ Խ. ըտայէլ օղուլաա ը՛՝ պիրեր պիրեր
13 տէվշնրիւէնէքըայնիղ: Հէմ վագի՛ օլաքի օր կիւնտէ՝ պէօյիւք պօղաա չալընամագ, վէ Ատար տէյա. ըընտա հէ.ը օմմագ իւզրէ օ. ըանըար՝ վէ Մ.ըըը տէյաըընտա տիւրկիւն օլանըար կէկէնէնըէր, վէ Բապպա Երուսաղէմէ՝ ա՛. ղիղ տաղտա սէնէտ դըըըամագըար:

ՊԱՊ ԻԲ

1 Ա՛յ Եվրեմ սերմօշաըրընըն մաղաուրըուդ Թամընտա, հէմ օ. նուն ի՛ֆԹիֆիաըրընըն ղիյնէԹի՝ տէմիղ վատիւէրին պաշընտա ոօլ. մուշ էյէէֆէր կիպի օյան շա.
2 բապ մահմուրըարընտա: ԻշԹէ Ն՛ֆինահմին պիր ղօրըու վէ կիւնէ. ի՛ու քիմսէի վար. ծնըը տօ. ըու գաաըըղաաը՝ հէկաը ատաղտա. ղը կիպի՝ Թաշղըն ա՛ղիմ տուըար ձէօշըուէնըուդու կիսի էվ իլէ
3 եէրե տալամագ: Եվրեմ սէր. խօշաըրընըն դուրուր Թամը՝ տ. չայտըար իլէ էյիհէնէնէմէք տիր:
4 Վէ տէմիղ վատինին պաշընտա օյան ծնուն ի՛ֆԹիֆիաար ղիյնէԹի օօղմուշ էյէէֆ՝ պէյինտէն էվվէլ Թուրփանտա ի՛նձիր կիպի օյա. ձագ, քի ծնու հէօրէն՝ տահա էվինտէ իաէն եուԹմադա պագտար:
Օլ կիւնտէ ա՛պրէլէրին Բապպը 5
գամընըն պագիյէսինէ ղիյնէԹի Թամը վէ ի՛ֆԹիֆիաար խոնի՛ֆա. ՚ը օլամագ. հէմ էէրաա՛Թ կէօր. 6
մէյէ օֆԹուրանա չէրաա՛Թ բուս. հու՝ վէ ձէնկի գափուցա ատղուս տէծտէրինէ գահբիմանըդ օլա. ձագ: Ամմա պունըար տախի 7
շարապտան չընըգանըըըար, վէ միւսիր իլէ տալանըըըար. քահ. հին հէմ ի՛ֆյոմտէր միւսիր ի. լէ էընըգանըը. ծնըար շարապտան եուտուրըըար. միւսիրըտէն տալ. ըանըըըար, ծնըար վահիտէ չընը. գանըըըար, չէրաա՛Թտէ Թէօքէ. ղէ օղաարըար: Չի՛րա հէվ ատի. 8
ըտար գուտունԹուե նատիաբինի իլէ ատղու օլուտ՝ ֆոֆ մահաղ եօգ տուր:
Ի՛ֆիմ ի՛՝մ էօյիէտէ, վէ քիմ՝ 9
էտէպ աղնաատա. սիւտատէն քէ. սիմիղէրե՝ մէ՛մէտէն այրընմըշ լարա՛մ ը: Չի՛րա նատինհաԹ իւ. 10
ղէրինէ նատինհաԹ՝ նատինհաԹ իւ. ղէրինէ նատինհաԹ՝ էյրիմը իւղէ. րինէ էյրիմը՝ էյրիմը իւղէրինէ էյրիմը՝ պիրաղ պուրատա պիրաղ շուրատա: Հադդան պուե գավ. 11
մա՝ անկըաշըմադ տուտագ վէ էատա տիլ իլէ սէօյլէյէձէք. Ձինն 12
ծնըարա տէտի քի՝ Եօղունուե բահաԹձանտըղտաձաղընըդ բա. հաԹ պուե տուր, վէ հուղուր պուե տուր: ծնըար իսէ տինկի. մէք իսԹէմէտի: Նաքին Բապ. 13
պընը սէօղուե ծնըարա՝ նատինհաԹ իւղէրինէ նատինհաԹ՝ նատինհաԹ իւղէրինէ նատինհաԹ՝ էյրիմը իւ. ղէրինէ էյրիմը՝ էյրիմը իւղէրինէ էյրիմը՝ պիրաղ պուրատա պիրաղ շուրատա օլաձագ. Ձա քի կի. տիտ՝ սըրմ ԽաՌէՌանէ տիւշէէր, վէ դըըըլաըար, վէ տուղաղա տիւշիւտ ԹուԹուշըար:
Օնուն նչիւն էյ Երուսաղէմ 14
տէ օյան պուե գավմա հիւթիւմէԹ տիւրէն ղէվէէնինկի ատէմէէր՝

Բաղպէն աէօղևանիւ ոինկէյին։
15 Ձիւն ահեոինիզ քի՝ Պիզ հօղևամ
իչէ ա՛ֆա քէսիչանք, վէ ախրէթ
իչէ գավէլ գարար գըլմըդ։
Ձէօշդուն պէչա կէչտիքտէ՝ պիզէ
օղրամայաձադ։ զիրա ևալանը
քէնտիմիզէ վինահանդ գօտուդ,
16 վէ հիչէտտէ կիղէնանիք։ Օնուն
իչէն Էֆէնտիմ Բաղպ պէօյէ
ատր։ Իչէթ պէն Սինտա թէմէլ
իչէն Թաշ գօյաձադըմ պիր մը-
Ձէրրէպ Թաշ գըյմէթլու քէօչէ
Թաշը՝ պիր գավլ թէմէլ քի՝ ի-
նանա գաչմադա ա՛Ձէչէ էթմէյէ։
17 Վէ էերիա՛Թը չըմրըչյա կէօրէ՝
հէմ ատտադաԹը միղտնէ կէօրէ
գօյաձադըմ։ վէ ևալանըն միէ-
նակէհտինը՝ ատլու կէօթիւրէ-
Ձէք, վէ ատպչանձադ էերի՝
18 ատւլար ղարդ հատՁէք տիր։ Վէ
հօղևամ իչէ օլան ա՛հալընըզ պօ-
ղուչաձադ, վէ ախրէթ իչէ գավ-
լի գարարընըզ ատալիթ օլմայա-
Ձադ տըր ։Ձէչէօշդուն պէչա կէչ-
տիքտէ, սիզ օնտան էչինինէ-
19 Ձէքօնինիզ։ Կէչտիչյի զէման սիզի
ալաձադ։ զիրա ատտահ պէ տա-
պահ՝ կիւնտուզ վէ կէՁէ կէչէ-
Ձէք, վէ ծնած խատէրինէ տույ-
մադ՝ հէման իւրքմէք օլաձադ։
20 Ձիրա հաԹադ՝ իւղէրինտէ ու-
զանմադա գըտատ տըր, վէ հօղևան՝
21 հօրթևանմէյէ տար տըր։ Ձիւն
քի Բաղպ՝ Փարաոխ տաղընտա-
քի կիսի գալդաձադ, Գաբաոն
վատխինտէքի կիսի ղաղտալէնէ-
Ձէք տիր քի իչինի՝ ղարիպ իչինի
իՁրահաէտ, վէ խըղմէթինի՝ հատ
խըղմէթինի Թէքմիլ էյլէյէ։
22 Իմտի հալա զէվզէնիձիլէր օՁ-
ման, օլմայա քի պէնտէլէրինէզ
փաճա գանի օլա։ զիրա ա՛քէբ-
էերին Բաղպը Էֆէնտիմին Թա-
տրահքընտան՝ ձհամէ եերին իւղէ-
րինէ Թագտիր օլունմուշ իտա-
րատըզդ իչինիմիտ։
23 Գուշադ վօւրուպ՝ աէօղևամիւ

տինկէյին։ Իչտահին՝ վէ քէչա-
մըմը տինկէյին։ Ձինհէթտի՝ քէ- 24
մէք իչինէ հէր կիսի չինհէթ պիւ-
րիւպ՝ եէրինի աչար տա՝ Խօրոշէ
Թարամադտա օլո՞ւր մու։ Օ- 25
նան եիւղևանիւ տիւզէտինձէ,
չէօրէք օՁոնտու ատչաղ տա քիմ-
նօնու էքիպ՝ պուղտայը Թէրհի-
պինձէ վէ արփայը եէրինձէ հէմ
չավտարը պինօրունձա գօտմադ
մը։ Ձիւն քի Ալլահը օնա՝ տող- 26
րուտունու հէյրէտիպ Թա՛լիմ է-
տէր։ Ձիրա էչօրէք օՁոնու խար- 27
ման տիչկինի իչէ տէօյիւչիդ,
վէ քիմնէն իւղէրինէ ա՛րատա
Թէքէրլէյի տէօնմէդ. իչտա չէօ-
րէք օՁոնու տէչինէք իչէ՝ վէ քիմ-
նէն չռավուդ իչէ պիլքիպը։ Էք- 28
մէք պուղտայը տէօյմէքտտէ, ամմա
օնու մութԹաղա տայիմա տէօյ-
մէքտտէ վէ ա՛րատա Թէքէրլէյի
օնու դըլմադտա՝ վէ տաԹտարը
օնու էղմէքտտէ օլմադ։ Պու տա- 29
խի Թէտտիպիրի ա՛Ձայըտ դըլան՝
ինձի ա՛զիմ էտէն ա՛աքէրլէրինն
Բաղպընտան չըդար։

ՊԱՊ Իթ

Ա յայ Ըրիէլէ՝ Ըրիէլէ՝ Դա- 1
ւիթին միԹէմմէք քիւն օլտուղու
շէհրէ. Էըվ Էըվ իւղէրինէ գա-
Թըն, պայրամլար տէվր էթսին։
Լաքին պէն Ըրիէլի տըղԹէթ 2
ատտաձադըմ, վէ ծոգա ահ ու զար
ու էչմէ օլաձադ, վէ պանա՝ Ա-
րիէլ հիպի օլաձադ տըր։ Վէ 3
սէնինն իւղէրինէ՝ չէփ չէվրէ օր-
տու գուրաձադըմ. վէ սէնի գա-
րաղուչար իչէ սըգաձադըմ, հէմ
ատնա գարշը մէԹէրիսէր գաչ-
տըրաձադըմ։ Վէ ալչադչանա- 4
ձադսըն, եէրէհն աէօյչէյէձէք
սէն, հէմ աէօղէրին Թօփրագ-
տան՝ ալչադ չըդաձադ. վէ սէ-
սէն՝ սիհիրպազըն հիպի եէր-
աէն օլաձադ, վէ աէօղէրին

Թօփրագեան Փլսըլտայաճագ
տըը։
5 Վէ զարիպէրին գալտպա-
լըզը ուփագ Թօղ կիպի՝ վէ
զօրպաղըտրըն գալտպալըզը կի-
չէը սաման ուփագը կիպի օլա-
ճագ, վէ պու՝ ափան ըզ պիր
6 անտէ օլտճագ։ Ա՛պգերլէրին
Բապպը Թարա՛իընտան՝ կիւրլե-
մէքնէ վէ զէլզէլէ կալ վէ պէյնիք
ուա կալ՝ գասըրըպ վէ սաղտնագ
վէ Թէլէփ կաՒն ափէչ ա՛լէվի
7 կալ Էօգլանտճագտըն։ Վէ Ա-
բրահ կուզերինէ սէփէր կաՒն
Ռհումէ Թայիֆէլէրին գալտպա-
լըզը՝ վէ ծնուն կիմ ծնուն Հիսա-
բըն կուզերինէ Հէվ Ռհէզ կ-
ատնէլէր վէ ծնու մուհասէբէ կ-
ատնէլէր՝ կէՒճէտէ կէօրիւնէն ուիւշ
8 կիպի օլտճագ պըը։ Հէմ վոգի՝
օլպըն ատ օլտն ուիւշիւնտէ եէմէք
եէտիյինի կէօրիւպ ույանընճա
գալտը ատ օլտուղու կիպի՝ վէ
սուսամըզ ուիւշիւնտէ կէտիյինի
կէօրիւպ ույանընճա պայրըն վէ
Ռանընըն սուսամըզ օլտուղու
կիպի՝ Սինի տաղը կուզերինէ սէ-
փէր կաՒն Ռհումէ Թայիֆէլէրին
գալտպալըզը պէօյլէ օլտճագ պըը։
9 Շաղըն, վէ միւՌէՀՀայիր օլտն,
կէօզլէրինիզ գամաշըպ սէրսէմ-
լէնին. ծնլար սէրիսէզ տուր,
տինա շարտպտան տէյիլ, ծնլար
սալտնըբըլար, տինա միւսլիւ-
10 տէն տէյիլ։ Չ՚իրա Բապպ՝ իւ-
զերինիզի աղըը ույդու բուՀու
աէօբտուիւ, վէ կէօզլէրինիզի գա-
փատը. կըՀամ կէօրէն փէյտամ
պէրէրէմ վէ սէրվէրըլէրինիզի
11 քէօրէՌէմ։ Վէ Ռհումէնէն իւ-
Համլէրիմ սիղ՝ միւՀրիւս քիՌհտպ
սէօզլէրիմ կիպի օլտճագ, քի օ-
գուտմալա պիլինէ վէրիլսի՝ Հա-
լա շունու օգու տէնիլմիյէտ,
Գատիը տէյիլ իմ ղիրա միւՀր-
12 լիւ սիւը տէր։ Վէ օլ քիՌհտպ՝
օգուտմալա պիլմէյինէ վէրիլսի՝
Հալա շունու օգու տէնիլմինէ,
Օգուտագ պիլմէմ տէր։
Իմոն Էֆէնտիմ տէր քի՝ Պու 13
գալմ աղըը իւչ Հաղտըպգ պէնի
սուստագտըը իւչ ի՛ղէՌէհտի՝
ամմա Հիւրհէյնի պէնտէն իրտագ
Հէտիյի իչիւն, վէ պանա օլան
ի՛պտէՌէվէրի ինսան Թէնպիհի
Թա՛լիմի օլտուղու իչիւն, պու 14
սէպէպտէն իչէՌ պէն պու գալ-
մըն օրԹտսընտա Հիւնէ ա՛Ճայը ս-
ղար՝ ա՛Ճայը պ ա՛Ճայըպտար գըլտ-
Ճաղըմ. վէ ծնտարըն ա՛լիմէրին-
Նէն ի՛լմի Հէվտք օլու՛պ ՓէհՀիճ-
բիւնիւն Փէհմի մահվ օլտճագտըը։
Վայ Թէտապիրի Բապտան 15
ատրինէ կիղէյհինէրէ, վէ իչէրի
գատանըգտտա օլտուպ՝ պիղի քի՛մ
կէօրէՌէք, վէ պիղի քի՛մ պիլտ-
Ճէք ատէյհինէրէ։ Ա՛քսիճի յինիղ 16
պու փաստ քի՝ էօլմէքճէ պաչըղ
Հէրինէ սայրըղը. զիրա իչ ծնու
իչէՌհն իչիւն՝ Օ պէնի Հատիմ-
տը, վէ Հատիրըմըզ Նէսնէ ծնու
Հատան իչիւն՝ Օ անկըտաղ տէյ
պիլմի՛ր մի։ Տահա պիր աղ վա- 17
գըԹտան սօնկրա Ռիբատան՝ մահ-
սուբտար Թարըյա աէօնմէ՞զ մի,
վէ մահսուբտար Թարըա օրման
սայըմա՞զ մը։ Վէ օլ կիւնտէ՝ 18
սաղըրըար քիՌհտպըն սէօզլէրինի
իչիւնճէքբէր, վէ տուման հէմ
գարանըգ իչիւնտէն քէօրէրինի
կէօզլէրի կէօրէճէքբէր։ Հէմ Փա- 19
գիրըր Բապտ իւչ շաղըգիարընը
արԹըրտաճագտար, վէ տաէմիչէ-
րին Հօխտտուրտարը Իսրայէլին Ա-
զիղի իւչ մէսուր օլտճագտար։
Չ՚իրա զալիմ գալմայտճագ, վէ 20
ղէվգինինճի տինքենէճէք, վէ
Հարամտըղըդա հէր ույանըդ օ-
լան՝ քէսի էճէք տիր, ծնլար քի 21
տաէմճ չէրիա՛Թտտա սուչուտ չը-
գարըրտար, վէ գափուտտա տա՛վա
սիւրինէ տուղագ գուրտարտար,
վէ տաղըրին Հագգընը ի՛պԹալ
Էտէրտէր։ Օնաէն իչիւն Ա՛բրա- 22

համը ֆիտա էտէն բապպ՝ Յա-
կոբ էվինին հադդնա պէյլէ
տէր. Յակոբ արթըդ խէձիլ
սիւզմէյէձէք, վէ եիւղնե պիր
23 տաճա սօմայաձագ: Չիրա էվ
լատլարընը՝ էլլէբիմին իշինի օր-
թասընտա կէօրիւնձէ, խամի
թագտիս էտէձէքլէր, Յակո-
բուն Աղիվինի թագտիս էտէ-
ձէքլէր, վէ Իսրայէլին Ալա
24 հընտան գօրդաձագլար: Վէ
բուհու էանդըլընըշ օլանլար՝
ֆէհմ պիլմէձէքլէր, վէ մընըշ
տայանլար՝ ի՛րֆան էյրէնմէձէք
էր:

ՊԱՊ Ի.

1 Վայ ա՛սը օղուլլարա՝ տէյօր
Բապպ, քի կիւնահ կիւնահ իս-
զէրինէ զամմ էթմէք իչէ թէտ-
պիր գուբարըլար ամմա պէնուէն
տէյիլ, վէ գավլի գարար էտէր-
լէր ամմա Բուհումմ իչէ տէյիլ,
2 քի աղըրմա տանըշմազտան փա-
բաւունուն հիմայէթինէ գաչմադ
իչինի վէ Մըսըրըն կէօլէյսինաէ
սըղընմադ իչինի Մըսըրա էնմէյէ
3 կիտէրլէր: Ամմա փարաւունուն
հիմայէթին պիղէ ուԹանմադ՝ վէ
Մըսըրըն կէօլէյսինէ սըղըն-
4 մասը բէղղէթ օլաձագ: Չիրա
օնուն պէյլերին Տայանիստէ օղ
տուբլար, վէ նէյլերին Հանէս
5 նէթէիլմիլէր: Ռհուվէնի՝ օնըլարա
ֆայիտաէ էտէմէյէն գավլընուն սէ-
պէպինտէն ուԹանտըլար. օ՝ իմ
տատա էտէմէզ, վէ ֆայիտաէ վէ-
րէմէզ, իլլա ա՛յըզ վէ հադարէթ
6 իչինէ օլաձագ: Նէյբ հայլան-
լարը դըպվէյէ տօղուրու պէլանըն
վէ սըգէթինի՝ տիկի արսլանըն
հէմ արսլանըն՝ էնկերէյէն վէ
ուէյար աԹէյէլի աճաէրին տէյա-
րընա կէՖէուէնէ, մալլարընը սըրա
սըրԹընտա վէ խաղինէէլերինի
տէվէ իւրիւճիւնտէ ֆայիտաէսիզ
դավլէ կէօԹիւրմէձէքլէր: Չինքի 7
Մըսըրըլըլար նաֆիլէ վէ պօ-
ղունա եարատմ էտէրլէր. իման
պուննտան էօԹիւրիւ՝ Ռահաբ
սիւքիւԹ էտիպ օԹուրտուն չա-
ղըրտըմ:

Իման վար, ընլարըն էօնիւնտէ 8
պուննուէվէնտըն իւղէրինէ եազ,
վէ մնու քիԹապտա գայա էյլէ.
վէ կէլէձէք զէմմանա՝ էպէտէն
չէհաէթէ իչինէ գալա: Չիրա 9
պուննար ա՛սը գավմ՝ եազանմըշ
օղուլլար սըզ. Բապպըն Թէվ-
բաԹընը իչինէ՛ք իսԹէմմէդ օ-
ղուլլար սըզ, քի պագդընըլարա՝ 10
Պագման վէ վահի կէօրինէրէ՝
Պիզիմ իչինի տօղրու նէյնէյէր
կէօրմէն, պիզէ լաԹիֆէյէր սէյ-
էյէյն, եալան վահիլերի կէօ-
բիւն, եօլտան սաւուշուն, Թա- 11
բիւգտէն չէբիլինի, Իսրայէլին Ա-
ղիզինի էօնիւմիւզտէն կիտէրին
տէրլէր: Օնուն իչինի Իսրայէ- 12
լին Աղիզի պէյլէ տէր. Չինքի
սիզ պու սէօզիւս Թահգիր
էթտինիզ, վէ զուլմա հէմ եա-
բատմազլըգա կիւվէնինիզ՝ օնուն իւ-
զէրինէ տայանըրընըզ. Օնուն ի- 13
չինի պու եարատմազլըգ սիզէ՛ ը-
գըլմասը պիր անտէ անկօզտան
կէլէն էնբաւնէք հիսաբըն գաստար-
մըշ տիւչէձէք եարընԹընը կիտի
օլաձագ տըր: Վէ մնու՝ չէօլմէք- 14
ձիլէրին վարէլինմիշ տէսԹիսլե-
նին դըբըլըշը կիտի գըրաձագ,
աճընտայաձագ տըր. վէ վարչա-
լարընտա՝ օձագտան աԹէչ ալա-
ձագ եա հավուզտան սու չըգա-
բաձագ տագսը վարչասը պու-
լունմայաձագ տըր: Չիրա Յո- 15
բայէլին Աղիզի Էֆէնտիմ Բաղդ
պէյլէ տէր. Սիզ տէօնմէք վէ
բահաթլըգ իլէ խէլասա պուլըր-
սունուզ, գուվվէԹինիզ՝ բահաթ
վէ հիւվէնմէք իլէ օլուր. ամմա
սիզ իսԹէմէտինիզ: Լաբան տէ- 16
մինլը քի Եօզ, աԹա պինիպ

գաչալըմ. ծնուն նչնուն գաչա-
ձագսընըդ. հեմ՝ նէյնին ակըտա
սկինկլիմ փեփինիդ. ծնուն նչնուն
սկզի գօվլայանլար նէյնի օլա-
17 ձագ տըր: Պիրինին աղաղըն-
տան սկինինիդ սկզին աղաղըն-
տան հէյինիդ գաչաձագսընըդ,
Թա քի տաղըն պաշտնտա սկիրէք
կիսկի՝ վէ պայդըրըն նուվէրնտէ
պայդագ կիսկի պրաղըլասընըդ:
18 Վէ էաքին Բատպ սկէրէն յէձէք
քի՝ սկզի ինայէթ գըլա, վէ հեմ
հիւձնէլէնէձէք քի սկզի մէրհա-
մէթ հաճ, զնիա Բատպ չէրն-
ա՛Թ Ալահը տըր. նէ՛ մուէթըտ
ծնա հէյի միւնէթաղիր օլանըգտա:
19 Չնրա գաւմ Սիհտաա՝ Եբրու-
սաղէմաճ սաքին օլաձագ. ա-
ՌԷփ ասլա աղլամայաձագսընդ,
Փէրեաարընըն սէսի իչնուն՝ սանա
էզկէթէթ ինայէթ գըլաձագ
տըր. ծնու իչնէթաճ յի կիսկի՝ սա-
20 նա ձէվլա վէրէձէք սիր: Բատպ
սկզի սըփէթ էքմէկ յի վէ զուր
սուչաճ վէրսէ տէ՝ սէնինն խօձա-
լարընն արԹըգ կիզկէնմէյէձէք-
ներ. ամմա կէօզկէրնին խօձալա-
21 րընը կէօրկէր օլաձագ. վէ սա-
զա եա սօլա սէօնտիւրիւճիլ
զէման գուլագլարրըն՝ արտընտան
պիր սէօզ կըչնաձէքներնէ, քի
սէյձէք սիր. Եօլ պու տուր,
22 ծնաա եէորկնուէն: Հեմ սէնինն
կիւմիւշ օյմա վուԹլարընըն էօր-
ԹիւսիւմիւՀ՝ վէ ալԹուն սէօբէկ
փուԹլարընըն զնյնէԹինի նա-
փաբլայաձագսընըդ. ծնլարը
հայդ պէզի կիսկի ալԹաձագսընն,
23 ծնա՝ Ձուգ սէյձէքտսին: Վէ
էէրէք էքտէյնին էքնինէ էաղմուր՝
վէ էէրին մանօուրնտան էքմէք
վէրէձէք, վէ զանի հեմ սէզիզ
օլաձագ. օլ կիւնտէ սէուրիւճէ-
րնն կէնիշ մէ՛բտաա օԹլաձաա-
24 ձագ: Վէ էէրէն իչնէյէն էօ-
քիւզլէր վէ սըփաչար՝ եապա լ-
էչ վէ քիւրէք նէ տալըուրմուշ
վաք նեմ նէյձէձէքէր: Վէ 25
վէրի՝ օլաքն ջէզ գըլըչն կիւ-
նիտտէ գուլէքէր Իզրըլըչնտա՝
հէմ էիւքտէք տալըն նուզէրնտէ
վէ հեր կիւձէ Թէփէնինն նուզէ-
րնտէ ըմմագլար՝ ուս սէրնԹը-
ըսը օլաձագտար: Հեմ վագի՝ 26
օլաքն Բատպ գավմընըն հարա-
սընը պաղտասըղը՝ վէ վուրուշու-
նուն սէրեգինն տաղԹըղը
կիւձտաճ, այն ըշըղը կիւձնէչնն ը-
շըղը կիսկի՝ վէ կիւձնէչնն ըշըղը
եէմի գաթ զնյատճ օլուպ եէմի
կիւձն ըշըղը գատար օլաձագ:
Իչնէ Բատպըն նամ ուզագ- 27
տաճ կիւզնյօր, օնուն գաղաչը
նանայօր, վէ ա՛նէվնի զօրնուս տուր,
ուուտաբլարը նըշըմ նէզ տօնու
տուր, վէ սինի ԹէկնէՀ էանն ա-
ԹէՀ կիսկի տիր: Հեմ օնուն 28
բուհու՝ ձէօզնուն ըմմագ կիսկի
Թա պաղազտաձէք եէԹիչնէձէք,
քի ԹայՀէկնէրի պէնա եէզնյ նէզ
եէզնյէ, վէ գավմընը՝ չնինէչ-
բինտէքի եուզլարը նէզ սաիրտաա:
Սիզնն ա՛նիզ պայդամ կիէձէկի 29
կիսկի՝ նուգտինիզ օլաձագ, վէ
Իսրայէնն Գայտասը Բատպըն
տաղընտա վարմազա ուՀեաուձ նէզ
կիսէնինն կիսկի՝ նիւբէք չագընը-
նըդ օլաձագ: Վէ Բատպ՝ ձէկնզ 30
սէսինի իչնէԹիկէձէք, վէ գա-
զաղընըն խըրնի նէզ հեմ ԹէկնէՀ
էաճէկ աՀէձ սա՛նէվնի նէզ՝ Թու-
Հան վէ գաապրզա վէ տօլու ԹաչՀ-
լարը նէզ՝ գօլտնուն տալտընընը
կէօտնԹէրէձէք: Չնրա սէչնէք 31
նէզ վուրուշու Առար՝ Բատպըն
սէսինուէն էզկնձէք տիր: Վէ 32
օնուն իւզէրնուէ Բատպըն գան-
տաբաձագը Թայ՛ն օլուսմուշ
սէչնէչնինն հեր կէզտկի եէր՝
սէՀբնըր վէ Թանտպուրար նէզ օ-
լաձագ. վէ օնուն նէզ՝ վէվկնէչ
ձէնգըզնըն նէզ ձէնգըզնէձէք: Չն- 33
րա ՏօմնէԹ չօգտան Հաղդըլան-
մըշ, հեմ միտիչան իչնուն Հաղդը-

լանմըշ, ծառ տէրինէմի վէ կէ-
նիշէտի. ծառն էրղընը աթէշ
վէ չօդ օտաւն տուբ. ծառ Բապ-
պըն նէ՞խեսի՝ քիւ քիւրթ սէվի կի-
պի Թուխտուրաձագ տըր։

ՊԱՊ ԼԱ

1 Ա՚յ էարաբըմ իչիւն Մըսը-
րա էնէնիլէրէ, վէ աթըարա կիւ-
վէնիա՝ չՓ տուբ տէյիւ ա՚րա-
պաըարա՝ վէ պայէթ գուվվէթի
տիր տէյիւ աթըըարա ի՚թիմատ
էտէնիլէրէ, քի Իսրայէլին Աղի-
ղինէ նազար գըըմազար, վէ
2 Բապ տը Թալաս էթմիշլէր։ Ան-
մա օ տաիսի ա՚լիմ տիր, վէ պէ-
լայը կիւթիւրէտէք, հէմ աէօղէ-
բինտէն ատօնմէյէտէք տիր. վէ
էարատազարըն էվի իւշէրինէ՝
հէմ քէմիկը նըէյէնիլէրին էար-
տըմը իւշէրինէ գալըտաձագ տըր։
3 Հէմ Մըսրըզըլար ատէմ տիր վէ
Ալահ տէյիւլէր, վէ ծնըտըն
աթըարը էիմ տիր վէ ըուհ տէ-
յիւլէր. վէ Բապպ էլինի ուղա-
տընձա, հէմ էարաբըմ էտէն
եըգըըը, հէմ էարաբըմ օյուէնան
տիւշէր, վէ հէմիսի տիւրիւբտէ
4 Թէվէ՚ի օյուըար։ Ձիւրա Բապպ
պանա պէօյլէ տէօյլէտի. Ար՚սլան
հէմ կէնտ արսլան զիւբէտը ի-
չիւն պէօյիւրիւշ՝ ծնուն իւշէրին.
նէ չօպանըար ձիւմհիւրիւ չաղ-
ըըըընձա, ծնըտըն տէօնմտէն
գօրգմատըը՚ը՝ վէ ծնըտըն չամա-
Թաըընատան սինմէտիչի կիպի՝
ա՚նքէրըէրին Բապպը տախի Սիօն
տաղը վէ ծնուն Թէվիւսի իչիւն
ձէնիք էթմէյէ էօյլէ էնէնձէք։
5 Ա՚նքէրըէրին Բապպը Եռուսա-
ղէմի՝ հէմանի գուշըարըն էավըռ-
ըրընը էօրթմիւշիւ կիպի էօրթէ-
ձէք, էօրթէրէք ծառ խէլաս է-
տէձէք, վէ կէչէրէք գուրթարա-
6 ձագ տըր։ Սիվ՚ Իսրայէլ օղուը-
ըարընըն չոշ վիք ա՚նը օյուուգ-
ըարը Ալահա տէօնիւն։ Ձիւրա 7
օլ կիւնտէ հէր քէս քէնտի
կիւժիւչ փուռթարըընը վէ ալթուն
փուռթարընը՝ քէնտի էլէրիւ-
նիլմէն էտափտըլարը կիւնահը
բէտա էտէձէք տիր։ Վէ Ատուր՝ 8
գըըըձտան տիւշէձէք, ամմա կի-
տանընքընտէն տէչիլ. իչէտ ծնուռ
ատէմին օլմայան գըըըձ էէչէձէք
տիր. հէմ օ՝ գըըըձ կիւշիւնտէն
գաչտաձագ, վէ կիչիթէրէրի խա-
բտակիւղար օյտաձագըար։ Վէ օ՝ 9
գօրգուսունտան գաչէ՚սինէ կէչէ-
ձէք, վէ տէրվի՚րէրի պայրատ-
տան իւրթէձէքէր, տէչյօր տա-
Թէչի՝ Սիօնտա՝ վէ Փուռուսնուռ
Ներատաղէմոէ օյտան Բապպ։

ՊԱՊ ԼԲ

Իչէթ փատիշահ՝ տատագաթ 1
իչէ փատիշահըըգ սիւրէձէք,
պէյլէր տախի հագգ իւզրէ պէյ-
լիք հէձէքէյէ։ Վէ տատմ՝ 2
րիւզկէարատան սիփէր վէ գաորը-
ղատան հօրԹիւ՝ գօրագըըգտա
տուռ տէյլէրի կիպի՝ գօրագ հէրտե
պէօյիւք գայտանըն կէօչկէսի կիպի
օյտաձագ։ Վէ կէօրէնիլէրին կէօղ- 3
լէրի գամաշմայտաձագ, հէմ տինկ-
լէյէնիլէրին գուլագըարը իչնտէ-
ձէք տիր։ Վէ Թիղլէրին հէւրէյի 4
ի՚չմ անկըայտաձագ, հէմ փէչ-
Թէքըլէրին տիլի փատիհ տէօյլէմէ-
յէ հաղըը օյտաձագ։ Խատխէ 5
տրԹըգ տախի տէնիլմէյէձէք, վէ
Թամա՚քհատա ձէօմէրտա տէօյլէնը-
մէյէձէք։ Ձիւրա խատ խա- 6
տիղիք տէօյլէր, վէ հիւրէյի հա-
բտամազըգ իչէր քի՝ պինամուս-
ըուգ էտէ, վէ Բապպըն հագգը-
նա ի՚տէան տէօյլէյէ, ամընգմը-
ըընն ձանընը պէշ էտէ, վէ սու-
սամըընն իչէձէյինի էօղ էտէ։
Հէմ խատխատին ա՚յէԹէրի հարա- 7
մազ տըր. օ՝ հաբան տէօղլէր իչէ
փագըրէրի պէրպատ էթմէք ի-

վիան հօխտուլուն հագդը սէյլէ-
մէյնտէ պիլէ՝ քէմ նիյէթլէր
8 Թէտպիը էտէր : Ամմա սաթի օ
լան՝ սէհավէթվլիքլէր ալուշնի՛ր,
հէմ օ՝ սէհավէթվլիքլէրտէ սա-
պիթ գալը :
9 Ւյ գայղուսուզ գարըլար՝
գալդըն, ակսիմի սինիկլէյին. եա՛
գօրգուսուզ գըղլար՝ քէլամէ-
10 րսիս գուրտ վուրսուն : Կիմ-
լէրնէ ըզըարձա կղթկրտպտէ օ-
լաձադըմընըզ՝ ի՛յ գօրգուսուզ
գարըլար . զնրա պատ պօղուսուս
սէ՛ֆ՝ օլաձագ , պիլմէն վագթը
11 կէլմիյէճէք : Ւյ գայղուսուզ
գարըլար՝ սիմթիյէյին , եա՛ գօր-
գուսուզ գարըլար՝ կղթկրտպէ
սուշնան . սօյունուպ ըբփըտ օ-
լուն , վէ պէնէրինկիզ ը՛ռ գու-
12 շանըն : Ա բղռուլու Թարըլարը
վէ մէյվէտար ատամատան էօթիւ-
բիս կէօյնէսէբինի ատօյէճէքլէր :
13 Գաւմընըն էէրի իւզէրինատ՝ վէ
մէսրուր չէհրատ վէ հէմ չաղըդ
հավէբինատ չարը սիքէն պիթէ-
14 ճէք : Չ՚նրա սէրայ պրաղըլա-
ճադ , շամաթա չէհրի Թէրք օ-
լունաճադ . հիսար վէ գուրէ կ
պէհտէն մաղարալար՝ եապաճի ը-
չէքէրնէն սէ՛ֆատ՝ սիւրիւչէրնէն
15 օթլաղը օլաճադ , Թա հօգարը
տան իւզէրինկէ Բուհ սէօքնէ-
լիւտ՝ էօղ մէյվէտար Թարըգայա
տէօնիւտ՝ մէյվէտար Թարըա օր-
16 ման սայըլընճայատէք : Օլտէմ
էօլտէ չէրինա՛թ սաքին օլաճադ,
վէ մէյվէտար Թարըատա ատատա-
17 դաթ օթուրաճադ : Վէ սատա-
գաթըն ա՛մէլի սէլամէթ՝ հէմ
սատագաթըն մէյվէսի ատուտէ-
լնը վէ էմնիյէթ օլաճադ Թա է-
18 պէհտէնէք : Վէ գավմիտ՝ սէ-
լամէթ մէքեանընատա վէ էմնիյէթ
մէքեանըրընատա վէ էմին ըտա-
հաճըդ մահալէրինէ սաքին
19 օլաճադ : Ամմա օրմանա տօղու
եաղաճադ , վէ չէհր սիրքիւլիյէ
էրգըլաճադ տըր : Նէ՛ մուէթլու 20
սիզէ քի՝ հէվլ սուլարըն էանըն-
տա էքէրսինիզ , վէ էօքիւզնէն
հէմ հէյնին պայղընը օչտա սա-
լարսընըզ :

ՊԱՂ ԼԴ

Վա՛յ սանա էյ եաղմաճը քի՝ 1
սէն եաղմալանմասընը , վէ սա-
նա էյ խայըն քի՝ սանա խայըն
ըզդ օլունմասը. սէն եաղտա էթ-
մէյի թէմամ էթմէյնին կիպի՝ սէ-
նի եաղմալայաճագսընը , սէն խա-
յընըզդ էթմէյի պիթիրմէյնին կի-
պի՝ սանա խայընըզդ էտէճէքսէր :
Ւյա՛ Բապդ՝ պիզէ ի՛նայէթ 2
գըլ, սանա իւմիտ էտէրիզ. հէր
սապահ մէլտըրա գուվվէթ օլ ,
հէմ սըզէվէթ զէմանընատա պիզէ
խէլտս օլ : Շամաթա սէօնիտէն 3
գավմընը գաչը . սէնին եիւճէ-
լինատէն Թապի՛փէվէր տաղըլտը :
Վէ սիզին եաղմանըզ՝օթ պէօ- 4
ճէյի տէվէլերինի կիպի տէվէլերի-
լէճէք , ծնուն իւզէրինատ էէքիր-
կէէրնին սըչտասընը կիպի սէյիր-
տէճէքսէր : Բապդ եիւճէղմիշ 5
ակը , զնրա եիւճէկլէրտէ սաքին
օլըր . Սիօնու չէրինա՛թ վէ սա-
տագաթ իլէ տօլտուրտուս : Վէ 6
սէնին զէմանըդընըն մէօհ քէմ
վէյի՝ խէլտս զանիմէթի վէ ի՛մ
հէմ պիզիմ օլաճադ . ծնուն խա-
զինէճի՝ Բապդըն գօրգուսուս
տուր :
Իչմէկ մէլտըրնը գահրիմանըրը՝ 7
տիչարըտա փէրհատ էտէրէք .
սէլամէթ կէլէրէրի՝ աճըրդ իլէ
պղըրըտը : Ճատտէկէր խարտպ 8
օլտուս, հօլտան կէչէն գալմատը .
օ՝ ա՛հտը նագդ էթտի, չէհրէ-
րի խալ կէօրտուս, ատէմի տայմա-
սը : Եէր եաս էչքիպ տօղտօր . 9
Ա՛լքատան ուէթանըդ պիւ՛ռքիւր.
Սարսըն էչօղ կիպի օլուր , վէ Բա-
ւան իլէ Կարմէղոս տիլքինէյօր :

10 Շլմոն գալգամաղըմ՝ տէյօր
Բապպ, շիմոն եւրէհէլէհէյիմ.
շիմոն քէնոփիմ գալտըրամաղըմ։
11 Սիզ սաման լէկ կէպէ գալըպ՝
սաման էօվիւս տօղուրամ ոգսը-
նըզ. սիզ եէյէհէք աթէչ՝ ըսւ-
12 հունուղ տուր։ Վէ գավմըսը
քիրէհէն եանտըզը ։էպէ օլամագ,
ծնըսը աթէչսէ՝ քէսիլմիշոփքէն-
13 լեր ։էպէ եանամագ։ Էյ ուզագ-
տա օլանըսը՝ իչէոխիմի իշխան-
վէ եագըն օլանըսը՝ գուվվէթիմի
14 պիլէն։ Սիոնտա հիւնահ քեարըսը
գօրգարըսը, պինամուսըզը ոփթ-
րէմի թուէթտու. Պիզտէն՝ թէ-
էնի եանն աթէչսէ քի՞մ սաբին
օլամագ, պիզտէն՝ էպէոփ եան
15 պէնտա քի՞մ սաբին օլամագ։ Սա-
տագաթ իւզրէ եէվրիյէն վէ
տօղուտուղ սէյրէյէն՝ զուրմ ի-
էէ օլան գազանէը խօր կէօրէն՝
րիչվէթ ալմագտան էզէրինի սիբ
քէն՝ գանըսը իչնիմէքտուն գու-
լագլագընը գափտյան վէ եարա-
մազըզը կէօրմէքտէն կէողէրինի
16 եուման, պուս՝ եհուհէլէբտաէ սա-
քին օլամագ, ծնուն գուզէսի
սարպ գայալարտա օլամագ. ծնա
էքմէք վերիլէհէք՝ սույու էքսիք-
17 սիզ օլամագ սըզը։ Սէնին կէօզ-
լէրին՝ փասիլասը ձհմալինտե
կէօրմէհէքէը. ծնըսը սէյսըրդն
ուզագ մահալլէրինէ պագագամագ։
18 Սէնին եէրէյին օլ գօրգույս
սիւշհինդէհէք. Հա՞նի քէաթիպ՝
հա՞նի վէզնէտար՝ հա՞նի գուզ
լէրէրի Թահրիր էանն փէնէհէ։
19 Սէն օլ ակրթ գավմը՝ սէգվիս
սինկլէնմէզ էէթին՝ սիլի անկլա-
ջըլմազ վէլվէթէք գասմը կէօր ։է-
20 յէհէքսին։ Պայրամ՝ըրըմզդըն
էհէրլի օլան Սիոնտա պագ. կէօզլէ-
րին ըահաթլըդ մէաբնանը օլան՝
գաջը գէլսը եպէտէն գըմըլտան-
մազ՝ վէ հիչ խիլէրի գըսըլմազ՝
ուշագտա ալընմազ չատըր օլան Ն-
21 լուսաղէմ նազար գըլսըն։ Ամ-
մա ձէվիզ Բապպ սիոնէ օրատտա
էայար՝ վէք էնըս ըսմագլար
մահալի օլամագ. քէսրէքլի
գայըդ օրայա վարմազ, վէ ա՝զիմ
կէմի ծտան կէչմէզ։ Չէրա պի- 22
զիմ չէրիա՝թձըմըզ Բապպ սըր,
գանունն պուլույըձըմըզ Բապպ
սըր, փատիշահըմըզ Բապպ սըր.
պիզի օ գուրթարամագ։

Սէնին խիլէրին կէվչէսի. սի- 23
րէյինին սիսիլինի մէօհ քէմ է-
տէմէսիլէը, եէլքէնի աչամտօը-
լար. օլ զէման ա՝զիմ եաղմա
վայլաջըսը. Թօփալար պինէ
եազմա եալմալատըսը։ Վէ 24
սաբին օլան՝ խատաթա իմ տէմէ-
յէձէք. ծնտա սաբին օլան գավ-
մըն եարամազըզը ա՝ձիվ օլու-
նամագ սըր։

ՊԱՊ ԼԴ

Էյ Թայիֆէլէր՝ իչնիմէյ 1
եագլաշըն, վէ լումմէթլէր՝ գու-
լագ վուրուն. էէր վէ ծնուն տօ-
լուսու՝ սիւնեա վէ ծնուն հէվ
հասիլաթը սինկլէսին։ Չէրա 2
Բապպըն էօվքէսի ձհումէ Թայի-
ֆէլէրին իչղէրինէ՝ վէ հիսաէթի
ծնըսըրըն հէվ ա՝սքէրլէրի իչղէրի-
նէ սիր. ծնըսը մէ՝լուն էյլէսի,
ծնըսը գաթձէ Թէսլիմ էթաի։ Վէ 3
ծնըսըրըն մագթուլէրի սէթըլա-
ճագ, վէ լէչէրինտէն գօգու-
լարը չըգագագ, վէ ծնըսըրըն
գանընտան տավլար ագագագ
սըր։ Վէ կէօքլէրին ձհումէ ա՝ս- 4
քէրի էրիյէձէք, հէմ կէօքլէր
Թօմար կիպի սիւրիւլէձէք սիր,
վէ ծնըսըրըն հէվ ա՝սքէրի՝ եաղ-
րագ սամսատան տէօքիւսիյիս
կիպի՝ վէ լինձիր ալաձընտան
սիւստիյիս կիպի սիւշէձէք սիր։
Չէրա գըլըձըմ կէօքտէ սէրիսօշ 5
էանմըշ սըր. իչնէ Եդովհան իչ-
ղէրինէ՝ վէ մէ՝լուն էթնիչիմ
գավմըն իչղէրինէ չէրիա՝թ ի-

6 չիւն հնձձէք սիր։ Բապելն գըլըձը գան իլէ տօլմուշ էն հաղ իլէ գուշըլարըն վէ քէչիլէրին գանը իլէ՝ էն գօչլարըն պէօպրէք եաղը իլէ հաղլանմըշ սըր. վ-
7 րա Բապելն Խօրաատա գուբ-պանը՝ վէ Եգովմ սիյարընտա պէօյիւք գըլձաչը օլաձագ։ Վէ
8 ծնլարըն պիլէսինձէ պուղալը՝ վէ պուղալըր իլէ քէրքէտինլէր էնտիրիլէձէքլէր. վէ ծնլարըն եէրի գանտան սէրիօշլանաձագ, վէ Թօփրաղլարը հաղ իլէ սէ-
9 միլէնձէք սիր։ Զիրա Բապ-պըն ինձիգամ կիւնիւ՝ Սիօնըն տա՛ղաատ իչիւն ձէզա սէնէկի օ-
10 լաձագ։ Վէ ծնըն ըղմաղլարը զինքիթ՝ վէ Թօփրաղը քիւբիւր-տէ սէօնէձէք, վէ ծնըն հէրի եանար զինքիթ օլաձագ։ Կէձէ վէ կիւնտուզ սէօնմէյիսի՝ տիւ-Թիւնիւ էպէտէն ջըղաձագ սըր-սէվըտէն տէվրէ վիրան գալ-ձագ, էպէտ իւլ ապատ՝ օրա-
11 տան կէչէն օլմայաձագ։ Վէ օ-նու բահամ գուշու վէ քիրվի միրաա էաէձէք, վէ ծնտա պայ-գուշվէ գուշղուն տաքին օլաձագ, վէ ծնուն իւզէրինէ պօշըտագ ջըր-վըրըսը վէ հիչ վիզվիք միղտինը չէ-
12 քէձէք. էշրէֆինի վաաիշահ-ըղա չաղըրաձագտըր, վէ օրա-տա ֆէնէ պուղուն մայաձագ, վէ հէվ սէրվէլէրի հիչ օլաձագ-
13 ըար։ Վէ ծնուն սէրայլարընտա տիքէնլէր՝ հիսարընտա ըսըրղան օթու վէ տէվէ տիքէնի ջըղա-ձագ. վէ աֆաէրլէրին մէքեանը՝ տէվէ գուշլարընըն տվուսու օ-
14 լաձագ։ Վէ չէօլ ձանավարլարը չաֆալար իլէ պուղուշաձագտար, վէ ձինէր սիրի սիրինէ չաղրա-ձագտար. հէմ Ղուշ օրատա խա-Թիրաֆաթա վարըղ՝ քէնտինէ
15 բահաթը եէր պուղաձագ։ Օ-րատա օղ եղտանը հուվասընը հաիրըղ՝ եուսուրԹլայաձագ, վէ հավուլարընը ջըղարըղ՝ կէօվկեմնաէ հըվիշ հուէձէք. հէմ ադ պապալար սիրի սիրի իլէ օրատա պուղուշաձագտար։
16 Բապպըն քիթաբ պընատա ալրայ-րագ օգույուն. պունտարըն սի-րիսի էքսիք օշմայաձագ. սիրե-նին էչի էքսիք օշմայաձագ. զի-րա ծնուն ալղը էմր էյլէսի, վէ ծնտարը ծնուն Բուհու ձէմ՝ հաե-
17 ձէք սիր։ Վէ քէնտիսի ծնտար իչինն գուրա՝ աԹմիշ սըր, վէ օ-նուն էլի ծնու ծնտարա ջըրվը իլէ Թագսիմ էԹմիշ սիր. ծնու հպէհաէձէք զապտի հաէձէքլէր, ծնտա տէվր պէ տէվր սաքին օ-լաձագտար։

ՊԱՊ ԼԶ

1 Չէօլ վէ սուսուղ եէր ծի-լարտան մէսրաբ օլաձագտար. վէ ըսպըղ եէր սէվինիպ՝ նէրքիս
2 կիպի չիչէքլէնձէք։ ՊայէԹէչ չիչէքլէնձէք, հէմ ալգըշ վէ իլահի իլէ սէվինձէք սիր. օնա Լիբանանըն իւղէԹի՝ Կարմէղտա վէ Սարօնտն հիւանիւ վէրիլէ-ձէք. ծնտար Բապպըն իւղէԹի-նի՝ Ուլահըմըղըն ձէլալինի կէօրե-ձէքլէր։
3 Զայի՛ֆ էլէրի գավկէտին, վէ սէրմանտըղ ախղէրի գուվ-վէԹլէնտիրին։ Եիւրէյի ԹիԹ-
4 լէրէ տէյին քի՝ ԳուվվէԹլէնին, գօրգման. իչԹէ Ալահընըղ ինԹիգամ իլէ՝ Ալահըն ձէղտար իլէկէլյօր. կէլէձէք, վէ սիղի
5 գուրԹարաձագ սըր։ Օլ ղէման քէօրլէրին կէօղլէրի աչըլաձագ, հէմ սաղըրլարըն գուլագլարը աչըլաձագ սըր։ Օլ ղէման
6 Թօփալ կէյիք կիպի սըչըյաձագ, վէ տիլսիղին տիլի իլահի օգույաձագ. ղնրա չէօլտե սուլար՝ վէ ըսպըղ եէրտե սէղէր եիւրիւյէձէք։ Վէ գօրագ եէր
7

կհօլէ տէօնհէձէք, հէմ տուտուզ
հէր տու վռունկարարը ըէփարա-
ձաք. ահտուրէրին նախարը
մէրքհանընտան դամըշ վի տազ
8 լըգ ավռուտու օլմաձագ: Վէ օ
րատա ձառտաճ վի հօլ օլմաձագ,
քի օնա ա՛նկզ հօլ տէնհիլէձէք.
օնտան նահաք կէչմիյէձէք, հէ
լա օ քէնարի ծնլար իլէ օլա-
ձագ. հօլտա եւրուչէն սիվա-
նէլէր պիլէ հէրու չաշըրմայա-
9 ձագլար: Օրատա արսլան օլ
մայաձագ, վէ էրքեճէր ձա-
նավար չզմայաձագ, օրատա
պուլանմայաձագ. լուա փիտա
10 օլմուչլար կէզէձէք: Վէ Իսպ-
պանի փիտա հեթանի քհմանէլէր
տէնհիսի՝ պաշլարը իւզէրինտէ
հպէտի չապըդ օլարագ իլտի-
լէր իւ Սիօնա վարաձագլար.
ծնլար սիւրիւր վէ չապըդ պու-
լամագ, վէ գատավէճ հէմ ա-
հուզար գաչաձագ տըր:

ՊԱՊ Ի.Զ

1 Վ է վագի՛ օլտու քի՝ Նէհ-
կհա փառիչահըն ծո տէօրտունճ
ձիւ հըլընտա՝ Ասուր փառիչահը
Սէննէքհէրիմ Յուդանըն ձիւմլէ
հիսարլը չէհրլէրինէ գարշը չը-
գրպ ծնլարը փէհճ հյլէտի: Վէ
2 Ասուր փառիչահը՝ Լաքհատէն
Երուսաղէմի Եզեկհա փառիչա-
հա Ռապհաքը գուվվէճլի ա՛ս-
քէր իլէ կէօնտէրտի. վէ օ՝
գատարճը Թարլասընըն եօլուն-
տա օլան էօգալըքի Հավուզուն
3 ուս եօլունտա ուսուտուս: Վէ
օնա էվին քէհխուսուտաը Ըէզ-
կհա օղլու Եղհակհիմ՝ քհաթիպ
Սեբնա վէ Թէղքէրէճի Ասափ
օղլու Յովաք չզգրը:
4 Վէ Ռապհաք ծնլարա տէտի
քի՝ Ծալա Եզեկհիայա տէյին.
Պէյլիւք փառիչահ Ասուր փա-
տիլահը պէյլէ տէր. Սէնին
պու հիւվէնտիյին ննթհմատ նէ՞
տէր: Տէհին քի՝ ճէնկ իչին 5
Թհատիր վէ գուվվէթիմ վար,
ամմա ուսուտագ ղազըտրը տըր.
Հալա քիմ՞ հիւվէնիրտին քի՝
պանա ա՛սը օլտուն: Իչթէ սէն՝ 6
պու գըզըլճը գամըշ տէյինէյի-
նէ՝ Մ՛ըսըրա հիւվէնտին, քի օ-
նա պիր քհմնհ տայանտա՝ տա-
ճոնա պաթըպ օնու տէչէձէք
տէր. Մ՛ըսրը փառիչահը փա-
րաոն՝ օնա հէմ հիւվէնէնէրէ
հօյէ տէր: Ամմա հյէր պանա՝ 7
Ալլահընմըզ Եհովայա հիւվէնի-
րիպ տէր խսէն, օ տէյի՞մ մի քի՝
Եղհկհա օնուն Թհէրհ փութհա-
նէչէրինի վէ Մզպահ՝ Երու-
սաղէմ՝ Պու մզղպահընն գօնիճ-
ուս սէճուտ գըլըսընըզ տէտի:
Իմտի հալա քէրեմ հյլէ՝ էֆէն- 8
տիմ Ասուր փառիչահը իլէ
պահս Թուճ, վէ սանա իքի պին
ատ վէրէյիմ, հյէր Թարաֆըն-
տան ընարըն իւղէրինէ պինիճի-
լէր գօսարա գառիր օլար իսէն:
Իմտի էֆէնտիմին էն քիւչիւք 9
գուլարընտան պիր սէրքէրին
հիւզուրունա նէ՞ էչէրլ տէօնտէրէ
պիլիրսին, քի սէն ա՛րապալար
վէ ատ՞լար իլէն Մ՛ըսրըա կհի-
վէնիրսին: Իմտի հալա պու 10
տէյարըն իւղէրինէ՝ օնու խարապ
էթմէյէ Եհովատ՞ղ մը չզգտըմ.
պանա՝ պու տէյարըն իւղէրինէ
չզղըպ օնու խարապ հյլէ տէյին
Եհովա տըր:
Վէ Եղհակհիմ հէմ Սեբնա 11
վէ Յովաք Ռապհաքա տէօփիլէր
քի՝ Ըէզրէմ հյլէ, պու գուլար-
ընա Սիւրհանիճէ տէյլէ, չհն
պիզ անկլարըզ, վէ հիսարըն
իւղէրինտէ օլան խալգ իչհոր
լգնն պիզիմ իլէ Եէհուտիճէ
տէյլէմի: Ամմա Ռապհաք տէ- 12
տի քի՝ Էֆէնտիմ պինի պու
տէօզլէրի տէնին էֆէնտինէ վէ

սանա՞մ մը սեղլեմէկէ կէօնտերաւ , սիզին իւէ պերապեր Թէրա-
լէրինի եէմէք վէ պէվէրինի իչ-
մէք իչուն հիսարըն իւզէրինաէ
օՁԹուբան սաէմլէրե տէյի՞շ մի :
13 Անոնն Ռափսակ տուբուշ՝ պէյիւք սէս իւէ ԵէհուտիՃէ
պալըրըպ տէսի . Ասուր փատի-
շահը պէյիւք փատիշահըն սէօ-
14 զիւնիւ անինկէ յին . Փատիշահ
պէյլէ սէր քի՝ Եզեկիա սիզի
սլատաԹմասըն , զիրա օ՛ սիզի
գուրԹարմազա գասիր օլամազ :
15 Հէմ Եզեկիա սիզի՝ Եհովա
պիզի էլպէԹԹէ գուրԹարաՃագ
սըր , պու չէնր Ասուր փատիշա-
հընըն էլինէ վէրիլմէյէՃէք սե-
յէրէք՝ Եհովայա կիւվէնտիրմէ-
16 սին : Եզեկիայը անինկէմն , զի-
րա Ասուր փատիշահը պէյլէ
սէր . Պէնիմ իլէ սուՀ էյլէյին ,
վէ պաշա ջէքըն , վէ հէր քէս
քէնտի պաղընտան վէ հէր քէս
քէնտի ինՃիր ազաՃընտան եէ-
յէ , հէմ հէր քէս քէնտի գու-
յուտունըն սուլտանտան իչէ .
17 Թա պէն կէլիպ՝ սիզի ապյալը-
նըզդա պէնզէր պիր ապյարը՝
պուղդայ վէ շարապ ապյարընա՝
էքմէք վէ պաղդար ապյարընա
18 կէօԹիւրիւՃէյէՃէք : Օլմայա
քի Եզեկիա՝ Եհովա պիզի գուր-
ԹարաՃագ սըր սէյէրէք՝ սիզի
սլատատա . Ասուր փատիշահը-
նըն էլինտէն՝ Թայիֆէլէրինի ա-
լահլարընտան պիրի քէնտի ա-
19 յարընը գուրԹարաը՞ մը : Ե-
մաԹէրն վէ Արփատըն ալահլա-
րը հա՞նէ , Սեփարուիմին ալահ-
լարը հա՞նէ . ծնըար Սամարիայը
20 էլինտէն գուրԹարը՞ մը : Տի-
յարըրըն Ճիւմլէ ալահլարընըն
հա՞նգիսը քէնտի ապյարընը է-
լինտէն գուրԹարը քի՝ Եհովա
Երուսաղէմի էլինտէն գուրԹա-
21 րա : Ամմա ծնըար Թէնմասը ,
վէ ծնա հիչ Ճէվապ վէրմէյիլէր .
զիրա փատիշահընըն՝ Ճէվապ վէր-
մէն տէյտ էմրի վար իսի :
Անոնն գէնգիս օղուլ Եզիա- 22
կիմ քէհանուտա վէ քէա-
Թիպ Սէբնա վէ ԹէզքէրէՃի Ա-
սաֆ օղլու Յովաք հավալըսըը
էըսԹԹըմըշ Եզեկիայա վարըպ՝ օ-
նա Ռափսակն սէօզլէրինի իա-
պէր վէրտիլէր :

ՊԱՊ ԼԱ

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Եզե- 1
կիա փատիշահ իչԹիմէյի կիպի՝
հավալըրընը էըսԹաը , վէ չուլ
կիյինիպ Թապալն էվինէ վարը :
Վէ քէհանուտա Եզեկիէմի հէմ 2
քէաԹիպ Սէբնայը վէ քէահին-
լէրին իչԹիյարլարընը չուլըպ
կիյինմիշ օլարագ Ամով օղլու
Եսայի փէյղամպէրէ կէօնտեր-
մէ : Վէ ծնա տէհիլէր քի՝ Եզե- 3
կիա պէյլէ սէր . Պու կիւն՝
սըզլէԹ վէ Թէքսիր վէ ի՛Թապ
կիւննէ օլուր , զիրա էվլատլար
անա բահմինէն աղընտա տէք կէ-
լիպլէր , ամմա տօղուրմազա Թա-
գաԹ եօք տուր : Պէզքի Ամոս- 4
հըն Բապպ Ռափսակն սէօզլէ-
րինի իչիտիր , քի ծնա էֆէնտի-
սի Ասուր փատիշահը սիրի Ե-
լահը սէյիդէյէ կէօնտերսի . վէ
Ալահընն Բապպ օՁ իչԹիմէյի
սէօզլէր իչիտն ծուս Թէքսիր է-
տէր . իմմէ պուլունտան պագի-
յինին հադդընա նէյապընը տ՛րզ
էյլէ : Վէ Եզեկիա փատիշա- 5
հըն գուլլարը Եսայիյէ վարար-
լար : Վէ Եսայի ծնըարա տէտի 6
քի՝ Էֆէնտիսինէ պէյլէ տէյէ-
սինիզ . Բապպ պէյլէ սէր . Ա-
սուր փատիշահընըն ուզագլարը-
նըն պէնի սէյտիլգլէրի՝ օՁ Ի-
շԹիմէյին սէօզլէրանըն էօԹիւրիս
գօյմա : ԻչԹէ պէն ծնուն իւզէ- 7
րինէ պիր բուհ սաՃայիմ , վէ
պիր խա պէր իշԹիտ քէնտի

ախյարըն ա տէօնէ . վէ օնու ախ-
յարընաա գըլըխ իւէ տիւշիւ-
լէյիմ :
8 Լամի Ռափսակ ասծնախւ ,
վէ Ասուր փսախչահընըը Լէբնա
իւղէրինէ ձէնը էտէր էքէն պուշ-
աու . ղնրա իչնէտի քի՝ Լաչ ես-
9 տէն կէօչմիշ իսի : Վէ օ՝ Հա-
պէշ փսախչահը Թարահանըն
հադդընա՝ օ սէնին իչէ ձէնը
էթմէյէ չըդաը սէնիլսիյինի ի-
չնէտի . վէ պուն իչնաինձէ ,
Նէբկիսյա էչէլէր կէօնսէրիսպ
10 սէսի քի՝ Ցուդա փսախչահը Ե-
ղեկիսյա պէչէլ սէօչէկիսպ սէյէ-
սինիզ . Երուսաղէմ Ասուր փս-
ախչահընըն էլինէ Թէսլիմ օլսն-
մայաձագ սէյէրէք՝ օլ սէնին
կիւվէնսիյինն Աստըն սէնի սա-
11 տաճմասըն : Իչնէ Ասուր փս-
ախչահլարընըն ձիւմլէ ախյար-
լարա էթսէյինի՝ ծնլարը ի՞ա պուշ
էթսէյինի քէնտին իչնէտին ,
վէ սէն գուրթուլաճա՞գ մը սըն :
12 Պաղալարըմընն պօղտուգլարը
Թայիֆէլէրին՝ Եա՛նէ Դավըտընն
վէ Խաուանընն վէ Ռեսեփին
վէ Թելլասարտա օլան Եդեմ
օղուլլարընըն աստնլարը՝ ծնլարը
13 գուրթարարլա՞ր մը : Եմմէթ
փսախչահը վէ Արփաթ փս-
ախչահը՝ վէ Սեփարուիմ չէհրինի՝
Անանընն վէ Աւանընն փսախչահը
հանի՞ :
14 Վէ Եզեկիա մէքթուպլէրին էլ-
չիլէրինն էլինսէն ալըպ՝ ծնլարը
օպուտու . անտէն Տապսընն էվի-
նէ չըդաը , վէ Եզեկիա ծնլարը
Տապսընն հուզուրունտա ետյար :
15 Վէ Եզեկիա Տապսա նէյազ է-
16 սիպ սէսի . Եա՛ քերուվէյլէր
իւղէրինսէ օթուրան Իսրայէլ
Աստնը ա՛աքերլէրին Տապսը՝
էերին էէփ մէմլէքէթլէրինին Աս-
ստնը եալընըղ սէն սին .
17 վէ էերի սէն եարթըն : Եա՛
Տապսը գուլտընը մէյէ էակսպ ի-
չնէտի , եա՛ Տապսը էէօղլէրինի աչ
տա պաչ , վէ Սէննէքէրիմին սի-
րի Ասստնը սէօյմէյէ կէօնտէր-
սէյի ձիւմլէ սէօղլէրինի իչնէտի :
Հազգան եա՛ Տապսը Ասուրան 18
փսախչահլարը հէփ սէյլարլարը
վէ ծնլարընն էերինի խարապ էթ-
սէյլէր . վէ ծնլարընն ալլահ-
լընընը սթէչէ վէրսէյլէր . ղնրա 19
ծնլարը Ասստ տէյիլ իսի , իլլա
աստմ էլլէրինին եասիմասը՝ օ-
տուն վէ թաշ իսէյլէր , վէ ծնլա-
րը պօղտուտլար : Խամի հալա եա՛ 20
Ասստնըմըզ Տապ՛ պիզի ծնուն
էլինսէն գուրթար , վէ էերին
հէփ մէմլէքէթլէրի պիզէ՛ր քի՝
Տապսը եալընըղ սէն սին :
Վէ Ամոս օղլու Եսայի Եզե- 21
կիայա կէօնսէրէյիպ տէսի քի՝ Ի-
սրայէլին Ասստնը Տապսը պէչէլ
սէր . Սէնին պանա Ասուր փս-
ախչահը Սէննէքէրիմ հազգընա
նէյազ էթսէյինի էէնէպ : Օ- 22
նուն հազգընա Տապսընն սէօյլէ-
սէյի սէօզ պուտ տուր քի՝ Պաքի-
րէ Սիօն գըզը սէնի թահգիր էթ-
սէ , սէնի մասխարա էթսէ . Ե-
րուսաղէմ գըզը սէնին արխընձա
պաշընը սաղլասը : Սէն քիմի՞ սի- 23
թէմ էտիպ սէօյսէ՞ն , վէ քի-
մի՞ն իւղէրինէ սես գալըղըսըն ,
վէ կէօղէրինի Իսրայէլին Աչի-
ղինէ եօգարըյա գալըղըսըն :
Դուլաբընըն վասիթասի իլէ 24
Տապսա սիթէմ էտիպ տէսին
քի՝ Աստպալարըմընն չօղտուս-
իլէ տաղլարընն նիւքսէքլիյինէ՝
Լիբանանընն ևանարընա չըդ-
ադըմ . վէ օնուն նիւքսէք էրղէ-
րինի՝ սէչիլմիշ չամլարընը քէսե-
ճէյիմ , վէ օնուն սօն գօնաղընա՝
օնուն օրման պահչէսինէ կիրե-
ճէյիմ : Պէն գազդա՝ սու լէ 25
սիմ , վէ այաղլմընն Թապանը ի-
լէ Մըսըրընն հէփ ըրմադլարընը
գուրութմուսմ :
Իչնի՞ Տէսին մի քի պէն օնու 26

ջոգաան Եահիալամ, վէ ծնու պա-
ամմ հիւնէբաաէն պէրու Թէրթիա
էհամմ. Չամմ ծնու Հաւաուէ
կէթիրամմ քի՝ սէն հիսաբը չէնը-
էէլ վերանէ հըզընըլըը պրաղա.
27 սըն։ Վէ ծնլարըն սաքինէբինին
եալէվլ գըսաա օլմալ իչէ, չաշըպ
ուԹանալըը. ծնլը աահրանըն
չիմինի վէ հէչիլ չայըը՝ տամ օԹ-
լուղու վէ գամըշ սալմազսան
հէվիէ եանմըշ էբին Հեվ օլաու-
28 լար։ Ամմա սէն սէնին մէգհա-
նըմը վէ չգիշըմը հէմ կիբիչինի՝
վէ պանա օլան խըզմաըմը պիչի-
29 րիմ։ Պանա օլան խըզմաըն վէ սէ-
նին մանգուբլուգուն գուլաղըմա
չգիպըը. օխպապաէն, պէն սէ-
հալգամը պուլունաա վէ կէմիի
ապգինա ԹապգԸ՝ սէնի կէչինչին
հօլսան կէբի սէօնաէրէէհիմ։
30 Վէ սանա նիչան պու օլա. Պա-
հըլ քէնանէաէն պիԹէնի՝ վէ ի-
քինճի հըլ սիւչէն սաանէչէրսէն
պիԹէնի եէյէճէրսինիզ, վէ իս-
չինճիս հըլսաա էբիպ պիչին, վէ
պաղլաը սիպին, վէ ծնլարըն մէյ-
31 վէսինի եէյին։ Վէ Յուդա էվի-
նին գուրԹուլմուշ գալանը՝ Թէբ-
բաըր ալԹսան քէօչէնիպ հօգա-
ըըսան մէյվէ վէրէճէք սիր։
32 Չինաա պապ գալան՝ Նըրուսա-
զիմմէն, վէ գուրԹուլմուշ Սիմ-
սաղինսան ջըգամագ. պաւնու՝
ա՛սքէրլէր Բապիլը՛ զայրԹի
ինձաա հաճէճէք սիր։
33 Պաւնուն իչինէ Ասաբ փասի-
ջահը հաագինա Բապպ պէյչէ
սէր. Պու չէհրէ կիրմէյճէք,
վէ օրասաա օգ ուԹմայաճագ, վէ
ծնուն հօնինէճէ գալգան իչէ կէչ
մէյճէք, վէ ծնա գաբրը մէԹէ-
34 բիա գալաբըմայաճագ սըր։ Հէ-
ման կէչինչի հօլսան սէօնճէճէք,
վէ սու չէհրէ կիրմէյճէճէք սիր։
35 սէյէր Բապպ։ Վէ սու չէհրէ՝
քէնանէմ իչինէ վէ գուլաըմ Դա-
ուիԹին խաԹրը իչինէ ծնու գաբ-
Թարմաղա հիմնէկէմ հաճէճէյիմ։
Համի Բապպէն մէչէյի ջոգաա՝ 36
Ասուբաաէսէրը օրասուսանսաա
եիզ սէքսէն պիշ պին ադէմ
վուրսաա, վէ սանա հնչսան գալը-
սըգսըրսանսաա իչինէ ծնլարըն հճ-
վինի հօլմիշ չէչիբ իսի։ Վէ Ա- 37
սաբ փասիլճահը Անհէքէրիմ
կէօչիպ կիԹաի՝ վէ սէօնիպ
նինուհէ սաբին օլաու։ Վէ վա- 38
գի՝ օլաու քի օ քէնանի ալճահը
նհորաբըն էվինաճ սէճառ հաէբ
եքէն, ծնուն օղուլլարը Ադրա-
մէչէք իչէ Սարասար ծնու գըլըճ
իչէ վաբաուլար, վէ Ասարադ-
ինյարընա գաչարըլար. վէ ծնուն
էէրինէ օլաու Ասորդան փասի-
ջահ օլաու։

ՊԱՊ ԼԲ

( )Ը կիւնէբաաէ Եզեկիա Ե- 1
լիմ սէրէճէհինէ իսաԹաան-
սը. Վէ Աճուզ օղլու Եսայի
փէյղամպէր ծնա կէլիպ՝ օնա սէ-
սի քի՝ Բապպ պէյչէ սէր. Ի-
վինէ վասիյէԹ էյլէ, զնրա սէն
հօլէճէճբինի, վէ հաչամայաճագ-
սըն։ Վէ Եզեկիա եհեզիհինէ սի- 2
վարա էվիրսի, վէ Բապպա նի-
յաղ հոնպ տէսի քի՝ Ամմ'ն 3
հա՛ Բապպ քէրէմ էյլէ, սէնին
հաղուբաունսաա կէրչէբլիք իլէ վէ
սալիմ հիբրէք իլէ հիբրիսիճի-
յիմիզ վէ նաղարընսաա էյլի օ-
լանը իչէսիսիմի զիքր էյլէ. սան-
սէն Եզեկիա պէօյիճ ալաայըշ
իլէ ալաասը։

Վէ Էսայիյէ Բապպըն սէօզիս 4
օլուպ սէսի. Սիհնպ Եզեկիայա 5
սէ քի՝ Պապան ԴաուիԹին Աչա-
հը Բապպ պէյչէ սէր. Սէնին
նհյաղընը իչիԹամիմ, սէնին կէօզ
հաչաբրընը կէօրմուշէմ. իչինէ պէն
սէնին հիւնէչէրինէ ծնպհշ սէնէ
զամմ հաճէճէյիմ։ Վէ սէնի հէմ 6
պու չէհրի՝ Ասաբ փասիլճահը.

նըն էլնաէն գուրթաչաճաղըմ, վէ պուռ չէհրէ հիմայէթ կաէճ-
7 յիմ: Վէ Բապըլն պուռ սէյլէ-
միյլ սէօղլու Լէռրա կաէճ էյնի՝
Բապիլ Թարաւիհնատան սանա յի-
8 չան պուռ օլա: Իչթէ կէօրմէ յի՝
Ա՛քաղըն կիւնէշ սաա՛թընատա էն-
միյլ տէրէճէլէրաէն՝ ոն աէրկէճ
կէրի սէօնտաէրկէճյիմ. Լոմախ
կիւնէշ էնտիյլ տէրէճէլէրաէն՝
ոն աէրկէճ կէրի սէօնտիւլ:
9 Հյուդա վաստիչահը Եզեկիա-
նըն խասաթալանըմ՝ խասաթալը-
ղընատան սաղալըրդը զէման եաղ-
մըլը սըր:
10 Պէն սէօյիմ քի՝ Սիւնէբրիմին
սաուսաէ Հալի վադիճընատա մեզա-
րըն գավուլարընա վէրատաճաղըմ,
պադի սինիմատէն մահրում օ-
11 տուս: Տէօյիմ քի՝ Բապիլը եա-
շայանլարըն եէրինտէ Բաբիլը
կէօրմէյէճէյիմ. սրճըդը ախ-
րեմ սաբինէչէրի իլէ «Լըա» սատ-
12 մէ պագմայաճաղըմ: Ա՛էաքեա-
նըմ կէօչիւրիւլիւպ՝ չօպան օպա-
սը կիպի պէնատէն ինճիթալ օլու-
նուր. Յուդա կիպի էօ՛մրիւմիւ
քէսատիմ. պէնի հրիշտէն քէսէր-
սապահատան ախշամտաէք պէնի
13 սիւքէսէճէքսին: Սապահատաէք
բահաճի տուրատըմ. հէման արա-
լան կիպի ճիւմլէ քէմիքչէրիմի
գըլուաճագ. սապահատան ախշա-
մատէք պէնի սիւքէսէճէքսին:
14 Հէման Թուրնա կիպի՝ գըլըան-
ղաճ կէպ՝ փիլտան հաէր խոխիմ,
կէօյէրճին կիպի ինիլը խոխիմ,
հիւքսէյէ պագմագման կէօղչէրիմ
ղայի՛ փչէնտի. Եա՛ Էփէնտիմ
սըգչէճտէ իմ, պանա միւճէ-
քէնիլը օր:
15 Նո՛ տէյիմ. պանա հէմ սէօյ-
լէտի, հէմ քէնտիսի իճրա էյ-
լէսի. ճիւմլէ կըզլարըմտա՝ ճա-
նըմըն պուռ առըսը իչիտն եավաչ
16 հիւրիյճէչէյիմ: Էյ Էփէնտիմ՝
ինսանլար պուռնլար իլէ եաշար-
ըր, վէ բուհումուն էօ՛մրիւ
պուռնլարըն ճիւմլէսի իլէ ոիր,
վէ պէնի սաղալըդըպ եաչըճաբըն:
17 Իչթէ սէլամէթ հէբինէ պանա
պէօյիւք առճըդը Ե՛տէ. ըսքին
սէն ճանըմըզ սէվիպ՝ հէրսըզըդ
չօգաբ բուհնատան ըզփարչը. զիրա
ճիւմլէ կիւնահլորըմզ հնհսէն
արտընա աճաըն: Չ՛կիրա մէզար
18 սանա համա էտէմէզ, հօլ՛ըմ
սանա թէչէք քիւր էտէմէզ. չօգ-
գուբրա հնհնէչէր՝ սէնին կէրչէչլի-
կինէ իւմիա էտէմէզլէր: Պուռ
19 կիւն պէնիմ կիպի հայաճատա օ-
լան՝ սանա հայաճատա օլան համա
էտէճէք. սէնին կէրչէչլիկինի
պատա օղուլլարա պիլտիրէճէք:
Բաբիլ պէնիմ խէլաթըմ օլտու.
20 օնուն իչին էօ՛մրիւմիւզիւն հէմ
կիւնէչէրինտէ Բաբիլը կվինտէ
ապզարըմ իլէ իլահի օղուլլա-
ճաղըզ:
Վէ Եսայի ոէյի քի՝ Պիւ-
21 միգատար ինճիր գուբուտսու ալ-
սընլար, վէ վիսպ՛ին իւղէրինէ
վէրատունլար, վէ ապզալա:
22 Վէ Եզեկիա՝ Բաբիլը էվինէ
չօգաճաղըմա նիչան նէ՞ սիր
ոէյի:

ՊԱՊ ԼԹ

1 ( )Ը զէմանտէ Բաբելն փա-
սիշահը Բալադան օղու Մա-
րոդախ բաղադան Եզեկիայա մէկ-
թիպլէր վէ հէմիչէ կէօնտէր-
մի. զիրա օնուն խասաթա օլուպ
2 սաղալըղընը իչիթմի: Վէ Ե-
զեկիա օնլարտան էօթիւրիւ ոէ-
վինմի, վէ օնլարա գըյմէթլի
չէյլէրինին խանէսինի՝ կիւմիւշիւ
վէ ալթունու վէ պահարլարը վէ
գըյմէթլի եաղը վէ սիլահլարը-
նըն պիւթիւն խանէսինի վէ խա-
զինէչէրինտէ ճիւմլէ պուլունա-
նը կէօսթէրմի. եվինտէ վէ
ճիւմլէ հիւքիւմէթինտէ Եզեկի-

անդն ընդարձա կհօսեթերմեխիլ
չհյ գաղմատը :
3 Վէ Եսայի վհչղամներ Եղե-
կիա վատիշահ կհլիալ օնա՝ Պու
ատհմէր նհ՞ տէտիլէը, վէ սանա
նհ՞ բէտնն կհլտիլէը տէտի. վէ Ե-
զեկիա տէտի քի՝ Պանա ուղադ տհ-
յարսան՝ Բաբիլոնտան կհլտիլէը:
4 Վէ օ՝ Սէնին հվինտհ նհ՞ հհօր
սիւլէը տէտի. վէ Եզեկիա տէ-
տի քի՝ Էվինտհ հեր նէ վար խհ
հհօրսիւլէը. խազինհէրիմտհ՝
ընդարձա կհօսեթերմեխիլիմ չհյ
5 Լօդ տուր: Օվ տհմ Եսայի Ե-
զեկիայա տէտի քի՝ Ասքերլէը
Բատպոլոնն սհօղհնհիւ տինհլէ.
6 Իշթհ կհինդհէր կհլիր քի՝ հվինտհ
հեր նէ վար խհ, վէ պատպա-
լոն Թա պու կհունդհտհք նէ քի
պերիքսարհլհէր խհ, Բաբիլոնա
կհօթհիւրհլհճհէք տիր. պիր չհյ
7 գաղմայտճագ տըր տհյօր Բատպ:
Վէ սհնտհն չըգտճագ Թհվհլա
հտհճհյին օղուլլարընտան տձա-
ճագլար, վէ օնլար Բաբիլոն պա-
տիշահընդն սհրայընտա խատըմ-
8 լար օլտճագ: Վէ Եզեկիա Եսայի.
յհ տէտի քի՝ Սէնին սհօղհնհիյին
Բատպոլն սհօղհնհ հյի տիր. հհմ
տէտի քի՝ Պարի կհինդհրհլիմտհ սհ-
լամթհ վէ հինհյհթհ օլսուն:

ՊԱՊ Խ

1 Հեզեկիլ վհրին, գավրընա
Թհնհզիլ վհրին՝ տհյօր Ալլահը-
2 Նըդ: Երուսաղհմ՝ հհօնդհլունճհ
սհօղհհյին, վէ օնա նհտտա հտին
քի՝ սհֆհրի Թհքմիլ օլտու, վէ
հատրամաղհդը ա՛ֆիլ օլճատու.
վհրա ձհմհղ կհինահլարընա պհ-
տհլ Բատպոլն հլինատն իքի տա-
3 թհ պհմըշ տըր: Ըհօլտհ չըղըրանըն սհտի՝
Բատպոլն հօլունու հաղհրըլըշը,
պհհատպանտա Ալլահընմընդա ճատ-
4 թհ տօղրուլատուն: Հհր տհրհ
հհւքսհքլհնհճհք. վէ հհր տաղ
վէ Թհփհ ալճագլանաճագ. վէ
տհրէ Թհփհ տօղրուլաճագ, վէ
տարտ հհրվհր տիւզ օլաճագ:
5 Վէ Բատպոլն ձհլալի իզհնար օլա-
ճագ, վէ ձհւմհղ Թհն պհրվհքսհ-
հհօրհձհք. զհրա Բատպոլն աղ-
ղը սհշյհտտի:
6 Պիր սհտ՝ Ջաղըր տհյօր. վէ՝
նհ՞ չաղըշայըմ տհտիմ. Հհր
Թհն օթ՝ վէ օնուն հհվի հիւանհիւ
7 սահրա չիհհյի կհալի տիր. Օ-
նուն իւզհրինհ Բատպոլն հհյի իւ-
զհհրաիյիւ զհման՝ օթ գուրուր,
չիհհք սօղար. հադդան գավմ
8 օթ տուր: Օթ գուրուր, չի-
հհք սօղար. ամմա Ալլահընմընդն
սհօղհհ հպհտհն տուրուր:
9 Սհն հհւքսհք տաղա չըգ՝ հա՛
Սիօն միճահհհիմի, սհսինի գուվ-
վհթ իլհ հհւքսհքհթ՝ հա՛ Երու-
սաղհմ միճահհհիմի, հհւք-
սհքհմ, գորգմա, Յուդա հհնդ-
հհրինհ սհ քի՝ Իշթհ Ալլահընդըդ:
10 Իշթհ Էֆհնտիմ Բատպ դուվ
վհթ իլհ հհվհճհք, վէ սնուն
գօլուս՝ քհնտիսի իչհուն հիւքիւ-
մհթ սիւրհճհք, իշթհ իւձրհթհի
պհվհսնհճհ՝ վէ միւքհաճհաթը
հհնհիւնտհ տիր: Ձօգան կիսի
11 սիւրիւսիւնիւ կհւտհճհք. գու-
ղըլարը գօլու իլհ ձհմ՝ հտիպ՝
գուձաղընտա գալարընտագ. հմ
ղհքհվհրհի հհամշ սիւրհճհք:
12 Քհմ սուլարը ալուձու իլհ
հօլտիւ, վէ կհգհքհի գարըշ իլհ
հհվհտիւ, վէ հհրին Թհօիրատընը
հօվհքհ իլհ հօվհտիւ, վէ տաղըս-
րը գանհթար իլհ հմմ պայհրհրի
Թհքազհ իլհ Թարհթար: Բատպոլն
13 Բուհմունու քի՞մ Թհքհիհչ հհ-
տի, վէ մհչվհրհքհձհիսի օլուպ՝
ծնա հօյրհքհտի: Քիմ՞ տանըշ-
14 տը տհ ծնա Թա՛րիհ հտիպ՝ չհ-
րատհ հօլունու հօյրհքհտի, վէ
ծնա պիրհի Թա՛լիմ հտիպ՝ իր-
ձհան հօլունու ծնա հօյրհքհտի:

15 Իշմէ Թայիֆիէէր՝ գովատա տամ-
լա կիպի վէ Թէրաղըտա զէրրէ
կիպի սայըլըը. իշմէ ատալարը
սավուշան Թօղ կիպի գալըրըը։
16 վէ Լիբանան՝ Լազմալա քեա-
ֆի տէյիլ, վէ ծնուն հայվանա-
Թը՝ պիւԹիւն Լանմայա քիֆա-
17 յէԹ էԹմէդ։ Ճիւմլէ Թայիֆի-
էէր ծնուն հուզուրունտա եօգ
կիպի աիր. ծնուն գըԹընտա
եօգտան էքսիք վէ հիչ սայըըր-
լար։
18 Իմմի Ալլահը քիմ՞ պէնկէ-
աիրսինիզ, վէ ծնու նէ՞ միւա-
պէհէյէ մուգաապիլ կէտիրսինիզ։
19 ՈսԹատա օյմա փուԹ տէօքէր,
վէ գույումճու ծնու ալԹուն իլէ
գափլար, վէ ծա կիւմիւշ զին-
20 ճիրլէր իլէր։ Հէմիչեսի իչինն
ֆաֆիր օլմն՝ չիւրիւմէդ ալտա
սէչէր, քէնտինէ մահիր ուս-
Թատ արար քի՝ գըմըլտանմազ
21 օյմա փուԹ եափա։ Պի՞մէտի-
նիզմի, իչի՞Թէաինիզմի, սիզէ
իպԹիտաատէն սէօյլե՞նմէյիմի.
էէրինն Թէմէլլէնտիչինտէն պէրու
22 անկա՞մասընըզմը։ Եէրինն տա-
չիրիսի իւզէրինտէ օԹուրան օ
տուր, վէ ծնուն սաքինէէրի չէ-
քիրտէէր կիպի տիր. կէօքէրի
փէրտէ կիպի էայտն՝ վէ ծնըարը
օԹուրմագ իչինն չատըը կիպի
23 գուրան օ տուր։ Պէյէէրի եօգ-
լուղա տէօնտէրէն՝ էէրինն հապիմ
էէրինէ հիչ կիպի էտէն օ տուր։
24 Օնըար հէման ալքիմէմիշ՝ հէման
էքիլմէմիշ՝ ծնըարըն քիւԹիւչիւ-
հէման էէրտէ քէօքլէնմէմիշ տիր.
հէմ տահի օ՝ ծնըարա իւֆիւրիւր,
վէ ծնըար գուրուր, վէ գասըրզա
ծնըարը չէօվի կիպի կէօԹիւրիւր։
25 Իմմի պէնի՞ քիմ՞ պէնկէտիր-
սինիզ՝ քի՝ ծա պէյտապէր օլայիմ
26 տէյօր Ալլահ։ Կէօզէրինինզի եօ-
գարըչա գալըրըպ պագըն,
պուռնըարը քի՞մ ԵարաԹտը. օ՝
ծնըարըն ձիւմլիւրիւննիւ սայըլէչ
չըգարըը, գուարկԹ ա՝զամդԹի
նէչ՝ վէ գուվվէԹ փ՝էքլէյի իլէ ծն-
ըարըն հէֆիւսինի ատըարը նէչ չա-
ղըրըը, հիչ պիրի կէրի գալ-
մազ։
27 Իմմ Յակոբ նի՞չէն տէրսին,
վէ ան Իսրայէլ սէօյլէրսին քի՝
Եօլում Բաստըտան կիզլէնտի, վէ
հագդըմ Ալլահընըն հուզուրուն-
տան կիմտի։
28 Պիլմի՞սին մի, չի
եօխսա իչի՞Թմէտին մի քի՝ էպէ-
սի Ալլահ Եհովա՝ էէրին ուճ-
ըարընը Եարատան եօրուզմազ
վէ կէվչէմէզ. ծնուն խորաքի
ԹէֆԹիչ օլունմազ։
29 Եօրղունա
գուվվէԹ վէրէն, վէ Թագաթը
գալմամըշա չօգ տէրմն էէԹիչ-
սիրէն օ տուր։
30 Կէնճէր պիլէ
եօրուզուպ կէվչէրըէր, վէ էի-
յիԹէր պիլքիւչիւյէ տիւշէրըէր։
31 Ամմա Բաստըտա իւմիտ եէնէէրին
գուվվէԹի Թազէլէնիր. ծնըար
գարԹմագ գուշըրը կիպի գա-
նատ իլէ չըգարըար. սէյիրտիր-
էէր վէ կէվչէմէզէէր, եիւրիւրէէր
վէ եօրուզմազըար։

ՊԱՊ ԽԱ

1 Իչի ատալար՝ հուզուրումտա
սիւքիւԹ էսին, վէ իւմմէԹ-
էէրին գուվվէԹի Թազէլէնսին.
եագըշըլմըըր, օվ զէմտն սէօյ-
լէսինէէր, պիրըվքտե չէրատա Թա
եագըշըլըմ։ Չիմ կիւն տա-
2 զուտտանատ ատարը գալըրըտը,
ծնու իզլէրինէ չաղըրտը, մէյէԹ-
էէրի ծնուն էօնինէնէ գոտու, վէ
փատիշահլար իւզէրինէ հիւքիւ-
մէԹ վէրտի, ծնարը գըլըճը էօ-
նինէնէ Թօղ կիպի վէ ծնուն եայը
էօնինէնէ սիւրիւսմիւշ չէօվի կիպի
գոտու։
3 Օնըարը գովալատը,
այաղը իլէ պատըմտըշ եօլտան
սէյտէԹ իլէ կէչտի։
4 Տէվլէրի
իպԹիտաատէն չաղըրըպ՝ պունա
իչէյէն վէ էյլէյէն քիմ տիր.

իւք պէն բա պ իմ, վէ սանկրա-
քիւէր լէն պէն օ իմ։
5 Աատալար կէօրիւպ գօրգտու-
լար, հէրին ուձլարը սիմէրէ-
էր. օնլար հապլաշըպ կէլտիւէր։
6 Հէր քէս գէնշուսանա հարտըմ
էմաի, վէ քէնտի գարընատա-
7 շընա՝ Գուվվէթէն աէտի։ Իտմի
պիտանի՝ գուչում ճուչու, չէրնիճ
իւէ աէօյէն՝ հօրսիւ վուրանը
գուվվէթէնտիրի պ տէտի քի՝
Պու լէհիմիէմիւք իւլէն էյի տիր.
անտէն ծնու էնիքէրիէր իւէ մըհա-
լար քի՝ գըմըլատան մայա։
8 Ամմա սէն էյ Իսրայէլ գու-
լում՝ աէքմիյիմ Յակոբ՝ աէվտի-
սիմ Աբրահամըն զուրըխէմի՝
9 քի սէնի հէրին ուձլարընատան
ալտըմ, վէ սէնի ծնուն քէնար-
էրինաէն չաղըրըպ սանա՝ Գու-
լում ատն, սէնի աէչտիմ, վէ
10 սէնի բէտատ էմմէմ աէտիմ գօրգ-
մա, զնրա պէն սէնին իւէ իմ.
շաշմա, զնրա պէն Ալլահըն իմ.
սէնի գուվվէթէնտիրէճէյիմ,
հէմ սանա հարտըմ էտէճէյիմ,
հէմ սէնի սատատաէմըմըն սաղ
11 էլի իւէ ԹուԹամաղըմ։ Իչմէ
սանա հէլի զաղատանանըզը ու-
Թանաճագըզը, վէ մահճուպ
տիւչէճէքիզը. վէ սէնին իւէ չէ-
քիչէն քիմսիէր էօգ կիսի օ-
12 լուպ՝ հէլսիք օլաճագըզը։ Սա-
նա խատիմ օլան ատէմլէրի արա
յընպ պուրմայաճագըն. սէնին
իւէ ձէնգիչէէն ատէմլէր էօգ կի-
13 սի վէ հիչ կիսի օլաճագըզը։
Չնրա սէնին սաղ էլինի Թու-
Թուպ սանա՝ Գօրգմա հարտըմ.
ձըն պէն իմ տէյէն՝ Ալլահըն
14 Բատպ պէն իմ։ Էյ Յակոբ
գուրԹու գօրգմա՝ հա՛ Իսրայէլ
հօլուտիւնէէրի, սիզէ հարտըմ է-
տէճէյիմ՝ տէյօր Բատպ վէ Իս-
րայէլին Ա՛ղիզի գուրԹարըճէն։
15 Իչմէ պէն սէնի էէնի քէսքին
սիչէլի տիյէն էտէճէյիմ. տաղ
ըտրը տէօյնպ էղէսին, վէ պա-
յըզըզը սատա՛ չէօվիւնէ տէտն-
տէրէսին։ Օնլարը սավաշա- 16
սըն, վէ էհ, օնլարը կէօԹիւրէ,
վէ գատըրըպ ճնլարը տաղրատա.
սանա սէն Բատպ իւէ մէ՛ղրատը
օլատըն, Իսրայէլին Ա՛ղիզի իւէ
Իւիհիւնատա տէտին։
Յաագիրէէր հէմ հօխատուէտը՝ 17
տու արատըպտ, սանա հօգ տու-
ծնլարըն տիւէ տուտուպտուգուտան
գուրտումուշ տուր. պէն Բատպ
ծնլարա ձհվապ վէրէճէյիմ, պէն
Իսրայէլին Ալլահը ծնլարը պրագ-
մայաճաղըմ։ Եիւքսէք հէրէէր- 18
տէ ըսմատպտը՝ վէ վատիէրին օր-
Թասընատա փունկարըպտ ոչաճա-
ղըմ. էհօլիւ տու կէօրիւնէ վէ
գօրագ հէրի տու փունկար-
պտրընա տէօնտէրէճէյիմ։ Ձհօպ 19
տէ հրզ ազատպտրը՝ չիմԹիմ վէ
մէգրին վէ հաղ ազատպտրը տի-
քէճէյիմ, պէհատատնատա չատ
ազատճընը՝ չինատ վէ չիմչիզ ազա-
ճընը պիրզիքտէ գօյատաղըմ. Թա 20
քի կէօրիւպ պիրէէէր, վէ պիր-
զիքտէ ֆիկը հտիպ անկէյատըզը
քի՝ պուտնու Բատպտն էլի էյ-
լէտի. վէ ծնու Իսրայէլին Ա՛ղիզի
հարտաԹը։
Յա՛ վանըզը արզ հօնի՝ տէյօր 21
Բատպ, գուվվէթէի իսպատԹա-
րընըզը հապլաշպրընը՝ տէյօր Յա-
կուտն փատիշահը։ Նապլաշ- 22
պրընըզը, վէ նէ վագի՛ օլատա-
ղընը պիզէ իսպէր էՔտինէէր.
հվվէնքիէրի իսպէր էՔտինէէր,
ծնլար նէ իսի, քի իսԹրըմըզղա
գօյուպ՝ օնլարըն նէՔիճէհնին
պիէէմի, հատիատ օլաճագըզը
պիզէ պիէտիրսինէէր։ Պուննատն 23
սանկրա օլաճագըզը իսպէր վէ-
րին, վէ ալլահպրը օլատուզունուզուտ
պիէէմի. հա էյի հատիատ քէօ-
Թիւ պիր չէյ հտին քի՝ հէյրատն
օլաղըմ, վէ պիրզիքտէ կէօրէէմի։
Իչմէ պիզ հօգ գապիէինատն սի- 24

դիվ, վէ եվնիվ հիչ նէվինաէն
սիր · սիվի սէչէն՝ ևբրահիյէմ
սիր ։
25 Փօրհաս Թաբաւիբնաան ու-
յանըբըմ, վէ կէվիյօր · իս-
միմ կիւնէչին տօղուսուդս Թա-
բաւիբան չալըբամագ սբը ·
վէ պէչլերէ՝ չամուրա կիսի
վէ չէօվէքճինին պաչխըը չիյինէ-
26 սիչի կի պի օղայամագ ։ Իսկ
Թիտաան քիմ խատկը վէրսի
քի՝ պիլէվիմ, վէ եվիվլուն քի՝
Հագգ սբը սէյէվիմ · խաղկը
էուն տէ էօգ՝ պիլտիրէն աէ
էօգ՝ սէօղլէրինիզի սինկէյէն
27 սէ էօգ տուբ ։ ԻպԹիտա Սիօ-
նա իչԹէ՝ իչԹէ ծնլար փէխիմ,
վէ Երուսաղէմ միժաէձի վէր-
28 սիմ ։ Ձիրա պագարմ, վէ
քիմնէ էօղ խսի · վէ ծնլարան
հիչ մէվլէրԹճի էօղ խսի քի
ծնլարա սօրայրմա՝ ձէվա գ վէ-
29 րէչէր ։ ԻչԹէ հէփիսի պաԹըը-
լգդ սբը , ա՛մէլէրի հիչ սիր ·
ծնլարըն սէօբմէ փուԹլարը՝ եկլ
վէ հիչ սիր ։

ԳԱՂ ԽԲ

1 ԻչԹէ աէսԹէկկիր օլտուղում
գուլում, ձանըմըն հաղղ եԹ-
սիյի սէչկինիմ · Րուհումու օ-
նուն լուզերինէ գօտում, վէ Թա-
յիփէլերիզ էչրիա՛Թ ջգդարաձագ։
2 Պաղըրմայաձագ , վէ «ես գալ-
սբըմայաձագ , վէ սեսինի սի-
3 չարըտա իչԹէսիրմէյէձէք ։ Ի-
ղնիվիչ գամըը գըսմայաձագ , վէ
սէօնմէյէ էապըն ֆիԹԹիլի սէօն-
սիւրմէյէձէք , չերիա՛Թը հագ-
4 գա ջգդարաձագ ։ Կեվչմէյէ-
ձէք , վէ գըսըլմայաձագ , Թա
էբրաէ չերիա՛Թը լիւտաս էսին-
ձէյէաէք · վէ աատլար օնուն
չերիա՛Թինէ պիլըվմէքաէ սիրլէր։
5 Կեօբլերի եարատան վէ օն-
լարը գուրան՝ էերի վէ օնուս պի-
Թէնի եայան՝ օնուն խուզերին-
ոէ օլան խալդա նէֆիսի վէ օն-
սա եհուբիյէնլերէ բուհօվէրէն
Բարպ Ա՛լլահ պէյղէ աէր · պէն 6
Բատըղ սէնի աատագամ իւչ չա-
ղըրտամ, վէ էվինէն Թուվա-
ձաղըմ վէ սէնի տըփիզ էսեձէյիմ
վէ սէնի գավմա ա՛հ՝ Թայինիե-
լերիզըզգ օլմադա վէրմէյիմ · Բի 7
քէօրւէրին կէօղլէրինի սչատըն,
հսիրլերի զընատանան՝ գարան-
լագտա օձուբանլարը հատսխա-
նէսէն ջգդարարըն ։ Պէն Եհովա 8
իմ , խամիմ պու տուբ · վէ չա-
նըմը զայրիյէ՝ հէմ համուրմը օ-
մա փուԹլարա վէրմիմ ։ Էվինէ 9
քի նէսանէչէր իչԹէ վագի՝ օլտուղ-
լար , վէ եհնիչէրի պէն խա-
սէր վէրիրիմ · սիղ՝ տահա
վագի՝ օլմազդան պիլտիրիրիմ ։
Բարպա հէնի իչսէի՝ ծնուն 10
շիւքրիւնիս հէրին ուձուձտան օ-
գուդուն՝ հՅ ատնիվէ հնհնիչէր՝ վէ
ծնուս տօլտուրանլար՝ ատալար
հէմ ծնլարըն սագինչէրի ։ Չէօլ 11
հէմ ծնուն շէհրլէրի՝ կէգարըն
մէգիւն քէսյչէրի «ես գալըը-
սընըը ։ Սէչէնըն սագինչէրի
նադմէ օգուդյու՝ տատլար պաշըն-
տան սէտա վէրսինչէր ։ Բարպա 12
չան վէրսինչէր , վէ ծնուն համ-
սընը ատալարտա խապկը էե-
սինչէր ։ Բարպ գահրիման կիպի 13
ջգդաձագ · ձհնք էրի կիպի զայ-
րէԹ ուչանտըրմագ · կիւշ-
պէանք չէքէձէք , հէմ սէտա վէ-
րէձէք , սիւշմհնչէրի իւզերինէ
զալիպ կէչէձէք ։
Գատիմաէն պէրու սուս օլ 14
տուբ , ալ-քիւԹ էսիյ՝ քհնսիմի
զապԹ էեմսիմ · չիմդի տօղուբան
գարը կիպի պայղրատաղըմ. իւՓ-
լէ յէձէյիմ հէմ տէ էուտատա-
ղըմ ։ Տաղլարը վէ պայըրլարը 15
խարապ էսէձէյիմ , վէ ծնլարըն
հէվի օձուծնու գուրուտաձաղըմ ,
վէ ըմմագլարը գարայա աՀծնսէ-

րէձէյիմ, հէմ կէօլէէրի գուբուռ-
16 տաձաղըմ։ Վէ քէօրէէրի՝ պիլ-
մէսիքլէէրի եօլտա կէզպէրէձէյիմ,
ծնլարը՝ պիլմէսիբէէլ Թարիգ-
էրտէ եւբրիւաէձէյիմ. ծնլարըն
էօնիւնտէ գարանլըղը այօնը-
ղա՝ վէ էյրիլէէրի տղլուգայա տէօն-
աէրէձէյիմ. ծնլարա պուռ չէյ-
էէրի էտիպ՝ ծնլարը Թէբը էԹմէ-
17 յէձէյիմ։ Օ յամ փուԹա կիւ-
վէնէնլէը՝ ատօք ռ փուԹա՝ Սիզ
ալտահլարըմընդ սընդը տէյինլէը
կէրեյէ տէօձիւտ՝ հէր վէձէ իլէ
ուԹանատագլար։
18 Էյ սաղըրլար իչտոնի, վէ ատ-
քէօրէէր՝ պագըն քի կէօրէսի-
19 նիզ։ Գուրտուման ղայրի քէօր՝
վէ կէօնտէրտիյիմ էչիմ կիսի
սաղըր քի՞մ ոլը. ուռչատա օ-
ղան կիսի քէօր՝ հէմ Բապըլըն
գուբա կիսի քէօր քի՞մ ոլը։
20 Ձօգ չէյլէր կէօրիբրսիւն, ամմա
ոլդգաՀ էԹմէղոնի. գուբագ-
լար աչըրսըն, ամմա իչինԹմէղ-
21 սին։ Բապա՝ քէնտի տատագա-
Թընատա էօԹիւրիւբ հաղը էԹտի.
էէրնատԹը պէօյիւտիւպ մի՛Թէ-
22 պէր գըլար։ Ամմա պուռ եաղ-
մալանմըշ վէ սօյուլմուշ գաւմ
ոլը. հէբիռնի մաղարալարտա
տուզագա ԹուԹուլուպ՝ հապա-
խանէտէ սագլանըպլար. ծնլար
եաղմա իչտոն օլտուպլար, վէ
գուրԹարան եօղ իտի, սօյուլ-
մադ իչտոն օլտուպլար, վէ՝ կէրի
23 վէր տէյին օլմատը։ Սիղտէ պուռ-
նա գուբագ վէրաձագ՝ կէվձէձէք
զէմման իչտոն իչտոպ տինկիլէյէ-
24 ձէք քի՞մ վար։ Յակոբտա սօ-
յուլմադա՝ վէ Իսրայէլը եաղմա-
ձըղարա քի՞մ վէրտի. օ՝ ծնա
կիւնահ էԹտիկիմիզ վէ եօղլա-
ըընտա եւբրիւմէք իսԹէմէտիք-
էէրի վէ չէրի՛աձընա ի՛ԹտաԹ
էԹմէտիբէէրի Բապա տէյի՛մի.
25 Իմտի ծնուն իւղէրինէ իըչմ ուռ
զաղատը իլէ ձինք գուվվէԹի պո-
չալԹտը. վէ էչի չէվիրէ ծնու
ԹուԹուշտուրտու, ամմա օ պիլ-
մէտի. վէ ծնու եագտը, ամմա
օ՝ եւբրէյինէ գօմատը։

ՊԱՊ ԽԴ

Վ էչ չիմտի էյ Յակոբ սէնի 1
եարատտն՝ վէ էյ Իսրայէլ սէնի
Թէրկիսի էտէն Բապա պէօյլէ
տէր. Գօրգմա, ղնրա պէն սէնի
ֆիտա էյլէյիմ, տարըն իլէ չա-
ղըրտըմ, սէն պէնիմ սին։ Սէն 2
տուլարտան կէչտիյինտէ՝ պէն
սէնին իլէ իմ, վէ ըմտագլարտան
էչէյնէպէ՝ սէնի պատմայտագ-
լար. ատէչտէ կէզպէյինտէ՝ եան.
մայտագտըն, վէ ա՛էվ սէնի
ԹուԹուշտուրմայտագ։ Չ իրա 3
պէն Աղլահըն Բապը՝ Իսրայէլին
Անղիղ՝ սէնին գուբԹարըձըն իմ։
Մըսըրը սէնին իչինէ ֆիտա՝
Հապէշի վէ Սաբայը սէնին իչինէ
պէտէլ վէրտիմ։ Կէօզէրիմտէ 4
գըյ Ռէնլու օլտուղուն սէպէպ-
տէն ի՛ղնէԹ պուլտուն, վէ պէն
սէնի սէվտիմ. վէ ատտա պէտէլ
ատէմ՝ հէմ սէնին ճանընա պէ-
տէլ իւմմէԹլէր վէրէձէյիմ։
Գօրգմա, ղնրա պէն սէնին իլէ 5
իմ. զնէրրնյէԹլինի կիւն տօղու-
տունատա կէԹիրէձէյիմ, վէ սէ-
նի կիւն պաԹըրընատա սէվձի-
րէձէյիմ. Փօրեատա ճանիպլինէ 6
տէյէձէյիմ քի՝ վէր, վէ գըպ-
լէ ճանիպլինէ՝ Մէքա էԹմէ, օ-
ղուլլարըմը ուղագտան վէ գըղ-
լարըմը եէրին ուճուռնատան՝ իս- 7
միմ իլէ հէր ջաղրընանը՝ պէն
քէնտի ճէնլէյիմ իչինէ ջոլ եարա-
տըպ Թէրքիպ էԹտիյիմի հէմ
եաւիտըղըմը՝ կէԹիր։
Կէօզլէրի վար էքէն քէօր 8
գավմը՝ վէ գուբագլարը վար էքէն
ատղը օլտնրնը ջըգարըն։ Չէվի 9
Թայիֆէէրը պէրնէքատ ճէմ՝ օլ
տունտար, վէ իւմմէԹլէր պէրնէք-

ալինէը , պուհնու ծնըսրտան քի՞մ
խոպէը էպիս՝ պիղէ իւք օլա-
ճագ չէյէրի պիլտիրիը · չահխո-
լէրինի կէթիրսինէը քի՝ Թաս-
տիգ օլալար , վէ ոպէնէը իշի-
տիս՝ Կերէք ալը տէյէնէը :
10 Սիզ հէմ սէչտիյիմ գուրուս՝
չահխալէրիմ ալինիզ տէյոր Բապպ
Թա քի պիրիսպ պանա ինանա-
սընըզ , վէ օշ պէն օլուսպ՝ պէն-
տէն էվվէշ ալտճ հարատաըլմա-
սըզընը վէ պէնտէն սոնկրա օշ
մայամաղընը անկլայասընըզ :
11 Բատպ պէն՝ պէն իմ , վէ պէն-
տէն զայրը գուրթարըճը եօգ
12 տուր : Սիզսէ հատ ալտճ եօզ ի-
քէն պէն խոպէը էթմիմ , վէ
գուրթարսըմ , վէ հէմ պիրս
տիրսիմ · իմոի չահխալէրիմ սիզ
սինիզ քի Ալտճ պէն իմ՝ տէյոր
13 Բատպ : Պիճն էտրաբլմալտոան
էվվէշ տաիի՝ պէն օ իմ , վէ է-
լիմոէն գուրթարան եօգ տուր ·
պիր իշ էթտիյիսոէ՝ մնու քի՞մ
մէն՝ էտէպիլիր :
14 Սիղի ֆիտա էտէն Բապպ Իս-
րայէլին Ա՛զնվի պէյլէ տէր ·
Սիղին իշիճն Բաբիլոնա կէճոտէ-
րի՝ հէմ գաչգընլարընը՝ վէ կէ-
միլէրոտէ չամաթալարը օլան Քիլ-
15 տանիէրի էնոնիտիմ : Սիղին
Ա՛զնվ Բապպընըզ Իսրայէլին
հարատաճըսը փաոիչահընըզպէն
16 իմ : Բատպ պէյլէ տէր , օշ քի
տէնիզոտէ եօշ՝ վէ գուվվէթլի տաս-
17 լարտա Թարխ գօր , ա՛րա պայը
վէ ատճ՝ ա՛ատէրի վէ գուվվէթի
չըգարընը · Օնլար պիրլիկտէ հա-
Թաճագլար , վէ գալգմայաճագ-
լար , կէչտիլէր , ֆիթիլ կիպի
18 սէճոտիլէր · Իվվէլքիլէրի խաթ-
րա կէթիրմէն , վէ գաստիմ
19 չէյլէրի սիւչինմէն : Իչթէ պէն
էէնի չէյ էտէճէյիմ , օ՝ չնտոի
Տաոիէ օլուր , մնու պիլմէյէճէք-
միսինիզ · պէն չէօլտէ պիլէ եօշ
պէէապանտէ ըսմագլար գօյաճա-
ղըմ : Պէնի սաչրանըն Ճանա- 20
վարլարը՝ աժտէրլէր վէ տէվէ
գուչլարը Իզղէթլէյէճէքլէր ·
չնճն քի գավմըմտա՝ սէչկիվիչէրի-
վէ իչիրԹմէք իչնճն չէօլտէ տու-
լար՝ պէէապանտէ ըսմագլար վէ-
րէճէյիմ : Պու գավմը պէն քէն- 21
սիմ իչնճն եարատԹարըմ · մնլար
մէտիհի նագէ էտէճէքլէր :
Ի՛սմա սէն պանա նիտտա էթ- 22
մէտին՝ էյ Յակոբ , իլլա պէն-
տէն օսանտոն՝ եա՛ Իսրայէլ :
ՊիւԹիւն եանամլարընըն գօյուն- 23
լարընը պանա կէթիրմէտին , վէ
գուրսանլարըն իչէ պէնի Ի՛զ-
զէԹէմէտին , վէկչքէչ իչնճն
սէնի իչէ սալմասըմ , վէ քինն-
լիկ իչնճն սէնի եօրմասըմ : Ա՛ք- 24
չէ իլէ պէնիմ իչնճն պուհտուր
գամըշը սաԹուն սալմասըն , վէ
գուրսանլայընըն եաղը իլէ պէ-
նի տօյուրմասըն · անճագ պէնի
կիւնահլարըն իլէ իչէ սալըն ,
եարամազլըգլարըն իլէ պէնի
եօրտուն : Օշ պէն՝ գապահճա- 25
լարընը քէնտիմ իչնճն մահվ է-
տէն՝ վէ կիւնահչլարընը խաթրա
կէթիրմէյէճէմ : Խաթրըմա 26
կէթիր , պիրլիկտէ չէրիսԹա
չըգալըմ · սէյլէ , Թա քի Թաս-
տիգ օլասըն : Իլք պապան կիւ- 27
նահ էԹտի · հէմ մուսՀիմլէրի ն
պանա գապահճա իչէտիլէր :
Պէն տէ Ս՛ադէէնէնի սէրվէրլէ- 28
րինի մուրտար էթտիմ · վէ Յա-
կոբու հէյրաքէ՝ հէմ Իսրայէլի ըս-
զուչէԹլէրէ վէրտիմ :

ՊԱՊ ԽԶ

Ա՛ չնմտի տինկլէ՝ էյ գու- 1
լում Յակոբ , վէ սէն եա՛ սէչ-
տիյիմ Իսրայէլ : Սէնի հարա- 2
սան՝ վէ ըսհմտէ Թէրքիպ եաէն՝
եարտըմ էտիճէն Բապպ պէյլէ
տէր · էյ գուչլում Յակոբ՝ վէ
սէն եա՛ սէչտի յիմ Ցէսուրուն՝

3 գօրգմա : Ջ.իրա սուսուգան իւ-
ղերինէ սուլար՝ վէ գաբագ եէ-
բէն իւղերինէ ակնէր սեօգե-
ձէյիմ· սէնին ղիւբբի յէթինին
իւ գէրինէ Բաէհսուտու՝ վէ էվլաս-
լարընըն իւ գէրինէ պէրէքէթիմի
4 սեօգէձէյիմ : Վէ ծնըլար օթլար
արաալնատա կիսի՝ սու ագընթը-
լարը եանընատաէյիւԹԼԷր կիսի
5 պիԹէէլէր Գիրի՝ պէն Բատպընըմ
սէյէ , պիբի տախի Յակոբուն
սոյը իւլ չողըլըյա · վէ պիբի էլի
իւլ Բատպա խմլալանա , վէ Իս-
րայէլն խամի իւլ ըտը պլանա :
6 Խորայէլն փասիլասնը Բատպ՝
վէ ծնուն Փիտա էսիհէսի ա՛ս-
քէրլէրին Բատպը պէօյլէ սեր ·
Իւը պէն՝ վէ սան պէն իմ , վէ
պէնանն ղայրի Ալլահ եօգ տուր :
7 Էհմ գաասիմ գաւմը Թա՛յին էմ-
սիյիսանէն պէրու՝ պէնիմ կիսի
քի՛մ չալ էսիպ խատէր Էսե
պիլսի , վէ ծնու պէնիմ իչնէն
ԹէրԹիսէ գօտու· վէգու՝ պու-
լաձագ վէ օլաձագլարը ծնլար
8 տա խատէր էմանիէր : Իւրը
մէն , վէ գօրգման , պէն սանա
օլ զէմանատէն պիլտիրիպ խատէր
վէ՛րմէտիմ մի · խանի շահիտլէ-
բիմ սիզ պինիզ · պէնատէն ղայրի
Ալլահ վա՛ր մը · Գայա տախի
եօգ տուր , պէն պիլմէմ :
9 Օյմա փուԹ ԹէչքիԼ էսէն
լէր՝ հէվիսի պոշ տուր , վէ ծն-
լարըն մագպուլլարը՝ ֆայիտէ
էմմէդիէր , վէ ծնլար քէնտիլէրին
նէ շահիտլէր տիր · կէօրմէդիէր
վէ պիլմէդիէր , Թա քի ուԹանա-
10 լար : Ֆայիտէ էմմէկէն ալլահ
եափան , վէ փուԹ տէօքէն քի՛մ
11 տիր : Իչնէ ծնուն հէվի իչնատ-
լարը ուԹանըլար , վէ օյմանճը-
լար տէմմանէն տիր· ծնլարըն հէ-
վիսի ձէմ՛օլսուն տուրտուն յա ·
ծնլար գօրգարլար , ծնլար պէր-
12 լիսէտ ուԹանըլար : Տէմիրճի
պալԹայը քէօղէրտէ եափար ,
վէ էէբնէէր իւլ ծնա չէբլ վէրիր ,
վէ ծնու գօլտարը՛ըն գուվվէԹին-
լէ իւլէր · ամըրնձա՝ Թագամը
քեսիլիր , սու իչմէկլիսէ՝ պայը-
լար : Տօղտամճը չորփը չէբնէ՝ 13
գուրշուն գալէմ իւլ նէյսն էսէր ,
ծնու գալէմիչէր իւլ իչէր , վէ օ-
նա փէրկէլ իւլ տայնէ չորտը ,
ծնու էնսան սուբէԹինատ՝ էվսէ
սաքին օլաձագ էնսան պլինճ-
Թինատ եափար : Ըէնանինէ էրգ 14
ալամլարը քեսէր , վէ արաձ՝
վէ մէչէ ալամը ալար , վէ
քէնտինէ՝ օրմանըն ալամլարըն-
տան սէչէր · չամ ագաճը պիքէր ,
վէ ծնա եաղմուր պէօյնատիւր :
Վէ ծնլար սատմէ՝ եագմագ իչնէն 15
օլար · վէ ծնլարտան ալար՝ ըս-
սընըը , էհմ ծնու եագըսլ էքմէք
վիչնէրը , էհմ ալաչ եափըսլ՝ օ-
նա սէձատ գըլար , ծնու օյմա
փուԹ եափըսլ՝ ծնա Թափընըը :
Ծնուն եարըսընը սԹէչէ եագար , 16
հարըսը իւղերինէ էվ փէնէրէ
եէր , քեպապ վիչնէրը , վէ տօ-
չար , էհմ ըսսընըը վէ տէր ·
Նէ՛ կիսէվէ ըսսընատմ , ըշբգ
կէօրտիւմ՝ վէ գալանընը ալաչ՝ 17
էա՛նէ քէնտինէ օյմա փուԹ եա-
փար , ծնա Թափընըսլ սէձատ
գըլար , վէ ծնա նիչաղ եափսլ
տէր · Պէնի գաբրԹար , զիրա
սէն ալաչդամ սըն : Պիլմէդիէր , 18
վէ ֆէբգ էմմէդիէր · զիրա կիսէզ-
լէրի կէօրմէմէք իչնէն՝ եիւրէքլէ-
րի անկլամատագ իչնէն սըվնատը :
Վէ ֆիլբրինէ կիմիրմէդ , վէ ի՛չ 19
մի էհմ ֆէհմի եօգ քի տէչէ ·
Պունատն եարըսընը սԹէչէ եա-
գըսլ՝ ծնուն քէօզու իւղերինատ
էքմէք տախի վիչնէրտամ , քե-
պապ վիչնէրտամ վէ եէտտամ ,
իմանի գալանընը իւբուտխէմ
եափայը՛մ մը , սոլամ քիւԹիւ-
չինէ Թափընայը՛մ մը : Վէ՛իլ 20
եէր , ծնու ալատատընը հիւբէք
սատիրմատը , վէ ձանընը գուր-

թաբմազ, հետ՝ Սյաղ էլիմաէքի
եաշան տէյինէ մի տէհէզ։
21 Պուռլարը խաթըննա էկեթիր՝
էյ Յակոբ վէ Իսրայէլ, զիրա
դուզում տուն. ունի պէն եա-
թաթարմ, պէնիմ դուզում տուն,
եա՛ Իսրայէլ պէնտուն դունու-
22 տուլմայաճագըն։ Գասպահաճ
ըսրընը դոյու տիեման կիպի՝ վէ
կիւնահյարընը պուլութ կի պի
մահվ եաէճէյիմ. պանա տէմն,
զիրա պէնի ֆիխտա էյլէմիմ։
23 Ալդըլ եաին՝ եա՛ էկոբլէր.
զիրա Բապպ էյլէմի. եա՛ եէ-
րին տլէ մահսուլարը՝ կիւլ
պեանէք չէրին. եա՛ տաղլար՝ օր
ման հետ ծնտա օլուն հէր տաձ
չաղըրդ ատտար չըդարըն. զի-
րա Բապպ Յակոբու ֆիխտա էյ-
լէմի, վէ Իսրայէլտէ ֆիթիլ-
խալ պուլտու։
24 Պէնի ֆիխտա եաէն վէ պէնի
անտա բահշնտէ Թէրքիպ էտուն
Բապպ պէչյէ տէր. պէն Բապպ՝
ֆիռաէնի եաճուն կէնըչլէրի պէն
եաշընըդ գուրան՝ էէրի քէնտի-
25 րի յիմանըն եապան, քեռտիպուլէրին
նիհանտարը՝ ը պ չու ըդարան՝ վէ
ահդհարտարը ափվանէ կաէն՝ ա՛-
լմիէրի կէրկյէ աէնտաէրին վէ
ծնըարրն ինչինի տիվնեէչյէհ չը-
26 դարան. քէնտի գուլանտան սէօ-
զինէ ատապի կաէն վէ քէնտի
հէյնիչրինին մէչվէսէթինի Թէք
միլ կաէն, Երուսաղէմ՝ Սէն
մէդինէն օլաճագըն, վէ Յոհ
գա շէհրինէ՝ Եաթըլատճագ-
սընդը. վէ ծնտն խարապաթընը
27 գալըրտճադըմ տէյէն, տէրինի-
չէյ՝ Գուրու, հետ ըսմտգլու-
ըընը գուրուտաճադըմ տէ-
28 յէն, Կինրա հադգընա՝ Ջո-
պանըմ տըր, վէ հեվի միռատըմը
Թէմամլայտճադ տըր տէօյլէյիս,
Երուսաղէմ Եափըլ վէ հեյ-
քէլէ Թէմէլնէնէճ քսին տէյէն
պէն իմ։

ՊԱՊ ԽԵ

1 Բապպ քէնտի մէսնէվի հադ-
պընա՝ կիւրուտուն հադպընա պէօյ-
լէ տէր. ծնտն քի հուզուրունտա
Թալնֆիէլը ալէթ էթմէք իչինի՝
ատղ էլնի եաէիրըչտըրըմ. վէ
հուզուրունտա գաչուս գանտա-
լարը ատըդ՝ գաչուլար գաչան-
մտմտգ իչնէն վուտաիշտար պէլ-
լի ըրնի չէօղէճէյիմ. Սէնմն էօ- 2
նէճէճ պէն կիտէճէյիմ, վէ
տէրէ Թէվէկքէլ տէ տէչէճէ-
յիմ. պուղըը գաէիրուլար դըրտա-
ճադըմ, վէ տէմիր Թըղդաղլար
փարչէլյէճէյիմ. Վէ ծտնա 3
գուրանըդ խաղնէչէլի վէ հիզ
ընմիզ տէ՛ֆիլէէր վէրէճէյիմ.
Թա սէլէմէն քի՝ պէն պէնի խամն
նիչ չէղդուտան Բապպ՝ Իսրայէլմն
Ալատըը իմ, Գուրուտ Յակոբ 4
վէ տէչինիմ Իսրայէլ էչլէն՝
պէն պէնի պիրճէզ իչէն՝ պէնի
խամին իչէ չաղըրտրտմ, տանա ա-
գըդ գօտուտ. Բապպ պէն իմ, 5
վէ զայրի եօգ տուր. պէնտէն
զայրի Ալատ եօգ տուր. պէն
պէնի տիրճէզ իչէն՝ տէն պէնի
գուչտճագտմ. Թա քի կիւն տո- 6
զատճադտան վէ պաճագտան պի-
չէչէր քի՝ պէնտէն տա՛տա եօգ
տուր. Բապպ պէն իմ, վէ զայ-
րի եօգ տուր. Իչդըը Թէրքիպ 7
հաէն վէ գաբանըդդը եաբատտան՝
տէչտէճէի հաճան վէ պէչդըը
եաբատտան՝ պուռնտըրն ճիւմճէ-
պինի հաճան պէն Բապպ իմ։
Եա՛ կէօբչէր՝ եօգարըդտան 8
տամտաճէն, վէ պուլուճէտար տա-
տաղտճէ ագրէթսընտար. եէր ա-
չըդըն, վէ խէչտա մէչկիտ վէր-
պէն, հետ պիրկիթտճ տատաղտճ
պէճէտին. ծնտն եաբատտանը պէն
Բապպ իմ։
Վա՛յ Թօփրադ գաչդըրտան 9
Եաբատտանըդիչէ չէբիչէն Թօփրադ
գաղա. պուչդը ծնա պիչիմ վէ-

ընենք՝ կո՞ խլչերսին, վէ սէնին ի-
չին՝ Օ՛ուն էլչերի եօգ տուր տէ.
19 յէ պիլո՞ր մի։ Վայ պատպաշնա՝
կէ՛ թէվլիտ էլչեսին, վէ անա-
պրնա՝ կո՞ տօղուրտուն տէ-
կէնէ։
11 Իսրայէլին Աղիզի՝ վէ ծնու
եաման Բատպ պէյլէ տէր։ Օ-
ղամագլարը պանա սիւալ կոին,
տղուլարըմ հադըրնա վէ էլչե-
րիմին խլչ հադըրնա պանա ըս-
12 մարլայըն։ Եէրի պէն եամ-
ուամ, վէ ծնուն խուզէրինտէ ա-
տէմի եարաթմադըմ։ Կէօքլէրի
պէնիմ էլչէրիմ եայը, վէ ծն-
լարըն ձիւմլէ ա՛նքէրինէ էմ էյ-
13 չեմ։ Պէն ծնու սատագաթ
խլչ ույանտըրադըմ, վէ ծնուն
հէվի եօլարընը սիւզէթմիշ։
Չէհդիմի օ պինա հաձէք, վէ
սիւրիկինէլէրիմի սաղ վէրէձէք,
տէյիլ պահա խլչ վէ տէյիլ
վէհչքէչ խլչ՝ տէյօր ա՛նքէրչէ-
րին Բատպը։
14 Բատպ պէյլէ տէր։ Մըսը-
րըն էմիչի վէ Հապէշին հէմ
ուղրան պէյլու սատիմլէր օլան Սա-
ռախմէլերին թիձարէթի սանա կե-
չիսի՝ սէնին օլաձադ տըր։ ծնլար
սանա Թապի՛ օլուպ ղինձիրլեր
խլչ կէչէձէքլեր։ վէ սանա Թէ-
մինա հախի՝ սանա եավլարա-
հազլար, Աղլահ հէման սէնտէ
տիր, վէ ծնու մա՛սա Աղլահ
ղայրի եօգ տուր պէնէձէչլէր։
15 Ճահդիդան սէն՝ եա՛ Իսրա-
յէլին Աղլահը գուրթարըճը՝
16 քէնաինի կիղլէր Աղլահ սըն։ Օն-
լար ուԹանաձագ, հէմ տախի
Չէվիսի խլչլէ տիւշէձէքլեր,
վաւէթլարը ծյանլար պիրլիքտէ՝
17 րէզալէթ խլչ կիսէձէքլեր։ Իս-
րայէլ Բատպտան՝ եպէնլէր խճ-
լատի խլչ խէյտա պուլաձագ. սիզ
Լաբեանն ու սերմեանն ուԹան-
մայրպ խչլիլ տիւշմիչէձէքսի-
նիզ։

Չէյրա կէօքլէրի եարատան 18
Բատպ պէյլէ տէր, օղ Աղլահ
քի եէրի գուրտուս վէ ծնու եա-
վրպ ծնու գայիմ էԹտի, ծնու
պօչունա եարաԹմատը, ծնու՝
սաքին օլմագ իչլին գուրտուս.
Բատպ պէն իմ, վէ պէնդէն ղայ-
րի եօգ տուր։ Պէն կիղլտտէ՝ 19
եէրին գարանլըգ մահալլինտէ
սէյլէմէտիմ, Յակոբուն ղիւր-
բիյէԹինէ սէմմէտիմ քի՝ պէնի
պօչունա տրայըն. պէն Բատպ
հադիսաթ սէյլէրիմ, տօղրու օ-
ղանլարը խատըր վէրիրիմ։ Ձէմ՛ 20
օղուպ կիղլն, պիրլիքտէ եադ-
լայըն եա՛ Թայիֆէլերտէն գուր-
Թուլմուշլար. ծնլարըն օյմա
վուէԹունուն օտաունուծնու գալ-
տըրանլար՝ վէ գուրԹարամայան
ալլահա նէյյազ խտնէլէր պիլ-
մէղլէր։ Խատըր էտիպ ծնլարը 21
եադըշտըրըն, էհմ ծնլար
պիրլիքտէ միւշավէրէ էԹթինլէր.
պուտնու գատիմտէն քիմ պիլ
տիրտի, օղ ղէմմանտան ծնու
քիմ խատըր էԹտի, պէն
Բատպ տէյի՛լմի, քի պէնտէն
մա՛սա ղայրի Աղլահ եօգ տուր.
պէնտէն ղայրի Հապգ Աղլահ վէ
ԳուրԹարըճը եօգ տուր։ Էյ 22
էերին ձիւմլէ ուձլարը՝ պանա
տէօնիւն, վէ գուրԹուլտուրըղ.
զիրա Աղլահ պէն իմ, վէ պէնդէն
ղայրի եօգ տուր։ Չինտիմ խլչ 23
եէմլին էԹտիմ, տղղմանտան Հադգ
տէօզ ջրգտը, վէ տէօնմէղ. Չիմ
պանա՝ հէր տիղ չէօքէձէք,
հէր տիլ եէմլին կատձէք։ Հադ- 24
գան պանա տէնիլէ քի՝ Սատա-
գաթ վէ գուվլէԹ Բատպ խլչ
տիր. ծնա կէլսինլէր, վէ ծնա
հէվի տարըլանտը ուԹանաձագ։
Իսրայէլին հէվի զիւրբիյէԹի 25
Բատպ խլչ տատագաթ պուլտուպ
էԹԹինտու կատ։

ՊԱՊ ԽԶ

1 Ինձ չէ՞ք թողուր, նաբաւ էիք ամ. ծնկերըն փուԹլերը հայվանլար վէ տավարլար իւզերինտէ խոխ. Եիւբլենտիկինիլ եիւբլէր՝ եօրուլմուշա աղըր տըր: 2 Օնլար էյիլով՝ պիրլիքտէ չէրքտիւլէր, եիւբիւ գուրԹարմըշա գալըր օլմասըլար. ծնլար քէնտիւլերի պիւլէ հոխրայէ կիԹտիւլէր:

3 Էյ Յակոբ էվի վէ Իսրայէլ էվինին ձիւմէ պագիյէսի՝ գալընտան պերու գալըրըլընըր՝ վէ բահմտէն պերու Խաշընտան՝ 4 լար՝ պէնի տինկլէյին. Թա հիւԹէյարլընըշտըգ պիւլէ՝ պէն օխմ, վէ փիրլէյինէյէտ՝ պէն կէօրԹիւրէձէյիմ. պէն եափտըմ, վէ պէն կէօրԹիւրէձէյիմ, վէ պէն եիւբլէնէձէյիմ, վէ գուրԹարտըմ:

5 Պէնի քիմ՞ պէնկէտիրսինիզ, վէ պէրապէր ԹուԹարըը. նըզ. վէ պէնի լուպար էտիրսիզ. 6 նիզ քի՝ մանէնա օլտըմ: Վէ սէտէն ալԹուն տէօքիրլէր, վէ գանԹար իլէ կիւմիւշ ԹարԹարլար, իւձրէվԹ իլէ գույումճու ԹուԹարլար, վէ օ տնու ալտ եափար, վէ Թափիրնըըլար, վ7 գա՝ ծա սէձտէ գըլտըլար: Օնու ուամուշ իւղերնտէ գալըրըպ կէօրԹիւրիւրլէր, վէ տնու եէրինէ եէրըէչտիրիրլէր, վէ տուրուպ՝ մահալինտէն գըմըլտանմտըշ. հէմ պէրի օնա պաղըրտա, ձէվտպ վէր վէրմէշ, տնու սըգընԹըըն տան գուրԹարմտըշ:

8 Պուտնու գիքր եափն, վէ մերտ օլտըն, իտԹրտա կէԹիրլին էյ գա9 պահԹըլար: Գատխմէն պէրու օլան էվվէլքի չէյլէրի գ՚քր եափն. գիրտ Ատտտ պէն իմ, վէ պէնպէն մա՚տտ Ատտտ՝ հէմ պէ10 նիմ կիտպի գայրի եօգ տուր, սօն-

կու իլէրտէն՝ վէ օլմամըգը գատմամէն խատիր եափն, Թէատպիրլիմ սատԹի օլտճտպ վէ հէմ միւրատըմը իձրա ետէձէյիմտէյ կէն. Կիտնտօղուտունտան եըը- 11 ԹըՀը գուշու՝ ուզտպ եէրտէն Թէատպիրլիմին ատէմինի չաղըրտան իմ. վտպա՝ սէօյլէտիմ, վէ իձրա ետէձէյիմ, Թէատպիր էՀտիմ, վէ ա՚մէգ ետէձէյիմ: Էյ սատտ- 12 գաԹտան ուզտպ օլմուշ եիւբէյի ա՚օրլար՝ պէնի տինկլէյին: Սա- 13 տտպգաԹըմը եագշտըըրըրըմ, օ՝ ուզտմտյտձտպ, վէ խէլտսըմ կէձիքմէյէձէյ. վէ Սիօնտա՝ նիՔ-ԹիհտրըմՀըըն Իսրայէլ իչիւն խէլտա գօյտճտղըմ:

ՊԱՊ ԽԷ

1 Էյ պագիրէ Բաբիլըն գըգը՝ հընիպ Թօփրաղըն իւ զերինտէ օ-ԹուռՀ. եա՝ Քիլտանիլէր գըգը՝ էէրտէ ԹահԹտրգ օԹուռՀ, զերա սանա արԹըգ նաղ՚ք վէ զարիՔ տէմէյէձէքլէր: Տէյիլմէն Թաշ- 2 լարընը աչըպ ուն իւ իւԹ. եաչմաղ՚ը աչ, հԹէյինի գալըրը, պալարընընը աչ, ըրմագլարտան հէչ: Սէնին չըփտգլարընը աչըլ- 3 սըն, ա՚լարընն տախի կէօրիւնիւն. ինԹիւգամ ալտճաղըմ, վէ գիմսէյէ սման վէրմէյէձէյիմ: Գիտտա հաձէմիզին նտմի՝ Եհովա 4 ՍաբաովԹ տուր, օ՝ Իսրայէլին Ա՚զիզի սիր: ՍինքիւԹ օԹուռ, 5 վէ գատտտըզտա սիր՝ էյ Գիւտտնիլէր գըգը. զերա սանա արԹըգ՝ մէմլէքէԹլէրին խաԹուռնու տէմէյէձէքլէր: Պէն գատիմտա տա- 6 ըըըտրմ, միրաոըմը նափտք էՀտիմ, վէ տնըտրը սէնին էվինէ վէրտիմ. սէն օնտրտա մերհտմէԹ կէօռտԹէրմէյէն, խիմԹիյտըրըն իւղերինէ պէյտնտաուրուզտնու զտյԹ իչէ աղըրտաԹըն, վէ՝ պէն եպէտէն խաԹուռն գա- 7

լըլըմ ուխտին · չէրլէ քի պուն-
ըորը ևԷրէյինէ գոմասըն , ան-
կուռնու նաթԷրընա կԷԹԷրմէյին ։
8 Խմոի հալա էյ կիհիյէթ իւզրէ
օԹուրան նաղլէք՝ ան քի ևԷրե-
յինաւ՝ պէն իմ , վէ պէնտէն
պայըի էօգ տուր , տուլ օԹուր-
մայաձաղըմ , վէ Էվլատատան մահ-
րում գաղմայը ալըմէյէհիմ
9 տէսին՝ պուննու տիւնէլի · Էհմոն
պուննըորըն էպէմ տէ՝ Էրքէք Էվլ
յատատան մահրում գաղմադ Էհ-
րէք տուլուդ՝ ամնա անկորը-
տան սիզ Էվնաւ կԷլէմէքլէր ·
ձնըրի՝ ան սիհիրէրլինին ջոգլու-
ղունատ վէ պիւյիւէրլինին մեր-
քէղնաւ Էրքն՝ անինն իւզէրլինէ
10 ԹէքմիլԷն կԷլէմէքլէր ։ Էհմոն
եաթատաղլըորնա հիւվինիդ՝ պէնի
կԷօրէն էօգ տուր տէսին · անին
ադըորտան Էլմին վէ պիչկին սիր ,
վէ ևԷրէյինաւ՝ պէն իմ վէ պէն-
տէն զայըի էօգ տուր տէսին ։
11 Խմոի անին իւզէրինէ պիր պէյա
կԷլէմէք՝ ծուռն ներիսէն տօղ
տուղունու պիլմէյէսին , վէ Իւշ-
րինէ պիր միւսիպԷթ տիւԷմէք
՝ծուռ տէՖ՝ կԷմէյէ գաղիր օղ
մայատըն · Էհմ Իւզել լինէ անկորը-
տան՝ պիլմէյէսին խոթատըդ
12 կԷլէմէք ։ Չատա կինճէյինատէն
պէրու օղ մէղրուղ օլտուղուն
պիչիւէլէրին վէ էօգ սիհիրէրին
Էրէ տուր , պէրքի փալտոհ պուղ
մադա գաղիր օլտուն , պէրքի
13 պայիղ օլա պիլէսին ։ Մինէտավէ-
րէլէրինին էօգլուղունատո օտան-
ըն · Հատա կԷչէ պադշանըդ՝
Էրըտղրուլտուդ նաղլար կոնչէր՝
ԷՆին այըրատան փալ աչանըդ
գաղտընըդ , վէ անի՝ Իւշրինէ
կԷլէմէք պէնատան գուրԹարընը-
14 լար ։ ԻւմԷՆ ծնըդ տատան չԷօ-
վինա հինդի օլտուդ՝ ծնըդրը ունԷՆ
ևադաճադ , ճանըդրընը ա՛ԷվինԷ
գուվվԷԹինատէն գուրԹարատա-
ճադլար , ըտրընատճադ գօղ՝ գաղ-
ըրտատօնուրատճադ ունԷՆ գաղ-
մայատճադ ։ Օվ ալԷյհիսսաղամ 15
ըէտրընա՝ կինճէյինատէն պէրու
ԹէքմիլԷն կԷմէյինէ քիմսէյհիսին
տատա հօղլէ օլտուդլար , հէր
պիրի քէնտի կէշխոնէկ ուսիդը՝
անին գուրԹարատան օղմայատագ ։

ՊԱՏ ԽԲ.

1 Պուննու իշտիհն էյ Յակոբատն
հվի՝ պիզ քի Խորայէլ սաղ ԷլԷ
տայիրըլըորընըդ , վէ Յուդանըն
վուհկարընատան չըգմըշընըդ ,
պիզ քի Տատրան խամի ԷլԷ Էհ-
մին Էհտիյանիդ , վէ Խորայէլին
Ալտահընը զիկր Էհէրսինիդ՝ տէ-
յիս կԷլէշԷրէք ԷլԷ վէ տէյիս տա
տատաճի ԷլԷ · Չէրտա ա՛զիզ Էհմո- 2
ոնն ԹէհամմյԷ օլտուղունուդ , վէ
Խորայէլին Ալտահընա տայանընը-
սընըդ · ծնուռն խամի Եհովա Տա՝
բաւոմի տուր : ԻւվվԷլքի Էհ յԷրին 3
գաղխմոնէն պէրու խատիր ԷՀ-
պիմ , վէ ծնըդր ալղըմատան չըգ-
մը , Էհմ ծնըդրը ալտընտըրմիշիմ ·
անկորըտան Իւրտա ԷՀպիմ , վէ
վադի՝ օլտուղուդ : Չէրտա ոնէն 4
սէրԹ՝ վէ պէյնուռն ոեֆիր ոինիր-
լար՝ Էհմ ալըրըն պադգրը օլտուղու-
նու պիլիր խոխիմ : Խմոի ատնա 5
գաղխմոնէն պէրու խատիր ԷՀ-
պիմ , վադի՝ օլմադատան ԷվվԷլ
ատնա պիլտիրատիմ , օլմայա քի՝
Օնըդրը տուրԷՀիմ Եավուղ , վէ
ոյմո Էհմ տէօքմէ փուԹուհմ Էմ-
ԷՀտի տէյէսին : Ոն իշնԷՀտին , 6
պատնուռն Էհվիհսինէ պադգ , վէ Իւ-
ղուռն ԷՀմԷՀ մի ոինիդ · պէն ոա-
նա չիմտէն ատնկրա՝ պիլմԷՀտիյին
ԵՆին Էհմ կիդիլ շէյլԷր պիլտի-
րէՀէյիմ : Օնըդր շիմտի Եարա- 7
պըդը , վէ տէյիս գաղխմոնէն ,
վէ պուռ կիդիտէն ԷվվԷլ ծնըդրը
ԻւշԷՀմէյհոն , օլմայա քի՝ ԻւշԷՀ
ծնըդրը պիլտիմ՝ տէյէսին : Չէմ 8
ԻւշԷՀմէյհոն , Էհմ պիլմէյհոն ,

հէմ պահմանէն գուբսզըն աչըք մասը . զնրա պէտիմ քի՝ սէն հէվ վէհմ լէք իրչանէթիվք եւ աէձէքսին ; հէմ սանա՝ բահմ 9 սէն ֆասըդ չաղըրլարը : պէն իս. միմ իչնէն զաղանարմը իրագ է աէձէկիմ , վէ համարմ իչնէն՝ սանա թէկհամմիզ հաէձէկիմ , Թա քի սէնի հէլաք էմմէկիմ : 10 Իչմէ սէնի գալ էմաիմ , ամմա կիսմիշ կիսի սէկիլ . սէնի սէբա ֆօմանընսա պընանամ : 11 Գէնահիմ իչնէն՝ պանա քէնահիմ իչնէն հաէձէկիմ . զնրա խաֆ նի՛չնէն նահաքընէնէ . հէմ ձէլանիմի պարի չէ վէրմիմ : 12 Ի՛չ Յահուդ վէ չաղըրլարըմ Խարայէլ՝ պէնի սինկէ . Օ՛ պէն եմ , հէվ չէկ պէն եմ , ոնոնք 13 բաբի տահի պէն եմ : Հէմ հէրքի՝ հէմ Թհմէլէհմի , վէ կէօքչէ ի սաղ էլիմ հաղրաը . պէն ոնըրը չաղըրտաղըլմնսա՝ ընդար 14 պինկնըտաէ սուրուր : Ճհմմէնիզ ձհմ՝ օղուզ սէֆինկէչկին , պուն. ղարը՝ ընդարտան հա՞նկիրը ճատ պէր էմէհ : Բատպղ՝ սէնի Բաբինսա ոնան վիբրատրը իձրա հաէձէք , վէ գօչունուզ 15 Գինտանկէրի սաղմագ : պէն՝ պէն սէչկէնիմ , հէմ ոնուզ չաղըրտաղ , ոնուզ կէմի Թահիմ , վէ ոնուն հօղուզ բատի կէվէձէք : 16 Պանա հաղըրչըն , պուհնուզ իչնէ. տին , հէվկէտէն կիսղնուզ սէօչ. կէձհմիմ : պուհնուն օղուզուզ վա. գմհտան պէրուզ պէն օրատա իմ , վէ չհման պէնի Իչհնտիմ Բատպղ հէմ ոնուն Բուհնուզ կէօն. 17 սէրսին : Սէնի ֆիսա հաէն Բատպղ Խարայէլին Աղիղի պէօչէ տէր . Սանա ֆիսչհսէկէնմէչ հօյրհաէն հէվրիչէձէկին հօղուա սէնի կէզահրէն Ալահըդն Բատպղ 18 պէն իմ : Նօղայտը էմիղէրմի տինկէչէ իսին , օլաէմ սէկսի. մհմի ըղատ կիսի՝ վէ սաաա. գահըն տէնկինկին սաղըսաղը կհ. տի օղուզ խոն : Վէ զինգրիչ. 19 Թին գոմ գաատր՝ վէ սէնին պաղըրըն հասխաԹը ծնուն պաղըրըն հաճխաէհը գաատր օղուզ խոն : ծնուն սաը հաղզուրսմ. սան քէնահրմէղ վէ հէլաք օլմազ խոն :

Քաբհնտան չղրըն , Փիլ 20 սանիկէրսէն գաչըն . պուհնու սղրըչ սէօի հէչ խաղէր հոխա՝ հչՀաիչ , պուհնու էէրին ու. ձնուհսաէք Նայրն . Բատպղ՝ գու. լաս Յահբուս ֆիսա էչէհմ սէչին . Վէ ձնըղրը չէօչէրաէ 21 հէզհտրախչինաէ սուսամաղրղար , ձնըղր խչնէն գայսան սուչղր ագրԹաը . հէմ գայրը եաղրը , վէ սուչղր հէրհչաճէ : Ֆաաղդ 22 չաղըրն սէչմհԹի օչմազ՝ սէչղր Բատպղ :

ՊՀՂՊ ԽԹ

Ի՛չ՝ սաաղար՝ պէն ի սինկէչ 1
չին , վէ եա՛ ուշագ իսմհԹհչէր՝ գուչագ վէ ւրսէն . Բատպղ պէնի բահնանէն պէրուս չաղըրտը , խա. միմի սնաաէրն պաղըրնսան պի. րուս զհչղր էԹահ : Վէ սաղզմը 2 քէսքին գրըձ կիսի հոխղ՝ պէնի հէվնէն կէօչհէնսաէ կիզհչահ . հէմ պէնի փաղրագ օգ կիսի էչ. հէչղղ՝ պէնի Թիղքէչինաէ սագ. լսատը . Վէ պանա սէսի քի՛ 3 Սէն գուբսմ սուն եա՛ Խարայէլ , վէ սէնաէ հֆԹիհար պուհրս. բուս : Վէ պէն սէսիս քի՛ 4 Նահիչէ չաղըչտս , վէ Թագա. Թըտը հէչ՛ վէ պօշունա սարֆ էԹահիմ . լսքին տա՛ղամ Բատպ. պէն գրԹընսա՝ վէ հձրիմ Ալա. հըմդն ի նահնտաէ սիր : Վէ հաղա 5 Յահուդա ծնա սէֆնաէհրմէչղ պէնի քէնահնէ գալ օլմազ է. չինն սանա ղատմհնաէ Թհրհ. Թհտէն Բատպղ տէր քի՛ Իսրահէ

Իսրայէլ ձեռ ձեմ՝ ալաձագ, վէ
Բաւպէլն նազարընտա իւղ-Թէլ-
նէհէյիմ, վէ Ասահէմ՝ գուվ-
6 վէհիմ ալաձագ։ Հէմ տէսի
քի՝ Յակոբան սըպհլալըընը
եոգարը գալըընդամագ իչինն՝ վէ
Իսրայէլին գուրթուլմուշլարընը
հէրի կէհիլմէք իչինն՝ ատնա
պէնիմ գուլում օլմադը ազ տըր։
Լաբէն անոն Թայիֆէլէրէ ընդ-
դայաճադըմ քի՝ եէրին ուճուռա-
տէք խնդասըմ օլասըն։
7 Իսրայէլի Ղիտա էանն՝ ծնուն
Ա՛զիզի Բաւպ ճանը խոր կէօ-
րիւրիւճէ՝ Թայիֆէնին եքրահ
հէթսիյինէ՝ սուլթանլարըն գու-
լուճնա պէօյէ տէր։ Սէնի սէ-
չէն՝ հադդ օլան Բաւպ Իսրա-
յէլին Ա՛զիզի իչին վիտիչահ-
լար կէօրէճէքլէր, վէ գալդա-
ճագլար, աերվէրլէր տախի սէճ-
8 տէ գըլաճագլար։ Բաւպ պէօյէ
տէր։ Սանա բիզա վադթընտա
ճէվապ վէրիմ, վէ սանա խե-
լասա կիւնիւնաճ հաբարըմ հէթսիմ։
վէ աենի սադդայըդ գավդ ա՛հա
իչինն գօտում քի՝ եէրի գուվվէթ-
լէնտիրէնին, վէ Խարաբ օլմուշ
Միրասլարը Թէնիւճ հէթսիրէնին,
9 քի պէնալէրտէ օլանլարա՝ Ըղ-
դըն, գարանլըգտա օլանլարա՝
Աչիքճար օլուն տէյէնին։ ծնլար՝
Եօլլար լուղերինաճ օթլայալար,
վէ ծնլարըն օթլագլարը հէվ
10 պայըդլադտա օլա։ Օնլար ածդը-
մայա, վէ սուսամայալար, վէ
ծնլարա հէրարէթ վէ կիւնէչ
վուրմայա։ զնրա ծնլարա մէր-
համէթ էտէն՝ ծնլարը գուլա-
դուզլայըդ սու փունգարլարընա
11 կէօթիւրէճէք տիր։ Վէ հէվ
ատդլարըմը՝ Եօլլարա տէծնտէ-
րէյիմ, վէ ճատտէլէրիմ հիւ-
12 ճէլէնէճէքլէր։ Իչէճ քի միսի
ուղագտան՝ վէ իչէճ քի միսի
փօրճաա վէ պաճը ճանիսինտէն՝
վէ քի միսի Սինիմ տէյարընտան
հիլէճէքլէր։ Էյ կէօդլէր՝ ալդըշ 13
էաին, վէ եա՛ եէր՝ մէսրուր օլ,
հէմ եա՛ տադլար՝ ալդըշ գօվա-
րըն։ զնրա Բաւպ գավնընա
Թէնէլլի վէրդի, վէ աէրտիմէն-
աինէ մէրհամէթ գէլըր։
Ա՛մմա Սիան տէյի՝ քի՝ Բաւպ 14
պէնի Թէրք էյլէտի, վէ Էփէն-
սիմ պէնի ունուԹտու։ Հէյ 15
գադը մա՛նսանընու պէօյլէ ու-
նուտա պիլի՞ր մի՝ քի գայնըներն
օղլունա մէրհամէթ կէմէյէ։
պոնդար պիլէ ունուԹտա, պէն
աենի ունուԹմամ։ Իչէճ պէն 16
աենի ավուճարընա իչէմ կէ-
սիմ։ աենին հիսաբլարըն տա-
յիմա հուզուրտումա տըր։ Սէ- 17
նին օղուլլարըն ա՛ճէլէ կէճէք,
վէ աենի եքդըդ խորադ կէճն-
լէր աենատն չըգաճագլա։ Նէօղ 18
լէրինի կէթրաֆտ գալըդըդ
պադ, Ճիւմլէսի ճէմ՝ օլուշ՝
սանա կէլէյօրլար։ Բաւպ տէր
քի՝ պէն սաղ իմ, կէլէկէճէկ
Ճիւմլէսինի վընչկէթլէր կիպի կի-
յինէճէքսին, վէ ծնլարը՝ կէլէն
կի սի Թագընաճագտըր։ Չիրա 19
աենին խորադագԹլարըն վէ վուրա-
նէլէյին վէ եըդըգլար օլմադ եէ-
րին՝ հալա սաքին օլանլարա տար
օլաճագ, վէ օլ աենի եուտանա-
լար՝ ուղադա կիսէճէքլէր։ Սէն 20
եվլատըդ իքէն, օղուլլարըն
աենին գուլագլարընա տէյէճէք-
լէր քի՝ Պուր մահադ պանա տար
տըր։ էօթէյէ կիւճ քի՝ սաքին
օլայըմ։ Վէ եէրուէյինաճ տէյէ- 21
սին քի՝ պէն եվլատըդ վէ գը-
տըր իքէն՝ պոնդարը պանա քի՞մ
տուդուրտու։ պէն էօկր վէ սիւր-
կիւն իքէն՝ պոնդարը քի՞մ պէօ-
յիւճիւ։ Իչէճ պէն Թէրք
օլանմադ էտլէդդ իքէն՝ պոնդ-
լար նէ՞րէճաճ խոխէր։
Էփէնսիմ Բաւպ պէօյէ տէր։ 22
Իչէճ էլնի Թայիֆէլէրէ գալ-
մըդդա՝ պայրադլըմը գավմըդա

ասիբէձէյիմ, վէ ահնին օղուզ
լարընը գուձաղտա կէօթիւրէ-
ձէքսէր, վէ գըզըլարըն ատմուշ-
լար իւ զէրինտէ գալըրըզլամագ-
23 լար։ Վէ վատիշահլար՝ պէս-
էէյիձիլէրին օլաձագսար, վէ
նըլարըն մէքթէքլէրի ահնին թա-
յէէրին օլաձագլար։ Նիւզէլրի
հէրէ պէրապէր սանա թէմիւնա
էտէձէքսէր, վէ այագըլարընըն
թօզունու հալայաձագսար։ Վէ
պիլէձէքսին քի՝ պէն Բապպ իմ,
վէ պանա իւմիա էտինէքսէ ու-
24 թանմազլար։ Գահրիմանլանան վի-
քեար ալընը՞ր մը, վէ չէնա՝ թա-
լընըն էսիր էթմէյի գուրթու-
25 լուը՞ մու։ Զիրա Բապպ պէօյլէ
ատր։ Գահրիմանընն էսիր ալոը-
ղը տախի ալընըը, վէ զըրըհնտան
շիքեարը գուրթուլուր։ Վէ սէ-
նինն իւչ նիզա՝ էտինէքսէ իւչ՝ պէն
չէքիչէձէյիմ, վէ ահնին օղուզ
լարընը պէն խէյա էտէձէյիմ։
26 Վէ սանա զուլմ էտինէքսէ՝ քէն-
մի էթէքրինի էհտիրէձէյիմ, վէ
շիրա իւչ կիսի՝ գանըլարը իւչ
սէրխօշլանմաձագսար։ Վէ հէր
թէհն պիլէձէք քի՝ ահնի խէյա
էտէն պէն Բապպ՝ հէմ ահնի
փիտա էտէն պէն Յակոբան
Գատիրի իմ։

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Բապպ պէօյլէ ատր։ Պօյատը-
զըմ անանըզդան Թալաղ նամէսի
համնի, եախօտ պէնիմ սիզի
սաթմաղըմդա օղ ալմաձագսըմ քի՞մ
սիր։ Իչթէհ եարամազլարդա-
նըզ իչինն սաթըլմըրսըզ, վէ ա-
նամզդ՝ ի՛սհանլարընըզ իչինն
2 պօշատըլմը։ Նի՞չինն կէլմէյիմ-
տէ քիմսէ եօղ իտի, չալըրսը-
ղըմտա ձէվապ վէրէն եօղ իտի։
Փիտա էթմէյէ կէլիմ պիր վէձհ
իլէ գըլսամ մը։ Եախտա խէյա
էթմէյէ գուվվէթիմ ի՞օգ մու։
Իչթէհ էօվքիմ իլէ տէնիզի գո-
րօտուրում, ըմմադարը չէօլէ
սէօնտէրիրիմ, օնլարըն պալըգ-
լարը՝ սու օլմադըղընտան գօրար,
վէ սուսուզլուգտան էօլիւր։
Կէօքլէրէ գարանըդ կիյորիրիմ, 3
վէ ննլարա էսլապ իչիւն չուլ
գօրում։

Ի՛փէնտիմ Բապպ պանա խօ- 4
ձալար տիւմ վէբտէ քի՝ եօղղու-
նա սէօզ իլէ եարտըմ էթմէյի
պիլէյիմ։ սապահ պէ սապահ
օյանտըըը, պէնիմ գուլաղըմը
ույանտըըը քի՝ չայրտըէր կի-
սի իչիտէյիմ։ Ի՛փէնտիմ Բապպ 5
գուլաղըմը աչտը, վէ պէն ա՛սը
օլմադում։ կէրիյէ սէօնմէմիմ։
Արդամը վուրանլարա վէ եա- 6
նագլարըմը եօլանլարա վէրմիմ։
եիւղիւմիւ սէօյիւմքաէն վէ
թիւքրիւմքաւն եօրթմէմիմ։
Ամմա Ի՛փէնտիմ Բապպ պանա 7
եարտըմ էսէձէք։ ծնուն ի-
չիւն խէձիլ տիւշմէյէձէյիմ։
օնտան եօթիւրիւ եիւղիւմիւ
չագմագ թաշը կիսի գօտում, վէ
ուղթանմայադաղըմը պիլերիմ։
Պէնի սատրդ չըգարան եագըն 8
տրը, պէնիմ իլէ նիզա՝ էտէձէք
քի՞մ տիր, պէրապէր մուսա-
փա՝ օլադըմ։ պէնիմ տա՛վաձըմ
քիմ իսէ, պանա եագլաշըն։
Իչթէհ Ի՛փէնտիմ Բապպ պանա 9
եարտըմ էսէձէք, պէնի չու-
գապահաթը չըգարադաձագ քի՞մ
տիր։ Իչթէհ հէփիսի եավապ կի-
սի եսքիյէձէքլէր, օնլարը կիս-
վէ եէյէձէք տիր։

Սիզտէ Բապպան գօրգան՝ օ- 10
նուն գուլաղընն սէօզիւնէ իթա-
ա՛թ էտէն քի՞մ տիր, քի գա-
րանլըգտա եիւրիւր, վէ օնուն
ըշըդը եօգ տուր։ օ՝ Բապպըն
խամինէ կիւվէնսին, վէ Ազա-
հընա ի՛թիմատ էթսին։

Իչթէհ եա՛ սիզ հէփ աթէչ 11
եագըպ գըղըշըմըզար իլէ ծոլա-

նանալաք՝ աթեխլնիդին ըսըղնաս վչ հաւդորդընդչ գըղըշըմարըն իչինաք նիւթիւն։ ասա սիրչ պչնիմ հլնմանն օլաճագ քի ա՛ զդատա նաթաասընդչ։

ԳԼՈՒԽ ԾԱ

1 Այ սիրչ առաւգաթեըն ար-
սընձա վարանդար՝ Բաղդը Թա-
ղոսդ հանդչէ՝ պչնի սընկլէյին ։
սիրչ օր քհսիլսլինիլ գայայա՝
վչ օր գաղըլսըղընդչ գայանըն
2 չուգդուբռնա պադըն ։ Գնա-
նդչ Աբդահամ՝ վչ սընի ա-
ղուբան Սարրայա պադըն ։ չնա՛
քի ծնու սիրը իւրն չաղըսըմ՝
վչ ծնու պչրհքհնիլ հլսլ չաղլնի-
3 ուրմ ։ Զ իրա Բաղդ Սիոնա Թհ-
սնէլը վչրհչհնէ , ծնու հչվ խա-
ղատպաթեընա Թհսհչդի վչրհչհնէ ,
վչ օծուն չհօլնհնիւ Լդեւ՛ հիսիլ
վչ սչհնապանդընը Բաղդըն պադ-
չհսի հիսիլ հտհչհնէ ։ օծուս սիւ-
րնար վչ չաղլնդ՝ համա վչ մչղ
4 մուր սհուսաղ պաւդունաճագ Եա՛
գաւմըմ՝ պչնի սընկլէ, վչ Եա՛
նհմհնհմ՝ պանա գուդուգ վաւր-
դնրա գընհրմանն չհրնա Թհ ջդա-
նճագ , վչ չհդուս Թհմըդ գաւմ-
լաղա պադընդչ նչհսի նչհուս հ-
5 ահչհյիւ ։ Սաւդաթեըմ նագըն
սընդ , խհլաւմըմ չդմըշ սընդ , վչ
գօլուսմ գաւմլարըն չհրուս Թհընդ
հհօգնհնէ ։ ասաղնար պանա իւ-
միս հտհնհչհնդչհ , վչ գօլուսմս
6 հիւվնհնհչհնդչհ ։ Կհօղչհրնհվի
հհդչհչհ գաւլաղընդչ , վչ աշաղա
նհրհ պադըն ։ դհրա հհօգչհ
ահւհԹհսն հիսլ հնչհնհչհնդչհ , վչ
նհր հաւսաղ հիսլ խրդանճագ
սընդ , վչ օծուն սադբնիչհրն հհ-
ծուն հօյնչ հօգնհնդչհ ։ սուսմս
խհչհաղըմ հտհտի օգաճագ , վչ
սաւդաթեըմ քհսհղհչհնհչհ
տհրս ։
7 Այ սաւդաթեը պհրնհնդչհ՝

չհրհաՀեըմ հհւհրհչհրհնտհ օգան
գաւմ՝ պհնի տհրնհչհ յհն ։ ասա-
մըն հադարհնհԹհնտհն գօրգման ,
վչ ծնդարըն սհնհՀմհնտհն խդդ-
մհն ։ Զ իրա ծնդարը հաւդաղ հհ- 8
սհլ հհւհչհ հհ յհնհչհնէ , վչ ծնդարը՝
հափադչ հհսհլ վհրվանհ հհյհ-
նհչհնէ ։ սուսմս սաւդաթեըմ հհգհ-
տհն՝ վչ խհչհաղըմ տհվդրնըն տհվ-
րնրհչհ օգաճագ ։
Այդան՝ ուդան , հհյ Բաղդըն 9
գօլուս՝ գուդվհնէ հհյհն , գաւսմ
հհսհն հհրաս՝ հհչհնհչ տհվդանդհրտհ
հհսհլ ուդան ։ Ռադհարը հարդաչ-
յան՝ աճաւհրդ օգ սաւդաղան տհն
տհյհնէ ըմ սհրս ։ Տհրնհլի պհօյնէ 10
հնհկհնհն սուսղրընը գուդուսան՝
ֆհնաս օգուսմուչդար հհչհնէ նչհլ
տհնհլհն տհրնհնվդհրնհն հօղ հ-
տհն տհն տհյհնէ ըմ սհրս ։ Խմհի 11
Բաղդըն ֆհնաս հնՀտհյի քհմտհ-
հհրը տհնհնէ նհրհչհրը , վչ Սհոնա աչ-
գուդը հհչհնէ հհրհչհրը , վչ օծուդըն
պադը հուչհրհնտհ հադհտի չաղլնդ
օգաճագ ։ ծնդար օհրհրհտհ վչ
չաղլնդա հրհնհրհչհրը , գաւսմհվհԹ
վչ տհնուդադ գադչհճագ տհրը ։
Ֆհնհնհվհնհնդչ պհն իմ՝ պհն 12
իմ ։ հհն քհ՛մ սհս , քի հօղհսմ
ղհս ֆհնտհնհսհն վչ օհՀհուդա տհօ-
նհնհչհ տհտհմ օգաճագ գօրգադ-
սըն ։ Վչ հհնի հարտհսհն՝ հհգհ- 13
հհրի հայդն վչ հհրի Թհմհղհյհն
Բաղդը ուդուսուբռսուն , վչ զա-
ղհմին խրդմընտհն՝ հհօյդ հհղհչ
հհմհյհ հադրդրտհնդչհ հհպի տհ-
յհնհս պհօյնհչհն հհտհ գօրգադ-
սընդաղին զադհնին խրդմը հհ՞նի ։
Պադդը օգան Թհգ հհօղհսհղհչհ , 14
վչ չուգդուբռնա հօղհյհչհչհ , հհյհ
հհգհչի հհգհսիդհյհչհչհ ։ Զ իրա 15
սհնհսի՝ օծուն սաւդաղադը չհ-
մհՀա հադր հրհն սհնհսիրհն
պհն իմ , հհնհն Աբդահամ
պհն իմ , բի օծուն խոմի Եհովա
Սաբաւոթի տուր ։ Վչ հօհօղհչ- 16
բհմի հհնհն տադրնդա գօտուսմ ,

հեմ անոնք հլնային կհօլնկան իրէ
հպրեթափամ, ևա քի կհօքէրի
գաբրայէմ, վէ եէրի թէմէլնէ-
ատկիմ, վէ Սիոնա՝ Գաւէմէմ սըն
ատկիմ։

17 Այան ուլան գալը՝ էհ Բաթ-
սըն հլնային օնուն խրշմընըն
քեաւսէնի իչէն Երուսաղէմ.
սերսեմնիք քեաւսէն գաֆհնին
18 իչին սէզըհըն։ Օնուն հէմ
ատըրտուտու օղուրտարընան՝
օնա գաբաղըզ հօգ տուր. վէ
հէմ պէօյէրեթմէսինէ օղուրտար-
ընան՝ հլնին եաֆրըչաճագ հօգ
19 տուր։ Պունուն իքի նէ ասնա
վադի՝ օշտու, անոնի քէմ՝ ատընը.
խարտալըգ վէ դըզդընըգ վէ
գըմըգ վէ դըզըճ վար, սանա
20 նէ՞ իչէ թէսէլլի վէրէյիմ։ Օ
ղուլարընը պայրըգ՝ հէր ատա-
ղընը պաշընտա ատա թաւարու-
մուշ ձէյտան կիտի հաւարըգ.
ծնըգը Բաթսընը խրշմընտան՝ սէ-
նինն Ալլահընընն թէֆսիլ կնտկն
21 ատըռ ատար։ Օնուն իչինն հալա
էյ աւրտի վէ սերմէշ տամա
շարտատան տէյիշ տուշտա տինկ
22 լէ. Սէնինն էֆէնտինն Բաթսի՝ վէ
գաւմընընն ատա վասընը սէրսէն
Ալլահընը պէօյէ տէր. Իչմէ սե-
նինն հլնինէն սէրնէմինք քեաւսէ-
սինի՝ խրշմընընն քեաւսէի գա-
տէհինի ատըռմ. օնուն ատընը
23 պէր տահա իչմէյէճէքսինն, վէ
օնուն ատանա ձէֆտա կտիպ սէնինն
ճանընա՝ էյիլ քի կէչէլիմ տէ-
յինէրինն հլնինէ գօյմաճադըմ. սէն
իսէ՝ ատրգանը հէչնէրէր իչինն եէր
կինի վէ ատօգրի կինի գօտուն։

ԳԼՈՒԽ ԾԲ

1 Այան՝ ուլան, գաւվէթինի
կէյին՝ եա՛ Սիոն, էֆէթինար լի-
պասընը կէյին՝ եա՛ ա՛ղիզ Չէհր
Երուսաղէմ. զիրա ատնա ար-
թըգ պէր տահա ինանմէթինիզ

վէ նամաթ կինմէյէճէք։ Թօփ- 2
րագտան սիլքինիր գալդ օթուր
էյ Երուսաղէմ. ատօղուտուն
պաղարընտան՝ քէնտինի չէօղ
էյ էպէր Սիօն դըզը։ Ջիրա 3
Բաթպ պէօյէ տէր. Հիչէ ատ-
թէզըընըզ, վէ ադէթիզ ֆիթնա
օլտուտաճադընըզ։ Ջիրա Էֆէն- 4
տիմ Բաթպ պէօյէ տէր. Դավ-
մըմ մուգատտէմա Մըսըրա էն-
տի քի՝ ատրատա միւսաֆիր օլա.
հէմ Ատուրըլուր օնա տէպեզ-
սիզ զուլմ կէմտիկը։ Վէ չիմ- 5
տի պուրատա նէմ վար՝ տէյօր
Բաթպ, չիտն քի պինիմ գաւմըմ
նաֆիկ եէրի կէօթուրէճէխ.
օնուն զաւվէթէչէրի ճոս պաղըր-
սըը տէյօր Բաթպ, վէ տաշիմա
պէտէթիտն կիտն կամիմ քէնտիր օ-
ղունուշօր։ Օնուն իչինն պավըզըմ՝ 6
կամիմ պինէճէք. ծնուն իչինն
օղ կիտնատ՝ օղ սէյրէչինն պինն՝
իչմէկ պինն օլտուրտումտա պէկէճէք։
Մինճաճէնինն սէլամէթ կա- 7
պէրճինինն՝ կայր միճաճէնինն
նին՝ իսկայա կատպէրճինինն Սիո-
նա Ալլահընն գատսէրկէտը սի-
րէր տէյինէն պայտարը տալա-
րընն կուշկրինտա նէ՞ կիտէչէ տէր։
պէքճինչէրինն՝ տէն պինտիքտան սէն 8
գաւմըտըզ ալտըճ կտճէքէր.
զիրա Բաթպ Սիոնտա կէրիկլէթի-
րինճէ, ծնըգը կիտօզ կիտօչ կէօ-
րճէքէրը։ Սէնտա վէրիպ պէր- 9
լիքտան ալտըճ կտին՝ էյ Երուսա-
ղէմին խարապաթչընը. զիրա
Բաթպ գաւմընտա թէսէլլի վեր-
տի, Երուսաղէմի ֆիթնա էյլէսին։
Բաթպ ատընզ գօչունտա՝ ձիւմլէ 10
թայիֆէլէրինն կէօզլէրի կօնիւն-
տէ պուտտա, վէ եէրինն ձիւմլէ
ուձմընը Ալլահընընն խէլասընը
կէօրէճէքսինէ։

Կիտնին, կիտնին, օրատան չը- 11
գըն, նամաթ չէյ տէյինն. օ-
նուն օրթասընտան չըգըն, վուռ-
լէնինն էյ Բաթպընն գաթլարընը

12 գալոըանլար։ Զկրա ա՛ձէլէ
լէչ ջգմազըընըզ, վէ գաչմազ
լէչ կէթմէզըսինըզ. չիւն քի
Բապպ էօնիւնիւզէ կիտիպ՝ Խս-
բայէլին Ալլահը սիզին տիւմա-
րընըզ օլաճագ։
13 Իչէն գուլում պէրթարսաը
օլսա՝ նէյքսէկլէնիպ գալդա-
ճագ, վէ զայէթ լէչ եիւճլէնէ.
14 ճէք տիր։ Սանա նիճէ չօգլար
Թա՛ճէնիպ գալը լուկ, (օնուն
սիմասը ատէմտէն վէ չէհրէմի
ատէմ օղուլլարընսան զիյատէ
15 պօղուդ օլսուղուս իչուն,) էյլէ
չօդ Թայֆիէլէր լուզէրինէ սէր-
վիճէ՛ք. վասլըլաչլար օնուն
հադգընա աղըլարընը գատիայա-
ճադլար. զնրա անլարա նադէ
օլսունմամըշ չէյի կէօրէճէքլէր,
վէ իչլէթմէյէճէկլէրի չէյի անկլա-
յաճագլար։

ՊԱՊ ԾԴ

1 Ա՛ատէրլիմիզէ քի՛մ ինանմը,
վէ Բապպըն գօլու քիմի՞ սէզ-
2 քեար օլսուս։ Զկրա օնուն էօ-
նէնէնէ ֆիւսան կիտի՝ վէ չըրադ
եէրտէն քէօք կիպի պիթէր, օ-
նուն էհրէմի եօք, վէ հիւսնիւ
եօք տուր քի օնա պագալըմ. վէ
սիմասը եօք տուր քի՝ օնսան
3 հաղղ էտէլիմ։ Օ լինանլարընն
Թահդիր էթմէյի վէ պրադըլմըշը
տըր, աէրա սաճիպի վէ մա՛բադ-
լարա սէնսատը, վէ օնսան եիւզ
սագլանմաճագ սատէմ կիպի օլսուս.
Թահդիր օլունսուս, վէ օնու սայ-
4 մասրդ։ Չադգան օ՛ մա՛բադլա-
րընմըզը գալդրըսը, վէ սէրսէլէ-
րինմիզի եիւքլէնսուի. վէ պիզ օ-
նու հարայանմըշ Ալլահսան վու-
րուլմուշ վէ պէնայէ օղուսմըշ
5 սայագդ։ Օ իսէ գապահաճի-
լարընմըզ իչլէրն հարայանսը, վէ
հարամազլըգլարընմըզ իչլէրն տէօ-
յիւլմիս. սէլամէթինիզին Թէ-
միկլ օնուն իւզէրինէ օլսուս,
վէ օնուն հարայսըը իչէ պիզ չի-
ֆիա պուլսուդ։ Հէվէսինէ գօ- 6
յունլար կիպի եօլու չաչրըդըպ՝
հէր պիրինիզ քէնսի եօլունա
տէօնսուս. վէ Բապպ հէվէսինէն
հարամազլըգլարընը օնա օղուա-
Թաը. Զուլմ էյլէսի, հէմ ճէ՛ֆիա էյլէ- 7
սի. սամսա պօղազլանմադա կէօ-
Թէրճինլէրն գօյուն կիպի աղըլ-
ընը աչմասը, վէ գըրգըճլարըն հօ-
նէնմադ լալ սիզի գօյուն կիպի՝
աղըլընը աչմասը։ Սինէնէթ իչէ 8
վէ հիւքմ իչէ ալընսը, վէ օնուն
սիբճէնէսինի քի՛մ նադէ հաճ
պիլիր. զնրա օ՝ հայրսանլար-
ընըն հէրինսան քէնսինսի. օ՝ գավ-
մընըն գապահաճը իչլէրն հարայ-
լանսը։ Վէ մէզարը գապահաճ- 9
լըլար իչէ Թա՛յին օլունսուս, սա-
սա հօլիճիինսան զէննէկլի իչէ օ-
լսուս. չիւն քի օ՝ զուլմ էթմէ՛սի,
վէ աղըընսա հիչէ օլմասը։ Ա՛մ 10
սա Բապպ օնու տէօյմէք իչէ
մա՛բադա սալմադա բաշլի օլսուս,
օնուն ճանընընը սուչ գուրպանը գա
սուզուն զէման՝ զնրբրիյէթ կէօ-
րէճէք. Վէ հ յամուզսաճագ, վէ
Բապպըն միւրասաը օնուն էլինսէ
միւյէսսէր օլաճագ։ Ճանընըն 11
էմէյի մեզնէ՛ինի կէօրիւնճէ, սօ-
յաճագ. սատրդ գուլում՝ օնու
պիրինի չօգլարընը սատրդ չըգա-
րաճագ, զնրա օնլարըն հարայ-
մազլըգլարընը օ եիւքլէնէճէք։
Օնուն իչլէն պիրն օնա ուլուլար 12
իչէ հիսսէ վէրէճէյիմ, վէ գուվ
վէթիճիէր իչէ հաղմա վույլաչա-
ճագ, չիւն քի ճանընը էօչիւմէ
տէօքսիւս, վէ գապահաճիլլար
իչէ սույլըլար. վէ չօգլարընն հիւնա-
հընը գալդրըսը, վէ գապահաճ-
լըլար իչլէն չէ՛ֆիա՛թ էյլէսի։

ՊԱՊ ԾԴ

1 Ի՛յ ադղուրմոյան գըսըը գա-

րը՝ ալեզը էլլէ, եա՛ ժողուշ
ալրըսը չէբմէյին՝ ալրըշ գօփա-
րըպ սեռա վէր • զնրա թեւրք օ-
լընմուշուն օղուլլարը՝ գօճառը
օլանըն օղուլլարընաան չօգ օլա-
2 ճագ տէյօր Բապպ։ Ջաառըրընըն
մահալինի կէնիլէթ, վէ մէս-
քեանլարընըն վէրտէլէրի կէ-
րիլսին, հսիրկէմէ • իվիլէրինի
ուզաթ, վէ գաղըգլարընը գա-
3 վիլէթ։ Ջնրա սաղա վէ սօլա
եայըլաճագտըն • վէ վնրրիյէ-
թին թայխէնէլը զսպաթ հաճէք,
վէ խարապաթ չէհրէրի սաբնն
4 էթմիրճէք։ Գօրգմա՝ զնրա
ուէթանմայաճագտըն, վէ հիճապ
էթմէ՝ զնրա խէճիլ սիւրճէյէ-
ճէքսին • չինն քի կէնճլիյինին
ա՛յըպընը ատնուտաճագտըն, վէ
տուլտուրանընան հագարէթինի
արթըգ խաթընընա կէթմիրմէյէ
5 ճէքսին։ Ջնրա գօճան՝ անին
Եարատան ալը • օնուն իսմի Ե-
հովա Սարաւովթ տուր • վէ ա-
նին ֆիտա էաւն՝ Իսրայէլին Ա՛-
զնղ տէր • օնա՝ ճնւմէչ էէրնն
6 Ալլահը չաղըրլաճագ։ Ջնրա
Բապպ անին պրաալըմընը վէ րու-
հու տէբրա չէբմիշ գարը՝ վէ պո-
չանմընը էքէն տէ կէնճլիքուռ կէ-
լին օլմուշ կին սնղ չաղըրտը՝ տէ-
7 յօր Ալլահըն։ Սէնին պիր ազ
վագթ պրագտըմ • ամմա սէնի
ս՛զնմ մերհամէթլէր իլէ տէվլ
8 չնրէճէկսիմ։ Ճէօշէղնն էօվքե-
տէ՝ սէնատէն պիր ան էնէղնլմիս
կնիզէկսիմ, ամմա էպէտի ի՛նա-
յնթ իլէ սանա մերհամէթ էաե-
ճէկսիմ՝ տէյօր սէնի Ֆիտա է-
9 տէն Եհովա։ Ջնրա պու պանա՝
Նոյան սուլարը կնպի պիր • Նո-
յան սուլարը արթըգ էէրնն իս-
պէրինէ կէչմէ յէճէկսինէ էէմին
էնթէկսիմ կնսպ, սանա զարպա-
լանմայաճագտընա վէ սէնի ճա՛-
զնրը էնթմէ յէճէկսինէ պէօյնէ էէ-
10 մին էնթիմ։ Ջնրա տաղլար

կէչէճէք, վէ պայըրլար գընրը-
տանատաթ • ամմա պէնիմ ի՛նա-
յնթիմ սէնատէն կէչմէկսինէք, վէ
սէլամէթլիմին ա՛հտը գընրըլտան-
մայաճագ՝ տէյօր ա՛նա մէբնա
11 մէթ էաեն Բապպ։ Ի՛յ գասըրղա-
յա օղրամըշ՝ թէսնէլլի պուլմամըշ
աերաէլի՛ իչնթէ պէն սանա թաշ-
լար իչնըն մինէ ասօչէաեճէկսիմ,
վէ սէնի եադութլար իլէ թէմել-
12 լէաուճէկսիմ։ Վէ սէնին գալա՛
պուրճլարընը էէչնմ թաշլարը ն-
լէ վէ գափուլարընը չէպչէրաղ-
լար՝ վէ հէմ սերհասլէրինի գընյ-
մէթլու թաշլար իլէ գույաճաղլմ։
13 Վէ հէմ սղուլլարըն Բապպտան
էյրէնմիչէր օլուսղ՝ օղուլլարը-
նըն սէլամէթի չօգ օլաճագ։ Սէն
14 սատուգաթ իլէ գայիմ օլաճագ-
սըն • զրվմտան ուզագ օլաճագ-
սըն քի գօրգմայասըն, հիյսկէթ-
սէն տահի քի սանա եադըշ-
մայա։ Իչնթէ հէր վէճհ իլէ
15 ճէմ՛ օլաճագսընր, ամմա իչնիմ
իլէ տէյիլ • սէնին իւզէրինէ քիմ
ճէմ՛ օլսւր իսկ, սէնատէն եանա
16 օլաճագ։ Իչնթէ քէօմիւրլէրի ա-
թեչտէ իւֆլէյէն՝ վէ իչի իչնէն
ալէթ չըգարան տէմիրճիլի պէն
եարաթաթըմ • վէ հէլաք էթմէք
իչնէն՝ խարապաթ էաենի պէն
եարաթաթըմ։ Սանա գարշը եա-
17 փըլան հիչ պիր ալէթ՝ իչէ եա-
րատմայաճագ, վէ սէնին ա՛նէյ-
հինէ չէրաա՛թա գալճագն հէր
տիլլի գապահաթլը չըգարաճագ-
սըն • Բապպըն գուլլարընըն մի-
րասը պու սուը, վէ սատա-
գաթլարը պէնատէն պիր՝ տէյօր
Բապպ։

ՊԱՊ Ծ-Ե

1 Ի՛յ հէմ սուսամըշլար՝ ագչէ-
սի օլմայանլար տա՝ սուլարա կէ-
լին • կէլին, սաթըն ալըն, վէ
եէյին, վէ կէլին՝ ագչէսիղ վէ

պէհասըզ չարաղ վէ սիւռա ման-
2 Թըն սըզն։ Նի՞չիւն էքմէք օզմա-
յանա ագչէ՝ վէ աւուրդայան
շէյէ էմէյի՛ լըզն ատըփ կաւրսա-
նըզ։ Հէր վէհնի նէ պէնի ունկ-
էյին, քի ինձմէթ էկէսմինիզ,
վէ ճանընըզ սէմիղլէքը նէ սէփա
3 հան։ Գուրբաղաբընըզը մէղ
հաֆիզ պանա էկլէն, ունկէյին,
վէ ճանընըզ հաշայա, վէ սիղէն
նէյ Գաւթէնի սօսափէ ի՛նայէթ-
էրի ֆամիլիէնէ ա՛ֆա քէսիլէ-
4 լիմ։ Իզմէհ մնաւ նամմէթէրի
շահիա՝ նամմէթէրի զնաւթի վէ
5 ամիր գօտուսմ։ Իզմէհ սիրէմիա-
յին Թայֆէհէյի ջաղըրտմաշըրը,
վէ ան՛նի սիրէհէյն Թայֆէքէյը՝
Ալահ՛ըն Բապը նէյնէն վէ Խարա-
յէլին Ա՛ղին նէյնէն ամնա ան-
ԱՒրուպէ՛ա՛քէր՝ զիրա օ ան՛նի՛ղ
զեթէլսին։
6 Բապը՝ պուրնուզ նէյն ա-
թայըն՝ օ հագըն նէյն՝ ծնա նէհան
7 գէլըն։ Ֆաստդ քէնան հօշունու՝
վէ հարամտղ քինի քէնան միւ-
լահազատրընը Թէրք էմնին։
վէ Բապա ան՛նանէն քի ծնա
մէրհամիմ հան, հէմ Ալահ՛ը
մըզա՝ զիրա օ՝ ա՛ֆէ էմնէրան
8 քէսիր սէր։ Ա՛յրա պէնիմ միւ-
լահազատրընը սիղէն միւլահա-
զատրընըզ ան՛կէ՝ սէր, վէ
հօշունընըզ հօշունընըմ ան՛կէ
9 սէր տէյր Բապա։ Իզա կէօք-
լէր՝ էէրտէն եւրտանը օլտուրու
գաւտա՝ պէնիմ հօշունընըմ սիղէն
հօշունընընըզտան վէ պէնիմ միւ-
լահազատրընըմ սիղէն միւլահա-
զատրընըզտան եւրտանը տէր։
10 Ա՛յրա նէհէ նազմուր վէ գար
կէօքլէրտէն էնէր վէ օրտայա
տէօքտուգը, ենա եէրի սուվարը,
վէ տնու մահսուլատար վէ հասի-
լէմ պէթիրիր գըլար, վէ էլլէն
ճէյէ թօխտամ հէմ նէյճէնէյ
11 էքմէք վէրիր։ Ա՛զղընտան ջը-
գան սէօզլէմ պէօյլէ օլուր, պա-
նա պօշ ատօնմէզ, իլլա միւրաա
ԱԹախիմի ի՛զրա հանը, վէ տնու
նէ իշլէն կէնտէրիր խոսմ միւ-
յահաը գըլար։ Ա՛յրա շնգլըզ 12
նէ ջրգաճապընըզ, վէ ան-
լամէթ իլէ գուլաղ պէնանճագ
սընըզ։ տաղար վէ պայըրլար՝
նէնինէնէզտան ալտըզ գօխարա
ճադըր, վէ տաճրանըն հէմ տա-
ղամլարը հէ ջարփանդըր։
Ա՛յրը եէրինէ չամ ալտընը՝ վէ ը- 13
արըլան եէրինէ մէրան ալտընը
պիթէճէք, վէ Բապա նամ ի-
չինն վէ պայիր օլմազ էպէհինի-
զան իշինն օլտընը։

ԳԼՈՒԽ Ծ-Զ

Բապա պէօյլէ տէր։ Ըէրի 1
ան՛ի հըմըզ էմնի, վէ տաղա-
գամ ի՛զրա էրլէ ա՛լին։ զիրա խէ-
լասար կէլէճէյ՝ վէ տաղագա-
Թըմ իզմար օլուճմազտա էտագըն
ալը։ Նի՛ մնէթլու պուղնու է- 2
տէն ինանմա վէ պուճնա նամը-
զան ատամ օլտուղնա՝ շաբաթը նա-
վարէճի՛ յէրէք տնու հըմըզ է-
տէնէ՛ վէ էլլինի պէր կէնտէ քամ
լը էմէճէքտէն հըմըզ էտէնէ։
Հէմ Բապա էտիրըղտն էա- 3
պանընը օղուլ ատօյէլէյէ՝ Բապա
պէնի գամըրնտան հէր վէնի էլէ
պըրտը ատէճէմն, վէ խաւրտ՝
իշինէ պէն գուրբաղ ալտընմ տէ-
մէմն։ Ա՛յրա Բապա խաւրտ- 4
լարա պէօյլէ տէր, օ՛ղլարա քի
շարաթ՛ըրընը սաղլարը, վէ
հազը էմէճէյի ատէյէրէք, վէ
ա՛հտրամա նամըղըրըզ, պէն օն- 5
լարա էվլմտէ վէ հիսաբլարընըմ ի-
չինտէ մահալ վէ օղուլլարտան
հէմ գըզլարտան էյի խոմ վէրէ-
ճէյիմ։ օնլարա էպէճի խոմ վէ-
րէճէյիմ քի քէսիլմէյէճէք տէր։
Վէ Բապա խըզմէթ էմնիմէ 6
հէմ Բապըզն նամընի ակվմէյ՝
ծնա գուլ օլմազ իշինն նամըղըզն

Եապանձը օղուլլարը՝ Ջիւմլէ շաբաթը նախաբէմիկերէք կէօղեմէնլերի վէ ա՛հտրմա եափըլանլարը, ծնլարը տախի ա՛զիզ տաղըմա կէթիրէճէ՛յիմ, վէ ծնլարը ի՛պատէթխանէմտէ մէսրուր դըլաճալըմ։ ծնլարըն պիւթիւն եանմալարը վէ գուրպանլարը՝ մէղպահլըմըն իւղերինտէ մագպուզ օլաճագ, զիրա էվիմ՝ Ջիւմլէ գավմլէր իչիւն ի՛պատէթխանէ չալըըլաճագ տըր։ Իսրայէլլին սիւրգիւնճլէրինի Ջէմ՝ էտէն Եհովահ Ծ՛ապգ տէր քի՝ Օնա՝ ծնուն Ջէմ՝ օլմըմուշլարը իւղերինէ տահա Ջէմ՝ էտէճէ՛յիմ։

Էյ սահրանըն Ջիւմլէ Ջանանվարլարը՝ հէյ օրմանըն հէվի Ջանավարլարը՝ էճմէյէ կէլլին։ Օնուն պէգՋիլէրի՝ հէվիսի քէօր սիւրլէր, պիր էչ պիլմէզլէր, հէվիսի լալ քէօփէքլէրէր տէր, իւրմէյէ դաստը աէյիլէր։ ծնլար սայըգլայըպ եաթարլար, ոյդուսու սէվէրլէր։ Վէ իչթահը դուվլէթլի օլան՝ սոյմագ պիլմէդ քէօփէքլէրը տէր, հէմ ծնլար անկլամալա պիլմէյէն չօպան լար տըր։ հէվիսի քէնտի եօլարընա պիլ Ջիւմլէ հէր պիրսի քէնտի նահագ քեարընա սէօնէր։ Կէլլին՝ շարապ կէթիրէճէ՛յիմ, վէ միւսքիր իլէ սէրհոշ օլալըմ, եարըն տախի պու կիւն կիւլի՝ Վէ տահա զիյատէ զանի օլաճագ փէրլէր։

ՊԱՊ Ծ.Ի.

1 Ասորգ հէլաք օլուր, վէ գայտ հաէն քիմսէ եօգ տուր։ վէ ի՛նսյէթլու քիմսէլէր էէրֆէն տէվշիրիլիրլէր, վէ քիմսէ անկլամազ քի սասրգ պէլա եիւղինտէն տէվշիրիլիր։ Սէլամէթ վարըր։ սօղլուղուզունտա եիւրիյէնլէր՝ եաթագլարը իւզերինտէ բահաթլըգ պուլուրլար։ Ամմա սիզ էյ սահհար օղուլլարը՝ զինաքեար վէ ֆահիշէ զիւրրիյէթի՝ պուրայա եագլաչըն։ Քիմի՞ զէվգլէնէրսինիզ, քիմի՞ն ա՛լէյհինէ աղզ կէնիշլէտիրսինիզ, սիլ ուզատըրսընըզ։ սիզ գապահաթ օղուլլարը՝ եալան զիւրրիյէթի տէյի՞լ միսինիզ։ Սիզ հէր եէրլէ աղաճ աղթընտա փութլար իլէ գըզըշըրա ընըզ, էվլատլարը տէրէգլէրտէ՛ գայալարըն գովուգլարընտա պօղալտարընըզ։ Սէնին հիսաէն՝ տէրէնին չագըլարընտա պըր, սէնին գուրանի ծնլար՝ ծնլար պըրճնլարա պիլէ չէրպկէթ վէճքէճլի տէօքսէսէ, էք ՚ի՛ք վէճկէճլի սունսուն։ պէն պունլար իլէ միթէսգլի օլո՞ըմույում։ Եա՝ թաղընը եիւճէ վէ եիւքսէք տալ լուգէրինէ գօսուն։ օրայա տախի գուրպան քեամէյէ չըգարըն։ Հէմ վութլարընը գավուլարըն վէ գափու էչիքէրինին արտընտա գօսուն։ զիրա պէնտէն չայրէնէ տէլլըըն, վէ եօգարը չըգարը՝ էնտէրսինիզ, վէ ծնլար իլէ քէնտինի գավ էճտին, ծնլարըն եաթագլընը սէվիսմտաշ հաղըրլատըն։ Վէ վահիշահա միսք եաղը իլէ վարսըն, վէ բահչալարընը չօղալթարըն, վէ եէչիլէրինէ ուզաղա կէօնտէրսին, վէ քէնտինի՝ թա Ջէհէննէմտէ՛ սէչագլատըն։ Եօլունուն չօգլուղունտան եօրուլտուն, իւմտ եօգ տէմէտին։ էվինտէ հայաթ պուլտուն, ծնտան էօթիւրիւ օտանմատըն։ Իմտի սէն քիմտի՞ն վէրվա էչքիսկ գօրգտուն քի քեաղիսկ չըգտըն, վէ պէնի խաթըրընա կէթիրմէյիսկ՝ եիւրիյէնէ գօսմատըղըն։ սէնին պէնտէն գօրգմատըղըն՝ գաւսիմ ղէմանտէն պէրու սիւքիւթ էթ-

12 ակլմանէն ակլնը մը։ Պէն աե-
նին սատապաթընը վէ իւէրնին
խապէր էտէձիմ, վէ ծնլար
սանա ֆայտաէ էթմէյէձէք։
13 Սէն ֆէրհատ էթմէյինաէ,
տէվլէրսիզլէրին սէնի գուր-
թարըն. ամմա հէփսինէն էվլ
կէօթիւրէձէք, իւմիւտմէք ա-
լաձագ. ըսքին պանա իւմիտ է-
տէն՝ էվրի միւլք իչինն ալա-
ձագ, վէ ա՛նդղ տաղըմը զապթ
14 էտէձէք։ Վէ տէյէձէք քի՝
Տիւզէլսին, ալիւղէլսին, է-
լոս հաղըրլայըն, Թէօքէլի գավ
մըմըն եօլտաշտան գալտըրըն։
15 Ձիւրա Եհուդի վէ Եհուքսէլիձ՝
էղէլյէթմէտ սաքին՝ վէ իսմի
Ա՛զիզ օլան պէօյլէ տէր. պէն
էհուքսէք վէ ա՛նդղ տահուսէ ա-
քին իմ, ամմա էղիլմիշ վէ ա-
ձապ բուհլար օլան իլէ իմ՝ քի՝
ալձաձլարըն բուհունու տիկիլ
տէյիմ, վէ հղիքէլէրին էհուքէ
16 յինի եաշատայըմ։ Ձիւրա է-
պէհէն նինդ՝ էթմիմ, վէ տա-
յիմա զուլտալմանըմտամ. ֆէնն քի
եօնիւտմէ բուհլար՝ վէ եարաթ-
17 տըղըմ ձանլար պայըլըր։ Թամա-
լընըն եարատմագ ըզը իչինն զա-
զատալմանտըմ, վէ օնու վուր-
տուսմ, քէնտիլի կիզլէյիս զա-
զատալմանտըմ, վէ ա՛նը օլտաղ՝
18 կէօնլիւնիւն եօլունա կէթտի։ Օ-
նուն էօլտըրընը կէօրտիւմ, վէ
օնա չինիա վէրէձէյիմ. վէ օնու
գուլաղուզլայըղ՝ օնա վէ օնուն
եաս չէքենէլէրինէ Թէսէլլի վէ-
19 րէձէյիմ։ Տուտագլարըն մէյ-
վէսինի եարատտըղըմ. Սէլամէթ՝
սէլամէթ օլտուն ուղագտա օլա-
նա հէմ եագընտա օլանա տէյօր
Բատպ, վէ օնա չինիա վէրէձէ-
20 յիմ։ Ամմա ֆատըգլար՝ բա-
համլանմագա գատիր օլմայան
ջուղանան տինդղ կիպի տէր, քի
օնուն սուլտըը՝ պալ ջընը վէ չա-
21 մուրտ ակլարը ատթար։ Ֆա-
տըղըն սէլամէթի օլմագ՝ տէյօր
Ալլահըմ։

ՊԱՊ Ծ-Ը

1 Ա՞ուվկէթի պաղըր, քէնտինի
Թուէմա, սէնինի պօրու կիպի
էհուքսէթի, վէ գամլըմա գապա-
հաթլարընը՝ հէմ Յակոբ էվինէ
2 կիւնահլարընը խապէր վէր։ Ամ-
մա ծնլար պէնի՝ սատապաթ իչէ-
կին վէ Ալլահընըն շէրիա՛թընը
Թէրք էթմէյէն Թայիֆէ կիպի՝
հէր կիւն արարլար, վէ հօլարը-
մը պիլմէքտէն հաղ հօէրլէր.
պանա սատապաթ շէրիա՛թընը
սիւալ հօէրլէր, Ալլահա հագ-
լաչմագտան հաղ հօէրլէր։
3 Պիզ նիչիւն օրուձ էթմէյէք վէ
սէն պագմըտընըն, ձանըմըզդա ձէ-
ֆիա էթմէյէք վէ սէն պիլմէյինն
ֆէյլէր. իչլէկ օրուձնունուզ կիւ-
նէ՞ն արզընուզդա պուլուր-
սունուզ, վէ հէվէսլէնմէձինլէրի-
4 նիզ ձէֆիա վէրմէյինիզ։ Իչլէկ
նիզդ՝ վէ զավզը իչիւն՝ վէ ֆա-
սըգլըղըն հուսիւսունդա իլէ վուր-
մագ իչիւն օրուձ հօէրսինինիզ.
պու կիւնէյի կիպի օրուձ էթմէյէն
քի սէսինիզի էհուքսէթմէ իչիւն
սէրհօշնիզ։ Պէնիմ սէչմէյիմ
5 օրուձ՝ սաէմ քէնտի ձանընա
ձէֆիա հօէձէյի կիւն պէօյլէ մի
օլուր, պալաչընը դամըձ կիպի է-
յիսի՝ ալֆընա չուվ վէ քիւլ սէր-
մէ՞ք իլէ մի օլուր. պունա օ-
րուձ վէ Բապպա մագպուլ կիլ՞էն
6 միւ տէրսին։ Պէնիմ սէչմէյիմ
օրուձ պու տէյի՞լ մի քի՝ ֆա-
սըգլըղըն պալչըրընը չէօզիւպ
պէյօնտաուրլուղուն ալեյհինէ
բինի կէվհաէօնինիզ, վէ զուլմ
էքէնէլէրի ազսաս տալը վէրիպ
հէր. պէյօնտաուրլուղուզ զըղա-
7 սընըզդ։ Տէյի՞լ մի քի էքմէյի-
նի ամա տօղրայասընն, վէ տիւրէ
կէզգին էօհտաուլարը կէվ կէթի-

բէսին · զբ իլաղը կէօրախէլէն-
աէ՝ օնու կէյախէրէսին , վէ զբէն-
տի Թէնէնեսէն սադլանմայսաղը :
8 Օվ զէման ըզբղըն սապահ կիսի
սօղաճաք , վէ սաղըզըղը Թէզ
պիԹէէ՛ք , վէ սոսաֆաԹըն սէ-
նին հէնկունէ՛ կիսիսի՝ Բասպըղը
9 Ջէլալ ալիսմասըղը օլաճադ : Օվ
զէման չաղըրաճադսըն , վէ
Բասպ Ջէվսպ վէրմէ՛ք · Ֆէր
Եաս հաէ՛ՀՀքսին , վէ օ՝ ԻզԹէ
պէն ակէյէ՛ՀՀք · Էյէր օրԹան-
սան պօյունսուզուղսա՝ վարմադ
գալարըմասընը վէ Եարամադ
10 սէօղէրի կիսէրէր խսէն , վէ Ջա-
նընը սաՀա սէշսի՝ հէյսուզուն
Ջանընը սօյսօզսուզ խսէն · օլսէմ
գարանըղդսա ըզբղըն սօղաճադ ,
վէ գարաՀղըղըն հօյէկյին կիսի
11 օլաճադ · Վէ Բասպ սէնի սա-
կիսա գօբաղսուզսուլսաճադ , վէ
Ջանընը գուբադ հէրէկուսէ սօ-
յսուբաճադ , վէ սէնին քէմիքէ-
րինի գուվվէԹլէնսուրէՀՀէք · վէ
սուվարըլմըշ պաղչէ կիսի՝ վէ
սուլարը հքսիլմէզ սու վուռնկա-
12 յը կիսի օլաճադսըն : Վէ սէն-
սէն ֆօլՆընը՝ դաակիմ խսարա-
պաԹէլարը պինա հաէՀՀէկլէր ,
սէվվէկլէրին ԹէՀՀէկլէրինի տիքէ-
Ջէքսին · վէ սաՆա՝ Եըզբդէլարը
Թա՛միր հաէն՝ սաբէրն օլունմադ
խչին Թաակիբդէր տիսզէկլսէն սէ-
13 նիկէՀՀէք : Էյէր չաբաԹա՛ սա՛-
զիղ կիսինսիմե՛՝ միհրաապընը հէԹ-
մէքսէն այաղընը սէօնսէկէրի խ-
սէն , վէ չաբաԹը Ֆէրրահզդ՝
Բասպըն սա՛զիղ կՆՆսինսե ի՛զդէԹ-
լու սայար խսէն , վէ սնու ի՛զդէԹ-
լէՀՀէք խլէ՝ քէնսի հօլաըրընՀաս սա՛-
մէղ հԹմէկյիսղ արզսնու պուզ-
մադ վէ ֆէնֆ սէօղէրինի սէօյէ-
14 մէղխսէն , օվ զէման Բասպսա
մհսուսը օլաճադսըն · վէ սէնի հէ-
րին հնՀՀ մնֆաղէրինէ պինսի-
բէՀՀէկյիմ՝ վէ սաՆա պապան Ճա-
կօբաՀն միրաընընը հէսէրկէՀՀէկյիմ՝
զէրա Բասպըն ադղը սէօյլէմէ՛ :

ԿԱՊ ԾԹ

1 ԻզԹէ Բասպըն էվլի գուբ-
Թարմադսան գբսաա օլմասը ,
վէ գուբղաղը իվԹմէքսէն աղբը-
լամասը · Իլսա Եարամադլըգ-
2 սարընըզ սիզին իլէ Ալաֆընըզդն
արաընը այըսբը օլաու , վէ կիս-
նահլարընըզ հիսպիՀնէ սիղսէն
հօրԹմսիս քի իվԹմէկյէ : Ջ իրսա
3 ավուՀՀարընըզ գան իլէ՝ վէ
վարմադլարընըզ Եարամադզդ
իլէ նամսաքՀնսի՝ տուսաֆգա-
րընըզ Եաան սէօյէկյիսղ՝ սիվէ-
բինիզ պինամաուսըզգ ԹէզՀՀի-
ֆիէզ էԹմէ՛ : ՍաատաֆԹ իզ-
4 բէ սա՛վա Էաէն Եօգ՝ վէ հագգ
իզբէ սա՛վա սիբէրն Եօգ սաբ ·
հիչէ կիսվէնկ՝ պաԹըզդգ սէօյ-
էբէբէր , միհնէԹէ կէպէ գալըպ՝
Եարամադզդ սօղաբուբըար :
5 Սաղըր Եբսան ԵաումուրԹաղարը
գըղարըզըրար , վէ հօրիսմ Ջէք
պէղի սօգաբուրար · ԵաումուրԹա-
ղարընը էէկյէն հօրիսբ , վէ գբըզ-
լանասան հնկէրէք Եբսանը չբգար :
6 Պէղէրինաէն Եաադղ օլմադ , վէ-
իզէրկնաէն հօրԹիսնէմէզդէր · իչ-
էբէրի Եարամադզդ իզէրի սիր ,
վէ ավուՀՀարընսա զուրմ ա՛մէղի
վար : Ա յաֆգարը քէօԹիբէսիյէ
7 սէյիրսիկ՝ սաչսաուզ գան սէօք-
մէյէ ա՛Ջէկ Էաէրէր · միբա-
հազադարը Եարամադզդ միբա-
հազադարը սըր · հօլաըրընսա
խարապաԹըգդ վէ գբըզընըգդ
վար : ՍէչսմէԹին հօրսնու պիլ-
8 մէղէր , վէ ա՛մէղ ու հարաքէԹ-
էբէրինէ հագ հօգ տուր · քէնսի
Թարսիգէբէրինի էյրի հԹաՆէբ ,
հէվի ծնըսսա հիւրիւյինէբ՝ սէ-
լամէԹի սիբմէղէր : Օնուան հօ-
9 ԹիւրԹ պիղսէն չբաա՛Թ իրագ-
լանասը , վէ սաատաֆԹ պիզ հ-
րիչմէզ · սյոնընզդգ պէբէէր ի-

տիք , վէ իշխէ դարանլըգ վար ·
զկյա պէտքէ իւէ , ամմա ասւսանա-
10 տա կէղէրիզ : Քէօրէքը կիսի
ասիվարը հանէրիզ · վէ կէօզէրի
օշմայանլար կիսի հէ իշխ էօգ-
լարըզ · հոյէրին կէձէ իշխ կիսի
Թէօքէզէ օղարըզ , Մէյվեատար
Թարալարատա հօշէքը կիսի իզ :
11 Հէրիվիզ այըլար կիսի պէյսէ-
բէուրիւզ · վէ կէօյէրձինէքը կիսի
պայէթ իշխ Ֆիլո՛ն էաէրիզ · շէ-
րիա՛Թը պէգքէր խոխ , ամմա
էօգ տուր , խէլասը պէտքէր իւէ ,
ամմա օ՛ սիզսուն իրագլանտը :
12 Ջիրա գապահաԹլարըմըզ՝ հու-
զուրտանտա ջօղալարըար , վէ կիս-
նահլարըմըզ ա՛ԷյհԼմիզէ շէհա-
ռէԹ էաէրքէր · զկրա գապա-
հաԹլարըմըզ պիզիմ հանըմըզ-
տա տրը , վէ եարամաշղագլարըմըզ
13 զը պիզիրիզ : ԳապահաԹ էԹոխ ,
Բապպը ի՛նքնար էԹոխ , վէ
Ն՛ւլահՏրմըզըն ապրանտան ոսփ-
տրգ · նահագլըգ վէ ի՛սհան
սէօյԼէոխ , էիւրէքքսէ հալան
սէօզէքտիւէլինիպ ԹէլաՔիֆիզ
14 էԹոխ : Վ՛է շէրիա՛Թ կերիյէ
սէօնտիւ , վէ սատագաԹ իրագ-
տան տուրտուս · զկրա կերէՀքքէր
մէյտանտա տիւշտիւ , վէ տօղուս-
լուգ կիրմէյէ գասիր օշմասը :
15 Հէմ կերէՀքքէր գայԼ օշուր , վէ
քէօԹիւլիւքտէն սագլնան սոյու-
լուր · վէ Բապպ կէօրտիւ , վէ
նահարըննատա քէօԹիւ կէօրիւն-
տիւ · զկրա շէրիա՛Թ էօգ տուր :
16 Վ՛է սահմ՛ՕշմասըղընՔը կէօրտիւ ,
վէ շէՔատա՛ԹՔէ օշմասըղընտա
Թա՛ՀիւպՔ էղէսսէ · իմմի տնտն
գօլու տնտն կչիւն խէլաստ իՀրտա
էղէսսէ , վէ տնուն սատագաԹը
17 տնտ սէսԹէէկիր օշտու : Վ՛է սա-
տագաԹը զըրիկիսի՝ վէ խէլասը
պաչընտ Թօլտա կէպէ կիսիմսէ ·
վէ լէՀԹիգամ էսվահլարընը լի-
պատա կիսիմսէ , վէ զպայէԹէ
Չիերաձէ կիսի պիւրիւնտիւ :
ՄիւսԹահադլարընտա կէօրէ՝ խա- 18
սիմՔէրինէ զպզատ՝ պիւշՀինՔէ-
րինէ ՀէզտաՀատա էաէՀՔէ · ատա-
լարտա միւսԹահագգընը էտա է-
աէՀՔէ : Վ՛է Բապպըն նէյնինին 19
սիւրթիւյիւ տատ ըմմադ կիսի
կէՔսիյլ զկմանՀ կիՀն պաԹըսընը-
տա Բապպըն խամինտէնվէ կիՀն
տօղուսունտատա օնտուն ՀէՔսիՔնտէն
գօրգահագլար : Վ՛է Սիօնտա հէմ 20
Յակորտտա գապահաԹտան տէօ-
նէնՔէրԹ՝ Ֆիլոտա էտիՀՔ կէկէՀՔէք
սկր տէյօր Բապպ : Պէն խոխ , 21
պէնիմ մնլար իւէ ահմրմ պուս
տուր՝ տէյօր Բապպ · Սէնին իս-
զէրինտէ օլան Րուհումվէ աղզը-
նա գօտուզում տէօզէրիմ՝ սէ-
նին աղզընատան վ՛է զիսրրիյէ-
Թինին աղզընատան՝ վ՛է զիսրրիյէ-
Թինին զիսրրիյէթի աղզընտան
շիմտին Թա էպէտէտէք էքսիք
օշմայահագլար տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ Կ

Պ՛ողգ , միւնէվվէր օշ · զկրա 1
նուրտան կէզկյօր , վէ Բապպըն
ՀէզտաՀ սէնին իսզէրինէ իշզրպգ
էյլէտտ · Ջիրա իշխ էեսի գա- 2
բանլըգ՝ վէ իսմմէԹէէրի տիւման
էօրԹէՀՔէք · զսբին սէնին իս-
զէրինէ Բապպ իշզրպգ էտիսի՝ օ-
նուն ՀէզտաՀ սէնին իսզէրինտէ
կէօրիւնՀՔէք տիր : Վ՛է սէնին 3
բզըղընտա Թայիֆիէրքր՝ հէմ իշզա-
զընըն բուշանըզընտա վտտիշտ-
լար կէզկՔէք : Կէօզէրինի էԹ- 4
բանիա գալարը , վէ պագ ,
ՀիւսիՀէտ ՀէմՔ օշուզ սանա կէ-
լյօր · օշուզտարըն իրագտան
կէզկՔէք , վէ գըզտարըն գու-
Հադտատա կէԹիրիկՔէք : Օշ զէ- 5
ման կէօրիւզ՝ մէսրուր օլաՀագ-
սընը , վէ եիւբէյնին ահԹրկյիսյ
կէնիզկՔէնՀՔ տիր · զկրա տէ-
նիզնին զանիմէԹի սանա տէօՀէ-
ՀՔէք , Թայիֆիէրէրին մալի սա-

6 նա կէլէհէք : Սէնի ահվէլքը
պաթարը՝ Մաթիանըն վէ Գէ-
միանըն կէնճ տէվէլէրի գաիլա-
յատաքլար , Ռիւմէլի Սարա-
տան կէլէհէքլէր , ալթուն իլէ
քիւնլիւք կէթիրէհէքլէր , վէ
Բաղդադն համալէրինի միւճատ
7 հատէհքլէր : Կէդարըն հէմ
գոյունլարը սանա ձէմ՝ օղուզ՝
Նաբաօթուն գօչլարը սանա
խըզմէթ հատէհքլէր · Մէզպա-
հըմա՝ մադուղ օլարագ ջրգա-
ճագլար , վէ ձէլալիմին էվինի
ձէվիլ հատէհյիմ :
8 Պուլութ կիսի՝ վէ գաֆէլէ-
րինէ կէօյէրձինլէր կիսի պուս
9 ուչանլար քի՛մ ա՞իր : Ջ իրա
առուլար՝ հէմ իսպէհիա Թար-
սիսին կէմիլէրի պէնիմ իչինն
հազըր տըր , քի սէնին Ալահըն
Բաղդադն խամինէ վէ Իսրայէլին
Ա՛զիզինէ իրագատան սէնին օղուզ
լարընը՝ հէմ ծնլարըն պիլէսինձէ
ծնլարըն կիւմիւշ իչէ ալթունու-
նու կէթիրէլէր · զիրա սէնի ձէ-
10 լիլ հատէն օ տուր : Վէ նապան-
ձը օղուզլարը սէնին հիսարլարը-
նը պինա հատէհքլէր , վէ ծնլա-
րըն փատիշահլարը սանա խըզ
մէթ հատէհքլէր · զիրա սէնի
զաղապըմ իլէ վուրտում , սա-
մա հիւնիւ բիզամ իլէ սանա
11 մէրհամէթ հատէհյիմ : Վէ գա-
փուլարըն տայիմա աչըգ օղուգ՝
կիւնտիւզ վէ կէճէ գապանմա-
յաճագլար , քի սանա Թայի-
փէլէրին մալինի կէթիրէլէր , վէ
ծնլարըն փատիշահլարը կէթի-
12 րիլէլէր : Ջ իրա սանա գուլ
լուգ էթմէյէճէք օլան Թայիփէ
վէ մէմլէքէթ՝ հէլագ օլամագ ,
վէ օլ Թայիփէլէր պիլ քիւլլէյէ
13 խարապ օլամագլար : Լիբանա-
նըն չանը սանա կէլէճէք , չամ
աղաճը՝ չինար վէ չիմչիր աղա-
ճէ պիրլիգտէ՝ Մագտաճէնին մա-
հալինին զինէթի իչին օլամագ ,
վէ այագլարըմըն մահալինի ի՛զ-
զէթլէյէճէյիմ : Վէ սանա ձէ- 14
ֆա վէրէնլէրին օղուլարը էյի-
լէրէք՝ սանա կէլէճէքլէր , վէ
սէնի Թահդիր հատէնլէրին ձիւմ-
լէսի՝ սէնին այագլարընքն Թա-
պանլարընա սիւճէճէքլէր · վէ
սանա Բաղդադն չէհրի՝ Իսրայէլ
Ա՛զիզինին Սիօնու չալըրտաճագ-
լար : Թէրք օլունմուշ վէ ի՛ք- 15
րահ օլունմուշ օլտուղուն՝ վէ
սէնդէն կէչէն օլմադընը էէրինէ՝
սէնի էապէճի չան իչէն տէվը սէ
պէվը սիւրիւն իչինն գոյաճա-
ղըմ : Վէ Թայիփէլէր սիս սիս է- 16
մի գ՝ փատիշահլարը մէմէճ էմ-
ձէքսին · վէ սէնի խէլասս հատէն
պէն Բաղդադ՝ հէմ սէնի փէճաս է-
սէն Յակոբուն Գատիրի օլտու-
ղումու պիլէճէքսին : Պագըր 17
էէրինէ ալթուն կէթիրէճէյիմ ,
վէ տէմիր էէրինէ կիւմիւշ՝ վէ
աղաճլար էէրինէ պագըր՝ վէ
Թաշլար էէրինէ տէմիր կէթիրէ-
ձէյիմ · վէ սէնին նալնիրէրինի
սէլամէթ՝ հէմ սէնին զապթէ-
լէրինի սատագաճ սաճէպի հատէ-
ձէյիմ : Արթըգ սէնին սէյր- 18
ըճնատա զուլմ՝ վէ սիճօրլարըն-
սատա հաղմա վէ գըզըղըն իչինիճ
մէյէճէք · իլլա հիսարլարընա խէ-
լասս՝ վէ գափուլարընա Ս՛իտճ
ջալըրտաճագսըն : Արթըգ կիւն- 19
տիւնէն ըշըղըն կիւնէշ օլմա-
յաճագ , վէ սանա այտընըղը
իլէ այ ըշըգ վէրմէյէճէք · իլլա
Եհովա սէնին էապէճի ըշըղըն՝ վէ
սէնին Ալահըն Ի՛փթիհխարըն օ-
լամագ : Արթըգ կիւնէչէն պաթ- 20
մայաճագ , վէ այրն էքսիլմէյէ-
ձէք · իլլա սէնին էապէճի ըշըղըն
Եհովա օլամագ , վէ հաս կիւն-
լէրին տիւքէնէճէք տիր : Վէ 21
գավմընըն հէփիսի սատըգ օլուգ՝
էէրի էապէճն զապթ հատէճէք-
լէր · Փհոանըմըն Փիլիսի՝ էլ-
լէրիմին ա՛մէլի՝ Ի՛փթիխարըմ

22 ինձմէ օձամաղ : Քանի մի. նէ՛ վէ քիւշնէձիլիս պէյիւք Թա լինքի օձամաղ . պէ՛ն Բապպ պունու՝ վաղթընաա Թէզ ինձա հաձկիլիմ :

ՊԱՊ ԿԱ

1 Ինկինամ Բապպէն Րուհու պէնիմ իւղերիմտէ տիր . էնձն քի Բապպ պէնի մեսհ էլլէտի , պէնի կէտնաերաի քի՝ Ֆադիրլէ. րի միւժտէ հաէլիմ, եւ ըէյի գըրըպըշըարա ձնիթա վէրէկիմ, հսիրըերե աղաստըգ՝ վէ մահ. պուձարաա Հապպէն աչըմասընը
2 Նինտա հաէլիմ, Բապպէն մագ. պուզ սէնէսինի՝ վէ Ալլահըմըզըն ինձիգտամ կիւնիւնիւ Նինտա հ. աէլիմ, հէվի եաա էֆէնտիերե
3 Թհսեէլն վերէլիմ, Սինտաա եաա էֆէնտիերի Թայինն էտիպ օնըարա .քիւշ եէրինէ նֆիձինտաը՝ եաա եէրինէ շաղըգ եաղը՝ գըրըպըշը. բուհ եէրինէ մեսհ հավասը վէ. րէյիմ . վէ օնըարա՝ Սաաթագաթ մեշէէրի՝ Բապպէն տիքտիկի տէնիւէ , էեյլէ քի քէնտիսի
4 նֆիձինտաը եաե : Վէ գաատիմ խաբաագաթձըրը պինա հաէլէր , հսքի վիրանէլէրի իչտաա հաէ. լէր , վէ խաբաագ օչմուշ շէհիր. լէրի՝ տէվմուշն տէվմէ վիրան
5 գաշմըշտարը եէննիկէյէլէր : Վէ եապանձըլար գաշկըզ՝ սիւրիւ. էլէրինիզի կիւաեէլէր , վէ եաա օղուտարը՝ էքինձիկլէրինիզ վէ
6 պաղձըլարընըզ օլաար : Վէ սիզ Բապպէն քեահինէերի ջաղ. րըլասընըզ, սիզ՝ Ալլահըմըզըն խըզմէձիձիկլերի տէնիւէ . Թա. լինքիէլէրին մաչնի եէյեսինիզ, վէ օնըարըն ի՛զդէձինի քէնտի.
7 նիզէ ալաոընըզ : Այըպընըզ պէտէլինէ ինքի գաա ա՛ձզ՝ հի. ձաա եէրինէ հիսահէլէրինաե աձ գըշ հաէլէր . էնձն քի տիյաթ.

լարընաա ինքի գաա միւաս ալա. ձագլար , օնըարըն էպէտի շաղ
8 ըղը օձամաղ : Ձ ինրա տինն Բապպ հադդը սեվէրիմ , նահադդըգ վէ գաիմագաան ինքաշ հաէրիմ . վէ կէրչէքտէն օնըարըն միւքեա. ֆաձինըը վէրէձկիմ . վէ օնըար ինձ եպէտի ա՛նա քհսիչէձկիմ :
9 վէ օնըարըն պիւրրիկէձի Թայի. ֆէչէրաե՝ հէմ օնըարըն եվվաա. լարը գաինձէը օրԹաալընաա պի. լինկձկէը տիր . օնըարը հէվի կէօ. րէնձէը անկայալար քի՝ օնըար Բապպէն միւսաարիկք հյլէպէյի պիւրրիկէձ տիր :
10 Պէն Բապպտաա ղայէԹ ինձ մա. րուբ օլաւպ՝ ձանըմ Ալլահըմնաա շաղ օլաձագ . պիրաա պանա՝ պէօրրիւ ինձ տէնտանիզը կիւվէյի կինպի վէ պէկէբլէրի ինձ մուզէ. չէն կէլնն կինպի խէյաս եավասը կիյատրաի , պէնի սաատագաթ
11 ինպաար ինձ էօրԹաիւ : Ձ ինրա եէր՝ ֆիտանընը պիԹիրտիյի կի. պի , վէ պաղչ՝ էքինիկի ֆի. լիստէնտիրտիյի կինպի , Նֆէն. տիմ Բապպ հէվի Թայինֆէչէրինն էօնիւնտաե հյլէձկ սաատագաթ վէ հատա ֆիլիստէնտիրտիձկէը տիր :

ՊԱՊ ԿԲ

Սինտաան էօԹիւրիւ սիւքիւԹ 1
էԹմէյէձկիմ , վէ Երուսաղէմ. տէն էօԹիւրիւ բահաԹլանմայա. ձաղլար , Թա սաատագաթը նուր կինպի՝ վէ խէյլաս եաձար գան. տիչ կինպի Հյդոանա ջըգընձայա.
2 տէք : Վէ Թայինֆէչէր սէնինն սաատագաԹլընը՝ վէ ձիւմլէ փա. տիշահլար սէնինն ձէլալինի կէօ. րէձէկլէրը . վէ սանա՝ եէնի սաա ինձ չալըըլաձագ , քի ծուռ՝ Բապպէն աղղը Թէսամիյէ հաէ. ձէը տիր : Վէ Բապպէն հէվնն
3 տէ ինֆիԹիխաար Թաձը՝ վէ Ալլա. հընըն ավուձունտաա փատիշահ

4 խոնարհների օգնական։ Սառն
արիւնից պատսպարան՝ չարերի
ամպրոպ էր պատերիդ վրայ,
5 երբ անողոքների հոգին էր
պատերիդ նման։ Ինչպէս
անապատում շոգին՝ այդպէս
կը զսպես օտարների աղմուկը,
ինչպէս շոգին ստուերի տակ՝
6 այդպէս կը խոնարհեցնես
անողոքների երգը։ Եւ այս
լեռան վրայ Տէրը զօրութիւնների
պիտի պատրաստէ բոլոր
ազգերի համար ճոխ ընթրիք
գինիով, ճարպերով, ուղեղներով
7 եւ զտուած գինիներով։ Եւ
այս լեռան վրայ պիտի ոչնչացնէ
ամենայն ազգերի երեսի
ծածկոյթը եւ ամենայն ազգերի
8 վրայ տարածուած ծածկոյթը։
Յաղթեց մահը յաղթութեամբ,
եւ Տէր Աստուած պիտի
սրբէ արտասուքը ամենայն
երեսներից, եւ իր ժողովրդի
նախատինքը պիտի վերացնէ
ամբողջ երկրից, որովհետեւ
Տէրն է խօսել։

9 Եւ պիտի ասեն այդ օրը.
Ահա մեր Աստուածը, որին
մենք սպասում էինք, որ
փրկէ մեզ։ Սա է մեր Տէրը,
որին մենք սպասում էինք,
եւ նրա փրկութեան համար
10 ուրախ ենք ու ցնծում։ Որովհետեւ
Տէրոջ ձեռքը պիտի
հանգչի այս լեռան վրայ, եւ
Մովաբը պիտի կոխկրտուի
նրա տեղում, ինչպէս կոխկրտուում
է ծղոտը աղբանոցում։
11 Եւ նա պիտի տարածի իր
ձեռքերը նրա միջից, ինչպէս
լողորդը տարածում է լողալու
համար, եւ նրա հպարտութիւնը
պիտի խոնարհեցնի նրա
ձեռքերի գործերով։ 12 Եւ
քո պարիսպների բարձր
ամրոցները պիտի գետին
տապալի, խոնարհեցնի եւ
հողին հաւասարեցնի։

4 խոնարհների օգնական։ Սառն
արիւնից պատսպարան՝ չարերի
ամպրոպ էր պատերիդ վրայ,
5 երբ անողոքների հոգին էր
պատերիդ նման։ Ինչպէս
անապատում շոգին՝ այդպէս
կը զսպես օտարների աղմուկը,
ինչպէս շոգին ստուերի տակ՝
6 այդպէս կը խոնարհեցնես
անողոքների երգը։ Եւ այս
լեռան վրայ Տէրը զօրութիւնների
պիտի պատրաստէ բոլոր
ազգերի համար ճոխ ընթրիք
գինիով, ճարպերով, ուղեղներով
7 եւ զտուած գինիներով։ Եւ
այս լեռան վրայ պիտի ոչնչացնէ
ամենայն ազգերի երեսի
ծածկոյթը եւ ամենայն ազգերի
8 վրայ տարածուած ծածկոյթը։
Յաղթեց մահը յաղթութեամբ,
եւ Տէր Աստուած պիտի
սրբէ արտասուքը ամենայն
երեսներից, եւ իր ժողովրդի
նախատինքը պիտի վերացնէ
ամբողջ երկրից, որովհետեւ
Տէրն է խօսել։

9 Եւ պիտի ասեն այդ օրը.
Ահա մեր Աստուածը, որին
մենք սպասում էինք, որ
փրկէ մեզ։ Սա է մեր Տէրը,
որին մենք սպասում էինք,
եւ նրա փրկութեան համար
10 ուրախ ենք ու ցնծում։ Որովհետեւ
Տէրոջ ձեռքը պիտի
հանգչի այս լեռան վրայ, եւ
Մովաբը պիտի կոխկրտուի
նրա տեղում, ինչպէս կոխկրտուում
է ծղոտը աղբանոցում։
11 Եւ նա պիտի տարածի իր
ձեռքերը նրա միջից, ինչպէս
լողորդը տարածում է լողալու
համար, եւ նրա հպարտութիւնը
պիտի խոնարհեցնի նրա
ձեռքերի գործերով։ 12 Եւ
քո պարիսպների բարձր
ամրոցները պիտի գետին
տապալի, խոնարհեցնի եւ
հողին հաւասարեցնի։

ՊԱՊ ԿԳ

1 Այդ օրը այս երգը պիտի
երգուի Յուդայի երկրում.
Ամուր քաղաք ունենք մենք,
նա պարիսպներ եւ ամրոցներ
է դրել փրկութեան համար։
2 Բացէք դռները, որ մտնի
արդար ազգը, որ պահում է
3 հաւատարմութիւնը։ Նրա
միտքը հաստատ է, դու
խաղաղութիւն պիտի պահես
նրան, որովհետեւ նա յոյս է
դրել քեզ վրայ։ 4 Յուսացէք
Տիրոջը յաւիտեան, որովհետեւ
Տէր Աստուածը յաւիտենական
ապաւէն է։ 5 Որովհետեւ
նա խոնարհեցրեց
բարձրութեան բնակիչներին,
բարձր քաղաքը ցած գցեց,
գցեց մինչեւ գետին, հողին
հաւասարեցրեց։ 6 Ոտքերը
կոխկրտեցին նրան, աղքատների
ոտքերը եւ խեղճերի
քայլերը։ 7 Արդարի ճանապարհը
ուղիղ է, ուղիղ ես
դու արդարի շաւիղը ուղղում։
8 Եւ քո դատաստանների
ճանապարհին մենք քեզ
սպասեցինք, Տէր, քո անունը
եւ քո յիշատակը մեր հոգու
ցանկութիւնն է։

1 Այդ օրը այս երգը պիտի
երգուի Յուդայի երկրում.
Ամուր քաղաք ունենք մենք,
նա պարիսպներ եւ ամրոցներ
է դրել փրկութեան համար։
2 Բացէք դռները, որ մտնի
արդար ազգը, որ պահում է
3 հաւատարմութիւնը։ Նրա
միտքը հաստատ է, դու
խաղաղութիւն պիտի պահես
նրան, որովհետեւ նա յոյս է
դրել քեզ վրայ։ 4 Յուսացէք
Տիրոջը յաւիտեան, որովհետեւ
Տէր Աստուածը յաւիտենական
ապաւէն է։ 5 Որովհետեւ
նա խոնարհեցրեց
բարձրութեան բնակիչներին,
բարձր քաղաքը ցած գցեց,
գցեց մինչեւ գետին, հողին
հաւասարեցրեց։ 6 Ոտքերը
կոխկրտեցին նրան, աղքատների
ոտքերը եւ խեղճերի
քայլերը։ 7 Արդարի ճանապարհը
ուղիղ է, ուղիղ ես
դու արդարի շաւիղը ուղղում։
8 Եւ քո դատաստանների
ճանապարհին մենք քեզ
սպասեցինք, Տէր, քո անունը
եւ քո յիշատակը մեր հոգու
ցանկութիւնն է։

Հագգան օնլար գավմըմ սըր, եաման չըդմայաճագ օղուլսար սըր. վե օ՝ օնլարըն խէլաս էան-
9 ձիսի օլաու: Հէվի սըզընմը-լարընաս սըզընմը չէքսի, վե էիւղնէնիւն մէյ մի օնլարը խէ-լաս էյլէսի, մուհապպէթի լըչ վե մէրհամէթի լըչ օնլարը փի-տա էյլէսի, վե օնլարը գալար-ըըսդ՝ ձիւմլէ գաոիմ կիւնէլէրուե
10 կէօթիւրսիս: Ամմա օնլար ա՛սը օլուսդ՝ օնոն Աղնդ Բուհուն-ու ամընթաըլար. վե օ ատ-օնիւսդ օնլարաս տիւշմէն օլաու, վէ օնլար
11 իլչ ձէնը էթսի: Ընտէն գա-տիմ կիւնլէր՝ Մովսէս վէ գավմը ղնդը օլուննաու քի՝ Բէնսի սիւ-րիւսիւնիւն չօպանը իլչ՝ օնլարը ատնիղտէն չըգարան նէ՞րէսէ տիր, օնոն օրթասընաս Աղնդ Բուհուն-ու գոյան նէ՞րէսէ տիր.
12 Բ-էնսի ձելիլ գօլունու Մովսէ-սէն սաղ էլի իլչ կէզմիրէն՝ քէն-տինէ էպսէսի խամ հասինմէք ի-չիւն էօնէլէրինսէն տուլարը հա-
13 բան, օնլարը Էնհինլէրսէ՝ ա-յադլարը իլչմէյէրէք չէօլսէ քի աճ կիսի կէզմիրէն նէ՞րէդէ գէր:
14 Բասդալըն Բուհուս օնու՝ վասիյէ ենէն տավար կիսի բահաթլան-սըրսըը. սէն գավմընը էօյլէ գուվաղուղսատըն քի՝ քէնսինէ ձելիլ խամ հասինէսին:
15 Կէօքասէն պագ, վե սէնին ա՛-ղնդ վե ձելիլ մէքեանընտան նամար դըշ. զայրէթին վե գուվ վէթին՝ պադղընըն հարաքէթի վե պանա մէրհամէթլէրին հա՞-նի, օնլար կէլի՞ մի գալըը:
16 Հագգան Աբրահամ պիղն պիլ մէդ՝ վե Իսրայէլ պիղն Թանը-մադ խէ տէ, պիղնմ Փէսէրի-միդ սէն սէն. սէն էա՛ Բասդ Փէսէրիմիդ սէն. խամին էղէլսէն
17 Խէլասձըմընդ տըր: Եա՛ Բասդ պիղն հօլարընտան նի՞չիւն սա-վըռըըսըն, հէբրէյիմիղն սէն-
տէն գորգմամադա գաթընլատը-սըն. գուլարըն իչիւն՝ միրասը-նըն սըդնընլարը իչիւն տէն: Սէ- 18
նին ա՛ղնդ գավմըն օնու պիրազ վագթ զամդի էթմիլէր, տիւշ-մինլէրիմիդ Մագտէսէնի չիյնէ-սիլէր: Գասիմանէն սէնին իդ- 19
օնլարաս հիւթիւմէթ սիւրմէսին, սէնին խամին օնլարաս նիհաս օ-լունմասը:

ՊԱՊ ԿԴ

Եօ՛չայսը կէօքէրին հարըպ է- 1
նէ խոին, սէնին Հուզուրուն-տան տադլար՝ տիւշմինլէրինէ իս- 2
մինի պիլսինսիմէք իչիւն չադըլսըը էագան աճէչ՝ սուլարը գայնա-տան աճէչ կիսի հերկէ խոի, վէ Թայիֆէլէր Հուզուրունտան տէթէրէյէլէր խոի: Ոհմնատըղը- 3
մըդ հիյդիթէլէր իչէխիյին զէ-ման՝ էնսին, վէ Հուզուրուն-տան տադլար հերսէ: Չիւն քի 4
հզէլտէն իչիսիմէ՞, վէ գու-լադլար տուդմասը, վէ կէօզ կէօրմէ՞ սէնսէն զայրի Ալլահ քի օնա գաթլանանլար իչիւն սէ՞նի իչէխիյինի էա՞: Մէս- 5
բուր օլարադ սատադաթ իչէյէ-նէ՞ սէնի հօլարընտա զիքր է-տինլերէ էէթիշսին. իչմէ՞ զա-զալատըն, չիւն քի կիւնահ իչէխիք, տայիմա օնլարտա օլ-սուդ խա՞ տէ խէլաս սպուլսուդ: Ամմա հէվիյիմիղ մուրատր շէյ 6
կիսի օլաուդ, վէ հէվի սատա-գաթընմըդ հայդ էավասը կիսի տիր. վէ հէվիյիմիղ հաւիրադ կիսի սօլարընդ, վէ էարատմադընդ-լարընմընդ պիղն հէդ կիսի գալ-տընըը: Վէ սէնին խամինէ 7
նիհաս էտէն հօգ քի՝ ոյսանընդ սանա էաւիրշա. զիքրա էիւզիւնիւ պիզտէն կիզդէսին, վէ էարա-մադ ընդգարընմընդըն վասիթասի իչէ պիղն հերսիթին: Ամմա չիմ- 8

ան՝ եա՛ Բապել սէն փէտէրլի՛ղ սէն . սիղ ջամուր իղ , վէ սէն սիղնի՛մ Եավըզլըմըզ սէն . վէ հէփնիմիզ սէնսէն էլնին ա՛մէլ իղ , փէք ջոք հօվ բէկլէնմէ՛ եա՛ Բապել , վէ հարամազլըղը էպէ սէն խամըրնաա Թուրքմա . քէրեմ էլլէ իլթէ պապ , հէփիմիղ դաւնին իղ : Անկղ հէհիր. էլրին՝ չէօղ օլսուլար . Սինո՝ չէօղ օլսուղ , Երուսաղէմ վրան օլսու : Պինղիմ ա՛ղիղ վէ ձէվիլ էվիմիզ քի՝ պապալարըմըզ ծնաա սանա չիւքը հաէրլէր խաի , աթէչէ հաձառը , վէ հէփ արղուլսաղլարըմըզ խարապ օլսու : Պունլարաան հօթիւրիւ քէնարնի Թուրքա՞ մը սէն եա՛ Բապել , Թընմայըս՝ պիղէ փէք ջոք ձէ՛ինա հաէ՛ր մի սէն :

ԳԼՈՒԽ ԿԸ

1 Միւաղ հէմձէյնէլրահէն ա. բրահամըմ , պէնի արամայանքար. ան պուլսունաաս . խամիմ նի՛. տա հէմձէյնէ Թայնիքէյ՝ Իլթէ 2 պէն՝ իլթէ պէն ահամի՛ : Պիւ. Թիւն կիւն հէլէրիմի՝ քէնաի հէ. քաարլէրի արաբնձա՝ էյի օլմայան հօլաա հէրհէյնէ ա՛սը գաւմա 3 ուղաթաըմ , ջոլ գաւմա քի՝ տայիմա հէուզիւմ գարշը պէնի ղազապէ կէթիրիրլէր , պաղճէ. Լէրաե գուրպան քահիպ՝ Թուղ. լալար իւղէրինաե քինղիւ ը հա. 4 գարլար . Մէղարլարաա օձուբ. բուպ՝ սիմէրլէրաե կէձէկլէրլէր . ածնկուղ հէթի հէրլէր , վէ գասլարընաա մէքրուհ չէյլէր ջր. 5 պասը վար . Իօթէ սուբ , պա՛ նա տէյմէ , ղնրա ուենաէն ա՛. ղնիղ իմ աէրլէր . պունլար պուրնուամաա ԹիւԹիւն սիւբ , պիւԹիւն կիւն հագար աթէչ 6 տիր : Իլթէ հուզուրսամաա հա. ղըլմըշ տըր . սիւքիւթ սուբ. մայաձաղըմ , իլա հօսէյձէյիմ , վէ ծնլարըն դունուանա՝ սի. 7 զէն հարամազլըգլարընըզը վէ սաղլարըն իւղէրինաե պուխուր հագըպ Թէփիհէր իւղէրինաե պանա քիւքը հաէն պապալարընըզը հարամազլըգլարընը պիրլիքաե հօսէյձէյիմ սէյօր Բապել . վէ հվվհէր ա՛մէլհէրինի գօյունլարընա հօչէձէյիմ :

Բապել պէյղէ սէր . Շիրա 8 սաղըմնաա պուլսունաուգաա՝ Օ. նաւ պօղմա , ղնրա ծնաա պէրճ. քէթ վար տէնիլտիկի կիպի , պէն սախի գուլլարըմ իչինն հօյղէ հաէձէյիմ , Թաա քի հէփիսինի հէղաք հէմձէյիմ : Վէ Յակոբ. 9 սան ղնրբրկէմ՝ հէմ Յուդա. սան տաղլարըմա վարիս չրգարա. ձաղըմ , վէ սեչկիձէրիմ օնու միրաս հէյկա՝ գուլլարըմ օրա. տա սաքին օլաձագլար : Վէ 10 Սարօն պէնի արայան գաւմըմ իչինն գօյունլար աղըք՝ վէ Ա֊քօվ վառիսի սրղըր հաԹաղը օլաձագ : Ամմա սիղ քի Բապել Թէրք 11 հաէնղէր վէ ա՛ղիղ տաղըմը ու. նուտանլար՝ Պախէ ֆուռնուա սօքիրա տիւղէնղէր վէ Գըամէթ ֆուռնուա չէրպէԹ վէչքէչի տօղ. տուրանլար սինղ . Հէման սի. 12 ղ գըլըձա Թա՛յին հաէձէյիմ , վէ հէփինիղ գաԹէչ չէօքէձէք. սինիղ . չինղի ջաղըրըմ վէ ձէվատ վերմէտինիղ , սէօյչ. տիմ վէ տինկէմէտինիղ . իլա նաղարըմաա հարամազլըգ հէԹ. տինիղ , վէ հազղ հէմձէյսիմի սէջտինիղ : Օնուն իչինն Իֆէն. 13 տիմ Բապել պէյղէ սէր . Իլթէ գուլլարըմ հէյձէձէք , ամմա սիղ ած գալաձագսընըղ . իլթէ գուլլարըմ իչձէձէք , ամմա սիղ սուսուղ գալաձագսընըղ . իլ. Թէ գուլլարըմ շաղ օլաձագ , ամմա սիղ ուԹանաձագսընըղ . Իլթէ գուլլարըմ հիւրէք իւշ 14

լուղունան ալգըշ հաւձէք, ամմա սիղ եւբէք ամբողջոտան ֆէրեաա հաւձէքսինիզ, վէ բուշ գըրդըղնըղնեան ահ ու
15 վահ չէքձէքսինիզ։ Վէ ատ. լարընդը՝ սէչկինէրսիմ պէտ. սուա՝ իչնէն պրաղաձագօրընդը. վէ Ֆֆենոսիմ Բաղպ սէնի հօշ. սիւրիւա՝ քէնոսի գուլարընդը
16 ղայրի ատ իչէ չաղրաձագ. Ռբի էեբառ պէրէքէթնէն՝ հադ Ա՛լ լահ իչէ պէրէքէթնէնձէք, վէ էեբառ էեմին հատն՝ հադ Ա՛ղլահ իչէ էեմին հաւձէք. չնէն քի հովհէբի սըգընթըղար ունու. ռուլաա, վէ չնէն քի օնլար
17 կէօղէրսիմսէն հինղնոսի։ Ո՛հ. բա իչթէ պէն էէնի կէօքէր վէ էէնի էեր եարաադըդըմ. վէ հովհէբիէր անկըղմայաձագ, վէ
18 խաթըա կէղմէյձէք։ Ամմա սիղ՝ պէնիմ եարաթադըղմա հէ. ման էպէաէր էպէոսինձէ մէ. դուր ու շաղ օղան. ղիրա իչթէ պէն Երուսաղէմի շաղրդ՝ վէ օ. նուն էհալիսինի սիւրիւր իչնէն
19 եարաադըդըմ։ Վէ Երուսաղէմ. ատն շաղ օղուզ՝ գաւմըմոտան մէսղուր օլաձաղըմ. վէ օնտա արթըդ աղայըշ սէսի վէ ֆէր. եաա սէսի իչնոսինձէյձէք սիր։
20 Օղատա արթըդ աղ կիւնղիւ ջո. ձուդ վէ կիւնղէրինի տօղսուր. մամըշ էնոթէյար օշմայաձագ. ղնրա կէնձ՝ եիւզ եաշընտա էօ. չէձէք, վէ եիւզ եաշընտա կիւ. նահքեար՝ լա՛նէթէ տղոսյաձագ։
21 Վէ հովհէր պինա հոսիզ՝ ատքին օլաձագդար. վէ պաղտար սի. քիզ՝ մէչկէէրսին ի հէյձէքքէր։
22 Ղայրիսի սաքին օլմագ իչնէն՝ պինա էթմէյձէքքէր, վէ ղայ. բիսի էեմիք իչնէն՝ սիքմէյձէք. քէր. ղիրա գաւմըմտին կիւնղէրի՝ աղաձըն կիւնղէրի գատար օլա. ձադ, վէ սէչկինէրսիմ՝ հղէ. բինին ա՛մէղէրինի էսքիտէձէք.

լէր։ Պօշունա չաղըմայաձագ. 23
լար, վէ հէլաքինք իչնէն ատ. ղուրմայաձադդար. ղնրա օնդար՝ սիղէէրինձէ օնդարըն հովատը տահի Բաղպ միւպարէքէրինին ղնւրիւյէթի տիր։ Վէ վադի օ. 24
ղա քի՝ օնդար չաղըմադտան հվ վէվ ձհվատ վերմէյձիմ, օնդար տահա սէօյդէր իչնէն իչնոսէձ. յիմ։ Գուրա իչէ գուղու սիր. 25
ղնրտե օթաստաձադդար, վէ արա. ձան՝ սըղըր կիւպ տահան էհ. յէձէք, վէ հըղանըն Թաա՛մը Թօփրադ օլաձագ. պիւթիւն ա՛ղիղ տաղղմտա՝ օնդար զարար վերմէյձէք, վէ հէլաք էթմէ. յէձէքքէր տէյօր Բաղպ։

ՊԱՂՊ ԿՕ

Բաղպ պէօյղէ տէր. կէօք 1
Թահթըմ՝ վէ էեր այագդարը. մըն պաահամաղը սբը. պահա պինա հաւձէյինիզ հվ նէ՞ վէ բահաթըմըն մահալի նէ՞ տիր. Չնէն քի՝ պուռնարըն ձիւռմէհսինի 2
հվիմ հաւիտ վէ պուռնարըն հե. վիսի օլտուռ՝ տէյօր Բաղպ. ամ. մա պէն պուռնա՝ կանի ֆիագիրէ վէ բուհու գըղըմընդա վէ սէօ. ղնւմտեն սինթէյէնէ նահար գըղարըմ։

Սըղըր պօղաղնայան՝ ատէմ 3
եօղսիւրւն կիպի տիր, գուղու գուրպան էտն՝ քէօփէք պօղաղ. նայան կիպի տիր, էքմէք փէչքէչի սունան՝ տօնկուզ գանը առնան կիպի տիր, քիւնդնւք Թիսթաիւ. լէյին՝ վուռնա Թահրնան կիպի տիր. հադգան օնդար քէնոսի եօղսարընը սէչսինէր, վէ ձան. ղարը՝ էգրահիյէթէրնիտեն հազղ էտէր։ Պէն տահի օնդարըն սէօ 4
հաղնի սէչնա՝ օնդարը գօրգաուգ. ղարընա օղաստաձադդար։ չնէն քի զաղրադրդմ վէ ձհվատ վերին օշ. մատը, սէօյլէտիմ վէ սինհիզ.

մէտիէրը · իւրա նազարբմաա եա-
բամազրէդ իշխէտիէրը , վէ հազդ
կեմէտիյիմի սէյտիէրը :
5 Բապպըն սէօղլէնիւ ամինկէ-
յին՝ էյ ծնուն սէօղլէնաէն տիե-
րէկյէնէրը - պէնիմ խամիմ ի-
չիւն սիզաէն իբրահ էտիպ՝ սի-
զի ըհատ էտէն գարընաաշլարը-
նըզ աէտիէրը քի՝ Բապպա ի՛ղ-
զէթ օլսուն · ամմա օ՝ սիզին
շաղլըղընըզ իչիւն կէօրիւնէմէք,
վէ ծնլար խէմիէ ափուչէմէքլէր :
6 Շէկրաէն չամանա սէսի՝ էյ-
քէլտէն պիր սէս՝ տիւշմէնլէրի-
նին ձէղասընը էտա էտէն Բապ-
7 պըն սէսի ԼԷւէյօր : Ադրը չէք-
մէզտէն էվվէլ տօղուրտու · աղ-
րըսը կէլմէզտէն էվվէլ երբէք
8 տօղուրտու : Պուռնուն կիպի
քի՞մ իչիւթմի, պուռնէնիէյին
չէկյէր քի՞մ կէօրտիւ · էէր՝
պի՞ր կիւնտէ մի հասիլ էտէր,
Թայիֆէ պի՞ր աէֆա՛տա մը տօ-
ղար · զիրա Սիօն աղրը չէքտի-
լի կիպի հէման օղուլարընը
9 տօղուրտու : Պէն տօղուրմագ
մէրքէզինէ կէմիրընըմ տէ տօ-
ղուրթմա՞զմը իմ՝ տէյօր Բապպ·
Եաթօտ տօղուրտան պէն իքէն ,
անա բահմնէ գաւիա՞ր մը իմ՝ տէ-
10 յօր Ալլահըն : Երուսաղէմ իլէ
շաղ օլսուն , վէ ծնուն իլէ ալ-
դըշ էտին՝ էյ ծնու հէվ սէվին-
էէր · էյ ծնուն Իւղէրընէ հէվ
եաս չէքինէէր՝ ծնուն իլէ շաղ
11 ու մէսրուր օլսուն : Թա քի սիզ՝
ծնուն Թէհէլլի էտինէ մէմլէ-
քինտէն էմիպ տօյասընըզ · Թա
քի սիզ էմիպ՝ ծնուն տօղու մէմ-
լէքինտէն մէսրուր օլասընըզ :
12 Զիրա Բապպ պէօյլէ տէր ·
Իշխէ պէն ծնա սէլամէթի ըս-
մադ կիպի՝ վէ Թայիֆէլէրին ի՛ղ-
զէթինէ Թաշդըն էյյ կիպի էա-
յամազըմ՝ վէ էմէէքսինիզ·
գուշադտա գալասըրըմադսը-
նըզ, վէ սիզէէր Իւղէրինտէ
օթաշնամագտաքընըզ : Սիզէ՝ ա- 13
նասը պէրինէ Թէհէլլի վէրսի-
յի կիպի՝ էօյլէ Թէհէլլի վէրէ-
մէհիմ՝ վէ Երուսաղէմտէ Թէ-
սէլլի պուլամագտաքընըզ : Վէ էէօ- 14
ըհէքսինիզ , վէ հէւրէքյինիզ
մէսրուր օլամագ , վէ քէմիքէ-
րինիզ Թաղէ օթ կիպի ֆիլհագը-
նէմէէք սիւր · վէ Բապպըն հէլ
գուլասրընտա պիլինէմէէք , վէ
օ՝ սիւշմէնլէրինէ զաղատանա- 15
մագ ատը : Զիրա իշխէ Բապպ՝
աԹէէ իլէ կէլիյօր , վէ ծնուն
ա՛րապալարը գասըրըգա կիպի
սիր , քի զազադընը հէրարէթ
իլէ՝ վէ Թա՛զիրինի աԹէէ ա՛է-
վո իլէ իէրա էլէյէ : Զիրա 16
Բապպ՝ աԹէէ իլէ վէ գըլըճը իլէ
ձիւմլէ Թէնին չէրսա՛Թէրընը կէօ-
րէմէք , վէ Բապպըն մադԹուլ
լարը չօգ օլամագ :
Պաշլէէրսէ օրԹատա օլան 17
պիր քիմսէնին արաընձա քէն-
սիլէէրինի Թագտիս էտէնլէր ,
վէ փաքէննէնլէր վէ տօնկուզ է-
Թի վէ իբրահիյէթի վէ սըչանը
էէյհէնլէր՝ պիրլիքտէ հէլաք օլա-
ձագլար՝ տէյօր Բապպ : Զիրա 18
պէն ծնլարընը ա՛միլէրինի վէ փի-
քիրլէրինի պէնիրիմ · վէ վագի՛
օլա քի՝ հէվ Թայիֆէլէրի վէ
սիլէէրի ձէմ՛ էտէձէյիմ · վէ
ծնլար կէլիս՝ ձէլալիմի կէօրէ-
ձէէրսէ : Վէ ծնլարտա նիշանդօ- 19
յամազըմ՝ վէ ծնլարընը գուր-
Թուլմաշլարընը Թայիֆէլէրէ
կէօնտէրէձէյիմ , Եանի Թարսի-
սէ՝ փուզ վէ Դուդ Թէրբէնտազ
լարա՝ Թարէլէ վէ Յաւանա՝ ու-
զագ ատաալարա քի՝ խամիմ իչիւթ-
մէսիլէր վէ ձէլալիմի կէօրմէսի-
լէր , վէ ծնլար ձէլալիմի Թայի-
ֆէլէրտէ խապէր էտէէր : Վէ 20
ծնլար՝ սիզին հէվ գարընաաշա-
րընըզը ձիւմլէ Թայիֆէլէրտէն՝
աԹլար իլէ վէ ա՛րապալար իլէ
վէ ԹախԹիրէվանլար իլէ վէ գա-

Թըրլար իւէ վէ հէձին տէվէէրի իւէ ա՛զիզ տաղըմա Երուսաղէմ Բաստպա վէհքէհ կէթիրէձէք-
էր՝ տէյօր Բապպ, Նիձէ քի Խըրայէլ օղուլլարը վազ գապատ Բապպէն էվինէ վէհքէհ
21 կէթիրըլըէր։ Վէ ծըլարտան տախի քեահինէրը էվ Ղեւիվի-
էրը օձմագ իչիւն ալաձաղըմ տէ-
22 յօր Բապպ։ Ձըրա Եսրատա-
ձաղըմ էյնի կէձ վէ էյնի եէր
հուզուրսուզմաա տուրաձաղը կի-
ալի տէյօր Բապպ, ալըն ալուր-
բէյէթինիզ վէ տաըրըզ էյլէ
տուրաձագ տըր։ Վէ վագի՝ օ- 23
լա քի եէնի պատան էյնի
վէ շաբաթտան շաբաթա՝ էեր
թէն պէնիմ հուզուրսուզմաա սէձ-
տէ էթմէյէ կէլէձէք տէյօր
Բապպ։ Վէ ծըլըր ջըդըպ՝ պա- 24
նա ա՛ըր օլան տաէմէրին լէշէ-
բինի կէօրէձէքլէր։ ալրա ծո-
լարըն գուրթու էօլմէյէձ՛ք վէ
աթէշլի սէօնմէյէձ՛ք։ վէ ծըլար
էեր թէնէ էքըահիյէթ օլաձագ-
լար։

ԵՐԵՄԻԱ

ՊԱՊ Ա

1 Բենիամին տիյարընտա Ա-
նաթոթտաքի քեահինէրէրտէն
օլան Էէլկիա օղլու Երեմիանըն
2 տէօղէրէ տար, քի տա Յուդա
փատիշահը Ամոն օղլու Յոսիա-
նըն կիւնէրինտէ՝ տնուն փատի-
շահ ըլդըըընըն ոն իւչիւնձիւ ըլդը-
տա՝ Բապպըն տէօղիւ օլտու։
3 Հէմ Յուդա փատիշահը Յոս-
սիա օղլու Յոյակիմին կիւնէ-
րինտէ՝ թա Յուդա փատիշահը
Յոսիա օղլու Սէդեկիանըն ոն
պիրինձի էլդընըն թէմամընա-
տէք՝ Երուսաղէմին էսիր սու-
րիլտուխուս պէչինձի այատէք օ-
տու։
4 Վէ պանա Բապպըն տէօղիւ օ-
5 լտուպ տէմի քի՝ Սէնի գարնտա
եարատմազտան էվվէլ սէնի պիլ-
միմ, վէ սէն անտա գահվինտէն
ջըգմազտան էվվէլ սէնի թապ-
տիս էյլէմիմ. սէնի թայինֆէ-
լէրիկ վէկյղամպէր նատսլ էթ-
մամ։
6 Օլտում պէն տէմիմ քի՝ Ա-
ման՝ եա՛ Էֆէնտիմ Բապպ՝ իշ-
թէ տէօյլէմէյի պիլմիմ, զիրա
7 պէն ջոճուղ ումմ։ Լաքին Բապպ
պանա տէմի քի՝ Պէն ջոճուղ-
ումմտամ. զիրա սէնի ձիւմլէ
կէօնտէրտիյիմ կիտէճէքսին,
վէ սանա ձիւմլէ էմր էթմէյիմի
տէօյլէյէճէքսին։ Օնլարըն նիւ- 8
զիւնտէն գորգմա. զիրա սէնի
գուրթարմագ իչիւն՝ պէն սէնինլէ
լէմ՛ տէյօր Բապպ։
Անտէն Բապպ էլինի սաղը՝ 9
սաղըմա տոգունտը, վէ Բապպ
պանա տէմի քի՝ Իշթէ տէօղլէ-
բիմի սինինն սաղընա գոյտում։
Պագ պուհիւն սէնի թայինֆէլէր 10
իւզէրինէ վէ մէմլէկէթլէր իւզէ-
րինէ տիքմէյի՝ քի՝ քէօքտէն գո-
փարասըն, վէ եըգասըն, վէ
հէլաք էտէսին, վէ պօղասըն.
պինա էտէսին վէ տիքէսին։

11 Հէմ պանա Բապպէն սէօղլե
օլուպ տէսէ քի՝ Նէ՞ կէօրմէ-
յօրսուն Եա՛ Երեմիա։ Վէ՝
Պատէմ աղաճը չըպուղու կէս
12 րիւյօրում տէսիմ։ Օլատմ
Բապպ պանա տէսէ քի՝ Էյի
կէօրտիւն։ զիրա պէն սէօղլիմ
տէն էօթիւրիւ՝ օնու լազըմ կէթ-
մէյէ ուչանըզ տուրուրում։
13 Աչնուէն իքինճի տէ՛ֆա՝ պա
նա Բապպէն սէօղլե օլուպ՝ Նէ՞
կէօրմէյօրսուն տէսէ։ Վէ տէ-
սիմ քի՝ Ամ՛ը թուռումուզ
թէնճէրէ կէօրմէյօրում քի օ-
նուն էվուզլե վուրմասա սոզում
սուբ։
14 Վէ Բապպ պանա տէսէ քի՝
Պէկա եէրլէն ճիւմլէ սաբահլէրէ
լուզէրլինէ վուրմասան թուռում
15 շաճապ։ Զիրա նէվթէ պէն վուր-
մասա մէմլէքէթլէրինին ճիւմլէ
գապուլէյէրինին չողըրաճաղըմտա-
յօր Բապպ, վէ կէլինպ հէր պէ-
րի թախթընը Երուսաղէմ գա-
փուլարընըն ապզընտա՝ վէ չէփ
էվլէտ օնուն հիսարլարը գարշը-
սընտա՝ վէ Յուդանըն հէփ չէ-
հրլէրի գարշըսընտա գուրմաճագ-
16 լար։ Վէ պէնի պըզըպզըպ զէյ-
րի ալահտարմա պուխում եագ-
մըղլարը վէ կէլէրինին ա՛մէլէ-
րինէ ուէճաէ գըլարգլարը հէփ
եարամազլըգլարը սէպէպինտէն
օնլարա չէրմա՛թէրիմի սէօյլէյէ-
ճէյիմ։
17 Իմդի սէն՝ պէլինի գուշատըպ
գալը, վէ սանա հէփ էմր էթ-
մէյիմի օնլարա սէօյլէ. օնլա-
րըն նիւզլիւնտէն գորգմա, օչմա
յա քի անլի օնլարըն հուզուր-
18 րունտա շաշըրմայըմ։ Վէ պէն
իչթէ պուգ կիւն սէնի ճիւմլէ պի-
չարըն լուզէրինէ Յուդա փատի-
շահլարընա՝ սէրվէրլէրինէ՝ քահ-
հինէրինէ վէ ախչարըն գամընա՝
մէմլէն չէհր վէ տէմիր պուրճ վէ
պագըր հիսարլար կիպի գօտուռմ։

19 Վէ սէնինլէ լուճ ճէնք կաճէքլէր,
ամմա սէնի հէնկիյէճէքլէր։
զիրա սէնի գուրթարմագ իչլուն
պէն սէնինլէ իմ՛տէյօր Բապպ։

ՊԱՏ Բ

1 Ա էպանա Բապպէն սէօղլե
2 օլուպ տէմի. Կիթ, վէ Երու-
սաղէմի գուլագլարընա չողը-
րուպ տէ քի՝ Բապպ սէօյլէ տէր.
Զէօլտէ օղ էքիլմէյէ եէրտէ ար-
զումա կիթմէյինտէ՝ սանա օ-
լան կէնճլիկինտէն քինայէթի՝
կէլինկիլինլէ մուհապպէթինի
խաթըրմա կէթիրիպ եմ։ Յարա-
3 չէ՝ Բապպա ա՛իդ իտի, մահ-
սուլտուն Թուրքիանատան իտի-
օնու հէփ էէյինլէր՝ սուճլուլա օլ-
ատ, օնլարա պէլա կէլտի տէ-
չօր Բապպ։ Բապպէն սէօղլե
4 նէ սինինկէչինի էմ՝ Յաճոգ եվի
վէ Խորայէլ էվինին ճիւմլէ գա-
պիէլէրի. Բապպ պէօյլէ տէր.
5 Պաապալարընըզ պէնտէ նէ՞ քէմ-
լիք պուլատըլար քի՝ պէնտէն լը-
րաք օլտուլար, վէ պաթըլը-
պէն ապարընա կիթիպ՝ պաթըլ
օլտուլար։ Վէ տէմէյինլէր քի՝
6 Պիղի Մըսրը սինյարընտան չը-
գարան Բապպ հա՛նի, օլ քի
պիզի չէօլտէ՝ պէեապան վէ չու-
գուր եէրտէ՝ ըսսըղ վէ հօլիւմ
կէօվկիսի օլան եէրտէ կիւզթիրտի,
օլ եէրտէ քի ծնտան ինսան կիչ-
մէյի, վէ օնտա սաէմ ասքին
օլմասը։ Վէ պիղի մահսուլատը
7 սինյարա կէթիրտիմ քի՝ օնուն
մահսուլընտա վէ նի՛մէթինի եէ-
յէսինիզ. ամմա սիզ վարըպ՝
սինյարըմը մուրտարլատընըզ,
վէ միւլքիւմիւ մէբրուհ էթմի-
նիզ։ Ռէահինլէր՝ Բապպ հա՛նի
8 տէմէյինլէր, վէ թէվրատը Թու-
թանլար՝ պէնի պիլմէյինլէր, վէ
չօպանլար՝ պանա ա՛ըզ օլտուլար,
վէ փէյղամպէրլէրը Բահալ իչլ

վէշյղամպերովք հեթանէրը , վէ
ֆայտեհ հեմէյն չէյլեր ար-
9 սընձա կիթանէրը : Մնուն ի-
չիւն սիզին իլէ տահա նիզա՛
հեհէհյիմ՝ տէյօր Բասպ ,
հմմ օղուլսարընըզըն օղուլսարը
10 իլէ նիզա՛ հեհէհյիմ : Ձիրա
կիտիմ տառսարընա կէչին , վէ
պագըն , վէ կէդարա կէճմեհ-
բին , վէ ղայհէ տիւշինիւն , վէ
պագըն պէղյէ չէյ օլսո՞ մու :
11 Հիչ Թայնիֆ պէյտնէրընը՝
պախտուսուս ծնըսը Ալլահ տե-
յիպեր իքէն տէյիչմիյօ՞մի .
լաքին դավմըմ՝ չանընը ֆայտեհ
հեմէղ չէյ իլէ տէյիչմիյոմ :
12 Եա՛ կէնքէրը՝ պուհատան հօրհե-
բիւ հէյրան օլուն , վէ իւրքիւպ
ղայհէ իլէ շաչըն տէյօր Բասպ :
13 Ձիրա գավմըմ իլքի հարամղըզը
իչէհեմ . պէն հայաթ սուլսրը
փունհարընը Թէրք հեթանէրը քի՝
քէնանէրընէ սարընճէսը՝ սու
ԹուԹմաղ չաթղադ սարընճէսը
14 գաղսաղ : Իսրայէլ գո՞ւղ մու
տուր , հօխսա գո՞ւղ եվսատը
մը սրը . օ նի՞չիւն հաղմա օղա :
15 Ծնուն իսրէրընէ կէնձ արսլան-
լար պաղըրըպ՝ ակսէրընին չըգար-
սըղար . վէ օնուն տէյսրընը վի-
րան գօտուղար , չէհրէրի հան-
սրըսը տի՝ սաքին օյան հօգ տուր :
16 Մէմլիսլիէրին վէ Տաֆնաղըզա-
րըն օղուլսարը պիրէ՝ սէնին պա-
շընըն Թէհլիսինի գըզարըղար :
17 Պունու սէն քէնան իւշէրինէ՝
Բասպ Ալլահընը սէնի հօլսա
դիհօմԹիւրիւբ իքէն Թէրք հեթա-
յին իչիւն հէհէրմէտին մի :
18 Վէ շիմտի Մըսրը հօլսունսա՝
Սիոն սուղարընը իչմէյէ նէ՞ իչին
վար , վէ Ասուր հօլսունսա՝ ըս-
մաղըն սուղարընը իչմէյէ նէ՞ ի-
19 չին վար : Նարամաղըզըն սէնի
Թահտա հեհէհք , վէ ի՛սեանէք-
տին սէնի Թէքտիր հեհէհք . իմ
սի պիղ վէ կէօր քի Ալլահընն

Բասպը Թէրք հեթանէյին վէ սէն-
սէ գօրգուսմ օլմասընը՝ քէօթու
վէ աճը սրը տէյօր ս՛ոքերքէրին
Բասպը Էֆէնիմ : Ձիւն քի 20
սէնին պէյսունուսուղունու ջօգ-
սան պէրու գըրսըմ , սէնին
պաղղարընը գօխարսըմ , վէ սէն՝
Դուղուգ հեմէմ սէյսին . չէյ-
լէ քի հէր հիճէհ Թէփէ իւղէ-
րինէ վէ հէր հէղիլ աղաճ ալ-
Թընսա ֆահիչէ հաճաքն : Պէն 21
խսէ սէնի խոսս սաամ՝ պիլքիւլ-
լէյէ խոշխս Թօխուսմ սիքմիշ և-
սիմ . խմսի նէ՞ ս՛ճէպ պանա
հապանի սաամ պօղուդ չուպուդ-
լարընա սէճմսիւն : Էյէր նաճ 22
րօն իլէ հայգանըպ քէնանինէ
գալեսը սա ջողալհսան , հա-
րամղըզըն հուզուրսումսա լէքէ
հիսիլ գալըր՝ սէյօր Էֆէնիմ
Բասպ : Պէն մուրսադլանմա- 23
սըմ , Իահաղլիմին սրսընճա
կիԹմէյիմ՝ նէ՞ճէ սէյէ սիվիր-
սէն . վսիհսէ քէնսի եօլունա
պադ , նէ հեթանէյինի պիլ՝ հՅ
եօլսարընը աղղուն սօլաշան հէյ-
նի հէճին : Չէօլէ ալըշմըշ՝ հէվի 24
ճանընըն չէհվիԹիլ իլէ նէֆհէլէ-
նէն հապան եչէյինի գըղղընըզ-
ղընսան քիմ՞ սէճունսէրէ սիվիր-
ճունու ճիւմլէ արսյանլար եօլսուզ-
մաղըզը , ճնլար ճնու այընսա
պուլսուրլար : Ակյաղընը եսլէն 25
օլմագսան՝ վէ պաղղընը սու-
սուղուդսան սագընսըը . սէն
խսէ՝ Ձարէ հօգ , խայըր , չիւն
քի հապարը սեվմիշիմ , վէ ճ-
լարըն արսրճնա հիսէճէյիմ
տէյին :

Խըսսըղ ԹուԹսուրսուղունսա 26
ուԹանսըզը հիսիլ՝ Իսրայէլ հվի
տախի հէրիք քէնանլէրի՛ վա-
տիշհաչըը՝ սէվլէրլէրի՝ հէրհք
քեսհինէյրի վէ փէյղամպէրլէ-
րի հօյլէ ուԹանաճաղ ուզը , ճ- 27
լընը քի աղնճա՝ Սէն պապամ
սըն , վէ Թուչա՝ պէնի սէն տօղուր-

առն ոեւրլէր · զնրա պանա ան-
ԻԻԼ եւուշ ելլա արգա ոեծնաեր-
ոիլէր · առմա պէլաւրը վադ-
Թելնաա՝ Գաւգ , վէ պիզի գուր-
28 Թար ոէյհՀէքլէր : Լպին քէն-
ոինէ եավուրլրն աւլսհլարրն
հա՞նի , ոեհնին պէլան վագԹելն-
տա՝ ոենի գուրԹարա պիլիրլէր
խե՝ գադրնելար · զնրա աւլսհ-
լարրն՝ Հէհրլէրինհն սայրսրնա
29 կէօրե ոիր՝ եա՞ Ցուգա : Պէնիմ
լէ նի՞չհն նիզա՝ եաէրսինիզ :
սիզ Հեվհինիզ պանա ա՛սը օչ
30 տուհնուզ՝ ոէյօր Րապպ : Օչուլ-
լարրնզզ նաֆիլէյհ ոէյտիւմ,
Թէրպիյհ գապուլ էԹՄեհլէր :
գըլըՀՀրնզզ խարապ էահհի ար-
լան կիպի փէյղամպէրլէրինիզի
էէսի :
31 Եա՛ պուս տէվը : փէյհէրի՝
Րապպրն ոէօղհնհնէ պագըն . պէն
Խարայէլէ չէ՞օչ մը խոիմ, եօխսա
գարանլը՞գ տէյօրը մը խոիմ .
պէնիմ գավմըմ նէ՞ իչհն՝ Ւրհն-
տի պաշրմըզդա կէզէրիզ . արԹըգ
32 ատնա կէչմէյիզ ոէրլէր : Ծ·ըզ
պէզէյինի՝ կէչին զնյնէԹինի
ունուտա՞ւր մի . գավմըմ խոչ
պէնի հնսատսրզ կիւնլէր ոե-
33 նուԹուռ : Ա՞ուհատպէԹ արա-
մագ իչհն՝ եօրսունու նի՞չհն էյի
կէօռԹէրլրնին . օնուն իչհն
սէն՝ եօրսրրնը եարամազ գարը-
34 լարա տախի էօյրէԹուն : Չէմ
սէնին էԹէկլէրինուհ սուչսուզ
Ջիուգարա ձանլարրնն գանը
պուրսունուռ . օ՛նու կիզ·նէհ
արայարագ պուրմատմ՝ իլլա
հէվի պուս չէյէրին իւզէրինուհ
35 պաւսուս : Սէն խոչ՝ Սուչսուզ
օչուզուռմ իչհն զազատը պէն-
տէն էլսէԹ ոէօնէձէկը ոիր ոէր-
սին . իչԹէ պէն ոէնին իլէ պէն
կիւնահ իչէՄեհիմ ոէոխլին ի-
36 չհն՝ տա՛կա սիւրէձէկսիմ : Նի՞-
չհն եօրսունու ոէյիչԹիրՄէք ի-
չհն՝ պուս գաւար կիզէրսին .
ոէն՝ Ասուրաան ուԹանատրղղն
կէկի Սրսըրաան տախի ուԹա-
նաձադըն : Սէն պուրաան 37
տախի՝ էլլէրին պաշրն իւզէրինուհ
օլարագ չըգաձադըն . զնրա
Րապպ ոէնին ի՛Թիմահլարրնը
րէտո էյչէսի , վէ ծնլարտան
խայր կէօրՄէչին :

ՊԱՂ Գ

Էէրլէր քի՝ պիր քիմսէ գա- 1
րըսրնը պօշար խոչ , վէ ծնտան
կիւչ ի զայրի գօճայա վարըր ի-
ոէ , օ՝ պիր տահա օչ գարըյա
ոէնդէ՞ր մի , օչ տէյօր Հէր
վէճՀ իչէ մէրտարլըմմա՞զդը .
լաքին ոէն՝ չօգ աշըգտար իչէ զն-
նա էԹոհն խոչ ոէ , էհինէ պա- 2
նա ոէօն՝ ոէյօր Րապպ : Պէօզ
լէրինն պայրըլարա գալարը , վէ
պագ՝ նէ՞րէոէ ֆահիչէլէք էԹ-
Մեհնն . ոէն ծնլար իչհն՝ չէօչ-
ոէ Ա՛բահի կիպի եօչտար իւզէ-
րինուհ օԹուրտուն , վէ զնոաչա-
րըն իչէ Հէմ եարամազ լըզըն իչէ
էէրի մուրտարլատրն : Խմոի 3
եաղմուրլար մէն՝ օլուռտուռ , վէ
ատն պէՀար եաղմուրուռ օլմատը .
վէ աշնըն՝ ֆահիչէ գարըն՛ըզ-
կիպի օլտուռ . ուԹանմայը Թէրը
էԹոհնն : Շ·իմոէն ատնկրա պա- 4
նա չաղը՛րմայոճադրսրն քի՝
Եա՛ Պապամ կէնձկիյիմին ատօ-
Թուռ ոէն ոնն . Խպէոէն քնն 5
ԹուռԹա՛ր մի , տայիմա սագը՛ր
մը . իչԹէ պէօյէ ոէօյէոէնն , վէ
գաոիր օլտուռոն գատար եա-
րամազդգ իչէոհնն :
Վէ Ցովնա վատիչահնն 6
կիւնէէրինուհ Րապպ պատա ոէ-
տի քի՝ Ա՛ոը Խարայէլնն իչէոտի-
չհնն կէօրսո՞ն միւ . օ՛ հէր
էւուձէ տաղրն իւզէրինէ վէ հէր
էէչիլ աղաճրն ա՛Թընա կիԹոհ ,
վէ օրատա զնոա էյէոհ : Վէ 7
պուն՝ արրն Ջիւմէհնհնի իչէոհնք-

տէն ասնկրա տէտիմ քի՝ պանա տէն, ամմա տէօնմէտի. վէ
ծնուն խայըն գըզ գարընտաշը
8 Յուդա պոհա կէօրալա։ Վէ
կէօրալամ քի՝ ա՛սը Իսրայէլ
զինա էհմալի սէզէպահէն ծնու
պօշլըգ Թալաֆնամէսինի վեր-
ամիմ խա տէ, ևինէ ծնուն խա-
յըն գըզ գարընտաշը Յուդա
գօրգմաքը. իլա կիտի՝ օ տա-
9 խն զինա հյլէտի։ Խմի վագի՝
օշուս քի զինաղընըն հասէպի
իլէ էէրի մուրտաղլաղը. չիւն
քի Թաշ իլէ վէ աղաճ իլէ զինա
10 էյլէտի։ Վէ պունուն ձիւմլէսի
իլէ տախի՝ ծնուն խայըն գըզ
գարընտաշը Յուդա պիւթիւն
հիւրէքտէն պանա տէօնմէտի,
իլա եալանտան փէօփէ՝ տէյօր
Բապպ։
11 Վէ Բապպ պանա տէտի քի՝
Ան՛ը Իսրայէլ քէնտինի խայըն
Յուդաղան զիյատէ սաղըգ ը-
12 գարաը։ Կիթ պու սէօզլէրի
փօրեղաղա տօղրու նիհաս էտիպ
տէ քի՝ Տէօն սէն՝ եա՛ ա՛սը Իս-
րայէլ տէյօր Բապպ. ղաղապը-
մը իւզէրինիզէ տիւշիւրմէմ. զի-
բա սէն ինայէթլիս իմ տէյօր
Բապպ, հպէտէն քին Թուռ-
13 մամ։ Անձագ եարամազլըղընը
պիլ քի Ալահըն Բապպա ա՛ը
օշառան, վէ էօլալըղընը՝ հէր էէ-
շիլ ալաճըն ալըճնա եաուէրէ
ատաղըթաըն, վէ սէօզիւմէ ինթա-
ա՛թ էթմէքտինիղ՝ տէյօր Բապպ։
14 Տէօնիւն՝ էյ ա՛սը էվատ ըղը տէ-
յօր Բապպ. զիբա պէն սիզի
ըհտատ էթմիմ խա տէ, սիզի
շէհրաէն պիրէր վէ գասաբէհէն
նըթխըը ալըպ՝ Սիոնա կէթիրէճէ-
15 յիմ։ Վէ սիզէ՝ էհուրէյիմճէ
չօպանլար վէրէճէյիմ, վէ սիզի
ի՛լմ ու փհմիյէ կիւտէճէքլէր։
16 Վէ վագի՝ օլա քի՝ սիզ օշ
կիւնլէրտէ տէյարատա չօղալըպ
մէլվէտար օլունճա տէյօր Բապ-
արթըգ՝ Բապպըն ա՛հտանտու-
ղու տէմէյէճէքլէր, վէ օ՝ ա՛գլա
կէլմէյէճէք, վէ ծնու խաթ-
րա կէթիրմէյէճէքլէր, վէ զի-
յարէթ էթմէյէճէքլէր, վէ պու
արթըգ օշմայաճագ։ Օշ զաման 17
տէ Երուսաղէմ՝ Բապպըն Թախ-
թը չաղըրաճագլար, վէ ձիւմլէ
Թաղիֆէլէր օնա՝ Բապպըն խամի
իչինն Երուսաղէմ ձէմ՝ օշա-
ճագլար. վէ արթըգ հաբատաշ
էհուրէքլէրինին վէքիլի արապըն-
ճա էհուրիսմէյէճէքլէր։ Օշ 18
կիւնլէրտէ՝ Յուդա էվի Իսրայէլ
էվի իլէ կիտէճէք, վէ էյիւխ պէ-
բապեր փօրեաս ախյարընտան՝
պապալարընա միւշէք վէրուճիյմ
ակյարա վարաճագլար։ Ամմա 19
պէն տէտիմ քի՝ Սէնի նի՛ճէ օ-
ղուղլար արասընա գէյտուպ սանա
օշ արշուտու ակյարը Թաղիֆէ-
լէր ա՛սքէրլէրինին կիւզէշ միւշ-
քիւնիւ վէրէյիմ. վէ տէտիմ
քի՝ Պանա Պապամ չաղըրաասըն,
վէ արատընմաղ տէօնմէյէճէքսին։
Թահգիգաթ՝ էյ Իսրայէլ էվի՝ 20
գարը գօճաասընա խայընըզդ էթ-
միյի կիւպի՝ պանա խայընըզդ
էթմէյինիզ տէյօր Բապպ։
Պայըրըլարտա տէս՝ Իսրայէլ օ- 21
ղուլսրընըն հաւվարըշսրընըն
աղըյըշը իշտիկլատի. զիբա օնլար
էօլսրընը պօզտուլար, քէնտի-
լէրինն Ալահը Բապպը ունուտ-
տուլար։
Էյ ա՛սը օյսուլար՝ տէօնիւն, 22
պէն սիզին էսէանլէրինիզի օն-
կուլտայըմ.
Իչմէք պիզ սանա կէլճիզ,
զիբա սէն՝ Բապպ Ալահըմըզ
սըն։ Թահգիգաթ Թէփէլէրտէն՝ 23
տաղլար չօղալտուղունան խոփ
նահիլէ տիր. հագգան Իսրայէ-
լին խէլասը՝ Ալահըմըզ Բապպ-
տան արը։ Ձինն քի կէնճլիկ 24
մըղէն պէրու պապալարըմըզդէն
էմէյինի՝ օնլարըն գօյունլարընը

վէ սըղըլարընը՝ օղուլլարընը վէ
25 դըզլարընը այըպ եթէ։ Ա՛յը-
պըմընդա խաթարըղ, վէ պիղն
րեզալէթիմիզ հօրթեր. զիրա
կէնճլիսիմիզին Թա ասը կիւ-
նեէք հէմ պիզ հէմ պապա-
լարըմըզ Ալլահըմըզ Բապըա
կիւնահ իշլէտիք, վէ Ալլահը-
մըզ Բապըն ահօղլունէ էթաճ
էթմէտիք։

ՊԱՊ Դ

1 Ի՛րէք տէօնէր խան՝ խա-
րայէլ՝ տէյօր Բապա՝ պանա
տէմ. վէ էյէր մէքրուհաճընը
հուզուրուսմանա կիտէրիր խան,
2 օլատմ տիւրիւմէյէճէքսին։ Վէ
կերչէքլիք իւզրէ վէ հադգ իւզրէ
վէ սաատագաճ իւզրէ՝ Բապա
սաղ տըր տէյիւ էէմին էտէ-
ճէքսին. վէ Թայինֆէլէր ծուռն
իւլէ միւսարէքլէննէճէքլէր, վէ
ծռուն իւլէ ինֆինիթար էտէճէք-
3 լեր։ Զիրա Բապա՝ Յուդա վէ
Երուսաղէմ սաէմլէրինէ պէյ-
լէ տեր. Բէնսիլէրինիզէ՝ չինֆի
սիւրիւմմիշ էէրի Թիմսալ է-
սին, վէ սիքէնլէր արասընտա
4 էքմէն։ Եա՛ Յուդա սաէմլէրի
վէ Երուսաղէմ սաքինլէրի՝ Բապ-
պա սիննէթ օլսըն, վէ ևիւ-
րէյինիզին սիւննէթսիզլիյինիզ
կիտէրին. օլմայա քի սիզին ևա-
րատաղ ա՛մէլլէրինիզդէն էօֆիւ-
րիւ զաղապըմ աֆէձ կիսի ջը-
դրըպ եագա, վէ սէօնսիւրէն
օլմայա։
5 Յուդատա խապէր էտին, վէ
Երուսաղէմտէ նիտա էչլէյիպ
սէյին քի՝ Տէյատա պօրու չա-
լըն. վէք չաղըրըպ սէյին քի՝
Ճէմ՝ օլուն, վէ հիսարլը չէնը-
6 լերէ կիրէլիմ։ Ալիճա տօղուռ
պայրադ գաչըրըրըն, գաչն,
տուրսան. զիրա պէն փօրէտա-
տան պէրա՝ վէ պէօյիւք դըրըլըն
կէթիրէճէկիմ։ Ապալան լինին- 7
սէն չղըդը, վէ Թայինֆէլէրի
գաթը էտէն՝ մահալլնատն կէօչ-
սիւ, չղըդը քի՝ սէնսին ավյա-
րընը վէրան գոյա, չէնրլերին՝
սաքինի եօգ խարատատա պղըրա-
ղըլա։ Պունտէն ինէն չղըլար 8
գուչանըն, էաս չէքիալ փիղան
էտին. զիրա Բապըն խըշմ ու
զաղապը պիզէն տէօնմիշտի։
Վէ վագի՝ օլա քի օր կիտնաէ՝ 9
տէյօր Բապա՝ փատիշահըն ևիւ-
րէյի վէ սէրվէրլէրին ևիւրէյի
տիւքէնէճէք, վէ քեահինլէր
չաշաճագ, վէ փէյղամպէրլէր
հէյրան օլաճաղլար։
Օլատմ տէտիմ քի՝ Էյվահ 10
էա՛ Էֆէնտիմ Բապա, Թահ-
դիդան սէն պուս գավմը վէ Երու-
սաղէմի՝ Սիղի տէյլամէթ օլաճագ
տէյէրէք պիւքիւլիյէ ալտաթ-
մըն, վէ դըլըճ ճանատէք տէյ-
տի։
Օր զիմանտէ պու գավմա վէ 11
Երուսաղէմ տէննէճէք քի՝ գավ-
մըմ դըզլընըն ևօլընա չէօլտէ
պայըրլարըն գուրու բիւզլէաբը
օլաճագ, պու՝ պավուրմագ իւ-
չիւն տէյիլ. վէ այըդլամագ իւ-
չիւն տէյիլ տիր. Պանա՝ պուն- 12
տան ոտղըն բիւզլէաբ կէլէ-
ճէք. չիմտի պէն տահի ծնըրա
դիւքմէը Թագրիր էտէճէյիմ։
Իչէթ պուլութլար կիպի չը- 13
գաճագ, վէ ծռուն արասալարը
գասըրդա կիպի՝ աֆլարը գար-
Թալտան եէյնի օլաճագ. վայ
պիզէ, զիրա խարատ օլտուգ։
Էյ Երուսաղէմ՝ եիւրէյինի էա- 14
րատազդատան ևայդա, Թաքի
իչէրա պուզլուսըն. ունէն էա-
րատաղ նիյէԹլէրին՝ նիչէյէտէք
սէնին տէրուն ինտէ գալըրսըր։
Զիրա Դանտան սէսը տէս խա- 15
պէր վէրիյա՝ Եֆրեմ տաղլնատն
տէրա նիտա էտէր։ Թայինֆէ- 16
լէրէ ատկուրսըն, իչէթ Երու-

աղջկին ա՛լէյհինէ նէտա էմին
քի՛ ա՛զագ էէրաէն մա՛ճասաբէ
էաէնդէր կէլիյօր, վէ Յուդա
չէհրէլէրինին իւզէրինէ ակսէրիս-
17 նի սալը վէրիրլէր։ Օնուն իւզէ-
րինէ՛ չէփ չէվիէ Թաբըլ պէկըլե-
յինլէր կիպի օլաճագլար. զի-
րա պանա ա՛սը օլաու՝ տէյօր
18 Բապպ։ Պու չէյիլերի սանա՝ հօլ-
լարըն վէ ա՛մէլլէրին կէթիրաի.
սյու հաթամադլըզըն սըզ.
զիրա
ամ՛ը տըզ, չիւն քի հիւթիյինդ-
աէք տէյաի։
19 Պ՛աղըմ՛՝ պ՛աղըմ՛, հէյբէ-
յիմին վէրաթէլէրինէաէք խաս-
Թա իմ. հէյբէյիմ պէնի իւմի-
ըսապէ գօր, սիգքիւմ էաէմէմ.
չիւն քի սէն՝ եա՛ ճանըմ, պօ-
րաճանդ պէսինի՝ ճէնկին կիւչ-
20 պէանքինի իւմիճանի։ Դըրպըն
դըրպըն իւզէրինէ նէտա օլըճ-
նուր, զիրա ճիւմլէ էէր խարապ
օլսյօր. չաարըլարըմ ապան-
սըզ՝ փէրաէէրիմ պիր անոէ
21 խարապ օլաուլար։ Վէյէխոաէք
պայրաղը կէօրիաա՝ պօղու սէսի
նի իշնաէճէյիմ։
22 Չիրա գաւմըմ տէլի սիր,
պէնի պիլմէաիլէր. ընչաը տիմա-
նէ օղուլլար սըզ, վէ ընչարտա
Փէհմ էօգ տուր. օնլար քէօ-
Թիւլուք էԹմէքտէ ա՛լիմճէր սիր,
ամմա էյիլք էԹմէք պիլմէզլէր։
23 Վ՛էրէ պագտըմ, վէ իշԹէ Թէ-
հի վէ հալի իտի. կէօքլէրի տա-
խի պագըմ, վէ ըշըգլարը էօղ ի-
տի։ Տաղլարա պագտըմ, վէ իշ-
24 Թէ տիԹրէրլէր իտի, վէ ճիւմլէ
Թէփիէլէր տալանըզտար իտի։
25 Պագտըմ վէ իշԹէ տաէմ էօղ
իտի, վէ կէօյիւն հէվա դուշտարը
26 գաչմըշտար իտի։ Պագտըմ վէ
իշԹէ մէվճուտար էէր չէօղ օլ-
մուշ իտի, վէ հէվա չէհրէլէրի
Բապպըն հուզուրունտան՝ օնուն
խըշմ ու զաղապը եիւղիւնտան
էզգըմըշտար իտի։

Չիրա Բապպ պէօյլէ տէր։ 27
Պիւթիւն տիյար վիրան օլաճագ.
ամմա Թէքմիլ տիպքէԹմէճէ-
յիմ։ Պունտան իւզէրինէ էէր 28
եաս չէքէճէք, վէ հօգարտան
կէօքլէր գարարաճագ արը. չիւն
քի սէօյլէտիմ, նիյէթ էԹտիմ,
վէ փիշման օլմայաճագտըմ, հէմ օն-
տան կէրի տէօնմէյէճէյիմ։ Ամ 29
լոլարըն վէ Թիրէնտազլարըն սէ-
սիտէն պիւԹիւն չէհր գաչա-
ճագ, օնլար սըզ չալըըարա կի-
րէճէքլէր, վէ գայալարա չըգա-
ճագլար. հէր չէհր Թէզիք օլը-
նուպ՝ ընչարտա չիմսէ ա՛քիլն
օլմայաճագ։ Վէ սէն եա՛ վի- 30
րան օլմուշ՝ նէ իշլէյէճէքսին.
սէն ալտըր կէյինօէն, քէնտինի
ալԹըն զիյնէԹլէր իլէ պէզէ-
սէն, կէօզլէրինի սիւրմէքլէ պէօ-
յիւԹօէն պիրէ՝ նա՛փիլէ տօնա-
նըրսըն. ա՛չգլարըն սէնի ըէտտ
էաէրլէր, ճիլար սէնին ճանընը 31
արարլար։ Չիրա տաղը չէքէն
գարընըն կիպի՝ իչլէրինի տօղու-
բանըն կիպի պիր սէս իշնԹիտիմ,
Սիյոն գըզընըն սէսինի՝ քի՛ ահ
չէքիտ էլլէրինի աչարագ պէր քի՛
Հալա վա՛յ պա՛տա, զիրա գա-
Թիլլէր սէպէպլինաէն ճանըմ
պայրլտըր։

ՊԱՊ Ե

Վ՛րուսաղէմին տօղագլարըն 1
տա տօլաչընէն, վէ հալա պուգրն,
վէ պիլնն, վէ ընտն մէյտանլա-
րընտա արայըն, էյէր տաէմպո-
լա պիլիր խէնիդ, էյէր չէրի-
ա՛Թ կէօրէն՝ հնդգը արայան վար
խէ, պէն օլ չէհրէ ա՛ֆիվ էաէ-
յիմ։ Վէ էյէրէյի՝ Բապպ սաղ 2
ադը տէրլէր իտի տէ, եաշան
եէմին էաէրլէր։
Եա՛ Բապպ՝ սէնին կէօզլէրին 3
կէրչէքլիյէ տէյիլ մի. ընչարը
տէօյաիւն, սամմա ա՛ճըմտարլար.

ընդարը սիրքհեթան, ամմա թե-
ամպ գասպոր հեմէքեան իպա
հեթանիրը · հիւղիերինի գայասան
գաթը հեթանիրը, տէօնմէքեան
4 իպա հեթանիրը : Վէ պէն տե-
ամիմ քի՝ Հագգան պուննար
Ֆուգարա տըր, տինանէ օղուս-
լար · զիրա Բապպէն հօղունու՝
քէնանիէրին Ալլահընըն չէրիա՝
5 Թընը պիրհէզիր : Պէն պէօյլեք
քիմսէյիրէ կիտիպ՝ ընդար իչէ
սէօյլէհէմիյիմ, վիրա ընդար
Բապպէն հօղունու՝ քէնանիէրին
Ալլահընըն չէրիա՝Թընը պիրտի-
ղէր · ամմա ընդար պիրզիքատ պօ-
յունատուդուղու գըրտըլար, պաղ
լարը գօփարտըլար :
6 Օնուն իչէն ընդարը օրման-
տան արսլան վուրաձագ, ընդա-
րը չէօղէրին գուրտուս հէլպը կ-
տէհէր, ընդարըն չէհդիէրի ի-
ղէրինտէ գափլան պէքզիյէհէր,
ընդարտան հէր տիշարը չըգան
հըրթըլաձագ մը · զիրա գա
պահաթլարը չօղալտը, ի՛սհա՛-
լէրի արթտը :
7 Սանա պուննուն իչէն նի՛հէ
ա՛փվ հտէյիմ, օղուլտարըն պէ-
նի Թէհրը հեթանիրը, վէ Ալլահ
օղնայանլար իլէ եհմին հեթանիրը ·
վէ պէն ընդարը տօյուդուդումտա,
ընդար զինա հեթանիրը, վէ
պիրիւղէրհէ Ֆահիչէ եվինէ վար-
8 տըլար : Սաղահտան պէսլէն
միշ աթլար կիւէ օլտուլար, հէր
քէս գօնդուտունուն դարըտընա
9 քինէր : Պու չէյլէր հագգընա
հօգլա՛մայաձագ մի իմ տէյտը
Բապպ, վէ պուննուն կիպի օղան
Թայիֆէտէն ձանըմ ինհիգամ
ա՛ղմայաձագ մը :
10 Հիսաբլարը իւսթիւնէ չըգըպ
հըգըն, ամմա պիւքհեթմէն · օ-
նուն պէտէնէրինի կիտէրին,
զիրա ընդար Բապպէն տէյիը
11 տիր : Զիրա Իսրայէլ եվի վէ
Յուդա եվի՝ պանա հէր վէձհ
նէչ խիյանհեթինը հեթիրէր տե-
յօղ Բապպ : Բապպը ինքնար 12
հտիպ՝ Օ տէյիը տիր, վէ իւզէ-
րիմիզէ պէլա կէլմէդ, հէմ գը-
ըձ վէ գրհէրդ կհօրմէյհէձհիզ
տէտիրէր · Վէ վէյղուտպէրըհը 13
հէչ կիպի օղուդուրը, վէ քէ-
ղամ ընդարտա հօգտուր · ընդա-
րա հայէ օղուր :
Օնուն իչէն ա՛սքէրէրին Ալ 14
լահը Բապպ պէօյէ տէր · Պու
սէօղու սէօյէհիյինիզ իչէն,
ինհէ պէն՝ սէօղէրիմի սէնին
աղըձնատա աթէչէ վէ պու գավմը
օտունա տէծնտէրհէձհիյիմ, վէ
ընդարը ԹէչէՃի հտէձհէ տիր :
Իղհէ պէն ալըձըն իւզէրինհէ ու- 15
զագտան պիր Թայիֆէ կհեթի-
րիրիմ՝ եա՛ իսրայէլ եվի՝ տէ-
յօղ Բապպ, ղորղու Թայիֆէ
տիր, գատիմ Թայիֆէ տիր,
ընդարն սիվինի պիլտիգիյին՝ վէ
սէօյէհտիյինի անկհլամաղընըն
Թայիֆէ տիր : Օնդարըն Թիր 16
քէչի՝ ասդէ մէղար կիպի տիր ·
Ձիւմէհի գահրիմանդար տըր :
Վէ տէնին պիչինինի հէմ հքմէ- 17
յինի, օղուդուրընըն վէ գըղա-
րընըն եհյէձհէյինի եհյէձհէք,
գօյունդարընը վէ սըղըրտարընը
հէյէձհէք, պաղտարընը վէ ին-
ձիրէրինի եհյէձհէք տիր · տէ-
նին կիւվենտիյին հիսարը չէ-
հրէրինի գըղըձ իլէ խարապ հ-
տէձհէք տիր : Ամմա օվ կիւնդէր 18
տէ տախի՝ տէյօղ Բապպ՝ տիղի
տիւքհեթմէյհէձհիյիմ : Վէ վագի՝ 19
օվա քի՝ Պուննուն ձիւմէհինի Ալ
լահընդրը Բապպ պիղէ նէ՞ տէ-
պէպտէն էյէտի տէր իսհինիղ,
ընդարա տէյհտի քի՝ Սիղ նի՛հէ
պէնի Թէրը հտիպ քհենտի տէյտ-
րընըղտա հատտ ալլահդարա ի՛պա-
տէթ հեթինիղ իսկ, հէյէձհէ
սիղնի օղմայան տէյտրտա հա-
պանձրդարա գուրդուգ հտէձհէք-
տինիղ :

20 Պատմեցէ՛ք Յակոբ տանն ձեր եւ լսել տուէ՛ք Յուդայի մէջ եւ ըսէ՛ք՝
21 լսեցէ՛ք այս, ո՛վ յիմար եւ անխելք ժողովուրդ, որ ունիք աչքեր եւ չէք տեսներ, ականջներ ունիք եւ չէք լսեր։
22 Ես Տէրս ըսի՝ ինծի՞ պիտի չերկնչիք, կամ իմ առջեւս պիտի չդողա՞ք, որ ես աւազը ծովուն սահման դրի յաւիտենական կանոնով, որ չանցնի զայն։ Եւ թէպէտ ալիքները զարհուրելի ըլլան, բայց չեն յաղթեր, թէպէտ եւ մռնչեն, բայց չեն անցնիր զայն։
23 Բայց այս ժողովուրդը սիրտ մը եւ ապստամբ սիրտ ունի, ապստամբեցան եւ գացին։
24 Ու իրենց սրտին մէջ չեն ըսեր՝ եկէ՛ք վախնանք մեր Տէր Աստուծմէն, որ անձրեւ կու տայ իր ժամանակին, կանուխ անձրեւ եւ ետին անձրեւ, որ մեզի համար կը պահէ հունձքին կարգադրած շաբաթները։
25 Ձեր անօրէնութիւնները այս բաները ետ դարձուցին, ու ձեր մեղքերը զձեզ զրկեցին բարիքէ։
26 Վասն զի ամբարիշտներ գտնուեցան իմ ժողովուրդիս մէջ, կը դիտեն ինչպէս որսորդներ կը դիտեն, կը դնեն որոգայթ, մարդ կը բռնեն։
27 Ինչպէս որ թռչուններով լեցուն է վանդակը, այնպէս ալ անոնց տուները նենգութեամբ լեցուն են, ասոր համար մեծցան ու հարստացան։
28 Ճարպեցան ու փայլեցան, ու անցան չարին սահմանները, դատաստան չեն տեսներ, որբին դատաստանը չեն տեսներ, որ յաջողի, ու արդարութիւն չեն տար աղքատներուն։
29 Ասոնց համար ես չպատժե՞մ, կ՚ըսէ Տէրը, կամ իմ հոգիս ասանկ ազգէ մը չվրէժխնդրէ՞։
30 Սարսափելի ու զզուելի բան եղաւ երկրին մէջ։
31 Մարգարէները սուտ կը մարգարէանան, ու քահանաները իրենց ձեռքերով կը տիրապետեն, ու իմ ժողովուրդս ալ ասանկ բաներ կը սիրէ։ Բայց ձեր վախճանին ի՞նչ պիտի ընէք։

ԳԼՈՒԽ Ջ.

1 Ո՛վ Բենիամինի որդիներ, ձեր ապրուստը հաւաքեցէ՛ք Երուսաղէմի միջէն փախչելու համար, ու Թեկուայի մէջ փող հնչեցուցէ՛ք, ու Բեթհաքարեմի վրայ նշան բարձրացուցէ՛ք, վասն զի չարիք մը կը նայի հիւսիսէն, ու մեծ կոտորած մը։
2 Գեղեցիկ ու նազելի աղջիկ Սիոնը կորսնցուցի։
3 Անոր վրայ հովիւներ իրենց հօտերուն հետ պիտի գան, վրանները պիտի խրեն անոր շուրջը, ամէն մէկը իր տեղէն պիտի արածեցնէ։
4 Պատերազմ պատրաստեցէ՛ք անոր դէմ, ելէ՛ք ու կէսօրին վրայ հասնինք։ Վա՜յ մեզի, որ օրը կ՚երթայ, վասն զի երեկոյեան ստուերները երկարեցան։
5 Ելէ՛ք ու գիշերը վրայ հասնինք, ու Երուսաղէմի պալատները կործանենք։
6 Վասն զի այսպէս ըսաւ զօրքերուն Տէրը, կտրեցէ՛ք անոր ծառերը, ու Երուսաղէմի դէմ պատնէշ շինեցէ՛ք։ Այս է այն քաղաքը, որ պիտի հատուցանէ, որովհետեւ անոր մէջ ամէն տեսակ ճնշում կայ։
7 Ինչպէս ջուր կը բղխեցնէ իր ջուրերը, այնպէս ալ անիկա իր չարութիւնը կը բղխեցնէ։ Անոր մէջ կը լսուի բռնութիւն ու աւերածութիւն, միշտ իմ առջեւս հիւանդութիւն ու վէրքեր կան։
8 Ո՛վ Երուսաղէմ, նախատինքի պատճառ եղիր, որպէս զի իմ հոգիս քեզմէ չհեռանայ, որպէս զի քեզ անապատ եւ անբնակելի երկիր մը չընեմ։

աչեսաւն այրելա, օլմայա քի սե-
նի վիրանա՝ սաքին օլմազ եկրե
տեհնաեկրեյիմ։
9 Անքերկրելին Բապը պեօյլե
տեր. Իսրայելին պագիյեսինի
պաղ կիպի պիլքիւլկե պա-
շագլայաճագլար. էլինի՝ պաղ
պօղուճու կիպի ակվեթլերե
տեհնտեր։
10 Քիմե՝ սեօյլեյիպ չեհատեթ
էտեյիմ քի՝ տինկլեյենլեր, իշ
թե գուշագլորը սիւննեթսիզ օ-
լուսա՝ իլիթմեյե գաղար տեյիլ
լեր. իշթե Բապպըն սեօզիս ան
լարա հագարեմ տեր, ինսան
11 հաղզ կեմազլեր։ Իմոն Բապ-
պըն խոշլը իլե տօղու իմ, քեն
սիմի զապթ կեմազեսեն օնսն-
տըմ, ծոռ՝ սիշարըտա կելսուս
լարըն իւզերինե հեմ պիրլիքտե
իյիթլեշլերին ձիմի՝ կեթի իւզերինե
տեօքեհեթյիմ, զնրա կրբեք գա-
րը իլե՝ իյիթլյաս տօղուշն հաշը
12 իլե Թուեթուսաճագ։ Վե ծնլա-
րըն եվլերի՝ Թարլալարը վե գա-
րըլարը պիրլիքտե զպրիլերե ին
Թիգսել օլաճագ. զնրա եերին
սաքինլերի իւզերինե հելմի ու-
զատտաճազըմ տեյօր Բապպ։
13 Ջիրա ծնլարըն քիւչնյիւնե
տեն Թա պեօյնյինե վարընճա՝
ձիւմլեսի զայեթ Թամամ քեար օլ
տուլար. վե վեկյամաթրատն
Թա քեսհինե վարընճա՝ հեփի-
14 սի եալանճընըզ իշլերիդ. վե
գավմըմդըզընե հարաքընը եիւզ
տեն սաղալտըպ սելամեթ եօղ
իքեն՝ Սելամեթ սելամեթ տեր-
15 լեր։ Մեքրուհյուզ իշլեմիյելե-
բինտե ուԹամտըզսը մը. հեմ
տալա ուԹամտազլար, հեմ պե
հիճտալը պիրլեշլեր. օնսն ի-
չինե տիւչենլեր սրտալընտա տիւ
շեճեքլեր, օնլարը կօղլտալըզմ
զեմանտա՝ կըզգընճագլար տե-
յր Բապպ։
16 Բապպ պեօյլե տեր. Նօլսա-
րըն իւզերինտե տուրսուն, վե պա-
գըն, վե գաստիմ Թարիգլերը հաց-
գընա՝ շու էյի եօլ հանկըսը օլ
տուղուճունդ սիւռլ էտիլվե օնտա
եեւբեյիսին, վե Հան լարընըզդա
բտհաեթ պուլտաթընըզդ. ամմա օն-
լար՝ Օնդա եեւբեյիմեզլիզ տետիլեր։
17 Վե իշլերինիզե պեքցլերը տիք-
սիմ, պօղուճունն սեսինի տինկ-
լեյին փեխֆ՝ ամմա՝ Տինկլեմե-
զլիզ տետիլեր։ Օնսն իչնե իշլե-
18 տեյիթլերը, վեհամ հիւք՝ օնլարսա նե օլտուղունդու
պիլ։ Իշլեմ եյի եեր, իշլեթ պեն
19 պու գավմըն իւզերինե պեշ՝ օն-
լարըն էիթեարլարընըն մեյվեսի-
նի կեմեքտեյիմ. զնրա սեօզ-
լերիմի տինկլեմեյիլեր, վե Թեվ-
բահըմը տա բեատ կեմտիլեր։
20 Տե՛ հեսն պանա պեօյլե՝ Սաքա-
տան քեռնլինք վե ուղաք տեյար-
տան խոշ գօղուլօս գամըշ կելնը-
տինդեն պիրեթեն հանմասլարընըզ
մագպուլ տեյիլ, վե գուբպան-
լարընըզ պանա խոշ տեյիլ տիր։
21 Օնսն իչնեն Բապպ պեօյլե տեր.
Իշլեթ պեն պու գավմըն էմնիտնե
Թեօքեհզլեր գօրսմ, վե պապա-
լար օղուլլար իլե պիրլիքտե օն-
լարա իլճեհեքլեր. գօնշու իլե
տօսհեռս հեշեք օլաճագլար։
22 Բապպ պեօյլե տեր. Իշլեթ
վօղեսա պիյարընտան գավմ կե-
լճեք, վե եերին ուճաղարընտան
պեօյնեք Թայիֆե գաղգաճագ։
23 Օնլար եայ վե մըղրագ Թուեթա-
ճագլար. օնլար զալիմ օլուպ
մերհամեթե էմմեյեճեքլեր, օն-
լարըն սեսի տինդիզ կիպի շամա-
Թա հաէճեք. վե աԹլար իւզե-
րինե պինդեճեքլեր. սենին իւզե-
րինե՝ ձհնք սաճմըշերի կիպի սի-
զնլեճեքլեր՝ եա՛ Սիօն գըզը։
24 Օնսն խապերինի իշլեմեք,
եշեբիմիզ կեվշեսի. պիզի սըգ-
լեթ՝ տօղուբան գարընըն կիպի
տզրը Թուեթտուս։ Թարլայա չըգ-
25

ման, վէ եօլա կիթմէն. զերա
ամէնին գըլըձը՝ էթրաֆընա
գօրգոռ վար։
26 Ւ՛յ գավմըմըն գըլը՝ չուլ
գուշան, վէ քիւլէ պիւրիւն,
փէք աձը ֆիղան իւլէ պիրիձիք
օղուլ եասը չէք. զերա խարապ
էտիձի իւզէրիմիզէ ափանըզըն
կէլէձէք։
27 Այնի գավմըմա սընայըձը վէ
գա՛լէ գօտուր, քի օնլարըն եօ-
լունուռ պիլէնին, վէ սընայսընն։
28 Ձիւմլէսի պիլքիւլլույէ ա՛սը
պիրլէր, զամմաղըզդատա կէզէրլէր,
պագըր վէ տէմիր պիրլէր, ձիւմ-
լէսի ֆէնատա իչլէյին պիրլէր։
29 Քէօրիւք եանըր, գուրշուն ա-
թէչլին պիւքէնտի. գալձը պօ-
շունա գալլ էտէր, չինն քի
եարատմազլար այրըտ օլմազլար։
30 Օնլարա՝ Ըֆատա օլուննուշ կիւ-
միւշ չաղըրձաղլար. զերա
Բապպ օնլարը ըֆատա էթմիշ սիր։

ՊԱՊ Ի

1 Բապպ Թարաֆընատան Երե-
միայա օլան սէօզ տիւր, քի
2 տէտի. Բապպ էվլինէն գավուռ-
տունուռա տուր, վէ օրատա պուռ
սէօզիւռ չաղըրըպ տէյէսին քի՝
Ւ՛յ Բապպա սէձտէ գըլմազլա
պուռ գավուռլարատան կիրէն ձիւմ-
լէ Յուդալըլար՝ Բապպըն սէօ-
3 զլէռնիռ տինկլէյին։ Իսրայէլին
Անլահը՝ ա՛սքըրլէրին Բապպը
պէյլէ տէր. Եօլսըրընըզը վէ
ա՛մէլէրինիզլի էյի էտին, վէ
սիզի պուռ մահալտէ ասքին էթ-
4 տիրէյիմ։ Պունլար Բապպըն
հէյքէվլի՝ Բապպըն հէյքէվլի՝
Բապպըն հէյքէվլի սիր տէյէրէք
եաշան սէօզլէրէ կիւվէնմէն։
5 Ձիւրա էյէր եօլարընըզը վէ ա-
մէլէրինիզլի հէր վէձհ իւլէ էյի
էտէր էտէյիզ, էյէր պիր տէ-
մին վէ գօնշուտունուն պէ տինտոէ
հատգը հէր վէձհ իւլէ իձլա է-
տէր էտէյիզ, միւսաֆիրէ՝ էօբ- 6
սիւզէ վէ տուլ գարըյա ղուլըմ
էթմէզ էտէյիզ, վէ պուռ մահալ
տէ բուչտուզ գան տէօքմէզ է-
տէնիզ, վէ սիզէ քէօթիւյէ տէ-
պէպ օլան ղայրի ալահլար ար-
տընձա կիւթմէզ էտէյիզ, օլտուր 7
սիզի պուռ մահալտէ՝ պապալարը-
նըզդա վէրտիգիմ տէյարատա էպէտ
իւլ ապատ ասքին էթմիրէձէ-
յիմ։
Իչթէ սիզ՝ ֆայտատէ էթմէյէն 8
եաշան սէօզլէրիմ կիւվէնիրտինիզ։
Սիզ խըրսըզդըզդ տէտիրէք՝ գաթը 9
տէտիրէք վէ զինա տէտիրէք վէ եա-
շան էմմին էտիրէք վէ ֆահզատա
պուռտունուռ եապարատգվէ պիլմէտի-
ղինիզ ղայրի ալահլար արտընձա
կիւտէրէք, կէլիր տէ պուռ իչզէ- 10
րինէ խամիմ չաղըրշան էվտէ էօ-
նիւտունուռ տուրուպ ձիւմլէ պուռ
մէքրուհաթը իչզէմէյէ գուր-
թարտա՞գ մուռ տէրսինիզ։ Սի- 11
զինկէօզլէրինիզտէ՝ պուռ օնուն
իւզէրինէ խամիմ չաղըրշան կվ
խըրսըզդա՞ր մաղարատը մը օչ-
տուռ։ պէն տախի իչթէ կէրտիւմ՝
տէյօր Բապպ։ Ձիւրա հալա 12
Սեզտատա օլան՝ օղ էվվէլտէն խա-
միմի օրատա տասքին էթմիրտիխիմ
մահալտիմ վարըն, վէ գավմըմ
Իսրայէլին եարատմազլըզը տէպէ-
պինտէն՝ օնա էթմէյիմի կէօ-
րիւն։
Վէ ձիմոն հէմի պուռ իչզէրի 13
էտէսինինէզ իչտէն տէյօր Բապպ՝
վէ սիզէ հէր տատաղ սէօյլէտիմ
տէ տինկլէմէտիխինիզ՝ վէ սիզի
չաղըրտարըմ իսկատէ ձէվտալ վէրմէ-
տիյինիզ իչտէն, պէն տախի սի- 14
զին չուռ կիւվէնտիյինիզ՝ խամիմ
օնուն իւզէրինէ չաղըրշան էվտէ վէ
սիզէ հէմ պապալարընըզդա վէր-
տիյիմ մահալէ՝ Սեզտա էթմէ-
յիմ կիպի տէտձէյիմ. վէ սի- 15
զի՝ ձիւմլէ դարընտաշլարընըզդը

եաՆի հետ Եփրեմ զիւրքիյեթենի գովաստուքում կիսել հոգ-
զուբուաման գովաճաղքում:
16 Իմոի սէն պու գամմոան էօ-
թիւրիս ըզՃա էթմէ, վէ ծնա-
րըն հագդընա ֆէրեաս վէ նի-
յաղ էեի գալարըմա, վէ պանա
եալվարմա. ղրա սէնի ամնի-
17 լէմէ: կէօրմէղ մի սէն քի
Յուդա չէհրլէրինուե վէ Երու-
սաղէմին սօգագլարընտա նէ իշ-
18 լէյորլար: Օղուլլար օտուն
տեվվերիրլէր, վէ պապալար ա-
թէշի եագարլար, վէ գարըլար
խամուր եօղուրուրլար, Թա քի
պէնի ղաղատպ կիթիրմէք իչլէն՝
կէշիէն մէլէքսինէ փիհտէյէր
եամլալար, վէ ղայրի ալըշտը-
րա չէրպէթ փէշքեշն տէօքէյէր:
19 Օնլար պէնի՞մի ղաղատպ կիթի-
րիրլէր տե յօր Բապպ, Եիւղլէրի
նէն ա՛յրըպ իչլէն՝ քէնտիլէրինի
տէյի՞ր մի:
20 Օնոն իչլէն Էֆենտիմ Բապպ
պէօյլէ տեր. Իչթէհ ղազապըմ
վէ խըշմըմ պու մահալէ՝ ատամ
Իզրէյինէ վէ Հայվան Իզրէյինէ
վէ սահրանըն աղաձը Իզրէյինէ
վէ Եբրէյն մէյվէսի Իզրէյինէ
տէօքիւլէճէք, վէ ԹուԹուշուպ
տէօյլէնմէյէճէք տիր:
21 Իսրայէլին Աղլահը՝ ա՛սքէրլէ-
րինի Բապպը պէօյլէ տեր: Պիւ-
թիւն հանմալարընդը գուր պան-
լարընդըն Իզրէյինէ զամմ հասին,
22 վէ էթ հէյին: Ջիւրա պապա-
լարընդա՝ ծնլարը Մըսըր տէյա-
րընտան չըգարտըղըմ կիւնտէ
տիւթիւն հանմա վէ գուրպան
խուսուսու Իզրէյինէ տէօյլէմէ-
սիմ, վէ ծնլարա էմր էթմէ-
23 սիմ: Իչտ ծնլարա պու չէյի
էմր էտիպ տէօմէ՝ քի՝ Պէնիմ
տէօյլէմիս տինիղէյին, վէ պէն
սիղին աղլահընըդ օլայըմ, սիղ
տէ պէնիմ գամիմ օլաճընըդ.
վէ սիղէ Ճիւմլէ էմր էթմէյիմ
հօլարտա եիւրիյէհսինիղ, Թա-
քի սիղէ խայր օլա: Ամմա ծնլար 45
տինղլէմէտի, վէ գուլտղարընը
էյմէտիլէր, իչտ հարամզ եիւ-
րէքէրինէն միչտիվէրէրինէ
փէքիլի Իզրէյինէ հէյրխապըլէր.
վէ ծնլար տէյիր եիւղ իչտ ար-
գա տէօնտէրմիլէր: Պասպալա- 25
րընըզ Մըսըր տիյարընտան
չըգարտըղարը կիւնտէն պէրու Թա
պու կիւնէտէք՝ ՃիւմլէՃ փէյղամ
պէր գուլլարըմը սիղէ կէօնտէր-
մէմ, կիւն իչտ հրքէն գալդըպ
կէօնտէրիր խամիմ: Վէ պէնի 26
տինղլէմէտիլէր, վէ գուլաղլա-
րընը մէյ էթտիրմէտիլէր. իչ-
տ պէօյունլարընը տէրԹէէթտի-
լէր, պապալարընտան պէհ պէ-
Թէր օլտուղար:
Իմոի ծնլարա հէյի պու տէօզ 27
լէրի տէօյէճէքտէքսին, տամմ տէ-
նի տինղլէմէ յէճէքտէր. վէ ծն-
լարը չաղըրտաճադըն, տամմ
տանտա Ճիվապ վէրմէյէճէքտէր:
Օլտուղ ծնլարա տէյէսին քի՝ 28
Աղլահը Բապպըն տէօղլիւնիւ
տինղլէմէյէն վէ Թէօխպի գա-
պուղ էթմէյէն Թապիխ պու
ուսը. կէրչէքլիք ծնլարընն տաղ
ղընտան քէսիլիպ մահվ օլտուղ:
Սաչընը գըրպ, վէ աԹ, վէ 29
եիւքսէք էերլէր Իզրէյինի. փիղան
գալարը էյ Երուսաղէմ. ղիրա
Բապպ խըշմ էթմէյի սիլսիլէյի
լէատտ էտիպ Թէրը էյլէտի: Ջի- 30
րա Յուդա օղուլլարը նապտարըմ-
տա հարամզադէդ իչէտտիէր՝ տէ-
յօր Բապպ, մէքրուհլըգլարը-
նը՝ Իզրէյինէ խամիմ չաղըրըլան
հվէ գօտուրլար, քի ծնու մուր-
տարլայալար: Վէ օղուլլարընը 31
հէմ գըղլարընը աԹէէյէ եագմագ
իչլէն Ենոմմ օղլու տէրէքսինտէ
օլան ՏօփէԹին Թէփէ փուԹխա-
նէսինի եափտըլար, ծնու քի
պէն էմր էթմէտիմ, խաԹըրտա
տինղլէ հէլմէտի: Օնուն իչլէն 32

իշեմ կիւնդէբ հէվնը տէյր Բապպ քի՝ արեզդ Տօխէթ վէ Կնամ օղլուտէրեսի տէյին Գաթէլ տերէսի տնեկէնէք · վէ Տօ վիեթաէ՝ մահալ գալմայանա-
33 սէք կէօմէճէքլէկ : Վէ պու գալմըն կէշկերի՝ կէօյլուն գոչըլըմնա վէ եէրին ճանավարլարըմնա թաա՛մ օլաճադ , վէ ծէրը կերբ-
34 քիաէն օլմայաճադ սըզ : Վէ Յոզդանըն չէհրկերինաէն հէմ Ներսեսադէմին սոգագլարըմսան չէնկնէք սէտասընը վէ չաղըզդ սէ սէնի՝ կիւվէկյինին սէտասընը վէ հէլենին սէսինի տնեկմէյէճէկսիմ՝ զնրա եէր խարտապաթ օլաճադ սըզ :

ՊԱՏ Ը.

1 ( )Ո՛ղ ժամանակ սէկյօր Բապպ՝ Յուդա վասիհշահլարընըն քեմիքէրինի վէ օնուն սերվէրլէրինին քեմիքէրինի վէ քեհանինէրինի վէ քեմիքէրինի վէ վէկյիլմ պէրլէրինի քեմիքէրինի վէ Երուսադէմ սաքինլէրինին քեմիքէրինի մէզարլարընըսան չըգարա-
2 ճադլար · վէ օնլարը՝ սէվմէք էէրի վէ օնլարա ի՛պադէթ հեթ տիքէրի վէ արեզլարընճա կիւնէշ տիքէրի վէ Թաալա հեթ տիքէրի վէ սէճաճ գըլըգլարը կիւնէչէ վէ այա վէ կէօյլուն հեվի ա՛սէ բինէ սերէճէքլէր · օնլար սէվ չիրիմէյէճէք , վէ կէօմիլմէյէճէք · էէր էիւզիս նւզէրինա սէ կիւպրէ իչիէն օլաճադլար :
3 Վէ պու եարատմազ գադիլէնին ճիւմլէ գալսն պադիչէհնէ էա՛ , էէ օնլարըն օլ ճիւմլէ մահալլէր տէ սիբդիսիյիմ գալանլարընա՝ հօլիւմ էօ՛մրաէն մադպուզ օլաճադ տէյօր ա՛սքերլէրինի Բապպ :
4 Էհմ օնլարա տէյէհնին քի՝ Բապպ պէօյլէ տէր · Օնլար սիւչէճէքլէր տէ՝ գա՛լմայաճագլար մը · սավլըպ տա՛ տէճանէ՛զ մի : Նի՛չիճն պու Երուսադէմ գալմըշ տայիմ տէճանէքլէք իլէ սավմըշ տըր · ծնլար հիւէյէ հաիբըլար , կէրի տէճանէք խոթէմէճիլէր : Գաւըդ վըրըպ ալինկէճէմ՝ ծնլար ռօղրու սէօյլէմէզլէր · Պէն նէ՛ իչէճիմ տէ յէրէք՝ եարատմազ ըլընաճան վիչման օլան հօդ տուր · Ճիւմլէսի ճէնկէ հիւճիւմ էայն ալճ կիւպի քէնտի եօյունա տէճնաիւ : Վէյլէք պիլէ հավատա քէնտի մէսիհինին պիլիր , վէ գումրու՝ հէմ Թուրնա իլէ գըլըլանըրճ կէլէճէկլերինին վադԹընը կէօզէտիրլէր · ամմա սէնիմ գալմըմ Բապպըն չէրնա՝ Թընը պիլմէզլէր · Նի՛ճէ՝ Պիզ տա՛ լիմ իչ վէ Բապպըն ԹէվրաԹը պիդճէ տիր տէրսինիզ · Հադդան իչէճ քեաճինպլերին հալան գալէմի՝ հալան իչէր : Ա՛լիմլէր ուԹանըրլար , օնլար իւրքիւպ ԹուԹուրլար · իչէճ Բապպըն սէօզլէնիւ բէտա էԹտիլէր , իմտի օնլարըն նէ՛ իլմի վար : Օննան իչլէն օնլարըն գարըլարընը զայրիկէրէ՝ օնլարըն Թարլալարընը զայէճ հաէճէք քիմսէնլերէ վէրմէճիմ · զնրա քիչլիւքտէն Թա պէօյլէհնէճէ ճիւմլէսի զայէճ Թամա՛քեար օլտուրար , վէ յամապէրտէն Թա քեհանինտէք ճիւմլէսի հալանճընըզ իչլէր : Վէ գաւմըմըն գընընըն հարատընը հիւզուէն տաղարընըլար , վէ սէլամէճ հօզ նքէն՝ Սէլամէճ սէլամէճ տէրնէր : Մէքդուհդուզ իչէճիքլէրինսէ՝ ուԹանընըզ՛ը մը , հիչ տայա ուԹանմադզնար , հէմ հիճատ հեթմէյի պիլմէզլէր · Օնուն իչլէն տիւչէննէր տարատընտա տիւչէճէքլէր , հօգլանմալարը վագԹընտա Թէզէկզ օնզայաճագլար տը՛ տէյօր Բապպ : Օնլարը հէր վէճէ իլէ պօղաճադլար՝ տէ-

յոր Բապպ. ասմասա իւզիւմ օլմայաճագ, վէ ինձիր աղաձըն-
ատա ինձիր օլմայաճագ, եամ-
բաղը պիւէ սօլաճագ սըր, վէ
օնլարա վէրտիյիմ չէյլէր ծնլար-
տան կէչէճէք սէր։
14 Պիզ նի՞չիւն օթուրօյօրուզ
ձէմ օլուն, վէ հիսարլը չէհր-
լէրէ կիրէլիմ, վէ օրատա սիւ-
քիւթ էտէլիմ. պիրա Ալլահը-
մըզ Բապպ պիզի սիւքիւթ էթ-
տիրսի, վէ պիզէ էօտ սույու
իչիրսի, պիրա Բապպա կիւնահ
15 էթմիք։ Սէլամէթ պէքլէր լ-
սիք, ամմա խայր էօգ, չիմա
վագթընը պէուէր էխէ։ ամմա
16 իչմէք շաշգընըզ կէլմէ։ Օնուն
աթալարընըն հայդըրթըլըր Դան-
տան իչիտիլտի, օնուն այդըր-
լարընըն քէնտ իչլն ակսինտէն
պիւթիւն էէր տարսըլտը. չիւն
քի կէլիպ էերի վէ օնտա հէր օ-
լանը՝ շէհրի վէ իչինտէ տաքին
17 օլանը էէյէճէքլէր։ Ջ իրա իչ-
թէ պէն արանըզա էըլանլար՝
էնկէրէք էըլանլարը կէօնտէրի-
րիմ, քի օնլարա էփսուն թէ-
սիր էթմէզ. վէ սիզի ըսըրա-
ճագլար տէյօր Բապպ։
18 Այվընճէ՛մ իչէրիսինէ գաստ-
վէթէ փէօփէ, եիւրէյիմ տէ-
19 րունիսինէ պայդըր։ Իչթէ ու-
զագ սիյարատան օլանլարընն սէ-
պէպվինատէն՝ գավմընըն գըզընընն
փէրէտտաը սէսի. Բապպ Սի-
օնտա տէյի՞ր սի, օնուն վա-
տիչահր օնտա տէյի՞ր սի.
Նէ՞ իչինն քէնտի օյմա փուռ-
լարը իլէ՝ եատ պաթթընըգլար
իլէ պէնի զաղապէլէնտիրիլէր։
20 Օրատ վագթը կէչտի. եազ
պիթտի, պիզ իսկ իչէլտա պուշ
մատըգ։
21 Գավմընըն գըզընընն եարատը
իչինն եարալանտըմ. գարար-
տըմ, պէնի շաշգընընգ թուռթ-
22 տու։ Գաղաստատա պէլատան
եօ՞գ մու, օրատա հէքիմ եօ՞գ
մու տուր. եանի՞չինն գավմընըն
գըզը չի՞գա պուլմատը։

ՊՍՂՊ Թ

1 Ցօ՛ղայատը պաշտմ սուլար՝ վէ
կէօզլէրիմ կէօզ եաչը փուռնա-
րը օլա իտի, վէ կիւնանիւզ հէմ
կէչէ գավմընըն գըզընընն մագ-
թուլլէրի իչինն աղըսյա իտիմ։
2 Ցօ՛ղայատը չէօչմէ եալճուլար գօ-
նաղտմ օլա իտի, գավմընըզ
թէգը էանկ օնլարտան կիւտ
իտիմ. զնրա ձիւմլէսի զնտա-
քեարլար խայինլէր պիրիչինթի-
սի սէր։ Վէ տիլլէրինի՝ եայլէրի
3 էիպէ եազտան կէտէրլէր, վէ եէր
իւզէրինտէ կէրչէքլիք իչինն գուվ-
վէթլու ատիյէ սէրլէր. զնրա
եարատմաղըգտան եարատմաղընա
չըգարլար, վէ պէնի պիլմէզլէր
4 տէյ՛ր Բապպ։ Ֆինչի գօնչու-
սունատն սապընարն, վէ հիչ
պիր գարընտաչա կիւվէնմէն. զի-
րա հէր գարընտաչ՝ հէր վէճհ ի-
լէ ալտատըր, վէ հէր գօնչու-
զատմագ ըգտա կէզլէր։ Վէ քի-
5 չի գօնչուսունու ալտատըր, վէ
կէրչէք սէօյլէմէզլէր. տիլլէրի-
նէ եարատն սէօյլէմէյի էօյլէթտի-
լէր, տ՛քսիկիք իչէմէք իլէ եօ-
րուտուլար։
6 Մէսիհ եանն հիչ օրթատն-
տա տըր. հիչ ոէպէպինատէն պէ-
նի պիլմիք խսթէմէզլէր տէյօր
Բապպ։ Օնուն իչինն՝ տ՛ոքեր-
7 լէրին Բապպը պէօյլէ տէր. Իչ-
թէ ծնլարը գալէ էսկ սընտյա-
ճաղըմ. զնրա գավմընըն գըզը-
նըն եիւզինտէն նի՞ճէ էաէյիմ։
Օնլարընն տիլն էօլսիւրիւճիս օգ
8 տուր, հիչ տէօյլէր. տաղը իլէ
գօնչուսուսունա սէչամ սէօյլէր տմ-
մա՝ եիւրէյի իլէ փուռսուսունու
9 գուրար։ Պունլարտան էօթիւ-
րիս ծնլարը եօգլո՞մայաճագ մի

իմ՝ տէյր Բապպ · պուննուն
կիպալ օլան Թայիֆէատն ձանըմ
ինթիգամ ա՛ղմայաճագ մը :
10 Տաղլար իչին աղլայըշ վէ
Ֆիլըան՝ վէ էօղլուն մերալարը
իչին Ֆէրեաա սէռի գալարըա-
ճաղըմ · ղնրա եանտըլար , օր-
դան ատէմ կէչմէզ, վէ սիւրիւ
սէռի իչինէմէղլէր · Հավանըն
գուշլարընտան տավարա վա-
րընձայատէք գաչարըլար , կինէ-
11 տիլէր : Վէ Երուսաղէմի էր-
ղընըլար՝ աժտէրհէր մէսքեանըլա-
րը էտինէյիմ · վէ Յուդանըն
շէհրընէրինի՝ սապինի օղմայան վի-
12 րանէյէր գըլաճաղըմ : Ա՛յնի
տէտէմ քի՛մ սիր քի՝ պուննու
անկլայա , վէ օնա Ա՛ստհըն աղ
ղը սէօյլէմիշ քիչի քի՝ օնու ճա-
պէր էտէ · Էա՛ն Եէր նէտէ՞ն
էօթիւրիւ խարապ օլսու , քիմ՞
սէ կէչէմէյէճէք եանմըշ չէօղ
13 կիսպի օլսու : Վէ Բապպ տէ-
տի քի՝ Իօնէրինէ գօսու-
ղում Թէվրաեը Թէրք էթտիքէչ-
րինտէն՝ վէ սէօղիւմիւ տինկլէ-
մէտիքչէրինտէն՝ վէ օնտա հիւ-
րիւմէտիքչէրինտէն էօթիւրիւ ,
14 եալա հիւրիէթչիլէրինէն վէքիլ չէ
արտընձա վէ պապալարընըն օն-
ղարա էօրէթտիքչէրի Բահաղա-
մին արտընձա հիւրիւտիքչէ-
15 րինտէն էօթիւրիւ , պուննուն ի-
չինէ Իսրայէլին Ա՛ստհը տ՛ոքեր-
էրինի Բապպը պէօյլէ տէր · Իշ
Թէ պէն պու գալմա՝ ա՛ֆիսէնդին
էէտիրէճէյիմ՝ վէ օնլարա էօտ
16 սուչու իչիրէճէյիմ : Վէ օնլա-
րը՝ օնլարընը հէմ պապալարընըն
պիլմէտիկի Թայիֆէլէրէ՝ տաղը-
տաճաղըմ՝ վէ օնլարը Թա տիւ-
քէտինճէյէճէք՝ արտընընձա
գըլըճը կէօնտէրէճէյիմ :
17 Ա՛քէրըլէրինի Բապպը պէօյլէ
տէր · Ա՛դԼ էտին , վէ ֆիլըան
էտինէն գարըլար չաղըրընն քի
նէչինէյէք , հէմ մահիր գարը-
լար կէօնտէրինն քի կէչինէյէք ·
Վէ պիզատէն էօթիւրիւ Թէզ ֆի- 18
զան սէռի գալարըսընըլար , քի
կէօղլէրիմիզ Եաշ հնտիրսինէյէր ,
վէ քիրփիչլէրիմիզ սուլար սամ-
լաթսընըլար : Չէքար Սիճնատա ֆի- 19
զան սէռի լէվհիլտի · Նի՛ճէ
Թարապ օլտուդ , ղայէթ իչէ ու-
Թանըդ · չինէ քի՝ տիյարը
Թէրք էթտիք , չինէ քի մէս-
քեանըլարըմըզը եըդարըլար : Իմտի 20
եա՛ գարըլար՝ Բապպըն սէօղիւ-
նիւ ալնկլէյին , վէ գուլաչլա-
րընըզ օնուն աղըլընըն սէօղիւնիւ
գապուլ էյլէսին , վէ գըզլարը-
նըզա Ֆիլըան՝ հէմ հէր գարը
գօնչուսունա Ֆէրեաա էօրէ-
տին : Չէքար էօղիւմ փէնճէրէ- 21
լէրիմիզէ չըգար , սարայլարը-
մըզա կիրտի քի՝ սօգաչլարսան
չօճուգլարը՝ մէյտանլարտան ի-
յիսիլէրի գըրա : Սէօյլէ քի՝ 22
Բապպ պէօյլէ տէր · Ատէմ լէշ-
լէրի Թարլա եիւղիւնտէ
կիւապրէ կիսպի՝ վէ օրտաճըլարը
արտընձա տէվհիրինի օլմայան
տէմէԹ կիսպի սիւչէճէէչէր :
Բապպ պէօյլէ տէր · Ա՛յնի՝ 23
Ի՛սմի եէչ ԻփԹիխար էթմէսին ,
վէ գուվվէԹլի՝ գուվվէԹի եէչ
ԻփԹիխար էթմէսին · ղէնկին՝
ղէնկինճէյի եէչ ԻփԹիխար էթ-
մէսին · Իլա ԻփԹիխար էտին 24
քիմսէ պուննուն եէչ ԻփԹիխար
էթսին քի՝ պէնի խորաք էտիպ
պիլսիր , ղնրա եէրտէ Իո՛նայէԹ՝
չէրիա՛Թ վէ սատագաԹ իճրա
էտէն Բապպ պէն իմ , չինէ քի
պուննըարտան բաղի իմ՝ տէյօր
Բապպ : ԻչԹէ կիսինչէր կէչիր տէ- 25
յօր Բապպ քի՝ ձիւմէյէ սիւն-
նէԹիզ օլանլար իչէ պէրապէր
սիւննէԹլիչէրի՝ Մ՛ըսըրը վէ Յուդ- 26
դայը վէ Եգիպտոս վէ Ամմոն օ-
ղուլլարընը վէ Մովաբը վէ հէվ
ապէտ պաչլարը գըսգըմըշ օ-
լանլարը չէօլտէ սաքին օլան-

լարը Եօգլայաձաղըմ. զերա հէվ Թայիֆէլէր սիւննէթսիզ տէր, վէ ձիւմլէ Իսրայէլ էվլի սիւննէթսիզ էլ-ըբէքլի տէր։

ԳԱՊ Ժ.

1 Նա՛ Իսրայէլ էվլի՝ Բապպըն հագդընըզա սէյլէտիլի սէօզլիւնիւ սինկլէյին։ Բապպ պէյլէ տէր. Թայիֆէլէրլին հօլուննու էյդըէնդըն, վէ կէօքլէրին ա՛լամէթլէրինաէն իւրք-
3 մէն զերա օնլարատան Թայիֆէլէր իւրքէր։ Զերա Թայիֆէլէրլին այինլէրի պաթըլ տըր. զ՛երա օրմանատան ազաձ քէսէրլէր, օ պաղթա իլէ ուսթատ էլլէրինին
4 իլլի տէր. Օնու կիւմիւշ վէ ալ Թունն իլէ ռօնատըլար. Ունու մըխլար վէ չէքիձ իլէ մըխլար.
5 լար, վէ գըմըլատմազ։ Օնլար խուրմա աղաձը կիպի տիւզ տիւր, ամմա սէյլէմէզլէր. օնլար էլպէթի գալըրըլմազը տըր, զերա էյբրիյէմէզլէր. օնլարատան գօրդման, զերա քէմիկ էտէմէզլէր, հէմ տախի էյլիք էթմէյէ գատիր սէյլէտիրլէր։
6 Սէնին միսլին Եօգ տուր էա՛ Բապպ. սէն ա՛զիմ սէն, վէ նամին գուվվէթէ ա՛զիմ տիր։
7 Սէնատէն քի՛մ գօրգմազ էյ Թայիֆէլէրլին Փատիշահը, զերա սանա եագընըր. չիւն քի Թայիֆէլէրլին ձիւմլէ ա՛լիմլէրի արասընատա՝ վէ օնլարըն հէմ-
8 լէքէթլէրինաէ սէնին կիպի Եօգ տուր։ Ամմա օնլար պիլգիւվլի. յէ հայվանի վէ տիվանէ տիրլէր. պաթըլըգլարըն Թա՛լիմի՝ աղաձ
9 տըր։ Թարսխաուն չէքիձէմէ կիւմիւշ՝ վէ Ուիղատան ալթուն կէթիրիլիր, օնլար ուսթատ՝ վէ գալըճը էլլի էլլի տիր. Եավաշլընը լամիվէրա վէ էրղալան տըր, ձիւմլէսի մահիրլէր իլլի
տիր։ Ամմա Եհովա Հագդ Ալ- 10
լահ տըր. օ՝ տիրլի Ալլահ վէ Եպէտի Փատիշահ տըր. օնուն ղազազընատան էէր տիթրէր, վէ Թայիֆէլէր օնուն խըշմընատա-
յանամազլար։ Օնլարա պէյլէ 11
տէյէճէնիզ. կէօքլէրլի վէ էէրլի եափմայան ալլահլար՝ էէրտէն վէ պու կէօքլէրլին ալթընատան հէլ-
լաք օլաձագլար։ Եէրլի գուտ- 12
րէթի իլէ եափտը, սիւննեաըը ի՛լմի իլէ գայիմ էթտի. վէ ֆէհմի իլէ կէօքլէրլի հայտը։ Սէսինի 13
վէրինձէ՝ կէօքլէրտէ չօգ սուլար օլուր, վէ էէրլին ուձարընատան պաշարլընը գաձտընը. եաղմուրլար իչին չիմշէքլէր եափար, վէ թաղընէլէրինաէն րնըզկէտար չըգարընը։ Չէր տաէմ ի՛լմ հագ- 14
գընատա հայվանի օլտուր, հէր գօչուսմձուս օյմա միւթթատան էօթիւրիւ ուԹանտը. զերա օնուն սէչքաիչլիւ փուէթ եալան տըր, վէ օնլարըն բուհօտ եօգ տուր։
Օնլար պաթըլըգ՝ վէ ալտայը- 15
ձընըգ իչի տիր. Եօգլանաըգլարը վագԹատա՝ օնլար հէլաք օլաձագ տըր։ Յակուբուն հիսսէսի 16
օնլար կիպի տէյիլ տիր, զերա հէր շէյի Եարատան տըր, վէ Իսրայէլ միրասընըն սըպաթը տըր, օնուն խամի՝ Եհովա Սաբաուվթ տըր։
Եա՛ հիսարատա սաքին օլան՝ 17
էէրտէն մալընը տէվիր։ Զերա 18
Բապպ պէյլէ տէր. Իչլէթ պէն պու տէֆա՝ էէրին սաքինէլէրինի սաչան իլէ աԹաձաղլըմ. վէ օնլարը սըգընէթ սալաձաղըմ, Թա քի պէտաբընը պուլալար։
Վա՛յ պանա՝ Եարամըն սէպէ- 19
պինտէն, պէրէմ չարէսիզ տիր. ամմա տէխիմ քի՝ հագդան պու սէրթ տիր, վէ օնու չէքմէլիյիմ։ Չատըրըմ խարապ օլաու, 20
վէ հէվ խիչէրիմ գօփարըլըը. օղուլլարըմ պէնատէն չըգտընլար,

վէ եօգ տուբլար , արԹըգ չա-
տըըըմը գուբան՝ վէ վէբաեէրի-
21 մի գոյան եօգ տուբ : Զ.իրա չո-
պանըլը հայվանի օլուսա՝ Ւապալը
Թալապ էԹմէտիլէը . ծնուն ի-
չինն պէրևօրտակ օլմասըլար ,
վէ ծնըլարըն հէվի սիբրիէրի
22 տաղըլար : ԻչԹէ Ւապէր սէսի
վէ վօրնաա սիյարընտան պէօ-
յիւք կիւրիւլԹիւ կէվդը քի՝
Յուդա շէհրլէրի՛ ի վիրան՝ աժ-
տէրլէը մէքեանը գոյա :
23 Պիլիրիմ եա՛ Ւապպ քի՝ ա-
տէմին եօլը ծնուն էլինտէ տէ-
յիլ ակը . էվրիայն ինսանըն
էլինտէ տէյիլ ակը քի՝ ատըմ
24 լարընը տիւզէ : Եա՛ Ւապպ պէ
նի Թէհլիկ էյլէ , լաքին Հագգ
իւզէ . տէյիլ զաղսըըն լէ ,
օլմայա քի պէնի Թէէ՛ֆ էտե-
25 սէն : Ղազասընը սէնի պիլմէ-
յէն Թայֆէլէրին իւզէրինէ՝
վէ սէնին կամինէ նէտա էԹմէ-
յէն գապիլէէրին իւզէրինէ տէօբ-
զիրա Յակօբու էէտիլէը , ծնու
էէտիլէը տէ տիւքէԹիլէը ,
վէ ծնուն մէսքեանընը վիրան
էԹտիլէը :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ւապպ Թարաֆընտան Եըէ-
միայա օլան սէօզ տիւը քի՝ տէ-
2 տի . Պու ա՛Հարն սէօզլէրինի
տինկլէյէն . վէ Յուդա տաէմ
էէրինէ հէմ Երուսաղէմ տա-
3 քինլէրինէ սէօյլէյէսինիզ : Վէ
սէն ծնըտրա տէյէսին քի Իսրա-
յէլին Ալլահը Ւապպ պէօյլէ
տեր . Պու ա՛Հարն սէօզլէրինի
տինկլէմէյէն քիշի՝ մէլ՛ուն օ՛
4 սուն . Ծնուս քի պապալարընը-
զա Մըսըը սիյարընտան՝ օ՛ տէ-
միր Փուրընտան ծնըլարը չըգար-
տըըըմ կիւնտէ Թէնապհ էտիպ
տէտիմ քի՝ Սէօզլէրիմի տինկլէ-
յին , վէ սիզէ ձիւմլէ Թէնապհ
էԹտիյիմ վէձ՛ն իւզրէ՛ ծնըլարը
Ւէրա էյլէյին , քի սիզ պէնիմ
գավմըմ օլասընըզ , վէ պէն սի-
զին Ալլահընըզ օլայըմ . Թա 5
քի պապալարընընզա՝ պու կիւնդէ
կիպի սիտա վէ պուզ ագան սի-
յարը ծնըլարա վէրմէյէ էԹտի-
յիմ էէմինի սա պիմ էտէ յիմ .
իմտի ձէվապ էտիպ տէտիմ քի՝
Ամին եա՛ Ւապպ :
Ա՛նանէն Ւապպ պաննա տէտի 6
քի՝ Հէվ պու սէօզլէրի Յուդա
շէհրլէրինտէ վէ Երուսաղէմին
սոգագլարընտա չալընըըզ տէ քի՝
Պու ա՛Հարն սէօզլէրինի տինկլէ-
յին , վէ ծնըլարը Ւէրա էյլէյին :
Զ.իրա պապալարընընզա՝ ծնըլարը 7
Մ՛ըսըը սիյարընտան չըգարաը-
ղըմ կիւնտէն Թա պու կիւնէ-
տէք տիգգաթ իլէ նասիհաթ էյ-
լէտիմ , հէր սապահ նասիհաթ
էտիպ տէտիմ քի՝ Սէօղիւմիւ
տինկլէյին : Ամմա ծնըլար տինկ- 8
լէմէտի , վէ գուլագլարընը էյ-
մէտիլէր , իլա հէր քէս քէնտի
քէօթիւ էիւրէյինին փէքլիյի
իւզրէ էիւրիւտիւ . իտմի պէն
ծնըլարըն իւզրինէ՝ ծնըրա Ւէրա
էԹմէյէ էմր էԹտիյիմ՝ վէ Ւէ-
րա էԹմէտիլէրի պու ա՛Հարն
հէվի սէօզլէրինի կէԹիրէձէյիմ :
Հէմ Ւապպ պաննա տէտի քի՝ 9
Յուդա տաէմլէրինտէ վէ Երու-
սաղէմին տաքինլէրինտէ փիԹնէ
պուլուտնտու : Օնլար՝ սէօզլէրիմի 10
տինկլէմէքը իտԹիմէյէն գտտիմ
պապալարընընզն էտրատմազլըզ-
ըընտա տէնտոփէը . վէ ծնըտը
ղայրի սլտոհլար արտընձա վար-
ըըըմ քի՝ ծնըտրա իՙպատէԹ է-
տէէը . Իսրաէէլ էվի վէ Յու-
դա էվի պապալարը նէէ քէսիշ-
տիյիմ ա՛Հարըմզը նագզ էԹտիլէը :
Օնուն իչնուն Ւապպ պէօյլէ 11
տէը . ԻչԹէ պէն ծնըլարըն իւզ-
րինէ պէէտ կէԹիրէձէյիմ , քի
ծնուտն չըգմազտա գտտիր օլտմայա-

ձագլար · վէ պանա ֆէրեաա
հոէձէքլէր առմա՝ ծնլարը տինկ.
12 լէմկ յէձէյիմ։ Վէ Յուդա չէ-
հրլերի վէ Երուսաղէմ սաքին-
լէրի կիտիպ՝ քէնաիլէրին օվ
պուխուր եագտըդլարը ալըահ-
լար ֆէրեաա հոէձէքլէր · ամմա
պէվլարը վագթընտա՝ ծնլարը
տալա խէյաա հէմկ յէձէքլէր ։
13 Ովրա ալըահլարըն՝ չէհրլէրինին
սայըրնձա օլսուս եա՛ Յուդա ·
վէ Երուսաղէմին սօգագլարը սա-
յըրսընձա այրըպ իչին մէզպահ-
լար՝ Բահաղա պուխուր եագմագ
իչուն մէզպահլար դուբրաունուզ։
14 Ամոն սէն՝ պու գավմին հագդը-
նա նիյաղ էթմէ, վէ ծնլարըն
հագդընա ֆէրեաա վէ բէձա ա-
ղէ գալտըրմա · զիրա պէն՝ պէ-
լալարընտան էօթէիւրլու պանա
նիաա էհտիյէլլէրի զէմանտա՝
տինկլէմկ յէձէյիմ։
15 Ձօգ խաալըսընգլը իչէհիքտան՝
վէ սէնին իւզէրինտէն ա՛զնդ էթ
կէչտիքտան սօնկրա, սէվկիւլու-
միւն էվլատա նէսի՞ վար · քէօ-
թիւլիւք էհտիյինտա՝ օվ զէման
16 հաղզ էտէրսին ։ Բահպ սէնին
սարընը՝ թաղէ՝ կիւզէլ վէ էյլ
մէյվէյի զէ յէձուն աղաձը ջաղըբ-
տը · ծնուն իւզէրինէ պէօյիւք
չամաթա սէսի իչէ սաթէչ թոու-
թոուշթուրտու, վէ տալըարը
17 դըրըլը ։ Վէ սէնի տիքէն ա՛ա-
քէրլէրին Բահպը՝ Խորայէլ է-
վինին վէ Յուդա էվինին Բահա-
ղա պուխուր եագմագ իչէ՝ պէ-
նի զազապէ կէթիրմէյէ իչէ-
տիքլէրի էարամաղընդ իչունն՝ սե-
նին հագդընա քէմիլիք սէօյէմիշ
սիր ։
18 Վէ Բահպ պանա պիլտիրտի,
վէ պիլտիրմի. օվ զէման պանա
ծնլարըն ա՛մէլէրինի կէօսթէր.
19 տին ։ Ամմա պէն պօղազլանմադա
կէօթիւրիւճէն աքշդան դուզու
կիպի իտիմ, վէ ծնլարըն պէնիմ
հագդըմա գասաչէր գուբրաուգ-
լարընը պիլմէյիմ · Ազաձը մէյ-
վէսի իչէ հէլալք էտէմիմ, վէ օ-
նուս եաշայանլարըն եէրինտէն
եօղ էտէմիմ, վէ ծնուն տատ ար-
թըդ զիքր օլմասըն ֆէֆիւէր ։
Ամմա եա՛ տատըդ Հագիմ՝ 20
պէօպրէքլէրի վէ եիւրէյի թէֆ-
թիչ էտէն ա՛աքէրլէրին Բահպը՝
ծնլաբատան սէնին ինթիգամընը
կէօրէյիմ · զիրա տավալմը սանա
քէչի էթտիմ։

Օնուն իչինն Բահպ պէօյլէ 21
տէր սէնին ձանլընը արայան Ա-
նաթովթի ատէմլէրի հագդընա
քի՝ Բահպըն իսմինտէ փէյդամ-
պէրլիք էթմէ, վէ էլլէրինիզ իչէ
էօլմէյէսին տէրլէր · Օնուն ի- 22
չինն ա՛աքէրլէրին Բահպը պէօյ-
լէ տէր · Իշթէ պէն ծնլարը էօգ-
լայաձաղըմ, իչիթլէր գըլըձ իչէ
էօլէձէքլէր, ծնլարըն օղուլլա-
րը վէ գըզլարը աձլըգ իչէ էօլէ-
ձէքլէր ։ Վէ ծնլարըն պագիյէսի 23
գալմայաձագ · զիրա պէն՝ Ա-
նաթովթի ատէմլէ րինին իւզէրինէ
պէձ՝ ծնլարըն եօգլատա եըլընը
կէթիրէձէյիմ։

ՊԱՊ ԺՌ

Եա՛ Բահպ սէնին իչէ տա- 1
վա սիւրահմ, սէն սատըդ սըն ·
անձագ տանա չէրիա՝թէքլէրն
էլ-ն սէօյլէյէձէյիմ · Ֆա-
սըգլարըն եօղատ նի՞չիւն միւեէա-
սէր օլուր, ձիւմլէ խայընլըդ իչ-
լէյէնլէր մամուր օլուր ։ Սէն ծն- 2
լարը տիքտին, վէ ծնլար քէօք-
լէնտի, ծնլար կիտէրէք մէյվէ
տատխի վէրիր · սէն ծնլարըն աղ-
ղընա եագըն սըն, ամմա պէօպ-
րէքլէրինտէն ուզագ սըն ։ Սէն 3
իտե եա՛ Բահպ՝ պէնի պիլիրսին,
պէնի կէօրահիւն, վէ եիւրէյիմի
ի՛նանընտէ սընատըն · ծնլարը
գոյունլար կիպի պօղազլանմագ

իչխան այդը , վէ ծնլարը պօղազ
ընտագ կիւնիւնէ Թային էլէ :
4 Նիէյէ՞տէք էէր օնտա սալին
օլանլարըն հարամազըղընտան
հաս չէքէ , վէ հէր սահրանըն
օիձու գուրուլա . տալմըլար վէ
գուշար հէլաք օլտուլար , չիւն
քի՝ Սօնումուղու կէօրմէյէճէք
սիր աէոիլէը :
5 Սէն հայալար իլէ աէյիրտիր
նըքէն՝ սէնի հօրուլմտուլար իսէ ,
նա ամըլար իլէ նի՞չէ հարըշ
հաճէքսին . վէ սէլամէթ էէր-
տէ գօրգուսուզ տուրուրսուն ,
ըսըլին Յորդանընըն ճէօշրընըն .
6 ըուղունտա նէ՞ էյլէրսին : Զ իրա
գարընտաշլարըն վէ պապանըն
հէվլ պիլէ՝ օնլար պիլէ սանա խա-
յընըզդ էթմիլէը , վէ սէնին տր-
սընճա տօլընըն աէո իլէ չաղըր-
տըլար . օնլար սանա էյլի սէօյ
լէրլէը իսէ տահի՝ օնլարա ն-
նանմա :
7 Լէվհի թէրը էթտիմ , միւլ-
քիւմիւ պրագտըմ , ճանըմընն
սէվտիյինի ախուշճինէրինին է-
8 լինէ վէրտիմ : Միրասըմ պա-
նա՝ օրմանտա տրսլան կիսպի օշ
տուս . իւղէրիմի սէսի իլէ պա-
ղըրտը , օնուն իչխան օնտան ի-
9 րահ էթտիմ : Միրասըմ պանա
էըրթընճը հայվան կէտի օլտուս ,
ճանտավարլար օնուն էթրափիլ-
տա տրը . կէլին , սահրանըն
հէվի ճանտավարլարընը ճէմ՝ է-
10 տին , էէմէյէ կէթիրին : Զօղ
չօսլանլար պաղընմը խարապ էթ-
տիլէր , հիսսէմի էնյինէտիլէր .
պէնիմ տրղուլուս հիսսէմի վի-
րան պէէապանէ տէօնտէրտի-
11 լէր : Օնուս վիրանէյէ աէօն-
տէրտի , վէ վիրանէ իքէն հու-
ղուրումտա հաս չէքտի . ճիւմ-
լէ էէր վիրան օլտուս . զիրա պու-
նա հիւրէյինէ գօյան քիմսէ էօգ
12 տուր : Զէօլսէ ճիւմլէ պայըս-
լարա հաղմաճլար կէլտի . զիրա
էէրին պիր ուճունտան՝ մա էէ-
րին օտիր ուճունտաէյէ Բապպին
դըլըճը էէյէճէք տիր . հիչ պիր
Թինէ սէլամէթ հօգ տուր : Պուղ- 13
տայ էքսիլէը ամմա տիքինլէր
պիչտիլէր , էմմէք չէքտիլէը ամմա
ճայխտ կէօրմէյէճէքլէր . վէ
Բապպին խըշմ ու զազապընտան
էօթիւրիւ՝ մահտուլարընըզտան
ուղանտաճագլար :
Գավմըմ Իսրայէլէ միւլք իչխան 14
վէրտիյիմ միւլքէ հէվի տօգանան
հարամտաշ գօնշուլարըմընն հագ-
գընա Բապպ պէօյլէ տէր . Իչտէ
պէն օնլարը՝ էէրլէրի իւզէրինտէն
սէօքէճէյիմ , վէ Յուդա էվինի
օնլարըն օրթասընտան սէօքէճէ-
յիմ : Վէ վագի՝ օլտքի՝ օնլարը 15
սէօքտուքտան տօնկրա , սէօնիւտ
օնլարա մէրհամէթ կտճէյիմ .
վէ հէր քէսի միւլքինէ՝ հէմ հէր
քէսի տիյարընա սէօնտէրէճէ-
յիմ : Վէ վագի՝ օլտքի՝ էյէր օնլար 16
գավմընտա Բահաղ իլէ էէմին
էթմէյէ եօյրէթտիքլէրի կիսպի՝
Բապպ սաղ տրը տէյիս խամի
իլէ էէմին էթմէյէ գավմընտն
հօչտարընը հէր վէճէ իլէ եօյրէ-
նէրըէը խսէ , օլտէմ գավմընտն
օրթասընտա մա՛մտր օլտճագ-
լար : Ամմա էյէր սէնկլէմէզլէր 17
խսէ , օլտէմ օշ Թայիֆէյի պիշ-
քիւվվէյէ սէօքէճէյիմ , վէ հէ-
լտք հաճէյիմ՝ սէյօր Բապպ :

ՊԱՊ ԺԹ

Բապպ պանա պէօյլէ տէտի . 1
կիտ , քէնտինէ պիր քէթէն
գուշագ սաթուն ալ , վէ օնու
պէրինէ գուշան , վէ օնու սօյա
գօտա : Իտալ Բապպըն սէօղիւ- 2
նէ կէօրէ՝ գուշագը սաթուն ալ-
տըմ , վէ պէրինէ գուշանտըմ :
Ամտէն նքինէն քէրբէ պանա 3
Բապպըն սէօզիս օլտպ սէյտ
քի՝ Օշ սաթուն ալտպ պէրինին 4

խզբլինաւ, օլան գուշաղը ալ, վէ
դալգ Եփրատա հիթ, վէ ծնու
օրատա գայանըն գովուղուանտա
5 կիղլէ։ Վէ Բապպըն պանա էմը
էթափլինէ կէօրէ կիւխով՝ ծնու
6 Եփրատա կիղլէտիմ։ Վէ վադի՝
օլտու քի ջօդ կիւնլէրտէն սընկ-
րա Բապպ պանա տէխլ քի՝
Գալգ Եփրատա հիթ, վէ սանա
օրատա կիղլէմէյէ էմը էթափ-
7 յիմ գուշաղը ալ։ Վէ Եփրա-
տա կիթափլիմ, վէ գաղըպ՝ գու-
շաղը օլ կիղլէտիյիմ մահալտէն
ալաղըմ, վէ իչթէ գուշագ չիւ-
րիւմիւշ հիչ պիր չէյ էարա-
մազ օլտու։
8 Վէ պանա Բապպըն սէօղլէ օ-
9 լուպ տէտի քի՝ Բապպ պէյլէ
տէր. Ցուդանըն մաղրուրլու-
ղունու, վէ Երուսաղէմին չօդ
մաղրուրլուղունու պուննուն կի-
10 պի չէարիւտէնէյիմ։ Պու՝ սէօզ
լէրիմ իթաա՛թ էթմէք իւնթէ-
մէյիւ՝ էեւրէքլէրինին ի՛նսանը.
նա կէօրի էեւրիւյէն վէ վայրի
ալլահլար արուրնամ՝ ծնլտրա ի-
պատէթ էթմէք իչինն հէմ ան-
լարա սէնճաւ գըլմագ իչինն կի-
տէն կարամազ գավմ՝ պու հիչ
պիր չէյ էարամազ գուշագ կի-
11 պի օլմագ սըրը։ Չիրա գու-
շագ ատէմին պէվնէ կարիքտը-
ղը կիպի՝ ձիւմլէ Իսրայէլ էվ-
նի վէ ձիւմլէ Ցուդա էվինի քէն-
տիմէ պէյլէ կարիքտարըմ տէօ
յօր Բապպ, քի պանա գավմ
իչինն վէ նամ իչինն վէ շան ի-
չինն վէ ի՛մթիխար իչինն օլալար։
ամմա ծնլար տինկ էմէտի։
12 Իմոի ծնլարա պու տէօղլէ
տէյլէյէսին. Իսրայէլին Ալլա-
հը Բապպ պէյլէ տէր. Հէր
Թուլտում շարապ իլէ տօլմագագ,
ամմա ծնլար սանա տէկէձիքլէր
քի՝ Պիզէյի պիտմէդի իղ քի հէր
Թուլտում շարապիլէ տօլմագագ։
13 Վէ ծնլարա տէյէօլն քի՝ Բապպ
պէօյլէ տէր. Իչթէ պէն՝ պու
հէրկէս ձիւմլէ սապինէրինի վէ
Դաւիթին Թախթը իւզէրինտէ օ-
Թուրան փատիշահլարը վէ քեհա-
հինէրի վէ փէյղամպէրլէրի վէ
Երուսաղէմին հէմ սաքինէրինի
սէրխոշլուգ իլէ տօլտուրագա-
ղըմ։ Վէ ծնլարը պիրի պիրի ի- 14
լէ պարպար իլէ օղուլլարը պիլէ
պէրապէր գըրտաճաղըմ՝ տէյօր
Բապպ. Հախրկէմէյէձէյիմ, վէ
ամըրմայտաճաղըմ, վէ մէրհամէթ
էթմէյէձէյիմ. ծնլարը հէլաք
էտէձէյիմ։

Տինկլէյին, վէ գալագ վու- 15
լուպ մաղրուրլանման. զիրա
Բապպ տէօյլէտի։ Ալլահընըդ 16
Բապպա՝ գարանըդգ էթմէզտէն
էվվէլ վէ գարանըդգ տաղարընը
ի՛սգէրինտէ այագլարընըդ ԹԷօ-
քեզէ օղրամազտան էվվէլ վէ
սիդ ըշըդ պէօլլէր իքէն ծնու էօ-
լի՛մ. կէօլկէսինէ տէօնտէրիպ
դօյու գարանըդգ կէթիրմէզտէն
էվվէլ՝ ի՛զդէթ վէրին։ Լաքին 17
էյէր տինկլէմէզ լսէնիզ, մաղ-
րուրլուղունուդ իչինն ձանըմ
կիղլէ էեւրէքտէ աղայագտագ
սըրը. վէ կէօղլէրիմ փէք չօդ
աղայըպ էաշ աէօքէձէք։ զի-
րա Բապպըն սէւրիւտնու էսքըլ-
յէ սէւրիւլտու։

Փատիշահա վէ մէլիքէյէ սէօյ- 18
լէ քի՝ Ալլահդընըդ օԹուրուն.
զնրա պարընըդտան ի՛մԹիխարը-
նըզդն Թաաձը տիւշտու։ Գըպկէ 19
շէհրլէրի գափանտը, վէ աչան
եօդ տուր. Ցուդա էսքըլյէ
սէւրիւլտու, ձիւմլէսի պիլքիւ-
լյէ էսքըլյէ սէւրիւլտու։ Կէօզ 20
լէրինդն գալընըդպ՝ փօղեսա
ձանըպիտնան կէլէնլէրէ պաքըն.
սանա վէրիլէն սիւրիւ՝ սէնինն
ի՛մԹիխարընընդն գյունտըզը հա՛-
նի։ Սէնի՛ էօգլատընդնատա՝ նէ՛ 21
տէյէձէքսին, չիւն քի ծնլարա
սէնինն խզբլինէ սէրվէր վէ պէդ-

լէը օլմալա սէն հայրէթիին. սէ-
նի՝ ժողուրան գարը կիսի՝ ալ-
22 րըլար թռճէթմայաճագ մը։ Վէ
հէյր ևէուրէյինաէ՝ Պու չէյլէր
պանա նէ՞ իչլիւն օղրատը տէր
իւէն. սէնին հարամազլըղընըն
ջոդլուղունաան էթէքլէրին ա-
չըլըրլար, հօքէլէրին ղոր իլէ
քիւիլագլանտըրար։
23 Հապէշլի տէրիսինի՝ վէ գաւի-
լան պէնէքլէրինի տէյիշթիրէ
պիլմը մի, քի սիզ տախի քէմ-
լիկ ալըշմըշ իքէն՝ էյլիք հաէ
24 պիլէսինիզ։ Իմոի օնլարը՝ չէօ-
լիւն եէլինաէն սավուրման
սաման չէօլիւ կիսի տաղրատաճա-
25 ղըմ։ Նասիպսի՝ պէնաէն հօր
չիւէլն գըտմէթին պու տուր տէ-
յօր Բապպ. զիրա պէնի ու-
նուԹտուն, վէ հալանա ի՛թի-
26 մատ էթաին։ Իմոի պէն տախի
սէնին էթէքլէրինի՝ հիւղլունիւն
էօնիւնէ գալըրըտաճադըմ, վէ
27 այըպըն կէօրիւնէճէք։ Պէն սէ-
նին զինաւարընը վէ քիշնէմէլէ-
րինի՝ սէնին Ջահիչլիյինին է-
տէպսիղլիյինի՝ Թէփէլէր իւղէ-
րինաէ հէմ սահրատա մէքրուհ-
լուդպարընը կէօրտիւմ. վայ
սանա՝ հա Երուսաղէմ, փսք-
լէ՞նմէյէճէք մի սէն. արԹըդ
նէչէ՞ճաէք։

ՊԱՊ ԺԴ

1 Բապպըն Երեմիայա գօրադ-
լըդ խուսուսունաա վադի՝ օլան
2 սէօզիւ տիւր։ Յուդա հաա չէ-
քէր, վէ օնուն գափուլարը
պայըլարլար, եէրտէ գատա-
վէԹըլու կէղէրլէր. վէ Երու-
սաղէմին Ջէրեստը հօգարը յա
3 չըդը։ Վէ պէյլէրի՝ քիւ-
չիւքլէրինի սուչա կէօնաէրտի-
լէր. հաւուղըլարա վարտըլար,
սու պուլամադըլար, գալարը
պօշ տէօնտիւլէր. ուԹանար-
լար, վէ արչանըլար, վէ պաշ-
լարընը էօրԹափուլէր։ Եէրտէ 4
հաղմուր օլմադըղընաան հ՛ր
չաԹլատըղը իչլիւն՝ ջիՖԹինճիլէր
ուԹանտըլար, պաշլարընը էօրԹ-
ափուլէր։ Չիրա քէչիք ալիչէ 5
ոահրատա տօղուրտաւ, վէ օԹ
օլմատըղընաան Նաէբոսոնոսո-
Թէրը էԹափ։ Վէ հապան հէչէք- 6
լէրի չիմէն օլմադըղընաան՝ հիւ-
ճէ եէրլէրտէ տուրուպ աժտէր-
հալար կիսի՝ եէղ նէՖէսլէնափ-
լէր. կէօղլէրի պօղուլտուս։
Էյէր հարամազլըգլարընը 7
պիզէ գարշը չէհատէԹ էտէրլէր
իսէ տէ՝ հա՛ Բապպ Լսմին իչլիւն
ա՛մէղ էյլէ. զիրա Լ՛սհանչէրսի-
միզ չօգ տուր, սանա կիւնահ
էԹտիք։ Եա՛ Իսրայէլին Լսմիսի 8
վէ սըգլէԹ վագԹընտա օնուն
Խէլասը՝ Նի՞չիւն եէրտէ միւսա-
Ֆիր կիսի վէ կէճէ գալմադա
սսպան եօղճու կիսի օլուրսուն։
Նի՞չիւն հէյրան գալմըշ սաէմ 9
կիսի՝ Խէլաս էԹմէյէ գաաիր
օլմայան պէհհատը կիսի օլուր-
սուն. սէն իսէ հա՛ Բապպ օր-
Թամըզտա սըն, վէ Լսմին Լուշէ-
րիմիզէ չաղըրըմըշ տըր. պէ-
զի պրագմա։
Պու գավմըն հադգընա Բապպ 10
պէօյլէ տէր. Օնլար ավարա
կէղմէյի պէօյլէ սէվմէյէր, վէ
այագլարընը ալըդօմատըլար. Լմ-
սի Բապպ օնլարտան թազի օլմա-
տը, չիմսի օնլարըն հարամազ-
լըգլարընը խաԹրընա կէԹիրէ-
ճէք, վէ կիւնահլարընը հօգլա-
յաճագ տըր։ Վէ Բապպ պա- 11
նա սէտի քի՝ Պու գավմըն հադ-
գընա էյլիք իչլիւն նէյազ էթմէ։
Օնլար ուրուճ ԹուԹաը իսէ, 12
օնլարըն ըչճասընը սինկլէմէյէ-
ճէկիմ, վէ պիւԹիւն հանմա
հա էքմէք վիչքէչի սունարլար
իսէ, գապուշ էԹմէյէճէկիմ.
իլա օնլարը՝ գըլըճ իլէ վէ աճ-

լոդ լէչ վէ Թաո՛ն լիչ ալիւքե-
ռէձէկիմ ։
13 Վէ ռեալիմ քի Էչվաչ՝ եա՛-
Էֆէնալիմ Բապպ՝ իչլեռ վիեչ-
զամպէրլէր ոնլարա ռեերլեր քի
Գըլըձ կէօրմէչէձէքսինիզ, վէ
ալըռէ ռաձլըդ օլմայաձագ ։ իլլա
ալըձ պուռ մահալառե ռեչամէթ ռա-
14 էմիչէթ վէրէձէկիմ ։ Օլ
ռեմ Բապպ պանա ռեման քի՝
Փէչղամպէրլէր լամիմ լէչ եա-
լան վիեչղամպէրլիք էաերլէր ։
պէն ոնլարը կէօնաեէրմէձիմ, վէ
ոնլարա էմր էթմէձիմ, էէմ
ոնլարա ռեչղէմէձիմ ։ ոնլար սի-
ղէ եալան վահի վէ ֆալշըլըդ
վէ պաթըլըդ վէ եիւրէբէլէրինին
հիլէլէրինի վիեչղամպէրլիք ե-
15 ռերլեր ։ Օնռէն իչիռ՝ ոնլարը
պէն կէօնաեէրմէձիմ իքէն օլ եա-
միմ իլէ վիեչղամպէրլիք էաիպ՝
Գուռ ռիչյարռա գըլըձ վէ ռաձլըդ
օլմայաձագ ռըր ռեչյէն վիեչղամ-
պէրլէրին հագդընա Բապպ
պէօյլէ ռեեր ։ Օլ վիեչղամպէրլէր
գըլըձ իլէ վէ ռաձլըդ իլէ հէլալ
16 օլունմաձագլար ։ Վէ ոնլարըն
օլ վիեչղամպէրլիք էթմիքլէրի
գաոմ՝ գըլըձ իլէ ռաձլըդ եէչղինէ-
ռեն Երուսաղէմին մէչռանլա-
րընա աաթըլմաձագլար, վէ ոնլա-
րը օնլարըն գարըլարընը վէ օ-
ղուլլարընը վէ գըլըռարընը կէօ-
ռէն պուչղունմայաձագ ռըր ։ վէ
ոնլարըն եարամազլըղընը ոնլա-
րըն իչղէրինէ ռեէօքէձէկիմ ։
17 Իմոի ոնլարա պուռ ռեօղիռ
ռեօյլէչէկսին ։ կէձէ վէ կիւն-
ռիռ կէօղլէրիմ եաչ ռեօքիւպ
տինմէկսինլէր, զիրա գաոմըմըզն
պաքիրէ գըզը՝ պէչիռիք գըզըղըն
լոդ իլէ՝ զայէթ ոնկոչմազ վոռ-
18 բուչ իլէ գըզըղըզը ։ Էչէր սահ-
րայա չըգսալ լռէմ՝ իչլեթ գըլըձ
իլէ գաթը օլունմուչլար, վէ Է-
չէր չէհրէ կիրէր իռէմ՝ իչլեթ
աձլըգտան իռաութա օլմուչլար ։
զիրա կէրէք փէչղամպէր կէրէք
քէհանին պիլմէոիքլէրի ոիչյարը
ռօչաչըրլար ։
Յուդայը պիւթիւն պիւթիւնէ 19
րէռաա էձմի՞ն մի, Ճանըն Սի-
ռնաան իբրա՞հ մը էձռի, պիզի
նի՞չիւն վուքաուռ ռե՝ պիզէ շի-
ֆաա եօգ ռուր ։ պիզ ռէչամէթ
պէքլէր իռիք ռամա ֆայր եօգ
ռուր, շիֆաա վագթը պէ՛չէր ի-
ռի՛ռ ռամա իչլեթ չաչգընըզ ։Էն-
ռի ։ Նա՛ Բապպ՝ ֆաոըդըզըռը- 20
զը վէ պապալարըռըզըն եարա-
ռաղըզընը պիլիրիզ ։ զիրա ռանա
կիւնահ իչլեռիք ։ Իռմին իչլիւն 21
պէ՛ռէն իչրահ էթմէ, ռէնին
Ճէլալինին Թահրընըն իրէզլէ էթ-
ռէ ։ պիզիռ իլէ օլռն ռ՛հռընը
զիքր էռիպ՝ նագդ էթմէ ։ Թա- 22
յիֆէչէրին պաթըլ ֆ՛ռ՛ՆԼարը
արաբընաա եաղռուր վէրէն վա՛ր
ռը, էօզ իսէ եաղռուրլարը
կէօքլէ՛ր մի եաղըրըրը ։ օ՛ ռէն
ռէչի՛ռ մի պին ե՛ա՛ Բապպ Ալլա-
հըռըզ ։ իռմի ռանա իւմիա է-
ռէրիզ, զիրա պռունլարըն Ճիւռ-
լէսինի ռէն էչլէսին ։

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ Բապպ պանա ռեման քի՝ 1
Հոռզուրուռառա Մ՛ովսէս վէ Սա-
ռուէլ տուրսաչար ռա, պու
գաոմա կէօնլիռ եօգ ռուր ։
Հոռզուրուռառան գօվ, վէ չըգսըն-
լար ։ Վէ վագի՛ օլա քի ռանա՝ 2
Նէ՛րէչէ չըգաչըռ ռեերլեր իսէ,
օլռէռ՝ ոնլարա ռեչէսին քի՝
Բապպ պէօյլէ ռեր ։ Իօլիռ ի-
չիւն օլանլար եօլուռ՝ վէ գըլըձ
իչիւն օլանլար գըլըձա՝ վէ ռաձլըգ
իչիւն օլանլար ռաձլըգա՝ վէ էսիր-
լիք իչիւն օլանլար էսիրլիչէ էձէ-
ռըլար ։ Վէ ոնլարըն իւղէրինէ 3
տեօրթ Ճինս պէլա ռուալառաղըռ՝
ռեյօր Բապպ ։ գաթը էթմէքք
իչիւն գըլըձը՝ վէ սիւրիւքլեռմէք

իչնեն քեօփէքլէրի՝ հետ եէմէք
իչնեն վէ հէլալք էթմէք իչնեն
կէօյիւն գուշլարընը վէ եէրին
4 ճանաւարլարընը։ Վէ մնլարը՝
Յուդա փատշնայնը եղ կիա օղ
լու Մանասէ սէպէտնեան՝ ծնուն
Երուսաղէմի էթմէկլիմեան էօ
թէսիս՝ եէրին ճիւմլէ մէմլէ
քէթէրելինէ ճէֆիա իչնեն թէս
լիմ հետճէյիմ։
5 Ջնրա սէնի քի՞մ հսիրէյ
ճէք՝ եա՛ Երուսաղէմ. վէ սէնի
քի՞մ ամըյաճագ, վէ սէնին
խօշ հալինի սօրմագ իչնեն քի՞մ
6 սաւաճագ։ Սէն պէնի թէրք
էթմիսի՝ տէյօր Բապպ, կէրի
կիթմէն. լմոի էլիմի սէնին իւ
զէրինէ ուզատըպ՝ սէնի հէլալք
հետճէյիմ. մէրհամէթ էթ
7 մէքճէն օսմանըմ։ Վէ ծնլարը
եէրին գաիուլարընտա հսիա
իլէ սաւուրաճաղըմ, գաւմընը
էվլատըզ գօյուպ՝ հէլալք հետ
ճէյիմ. ծնլար էօլլարընտան
8 տէօնմէսի։ Օնլարըն տուլ
գարընլարը էօնիւմտէ տէնիզ
դումունտան ղնյատէ օլաուլար.
ծնլարա էօյլէն վագթընտա՝ իչ
թինն անասը իւղէրինէ եաղմաճը
կէթիրտիմ, ծնուն իւղէրինէ ա
փսանըզը գօրդու վէ իւրքիւնթիւ
9 սիւզիւրտիւմ։ Եէսի սօղու
բան՝ զայի՛ֆ գալսը ճանընը
թէսլիմ էթմի, տահա ճիւն
տիւզ լքէն՝ կիւնէչլի պաթտը,
օ՝ ուէթանտը, վէ խէչիլ սիւշ
տիւ, վէ ծնլարընն պագխանի՝
տիւշմինլէրինն էօնիւնտէ գընը
ճա թէսլիմ հետճէյիմ տէյօր
Բապպ։
10 Վա՛յ պահա եա՛ անամ քի՝
պէնի ճիւմլէ հէր իչնեն զաիըլ
ատէմի վէ նինա՛ ատէմի սօղուր
տուն. մուա՛միլէ իլէ վէրմիտիմ,
վէ պահա մուա՛միլէ իլէ վէրմե
տինէր խսէ տէ, պահա ճիւմլէսի
11 պէտտուա՛ հետրէյէ։ Բապպ

տէր քի՝ Էլսիզէթ սահա խայը
օլմագ իչնեն ճէֆիա՛ վէրէճէյիմ.
էլսիզէթ պէյս վագթընտա վէ
սըդնէթ վագթընտա՛ տիւշմինէ
սահա եաղլար էթտիրէճէյիմ։
12 Տէմիր՝ փօրնտա տէմիրլինի վէ
Թուճաս գըբսը՛ մը։ Հէմսի
13 ճիւմլէ կիւնահլարըն իչնեն՝ հէմ
գինօրլարընճա սէնին մալընը
վէ խազինէլէրինի պիւյա պահա
եաղմայա վէրէճէյիմ։ Վէ
14 տիւշմինլէրին իլէ պիլմէտիկնի
էերէ կէչիրէճէյիմ. զնրա խըշ
մընտա սճիշ ԹուԹուշտաս, վէ
սիզին իւղէրինիզէ եահաճագ
տըր։
Իչա՛ Բապպ տէն պիլդիրտին. 15
պէնի խաԹրընա կէթիր, վէ պէ
նի զնյարէթ էյլէ, վէ պէնի գօ
վալսյանլարտան ինԹիգամընը
ալտըր. պէնի տապրընն իչնեն ալ
մա. պիլ քի՝ սէնին սէպէպինէ
սիԹէմ էէքսիմ։ Սէօզլէրին 16
պուլտնտաս, վէ ծնլարը եէմիմ.
վէ սէօզլէրին պահա՝ եէրէմիյիմին
սէրսիրի վէ ճէրրահը օլտաս.
զնրա խալին իւղէրիմէ ջաղըրընտը՝
եա՛ տա՛նրէ՛ Աստուած Բապպ։
Ջէվգէնիճիլէրին մէճլիսինտէ 17
օԹուրմատըմ, վէ մէսրուր օլմա
տըմ. սէնին էլնն սէպէպինտէն
եալնըզ օԹուրտուպ, զնրա պէ
նի խըշմ իլէ տօլտուրտըն։ Դին՞ 18
չինն տպրըմտայիմ՝ վէ եարատմ
ծնլրուպ օրնպ տաղլմագ գա
պուլ էթմէզ. պահա հէր վէճհ
իլէ եալանճը՝ գարարընըզ տու
լար կիպի օլո՞ր մնս տուն։
Օնուն իչնեն Բապպ պէյլէ 19
տէր. Էյէր տէօնէր իսէն, տէ
նի կէրի կէթիրէճէյիմ, վէ հու
զուրտտա տուրաճագտըն. վէ
էյէր գըյմէճիլէրի ալչագտան չը
գարըր իսէն, աղղըմ կիպի օլա
ճագտըն. ծնլար տահա տէօն
սինն, լոքին տէն ծնլարա տէօն
մէ։ Վէ տէնի պուս գաւմա գա 20

յատա պագըը գալէ՝ կիսպի հաե-
ձէյիմ , վը սէնին իւղերինէ
ձէնը հտէլըը , ամմա սէնի էչ-
նէմէյէլը · զիրա սէնի խելաս
էմմիքը կիշնէ վը սէնի գուրթար-
մագ կիշնէ՝ պէն սէնին իլէ իմ
21 տէյօր Րապպ · Վէ սէնի հա-
րամազարըն էլինտէն գուրթա-
րաձաղըմ, հէմ սէնի զօրպազ
լարըն վէնչէսինտէն ֆիտա հ-
տէձէյիմ :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վ է պտնա Րապպըն սէօզլէ
2 օլտւպ՝ տէտի քի՝ Ըվէնտինէ գա-
րը ալմա , վը պուռ մահալտէ
սէնին օղուլլարըն վը գըզլարըն
3 օլմասըն : Չ իրա պուռ մահալտէ
տօզան օղուլլարըն վը գըզլարըն
հագգընա՝ վը պուռ տէյսարտա օն-
լարը տօզուրան անաէլարը հագ-
դընա հէմ օնլարը Թէվլա հ-
տէն պապալարը հագգընա
4 Րապպ պէօյլէ տէր · Օնլար
խասթալըգլար հօլիւմիւնտէն հօ-
լէձէձքլէր , աղլանմայաձագլար ,
վը կէօմիւլմէյէձէքլէր , հէր
հիւզուռ իւզէրինտէ կիւսյրե ի-
չինէն օլաձագլար · Վը գըզըձ ի-
լէ հէմ աձըզգ իլէ տի քէնէհէք-
լէր , վը լէշլէրի կէօքլէրինն
գուշլարընա վը հէրնն ձանա-
վարլարընա Թատ՝մ իշնէն օլա-
5 ձագ տըր : Չ իրա Րապպ պէօյ-
լէ տէր · Եաս հվինէ վարմ ,
վը աղլամադա կիթմէ , վը տն-
լար իշնէն ֆիղան էչքմէ · զիրա
պուռ գավմտան սէլամէթիմի տէ-
յօր Րապպ՝ ի՝նայէթի հէմ մէր-
6 համէթի գալըրըտըմ : Վէ պուռ
տիյարտա պէօյլուքլէր հէմ քիւ-
չինքլէր հօլէձէքլէր , վէ կէօ-
միւլմէյէձէքլէր · վը օնլար ի-
չինէն եաս չէքմէյէձէքլէր , վը
հէթլէրինի քէրթմէյէձէքլէր ,
վը օնլար իշնէն սաչլարընը հօլ-
մայաձագլար : Վէ հօլիւքլէր 7
տէն հօթիւրու Թէսէլլի վէրմէք
իշնէն՝ եաս սէզգիլինտէն էչմէ-
տողանմայաձագլար · վը պապա-
լարը վը անաէլարը իշնէն օնլարա
Թէսէլլի գաուէհինի իչիրմէյէ-
ձէքլէր : Հէմ սէն էէյիպ իչ- 8
մէք իշնէն օնլար իլէ օթուրմադա՝
զիյաֆէթ էվինէ վարմայաձըն :
Չ իրա Խորոյէլլն Ալլահը ա՛ս- 9
քէրլէրին Րապպը պէօյլէ տէր ·
Իշթէ պէն պու մահալտէն կէօզ-
լէրինիզ հօնինտա վէ կիւնլէրի-
նիզտա սէվինճ սեսինի վէ շաղ-
լըգ սեսինի՝ կիւվէյինին սեսինի
վը կէլինին սէսինի տինկաիրե-
ձէյիմ : Վէ վագի՝ օլա քի՝ պու 10
գավմա հէմ պու սէօզլէրի խա-
պեր վէրսէյին զէման , օնլար
սանա՝ Րապպ հագգընմազա ձիմ
լէ պու պէօյլեք պէլլըը նէ՞կինն
սէօյլէսի , վը Ալլահընմըզ Րապ-
պա գարշը իշլեսէյինիզ եարա-
մազլըղընմըզ նէ՞ վը կիւնահընմըզ
նէ՞ տէր տէրլէր իսէ , օլսւմ ան- 11
լարա տէյէնին · Չինն քի պա-
պալարընըզ պինի Թէրք էթի-
լէր տէյօր Րապպ , վը զայրի
ալլահլար արաընձա վարըպ օն-
լարա ի՝պատէթ էթիտիլէր , վը
օնլարա սէձտի գըլաըլար , վը
պինի Թէրք էթիտիլէր , վը Թէվ-
րաթընմըզ սապլամատըլար , հէմ 12
սիզ պապալարընըզտան պէրթէր
եարամազլըգ իշէտինիզ , վը իշ-
Թէ պինի տինկլէմէյէրքը հէր
պիրինիզ քէնտի քէօթու էյէրե-
յինին գաթըլըղը արաընձա էիս-
րիյօր · Պէն տահի սիզի՝ պու տէ- 13
յարըն իւզէրինտէն՝ սիզին հէմ
պապալարընըզըն պիլմէտիյի տի-
յարըն իւզէրինէ աթտաձաղըմ,
վը օրտոս կիւնտուզ վը կէձէ
ղայրի ալլահլարա ի՝պատէթ է-
տէձէքսինիզ : զիրա սիզէ մերհա-
մէթ էթմէյէձէյիմ :

Օնուն իշնէն իշթէ կիւնլէր 14

հեվլը ահյոր Բապպ քի արձըգ՝
Իսրայէլօղուլարընը Մըսըր ահ-
յաբընատան չըգարան Բապպ սաղ
15 սըր տէմէ յէձէքլէր, իլլա՝ Խարա-
յէլ օղուլարընը վօրեատ տի-
յարընատան վէ ծնլարը սիւրահի-
յիւ ձիւմլէ տէյարլարատան չը-
գարան Բապպ սաղ սըր փէյէ
ձէէլէր։ վէ ծնլարը՝ պապալա-
րընա վէրմիյիմ տէյարլարընա
տէօնատէրէձէհյիմ։
16 Իլթէ պէն չօգ պալըդձըլար
կէօնատէրէձէհյիմ՝ ահյոր Բապպ,
վէ ծնլարը ավէյատձագլար։ վէ
ծնատան ամնկրա չօգ ավձըլար եօլ
ըյատձաղըմ, վէ ծնլարը հէր տա-
ղըն իւզէրընատէն վէ հէր թէփէ-
նինէ իւզէրընատէն վէ գայալարընը գօ-
վուգլարընատան ավէյատձագլար։
17 Ձէերա կէօղէրիմ՝ ծնլարըն հէմ
եօլարը իւզէրընատէ տիր, եւ-
ղիւտէն կիղլի տէյինկէր։ հէմ
ծնլարըն եարատմաղըզը՝ կէօղէ-
րիմին էօնինէատէն սագը տէյիլ
18 տիր։ Վէ իսպէհատա՝ տի յարըմը
նափաքլէտիքլէրի իչինէ՝ ծնլա-
րըն եարատմաղըզընը վէ կիտնա-
հընըն իքի գաթ ձէղատընը վէ-
րէձէհյիմ։ ծնլար մէքրուհլուգ-
լարընը վէ իքրահիյէթլէրինին
լէշլէրի իլէ՝ միւլքիւմիւ տօլատու-
տուգլար։
19 Եա՛ Բապպ՝ սըդձըթ կիտնիւն-
տէ գուվվէթիմ վէ գալի՛մ վէ
փինահէատըմ սընը։ Էէրինի ուձ-
ղարընատան Թայիֆէլէր սանա
կէղէձէքլէր վէ տէյէձէքլէր քի՝
Չադգան պատալարըմըզ եատ-
նը՝ պաթըլըզը վէ ֆայիտէ կէթ-
մէյէնլէրի միրատ ալտըղար։
20 Ատէմ՝ չօղ Ալլահ օլմայան-
լարը քէնտինէ Ալլահ մը եոէ-
21 ձէք։ Պուտուն իչինէ իչթէթ պէն
ծնլարա պուտ տէքիա՝ պիլտիրէ-
ձէյիմ, ծնլարա էլտի վէ գուվ-
վէթիմի պիլտիրձէհյիմ։ վէ պի-
լէէլէր քի՝ իսմիմ Եհովա սըր։

ՊԱՀՊ ԺԱ

Յուդանըն կիւնահը տէմիր 1
գալէմ իլէ վէ էլմասըն ուձրու ի-
լէ եազըլմըշ սըր։ Էէբրէքլէրի-
դէն լէվհասը իւշէրինատ՝ վէ մէզ-
պահ՛լարընըզըն պուհնուզլարը
իւշ՛րինատ գազըլմըշ սըր։ Ձիւն 2
քի օղուլարը ծնլարըն մէղսահ-
լարընը վէ էէյիվ աղաձլար եա-
նընատա էէբգանէք Թէվհէլէրին իւ-
շէրինատ Ատտարովթ փուԹլա-
րընը խաԹըրատա ԹուԹարլար։
Ի՛յ ահհրատաքի տաղըմ՝ սէնին 3
մալընը Վէ ձիւմլէ խազինէլէրինի՝
պիւԹիւն սինօրլարընատա կիտնահ
իչինէ եափըլըձը սէնին Թէվհէ
փուԹխանէլէրինին եաղմատա վէ-
րէձէհյիմ։ Վէ սէն քէնտին 4
տախի տանատ վէրսէհյիմ միւշ-
քիւնատէն մահրում գալաձագ-
սըն, վէ սէնի՝ պիլմէհյինի սի-
յարատա տիւշմէնլէրինէ գուվ է-
տէձէհյիմ. պէրա խըղըմատա ս-
Թէշ ԹուԹուշատուրատունուզ քի՝
էպէտէն եանաձագ տըր։
Բապպ պէօյլէ տէր. Լա՛նէթ 5
օղ ատէմի քի լինատա կիւվէ-
նինը, վէ էմի քէնտինէ փաղու
եատը, վէ եիւրէյի Բապպատան
կիտը։ Վէ ո՝ չէօլտէ պրաղըլ- 6
մըշ կիւպ օլմաձագ, վէ խայբ
կէլինձէ կէօրմի յէձէք. վէ չէօլ-
տէ եանընդ եէրլէրատ՝ Թուղղու
վէ սաքին օլմաղ էէրատէ սաքին
օլմաձագ։ Մինապարէք օլտուն 7
ատէմ քի՝ Բապպա կիւվէնինը,
վէ ծնտէն կիւվէնտիյի Բապպ
սըր։ Վէ ո՝ սուլար եանընտա 8
տէքիլմիշ ալաձ կիպի օլմաձագ
սըր, քի քէօքլէրինի ըսմաղըն
եանընա սալըպ՝ ըսըձմաղըն կէչ-
տիյինի կէօրմէզ, իլլա ծնտէն
եավրատըզ էէչիլ օլըր, հէմ
գօրադըզ էըլընտա վէրվա չէք-
մէզ, վէ մէյվէ վէրմէքտէն կէրի

գամագ։
9 Եւ-ըրկե՛ք ՚ի ը՛ն յա՛ն զ՚ի յա՛տ
ա՛լտա՛ռքն ա՛ըը , ՚ի՛մ զ՚ա՛յ՚ն
լուչ ՚ի՛ա՛տա ա՛ըը . ա՛նու ք՚ի՛մ
10 պ՚ի՛չ պ՚ի՛ըը ։ Պ՚ն Բ՚ա՛պպ Ե՛իս.
ր՚կ՚ի Թ՚է՛ֆ՚ե՛իչ ՚է՛ա՛ն՚ պ՚է՛օպ՚ր՚կ՛ք.
չ՚ե՛ր՚ն ա՛ն՚ա՛յ՚ա՛ն ը՛մ ք՚ի՛ ա՛տ՚է՛մ
ե՛ ը՛ա՛ր՚ը՛ն՚ա՛ա՛ ա՛՚մ՚ չ՚ե՛ր՚ի՛ն՚ն՚ն մ՚է յ.
վ՚է՛ա՛ն՚ն՚ձ՚է՛ վ՚է՛ր՚կ՚ե՛ա՛մ ։
11 Հ՚ա՛ր՚ա՛մ մ՚ա՛լ ե՛ա՛ն՚ի՛ն՚ն՚ն՚ Ե՛ու.
մ՚ու՛ր՚թ՚ե՛ա՛մ՚ա՛ա՛ր՚ը՛ը Ե՛ու՛ա՛մ՚ու՛ր՚թ՚ա՛ա՛ր՚
լ՚ու՛չ՚ե՛ր՚ի՛ն՚ա՛ե՛ ե՛ն՚ա՛ու՛ր՚ա՛ն՚ ը՛՚ք՚ը՛ը՛ն՚ ՚ի՛.
դ՚ ՚ն՚ա՛ու՛ ը՛ա՛ն՚ի՛ն՚ն՚ն՚ ե՛ա՛ու՛ր՚ը՛ն՚.
ա՛ա՛ պ՚ու՛ա՛ղ՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ , վ՚է՛ ա՛օ՚ն՚ո՛ն.
ա՛ա՛ ա՛ի՛վ՚ա՛ն՚ձ՚ ո՛ղ՚ա՛ձ՚ա՛գ ։
12 Մ՚ա՛գ՚ա՛ե՛ա՛ի՛չ՚ի՛ն՚ մ՚ա՛հ՚ա՛լ՚՝ է՛վ
վ՚է՛ղ՚ա՛ի՛ն՚ պ՚է՛ր՚ու՛ ձ՚է՛ի՛չ՚ ե՛ի՛ւ՚ձ՚ կ՚
13 Թ՚ա՛ի՛չ՚ի՛ ը՛ը՛ր՚ ։ Ե՛ա՛՚ Խ՚ա՛ր՚ա՛չ՚ե՛ի՛ն՚ն՚
լ՚ու՛չ՚ի՛ա՛ի՛ր՚ Բ՚ա՛պպ՚՝ ա՛է՛ն՚ի՛ ձ՚ե՛ի՛մ՚չ՚է՛
Թ՚է՛ր՚ը՛ է՛ա՛ն՚ղ՚է՛ր՚ ո՛ւ՚ղ՚ա՛ն՚ա՛ձ՚ա՛գ՚
ա՛ը՛ր՚ը՛ ։ պ՚է՛ն՚ա՛ն՚ ա՛է՛օ՚ն՚ն՚ղ՚է՛ր՚ ե՛է՛ր՚.
ա՛է՛ ե՛ա՛զ՚ղ՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ղ՚ա՛ր՚ ։ ղ՚ն՚ա՛ ա՛.
պ՚ու՛ ՀՀ՚ա՛յ՚ա՛թ՚ վ՚ի՛ա՛ն՚ն՚ի՛ա՛ր՚ը՛ը՛ օ՚ղ՚ա՛ն՚
Բ՚ա՛պպ՚ ը՛ը՛ր՚ Թ՚է՛ր՚ը՛ է՛թ՚ա՛ի՛չ՚ի՛ն՚ ։
14 Պ՚ա՛ն՚ա՛ չ՚ի՛ֆ՚ա՛ վ՚է՛ր՚՝ ե՛ա՛՚ Բ՚ա՛պպ՚՝
վ՚է՛ չ՚ի՛ֆ՚ա՛ պ՚ու՛ղ՚ա՛յ՚ս՚ի՛մ՚ ։ ս՚պ՚ն՚ի՛ խ՚է՛.
ղ՚ա՛ ե՛ղ՚ի՛ է՛՚ , վ՚է՛ խ՚է՛ղ՚ա՛ի՛ պ՚ու՛ղ՚ա՛.
ղ՚ը՛մ՚ ։ գ՚ի՛ղ՚ա՛ Թ՚է՛ա՛պ՚ի՛ֆ՚ա՛ե՛ր՚մ՚ ա՛ն՚
ս՚ի՛ն՚ ։
15 ի՛ղ՚Թ՚է՛ ձ՚ե՛ղ՚ պ՚ա՛ն՚ա՛ ա՛է՛ր՚ղ՚է՛ր՚
ք՚ի՛՝ Բ՚ա՛պ՚ղ՚ն՚ ա՛է՛օ՚ղ՚ու՛ ՀՀ՚ա՛՚ն՚ի՛ ,
16 Հ՚ա՛ղ՚ա՛ ՀՀ՚է՛ղ՚ի՛ն՚ ։ Լ՚ա՛ք՚ի՛ն՚ ս՚պ՚է՛ն՚ ա՛է՛.
ն՚ի՛ն՚ ա՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ղ՚ա՛ն՚՝ ք՚օ՚ղ՚ա՛ն՚ օ՚ղ՚մ՚ա՛ք՚.
ա՛ա՛ն՚ դ՚ա՛ղ՚մ՚ա՛ա՛ղ՚մ՚՝ վ՚է՛ մ՚ի՛Հ՚ն՚է՛Թ՚
կ՚ի՛ա՛ն՚ի՛ա՛ն՚ի՛ա՛ ա՛ղ՚ղ՚ու՛ղ՚է՛մ՚է՛ա՛ն՚ի՛ղ՚ է՛ի՛ ա՛պ՚ի՛.
ղ՚է՛ր՚ն ։ ա՛ու՛ա՛ա՛ա՛ք՚ղ՚ը՛ր՚մ՚ա՛ա՛ն՚ ք՚ը՛.
17 գ՚ա՛ն՚՝ ա՛է՛ն՚ի՛ն՚ Հ՚օ՚ն՚ի՛ա՛ն՚ի՛ ղ՚ա՛ի՛ ։ Պ՚ա՛.
ն՚ա՛ գ՚օ՚ր՚գ՚ու՛ օ՚ղ՚մ՚ ։ ս՚պ՚է՛ր՚ա՛ Հ՚ի՛ա՛.
ն՚ի՛ա՛ն՚ի՛ ս՚պ՚է՛ն՚ի՛մ՚ վ՚ի՛ն՚ն՚ա՛կ՚է՛ա՛Հ՚ը՛մ՚
18 ա՛է՛ն՚ ա՛պ՚ն՚ ։ Պ՚է՛ն՚ի՛ գ՚օ՚վ՚ա՛ղ՚ա՛յ՚ա՛ն՚ղ՚ա՛ր՚
ու՛ղ՚ա՛ն՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ղ՚ա՛ր՚ , ա՛մ՚մ՚ա՛ ս՚պ՚է՛ն՚
ու՛ղ՚ա՛ն՚մ՚ա՛յ՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ղ՚ը՛մ՚. օ՚ն՚ղ՚ա՛ր՚ դ՚ը՛ր.
գ՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ղ՚ա՛ր՚ , ա՛մ՚մ՚ա՛ ս՚պ՚է՛ն՚ գ՚օ՚ր՚գ՚.
մ՚ա՛յ՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ղ՚ը՛մ՚. օ՚ն՚ղ՚ա՛ր՚ն՚ ի՛ու՛ղ՚է՛ր՚ի՛ն՚ն՚
պ՚է՛ղ՚ա՛ ի՛կ՚ն՚ի՛ կ՚է՛Թ՚ի՛ր՚ , վ՚է՛ օ՚ն՚ղ՚ա՛ր՚ը՛
ք՚ի՛ գ՚ա՛Թ՚ գ՚ը՛ղ՚ը՛ղ՚ ի՛ղ՚է՛ գ՚ը՛ր ։
19 Բ՚ա՛պ՚ պ՚ա՛ն՚ա՛ ա՛է՛օ՚ղ՚է՛ ա՛է՛ա՛ր՚ .

կ՚ի՛Թ՚ , վ՚է՛ օ՚ղ՚ Յ՚ու՛ղ՚ա՛ վ՚ա՛ա՛ի՛չ՚ա՛Հ՚.
ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ կ՚ի՛ր՚ա՛ի՛ղ՚է՛ր՚ վ՚է՛ ղ՚ը՛ղ՚ա՛ղ՚.
ղ՚ա՛ր՚ը՛ղ՚՝ դ՚ա՛վ՚ն՚ օ՚ղ՚ու՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ը՛ղ՚ դ՚ա.
վ՚ու՛ա՛ա՛ն՚ա՛ա՛ վ՚է՛ Ե՛ր՚ու՛ա՛ղ՚է՛մ՚ն՚
Հ՚է՛վ դ՚ա՛վ՚ու՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ա՛ա՛ ա՛ա՛ը՛ր՚ ։ Վ՚է՛ 20
ո՛ղ՚ա՛ր՚ա՛ ա՛է՛ ք՚ի՛ Ե՛ա՛՚ Յ՚ու՛ղ՚ա՛ վ՚ա՛.
ա՛է՛ա՛Հ՚ա՛ղ՚ը՛ր՚ Հ՚է՛վ Յ՚ու՛ղ՚ա՛՝ վ՚է՛
ա՛պ՚է՛Թ՚է՛ն՚ Ե՛ր՚ու՛ա՛ղ՚է՛մ՚ ա՛ա՛ք՚ի՛ն՚.
ղ՚է՛ր՚ք՚ի՛ պ՚ու՛ դ՚ա՛վ՚ու՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ա՛ա՛ն՚
հ՚է՛ր՚ը՛ղ՚ա՛ն՚ի՛ղ՚՝ Բ՚ա՛պ՚ղ՚ն՚ ա՛է՛օ՚ղ՚ու՛ղ՚ա՛ն՚
ա՛ն՚ի՛ղ՚է՛ղ՚ի՛ն՚ ։ Բ՚ա՛պ՚ղ՚ պ՚է՛օ՚ղ՚է՛
ա՛է՛ր՚ ։ Ձ՚ա՛ն՚ղ՚ա՛ր՚ն՚ղ՚ը՛ղ՚ ա՛ա՛գ՚ն՚ղ՚ն՚ , 21
վ՚է՛ շ՚ա՛ր՚ա՛թ՚ հ՚է՛ն՚ի՛ն՚ա՛ա՛ հ՚է՛ի՛ղ՚ ղ՚ա՛ղ՚.
ա՛ղ՚ղ՚ա՛ի՛ն՚ , վ՚է՛ Ե՛ր՚ու՛ա՛ղ՚է՛մ՚ ղ՚ա՛.
վ՚ու՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ա՛ա՛ն՚ ի՛է՛ր՚ի՛ հ՚է՛Թ՚ի՛ր՚մ՚է՛ն՚ ։
Վ՚է՛ շ՚ա՛ր՚ա՛թ՚ հ՚է՛ն՚ի՛ն՚ա՛ա՛ հ՚է՛վ՚ի՛ղ՚ 22
ն՚ի՛ղ՚ա՛ն՚ ս՚պ՚է՛ա՛ ը՛է՛ի՛ղ՚ ը՛ղ՚ա՛ր՚ա՛ա՛ն՚՝
վ՚է՛ ա՛ա՛գ՚ ի՛ղ՚ ։ Ի՛ղ՚ղ՚ շ՚ա՛.
ղ՚ա՛ր՚ա՛թ՚ հ՚է՛ն՚ի՛ն՚ա՛ա՛ հ՚է՛վ՚ի՛ղ՚՝ պ՚ա՛պ՚ա՛ղ՚ղ՚ը՛.
ղ՚ա՛ է՛մ՚ հ՚է՛Թ՚ի՛ր՚մ՚ հ՚է՛ ս՚պ՚՝ ա՛՚ղ՚ղ՚
ա՛ա՛գ՚ղ՚ա՛ն՚ն՚ ։ Լ՚ա՛ք՚ի՛ն՚ օ՚ղ՚ու՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ 23
լ՚է՛Հ՚ա՛ի՛ր՚ , վ՚է՛ գ՚ու՛ա՛ղ՚ա՛ր՚ղ՚ը՛ղ՚
հ՚է՛Հ՚ա՛ի՛ր՚ . լ՚ղ՚ա՛ ա՛ի՛ն՚հ՚է՛Հ՚ա՛Հ՚ը՛ղ՚
լ՚ի՛ա՛ն՚ վ՚է՛ Թ՚է՛ա՛պ՚ի՛ գ՚ա՛ա՛պ՚ու՛ղ՚ հ՚է՛.
մ՚ Հ՚է՛ի՛ղ՚՝ պ՚օ՚ւ՚ղ՚ա՛ր՚ղ՚ը՛ղ՚
ա՛ղ՚Թ՚է՛ա՛պ՚ի՛ղ՚է՛ր՚ ։ Վ՚է՛ վ՚ա՛գ՚՝ օ՚ղ՚ա՛ 24
ք՚ի՛՝ հ՚է՛ր՚ ա՛է՛գ՚դ՚ա՛ի՛ հ՚է՛ղ՚ պ՚է՛ն՚
ա՛է՛ն՚ի՛ղ՚է՛ր՚ ի՛ա՛է՛ն՚ի՛ղ՚՝ ա՛է՛ ի՛է՛ր՚ Բ՚ա՛պ՚ղ՚ ,
է՛օ՚ղ՚է՛ ք՚ի՛ շ՚ա՛ր՚ա՛թ՚ կ՚ի՛ն՚հ՚է՛ա՛ն՚ի՛ղ՚
պ՚ու՛ղ՚ է՛՚ն՚ղ՚ն՚ դ՚ա՛վ՚ու՛ղ՚ա՛ր՚ը՛ն՚ա՛ա՛ն՚ հ՚է՛.
է՛ր՚ի՛ հ՚է՛ի՛ղ՚ հ՚է՛Թ՚ի՛ր՚մ՚ հ՚է՛ ի՛ն՚հ՚է՛՚ , ի՛է՛.
ղ՚ա՛ շ՚ա՛ր՚ա՛թ՚ կ՚ի՛ն՚հ՚է՛ա՛ն՚ի՛ղ՚՝ օ՚ն՚ա՛ա՛ ա՛ա՛.
ղ՚ա՛ ի՛ա՛ղ՚ա՛ղ՚ա՛ղ՚ ի՛ղ՚է՛ղ՚ի՛ն՚ ա՛ի՛ղ՚ղ՚
ա՛ա՛գ՚ղ՚ա՛ր՚ ի՛ա՛ղ՚ղ՚ ղ՚ա՛ղ՚մ՚ա՛ա՛ղ՚մ՚՝ 25
է՛օ՚ղ՚է՛ն՚ գ՚ու՛ա՛ղ՚ա՛ր՚ղ՚ը՛ղ՚ հ՚է՛մ՚ն՚՝ Դ՚ա.
վ՚է՛Թ՚ Թ՚ա՛ի՛չ՚ի՛ն՚ա՛ օ՚Թ՚ու՛ր՚ա՛ձ՚ա՛գ՚
ա՛ր՚ա՛ պ՚ա՛ղ՚ա՛ր՚ վ՚է՛ ա՛Թ՚ղ՚ա՛ր՚ ի՛ու՛ղ՚է՛ր՚ի՛.
ն՚է՛ պ՚ի՛ն՚մ՚ի՛չ՚ վ՚ի՛ա՛ա՛ի՛չ՚ա՛Հ՚ղ՚ա՛ր՚ վ՚է՛ ա՛է՛ր՚.
վ՚է՛ր՚ղ՚է՛ր՚՝ ք՚է՛ն՚ա՛է՛ղ՚է՛ր՚ հ՚է՛մ՚ ա՛է՛ր՚.
վ՚է՛ր՚ղ՚է՛ր՚՝ Յ՚ու՛ղ՚ա՛ ա՛ա՛ի՛մ՚է՛ղ՚ հ՚է՛մ՚
Ե՛ր՚ու՛ա՛ղ՚է՛մ՚ն՚ ա՛ա՛ք՚ի՛ն՚է՛ղ՚ հ՚է՛ր՚.
ձ՚է՛ղ՚է՛ղ՚ . վ՚է՛ պ՚ու՛ ՀՀ՚է՛ղ՚ի՛ն՚ հ՚ա՛պ՚ա՛ն՚
դ՚ա՛ղ՚ա՛ձ՚ա՛գ՚ ։ Վ՚է՛ Յ՚ու՛ղ՚ա՛ ՀՀ՚է՛ղ՚. 26
է՛ղ՚ի՛ն՚ա՛ա՛ն՚ հ՚է՛մ՚ Ե՛ր՚ու՛ա՛ղ՚է՛մ՚ն՚
հ՚է՛Թ՚ա՛ք՚ի՛ն՚ա՛ա՛ն՚ վ՚է՛ Ր՚ւ՚ն՚է՛ա՛մ՚ն՚
ա՛ի՛չ՚ա՛ր՚ի՛ն՚ա՛ա՛ն՚ վ՚է՛ օ՚վ՚ա՛ա՛ն՚ վ՚է՛ ա՛ա՛.
վ՚ը՛Թ՚ա՛ն՚ա՛ա՛ն՚ հ՚է՛մ՚ գ՚ը՛ղ՚է՛ա՛ն՚

կելէձէքելէր , վէ պիւթիւն հառ-
մա հէմ գուբսան վէ էքմէք
վէհչքեվ վէ քիւնլիւք կէթիրէ-
ձէքելէր , հէմ Բապպ էվլինէ
ճիւքր վէհչքեվ կէթիրէձէքելէր :
27 Ամմա էյէր պէնի ալինկլէմդզ
խոնինզ, շէյլէ քի շաբաթ կիւ-
նինիւ ա՛զիզ սագլայաբնըդզ,
իլլա շաբաթ կիւնինտէ կիւք
գալարըդզ՝ Երուսաղէմ գա-
փուլարընտան իչէրի կիրէր խո-
նինզ, պէն տախի ընոն գափու-
լարընտա աթէշ Թուխուշտու-
բաճաղըմ , վէ Երուսաղէմին
սէրայլերինի եխյէձէք , վէ սեռ
կիւնդէկյէձէք ալը :

ՊԱՊ ԺԸ

1 Բապպ Թարաքընտան Երե-
միայա օղան սէօզ տուր , քի
2 տէմի . Դաղէ , վէ չէօլմէքճի-
նին էվինէ էն . վէ սանա օրատա
3 սէօզլէրիմի իչլէթիրէյիմ: Իմ-
ոլ չէօլմէքճինին էվինէ էնտիմ .
վէ իչլէթ չարըգլարատա իչ իչլեր
4 իտի : Վէ չամուրտան եավտըղը
գապ՝ չէօլմէքճինին էլինտէ պօ-
զուլտու . վէ ընու Թէքրար՝
չէօլմէքճինին նազարընտա եավ-
մալա խօշ կէօրինտիյիս կիսլի
պաշգա գապ եավտը :
5 Վէ պանա Բապպէն սէօզիս
6 օլուպ տէմի քի՝ Սիզճէ պու չէօլ-
մէքճինին էվ-էյի կիսլի էվիմէյէ
գաատը տէյի՞ր մի իմ եա՛ Իսրա-
յէլ էվի՝ տէյօր Բապպ . իչլէթ
չէօլմէքճինին էլինտէ չամուր
նէձէ իսի՝ սիզ էլիմտէ էօյլէ սի-
7 նիզ եա՛ Իսրայէլ էվի : Պիր
Թայիֆէ հադգընա՝ եա մէմլէ-
քէթի հադգընա Սէօքէձէյիմ վէ
եըգաձալըմ վէ հէլաք էտէձէ-
յիմ՝ տէոխյիմ անտէ , էյէր օղ
8 հադգընա սէօյլէմիշ խոխյիմ
Թայիֆէ եարամազլըգընտան
տէօնէր խոխ , պէն տախի ընոս

էվիմէյէ տիւշինտիյիմ քէմ-
լիքտէն նատիմ օլուրում: Ամմա 9
պիր Թայիֆէ հադգընա եա մէմ-
լէքէթի հադգընա՝ եափաճաղըմ
վէ տիքէձէյիմ տէոխյիմ անտէ ,
էյէր սէօզլումիս տինկլէմէյէրէք՝ 10
նազարընտա եարամազլըգ խլէր
խոխ , պէն տախի ընոս իհսան
էվիմէյէ տէոխյիմ խայրատան նա-
տիմ օլուրում :
Վէ չիմտի Յուդա պաէմլէրի- 11
նէ վէ Երուսաղէմ սաքինլէրինէ
հալա սէօյլէյիպ տէ քի՝ Բապպ
պէօյլէ տէր . Իչլէթ պէն տիզին
հադգընըդզա քէմլիք դուբարըմ,
վէ տիզին հադգընըդզա գաատըր
տիւշինտիրիւմ . հալա հէր պի-
րինիդ՝ եարամազ եօլարընըդզատան
տէօնիւն , վէ եօլարընըդզը հէմ 12
քէյլէրինիդզ էյի էտին : Ամմա
տէոխյէր քի՝ Նաքէլէ . չիւն քի
գաատըրէյիմիդ արտընձա կիտէ-
ձէյիդ , վէ հէր պիրիմիդ եարա-
մազ եիւրէյինին սէրթէյինէ
լազըմ կէտէձէյիդ :
Օնուն իչլուն Բապպ պէօյլէ 13
տէր . Հալա Թայիֆէլէրատ տիւ-
աձ էտին , պուննար կիսլի քիմ
իչլէթիյէ տիր . Իսրայէլին պա-
քիրէսի զայէթ հէյպէթլու չէյ
իչլէտի : Լիբանանըն գարը՝ 14
Թարլանըն գայատըն ոան էօթիւ-
րիւ Թէրք օլուննուր մու . եա-
խօտ շու սօղուգ՝ ագան՝ ետա
տուպար հէչ գուբո՞ր մու : Ամմա 15
գավմըմ պէնի ունուտթուտու , պա-
Թըլըպա պուխտուր եափաղըլար .
վէ Թարիգէլէրտէ՝ հաղըրլանմա-
մըշ եօլտա ևիւրիւմէք իչուն եօ-
լարընտա՝ էսքի Թարիգէլէրինտէ
Թէօքէղէ օղտատըլար . 16
Իւր օն-
լարըն տիյարընը վիրանէ վէ հպէ-
տի ըեզալէթ իչուն գօյալար . օն-
տան հէր կէչէն հէյրատ օլուպ՝
պաշընը ռատդատաղ տուր : Օն- 17
լարը տիւշինն էտնիւնտէ կիսլի տո-

ղեսաձաղըմ. ծնլարըն սկէսլա-
րը հիւնիւնտե ծնլարա սէ յիլ
եւէշ իլա արգա կէօսթէրէճէհ-
յիմ։
18 Վէ սէօսիլէր քի՝ կէլին Երե-
միանըն ա՛լէյհինէ գասաղէր գոռ-
լալըմ. զիրա քեահինտէն Թէվ-
րաթ՝ վէ ա՛լսմտէն Թէսալիր՝ վէ
փէ յրամայէրտէն սէօզ զայ օլմա-
յաճագ սըզը. կէլին ծնու սիլ
իլէ վոռրալըմ, վէ հիչ սիր
սէօզիւնէ գոռլագ վոռմայալըմ։
19 Եա՛ Բապէլ՝ պանա գոռլագ
վոռ, վէ պէնիմ իլէ չէքիշէն-
20 լէրին սէօսիւն սիհնկէ։ Էյլիք
Եէրինէ քէմլիք վէրլիլը մի.
զիրա Ձանըմ իչինն չոգոռ
գաղտըղլար. խաթըրընա կէթիր
քի՝ սէնին հոռզոռբոռնուս տոռ-
տոռմ, քի ծնլարըն հագդընա
էյլիք ոէյհէյիմ քի՝ զազապըզը
21 ծնլարտան տէօնտէրէյիմ։ Օ-
նուն իչինն ծնլարըն օղոռլարընը
գըթլըզա վէր, վէ ծնլարը գըզը-
Ձըն էլինէ Թէսլիմ էյլէ. ծնլա-
րըն գարըլարը հվատսըզ վէ
տոռ գալալար, վէ էրքէլէրի
էօլիւմ մագթոռլարը օլալար,
էյիթլէրի Ձէնքտէ գըզըձտան
22 վոռրոռլալար։ Օնլարըն խոզ-
րինէ ատիանսըզ պէօղիւք կէթիր-
սէյինտէ՝ հվէրինտէն ֆէրեատ
էչտիւէ. զիրա պէնի ԹոռԹ-
մագա չոգոռր գազորլար, վէ
այագլարընմ էչտին տոռզագլար
23 կիզէտիւէր։ Վէ սէն եա՛ Բապէ՝
ծնլարըն պէնէ գաթլ էթմէք ի-
չէտն պանա գարշը հէվ նիյէթ-
լէրինի պիլըրսին. ծնլարըն ե-
րամաղլըղընը ա՛ֆվ էթմէ, վէ
կիւնահլարընը հոռզոռբոռնուսն
մահվ էյլէտմէ, իլլա սէնին հոռ-
զոռբոռնուս Թէօքէզէ օղրասըն-
լար. զազապըն վագԹընտա ծն-
լար իլէ մոռտմէզէ գըլը։

ՊԱՊ ԺԹ

Բապէ պէօղէ տէսէ. կէ- 1
տիս՝ էօվլէքձի իչէ սիր Թօփ-
րագ պարուագ սաճուն ալ. վէ
գավըզն խոԹխոռլարընտան՝
հէմ քեահինէրին խոԹխոռլա-
րընտան ալ. վէ էօվլէքձիէր 2
գափուսունտն աղըզընտա օչան
Ընուվմ օղոռ տէրեսինէ չըք. վէ
օրատա սանա սէօզլէյէճէհյիմ
սէօզլէրի Նիտա էյլէ. վէ սէ 3
քի՝ Եա՛ Յուդա փադիշահլարը
վէ Երուսաղիմ սաքինլէրի՝
Բապէլն սէօղիւնէ տէնկէյին.
Խորայէլն Ընահը ա՛սքէրլէրին
Բապէլ պէօղէ տէր. Իչէմ
պէն պոռ մահալին իւզէրինէ պէ-
լա կէԹիրէճէյիմ, քի օնու հէր
իչիտէնին գուլագլարը չընկլա-
յա. Չիւն քի ծնլար պէնի 4
Թէրք էԹմիչէր, վէ պոռ մահա-
լի պիլմէզ օլտուլար, վէ օնտա՝
քէնտիլէրինն վէ պապալարընըն
վէ Յուդա փադիշահլարընըն
պիլմէտիքլէրի չոգոռն ալըշահլարա
պուհաուր եագտըղլար. հէմ պոռ
մահալ սուչսուզ գան իլէ տոլ- 5
տուրտուղլար։ Հէմ Բահադրն
Թէվիք փուԹխանէլէրինի պէնա
էհտիւէր քի՝ պէնիմ էմր էԹմէ-
միյիմի վէ սէօյէմէմիյիմի վէ
խաթըրընա կէլմէյէնի էփէնէյ՝ ծ-
ղուլըրընը աԹէչէ Բահադ խ-
չինն պիւԹիւնն եանմա եագտ-
լար։
Օնուն իչինն իչիմէ կիւնլէր 6
կէլիւր տէ յօր Բապէ քի՝ արԹըգ
պոռ մահալէ ՏօփեԹ վէ Ընուվմ
օղոռ տէրեսի չաղրըմայաճագ,
իլլա գաթլ տէրեսի ղոչրըլմայաճագ։
Վէ պոռ մահալտե Յուդանըն 7
հէմ Երուսաղէմին Թէսադիրինի
իպԹալ էտէճէյիմ, վէ ծնլարը՝
տիւշմէնլէրի էանիւնտէ գըլըճ իլէ
վէ ծնլարըն Ճանըրնը արայանլարըն

էլ լսէ սիւնիրէցիներ . վ՚ էհուդայի կէսին գուշարընա վ՚ եւրին ձանաւարընարընա թա-
8 ա՚մ վերէհէյիմ : Վ՚ պու չէհ-
րի՚ վրանէ վ՚ ըզպալէթ իչին գոյաձաղըմ . ընաան հէր կէչին՝ ընուն ձիւմլէ պէլալարը սկսե-
պինաէն հէյրան գալըպ ը լըզ-
9 չալաձագ : Վ՚ մուհաւրէնաէ վ՚ ընչարըն սիւնին հրինին հէմ ընչարըն ձանչարընը արայանա-
րըն ընչարա վ՚րէհէք օլաուգա-
րը սըգչէթաէ՝ ընչարա օղուլ-
րընին էթինի վ՚ գրպարընին է-
թինի եհաիրէհէյիմ , վ՚ սիւ-
պերինին էթէչրին եհչէձքէր :
10 Ա՚նաէն պարաձաղ՝ սէնին լէ
կիտէն ատէմչէրին կէօղէրի հո-
11 նիւնաէ գըրաարն . Վ՚ ընչարա
սէհէնին քի՚ Ա՚ստէրչէրին Բապ-
պը պէչլէ սէր . Պու գաւմը վ՚
պու չէհրի հէյլէ գըրաձաղըմ ,
նիձէ քի պէրէ չէօչիքձի գապը-
նը գըրար սա՚ արթըգ սապաչ
մադա գաոիր օլմադ . Վ՚ ընչար
Տօփհէթաէ՝ կէօմիձիք մահաչ
գաչմայանաաէք կէօմիչձիքչէր :
12 Պու մահաչէ վ՚ ընուն սաքինի-
րինէ պէյլէ հաէձհիյիմ՝ սէհէր
Բապպ , վ՚ պու չէհրի Տօփհէթ
13 կիպի գոյաձաղըմ : Վ՚ սաոիս-
րը իչղէրինաէ կէօչին ձրուհմչ
ա՚ստէրինէ պուխուր հապան վ՚
պայրի ալաճկարա չէրպիթ փիչ-
քէչի տէօքէն հէմ հիչէրին սէ-
պէլինաէն՝ Եըռուսաղէմին հիվէ-
րի վ՚ Յուդա փատիչահլարընին
հիվէրի Տօփհէթին մահաչի կիպի
մուրատալանաձագարը սըր :
14 Վ՚ Եըհիմա Բապպին ընու օղ
վ՚էյամպէրինէ էթմէյէ կէսն-
սէրուսի Տօփհէթաէն կէլսի , վ՚
Բապպ հէվինէն ավէտսունա
տաւրուպ ձիւմլէ գամա տէսի
15 քի՚ Խարայէլին Ա՚ստաձը ա՚ստէրու-
հէրին Բապպը պէչլէ սէր : Խ-
թիթ պու չէհրին իչղէրինէ վ՚ օ-
նուն հէմ գասապալարը իչղէ-
րինէ ընուն հադգընա սէօյլէսի-
յիմ պիւթիւն պիչալը կէթիրէ-
ձէյիմ . զիրա պոյնալարընը սէրթի-
լէթիւէը քի՚ սէօզլէրիմի սիւնդ-
լէմէյէնը :

ՊԱՊ Ի

Ի՚մաի Բապպ հէվինին պաչ մէ- 1
մուրու օլան Եմմէր օղլու Փա-
սուր քհանէին՝ Երկիա պու
սէօզլէրի վէյդամպէրլիք հէր
կէսին իչղէթաի . Վ՚ Փասուր Ե- 2
րեմիա վէյդամպէրէ վաբաոու ,
վ՚ ընու Բապպ հէվինաէ օլան հէ
գարըրէի Բէնիամին գապիսաուն-
ատքի Թաշիուրա վէրաի : Վ՚ 3
վագի՚ օլաու քի երթէթաի կիւն՝
Փասուր Երեմիայը Թաշիուգաան
էտգարաը , վ՚ Երեմիա ընաա տէ-
սի քի՚ Բապպ սէնին ատրնը
Փասուր չաղըրմատը , նաա Մա-
կրմի ատապիսպ : Չիրա Բապպ 4
պէչլէ սէր . Իչղէ պէն սէնի
քէնաինէ վ՚ հէմ տօսթլարընա
գարգաս հաէձհիյիմ , վ՚ ընչար
սիւրմինէրինին գըրըձընաան
սիւրհիձէք , վ՚ կէօղէրին կէօ-
րէձէք սիր . Վ՚ ձիւմլէ Յուդա-
յը Բաբիլան փատիչահընին էլի-
նէ Թէսլիմ հաէձհըր , վ՚ ան-
ընչարը Բաբիլընա հաքը սիւրէձէք ,
հէմ ընչարը գրըձ լէձ վաբա-
ձաղ : Հէմ պու չէհրին սիւ- 5
Թիւն զանհէթինի վ՚ ընուն
պիւթիւն էմէյինի վ՚ ընուն հէմ
գաղհէթի չէյլէրինին Թհաչիմ հ-
աէձհիյիմ . վ՚ Յուդա փատիչահ-
լարընին ձրուհմ խաղինէչէրինին
սիւրհինչէրինին հէվինէ վէրհէձհ-
հիյիմ , վ՚ ընչարը հաղիմաչյա-
ձաղար , հէմ ընչարը սէրպ՝
Բաբիլընա կէօթիւրհձէքչէր :
Վ՚ սէն էյ Փասուր վ՚ հէվինին 6
հէմ սաքինիչէրի՝ հսրիսկ կիտհ-
ձհքսինիզ . վ՚ Բաբիլընա վա-

րըտ՝ սէն տէ օր ծնըարան եալան
փէ յղամպէրլիք կԹակչին տօսԹ-
լարըն տա՝ օրատա կօչէՀէքսի-
նիզ, վէ օրատա կԷօմիւլԷՀէք-
սինիզ :
7 Պէնիմ գանատըրըն՝ եա՛ Բատպ,
վէ գանտըմ. պէնտէն դուվվէԹ-
լի սին վէ զալիպ կէլտին . պիւ-
ԹիւՀ կիւն մահարատա օրտուր,
8 ձիւմԷսի պէնի զէվզէնիր : Ձի-
րա Հէր տէօղԷօսխիմտէ՝ փէր-
եաա Հաէրիմ, զուլմ վէ զարար
պաղըրըօրմ՝ չիւնքի Բատպըն
տէօղիւ պտատա Հէր կիւն Հագա-
րէԹ վէ սիԹէմ իլէուն օլտուս :
9 Վէ տէօսմէքի՝ Օնու ատկնա
յըմ, վէ արԹըգ ձնուն խսմի
իլէ տէօղԷմէզլիմ. ատմա ԵւրԷ-
յիտտէ՝ քԷմիքլէրիմին իլէնտէ
գաւհանտըշ եատար ատԹէշ կի-
պի օլտու, վէ ԹէԿհամիւլ էԹ-
մէքտէ եօտուշտուգ գաւիր օլա-
10 մատըմ : Ձէրա չօգալտատան զըյ-
պարէԹ իշԹիտիմ ; էԹրաֆտան
գօրգու օլտու . արգատաշտա-
րըմ ձիւմԷէ ատլամԷի իւզէրէ օլ
տուզտում քիշիլէր՝ Ձէմմ էօնի
վէ զԷմմ էտէլիմ պէՀէքի ալտա-
նընը տա ծնուն իւզէրինէ զալիպ
կէլիպ՝ ծնուտան ինԹիգամ ալընըշ
11 ԹէՀիւէ : Ամմա Բատպ պէնիմ
իլէ՝ զօրըտ գահրիմտան կիպի տիր .
ծնուն իչտէն պէնի գօվալայան-
լար ԹէօքԷզէ օղրայըպ՝ զալիպ
օլմայաճագլար . ծնըարդ զայԷԹ
իլէ խէՀիչ տիւշԷՀէքլէր . զիրա
ա՛գիլտէնէ տալըտանմազլար , ա՛-
յըզլըըէ Եպհատն ուռնուտուշ-
12 մայաճագ տըր : Ամմա սէն՝
եա՛ ա՛նքԷրլէրին Բատպը՝ ա-
տիլի սընտարըն , պէօղրԷքլէրի
վէ Էվուրէյի կէօղիւրսիւն . սԷ-
նէն ծնըարատան լինԹիգամընը կէօ-
րէյիմ, զիրա տա՛վամը սատա
13 նիՀատէ ԷԹտիմ : Բատպա իչա-
հի օղույուն , Բատպա շիւքր Է-
ատին . զիրա եօխատուլուն ՀանԸ-
նը եարատազլարըն էլինտէն խո-
լաս էյլէխի :
14 Օր ատղտուշղուտ կիւն մԷը՛ն
օլտուն . անտմըն պէնի օր տօ-
զուբտուշղու կիւն միւպարէք օր
մատըն : Պտատա՝ Սատա էր-
15 քէք էվտատ տօղտուս տէյէրէք՝
ծնու զայէԹ իլէ սէվինտիրիպ
միՀծտէ կէԹիրէն ատէմ մէը՛ն
օլտուն : Չէմ օր ատէմ Բատպըն
16 խարտնպ էտիպ էսիրկէմէսիմ չէ-
հրԸը կիպի օլտուն , վէ տապատ-
տան ֆիլտըն հէմ էօյլէն վագ-
Թընատա ֆէրեատա իչինԹիւէ :
17 Ձիւն իլէ անա բահմինատն պէնի
էօղուրմէտի , իլէ անատ տանա
մէղարըմ օլա , վէ բահմի էպէտէն
18 կէսէ գալա : Նի՞չիւն պէօյլէ
անա բահմինատն չղգտըմ իլէ՝
աերա ոՀ գատավէԹ կէօրէյիմ.
վէ կիւնԷրիմ ա՛յրպ իլէ տիւ-
քէնէ :

ՊԱՂ ԻԱ

1 Բատպ Թարաֆընատան ՍրԷ-
միպա օլան սէօղ ահըր , Սէգէ-
կիա փատիշահընն՝ ՄԷղբիա օղ-
լու Փատրոս վէ Մատաիա օղ-
լու Սոփոնիա քեատհինի օնա
2 կէօտաէրիպ ատէսի զէման . Երէ-
ւըմ էյլէ պէղիմ իչուն Բատպա
տանըշ . զիրա Բաբիլոն փատի-
շահը Նաբուգոդոնոսոր Երուսղէ-
միզէ ձէնգ էտէյօր . պէՀքի
Բատպ պիզիմ իլէ ձիւտէյ մի՛ձէ-
զաԹըրընա էօգրէ ա՛մալ էտի ,
վէ օ իւզէրիմիզտէն ջղգա :
3 Վէ Երեմիա օնատա ատուբ՝քի՝
Սէգեկիայա պէօյլէ սէօյլէյէտի-
նիզ. Իսրայէլին Աստհը Բատպ
4 պէօյլէ տեր . ԻմԹէ պէն սիզին
էլէէրինիզտէ օշատ օղ սիզին՝ հի-
սարըն տիշարըընատան սիզի մա-
հատրէ էտէն Բաբիլոն փատի-
շահը իլէ վէ Քէլտանիէլէր իլէ
ձէնգ էԹտիխինիզ ձէնգ ատաԹը-

ՆԸ չէվերձնէիմ, վէ ծնալարը
պուս չէհրին օրթասընտա ձէմ-
տէձնէիմ։ Հէմ պէն քէն-
ամիմ՝ ուղանմըշ էլ իլէ վէ գուվ
վէթվի գօլ իլէ վէ ղազապ իլէ վէ
խըշըմ իլէ վէ պէյիւբ էօվլէք իլէ
սիղին իլէ ձնէք էտէձնէիմ։ Վէ
պուս չէհրին սաբինէչքինին՝ կէրէք
ատէմի կէրէք հայվանը վէրբա.
ճաղըմ. ծնալար ա՛զիմ Թաու՛ն-
տան էօլէձէքլէր։ Վէ ծնտան
ածնկրա տէ յօր Բապպ՝ Յուդա
փատիշահը Սեդեկիայը վէ ծնուն
գուլլարընը վէ գավմը վէ պուս
չէհրատէ Թաու՛նտան՝ գըլըճտան
վէ գըթվըգտան գալանլարը՝ Իա-
բլուն փատիշահը Նաբուգոդո-
նոսորըն էլինէ վէ ծնլարըն տուշ
մինէչէրինին էլինէ վէ ծնլարըն
ճանըլարընը արայանլարըն էլինէ
վէրէձնէիմ. վէ ծնլարը գըլըճ
ազընտան կէչիրէձնէք տիր, ծն-
լարը էսիրկէմիչէձնէք վէ ամը-
մայաճագ հէմ մերհամէթ էթ
մէյձնէք տիր։

Վէ պուս գավմա ատէյէսին քի՝
Բապպ պէօյլէ տէր. Իլթէ պէն
էօվլունուզէ հայաթ էօլտունուս վէ
էօլիւմ էօլտունուզ գօրում։ Պուս
չէհրատէ ասաբին օլան՝ գըլըճտան
վէ գըթվըգտան վէ Թաու՛նտան
էօլէձէք. վէ ջէդըպ սէղի մու-
հաասէրէ էձէն Ռիպլատինէչէրէ
տիւշէնի՝ սաղ գալաճագ, վէ
ճանը օնա չնքնար կիպի օլաճագ։
Չիրա էհուզնուվիս պուս չէհրէ
գարըշ՝ տէյիւ խայր իչինն իլա
քէմնիք իչինն գոտուրմ, տէ յօր
Բապպ. օ՝ Իաբլուն փատիշա-
հընըն էլինէ Թէհլիմ օլունա
ճագ, վէ ծնու աթէղէ հագա-
ճագ տըր։

Չէմ Յուդա փատիշահընըն
էվի հագդընա Բապպըն պէօղլու-
նիւ իչտուն. Եա՛ Դաւիթ էվի-
Բապպ պէօյլէ տէր. Սապահ-
տան հագ իւզրէ հիւքմ էտուն,

վէ զուլմ չէքէնէ զարպաղըն է-
լինտէն գուրթարըն. օլմայաքի՝
քէօթիւ ա՛մէլէրինիզտէն էօ-
թիւրիւ զաղապըմ աթէշ կիպի
ջէդէպ ԹուԹուշա, վէ տէօյիւն-
տէսինէն օլմայա։ Իլթէ պէն սա
նա գարշը իմ՝ եա՛ վատինին վէ
սահրա գայասընըն սաբինի քի՝
պիզ գարշը քի՛մ հնէձնէք եա
մէքեանըլարընմըզա քի՛մ կիրէձնէք
տէրթինիլ։ Նաբին պէն տիղի՝
ա՛մէլէրինիզին մէկէմսինէ կէօրէ
էօվլայաճաղընմ տէ յօր Բապպ,
վէ ծնուն օրմանընա աթէշ Թու-
Թուշտուրաճաղըմ, վէ ծնուն
հնչի կԹրաքընը եէյձնէք տիր։

ՊԱՂ ԻԸ

Բապպ պէօյլէ տէր. Յուդա
փատիշահընըն էվինէ ին՝, վէ
օրտան պուս տէօղլէ տէօյլէ. վէ
տա՛ քի՝ եա՛ Դաւիթին Թախ-
Թընտա օԹուրան Յուդա փատի-
շահը՝ Բապպըն տէօղլունիւ ատին-
լէ, կէրէք տէն կէրէք գուլլարըն
վէ գավմընն քի՝ պուս գահուլար-
տան կիրիրլէր. Բապպ պէօյլէ
տէր. Շէրեմէթ վէ ա՛տալէթ
լէձլա էյլէյին, վէ զուլմ չէ-
քինի զօրպաղընն էլինտէն գուրթ-
Թարըն. վէ միւսաֆիրլէ՛ էօքսիւ-
զէ վէ տուշ գարըյա զտար էթ-
մէն, զօր էթմէն, վէ պուս մա-
հալտէ սուչսուզ գան ուէօքմէն։
Չիրա էյէր հէր վէձէ՛ն իլէ պուս
տէօղլուս լէձլա էտէր խէնիղ, օր
զէման պուս էվինն գահուլարընը-
տան՝ ա՛րապայա վէ աթէլարա
պինմիչ. Դաւիթ ԹախԹընտա օ-
Թուրան փատիշահընըր՝ քէնտի-
լէրին հէմ ծնլարընն գուլլարը վէ
գավմը կիրէձնէք։ Ամմա էյէր
պուս տէօղլէրին տինկլէմէզ խա-
նիղ, քէնտիմ իլէ էմմին էտէ-
րիմ տէ յօր Բապպ քի՝ պուս էվ
խարապ օլաճագ։ Չիրա Յու-

դա վատնչանը հվինին հագցը-
նա՝ Բապպ պէօյլէ տէր · Սկն
պանա Գաղատաց՝ Լիբանան թէ-
փեսի խաչն տե , անկի էլպէթ
չէօշ սաբին օլումմազ շէհրլէր
7 գլյաձաղըմ : Վչ սկնին նւղէ-
րինէ խաղատպ էսիհիլէր Թա՛-
յին էսէձէլիմ, հէր պիրի սի-
լահը նլէ օլաձագ · վչ սկնին
սէչքին հրզ աղաձլարընը քե-
8 սիպ՝ ալթէչէ ալթաձաձլար : Վչ
պու շէհրանն չօգ Թայինիէլէր
նկէչէձէք , վչ պիրի պիրինէ տե-
լէձէքլէր քի՝ պու պէօյլէք շէհ
րէ Բապպ նէտէ՞ն էօթիւրիւ
9 պունձիլէյլին էլչեսի : Վչ ձէ-
վապ վերիւր քի՝ Քվնաիլէրին
Ալլահը Բապպըն ա՛նընը Թէրք
էսիպ ղայրի ալլահլարա սէձոտ
գըլըղլարընն ոսն վչ ծնլարա ի՛-
պատէթ էթմիլէրինսկն էօ-
թիւրիւ Եչէոտ :
10 Ւ՞օլմուշէ ալլահան , վչ ծնուն
իչինն փիղան էթմէն · կիտկնէ
ալլայըն · ալլայըն , ղնրա պր-
Թըզ սէծոմէլէյճէք , վչ ծող
տուղու տնյարը կէօրմէյճէք :
11 Ձկիա պու մանձալտկն չրգան
պապասը Յովսիանըն էերինէ
փատիչա՛նընդ էաէն Յուդա փա
սիլանը Յովնա օղու Սեղեձ-
մուն հագցնա Բապպ պէօյլէ
տէր · Օ՝ արԹըզ օղոյա տէծո-
12 մէյճէք · Ինա ծնու էսկը սևը
սիւբէլէրի մանդալտկ էօչէձէք ,
վչ պու տնյարը արԹըզ կէօրմէ-
յէձէք սիր :
13 Վչ՛ հվինի հագցընըզ նլէ վչ
քեօշքլերինի ն ահագցընդ նլէ
պինա էաէնէ , գօնդուսուծնու
ձապա նլչէսիպ՝ ծնա նլինին նւձ-
14 րէԹինի վերմէյէնէ · Քվնաիմէ
կինիր հվ վչ հվվատար քեօշք
լէր պինա էաէյիմ տէյերէք՝
քենանկ վէնձէրեւէր աչրպ
հրզ աղաձը նլէ գաժիլըրպ տե՛
15 սիւվեյէն նլէ պէօյա : Սկն
հրզ աղաձընա Թամա՛ էԹմէք
նլէ՝ վատուլա՞ մը օլըրսուն ·
տէյի՞ մի քի պապան եէյիպ
նչնձէ վչ չէրնա՛Թ հէմ տ՛ոտ-
լէԹ էսինձէ՝ օլ գէման ծնա խայը
օլտու : Ցագկրնն վչ եօխսու- 16
լուն տա՛վատընը կէօրնւձէ , օլ
գէման խայը օլտու · պէնի պիլ
մէք պու տէյի՞ մի տէյօր
Բապպ : Լաքին կէօղէրնն վչ 17
եևբէյին ղայրնսե տէյիլ՝ նլա
էսէձէյին Թամա՛նտա վչ տուշ
տուղ գան տէօքմէքտե վչ գուլմ-
տա վչ գըղպաղլըգտա տըր :
Օ՞նուն իչինն Յուդա վատի- 18
շահը Յովնա օղու Յովսկիմին
հագցընա Բապպ պէօյլէ տէր ·
Վա՛յ գարընտաշըմ՝ նա վա՛յ գըզ
գարընտաշըմ փէյէ՛ ծնուն իչինն
փիղան էԹմէյէձէքսիզ , վա՛յ է-
փէնտիմ՝ նա վա՛յ ծնուն չանընտա
պնյէ՛էէ ծնուն իչինն փիղան էԹ-
մէյէձէքսիզ : Սիւրիւյէնէրէք 19
Երուսաղէմ գաժուալարընտան
էօԹէ աճըլմազ նլէ՝ հէյք կէօ-
միւշնւշ կէօմիւլէձէք տիր :
Լիբանանա ջրգըպ փէրէտտ 20
էյլէ , վչ Բատտնտա սէսինի
սաղ վեր , վչ Աբարիմտկն
փէրէտտ էյլէ · ղնրա ձիւմլէ
ա՛ղգլարընն գերըլտըլտը : Սկն 21
տէվնէԹտ նլէ՛ն՝ սանա սէօյլէ-
սիմ , Տինկլէմէմ տէօսին ·
կէնձկյնտկն պէրու սկնին էօ-
լուն պու տուր քի՝ սէօղնւմիւ
տինկլէմէյէսին : ՃիւմլէՀ չօպան- 22
լարընը նէվ հէյձէք , վչ ա՛-
ղգլարընն էսերլի կիտձէքլէրը ·
հագգան օվ գէման հէմ էտաթա-
մագլգլարընն նլչէն ուԹանըպ
խէձիլ օլաձագտրընն : Եմ Լիբա- 23
նատա սաբին օլուպ էրզ աղաձ-
լարընտա էուվատը օլան՝ սանա
ասղուբան գարընընն աղրըլարը
կիպի սըղըլտը կէվնը էսե , նէ՞
գատար մէրճամէձ մուհԹաձ
օլուրսուն : Պկն սաղ իմ տէ- 24

յօր Բապել էյ Յուդա փասխ-
ահը Յովակիմ օղլու Յեքոնիա
քի՝ սաղ էլիմին իւզէրինաէ միւ-
հիւր ալնէ օլսան, օրատան սա-
25 խի սէնի գօփարաճաղըմ. Վէ
սէնի՝ սէնին ճանընը արայան-
լարըն էլինէ վէ սէնին օղ եիւզ-
էրինաէն գօրգուտուղան քիմսէ-
էրին էլինէ հէմ Բաբիլին փա-
շիշահը Նաբուգոդոնոսորան է-
լինէ վէ Քէլտանիէրին էլինէ
26 Թէհղիմ էտէճէյիմ: Վէ սէնի
հէմ սէնի տօղուրան անաձը՝
պայրի ալյարա ալմաճաղըմ, քի
օրատա տօղմասընըղ. Վէ օրա-
27 տա էօլմէճէքսինիղ: Վէ ճանը-
րընըն շօղ ահմէճիյէ արղուշ չէ-
քէճէքսէրի ալյարա տէօմէճէյ-
28 ճէքսէր: Շուշ Յեքոնիա նամ
քիմսէ՝ Թահդիր օլսանմուշ դը-
րըղ էօլմէճ մի ահր. Եօխսա
Ի՛թհպաղրըղ գա՞պ մը սըր.
Նէսէ՞ն էօղհէրիս՝ օ հէմ զիւր-
րինէթի ահըլըղ ալիլմէխիքսէրի
29 ալյարա սիւրիւլսիւքսէր: Եա՛
հէր՝ հէր՝ հէր՝ Բապպէն սէօզիւ-
նիւ տինկիճ. Բապպ պէօյլէ
30 սէր. Պուշ քիմսէյի էվլատընըղ՝
կիւնդէրինաէ պէրիսօրսար օլմա-
յաճագ ատամ հաղան. զիւրա
օնսան զիւրրինէթինաէն արթըղ
Յուդասա սալմանսաթ սիւրմէք
նչին՝ Դաւիթին թախթընտա
օթուրմադա քիմսէ պէրիսօրսար
օլմայաճագ սըղս:

ԳԱՂ ԻԴ

1 Ա՛յդ մէրա՛մըն գօյունլարըղ-
նը հէլաք ու փէրիշան էտէն չօ-
2 պանլարա՝ տէյօր Բապպ: Օ-
նսան ինչին Իսրայէլին Ա՛ղլահը
Բապպ՝ գաւմըմը կիւտէն չօ-
պանլարըն հադրինա պէօյլէ
տէր. Սիղ գօյունլարըմը սա-
ղրթմընըղ, վէ օնլարը գօվ
տուտուղ, վէ օնլարը եօգլատա-
տընըղ. ինչիղ պէն՝ սիղին ա՛-
մէլէրինինէղին քէօթիւլիւճիւ ի-
չինն սիղի եօգլայաճաղըմ՝ տէ-
յօր Բապպ: Վէ պէն գօյսան 3
լարըմըն պադիյէսինի՝ օնլարը օղ
օրայա սիւրտիւյիւմ՝ ճիւմլէ տի-
յարլարսան ճէմ՝ էտէճէյիմ,
վէ օնլարը եայլալարընա տէօն-
տէրէճէյիմ՝ վէ մէյլէսսար օ-
ղուշ չղալաճագլար: Վէ օն- 4
լարըն իւզէրինէ չօպանլար տի-
քէճէյիմ բի՝ օնլարը կիւտէճէքսէր,
վէ օնլար արթըղ գօրգմայաճաղ-
վէ իւրքմէյէքսէր, վէ էքսիլմէ-
յէքսէր՝ տէյօր Բապպ:
Ինչիղ կիւնլէր կէլսէր տէյօր 5
Բապպ քի՝ Դաւիթին ա՛ճիլ ֆի-
լիզ գաճտըրաճաղըմ՝ վէ վան-
տիչահ օլուպ՝ փադիշահլըղ սիւ-
րէրէք ա՛դըլանէ տարաքէճ է-
տէճէք, վէ էրերաէ չէրնա՛թ վէ
ա՛տաէթի լէմրա էտէճէք: Օ- 6
նսան կիւնլէրինաէ Յուդա խէ-
լասա օլաճագ, վէ Իսրայէլ էմնի-
յէթի իւզրէ սաքին օլաճագ. վէ
օնսան չաղրըլաճագ իսմի պու
տուր, էօնդէ Բապպ ա՛տաէթին-
միղ: Օնսան ինչին ինչիղ կիւնլէր 7
կէլսէր տէյօր Բապպ քի արթըղ՝
Իսրայէլ օղուլլարընըն Մըսըր
ախալընտան չըգարան Բապպ
սաղ սըղս տէմէյէճէքսէր. Իլա՝ 8
Իսրայէլ էվլինէն զիւրրինէթինի
վօրնատա ախալընտան վէ օնլարը
օղ սիւրտիւյիւմ ճիւմլէ տիյար-
լարսան չըգարան վէ կէթիրէն
Բապպ սաղ սըղս՝ տէյէճէքսէր.
վէ օնլար ախալարընտա սաքին
օլաճագլար:
Փէյղամպէրլէրը ինչին՝ տէյու- 9
նիմսէ եէրուսէլիմ գըրըճըյօր, էհմ
քէմիքլէրիմ կէտէճէյօր. Բապպէն
եիւղինտաէն վէ օնսան ա՛զիղ
տէօղմէրի եիւղինտաէն սէրիսօճ
քիշի՝ վէ շարասլ ճէյէրինէ կիչ- 11
միշ սաճմ՝ կիսմի օլսուն: Ճէնթրա
եէր զինսաքեարլար իլէ տօլմուշ

ասուր · զկրա պէտասւա՝ եբե-
զինեաէն եէր եաս չէքէր , սահ-
րանքն չայըլարը գուրուասուե-
լար · զկրա ծնլարըն եօլս եա-
բամալ օլսու , վէ գահլիման-
11 լըգլարը պոշ տուր : Չիւն քի
փէղլամպէրտէ քեահլին ոէմուր-
տար օլսուլար · ծնլարըն եարա-
մազլըգընը էվիմաե սահի պուէ-
12 տուէ՝ ոէյօր Բապպ : Օնուն
իչիւն եօլարը ծնլարա՝ գարան-
լըգսուչ գայփագ եէրլէր կիսի
օլաճագ , ընլօր սիւրիւլսուք օ
րայա սիւչէճքլէր · զկրա պէն
ծնլարըն իւղէրինէ պէլա՝ էօնէ
ծնլարըն եագտամա եըլընը կե-
թիրէճիմ ոէյօր Բապպ :
13 Վէ Սամարիա փէղլամպէր-
լէրինաե ահմագլըգ կէօրսիւմ ·
Բահաղ իւլէ փէղլամպէրլիք ե-
ոէրլէր իսի , վէ գամմիմ իս-
14 րայէլ ազըըրըլար իսի : Վէ
Երուսաղէմ փէղլամպէրլէրինե
ոե հայպէթլու շէյ կէօրսիւմ ,
ծնլար զինա էաէրլէր , վէ եա-
լանտա կէղէրլէր , հէմ եարա-
մազլարըն էլլէրինի գուվվէթ-
լէնսիրիրլէր , շէյտէ քի՝ հիչ
պիրի եարամազլըգնտան ոէսն-
մէզ · ծնլարըն ձիւմլէսի պահա
Սագամ կիսի՝ վէ ծնուն սաքին-
լէրի Գոմոր կիսի օլսուլար :
5 Օնուն իչիւն ա՛սքէրլէրին Բապ-
պը՝ փէղլամպէրլէրին հագդը-
նա պէօյէ ոէր · Իւլթէ պէն
ծնլարա փէլին օթնու էէսիրլեր-
լիմ , հէմ ծնլարա է՛օտ սուլոս
իւլնրիւլիմ : զկրա Երուսաղէմ
փէղլամպէրլէրինտէն՝ պիւթիւն
եէրէ մուրասրըգ ջըգսուը :
6 Ա՛սքէրլէրին Բապպը պէօյէ
ոէր · Սիզէ փէղլամպէրլիք ե-
ոէն փէղլամպէրլէրին ոէօզէ-
րինէ պինկէճէն , ծնլար օիւլ
պաթըլըլար սիւրէօյըլար · ծն-
լար ոէյիէ Բապպէն տըղըն-
տան՝ էաա հիբրէքլէրինին վա-
հիւէրինի սէօյէօրլար : Օնլար 17
պէնի Թահդին էաէնլէրէ ոէօյէ-
յիպ ոէրլէր · Բապպ ոէտի քի՝
Սիզէ սէլամէթ օլմադ · վէ
Ռիւմէէ քէնտի հիբրէքլէրինէն
փէքլիյինտէ կէղինլէրէ՝ Իւզէ-
րինէզէ պէլա կէլմէյէճէք ոէր
լէր : Չիրա Բապպէն մէշվէ- 18
րէթինտէ քիմ տուրսուս , վէ կէօր-
սիս , վէ ծնուն սէօզի՞նէ իչլիթ-
սի · ծնուն սէօզիւնէ քիմ գուլագ
վուրուպ տինկլէտի : Իչլիթ Բապ- 19
պէն դաստըգլագսը իսլամ կէչ ջըգ-
սը , վէ փէք չևոտէթլի գա-
սըգլա սըր · Փաստգլարըն պա-
չը իւզէրինէ հիճիմ էոէճէք :
Բապպէն գաստալը՝ Թա հիբրէ- 20
սինէն էֆքեաարընը կՃրա վէ
գայիմ էալինճէյէոէք ոէօնտե-
յէճէք · ասոնք կիւնլէրտաե պու-
նու Թէքմիլէն անկայաճագսը-
նըզ : Պու փէղլամպէրլէրէ պէն 21
կէօնտէրմէճիմ , վէ ծնլար սէ-
յիրսիր · պէն ծնլարա ոէօյէ-
մէճիմ , վէ ծնլար փէղլամպէրլիք
էաէր : Ամմա էյէր ծնլար մէշ- 22
վէրէթմասէ տուրսա իսիէր ,
օլսէմսէօզիւմիւ գավմըմա ասնկ
էէԹաիրիւլէր իսի , վէ ծնլարը՝
քէօԹիւ եօլարընտան վէ քէօ-
Թիւ ա՛մէլլէրինտէն տէօնտէ-
բիրլէր իսի :
Պէն եագընտան Ա՛լլահ իմ 23
ոե՝ ուզագտան Ա՛լլահ ոէյի՞լ
մէ իմ ոէյօր Բապպ : Եախսա 24
քիմսէ կիլոլ եէրլէրտե կիլոլէ-
նի՞ր մի քի՝ պէն ծնուս կէօրմէ-
յիմ ոէյօր Բապպ · կէօջլէրի
վէ էէրի սօլտուրան պէն ոէյի՞լ
մի իմ ոէյօր Բապպ : Իսմիմ 25
լէչ եալան փէղլամպէրլիք ե-
ոէն վէղլամպէրլէրին ոէտիք-
լէրինի իչլիթսիմ՞քի՝ Տիւշ կէօր-
սիւմ՝ տիւշ կէօրսիւմ ոէրլէր :
Եալան փէղլամպէրլիք էաէն 26
փէղլամպէրլէրին հիբրէյինտե
պու՝ նէչէյի՞ոէք օլաճագ , քի

եւրեբէլէբլինին հիւէլէլինի վէյ-
27 զամպէրլիք էտէրլէր · Օնլար
քի հէր պիրի գօնշուսունա
նագլ էթմախի տիւշլէրի իլէ
գաւմրամա խամիմի ուննուէթտուր-
մաղա գատա էտէրլէր , նինէ
քի պադշաները՝ Բահադ իչինն
28 խամիմի ուննուէթտուրլար : Հանիկը
վէյղամպէրտէ տիւշ վար խոչ ,
տիւշնինիւ նագլ էթմէն , վէ
Հանկըսընատա սէօվիւմ վար խոչ ,
սէօվիւմիւ կէրչէքլիք իլէ սէյ-
լէմէն · սաման՝ պուղտայըն կա-
նընատա նէ՞ պիր տէյօր Բադպ :
29 Սէօվիւմ պէյլէ՝ ամմէ կիպի
տէյի՞չ մի տէյօր Բադպ , վէ
գայայը վարթլէյէն քիւչինիք
30 կիսալի փէյ՞ն ֆ : Օնուն իչինն
իչմէք պէն օլ ֆէկյղամպէրլէրէ
զըտտա իմ տէյօր Բադպ , քի
հէր քէս գօնշուսունատան սէօվ-
31 լէրինի չալար : Իչմէք պէն օլ
վէկյղամպէրլէրէ զըտտա իմ տէ-
յօր Բադպ ·քի պիլդիրինէն իչ-
32 լէսինի՝ Օ տէտի տէրլէր : Իչ-
մէք պէն շօլ եալան տիւշլէր
վէկյղամպէրլիք էտինլէրէ զըտտա
իմ տէյօր Բադպ , քի օնլարը
նագլ էտիպ եալանլարը իլէ վէ
էօյնինմէլէրի իլէ գաւմրմը սա-
փըտըրըսար , պէն խոչ օնլարը
կէօնտէրմէմիշ իմ , վէ ընլարա
էմր էթմէմիշ իմ · վէ օնլար
պուս գաւմա տալա ֆայտէ էթ-
մէդիլէր՝ տէյօր Բադպ :
33 Վէ պուս գաւմ եա վէկյղա-
պէր էտիօտ քահինն սանա
սէօտլ էտիպ՝ Բադպլըն եւրե-
քիս նէ՞ պիր տէր խոչ , օլտում
օնլարա տէյէմին քի՝ Նա՞սըլ
եւրիք · պէն սիզի էվկէթ պրա-
34 զաճաղըմ տէյօր Բադպ : Վէ
օլ՝ Բադպլըն եւրեքիս տէյէն
վէկյղամպէրլի եա քէտահինի եա
գաւմը՝ էվկէթ օլ քիմսէյի վէ
ծնուն էվինի եօգլայաճաղըմ :
35 Հէր քէս գօնշուսունա վէ հէր
քէս գարընտաշընա պէօյլէ տէ-
յէսինիզ · Բադպ նէ՞ ձէվապ
վէրսի , վէ Բադպ նէ՞ տէտի :
36 Վէ արթըդ Բադպլըն եւրեքիս
անկմայասընըզ · զիրա տատմէ
եւրիք քէնտի տէօզիւ օլաճադ ·
սիզ խոչ տաղ Ալլահընըն՝ տ՝աքէր-
լէր Բադպը Ալլահընըզըն տէօ-
զիւնիւ էէվիրտինիզ : Փէյղամ-
37 պէրէ պէյլէ տէյէսին · Բադպ
տանա նէ՞ ձէվապ վէրսի , վէ
Բադպ նէ՞ տէյէտի : Ամմա
38 չիւն քի Բադպլըն եւրեքիս տէր-
սինիզ, օնուն իչինն Բադպ պէօյ-
լէ տէր · Չիւն քի պուս տէօզիւ՝
Ե՞նէ Բադպլըն եւրեքիս տէրսի-
նիզ , վէ պէն սիզէ դէօնտէրիւզ՝
Բադպլըն եւրեքիս տէմին տէտիմ՝
օնուն իչինն իչմէք պէն՝ սիզի հէր 39
վէճհ իլէ ունուտտաճաղըմ , վէ
սիզի՝ հէմ սիզէ վէ պադպալարը-
նըզա վէրմէյիմ չէհրի եւրուշի-
մէն պրադաճաղըմ : Վէ սիզին 40
իւզէրինիզէ էպէտի հադարէթ
վէ էպէտի բէրճէթ գօյտաճաղըմ
քի՝ ունուտտուրմայաճագ տըր :

ՊԱՂ ԻԴ

Բաբելոն վատիշահը Նաբու- 1
գոդոնոսորն՝ Յուդա վատի-
շահը Յովակիմ օղլու Յեքոնիա-
յը վէ Յուդանըն սէրվէրլէրինի
վէ սիւրկէրլէրի հէմ չիւնկիլէ-
րի Երուսաղէմտէն էսիր սիւրիւպ
Բաբելոնա կէօթիւրտիւճիւտէն
սոնկրա , Բադպ պուն րէվա-
կէօսթէրտի , քի իչմէք Բադպ
հէյքէլինին էօնիւնտէ գունտուզ
լուկ սէվինէթ լինճիր վար իտի :
Սէվիճիին պիրինտէ պույէթ էյի 2
լինճիրլէր՝ Թուրֆանտա լինճիր-
լէր կիպի վար խոչ · վէ օ պիր
սէվինէճտէ պույէթ քէօթիւ լին-
ճիրլէր վար իտի , չէօյլէ քի՝
քէօթիւլիւքտէն եէնմէզի միւմ-
քին տէյիլ իտի : Վէ Բադպ 3

պանա՝ Էյ Երեմիա նէ՞ կէօրիւ-
յօրսուն տէպ , վէ տէպիմ քի՝
Ինձիրլեր , էյի ինձիրլեր վէք
էյի տիր , վէ քէօթիւլէր զա-
յէթ քէօթիւ տիւր , չէյլէ քի
քէօթիւլիւքտէն էնմէսի միւմ-
քին տէյիլ տիր :
4 Օլտիմ պանա Բապպէն սէօ-
5 ղիւ օլուպ տէպի քի՝ Իսրայէլին
Աղահը Բապպ պէյլէ տիր .
Պու մահալլատէն չիլլասընլէրին
տիյարընա խայը էլնան կէօնտէր-
տիմի Ցուդասան էսիր սիւ-
րիւլմիյէրի՝ պու էյի ինձիրլեր
նիձէ խսէ , էօյլէ ԹուԹաձա-
6 ղամ : Վէ կէօղլէրիմի ծնլարըն
իւզերինէ խայը էլնան գօյասձա-
ղամ , վէ ծնլարը պու տիյարա
տէօնտէրմէձէյիմ . վէ ծնլարը
մա՛մուր էտիպ էրգմայաձաղամ ,
վէ ծնլարը տիքէձէյիմ , վէ սէօք-
7 մէյէձէյիմ : Վէ ծնլարա էվիրէք
վէրէձէյիմ քի՝ Բապպ պէն օղ-
ուուրումու պիլմէյէր . վէ ծնլար
գավմիմ օլաձաղար , պէն տէ
ծնլարըն Աղահը օլաձաղամ .
ղիրա պանա պիւԹիւն էվիրէք-
8 լէրի էվէ տէօնմէզ քէրէ : Վէ
պու քէօթիւլիւքտէն էնմէզ
քէօթիւ ինձիրլեր նասըլ խսէ ,
Բապպ պէյլէ տիր քի՝ Ցուդա
վատիշահը Սէդէքիասը վէ օ-
նուն սէրվէրլէրինի վէ պու տի-
յարտա գալան Երուսաղէմին
պագխէսինի վէ Մըսըր տիյա
բընտա ապրն օլանլարը պէյլէ
9 էտէձէյիմ . Վէ ծնլարը էվրին
ձիւմլէ մէմլէքէԹլէրինէ էղԹի-
րապ ու ձէֆիյա Թէսլիմ էտէ-
ձէյիմ քի՝ ծնլարը օվ գօվաձա-
ղամ հէվի մահալլէրաէ հադաբէԹ
վէ մեսէ՝ րէզալէԹ վէ լաՆնէԹ
10 էյլան օլալար : Վէ ծնլարա գը-
լըձը , գըԹլըղը վէ Թա՛ռնու
կէօնտէրմէձէյիմ , Թա ծնլարա
վէ պապալարընա վէրմիյիմ նէ-
րին իւզերինտէն ծնլար տիքէ-
նինձէյէտէք :

ՊԱՊ ԻԸ

1 Յուդա վատիշահը Յովսիա
օղլու Յովակիմին տէօրտունձիւ
էրընտա՝ քի Բաբիլոն վատիշա-
հը Նաբուգոդոնոսորոն էվվէ-
քի էրըը լսէ , ձէմի՝ Ցուդա
գավմը հադգընա էրե միայա օ-
2 ղան տէօզ տիւր . Էնի օնու էրե-
միա փէյղամպէր ձիւմլէ Ցուդա
գավմընա վէ ձիւմլէ Երուսաղէմ
աաքինէրինէ տէյլէյիպ տէտի .
3 Յուդա վատիշահը Ամն օղլու
Յովիանընէն օն իւչինձիւ էրընա
ղան Թա պու կիւնէտէէք քի Ե-
հովայի նէզ էրը , պանա
Բապպէն տէօղիւ օլտու , վէ պէն
սիզէ տէյլէյիմ , սապահ էրքէն
գալգարագ տէյլէյիմ , ամմա
սինկլէմէտինիզ . Վէ Բապպ
4 սիզէ ձիւմլէ գուլաարը վէհյղամ-
պէրլէրի կէօնտէրտի , սապահ
էրքէն գալգարագ կէնտէրտի ,
ամմա սինկլէմէտինիզ , վէ սինկ-
լէմէյէ գուլագլարընընդը հյմէտի-
նիզ . Օնլար տէրլէր խսէ քի՝
5 Հայա հէր պիրինիզ քէօթիւ եօ-
լընանան վէ եարամազ ա՛մէլէ-
րինիզդէն ոէօնիւն , վէ Բապ-
պէն սիզէ վէ պատալարընընդա է-
պէտ իւլ ապատ վէրմիյի տէյար-
տա ապրն օլասընըզ : Վէ զայ-
6 րի ալահդար արտընձա՝ օնլարա
ի՛պատէթ էԹմէյէ վէ ծնլարա
սէձատ գէրմալա վարման . Վէ
պէնի էլլէրինիզդէն ա՛մէլէրի իւչ
զազապէ կէԹիրէձինիզ , քի սիզէ
քէմլիք էԹմէյիմ : Լաքին պէնի 7
սինկլէմէտինիզ՝ տէյօր Բապպ ,
Թա քի սիզէ քէօթիւ օլմադ ի-
չինի՝ պէնի էլլէրինիզդէն ա՛մէլէրի
իւչ զազապէ կէԹիրէձինիզ :
Վոնձուն իչինի ա՛ղէրլէրդէն 8
Բապպը պէյլէ տէր . Սէօզլէրէ-
մինսինկլէմէտինիզ տէպէպտէն ,

9 լշթէ պէն կէ՛նաէրիպ Տէփ փը
նաս գասկէլէլէրինի ոէյօր Բապպ՝
Տէմ գալուսմ Բաբիլոն վասի
շահը Նաբուգոդոնոսորու ալա-
ճաղըմ՝ վէ ծնըլորը պուռ ակյարըն
Իւզէրինէ վէ ծնուն սաքինէլէրի
Իւզէրինէ վէ չէփ չէվրէ Ճիւմլէ
պուռ Թայիֆէլէրին Իւզէրինէ կէ-
Թիրէճէկիմ՝ վէ ծնըլորը Տէլսլը
Տաէճէկիմ՝ վէ ծնըլորը Տայրէթէ
վէ րէզալէթէ վէ Տակէսի Խարա-
10 պաթա սէ՛ծնաէրվէճէկիմ՝ Վէ
ծնըլարսան չէնըլը սէսինի վէ չալ
ըդ սէսինի՝ Կիւվէյինին սէսինի
վէ Տէլինին սէսինի՝ սէ յիրմէն
սէսինի վէ գանսիլ ըշըլըշը Տօղ
11 Տաէճէկիմ՝ Վէ Տէփ պուռ սէ-
յոր Խարապ վէ վէրսան օլսճաղ-
վէ պուռ Թայիֆէլէր՝ Բաբիլոն
փասիշահընա Տէթմիշ Իրլ գուվ
լուգ Տաէճէկլէր՝
12 Վէ վագի՝ օլա քի՝ Տէթմիշ
Իրլ սօլսունճա՝ Բաբիլոն փա-
սիշահընը վէ օլ Թայիֆէլի
Տարամաղլըգլարը Իւչսն՝ Տէմ
Փելասանիլէրին ակյարընը Տօգ-
լայճաղըմ՝ սէյօր Բապպ՝ վէ
ծնուս Տակէսի վէրսանէկէր գոյ-
13 ճաղըմ՝ Վէ օլ ակյարըն Իս-
կէրինէ՝ ծնուն Հապէրնա Տէփ
սէյսէկէնիմ սէօվկի Իմ՝ Երե-
միասըն Տէփ Թայիֆէլէրին Հապ-
գընա փէյղամպէրլիկ Տէթմէկի
պուռ քիթապտա Տէփ Տաղըրը օ-
14 լսնլարը կէթիրէճէկիմ՝ Չիրա
ընլարը սասկի՝ չօգ Թայիֆէլէր
վէ պէօյիւք փասիշահլար քէն-
սիլէրինէ գուվ Տաէճէկլէր՝ վէ
ծնլարսա սՈմէկլէրինէ կէօրի՝ վէ
Էլլէրինին Իշլէրինէ կէօրէ Տաա
Տաէճէկիմ՝
15 Չիրա Իսրայէլին Ալլահը
Բապպ պաննա պէյղէ սէսի՝ Ի-
լիմանին զաղազլըմ շարապընըն
շու գաոէկինի սա՝ վէ ծնու՝
պէնիմ սինի օլ կէօնաէրտիկիմ
Թայիֆէլէրին Ճիւմլէսինէ Իչիր՝
վէ Իչիպ սէրսէմլէնէճէր՝ վէ ա- 16
րսընարընա կէնաէրտիկիմ գընը-
Ճին Եվէզճանըն սընարըն սՈ-
գաչա՝ Վէ Բապպըն Էլլինաէն 17
գաոէկի ալարմ՝ վէ Բապպըն
պէնի օլ կէօնաէրտիկի Ճիւմլէ
Թայիֆէլէրէ Իչիրսմ՝ Երու- 18
սալէմ վէ Յուդա Չէհրլէրինէ
վէ փասիշահլարընա Հէյ պէյլէ-
րինէ քի՝ սնլարը պուռ կիճն օլսու-
ղաս կիսի՝ Խարապաթա վէ վի-
րանէ վէ րէզալէթէ վէ լսնէթէ
սէօնաէրէկ՝ Մըսըր փասիշահը 19
Փարաոնա վէ ծնուն գուլլարը-
նա վէ սէրվիլէրլէրինէ Տէմ Տէփ
գալմընա՝ վէ Տէփ գարըշըգ 20
գալմա վէ Օսաէր սակյարընըն
Տէփ փասիշահլարընա վէ Փղա-
ղըսլար սակյարընըն Ճիւմլէ փասի-
շահլարընա Եսու՛ն Ակհալան Տէմ
Դալա վէ Ակկարոն վէ Ազովա-
սուն պագիյխինէ՝ Եդոմա վէ 21
Մովաբա վէ Ամմոն օղուլլարը-
նա՝ վէ Ճիւմլէ Տիւրսուն փա- 22
սիշահլարընա վէ Տէփ Սիդոնուն
փասիշահլարընա վէ սէնիլէն
Էօթէքսինէ օլան սասալարըն փա-
սիշահլարընա՝ Դէգանա Տէմ 23
Թեմայա վէ Բուզա վէ Տէփ սա-
գալ պաշը գըրդըմըշլարա՝ վէ 24
Տէփ Արապիսթան փասիշահ-
լընա վէ չէօլսե սաքին օլան գա-
րըշըգ խալգըն Տէփ փասիշահ-
լընա՝ վէ Ճիւմլէ Զամբրի փա- 25
սիշահլընա վէ Տէփ Ելամ
փասիշահլընա Տէմ Ճիւմլէ
Մասոլ փասիշահլընա՝ վէ 26
սիլէր սիլէրինէ Եագըն Եսա ուղագ
օլան Տէփ փօրնաս Ճանիսի փա-
սիշահլընա վէ Էկը Եիւզինա-
սէ օլան Իւլէրին Ճիւմլէ մՇմլէգթէ-
լէրինէ Էէփոխ՝ վէ ծնլարսան
սօնկրա Սիսակ փասիշահը իչէ-
Ճէք սոր՝ 27
Վէ ծնլարա սէյհէն
քի՝ Խարայէլին Ալլահը սաքէր-
լէրին Բապպը պէյղէ սէսի՝ Ի-
չէն վէ սէրհաշ օլսճան՝ վէ գուշ-

սուն , վէ պէնիմ աբանըզդա կէօն-
աէբէձէյիմ գըլըճըն կիւղլէտուն-
28 ալուշուն վէ գաշգման : Վէ վա-
գի՛ օլա քի՛ հայեր գէտսէյի ան-
նին էլնուտն իչինը իչուն ալմագ
իսթէմէզլէրը կան , օլաէմնըլըդա
ալկէսին քի Ա՛սբէրլէրին Բաբ-
պը պէօյլէ տէր . Իչուլէթ իչէ-
29 ձէքսինիզ : Չիրա իչէթ պէն՝ օղ
իւզէրինտէ իսմիմ չաղըրըլան չէհ-
րէ պէլա սալմալա պաչտարը՝
վէ սիզ պիր վէնտ իլէ ձէտսը՛զ
մը գալաձագըդընըզ . Ձէզդաբզ
գալմայաձագդընըզ . զիրա պէն
հէրկէս ձիւմլէ տալինկայի իւզէ-
րինէ գելըձ չաղըրաձաղըմ տէ-
յոր ա՛սբէրլէրին Բաբպը ։
30 Իսմի՛ սէն ծնլարա ձիւմլէ պու
աէօղլէրի փէղյամպէրլիք էտիպ
ծնլարա տէյէսին . Բաբպ նէփ-
սէքտէն պաղրըաձագ , վէ մու-
գաատա մէքէնէճնտան սէսինի
վէրմէյէք , մէքէնէը իւզէրինէ
շիտատէմ իլէ պաղրըաձագ . Իւ-
զիմ պատանլար կի՛մ հէրկէս
ձիւմլէ ասբինէրինէ տէմ չէկէ-
31 մէք : Շամանդա Բա հէրկէս ուձ
լարընատէք վարաձագ , զիրա
Բաբպըն Թայիֆէյէը իլէ տա՛-
վաղը վար . հէր Թէնէի մուհա-
քէմէ էտէմէք , փատըգ-ըրը դը-
լըձա Թէսլիմ էտէձէք՝ տէյօր
Բաբպ ։
32 Ա՛սբէրլէրին Բաբպը պէօյլէ
տէր . Իչմէ Թայիֆէտուն Թայի-
փէյէ պէլա չըգաձագ , վէ հէ-
րինէ ուձալըրընատան պէօյլէը գա-
33 սըրղա գօվսաձագ : Վէ օղ կիւն-
տէ Բաբպըն մագԹուլըրը հէ-
րինէ պիր ուձումնատան Բա հէրկին
օպիր ուձումնատէք օլաձագըմը .
ծնլար տալանմայաձագ վէ տէվ-
շիր լիմէյէձէք վէ կէօմիւլմէ-
յէձէքլէր . հէրկին հիւզիւ իւզէ-
րինէ կիւսարէ իչինէ օլաձագըմը ։
34 Ֆիրաան չէքին Բա՛ չօպանլար՝
Ֆէրհատ հէյին , հէմֆիւնէ տիւ-
րիւ լիւն՝ էյ տիւրիւլէրին պէյլէ-
րի . զիրա պօղազլանմալա կիւն-
լէրինիզ տօրնուշ տուր , վէ տի-
զի փէրիշան հէտէձէյիմ , վէ գա-
մէթլի գապ կիւլի տիւշէձէքսի-
նիզ : Վէ չօպանլարըն գաչմաձա- 35
ղը եօշ հէմ տիւրիւ պէյլէրինին
գուրթուլմաձաղը վասիթա զայ-
օլմաձագ : Ձօ պանլարըն ֆէրհատ- 36
տը սէսի՝ վէ տիւրիւ պէյլէրինին
ֆիզանը վար . զիրա Բաբպ ծն-
լարըն մէրա՛լարընը խաբարա էթ-
տի . Վէ Բաբպըն իսրայիլ ու զա- 37
զաձը հիւքիմտառն՝ սէլամէթ օ-
պալարը եըգըլարը : Կէնձ պրն- 38
լան կիսի խայմէ՛նին պրաձագը .
զիրա զօրլուտուն խըլըմը եիւզիւն
առն վէ օմուն զաձա պընըն խըլըմը
եիւզիւտուն ծնլարըն հէրի վէրա-
նէ օլտու ։

ՊԱՊ ԻԴ

Յ Ովսդա փատիչահը Յովսիա 1
օղլու Յովակիմին փատիչահլըղը-
նըն ի վէհիատընտա՝ Բաբպ Թա
բրաքընատան պու աէօզ օլուաձ առ-
տը ։
Բաբպ պէօյլէ տէր . Բաբպ 2
եվհնին ավուտունտա տուր , վէ
Բաբպ եվհնէ աէձտէ գըլմազա
կէլէն ձէմի՛ Յուդա չէհրէրինէ՝
ծնլարա աէօյլէմէյէ սանա էմր
էթտիյիմ ձիւմլէ աէօղլէրի աէօյ-
լէ , պիր սէօզ կէրի գօմա : Պէչ 3
քի տինկլէրըէր տէ՝ հէր պիրի
քէօթու եօլունտան տէօնէր , վէ
հարամազ ա՛մէլլէրինտէն էօթէ-
րիս ծնլարա տալմազա նէվէթ
էթտիյիմ պէյտանտ նատիմ օ-
լայըմ : Վէ ծնլարա տէյէսին քի՝ 4
Բաբպ պէօյլէ տէր . Էյհէր էօ-
նէնիւղէ գօտուրտում չէրիա՝
Թըմտա եիւրիւմէյէ պէնի տինէ-
լէմէզ խոնիգ , քի սիզէ կէօն-
աէրտիյիմ վէյդամլէր գուա-
րըըն աէօղլէրինէ տինկլէյէ-

նիշ. ծնողքն քի հրեշն գալ գըպ կենտեղծիմ տե սիզ ունիկ
6 լեմեհունիզ, օլուէմ պուռ էվն Սեըվ կիսի հաէձելմ, վե պուռ չեհրի ձիւմէ թայիֆելերե լաՆեթ իչուն գոյաձալըմ։
7 Վե քնահինէըր հէմ վեյղամ. պերըէր վե ձիւմէ գավմ Երե. ֆայը՝ Բասպալն ունետ պուռ սեօղլերի սեօյլեր էքեն իչլեթիլեր։
8 Վե վադի՝ ալտու քի Երուսիա՝ ձիւմէ գավմա սեօյլեմք իչուն Բասպալն ձիւմէ էմն էթախնին սեօյլեմկն պիթիրինձէ, քնահինէը վե վեյղամպերըէր վե ձիւմէ գավմ ծնու Թուրթուպ՝ Էլուկեթ Թ հօլէձէքսին տեսիլեր։
9 'Նէ՞չին Բասպալն լսմի իլե վեյղամպերըէք եսիպ՝ պու էվ Սելով կիսի օլաձագ, վե պու չեհր վիրան օղուզ ծնտա սաբին օլան օլմայձագ տեսին. վե ձիւմէ գավմ՝ Բասպալն էվնետ երուսիանըն լուզերինէ ձեմ՝ օլտու։
10 Վե Ցուդա սերվերըէրի պու սեօղլերի լըշխինձէ, վասիլյահըն ֆվնետն Բասպալն էվնէ ջըթըլար, վե Բասպալն եննի գավուտաումուն մեսխէվնետ օ-
11 Թուրտուլար։ Վե քնահինէը հէմ վեյղամպերըէր՝ սերվերըէրե վե ձիւմէ գավմա սեօյլեյիսպ տեսիլեր քի՝ Պու քիմսե պու չեհրին հադրընա գուլապլարը-նըզըն իչլեթախի կինի վեյղամպերվիք էթախի իչուն էօվրմէ մուսթահաֆազ տըր։
12 Վե Երուսիա ձիւմէ սերվերըէրե հէմ պիրթիւն գավմա սեօյլեյիսպ տեսի քի՝ Հէմ իչլեթախնին՝ սեօղլերի՝ պուռ էվնի վե պուռ չեհրին հադրընա վեյղամպերվիք էթմէյե պէնի Բասպ կեօնձ
13 սերըն։ Խոսկ հալն եօլտարը-նըզը վե պ'մէվերինինզի էյի եյլեյին, վե Աստուծոյ Բասպալն սեօյնե տինկլեյին, վե Բասպալ սեզին հադրընըզա սեօյլեսեխի պեյատան նասիպ օլաձագ տըր։
14 Պէն իչէթիպէն էվնինզե՝ պատա՝ նազարընըզդա խոշ վե տօպուռ օլտը էյլեյին։ Անձագ
15 սահիհ սեզին քի՝ էյեր սեզ պէնի էօլսեխերեք իսէնիզ, ևազբրինզե վե պուռ չեհրինզե իսզերինզե հէմ ծուռն սաբինզերվ իսզերինե՝ էլուկեթ տուէյտուզ գան ձիւրմիւ կէթելերսինիզ. զնրա պէնի սեզ՝ հէմ պուռ սեօղլերվ գուլապլարընըզդա սեօյլեմկյ կերչէքտէն Բասպ կեօնտեսեմիշ տիր։
16 Օլուէմ սերվերըէրը վե ձիւմէ գավմ՝ քնահինէրե վե վեյղամպերըէրե տեսիլեր. Պուռ քիմսե էօլսեմ մունթահաֆազ տեյիլ տիր, զնրա պէնզե Աստուծոյ Բասպալն իսմինտե սեօյլեմիշ տիր։ Վե տեսպալն իսմ-
17 Թեյտալարընտան պա'զը քիմսելէր գալգտըտր, վե գավմին հէմ ձեմտա'Թընա սեօյլեյիսպ տեսիլեր. Ցուդա վասիլհան
18 Եզեկիասըն կիսինէրինտե Մօրասլու Միքա վեյղամպերվիք էյլեսի, վե հեմ Ցուդա գավմընա սեօյլեյիսպ տեսի քի՝ Աբեդելերն Բասպալ պեօյլե տեր. Սիոն Թարըա էկե չիֆտա սիսրինձէք, վե Երուսաղեմ վիրանէ՝ վե հ-
19 ևան տաղը եհեձէ օրմանլըզդ օլաձագ։ Օնու՝ Ցուդա վասիլհանն Եզեկիա հէմ ձիւմէ Ցուդա պիր վէձ իլե էօլսեխրախնէլէր մի. Բասպասն գօրդուսպ՝ Բասպալն հուզուրընտա նկյազ էթմէտի մի, վե Բասպալ ծնլարըն հադրընա սեօյլեսեխի պեյատան նասիպ օլտու. սիզ խոսկ ձանլարըմըզդա պէսիւք քնօֆթիւլինք հոսկյոնուզ։
20 Հէմ տաճկ Բասպալն իսմինտե վեյղամպերվիք հասէր՝ կարիս-

Թաբիմոէն Սեմայիա օղլու Ուրիա նաֆ պիր քիմսե օլսուն, վե պու չէհրին հապգընա վե պու ախալըն հապգընա՝ երեմիանըն հեփ սէօզլերինե կէօրե փէյղամ
21 պէրմիք էյլեմի։ Վե Յովակիմ փատիշահ հեմ օնուն ճիւմլե դահրիմանլըրը վե հեփ սէրվէրլեր՝ օնուն սէօզլերինի իշիտինճէ, փատիշահ օնու էօլտիւրմէք իս-
22 թեմի։ Ամմա Ուրիա իշիտիյօ գօրդուսու, վե գաչըդ Մըսըրա վարդը։ Վե Յովակիմ փատիշահ Մըսըրա ատամընը էօնդ Մըսըրա Ակբոր օղլու Էլնաթանը վե պիրէնինճէ ատամընը
23 կէօնտէրդի։ Վե օնլարը Ուրիայը Մըսըրատան չըգարդըլար, վե օնու Յովակիմ փատիշահա կէթիրտիլէր։ Վե օ օնու գըլըճ իլէ վուրտու, վե էշինի գավմ օղուլլարընըն մէզարլարընա աթ-
24 ման։ Լաքին Սափան օղլու Ահիկամըն էլլե Երեմիա իլէ թոփ քի՝ օնու էօլտիւրմէք իշիտե գավմընը էլինէ վէրմէյէ։

ՊԱՊ ԻԷ

1 Յուդա փատիշահը Յովախա օղլու Սեդեկիանըն փատիշահլըղընըն իկինճի սընասընա՝ Բապիլ Թաբաթընատան Երեմիայա պու աէօզ օլուպ տէմի։
2 Բապիլ պանա պէյրէ ատմի։ Չբէնտինէ պէնտէրը վե պօյունտուրուգլար հափ, վե ընլարը
3 պօյնունա գո։ Վե օնլարը՝ Յուդա փատիշահը Սեդեկիայա Երուսաղէմ կէլէն էլչիլէրինէ տա-
4 փի իլէ՝ Եգովմ փատիշահընա վե Մովաբ փատիշահընա վե Ամմոն օղուլլարընըն փատիշահընա Տիւրոս փատիշահընա վե Սիդոն փատիշահընա կէօնտէրդի։ Վե օնլարա էմր էյլէ քի՝ էֆէնտիլէրինէ տէյնիզլէր քի՝ Յոթայէ-

լին Աղասը ա՛յբէրլէրինե բապ-
սը պէյրէ տէր։ Էֆէնտիլէրիզ 5
նիզե պէյրէ տէյէսինիզ։ Պէն
պէյնիք գովվէթիմ իլէ վէ ու-
ղանմըշ գօլտըրըպ էրի՝ առէմի՝
վէ էր եիւզիւ իւզէրինառէ օլան
հայվանաթը եարաթտըմ, վէ օ-
նու նազարըմտա տօղրու կէօրիւ-
նէնէ վէրտիմ։ Վէ շիմդի հէփ 6
պու ախարըլարը՝ պէն գօլըտըմ
Բաբիլըն փատիշահը Նաբուգո-
դոնոսորուն էլինէ թէսլիմ էթ-
տիմ։ Հեմ օնա՝ առէրանըն ձա-
նավարլարընը տախի վէրտիմ քի՝
օնա իշլէմէթ էտէլլեր։ Վէ հէփ 7
թայիֆէլեր օնա՝ վէ օնուն օղլը-
նա վէ օղլունուն օղլունա գուլ-
լուգ էտէճէքլեր, թա օնուն
տախի ախարընընն վագթը կէլինճէյէտէք։ Վէ օնու չօգ թայի-
ֆէլեր վէ պէյնիք փատիշահլըր
գուլ էտէլլեր։ Վէ վադի՝ օլա 8
քի օնա Բաբիլոն փատիշահը
Նաբուգոդոնոսորա գուլլուգ
էթմէյէն՝ վէ պօյնունու Բաբիլոն
փատիշահընըն պօյունտուրու-
ղունա գոմայան թայիֆէ վէ
մէմլէքէթ՝ ը թայիֆէյէ գուլըճ
իլէ վէ գըթլըգ իլէ վէ թաո՛ն
իլէ էօգայատճաղըմ՝ տէյօր
Բապիլ, թա պէն օնլարը օնուն
էէսի իլէ տիւքէտինճէյէտէք։
Վէ սիզե օլ պէյղէյիկ՝ Բաբիլոն 9
փատիշահընա գուլլուգ էթմէյէ-
ճէքսինիզ տէյէն վէղղամպեր-
լէրինիզի վէ բէմմաղլէրինիզի վէ
ալ ը կէօրմէյէճինիզի վէ ֆալ-
ճըլարընըզը վէ սահհարլարընըզը
սիզ սինկլէմէյէ։ Չիրա օնլար 10
սիզէ եալան վէյղամպէրլիք է-
տէրլէր, չէօյլէ քի սիզի էէրինէ-
զլեն իշլէրինատէն իրթագ էտէլլեր,
վէ սիզի գօվայըմ, վէ հէլաք օ-
լսոնլըզ։ Ամմա պօյնունու Բա- 11
բիլոն փատիշահընըն պօյունտու-
ղունա գօյսուլ՝ օնա գուլլուգ
էտէն Թայիֆէյի՝ էլպէթթէ էե-

րենին ի զերծնանե բահաթ գոյա-
ճազմ՝ առյոր Բապպ , վե ծնո-
ղէնէյե , հեմ ծնող սաքին օլար ։
12 Վե Յուդա փառիշահը Սե-
գեկիայա՝ հեմ պոլ սեռոզէրե
հեօրե սեզյէնյով սեռեմ՝ Պոյ-
նունուզա Բաբիլոն փառիշահը-
նըն պյոռնառուլուզունա գոյուպ՝
ծնող վե ծնող դավիզնա գու ղուշ
13 հան , քի հաշյայոնըզ ։ Նի-
ղիւն սեն հեմ դավզըն Բապ
զոն Բաբիլոն փառիշահընա
գուղուշ հիմէկյեն դավզըն հոգ
գընա սեռեմի կիսի՝ գրըճհան
վե գրեթըգհան վե Թառհնան
14 հօղհոնիղ ։ Վե սիզ օհյղէյով՝
Բաբիլոն փառիշահընա գուղուշ
հիմէկյեհճեքսի՝ սեզյեն վեյ-
զամհեզրէյէրն սեօղէրինե տոնկ
լեմհեն ։ զիրա ծնող սիզ հաշհան
16 վեյղամհեզրէյիք հաեւրէյր ։ Չի-
րա սիզն ծնղորը հօղմառմ-
սեռոո Բապպ , տամմ ծնղոպ իս-
միտոզ հաշհն վեյղամհեզրէյիք
հաեյրէյր , էհյղէ քի պեն սինի
գօվզրըմ , վե սիզ հեմ սիզե
միհյղամհեզրէյիք հաեն վեյղամ-
պեզրէյր հէզզոյ օյսաբնըզ ։
16 Վե քհոհնրէյրէ հեմ պոռ
ճհեմզե գամմա սեղյէյոզ սե-
տոմ քի Բապպ պեզյէ տեր ։
Ինչէ Բապպ էվինէն գոռզըրը
հեմհան եռզընոռ Բաբիլոնհան
հէրի կհէվճհէյրէր տիր տեյրէյք
սիզե վեյղամհեզրէյիք հաեն վեյ-
զամհեզրէյհրինէն սեօղէրի
տինկհեմէն , զիրա ծնղոր սիզե
հաշհան վեյղամհեզրէյիք հաեւրէյր ։
17 Օնղորը տինկհեմէն ։ Բաբհոն
վհառիշահընա գուղուշ հաեն ,
քի հաշյայոնըզ ։ Նի՛հեն պոռ
18 հէհը վղոռհե օլռ ։ Ոհմռ հյէր
ծնղոր վեյղամհեզրէյիք իսհ , վե
հյէր ծնղոռռոռ Բապպըն սեօղիռ
վռր իսհ ։ Հռղռ ռ՛ռքհէրհէյհէն
Բապպընռ նիյռզ գղոյնընռռ ֆ՛
Բապպ էվինռհ հէհմ Յուդռ
փռռհիշռհընըն էվինռհ վե Երու-
սռղէմռհ պռպի գռղռն գռռղ-
ղոր Բռբհիղռնռ վռրմռյռղռր ։
Չիրռ տիրհքհէրհէն վե տհնհիզհն 19
վե տհոզվքհէրհէն՝ վե պոռ հէհը-
տհ գռղռն պռպի գռռզղորըզն
խռռռռռռռռռ՝ ռ՛ռքհէրհէրհն
Բռռպզը սհէօղէ՝ ծնղոր քհ 20
Բռբհիղռն փռռհիշռհը Նռբռռ-
գոդոնոռոր՝ Յուդռ փռռհիշռհը
Յռվռհիմ օղռռ Յհքոնհյռհը վե
ճհիռմհ Յուդռ վե Երուսռղէմ-
մհն սհէղհէրինհն Երուսռղէմմհն
Բռբհիղռնռ հռղոր տիրոտհյհհռ-
տհ ռղրռռղռ տոզը ; հռգգռն 21
Բռռպզ էվինռհ վե Յուդռ փռռ-
հիշռհընըն էվինռհ վե Երու-
սռղէմռհ գռղռն գռռղղորըզն խռռ-
ռռռռռռռ՝ Խռրռհէլհն Ռղռհը
ռ՛ռքհէրհէրհն Բռռպզը սհէօղէ
տհէր ։ Ընղոր Բռբհիղռնռ հէռ- 22
Թհէրհէլ ճհէք , վե Թռ ծնղորը
հռգ-ռղյռճհռղզը հիռհէռհղ օրռռռ
գռղռճհռգզռղ տհէյր Բռռպզ ։
ռնռռհն ծնղորը հզգռռռճհռղզռմ ,
վե ն՛ռռզը պոռ մռհ՛ռղէ հէհրի
հէհթհէհէյհմ ։

ՊԱՂ ԻՐ

1 Վ է վզի՛ օղռռ քի՛ օղ հզղ-
ռռ՝ Յուդռ փռռհիշհհզը Սհզե-
հիռհ՛ը փռռհիշհհզղոհնըն խռթհի-
ռռռռռռ՝ ռհօրռիռհնճհիռ հզղղ-
նըն ռհէղհնճհի ռռյղռռռռ Գռզռռ-
ռռռ օյռն Ռղռղ օղղռ Ռռռռհռռ-
ռռռ փհէյղռմզհր Բռռպզը հվինռհ
քհռհինհէրհն վե ճհիռմհ գռվմզը
հռռզղռրռճհռռ պռռռռ սհէօղէյհպ
ռհէռհ ։ Խռրռհէլհն Ռղռհը ռ՛ռ- 2
քհէրհէրհն Բռռպզը սհէօղէ հհօղ-
էյհպ ռհէր քի՛ Բռբհիղռնռ փռռհ-
հիշռհընըն ռյօղռռռռռռռռռռ
ղզրռռղռմ՝ Ռքի հզղ հվինռհ Բռ- 3
բհիղռնռ փռռհիշռհը Նռբռռգոդո-
նոռոր՝ ռռռռռռն պոռ մռհ՛ռղռհն ռ-
ղզռ՝ Բռբհիղռնռ հվօռհիռհռռյհհ-

Բապպ հվինին ձիւմէ գաղտրը-
նը պու մահալէ կերի կէթիրէձէ-
4 յիմ։ Վէ Ցուգա փադիշահը Յո-
վակիմօղլու Ցեքոնիայը վէ Խարի-
ւնա վարան հէմ Ցուգա հալը-
լերինի պու մահալէ ատճահաբե-
ձէյիմ՝ ատյօր Բապպ ղիրա
Քալդիին փադիշահընըն պույան
տուրուզմնու գըրաճաղըմ։
5 Իմոի Երեմիա փէյղամպեր
Անանիա փէյղամպերէ Բապպ
հվինուէ տուրան քահինլերին
կէօղլերի՝ վէ ձիւմէ գավմին
կէօղլերի էօնիւնոէ ատօյլէմի ։
6 Վէ Երեմիա փէյղամպեր ատեմ
քի՝ Ամին, Բապպ պէօյլէ էյլէ
յէ ։ Բապպ անլին փէյղամ-
պերլիք էթմէյին ատօղլանլըյա տա-
պիթ էյլէյլին, քի Բապպ հվի-
նին գաղտրընը վէ ձիւմէ է-
սիրլէրի Բապիլոնատն պու մա-
7 հալէ կերի կէթիրէ ։ Անճագ
հալա՝ ատն իչինիր էքէն վէ ձիւմ-
լէ գավմ իչինիր էքէն պէնիմ
պու ատօյլէյիլիմ ատօղլու ոլնկ-
8 լէ ։ Պինտէն հվիլէ վէ ատնատն
հվիլէ օլսըն գատիմատն պէրու
փէյղամպերլէրը չօգ տէյարլար
հագդընտա ալէ պէօյլէ մէմլէքէթ-
լէր հագդընտա ձէնլէ վէ պէյտ վէ
թատ՝ն փէյղամպերլիք էթմէ-
9 լէր ։ Սէլամէթ փէյղամպերլիք
հատն փէյղամպեր՝ օղ փէյղամ-
պերին ատօղլու վագի՝ օլուր խատ,
կերչէքտէն Բապպատան կէօնտէ-
րիլմիշ փէյղամպեր օլուռուղու
պէլլիներ ։
10 Օյատմ Անանիա փէյղամպեր
Երեմիա փէյղամպերին պօյնուն-
տան պույունտուրուղու ալտը՝ օ-
11 նու գըրար ։ Վէ Անանիա ձիւմ-
լէ գավմըն կէօղլերի էօնիւնոէ
ատօյլէյիլ տատի քի՝ Բապպ
պէօյլէ տեր ։ Իքի եըլըն իչինատ
Բապիլոն փադիշահը Նաբուգոդ-
ոնոսորուն պույունտուրուղուն-
նու ձիւմլէ Թայիֆէլերին պօյ-
նու լուչէրինատն պէօյլէ գըրա-
ճաղըմ, իմոի Երեմիա փէյղամ-
պեր քինալ էօնատ կիթմէ ։
12 Վէ Անանիա փէյղամպերին Ե-
րեմիա փէյղամպերին պօյնու-
լուչէրինատն պույունտուրուղու
գըրաճաղատն ատնկրա՝ Երեմիա-
յա Բապպըն ատօղլու օլուռ տէ-
ատ ։ Կիթ Անանիայա ատօյլէյիլ
13 տէքի՝ Բապպ պէօյլէ տեր ։ Սէն
ագաճ պույունտուրուգլարը գը-
տըն, ամմա սէն ծնլարըն էչ-
րինէ տէմիր պույունտուրուգլար
էատմաճագտըր ։ Չիրա Իսրայէ-
14 լին Ալլահը ատ՝ապէրլերին Բապ-
պը պէօյլէ տեր ։ Հէմ պու Թա-
յիֆէլերին պօյնու լուչէրինէ տէ-
միր պույունտուրուգ գօատմ քի՝
Բաբիլոն փադիշահը Նաբուգոդ-
ոնոսորա գուլլուգ էատէրը ։ Վէ
նա գուլլուգ էատճէքլերը ։ Հէմ
սաչրանլըն հայվանլարընը տու-
լուխ ծնա վէրիյիմ ։
15 Իմոի Երեմիա փէյղամպեր՝
Անանիա փէյղամպերէ տեմի
քի՝ Հալա տինլիյէ էա՝ Անանիա ։
Բապպ սէնի կէնտէրմէմիշտիր,
լակա սէն պու գավմը եալանա
16 կիւվէնտիրթմուն ։ Օնուն իչուն
Բապպ պէօյլէ տեր ։ Իշթէ պէն
սէնի եէր եիւզինա իւղէլտինատն
սիւրթճէյիմ։ սէն պու եըլ եօլ-
ճէքսին, զիրա Բապպըն հադ-
դընա ա՝սըլըգ սէօյլէմիշ ։ Վէ 17
Անանիա փէյղամպեր հէման օլ
եըլտա՝ եէմինճի այնա օլուխ ։

ՊԱՊ ԻԹ

1 Վ է Երեմիա փէյղամպերին՝
Նաբուգոդոնոսորուն Երուսա-
ղէմտէն Բաբիլոնա սիւրթիւլէ-
ճէրլերին լիթիխարլարընընն պա-
գէյէսինէ վէ քահինլերէ վէ
փէյղամպերլերէ վէ ձիւմլէ գավ-
մա՝ Երուսաղէմտէն կէօնտէրտի-
յի ճէքթուպուն սէօզլերի պատճ-

2 լար սրբ, Ցնքանիա փաշխուրի
լէն Մելքեայ վէ խաստմշար՝ Յու-
դանեն վէ Երուսաղէմին ազրվէր-
լէրվ վէ ասվլիերվլեր հէմ չվլեն
կվլվլեր Երուսաղէման ջըդաբդ-
3 ատն ատնկրա, Սոփան օղլու
Իզհատա վէ Քէզվկիա օղլու Գա-
մարիանեն հէտի իլէ (քի ոնա
բը Յուդա փաշխուրը Սնդէկիա
Բաբիլէն փաշխուրը Նաբուգո-
դոնոսորա Բաբիլոնա կէնտէր-
միշ լուի) քի ատյոր իուի.
4 Իսրայէլէն Աղլահը ա՛քէրվլ-
բրին Բատպը՝ Երուսաղէման
Բաբիլոնա սիւրտիւիւմ Ճնէմէ
5 սիւրիկնվլերվ պէօյլէ ատը. Իվ
լէը պինա հաւպ՝ ատքին օլաւն,
պաղչէլերը տվքրին, վէ մէյվլէ-
6 բինատն եէյուն. Գարըլար ալան,
վէ օղուլար հէմ գըզլար Թէվ
լու էյլէյուն, վէ օղուլարընըզա
գարըլար ալան, հէմ գըզլարը-
նըզը գոճալարա վէրին քի օ-
ղուլար հէմ գըզլար ատլանդրան
լար. վէ օրատա չողալսըզ ազ
7 օլմայասընըզ. Վէ սիզն օղ սիւր-
ասիւիւմ չէհրին ակլատվթինվ ա-
րայըն, վէ ոնուն հադգընա
Բատպա նէյազ հաւն. զվր ա օ-
նուն ակլատվթի իլէ սիզվ ակլա-
8 վթէ օլուր: Զվրա Իսրայէլին
Աղլահը ա՛քէրվլբրին Բատպը
պէօյլէ ատը. Արանըզտա օղան
փէյղամպէրվլբրինվզ վէ իւմմաղ
ընըզըզ սիզվ ալտանմասընը-
լար. վէ տիւշտի կէօրտիւիւմիւզ
յինինվզ բիւյալարընըզա գուլադ
9 վէրմէն: Զվրա ոնլար խաիմանի՝
սիզվ հալան վէյղամպէրվլբ ե-
ատէրվլբր. ոնլարը պէն հօղլամա-
10 սըմ՝ ատյոր Բատպ: Զվրա
Բատպ պէօյլէ ատը. Բաբիլոն-
տա եէթմիշ հըլ Թէքվիր օլաւն-
ճա, սիզվ հօգայասընաղըմ. վէ
սիզվ տարւ մահալվ ատօղատրմէյէ
էյլի ատօղիւմիւ սիզվն նէյնէն տա-
11 պիթ հաւէճէյիմ: Զվրա պէն
սիզվն հադգընըզտա տիւշմիւտիւ
յիւմ միւսահազտըր պինվլրիմ
ատյոր Բատպ, սիզվ ա՛պիպէթ
վէ իւմիտ վէրմէք իչիւն՝ ատյոլ
քէմիք իլտա ակլատվթի միւսահա-
զտըր տըր: Վէ սիզ պատա նվ- 12
տա էտիպ կիտէճէքսինվզ, վէ
պատա նէյազ հատէճէքսինվզ, վէ
սիզվ իչիտէճէյիմ: Վէ պէնվի ա- 13
րայատաբընըզ վէ պուլատճադ-
սընըզ, էնուն քի պէնվի պինվթիւն
եիւրէյի իչտէն թամամ հաթ-
ճէք լինիզ: Վէ սիզվ պուլատնա 14
ճաղըմ ատյոր Բատպ, վէ հափը-
ընինվզ կէրվ կէթիրէճէյիմ, վէ
սվզ ճիւմճէ թայիֆէլէրատն
հէմ սիզվ օղ ակլատվթէյիմ ճիւմճվ
մահալէրատն ատվղիրէճէյիմ
ատյոր Բատպ. վէ սիզ՝ օղ օրա- 15
տան սիզվ հափը սիւրտիւիւմ
մահալվ կէրվ կէթիրէճէյիմ.
Զվրա Բատպ սիզվ Իսրայիլնատա 16
վէյղամպէրվլբրը գալըբտըր տե-
սինինվզ:
Զվրա Դաւիթին թախթըն- 17
տա օթուրան փաշխուրնըն հադ-
գընա օղան վէ պուլ չէհրատ ա-
քըն ճիւմճ գալմըն՝ սիզվն իչվ
հափրվլմէ չըդմայան գալընատաշ
լընըզըզըն հադգընա Բատպ
պէօյլէ ատը. Ատքնվլերվն Բատպ 17
պը պէօյլէ ատը. Իչվհ պէն օն-
լարըն արատընա գըլըճը՝ գըթը-
ղը վէ թամանու կէնտէրէճէ-
յիմ, վէ օնլարը քէօթիւիւքա-
տէն եէնմէզ միւճ ֆէնա լինճվր-
լէր կիպի հաւճէյիմ. Վէ օն- 18
լարըն արատընա գըլըճ իլէ գըթ-
ղըճ իլէ վէ թամանու իլէ գոճալ-
յաճաղըմ. Վէ օնլարը եէրվն
հէվ միմքէթէլէրինվ՝ օնլարը օղ
սիւրէճէ յիմ ճիւմճվն թամինքէլէր-
տէ ֆէֆա ընինվթ վէ հայրվթ
վէ ըտըզ վէ խորտում իչիտն գո-
յաճաղըմ, սեօղէրիմի տինկլէ- 19
մէտիքլէրվն սեպեպտէն՝ ատյոր
Բատպ, քի օնլարա գուլլուրըմ

2 լար տըր , Ցեբռնկա վիսոիշահ
իէչ մէլիբէ վէ խասըմլար՝ Յու-
դաներն վէ Երուսաղէմին ա՛ռլէը-
լէրի վէ ոխէլիէրլէր հէմ չիլին
կիրլէր Երուսաղէմահն ջըդըշը-
3 սան ոտնկրա , Սարիան օղլու
Իղդեսաա վէ Ռեզկիա օղլու Գա-
մարիահըն եէսի իչէ (քի ոնդա
րը Յուդա վիսոիշահը Սեդեկկիա
Բաբէլէն վիսոիշահը Նեբուգա-
դոնոսարա Բաբիլոնա կէոնտեր-
միշ իսի) քի ա՛ետր իսի ։
4 Իսրայէլէն Աղլահը ա՛քէրլէ-
րին Բա՛պը՝ Երուսաղէմահն
Բաբէլոնա սիւրտիւիւճիլար հիմ-
5 սիրիհդէրի պէօյլէ տէր ։ Իւ
լէր պինա էտիպ՝ տաքին օլուռ ,
պաղչէլէր տիքին , վէ մեյվէլէ-
6 րինահն եէյին ։ Գարըլըր ալըն ,
վէ օղուլլար հէմ գըզլար Թէվ
լօ եյլէյին , վէ օղուլլարընըզա
գարըլար ալըն , հէմ գըզլարը-
նըզը գոճալարա վէրին քի օ-
ղուլլար հէմ գըզլար տաղուբսուն-
լար ։ վէ օրատա չօղալըպ ազ
7 օլմայաղընըզ՝ վէ սիզի օր սիւր-
տիւիւճիլար չէհրին սէլամէթինի ա-
րայըն , վէ ոնահն Տաղդընա
Բա՛պա նէյազ էտին ։ զիրա օ-
նուն սէլամէթի իչէ սիզէ սէլա-
8 մէթ օլաբր ։ Չիւնա Իսրայէլին
Աղահըն ա՛քէրլէրինի Բա՛պը
պէօյլէ տէր ։ Արանըզտա օ՛ան
փէյղամպէրլէրինիզ վէ իէմմալ
լարընըզ սիզի ալտաթմասընը-
լար ։ վէ սիւսէկ կէօրտիւիւթիւ
հիննիւզ իւսյալարընըզտա գուլագ
9 վէրմէդ ։ Չիւնա ոնլար Տամիտահ՝
սիզի հալան վէյղամպէրլիք կ-
տէրլէր ։ ոնլարը պէն Տօղտա-
10 մըմ՝ տէյօր Բա՛պը ։ Չիւնա
Բա՛պը պէօյլէ տէր ։ Բաբիլոն-
տա եէթմիշ իլլը Թէքմիլ օլուռ-
ճա , սիզի Տօգայաճաղըմ ։ վէ
սիզի պուռ մահալէ տէօնտէրմէդէ
էյի սէօզիւմիւ սիզին Իչինա տա-
11 պիթ Տաէդէյիմ ։ Չիւնա սիզէ

սիզին Տադդընըզա տիւճիւճիլար
հիմ միւճահազայը պիլիրիմ՝
տէյօր Բա՛պը , սիզէ ա՛զիսպէթ
վէ խիմա վէրմէք իչիւն՝ տէյին
քէմիլը իլլա սէլամէթի միւճահա-
զաղը տըր ։ Վէ սիզ պահա նէ- 12
տա Տափ կիտէճէքսինիզ , վէ
պահա նէյազ Տաէդէրսինիզ , վէ
սիզի իչիւէճէյիմ ։ Վէ պէնի ա- 13
րայաճաղընըզ վէ պուլուճաղ-
սընըզ , էնճա քի պէնի պիւթիւն
եէյրէգիլէնահն Թաղյապ Տաե-
ճէք լիսիզ ։ Վէ սիզէ պուլունա- 14
ճաղըմ տէյօր Բա՛պը , վէ Տափը-
լայնըզի կէրի կէթիրէճէյիմ , վէ
սիզի Տիւմլէ Թայինիէլէրահն
հէմ սիզի օղ ոխէրտիյէյիմ Տիւմլէ
մահալէրահն տէվդիրէճէյիմ
տէյօր Բա՛պը ։ Վէ սիզի օր օրա-
տահն սիզի Տափը սիւրտիւիւճիմ
մահալէ կէրի կէթիրէճէյիմ ։
Չիւնա Բա՛պը սիզէ Բաբիլոնտա 15
վէյղամպէրլէրը գալըրտըը տէ-
սինիզ ։

Չիւնա Դաւիթին Թախթընը- 16
տա օթուրան փադիշահընըն հադ-
գընա օլան վէ պուռ շէհրտէ տա-
քին Տիւմլէ գալմըն՝ սիզին իլլէ
էսիրվէյէ չըդըմայան գալդընտաշ-
լարընըզըն Տադդընա Բա՛պա 17
պէօյլէ տէր ։ Ասքէրլէրին Բա՛պ-
պը պէօյլէ տէր ։ Իչիմէ պէն օն-
լարըն ատտարընա գըլըճըղը՝ գըլէճը-
ղը վէ Թաւ՛անու հէյուանէրէճէ-
յիմ , վէ օնլարը քէօթիւլիւք-
տէն եէնմէդ իչիւ Տիւք Տինա խնճը-
լէր կիսուն էտէճէյիմ ։ Վէ օն- 18
լարըն ատտարընա գըլըճ իլլէ գըլէ-
լըգ իլլէ վէ Թաւ՛ան իլլէ գօվլա-
յաճաղըմ ։ վէ օնլարը եէրինի
հէվ մէմլէքէթլէրինէ՝ օնլարը օր
սիւճիւէճէյիմ Տիւմլէ Թայինիէլէր-
տէ՝ Տէվճա՛ ըսնէթ վէ Տայրէթ
վէ ըսրըգ վէ խարըգ խլհան գօ-
յաճաղըմ , սէօզլէրիմի տինլէյէ- 19
մէսիբլէրին սէպէպտէն՝ տէյօր
Բա՛պը , քի օնլարա գուլլուգըմ

5 տըր . Ձէրա Բաղպ պէյլէ
աեր . Հայպեթլու սեսիլեթիւք .
գօրգու վար , վէ սէլամէթ եօդ
6 սուր : Հալա սիւալ էսիպ պա-
գըն , էրքէք՝ տօղուրմ՚ըր մու .
Նի՞չիւն հէր ատէմի՝ տղուրան
դարը կիսի էլէրի պէլնատ՝ վէ
ձիւմլէ եւ-ղէրի սարրյա սէօն
7 միւշ կէօրնիւրիւմ : Էյլէս , զի-
բա օր կիւն պէօյնէ սիւր , օ-
նուն կիսի եօդ տուր . վէ Յա-
կոբա սըդլէթ վադմը տըր ,
ամմա մնասն գուրթուլատադ
8 տըր : Վէ վադի՝ օրա քի օր կիւն-
սէ տէյօր ա՝սքէրլէրին Բաղ պէ՛
օնուն պէյսունատուրուզունու սէ-
նին պէյնունատն դըրատադըր ,
վէ պալըարըմը գօփարատադըր ,
վէ ծնա արթըդ եասըէր գուռ-
9 լուդ էթմիրմէյէձէքլէր : Իլա
ծնէլար-քէնսիլէրին Աբրահը Բաղ-
պա , վէ ծնէլարա նասդ էսէձ՚ակ
փռաաիչահլարը Գասիթէ գուռ
10 լուդ էսէրէր : Վէ սէն եա՛ գուռ
լում Յակոբ գօրգմա՝ սէյօր
Բաղպ , վէ էյ Իսրայէլ խալ՚ք
էթմէ . զիրա իչթէ պէն սէնի
ուղաքատան՝ վէ զիւրիէթինի
ծնէլարըն էսիրլիկ սէյարընատն
խէլաա էսէձէկիմ . վէ Յակոբ
սէօնիւպ՝ բահաթ պուլմադ ,
վէ էնիկէթատ օլմադ՝ վէ
իւրքիւսէն օլմայադմադ տըր :
11 Ձիրա պէն՝ սէնի գուրթարմադ
իչիւն սէնէն իլէ լիմ սէյօր
Բաղպ . զիրա սէնի օլ տաղթ
տըղըմ հէմ թայիֆէլէրի սիւ-
քէսէձէկիմ , անձագ սէնի սիւ-
քէթմէյէձէկիմ . իլա սէնի
հագգ իւզրէ թէխոպ էսէձէ-
կիմ , վէ սէնի պիլքիւլէյէ սուչ
12 սուղ չըգարմայադմադըմ : Ձիրա
Բաղպ պէյլէ սէր . Եարան
13 չարէսիդ՝ պէրէն ֆէնա տըր : Օ-
նա պաղատմադ իչիւն տա՛վանը
կէօրէն եօդ . սէնին իչիւն իւլա
14 վէ մէրհէմ եօդ սուր : Ձիւմլէ

ա՛չդլարըն սէնի ունուԹուռլար ,
սէնի արամաղար . զիրա եարա-
մադըգլարըն՝ չօղլաղունատան
էօմիւրիւ սէնի սիւռէնի վըղ ա-
շու՝ սէրԹ Թա՛զիր իլէ վուրատուռ .
կիւնահլարըն չօղալտըլար : Եա- 15
րան իչիւն նէ՞ ֆէրհատ էսէր-
սէն , պէրէն չարէսիդ տիր . սա-
նա պու չէյլէրի էարամաղագը-
լարըն չօղալտըդը՝ կիւնահլարըն
չօդ օլտուղու սէպէպտէն էյլէ-
տիմ : Օնուն իչիւն սէնի հէմ 16
հէլաք էսէն եր հէլաք օլմադ-
լար , վէ ձիւմլէ սանա սըդլէթ
վէրէնլէր՝ ձիւմլէսի էսիրլիկ կի-
տէձէքլէր . հէմ սէնի գաֆիրլար-
լար՝ գաֆըրլըմադ իչիւն օլմադ-
լար , վէ սէնի եաղմայանլա-
րըն ձիւմլէսինի եաղմայա վէրէ-
ձէկիմ : Ձիրա եարանը սուրա- 17
ձաղըմ , վէ սէնի պէրէքէրլիսէն
սաղալտաձաղըմ՝ սէյօր Բաղպ .
զիրա սանա՝ Գօվալտուչ՝ արա-
յանը օլմայան Սիոն չաղըրտը-
լար :

Լաղպ պէյլէ սէր . Իչիթ 18
պէն Յակոբ չատըրլարընին է-
սիրլիկինի սեսնատէրէձէկիմ , վէ
օնուն մէսքեանլարընա մէրհա-
մէթ եասէձէկիմ . վէ հէր քէնսի
վիրանէսի իւզէրինատ պինա օ-
լունատադ , վէ սէրայ ա՛սէթի
գաֆիֆեսի իւզրէ սուրատադ : Վէ 19
օնլարսան Թէշէքքիւր՝ վէ շաղ
օլանլար սեսի չըգատադ . վէ օն-
լարը չօղալտատադլար , վէ ազալ-
մայատադլար . վէ օնլարը ի՛զ-
զէթէձէկիմ , վէ քիւչ՚ք սիւչ-
մէյէձէքլէր : Վէ օլուղլարը էվ 20
վէ քի կիսի օլատադլար , վէ ձէ-
մատ՚Թը հուզուրուտուս գայիմ
օլատադ , վէ օնա հէմ սըդընէթը
վէրէնէձէկիմ : Վէ 21
օնլարը պէյլ օնլարսան օլուսի՝
օնլարը սուլԹանը իչէրինատն
չըգատադ , վէ մնու եագլարը օ-

լաձագ · զնա չու պանա հագ-
լաշմագանէ քինին քէքիլ վէրէն
22 քիմ սիր՝ ասյօր Տապպ · Վէ
սիզ պէնիմ գաւմըմ օլաձագ-
սընըզ , պէն տանրի սիզին Ալա-
հընըզ օլաձաղըմ :
23 Իշխէ Տապպըն գառըղմասը
խըզմ իլէ ջըգսը , փէք չիտաէթ
լի գառըղա սըզ · Իթտողմըրըն
պաշը իշէրինէ հիւձիմ էաէ.
24 ձէք սիր : Տապպըն խըզմ ու զա-
զասը աէանմէզ , Թա իձրաըրը
էտինձէ վէ Թա եէրուսլինին
Թէապիրլէրինին եէրինէ կէմի-
րինձէյէաէք · սոնկ կիւնէրաէ
պուհու անկարսընըզ :

ՊԱՊ ԼԱ

1 ( )Ը զէմանաէ ասյօր Տապպ՝
Իսրայէլին ձիւմլէ գապիլէլէրի-
նին Ալլահը օլաձաղըմ , վէ օն-
Ը ՝ ՝ ՝

իւէ գանտըրաճաղըմ , վէ գալ
մըմ նէյ մէթիմէն տոյաճագ
մըը՝ տէյօը Բապպ ։
15 Բապպ պէօյլէ տէը ։ Ռամաա
սէս՝ փէը ածը աղըսըշ Ֆէրնա-
աը իշխիլսի ։ Ռաքէլ օղուշ-
լարը իշխէն աղըսըսը՝ օղուշլարը
իշխէն Թէսէլի օլմագ խաթէմդէ ,
16 զերա օնըսը հօգ տուը ։ Բապպ
պէօյլէ տէը քի՝ Սէսինի աղա-
մագտան վէ կէօզլէրինի հաշտան
մէն էթ . զերա ա՛մէլին իշխէն
իւձրէթ վար սըը՝ տէյօը Բապպ ,
վէ սիւրմէն տկյարընտան տէօ-
17 նէ՛ղքէը ։ Վէ սէնին ա՛դիպէ-
թին իշխէն իւմիա վար սըը՝ տէ-
յօը Բապպ , քի օղուլարըն սէ-
նօրլարընա տէօնէլէը ։
18 Եվրեմին ղէօյէ Ֆէրնաա
էթախլինի հէը վէձ՛ն իւէ իշխէ-
տիմ . պէնի Թէսիպ էթտիր ,
վէ ալըշմամըշ պուզաղը կիսի
Ֆ֊ւ֊ը ւ֊ւ֊ ւ֊ւ֊ւ ւ֊ւ ւ֊ւ
քի՝ տէօնէյիմ , զերա Ա՛լահըմ
19 Բապպ սէն սին ։ Հապդան տէօն-
տիւյիտմէն սէօնիրա նաատիմ
օլտուռմ , վէ պահա Թա՛լիմ օ-
լուռտուդտան ռօնիրա պուտաա-
տա չարփտրըմ . ուԹահաղըմ ,
հէմ տահի խէձիը սիւշիւիմ ,
զերա կինձիլիմին հապդրէթի-
20 նի չէքտիմ ։ Եվրեմ պէնիմ դըշ-
մէթիւ օղո՛ւմ տուը տուը , հաղը
էթախլիմ էվա՛ռ մը սըը ։ իշէն
քի պէն օնուն խուտուտունտա
սէօյլէտիքձէ , օնու հէը վէձ՛ն
իւէ տահա խաԹըրըմա կէԹի-
րիրիմ ։ օնտան էօԹիւրիւ պաղ-
ըրըմ օնուն իշխէն աղըի իւաթ տիւը ,
օնա էլպէԹէթ մերհամէթ հատ-
ձէյիմ՝ տէյօը Բապպ ։
21 Ղէնտինի էօլնիշանլարը գալ
սըը , քէնտինի սիրէքլէր սէք ։
Եբեբէյինի ձահատէյ՝ սէնինի
կիԹախնի էօլա գօ ։ տէօն եա՛
Իսրայէլ պաքիրէսի՝ սէնինի պու-
23 չէհելէրինէ տէօն ։ Եյ ա՛սը
գըղ՝ նիչէյ՞տէք ավարա կէպէը-
սին ։ զերա Բապպ եէրաէ էէնի
չէյ եարաԹտը ։ տիշ էհլի՛ կը-
քէյի սարաձագ ։ Իսրայէլին 23
Ալտահը ա՛պէրթէլին Բապպը
պէօյլէ տէը ։ Օնըսըն էսկըլե-
լինի տէօնտէրտսինտէ՝ պու-
սէօզիւ Յուդա տկյարընտա վէ
օնուն չէհելէրինէ տահա սէօյ-
լէյէձէքձէը ։ Եա՛ սատտագաթ
մէքեանը ա՛զիզ տաղ՝ Բապպ
սէնի միւպարէք պըլսըն ։ Վէ 24
օնտա՝ Յուդատա հէմ սիրձէք-
տէ օնուն հէվի չէհելէրինէ
չէՓԹձէձէը վէ սիւրիւձէը իւէ
կէօչէնձէը սաքին օլտաձագ ։ Չի- 25
րա հօրչուն ձանը գահտըրա-
ճաղըմ , վէ ձիւմլէ պայդըն ձա-
նը տոյուրահաղըմ ։ Օնուն իշխէն 26
ոյանտըմ , վէ պատպըմ . վէ ոյ-
գուտամ պահա ԹահԹը իտի ։
Իւէթ կիւնձէը կէձը տէյօը 27
Բ ւ֊ւ֊ւ֊

ինտեն Քէօշէ գախաւտունա-
տէք չէջր Րատպ Լչիան պինա
օլուռնաճագ տըր։ Վէ գարշըտըն- 39
տա ծնուն Հօլիւռ ջըրփըտը՝ Գա-
րէք պայրինէ տօղրու չըգտ-
նագ, վէ Գռաթա տօղրու տէծն-
նէձէք։ Վէ Լէչկէր հէմ քիւլ 40
վատիկինին պիւթիւնիւ՝ Թա
կէդրան տէրէքինէտէք կիւն տ-
ղույա տօղրու՝ Թա Ռաթար գա-
փուռու քէօչէնինէտէք հէմ Թար-
լարը Րատպա տ՚ղիղ օլաճագ։
Հպհատն տրթըդ տէօքիւլմէյ-
ձէք, վէ Եըգըլմայաճագ տըր։

ԳԼԽ ԼԲ

Յուդա փատիշահը Սեդեկի- 1
անըն ծնունճու Եըլընտա՝ վէ Ղա-
բուգոդոնոսորան ծնունէ Եըլ-
ընտա՝ Րատպ Թարաբընտան
Երեմիայա օլան ձէօղ ութը։
Վէ օր ղէման Ռաբիլոն փատի- 2
շահընըն տ՚ադքերի Երուսաղէմի
մուհասաբէ էտեր խտի, վէ Ե-
րեմիա փէյղամպեր Յուդա փա-
տիշահը հապտնագ օլան զընտա-
նըն ապրուստնտա մահպուս Ք-
ատի։ Չիրա Յուդա փատիշահը 3
Սեդեկիա ծնու մահպուս էտիպ
ատտի.քի՝ Այն նի՞չին փէյղամ-
պերլիք էտիպ ատտին.քի՝ Րատպ
պէյղէ տէր. Իղձէ պէն պու ղէն-
րի Բաբիլոն փատիշահընըն էլի-
նէ վէրէձէյիմ, վէ ծնու ֆէձհ
էտէձէք։ Վէ Յուդա փատիշա- 4
հը Սեդեկիա Փիլտանլէրին է-
լինտէն գուրթուլմայաճագ, իլ-
ա էլպէթ Բաբիլոն փատիշահը-
նըն էլինէ Թէսլիմ օլաճագ,
վէ ծնուն իլէ աղըղ ալըգա սէօյ-
լէյէճէք, հէմ ծնուն իլէ կէօղ
կէօղէ կէօրիւշէճէք տըր։ Վէ օ- 5
Սեդեկիայը Բաբիլոնա կէօթիւ-
րէճէք, վէ Թա պէն ծնու էօգ-
լայընճայտնէք օրտտա օլաճագ
տըր՝ տէյօր Րատպ։ Փիլտանի-

փըշտըղըմ կիւնտէ քէսիլմիյիմ
ա՚Հտա կիսկի տէյիլ, քի պէն ծն-
լարընն տահիսի ինէն տէ օլ ա՚հ-
տըմը Նագդ էվմանլէրը ինէ տէ
33 տէյօր Տատպ։ Իլտ օլ կիւն-
լէրտէն տոնկրա Իսրայէլ էվի
իլէ քէսիլէճէյիմ ա՚Հտ պու
տուր՝ տէյօր Րատպ։ Շէրիա-
ա՚թըմը ծնլարընն տէրսունինէ գօ-
յաճաղըմ, վէ ծնու ծնլարընն
Եիւբիյինտէ Հազաճաղըմ։ Վէ
պէն ծնլարընն Ալտ՚նը օլաճա-
լըմ, հէմ ծնլար պէնիմ գավմըմ
34 օլաճագլար։ Վէ արթըդ հիչ
քիմսէ գօնչուտունա վէ հիչ
քիմսէ գարընտաշընա՝ Րատպը
պիլ տէյէրէք Թա՚լիմ էթմէյէ-
ձէք. իլտ հէվիսի՝ ծնլարընն
քիւչիյինտէն պէօյիւնինէ վա-
րընճայտնէք պէնի պիլէճէք-
լէր՝ տէյօր Րատպ. զիրա Հա-
րամզադլարընըն ա՚ֆիվ Հտէճէ-
յիմ, վէ կիւնահլարընըն արթըդ
խաթըրըմա կէլմիյիտէճէյիմ։
35 կիւնահլըդ ըշըղը Լչիան կիւ-
նէձէ՝ վէ կէճէ ըշըղը Լչիան
այ իլէ Հըլտըղլարընը գանունու-
նու Թայի՚ն Հտէն՝ ունիպի՝ օ-
նուն տալղալարը շամնթա Հ-
տէր Լքէն արթըդիտէն՝ Խամի
Եհոնա Սաբաւոթ օլան Րատպ
36 պէօյլէ տէր. Էյէր պու գա-
նունլար Հուզուրումտան կէչէր
խտ՝ տէյօր Րատպ Իսրայէլին
զիւրրիյէթի տահի Հուզուրում-
ատա՝ ձիւմլէ կիւնլէրտէ գավմ
օլմագտան քէսիլէճէք տըր։
37 Րատպ պէօյլէ տէր.քի՝ Էյէր
կէօքլէր Հօգարըտան Հօլիւլիւ
խտ, վէ Հէրին Թէմէլլէրի աշա
զատա Թէֆթիշ օլունուր խտ,
պէն տահի ձիւմլէ Իսրայէլ
զիւրրիյէթինի՝ Հէվի իչէնէքլէրի
Լչիան ըչտտ Հէճէյիմ՝ տէյօր
Րատպ։
38 Իղձէ կիւնլէր կէլիր տէյօր
Րատպ քի՝ Անանտյել գուլլե-

լեր նրե էյեր ձեռք հանդ խոսել, խոհեմ օմանդ սընըդ։
6 Օրհում Երեմիա տեսի քի՝ Պանա Բապպըն սեօղնե օղուպ
7 տեսի. Իշթե ա՛մուձան Սելդում օղուս Ընամայել սանա կեվսպ տեյհեռք քի՝ Անահովթատ օղան Թարլամը քենոմնե սաթուն ալ. զերա իրաս ըմդդ հադդընձա սաթուն ալմասը սանա տիշէր։
8 Վե Բապպըն սեօղնեն կեօրե ա՛մուձամըն օղուս Ընամայել պանա զընսանըն սովսուսնա կեշտե, վե պանա տէսի քի՝ Գնրիմ էյդե Բենիամին տերյրընսա օղան Ընահովթաթսի Թարլամը սաթուն ալ. զերա միսա հադդը տենին տեր, վե սաթուն ալմասը սանա տիշէր, քենոմնե սաթուն ալ. իման պիլսեմ քի՝
9 Բապպըն սեօղնե պու տուր։ Վե ա՛մուձամ օղուս Ընամայելտն Ընահովթատ օղան Թարլալը սաթուն ալտըմ, վե ծնա ադձեյի՝ օննեֆթի մընդաղ կիսմիս Թարթ-
10 տըմ։ Վե հեօձձեթ հաղդպ միհրլէսթիմ, վե շահիտլեր Թուեթ-տուս. վե կիսմիշնե վե գիհտե
11 Թարթտըմ։ Վե իշթիսա հեօձձեթինի՝ հէրսն վե գանունդն միհրլնե օղանը տա ուչդպ օղանը
12 տա ալտըմ։ Վե իշթիսա հեօձձեթինի՝ ա՛մուձամ օղուս Ընամայելն կեօղէրլի էնիեռնե հեմ իշթիսա հեօձձեթինե հաղդլան շահիտլերին կեօղէրլի հօնիեռնե՝ զընսանը սովսուսնա օթուրան միհմի Եհուտիլերին կեօղէրլի էօնիեռնե Մասսիա օղլս Ներիանդն օղուս Բարուքա
13 քա վէրտիմ։ Վե Բարուքա օնլարըն կեօղէրլի էօնիեռնե Թէնոսին էտիպ տեսիմ քի՝
14 Իսրայէլին Ալահը ա՛սէրլէրին Բապպը պեցլէ տեր. Ըս հեօձձեթլերլի՝ պու իշթիսա հեօձձեթինի հեմ միհրլնե հեմ պու
աչդպ հեօձձեթլի ալ. վե օնլարը պիր թովրա պապա գօքի Հգ-
15 ղման տուրալար։ Ձերա Իսրա-յէլին Ալահը ա՛սէրլէրին Բապպը պեցլէ տեր. Պու ա՛խյարտա՝ էվնի հավեր վե Թարլալար վե պաղչա, սաթուն ալընածագ։
16 Վե իշթիսա հեօձձեթինի Նբրնա օղուս Բարուքա վերտիք ուեն սանկա՝ Բապպա նի յազ էտի պ
17 տեսիմ քի՝ Աման նա՛ իփեն-տիմ Բապպ իշթե սեն պեցինք գուվվեթին ի՛ վե ուզանմըշ գօ-ղուն իլե կեցիս վե եերի հատաթ-սըն. սանա տինջ պիր հէյ կիսմ
կեշմեզ։ Սեն սինդերե ի՛նպյեթ
18 հաերսին, վե պապալարըն հա-րամդաղլարըն ձե՛զաղըն՝ օն-լարսան սօնկրա օղուլարընձե գօղնուձա վերիքսին, սեն էսմին Եհովա Սաբաոմթ օլան ա՛դըմ
19 վե գաոիր Ալահ սըն։ Սեն թէօ-պիրուե պեցինք վե ա՛մեղերուե ա՛դըմ սին, վե հեր քեսե քենոմ հօլարընձա վե քենոմ ա՛մեղ-երի մեյվեսինձե վերմեք իշտե՝ կեօղէրլին ատեմ օղուլարընձե հեմ հօլարը իպղերնուե աչդպ
20 տըր. Սեն քի պու կիսնեֆտեք Մըսըր ուե Իսրայէլ-տե վե հէյ ատեմլերուե նէշանլար վե մի՛ձիզաթլար հատ՝ քենոմ-նե պու կիսքի կիսպի նամ էտին-
21 տին։ Վե գավմըն Իսրայէլի Մը-սըր տեյարընտան նէշանլար իլե վե մի՛ձիզաթլար իլե վե գուվ վեթլի հէլ իլե վե ուզանմըշ գօլ իլե վե պեցինք հիյպեթլեր իլե
22 չըգարտըն. Վե օնլարա՝ պապա-լարընա վերմադյե պու եեմին էթ-տիքին տեյարը՝ սիսա վե պալ
23 ատան տեյարը վերտին։ Վե հեվպ տնու զապթ էթտիկեր, ամմա սեղին սեօղնեղե տինդ-լեմեդիկեր վե հերկիս թընձա էնդ-րիսմեդիկեր, օնլարա հեր նե էթմեյե թէնոսին էտին խոն-

լէր ելլէ էյէր ձէնք էտէր խսէ.
նիզ, խալտ օլմազ սընըզ։
6 Օլտուր Երէմիա ասէի քի՝
Պանա Բապպէն սէօղիւս օլըսպ
7 ասէի. Իշխէ ա՛մուձան Սէղ.
զըսմ օղլու Անամայէլ սանա կէ.
լսպ ասէյձէնք քի՝ Անաթովթա
օլան Թարլամը քէնտինէ սահմն.
ալ. զնրա խըսըմընզդ հագդընձա
սահմուն ալմասը սանա սիւշէր։
8 Վէ Բապպէն սէօղիւնէ կէօրէ
ա՛մուձամըն օղլու Անամայէլ
պանա զընտանըն ավլուսունա
կէլսէ, վէ պանա ասէի քի՝ Գէ.
րէմ էյլէ Բէնիամին ան յարըն.
սա օլան Անաթովթոսքի Թար.
լամը սահմուն ալ. զնրա միսա
հագդը սէնին տիր, վէ սահմն
ալմասը սանա սիւշէր, քէնտինէ
սահմուն ալ. իմոն պիլսէմ քի՝
9 Բապպէն սէօղիս պու տուր։ Վէ
ա՛մուձամ օղլու Անամայէլսուն
Անաթովթոս օլան Թարլասը սա.
Թուն ալսըմ, վէ ննա ադձէյի՝
օնձէտի մըզգալ կիւմիւշ Թարթ.
10 սըմ։ Վէ հէօձձէթ Եազսպ
միւհրլէտիմ վէ շահիտլէր Թուե.
առամ. վէ կիւմիւշիս վէ զինէտ
11 Թարթսըմ։ Վէ իշխիրա հէօձ.
ձէթինի՝ շէրա՛ն վէ գանտունէն
միւհրլիս օլանը տա ուչդը օլանը
12 տա ալտըմ։ Վէ իշխիրա հէօձ.
ձէթինի՝ ա՛մուձամ օղլու Անա.
մայէլսուն կէօզէլի էնձիւռէ հէմ
իշխիրա հէօձձէթինու Եազը.
լան շահիտլէրինն կէօզէլի էօ.
նիւռէ՝ զընտան ավլուսունա
օթուրան ձիւմլէ Եէհուտիլէրին
կէօզէլի էօնիւռէ Մասսիա օղ.
լու Ներվիանըն օղլու Բարու.
13 քա վէրսիմ։ Վէ Բարուքա
օնձարըն կէօզէլի էօնիւռէ
Թէնտինէ էսկպ սէսիմ քի՝
14 Իսրայէլին Ալլահը ա՛սքէրլէրին
Բապպը պէյլէ սէր. Ըսու հէօձ.
ձէթլէրի՝ պու իշխիրա հէօձձէ.
Թինի հէմ միւհրլիս հէմ պու
աչդը հէօձձէթլիս ալ. վէ օնձարը
պիր Թօփրա՛ գապա գօ.քի Հ.գ
ղ.ման տուրսաբը։ Զնրա Խուրա
յէլին Ընտընը ա՛քէրլէրին Բապ.
պը պէյլէ սէր. Պու ա՛խյարտա՝
էվինէ հվէր վէ Թարլասը վէ
պաղաչ, սահմուն ալընսաճագ։
Վէ իշխիրա հէօձձէթինի նէ
րնա օղլու Բարուքա վէրսիք սէն
ասնկրա՝ Բապպա նիյազ էսիպ
սէսիմ քի՝ Ամեն նա՛, էփէն.
սիմ Բապպ, իշխէ սէն պէյնիք
գուվվէթինն նէ վէ ուզանմընշ գօ.
ըսն նէյլ կէօրսս վէ էերի էարսա.
սըն. սանա հիչ պիր չէյ կիւձ
կէլմէզ. Սէն պինդէրճ ինսյէթ
էսերսին, վէ պապպալարըն էա.
բամպղըգլարընձն ձհզասընը՝ օն.
լարսան սոնկրա օղլս ըսրընընը
գօյնունա վէրիսին, սէն նամին
Եհովա Սաբաոմթ օլան ա՛զիմ
վէ գասիր Ազասհսըն. Սէն թէս.
պիրսե պէյնիք վէ ա՛մէլէրսե
ա՛զիմ սին, վէ հէր քէսէ քէնտի
հօլարընձա վէ քէնտի ա՛մէլէ.
րի մէյվէյինձհ վէրմէք իշխին՝
կէօզէլսինն ատէմ օղլուլարընընն
հէմ հօլարը հէզէրինսե ուչդը
սըդ. Սէն քի պու կիւնէհսէք
Մըսըդ ա՛խյարընսա վէ Իսրայէլ.
սա վէ հէթ ատէմլէրսէ՛նէշանլար
վէ մի՛ձիդսէթլար հսի՝ քէնտ.
նէ պու կէօրքի կիսի՝ նամէսին.
սին. Վէ գավմընն Իսրայէլի Մը.
սըդ ահյարընսան նէշանլար իլէ
վէ մի՛ձիդսէթլար իլէ վէ գուվ
վէթլի հէլ իլէ վէ ուզանմընշ գօլ
իլէ վէ պէօյնէք հիյակէթլէր իլէ
էզգարըդն. Վէ օնձարա՝ պապա.
լարընսա վէրմէյէ պու հէմմն հէ.
սինն սինյարը՝ սիսա վէ պաշ
ադսան ահյարը վէրսինն։ Վէ
հէվնպ սնու զապէթ հէթսիէթը.
ամմա սէնին սէօղնէնիս ահնհ.
էմէհսիէթը վէ հէրնա՝ Թընձա հնս.
րիւմհսիէթը, օնձարա հէր նէ
հէթմէյէ Թէնտինէ հէթսին խսէ՝

40 Թասլը օլա : Վէ ծնլարա էյլիք էթմէք նէյնէ ծնլարըն միէնիսան
ակծանմէ յէտէ յիմէ՝ ծնլար նէ ե-
պէտի ա՛տա ջէմիէտէ յիմ : Վէ
գօրգուժու ևիւբէքէնիւ գոյա-
ճաղամ քի՝ պէնատն տաճիմայա-
41 լար : Վէ ծնլարա էյլիք էթմէք
նէյ՝ ծնլարըն հագդընա մէտուր
օլաճաղամ : Վէ ծնլարը՝ պու էհ-
տա պիւթիւն ևիւբէյիմ նէյ վէ
պիւթիւն ճանըմ նէյ՝ կէրչէկլիք
42 նէզդէ ակծէյիմ : Ջիրա Բաթպ
պէյնէ ատը . Պու գաւմըն նէզ-
դինէ նիճէկլի հէվ պու պէյիւք
պէնլայը կէթիւրտի իսէ , քէզա-
նէք ծնլարըն նէզդէնինէ ծնլարըն
հագդընա ակծէնէյիմ հէվ էյ-
43 նէյի կէթիւրէնէյիմ : Վէ սիզին՝
Վ էյնան տըր աստմի վէ հայվանը
էօգ տուր՝ Բնէտան նէզդինէն էլինէ
վէրնէմիշ ատը չուշ ակսակնինիզ
ան յարատա Թաղըա սաճատն ալը-
44 նաճագ տըր : Նէնիամին ակ յա-
րընտա վէ Երուսաղէմին էթ-
տիֆլարընտա վէ Յուդա չէհր-
լէրինտէ վէ տաղ չէհրլէրինտէ
վէ օվա չէհրլէրինտէ վէ գըսպէ
ճանէտի չէհրլէրինտէ ագչէ նէզ
Թաղըատա սաճատն ալաճագ-
լար , վէ հէօճէկէթլէրը Եաղըպ
միւհրլէյէճէկլէր , վէ չահիտլէր
Թուէմաճագլար : զնրա ծնլարըն
էտիրնինի կէրի կէթիրէճէկնիմ՝
տէյօր Բաթպ :

ՊԱՏ ԼԳ.

1 Ա յ էթէքրար Բաթպըն սէօ-
զինէ Երեմիայա՝ օ տահա զընտա-
նըն ավրուտնտա մահպատս ի-
2 քէն օլուպ տէտի քի՝ պու չէհ-
էա էտան Բաթպ՝ ծնու գայիմ
էթմէք նէյտի ծնու Եարատան
Բաթպ՝ իտի Եհուտա օլան պէօյ-
3 լէ տէր . Պանա նիւտա էյլէ , վէ
ատնա ճէհվապ վէրէյիմ : Վէ տա-
նա՝ պիլմէտի յինիզ պէյիւք վէ
սըրը շէյլէր նատպէր Եաէյիմ :
Ջիրա միէթրիսլէրատէն վէ գը- 4
ըճմատն ևըգըրան պու չէհրին էվ
լէրի հագդընա՝ վէ Յուդա վա-
տիչատլարընըն էվլէրի հագդընա
Խորայէլին Ալլահըն Բաթպ պէօյ-
լէ տէր . Քիլճատնիլէրը նէզ ճէնք 5
էթմէյէ վէ ծնլարը զաղատպըճատա
վէ խըշմիրճատա վատուզատ ա-
տէմլէրին լէշլէրի նէզ տօլատուր-
մատա հէլտիլէր , չինն քի պու
շէհրտէն՝ ծնլարընն ճիւմլէ Եարա-
մատզդըլարընատն հէթիրնէ ևիւ-
նէմիւ կիտճէյիմ , խտիմ , նէզթէ օ- 6
նա տապդատ վէ շինիա կէթիրէճէ-
յիմ , վէ ծնլարա շինիա վէրէճէ-
յիմ . վէ ծնլարա սէլամէթ վէ էմ-
նէյէթ զանիմէնի իզհար էտէճէ-
յիմ : Վէ Յուդանըն էսիրլէյի- 7
նի հէմ Խորայէլին էսիրլէյինի
աէճատէրէճէկ յիմ , վէ ծնլարը
էվվէլքի կիտի տա՛տուր էտէճէ-
յիմ : Վէ պատա նէզէ տանէք 8
հէվի կիճնահլարընատն՝ ծնլարը
վատքէ յէճէկ յիմ . վէ պատա նէզ-
տանէքէրի հէվի կիճնահլարընը վէ
գապահլարընը ա՛իվ էտէ-
ճէկ յիմ : Վէ պու պատա՝ ծնլարա 9
գըլտրըգտի ճիւմլէ էյլիյի նէզ-
տանն էէրին հէվի Թապիճիէրի
հուզուրատճատա՝ չաղըդ նատը ի-
չինն էչ տան նէզճէ վէ նիճիճնատը
նէզճէ օլատճագ . վէ տատ էյլէտի-
յիմ ճիւմլէ էյլիյինն սէպէպին-
տէն վէ ճիւմլէ սէլատէթինն սէ-
պէպնտէն գօրգուժ տինիրէյէ-
ճէքլէր :

Բաթպ պէյնէ ատը . Պու ա- 10
տէմի էօգ վէ հայվանը էօգ վը-
րան տէտիյինիզ մահալատ՝ ա-
տէմի օլմայան վէ տաքինի օլմա-
յան վէ հայվանը օլմայան վիրան
օլմուշ Յուդա չէհրլէրինտէ վէ
Երուսաղէմին ատպատլարընտա՝
11 նինէ չինղիք սէսի վէ չաղըրտ սէ-
սի՝ կիտէնյի սէսի վէ կէլէնի սէ-
սի՝ Բաթպ հէվնէ չէսէբ վէրճէքէլի

հէթիրհրէ՛ք Աքիրէբը Բապել. նա չէքը հան՛ն ղերա Բապէ հայ տեր ղերա ծնուն ի՛նայէթի հպէտի տիր տէյնէլերին սէտի իշիտլէ՛ծէք տեր · ղերա պու տիյարըն հանրտի՛նի՛ հէվէլբէ կիսի կէրի հէթիրհրէ՛ծէյիմ տէյօր Բապէ ։

12 Աքիրէբէրին Բապէը պէյլէ տեր · Պու աստի՛վ Հայլանը օշմանն վերան մահալտէ վ օ նուն հէմ շէհրէբինտէ հինէ գո յտունըրը համըրտաղ չօպան

13 լար եայլաըրը օշտաղ · Տաղ շէհրէբինտէ՝ օվա շէհրէբինտէ վ գըպըլ Ճանիսի շէհրէբինտէ վ Ռեհոամին տիյարընտա վ Երուսաղէմին էթրափընտա վ Յուդա շէհրէբինտէ գոյուն լար հինէ սայընճընըն հընտանէ կէհէՃէքէր՝ տէյօր Բապէ ։

14 Իշմէ կիսնէր կէտը տէյօր Բապէ քի՝ Խարայէլ էվի իշտն վ Յուդա էվինին հադըմնա տէյ լէտիյիմ խայը տէօղիւ ստալիմ

15 հանէՃէյիմ ։ Օր կիսնէրտե վ օր զէմանտե Դաւիթէ սատադամ Ֆիվնտի սիմիրէՃէյիմ , վ օ՝ հերտե հադ վ սատադամ Լ՛

16 րա հաէՃէք ։ Օր կիսնէրտե Յուդա խէյտա օշտաղ , վ Երուսաղէմ հինիյէթ իւզրէ սա քին օշտաղ , վ ծնուն չայըր լաղտաղ ապը պու՝ էնէ Բապէ սատադամըրընը օշտաղ տըր ։

17 Զիրա Բապէ պէյլէ տեր · Դաւիթին՝ Խարայէլ էվինին Թախ թընտա օթուրտաղ ատէմի էք

18 տիք օշտայտաղ տըր ։ Վէ Ղէւիի քհանինէրտէն պիւթիւն նանմա սունան վ էքմէք վէճ քէչի հադան վ գուրպան Լէն ատէմ՝ Ճիւմլէ կիսնէրտե հոզ ղուրտումտան էքսիք օշտայտաղ տըր ։

19 Վէ Երեմիայա Բապէրտէ տէօ

20 ղիւ օշտաղ տէտի քի՝ Բապէ պէյլէ տեր · Իրմէր կիսնէտիւղ ա՛ն տըրմը վէ կէՃէ՛ ա՛նտըրը պօղատիվը իսէնիզ · քի կիւն իչ կէՃէ վաքըթտըրընտա օշմայտըր ։

21 գուշտամ Դաւիթի իչէ օշտա ա՛ն տըր տաճի պօղուտտաղ · էնէյէ քի Թախթընտա փատիշահընտ սիւրէՃէք օղուս օշմայա · պատա խըզմէթի Հէն Ղէվիի քհահինէր նէ օշտա տաճի Հոհեղ ։

22 Կէօքէրին ա՛սքէրի սայընտաղ վէ պինիղին գուտուս էօշխուրէՂ օշտուտս կիսի՝ գուշտամ Դաւիթին շէհրէսիէթինի վէ պատա խըզմէթի Հէն Ղէվիիէրի պէյէ չօղտտաստաղտմ ։

23 Վէ Երեմիայա Բապէրտէ տէօ

24 ղիւ օշտաղ տէտի քի՝ Պու պաւմըն նէ տէյէնէկէրինի կիսէտՀ՛Ղ տի սին , քի տէրտէր ։ Բապէ քինտի օղ տէյտի քի՝ Ճէմ տէրտէ՛ն ։

25 Ի՛նէր կիսնէտիւղ վէ ՀէՃէ՛ ա՛նտըմ օշտաստա խի , հէօքէրէ՛ն վէ հէրէ գանըն ընտը գօմտաստա նըմ · Յակոբ նէ գուշտամ Դա

26 ւիթին շէհրէսի էթինի տաճի րէտտա հաէը իտմ քի՝ արթըգ ծնուն շիւրսիէթինտէն Աբրահամըն՝ Խտահտակըն վէ Յակոբուն շիւրսիէթինէ զատիթէրը ալմա յըմ · տէտա ծնէյտըն հանրտի՛նի տէօնտուրէՃէյիմ , վէ ծնէյտա մերհամէթ էտէՃէյիմ ։

ՊԱՂՊ ԼՂ

1 Խաբէյնն վատախէյտը Նաբուզարգոնոսորն՝ Ճիւմլէ ա՛սքէրի վէ հիւքիւմէթի ալընընտա օյան տիյարըն Ճիւմլէ մէմլէքէթիէրի վէ Ճիւմլէ գավիյէրի իչէ՝ Երուսաղէմին իւզէրինէ վէ ծնուն հէմ չէհրէսի իւզէրինէ Ճէնը հատր էքէր , Բապէ Թարաֆընտան

Երեմիայա օլան սէօզ սիւր քի՝ տէսի ։
2 Իսրայէլին Ալահը Բապպ պէօյլէ տէր ։ Կիթ Յուդա փա-
տիշահը Սէդեկիայա սէօյլէ , վէ ծա տէ քի՝ Բապպ պէօյլէ տէր ։
Իլթէ պու չէհրի Բաբիլոն փա-
տիշահընըն էլինէ վէրէճէկիմ՝
վէ ծունը ալթէչէ եափաճապ մըր ։
3 Վէ սէն ծունն էվնանն գուր-
թուլմայաճաղսըն , իլլա էլպէթ
թութուլաճապսըն , վէ ծունն
էլինէ Թէսլիմ օլունաճաղսըն ։
վէ կէօզլէրին Բաբիլոն փատիշա-
հընըն կէօզլէրինի կէօրէճէք , վէ
ծունն իլէ աղըզ աղըզա սէօյլէշէ-
ճէք , վէ Բաբիլոնա կիտէճէք-
4 սին ։ Ընճաղ՝ էյ Յուդա փատի-
շահը Սէդեկիա՝ Բապպըն սէօ-
զինիւ ալինկէ , Բապպ սէնտէն
էօթիւրիւ պէօյլէ տէր ։ Սէն
5 դըլըճ իլէ էօլմէյէճէքսին ։ Սէն
սէկամէթ իլէ էօլէճէքսին , վէ
սէնտէն էվվէլ օլան պապալա-
րըն գատիմ փատիշահլար իլգին
եափաճաղլարը Ւխ-Ւոխ-Ւէր կիպի
սէնին իչգին տաքի եափաճաղ-
լար , վէ սէնին իչգին՝ վա՛յ է-
ֆէնտի տէյիս ֆիկրան եափճէք-
լէր ։ զիրա պու սէօզիւ պէն
սէօյլէմիմ՝ տէյօր Բապպ ։
6 Վէ Երեմիա փէյղամպէր Ն-
րութաղէմէ՝ Յուդա փատիշա-
հը Անեղկիայա ձիւմլէ պու
7 սէօզլէրի սէօյլէսի ։ Վէ Բաբի-
լոն փատիշահընըն ա՛սքէրի Ե-
րութաղէմին իւզէրինէ վէ գալան
Յուդա չէհրլէրինին լուզէրինէ՝
Լաքիս իլէ վէ Ազեկա իլէ ճէնք
եափյօր լարի ։ զիրա Յուդանըն
չէհրլէրինտէ՝ հիսարլը չէհրլէր
պաղընլըր գալմըշ լարի ։
8 Բապպ Թարաքիրնան Երե-
միայա՝ Սէդեկիա փատիշահ Ե-
րութաղէմէ օլան ճիւմլէ գաղմ
իլէ՝ ծնլարա աղատըլգ նիսա էթ-
մէյէ ա՛տ քէսէճէքսէն սոնկ-
9 րա պու սէօզ օլտու , քի հէր
քէս գուլունու վէ հէր քէս խա-
լայըղընը Ա՛պրահէյ վէ Ա՛պրա-
հէյէն աղատ սալը վէրսին , քի
սրաէլրընտա քիմսէ գարընտաս-
ը եէհուտալէյ գուլլուգ էթմիը-
մէյ ։ Վէ ա՛տտա կիբէն ճիւմլէ
10 սէրվէրլէր վէ պիւթիւն գաղմ՝
հէր քէս գուլունու հէմ հէր
քէս խալայըղընը աղատ սալը
վէրիպ արթըգ ծնլարա գուլլուգ
էթմէրմէգէ կէլէք խալկընի ի-
ղիմաճլըգընտաճ , իթտա՛թ է-
տիպ սալը վէրտիլէր ։ Ալքին 11
ծնտան սօնկրա տէծնտիւլէր , վէ
աղատ սալը վէրտիքլէրի գուլա-
րը վէ խալայըգլարը տէծնտէրիպ՝
ծնլարը գուլլուր վէ խալայըգլար
օլմազա ճէպլո էթմիլէր ։
Վէ Բապպ Թարաքիրնան՝ Ե- 12
րեմիայա Բապպըն սէօզիւ օլուպ
տէմի քի՝ Իսրայէլին Անեղսը 13
Բապպ պէօյլէ տէր ։ Պէն պա-
պալարընըզ իլէ՝ ծնլարը Մըսըր
ալկայրընտան գուլլուգ էվինտէն
իզգարտարըղըմ կիւնտէ տ՛ա քէ-
սիշիպ տէտիմ քի՝ Եէտի իլլուն 14
սօնուննա հէր պիրինիզ տանա
տաթըլըպ ալթը իլլ գուլլուգ
էտէն Ա՛պրահէյ գաղընտաղընը
սալը վէրէտինիզ . վէ ծուս էա-
նընտան աղատ սալը վէրէտինի ։
տմմա պապալարընըզ պէնի
տինիլէմէտիլէր , վէ գուլաղլա-
րընը մէյլ էթմէտիլէր ։ Վէ 15
սիզ պու կիւն տէծնիւսիւ՝ հէր
քէս գօնշուսունա աղատլըգ նի-
սա էթմէք իլէ՝ նազարըմտա տօղ-
րու օլանը լուչէտինիզ . վէ խտիմ
օլ իւզէրինտէ նիսա օլունան էվ-
տէ հուզուրսուզտա տ՛ա քէտիշ-
տինիզ ։ Լաքին տէծնիւսիւ խտիմ 16
մուբտալաղընընը , վէ միւրտա-
լարընտա աղատ սալը վէրտիքի-
նիզ հէր քէս քէնտի գուլունու
վէ հէր քէս քէնտի խալայըղը-
նը տէծնտէրմինիզ . վէ ծնլարը՝

ՊԱՊ ԼԵ

1 Յուդա փոխիշահը Յովսիա
օղլու Յովակիմին կիւնլերինտե՝
Բապպ Թարաֆընտան Երեմիա-
յա օլան սէօզ սիւբ քի տէտի .
2 Ռեքաբըլըլարըն էվինէ կիթ , վէ
ոնլարա սէօյլէ , վէ ոնլարը Բապ-
պըն էվինէ՝ օտալարըն պիրինէ
կէօթիւբ , վէ ոնլարա շարապ լը-
ճիր : Իմոի Ֆաբասինիա օղլու
3 Երեմիանըն օղլու Յեզոնիասը վէ
գարընտաշլարընը վէ հէվի օղուշ-
լարընը հէմ Ռեքաբըլըլարըն պիւ-
թիւն էվինէ ալըպ՝ վէ ոնլարը
4 Բապպըն էվինէ՝ էվիյի մէքբէ-
յէն Սէդզէմօղլու Մաասիանըն
օտասընըն իսոթիւնաէ օլան
աէրվէրլերէը օտասընըն եանընտա-
քի՝ Ալլահ ատէմի Յեգդալիա
օղլու Անան օղուշլարընըն օտա-
սընա կէօթիւբաիւմ : Վէ Ռեքաբ-
5 լըլար էվինին օղուշլարը հուզու-
րունա շարապ լէ տօղու պար-
ապգլար վէ գասէհլէր գօտուրմ ,
վէ ոնլարա՝ Շարապ իչին տէ-
տիմ : Վէ ոնլար տէօրլէր քի՝
6 Շարապ իչմէզ իզ . զիրա պա-
պամըզ Ռեքաբ օղլու Յոնատա-
դաբ՝ պիզէ Թէնպիհ կոիպ տէ-
տի քի՝ Սիզ վէ օղուշլարընըզ
7 էբէտէն չարապ իչմէյէսինիզ .
Վէ էվ կոիմայասընըզ , վէ է-
քին էքմէյէսինիզ , վէ պաղ
տիքմէյէսինիզ , վէ էտինմէյէ-
սինիզ . իլլա ալըԹիւն էօ՛մրիւ-
նէիզտէ չատըրլարտա տաքին օ-
լասընըզ , Թա քի միւտաֆիր օլ-
8 տօղունուզ էէրին իւզէրինտէ
չօգ զէման կաչայասընըզ : Իմ-
տի պատմըզ Ռեքաբ օղլու
Յոնատաբըն՝ պիզէ Յիւմլէ էմր
էԹտիյինէ էէօրէ՝ սէօղիւնիւ
տինմէյէք իլէ , պիւԹիւն էօ՛մ-
րիւմիզտէ քէնտիմիզ գարըլա-
րըմըզ՝ օղուլլարըմըզ վէ գըզլա-
րըմըզ չարապ իչմէզլիզ . Վէ տա- 9

քին օձաղա՛ւ հվեք Քաւմաղըզ, վե պիզիմ պաղըմըզ վե Թաբ-
լամըզ վե Էբինիմիզ նօգ տաբ.
10 Իւա չաղըրըսրսա տաքին օձու-
րուզ, վե իմաս՛թ էսիպ՝ պա-
պամըզ Յունադաբըն ձիւամէ
պիզե Թէնպիհ էթաիլինէ կէօրէ
11 ա՛մէ էսէրիզ. Նաքին վագի՛
օձուրքի՝ Քարիըն փոսիչսը
Նաբուգոդոնոսոր պուռ ան յարա
չղգաղը զէմա՛ն, ասէպք քի՝ կէ-
ձին, վե Փիլատելֆէր ա՛քէրի-
նին Էիզվնատէն վե Ասուր ա՛ս-
քէրինին Էիզվնատէն Երուսա-
զէմէ վարաղամ՝ իմսի Երուսա-
զէմէ տաքին օձուրուզ։
12 Վէ Երեմիայա Թապպըն սէօ-
13 զիւ օձուզ ոտան քի՝ Խորայէլին
Ալլահը ա՛քէրէրին Բապպը
պէօյլե տէր. Կիւ՛ վե Յուդա
տոէմէքերինէ վե Երուսաղէմին
տաքինէրինէ ոտ քի՝ Սէօզէրիմի
տինկէմէյէ ի՛պրէթ ալմա՞զ մը
14 սընըզ ոտ յօր Բապպ։ Ոնքաբ
օղլու Յունադաբըն՝ օղուղարը-
նա չարաղ իչմէմէյէ Թէնպիհ
էթաիլի սէօզէրի տապիթ օձ
տուս ; չիւն քի պաղաղարընէն
Թէնպիհինէ իթաա՛թ էթմէք կ-
լէ՝ Թա պուռ կիւնէհէտէք իչմէղլեր.
պէն իսէ սիզե սէօյլէմիմ, եր-
քէն գաղըրաղ սէօյլէմիմ, ատնա
15 պէնի տինկէմէտինիզ։ Վէ եր-
քէն գաղըրաղ կէօնտէրքէրէք՝ սի-
զե հէվի գուլաղարըմ վէ չղամագեր-
լերին կէօնտէրիպ ոտիմ քի՝
Հալա հէր պիրինիզ Էարատաղ
Էօղուրնատան ոտնտիւն, վե ամէ-
լերինիզի էյի էտին, վե նատ
ադահլարըն արտընձա կիւթմէն
քի ծնղարա ի՛պաթէք էտիսի-
նիզ, վե սիզե հէմ պաղաղարը-
նըզդա վէրսիյիմ Էերտե տաքին
օղատընըզ. ատնա գուլաղընըզը
Էյմէտինիզ, վե պէնի տինկէ-
16 մէտինիզ։ Չիւն քի Ոնքաբ օղ-
լու Յունադաբըն օղուղարը՝

պաղաղարընէն ծնղարա էմի էթ-
սիյի Թէնպիհի տապիթ էթմէ-
լէր, ատնա պուռ գաւմ պէնի
տինկէմէտի. Օնունի իչիւն Խո- 17
րայէլին Ալլահը՝ ա՛քէրէրին
Ալլահը Բապպ պէօյլէ տէր.
Իչղէ պէն՝ Յուդայա վէ Երու-
սաղէմին ձիւամէ տաքինէրինէ՝
ծնղարըն հադըրնա սէօյլէտի-
յիմ ձիւամէ պէղայը կէԹիրէ-
ձէյիմ. վնրա ծնղարա սէօյլէ-
սինմ ատ՝ տինկէմէտիրէր, վէ
ծնղարը չաղըրաղմ ատ՝ ձէվապ
վէրմէտիրէր։
Վէ Ոնքաբ օղլու Յունադաբ- 18
բինա տէտի քի՝ Խորայէլին Ա-
լլահը ա՛քէրէրին Բապպը պէօյ-
լե տէր. Չիւն քի պաղանըզ
Յունադաբըն Թէնպիհինէ տինկ
լէտինիզ, վե ծնուն հէմ էմրէ-
րինի տապըտընըզ, վե ծնուն
սիզե հէր Թէնպիհ էթմէյինէ
կէօրէ էյլէտինիզ. Օնունի ի- 19
չիւն Խորայէլին Ալլահը ա՛ս-
քէրէրին Բապպը պէօյլե տէր.
Ոնքաբ օղլու Յունադաբատան
ապիհա հուզուրումտա տուրուր
տաէմ էքսիքը օձմայաձագ մըը։

ՊԱՊ Լ.Զ

Լ Է վագի՝ օձուս քի՝ Յուդա 1
վատիշահը Յոսիհա օղլու Յո-
վակիմին տէօրտիւնձիւ Էըլըն-
տա՝ Բապպ Թարափընատան Ե-
րեմիայա պուռ սէօզ օղուպ տէ-
տի. Կէնտինէ պիրը ձիւլա քի- 2
Թապ ալ, վե ծնտա Խորայէլին
Հադըրնա վէ Յուդանըն հագ-
դընա վէ ձիւամէ Թապինիէէրինի
հադըրնա տանտա սէօյլէմէյէ
պաշլադըզմ կիւնտէն՝ Յովսիա-
նըն կիւնլէրինտէն Թա պուռ կիւ-
նէտէք տանա սէօյլէտիյիմ հէվի
սէօզլէրին Էաղ։ Պէղըն Յուդա 3
հվի՝ պէնիմ ծնղարա էթմէյէ
նիյէթ էթտիյիմ հէվի մուսխ-

պէ՛ղթի իշխան։ Թաքի հէր պի-
րի Եարամազ Եօղնաման աեօ-
նէլէր, վէ գապահաճիլարընը
հէմ հիւնահլարընը ա՛ֆիլ ե-
աէլիմ։
4 Վէ Երեմիա՝ Հէլղիա օղլու
Բարուքքու չաղըրըը։ Վէ Խա-
նուբ՝ Երեմիանըն աղըզնաման
Բապալըն օնա աեօղէնէլի հէվ
աեօզէէրինի օղ Ձիլա քիթապընը
5 իւդէրինէ եաղըը։ Ընտէն Ե-
րեմիա՝ Բարուքա Թէնալի Ե-
սիա ատէմի քի՝ պէն մահպուս
իմ, Բապպ էվինէ վարմադա
6 գաալը աէյիլ իմ։ Իմոի աէն
վարադըն, վէ ուրուտ հիւնիւնա-
աէ Բապալըն էվինաէ՝ գավմ ի-
շխարը էքէն Ձիլտէ աղըզնաման
եաղըըընը Բապալըն աեօզէէրինի
օգուլասընը, հէմ տաիի քէնտի
շէհրէրինաէն հէկէն հէվ Ցու-
դա իշխարը էքէն՝ օնըարը օգու-
7 լասըն։ Պէկթի նէյազըարը
Բապալըն հուզուրունա էրիյէ,
վէ հէր քէս քէօթիւ եօղնաման
աեօնէէրը։ զնրա Բապալըն պուր
գավմընն հագգընա սեօյէէնէլի
խըմ ու զաղապ պէօյիւք սիր։
8 Վէ Ներիա օղլու Բարուք՝
Երեմիա փէյղամպէրընն օնա՝
Բապալըն էվինաէ քիթապտան
Բապալըն աեօզէէրինի օգուտմադա
հէվ եմր էթմէլինէ հէօրէ հյ-
լէաի։
9 Վէ վագի՝ օրտու քն Ցուդա
փատիշահը Յովսիա օղլու Յո-
վակիմին պէչինէն եըըընտա աօ-
գուզունճու այտա՝ հէվ Երու-
սաղէմ խալըընտա վէ Ցուդա
շէհրէրինաէն Երուսաղէմէ հէ-
լէն Ձիլտէ գավմա Բապալըն
հուզուրունտա ուրուտ նիտա
10 էթմիլէը։ Վէ Բարուք՝ քեա-
թիպ Սափան օղլու Գամարիա-
նըն օտասընտա Բապպ էվինէն
էէնի գաֆուտտունըն աղըզնաման
էօգարըըէի ավլուտա Ձիւմլէ
գավմ իշխարը էքէն՝ քիթապ-
տան Երեմիանըն աեօղէէրինի ո-
գուտտու։
11 Վէ Սափան օղլու Գամա-
րիանըն օղլու Միքիա՝ քիթապ-
տան Բապալըն Ձիւմլէ աեօզէ-
րինի իշխունէ՛ն,
12 փատիշահըն
էվինէ՛ քեաթիխալին օտասընա էն-
տի, վէ իշիէ հէվ աէրվէէրիէ՝
քեաթիպ Եղիսամա վէ Սեմա-
յիա օղլու Դաղայիա վէ Ել-
նաթան օղլու Եղնաթան վէ Սափան
օղլու Գամարիա վէ Հնա-
նիա օղլու Սէդեկիա վէ հէվ
աէրվէէրէը օրտտա օթուրուը-
լար իտի։ Վէ Միքիա՝ Բարու-
քուն գավմ իշխարը էքէն քի-
թապտան օգուտտուղունտա՝ ի-
շխարը հէվ աեօզէէրինի օնըարը
խապէը վէրտի։
14 Վէ Ձիւմլէ աէրվէէրէը՝ Հրու-
մի օղլու Սէդեկիա օղլու Նա-
թանիանըն օղլու Ցուդիի Քու-
շիա կէօնտէրիլիյ աէսիէէր
քի՝ գավմ իշխարը էքէն օգու-
տտուղուն Ձիւմլէ էվինէ ալըպ կէլ-
խըմի Ներիա օղլու Բարուք Ձիւ-
մլէ էվինէ ալըպ օնըարը կիթ-
մի։ Վէ օնըար օնա՝ Հալա օ-
թուր, վէ պիլ իշխարը էքէն
ծուս օգուս աեսիէէր։ Վէ Բա-
րուք օնըար իշխարը էքէն օգու-
ստու։ Վէ վագի՝ օրտու քի՝ հէվ
աեօզէէրի իշխարընէ կիտի,
գօրգուսպ պիրի պիրինէ պապա-
ըար։ Վէ Բարուքա տէսիէէր
քի՝ հէվ պուս աեօզէէրի վատի-
շահա մուէյյադա խապէր կյ-
լէյէիմ։ Հէմ Բարուքա սիս-
աէ հասիպ աէսիէէր քի՝ Քէրէմ
էլլէ, պուս աեօզէէրի օնտուն ալ-
զընտան նի՛ձէ եազընըն, պիրդէ
խապէր էլլէ։ Վէ Բարուք օնը-
լարա՝ Պուս աեօզէէրինի Ձիւմլէսին-
նի օ պատնա աղըզ լիէ աեօղէ-
ան, վէ պէն օնըարը միւրէք-
քեպ լիէ պուս քիթապա հաշ-

19 տըմ սէմէ : Ընտէն սէրվէր-
լէր Բարուքա տէհլէվէ քի՝ կիթ
կէրէք սէն կէրէք Երեմիա կիղ-
լէնին , վէ ներէտէ օլսուղու-
նուզդու քիմսէ պիլմէսին :
20 Վէ ծնլար ավուլյա փաշիշա-
հա վարըլըար , Ձիլսի իսէ քեա-
թիպ Եղիսամանըն օտասընտա
պրագմըշտար իսի · վէ հէմ պու
սէօզլէրի փաշիշահ իշիտիր ի-
քէն սէօյլէտիլէր : Վէ փաշի-
21 շահ Յուդին Ձիլսի ալմադա
կէնտաէրսի , վէ Յուդի ծնու
քեաթիպ Եղիսամանըն օտա-
սընտան ալտը · վէ Յուդի ծնու՝
փաշիշահ իշիտիր ևքէն վէ փա-
շիշահըն ևանընտա տուրան
Ձիւմլէ սէրվէրլէր իշիտիր ևքէն
22 օդուտու : Փաշիշահ իսէ՝ տօ-
դուզունճու այտա օլմայ իլէ-
գըչ էվլինսէ օթուրուր իսի ,
վէ կէնտինտէ համար մանկալ
23 վար իսի : Վէ վագի՝ օլտու քի
Յուդի իչ ևա տէօրթ սահի-
ֆէ օդուտուդէ , ծնու քեաթի-
պին գալէմթըրաշը իլէ քէսիպ՝
մանկալտաքի աթէշէ աթար ի-
տի , թա պիւթիւն Ձիլտ ման-
կալտա օլան աթէշտէ տիւքէ-
24 նինճէյէտէք : Վէ կէրէք փա-
շիշահ կէրէք Ձիւմլէ պու սէօզ
լէրի իշիտէն ծնուն հէմ դուզ
լարը դօրդմատըլար , վէ էս-
25 վապլարընը երրթմատըլար : Վէ
Եղիսաթան իլէ Դաղայիա հէմ
Դամարիա՝ Ձիլսի եադմամադա
փաշիշահա եապտըրտըլար իսէ
26 տէ , ծնլարը տինկէմէտի : Վէ
փաշիշահ՝ փաշիշահըն օղլու
Ցերամէլ վէ Եղրիէլ օղլու
Սարայիայա վէ Ազդիէլ օղլու
Սէղէմիայա էմր էյլէտի քի՝
քեաթիպ Բարուքու վէ Երե-
միա փէյղամպէրլի ԹուԹալար ·
ամմա Բապպ ծնլարը սագլասը :
27 Վէ փաշիշահ Ձիլտի վէ Բա-
րուքուն Երեմիանըն ալըզն-
տան եաղտըղը սէօզլէրի եապ-
տըգտան սօնկրա , Երեմիայա
Բապպըն սէօզլու օլուպ տէմի
քի՝ Եէնէ կիթ , պիր ղայրի 28
Ձիլտ ալ , վէ ծնտա՝ Յուդա
փաշիշահը Յովակիմին եադտը-
ղը էվվէլքի Ձիլտտէ օլան հէմ
էվվէլքի սէօզլէրի եաղ : Վէ 29
Յուդա փաշիշահը Յովակիմ
տէյէսինն քի՝ Բապպ պէօյլէ
տէր · Սէն պու Ձիլսի՝ Բաբի-
լոն փաշիշահը էլպէթթէ կէլէճէք
վէ պու ալ յարը հէլաք էտէճէք
վէ ծնտան ատէմի վէ հայվանը
եօղ էտէճէք տէյլիս ծնտա նի՞-
չինն եաղտըն տէյէրէք եադմըշ-
տըն :
Օնուն իչիւն Բապպ՝ Յուդա 30
փաշիշահը Յովակիմին հադգը-
նա պէօյլէ տէր : Օնուն՝ Դաւի-
թին Թախթընտա օթուրաճագ
քիմսէսի օլմայճագ , վէ լէշի
կիւնտուզլուն հէրսարէթէ վէ կէ-
ճէսէ գըրսալը յա աթըլաճագ :
Վէ ծնու հէմ ծնուն զիւրրի յէ- 31
թինի վէ գուլլարընը եարամազ-
լըգլարը իչիւն եօգլայաճագտըմ ,
վէ ծնլարըն իւզէրինէ հէմ Ձիւմ-
լէ Երուսաղէմին սաքինլերի իւ-
զէրինէ վէ Յուդալըլարըն իւզէ-
րինէ՝ ծնլարը հադգընա պէ-
նիմ սէօյլէտիկիմ վէ ծնլարը
տինկէմէտիկի Ձիւմլէ պէլլար
կէթիրէճէյիմ :
Վէ Երեմիա պիր ղայրի Ձիլտ 32
ալըպ՝ ծնու Նէրիա օղլու քեա-
թիպ Բարուքա վէրտի , վէ օ ծն-
տա Երեմիանըն ալըզնտան Յու-
դա փաշիշահը Յովակիմին ա-
թէճէ եադտըղը քեաթապըն հէմ
սէօզլէրինի եազտը · վէ ծնտա-
րըն իւզէրինէ՝ ծնլար կիպի ատ-
հա չօգ սէօզլէր զամմ օլտու :

ՊԱՊ ԼԱ

Ա Յ Բաբիլոն փաշիշահը՝ նա- 1

բուգոդոնոսորայն Յուդա մէյ յա-
րընա փառիշայ նասպ եմէյլ
Յովակիմ օղլու Յեքոնիանըն եվ
րինէ Յովախա օղլու Սեդեկիա-
2 փառիշայ նասպ օլսոու : Ամմա
օ էմմ մնուն գուլլարը վե տի-
յարըն գավմը՝ Բապըլն Երե-
միա վէյղամպէրին եվսի նէվ
սէօյլէմէյլ սէօզլէրի տինկլէմ-
միվլէր :
3 Վե Սեդեկիա փառիշայ՝ Սե-
ղեմիա օղլու Յուքալը վե Սոփո-
նիա օղլու քհայնին Մաղսիոյը
Երեմիա վէյղամպէրի կէօնտե-
րինսի տէտի քի՝ Բէրէմ էյլէ
պիզտէն էօթիւրիու Ալլահըմըզ
4 Բապպա նէյսաղ էյլէ : Երեմիա
իսկ գավմըն արասընա կիրիպ էջ-
դար իսի , վե օնու փահա հա-
պսխանէյէ գոմամըշտը իսի :
5 Վե Մըսըրտան փարաոնունն
ա՛սքէրի էջդը . վե Երուսա-
ղէմի մուհասէրէ էտէն Քիլա-
նիլէր՝ պու խապէրի իշիթտիք-
լէրինտէ , Երուսաղէմին իւղէ-
րինտէն չէքիլտիլէր :
6 Վե Բապըլն սէօզու Երեմիա
վէյղամպէրէ օլսպ տէտի քի՝
7 Իսրայէլին Ալլահը Բապպ պէյ-
լէ տէր . Պանա տոնդրմագ ի-
չէրն սիզ պանա կէօնտէրէն
Յուդա փառիշային պէօյլէ
տէյէրինիզ . Իշթէ սիզէ իմտատ
իչիւն չէդան փարաոնուն ա՛ս-
քէրի՝ քէնտի ախյարը Մըսըրա
8 տէօնէճէկ սիր : Վե Քիլանի-
նիլէր տէօնիւպ պու չէհրին իւ-
ղէրինէ ձէնը էսէճէքլէր . վե
օնու ֆէթհ էսէճէքլէր , հէմ
օնու ախէճէկ հագաճագլար :
9 Բապպ պէօյլէ տէր . Քիլանի-
լէր պիզտէն հէր վէճհ իլէ կի-
տէճէքլէր տէյէրէք՝ ձանլարը-
նըզը աշաթմամն , ղնրա կիթ-
10 մէյէճէքլէր . Չիրա էյէր սի-
զին իլէ ձէնը էսէն Քիլանի-
լէրին ձիւմլէ ա՛սքէրինի վուր-
սանըզ տա՝ օնլարտա հէման
պա՛զը եապըլըպ գալտա պիլէ ,
օնլարըն հէր պիրի չաթըրընտան
գալդըպ՝ պու չէհրի ախէճէ եա-
գաճտըպտըր :
11 Վէ վագի՝ օլսոու քի՝ Քիլանի-
նիլէրին ա՛սքէրի Փարաոնունն
ա՛սքէրինին եհուդիւնտէն Երու-
սաղէմին իւղէրինտէն չէքիլսի-
յինտէ , Երեմիա Երուսա-
12 ղէմտէն չըդտը քի՝ Բինիամին
տիյարընա կիտէ , քի օրատան
գավմէն արասընտա հիսսէյին
ալա : Վէ օ՝ Բինիամին գափու-
13 սունտա իքէն , օրատա Անանիա
օղլու Սեղեմիա օղլու Ցերիա
նամ մանսուպ ասկիսի պէր
քիմսէ վար իսի , վէ պու՝ Ե-
րեմիա վէյղամպէրի եագալը-
յըպ՝ Սէն Քիլանիլէրէկ գաչա-
յօրսուն տէտի : Վէ Երեմիա
14 տէտի քի՝ Եալան սըզ , պէն
Քիլանիլէրէկ գաչմայօրում ,
ամմա ծուռ տինկլէմէտի . վէ
Ցերիա Երեմիայը եագալըպ՝
օնու տերվէրլէրէ կէօթիւրտու :
15 Վէ տերվէրլէր Երեմիայա հօվ
քէլէնիպ՝ օնու տէօյտիւլէր , վէ
օնու քեսթիպ Յոնաթանըն ե-
վինէ հապսխանէյէ գոսուրտը .
զնրա զընտան օնու էվմիշլէր ի-
տի :
16 Երեմիա հապս գույուսունա
վէ պուտարումա կիրիպ՝ Երեմիա
օղլում չօգ զման օթուրանճա ,
Սեդեկիա փառիշահ կէօնտէրիպ
17 օնու ալտը , վէ փառիշահ օնա
էվինտէ կիղլիճէ սօրուպ՝ Բապպ
տան սէօզ վարմը տէտի . վէ
Երեմիա՝ Վա՛ր տըր տէտի . հէմ
տէտի քի՝ Սէն Բաբիլոն փատի-
շահընըն էլինէ թէսլիմ օլաճագ-
սըն : Վէ Երեմիա Սեդեկիա 18
փառիշահա տէտի քի՝ Սանա եա
գուլլարընա եա չու գավմա նէ
կիւնահ իլէտիմ , քի պէնի
զընտանա գօտունուզ : Վէ սի- 19

զէ փէհլամպէրլէք էտիպ՝ Բա-
բիլոն փատիշահը իւզէրինդէ վէ
պու տէխդարըն իւզէրինէ կէլմէ.
յէհոյաքիմ տիր տէկին փէհլամպէր-
20 լէրինիզ հա՞նի : Իմամ Տալա
քերէմ էյլէ ալինկիլ՝ եա՛ էվին-
տամ փատիշահ քերէմ զըլ բէ-
ճամ հուզուրունտա մագսատը
օլսուն, վէ պէնիմ քէամէթիմ Յով
նաթանըն էվինէ կէրի կէտտուկը-
21 մ, քի օրատա հօլմէյիմ : Վէ
Սեդեկիա փատիշահ հէր էթմէ,
վէ Երեմիայը զէնաանըն ավու-
սունա գօտուրսըր, վէ ծնա հէր
կիմ էքմէքճիլէր ասդաղընտան
Թա էքմէք չէհրանին տիւբէնին-
ձէ յէտաէք տիր ատամն տիւԹիւն
էքմէք վէրիլսը իտի . վէ Երե-
միա զէնաանըն ավուսունա օ-
Թուրուր իտի :

ՊԱՊ ԼՐ.

1 Վ Է Մաասէյան օղլու Սաֆա-
նիա Հէմ Փաասուր օղլու Գոդո-
զիա վէ Սեդեկիա օղլու Ցուբաղ
վէ Մէղքիա օղլու Փասուր՝ Ե-
րեմիանըն ձէմիէ դաւմա սէյ-
լէտտիկ սէօզլէրը իշիԹտիկդէ ,
քի տէխե . Բաղդ սէյլէ տէր .
2 Գոդ չէհրատէ սաքին օլմա՛ք քիմսէ՝
գըլըճատան գըԹղատան վէ Թա-
ղընտան հօլէձէք , վէ Գիլգա-
Նիլէրիզ չըղսա՝ ատղ գալմաճագ ,
վէ ծնատն ճանը քէնտինէ չևքեաք
հիմի օլմազ՝ հաշայատագ տըր :
3 Բաղդ սէյլէ տէր . Գոդ չէհրի՝
էլտէԹէմ Բաբիլոն փատիշահը-
նըն ատաքէրի էլինէ Թէսլիմ օ-
լունմազագ , վէ ծնու ֆէԹհ էդ-
տէկճէք տիր :
4 Վէ սէրվէրլէրը փատիշահա
տէսլիկէր քի՝ Քէրէմ էյլէ շու
քիմսէ հօշտուխլանսըն , պու
տէպէտտէն քի պու չէհրատէ գա-
լան ճէնճ ատամէրինին էլէրինի
վէ ճիւմլէ դաւմըն էլէրինի՝ ծն-
լարա պուզուն հիմի տէօզլէր
տէյլէմէճէք իլէ հէվէսլէտիր . զէրա
պու քիմսէ՝ պու գավմըն տէլա-
մէԹինի իսթէմէզ, իլլա ծնուն
պէհասընը Խոբէր : Վէ Սեդեկիա
փատիշահ տէտի քի՝ ԻշԹէ օ տի-
զինի էլինիվուռէ տիր . չիւն ֆի
տիզ փատիշահըդըն հիւճիւ հէմ-
մէղ : Իմամ Երեմիայը տլսը-
լար , վէ ծնու փատիշահըդըն օղ-
լու Մեղքիանըդ՝ հապուսխանէնին
ավուսունտա օլան գուդուսունա
աԹմըլըար , վէ Երեմիայը նի-
զիր իլէ սարդըԹմըլըար : Վէ օղ
գուդուսուա տուշ հօզ իտի , իլլա
ֆագաթ չամուր , վէ Երեմիա
չամուրտա պաԹմադը :
Վէ փատիշահդըն էվինտէ օլան 7
Հապէդնէ խասադը Աբդեմէլէք
նամ քիմսէ՝ Երեմիայը գուդու-
գա սաԹմըդլարընը էշԹտի .
փատիշահ նէտ Բենիամին գա-
փուսունտա օտուրուգոր իտի :
Վէ Աբդեմէլէք փատիշահդըն 8
էվինտէկի էրգադը , վէ փատիշա-
հա սէօյլէտիկ տէտի քի՝ Եա՛ 9
Էֆէնտիմ փատիշահ՝ պու ա-
սէմլէրը Երեմիա վէյղամպէրէ
հէվէ էթմէսլէրինի՝ ծնու գուդու-
գատաճադըդլարընը ֆէնա հէթտի-
էրը . զէրա օ՝ չէհրատէ արԹըգ էք-
մէք օլմադըդ իլէ հէրհանգի ադ-
լըգսան հօլուր : Վէ փատիշահ 10
Հապէշլի Աբդեմէլէքէ էմր է-
տիպ տէտի քի՝ Գուդուսուան պի-
լէնճէ օտուդ սաեմ տը , վէ
Երեմիա վէյղամպէրին՝ հօլմէդ-
տէն էվվէլ գուդուսուան էրգադը :
Իմամ Աբդեմէլէք պիլէհինճէ ա- 11
տէմլէրի ալըպ փատիշահ էվինէ՝
խազինէ ալԹընա կիրտի , վէ օ-
րատան էրընԹըդ փառաղը վէ
հոքի չափուԹլար ալըպ՝ ծնլարը
իփլիկը իլէ Երեմիայա գուդուգա
սարդըԹմըշ : Վէ Հապէշլի Աբ- 12
դեմէլէք Երեմիայա տէտի քի՝
Հալա պու հըրԹըդը վէ հոքի հո-

վապլարը գալթուղլարըն աչթը-
նա նիչէրին աչթընատն գո : Վէ
13 Երեմիա հայէ հէյէսի : Վէ Ե-
րեմիայը իվէրը իչ էֆիսէ՝ ծռու
գոյուատան ախլարը չըդարար-
լար, վէ Երեմիա հատսխանէնին
ավըռատնատ օթուրատու :
14 Վէ Սեդեկիա փատիշահ կէօն-
աէրիսէ՝ Երեմիա վէյլամպէրի
Բաշպէրն էվինատ օլան իչէին-
ճիս մեմնէչէ՝ համընատ ալար,
վէ փատիշահ Երեմիայա՝ Սանա
պիր չէյ սորատճաղըմ, պէնատէն
15 պիր չէյ սագլամա տէմի : Վէ
Երեմիա Սեդեկիայա տէմի քի՝
Սանա խապէր վէրիրսէմ, տե-
նի էլպէթթ հօշսէ՞րմէյէճէք մի
սին, հէմ սանա նասիհաթ էթ-
սէմ, պէնի տինկլէմէյէճէքսին :
16 Ամմա Սեդեկիա փատիշահ Ե-
րեմիայա կիզլիճէ էեմին էտիպ՝
պիզէ պու ճանը էարատան
Բաշպ սաղ ատը քի՝ պէնի հօշ-
ատիւրմէ յէճէյիմ, վէ սէնին ճա-
նընը արայան շու քիմսէլէրինի
էլինէ պէնի թէսլիմ էթմէյէճէ-
17 յիմ տէմի : Օլատմ Երեմիա
Սեդեկիայա տէմի քի՝ Խորայէ-
լին Ալլահընը՝ ա՛սքերլէրինի Ալլա-
հը Բաշպ պիօյլէ տէր : Էյնէր
հէր վէճճ իլէ Բաբիլոն փատի-
շահընին սէրվէրլէրինէ չըդար
իսէն, ճանընը սաղ գալճաճ,
վէ պու չէհր աթէչէ եանմայա
ճաճ : Իլսա կէրէք քէնատն կէ-
րէք էվինի սաղ գալճաճընըզ :
18 Ամմա էյնէր Բաբիլոն փատիշա-
հընին սէրվէրլէրինէ չըդմազ
իսէն, օլատմ պու չէհր Քիլսա-
նիկէրին էվինէ վէրիլէճէք, վէ
ծռու աթէչէ եագաճաղար, վէ
սէն ծնլարընի էվինատն դուրթուլ-
19 մայաճագսըն : Վէ Սեդեկիա
փատիշահ Երեմիայա տէմի քի՝
Քիլսանիկլէրէ գալմըշ Եհուտ-
տիկլէրսէն գօրգարըմ. օլմայա
քի պէնի ծնլարըն էվինէ վէրիլէր,

վէ պէնի ճահսխարա հաճկէր :
Վէ Երեմիա տէմի քի՝ Վէրմէճ- 20
լէր. քէրմէ էյլէ՝ սանա սէօյ-
լէճէյիմ Բաշպէրն սէօղլէնիճ
ոլնիկլէ, վէ սանա խայր օլա,
հէմ ճանըն էաշայա : Ամմա 21
էյէր չըդմազ իսէն, էյնէր պու
Բաշպէրն պանա հէօսթէրտիյի
նէմնէ պու տուր քի՝ Իչթէ ցու- 22
գա փատիշահընին էվինատ գա-
լան հէվի գադընլար՝ Բաբիլոն փա-
տիշահընին սէրվէրլէրինէ չըգա-
րըլճաճտըլար, վէ ծնլար սէյէ-
ճէքլէր քի՝ Սէնին ճօսթէրտըն
սէնի թահրիք էտիպ սանա զա-
լիպ օլատըլար. այագընը չամու-
րա պաթըրըլըպ փա՛ հէրիյէ
չէքիլճէքսէր : Վէ հէվի գադընլա- 23
ղընը վէ օղուլլարընը Քիլսանի-
լէրէ չըգարատճաղար, վէ սէն
ծնլարընի էվինատն գուրթուլմա-
յատճագսըն, լիլա Բաբիլոն փա-
տիշահընին էլի լիէ թատըթուլա-
ճագտըն, վէ պու չէհրի աթէչէ
եագատըրատճագտըն :
Վէ Սեդեկիա Երեմիայա տէ- 24
տի քի՝Պու սէօղլէրին քիմսէ պիլ-
մէսին, վէ էօլմէյէճէքսին : Վէ 25
էյէր սէրվէրլէր՝ սէնին իլէ սէօյ-
լէճէյիմի իչլսինիզլէր խսէ, վէ
էյէր սանա էէլիպ սանա՝ Հալա
փատիշահա նէ՞ սէօյլէճսին պիլդէ
խապէր վէր, պիզատէն գիզլէմմէ,
վէ սէնի էօլտիւրմէյէճէյիմ, հէմ
փատիշահ սանա նէ՞ սէօյլէճսի
սէրվէրլէր խսէ, օլատմ ծնլարա տէ- 26
յէսին քի՝ Պէն փատիշահընին հու-
զուրունա րէճմա ա՛րզ էյլէճէյիմ
քի՝ պէնի Յոնաթանըն էվինէ
հէրվի գէօնատէրմէճսին, Թա քի
օրատա էօլմէյիմ : Վէ Ձիմլէ 27
սէրվէրլէր Երեմիայա գէլտիլէր,
վէ ծռա սօրատուլար, վէ ծնլարա՝
փատիշահընը ծռա օլ էմր էթմի-
յի սէօղլէրէ գէօրէ խապէր վէր-
տի, վէ ծնլար ծռա սէօյլէնմէ-
միշլէթի էթմիլլէր. զիրա պու

28 մահաբեր պէտք ըլլայ ասոնց համար։ Իմ
ան Երեմիա թող երդուանաւորէն
փեթհ ըլլալու կրնանք
ընծաները ամբարտաւանօրէն
տու · հետ Երդուանաւորէն
փեթհ ըլլուդունաց՝ ո ըրդպա
լոի ։

ԳԼՈՒԽ ԼԹ

1 Յուդա թագաւորը Սեդեկիա-
նէն ազատուդունդու երթալուն
մնունդու այսու՝ Բաբելոն թա-
գաւորը Նաբուգոդոնոսոր սկսե-
ցաւ ան՝ աբելի երթալ Երուսաղէմ
2 կռուելու , վ մնու մուհասերէ
կռիւը ։ Սեդեկիանէն ան պա-
րսնէն երկրագործու այսու այդ
ազատուդունդու չէհը
3 պատրաստու ։ Վ Բաբելոն թա-
գաւորէնէն ձգուէք պէտքերի՝
Էնտ Ներգեղսարասար՝ Սամ-
գարնաբաւ՝ խասրամ աղասը
Սարսեքիմ՝ միւնդճիմ պաշը
Ներգեղսարասար՝ վ Բաբելոն
թագաւորէնէն ձգուէք գալան
սերվերէրի կեղեպ օրհա գա-
գուտա օրհուրատուլար ։
4 Վ վագի՝ օրտու քի Յուդա
թագաւորը Սեդեկիա հետ հեպ
ճէնքճիլէր մնալը կէօրսիւքէրի
կեպ գաջարլար , վ չէհրանէն
կէճէլէյին գագաչ պաղչէսի
եօլունտան իքի գալի՝ արատը-
տաքի գաղուտան գաջարլար ·
վ քէնարսի ատրա եօլունտա
5 ջուգտը ։ Վ Քիլտանիլէրին ա-
քէրի մնլարը արտալարընտա գո-
վալտալար · վ Սեդեկիայա
Երիքով ապրալարընտա էէ-
թիչտիրէր , վ մնու Թուրթուպ
Եմաթ ագյարընտա Ռիպղայա՝
Բաբելոն գագաչը Նաբուգո-
դոնոսորա ջոգարտալար · վ օ՝
մնուն իւզերինէ հիւքմ էյլէսի ։
6 Վ Բաբելոն գագաչը Սեդե-
կիանէն օղուլարընը մնուն կէօզ-
լերի գոնիւնտէ Ռիպղատա պօ-
ղազլատը · հետ Բաբելոն գա-
գաչը՝ Ցուդանէն հեպ պէյ-
զատէլէրինի պօղազլատը ։ Վ 7
Սեդեկիանէն կէօզլերինի քէօր-
լէմտի , վ մնու զինճիրլէր իլէ
պաղլատը քի՝ մնու Բաբելոնա
կէօթիւրէ ։ Վ գագաչը էվինի 8
հետ գավմէն էվերինի
Երուսաղէմի ամէնէ եազատլար ,
վ Երուսաղէմէն հիսարընը երգ-
տլար ։ Վ չէհրտէ գալան 9
գավմէն պագխէսինի հետ մնա
տուշմիշ գաչգընլարը վ գա-
լան գավմէն պագխէսինի՝ ա-
սասլար պաշը Նաբուզարգան
Բաբելոնա էպը սիւրտիւ ։ Վ 10
ա՝ սասլար պաշը Նաբուզարգան՝
Յուդա գագաչնտա հիչ պիր
չէյլերի օրնայան գավմէն Քու-
գարասընտան պրագտը , վ օր
կիւնտէ ընչարա պաղլար վ
Թարըլար վերտի ։
Վ Բաբելոն գագաչը Նա- 11
բուգոդոնոսոր Երեմիանէն հագ-
գընտա ա՝ սասլար պաշը Նաբու-
զարգան եազի իլէ էմր էտիպ
տէյտի քի՝ Օրնու ալ , վ նազա- 12
րըն մնուն իւզերինտէ օրտուն ,
վ մնա հիչ պիր քէմիք եթմէ ·
իլլա մնուն իլէ՝ ասնա հեր սե-
պէպինէ կէօրէ մուա՝ մէլէ էյլէյե-
սին ։ Վ ա՝ սասլար պաշը Նա- 13
բուզարգան հետ խասրամ աղա-
սը Նաբուսարզեքան՝ վ միւ-
նէճճիմ պաշը Ներգեղսարա-
սար՝ վ Բաբելոն գագաչնէն
նըն հեպ պէյլերի կէօնտէրտի-
լէր ։ Վ կէօնտէրիպ Երեմիայը 14
ղընտանէն ավլուտունտան ալըբ-
լար , վ մնու Սափան օղլու Ա-
քիկամըն օղլու Գոգոլիայա վէր-
պիլէր քի՝ մնու էվ կէթիրէ ։
վ օ՝ գավմէն արասընտա ապրին
օրտու ։
Վ Երեմիա ղընտանէն ավ- 15
լուտունտա մահպուս իքէն՝ մնա

Բապելն սէօղիւ օղուսլ տէոի քի՝
16 կիւթ , Հապէշլի Աբդէմէլէք սէյրէյիսլ տէ քի՝ Իսրայէլին Աստուծը ա՛նդերձէլին Բապելը պէօյլէ տէր · Իչմէ պէն պուռ էհրին հադըրնա օլան սէօղէրիմի՝ տէյիլ, էյլիք իչինն իլլա քէմ. լէք իչիւն իւրնա կէտէյիմ · վէ օլ կիւնտէ սէնին կէօղէրինին էնճիւնտէ վադի՝ օլաճադըր :
17 Վէ օլ կիւնտէ սէնի գուրթա. րաճաղըմ՝ սէյր Բապել , վէ օլ էվլէրինտէն գօրդաուղդան քիմսէյէրին էլլինէ վէրիմէյէ.
18 Ձէքսին : Չիւնա սէնի էլլէմէ. թէ գուրթարաճաղըմ, վէ գըլըճտան տիւշմէյէձէքսին · վէ Ճանըն ուտա չէքսոր կիսպի օլաՃադ , չիւն քի պուտա կիւվէնմին՝ տէյօր Բապել :

ՊԱՊ Խ

1 Բապել Թարաֆընտան Երե. միայա՝ ա՛նդերձէր պաչը Նաբու. զարդան օնու Բաբիլոնա սիւրիւ. լէն հէվ Երուսաղէմ վէ Յուդա էսիրլէրինին արասընտա գլնձիր. լէր իլէ պաղը էքէն Թուէթդէպ օնու Ռամատան սաղը վէրտիք. տէն ուտնգրա՝ օլան սէօղ ալուր :
2 Վէ ա՛նդերձէր պաչը Երեմիա. յը ալընձա , օնա տէյի՝ քի՝ Աստուծն Բապել պուռ մահալին իւղէրինէ պուռ պէլըյը սէօյլէմիշ
3 տիր : Վէ Բապել կէթիրիպ՝ տէ. տիսի կիսի էյլէսի · զիրա Բապ. պա կիւնահ էթտինիզ, վէ օ. նուն սէօղիւնիւ տինկլէմէտինիզ,
4 վէ պուռ չէյէ օղրատընըզ : Իչմի հալա իչէմ պուռ կիւն սէնին էլ. լէրինտէ օլան գլնձիրլէրի չէօղ տիւմ, էյէր պէնիմ իլէ Բաբի. լընա կէլմէյէ ուտա խօշ կէօ. րիւնիւր նսե կէլ, վէ նազընրըմ սէնին իւղէրինտէ օլուր · ամմա էյէր պէնիմ իլէ Բաբիլընա կէլ. մէյէ ուտա քէօթիւ կէօրիւնիւր նսե , էյլէ էթմէ · իչմէ պիւ. թիւն տիպտր էօնիւնտէ տիր , կիւթմէյէ կէօղէրինէ էյի վէ տօղ. րու օլան մահալէ վար : Իմտի 5 է՝ Բաբիլոն փատիշահընըն Յու. դա չէհրլէրինէ նասպ էթտիպի Սաֆան օղլու Ահիկամըն օղլու Գադոդիա տահա սէօնմէզտէն օ. նա տէօն վէ օնուն իլէ գաւմընն արասընտա սաքին օլ , հալօտ կիւթմէյէ կէօղէրինէ հէր տօղրու կէրիւնէն մահալէ կիւթ · իմտի ա՛նդերձէր պաչը օնա զահիրէ վէ խարճլըգ վէրտի , վէ օնու տաղը վէրտի : Վէ Երեմիա՝ Սաֆիա. 6 յա Ահիկամ օղլու Գադոդիայա վարտը , վէ օնուն պիլէնինճէ սկսարտա գալան գաւմընն արա. սընտա սաքին օլտու :

Վէ տահրատա օլան սէրա՛տ 7 քէրէյէրին Ձիւմէյի՝ քինտիլէ. րի հէմ տաւմէրի՝ Բաբիլոն փատիշահընըն տիպ արտա Ահի. կամ օղլու Գադոդիայը մէմուր էթտիպինի՝ հէմ օնու Բաբիլոնա սիւրիւմէյինի հրքէքէրէ վէ գա. րըշտրա վէ չօճուգլարա վէ տի. յարըն ֆուգարալարընտա մէ. մուր էթտիպինի իչինտէքէրինե. տէ , Սաֆիայա Գադոդիայա կէլ 8 տիկէր . եանի Նաթանիա օղ. լու Իսմայէլ վէ Կարէ օղուլլարը Յօհանան իլէ Յոնըսաթան վէ Թանհումէթ օղլու Սարայիա վէ Նետոփաթը Եփայըն օղուլլարը վէ Մաքաթընըն օղլու Յեզընիա քէնտիլէրի վէ տաւմէրի : Վէ 9 Սաֆիան օղլու Ահիկամըն օղլու Գադոդիա՝ օնըլարա հէմ տաւմէ. րինէ եէմին հտիպ տէտի քի՝ Քիլտանիլէրէ գուլլուգ էթմէք. տէն գօրգման , տիյարտա սա. քին օլուր՝ Բաբիլոն փատիշա. հընա գուլլուգ էտին , վէ սիզէ խայր օլա : Վէ պէն իչմէ Մաս. 10 վատա սաքին օլուրում՝ Թա քի

պիղծ կեղծն Քիլամանիլէրին հու-
ղուբանոտա տուբայըմ. սիղ լա-
ռ շարտալ վէ եազ մէյվէսի վէ
եազ տէվէլերիտ՝ գատալարընըզա
գիյուն, վէ զալիմընըզտա օլան
շէհրլէրինիզտէ սաքին օլուն։
11 Հէմ Մովաբտա վէ Ամմոն օ-
ղուլլարընըն արասընտա վէ Ե-
դոմտա վէ հէփ ուկյալարտա օ-
լան Եհոյաղիմը տախի՝ Բաբի-
լոն փատիշահընըն Ցուդանըն
պագխէոնոսի պարագալընը՝ վէ
ծնլարըն իւղերինէ Սափան օղլու
Ահիկամըն օղլու Գոդողիայը մե-
մուբ էթմախընի իչիթախչէրին.
12 ոէ, ձիւմլէ Եհոյաղիմը՝ օր
հէփ տաղըլըղլարը մահալլէր-
տէն տէօնիւսի Ցուդա տէյարընտա
Մաափիայա Գոդողիայա կեղտի-
լէր, վէ պայէթ չօղ չարտալ վէ
եազ մէյվէսի տէվէլերտիլէր։
13 Վէ Կարէ օղլու Յօհանան հէմ
տահրատտա օլան ձիւմլէ սէրա՛ս-
քէրլէր՝ Մաափիայա Գոդողիայա
14 կեղտիլէր։ Վէ ծնա տէփտիլէր
քի՝ Ամմոն օղուլլարընըն փատի-
շահը Բաալիսին՝ Նաթանիա օղ
լու Իսմայէլին տէնի էօլտիւրմէ-
յէ կէօնտէրտիկինի պէր վէհ
իլէ պիլմը մի սէն. ամմա Ահի-
կամ օղլու Գոդողիա ծնլարա ի-
15 նանմատը։ Վէ Կարէ օղլու Յօ-
հանան Մաափիատա Գոդողիայա
կիզլիճէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
Հալա կիտէյիմ, վէ Նաթանիա
օղլու Իսմայէլի էօլտիւրէյիմ,
վէ քիմսէ պիլմէսին. օ սէնի
նիչին էօլտիւրսիւն, վէ հանը-
նա տէվէլերիտի հէփ Եհոյաղի-
լէր տաղըլսըն՝ Ցուդանըն գալան-
16 լարը հէլաք օլսուն։ Վէ Ահի-
կամ օղլու Գոդողիա Կարէ օղ-
լու Յօհանանա՝ պու չէյի էթմէ-
զլիգա սէն Իսմայէլ իչիւն եազըկ
սէօյլէմէսին տէտի։

ԳԼՈՒԽ ԽԱ

1 Ա Յ վագի՝ օլսուս քի՝ եհտին-
ճի այսու՝ փատիշահ զիւրբէկե-
թինտէն օլան Եզիսամա օղլու
Նաթանիանըն օղլու Իսմայէլ՝
փատիշահըն պէյլէրի վէ պիւճ-
սինճէ ոն ատամ իլէ Մաափայա
Ահիկամ օղլու Գոդողիայա կել
ուի՝ վէ օթաստա պիրլիքտէ Մաա-
փատա էքմէք եհտիլէր։ Վէ 2
Նաթանիա օղլու Իսմայէլ հէմ
պիւճսինճէ օլան օլ ոն ատամ
գալգըսըլ՝ Սափան օղլու Ահիկա-
մըն օղլու Գոդողիայը գըլըճ իլէ
վուրտուլար, վէ ծնտս եօլտիւ-
րտիլէր, ծնտս քի՝ Բաբիլոն փա-
տիշահը տիյարընը իւղերինէ նասպ
էթմիշ իտի։ Հէմ ծնտն իլէ 3
եոնէ Գոդողիա իլէ Մաափատա
օլան հէփ Եհոյաղիլէրի վէ օթա-
ստա պուլունան օլ ճինը իլէրի
օլան Քիլամանիլէրի Իսմայէլ եօլ-
տիւրտիւ։

Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ Գոդո- 4
զիայը եօլտիւրտիւքտէն սոնկրա
իլէթէսի կիւնտէ տատա քիմսէ-
նին իլմատըն եօղ իքէն, Սիւ- 5
քիմսէն՝ Սեղեմիան վէ Սամարի-
տտան պու՛զը քիմսէլէր՝ սաղա-
լարը թըրաշ վէ եամուլարը իլէր-
թըգ վէ էթէյէրինէ քէրճէթլէր
էթմիշ սէքսէն քիշի՝ Բապզին
եվինէ կէթիրմէք իչիւն ելէրին-
տէ փէքճէյլէր վէ քիւնլիք իլէ
կելտիլէր։ Վէ Նաթանիա օղլու 6
Իսմայէլ Մաափատան ծնլարը
գարշըլամալա ջըգտը, օ՝ կիւոէր
իքէն աղլայարակ եիւրիւը իտի.
վէ վագի՝ օլսուս քի ծնլարա եհ-
թիչինճէ, ծնլարա՝ Ահիկամ օղ-
լու Գոդողիայա կիչին տէտի։
Վէ վագի՝ օլսուս քի ծնլար շէհ- 7
րին օրթասընտա կէլինճէ, Նա-
թանիա օղլու Իսմայէլ քէնտիսի
վէ պիւճսինճէ օլսուն տատիլէր
ծնլարը գաթըլ էյլէտիլէր, վէ

8 Յուգոբրան իջնէ աւրբալ։ Վէ արաւարընաս ան քիչի պուլանաս քի Խամայէլ՝ Պիլի Հօլաիւրմէ, զիրա սահրատաս պիղիմ պուղատայ վէ արփա վէ հաղ վէ պալ մախղինէրիմիզ վար տէտիլէր. իմոն վաղ կէչիս՝ ան լարը գարընտաշլարընան արասընաս հօլաիւրմէմ։

9 Վէ Գադոդիանըն սէպէնին տէն Խամայէլին Հօլաիւրտիւիս աստմըշերին լէշկիրինին Ճիւմլէսի նի ամէտլոր Յուդայ՝ Ասա փաթիշահըն Խորայէլ փատիշահը Բաասաներն գօրդուսուննան Եահաբոր տէր. Նաթանիա օղլու Խամայէլ մագիաւլէր իլէ օնուս տօլտուրտուս։

10 Վէ Խամայէլ Մասփատա օղլան գավմըն Ճիւմլէ պագխէնիի՝ փատիշահըն դըղալորընը՝ վէ ա՛ատալոր պաշը Նաբուզարդանըն իւղերլէրինէ Աքիկամ օղլու Գադոդիայը նասպ էմտիկի Սասփատա գալան գավմըն Ճիւմլէ սինն էսիր էյլէսի. վէ Նաթանիա օղլու Խամայէլ ծնլորը էսիր էտինէր, Ամմոն օղուլլարընա կէչմէյէ կիտմի։

11 Վէ Կարէ օղլու Յօհանան հէմ օնուն պիլէնինէ օլան Ճիւմլէ ա՛աքեր պաշլարը՝ Նաթանիա օղլու Խամայէլին էյլէսիկի հէմ քէօմիւլմիշլիս իչլիմիւլէրինուն, Ճիւմլէ ատէմլէրի ալորլար, վէ Նաթանիա օղլու Խամայէլ իլէ Ճէնք էմտիյէ կիտմիւլէր. վէ օնու Գալաւանտա օլան չօղ տուլորըն էանըն։

13 տա պուլտուլար։ Վէ վագիտ օղտու քի Խամայէլ իլէ օլան խալգըն Ճիւմլէսի՝ Կարէ օղլու Յօհանանը վէ պիլէնինէ օլան Ճիւմլէ աեր՝ա՛աքերլէրի կէօրիւնէ, չաղ

14 օլտուլար։ Վէ Խամայէլին Մասփատան էսիր սիւրտիւիս Ճիւմլէ գավմ կէրիյէ տէօնտիւդ, վէ կէրի կէլիդ Կարէ օղլու Յօհանանա կիտմիւլէր։ Ամմա Նաթանիա օղլու Խամայէլ սէքիզ քիչի իլէ Յօհանանըն էիւզիւնտէն գաչտը. վէ Ամմոն օղուլլարընա կիտմէ։

16 Վէ Կարէ օղլու Յօհանան հէմ պիլէնինէ օլան Ճիւմլէ ա՛աքեր պաշլարը՝ Նաթանիա օղլու Խամայէլտէն Մասփատան կէրի կէտիրտիկի գավմըն հէմ գալանընը՝ Աքիկամ օղլու Գադոդիա վէրտուլտուգտան սոնկրա՝ Գաբաւոնտան կէրի կէտիրտիկի Ճէնքճի գահրիմանլորը վէ գաբըլտորը հէմ ջէնուգլորը վէ խասըմլորը ալորլար. Վէ կիտիպ 17 Բէթլէհէմին եանընտա օլան Քամաամ գէճագլարընտա սաքին օլտուլար, էջիպէ քի Քրիստոսիւլէրին էիւզիւնտէն կիտիպ 18 Մըսրըա վարալար, զիրա ոնլարըն էիւզիւնտէն գօրդուտուլար. չիւնքի Նաթանիա օղլու Խամայէլ Բաբիլըն փատիշահընըն սէյարըն իւղերինէ նասպ էտմիյի Աքիկամ օղլու Գադոդիայը հօլաիւրտիւ։

ՊԱՊ. ԽԲ

1 Վէ Ճիւմլէ ա՛աքեր պաշլորը հէմ Կարէ օղլու Յօհանան վէ Ովսէիա օղլու Յէզոնիա՝ հէմ քիւչիւքտէն պէյիւյէտէ Ճիւմլէ գավմ հագլաշորլար. Վէ 2 Երէմիա փէյղամպէրէ տէտիլէր քի՝ Րէճամըդ հուզուրունտա մագպուլ օլտուն, վէ պիղտէն հօմիւրլիւ պուտ Ճիւմլէ գալանլար իչիւն Ալլահընըն Բաապա նէյատ գըլ. զիրա պիղի կէօղլէրին կէօրտիւիս կիպի՝ ջոդ իքէն ազ գալորտ։ Վէ Ալլահըն Բաապ՝ 3 պիղէ էիւրիւյէճէկլիմիզ հօլաիւ վէ իչմէյէճէկլիմիզ չէյի խասէր էյլէսին։ Վէ Երէմիա փէյղամպէր 4

ծնլարա ահակ քի՝ Իշխմաիմ. լշմէհ Աւտահընըզ Բապպա ահօզ-
լէրնինզէ կէօրէ նէյազ հաէրիմ, վէ վագի՝ օլա քի՝ Բապպ սիզին
իչնէն հէր նէ ձէվապ վէրիր խսկ, սիզէ խապէր հաէրիմ. սիզանէն
5 պիր չէյ սագլամայ: Վէ ծնլար Երեմիայա ահաիլէր քի՝ Բապպ
արամըզտա էմին վէ կէրչէք շա-
հետ օլսուն քի՝ էլսէվ Աւտա-
հընը Բապպն սէնի պիզէ կէն-
ահրախի հէր շէյէ կէօրէ՝ հէ-
6 ման էօյլէ հաէձէյիզ. Կէրէք
էյի կէրէք քէօթիւ՝ սէնի կէօն-
ահրախմիզ օշ Աւտահընըզ
Բապպն ահօզնէնիւ սիննկէյհ-
ձէյիզ, չէնչէ քի Աւտահընըզ
Բապպն ահօզնէնիւ սիննկէմէք
էլէ՝ պիզէ խայր օլա:
7 Վէ վագի՝ օլսուա քի ծն կիւն-
ատն ածնկրա՝ Երեմիայա Բապ-
8 պէն ահօզնիւ օլսուա: Իմոի Կարէ
օղլու Յօհանանը վէ պիւէսինձէ
օլան հէվի ա՝աքէր պաշլարը վէ
քի՝ չիւքատն պէօյիւյէ վարընձա
9 ձիւմլէ գավմը չաղըրսըը. Վէ
ծնլարա ահակ քի՝ Պէնի նէյա-
ղընըզը ծնուն հուզուրունտա սիրդ
հէմմէյհ կէօնատրախինիզ օշ Իս-
րայէլին Աւտահը Բապպ էօյլէ
10 տէր. Էյի՛ մուհաջատ սրա սի-
յարտա սապին օլսուր խսկնիզ, պէն
տահի սիզի պինա հաէձէյիմ վէ
հըզմայաձաղըմ, հէմ սիզի տիքէ-
ձէյիմ վէ ահօքմէյհէձէյիմ. վի-
րա սիզէ հէմտխիմ քէօթիւլիւք-
11 տէն նատիմ օշ տուա: Գօրդ տուս-
ղունուզ չօշ Բաբիլոն վատա-
շահընըզն հերուհնտէն գօրդման.
ծնտան գօրդման տէյօր Բապպ,
զիրա սիզի խէլատ հէմհէք ի-
չիւն հէմ սիզի ծնուն էվնի-
տէն գուրթարմադ իչիւն պէն
12 սիզնի իլէ իմ: Վէ սիզէ մեր-
համհէթ պուլատուրաձաղըմ, քի
օ սիզէ մերհամհէթ հաէ, վէ սի-
զի տէյատրընըզդա տէօնատէրէ:
Ամմա էյէր Աւտահընըզ Բապ- 13
պէն ահօզնիւնիւ տինկէյհէմէյիզ՝
Պուս ախյատատա սապին օ՝տաղըզ
տէր խսկնիզ, վէ տէր խսկնիզ 14
քի՝ Ե՛դ իլսա Մ՛ըսըր տէյատրընա
վարաչըմ, քի օրատա ձինք
կէօրմէյհէձէյիզ, վէ պօրուս տէսի
իչնէմէյհէձէյիզ, վէ էքմէյհ ած
գալմայաձաղըզ, վէ օրատա սա-
քին օշաձաղըզ. Վէ հալա ծնուն 15
նչնէն Բապպէն տէօղնէնիւ տինկ-
էյհէն՝ էյ Յուդանըն պագխէսի,
Իսրայէլին Աւտահը ա՝աքէրլէրին
Բապպը պէօյէ տէր. Իյէր
սիզ պիր վէձէ նչէ Մ՛ըսըրա վար-
մադա հիւզնէնիւզնիւ տօղրուչ-
տուր խսկնիզ, վէ օրատա մի-
սաքիր օշմադա վարըը խսկնիզ.
Օշտմ վագի՝ օլա քի՝ օշ գօրդ- 16
տուղունուզ գըլըձ սիզէ օրատա՝
Մ՛ըսըր տէյատրընտա հէմհէչձէք
տիր, վէ սիզին օշ խաւիք հէմ-
տխինիզ գըմըդ օրատա՝ Մ՛ը-
սըրտա արաչարընըզձա եափը-
շաձագ, վէ օրատա հօչձէքսի-
նիզ: Վէ վագի՝ օլա քի՝ օրատա 17
միւսաքիր օշմադա Մ՛ըսըրա վար-
մադ իչնէն հիւզնէրինի տօղրուչ-
տան հէվի տահմիլեր գըլըձտան՝
գըմըդտան վէ թա՝նտան հօ-
չձէքլըկը. Վէ պունիմ ծնլարընն
իւզերինէ հէմհիւհձէյիմ պէչա-
նըն հիւզնտահն՝ ծնլարընն գաշ-
մըզը վէ գուրթուզմուշտա օշմա-
յաձագ:
Չիրա Իսրայէլին Աւտահը 18
ա՝աքէրլէրին Բապպը պէօյէ տէր.
Խըշմա զաղատպամ Եղուսաղէմ
սապինլէրինին իւզէրինէ տէօքիւչ
տիյիս կիպի՝ Մ՛ըսըրա վարսը-
գընըզտա զաղատպամ իւզերինիզէ
հօյէ տէօքիւչձէք տիր. Վէ
լա՛նէթ վէ հայրհէթ վէ պէտատու-
ա՝ հէմ հագարհէթ իչնէն օշա-
ձագսընըզ, վէ պուս մահալն
արթըգ հէօրմէյհձէքսինիզ: Էյ 19
Յուդանըն պագխէսի՝ Բապպ

սիզտէն էօթիւրիւ Մըսըրա վար-
ման տէմիշ տիր · էյիձէ պիլին
քի՝ պուռ կիւն սիզին իւզէրինիզէ
20 չէհատէթ էթմիշ իմ : Ձիրա
պէնի Ալլահընըզ Բապպա կէօն-
տերիսի՝ Ալլահընըզ Բապպա
սիզտէն էօթիւրիւ նէյազ գըլ-
վի պիզէ՝ Ալլահընըզ Բապպըն
հեր տէյինինէ կէօրէ խապեր
վեր քի ա՛մէլ էտէլիմ տէյինի-
նիզ զէման , քէնդի ձանըզըր-
նըզա հիւէ էթմիշ. օլսունտուզ :
21 Վէ պէն սիզէ պուռ կիւն խապեր
վերտիմ, ամմա սիզ Ալլահը-
նըզ Բապպըն սէօղիւնէ՝ վէ պէ-
նի սիզէ կէօնտէրտիյի հիշ պիր
շէյնի Հադգընա տինկլէմէմի-
22 նիզ : Վէ չիմդի էյիձէ պիլին
քի՝ օլ միւսաֆիր օլմադ իչիւն
վարմադա միւթաա էթմէխինիզ
մահալտէ գըլըձաան՝ գըթլըգ-
տան վէ Թաո՛ընտան էօլէձէքսի-
նիզ :

ՊԱՊ ԽԹ

1 Վ է վագի՝ օլտուռ քի Երեմիա
ձիւմլէ դավտա հէմ պուռ սէօզ
լէրի քէնտիլէրին Ալլահը Բապ-
պըն ընդարա օնուռ կէօնտէրտիյի
քէնտիլէրին Ալլահը Բապպըն
ձիւմլէ սէօղլէրինի սէօյլէմէկի
2 Թէքմիլ էյլէտիքտէ , օլտէմ
Ովսէխա օղլու Ազարիա՝ հէմ
կարէ օղլու Ցօհանան վէ ձիւմ-
լէ մահլուղը քիմսէլէր Երեմիայա
սէօյլէյիպ տէտիլէր քի՝ Սէն
եալան սէօյլէյօրսուն , Ալլահը-
մըզ Բապպ՝ Մըսըրա օրատա
միւսաֆիր օլմադա վարմայաղը-
նըզ տէյէրէք սէնի կէօնտէրմէ-
3 տի : Իւլա Ներիա օղլու Բա-
րուք սէնի պիզէ գարշը Թահրիք
էտէր , Թա քի պիզի փիլըտա-
նլէրին էլինէ վէրէ քի՝ պիզի
էօլտիւրէյէր , վէ պիզէ Բաբի-
4 լոնա էսիր սիւրէյէր : Խմմի
կարէ օղլու Ցօհանան վէ ձիւմ-
լէ ա՛սքէր պաշլարը հէմ՝ ձիւմլէ
գավմ Բապպըն սէօղիւնիւս սին-
կլէմէմիլէր քի՝ Յուդա տխարըն-
տա սաքին օլալար : Ամմա կարէ 5
օղլու Ցօհանան վէ հէմ ա՛սքէր
պաշլարը՝ Յուդա տխարընտա
միւսաֆիր օլմադա օվ սիւրիւլ-
տիւքլէրի ձիւմլէ Թալիֆէլէր-
տէն կէրի տէօնտէրիլէն ձիւմլէ
Յուդա պագխէսինի , էրքէքլէ- 6
րի վէ գարըլարը վէ չօճուգլարը
վէ փառիշահընըն գըզլարընը՝ վէ
ա՛սասլար պաշը Նաբուզարդա-
նըն Սաիան օղլու Ախիկամընն
օղլու Գոդողիանընն հանընտա
պըռագարը ձիւմլէ Նուֆուստա՝
վէ Երեմիա փէյղամպէրի վէ
Ներիա օղլու Բարուքտա ալըգ- 7
լար , վէ Մըսըր տխարընտա վար-
մըլար , զիրա Բապպըն սէօզլիւ-
նիւ սինկլէմէմիլէր . վէ Թա
Տափնահա կէլմիլէր :

Վէ Տափնահատա Երեմիայա 8
Բապպըն սէօզլիւ օղուպ տէմի
քի՝ Էլինէ պէօյիւք Թաշլար ալ, 9
վէ ընդարը Յուդա ատամընընին
կէօզլէրի էօնիւնտէ Տափնահատա
օլան փարաւոնտուն էվինին գա-
փուստա էօնիւնտէքի քէրպիմտա-
նահէտ պալչըդ իչինէ կէօմ,
վէ ընդարա տէյէսին քի՝ Խորա- 10
յէլին Ալլահը ա՛սքէրլէրին Բապ-
պը պէօյլէ տէր . Իզդէխ պէն
կէօնտէրիպ՝ գուլտում Բաբիլոն
փառիշահը Նաբուգոդոնոսո-
րոս ալաձաղըմ, վէ ընդուն Թախթը
նը պուռ կէօտմիյիւմ Թաշլարընն
իւսդիձինէ գօյաձաղըմ . վէ օ-
նուն փառիշահանէ չատրըրընը
ընդարըն իւզէրինէ գուրաձաղ :
Վէ կէնիպ Մըսըր տխարընը 11
վուրաձաղ . էօլիւմ իչինն օլան
էօլիւմէ՝ վէ էսիրլիք իչինն օլան
էսիրլիյէ՝ վէ գըլըձ իչինն օլան
գըլըձա վէրէձէ՛ : Վէ Մըսըր 12
ալահընարընըն էվէրինէ աթէշ

Թուխուշտուրաձաղամ, վէ ծնլարը հագաձագ, վէ հսկը սիւրէձէք · վէ Մըսըր ախարընը ջոպան հալասընը կկասխի կկալ կկնէձէք, վէ օրատան սէլամէթ 13 լէ ջդաձագ սըր · վէ Մըսըր ախարընտա օլան կկունէշ համանէ, սինին վուխլարընը դըրաձագ, վէ Մըսըր ալահլարընըն էվէրընի աթէչէ հագաձագ սըր :

ՊԱՊ ԽԴ

1 Ա՛ըսըր ախարընտա սաքին օլան հէվ Եհովահնէր Հագդընա՝ Մագդոլտա վէ Տախնահտա վէ Մեմիֆիոտէ վէ Պաթրուսէս ախարընտա սաքին օլանլար Հագդընա Երէմիայա օլան սէօզլտիւր քի տէտի ·

2 Իսրայէլին Ալահը ա՛սքէրլէրին Բաղրը պէյլէ տէր · Երուսաղէմին լուդէրինէ վէ Ձիւտէ Յուդա չէհրլէրինին լուդէրինէ կթիրտխիմ հէվ պէչլայը կկօրանէնուշ, վէ իչթէհ ծնլար պուռ կկուն հարաղ սըր, վէ ծնլար- 3 տա սաքին օլան եօք տուր, ծնլարըն օղ իչկէֆլէրի հարամազլըգլարը սէպէպնուտան քի՝ սիզին վէ պաղալարընըզըն պիլմէֆլէրինիշ զայրի ալահլարա պուռխուր հագմազա վէ սէձուհ դըլմազա կկուխպ պէնի տարըլթ- 4 տըլար : Պէն խաչ սիզէ հէվի գուլլարըմ վէ չդամպէրլէրի կկօնտէրէրէք՝ էրքէն գալգըդ կկօնտէրէրէք տէտիմ քի՝ Պուռ իքրահ էթմէխիմ մէքրուհ շէյի 5 հալա էլլէմէն : Ամմա ինինկէմէմէխլէր, վէ գուլագլարընը էչմէխլէր քի՝ հարամազլըգլարընտան տէօնմէսէդ զայրի ալահլարա պուռխուր հագմայալար : 6 Իմտի խըշմ ու զազապըմ տէօքիւրէսպ՝ Յուդա չէհրլէրինտէ վէ Երուսաղէմ սոգագլարընտա

Թուխուշտու, վէ ծնլար պուռ կիւն օլտուղտա կիսպ՝ խարապաթ վէ վիրան օլտուղար : Իմտի 7 հալա Խրայէլին Ալահը՝ ա՛սքէրլէրին Ալահը Բաղրպ պէյլէ տէր · Նի՛չիւն սիզ Յուդանըն արասընտան էրքէչլի վէ գարըլը՝ չօմուղտա վէ մէմէտ օլանը քինինիզէ պագմէյ գամըչարագ հէլաք էթմէք իչլէ՝ ձանլարընըզդա պուռ պէօյնէք քէօթիւլիւչիւ էտէրսինիզ, քի սիզնի էլլէրինի- 8 զին իչլէրի իչլէ տարըլտըզդ՝ Մըսըր ախարընտա օղ միւտաֆիկ օլմազա վարտըղընըզդ էգէրտէ զայրի ալահլարա պուռխուր հագմասընըզդ , Թա քի քէնտինիզի հէլաք էտէմինիզ , վէ Թա քի եէրնի հէվ Թախփէհէնէսինին արասընտա պէտտուա՝ վէ հագարէթ օլտուրդ : Յուդա 9 ախարընտա վէ Երուսաղէմ սոգագլարընտա իչկաթլարընըզդըն պապալարընըզդըն հարամազլըգլըրընը վէ Յուդա վատիչաֆլարընըն հարամազլըգլարընը վէ գարըլարընըզդըն հարամազլըգլարընը վէ քէնտի հարամազլըգլարընըզդ հէմ գարըլարընըզդըն հարամազլըգլարընը ուննութտունո՛ղմու : Օնլար պուռ կիւնէկտէք աչչագ- 10 լամամտըլար , վէ գօրգմամըլար , վէ հօնիւնիւզէ հէմ պապալարընըզդըն հօնիւնէ գօտուղմա չէրիա՛Թըմտա վէ գանուն լարըմտա հիւրիւմէմիւրը : Օ- 11 նուն իչիւն Խրայէլին Ալահը ա՛սքէրլէրին Բաղրը պէյլէ տէր · Իչթէ պէն հիւրիւմիւ ա՛լէյհինիզէ քէմինիզ իչիւն վէ Ձիւտէ Յուդայը հէլաք էթմէք իչիւն գօրում : Վէ Մըսըր ախ- 12 յարընա՝ օրատա միւտաֆիկ օլմազա վարմադ իչիւն հիւրիւէրինին սօղուրլտան Յուդանըն պագկէսինին ալաձաղամ, վէ Ձիւտէկտէ Մըսըր ախարընտա սիւ-

քէնէձէքլէր, գլըճաման վէ գըթ-
լըգաման ախչևակ ախքէնէձէք-
լէր, քիւչիւքտէն թա պէյիւ-
յէտակ գլըճաման վէ գըթլըգ-
ման էօլէձէքլէր. վէ լաՆէթ՝
հայրէթ վէ պէտտուա՝ վէ հա-
13 գարէթ օլաճագլար: Վէ Մը-
սըր ախարընտա ասքին օլաՆը-
րը՝ Երուսաղէմի գըլըճ՝ վէ գըթ-
լըգ վէ Թաո՛ն իւլէ էօգլասըղըմ
14 կիսլի էօգլայաճաղըմ: Վէ Յու-
դա պադիչահընին Մըսըր ախա-
րընա օրատա միւսաֆիր օլմադա
վարանլարընտան գաչըրը վէ
պադի գաչըրը օլմայաճագ, քի
Ճանլարընէն տէօն մէյէ արզուլա-
սըղը Յուդա ախարընա օրատա
ասքին օլմադա տէմիհ. զիրա
գաչմըշլարան ղայրի՝ տէօնմէ-
յէձէքլէր:
15 Վէ քէնաի գարըլարընէն եաա
ալահլարա պուխուր եագտըգ-
լարընը պիլէն ձիւմլէ տաէմլէր
վէ ձիւմլէ տուրան գարըլար պիր
պէօյիւք ձկմաա՛թ՝ վէ Մըսըր
ախարընտա Պաթուբէտաէ սա-
քին օլան ձիւմլէ գամ Երե-
16 միայա ձկվապ վերիւ՝ Բապպէն
իամինտէ պիղէ սէօյէսխին սէօզ
տէ պիղ սէնի սինկէմիզ իւզ տէ-
17 սիլէր: Իւա էլսէթ աղզընմըզ-
տան ջըգան հեր սէօզու հտէ-
ձէյիղ քի՝ կէօյիւն մէլքէսինէ
պուխուր եագալըմ, վէ օնա շեր-
պէթ փէչքեշէրի սէօբէլիմ, Յու-
դա շէհրլէրինտէ վէ Երուսաղէ-
մին սոպագլարընտա պիղիմ վէ
պապալարըմըզընէն՝ փատիշահ-
ըմըզընէն վէ սէրվէրլէրխիմիզին էթ-
տխիմիզ կիսլի քի օվ զէման էք-
մէք իւէ տօյտուգ վէ էյլիքտէ ի-
18 տիք վէ պէրա կէօրմէտիք: Ամ-
մա կէօք մէլքէքսինէ պուխուր
եագմադտան վէ օնա շէրպէթ
փէչքեշէրի սունմադտան վազ
կէլտխիմիզ զէմանտան պէրու՝
հեր շէյէ մուհթաձ օլտուգ, վէ
գըլըճաման հէմ գըթլըգտան տիւ-
քէնտիք: Վէ կէնօք մէլքէքսինէ 19
պուխուր եագտըղըմըզտա՝ վէ օ-
նա շէրպէթ փէչքեշէրի սուն-
տուղումուզտա՝ օնա ի՛պատէթ
էթմէք իչիւն փիտէյէրի վէ օնա
սունմագ իչիւն շէրպէթ փէչ-
քեշէրինի գօճալարըմըզտան է-
դէսի՞ղ մի էթմադիք:
Վէ Երեմիա ձիւմլէ գավմա՝ 20
հըքէքլէրէ վէ գարըլարա վէ օնա
պուռ ձկվապը վերէն ձիւմլէ գավ-
մա սէօյլէյիպ ադամ քի՝ Ցու- 21
դա շէհրլէրինտէ վէ Երուսա-
ղէմին սօգագլարընտա սիղին
վէ պապալարընըղըն՝ փատիշահ-
լարընըղըն վէ սէրվէրլէրինիզին
վէ ախարըն գավմինըն եագտը-
ղընըղ պուխուրու՝ Բապպ զիբր
էսիպ խաԹըրընա կէԹի՞մէսի
մի. Վէ եարամազ ա՛մէլէրինի- 22
զին էիւզիւնտէն՝ իչչէոսինիզ
իքրահիմէԹլէրին էիւզիւնտէն
Բապպ արԹըգ ԹէՀամիւլ է-
տէմէսի. վէ ախարընըղ պու-
կիւն օլտուղու կիսլի սաքինի օլ-
մայարադ՝ խարապաԹ վէ հայ-
րէթ վէ պէտտուա՝ իչիւն օլ-
տու: Պուխուր եագտըղընըղ սէ- 23
պէպտէն վէ Բապպա կիւնահ է-
տիպ Բապպէն սէօզիւնիւ տինկ-
լէմէսինինիղ՝ վէ օնուն շէրիա՛-
Թընտա վէ գանունլարընտա վէ
շէհատէԹլէքինտէ կիւրիւմէսի-
յինիղ սէպէպտէն՝ սիզէ պու-
կիւն օլտուղու կիսլի պուս պէլա
կէլտի:
Վէ Երեմիա ձիւմլէ գավմա 24
վէ ձիւմլէ գարըլարա տէտի՝ քի՝
Բապպէն սէօզիւնիւ տինկլէյինի՝
եա՛ Մըսըր ախարընտա օլան
ձիւմլէ Յուդա. Խըրայէլին Ա- 25
լահը ա՛զէրլէրին Բապպը պէօյ
լէ սէօյլէյիպ տէր. Սիզ հէմ
գարըլարընըզ աղզընըզ իւլէ
սէօյլէյիպ՝ եաէրինիզ իւլէ էհմա
հյլէյիպ տէտինիզ, էլպէթթէ

աաաաղղամըղ աաագլաըը էաէ-
ՀէյիլՀ քի՝ կէցլուն մէլքէսլինէ
պուխուբ էաագլամ, էէմ ծնա
շէրպէթ վէչքէչլ սունալըմ. ա-
տագլարընըզը էէր վէՀՀ իլէ սա-
սլիթ էաէբսլինիզ, վէ աաագ-
լարընըզը էէր վէՀՀ իլէ իՀ-
26 բա էաէբսլինիզ: Օնուն իչլուն
Բաագլըն սէօղլունիւ սլինկլէչլին
էա՛ Մըսըը տկայարընաա աաբլին
օլան ՀիւմՀէ Յուդա. Իչթէ պէն
պէօյուք իսմիմ իլէ էէմին էթ-
տիմ տէյօր Բապպ քի՛ պլուԹուն
Մըսըը տկայարընաա արԹըգ Ի-
Հէնտիմ Բապպ սաղ սըը տէ-
յէրէք՝ Յուդա աատմէբլինին
հիչ պէրլինէն աղզընաան իսմիմ
27 չաղըրըմայաՀագ: Իչթէ պէն ծն-
լարըն իւզէրլինէ՝ տէյիլ էչլուք
իչլուն իլլա քէմլուք իչլուն ոչյա-
Նըգ իմ. վէ Մըսըը տկայարընաա
օլան ՀիւմՀէ Յուդա աատմէ-
բի՝ գըլըՀաան վէ գըԹըգտաան
տիւքէնլինՀէ յէաէք ԹէԼէՀ օլա-
28 Հագլաըը: Վէ գըլըՀաան գուբ-
ԹուլուպՀ՝ Մըսըը տկայարընաան
Յուդա տկայարընաա աաղ աատմ
տէօնէՀէք. վէ Մըսըը տկայարը-
նա՝ օրաատա միւսաՀիբը օլմագա
վարան ՀիւմՀէ Յուդա պագէ-
յէսլի պլիՀՀէքլէը քի՛ քիմին սէօ-
ղլիւ սաագլիԹ օլաՀագ, պէնիմ
29 մի՛ Եօխսաա ծնլարըն մը: Վէ սլիզ
նիչան պուս աաուբ տէյօր Բապպ
քի՛ պուս մաՀալտէ սլիզլ Եօգ-
լույաՀաղլար, Թա պլիէսինինլ քի
սէօղլուպ սլիզլն իւզէրլինլզէ քէմ-
լիք լչլուն էէլպէԹԹէ սաագլիԹ
30 օլաՀագ: Բապպ պէօյլէ տէր.
Իչթէ պէն Մըսըը փաագիչահը
փարաաոն վ՚ափաաը սլուշմէն-
լէրլինին էլլինէ վէ ծնուն ՀանընՀը
արայանլարըն էլլինէ ԹէԼէմ Է-
տէՀՀէյիմ, նիՀՀէքլի Յուդա փա-
գիչահը Սէդէկիայը՝ սլուշմէնի
վէ ՀանընՀը արայան Բաբիլոն
փաագիչահը՝ նաբուգոդոնոսորսուն
էլլինէ ԹէԼէմ Է՛տէՀՀէյիմ:

ՊԱՊ ԽԵ

ՓԷյղամպէրլին Բարուքա ԹէԼ-
սէլլ Է՛ԹմԷսի:

1 Երեմիա փէյղամպէրլին՝ նէ-
բիա օղլու Բարուքա սէյլէսլսլ
սէօղլու տուբ՝ օլ ղէմաո քի օ՝
պու սէօղլէրլ Երեմիանըն աղ-
զընաան Յուդա փաագիչահը Յով
սիա օղլու Յովաղիմին սէօրսուն-
ՀիւնՀէ կլըընաա քիԹապա եաղըը,
քի տէյի.

2 Էա՛ Բարուք՝ Իսրայէլլին Ա-
լահը Բապպ սէնին Հագգընա
3 պէյլէ տէր. Տէսլին քի՛ Հալա
վաՀ պաոնա, զլրա Բապպ դա-
սավէԹիմ էլէմ դաԹաը. ա-
Հըմաաո եօրուլտաուա՛, վէ բա-
Հաէ պուլաամամ. Օնաա պէօյլէ 4
տէյէսլին քի՛ Բապպ պէօյլէ
տէր. Իչթէ պէն պլինա էԹմէ-
լիմի էըգաՀաղըմ, վէ տիքմէ-
լիմի՝ Հէմ Հէսլի պու տկայարը սէօ-
քէՀէյիմ: Սէն իսէ քէնտինէ 5
պէօյուք չէյլէ՛ր մի արաբսըն.
արամա, զլրա իչթէ պէն ՀիւմՀ-
լէ ԹէնլինԹ իւզէրլինէ պէլա կէ-
ԹիրէՀէյիմ՝ տէյօր Բապպ, վէ
սաաա՝ սէնլին ՀիւմՀէ չօչ վար-
սըղըն մահալլէբտէ՝ ՀանընՀը չի-
քեաը կլիպլ վէրէՀէյիմ՛:

ՊԱՊ ԽԶ

Յոյաիքէլէրլին հագգընա Է- 1
ըեմիա վէյղամպէրէ օլան Բապ-
պլըն սէօղլու. Մըսըը իչլուն Մը- 2
սըը փաագիչահը փարաաոն Նէ-
քաաովնուն Քարքամիսաէ Եվֆրատ
ըըմաղընըն Հանընաա օլան ա՛ս-
քէրլ հագգընա քի՛ Յուդա փա-
գիչահը Յովսիա օղլու Յովա-
կիմին սէօրսուՀունՀէ կլըընաա
Բաբիլոն փաագիչահը Նաբուգոդ-

դնուսոր ծնու վսբատու ։
3 Սիփէր իւէ գալգան հաղբրա-
4 յըն , վէ ձէնկէ եագլաչըն ։ Ամ-
լարը գօչան , վէ սիզ եա՛ աճ-
լըլար ջգըն , վէ Թօղատլար իւէ
տուբուն , մըղատլարա ձիւա վէ-
5 րին , զբրհլարը կիսին ։ Օնլարը
նի՛չիւն շաչմըշ կէրիկ ակծամիւշ
կէօրսիւմ , վէ ծնլարըն գուվ
վէթվիւէրի գբրըլսըլար , վէ ա՛-
ձէկէ գաչըպ՝ կէրիկ պագմա-
տըլար ։ էթրաֆիտան գօրգու
6 վար՝ տէյօր Բասպ ։ Ըէվիք ա-
տէմ գաչմըյաձագ , վէ զբրլու
գուրթուլմայաձագ ։ ծնլար միօ-
նաս Թարաֆընտա՝ Եփրատ ըր-
մաղընըն էանընտա Թէգբէզ
7 օղլայլըպ տիւշմէքէր ։ Շու՝ չայ
կիպի եօգարը կէչէն՝ ըրմագլար
կիպի սուլարը չալգանան քի՞մ
8 տիր ։ Մ՛սըրը ըրմագ կիպի եօ-
գարը կէչիր , վէ չայլար կիպի սու-
լարը չալգանըր ։ վէ տէր քի՝
Եօգարը վարայըմ , էէրի հօր-
Թէյիմ , շէհրի վէ ծնտա սաքին
9 օլանը հէյտ էաէյիմ ։ Ույ աճ-
լար ջգրն , վէ էյ ա՛րատալար
աղղըն հարաքէթ էաին , վէ գուվ
վէթվիւէր՝ գալգան ԹուԹան Հա-
պեշիւէր վէ Փուդլուլար վէ Լայ
Թուբուպ կէրէն Ղուդլուլար
10 չգոսընլար ։ Ձ՛իրա պու կիւն՝
ա՛սքերլէրին Բասպը Նֆինա-
մին իւնԹիգամ կիւնու տիր
քի՝ տիւշմինլէր լինաէն լինԹիգամ
ալա ։ վէ գբլըձ՝ Եէյիսպ տոյա-
ձագ , վէ ծնլարըն գանընտան
սէրիօշլանաձագ ։ զնրա փօրեաս
տիյարընտա Եփրատ ըրմաղը-
նըն էանընտա ա՛սքերլէրին Բասպ-
սը Նֆինամին գուրսանը վար ։
11 Գալատգա չրգ , վէ պէլա-
սան ալ՝ էյ Մ՛սըրըն պսքիրէ
գբլը ։ ի՛լաճլարը նաֆիւլէ չօղալ-
մըրսըն , սանա սէրման էօգ
12 տուբ ։ Թայիֆէվէր սէնին ա՛յը-
պլընը իշիԹտիւէր , վէ ֆէրեա-
տըն՝ էէրի տօլտուրատու ։ զնրա
զօրըտ՝ զօրըտյա օղղատը , էքիսկ
պիրաէն տիւշտիւէր ։
Բաբիլոն վհատիշտը նայբու- 13
գոդոնոսորուն՝ վարըպ Մ՛սըրը
սէյարընը վսրմատը խուսու-
սունտա Բասպալն Նրեմիա փէյ-
ղամպէրէ սէօյէսպի սէօղ պու
տուր ։ Մ՛սըրըս խապէր վէրին , 14
վէ Ս՛ագդօղա պիւտիւրլին , վէ
Մ՛եմֆիս իւէ Տափնհատտա պիւ-
տիւրպ տէյէն քի՝ Տուր վէ քէն-
տինի հազըր էյդէ ։ զնրա էթ-
րաֆընը գբլըձ՝ էէյէձէք ։ Սէ- 15
նին զօրըտըլըրն նի՛չիւն էս-
գբլըը ։ տուբամաձըլար , զնրա
Բասպ ծնլարը էսգտը ։ Թէօ- 16
քէզ օղղայանլարը չօղալԹտը ,
էէմ պիր պիրինին իւսԹիւնէք
տիւշտիւէր , վէ տէտիւէր քի՝
Գալ՛ք վէ էէյսք էտիձի գբլըձ՝
էիւզիւնտաէն գամմըմըզտա վէ տօղ-
տուղումուզ տկյատա տէճնէգիմ ։
Օրատա չօղբրբրսը իտի քի՝ 17
Մ՛սըրը փհատիշտը Փարաւոն
Նէղտքինք տիր ։ Թայի՛ն օլուն-
մուշ վագԹընը կէչիրտի ։ Իտմի 18
Ա՛սքերլէրին Բասպը օլան փա-
տիշահ տէյօր ։ Պէն տաղ իմ՝
քի՝ օ էլպէԹԹէ Թափօրտն
տաղատրտա օլտուղտս էիպի վէ
Կարմէղտսուն տէնիզ քէնարընը-
տա օլտուղտս կիպի կէչէձէք ։
Եա՛ Մ՛սըրտա սաքին օլան 19
գբլը՝ քէնտինէ էսիրլիք գասլտրը
էաի ։ զնրա Մ՛եմֆիս՝ սաքինի
օլմայան վիրանէ վէ էանմըշ օ-
լաձագ ։
Մ՛սըրը՝ ղայէԹ կիւզէլ տա- 20
նա էէպ տիր ։ ամմա հէյսքլիք՝
փօրեաս ձանիալինտաէն էլպէԹ
կէլսյօր ։ Հէմ իւձրէԹլէրէր՝ օ- 21
նուն արաստընտա պէսըլ պու-
ղաղըլար կիպի տիր ։ զնրա օն-
լար տաիսի տէճնտիւէր , պիր-
լիքտէ գաչըրլար , տուրմատը-
լար ։ զնրա օնլարըն իւղէրինէ՝

հետքերէրինն կունենաք՝ հօգ-
լանմալարընդն վագելը կելան ։
22 Սակայն՝ երբանդեպ կիպի կիտեր ։
զերա ա՛սբէր իւէ կիտէձէքլեր ,
վէ ծնա օտան քէանդէր կիպի՝
23 պաղթալար իւէ կէլէձէքլեր ։ Ա-
ղաշարը հիտապըդ իսկ տէ՝ օ-
նուն օրմանընը քէտէձէքլեր տէ-
յօր Բապպ ։ զերա ծնլար չէ
քիրկիտէն չօգ տուր , վէ ծնլա-
24 րըն ապյըրը հօգ տուր ։ Ս՛ըպըր
դրդը րէգիլ օլաձագ , փօրեաս
ձանիպի գաւիրընդն էլինէ Թէս-
25 լիմ օլուհաձագ ։ Իսրայէլին Աէ
լահը ա՛սբէրէրին Բապպը տէր
քի՝ Իշմէ պէն Նովատան Ամոնու
հէմ Փարաւոնու վէ Մ՛ըսրը վէ
ծնուն ապահալարընդը վէ փաշի-
շահլարընդը՝ եանի Փարաւոնու
վէ ծնա կիւէվնէհնէլէրի հօգըլյա-
26 ձաղըմ ։ Վէ ծնլարը՝ ձանլարը
նը արապյանլարընդն էլինէ վէ Բա-
բիլոն փաշիշահը Նաբուհոդոս-
նոսորուն էլինէ վէ ծնուն դուշ
լարընդն էլինէ վէրէհէյիմ ։ վէ
ծնտան սոնկրա՝ գաւիմ կիւն-
լէրաէքի կիպի ապքին օլըձնա-
ձագ տըր տէյօր Բապպ ։
27 Վէ սէն էյ դուշում Ցաիոբ՝
դօրգմա , վէ եա՛ Իսրայէլ իւրբ-
մէ , զերա իշմէ պէն սէնի ու-
դագսան՝ վէ զիւրրիյէթինի է-
սիրկէքլերի ալապրընդան գուշ-
թարաձաղըմ ։ վէ Յաիոբ տէօ-
նիւպ՝ բահաթ պուլաձագ , վէ
էմինյէթտէ օլաձագ , վէ իւրքիւ-
28 տէն օլմայաձագ տըր ։ Սէն գօրգ-
մա՝ եա՛ դուշում Յաիոբ տէ-
յօր Բապպ , զերա պէն սէնինն
իւէ իմ ։ չիւն ֆի սէնի օշ սիւր-
տիյիմ ձիւմլէ Թայֆիէլէրի
տիւքէնտիմ տէ՝ սէնի տիւքէնթ-
մէյէձէյիմ ։ ամմա սէնի պիւ-
թիւն պիւթիւնէ վարք Թուէթ-
մայըլ՝ սէնի հագդ իւզրէ Թէ-
տիպ էձէձէյիմ ։

ՊԱՊ ԽԱ

Փղշտըլարընդն գըրըլմասը փէ-
շին սէյրէնտիկ ։

Ֆարաւոն Գազայը վուրմադ 1
տան էվվէլ Բապպըն Երեմիա
փէյղամպէրէ փղշտըլարընդն հագ-
դընա օլան սէօզիւ տիւր ։ Բապպ 2
պէօյլէ տէր ։ Իշմէ փօրեաս
ձանիպիլինդն տուլար չըդայօր ,
վէ ձօշղուն ըրմագ օլաձագլար ,
վէ էերի հէմ ծնուն տօլուսուն-
նու՝ շէհրի վէ ծնտա սաքին օլա-
նը ղարդ հէյձէքլեր ։ վէ ա-
տէմլեր ֆէրեաս կէյձէքլեր ,
հէմ էերին հէփ սաքինլէրի փէ-
զան կէյձէյլեր ։ Ընուն գուվ- 3
վէթլի ատլարը նա՛յրէրինին չա-
մանթասընտան՝ ա՛րապալարընդն
կիւրիւլթիւսինտէն՝ թէքէրլէք-
լէրինին կըձրըթըսընտան պա-
պալար՝ էլլէրին կէվշէմին սէ-
պէլինտէն օղուլարա պապմա-
յաձագլար , փղշտըլարընդն ձիւմ- 4
լէսինի հէլաք էթմէյէ վէ Տիւ-
րոսուն հէմ Սիդոնուն ձիւմլէ
գալան եարալմըձըսընը գըրմա-
ղա կէլէն կիւնինէ սէպէպլինտէն ։
զերա Բապպ Փղշտըլարընդ՝ կափ-
թոր ատասընդն սպագկէսինի
հէլաք էտէձէք տիր ։ Գազընդն 5
իւզէրինէ սաչդըրան կէլտի , Ա-
շգաղըն ծնուն վատիսինին պագի-
յէսի իլէ վիրան օլտու ։ Նիչէ-
յէ՞տէք էթինէ քէրթիլքլէրը կ-
տէրսին ։
Էյ Բապպըն գըլըձը՝ նիչէյէ- 6
տէք բահաթ տուրմազընդ ։ զը-
նընա կիր ։ բահաթլանըգ սիւ-
քիւթ օլ ։ Բապպ ծնու Ասկա- 7
ղընա վէ տէնիզ հալըսընա էմր
էթմիշ իքէն , նիչէ բահաթ
տուրա պիլիր ։ ծնու օրայա Թա-
յին էթմիշ տիր ։

ՊԱՏ ԽԲ

1 Մ՚ովաբ խչեան Իսրայէլին Աստուածը ա՚սքերըէրին Բասպը այեցէ աեր · Վա՛յ նաբաւա , զերա խարապ օլտու · Կարիա- թեամ ուղամանըզ՝ ֆէղհ օլտուտու , Մատգայ ուղամանըզ գօրգ-
2 տու : Մովաբըն Նաբոնատա ար- թըգ ինֆիխարը էօգ տուր · օ- նուն հադգընա քէօմիս տիւ- շունախէր · կէլին օնու թա- լիֆ օլմազատան քէսկելմ պէ- պիէր , սէն տախի եա՛ Մադ- մէն՝ քէսկիչէքբսին , տարընմա-
3 դըզ՛ կիտէյօր : Որոնայիմէն ֆէրեատա սէսի՝ խարապլըգ վէ-
4 պէցինաբ դըրըլն կէլիյօր : Մո- վաբ գըրըլտը · մա՛սումլարը՝ ֆէրեատա սէսի ջըդարտըլտը :
5 Չիրա Ղուխթ էօգուշունտա ալայըշը ու ֆէրեատա իչէ ջըդա- ճագ · զերա Որոնայիմ հընիչն- աէ տիւշմիչէր գըրըլն ֆէրեա-
6 տը իչինթաիչէր , Գաչըն , ճա- նընըզը գուրթարըն , վէ չէօլ աէ՝ պրաղըլմըշ կիպի օլուն :
7 Չիրա իչէրինէ վէ խազինէչէ- րինէ կիւվէնախին իչէուն , սէն տախի ֆէղհ օլունճագսըն · վէ Քամոս՝ քէահինչէրի վէ սէրվէրլէրի իչէ պէրտակէր հընր-
8 լիյէ ջըդաճագ տըր : Վէ Բատ- սըն տէսոյի կիպի՝ հէր չէհրէ խարապճը կիրնա՝ տիր չէհր գուրթուտմայաճագ , վէ վատի հէյրաք օլուտ օվա պօղուլաճագ :
9 Մովաբա գանատլար վէրին քի՝ ուչուտ գաչա , վէ չէհրլէրի՝ տա- քինի օլմայան վիրանէ օլտըր :
10 Բատսըն խըզղէթինի հինչ իչէ իչիյէն՝ մէ՛ա՚ն օլտուն · վէ գըրըճընը գանատան մէն՝ էտէն՝ մէ՛ա՚ն օլտուն :
11 Մովաբ կէնճլիյինտէն պէրու բահաթտա իտի , վէ չարսակ կիպի քէնտի թօրթուտտու իւղէրինէ չէօքմիչ իտի , վէ գապտան գապա ապէթարըլմատը , վէ հ- սիրլիյէ կիւթմէտի · ծնուն իչէն էզղէնթի քէնտինտէ գալտը , վէ գօղուտու տէյիչիլմէտի : Ծնուն
12 իչէուն իչէթ կիւնլէր կէլիր տէ- յ՚օր Բասպ քի՝ ընա կէօչիւրիչ- ճիլէր կէօնտէրէճէյիմ՝ , վէ օ- նու կէօչիւրէճէքլէր · վէ ծնուն գապալարընը պօշալարագ՝ թու- լումլարընը փարչէյէճէքլէր :
13 Վէ Մովաբ Քամոսատան ուղա- նամագ , Նիէհ քի Իսրայէլ էվի կիւվէնտիքլէրի Բէթէլտէն ու- ղամանըլար :
14 Նի՞է՝ Պիզ զօր- լուար իզ վէ Հընք իչէուն գուվ- վէթի քիմսէլէր իզ աէրսինիզ : Մովաբ խարապ օլտու , վէ շէ-
15 հիրլէրի եանտը , վէ սէչիլմի ի- յիթլէրի պօշազանմտագա էնմի- լէր՝ սէյօր իա՛ի ա՚սքերլէրին Բատսը օլան Փառիչահ :
16 Մովաբն հէլագ օլմատը կէլմէյէ եագըն տըր , վէ սէչատը ղա- յէթ ա՚ճինէ էտէր : Ընուն
17 հէմ էթրաֆընտա օլանլար վէ ծնուն ատընը հէմ սիճինէլէր ծնա ֆիղան էսիդ աէյին քի՝ Գուվ- վէթին ա՚ատը՝ ինֆինիխարըն աէյինէյի նի՞է գըրըլտը :
18 Դէբընտա սաքին օլան գըզ՝ ի՚զ- զէթտէն էն աէ՝ ատուտուզտատա օթուր · զերա սէնին իւզէրինէ Մովաբը խարապ էտէն ջըդըդ՝ հիտաըլարընը պօշաճագ տըր :
19 Եօլտա տուրտուդ կէօզէթ՝ էյ Արոէր սաքինէսի , գաչանտա վէ գուրթուլանտա սիւսաճ էտիդ՝ նէ՞ օլտու աէ :

Մովաբ ուղամանտը , զերա 20
գըրըլտը · ֆիղան ու ֆէրեատա էյլէ · Մովաբըն խարապ օլ- տուտուղունտու Առնոնտա խապէր վէրին : Վէ օվա ակյարընա՝ 21
Փօղնտա վէ Յատսայա վէ Մէ- փայաթ իւզէրինէ՝ հէմ Դիբօ- 22
նուն իւզէրինէ վէ Նաբաւըն իւ-

ղէրմնէ վէ Բէթդէրըմէէմին իւ-
23 ղէրմնէ՝ վէ Կարխաթէէմին իւղէ-
րմնէ վէ Բէթգամուլը՝ն իւղէ-
րմնէ վէ Բէթմաւնաւն իւղէրի-
24 նէ՝ վէ Կարիօթաւն իւղէրմնէ վէ
Բօսրանը՝ն իւղէրմնէ վէ Մովաբ
ախյարընըն կերէք ուզագտա կէ-
րէք էագըտաա ձիւմլէ շէհրէրի-
25 իւղէրմնէ հիւքմ կէլսի : Մո-
վաբը՝ն պույնուզուզ գօվարըլըը ,
հէմ գոլոբ գըրըլսը՝ տէյօր
26 Բասպ : Օնուզ սէրնօշ էտին ,
ղերա Բասպը՝ն ա՛լէյհինէ թէ-
քէպալուբ էթտի . վէ Մովաբ՝
գուսաւնթուսաւնտա զարդ օշ-
տաւ , վէ օ տախլ մահաբա օշ-
27 տաւ : Իսմի Իսրայէլ սանա
մահաբա օ՞ղնատը մը . օ՝ իրը-
սըղա՞ր արատընտա մը պուլուն-
տաւ . ղերա սէն օնուն հագդը
նա սէյրէտիքձէ՝ պաշ սա՞ըր
28 սը՞ն : Եա՛ Մովաբ սաքինէրի՝
շէհրէրի պրաղըպ գայտաա սա-
քին օլսուն , վէ մաղարա տղղը-
նը՞ն կէչխալէրինտէ էուվասընը
էտխան կէօյէրձին կիպի օլսուն :
29 Մովաբը՝ն մաղուր ըլսուզունտաւ
իշկնտիք , օ ղայէթ մաղտաւբ
տաւբ . մնուն քիսրինի վէ մաղ-
բուրըսուզունտաւ վէ ֆօտաւլսը-
ղունտաւ վէ եիւբէյինին եիւձէյ-
30 մէսինի էէՆֆէֆ : Պէն օնուն
իրըշմընը պիլիրիմ՝ տէյօր Բասպ,
ամմա նաֆիյէ տիր . օնուն պի-
հուսաէ սէօզլէրի՝ պօշա ջըգտա-
31 ձագ : Օնուն իշկնտի Մովաբա
ֆիղան էտէձէյիմ՝ , վէ ձիւմլէ
Մովաբ իշկնտի ֆիրնեաա էտէձէ-
յիմ . Կիրհարէս ատէմլէրի ի-
32 իշկնտի էաա օլսունա : Եա՛ Սիբմա
տատտաը՝ սէնի Յազէրին ազ-
ըայըշը իշկնտի աղայաձաղըմ . ֆի-
ղանլէրին սէնիզանն կէչխնիշը ,
Յազէր սէնիզանէտէք տէյօր-
լէր . սէնին էաղ էէմիշէրինին
իւղէրմնէ վէ պաղ պօղուտաւ-
նուն իւղէրմնէ էաղմաձը տիւշ-
տիւ : Վէ մահսուզար Թարըա- 33
տան հէմ Մովաբ ախյարընտան
շաղըդ վէ սիբրիւբ կիթտի , վէ
ձէնտէրէլէբտէն շարասը քէս-
տիմ , կիւլտէանէք իշկ Խուդմ
պասըըմայա , կիւլտէանէք չէքիլ-
մէյէ : Եսէբտնաւն ֆիրնեատը՝ն 34
տան Թա Եղէտղէյէտէք Թա
Յատատյատէք՝ իշկ հըղըդ տա-
նա կիպի Սէդոմտան Թա Որո-
նայիմէտէք սէսըրինի սաղը վեր-
տիւբ . ղերա Նեմերիմ տուշա-
րը պիղէ խարապ օլտուս : Վէ 35
Մովաբտան՝ Թէփէ փուԹխա-
նէղէրինտէ գուրպան տուն՞ը
վէ ալաՀըարընա պուխտուբ եա-
գանը մէքա էտէձէյիմ՝ տէյօր
Բասպ :

Օնուն իշկնտի Եիւբէյիմ՝ Մո- 36
վաբ իշկնտի նէյղէր կիպի ինղէյ-
ձէք , վէ կիրհարէս ատէմլէրի
իշկնտի Եիւբէյիմ՝ նէյղէր կիպի
ինղէյէձէք . չիւն քի էաինտիք-
լէրի զանիմէԹ զայ՝ օլտուս : Ձի- 37
րա հէր պաշ տուզ օլաձագ , վէ
հէր ագաձ գաղընաձագ աբը .
ձիւմլէ էղղէր իւղէրինտէ քէր-
Թիքլէր՝ վէ պէղէր իւղէրինտէ
չուլ օլաձագ : Մովաբը՝ն ձիւմ- 38
լէ տամլարը իւղէրինտէ՝ վէ օ-
նուն ատագալարընտա պիւա պիւ-
Թիւն ֆիղան օլաձագ . ղերա
Մովաբը մագպուրօլմայան գաղ
կիպի գըրըմըմ՝ տէյօր Բասպ :
Նի՛Ձէ գըրըլսը , Մովաբ բէզա- 39
լէՔ իլէ նի՛Ձէ կինքսէ տէօնտէր-
տի տէյիս ֆիրնեաա էտէձէյիր-
վէ Մովաբ ձիւմլէ էՔրանֆըն-
տա օլանըլարա մահաբաղըդ վէ
գօրդուս սէպէպի օլաձագ : Ձի- 40
րա Բասպ պէղէյէ տէօ . Իշկէ
գալԹաշ կիպի ուչաձագ , վէ
գանատլարընը Մովաբըն իւղէ-
րինէ եայաձագ : Շէհրէրը ֆիրէՀ 41
օլունտաւ , վէ հիսարլար ալըն-
մըշըր . վէ Մովաբ գահրիման-
լէրինին եիւբէյի՝ օշ կիւնահ տօ-

ղուշ սրգլէթինաե օլան գարը-
նըն ևևրէյի կիպի օլաճագ ։
42 Վէ Մովաբ հէլաք օլուպ գավմ
օլմայաճագ՝ զիրա Մատպա գար-
43 շը թէքէպպիւր էթմի՝ Եա՛ Մո-
վաբ սաքինի՝ ունին լուզրի է
գօրգու վէ չուգուր վէ տուզագ
44 կէլէճէք ա՛յօր Բապպ ։ Գօր-
գու եվ զիճանէն գաչան՝ չուգու-
րա ատլէճէք ։ վէ չուգուրան
ջուգան՝ տուզագա թէուէթուլա-
ճագ ։ զիրա ծնուն իւզէրինէ
է՛նէ Մովաբըն իւզէրինէ՝ ա՛լա
րըն հօգլամա էրլը ը կ՛էթիրէ.
45 Ձէ՛լիմ ա՛յօր Բապպ ։ Գաչ՛ն
լար՝ Եսէբոնաե կէօչկ՛նէնաէ
գուվվէթաէն գալաճագ՛ար ։ լա-
քին Եսէբոնաան ա՛թէշ վէ
Սէհոնաե լ՛ընաէն ա՛լէվ ջը-
գըպ՝ Մ՛ովաբըն համլարըն վէ
չամաթաճլարըն թէ՛կ՛էնի էէ.
46 յէճէք ։ վա՛յ սանա եա՛ Մո
վաբ ։ Քամոզա գավմը հէլաք
օլաուե ։ զիրա օղուլլարըն էսիր
լան վէ գըզլարըն էսիրլա՛ թաե.
47 թաէլաուար ։ Ա՛լմա սօն կիւն-
լէրաէ Մովաբըն էսիրլա՛նի՛լ ա՛ճօն
աէրմէճէ՛յիմ՝ ա՛յօր Բապպ ։

Մ՛ովաբըն հի՛ւքմիւ պաբա-
յատլէք սակր ։

ՊԱՊ ԽԹ

1 Ա՛լմոն օղուլլարը հադգընա
Բապպ պէօյլէ սէր ։ Իսրայէ-
լէն օղուլլարը եօ՛գ մը՞ե , ծնուն
վարիսի եօ՛գ մը՞ե ։ Ի՛նչի՛ն Գա-
դա Մէլքըմ՛ վարիս օլաուե , վէ
գավմը՛ ծնուն չէհրլէրինաե սա-
2 քին օլաուե ։ Ծնուն իչինէ իլթէ
կիւնլէր կէլը՛ր ա՛յօր Բապպ
քի՛՝ Ա՛լմոն օղուլլարըն Ռաբ-
բա չէհրինէ ձէնք կիւլգա՛քլինի
էչիթմէրէճէ՛յիմ ՝ վէ խարա-
պաթ եըղընը օլուպ՝ քէսիլէրի
աթէչէ եադըլաճագ ։ վէ Խո
լայէ՛քէնաէնի միրաս էաէնէլէրի
միրաս էաէճէ՛ք ա՛յօր Բապպ ։
3 Ֆէրեաա էլը՛՝ եա՛ Էսէբոն՝
զիրա Գայի խարապ օլաուե ։
Ֆիկան էաէին էյ Ռաբբա գըզլա-
ըը , չուլլար գաչանը՛ն , ազլա-
յան ։ վէ չէթաէն չէթէ սէյիր-
ուէն ։ զ՛իրա Մէլքոմ՛ քէաէհինէչ՛,
րի վէ ահրվըլըրի պէբրապէր
4 էահրվլէճ կիւապր Խի՛շլէն վա-
աէ էր իչէ էօյլէնի՛ բաէն , վա-
աէն ապաը՛ էյ պէնիմ իւզէրի-
մէ քի՛մ կ՛էլ աէ իր աէ յէ խա-
զինէէրլէճէ կիւվէ՛էն ա՛ա գըզ ։
5 Իչէճ պէն՝ աէ յօր ա՛ապ՛ըէրէն
Բապպը Խ՛փէնաիմ՛ աէնի՛ի իւ-
զ՛ըլինէ էթրաֆըէնաա էէփ օ-
ըանըպրաան գօրգու կէթիրէ-
ճէ՛յիմ ։ վէ ա՛նզ էէր քէա էօ-
ղէնէճ տօղուե տաղըըաճագը-
նըզ , վէ գաչմըշը աէվէնէն օը
մայաճագ ագը ։ Վէ ծնուան 6
ոօնկրա Ա՛լմոն օղուլլարըն էւ-
էօղլինի՛ աէաճաէրէճէ՛յիմ՝ աէ-
յօր Բապպ ։

Իզդովմ հադգընաա՝ ա՛ապէրէէրէն 7
Բապպը պէօյլէ աէր թ՛ումա-
աաա՛ զ՛իրգ է՛ մ՛էօ՛գ մը՞ե , Քիհմ
աահի՛պէրինաէն ՀԷաաիկ զ՛ը՝
ալաո՛ե մը՞ե , ծնըպրըն Խ՛ըի՛ աիե-
քէնաի՛՞ մի ։ Գաչ՛ն , ա՛ռնիւն , 8
աէրին էէրըէրաէ ապ՛էին օլաուե՝
էյ Դէգան ապ՛էնըէ՛ է ։ զ՛իրա
Ռաաըն Հէլաքէ յինի՛՝ էօգլան-
մաըը վագ՛էրըն աա ծնուն իւզէ-
րինէ կէթիրէճէ՛յիմ ՝ Է՛յէր աա- 9
նա պաղ պօղուճաըար կ՛ըէէրը
խի՛ , ապագըրըր պաղմ՛ըզը՛ր
մը խի՛ ։ կէճէ՛ էաը ապըզար Խէ-
աէ էէի՛ , քէնաիէէրինէ էօ՛թէր
մըգաարը գափարըար խի՛ ։ Ա՛ա- 10
քին պէն Ռաաըը չօփրագ էյլէ-
աիմ՛ , ծնուն էօրթի՛միւշ էէր-
էէ՛յինի՛ աչաըմ՛ , վէ օ կիպէշնմէ-
յէ գաակը աէ՛յէէ ։ ծնուն զիւր-
ըէ՛էէթի՛ վէ գարընաաչաըար վէ
գօնշուըարը հէլաք օլաուե , վէ օ՛
էօգ աուր ։ Ի՛պափէպէէրինի՛ ագը- 11

րագ , պէն ծնլոցը սագ սագ-
լարըմ· վե տուլ գարըլարըն պա-
12 նա կիւվենանլէը : Չ իրա Բապպ
պէջլէ տէր · Իշմէ գաուէմի
իչմէյ միւսթահագդ օլմայան-
լար հէր վէհՀ իլէ իչտիւէր , վե
սէն պիր վէհՀ իլէ ՀԽդասը՞զ մը
գալաՀագսըն · ՀԽզասըզ գալ-
մայաՀագսըն , իլլա էլսէթ ի-
13 չէՀէքսին : Չ իրա քէնաՀի իլէ
նէմին հաէրիմ տէյօր Բապպ
քի՝ Բօսրա վիրանի՛ հագարէթ՝
խարապաթ վէ պէտուա՝ օլա-
Ճագ · վէ հէվի շէհրլէրի հպէ-
տի խարապլըգ օլաՃագլար :
14 Բապպ ԹարաՀընման խա-
պէր իչմէտի՝ վէ Թայիֆէլէ-
րէ խապէրՀի կէմտէրիլմիշ տիր
քի՝ ՃէմՈ օլըն վէ մնուն իւղէ-
րինէ վարըն վէ ՃէնկԽ գալդըն
15 պէյօր : Չ իրա իչմէ սէնի Թա-
յիֆէլէրտէ քիւչիւք՝ ասէՀմէր-
տէ Թահգիր օլունմուշ գաուտ :
16 Սէնին հնպէմին վէ հէբրէ յի-
Նէին ղուրտարի սէնի ալտաթագը
եա՛ գայանըն գովուգլարընտա
տաքին օլան՝ հէբտքէք Թէփէկէ
հափըշան · սէն եուվանը գար-
Թագ կիսալ հէբտքէքտէ հափ-
տան տա՝ սէնի օրտուտան Էնտիրէ-
17 Ճէլիմ տէյօր Բապպ : Վ է Ե-
գովմ վիրանէ օլաՃագ · մնուն
հէր կէչէն հէյրան գալաՃագ ,
վէ մնուն հէվի պէլալարընտան
18 էօթիւրիւ ըսլըգ չէքէՃէք : Սո-
գոմ վէ Գոմորան վէ մնուն եա-
նընտաքի ղէհրլէրին խարապա-
Թը կիսալ տէյօր Բապպ՝ օրտուտա
գալէն քիմսէ տաքին օլմայաՃագ,
վէ մնուտ ատէմ օլլուգ միւսաֆիր
19 օլմայաՃագ պըր : Իշմէ Ցոր-
գանընդն ՃօղրուՀնուղուտան
տայիմ հէչիչ օլան չայըրտա տրա-
յան կիսալ չիգտաՃագ · ամմա
մնուտ՝ մնուն իւղէրինտէն տէր
ա՛գապ գաչըրտաՃալըմ , վէ օ-
նուն իւղէրինէ նատպ էտէՃէ-

յիմ մուխթաբ քի՞մ տիր · զի-
բրա պէնիմ կիսալ քի՞մ վար ,
վէ պէնի քի՞մ լհզալ էտէր ,
վէ չու եիւղնիւմէ տուրաՃագ չօ-
պան քի՞մ տիր : Օնուն իչմէն 20
Բապպըն Եգովմ հագդընա գուր-
տուտաս Թէտպիրի՝ վէ Թէման
տաքինէրի հագդընա էյլէմիսի
նէյէթի տինիլէ յին · Իչտէթմէթ
տիւրիւէրին էն էտնատը օնլարը
տիւրիւէը , էլտէթմէթ մէսքէնա-
լարընը ծնլար իլէ վիրան էտէ-
ՃէՀ : Օնլարըն տիւշմէէրինին 21
տէտաարնտան եէր ատրընլաՃագ,
ֆիբէտատըն տէտի Գընղալ տէրի-
ղէտէք իչտիհչէՃէք : Իշմէ օ՝ 22
գարԹալ կիսալ եիւՀնիլիա ուչա-
Ճագ , վէ գանատալարընը Բօս-
բանըն իւղէրինէ եագաՃագ · վէ
օլ կիւնտե Եգովմ գահրմանլա-
րընըն էիւբէյի՝ տօղուշ սընգէլ-
Թինտէ օլան գարընըն էիւբէյի
կիսալ օլաՃագ :
Դամասկոս իչտէն · 23
Եմաթ վէ Արփատ ուԹան-
տը · զնրա ֆէնտա խապէր իչ-
տիտ պայընընընտա · տէնիզտէ
չալգանէթը վար , վէ բահաթի օ-
լմամագ : Դամասկոս զայֆ ֆընէ- 24
տի , գաչմագա տէտնտիւ · օնուտ
տիթրէմէ կեագալտը , օնուտ՝ տօ-
ղուրաՃագ գարը կիսալ սընգէլի
վէ տաղընընը ԹուէԹտուտ : Մ ահ 25
հուտ շէհր՝ տիւրիւրիւմին շէհրի
նի՞ՃԽ հրնիզ օլունմատը : Օնուտ 26
իչտէն օնուտ իւղէրինի մէ յտան-
ընընտա տիւշմէՃէքընը , վէ հէվի
ՃէնքՃինէրը օլ կիւնտե հէյրաք օլա-
ՃագլարՈ տէյօր ա՛նքէրինէն
Բապպը : Վ է Դամասկոստան հի- 27
տաբընտա աթԽչ ԹուէԹուչուտ-
յաՃագըմ , վէ Ենտագդըն տէ-
բայրէրինի եէյէՃէք տիր :
Բաբելն փատիշահը Նա- 28
բուգոդոնոսորան վերտաՃագը
կնգտա հագդընա վէ Հատոր
մէմլէկէԹլէրի հագդընա Բապպ

պէջլէ աէր · Գալդէն , կե-
դարա ջրգէն , վէ մէյնէք հհա-
29 լնէնի պօղուն : Ջաաբըլաբընը
վէ գօյունլարընը ալաճապլար ,
ծնլարըն վիբրաէլբինի վէ հէմ
գապլարընը վէ տէվէլէբինի քէն-
տիլէրի նէյնն կէօթիւրէճէքլէր ·
վէ ծնլարա՝ Էթրաֆտան գօրգու
վար ջաղրաճապլար :
30 Գալդէն , թէզ ֆիղար էտին ,
տէրինն էէրլէրաէ սաքին օլմն
եա՛ Հասոր սաքինլէրի՝ տէյօր
Բապպ · զնրա Իսրայէլն փասի
շահը Նաբուգոդոնոսոր սիզէ
դարշը թէտապիր գուրտու , հէմ
սիզէ գարշը նկէթ էյլէսի :
31 Գալդէն , բահաթտա օլան
էչ էմինէթ իւզրէ սաքին օլան
գամմա ջրգէն՝ տէյօր Բապպ ,
քի ծնուն գախուլարը վէ Թըր-
գազլարը էօգ տուր , վէ հալը-
32 նըշ սաքին օլուր : Վէ ծնլարըն
տէվէլէբի հաղտա օլաճապ , վէ
ջօգ սիւրիւլէբի Թալան օլաճապ
արը · վէ օշ պաշլարը գըրդըլ-
մըշլարը ձիւմլէ իւհզհէաըլարա
տաղրատաճաղլար , վէ ծնլարըն
հէլաքինի հէր սէյմԹտէն կէթի-
33 րէճէյմ՝ տէյօր Բապպ : Վէ
Հասոր ահմտէրլէր մէքտանը՝ հ-
պհտի վիրանէ օլաճապ · օրատա
քիմնէ սաքին օլմայաճապ , վէ
ծնտա տատմ օլուռ միտաֆիր օշ-
մայաճապ տըր :
34 Ցուդա փասիշահը Սէդեկի-
անըն փասիշահլըղընըն նպԹի-
տասընտա՝ Եղամ հադրնա
Երեմիա վէկյամպէրէ օլան
Բապպոն աէօղնւ տիւր , քի
աէտէ ·
35 Ա՛սքէրլէրինն Բապպը պէօյէ
աէր · ԻչԹէ պէն Եղամըն եա-
լրընը՝ ծնլարըն գահրնմանլըղը-
36 նըն պաչընը գըրաճապլար : Վէ
Եղամըն իւզէրինէ կէօյնէն աէօրԹ
քէօչէսինէն աէօրԹ րիւզհէաըը
կէԹիրէճէյմ , վէ ծնլարը հէփ
պու բիւզհէաըլարա տաղրատա-
ճաղլար · վէ Եղամըն գաչդընլա-
րը՝ վարմայաճապլարը Թայինէ
գամմայաճապ : Վէ Եղամըլա- 37
րը՝ տիւչմինէլէրինն կանինտէ վէ
ճանլարընը արսյանլարըն էօ-
նինտէ գօրգուտաճաղլար , վէ
ծնլարըն իւզէրլէրինէ պէլա՝
խըլմ ու զաղաալարը կէԹիրէճէ-
յմ՝ տէյօր Բապպ · վէ ծնլա-
րըն արաընճա՝ Թա ծնլարը տիւ-
քէտինճէյէտէք գըլճը կէօն-
տէրէճէյմ : Վէ ԹահԹըմը 38
Եղամտա գօյաճաղլար՝ վէ օրա-
տան փատիշահ վէ սէրվէրլէրը հէ-
լըք հատճէյմ՝ տէյօր Բապպ :
Վէ վադի՝ օլա քի սէն կիւնլէր- 39
տէ՝ Եղամըն հսրըսլէնինի տէօնտէ-
րէճէյմ տէյօր Բապպ :

ՊԱՏ Ծ

Բապպոն Բաբելոնուն հագ- 1
դընա՝ Էհլետանհլէրինն տխարը
հագդընա Երեմիա փէյղամպէ-
րինն էէտի իլէ տէօյլէտխի տէօղ
տիւր :
Թայինէ Էհլէբտէ խապէր էտին , 2
նիտա էյլէյին , վէ պայրագ
գալարըրըն , նիտա էտիպ կիզէ-
մին , տէյին՝ քի՝ Բաբելոն ֆէԹհ
օլունտու , Իհլ րէզիլ օլտու ,
Մ՛արդվգաք գըրըլտը , տուրէԹ-
լէրի բէզիլ օլտուլար , փուԹը-
րը գըրըլտըլար : Ջիրա ծնուն 3
իւզէրինէ փօրէտա Թարաֆըն-
տան Թայինէ ջրգաը քի՝ ծնուն
տիյարընը վիրանէ գէյա , վէ ծն-
տա սաքին օլան օլմայա · տաէմ-
տէն Թա հայվանա վարընճա՝ գա-
ջրպ կիտէճէքլէր :
Օլ կիւնլէրտէ վէ օր զէման- 4
տէ տէյօր Բապպ՝ Իսրայէլ օղուլ-
լարը քէնտիլէրի վէ Յուդալըլար
պիրլիքտէ կէլէճէքլէր , հևրիս
չէրէք վէ ալաչարագ կիտիպ՝
քէնտիլէրինն Ալահը Բապպը ա-

6 թայաձոպլար : Անոն իշխեն եհուդ-
էլի օրշայ առլուսս օլարագ սիս-
ալ էսի՛ կէլին , վէ Բաբպան
ուենաստանլագ էպէսի ա հաիւղ
րէ եաիրշա ըմ ԹԷՅԷՆԷՔՏԷՐ :
6 Գասմըմ ղայպ օմուշ գօ-
յուն ալար կէսի օլսուս . անըլարը
չօպանլարը սափրամագ , անըլը
ատալարաս աօշաղիրլարլար .
ատալանան պայրաս կիմանիլէր ,
էաճայալարընը անոս Թատուլար
7 Անըլարը հէվ պատանլար անըլարը
եէսիլէր . վէ սիւշանիլէրի սէ-
սիլէր քի Դապատահարըղ եօգ
ատար . չինն էվ անըլար ատաս
գաճի մէքեանը օլան Բապաբ՝ վէ
պատալարընն իւմիսի օլան
8 Բապաբ կիանահ էմանիլար : Խա-
քիլանան իչինատան ՓԻՆԱՐ էսին ,
վէ Ա՛լատ իչէրին ապայարնատան
ջապն . վէ սիւղիանիան էնիան
ատքի էլքէնէր կիսի օլսուն :
9 Չիրաս իչճէ պէն՝ Իսրայէլատան
իս զէրինէ վ բէատ ապայարնատան
պէղիւք Թապիճիլէր ՃՇմատՈՐ
ոլանարըրաս ջագատաղար , վէ
գարար ընա Թատաար գուրալար .
օրատան ՓԻՇԹ օլսունաճագ .
ան ատրն օգլարը մահիր գան-
10 մանն կիսի պօշ ատ ն Ղէ : Վ է
ՉԻՐԱՍՆԻՇԼԷՐ պէՅ Ը էատան օ
լատ՝ ծնու հէվ եաղ ՏԱՂԱՐՆԱՐ
ապայաճագլար արր ատ Բատպ :
11 Ավղ շաղ ոս մէսրատ օլսուս
ղանուղ իչնէն էՅ ՎԻՐԱՏՐՄԸՆ
ԽատապճԻՐԱՐԸ՝ ՀՅՂԼՐԱՏ պատ
զաղր կիսի սրՀՅՐԱՐ , ատքար
12 կիսի չԼՀ-էաՅՐՆԻՉ Լչնէն , ա-
նան ըղ պայՀԷ իչէ ուՀԱՃԱՏԸ ,
վաղնատնիղ հէՃՀ տիՀշատ .
իչնէՀ ՝ Թապիճիլէրի ախրըր՝
Է՛ՀՀ գատատ եէր վէ պէեապան
13 օլՀՃագ : Բատպէն իսՀՀՂՐՆատան
ապքին օլատնմայաճագ , իչէս
պէՀքԻՀՂԼՅԷ վիրան օլաճագ .
Բաբիլոնան հէր կիՀՀէն ծնուն
ՃՇԻՀՂԷ պէՀալարը սեպէպնատէն
հէյրան օլուպ ըղրզ չալաճագ :
14 Բաբիլոնաան իւզիվ իուէ չՀփՀՀվրէ
տիղիվլին էաՀ հէվ Թիրնաատաշ-
ՀՀր , ծնա ատքըն , օգու էսիր-
կիՀՀն . զիրա ՝ Բատպա կիՀնահ
15 Հ Թատ : Ի Թրաքիրնաա ծնուն
տՀՀէյհՀնէ կիՀՀպէատաք չէքին .
ո՛ էվլի վէյատ , ծնուն ԹԷՃՀՀ-
ՀՀրլ տիՀշատ , հիաարյալը ԸՀ-
գրՀՀը . զիրա պուՀ Բատպէն
ԻՆՀԹիգամՀ ատրը , ծնատն ԻՆՀԹի-
գամ ատքն , ծնա՝ ծնուն էյՀՀ-
16 տՀյի կիսի էյՀՀյվն : Խաքիրնա-
ատան էքվնՃՀյի՝ վէ պիչնն վագ-
ԹՀրնաա ԹՀրսիատն ԹուՀՃանը գՀ-
րյն . հէՀՀրք էաիՃի գրՀրՃՀրքն
ԸՀՀՀգՀՀնաէն հէր քէա գաՀվՀՀրնա
աէաՀէՃք , վէ հէր քէա ատյար-
Հրնաա գաչաՃագ :
17 ԻսրայէՀ՝ ատատրՀմրՀՀ գոյուն
ատար , ծնա ատատնՀրար գօվա-
ղատար . ծնու իսՀՀԹիատա Ի՛ատր
վիատիշատր հէՃատ , վէ ատնկատ՝
պու Բաբիլոն փատաիշատր Նա-
բուգոդոնոսոր ծնուն քէՀՀՀքէ-
ՀՀնՀ էատատր : պուՀնուն իչնէն
18 Իսրայէլին Ա՛լատր ա՛ոքէրՀՀէյ ին
Բատպա պէյՀՀէ ոէր . ԻչՀՀԹ
պէն Բաբիլոն փատաիշատրնը վէ
ծնուն ապայարնը Ի՛ատր փատա-
շատնը էօգՀատատրՀՀ կիսի էօգ-
ղայաճագտՀ : վՀ Իսրայէլին ՃՀ-
19 քէատրնատ աէծնատրՀՀՃէյիմ . վէ
կարմՀՀղատատ վէ Բատատատատ տՀ-
ՀՀնատճագ , վէ ծնուն ՃՀնը Նփ-
բէատ ատղնատատ վէ գատղատագատատ
ատյատճագ ատրը : Օ՛Ր կիսնՀՀէրատէ
20 վէ օր զէատնատատ ատէյար Բատպ՝
Իսրայէլին գատպատատրը արատնա-
ճագ ատմա օ՛ատյատճագ ատրը , վէ
Յուգատնրն կիսնատՀատրը արատնա-
ճագ ատմա պուՀատնմայատճագ-
ղատր . զիրա պատի գօտատուՀՀ-
մուՀ ատ՛ՓՀ էատէՃՀյիմ :
21 Ա՛էրաթայիմ ատիյարրնրն իւ-
զէրինէ՝ կէրՀՀք ծնուն կէրՀՀք Փա-
կուդ ատքինՀՀէրիրն իւզիրինէ

ջըգ , ծնլարըն ալտընձա խա-
բրապ վէ հէլոք էյլէ ասէյօր
Բապպ , վէ սանա հէվի էմր էթ-
22 տիլիմէ կէօրէ էյլէ : Չէյլարտա
ձէնիք սէվի վէ պէշիւք գըրըզն
23 վար : Պիւթիւն հէրին չ՛քիշի
նի՛ձէ վարէլէնիպ գըրըզը .
Բաբելըն Թագաւորէն ալտընը
24 տան նի՛ձէ վիրանէ ելտու : Ա-
նա նա ասէզադ գործաւոմ , հէմ
տաճիկ Թուրթուզլուան եա՛ Բա-
բելըն , ամմա սէն ալի մէհրն .
պուզտնաուան հէմ տաճիկ էլէ
կէչտին , զիրա Բապպա զը-
25 տուրտուն : Բապպ ձէկիմա
նէօնիի աչը , վէ զուզալընը
սիլահլարընը չըգարտը . զիրա
Քիլտանիլէլի ին տիյարընտա ա՛ն-
քերլէլի ին Ուլահը Ընձէնտիմին
26 իչի վար : Եէրին ուձուռտան օ-
նուն իւզէրինէ կէլին , ծնուն
տափարընրընը աչըն , ծնու կը-
ղընըլար կի տի կըլըն , վէ ծնու
հէլոք էյլէյին քի՛ ծնուն պապի
27 յէվի գալսյա : Ծնուն հէվ
պուզալընրընը հէլոք էօին ,
տալխանէյէ հնսինէլէր . վայ ծն-
լարա , զիրա ծնլարըն կիւնիւ
եօգլամըտըը վաւթը կէլտի :
28 Բաբիլըն տիյարընտան գաչըզ
գուրթուզլանտըն ըն ասէի ինէնյոր
քի՛ Ուլահըմըզ Բապպըն ին-
Թիխտամինը տէյէնինէն իւնի-
գամընը Սիօնտա խաապէր կոե :
29 Բաբիլընտան իւզէրինէ քէ-
մանքէչիլէրի չաղըրըն . եա՛ ձիւմ
լէ Թիրէնտաչլէր ծնուն իւզէրի-
նէ չէփչէվրէ գծնուն . չէյլէ
քի գուրթուզան օլմասըն , ծնա՛
ա՛յէվինէ կէօրէ էձ՛ իչի վէրին ,
ծնա՛ ծնուն հէր էթտիկինէ կէօ-
րէ էյլէյին , զիրա Բապպա
գարշը Իսրայէլին Մուգտաստ
սինէ գարշը մաղուրլանմազ :
30 Ծնուն իչլէն իլինիչէրի մէչտան-
լարընտա ալի չէձ՛էքլէր , վէ հէվի
ձէնքձիլէրի օլ կիւնտէ հէլոք
օլմաճագլար տէյօր Բապպ : Իչ- 31
Թէ պէն սանա գարշը իմ եա՛
մաղուրլար տէյօր ա՛նքերլէրին
Բապպը Եհովա . զիրա կիւնիւն
եօգլանման վագթը կէլտի : Վէ 32
մաղուրլար Թէօքէչէօղլարըզ տի-
չէձ՛էք , վէ ծնու գալարտան օլ-
մայաճագ սըր . վէ չէհրլէրին-
տէ աԹէչ Թուռնուշտուրմաճա-
ղըմ , վէ ծնուն հէվի էնթափլա-
րընը եէյձ՛էք տիր :

Ա՛նքերլէրին Բապպը պէչիլէ 33
տէր . Իսրայէլ օղուլարը հէմ
Յուդա օղուլարը պէրապէր
զուլմ չէքտիլէր . վէ ծնլարը
ձիմձէ էտիր եահնէլէր՝ ծնլարը
ալըգօտուլար , ծնլարը տալվէր-
մէք իստէմէզլէր : Օնլարըն փի- 34
ալէ իչէ Խէլտա եահձիի գուվ
վէԹիլ տիր , ծնուն իտի Եհովա
ՍապաուԹ տուր . ծնլարը ան՛-
վարընը եէկսէԹմէ սիւրէձ՛էք ,
Թափի եէրէ քահաթլըգ վ ըմ ,
վէ Բաբիլընուն ապինէլէրինի քա-
հնաթլըգ ետէ : Բապպ տէր էի՛ 35
Փիլտանիլէլին իւզէրինէ վէ Բա-
բիլընուն ապինէլէրինէ վէ ծնուն
սէրվէրլէրինէ վէ ա՛լիմլէրինէ
գըլըճ . Փեռափիսլէրէ գըլըճ , 36
վէ սիվանէ օլատը . ծնուն գահ-
րիմանլարընա գըլըճ , վէ չաշը-
բատը . Ընուն ալթատընա վէ 37
ա՛յապատլարընա վէ արասընտա
օլան հէվի գարըշըգ խալգա գը-
լըճ , վէ գարըլար կիւնի օլտըր .
խալղընէլէրինէ գըլըճ , վէ եաղ-
մանըալար . Սուլարընա գուրագ- 38
լըգ , վէ գուրսյատար . զիրա
պուտ օյմա փուԹլար սէվսյար սըր ,
վէ փուԹլատը իչէ ձէձ՛նուն օ-
ըսրըր : Օնուն իչլէն չէ՛ղ ձա- 39
նավարլարը իչէ չագըրար սա-
քինն օլաճագ , վէ ծնուա տէվէ
գուշտարը սաքինն օլաճագլար .
վէ օ՛ սոնթը հիչ սոնն օլուն-
մայաճագ . վէ տէվր պէ տէվր
մէսքինն օլմայաճագ սըր : Ա՛լ 40

ՊԱՂ ԾԱ

Բապել պեղլէ աէր. Իշխէ պէն Բաբիլոնուն իւղէրինէ վէ
1 սիւշէնլէրիվին օղխասընտա ա-
ջին օլանլարա հէլաք խոխճի եէլ
2 ուշանըրտաճալըմ: Վէ Բաբի-
լոնա տաղըտըճըլար կէօնտէրէ-
ճէյիմ, վէ օնուս տաղըտատճագ-
լար, վէ սխյալըրնը պօշատճագ-
լար. ղնրա պէլա կիւնիւնտէ
օնուն իւղէրինէ հէր եանտան
կէլէճէքլէր: Քէմանքէչ եա-
3 լընը՝ քէմանքէչէ վէ ղըրըճը իւլ
Թէքէպպիւր էտէնէ կէրէճէք.
վէ օնուն նիթէլէրինէ խոլրկէ-
մէն, օնուն հէփ ա՝ըքէրինէ հէ-
4 լաք էյլէյէն: Վէ Քէլտանիկէ-
րին սխյալընտա մատթուղար՝
վէ օնուն մէյտանլարընտա սաւ-
5 լանմըշլար սիւշէճէքլէր: Չիրա
Իսրայէլ իւլ Յուդա՝ ծնլարընն
սխյալը Իսրայէլին Մուգատ-
աէսինէ գարշը գապահաթ իւլ
տօղտուս խոչ տէ, քէնտի Աղահէն,
տան ա՝ըքէրլէրին Բապէլընտան
Թէկըք օլտնմատը: Բաբիլոնուն
6 իչինտէն գաչըն, վէ հէրքէս ճա-
նընը դուրթաբտըն, օնուն հա-
բատաղըղը իւլ հէլաք օլմայա-
ճընըզ. ղնրա պուս՝ Բապէլն
ինթիգամ վադթը տըր, օնուն
7 ճէզասընը օնա վէրճէճէք: Բաբի-
լոն՝ Բապէլն էլինտէ պիւթիւն
հէրի սէրթօչատընճը ալթուն
գաճէ օլտուս. օնուն չարապըն-
տան Թայնիքէլէր իչխիրէր. օն-
տան էօթիւրիւս Թայնիքէլէր տի-
8 վանէ օլտուղար: Բաբիլոն ա-
փտանտըզ սիւշիպ գէրըլըը. օ-
նուն իւղէրինէ փիշան էտին,
օնուն եարատը իչինէ պէլէտան
9 ալըն, պէլքի շնփա պուլա: Բա-
բիլոնտա ի՝լաճ էթտիք, տմմա շ-
փա պուլմատը. օնուս պըրաղըն,
վէ հէր քէս տի՝յարընճըզդա վա-
թալըմ. ղնրա օնուն գապա-

ղահէն խարնապաթ էթտիկի Սո-
դոմ վէ Գոմոր վէ օնուն հանըն-
տուքի չէհէլէր կիպիտէ յօր Բապէլ
օրտուտա իննան տաքին օլմայա-
ճագ, վէ օրտուտա տանէմ օղլու
միւտաֆիը օլմայաճագ տըր:
41 Իչխէ փօրեաս ճանիպինէն
գալմ կէլիյօր, վէ էերին ուճ
լարընտան պէօյիւք Թայնիքէ վէ
42 ջոք փատիշահլար ույանաճագ-
լար: Օնլար օղեայ վէ մըղըտպ
ԹուէԹաբլար, ծնլար զալիմ
տիր, վէ մէրհամէթ էմմէդ
լէր, սեսլերի տէնիզ կիպի շա-
մաթա էտեր, վէ աթլարա պի-
նէրլէր. եա՛ Բաբիլոն գընը՝
ճէնքճի կիպի սատա գարշը Թա-
43 պուր գուրտաճագլար: Բաբիլոն
փատիշահը ծնլարըն խապէրինէ
էշիտինճէ, էլէրի կէվշէտ,
օնուս սըգնէճ՝ ծօղուրտան գարը-
նըն ազրըտը կիպի էապատաը:
44 Իչխէ Յորդանանըն ճէօշղուն-
լուղունտան ասլիմ էէշնլ օլան
չայըրտա արսլան կիպի չըգաճագ.
ամմա օնուս՝ օնուն իւղէրինտէն
տէրա՛գապ գաչըրտաճագլըմ, վէ
օնուն իւղէրինէ նատպ էտէճէ-
յիմ մութթար քի՞մ ատիր. ղն-
ղա պէնիմ կիպի քի՞մ վար,
վէ պէնիմ իլէ քի՞մ պաթտս է-
տեր, վէ շու էիւղնւմճ տուրա-
45 ճագ չօպան քի՞մ տիր: Օնուն
իչխէն Բապէլն Բաբիլոնուն հագ-
դընտ գուրտուղու Թէօպիլի
վէ Քիլտանիէլէրին տիյարը հագ-
դընտ էյլէտիյինէյէԹինի տինկ-
լէյին. ԷլպէԹէԹ սիւրիւլէրին
էն էտնտաը ծնլարը սիւրիճէք,
էլպէԹէԹ մէսքեանլարընը ծնլար
46 իլէ վիրան էտէճէք: Բաբիլո-
նուն ԹուէԹուլմատը սէսինտէն՝
էեր տարսըլտը, վէ Թայնիքէլէր-
տէ ֆէրեատ իչխտիլտի:

Հաթը կէօքլէրէ տէյի, վէ Թա
պուլութլըսրատէք գալդը ։
10 Բապել սառապաթըմընը աւըշ
էդարսը. կէլնի, վէ Սիոնում
Աղատըմըզ Բապելն ա՛մէլինէ
նապէ հաեվիմ ։
11 Օգլարը վարլասընըն, գալգան
լարը հօնիւնիւզէ ԹուԹուն.
զիրա Բապել Բաբիլո՛ուն հագ
դընա ծնու պօզմաղա գաստ
հԹմէք լիզ Մաոի վհասիլահ
լարընըն բուհունու ույանտը
րը. զիրա պուր՝ Բապելն ին
Թիգամը՝ հէյքէլի իչիւն ին
12 Թիգամը սըր ։ Բաբիլոնուն հի
սարը իւզէրինէ պայրադ գալ
սըրըն, գարսուրու գավիլէտին,
պէքչիլէրի տիքին, փուսուլարը
հազըրլայըն. զիրա Բապել հէմ
նիյէԹ էԹտի, հէմ Բաբիլո
նուն սաքինէլէրինին հագդընա
13 աէյլէտիյինի իչիւն էյլէտի ։ Էյ
չօք սուլար Էանընտա սաքին օ
ղան խազինէլէրի չօք՝ ասնուն
էա՛նէ Թամա՛ընըն էօչիւսիւ կէլ
տի ։
14 Ա՛սքէրլէրին Բապելը քէնտի
սի իչիւն էհմին էյլէտի քի՝ Հագ
դան աէնի ատէմլէր իչիւն էէքէր
կէլէր իչիւն կիսի տօլտուրաճա
ղըմ, վէ իւղէրինէ կիւլպէտանը
էէքէհէքլէր ։
15 Էհրի գուվվէԹի իչիւն եավուն՝
տիւնեայը ի՛չմի իչիւն ատպէթ էտէն
օ տուր. վէ օ՛ կէօյիս հէնտի
16 աեսի իչիւն կէրտի ։ Սէս վէրտիքը
տէ՝ կէօքլէրտէ չօք սուլար օլուր.
վէ եէրինի ուՀաունատան սուհար
լար չըգարըր. հավմուր իչիւն
չիմՀէքլէր եավար, վէ րիւզկէա
րը՝ ծնուն խազինէլէրինատէն չը
17 գարըր ։ Հէր ատէմ պիլմէք խու
սուսունատ հայվանի՛ հէր տէօք
մէՀի օյմա փուԹուռնատան րէզիլ
օլուր. զիրա ծնուն տէօքմէսի
եալան սըր, վէ ծնըլարտա Ճան
18 հօգ տուր ։ Օնլար պաԹըլ՝ վէ

ալատաճընըզդ իչի տիր. հօգլան
մալարը պէմանըտա հէլյէք օ
լուրլար ։ Ցակոբուն հիսսէսի 19
պուռնըար կիպի տէյիլ, իւլա
հէր շէյի եարատան սըր, վէ
Իսրայէլ միրասընըն ասպԹը սըր.
ծնուն իսմի ԵՀովա ՍաբաաովԹ
տուր ։
Ա՛հն պէնիմքիւլիւնհիւմ՝ ձէնը 20
ալէԹի սին. վէ սէնին իչէ Թա
յիֆէլէր գըրաճաղըմ, վէ սէ
նին իչէ մէմլէքէԹլէր պօզաճա
ղըմ. Վէ սէնին իչէ աԹը հէմ 21
պինհիհինի գըրաճաղըմ, հէմ
սէնին իչէ ա՛րապայը վէ պինի
ձհինի գըրաճաղըմ. Վէ սէ 22
նին իչէ էրքէչի վէ գարըյը գը
րաճաղըմ, հէմ սէնին իչէ իհա
Թիյարը վէ կէնձի գըրաճաղըմ,
վէ սէնին իչէ իյիԹի հէմ պա
քիրէչի գըրաճաղըմ. Վէ սէ 23
նին իչէ չօպանը հէմ սիւրիւսիւ
նիւ գըրաճաղըմ, վէ սէնին իչէ
չիֆԹէձիյի վէ ծնուն չիֆԹինի
գըրաճաղըմ, վէ սէնին իչէ վա
լիչէրի հէմ ա՛յանըարը գըրա
ճաղըմ։ Վէ Բաբիլոնա հէմ Քիչ 24
սանիչէր Փյոէրճէ հէվ սաքին
լէրինէ՝ կէօչլէրինիզ էօնիւնտէ
Սիօնա էյլէտիքլէրի հէվլ քէօ
Թիւլիյինի ձէզասընը վէրէձէ
յիմ տէյօր Բապել ։
ԻչէԹ էյ ձիւմլէ եէրի պօզան 25
պօզուճու տաղ տէյօր Բապել՝
պէն նանա գարշը իմ, վէ սէ
նին իւղէրինէ էլիմի ուշատա
ճաղըմ, վէ սէնի գայալարատան
հուվարլայաճաղըմ, վէ սէնի հան
մըշ տաղա տէօնտէրէճէյիմ։ Վէ 26
սէնտէն քէօչէ իչիւն Թաշ՝ վէ
Թէմել իչիւն քիւրսիւ Թաշը ալ
մայաճագլար. զիրա կպէտէն
խարապ օլունաճագընը՝ տէյօր
Բապել ։
Եէրսէ պայրադ գալսըրըզը՝ 27
Թայիֆէլէրտէ պօղու չալըն, օ
նուն իւղէրինէ Թայիֆէլէր հա

զըրլայըն , ծնուն իւղէրինէ Ա-
բարաք՝ Մինին վէ Ասքանաս
մէմլէքէթլէրինի չաղըրըն , օ-
նուն իւղէրինէ սէրտարըր նատա
էին , գըլաը էֆիրիկէրը կիսի
28 աթլար ջոգարըն . Օնուն իւղէ-
րինէ Թայլիֆէլէր՝ Մաան փա-
տիշահլարընը՝ ծնուն պէյլէրինի
վէ հէմ այանէլերինի վէ հիւքիւ-
մէթինին հէմ սիյարլընը հաղըր-
29 լայըն : Վէ էեր սիթիւէյնա է
լեմ էֆէնտի . զիրա Բաբիլոնուն
հագիգնա օլան Բապըլն նիյէ
թի՝ Բաբիլոն սիյարլընը ասքի-
նի գալմայարագ վիրանէ գոմագ
30 իչինն սապիթ օլաճագ : Բաբի
լոնուն գահրլամընլարը ձէնկ էմ
մէքտէն փէրահաթ էթմիւէր ,
գալէլէրտէ օթուրտուլար , գուվ
վէթէլէրի քէսիլմի , գարը ար
կիսի օլտուլար . ծնուն մէս-
քէնանլարընը եագարըլար , ծնուն
31 ֆըրգաղլարը գըրըլըր : Ա այի
սայինի գարշըլամագա վէ խա
պէրմի խապէրճինի գարշըլա
մագա ատ յիրտէճէք , Բաբիլոն
փատիշահընա խապէր էմմէք ի-
չինն քի՝ շէհրինին պիր ուճունն
32 տան ալընաը , վէ կէչիլէր Թա-
ֆաուլտու , վէ գամըշլարը աթէ-
շէ եագարըլար վէ ձէնկճիլէր շա
33 շըրըրլար : Զիրա Իսրայէլին
Ալլահը ա՝ աքէրլէրինի Բապըր
պէյլէ ատր . Բաբիլոն գըրը
խարման կիսի սիր , ծնուն ուշ
յիւկէք վախթը սըր . պի
բաղտան ամկնա ծնուն պիչինի
զէմանը կիլճէք :
34 Բաբիլոն փատիշահը Նաբու
գոդոնոսոր պէնի էեմի , պէնի
Թէհէփ էմուի , պէնի պոշ գա
պա ատճոսէրտի , պէնի ուժուր
կիսի էուէթտու , նէբմէթէրիմ
ատն գարընընը սօլտուրտու .
35 պէնի ալիարը սթաը : Իմ ն
ասքինէսի ատյէճէք սիր քի Պա
նա վէ վիրճիւսիւճ օլան զուրմ
Բաբիլոնուն իւղէրինէ օլտուն .
վէ Եհուսաղէմ Գանըմ Ջիհատա
նիլէր փյարը սապինըլ լինին իւզէ-
րինէ օլտուն ատ յէճէք Ընուն 36
իչինն Բապպ պէյլէ ատր . չէմ
պէն սէնին տա՝ վանը սիւրմէճ-
յիմ , վէ սէնին ինէմիւզ ամընը
ալաճաղըմ , վէ ծնուն ատ՝ նիզի
գարա էեիպ ծնուն փատնկարընը
գարա տա՝ ճաղըմ . Վէ Բաբիլոն 37
էըզընըլար՝ ամատէրըը մէգեանը՝
հայրէմ վէ ըսըզ իչի ն ապկինի
եոպ պէր ֆահա օլաճագ : կէնճ 38
արսլանլար կիսի պիրլէբտէ պէօ-
յիւրէճ քէնէր , արսլանըն էնիքս-
լէի կիսի պաղըրաճագլար :
Օնլար չաղապան գըզըգրա՝ ան 39
լարա զ՝ յաճ . Թ Թայլն ատէճէ-
յիմ , վէ օնլարը սէրմօչաատա՝
ճաղըմ , Թա քի զ՝ վէճ գահպ է-
պէտի ուչգու ուչյայլար վէ ու-
յանամայալար՝ տէչյոր Բապպ :
Օ՝ ըսրը գուզլար կիսի՝ էրքէճ 40
էեր իչէ պէրապեր գըչար կիսի
սալհանէ էճնիլէճ՝ յիմ :
Ա՝ սահ նի՝ ճա ըսր , վէ 41
ձիւմլէ էէրնն չանը ԹաէԹաու-
աու . Բաբիլոն Թայլիֆէլէր ա-
բրաչնատա նի՝ ճէ հայրէմ օչ-
աու : Տէնիէլ Նարիլ նամն իւ- 42
զէրինէ չըգտը . ծնուն տալզա-
ըս ընըն չօյուլտուտաան էօրմիճէչ
ճիւ : Օնուն չէհրլէրի վիրանէ 43
գուրագ էէր վէ պէճ ապան օչ-
աու . ծնլարատա հի՝ չիմէ սապինի
օլմագ վէ ծնլարատան ատամ օղլու
կէչէ էղ ալ իար օլաուս : Վէ Բա- 44
բիլոնատա Իէլի էոգըյաճաղըմ ,
վէ էա Թաուլտուս ծնուն ազ-
պընատան չըգարաճաղըմ , վէ Թա
յիմիչէլէր արԹագ ծնա իւշմէյ-
էէր . Բաբիլոնուն հիսարը տա-
խի ախուճէճ՝ սիր : Օնուն ի- 45
չինուն չըգըն՝ էամ գավմըմ ,
վէ հէր քէս Բապպն խըշմ ու
գազապլընատան ճանընը գուր-
Թարըր : Թա քի՝ ախյարատա ի- 46

շինիէձէք խապէրաէն էիւրէ-
յինիլ կէվէյիպ գօլդմ-յասը
նըշ . զիրա ալիւ երլաս խապէր
վէ ծնաան անկապ ի երլաս խա-
պէր վէ եէրաէ զա-մ կէվիպ հիւ
քիւմաար հի քիւմաար իւղէ-
րինէ ալաճագ ։

47 Ծնաան իշլէն իւթէ կիւնէր
կէյօդ էի Բաբիլոնաէն օյմա
փուԹ-լարընը էօրդյաճաղըմ ,
վէ ծնաան Ձի մէ ախյարը իւզիւ
օլաճագ , վէ ծնաան հէփ մագ
Թուղարը ծնաան իչինաէ ախէ-
48 շէճ-իլը ։ Վէ կէք իւչ հէր
հէմ ճնարաաս Ձիւռիչ ալան՝ Բա-
բիլոնաէն իւզէրինէ ա գըշ էաէ-
ճէքըր . զիրա խարապ էաէն
լէր ծնա փ իւռաս Ձան ի-չինաէն
49 կէլէճ իւլիր աէյօդ Բապ . Բա-
բիլոն խարապէլին մագԹուղարը
նը ախէնճ-ուսիչիւ կիւն , Բա-
բիլ ծնաա ասիչ Ձի մէ եէ-լին
մագԹուղարը սի չէճէքլէր ։

50 Իչ-դըլ-ճանաէն գաչ-Թուղաչ-
լար կիւսին , տաւրանան . ուղաք
աան Բապը զիր էյլ-յին ,
վէ Իւրուսա զէմ խաԹիրընըզա
կէլ լին ։

51 ԱնԹէմ իչ-ԹաԹիլ փզաէն ու-
Թաաւըզ . Իւչ-ալիւ-ալիւչ հի-
ճաագ փափլաը զիրա Բաբպ
էվէնին Ասփաեալինէ նապան-
52 ճըլար կիւսին : Ծնաան իշլէն
իւլԹէ կի նըշէր կէլիր աէյ-յ Բաբպ
քի ծնաան ցյմա փուԹ-լարընը
էօրդյաճաղըմ , վէ ծնաան հէփ
ախյարընաա ուճ աւ հէրը իւչէյ
53 ճ-իր ։ Բաբիլոն կիւօյճ չըփաա
պիւչէ , հէմ փա-վիլ Թիւռեն Ձէ-
ճէվլինի ասրպ էյլ-ա-ճէ պիւչէ ,
ծնա պէ-ռիմ Թաղսիփլըտաան խա-
բաղ էաէնդէր կէլէճ-քէր աէ-
54 յօդ Բաբպ : Խաբիլոնաան ֆէր
էաաս՝ վէ Ասիլսանիւլէր ա-յարդն
աան պէօյիւք գըրըղդն աէսի ֆէէ-
55 յօդ : Զիրա Բաբպ Բաբիլոնաս
խարապ էաէր , վէ ծնաան պէօ-
չիւք սէսի հէլիւք էաէր , չիւն-
քի ծնաան տաղըլարը չօդ սուլար
կիսի շամաԹա էսիս՝ սէսլէրի
կիսիւլԹիւ վէրիր ։ Զիրա ծնաան 56
իւզէրինէ էօ-նդ Խաբիլոնաան իւ-
զէրինէ խարապ էսիճի կէլսի ,
վէ ծնաան գահրիմանդարը ա-ընը-
սը , եայլարը գըրըլսը . զիրա
Բաբպ՝ միւ-էաֆաԹ Ասլահը
սըր , էլպէԹէճ ճէզասը վէրիր ։
Վէ ծնաան սէրվէրլէրինի վէ ա՝ 57
լմիչէրի ի-պէյլէրինի վէ զաակիԹ-
լէրինի վէ գահ-լամանլէրինի սէր-
խ-ուաճաղըմ , վէ ծնըլար է-
պէսի սոյգսւ սոյսյտսւ սոյան-
մայաճագլար՝ աէյօդ լսմի Բաբպ
Սաբաաովի օլան փադիչահ ։
Ասաքեր էրին Բաբպը պէյլէ 58
աէր . Խաբիլոնաան էն վ հիսար ա-
րը պիչ իւվիլիչ էըգըլաճաղըզը ,
վէ ծնաան հիւճ-ճ փափաըլըը ա-
ԹէչէՀ էայըլաճագ . վէ գաակ-
Ճ-իր պօյնաա էմիք չ-իչէճքէր ,
հէմ իւմմէԹէչէր ամէչ իչլէն եօ-
րուլաճագլար ։

Երեմիա փէ յղամագէրին Մա- 59
ասիա օլլու Ներիանըն ողլու Սա-
րայիայա ծնաան Յուգա փ-ուաի-
չընը Նէգեկիաս Թաղսիփլուաան
ծնաան վաաիչաղղընըն աէօր-
սիւնձիւ Երլընաա Բաբիլոնա
վաղարըղընաա՝ էմր էԹէմիչ սէօզ
սիւր . Սարայիա լուէ իչ ազա- 60
լարըն աէրվէրլի խոր : Իմոի Ու-
ռեմիա՝ Խաբիլոնաէն իւզէրինէ
հէյճէք հէփ պէչլայը Բաբիլոն
լչլէն եազըլան հէփ պու սէօզ-
լէրի սիր քիԹապա եազը ։
Վէ Երեմիա Սարայիայա սէսի 61
էլ Բաբիլոնաա վաղարըղնաա ,
պագսաըն քի՝ Ձեմլէ պու սէօզ-
լէրի օգույաըն . Վէ ան յէսին 62
քի՝ Ւա՛ Բաբպ՝ սէն պու մահալ
Ձադգնաա սէսիին քի ծնաա ա-
սէմմէն Հայվանաա վարընճաա սա-
քին օլան գաչմայագաչ պօզա-
ճաֆաըզն , չէօյլէ քի էակիսի վի-

63 բանիդ ըլա : Վէ վագի՝ օլըբի՝ պու քիթապը օղուտայը թէ-
մամ էթախնէն կիսի՝ ծնուն լա-
զէրնէ պիր թաշ պաղայըպ օ-
նու Եփրատն էչինէ ալթասըն՝
64 վէ տէյէնն քի՝ Բաբիլոն պէյ-
լէ պաթաճագ , վէ պէնիմ ծնուն
իւզէրինէ կէթիրէճէյիմ պէյա-
նըն սէպէպինտէն գալդայա-
ճագ , վէ ծնըղը եօրուլաճագ-
լար :

Երեմիանըն սէօզլէրի պուրա-
յատէք սիր :

ՊԱՂ ԾԲ

1 Սեդեկիա փատիշահ օլտուգ-
տա՝ խէյմի պիր եաշընտա իսի ,
վէ Երուսաղէմնէ ծնըղը հըզ
փատիշահլըգ սիւրտիւ , վէ ա-
նատանընն ատը Լեվնատան Երե-
2 միանըն գըղը Ամիտալ իսի : Վէ
Յովակիմին ձիւմլէ էթախնինէ
կէօրէ Բաղդըն նազարընտա եա-
3 բատըղըդ էյլէսի : Չիրա
Երուսաղէմ իլէ Յուդանըն իւ-
զէրինտէ օլան Բաղդըն ղազա-
պընտան էօթիւրիւ վագի՝ օլտու
քի՝ ծնըղը քէնտի հուզուրուն-
տան տէնի՝ էթմէյը իչին՝ Սեդե-
կիա Բաբիլոն փատիշահընտա ա՝-
սը օլտու :
4 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ծնուն
փատիշահլըղընըն տօգուզունճու
հըզընտա ծնուննճու այտա այըն
ծնուննճու կիւնինտտէ Բաբիլոն
փատիշահը Նաբուգոդոնոսոր
քէնտիսի ձիւմլէ ա՝սքերի իլէ
Երուսաղէմին իւզէրինէ կէլտի ,
վէ ծնուն գարշըսընտա օրտու
գուրտու , վէ ծնուն իւզէրինէ
չէփչէվրէ մէթէրիսընը եափտը :
5 Վէ չէհր՝ Սեդեկիա փատիշա-
հընն Թա ծնալրինճի հըզընտայէք
6 մուհտաէրէտէ գալը : Վէ այօր-
միւնճիւ այտա այըն տօգուզուն-
տա՝ չէհրտէ գըմըզդ չէտիա օղ-
տու . վէ տէյարընն գավմընընն
էքմէյն եօղ իսի : Վէ չէհր պօ-
ղուլտու , վէ ճիւմլէ ճէնքճիլէր
գաչըլըպ . վէ չէհրտէն կէճէ
իլէ փատիշահ պաղչէսինին կա-
նընտա օլան իքի հիսարընն արա-
սընտագի գա փունուն եօղունտան
ջըդըլըպ . վէ Քիլտանիլէր չէհ-
րի գուշաթմըշընը իքէն , ծնըղը
սահրա եօղունա կիւթմիլէր : Վէ
Քիլտանիլէրինն ա՝սքերի փատի-
շահընն արտընճա գովալայըպ՝ Սե-
դեկիայա Երիքով սահրաընընը-
տա էէթիշտիրէր . վէ ճիւմլէ
ա՝սքերի էանընտան տաղըլըպ :
9 Իմտի փատիշահը ԹուԹուպ՝ օ-
նու Եմաթ ալխարընտա Ռիպլա-
յա Բաբիլոն փատիշահընտա չը-
գարտըլըպ . վէ օ՝ ծնուն իւզէ-
րինէ հիւքմ էյլէսի : Վէ Բա-
10 բիլոն փատիշահը Սեդեկիանընն
օղուլտարընը ծնուն կէօզլէրի էօ-
նինէտէ պօղազլատը . Յուդանընն
հէմ սէրվէրլէրինի տախի Ռիբ-
լաթտա պօղազլատը : Վէ Սեդե- 11
կիանընն կէօզլէրինի քէօրլէթտի ,
վէ ծնու զինճիրլէր իլէ պաղլա-
յըպ՝ Բաբիլոն փատիշահը ծնու
Բաբիլոնտա կէօթիւրտիւ . վէ օ-
նու Թա էօլիւմիւ կիւնիւնէտէք
հապսխանէտէ սագլատը :
Վէ Բաբիլոն փատիշահը Նա- 12
բուգոդոնոսոր փատիշահընն ծնը-
տօգուզունճու հըլընըն պէշինճի
այընտա այըն ծնուննճու կիւնիւնտ-
աէ Բաբիլոն փատիշահընընն հու-
զուրունտա տուրան ա՝տամլար
պաշը Նաբուզարդան Երուսա-
ղէմէ կիլտի : Վէ Բաղդըն էվի- 13
նի հէմ փատիշահընն էվինի եագ-
մը , հէմ Երուսաղէմին հէմ էվէ-
րինի վէ պէօյիւք էվլէրին ճիւմլէ-
սինի աթէշէ եագտը : Վէ ա՝- 14
տամլար պաշը իլէ օղան Քիլտա-
նիլէրին ճիւմլէ ա՝սքերի՝ Երու-
սաղէմին պիւրիւնի հիսարընը
չէփչէվրէ եըգդըլըպ : Վէ գավ 15

մըն Ֆուգարասըներուն վէ հէյր-
ութ գալան գավմըն պապխոնի
հէմ Բաբիլոն փատիշահընա ու-
շէն գացըլըրըն վէ գալասպա-
լըղըն պապխոնի՝ ա՛սասլար պա-
շը Նաբուզարդան կէօչիւրտու։
16 Վէ ա՛սասլար պաշը Նաբուզար-
դան՝ ախալըրըն Ֆուգարասըն-
ուան պաշճըլար վէ էֆէմճիլէր
պրագոր։
17 Վէ Բաալըղն էվինուէ օլան
պագըր ախրէքլէրի վէ ախպիթ-
լէրի հէմ Բաալըղն էվինուէ օ-
լան պագըր ատնիղի՝ Երիհոա-
նիկէր վարէվէսիկէր, վէ ծնըլ-
ըրըն ճիւմլէ պագըրըրնը Բաբի-
18 լոնա կէօթիւրտիւկէր։ Վէ գա-
զանըլարը հէմ քիւրէքլէրի վէ
մամ մագասլարընը վէ էյիհնէ-
րի վէ քեասէլէրի վէ օղ խըղմէ-
թէ գուլանտըգլարը ճիւմլէ պա-
19 գըր գասլարը ալընըլար։ Վէ
Թասլարը հէմ աթէղ գասլարը
վէ էյիհնէրի վէ գալանլարը վէ
շամ՛ասանլարը վէ քեասէլէրի վէ
գասէհլէրի՝ ալթունատն օլսուն
կիւմիւշտէն օլսուն՝ ա՛սասլար
20 պաշը ալը։ Սողոմոն փատի-
շահրն Բասպ էվի էչինն եամի-
արը էքի ախրէքլէր՝ պիր ատ-
նիղ՝ ախպիթլէրէր էէրինէ օլան օն
էքի պագըր էօքիւզ պու ալթի-
լէրին պագըրը ճիւմէսի Թաղ-
21 Թէլաթ կէլմէզ խոի։ Վէ ախ-
րէքլէր՝ հէր պիրի օն ատէիղ ար-
շըն եիւբսէք խոի, վէ հէթա-
ֆընը օն էքի ապղըն Թէզ գուշ-
տըր խոի՝ քի՝ ծնուն գալընըղը
տէօրթ փարմագ՝ էչի պօշ խոի։
22 Վէ ծնուն Թէփէհնինտէ պագըր
պաշլըղը վար խոի, վէ հէր պիր
պաշլըղըն պոյու պէշ արշըն խոի.
վէ պաշլըղըն իւզէրինտէ էֆիէվ
ըհ՝ հէփսի պագըրտան օլարագ
շէհրէքի էչի վէ նարլար վար խոի.
օպիր պիրէք տախի՝ նարլար էչի
23 պուղլար կիպի խոի։ Վէ նար-
լար հէր Եանտան տօգան ալթը
օլուպ՝ էհպէրինէ իւզէրինտէ էֆէ-
էվրէ ճիւմլէ նարլար եիւղխոի։
24 Վէ ա՛սասլար պաշը՝ պաշքեա-
հէն Սարայիասը վէ էքինճի քեա-
հէն Սոփոնիասը վէ իւչ գափու
պէքչիլէրինի ալը։ Հէմ շէհր-
25 տէն՝ ճէնքճիլէրին իւզէրինտէ
սէրտար օլան պիր խատըմ ալը,
հէմ շէհրտէ պուլունան փատի-
շահրն մուսահիպլէրինտէն եէտի
քիսընէ՝ վէ ախպիթլէրի գավմընը
ա՛սքէրլիյէ Թահրիր էտէն ա՛ս-
քէրին պաշ քեաթիպինի՝ վէ
շէհրին իչինտէ պուլունան ախ-
պիթլէրի գավմընտան ալթմըշ քի-
շի։ Իմամ ա՛սասլար պաշը Նա-
26 բուզարդան պուէնըրը ալըպ՝ Բա-
բիլոն փատիշահընա Ռիբղատա
կէօթիւրտիւ։ Վէ Բաբիլոն փա-
27 տիշահը ծնըրը Եհմաթ ախպի-
րընտա Ռիբղատա վուրուպ էօչ-
ախիւրտիւ։ վէ Յուդա քէնտի
ախպիրընտան էսիր կէօթիւրիւչ-
միւ։
28 Նաբուգոդոնոսորոն էսիր
կէօթիւրտիւյիւ խալը պու տուր՝
նէտինճի Եըլընտա՝ իւչսիին խյիրմի
իւչ Եէհուտի խոի։ Նաբուգո-
29 դոնոսորոն օն ատքիղնճի Եը-
լընտա՝ Երուսաղէմտէն ատքիղ
եիւղ օթուղ էքի Ճան։ Նա-
30 բուգոդոնոսորոն խյիրմի իւչնճի
ճիւ Եըլընտա՝ ա՛սասլար պաշը
Նաբուզարդան Եէհուտիէրտէն
էտի եիւղ գըրգ պէշ Ճան ե-
սիր կէօթիւրտիւ։ Ճիւմլէսի
աէօրթ պին ալթը եիւղ Ճան խոի։
31 Վէ վաղի՝ օլտու քի Յուդա
փատիշահը Յոյաքինին էսիրլիյի-
նին օթուղ էտինճի Եըլընտա
օն քիւնճի այտա այըն խյիրմի
պէշինճի կիւնիւնտէ՝ Բաբիլոն
փատիշահը Եըլմարովվաք՝ փա-
տիշահ օլտուղտա Եըլտա Յուդա
փատիշահը Յոյաքինին պաշընը
գալընըրտը, վէ ծնու զընտան-

32 տան ջրգաթոը : Վէ ծնուն իւէ
խայրլար սէյլէնսան , վէ ծնուն
Թախթընը՝ Խարխնտաա պիէ
սինէ՛ օլան փասխատլարն
Թախթընտան խսթիւն գտաու-
33 Վէ զնտանտաբի էմվալարընը
տէյրէթլիսի , վէ է՛մ-ինէն
Ձիւմլէ կիւնէլբինաէ՝ տայիմա օ-

նուն հազրատնտաա էքմէք հէր-
խա՛ : Վէ ուսուն Թ՛ախի՝ տա- 34
յիմ Թա՛յին խսի • ծնա՛ Թա
էպիւիհնէն կիւ՛ խանէուէք՝ է՛ամ-
բինէն Ձիւմլէ կիւնէլ ինտաէ
կիւն սէ կիւն Թա՛յինի ծնա Խա-
բինէն փասխատնէն Թարաքընա-
տան վէրիլմը խսի :

ԱՄԱՄՈՒՆԻՆ ՓԻԼԻՆԼԻԻ ԸՄԻՆ

ԵՒԽՕՏ

ՕԳՐՈՒ ԵՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՊ Ա

1 Խաղը ջոգ օլան չիհը ձմ-
ձէ հայնըդ օմուրտը , ատա-
կիսի օլաու • Թախիփէէրատ
պէոյնւք է յոէէմիէրատ խաճատ-
2 օլան՝ խարաձկիւզար օլաու : Կէ-
ձէատ ջոգ ապաշըպ , վ կէօզ-
հաշլրի հանտագ ըը խազրնա-
տէ սիր , ծնուն Ձիւմլէ ատ պա-
պրատնտաա ծնա Թհաէլի վէրուն հոգ-
Ձիւմլէ ատամ խայը՛ղդ
էմանլէր , ծնա սխշէն օլաու-
3 լար : Ատինդ Թ հշէն վ չէս խա
գուդդագ խշէ՛ն ՀՅո գա հսիր կէօ-
Թհէրնէ՛ խս , Թախիփէէրատ ատ-
քին օլար , բահամ պուդդնագ •
ծնու հէվ գովալրանդար՝ ծնա
սրգէմԹէրը պատրաստնատա էմիշատ
4 լէր : Սիննան հազրատ՛ մուտ՝
յին պայրամ ատա կէշէն օլնա-
տրղընտան՝ հատա չէքգէրը , օ-
նուն հէվ գահնս ատրը վկրատն
տրը , քհատնինէրի ատ չէքգր ,
պաքիրէէրի գատաւէթ հսկր ,
վչ քհնտհսի ատհրդգատա տրը :

Օնուն խատամ էրի սէրվէրդէր օ- 5
ատս , տիս չիհնէ՛ գ պէրնօրատար
օլատս , վիրա Խատպ ծնու՛ գա-
պատնաթհ ըն՛ն ջոգդատվածնատան
էմհնէրհս սէրատ ատ՛ղը • օ-
նուն մատատմ՛ղը տիշ՛ն էօ-
նինէ՛ հսիր խյէ կիհնաի էր : Վչ 6
Սիօն գրգընատն հէվ գնչնէ՛գ
կիհնատ • ծնուն պէ չէրի՛ օհ՛դատգ
պատ՛ղատյատն կէչ՛էրդէր կի տի օ՛դ-
ատս , վչ գովատյատն էնհնատձկ
գատվ Թահ՛դ կիսէրդէր : Երուս- 7
ատ՛դ՛ղ ատ՛ղ՛ղ ատրատնինի վչ մհ-
չագգատհ՛ղն կիհնէ՛ղ՛ղ՛ի՛ գա-
տիմ կիհնդ ըսէ՛ղ Ձիւմլէ ծնուն
օլատն տրգ՛ղ ըս՛ղ չէչ՛էրի խատհ-
ր՛ղնատ կէ՛ղ՛ղ՛ատի , տ՛ղ զէնատն ղ՛ղ
խատ՛ղդ տիշ՛ղ՛ղն կ՛ղ՛ղնէ՛ տ՛ղ՛ղ՛ղ
էատատմ՛ղ՛ղը էատ՛ղ խատ •
խատ՛ղ՛ղը ծնու՛ կէօղատհ՛ղ՛ղը , ծնուն 8
պէ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղը զ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղը : Ե-
ր՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ վ՛ղ պէ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ կիհ՛ղ-
նահ խ՛ղ՛ղ՛ղ , ծնատն էմհ՛ղ՛ղ՛ղ
մ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ՛ղ

լաքլաքընը կէօրսիւէր · օ տա
խն ա՛հ չէքիպ կերիյէ տէօն
9 տիւ : Օնուն նախաքլխյի կԹէք-
լէրինտէ սիր · սօնունու խաԹ-
րընա կէԹիր Ռաֆ , վէ ա՛Ճայըպ
Թարզ իլէ ալըպլնտը · օնա
ԹՀսէլնի վէրէն եօգ տուր · Եա՛
Րապպ տէրտինմ պապ · զնրա
սիւշմէն քէնտինի պէյլիԹմիչ :
10 Օնուն հէվ արզուլու չէյլէրինէ
սիւշմէն էվլնի պալը · զնրա օ-
նուն Մադա՛սախնէ սէնին Ճէ-
մա՛Թընա կէրՌահնլէր տէյնւ
էմր էԹտիյին Թայֆէլէրին
11 կնրտիքլէրինի կէօրտիւ : Օնուն
հէվ խալըը էքմէք արամագ-
տան ահ չէքտի · Ճանը գավ-
լԹմէք իչնւն արզուլու չէյ-
լէրինի Թաա՛մա պէտէլ վեր-
տիլէր · պագ Եա՛ Րապպ , վէ
նազար գըլ , զնրա Թահդիր օչ
12 տուր : Գայրընըզ տէյնի՛Ճ մի՛
էյ Ճիւմլէ եօլտան կէչէնլէր ,
նազար էհիպ պագըն · Րապպըն
քէնտի խըշմու զաղապը կիւ-
նինտէ սալը՛ը՝ չոլ չէքտիյիմ
տէրտիմ կիպի տէրտ վա՛ր մը :
13 Ենգարըլտան քէնքլէրինմէ ասԹէչ
կէօնտէրտի , քի օնլարա իչէնտի ·
այագլարըմա աղ եայտը , պէնի
կերիյէ տէօնտէրտի · պէնի վե-
րտան՝ պիւԹիւն կիւն միւքէմ-
14 մէր գօտու : ԳապահաՖլարըը-
մըն պէյօնտարուզը՝ օնուն էլի
իլէ պաղտատը · օնլար ա՛ռը-
լըպ՝ պօյնումտն իւղերինէ չըգ
տըլար , գուվվէԹիմ Եըգտը ·
Էֆէնտիմ պէնի՝ գալդըմտա գա-
սիր օչմատըզմ էլլէրէ վէրտի :
15 Պէնիմ իչնմտէ՝ Էֆէնտիմ հէվ
գուվվէԹիլէրինի խօրլատը · պէ-
նիմ իւղերիմէ՝ կէնՃէրինի գըր-
մադա պէօլնւբ չալըրտը · Է-
ֆէնտիմ՝ պաքիրէ Յուդա գըզը-
16 նը ՃէնտէրէՀտէ ոլատը : Պունը-
լար իչնւն ալըտրըմ , կէօզլէրիմ
տէն կէօղնւմիւն տուլարը էնէր ,
զնրա Ճանըմը գավլէտէն Թէ-
սէլնէի պէնտէն իրագ օլտու ·
օղուլտարըմ հէլաք օլտու , զնրա
սիւշմէն ղալնպ օլտու : Սիօն 17
էլէրինի ուզաԹտը , ծնա Թէ-
սէլի վէրէն եօգ տուր · Բապպ
Յակոբ իչնւն էմր էյլէմի՝ քի՝ օ-
նուն սիւշՀնլէրի ԷԹրաՃընտա
օլալտր · Երուսաղէմ ծնլարըն
արասընտա մուբարա ս ույլըտը :
Բա՛պպ սատըգ տըր , զնրա օնուն 18
էմրինէ ա՛տը օլտում · Հաչա էյ
Ճիւմլէ գավմլէր՝ տէնկէյնէ , վէ
տէրսի՛Ճ պագըն · պաքիրէյէ-
րիմ վէ խիԹէչէրիմ էսիրլիյէ
կնԹտիլէր : Ահպա պլարըմը էա 19
զըրտըմ , օնլար պէնի ալտաԹ-
տըլար · քէահինէչէրիմ վէ իմ-
ԹիյաղլարըմՃ՝ Ճանըրընը գավ-
լնԹՃէք իչնւն քէնտինէրինէ էզ-
յէՃ՛էք արարըզը էչնրտէ
Ճան ԹՀսէլիմ էԹտիչէր : Նա 20
զար գըլ եա՛ Րապպ , զնրա սը-
գըլըզըմ · պաղըրմ ալԹիւմ
օլտու , տէրունկնտտ եիւրէյիմ
իզԹիրտապ չէքտի , զնրա զպյէԹ
ա՛տը օլտում · ա՛չըրտտան գը-
լըՃ՛մահրուտ էտէր , իչէրուտէն
էէման էօլիւմ վար : Ա՛հ չէք- 21
տիմի՛ իչնւԹտիչէր , պաննա ԹՀ-
սէլի վէրէն եօգ տուր · Ճիւմլէ
սիւշմէնէրիմ պէչտմը իչնւտիպ
սեվնտիչէր , չնւն քի պունտա սէն
էյլէտէն · չալըրտըզըն կիւնինէ
կէԹիրէՃ՛էքտն , վէ օնլար պէ-
նիմ կիպի օլաՃադ : Օնլարըն 22
հէվ քէօԹիւչիւյէ սէնին հուզ
զուրունա վարտըն , վէ օնլարա՝
պաննա Ճիւմլէ գապահաՖլարըմ
իչնւն էյլէսէյնին կիպի էյլէ · զն-
զա ահլարըմ Էզ՝ վէ հիւրէյիմ
միւքէտտէր ակր :

ՊԱՂՊ Բ

1 Էֆէնտիմ զաղապընտա Սի-
օն գըզընը նի՛Ճէ գարանլըգ իլէ

Հօրեղբօրէ , Խորայէլէն Լիքեհ-
խարընը կէօքան եկէր աթոռը ,
վէ զազա պընդն կիւնիւնտէ քէն-
ու այագլարընդն պատառդընը
2 խաթընդնա կէթիրմէտի : Էֆէն-
տիմ՝ Յակոբուն Ճիւմլէ մէքեան-
լարընը Հսիրկէմէյէպ նուէտու ,
զազապընտա Յուդա գլըղընդն
հիսարլարընը կըփտը , եկէր
տուշնըբտու . մէմլէքէթի վէ օ-
նուն պէյլէրինէ նամէպըէտի :
3 Խըշմ ու զազապ իլէ Խորայէլն
պիւեթիւն պույնուզունու գլըղտը,
սաղ էլինի տուշմէն ևիւզնտանն
կէրի տէօնտերտի , վէ Յակոբ-
տա ա՛լէվլի աթէհ կիպի Թու-
4 թուշուպ կէթրաճը էհտի : Ես-
յընը տուշմէն կիպի կէրտի , սաղ
էլի իլէ խաստիմ կիպի տիքիլտի ,
վէ կէօզի հէր մագպուզ օլանը
գաթէլ էյլէտի . զազապընդը Սի-
օն գլըղընդն չատըրընտա աթէհ կի-
5 պի տէօքտու : Էֆէնտիմ տուշ-
մէն կիպի օլուպ՝ Խորայէլի նուէթ-
տու , Ճիւմլէ սերայլէրինի նուէթ-
տու , օնուն հիսարլարընդը պօզ-
տու . վէ Յուդա գլըղնտա նա-
սը վէ գասապլէթի չօղալթտը :
6 Մէռքեաններդը պաղէ գուռնպէխ
կիպի զօր իլէ էրկտը , քէնտի
Ճէհաննաթ եէրինի պօզտու .
Բատպ Սիօնտա պայրամը վէ
շաբաթը դունութտուրտու , վէ
խըշմընդն չիտաէթինտէ վատի-
շահը վէ քենահնին Թահգիը էյ-
7 լէտի : Էֆէնտիմ քէնտի մէղպա-
հընտան իքրահ էթտի , Մաք-
ուէօնէլտէն պըգտը . օնուն
սերայլէրինինտուվարլէրինի տուշ-
մէն էլինէ Թէսլիմ էթտի . Բատպ
էվլինտէ պայրամ կիտնիւ կիպի
8 ատտա վէրտիլէր : Բատպ Սիօն
գլըղընդն հիսարընդը պօզմաղա նի-
յէթ էթտի . չըրփըտը չէքտի ,
հէլաք էթմէքտէն էլինի կէրի
չէվիրմէտի . վէ Թաուէյտա հէմ
հիսարա եաս չէքթիրտի , օնլար

պէրլիքտէ զարպուզնըշնտը : Օ- 9
նուն գաթուլարը եէրէ պաթտը-
լար , Թըրգաղլարընդը խարտպ
էտիպ գըլտը . օնուն փատիշա-
հը վէ սէրվէրլէրի Թայինֆէլէր-
տէ տիր , չէրի՛տէ եօգտուր ,
վէ յղտամպէրլէրի տաճի Բատպ-
տան իլհամ պուլմազընդ : Սի- 10
օն գլըղընդն խնթխարլարը էէր
իւսնթիւնտէ օթուրուպ ավքիւթ
էտէրլէր , պաշարը իւզէրինէ
Թօփրագ գօտուրար , չուլար
գուշանտըրլար . Երուսաղէմին
պաթիրէլէրի պաշարընդը եէրէ
էնտիրտիլէր : Գամլիմ գլըղը- 11
նըն գլըրըմասը իչինն կէօզ եաշ-
լէրինտէն կէօզնիմ պօզուլտու ,
պաղըրմ տլէթ իւսթ օլտու , Ճի-
յէրիմ եէրէ տէօքիւլտու . չինն
քի մա՛տտա վէ Մէմէ էմին՝ շէհ-
րին մէյտանլարընտա պայըլտը-
լար : Շէհրին մէյտանլարընտա 12
եարաշը կիպի պայըլտըգլարըն-
տա , անաէլարընդն գուճաղընտա
Ճանլարընդը Թէսլիմ էթտիկլե-
րինտէ , անաղարընդա տէտիկլէր
քի՝ Պուզտադ վէ չարպպ Հա՞նի :
Սանա նէյի՞ շէհատէթ կէթիրէ- 13
յիմ՝ , սանա նէյի՞ Թէսլիմ կէ-
Թիրէյիմ՝ եա՛ Երուսաղէմ գլը-
ղը . սանա Թէսէլլի վէրմէք ի-
չինն սէնի նէյի՞ պէրաբեր Թու-
Թայըմ՝ էյ պաքիրէ Սիօն գլը-
ղընդա սէնինի գլըղընդն տէնիզ գա-
տար պէօյիւք տիր , սանա քի՛մ
չինքա վէրէճէք : Փէյղամպէրլէ- 14
րինն սէնինի իչինն պօչ վէ պիհտու-
տէ վահի կէօրտիւլէր , վէ սանա՝
պինամուսլուղունու պէ յանն էթ-
մէտիկէր քի հանրլարինի կէրի
տէօնտերէլէր . իլլա սէնինի իչինն
պօչ իչնամիկէր վէ սաճտըրտաճ-
չէյլէր կէօրտիւլէր : Եօլտան 15
հէմ ճէչէնլէր սէնինի իչինն էլլէր
չալփտըրլար , ճալըդ չալըրլար ,
վէ Երուսաղէմ գլըղընդն հապ-
գընա պայըրընդը սալայտրտագ

ՀՀմանչն քմամբ՝ ՀՀուժիչ հե-
բեն սիրելի ահռելիներուն չհեր-
16 պո՞ւմ մը պեղելը : Սկիզն հեռի
ահռչմենչերեն ահեն լուզելենե
աղղաբերնը աչաբլար , ըսլեզ չա-
լըսլ՝ տիշ գըՀՀըրտաՀեռըլար ,
Ծեռ- եռաՀեռուզ , պէբլէսխե-
միզ կիեն հՀմանն սլոզ տուբ ,
պուլտուզ , կէօրտիւբ ահռիւլը :
17 Բատպ գատա հՀեռխիեն իՀՀա
հէյլէսի գաւռիմ կիմնլէրտեն էմ-
հՀեռխլի ահօղիւնիւ ԹէՀքիմ հՀե-
տի , հըզդը , վչ եռիրկէմէռ ,
վչ ահեն լուզելենե ռիւչմենի
ահվիճռիտատ , ահեն խռատիեն
18 պուչնուզուչնուռ եիւՀՀէլեռ : Օն-
լարըն եիւրեչի Խփենռիմե փէր-
եռատ հէյլէսի , հՀ Սիօն գեղը-
նըն հիռատը՝ կիւճռիւզ վչ կէ-
ՀՀ կէօղիռաչլերի ահէ կիպի էնռեն՝
քէնռինէ ըռահաԹ վէրմէ , կէօ-
զիւնիւեն պէպէչի ոինչինմէսին :
19 Գաւէգ , կէՀՀէսէ եիվիէլըի նէվ
պէԹլէրռե փէրեռատ հէյլէ , Խ-
փէնռիմին եիւզիւե հռուզուրռուն-
տատ եիւրէհլիվի ռատ կիպի ռէօք :
ՀՀիւմիչ օղատլարըն պաչընռատ
աՀՀըզռատան պայըլռատ մա՛ռատմա-
րըռնըն Ձռանը իչիեն՝ ծատ հլէրինի
20 գալռըը : Պատ Է՛ռա Բատպ , վչ
նատըռ գըէ , քիմ՞ պէՀՀչ քէ-
ռէր հէյլէռին . գարըլար քէն-
ռի մէյվիէէրինի՝ գուՀՀադլատլըդ-
լարը մա՛ռատմարըռնը Է՛էռինէ՞ր
մի , քեռահեն վչ փէյղամպէր
Խփենռաիմին Ա՛ադռեռէռնատ
21 գաԹէ օլունա՞ՀՀմատ : ԿիենՀ
իլէ իլիԹկյար օղատլարռատ եէր
ռէ հաԹարլար , պաքիրէէրիմ
վչ կյիԹէէրիմ գըլըՀՀատան տիւշ-
ահըէը . ղազատրընըն կիւճիեն-
ռէ գաԹէ էԹռեն , պօզաղլա-
22 ռըն , էսկիկէմէռեն : Էէրատփ-
ռատան գօղդուլարըռնը պայրատ կիւ-
նիւ կիպի ջաղըռարըն , վչ Բատ-
պըն ղազատը կիւճիւնատ գուր-
Թուլմուշ եռ պագի գաւմըշ օլ-
մատը . գուՀՀադլատըդլարըռնը
վչ պէօյիւԹռէէրինի ռիւշՀե-
նիմ տիւբէԹռեռ :

ՊԱՊ Գ.

1 ( )նուն ղազատրընըն ռէկյնէ-
յի էլէ ռէրատ կէօրէն ռատէմ պէն
իմ : Պէնի կէօԹիւբիւզ՝ այռընը-
2 ըզգատ ռէկյիլ իլատ գարռանըզդատ
կէզռիբռի : Հէմռեն պռանատ գատ-
3 չը ռէօռնռիւ , պիւԹիւն կիեն է-
վինի պռատ էվվիբռի : ԷԹիմի վչ
4 ռէրիմի խվըռԹռը , քէմիկէրիմ-
մի գըըռը : Իւզէրիմէ պիննատ
5 գուրռուզ , հէմ հօռատ վչ ղահմէԹ
գուչաԹռը : Պէնի գատխմատէն
6 հօլմիչչէր կիմ վի գարռանըզդատ-
տատ օՀռուրԹռուռ : Էէրատփըմա
7 չինԹ էէբռի , վչ չըգամատ . զին-
ՃիրէրիմԹի ռաղըրատՀռը : Փէր-
8 հատ վչ փիղռեն էՀռախխռատե պի-
լէ՝ նիյատըմը մէքռի էՀռի : Ռօչ
9 ռաղըրմը հօնուչմուչ Թռաչռաղ իլէ
գուչաԹռը . Թռարխդէրիմի հյ-
րիլՀռի : Պռանատ փուռատուռաքի
10 այը՝ կիղղի եէրլէրռեէրի ա՛ղռատն
օչռուռ : Ռօչռաղըմը չէվիրռի , վչ
11 պէնի փարէէչռի . պէնի վիրռատ
գօռուռ : Իայըռը կէռռի , վչ
12 պէնի օգատնիչռանկեռահ կիպի տի-
տի : Թիրքէչինէն օգչաղըռը պէօղ-
13 րէէրիմէ ռատվչռուռ : ՃիւմՃէ
14 գատմըռատ կիւՀՀէռքմատռատի՝ պիւ-
ԹիւռՀ կիեն տուղաղըռը Թիւռքըիւսիւ
օչռուռ : Պէնի ռաՃչգաչ իլէ
15 ռուղատռուռ , պէնի ռափէնիմէն
իլէ ռէրիռօչռուռԹռը : Վչ պիչէ-
16 րիմի ուՃփատ չապըչռաղ իլէ գըը-
ռը , պէնի քիւՀ իլէ հօրԹուռ :
Վչ Ճռանըմը ռէկյռէԹռատէն իրռագ
17 էԹռեռն , էյլէյի ուՃուԹռատմ :
Վչ տէտիմ քի՝ իՀԹիռատըմ վչ
18 իւմիտիմ Բռատպռատռան զատ՝ օչռուռ :
Տէրտիմ վչ մէչռագռաԹռըմը՝ ռափ-
անէՀԹինի վչ հօռուռ իռաԹռընատ
19 կէԹիբ : ՃռանըմՃ ծ՛ռըը հէբ
20

վէճՀ իւէ զՀքը Հաէը , վէ պէն-
21 տէ չէօքէը : Պուէնու խաթըը-
մա կէԹիւրիւմ, օնատան էօԹիւ-
22 րիւ իւմիտ Հաէիւմ: Բապպէն
ինայէԹէչիւնաէն տիը քի՝ տիւ-
քէնմէտիք , զհրա օնուն մերՀա-
23 մԹի զահիւ օլմատը : Չէր սա-
պաՀ Թազէչէնիրչէը . սէնին Հա-
24 գիգաԹըն ա՛զիմ տիր : Ճանըմ
տէտի քի՝ Բապպ պէնիմ Հիս-
սէմ տիր . օնուն իչիւն օնա իւ-
25 միտ Հաէիւմ: Բապպ օնա կիւվէ-
նէնչէրէ՝ օնու ապայան Ճանա
26 էյի տիր : Բապպըն խէլասընա
Հէմ կիւվէնմէք Հէմ սիւբհէԹ
27 իւէ պէչէմէք՝ էյի տիր : Ատէ-
մի՝ կէՀէնչիլինտէ պէյտնտու.
28 րուզ էնքիշնմէք էյի տիր : Նա-
զընըզ օԹուրուզ , վէ Թըրմազ-
զհրա Ալլահ օնաի իւզէրինէ էնիւ-
29 չիմիշ տիր : Պէքի նւմիտ վար
տէյիւ՝ աղզընը Թուփրաղա գօր :
30 Եան աղզընը օնու վուրանտա վէրիր,
31 ՀագարկէԹ իւէ տօյար : Ամմա
Նէփէնտիմ՝ էպէտէն բէտտ էմ-
32 մէզ . Չիքա էյէր տէրտա վէրիր
եան , ի՛նայէԹին ինչ էօգլուզունա
կէօրչ մերհամէԹ տէ Հաէը :
33 Չիքա տէրտի կէօնդիւ իւէ վէր-
մէզ , վէ ինանա օղլունու պա-
34 պավէնտիրմէզ: Եէրինի ձիւմ
լէ մահպուզաըրընը այադլարը.
35 Նըն ալԹըտտա էզլէչի , Թա-
ա՛նընըն Հուզուրունտա քիչինին
Հադգընը խիւրաՀ չէգտրմայը ,
36 պիր գիմսէյի տաւաըրնտա
Հադգընը չէգտրմայը Նէփէնտիմ
37 լայըգ կէօրմէզ : Նէփէնտիմ էմր
էմէտտիքձէ՝ շուտ տէօյլէչիպ պէօ-
զը վուգո՛ պուբան քի՛մ վար :
38 Թաա՛նընըն աղզընտան քէմինը
39 վէ էյինը չէգտմա՛զ մը : Եաշա-
յան տտէմ՝ ինսան քէնտի կիւ-
նահլարընըն ճէղտըշման էօԹիւ-
40 րիւ նէ՞ չինքէտէյէԹ էտէր : Եօզ-
լարըմըզը ԹէքՓիՀ վէ ԹէքՓէՏ-
հիւս էտէչիմ՝ վէ Բապպա տէօ-
նէչիմ: Նիւրէքչէրիմիզի էչէչիւ- 41
միզ իւէ կէօքատէ օչան Ալլահա
գալարըրալըմ : Պիզ գապահաԹ 42
էտիպ ա՛սը օլտուգ . սէն ա՛զիվ
էԹմէտինն : Ղազապ իւէ էօր- 43
Թիւնտիւն , վէ պիզի գօվալա-
ըրն . գաՀԹ էԹտինն , էսիր-
կէմէտինն : Քէնտինէ պուբուԹ 44
իւէ էօրԹտիւն քի՝ նէյտաշմըգ
կէչէմէչէ : Գավմըտրըն արատըն- 45
տա պիզի սիւբհիւնԹիւ վէ ինքրա-
հիչէԹ գօտուն : Հէվի սիւչմէն- 46
չէրիմիզ պիզէ գարշը աղզըտրընը
աչըրըտը : Փիզէ գօրդուգ վէ չու- 47
գուր՝ պօղընտընուգ վէ գըրըզըն
կէչտի : Գավմըտ գըզընըն գըր- 48
զընընը նչիւն կէօզլէրիմտէն սու
ակըտըր էնէր : Տինմէչէրէք կէօ- 49
զիտ ագըպ բահաԹ պուտմազ ,
Թա Բապպ կէօրչէրտէն նաղտր 50
գը ըպ պագընճայտտէք : Շէհ- 51
րինին ձիւմլէ գըզըտրը իչիւն կէօ-
զիւմ ճանըմտա տղըը վէրիը : Պի- 52
չա սէպէպ պանա սիւչմէն օչան-
տտր պէնի սէրչէ գուշուգ կիպի
հէր վէճՀ իւէ ավտրըտը : Ի՛տմ 53
րիւմիւ չուգուրտա հէլաք էԹտի-
չէր , վէ պանա Թաշ աԹտըտտր :
Պաշըմտան եօգտրը սուբար ճէօշ 54
տիւ . պէն քէօրչտիմ տէտիմ՝
Ին ալչագ չուգուրտան սէնին 55
նտմինէ նիտա էչէչտիմ՝ էտ-
Բապպ : Սէհմի իչիԹտին . ա- 56
հըմա՝ ֆէրհատըտա գուտպագտա-
րընը կիզչէմ : Սանա նիտա էԹ- 57
տիմ կիւնտէ հադգտրընն .
Գօրգմա տէտին : Ճանըմընն տա՛- 58
վատընը սիւբտիւն՝ էտ Նէփէն-
տիմ , է՛տմիւմիւ փիտիխ իւէ
խէչատ էչէտին : Ետ Բապպ՝ 59
պանա օչան զատրի կէօրտիւն ,
հադգընը հադգ էչէ : Օնտա- 60
րըն հէվ ինԹիգամընընը՝ ձիւմլէ
պանա օչան նէսէԹէչէրինի կէօր-
տիւն : Օնտարընն հադարէԹինի 61
իչիԹտին էտ Բապպ , պանա
գարշը օնտարընն հէվ նէյէԹէչէրի-

62 նի, ա՛լէյհիմ գալգանլարըն
տուտաղլարընը՝ վէ հէր կիւն
պանա գարշը ծնլարըն գաստընը
63 իւ՛ւրպէն։ Օթուրուշլարընա վէ
գալգըշլարընա պագ. պէն ծն-
64 լարըն թիւրքիւսիւ իմ։ Օնլա-
րա՝ հլէրինին ա՛մէլէրինէ կէօրէ
եա՛ Րապպ՝ Ճէզալարընը վէր։
65 Օնլարա եիւրէք հօրթիւսիւ՝ ծն-
66 լարա պէտտուա՛նը վէր։ Ղա-
ղապ իլէ գովալայըպ՝ օնլ՛որը
Րապպըն կէօքլէրի ալճընտան
Ճէլաք էյլէ։

ՊԱՊ Դ

1 Ա՛յի՞Ճէ ալճուն գարարսը,
խասա ալճուն սօլտու. Մագ-
սէսէնին Թաշլարը Ճիւմլէ սօ-
գագլարընն պաշընա սէօքիւլտիւ։
2 Խալխա ալճուն պէրապէրի օլան
գըյմէթլու Սիօն օղուլարը՝ նի՞-
Ճէ էօլմէքՃի էլինին իչի օլան
էօլմէքլէր գապլարը սայըլըը։
3 Ա՛ժաերլէր պիւէ մէմ չըգարըպ
էնէքլէրինին Եմղրիրլէր. գավ
մըմըն գըզը՝ էօլտէքի տէվէ գուշ
4 լարը կիպի զաղըմ օլտու։ Ի՛մ-
նինն ալ՝ սուսուղլուգտան ալ-
մաղընա Եաիրըլարը. մա՛սում
լար էքմէք տիւէմիւլէր, ա՛ննա ծն-
5 լարա տօղրայան եօգ տուր։ Ն՛է-
ֆիւս Թա՛մամլար եէյինլէր՝ սօ-
գագլարտա պէրպատ օլտուլար.
իսքէրլէթաէ պէօյիւյինլէր՝ մէզ-
6 պէհէյի գուՃաղլատըլար։ Վ՛է
գավմըմ գըզընըն Եարամազը-
ղը՝ հլէր տէյմէզտէն պիր անտ
ալէթիւսէ օլան Սոդոման կիւ-
7 նահընտան պէօյիւք օլտու։ Օ-
նուն պէյլէրի գարտան վ՛ար՝
սիւտտէն ագ իսիլէր, վիւՃիւտ-
լէրի մէրՃանլարտան գըզըլօլտուպ՝
Շէքլէրի կէօք եագուէթա պէնդ-
8 ղէր էօր։ Ձէհրիէլէրի սկյահլըգ-
տան գարա օլտուպ՝ սօգագլարտա
Թանըլմազլար. տէրիլէրի քէ-
միքլէրինէ եավըզտը, գուրու-
յուպ օտուն կիպի օլտու։ Գը-
լըՃ մագԹուլարը՝ գըԹլըգ մագ-
Թուլարընան էյի իսի. ղնրա
պունլար Թարլա մահսուլտնը
եէսիքլիյինտէն էրիսիպ էօլտու-
լէր։ ՄէրհամէԹլու գարըլարըն
հլէրի՝ եվլատլարընը փիլիրտի-
լէր, գավմըմ գըզընըն գըրըզ-
նընտա ծնլարա Թա՛մամօլտուլար։
Րապպ՝ էօվէսինին Թէքմիլ էյ-
լէմի, խըշմ՝ ու ղազապընը
տէօքտիւ. վէ Սիօնտա աՓէշ
ԹուԹուշտուրտու, վէ օնուն
Թէմէլէրինին եէտի։ Էհրին վա-
տիշահլարը վէ տիւնեանըն հէմ-
սաքինլէրի՝ խասիմին վէ տիւշ-
մէնին Երուսաղէմին գավու-
լարընա կիրէհէյինէ լինամազ-
լար խալ։ Օնուն օրԹասընտա
սատըգլարըն գանընը տէօքէն
փէյղամպէրլէրինին կիւնահ՛ա-
րընտան՝ քեահինլէրինին եարա-
մազլըգլարընտան էօԹիւրիւ՝ սո-
գագլարտա քէօրլէր կիպի ավա-
րա կէզտիլէր, գան իչէ մուր-
տարլանըպլար, չէօյլէ քի Էս-
վապլարընա տօգանմազա գատիր
տէյիլէր խալ։ Օնլարա՝ Սատու-
լուն էյ մուրտարլար, սատուլուն,
սատուլուն, տօգանման չաղըր-
պըլար. ծնլար գաչըպ ավարա
կէզտիքլէրինտէ պիչէ, Թայե-
փէլէրտե տէօփլէր քի՝ Օնլար
արԹըգ պո՛ռաֆա սաքին օլմասընը-
լար։ Օնլարը Րապպըն ղազա-
պը տատըԹըպ, ծնլարա արԹըգ
նազար գըլմազ. քէահինլէրին
եէւ ղուէնէ հիւրմէԹ էՓէտիլէր,
իսԹէխարլարա մէրհամէԹ էՓէ-
մէսիլէր։ ՊաԹըլ եարըմը-
մըզ լչնւն՝ կէօզլէրիմիզ արԹըգ
պօղուլտու. պէքլէսիսիմիզտե՝
խէլատա էտէմէյէն Թայփէյէ
պէքլէտիք։ Ատամլարըմըզը ավ
լարըպ քի՝ մէյտանլարըմըզտա
կէզմէյելիմ. սօնուսուզ հագ-

լաչաը , կիւնգերիմիզ տօլտու ·
19 զիրա սնուռմուզ կէլսի : Պիզի
գօվալայանլար կէօյիւն գարթալ-
լարընտան էէյնի օլտուլար ·
պիզի տաղլար իւզերինէ հէրա-
րէթ իլէ գօվալտըլար , էէօլտէ
պիզէ վուտու գուրտուլար :
20 Պուրնումուզտան նէ՛իէսի՝ Րապ-
պին մէսիհի՝ ընդարը տուզագ-
լարընտա ԹուԹուլտու , օնուն
իչիւն քի՝ Թայիֆէկէրտէ օնուն
կէօրկէսինտէ եաշայամադըզ տէ-
21 տիք : Ա՛էսրուր օլուպ ակվա՛ն՝
էա Օտաէր տիւարընտա սաքին
օլան Եզովմ գըզը , քիտտի՝ սէ-
նինն իւզերինէ տախի կէչէճէք
տիր · սէրիսալանտաճագըն , վէ
22 էրփըզանտաճագըն : Եարա-
մազլըզըն Թէքմիլ օլտու՝ հ՛ Սի-
օն գըզը , սէնի արԹըզ էսկըլ-
մ՛ էկ սիւրմէյճէկ · սէնինն էա-
րամազլըզընը էօզլայամադ՝ էա՛
Եզովմ գըզը , կիւնահ՛լարըն ա-
չիքէար օլամադ :

ՊԱՊ Ե

1 Պիզէ նէ՛ օլտու խաԹըրընա կէ-
Թիր՝ էա՛ Րապպ , Նազար գըլ ,
2 վէ հագարէԹիմիզէ պագ : Մ՛իրա-
սըմըզ էաուէրէ՛ հվէրիմիզ էմ-
3 նէպլիէրէ լինԹիգալ օլտու : Պա-
պասըզ էօքսիւզլէր օլտուգ · ա-
նալարըմըզ տուլարը կիսկի տիր :
4 Սուլտումուզտա ադչէ իլէ իչմէք ,
օտաունումուզ պահա իլէ կէլիր :
5 Պօյունըսըրըմըզ իւզերինէ պօյ-
ուռնփուռգ վար իչէն գօվալանտըգ ·
զահմէԹ չէքիրիզ , վէ բահա-
6 Թըմըզ էօգ տուր : Էքմէք իլէ
տօյմագ իչիւն Մ՛ըսըրա վէ Ա-
7 սուրա էլ ուղաԹտըգ : Պա-

պալարըմըզ կիւնահ հ՛Ըմիլէր ,
վէ ընդար էօզ օլտուլար · վէ ընդ-
լարըն եարամազլըգլարընը պիզ
հիւքիւմնահիւ : Պիզէ գուլար մու- 8
սալաԹ օլտու , ընդարըն էվնա-
տէն խէլաս էտէն էօգ տուր :
Չէօլիւն գըլըճը հիւզուհնահէն էք- 9
մէյ Ղիզի հ՛ամրիմիզ Թէհլի-
քէսի իլէ Թահսիլ հ՛Ըմիք : ԳըմԹ- 10
լըզըն չնտահ՛Թիննահէն աէրիմիզ
Ղուրան կիսկի սիյահ օլտու :
Գարըլարը Սիօնտա՝ պապիրհլէ- 11
րի Յուդա չէհրըրինահ Թահ-
գիր հ՛Ըմիլէր : Ընդարըն հլլէրի 12
իլէ սէրվէրըր տարըլը , հմԹի-
յարլարըն հիւզուհնէ հիւրմէԹ
հ՛Ըմէմիլէր : ՆիհԹէլէրի սէյիրմէն 13
Թահչըրընը Թահչարըլար , վէ կիհնճ-
լէր օտաուն ալԹընտա սիւչմիւլէր :
ԻնմԹիյարլար գաչուտտա օ՛Ռ- 14
տագան՝ կիհնճլէր նազմէլէրինահէն
տինահիլէր : Նիւրհէյիմիզնին սէվիճճի 15
տինահ , բահգարըզը հատտա սէօն-
տիւ : Պահըմըզըն ԹահՃը սիւչ- 16
սիւ · հալա վա՛յ պիզէ , զիրա
կիհնահ հ՛Ըմիք : Պօնուռն իչիւն 17
հիւրհյիմիզ միւքհատէր օլտու ,
պուռնարտան հօմԹիւրիւ կհօղհ-
րիմիզ գարարտը · Սիօն տաղը- 18
նէն վիրանըզընտան հօմԹիւրիւ ,
օնտա տիւքիւլէր կհզիրլէր :
Սհն հա՛ Րապպ հպհէտհն գա- 19
լըրսըն , սհնհն ԹահմԹըն տհվը
պհ տհվը տիր : Պիզի նի՛չհւն 20
պիլքհւվհյհ ուռնուտուրսուռն ,
պիզի չօգ զհման պրաղրըսըն :
Պիզի քհնռնհհ սհօնտէր՝ հա՛ 21
Րապպ , վհ սհօռնհլիմ · կհւռնհ-
րիմիզի հվվհլճի կհպի հհնհլհ :
Չիրա պիզի հհման պիլքհւվհյհ 22
ըհտտա հյհհտհն , իւզերիմիզէ զա-
յհթ իլէ զաղապհ կհզիրհն :

ԼԵՎԻԱԿԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Ա՛Խ վագի՝ օլտու՝ քի՝ օ Թու-
զունճու եըլտա տէօրտիւնճիւ այ-
պա այըն պէլինտէ՝ պէն էսիրլէ-
րին արասընտա Խոբար ըրմազը-
նըն էանընտա ևէքէն, կէօքլէր ա-
ջըլըը, վէ Ալահտան ըուշլէը
2 կէօրտիւմ։ Ա՛յըն պէշինճի Իու-
նիհոտ՝ քի Յովաքին վաատիչա-
հըն էօրրլիյինին պէշինճի եըլը
3 տըը, Քիլտանիլէը ալտըրընտա
Խոբար ըրմազընըն էանընտա
Բուզլ օղլու քէհանին Եղեկիէլ՝
աշիքեարե Բապելըն քէնարը օ-
տու, էէմ օրատա ծնուն իւղե-
րինէ Բապելըն էլի օլտու։
4 Վէ կէօրտիւմ քի՝ իչինէ փոր-
եաա Ճանիսինտէն գասըրըլա եէ-
լի՝ պէօյիւք պուլութ վէ Թու-
Թուշմուշ ալթէշ կէվիյօր իսի,
վէ էթրաֆընտա փարլագլըդ
վար իսի, վէ օրթասընտա՝ ա-
Թէշին օրթասընտա Ճիլասը փի-
5 րինճէ պէնկղէր իսի։ Վէ օր-
Թասընտա տէօրթ Հայվան չէք-
լի վար իսի, վէ ծնլարըն կէօս-
Թէրիշի պու իսի, ծնլար ատէմ
6 չէքլինտէ իսի։ Վէ հէր պիրի-
նին տէօրթ եիւզիւ վար իսի,
հէմ ծնլարըն հէր պիրինին
7 տէօրթ դանատը վար իսի։ Վէ
այագլարը՝ տիւզ այագ իսի, վէ
այագլարընըն Թապանը պուզա-
ղը այաղընըն Թապանը կիպի ի-
սի, վէ ճիլալանմըշ պագըր
կէօսԹէրիշի կիպի վարլար իսի,
8 լէր։ Վէ տէօրթ Եանլարընտա՝
դանատլարընըն ալթընտան ա-
տէմ էլլէրի վար իսի։ Հէմ
տէօրտիւնիւն պէ՝ եիւզլէրի վէ
9 դանատլարընը վար իսի։ Գա-
նատլարը պիրի պիրինէ պի-
Թիշիք իսի, ծնլար եիւրիւտիւք-
լէրինտէ տէօնմէզլէր իսի, հէր
պիրի էօնիւնէ տողրու եիւրիւք
իսի։ Վէ եիւզլէրինին չէքլի 10
տէօրտիւնիւն պէ՝ սողտան ա-
տէմ եիւզիւ վէ արտըն եիւզիւ
իսի, վէ սոլտան տէօրտիւնիւն
պէ էօքիւզ եիւզիւ՝ հէմ տէօր-
տիւնիւն պէ գարԹալ եիւզիւ ի-
սի։ Վէ եիւզլէրի պէօյլէ իսի, 11
գանատլարը իսէ էօգարըտան
եայըլմա՝ էքիսի պիրի պիրինէ պի-
Թիշիք իսի, վէ էքիսի ծնլարըն
պէտէնինի էօրԹէր իսի։ Վէ 12
հէր պիրի էօնիւնէ տողրու եիւ-
րիւք իսի, ծնլար՝ բուհ ներիյէ
կիտէճէք օղուրսա իսի, օրայա
կիտէրլէր իսի, եիւրիւտիւքլէ-
րինտէ տէօնմէզլէր իսի։ Վէ 13
հայվանլարըն չէքլի՝ ծնլարըն
կէօսԹէրիշի եանար ալթէշ գօր-
լարը կիպի՝ չիրապլար կէօսԹէ-
րիշի կիպի իսի, քի՝ հայվանլարըն
օրԹասընտա տօլաշըր իսի, վէ
ալթէշ միւնէվվէր իսի, վէ ա
Թէշտէն չիմչէք չըգար իսի։ Վէ 14
հայվանլար՝ չիմչէյին կէօսԹէ-
րիշի կիպի սէյիրտիզ տէօնէր-
լէր իսի։

Վէ հայվանլարա պագտըմ, վէ 15
իչինէ էերտէ՝ հայվանլարըն եա-
նընտա տէօրթ եիւզիւ պիրէր
Թէքէրլէր վար իսի։ Թէքէրլէր- 16
լէրին կէօսԹէրիշի վէ ծնլարըն
եափրըզը սէնբէրէ պէնկղէր իսի,
հէմ տէօրտիւնիւն չէքլի պիր ի-
սի, վէ ծնլարըն կէօսԹէրիշի վէ
եափրըզը՝ Թէքէրլէյին իչինտէ
Թէքէրլէր նիճէ իսէ, էօյլէ ի-
սի։ Եիւրիւճիւլէրինտէ՝ տէօրթ 17
եանլարը իւղերինտէ եիւրիւրլէր
իսի, եիւրիւտիւքլէրինտէ տէօն-
մէզլէր իսի։ Վէ ծնլարըն տա- 18

յիրեէլերի՝ հէմ եհուքսէք հէմ դօրգուլու խոխ. վէ տայիրէէլ-
րի՝ տէօրտհունիւն ֆէ՝ չէվի չէվրէ
19 կէօզլէր իլէ տօլուս խոխ: Վէ
հայվանլար եհուրիւտիւքլէրինտէ՝
ծնլարըն Համրնտա Թէքէրլէքլէր
ֆէ եհուրիւր խոխ. հէմ հայվան-
լար Եէրին իւզէրինտէն գալըը-
րըլըդտա՝ Թէքէրլէքլէր ֆէ գալ-
20 գալար խոխ: Րուհ Նէրէյէ
կիտէճէք օլուրսա խոխ, ծնլար
օրայա՝ րուհունն կիլմէյի Եէրէ
կիտէրլէր խոխ. Թէքէրլէքլէր
տախխ ծնլար իլէ պէրապէր գալ-
մարըլըրլար խոխ, վէրսա Թէ-
քէրլէքլէրտէ հայվանլարըն րու-
21 հու վար խոխ: Օնլար եհուրիւ-
յիւնճէ՝ պուննլար ֆա եհուրիւր
խոխ, վէ ծնլար տուրուճա՝
պուննլար ֆա տուրուր խոխ, վէ
ծնլար Եէր իւզէրինտէն գալգըն-
ճա, Թէքէրլէքլէր ծնլար իլէ
պէրապէր գալգարլար խոխ. վի-
րա Թէքէրլէքլէրտէ՝ հայվանլա-
22 րըն րուհու վար խոխ: Վէ հայ-
վանլարըն պաշա իւզէրինտէ սէ-
պաԹէն չէքլի՝ ծնլարըն պաշլա-
րը իւզէրինէ եօգարըտան ևա-
յըմճէ՝ հէյպէթլու պիլմօրա
23 պէնկդէր խոխ: Վէ սէպաԹէն
ալԹընտա ծնլարըն գանատլարը՝
պիրի պիրինէ տօղուլուր խոխ.
հէր պիրինին՝ պիր եանտան իքի
գանաֆը վար խոխ քի՝ ծնլար իլէ
վէճէֆէֆիւնիւ էօրԹէրլէր խոխ,
վէ հէր պիրինին իքի գանաֆը վար
խոխ քի՝ օպիր եանտան վևէճի-
24 սինիւ էօրԹէրլէր խոխ: Վէ
եհուրիւտիւքլէրինտէ՝ գանատլա-
րընըն սէպինի՝ չօգ տուլար սէպ
կիպի՝ ճիւմլէյէ Գատրին սէպ
կիպի՝ վէրվէրէ սէպ՝ օրտու սե-
տտաը կիպի իչիԹտիմ. ծնլար
տուրտուգտա, գանատլարընը
25 էնտիրիրլէր խոխ: Վէ ծնլար
տուրուպ՝ գանատլարընը էնտիր-
մէքտէ, պաշլարը իւզէրինտէ օ-
լան սէպաԹէն իւսԹիւնտէն պիր
սէտա օլուր խոխ:

Վէ պաշլարը իւզէրինտէ օլան 26
սէպաԹէն իւսԹիւնտէն՝ կէօք
եագուԹ Թաշը կէօսԹէրիլի
կիպի պիր ԹախԹ չէքիլ վար խ-
ոխ. վէ օլ ԹախԹ չէքիլինին
իւզէրինտէ՝ եօգարտան ծուն
իւզէրինտէ ատէմ կէօսԹէրիլի
կիպի պիր չէքիլ վար խոխ: Վէ 27
պէվինտէն եօգարը կէօսԹէրիլճի-
նի՝ Ճիլալը փիրինճէ պէնկդէր
չէվի չէվրէսինտէ իչի աԹէշ կէօս-
Թէրիլի կիպի կէօրտիւմ, վէ
պէվինտէն աշաղը կէօսԹէրիլճի-
նի՝ աԹէշ կէօսԹէրիլի կիպի
կէօրտիւմ, վէ էԹրաֆընտա
փարլադըգ վար խոխ: Եադմուր 28
կիւնինտէ պուղուճտա օլան հ-
էյիմ սէմմանըն կէօրիւնիւշիւ
նիճէ իսէ, էԹրաֆտաքի փար-
լադըգըն կէօրիւնիւշիւ հէյլէ խ-
ոխ. պու Րապպ Ճէլալինին
չէքլինին կէօրճինիւշիւ խոխ. վէ
կէօրտուճյուտամ՝ եհուդուգդյուն
գափանտըմ, վէ պիր սէօյլէյէ-
նէն սէսինի իչիԹտիմ:

ՊԱՂ Բ

Վէ պտնա տէտի քի՝ Եա՛ 1
ատէմ օղլու այագլարընըն իւ-
զէրինէ տուր, վէ սանա սէօյ- 2
լէյիմ: Իմոի պանա սէօյլէմէյի
կիպի՝ պանա Րուհ կէլսի, վէ
պէնի այագլարընըն իւզէրինէ
տուրտուրտուս, վէ պանա սէօյ- 3
լէյէնի իչիԹտիմ: Վէ պանա
տէտի քի՝ Եա՛ ատէմ օղլու սէ-
նի պէնի Իսրայէլ օղուլլարընա՝
պանա ա՛սըլդգ էտէն ա՛սըլար
Թայիֆէսինէ կէօնտէրիյօրսմ.
կէրէք քէնտիլէրի կէրէք պապ-
լարը հէման պու հիւնէտէք՝ պա-
նա գապահամ իչէհիլէր: Վէ 4
եհուդիս վէք հէմ եհուէյի գա-
Թը օղուլլար սըր, պէնի սէնի

ծնլալա կէօնտէրէյօրում , վէ
ծնլարա տէյէին քի՝ Էֆէնտիմ
5 Րապպ պէօյլէ տէր : Վէ ծնլար
խոթէր իշլեթսինլէր , խոթէր
վազ կէլսինլէր , չիւն քի ծնլար
ա՛սըլար էվլի տիր . լաքին ծնլար՝
արաևարընտա վէյդամպէր օլ
տուղունու պիլդէքլէր :

6 Վէ սէն եա՛ ատէմ օղլու՝ ծն-
լարտան գօրդում , ծնլարըն սէօզ
լէրինէն տէ գօրդում , էյէրչի
սէնին եանընտաբիլէր ինանճը-
լար վէ թէքէնլէր խոե ; վէ ա՛գ-
րէպլէր եանընտա օթուրսա ի-
սէն տէ . ծնլարըն սէօզլէրին-
տէն գօրդում , վէ ծնլարըն եիւ-
զլիւտէն իւրքմէ , զլրա ծնլար
7 ա՛սըլար էվլի տիր : Վէ ծնլարա
սէօզլէրիմի սէօյլէյէսին , խո-
թէր իշլեթսինլէր , խոթէր վազ
կէլսինլէր . զլրա ծնլար ա՛սը-
լար սըր :

8 Վէ սէն եա՛ ատէմ օղլու՝ սա-
նա սէօյլէսիյիմի սինկլէ , օլա՛-
սըլար էվլի կիպի ա՛սը օլմա . աղ
զընը աչ , վէ սաճա վէրսիյիմի
9 եէ : Վէ պագըրմ , վէ իշլեթ
պանա ուղանմըշ պիր էլ՝ վէ իշ-
լեթ ծնտա պիր քիլթապ ճիլսի
10 վար իսի : Վէ ինու եօնիւմէ
աչսը , վէ եօնտէն հէմ արա-
տան եաղըլը իսի . վէ ինտա
ֆիլանլար վէ ինկլէյիշ վէ վայ
եաղըլմըշ իսի :

ՊԱՊ Գ

1 Վ Էյ պանա ատէմ քի՝ Եա՛ ա-
տէմ օղլու պա՛ պուլտուղունու
եէ . չու ճիլսի եէ , վէ կիթ
2 Իսրայէլ էվլինէ սէօյլէ : Իմալ
աղզընմը աչըրմ , վէ պանա ՛ր
3 ճիլսի եէտիրտի : Անտէն պա-
նա տէտի քի՝ Եա՛ ատէմ օղլու
պէնիմ սաճա պու վէրսիյիմ ճիլ-
տի գարնընա եէմիր , վէ պա-
ղըրսադլարընը տօլսուր . վէ օ-

նա եէմիմ , վէ աղզընմա պալ
կիսի թաճըը իսի : Օլտէմ պա- 4
նա տէտի քի՝ Եա՛ ատէմ օղլու
կիթ , Իսրայէլ էվինէ վար , վէ
ծնլարա սէօզլէրիմ իլէ սէօյլէ :
Զիրա սէն տիլի անկլաշըլմազ 5
վէ լսանընը կիւճ գավմա տէյիլ՝
իւճ Իսրայէլ էվինէ կէօնտէրիլ-
լյօրսուն . Տէյիլ տիլի անկլա- 6
շըլմազ վէ լսանլէրի կիւճ չօդ
գավմըէրէ քի՝ ծնլարընն սէօզլէ-
րինի անկլամազսըն . էյէր սէ-
նի ծնլարա կէօնտէրսէ իսիմ ,
ծնլար սէնի տինկլէմէզլէր՞ մի ի-
սի : Լաքին Իսրայէլ էվի սէնի 7
տինկլէմէք իսթէմէյէճէքլէր ,
զլրա պէնի տինկլէմէք ի՛ թէմէ-
յօրլար . չիւն քի ճիւմլէ Իսրա-
յէլ էվինին սընը փէք՝ վէ եիւ-
րէքլէրի գաթը սըր : Իշթէ ծն- 8
լարըն եիւզլէրինէն գարշըսընա
սէնին եիւզիւնիւ փէք՝ վէ ծնլա-
րըն սընը գարշըսընա սէնին ա-
նընը փէք էյլէսիմ : Սէնին ա- 9
նընը էմսաս կիպի գայատան փէք
էյլէսիմ . ծնլար ա՛սըլար էվլի ի-
սէ տէ՝ ծնլարտան գօրդմայսըն,
վէ ծնլարըն եիւզիւնտէն իւրքմէ-
յէնին :

Ա՛նտէն պանա տէտի քի՝ Եա՛ 10
ատէմ օղլու սաճա սէօյլէսիմ
հէվի սէօզլէրիմի եիւրէյինէ գա-
պուշ էյլէ , վէ գուլաղլարընն
իլէ իշլեթ : Վէ վար , հսիր սիւ- 11
րիւմիւշլէրէ՝ գավմընըն օղուլլա-
րընա կիթ , վէ ծնլարա սէօյլէ ,
վէ ծնլարա տէ՝ քի՝ Էֆէնտիմ
Րապպ պէօյլէ տէր . խոթէր
տինկլէսինլէր , խոթէր վազ կէլ-
սինլէր :

Օլտէմ Րուհ պէնի գալըբը- 12
տը , վէ արտընմա պիր պէօյլէ
հիւրիւլթիւ սէսի իշլեթտիմ քի՝
Րապպըն ճէյլսին՝ մահալինտէն
միւթէպարիքը օլսուն փէր իւէ .
Վէ հայվանլարըն պիրինպիրինէ 13
տօգուշան գանատլարընըն սէսի-

նի՝ վէ պարշըլարընտաքի Թէքէր
լէքլէրին սէտասընը վէ պիր
պէօյիւք կիւրիւլմիւ սէսի էշիթ-
14 պէմ։ Վէ Րուհ պէնիմ գալսրըրըզ
կէօմիւրտիւ, վէ պէն բուհու-
մուն հէրարհէմինտէն ածընըզ
լըքլէ կիմսիմ։ Վէ իւղերիմէ
Րապալըն էլի գուվվէթլի ըտի։
15 Վէ Քօբար ըլմադընտա սոդի՛ն
օլան Թէլտաթիպ Հախրէլրինէ կէ-
սիմ, վէ ծնլարըն օմուրտասընը
էէրտէ օմուրտասըմ. վէ օրտաս
եէսի կիւն ծնլարըն արտընտա
մէսհէթհայիը օմուրտասըմ։
16 Վէ վազի՛ օլսուս քի Եէսի կիւ-
նիւնէ ուհնուտընտա, պունտա Րապ-
ալըն սէօզիս օլրուզ սէսի՝ քի՛
17 Եա՛ սահիմ օղլում՝ սէնի Խօրա-
յէլ էվինէ սէքձի գօտուսմ. իմ-
տի աղըզընտան սէօզ սիւնիւէյիսի՝
ծնլարը Թարաքընտան Իսհթի-
18 բաղ էմմիրիսէնի։ Ֆաղըրա՝
Իշմայէմմէթ Հօյէձէքսին սէսի-
յիմտէ, վէ սէն ծնուս Իսհթիբաղ
էմմիրմէկ իսէն, վէ սէօյլէմէզ
իսէն քի՝ ֆաղըրը ծնուս եաշըմ-
մադ իչիւն քէօմիս Հօլունտան
Իսհթիբաղ էմմիրսէնի, օղ ֆա-
ղըրդ եարամազլըղընտա Հօյէ-
ձէք, լաքին ծնուն գանընը սէ-
19 նին էվինտէն արայա՛ձաղըմ։ Իմ-
մա սէն ֆաղըրը Իսհթիբաղ էմ-
միրիր իսէն, վէ օ՛ ֆիզագընտան
վէ ֆաղըդ Հօլունտան տէօնմէզ
իսէ, եարամազլըղընտա Հօյէ-
ձէք, լաքին սէն ճանընը գուր-
20 Թարմըշ օլուրսուն։ Վէ սա-
տըդ սատադաֆէնտան տէօնիւյ՝
եարամազլըդ իչիւէր իսէ, վէ օ-
նուն Հօնիւնէ Թէօքէդ գօտուդ
քի՛ օ Հօլէ. ծնու Իսհթիբաղ
էմմիրմէսինի իչիւն՝ օղ քիմսէ
կիւնահընտա Հօյէձէք, վէ օ-
նուն իչէմիշ խոխի սատադաֆը
անկըրմայաձագ, լաքին ծնուն
գանընը սէնին էվինտէն արայա-
21 ձաղըմ։ Ամմա սէն սատըդը Իս-
հթիբաղ էմմիրմէկ իսէն քի՛ սա-
տըդ կիւնահ էմմէյէ, վէ օ՛
կիւնահ էմմէդ իսէ, Իսհթիբա-
ղը գապուդ էմմէսի իչիւն էլ-
սէմմէթէ եաշայաձադ, սէն սէ
ճանընը գուրբան արմըշօլուբսուն։
22 Վէ օրտաս Իսրայէլիմ Րապ-
ալըն էլի օլուդ պունա սէսի քի՝
Գալդ, օվայա ջըգ, վէ օրտաս
սէնին իլէ սէօյլէյէյիմ։ Վէ պէն
23 գալդըդ օվայա ջըգտըմ, վէ իչ-
Թէ օրտաս Իբրահիմ ըմմանընըն
եանընտա կէօրմէյիմ՝ Ձէլալ
կիսի՝ Րապալըն Ձէլալի տուրու-
յուդ իսի. վէ պէն Եիւդիս գօյուն
գամանտըմ։ Վէ Րուհ պունա 24
կէլսիս՝ պէնի այաղըմ Իսրայէլին
տուրտուբտուս. վէ պէնիմ իլէ
աէօյլէյէն, վէ պունա սէսի քի՝
Կիճ էվինէն իչէնէ գօսմուն։
Վէ սէն եա՛ սահիմ օղլում՝ Իսհթ 25
սէնին Իսրայէլինէ պաղլար գօյա-
ճագլար, վէ սէնի ծնլար իլէ պաղ-
լայաճագլար, վէ ծնլարըն արա-
սընտա ջըդմայաճագսըն։ Վէ սի- 26
լինի սէմմաղընտա եաթըշտըրաճա-
ղըմ, վէ սիլսիզ օլաճագսըն վէ
ծնլարը Թէքթիր եաձէք քիմ-
սէ օլմայաճագսըն. զիրա ծնլար
ա՛սլլար էլի սիր։ Լաքին սէ- 27
նին իլէ սէօյլէյէճիմտէ, սազ-
ղընը աչաճաղըմ, վէ ծնլարա սէ-
Իսհին քի՛ Էֆիհնամիմ Րապ
պէօյլէ սէր. իչիտէն իչիճիսին,
վէ վազ կէչէն վազ կէչսին. զի-
րա ծնլար ա՛սլլար էլի սիր։

ՊԱՊ Դ

1 Վէ սէն եա՛ սահիմ օղլում՝ քէն-
սինէ պիր Թուզաղ սաղ, վէ ծնու
էճնիւնէ գօ, վէ ծնուն իւսՓէթիւ-
նէ Երուսաղիմ շէհրինի ըհամ
էլլէ։ Վէ ծնուն Իւղերինէ՝ մու- 2
Հասէբէ գօ, վէ ծնուն Իւղերինէ
Թապալա եախ, հէմ ծնուն Իւ-
զերինէ մէՓէրխալէբ գալդը,

վէ ծնուն իւղերինէ օրաու գուբ,
վէ ծնուն իւղերինէ չեփչեվլէ
3 մանճըղըգլար գուբ։ Հէմ ան՚ն
քէնտինէ պիր տէմիր թավա ալ,
վէ ծնու՚ քէնտին իւչ չէհրին ա-
րասընա տէմիր գալէ գօ, վէ
իւզերինէ եիւզլիւնիւ գայիմ էյ-
լէ, վէ մուհասերէտէ օլսուն,
վէ ծնու մուհասերէ էյլէ։ պօս՚
Իսրայէլ էվինէ նիշան օլա։
4 Վէ ան՚ն սօլ ճանըղըն իւզե-
րինէ եաթ, վէ ծնուն իւզերի-
նէ՝ Իսրայէլ էվինին եարամազ
լըղընը գօյասըն։ ծնուն իւզերի-
նէ եաթաճըղըն կիւնէյերին սա-
յըսընճա ծնլարըն եարամազ-
5 լըղընը եիւքլէնէնէսին։ Չիւն քի
պէն՝ կիւնէյերին սայըսընճա իւչ
եիւզ տօգսան կիւն՝ ծնլարըն եա-
րամազլըղընըն էքլարընը սէ-
նին իւզերինէ գօտուր։ վէ Իս-
րայէլ էվինին եարամազլըղընը
6 եիւքլէնէսին։ Վէ պունլարը պի-
թիրինճէ՝ սաղ ճանըղըն իւզերի-
նէ թէքրար եաթաճըղըն, վէ գըրգ
կիւն ցուգանըն եարամազլըղընը
եիւքլէնէսին։ սանա էքլ իչինն
կիւն՝ էքլ իչինն կիւն վէրտիմ։
7 Վէ Երուսաղէմին մուհասէ-
բէսինէ տօղուր եիւզլիւնիւ գա-
յիմ էտէսին, վէ գօլունու տըղա-
յասըն, վէ ծնուն իւզերինէ փէյ
8 զամպէրլիք էտէսին։ Վէ պէն՝
Իսրայէլ ան՚ն իւզերինէ պաղլար
գօյասընճաղըմ՝ վէ թա ան՚ն մուհա-
սէբէսինն կիւնէյերինի թէքմիլ է-
տինճէ յէտէք՝ պիր եանընտան օ-
պիր եանընտա տէօնէմէյէսին։
9 Հէմ ան՚ն քէնտինէ պուղտայ
վէ արփա վէ պաղլա վէ մէզմէ-
մէք վէ տարը վէ չալտար ալ,
վէ ծնլարը պիր գապա գօյուպ՝
ծնլարան քէնտինէ էքմէք եափ,
եանընըն իւզերինէ եաթաճըղըն
կիւնէյերին սայըսընճա՝ իւչ եիւզ
10 տօգսան կիւն ծնու էէյէսին։ Վէ
էէյէճէյին նաճիագանըն թար-

թըսը՝ կիւնտէ իյիրմի մըս՚գալ
օլա։ ծնու վագթտան վագըթա
էէյէսին։ Հէմ ատյու էօլչիւ 11
լէ՝ հինին ալճը փայընտան պիր
փայ իչէսին։ ծնու վագթտան
վագթա իչէսին։ Վէ պունու 12
արփա փիտէսի նէպի եափըպ էե-
յէսին, վէ ծնու՝ ծնլարըն կէօզ-
լէրի էօնիւնտէ՝ ատէմճէն չըգան
նէճասէթին իւզերինտէ փիչիրէ-
սին։ Վէ Իսրայէլ օղուլլարը ծնլարը 13
սիւրէճէյիմ թայֆէկլէրտէ՝ էքմէքլէ-
րինի պէյնէ մուբտար էէյէ-
ճէքլէր։ Վէ պէն տէխիմ քի՝ 14
Աման Ալֆէնտիմ Իսրայէլ իչինճէ
ճանըմ մուբտարլանմասը, վէ
կէնճլիյիմճէն շիմտիյէտէք լէյ՝
եա եըրթըճտան փարէլէնմիշ
էէմէտիմ, վէ աղըզըմա մէքրուհ
էէթ կիրմէտի։ Վէ պունա տէ- 15
ուի քի՝ Պաբ, սանա ատէմ նէ-
ճասէթի էէրինէ՝ սըղըր թէղէյի
վէրտիմ, վէ էքմէյինի ծնուն իւ-
զերինտէ եափտըմըն։

Հէմ պունա տէխիլ քի՝ Եա՛ 16
տէմ օղուլ՝ իչինի պէն Երուսա-
ղէմտէ էքմէք տէյնէյինի գըրա-
ճաղըմ, վէ էքմէյի Թարթը իչէ
վէ Թէղլաչէ իչէ էէյէճէքլէր,
վէ տօգսու էօչլիւ իչէ վէ շաշ-
դընըգ իչէ իչէճքլէր։ Ձիրա 17
էքմէյէ վէ տօգսա մուհթաճ օլա-
ճաղըտըր, վէ պիր պիրինէ պաբէտ
չաշաճաղըտր, վէ եարամազլըգ-
լարընտա էրկյէճքլէր։

ՊԱՊ Ե

Վէ պէն եա՛ տէմ՝ օղուլ՝ քէն- 1
տինի քէօքին պըչաղ ալ, քէն-
տինէ պէրպէր ուսԹուսըտըր ալ,
վէ ծնու պաշըն իւզերինտէն վէ
սաղալըն իւզերինտէն կէչիր։ ան-
տէն քէնտինէ Թարթը վէրնէսի
պըպ գըուլարը Թաքսիմ էյլէ։
Իւչ փայըն պիր փայընը՝ մու- 2

հասէրէ կիւնկէրի տէլտուգում՝ չէհրին օրթասընտա աթէչէ եա-
գասըն , վէ իւչ փայըն պիր փա-
յընը ալըպ՝ էվի էվվէսինի պը-
չագ իլէ վուրասըն , վէ իւչ փա-
յըն պիր փայընը՝ րիւզկեարա
սաչասըն , վէ պէն ծնլարըն ար-
3 տընձա գըլըմ էյէքէհ յիմ : Վէ
ծնլարտան սայրուս ազ ալասըն ,
վէ ծնլարը էվէյէլերինէ պաղա-
4 յասըն : Վէ ծնլարտան տահա
ալըպ՝ ծնլարը աթէչէն իչինէ ա-
թասըն , վէ ծնլարը աթէչէ եա-
գասըն . Ադամէ Խարայէլ էվինէ
ծնտան աթէչ չըգաճագ :
5 Եհովահ Մովսէսի տէր-
պու Նրուսաղէմ տիր , ծնու
Թայիֆէլերին արասընա գո-
տուր . վէ ծնուն էվրանիքընտա
6 տիյարլար վար : Վէ օ՛ ահ
քեամլերիվի Թայիֆէլերտէն վէ
գանունլարըմը էվրանիքընտա օ-
ղան ալեյհըլարտան ղնյատէ ֆա-
սըգըղա տէյինէիրուի . զիրա ահ-
քեամլերիվի բետա էվռիլեր , վէ
գանունլարըմ միւհիմլինէ էհ-
7 րիւմէիլեր : Օնուն իչինն Ե-
հովահ Մովսէս պէօյլէ տէր .
Ձիւն քի էվրանիքընըղտա օղան
Թայիֆէլերտէն պէվէր օղուլ՝
գանունլարըմտա էհրիւմէմի-
նիզ , վէ ահքեամլերիվի իչրա
էվմէյինիզ , հէմ էվրանիքը-
նըղտա օղան Թայիֆէլերին ա՛-
8 տէվէլերինէ էվմէյինիզ : Օ-
նուն իչինն Եհովահ Մովսէս
պէօյլէ տէր . Իչվէ պէն՝ հէ-
ման պէն սանա գարշը իմ , վէ
Թայիֆէլերին կէօղլերի հօնիւն-
տէ սէնին օրթանտա ահքեամլեր
9 իչրա հէյէճէյիմ : Վէ սէնին
ձիւմլէ մէքրուհլըգլարըն սէ-
պէպինտէն էվմէյինիմ վէ օ-
նուն կիսի արթըգ էվմէյէճէ-
յիմ էյլի սէնտէ հէյէճէյիմ :
10 Օնուն իչինն սէնին օրթանտա՝
պատպալար օղուլլարը էհ յէճէհ-
էր , վէ օղուլլար պատպալարընը
էհ յէճէհքէլէր . վէ սէնտէ ահ-
քեամլեր իչրա հէյէճէյիմ , վէ
սէնին հէվ պագի գալ՝ալարընը
հեր բիւզկեարա տաղըտաճա-
ղըմ : Պուընուն իչինն պէն տաղ 11
իմ տէյօր Եհովահ Մատպ քի՝
Սէն ձիւմլէ էքրահիմէլերին կ-
լէ վէ ձիւմլէ մէքրուհլըգլարըն
լէ Մադահէյմի մուրտարլատը-
ղըն սէպէպտէն՝ պէն տահի սէնի
դըրտաճաղըմ , վէ կէօղիւմ ճըգ-
մայտաճագ , հէմ տահի պէն հ-
սիրկէմէյէճէյիմ : Սէնին իչ 12
վայընըն պիր փայը Թատ՝ընտան
հօլէճէքէլէր , վէ օրթան ոա գըմ-
ըղտան սիւքէնէճէքէլէր , վէ
իւչ փայըն պիր փայը էվրա-
փընտա գըղըճտան սիւէճէքէլէր,
վէ իւչ փայըն պիր փայընը հեր
բիւզկեարա տաղըտըպ՝ արտա-
րընձա գըղըմ էյէքէհ յիմ : Վէ 13
զաղապըմ Թէքմիլ օլուսպ՝ օն-
լարտա խըշմըմը գօնտուրտաճա-
ղըմ , վէ ինճիդամ ալաճաղըմ .
վէ զաղապըմը ծնլարտա Թէքմիլ
էվմախիմտէ , պէն Բատպ զայ-
րէվհիմտէ սէօյլէմխիմի պիճէլեր :
Վէ հէվ կէչինլերին կէօղլերի հօ- 14
նիւնտէ՝ էվրանիքընտա օղան Թա-
յիֆէլերտէ՝ սէնի խարտապաճա
վէ հադարէվհ վէրէճէհյիմ : Վէ 15
զաղապ ու խըշմ լէվ խըշմըն
Թէքթուրլերի լէվ սէնտէ ահքեամ-
լեր իչրա էվմախիմտէ , էվրա-
փընտա օղան Թայիֆէլերտէ հա-
գարէվ վէ բէզալէվ՝ լ՛այրէվ
վէ հայրէվ իչինն օղաճագտըն .
պէն Բատպ սէօյլէմխիմ : Սիրվ 16
պօղմագ իչինն կէօնտէրէճէհյիմ՝
չըղ պօղուճու գըղըմըղըն քէօ-
ղէնու օղլարընը ծնլարա կէօնտէր-
մախիմտէ , լուղերինիզ գըղըմը-
զամ հտէճէհյիմ , վէ ալըճն ի-
չինն էքմէք տէյինէյինի գըրտաճա-
ղըմ : Հէմ լուղերինիզ գըղըմը 17
վէ քէօղէնու ճահտավարլար կէօն-

տէրէձէլիմ, վէ սէնի հվատ-
սըզ գոյամագլար, վէ օրթան-
տան Թաո՛ւն հէմ գան կիչէձէք,
հէմ սէնին իւչէրինէ գըլըճ կէ-
Թիրէձէլիմ. պէն Բապպ սեց-
լէսիմ։

ՊԱՊ Զ

1 Վ֊է պանա Բապպըն քէլամը
2 օլսաղ տէսի քի՝ Եա՛ տաէմ օղ-
լու Եիւզիւնիւ Իսրայէլ տաղլա-
րընա տօղրուլը, վէ ծնլարա
3 փէյղամպէրլիք էյլէ. վ֊է տէ
քի Եա՛ Իսրայէլ տաղլարը՝ Ի-
ֆէնտիմ Բապպըն սէօղլէնիւ
տինիկլէյին. տաղլարա վէ պա-
յըրլարա՝ վատիլէրի վէ տէրէ-
լէրէ Ի֊ֆէնտիմ Բապպ պէցլէ
տէր. ԻչԹէ պէն սիզին իւզէ-
րինիզէ գըլըճ կէԹիրէձէլիմ,
վէ սիզին ԹէկիՓ փուԹԼանէլէ-
4 րինիզի տէլաք էսէձէլիմ։ Վ֊է
մէզպահլարընըզ վիրան գալա-
ճագ, վէ կիւնէչ փուԹլարը-
նըզ գըրըլաճագլար. վէ մագ-
Թուլարընըզը փուԹլարընըզըն
5 էօնիւնէ տիւշիւրէձէլիմ։ Վ֊է
Իսրայէլ օղուլլարընըն էչէկրի-
նի փուԹլարընըն էօնիւնէ գոյա-
ճաղլար, վէ քէնիՓլէրինիզի մէզ
պահլարընըզըն էԹրաՓընա սա-
6 ջաճաղլար, չիւմկի մէսաբանլա-
րընըզտա չէհրլէր խարապ օլա-
ճագ, վէ ԹէկիՓ փուԹԼանէլէ-
րի վիրան գալաճագ. չէօյլէ քի
մէզպահլարընըզ խարապ վէ վի-
րան օլալար, վէ փուԹլարընըզ
գըրըլտըկ պաԹԹալ գալալար, վէ
կիւնէչ փուԹլարընըզ եըգըլա-
լար, վէ իչէրինիզ մահվ օլա-
7 լար։ Վ֊է օրթանըզտա մագ-
Թուլ տիւշէլէր, վէ Բապպ պէն
օլտուղումա պիլէսինիզ։
8 Ամմա սիզ ախյարլարա տա-
ղըլըղընըզտա, սէզտէն՝ գը-
լըճտան գուրԹուլմուշլարը Թա-
քիՓէլէրտէ պապխէ գոյաճա-
ղըմ։ Վ֊է գուրԹուլմուշլարընըզ 9
օլ էսկը սիւրիւձէձէքլէրի Թա-
քիՓէլէրտէ պէնի վիրը էաէձէք-
լէր. չիւն քի պէնտէն տաւիան
զինաքեար եիւրէքլէրի իչէ վ֊է
փուԹլարը արտընձա զինա է-
տէն կէօղլէրի իչէ գըրըլտըմ.
վ֊է օնլար իչէկիրլէրի եարա-
մաղըգլարընտան էօԹիւրիւ՝
ձիւմլէ մէքրուհլուգլարը իչիւն
քէնտի նէՓսլէրինտէն իկրէնէ-
ձէքլէր։ Վ֊է պիլէձէքլէրը քի 10
պէն Բապպ օնլարա պու քէմլի-
քի էԹմէյէ պօշունա սէօյլէմէ-
միմ։ Ի֊ֆէնտիմ Բապպ պէցլէ 11
տէր. Ավուճունու չարփ, վէ
պչաղընը պաս, վէ տէ քի՝ Վա՛յ
Իսրայէլ էվինէն ձիւմլէ եարա-
մաղ մէքրուհլուգլարընա, չիւն
քի գըլըճտան՝ գըԹլըգտան վէ
Թա՛ուտտան պիւչէձէքլէր։ Ու- 12
ղաբտա օլան՝ Թա՛ուտտան էօ-
լէձէք, վէ եագլընտա օլան՝ գը-
լըճտան տիւշէձէք, վէ գալան
հէմ մուհասէրէտտէ օլան՝ գըԹ-
լըգտան էօլէձէք. վէ զաղտապը-
մը օնլարտա Թէքմիլ էտէձէկիմ։
Վ֊է օնլարըն մագԹուլլարը փուԹ- 13
լարընըն արաստընտա մէզպահլա-
րընըն էԹրաՓընտա, հէր հիւք-
սէք ԹէկիՓտէ՝ տաղլարըն հէմ
պաշլարընտա վէ հէր եէրլէ ա-
ղաճ ալԹընտա վէ հէր սըգ
եափրաղը մէշէ ալԹընտա՝
ձիւմլէ փուԹլարընա օլ խոշ գո-
գու սունտուգլարը մահալտէ
օլտուգլարընտա, պիլէձէքսի-
նիզ քի Բապպ պէն իմ։ Վ֊է է- 14
լիմի իւզէրլէրինէ սալաճաղըմ,
վէ սէյլարը ձիւմլէ մէքէանլա-
րընտա վիրան՝ վէ Դէփրայա
տօղրու օլան էէօլէյէն գիյատէ
վիրան էտէձէկիմ. վէ Բապպ
պէն օլտուղումա պիլէձէքլէրը։

ՊԱՊ Ի

1 Ա Յ սպանա Բաղպէն քէլմը
օլուպ՝ ասոր քի՝ Վ՚ն սէն հա՛
ասէմ օղլու՝ Նփհնամիմ Բաղպ
Իսրայէլ ախալըընա պէօյէ սակը։
2 Սընկ՝ ախալըն սէօրթ Թա-
3 բաֆընէն սընկուս կէլիյօր։ Ընմ
ալ սէնին սընկուն Նէֆ՚։ Վ՚ զա-
ղալըմը սէնին Իզէրինէ կ՚ծն-
ասէրէհէյիմ, վ՚ սէնկ եօլա-
ըընա կէօրէ մուհաբէմէ հասճէ-
յիմ, վ՚ ճիւմլէ մէքրուհլուգա-
ըընէն ճէլսըընէ սէնին Իզէրինէ
4 գօյասճաղըմ։ Վ՚ կէօղիւմ սէ-
նկ էսիրկէմէ յէճէկ, վ՚ սճը-
մայասճաղըմ. իլա եօլըընէն Իս-
զէրինէ գօյասճաղըմ, վ՚ մէք-
րուհլուգըընէն օրթասընա օլա-
ճագ՝ վ՚ Բաղպ պէն օլսուս-
ղուսմա պիլէճէկսինիզ։
5 Նփհնամիմ Բաղպ պէյլէ սէր-
պէլա՝ իչէթ պիր պէլա կէլի յօր։
6 Սընկ՝ կէլիր, սընկ կէլի յօր,
սէնին Իզէրինէ ույանար՝ իչ-
7 Թէ կէլի յօր։ Էյ Եբրին սաթի
նի՝ սանա նէվակէթ կէլի յօր՝ վ՚
ման կէլի յօր, տէյիլ տաղա-
ըընէն ալճագըը՝ իլա իզմիրլաղ կիս-
8 նիս հագէն տըր։ Ընմոն հա-
գընսա՝ Իզէրինէ զաղալըմը
տէօքէհէյիմ, վ՚ խըզմընը Իս-
զէրինսէ Թէքմիլ հասճէյիմ,
վ՚ սէնկ՝ եօլաըընա կէօրէ մու-
հաբէմէ հասճէյիմ, վ՚ ճիւմլէ
մէքրուհլուգաըընը սէնին Իզէ-
9 րինէ գօյասճաղըմ։ Վ՚ կէօղիւմ
մէրհամէթ էմմէյէճէկ, հէմ
էսիրկէմէ յէճէկ յիմ, սէնին եօլ
ըընա կէօրէ սանա էօտէյէճէկ
յիմ, վ՚ մէքրուհլուգաըընը սէ-
նին օրթասընա օլասճաղըզ. վ՚
պիլէճէկսինիզ քի վուրան՝ պէն
10 Բաղպ իմ։ Իչէթ օլ կիշի՝ իչ-
Թէ կէլի յօր, նէվակէթ կէլսի,
11 տէյնէք չիչէքլէնսի, զուրուր
Փիլիսդինսի։ Զուրմ՝ փըսգ

տէյնէքլի տէյտու գալըպտը. ան-
ըընսան քիմսէ գաչմայասճագ, վ՚
գալսապալըգլարընսան վ՚ մալըք-
րինսէն պիր չէյ հէմ սրալա-
րընսա պիր ա՛լա չէյ գաչմայա-
ճագ։ Վ՚ապթ կէլի յօր, կիշի 12
հագընըը յօր, միւհմէրի՝ ըտղ
օլմասըն, վ՚ սաթըճը գասա-
վէթ էմմէյէն. զիրա օնուն
հէմ գալսապալըգընա զաղալ օ-
լասճագ։ Չիրա սաթըճը՝ հ. 13
յէրչի հ՚օմրէրի տասճա հա-
յասճտա իսէ տէ սաթըճըսընա
տէօնմէյէճէկ. զիրա ճիւմլէ
գալսապալըգը հագընսա օլսուն
բիլյա տէօնմէյէճէկ. վ՚ քիմ-
սէ հ՚օմրինինէն եարատմազլըգը ի-
լէ գուվվէթլէնմէյէճէկ սիր։
Պօղույու ջալըրլար, վ՚ հէր 14
չէյի հաղըրլասըլսա, առնա
ճինկէ կիտէն հօգ տուր. զիրա
օնուն պիլմինն գալսապալըգընա
զաղաղըմ վար։ Տիլարտան 15
դըլըճ իչէրտէն Թաո՛ն վ՚ դըլ-
ըգ վար. սահրատաս օլան՝ դը-
ըճ իչէ հօչմէյէճէկ, վ՚ չէհրատ օ-
լանը դըլըգդ վ՚ Թաո՛ն հէյճ-
էճէկ։ Վ՚ ճնըսրըն գուրԹու- 16
լա՛ըրը գաչըգ՝ տաղըսրատա տէ-
րինին կէօյէրճինէրի կիսի օլա-
ճագըսր. ճիւմլէսի՝ հէր քէս
հարատմազլըգը իչինն Փիլսան հ-
տէճէկէ։ Ճիւմլէ հըսէր կէվէ յէ- 17
ճէկ, վ՚ ճիւմլէ տիղըր սու ի-
պի ագասճագ։ Վ՚ ճնըսր չուրէր 18
գուչանասճագ, վ՚ ճնըսրը տիԹ-
րէմէկ գափըյասճագ. վ՚ հէր
հիւգէ ա՛յրսյ՝ վ՚ ճնըսրըն հէր
պաշընա տաղ պաշըրգ օլասճագ։
Կիւմիշհէրինի ասպագլարա ա- 19
Թասճագլար, վ՚ ալԹունըսրը
մէքրուհ սայըլասճագ. ճնըսրըն
հիւմիշհիւ վ՚ ալԹունսա՝ Բաղպ
զաղաղընըն կիւնիւնսանէ ճնըսրը
գուրԹարմագա գասիր օլմայա-
ճագ. ճանըսրընը տայուրսմա-
յասճագըսր, վ՚ գարընըսրընը

տալուբամայաձագլար , զիրա
Եարամազլըգլարը ծնարըն Թէօ-
20 քէվի օլաձագ : Վէ զինէվէ-
Էրլինէն ջանընը մազրուրլուգլա
աէռնաէրտիւէր , վէ ծնուն իւէ
փուէթլարընըն մէքրուհլուգլա-
րընը քէնտիէրինէ իզրահիլէթ
Եափտըլար . ծնուան էօթիւրիւ
ծնու ծնլարա իզրահիլէթ Եոէ-
21 ձէյիմ : Իմոի ծնու Եաալարըն
էվինէ Եաղմա իչուն վէ էէրլին
փաարգլարընա Թալան իչուն
վէրտիմ . վէ ծնու մուրատարլա-
22 յաձագլար : Վէ Եիւզիւմիւ ան-
լարտան էէվիրիէձէյիմ , վէ պաձա
մախտաս մաճալիի մուրատարլա-
յաձագլար . վէ ծնա զօրտագ
լար կիւրձիքլէր , վէ ծնու մուր-
տարլայաձագլար :
23 Պիր զինէվ Եաւ . զիրա էէր
գան տա՛վասը իւէ տօլտու , վէ
24 չէհր զուզ իւէ տօլտու : Վէ
Թայիֆէէլէրին Եարամազլարընը
կէթիրէձէյիմ , վէ ծնլարըն էվ
Էլրինի զաագի Եոէձիքլէր , վէ
զօրտագլարըն մազրուրլուգու-
նու ալնտիրէձէյիմ , վէ ծնլա-
րըն ա՛իչ էէրէէլի մուրատար
25 օլաձագ : Չէէլաբլիք կէնէյօր .
վէ սէլամէթ արայաձագլար ,
26 ամմա օլմայաձագ : Պէլա իւզէ-
րինէ պիր կէլէձէք , վէ խա-
պէր իտոթիւնէ խառէր օլաձագ .
վէ փէյղամպէրատէն իչուն Թա-
լագ Եոէձիքլէր , վէ քեսէյնի-
տէն Թէվրաթ Եէմ իսթէյօր-
լարան նասիհաթ զայ՛օլաձագ :
27 Փաաիչահ Եաս չէքիձէք , վէ
պէյ խարտագլագ կիչէձէք , վէ
ախարըն գավմընըն էլլէրի ակիթ-
թէյէձէքտիր . ձնլարա Եօլա-
րընա կէօրէ Եոէձէյիմ , վէ ծն-
լարը՝ էէրի՛աթլարը իչէ մուհա-
քէմէ Եոէձէյիմ , վէ ակլէձէք-
լէր քի՝ Բասդի պէն իմ :

ԳԼՈՒԽ Ը.

1 Ա՛յ վագի՛ օլտու քի ալթըն-
ձը էէլտա՝ ալթընձը այըն պէ-
չինձի կիւնիւնտէ՝ պէն էվիմտէ
օթուրտուգում իմիմ , վէ Յուդա-
նըն իսթէյօրլարը գարշըմտա օ-
թուրտուրլար իտի . վէ օրտաա
իւզէրիմէ էֆինտիմ Բասպըն
2 էլի ակըշտը : Վէ պագտում , վէ
իչիմէ աթէչ կէօսթէրիլինտէ
պիր չէէլ վար իտի , պէլինէն
կէօսթէրիլինտէն աշաղա աթէչ
վէ պէլինտէն Եօգարը՝ ձիլալը
փիրինձէ պէնկիէր փաշլագ պիր
3 կէօսթէրիլ վար իտի : Վէ պիր
էլ ախրէմի ա՛ղաշդագ՝ պէնի
պաշըմըն փէրչէմինտէն Թութ-
մաա , վէ Բուռ պէնի էէր իչէ
կէօյնէն արաալնա գալըրըմ՝
պէնի Ալլահ ըսյասընտա Երու-
սաղէմի փօրեաա տօղրու պա-
գան իչ գափուսուն ձխոխլինէ՝
դըշդանձլագ վէրէն Գըշդանձ-
լագ մութեաննան տուրտուղու
4 էէրէ կէթիրտի : Վէ իչիմէ օ-
րտաա՝ վախտէ կէօրտիւյում
բույա կիպի Խարայէլ Ալլահը-
նըն ձէլալէ վար իտի :
5 Վէ պանա ախտի քի՝ Եա՛ա-
ուէմ օղու կէօղէրինէ հալա
փօրեաա Եօլունա տօղրու գալ-
մըը . վէ պէն կէօղէրիմի փօր-
եաա Եօլունա տօղրու գալարըն-
ձա , իչիմէ մէզպահլըն փօրեաա-
տան Եանա օլան գափուսունուն
մէխէյլինտէ՝ պու Գըշդանձլագ
6 փուշու վար իտի : Օլտում պա-
նա ախտի քի՝ Եա՛ ատէմ օղու
ննլարըն նէ իւզէրինէն Խարա-
յէլ էվինէն պուրտաա Մագաէ-
սէմանն իրագ օլմայըմ տէյիս
իւզէրինէքլէրի պէօյնէք մէքրուհ-
լուգլարը կէօրի՛յօրմուսում .
ամմա էինէ ուէն , գաֆա պէօ-
յինէք մէքրուհլուգլար կէօրէրէն :
7 Ինանըն պէնի ավրունում գա-

փուսունա կէօթիւրտիւ · վէ պագարմ, վէ իշթէ տիվարտա
8 սիր տէլիք վար իսի : Վէ պա-նա՝ Եա՛ տաէմ օղլու պու տի-վարը հալա տէլ տէսի · վէ պէն ո իվարը տէլինձէ , իշթէ սիր
9 գափու վար իսի : Վէ պանա տէսի քի՝ կիր , վէ ընձարըն պուրատա էթոխքէրի քէօթիւ
10 մէքրուհլուգլարը կէօր : Վէ կիրինձէ պագարմ , վէ իշթէ հէր սիւրթիւնէնին վէ մէքրուհ հայվանըն սիւրթի՝ վէ Խորայէլ էվինին հէփ փուէթլարը տիվա-րըն իւզէրինատ էթրաֆտա չէփ չէվրէ բէտ օլմնմուշ իսի :
11 Վէ ընձարըն էօնիւնատ Խորայէլ էվինին իսթէխյարլարընատան եէթ-միշ քիշի՝ օրթաղարընատա տա Սաման օղլու Յեհոնիա օլարագ տուրուրլար իսի · վէ հէր սի-րինին էվինատ պուխուրտանըգ-լարը վար իսի · վէ գօյու պու-
12 խուր տիւմանը չըգար իսի : Ան-տէն պանա տէսի քի՝ Եա՛ տաէմ օղլու Խորայէլ օղուլարը-նըն իսթէխյարլարը գարանըգա՝ հէր քէս քէնտի տուրէթ խանէսինին հալվէթլէրինատ էթ-տխսինին կէօրտի՞նմի · չիւն քի ընձար՝ Բապպ պիզի կէօրմէզ, Բապպ էերի պրագարը տէյօր-
13 չար : Վէ պանա տէսի քի՝ Ես-նէ տէօն , ընձարըն իշտէխքէրի պահա պէօյուգ մէքրուհլուգլա-րը կէօր :
14 Անտէն պէնի Բապպ էվինին փօրեասա տօղրու օլան գափու-տունուն մէտխէլինէ կէթիրտի , վէ իշթէ օրատա՝ Թամուզ տէ աղլայան գարըլար օթուրույօր
15 իսի : Վէ պանա տէսի քի՝ Կէօր-տի՞նմիւ եա՛ տաէմ օղլու · էվինէ տէօն , պուն ալտատան պէօ-յիւք մէքրուհլուգլար կէօր :
16 Անտէն պէնի Բապպ էվինին իչ ավլու տունա կէթիրտի , վէ իշթէ Բապպըն հէյքէլի գափու-տունտա էյլան իշէ մէզպահըն արատընտա խորմի պէշ քիշի միգտարի վար իսի , ընձարըն արդասը Բապպըն հէյքէլինէ վէ եէուզէրի կիւնտօղույա տօղու օլսաչ՝ ընձար կիւնտօղույա տօղ-րու կիւնէչէ ահձատ գըլարըլար ի-
17 սի : Վէ պանա տէսի քի՝ Կէօր-տի՞նմիւ եա՛ տաէմ օղլու · Ցու-գա էվինէ՝ պուրատա էթոխքէ-րի մէքրուհլուգլարը իշխէմէսի՝ քիշիւք չէյմի տիր · զիրա ըն-ձար եէրի զաւմ իշէ տօլտուրուսա՝ պէնի զաղապ կէթիրմէյէ տէօն-տիւգը · վէ իշթէ տաղը քէնտի պուրունլարընա գօրլար :
18 Իմտի պէն տաին զաղապ իշէ ա՛մէ-տէձէյիմ · կէօզիւմ էսիրկէ-մէյէձէք , վէ ատընայատա-ղըմ · վէ ընձար գուլագլարըմա պէօյի՛ւք ահս իշէ չաղըրատճագ-լար , ատմա ընձարը տինկլէմէ-յէձէյիմ :

ՊԱՊ Թ

1 Վ է գուլագլարըմա պէօյիւք ահս իշէ չաղըրըպ տէսի քի՝ Շէհ-րին իւզէրինէ Թա՛յին օլտուրուշ-լար էադլաչըն-լար , վէ հէր պէ-րինին էվինատ պօղուշմա աշէթի օլսուն :
2 Վէ իշթէ փըրեասա պագան եագարքի գափունուն եօլտասան ալտը քիշի կէլիր ի-տի , վէ հէր պէրինին էվինատ քիւլունէք աշէթի վար իսի · վէ իշէէրինատ պէզ էսկապ կիսինմիշ պիր քիմսէ վար իսի , վէ պէ-լինատ էադրէձը տիվիթի վար ի-տի · վէ ընձար վարըպ պագարը մէզպահըն էանընտա տուրտուլ-լար :
3 Վէ Խորայէլ Ալլահընըն ձէ-լալի՝ օվ իւղէրինատ օլտուղու քերովբէնինն իւղէրինատէն էվին էհնիննէ չըգար , վէ օվ պէզ էս-

վառ կիսինմիշ պէլինաէ եաղըձը սիվիլեի օլան քիմսէյի չաղըրըը։
4 Վէ Բաալպ օնա տէար քի՝ Ըհմ-
բրին օրթաալընան Երուսաղէմին
օրթաալընան կէչ, վէ օնուն ի-
չինաէ հէվի իշլէնէն մէքրուհ-
լուգլար իչիւն ահ ու վայ քա-
քէն քիմսէլէրին աչնըրը իւզե-
5 րինէ նիշան էյլէ։ Վէ պէն ի-
շիտիր ինչն օպէրլէրիմ տէար քի՝
Օնուն արաընձա չէհրատն կէ-
չին, վէ վուրուն։ կէօզլէրի-
նիզ էսիրկէմէյին, վէ ածը-
6 ման։ Իսթէյարը՝ կէնճի վէ պա-
քիլ էյլ վէ մա՛սում մուս վէ գարը-
յը հէլաք էթմէյէ իչիւն գաթը
հաին, ամմա իւզերինաէ նիշա-
նը օլան հիչ պիր ատէմի եագ-
լամայն, վէսսալամ Մադաէ-
սէմսէնի պաշլայաճաղըզ։ իմմի
էվվէլ էճնիւնաէ օլան իսթէյար
7 քիչիլերաէն պաշլայաճաղըմ։ Հէմ
ընարա տէար քի՝ Էվվ մուր-
մարլայըն վէ ավուլարը էօլմի-
բիւլմիչլէր իլէ մօլուուրում։
ջըգըն, իմմի ընդար ջըգըպ՝ չէ-
հիրաէ վուրմայաճաղըմ։
8 Վէ վագի՝ օլսուս քի՝ օնդարը
վուրմայաճաղըմ տա պէն գալընձա,
էվուդա գէլուն գա մանդալըմ, վէ
Ֆէրեաա էսիպ տէպիմ քի՝ Ե՛յ-
վահ եա՛ Էֆէնտիմ Բաալ՝ սէն
Երուսաղէմին իւզերինէ զալա-
պընը տէրքհաք իլէ Խորայէլին
հէվի պագիսինի հէլաք մը եաէ-
9 ձէքսին։ Վէ պանա տէպի քի՝
Խորայէլ վէ Ցուդա էվինին եա-
րամաղընը՝ զայէթ իւլ զայէ
պէօյիւք օլուր, վէ հէր գան ի-
լէ օլսուս, հէմ չէհր նահապ-
ճադ իլէ օլսուս։ զիքրա տէպի-
էէր քի՝ Բաալպ տիկարը Թէրք
էմմի, հէմ Բաալպ կէօրմէյօր։
10 Իմմի պէն տախի՝ կէօզէրիմ հ-
ուիկմէյէճէհ, հէմ ածընմա-
յաճաղըմ։ եօլսուրընը պաշլա-
րընա վէրէճէյիմ։

Անտէն իշիէ օլ պէզ հավա- 11
պը կիսիպ՝ պէլինաէ օլան
քիմսէ ճէվապ տէօնտէրիպ՝ պա-
նա էմր էթմէյին կիպի էյլէսիմ
տէար։

ՊԱՂՊ Ժ.

Վէ պագարմ, վէ իշիէ քէ- 1
րովբէլէրին պաշը իւզերինաէ
սէպաթտա օնլարըն իւզերինաէ
կէօք եագուէ թաշը կիպի՝
Թախթ շէքլի կէօսթէրիճի կէօ-
րիւնիւր իսի։ Վէ պէզ հավապ- 2
լարընը կիսինմիշ քիմսէյէ սէօյ-
լէյիպ տէար քի՝ Գէրովբէնէն
ալթընտա օլան Թէքէրլէքլէրին
արասընա կիր, վէ ավուճլարը-
նը քէրովբէլէրին արասընտա օ-
լան աթէշ գօրլարընտան տոլ-
տուր, վէ շէհրին իւզերինէ
սաչ։ իմմի օ՝ կէօզլէրիմին հո-
նիւնաէ կիրտի։ Վէ օլ քիմսէ 3
կիրտիսինաէ, քէրովբէլէր է-
վին սաղ եանընտա տուրուրլար
իսի։ վէ իչէրլի ավլույու պու-
լութ տօլտուրմուշ իսի։ Վէ 4
Բաալպին ճէլալի քէրովբէնին
իւզերինաէն էվին էշիկինէ էին-
ճէմիշ իսի։ վէ էվ պուլութ-
տան տօլսուս, հէմ ավլու Բաալպ
ճէլալին Տուրունտան տօլսուս։
Վէ քէրովբէլէրին գանատլա- 5
րընըն սէստասը թա տիշարըլըի
ավույատաէ՝ Շհատդայ Գադիր
Ալլահըն սէօյլէտիկինաէ օնուն
սէսի կիպի իշիտիլիր իսի։ Վէ 6
վագի՝ օլսուս քի պէզ հավապլա-
րը կիսէն քիմսէյէ էմր էտիպ՝
Քէրովբէլէրին արասընտա օ-
լան Թէքէրլէքլէրին արասըն-
տան աթէշ ալ տէպիքտաէ, օ վա-
րըպ Թէքէրլէքլէրին եանընտա
տուրսուս։ Վէ քէրովբէլէրին 7
արասընտան քէրովբէնինն պէրի՝
էվինէ քէրովբէլէրին արասըն-
տա օլան աթէշէ սալըպ սալը,

վէ պէզ հավասալորը կեղնին ա-
վուձալընա վէրտէ · վէ օ՛ ա-
8 լըպ ջոպը : Վէ քերովբէէ-
բին դանաալորը ալէընտա՝ ա-
ատմ էլի աւրէմի կէօլեէր
խոլ :
9 Վէ պագաքըմ, վէ լըմէ քե-
րովբէէբին հանընտա ատօրմ
Թէքերըէք՝ պիր քերովբէին
հանընտա պիր Թէքերըէք վէ օ
պիր քերովբէին հանընտա
պիր Թէքերըէք վար խոլ · վէ
Թէքերըէ էլերին կէօսմէրիէլ՝
սէնդէր Թաքընա պէնկէր ի-
10 մի : Վէ կէօսմէրիէլէրի՝ ատօր-
միններն ատ էհքըլ պիր խոլ ·
Թէքերըէք իչինտէ Թէքերըէք
11 նէմէ խոլ , էյնէ խոլ : Նէե-
բիւսնէքերինատ ատօրմ հանըր-
բընա կիտերըէր խոլ , էբրիւ-
միքըէրինատ տէնտէղէր խոլ ·
ղէրա պաշըն տօղրուլտուղու մա-
հալէ տօղրու՝ արտընձա կիտէր-
էր խոլ · էբրիւսիքըէրինատ
12 ատմտէղէր խոլ : Վէ ծընտրըն
պիւէմիւն վիճէսիւ վէ արգա-
սը վէ էլէրի հէմ գանաատլորը
վէ Թէքերըէքըէրի չէփ չէվրէ՝
Թէքերըէքըէրինին ատօրտիւնիւն
13 փէ՝ կէօղէր իլէ տօլու խոլ : Պէն
իչտիւր էքէն Թէքերըէքըէրի՝
14 Գասըրզա ջաղըըրը : Վէ հէր պի-
րինին ատօրմ էյիւղիւ վար խոլ ·
նէքին էյիւղիւ քերովբ էյիւղիւ
խոլ , վէ էքինճինին էյիւղիւ ա-
ատմ էյիւղիւ խոլ , վէ իւչիւն-
ճիւսիւնիւն արսլան էյիւղիւ խ-
ոլ , վէ ատօրտընճիւսիւնիւն
15 գարթալ էյիւղիւ խոլ : Վէ քե-
րովբէէբը էյիւճէլտիլէր · Գո-
բար ըրմաղընտա կէօրունէյէմ
16 Հայվան պէս տուր : Վէ քերով
բէէբը էյիւրիւյիւնճէ , Թէքեր-
ըէքըէր փէ ծընտրըն հանընտա
էյիւրիւյիւբ խոլ · Վէ քերովբէ-
ըէր էյերտէն էյիւճէլմէք իչիւն
դանաատլորընը գալդըրըբըլ-
բընտա , պէս Թէքերըէքըէր տա-
խի ծընտրըն հանընտան տէն-
մէղէր խոլ : Ընէրտ տուրտուղ-
17 տա պէս նէղտ տուրտուր խոլ , վէ
նէղտ էյիւճէլմէյէ՝ պէս նէղտ
փա էյիւճէլիր խոլ · ղէրա ծընտր-
տա հայվանըն բուհու վար խոլ :
Վէ էվին էչիւնտէն Թապընը 18
ճէլտի ջաղըլ՝ քերովբէէրին
իւզէրինէ տուրտու : Վէ կէօզ 19
լէրի հէմ հէմինտէ քերովբէէր
ջաղըրըլտըբընտա , գանաատլա-
րընը գալդըրըր՝ էյերտէն էյիւ-
ճէլտիլիր · էյերտէն էյիւճէլ-
միքը · Վէ Թէքերըէ ըրը պէ-
րաաբէրէքէրինճէ խոլ · Վէ Ռուախ
էվինին կիտնտաղու գաիւսուս-
նան մէհտիղինատ տուրտուղը ·
Վէ Իսրայիլ Ալահընըն ճէլալի
էօգալըրտան ծընտրըն իւզէրին-
ատ խոլ : Փոբար ըրմաղընտա 20
Իսրայիլ Ալահընըն ալէընտա
կէօրունէյէմ հայվան պէս տուր
վէ սիլսիմ էֆ՝ ծընտր քերով-
բէէբը խոլ : Հէր պիրինին ատօր- 21
տէր էյիւղիւ՝ վէ հէր պիրինին
տէօրտտէր գանաատը՝ վէ գանաա-
տլորընըն ալ՝ընտա տատմ էյի-
նինին չէնճի վար խոլ : Վէ էյիւղ- 22
էրինին չէնճի՝ կէրուբ կէօսմէ-
րիւէյի կէրուբ քէնտիէրի՝ հէ-
ման Փոբար ըրմաղընըն հանըն-
տա կէօրունէյէմ էյիւղիւր խոլ ·
հէր պիրի հէմինէ տօղրու էյի-
րիւր խոլ :

ՊԱՏ ԺԱ

Վէ Բուհ պէնի գալդըրըբ՝ 1
Բատըն էվինին կիտնտաղույա տօղ-
բու ատագան կիտնտաղուտա գա-
փուտունա կէմիրան : Վէ իչմէ
գափուտընճէ մէհտիղինատ խեր-
մի պէշ քիչի վար խոլ , վէ
ծընտրըն տրատըտընտա Ազուր օղ-
լու Յեզոնիայը վէ Բանէա օղլու
Փալատիայը՝ գավմին ակրէլէբ-
րինին կէօրտիւմ : Վէ պանա տէ- 2

սի քի՝ Եա՛ ասէմ օղուս՝ հա-
րամադրզ սիւշխանէն վէ պուս
չէ հրատ ֆինա նասխատ վէրէն
3 առէմէլէր պատճար սըդր : Տէր-
լէր քի՝ գէլա եաղըն ոէնկէ, եվ
լէր եափաճամ, պուս չէհ գաղան՝
4 վէ սիղ հէվլէր լէզ : Օնուն իչէն
ծնլարըն հադգնա փէ չղամգէր-
լէր հէվլէ , փէ չղամգէրլէք հէվլէ՝
Եա՛ ասէմ օղուս :
5 Օլէմ լուղէրիմէ Բապգըն
Բուհու սիւլսիւ , վէ պանա
ասէմ . Տէ քի՝ Բապգ պէօրէ
ասէր . Սիղ պէօրէ ասէմիղ՝
Եա՛ Խորայէլ եվ . վէ պէն ֆիր-
6 լինիսէն կէչէնի սիւլրիմ : Սիղ
պուս չէհրատ մագթաուլարընդը
ջողագթանընդզ . վէ ծնուն սօղագ-
ջարընդը մագթաուլար լէզ սօղ-
7 սուրսաունուզ : Օնուն իչէն
նֆինամիմ Բապգ պէօրէ ասէր .
Շէհրէն իչէնէ գօսաուղսունուզ
մագթաուլար՝ հէվ ծնլար սըդր ,
վէ գաղան պուս չէհ սըդր . լա-
քին սիղ ծնուն իչէնտէն ջղգա-
8 բառ ձաղրմ : Գըլըճման գօրդ
սուսունուզ , ամմա պէն սիղին իւ-
զէրինէդ գըլըճ կէթիրէձէկ չիմ՝
9 ասէյր Նֆինամիմ Բապգ : Վէ
սիղ ծնուն իչէնտէն ջղգաբառձա-
ղրմ , վէ սիղ հաալէր հէլինէ
թէսգիմ հաձէղիմ . վէ սիղդէ
աչքհամէլէր հձրա հաձէղիմ :
10 Գըլըճման սիւշէձէղքսինիզ . Իս-
բայէլին սինօրլարընտա սիղ մու-
հաբէմ հաձէղիմ , վէ սիւշ-
ձէղքսինիզ քի՝ Բապգ պէն իմ :
11 Պու չէհր սիղին իչէնտէ գաղան օլ
մազ քի՝ սիղ ծնուն իչէնտէ
հէվ օլասընըզ . Խորայէլին սի-
նօրլարընտա սիղի մուհաբէմ հ-
12 աձէղիմ : Վէ սիւշէձէղքսինիզ
քի՝ Բապգ պէն իմ . չհէն քի
գանուէնլարընտա հեւրեւմէսի-
նիզ , վէ չհէրի՝մէլէրիմի հձրա
հէմհէսինիզ , իչտա հէթրաֆլարը-
նըզդա օլան Թայֆիֆլէրին չհ-
րիա՝մէլէրինի հձրա հէմհինիզ :
13 Վէ վագի՝օլտու քի՝ պէն մէհ-
զամդրըմը հաեր եգէն , Բանհա
օղլու Գաղաաթա հօլտու . օլ-
ատմ հեւրտա գօյուն գափանըզդ՝
հեւրտէք ահա իչէ ֆիերհատ հաե-
րէք ատմիմ քի՝ Էմրէսի Էֆէն-
ատմ Բապգ Իսրայէլին ագգրս-
յէնինի պէքրէմյէ ատըքհօտ-
ձէղքսինէն :
14 Օլատմ պէնտա Բապգըն քէ
լամը օլտուգ ատաի . Եա՛ ատէմ
15 օղլու՝ գարընտաշլարըն սէնինն
գարընտաշլարըն վէ սէնինն իսը-
ռըմլարըն օլսուն քիմսէյէր վէ
ձհումհէ Խորայէլ եվի՝ ձհումհէտ
օլ քիմսէյէր ատը , քի Նըռուսա-
ղէմ սաֆինէյէրի ծնլարա՝ Բապ-
գըն հանըձտան իրագ օլսուն ,
գօռ տէյար միրաս իչէն պէզէ
վէրիլմիշ ատը տէտիլէր :
16 Օնուն իչէն ատ քի՝ Էֆէն-
աիմ Բապգ պէօրէ ասէր . պէն
ծնլարը Թայֆիֆլէրէ իրագ կէ-
ամամ խոհ ատ , վէ ծնլարը տի-
յարլարա տաղըԹատմ խոհ ատ ,
հէնհ ծնլարա՝ ծնլարընն օլվար-
սըգլարը տէյարլարատա պէր քիս-
չիք Մագսահ օլամազդմ : Օ-
17 նուն իչէն ատ քի՝ Էֆէնտիմ
Բապգ պէօրէ ասէր . Սէնի գավմ
լէրտէն տէվղիրէձէկ չիմ՝ , վէ սի-
զի օլ տաղըմընզ օլտուղտունուզ
տէյարլարատա Թօփլատամազդմ .
վէ սիզէ Խորայէլին հէբրինի վէ-
բէձէկ չիմ : Վէ ծնլար օրատա վա-
րըպ՝ ծնտան ծնուն ձհումհէ իգրա-
հիմէլէրինի վէ հէմ մէգրուհ-
լուդգարընըզ կիտէրէձէկ չիգէր : Վէ
ծնլարա պէր հեւրեւք վէրէձէկ
չիմ , վէ իչէրինէ հէյնի բուհ
գօյառձաղդմ . վէ ծնլարընն Թէ-
նինտէն Թաշ հեւրեւչի կիտէ-
րէպ՝ ծնլարա հէմ հեւրեւչի վէրէ-
ձէկ չիմ : Թա քի գանուէնլարընդ
տա հեւրեւչիչէր , վէ չհէրի՝մէ-
լէրինի տագլայալար , վէ ծնլարը

ԷՇՐԱ ՀԱՒԼԷՐ · ՎԷ ՕՆԼՈՐ ԱԿՆԻՄ
ԳԱՒՄՄՄ ՕԼԱԼՈՐ , ԱԿՆ ՏԱԽԿ
21 ՕՆԼԱՐԸՆ ԱԼԱՀՆ ՕԼՈՅԸՄ : ԱՄՄԱ
ՀՕԼ ՀԽՆՀԷՀ ՀՒ՝ ԷԻՐԷՔՔԷՐՔ ՔՔ-
ԸՈՀԼԿԷԹՔԷՐՒՆՆ ՎԷ ՄՆՔՈՐՈՒՀ
ԼՈՒԳԼԱՐԸՆԸՆ ԿՀՕՆՒՆԷ ԱՈԱՐՆՃԱ
ԷԻՐԻԷՐ , ՕՆԼԱՐԸՆ ԼՕՀՐՆՏՈՒ ՔՀՆ-
ՏԻԼԷՐՒՆ ՍԱՀՐՆՃԱ ԿԷԹԼՒՐԼՃԷՀՒՄ՝
ԱԷՀՕՈՐ ՀՓԷՆՏԻՄ ՐԱԳԱԳ :
22 ԱՆՏԱՀՆ ՔԷՈՈՀՔՔԷՐ ԳԱՆԱՏ-
ԼՈՐԸՆԸ ԳԱԼՈՐՐՏՐԼՈՐ , ՎԷ ԹՀ-
ՔԷՐԼԵՔԼԷՐ ՕՆԼՈՐՐՆ ԼԱՆՐՆՏԱ
ԼՒԱԼ · ՎԷ ԻՍՐԱՅԷԼ ԱԼԼԱՀՐՆՐՆ
ՃԿԼՃԼԻ ԼՕՃՈՐՐՏԱՃՆ ՕՆԼՈՐՐՆ ԻՒ-
23 ՂԷՐԻՆԱԿ ԼՒԱԼ : ՎԷ ՐԱԳԱԳՐՆ
ՃԿԼՃԼԻ ՀԼՀՐԼԻՆ ՕՐԹԱՈՐՐՐՆ ԻՒ-
ՂԷՐԻՆՈՒՆ ՀՃՂՐՒՀ՝ ՀԼՀՐԼԻՆ ԿԼՀՆ-
ՈՈՂՈՒ ԼԱՆՐՆՏԱ ՕՀԱՆ ՏՈՂՐՆ ԻՒ-
ՂԷՐԻՆԱԿ ՈՈՒՐՈՈՒ :
24 ՎԷ ԲՈՒՀ ԱԿՆԻ ԳԱԼՈՐՐՐՂԱ՝
ԱԼԱՀՐՆ ԲՈՒՀՈՒ ԼԷԼ ԲՈՒՅԱՈՈՈ
ԱԿՆԻ · ՔԼԼՈՈՆԼԷՐ ԱԼԱՅՔՐՆ-
ՈՈՔԼ ԼՍՐՐԼԷՐԷ ԿԼԹԷՐՈՒՔ · ԱՆ-
ՈՒՆ ՕՀ ԿՀՕՐՒԿՅԻՄ ԲՈՒՅԱ ԱԿ-
25 ՆԼՄ ԻՂՀԷՐԻՄՈՒՆ ՀՃՂՈՐ : ՎԷ
ԱԿՆ ԼՍՐՐԼԷՐ՝ ԲՈՒՀՐՆ ԱՈՈՈ
ԿՀՕՍԹԷՐՈՒԼԻՆ ՃՆԻՄԼԷ ՍԷՕՂԼԷՐՆԻՆ
ՍԷՕՂԼԷՍԼՄՄ :

ՊԱՊ ԻԸ

1 ՎԷ ՕՈՈՆՈ ԲՈՒՀՐՆ ՔԷԼՄՄՂ
2 ՕԼՈՒՂ ՈՈՒՄՄ · ԵՄ՝ ՈՈՒՄՄ ՕԼՈՒՈ՝
ՍԷՆ Ո՝ՍՐԼՈՐ ԷՎՆ ԻՀԼՆՈՈՒ ՈՈՐՆՆ
ՍՆՆ , ՔՆ ՕՆԼՈՐՐՆ ԿՀՕՐՄԷՀՀ
ԿՀՕՂԼԷՐՆ ՎՈՐ ԼՔԷՆ ԿՀՕՐՄՀՂԷՐ ,
ԻՀՂՆԴՄԷՀՀ ԳՒԼՀՂԼՈՐՐ ՎՈՐ ԼՔԷՆ
3 ԻՀՂՆԴՄՂԷՐ · ՂԼՈՈՒ ՕՆԼՈՐ Ո՝ՍՐ-
ԼՈՐ ԷՎՆ ՔՈՐ : ԻՄՈՀ ՍԷՆ ԵՄ՝
ՈՈՒՄՄՄ ՕՂԼՈՒ՝ ԿԿՀՀ ԷԹՄԷՀՀ ՔԷՆ-
ՍՆՆԿ ԷՀԵՈՂԼԷՐ ՀՈՂՂՐԼՈՒ , ՎԷ ՕՆ-
ԼՈՐՐՆ ԿԿՀՂԼԷՔՈՒ ԿՕՆՒՆՈՈՒ ԿԿՀՀ-
ՍՆՆԿՂԼՈՒՆ ԿԿՀՀ · ՎԷ ՕՆԼՈՐՐՆ
ԿԿՀՂԼԷՐՒ ԿՕՆՒՆՈՈՒ ՍՈՀՈՂԼՆՈՒՆ
ՍՆՆ ՂՅՅՐՒ ՍՈՀՈԼԷ ԿԿՀՀԷՍՆՆ ·
ՂՆՐՈՈ ՕՆԼՈՐ Ո՝ՍՐԼՈՐ ԷՎՆ ԻՍԿ ՈՒՂ՝
4 ՊԷՔՔՒ ԿԿՀՐԷԼԷՐ : ՎԷ ԿԿ-ՂԼԷՐՒ

ԿՕՆԻՆՈՈՒ ԳՈՈՂԼԷՐՆՆ՝ ԿԿՀՀ ԷԹ-
ՄԷՔ ԷՀԼՈՂԼԷՐՒ ԿԿՈՒ ԿԿՆՈՈՒՈԼ-
ՂԼՆՆ ՀՀՔԳՈՐՈՈՐՆ , ՔՀՆՈՄՆ ԻՍԿ՝
ԿԿՀՂԼԷՐՒ ԿՕՆՒՆՈՈՒ ԻՍՍՐԼՒ ԿՀ ՀՀ-
ԳՈՂԼԷՐՒ ԿԿՈՒ ԿԿՆՈՈՒՈԼՂԼՆՆ ·
ՕՆԼՈՐՐՆ ԿԿՀՂԼԷՐՒ ԿՕՆՒՆՈՈՒ ԻՍՍՐ- 5
ՈՈՒ ՈՒՎԼՈՐՐ ՈՒԷԼՈՒ՝ ՕՈՈՆՈՈՒ ՀՀ-
ԳՈՐՈՈՐՆ : ՕՆԼՈՐՐՆ ԿԿՀՂԼԷՐՒ ԿՕՆՒՆ-
ՈՈՒ ՈՒՎԼՈՐՐ ՈՒԷԼՈՒ՝ ՕՈՈՆՈՈՒ ՀՀ- 6
ԳՈՐՈՈՐՆ · ՈՈՒՄՈՂ ԻՀՂԼԷՐՒՆԿ ԷԻՐԷՔ-
ՔՒՆԿՍՆ՝ ՈՈՒՐԼԷՐՒՆԿ ԷԻՐԷՔՔՒՆԿՍՆ՝
ՈՈՒՐԼՈՐ ԳՈՐՈՐՐՐ ԼՔԷՆ ՀՀԳՈՐՈՈ-
ՐՆ · ԷԻՂՒՆՒՆԼ ԼՕՐԹ ՔՒ ԷԿՐՒ
ԿԿՀՕՐՄՀՂԷՐՒՆ · ՂԼՐՈ ՈՒԿՒՆ ԻՍՐՈ-
ՂԼԷՐ ԷՎՒՆՎԿ ՆՒՀՂՆ ԳՕՈՈՒՈՒՐ :
ՎԷ ՈՈՒՈՒ ԷՄՐ ՕԼՈՒՈՈՈՒԼՈՒ 7
ԿԿՒՍՒ՝ ՀՕՂԼԷ ԷՂՀԷՍԼՄՄ · ԳՈՈՂԷ-
ԼՒՄՒ՝ ԿԿՀՀ ԳՈՈՂԷՐՒ ԿԿՒՍՒ ԿԿՆ-
ՍՒՒՀՆ ՀՀՔԳՈՐՈՈՐՆ , ՎԷ ՍՒՀՀՀՈՈՒ
ՈՈՒՄՈՂ ԼՎՒՄ ԼՒԼ ՍՒՎԼՈՐՐ ՍՒԷԼՒՍ՝
ՈՈՒԼՈՐ ԳՈՐՈՐՐՐ ԼՔԷՆ ՀՀԳՈՐ-
ՈՈՐՄ , ԿՀՕՂԼԷՐՒ ՀՕՆԼՒՆՈՈՒ ՈՒՄՈՂ
ԻՀՂԼԷՐՒՆԿ ԷԻՐԷՔՔՒՆԿՍՆ՝ ՎԷ ՍՈՀ- 8
ՈՂԼՂՂՐՆ ՈՈՒՈՈ ԲՈՒՀՐՆ ՔԷ-
ԼՄՄՂ ՕԼՒՈՂ ՍԷՍԼ · ԼՍ՝ ՍՒՍՒՂ 9
ՕՂԼՒՈ՝ ԻՍՐՅԷԼ ԷՎՆ ՕՀ Ո՝ՍՐԼՈՐ
ԷՎՆ ՍՒՈՈՈ՝ ՏՂՆ ՆԿ՝ ԷՍԷ ՀՕՐՍՒՈՒՆ
ՍԷ՝ՄԷՒՀՂԼԷՐ ՄՆ : ՕՆԼՈՐՈՈ ՍԷ ՔՒ՝ 10
ԷՓԷՈՈՍԼՄ ԲՈՒՀՐ ՊԷՅՂԷ ՍԷՐ ·
ՊՒՀ ԼԷՀՄՄ՝ ԵՐՒՈՈՈՂԷՄՍԷՔՔ
ՊԷՀ ՎԷ ՕՆՒՆ ԼՂՂՆՍԷ ՕԼՈՈՆ ՃՆԻՄ-
ՂԷ ԻՍՐՅԷԼ ԷՎՆ ԼՂՂՆ ՍՂՆ ;
ՏԷ ՔՒ՝ ՊՂՆ ՍԻՂՆ ԻՂՂՆՆ ՆԼՈՈՆ 11
ԼՄՄ · ԱՂՆ ՆԼՃԷ ԷԹՍԼՄՄ ԼՍԿ ,
ՕՈՈՆՈՈՒ ՀՕՂԼԷ ՕՀՒՆՈՈՒՈՈՒՔ · ՕՆ-
ԼՈՐ ԿԿՀՂԼԷՐՒԼՂՒՔ ԷՍՐՐՂԼԷ
ԿԼՍԼՃԿՔ : ՎԷ ԱՐՈԼՈՐՐՆՈՈՈ 12
ՕԼՈՈՆ ՊԷՅ՝ ՈՈՒՄՈՂՈՒ ԻՂՂԷՐՆՆԿ
ԷԻՐԷՔՂՆՆԼՈՂ ՍՒՂԼՈՐ ԳՈՐՈՐՐՐ Ի-
ՔԷՆ ՂՅՅՈՈՈՔ , ՍՒՎՎՐՐ ՍՒԷԼ-
ՈՈՒԿՔԷՐ ՔՒ՝ ՕՆՈՈՈՈ ՂՅՅՈՈՈՈՐ-
Ո՝ ԷԻՐԷՔՂՆՆԼՈՂ ԼՕՐԹԷՈՈՒԿՔ ,
ՎԷ ՕՈՈՆՈՈՒ ԻՂՂԷՐՆՆԿ ՈՈՒՐՄՄ ԼՈՈ- 13
ՂՈՈՈՈՈՒՐՄ , ՎԷ ԱՂՆԼՈՄ ՔԷՄՀՆՈՈ-
ԼԷՐԼՈՄՔ ԹՈՒԼԹՈՒՈՈՈՈՔ , ՎԷ Օ-
ՆՈՈՒ ԲՈՈՔՔՂՆՈՈՒ՝ ՎՐԼՈՈՆԼԷՐԼՐՆ
ԱՂՍՐՐՆՈՈ ԿԿՀՐԼԷՐՒԼՂՒՔՔ ·
ՈՈՒՄՈՈ ՕՐՈՈՈՈ ԼՕՂԼԷՔՔՔ ԻՍԿ ՈՒՂ

14 ծնու կէօրմէյէձէք ։ Վէ ձիւմլէ
էթրաֆընտա եարսըմը լչլուն
օլանլարը վէ հէվլ պէօլիքլէ-
րինի՝ հէր բիւղիւարէ տաղը-
տաձաղըմ , վէ արտըսընընձա
15 դըլըձ չէքէձէյիմ ։ Վէ ծնլարը
Թայիֆէլէրէ տաղըթաղըդմա ,
հէմ ծնլարը տիյարլարտա վէ-
րիլան էթմէյինտէ , սիլէլէր
16 քի՝ Բապպ պէն իմ ։ Վէ ծն-
լարտան ազ քիշի գըլըձնան՝
գըլթըդտան վէ Թաու՛ընտան
պագի գոյաձաղըմ, Թա քի օշ
վարաձագլարը Թայիֆէլէրտէ
հէվլ մէքթուպլարընը նագլ
էտէլէր ։ Վէ սիլէլէր քի՝ Բապպ
պէն իմ ։
17 Վէ պանա Բապպընն քէլամը
18 օլուպ տէմի ։ Եա՛ ատէմ օղլու՝
էքմէկինի սիմթէքլէյէրէք ձէյէ-
սինն , վէ սոյտաշու իղթիրապ
19 իլէ վէ Թէլաշէ իլէ իչմէսին ։ Վէ
մէյարըն գաւմընա ատ իչմէսին քի՝
Երուսաղիմ սաքինէլէրինին հագ-
գընա՝ Իսրայէլ եէրինին հագ-
գընա Էֆէնիմիմ Բապպ պէօյլէ
տէր ։ Օնլար էքմէքլէրինի Թէ-
լաշէ իլէ ձէյէձէքլէր , վէ սու-
լարընը շաշդընըդ իլէ իչմէձէք-
լէր , Թա քի տիյարը քէնտի պա-
նիմձէթինտէն՝ ծնաս հէվլ սաքին
օլանլարըն ղուրմունտան էօթիւ-
20 րիւ վիրան գալա ։ Վէ սաքին
օլանմուշ չէհրլէր խարապ օ-
լաձագլար , վէ տիյար վիրան օ-
լաձագ ։ Վէ սիլէձէքսինիզ քի՝
Բապպ պէն իմ ։
21 Վէ պանա Բապպըն քէլամը
22 օլուպ տէմի ։ Եա՛ ատէմ օղլու՝
Իսրայէլ տիյարը հագգընա պու
սիզնէ՝ կիտնէլէր ուղաագը , վէ հէր
վահի հէլուք օլտու տէտիյինիղ
23 մէսէլ նէ՞ օլա ։ Օնուն իչմէն
ծնլարա տէ քի՝ Էֆէնտիմ Բապպ
պէօյլէ տէր ։ Պու մէսէլի խո-
Թալ էտէձէյիմ , վէ օշ մէսէլի
արԹըդ Իսրայէլտէ սէօյլէմէյէ-
ձէքլէր ։ Իյնա ծնլարա՝ կիտնէլէր վէ
հէր վահինին իձրասընը էագըն
տը տէ ։ Չէրա արԹըդ Իսրա- 24
յէլ էվինէն իչինտէ պաԹըլ վա-
հի վէ միւտաֆանէ ֆաձըլըդ օշ-
մայաձագ ։ Չէրա պէն Բապպ 25
սէօյլէրիմ , վէ սէօյլէտիյիմ սէօզ
իձրա օլունաձագ , արԹըդ ու-
զամայաձագ ։ վէրա հա՛ ա՛սը-
լար էվի՝ կիտնէլէրինիզտէ սէօյլէ-
տի յիմ սէօզիւս իձրա էտէրիմ՝
տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ ։
Վէ պանա Բապպըն քէլամը 26
օլուպ տէտի ։ Եա՛ ատէմ օղլու՝ 27
Իզէհէ Իսրայէլ էվի տէրլէր քի ,
ՊաՆանան կէօրմէյիւս վահի չօդ
կիտնէլէր իչտէն տիւր , վէ էթ-
տիյի վէյղամպէրլէրիք՝ իրագ վա-
դըԹըլար իչտէն տիւր ։ Օնուն ի- 28
չէն ծնլարա տէ քի՝ Էֆէնտիմ
Բապպ պէօյլէ տէր ։ Պէնիմ հիչ
պիր սէօզիւմ արԹըդ ուղամազ ,
իւլա սէօյլէտիյիմ սէօզ իձրա
օլունաձագ սըդ՝ տէյօր Էֆէն-
տիմ Բապպ ։

ՊԱՊ ԺԹ

Վէ պանա Բապպըն քէլամը 1
օլուպ տէտի ։ Եա՛ ատէմ օղլու՝ 2
փէյղամպէրլիք էտէն Իսրայէլտէն
փէյղամպէրլէրէ հագգընա փէյ-
ղամպէրլիք էյլէ , վէ քէն-
տի եիւրէքլէրինտէն փէյղամ-
պէրլիք էտէնլէրէ տէ քի՝
Բապպըն քէլամընը սէնիկլէ- 3
յին ։ Էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ
տէր ։ Վայ սիզ չէյ կէօրմէձիչ ի-
քէն՝ քէնտի րուհլարը արտընձա
եիւրիյէն տիվանէ փէյղամպէր-
լէրէ ։ Փէյղամպէրլէրինի՝ վիրանէ- 4
լէրտէ Թէքթիլէր կիպի օլտու էա՛
Իսրայէլ ։ Եըգըդ եէրլէրէ չըգ- 5
մաընընըդ , վէ Բապպըն կիւ-
նինտէ ձէնկէ տուրմագ իչտէն՝
Իսրայէլ էվինի տիվար իլէ էֆ-
վիրմէսինիղ ։ Օնլար պաԹըլ վա- 6

տի՝ վէ եաման ֆալ կէօրմէ-
լէր , Բապպ ծնողը կէօնաէրմէ-
միշ լբէն՝ Բապպ ահան ահրլէր,
վէ ահօզ ապգիթ հահձէգլէրի
7 Նէ իւմիա վէրիրլէր : Սիզ պա-
թըլ վահի կէ՞որմէյինիզ մի , վէ
եաման ֆալ ահօրլէ՞մէյինիզ մի ·
վէ պէն ահօրլէմէմիշ լբէն՝ Բապպ
8 ահան ահ՞մէյինիզ մի : Օնուն
իչիւն Էֆէնամիզ Բապպ պէօրլէ
ահր · Սէօզլէնիւզ պաթըլ վէ
վահիինիզ եաման օղուդաւ իչիւն
իչիթ պէն սիզէ գարշը իմ ահ-
9 յօր Էֆէնամիզ Բապպ : Վէ է-
լիմ՝ պաթըլ վահի կէօրէն վէ
եաման ֆալա պադան վիճյամ
պէրլէրի գարշը օլաճադ · գալ
մրմէն մէճիսլիյատ ծնլար օլմա-
յաճադ , վէ Խորասէղ էլինին
աէֆթէրլինէ հաղրըմայաճադ-
լար , վէ Խորասէլին էէրինէ վար-
մայաճադլար · վէ պիլէճէքսի-
նիզ քի՝ Էֆէնամ Բապպ պէն
10 իմ : Էէման պու սէօյլէմէն
քի սէլամէթ եօղ լբէն՝ Սէլա-
մէթ ահէրեէք գալմըմը ալաա-
պօրլար , վէ պիրի սիսլար պի-
նա եամիա՝ զայրի՛էր ծնու քիրէճ
11 իլէ սըվար , օղ քիրէճ իլէ սը-
վայանլարա ահ՝ քի՝ Օ ահուէ-
ճէ՛ք , Թուճան հաղմուրա օ-
լաճադ , վէ սիզ եա՛ տօլու Թաշ
լարը՝ ահուէճէքսինիզ , վէ ծո-
12 գասըրա եէլի եարաճադ : Վէ
իչիթ սիվար ահուշաւքաէ , սի-
զի՝ Ընվասըղընըզ սըվա Հա՞նի
13 ահ՞նէ՞յէճէ՛ք մի : Օնուն ի-
չիւն Էֆէնամիզ Բապպ պէօրլէ
ահր · Էէմ խըշըմըմ իլէ գասըր
ղա եէլի գօվարաճադըմ, Էէմ
գաղադըմ իլէ Թուճան հաղ
մուրա՝ վէ խըշըմըմ իչէ ատըս
Թաշլարը օլաճագ՛քի՝ Էէլլաք է-
14 ահէր · Վէ քիրէճ իլէ սըվա-
սըղընըզ սիվարը հըգաճադըմ,
վէ ծնու եէր իլէ պէրաթիր էահ-
ճէյիմ՝ վէ Թէմէլի սըղըաճագ ,
վէ օ ահուէճէ՛ք , վէ իչինահ Էհ-
լաք օլաճագսընըզ , վէ պիլէ-
ճէքսինիզ քի՝ Բապպ պէն իմ :
15 Վէ պէն խըշըմըմը տիվարտա վէ
ծնու քիրէճ իլէ սըվայանլարտա
Թէքմիլ հահձէյիմ՝ վէ պիլէ
ճէյէճէյիմ քի՝ Տիվար եօղ՝ վէ
ծնու սըվայանլար եօղ օլաու ,
16 եա՛ Էրուսաղէմ Տադգընա փէյ-
ղամպէրլիք հաէն Խորայէլ փէյ-
ղամպէրլէրի՝ վէ ծնուն Տադգը-
նա՝ սէլամէթ եօղ լբէն սէլա-
մէթ վահիլէրի կէօրինէ՛ք՝ ահյօր
Էֆէնամիզ Բապպ :
17 Վէ սէն եա՛ ահէմ օղու՝
քէնահ էիւրէդլէրինահ փէյ-
ղամպէրլիք հաէն գավմընըզ գըղ-
լաբընա գարշը էիւրինէ գօ-
յուա՝ ծնլարըն Տադգընա փէյ-
ղամպէրլիք էյլէ · Վէ ահ՝ քի՝ 18
Էֆէնամիզ Բապպ պէօրլէ ահր ·
Վա՛յ հէվի գէլլարըն գօլԹուգլա-
րընա հաահարգլար ահէքն՝ վէ հէր
պիր պօյուա օլանըն պաչընա
էիւղ հաահարգլարը էահան գա-
րըշմարա քի՝ ձանլար ավայալար·
գավմընն ձանլարընը ավայըլպ
ահ՝ քէնահէրինիզնն ձանլարը-
նը՞ մը հաշահարսընըզ : Վէ հօղ 19
մէյէճէ՛ք ձանլարը հօլահուդ՛ք
իչինն վէ հահամայաճագ ձանլա-
րը հաշօԹմագ իչինն՝ հաանը
անինէյէն գավմըմա հաան
ահօյլէմէնիզ իլէ , ավուձլար
ատ օլուահ արփա իլէ վէ հա-
մէ՛ք փարճէլերի իլէ պէնի գավ
մրմահա մուհահարա՛ըմընըզընը :
20 Օնուն իչինն Էֆէնամիզ Բապպ
պէօրլէ ահր · Իչիթ պէն սիզնն
օղ օրահա գուշար կիպի ձանլա-
րը ավահարընըզ հահարգլարը-
նըզա գարշը իմ , վէ ծնլարը սի-
զնն գօլարընըզահան հըրԹա-
ճադըմ՝ վէ օղ ձանլարը՛ գուշ-
լար կիպի ավահարընըզ ձանլա-
րը սաըվէճէճէյիմ : Վէ էիւղ 21
հահարգլարընըզը հըրԹաճադըմ՝

վէ գավմըմը էլինիզաէն գուբ-
թարաձաղամ, վէ արթըգ սե-
զին էլինիզաե ավ իչինէն օշմայա-
ձագլար · վէ պիւէձէքսինիզ քի՝
22 Բապպ պէն իմ: Ձիւն քի սիզ
ատարգ ևիւրէ չի՝ պէն ծուռ գա-
ռավէթլու էմմէմիզ իչէն եա-
լան իլէ գառառվէթլու էթմէնիզ,
վէ ֆառըզէն էլլէրինի գուվվէթ-
լէնտիրմէնիզ, քի եարատազ
եօշունառան ատմըչ ատ՝ եա-
չայա, ծուռ իչինէ ա թըգ պա-
թըլ վահի կէօրմէյէձէքսինիզ,
վէ ֆառա պագմայաձագսըզըզ·
վէ գավմըմը էլինիզաէն գուբթա-
րառաղամ, վէ պիւէձէքսինիզ
քի՝ Բապպ պէն իմ:

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վ է Իսրայէլ լիմէլեխ ըզ-
ըղառան պատը առէմիէր պառա
կէչիպ՝ հօնիւմառ օթուրուլար·
2 Վ է պառա Բապպէն քէլմը օ-
3 ղուպ առէմ· Եա՛ առէմ օղու՝
պուռ առէմիէր փուռթլարընը ևիւ-
րէքլէրինէ գօռուլար, վէ եա-
րատազլըգլարընըն թէօքէլինի
ևիւղէրի հօնիւնէ գօռուլար·
ծնըղառան պիր վէհՀ իլէ սիւալ
4 օշունա՞րմու իմ: Օնուն իչիւն
ծնըղառա սէօյլէ, վէ ծնըղառա առ
քի՝ Ի֊փէնահիմ Բապպ պէօյլէ
առր· Իսրայէլ էվինառն հէր
քիմ քէնառի փուռթլարընը ևիւ-
րէկինէ գօյուպ՝ եարատազլըգ-
նըն թէօքէլինի ևիւղիւ հօնիւ-
նէ գօր առ՝ փէյղամպէրէ կէլիր
իսէ, օլ կէլէնէ՝ պէն Բապպ
ծնուն փուռթլարընըն չօգուղուա-
նա կէօրէ ձէվապ վէրէձէյիմ:
5 Թաքի Իսրայէլ էվինի քէնառի
ևիւրէքլէէրինառն Թուռթայըմ·
զիրա ծնըղառըն ձիւմլէսի՝ փուռթ-
լարը իլէ պէնառն այրըլըղառ:
6 Օնուն իչիւն Իսրայէլ էվինէ
առ քի՝ Ի֊փէնահիմ Բապպ պէօյ-
լէ առր· Տէօնիւն, վէ փուռթ-
լարընըզառան ֆէնֆինէլէ ձէօռառ-
րէն· վէ ձիւմլէ մէքրուհ֊լուգ-
լարընըզառան ևիւղիւնիւղիւ չէ-
վիրէն: Չիրա Իսրայէլ էվին- 7
առն՝ եահօռ Իսրայէլառէ միռա-
ֆիր օլառ եառպառձառան հէր
քիմ արթըմառան այրըղըր իսէ,
վէ փուռթլարընը ևիւրէքլինէ գօ-
յուպ՝ եարատազլըգլարընըն թէօքէ-
զինի ևիւղիւնիւն հօնիւնէ գէր
իսէ· վէ ծնուն վառիթառի իլէ
պէնառն ուիւալ էթմէյէ փէյ-
ղամպէրիմ կէլիր իսէ, ծնա պէն
Բապպ՝ քէնառիմառն ձէվապ վէ-
րէձէյիմ: Վէ ևիւղիւմիւ օլ 8
քիմառնէն ալէ յէնինէ առիրիպ՝ օ-
նուռ նիշան վէ մէսՀէղ իչիւն գօ-
յառաղըմ, վէ ծնուռ գավմըրընն
արառընառան քէսէձէյիմ, վէ
պիւէձէքսինիզ քի՝ Բապպ պէն
իմ:

Վէ էյէր պիր փէյղամպէր 9
հանղըզըր առ սէօզ սէօյլէր իսէ,
օլ փէյղամպէրի պէն Բապպ
հանղըզթառըմ· վէ էլիմի ծնուն
իւղէրինէ սալըպ՝ ծնուռ գավմըմ
Իսրայէլէն արառընառան հէյրէ
հաձէյիմ: Վէ ծնըղառ ձէղալա- 10
ըրընը չէքձէքըլէր· սիւալ է-
առնէն ձէղառը իլէ փէյղամպէ-
րէն ձէղառը պիր օլաձագ: Թա 11
քի Իսրայէլ էվին արթըգ ար-
ըրմառան առիմայալար, վէ
արթըգ ձիւմլէ գառաֆառթլա-
ըրը իլէ մուրառալառմայալար·
հէյա ծնըղառ պէհնիմ գավմըմ օ-
լալար, պէն առ ծնըղառըն Ա֊
լահը օլայըմ՝ առ յօր Ի֊փէնահիմ
Բապպ:

Վէ պառա Բապպէն քէլմը 12
օղուպ առէմ· Եա՛ առէմ օղու՝ 13
պիր տիյար իսայընըզ հաերէք
պառա գառշը կիւնառ իչէր իսէ,
վէ ծնուռ իւղէրինէ էվինի սալըպ՝
ծնուռ էքմէք առէյնէ գէրառր
իսէմ, վէ ծնա գըթըգ հէօնառէ-

բնիպ մնաման առէմի վէ հայվանը
14 քեսէր խսէմ. վէ մնուն իչլինսէ պու իւչ առէմ՝ Նոյ՝ Դանիէլ վէ Յոբ օլսա, մնլար ոասա-
դալըը իչլէ հէման ճանլարընը գուրթարաճագլար՝ տէյօր Ը-
15 ֆէնտիմ Բապպ։ Էյէր տիյարաման քէոթիւ ճանաւարլար կէչիրսէմ քի՝ օ
նու էվսասըդ դոյալար վէ վի-
րանէ օլա, չէօյլէ քի՝ ճանա-
վարլարընը նիւճինսէն կէչին օ-
16 մայա. Օլ իւչ քիմսէ մնուն իչլինսէ օլուր իսէ, պէն սաղ իմ տէյօր Ըֆէնտիմ Բապպ քի՝ օ-
ղուլլարը եա գըզլարը գուրթա-
րտամայաճագլար. մնլար՝ եա-
լընըդ քէնտիլէրի գուրթուլա-
ճագ։
17 Էրթեսի օլ տիյարըն իւչէրի-
նէ գըլըճ կէթիրիր իսէմ, վէ՝
Եա՛ գըլըճ տիյարաման կէչ տէր
իսէմ, վէ մնաման առէմի հէմ
18 հայվանը գըրար խսէմ. Վէ օլ իւչ քիմսէնէր մնուն իչլինսէ օ-
ղուր իսէ, պէն սաղ իմ տէյօր Ըֆէնտիմ Բապպ քի՝ օղուլլա-
րը եա գըզլարը գուրթարամա-
յաճագլար. իւչ մնլար՝ եալը-
նըդ քէնտիլէրի գուրթուլա-
ճագ։
19 Էրթեսի օլ տիյարա Թա՛ուն
կէմնտէրիր իսէմ, վէ զոպա-
պըմը մնուն իւչէրինէ գան իլէ
տէօքէր իսէմ, չէօյլէ քի մնաման
առէմի վէ հայվանը քէսէր ի-
20 սէմ. Վէ Նոյ՝ Դանիէլ վէ Յոբ մնուն իչլինսէ օղուր իսէ, պէն սաղ իմ տէյօր Ըֆէնտիմ Բապպ քի՝ օղուլլու եա գըզը գուրթարամայաճագլար. մնլար առաւագաթլարը իլէ քէնտի ճան-
լարընը գուրթարաճագլար։
21 Չէրա Ըֆէնտիմ Բապպ պէօյ-
լէ տէր. Գո՞նտէ գալար քի՝ տէօրթ չէփտա ճէղալէրիմի՝ գը-
լըճը վէ գըթլըղը վէ քէօթիւ ճանաւարլարը վէ Թա՛ուն Ե-
րուսաղէմ՝ մնաման առէմի վէ հայվանը քէսմէյէ կէմնտէրտի-
լիմ ղէման։ Ամմա իչլէտ մնաս՝ 22
ջդպարըլաճագ օղուլլար իլէ գըզ-
լարըն գուրթուլմուչ պագխէսի գաչաճագ. իչլէտ մնլար սիզ ջդպաճագ, վէ մնլարըն եալու-
նու հէմ մնլարըն ա՛մէլէրինի կէօրէճէքսինիզ. վէ Երուսա-
ղէմին իւչէրինէ կէմնիրտխիմ պէլատան էօթիւրիւ՝ մնուն իւ-
չէրինէ հէմ կէմնիրտխիմանէն էօթիւրիւ մուէթէսէլլի օլաճագ-
սընըզ։ Վէ մնլարըն եալունու 23
հէմ ա՛մէլէրինի կէօրտիւճիւ-
նիւզտէ, մնլար սիզէ թէսէլլի վէրէճէքլէր. վէ պիլէճէքսի-
նիզ քի՝ մնաս հէր նէ էմիմ իսէ սէպէպսիզ էմմէյիմ՝ տէ-
յօր Ըֆէնտիմ Բապպ։

ՊԱՊ ԺԸ

Ա Հ պանա Բաթպէն քէլսմը 1
օլուպ տէտի. Եա՛ առէմ օղլը՝ 2
ատմանըն օտաունու ձիւմլէ օտուն-
լարըն եանընտա՝ Վէ մնաման զը-
պուղու օրմանըն ագաճլօրընտա
նէ՞ օլա։ Գիր շէյ եամմաղ ի- 3
չինէ՝ մնաման ագաճ ալընը՞ըմը.
իւղերինէ հիչ գապ ատմագ ի-
չինէ՝ մնաման էվին ալընը՞ը մը։
Իչլէտ ալեէչէ եէմ իչլուն վէրի- 4
լը. ալեէչէ մնուն իչլի ուձունու
եէմիպ օրթաալը եանտըգատան
ատնկրա, իչլէ եարա՞ր մը։ Ի- 5
թէ պիւթիւն իչլէն՝ իչլէ կէչ-
մէղ, գա՞նտէ գալըը քի՝ ա-
լեէչէ մնուն եէմիպ եագտըգատան
ատնկրա, արթըդ իչլէ կէչէ։ Օ- 6
նուն իչլուն Ըֆէնտիմ Բապպ
պէօյլէ տէր. Ամէնէ եէմ ի-
չինէն վէրտխիմ ատմա օտաունու
օրմանըն ագաճլօրընտա նիմէ
իսէ, Երուսաղէմին սաքինլէրին.

7 նի փչ էյլէ վէրտիմ։ Վէ հիւ-
ղիւմիւ ծնլարըն ա՛լէյհինէ սի-
քէձէյիմ. ծնլար աթէչտէն չը-
գամագլար, վէ ծնլարը աթէչ-
էէյձէք. վէ եիւղիւմիւ ծնլա-
րըն ա՛լէյհինէ տիքքսյիմտէ,
պիլէձէքսինիզ քի՝ Բապպ պէն
8 իմ։ Վէ խայրնըզդ էթտիքըզ-
րի սէպէպտէն՝ տխարը վիրտանէ
գէյտձաղլար տէ յօր Էփէնտիմ
Բապպ։

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վէ պտնա Բապպըն քէլտը
2 օրտաղ տէխի. Եա՛ տաէմ օղլու՝
Երուսաղէմ մէքրուհղուղլարը-
3 նը պիլտիր։ Վէ տէ քի՝ Էփէն-
տիմ Բապպ Երուսաղէմ պէօյ-
լէ տէր. Սէնին տաղըն վէ տօ-
ղուշուն՝ Քանանըզլարըն տխա-
րըձտան տօրը. պտպտան Ամորհ-
4 լու վէ տնան Քհեալի տիր։ Վէ
տօղուշուն պտա փատ էի՝ տօղուտա-
ղըն կիւնտէ կէօպէկլին քէսիլմէ-
տի, վէ Թէմիզնիմէք իչինէ՝ տու-
լէ հայգտնմատըն. վէ Թուզ
լէ Թուզտնմատըն, վէ գէն-
5 տտպ լէ տարըլմատըն։ Սէնի
կէօզ հօրհէմէտի քի՝ տանտ
մէքհտմէԹ հԹմէք լէ պուռնա-
րըն պիրինի տանտ էլլէ յէ. տմ-
մա տօղուտուղն կիւնտէ՝ վիճիւ-
տիւնիւն մէքրուհղուղու լէ ա-
6 ջըգ տահրայտ ռէՁըլարն։ Վէ
պէն հանընտան կէչիպ՝ սէնի
գանընտա չի ինէնտիշ կէօրտիմ,
վէ սէն գանընտա լբէն տան տ՝
Եաշա տէտիմ. հմմատն գանըն-
տա լբէն տանտ՝ Եաշա տէտիմ։
7 Սէնի տահրաձրն փիլիտի կիպի
ձն պիւն էլլէտիմ, վէ չղտաչպ
պէօյիւտիւն, վէ Թէչքիլ կիւ-
զէլիյէ էրտին մէմլէքէթն պիԹ-
տի, վէ տաչըն կէլտի, տմմա
սէն ա՛ւրեան վէ չղրկտպ խոմն։
8 Իմոի սէնին հանընտան կէ-

չիպ՝ սէնի կէօրտիչիւմտէ, իշ-
Թէ վագԹըն՝ ա՛չտ վագԹը խոի,
վէ պէն էԹէչիմի սէնին իւզէ-
բինէ Եայըպ՝ սէնին չղրկտղլըը-
նը էօրԹտիւմ. վէ տանա էէմին
էտիպ՝ սէնին լէչ ա՛հտա կիր-
տիմ՝ տէ յօր Էփէնտիմ Բապպ,
վէ սէն պէնիմ օղտուն։ Վէ սէ- 9
նի տու լէչ Եայգտտրմ, վէ սէ-
նինն իւզէբինտէն գանընը էյձէկ
Եայգատրմ, վէ սէնի Եաղ լէչ
Եաղչատրմ։ Վէ տանա տիպա :0
կկտիրտիմ, վէ տանա Թէկնաչ-
տան փաղուձղար կկտիրտիմ,
վէ սէնի տիւզպէնա լէչ գուչԹ-
տրմ, վէ սէնի ձանիէէսլէր լէչ
էօրԹտիւմ։ Վէ սէնի զի ընէԹ. 11
լէր լէչ տանտԹտրմ. վէ կչէրի-
նէ պիլէղպղլէր՝ վէ պէղնուն-
ղինձիր Թագտրմ։ Հէմ պուր. 12
նուն հալդա՛ վէ գուչպչըրնա
քի փիչէր՝ վէ պտչընտ էփէնէ-
իտւ Թտձը գօտուտ։ Վէ 13
սէն ալԹուն վէ կիւտիւճ լէչ
տանտնտրն, վէ էտվտպղրըն
տիւղպէնա վէ ձանիէնս վէ տի-
պտտան օղտուս. սիմիտ ուռնս վէ
պտչ հմմ Եաղ էէպտն. վէ ղա-
յէԹ իչ ղայէ կիւզէչէնտէն,
վէ վատիչահղըղա էրտին։ Վէ 14
կիւզէչէլիյինտէն նատրն Թայի-
փէչէրս չօփտը. զիւրա իւզէրի-
նէ գօտուղտրմ պէզէբչէրիմ լէչ
քէտտիմ օղտուս՝ տէ յօր Էփէն-
տիմ Բապպ։

Ամմա սէն նատրնըն տէպ- 15
պինտէն՝ կիւզէչլիյինէ կիւվէնմտ
զինա էլլէտիմ. վէ ՓահիչէչԼ-
յինի հէր կէչէնին է նիւնէ տէօր-
տիւճ էէ՝ ծնտն օղտ։ Վէ էտ- 16
վտղըրընտան ալտրն, վէ քէն-
պինէ բէնկէտտիզ Թէկփէ փտէԹ-
խտնէչէրի էտիրտն, վէ ծնլա-
րըն իւզէբինտէ զինա էլլէտիր.
ծնլար կնէի կէլմէմիչ, վէ օղտս 17
չատտպ տըր։ Վէ պէնիմ տա
նա վէրտխիմ ալԹուղտուտմտն

վէ հևմիշևմոնն իֆթիխար պէզիբելէրինի ալալն , վէ քէն-
անոնէ էրքէք սուբէթլէրի եա վէրալ՝ ծնլար լէր պիտա էյլէսին :
18 Վէ անոնին ատալա էսհապլարընընը ալալ՝ մնալարը էօրթմէսին , վէ
էօնլէրինի եաղմուր վէ պուխուրդ-
19 րումուզ գօտան : Վէ սանա վէր-
մէյիմ՝ էքմէկիմի՝ սանա էհպէր-
մէյիմ՝ սիմիտ ուշուսունա վէ եա-
ղը հէմ պալը ալնէլ՝ ծնլարընն
հուզուրսունա խոշ գօղուրլա բա-
լինա իշխան գօտան : Վէ պա-
օլաս՝ աէյօր Էֆինեամի Բատպ :
20 Վէ պէնիմ իշխան ասղուրտաս-
ղան սէնին ծղուլարընը վէ գըզ-
լարընը ալալ՝ ծնլարը ծնլար ո
Թաա՛մ իշխան գուրբան էյլէ-
մէն . պու սէնին Ջահիէլնէբէլ-
21 բին աղ չէյմի : Վէ օղուլարը-
մը պօղազլայըպ՝ ծնլարը ծնլարա
աՆէղէն կէչիրմէք իշխան վէր-
22 մէն : Վէ ձիւմլէ մէքրուհլուգ-
լարընտա վէ զինալարընտա կինճ
լէյինին կիւնէլէրինի՝ ա՛բրահամ վէ
ջրիլագ օլտուղտան վարմէք՝ գա-
նընտա չէյինէմիշ օլտուղտունու
23 խաթիրընա կէթիրմէհին : Վէ
վարմ՝ օլտու քի՝ ձիւմլէ եարա-
մազ ըղընտան սօնկրա , վարմ՝
վարմ սանա ասէյօր Էֆինեամի
24 Բատպ , սէն քէնտինէ Ջահիէ-
լհանէ տարխ եափըլըն , հէմ
քէնտինէ հէր մէյտանտա էհպէ-
սէք փուէթհանէէրինի սիմա էյլէ-
25 մէն , վէ կիւզէլլիյինի մէքրուհ
էյլէմէն , վէ հէր կէչէնէ այագ-
լարընը աչալն , վէ զինալարընը
26 ջուալթաքն : Վէ պէյիբէ կէօվ
ասէլտա գօնդուլարըն Մըսըր օ-
ղուլլարը իլէ զինա էյլէմէն .
վէ պէնիմ տարըլթմադ իշխան զի-
27 նալարընը ջուալթաքն : Իմոմ
իշխ էվլիմի սէնին իւզէրինէ տա-
լալ՝ սէնին մա՛աշընը քէտտիմ .
վէ սէնի սէնտէն իբրահ Հաէն՝
սէնին իտտալ , եօլտաշ տութ-
նան Փղշտը գընգարըն կէօնլէ-
նէ Թհալիմ Հթալիմ :
Վէ այմատարըն իշխան Ղուզը 28
օղուլլարը իլէ զինա էյլէմէն . վէ
մնալար իլէ զինա Հթալին իսկ ան-
կինէ այմատարն : Վէ Քանան 29
անդարընտա Ջիլտանիէլը իլէ զի-
նալարընը ջուալթաքն , ամմա
պատնան իլէ տախի այմատարն :
Էնիբէյին նէ՛ զադան տուր՝ 30
ան յօր Էֆինեամի Բատպ . հէմ
պատնարը՝ ա՛բրահ փահիչ գա-
րը ա՛նկինի իշխանտաճ , հէր 31
եղուն պաշընտա փահիչնան-
լէրինի պինտա Հթալիկնտաճ , վէ
հէր մէյտանտա էհպէսէք փուէ-
թհանէէրինի եափարընտա , հէմ
իւձրհէմի խոր կէօր ՔքտաՆ փա-
հիչ կիսի օշմադն . Իւշ զինա 32
հանն հվի գարը կիպի օլտուն ,
քի օ՝ գօճմազ պէհէչինէ եա-
ղարը պղը : Օղլար ձիւմլէ փա- 33
հիչլէրէ իւձրհէմ վէրիրլէր .
անն իսկ հվի ա՛ջրգլարընտա իւձ
րհէմին վէրիրլին , վէ սանա՝
հէր հանտան անկին զինալարը-
նա կէմքէք իշխան ծնլարա իւձ
րհէմ վէրիրսին . վէ զինալարըն 34
սա՝ սանա գարըլըտա օլանըն
ա՛քսախի օլտու , զիրա անկին
արամընձա զինա հԹմէյէ վարան
նօգ տուր . զիրա քէնտինի իւձ
րհէմ վէրիրմէք իլէ վէ սանա իւձ-
րհէմ վէրիրմէքէք իլէ , սէն հէ-
ման ա՛քսախ օլտուն :
Պունտան իշխան եա՛ Ջահիէլ՝ 35
Բատպըն սէօզլինիւ սինկլէ .
Էֆինեամի Բատպ պէյլէ սէր . 36
Սինին պադըրըն իսրաէլ օղուլ՝
զինալարըն իլէ ջրիլագլըղըն ա-
ջըգլարըն ս վէ Ձիւմլէ մէքրուհ
փուէթլարընա աչըլըպըղը իշխան ,
վէ ծնլարտա վարմ Հթալինին օ-
ղուլարընըն գանը իշխան , իսմոմ 37
իշխ պէն օլ Հաղչ Հթալինին

հէվ ա՛ջգլաբընը վէ ձիւմէէ
սէվախքէբրինի՝ սէնին ձիւմէէ էք-
բահ էթոէքէբրին լէ ձէմ՝ է-
սէձէլիմ. վէ ընէարը էթըսի-
տան սէնին իւղէլինէ ձէմ՝ էսիպ՝
ընէարա սէնին ջըվլագլըղընը ա-
ջառմալըմ, վէ սէնին պիւթիւն
ջըվլագլըղընը կէօրէձէկքէբը :
38 Վէ սանա ֆահիշէվէք էառն վէ
գան սէջքին գարըլարըն հիւք
միւ լէ հիւբմ էառձէլիմ. վէ
սանա՝ զազապ վէ զայրէթ լէ
39 գան ձէղաը վէրէձէլիմ: Հէմ
սէնի ընէարըն էվինէ թէսլիմ ե-
սէձէլիմ, վէ սէնին ֆահիշ-
խանէնի էրգառմագլար, վէ հիք-
սէք փութխանէէրինի պօղա-
ձմագլար, վէ սէնի եավաշլարըն-
տան ույառմագլար. վէ սէնին
իֆթիխար պէզէքէրինի ալա-
ձմագլար, վէ սէնի տ՛էրեան վէ
40 ջըվլագ պառաձմագլար : Վէ
սէնին իւղէրինէ պիր ձէմի՛յէթ
ջըդարաձմագլար, վէ սէնի թաշ
լար լէ թաշլույառմագլար, վէ
սէնի գըլըճլարը լէ սօղույա-
41 ձագլար : Վէ սէնին էվէրին
աթէէ լէ հապառմագլար, վէ
ջօղ գարըլարըն կէօզէրի էֆէնի-
սէ՝ սէնառէ առչեառէր լէմբա է-
սէձէքլէր. վէ սանա ֆահի-
շէվլինի ֆէրաղաթ էթմիրէ-
ձէկիմ, վէ ալթըդ իւձրէթ
42 տաիսի վէրմէկէձէքին : Պէօյ-
լէձէ սէնառէն զազապըմը սին-
սիրէձէկիմ, վէ զայրէթիմ
սէնառէն կիսէ, վէ բահաթլա-
նըպ՝ արթըդ էօվլէլէնմէկէձէ-
43 կիմ: Չիւն քի սէն կէնձլիկ-
նէին կիսնէէրինի խաթըրնա կէ-
թիրմէսէն, լէմ պէնի պունդա-
րըն ձիւմլէսի լէ զազապէ կէ-
թիրսէն, իշթէ պէն տաիսի օ-
նառն իշլիս սէնին էօլմէնառ պա-
շընա վէրէձէկիմ՝ սէ՛յօր Ե-
ֆէնիմ Րապպ, վէ սէն՝ ձիւմ
լէ մէքթուպլուգլարընըն իւղէ-
րինէ պառ խաապսըլի էթմէկէ-
ձէքսին :

Իշթէ հէր մէսէլ սէյլէյէն 44
սէնին իւղէրինէ՝ Գըզը անաը
կիսպի տիր սէ՛յէրէք մէսէլ սէյ-
լէյէձէք : Սէն գօձաըընտան 45
վէ օղուլլարընտան իքրահ էառն՝
քէնտի անանընը գըզը սըն, վէ
գօձալարընտան վէ օղուլլարըն-
տան իքրահ էառն գըզդարընտաշ-
լարընը գըզդարընտաշը սըն.
անանընդ Ֆէռաղ վէ պապանընդ
Ամօրէյլու տուր : Վէ սէնին 46
պէօյիւք գըզդարընտաշըն Սա-
մարիա քէնտիի՝ վէ սէնին ա-
լտընտա սաքին օլան մտուն գըզ-
լարը տըր. վէ սէնառէն քիւչիւք
գըզդարընտաշըն՝ սաղընտա սա-
քին օլան Սոդոմ վէ մտուն գըզ-
լարը տըր : Վէ սէն ընէարըն 47
եօլընտա էիւրիւմէկոն, վէ մէք-
թուպլուգլարը կիսպի իշլէմէկոն,
իւլա կէօյա պառ ազ վէ քիչիւք
խան սէ՝ ձիւմլէ եօլարընտա ն-
ըարատան Ֆառիսա օլտուն: Պէն սաղ 48
իմ սէ՛յօր Էֆէնիմ Րապպ քի՝
սէնին գըզդարընտաշըն Սոդոմ
քէնտիի վէ գըզլարը՝ սէնին
հէմ սէնին գըզլարընըն էթմի-
յինիզ կիսպի էթմէկոնէր : Իշթէ 49
սէնին գըզդարընտաշըն Սոդո-
մտուն էարատազլարը պառ իսի քի՝
Օնառն հէմ օնառն գըզլարընըն
մազրուրլուլար՝ էքմէք թօգլու-
պառ վէ գայըպ-ուազ բահաթլար
օլտուս, վէ Ֆագիրին հէմ էհ-
տուլառն էլինի գուվվէթլէնմիր-
մէսի : Վէ գապարըլար, վէ 50
հուզուրսուզմառ մէքրուհլուգ իշ-
լէմիշլէր. իմտի օնլարը կէօր-
սիյիմ կիսպի կիսէրսիմ: Վէ 51
Սամարիա սէնին կիշնահլարը-
նըն եարըսը գառար կիշնահ
էթմէմոն. ամմա սէն մէքրուհ-
լուգլարընը՝ օնլարատան զիյատէ
էթմէն, վէ ձիւմլէ իշլէմլէին
իքրահլըգլարըն իշ գըզդարըն-

աստղարքնը սաստիկ ջրգալարն :
52 Հետ սէն քի գըզգարընաստյա-
րընը հիւքմ էթալին, սէն ան-
լարատան մէքրուհ ոլօւսպ անլար
սէնատէն սաստիկ ոլատգլարը կ-
ջինէ՝ կիւնահլարըն իլէ քէնտի
այըպլնը չէք : Հետ տալի գըզ-
գարընաստյարընը սաստիկ ջրգալ
տըղըն իչինէ՝ խլհատպ կալպ ա-
53 յրպլնը չէք : Խմտի անլարըն
հալրվլինի՝ Սոդոման հետ ո
նատն գըզգարընըն հալրվլինի՝ վէ
Սամալհանըն հետ մնան գըզ-
գարընըն հալրվլինի կէրի աէն
աէրտալիմատ, անլարըն ատա-
սրնատա սէնին հալրվլինի տալի
54 կէրի աէնտաէրէհէյիմ : Թատքի
անլարա Թէհէյէլ ոլատգլան կ-
ջինէ այըպլնը չէքչէն, վէ
հետ կէթալինէն խլհատպ հատ-
55 սէն : Վէ գըզգարընաստյարըն
Սոդամ իլէ մնան գըզգարը հվ
վէքի հալէրվինէ աէնտէրվէր խատ,
Սամալհա իլէ մնան գըզգարը
տալի հվվէքի հալէրվինէ աէտ-
նէրվէր խատ, սէն տալի հետ
սէնին գըզգարըն հվվէքի հալ-
56 էրվինվէ աէնտէհէքսինվէ : Չինէ
քի մանգուրգուգուզնան կինինէ-
ան՝ գըզգարընաստյան Սոդոմ
սէնին ազգնատա իչխինչհէ,
57 սէնին հարամազգուզան աչքքատ-
րէչէնտէգան հվվէ սէնի կէ-
քանհան Թահգիր հատն Սիւ-
րիա գըզգարընատա վէ մնան ճէտ
էհ կէթանքնատա փոզտըգլար գըզ-
գարընատա օլան այըպլ գչնանըն
58 տա կիպի : Ուհնալ խատսնգ-
լինի վէ մէքրուհգլարընը
քէնտին չէքէհէքսին՝ տէյօր
Բատպ :
59 Ջիրա Էփէնտիմ Բատպ
պէջրէ տէր : Սանա՝ հետան
կէթալին կիպի հատհէյիմ քի՝
ա՛տը նագդ կէթտիք իչինէ հէ-
60 մինի Թահգիր էյլէտին : Ամմա
պէն՝ կինճէյինին կիւնէկրինատ
աէնին իլէ օլան ա՛տըմը խաթ-
րըմա կէթիրհէհէյիմ, վէ տանա
հալէտի ա՛նա տապիթ հատհէ-
յիմ : Վէ եօլարընը խաթիրնա 61
կէթիրէսին . վէ սէնատէն պէօ-
յիքը հետ սէնատէն քիւչիւք
գըզգարընաստյարընը ատըղըն-
տա ուԹանատըն . վէ տնլարը
տանա գըզտար իչինէ վերհէհէյիմ,
տամմա ա՛նատըն իլէ տէյիլ : Վէ 62
պէն սէնին իլէ ա՛նատըմը տապիթ
հատհէյիմ, վէ պիրհէհէքսին
քի Բատպ պէն իմ : Շէյլէ քի 63
սէնին ճիւմլէ էթանինն իչինէ
տանա քէֆարէթ էթանիյիմ վէ-
մատն՝ զիքր հատպ ուԹանատըն,
վէ ուԹանմանըն եիւզիւնատէն
արԹըգ ազգնատը աչտմայատըն
տէյօր Էփէնտիմ Բատպ :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ պանա Բատպնըն քէլտմը 1
օլտպ տէպի . Եա՛ տատմ օղլու՝ 2
Խորայէլ էվլինէ պիլմէհէ տէյլէ,
վէ մէտէլ տէյլէրի վէր : Վէ 3
տէյհնին քի Էփէնտիմ Բատպ
պէյլէ տէր . Լիւթանանա օլ
պէյիւք գանատպը՝ ուղլուն գա-
նատպը գալմիլ տօլու պինէք-
վի պէյիւք գալԹալ կէլսի, վէ
էրղ ազատճնըն էն էիւբսէք
տալնը ատը : Օնուն Թահգ 4
Փիլատէլֆինին ուէզատրնը գօ-
վարտը, վէ տնլարը պաղրդհատն
տէյտրնատա կէտԹիւրիւպ՝ տնլարը
Թիւճճարլարըն չէնտինէ գօտու :
Վէ տէպ ատրն Փիւտանընատն ա- 5
ղօպ՝ տնու էքին Թարղտնընա
գօտու . տու՛ չօգ ուէլար հանը-
նա կէտԹիւրիւպ՝ տէյհնէթ ազա-
ճը կիւէ գօտու : Վէ օ Փիլա- 6
լէֆինէպ՝ էապրնը ալտտգ պղրնը
տատմ օլտու , քի տնուն տազա-
րը տնա պագրպ՝ քէօբէչէրի տնուն
ազԹընատա օղլպր : Իսկի տատմ
օլտու . վէ չըպուգլար էապիտը ,

վէ ֆիլիսթէը սալքէերսի ։
7 Վէ պէօյիք գանատը վէ ջօգ գալէմլի պէօյիք պիր ղալըի գարթալ տահա վար լոի · վէ իչմէհ պու ատմ՝ քէօքլէրինի ծնա տօղրու էյէր կիսի օլտու , վէ տալղըրընը ծնա տօղրու տալ-
տը քի՝ ծնու ֆիտանըղընընն
8 եասըթլարընտա տուվարա ։ Օ՝ էյի Թարըտատ՝ ջօգ տուլար եա-
նընտա սիքիլմի քի՝ տալղար եա-
վա , վէ մէյվէ կէթիրի , Թա
9 քի ա՛ղիմ ատմ օլա ։ Տե քի՝ Էֆէնտիմ Բապպ պէօյէ տիր ·
Խալահ օլտա՞դ մը · օ՝ ծնուն
քէօք էրինի սէ՞օքմէյէճէք մի ,
վէ մէյվէնինի գօփա՞րմայտադ
մը քի՝ գուրուլա · ծնուն ֆի-
լիսթէրինին. Տէվ եափրագլարը
գուրուլտադ , վէ ծնու քէօ-
քիւնէն՝ տէյիլ պէօյիք գօլ
իչէ վէ ջօգ խալտ իչի գօփարտա-
10 ճաղլար ։ Վէ իչմէհ սիքիլմի ·
խալահ օլտա՞դ մը , ծնա կիւն-
տօղրու տէվի տօգանտաղը կի-
պի՝ պիքիւտէյէ գուրու՞լմայա-
ճագ մը · օ՝ ֆիտանըղընընն եատ-
արըգլարընտա գուրուլտադ ։
11 Վէ պունա Բապպըն քէլտը
12 օլտուգ տէմի քի՝ Տալա տա՛սլար
էվինէ տէ · Պունըարընն նէ օլ
տուղտունու պիլմե՞զլիմիզ · տէ
քի՝ իչմէհ Բարիլան փտաիւտընը
Երուսալէմի կէտտի , վէ ծնուն
փտաիչընընը վէ տէրվիշլէրինի
ալտը , վէ ծնըտրը Բարիլընտա
քինաի եատրնտա կէօճիւրտիւ ։
13 Վէ փտաիչոյ ղնէրդիկինտէն
ալտը՝ ծնուն իչէ ա՛ծտ քէմիլտի ,
վէ ծնա էմմին էմտիւտի ։ Վէ
տէյտրընն գոյ՝ լսմանըտրընը տա-
14 տը · Թա քի մէմլէքէթ ս ւչագ
օլտուգ՝ քինաինի գալտըրտամայտ-
վէ ա՛տարընը տագըյըգ ծնտա
15 ուտրա ։ Լմմա օ քինաինէ տճ-
լար վէ ջօգ խալգ վէրէչէր տէ-
յիւ Մըտըրա էչլերը կէօնտէր-
մէք իչի՝ ծնա ա՛սը օլտու ։ օ խա-
լահ օլը՞ւրմու , պունըարը էտէն
գուրթուլո՞ւրմու , եախօտ ա՛տ-
տը նագդ էճմէք իչի գուրթու-
ը՞ւրմու ։ Պէն սաղ լմ տէյօր 16
Էֆէնտիմ Բապպ քի օ՝ էլգէթ-
Թէ էչմինինի Թահդիը վէ ա՛տ-
տընը նագդ էճտիւի՝ օլ
ծնու փտաիչահ նատդ էտէն փտ-
տիչահընն մահալինտէ ծնուն պի-
լէսինճէէ Բտրիլընուն իչինտէ
էօլէճէէք ։ Վէ փտրտուն ճէնը- 17
տէ պէօյիք գուվվէթ իչի էմ-
ջօգ ճիւմհիւր իչի ջօգ ճանլար
գըրմադ իչմէն մէթէրիս գալտը-
ըրտը Թապաճլար պինա էճմէ-
պինտէ՝ ծնա պիր չէյ էտումէզ ։
Ջիւրա ա՛տոը նագդ էճմէք իչի 18
էչմինի Թահդիը էյլէտի , վէ
իչմէհ էվինի վէրտի՝ տէմի պունը-
րը էտէր ետէ տէ , գուրուլտուլմա-
յտաճագ տըր ։
Օնուն իչմէն Էֆէնտիմ Բապպ 19
պէօյիէ տիր · Պէն սաղ լմ քի՝
էլգէթէճէ Թահդիը էճտիւի էչ-
մինինի վէ նագդ էճտիւի ա՛տ-
տընը ծնուն պուչունա տէօնտէ-
րէճէյիմ ։ Վէ ծնուն պունա 20
էճտիւի իւտահանը իչմէն ծնուն
իւզէրինէ տաղըտը էայտահտըտ՛,
վէ տուղտուրմուա Թուտուտա-
ճագ · վէ ծնու Բտրիլընուա էյօ-
Թիբիւտ՝ ծնուն իչէ օրտուտա
ատ՛վա սիպէյճէյիմ ։ Վէ ճիւմ 21
լէ ծնուն գոյդընտտրը՝ ծնուն էչմի
ա՛ղէքլի իչէ գըտճանուն տիւտէ-
ճէճէտը , վէ գուտանտը էչմի
ըիւգիէտրա տուղտուտաճագտը ։ վէ
պինճէճէքտընինիզ քի՝ պէն Բապպ
ոէյիէմիմ ։
Էֆէնտիմ Բապպ պէօյէ 22
տիր · Պէն էիւտըսէք էրդ տուտ-
ճէնընն էն էիւտըսէք տուչունուն
տագդ տիքէճէյիմ · պէն ծնուն
ֆիլիսթէրինին պուչունուն Թա-
գէինի գօփարըդա՝ տիր էիճէճէ-
միշ վէ էիւտըսէք տաղըն իւզէրին-

23 Նէ ահեկնէիլիմ։ Օնու Խորայէլն Եւդէ տաղնտաս ահեկնէիլիմ, վէ օ՝ տաղտար ջդարատ-
ձագ, վէ մէյվէ վերկնէք, վէ ա՝զիմ հրզ տաղտը սլամ՝ագ։
վէ օնուն ալեքնտաս հէր կէօնէ գանտաղը հէր գուշ գնտաձագ-
տը։ օնուն տաղտարընէն կէօշ-
24 կէսինտաէ տաքին սլամագ։ Վէ սահրանէն հէվ տաղտարը պի-
լէկնէքէր քի՝ պէն Տապտ Եհով-
սէք տաղտը ահագրանթատմ, ու
ջագ տաղտը Եհուձելթատմ, Եհ-
շիլ տաղտը գուլութատմ, վէ
գուրուս տաղտը ֆիկրսէլթատմ։
պէն Տապտ սէյլէսիմ, հնմ էձ-
բա էյլէսիմ։

ՊԱՇՂ ԺԲ

1 Ու նէ պանա Տապտէն քէլտը
2 օլուպ տէտի քի՝ Պու սէղնի Խո-
րայէլ Թոփրաղընէն հագդընտա
սէյլէյիս՝ Պաղտատը գօրուգ
Եէտի, վէ օղուլտա ըն տիշկերի
գամաշտը տէսկինկնէղ մնէնէնդ
3 օլա։ Պէն սաղ իմ տէյօր Խ-
ֆէնտիմ Տապտ քի՝ Խորայէլտէ
պու մէսէկնէղ արթըգ սէյ-
4 լինմէյէձէք տիր։ Իլթե հէր
ձան պէնիմ տիր. պապատէն
ձանը նիհէ խտ՝ օղուլտան ձանը
տախի էօյլէ պէնիմ տիր. կիս-
նտնը էտէն ձան քէնտախի էօ-
5 լէձէք։ Իմտի պէր քիմսէ տա-
ղտը օլտը խտ, վէ չէրիա՝թ
հէմ տատագաթ Խղտէ ա՝մէղ
6 էտեր խտ, տաղտարըն Խղէրինն-
տէ էէմէղ խտ, վէ կէօզլէրին-
նէ Խորայէլ էվինին փուԹլարը-
նտա գալտըրմագ խտ, վէ գօն-
ջաուտնուն գարըսընը մնէրատրա-
լամագ խտ, վէ հայվանտատա օ-
լան գարդյա էագլաշմագ խտ,
7 վէ քիմսէյէ զուլմ էԹմէղ խտ,
պօրձլույա՝ բէհնինի էէրի վէրիը
խտ, զըր իլէ նէհանէ գափմագ
խտ, էքմէյինի ամըգմընձա վէ-
րիը խտ, վէ ջնիլաղը էավատ
իլէ էօրԹէր խտ, մուա՝մէլէ ի-
լէ վէրմէղ խտ, վէ մնէրատա
աղմագ խտ, նահսպզդտան է-
լինի տէնտէրիը խտ, իլի քի-
լինին ատա ընտա հապէ չէրի-
ա՝Թ կէօրիւղ խտ, կէրչէքլիք
իշկմէք իլէն՝ գանտընտարըմտա
Եէրիսյէտ չէրիա՝Թլէրինի հնքիղ
էտեր խտ, պու՝ ատաղտ տիր,
էզդՎԹէ Էուշյատմագ տիր
տէյօր Խֆէնտիմ Տապտ։

Ինմա էյէր պու՝ զօրսպագ էն 10
դան տէօքիւմէ էվատա ԹԷվինտ
էտեր խտ, վէ օ պտնդտար կի պի
պիր չէյ էտեր խտ, էտնի օ՝ 11
հէվ պտնդտարը էԹմէղ խտ, իշ
ատ տաղտարտա էէր խտ, վէ գտն
ջուտտնուն գարըսընը մնէրատրա-
լտր խտ, ֆագիրէ վէ եօհտտու- 12
ատ զուլմ էտեր խտ, զըր Խ ֆ
չէյ գափտր խտ, բէհնինի կէ-
րի վէրմէղ խտ, վէ կէօզլէրինն
փուԹլարտա գալտըրըպ՝ Ջքրատ-
լուգ էտեր խտ, մուա՝մէլէ իլէ 13
վէրիը խտ, վէ մնէրատա աղը
խտ, պու՝ էաչյատմա՞գ մը,
էաչյատյատմագ. հէվ պու մէք-
րուհնտգլարը էԹմէյէ իշկմն
էլզկէԹմէղ էօչկէէք, ծնուն գա-
նը՝ իւզէրինտէ օչմագ տըր։

Վէ իլԹե պու՝ օղուղ ԹէվվԷտա 14
էտեր խտ, վէ օ՝ պատա ընըն
իշկէսկնն հէվ կիսնտայտրընը կէօ-
րիւր խտ, վէ գօրգուղ ծնըտրա
կէօրէ էԹմէղ խտ. Տաղտար իւ- 15
զէրինտէ էէմէղ խտ, վէ կէօզ-
էրինն Խորայէլ էվինին փուԹլա-
րընա գալտըրմագ խտ, գօնջաու-
տնուն գարըսընը մնէրատրալա-
մագ խտ, վէ քիմսէյէ զուլմ 16
էԹմէղ խտ, բէհնինի ալըգօմագ
խտ, վէ զըր իլէ չէյ գափմագ
խտ, էքմէյինի ամըգմընձա վէ-
րիը խտ, վէ ջնիլաղը էավատ
իլէ էօրԹէր խտ, էլինի ֆա- 17

գիրտն սադրիը խսէ , մուա՛մէլէ չէմ մուրապա ալմազ խսէ, չէրի՛աթլէրիմ իլէ ա՛մէլ էախպ գանունլարըմընա եվրիւը խսէ , պու՝ պապաներնն եարամազ ըոը իչինն հօլմէյէնէք . էլպէթթէ
18 եաշայաձագ սըը : Զուլմ էախպ գարըշտաչընտան զօր իլէ չէյ գտնան վէ գավմընըն արասընտա էյի օլմայանը իչէրէնն պու՛նէն պապասը՝ իչէթէ օ՛ եարամազընտա հօլմէնէք :
19 Վէ սիզ տէրսնիզ քի՝ Նի՞չինն օղուլ պապասընըն եարամազլըղընը չէքմէզ · օղուլ չէրի՛աթ վէ սաատագաթ իւզրէ ա՛մէլ էախպ՝ վէ ձիւմլէ գանունլարըմը սաէլայըպ ծնըլարը իձրա էյլէսի , իմոի էլպէթթէ
20 եաշայաձագ սըը : Կիւնահ հատէն ձան քէնտիսի հօլմէնէք · օղուլ պապանըն եարամազլըղընը չէքմէզ , վէ պապա օղուլնուն եարամազլըղընը չէքմէզ · սաատլըրն իւզէրինէ քէնտի սաատագաթը օլմաձագ , վէ փասլըրն իւզէրինտէ քէնտի փասըդ-
21 լըրը օլմաձագ : վէ փասըդ՝ Իչլէսիյի հէվի կիւնահլարընտան տէօնիւպ ձիւմլէ գանունլարըմը սագլար տա՛ չէրի՛աթ վէ սաատ գաթ իւզրէ ա՛մէլ էտէր խսէ , էլպէթթէ եաշայաձագ , օ֊մէ-
22 յէնէք սիր : Հէվի իչլէսիյի գապահաթը՝ օնուն իչինն անկըլմայաձագ · իչլէսիյի սաատ-
23 գաթը իլէ եաշայաձագ : Հիչ պէն փասըրնն հօլումիւնուն Հաղը էոէ՛րմիյիմ՝ տէ յօր Եֆէնտիմ Բապպ · տէյի՛լմի քի օնուն հօլունտան տէօնիւպ եա-
24 շատըրնտան խօշնէ՛ըրմ : Ամմա էյէը սաատգ սաատագաթընտան տէօնիւպ՝ եարամազըգ իչլէր իսէ , փասըրնն իչլէսիյի ձիւմլէ մէքրուհ֊լուգլարա կէօրէ իչլէր խսէ , եաշայաձա՛գ մը . օ֊
նուն իչլէմիչ իսիյի ձիւմլէ սաատագաթը անկըլմ֊յաձագ տըը · իչլէսիյի իսէ՛ունը իլէ վէ հէթսի֊յի կիւնահը իլէ՝ ծնլար իլէ հօլէ՛նէք :

Ամմա սիզ տէրսնիզ քի՝ 25
Բապպրն հօլու տպրու տէյիլ սիր · հալս սվինիլէ յին եա՛ Իսրայէլ էվի , պէնի՛մ հօլումմ մուզրու տէյիլ սիր · տէյի՛լմի քի սիզին հօլունուզ տօղրու տէյիլ սիր : Սաարդ սաատագա՛ 26
թընտան տէօնիւպ՝ վէ եարամազըգ իչլէյիպ ծնտա հօլտի֊լ տէ , իլէսիյի եարամազըղը իչինն հօլմիւշ սիր : վէ փասըդ 27
իչլէսիյի փասըդլըղընտան տէօնիւպ՝ հէրի՛աթ վէ սաատագաթ իւզրէ ա՛մէլ էթմ֊յինտէ , ձա֊նընը եաշ֊սաատձագ սըը : Չինն 28
քի կէօրիւպ՝ հէվի իչլէսիյի գապահաթընտան տէօնտիւ · օ՝ էլպէթթէ եաշայաձագ , հօլմէ֊յէնէք սիր :

Իսրայէլ էվի խսէ՝ Բապպրն 29
հօլու տպրու տէյիլ սիր տէր · եա՛ Իսրայէլ էվի՝ պէնի՛մ հօլումմ մուզրու տէյիլ , հօլ֊սա սիզին հօլտրընըդ մը տղրու տէյիլ տիր : Օնուն իչինն 30
եա՛ Իսրայէլ էվի՝ սիզի հէր քէ֊սի հօլտրընա կէօրէ հի֊քմ֊տէձէյիմ՝ տէյօր Լֆէնտիմ Բապպ · տէօնիւն , վէ հէվի գապահաթլարընըզոան թէվպէ հ֊սին քի՝ եարամազ ըգ սիզէ հէ֊լսաք տէպէպի օլմայա : Իւզէրի֊ 31
նիզտէն օ՛ իչլէսիյինիզ ձիւմլէ գաապահաթլարընըզը տէ՛ֆ՝ հ֊սին , վէ քէնտիլէրինիզէ եէնի եիւրէք վէ եէնի բուհ խինն · զնրա նի՞չինն հօլէսինիզ՝ եա՛ Իսրայէլ էվի : Չինն քի հօլէնինն 32
հօլուհ֊միւտաւն հաղը էթմէմ՝ տէ֊յօր Եֆէնտիմ Բապպ · իսոի տէօնիւն , վէ եաշայըն :

ՊԱՂ ԺԹ

1 Ա Հ սէնն՝ Խորայհէլ պէյլէրի
2 իչլուն՝ փիղան աչի գալսըր . Վէ
սէ քի՝ Ասան նէ՞ սիր . արսլան-
լար արաստնա համթար՝ էնիք-
լէրինի կէնճ արսլանլէրին օր-
թասընտա պէսլէմիչ սիչի արս-
3 լան սըր : Վէ օ՝ էնիքլէրինաէն
պէրինի պէյլի Թանէ , կէնճ
արսլան օլսու . վէ չիքնար գալ-
մասընը՝ առէմ էհմէնինի էօյ-
4 րէնախ : Իմոի ծնաէն Հագդրնա
Թայիֆէնէր իչինէ , Էվ ծնա-
րըն ջուգուրսունտա ԹուԹուլ-
տու . վէ ծնու էնիկլէրը իչ է
Մըսրը ալտարընա կէօնիւլտու-
5 լէր : Վէ օ՝ պէկլէյիպ Իսմոի
քէսիլտիկինի կէօրնէնէ , էնիք-
լէրինաէն պիր պայրսինի սըր պ՝
6 ծնու կէնճ արսլան էմոի : Պու
տաիկ արսլանլար արաստնա
կէղնպ կէնճ արսլան օլսու . վէ
չիքնար գալմասընը՝ առէմ հէ-
7 մէնինի էօյրէնախ : Վէ ծնըսրըն
սէրայլէրինի պիլսի , վէ չէհր-
լէրինի Խաթապ էյլէսի . վէ օ-
նու պէօյիւրիւչիւ սէսինտէն՝
Հէր վէ ծնուն տօրուսու վէրան
8 օլսու : Վէ ծնուն Իւզէրինէ՝
էմիրաֆնա օլան էյաչէԹլէրտէն
Թայիֆէնէր ջըգսը . վէ ծնա
աղլար էօյտըլար , ծնըսրըն չու-
9 գուրունա ԹուԹուլսու : Վէ
ծնու չէնկէլլէր իլէ գափէնէ գօ-
ռուլսը , վէ ծնու Բաթիլըն փա-
պէշաՀընա կէօնիւլտուլլէր . օ-
նու գալէյէ գօռուլսը , Թաքի
ծնուն սէսի՝ արԹըգ Խորայհէլ
տաղլարընտա իչտիփէտ էյ :
10 Ասան՝ սէնէն չէքլէն Իւզէ
սուլար Էանընտա տիւքիւմիւ տա-
մա կէպ տիր քի՝ չօգ սուլար-
տան մէյվէտար վէ չօգ տուլը
11 օլսու : Վէ ծնուն՝ Հիւքմտար-
լար ատալարը իչէն գալմ չահ-
լարը օլսու , վէ ծնուն պօյու
սընը գափրաղը տալարըն տրա-
սընտան էհմէնէլի . վէ էհմէն-
լիյի իլէ՝ վէ տալարընըն չօգ սու-
ղա իլէ կէօրիւնտու : Ասմա օ՝ 12
Իսրայիլ գօփտարընը Էերէ տա
Թընը , վէ կիւն տօղուսու էէ
լի ծնուն մէյվէսինի գուրուԹ-
տու . ծնուն գալմ չահը գընը-
նըզ գուրուտու , Էվ ծնըսրը տա-
Թէչ էէմի : Վէ չիմոի չէօլտէ՝ 13
գուրու վէ տուսուզ էէրտէ տի-
քիլսի : Վէ ծնուն տալարընըն 14
չահընտան ալԹէչ ջըգըզ՝ ծնուն
մէյվէսինի էէմի , վէ ծնուտ՝ հիւք-
մտար տ՝ տասը իչէն գալմ չահ
գալմասը .

Պու՝ փիղան սըր , վէ փիղան իչէն օլտնճագ սըր :

ՊԱՂ Ի

1 Ա Հ վագի՝ օլսու քի էէմէն-
նէ Էըլսա պէչինէի այըն ծնուն-
ճուսունտա՝ Բաթպա տանընշմագ
իչէն Խորայհէլն իհԹիյարլա-
րընտան առէմլէր հէլիպ հէնիմ-
տէ օԹուրտուլար :
2 Վէ պունտա Բաթպէն քէնտը
3 օլսուպ տէմի . Ես՝ առէմ օղ-
լու՝ Խորայհէլն իհԹիյարլարը-
նա սէօյլէ , վէ օնլարտա տէ քի՝
Էփենտիմ Բաթպ պէօյլէ տիր .
Պունտա տանընշմագա՞ մը հէնչի-
նիզ . պէն սաղ իմ քի սիզէ հէ-
պէԹէմ չէվապ վէրմէէյիմ՝
տէյօր Էփենտիմ Բաթպ : Սէն 4
ծնըսրըն չէրի՛ տանընը քէսէ՞րմի-
սին , չէրի՛ տէ քէսէ՞րմիսին՝ հա՛
առէմ օղլու . սէն ծնըսրա՝ պա-
պալարընըն մէքրուհլուճգլարընը
պիլտիր : Վէ ծնըսրա տէյէսին 5
քի՝ Էփենտիմ Բաթպ պէօյլէ
տիր . Խորայհէլ ահէմխիմ կիւն-
տէ , վէ Յահուտ Եվինէն զիւրրի-
յէԹինէ հէլմի գալարընտըղմ-
տա , վէ Մ՚ըսրը տիյարընտա
ծնըսրա քէնտիմի պիւտիրիպ՝ օն-

ըսրա Աղաչընդզ Բապպ պէն
իմ աչքերուդ էլնի գալըրսաը-
6 ղմաս , օղ կիւնաէ ծնլսրը Մը-
սըը ախսրընաան՝ ընլսրսա թէչ-
սաբիք էթսիկիմ սիւս էլչ պալ
ադան՝ հէվ ախսրլսրըն իփիկի-
խսրը օլան ախսրսա ջըգսրմսղսա
7 ծնլսրա էլնի գալսրըսըմ . Վչ
ծնլսրա սէսիմ քի՝ Հէր քէս
կէօղէրնէն մէքրսհնլսդըրը
նը ալնսըն , վչ Մըսըրըն փուռ-
լսրը էլչ մսւրսսրսլանան . Ա-
ղաչընդզ Բապպ պէն իմ :
8 Ա՛մմա ծնլսր պաճա ա՛սը օ-
ղուս՝ պէնի ալնկէմէ իսթէկիմ
սիչէր . քիմսէ կէօղէրնէն մէք
բահնլսդըրընը ալնմսաը , վչ
Մըսըրըն փուռլսրընը պրսգ-
մսաըլսը . օղսւմ սէսիմ քի՝
ծնլսրըն իւղէրնէ խըշմընը սէս-
քիւս՝ Մըսըը ախսրընէն իչնի
սէ ծնլսրըն իւղէրնսւսէ զսղա-
9 պըմը թէկըիլ հասիյիմ : Ա՛մմա
խսմիմ իչնէն հսրաքէթ էթսիմ
քի՝ ծնլսրը Մըսըը ախսրընսան
ջըգսրմսգ էլչ օղ կէօղէրի էօ-
նէնսէ ընլսրսա քէնսիմի սիլէ
սիրսիյիմ՝ օղ սրսալսրընսա օղ
տուգլսրը թսյիֆէկէրնէն նսալը-
րընսա մսւրսսրսլանմսյա :
10 Վչ ծնլսրը Մըսըը ախսրընս-
սան ջըգսլ տըմ , վչ ծնլսրը
11 չէօղէ կէթիրսիմ : Վչ ծնլսրա
գանունլսրըմը վէրսիմ , հէմ
ծնլսրա չէրի աթէկէրիմի պիլսիը
սիմ , ծնլսրը քի սսւմ ծնլսրը
Իճրա էսէր իսկ՝ ծնլսր էլչ էա-
12 շար : Հէմ ծնլսրա շաբսթլս-
ըըմը տսիսկ վէրսիմ քի՝ պէնիմ
իլչ ծնլսրընն սրսալընսա դիչան
օլալար , թա պիլէկէր քի ծնլս-
ը մուգսաւսճա էսէն Բապպ
պէն իմ :
13 Ա՛մմա Իսրայէլ հէվ պաճա
չէօղէ ա՛սը օղուս՝ գանունլս-
ըըմսա էնսրնսմսիէր , վչ չէ-
րի՝ աթէկէրիմի ըհսաա էթսիէր , ծն-
ըըը քի սսւմ ծնլսրը Իճրա է-
սէր իսկ՝ ծնլսր էլչ էա-
շար : Աղաչընդզ Բապպ պէն
իմ սէնէկէթ էլնի գալսրըսը-
6 ղմաս , օղ կիւնաէ ծնլսրը Մը-
սըը ախսրընաան՝ ընլսրսա թէչ-
սաբիք էթսիկիմ սիւս էլչ պալ
ադան՝ հէվ ախսրլսրըն իփիկի-
խսրը օլան ախսրսա ջըգսրմսղսա
7 ծնլսրա էլնի գալսրըսըմ . Վչ
ծնլսրա սէսիմ քի՝ Հէր քէս
կէօղէրնէն մէքրսհնլսդըրը
նը ալնսըն , վչ Մըսըրըն փուռ-
լսրը էլչ մսւրսսրսլանան . Ա-
ղաչընդզ Բապպ պէն իմ :
8 Ա՛մմա ծնլսր պաճա ա՛սը օ-
ղուս՝ պէնի ալնկէմէ իսթէկիմ
սիչէր . քիմսէ կէօղէրնէն մէք
բահնլսդըրընը ալնմսաը , վչ
Մըսըրըն փուռլսրընը պրսգ-
մսաըլսը . օղսւմ սէսիմ քի՝
ծնլսրըն իւղէրնէ խըշմընը սէս-
քիւս՝ Մըսըը ախսրընէն իչնի
սէ ծնլսրըն իւղէրնսւսէ զսղա-
9 պըմը թէկըիլ հասիյիմ : Ա՛մմա
խսմիմ իչնէն հսրաքէթ էթսիմ
քի՝ ծնլսրը Մըսըը ախսրընսան
ջըգսրմսգ էլչ օղ կէօղէրի էօ-
նէնսէ ընլսրսա քէնսիմի սիլէ
սիրսիյիմ՝ օղ սրսալսրընսա օղ
տուգլսրը թսյիֆէկէրնէն նսալը-
րընսա մսւրսսրսլանմսյա :
10 Վչ ծնլսրը Մըսըը ախսրընս-
սան ջըգսլ տըմ , վչ ծնլսրը
11 չէօղէ կէթիրսիմ : Վչ ծնլսրա
գանունլսրըմը վէրսիմ , հէմ
ծնլսրա չէրի աթէկէրիմի պիլսիը
սիմ , ծնլսրը քի սսւմ ծնլսրը
Իճրա էսէր իսկ՝ ծնլսր էլչ էա-
12 շար : Հէմ ծնլսրա շաբսթլս-
ըըմը տսիսկ վէրսիմ քի՝ պէնիմ
իլչ ծնլսրընն սրսալընսա դիչան
օլալար , թա պիլէկէր քի ծնլս-
ը մուգսաւսճա էսէն Բապպ
պէն իմ :
13 Ա՛մմա Իսրայէլ հէվ պաճա
չէօղէ ա՛սը օղուս՝ գանունլս-
ըըմսա էնսրնսմսիէր , վչ չէ-
րի՝ աթէկէրիմի ըհսաա էթսիէր , ծն-
ըըը քի սսւմ ծնլսրը Իճրա է-
սէր իսկ՝ ծնլսր էլչ էա-
շար : Աղաչընդզ Բապպ պէն
իմ սէնէկէթ էլնի գալսրըսը-
6 ղմաս , օղ կիւնաէ ծնլսրը Մը-
սըը ախսրընաան՝ ընլսրսա թէչ-
սաբիք էթսիկիմ սիւս էլչ պալ
ադան՝ հէվ ախսրլսրըն իփիկի-
խսրը օլան ախսրսա ջըգսրմսղսա
7 ծնլսրա էլնի գալսրըսըմ . Վչ
ծնլսրա սէսիմ քի՝ Հէր քէս
կէօղէրնէն մէքրսհնլսդըրը
նը ալնսըն , վչ Մըսըրըն փուռ-
լսրը էլչ մսւրսսրսլանան . Ա-
ղաչընդզ Բապպ պէն իմ :
8 Ա՛մմա ծնլսր պաճա ա՛սը օ-
ղուս՝ պէնի ալնկէմէ իսթէկիմ
սիչէր . քիմսէ կէօղէրնէն մէք
բահնլսդըրընը ալնմսաը , վչ
Մըսըրըն փուռլսրընը պրսգ-
մսաըլսը . օղսւմ սէսիմ քի՝
ծնլսրըն իւղէրնէ խըշմընը սէս-
քիւս՝ Մըսըը ախսրընէն իչնի
սէ ծնլսրըն իւղէրնսւսէ զսղա-
9 պըմը թէկըիլ հասիյիմ : Ա՛մմա
խսմիմ իչնէն հսրաքէթ էթսիմ
քի՝ ծնլսրը Մըսըը ախսրընսան
ջըգսրմսգ էլչ օղ կէօղէրի էօ-
նէնսէ ընլսրսա քէնսիմի սիլէ
սիրսիյիմ՝ օղ սրսալսրընսա օղ
տուգլսրը թսյիֆէկէրնէն նսալը-
րընսա մսւրսսրսլանմսյա :
10 Վչ ծնլսրը Մըսըը ախսրընս-
սան ջըգսլ տըմ , վչ ծնլսրը
11 չէօղէ կէթիրսիմ : Վչ ծնլսրա
գանունլսրըմը վէրսիմ , հէմ
ծնլսրա չէրի աթէկէրիմի պիլսիը
սիմ , ծնլսրը քի սսւմ ծնլսրը
Իճրա էսէր իսկ՝ ծնլսր էլչ էա-
12 շար : Հէմ ծնլսրա շաբսթլս-
ըըմը տսիսկ վէրսիմ քի՝ պէնիմ
իլչ ծնլսրընն սրսալընսա դիչան
օլալար , թա պիլէկէր քի ծնլս-
ը մուգսաւսճա էսէն Բապպ
պէն իմ :
13 Ա՛մմա Իսրայէլ հէվ պաճա
չէօղէ ա՛սը օղուս՝ գանունլս-
ըըմսա էնսրնսմսիէր , վչ չէ-
րի՝ աթէկէրիմի ըհսաա էթսիէր , ծն-
ըըը քի սսւմ ծնլսրը Իճրա է-
սէր իսկ՝ ծնլսր էլչ էա-
շար :

ջար , հնչ չաբաթլարըմը մուբաարլաըլար · վէ ահալիմ քի՝ ծնլարըն խուէրինէ խըշմըմը տէօքիւզ չէօլսէ զաղատպըմը ծնլարա Թէքմիլ Հաէյիմ ։ Նապին 2 էվլիի չէքթիմ, վէ խամիմ իչինն հարաքէթ էթմայիմ քի օղ կէօզ էբրի հէնիւնտէ ծնլարը չըգարարըմը՝ Թայինփէլէրին կէօղէբինտէ մուբաարլանմայա ։

23 Պէն տախի չէօլսէ ծնլարա էվլիի գալըբարըմ քի ծնլարը Թայինփէլէրի տաղըտայըմ , վէ ծնլարը ախարըլարա մաչայըմ ։

24 Չինն քի էրրիւ Թէլէրիմ իւչ մա. մէլ էթմէփիւլէր , վէ գանունլա. րըմը իւտա էթմիւլէր , վէ շա. բաթլարըմը մուբաարլաըլար , վէ կէօղէրի պապալարընէն փուԹլարը արաընա օլաու ։

25 Իմամ պէն տախի ծնլարա էյի օլմայան գանունլար՝ վէ ծնլար իւչ եաչամայաճագլարը էվլի. 26 աԹլար վէրահիմ ։ Վէ ծնլարը փինճէչէվրի իւչ՝ հէր պիր պահ. մի աչանը պէնէն կէչիրմէք իւչ՝ մուբաարլաԹատը , չէօյլէ քի ծնլարը հէյլաք հաէյիմ . Թա քի պիլէյիլէր քի Բապպ պէն իմ ։

27 Օնուն իչինն Իսրայէլ հէլինէ աէօյլէ եա՛ տահի՛մ օղու , վէ ան. լարա տէ քի՝ Էփինճիմ Բապպ պէօյլէ տէր . Պապալարընէզ պանա պունուն իւչ տախի՝ գա. պահաԹ իչէմէք իւչ քիփիր 28 էթմիւլէր ։ Չինն քի ծնլարա վէրմէյէ օվ էվլիի գալըբարընզըմ ախարա ծնլարը կէԹիրտիկլիտէ տախի՝ հէր եիւէյ ԹէփԷյի վէ հէր սըգ տաւըզ ագաճը կէօր. պիւքէրինտէ , գուրտանլարընը օրտաա տուհտուլար , վէ զագա. պա Թահրիք էտիճի հէտայէէ. բինէ օրտաա կէԹիրտիւլէր , վէ խոշ գօգու՛լարընը օրտաա ա՛րզ էթմիւլէր , վէ չէր պէԹփէդքէշ էբրինէ օրտաա աէօքտիւլէր ։ Վէ 29 ծնլարա աէտիմ քի՝ Պու վար. սրընընզ պատա ՌԷՖԷՖՕՒՆՆԷ. ՒՆ նէ՞ օլա . ծնուն իչինն տաղ՝ Թա պու կիւնէտէ քի Պատա չաղ. րըլըր ։

Օնուն իչինն Իսրայէլ կէլինէ 30 տէ քի՝ Էփինճիմ Բապպ պէօյ. լէ տէր . Պատալարընզըն եօ. լունտա՛ մը մուբտարլանըրսը. նըզ , վէ ծկարընն մէքքուհնուփ. լարը արտընճա զինա հաէրսի. նիզ ։ Վէ փէչէհչէբինինզն գաչ 31 տրըրսա՝ օղուլլարընզը աճէչտէն կէչիրտինիզտէ , սիզ քէնտի. նիզի Թա պու կիւնէտէ հէվի փուԹլարընզը իւչ մուբտար. լարտընզը , վէ պէն սիզէ ՃԷվապ վէրի՛րսիկիմ՝ եա՛ Իսրայէլ էւ. վի . պէն տաչ իմ տէյօր Էփին. ճիմ Բապպ քի՝ սիզէ ՃԷվապ վէրմէմ ։ Հէմ ֆիլբիննիզէ կէ. 32 լէն շէչ սիզնն՝ գիզ օտուհնա վէ Թաչա Ի՛պահէԹ էԹմէ՛ք իւչ Թայինփէլէր կիսի՝ ախարըլարընն գապկընէլէրի կիսի օլաճաղըզ տէյինինիզ էւտէԹմէԹ օլմայա. ճագ տէր ։ Պէն տաչ իմ տէյօր 33 Էփինճիմ Բապպ քի՝ էլտէԹ. Թէ սիզէ գաւի էլ իւչ ուզան. մընշ գօլ իւչ վէ տէօքիւմիւշ զա. զագ իւչ փատիշահլըգ սիւրճէհ. յիմ ։ Վէ գաւի էլ իւչ վէ ու. 34 զանմընշ գօլ իւչ վէ տէօքիւմիւշ զաղագ իւչ սիզի գաւմէրտանն չըգարաճաղըմ՛, վէ օլ տաղըմընշ Իսրայինիզ ախարըլարտան ՃԷմ՛ էտէՃէյիմ ։ Վէ սիզի գաւմէ. 35 րինն էօլմիւնէ կէԹիրէՃէյիմ , վէ օրտաա սիզին իւչ ևիւշ ևիւշ տա՛վա սիւրՃէէյիմ ։ Ս՛ըսըր 36 ախարընէն չէօլմիւնէ պապալա. րընընզիւչ նէմէ տա՛վա սիւրտիմ իսէ , սիզին իւչ գաւի էօյէ տա՛. վա սիւրՃէէյիմ՝ տէյօր Էփին. ճիմ Բապպ ։ Վէ սիզի տէյինէ. 37 յին սէԹընտան կէչիրՃէյիմ՛,

վե սիզն ա՛ֆոըն պէնտէբինէ կե-
38 Թիւէէմ։ Վէ սիզէն ա՛
սըլսըը վե պանա գապաճաղե-
ռէնէլըն այըրաճաղըմ, ծիլսըը՝
միւսաֆիր օլսուբ ա՛լ ախը
տան չըգարաճաղըմ, վե ինչը
Իսրայէլ Թօփրաղընա կիրմէկ-
ճէքլէր, վե պիլճէքսինիզ քի՝
Բապպ պէն եմ։
39 Սիզ խոչ եա՛ Իսրայէլ էվի՝
Եփենեիմ Բապպ պէյլէ ակը.
Ձիւն քի պէնի ինկիլիզ քինիզ,
կիտին, այթըզ էկը քէս վուռ
լարընըզա ի՛պատէթ էտին,
լաքին պէնիմ մուգատաես իսմի-
մի փէյքէչէրինիզ իլէ վե վուռ-
լարընըզ իլէ մուրատա լսման։
40 Չիրա մուգատաես ատաղընաա՝
Իսրայէլին եհուդ ատաղնաա տէ-
յօր Եփենեիմ Բապպ՝ պիւԹիւն
Իսրայէլ էվի՝ հէրաէ ձիւմլէսի
պանա օրատա ի՛պատէթ էտի-
ճէքլէր. ճիլարատն օրատա բաղի
օլաճաղըմ, վե գալընըմա փէչէ-
քէչէլէրինիզ հէմ հէսխէչէրինի-
զին Թուրքմանատարընըզ ձիւմլէ
մուգատաես նէհնէլէրինիզ իլէ
41 օրատա Թալապ էտէճէյիմ։ Սի-
զի գավմէրատն չըգարտընըզմ
աա, վե սիզի օշ տաղընըզընըզ
ախտարընըրատն տէվէլէրախիմտէ,
խոչ գօգուս բախնա իլէ սիզտէն
բաղի օլաճաղըմ. վե սիզտէ՝
Թայիֆէլէրին կէօզէլի էհնիէն
42 տէ մուգատաես օլաճաղըմ։ Վէ
սիզի Իսրայէլին Թօփրաղընա՝
ծնուս պապալարընըզա վէրմէյ
օշ էլիմի գալընըրատընըզմ ախտա
կէօԹիւրախիյիմտէ, պիլէճէք-
43 սինիզ քի՝ Բապպ պէն եմ։ Վէ
օրատա էօլտյրընըզը վե օշ մուգ-
ատարլանատընըզընըզ հէմի ա՛մէլէրին-
նիզի խաԹրընըզա կէԹիրէճէք-
սինիզ, վե հէմի իչէխսինինիզ
քէօՀԹիւնլիւքլէրինիզ իչիւն՝ քէն-
տի քէնտինիզտէն իբրահ էտէ-
44 ճէքսինիզ։ Վէ սիզին իչ՝ տէ-

ինչ նատրատազ էօլ-ընըզա կէօ-
րե վե Փաղնա ա՛մէլէրինիզի
կէօրե՝ իչա լիմիմ իչինե տորա-
քէմ էԹախխմտէ, եա՛ Իսրա-
էլ էվինտէյօր Եփենեիմ Բապպ՝
պէնէճէքսինիզ քի Բապպ պէն
եմ։
Վէ պանա Բապպըն քէլամը 45
օլուպ ա՛խտ. Եա՛ ատէմ օղլու՝ 46
եհուզինէ գըպըչ հօլունա տօղ-
րուտուպ՝ գըպըչէյէ նուԹգ էյ-
լէ, վե լատա ճանիպի տաճրա-
սընըն օրմանը Հադգընա վէյ-
պամպէրլիք էյլէ. Վէ լատա 47
ճանիպի օրմանընա տէ՝ քի Բապ-
պըն քէլամընը ալինիչ, Եփէն-
եիմ Բապպ պէյլէ ակը. ԻչԹէ
պէն սէնտէ աԹ հէԹուԹուլատը-
րատաղըմ, վե սէնտէ հէր հէ-
ճիլ ալմաղը վե հէր գուրուս տալ-
մաղը հէյհէճ. ԹուԹուլան ա՛-
լէվ սէօնմէյհէճ, վե օնուան՝
լատատան փէրէատատէ հէնիւ
սըրտա ձիւմլէսի հատտաճագլար։
Վէ ձիւմլէ Թէն կէօրհէճքլէր 48
քի՝ օնու պէն Բապպ ԹուԹուլ-
մուրատըմ. օ՝ սէօնմէյհէճ
ակը։ Օհէմ պէն սէսիմ քի՝ 49
Էֆրահ եա՛ Եփենեիմ Բապպ՝
օնըզը պէնիմ հադգընա տէյօր-
լար. Օնուն սէօյլէմէյի՝ մէսէլ-
լէր տէյին մի։

ՊԱՂ ԻԸ

Վէ պանա Բապպըն քէլամը 1
օլուպ ատէմ քի՝ Եա՛ ատէմ օղ- 2
լու՝ եհուզինէ Եբուտաղէմ տօղ-
րուլԹ, վե մուգատաես մահալլէ-
րէ նուԹգ էյլէ, վե Իսրայէլ
Թօփրաղընա փէյղամպէրլիք էյ-
լէ. Վէ Իսրայէլ Թօփրաղընա 3
սէօյլէ քի՝ Բապպ պէյլէ ակը.
ԻչԹէ պէն սանա գարյը իմ, վե
գըլըճընմը գընչնաան չըգարըպ՝
սէնտէն սատըղը հէմ ֆասըղը
քէսէճէյիմ։ Ձիւն քի սէնտէն 4

սահմանը հեմ փոսերու քեսէմէ
յեմ , ծնունդ իշխան լուսատուն
փորեսատեք ձիւմէն Թէնէ
դարձը գըլըձըմ դընդնուան , էն-
քիչէմէք սիր : Վէ ձիւմէն Թէն
պիչէլիր քի պէն Բապպ գըլը-
ձըմը գընդնուան չըգարտըմ . ար-
Թըդ կերի տէծնիդ :
Վէ սէն եա՛ տաէմ օղու՝ ա՛հ
էմ , պէ դըրըլըրը նէ վէ ա-
ձըլըգլար նէ ծնլարդըն կէօդէրի
էծնիւնա՞կ ա՛հ էմ : Վէ վադի՛
օլա քի սանա՝ նո՛ իշխան ահ էմ
քերուին տէր կր խոչ , օ՛ադմ տէ-
յեսին քի՝ կէլէձէք խոպէր ի-
չէն . զնրա հէր նէրէյէ կրի
յէձէք , վէ հէմ կընկր կէվէ
յէձէք , վէ հէր բուէ պայըրա-
ձադ , վէ հէմ ալըգէր առու ԱՀԵ
կիտէձէք . իչԹէ կէլի յոր , վէ
վադի՛ օլաձադ՝ տէ յոր Էփէնտիմ
Բապպ :
Թէէքբար պանա Բապպըն քէ-
լամը օլուպ տէսի . Եա՛ տաէմ
օղու՝ փէյղամբերլիյ էյլէ , վէ
տէ քի՝ Բապպ պէօյլէ տէր . Տէ
քի՝ Գըլըձ՝ գըլըձ պիլինսին , հէմ
տահի փէրուահչանաը : Հէր ա-
ղաձը Թահդիր էանէն օղուրմուն
սրպէձրնըն պէկլի իւզէրինէ՝ պէօ-
յիւք պօղազըդըչ էՓՀէք իչիւն
պիլինսէ , վաղրլամադ իչիւն
փէրուահչանաը : Վէ օ ծնու
փէրուահչանմադա վէրսի քի՝
ավուձաա Թո Թուլա . պու գը-
ձէ պիլէմիյիչ սիր , վէ փէրուահ
չանմըչ տըր քի՝ ծնու գամիլլին
էլինէ վէրե : Ֆէրհատ ու Ֆի-
ղան էյլէ՝ եա՛ տաէմ օղու , զի
րա պու գամըմըն իւզէրինէ՝
Խարայէլին հէմ պէյղէրինին իւ-
զէրինէ օլաձադ . գամըմըն իւ-
զէրինէ գըլըձ աէպէպինադէն
գօրգուլար օլաձադ , ծնուն ի-
չիւն պուտունա վուր : Վէ Թէձ
րիւպէսի օլաու . վէ նէ՞ օլա-
ձադ , էյէր Թահդիր էանէն սրպԹ

տահի օլմադ իսկ՝ տէյօր Էփէն-
տիմ Բապպ : Իմտի սէն եա՛ տա- 14
տէմ օղու՝ փէյղամբերլիյ էյլէ ,
վէ ավուձա ավուձա չարփ , վէ
գըլըձ գաթը օլուձմուչըրըն գը-
ըձը իւչիւնձիւ տէփտ՝ Թէք
բարընաձադ , ծնլարըն էԹրա-
փիըը գուչադան՝ ուղուէր մադ
Թուլարըն գըլըձը պու տուր :
Ենուէյի երիմէք վէ Թէօբէղլէ- 15
րի չաղալիմադ իչիւն՝ ձիւմէն
գավուէլարընա գըլըձ գօրգու-
տունա գօտուտ . էյվահ , օփար-
լամադ իչիւն եահիբլարը , պօղազ
լամադ իչիւն պիլինսին : Ֆէն- 16
տինի Թօփլա , տաղա եա՛ տօղա՝
եէրչիւն նէրէյէ տօղրուլմուշ ի-
տ վար : Վէ պէն տահի ա- 17
վուձաումա ավուձաումա չարփա-
յըմ , վէ ղաղտաղմը գծնտուրա-
ձաղըմ . պէն Բապպ սէօյլէմիմ՝
Վէ պանա Բապպըն քէլամը 18
օլուպ տէսի . Հէմ եա՛ տաէմ 19
օղու՝ սէն քէնտինէ իբի եօղ
Թայլին էՓ քի Բաբիլոն փատի-
շահընըն գըլըձը կէլէ , ծնլարըն
իբիսի տէ պիր տի յարատան չը-
գաձադ . վէ պիր մահալ բէտմ
էյլէ , էֆր եղտունուն պաշընտա
բէտմ էյլէ : Եօղ Թայլին էլչի 20
քի գըլըձ Սիմոն օղուլլարընըն
Ռաբբաաընա վէ Յուդաատա հի-
սարը ԵրուսաղէՄ կէլէ :
Չիլրա Բաբիլոն փատիշահը 21
եօղուն աղընտա՝ իչ եօղուն
պաշընտա տուրադա քի՝ Ֆալա
պադա . օղլարընը սալամԹը ,
փուԹլարա տանըշար , ձիյէրէ
պադը : Ծնուն սաղ էլինտէ 22
ԵրուսաղէՄ իչիւն Ֆալ վար ի-
տի քի՝ մանձընըգլար գուրա ,
հայդըրըչ նէ աղը աչա , կիւ-
րիւլմիս նէ սէս եահձէյտէ ,
գավուէլարա գարշը մանձընըգ-
լար գուրա , մէԹէրիս գալըր-
րա , գուէ պինա էտէ : Ամմա 23
պու ընդարա՝ էՓիին էտինէրէ՝

ծնլարըն կէօզլէրինտէ եալան փալ կիպի օլաճագ · օ իսկ ծնլար թուլթուլալար տէյնէ՝ եա-
րամազըզը զիքր էթմիրէմէք :
24 Օնուն իչինն Էփէնտիմ Րապպ պէօյլէ տեր · Եարամազլըգլա-
րընըզը խաթրա կէթիրթմիչինիզ իչինն , գապահաթլարընըզ ա-
շիքեար օլուպ ձիւմլէ ա՛մլէկլերի-
նիզտէ կիւնահլարընըզ կէօրիւն-
տիւքտէ՝ ծնլարըզ խաթրա կէթիրթ-
միչինիզ իչինն՝ էվ իւէ թուլթու-
25 լաճագլընըզ : Վէ սէն եա՛ կիւ-
նիւ՝ եարամազլըգ վագթընըն
սօնու կէչէն՝ մուրտար ֆիսլըգ
26 խորայէլ պէյի · Էփէնտիմ
Րապպ պէօյլէ տեր · Պէօրքիւ
կիտեր , վէ թաձը գալըըր · պու
պէօյլէ օլմազ · ալլահը եիւձէլթ ,
27 վէ եիւձէյի ալլահ : Օնու
ալթիւսթ՝ ալթիւսթ՝ ալթիւսթ
գօյաձաղըմ · պու տախի օլմայա-
ձագ , թա հագգ սահիպի կէչէ-
նէյէ , վէ օնա վէրէ յիմ :
28 Վէ սէն եա՛ ատէմ օղլու՝
փէյղամպէրլիք եախպ տէ քի՝
Ամմոն օղուլլարը հագգընա վէ
օնլարըն հագգարէթի հագգընա
Էփէնտիմ Րապպ պէօյլէ տեր ·
վէ տէյէսին քի՝ Դըլըձ՝ գըլըձ
չէքիլիչ տեր · պօղազլատագ լ-
չիւն վէրտահլանմըշ սըր , չէյ-
լէ քի փարլատագ սէպէլինտէն
29 տիւքէտէ · Սէնին իչիւն պա-
թըլ վահի կէօրմէյէրինտէ , սէ-
նին իչիւն եալան ֆալ պագմա-
լարընտա , քի սէնի եարատազ-
լըգ վագթընըն սօնու ծնլարըն
կիւնիւ կէչէն մագթուլ ֆասլըգ-
լարըն պօյնու իւղերինէ գօյա-
30 լար : Օնու դընընա տէօնտէրե-
յիմ մի · սէնի՝ եարատալարազն
մահալտէ՝ մէվլուտաունուն տէյա-
31 րընտա հիւքմ եահձէյիմ : Վէ
սէնին իւղերինէ էօվքէմի տէօքէ-
ձէյիմ , սէնին իւղերինէ վա-
զապըմըն աճէչի իւքիւ յէ-
ձէյիմ , վէ սէնի եապանի ա-
տէմլէրին՝ պօղազլատալա ուս-
թատ օլանլարըն էլինէ թէչլիմ
եահձէյիմ : Ամէնէ թատ՛մ ի- 32
չիւն օլաճագսըն , սէնին գա-
նըն տէյարըն օրթատընտա օլա-
ճագ · սէն զիքրէ կէլմէ յէձէք-
սին , զիրա պէն Րապպ տէօյլէ-
միչիմ :

ՊԱՊ ԻԲ

Վ է պատա Րապպըն քէլամը 1
օլուպ՝ տէտի · Հէմ սէն եա՛ ա- 2
տէմ օղլու՝ մուհապէմէ ետէ՞րմի
սին , պու գանըը շէհրի մուհա-
քեմէ եահ՞րմիսին · լամել օնա՝
օնուն հէվի մէքրուհլուգլարընը
պիլտիր : Վէ տե քի՝ Էփէնտիմ 3
Րապպ պէօյլէ տեր · Էյ վագ-
թը կէլմէք իչիւն իչինտէ գան
տէօքէն՝ վէ քէնտինի մուրտար-
լամագ իչիւն քէնտինէ գարըը
փուռթլար եախան շէհր , տէօք- 4
ութլիւն գանըն իլէ սուչլու օ-
ատ ն , վէ եախտըըն փուռթլա-
րըն իլէ քէնտինի մուրտարլա-
տըն , վէ կիւնլէրինի եագլաշ
թըրտըն , վէ թա եըլտըրըմատէք
կէլտին · օնուն իչիւն սէնի թա-
լիֆէվլերե հագարէթ՝ վէ հէվ
ալյարլարա րեզալէթ վէրտիմ :
Եագըն օլանլար վէ սէնտէն ու- 5
ղագ օլանլար սէնի րեզվլ հտէ-
ձէքլէր՝ եա՛ ատը մուրտար չօգ
շամաթաձը :
Իչթէ սէնտէ Իսրայէլին պէյ- 6
լէրի՝ հէր պիրի գօլու իլէ գան
տէօքմէք իչիւն տիր : Սէնտէ 7
պատպայը վէ անայը թահդիը էթ-
տիլէր , սէնին իչինտէ զուլմ էթտիլէր , սէնտէ հօք-
սիւզէ վէ տուլ գարըյա զատր
էթտիլէր : Մուգատաէս չէյլե- 8
բիմի թահդիը էյլէտին , վէ շա-
բաթլարըմմ մուրտարլատըն :
Սէնտէ՝ գան տէօքմէք իչիւն 9

ղամմազ առէմէը վար. վ՚ անոնց տաղտը խզէլնուն էն յանկէը վար, անոնց իչնուն ֆիւռ
10 ֆիւռ էթահէը։ Անոնց պապա ջըվըգըզը աչըըլար, անոնց մուրաթ հայզը գարդա զը
11 էթահէը։ Հէմ քիմիսի գնշուռնուն գարըը իչէ մէք-բուհզուգ էթահ, վ՚ քիմիսի ֆիւռիւը իչէ կէչի՚ինի մուրաթ-լառը, վ՚ անոնց քի ինի գըզ-գարընուռը օշան պապաններն
12 գըզընա զը էյէսի։ Անոնց գան տէօքմէք իչնի բի՚ի թ ալ-ալար. մուռ՚մէչ վ՚ մուրա-պա ալըն, վ՚ զուրմ իչէ գնշունա զաղ էթահ, վ՚ պէնի ունուէթտուն տէյօ։ Ինֆէնտիմ
13 Բապ։ Խոմի իչթէ պէն անոնի էթահին զաղ՚ վ՚ անոնի իչնուն տէօքիւէն գանտան էօթիւ-ւիւ ավուէնտարըմը չարփտըմ։
14 Սանա ինձաղը՚ էտէ՚յիմ կիւնէչըտուն՝ Եիւբէյնի տայանա պիւ՚ը մի, եախօտ եէնբնի գուվ վէթէնի՚ը մի. պէն Բապ տէյչէսիմ, վ՚ ինձա էտէ՚յիմ։
15 Խոմի անոնի թայիֆէչէրէ տաղըրը՚ անոնի տէյտըրտա տա-չաճաղըմ, վ՚ անոնան մուր-տաղըրըը տիւքէտէ՚յիմ։
16 Վ՚ անոն թայիֆէչէրնի կէօղէ-րի հանիւնտէ մուրատըլանաճագ պէն, վ՚ պիւէ՚ձէ՚քսինի քի Բապ պէն իմ։
17 Ընտան պանա Բապըն քէ-
18 ղամը օլուպ տէմի. Եա՚ տաէմ օղու՚ Խարայէ՚ էվի պանա ձիւ-րնէ՚ֆ կիպի օլտուռ, ձիւմէ՚կի վօ-թա իչնէտէ պապըը վ՚ գաշայ վ՚ տէմիր վ՚ գուրշուն՚ կիւմիշ
19 ձիւրնէ՚ֆիւռ կէպէ օլտուղտը։ Օ-նուն իչնի Ինֆէնտիմ Բապ պէյնէ տէր. Ձնէն քի՚ հէվինիզ ձիւրնէ՚ֆ կիպի օլտունուզ, օ-նուն իչնի իչթէ պէն սիզի Ե-ռուսաղէմին իչնէ՚ն ձէմ՚ էտէ՚յիմ։ Կիւմիշնէ վէ պապըը-րը վ՚ 20
տէմիրի վ՚ գուրշունու վ՚ գաշա-յը՝ օնուն ինձէրի՚ն տէթէչի ինֆէմէ՚ը իչէ էրիթմէ՚ը իչնի փէթանըն իչնի՚ն ձէմ՚ էթահիզ-բի կիպի՚ սիզի խըշմ ու զաղա-պըմ իչէ էօյէ ձէմ՚ էտէ՚յիմ, վ՚ պապըը՚ էրիտէ՚յիմ։ Վ՚ 21
սիզի ձէմ՚ էտիպ՚ սիզի՚ն ինձէրի-նիզ զաղապըրըն տէթէչի իչէ ինֆէ՚յէ՚յիմ՚, վ՚ սիզ օնուն օրթաղնուտա էրկէ՚ձ՚քսինիզ։ Փօթանըն իչնուտէ կիւմիշնէն է-րիտիկի կիպի. սիզ օնուն իչնի-տէ էօյէ էրկէ՚ձ՚քսինիզ. վ՚ պիւէ՚ձէ՚քսինիզ՚ քի պէն Բապ՚ը ինձէրինիզէ զաղապըրըմը տէօ-պիւմ։ 22
Վ՚ պանա Բապըն քէլամը 23
օլմըպ տէմի. Եա՚ տաէմ օղու՚ 24
օնա տէ՚քի՚ Սէն զաղապ կիւ-նէնտէ վաքէնտէ՚ֆիչ եաղմուր եէմէ՚ֆիչ տէյտը պէն։ Օնուն 25
իչնուտէ պէօյնէրիպ չէքտար գա-վուն արըզան կիպի փէյղամպէր ֆիթնէտի վար. օնըզը ձանըզ եէտիրէը. օնըզը խազնէ՚ վ՚ գըզմէ՚թ իչնէյէրը ալըըլար, օ-նուն իչնուտէ՝ օնըզը օնուն տաէ-գարըըլարընը չաղըթմըըլար։ Օ- 26
նուն քիտաֆնէչէրի թէվրաթըմը պօղտուղար, վ՚ մուգատասէս էնյէրնիի նափաք էթահէը, մուգատասէսի նափաքտան ա-յըըտա էթահէտիէը, վ՚ փաք իչէ մուրատընը ֆէրդինի պիլտիրմէ-տիէը. վ՚ կէօղէրինի շաբաթ-լարընտան կիզլէտիէը, վ՚ պէն արաշտըրընտա նափաք տայըլ տըմ։ Օնտա օլան սէրվէրլէրի 27
շնքտար գափան գուրտարը կիպի՚ գան տէօքիւպ ձանըզը հէլաք էթմէ՚ք իչնէն օլտուղտը, թա քի զաղը հաուէը։ Վ՚ օնուն վէ՚ 28
զամպէրլէրի՚ պաթըլ վահիտը կէօրէրէ՚ք վ՚ օնըզը իչնէն եաղան ֆ ալա պագատաղ օնըզը քիրէ՚չ

Իւր սրվառչաւք . ձեռք՝ Բասպ
սէյլէմէմիշ իքէն՝ Նփիհնաիմ
Բասպ պէյլէ տէր տէմիլէր :
29 Տխարճն գամմ պէօյի՛ք զուլմ
էթմիլէր , վէ ա՛զիմ եասման
էթմիլէր . վէ փագիրէ հէմ
էհանաւլա զոր էթմիլէր , վէ զա
րիպէ նահագդ էէրէ զուլմ էթ
30 միլէր : Վէ ձեռքոսան՝ գալ՛
պիմա էաէ՛ք վէ եըզդէ էէր
սէ ախարըն հագդիմա ձեռ պազ
մայըմ սէյիւ Հուզուրուէմա
տուբաձագդ տաէմ աբատըմ ,
31 ամմա պուդմասըմ : Իմմի ձեռք
բըն իւզէրինէ զաղտարմը տէ՛ք
սէ՛մ , ձեռքը խըշմըրըն աճէ
զի իլէ ախըքէթսիմ . ձեռք ըն
եօլարըննը պաշարրնա վէրսիմ՝
տէյօր Նփհնաիմ Բասպ :

ԳԼԱՒ Լ Դ

1 Վ՛նէ պաձա Բասպըն քէ-
2 լամը ձէւապ տէտի քի՝ Եա՛ ա-
տէմ օղլո՛ պիր ձաա զըղարը օ-
3 լարագ իւրի գարը վար իսի . Վէ
ծնէար Մըսըրաա ղինա էթմի-
լէր , կէնձլէքլէրինէ զինա էթ
միլէր . Ամմէյնի օբատա սըզբը-
ռը . վէ պաքիրէնէքլէրինին էմ
4 Ճիւրէլի օբատա օխշանը : Վէ
ծնէարըն ատըարը՝ պէօյլէնինէն
Ոռդդ վէ ծնէն գըզդարընտա
շընէն Ասվէրտ իսի . վէ ձնէար
պէնիմ էլտուլար , վէ օղուլար
հէմ գըզըար տօղուրտուլար՝ վէ
տուէյը Ոռդդ օլան Ամմոռիա
ացը , վէ Ոռդդ օլան Երու-
սաղէմ տիր :
5 Վէ Ոռդդ պէնիմ իքէն՝ զի-
նա էյլէսի , վէ զէնթարէ Ա
6 տուբըռ մահ պուդմէրէ , ըմմի-
վէրա կէնինմիշ վսլիէրէ վէ պէյ
լէրէ՝ Ճհումէհի ըաթիք էյիթէր
օղուրադ աճա պինէն աճըքտրա
7 ա՛զդ օլտուռ : Իմմի Ճհումէհ Ա-
տուբուռն ախէվինն կէնձէրլի իլէ զի-

նա էյլէսի . վէ Ճհումէհ քէնդի
ա՛շըգտարընէն հէվի փուէթտրը իլ
լէ մուբտաբլանտը : Վէ Մը- 8
սըրտաքի զինտարընը պրագմա-
տը . զիրա կէնձլէյինէ ծնէն
իլէ եաթարըր իսի , վէ պաքի-
րէվի յինին մէհէրինի ձնէտր օխ-
շայըգ՝ զինտարընը ծնէն իւզէ-
րինէ տէքմիւշէր իսի : Օնէն 9
իչինն ծնէ մահսուս պէտրընըն է-
լինէ՝ ծնէն ա՛շըգ օլտուղտա Ասվէր
տղէվտարընն էլինէ վէրսիմ :
Օնէտր ծնէն ջրփրագդըզընը աչ 10
տրըտր , օղուլտարընը վէ գըզտա-
րընը տտրըտր , վէ ծնէ դը-
զէ՛ իլէ գաթէ էթմիլէր . իմմի
օ գարըտտարտա նամտար օլտուռ ,
վէ ծնտա ա՛ֆքէտմէր իճրա էթ-
միլէր :
Վէ գըզդարընտաշը Ոռդդ 11
հէօրտի՛քտէ , ա՛շըգտրը իլէ մը-
տան զի յատէ Ֆտասիտ օլտուռ , վէ
զինտարընը՝ գըզդարընտաշընն
զինտարընտան ուրնըտը : Ջինն 12
փարէ Ասվէր կէնձլէրինէ՝ ա՛լտ
կիսինմիշ վսլէրէ վէ պէյլէրէ
աճտա պինէն աթ՛րտտրտա Ճհումէհ-
ի՛ տաթիք խիթ օ՛ռնտրտա ա՛-
շըգ օլտուռ : Վէ հէօրտիւմ քի՝ 13
մուբտաբլանտը . իքի կինն ա՛ֆ
հօլտուռ պիր օլտուռ : Վէ զինտար- 14
րընտա զամմ էթմի՛ . զիրա ա՛ֆ-
վար իսզէրինտէ բէմ օ՛ռնմուշ
ատէմիլէր՝ ա՛իւլիկէն իլէ Թտա-
վիր օ՛ռնմուշ Փիլտտանիլէր սիմ-
րէՃէլի հէօրտիւ . Ծնէտր՝ պէ- 15
զի գուշնտգ իլէ գուշնտմըշ իսի-
լէր , պաշտարընտա պէօյիւը տա-
րըգլար վար իսի , Ճհումէհի պէ յ-
լէր հէօռթէրիւլի՝ տօղուշտարը
ախարընտա հէօրէ Բտաբիլն օղուռ-
լարը՝ Փիլտտան իլէր շէքզնտէ ի-
սիլէր . Վէ ծնտրը հէօզկըրի իլէ 16
հէօրտիւյիւ հիսի՝ ծնէտրտա ա՛շըգ
օլտուռ , վէ ծնէտտա՝ Փիլտտանիլէրը
ախարընտա էյլէսէր հէօռնտէրտի :
Վէ Բտաբիլն հէնձէրլի ծնէն ի- 17

լէ ա՛շգ տէօշէյինէ կիրտլէը , վէ մնու զինաւլարը լէ մուբտաւ-
լաթլար · լամի օ մնլար լէ մուբտաւրլանտը , վէ ճանը ան-
18 լարտան այրըլար : Վէ զինաւը-նը աշլըգտար էյլէմի , վէ ջըմ-
լադըզընը աչտը · լամի ճանըմ օնտան՝ ճանըմ մնուն գըզդա-
րընտաշընտան այրըլարը կիպի
19 այրըլար : Վէ կէնճլիյինին կիւն-
լէրինի՝ Մըսըր ախալրընտա զի-
նա էթտիկի զ՛ամանը՝ խաթրընա
կէթիրմէգ իլէ զինաւլարընը ջո-
20 զալթտը : Վէ Թէնճլէրի էշէգ
Թէնճ՝ վէ պէտէնլէրի աԹ պէ-
տէնի օլան մնլարընն ատպապ-
21 լարընա ա՛ջըգ օլտու : Լամի
կէնճլիյինին մէմլէրի սէպէպին-
տէն էմճլըլէրինին Մըսրըլըլար-
տան օխշանտըղընը՝ կէնճլիյինին
ֆիւճիւրլիւնիւ խաթրընա կէ-
թիրտին :
22 Օնուն իչինն էա՛ Ռավլըպայ՝
Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր ·
ԻչԹէ պէն՝ տէնին ճանընընն շՀ
օնլարտան այրըլտըղը մահպուպ-
լարընը տէնին իւզէրինէ ույան-
տըրտաճաղըմ, վէ մնլարը էչի-
էչվէտէն տէնին իւզէրինէ կէ-
23 թիրէճէ յիմ, Էա՛նէ Բաշխըրն օ-
ղուլլարընը վէ ճիւմլէ Ջիւլտա-
նիլէրի՝ Փակուլտու վէ Սուէյի վէ
Կուէյլի՝ ճիւմլէ Ասուր օղուլլա-
րընը օնլարընն սիլէհինճէ ՀԷՒԷ-
ճէյիմ · ճիւմլէսի ճիվան խսԹ-
լէր՝ պէյլէր վէ վալիլէր տէր ,
ճիւմլէսի ահԹա պէնէր տէրտար-
24 լար վէ Նամտարլար տըր : Վէ
օնլար տէնին իւզէրինէ սիլահլար
իլէ՝ ա՛րապալար վէ Թէքէրլէ-
լէր իլէ վէ գավմլէր ճիւմՀուրիւ
իլէ կէլճէճէքլէր , սանա գարշը
էչիչէվրէ սիփէր վէ գալգան վէ
Թօղլա գօյահագլար · վէ օնլա-
րընն Հօնիւնէ չէրի՛ահ գօյահա-
ղըմ, վէ տէնի քէնտի չէրի՛ահ-
լէրինճէ հիւքմ էտէճէքլէր :
Վէ սանա գարշը ղայրէԹի՞ գօ- 25
յահաղըմ, վէ սանա ղաղապ իւ-
լէ հարաքէթ էտէճէ՞ քլէր , սէ-
նին պուրնունու վէ գուլտաղա-
րընը քէսէճէ՞քլէր , վէ պապի-
յին՝ գընճտան սիւչէճէ՞ք · սէ-
նին օղուլլարընը վէ գընղլարընը
ալահագ , վէ պապիյին՝ աԹէչտի
էանահագ : Վէ տէնի էտվապ- 26
լարընտան օյահագլար , վէ սէ-
նին էֆէնտիլար գօյահագլար ա-
լահագլար : Վէ տէնտէն տէնին 27
ֆիւճիւրլիւնիւ՝ վէ Մըսըր ախա-
րընտան տէնին զինաւլարընը քէ-
սէճէ յիմ · վէ կէօղչէրինի օնլա-
րա գալտըրմայահագընը , վէ
Մըսըրը արԹըգ խաթրընա կէ-
թիրմէ յէճէքսին :
Չիւնկի Էֆէնտիմ Բապպ պէյ- 28
լէ տէր · ԻչԹէ պէն տէնի՝ էքրահ
էթտիքլէրինին էլինէ՝ չՀլ օնլար-
տան ճանըն այրըլտըղը քիմսէ-
լէրին էլինէ Թէսլիմ էտէճէ յիմ:
Վէ օնլար սանա ա՛տավԼԹ իլէ 29
հարաքէթ էտիպ՝ տէնին հէփ է-
մէյինի ալահագլար , վէ տէնի
ո՛ւրեան վէ ջըփլահ գօյահագ-
լար , վէ զինաւլարընըն ջըփլահ-
լըղը՝ վէ Ֆիւճիւրլիւն հէմ Ֆա-
հիչէլյին աշկէթար օլահագ տըր:
Թայիֆէլէրին արաբընտա զինա 30
էթտիկին իչինն՝ օնլարըն վուԹ-
լարը իլէ մուբտաւրլանտըղընն տէ-
պէպտէն՝ սանա պունլարը էտէ-
ճէ յիմ : Տէն գընղարընտաղը- 31
նըն եօլունտա էիւրիւտիւն , պէն
տահի տէնին էլինէ օնուն քէա-
տէսինի վէրէճէ յիմ: Էֆէնտիմ 32
Բապպ պէյլէ տէր · Տէն՝ գընղ-
գարընտաչընն տէրնին վէ կէնիշ
քէտատէսինի իչէճէ՞քսին · րէ-
զիկ վէ մահսուս օլահագտըն ,
չՀՒ ֆ օ՛ զօգ ալըր : Տէն տէր- 33
խօչտուգ հէմ միհնէթ իլէ՝ հայ-
րէթ վէ չահլընըղգ քէտատէսի իլէ՝
գընղգարընտաչընն Սամարիանընն
քէտատէսի իլէ մէսԹ օլահագ-

34 սէն : Սէն օնու հէմ իչէ՛ֆքսին
հէմ սիզէ՛ֆքսին , վէ օնուն
փարչալարընը եալայաճագսըն ,
վէ քէնարի կէօյիւսէրինի եըլ-
թաճագսըն . զիրա պէն սէօյ-
լէտիմ տէյօը Էֆէնտիմ Րապպ :
35 Օնուն իչիւն Էֆէնտիմ Րապպ
պէօյլէ տեր . Պէնի ունուտուպ՝
արգանըն արտընա աթարըզըն ի-
չիւն , սէն տախի ֆիւձիւրիւնիւ
վէ զինաալարընը չէ՛քէսին :
36 Ա՛նանէն Րապպ պանա տէտի
քի՝ Եա՛ տատմ օղլու՝ Ոողայ իլէ
Ոողիբայը մուհաքէմ հատ՛ր մի
սէն . իտտի օնլարա մէ՛ղրուհ-
37 լուգլարընը խապէր էյլէ : Չի-
րա զինա էթտիլէր , վէ էլէրինի-
տէ գան վար , վէ փուրթլարը ի-
լէ զինա էթտիլէր . վէ օնլարը
Թէվրէֆ հատ՛էր տէյիւ՝ պանա
տօղուրտուգլարը օղուլլարընը
38 տախի ԱՒԷլչէն կէչիրտիլէր : Պա-
նա պունու տախի էթտիլէր .
հէմման օլ կիւնահ Մ՛ադաֆսէմի
նահիաք էթտիլէր , վէ չոբաթ-
39 լարըմը մուրտարլատըլար : Չի-
րա օղուլլարընը փուրթլարընա
պ՛ղաղլատըգլարընտա , հէման
օլ կիւնահ Մ՛ադաֆսէմ կիրտի-
լէր քի՝ օնու մուրտարլայալար .
վէ իչրէ՛թ հվիմին իչինահ հօյլէ
40 էթտիլէր : Հէմ տախի ուղագ-
տան կէլմէյէ տատմ՛էրէ կէօն-
տէրմինի , վէ օնլարա էյլի կէօն-
տէրիլինտէ՝ իչրէ՛թ կէլտիլէր . վէ
օնլար իչիւն սէն քէնարիի եայ-
գահարն , վէ կէօղէրինէ սիւրմէ
էք քահին , վէ պէղէ՛քլէր իլէ պէ-
41 զինահին . վէ աղրը սէօչէմ իւ-
զէրինահ օթուրտուն , վէ օնուն
հօնիւնահ սօֆրա գուրուլմուշ
իտի . վէ օնուն իւզէրինէ պուս-
խուրումու հէմ եաղըմը գօտուն :
42 վէ օնտա սէ՛ֆա սիւրին հէն
կեամէ տէսի վար իտի . վէ օլ քիմ
սէլէրէ տատ՛մ չօգլուղու օլսուն
տէյիւ չէօլտէն պէ՛ֆքրիլէր կէթի-
րիլտի , վէ էլէրինէ պիլէզիկլիքլէր՝
վէ պաչլարընա իֆթիխար Թաճ-
լարը վէրտիլէր :

43 Վէ օլ զինաքեարլըգլարտա
գօճամըշ հադգընա տէտիմ քի՝
Շիմտի օնլար օնուն իլէ՝ օ տա
44 օնլար էլէ զինա հաէ՛ֆքլէր : Վէ
օնա՝ ֆահիչէ գարըյա վարտըգ-
լարը կիպի վարտըլար . Ոողայ
վէ Ոողիբայ ֆաձիրլէրէ հօյլէ
վարտըլար : Ամմա սաոըգ քիմ
45 սէլէր օնլարը զինաքեար գարը-
լար չէրի՛աթը իւզրէ՝ վէ գան
տէօքէն գարըլլար չէրի՛աթը իւզ-
րէ հիւքմ հաէ՛ֆքլէր . զիրա
օնլար զինաքեար գարըլլար սըր ,
վէ էլէրինէ գան վար :

Չիրա Էֆէնտիմ Րապպ պէօյ- 46
լէ տէր . Օնլարըն ա՛լէյհինէ
ձիւմձիւր չոգարաճաղըմ , վէ
օնլարը իզձիրապա վէ եալմայա
վէրիհ՛էյիմ : Վէ ձիւմձիւր օն- 47
լարը Թաչլար իլէ Թաչլայաճագ ,
վէ օնլարը գըլըճլարը իլէ քեսէ-
ճ՛քլէր . օնլարըն օղուլլարընը
վէ գըզլարընը գաթը հաէ՛ֆքլէ-
լէր , վէ հվէրինի աթէչէ եա-
գաճագլար : Վէ հէրտէն ֆիւ- 48
ձիւրիւ տէ՛ֆ՝հաէ՛ֆյիմ՛քի՝ հվի
գարըլար ի՛պրէթ ալըպ՝ սիղնի
ֆիւձիւրիւնիւզ կիպի հէմ՛ֆյէ-
լէր : Վէ ֆիւձիւրիւնիւզլիւ իւ- 49
զէրինիզէ գօյաճագլար . վէ սիզ
փուրթլարընըզըն կիւնահնը չէ-
քիպ պիլէ՛ֆքսինիզքի՝ Սանիպ
ու Րապպ պէն իմ :

ՊԱՊ ԻԴ

Վ է տօղուզունճու էըլտա օ- 1
նունճու այտա այըն օնունճու-
յունտա՝ պանա Րապպըն քէլա-
մը օլուպ տէտի : Եա՛ տատմ օլ- 2
լու՝ քէնտինէ պու կիւնիւն ասը-
նը՝ տալը պու կիւնիւ եաղ . Բա-
բիլոն փատիշահը Երուսաղէմի
հէման պու կիւն եագլաչը : Վէ 3

օլ ա՛սլլսը էվ[illegible]
ձեպ ծնաթա [illegible]
Ի Փինեհիմ Բաթպ [illegible]
Գաղաանը գ[illegible]
4 տաիսի եչեն [illegible] Ծնուն
վարչապետին հ[illegible]
ըը՝ պուա[illegible]
ղամ էլլ[illegible]
5 աղլուսը Գ[illegible]
էբլինի ալ[illegible]
տա քէմիքլը եբլինը օլաուն ։ Ո-
նու փ[illegible]
6 Ծնուն իչխան ի[illegible]
պէօյէ տէր ։ Ա՛յլ գանը չէն
րէ՝ փաստ իչխանաե օլուպ փաստ
իչխանուն չըդմամըշ գաղատա ։ Ո-
նու փարչա փարչա ըզգար ։ Ո-
նուն իչխրինե գուրա ա[illegible]
7 սին ։ Ձիկա ծնուն գանը իչխն
տէ տէր ։ ծնու գուրս գայա-
նըն իչխրինե գօտու , ծնու ի-
բրին իչխրինե տէօքմէսի քի՝ Ո-
8 նու թափրագ իլէ հօրթէ ։ Ղա-
զատը ուչանալըրպ[illegible]
մադ իչխուն՝ ծնուն գանըը գու-
բու գայանըն իչխրինե գօտուտ
9 քի՝ հօրթիւմէյէ ։ Ծնուն իչխն
Ի[illegible]
պէօյէ տէր ։
Վա՛յ գանը չէ[illegible]
10 յիմ Օտուն[illegible]
թուքուշտուբ , էթ էբլինի ,
վէ պէհսոր իլէ թէրպիսէ հյուէ ,
11 վէ քէմիլէը եան ըլըլսը ։ Ան-
ուն ծնու պօշ օլարագ՝ քէօղնուն
իչխրինե գօ ։ Թա քի պադըը
գըլըպ եանսըն , վէ իչխնաե նա
վաքվյի էբլսին , փաստ ալ[illegible]
12 քէնսին ։ Պէնի պահմէթլէը իլէ
հօրտու , վէ ծնուն չօգ փաստ
ծնաան չըդմասը ։ փաստ աթէչ
13 իլէ փախի ըզֆաքը ։ Սէնին նա-
վաքվյինաե փիւհիւբ վար ։ սէ-
նին վաքվէսիմ սէ սէն վաքվին-
մէսինին իչխուն՝ Թա պէն զաղա-
պըմըզ սէնաե խաբնաան հանուհ-
յէսէք՝ ապէրէդ նամըսվյին-
ուն վաքվէնմէյէհէքսին ։ Պէն 14
Բաթպ սէօյէսիմ, օհվէհէք ,
վէ իհղրա հաեմհյիմ , պաղըզա-
մայաճաղըմ, վէ հաիրկէմհյէհ-
յիմ , վէ նաաիմ օլմայաճաղըմ ։
սէնի հօլայբրնա կէօրէ վէ ա՛մէը
էվրինէ կէօրէ մուհաքէմ է-
սէհքէքէը՝ սէյօղ Ի[illegible]
Բաթպ ։
Ի՛նաէն պանա Բաթպըն քէ- 15
զամը օլուպ սէսի ։ Եա՛ սէսիմ 16
օղլս՝ իչխէ պէն զաբպ իլէ սէ-
նին կէօղէվրինին հասրէթինի
սէնսէն ալաճաղըմ ։ վէ փիլան
էթմիհյէսին , վէ ալամայասըն ,
վէ կէղնայաչէրին կէլմէսին ։ Սիւ- 17
քիւթ իլէ փիլան էթ , հօվս
եասը չէբմի , սարըղըղը պա-
չըն իւզէրինէ պաղըս , վէ այագ-
լարընա այագ գապալարըղը գօ ,
վէ սալսաղը՛ը հօրթմի , վէ ա-
սէհմէէր էչմիհյի էհմի ։
Իմամ սաադհյլայըն գալմա 18
սէօյէսիմ , վէ ախշամսաա գա-
րըմ հօրթս , վէ սաադհսան՝
հմի օլաճաղըմ կիպի էլէ-
սիմ ։ Վէ գալմ պանա սէսիլէը 19
քի՝ պիլի սէնին պու էթմիչէէ-
բինի՞ սէը , պիլի խաղէը վէը-
մէ՞զ մի սին ։
Վէ ճէլսըա սէսիմ , պանա 20
Բաթպըն քէ՛լամը օլուպ սէսի
քի՝ Խուայհէ հվինէ տէ քի՝ Ի- 21
փինեհիմ Բաթպ պէօյէ տէր ։
Իչխէ պէն Ա՛ադհսէմի՝ գուվ
վէթինիզին իփթիհսարընը՝ հէօզ
էբրինիզին հասրէթինի վէ ճա-
նընըզըն խօշնաուդըզը մուբ-
սաարայաճաղըմ, վէ պրագոը-
ղընըզ օղուլսըրընըզ վէ գէզըս-
րընըզ դէզըճաան ալուչէհէքսէր ։
Վէ էթմիհյիմ հիպի հաեհէքսի- 22
նիզ , սաուսաագըրընըզը հօրթ-
մէյհէքսինիզ , վէ սաեհմէէր
էչքիհյի էհմիհյհէքսինիզ ։
Վէ պարզէվսըրընըզ պաշսըրընըզ 23

տա՝ վէ այագգաալլարընըզ ա-
յագլարընըզտա օլաճագ , ֆի-
զան էթմէյէճէքսինիզ . վէ աղ-
լամայաճագսընըզ , իլլա եարա-
մազլըգլարընըզտա էրկէճէքսի-
նիզ , վէ պիր իսկէրինիզ իլէ ֆի-
24 զան էտէճէքսինիզ : Վէ նէվ-
կիէլ սիզէ Տ՚պրէթ իչիւն օլ-
մաեաճ տուր , սիզ ծնուն հէմ էթ-
սէյէ կիսի էտէճէքսինիզ . վէ
պաս վաղտ՚ս պաւլունմա , պի-
լէճէքսինիզ քի՝ Սահլոյ ու
Բապպ պէն եմ :
25 Վէ սէն եա՛ ատէմ օղլու՝
պէն ծնլարուան գուվվէթլէրինի՝
Տ՚ֆթիխարլարընըն սևրիւրինի՝
կէօզլէրինին հասրէթինի վէ
ճանլարընըն սէվմէյի օղուլլարը-
նը վէ գըզլարընը ալտըղմկիճն-
26 ուէ , օլ կիճնուէ գուրթուլան՝
գուլագլարընա խասկէը վէրմէյ-
27 ուանա կի՚մէյէճէքտի : Օլ կիճն-
ուէ գուրթուլմուշա՝ սէնին աղ-
ղըն աչըլըպ սէյրէյէճէքսին , վէ
արթըդ սիւրսիզ օլմայաճագսըն .
իմտի սէն ծնլարա Տ՚պրէթ իչիւն
օլասըն , վէ պիրէէր քի՝ Բապպ
պէն իմ :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Վ՚է պունա Բապպըն քէլամը
2 օղուպ տէմի քի՝ Եա՛ ատէմ օղ-
լու՝ եիւհիւնիւ Ամմոն օղուլլա-
րընա տաղրու գօ , վէ ծնլարընն
հագգընա փէյղամպէրլիք եյլէ .
3 Վէ Ամմոն օղուլլարընա տէ քի՝
Էֆէնտիմ Բապպըն սէօղիւնիւ
պէնկէյին , Էֆէնտիմ Բապպ
պէօյլէ սէրս Սէն չիւն քի Մաճ-
սէէմիւ մուբասարըճըղընտա
վէ Խարաֆէլ սիյասրը խասրապ օլ
տուգտա վէ Յուդա էվլի էսիրլիյ-
էէ սիւրիւլսիւճաէ՝ Ա՚ֆէրսին
4 թէսին , ծնուն իչիւն իչթէ պէն
օէնկ կիւհտաղուսու էհալիսինէ
միրաս իչիւն վէլիրիմ . վէ սէն-
տէ ողալարընը գուրաճագլար ,
հէմ սէնտէ մէսքեանլարընը գօ-
յաճագլար . սէնին մէյվէյրի-
նի ծնլար էէ յէճէքէքը , վէ սէ-
նին սիւտիւնիւ ծնլար իչէճէք-
լէր : Վէ Ռաբբարը տէվլէթսա-
ղլընա՝ վէ Ամմոն օղուլլարընը
սևրիւէլը մանտարասընա տէմ-
տէրէճէյիմ . վէ պիլէճէքսի-
նիզ քի՝ Բապպ պէն իմ : Չիւ-
րա Էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ
տէր . Չիւն քի էվ չաղիսընը ,
վէ այագ պատարըն , վէ Խարայէվ
սիյասրընըն հագգընա ճանտա օ-
լան թէքթիվ նէֆիլէթինն իչէ
մէսրուր օլտուն , ծնուն իչիւն
իչթէ պէն էվլի սէնին իւզէրինէ
սալաճաղըմ , վէ սէնի Թայլ-
ֆէլէրի եաղմա իչիւն վէրէճէ-
յիմ , վէ սէնի գավմլէրատէն քի-
սէճէյիմ , հէմ սէնի սիյասրըլը-
տան հէլաք էտէճէյիմ . սէնի
պէրպատ էտէճէյիմ , վէ պիլէ-
ճէքսին քի՝ Բապպ պէն իմ :
Էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տէր . 8
Չիւն քի Մովսէ հէմ Սէվիր՝
Իչթէ Յուդա էվլի ճիւմլէ Թայլ-
ֆէլէր կիսի տիր տէտի , ծնուն 9
իչիւն իչթէ պէն՝ Մովսէյը եա-
նընըն չէհրլէրտէն՝ ծնուն ուճուն-
տա օլան չէհրլէրինտէն սիյասրըն
Էֆէնտիմ Բապպ Էէհովա
մէն վէ Կարիաթէմտէն եատա՝
Ամմոն օղուլլարընը իւզէրինէ 10
հիւնտօղուսուս էհալիսինէ աչա-
ճաղըմ՝ վէ ծնուս ծնլար միրաս
վէրէճէյիմ . Թա քի Ամմոն օ-
ղուլլարը Թայֆիլէրտէ զիյդ օ-
լունմայալար : Մովսէյտա տա- 11
իմ ահէքտամլէը գըլաճաղըմ՝ վէ
պիլէճէքսինիզ քի՝ Բապպ պէն իմ :
Էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տէր . 12
Չիւն քի Եղովմ Յուդա էվլինէ
գարշը հարսաքլէթ եափպ ինթի-
գամ ալտը , վէ պէօյլէ ուսէ
համան՝ ալարատն հօճ ալտըլար ,
ծնուն իչիւն Էֆէնտիմ Բապպ 13

պէօյլէ տէր. Եդոմմուն իւղէրի-
նէ էլիմի սալաձաղըմ, վէ օն-
տան ատէմի վէ հայվանը գըրա-
ձաղըմ, վէ օնու Թէմանտան
խարապ գոյաձաղըմ, վէ Դէդա-
նատէք գըլըձման տուշէձէք-
14 լէր: Վէ գովմըմ Իսրայէլին հէ-
տի լէյ՝ Եդոմմուն իւղէրինէ ին-
թիգամըմը լազըմ էտէձէյիմ,
վէ Եդոմմտա՝ խըշմըմա կէօրէ
վէ զազապըմա կէօրէ հարաքէթ
էտէձէքլէր, վէ ինթիգամըմը
պիլէձէքլէր՝ տէ յօր Էֆէնտիմ
Բապպ:
15 Էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տէր.
Զինքի փըշտըլար ինթիգամ
լէյ հարաքէթ էտիպ՝ գաոիմ ա-
տավէթ լէյ օնա պօզմալա՝ ձան-
տա օլան նէֆէրէթ լէյ ինթի-
16 գամ ալտըլար, օնուն իչուն Է-
ֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տէր.
Իչթէ պէն էլիմի փըշտըլարըն
իւղէրինէ սալըպ Քերեթլիլէրի
գըրաձաղըմ, վէ տէնիզ հալը-
սընըն պագիյէսինի հէլաք էտ-
17 ձէյիմ: Վէ օնլարըն իւղէրինէ՝
խըշմ թէքմիրլէրի իլէ պէօյլեք
ինթիգամլար լազըմ էտէձէյիմ.
վէ օնլարտան էօձհիմիս ալտը-
ղըմտա, պիլէձէքլէր քի՝ Բապպ
պէն իմ:

ՊԱՊ Ի.Զ

1 Վ Է վադի՝ օլտու քի՝ օն պի-
րինճի էրլատա այըն պիրինճիսին
տէ՝ պանա Բապպըն քէլմը օ-
2 լտպ տէմի. Եա՛ տաէմ օղլը՝
չիւն քի Տիւրոս Երուսաղէմին
հագգընա՝ Ա՛ֆէրին, գավմէ-
բին գավուրտը գըրըլտը, պա-
նա ինթիգալ օլտու, օ խարապ
օլմալ իլէ պէն տօղաձաղըմ տէ-
3 մի, օնուն իչուն Էֆէնտիմ Բապպ
պէօյլէ տէր. Իչթէ պէն տանա
գարշը իմ՝ եա՛ Տիւրոս, վէ տէ-
նիզ իւղէրինէ՝ տէնիզ տալղալա-
րընը գալըրտըղը կիպի չօղ Թա-
յինֆէլէր չըգարաձաղըմ: Վէ 4
օնլար Տիւրոսուն հիսարլարընը
պօզաձագլար, վէ գուլէլէրինի
էրգաձագլար. վէ օնտան Թօվ-
բալընը սիվիրէրիւ՝ օնու գուլ-
բու գայայա տէօնտէրէձէյիմ:
Տէննէյին օրթասընտա ազլար ա- 5
րիչէձէք էէր օլաձագ, զնըտա
պէն սէօյլէտիմ՝ տէյօր Էֆէն-
տիմ Բապպ. վէ Թայֆէլէրին
հաղմասը օլաձագ տըր: Վէ օ- 6
նուն սահրատա օլան գըղլարը
գըլըձ իլէ գաթլ օլունաձագլար,
վէ պիլէձէքլէր քի՝ Բապպ պէն
իմ:
Զիրա Էֆէնտիմ Բապպ պէօյ- 7
լէ տէր. Իչթէ պէն փօրեաս
Թարաֆընտան Տիւրոսա՝ փաոի-
շահլար փաոիշահը Բաբիլոն
փաոիշահը Նաբուգոդոնոսորու
աթլար իլէ վէ ա՛րապալար իլէ
վէ աթլըլար վէ ձէմաա՛թ վէ չօգ
խալգ իլէ կէթիրէձէյիմ: Օ՛ սէ- 8
նինն սահրատա գըղլարընը գը-
լըձ իլէ գաթլ էտէձէք. վէ սէ-
նինն գարշընա Թապէա գուրա-
ձագ, էվ սանա գարշը մէթէ-
րիս գալըրտըղաձագ, վէ սէնինն
իւղէրինէ գալգան գալըրտըրա-
ձագ: Վէ սէնինն հիսարլարընա 9
գարշը՝ տէօյլուշ մանձընըգլարը
գոյաձագ, վէ պալթալարը իլէ
գուլէլէրինի երգաձագ: Օնուն 10
ատլարընըն չօգլուղունտան՝ սէ-
նի օնլարըն Թօզու էօրթէձէք.
սէնինն գավուրլարընտան՝ ֆէթհ
օլունմուշ չէհրէ կիրէնլէր կիպի
կիրտխի զէման՝ աթլըլարըն վէ
թէքէրլէքլէրին էվ ա՛րապա-
լարըն չամաթասընտան հիսար-
լարըն սարսըլաձագ: Սէնինն սո- 11
գագլարընըն ձիւմլէսինի՝ ատլա-
րընըն Թըլնոգլարը իլէ չիյնէ-
յէձէք, սէնինն գավմընը գըլըձ
իլէ գաթլ էտէձէք, վէ գուվ-
վէթլի գալէ՛լէրին էէրէ էնէ-

12 ձէք : Վ֊է սէնին մալինի եաղ-
մա՝ վէ մաթա՛լարընը Թաշան
հաէձէ֊քլէր · վէ սէնին հիսար-
լարընը էլգաձագլար , վէ կիւ-
ղէլ էվէրինի սէօքէձէ֊քլէր , վէ
սէնին Թաշլարընը վէ քէրէա-
Թէնի վէ Թօփրաղընը սուլարըն
13 օրԹասընա գէյաձագլար : Վ֊է
սէնին Թիւրքիւլէրինին չամա
Թասընը ալինկոիրհձ֊իլմ , վէ
Թանգուլարընըն սէտասը ար-
14 Թըգ իլինիլմէյձէ֊ք : Վ֊է սէ-
նի գուրու գայայա սէօնտէրէ-
ձէ֊իլմ , աղլար սէրիլէձէ֊ք եէր
օլաձագընը , ալ Թըգ պինա օ-
լումայաձագընը · զիրա պէն
Բապպ սէյլէհիմ՝ տէյօր Էֆէն-
տիմ Բապպ :
15 Էֆէնտիմ Բապպ Տիւրոսա
պէօյլէ տէր · Սէնին էրգըլըջը-
նըն չամաԹասընան եարաչըլար
փիլան էԹոխլուխ՝ սէնին իլէն-
տէ պօլաղլայըշ օլտուգտա՝ ա-
16 տալար սարսը՛լմայաձագմը : Վ֊է
տէնիլդն հէվի պէյլէրի ԹախԹ-
լարընտան հէնձէ֊քլէր , վէ խի-
լա՛Թլարընը պէր Թարաֆ հէփսի՝
սիպա էսվապլարընտան սչու-
նաձագլար · սիԹրէյհձէ֊ր կի-
յէձէ֊քլէր , էէր իւզէրինէ օ-
Թուրաձագլար , վէ հէր տագի-
գէ սիԹրէյհձէ֊քլէր , վէ սէ-
17 նին իւզէրինէ շաշաձագլար : Վ֊է
սէնին իւզէրինէ շաշաձագլար քի՝
սէնի՛ձէ խարապ օլտուն՝ եա՛
սուլարտա սուքին օլումուշ տէ-
նիլտէ գուվվէԹլի օլան , սէն
հէմ պաֆինէրին սէնտէ հէվի օ-
Թուրանլարա գօրգու վէրհձ֊ն մէշ
18 հուր չէհր : Շիմսի սէնին էր-
գըլըջընըն կիւնիւնտէ աւտալար
սիԹրէյհձէ֊քլէր , վէ սէնիզ-
տէ օլան աւտալար սէնին էօզ օ-
մանա շաշաձագլար :
19 Ձիրա Էֆէնտիմ Բապպ պէօյ-
լէ տէր · Սէնի ուաքին օլումնամզ
չէհրլէր կիպի վիրան չէհր գօ-
տուրուլմտա , սէնին իւզէրինէ
կիրտասը չըգարտըղմտա , վէ
սէնի չօգ սուլար էօրԹահիւքտէ ,
վէ սէնի չուգուրա էնհնէր իլէ 20
գաամի գավմա էնտիրախխմտէ ,
վէ սէնի չուգուրա էնհնէր իլէ
էէրին տիպլէրինտէ՝ էպէտի խա-
րապաԹլարտա օԹուրԹտուղուզմ
տա , չէյլէ քի մէսքիւն օլմա-
յասըն , օլտէմ պէն եաշայան-
լարըն էէրինտէ իւզէրէ գէյաձա-
ղըմ : Սէնի խարապաթ հէփձէ֊ 21
յիմ , վէ եօղ օլաձագսըն · վէ
արանտըղնտա , արԹըգ էպէ-
սէն պուլունմայաձագսըն՝ սէ-
յօր Էֆէնտիմ Բապպ :

ՊԱՊ ԻԸ

Ետ էբրար պանա Բապպըն 1
քէլմը օլուպ սէտի քի՝ Իսմէ 2
սէն եա՛ սաէմ օղլու՝ Տիւրոսուն
իւզէրինէ փիլան էէի գալըրը ·
Վ֊է սէնիզ մէտխէլէրինտէ սա- 3
քին օլան՝ չօգ աւտալարտա գավմ-
լէր իլէ ԹիձարէԹ հէփն Տիւրո-
սա տէյհսին · Էֆէնտիմ Բապպ
պէօյլէ տէր · Եա՛ Տիւրոս՝ պէն
կիւղէլլիքտէ Թէքմիլ իմ տէր-
սին : Սինօրլարըն տէնիլդն օր- 4
Թասընտա սըր · սէնի պինա է-
տէնլէր՝ սէնի Թէքմիլէն կիւղէլ
եափտըլար ·
Օնլար սէնին ձիւմլէ իէմ 5
ԹախԹալարընը Սանիր չամլա-
րընտան եափտըլար · Լ իբանան-
տան էրզ աղաձը ալտըլար քի՝
սանա սիրէք եափալար : Սէ- 6
նին քիւրէքլէրինի Բասան մէ-
շէլէրինտէն եափտըլար , կիւ-
վէրԹալարընը Կիտլիէրին ա-
տալարընտան ՀԷմէ չիմշիրէ եա-
փըշմըշ փիլտիշտէն եափտըլար :
Սանա պայրագ օլմագ իլդն աչ- 7
տըղըն՝ Մ֊ըսըրըն նագըշը սիւլ
պէնտի օլտու · սէնին էօրԹիւն

Լեվնա ատաղարքներն լամինվերա
8 վե երզավանը օլաու ։ Սիդոնան
վե Ադուազդըն ատքինվերի սենին
քիւրեքձիվել՝ ին օլաու ։ սենաւ
օլան ա՛լմէրին եա Տիւբաս՝ կե
9 միձիվելին ընդար օլաու ։ Սեն
ատ օլան Գեբատըն իմիխարա
րը վե ծնուն ա՛լմէրի՝ սենին
գալաֆամձիլարըն օլաու ։ ատ
նիղին հեփ կէմիվերի վե ընդարըն
կէմիձիվերի՝ սենին ախզ ու ի՛
Թանը կիմէք իչնուն սենաւ ի
10 ալվեր ։ Սենին ա՛քերինատ ձենք
երվերին՝ Ֆիւրաւեր վե Ղուգաս
լար վե Փուդուլաս օլաու ։ սեն
ատ գալգանը վե Թօղղայը ատան
լար ընդար օլաու , սենին զինե
11 Թինի ընդար վերաիվեր ։ Ադուա
դըն կենձէրի ին սենին ա՛քե
րին՝ չեփ չիվիւ հիսարլարըն
իւզերինատ վե Գամադղըլար
դուդուվերինատ օլաուլար ։ ընդար
գալգանլարըն չեփ չիվիւ սենին
հիսարլարըն իւզերինատ ատար
լար իսի ։ սենի Թէքվիրնե կիւ
զել եափարլար ։
12 Հեր կէօնէ մամա՛ն չօգլու
զունան Թարիխվիվեր՝ սենին
պազիրկեանլարըն օլաու ։ ընդար
սենին փազարլարընա՝ կիւմիւշ
ոեմիր՝ գալայ վե գուրշուն վե
13 երվերին իսի ։ Յաւան՝ Թարիւ վե
Մ՛ոսէք՝ սենին Թիւճճարլարըն
օլաու ։ ընդար սենին փազարլա
րընա՝ ատէմ նուֆուսու վե պա
գըր գապալար վերիվերին իսի ։
14 Սենին փազարլարընա Թորգմա
նիլինատն աղճար վե աղերլար վե
15 գամերլար վերիվերին իսի ։ Դե
դան օղուլլարը Թիւճճարլարըն՝
չօգ ատալար սենին Հազըր պա
զիրկեանլարըն օլաու ։ ընդար
ատան Ֆիլորիվ քեմիքլերի վե
ապատու փէքէչերի կիմերիվեր
16 լեր իսի ։ Իչերինին չօգլուզուն
ատան՝ Սիբիանըլար պազիրկեան
լարըն օլաուլ՝ սենին փազարլա
րընա լա՛լեր՝ հրզավան վե տիպա
վե ինձէ ափուկնա վե մերճան
վե չեայէրապղեր վերիվեր իսի ։
17 Յուդա ին Իսրայել ալվարը՝
Թիւճճարլարըն օլաու ։ ընդար
սենին փազարլարընա Սիննիմ
պուղդայը վե խամուր իչի վե
պալ հեմ եազ վե պէրատան վե
18 րիվերին իսի ։ Իչերինին չօգլու
զուս իչի՝ հեր կէօնէ մամա՛ չօգ
լուզուտատան՝ Բենըան շարտայը
վե ադ եափայը իչի Դամասկա
սենին պազիր կեանըն օլաու ։
19 հեմ Դան վե Յաւան՝ սենին
փազարլարընա խիվիք կէմիրիվ
երը իսի ։ մամա՛ն բընատ՝ իչ
էնմիշ ափմիր՝ իլգարձին գէր վե
խոշ գօգուլու գամըշ վար իսի ։
20 Գօչուլար իչին իսկի Թիւճճա
րըն Դեգան իսի ։ Ադրատ հեմ
21 կէգարըն հեփ պէյրիվ՝ հազըր
պազիրկեանլարըն օլաու ։ ընդար
գուդուլար իչ վե գօչլար իչի վե
էրքէձերը իչի պազիրկեանլարըն
օլաու ։ Սաբատ՝ ին Ոհդմա
22 նըն Թիւճճարլարը՝ սենին Թիւճ
ճարլարըն իսի ։ ընդար սենին
փազարլարընա ձիւմիշ ա՛լաչու
խարլար իչի վե ձիւմիշ գըյմեթ
ի Թաշլար իչի ալթուն վերիվերը
իսի ։ Խուսան վե Փանէհ վե
23 Եգեմ՝ Սաբանըն Թիւճճարլա
րը՝ Ատաբ վե Գազմոգ՝ սենին
Թիւճճարլարըն իսի ։ Ընդար
24 սենին Թիւճճարլարըն օլաու ։
ա՛լա Հավատլար իչի՝ լամինվերան
լեպատլար վե ափուլար իչի վե
ալաճալար իչի փօս-խիվերը իչի
պալանմիշ երզանն ատնոզլար
իչի սենին փազարլարընատ իսի
լեր ։ Թարախա կէմիվերի Թի
25 ձարեթին իչինն ատլաչըրլար ի
սի ։ իսկի սեն ատնիզին օրթա
սընատ ատնատ պահեթ ձենվե
օլաուն ։
Սենին քիւրեքձիվերին՝ սենի
26 չօգ ատալարա կէմիրիվեր ։ կիւն

ասղուսոռ եէլի՛ սէնի տէնիզին
27 օրթասընտա գըրսը : Սէնին
մաճա՛ղսրըն վէ վիազարըրըն
վէ Թէհարէթին՝ կէմիճիլէրին
վէ կէմի Թաշիփէլէրին վէ գա-
ղափաղճըլարըն վէ ախըղ ու ի-
Թանը կանէնլէր վէ սէնառէ հէմ
սէնին իչինառէ օլան սէնին ճին-
լէ ճէմաա՛Թընտա օլան հէր
ճէնկճիլէրին՝ սէնին եըգըլըճ-
նըն կիճինտառէ տէնիզին օրԹա-
28 սընտա տուրճաղլէր : Կէմի Թա
յիփէլէրինին փէրեատը ակսա-
սընտան՝ վարճլար տուրսը ա-
29 ճաղլար սըղ : Վէ ճիւմլէ քիս-
րէք ԹուԹան կէմիճի էր ճիւմ
լէ տէնիդ կէմիճիլէրի կէմիճի-
րընտէն էնիլդ գարատա տուրա-
30 ճաղլար : Վէ սէռ էրինի սէն
տէն էօԹիւրիւ իչիմտէ իսկ՝ տէր
փէրեատա հատէղլէր : Վէ պաշ
ըսը իւղէրինէ Թ վիրատ գօյուպ՝
31 քիւլէ պիւրիւնէճէղլէր : Վէ
սէնին իչինէ տաչլարընը Եօլսաղ՝
ջուղ գուչտառճաղլար : Վէ սէ-
նին իչինէ ճան տէրսը իչի՝ տէր
փիլան էակիպ աղլայաճաղլար :
32 Վէ տէ՛լարը իլէ սէնին իչինէ
փիլան պէռ գաբարըրսա՝ Տիւրտա
կիսի՝ հարա տէնիզին օրԹասը-
տա պու հէյուք օլմուշ չէհր կի-
պի վա՞ր մը իսկ տէ՛լիւ՝ սէնառէն
էօԹիւրիւ փիլան հատէղլէր :
33 Սէնին մաճա՛ղսրըն տէնիզին
ջրգսըղճա՝ չօղ գավմլէր տօյու-
րուր իսկին : Չօղ մաղլէրին վէ
ԹիճարէԹլէրին իլէ՝ եէլլին վա-
տիշահ՛ղսրըսը զէնկին հատր ի-
34 սին : Սաբլարըն տէրինլիքլէ-
րինառէ տէնիզէրառէն գըրըճ-
ղըն ղէտան , ԹիճարէԹին վէ
հէմ ճէմաա՛Թըն՝ օրԹանտա
35 տուրէղէղլէր տիր : Ատաղարըն
հէմ տաբինլէրին՝ սէնառէն էօԹիւ-
րիւ շաշտաճաղլար , վէ փատի-
շահ՛ղսրը զայէԹ իլէ իւրքէղէ-
լէր , եիւզլէրին տօլաճագ տըր :
Գավմլէրառէ պաղիրկեանղար ա-
36 նին հագգընտա ըսլար չալտաճագ-
ղար . խարապաԹ օլտաճագսընը ,
վէ հպէտէն եօզ օլտաճագսընը :

ՊԱՂԱ ԻԲ

1 Վ է պատա Իսպ տըն քէլտը
2 օլտուղ տէսի . Նա՛ տաճմ օղլու՝
Տիւրոտան պէյինէ տէ՛ քի՝ Ի-
փ Նամիմ Իսպ պէյլէ տէր .
Սէնին էիւրէյին էիւճէլսի՝ պէն
պղահ իմ , տէնիզին օրԹա-
սընտա Ալլահ՛ըն էէրինառէ օ-
Թուրուրում տէմիյինառէ՝ տէն
իսկ տէյիլ Ալլահ՛ իլտա տաճմ
օլտուղտուն իչին , վէ էիւրէյի-
նի՝ Ալլահ էիւրէյի էէրինէ գօ-
3 տուղտուն իչին , իչԹէ տէն Գա-
նիէլտէն ա՛լիմ տիր , տէնառէն
տաղլաճաճաղ հէյ տիր սըղը
էօգ տուր . Ի՛լիմին իլէ վէ փէյ-
4 մին իլէ քէնարինէ մալ էանիտան՝
վէ խաղլանէղլինառէ ալԹան վէ
կիւժիւճ էանտան : Չօգ ի՛լիմին
5 իլէ ԹիճարէԹին վատԹաղը ի-
լէ մալինի արԹըրըր , վէ մա-
լինին տէպէպինառէն էիւրէյին
էիւճէլսի .
6 Օնուն իչինէ Ի՛փ Նամիմ Իսպ տաղ
պէյլէ տէր . Սէն էիւրէյի՛ն
Ալլահ էիւրէյի էէրինէ գօտուղ-
7 ղուն տէպէպտէն , տնուն իչի՛ն
իչԹէ պէն տէնին իւղէրինէ էա-
պան ճըլար՝ Թաշիփէլէրին զօր-
պաղլարընը կէԹիրէճէյիմ , վէ
օնլար տէնին ի՛լմինին չանը իւ-
ղէրինէ գըրըճլարընը չէքիպ՝ տէ-
նին կիւչլիլիյինի մուրտաղլայա-
ճաղլար . Սէնի չուգուրա էն- 8
սիրէճէքլէր , վէ տէնիդին օր-
Թասընտա մադԹուղլէրին էօղիւ-
միւ իլէ էօղէճէքսին : Սէնի գաթը 9
էանդլէրին էօնիւնտէ տիր վէճէ
իլէ՝ պէն պղահ իմ տէյէպի՛ն
մի տէն . տէն իսկ տէնի էօղսու-
րէնլէրին էլինտէ տաճմ տէն ,

10 վէ Ա՛լլահ աէյիլ սին : Եապան-
ճըլարըն էլինաէն սիւննէթսիզ-
լէրին էօլիւմիւ իլէ էօլէձէքսին .
զնրա պէն սէօյլէտիմ՝ աէյօր
Էֆէնտիմ Բապպ :
11 Վէ պանա Բապպըն քէլամը
12 օլուպ աէտի . Եա՛ աաէմ օղլու՝
Տիւրմա վաաիլահէնտան էօթիւ-
րիւ ֆէրեատ աէռ գալըբը , վէ
օնա տէ քի՝ Էֆէնտիմ Բապպ
պէյլէ տէր . Քէմալին միւհ-
րիւ սին , ի՛լմ իլէ տօլու վէ կիւ-
13 զէլիքտէ Թէքվիլ սին : Ալլա
հըն ձէննէթի Եգէմտէ խաին ,
սէնին էօրթիւն՝ հէր գըմձէթի
Թաշ խոի , գըզըլ եագուտ՝ Թա-
փուդ վէ էլմաս՝ զէկէրձէտ՝ ա՛-
գիպ վէ եէչիմ՝ կէօքսեագուտ՝
շէպգէրաղ վէ զիւմրիւտ վէ ալ-
Թուն խոի . տէֆիէրինին վէ
նէֆյէրինին իլէ սանա՝ եարա-
տըլըպըն կիւնտէ հաղըրլանտը :
14 Եայըմըձ վէ էօրթէն քէրուվէթ
խաին , վէ սէնի գոյուպ՝ Ալլա-
հըն ա՛զիզ տաղնտա խաին .
աԹէչ Թաշլարընըն օրԹասըն-
15 տա կէչէր խաին : Եարատըլը-
պըն կիւնտէն Թա սէնտէ եարա-
մադըգ պուլունմատըգ՝ եօլա-
16 րընտա քեամիլ խաին : Թէմա-
լէթինին ջօղլուղու իլէ սէնին
իչինի զըմըմ իլէ տօլդուրտու-
լար , վէ կիւնահ էթմին . իմ-
տի սէնի Ալլահըն տաղնտան
մուբտաը տէյիւ աԹաձաղըմ ,
վէ սէնի՝ եա՛ էօրթէն քէրուվէթ՝
աԹէչ Թաշլարընըն օրԹասըն-
17 տան հէլաք ետէձէյիմ : Կիւ-
զէլձիլին իչինտէ եիւրէյին եիւ-
ձէլտի , ի՛լինի՝ կիւզէլձիլինին
սէպէպինտէն պօզտում . սէնի
եէրէ աԹաձաղըմ , սէնի վա
տիշահլար էօնինէ Թամաշա խ-
18 չիւն գոյաձաղըմ : Եարամազ
լըղընըն ջօղլուղունտան՝ Թէմա-
լէթինին քէօթիւձիլիյիւ իլէ
մագտեսէէրինի մուբտալատըն-
խոմի սէնին իչինտէն աԹէչ ջը-
գարատաղըմ , սէնի օ էէյ-
ձէք , վէ սէնի հէվի կէօրէնձէ-
րինի կէօզէէրի էօնիւնտէ՝ սէնի
հէր իւզէրինտէ քիւչ տէօնտե-
րէձէյիմ : Թայիֆէէրտէ սէնի 19
հէվի պիլէնձէր՝ սէնին իչինն
հէյրտան գալատաղլար . իւբբիւն-
Թիւձէր սէպէպի օլատաղտըն , վէ
հպէտէն եօզ օլատաղտըն :
Վէ պանա Բապպըն քէլամը 20
օլուպ աէտի քի՝ Եա՛ աաէմ օղ- 21
լու՝ եիւղիւնիւ Սիդնա տօզ-
րուձԹ , վէ օնուն հադըձնա
փէյղամպէրլիք էյլէ , վէ տէ 22
քի՝ Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ
տէր . ԻշԹէ պէն սանա գարշը
իմ՝ եա՛ Սիդնա , վէ սէնին օր-
Թանտա ի՛զղէԹլէնէէձէյիմ . վէ
օնտա ահքեատձէր իձնա էթտի-
յիմտի վէ քէնտիմի օնտա ա՛զիզ
գըլտըղըմտա՝ սիլիէձէքձէր քի
Բապպ պէն իմ : Զիրա օնա 23
Թաո՛ւն՝ վէ օնուն տօգագլարընա
գան կէօնտէրէձէյիմ . վէ օնուն
իչինտէ մագԹուլձէր՝ չէփչէվէհ
օնուն իւզէրինտէ օլտաղ գըլըձ
իլէ տիւչէձէձէր , վէ սիլիէձէ-
ձէր քի՝ Բապպ պէն իմ : Վէ 24
Իսրայէլ էվինէ արԹըգ՝ օնտա-
րըն հէվ էէրաֆլարընտան օն-
լարը Թահգիր էտինձէր՝ տօգան
տիքէն վէ աձընտան չարը օլմայա-
ձաղտըր , վէ պիլիէձէքձէր քի՝
Սահիպ ու Բապպ պէն իմ :
Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր . 25
Իսրայէլ էվինի՝ օլ արալարը-
նա տաղլարըգլարը գավմէրտէն
տէվէլիպտի յիմտէ , օլտէմ օնլար-
տա՝ Թայիֆէէրտէն կէօզէէրի էօ-
նիւնտէ մուգատտէս սայըլաձա-
ղըմ , վէ օնլար՝ Ցակոբ գուլու-
մա վէրմիյիմ քէնտիլէրինն տի-
յարը իւզէրինտէ սաքին օլատաղ-
լար : Վէ օնուն իւզէրինտէ էմ- 26
նի յէԹ իւզուէ սաքին օլատաղ-
լար , վէ էվէր պինա էտէձէք-

լէր . վէ պաղատ ու ինչէ՛ք էլէր ,
վէ մէ սրբէ հէթանիլրընաու
ծնլարը ձիւռվէ թաչկիր հանդ-
լէրուէ ահչէ՛ամէլէր իչրա էթա-
յիմուէ՝ օ՛ուէմ ծնլար հանիչկէթ
իւզրէ ծաքին օլաճագլար , վէ
պիւէճէքլէր քի՝ ծնլարը Ալլա-
հը Բապպ պէն իմ :

ՊԱՂ ԻԹ

1 ( )նուճաճու Էլըտա ծնուճաճու
այլն ծնիքլինէլի Լ՛ունիւնաե՝ պանա
Բապպըն քէլսէմը օլուպ ուէտի
2 քի՝ Եա՛ աուէմ ողու՝ հիւզուրիւ
Մըսըր վաանիչահը փարաուոնա
գարշը գո . վէ ծնուն հագդընա
հէմ պիւթիւն Մըսըրլըն հագդը-
նա փէչամպէրլիք էաերկ ,
3 ուէյէյիպ ուէ քի՝ Ինֆէնուիմ
Բապպ պէոյլէ ուէր . Իչթէ պէն
սանա գարշը իմ , էյ՝ Ըլմագ-
լար պէնիմ ուիր վէ պէն քէն-
ուիմ իչուէն եափսըմ ուէյէն՝ քէն-
ուի ըլմագլարընըն օրթասընտա
եաթան պէոյիւք մաուէր՝ Մըսըր
4 վաանիչահը փարաուոն : Վէ պէն
ունէնի չէնկէլէրինէ վէլթաւար թա-
գըպ՝ ունէնի ըլմագլարընըն պա-
լըգլարընը ունէնի վաւթլարընտա
եափըչարըրտաճադըմ , վէ ունէնի
ըլմագլարընըն իչինտէն չըգա-
րտաճադըմ , վէ ըլմագլարընըն
հէմ պաղըգլարը ունէնի վաւլա-
5 րընա եափըչտաճագլար : Վէ ուե
նի՝ հէմ ունէնի իլէ ըլմագլարը-
նըն հէմ պաղըգլարընը չէօչէ ա-
թաճադըմ , ունէ սահրանըն իւ-
զէրինէ ուիւչէնէգքոնի , ուէվի-
րիլմէ յէճէք ին , հէմ Թուխան-
մայաճադըն . ունէնի եէրինի ճա
նաուարլարընտա վէ կէօյինի գուշ-
լարընտա Թառա՛մ իչինտէ վէրուիմ :
6 Վէ Մըսըրըն ճիւմլէ ուաքինէլէրի՝
Խորտչէ էվինէ գամըշ ուէյինէք
օլաուգլարը իչինտէ պիւէճէքլէրը
7 քի՝ Բապպ պէն իմ : Օնլար ուե-

նի էլինտէն ԹուԹաուգլարընտա՝
ունէ գըռըլըրը , վէ ծնլարընն պիւ-
Թիւն ուէժուզունու եարաըն . վէ
սանա ասյանտըգլարընտա՝ վաա-
րէլէնուի , վէ ծնլարըն հէմ պէչ
լէրինի սարըԹմաըն :

Պուճունէ Իչինէ Ինֆէնուիմ 8
Բապպ պէոյլէ ուէր . Իչթէ ուե-
նի իւզէրինէ գըռըճ կէԹէրէճէ-
յիմ, վէ ունուէն ուաէմի վէ հայ-
վանը գըռաճադըմ : Վէ Մըսըր 9
ախյարը վիրան վէ խարապ օլա-
ճագ , վէ պիւէճէքլէրը քի՝ Բապպ
պէն իմ , չինն քի՝ Ըլմագ պէ-
նիմ ուիր վէ պէն եափսըմ ուէ-
ուի : Օնուն իչինէ իչԹէ պէն 10
սանա վէ ունէնի ըրմագլարընա
գարշը իմ , վէ Մըսըր ախյարընը՝
Մագդոլտան Սուհէնէ՝ Թա Հա-
պէչ սինօրտաուուէ քէ խարապ օլ-
մուշ խարապԹի վիրանէյէ
ուէճաուէրէճէյիմ : Օնուան ա- 11
ուէմ այողը կէչէյէճէք , վէ
հայվան այողը օնուան կէչէյէ-
ճէք ուիր , վէ գըռդ եըլ ուաքին
օլունմայաճագ սըր : Վէ Մըսըր 12
ախյարընը՝ վիրան ախյարլարընն
օրԹասընտա վիրանէյէ ուէնտէ-
րէճէյիմ , վէ օնուն չէհրէլի՝
խարապ օլմուշ չէհրլէրինի օրԹա-
սընտա գըռդ եըլ վիրանէ օլա-
ճադըր . վէ Մըսըրլըլարը Թա-
յիֆէլէրէ տաղըտաճադըմ , վէ
ծնլարը ախյարլարտա փէրիչան ե-
ուէճէյիմ :

Ասմա Ինֆէնուիմ Բապպ պէոյ- 13
լէ ուէր . Գըռդ եըլըն սոնունտա
Մըսըրլըլարը՝ օլ տաղըլարըգլարը
գաւմէրտէն ճէնմ՝ էուէճէյիմ :
Վէ Մըսըրլըլարընն էախրէտինի 14
կէրի կէԹէրէճէյիմ, վէ ծնլարը
պաԹուրէա ախյարընա՝ վաճան-
լարը ախյարընա ուէճաուէրէճէ-
յիմ . վէ օրտուտա ալըգ վուուլ- 15
շահլըգ օլաճագլար : Փաուչահ-
լըգլարըն էն ալըտաղը օլաճագ ,
վէ արԹըգ Թայիֆէլէրինն լուէ-

րինե եւ ամէն յիշեցէք տիր. զինն քի ծառերը քրիստոսեան իմ քի թագաւորեցեր հնութիւնեն սիրտ.
16 ձեր ։ Ա՛ն անոնք խոտա յին եւ ելնեն արմատ իրենց օտարացածները քի ծաղերը անոնք ընդունան տեղոյն ձեզ ըլլան ։ ամէն լեզուներ ձեզի ըլլան ։ վ՛ն ան ձեզ ծառայեն ։ վ՛ն ան ձեզ ծառայեն ։ վ՛ն ան ձեզ ծառայեն

սըրըն լուչերինէ չէքէձէքլէր ,
հէմ ախտրը մագիտալէր իլէ
12 տօլաուբաձագլար : Վէ ըլմագ-
լար գուրուտաձաղլամ , վէ ախտ-
րը եարամաղլարըն հէլինէ տաճա-
ձաղլամ , վէ հէրկի հէմ ծնուտ հէմ
օլաճը հապանձրլար հէլի իլէ վի-
րան հաւէձիմ . պէն Տէապ
աէօյլէտիմ :
13 Ւ֊փէնաիմ Տէապ պէօյլէ տէր .
փուճլարը տախի պէրպատ հ-
աձէձիմ , վէ Մէմիհատն տա-
նէմէլի հօղ հաւէձիմ , վէ
արմըգ Սըսըը ախտրընտան
պէյ օլմայաճագ , վէ Սըսըը
ախտրընտա պօրգու գօյմա-
14 ղըմ : Վէ Պաճուրէսի վիրան
հաւէձիմ , վէ Տայանըխ ա-
թէձէ վէրէձիմ , վէ Նովատ
ահքեամլէր իձրատ հաւէձիմ :
15 Վէ Սըսըրըն գուվվէթի օլան
Սինին իսգէրինէ խըշմըմը տէօ-
քէձիմ , վէ Նովուն գալատա-
16 լըղընը գըրատաղլամ : Վէ Սըսըրը
աճէձէ վէրէձիմ . Սին պէօ-
կիւք տաղը չէքէձէք , վէ Նով-
փէթէ օլատնատագ . վէ Սեմ
փիսին տայիմա սըգէլէթի օլա-
17 ձագ : Ատնին վէ Խուբաստն
խիճէլրի գըրատան տիւչէձէք-
լէր , վէ տնղը խոխըլտչ կիտէ-
18 ձէքլէր : Վէ Տավնատա օրա-
տա Սըսըրըն պօյունտուրուգ-
լարընը գըրատըղըմտա կիւնտիւ-
պէն գարանըգ օլատագ , վէ
ծնատ գուվվէթինին մաղրուր-
լուղունը տինէձէք . ծնու պուռ-
լուճ հօրճէձէք , վէ գըղըլտրը
19 հոխրլտչ կիտէձէքլէր : Վէ Մը-
ղըրատա ահքեամլէր իձրատ հաւէ-
ձէիմ . վէ պիլէձէքլէրը քի Տապտ
պէն իմ :
20 Վէ վագի՛ օլուռ քի մ պի-
լրինձի եըղրատա պիլրինձի այտտա ա-
յըն եչտունձի կիւնիւնատ պանա
Տապտըն քէլտմը օլուռ տէօկ
21 քի՝ Եա՛ տաէմ օղլու՝ Սըսըը

փատիշահը Փարաւոնուն գօլու-
նու գըրտըմ . վէ իչիճէ պաղլա-
մադ իչիւն գըղըձը Թագէմատա
ծնու գավէլէմձէք իչիւն պէզ ի-
լէ սարըլտչ պաղլանմայաձագ
տըր : Ծնուն իչիւն Էֆէնի 22
տիմ Տապտ պէօյլէ տէր . Ւ-
ճէձ պէն Սըսըը փատիշահը Փա-
րաւոնա գարշը իմ , վէ ծնուն
գօլտրընը կէրէք գուվվէթլիյի
կէրէք գըրըմըշը գըրատաղլամ ,
վէ գըղըձը ծնուն էլինաէն ափս-
չիւրէձէիմ : Վէ Սըսըրըլտա- 23
րը Թագի֊փէլէրէ տաղըտատաղլամ ,
վէ ծնըտրը տիյարտտա փէրիչան
հաւէձիմ : Վէ Իսրիլըն փա- 24
տիշահընըն գօլտրընը գուվվէթ-
լէնտիրէձէիմ , վէ գըղըձըմը օ-
նուն էլինէ վէրէձէիմ . ամմա
Փարաւոնուն գօլտրընը գըրատ-
ձաղլամ , վէ ծնուն Հընիւնատ
եարատանմըշըն ինիլէյիւլ իլէ ի-
նիլէյձէք : Վէ Իսրիլըն փա- 25
տիշահընըն գօլտրընը գուվվէթ-
լէնտիրէձէիմ , Փարաւոնուն
գօլտրը խաչ տիւչէձէքլէր . վէ
պէն գըղըձըմը Իսրիլըն փատիւ-
շահընըն էլինէ վէրիյ , օ ծնու
Սըսըը տիյարընըն իւգէրինէ ու-
զատրգատա պիլէձէքլէր քի
Տապտ պէն իմ : Վէ Սըսըրըլտա- 26
րը Թագի֊փէլէրէ տաղըտատաձ-
ղըմ , վէ ծնըտրը տիյարտտա փէ-
րիչան հաւէձիմ . վէ պիլէձէք-
լէր քի Տապտ պէն իմ :

ՊԱՏ ԼԱ

Ա է վոգի օլուռ քի ծնպի- 1
րինձի եըղրատա իւչինձիւ այտտա
այըն էվվէլքի Հէնրինատ պանա
Տապտըն քէլտմը օլուռ տէօկ
քի Եա՛ տաէմ օղլու՝ Սըսըը 2
փատիշահը Փարաւոնա վէ ծնուն
գաշտպաղլըղնա տէ քի՝ Սէն տ-
զատէթինատ քիմ՞ պէնիգէրսին :
Ւչթէ Ատուր Ա֊իքանատա էրշ 3

աղաձը խախ , տալլարը կիւղէ
սըգ պուտագլարը կէօվկիլի վէ
պոյու եիւձէ խախ , վէ թէվֆի-
սի սըգ տալլար արաընաա խախ :
4 Օնու սուլար պէօյիւթախ , օ-
նու լաձէ եիւձէլթախ . ըրմագ-
լարը ֆիտանլարընըն կէթրաֆընը-
սա եիւրիւր խախ , վէ սու եըլ-
լարընը սահրանըն հէվ աղաձ-
5 լարընա կէնա սէկիլը խախ : Օն-
սան կէթիւրիւ օնուն պոյու
սահրանըն հէվ աղաձլարընսան
եիւձէ ալսու , վէ սուլարըն չօգ
լուղունսան հայրլար ևէ՛ն տալ-
լարը չօղալսը , վէ ֆիլիսթէրի ա-
6 զանը : Տալլարընսա կէօյնէն
ձիւմլէ գուշլարը կուվա կուփար
խախ , վէ պուտագլարընըն ալ
թէքնսա սահրանըն ձիւմլէ ձա-
նավարլարը տօղուրդուրլար խախ ,
վէ կէօվկինսէ ձիւմլէ պէօյիւք
թայֆիթէլէր սաքին օլուրլար խ-
7 ախ : Վէ պէօյիւքլիսինէ իչէ՛
տալլարընըն ուզունլուղու իչէ
կիւղէ խախ , ալնրա քէօփէ չօգ
8 սուլարսա խախ : Ալաֆընըն ձէն-
նէթինսէ՛քի երղէր՛ օնու էօրէթ-
միղէր խախ , չամլար օնուն տալ-
լարընա պէնկիմիղէր խախ , վէ
չինարլար օնուն տալլարը կիպի
տէյիլէր խախ . Ալաֆըն ձէն-
նէթինսէ հէր պիր ագաձ կիւ-
զէլիքսէ օնա պէնկիմիղ ի-
9 սի : Օնու՝ տալլարընըն չօգլու-
ղու իչէ կիւղէրկըմըչ խախ , վէ
Ալաֆըն ձէննէթինսէ սըն Ե-
զե կին ձիւմլէ աղաձլարը օնա
հաձա էօրէրէր խախ :
10 Պունան իչէն Էֆէնամ
Բապպ պէօյիւ տէր . Սէն՝ պոյ-
սա քէնամի՛ եիւձէլթանէն ի-
չէն , վէ օ՛ սըգ տալլարսա թէ-
վֆիսինի գալըքթարըզ . վէ եիւ-
ըֆէնինի եիւձէնի՛ իչէ մաղ
11 բաբըլտարըզը իչէն , պէն տախի
օնու թայֆիթէլէրին գահրիմանը-
նըն էլինէ վէրտիմ , վէ հէր վէձ
իչէ օնա կէնդաընը կաձմըչ .
փուս եարատազլարը իչէն սիր-
սիմ . վէ հապանձըլար՝ Թա- 12
յիֆէլէրին զրպտազէրի օնու
քէսա իչէր , վէ օնու թէքք էմ-
ալիչէր . տալլարը տալլարըն իւ-
զէրինաե վէ ձիւմլէ աէրէչէրսաե
սիւզմիւչէր . վէ պուտագլարը
եէրին հէվ վատիչէրինաե գը-
լըլտըլար , վէ եէրին հէվ գավմ
չէրի կէօվկէսինսէն էնիպ՝ օնու
թէքք էմալիչէր : Օնուն իչըն- 13
թէրը իւզէրինաե կէօյնէն ձիւմ-
լէ գուշլար սապին օլտաձագ , վէ
տալլարընսա գըրըն ձիւմլէ ձա-
նավարլարը ուլտաձագ : Շէօյլէ 14
քի սուվարըլան հիչ սիր աղաձ՝
պոյու իչինէ մադրուլտաձագ ,
վէ թէվֆիսինի սըգ տալլար արա-
բընսա գալտըրտաձագ , վէ ձիւմ-
լէ սուվարըլանտըր՝ հիքքսէքլիք-
լէրինաե տաբմայլար . զիրա
ձիւմլէսի՛ իւզգուրա էնէն տաէմ
օլտաձ լարընըն արատնսա եէրին
ալթընա՝ հօլիմ թէվֆիսի օլտուն-
մուչտար : Էֆէնամ Բապպ 15
պէօյիւ տէր . Մէզտրա էնաֆի
հիւնաե՝ հաձ էթմէթրահիմ . օնուն
հադգընա լուձէյի էրթմէթիմ ,
վէ օնուն ըրմագլարընը մէն՛ էթ-
մէմ , վէ չօգ տալլար ալինմիչէր .
վէ օնուն հադգընա Իսհաքընա
հաձ կէյաէրթմէմ . հէմ օնուն թ-
չինն տահրանըն հէվ աղաձլարը
ալտաբար : Օնաձ չօգտաբա է- 16
նէնլը իչէ մէզտրա էնաֆիսինի
տէ , հըզըլնա ընըն ահալիսինն
թայֆիթէլէրը պարըթմալմ . վէ
Էդէմին հէվ աղաձլարը Իսհաք-
նանընն ահչինէ վէ էյիւ վէ
հէվ պուս իչէնլէր՛ եէրին ալթա-
րընսա մուԹահաէլէ ալտաբար :
Օնըլար տախի հէմ օնուն գալը 17
ալտաբ թայֆիթլէր իչինսէ օնուն
կէօվկիսինսէ օթուրանլար՝ գը-
լըչ մադթաալէրի իչէ օնուն պի-
չախնձէ մէզտրա էնաֆիչէր :

18 Ի՛զէթաէ վէ պէօյիւբլիւքաէ պէօյլէ՝ Եգեմ ալաձլարընաան հա՛նկըրընա պէնկլէրսին. լա-
քին Եգեմ ալաձլարը իւէ հէ-
րին ա՛թընա սաթըլըպ՝ գըլըձ
մադթուըլէրի իւէ սիւննէթսիզ
լէրին արաըընաա եաթաճաք-
սըն. փարաւոնաուն վէ ընուն
հէմ գալապալըղընըն հալը պու
օլաճագ՝ ասէյօր Ի՛փէնահիմ
Բապպ։

ԳԼՈՒԽ ԼԲ

1 Ա՛յ վագի՛ օլաուս քի ոնկ ին-
ձի Բընյաա ծնէքինձի այաա այըն
էվվէլքի Ա՛ֆրիւնաէ՝ պաոնա Բապ-
2 արն քէչտը օլուպ ասէի. Եա՛
ասէմ օղլու՛ Մ՛ը ըր փռաաիչտը
փարաւոնուն հադրընա ֆիլըան
աէսէ գալաըրըպ ծնա ասէ քի՛
Թայիֆէլէրաէ կէնձ արաըընա
պէնկլէրսին, վէ ոէն ասնիզ-
լէրաէ աժաէր կիպի սին. վէ
ըրմագլարընաա հիճրիւմ էաէր-
սին, վէ այագլարըն իւէ սուբա-
րը գարըլարըրսըն, վէ ծնէա
րըն ըրմագլարը՛ը պուլանաը
3 րըրսըն. Ի՛փէնահիմ Բապպ պէօյ-
լէ սէր. Խոսե պէն՝ էօգ գավմ
լէր ճէմաաԹը իւէ՝ ալըմը սէ-
նին իւզէրինէ եայաճալըմ, վէ
ոէնի ըղրըալմ իւէ եօգարը էօ-
4 գարաճագսըր։ Վէ ոէնի էէր-
սէ պրոռաճալըմ, ոէնի սահ
բանըն էի վս իւզէրինէ սաթա-
ճալըմ, վէ ոէնին իւզէրինէ կէօ
յիւն հէմ գուշլարընը գոնաուս
բուպ՝ ճիւմլէ էէրին ճանաւար-
լարընը ոէնոէն ալյուբաճալըմ։
5 Վէ ոէնին էթինի սաղլարըն իւ-
զէրինէ գոյաճալըմ, վէ ելըզըն-
լարըն իւէ սէրէզէրի սէճուուբա
6 ճալըմ։ Հէմ ոէնին սուլար
պաամըշ էէրինի սաղլարսահէք
գանըն իւէ սուվարաճալըմ, վէ
աէրէզէր սնոէն տուլաճագսար։
7 Վէ ոէնի սէհաիբաիչիւմէ՝ կէօքզէրի էօրԹէճէյիմ, վէ ելը-
արըղլարըը գարարսաճալըմ.
կիւնէչի պուբուԹ իւէ էօրԹէճէ-
յիմ, վէ այ՝ այրընըղընը վը-
մէյէճէք։ Սէնին իւզէրինէ՝
8 կէօքսահ հէվ ըղըպ վէրէնէզէրի գա-
րարսաճալըմ. վէ ոէնին ոէյա-
րընա գարանըղը վէրէճէյիմ՝
ասէյօր Ի՛փէնահիմ Բապպ։ Հէմ
9 ոէնին հէլաքինին խապէրինէ Թա-
յիֆէլէրէ պիլդիրմէնիզ ոէ-
յարըարա կէԹիրաճէյսինիզ, էօգ
գավմլէրին գալգինէ իւլԹիրապ
սաալաճալըմ։ Վէ ոէնոէն էօ- 10
Թիւրու էօգ գավմլէր հայրէԹէ
սիւշիւրէճէյիմ, վէ գը ըճընը
էի զէրի էնդիճահէ սաալըսարըղմ
զէման, ոէնոէն էօԹիւրու ծն-
ըարընը վ սահիճահարը դայէԹ ի-
լէ իւրբէճէլըլէր. վէ ոէնին ել-
գըղըման կիւնահունէ հէր քէս
ճանը իչինէ հէր տ՛մ սիԹրէչ-
ճ՛ը սիր։

Ջիրա Ի՛փէնահիմ Բապպ պէօյ- 11
լէ սէր. Ոանա Իսրաիլըն փա-
սիչահընըն գըլըճը կէվէճէ՛ը։
Սէնին գալապա ղընընը գահրի. 12
մանլարընը գըլըճը իւէ սիւշիւրե-
ճէյիմ, ծնլարընը ճիւմլէսի Թա-
յիֆէլէրին զօրպալարը սըր. վէ
ծնլար Մ՛ըսըրընը Թափրասընը
պօղուսա՝ ծնուն հէվի գալապալը-
ղը պէրպաա օլաճագ։ Վէ օ 13
նուն ճիւմլէ տահարարընը՝ էօգ
սուլար եանընաան հէլաք էահ-
կէյիմ. վէ սրԹըգ ծնլարը ա-
սէմ այալը պուլանարըմայա,
տահար Թըլնագլարը տահի ծն
ըարը պուլանարըմայա։ Օվ զէ- 14
ման ծնլարընն սուլարընը տուրուլ-
սաճալըմ, վէ ըրմագլարընը
հաղ կի սի եիւբիսահէճէյիմ՝ ասէ
յօր Ի՛փէնահիմ Բապպ։ Մ՛ըսըր 15
ալյսարընը վիրանէյէ սէօնահէր-
սիյիմսէ՝ վէ հէր ծնաա օլանաան
վիրան գալսաղաա, ծնաա սա-

քին օլանլարըն հէվիանի գըրտրըլմաս , օլսէմ սիլէձ-քիլեր քի Րապպ սէն իմ :

16 Օնլարըն օնա՝ չօլ ֆիղան հաձէձ քիլեի ֆիղան պատ տուր , օնա Թայիֆիէլեին գըղայը ֆիղան հաձէձքիլեր . օնլար Մըրը րա վէ օնուն հէվի գալասպալարը նա ֆիղան հաձէձքիլեր տէյը Էֆինեհիմ Րապպ :

17 Վէ վագի՛ օլտու քի մնձքինձի էրլատա այլն օնպէնձնի Կանանէ պո՛նա Րապպըն քէլտիը

18 օլտպ ակի . Եա՛ տաէմ օլսէ՝ Մըրըրըն գաձասպազը ֆիղան ֆիղան էյլէ , վէ մնձլըը՝ մոտ վէ գովվէթլի Թայիֆիէլերին գըղձարընը՝ չոգտուրա էնէնէրին ալիձսինձէ՝ էէրին ալմալարըն

19 էնաիը : Սէն քիմսէ՞ն կիւզէլ սէն . էն , վէ սիւննէթսիզլեր

20 իլէ էաթ : Գըլըձ իլէ գաթլ օլսէնմուշլարըն արասընտա սիւշէձքիլեր , օ՝ գըլըձտա վէրիլսի . օնու վէ օնուն հէվի գալասպազը

21 դընը սիւրսիքէյէն : Գովվէթլիլերին գահրիմանլարը՝ օնա հարամտա էաէնլեր իլէ մէզարըն իչինաէն օնա սէօյլէյէձքիլեր . օնլար էնաիլեր , սիւննէթսիզլեր գըլըձտաան գաթլ օլսէնմուշ էաթտալար :

22 Ալտուր՝ հէմ օնուն հէվի ձհմատ՛թը օրատա տըր , օնուն մէզարլարը էթրաֆընտա տըր . ձհիմ լէսի գաթլ օլսէնմուշ՝ գըլըձտաան սիւշիւչլեր տիր , օնլար քի էաչայանլար էէրինաէ գօրգու վէրսիլեր :

23 Եղամ հէմ օնուն հէվի գալասպալարը օրատա օնուն մէզարընը էթրաֆընտա տըր . ձհիմ լէսի գաթլ օլսէնմուշ՝ գըլըձտաան սիւշիւչլեր տիր , վէ էէրին աթէլարընտա սիւննէթսիզ էնաիլեր , նլար քի՝ էաչայանլար էէրինաէ գօրգուլարընը վէրսիլեր , ամմա չոգտուրա էնէնէրին ալէյհինձէ ա՛յրսլարընը չէքսի էր :

Օնա՝ հէվի գալասպալարը իւէ մագ 25
թուլէրըն արասընտա էաթագ գօտուլար . օնուն մէզար տըր էթրաֆընտա տըր , ձհիմլէսի սիւննէթսիզլեր գըլըձտաան գաթլ օլսէնմուշլար տըր , օնլար գօրգուլարընը էաչայանլարըն էէրինաէ վէրիրլեր իւէ տէ՝ չոգտուրա էնէնէրին ալէյհինձէ՝ ա՛յրսլարընը չէքէրլեր . օ՝ մագթաուլար արասընտա գօնտուլար :

Ա՛ռտը՝ Թոբէլ հէմ օնուն 26
հէվի գալասպալարը օրատա տըր . օնուն մէզար տըր էթրաֆընտա տըր . գօրգուլարընը էաչայանլար էէրինաէ վէրսիլեր իսէ տէ՝ ձհիմլէսի սիւննէթսիզլեր՝ գըլըձտաան գաթլ օլսէնմուշլար տըր : Վէ օնլար սիւննէթսիզ 27
էէրսէն սիւշէն ձհնաք ալէթլէրի իլէ մէզարա էնէն գահրիմանլեր իլէ էաթմայաձագլար . վէ օնլար գըլըձլարընը պաչտարը ալթընտա գօտուլար , լաքին օնլար էաչայանլար էէրինաէ գահրիմ ալնլարըն իւրքիւնթիւսիւ իսկ իսէ տէ՝ օնլարըն էապամազլըգլարը քէմիքէլերինին իւզէրինտէ օլաձագ : Լաքին սէն սիւննէթ 28
սիզլերին արասընտա գըղըձտաագարն , վէ գըլըձ իւէ գաթլ օլսէնմուշլարըն սիլէսինձէ էաթաձագարն :

Էզդում՝ օնուն փատիշահլարը 29
վէ հէվի սէյիլերի օրատա օլտպ գահրիմանլըգլարընտա գըլըձտաան գաթլ օլսէնմուշլար իլէ էաթարլար . օնլար սիւննէթսիզլեր իլէ՝ վէ չոգտուրա էնէնէրը

իւէ պէրապէր եաթաճագըար ։
30 Փօլեաս ճանիպի պէյլէրինին ծիւմլէսի վէ հէվի Սիդոնու-
լար օրատա սըր , ոնլար քի մագ-
թուպէր իւէ հոպ ի բըհոնթիւ-
էէրի իւէ գահրըմանլըգլարընատ
ուլթանըր ար , վէ սիւննէթսիղ-
լէր՝ գըլըճ մագթուպէրի իւէ եա-
թըպ ջուգուրա հոն էրին պիվէ-
սինճէ այըպլարընը չէքըլըէր ։
31 Փարաւոն օնլարը կէօրիւպ
ծրամ գալապալըղը իլէ՝ հէմ
Փարաւոն հէմ գըլըճատն գաթը
օլմանն օնուն ճիւմլէ ա՛պէրի
թէսէյի պուլատճագ՝ ոէյդը Ե-
32 փհնաիմ Բապպ ։ Ջ՚ինրա ոա
չայանլատ եէրինաէ գործումու
վերաիմ , վէ Փարաւոն օնուն
հէվի գալապալըղը սիննէթսիղ
լէրին պրոորընատ գըլըճ մագ-
թուպէրի իւէ եաթաճագ՝ ոէյդը Ե-
փհնաիմ Բապպ ։

ՊԱՊ ԼԹ

1 Ա՛ռէքըար պոնա Բապպըն
2 քէլամը օլուպ ոէսի . Եա՛ ա-
ոէմ օղուռ՝ գաւմինըն օղուլա-
րընա ոէօյէլիպ օնլարա ոե քի՝
Պիր ոխարա գըլըճ կէթիրսէ-
լիմոէ , հէյէր օշխարըն իսալ-
դը՝ պրալարընատ պիր քիւի ա-
լուպ օնու քհնաիէլերի իչինն պէք-
3 ձի գ՚ըլը ը խսէ , վէ օղ ոխա-
ըըն իւզէրինէ գըլըճ կէլոիինի
կէօրուիքատ , պօրայու չալըպ
գաւմա իչթիրաղ էթոիրիը ի-
4 սէ , վէ պօրուռնուն ոէատսը ոէ-
սինի իչոիպ իչթիրաղ էթոէ-
յինի՝ գըլըճ կէլիպ օնու ալը
խսէ , օնուն գանը քհնաի պաշը
5 իւզէրինաէ օլաճագ ։ Պու՝ պ-
րաուռնուն ոէսինի իչոիաի ոէ իչ-
թիրաղ էթոէաի , գանը օնուն
իւզէրինաէ օլաճագ . լաքին իչ-
թիրաղ էաուն՝ քհնաի ճանընը
6 գուրթարըը ։ Ա՛յնա պէքճի
իւէ պէրապէր եաթաճագըար ։
30 Փօլեաս ճանիպի պէյլէրի-
նին ծիւմլէսի վէ հէվի Սիդոնու-
լար օրատա սըր , ոնլար քի մագ-
թուպէր իւէ հոպ ի բըհոնթիւ-
էէրի իւէ գահրըմանլըգլարընատ
ուլթանըր ար , վէ սիւննէթսիղ-
լէր՝ գըլըճ մագթուպէրի իւէ եա-
թըպ ջուգուրա հոն էրին պիվէ-
սինճէ այըպլարընը չէքըլըէր ։
31 Փարաւոն օնլարը կէօրիւպ
ծրամ գալապալըղը իլէ՝ հէմ
Փարաւոն հէմ գըլըճատն գաթը
օլմանն օնուն ճիւմլէ ա՛պէրի
թէսէյի պուլատճագ՝ ոէյդը Ե-
32 փհնաիմ Բապպ ։ Ջ՚ինրա ոա
չայանլատ եէրինաէ գործումու
վերաիմ , վէ Փարաւոն օնուն
հէվի գալապալըղը սիննէթսիղ
լէրին պրոորընատ գըլըճ մագ-
թուպէրի իւէ եաթաճագ՝ ոէյդը Ե-
փհնաիմ Բապպ ։

Իմոի սէն եա՛ ոաէմ օղուռ՝ 7
ոէնի Իսրայէլ էվլինէ պէքճի գօ-
ոուռմ . վէ ալըճմատն ոէօղ իչ-
ոիպ՝ թարաքըմատն օնլարա իչ-
թիրաղ էթոիրէսին ։ Պէն ճա- 8
սըղա՝ եա՛ ճաղըէ էլպէթհ
հօլնէ՛քսին ոէսէյիմոէ , վէ
սէն ճասըղա հօլուռատն իչթի-
րաղ էթոիր ռէք իչնէ սէօյլէմէղ
իսէն , օլ ճասըգ եարամազը-
ղընատ հօլէռնէք , լաքին օնուն
գանընը սէնին էլնուռէն թալապ
էաուռ՛յիմ Լաքին սէն ճասը- 9
ղա հօլուռատն օ օնուռն ոէօն-
մէք իչնէ իչթիրաղ էթոիրը
իսէն , վէ օ՝ հօլուռատն ոէ՛ն-
մէղ խսէ , քհնաի եարամազը
ղընատ հօլէռնէք , սէն իսէ ճա-
նընը գուրթարըը՛ըն ։

Իմոի սէն եա՛ ոաէմ օղուռ՝ 10
Իսրայէլ էվլինէ ոե քի Սիղ սէօյ-
լէյիպ պէօյլէ ոէրընինղ . Պի-
զիմ գապահաթլարըմըզ վէ կիւ-
նահլար ըմըզ իւզէրիմիզոե օլուպ՝
ոիզ օնլարատ չէուրիուոիքճէ ,
նէ ձէ եաշայաճաղըզ ։ Օնլարա 11
ոե քի՝ պէն սաղ իմ ոէյօր Ե-
փհնաիմ Բապպ քի՝ էլպէթհ
ճասըղըն հօլուռմիուոեն հազը
էթմէմ , իլլա քի ճասըգ՝ հօ
լուռատն ոէօնիպ եաչաատըղը-
տան Հապէ էֆէէյմ . ոէօնիւն ,
եարամազ հօլատըղընատ տէօ-
նիւէն , չիւն քի նի չիւն հօլուռ-
նիպ՝ եա՛ Իսրայէլ էվի ։

Վէ սէն եա՛ ոաէմ օղուռ՝ գավ 12
մընըն օղուլարընատ ոե քի՝ Սա-
ապաղըն սաատագաթը՝ օ գապա-
չաթ իչէկիչի էվինատ օնուռ

գուրթարմաղ, վէ՛ ֆասըղըն
ֆասըգլըղընան աէօնաֆէյիս կիւնաէ օնուն իլէ
հէլաք օլմաղ· վէ՛ սասըդ՝ կիւ
նա՛ իլէ ախախ կիւնաէ սապաթը
13 իլէ եաշայամաղ։ Պէն սասըղա
տէր իսէմ քի՝ Իլաէթթէ օ եա-
շայաճագ, վէ օ՛ սասապաթընա
կիւվէնիպ եարամազըդ իլէր ի
սէ, օնուն պիւթիւն սասապա-
թը անկըլմայաճագ, իւլա հէ-
ման իշէախի եարամազըղընան
14 հօլէմէք։ Վէ ֆասըղա՝ Էլ
պէթթէ հօլէճէքսին ատախիմ
սէ, օ՛ կիւնահընան ատէնիւպ
էկրի՛աթ վէ սասապաթ իւզրէ
15 ա՛մէլ եաէր իսէ, ֆասըգ՛ ըէն-
նի կէրի վէրիպ՝ ղըր իլէ ալընմը-
շը եօսէր իսէ, եարամազ ըգ
իշէմէյիպ՝ հայաթընի գանուն-
լարընա էիւրիւր իսէ, էլկէթ-
թէ եաշայաճագ, հօլմէյէճէք
16 սիր։ Օնուն իշէմիշ իսկի ձիւմ-
լէ կիւնահֆարը օնուն հապդընա
անկըլմայաճադղար· էկրիաթ վէ
սասապաթ իւզրէ ա՛մէլ էյլէսէ,
էլկէթթէ եաշայաճագ սըր։
17 Ալմա գավմընըն օլսըլսրը՝
Էֆէնաիմին եղրէ ատլուս ա-
յիլ սիր սէրլէր· ընձար իսէ՝
ընձարընն հօլաբը սօղլուս սէյիլ
18 սիր։ Սասըդ սասապաթընն
սան սէօ իւզ՝ եարամազըդ իշ-
լէր իսէ, հէյման օնուս հօլէճէք։
19 Վէ ֆասըդ ֆասըգլըղընան
սէօնէյիպ՝ հապդ վէ սասապաթ
իւզրէ ա՛մէլ եաէր իսէ, ընձար-
սան հօթթիւրիւս եաշայաճագ։
20 Ալմա սիղ սէրսինիղ քի՝ Է-
ֆէնաիմին եղրէ ատլուս սէյիլ
սիր· պէն սիղին հէր պիրինի-
ղո քէնօ՛ հօլաբընա կէօրէ
հիւքմ էսէճէյիմ՝ եա՛ Խուա-
յէվ։
21 Վէ վագի՛ օլսուս քի հասիրլե-
լիմիզին օն իքինճի հըլընսա օ
նուն ճուս այսա այըղ պէչինճի

Էֆէնաիմ՝ էրուսաղէմին գուր-
թուլմուշ օլմադըղընն պիլի պանա կէլիպ՝
Շէհր վուրուլսուս սէաի։
Վէ օլ գուրթուլմուշ կէլմիղ 22
սէն հէվէլճէ ախշամսաս իւչ ի
Բապըլն էլի օ՛ուսդ՝ թա սապա-
ղայն օ պանա կէլընէսէք աղըղ-
մը աչաը· վէ աղըմ սըրըղա՛սը-
թըդ ախըիղ տէյիլ եսիմ։
Վէ պանա Բապըլն քէլսմը 23
օլուսդ սէսի քի՝ Ե՛ սասմ օղ- 24
լու՝ պու Խարայէլ ախալը խա-
բապաթ՛ըրընն սաբինէլէրի սէյ-
էլիպ սէրլէր քի՝ Ու՛ր ա՛շամ
սիր իբէն սախալը միրսա էթախ-
սիղ խսկ ջաղ իղ, սախալ միրսա
իչլէն սիղէ վ՛րի սի։ Օնուն ի- 25
ջինն ընձարսա սէ՛ քի՝ Էֆէնաիմ
Բապդ պէօյլէ սիր· Սիղ գան
իլէ էէսինիղ, վէ հէօղէբինիղ
փութլարընըղա գալարըրընըղ,
վէ գան սէօքսի՛ նիւզ· իմա՞
սխալը միրսա մի հասէքսի
նիղ։ Գըլըճլարընըղընն իւզէրի- 26
նէ սապանըրսընըղ, սէքրուհընըզ
իշէրսի՛ իլ, վէ հէր պէրինիղ
գ՛նշուսունան գաթըրսը՛ը միւր-
սարլարընըղ, վէ սխալը մի-
րսա՞ մի հասէքսինիղ։ Սն՛ա- 27
րա պէօյլէ սէյէսին քի՝ Էֆէն-
աիմ Բապդ պէօյլէ սէր։ Պէն
սաղ իմ քի՝ խարայապաթլարսա
օլանլար գըլըճսանն սիւշէճ՛ք-
էէր, վէ սահրանըն եիւզիւնսէ
օլանլարը ճանավարլարսա թա՛մ
իչլէն վէրէճէյիմ, վէ հիսար-
լարսա հէմ մաղարալարսա օ-
լանլար՛թա՛ն էօլճէճքէրը։
Վէ սխալը վիրան վէ պէհեսան 28
հասէճէյիմ, վէ օնուն գուվվէ-
թինին մաղսաբլուղուս էօղ օլա-
ճագ, վէ Խարայէլին սաղլսըը
վիրան օլուսդ՝ հէչէն օլմայաճագ
սըը։ Վէ օնլարըն իչէսինքէրի 29
հէմ քրուհլուգընը սէպէ-
պինսէն՝ սխալը վիրան վէ պէ-
հեսան գօսուղուսմա, պիլէ-

ձեռքէրը քի՛ Բապպ պէն իմ։
30 Վէ սէն եա՛ սաեմ օղլու՛ գավ
մընըն ողուլարը սիվարլար եա-
նընատա վէ եվէրին գախուլարըն-
տա սէնին հագըդընա սէց էշիպ
պէսի պիրինէ էէր քէս գարըն-
տաշընա սէյլէյիպ պէրլէր քի՛
Հալա կէլին, վէ Բապպատան չը-
31 գան սէզ նէ սիր իշիմին։ Վէ
ոնլար սանա գավմըն կէլելինէ
կէօրէ կէլիրլէր, վէ էօնէնտէ
գավմըմ ինպի օթուրտուրլար, վէ
սէնին սէօզլէրինի իշիտիրլէր,
սանմա ոնլարը էթմէզլէր։ վիրա
ոնլար ալդընար իլէ խոշնատարտ
կէօսթէրիրլէր, էվրէնտիկլի ը-
ն քէնանիէլինի Թամա՛ր արտընը-
32 ձա էվլէնիւր։ Վէ իշթէ սէն ոն-
ըսրա կիտզէլ մագամ իլէ էյի
չալկըձինդըն խոշ Թիւրքիսիէ
կիպի սին։ վէ սէնին սէօզլէրի-
նի իշիտիրլէր, սանմա ոնլարը
33 էթմէզլէր։ Լաբին պաբ վագի՛
օլունձա, իշթէ վագի՛ օլանձագ
մըր, օլուհի պիլէմէյլէր քի՛
արտընընտա փէյղամպէր վար
իտի։

ՊԱՊ ԼԴ

1 Իւինէ պոնա Բապպըն քէ-
2 լամը օղուլ սէօի քի՛ Նա՛ ա-
սէմ օղուլ Իսրայէլին չոպանլա-
րը հագըդընա փէյղամպէրլիք
էյլէ։ փէյղամպէրլիք էտիպ ոն-
լարա սէ՛ քի Չոպանլարա Ի-
փէնանիմ Բապպ պէյլէ սէր։
Վայ՛ քէնանէէրինի կիտէն Իս-
րայիէլ չոպանլարընա, չոպան-
լար գյունլարը կիտթիքլի սէ-
3 յի՞լմի։ Սէզ հալը եէրսինիզ.
էվ էիւնիւ կիտրսինիզ. սէմիզ-
լի պօղազլարընընզ. ամմա գո-
4 յունլարը կիտթիքզինիզ։ Եօր-
ղանլարը գուվվէթլէնտիրմէսի-
նիզ, վէ խաստալարը սաղալթ-
մասընըզ, վէ գըրըգ օլանը սար-
մասընըզ, վէ գօվտըմուշ սէօն-
սէրվէսինիզ, վէ ղայդ օլուն-
մուշ արամասընըզ. իլա օն-
լարա զոր իլէ վէ սէրթվիքլիէ հի-
քիմէթ սիւրտիւնիւզ։ Վէ օն- 5
լարըն չոպանը օլմասընը իչիւն
սաղըլսընըլար, վէ սաղըլմազ ի-
լէ սահրանըն հէր ճանաւարընա
Թամա՛մ օլսուլար։ Պէնիմ գո- 6
յունլարըմ ձիւմլէ սաղլարա վէ
հէր եիւճէ Թէքիէ իւղէրինէ
սաչիլարլար, վէ գոյունլարըմ
պիւթիւն էէրին եիւղնինէ սա-
ղըլըրլար, վէ արայան հոգ, հէմ
սորան հոգ սուդ։

Օնտան էօթիւրիա՛ եա՛ չոպան- 7
լար Բապպըն քէլամընը պինկէ-
յին. պէն սաղ իմ սէյոր Ի- 8
փէնանիմ Բապպ քի՛ չոպան օլ
մասընընտան սիւրիւմ հասըլա
օղուպ գյունլարըմ սահրանըն
հէր ճանաւարընա Թամա՛մ օլ-
սուդուդ, վէ չոպանլարըմ գյունլ-
ըրըմը սրամայլըպ չոպանլար
քէնանէլի լինի կիտթիքլէրի վէ
գյունլարըրմը կիտթիքտիքլէրի
սէպէպտէն, օնտան իչիւն եա՛ 9
չոպանլար Բապպըն քէլամընը
պինկէյին. Էփէնանիմ Բապպ 10
պէյլէ սէր. Իշթէ պէն չոպան-
լարա գաչըը իմ, վէ գյունլա-
րըմը պնլարըն էվինտէն Թալապ
հաճէյիմ. վէ ոնլարը գյուն
կիտթիքճէ Փէրաղաթ էթ-
սիրէճէյիմ, վէ չոպանլար ալ-
Թընդ քէնանիէլինի կիտթիքէ-
ճէքլէր, վէ գոյունլարըմը ո-
նլարըն ազղընատան չըգարաճաղըմ
քի սրնըգ ոնլարա Թամա՛մ օլ-
մայալար։

Չիրա Էփէնանիմ Բապպ պէյ- 11
լէ սէր. Իշթէ պէն գյունլա-
րըմը քէնանիմ Թալապ հաւիք
բայրաճաղըմ։ Չոպան տաղըրըլ- 12
գյունլարընընն սրասընընտա օլ
սուդուդ կիտնաէ սիւրիւսինիւ
պրասընը կիտպի գյունլարըմը

էջէլ արտյաձաղըմ, վէ ծնլարը պուղըթի վէ տուման կինդան ակ հէվի օվ տաղըլըգլարը մա-
հալէբտան գուրթարաձաղըմ։
13 Վէ ծնլարը գամիէբտան չըգա-
րաձաղըմ, վէ ծնլարը ախար-
լարտան ձէյ՝ հաւձէյիմ, վէ
ծնլարը էէրլէրինէ կէթիրէ-
ձէյիմ։ Վէ ծնլարը Իսրայէլ
տաղըլըմնա՝ ջոյլար համընտա
վէ ախալըն հէվի սաբին ալտնուր
մահալլէրինտէ կիւտձէյիմ։
14 Օնլարը էյի մէրճարտա կիւ-
տձէյիմ, վէ ծնլարըն ադըը
Իսրայէլին կիւձէ տաղըլըմնա
ալաձագ։ օրտան էյի ադըմտա
համաձաղըր, վէ Իսրայէլին
տաղըլըմնա սէմիղ մէրճարը
15 տա օվրանաձագտար։ Գէյտն
լարըմըն քէնտիմ կիւտձէյիմ,
վէ ծնլարը քէնտիմ համըրտա-
ձաղըմ՝ տէյտ Էվէնտիմ Տատպ
16 Վայթ օղմուշու ատյաձաղըմ,
վէ գօվուշմուշու ատնտաէրէձէ-
յիմ, վէ գըրըգ օլմընը ատրա-
ձաղըմ, վէ Իսահարտան գուվվէթ-
լէնտիրէձէյիմ։ ամմա սէմիղի
վէ գուվվէթլինէյի հէլաք կաձէ-
յիմ, ծնլարը էէրիսաձ կիւտձէյիմ։
17 Սիղ կահ համ գէյտնէլարըմ՝
Էվէնտիմ Տատպ պէյլէ ատը։
Իշտէ պէն գէյտն լըէ գէյտնուն՝
գօչլարըն վէ էրքէձէրինն ար-
սընտա էէրիսաձ կէօրէձէյիմ։
18 Սիղ ա՞ղ մը տըր քի՝ էյի մէ-
բա՛լարտա օվրանըբտընըղ ակ՝
մ բա՛լարընըղըն պագիսինի ա-
յագլարընըղ լըէ էվնէրսինիղ,
վէ տուբա տուլարը էչէրսինիղ
ակ՝ պագիլէրինի այագլարընըղ
19 լըէ պուձանաբըլըբտընըղ։ Վէ
գէյտնէլարըմ՝ այագլարընըղըն
Էվնէհօսինի օվրանըբտար, վէ
այագլարընըղըն պուձանաբտը-
ղընը էչէրէր։
20 Պունուն լըհին Էվէնտիմ
Բատպ ծնլարա պէյլէ ատը։ Իշ-
թէ պէն ակմիղ գէյտն լըէ արըգ
գէյտնուն արտընտա պէն չէ-
բի՛ամ կէօրէձէյիմ։ Ձիւն քի 21
սիղ համ լըէ վէ օտմուշ լըէ կ-
թէի վէրիսա՝ հէվի Երղուղտարը
Թա ծնլարը սէրէրգա տաղըտա-
նատէք պուձնուղտարընըղ լըէ
վըբտատնուշ, պէն տախի գօ- 22
յտնէլարըմըն խէչտա համձէյիմ,
վէ արիթըգ համտա օվմայաձագ-
լար։ Վէ գէյտն լըէ գէյտնուն
արտընտա չէրի՛ամ կէօրէձէ-
յիմ։ Վէ Իսրէլէրինէ պիր չօ- 23
պան Նա՛ղ գօնուշտ Դաւիթի
նատպ համձէյիմ՝ քի ծնլարը
կիւտձէ։ ծնլարը օ կիւտձէյէք,
վէ մէլէրըն Էհանը օ ալաձագ։
Վէ պէն Բատպ ծնլարընն Ուլա- 24
հը օլաձաղըմ, վէ գօնըշտ Դա-
վիթ ծնլարընը արտընտա տուլ
Թան օլաձագ։ պէն Բատպ
ատէյէմիմ։ Վէ ծնլար իշէ ակա- 25
մէթ ա՛հտը քէօձէյիմ, վէ
Երտաէն քէօթիւ ճանավարընը
հօղ համձէյիմ, վէ չէօլտէ եմ-
նէյէթ իշլըէ սաբին օլաձագլար,
վէ օրմանլարտա ույուչաձագ-
լար։ Վէ ծնլարը՝ հէմ պայը- 26
բընըն էվրաթիլարընը պէրէ-
քէթլի գըլուձաղըմ, վէ կաղ-
մուրընը մէվիմինձէ հանիրէ-
ձէյիմ։ ծնլար պէրէքէթլի համա-
մուրընը օլաձագ։ Վէ սահ- 27
րանըն աղաձլարը՝ մէյվէնի
վէրէձէք, վէ էէր՝ մահտուղտ-
նուն վէրէձէք, վէ ծնլար էէրլէ-
բի իշղէրինտէ էմնիյէթտէ օլա-
ճաղըմ։ Վէ ծնլարընն պագիսնա
տուբուղտանուն պաղլարընը գը-
րըգ՝ ծնլարտա գուվվաթ էվթա-
րինիղ էն էվնտան ծնլարը գուր-
Թարընըղտա, ավրէձէքլեր էվ
Բատպ պէն իմ։ Վէ պուԹըգ 28
Թայֆէլէրին համտատը օվմայա-
ձաք, վէ ծնլարը էէրին ճանա-
վարընը եմէյէձէք։ Իլլա համ

նախքեր իւզեա սաքին օլաճագլար,
վէ իւրքիւնէն օլմայաճագ օլար։
29 Վէ ծնողաց նամաւր պիր շախ
հաւրը էթմիրէճէյիմ, վէ ար-
թըք եէրաե գըլմըլդաան գը
րըլմայաճագլար, վէ սրթըդ
թայիֆէլէրին սիմէոնի չէր
30 մէյճէքլէր։ Վէ պիլէճէք-
լէր քի՝ պէն ծնողարըն Ալատը
Բապպ պիլէլէրինճէ իմ, վէ
ծնողաց եօհէ Իսրայէլ էվի պէհիմ
գավմըմ ալըր՝ տէյօր Էֆէնիմիմ
Բապպ։
31 Վէ սիզ գէյճէլդարըդ՝ մէրա-
մըն սիւրիւսիւճ ատէմլէր սինիդ-
պէն Ալահընըդ իմ տէյօր Է-
ֆէնիմիմ Բապպ։

ՊԱՊ ԼԹ

1 Ա է պանա Բապպըն քէլա-
2 մը օլաճագ տէմի քի՝ եա՛ ատէմ
օղլու, եիւղիւնիւ Սէիր տաղընա
տաղարաղ։ վէ ծնողն Հադգընա
3 փէյղամպէրլիք էյլէ։ Վէ ծնա
սէ քի՝ Էֆէնիմիմ Բապպ պէյ-
լէ սէր։ Իլճէ պէն տանա գար-
շը իմ՝ եա՛ Սէիր տաղը, վէ ան-
նին իւդէրինէ էվիմի ուզատաաճա-
ղըմ, վէ սէնի վիրանէ յէ վէ պէ-
4 հապանա տէօնտէրէճէյիմ։ Ճէ-
հիվլէրինի իտարատաճի գէյտաճ-
ղըմ, վէ սէն վիրան օլաճագսըն,
վէ պիլէճէքսին քի՝ Բապպ
պէն իմ։
5 Ընճն քի սէնին գաոիմ տիւշ-
մէնլիյին օլուպ՝ Իսրայէլ օղլու-
լարընը պէլալարը վագիճընտա
հէլաք էաէն եարատագլարըն
վագիճընտա գըլըճ էվինէ թէս-
6 լիմ էյլէսին, ծնողն իչինճ պէն
պաղ իմ տէյօր Էֆէնիմիմ Բապպ
քի՝ սէնի գան իչինճ ռէհէմ է-
տէճէյիմ, վէ սէնի գան գօվա-
լայաճագ։ սէն գանտան իբրահ
էթմէհինճ իչինճ՝ սէնի գան գօ-
7 վալայաճագ ալըր։ Վէ Սէիր
տաղընը վիրանէյէ վէ պէհապա-
նա տէօնտէրէճէյիմ, վէ ծնողան
կէչինի վէ տէօնէնի քէսէճէ-
յիմ։ Վէ ծնողն տաղարաղընը՝ 8
մագթաուլերի իչէ տալտուրաճա-
ղըմ։ սէնին իմէվլէրինտէ վէ
վատիէրինտէ վէ հէմ տէրքէ-
րինտէ գըլըճ իչէ մագթաուլեր
տիւշէճէքլէր։ Սէնի տալիմ վի 9
ըանէվլէրէ տէօնտէրէճէյիմ, վէ
չէհրէյլին արթըդ տաքին օլան-
մայաճագլար, վէ պիլէճէքսի-
նիզ քի Բապպ պէն իմ։
Իտապ օրատա իքէն՝ պու իքի 0
թայիֆէ վէ պու իքի տիար պէ-
յիմ օլաճագ, վէ ծնող միրաս
եէէիմ տէտիկին էպէյտէն,
ծնողն իչինճ՝ պէն տաղ իմ տէ- 11
յօր Էֆէնիմիմ Բապպ քի՝ ծնո-
րաս տիւշմէնլիյինէն էթմէկլին
զաղաաընա կէօրէ վէ հաստահ
նէ կէօրէ հարաքէթ էտէճէկիմ,
վէ սէնին չէքինաճընը կէօրմէ-
յիմաճ՝ ծնղարաս պիլմէնճէկ-
յիմ։ Վէ պիլէճէքսին քի՝ պէն 12
Բապպ սէնին Իսրայէլ տաղա-
րընա գարշը տէօղէճէյիմ։ Օնճար
վիրանէյէս օղուռ, ծնղար պիրճ
թաաիմ իչինճ վէրիլմէ տէտիկին
հէմ պիթէհհիւթլերինճ իչինճ։
Վէ տաղընըդ իչէ պաշա գարշը 13
մաղուրըլմաճաղընըդը, վէ պաշա
գարշը տէօղէլերինէն չօղալթաը-
ղընըդը պէն իչինճ։
Էֆէնիմիմ Բապպ պէյլէ 14
տէր։ Պիւթիճն եէր մէսրուր ի-
քէն՝ սէնի վիրան էտէճէյիմ։
Սէն նիճէ Իսրայէլ էվինէն մի- 15
նաաը իւչերինէ՝ ծնողն խարատա-
ղընճան էօթիւրիւս չաղ օլսուն
նէ, սանա տա էօյլէ էտէճէ-
յիմ։ սէն էա՛ Սէիր տաղը վէ
Շիւաիվէ Էդոմի՝ պիւսպիւթիճն
վիրան օլաճագսըն, վէ պիլէ-
ճէքլէր քի՝ Բապպ պէն իմ։

ՊԱՊ ԼԶ

1 Եվ եղեւ եան՝ առաջի օրհնե՝ Տէրոջ առաքելոյն հագցընա վրէյդմարկելիք էլլէ, վե առ քի՝ Ես՝ Իսրայէլ առաքելոյն Բառպ
2 պէն քէլմընը ալինկէյին։ Էփէնեիմ Բառպ պէօյէ առը։ Տիւշմէն ալնին հագցընըզը՝ Էփէրին՝ եպեաի պոյիրըէր առաի
3 ալնի սեպեպտէն, ծնուն իչին վրէյդմարկելիք էաիպ առ քի՝ Էփէնեիմ Բառպ պէօյէ առը։ Ձիւն քի սիզի հէման վերան գո-
յուպ էվի էվլեաէն եուրթառ-
լար, էօյլէ քի Թայիֆէլէրին պադիշահընե ալրա, օլաորընըզ, վե սիզ ալէյպաշն պաղընա վե գաալմըն էփթիբառը ալըընա
4 ալուշուիւ իւզ, ծնուն իչին եա՝ Իսրայէլ առաքելոյն՝ Էփէնեիմ Բառպն քէլմընն ալինկէյին։ Տաղար իչին վե Թէվիկէլէր իչին՝ աերէլէր իչին վե վաասիլէր իչին վե խառա պ օլմուշ վրանէլէր իչին վե էթրաֆտաքի Թայիֆէլէրին պադիշահընե եաղ
մա վե մաախառա օլան Թէլը օ-
լուհմուշ չէհրլէր իչին Էփէն-
5 եիմ Բառպ պէօյէ առը։ Իմ ալ Էփէնեիմ Բառպ պէօյէ առը։ Թայիֆէլէրին պադիշահընե հագցընա վե Էդոմմեն պիւթիւ-
նիւ հագցընա՝ էլուէթ զայրե-
Թիմին աՓէչէլ իլէ սէօյլէյէճէ-
յիմ, չիւն քի տէյարըմը քէն-
տիլէրինէ պիւԹիւն էիւրէք շաղ
լընը իլէ՝ Ձան մաղտուրլուղու ի-
չէ միրաս տէյիւ վէրտիէր, Թա-
քի ծնու եաղմա իչին գաւը
6 չառաբ։ Օնուն իչին Իսրայէլ ալյարը հագցընա վէյդմարկելիք էաիպ՝ առաքելոյն իչին վե Թէվիկէլէր իչին՝ աերէլէր իչին վե վաասիլէր իչին ատ քի՝ Էփէնեիմ Բառպ պէօյէ առը։ Թա-
յիֆէ էլ ին ալրընըը էչքանի-
նիզ իչին, իչԹէ պէն զայրե-
Թիմ իլէ վե զաղապըմ իլէ սէօյ-
լէսէմ։ Օնուն իչին Էփէնեիմ 7
Բառպ պէօյէ առը։ Պէն էլիմի գաալընըրամ քի՝ սիզին էվԹա-
քիընըզտա օլան Թայիֆէլէրի՝ ա-
յրը պլարընը էլպէվԹէ ծնըզը չէ-
քէճէք։ Սիզ իսէ եա՝ Իսրա- 8
յէլ առաքելոյն՝ առաքելընըզը ու-
զաատաճապընըզ, վե գաամըմ Իսրայէլէ մէյվէլէրինիզի կէվԹ-
իւէճքանինիզ։ զիւրա ծնըզը եա-
գընտա կէլէճէքլէր։ Չիւրա 9
իչԹէ պէն սիզէ ՀԷՓԷյմ, վե սի-
զի աէՀնէճէյիմ, վե սիզ իչէ-
նիպ էյԷՀնէքանինիզ։ Վէ իւ- 10
զէրինիզտէ առաքելոյն՝ ձիւմլէ Իսրայէլ էվինին ձիւմլէսինի չաղալտաճաղըմ, վե չէհրլէր առ-
քին օլուհնուզ՝ ԽառտապԹըր ալինա օլուհնաճագ։ Վէ իւզէ- 11
րինիզտէ առաքելոյն վե հայվանը չաղալտաճաղըմ, վե ծնըզը չօղա-
լըզտա մէյվէտար օլաճագլար։ վե սիզի՝ իւէրքի հալինիզ իւզտէ իս-
քեան էԹտիրէճէյիմ, վե էվէվէ-
քի հալինիզտէն էյի էսէճէյիմ, վե պիւէճէքանինիզ քի՝ Բառպ պէն իմ։ Վէ իւզէրինիզտէ առ- 12
առաքելոյն գաամըմ Իսրայէլի կէզ-
ալտըճէյիմ, վե առնի ծնըզը մի-
րաս էսէճէք, վե ծնըզըն մի-
րասը օլաճագսըն, վե ծնըզը արԹըզ մաՀսուլ գալմայաճագ-
սըն։

Էփէնեիմ Բառպ պէօյէ 13
առը։ Սիզի՝ Սէն առաքելոյն էէյ-
ձի օլմազ իլէ, Թայիֆէլէրինի մահսուլ էսիձի օլսուն առաքէ-
լէրի սէպեպտէն, ծնուն իչին 14
արԹըզ առաքելոյն էէմէյճէքանին, վե արԹըզ Թայիֆէլէրինի մահ-
սուլ էԹմէյճէքանին՝ առէյօ
Էփէնեիմ Բառպ։ Վէ սառա 15
արԹըզ Թայիֆէլէրին սիԹէմի-
նի իչԹաիւմէյճէյիմ, վե ար-

Թզդ գավմէրմն հագարէթիի
էէքմէ յէմէքսին, վէ Թայիֆէ
Լէրինէ ա Թզդ մաֆրում էթմէ
յէմէքսին՝ ոէյօր Էֆէնսիմ
Բապպ։
16 Վէ պանա Բապպըն քէլմէ
17 օլուպ ոէսի քի՝ Եա՛ ասէմ օզ-
լու՝ Իսրայէլ էվի քէնաի էէր-
էէրինաէ ապին օլուպ՝ ծնու էօլ-
լարը լէվ վէ ամէլէրի լէվ մուս-
տաբաձլար։ 18 Ծնլարըն էօլու
էմնիսինէ՝ Հայդնտա օլան գա-
րընճնի մուբտաձլարը կի պի օլաու։
Իսրի ոէյարըն իէզէրինէ ծնլա-
րըն ոէօքսիսիւ գանաան էօ-
Թիւիւ Հէմ ծնու վուէԹլարը ի-
լէ մուբտաձլաոըգլարը ոէկիպ
աէն՝ ծնլարըն իսրէրինէ զաղա-
19 պըմը ոէօքսիսի։ Վէ ծնլարը
Թայիֆէլէրէ տաղըԹաձլա, վէ
ոէյարձլաա վէկիլճան էՀաոիմ։
ծնլարը էձլարընա կէօրէ վէ տա-
մէլէրինէ կէօրէ հիւքմ էՀաոիմ։
20 Վէ ծնլար վարուպգլարը Թայի-
ֆէլէրէ կէձլիքսէ, ծնլարըն
հագգընա՝ պաու Բապպըն գավմը
օլուպ ծնուն ոէյարընաան ջըդ-
դըլար աէնկիմէ լէվ՝ մուգաա-
21 աէս իսմիի քիւլէԹիւլէրը։ Վէ
Իսրայէլ էվինին օլ վարուպգլարը
Թայիֆէլէրաէ քիւլէԹիւլէրին
մուգաաաէս իսմիմ իչուն էսիրիէ-
յէմէյիմ։
22 Օնաան իչուն Իսրայէլ էվինէ
աէ քի՝ Էֆէնսիմ Բապպ ոէօ-
լէ աէր։ Պին պաունո սիզին ի-
չուն Հէմէյօրում՝ Եա՛ Իսրա-
յէլ էվի, իլա սիզին օլ վար-
ուպգընըզ Թայիֆէլէրաէ քիւլ-
էԹիւիւնիզ մուգաաաէս իս-
23 միմ իչուն էաէէյմ։ Ամմա պին
Թայիֆէլէրաէ քիւլէնմիէ սիզին
ծնլարըն արաընաա քիւլէԹի-
յինիզ ա՛զիմ իսմիի Թագալա
էաէէյիմ։ Վէ Թայիֆէլէրը՝ ա-
բաձլարընըզաա Վէ կէօղլէրինիզին
էնիւնաէ քէնաանի մուգաաաէս
գէլէձէզմաա, սիւէէձէքլէրը քի
Բապպ պին իմ՝ աէյօր Էֆէն-
սիմ Բապպ։ 24 Վէ սիզի Թայի-
ֆէլէրաէն ալաձաղըմ, վէ սիզի
Հիւմզէ սկայէլարաան տէվվիրէ-
ձէյիմ, վէ սիզի էէրինիզէ կէ-
Թիւէձէյիմ։ 25 Վէ իէզէրինիզէ
սիաք աուձար սէրփիէձէյիմ, վէ
սիաքլէնէձէքսինիզ՝ սիզի հէվ
նախաքլինիզաէն վէ հէվ
վուէԹլարընըզաան փաքլէյէ-
յիմ։ 26 Վէ սիզէ էէնի հիւրիէք
վէրիէյիմ, հէմ աէրուէնինիզէ
էէնի բուհ գոյաձաղըմ, վէ Թէն-
էէրինիզէն Թաձ հիւրիէյի կի-
աէրիպ՝ սիզէ էՀաոէն հիւրիէք
վէրիէյիմ։ 27 Վէ աէրուէնինիզէ
Բուհումա գոյաձաղըմ, վէ հ-
ոէձէյիմ քի՝ գանաունլարըմաա
հիւրիյէսինիզ, վէ էէրի ոէԹէ-
րիմի ասգայըպ՝ ծնլար լէվ ա՛-
մէլ էյլէյէսինիզ։ 28 Վէ պապա-
լարընըզա վէրէյիմ ալկարաա
սաբին օլաձագսընըզ, վէ սիզ
պինիմ գավմըմ օլաձագսընըզ,
պին ոէ սիզին Ալահընըզ օլա-
ձաղըմ։ 29 Վէ սիզի հէվ նախաք
լէքէրինիզաէն խէլլաա էոէձէ-
յիմ. վէ պուզաաայը չայլարընա՝
ծնու չօղաձաաաձաղըմ, վէ սիզէ
գէԹէձէ վէրմէյէձէյիմ։ 30 Վէ
ալաձլարընն մէյվէսինի վէ Թար-
լանընն մահասուլուննու չօղալաա-
ձաղըմ, Թաքի արԹընէ Թայի-
ֆէլէրաէ գէԹէձէ հագարէթի
էէքմէյէձէյիմ։ 31 Վէ քէօԹիւ
էօլարընըզը հէմ էյի օլմայան
ա՛մէլէրինիզի զէքր էաէձէքսի-
նիզ, վէ Եարատաձըգլարընըզ
իչուն հէմ մէքրուհլուգլարընըզ
իչուն քէնդինէէրինիզաէն իքրահ
էաէձէքսինիզ։ Պունո սիզին 32
իչուն էմմէ յօրում՝ աէյօր Է-
վէնսիմ Բապպ, մանլուհա-
նուզ օլսուն, քէնաի էօլարը
նըզաան ա՛լանընա ուէԹանընն էա-
Իսրայէլ էվի։

33 Էֆ նախ Բա պտ պէյլէ
ակր · Սիպ հէվ եարամաղըը բ-
լարընըզսան փաքէնթիմ կիւն
ակ , օլաւմ չէհրէ ի խպեան
էթախրիճէյիմ, վ թարատաթ
34 լար պինա օլունմադըը : Վ է
վիրան եէր հէրկիշէ ինկէօղէրի
էօնիւնակ վիրան օլտուղունա
35 պէնտէ իչէնճէք սիր : Վ է
ակյէճէքլէր քի պոն վ բան ակ-
յար Եգիմ ձէնճէթի կիպի օլ-
ատա : Վ է խարատ ու վրան վ
եըզըլմիշ շէհրէր՝ հիսարը վ
36 ՄԷպ ինն օլտու : Վ է էթրաֆը
նըզղտա գալան Թայֆէլէրը պի-
լէձէքլէր քի եըզըլմըշտըը պի
նա էձէն Վ վրանէյ ակը ն
պէն Բապտ իմ . պէն Բապտ
աէօյէսեմ , վ իչնա եաէձէ-
յիմ :
37 Էֆէնտիմ Բապտ պէյլէ
ակր · Խպայէլ էվ՝ նըզտա
պունու էթէյլ պէնտէն ատա
Թապտ եաէձէք · ծնըտը ա-
ակմէլինի սիբրիւ կիպի չօղալ
38 տայըմ · Ս ուգատաէս սիւ իւ
կիպի՝ Ըրզտաղէմին մուա՛յին
պայրամլարընտա սիբրիւսիւ կի-
պի խարատաթ շէհրէրը ատէմ
սիբրիւսիւ իլէ պէյլէ տօղրա օ-
լամազլար · վ պիլէձէքլէր քի՝
Բապտ պէն իմ :

ԳԼՂ ԼԺ

1 Գէնիմ իչղէրիմէ Բա պալըն
էլի օլտու , վ պէնի Բապտ Բուհ
իլէ չղտարտը , վ պէնի վատի-
նին օրթասընա գօտու · վ օ՝
2 քէմիքլէր իլէ տօլու խոն : Վ է
պէնի չէփ չվրէ ծնըտըն էթէ-
րաֆընտան կէչիրտի , վ իչթէ-
ծնըտ վատինին նէյզիճի իչղէրինը
տէ պայէթ չօղ խոն , վ իչթէ
ծնըտը պայէթ գուբրու խոն :
3 Վ է պանա տէսի քի՝ Եա՛
ատէմ օղլու՝ պու քէմիքլէր հա-
չոյա պիլիր մի · վ է Եա՛ էֆէն-
տիմ Բապտ նէն պիլըրսին տէ-
տիմ : Վ է պանա տէսի քի՝ Պու 4
քէմիքլէրն իւղէրինէ փէյղամ
պէրմէք էյէ , վ ընըտա՝ Եա՛
գօրու քէմիքլէր Բապտըն քէ-
լամընը պինկիչինն տէ · Էֆէն-
տիմ Բապտ պու քէմիքլէրճ
պէօյլէ տէր : Իչթէ պէն պիզ 5
բուհ կէթիրէճէյիմ, վ եաչա-
յոճաղըմըզ՝ վ է պիզիմ իւղէ-
րինէ պի իչլէր գօրսէ՝ իւղէ-
րինէ էթ գաթիլտայճաղըմ . վ է
իւղէրինիզ տէրի եօրթնուա՝ պի-
զէ բուհ վ րէճէյիմ , վ եաչա-
յոճաղըմըզ · վ է պիզէ ճէնէ 6
նէզ քի Բապտ պէն իմ :
Վ է էմր օլունտուղում կիպի 7
փէյղամպէրլիք էթտիմ . վ է փէյ-
ղամպէրլիք էթիչիմ կիպի՝ պիր
սէտա օլտու , վ իչթէ պիր հա-
բաչէթ օլտու՝ քէմիքլէր քէմիք
քէմիկինի եաղլատը : Վ է կէօր- 8
տիւմ քի՝ իչղէ իւղէրինէ պի-
նիրլէր վ է թ գաթիլտընտա՝ իւս-
թինէտէն ծնըտըն իւղէրինի տէ-
րի կօրթտու · լաքին ծնըտա
բուհ եօղ խոն : Օլտում պանա 9
տէսի քի՝ Բուհա փէյղամպէր-
լիք էյէ · փէյղամպէրլիք եախչ՝
նա՛ ատէմ օղլու՝ բուհա տէ քի
Էֆէնտիմ Բապտ պէօյլէ տէր ·
Եա՛ բուհ՝ տէօրթ բիւզիեարտան
կէլիպ՝ պու մայգթուլարըն իւ-
զէրինէ իւֆլէ , վ է եաչասընլար :
Վ է պանա էմր էթտիխի կիպի 10
փէյղամպէրլիք էթտիմ , վ է
բուհ ծնըտա կիրիպ՝ եաչասը-
լար . վ է այաղլարը իւզէրինէ
տուրուպ՝ զայէթ պէ՛ զայէթ
պէօյիւք ա՛նլէր օլտու :
Ինտէն պանա տէսի քի՝ Եա՛ 11
ատէմ օղլու՝ պու քէմիքլէր
Ճիւմլէ Խպայէլ էվի տիր · իչ
թէ ծնըտ՝ քէմիքլէրիմիզ գու-
բուտու վ է իւմիտիմիզ քէսիլտի ,
պիզ հէլաք օլտուղ տէրլէր : Օ. 12

Նոյն իշխան վէմ յղամպերլիք էոխ
ծնլարա աէ քի Էփ նոխիմ Բասպ
պէյլէ աէր . Իշխէ պէն մէ-
գարըարընըզը աչամազլամ , վէ
սիզի մէզարըարընըզման չոդա-
րամազըմ՝ եամ գավմըմ , հէմ
սիզի Իսրայէլ ախպըրնա կէմի-
13 րէձէյիմ : Վէ մէզարըարընըզը
աչարըղըմնա վէ սիզի մէզարը-
րընըզման չըգարարըղըմնա՝ եամ
գավմըմ , սիլէձէքսինիզ քի
14 Բասպ պէն իմ : Վէ սիզէ Րու-
հումու վէրէձէյիմ . վէ եաչա
յամագաընըզ , վէ սիզի ակա-
րընըզնա բահաթլանարրաճա-
ղըմ . վէ պիլէձէք տնիզ քի
պէն Բասպ աէյլէնիմ , հէմ ին-
րա էյլէսիմ՝ աէյր Բասպ :
15 Վէ սանա Բասպըն քէլամը
16 օլուպ ակսի քի՝ Վէ աէն եամ ա-
ուէմ օղուս՝ քէնտինէ պիր ադամ
ալըպ ծնան իւ զէրինէ Յուդա ի
չինն վէ Նոյն եօլտաշլարը Իս-
րայէլ օղուլարը իչինն եազ . ան-
աէն պիր ղարի ադամ ալ . վէ
ծնան իւզէրինէ Յովսէփ իչինն
Եվրեմին՝ վէ ծնլարըն եօլտաշ-
րը պիր Թիւն Խոր յէզ էվինին
17 ադամը եազ : Վէ աէն ծնլարը
պիրի պիրինէ եազտաշըրլըբ պիր
ադամ օլա . վէ աէնինէ էվինէէ
18 պիր օլտարա : Վէ գավմընըն օ-
ղուլլարը սանա ուէյլէյինչ պուն
տան մէրամընն նէ պիր , պիրէ
խապար վէրմէղինին աէոխ չը-
19 րինաէ : Ընդտա պէյոէ աէր . Իշ
ալմ Բասպ պէյոէ աէր . Իշ
Թէ պէն Էֆրեմին էվինաէ սըտն
Յովսէփին վէ ծնան եաուաշլարը
Խոսրայէլ սը պիլտրընըն ադամը
նը ալտա՝ ծնլարը ծնան եաուրնա
էաչի Յուդանըն ադամը եաննը ա
գօյտաճաղըմ . վէ ծնլարը պիր ա-
ղամ ուէձէյիմ՝ վէ ե իտաէ պիր
20 օլամագլար : Վէ օլ իւզէրէրին
նէ եաղտաճաղըն ադամլար՝ ընդ-
րըն կէօղէրի ճանինտաէ աէնինն
էլինտաէ օլտլար : Վէ ընդտա ոէ 21
քի Էֆեոաիմ Բասպ պէյոէ
աէր . Իշէ պէն Խոսրայէլ օղուլ
լարընը օր կիթտիքլէրի Թայի-
Փէլէրին արատընտան ալտա-
ղըմ , վէ օլարը չէփ չէվիէոէն
ձէմ՝ ուէձէյիմ , վէ ընդտը տի-
յարըրընա կէթիրէձէյիմ : Վէ 22
ծնլարը ախյարտա՝ Իսրայէլ ադա-
լարընտա պիր Թայիփէ ուէձէ-
յիմ , վէ ծնլարըն ձիւմլէսինին
փատիշահը՝ պիր փատիշահ օլա-
ձագ . վէ արԹզդ էբի Թայիփէ
օլմայաճաղտար , վէ արԹզդ պիր
ադամ էբի փատիշահլըզա այրըլ
մայաճաղտար : Վէ արԹզդ 23
փատիշահը էբի վէ մէքրուհլըզդ-
լարը էբի վէ հէփի գադաղամԹա-
րը էբի մուբտալըանմայաճաղ-
լար . վէ պէն ծնլարը՝ օր իչինտէ
կի նահէԹտիքլէրի ձիւմլէ մէս-
քեան այրընտան իսրատ էտէձէ-
յիմ , վէ ծնլարը փաքէյէձէյիմ
վէ ծնլար պէնիմ գավմըմ օլտ-
ճաղտըր . պէն ուէ ծնլարըն Ան-
լատը օլամագլըմ : Վէ իւզէրինէ 24
րինէ գոպուսմ՝ Իսրայիլ փատիշահ
ալամագ , վէ ձիւմլէսինին չօգտ-
նը պիր օլամագ . վէ հէրի՝ աճ-
լէրիմտէ եէրիմյէձէյլէր , վէ
փանտանլարըմը հրփզ էտէձէք-
լէր , վէ ծնլարը իձրա էտէձէք-
լէր : Վէ պապազլարընըզդն օր 25
նոյնի՝ լատը գոպուսմ՝ Յակո-
բա վէրտիյիմ՝ Խոսրայէլ իւզէրին-
ուէ տատ խն օլամագլար . վէ օ-
նոյն իւզէրէ բինաէ քէնտիլէրի հէմ
օղուլլարը վէ օղլուլարընըզն օղուզ
լար՝ էպէհտէ՛ք ատլարնն օլա-
ձագ տար , վէ գոպուսմ Դաւիթ
էպէհտէն ծնլարընն տուղմանը օ- 26
լամագ : Վէ ծնլար իւէ աէյա-
վէԹ ատնը քէսիլէձէյիմ քի՝
ծնլար իւէ էպէհտէ ատնը օլա . վէ
ծնլարը եէրիզտիրիպ չօղալտա-
ձաղըմ . վէ ծնլարըն արատընտա
տա էպէհտէն Ս՛ադրէպէհի գօ-

27 յաճախեմ ։ Վ՚ չատրըմ ձեզ զրըն
կանըսուս օլուսդ ափն ալ
զարըն Ընտրը օլսաճաղըմ, վէ ան
նոր պինիմ գավմըմ օլսաճագ ։
28 Վ՚ Մադեսամ հագ ունէն արա
չարըննա օլսու դուռ դիման , Թա
յիֆէկէր պիզճէքէր քի՚ Խա
րնակելմուգաատնէն գըլան Բապպ
պէն իմ ։

ԳԼՈՒԽ ԼԸ

1 Յովհաքար այնա Բապպէն
2 քէլսոք օլուսդ տեսի քի՚ Եա՛
սաեմ օղլու՝ Հիւղնէնիս Գոդա՝
Մադոդ սիյարընա Ռոմն Մո
սաք վէ Թոբէլ պէկլինէ սօղ
բուսլը , վէ ծնուն Հագդընա
3 վիհյամպերլէք էյլէ ։ Վ՚ ան
քի՚ Էֆէնեմիս Բապպ պէյլէ
աեր ։ Իշլէ պէն սանա գարշը
լիմ՝ եա՛ Գոդ՝ Ռոմ Մուսը վէ
4 Թոբէլ պէյլ ։ Վ՚ անին պէյն
տերէնէյիմ, վէ չէնէլերինէ վէ
Թալաթ Թագաճաղըմ, վէ անի
հէմ ձիւմլէ ա՛աքերինի՝ աթա
րը վէ ալթընլարը՝ ա՛ա կիլին
միչէլին ձիւմլէսինի՝ գըլըճա
եավըզըր գալդընը վէ սիմէրլի
լէրին ձիւմլէսինի՝ չօգ ձեմսա՛
5 Թը չըգարաճաղըմ՝ վէ ծնլարըն
պիլէսինճէ Չինըսլէքի՝ Հասէդ
լէրի վէ Փուդըսլարը՝ գալդան
լարըն վէ Թօղղուսլարըն ձիւմ
6 լէսինի , Գոմէրի վէ օնսուն հէմ
ալայարընը՝ Թորգոմա էվինի՝
փօրնաս սէմԹէլէ լինի վէ օնսուն
հէմ ալայլարընը՝ չօգ գավմը
րը պիլէնճէ ըգարաճաղըմ ։
7 Ջաղըրըան , վէ քէնանինի՝ հէմ
սանա ձէմ՝ օլան սէնին ձիւմլէ
8 ձէմսա՛Թընը հաղըրլա , վէ ան
ծնլարըն մուհաֆիզը օլ ։ Չօգ
կիւնլէրսէն սոնկրա էօգլանա
ճաղըան , սոնկրաքի էրլըսրսա
գըլըճաան գոբԹուլմուշ սևյա
րա՝ չօգ գավմէրսէն ձէմ՝ օ
լոնմուշ խալգա՝ սայիմ խարա
պաեթ օլան Խրայէլ սօղլարը իւ
զէրլինէ կէլճէք բին ։ Օ խսէ
գավմէրսէն չըգմըշ օլուսդ ձիւմ
լեսի էմին չէթ իւզէ սաքին օլսա
ճաղլար ։ Վ՚ կէրէք սէն կէ 9
րէք ձիւմլէ ալայլարըն վէ չօգ
գավմէրը սէրապէրինճէ սաղա
նադ կիսի չըգըսդ կէլճէքսինի,
էէրլի գավըսմազա պուլուԹ կի
սին օլսաճագսըն ։
Էֆէնեմիս Բապպ պէյլէ աեր։ 10
Օլ կիւնսէ սոսկի վադի՝ օլսա քի՚
ունէն խաԹըրընա չէյլէր կէլէ
ճէք , վէ քէօԹեխ էֆէնեսի Թէ
ֆիլքիւր էսոճէքսին ։ Վ՚ 11
սէյէճէքսին քի՚ Հոսոնրընը
քէօյէրլին սևյարընա չըգաճաղ
ղըմ, բահաԹսա օլուսդ էմնիյէԹ
իւզէրէ սաքին օլսանլար իւզէրինէ
վարսաճաղըմ ։ ծնլարըն ձիւմլէսի
հնասալըդ էէչոճ սաքին օլուսդ
լար , վէ մ՚նտալլար հէմ գա 12
փուլարը եօգ սոսդ քի՚ շնքեսսի
գավսարն , վէ եաղմա եաղլին
ըայարսըն , էվինի սաքին օլուն
մուշ խարապաԹլարըն իւզէրի
նէ վէ Թայիֆէլէրինէն ձէմ՝ օ
լսանմուշ սիւբհէ վէ մալ էաին
միշ էէրինի էիւբսէ քի սոս
քին օլմուշ պալմէրն իւզէրինէ
սէճաբէրլին ։ Սարա վէ Դէ 13
գան՝ վէ Թարսիսին Թիւճճար
լարը վէ օնսուն հէմ կինճ սրս
լանլարը սանա սէյէճէքսէր քի՚
Շիլեան՞ գավմանդա մը կէլսինի,
հա՞լսա էաղլայլսմանդա մը ձէ
մա՛Թընը ձէմ՝ էվ սին , քի
կիւսիւշ վէ ալԹառն կէօվԹիւբէ
սին , սիւրիւ վէ մալ ալսըսըն,
պէյիւք շիլեաը գավսարն ։
Օնսուն էյլէն վէ յամանէրլիք 14
էյլէ՝ եա՛ սաեմ օղլու , վէ Գո
գա սէյէճէ քի՚ էֆէնեմիս Բապպ
պէյլէ սէր ։ Օլ կիւնսէ գավ 20
մըմ Խրայէլ էմնիյէԹ իւզէրէ
սաքին օլուսդ գոսա՝ սէն պիլ ընդ էէ

15 Ձեզքմիսին։ Վէ սէն մահալին
սէն՝ փօրեաս սէմԹէլէրինսէն
սէն պիլէնձէ ջոգ գավմլար իլէ
Ձիւմլեսի աԹլարա պիմիշ պէօ
յիւք ՁէմաաԹ վէ ջոգ ա՛զԹեր
16 իլէ կէչէձէքսին։ Վ՛է գավմըմ
Իսրայէլին իւզերինէ՝ էերլի գամ
լամադա պուղուԹ կիսի ջըգա
Ձագըն. պո՛ս ունկ կիւնէլըտէ
օլաՁագ, վէ սէնի տիյարըմ իւ
զերինէ կէԹիրէՁէկ յիմ, Թա քի
Թայիֆէլէր՝ ծնարըն կէօղէրի
էօնիւնտէ սէնտէ քէնտիմի մու
գատսէս գըլարըզմաս՝ պէնի
պիլէլեր եա՛ Գոգ։
17 Էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տեր։
Գատիմ կիւնէլըտէ՝ օղ զէման
սա եըլարՁա վէ յղամպերվիք ե
տէն Իսրայէլ վէ յղամպերէրի
գուլարըմ վսոիԹաղ իլէ՝ սե
նի ծնարըն իւզերինէ կէԹիրէ
յիմ տէյիս օղ ակոպյիմ սէ՛ն
18 միսին։ Վ՛է վագի՛ օլաքի օղ կիւն
տէ՝ Գոգ Իսրայէլ ալ յարը իւ
զերինէ կէլտիյի կիւնտէ՝ տէյօր
Էֆէնտիմ Բապպ՝ զաղտըրմ
19 եիւզլուտէ չըգաՁագ։ Վ՛է ղոյ
ունԹիմտէն խըշմընըն ալԹէչի իլէ
սէյրէտիմ քի՝ էլպէԹԹէ օղ
կիւնտէ Իսրայէլին ակսաղը իւզե
րինտէ պէօյլէ իւղղիւնԹիւ օ
20 լաՁագ։ Վ՛է սէնիվլին պաղըգ
լարը հէմ՝ Ձավանըն գուշլարը
վէ սահրանըն ձանավարըսը վէ
էերին իւզերինտէ հէմ տէմիրե
նէն սիւրԹիւնտիլէր վէ էեր եիւ
զիս իւզերինտէ օլան հէմ տէմ
21 իր՝ Գոգուպրումտան իւղղէՁէք
լեր. վէ տաղլար էըգըլաՁագ,
հէմ էարլար տիւշէՁէքլեր, վէ
հէր հիսպի էերէ սիւշէՁէք
21 վ՛է ծնուն իւզերինէ հէմ տաղ
լարըմտա գըլըՁ տա՛վէԹ էաէ
Ձէ յիմ՝ տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ
քէվնինն գըլըՁը գարընտաշընըն
22 իւզերինէ օլաՁագ։ Վ՛է ծնա
գարըդ Թառա՛ն իլէ վէ դան իլէ
տա՛վա սիւրէՁէ՛յիմ. վէ ծնուն
իւղերինէ հէմ ալայլարընըն իւ
զերինէ վէ պիլէսինՁէ օլան ջոգ
գավմլերին իւզերինէ Թուփան
եաղմուրու վէ տոլու Թաշլարը՝
աԹէՁ վէ քիպրիԹ եաղարըրա
ձաղըմ։ Վ՛է ջոգ Թայիֆէլէրին 23
կէօղէրինտէ՝ մուա՛ղըմ օլաՁա
ղըմ, վէ մուգատտաս օլաՁա
ղըմ, վէ պիլինՁէ՛յիմ. վէ
Բապպ պէն օլտուղումու պիլէ
Ձէքլեր։

ՊԱՊ ԼԹ

1 Իմտի սէն եա՛ տահմ օլմա՛
Գոգուն հագգընա վէ յղամպեր
լեր էյլէ վէ տէ քի՝ Էֆէնտիմ
Բապպ պէօյլէ տեր. ԻչԹէ պէն
ամնա գարըշ կիմ՝ եա՛ Գոգ Յով՝
2 Մոսէ վէ Թուբէլ պէ՛յի։ Վ՛է
սէնի տէմնաէրէՁէ՛յիմ. վէ սէնի
իլէտէՁէ՛յիմ, վէ սէնի վօրեաս
սէմԹէլէրինսէն չըգարըպ՝ սէնի
Իսրայէլ տաղլարը իւզերինէ կէ
3 ԹիրէՁէ՛յիմ։ Վ՛է Հայրընը տոլ
էլինտէն չարփաՁաղըմ, վէ օ
գունու՝ տաղ էլինտէն տիւշիւ
լէՁէ՛յիմ, Սէն՝ Ձիւմլէ ալայ
4 լարըն վէ պիլէնՁէ օլան գավմլար
լէ Իսրայէլ տաղլարընըն իւ
զերինէ տիւշէՁէքսին, սէնի
հէր գանատը էըրԹընՁը գուշա
վէ տահրանըն ձանավարըսա
5 Թա՛տմ իլի՛ն վէրէՁէ՛յիմ։ Սահ
րանըն եիւզիս իւզերինէ սիւշէ
Ձէքսին. զիրա պէն էօղլէտիմ՝
6 տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ։ Վ՛է
Մագոգա հէմ տտաղլարտա էմ
նիւԹ իւղուէ սաքին օլանղարա
աԹէՁ կէՁաէրէՁէ՛յիմ. վէ սի
լէՁէքլէր քի՝ Բապպ պէն իմ։
7 Վ՛է մուգատտաս իսմիմ՝ գավ
մըմ Իսրայէլին օրԹաընտա
պիլտիրէՁէ՛յիմ, վէ մուգատտաս
իսմիմ արԹըգ քիրլէԹտիրմէ
յէՁէ՛յիմ. վէ Թայիֆէլէր սէ՛

լեհ՝ երբեք քի պէն Բապել էրա-
8 յիլսէ Մուգատասէյիմ էյլեհ
կիլսէ, վէ օլսուս տէյր էփիհն
սիմ Բապել։ Օվ սեյլեհեյիմ
9 կիւն պուս տուր։ Վէ Խորայէլ
էհղրէբլիհին սայինլրի ջըղա-
ճագլար, վէ ալժէզ Յովսէփ
տուբուզ սիկտէյրը կոպաճագ
լար. Նէսի կըլ ալժէզլի սիվրէ-
լըր կէն վէ գալըպտըր կէն Էմ
ըսըր կէն վէ սգլար կէն վէ ձի
րիսլէր կէն վէ մըղըր գլար կէն
10 եագաճապլար։ Վէ սոն գրա
տան ալագ կէթիրիկէճէքլէր,
վէ օրմանլարտան քէսմէյէճէք
լէր, կէլտ աթէշի սիվէսլար կէն
հագաճագլար. վէ ծնսրը եաղ
մըլայանլար եաղմալայաճագլար,
վէ չիքեար էտէնլերի չիքեար է
տձիճքէրը՝ տէյր Էփհնսիմ
Բապել։
11 Վէ վագի օլտ քի՝ օղ կիւնտէ
Գոգա օրտան Խորայէլտէ ձի
գարըղագ մահալ՝ տէնիզին կիւն
տօղուտունտան կէչմէյիճէք տէրե
սինի վերէճէյիմ, վէ ո՝ կէչմէյի
լէրի մէն էտէճէք. վէ օրտան
Գոգու հէմ ծնան հէփ գալտագա
լըղընը կէօմէճէքլէր, վէ տոլմը՝
Գոգ գալագալար աէրէսի գա
12 յտաճագլար։ Վէ Խորայէլ օղու
լարը՝ եէրի Թէմիղլէմէք իչիւն
ծնարը եէսի այ կէօմէճէքլէր։
13 Վէ ծուրը տէյտրն հէփ գավմը
կէօմէճէք. վէ պու ի՝ղլէթլէ-
նէճէյիմ կիւն՝ ծնարտան Մի
չիւն օլաճագ տէյտր Էփհնսիմ
14 Բապել։ Վէ տայիմա ալկար-
տան մսհսուս տտէմլէր կէչսի՝
էօձճուլար իչէ պէրապէր էէրին
հիւզիւս իէղէրինտէ գալընըլար
կէօմէլէր քի՝ ծնս Թէմիղլէյ-
լէր. ծնլար եէսի այտան ատնկ-
15 բտ արայտճագլար։ Վէ տէյտր-
տան կէչինլէր կէչտիքլէրինտէ՝
տտէմ քէմսի կէօրմէնճէ, եա-
ֆընտա նէլան եագաճագլար, Թա

կէօմէճէքլէր ծնս Գոգ գալա-
պալըղը տէրէսինտէ կէօմէլէր։
16 Վէ չէհրին տտը տտան՝ Համտնա
ալտճագ, վէ ատյտրը Թէմիղլէ-
յէճէքլէր։
17 Վէ եա՝ տտէմ օղլտճ՝ Էփհն-
սիմ Բապել տէյտրլէ տէր. Սէն
չէր գտնտըղը գտէչտ վէ տտչրտ-
նըն ձիհտլէ ճտնտվտրըճտ
տէ քի՝ ձէմ՝ օլսըն, վէ պէնիմ
սիղին իչտն պօղտղտնտըղտմ
գտէրտտնըմտ։ Խորայէլ տտղտտ-
րընըն Խղրէրինտէ պէօյիէ գտէր-
պտտ՝ էմթտյիճտտն Թտիըտնը կ
կէլտն, վէ էմ եէ չէսինիղ, վէ
18 գտն իչէսինիղ. Գտհղրտնըճտ
էմի եէ չէսինիղ, վէ եէրին պէյ-
էրի գտնը էչէսինիղ. ձինտմէ-
սի Խտտտնըն սէմիլսիզ հայվտն-
ըտրը օլսն գօչտր գտէչսըտտր վէ
երքէճէքտր վէ պտէղտղտտրը տրը՝
19 վէ պէնիմ սիղին իչտն պօղտղ
տտ տրըղտմ գտէրտտնըրըմտտն տտ-
չտտնտճտ էչ ետտը եէ չէսինիղ,
վէ սէրիտչտնընձտյտտէ գտն
20 էչէսինիղ։ Վէ տօփրտտտտ՝ տմի-
տտրտտն վէ տ՝րտտպտ հայվտնտ-
ըրընտտն գտհրիմտն վէ ձէր ձինք-
ձի տտէմտտէն տօյտտսընըղը՝ տէ-
յտր Էփհնսիմ Բապել։ Վէ
21 Թտյիփէրէրտ ի՝ղլ՝ Թիմի գչտա-
ճտղըմ, վէ հէփ Թտյիփէրէր՝
գըղտրըղտմ տհչետմէրի՛ վէ ե-
ղրինիղ գօտտէղտտմ եէմիի կէօ-
22 բէճէքտր։ Վէ Խորայէլ եէմի՝
օղ կի՛ն նտէն տտնկրտտ ծնըղրըն Ա՛ղ
լտհը պէն Բապել օլտտ՛ղտմտտ
պիլճէճէքտր։ Հէմ Թտյիփէրէր
23 պիլճէճէք եր քի՝ Խորայէլ էվի
ետրտմ՛ղըփղտրը իչէսն՝ պտնտ
տ՛տը օլտտ՛ղտրը տէպէպտէն է-
սիր օլտտ՛ղտր, վէ եէ՛ղտէվիճ
ծնըղրտտն տտգըտտրը՝ վէ ծնըտ-
րը տ՛ի՛ղ՛ն՛էրինն էղինէ Թէտ-
լիմ էՓտմտմ. վէ ձինտմէտն գը-
24 ղտճտտտն տ՛ի՛ղ՛ղտրը։ Օնըղրտ՝
մտ՛ղտտտղտղտրըղրտնտ էկօրէ վէ

գա պահանջները կէօրէ էյլէ-
տիմ, վէ ընտանեան հիւզուրու
ապացառը։
25 Օնուն իչին Էփենտիմ Րապ
պէյլէ սէր. Տալա Յակոբուն
էօրլիկլիին տէնն տէրճէյիմ, վէ
ձիւմլէ Իսրայէլ էվինէ մերճա-
մէթ էտէճէյիմ, վէ ա՛լիմ իւս-
միմ իչլուն ղայրէթ չէքէճէյիմ։
26 Վէ ընտր՝ ախտարըլմասա էմ
նիւմլէ իւղրէ օթուրտուլարը-
տա վէ իւրքիւսուն եօղ իքէն՝ ր-
զալէթլէրինի վէ պահա իչէսիք-
լէրի հէմ գապահանջները չէ-
27 քէճէքլէր։ Ընտրը գամմէր-
տէն տէնտուբէրտոյիւմտէ, վէ
ընտրը տիւշմէնլէրինին ախտա-
լարընտան տէվրիլսինիմտէ, օղ
տէմ ընտրը արասընտա՝ չէգ
Թայֆիֆլէրին կէօզլէրի էօնիւն-
28 տէ մուգաստսա օլաճաղըմ։ Վէ
ընտրը Թայֆիֆլէրէ էսիր սիւ-
րէն, վէ ընտրը ախտարըլըրնա
տէվրիլէրէն, վէ սրԹըգ օրատա
ընտրտան պագը գօմայան՝ ըն-
տրըն Ալլահը Րապ պէն օղ
29 տուղումու պիլէճ։քլէր։ Վէ
սրԹըգ ընտրտան էհտիհմիս
ապացմայաճաղըմ. զիրա Րու-
հումու Իսրայէլ էվինին իւղրի
նէ տէօբտիմ՝ տէյտր Էփենտիմ
Րապպ։

ՊԱՂՊ Խ

1 Յորդանի միջին խորմն պէչնա-
ձի եըլընտա՝ եըլ պաչընտա ա-
յըն ընտրձու կիշիներտ՝ չէհլին
վատրտըմտընըն մն ատօրտուն-
ճու եըլընտա՝ հէմտն օղ կիւնտե
իւղրիմէ Րապպըն էլի օլտուպ
2 պէնի օրտայա կէտթիղրտու։ Պէ-
նի Ալլահ բույրուլարընտա Իսրա-
յէլ տէյտրընտա կէտթիղրտու, վէ
պէնի ղայէթ եիւբսէ՛ք պիր տա-
ղընն իւղերինէ գօտու, վէ ընտն
իւղերինտէ գըպըչտէն եանտա
պիր չէհլի պինտըը կիւպի վար ի-
տի։ Վէ պէնի օրտայա կէտթիղ- 3
րիճինէ, իչլերէ կէտտէրիլի պա-
գըր կէտտէրիլի կիպի ալըը ա-
տէմ վար իտի, վէ ընտն կիլմի-
տէ քէթմէտիկճէ իտի՝ վէ կօչիւ
գամընը վար իտի, վէ օ՛ գափու-
տտա տուրտուր իտի։ Վէ օղ տա՛մ 4
պանա սէօյլէտի՝ քի՝ Ւշտ՛ տամ
օղլու՝ կէօզիւն իչէ կէօր, վէ
գուվաչլարընն իչէ իչլերի, վէ
տանա հէմ կէտտէրտիքլէրիմի
եիւրէյինէ գօ։ գիրա պէն տրա-
րտայ պէն տանա կէտտէրէյիմ
տէչիւ կէթիլսէլճի. հէմ կէօչ-
տիչիներու Իսրայէլ էվինէ իտ-
պէր էյլէ։
Վէ իչլերի էվին տիշարըրընտան 5
չէփէլիկ գալէ՛ վար իտի, վէ
օղ տամէմին էյլիտտէ՝ պիր տրընն
վէ տէօրթ փարմագտան օլարագ
ալըը ա՛չըն պիր հօչիս գամընը
վար իտի. վէ պինտըն էնինի
պիր գամընը վէ եի՛քտէքլիյինի
պիր գամընը հօչտուս։
Վէ եիւղիս կիւնտօղտուսու հօ- 6
լունա տօղրու օլըն գափուդա
կէվտիպ՛ տնուն տէրէճէլէրինի չը-
տը, վէ գափուտընն պիրը եէյի-
նի պիր գամընը էնի՝ վէ օպիր հ-
շիյինի պիր գամընը էնի հօչտուս։
Վէ հէր օտա պիր գամընը ուղտուն՝ 7
վէ պիր գամընը էնի իտի, վէ օ-
տալարընն մապէյնի պէչ տրընն
իտի։ վէ գափու էյվանընընն
եանընտա օլըն գափտունուն հ-
շիյի՝ իչէրտէն պիր տրընն իտի։
Չէմ օ՛ գափտունն էյվանընը 8
իչէրտէն պիր գամընը հօչտուս։
Վէ գափտունն էյվանընը տէ- 9
քիզ տրընն հօչտուս, վէ ընտն
չըգմընը իլթի տրընն իտի. վէ
գափտունն էյվանը իչ եանտան
իտի։ Վէ կիւնտօղտուսու հօլու- 10
նա տօղրու գափտունն օտալա-
րընը՝ պիր եանտան իւչ վէ օպիր
եանտան իւչ օլուպ՝ իչիւնինն

հոլևանիս պիը խաչ։ Հէմ չըգ-
մնալարընդն հոլչեանիս՝ պիը էան-
տան վէ օպիը էանտան պիր խ-
11 աչ։ Վէ գափուտնուն մէսախ
լնիվն հնինի ծն արչըն հոլչուս։
գափուտնուն ուզունլուզու օն խաչ
12 արչըն խաչ։ Վէ օտալարընդն հո-
նիւնտէ քի արտըզ պիր էանտան
պիր արչըն՝ վէ օպիր էանտան
պիր արչըն արտըզ խաչ։ վէ օ-
տալար պիր էանտան ալթը ար-
չըն՝ վէ օպիր էանտան ալթը ար-
13 չըն խաչ։ Վէ պիր օտանընդն տա
մընտան օպիրինին տամընտակ
գափուցու հոլչուս։ մէսախ
մէսախէ գարչը՝ օնուն հնի խիր-
14 մի պէշ արչըն խաչ։ Վէ գափա
նուն չըգմալարընդը՝ գափուտնուն
չէվրէնտէ օլան ալտունուն չըգ-
մաընտակ ալթմընչ արչըն հէմ
15 աչ։ Վէ հօն գափուտնուն հիւ
զնուտնէն իչ գափուտնուն հյվա-
նընդն հիւզնուտակ՝ հվլի ար-
16 չըն խաչ։ Վէ օտալարընդն հէմ օն
լարընդն չըգմալարընդն էանընօտա
գափուտնուն իչ էանընտան՝ չէփ
չէվրէ գափալը վինձերվէլէրի
վար խաչ, վէ չըգմալար պէշ-
լէ խաչ։ վէ իչ էանտան չէփ
չէվրէ վինձերվէլէր վար խաչ։ վէ
չըգմատա խուրմա ագաճլարընդ
վար խաչ։
17 Վէ պիհնի սիշաբթի ավուտա
հվէթիտի, վէ իչթէ օտալար՝ վէ
ավուտնուն չէփ չէվրէ հափըմընչ
թաչ ուօչէմի ի վար խաչ։ տէօ
չէմէտ օճուզ օտա վար խաչ։
18 Վէ գափուլարընդն էանընտաքի
թաչ ուօչէմի՝ գափուլարընդն ու
զունըզվունա գարչը օլան՝ պա
19 շաղաքի տէօչէմի խաչ։ Վէ պա
շաղաքի գափուտնուն էնիհնտակի
իչ ավուտնուն էնիհնէտէք ախ
շարատան՝ կիւնաօղտւյա վէ փօր
հատա ատղուտ էնի հիւզ արչըն
20 հոլչուհիս։ Վէ սիշաբթի ավուտնուն հիւ-

զնիւ փօրհան հոլչունա ատղուտ օ-
լան գափուտնուն ուզունլը-
ղունու վէ էնհնի հոլչուս։ Վէ 21
ծնուն ծատարընդ իչ պիր էանընդ-
տան՝ վէ իչ օպիր էանընտան խ-
աչ, վէ ծնուն չըգմալարընդ վէ
սաչագլարընդ հվլնէնտ գափուտնուն
հոլչուսունէ խաչ։ ծնուն ու-
զունլուզու հվլի արչըն՝ վէ էնի
խիրմի պէշ արչըն խաչ։ Վէ 22
վինձերվէլէրի հէմ սաչագլարընդ
վէ խուրմա ագաճլարընդ հիւզնու
կիւնաօղտւյա ատղուտ օլան գա-
փուտնուն հոլչուսունէ կէօրէ խ-
աչ, վէ ծնա հէտի պատամագ
լնէ չըգարլար խաչ։ վէ ծնուն
սաչագլարընդ հօնվերնտակ խաչ։
Վէ իչ ավուտնուն գափուտու՝ 23
փօրհան վէ կիւնաօղտւյա գա-
վուտնուն գարչըսընտա խաչ։
վէ գափուտան գափույա հիւզ
արչըն հոլչուհիս։
Վէ պիհնի գըպլէ հոլչունա կէ- 24
թիրակ։ վէ իչթէ գըպլէ հոլչու-
նա ատղուտ պիր գափու վար խ-
աչ։ վէ ծնուն չըգմալարընդն վէ
սաչագլարընդն պուհնարընդն հոլ-
չուսունէ կէօրէ հոլչուս։ Վէ 25
ծնուն հէմ սաչագլարընդն չէփ
չէվրէ՝ պու վինձերվէլէրն կիւլի
վինձերվէլէրի վար խաչ։ ուզուն
լուղու հվլի արչըն՝ վէ էնի խիրմի
պէշ արչըն խաչ։ Հէմ ծնա չըգ- 26
մալա՝ հէտի պատամագը վար խ-
աչ, վէ ծնուն սաչագլարը էնի-
լէրինտ խաչ։ վէ ծնուն չըգմա-
լընտա պիր պու հանտան վէ
պիր հօճէ հանտան խուրմա ա-
ղաճլարը վար խաչ։ Վէ գըպլէ 27
հոլչունա ատղուտ իչ ավուտնուն
գափուտու վար խաչ։ վէ գըպլէ
հոլչունա գափուտան գափույա
հիւզ արչըն հոլչուհիս։
Վէ պիհնի գըպլէ գափուտուն- 28
ագի իչ ավուտա հվէթիտի։ վէ
գըպլէ գափուտնուն՝ պուհնար-
ըն հոլչուհնէ կիւլէ հոլչուհիս։

29 Վ֊ է օնուն օսա֊լարը վե֊ չըգմա֊լա֊
րը վե֊ սաչագլարը՝ պուճուրըն
էօլշեսինեն կէօրե֊ խոմ ։ Վե֊ օ֊
նուն հէմ սաչագլարընդեն չէփ
չէվրե֊ փէնճերէրէվրի վար խոմ ։
ուղղու նշուղա֊ էլլի արչըն վե֊ է֊
30 նի խորմի պէշ արչըն խոմ ։ Վ֊է
սաչագլար չէփ չէվրե֊ խորմի
պէշ արչըն ուղուն վե֊ պէշ ար֊
31 չըն էնի խոմ ։ Վ֊է սաչագլարը
ալը֊ ալուշա սօղրու խոմ ։ վե֊
չըգմալարընսա խուրմա ադաճ֊
լարը վար խոմ ։ վե֊ օնա չըգմա֊
զա՝ սէքիզ ադաճմադը վար խոմ ։
32 Ընսաէն սէնի հիւնաօղու էօ֊
լուշունուն չէ֊ ալուսունսա հէօթհէր֊
սիւ ։ վե֊ գափուշա պուճուրըն
33 էօլշե֊սիւնե֊ հէօրե֊ էօլշիւ ։ Վ֊է
օնուն օսա֊լարը վե֊ չըգմալարը
վե֊ սաչագլարը՝ պուճուրըն էօզ
չէ֊սիւնե֊ հէօրե֊ խոմ ։ վե֊ օնուն
հէմ սաչագլարընդեն չէփ չէվրե֊
փէնճերէրէվրի վար խոմ ։ ուղուն
լուղու էլլի արչըն՝ վե֊ էնի խորմի
34 պէշ արչըն խոմ ։ Վ֊է սա֊
չագլարը ալուշարըն ալուշա սօղ֊
րու խոմ ։ վե֊ չըգմալարընդեն՝
պիր եանսաո վե֊ օպիր եանսաո
խուրմա ադաճլարը վար խոմ ։
վե֊ օնա չըգմադա՝ սէքիզ ադաճ֊
մադը վար խոմ ։
35 Վ֊է պէնի փօբեսա գափուշուշ
36 նա հէթիւ տի՝ վե֊ օսալարընդը՝
չըգմալարընդը վե֊ սաչագլարընդը
վե֊ չէփ չէվրե֊ փէնճերէրէվրինի
պուճուրըն էօլշե֊սինեն հէօրե֊
էօչիւ ։ ուղունդուղու էլլի արչ֊
չըն վե֊ էնի խորմի պէշ արչըն
37 խոմ ։ Վ֊է օնուն չըգմալարը ալը֊
ալուշա սօղրու խոմ ։ վե֊ չըգ֊
մալարընսա պիր եանսաո վե֊ օ֊
պիր եանսաո խուրմա ադաճլա֊
րը վար խոմ ։ վե֊ օնա չըգմադա՝
սէքիզ ադաճմադլարը վար խոմ ։
38 Վ֊է պիր օսա վար խոմ՝ քի֊ օ֊
նուն ադախընդի գափուշարըն
չըգմալարը ալըճըսա խոմ ։ պիւ֊
թիւնեանմայը օրսաա եայգար֊
լար խոմ ։ Վ֊է գափուշունուն էյ֊ 39
վանընսաո պիր եանսաո իքի սօփ֊
րա՝ վե֊ օպիր եանսաո իքի սօփ֊
րա վար խոմ՝ քի՝ ծնարըն խուղ֊
րինսե պիւթիւնեանմայը վե֊ հիւ֊
նահդարլանընը վե֊ սաչագլար
պանընը պօղազլայալար ։ Վ֊է 40
փօբեսա գափուշուշ մէսխէլինին
չըգըշընըն ալը֊ եանընսաո իքի
սօփրա՝ վե֊ օպիր եանսաո օլսան
գափուշունուն էյլանընսաո իքի
սօփրա վար խոմ ։ Գափուշունուն 41
եանընսաո պիր եանսաո սէօրթ
սօփրա՝ վե֊ օպիր եանսաո սէօրթ
սօփրա վար խոմ ։ սէքիզ սօփ֊
րա՝ քի՝ ծնլարսաո պօղազլարլար
խոմ ։ Վ֊է պիւթիւնեանմանըն 42
սէօրթ սօփրալարը պիր պու֊
չուգ արչըն ուզուն վե֊ պիր պու֊
չուգ արչըն էնի վե֊ պիր արչըն
եի քսէք եընալմաչ թաշսաո
խոմ ։ պիւթիւնեանմայը վե֊
դուրպանը պօղազլաոգընըը ա֊
ղէթլէրի ծնլարըն խուղրինե֊ գօր֊
ղոր խոմ ։ Վ֊է խչէրուսունն չէփ 43
չէվրե֊ պիր գարըշ էնլի պիւլմէ֊
չէնկէլէր վար խոմ ։ վե֊ սօփրա֊
նըն խուղրինսե֊ գուրպանըն էթի
գօղոր խոմ ։
Վ֊է իչ գափուշուն սիչարը 44
ալնսաո՝ փօբեսա գափուշուշունուն
եանընսաո օլսան իչ ալուսաո սա֊
զինուէլէր օսալարը վար խոմ ,
վե֊ մէղարըն եի֊ ղիւ գըպլէ եօլուշ֊
նա սօղրու խոմ ։ պիրի կիւնսո֊
զաո սաո գափուշուշ եանընսաո օ֊
ղուզ եիւզիւ փօբեսաո եօլուշա
սօղրու խոմ ։ Վ֊է պանա սէսի 45
չէ պուշ եիւզիւ գըպլէ եօլուշա
սօղրու օլսան օսա֊նէվրի նէվսէթ֊
լէրինի պէքլէյէն քեսահինլէրին
պիր ։ Վ֊է եիւզիւ փօբեսաո եօ֊ 46
լուշա սօղրու օլսան օսա֊ մէզա֊
հէր նէվսէթլէրինի պէքլէյէն
քեսահինլէրին պիր ։ օնլար Բանդ
պա խըզմէթ էթմէք իչհիւն եադ֊

լաշան՝ գիւի օդուլարընաան Սա գովկ օդուլարը սրը ։

47 Վէ ավուլյու եիւզ արշըն ուզուն՝ վէ եիւզ արշըն էն ի հօշ տիս , տէօրթ քէօշէլի խոի · վէ մէզգահ էվին հօնիւնաե խոի ։

48 Վէ պէնի էվին էյվանընաա կէ Թիրոի , վէ էյվանը պէշ արշըն պիր հանաան՝ վէ պէշ արշըն օպիր հանաան հօշտիս · վէ գա վուշնուն էնի իշ արշըն պիր հանաան՝ վէ ի շ արշըն օպիր

49 հանաան խոի ։ Էյվանըն ուզուն լուզու Լիսիմի արշըն վէ էնի ան պիր արշըն խոի , վէ սնա չըգ մազա՝ պաօսամագլար վար խոի · վէ չըգմալարաա պիր հանաան պիր վէ օպիր հանաան պիր ան րէգլէր վար խոի ։

ՊԱՊԻ ԽԱ

1 Վէ պէնի հէյքէլէ կէԹիր ոի · վէ չըգմալըը հօշտիս , պիր հանաան պլԹը արշըն էնի՝ վէ օպիր հանաան պլԹը արշըն էնի՝ չաոլըրըն էնինէ կէօրէ խոի ։

2 Վէ գափուշուն էնի ան արշըն օլուա՝ գափուշուն հանլըը պէշ արշըն պիր հանաան՝ վէ պէշ արշըն օպիր հանաան խոի · վէ ան նաան ուզանըլուզանու գըրգ արշըն՝ վէ էնինի Լիսիմի արշըն հօշտիս ։

3 Վէ Իէրէյէ կիրիա գափուշնաան չըգմասընը Լքի արշըն վէ գափուշա պլԹը արշըն հօշ տիս · վէ գափուշուն էնի հէօոի արշըն խոի ։

4 Վէ հէյքէլին հօնիւնաե՝ ծնաան ուզանըլուզունու Լիսիմի արշըն վէ էնինի Լիսիմի արշըն հօշտիս · վէ պանա՝ Ա՝ելդէր ազիղի պուտուր տէոի ։

5 Վէ էվին տիվարընը պլԹը արշըն՝ վէ էվին էԹրաՓընաա չէվ չէվրէ օտանըն էնինի տէօրթ արշըն հօշտիս ։

6 Վէ օտալար՝ պիրի պիրի Լուղրինէ Լուշ գաե ատյըտաա օԹուշ խոի · վէ հափըշմադ Լշիան՝ չէվ չէվրե օտալարը օլան էվին տի վարըտա կիվիրըլը խոի , ամմա էվին տիվարընա հափըշմալընը խոի ։ Վէ օտալարա չըգմազա՝ ջըտըգճա կէնիշլը վէ ատյշըրը խոի , ղիրա էվին չէվ չէվրէ տի Հօգարըյա չըգմալա էվ տա Լուշըրը խոի · ծնաան հէԹիրիե էվ չըտըգճա կէնիշլը խոի · վէ պէօյԼէՀ՝ աշատրքնաէն հօգա րըգբինէ օրԹատաքինաէն չըգրըը խոի ։ Վէ չէվ չէվրե էվին էհ աէքլէյինի կէօրաէմ · օտալա րըն Թէմէլէրի Թէմամ պիր գա մըշ պիր քէօշէհի ալԹը արշըն խոի ։ Տիշարտաան օտա լարըն տիվարընը էնի՝ պէշ արշըն խոի · վէ գալան Տահաշ օ տալարըն Լշլի մահալի խոի ։ Վէ օտալարըն պէ յինտաե՝ էվին էհԹ Լափընտա չէվ չէվրե իչիրմի արշըն էն վար խոի ։ Վէ օտա չարըն Ա՝ահէլէրի՝ գալան Տահաշ տօպրտա խոի · Ա՝ահէլէրն պիրի փօրնտա հօշտիս՝ վէ Ա՝ահէլէրն պիրի գըտլէյէ տօպրտա խոի · վէ գալան մահալին էնի՝ չէվ չէվրե պէշ արշըն խոի ։

7 Վէ ան չափ տիվարընաե հօնիւնաե կիվինպաԹը հօշտիս՝ ան էնի՝ էէԹմիշ արշըն խոի , վէ պինանընն տիվարի՝ չէվ չէվրե պէշ արշըն էնլի · վէ ուզանըլուզու տօպտան արշըն խոի ։ Վէ էվի՝ էհէզ արշըն ուզուն հօշտիս · վէ տիշ տիվրա Հէմ պինա վէ տիվարլարը՝ էհէզ արշըն ուզուն խոի ։ Վէ էվին էհէզնէ՝ կիւն տօպրտա տօպրտա օ լընն տիշ տիվրա Լուլ էհէզ արշըն էնլի խոի ։

8

9

10

11

12

13

14

Վէ պինանընն՝ ատա Թարաֆ տտաքի տիշ տիվրտա գարշը օլան

15

ուղղությունով վէ ծոուն րէ-
վաքարերը ալիր եանաան վէ օ-
պիր եանաան՝ իբերքի հեյքէլ
հեմ ավուրնուն էյվանլարը իլէ
16 հիւզ արչըն էօչուիւ ։ Գափու-
եքելքէրի վէ գափուլարը փինճէրելէր
վէ չէմի չէվրէ իւշ թապափա գա-
փու էշիկին գարշըսընտա հէր
եանտան ղաթըլտաէշքիլի իւվափ-
լար իլէի հեմ եէրտէն թա փէն-
ճէրելէրեաէք էօլչիւ-, փինճէ-
17 րէլէր եան՝ էօրթիւլիւ իսի, գա-
փուճուն իւսթիւնիւե վէ թա ի
չէրքի էվի՝ վէ ուիշայընտան եա-
նի պիւթիւն ալիվարը չէփ չէվրէ
իշէրտէն վէ ալըշտան էօչիւյէ
հէօրէ էօլչիւ ։
18 Վէ քերուվէքէր հեմ խուրմա
ադաճլարը իլէ իշէնմիշ իսի ։
վէ իքի քերուվէքէրին արասը-
տա խուրմա ադաճը վէ հէր քե-
րուվէնին իքի եիւզիւե վար իսի ։
19 Վէ խուրմա ադաճնտա ծօղուշ-
պիր Թարաֆտան ատամ եիւզիւե՝
հեմ օպիր Թարաֆտան խուրմա
ադաճընտա ծօղուշ հէնճ ապտան
եիւզիւե վար իսի ։ պիւթիւն հ-
վէն չէփ չէվրէ իշէնմէի պէօյէ
20 իսի ։ Եէրտէն Թա գափուճուն
իւսթիւնէտաէք քերուվէքէր վէ
խուրմա ադաճլարը իշէնմիշ ե-
ան ։ հէյքէլէն ալիվարընտա տա-
21 խի պէօյէ իսի ։ հէյքէլէն գա-
փու փէրվազլարը տէօրթ քէօ-
շէյէ իսի ։ Մադաէոնէն եիւ-
զիւնէն կէօսթէրիլիւ տէ հէյքէլէն
կէօսթէրիշի կի ալ իսի ։
23 Ազաճ մէզարտ իւշ արչըն
եիւքաէք իսի, վէ ուղղունլուղուն
իքի արչըն իսի ։ վէ ծոուն քէօ-
շէյէրի վէ ուղղունլուղուն հէմ
ևանէյէրի ազաճտան իսի ։ վէ
պանտ Լապլըն հուզուրնտա տա-
օլան ասքըրտ ագաճ տուր տէկի ։
23 Վէ հէյքէլէն հեմ Մադաէոնէ-
նէն իքի գափուլարը վար իսի ։
24 Վէ գափուլարըն իքիշէր գանա-

սը վար իսի ։ իքիշէ տիւրիւշիւր
գանտա օլարագ իքի գանտա պի-
րինին վէ իքի գանտա օպիրինին
վար իսի ։ Վէ ծոլարտա՝ հէյ 25
քէրէն գափուլարընտա՝ տիվար-
լարտա իշէն ճէշ օլան կիպի քե-
րուվէքէր վէ խուրմա ադաճլարը
իշէնմիշ իսի ։ վէ տիշարտան
էյվանըն եիւզիւնտէ Թամամ-
տան պատամագ վար իսի ։ Վէ 26
էյվանըն եանտարընտա վէ էվլին
օտաղարընտա վէ պատամագլար-
տա՝ պիր եանտան վէ օպիր եան-
տան գափուշը փինճէրելէր վէ
խուրմա ադաճլարը վար իսի ։

ԳԼԱԽ ԽԲ

Վէ պէնի փրեատ եօլունտա 1
ատղուշ օլան տիշարքի ավլույա
չըգարտը ։ վէ պէնի տիշ ավլու-
նուն գարշընտա օլան վէ փօր-
եատա ատղուշ օլան պինանըն
գարշընտակի օտայա կէթիր-
տի ։ Փօրեատա գափուտա էօնիւ- 2
նիւն ուղղունլուղուշ եիւզիւ արչըն
վէ էնի էլլի արչը իսի ։ Իչ ավ 3
լուտուն էյիրմի ուչընտա գալ-
շը վէ տիշարքի ավլունուն Թաշ
ատօչէմէնինին էօնիւնտէ՝ իւչ
Թաղարտա բէնզիպ բէվրպա գալ-
շը իսի ։ Վէ օտալարըն էօնիւն- 4
տէ իչէրտէն ան արչըն էնվի մէյ
ատան Վէ պիր արչըն պիր եօլ վար
իսի ։ վէ գափուլարը փրեատա
ատղուշ իսի ։ Վէ եօգարըքի օ- 5
տաղար գըշտա իսի ։ պիրտա րէ-
վազլար ծալարտան էօնէ պինա-
նըն աշաղըչէլէրինատէն վէ օրթա-
տաքիլէրինատէն պէր դիգաթ քէ-
սէր իսի ։ Օլիրտա ծալար իւչ 6
Թաղարտա իսի, վէ ավլուլարըն
տիրէքլէրի կիպի տիրէքլէրի եօղ
իսի ։ ծոուն իչինտէ էօնէ
աշաղըչէլէրտատէն վէ օրթատաքի-
էրտէն տար իսի ։ Վէ օտալա- 7
րըն գարշընտա տիշարքի ավ-

լուծուն Թաղաքիընտա օլան օ-
տաղարքն էօնիւնտէքի տիշ տի-
վարքն ուզունլըզդա՝ էլլե պուշն
8 խան : Չիրա տիշարքէի տավա-
նէն օտաղարք էլլե պուշն ուզուն
խան · վե իշմէկ հէյքէլին էօնիւն
9 տէ հիւզ պուշն խան : Վէ պու-
օտաղարքն ալճընտան՝ տիշարք
էն տավանան ընտրա վարտագ
10 կիւնտօղուս ճանիպինին մէսխէլի
խան : Տիշ տավանան գարշը
սընտա վե պին մընդն գարշըմըն-
տա՝ կիւնտօղուտան էանա տղ
լուծուն տիվարը էնինտէ օտաղ-
11 ղար վար խան : Վէ էօնէրինտէ
պիր էօղ վար խան քի փօրեաս
էօղու օտաղարքնդն կէօրինիւ-
չիս կիպի օղուզ մընարքն էնէրի
ուզունլըզդունա կէօրէ խան · վե
մընարքն հէմ ջդմաղարը՝ կէրէկ
մընարքն պիչիմինէ կէօրէ կէրէկ
12 մէսխէղէրէ կէօրէ խան : Հէմ
գընպէ էօղունտաքի օտաղարքն
մէսխէղէրի կիպի՝ էօղուն պաշն
տա Էաճէ կիւնտօղուտու էօղուն
տա կիրիշէ՝ տօտտօղուս պիվա-
րքն էօնիւնտէքի էօղտա պիր
մէսխէղ վար խան :
13 Ընտէն պատա տէմի քի՝ Տիշ
տավանան էօնիւնտէ օլան փօր-
եաս էանը օտաղարք էն գընպէ
էանը օտաղարք՝ Բատպա էագ-
ղաշան քեճիներէրին տ՚զնղէր
տ՚զնղինի էէսքէքէրի մուգատ-
տէս օտաղար պըր · տ՚զնղէր տ՚-
զնղէրինի վե էքմէքփէճեքէնինի
վե կիւնահդուրպանընդա վե տուէ
գուրպանընդա օրտայ գօրըր , զն-
դա մուգատտա մահմէտ պըր :
14 Բէճինէնէր օտայա կիրտիքտէ՝ ոն-
ղար Ս՚ագաէսէտէն սէքտրէքի
ավուտա ջդմտյաղար , խդա օղ
խընզմէթ էմտիքէնէրի էավապդ-
րընդա օրտաս պրաղդաղար , զնրա
ոնդար մուգատտա պիր · տն-
տէն ղայրն էավապդար կիւնինէ՝
գավնա միճմ՚ուդ օլտնա էագ-
ղաշաղար :
Վէ էէրէրի էվին էօղէճինէ 15
Թէքվիր էմտիքտէ , պէնի էիւ-
զիս կիւնտօղուտու էօղունա տօղ-
րու օլտն գափտտուն էօղունա
ջդգտարը , վէ տնու էէմի էէվրէ
էօղտիս : Խօղնի գամըշը նէմ՝ 16
կիւնտօղուտու ճանիպինէ պէշ
հիւզ գամըշ՝ էէմի էէվրէ էօղնիս
գամըշը նէմ էօղտիս : Փօղէտաս 17
ճանիպինի՝ էէմի էէվրէ էօղնիս
գամըշը նէմ՝ պէշ հիւզ գամըշ
էօղտիս : Դընպէ ճանիպինի էօղ 18
չիս գամըշը նէմ պէշ հիւզ գա-
մըշ էօղտիս : Պաթը ճանիպին 19
նէ տօղտշդա՝ էօղնիս գամըշը նէմ
պէշ հիւզ գամըշ էօղտիս : Օ- 20
նու տէօրթ ճանիպատէն էօղտիս ·
տնուն՝ մուգատտէս նէմ նատիաք
մահտ՚զնի արտասընը պըրտճագ՝
պէշ հիւզ գամըշ ուզուն վէ պէշ
հիւզ էնղի էէմի էէվրէ տիվարն
վար խան :

ՊԱՊ ԽԹ.

Վ՚է պէնի գափտտա՝ կիւնտօ- 1
ղուտու էօղունա պագան գափտու-
յա կէօթիւրտիս : Վ՚է իշմէկ 2
կիւնտօղուտու էօղունտան խտա-
յէհ Ա՚լահընդն ճէհտի կէնդիտի-
վե տէմի՝ ջդգ տուբար տէմի կիպի
խան , վե էէր տնուն ճէհտինի-
տէն միւնէվվէր օղտու : Վ՚է 3
կէօրտիկտիմ բույա տ՚զնդէ չէհ-
րի պօզմադա կէնտիմտէ կէօր-
տիկտիմ բույա կիպի խան , վե
բույտար Քռթար ընմաղընտա
կէօրտիկտիմ բույա կիպի խան ·
վե իշուդս գոյուն գափտտըմ :
Վ՚է իշուդս կիւնտօղուտու էօ- 4
ղուտա տօղրու օլտն գափտտուն
էօղունտան Բատպըն ճէհտի էվէ
կէնտի : Վ՚է Բուհ պէնի գաշ- 5
տըրտը , վե պէնի իչէրինէ տվ-
ղույա կէօթիւրտիս · վե իշմէկ
Բատպըն ճէհտի էվի տօղտու-

6 բուր իսի : Վէ էվանէն պանա պիր սէյրէյէն նշխեմիմ . վէ
7 օր քիմսէ եանըմտա տուրար ի
ու : Վէ պանա ասէի քի Եա՛
ասէմ օղլու՝ Խարայէլ օղուլ-
ըրընըն արասընտա էպէտէն տա-
քին օլաճաղըմ Թաղեթըմըն մա-
հալինի վէ այագլարըմ Թագա-
նընըն մահալինի հէմ մուգատ-
սէս իսի՞մի Խարայէլ էվի քէն-
օվլերի վէ փառիշահլարը Թէ-
վէ փուռթխանէլէրինտէ գինա
լարը նէյ վէ փառիշահլարընըն
էչկիերի նէյ արթըդ նախաբէյմէ
8 յէհէ.բէլեր : Էնէրէլերինի էհլի
մէ՝ վէ սէօվդէլերինի սէօվդէլերիմէ
եագըն գօտուգլարընտա , պէ.
նիմ ի՞ն ծնլարըն արասընտա սի.
վար վար նէյն նշխեմիէլերի մէ-
րուհնուգլար նէյ մուգատսէս
իսի՞մի նախաբէյմէլիլեր , պէն
սէ՞ ծնլարը զաղապըմ ի՞ն սիս
9 քէնթիմ : Շնիման գինալարը-
նը վէ փառիշահլարընըն էչկէ-
րինի պէնտէն իրագ հեթինէյը ,
վէ էպէտէն արասլարըն ոտա սաքին
օլայըմ :
10 Պէն եա՛ ասէմ օղլու՝ Խարա-
յէլ էվինէ պու էվի պիլէյիր ,
վէ եարատմազլըգլարընտան ու-
Թանընլար . վէ ծնտէն ըհտիմէ
11 էօչխեճէյէր : Վէ էյէր հէվի իշ
էնէվէլէրինտէն ուԹանընլարսա ի-
սէ , ծնլարա՝ էվինն էհբէյնի վէ
ծնտէն նիզամընը վէ ծնտէն չըգ
մալարընը վէ մէախէլէրինի վէ
պուռնալարըն հէվի էհբէյնէրինի վէ
հէվի գանտռնլարընը վէ պուռնա
րընն հէվի էհբէյնէրինի վէ ծնլարըն
հէվի էհբի՝ամէլէրինի պիլէյիր ,
վէ ծնլարըն էչօզէլերի եանէնտէ
եազ . վէ ծնտէն հէվի էհբէյնէ-
նի վէ հէվի գանտռնլարընը հըմիչ
էանա՝ ծնլարը իչմա էահէյէր :
12 Էվինն էհբի՝ամէը պու տուր . Օ-
նտէն չէվի չէվիէ ձիւմլէ սինօրու
տուրընն պաչընտա ա՛զիզլէր ա՛-
զիզլի օլաճաղ . իչմէհ էվինն էհբի՝-
ամէը պու տուր :
13 Վէ մէզպահընն տրընըլար իչ-
րէ էօչխեսիս պու տուր , տրընն՝
պիր տրընն վէ սէօրէմ միատրագ
տըր . իսոմ ամէհչ էհբի պիր
տրընն՝ վէ էնի պիր տրընն՝ վէ
սինտրու չէվի չէվիէ քէնտրընտա
պիր գատրըչ օլաճաղ , վէ պու՝
մէզպահընն իւսէմ եանը օլաճաղ :
14 Վէ Թօփրադ ամէհչ հէրինտէն
Թա աչաղըաքի քէնտրատ՛ք իքի
տրընն՝ վէ էնի պիր տրընն օ-
ճաղ . վէ քիւչիւք քէնտրատն
Թա պէօյիւք քէնտրատէք սէօրէ
տրընն՝ վէ էնի պիր տրընն օլա-
ճաղ : Վէ գուրպանիէսի տէօրէ
15 տրընն օղուսի՝ գուրպանիէսի ոտն
էօգտրը սէօրէ պուչնուզ օլա-
ճաղ : Վէ գուրպանիէսի ան իւ-
16 քի տրընն ուզուն վէ ան իքի տրընն
էնի՝ սէօրէ քէօչէսի իւք սէօրէ
քի՛օչէ օլաճաղ : Վէ ծնտէն
17 սէօրէ հէթրաֆընտաքի քէնտրը
ծնսէօրէ տրընն՝ ուզուն՝ վէ ծն
տէ րէ տրընն էնի օլաճաղ , վէ
չէվրէ՛նտէ սինօրու եարըմ տր-
ընն՝ վ. ամէհչ հէրի չէվի չէվրէ
պիր տրընն օլաճաղ , վէ նէրսի-
պանը կիւնաօղուլտանա տօղրու
օլաճաղ :
18 Վէ պանա ասէի քի՝ Եա՛ ա-
տէմ օղլու՝ Էֆէնտիմ Բասրա
պէօյէ սէր . Ս՛էզպահընն ծնտ
եամիտրագլարը կիւնտէ գանտն
լարը գտ տուր քի՝ ծնտն իւզէ-
րինտէ պիւթիւնեանմամար տու-
նալա , վէ ծնտն իւզէրինտէ
19 գան սերփիլէ : Վէ պանա իսըզ-
մէթ հէՌէֆ եագըտան Սա-
գովիտն շիւրիւքէթինտէն օլան
Ղէհրի քեահիլէրէ՛ տէյօր Է-
ֆէնտիմ Բասրա կիւնտէ գտր-
պանը իչինն պիր կէնճ պուղտա
վէրէօրն : Վէ ծնտն գանընտան
20 տրըսի՝ ծնտն տէօրէ պուչնուզտ
իւզէրինէ վէ ջըդմանընն տէօրէ

քեօշէսինէ՝ վէ էնի էվլէ քէ-
նարընա գօյսաըն վէ նուէ փաք
էչիսի՝ ծնսան էսթիւրիւ քէ ֆա-
21 բէթ էտէսին վէ հիւնահ էսըր-
սանը պուզսուզ ալըպ էվլին թա-
յին օլմանուչմահ ալըն ան Մափ
տէսէնին ալիշսըրսունսա էսէ
22 սընըզը ։ Վէ իբընէն հիւնահ
հիւնահ գուր գանը իչին քէչի
էրտէն պիր այը սըզ էրքէճ
առնսաըն ։ Վէ մէզպահը պու-
զահլէ փաքլահքէրի հի վի սը-
23 էչէչէը ։ Փաքէմէյի պիճի-
ճախին ան, պիր այըպըզ հէնճ
պուզա՝ վէ գօյունըսըան պիր
24 այըպըզ գէչ սունսաըն ։ Վէ
օնլարը Բապպան հուզուրունսա
առնսաըն, վէ քեսհինլէր ան
լարըն իւզէրինէ Թուզ սէրփէ
էը, վէ օնլարը Բապպա պիւ-
25 Թիւնանամա սունսալը ։ Ենսի
հիւն՝ հիւնահ գուրպանը իչին
հէր հիւն պիրեր էրքէճ առնս-
աըն ։ հէմ պիր հէնճ պուզա վէ
գօյունըսըան պիր գէչ այըպ-
26 սըզ օլարագ սունալը ։ Ենսի
հիւն՝ մէզպահաան էսթիւրիւ քէ-
ֆարէթ հառէը, վէ օնու փաք
էչիէը ։ վէ օնու նասլ հառէ-
27 լէը ։ Վէ հիւնէրը ահէքինինճէ,
վադի՝ օլա քի պու սէքիզինճի
հիւնահ վէ օնսաան ասնիգա քեա-
հինէր մէզպահըն իւզէրինահ
սիւԹիւնանամալարընըզը վէ սէ-
լամէթ գուրպանլարընըզը առ-
նալար, վէ սիզահն բահլի օ-
լաճաղըմ՝ առյօր Էֆէնիմ
Բապպ ։

ԳԼՈՒԽ ԽԴ

1 Վէ պէնի՝ Մափաէսէնէն
հիւն ասղուսունա պագան տիշա-
րըքլի գափուսուս եօլունա առճա-
առերսի ։ վէ պու գափաղը իսկ ։
2 Վէ Բապպ պահա առսի քի՝
Պու գափու գապիաղը օլաճագ,
աչըլմայաճագ, վէ նսաան առէմ
հէր ։ Էչէճէք ։ զիրա օնսաան Իս-
րայիլլին Ալահը Բապպ հէրսի,
օնսուն իչինն գափաղը օլաճագ ։
Պու պ ։ յին սիր, օնսաա Բապ- 3
պըն հուզուրունսա էք Էճէք հէ-
Էչէ պէյ քէնսինի օԹուրա-
ճագ ։ գափունսան էյվաղը Ի-
լուսաա ան հիրէճէք, վէ հէման
օլ եօլսան ջըգաճագ ։
Վէ պէնի վուրսաա գափուսուս 4
եօլ նսաան էվլէ էօնսէնէ հէվԹիր-
սի, վէ հէօրաիմ քի իչԹէ
Բապպըն ճէզսի Բապպըն էվինի
սօլսուրուր իսի ։ վէ հիւնէ
գօյուն գափ օնսուր ։ Վէ Բապ 5
պահա առսի քի Իմ առէմ ոզ-
լու Բապպ էվինին հէմ գառսա-
լարը վէ օնսուն հէմ էչէրի սէԹէլէրի
հադըճնա սուսա հէմ սէյլէսի-
յին հէրսի գա ։ վէ հէօզ-
լէրին իլէ հէօր ։ վէ գուս սադա-
րըն իլէ իչի ։ վէ էվին մէսահ-
լինէ՝ Մափաէսէնին հէմ էչգըճ
լարը իլէ սիւքսաԹ էյլէ ։ Վէ 6
ոզ ա՛սըլսաա օլ Իսրայիլ էվինէ
առյէսին քի Էֆէնիմ Բապպ
պէօյլէ սէր ։ Եա՛ Իսրայիլ էվի՝
հէմ մէքրուհ ըզգլարընըզսան
պուս սիզլէ հէԹէր ։ քի հիւրէյ 7
սիւնահէթսիզ վէ էԹէմ սիւնահէԹ-
սիզ հառս օղուլլարընըզ հէԹիրսի-
նիզ քի Մափաէսէմահ օլուպ
էվլէմի մուրսա սրլայալսուր ։ վէ էք-
մէյլի՝ եուղը վէ գանը առսն
առուզունուզսա ծնլսր սիզնին հէմ
մէքրուհլըգլարընըզ էչինն ա՛հ- 8
սըմը նսզ հառէը ։ Վէ մու-
գառառհս էչյէրինին նէվհէԹլէ-
րինին պէքլէմէսինլզ ։ Իլհս Մափ-
սահէմահ նէվհէԹէրինի էչինն
քինահէրինինզ պէքճինլէը գօ-
առունուզ ։
Էֆէնիմ Բապպ պէօյլէ սէր- 9
Իսրայիլ օղուլլարընըզն արսաըն-
առս օլան ճէմսէ հառս օղուլլա-
րընսան՝ հիւրէյ սիւնահէԹսիզ

վե հեթի սիննէթսիզ հէշ պիր
հատ օղլու Մագոգէմմէ կիրմէ
10 յէմէք։ վէ պէնատն փուռթու-
լը պարընձա սաֆան Իսրայէլին
աղարգալըընտա՝ պէնատն իւդգ
օլան Գէնիլէր տաճի էլպէթթէ
հարամզադգալըը չէգիմէք ը-
11 լէր։ վէ Մագոգէմմէ էվլու
գափուլալըընա թային լուռմուշ
խըզմէթճիլէր հէմ էվլու խըզ-
մէթճիլէրի օլմագլար ոնլար
գավմ իչին պիթիհնէմալըը
վէ գոր գոր պ պաղալյագաղ ,
վէ ոնլար իչին խըզմէթ էթմէկ
հէնդէկ ինհէ տուրմազդալար ։
12 Ձիւն քի ոնլարա վուռթալըընդն
հէնդինհէ խըզմէթ հաճպ Իսրա-
յէլ էվինէ հարամզադգ էթմէ-
կէ թէգգիզ օլտուլար . ոնտան
էօթիւրու ի՛չէրիսինէ էլինի
գալըրըրամ՝ աէյր էնիմնէմ
Բտպգ քի՝ ոնլարը հարամզադգ-
13 լարընը չէգէրիր վէ պանա
քեհֆինդիք էթմէկէ՝ վէ ճրամդէ
մէգտաատա չէյդէրիմէ ա՛ղըզդէր
ա՛ղըզդէրինհէ հագալշմադգա պա-
նա հագդըն կէլմէկէյդէր . վէ ըհզա-
էթհէդէրինի վէ իչէհիքէրի մէք-
14 բուհլուգալրընը չէգգէրիր ։ վէ
ոնլարը էվլու նէդվգէթինէ՝ ոնտան
հէր իչի իչինդ վէ ոնտա հէմ
իչէհնէճէհք իչինդ պէգճիր գօյա-
ճաղըմ ։
15 Լ՛ամա Իսրայէլ օղլու ընրը
պէնատն տաֆրգալ ընտա ,
Մագոգէմմին նէվգէթէրինի
պէք էյէն Սագովի օղուլընրը
Գէնիլ քեհֆինդիր՝ ոնլարը պանա
խըզմէթ էթմէկէ՝ պանա հագ-
լաշճադգալը , վէ հագը հէմ գա-
նը պանա ըուճմազդա հոզուրումճ
ատա ոնլարը տուրմազդալրընէ չօր
16 Իչինդէմ Բտպգ ։ Մագոգ-
էմմէ ոնլարը կիրմէճէք . վէ պանա
խըզմէթ էթմէկէ իչինդ ոօֆիրտան
ոնլարը հագդըշմագդ , վէ նէվ-
17 պէթիմի պէգճէյէճէքճէր ։ վէ
վագի՝ օլաքի իչէրիքի ավուռնուն
գափուլալըընտան կիրմէքճէրին-
ատ , քէմիէն հավագլար կիսի-
նէճէր . վէ իչէրիքի ավուռնուն
գափուլալըընտա հէմ իչէրիտէ
խըզմէթ էթմէկլէրինէ , խ-
զէյրիճէ եհան կէլմէյէ ։ Պաշ- 18
լալըընտա քէթէնտէն սարըգլար
օլա , վէ պէճէրինէ քէթէնտէն
ահվալճէր օլա . Թէգճէհան չէյ
իչէ գուշանմայագլար ։ Վէ ահ- 19
հարըքի ավուլյա՝ գավմա ահյա-
րըքի ավուլյա ջդգտրգալրընտա ,
օ՛ խըզմէթ էթմէկլէրի հավագ-
լալրընը սյունուգ՝ ոնլարը մու-
գաատէա օտայա գօյալար . վէ
գարի հավագլար կիսինէճէր քի՝
հավագլարը իչէ գավմը Թագտիս
էթմէյէճէր ։ Հէմ պաշլալրընը 20
Թրաշ էթմէյէճէր , վէ փէր-
ճէմէրինհէ ատ վէրմէյէճէր . պաշ-
լալրընը հէր վէճհ իչէ գըրգտա-
լար ։ Վէ հէշ պիր քեհֆին ի- 21
չէրիքի ավուլյա կիրմ խինհէ՝ շա-
րտագ լճէյէ ։ Վէ քէնհիճէրի- 22
նէ տուրա եհա պօշանմընդը գարը
իչէհն ա՛մյալար . իչտա Իսրա-
յէլ էվի գիւրըկէթինհէն պա-
փիրէյի՝ եհա քեհֆինհէն տուր
գալմըշ գարըմը ալալար ։ Վէ 23
գավիմա մէգտաատա իչէ նա-
վագ չէյի փարգ էթմէյի էօրէ-
հէճէր . վէ ոնլարա Թէմիզ իչէ
մէգտաա ըն փարգընը պիճըրճէ-
չէր ։ Վէ տաճվա ի՛չէրինհէ չէ- 24
րինտէ կէօրմէյէ ոնլար տուրա-
լար . ոնլարը չէրիսինթիմ իւզդէ
հիքմ էհէճէր . վէ հէմ պայ-
գամճէրիմհէ չէրիսա Թէգճիմի վէ
գոնհաճէլարըմը հրփիշհէճէր , վէ
շալհաթլարըմը մուգաատա գըլա-
լար ։ Վէ քէնհիճէրինի նահաք 25
լէմէք իչէհն տահմ էօքճէճինհէ
վարմայագլար . ի՛չտա հէմհան պա-
պա իչէհն եհա անհա իչէհն եհա օ-
գուլ իչէհն եհա գըզ իչէհն՝ գա-
րընտաշ իչէհն եհա գօճահը օլմա-

յան գըղ գարընատաշ իչխան նա-
26 փաքէնհէլը : Վէ փաքէնհէք
աէն անհկրա՝ ծնօն իչխան եէսի
27 կիւն սայալար : Վէ ծնօն Մադ-
աեահաե խըզմԹ հԹմէք իչխան
իչխրիքի ավըտյա Մադաեահ
կիւտահի կիւնահ , քէնահ կիւ-
նահ գուրպանը ը սունա աէյդը
Նփէնհիմ Բատպ :
28 Վէ պաե ծնըտրա միւսա իչխան
օլա , ծնըտրըն միւսաը պէն իմ .
վէ ծնըտրա Իսրայէլահ միւք վէր-
մէյհնիվ , ծնըտրըն միւ քիւ-
29 պէն իմ : Էքմէքփէհէլինի վէ
կիւնահգուրպանընը հէմ սուէ
գուրպանընը ծնըտր եէյհէր :
հէմ Իսրայէլահ հէր վագիք՝ ան-
30 ատրըն օլա : Վէ հէր կէնհ Թաւր-
փահանանըն հէր իւքի՝ հէմ հէր
գալտրըմա միւքէհէլի լինիպահն
հէր գալտրըմա միւքէհէլինին պիւ-
Թինհե քեահինհէրինն օլա . հէմ
համուրըպրընըզըն իւքինի քեա-
հինհէ վէրեհինիզ քի անինն ե-
վնահ պէրեքեէԹ գծնաուրա :
31 Հիչ կէչ՝ եա գուչահան վէ սա
վարահան փարէհէնմիշի՝ քեահին-
հէր եէմէյհէհէր :

ՊԱՊ ԽԵ

1 Վէ ախտրը միւքէ գուրա՝ ի-
հէ Թագահիմ հԹմահինիզահ , ու-
զունըտրա խիրմի պէշ պէն վէ
հինի ծն պէն ուրըշ Բատպա եէր-
աէն մադաատեա վագիք սունա
պընըզ . պաե չէմի հէվհէ պիւ-
Թինհե պէնօրըրընսա մադաա-
2 աէա օլա : Գունահան չէմի հէվհէ
աէօրԹ քեօչհէլի պէր գըհա՝ պէշ
եիւզ հէլ. պէշ եհիւզ Մադաեահ
իչխան օլա . վէ ծնօն չէմի հէվհէ
3 հէլհե ապընը վարօշրա օլա : Վէ
պաե հօյհնահէն՝ ուզունըտրա ի-
հէյհմի պէշ պէն վէ հինի ծն պէն
եօչհանն քի՝ ա՛զիզհէր ա՛զիզի
4 Մադաեահ ծնահա օլա ; Պաե Բատ-
պա խըզմԹ հԹմէք հագըշը՝ ն
Մադաեահ խըզմԹհԹիհէրի քեա-
հինհէրը իչխան հէրհանն մուգադ-
աէա օլա քի՝ ծնըտրա հէվհէր իչխան
մահալ վէ Մադաեահ իչխան մու-
գադաեահ օլա :
5 Վէ օլ իչիրմի պէշ պէն ու-
զունն վէ ծն պէն հինի օլանն գըհա՝
հէվհն խըզմԹհԹիհէրի Ղահիվհէրն
իչիրմի սահա իչխան միւքիւ օլա :
6 Վէ վագիք օլանն մուգադահաե
մահալն հանընահա պէշ պէն
հինի վէ իչիրմի պէշ պէն ուզունն՝
հէնհրնն միւքիհնհե Թայիհն հահ-
սինիզ . պաե՝ ձիւմլէ Իսրայէլ
հէվհնն օլա :
7 Վէ պէ յհն հ-ւչհ- մուգադահաե
վագիքն վէ հէհր միւքիհնհան
պիր հանընահան վէ օպիր հա-
նընահան մուգադահաե վագիքն
հահիհնահ վէ հէհր միւքիհնհան
հահիհնահ՝ պաԹը Թարափքըն-
հան պաԹգա ա պըրա վէ կիհն-
տօղրա Թարափքնահան կիհն տօ-
ղրահահնա տօղրա օլա . վէ ու-
զունըտրա պաԹը պհնօրահ ն
կիհնտօղրահա պհնօրահահ՝
օպիր հիահէրինն պիր ի հէչ միւ-
սահլի օլա : Իսրայէլահ՝ ալ սը- 8
հահ ծնօն միւքիւ պրա օլա . վէ
պէյհէրիմ սրԹըշ գահմըմա
զըհմ հԹմէյհէրը . վէ ախտրը՝
Իսրայէհ հվհնհ ծնըտրըն սըգԹ-
լարընմա վէրհէրը :
Նփէնհիմ Բատպ պէօյհէ տեր . 9
Սիզհ հհԹհը՝ հա՛ Իսրայէհ պէյ-
հէրի , զուհմահ վէ նահտաւ ըզը
կիհահէրինն , վէ հէրի՛ահԹ հհմ ահ-
տագահԹ իհզահ ա՛մհէ հահին ,
գահմըմահան Հհպրհն ահտրգհա-
րընընզը գահտրըրհն՝ ահյօր Նփհն
պիմ Բատպ : Թհհրահզհտրրընզը 10
Թհհմահ վէ հհիա հօտհհնհիզ
Թհհմահ՝ վէ պահԹ հօտհհնհիզ
Թհհմահ օլա : Նիհա վէ պահԹ 11
պիը պյահրահա օլա քի՝ պահԹ հօ-
մհրհն ի՛հզհրհնհա վէ հհիա հօմհ-

րին լուշրիանե կէօթիւրէ . ա-
յարլարը համբէ կէօրէ օլա :
12 Վէ մըագալ էսիրմի գըրաթ օլա .
մանէնդէ էսիր կի մըագալ և-
սիրմի պէշ մըագալ՝ ընպէշ մը-
գալ օլա :
13 Սունաճաղընըդ գալարըմա
փէչքէշի պու օլա : Համէ ատն
էֆանըն ալթը փայըն պիր փայը
պուդաղայ՝ վէ համէրայն էֆանըն
ալթը փայըն պիր փայը արթա
14 օլա : Եաղըն գանունու իսէ՝
եաղըն պաթը գօրսան էօնի ան
պաթ օլան համէրայն պաթըն
իւչրիւ օլա . ղերա համը ան
15 պաթ ուրը : Վէ Իսրայէլին սու-
լադ մէրալարընըն սիւրիւլէրին-
ատն իրի հիւղէ պիր գոյուն՝
էքմէք փէչքէշի իչլուն վէ պիւ-
թիւնանամա իչլուն վէ ունլամէթ
գուրպանը իչլուն սունաճաղընդ քի՝
ճէլաթան էօթիւրիւ քէֆփա-
րէթ օլունա՝ ատյար Եհովան
16 Բաթպ : Իսրայէլէ օլան պէչ
իչլուն ախյարըն պիւթիւն գավ-
մը՝ պու գալարըմա վէ քէչինի
սունալար :
17 Վէ պայրամլարընա հէմ այ
պաշըլարընա վէ շաբաթլարընա՝
Իսրայէլ էվլինէն հէփ մուսաֆին
վազկէչարընտա՝ պիւթիւնանա-
մալար վէ էքմէք փէչքէշի վէ
շէրպէթ փէչքէշի պէչէ ֆաթըշ
օլա . կիւնահ գուրպանընըդ վէ
էքմէք փէչքէշինի վէ պիւթիւն
եանմայը վէ ունլամէթ գուրպա
նընը՝ Իսրայէլ էվլինէն էօթիւ-
րիւ քէֆփարէթ ատյիւ օ սունա :
18 Ի՛փէնամ Բաթպ պէչէլէ ատր-
Իդ այա այըն խպէթսաղընտա
սըղրըլմասընդ պիր այը գընդ
կէնճ պուզա ալըպ Մոգաէնէյի
19 փաքէլէյէնի վէ քէնէնին կիւ-
նահ գուրպանընըն գանընտան
ալդա՝ էվլին աէօվլէրինէ վէ ղէղ
պահէնն թօփրագ ալթէչ էէրինէն
տէօրթ քէօշէսինէ վէ իչ ավ-
լունուն գափուսու աէօվլէրինին
իւզէրինէ գոյա : Ունըն եհովին
ճի կէնճինտ տափի եանդըմըդ
եա ալատամըդ քի՛ն իչինն էյլէ
էյլէյէսին . վէ եվտէն էօթիւրիւ
քէֆփարէթ էտէսինիդ :
21 Իդ այա՝ այըն ան ատօրտիւն
ճիւ կիւնիւնտէ պաշլիդ օ-
լուպ՝ էէտի կիւն պայրամ օլա .
22 խամաբրատըդլար եէնիլէ : Վէ
պէյ օլ կիւնտէ՝ քէնտիի իչինն
վէ տէյյարըն ճիւմլէ գավմը իչինն
կիւնահ գուրպանը պիր պուզա
23 ատնա : Վէ պայրամըն եէտի
կիւնիւնտէ Բաթպա՝ եէտի կիւն-
տէ հէր կիւն՝ ալեքիւն եանմա
եէտի պուզա վէ եէտի գօչ ա-
յըպըդ օլարագ՝ վէ հէր կիւն
քէչիլէբիլէն պիր էքէճ կիւնահ
գուրպանը ատնա : Վէ հէր
24 պուզա իչինն պիր էֆա հէմ հէր
գօչ իչլուն պիր էֆա էքմէք փէչ
քէշի՝ վէ հէր էֆա իչինն պիր
հին եալ ատնա : Եհովինճի այ-
25 պա այըն ընպէչինճի կիւնիւնտէ
պայրամա եէտի կիւն պուղայը
կիւպի՝ էէտի կիւնահ գուրպանը
կիւպի՝ ալեքիւն եանմա կիւղ վէ
էքմէք փէչքէշի կիւպի վէ եալ
կի սի սունա :

ՊԱՀ ԽԶ

1 Ի՛փէնամ Բաթպ պէչէլէ ատր-
Ինչ ալիւնտան կիւնտօղուշա պա-
գան գափուսու իչինն ալթը կիւ-
նիւնտէ գափըլը օլա . վէ չա-
բաթի կիւնիւնտէ աչըլա , հէմ
2 այ պաչը կիւնիւնտէ աչըլա : Վէ
պէյ սիչաղրըտան օղ գափուսուն
էվլանը եօղունտան կէչըպ՝ գա-
փուսուն էչիքլէրի իչէրինտէ
տուգա . վէ քեահինլէր օնուն
պիւթիւն եանմալարընը վէ ան-
լամէթ գուրպանլարընը տունա-
ղար , վէ գափուսուն էչիյի ի-
չէրինտէ սէֆտէ գըզըլ չըգա .

վէ օր գարնու ամսուան առաջին օրը գա-
3 փանամայս : Վէ ամբարձն գավ-
մը շաբաթլարուա վէ այգաստրլը-
բընտա՝ Բապպան հուզուրուննա
պու գավուննան մէտխէլինտէ
սէճառէ գըլմալը :
4 Վէ պէյին շաբաթ կիւն լուն-
աէ Բապպա սունաճալը պիւ-
թիւն եանմա՝ այբպսրդ ալթը
գուդու վէ այբպսրդ պիր գօշ
5 օլա : Վէ պու գօշ իչինն էքմէք
փէշքէշլի պիր էփա՝ վէ գուդու-
լար իչինն էքմէք փէշքէշլի էլին-
ուէն կէլսին՝ վէ հեր էփա իչինն
6 պիր հին եաղ օլա : Վէ այգա-
չը կիւնիւնտէ պիր այբպսրդ
հիւնճ պուղա՝ վէ այբպսրդ ալթը
7 գուդու վէ պիր գօշ օլա : Վէ
պու պուղա իչինն էքմէք փէշ-
քէշլի պիր էփա՝ վէ գօշ իչինն
պիր էփա՝ վէ գուդուլար իչինն
էլինուէն նէ քի կէլիր նսկ՝ սու-
նա . վէ հեր էփա իչինն պիր
հին եաղ օլա :
8 Վէ պէյ կէլտիքտէ՝ գարնու-
նուն էյտանը եօլտաման կիրէ ,
9 վէ հէման օր եօլտան չըգա : Վէ
ամբարձն գավմը մուսային վադի-
լարուա Բապպան հուզուրուննա
սէճառէ գըլմադա կէլտիքլէրին
աէ , փորեաս գարնուսու եօ-
լտանան կիրէն՝ գըպլէ գարնու-
սու եօլտանան չըգա , վէ գըպ
լէ գարնուսու եօլտանան կիրէն՝
փորեաս գարնուսու եօլտանան
չըգա . կիրսյնի գավուննան եօ-
լտանան աէօնմէյէ , իլլա օնուն
10 գարշըսընտաքինուէն չըգա : Վէ
պէյ օնլարըն արասընտա օնլար
կիրէրէկը իքէն կիրէ , վէ նլար
չըգարլար իքէն չըգա :
11 Վէ պայրամլարուա վէ մուսա-
յին վադիլարուա էքմէք փէշ-
քէշլի պուղա իչինն պիր էփա՝
վէ գօշ իչինն պիր էփա՝ վէ գու-
զուլար իչինն էլինուէն կէլսյնի
օլա . վէ հեր էփա իչինն պիր
հին եաղ օլա : Վէ պէյ իլրա- 12
ուէլ սէլամէթ գուրպանը Բա գ-
պա սունտուգտա՝ օնա կիւնտօ-
ղսյա պագան գարնույու աչա-
լար , վէ շաբաթ կիւնիւնտէ
սունտուղու կիւղի՝ պիւ թիւն
եանմասընը վէ սէլամէթ գուր-
պանընը սունա . անտէն չըգա ,
վէ չըգմասընտան աօնկրա գա-
րնույու գարիայալար :
Վէ հեր կիւն Բապպա՝ պիր 13
եըլլըգ այբպսրդ գուդու պիւ-
թիւնեանմա սունասըն . օնու
հեր սապահ սունասըն : Վէ օ- 14
նուն իւզէրլինէ հեր սապահ էք-
մէք փէշքէշլի՝ էփանըն ալթը
փայընտան պիր փայ՝ վէ ուիւճի
եօղուրմագ իչինն հինին իւչ փա-
յընտան պիր փայ եաղ սունա-
սըն . պու՝ եակսլա գանուն ի չ-
ըգ Բապպա սույիմ էքմէք փէշ-
քէշլի պիր : Վէ գուդույու վէ 15
էքմէք փէշքէշլինի վէ եաղը հեր
սապահ սունալար . սույիմ պիւ-
թիւնեանմա ալը :
Ւչինճի Բապպա պէյգլէ աէր . 16
Պէյ օղուլլարընընն պիրինէ պախ-
շիշ վէրմէքտէ , օնուն միրասը՝
օղուլլարընըն օլա . միրաս իլէ
նլարընըն միւքիւ օլա : Վէ միրաս 17
սըտան՝ գուդլարընըն պիւ լինէ
պահշիշ վէրմէքտէ . օշ զէման
օ՝ ա՝վիքտգ եըլընտաէք օնուն օ-
լա , անտէն պէյ տէօնէ , չիւն
քի միրասը օղուլլարընըն տը ր ,
օնլարըն օլաճագ : Վէ պէյ գավ- 18
մըն միրասընտան ալըգ՝ զուլմ ի-
լէ օնլարը միւքէրիննէն մահ-
բուս գօմայա . օղուլլարընա մի-
րաս՝ քէնտի միւքիւնտէն վէրէ .
Թա քի գավմընտան պիր քիմսէ
միւքիւնտէն ստղըմայա :
Վէ պէնիի գարնուսուն եանընը- 19
տա օլան մէտխէլտէն փորեաս
տ տրու պագան՝ քեսհինէրէրին
մուգատտէա տասլարընա կէթիր-

սի, վէ իշեռէ օրատա պաթըլ-
յա տօղրու արտ թարաքլարտա
20 պէր մահալ վար իսի: Վէ պա-
նա աէտի քի՝ Պու մահալ օ տուր
քի՝ քեահինլէր օրատա սուչ
գուբպանընը վէ կիւնահ գուր-
պանընը գայնատըրլար, վէ էք-
մէք վէչքէչինի փիչիրիրլէր քի՝
գավմը թարգիս էթմէք իչին
տիշ ավուչա չըգարմայալար:
21 Ընատէն պէնի տիշ ավուչա չը-
գարտը, վէ պէնի ավլուտուն
տէօրթ քէօչէսինատէն կէչիրտի,
վէ իշեռէ ավլուտուն հէր պիր
քէօչէսինատէ՝ պիրէր ավլու վար
22 իսի: Ավլուտուն տէօրթ քէօ-
չէսինտէ գավմալը՝ դըրդ ուչը-
ղուն վէ օթուզ էնլի ավուչար
վար իսի. օնլարըն տէօրթ քէօ
չէչերինին էօլչիսիւ պիր իսի:
23 Վէ չէվրեչէրինտէ՝ տէօրտինճին-
սի՝ չէվրեսինտէ՝ տիվար վար ի-
սի. վէ տիվարլարըն ալճընտա
չէփ չէվրե գաշանլար եափըլմըշ
24 իսի: Վէ պանա աէտի քի՝ Պուն-
լար փիչիրիճիլէրին մահալի տիր,
քի օրատա էվին իսըմճէճիլէ-
րի գավմըն գուր պանընը փիչի-
րէճէքլէր:

ՊԱՂ ԽԹ

1 Վէ պէնի էվին գափուսուս.
նա աէօնատէրտի. վէ իշեռէ կիւն-
տօղուսունտան եանա էվին էչլի
ալճընտան սուլար չըգար իսի,
զիրա էվին էիւզիս՝ կիւնտօղու-
սունա տօղրու իսի. վէ սու-
լար էվին սաղ եանընըն ալճըն-
տան մէզրահընը գը ալէօնատէն
2 էնէրլէր իսի: Վէ պէնի փոր-
հաս գափուսուս եօչունա չըգար
տը, վէ պէնի տիշարքի էօլա՝
տիշ պաճուսունտան կիւնտօղու-
յա պագան էօլունա աէօնատէր-
տի. վէ իշեռէ սաղ եանտան սու-
լար պագար իսի:

Օլ էվինտէ չըրփը օլան քիմ- 3
սէ՝ կիւնտօղուսունա չըգմազ ի-
չէ, պին արչըն էօչիւս. վէ պէ-
նի սուլարտան Թապանլարտակը
օլան սուլարտան էչէլիրտի: Պին 4
տահա էօչիս, վէ պէնի սու-
լարտան՝ տիզլէրէտէք օլան սու-
լարտան կէչիրտի. պին տահա
էօչիս, վէ պէնի պէչլէտէք օ-
լան սուլարտան կէչիրտի: Եի- 5
նէ պին արչըն էօչիւս, կէչմէյէ
գատիր օլմատըղըմ պիր ըրմագ
իսի. զիրա սուլար գապարար,
եի՝ չէճէք սուլար՝ կէչիլմէզ ըր-
մագ սուլարը օլրուս:

Օլտէմպանա աէտի քի՝ կէօր- 6
տի՞նճիս եա՝ տաէմ օղլու. վէ
պէնի կէօթիւրիպ՝ ըրմաղըն քէ-
նարընա տէօնատիրտի: Վէ տէօն- 7
տիյիմտէ, իշեռէ ըրմաղըն քէ-
նարքընտա պիր եանտան վէ օպիր
եանտան ղայէթ չօգ ալաճղար
վար իսի: Վէ պանա աէտի քի՝ 8
Պու սաբլար կիւնտօղուսուս սէմ-
թինէ չըդըպ չէօլճ էնէրլէր, վէ
տէննէղէ վարըլըլար. վէ տէննիղճ
չըգաբդըլարընտա՝ սուլար չինի-
պու ղուրտուլար: Վէ վադի՝ օլա քի 9
ըրմագլարըն հէր վարարղը մա-
հալտէ տէքրէնէն հէր եաշայան
հայվանն եաշայաճագ տըր, վէ
պալըդլար վայէթ չօգ օլաճագ.
չինի քի պու սուլար օղայա վա-
րաճագ, վէ ըրմաղըն հէր վար-
ղըտը հէրտէ՝ օնլար չինի պու-
լըպ եաշայաճագլար: Վէ վա- 10
դի՝ օլա քի օնտուն եանընտա պա-
ղադճըլար՝ էնդադդիսէն թա էչ-
նէգայիմէճէք տուրաճագլար,
աղլար սէրիչէճէք մահալ օլա-
ճագ. պալըդլար ճինսլէրինճէ
օղուզ պէօյուբ տէննիղին պալըդ-
լարը կիւմի պայէթ չօգ օլաճագ-
լար: Ալլահ տնուն չամուրլարդ- 11
Ընը վէ պաճագլարը չինի
պուդմայաճագ. օնլար Թուզ
մահալինէ տէօնէճէք քէրը: Վէ ըր- 12

թը եանը՝ ակօյիւբ ակնիկ սինօ-
թոնաան Լծա Եմաթա գալշը
վարանատէք օլա ։ պաճը եանը
պու օլա ։

Իսաի պու ակյարը քենաիկ 21
ընիկէ՝ Իսրայէլին սըպէլարըն-
ձա Թադսիմ էաէսինիզ ։ Վէ 22
վագի՝ օլա քի մնու քենաինիզէ՝
վ արանըզաա սաքին օլուսլ ա-
րանըզաա Վատալար Թէվմ տէթ-
ակըէլ ե եաալէրէ միւք իչ՚ին
գալա՝ իչէ Թադսիմ էաէսի կը։
վ Ռնալ սիդէ Իսրայէլ օլուզ-
լարընըն արասընաա՝ եէրվնէր
կնսի օլալար ։ Իսրայէլ սըպէ-
լարընըն արասընաա մնլարըն սի-
գատէրինիզէ միլլիս օլա ։ Վէ 23
վագի՝ օլա քի եաա սաքին օ-
ւուզլուս սըպէլաա՝ միւքէնիս ա-
գրայաա վէրէսինիզ՝ տէյար Էֆէն
սիմ Բադչ ։

ԳԼՈՒԽ ԽԸ

Վ է սըպէլարըն ասլարը 1
պունլար տըր ։ վ ուրհաա ուձնն-
ասան Եվրան եօլուսնան եանըն-
աա Եմաթա վարանատէք ։ Ասար-
էնան՝ Դամասկոսան սինօրաս
փօրհաաս ասղլուս Եմաթ եանը-
նատէք օլա ։ վ օնան կիւնաօ-
զլս եանըսնան պաճպատէք 2
սիր՝ Դանըն օլա ։ Վէ Դան՝ լ-
նօրանուն եանըսնաա՝ կիւնաօզլս
եանըսնան պաճը եանըսնատէք
պիր՝ Աւերին օլա ։ Վէ Աւերին 3
սինօրանուն եանըսնաա՝ կիւնաօ-
զլս եանըսնան պաճը եանըն-
ատէք պիր՝ Նեմեթզիմին օլա ։
Վէ Նեմեթզիմ սինօրանուն 4
եանըսնաա կիւնաօզլս եանըսնան
պաճը եանըսնատէք պիր՝ Մա-
նասէնին օլա ։ Վէ Մանասէնին 5
սինօրանուն եանըսնաա կիւնաօ-
զլս եանըսնան պաճը եանըսնա-
տէք պիր՝ Եվրեմին օլա ։ Վէ 6
Եվրեմին սինօրանուն եանըն-

մաղըն քէնարընաա՝ սիր եան-
սան վէ օպիր եանսան՝ եափ-
բաղը սօլմազ վէ մէյվէսի սիւ-
քէնմէզ հէր սիւրլիս մէյվէնի
աղաճ պիճէճէք ։ հէր այաա
Թանրիճնաա վէրէճէք էր ։ զի-
րա ծնուն սուլարը Մադաեսէ-
աէն ջղգարլար ։ վէ ծնուն մէյ
վէսի եէմէք իչ՚ին վէ եափրագ-
լարը չինճա իչ՚ին օլաճագլար ։
13 Էֆէնսիմ՚ադզ պէյլէ աէր։
Իսրայէլին ճն իչի սը վէճլարըն-
ձա տխարը Թէմճլք եսէճէյն-
նիզ սինօր պու օլա ։ Յօսէ-
14 փին իչի հնասէսի օլա ։ Վէ օ-
նու՝ օլ պադշալարընըզա վէր-
մէյ եճնի գալարընըզմը՝ հէր
քէս գարընսաազը կնսի Թէմճլք
եսէճէ բսինիզ ։ վէ պու տխար
սինզ՝ միւք իչ՚ին սիւճէճէք ։
15 Վէ տխարըն սինօրաս՝ փրնաա
Թադսիփընաան պու օլա ։ Պէօ
չիւք տէնիզդէն էճլէն եօրս՝
16 Սէգադա վարընճա ։ Եմաթ՝
Բեօրնա՝ Սիւրայիմ քի Դա-
մասկոս սինօրաս իչ՚ն Եմաթ սի-
նօրանուն արասընաա տօրր ։ Ան-
բան սինօրանսաա օլան Ասէր
17 սէճէճէքսն ։ Վէ տէնիզ Թադս-
փընաան սինօր՝ Ասարէնան Դա-
մասկոս սինօրաս վէ փօրհաաս
տողրս չըմալ եանէն Եմաթ սի-
նօրաս օլա ։ խմաճ փօրհաաս եա-
18 նը պու օլա ։ Վէ կիւն տողս-
սաս եանր՝ Ասրան արասընաան
վէ Դամասկոս արասընաան վէ
Գալաադ տրասընաան վէ Ցսր-
գանանրն նանճա Իսրայէլ սի-
չորը արասընաա սինօրաան
կիւնտողսսաս տէնիզնէնէճէք էօլ
չէսինիզ ։ վէ կիւնտողսսաս եա-
19 նը պու օլա ։ Վէ լտօսա տողս-
լոս գըպէչ եանը՝ Թամնրաան
Իսդէսաէ Մէրիպա տաւալ ընա՝
պէօյիւք տէնիզնն տէրէսինէ-
տէք օլա ։ վէ գըպէչէ տողրս
20 լտօսա եանը պու օլա ։ Վէ պա-

տա՝ կիւնաօղու եանընտան պա-
թը եանընտաէք պիր Ռուբէնին
7 օլա : Վէ Ռուբէնին սինօրու
նուն եանընտա՝ կիւնաօղու եա
նընտան պաթը եանընտաէք պիր՝
Յուդանըն օլա :
8 Վէ Յուդանըն սինօրու եա
նընտա՝ կիւն աօղու եանընտան
պաթը եանընտաէք սաւնաճա-
պընըզ խիրմի պէշ պին գոմըշ էն-
լի վէ կիւն աօղու եանընտան
պաթը եանընտաէք ուզունլու
ղա օ պիր փոյլարըն պիրի կի
պի ոռդն վագիի էէր օլա : Վէ
Սագաէսէ ծնուն օրթասընտա
9 օլա : Բապպա սաւնաճապընը
վագիըն ուզունլուղու խիրմի
պէշ պին վէ էնի ան պին օլա :
10 Վէ մուգաատէա վագի՝ նըլարըն
եոնի քեահինլէրին օլա , փոր
հաատան խիրմի պէշ պին վէ
պաթըտան էնի ան ուն վէ կիւն
աօղուատան էնի ան պին վէ գըպ
լէաէն ուզունլուղու խիրմի պէշ
պին օլա : Վէ Բապպան Սագ
աէսէի ծնուն օրթասընտա օլա :
11 Սագավկ օղուլլարընտան Թաղ-
սիս օլունմուշ քեահինլէրին օ
լա , քի ոնլար նէվսէհլէրի մի
պէքէյի՝ Ի րայէլ օղուլլարը
սաֆարըգալըրտա՝ Ղէմէլէկ ի
12 սաֆարը կիպի սաֆմադը : Վէ
ախպարըն վագիընտան պուա վագի
ընչար իչիէն ա՛զիզէր ա՛զիզի օ
լուպ՝ Ղէմէլէկլերին սինօրու եա
նընտա օլա :
13 Վէ քեահինլէրին սինօրու՝
գարչընըգնա խիրմի պէշ պին
ուզուն վէ ան պին էնլի օղոպ Ղէ
մէլէկլերին օլա , պիւթիւն ա
ղաշնըլուղու խիրմի պէշ պին վէ
14 էնի ան պին օլա : Վէ պուն
տան անթմայընը , վէ ասիհ
Թիկմէյէկլեր վէ ախպարըն Թաղ
սիսնաատայընընը խէթիգալ էթմէ
յէկլեր , զիրա պուն Բապպա
մուգաատաէա պիր :

Վէ խիրմի պէշ պինին գարչը- 15
նընտա էնանն գալան պէշ պին՝
շէհր իչիէն պայտալը էէր գալըպ
մէպ էան վէ վարօշ իչինն օլա :
վէ շէհր օրթասընտա օլա : Վէ 16
անուն էօչիւէէրի պուն ընտա
փարնաա եանը ասէօրթ պին պէշ
եիւզ վէ դըպըէ եանը ասէօրթ պին
պէշ եիւզ վէ կիւնաօղու եանընտ
տան ասէօրթ պին պէշ եիւզ վէ
պաթը եանը ասէօրթ պին պէշ եիւզ
օլա Վէ շէհրին վարօշը փօրնաա 17
ատղուա իչի եիւզ էլլի վէ դըպ-
լէյէ ատղուա իչի եիւզ էլլի վէ
կիւն ատղուա տղուա իչի եիւզ
էլլի վէ պաթըտա ատղուա իչի
եիւզ էլլի օլա : Վէ մուգաա- 18
սէա վագիըն եանընտա ուզուն
լուգատան գալան՝ կիւն ատղուա
ատղուա ան պին վէ պաթըտա ատղ
րուա ան պին օլուպ՝ մուգաատէա
վագիըն եանընտա օլա : Վէ օ
նուն մահասուա շէհրին խըզմէ-
թինի եաունէէրին մատը օլա :
Վէ շէհրին խորզէթինի եաէնէէր՝ 19
օնա խարայէէրին ձիւմէ սըպաթա-
րընտան օլտըր
Պիւթիւն վագի էէր խիրմի պէշ 20
պին իլէ խիրմի պէշ պին օլա . մու-
գաատէա վագի շէհրին միւքէհհ
նէէ աէօրթ քեաշէնլիսաէնտընըզ :
Վէ մուգաատէա վագիըն վէ 21
շէհրին միւքէհհինէն ալը եանըն-
տան վէ օսիր եանընտան գա-
լան պէշ իչինն օլա . վագի օ-
լան՝ խիր մի պէշ պինին էօնինն
աէ Թա կիւնաօղու վէ կիւն պա-
թըտա ան ըուն տան ըզ պաթը սի-
ն ըուն տան եանընտա խիրմի պէշ
պին պէշ էհտաէէրինին եա
նընտա օլա . վէ պուն մուգաա-
սէա վագի օլուպ Կվին Մագաէ-
սէսի ծնուն օրթասընտա օլա :
Վէ Ղէմէլէկլերին ֆ միւքէհհինէն 22
հէմ շէհրին միւքէհհինէն պէշինի
քինին օրթասընտա օլան Յուդա
սինօրու իլէ Բենիամին սինօրու

նաև պէ յինեան պէ յին օլա ։
23 Վէ գալան սըպէթլար իչին
կիւն տօղու եանընատան պաթը
եանընատէք պիր՝ Բէնիամինին
24 օլա ։ Վէ Բենիամին սինօղու-
նուն եանընատա՝ կիւն տօղու եա-
նընատան պաթը եանընատէք
25 պիր՝ Ըմաուռնուն օլա ։ Վէ Ըը
մաուռնուն սինօղուննուն եանըն-
ատա՝ կիւն տօղու եանընատան պա-
թը եանընատէք պիր՝ Խասբա-
26 բըն օլա ։ Վէ Խասբաբըն սինօ-
ղուննուն եանընատա՝ կիւն տօղու
եանընատան պաթը եանընատէք
27 պիր՝ Զաբուլոնուն օլա ։ Վէ
Զաբուլոն սինօղուննուն եանըն-
ատա՝ կիւն տօղու եանընատան պա-
թը եանընատէք պիր՝ Դադին
28 օլա ։ Վէ Գադ սինօղուննուն
եանընատա՝ դը պէ եանը լօ ատա
տօղու սինօղու՝ Կադէսատ Ա ե
բիպա տուլարը օլան Փամարատան
պէօյիւք սեհիվլին եանընատաբի
29 տերէ օլա ։ Իսրայէլին սըպէթ-
լարընա միւք իչին գուբա՝ իլէ
Թագահիմ էսէձէ յինիզ ախյար
պուռ տուբ , վէ հիսահէլին պուն-
լար տըր՝ տեյօր Էնիհնահիմ
Բատպէ ։
30 Վէ չէհրին չըդըլարը պուն-
լար տըր ։ Փօրհաս եանընատան
տեօրթ պին պէշ հիւզ էօյլիս ։
31 Վէ չէհրին գափուլարը Խոսա-
յ՛ լ սըպէթլարընին տաղըր միւ-
ձիահիձէ օլա ։ Իւչ գափու փօղ-
եաուս տօղուս օլուպ՝ պիր գա-
փու Ռուբէնին պիր գափու
Յուդանըն պիր գափու Վէնիին
օլա ։ Վէ կիւն տօղու եանընա- 32
տան տեօրթ պին պէշ հիւզ էօյ
լիս վէ իւչ գափու օլուպ՝ պիր
գափու Յոսէֆին պիր գափու
Բէնհամինին պիր գափու Դա-
նընըն օլա ։ Վէ դը պէ եանընատան 33
տեօրթ պին պէշ հիւզ էօյլիս՝
վէ իւչ գափու օլա ։ պիր գա-
փու Ըմաուռնուն պիր գափու Խ
ասբաբըն պիր գափու Զաբու-
լունուն օլա ։ Պաթը եանընատան 34
տեօրթ պին պէշ հիւզ էօյլիս Խ
։ է իւչ գափու օլա ։ պիր գա-
փու Գադըն պիր գափու Ասե-
րին պիր գափու Ներփթալիմին
օլա ։ Չէվրէ օն տեքիզ պին 35
էօյլիս օլա ։ վէ օր կիւնատն չէհ-
րին տաղ՝ Եհովաշամա օլա ։

ԴԱՆԻԷԼ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Յուդա փատիշահը Յովակի-
մին փատիշահլըղընըն իւչիւնճի
եըլընատա՝ Բաբելոն փատիշահը
Նաբուգոդոնոսոր Երուսաղէմ
կէլուպ , վէ օնու մուհասրէ էյ-
2 լէմիշ ։ Վէ Տատնպ Յուդա փա
տիշահը Յովակիմի վէ Աստհարն
եվլինին գաղալարընատան պիր միգ
տարինի օնուն էլինէ վէրատ ։
Վէ նէլտըր՝ Սհնատար ախյարընա
քհնամէ տլատհընըն էվլինէ կէօ-
թէրտիս ։ Վէ գաղալարը՝ քհն-
ամի տլատհընըն նատղինէ օտատընա
կէօթէրտիս ։
Վէ փատիշահ քհնամի խոտըմ 3
լարընըն պաշը Ասփհանէզէ տէ-
սի քի Իսրայէլ օղուլլարընատան
վէ փատիշահ զիւրրիյէթինատէն
վէ պէյլերատէն՝ հիչ պիր այըպը 4
օլմայան վէ չէհրէսի կիւզէլ վէ

հեր ի՛մաե մտիր վ՚ պիլնիտն
աշնա վ ի՛րփանտն ակեաց վ
փատիշահըն սերայընաա տուր.
մաղա թագաթը ՚ըան ուշագար
կէթիրե , վ մնլարա Բիլտանի.
էրըն քիթաւէթրնի վ ըսա
5 նըշը եօրեսե ։ Վ՚ փատիշահ
ծնլարա փաղիշահըն նէփիս թա.
ա՛մընաա վ՚ ուշտի շարաւտան
կիւնահէվք թային քէսան քի՛
ծնլարը իւշ եըվ էյլէ պէօրիւ.
տէ , վ՚ սանուհնաա փատիշահըն
6 հուզուրընաա տուրալար ։ Մ՚
ան արաւարընաա Յուդա օղուլ
ընրընաան Դանիէլ Անանիա՝
Միսայէլ վ՚ Ազա՚ռիա վար իսի ։
7 Վ՚ ծնլարա խասըմլարըն սեր.
վերի իսիմլեր գօտու , վ՚ Դա.
նիէլէ Բալտասա ատր վ՚ Անա
նիայա Սէդրաք վ՚ Միսայէլէ
Միսաք վ՚ Ազարիայա Աբեդնա.
գով չաղըրաը
8 Վ՚ Դանիէլ եիւրէյինէ գօ.
տու քի՛ փատիշահըն նէփիս
թաա՛մընաան վ՚ ծնուն իչխի
շարաւտան մուրաւարանլայա .
վ՚ խասըմլար սերվէրինան ան.
լէսու քի՛ քէնտիւի մուրաւրա
9 մայա ։ Վ՚ Ազա՚ Դանիէլէ
խասըմլար սերվէրինին հուզու.
րընաա լութֆ վ՚ մէհապէթ
10 պուլտուրտու ։ Վ՚ խասըմլար
սերվ.րի Դանիէլէ ասու քի՛ Սի.
ղնն եէյէճ յինիղի վ՚ իչէճէ.
յինիղի թային կասն էփէնտիմ
փատիշահան պէն գօրգարըմ.
զնրա նի՛չնուն օ՚ սիղնի եիւղնէ.
նիւղնէ՝ ապրանընըղ օլան ու.
շագլարտան պօղազըն կէսօրէ ան՚
պաշըմը փատիշահա միւէյիւմ
11 էթմէրէսինիզ ։ Վ՚ Դանիէլ
Դանիէլնն՝ Անանիանըն՝ Միսա.
յէլնն վ՚ Ազարիանըն իւզէրինէ
խասըմլար սերվէրինին թային
12 էթասի Մէլտարա ասու . Վ՚ է.
րեմ գըլ , պու գուլարընը օն
կիւն սընա , վ՚ պիզէ եէ՚ճէք
իչնէն հուզուրուպաթէն վ՚ իչ.
մէք իչնէն սու վէրմընէր ։ Ան. 13
ատն աննին հուզուրուտնաա չէկ.
րնէմիզ վ՚ փատիշահըն նէփիս
թաա՛մընը եէյէն ուշագլարընն
չէկտէսի պագընըն , վ՚ պու
գուլարընա՝ կէօրտիգինէ կէօ.
րէ էյլէ ։ Իմտի օ՚ ծնլարը պու 14
սէօզ.ե տինկլէսի , վ՚ ծնլարը
օն կիւն սընաաը ։ Վ՚ օն կիւն. 15
տէն սոնկրա՝ ծնլարըն չէկրէսի՝
փատիշահըն նէփիս թաա՛մընը
եէյէն տէի ուշագլարընքինաէն
կիւզէլ վ՚ էթասէ սէմիղ կէօ.
րիւնիւե ։ Պու վէճհ իլէ Մ՚ել 16
սար ծնլարըն նէփիս թաա՛մ.
նը վ՚ իչէճէք շարաւգընը գուլ.
արընըղ՝ ծնլարա հուզուպաթ վէ.
րիր իսի ։
Վ՚ պու տէօրթ ուշագա Ազ. 17
լարէ հէր քիթապէթէ վ՚ հիք.
մէթէ իրփան վ՚ ֆէհմ վէրսի.
վ՚ Դանիէլ հէր րույայը վ՚ տիւ.
շնւ անկլար իսի ։ Վ՚ փատի. 18
շահըն ծնլարը կէթիրմէկէ տէ.
տինէ կիւնէրինն սանուհնաա , խա.
սըմլար սերվէրի ծնլարը Նաբուզ.
գոդոնոսորընն հուզուրընաա
կէօթիւրտիւ ։ Վ՚ փատիշահ 19
ծնլար իլէ սէօյլէսի , վ՚ ծնլա.
րըն Ձիւմէհսինէ Դանիէլ Անա.
նիա՝ Միսայէլ վ՚ Ազարիա կի.
սի պուլունմասը . վ՚ փատի.
շահըն հուզուրընաա տուրտու.
լար ։ Վ՚ փատիշահ՝ ծնլարա 20
սիւալ էթտիկլէ հէր հիքմէթ ու
ի՛րփանա տայիր խուսուսալատա
ծնլարը պիւթիւն մէմլէքէթինը
տէ օլան Ձիւմէհ ո՚ւէճմատան վ՚
սիհիրպազլէրատէն ծն գաթ իւս.
թիւն պուլտու ։ Վ՚ Դանիէլ 21
Թա կիւրոս փատիշահըն նէք եը.
լընատէք գալը ։

ՊԱՏ Բ

Վ՚ Նաբուգոդոնոսորընն 1

փառիշահլըղը՝ ըն իբնոյն նըղնա-
ա, Նաբուգոդոնոսոր ասիբեր
կեօրսիբ. վե ծնոն ձ՝նը սը
2 դըղը՝ ոդդուսաա գաշտը։ Վե
փառիշահ եմր եթաի քի՝ ո՛ւբե-
մայը վե սիհիրպազըսրը վե սիս-
յիձիբէրի վե մինեձձիմիշէրի
փառիշահա ծնուն սիշնիբ
Թա՛սիր եթէ՛յ՝ չաղրսալը.
վե ծըղ, կելու՝ փառիշահըն
հուզուրտնոա տուրսուալը։
3 Վե փառիշահ ընշլոա ասեի
քի՝ Տիւշ կեօրսիւ, վե սիս-
շիս սիչմէյ բուհամ բահաթ
4 սըղ օլսը։ Վե մինեձձիմ-
էրը փառիշահա Սիւրիանիձէ
ասեալէրը քի՝ Ե՛ա փառիշահ ե-
պեալէրձէ հաշա. սոս գուս-
ըձնա սիւշիս սեօյլե, վե Թա՛-
5 սիրինի խապը հաւլիմ. Փա-
ռիշահ ձեվապ վերիպ մինեձ
ձիմիշէրե ասեի քի՝ Կըղոհ սին-
ասըն չըքսը. էյեր սիզ պոնա
սիւշիս վե ծնուն Թա՛սիրինի
խապը վերմեզ խոնիզ, սիզ
փարչէնեձձէքսինիզ, վե հավե-
րինիզ կիհոյրե հըղըձնա ասեն-
6 սիւլ ըսլեձձէք։ Էյեր սիզ
սիւշիս վե ծնուն Թա՛սիրինի ի-
լըն հաեր խոնիզ, սինոյն հե-
սիսկերը վե պոխշիս վե չոգ ըհ
բոմշոր սուշոգսըձըզ. ծնուն
իչլեն պոնա սիւշիս վե ծնուն
7 Թա՛սիրինի ի՛լըն հաեին։ Ընղար
Թէքրար ձեվապ վերիպ ասեի-
լեր քի՝ փառիշահ պուս գուղս-
ըձնա սիւշիս սեօյհաեին, վե օ-
նուն Թա՛սիրինի ի՛լըն հոնէիմ։
8 փառիշահ ձեվապ վերիպ ասեի
քի՝ Սկըչէ քաեն սինիրիմ քի
սիզ ղեմանը սաձուն սուրօղո-
սունուզ. չինն կեօրի յօղսու-
նուզ քի՝ գըսոհ սինոյն չըգ-
9 ոը։ Էյեր սիզ պոնա
սիւշիս խապը եթէ՛մեզ խոնիզ,
սինոյն իչլեն հիւքմ ղեման սիր
սիւլ. ղերսը գաւմի գարար եթ-
ոնիզ քի՝ հուզուրտմա եա-
լան վե փասխ սեզ սեօյլէյե-
սինիզ, Թա ղէման Թէպասիլ օ-
լընասաէք. լոմաի պոնա սիւ-
շիս սեօյլէյնն, վե Թա՛սիրինի
պոնա ի՛լըն հաեպսէձէյինիզի
սիլէյիմ։ Մինեձձիմէրը փա- 10
ռիշահըն հուզուրտնոա ձեվապ
վերիպ ասեալէրը քի՝ Եէր եիւ-
զինաե փառիշահըն գըսոհսէ՛ի
ի՛լըն հաեպսէձէն սոսէմ եօգ սուր-
ծնուն իչլեն հիչ սիր փառիշահ՝
սե յա ղապիթ հիչ սիր ո՛ւ-
լեմասոն եա սիհիրպազոսոն եա
մինեձձիմսոնէն պուծնուն կիսի
չէյ Թաշոպ եթէ՛միշլեր։ Վե 11
փառիշահըն Թաշոպ եթոխ
գըսոհ կելձոն ը, վե ծնուն փա-
ռիշահըն հուզուրտնոա՝ մե-
քեմոնոսրը Թէն իչլե օլմոյոն ալ-
լահտորոսոն ղոսրըմ ի՛լըն հաե-
ձէք եօգ սուր։
Պոս սեպեպոէն փառիշահ՝ 12
ղաշոպ վե ո՛ղլիմ խըշմ կելսիպ՝
Բաբի՛լոնուն հիմ ո՛լմէրինի
հելաք եթէ՛յ եմր էյլեսի։
Իմոն Փերմոն սոսրը օլսոս, 13
վե ո՛ւլմէրը եօլսիւրիւլիւրլեր ի-
սի. վե Դոնիէլի եմ ծնուն
արդոսոշշուրըրնը եօլսիւրմեք ի-
չին արոսրըլոր։ Օլ ղեմոնոսէ 14
Դոնիէլ Բաբի՛լոնուն ո՛ղլմէրնի
գոթէլ եթէ՛յ էրգոսն՝ փա-
ռիշահըն ո՛ղոսն պոշրոը Արիով-
քա ի՛լի վե ո՛ղլ նըլե գարըշըրգ
վերիպ, փառիշահըն զոպիթի 15
Արիովքա ձեվապ վերսի, վե
սեսի քի՝ փառիշահըն հուզուր-
ըռնոսոն սոս եմրի Թէ՛յնոնի՝
չինն էրգոսը. օղեմ Արիովք՝
Դոնիէլե գըսոհ սիլսիրսի։
Վե Դոնիէլ կիբիպ՝ փառիշահ 16
ոսոն ոնլեսի քի՝ ընա միւհլեթ
վերե, վե Թա՛սիրի փառիշա-
հա ի՛լըն հաե։ Ընոսէն Դոնի- 17
էլ քենոնի հելինե վարոը, վե
արդոսոշշուրըրնա՝ Ոշոնիհա՝ Մի-

ասիել վէ Ազարիայա գըսսէյի
18 խապէր վէրսի քի՝ պաս սըրրըն
խուսուսունա կէօյլէն Ալահընա
ման մէրհամէթ իլէգիյէր ,
շէյլէ քի Դանիէլի վէ օնուն
արքատաշլարընըն Բաբիլոնիան
պագի ա՛լիմլէրի իլէ հէլաք էթ-
մէյէյէր ։
19 Վէ Դանիէլէ՝ կէճէ ռոյա-
սընուսա օլ սըրը քէշֆ օլսու ։
օլսէմ Դանիէլ կէճք Ալահընա
պէրէքէթի տաա՛սը սունսու ։
20 Դանիէլ ճէվապ էտիպ ասէմ
քի՝ Ալահընըն խամի էպէտէն սա-
սէրմէյէն մէ՛թէպարինք օլսուն ,
զիրա հիքմէթ վէ գուսրէթ օնուն
21 մաա՛ը ։ Վէ վագըթլէյի վէ զէ-
մանլարընը թէգյիր էտէն՝ փա-
տիշահլըը գաալըրընն՝ վէ փատի-
շահլըը պէքէն օ մաա՛ը ։ օ՛ ա՛-
լիմլէրէ ի՛լմ՝ վէ ֆէհմ պէյլէն
22 լէրէ պէյլի վէրսի ։ Տէրինլէրի
վէ կիզլէ՛ըն օ քէշֆ էտէր ։ օ՛
գարանլըգտա օլանը պէյլի ։ վէ
ըզըգ օնուն էտանընտա սաքին օ-
23 լաա՛ ։ Պէն սանա շո՛քր էտէ-
բիմ վէ համտ էտէրիմ՝ էմ՛ պա-
պալարըմընն Ալահը ։ զիրա պա-
նա հիքմէթ վէ գուսրէթ վէր-
տին ։ վէ հալա պանա՝ սէնսէն
պէյլէտտիգիմիզի պէյլէրտին ։ չիւն
քի փատիշահընըն գըսսասընի պէ-
զէ խապէր էյլէտտին ։
24 Պու էհթիլաէն Դանիէլ՝ փա-
տիշահընըն Բաբիլոն ա՛լիմլէրինի
հէլաք էթմէյէ թա՛յինն էթմէյի
Արիովաա չըղտը ։ վէ վարըպ՝
օնա պէյլէ տէտի ։ Բաբիլոնա-
նըն ա՛լիմլէրինի հէլաք էթմէ ։
պէնի փատիշահընըն հուզուրունա
նա չըղտըմ ։ վէ փատիշահա թա՛-
25 պիլի լի՛լան էտիյէմ ։ Օլսէմ
Արիովաա ա՛ճէլէ էտէրէք՝ Դանի-
էլի փատիշահընըն հուզուրունա
չըգտարը ։ վէ օնա պէյլէ սէյլ-
լէտի ։ Յուդա էսիրլէրի օղուլ-
լարընընան՝ փատիշահտ թա՛պի-
րի խապէր էտէճէք պիր ատամ
պուլսա՛մ ։ Փատիշահ ճէվապ
26 վէրիպ սաը Բալտասասար օ-
լան Դանիէլէ տէտի քի՝ Կէօր-
պէյիմ տիւշիւ վէ ծնուն թա՛-
պի նիի պանա խապէր էմ ուչ
գաապիմինն ։
Դանիէլ փատիշահընն հուզ-
27 զուրունա ճէվապ վէրիպ տէ-
տի քի՝ փատիշահընն սիւալէթ-
պէյի սըրըրընը՝ ա՛լիմլէր պիլի-
պազար՝ ա՛ճըմա վէ հէքիմ հէ-
կիմլէրի՝ փատիշահա ի՛լան էթ-
մէյէ գաապը տէյիլլէր ։ Ամմա
28 հէճքաէ սըրըպպը քէշֆ էտէր
Ալահ վար ։ վէ՝ Նաբուգոդոնո-
սոր փատիշահա՝ ահն կիյնէլէրտէ
նէ օլաճաղընը պէյլէյիպ ։ սէ-
նինն պէյլի՝ վէ տէօշէյինտէ
պաշընըն գուպպէրը պու տաը ։
Սէն էմ՛ փատիշահ՝ պէնտէյսէ
29 ահնկոնէ օլաճաղ տէյիս՝ տէօշ-
շէյինտէ Թէֆէքքիւր էտէր ի-
սին ։ վէ սըրըպպընը քէշֆ է-
տիճիսի օլաճաղընէ օտաղու-
նաա ահնա պէյլէյիպ ։ Պէն խէ-
30 պու սըրը պանա՝ ճիհէթլէ հաճա
յանլարտահն ա՛լիմ օլսուդաճմ
իչնն քէշֆ օլունմասընը ։ նէճա
փատիշահա թա՛պիր խապէր օ-
լունա՝ վէ հէյքէյլինն հէքքա-
ըրընը պիլէհսին ։
Սէն էյ փատիշահ՝ հէյքէյսը 31
խոին ։ վէ իչիմէ պիր պէյճէ
աադըթէթ վար իդի ։ պու պէյ-
սիճ վէ ա՛զամէթլի քէսիր օլսա
սադըթէթ՝ էնինն գարշընտա տաղ
ըսար իդի ։ վէ օնուն կէօսէթիէ
լի հէյպէթլուս իդի ։ Պու սու- 32
ըէթին պաշը էյի ալթընտանն՝
օնուն կէօքսիւս վէ գօլլարը հիս-
միւշէնն՝ գարընը վէ պուտլարը
պագըրտանն՝ պալարըրըրը տէ-
միրտէնն՝ այագլարը պիր գըսմը 33
սէմիրտէնն վէ պիր գըսմը փէճճի-
պալչըգտանն խոն ։ Կէօրիյօր է- 34
տէն ՝ թաշն պիր թաշ քէսիլ-

ան՝ լաքին էլէր ըլէ տէյիլ , վէ
օ աուրէթին տէմիրան վէ փիշ
միշ պաչըգան օլան այագա-
րընա վըրաու , վէ ննլար էղիլ-
35 ան : Օլտէմ տէմիր փիշմիշ պալ
չըդ՝ պագըր՝ կիւմիշ վէ աղԹան
պէրապէր էղիլսի՝ եաղ խար-
մանլարընըն սանան ուչքաը կի-
ալի օլտուղար , վէ եէղ նլարը
կէօԹիւրտիւ , վէ ծնլարընն տայա
տմադալի պուլտունմատը · լաքին
աուրէթի վըրան Թայ՝ պիր պէօ-
յիւք տաղ օլտու , վէ ձիւմլէ
36 եէրլի տօլտուրտու : Տիւշ պա-
տուր , վէ փադիշահըն հուզուր-
լունատա՝ ծնուն Թաղլրլի ն սէյ-
լէյէլիմ :
37 Այն եա՛ փադիշահ՝ փադի-
շահլաղ փադիշահը սըն · զնրա
կէօյիւն Ալտահը սանա փադի
շահլըգ՝ գուարէթ վէ գուվվէթ
38 վէ ի՛զզէթ վէրմէշ սիր : Վէ
ատէմ օղուլլարընըն՝ սահրա
հայվանլարընըն վէ կէօյլիւն գուշ
լարընըն հէր սայսին օլտուգլարը
մահմալի սէնին էլինէ վէրմիշսիր ,
վէ ծնլարընն հէփսինինն լուզէրլի-
նէ սէնի հիւքմտար տիւքմիշ տիր-
39 օ , ալԹուն պաշ սէն սըն : Վէ
ահնատէն սօնկրա՝ սէնտէն էտնա
պիր զայրի փադիշահլըգ գալ
գաճագ , վէ պագըրտան պիր
զայրի իւչիւնճիւ փադիշահլըգ
քի՝ ձիւմլէ եէրտէ հիւքիւմէթ
40 սիւրէճէք : Վէ տէօրտիւնճիւ
փադիշահլըգ՝ ատէմիր կիւպի գա-
վի օլաճագ · չիւն քի տէմիր հէր
շէյի էզիպ ուչքաԹըղը կիւպի ,
պու տաճըն հէփ պունլարը՝ հէր
ընէ գըրան տէմիր կիւպի էզիպ
41 գըրաճագ տըր : Վէ այագլարը
հէմ փարմագլարը՝ պիր գըսմը
չէօղմէքճէն պաչըղըլմատան վէ պիր
գըսմը տէմիրտէն կէօրտիւճիւն
պու քի՝ օլ փադիշահլըգ Թագ-
սիմ օլաճագ · լաքին օնատա տէ-
միր փէքցիյի օլաճագ , չիւն քի
տէմիրի չամուրլու պաչըղը իլէ
գարըշըգ կէօրտիւն : Վէ այագ- 42
լարընն փարմագլարը պիր գըսմը
տէմիրտէն վէ պիր գըսմը փիշմիշ
պաչըգտան օլտուղա պու տուր
քի՝ օլ փադիշահլըգ պիր փայը
փէք վէ պիր փայը կէվէթէք օ-
լաճագ : Վէ չամուրլու փիշմիշ 43
պաչըղը իլէ տէմիրի գարըշըգ
կէօրտիւճիւն պու տուր քի՝ ան-
լար իննատն զիւրրիյէթի իլէ գա-
րըշաճագտար , ամմա ծնլար՝
տէմիր փիշմիշ պաչըղլա գարըշ
մատըլը կիւպի պիրի պիրինէ կա-
փըշմայաճագլար :
Վէ ծնլարընն եաննի պու փա- 44
տիշահլարընն կիւնլէրինատ՝ կէօ-
յիւն Ալտահը պիր փադիշահ-
լըգ գալդըրաճագ քի՝ օ էբէտ-
լէրէտ պօղուլմայա , վէ պու փա-
տիշահլըգ զայրի գալմա պրաղը-
մայաճագ · իւչ ձիւմլէ պու
փադիշահլըգլարը էղիպ տիւքէ-
տէճէք , վէ քէնտիսի էպէտէն
տուրաճագ : Ձիւն քի ուէն տաղ- 45
տան քէսիլմիշ լաքին էլէր իլէ
տէյիլ պիր Թաշ կէօրտիւն , քի
տէմիրի՝ պագըրը՝ փիշմիշ պաչ-
ղըրը՝ կիւմիւշիւ վէ ալԹունու
էզմի , պէօյիւք Ալտահ՝ փադի-
շահա պուննատն սօնկրա նէ օ-
լաճաղընը պիլտիրտի · վէ տիւշ
կէրչէք տիր , վէ Թա՛պիրի սա-
հիհ սիր :
Օլտէմ նաբուգոդոնոսոր փա- 46
տիշահ եիւզիւ գօյուն տիւշիւպ՝
Դանիէլէ տէճտէ էյլէտի , վէ
էմր էԹտի քի՝ օնա գուրպան վէ
պուխուր սունտըլար : Փադիշահ 47
Դանիէլէ ճէվապ վէրիպ տէտի
քի՝ կէրչէք քատէն Ալտահընըղ՝ ալ
լահլարընն Ալտահը վէ փադիշահ-
լարընն Ի՛ձիէնտիսի վէ սըրըրլարընն
քէշֆ էտիճիսի օ տուր · չիւն
քի՝ սէն պու սըրրը քէշֆ էԹմի- 48
չէ գատիր օլտուն : Օլտէմ փա- 49
տիշահ Դանիէլի պէյիւԹմուս ,

վէ ոնա ջոդ վէ պէչիբ հէռիչէ-
լէր վէրտի , վէ ոնու պիւթիւն
Բաբիլոն էյալէթինին իշլէրի
նէ հիւքմատը վէ Բաբիլոնատն
հէմ ա՛լիմլէրի իշլէրինէ վա՛ն-
19 լէր սէրվէրի նատպ էթտի : Վէ
Դանիէլ փատիշահատն ա՛յրէ
տի , վէ Բաբիլոն էյալէթինին
ուամուրի իշլէրինէ Սէդրաք Մի-
սաք վէ Ապեդնագովա նատպ
էթտի . Դանիէլ ըսկ փատիշա-
հըն գոփուսատնատա ըտի :

ՊԱՑ Գ

1 Նաբուգոդոնոսոր փատիշահ
պէր ալթատն սուրէթ եափըը ,
ևիւսեէ էչկի ա թմիշ ա՛յրըն վէ
էնի ալթը արշին ըտի . ոնու
Բաբիլոն էյալէթինատէ Դուրա
2 ովասընատա տ՛քտի : Վէ Նա-
բուգոդոնոսոր փատիշահ՝ վա-
լիլէրի վէզիրլէրի վէ միւ-
լէրի գոզատրէրլէրի խազընէ
տարըլըրը գատը տը վէ միւֆ-
թիլէրի վէ էյալէթլէրին հէմ
հիւքմատըլըրընը տա՛վէթ էթ
մէյէ կէնաէրտի քի Նաբուգո-
գոնոսոր փատիշահըն տիքթիկի
սուրէթին թէկ՛բրտըքինէ կէ-
3 լէլէր : Ոնէտի վա՛ռլէր վէզիր-
լէր վէ միւտիրլէր՝ գատատքէր-
լէր՝ խազընէտարլար՝ գատըլար
միւֆթիլէրը վէ էյալէթլէրին
հէմ հիւքմատըլըրը՝ Նաբուգո-
գոնոսոր փատիշահըն տիքթիկի
սուրէթին թէկ՛բրտըքինէ ՀԷմ՛
ոլմատըլար , վէ Նաբուգոդոնոսո-
րըն տիքթիկի սուրէթին կընտի-
նէ սուրտուլար :
4 Վէ տէլալ գաւվէթի ի՛է նէ-
տա էաւէր իսկ քի՝ Ա՛յ գաւմլէր
վէ իսմ՛էթլէր վէ տիլլէր՝ տիզ
5 սէօյլէնի՛յոր . Գօրսա՛ սուրնա՝
Թան գաւր՝ գանուն՝ սանթուր՝
սա՛էնպ վէ հէր տիւրլիւ մուսիգի
ալաղլարը սէսատնը իշլէթտիկի-

նիզ վախթատա՝ տիւշիւպ Նաբու-
գոդոնոսոր փատիշահըն տիքթի-
կի ալթընա սուրէթէ սէճտէ գը-
լասընըզ : Վէ հէր քիմ տիւշիւպ 6
ա՛էճտէ գըլմազ իսէ , օլ սաա՛թ-
տա էանար ա՛թէշ ֆուրընու-
նընն օրթասընա ա՛թըլըճագ :
Իմտի օլ զէմանատէ ճիւմլէ գաւմ 7
պօրսը՝ սուրնա՝ Թանգաւր՝ գա-
նուն՝ սանթուր վէ ճիւմլէ մու-
սիգի ալաղլարը սէսատնը իշլէ-
թէլի կիպի , ճիւմլէ գաւմլէր՝
բամ՛էթլէր վէ տիլլէր տիւշիւպ՝
Նաբուգոդոնոսոր փատիշահըն
տիքթիկի ալթընա սուրէթէ սէճ-
տէ գըլսընըզ :
Իմտի օլ զէմանատա՝ պա՛զը 8
րի ոսանի քիմսէլէր էաքլաշըպ՝
Ե՛հուտականերընն չ՛քտա էթտի-
լէր . Նաբուգոդոնոսոր փատի- 9
շահա ճէվապ էտիպ տէտիլէր
քի Ե՛ թ՛ փատիշահ՝ էպէտլէրէ
էաշա . Սէն էա՛ փատիշահ՝ ֆէր- 10
ման էյլէտին քի՝ հէր ատա՛մ պօ-
րսը՝ սուրնա Թանգաւր՝ գանուն՝
սանթուր վէ ճէնկ վէ հէր տիւր-
լիւ մուսիգի ալաղլարը սէսատնը
իշլէմի ճէ՛ , ան չիւպ ալթընա
սուրէթէ սէճտէ գըլա . Վէ հէր 11
քիմ տիւշիւպ սէճտէ գըլմազ
իսէ , էանան ա՛թէշ ֆուրընու-
նընն օրթասընա ա՛թըլա ,
Բաբիլոն էյալէթինին ուամուրի 12
իշլէրինէ նատպ էթտիկլէրի վար-
դի՝ Սէդրաք՝ Միսաք վէ Ապեդնագով
ատամ-պատ լամտէլէր էաթ փատի-
շահ՝ անըն սա՛մա զըլար . անընն
ալմա՛յընա ի՛ պատէթ էթմէզ-
լէր . վէ տիքթիկին ալթընա սու-
րէթէ սէճտէ գըլմազլար :
Օ՛ճամ Նաբուգոդոնոսոր խըշմ 13
ու զըլզալ ի՛է Սէդրաք՝ Միսաք
վէ Ապեդնագովա կէթիրմէկ-
էմր էյլէտի . իմտի օլ քիմսէ-
լէրի փատիշահըն հուզուրընա
կէթիրտիլէր . Նաբուգոդո- 14

նասար Ջեվատ էսիպ ընչարա
ատեան քի Գաղատն մի էշ Սեդ-
բաք Միսաք վե Աբեդնագով
ալլահ ալարքմա ի պատէթ էմմէգ
մինիզ, վե տիքախիմ ալեան
առրէթե ատճառե գըլմազ ընըզ,
15 Հալա պօրա՝ ուրնա Թան գուր
գանդան նանէտար վե ահինք
վե հէր տեղրե մուսի տազ
լարընըն սեսատընը իշխելոխ
նինզ զէտան, էյէր հափարըմ
սիրէթե սիւնա ստճառ կըլ
մազա հաղըր օլար խոնինզ, Խուշ
ամմա էյէր սէճառե գըլմազ ի
անինզ, օլ սատ Թատա սիզ հա-
նան ալեէ Իսրաէլտան օր-
Թատընա ալեըլտաղարընըզ. վե
սինզ էլմտան գուլԹարտաղ
շու Ալլահ քիմ սիր:
16 Սեդրաք՝ Միսաք վե Աբեդ-
նագով Ջեվատ էսիպ միսահշա-
հա տեսիրէր քի Եա՛ Նաբու-
գոդոնոսար՝ պու գըսսէտ սա-
նա Ջեվատ վէրմի՛ր սինզ հա-
17 Ջ՛էլ Եօք տար. Խրեե սիսիմ
ի պատէթ էմսխիմիզ Ալլահ՝
պինզ հանան ալեէ Իսրաէ-
նոնտան գուրԹարտարա գա-
սիր սիր. սէնինն էզինտան սա
խի՛ հա՛ միսահշահ՝ խնչտա հահ-
18 Ջէք սիր: Եօղ խե՛ տէ, սա
նա մա՛ըտ պատն հա՛ միսահ
շահ քի՛ սէնին ալահտարընա
պինզ ի՛պատէթ էմմէգինզ, վե
տիքախինն ալեան առրէթե
սէճառե գըլմազըզ:
19 Օլ զէմանն Նաբուգոդոնո-
սար զատատ լինէ ասըլտու, վե
հինզնինն էչերէսի՛ Սեդրաք՝
Միսաք վե Աբեդնագով գատ-
չը առ յինէ. Խ՛ոի՛ Ջեվատ Հ-
նինզ հէր էյէտի քի Իսրաէ-
նու՝ հագատատա օլան ա՛ատԹառն
հէտի գոմ զինատ հնգատար:
20 Վ՛է ա՛ռքէրինտ օլան գուվ՛Թ-
տե զօրու քինիհերե հէր հյէտի
քի՛ Սեդրաք Միսաք վե Աբեդ-
նագով պատկատ հանան ա-
Թէշ Իսրաէնտա ալեըտընա
21 Օլտե պու տատ՛մէրի շատար
լար լինէ հհ՛Ք-քէրի ինէ վե Փէ-
րատ՛ն՛էրի ինէ վե հէտ լի պատ
լար ինէ նատատարընա, վե հա-
նան ալեէ Իսրաէնտան օր-
22 Թատընա ալեըտընա: Վ՛է պատ
սիշահրն սէօղնա շ՛ատնա օրտու
զունատն Իսրաէն զ՛ոհ ինէ
գըզգըն օլտու ինէ՝ Սեդրաք՝
Միսաք վե Աբեդնագով գատ-
արընա քինհերի ալեէն ա՛ռվի
23 Թ՛էշ Իսրաէ հատ: Վ՛է պու ինչ
քինի՛ Սեդրաք՝ Միսաք վե Ա
բեդնագով պատկը հանան ալեէ
Իսրաէնտան օրԹատընա սիրէ
սինէր:
24 Նաւնէզարտոգոնոսար պա
սիշահ հէյրան օլտու՝ ա՛ռնէզ
ինէ գատ՛տը. Վ՛է մուատհոլ
լինէ Ջ՛ևատ էսիպ սէճառ
պինզ ալեէն օրԹատընա պատը
ինչ քինի ա՛ռնատարդ մը. ան
լար Ջ՛ևատ էսիպ միսահշահա
սէճառէր քի Պէլի հա՛ միսահ
շահ: Փաֆ՛էշահ Ջ՛ևատ էսիպ
25 սէճառ քի՛ Խրեե պէն ալեէն
օրԹատընա էչտիւ՛ի՛ւ կէտն
սէօղ սատմ կէօրի յօրտա՛,
վե ինչարա հինչ սիր զարար օլ
մնատ. վե սէօրսինհինհան
էհերեմ՛ ալահ օղլունա պէնդ
զէր: Օլտե սրբ՛ գոգոնոսար
26 հանան ալեէ Իսրաէնտան
մէտխէլինէ հատըչտ՛ Ջ՛ևատ
էսիպ, վե սէճառ քի՛ Էյ՛ Ա՛ր
լահ Թատ՛ըանըն գուլտարը Սեդ-
րաք՝ Միսաք վե Աբեդնագով
ջըգըն. վե կելինա՛ Սեդ-
րաք Միսաք վե Աբեդնագով
Թէշլիս օրԹատընատան ջ՛ըգտարտ:
27 Վ՛է վալիլէր՝ վէզիրէր վե միս
սիրէր վե փատիշահըն մուտիր
լերի Ջ՛ևատ՝ օլտու՝ պու քիմտե
րի կէօրմուլէր քի՛ ծնըտրըն վի-
Ջիաէլերի խըզէրինէ աԹէշն

գուվէթի ասա Թէ՝սիր էթամ-
ան , վ պայարբէրն պիր գըլը
հանմասը . վ շավարսը ան-
յիշէմէի . ալէգէրն գոգուսաս
պիլէ ծնըարա կէշմէի ։
28 Նաբուգոդոնոսոր ձէվապ է-
պիպ ասի՝ քի Նէգոբաք Մի-
սաք վ Աբէդնագովան Աղահ-
մ էթէնգարիք օղսան քի մէղ-
յինի կէնտէրսի , վ ծնա կիս-
վէնէրէք փասիյասէրն սէօղիւնէ
մուխալիֆիկմ հաքի՝ քէնտիլէ-
րին Աղահընտան գայրի ալ
լահա ի պատէթ էթմիտիդ է վ
սէմոտ գըլմամդաղ վըռհուսէ-
րինի Թէհմէմ հաճն գուլարընը
29 խլլաս էշլէսի ։ Իմի պէնտէն
ֆէրման տասրը օղսուս քի՝ հէր
գավմ՝ իմմիթի վէ սիլ քի Նէգ-
բաք Միսաք վ Աբէդնագովան
Աղահընա գարշը նանդըշ շէյ
սէօյլէր խոչ , փարչէնէչ , վ
հալի չէօփիլեյէ տէմնէ . զիրա
պունտէյին խլլաս էթմէյէ
գաանը օձան գայրի ալահ նօգ
30 տուր ։ Իմի փատիշահ՝ Նէգ-
բաք Միսաք վէ Աբէդնագովա
Բաբիլոն էյալէթինտէ պէօ-
յի Թուխ ։

ՊԱՂ Դ

1 Նաբուգոդոնոսոր փատիշահ՝
պիւթիւն էէրսէ տաքին գան
հալ գավմէրէ՝ լսմմիթլէրէ վէ
պիլէրէ . Սէլամէթինիզ չոգա-
2 լա ։ Հուզուրումտա խոշ կէօ-
րինմիս քի Աղահ Թաալանըն
պանա էրդիսի ա՛լամէթլէրի
վէ մի՛ճիզլէմլէրը պէ յան էտէ-
3 յիմ ։ Օնուն ա՛լամէթլէրի նէ՛
ա՛զիմ՝ վէ մի՛ճիզլէմլէրը նէ՛
գուվուէթլէրլէ տուր . օնուն փա-
տիշահլըզը էպտի փատիշահլըդ
ըրը , վ հիքմիսիդի տէվլ պէ
տէվլ տուրսուն ։
4 Պէն Նաբուգոդոնոսոր էվիմ-
տէ բուհաճ վէ սէրայըմտա խոշ
հալ իսդէ իքէն , պիւչ կէօր 5
պիւմ , վ պէնի գօրգունճտուս ,
վէ տէօշէյիմին իզէրինտէ հի-
քմէթլըմ՝ հէմ պաշտէն բույա-
լարը պէնի իզմիրապի սալարը ։
5 Վէ Բաբիլոնէն ճիմլէ ա՛լիմլէ- 6
րինի հուզուրումա կէթիրմէյէ
ֆէրման էյլէսիմ քի՝ ծնըար պա-
նա պիւչիւն Թաալիմնի պիլմիրէ-
լէր ։ Օլտիմ ա՛լէմտարը՝ պի- 7
հիրասդար՝ միճնէճիմլէր վէ
հէմ հէյիմլէրը կէլմիյէր , վէ
պէն պիւչիւ ծնըրդըն հաճնանտ
սէօյլէմիմ , ամմա ծնըար Թա՛-
պիլինի պանա պիլմիրմէմիշ-
լէր ։ Էնճամըդ սոդ սըզտըրդըն 8
սոդնա կէօրէ Բաղտասսարդ ծ-
ըլան վէ սէրտանինտէ մուգատտաս
ալահ՝ դարըն բուհու օլմնդանիդի
հուզուրումա կէլմի , վէ ծնուն
հանդնանտ պիւչիւ սէօյլէյի պէն
պիմ քի՝ Եա՛ պէլտէսարը պէր 9
վի Բաղտասսարդ՝ չիհան պիրիմ
քի սհնուդ մուգատտաս ալահ՝ դա-
րըն բուհու վար , վ սոդնա հիչ
պիր սըրը սըգըթ վէրմէզ , կէօր
սէյիմ պիւչիւճմէ պադըդի ծ-
նուն Թա՛պիլինի սէօյլէ ։
Տէօշէյիմտէ պաշտէն բուհ 10
յարը պուհ խոչ . դէն կէօրիւ-
յօր խոչ քի իլմի հէրհնի ծը-
Թաալնուս պիր սոդմ վար խոչ ,
վէ ծնուն նիսպաթլի պէօյիւք
խոչ ։ Օլ սոդմ պէօյիւճճ , 11
վէ գավ ընտի , վէ ծնուն նիսբ-
սէօյլէյի կէօչ հէյվաճ . վէ օ-
նուն կէօրինմէսի պիւթիւն հէ-
րհնի ուճմաղրնտաճըդ խոչ ։ Եա՛մ- 12
բաղարը կիսդիչ վէ մէյվէնի
չօգ խոչ , վ ծնուս ճիհմէսի ի-
չինտէ Թաա՛մ վար խոչ . դաղըն
ճանտավարդարը ծնուն ալտընտա
կէօրինէնիր խոչ , վ կէօրինն
գուշարը ծնուն տալարընտա
տոպտն ալտը խոչ . վ հէր Թէ-
ծնուսդ պէլտինիր խոչ ։ Տէօշէ- 13

Աստուծոյ Բարձրելոյն, որ ինձ եւ քեզ հրաշս արաւ։ Ինձ թուեցաւ լաւ ցուցանել նշանս եւ հրաշս, զոր արար ինձ Աստուած Բարձրեալ։ Մեծ են նշանք նորա, եւ զօրաւոր հրաշք նորա։ Արքայութիւն նորա արքայութիւն յաւիտենից է, եւ իշխանութիւն նորա ազգէ յազգ։

Ես Դանիէլ տեսի երազ, եւ խռովեցաւ հոգի իմ ի մարմնի իմում, եւ տեսիլք գլխոյ իմոյ վհատեցուցանէին զիս։ Մերձեցայ առ մի ի կանգնելոցն, եւ հարցի ի նմանէ զճշմարտութիւն ամենայնի այսորիկ։ Եւ ասաց ինձ, եւ զբանի դատաստանի ցուցանէր ինձ։ Ես այս չորս գազանք մեծամեծք չորս թագաւորք են, որ յառնեն յերկրէ։ Եւ ընկալան սրբոցն Բարձրելոյն զարքայութիւնն, եւ ժառանգեցին զարքայութիւնն յաւիտենից, եւ յաւիտեան յաւիտենից։ Յայնժամ կամեցայ ստուգել զճշմարտութիւն չորրորդ գազանին, որ էր տարբեր ամենայնիւ, եւ սոսկալի յոյժ, եւ ատամունք նորա երկաթեայք, եւ ճանկունք նորա պղնձեայք, որ ուտէր եւ մանրէր, եւ զմնացեալսն ոտիւք իւրովք կոխէր։ Եւ զեղջիւրսն, որ էին ի գլխոյ նորա, եւ զայլ մի եղջիւր, որ ելանէր, եւ երիս եղջիւրս անկանէին առաջի նորա, եւ եղջիւրն այն աչք ունէին, եւ բերան խօսէր մեծամեծս, եւ տեսիլ նորա մեծագոյն էր քան զընկերսն։ Տեսանէի, եւ եղջիւրն այն պատերազմ արկանէր ընդ սրբոցն, եւ յաղթէր նոցա, մինչեւ եկն հին աւուրց, եւ ետ դատաստան սրբոցն Բարձրելոյն, եւ եհաս ժամանակ, եւ սրբոցն տիրեցին արքայութեան։ Եւ ասաց այսպէս. Գազանն չորրորդ արքայութիւն չորրորդ է յերկրի, որ տարբերեսցի ամենայն արքայութեանց, եւ զամենայն երկիր կերիցէ, եւ կոխեսցէ, եւ մանրեսցէ։ Եւ տասն եղջիւրքն տասն թագաւորք են, որ յարութեան յարքայութենէ այնմանէ, եւ այլ մի թագաւոր յառնէ յետ նոցա, եւ նա տարբերեսցի չարեաւք քան զառաջինսն, եւ երիս թագաւորս խոնարհեցուցանէ։ Եւ խօսեսցի բանս ընդդէմ Բարձրելոյն, եւ զսրբոցն Բարձրելոյն հալածեսցէ, եւ կարծեսցէ փոխել զժամանակս եւ զօրէնս, եւ տացին ի ձեռս նորա մինչեւ ժամանակ եւ ժամանակք եւ կէս ժամանակի։ Եւ դատաստան նստցի, եւ զիշխանութիւն նորա խլեսցեն, եւ կորուսցեն եւ կորնչեսցի մինչեւ ի վախճան։ Եւ արքայութիւն նորա տացի սրբոցն Բարձրելոյն, եւ արքայութիւն նորա արքայութիւն յաւիտենից է, եւ ամենայն իշխանութիւնք նորա նմա ծառայեսցեն եւ հնազանդեսցին։ Մինչեւ ցայսմ ասացեալ է։ Ես Դանիէլ խռովեցայ ի մտածմանց իմոց, եւ երեսք իմ փոխեցան ի վերայ իմ, եւ զբանս ի սրտի իմում պահեցի։

Ի թուականութեան երրորդի թագաւորութեան Բաղտասարայ արքայի տեսիլ երեւեցաւ ինձ ես Դանիէլ յետ այնորիկ, զոր առաջին անգամ տեսի։ Եւ տեսի ի տեսլեան իմում, եւ ես էի ի Շուշան հռչակաւոր քաղաքի, որ է ի գաւառին Ելամայ, եւ տեսի ի տեսլեան իմում, եւ ես էի ի կողմանս դրանն Ուբաղ։ Եւ համբարձի աչաց իմոց, եւ տեսի, եւ ահա խոյ մի կայր առաջի դրանն, եւ եղջիւրք նորա երկայնեղջիւրք, եւ մի եղջիւր երկայն քան զերկուսն, եւ եղջիւրն երկայն ելանէր յետոյ։ Տեսի զխոյն եղջիւրամբ հարկանել ընդ արեւմուտս եւ ընդ հիւսիս եւ ընդ հարաւ, եւ ամենայն գազանք ոչ կարէին կալ առաջի նորա, եւ ոչ ոք ազատէր ի ձեռաց նորա, եւ արարեալ էր ըստ կամաց իւրոց, եւ մեծացաւ։ Եւ ես էի հասկանալ զտեսիլն, եւ ահա այր մի կանգնեցաւ առաջի իմ, եւ ահա ձայն մարդոյ մի ի միջոյ Ուբաղ, եւ կոչեաց եւ ասաց. Գաբրիէլ, հասո՛ զայս տեսիլ հասկանալ։ Եւ եկն առ ի կանգնելոցն ուր ես կայի, եւ եկեալ նորա սոսկացայ, եւ անկայ ի վերայ երեսաց իմոց, եւ ասաց ինձ. Հասկացի՛ որդի մարդոյ, զի ի ժամանակի վախճանի տեսիլն։ Եւ ի խօսելն նորա ընդ իս ես ի քնոյ խորոց էի ի վերայ երեսաց իմոց ի վերայ երկրի, եւ ինքն մերձեցաւ առ իս, եւ կանգնեցոյց զիս ի տեղւոջ իմում։ Եւ ասաց. Ահա ես գիտացուցանեմ քեզ զոր ինչ լինելոց է ի վերջին բարկութեան, զի ի ժամանակի վախճանի լինելոց է։ Խոյն զոր տեսեր եղջիւրամբ, թագաւորք են Մարաց եւ Պարսից։ Եւ այծեամն մեծ թագաւորն է Յունաց, եւ եղջիւրն մեծ որ էր ի մէջ աչաց նորա, նա է թագաւորն առաջին։ Եւ որ կոտորեցաւ, եւ կանգնեցան չորեքին ի տեղի նորա, չորք թագաւորք են, որ յազգէ նորա յառնեն, եւ ոչ ի զօրութեան նորա։ Եւ ի վախճան թագաւորութեան նոցա, յորժամ լցցին մեղք նոցա, յառնէ թագաւոր անդուդ երեսաց, եւ հմուտ հնարից։ Եւ զօրանայ զօրութիւն նորա, եւ ոչ յիւրմէ զօրութենէ, եւ զարհուրելի կործանումն կործանէ, եւ յաջողեսցի նմա, եւ արասցէ, եւ կործանեսցէ զզօրաւորսն եւ զժողովուրդ սրբոցն։ Եւ ըստ խորհրդոյ նորա յաջողեսցի նենգութիւն ի ձեռին նորա, եւ ի սրտի իւրում մեծասցի, եւ ի խաղաղութեան կործանեսցէ զբազումս, եւ ի թագաւորս թագաւորաց կանգնեսցի, եւ առանց ձեռաց խորտակեսցի։ Եւ տեսիլն երեկոյի եւ առաւտուի, զոր ասացեալ է, ճշմարիտ է։ Դու ծածկեա՛ զտեսիլն, զի ի բազում աւուրս լինելոց է։

Եւ ես Դանիէլ հիւծեցայ, եւ հիւանդ եղէ աւուրս բազումս, եւ յարուցեալ գործէի զգործս թագաւորին, եւ զարհուրեալ էի ի տեսլենէն, եւ ոչ ոք էր որ ասէր։

Ի թուականութեան առաջին թագաւորութեան Դարեհի որդւոյ Ասուերի, ի սերմանէ Մարաց, որ թագաւորեաց ի վերայ թագաւորութեան Քաղդէացւոց, ի թուականութեան առաջին թագաւորութեան նորա ես Դանիէլ հասկացայ ի գրոց զթիւ ամացն, զոր ասաց տէր առ Երեմիա մարգարէ, զի լցցին աւերակք Երուսաղէմի եւթանասուն ամ։ Եւ դարձուցի զերեսս իմ առ Տէր Աստուած խնդրել աղաչանս եւ պաղատանս ի պահս եւ ի քուրձ եւ ի մոխիր։ Եւ աղաչեցի առ Տէր Աստուած իմ, եւ խոստովանեցայ եւ ասացի. Աղաչեմ քեզ, Տէր Աստուած մեծ եւ զարհուրելի, որ պահես զուխտ եւ զողորմութիւն սիրողաց քոց եւ պահողաց պատուիրանաց քոց, մեղաք, անօրինեցաք, անիրաւեցաք, ապստամբեցաք, եւ հեռացաք ի պատուիրանաց քոց եւ յիրաւանց քոց, եւ ոչ լուաք ծառայից քոց մարգարէից, որ խօսեցան յանուն քո առ թագաւորս մեր եւ առ իշխանս մեր եւ առ հարս մեր եւ առ ամենայն ազգս երկրի։ Քո է արդարութիւն, Տէր, եւ մեր ամօթ երեսաց, որպէս այսօր է մարդոյ Յուդայի եւ բնակչաց Երուսաղէմի եւ ամենայն Իսրայէլի, որ մերձ են եւ որ հեռի են յամենայն երկրի, յորս ցրուեցեր զնոսա վասն անօրինութեանց նոցա, զոր անօրինեցին առաջի քո։ Տէր, մեր ամօթ երեսաց, թագաւորաց մերոց, իշխանաց մերոց եւ հարց մերոց, զի մեղաք առաջի քո։ Քո է ողորմութիւն եւ թողութիւն, զի ապստամբեցաք ի քէն, եւ ոչ լուաք ձայնի Տեառն Աստուծոյ մերոյ, գնալ ի պատուիրանս նորա, զոր ետ առաջի մեր ի ձեռն ծառայից իւրոց մարգարէից։ Եւ ամենայն Իսրայէլ անցին զաւրէնս քո, եւ հեռացան չլսել ձայնի քում, եւ հեղաւ ի մեզ անէծք եւ երդումն, զոր գրեալ է ի գրոց Մովսիսի ծառայի Աստուծոյ, զի մեղաք առաջի նորա։ Եւ հաստատեաց զբանս իւր, զոր խօսեցաւ ի վերայ մեր եւ ի վերայ դատաւորաց մերոց, որ դատէին զմեզ, եւ բերել ի վերայ մեր չարիս մեծ, որպէս ոչ եղեւ ամենայն երկնի ի տակ, որպէս եղեւ ի Երուսաղէմ, որպէս գրեալ է ի գրոց Մովսիսի, զամենայն չարիսն զայս եկին ի վերայ մեր, եւ ոչ պաղատեցաք առաջի Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դառնալ ի մեղաց մերոց եւ հանճարեւորել ի ճշմարտութեան քում։ Եւ արդ արթուն եղեւ Տէր ի չարիսն, եւ եբեր զնոսա ի վերայ մեր, զի արդար է Տէր Աստուած մեր ամենայն գործոց իւրոց, զոր արար, եւ ոչ լուաք ձայնի նորա։ Եւ արդ, Տէր Աստուած մեր, որ հաներ զժողովուրդ քո յերկրէ Եգիպտացւոց ի ձեռն հզօր բազկի քո, եւ արարեր քեզ անուն որպէս այսօր, մեղաք, անօրինեցաք, անիրաւեցաք, Տէր, ամենայն արդարութեանց քոց, դարձուսցի՛ զբարկութիւն քո եւ զսրտմտութիւն քո ի քաղաքէ քումմէ Երուսաղէմ, ի լերինն սրբութեան քո, զի վասն մեղաց մերոց եւ վասն անօրինութեանց հարց մերոց Երուսաղէմ եւ ժողովուրդ քո ի նախատինս եղեն ամենեցուն շրջակայից մերոց։ Եւ արդ, լո՛ւր, Տէր, աղաչանաց ծառայի քո եւ պաղատանաց նորա, եւ երես քո լուսաւորեսցի ի վերայ սրբութեան քո աւերակի, վասն քո, Տէր։ Ականջ դի, Աստուած իմ, եւ լո՛ւր, բա՛ց զաչս քո եւ տե՛ս զաւերակս մեր եւ զքաղաք, որ կոչեցաւ անուն քո ի վերայ նորա, զի ոչ վասն արդարութեանց մերոց անկանիմք առաջի քո, այլ վասն ողորմութեանց քոց բազմաց։ Լո՛ւր, Տէր, եւ թո՛ղ, Տէր, եւ ներո՛ղ, Տէր, եւ ունի՛ր եւ արա՛, մի՛ յապաղեր վասն քո, Աստուած իմ, զի անուն քո կոչեցաւ ի վերայ քաղաքի քո եւ ի վերայ ժողովրդեան քո։

Եւ ես էի խօսելով եւ աղաչելով եւ խոստովանելով զմեղս իմ եւ զմեղս ժողովրդեան իմոյ Իսրայէլի, եւ անկանելով առաջի Տեառն Աստուծոյ իմոյ վասն սրբոյ լերինն Աստուծոյ իմոյ, եւ ես էի խօսելով յաղօթս իմ, եւ ահա այր Գաբրիէլ, զոր տեսի ի տեսլեան իմում յառաջագոյն, թռեալ հասեալ առ իս ժամ ընծայի երեկոյի։ Եւ ուսոյց զիս, եւ խօսեցաւ ընդ իս, եւ ասաց. Դանիէլ, արդ ելի՛ հասկանալ զիմաստութիւն։ Ի սկզբան պատգամաց քոց ելանէ հրաման, եւ ես եկի պատմել քեզ, զի դու արժանի ես. արդ հասկացի՛ զբանն, եւ ըմբռնի՛ զտեսիլն։ Եւթանասուն եւթնեակք կանխեցան վասն ժողովրդեան քո եւ վասն քաղաքի քո սրբոյ, զի կատարեսցի յանցանաց մեղք, եւ կնքեսցի մեղք, եւ քաւեսցի անօրէնութիւն, եւ բերցի արդարութիւն յաւիտենից, եւ կնքեսցի տեսիլ եւ մարգարէ, եւ օծցի սուրբ սրբոց։ Եւ գիտասցես եւ հասկասցես ի սկզբանէ ելանելոյ հրամանի դարձուցանել զերուսաղէմ շինել մինչեւ ի Քրիստոս առաջնորդ եւթն եւթնեակք եւ վաթսուն եւ երկու եւթնեակք, եւ դարձեալ շինեսցի հրապարակ եւ պարիսպ ի ժամանակի նեղութեան։ Եւ յետ վաթսուն եւ երկու եւթնեակաց սպանցի Քրիստոս, եւ ոչ իւր ինչ։ Եւ զաւրք թագաւորին գալոց կործանեսցեն զքաղաքն եւ զսրբութիւնն, եւ վախճան նորա ջրհեղեղ, եւ մինչեւ ի վախճան պատերազմ, եւ ի կատարումն աւերակք։ Եւ զաւրացուսցէ զուխտ ընդ բազումս մի եւթնեակ, եւ կէս եւթնեակի պակասեսցէ զպատարագ եւ զընծայ, եւ ի տաճարի պղծութեանց կործանիչ, եւ մինչեւ ի վախճան ժամանակի կատարած տացի ի վերայ կործանչին։

Ի թուականութեան երրորդի թագաւորութեան Կիւրոսի թագաւորի Պարսից բան յայտնեցաւ Դանիէլի, որ կոչեցաւ անուն նորա Բաղտասար, եւ բանն ճշմարիտ է, եւ զաւրութիւն մեծ, եւ զիմաստութիւն հասկացաւ ի տեսլեան։ Յաւուրսն յայնոսիկ ես Դանիէլ էի սգաւոր երիս եւթնեակս աւուրց։ Հաց ցանկալի ոչ կերայ, եւ միս եւ գինի ոչ մտին ի բերան իմ, եւ ոչ օծայ զիս իւղով մինչեւ լցան երիս եւթնեակս աւուրց։ Եւ ի քսան եւ չորրորդի աւուր ամսոյն առաջնոյ ես էի առ գետովն մեծաւ, որ է Տիգրիս։ Եւ համբարձի աչաց իմոց, եւ տեսի, եւ ահա այր մի զգեցեալ պատմուճանաւ, եւ մէջքն նորա պատեալ ոսկով սրբոյ, եւ մարմին նորա իբրեւ զքրիսոլիթ, եւ երեսք նորա իբրեւ զերեւոյթ փայլակնի, եւ աչք նորա իբրեւ զճրագունս հրոյ, եւ թեւք նորա եւ ներքինք նորա իբրեւ զերեւոյթ պղնձոյ ողորկի, եւ ձայն խօսից նորա իբրեւ ձայն բազմութեան։ Եւ տեսի ես Դանիէլ զտեսիլն միայն, եւ արք որ էին ընդ իս ոչ տեսին զտեսիլն, այլ սոսկումն մեծ անկաւ ի վերայ նոցա, եւ փախեան ի փախուստ, եւ ոչ ոք մնաց ընդ իս։ Եւ ես մնացի միայն, եւ տեսի զտեսիլն մեծ զայն, եւ ոչ մնաց ի մարմնի իմում զաւրութիւն, եւ գոյն երեսաց իմոց փոխեցաւ ի վերայ իմ, եւ ոչ կարացի պահել զաւրութիւն։ Եւ լուայ ձայնի խօսից նորա, եւ լուեալ ձայնի խօսից նորա ես էի ի քնոյ խորոց ի վերայ երեսաց իմոց, եւ երեսք իմ ի վերայ երկրի։ Եւ ահա ձեռն մի մերձեցաւ առ իս, եւ շարժեաց զիս ի վերայ ծնկանց իմոց եւ ի վերայ ափանց ձեռաց իմոց։ Եւ ասաց ինձ. Դանիէլ, այր ցանկալի, հասկացի՛ զբանս, զոր ես խօսիմ ընդ քեզ, եւ կաց ի տեղւոջ քում, զի ես ապաքէն արդ առաքեալ եմ առ քեզ։ Եւ ասացի ինձ զբանս զայս, եւ ես կայի դողալով։ Եւ ասաց ինձ. Մի՛ երկնչիր, Դանիէլ, զի յաւուրէ առաջնոյ, յորում դրեցեր սիրտ քո հասկանալ եւ նեղել զանձն քո առաջի Տեառն Աստուծոյ քո, լուեալ է բան քո, եւ ես եկի վասն բանից քոց։ Եւ իշխան թագաւորութեան Պարսից կայր ընդդէմ իմ քսան եւ մի աւուր, եւ ահա Միքայէլ, մի ի գլխաւոր իշխանացն, եկն ինձ օգնական, եւ ես կացի անդ առ թագաւորսն Պարսից։ Եւ եկի հասկացուցանել քեզ զոր ինչ լինելոց է ի վախճան աւուրց, զի տեսիլ ի աւուրս բազումս լինելոց է։ Եւ ասաց ինձ զբանս զայս, եւ ես դէմ արարի երեսաց իմոց ի վայր, եւ լռեցի։ Եւ ահա որպէս նմանութիւն որդւոց մարդկան մատեալ էր ի վերայ շրթանց իմոց, եւ բացի զբերան իմ, եւ խօսեցայ, եւ ասացի առ ի կանգնելոցն առաջի իմ. Տէր իմ, ի տեսլենէ քումմէ ցաւք պատեցին զիս, եւ ոչ կարացի պահել զաւրութիւն։ Եւ զիա՞րդ կարասցէ ծառայ տեառն իմոյ խօսել ընդ տեառն իմում, եւ ես ապաքէն ոչ կայ ի մարմնի իմում զաւրութիւն, եւ շունչ ոչ մնաց ի մարմնի իմում։ Եւ ահա ձեռն մարդոյ մերձեցաւ առ իս, եւ զաւրացոյց զիս, եւ ասաց ինձ. Մի՛ երկնչիր, այր ցանկալի, խաղաղութիւն քեզ, զաւրացի՛ եւ զաւրացի՛։ Եւ ի խօսելն նորա ընդ իս զաւրացայ, եւ ասացի. Խօսեսցի՛ տէր իմ, զի զաւրացուցեր զիս։ Եւ ասաց. Գիտե՞ս, ընդէ՞ր եկի առ քեզ, եւ արդ դարձայց պատերազմել ընդ իշխանին Պարսից, եւ ես ելանեմ, եւ ահա իշխան Յունաց գայ։ Բայց յանձնեցից քեզ զոր ինչ գրեալ է ի գրոց ճշմարտութեան, եւ չիք ոք որ զաւրացուսցէ ընդ իս զամենայն այսոսիկ, բայց Միքայէլ իշխան ձեր։

Եւ ես ի թուականութեան առաջին Դարեհի Մարացւոյ կայի զաւրացուցանել եւ զաւրացուցանել զնա։ Եւ արդ ճշմարտութիւն ցուցից քեզ։ Ահա երեք թագաւորք կան ի Պարսս, եւ չորրորդն մեծագոյն քան զամենեսեան, եւ ի զաւրութեան իւրում ի վերայ թագաւորութեան Յունաց ամենեցուն զաւրացուսցէ։ Եւ կացցէ թագաւոր զաւրաւոր, եւ տիրեսցէ իշխանութեամբ մեծաւ, եւ արասցէ ըստ կամաց իւրոց։ Եւ իբրեւ կացցէ, կոտորեսցի թագաւորութիւն նորա, եւ բաժանեսցի ի չորս կողմանս երկնից, եւ ոչ ի զաւակս նորա, եւ ոչ ըստ զաւրութեան նորա, զի թագաւորութիւն նորա խլեսցի, եւ ուրեքն ոչ ինչ։ Եւ զաւրանայ թագաւոր հարաւոյ, եւ ի զաւրաց նորա զաւրանայ ի վերայ նորա, եւ տիրեսցէ իշխանութեամբ մեծաւ, եւ արասցէ ըստ կամաց իւրոց։ Եւ ի վախճան ամացն դաշինս դիցեն, եւ դուստր թագաւորին հարաւոյ եկեսցէ առ թագաւորն հիւսիսոյ առնել հաշտութիւն, եւ ոչ զաւրասցէ զաւրութիւն բազկին, եւ ոչ կացցէ զաւակ նորա, եւ մատնեսցի դուստր նորա, եւ որ ածցէ զնա, եւ որ ծնցէ զնա, եւ որ զաւրացուցանէ զնա ի ժամանակի։ Եւ յարիցէ ի տեղւոջ նորա ճիւղ ի սերմանէ նորա, եւ եկեսցէ ի զաւրութեան իւրում, եւ մտցէ ի զաւրանոցն թագաւորին հիւսիսոյ, եւ զաւրասցէ ընդ նոսա, եւ զաւրասցէ։ Եւ զաւրութիւնս նոցա եւ զամենայն կահ կարասի նոցա զոր ածցեն ի գերութիւն ի Եգիպտոս, զնոսա եւ զթագաւորս նոցա, եւ զիշխանս նոցա, եւ զամենայն զաւրութիւնս նոցա ածցէ ի գերութիւն, եւ զաւրասցէ ընդ թագաւորին հիւսիսոյ։ Եւ մտցէ թագաւորն հարաւոյ ի թագաւորութիւն, եւ դարձցի ի տեղի իւրում։ Եւ ի զաւակս նորա զաւրասցեն, եւ ժողովեսցեն զբազմութիւն զաւրաց մեծաց, եւ եկեսցէ եւ հեղեղեսցէ, եւ անցցէ, եւ դարձցի, եւ զաւրասցի մինչեւ ի զաւրութիւն նորա։ Եւ զաւրասցի թագաւորն հարաւոյ, եւ անկցի սպանեալ, եւ զաւրութիւնք նորա զաւրասցին, եւ ոչ զաւրասցէ զաւրութիւն նորա։ Եւ դարձցի թագաւորն հիւսիսոյ, եւ ժողովեսցէ զբազմութիւն զաւրաց մեծաց քան զառաջինսն, եւ եկեսցէ ի վախճան ամացն, եւ ի վախճան ժամանակաց եկեսցէ ի զաւրութեան իւրում, եւ ի զաւրութեան մեծ։ Եւ ի ժամանակի յայնմիկ բազումք յառնեն ի վերայ թագաւորին հարաւոյ, եւ որդիք յանդգնութեան ժողովրդեան քոյ յառնեն, եւ զաւրասցին տեսանել զտեսիլն, եւ ոչ զաւրասցեն։ Եւ եկեսցէ թագաւորն հիւսիսոյ, եւ շինեսցէ պատնէշս, եւ առցէ զքաղաքն զաւրաւոր, եւ զբազուկս հարաւոյ ոչ զաւրասցեն կալ, եւ ոչ զժողովուրդ ընտրեալ նորա, եւ ոչ զաւրասցէ կալ։ Եւ եկեսցէ առ նա որ եկեսցէ, եւ ոչ ոք կայցէ առաջի նորա, եւ կացցէ ի տեղի երեւելի, եւ կատարած ի ձեռին նորա։ Եւ դիցէ զերեսս իւր գալ ի զաւրութեան ամենայն թագաւորութեան նորա, եւ հաշտութիւն ընդ նմա արասցէ, եւ արասցէ նմա, եւ տացէ նմա զդուստր կանանց, զի կորուսցէ զնա, եւ ոչ կացցէ, եւ ոչ նորա լիցի։ Եւ դարձցի երեսս իւր ի կղզիսն, եւ առցէ բազումս, եւ դադարեցուսցէ զամբարտաւանութիւն նորա, եւ զամբարտաւանութիւն նորա դարձուսցէ ի վերայ նորա։ Եւ դարձցի երեսս իւր ի պատնէշսն երկրի իւրոյ, եւ գայցէ եւ անկցի, եւ ոչ գտցի։ Եւ կացցէ ի տեղի նորա որ ածցէ զհարկս ի վերայ փառաց թագաւորութեան, եւ ի քանի աւուրս կոտորեսցի, եւ ոչ բարկութեամբ եւ ոչ պատերազմաւ։ Եւ կացցէ ի տեղի նորա անարգ, եւ ոչ տացեն նմա զպատիւ թագաւորութեան, եւ եկեսցէ ի խաղաղութեան, եւ տիրեսցէ թագաւորութեան ի նենգութեան։ Եւ զաւրութիւնք զաւրութեան նորա կորուսցին, եւ ոչ զաւրասցեն, եւ ոչ զաւրասցէ զաւրութիւն նորա։ Եւ ի խորհրդոյ նորա յաջողեսցի նենգութիւն ի ձեռին նորա, եւ ի սրտի իւրում մեծասցի, եւ ի խաղաղութեան կործանեսցէ զբազումս, եւ ի թագաւորս թագաւորաց կանգնեսցի, եւ առանց ձեռաց խորտակեսցի։ Եւ զաւրասցի զաւրութիւն նորա, եւ ոչ յիւրմէ զաւրութենէ, եւ զարհուրելի կործանումն կործանէ, եւ յաջողեսցի նմա, եւ արասցէ, եւ կործանեսցէ զզաւրաւորսն եւ զժողովուրդ սրբոցն։ Եւ ըստ խորհրդոյ նորա յաջողեսցի նենգութիւն ի ձեռին նորա, եւ ի սրտի իւրում մեծասցի, եւ ի խաղաղութեան կործանեսցէ զբազումս, եւ ի թագաւորս թագաւորաց կանգնեսցի, եւ առանց ձեռաց խորտակեսցի։ Եւ տեսիլն երեկոյի եւ առաւտուի, զոր ասացեալ է, ճշմարիտ է։ Դու ծածկեա՛ զտեսիլն, զի ի բազում աւուրս լինելոց է։

Եւ ես Դանիէլ հիւծեցայ, եւ հիւանդ եղէ աւուրս բազումս, եւ յարուցեալ գործէի զգործս թագաւորին, եւ զարհուրեալ էի ի տեսլենէն, եւ ոչ ոք էր որ ասէր։

Ի թուականութեան առաջին թագաւորութեան Դարեհի որդւոյ Ասուերի, ի սերմանէ Մարաց, որ թագաւորեաց ի վերայ թագաւորութեան Քաղդէացւոց, ի թուականութեան առաջին թագաւորութեան նորա ես Դանիէլ հասկացայ ի գրոց զթիւ ամացն, զոր ասաց տէր առ Երեմիա մարգարէ, զի լցցին աւերակք Երուսաղէմի եւթանասուն ամ։ Եւ դարձուցի զերեսս իմ առ Տէր Աստուած խնդրել աղաչանս եւ պաղատանս ի պահս եւ ի քուրձ եւ ի մոխիր։ Եւ աղաչեցի առ Տէր Աստուած իմ, եւ խոստովանեցայ եւ ասացի. Աղաչեմ քեզ, Տէր Աստուած մեծ եւ զարհուրելի, որ պահես զուխտ եւ զողորմութիւն սիրողաց քոց եւ պահողաց պատուիրանաց քոց, մեղաք, անօրինեցաք, անիրաւեցաք, ապստամբեցաք, եւ հեռացաք ի պատուիրանաց քոց եւ յիրաւանց քոց, եւ ոչ լուաք ծառայից քոց մարգարէից, որ խօսեցան յանուն քո առ թագաւորս մեր եւ առ իշխանս մեր եւ առ հարս մեր եւ առ ամենայն ազգս երկրի։ Քո է արդարութիւն, Տէր, եւ մեր ամօթ երեսաց, որպէս այսօր է մարդոյ Յուդայի եւ բնակչաց Երուսաղէմի եւ ամենայն Իսրայէլի, որ մերձ են եւ որ հեռի են յամենայն երկրի, յորս ցրուեցեր զնոսա վասն անօրինութեանց նոցա, զոր անօրինեցին առաջի քո։ Տէր, մեր ամօթ երեսաց, թագաւորաց մերոց, իշխանաց մերոց եւ հարց մերոց, զի մեղաք առաջի քո։ Քո է ողորմութիւն եւ թողութիւն, զի ապստամբեցաք ի քէն, եւ ոչ լուաք ձայնի Տեառն Աստուծոյ մերոյ, գնալ ի պատուիրանս նորա, զոր ետ առաջի մեր ի ձեռն ծառայից իւրոց մարգարէից։ Եւ ամենայն Իսրայէլ անցին զաւրէնս քո, եւ հեռացան չլսել ձայնի քում, եւ հեղաւ ի մեզ անէծք եւ երդումն, զոր գրեալ է ի գրոց Մովսիսի ծառայի Աստուծոյ, զի մեղաք առաջի նորա։ Եւ հաստատեաց զբանս իւր, զոր խօսեցաւ ի վերայ մեր եւ ի վերայ դատաւորաց մերոց, որ դատէին զմեզ, եւ բերել ի վերայ մեր չարիս մեծ, որպէս ոչ եղեւ ամենայն երկնի ի տակ, որպէս եղեւ ի Երուսաղէմ, որպէս գրեալ է ի գրոց Մովսիսի, զամենայն չարիսն զայս եկին ի վերայ մեր, եւ ոչ պաղատեցաք առաջի Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դառնալ ի մեղաց մերոց եւ հանճարեւորել ի ճշմարտութեան քում։ Եւ արդ արթուն եղեւ Տէր ի չարիսն, եւ եբեր զնոսա ի վերայ մեր, զի արդար է Տէր Աստուած մեր ամենայն գործոց իւրոց, զոր արար, եւ ոչ լուաք ձայնի նորա։ Եւ արդ, Տէր Աստուած մեր, որ հաներ զժողովուրդ քո յերկրէ Եգիպտացւոց ի ձեռն հզօր բազկի քո, եւ արարեր քեզ անուն որպէս այսօր, մեղաք, անօրինեցաք, անիրաւեցաք, Տէր, ամենայն արդարութեանց քոց, դարձուսցի՛ զբարկութիւն քո եւ զսրտմտութիւն քո ի քաղաքէ քումմէ Երուսաղէմ, ի լերինն սրբութեան քո, զի վասն մեղաց մերոց եւ վասն անօրինութեանց հարց մերոց Երուսաղէմ եւ ժողովուրդ քո ի նախատինս եղեն ամենեցուն շրջակայից մերոց։ Եւ արդ, լո՛ւր, Տէր, աղաչանաց ծառայի քո եւ պաղատանաց նորա, եւ երես քո լուսաւորեսցի ի վերայ սրբութեան քո աւերակի, վասն քո, Տէր։ Ականջ դի, Աստուած իմ, եւ լո՛ւր, բա՛ց զաչս քո եւ տե՛ս զաւերակս մեր եւ զքաղաք, որ կոչեցաւ անուն քո ի վերայ նորա, զի ոչ վասն արդարութեանց մերոց անկանիմք առաջի քո, այլ վասն ողորմութեանց քոց բազմաց։ Լո՛ւր, Տէր, եւ թո՛ղ, Տէր, եւ ներո՛ղ, Տէր, եւ ունի՛ր եւ արա՛, մի՛ յապաղեր վասն քո, Աստուած իմ, զի անուն քո կոչեցաւ ի վերայ քաղաքի քո եւ ի վերայ ժողովրդեան քո։

Եւ ես էի խօսելով եւ աղաչելով եւ խոստովանելով զմեղս իմ եւ զմեղս ժողովրդեան իմոյ Իսրայէլի, եւ անկանելով առաջի Տեառն Աստուծոյ իմոյ վասն սրբոյ լերինն Աստուծոյ իմոյ, եւ ես էի խօսելով յաղօթս իմ, եւ ահա այր Գաբրիէլ, զոր տեսի ի տեսլեան իմում յառաջագոյն, թռեալ հասեալ առ իս ժամ ընծայի երեկոյի։ Եւ ուսոյց զիս, եւ խօսեցաւ ընդ իս, եւ ասաց. Դանիէլ, արդ ելի՛ հասկանալ զիմաստութիւն։ Ի սկզբան պատգամաց քոց ելանէ հրաման, եւ ես եկի պատմել քեզ, զի դու արժանի ես. արդ հասկացի՛ զբանն, եւ ըմբռնի՛ զտեսիլն։ Եւթանասուն եւթնեակք կանխեցան վասն ժողովրդեան քո եւ վասն քաղաքի քո սրբոյ, զի կատարեսցի յանցանաց մեղք, եւ կնքեսցի մեղք, եւ քաւեսցի անօրէնութիւն, եւ բերցի արդարութիւն յաւիտենից, եւ կնքեսցի տեսիլ եւ մարգարէ, եւ օծցի սուրբ սրբոց։ Եւ գիտասցես եւ հասկասցես ի սկզբանէ ելանելոյ հրամանի դարձուցանել զերուսաղէմ շինել մինչեւ ի Քրիստոս առաջնորդ եւթն եւթնեակք եւ վաթսուն եւ երկու եւթնեակք, եւ դարձեալ շինեսցի հրապարակ եւ պարիսպ ի ժամանակի նեղութեան։ Եւ յետ վաթսուն եւ երկու եւթնեակաց սպանցի Քրիստոս, եւ ոչ իւր ինչ։ Եւ զաւրք թագաւորին գալոց կործանեսցեն զքաղաքն եւ զսրբութիւնն, եւ վախճան նորա ջրհեղեղ, եւ մինչեւ ի վախճան պատերազմ, եւ ի կատարումն աւերակք։ Եւ զաւրացուսցէ զուխտ ընդ բազումս մի եւթնեակ, եւ կէս եւթնեակի պակասեսցէ զպատարագ եւ զընծայ, եւ ի տաճարի պղծութեանց կործանիչ, եւ մինչեւ ի վախճան ժամանակի կատարած տացի ի վերայ կործանչին։

Ի թուականութեան երրորդի թագաւորութեան Կիւրոսի թագաւորի Պարսից բան յայտնեցաւ Դանիէլի, որ կոչեցաւ անուն նորա Բաղտասար, եւ բանն ճշմարիտ է, եւ զաւրութիւն մեծ, եւ զիմաստութիւն հասկացաւ ի տեսլեան։ Յաւուրսն յայնոսիկ ես Դանիէլ էի սգաւոր երիս եւթնեակս աւուրց։ Հաց ցանկալի ոչ կերայ, եւ միս եւ գինի ոչ մտին ի բերան իմ, եւ ոչ օծայ զիս իւղով մինչեւ լցան երիս եւթնեակս աւուրց։ Եւ ի քսան եւ չորրորդի աւուր ամսոյն առաջնոյ ես էի առ գետովն մեծաւ, որ է Տիգրիս։ Եւ համբարձի աչաց իմոց, եւ տեսի, եւ ահա այր մի զգեցեալ պատմուճանաւ, եւ մէջքն նորա պատեալ ոսկով սրբոյ, եւ մարմին նորա իբրեւ զքրիսոլիթ, եւ երեսք նորա իբրեւ զերեւոյթ փայլակնի, եւ աչք նորա իբրեւ զճրագունս հրոյ, եւ թեւք նորա եւ ներքինք նորա իբրեւ զերեւոյթ պղնձոյ ողորկի, եւ ձայն խօսից նորա իբրեւ ձայն բազմութեան։ Եւ տեսի ես Դանիէլ զտեսիլն միայն, եւ արք որ էին ընդ իս ոչ տեսին զտեսիլն, այլ սոսկումն մեծ անկաւ ի վերայ նոցա, եւ փախեան ի փախուստ, եւ ոչ ոք մնաց ընդ իս։ Եւ ես մնացի միայն, եւ տեսի զտեսիլն մեծ զայն, եւ ոչ մնաց ի մարմնի իմում զաւրութիւն, եւ գոյն երեսաց իմոց փոխեցաւ ի վերայ իմ, եւ ոչ կարացի պահել զաւրութիւն։ Եւ լուայ ձայնի խօսից նորա, եւ լուեալ ձայնի խօսից նորա ես էի ի քնոյ խորոց ի վերայ երեսաց իմոց, եւ երեսք իմ ի վերայ երկրի։ Եւ ահա ձեռն մի մերձեցաւ առ իս, եւ շարժեաց զիս ի վերայ ծնկանց իմոց եւ ի վերայ ափանց ձեռաց իմոց։ Եւ ասաց ինձ. Դանիէլ, այր ցանկալի, հասկացի՛ զբանս, զոր ես խօսիմ ընդ քեզ, եւ կաց ի տեղւոջ քում, զի ես ապաքէն արդ առաք

փառիշահլըղը իւզէրինէ Թաա՛.
լանըն հիւքիւմէթի սիւրաիւյիւ-
նիւ վէ օնու խոթէսկինինէ վէր-
26 մէլինի պիլինճէյէաէք : Վէ
օշ ադաճըն քէօքիւնիւն քիւ-
Թիւյէնիւ պրագմուղա ուէ՛ք-
էէրի պա՛ քի՝ սէն կէ՛ւքէրին հիւ-
քիւմէթ սիւրաիւյիւնիւ սիր-
մէքտէն ոճէկրա , փառիշահլը-
27 ղըն սանա գոյիմ օլաճագ : Օ-
նուն իչինէ եա՛ փառիշա՛ն նա-
սիհաԹըմ սանա խօշ կէօրիւն-
սիւն , վէ կիւնահլարընը սաաս
գաԹ իլէ վէ եարա՛մ գէչլարընը
Ֆէզգարայա մէրհամէթ էճմէ՛ք
իլէ պրագ , պէլքի բահաԹը-
ղըն ո՛ղանա :
28 Պա՛ւ չէ յէրին ձիւմէյէի՝ նա-
բուգոդոնոսոր փառիշահըն իւ-
29 ղէլինէ կէլսի : Օն իքի այըն
սոնունտա՝ Բաբիլըն փառիշահ-
լըղընըն սէրայընտա կէզէր իքէն ,
30 փառիշահ ձէվապ էտիւ ուէսի
քի՝ Գուվվէթիմին գուարէթի
իլէ վէ ա՛զամէթիմին չանը իչինի
փառիշահլըգ իսանէսի տէյիւ
պիլնա էԹահլիսիմ պէօյիւք Բաբի-
31 լոն պու ուէյի՞ մի : Սէօզ ուա-
հա փառիշահըն ազընտա իքէն ,
կէ՛քտէն սէս տիւշտիւ քի՝ Սա-
նա տէնիվէյօր էյ Նաբուգոդո-
նոսոր փառիշահ , փառիշահ
32 լըգ սէնտէն կիւճլի , վէ սէնի
ատէմիէրտէն գօվմագլար , վէ
մէյքեանընըն սահրանընը ճանա
վարլարը իլէ օլաճագ , սանա
էօքիւզէր կիւսի օթ էէսիւէճէք-
լէր , վէ սէնին իւզէրինէ էէսի
մէվհիմ կէչէճէք , Թա սէն՝ ա-
տէմիէրին փառիշահլըղը իւզէրի-
նէ Թաա՛լանըն սալԹանաԹ սիր-
միւյիւնիւ՝ վէ օնու խոթէսկի-
նէ վէրմէյինի պիլինճէյէաէք
33 պէպ : Օշ սաա՛Թ Նաբուգոդո-
նոսորուն իւզէրինէ պու սէօզ
Թէքմիշ օլտու , վէ ատէմիէր-
տէն գօվմուղա՝ էօքիւզէր կիւսի
օթ էէր իսի , վէ վուճիւտու
կէօյիւն չիվինտէն նէմճէնիր իսի ,
Թա գըլըչըր գարԹալըսընընէ
կիւսի՝ վէ Թըլընադըսը դուշ-
ըսընընէ կիւսի պէօյիւճէյէ-
տէք :
Վէ կիւնէէրին սոնունտա՝ պէն 34
Նաբուգոդոնոսոր կէօզէրիմի
կէօյէ գալըբըրըմ , վէ պանա
ա՛գըլմ կէլի կէչտի , վէ Թաա՛-
ըսյա պէրկէԹի օգուտտում , վէ
էպէտ իլ՚ահտա հաչյըպ հիւ-
քիւմէթի էպէտի հիւքիւմէթ վէ
փառիշահլըղը տէվամէն տէվրէ-
տէք օ սանա չիւքր էտէրէք Թէք-
բիմ էյլէմիմ : Չիւն քի էէրին 35
ձիւմէք սաքինէլերի հիչ կիւսի
սայըլըբը , վէ օ՝ կէօյիւն ա՛զէ-
րինտէ վէ էէրին սաքինէլերինտէ
իսԹէհյիյինի էտէր . վէ սնուն
էչինի մէ՛ն՝ էտէճէ՛ք՝ հաթտա օ-
նա՝ նէ՞ իլէ յօրտուն տէ յէճէ՛ք
էօգ տուր : Օշ զէմանտէ՝ պա- 36
նա ա՛գըմ կէլի կէչտի , վէ փա-
ռիշահլըղըմընը չանը իչինի՝ ի՛ղ-
ղէթիմ վէ ղ՚յիէթիմ պանա
տէօն տիւ . վէ մուտահիլլէրիմ
հէմ պէյլէրիմ պէնի ատտըրըր ,
վէ փառիշահլըղըմտա գայիմ օշ
տուր , վէ պանա տահա ա՛գա
ա՛զամէթի վէլ իլսի :
Հալա պէն Նաբուգոդոնոսոր 37
կէօյիւն փառիշահընա չիւքր վէ
Թա՛զիմ վէ Թէքբիմ էտէրիմ ,
քի օնուն հէփ ա՛մէլլերի հոգգ՝
պէ՛ էօլտուրը չէրի՛ տիր . վէ մագ-
բուրլուգ իլէ կէզէնլերի պէ՛ֆթէ-
լաԹմազա գառթը տիր :

ԳԼՈՒ Ե

Բաղտասար փառիշահ՝ պէն 1
պէյինէ պէօյիւք զի յաֆէթ
էլէտի , վէ պի՛ն էօնինտէ
շարապ իչտի : Խազտասար շա- 2
րապ քէյֆինտէ էմր էտտի քի՝
պագատը Նաբուգոդոնոսորուն

Եւ ասպէտ հեյքելեանն ջ-
գարտըը ալեաւն վե կիւմիշ
գապալարը կեմիրկելը , վե փա-
տիշահ հեմ պեյլերի գարըլա-
րը վե օտաղգլարը ծնալը ի-
3 լե իչելեր : Իման Երուսաղէմ
ան օլան Ալլահ հվինին հե-
լինեան ջղգարտըը ալեաւն
գապալարը կեմիրկելը , վե փա-
տիշահ հեմ պեյլերի գարըլա-
րը վե օտաղգլարը ծնալը իլե իչել-
4 լեր : Ընալ չարագ իչելեր ,
վե ալեան հեմ կիւմիշ պա-
դըր՝ ան՝ ոտի՝ ազամ վե հայուան
ալեահլարա թեսպիհ գըլըըլար :
5 Օլ սահաթա ան՝ ոտի հվի
փարմագլարը ջղգըպ շամ ան՝ ըն
գարշըսընաա փատիշահ ակրայը-
նըն ան՝ իվլարը սրվաքնըն իւշխի
նե եաղար . վե փատիշահ ել
եաղան հվին ավուճանու հկօր-
6 ան : Օ ան՝ ոտ փատիշահըն պենկ
ան՝ ան՝ իչալ , վե հվիքեարը օ
նու իլհիրատ սալար , հեյլե
քի պեյնին ջնագլարը հեօվիս-
կեսա՝ ան՝ իզլերի ան՝ իրիսիրենե տա-
7 գան շուրլար իան : Փատիշահ
գուվվեթ իլե ջազգարը քի ան՝
հիւրսալզերի՝ ան՝ ենճիմէրի վե
հվի հեյհելհերի կեմիրկելը .
փատիշահ Բաբելընաւն ա՝ յմրե-
րինե ճվալ եաիպ ան՝ ան՝ ոտ քի՝
գու եաղըը հվր քիմ օգուր ան՝
պանա մանեասընը ան՝ իլան՝ ան՝ ան՝ ան՝
ան՝ , Երզալ՝ ն կիւնեճէք , վե
պշնաւնաա ալեաւն պ՝ ճվր օ-
լըպ՝ մեմլեքեթաե իւչենճիւ-
8 հիւքմաար օլաճ՝ ագ : Իման փա-
տիշահըն հվի ա՝ յմրելի հկօան-
լեը , լաքին եաղըը օգուան-
գա՝ վե օնաւն մանեասընը փա-
տիշահա պիլսիրմեյե գաւիր օ-
9 ղամաալար : Օլ զեման Բաբել
ընաար փատիշահ պ՝ ըսկեթ իլե
հեմեիրատե ան՝ իւշխան՝ պենկի
ան՝ իչալ . ընաւն պեյլերի տա-
խի շաշալալար ,

Վե մելեքե փատիշահըն հեմ 10
պեյլերինին սեռզերի ան՝ ան՝ ան՝
ան՝ պ՝ յաքիեթին հվինե հկօան .
վե մելեքե ճվալ եաիպ ան՝ ան՝
քի՝ Իչտալերճե եաղա՝ հվ փա-
տիշահ . անին հիքեարըն իզ-
թիրապե սաճմասըն , վե պենկ
պեն ան՝ յինեճեին . Ան՝ մէլեքեթին 11
ան՝ ան՝ իր ան՝ ան՝ վալ՝ քի ընաւ ան՝ ան՝
գաւաեա ալեահլարընըն ան՝ վար
վե անին պապանըն հիւնհերինե
ան՝ ընաա՝ նաւ վե փիհեմ՝ վե
ալեահլարըն ի՝ լմի հկօպ ի՝ լմ ան՝ ան՝
լաճաա . վե պապան նաբու-
գոդոնոսոր փատիշահ՝ փատիշահ
պապան ընու ա՝ յլմադը՝ օ՝ ն՝
հիրպալար՝ միհնեճ ճիմհեր վե
հէյլ հեյհելհերը ան՝ իվլերի նաա՝ ան՝
հհեթ : Զիւն քի փատիշահըն 12
օլ ան՝ իրը Բաղաաաար գոան՝
գու ան՝ ար . Դանիէլաե ա՝ լա բոհ
վե լրփան ու փիհեմ՝ ան՝ իւշխեր
ենճ՝ ան՝ իրի վե մաա՝ մալար ան՝ իրմե-
սի վե վիւջհելհերը հալ եենմեսի
ան՝ ան՝ ան՝

պիր եղեմէ վէ միւքեաղլէր հալը
եղեմէյէ գաարիր օլսըն . իմտի
էյէր օնըն օղ եաղը յէ օգայտաչ
պանա ընան մանասընը սիրէ
սիրմէյէ գաարիր օլուր իսէն ,
եղրավան կիւնէնճէքսին , վէ
պէյնէնաա ալմասըն ընճիր օ
լուսա՝ մէմլէքէթաէ իէչընճիս
հիւքմնաար օլաճաղսըն :
17 Օնըմ Դանիէլ ճէվապ է
տիսի վատիշահընըն հաղըրընա
սա տէսի քի՝ Հեմիշէյի ինէ
նին օլսուն , վէ տոփաչ շէհրիէ
զարմէյէ վար . Լաքին պէն փա
սիլսըզա եաղը յէ օգայտաճաղամ ,
վէ ընա մանասընը սիրտիրմէն
18 յիմ : Էմմ ունն էյ փատիշահ՝
Ալլահ Թուալա պատան դարըս
գոգընտուրա փատիշահլըգ վէ
այրընմէյի վէ շան վէ իզզէթ վեր
19 սի : Վէ ընա վէրմէյի այրը
մէյտան ճիւմլէ գաէլիէրը ի մէ
մէյիէրը վէ սիւնէր ընան հա
զարտունան սիլսիլէլէրը վէ գար
գաէլըար իսի . օ իսի՝ հէյպէթլի
գաէլ հաէր իսի , վէ իսի՝ հէյ
լիի աազ գար իսի . հէմ՝ իս
Թէսիսինի հէյճէլսիզ իսի , վէ
Թէսիսինի ալճագլասըր իսի :
20 Լաքին ընան հէրհանգի հէյճէ
նինէ բուհուճ մադտա ըլսուգ իլէ
գաէլըզանաղը կիսի , վատի
շահընը Թանիէլնանն Ընսիրիս
սի , վէ ընանն իզզէթինի կի
21 տէրսէյնէր . Վէ տահմէր օղուլ
լարընանն գօվնէստուս , վէ հիւ
քէյլի հայվանլարընըգի կիսի օլ
տուս , վէ մէսքանը հատան է
չէնէրի իլէ օլտուս . ընա հէրհանգ
էյն կիսի օնի հէմիսինէ , վէ
վէճհիսինէ հէդիյէն չինինատն
նէմճէնիր իսի . Թա Ալլահ Թուա
լանըն տահմէրինի փատիշահ
լըգընընը նէզրէրինէ հիւքմէթի
տիրմէսի՝ ընանն նէզրէրինէ քիմի
իսմէյը նատ նատգ էմմայիլի
22 պիլմինճէյիտիր : Վէ տէն էտ
Բաղտատտար ընանն օղլու՝ պու
նուն ճիւմլէսինի պիլսին իսէ
տէ՝ հէրհանգի ալճագլամա
սըն . Իլա կէչմիշ էֆէնտիսի 23
նէ գարշը քէնտինի հէճճէլմ
սին , վէ ընանն էվինին գաալա
բընը տէնին էմնիսինէ կէմիլսի
ճէր , վէ տէն տէմ պէյճէրինի
գարըճըլըն վէ սաադէթսիզ ընա
սար իլէ չադտաղ իչմինիզ . Վէ
տէն կէօրմէյէն վէ իչմէյէն
վէ տիլմէյէն հիճհիսէ վէ ալճագ
գադտը՝ տէհիր ալտէ վէ Թաչ
տան օլսըն ալլահընտատ Թէսիսի
էյլէսին , վէ տէնին նէֆէսին
էլինտէ օլսըն տէմ տէնին տէհ
հօվտարըն ընան օլսըն Ալլահա
Թիլմէմ վէրմէսին : Իմտի օղէլ 24
ահվանտա ընանն տհուգրատունտան
կէօնտէրիլմիսի՝ պու բէնիմ հաղըճ
սը : Վէ բէնիմ հաղըճս պու 25
տաար . Մինէ , մինէ , Թէք
Գիէ , ՈՒ Փհարսին : Պու 26
տէօղիւն մանասը պու տաար .
Մէնէ , Ալլահ սէնին փատի
շահլըղընը սայմըշ վէ ընտա ալ
Թմըշըճ տիր . Թէգէլ , Թէքար 27
զըտտա Թահթըճըլըն , վէ էքսիք
տէզգինտուն : Փհարճ , միւ 28
տիտէյնտուն Թահսիմ օլուտ՝
Մաճիէրը իլէ Փհարսիներ վէ
բիլսին :
Օնըմ Բաղտատտար հէմ է յ 29
նէի , վէ Դանիէլէ հէրճանան
հէյտիրմաճլըր , վէ գէյնէնտա ալ
Թմէն զինճիր Բաճփըճար . Վէ օ
նանն տադգիր՝ մէմլէքէթտէ օ
նուն իչինճէհ հիւքմտար օլ
տուգունտա տէճճալ էտտըգԹտըլար :
Օղ կէճէտէ Փհիլտանիէլէրին 30
փատիշահը Բաղտատտար գաԹլ
օլտուտտա : Վէ փատիշահընը 31
Մատի Դարէհ ալտը , էն ալԹ
մըշ էլի հաղըճտա գատտար իսի :

ՊԱՏ ԾԲ

1 Բառպ պէջլէ առբ · Իշթէ
պէն Բաբիլընաուն իւզէրինէ վէ
ասիշմէնլէրիվին օրթասընտա սա-
քին օլանլարա հէլաք հափճի եէր
2 ույանարըրաճաղըմ : Վէ Բաբի-
լընա տաղըտըճըլար կէօնաէրէ-
ճէ յիմ, վէ ծնուռ տաղըտաճադ-
լար , վէ ախյարընը պօշատաճադ-
լար · ղնրա պէլա կիւնլիւնտէ
ծնուն իւզէրինէ հէր էանտան
3 կէլճէկբընը : Չէմանըկէշ եա-
յընը՝ քէմանքէշէ վէ ղըրըճ իւչ
թէքէպպիւր էտինէ կէրէճէք ·
վէ ծնուն խիթէլէրինին էսիրկէ-
մէն , ծնուն հէփ ա՛աքէրինին հէ-
4 լաք էյլէ յին : Վէ Չիլտանկէ-
րին ախյարընտա մափթուղըր՝
վէ ծնուն մէյտանլարընտա սաւի-
5 լանմըշըր ասիւճէճքընը : Չիրա
Իսրայէլ իւչ Ցուդա՝ ծնլարըն
ախյարը Իսրայէլին Մուգատա-
աէսինէ գարշը գապահաթ իւչ
մօղաուէ իսէ տէ , քէնտի Ալլահըն-
տան ա՛աքէրընէրին Բապպընտան
6 Թէրը օլունմատը : Բաբիլընուն
իչինտէն գաչըն , վէ հէրքէս ճա-
նընը գուրթարսըն , ծնուն եա-
րատաղընը իւչ հէլաք օլմայա-
սընըղ · ղնրա պուռ՝ Բապպըն
ինթիգամ վագթը տըր , ծնուն
7 ճէզասընը ծնա վէրիճէք : Բաբի-
լոն՝ Բապպըն էլինտէ պիւթիւն
հէրկ սէրթօչատարընը ալթունա
գատէկ օլսուռ · ծնուն չարատպըն-
տան Թայիֆէլէր իչտիլէր · օն-
տան էօթիւրիւ Թայիֆէլէր տի-
8 վանէ օլսուլար : Բաբիլոն ա-
փանսընղ տիւշիւպ գըրըլար · օ-
նուն իւզէրինէ ֆիչճան էաին ,
ծնուն եարատը իչինտէ պէկէտան
9 ալըն , պէկլէի չինֆա պուլա : Բա-
բիլոնա իւչաճ հէթաէք , տմմա չի-
ֆա պուլմատը · ծնուռ պըրատըն ,
վէ հէր ֆէս տիյարըմըզա վա-
թալըմ · ղնրա ծնուն գապա-

լահըն խարնատաթ հէթաիլի Սո-
գամ վէ Գօմոր վէ ծնուն էանըն-
տաքի ղէհղլէր կիպիտէյօր Բապպ՝
օրատա իննան տաքին օլմայա-
11 ճադ , վէ օրատա տատմ օղլու
միւտաֆիլը օլմայաճադ տըր :
41 Իշթէ փօրեաս ճանիպինտէն
գոպմ կէլիյօր , վէ եէրին ուճ-
լարընտան պէօյիւք թայիֆէ վէ
ֆօգ փատիշահլար ույանաճադ-
42 լար : Օնլար օղեայ վէ մըզրադ
թուֆաթարլար , ծնլար զալիմ
տիր , վէ մէրհամէթ էմմէղ-
լէր , սեսլէրի տէնիղ կիպի շա-
մաթա էաէր , վէ աթլարա պի-
նէդլէր · եա՛ Բաբիլոն գըղը՝
ճէնքէճի կիպի սանա գարշը թա-
43 պուր գուրաճադլար : Բաբիլոն
փատիշահը ծնլարըն խապէրինի
իչիսինճէ , էլլէրի կէվչէմի ,
ծնուռ սըգլէթ՝ տօղուրան գարը-
նըն ադրըսը կիպի եադալատը :
44 Իշթէ Յորդանանըն ճէօչղուն-
լուղունտան տայիմ եէչիլ օլան
ջայըրա արսլան կիպի չըղաճադ ·
ամմա ծնուռ՝ ծնուն իւզէրինտէն
տէրա՛գապ գաչըրաճադլըմ, վէ
ծնուն իւզէրինէ նատպ էտէճէ-
յիմ մուխթար քի՞մ տիր · զն-
ղրա պէնիմ կիպի քի՞մ վար ,
վէ պէնիմ իլէ քի՞մ պաման է-
տէր , վէ շու եիւզիւճմէ տուրա-
45 ճադ չօպան քի՞մ տիր : Օնուն
իչինէ Բապպըն Բաբիլոնուն հագ-
դընա գուրտուղու Թէտպիրի
վէ Փիլտանիլէրին տիյարը հագ-
դընա էյլէտիյինէյէթինի տինիճ
լէյին · Իլպէթէթ սիւրիւլէրին
էն էանտան ծնլարը սիւրիճէք ,
իլպէթէթ մէսքեանլարընը ծնլար
46 իլէ վէրան էտէճէք : Բաբիլո-
նուն Թուֆաթմատը սէսինտէն՝
եէր սարսըլըր , վէ Թայիֆէլէր-
տէ Փէրեատ իչինիլի :

հաթը կէօքլէրէ տէյոի, վէ Թա
պուլուէլըսրատէք գալդըը :
10 Բասալ սառադաթըմըզը ալըը
ջըգարը · կէլլի, վէ Սինոտա
Ալըսհըմըզ Բասպըն ա՛մէլինի
նապէ հատլըմ :
11 Օգլարը վարլասըն, գալդան
լարը էօնիւնիւզէ ԹուԹուն ·
զիրա Բասպ Բաբիլո՛ուն հագ
դընա ծուռ պօզմադա գասա
էԹմէք իլէ՝ Մաթի փասիլահ
լարընըն բուհուռնուռ ույանըը
մը · զիրա պուռ՝ Բասպըն ին
Թիգամը՝ հէյբէլի իչին ին
12 Թիգամը մը : Բաբիլոնուն հի
սարը իւզէրինէ պայրադ գալ
մըրըն, գարաուլուռ գալվէհին,
պէջլէրի տիքին, փուսուլարը
հաղըրլայըն · զիրա Բասպ հէմ
նիյհէԹ էԹմի, հէմ Բաբիլո
նուն սաբինէլէրինին հագդընա
13 ակայէհսինին իճրա էյլէմի : Էյ
չօք սուլար եանընտա սաբին օ
ղան խազինէլէրի չօք՝ սոնուն
Է՛նի Թամա՛ընըն էօլչուսիւ հէլ
մի :
14 Ա՛սքէրլէրին Բասպը քէնաթ
սի իլէ էհմին էյլէմի՝ քի՝ հագ
դան սէնի առհմէր իլէ չէքիր
կէլէր իլէ կիպի տօլտուրաճա
ղըմ, վէ իւզէրինէ կիւլպեանք
չէքէհէքլէր :
15 Էյրի գուվվէԹի իլէ եափան՝
տիւնեայը ի՛մի իլէ տապիԹ ետէն
օ տուր · վէ օ՝ կէօյիւ հէնահ
16 սէսի իլէ կերտի : Սէս վէրտիք
տէ՝ կէօքլէրտէ չօք սուլար օլուր ·
վէ եէրին ուճունտան պուհար
լար ջըգարըը · հաղմուր իչին
չիմճէքլէր եափար, վէ բիւղհա
րը՝ ծուռն խազինէլէրինտէն ջը
17 գարըը : Հէր առէմ պիլմէք խոս
նուսունտա հայվանի՝ հէր տէօք
մէհի օյմա փուԹոնտան բէզիլ
օլուր · զիրա ծուռն տէօքմէսի
եալան ապը, վէ ծնլարտա ճան
18 հօգ տուր : Օնլար պաԹըլ՝ էյ
ալատաըճընլըգ իչի տիր · հօդըն
մալարը ղէմանընտա հէլտիք օ
լուրլար : Ցակոբուն հիսսէսի
պունլար կիպի տէյիլ, իւլա
հէր չէյի եալատան ապը, վէ
Իսրայէ՝ միրասընըն սըզԹը ապը ·
ծնուն խոմ Եհովա ՍաբաեովԹ
տուր :
Սէն պէնիմքիւնկիւմ ճէնք
աչէԹի սէն · վէ սէնին իլէ Թա
հիփէլէր գըրաճաղըմ, վէ սէ
նին իլէ մէմլէքէԹլէր պօզմա
ղըմ · վէ սէնին իլէ սաԹը հէմ
պինիճիսինի գըրաճաղըմ, հէմ
սէնին իլէ ա՛րապայը վէ պինի
ճիսինի գըրաճաղըմ · վէ սէ
նին իլէ էրքէյի վէ գարըյը գը
րաճաղըմ, հէմ սէնին իլէ իհ
Թիյարը վէ կէնճի գըրաճաղըմ,
վէ սէնին իլէ իչիԹի հէմ պա
քիրէյի գըրաճաղըմ · վէ սէ
նին իլէ ջօսանը հէմ սիւրիւսիւ
նիւ գըրաճաղըմ, վէ սէնին իլէ
չիփԹէճիյի վէ ծնուն չիփԹինի
գըրաճաղըմ, վէ սէնին իլէ վա
լիլէրի հէմ ա՛յանըլարը գըրա
ճաղըմ : վէ Բաբիլոնա հէմ Քիլ
սանիլէր փէյղըմբէ հէվի սաքին
լէրինէ՝ կէօզլէրինիզ էօնիւնտէ
Սիօնա էյլէսիքլէրի հէվի քէօ
Թիւլիյիւն ճէզասընը վէրէճէ
յիմ տէյօր Բասպ :
ԻչԹէ էյ ճիւմլէ եէրի պօզան
պօզուճու տաղ տէյօր Բասպ՝
պէն սանա գարշը իմ, վէ սէ
նին իւզէրինէ էլմի ուզատա
ճաղըմ, վէ սէնի գայալարտան
եուվարլայաճաղըմ, վէ սէնի եան
մըշ տապա տէօնտէրէճէյիմ : վէ
սէնտէն քէօչէ իչիւն Թաշ՝ վէ
Թէմել իչիւն քիւրսիւ Թաշը ալ
մայաճագլար · զիրա կէտէն
խարապ օլուճաճագսըն՝ տէյօր
Բասպ :
Եէրտէ պայրադ գալդըրըն,
Թայիփէլէրտէ պօրու չալըն, օ
նուն իւզէրինէ Թայիփէլէր հա

ԳԼՈՒԽ Ը

1 Թագաւորութեան վեցերորդ տարին թագաւորին իրաւ երազ տեսաւ Դանիէլ, ես ու երազիս պատկերները գլխուս վրայ։ 2 Տեսայ երազիս մէջ ինձ Ելամի նահանգի Շուշան բերդաքաղաքին մէջ, ես Ուբալ գետի ափին էի։ 3 Աչքերս վերցուցի ու տեսայ, որ գետի ափին մի խոյ կայ, որ երկու եղջիւր ունի։ Երկու եղջիւրներն էլ բարձր էին, բայց մէկը միւսից բարձր էր, ու բարձրը յետոյ էր բուսել։ 4 Տեսայ, որ խոյը արեւմուտք, հիւսիս ու հարաւ է սլանում։ Ոչ մի գազան չէր կարողանում նրա դէմ կանգնել, ոչ ոք չէր կարողանում նրա ձեռքից ազատել։ Ինչ որ կամենում էր, անում էր ու մեծանում։ 5 Մինչ ես մտածում էի, յանկարծ տեսայ, որ արեւմուտքից մի նոխազ է գալիս, ամբողջ երկրի երեսով է գալիս, ու ոտքերը գետնին չի դիպչում։ Նոխազն աչքի էր ընկնում իր աչքերի միջեւ եղած մի մեծ եղջիւրով։ 6 Նա եկաւ երկու եղջիւրաւոր խոյի մօտ, որ տեսել էի գետի ափին կանգնած, ու զայրոյթով վազեց նրա վրայ։ 7 Տեսայ, որ նոխազը մօտեցաւ խոյին, կատաղեցաւ նրա վրայ, հարուածեց խոյին ու կոտրեց նրա երկու եղջիւրները։ Խոյը չկարողացաւ դիմադրել նոխազին, նա գետին տապալեց խոյին ու ոտքերի տակ տրորեց։ Խոյին ոչ ոք չկարողացաւ ազատել նոխազի ձեռքից։ 8 Նոխազը շատ մեծացաւ, բայց երբ զօրացաւ, նրա մեծ եղջիւրը կոտրուեցաւ, ու նրա տեղը չորս եղջիւր բուսաւ, որոնք դէպի չորս կողմերի ուղղութեամբ էին։ 9 Նրանցից մէկից մի փոքրիկ եղջիւր դուրս եկաւ, որ շատ մեծացաւ հարաւի, արեւելքի ու Գեղեցկութեան երկրի կողմերում։ 10 Նա մեծացաւ երկնքի զօրքերի չափ, ու երկնքի զօրքերից ու աստղերից մի քանիսը գետին տապալեց ու ոտքերի տակ տրորեց։ 11 Նա մեծացաւ երկնքի զօրքերի Իշխանի չափ, նրանից խլեց ամենօրեայ զոհը, ու նրա սրբավայրը աւերակների վերածեց։ 12 Նրան զօրք տրուեցաւ, որ ամենօրեայ զոհի դէմ կանգնի, ու նա ճշմարտութիւնը գետին տապալեց։ Նա յաջողութիւն ունեցաւ իր ձեռնարկների մէջ։ 13 Լսեցի, որ մի սուրբ խօսում է, ու մի ուրիշ սուրբ հարցնում է այդ խօսող սրբին. «Մինչեւ երբ պիտի տեւի տեսիլքը ամենօրեայ զոհի, աւերակների վերածող յանցանքի, սրբավայրի ու զօրքի տրորման մասին»։ 14 Նա պատասխանեց ինձ. «Երկու հազար երեք հարիւր երեկոյ-առաւօտ, յետոյ սրբավայրը կը սրբագործուի»։

15 Երբ ես՝ Դանիէլս, տեսիլքը տեսայ ու փորձեցի հասկանալ, յանկարծ մարդու տեսքով մէկը իմ առջեւ կանգնեց։ 16 Ուբալ գետի ափից մի ձայն լսեցի, որ կանչում էր. «Գաբրիէլ, այս մարդուն հասկացրու տեսիլքը»։ 17 Նա մօտեցաւ այն տեղին, ուր կանգնած էի ես, ու երբ մօտեցաւ, ես վախեցայ ու դէմքով գետնին ընկայ։ Նա ինձ ասաց. «Հասկացիր, մարդո որդի, որ տեսիլքը վերաբերում է վախճանի ժամանակին»։ 18 Երբ նա խօսում էր ինձ հետ, ես ուշաթափ եղայ ու դէմքով գետնին ընկայ։ Նա ինձ դիպաւ ու ոտքի կանգնեցրեց։ 19 Ասաց. «Ես քեզ կը հայտնեմ, թէ ինչ պիտի պատահի զայրոյթի վերջին օրերին, որովհետեւ տեսիլքը վերաբերում է սահմանուած ժամանակին։ 20 Խոյը, որ տեսար երկու եղջիւրներով, Մարաց ու Պարսից թագաւորներն են։ 21 Նոխազը Յունաց թագաւորն է, իսկ նրա աչքերի միջեւ եղած մեծ եղջիւրը առաջին թագաւորն է։ 22 Կոտրուած եղջիւրի տեղ բուսած չորս եղջիւրները նշանակում են, որ չորս թագաւորութիւններ պիտի ծագեն այդ ազգից, բայց ոչ նրա զօրութեամբ։ 23 Նրանց թագաւորութեան վերջին օրերին, երբ յանցանքները լրանան, մի թագաւոր պիտի ծագի, որ դէմքով ահեղ է ու խորամանկ խօսքերի վարպետ։ 24 Նա պիտի զօրանայ, բայց ոչ իր զօրութեամբ, ու սարսափելի աւերածութիւններ պիտի անի, յաջողութիւն պիտի ունենայ իր ձեռնարկների մէջ, կործանումներ պիտի անի ու սուրբ ժողովրդին պիտի ոչնչացնի։ 25 Նենգութեամբ պիտի յաջողի իր ձեռնարկների մէջ, իր սրտում պիտի մեծամտանայ, ու խաղաղ ժամանակ շատերին պիտի կորստեան մատնի։ Նա պիտի ոտքի կանգնի իշխանների Իշխանի դէմ, բայց առանց ձեռքի պիտի ջախջախուի։ 26 Երեկոյ-առաւօտների մասին տեսիլքը, որ ասուեցաւ, ճշմարիտ է, բայց դու այդ տեսիլքը գաղտնի պահիր, որովհետեւ վերաբերում է հեռաւոր ժամանակին»։

27 Ես՝ Դանիէլս, հիւանդացայ ու մի քանի օր անկողնում պառկած մնացի։ Յետոյ ոտքի կանգնեցի ու գործերով զբաղուեցի։ Տեսիլքից շատ զարմացած էի, բայց ոչ ոք չկար, որ բացատրէր։

14 Թըրտըլար ։ Վէ ծնա հիւբիւ-
մէթ վէ ինչէթ վէ փատիշահլըգ
վէրիլսէ քի՝ հէմ գավմէր՝ իւմ
մէթիէր վէ տիլլեր ծնա ի՛պատէթ
էտէէր ։ ծնուն հիւբիւմէթի է-
պէտի հիւբիւմէթ տիր քի՝ կէչ
մէզ, վէ փատիշահլըդը պըզուվ
մադ տըր ։
15 Կէն Դանիէլ ըրուհում տէրու-
նիմէ տէրտ տիւշիւ, վէ
պաշըմըն ըույալարը պէնի իղ-
16 Թիրապէ տալար ։ Տուրան ա-
րըն պիլինէ էագիաշարում, վէ օ-
նա պուննուն ձիւմլէսինին կիր-
էէքլիկինի ազրտուս։ վէ օ պանա
սէօյլէսի, վէ պու չէյլէրին մա՛-
17 Նասընը պանա պիլսիրսի ։ Գու
տէօրթ օլան պէօյիւք ձանավար-
լար՝ էերտէն գալգաճագ տէօրթ
18 փատիշահլըգ տըր ։ Վէ փատի-
շահլըդը՝ Թաա՛լանընն մուգատ-
տէաէլերինէ ալաճագլար, վէ օն-
լար փատիշահլըդա՝ էպէտէն վէ
էպէտ իւլ տապատ մալիք օլա-
ճագլար ։
19 Անընտէն տէօրտինճի ձանա-
վար պատ էօթիւրիւ կէլըէյի սիւ-
մէյ իսթէէսիմ, քի օ՝ օպիրլէ-
րին հիչ պէրինէ պէնկէզէմէյիսի
պայէթի հէյպէթլու իսի, քի սիճ
էէլի տէմիրտէն վէ Թըրնա էէլըը
պագըրտան օլուսա՝ էէը իսի,
վարէէլէր իսի, վէ գալանը ա-
20 յագլարը իւչ չինէր իսի ։ Հէմ
ծնուն պաշընտա օլան ծն պուշ-
նուզտան էօթիւրիւ, վէ օպիր
էրգան պուշնուզտան էօթիւրիւ
պինճէ խուէէյմ քի ծնուն էօնիւն-
այն իւչիւ տիւշտիւ, էա՛նի օլ
պուշնուզտան էօթիւրիւ քի՝ կէօշ
էէրի վէ պէօյիւք պէօյէյէն աղ-
ղը վար իսի, վէ կէօսթէրիշի
օպիրէրինքինտէն պէօյիւք իսի ։
21 Պէն պագայօր իսիմ, վէ օլ
պուշնուզ՝ մուգատտէսէէրը իւչ
22 ձինճ էապպ ծնլարը էէնտի, Թա
քի կիւնէէրի գատիմ կէլիպ՝ Թա-
ա՛լանըն մուգատտէսէէրինէ չէ-
րի՛սԹ վէրիլմէձէկսինէ էէ-
զիման էէթիշիպ՝ մուգատտէս-
էէրը փատիշահլըդա մալիք օլուն-
ճայագտըր ։ Վէ պէօյլէ տէտի ։ 23
Տէօրտունճիս ձանավար՝ էերտէ
տէօրտունճիս փատիշահլըգ օ-
լըճագ հէմ փատիշահլըգլարտան
փարգլը օլաճագ, վէ պիւթիւն
էէրի էէյհէճէք ; վէ ծնու չինէ-
յիպ էզէհճէքտիր ։ Վէ օլ ծն 24
պուշնուզ՝ օլ փատիշահլըգտան
գալգաճագ ծն փատիշահլըգ տըր,
վէ ծնլարտան ածիկրա պիր գայ-
րիսի գալգաճագ, վէ պու՛ էվ
վէ չէքիլէրտէն փարգլը օլաճագ,
վէ իւչ փատիշահ տիւպիւրէճէք ։
Վէ Թաա՛լայա զըտտա պէօղիէր 25
պէօյլէյէճէք, վէ Թաա՛լանընն
մուգատտէսէէրինէ սըգիէթ վէ-
րէճէք ։ վէ զէմանէլար հէմ գա-
նունլար տէյիւթիրմէյէ Թէ-
փէքքիւր էտէճէք, վէ ծնլար
պիր էըլա վէ իքի էըլա վէ էա-
րըմ էըլատէ ծնուն էլինէ վէ-
րիլէճէէքէր ։ Լա՛կին տի՛էան գա- 26
րուսուպ՝ ծնուն հիւբիւմէթինի
կիտէրէճէքէր, վէ ծնու էնձա-
մընտաէք հէյաք վէ պէրպատ է-
տէճէքէր ։ Վէ փատիշահլըգ 27
հէմ հիւբիւմէթ՝ վէ հէփ կէօ-
յիւն ալճընտա օլան փատիշահ-
լըդըն ա՛զամէթի Թաա՛լանընն
մուգատտէսէէրի խալգընտա վէ-
րիլէճէք ։ ծնուն փատիշահլը-
ը էպէտի փատիշահլըգ տըր,
վէ հէփ հիւքմիտարլըգ ծնա ի՛-
պատէթ էտիպ՝ միէթի՛ս օլա-
ճագլար ։
Ա էօզլէն ածնու պուրայատէք 28
տիր ։ պէն Դանիէլ՝ էիքէքա-
քիմ պէնիմ զայէթ իւչ իղթիրա-
պէ տալար, վէ պէնկիզիմ պէն-
տէ տէյիւպի ։ վէ պու՛ էօզլիս
հիւբէհյիմտէ տագլատըմ ։

ՊԱՊ Ը.

1 Բաղտասար փառնչահըն փա-
ռնչահըլըներն իւչհունճիւ եըլըն-
տա սրանա պէն Դանիէլէ՝ պատա
օ, էվվէլա կէօրիւնէնտեն ասնկրա
2 բույա կէօրիւտուիւ : Վէ բույա-
տա կէօրտուիւմ, վէ վագի՝ օլտու
քըն կէօրտուիւմտէ՝ պէն Էղամ
էյալէթինտէ օլան Շուշան գա-
լէսինտէ իտիմ : Վէ վահտէ
կէօրտիւմ՝ քի՝ Ուվայ ըրմաղընըն
եանընտա իտիմ :
3 Վէ կէօղէրիմի գալտըրըպ
պագտըմ՝ քի՝ իչիմէ ըրմաղըն
էօնիւնտեն պիր գօչ տուրուր ի-
տի, վէ ծուն իչի պուհնուզտու
վար իտի : Վէ օ պուհնուզտար
էիւքսէք՝ վէ պիրի օսիրինտեն
էիւքսէք իտի, վէ օ էիւքսէք
4 օլան՝ ասնկրատան չըգտը : Վէ
օ գօչու կէօրտիւմ՝ քի՝ պուհ-
նուզու իչէ պաթըյա վէ փօր-
եատա վէ դըպչէյէ տօղրու գա-
գայօր իտի, վէ հիչ պիր ձա-
նտաար ծուն էօնիւնտեն տուրա-
մազ իտի, վէ ծուն էչինտեն
գուրթարան եօղ իտի : Իլա ես-
թէհլի կիպի էյչէտի, վէ պէօ-
յիւտիւ :
5 Վէ պէն թէֆէքքիւր էթմէք-
տէ իքէն, իչիմէ պաթըտան էէ-
րին ձիւմլէ էիւտիւ իւղրինէ
պիր քէչիչեր էրքէկի կէլտի, վէ
էէրէ տէյմէյօր իտի : Վէ էրքէ-
ձին կէօչլէրի արասընտա պիր
պէչլի պաշըր պուհնուզու վար ի-
6 տի : Վէ ըրմաղըն էօնիւնտեն
տուրան օ, կէօրտիւյիւմ՝ իքի
պուհնուզտու գօչատէք վարտը,
վէ գուվվէթինին խըշմը իչէ օ-
7 նուն իւղրինէ սէյիրթտի : Վէ
ծուն կէօրտիւմ՝ քի՝ գօչուն էա-
ճընտա էանատը, վէ ծտա գու-
տուրուպ՝ գօչու վըրտուս, վէ օ-
նուն իքի պուհնուզտունու գըրտը,
վէ գուն գուվվէթի եօղ իտի
քի՝ ծուն էօնիւնտեն տուրա-
անուն ծուս եէրէ չարփտը, վէ
ծուս էչինէտի, վէ գօչու ծուն
էչինուն գուրթարան եօղ իտի :
Իմտի օ, քէչիքէր էրքէկի զատէթ 8
իչէ պէօյիւտիւ, վէ գուվվէթ-
լէնտիյի կիպի՝ օ, պէօյիւք պուհ-
նուզ գըրըլտը, վէ ծուն էէրի-
նէ՝ կէօյիւն ասէօրթ բիւզիճաորը-
նա տօղրու՝ ասէօրթ պէչլի պաշ-
լը պուհնուզ չըգտը : Վէ ծուլարըն 9
պիրինտեն պիր քիւչիւք պուհ-
նուզ չըգտը, վէ պու՝ գըպչէ-
յէ վէ կիւն տօղրուտունա վէ կիւ-
զէլ փէյցա տօղրու վէրք պէօ-
յիւտիւ : Վէ թա կէօյի ն ա՛ս 10
քէրինէտէք պէօյիւտիւ, վէ
ա՛աբէրտէն հէմ էըլտըզտարան
պաչըտը էէրէ պիւճիւրտիւ, վէ
ծուլարը չինէտի : Հէմ թա ա՛ս 11
քէրին Սէրվէրինէտէք՝ քէն-
տինի պէօյիւթտիւ, վէ ծտուն
էէտի իչէ տայիմ գուրպան գա-
ըրըլտը, վէ Մագաէտէնինին
մէքտանը էըգըլտը : Վէ խտան 12
իչէ՝ ա՛աբէր տայիմ գուրպան
իչէ պէրաքէր ծա վէրիլտի, վէ
կէրչէքլինի էէրէ չարփտը, վէ
իչ կէօրտիւ, վէ իչէ բատթ
կէլտի :
Վէ աէօյէյէն պիր մուգատ- 13
տէս իչէթտիմ, վէ օ, աէօյէյէ-
նէ պիր զայրի մուգատտա տէ-
տի : Տայիմ գուրպանըներն վէ
վէրան էտիճի իտտառըն վէ Մագ-
տէտէնինին հէմ ա՛աբէրին չինէն-
մէյէ վէրիլմէտինին վահիտի նէ°
զէմանէտէք օլտըր : Վէ օ պատ- 14
նա տէտի քի՝ Թա իչէ պիրն իւչ
եիւզ աիչտամ տատպահտուք : ան-
տէն Մագաէտէ փաքըչնէճէք :
Վէ վագի՝ օլտու քի՝ պէն Դա- 15
նիէլ վահիյի կէօրիւտ մա՛նատը-
նը պտար իքէն, իչիմէ գարշըմ-
տա պիր տաճմի պէնիգէյէն տու-
րույօր իտի : Վէ Ուվայ ըրմաղը 16
նըն պտասընտա տաճմ տէտի ի-

չեթամի քի՝ չաղբրըղ ահախ ։
Եա՛ Գաբրիէլ պանա ըռայդը
17 անկլաճ ։ Խամի օ՝տաբրաու զուամ
եէրին Հանըլնա կէլաի , վէ կէ-
լինճէ գօրգաու մ . վէ ևիշղեգօ-
յան գախանաըմ . վէ պանա
ահախ ։ Անկլա եա՛ սահմ օղու-
քի՝ պու լիշամ ահըդը զիման ի-
18 չիւն ահը ։ Վէ պէնիմ իլէ ահօյ
լեշկը իքէն , պէն ևիշղիամ եէր
իւշէրինճէ օլարագ՝ ադըդ ուչ
գուտա խսիմ . վէ պանա ուտա-
նըպ՝ պէնի տաբրաուզուամ եէրագ
19 տաբրաբաու ։ Վէ ահախ քի՝
Իշմէկ դաշագդը ատնունա նէ օ-
լամազդընը ատնա պիշ իսէչիմ ,
զկրա ան զիման իչնա սիւը ։
20 Կէօրահիչին օղ իլի պուչնուշ-
լու գօչ՝ Մատի վէ Ֆիւրա փա-
21 ռէշտարը ադը . Վէ քէչկէր
եէրքէճ՝ Եռանան փաոիշտնը
ադը , վէ օնուն կէօզէրի ա-
բատընտալի պէօյիւք պուչնուշ՝
22 Հովհաբի փաոիշտ ադը ։ Վէ
օղ գէրըլըպ տա՝ օնուն եէրինէ
ահօրճ գալդադըղը պու՝ Ֆ՛օղ Թա-
չինֆէհէն ահօրճ փաոիշտնըդ
գալդաճագ , ամմա օնուն գուվ
23 վէճի իչէ տէյիլ ։ Վէ ճնլադըն
փաոիշտնըդընն ատնունա՝ ա-
ադըդ ի՝ահաճ Թէհքիկ էճախք-
տէ , պիր փէք ևիշղիւ վէ ֆինա-
չէր պիւր փաոիշտ գալդա-
24 ճագ ։ Վէ օնուն գուվվէճի ղըզ
լուգ օլահճագ , ամմա քէնտի գուվ
վէճի իչէ տէյիլ , վէ օ՝ ատնայըդ
Թադրվ իւղուն պօղահճագ , վէ իչի
բատճ կէվնա՝ իշ կէօրէճէք , վէ
ղօրլուլարը Հէմ մուգատահէր
25 գամմընը պօղահճագ ։ Վէ ագ-
լընըն ահօրճնուն՝ օնուն էվնը-
տէ հիւճ իշճիհար պուլահճագ ,
վէ գալդինատ մադուրլատահճագ ,
վէ աուշտա իքէն չօխլարընը պօ-
ղահճագ . վէ ահրվէչէր Ահրվէ-
րինէն իւղէրինէ գալդահճագ , ատ
մա եվ օլմագընըն գըրըլահճագ ։
Վէ ահօյէնէվէն ախշամ վէ տա- 26
պահ ըռայատը կէրչէճէք սիր . ահն
նատ վահիկի գատա , զնրա չօգ
կիւնէչէր իչնուն սիւը ։
Վէ պէն Դանիէվ պադրըղա՝ 27
սիր գաչ կիւն խատնաշատըմ ,
անտահն գաչդըղա գատիշտանըդ ի-
շինի կէօրատիւմ . վէ ըռայանըդն
ահօրատնահն հէյրան խսիմ , վէ
անկլատան քիմսէ եօղ խսիմ ։

ՊԱՊ Թ

Ա՛տիէվէր զևերկէվէնտահն 1
Ասուերոսի օղու Դարեհէն ա-
րիւճի եըզընտա՝ քի օ՝ Քիլտա-
նէվէր գատիշտնըզընդն եւզերև-
նէ գատիշտ նատագ օղատու ։ Պու- 2
նատն գատիշտնըզընդն ի՝չ եզ-
զընտա պէն Դանիէվ քիթապ-
ղարատն անկլատամ՝ քի՝ Երուսա-
ղիմ խարապղընդն Թէքմիվ օ-
ղունմատընդն եզղարընդն ապը-
սը՝ Րատպէն Ներիա գէյղամ
պէրի օղատն քիչամընտա կէօրե
եէթմիչ եզղ սիւը ։
Վէ պէն եևզիամիվ՝ ուրատ 3
վէ ջուվ վէ քիւվ ևչէ տուտ՝ վէ
նէյաղընը գըզարագ Էֆէնտիմ
Ադատհա տօղրուլթատամ . Վէ 4
Ադատհամ Բատպա նէյագ գըզագ՝
խրտար էղչէտիմ , վէ ահախիմ քի՝
Եա՛ Էֆէնտիմ ա՝զիմ վէ հայ-
պէթլու Ադատհ՝ քի սէնի սէվէն-
ղէրէ վէ Թէնապիղէրինի սագը-
յանլատա ա՝տա ու ինայէթ սագ-
ղարընը . Կևունահ իչղահիք , վէ 5
եարատմազդագ էթմիք , վէ Ֆա-
սըգդագ իշղահիք , վէ ա՝սը օ-
ատագ , վէ սէնին Թէնապիղէրին-
տէն վէ չէրիա՝Թէրինատն այրըլ-
մադ ։ Վէ փաոիշտղարըմըզդա՝ 6
սէրվէրլէրիմիզէ վէ պատաղարը-
մըզդա՝ վէ սէյյարըն ձիւմլէ գավ-
մինա սէնին խսիին իչէ սէյղէյէն
սէնին գուլարըն վէկյատարը-
ղէրի սինկլէմաիք ։ Եա՛ Էֆէնտ- 7

ամի՝ սատագաթի սանա մանա-
սուս տուր, պիզէ խէ պու կիւն-
քի կիպի՝ Ցուդա ասէմլէրինէ
վէ Երուսաղէմ սաքինլէրինէ՝
վէ սանա ա՛սը օլտուգլարը խա-
նանէլերի լէյնն ծնլարը սէրտիւ-
յիւն օլ ձիւմլէ ալէյհլարտա՝
հագընտա վէ ուղագտա օլան
հէմ Խորայէլ ւ իւզ գարտաշլարը
8 հագըշըը : Եա՛ Էփէնտիմ՝ պի-
դի՛ վատէշհէլարըմըզդա՝ սէրվէր-
լէրիմիզէ վէ պատալարըմըզդա՝ սա-
նա կիւնահ հէթախլիմիզ իշլիւն
9 հէզ գարտաշլարը հագըշըը : Մէր-
հաւէթ վէ ա՛վի հէմգէ՝ Էփէն-
տիմ Ալլահըմզդա մահտուս տուր,
չիւն՝ պիզ ծնա ա՛սը օլտուգ :
10 Վէ Ալլահըմզդ Բատպէն քէլա-
մընը աւնկլէմէկճէ՝ քի՝ գուլա-
րը վէյղամպէրլէրին նէկի իւլէ
Էծնիւմիզէ գօտուրտու չէրի՛ամ
11 միւճպինճէ հէւրիյէլիմ : Վէ
հէմ Խորայէլ աէնին չէրի՛ամը-
նը Թէճաւուզ հէթիլէր , վէ
աէնին քէլամընը աւնկլէմէ յէրի՛ք
սահտըլար : Էմտի Ալլահըն գու-
լա Մ՛ովսէսին Թէվրաթընտա
հագըշ օլան պէտտուա՝ վէ հէ-
մին իւզէրիմիզէ տէօքիւլտիւ :
12 զնրա ծնա կիւնահ իշլէմիք : Վէ
իւզէրիմիզէ պէօյնէք պէշտ կէ-
Թիրմէք իւչ՝ հադգըմըզդա վէ պի-
զէ հիւքմ հաւն հաքիմէրիմիզին
հադգընա աէօյլէմէյի աէօզլէրի-
նի սահլիթ հէթտ : Հէօյլէ՝ քի՝
Երուսաղէմտէ վադի՝ օլան կիպի՝
պիւթիւն կէօյիւն աղըընտա օ-
13 լանմատը : Հէմ պու պէշտ՝
Մ՛ովսէսին Թէվրաթընտա հա-
գըշը օլտուգտա կիպի իւզէրիմիզէ
հէլտի : Լաքին պիզ հարտամտ
լըգտարըմըզդան տէօնմէյէ վէ
աէնին կէրշէքտիյինէ վատգունի
օլմազդ՝ Ալլահըմզդ Բատպէն
տիտարըընը նէյզտ հէթմէկճէ :
14 Վէ Բատպ պու պէշտան հօ-
թիւրիւ հադգը տուրտուն՝ ծնա
իւզէրիմիզէ հէթիրտի : զնրա
Բատպ Ալլահըմզդ հէմ իշէճի
յի իշէրինտէ տատգ տըը , ուէզ
իսէ ծնան քէշտընը աւնկլէմէ-
մէք : Վէ շիմտի եա՛ Ալլահըմզդ 15
Էփէնտիմ քի՝ գաւմընը գուվ
վէթի էվ իւչ Մ՛ըսըը սէյրընը-
տան չըգարտմադ իւչ պու կիւն
օլտուգդա կիպի քէնտինէ նամ
հաւնտուն , կիւնահ իշէճէք ,
ճիտգ օլտուգ : Եա՛ Էփէն- 16
տիմ ձիւմլէ տատագաթընա կի-
րէ քէրէմ հըլէ աէնին մուգտա-
տէս տաղընտան Երուսաղէմ չէհ-
րինտէն խըշմ ու զաղտպէն տէօն-
տէրի՛ն : զնրա կիւնահ շէրըմըզդ ի-
շէն վէ պատալարըմըզդէն եարա-
մազդգընը իշէն Երուսաղէմ
հէմտէնին գաւմընն՝ հէթտիքէրը-
մըզտա հէմ օլտնէտտա րէզալէթ
օլտուգ : Վէ շիմտի եա՛ Ալլահը- 17
մըզ՝ պու գուլտնտուն նէյզտընը
վէ իւճտաբընը իշլիթ , վէ Էփէն-
տիմ՝ նամընը իշէն՝ աէնին վի-
րան օլմուշ Մ՛ատթէհէնէն իւզէ-
րինէ հէյզնէհէ բուշան գըլ :
Գուլտնտընը մէյզնէհէ՝ եա՛ Ալ- 18
լահըմ, վէ իշլիթ , հէօզէրինի
աչ, վէ վ՛իրանտգդարըմըզդա՝ հէմ
աէնին խամին չոլ իւզէրինէ չոգ-
րըտան չէհրէ պուգ : զնրա պիզ
նէյզտարըմըզդը հուզտուրտա՝
սատագաթըմըզդան հօթիւրիւ
տէյիլ՝ իւչտ աէնին չոգ մէրճամէ-
Թինտէն հօթիւրիւ ա՛րզ հաճ-
յօրուգ : Եա՛ Էփէնտիմ իշլիթ , 19
եա՛ Էփէնտիմ ա՛վի էյլէ , եա՛
Էփէնտիմ աւնկլէ , վէ իմրա հ-
մէպ հէճիքմէ քէնտինէ իշէճ եա՛
Ալլահըմ, զնրա աէնին չէհրի-
նէն իւզէրինէ վէ գաւմընէն իւ-
զէրինէ խամին չոգրըտը յօր :
Էմտի պէն տահա աէօյլէր վէ 20
նէյզտ գըլտը վէ կիւճտահրը
հէմ գաւմըմ Խորայէլին կիւճա-
հընը իգրար հաէր իքէն , վէ
Ալլահըմընն մուգտատէս տաղընն-

տան էօթիւրիւ՝ նէյաղըմը Ա-
լահըմ Րապպըն հուզուրունա
21 ա՛րզ էաէր լքէն, վէ պէն տա-
հա նէյաղտա սէօյլէր լքէն,
օշ մուգատաէմա վահիսէ կէօր-
միւշում Գաբրիէլ քիմսէ՝ ար-
շամ դուրպանը վադթը գարար-
լէրինաէ պաննա թէզ ուչուպ
22 ժօգանաը։ Վէ աննա հաբէր էը՝
պէնիմ լէզ սէօյլէյի, վէ տէմի
քի՝ Ե՛ Դանիէլ չիմսէ ջղգըմ
քի՝ սէնի փէհմիդէն աննա էլլէ-
23 յիմ։ Սէնին նէյաղընըն խպթի-
տաբընտա էմր ջղգը, վէ պէն
խաղէր վէրմէյէ կէլմիմ, զնրա
սէն զայէթ մաղպուլ սուն. իմ-
մի իշ անկլա, վէ բույայա աշ-
նա օշ։
24 Յ՛աեանը պիթիրմէյէ վէ կիւ-
նահլարը ժիւքէթմէյէ՝ վէ հա-
րամազ ըզա քէփարէթ հէմմէյէ՝
վէ հալէմի սաղաղաաը կէսթիր-
մէյէ՝ վէ վահիսի հէմ փէյղամ.
պէրլիյի խաթմ հէմմէյէ՝ վէ մու-
գաատէսլէր Ս՛ուգաատսէնիէ
մեսհ հէմմէյէ սէննին գավմըն
հագգընտա վէ մուգաատսէս չէհ-
բինն հագգընտա հէմմիշ հաֆթա
25 Թաէյին օշունամուշ։ Իմմի պիշ,
վէ ակեահ օշ քի՝ Երուսաղէմի
Թէքրար պինա հէմմէյէ էմր
ջղգմասընտան՝ Թա Ս՛էսիհ Պէ-
յէ տէք հէտի հաֆթա վէ ալէ-
մըշ իլի հաֆթա վար. մէյտան
վէ հիսար՝ տար վագթըտտա
պիլէ Թէքրար պինա օշունաճագ։
26 Վէ ալեմըշ իլի հաֆթատան
սոնկրա Ս՛էսիհ քէսիլէճէք ա՛իր,
ըաքին քէնտիսի նէհնի տէյիլ.
վէ օշ կէլէճէք պէյին գավմը
չէհրի վէ Ս՛ագատսէյի պուղա-
ճագ, վէ սոնու Թաէֆան իլէ օ-
ըաճագ, վէ Թա ճէնկին սոնուշ
նատէք վէրանըգըար Թագփիր
27 օշունատաւ։ Վէ պիր հաֆթա՝
չօգըարա ա՛յա մուգարրէր հատ-
ճէք. վէ հաֆթանըն եարըսընը
տան գուրպանը վէ փէշքէշի նա-
Թաշ էտէճէք, վէ վիրան էտի-
ճի իլի քրաէյէթ հէյէքէն գուզ-
պէսինին իւղէրինտէ օլաճագ,
Թա վիրան էտիճինին իւղէրինէ
Թագփիր օլունմուշ հէլաք տէօ-
քիւնճէյէճէք։

ՊԱՊ Ժ.

1 Ֆիւրս փատիշահը կիւրո-
սուն իւչիւնճիւ կունընտա՝ սոը
Բաղտասսար ջաղրըլան Դանի-
էլէ քէլամ քէշֆ օլունտուս, վէ
օշ քէլամ կերչէք՝ ամմա պէյա
պէօյիք տիւր. վէ օ՝ քէլամը
անկլատը, վէ բույայա ակեահ
օլտուս։ Օշ կիւնլէրտէ պէն Դա- 2
նիէլ՝ Թէհմամ իչէ հաֆթա էտա
չէքմէքտէ օլտում։ Թա Թէհմամ 3
իչէ հաֆթա Թէքմիլ օլունճայա-
սէք՝ արզուլուս էքմէք էհմէտիի,
վէ ազղըմա էթ էա շարտսէ կիւ-
մէտի, վէ տուղա էաղիւէ մեսհ օշ
մատալմ։
Վէ ֆէք սըրն խիրմի տէօր- 4
տիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ պէն պէօ-
յիւք ըրմազ օլան Տիգրիսին քէ-
նարընտա իտում. վէ կէօզլէրիմ 5
գալդըրդըպ պագտըմ, վէ իչ-
թէ քէթէն պէզի կիյնմիշ. վէ
պէզի Ուֆաղ ալեճունաս լէզ գոս-
շանմըշ պիր տահմ վար իտի։
Վէ վիճմէսիս սէնքզէր կիպի՝ 6
վէ եիւզիս չիմշէք կէօռմէկրնի
կիպի՝ վէ կէօզլէրի ատէշ ա՛լեվ-
լերի կիպի՝ վէ գոլտրը հէմ
այագլարը փէրնահչանմըշ օյա-
գըր բրնձի կիպի՝ վէ սէօզլէրիս-
նէն սէսի գալմայաճագ սէսի կի-
պի իտի։ Վէ պոս բույայը՝ պէն 7
Դանիէլ եալնըզ կէօրմուս էմ, վէ
պէրապէրիմէ օլան ադամլէր
բույայը կէօրմէմիշլէր. իլլա ան-
լարըն իւղէրինէ պէօյիք իլըք-
քինմէմիս տիւշմուս, վէ կիզ-
լինմէյէ գաչմըլար։ Վէ պէն 8

հալածելոց գալստեմ, վէ պատ պէսիւթք բուսայը կէօրտիւմ, վէ պէնառ գուվվէթ գալմասը. վէ հիւանիւմ՝ իւղէրիմառ պզղտուն-
9 լուղա տէօնաւիս, վէ Թագաթըմ գալմասը: Ամմա ծնուն ատօղ էրթինին ախինի իչինիմ. վէ ատօղէրթինին ախինի իչինիչիմ հինպի՝ հիւզիւմ էերառ օլարագ՝ հիւզիւմ իւղէրինառ աղբը ոյ գուչա տալըրիմ:
10 Վէ իչինի պանա պիր էլ տուգանըը, վէ պէնի ալդըրիմին վէ էլլէրինին ավուճլարը իւղէ-
11 րինէ սաղլաթալը: Վէ պանա ատամ քի՝ Եա՛ Դանիէլ մադպազ ատամ՝ սանա ատօղչիչ-ճէյիմ ատօղէրի անկըա, վէ տուրտուզուն էերառ տուբ, զի-
12 րա Հալա սանա կէօնտէրիլմիմ. վէ պանա պուս ատօղիս ատօղչիչճէ՝ տիթրէչէրէ տուրտուս:
13 Վէ պանա ատամ քի՝ Օօրգմա էա՛ Դանիէլ, զիրա սէն անիկըա մադպա՝ վէ Աւլահընուն հուզուրունտա քէնտինի ալճագլաթմա-
14 ղա գալսինի գօտուզուն իւլա կիւնտէն պէրու՝ սէնին ատօղէրին իչինիչի, վէ պէն ատօղէրին իչիւճի: Ամմա Ֆիւրս մէտիէքէթինին ադրասը իսկի մի պիր կիւն էիւզիւմէ գալը-
15 ը տուրտուս. լաքին իչինի պաչ սէրվէրչէրին պիրի օլա՝ Մ'իքայէլ իսմառտմա կէլսի, վէ պէն՝ օ-
16 ղատա Ֆիւրս վատիճանէրինին էանընտա գալըմ: Վէ պիրը կիւնիչէրտէ՝ գաւմինա նէ օլաճաղընը սանա անկլաթմադըգ կէլ-
17 սիմ. զիրա իչիմ՝ տահա էէչ ճէյ կիւնէրը իչիւն սիւր: Վէ պանա պուտճուչիչին ատօղէր ատօղչիչճէ, էիւզիւմիւ էերէ գօյուպ՝ տիլսիզ գալըրիմ:
16 Վէ իչինի տառիմ օղուլլարը չէլտինառ պէյ՝ տուտագլարըմա ատօղանառ, վէ սաղըմը աչըղ սէօյլէտիմ, վէ գարըմադա տաւ-
17 բանա տէտիմ. Եա՛ Էֆէնտիմ՝ պու ռույա իչի սայրըլարըմ իւզէ-
18 րիմէ տէօնսիս, վէ Թագաթըմ գալմասը: Ամմի պու Էֆէն-
19 տիմիզ գուլու՝ պու Էֆէնտիմ իչի նէճէ տէօյլէմիչի գաոիր օ-
20 ղա. չիւն զի պէն՝ շիմտիէն սանի-
21 րա պէնառ Թագաթ տուրմազ, վէ պէնառ նէֆէս գալմազ: Ան-
18 տէն օղ տառիմ պէնիգիչէն Թէք-
19 րար պանա ատգանառ, վէ պէնի գուվվէթլէնտիրսի. Վէ տէտի
19 քի՝ Օօրգմա՝ էա մադպազ ատամ, տէլամ սանա, գուվվէթ-
20 լէն, վէ գուվվէթ պուլ. վէ օ պանա տէօյլէյինճէ, գուվվէթ-
21 լէնտիմ, վէ տէտիմ քի՝ Տէօյլէ էա՛ Էֆէնտիմ, զիրա պէնի գուվ-
վէթլէնտիրսին:

Վէ տէտի քի՝ Պէնիմ սանա նէ՞ իչիւն կէլտիգիմի պիլի՞ր մի սէն. վէ շիմտի Ֆիւրս տէրվէրի իլէ ճէնգիչէմէյէ տէօնէճէյիմ. վէ հէմտան պէն ջըգընճա, իչինի Եունան տէրվէրի կէլէճէ՛ք: Լա քին պէն սանա հէբէ՛ճէյինին քիթապընտա նամըմըզ օլա-նիչատգը էտէճէյիմ. վէ տէր վէրվինիզ Մ'իքայէլտէն մա՛տա՝ պու էիւլէրտէ պէրապէրիմճէ հիչ պիր նարատմ էտէն էօք տուր:

ՊԱՑ ԺԱ

Վէ Մատի Դարէհին իլք էլ-
1 ընտա՝ պէն գալդըմ քի՝ օնա նարատմ էտէյիմ, վէ ծնու գուվ-
2 վէթլէնտիրէյիմ: Վէ շիմտի սանա հագիգաթը խապըր էտէ-
ճէյիմ. Իչինի Ֆիւրստա իւչ վա-
տիշահ տահա գալդաճաղ, վէ ա-
ճօրտունտաճըսը՝ պէյլիգ զէնկ-
կինտէն իլէ հէվիսինտէն զէնկին օլաճաղ. վէ զէնկինտէն իլէ գուվվէթլէնէճէ հէվիսինին Եու-

նան մեղքերէն իւղերինէ գալոցդաձագ ։
3 Վէ սկը գահրիման փառիշահ գալդաձագ քրի պէշխիք հիւքիւմէթ լէյ հիւքիւմէթ սիւրէձէք , վէ խաթէախլինի հաէձէք ։
4 Վէ գալդաղըդը կիսկի փառիշահլըդը գըրըլըսա՝ կէօյնէն տէօրթ բիւզիկաղընա՝ թաղսիմ օլաձագ , լաքին ծնուն պիւրըխկէթինէ օլմայաձագ , վէ ծնուն հիւքիւմէթ սիւրմիյիս հիւքիւմէթինէ կէօրէ օլմայաձագ . պիրա ծնուն փառիշահդըդը սէքպիւզէձէք , վէ պունդարաան պայրի ԷրինՀ օլաձագ ։
5 Վէ գըպկէ ձանիկի փառիշահը գուվվէթկէնձէք , լաքին օղ պէօրՀ սէրվէրկէրինաէն պիրի՝ օ ծնուն իւղերինէ գալիսդ օլաձագ՝ հիւքիւմէթ սիւրէձէք . ծնուն հիւքիւմէթի՝ պէշխիք հիւքիւմէթ
6 օլաձագ ։ Վէ սկը գաչ կըլտան սոնկրա՝ սկրի սկրի իւլէ ա՛հաղաչաձագլար , պիրա գըպկէ ձանիկի փառիշահընէն գըղը՝ վօրհաա ձանիկի փառիշահընա սուչ կէմէք իչինն վարաձագ , ամմա գօչ գուվվէթի գալմայաձագ , վէ օ՛հմ ծնուն գօչա տուրմայաձագ , իլլա օ՛ հմ ծնու կէթիրինէր վէ ծնու թէվիա եւտէն վէ ծնու վագըթ ղալմէյէ գուվվէթկէնինէրէնէր թէսլիմ օլուհամաղլար ։
7 Ամմա ծնուն քէօքէրինէն ՀիղլաԷրինտէն պէրի ծնուն եէրինէ գալդաձագ , վէ օ՛ ա՛աքեր իլէ կէվնպ փորհաա ձանիկի փառիշահընէն հիւարընա կիրկէձէք , վէ ծնըարտա իչ կէօրկէձէք , վէ
8 գալնպ օլաձագ ։ Վէ ծնըարըն ալաՀարընը պիլէ՝ սէօքմէ փուԹլարը իւլէ պէրապէր վէ գըմԹլու կիւժիւշ վէ ալԹուն գաղլերի իւլէ պէրապէր՝ Մ՛ըարտա էսիրկիյէ կէօԹիւրկէձէք . վէ պու փօրհաա ձանիկի փառիշահընան ալ յատաէ կըլըար տուրաձագ ։ Վէ գըպկէ ձանիկի փա- 9
առիշահը ծնուն մեղքէ կէԹինէ վարաձագ , վէ քէնտի էէրինէ տէօնէձէք ։
Վէ ծնուն օղուլարը ձէնկի 10
գալդըսա՝ չօգ ա՛աքկըլէր գալապալդը ձէմ՛ էտէձէքլէր , վէ հէր վէձՀ իւլէ կիւլէձէք , վէ ձէօնիսդ կիւչէձէք . ամանն տէօնիւսդ՝ Թա ծնուն հիսարընտաէք ձէնք էտէձէք ։ Վէ գըպկէ ձա- 11
նիկի փառիշահը գուտուրաձագ , վէ չօգըսդ ծնուն իւլէ՝ փօրհաա ձանիկի փառիշահը իւլէ ձէնք ետէձէք , վէ չօգ գալապալդը գալապըրաձագ , ամմա օ գալապալդը ծնուն էլինէ Թէսլիմ օլունաձագ ։ Վէ գալապալդը գալ 12
ապրընձա , գալկի կիւձկէչինէ ձէք . վէ ծնպինէր տիւշիւրէձէք , ամմա գուվվէթ պուլմայաձագ ։ Չիւն փօրհաա ձանիկի 13
փառիշահը տէօնիւսդ՝ կվվելինէն չօգ գալապալդը գալապըրաձագ ։ Վէ պիր գաչ կըլտան սոնկրա՝ պէօյիւք ա՛աքեր իւլէ վէ չօգ տապաԹի իւլէ ծնուԹլադան կէլէձէք ։ Վէ օղ վագԹապա 14
գըպկէ ձանիկի փառիշահընէն իւղերինէ չօգըար պալդաձագ , վէ սէնին գավմընա զըրպազդը կանէձէք՝ վահկի սապԹի կէթիկի եիւձէչէնէձէքլէր , ամմա եըգըլաձագլար ։ Վէ փօրհաա 15
ձանիկի փառիշահը կէվնպ Թապկաալար գուրաձագ , վէ հիսարըը չէհրլէր ալաձագ . վէ գըպկէ ձանիկինէն գօչարը վէ ծնուն սէչիին գավմը տայանմայաձագլար , վէ տայանմադա ԹագաԹ գալմայաձագ ։ Վէ ծնուն իւղե- 16
րինէ կէլէն՝ խաԹէախլինէ կէօրէ կանէձէք , վէ ծնուն եիւղիւնէ տուրան օլմայաձագ , վէ կիւղէլ տիյադա տուրաձագ , վէ ծնուն

17 հզի իւր պօզուլաձագ : Վ՛ր պիւ-
թիւն մէմլեքէթինին գուվվեթի
իւր կէտիէ եւ իւզիւնէ ոօղուսուլ
տաձագ , վ՛ր ոօղուսուլար պիւ-
սինձ օլսուն իշ կէօրէէք . վ՛ր
գարըլարըն գըզընը ծնա վէրէ-
ձէք քի՝ ծնու պօզա . ամմա գըզ
պապասընըն խարաքընդան տուրմա-
յաձագ , վ՛ր ծնուան եանա օլմա-
18 յաձագ : Անուէն եւ իւզիւնէ ա-
տալարա տէօնտէրէձէք , վ՛ր
ջոգլարընը ալաձագ . վ՛ր պիր
սէրտար ծնուն հոգարէթինի քէ-
սէձէք , ծնուան մա՛տա հոգա-
րէթին ծնա տէօնտէրէձէք :
19 Վ՛ր եւ իւզիւնէ քէնտի տէյարըը-
նըն հիսարլարընա ոօղուսուլա-
ձագ . ամմա թէօքէդէ օղրայըդ
տուշէձէք , վ՛ր պուլունմայա
ձագ :
20 Անուէն ծնուն եէրինէ ձէլիլ
վատիշահլըդա պիր ոօղըն սա-
լան գալդաձագ . ամմա ազ
վագթտա գըրըլաձագ , լաքին
խըշմ իլէ տէյիլ վ՛ր ձէնը իլէ
տէյիլ :
21 Վ՛ր ծնուն եէրինէ պիր հոգը
քիմսէ գալդաձագ , վ՛ր ծնա
վատիշահլըդ ի՛զզէթի վէրմէյէ-
ձէքլէր . ամմա օ սուլհ իւզդի
կէլիւի՝ վատիշահլըդը միւսահա-
22 նէլէր իլէ գոպմի կէտէձէք : Վ՛ր
ծնուն էնտիւնտէն թոսֆանընն
գէլսէրը իլէ զարդ օղուղ գըրը
ըմաձագլար , հէմ ա՛հարն պէյի
23 պիւյի գըրըլաձագ : Վ՛ր ծնուն իլէ
ա՛հալաըլդաան սօնռա , հիւյէ
կտէձէք . վ՛ր չոգուղ՝ քիւչիւք
24 թայֆէյէ իլէ եէնէձէք : Վ՛ր ա-
վանսըդ՝ զայէթ սէմիղ օլան է-
յալէթէ կիրէձէք , վ՛ր ծնուն
պադաղլարընընն վ՛ր պադաղլարը
պադաղլարընընն էթմէտիկլէրինի
կտէձէք . օնլարընն ադասընա
եաղմայը վ՛ր ջինքեարը վ՛ր էմէլի
տաղըտաձագ . վ՛ր հիսարլարընն
ա՛լէյհինէ՝ հէման պիր վագթա-
տէք մագսատտունու գատա կտէ-
ձէք : Վ՛ր պէյիւք ա՛սքէր իլէ 25
գուվվեթինի վ՛ր եէրէգլինի գըզ-
լէ ձանիսի վատիշահընընն իւզէ-
րինէ թահրիք կտէձէք . վ՛ր
գըզլէ ձանիսի վատիշահը պա-
յէթ պէյիւք վ՛ր գուվվեթլը
ա՛սքէր իլէ ձէնկի գալդաձագ ,
ամմա ադրամայաձագ . պ՛րնա
ծնուն ա՛լէյհինէ մագսատտաղը
գատա կտէձէքլէր : Վ՛ր ծնու՝ 26
նէֆես թա՛մամընը կէյհինէլէր գը-
րաձագ . վ՛ր ծնուն ա՛սքէրի ձէօ-
ղաձագ , վ՛ր չոգ մագթուլլեր
ոլուձէձէք : Վ՛ր պու վատիշա- 27
լարընն իքիսինին ոտ եէրէգլի կա-
րամազլըգ էթմէքտան օլմաղ իւզ՝
պիր ոօղրատտա իքսն կատան սէօյ-
լէյէձէքլէր . ամմա միւկէսսէր
օլմայաձագ . պ՛նա ամոկ ոտէձա
մուտայինն վագթտա օլաձագ :
Իմտի ակսարընա չոգ մալ իւզ 28
տէօնտէձէք , վ՛ր եէրէգլի մու-
գատտաղա ա՛ղատա պ՛զատա օլաձագ-
վ՛ր իշ կէօրէձէք , անուէն ակսա-
րընա տէօնտէձէք :
Մուտայինն վագթտա տէօնտիւյի՝ 29
գըզլէ ձանիսինէ վարաձագ .
ամմա եվվէլքի կիպի վ՛ր ծնուան
ոնկրսաբի կիպի օլմայաձագ : Չէնկ 30
քի՝ Կիտիմ կէմիլէրի ծնուն իւ-
պէրինէ վարաձագ , վ՛ր օ միւնէ-
օլաձագ , վ՛ր տէօնտիւյի՝ մուգատ-
տաղա ա՛ղատա գարշը տաարրուձագ ,
վ՛ր իշ կէօրէձէք . անուէն տէօ-
նիւյի մուգատտաղա ա՛ղատա թէրքը
էտինէլէրէ տիգգաթ էտէձէք :
Վ՛ր ծնուան եանա գօլլար տուրա- 31
ձագ , վ՛ր Մագտաշէնին գալէ՛սի-
նի նաճիաքլէյէձէքլէր , վ՛ր տա-
միտ գունբագանը գալարրաձագ-
լար , վ՛ր վրան էտիձէ իքրահիմ-
յէմի գօյաձագլար : Վ՛ր ա՛ղ- 32
ատա գարշը փըտագ իլէյհինէլէրի՝
միւսաահանէձէքլէր իլէ ազարրա-
ձագ . ամմա քէնտի Ալլահընը
պիլէնլէրին գամը՝ գուվվեթ

33 ՝պուրծպ իշ կէօրէձքլէր ։ Վէ
գաւմըն ա՛զլալսրը՝ չօխլսրա
Թա՛լիմ հաւձէքլէր ։ վէ պիր
էյամ գըլըձա՛ն ա՛լէվէ՝ հալ լիյէ
վէ եաղմայա սղըյաձագլար ։
34 Վէ օղլաասլդէլսրընտա , պիրազ
եարըմ իլէ եարտըմ օլըննա-
ձաղլար ։ ամմա չօխլսրը՝ ծնչա-
րա միւտաֆանեէլը իլէ եալըղչա-
35 ձաղլար ։ Վէ ապդուլլսրըն պա՛-
զըսը ախուէձքլէր ։ քի Թա ա-
խըր զէմանտաձք ծնչսրը գալ
հտէ ։ վէ վաքդէ յիպ պէյազ է-
աէ ։ զնրա պո՛՝ տահա մուա՛յնն
36 վաղԹտա օլաձագ ։ Վէ օլ փա-
խշահ՝ իսԹէհխինէ կէօրէ հտէ-
ձէք ։ վէ քէնտինի հէր ալահ-
տան իւսԹիւն եիւձէլտիպ պէօ-
յիւտձէք ։ վէ ալահ՛սրըն Ա՛լ
լահընտա գարըձ քիւֆր չէյլէր
սէօյլէյձէք ։ վէ Թա իսըզ
Թէֆսիլ օլաննտաձք իլէ րտա
կէլձէք ։ զնրա մուգտաձր՝
37 իձրա օլաննաձագ ։ Վէ օ՝ պա-
պալարընդն ալահ՛սրընդը սայ-
մայաձագ , վէ գարըլսրընդն Թա-
փընալընդը վէ հիչ պիր ալահը
սայմայաձագ ։ զնրա քէնտինի՝
հէվհիսինէն իւղէրինէ պէօյիւ-
38 ւէձէք ։ Ամմա ծնլսրընդ էէրի-
նէ գալ՛էրէն ալահընդը ի՛զզէԹ-
լէյէձք , վէ պապալարընդն
պիլմէֆիդլէրի ալահը՝ ալԹտն
իլէ վէ կիւմիւշ իլէ վէ դէմէԹի
Թաշսր իլէ վէ մագսլու չէյ-
լէր իլէ ի՛զզէԹլէյէձք տիր ։
39 Վէ գուվվէԹի հիսաբսրտա՝
ի՛զզէԹ ապԹըրըպ Թանրսրդը
հատ ալահա էօյլէ հտէձք , վէ
օ ծնլսրա՝ չօխլսրդն իւղէրինէ
հիմբիւտձէք սիւրթիւլէձք , վէ
եէրի պահա իլէԹագսմէտէձք։
40 Վէ ախըր զէմանտէ գըսպլէ
Ձանիսլի փիսաիլահը՝ ծնտն իլէ
տէօյիւշլձէք , վէ փօքհաա Ձա-
նիսլի փիսաիլահը ծնա գարըձ սա-
զանագ հիսլի՝ ա՛րաապսլար իլէ
վէ ասԹըսըր իլէ վէ չօգ կէմիլէր
իլէ վսրաձագ ։ վէ տէխսրսրա
կիրէձէք , վէ Ձհօշիպ կէչէ-
ձ՛էք ։ Վէ կիւղէլ տէխսրա կի- 41
րէձէք , վէ չօգ փէյ՛սրսլ տիւչէ-
ձէք ։ ամմա ծնտն էլինտէն
պտնլսրը գուրԹուլաձագ , Էտն
Եդոմ վէ Մօվսը վէ Ա՛մմն օ-
ղուլսրընդն պաշ չէկէր ։ Վէ 42
էլինի տէխսրսրդն իւղէրինէ տա-
լաձագ , վէ Մըսըը տէխսրը
գուրԹուլամայաձագ ։ Վէ ալ- 43
Թտնտն հէմ կիւմիւշտն խազի-
նէների իւղէրինէ՝ վէ Մըսըրըն
հէմ գըյմէԹլի չէյլէրի իւղէրի-
նէ հիմբիւտձէի օլաձագ ։ Վէ Լի-
բէսլըսր հէմ Հապէչլէր ծնտն
այագլարընտա օլաձագլար ։ Ամ 44
մա կիւնտօղուտան վէ փօր-
եաս Ձանիսլինտէն խապէրլէր
վաֆի՛ օլսա՝ ծնտ իզԹիրապէ տա-
լաձագլար , վէ պէօյիւք զազատ
իլէ չըդաձագ քի՛ չօգլսրընդը հէ-
լաք վէ պիլքիւ լւլէյէ պէրպատ
էյլէյէ ։ Վէ սէբայլար հիսլի 45
չատըրըլսրընդը՝ տէնիզլէրին ապա-
սընտա մուգտաատս կիւզէլ տաղ-
տա գուրտձագ ։ ամմա օ՝ ա-
ղնուձա կելձէձք , վէ ծնա եար-
տըմ էտէն օլմայաձագ ։

ՊԱՊ ԺՒ

1 Վ է օլ զէմանտա՝ տէնին գավ-
մընդն օղուլսրը իւղէրինտէ տու-
րան ա՛զիմ սէրվէր Միքայէլ
գալձագ , վէ Թայիֆէ օլա-
ղըտան պէրու Թա օլ զէմանի-
տէք օլմամըշ պիր սըզըԹ վաք-
Թը օլաձագ ։ վէ օլ զէմանտէ
գավմընդ՝ քիԹապտա հէր եա-
ղըմըշ պուլունան գուրԹուլա-
ձագ սըր ։ Վէ էէրին Թօփրա- 2
ղընտա ույուսանլսրընդն չօխլսրը՝
պա՛զսրը էպէտի հայաԹտա վէ
պա՛զընդը ըէզըլձէԹ վէ էպէտի
մէլամէԹէ ույանաձագլար ։ Վէ 3

ա՛դբելլաբար սէպաթէին ըլլալը կէ-
պի՝ վէ ջոդալըլըն ասասդլաղա
եըէանդէր եըլասդլաբար կիսի է
պէտ իւ ապատ միանէվէր օ-
րաձագլար ։

4 Վէ ան՝ եա՛ Դանիէլ՝ թա ա-
խըր զէմանէաէք պու սէօզլէրի
դափա՝ վէ քիթապը միւհրէէ ։
Ջօդլար ախդաթ իլէ ոդույաձ՝
ի՛լիմ ջոդալաձագ ։

5 Ընտէն պէն Դանիէլ պապ-
պըմ՝ քի՝ իշլէդ էքի ղայրի քիմ
սէլեր աուբուր խան ։ ափրի ըր-
մաղըն պիր հանըպտա՝ վէ օ ափրի
ըրմաղըն օպիր հանըպտա խո ։

6 Վէ պէէի՝ ըրմաղըն աուլադը իւ-
զերինաէ օլան օր քէթէն պէդի
հկսմիշ քիմսէյի ասախ քի՝ պու
ա՛ձայըպլաբըն ասնու նէ՞ զէմա-

7 նէաէք օլաբ ։ Վէ ըրմաղըն աու-
լադը իւզերինաէ օլան օր քէթէն
պէդի հկսմիշ քիմսէյի իշլէթիմ
քի՝ սաղ հէմ սօր էլինի հէօք-
էրէ գալաբրըղ էպէհէն Եաշա-
յան իլէ էէմին էթաի՝ քի զէման՝
իքի զէման վէ եարըմ պէման օ-
րաձագ ։ վէ մուգադասաէս գալ-

մըն դուվվէթինի թէմամէն տա-
դըէթադը հկսի ։ պուննաբըն
հիւմմէտ թէքմիլ օլառագ ։

8 Վէ պէն իշլէթամ՝ ամմա
անկլամադաբ ։ վէ աէսիմ քի՝
եա՛ Էֆէնդիմ՝ պուննաբըն ա-
նու նէ՞ օլա ։ Վէ օ աէսի քի՝

9 Կիթ եա՛ Դանիէլ ։ զէրա պու
աէօզլէր՝ ախըր զէմանէաէք գա-
փաը վէ միւհրէիս սիւբ ։ Ջօզ-

10 լարը փաքէնէձէքլէր ։ վէ պէ-
յազանաձագլար ։ վէ գալ օլա-
ձագլար ։ ամմա Փասըգլար՝
իքրագ իշլէ յէձէքլէր ։ լաքին փա-
սդըլարըն հիչ պիրի անկլամա-
յաձագ սբը ։ լաքին ա՛գըլը-

11 լար անկլայաձագ ։ Վէ տայիմ
գուբսան գալաբրըղըդը վա-
դըէթաան վէրան էափձի իքբահի-
յէլին դէռէլմասընաաէք՝ պէն
իքի էիւզ տօգսան կիւն օլառագ ։
Նէ՞ մուէթէ օնա քի՝ պէ.քէ.յինգ

12 պէն իւչ էիւզ օթուզ պէշ կիւ-
նէ էէթիչէ ։ Սէն խաէ ասնաաէք

13 կիթ ։ զէրա բահաթ պուլառագ-
սըն ։ վէ սանկ կիւնլէբաէ նաաի-
պինաէ տուբառագսըն ։

ՈՎՍԻՒ

ՊԱՊ Ա

1 Յուդա փառիչահլարը Ոզիա՝
Յովաթամ՝ Ահբազ վէ Եզեկի
անըն կիւնլէրինաէ՝ վէ Խորայէլ
փառիչահը Յովաա օղլու Յէրո-
բոամին կիւնլէրինաէ՝ Բէէէրի
օղլու Ովսէէյէ օլան Բապպան
քէլամը սբը ։

2 Ովսէէյինին վասթեասը իլէ
Բապպ քէլամընըն իպթիասաը
սբը քի՝ Բապպ Ովսէէյէ տէ-

սին ։ Ա՛իթ՝ քէնասինէ պիր զինա-
լար գարբսըդ ալ՝ վէ զինալար
հվրասլարը էկին ։ զէրա ախար՝
Բաապըլն ար.սընասան ասէէղ պա-
չէթ էօդ զինա էյլէսի ։

3 Վէ օ կիթաի՝ վէ Դաբլայիմ-
մին գըզը Գոմէրի ալաը ։ վէ օ
համիլէ օլուսդ օնա պիր օղլու

4 ասղուրասու ։ Վէ Բապպ օնա
աէսի քի՝ Շնուն ասընը Յէզրա-
յէլ գո ։ զէրա պիր աղ վագթ-
ասան ասնկրա Յէզրայէլին գան-

լաբը իչիւն Յեռնուն էվինին հագելնատ կէլէչ՛իմ, վէ Իսրայէլ էվինին փատիշտլըղընը քէսէճէ՛իմ։ 6 Վէ վագի՛ օլաքի օր կիւնտէ՝ Յեզրաէլ վատինսնատ Իսրայէլլին եայընը գըրաճաղըմ։

6 Աղտէն էնէ համիլէ օլուպ գըզ տօղուրտում։ Վէ Բապ օնա ատի՛ քի՝ օնուն տաբընը Լօրուհամա գօ։ ղնրա արթըդ՝ պիր տահա Իսրայէլ էվինէ մերհամէթ էթմէ՛յէճէ՛իմ, իչլա օնու հեր վէճճ իչէ գալըրը աճաղըմ։ 7 Լաբին Յուդա էվինէ մերհամէթ էտէճէ՛իմ, վէ՝ օնլարը՝ քէնտիէրինն Ադտհը Բապ իչէ խէլտա էտէճէ՛իմ, վէ օնլարը եայ իչէ եա գըլըճ իչէ եա ճէնք իչէ՝ աթըլար իչէ եա աթըլար իչէ խէլա էթմէ՛յէճէ՛իմ։

8 Վէ Լօրուհամայը սիւտատն քէսինճէ, էնէ համիլէ օլուպ 9 օղուլ տօղուրտում։ Օլա՛մ՛ տնա ատի՛ քի՝ Օնուն տաբընը Լօամմի գօ։ ղնրա սէդ գալմըմ տէ՛յիլ սինիդ, վէ սին սիդնի 10 օլմայաճաղըմ։ Լաբին Իսրայէլ օղուլտարընն տայըսը՝ Եօչիւմէդ վէ տայըմազ տինիդ գուտում կիպի օլաճագ։ Վէ վագի՛ օլաքի օնլարա՝ Գալմըմ տէ՛յիլ սինիդ տինինէն մունալաճ, օնլարա Սաղ Աղտհըն օղուլտարը տինինէնճէ՛ք։ 11 Վէ Յուդա օղուլտարը իչէ Իսրայիլ օղուլտարը պիրլիքտէ ճէմ՛ օլուճաղ՝ քէնտիէրինէ պիր պէր վէր գօյաճաղըմ, վէ պէյտանտան չըգաճաղըմ։ ղնրա Յեզրաէլին կիւնիւ պէօյիւք օլաճագ։

ՊԱՊ Բ

1 Վ՛ատրըն ուաչտարընըզա՝ Ամմի՛ վէ գըզդարնուտաչտարընըզա Րուհամա տէ՛յին։ Անանըզ իչէ նինզա՝ էսին, նինզո՝ էսին։ ղնրա 2 օ՝ պէնիմ գարըմ տէ՛յիլ պիր, վէ պէն օնուն գօճատը տէ՛յիլ իմ։ իմտի եիւզիւնտէն զինտանլարընը՝ վէ մէմլէքէթի արատըտան փահիշլիքլէրինի կիւէրսին։ Օլմայա քի՛ օնու ասյայըմ, 3 չըփլագ էօէյի՛մ, վէ օնու՝ ատղտուրուս կիւնտէքի՛ համլինէ գօյայըրմ։ վէ օնու չէօչ տէօնտէրէ՛յիմ, վէ օնու գուբրու եէր կիպի պրաղզ՝ օնու սուսուղտուգտան էօլտիւրէ՛յիմ։ Հէմ օնուն 4 օղուլտարընա մերհամէթ էթմէ՛յէճէ՛իմ։ ղնրա օնլարը զինա օղուլտարը պըր։ Ընէն քի՛ օնլարընն անասը զինա էյլէտի։ օնլար իչէ համիլէ օլան՝ ըչղալէճ լիէտի։ չէն տէտի՛ քի՝ Էքմէկիմի վէ սուչումա՝ եափ սղըմը վէ քէթէնիմի՝ եաղըմը վէ իչիլէրինի պրէնճ ա՛չըգլարըմընն արտընճա կիտէ՛յիմ։ Օնուն իչէն 6 իղթէկ պէն՝ անընն էօլտիւռտ ատքէնէը իլէ գափատաճաղըմ, վէ սիվլար չէվիրէճէ՛յիմ, վէ էօլտըրընը պուզատմայա։ Վէ օ՝ ա՛չըգլարընըն արտընճա վարա, ամմա օնլարա էէթիչէմէ՛յէ։ վէ օնլարը արտայա, ամմա պուզատմայա։ անտէն տէ՛յէ քի՝ Կիտի՛ պ էվինէքի գօճատա տէօնէ՛յիմ, ղնրա օղ ղէման պատա՝ չիմինտէն էյի էտի։ Օ էտէ պիրճէտի՛ քի՝ 8 պուզատտայը վէ շարատը վէ եաղըտա օնա պէն վէրտի՛մ։ վէ օնա՝ Բահալ իչէն եափտըգլարը կիւմիւշ վէ ալթընտում չըղալթատըմ։ Օնուն իչէն տէօնէճէ՛յիմ, վէ պուզատտայընը մէվլիմինտէ՝ վէ չարատըմը մունա՛յին վագթընտա ալաճաղըմ, վէ չըփլագլըղընը էօրթմէքը իչէն օղան եափտըգըմը վէ քէթէնիմի կէրի ալաճաղըմ։ Վէ չիմոի ա՛չըգլարընըն կէօղլէրինտէ՝ օնուն ա՛յըգ էէրինի աչաճաղըմ, վէ օնու էլմտէն քիմտէ գուրթարմայա-

11 ձագ : Վ՚ի հետ սիբրիբրիանիւ՝ ծնուն պայրամարբրնը՝ այպալը
լարբնը վե շաբաթլարբնը վե հետ
մուսյին կիւնէրին իպեթալ է-
12 տէմ : Վ՚է ծնուն ամալա-
րբնը վե ինձիր ալամլարբնը օ՚
պունա՝ պանա ա՚ղգլարբմին
վերսին հետիէրը սիր տեսիք-
էրինի վրան էտէմ . վե
ծնլարը օրմանա տէծուտերիէմ ,
վե ծնլարը սահրանին ձա-
13 նավարլարը հէյտէք : Վ՚է Բա-
հալ՚մէրին օղ ծնլարա պուխար
էագրա՝ քիսիէրին վե միտ՚ղ
հերէրին իլե տ՚ունանարագ՚ ա՚ղգ-
լարնին արարնձա վարմադ իլե
պէնի ունութաուզու կիւնէրի
իչին ծնուն հագգընաան կէլ-
մէմ տէյտ Բապ :
14 Ծնուն իչին իշիմ պէն ծնու
գանարբը ս՚ ծնու չէօկ կէ վիս-
բէմէմ , վե ծնուն կէծնիմնէմ
15 սէյլէյմէմ : Վ՚է ծնա՝ օրա-
տան ծնուն պաղլարբնը վ՚ Ա-
քրով վատսինին իւմիա գափու-
տու իչին վէրմէմ . վե օրա-
տա կէնձիկ յինին կիւնէրինտէ
կիսի՝ վե Մ՚ղարբը ոխ արբնտան
ջրգարբը կիւնէրտէ կիսի
16 նամմէրը օգուրատ : Վ՚է վա-
դի՝ օրա քի օղ կիւնտէ՝ տէյտ
Բապ՝ պանա Գոճամ չաղրա-
ճագարն , վե արթըդ պանա՝
Բահալըմ չաղրմայատագարն :
17 Վ՚է ծնուն ապզնատան Բահալը-
մին տաղարբնը կիտէրէմէմ .
վե ծնլար արթըդ տաղարը իլէ
18 պիքը օղունմայատագար : Վ՚է
ծնլար իչին օղ կիւնտէ՝ տահրա-
նըն ձանտավարլարը իլէ վե կէօ-
յինին գուշլարը հետ էերին տիրբ-
թիմինէրի իլե տ՚տա քէտէմ-
յիմ . վե էերտէն նայր վե գը-
լըճը հետ ճէնկի գըրատաղըմ ,
վե ծնլարը էմնիյէթ իւզրէ էա-
19 թըրատաղըմ . Վ՚է սէնի քէնտի-
մէ Եպէտէն նէրքատ էտէմ յիմ .
վե սէնի քէնտիմէ՝ տատագարթ
իլէ վե չերի՚տի իլէ վե ինսյէթ
իլէ վե մերհամէթլէր իլէ նէրքատ
էտէմ յիմ : Վ՚է սէնի քէնտիմէ 20
կիրչէքլիք իլէ նէրքատ էտէմ-
յիմ . վե Բապտը պիլէմէքտէն :
Վ՚է վադի՝ օրա քի օղ կիւնտէ 21
տէյտ Բապ՝ ճէվապ էտէմ-
յիմ , պէն կէօք երկ ճէվապ է-
տէմ յիմ , վե ծնլար երկ ճէ-
վապ էտէմ յիմ . Վ՚է հէր պուղ 22
տայա վե չարտապա վե էտապա ճէ
վապ էտէմ յիմ . վե ծնլար Յէզ-
բայէլ ճէվապ էտէմ յիմ : Վ՚է 23
ծնու քէնտիմի էերտէ էքիտէ-
յիմ , վե մերհամէթ օլմադըմ-
շա մերհամէթ էտէմ յիմ . վե
գավմըմ օլմայատա՝ Սէն գավմըմ
սըն տէյտէմ յիմ . վե օ՚ Ալա-
հըմ սըն տէյտէք :

ՊԱՊ Վ

1 Վ՚է Բապտ պանա տէտի քի՝
Թէքրար կիտ , ղայրի ալըշա-
րա տէտիսիպ՝ իւզիտմ վիտսէրէրի
սէվէն Իսրայէլ օղուլարընա օ-
ղան Բապտըն մուհապպէթի մի-
սալու տօսթունատան սէվ ըմիշ վե
2 ֆահիշ պիր գարը սէվ : Իսրա-
պէն ծնու քէնտ՚ի՝ ծն պիշ գը-
նա՝ կիւմիշ վե պիր հօմեր ար-
փա հետ էարըմ հօմեր արփա ի-
չէ ալարըմ : Վ՚է ծնա տէտիմ քի՝ 3
պէնիմ իչիւն ջօգ կիւնէրը օթա-
լատըն , զիւնա էթմէյէսին , հետ
քիմսէ յէ վարմայատըն , վե պէն
տատի սէնին իչիւն էօյէ օլա-
ճաղըմ :
Զիւրա Իսրայէլ օղուլարը ջօգ 4
կիւնէրը փատիշահըղ վե սեր-
վերտիշ վե գուրպանըղ վե
փութաուզ՝ վե եփուտ հետ թե-
րատիմինիշ օթուրատագարը :
Սանկրա Իսրայէլ օղուլարը տէօ- 5
նիւտ՝ քէնտիլէրին Ալահը Բապ-
տը վե փատիշահըղը Դաւիթի

արայաձագլաը , վէ սանկ կիւնը-
լերաե Բաղպան վէ ծնուն Կ յ-
ւիյինան միւթէհիր ալաձագլաը :

ԳԱՂ Դ

1 Ի Բաղպէն քէլամընը անկլէ-
յին՝ եա՛ Իսրայէլ ողուլաորը ·
զնրա էէրին սաքինէլի իլէ Բաղ-
պէն Նիզա՛ը վար · չիւն քի էէր-
աե Հագգ եօգ վէ Ի՛նայէթ եօգ
վէ Ալլահը պիլմէք եօգ ատւր :
2 Նէմին էսիսլ եալան սէյլէյէ-
րէք՝ վէ գաթլ Հէմ իւրսւզլուգ
վէ զինա էսէրէք ազաըլաը , վէ
գանլար գանլարա սէյէրլէր :
3 Օնսան էօթիւրիւ էէր եաս չէ-
քէմէք , վէ ծնուա Հէր սաքին
օլան՝ սաՀրանընէն ճանավարլաորը
իլէ վէ կէօյիւն գուշլաորը իլէ զա-
պունլանաձագլաը · Հէմ սէնին-
զին պաչդլաորը պիլէ Հօլէմէք-
4 լէր : Լաբին չիմսէ չէ քիչիւրսին ,
վէ քիմսէյի Թա՛զիր էթմէսին ·
զնրա սէնին գավմին՝ քՀահին իւ-
5 լէ չէքիչէնլէր կիսի սիր : Իմ՛
սի կիւնահւզիւն Եըգըլաձագ-
սընն , վէ կէճէլէյին պէրա պէ-
րինճէ փէչըմա՛ր տահի սիւ-
չէճէք , վէ անանը Հէյաք Եահ-
ճէյիմ :
6 Վաւմընմ՛ պիլիկի օլմաորընն.
տան Հէյաք օլտուլար · սէն պիլ-
կէյի բէատ էթմէյին իչիւն՝ պէն
տահի սէնի պաՒա քՀահինն օլ-
մագտան բէատ Եահճէյիմ՛, վէ
սէն Ալլահընըն Թէվրաթընը ու-
նուԹտուղսն իչիւն՝ պէն տահի
սէնին օղուլաորընը ունուտտաձա-
7 ղըմ : Զաղլաըգլարընա կէօրէ՝
Հէյլէ փէ պաՒա կիւնահ էթմի-
լէր · ծնըարըն Ի՛զդէթինի՛ այը-
8 պա Թէպսիլ Եահճէյիմ՛ : Օն-
լար գավմընմն կիւնահընը էէ-
կյօրլար · վէ կէօնիւլէրինի Եա-
բանմաղըգլարընա վէրկյօրլար :
9 Իմսի նիձէ գավմա՝ քՀահինէ
փէ Հէյլէ օլաձագ · վէ օնու Եօ-
լու իչիւն Եօգլայաձագըմ , վէ
օնա ա՛մէլէրինին ճէզասընը վէ-
րէճէյիմ : Վէ էէյէճէքլէր ,
ամմա տօյմայաձագլաը , զինա
Եահճէքլէր , ամմա չօղալմայա-
ձագլաը · զնրա Բաղպը Հըփգ
էթմէյի Թէրք էթմէքլէր :
Ջինա վէ շարապ վէ չնրա՛
էէսրէյի ալըը : Գավմըմ՛ օտու-
նունա տանըլըը , վէ սէչինէյի
ծնա խապէր Եահր · զնրա ծնաըը
զինա րուՀու ազաըլաը , վէ
քէնանէլէրին Ալլահընատան սա-
ֆըզ՝ զինա էթմէքլէր : Տաղլա-
րըն պաչարընտա գուրպան քէս-
մէլէր , վէ Թէփէլէրին իւղէ-
րինաե՛մէչ վէ գավագ վէ գարա
ադամ՛ ալԹընտա՝ ծնաըրըն կէօլ
կէսի էյի օլտուղու իչիւն պու-
խուր Եագաըլաը · օնուն իչիւն
գըզաըրընըզ զինա Եահճէքլէր ,
վէ կէլինէլէրինէզ փահիչէլէք Ե-
սէճէքլէր : Գըզաըրընըզը զինա
էթմէսէքլէրի իչիւն վէ կէլինէլէրի-
նինզի փահիչէլէք էթմէսէքլէրի ի-
չիւն Եօգլամայաձաղըմ , զնրա
ծնաըր զինաքէար գարըլաը իլէ
այրըլաըրլար , վէ փահիչէլէր իլէ
գուրպան Եահրլէր · իսմի անկ-
լամայան գավմ Եըգըլաձագ սըը :
Լէյէրլի սէն զինա Եահր իսէն
սէ՛ Եա՛ Իսրայէլ , Յուգա սուչ
լու օլմասըն · իսմի Գազգաղա-
յա վարման , վէ Բէթաւանա
չըգման , վէ՛ Բաղպ սաղ սըը
պէյէ՛ էէմին էթմէյն : Զիրա Իս-
րայէլ ազղըն տանա կիսի ազդն
սըը · չնմի Բաղպ ծնաըը չէթ-
սիզ էէրսէ գուշու կիսի օթլա-
տաձագ սըը : Եփրեմ փուԹլա-
րա Եաւիըմըշ սըը · ծնու գոյ-
վէր : Մէնճնսլէրի ազղըն օլտու-
չօգ զինա էթմիլէր · վէրին փէ-
Հէյ սէվէրըէր · պէ յէրինէ ա՛-
յըպ : Բիւզիեար ծնու գանատ-
լաըը իւղերինէ պաղայաձագ ·

վէ գուլպանլարընաան ուԹանա-
ձագլար :

ՊԱՊ Ե

1 Պաունու իշխին եա՛ քեահին-
լէր , վէ եա՛ Խորայէլ էվի աւինկ
էլլին , վէ եա՛ փաաիշահըն է-
վի՝ գուլագ վաբուն , զևրա սէ-
զին իչնէն հիւքմ վար · չիւն
Մասփատա աուզագ՝ վէ Թաբօ-
րան իւզէրինաե սէրիլմիշ ալ ի
2 աինիզ : Վէ աա՛ղլար ղայէթ
եարատաղլարդա տալարլար · լա-
քին պէն Շիւմէլսինին Թեկալա
3 հաիձիսի իմ : Պէն Եվրեմի պի-
լիրիմ , վէ Խորայէլ պէնաէն
կիզլի տէյիլ տիր · զևրա հալա
զինա եաերսին եա՛ Եվրեմ , վէ
4 Խորայէլ մաւբաուլանաը : Օն
ղարդըն ա՛մէլէրի՝ ծնլարը քէն-
տիլէրին Ալահընա տէծնմէյ
գօմաղլար · զևրա իչէրինաե զև-
նա բուհօռ վար , վէ Բապպը
5 պիլմէդիլեր : Վէ Խորայէլնին մաղ-
բուբուզդա՝ ծնուն եիւզիւնէ
գարշը չէհաատէթ էաէր · իսմի
Խորայէլ վէ Եվրեմ՝ եարատաղ-
լըգլարը իլէ եըդըլաճագլար, Յու-
դա տախի ծնլարըն պիլէմնէձէ
6 եըդըլաճագ տըր : Օնլար սեւ-
բիւէրի իլէ վէ պըղըրլարը իլէ
Բապպը պրատդա կիտէձէք-
լէր , լաքին պուզմայաճագլար ·
7 օ՝ ծնլարտան չէքիլմի : Բապպա
խրյանէթ էմաիլէր , զևրա եատ
օղուլլար Թէվմա էթմաիլեր ·
շիմտի ծնլար հէյ հիսաէլէրի պիր
այ իչինաէ Թէվէֆֆօ օլաճագ :
8 Գարաատա պօրու՝ Ռամատա
աուրնա ջալըն , սէնին պրատձա
եա՛ Բենիամին՝ Բեթաւանատա
9 նատ՛րա չէքին : Թէքլիմիր կիւ-
նէնէտէ Եվրեմ վէրան օլաճագ ·
Խորայէլ սըպԹալարընտա կէրչէ-
10 յի պիլմէյիմ : Յուդանըն սեր-
վէրլէրի՝ սինոր նիշանը եէրին-
ան դալարընանլար կիպի օլտու-
լար · ծնլարըն իւզէրինէ զապա-
պրմը տաւ կիպի ատօքէձէյիմ :
11 Եվրեմ զուլմ օլտու · չէրի՛տ-
Թը գըբըմըզ տըր · զևրա իրա-
տէթ իլէ էվրին արաընձա եիւ-
րիտիւ : Իսմի պէն Եվրեմ
12 կիւվէ կիպի՝ վէ Յուդա էվինէ
աղաճ գուրԹու կիպի օլաճա-
զըմ : Վէ Եվրեմ քէնտի մա՛-
13 բաղընը՝ վէ Յուդա քէնտի եա-
բաասընը կէօրիւնձէ Եվրեմ Ա-
տուրա կիԹտի , վէ Յարէբ փա-
տիշահընա կէծնատերտի · օ իտէ
սիզէ չիքա վ՛իմէյ գատիր տէ-
յիլ տիր , վէ եարատը սիզտէն
կիտերմէյէձէք տիր : Զևրա
14 պէն Եվրեմէ արսլան կիպի՝ վէ
Յուդա էվինէ կէնճ արսլան կի-
պի օլաճագըմ · պէն՝ պէն էըր-
Թըպ կիտէձէյիմ · կէօԹիւրէձէ-
յիմ , վէ գուրԹարան օլմայա-
ճագ տըր : Կիտէձէյիմ , վէ Թա
15 ծնլար տուչտու օլտուղունտա իզ-
բար եաիպ եիւզիւմիւ արայընը-
ձայտաէք՝ մահալլէմէ տէծնէձէ-
յիմ · տարըզդա կէլտիքըէրինտէ՝
պէնի էըբէն արայտաճագլար :

ՊԱՊ Զ

Աէլին , Բապպա տէծնէյիմ , 1
զևրա օ էըրԹտը վէ օ պիզէ չի-
քա վ՛էրմէձէք , օ վուբուտ , վէ
պիզի օ տարաճագ : Իբի կիւն- 2
տէն տէնկրա պիզի իչէա եատ-
ճէք · իւչիւնճիւ կիւնտէ պիզի
իգամէթ էմաիրմէձէք , վէ ծնուն
հուզուրունտա հաշտյաճագըզ :
Վէ Բապպը պիլմէյիզ , վէ օ- 3
նու պիլմէքտէ տէվամ եատմէ-
յիզ · ծնուն չըդըչը՝ տէհէր կի-
պի կէրչէք տիր · վէ օ պիզի
հաղմուր կիպի՝ եէրի տուվարտան
սօնկ պէհար հաղմուրուտ կիպի
կէլմէձէք :

Սանա նէ՞ էյլէյիմ՝ եա՛ եի- 4

ըմէ, եա՛ Յուդա սանա նէ էյ-
լէյիմ. վէն քի սիզին էյլիյի-
նիզ սապահ պուլութու կիպի՝
վէ կէչիճի սապահ չիհի կիպի
5 սիր: Ընսան էօթիւրիւ փէյ-
ղամպէրլէր վասիթասը իլէ ծըրը
քէստիմ, սաղըմդն սէօզլէրի իլէ
ծնլարը էօլտուրտում. վէ սէնին
հիւքմիդին՝ ըշըգ կիպի ջոգա
6 ձագըր: Չիրա սէյիլ գօռը-
սան իլա մէրհամէթ վէ պիւ-
թիւնեանմալարտան զիյատ Ան
7 լահը պիլմէք իսթէրիմ: Ընլար
իսկ ա՛հատան Ադամ կիպի թէ-
ճավուզ էթթիլէր. օրատա պա-
8 նա խայընլըգ էթթիլէր: Գա-
զատ՝ եարատմըշլըգ իչէյինլէ-
րին չէհրի սիր. գան իլէ պու-
9 լաշմըշ սըր: Վէ քէսիճիլէր
պէօլիւիւ սաէմի կէօզէթթիլէ-
րի կիպի՝ քեահինէլէրին չիւմ
հիւրիւ փէ Սիւքիմ եօղունտա
գաթլ էտիրլէր. չիւն քի ծն-
10 լար խատալընը իչէրլէր: Խորա-
յէլ եվինտէ՝ իւրքիւլէճէք չէյ
կէօրտիւմ. Եփրեմին զինտալ-
ըը օրատա սըր, Խորայէլ մուր-
11 տարլանը: Պէն գավմըմդն ե-
սիրլէյինի սէօնտէրտիյիմտէ,
սէնին իչիւն տախի եա՛ Յուդա
պիչին Թա՛յին օշուրտում:

ՊԱՊ Է

1 Խորայէլէ չիճա վէրտիյիմ կի-
պի, Եփրեմին եարատմազ ըդը վէ
Սամարիանըն քէօթիւչիւ ա-
շիքեար օլտու. զիրա ծնլար եա-
լան իչէրլէր, վէ խըրսըզ կէ-
լիր, ինչարըտա եօղ քէսիճի-
2 լէր սոյար. Վէ էիւրէքլէրինտէ՝
պէնիմ ծնլարըն հէմ եարատմազ-
լըգընը զիդր էթթիյիմի սիւչիւն-
մէղլէր. Հարա ա՛մէլլէրի՝ ծնլա-
րըն էթթափընը ալտը, ծնլար
3 էիւդիմիւն էմնիւնտէ սիր: Փա-
ա խշոնը քէօթիւլուքլէրի իլէ՝ վէ
սէրվիրլէրի եալանչըրը իլէ ա-
վինտէրիրլէր: Ծնլարըն հէփիսի 4
փիչիրէճիտէն եադըլմըշ Թան-
տուր կիպի՝ զինտաբեարլար սըր.
խամուրու եօղուտուդան սոնկ-
րա՝ մայասընա կէչէնճէյ եագ-
մադան ֆարիզ կէլիր: Փա- 5
տիշահընմըզդն կիւնիւնտէ՝ սէր-
վէրլէր չարսատ հարարէթինտէն
խոսէթա օլուրլար. ծ՝ էլինի
մախարա էտէնլէր իլէ ուզաթ-
սը: Չիրա ծնլար փուտու դուր- 6
ատգլարընդա՝ էիւրէքլէրինի
Թանտուր կիպի եագչէրտըր-
լար. ծնլարըն փիչիրէճիսի սիւ-
թիւն կէճէ ուչուր. սատափտան
օ՛ ա՛էվվլ ամէճէ կիպի եռանար:
Չէփիսի Թանտուր կիպի գըլընն 7
սըր, վէ գաարլարընը եէսիլէր.
հէփ փատիշահընըզ սիւչսիւլէր,
ծնլարտա պանա նիտա էտէն եօղ
տուր:

Եփրեմ գավմէրէ գարըշար. 8
Եփրեմ տէնտիւրիւլմիյիշ փի-
տէ կէպի սիր: Օնուն գուվվէ- 9
թինի եապանճըլար էէսի, վէ
օ պիլմէզ. սաչընա պիլէ գըր
սէրփիլսի. վէ օ պիլմէզ: Վէ 10
Խորայէլին մաղուրլըգուդա՝ էիւ-
զինէ գարշը շէհատէթ էտէր.
վէ պու ձիւմէ իլէ ծնլար քէն-
տիլէրին Ալլահը Բատպա տէօն-
մէղլէր, վէ ծնու արամազլար:
Վէ Եփրեմ ահմադ ա՛գըլըզդ 11
կէօյէրճին կիպի օլտու. Մ՛ըսը-
րա չալըրըրըար, Ասուրա կի-
տէրլէր: Օնլար կիտէճէքլէրի 12
զէման, իւզէրլէրինէ աղըմը եա-
յատմադըմ, ծնլարը կէօյճին գուշ-
լարը կիպի էնտիրէճէյիմ. ծն-
լարըն ճիւմատ Թը իչլիթսիզ կի-
պի՝ ծնլարը Թէտիսզ էտէճէյիմ:

Վա՛յ ծնլարա, չիւն քի պէն- 13
տէն գաչարլար. պէրպատ օլա-
ճագլար, չիւն քի պանա գատա-
հաթ էթթիլէր. վէ պէն ծնլա-
րը ֆիտյէ իլէ խելսա էթմիշ և-

"քէն , ընդ որ պանա գարշը եա-
14 լանլար սէօյէրլէր : Վէ ընդ որ
սէօշէքլէրինէն իւզէրինաե իմի-
լէանլէրինաե , եիւրէքլէրի իլէ
պանա ֆէրեաա էթմէլէր .
ընդ պուղոայ վէ չարպագ իչիւն
ՀԱՄ՝ օլուպ՝ պանա ա՛նը օլուր-
15 լար : Վէ պէն ընդրը Թէսիպ
էաէր լը՝ ն՝ գօլարընը գուվվէթ-
լէնաիրս իմ՝ իսէ , պանա քէօ-
16 Թիւլ-ը սայարլար : Ընդ որ
սէօնէրլէր , ամմա Թաա՛լայա սէ-
յիվ . ընդ որ հիւկմ էայ կիսի
սիր , սէրվէրլէրի՛ սիւսէրինէն
խըշմը նչիւն գըլըճաան սիւչէ-
ՀԱՄ՝ քլէր . Մըսըր սէյարընաա
ընդարըն սիՊԹէմի պուս օլաճագ :

ՊԱՊ Ը.

1 Պ՚օղուլաս աղըզնա գօ . Բաապ
էվինէն իւզէրինէ գարԹալ կիսի
ՀԷԼԷՃԷ , չիւն քի ա՛հարմաան
ԹէՀամուղ էթմիլէր , վէ չէրի՛-
աԹըմա մուղայիր գաապահաԹ
2 նչէհոլէր : Խարայէլ պանա՝ Եա՛
Ալահընմ սիզ սէնի սիվրիվլ
սէյիս ֆէրեաա կոՀՃէքլէր :
3 Խարայէլ էյնի ըհօտա էթմի .
ծնս սուչմէն գօվալայաճագ :
4 Ընդար վաոիչահլար սիքսիլէր ,
ամմա պէնաէն սէյիս , սէրվէրլէր
նաապ էթմիլէր , վէ պէնիմ խա-
պէրիմ էօզ նոի . կևսվուչէրիւ-
նի վէ ալԹունդարընը քէնտիլէ-
րինէ վս ալԹունդարընը քէնտիլէ-
րինէ վուԹլար եաՀարլար , Թա
քի հէլաք օլալար :
5 Պուղաղընը՝ եա՛ Սամարիա՛ նք-
բահիյէԹ սիր . խըշմըմ ընդա-
րըն իւզէրինէ ԹուԹուշաս .
նէչէ յէտէք սուչսուզլուգ էոի-
6 նէմէյէրը : Չիրա պուս տաՀի
Խարայէլոէն սիր , ծնս ուստԹաա
եաՀարը , նոի Ալահ տէյիվ
սիր . իչչա Սամարիանընը պուս-
զաղըսը փարչ փարչ օլաճագ :
7 Չիւն քի եէչ էքսիլէր , նոի
դաալ ըղա սիՀէՃէքլէր . ընդն
հաարլը օլմազ , մահաուլաս ուն
վէրմէզ . վէրսէ սիլէ , ծնս եաա-
լէր եուսաաճագ : Խարայէլ եուս- 8
աուչաս , չևմոի Թայիֆէլէր-
ոէ մագպուլ օլմայան գաալ կի-
սի օլաճագլար : Չիրա ընդար 9
քէնաի քէնաինէ կէզէն եաալան
հէյի կիսի Աաուրա ջղդարըլար .
Եվրեմ՝ խարվէԹ իչէ ա՛ջղդար
ԹուԹաաս : Թայիֆէլէրաէն 10
խարվէԹ իչէ ԹուԹաաուչար իսէ
ոէ՝ չևմոի ընդարը ՀԱՄ՝ հաէՃէ-
յիմ . վէ սէրվէրլէր վաոիչա-
հընըն եիւրիւնաէն պիր աղ ոէքաա
չէքէՃէքլէր : Եվրեմ կիւնաէ 11
էԹմէյէ մեղպահլար ջօղալԹաա-
ղը իչիւն՝ ընդար ընաա կիւնաէ իշ-
լէյէՃէք մեղպահլար օլաճագ :
Ընաա ԹէվրաէԹընէն ա՛զիմ չէյ- 12
լէրինի եաղարմ , ամմա եաա չէյ
կիսի սայարլար : Պանա ա՛րղ էԹ- 13
սիլէրի գուրպանլարոան էԹ
պօղաղայարպ էէրլէր . Բաապ
ընդարը գապաուչ էթմէյ . հա-
լա ընդարընը եարամազլընընը զիքր
հաէՃէք , վէ ընդարընն կիւնաէ-
լարընըն հագգընաան կէչէՃէ-
չիմ . ընդար Մըսըրա աէօնէ-
ՃէՃ : Վէ Խարայէլ Եարատաա- 14
նընը ունուԹաուս , վէ վուԹ-
խանէչէր պինաա էթմէ , վէ Յու-
գա հիսարլը չէհրլէր չօղալԹաը .
ամմա պէն ծնուն չէհրլէրինէ ա-
ԹէՀ կէնտոէրէՃէ չիմ , վէ ծնուն
սէրայլարընը եէյՃէՃէք սիր :

ՊԱՊ Թ.

Պ՚ամլէր կիսի սիւրիւր իչէ 1
սէվինմէ՝ եա՛ Խարայէլ , զիրա
Ալահընոան սաէղ զինաա էթ-
սին . հէվի պուղոայ խարմանլա-
րը իւզէրինաէ զինաա իւՃրէԹինի
սէվմին : Խարման վէ իւղիւմ 2
ՃենաէրէՀի ծնլարը պէհլէմէյ-
ՃէՃ , վէ չիրա գլԹ օլաճագ :

3 Ընդառ Բասպ պէն ախյարընտա սա-
քին ալնայաձ գլար , իլա Եփ-
րեմ Մըսըրա ահօնէձէք , վէ
Աստւրտա նահիք էնէլեր եէյէ-
4 ձէքլեր : Բասպա չարտպ վհէշ-
քէնի սունմայաձագլար , վէ օ-
նա մնգպուլ օլմայաձագլար .
գուրպանլարը ընարա՝ եաս էչ-
քէնէլերին էքմէյի կիպի օլա-
ձագ . մնու հեր եէյէն նահիք-
էննէձէք . զիրա ընարդն էքմէ-
յի՝ քէնահլերի իչին տիւր ,
Բասպէն եվինէ կիրմէյէձէք :
5 Ատւայինն կիննտե՝ վէ Բասպէն
պայրամ կիննիննտե նէ՞ էյլե-
6 յէձէքսինիզ : Զիրա իչմէհ խա-
բասպաթտան էօթիւրիւս կիմտի
լեր , ընարդը Մըսըր տեվիրե-
ձէք , ընարդը Մեմֆիս կէօմ-
ձէք . ընարդն կիւմիւչ իչէ ատ-
նան արզուլու եէրլերինի ըսըր
պան զապթ էտէձէք , չատըր-
լարընտա տիքէնլեր օլաձագ :
7 Էօզլամանդն կիւնլերի կէլի ,
ձէզանդն կիւնլերի կէլի , Իս-
րայէլ պիլէձէք տիր . ատնին եա-
բամադզըլընդն չօգլուզու՝ վէ հէ-
լաքլինի չօգլուզու ատպէպին
ատն , փէ յղամդկեր տէվի՝ բուշ
8 ատհիպի տիւնտե օլտու : Եփ-
րեմ պէդձիսի Ալլահըմ իչէ տիր,
փէ յղամդկեր ընարդն ձիւմչ
եալարընտա տուզագ գուրուպ՝
Ալլահընդն էվ նտե տուզագ սէ-
9 պէպի տիր : Գոբատա կիննլե-
րինտէ կիպի՝ զի յատէպի իչէ
ֆռատիա օլտուրար . ընարդն եա-
բամադզըլընդը զիքր էտէձէք ,
կիննտհլարընդն հադգընտան կէ-
լէձէք :
10 Իսրայէլի չէլտէ իւզիւմ կի-
պի պուլտում , պտպտլարընդը՝
ինձիր ազաձընտա իպթիտայի
Թուրքիտնտա կիպի կէօրտիւմ .
ընարդ Բահդղ փեղովտա վարը-
լար . վէ քէնտիլէրինի րէզալէթ
իչէն այրըտըլար , վէ ակտվէք-
լէրի կիպի մէքրուհ օլտուլար :
Եփրեմ իսէ ընարդն ինզէթի՝ 11
տօղուլտան վէ գարընտան վէ ա-
նա բահմինէ տիւզմէքընէն՝ գուշ
կիպի ուչադագ : Ընարդ չօճուգ- 12
լարընդը պէյիւտիւրլեր իսէ տէ ,
ընարդը ատէմտէն մահրում գօ-
յտաղըմ . հէմ տախի ընար-
տան այրըլտըղըմտա՝ վայ ընար-
դա : Եփրեմ՝ Տիւրտու կէօր- 13
տիւմ կիպի հայտատա տիքիլ-
միչ . տամտ Եփրեմ՝ հվատաղա-
րընդը գաթիլէ ջըգարադագ : Վէ 14
ընարդա՝ եա՛ Բասպ , , նէ՞ վէրե-
ձէքքին . ընարդա չօճուգ տիւ-
չիւրիւր բահմ վէ գուրուտ մէմ-
լեր վեր : Ընարդն հէվի եաբա- 15
մադզըդը Գաղդաղատա տըր . զի-
րա ընարդտան օրատա լքըրահ
էթմտիմ . ընարդն քէօթիւ ա՛-
մէլէրի սէպէպինտէն՝ հվիտէն
ընարդը գօվտձադըմ , ընարդը ար-
թըդ սէվմէ յէձէյիմ . ընարդն
հէվի սէրվէրլերի ա՛սըլար տըր :
Եփրեմ վատրուլտու , ընարդն 16
քէօպիւ գուրուտու , մէյվէ վէր-
մէյէձէքլեր . ընարդ եյեր տօ-
ղուբուր խսէլեր տէ , բահմլերին-
նէն արզուլտու մէյվէլէրինի տէ
էօլտիւրէձէյիմ :
Ալլահըմ ընարդը րէտտու էտէ- 17
ձէք , զիրա ընտու ախնկլէմէսի-
լեր . վէ Թախնիվէլերտտ ավարա
կէզէձէքլեր :

ՊԱՊ Ժ

Իսրայէլ՝ քէնահնէ մէյվէ վէ- 1
րիր եայըմըդ տամա տըր . մէյ-
վէսինին չօգլուզունա կէօրէ մէզ-
պահլար չօղալթտը , ակսարըն-
նէն կիւզէլլինէ կէօրէ՝ կիւզէլ
փութլար եատիրըդար : Ընդա- 2
րըն եհբէյի գարարտըդ տըր ,
չիման տուչու չըգաձագլար . օ՝
ընարդն մէզպահլարընդը եըգտ-
ձագ , ընարդն փութլարընդը պէ-

3 զաճաղ տըր։ Զ[ր]ա ծնըր վիմ
ալ տէյնէք քի Պիզիմ փառն
չանըմըզ եօզ տուր, չնուն քի
Բաղդատան գօրգմատըդ. նման
վաթխշահ պիղէ նէ՞ եաֆնաճագ
4 տըր։ Ա՛յդ էթմիքըէրնուտ՝ եա-
ղան եէվին սէօզէրի սէօյէսի-
էր. նման չէրի՝ ալ Թաղանդն
եվէէքըէրնուտ պալտըրան կիսի
5 պիղէյնէք։ Սամարիանդն սա-
քինէնէրի՝ Ռեհաաւանդն պա՛ղա-
լտրը իշուն գօրգմաճագլար. զն-
րա ծնուն իւզէրինէ գավմը հաս
չէքէյնէք, վէ քեահինէնէրի օ-
նուն իւզէրինէ ծնուան այրըլան
ի՛զղեհինուտն էօթիւրիւ սիճրէ
6 յէյնէքըէր։ Օ տախի Ասուրա՝
Յարէք վաթխշահնա վիչքէչ
կէօթիւրիւյէյնէք. Եվրեմ ա՛,
յըզպ չէքէյնէք, վէ Իսրայէլ մէչ
վէրեհինուէն ուղճանաճագ։
7 Սամարիանդն վաթխշահը՝ ասւ-
յան եիւղիւս իւզէրինուէնքի քէօ-
փիւք կիսի նասէհնա օլաճագ։
8 Վ՛է Իսրայէլին կիւնահը օլան
Ուէհնին Թեվիկ վուղհանէէրի՝
վիրան օլաճագլար. ծնըրըն մէղ
պահլարը իւզէրինէ չալը վէ խա-
շագ չըդաճագ. վէ տաղլարա՝ պի-
զի հօրթիւն, վէ Թեվիկէրէ՝ Իւ-
զէրիմիզ սիւչիւն սէյնէք։
9 Գաբաանդն կիւնէրինուէն զի
յատէ կիւնահ իշլէսին նա՛ Իս-
րայէլ. օրատա առւրատուլար.
եարամազդագ օղուլարընդն իւ-
զէրինէ օլան ձէնք՝ Գաբաատա
10 ծնըրա տէյնէք։ Ընըրը Թե
ոխպ էթմէյէ միւրատըմ վար,
վէ ինչ եարամազդըգլարը նչիւն
պաղանտըգլարընուտա՝ իւզէրին-
էրինէ գավմէր ձէմ՝ օլաճագ։
11 Վ՛է Եվրեմ Խորման սէօյմէյ
սէվիւն ալըշմըշ տանա տըր, ամ-
մա պէն ծնուն պէյնուէնուն կիս-
զէվլի իւզէրինէ պօյանպուրուգ
կէչիրտիմ. Եվրեմի ա՛րապա-
կա գօչաճաղըմ, Յուդա չինիթ
սիւրէճէք, Յակոբ Թարտգլա-
յտանագ։
12 Ձէնտինիզէ սատսագաճ ինչ
էքիսի՝ մերհամէճ իւղուէ պիչին.
ինչինէ միչ էէրի Թիմուր, էտին,
զնրա Թա Բաղ պ կէչի՝ իւզէրին-
նէզ սատսագաճ Եաղըրընձա-
յատնէք ծնու արամանդն վադԹը
տըր։ Ձէրագ էքսինիզ, եաղա-
13 մագըզ պիչինիզ, եաղանդն
մէյչինի էէսինիզ. զնրա ան
եօղունա՝ գաֆնրիմանէլէրինդն չգ
ղուղունա կիւվէնսին։ Խոմի
14 գավմընտա վէրչէ գալաճագ,
վէ հէմ գալէ՛էրինդ՝ ձէնք կիս-
նիճաէ Յաղմանդն Ռեհաորէչի
պէրպատ էթմախդ կիսի պէր-
պատ օլաճագ, էֆ օղպա անա՝ ա-
ղուլարդն իւզէրինէ չորվըրըմըշ
խան։ Եաբամազդագընդչն քնօ-
15 Թիւչիւս եիւղիւնուէն՝ Ռեհեէ
սիչէ պաճնուն կիսի էսէնէք
տիր. աչէնդ վադԹընտա Խրա
յէլին վաթխշահը պիչքիւրէչէ
հէ՛տը օլաճագ տըր։

ՊԱՀ ԺԱ.

1 Խորայէլ կիւնճ իքէն, ծնու
սէվէր խոմ. վէ օղուտուս Մը-
սրըտան չաղըրտըմ։ Օնըտը ծն
2 ղուրը չաղըրտըգճա, ծնըտրդն
եիւղիւնուէն կիւթախէրը. Բա-
հաղմիշէրէ գուրպան կէթախէրը,
վէ օյմա փուռԹըտա պուխուր
եագարըտը։ Եվրեմի խոչ պէն 3
եիւրիւԹախմ, ծնըտրը գօղա-
ըընուան ԹուռԹար խոմ. ամմա
ծնըտա չինիա վերախիմի պիլմէ-
տիրէր։ Օնըտրը սաէմ խիչէրի 4
նչէ՝ մուհաղպէթ օրզանըտրը ի-
չէ էէքսիմ. վէ ծնըտա՝ էէնէչէ-
լի իւզէրինուէն պօյունուուրու-
ղու չգրպանըտը կի վի օլաուամ,
վէ օնըտա բահաԹ նչէ եէսիր-
տիմ։ Օ՝ Մըտրը ախպրըտնա 5
սէօնմէ յէնէչէ, չաչին ծնուն վա-

ալիշանը Աստր օլաձագ • զերա
6 տեօնմէք խոհեմութիւնը : Վէ
չէհրէրինէ գըզըձ սալանաձագ ,
վէ ծնունն պէդէրինի՝ մեղուներէ
7 տիր : Վէ գաւմըմ պէնտէն ա՜
սը օլմազա մէյլ եմիշ տիր ,
վէ ծնըր թաա՛ըյա տա՛վէթ օ
լտնուրըր խէ տէ , հիչ պիրի
թա՛զիմ եմիզ :
8 Այնի նի՞ձէ վէրէյիմ էա՛
Եփրեմ՝ սէնի թէսլիմ էաէյիմ
էա՛ Իսրայէլ , սէնի նի՞ձէ Ադ
մա կիպի էաէյիմ՝ սէնի Սեբո
յիմ կիպի գըլայըմ . էիւրէյիմ
պէնտէ չէօքեր , էէմ տէ մերխա
9 մէթէրիմ թուէթուշուր : Գա
զասպրմըն իըշմրնը իձրա եմէմ
յիմ , Եփրեմի պօղմազա տէն
մէյիմ . ղերա պէն տէյիլ էն
սան՝ իլա Աղլահ իմ . արանըզ
տա Մուհամատա օլուա՝ գազասպ
10 իլէ կելմէյիմ : Բապպըն արաբն
ձա կիթոխնղեր . արապան կիպի
պէօյիւրէձէք . պէօյիւրիւնձէ ,
պաթը ձանխալնտէն չձուգըար
11 իւրքերէք կէլէձէքլեր : Օնըր
Մըսըրտան սերչէ կի պի՝ վէ Ա
սուր ախալըընտան կէօյերձին
կիպի իւրքերէք կէլէձէքլէր .
վէ ծնըրը էվէրինտէ տաքին էմ
տիրէձէ՛յիմ տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ ԺՐ

1 Ի՛թրաֆիքը՝ Եփրեմ էալան
իլէ վէ Իսրայէլ էվի հիչ իլէ
ալտը . Յուդա իսէ Աղլահ իլէ
տահա հիւքիւմէթ սիւրը , վէ
մուգատասէլերին արատընտա է
2 մին տիր : Եփրեմ էէվ օթլա
նըր , վէ հինտաօղուսու էէվին
արտընձա տիչեր , պիւթիւն
կիւն էալտն վէ գուլմ չօղալտըր .
վէ Ասուր իլէ ա՛հտ քեսիւրլէր ,
վէ Մըսըրա զէյթուն եաղը կէօ
3 թիւրիւրլեր : Բապպըն Յուդա

իլէ տաւսի նէղատը վար , վէ Յա
կոբուն եօլունա կէօրէ եօգլայա
ձագ . ծնա՝ ա՛մէլլերինէ կէօրէ
էձ՛լինի վէրէձէք : Օ՝ գարըն 4
տա գարընտաչընը էօքչէսինէն
թուէթտու . վէ գուվվէթի իլէ
Աղլահ իլէ կիւրէշտի : Վէ մէղէք 5
իլէ կիւրէշիպ էէնտի , ազլատը ,
վէ ծնա Իսյաղ էյլէտի . ծնու
իւթիւէտէ պուլտու , վէ օրատա
պիզիմ իլէ սէօյլէշտի . եա՛նի 6
ատքերլի՛ն Աղլահը Բապպ • օ
նուն զիքրի՝ Եհովա տըր : Իսմի 7
սէն իւնայէթ վէ չէրի՛սթ հըփզ
էաէրէք՝ վէ տայիտա Ա՛ղահը
նա իւմիա էաէրէք՝ Աղլահընա
աէն :

Էդէղմ թիւձմար օլուա՝ էլլին 8
տէ հիչ թէրատըտը վար . ղա ար
էթմէյի սեվէր : Վէ Եփրեմ 9
աէտի քի՝ Հադգան զէնկինէձէն
աիմ , քէնտինի մալ պուլտուտ .
Ռիւզէք գաղանտըգլարըմ՝ա՝պէն
աէ կիւնահ օլան եարատընդը
պուլմայաձագլար : Պէն իսէ 10
Մըսըրը ակսարընտան պէրու աէ
Նին Աղլահըն Բապպ իմ . սէնի՝
մուսային պայրամ կիւնիւնտահ
կիպի տահա չտաըրըպտա տա
քին էթմէյիձէ՛յիմ : Վէ փէյ 11
ղամպէրլէր վասիթասը իլէ սէօյ
լէսիմ , հէմ պէն վահիյերի չօ
ղալթաըրմ . վէ փէ յղամպէրլէր
հէտի իլէ Թէչվինէլէր գուլլան
ատրմ : Իշմէ Գալաատ եարատմազ 2
սըը , հադգան պաթըլըգդ օլ
տուլսը , Գալգալատտա պուլտա
լսը պօղազլասըլսը . ծնըրըն
մէզդահլարը պիւէ՛ Թարըլտըրըն
հվէ՛քլերի իւղերինտէ թաշ
էրըլընտըը կիպի սիր :
Վէ Յակոբ Սիւրիա Թօփրա 13
զընա գաչտը . վէ Իսրայէլ գարը
իչինն գաչտուգ էթմէ , վէ գա
րը իչինն չօպան օլտու : Վէ 14
Բապպ Իսրայէլի՝ պիր փէյղամ
պէր վահիթասը իլէ Մըսըրտան

ջըգարաը, վէ պիր փէյդամպէր
վասիթասը իլէ հըվիզ օլաճատը։
15 Եվրեմ ամըլըզդ իլէ Աւլահը զա-
զապէ կէթիրսի. լամպ գանդա-
րըլմը օնուն իւզէրինէ պրաղա-
ճագ, վէ օնուն Բաղըը մնա
հադարէթինի տէմնաէրլէճէք։

ՊԱՊ ԺԴ

1 Եփրեմ գօրգարագ աէօյէ-
ասիի զէմանտէ՝ Իսրայէլէ հիւ-
ճէլէնսի. ամմա Բահնդ իլէ
2 սուջուս օլտուգտա՝ էօլսիս։ Վէ
չիմսի տաճա կիւնահ հաէվըլէր,
վէ քէնահլէրինէ՝ քէնսի կիւ-
միշլէրինտէն ա՛գրլասրընճա
աէօբզմէ վուէճլար՝ հէվիսի ուս-
թալար ա՛մէլի օլարագ՝ սուրէթ.
լէր հաֆսրլար. օնլար՝ օնլար
իչիւն աէրլէր քի՝ Գուբդան է-
ատն սաէմլէր՝ պուղաղուլարը
3 էօֆսիճնլէր։ Օնուն իչիւն սա-
պահ պուղուսաս կիպի վէ կէլ-
ճի սապահ չիհի կիպի՝ խորման-
տան գասրդա իլէ սավդուլան
սաման չէօֆիւս կիպի վէ պաճա-
տան էզճան սիւթիւն կիպի օլա-
4 ճաղլար։ Պէն խէ՝ Մըսրը սի-
յասրընտան պէրու սէնինի Աւլա-
հըն Բաղդ իմ, վէ պէնսէն
զայրի Աւլահ պիւմիյէսին, հէմ
պէնսէյն զայրի գուբթարըճը
5 հօգ սուս։ Պէն սէնի չէօլտէ՝
վէհք սուսուզ հէբրէճ պիլտիմ։
6 Օնլար՝ հէմսին օթլագլարընճա
կէօրհ տօյսուլար. տօյսուլար
վէ ծնլարին հէյբէչի հիւճէլտի.
ծնուն իչիւն պէնի ունութսուս-
7 լար։ Իմսի ծնլարա արսյան կի-
պի օլաճաղըմ, հօզ հանրընտա
գաֆլան կիպի կէօզէտէճէյիմ։
8 Օնլարա՝ հինիքէրինէն մահ-
բուսմ գալմըշ այը կիպի օղա-
յահաղըմ, վէ ծնլարըն հէյբէք
փէրահսինի հըրթաճաղըմ. վէ
ծնլարը օրատա արսյան կիպի
հէյէճէյիմ, ծնլարը սահրանըն
ճանաւարը հըրթաճագ։ Վրէն- 9
սինի հէվէք էթմէն՝ հա՛ Խորա-
յէվ. լաֆին հարարմըն պէնտէ
տիր։ Հալա սէնինի փահիշահըն 13
վէ ճիւմլէ չէհրէբինտէ սէնի
գուբթարաճագ քիմսէ՝ վէ օվ
ծնլարա՝ Գանա փահիշահ վէ սէր-
վէրլէր վէր տէսկինի գասրըլա-
րըն հա՞նի։ Սանա զաղապլըմ 1
տա փահիշահ վէրսիմ, վէ ինչ-
մինտա ալտըմ։ Եփրեմին հա- 1
րահզըզը պաղանմըշ կիւնահը
սագլանմըշ սրը։ Օնա՝ տօղու- 1
բան գարը աղրըսսրը կէլէճէք-
լէր, օ՝ ա՛լիմ օղուլ սէ յիվ տիր,
էօֆտա բահմին ազղընտա օվգա-
գաը զէման տուբմազ իսի։ Օն- 1
լարը մէզարըն էվինտէն ֆիսխէ
իլէ խէյտա էտէճէյիմ, ծնլարը
էօնսէմտէն գուբթարաճաղըմ.
սէնինի Թաո՝ տնուն օլաճաղըմ հա՛
էօլսիս, սէնինի հէվէքին օլաճա-
ղըմ՝ հա՛ մէզար. կէօղէրսիմտէն
փիշմանըզդ կիղէնէճէք տիր։ Օ՝ 1
գարընտաշար արասընտա մէյ-
վէտար օլաճագ իսկ տէ, կիւն-
տօղուտա եէվլ կէվսիպ՝ չէօլտէն
Բաղդըն բիւղիւտարը զըգաճագ,
վէ ծնուն փսունկարը գուբտույա-
ճագ, հէմ ծնուն չէշմէսի գուռ-
բու գալաճագ տրը. օ՝ հէվ
մագպուլ գաղըրըն խաղինէսի-
նի հաղմա էտէճէք։ Սամարիա 1
վիրան օլաճագ, չիւն քի քէնտի
Աւլահընա ա՛տը օլտու. օնլար
գըրըճտան տիւչէճէք, ծնլարըն
մա՛ սումդարը հէբրէ չարխըլաճագ,
վէ կէտէ գարըլարընըն գէօքը հա-
րըլաճագ։

ՊԱՊ ԺԴ

Լա՛ Իսրայէլ Աւլահըն Բաղ- 1
պա տէօն. զիրա հարամազլըղըն
իլէ հըգըլսրըն։ Պիւհինիզդէ սէօզ- 2
լէր ա՛լըն, վէ Բաղպա տէօնիւն.

ծնա ահ յին քի՝ Հէր եարամազ-
լըղը տէփ՝ էյլէ , վէ պէվէ խայը
նէ գադուղ էյլէ , վէ առւտաք-
լարըմըզըն պուղալարը գուրդանը
3 էտա էտէլիմ : Ասուր սիղն գուր-
թարմայանագ , ամէլար խուզէ-
բինէ պիտմէյէճէյիզ , վէ ար-
թըգ եղէրիմիզին իչինէ՝ Ալա-
հըմըզ արն ահմէյէճէյիզ . զի
բա էօքսիւզ՝ անտահ մէրհամէթ
պուղուր :
4 Օնլարըն ա՛ղըզլարընը սա-
պալատանագար , ծնլարը կէօխէ
ձէ սէվմէյիմ . վերա զագա-
5 պար ծնլարան ահ նահէ : Իս-
րայէէլ չիհ կիսի օլամագար , օ՝
առւահն կիսի չիէքլէնէճէք ,
վէ քէօքլէրինի Ալահան աղաճը
6 կիսի սալամագ : Օնուն տալ-
լարը հայըրլամագլար , վէ հիւա-
նէ ղէլճուն աղաճը կիսի օլա-
ճագ . վէ ծնուն Ալահան կի-
սի գօգուսու օլամագ : Ծնուն 7
կէօղկէսինահ ամուրանլար ահօ-
նէձէքլէր , պուղատայ կիսի սի-
րիլէճէքլէր , վէ առմա կիսի
փիլա կնէճէքլէր . ծնուն ղիպրի
Ալահանըն շարասը կիսի օլա-
ճագ : Եվկամ փէյղամբէր ի՛նի՝ 8
փուրսաղ իլէ ապրագ նէ՞ իչիմ
վար . պէն ձէվասղ հարիպ՝ ծնու
կէօղէթաիմ . պէն հէչիս չամ
աղաճը կիսի իմ , ամնին մէյ-
վէն պէնառէն հարլ օլար :
9 Ա՛նկամ քի՞մ սիր քի՝ պու չէյ-
լէրի անկասըն , փինհամ փո՞ղ
պէր քի՝ պու չէյլէրի պիլսին .
զիպա Թասպըն եօլարը սօղուս
առար , վէ առարէզլար ծնլարառա
եհուդիյէճէքլէր , առմա գօգպա-
համլըլար՝ ծնլարառա Թէօքէզէ
օղրայճագլար :

ՅՈՎԻՒ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Փաթուհէլ օղլու Յովէլէ օ-
ղան Թասպըն քէլամը սար :
2 Պուռնու ամնիկէյին՝ էյ իս-
Թիարլար , վէ գուլագ վուրուն՝
եա՛ էէրին հէվ սաքինէրլի .
սիզին կիւնէլէրինիզէ եահօա
պապալարընըզըն կիւնէլէրինահ
3 պու օլսո՞ մու : Պունու օղուլ
լարընըզա նագլ էահին , վէ օ-
ղուլլարընըզ քէնօվ օղուլլարը-
նա վէ ծնլարըն օղուլլարը ասնկ-
րաքի տէվրահ օլանլարա նագլ
4 էհնինէէր : Թըրթըլըն պրագար .
ղընը չէքիրկ եէահ , վէ չէքիր-
կէնին պրագարընը օթ պէօձէ-
յի եէահ , վէ օթ պէօձէյինին
պրագարընը քէվիէնէք եէահ :
Ույանըն՝ եա՛ սէրհօշլար , վէ 5
աղլայըն , վէ սիղ հէվի չարապ
իչէնլէր՝ շիրահան էօթիւրիւ
աղլընըզահ քէսիլմէյի իչիւն
ահ չէքին : Զիւրա տէյարըմըզն 6
խուզէրինէ պիր գուվվէթլի վէ սա-
յըլմազ Թայիֆէ չըգարը . ծնուն
տիչէրին արսլան տիչէրին տիր ,
վէ ծնուն՝ տիչի արսլանըզէ կիպի
աղու տիչէրին վար : Օ՝ առամանը 7
խարապ՝ վէ ինձիր աղաճըմըզ
վարէ վարէ էթահ . ծնու պիչ
քիւլնէ սօղուպ էէրէ աթուր ,
ծնուն չըգարըր ապ օլսու :
Կէնձկնէյինին գօճասը իչիւն 8
չուլ կիսինմիչ կէլնն կիպի փի-
լան չէք : Թասպըն էվինահն 9

հաքմէ փինհաչի վէ հէրպէթիհէ քէնդի քենիշի · Բապպըն ըսըղ մեթձիսի քեահինլէր նաս է-
10 քիրլէր : Թարիխ պօղուլտուս , հէր նաս էհլիք · զիրա պուղ-մայ պօղուլտուս , զիրա գոռ-ըսուտուս , զէյթունն նաղը հէք սիլսի :
11 Ո՛թանըն՝ նա՛ զիփթձիլէր , հէրհէք պուղայատան հօթիւրիս հէրհէք արփատան հօթիւրիս ֆի-զան էհլին՝ հէյ պաղճըլար · զի-րա թարխանըն մանհուտուս զայ
12 օլաուս : Ամա գոռըսուտուս , վէ ինձիր աղաձը պիւրիս չաիս , նաբ աղաձը հէմ խուրմա աղաձը վէ հէմա աղաձը թարխանըն հէմ ա-պաձլարը գոռուսուտուս · զիրա ա-առմ օղուլարընտան չողաղ սիս-քէնսի :
13 Ո՛ւ գուշանըն , վէ ֆիղան էյլէյլին՝ նա՛ քեահինլէր , ահ էհլին՝ հէյ մէղպահըն խըզմէթ-ձիլէրի , նա՛ Ալահընմըն խա-տէմէհլէրի հէվլին , չուվարտա հէհձէհլէյլին · զիրա Ալահընըզըն էվինտէն հքմ-քփհքէհլի վէ չէր-պէթիհքէհլի մէն՝ օլունտուս :
14 Ուրուձ թագախ էտին , ձէ-մի՛յէթ նիսա էյլէյլին · իսմէթ-արտարը՝ ս Լարըն հէմ տաքինլէ-րինի Ալահընըզ Բապպըն էվի-նէ ձէմ՝ էտին , վէ Բապպա ֆիերեատ էսին :
15 Ի՛յվահ օզ հիւն իչուն · զիրա Բապպըն հիւնիս նաղըն տարը , վէ ճիւմլէյէ գաապիտէն հէլտք
16 լիք հիսի հէհձէհք : Կէօզլէրի-միզին էօնիւնտէն թաա՛մ՝ Ալ ահընմըզըն էվինտէն շաղ ըգ վէ
17 սիւրիւր քեսի՛ճէսիմի : Տանէ-լէր քենսի քեսէքէրինին ալ-թընտա չիւրիւսիւլէր , մահ-զինլէր վիրան օլսուս , անտար-լար պօղուլտուս · զիրա պուղ-
18 մայ գուրսուտուս : Հայվան նի՛ձ ձէ ինիլէր , սըղըր սիւրիւլէրի իզթիրապէ սիւչլէր · զիրա ծնըղ իչին օթլագ նօգ տուր , գօյուն-ըրըն սիւրիւլէրի տահի խարապ օլտուս : Սանա ֆէրեատ հաձ-
19 ձէյլի՛ նա՛ Բապպ · զիրա չօղ-լիւն օթլագլարընը աճէչ թէ-լէֆ էթտի · վէ սահրանըն հէվի ազաձլարընը ա՛լէվ նագտը : Սահրանըն հայվանլարը տահի
20 սանա պագարլար · զիրա տաւ ըղմագլարը գուրուտուշ տուր , վէ չէօլիւն օթլագլարընը ահմէշ նէհձ սիլը :

ՊԵՏՊ Բ

Սիւնաա պօղուս չաղըն , վէ 1
մուգատտահա տաղըմտաա հիւչ պէահձը չէբեին , նէբիին հէվի տա-քինլէրի սիթթէհսինլէր · զիրա Բապպըն հիւնիս հէվլյօղ , զիրա նագըն տըր · Գարանլըղըն վէ 2
տուտմանըն հիւնիս՝ պուղսուտուն վէ գօյուս սիւտմանըն հիւնիս՝ տա-պահըն տաղտար իւզէրինէ նա-յըլտըղը հիտի , չօղ վէ գուվ-վէթլի գաւմ քի՝ նէղէլտէն պէ-րուս տնուն հիտի օլմամըշ տըր , վէ տնուտն ատնկրա տրթըզ պիր տահա տէվը պէ տէվը հէվէհձէք զէմմանտէ օլմայտձագ : Օնուն 3
էտնիւնտէհ տահձ թէվէֆ հտէր , վէ տրտրնձա ա՛լէվ նագտր · նէբ տնուն էտնիւնտէ Եգիմ ձէննէթի հիտի՝ վէ տրտրնձա վիրան օլմուշ չէօղ տիւր , վէ տն-տան գուրթուուլմուշ տահի օլ-մայտձագ :
Օնտրըն հէօսթէրիճի՝ տահտր 4
հէօսթէրիճ հիտի տիր · վէ հէ-ման տահտրտր հիտի սէչիրտէ-ձհէքէր : Տաղտրըն պաչը իւ- 5
զէրինտէ տ՛բատպաչտրըն հիւրիւզ-թիւսիւ հիտի՝ ուսման չէօփիւնիւ թէվէֆ հտէն տահձ նէբ տ՛լէվ տհտի հիտի՝ ձհնհէ տիսիճմիշ գուվվէթլի գաւմ հիտի սըջըա-

6 յառաջագըր : Օնլարըն հիւղիան-
ան գալմէր աղըր չէքէնէ ք ,
հէմ պէնկզէր սօլաճագըր :
7 Գահրիմանըր կիպ սէյիրտէ-
ճէքըր , ճէնք երկերի կիպ հի
սարա չըգաճագըր , վէ հէր
պիրի հօլտնտա հիւրիւէճէք-
ըր , վէ Թարխգըրինի տէյիշ-
8 Թիրմէյէճէքըր : Վէ պիրի-
պիրինի իմիկրմէյէճէքըր ,
հէր քէս քէնտի իզնտա հիւ-
րիւէճէքըր . վէ պլօսէն ա-
րատընա միւչէճէք օ ուրըլար ի-
ոէ , հարալամայաճագըր :
9 Շէհրտէ տօլաշաճագըր , վէ
հիտարտա սէյիրտէճէքըր , և
էրէ չըգաճագըր . իրըրըզ կի
պլ փէնէրէկէրատան կիրճէճէք
10 ըր : Օնլարըն հընիւնան էր
սալանաճագ , կէ քէր տիմիր-
յէճէքըր . կիւնէշ իզէ պ գա-
րարաճագ , վէ հըլըզլար պ-
ալընզգէլարընը կէրի չէքէճէք
11 ըր : Վէ Բապպ՝ ա՛պքիլինի
հընիւնտէ սէօնի վէրէճէք , զի-
րա օնուն օրտուտու փէք պէօ-
յիւք տիւր , զիրա սէօզիւնիւ
իշրա էտէն գուվվէթլի տիր .
չիւն քի Բապպըն կիւնիւ պէօ-
յիւք՝ վէ զայէթ հայպէթլու
տուր , վէ օնա քի՞մ Թագաթ
կէթիրէպիլիր :
12 Էյմ տախի չամտի Բապպ
տէր քի՝ Պիւթիւն գալընիպ լ
ըէ վէ ուրուճ իզէ վէ ալայրըճ ի-
ըէ հէմ էաս իզէ պանա տէօնիւն-
13 Վէ էսվապլարընընզը տէյիր՝ իչ-
ըա էիւրէյինիպ ելըրէըն , վէ
Ալլահ՚ընզ Բապպա տէօնիւն .
զիրա օ լաթիֆ վէ բահիմ՝ վէ
սահպլի ա՛զիմ՝ վէ ինայէթի չօգ
տուր , վէ քէմիլքատէն հօթիւ-
14 բիւ նահիմ օլուր : Ք՚ի՞մ պիւր ,
պէյքի օ տէօնիւպ փիւշման օլըր ,
վէ արտընձա պէրիքէր՝ Ալ-
լահ՚ընզը Բապպ իչիւն հըմէք-
փէշքէշլի — վէ չէրպէթիէ՚քէշլի
պագի գըր :
Ալինտա պօրու չալըն , ու- 15
րուճ Թագաթս էսին , Ջէմիյէթ
նիտա էսին . Գավմը տէվէրիրն , 16
Ջէմտա՚Թը Թագաթս էսին , իմ-
Թիսալարըը Ջէմ՚էսին , չօմուգ-
լարը վէ Ջէմ Էմնէրէրի Թօփլա-
յընը . կիւվէյի քէնտի օտաըն-
տան՝ վէ կէլնն քէնտի հաւվէ-
Թինտէն չըգընը : Բապպըն իսզը 17
մէԹՃիլէրի քետիճինէը՝ էյնտ
իչէ մէզպահընը արատընտա ալ
լատընտըր , վէ տէմինէը . Ե՛ս
Բապպ՝ գավմինը հսիրկէ , վէ
միրատընը բէզալէԹէ վէրմէ քի՝
Թայիֆէնէը օնլարա ԹէտալուէԹ
էտէը . Դի՞նիճ գավմերտէ՝
Օնլարըն Ալլահը հա՞նկ տէյ-
էը :
Վէ Բապպ տիսարը իչինն զայ- 18
րէԹէ կէչէճէք , վէ գավմինը
ամըրտաճագ : Վէ Բապպ Ջէվապ 19
էտիպ քէնտի գավմինտա տէյ-
Ճէք քի՝ ԻզէԹ պէն սիզէ պուզ-
ատյ վէ չարատ վէ զէյԹունէտա-
ըը կէօնտէրէճէկիմ , վէ օնտան
սօյտաճագընընզ . վէ սիզի ար-
Թըզ Թայիֆէնէրտէ բէզալէԹէ
վէրմէյէճէկիմ : Վէ փօրէտա 20
Ճանիպի ա՛ֆէնտիմ սիզին իւզէրի-
նիզընն իրտագ էտէճէկիմ , վէ
եիւղիւ կիւնտօզուտու տէնիզընտէ
վէ արտը պաԹը տէնիզընտէ տօզ-
ուտու օլարտագ՝ օնու գուրտու վէ վի-
րան էերէ սիրէճէկիմ . վէ օ-
նուն պէտ գօգուտու չըգաճագ ,
վէ օնուն Թէ՚աֆիւնիւ էօգտընը
գալգաճագ , զիրա քիտարընը էշ-
էէտի : Գօդդմա ես՚ սէյտր , մէօ- 21
րուր ու չաշ օլ , զիրա Բապպ
պէօյիւք իշէյը իշէյէճէկ տիր :
Ես՚ սահրանըն Ճանտավարըտը 22
գօդդման , զիրա չէօլիւն օԹլագ-
ընտը եէյնզէնիր . զիրա ալտա՝
մէյվէսինի վէրմը , ինձիր ալա-
ճը վէ սատա՝ գուվվէթլէրինի
վէրիրմէը : Վէ ես՚ Սիճն օլուր 23

լորը՝ Աստուածոյդ Բապպաս մէ
բուր ու չար օրէն , զորս ո՝
միթէ աւրինաձ սիղէ իւր եաղմու
բու վերայ . եվ եղէք կիպ սի
ղէ եաղմուբու՝ իւր պահպար վն
սան պահար եաղմուբունու էն
24 սիրիր : Վէ խարմանլար պուղ
սայ իւէ ս լսաձալար . վէ ձն
սերէնէր չարսպ վն էյեմսն
25 եաղը իւէ Թաշաձագլար : Վէ
էֆերկէնին՝ օղ պէօձէյինին վն
քէսինէյին վն ԹըրԹըրըն ս
բսալարընըզա կէնսաբսիկիմ օղ
պէօյնէք ս՝սքէ իմին նէսսին իւր
լորը սիղ կէրի վերձէկիմ :
26 Վէ սօյունձայսաէք պիր չօդ
հէյձէ քսինիզ , վն սիղ ս՝ձա
յրպալար դըլսն Աստուածոյդ Բապ
պալն խսմինէ համս հսէձքսնի
նիզ , վն գաւմըմ հպհսն ու
27 Թանմայաձագ : Վէ պիրէձէք
սինիզ քի՝ պէն Իսրայէլին օր
Թասրնսա իմ , հէմ քի Աստու
հնընըզ Բապպ պէն իմ , վն պայ
բիսի եօգ սուր . վն գաւմըմ հ
պհսէն ուԹանմայաձագ :
28 Վէ վագի՝ օլա քի պսնսան
սօնկրա՝ Իսրսուսնու հէր ԹէնԷն
իւղէրինէ սէօքէձէկիմ , վն սի
ղէն օղուլարընըզ վն սիղէն գըզ
լարընըզ փէյղամպէրլիք հսէ
ձքէյէր . իւԹիխարլարընըզ սիւշ
լէր կէօրձէքլէր , խԹիէյԷրի նիզ
29 վահիյէր կէօրձէքլէր : Վէ
գուլարըն իւղէրինէ հէմ խս
լայըգլարըն իւղէրինէ տսխի՝ օլ
կիձնէրսէ Իսրսուսնու սէօքէ
30 ձէկիմ : Վէ կէօքսէ հէմ հէր
սէ ս՝լամհէյէր՝ գան վն սԹհշ
վն ԹիւԹիւն սիրէքէյէրի գօյս
31 ձաղըմ : Իսրսէլն օլ պէօյնէք
վն գօրդուլօս կիւնիւնիւն հէյ
մհսնսաէն էվվէյ կիւնէշ գարան
ղըզա՝ վն այ գանա սէօնձէձէք :
32 Վէ վագի՝ օլա քի՝ հէր քիմ
Բապպալն խսմինէ նիսա հսէր իւ
սէ , գուրԹուլսաձագ սըր . վն
ըս Բապպալն տէսխի կիպի՝ Սին
տաղընսա վն Երուսաղէմսէ՝ վն
Բապպալն ջաղըսըղը պագխէսէ
խէլսս օլսաձագ :

ՊԱՂՊ Գ

1 Օիրս իւԹէ օղ կիձնէրսէ
վն օղ զէմմանսէ՝ պէն Յուգսնըն
վն Երուսաղէմին հսվրէյիսի կէ
րի կէԹիրսխիմ զէմսն , օլսէմ
հէվ Թայիֆէէրի ձէմ՝ հսէ
ձէկիմ , վն ընձրը Յովսփսա
տէրէսինէ հնսվրէձէկիմ . վն
օ՝սսա օնձրը իւէ գաւմըմ վն
միրասըմ Իսրայէլ էյնէն՝ օնձա
րը Թայիֆէէրէ տաղըԹսըգլա
րընսան վն սխսրըմը փայլաշ
սըգլարընսան հօԹիւրիս տա՝վա
սիւրէձէկիմ : Վէ գաւմըմ է
յնէն գուրա՝ սԹաղըլար , վն օղ
լանը ֆահիշէլիյկ վէրսիէր , վն
գըզը շարսպա սաԹաղըլար քի՝
էչէւէր :
4 Հէմ տսխի սիղէն պէնիմ իւէ
նէ՞ իւինիզ վար՝ եա՝ Տիւրոս վն
Սիդոն վն Փըլսղըլարըն ձիւմձէ
տայիրէէրի , սիղ պսնա ի՝
վա՞զ մը հսա հսէձքսինիզ , վն
էյէր պսնա իւվազ հսա հսէ
ձէք իսէնիզ , ԹէզԷ ձէզսնը
ղը՝ ջսփուձագ պայջընըզա սէօն
տէրէձէկիմ : Ձնէն կիւմիւշնու 5
մու վն սլԹուսնուումս սլարընըզ ,
վն պէնիմ էյի արզուլու ջէյէ
բին հէյքէլնինիզ կէօԹիւբսիս
նիզ : Վէ Յուգա օղուլարընը 6
հէմ Երուսաղէմ օղուլարընը՝
Եուսնանէէր օղուլարընս սսԹ
սրընըզ , Թա քի ընձրը սինօդ
լարընսան իրսգ հսէսինիզ : Ի՞ 7
ԹԷ պէն ընձրը՝ սիղէն ընձրը
չօզ սսԹաղըլընըզ մսհսլսէն ու
յսնսրսաձագլար . վն սիղէն
ձէզսնըզը պայջընըզըն իւղէրինէ 8
սէօնտէրէձէկիմ : Վէ սիղէն օ
ղուլարընըզը վն գըզլարընըզը՝

Յուդա օդուլաբընդն էլինէ սա-
Թամաղըմ , վէ տնլարը ուզադ
Թայինֆէ օլան Սաբաըլարա սա-
Թամադլար · զիրա Բապպ սէջ-
լէսի :
9 Պունու Թայինֆէլէրաճ նինա
Էսին , ճնդը Թագոիս Էսին ,
գաղրիմանըլար ուլանըրընն ,
ճիւմլէ ճնդը էրլէրի Էանըսընն-
10 լար , ջրգսընլար : Սաման տէ-
միրլէնինէն գըլըճլարա՝ վէ Թըր-
վանըրընդը մըղրապլարա տէօ-
յինն · զայի ֆ օլան՝ պէն գաղ-
11 լիման իմ տէսին : Ամէլէ ֆ-
տերէք կէլին՝ էյ էվրաֆտա օ-
լան ճիւմլէ Թայինֆէլէր , վէ
ճնդ՝ օլան · գաղրիմանըլրինի՝
12 Էա՞ Բապպ օրայա Էնսիր : Թա-
յինֆէլէր ուլանըրընդը , վէ Յու-
սաֆատ տէրէսինէ ջրգսընլար ·
զիրա էվրաֆտան ճիւմլէ Թա-
յինֆէլէրին էրլի՝աԹընը կէօրմէք
իչլէն օրատա օվնուրամաղըմ :
13 Թըրման սաքն , զիրա պի-
չէն եէմիչմիչ տիր · կէլին , Է-
նէին , զիրա ճնդնտէրէ տօղսուս ,
Թէքնէլէր Թաշըր · չիէն քի տն-
լարըն Էարատմազընդը պէօյիւք
14 տիւր : Գալապալըգլար՝ չիւքմ
տէրէսինէ գալապալըգլար ,
զիրա չիւքմ տէրէսինէ Բապ-
15 պէն կիւնիւս Էապքն տըր : Կիւ-
նէշ իչէ այ գարարաճագ , վէ
Էըլտըզլար քէնտիլէրին ընդընդը
կէլի էֆէքճէքլէր : Բապպ Սի- 16
օնտան չաղրաճագ , վէ Երու-
սաղիմէն տէսինի վէրճէնէք ,
վէ կէօջլէր իչէ Էէր տարսընա-
ճագլար · տանմա Բապպ քէնտի
գամմընդն փէնտիճէսընդ՝ վէ Իս-
րայէլ օդուլարընդն գաչ՝սի օ-
լատագ : Վէ պիլէճէքսինիզ քի 17
մուգատտաս տաղըմ Սիօնտա տա-
քին օլան՝ Ատլահընդզ Բապպ
պէն իմ · վէ Երուսաղէմ մու-
գատտաս օլատագ , վէ օնտան
արթընդ Էապանճըլար կէլճէյ-
ճէք :
Վէ վագի՝ օլա քի՝ օր կիւնտէ 18
տաղլար չիրա տամըյատագլար ,
վէ պայիրլէր սիւտ ագըտատագ-
լար , վէ Յուդանդն հէմ տէրէ-
լէրի սուլար Էիւրիւտէճէքլէր ,
վէ Բապպ Էվինտէն փունկար չը-
գատագ , վէ Սատիմ տէրէսինի
տուվարատագ : Յուդա օդուլ 19
լարընա օլան զուրմ իչլէն՝ Մը-
սըր վիրան օլատագ , վէ Եդոմ
վիրան չէօլ օլատագ · չիւնքի
ախպարլարընտա տուչսուզ դան
տէօգտիւլէր : Ամմա Յուդա Է- 20
պէտէն՝ Երուսաղէմ տէվր պէ
տէվր սագքն օլտունատագ : Վէ 21
օնլարըն փողչէմէսինիմ դանընդ
փաքէչէճէյիմ , վէ Բապպ Սի-
օնտա սագքն օլուր :

ԱՄՈՍ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Ամոսէ՝ Թէգոէացէն չօպանլար իչէ
օլան Ամվասուն՝ Յուդա փատի-
շահը Ոզիանըն կիւնլէրինտէ վէ
Իսրայէլ փատիշահը Յովաս օղ-
լու Երոբոամընն կիւնլէրինտէ
զէլզիւեաւն իքի Երկ էվվէլ Իս-
րայէլին հագդընտա վահիտէ կէօր-
տիւճու քէլամընդն սէօզ :
2 Վէ տէտի՝ քի՝ Բապպ Կիօն-
տան չաղրաճագ , վէ Եռուսա-

ղէմաէն սէսինի վէրէհէք. վէ
չօպանլարըն օթլագլարը եաս չէ-
քէհէք, վէ կարմէլտաուն թէ-
փէսի գուրուդաճադ տըր։
3 Բաթպ պէօյլէ տէր. Դամաս-
կոսն իւչ գապագահաթընատն
հօթիւրիւ վէ տէօրթատն հօթիւ-
րիւ օղ Խափփէրիմ տէօնտէրմէմ.
չինն քի ծնլար Գաղաատը տէմիր
խարման տիւյէնլերի իլէ տէօյ-
4 տիւլէր։ Ամմա Ազայէլին էվ-
նէ աթէղ կէօնտէրէճէյիմ, վէ
Բենհադադրն պերայէրինի թէ-
5 լէփ էտէճէք։ Վէ Դամասկո-
սուն թըրդալարըն փարչէլ-
յէհէյիմ. վէ Աւեն օվասըն-
տան ասպինի՝ հէմ Եգիմ էվնի-
տէն ա՛սա Թուէթանը գըրաճա-
ղըմ, վէ Սիւրիա գավմը՝ կի-
թէ հօկը սիւրիւլէճէք տէյօր
Բաթպ։
6 Բաթպ պէօյլէ տէր. Գազա-
նըն իւչ գապագահաթընատն հօ-
թիւրիւ վէ տէօրթատն հօթիւ-
րիւ օղ Խափփէրիմէ տէօնտէրմէմ.
չինն քի ծնլար հօրլէրի թէկ-
միլէն հօր սիւրտիւլէր քի՝ Ե-
7 գովմա թէհլիմ էտէլէր։ Ամ
մա Գազանըն գալէ՛սինէ աթէղ
կէօնտէրէճէյիմ, վէ ծնուն սէ-
րայէլինի թէհլիֆ էտէճէք։
8 Վէ Ազովոտատան ասպինի՝ վէ
Ասխաղնատան ա՛սա Թուէթանը
գըրաճադըմ. վէ էվնի Ակկա-
րընտան իւզէրինէ տէօնտէրէճէ-
յիմ, վէ Փղշտըլարըն պադիսէ-
սի հէլպէք օլաճադըմ՝ տէյօր Ե-
փէնտիմ Բաթպ։
9 Բաթպ պէօյլէ տէր. Տիւրո-
սուն իւչ գապագահաթընատն հօ-
թիւրիւ վէ տէօրթատն հօթիւ-
րիւ օղ Խափփէրիմէ տէօնտէրմէմ.
չինն քի հօրլէրի թէկմիլէն Ե-
գովմա թէհլիմ Լէթահիլէր, վէ
գարընտաշ ա՛հտընը զինքր էթ-
10 մէտիլէր։ Ամմա պէն Տիւրո-
սուն գալէ՛սինէ աթէղ կէօնտէ-
րէճէյիմ, վէ ծնուն սէրայ-
լէրինի թէհլիֆ էտէճէք։
11 Բաթպ պէօյլէ տէր. Եգով-
մուն իւչ գապագահաթընատն հօ-
թիւրիւ վէ տէօրթատն հօթիւ-
րիւ օղ Խափփէրիմէ տէօնտէրմէմ.
չինն քի Եգովմ փատիշահընըն
քէնտիքլէրինի քիրէճ օլունճայա-
տէք հադտը։ Ամմա պէն Մո-
12 վաբա աթէղ կէօնտէրէճէյիմ,
վէ Կարիօթուն սերայլերինի թէ-
լէփ էտէճէք. վէ Մովաբ վէլ-
վէլէ իլէ՝ կիւլպանանք իլէ վէ պօ-
ղոս սեսատը իլէ հօլէհէք։ Վէ
13 ծնուն իչինտէն դաստը հօղ է-
տէրէճէյիմ, վէ ծնուն սէրայ-
լէրինի թէհլիֆ էտէճէք։
Բաթպ պէօյլէ տէր. Ամմոն
14 օղուլլարընըն իւչ գապագահաթը-
նատն հօթիւրիւ վէ տէօրթատն
հօթիւրիւ օղ Խափփէրիմէ տէօն-
տէրմէմ. չինն քի Գաղաատըն
հէպէ գարընտարընը հօտտուղլար,
Թա քի քէնտի սինօրլարընը կէ-
նիշլէտճէյիր։ Ամմա պէն Ռաբ-
բաթընըն գալէ՛սինէ աթէղ Թու-
Թուշտուրաճադըմ, վէ ծնուն
սէրայլէրինի՝ Ճէնկ կիւնիւնտէ
կիւրիւլթիւ իլէ վէ գաորըյտա կիւ-
նէնտէ սաղտադ իլէ թէհլիֆ
էտէճէք, վէ ծնլարըն փատիշա-
հը՝ քէնտիսի հէմ սէրվէրլէրի
սիրլիքտէ էսիրլիկ կիտէճէք
տէյօր Բաթպ։

ԳԼՒԽ Բ

Բաթպ պէօյլէ տէր. Մովա- 1
բըն իւչ գապագահաթընատն հօ-
թիւրիւ վէ տէօրթատն հօթիւ-
րիւ օղ Խափփէրիմէ տէօնտէ-
րմէմ. չինն քի Եդովմ փատիշահընըն
քէմիքլէրինի քիրէճ օլունճայա-
տէք հադտը։ Ամմա պէն Մո- 2
վաբա աթէղ կէօնտէրէճէյիմ,
վէ Կարիօթուն սերայլերինի թէ-
լէփ էտէճէք. վէ Մովաբ վէլ-
վէլէ իլէ՝ կիւլպանանք իլէ վէ պօ-
ղոս սեսատը իլէ հօլէհէք։ Վէ 3
ծնուն իչինտէն դաստը հօղ է-

տէՀէ յիմ, վէ ծնուն պիլէսինՀէ
ՃիւժՂէ սէրվէրլէրինի գա Ճէ լ-
տէՀէ յիմ՝ տէյօր Բապպ :
4 Բապպ պէօյլէ տէր . Ցուգա-
նըն իւչ գապահաթընտան Խօ-
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւրիւ
օլ Ռաֆֆէրնի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի Բապպըն չէրի ատըլը
խօր կէօրտիւլէր , վէ ծնուն գա-
նունլարընը Տըփղ էթմէտիլէր ,
վէ ծնլարըն պապալարընըն ջոլ
արտընձա կիթապլէրէրի եալան-
լարը՝ ծնլարը սափրնմըլար :
5 Ամմա պէն Ցուգայա ատէՀ
կէնտաէրէձէյիմ, վէ Երուսա-
ղէմին սէրայլէրինի թէլէֆ կոե-
ձէՀէ սիր :
6 Բապպ պէօյլէ տէր . Խորա-
յէլին իւչ գապահաթընտան էօ-
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւ-
րիւ օլ Ռաֆֆէրնի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի ծնլար ատարըդը կիւժիւչէ
վէ եօխսուլտա տիր չինֆէթ պյագ
7 գապընա սաթմըլար . Ծնլար
քի փագիրլէրինի ագաշտա եկ-
րին թօփրագը իչինն հասրէթ չէ-
քէրլէր , վէ եօխսուլլարընն էօ-
լտիւնու էյէրլէր , վէ մուգատա-
տէս խամիմի նամաթըէմՀէ իչինն՝
օլտու հէմ պապասը պիր գըզլա
8 վարըրլար : Վէ հէր մէզպահընն
եանընտա՝ ըէհն ալընան էավապ-
լարընն իւղրինէ եաթարլար ,
վէ ալահլարընընն էվինտէ զուլմ
չէքինէլէրինն չարասընը իչէրլէր :
9 Պէն խօ ծնլարըն էօնիւնտէն՝
պոյու էրզ ապամը կիպի եիւՀէ
վէ մէչէլէր կիպի գավի օլան Ա-
մորլըլար հէլաք էթամիմ. վէ
եօգարըտան ծնուն մէյվէսինի՝
հէմ աշալատան ծնուն քէօքլէ-
10 րինի հէլաք էթամիմ : Հէմ պէն
սիզ Մըսըր ախարընտան ջը-
գարտըմ, վէ սիզ Ամորհլուներն
ախարընը զապթ էտխինիզ տէ-
յիւ՝ սիզի չէօլտէ գըրգ եըլ կէզ-
11 տիրտիմ : Վէ օղուլլարընըզտան

փէյղամպէրլէր՝ հէմ խէթէլէրի-
նիզտէն նէզիրլիլէր գալըրտըմ-
հալա պէօյլէ տէյիլ մի եա Խորա-
յէլ օղուլլարը՝ տէյօր Բապպ :
12 Ամմա սիզ՝ նէզիրլիլէրէ չարտագ
իչիրտինիզ , վէ փէյղամպէրլէրէ
էմր էյտիպ՝ փէյղամպէրլիք էթ-
մէն տէտինիզ : Իչթէ պէն տէ-
13 մէթլէր իլէ տօլու օլան ա'րա-
պաներն պատտըղը կիպի սիզի վէ
տուղտունուզ էէրտէ պատաձա-
ղըմ : Իմտի էէյնի օլաներն գաչա-
14 ձաղը էէր եօղ օլաձագ , վէ գուվ-
վէթլու օլան՝ գուվվէթլինէ զօր
վէրիմէյէձէք . վէ գահրիման
օլան՝ ձանընը գուրթարամայա-
ձագ սըր : Վէ եայը Թուման
տուրամայաձագ , վէ այաղը չա-
փուգ օլան՝ էէնփինի գուրթարա-
մայաձագ , վէ աթա պինէն՝ քէն-
սինի գուրթարամայաձագ : Վէ
գահրիմանլարտա էիւրէյի գա-
օլան՝ օլ կիւնտէ չըփլագ գա-
ձաձագ սըր տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ Գ

Ա՛խ Իսրայէլ օղուլլարը՝ Բաա-
պըն սիզին հապգընըզտա՝ Մըսըր
ախարընտան չըգարտըղըմ պիւ-
թիւն գապիլինէն հապգընտա սէյ-
լէմխի սէօզիւնիւ սինիէլէյին, քի
տէմի . Եէրին հէմ գապիլէլէ-
րինտէն հէմտան սիզի պիլըրիմ .
պունտան իչիւն հէմ եարատագ-
լըգլարընըզտան էօթիւրիւ սիզէ
ձէզտա վէրէձէյիմ : Իքի քիշի՝
լէթթիֆտագլարը օլմատըգտա՝ պէ-
րապէր կիտէ պիլիրլէ՞րմի : Արս-
լան՝ շիքարը օլմատըգտա՝ օր-
մանտա պէօյիւրլէ՞րմիւ . կէնձ
արսլան պիւ շէյ գափմատըգտա՝
քէնտի ինինտէն ատխինի վէրլի՞-
մի : Գուշ ծնուն իչիւն եէրտէ
տուղտագ եօղ լաքէնի՞փագա պիւ-
շէ՞ր մի . տուղտագ եէրտէն՝ հիչ
պիր շէյ Թուման մըշ լաքէն՝ գա-

6 աբբրըջ՚ըմը : Ե՛ւ Իսրաէլ պղտու ջա
լընըը տաս՝ գաւմ Իւրըմե՚ղ մի ·
Ջ՚Իսրաէլ պէլա օլ՚ըրմու քի Թագաւ
7 Հ[ա]մ՚ըմը օլա : Ձիրա Եփէն
ամի Թագաւ՝ գուլարը փէշ-
գամագէրլերե աբբրընը աչմայդն
8 ձա՛ պիր չէյ Հ[ա]մ՚ըմը : Ասլան
պէօյլըտիւ , քի՛մ գօրգմադ ·
Եփէնամի Թագաւ պէօյլեան ,
քի՛մ վէյդամդէրլիք Հ[ա]մ՚ըմը :
9 Աղաւնատա սէրայլէրին Իս-
դէրինաե վէ Մըսրը սկսարընտա
սէրայլէրին Իսդէրինաե պէտա է-
տին , վէ տէյին · Սամարիանդն
տուղարը Իսդէրինաե ՃԷմ՚ օ-
լըձն , վէ ծնան Իսդինաե պէյլիք
վէլվէլէյը՝ վէ օրթագտնատա
10 գուրշուլ կէօրիւն : Ձիձն քի տօղ-
բուլուք Էյլէմէյի պիրլիդլէր
աէյօր Թագաւ , սէրայլէրինաե
գուրմ վէ նահագդդ Հըզմըրտըր :
11 Օնան Իշխն Եփէնամի Թագաւ
պէօյլէ տէր · Տիւրլիւն տկսարդն
Հ[ա]մ՚ըմը Ֆիրգաթընտա օլաձագ , վէ տէն-
տէն սէնին գուվվէթինի Հնտի
բէՃ՚Հ[ա]ք , վէ սէրայլէրին Հաղմա-
ըանաձագ տըր :
12 Թագաւ պէօյլէ տէր · Ձօղան
արսլանդն աղղընտան Հբի պուտ՝
Հաքատ տկսր գուրթարըլ փարչա
տը նէՃՀ գուրթարըր Իսդ ,
Սամարիատա Համդագ քէօշէ-
սինտհ վէ Դամասգոտտա տէօ
չէքտհ օթուրան Իսրաէլ օղուլ-
լարը՝ Հոյէ գուրթուրաձագ-
լար :
13 Իշխոն , վէ Յահոա Հվինէ
չէհատէթ Հ[ա]մ՚ըմը՝ տէյր տ՚աքէր-
Հէրին Աստան Եփէնամի Թագաւ ,
14 քի Իսրաէլին գագագհամլարը-
նը ծնան իւդէրինաե Հագդայա-
ճաղդմ կիւնտհ՝ Յէհէվէն մէզ
պահլարընը տանկի Հօգդայտաճա-
ղդմ , վէ մէզպահէն պուճնուզ-
լարը փնարէվէնիսի Հէրհ տիւչ-
15 ՃէքՀէր : Վէ գըշ Հվի իչէ Հագ
Հվինի վուրագճաղդմ , վէ ֆիչ տի-
ղի Հվիերի Հվէքաք օլագճադլար , վէ
պէօյլէք Հվիեր գայ՝ օլագճագ-
լար՝ տէյօր Թագաւ :

ՊԱՊ Գ

1 Պու սէօզլեա տինվիէյին՝ Հա՛
ֆագիրլերէ գուրմ Հաձն Հօֆտաւ-
լարը Հղին Հփէնամիլերինի՝ կէ-
Թիր քի Իչէլիմ տէյին Սամա
րիա տադդտաա օլան Թագաձն Իս-
դէրերի : Եփէնամի Թագաւ
2 քընտումե գագատձիլիքինէ Հէմն
Հմագլի Իսրաէլ Իսդէրինի՝ կիւն-
ըէ Հվէյօր քի՝ սիրի չըՃագլար
Իչէ վէ սիղին գընըրկէմէյինէ
պագըգ զըվգընըլարը Իչէ գուլագ-
բաձագ : Վէ Հէր պիրինի՝ Հը-
3 դդդ Հէրէրձն Հօձնձձագ ջուգա-
ձագ տըր , վէ գագէլերի Թէրէք Հ-
ագձէրձինի՝ տէյօր Թագաւ :
4 Բէմէձէ Հվէյն վէ գագագհամ
Համն , Գաղդագտաա գագագ-
համ Հմ՚Հ[ա]մ՚ըմի Հչտալընը · վէ Հ՚Ը
ագագհ գուրվանլարընըդդ՝ Հէր
ուչ Հերէտա ծնտաչդգլարընըդդ
Հէմ՚իրին : Վէ չիՀքը գուրթագ-
5 նընդդ Իսրաէլ Իսդէրինի՝ վէ Ի-
րագէմ փէՀքէչի չընդրդրդ նէտա
Համն · դնրա պէօյլէ տէվվինի՝
Հա՛ Խորագէլ օղուլլարը՝ տէյօր
6 Եփէնամի Թագաւ : Իմ՚ի պէն
տաճին տնդ Հէմ չէհրէրինիդտհ
տիչկէր փագըլ՚ի՝ վէ ՃԷմ՚իճ մա-
Հալէրինիդտհ Հբդ Հ[ա]քդ Հ[ա]քդ-
վէրտիմ · տանկա պատա տէօնմէ-
7 նինի՝ տէյօր Թագաւ : Հէմ տագ-
ճին պէն՝ պիչինէ տագա Իսդ տ՚
վար Հբէն՝ տնդտէն Հագդտրտա-
մէն՝ Հ[ա]մ՚իմ՝ վէ պիր չէհրին Իս-
դէրինի Հագդտրտամ՝ վէ պիր
չէհրին Իսդէրինի Հագդ-
տրըրտամ՝ տնդը գըմ՚ան Իս-
դէրինի Հագդը , վէ Իսդէրինի
Հագդտրտան գըմ՚ա՝ գուրուտաձ :
8 Վէ Հբդ Իսդ չէհր՝ տաս Իչմ՚էյ
պիր չէհրէ Իսդտաճին , տանկա

գանմատըլար . վէ լաքին պանա
տէնդզխնիզ տէ՛յ Բ Տապպ :
9 Սիզի սամամ էէլի վէ սարըլդ-
լէ վո-բատամ . պաղէէլերինի-
զին վէ պաղարընըզըն վէ ինձիր
հէմ զէյթուն աղաճլարընըզըն
չդըլատուանու օթ պէօձէկի էէ-
սի . վէ լաքին պանա տէօնմէ-
10 սինիզ տէ՛յօր Բ Տապպ : Ալա-
նըզա Մ՚ըսըր Թարզընտա Թա-
ռ՚էն սաէլըմ , աթէլարընըզըն է-
սիր օլմասը իլի խնթէվրինիզի գը-
լըձ՚ իլէ հօլտիւրտիւմ , վէ օր-
տուալարընըզըն ֆինա գօգուսու-
նու Թա պուրնունդզա չդգար-
սըմ . վէ լաքին պանա տէօնմէ-
11 սինիզ տէ՛յօր Բ Տապպ : Ալա-
հը՛ն ալթիսըն Հթախի Սոգում
վէ Գուդմոր կիսկի՝ սիզի տէ ալթ-
իսըն Հթախ , վէ աթէչդէն
չդգ ը ըմըզ քէօսբիւ կիսկի օչ
տուննուզ . վէ լաքին պանա տէօն-
12 մէսինիզ տէ՛յօր Բ Տապպ : Օնուն
իչինն սանա պէդըլէ Հատձէ՛յիմ՝
եա՛ Խրայէլ . պունու սանա Հ-
ատձէյիմ իչինն՝ Ալասընը գալ-
չալամազա Տաղըրլան եա՛ Խրա-
13 յէլ : Չ՚իրա իչմէ տաղլարը
գուբան վէ բիւզիկլարը Եարա-
տան վէ տաէմէ ֆիկըրնէ օլտու-
ղունու խատէր Հատն՝ տէհդիի
գարանլըգ Հատն վէ էէրին էիւ-
տէ մաշալէրինէ պատան՝ ծնուն
իսմի Ա՚նաբելէրին Ալասը ԵՀՈ-
ՎԱ՚ ասը :

ԳԼՊ Ե

1 Գ՚ոս տէօղնէ՛իւղրինիզէ գալ
տըրտըզըմ ֆիլըսթը ա՛ինկէլին՝
2 եա՛ Խրայէլ էլի : Խրայէլ
պաբիրէսի տիւշտիւ , տրթըգ
պաչմայտաճագ . էէրի իւղրին-
տէ պրտզըլըզ , ծնու գալըզըրա-
3 ճագ Հօգ սուր : Չ՚իրա Է՚ֆի՛ն-
սիմ՝ Բ Տապպ պէօյէ տէր . Պին
վիլի չդգան չէՀրտէ՝ Հիւզ գա-
լամազ , Հիւզ չդգանատա՝ Խրա-
յէլ Հվինէ օն գալամազագ : Չ՚ի- 4
րա Բ Տապպ Խրայէլ Հվինէ պէօյ-
լէ տէր . Պինի արայըն քի Եա-
շայասընըզ : Լաքին Ռէթհլի ա- 5
րաման , վէ Գազգաալայ ս վար-
ման , վէ Ռէբսաբէհ՚յէ կէչմէն .
զիրա Գազգաալա Տէր վէՀ՚ի՛նէ
Հսրվէյէ սիւրիւչմէհ , վէ Ռէ-
թհէլ Հիւ՚ չդամազագ : Բ Տապպ ա- 6
րայըն քի Եաշայասընըզ , օլմա-
յա քի Յովսէփ Հվինէ աթէչ-
կի պէ՚չիւսի տնու Թհէլէֆ Հ-
ատ , վէ Ռէթհէլսէ սէօչինս իս-
րէն օլմայա : Սիզ քի չէրի՛ա- 7
թի աֆհՀնէթինէ տէօնտէրիսի՝
ատատգամը էէրէ պրտզըրսը-
նըզ , Իսրէլի վէ ճէվզայը Եա- 8
ֆմանը վէ Հօրէմ կէօրչէյինի տա-
զատա տէօնտէրէնի վէ կիւնիս
կէՀ՚ի կիսկի գարանլըգ Հատնի՛
տէնիզլին տուրարընը չդաղըրըգ օն
լարը էէրին Հիւզիս Իւղերինէ
տէօքինի՛ իսմի ԵՀՈՎԱ՚ օլանը , 9
հիսարա Հէլաքլիք կիրէ տէչիս՝
գուվվէթլինին Իւղերինէ ափան-
սըզ Հէլաքլիք Հէթհիշիւրինի ա-
րայըն :

Գ՚ափուտատա Թհէքոթր Հատն- 10
տէն Իքրահ Հատրէհ , վէ Թհ-
մամ սէօյլէյինատն նէֆիրէթ Է-
տէրլէր : Իսմի Ֆագիրին Իւղ- 11
րինէ պատրա՛ տնատան պուղատա
փէնքէչի ալարընըզ Իչիւն , Հօ-
նուրմուզ Թաչատան Հվէր Եափ-
արընըզ , ամմա ճնլարատա սաքին
օլմայատճագսընըզ , արզուլու
պաղատր սիրթտինիզ , ամմա տն-
լարըն չդարատըը ԻչԹհէչէքսի-
նիզ : Չ՚իրա Է՚զ գատաՀաթլա- 12
րընըզ՝ վէ ատըր կիւնահ՚ատընը-
զը պիլիրսիմ՝ սատարը սրգըտ՝
բիչվէթ ալտընատր սընըզ , վէ գա-
փուտատա Հօսաուլարըն պա՛վատընը
խրթատ Հատրսինիզ : Օնուն ի- 13
չիւն ա՛գրւը օչան՝ օլ վագրթատա
սիւքիւթ Հատձէք . զնրա վա-

14 գըթ քեօթիւ տիւը ։ Էյլիյի ա-
լույն՝ վէ տէյիւ քեօթիւլիւ-
յիւ , թա բի հաշյասընըզ · վէ
պեյլէնէ ա՛սքերլէրին Ալլահը
Բապա՝ տէօնմինիզ կիսի սիզին
15 իլէ օլանճադ ։ Քեօթիւլիւքտէն
իքրահ Հոիսէ՝ էյլիյի տէվլին , վէ
հադդը գաիւռատա գայիմ Էսմին ·
պէյլի ա՛սքերլէրին Ալլահը
Բապա՝ Յոսէֆվին պագխէսինէ
մերհամէթ Էտէ ։
16 Օնուն իչիւն ա՛սքերլէրին Ալ-
լահը Էֆէնտիմ Բապա պէյլէ
տէ՛ , · Հէվի մէյտանլարատա փի-
զան օլմաճադ , վէ Ճիւմլէ ասգա-
լարատա՝ Վահ վահ տէյիտէքլէր ,
վէ էլիֆլէճիկի Էտատա՝ վէ փէր-
Էտատա էթմէքտէտ մահիր օլմընըփի
17 զաման չաղըրտաճադլար ։ Վէ
Ճիւմլէ պաղըրտատա փիզան օլմա-
ճադ · զէրտա օրթանատան կէչէ-
ճէյիմ՝ տէյօր Բապա ։
18 Վաՙյ Բաբպան կիւնիւնիւ ար-
զուլայանլարա · Բաբպան կիւ-
նիւ սիզէ նէ՞յէ միր · գարան-
լըգ մըր , վէ պայընլըգ տէյիւ
19 տիր · Քիչի արալան աղըզնատան
գաչըպ այրա օղլատըզը՝ Էսիրատ
Էվէ վարըպ էլինի տիւնյարըն Էս-
զէրինէ տայանըճադա ծնու Էրըզն
20 ատնճադըզը կիսի տիր ։ Բաբպան
կիւնիւ պայընլըգ օլմայըզ՝ գա-
բանլըգ տէյի՞չ մի · վէ ծնատա
տիւման վար , վէ Նուհ Էօգ
ատար ։
21 Գայրամլարընըզատան իքրահ
ու Նէֆիթէթ Հաւրիմ · վէ Ճէ-
մի՛յէթլէրինիզատ խօշ գոգու ալ-
22 մայաճադըմ ։ Էյէր պանա պիւ-
Թիւնէատնմադլար վէ Էքմէք փիչ-
քէչէրինիզի սատնատընըզ պիւչ՝
գաղու Էթմէյէճէյիմ · վէ
պէնչ հայվանլարընըզըն սէլա-
մէթ գուրպանլարընատ Նազար
23 գըմայաճադըմ ։ Իլահիլէրինին
սէտասընը պէնատէն կիսէր · վէ
պանթուրլարընըն մագամընը Ի-
լիթմէյիմ ,
Լաբին չէրի՛աթ տու կիսի վէ 24
ատատագամ քէսիմէզ ըրմադ կի-
պի ագսըն ։ Չէօլատ գըրդ Էրը 25
պանա գուրպանլար վէ Էքմէք-
փիչքէչէրի Թագրիպ Էթմինի՛զ
մի՝ Էտ՛ Իսրայէլվի ։ Իլա սիզ 26
Մողքատնուղուն չաարըլարընը
վէ Քիւնիւ փուԹլարընըզը՝ քէն-
տիլէրինէզ Էտափարընըզ ալ-
լահընըզըն Էրըլարընը Թաչը-
նըզ ։ Իմտի սիզի Դամատիտատան 27
Էօթէյէ Էսիր սիւրիճէյիմ՝ տէ-
յօր Էսմի Ա՛սքերլէրին Ալլահը
օլան Բաբպ ։

ՊԱՊ Զ

Ա՛յ Սիմատա պիզպատ օլան- 1
լարա՝ վէ Ատամլարա տատընա
կիւվէնմէյէ , Թայիֆլէրին
պաչը ատնի ինէլէր քի՝ Իսրայէլ
էվի ծնլարա կէլիր ։ Քատընէյէ 2
կէչին , վէ կէօրիճէ , վէ օրատատան
պէօյիւք Իմաճա կիսին · ան-
տէն Փղըլըլարըն ԳէԹինէ Էս-
նին , ծ՛լար՝ պու փատիշահլըգ-
լարատան էյիմի տիր , Էսիատ
ծնլարըն սինօրա՝ սիզին սինօ-
րուճուզատան պէօյի՛ճ միւ , Էտ՛ 3
քեօթիւ կիւնիւ կէրի գօյանլար՝
վէ զուլմատն ԹախԹընը Էսպաչ-
արմանլար , Փիլտէյի քէրէվէԹ- 4
լէրատ Էսաճանլար՝ վէ տէօչէք-
լէրինիզատ Էտո կէլինլէր , վէ
սիւրիւտէն գուզուլարը՝ վէ ա-
խար նչինատն պուզաղուլերի Էճ-
կինլէր , տանԹուրուն սէսինատ 5
Թիւրկիւ սէչյէյէնլէր , քէնտի-
լէրինէ՝ Դատէթ կիսի մուսիգի
ալէթլերի փէյտա Հոինլէր ,
քեռատէր Իլէ չարատ նչէնլէր՝ 6
վէ խատ Էտզ Իլէ Էաղտանմադլար ,
վէ Յովսէֆին գըրդընընատո Հօ-
Թիւրիւ Էլչի՛ էնքմէյինլէր ։ Օ- 7
նուն իչիւն չիմսի Էվվէլքի Էսիւ-
լէր Իլէ Էսիր սիւրիւճէքլէր ,

վէ եան կէլէնլէրին ակվինճ ակսի
հիսաճքէք տիր ։
8 Ինֆէնաիմ Բասպ՝ քէնտիսի
իլէ եէմին էթմի ակէյօր ա՛աքեր-
լէրին Ալլահը Բասպ՝ պէն Յա-
կոբուն զուրբրինաէն իկրէնլերիմ,
վէ օնուն ակրայլէրինաէն իքրահ
եաերիմ . լամի չէհրի օնուն ոօ-
ղուսաս իլէ Թէսլիմ էտէճէյիմ ։
9 Վէ վագի՝ օլա քի պիր էվտէ օն
քիշի գալըր իսէ ոէ՝ հօլէճէք-
10 լէր ։ Վէ քիշինին ո՛մուճաոը օ-
նուս եադաճաք քիմսէ իլէ՝ քէ-
միքլերի հվսէն ջըդըրմագ իչնէն
գալըրըալար , վէ եվին եանը-
րընաս օլաոա ակէյէ քի՝ Տահա
սէնին եանընաս վարը մը ։ օ ոաս՝
Նօգ ակէյճէք . անաէն օ ակէյէ
քի՝ Սուս օլ , ջիրա Բասպըն
իսմինի անկաճագ վադըթի ակէյիլ-
11 սիր ։ Ջիրա իլէճ Բասպ էմր
էաեր , վէ օ՝ ակէյիրք էվի եը-
գըլըճ իլէ վէ քիւճիւք էվի ջաճ-
ըսըճ իլէ վուրաճագ սըր ։
12 Ալճար գայաոա ակյիրտիր
լէր մի , եախսա ճէքիւզլեր իլէ
ճինֆի սիւրիւլմէր մի . զիրա
սիզ շէրի՛աթը էօաե՝ վէ սաոա-
գաճ ակյվնսինի ա՛քաէնէճինէ
13 ակճանէրանիզ՝ ճյ հիջուէն շաջ
օլանըոր՝ Դուվվէթիմիզ իլէ քէն-
սինիզե պուդնուզըոր ո՛լմասըզ
14 մը ակյինլէր ։ Ամմա իլէճ պէն՝
եա՛ Իսրայէլ էվի ակ յօր ա՛աքեր-
լէրին Ալլահը Բասպ՝ իւզէրինի-
զե Թայինէ գալըըրաճաոըր՝
վէ սիզի Եմմոր մէսոէկլէճաէն
չէօլճան ըրմազընաակէք սոգա-
ճագլար ։

ՊԱԳՊ Ի

1 Ինֆէնաիմ Բասպ՝ զաման
պէօյլէ կէօսթէրդի , քի իլէճ
սօնկրասքի օ՛ճաէն սինճախլինին
իսպէհաասընաա՝ էֆքիրկէլէր եա-
բաճաը . վէ իլէճ սօնկրասքի
օ՛ճ՝ փաոիշահընն պիչճինաէն
սօնկրա իսի ։ Վէ վագի՝ օլաոա 2
քի՝ ոնլար էէրին օ՛ճուճաոա թէ-
մամէն էէսաիքաէն սօնկրա , պէն
ակէսիմ . Եա՛ Ինֆէնաիմ Բասպ՝
քէրէմ էյլէ ա՛փվ դըլ . Յակոբ
քիւչիւք իքէնինի՛ճէ գալդաճագ ։
Բասպ պուճաոան էօ՛թիւբիւ նա- 3
սիմ օլաոա . Բասպ՝ պուս օչմա-
սընն ակսի ։

Ինֆէնաիմ Բասպ պաճա պէօյ- 4
լէ կէօսթէրդի , քի իլէճ Ինֆէն-
սիմ Բասպ սաճէչ իլէ տա՛վա
կէօրմէյէ չալըշըյօր իսի . վէ օ՝
պէօյիւք էնկինի ոէսի , վէ գա-
բսյը Թէլէֆի էթմի ։ Վէ պէն 5
ակէսիմ . Ջէրէմ էյլէ՝ եա՛ Ին-
ֆէնաիմ Բասպ՝ ֆէրաալաթի էյ-
լէ . Յակոբ քիւչիւք իքէնինի՛ճէ
գալդաճագ ։ Բասպ պուճաոան 6
էօ՛թիւբիւ նաակիմ օլաոա . Ին-
ֆէնաիմ Բասպ՝ պուս աակիմ օչ-
մասըն ակսի ։

Պաճա պէօյլէ կէօսթէրդի , 7
քի իլէճ Ինֆէնաիմ պիր ակչ
ակիվաըրըն իւզէրինաէ աաւրուսաչ՝
էլինաէ պիր խոգանաիլ վար իսի։
Վէ Բասպ պաճա ակսի քի՝ Նէ՞ 8
կէօրիւյօրսուն՝ եա՛ Ամոս . վէ՝
Խոգանաիլ ակսիմ . վէ Ինֆէն-
սիմ ակսի քի՝ իլէճ պէն գալ-
մըմ Խորայէլին օրթասընաա պիր
խոգանաիլ գոյաճաղըմ , որթըզ-
պիր աահա ոնլարը ա՛փվ էթմե-
յէճէկսիմ ։ Վէ Խաահանըն Թէ- 9
ֆիֆսուԹհանէլէրի վէրան օլա-
ճաղլար , վէ Խորայէլին Մագ-
ակեսէկլէրի խորաաս օլաճագլար ։
Ջէ Յէրոբաւոամըն էվի իւզէրինէ
գըլըճ իլէ գալդաճաղըմ ։
Վէ Ռեթէվլին քեահինի Ամա- 10
սիա՝ Խորայէլ փաոիշահը Յե-
րոբաւոամ կէօնաէրիոյ ակսի .
Խորայէլ էվինին օրթասընաա՝
Ամոս սէնի իւզէրինէ ֆիթնէկ
էյլէսի . օնուն էվվլ ակօզլերիս-
նէ ոիյար Թէհոամիւլ էաէմէզ ։

11 Զի՛ բա Ամովս պէ՛տն ասէ. Յո՛վ
տովամ գերեա՛ լ լիցի հովիտեաց,
վ՛ Իսրայէ՛լ անպայ՛ ծ իւղերնաւն
հեր վհա՛ ն լիցի հսիրվի՛ սիւրիս-
լեհէ՛ք։
12 Վ՛ Ամասիա Ամովսա ասէ. Ն՛ա՛
պագըձը՛ կիմ Յուդա անպա՛ ծ
ընու գա՛ ջ, վ՛ օրատա հ՛ քմհ՛ք
հէ՛, վ՛ օրատա փէ՛ յղամ՛ պէր-
13 լեք հ՛ յլէ։ Վ՛ արեգ՛ պէր
ատա՛ ն Ռեթէլաե՛ փէ՛ յղամ՛ պէր-
լեք հ՛ մհ. չիւն քի՛ ՝ փառա-
շան՛ ն մագ՛ ահ՛ ան պէր, հեմ
մ՛ ամ՛ ի՛ ք՛ էլ՛ ն խանհան պէր։
14 Վ՛ Ամո՛ ն ձէվագ հ՛ ան պէր Ա
մոսիայա ասէ՛ ան քի՛ Գէն մի՛ յ-
ղամ՛ պէր ահ՛ յիլ խամ՛, վ՛ փէ յ-
ղամ՛ պէր օղ ու ահ՛ յիլ խամ՛։ Իւ
լա պէն չօպան՛ վ՛ ենա՛ ն ին.
15 Ձիրվի ահվէրիձ՛ ան խամ՛. Վ՛
Բագ պէ՛ն սիւրիս՛ ն ար
տընա՛ ն ալը. վ՛ Բագ պա-
նա ասէ՛ ան քի՛ Կիմ, գալմ՛ ամ
Իսրայէ՛լ փէ՛ յղամ՛ պէրլեք հ՛ յլէ։
16 Խմո՛ ն հալա Բագ պէ՛ն ան՛ ոգ՛ ի՛ ն ան
ա՛ ն՛ լէ. ան՛ ն ասէ՛ ան քի՛ Ի՛ մ
բայհէ՛ ան՛ ն հ՛ ամ՛ իւ՛ ք ին փէ՛ յղամ՛
պէրլեք հ՛ մհ, վ՛ Իսահ՛ ակ հ՛
վին՛ ան՛ ն հ՛ ամ՛ ի՛ ք ին ան՛ ոգ՛ ան՛ ոգ՛
17 մէ. Օ՛ նատն հ՛ ամ՛ ի՛ ք ին Բագ պէ՛ն
ոգ՛ յէ՛ ասէ՛ ր. Գ՛ ալըն չէ՛ հրատ՛ ան՛ ն
նա հ՛ ատ՛ ձէ՛ ք, վ՛ օղուլ՛ ըրն
հեմ գ՛ ըղ՛ պըն գ՛ ըղ՛ ձ՛ ան՛ ան սիւ-
չէ՛ ձէ՛ ք ըր, վ՛ հ՛ ըրին խի՛ ն լէ
վայ՛ ըշ՛ ըղ՛ ձ՛ ան՛ ոգ. վ՛ ան՛ ն նա-
փ՛ ան՛ ք հ՛ ար իւ՛ ք ին ան՛ ոգ հ՛ ատ՛ ձէ՛ ք-
սին, վ՛ Իսրայէ՛լ հ՛ ըրին իւ-
ք ին ան՛ ոգ հ՛ ար վհա՛ ն լիցի հսիրվի՛ ն
յ՛ ե սիւրիս՛ ն ան՛ ոգ ը սիր։

ԳԱՂ Ը.

1 Ի՛ նէ՛ ն ամ՛ ի՛ ն Բագ պանա պէ՛ յ
լէ հ՛ ե՛ օմ ան՛ ի՛ ր ան՛ ոգ, քի՛ իշ՛ ի՛ ն պիր
2 ա՛ ն՛ փ՛ ի՛ ն հ՛ ան՛ ոգ մ՛ իլ՛ ի՛ ն։ Վ՛ ե տե-
սի՛ ն քի՛ Նէ՛ հ՛ ե՛ օրիւ՛ յ՛ օրատն հա՛
Ամո՛ ն. վ՛ Գիր՛ ա՛ ն՛ փ՛ ի՛ ն հ՛ ան՛ ոգ
մ՛ իլ՛ ի՛ ն ա՛ ն՛ ոգ ամ՛. անան՛ ն Բագ պ
պանա ա՛ ն՛ ոգ քի՛ Գ՛ ամ՛ իր ամ՛ Իս-
րայէ՛լ ին իշ՛ ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ հ՛ ե՛ ն՛ ոգ
արեգ՛ պէր ատա՛ ն ձ՛ ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ
հ՛ մհ յ՛ ե՛ ն՛ ի՛ մ։ Վ՛ ե օ՛ լ հ՛ ի՛ ն ան՛ ոգ 3
հ՛ ե՛ յ՛ ր ե՛ լ՛ ի՛ ն իլ՛ ան՛ ի՛ ն ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ ա՛ ն՛ ոգ վան՛ ոգ
լա՛ ն՛ ա՛ ն՛ ոգ՝ ա՛ ն՛ յ՛ որ Է՛ փ՛ ի՛ ն ան՛ ոգ
Բագ պ՝ լ՛ ե՛ ն՛ ի՛ ն ձ՛ ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ ա՛ ն՛ ոգ ձ՛ ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ
հ՛ ե՛ ն՛ ի՛ ն ձ՛ ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ ա՛ ն՛ ոգ ձ՛ ի՛ ր ին՛ ան՛ ոգ
Պ՛ ան՛ ա՛ ն՛ ոգ ա՛ ն՛ ի՛ ն՛ ի՛ ն՛ ի

11 Իջեք կիւնելէր կէլիր տէյր Եփենահիմ Բաղպ քի՝ էերէ գըթ-
ղըդ կէնահէրէձիլիմ , էքմէք գըթղըդը տէյիվ տու տատա-
մագըդը տէյիվ , նըա Բաղպ
աէօղէրինին իչինէմէնին գըն-
12 ըզըը : Վէ տէնիզահն տէնիզէ
հէմ փօրեաս Ճանիպինտէն Թա
կիւնահօզուտունահտէք տօղչա-
ղըդ · Բաղպըն քէլամընը արա-
յարագ՝ էէրահէն էերէ տէյիր-
տէղէր , ամմա պուղամայալդը :
13 Օվ կիւնահ կիւղէվ պաքիրէվէր
վէ խիթէվէր տու տուղուփահն պա-
14 յըձահպղար : Սամարիահրէն
տուչա իչէ էէմին էահիպ՝ Սէհնին
ալահէրն տաղ տըր էա՝ Դահն վէ
Բէերսաբէէհնին եօղա տաղ տըր
տէյհնէվէր՝ տիւշէհէքքէր , վէ
արթըգ գալգմայահմագդար :

ՊԱՏ Թ

1 Իֆենահիմի հէօրսիւմքի՝ մէղ
պահէն իւղէրինահ տաւրաւյօր
էահ , վէ տէահ · Տիրէյին պահշ-
ղըղնա վըր , վէ փահտահնահն
փէրվազըրը սիթթէյէվէր , վէ
ծնըրը Ճիւմլէհինին պահշ իւղէ-
րինէ փարէվէ , վէ ծնըրըն պա-
դի գահտը դըգմէ իչէ էօղսիւրէ-
Ճէյիմ · ծնըրըն գահտը գա-
չամայահմագ , վէ ծնըրըն գաւր-
Թաւղահը գաւրԹաւղամայահմագ :
2 Օնըր Ճէհէնէնէմէտէք գաղար-
դար էահ տէ , էվիմ ծնըրը օրա-
տահն ալահմագ տըր , վէ կէօյէ
ջըգահրար պիվէ , ծնըրը օրա-
3 տահ հնահիվէհէյիմ : Վէ Կար-
մէզտահն պահշնահտա կիղվէնահ-
վէր տահի , ծնըրը արայըդ՝ օ-
րահտահ ալահմագդար · վէ էյէր
կէօզվէրիմին էմնիհնահն ահնիղին
ալԹընահտա տահպահնրըրար էահ տէ՝
օրահտա էըրահտա էմ՛ր էահհէյիմ՝
4 վէ ծնըրը ոօգահմագ տըր : Վէ
էյէր ծնըրը տիւշմինվէրինին էօ-
նէհնէհ էօղղիյէ կիահէրվէր էահ՝
օրահտա դըրձնա էմ՛ր էահհէյիմ՝
վէ ծնըրը գաԹը էահհէյէ տիր ·
վէ ծնըրըն իւղէրինէ նահտրըրը
տէյիվ էղվիր էչինէ քէմվիք
իչինէ գօյահմագդար :

Ջիրա տ՛աքէրվէրին Բաղպը 5
Իֆենահ օ տուր՝ քի էերէ տօ-
գահնըր տահ օ էղիր , վէ ծնահ
հէփ տաքին օլահրար էահ չէքվէր ·
վէ պիւԹիհնիւ ըրմագ կիւփ էօ-
գահրը ջըգար , էահնէ Մըսըր ըր-
մագը իչէ կիւփ պահԹահճագ տըր :
Կէօքվէրահ քինահ Թահպագար- 6
ղըրնը էահիան՝ վէ ծնահն գահտ-
պէհնիւ էերին իւղէրինէ ԹէՃ-
մէլվահէն՝ տէնիզին տուրտրըրնը
չաղըրահն՝ վէ ծնըրը էերին էիւ-
չիւ իւղէրինէ տէօքհն՝ օ տուր ,
ծնահն խահ Եհովա տըր :

Սիղ պահնա հապէշ օղուրարը 7
կիւփ տէյիվ վիւհինիղ էա՝ Իս-
րայէլօղուրարը՝ տէյր Բաղպ ·
Իսրայէլն Մըսըր տիյարընահն՝
վէ փիղսրարըրը ԿափԹօրահն՝ վէ
Սիւրիայը Կիրահն չըգաՃմա-
տըմ մը : Իչէ Իֆենահիմ Բաղ- 8
պըն կէօղէրի կիւնահչքեար մէմ-
լէքէԹին իւղէրինահ տիր , վէ
ծնահ էէր էիւղիւ իւղէրինահն
խարահտ էահճէհյիմ · ըսքին ցա-
կու էվինի պիւքիւլլի չէ խարահտ
էԹմէյճէհյիմ՝ տէյր Բաղպ :
Ջիրա իչէ պէն էմ՛ր էահիպ Իս- 9
րայէլ էվինի ձիւղէ Թայիֆէ-
լէրահ՝ գաղահրահտա գաղահրըրա-
տըղարը կիւփ գաղահրայահճա-
ղըմ , վէ էերէ պիր տահնէ տիւշ
մէյճէհյէ : Գահվըմըն հէփ կիւ- 10
նահչքեարլարը դըրճ՛ իչէ էօղէ-
ճէքքէր , ծնըրը քի՝ պէչա էհ-
Թիչմէյճէհյէ , վէ հահնէմիւղիւ
ոմմայահճագ տէրքէր :

Օվ կիւնահ ԴահվԹին տիւշ 11
միւշ չահրըրընը գաղարրահճաղըմ .
վէ էըդըգլարընը Թա՛միրչ էահ-
ճէհյիմ , վէ պօզուգլարընը պի-

նա հաւձէ յիմ, վէ ծնող՝ գաթիմ
կիւնէբաւ քի կիսի եաֆաճաղամ
12 Թաւ քի Եգովման պաղխէսին ի
վէ իամիմ օր իւզէրլէբինէ չաղ
բըլան հէմ Թայիֆէլէրի միբա
հաւձէր՝ ոէյօր պոնու հաւնի
13 Բապա՝ իչինէ կիւնէր կէլիր՝
ոէյօր Բապա՝ քի չինիմէր օ,
բաղմըյա՝ վէ իւզիւմ պաման՝
Թախուսունու էքինէ հէմիչձէնէք,
վէ տաղլար չինա տամլատամաղ
լար, վէ հէմ պայիրլէր էրկե-
14 ձէքլէր։ Վէ գաւմիմ Իսրայէ-

լին հայրլիյինի տէնտէրձէ-
յիմ, վէ վերան չէհրէլէրի պինա
հաիզ սաբին՝ օլաձաղլար, վէ
պաղլար ալիբիզ՝ ծնլարըն չարա-
պընը իչէձէքլէր, վէ պաղձէ-
լեր հաիբա՝ մէյիլէրինի հէյե-
ձէքլէր։ Վէ ծնլարը՝ ծնլարըն 15
հէրի իւչէրինաէ ալիքէձէյիմ,
վէ ծնլարա վէրաճիմ ծնլարըն
հէրի իւչէրինաէն աշխարհ սէօ-
քի լիկյձէքլէր՝ ոէյօր Բապա
Ելահէն։

ԵՄԻԱՆ

Աբդիանէն Լէհամը ազգ։

1 Ի՞քինաիմ Բապա Եգովման
հադգընա պէօյլէ ոէր. Բազ-
տան խոռպէր իչինէձիք, վէ Թա-
յիֆէլէրիզ հէյլէ կէօնտէրիլմայ.
Գալըձըն, վէ ծնող իւչէրինէ
2 ձէնիկ գալմայըմ։ Իչինէ սէնի
Թայիֆէլէրաէ քի չինք հէմիմ.
պայհէմ նիչ Թաիդիր օլմասըն։
3 Սէնի հէյրէյինին մաղրուրլուճ
ղուճ ալդանձաղ՝ եաֆ գայա հաւ-
րըդլարընաա ոաբին օլմայ՝ մէօ-
քեանը հէյքաիք օլան, վէ գալ
պինաէ՝ պէնի հէյրէ քի՞մ հնայ.
4 բէձէ ք ոէյէն։ Ինէնաինի գար.
Թալ հիսի հէնտէձէյձէն՝ վէ հաւ-
վանը հըլըրըղլարըն արտընընա գո-
ատան տաքի, ծնատան սէնի հէնա-
5 բէձէհյիմ ոէյօր Բապա։ Էյհէր
ոատա խըրտըղլար՝ հաիբա կիմէ
հաղմաձըլարը կէլսէ խափէր
(Նի՞մէ գէրըձըն), ծնլար քին-
տէլէրինի հէմեր միգտարը չալ
մայլա՞ր մը խոխ. հէյհէր ոատա

պալ պօղուձաղլար կէլսէ խոխ,
պիրպալ տալդըմ պրագմայլա՞ր
մը խոխ։ Եւտաւ նի՞մէ Թէիֆիլիր 6
օլուճաաէ, ծնատն կիսի հէրէյրի
արտընաձըլար։ Ա՛հա խազրի օլ 7
տուղտան հէմ տահմիէրին՝ սէ-
նի պինօթատաէք կէօնտէրմէյիր,
տօտմայըր՝ սէնի ալտաթմայըղար,
ոատա պալխոյ օլտուղար. պէսէք-
տիքէրինի՝ ալմայնա տուղագ պօ-
տուղար. ծնատա փէհմ հօշ տուր։

Օր հիշտան ոէյօր Բապա՝ 8
Եգովմատն ա՛լմէյի վէ Ետաւ
տաղրնատան փէհմի հէյլաբ է՞Թ-
մէյձէքմի յիմ։ Վէ գահրի- 9
մանլարըն գօղգաճագլար՝ հաւ
Թէտման. Թա քի Ետաւ Տաղրն-
ատան հէր բէտ գաթմայ իլէ գըրըլա։
Գարընտաշըն Յակօբա օլան ղուրմ 10
ատան հօթխրլիս՝ սէնի սյղոյ գամ-
լայտաղ, վէ հապէտէն գըրըլա-
ձաղըն Գաղրըտատ տուբտուղուն 11
կիշտան՝ հաւյէր ծնատն ա՛պքէրլ-
նի հանր ապտըղլարըտ վէ հատան-
ձըլար գամուլարընտա կիրտակքէ-
րի վէ Երուսաղէմին իւղէրինէ

գուբա՝ամեղքլարը կիմնան՝ անո
տախն ծնլարըն պիրի կիպի լսին։
12 Սէն խոհ գարընտաշնըն կիս
նիմնէ՝ ծնուն պէշլարըն կիս
նիմնէ պագմամալը խոին, վէ
Ցուգա օղուլլարը իչին՝ հէլաք
լիքլէրի կիմնիմտան շաղ օլմամա
լը խոին, վէ սըգընմը կիմնիմ
ան աղզընը պէշիւթմիմէլի խ
13 սին։ Դաւմըրըն գախուսունա՝
ծնլարըն պէշլարը կիմնիմնան
կիրմիմէլի խոին, հէմ անոն ծնլա
րըն պէշլարը կիմնիմնան՝ ծնլա
րըն մուսիպէթինէ պագմամալը
խոին, վէ պէշլարը կիմնիմնան
ծնլարըն մալնէ եւ սարմամալը
14 խոին։ Վէ ծնուն գուբթուլ
մուչլարընը գըրմադ իչին՝ հոլ
աղզընտա տուրմամալը խոին,
վէ սըգընմը կիմնիմնան ծնուն
պագխոնի եղէ վէրմէ դէլի խոին։
15 Ջիւա հէլի Թայիֆէլէրին իս
դէրինէ Բադպաղն կիմնիւ եաղն
սըը. անոնն էթմիկին կիսի սա
նա օլմնամագ, ձէղան՝ պաշը
16 նա տէնէկէդ։ Ջիւա սիզ մու
գաւուն տաղմանա նիմէ իչին
նիզ խոէ, հէլի Թայիֆէլէրը գա
խի տայիմա իչէմէդքէրը. հէմ
իչէմէդքէրը, վէ եուտաճադլար.
վէ հիչ օլմամըշ կիսի օլմագ
լար։

Ալմա Սիմն տաղընտա խէլաս 17
օլմագ, վէ մուգաւտէսլիք օ
լմագ. վէ Յակոբ էվի՝ միւք
լէրինի զապթ էտէճ՝ քլէր։ Վէ 18
Յակոբ էվի աճէչ վ. Յովսէփ է
վի ա՝լէվ Եասւ էվի խոէ սաման
չէփիւ օլմագ, վէ ծնլարտա
Թուէթուշմագ, վէ ծնլարը Թէ
լէֆ էտէճ՝քլէր. վ. Եասւ է
վինին գալմընը օլմայագ սըը,
զիրա Բաղ ա սեղլէմի։ Վէ 19
գըսալէ Ճանիավինան օլմնլարը Ե
ասւ տաղընը՝ վէ սահրատան օ
լմնլար տնլարըլարը վէ Եփրեմ
Թաղլասընը վէ Յամբրա Թաղ
ըղլարընը միրտա էտէճ՝քլէր.
հէմ Լէնիամին Գաղտադը մի
րտա էտէճ՝ք։ Վէ Խարայէլ օ 20
ղուլլարընն պու ա՝սքէրինին է
սիրլէրի Գանանըլլարըն՝ օլմնը
Թա Սարեփթայատէ՝ վէ Երու
սաղէմին Սեմարագտա օլան է
սիրլէրի դըսալէ չէհրլէրինի մի
րտա էտէճ՝քլէր։ Վէ Սիմն տա 21
ղընա՝ Եասւ տաղընն տա՝վասը
նը կէօրմէդ իչէն խէլաս էտի
ճ՝լէր ջիհադագլար. վէ վատէ
շահլոգ Բադպաղն օլմագ տըը։

ՅՈՎՍԷՓ

ՊԱՊ Ա

1 Վէ Ամաթի օղլու Յոզիանա
Բադպաղն քէլամը օլուսդ տէսի.
2 Գալդ՝ պէշիւթ չէհր Նինոէ՝յէ
կիմ, վէ ծնուն նաղլէրինէ նիտա
էյլէ. զիրա ծնլարըն էարա
մադլըղը Հուղուրտամա ջըգտը։
3 Ամմա Յոզիան Բադպաղն եիւ
զինաէն Թարսխոէ գաչմադա
գալդտը. լիմի Եաֆիայա էնիսի՝
Թարսխոէ կիտէճ՝ք պիր կէմի
պուլտուռ, վէ ծնուն նավլուննու
նու վէրտի, վէ Բադպաղն եիւ
զինաէն ծնլարընէ Թարսխոէ վար
մադ իչէն՝ ծնա պինադ։
4 Վէ Բադպ տէնիղէ չէադիա
րնուղկնադ սադտը, վէ տէնիղտէ

պէցիւք փառաբանեա օձառ , շէոյէ քի կեմի վարձկանեաք առ-
5 րէձկնեան իսի : Իմանի կեմի-ձիէէր գօրգառւալար , վէ հեր պիրի քէնան ալասընեա փիլնատա հաէր իսի , վէ կեմիաէրի հէնա-յէ՝ ծնա ծնդատան խաչիփիէեմ-մէք իշնան անիդէ աճառլար : Յոլնան իսէ կեմինին անպարը-նա էնէպ էամառ , վէ ալար
6 ույդույա տաւար : Վէ կեմինին բէիսի ծնա էագլաշդպ ծնա տէսի քի՝ Սանա նէ օձառ էա՛ ալար ույդույա տաւան . գալդ Ա-լա-հընա նիտա էլէ , պէդէք Ա-լահ պիրի խաճրընա կեմիրիր քի՝ հէրէք օլմայալըմ :
7 Վէ պիրնպիրինէ տէսիէէր քի՝ կէլին գուրա՛ աճառլըմ , վէ պի-դէ պուռ պէլա քիմի՞ն իշնան կէ-ձէսինի պիրէլիմ . խմանի գուրա՛ աճառլար , վէ գուրա՛ Յոլնա-
8 նա տիւշտիւ : Վէ ծնդար ծնա տէսիէէր քի՝ Հայա պիրի պուռ պէլա քիմի՞ն տէսէպինտէն տիր , տէնին իշնն նէ՞ տիր , վէ նէ՞ րէ-տէն կէլի յօրտառն , վիլայէթնին հա՞նկըսը տըր , վէ տէն հա՞նկը գաւմտէն սնն պիրի խտպէր վէր-
9 Վէ ծնդարա՝ պէն Իպրահի իմ , վէ պէն տէնիդի վէ գարայը էա-հան կէօյնն Ալահը Բատպտան
10 գօրդարըմ տէսի : Իմանի օդքիմ տէէր դայէթ իշէ գօրգառւալար , վէ ծնա՝ Սէնին շու էճառկին նէ՞ տիր տէսիէէր . պնրա օդ քիմտէ-էէր՝ ծնտն Բատպտն եիւզնէնտէն գաչար իսխինի պիշտիէէր , էնտն քի ծնդարա իտպէր վէրմի շնտի :
11 Վէ ծնա՝ Սանա նէ՞ էլէ յէկնմ քի տէնիդ իւզէրնմիզտէն տնն-տնն տէսիէէր . պնրա տէնիդ
12 կէճառկէ գապարըը իսի : Օ տաճի ծնդարա տէսի քի՝ պէնի գաչարըրըդ տէնիդէ աճէն , վէ տէնիդ իւզէրնինզտէն տնինէմէք տիր . պնրա պէն պիլմնրիմ քի՝ տիշնն իւզէրնինզէ պուռ պէցիւք փառաբանեա պէնիմ իչնտն օձառ :
Վէ օդ քիմսէէր կէնտի գարա-13 չա էնվիրմէք իչնտն քիւրմէյէ օ-ճառտառլար , ամմա գատիր օձ-մատըլար . պնրա տէնիդ ծնդա-րէն իւզէրնինէ կնճառքմէ գապա-րըր իսի : Իմանի Եհովայա փիր-14 էատ էտիպ տէսիէէր . Ամա՛ն էա՛ Եհովա՛ , քէրէմ էլէ պուռ քիչինէն ձանը տէպէպինտէն հէ-լաք օլմայալըմ , վէ իւզէրնմիզէ տուչտառլ գան ձիւրմիւ գօտա . պնրա տէն էա՛ Եհովա՛ իսնթէ-15 պնտն կնպի էլէսնն : Ընտէն Յոլնանը գապարըրըպ տէնիդէ աճառլար , վէ տէնիդ խըչընտան տնինտի : Վէ օձ քիտտէէր 16 Եհովատան պայէթ իւձ պայէ գօրգառւալար , վէ Եհովայա գուրպան քէտտիէէր , վէ տատգ-լար տատտրլար :
Վէ Բատպ պիր պէցիւք պա-17 ղդ Թաչնն կճառի քի՝ Յոլնանը էուտա . վէ Յոլնան իւձ կիշն վէ իւձ կէձկ պաչըդնն գուրպա-ղընտա իսի :

ՊԱՏ Բ

Վէ Յոլնան՝ պաչըդնն գուր- 1
ատղնտան քէնտի Ալահը Բատ-պա նկյաղ էլէսի : Վէ տէսի 2
քի՝ Սըգէճէմնտէն Բատպա ֆէր-էատ էլէսիմ , վէ պանա ձէ-վապ վէրտի . մէգարըն գարնըը-տան չաղըրտրմ , վէ տէսիմի ի-չնճէտին : Պէնի տէնիդէրին իչնտ- 3
նէ կիրտատպ աճառն , վէ էճ-քտիքմնը ապրնճը ալար . հէմ մէվճէրնին վէ տատղըտրըն իւ-ղէրնմտէն կէչտիէէր : Վէ պէն 4
տէսիմ քի՝ Սէնին կէօղէրնինն էօնիէնտէն գօնտրտտա՞մ , ամմա էնինէ մուգատտէս հէյքէչնճէ պագտճաղըմ : Պէնի՝ ձանըմա- 5

աէք աուլար գուշաթաը , էթ-
լաֆքըմը կիւտապ ալար · պա-
6 շամա սազ ապրըլար : Տաղլարըն
ալթլարընա էնամի , էէր թըր-
գալարը իւէ տայիմա էթլաֆքըմ
աա ապը · ամմա աէն է՛մ իւմիւ
էուգուլտան չոգարտըն՝ էա՛ Ա-
7 լահըմ Բապպ : Ճանըմ աէրու-
նիմաէ պայըլտըգտա , Բապպը
խաթրըմա կիթիրտիմ · վէ նի-
յազար սանա՝ անին մուգտա-
8 աէս հէյթէլինէ վարաը : Եալան
պաթրըզըլարը կիօզէհանիլէր՝
քինաի ի՛նայէթլէրինի թէրը կ-
9 աէրէր : Պէն իսկ սանա շիւբր
ոեսի իւէ գոբպան կոէնէկիսի ,
ատատըլմըշ կօսէկէնէկիսի ·
խէլսա՛ Բապպա մախտաու տուր :
10 Վէ Բապպ պաղըղա էմր էյ-
լէսի , վէ Յոնիանը գարայա
գուտտու :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ իւրինէն աէփա՝ Յոնիա-
նա Բապպըն քէլտը օլուպ աէ-
2 տի · Գալէտ պէօյիւք չէհր Ն-
ինուէյէ կիթէ , վէ սանա՝ օնուն
հայթգընա նինտա էթմէյէ աէսի-
3 յիմի Նինտա էյլէ : Իմտի Յով
նան Բապպըն քէլտընա կիօրէ՝
գալտը ս Նինուէյէ կիթէտի · վէ
՝Նինուէ Ուլահըն գըթընաա՝ իւէ
կիւնաէ կիպիւր պէօյիւք չէհր ի-
4 մի : Վէ Յոնիան չէհրտաէ պիր
կիւնլիւք եօլ կէզմէյէ պաշլատը ,
վէ նինտա էտիպ՝Տահա գըրկ կիւն
վար , վէ Նինուէ աչթիւտթ օ-
լտընաճագ տէսի :
5 Վէ Նինուէնէին էհալիսի Ա-
լահա իւանընը՝ ուրուճ նինտա
էթմէյէր , վէ օնլարըն պէօյիւ-
յիւնտէն քիւչիւյինէտէ՝ ջուվ-
6 լար կիլինտիլէր : Վէ պու սէօզ
Նինուէնէին փատիշահընա էկթի-
չինճէ , օ՝ Թախթընտան գալգ-
ոը , վէ իւղէրինտէն խիլաթընը
կիատրիպ՝ ջուվ հօրթիւնափս , վէ
քիւլ իւղէրինէ օթուրտու : Վէ 7
Նինուէտէ փատիշահընն վէ բի-
ճաղէրին ֆէրմանը իւէ աէվտը
չաղըրտը պ՝ Առէմ վէ հայվան՝
սըղըր վէ գոյուն պիր շէյ թաթ-
մանընար , օթլաճմասընար , վէ
սու իչմէսինէր , վէ սաֆմէղէր 8
հէմ հայվանար ջուվտը հօր-
թինիւպ՝գուվվէթլինճէ Ալահա
ֆէրիատ էթսինէր , վէ հէր
քէս քէօթինիւ հօրտնտան վէ հ-
ինտէ օլան զուլմտան աէօնսիւն-
Կիմ պիլիր՝ պէնէի Ալահ աէօ- 9
նիպ նատիմ օլուր , վէ զապապ
ու խըշմընտան տէօնէր , վէ
հէյար օլմազ իզ աէյէրէք էմր
էթմի :
Վէ Ալահ օնլարըն ա՛մէլլէրի- 10
նի կէօրտիւ , քի քէօթինիւ հօրտ-
րընտան աէօնսիւէր · վէ Ա-
լահ օնտտա էթմէյէ սէօյէսիպսի
պէյատան նատիմ օլտու , վէ օ-
նաա էթմէմիտի :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ Յոնիանըն զոյէթ իւէ
կիւճինինէ կէչիպ տապրըտը : Վէ 2
Բապպա նիյազ էտիպ տսի .
Էյվահ էա՛ Բապպ՝ պէն տուհա
վիլայէթիմտէ իւքէն՝ սէօզիւմ
պու տէյի՛չ մի խոր · պաճունն
իչինճէ էվվէյա Թարսխէ գաչմագ
օլտուսմ · չիւն քի պիլիրիիմ
քի սէն բահիմ վէ լաթիֆ՝ սապ-
րի ս՛ալիմ վէ ի՛նայէթի ջոգ Ա-
լահ սըն , վէ պէյատան էօթինի-
բիւ նատիմ օլուրտուն : Իմտի 3
հալա էա՛ Բապպ՝ քէրէմ էյլէ
պէնտէն ճանըմըզ ալ · գիրա պա-
նա էօլմէք՝ եաչամագտան էյի
պիր : Վէ Բապպ՝ Տարըմազ 4
իւէ էյի՞մի էակրինն աէսի :
Վէ Յոնիան չէհրտէն չըգըպ՝ 5
չէհրին կիւնտաղուտու Թարա-
ֆընտա օթուրտու · վէ քէնտի-

նէ օրատա պիը չէրկէ եափըալ՝ ծնուն ալըշնատա կէօլիէտէ օ-
Թուրատու , Թա կէօրէ քի՝ չէհ-
6 բէ նէ օլսըր : Վէ Բապպ Ա-
լահ պիը գապագ Թա՛յին էթաի, վէ Յուլեանըն իւսթիւնէ չըգաը-
տը քի՝ ծնուն պաշը իւսթիւնաէ կէօլկէ օլա , Թա քի ծնու աէր-
տինաէն գաբրԹարա . վէ Յով
նան գապագատան հօԹիւբիս վա-
յէԹ իւլ պահ չաղ օլսու :
7 Ամմա էրԹէխի կիւն սապահ օլսը իքէն՝ Ալլահ պիը դուրԹ Թա՛յին էթաի , վէ գապագը
8 վուրատու , վէ դուրուատու : Վէ վադի՝ օլսու քի կիւնէշ տօղ-
ատուգատա՝ Ալլահ պիը սըզագ կիւնտօղուսու Էվլի Թա՛յին էթ-
տի , վէ կիւնէշ Յուլեանըն պա-
շը իւզէրինէ վուրատու , չէօյէ
քի պայըտը . վէ քէնտի քէն-
տինէ հօլիւժիս Թալտպ էտիպ
ատէտ . պաննա հօլիկը՝ եաշա-
մագատան հէյի տիը :
Վէ Ալլահ Յուլեանա ատէտ 9
քի՝ Գապագատան հօԹիւբիս տա-
բըլըտաշ իւլէ էյի՞մի էաէբսին . վէ
օ Թա հօլիւժատէը տարըլըրգըմը
էյի էտէբիտ ատէտ :
Վէ Բապպ ատէտ քի՝ Սէն 10
գապագը ազըտըն , քի ծնուն
իչիւն գահմիԹ չէքմէտին , վէ
ծնու պէօյիւԹմէտին , քի օ՝ պիր
կէձէտաէ օլսու , վէ պիր կէձէ-
տաէ հէյրը օլսու : Վէ պէն պէօ- 11
յիւք չէհր Նինուէյի ազը՞մայըմ-
մը , քի ծնուս՝ սաղ իւչ օլսուն
փարդընը պիլմէդ էիւզ իսկիմի
պինտէն զիյատէ սաիմ՝ վէ չօգ
տավար վար :

ՄԻՔԱ

ՊԱՊ Ա

1 Յուդա փատիշահըտը Յո-
վաԹամ՝ Ահազ վէ Եզեկիասըն կիւնլէրինտէ Մօրասըտա Մի՛քէ-
այա օլան Բասպըն քէլամը տըր, քի ծնու՝ Սամարիա իւչ Երու-
սաղէմին հագգընա վահիտէ կէօրտիւ :
2 Իշիտին եա՛ գավմիէր՝ հէյի-
նիզ . նա՛ էեր վէ ծնուն տօլու-
սու տինկէ . վէ Է֊ֆէնտիմ Բապպ՝ մուգատաէս հէյբէլինա-
էն Է֊ֆէնտիմ ա՛էհյէհինկէ
3 շահիտ օլսուն : Չիւնա իչիւն Բապպ մահալինտէն չըգայը ,
վէ էնիպ էերին էիւքսէք մահալ-
4 լէրի իւզէրինէ կէղէձէք : Վէ տապլար ծնուն ալըշնատա էրի-

յէձէքլէր , վէ աէրէվէր նարը-
լաձագլար , աՀէյնի եիւզիւնտէն պաշ մտու կիտի՝ էնիշ աշտը
աէօրիւլէն տուլար կիտի : Պու- 5
նուն ձիւմլեսի Յակոբուն գա-
պահաԹը իչիւն՝ վէ Իսրայէլ էվ-
լինին կիւնահը իչիւն տիւր . Յակոբուն գապահաԹընա աեպէտ
քի՞մ տիը , Սամարիա աէյի՞շ
մի . վէ Յուդանըն ԹէմէվվուԹ-
խանէլէրինէ աեպէտ քի՞մ տիը ,
Երուսաղէմ աէյի՞շ մի : Իմոն 6
Սամարիայը Թարըմընըն Թաշ էը-
զընընա՝ պաշ տիքիլէճէք էեբե
աէօնտաէրէձէյիմ . վէ ծնուն Թաշ-
լարընը աէրէյէ էուվարըյաճա-
ղըմ , վէ Թէմէլլէրինն աչաճա-
ղըմ : Վէ ծնուն հէմ օյմավուԹ- 7
լարը գըրըլաճագ , վէ հէմ Թագ-

տիա էթախի չէյլէր աթէյէ եա-
նաձագ , վէ ձիւմլէ սուբէթ-
լէրինի վէրան գոյաձաղըմ . զի-
րա ծնլար ֆահիշէ իւձրէթի իլէ
տէվէիւլլահ , վէ ֆահիշէ իւձ-
րէթինէ տէնէնձէքլէր :
8 Պուռնան էօթիւրիւ ֆիղան
էսիպ ա՛ չէքէձէյիմ , սոյուն-
մուշ վէ չըփլադ կէզձէյիմ .
աժաէրկա կիպի ֆիղան՝ վէ տէ-
վէ գուշու կիպի էաս չէքէձէ-
9 յիմ : Ձիրա ծնուն էարաալարը ան-
կավլամաղ սըր . զիրա Յուդայա-
տէք կէլսի , Թա գավմըմըն գա-
փուսունա՝ Թա ԵրուսաղէմՃաէք
10 էվԹիշսի : Գէձաէ խապէր էթ-
մէն , հէյ սալա աղաման , Ռէ-
Թափրատա Լծղ Թափրաղա պիւ-
11 րիւնէն : Էյ Սափիր սաբինէ-
սի՝ սիղ ա՛յըպը չըփլադ կէչէն .
Սաանան սաբինէսի չըգմասըն .
Բէթհաէզէն ֆիղանը սիղաէն
12 պաչայաձաղ : Ձիրա Մարօթ
սաբինէսի էյլիք իչինն էվէմ չէ-
քէր . զիրա Երուսաղէմ գա-
փուսունա Բապպտան պէլա էն-
13 տի : Եէնի աԹը գօղույա գօղ՝
էա՛ Լաքիս սաբինի . Սինն գը-
զընըն կիւնաՀընընն իսԹիտասը
օ տուր , զիրա սէնաէ Իսրայէ-
լէն գապտահաԹը պուլունտու :
14 Օնուն իչինն ՄօրեսէԹցէԹի
փէչրեչէր վէրկձէքսին . Ա՛քե-
զիպ էվէրին Իսրայէլ փատիչահ-
լարընա էաւան իչինն օլմաձագ-
15 լար : Տահա սանա վարիս կէԹի-
րէձէյիմ՝ էա՛ Մարեսա սաբի-
նէսի . Իսրայէլին ի՛զղէԹի Ո-
16 դոլամաէք կէլէձէք : Հազդ
էԹախլին օղուլտարտան էօթիւ-
րիւ սաբինը իօլ , վէ գըրդ . տաղ-
լըղընը գարիԹալ կիպի չօղալԹ ,
զիրա սէնաէն՝ էակը սիւրիւլ-
սիւլէր :

ՊԱՊ Բ

Վա՛յ սէօչէքլէրի իւզէրինաէ 1
քէմֆիք սիւչիւնիւպ էարամաղ-
լըդ գուրանլարա . ծնլար ծնու՝
կէլէրինաէ գուվվէԹ օլտուղուս իւ-
չիւն սապահ աղլարընձա իչէր-
լէր : Վէ ծնլար Թարլալարա 2
Թամամ՝ էաէրլէր , վէ գափար-
լար , հէմ էվլէրէ՝ վէ ծնլարը ա-
լըրլար . վէ սաէմի հէմ ծնուն
էվինէ՝ ինսանա վէ ծնուն միրա-
սընա զաար էաէրլէր : Օնուն իւ- 3
չիւն Բապպ պէօյէ տէր . ԻչԹէ
պէն պու գապիլէնին հագդընա
քէմֆիք սիւչիւնիւրիւմ , քի ո-
նտան պէօյունլարընըզը չըգարա-
մայաձագսընըզ , վէ քիպէրլիք
իլէ էիւրիւյէմ յէՀէքսինիլ . զի-
րա վագԹ քէօԹիւ սիւր : Օլ 4
կիւնաէ հագդընըզա մէսէլ սէօյ-
լէնիպ՝ ա՛ղիմ ֆիղան իլէ ֆիղան
օլտունարագ տէնիլէ . Պիլքիւլլա-
յէ խարապ օլտուգ , գավմըմըն
հիսսէսինի տէյիչԹիրտի . օնու
պէնաէն նի՞ձէ կիւսէրտի , Թար-
լալարընըզը քէաֆիրլէրէ փայ-
լաշար : Օնուն իչինն Բապպըն 5
ձէմաա՛Թընտա սանա՝ գուրա՛ իւ-
լէ իֆ աԹան օլմայաձագ :
Փէյղամպէրլիք էաէնլէրէ՝ 6
փէյղամպէրլիք էԹմէն պէրէէ :
ծնլարա փէյղամպէրլիք էԹմէ-
յէձէքլէր , ա՛յրպ տէփ՝ օլմայա-
ձագ : Էա՛ Յակոբ էվի տէնիլէն՝ 7
Բապպըն Րուհու գլսալը՞ մը .
ծնուն ա՛մէլլէրի պուե՞մու . տօղ-
րու եէրույէնէ սէօզլէրիմ էյի
տէյի՞մ ի : Վէ պէնիմ գավմըմ՝ 8
չօգտան սիւչիմէն օլմազա գալ-
սը . էիմիսկէթ իլէ կէչէնլէրտէն՝
ձէնքտէն վազ կէչէնլէրտէն չէմ-
լէ իւղէրինտէն ֆէրտաձէյի սօ-
յարսընըզ : Դավմըմըն գարը- 9
լարընը ծնլարըն մուֆէրրիհ էվ-
լէրինտէն գօվարսընըզ . ծնլա-
րըն էվլատլարընտան՝ էպէտէն

10 ի զղէթիմի ալբրսըղ ։ Գալ-
դըն , վէ կիսին , զիրա պուռ՝
մուրտար օլտուղու սկսէպտէն
ըտհաթի հէրի ան յիվ ատիր ։ պէս-
տիւբ հէլաբլիք իլէ պէրպատ է-
11 ան՛հ-ք ։ Էյէր պիր-քիշի ծիւղ
կնար իլէ վէ պտիղլուղ իլէ կի-
զիսէ՝ Սանա չարատ վէ միւռիր
իչիւն փէյղամպէրլիք հաէյիմ՝
պէնէչէ հալան անօյլը ենտ , հէ-
ման օ՛ պուռ գամըն փէյղամ-
պէրի օլմադ ։
12 Էյ Յակո՛ր՝ Զէամէնիդի հէր
վէհտ իլէ ՃԻՄ՝ հաէնէյիմ՝ , Ի-
սրայէլն պադիշահնիդի պիրքիւ-
չէյէ Թօփղայտադըմ՝ , Բօղա
գօյունլարը կիսին՝ հայվանարընէն
օրթտանընտա սիւրիւ կիսին՝ ծնա-
րը պիրլիքտէ գօյտադըմ՝ ։ Ըմ
ատիմ ան՛հ-պէնիտէն վէվէյէ է-
13 ան՛հ-քէյէր ։ Եարըդըն հմնէյրի-
նէ չըդտը , Հարըպ գամուտան
կէչտիկէր , վէ օնտան չըդտը-
լար ։ վէ օնլարըն վուխշահը
հմնէյրինէ կէչտիկ , վէ Բադպ
օնլարըն պաշընտա օլտադ ։

ՊԱՂ Գ.

1 Վ է ատիմ՝ ։ Հալա ան՛ինկիչ-
յին՝ Էյ Յակոբտան սէրվիրէրի
վէ Իսրայէլ հէլինն ատյէրի ,
հէրի՛ատը պիրտիք սիղ սիւնի՛ղ
2 մի , սիղ քի հէյվանէն ևբրահ հ-
ատէրսինիղ , վէ քէմիքտան հազը
հատէրսինիղ , օնլարըն իւզէրին-
տէն ատրիւէրինի վէ-քէմիքէրինն-
3 տէն հմՃէրինի սօյատրսընըղ , վէ
ծնլատ քի գամըմըզն հմՃինի հէր-
չէր , վէ իւզէրէրինտան ատրի-
սինի հիւզէրէր , վէ օնլարըն
քէմիքէրինի հզէրէր , վէ ծնէրը
գաղանտա կիսին վէ Թէնճէրի ի-
չինտէ հմ հիսին սօղուրըղտը ։
4 Օհ զէման Բադպա ՃԻրէտտա հ-
ատՃէքէր , ամմա օնլարա ՃԷ-
վապ վէրմէյէճէք , վէ օՃվապ Թ-
տա նՃատան հիւզինիտ ա՛մէ-
չէրինի քէօմիս հմատիչէրի գա-
տար հինդէյէճէք ։
5 Գամըմըզ աղտըրան՝ ֆամիլիրի
իլէ ըտրըտա վէ ատՃամէթ նմոտա
հատն՝ վէ ազգտրընտա չէյ վէր-
մէյէճէն իւչիւնիւ ՃԻՆՃ գէՃը-
դան վէյղամպէրլէրինն հադդը-
նա Բադպ պէօղլէ տէր ։ Ընտն
6 իչինն սիղ կՃՃ օլտա՝ ըտյա
կէօմմէյէճէնիդ , վէ սիղ
գատանընտգ օլտա՝ ֆատա պադմա-
յահագպընըղ ։ իլտա վէյղամ-
պէրլէրին իւչէրինէ կիսինՃ պա-
թադագ , վէ ընտրըն իւչէրինէ
կիսն գատատադագ տըր ։ Վէ
7 ըտյա կէօրէՃինՃէ ատթա-
նադագտըր , վէ ֆաՃԸրտըր հն-
ՃագՃ հատՃէքէր , վէ հէվինի
տուտուգտրընը էօրթէՃէքէր ։
էյն քի Ընտհրն Ճնվադը
օմմայահագ տըր ։ Ամմա հագ-
8 գան Բադպն Բուհու իլէ պին՝
գաՃվէՃթ վէ հինդմ վէ գահրի-
մանտգ իլէ տօղտ իմ քի՝ Յա-
կոբա գաղահամթընը՝ վէ Իսրա-
յէլ կիսնահընը խատէր հատ-
յիմ ։
9 Հալա պուհնու ան՛ինկիչ յին՝ Էյ
Յակոբ հէլինն սէրվիրէրի վէ
Իսրայէլ հէլինն պէյէրի , սիղ
քի էհրի՛ատան էբրահ հատէր-
սինիղ , վէ հէր տօղտտըղտը
էյրի հատրսինիղ , Սիմնու գան-
10 տար իլէ վէ Երուսաղէմ Ճահագ-
տգ իլէ պինա հատրսինիղ ։ Ընտն
11 սէրվիրէրի րնՃվէթ իլէ էհրի՛ատ
հատրէր , վէ քեահնտգի իւՃ-
րէթ իլէ հօյրհատրէր , վէ փէյ-
ղամպէրլէրի ագէ՛ էլէ Ֆատա
պագադրտը , վէ՝ Բադպ տրա-
մըղտա տէյի՛Ճ , իւչէրսիդիղ
պէղահհէղճէյճէՃէք տէյէրի՛ք Բադ-
պըն իւչէրինէ ագայանըրտը ։ Իմ-
մա սիղնն սհպէպինիղտէն՝ Ինտն
Թարտտ կէտ էնֆէթ սհրհուէՃՃէք ,
վէ Երուսաղէմ՝ վրտանէ օտա-

ձագ · վէ հէրն տալը՝ հիւռէ օրմանըդ օլաճագ :

ԳԼՈՒԽ Դ

1 Ա Հ վադի՝ ըսաքն ան կիւնէրան՝ Բաղպ հէրնէն տալը տալըարըն պաշնատա գայիմ օլաճագ , վէ պայըրլարատան հօգատը դադմաճագ · վէ մնան իւղէրնէ դաւմիլը իւշխանքէր : Վէ 2 ջօդ Թայիֆէ՛ր կիսիդ ատչիքէր քի՝ կէլին , վէ Եհովանըն տալը նա՝ վէ Ցաիրը Ալլահընըն էվինէ ջդալըմ , վէ ալիզէ քէնան հօլարընը էյրլատէ , վէ ծնուն Թապրիզէլինա՛ կիւրմէյէլիմ · վիրա չէրի՛ն Սիհոնան՝ վէ Բաղպըն քէլմը նըրուտա. 3 վէմուն ջդաճագ : Վէ ջօդ դաւմիլ են արատընատա չէլ Ալ՛ն Թէ՛ կէօրէնէք , վէ դաւվէթլի Թայիֆէկէր Թա ուզաղատնէք Թ՛էք. տիր հաւտ՛ք · վէ ծնըդր գըլըճ լարընը սա փանըդրա՛վէ մըզրատ. լարընը Բըր փանըդրա ատչիկէք. լէր · Թայիֆէ Թայիֆէյէ գը. լըճ գաղարըմայատագ , վէ ար. Թըզ ճ՛նէք էյրէնմէ յէճ՛էքլէր : 4 Ի՛նա հէր քէս ատամընըն ալըճը. տա վէ Ի՛նէկը ադաճընըն ալըճը. տա «Թուրաճագ , վէ իւչքիւ. տէն վամայաճագ տաչը · վիրա ա՛նքէրլէր Բաղպընըն տալը աէյ. 5 լէտի : Զ՛իրա ձիւմլէ գաւմիլը՝ հէր պիրի ալաճընըն խամի իլէ կէդը · ամմա պիրչ հպէա իւշ ատատա Ալլահ՛ընըդ Բաղպըն խա. մի իլէ հիդլիմ :

6 Օշ կիւնաճ ատյօր Բաղպ քի՝ ագատը Թափըլայատագընըմ , վէ գօվուրմուշու վէ չոշ պէչայա 7 ատչըրըմը տէվլէրէ՛յիմ : Վէ ագատը պագիչ՝ վէ ուշատա գօ. վուրմուշու գաւվի Թայիֆէ հաճ. ձէյիմ , վէ ծնըդրըն իւղիրինէ Բաղպ Ալ՛ն տալընատա՝ վիմաճ. ան Թա հալհաճաք փատիչահ. ըդը սիւրէճէք : Վէ ան՛ն հա՛ 8 Սինկատ եպէր՝ Սիհոն գըղընըն Թէփէսի՝ ատնա տէք կէլճէ՛ք , հանի Երուսաղիմ գըղընա հվ. վէ՛ք տալմանա՛թ փատիչահը դ հէլճէ՛ք :

Շիմդինի՛չէն գուվվէթլի չա՛ 9 ղրըլսըն · անոնդ փատիչահ հօ՛գմու , մուշիրին հէլո՛ք մը գուս , քի անոնի տօղուրանըն կի գի տղը Թա՛Թուս : Ան՛ըդ 10 չ՛ք , վէ տօղուրան կիտի մէյ. ատանդ կէ՛Թիր՝ հա՛ Սիհոն գըղը · վիրա չիմդի չէ՛դատն ջդըլսը՝ ատհրատատ ուչ՛ին օրմանդաքը , վէ Բաբիլոնատէք կիտիդ՝ օրատա գուրԹուճ ատմագընը · Բաղպ ան. նի՛ն հուշ՛էլըրինէն փէնէկնատն գրատա ֆիտիդ՝ նէք հէյատ ատը · Վէ չիմդի ան՛նի՛ն իւղ. 11 րինէ ջդ Թայիֆէկէր ձէմ՛ օլուպ տէրըքը քի՛ Օ մուրատարըմընընը տա՛ պիչիմ կէօրէնիմ՛ զ՛ Ի՛ն նուհ կէօրսէն : Ամմա օնըդր Բաղ. 12 պընը միւշահատպաղարընը պիլ՛էչ. ը՛ր , վէ մնան Թէհատիրինի՛ն անկ. լամադաղը · վիրա մնըդրը ատ. մէԹ կիտի խորմանա տէվլէրճ՛ք : Գ՛ատ , վէ խորման ատ՛ջ՛ 13 հա՛ Սիհոն գըղը · վիրա պուչմու. ղունու տէմիրատն Եհուդատաղըմ, վէ Թըրնատղընը պապըրատն հա. վատաղըմ , վէ ջդ գաւմ՛էր վա. րի՛էչ՛էճ՛քսին · վէ ծնըդրըն քէհ. րընը Եհովայա՛ հէմ մալըդրընը ձիւմլէ էեբին Սահիոնէ վադի հատճէյիմ :

ԳԼՈՒԽ Ե

Վ՛ալա հա՛ պէօյի՛ք գըղը՝ 1 քէնտինի պէօյի՛ք գուր · իւղ. բրնիդէ մուհտաէրէ գուրուլատու. Խորհէ՛ գատրըրընը չէնէպինէ տէ՛յի՛ք լէչ վէրատուլար : Վէ 2 ան՛ն՝ հա՛ Ռ՛Թէչէհէյմ Եփրատա՝

Յուդա պինդբընաւ քիւշիւք ի-
ւեն ու, պանա Իսրայէլ հիւ-
քիւմ[ի]թ սիւրիհէք օլան՝ ան[ա]ւն
ջըգաձագ · վէ օնուն ջըղըշարը
գաւիմուն՝ ղէլի էյամուն պէ-
3 րու աբը : Օնուն իչին ընչարը՝
Թա ատղուրանըն ատղուրաձագ
վագթընաւէք էլի վիրիհէք · վէ
օնուն գարընաշարըննըն պագի-
4 յի Իսրայէլ օղուլարընա աէօ-
նիհէք : Վէ օ տուրուպ Բապ-
ըլն գաւվէհի իչի՝ Ալլահը
Բապելն խամնին չէնիքէհի իչէ
կիւաւհէհք · վէ օնըար սաքին օ-
լաձաղլար , պիրա չիման էէրին
ուճարընաւէք պէօրիւք օլաձագ :
5 Վէ պուն՝ սէլամէթ օլաձագ · Ա-
տուր ախպարըմըզա կէլիքաւ վէ
սէրպայլարըմըզա պյագ պատարգ-
տա , օնուն իւղէրինէ էհի չ-
պան վէ սէքիզ պէյ աաւիվէր
6 գալարըաձաղըզ : Վէ Ատուր
ախպարընը գըլըճինի՝ վէ Նէբրովթ
ախպարընը մէախէլէրինաէ գը-
բաձագլար · վէ պէտ Ատուրտան՝
օ ախպարըմըզա կէլիքաւէ վէ սի-
նօղլարըմըզա պյագ պատարգտա
դուրթարաձագ :
7 Վէ Յակոբուն պագխէսի չօգ
գաւմինէր արասընտա Բապըտան
օլան չէհ կիպի՝ աաւիմուն պէք-
լէմէզ վէ աաւիմ օղուլարընտան
ումմազ չիմինին իւղէրինաէքի
8 հաղմուրլար կիպի օլաձագ : Հէմ
Յակոբուն պագխէսի Թայինիք-
լէրտէ՝ չօգ գաւմինէրին արասըն-
տա օրմանըն ճանաւարլարընտա
արսլան կիպի՝ գօյուն սիւրիւ-
սիւնաէ կէնճ արսլան կիպի օլա-
ճագ , քի օ կէչէր նաէ , չիմնէր
վէ ճըրթար , վէ գուրթարան
9 օլմազ : Էլինի՝ խասմէրինին
իւղէրինէ գաղարըրլաձագ , վէ
ճիւմլէ տիւշմէնլէրին գըրըլա-
ճագլար աբը :
10 Վէ վագի՝ օլաջի օր կիւնտէ
տէյօր Բապ՝ աճլարընը աէնինն
իչինտէն հէլաք հաւճէյիմ , վէ
ա՛րտապարընը խարտպ հաւճէ-
յիմ : Հէմ ախպարընն չէհրըն- 11
րինի հէլաք հաւճէյիմ , վէ հէմ
հիտարլարընը ճըգաձաղըմ : Վէ 12
էլինտէն սիհիրլէրի հէլաք հաւ-
ճէյիմ , վէ արթըդ փաճընլարընը
օլմայաձագ : Վէ աէնինն իչին- 13
աէն ցիմափուճլարընը վէ սուր-
բէճէրինի հէլաք հաւճէյիմ .
վէ արթըդ էլէրինէն ա՛մէլինէ
սէճաէ գըլմայաձագընն : Վէ 14
իչինտէն Աատարովթ փուճլարը-
նը ճըգաձաղըմ , վէ չէհրէրինի
վիրան հաւճէյիմ : Վէ իմաա՛թ 15
էմմէյէն Թայինէէրատէն խըշմ
ու ղաչադ իչէ ինճիլթամ ալա-
ճաղըմ :

ԳԼԽ. Զ

Տալա Բապելն սէյլէմիչի 1
ալինկիչին . Գալա , տաղլարըն
հուզուրուճատա տա՛վա սիւր , վէ
պայըրլար՝ սէ՛ղինի իչինթինիչէ :
Եա՛ տաղլար վէ էէրին գաւվ- 2
Թէմիչէրի՝ Բապելն տա՛վաս-
նը ալինկիչ իին . ղիրա Բապելն
գաւվը իչէ տա՛վասը վար , վէ
Խարայէլ իչէ մուրաթթա օլաճագ
աբը :
Լա՛ գաւմըմ՝ տանա նէ՞ հ[ա]յ- 3
տիմ , վէ աէնի նէ՞ իչէ հ[ա]տարում,
պանա ճէվապ վէր : Ջ[ա]նա աէ- 4
նի Մ՛ըսըր ախպարընատա ջըգար-
տըմ , վէ գուչլար հ[ա]վինատէն սէ-
նի ֆիրաւկ իչէ խէչատա հ[ա]յէտիմ ,
վէ աէնինն հ[ա]նիւնտէ Մ՛ովսէսի՝
Ահարոնու վէ Մ՛արիամը կէօն-
աէրտիմ : Եա՛ գաւմըմ՝ Մ՛ովսէ 5
վատիչահը Բապելին նէ գուր-
տուղունու՝ վէ Բէհով օղուռ Բա-
պտամըն օնա Սաաիմտէն Գաղ-
գաղայտաէք նէ ճէվապ վէրտի-
յինի հ[ա]նա խաթըրնա հ[ա]միր ,
Թա քի Բապելն տատագտաթլա-
րընը պինդսին :

6 Լա պ՝ըն հուշտւրուն նէ՞ թ-
լ վարայըմ՝ Ալլահ Թա՛ալա-
նըն հանիւնէ տիւէյիմ։ ծնուն
հուշտւրուն պիւթիւնեանմա-
լը՝ պիր հըլըգ պուշալտուա՞ր
7 իլէ մի վարայըմ։ Բապպ գօչ-
լար պինէրինտէն՝ ղէյթուն հա-
լը ըրմագլարընըն ծնալինէրին-
տէն հազը հաէ՞ր մի. գա՛պա
հաթըմ իչուն իլը հվասըմը՝
ձանըմըն կիւնահը իչուն գար՞ը-
մըն մէյվէսինի վէրէյի՞մ մի։
8 Նա՛ աէմ՝ սանա էյի օլա-
նը պէյան էյլէսի. վէ Բապպ
աէնտէն նէ՞ Թալաթ հաէր, իլ
լա քի շէրի՛աթ իւզրէ ա՛մէլ ը-
աէսին, վէ ի՞նայէթ աէվէսին,
վէ Թէվհո՛ւ հաէրէք Ալլահ՚ը
իլէ հիւրիւյէսին։
9 Բապպըն աէսի չէհրէ չալը-
րըը, վէ ա՛լիմ օլան՝ աէնին կա-
մինի կէօրէնէք տիր. տէ յինէյի՝
վէ ծնա էմր հաէնի տինկիլէյին։
10 Գասըղըն հվինտէ տահա փըսփ
խալինէլէրի՝ վէ մէլուն էքսիք
11 էփա վա՞ր մը։ Գըսփ Թէրալա-
լէրի իլէ վէ հիլէյի Թարթը Թալ
լարը քհսհսի իլէ Նարնանը փաք
12 ԹուԹայը՞մ մը։ Ձիւն քի ծնուն
ղէնկինէրի զուլմիլէ տօլուտուր,
վէ սապինէրի հալան սէօյլը-
լէր, վէ տիւէրի տղզարընտա
13 հիլէպաղ սըը։ Խմի պէն տա-
խի սէնի վուրմադ իլէ խասԹա՝
կիւնահլարըն իչուն վիրան հաէ-
14 ձէյիմ։ Սէն հէյձէհքսին ամ-
մա տօյմայաձագսըն, վէ ածը-
ղըն տէրուննահ օլաձագ. վէ
գաչըրաձագսըն՝ ամմա գուրԹա-
րամայաձագսըն, գուրԹարար-
ղընը տահի գընձա վէրէձէյիմ։
15 Սէն հքէձէքսին ամմա պիչմէ-
յէձէքսին. աէն ղէյթուն պա-
սաձագսըն ամմա ղէյթուն հա-
ղը իլէ սիւրինմէյէձէքսին, վէ
չիրա էճմաձագսը ամմա չուրագ
16 իչմէյձէհքսին։ Ձիւն քի Ամ-
բինին գանունլարը վէ Աքսաբ
հվինին հէվ իչէրի հընփղ օլուա-
նուր, վէ սիղ ծնլարըն Թհատիր-
լէրինձէ հիւրիւսիւնիւղ, Թա
քի սէնի վիրանէ՝ վէ ծնուն սա-
քինէրինի մահարա հաէյիմ,
վէ գահմըմըն այըպընը էճքհսի-
նիղ։

ՊԱՊ Ւ

1 Ա՛յ պանա քի՝ տէվհիրհմիշ
հաղ Նէմիչի կիպի՝ պօղուլմուշ
պաղան գալան սալգըմ՝ձըգլարը
կիպի օլաուր, հէ յէձէք սալ-
գըմ հօգ, ձանըմ Թուրֆան-
սայը արզուհէր։ Սալի՝ հէր-
2 աէն հէլաք օլաուս, վէ աահմիլէր-
տէ տօղրուս հօգ աուր. ձհւմէ-
սի գանլար իչուն փուհաուս գու-
րարլար, հէր քհս գարընտաղը-
նը աուզադ իլէ ավաը։ Նէմ-
3 րինի քէօթհւլհւքահ ղայէթ մա-
հիր հէմէք իչուն՝ սէրվէր վէ
գասը բիշմէթ Թալաթ հաէր,
վէ պէօյուք քիմսէ քէնտի ձանը-
նըն չհհվհԹինի սէօյլէր. վէ իչի
գարըչաղրըղրաղ։ Ընձարըն հ-
4 յիսի սիքէնէ չալըսը կիպի՝ տօղ-
րուսուս սիքէնէ չհԹինահն պէնէր
սիր. աէնին պէքչիլէրինին կիս-
նիս՝ հօգլանման կհլսի, օնլա-
րըն չաշըրմասը չհմսի սիր։
5 Տօսթա լինանման, ահպապա
կիւվէնմէն, գօյնունտա հա-
Թանտան աղզընըն գափուլարը-
նը սագլա։ Ձիրա օլուհ պա-
6 պայը բհգնիլ հաէր, գըզ անա-
սընըն իւղէրինէ՝ հէլին գայընա-
նասընըն իւղէրինէ գաչգար.
քիչինին տիւհմինէրի՝ քէնտի հ-
վինին հէսալսի տիր։
Իմմի պէն Բապպա պէքչէ-
7 յիպ՝ խէլասըմըն Ալլահընտա
գաԹանաձաղըմ. Ալլահըմ պէ-
8 նի իչտիհձէք տիր։ Եա՛ տիւրնի-
մ՝ լուղէրինճ սէվինմէ, տիւչ

սէմ առ գալգամաղըմ · գա
րանըգտա օթուրամ տա, Բարպ
9 պանա ըզըդ վառնագ : Բաղպըն
խըշմրդը չէքմէկիմ, վերա օ.
նա կիւնահ էթափիմ, թա օ՝ տա.
վոմը կէօլ լուա հադգըմը հադգ
էաւրէք՝ պէնի ըզըդա զգուտա ·
պէն օնուն ատատգաթըմը կէօ.
10 լէմէ կիմ : Վէ տ՛էշտիկիմ կէօ.
լէմէք , վէ մնու տ՛ըդպ էօր
թէմէք , օղ չի պանա՝ Ա՛լա.
հըն Բաղպ հա՞նի տէր · կէօզ
լէկ կիմ օնու կէօլէմէքը · վէմ
տի օ՝ օսգագարըն չամուրու կէ.
ա պա ըզմագ կըլնի օղառագ :
11 Գաւէ՛էրին պինա օղունա.
ձագ կիւնահ՝ ը կիւնահ էմը ու.
12 զագ օղառագ : Օղ կիւնահ Ա.
սուրան վէ Մըսըր չէհրէրին.
աէն՝ վէ Մըսըրտան Թա Բ.ըմա.
գատէք՝ վէ տէրեզաէն խանիզ
հէմ տաղտան տագա սանա կէ.
13 լէտ՛ըքը : Վէ եէր տագինէրի
ԼԷ՛ՆԸՂԱՐԸՆ ՏՏ՛ՄԼԻ ԸՐՆԻՆ ՄԷ ՎԷ.
սինան խալ տագ օղառագ :
14 Գ տէմրընը՝ Կարմէղտան օր.
Թատընտա ղրմնտատա Հաղընդը
օթո.ըան մրատընըն տիւրիւտիւ.
նիւ ա՛տան իլէ կիւնթ · տնըղը գա.
տիմ կիւնէղբատ կիտի Բատան.
տա վէ Գաղատգատա օթընտա.
ձագ՝ ըր : Մըսըր տէխարընտան 15
ըզգտրդն կիւնէրտէ՛ի կիտի՝ օ.
նա մի՛ ձիպաթըր կէօտթէրէ՛ձէ.
կիմ : Թայիֆէէրը կէօրիւտ՝ 16
ձիւմէ գահրիմանըգ ըսրընտան
ուԹանտագ՛ար · աղըգ իւ՛զէրի.
նէ էշ գըյտագտըր , գուլագը.
րը տաղրըտնտագ տըր : Նը. 17
ընի կիտի Թօխրտագ հայայտագ.
ըր · հէրնին տիւրԹի՛նէնէրի
կիտի տիւնէր օղունմուշ հէրէ.
րինտն տիԹրէկէրէք ըզգտագ.
ըտր · Ա՛ստ՛ընմըզ Բաղպատան
գօրգոտագըտ՛ր տէնտէն խա՛վի
հատ՛ձէքէր :

Իշտատագըզը տ՛իվ հատն՝ 18
վէ մրատընըն պագիէսինին գա.
պահաԹընտան կէշէն՝ տէրնին կի.
տի Ա՛ստ՛ քի՞մ վար · օ՝ գա.
զատընը հպատէն գտպտ հԹմէզ,
զիրա ի՛նայ Թատէն հաղդ հատր :
Տէնիւտ՝ պիզ մէրհամէԹ հ. 19
ատձէք , հատրամագ ըզգտարըմզը
ատԹ հատ՝ օնըտրն հէմ կիւ.
նահտարընը տէ՛նիւրն ատԹընտա տ.
Թտագտագ : Գ.ատմ կիւնէղբատն 20
պ՛ըտ պատատարըմզը էհմէն
ԼԹատիրն հէըշէքընի Յակոբա՝
ի՛նայէԹի Աբրահամա ԼԱՐա հ.
ատձէ ըմրն :

ՆԱՀՈՒՄ

ՊԱՂ Ա

1 Ղ՛ևինուհ իշմամը : Եվհավի
Նահումեն վահիևինին քիԹա.
պը տրը :
2 Աստ՛ած ղայրը՝ վէ ի՛շմա
ի՛նԹիգամ ատձը տրը · Եշմա
հ.ձ ատձը՝ վէ զաղատ տահիսի
տիր : Եհովա խռսիմքերինտն 3
ի՛նԹիգամ ատձը՝ տիւշմի՛նէրինէ
էն տագտատձը տրը : Եշմա
տատրն տ՛ազամ վէ գուվվէԹի
պէշիւք տիւր , տիմին տուլըտյու.
տատա վիրք ջգտարմագ · Եշմա.
նըն հօլու գատըղատտա վէ տա.
ղանագտա տ՛ղ , վէ պուլուԹլար

4 այազնքն Թօզու տուբ : Տէնի-
ղն ա՛զարլար , վէ ընու գաբրա-
տուբ , հեմ հէվ ըլ մադլարը
գաբրատուբ : Խատն վէ կար-
մէզոս ազլար , հեմ Լիբանանըն
5 չիէյի ազլար : Օնուան տազլար
ալէթլէրլէ՛ , վէ պայըրլար էյիր-
լէր : Վէ ընուն Հազրատնուան
եէր՝ ալեհիւն ազինլէրլէ իլէ
6 ալիւնա պիլէ գալըրըլար : Օ-
նուն Լորդին Հօնիւնուէ քի՞մ տուբ
րա պիլիր , վէ ընուն զազատը-
նըն չիտաէԹինէ քի՞մ ապչանա-
պիլիր : Հօվբէսի աԹէշ կիսի
ակէքիւլիւր , վէ գայալար ընուան
տազլարը :
7 Իհվա էյի տիր , սըզընԹը
կիւնիւնուէ գուվվէԹ տիր : Վէ
քէնտինէ կիւվէնէնլէրի պիլիր :
8 Ամմա ընուն մահալինի՝ պատըն
Թուփան իլէ տիւքէտէ՛ք , վէ
ալիշմէնլէրինի գարանլըգ գօվա-
9 լայաճագ : Եհովայա գարշը նէ՞
տիւշիւնիւբսիւնիւզ , տիւքէտին
օ տուբ : սըզընԹը իքինճի քէր-
10 րէ վազի՝ օլմայաճագ : Ջիւրա
օնլար պիքէնլէր կիսի գօրմա-
գարշը՝ վէ շարտալարընուան կի-
սի ակերճօշ օլմիշլար իքէն ,
քիւչլի գուգումուշ տաման չէօ-
11 փիւ կիսի նանաճագլար : Սէն-
տէն՝ Եհովայա գարշը քիմիք
տիւշիւնիւբսի Հարատնող Թէտալը
12 գուբան չգօղը : Բազպ պէօյէ
տէր : Օնլար սէլամէԹ իւզրէ օ-
լուպ՝ օվ գատար չօգ խսէլէր
տէ , օ կէչինճէ՝ Հինէ Հօյէ գը-
բըլաճագլար : ամմա սէնի էն-
չինԹիմի խսէ տէ , արԹըգ ին-
13 չինմէ յէհէյիմ : Խմի՞ Հալա
սէնինն իւզէրինուէն օնուն պօ-
յուէնուտուգտունու գըրաճագլըմ՝
վէ պազլարընը գօփուլարըմ՝
14 վէ Բազպ սէնին Հազգընա էմ-
էհէտ քի՝ արԹըգ սէնին ատըն-
տան Թիւրէքմէյէ . սէնին ալահ-
լարընըն էվինտէն օյմա վէ տէօք-

մէ վիւնԹու քէսէճէյիմ . ձա-
սէնին մէզարընը Հատէյիմ՝ , ին-
րա Թահդիր օլսուն : Իչինէ ատազ 15
լարընն իւզէրինէ միճաէչինինն
սէլամէԹ Հատպէրճինինն այագ-
լարը : պայրամիրընը ԹուԹ՝
Հա՞յուգա , ատագլարընը Հատ
էյլէ , վէրա աճըգ պիր ուագա
սէնտէն Հատատուգ կէչմէ՞յէ՞ք ,
օ՝ պէԼբիւլիւե քէսիլսի :

ՊԱՊ Բ

Վ Հէւլիւնք վաբուշնա սէնին 1
Նիւվիճ իւն Հանիւնէ չօգտը . գա-
լէյի Տըփզ էյլէ . Հօլու՞ գէօ-
զէԹ , պէլէրի գուվվէԼէնսիր ,
գուվվէԹի զայէԹ իլէ վ՛քիշ-
սիր : Ջիրա Բազպ Յակուբուն 2
ջանընը՝ Խարայէլին ջանը կիսի
սէօնուէրսէ . վէրա պօշատան-
լար ընլարը պօշաԹալար , վէ օն-
լարըն ատա չըպուգլարընը պօղ-
տուլար : Ընուն գահրիմանլարը- 3
նէն գաղտանը դըղըլ օլսուս , գուվ-
վէԹ սահիպլէրի աշ կիսինսի՝ ,
Հաղըլանմասընէն կիւնիւնուէ
ա՛րտպա՝ աէվիր վարմագլարը՞ Ի-
լէ օլաճագ . վէ մըղրապտար սազ
լանաճագլար : Արապալար սօ- 4
գագլարտա գուտաւբաճագլար ,
մէյտանլարտա պիրիսիրինէ տա-
գուշաճագլար . կէօսԹէրիշէրի
չիրազըլար կիսի օլուպ՝ չիմիշէք-
լէր կիսի սէյիրտէմէքլէր :

Պէյլէրինի շիքր հաէյէք . օն- 5
լար Եբրիւ յիւշէրինուէ Թէզէք-
շէ օղրայաճագլար . օնուն հի-
սարընա ա՛ճէկէ Հատէյէքլէր , վէ
հօրԹիւ Հաղըրլանաճագ տըր :
Ըրմագլարըն գափուլարըն՞ աչը- 6
լաճագ , վէ սէյոյ Հրիյէճէք :
Վէ Թագտիր օլուճուս չ՛ն օ՝ հ- 7
սիրլիյ չգօգա . վէ ճարիյէչէրի՝
կէօյիւսէչէրի իւզէրինէ ճէ՞փէ
ընդոր կիսի վուրարագ կէօյէր-
ճինլէր միսիլու Նինէչէրէք սիւ-

8 բիւրէձէքըլէր : Նինուէ խոչ ,
պէր զէմանաձն պէրաբ աուլար
հալուզուլ կիպի ան՛եր · ամմա ան-
լար գաչարագ՝ Տուբուն՝ տուլուձն
փեյնէձէյէր , լոքին ան՛ունէն օշ-
9 մայաձագ : Կիւմիւշ եաղմալայ-
լըն , ալթուն եաղմալայըն ·
չինէքի գըմէթլի Թագըմլարըն՝
հէմ արդուլաբ գապլարըն ղա-
նիմէթինին ուձուս եօգ աուր :
10 Պօշ վէ պօշանմըշ վէ վ՛ըրան օշ-
մուշ աուր · վէ եիւրէկ էրիր
հէմ ալըզըր սօգուշուլուրար , վէ
հէմ պէկլէրաէ ինիմիւմ օլուսլ՝
ձիւմլէսինին եիւզ՛ ըլ սօղար :
11 Ա՛ո՞նի արսլանըն ՄԱքեանը՝
վէ կէնձ արսլանլարըն օթլաղը
քի՝ էրքէք արսլան անչի արս-
լան վէ արսլան հնիրքէրի օլասաս
հէզգնիքաէ, ձնարը լուրքիսաէն եօղ
12 լսան : Ա՛րսլան՝ հնիրքէրի իչինն
հէմէթը միգտարի վարալար , վէ
անչի արսլանլարը իչինն պօղար ,
վէ ինձէրինի ավ լուքէ՝ հէմ մեռ
քեանլարընը շիքեաբ լուքէ տօլսուս-
13 բուր : Իչմէ պէն սանա գարշը
իմ՝ աէ՛յր ա՛ոքերքէրին Բապ-
պը , վէ ծնուն ա՛րապաչարընը
սուէթիէն օլաննձայսաէ՛ք եօգա-
ձաղըմ, վէ սէնին կէնձ արսլան-
լարընը գըլըձ եէյէձէք · վէ
շիքեաբընը եէրսէն քեսէձէկ լիմ,
վէ սէնին էչխիրէրինին սէօկ ար-
Թըգ իչմիսլմէյէձէք սիր :

ՊԱՊ Գ·

1 Վ՛այ գանը շէհրէ · պիւ-
Թիւնիւ՝ եաչան վէ եաղմա լուքէ
օտլուս տուր · ծնօգ սուլ էքսիք
2 տէյիլ սիր : Գամչը սէօկ վէ
Թէքէրլէք գըձըրտայրըձ վէ օյ-
նայան սաթ վէ չամնաթա էսէն
3 ա՛րապա սէօկ չար : Ա՛ձըլ՝ չոխ
գալտըրըր , վէ վուրլուգ գըլըձ
հէմ եաղտըրգ մըղրագ վուր , վէ
չօգ մագթուլար հէմ նիչէ լէշ
լէր օլուր · վէ եօլուլէրինն նիհա-
յէթի եօգ տուր , լէշլէրինէ
Թէօքէլմըլէր , զինաղարը լուքէ 4
Թայիֆէլէր վէ սիհրլէրի լուքէ
գապկլէձէր սաթան՝ հիւանիւ
կիւզէլ՝ զինաքեար գարընըն՝
սիհրլէր սահիպլինին զինաղարը
չօգլաձուձնաան : Իչմէ պէն սա- 5
նա գարշը իմ՝ տէյր ա՛ոքերքէ-
րին Բապպը , վէ սէնին եիւղիս-
նէ գարշը էմէքլէրինի աչաձա-
ղըմ , վէ չըփլաղըձընը Թայի-
փէլէրէ՝ հէմ ա՛յըզընը մէմլէ-
քէմէրէ կէօսԹէրէձէյիմ : Վէ 6
սէնին իւղէրինէ մէքրաէլուգլաղ
աթաձաղըմ , վէ սէնի բէզլէ է-
ակէձիմ , վէ սէնի ի՛պրէմ ի-
չինն գօյաձաղըմ : Վէ վաղի օ- 7
ղա քի սէնի հէր կէօրէն՝ սէն-
աէն գաչըպ ա՛եյէձէք քի՝ Նի-
նուէ խարապ օլուսս , օնա քի՞մ
Ֆիղան էաէ · ամանա նէ՞րէաէն
Թէսէլլումլէյէձէք սրայըմ :
Սէն՝ ըրմաղլարտաս ասքին օ- 8
ղուզ էմըրաՖընտաս աուլար օլան
Նով ամմնաան էյի՞ մի սէն , քի
տիչ գալե՛սի սէնիչ՝ հիսարը
սէնիղաէն խոչ : Հապէշ չօգ- 9
ղուգ տուլ՝ Մ՛ըսըր տաճի , նի-
հայէթ եօգ · Փութ վէ Լիբէա-
ղըլար՝ սէնին էարըմՔըլարընըն
արսընտաս խոչ : Ո տաճի 10
սիբրկիձիհ՝ էսիրլմէ կիմԹոխ · օ-
նուն մա՛աուՀըրը տաճի հէր
օտգաղըն պաչընտաս Նուչ չարփըլ-
տըլար · վէ օնուն ի՛ղէմլիլէրի-
նին իւղէրինէ գուրա՛ աթաղլար,
վէ հէմ քիպարլարը զինՔիրլէր
իւչ պաղլանտըլար : Սէն տաճի 11
սէրնիօչանաձագընդ , կէօրիւն-
մէզ օլաձագընդ · սէն տաճի
սիւչմէն եիւղնուաէն վէնտակեաճ
արայաձագընդ , Սէնին հէմ գա- 12
լէ՛էրերին՝ ԹուրՓանտալար իւչ
ինձկիր աղաձլարը կիպի սիր քի
սիքքինինաէ՝ կէյկնին աղղընտա
սիւչէրլէր : Իչմէ գաւմըն՝ սէ- 13

նին օրհանաս գարբլար սըր ,
սէնին սէյալընըն գաբուլարը՝
հէր վէհ իլէ սէնին սուշմնելէ-
բինէ աչը լամայպլար սէնին թըր-
գալարընը աթէշ եէյէնէք :
14 Ս՚ուհասաէրե իչնուն քէնարնէ
առւլար էք , գալէ՚էրինի գուվ-
վէթլէնսին • չամուրա կիրիպ՝
պալչըղա պաս , քիրէմիա ֆու-
15 բուռնուռնու թա՚միր էչլէ : Օրա-
սա սէնի աթէշ եէյէնէք , գը-
լըճ սէնի գըրաճագ , սէնի օճ
պէօճէյի կիպի թէլէփ եաէնէք·
քէնարնի օճ պէօճէյի կիպի չա-
դալճ , քէնարնի էչքիրիկ կի-
16 պի չադալճ : Պաղիրկեանըլարը-
նը կէչիւն հըլըղլարընաան չոգ
էթսին • օճ պէօճէյի խարապ
հաիպ՝ ուչաուռ : Գէյէրին էչքիր- 17
կէ կիպի՝ վէ սէրտարըլարըն էչ-
քիրկէչէր սիրիւնսիւռ կիպի տիր ,
քի սօղուպ կիւնաէ չիմէչերուե
գօնարըլար , կիւնէչ տօղունաա՚
կէօչէրլէր , վէ ծնլարըն մահալի
18 նէրեաե օլտուղու պիլինմէզ : Չո- 18
պանլարըն ուչուրըլար եա՚ Ռաուր
փատիշահը , պէյլէրին եաթարը-
լար • գավմըն՝ տաղլարըն լուգե-
բինաե տաղըլըրլար , վէ ձէմ՚
եաէն եօգ տուր : Գըրըղընա 19
չարե եօգ տուր , եարան օնկուլ
մազ սըր • հէվ սէնին խապե-
բինի իչնաէնլէր՝ սէնտէն էօթիւ-
բիւ էլ չարփաճագլար • զիրա
սէնէն եարամազլըղըն՝ քիմ՚ին
իւզերինե տայիմ կէչմէմիշ տիր :

ԱՄՐԱԿՈՒՄ

ՊԱՊ Ա

1 Ա՚ֆրահուամ վիէյղամպէրին
կէօրսիւբիւ վահի տիր ,
2 Նիչէյի՞տէք եա՚ Րապպ փէր-
եատ էտէյիմ՚ վէ իչնիմէյէ-
սին , սանա զուլմատն էօթիւբիւ
չաղըրայըմ՚ վէ գուլթարմայա-
3 սըն : Նիչինն պանա եարամտաղ-
լըգ կէօսթէրիրսին , վէ զահմէթ
կէօրտիւրիւբսիւն • չինն քի
էօնիւտատե նահաղլըգ վէ զուլմ
վար , վէ գավիա հէմ նիղա՚ գօ-
4 փարան վար : Օնուն իչնէն շէ-
րի՚աթ պաթիթաչ օլսուռ , վէ
հագգ ասլա մէյդանա չըգմազ ,
չինն քի ֆասըգ՝ սաուղլըն էթ-
լուքինը պըր • օնատն էօթիւ-
բիւ չէրի՚աթ խիլափ չըգար :
5 Թայֆիֆէէրատե կէօրիւն , վէ
պադըն , վէ Թա՚ձիւզ էտիպ
հէյրան օլուն • զիրա կիւնէչէրի-
նիզատե իչ իչէչէձիմ քի՝ նապը
օլուննա պիլէ իննանմասընըզ :
Չիրա իչէթ պէն Էլիսատնէչէրի՝ 6
օ՚ աձը վէ հիսատէթլի՚ քէնարսի-
նէն օլմայան մէսքեանլար զապթ
էթմէք իչին եէրին հինի կէ-
զէն Թայֆէյի գալըրըրաձագլար :
Օ՚ հէյպէթլու վէ գօրգուլու 7
տուր • օնուն հիւքմիւ վէ բիւթ-
պէսի քէնարնատէն չըգար : Օ- 8
նուն աթէլսըզ գաֆիլանլարսաան
եէյնի տիր , վէ ախշամ գուրտ-
լարընսաան ապղըն տըր , վէ աթ-
լըլսըրը չոխ գալըրըրաձագլար •
հէմ աթլըլսըրը ուզագսաան կէ-
լէձէէ ըլէր , եէմէյէ ա՚ձէլէ կ-
սէնէ գարթաչ կիպի հիւճիւմ կ-
սէձէէլէր : Ձիւմլէսի զուլմ 9
իչնէն հէլէձէէք • պէօղլիւքլէրին
եիւզլէրի իլէրնէ սօղրուռ օլա-

ձագ , վէ գուռ կիպի հսկիլէը
10 ձէմ՝ հոէձկէք : Վէ փոսիչան-
լար մասխարալըզա ալաձագ , վէ
պէչէլէը օնա կիւվնձ օլաձագ .
ո հէր հիսարա կիւվէձկէք , չնչն
քէ Թօփրագ էըզըզ՝ օնու ՃիէԹհ
11 հոէձկէք : Օլ զէման գուհ ոէ-
սիճիւկ՝ ա՛սը օլաձագ , վէ պու
գուվվկԹինի ալահչարընաան
սայաղ էէ սուչյու օլաձագ :
12 Այն գասիմոէն պէրու ոէ
սի՞ճ մի սին՝ եա՛ Ալահըմ Բապպ
Ա՛զիզիմ , հօլմ-կէձկիզ . եա՛
Բապպ՝ օնու հիւքմ լչնուն Թա՛-
սին էԹոսին , վէ եա՛ Դայա՛ օ-
նու Թէքպիր լչնուն նասպ հյէ-
13 ոին : Կէօզէրին հարամզըզ-
կէօրմէքոէն վաք ոըր , վէ եա-
բամազըզա պագմազա գասիր
ոէկիլ սին . նի՞չնուն խայրնըզ-
բա պագարըն , Ճիասըգ քէն-
ոինոէն ասաըգ օլոնը եուԹոսու-
14 դու վագԹոսա ԹըՇմազըն . Վէ
ասէմի ոէհինղնն պազըգլարը կի-
սի՝ օնլարա հիւքիւմէԹ եսէն
սլմայան սիւրԹինհնէկը կիսի
15 հոէբսէն : Օնլարըն հէվիսինի
վըզԹա լչէ չադարըզլար , օնլա-
րը քէնոի առլարը լչէ չէքերէը ,
վէ օնլարը՝ ասէմլարը լչէ Թօփ-
լարըզար . օնոսոն հօԹհիւրնս շաղ
16 ու մէսուսը օլուրլար : Խմոի աղ-
լարընա գուրսան հոէրէը , վէ
ասչհոէլարընա պուհուս եագար-
լար . զնդու հիսոէէրի օնլար լչէ
ոէմիզ՝ վէ Թաս՝մլարը նկՃիս
17 տիր : Պունսո՞ն հօԹհիւրնս միս
աղլարընը պօչաղարա՝ տոսկնա
ԹայնՃէչէրի գաՓԼ հԹոէկ հ-
սնրկհմզէչը :

ՊԱՊ Բ

1 Վ՚էվկէԹհոէ տուրաձաղըմ,
վէ գալէ՚նինն իւզէրնոէ հաղը
ասուրաձաղըմ . վէ կհօրհչհմ
պանա նկ՚ սէօյէը , վէ Թէքպիր
օլուռմամըն իւզէրնհնկ՚ ձէվապ
վէրէչհմ :
Վէ Բապպ պանա ձէվապ վէ- 2
րնպ տհսի . Վ ահնհի հաղըզ՝
էվնհզլար իւզէրնոէ գաղրնէը ,
Թա գի օնու օգույան սէչիրտէ :
Չիրա վահի՝ տահա մուսնհնն 3
վագԹ իչնուն տիր , ամմա հն-
ձամընա Չարմաղա ա՛ձէչէ հոէ-
ձկէք , վէ եասան չզգմայաձագ .
հչկը կկՃիքնր խոէ , օնոսն իչնուն
պէչէչ , չնրա հչպկԹԹկ կհչհ-
ձկէք , կհրն գալմայաձագ տըր :
Իչմկ մաղասուսուն ձանը օն- 4
սա սօղոսու տհչիլ տիր . ամմա
սատըգ՝ խմանը նչէ եաշայաձագ
տըր :
Վէ չաքնն շարաղ ազտըրըձը 5
տըր , սասէմ մաղասուր օլուզ՝
բահաԹ տուբմազ . չնրնքի ձանը-
նը մէզար կհսկի կհնհչհէսիր , վէ
հօլմէմ կհսկի օլուզ՝ սայմազ , իչ-
լա քէնոինհկ հէվի ԹայնՃհչէրի
տհվնհրիր , վէ հէվի գավմչէրի
քէնոինհկ Թօփլար : Պունլարըն 6
Ճիսմնչհսկի օնոսն իւզէրնհկ մէսհչ
գալը՚բմայաձագլար մը , վէ օ-
նոսն իչնուն զհվգնհնէձկէք Թէմսկնչ
իչնչ՝ Վա՛չ քէնոինսհնհն օլմայա-
նը չօղաչասնա , (նկչէչհ՚տհք ,)
վէ քէնոի իւզէրնհկ բհհնղէը
հիւքնչհոէնհկ՝ տհ՚մհ յհձհք մի :
Սհնի ըսըրաձագ օլոնլար ասխան- 7
սըզ գա՚ղմայաձագլար մը , վէ
սանա սըգընԹը վէրհձհք օլան-
լար ույանըզ՝ սհն օնլարա հագ-
մա օ՚լմայաձագմըրըն : Սհն չօգ 8
ԹայնՃհչէրը սօյսուզուն իչնուն ,
սհնի սհ գալմչէրհն հէվի պագՃ-
յհսի՝ սասէմ գոնչարընսան վէ
ակյարըն՝ չհնրհն վէ օնսա հէվի
սագհն օլոնլարըն զուզմունսան
հօԹհիւրնս սօյաձագ :
Վա՛չ քէնոի . հվնհկ Ճհնսա 9
Թասա՝ իչէ գաղոնձ արղուչհյհ-
նհ քի՝ քէօԹհիւհնհսն վհնչհսնն-
տհն քէնոինհկ գուրԹարա տհ-

յիւ հուվասքնը եւ եքսեկյէ գօր :
10 Ձօգ գավիլէր քեսմէ՛ք իլէ՛ քէնդի՛ եվինէ ա՛յլըպ օլանը սիւշիւնմիւն , վէ ղանընա կիւնահ հեթ-
11 միւն : Ձիրա Թահ՛ սիվարտան ֆիկիւատ հաւնէ՛ք , վէ մէրհէ՛ք քէրէսթհաւէն օնա ղէվապ վէրեղնէ՛ք :
12 Վա՛յ գանըար իլէ չէհր պինա հաւնէ՛ վէ նահաֆլըգ իլէ
13 գատապա գայիմ հաւնէ : Իլթէ ա՛սքէրլէրին Բապըլընատն տէ-յի՛լ մի քի՛ գավիլէր աթէղ իչիւն եմի՛ք չէքէրլէր , վէ իմմէթհէլէր պոշ ելիւ եօրուլըր-
14 լար : Ձիրա եւէր՝ Բապպ ի՛ղղեթհինէն ավկիսի իլէ՛ սուլըր տէ-նիղի գավիլաղըղը կիսկի տօղաղագ սըր :
15 Վա՛յ տաթհուռնա իչիրինէ , հեմ տէ չարագընըր տօղտուրուպ սերիսօչ հաւնէ , Թա քի տնըլըրն
16 ջրվլագըղգարընա պագա Ի՛ղղեթ եէրինէ ա՛յլըպ իլէ տօյտուն . սէն տաթի իչ , վէ պուլբիէնի աչ . Բապպըն տող էլինին գատէհի տահա տէսնէ՛ք , վէ ի՛ղղեթհ-նինն իւղերինէ ա՛յլըպ գուտուն-
17 Թուտու օլաճագ : Ձկյա տէնի՛ տահմ գանընատն վէ տկյարըն՝ չէհրին հեմ տնտա հեվ տաքին օլանդարըն զուվնունատն՝ Լիւտանէն զուվնու վէ հայվանդարը գօրգուտան հեվղաբլիք տէնի հօրթհէ՛ք :
18 Եափըղնընըն օյտուղու օյմա վուԹ՝ տեօքմէ վուԹ վէ եավանը եօյրէհէն նեչի՞ եավար , քի եափըձըղը՝ եափարդը չէլին իւղերինէ կիւվնէ , վէ տկյարդ
19 փուձլար եափա : Վա՛յ օտուղա՝ Ուչան , վէ տիւսկյ Թահ՛ Գավ տէյենէ . Եաւանը եօյրէ-տիր , իչինէ ալԹուն վէ կիւմիւշ իլէ գափը տըր , վէ իչինտէ տա-
20 լա բուհ հօգ տուր : Բապպ ի-տէ մուգատատես հեյքէլինտէ

տիր . օնուն եիւղնինտէն տուս օչ հա՛ պիւԹիւն եէր :

ՊԱՊ Գ

Ե՛ղիզաթհ իւղրէ՛ Ամբա- 1
կում փեյղամպէրին տուա՛տը տըր :
Եա՛ Բապպ տէնին խոսպերինի 2
իչինԹտիմ , վէ գօրգտում . եա՛ Բապպ՝ ա՛մէնին եըլատըն օրԹատընատա իչնա էյլէ , եըլատըն օրԹատընատա պիւտիր . զատապատա մէրհամէԹ զէքր էյլէ :
Ալատ Թեմանատն՝ վէ Մու- 3
գատաս՝ փառան տաղընտան կելտի . սէլա . օնուն ձէլալն կեօքէլերի գավիլատը , վէ եէր օնուն համընատան տօլտու : Վէ 4
այաընըզդ կիւնէչ կիսկի իտի , օնուն էլինտէն՝ փերԹէվէրը էզփոչ . վէ գուվվէԹինին հօրԹիւսիւ օրտատա իտի : Իօնիւնձէ 5
Թա՛ուն կիտէր իտի , վէ այագլարը արտընձա հիւմմա ջրգար լաի : Օ՝ տուրուպ եէրի հօլտիւ, 6
պագտը վէ Թայիֆելէր սիԹրէԹտի , վէ հպէտի տաղլար տաղըտըլտը , վէ հզէլի պայըրլար հյիւսէյնէր . օնուն հօշտարը հպէսի տիր :
Բուշանըն չատըրլարընը սը- 7
պինԹը ալԹընատա կհօրտում . Մագիան ավկարընըն խայվէհերի սիԹրէհէյնէր : Բապպ՝ ըրմագ- 8
լար՞մը դազատանտը , խըշմընըրմագլար՞մը իտի , տարընըլընըն տէնիղ՞ մի իտի , քի աԹլարընա՝ խնչատա ա՛րագտալարընա պինտուն : Եայըն պիւԹիւլնյէ 9
ջրվլագտանտը , սըպԹլարա եէմին էԹտիյին սհօղունէ ՝Հօղ . սէլա . եէրի ըրմագլարա տօրտուն : Տաղլար սէնի կհօրիւպ՝ 10
սիԹրէհէյնէր , սուլարըն ձօղրունըտուղ կհչտի . հնկին՝ սհատատընը վէրտի , եէրէրնի եիւբսեկյէ

11 գալըըրտը : Կիւնէչէնէ այ՝ մէ-
քեանալըընտա տուրտուլար . ան-
լար սէնին օղլըըրընըն ըշըդը իլէ՝
եալալարդ մըղրաղընըն փարլա-
12 յըշը իլէ Եւրիւսալիմէ : Եէրի
էօվլէք իլէ կէղտին , զաղլատ իլէ
13 Թայիֆիէլէր էղտին : Գավրիընըն
խելասը իչիւն՝ մէսիհին իլէ խե-
լաս իչիւն ջըդարն . Փասըղըն է-
վինտէն՝ Թէմէլ Թա պօղազա-
տէք աչմադ իլէ՝ պաշ էղտին .
14 սէլա . Տէյնէքլէրի իլէ սէրտար-
լարընըն պաշընը գըրարն . պէ-
նի տաղրԹմադ իչիւն գասըրըղա
կիպլի ջըդտըլար . սէվինճէլէրի՝
Փադիրի կիղլատ եէմէք կիպլի
15 իտի : Ամալարըն իլէ տէնիղտէ՝
ջօգ սուլարըն գապարըշընտա
16 կէղտին : ԻշԹաիմ վէ գարնըմ
տիԹրէտի , սէտաատան տուտագ-
լարըմ տիԹրէշտի , քէմիքլէրի-
մէ չիւրիւքլիւք կիրտի , վէ սըգ-
լէԹ կիւնիւնտէ լահաճլանայըրմ
տէյիւ՝ տիղլէրիմտէ տիԹրէտիմ,
օ՝ գավմա չըդընձա , ծնլարա
հիւճիւմ էտէճէք :

Իչէր Իճնիր աղաճը փիլիա 17
վերմէղ իտէ , վէ ատմալարտա
մէյվէ օչմադ իտէ , զէյԹունատն
իլէ խիլաֆ էտէր իտէ , վէ Թար-
լալար եէյէճէք վերմէզլէր իտէ ,
աղըլտան գօյուն քէսիլիր իտէ ,
վէ ախօրլարտա սըղըր օչմադ իտէ
տախի , պէն Բապատա չաղլանա- 18
ճաղըմ . խելասըմըն Ա լահընը-
տա մէսուր օլաճաղըմ : Իֆիէն- 19
տիմ Բապա՝ գուվվէԹիմ տիր ,
վէ պյատլարըմմը քէյիքինքինէ
տէծնտէրէճէք , վէ պէնի եիւք-
սէք եէրլէրիմտէ կէղտիրէճէք :

Մուսիգար պաշը իչիւն չալ
կըլարըմ իւղտէ :

ՍՈՓՈՆԻԱ

ԳԱՊ Ա

1 Յուդա փատիշահը Ամոն օղ-
լու Յովսիանըն կիւնլէրինտէ՝ Ե-
դեկիա օղլու Ամարիա օղլու Գո-
դողիա օղլու Փրուսինին օղլու
Սաֆոնիայա օլան Բապալըն քէ-
լամը սըը :
2 Եէրին եիւղիւնտէն հէր շէյի
պիլքիւլիյէ եօղ էտէճէյիմ՝
3 տէյօր Բապա : Առէմի վէ հայ-
վանը եօղ էտէճէյիմ , կէօյիւն
գուշլարընը վէ տէնիղին պալըգ-
լարընը վէ Թէօքէղլէրի Փասըգ-
լար իլէ եօղ էտէճէյիմ . հէմ
եէրին եիւղիւնտէն առէմի քէ-
4 սէճէյիմ՝ տէյօր Բապա : Վէ
էլիմի Յուդանընը իւղէրինէ վէ Ե-
րուսաղէմին հէփ սաքինլէրի իւ-
ղէրինէ ուղատաճաղըմ . վէ պու
մնահալտէն Բահաղընը պագիսէ-
սինի՝ փուԹ քեահինլէրինին ա-
տընը քեահինլէր իլէ պէրաբէր,
5 վէ տամլարընը իւղէրինտէ կէօյիւն
ա՛սքէրինէ սէճատ գըլանլարը՝
վէ սէճատ գըլըպ Բապա եէմին
էտինլէրի վէ Սէվզեմ իլէ եէ-
մին էտինլէրի , վէ Բապալըն 6
արաբնատան տէծնէնլէրի՝ վէ Բապ-
պալը արամայանլարը՝ վէ ծնու
Թալապ էԹմէյինլէրի քէսէճէ-
յիմ :
Իֆինտիմ Բապալըն հուղու- 7
բունտա տուս օլ , զիրա Բապ-

ալն կիւնիւ հագըն տըը · ձիւն
քի Բապպ գուրպան հաղըրլա-
տը , աա՛վէմլիլէրինի Թագաիս
8 հլլէաի : Վէ վագի՛ օլաքի Բապ-
պլն գուրպանը կիւնիւնտէ՝ սէր-
վէրլէրին վէ փաաիլսէն օղուլ
լարընըն վէ հէմ եաա հսլապ
կիհինլէրին հագգընտան կէլէ-
9 ձէյիմ : Հէմ օլ կիւնտէ հէլը-
տէն հէմ սըջրապանլարընն՝ հ֊ինէն-
տիլէրինին հվինի ղուլմ վէ հիւէ
լէ տօշտուրանլարընն հագգըն-
տան կէլէձէյիմ :
10 Վէ վագի՛ օլա քի օլ կիւնտէ
տէյօր Բապպ՝ Պալըգ գափու-
տունտան ֆէրեաա սէսի վէ Մա-
սենտան ֆիլան վէ պայըրլար-
տան պէօյիւք գըրըլըն օլաձադ :
11 Ֆիլան հսին՝ էյ Մաքեթհսին
ասքինլէրի · զնրա հէմ պաղնը-
կեան գաւմը հէլաք օլաու ,
հէմ կիւմիւշ կէմիլէրինէը քէ-
սիլսի :
12 Վէ վագի՛ օլաքի օլ զէմանտէ՝
Երուսաղէմի էիրապլար իլէ
Թէֆթէհէ հաէձէյիմ , վէ գօր-
գուլարը իւղէրինտէ պաղտաշ
գուրան քիմսէլէրին՝ գալպլէ-
ըլինտէ՝ Բապպ էյլէք էմէմէզ քէմ-
լնք ատ էմէմէզ ատյէնլէրին հագ-
13 գընտան կէլէձէյիմ : Վէ օնլա-
րըն մաչը եապմա՝ վէ հվիէրի վ-
րան օլաձադ · վէ հվիէր պինա
հաէձէքլէր՝ ամմա ասքին օ՛մա-
յաձադլար , վէ պաղտար ատքէ-
ձէքլէր՝ ամմա ծնլարըն շարա-
պլընը իչմէյէձէքլէր :
14 Լ՝ապպլըն պէօյիւք կիւնիւ եա-
գըն տըը , հագըն տըը , վէ փէք
ամէլէ եաէր · Բապպ կիւնիւ-
նիւն սէսի ՚Լէէյօր · գահրիման
15 օրատա ամը պաղըրըյօր : Օլ
կիւն՝ պազտաղ կիւնիւ տիւը , սըջ-
լէթ վէ մէչատգաթ կիւնիւ՝ նա-
լատ վէ վիրան օլմագ կիւնիւ՝
գարամըլըգ վէ տուման կիւնիւ՝
պուլութ վէ գօյու տուման կիւ-
նիւ տիւը · Հէսապը չէհրլէրէ 16
գարըը վէ ևիւքաէք գուլէէրէ
գարըը պ բուս վէ նամ՛րա կիւնիւ
տիւը : Վէ ատէմլէրի սըգլէթէ 17
ատլամաձադմ , վէ քէօրլէր կիպի
հէզձէձէքլէր , զնրա Բապպա կիւ-
նամ էթտիլէր · վէ ծնլարըն գա-
նը թօզ կիպի վէ լէշլէրի կիւպ-
րէ կիպի տէօքիւլէձէք : Բապ- 18
պլն հօվքէսի կիւնիւնտէ կիւմիւշ
լէրի պիլէ՝ ալթունլարը պիլէ ծն-
լարը գուրթարմադա գաաիր օլ-
մայաձադ , էլա զայրէթինէն
աթէշինտէն պիւթիւն եէր՝ թէ-
լէֆ օլաձադ · զնրա եէրին հէմ
ատքինլէրինի զայէթ չափուք
տիւքէտէձէք տիր :

ՊԱՊ Բ

1 Ա՝հնտի քէնտինէզլն Թէֆ-
թիշ վէ Թէֆհէհհիւս հսին՝ եա՛
2 ուէթանմագ Թայիֆէ , մուգաա-
տէր իչրա օլաննագտան՝ կիւն
սաման չէօվիւ կիպի կէչմէզտէն
հվվէչ , Բապպլն խըշմ՛ ու զա-
զաալը իւղէրինիզէ կէլմէզտէն
հվվէչ , Բապպ խըշմընըն կիւ-
նիւ իւղէրինիզէ կէլմէզտէն հվ-
վէչ : Բապպը Թալապ տսին՝ էյ 3
եէրին ձիւմլէ մահձուալէրի ·
սիզ քի օնուն չէրի՝ աթընը իչրա
հաէրսինիզ · սաստագաթ սրա-
յըն , ալչագ կէօնիւլլիւք սրա-
յըն , պէկլըի Բապպ խըշմընըն
կիւնիւնտէ կիզլէնէսինիզ : Չի- 4
րա Դաձա Թէրք օլաննաձադ ,
վէ Ասկաղոն վիրանէ օլաձադ ·
Ազովսուս էյլէլին գօվաձագ-
լար , վէ Աչկարոն քէօքատն
գօփարըլաձադ : Վա՛յ սէնիզ 5
եաըրընտա ասքին օլանլարա՝
ՔևրեթիլէրըԹայիֆէսինէ · Բապ-
պլն սէօզիւ՝ սանա գարըը տըը՝
եա՛ փղշտըլար տէյարը Քանան՝
սէնիլ տաիսէ ասքին օլմայանա-
տնէք խարաձադ հտէձէյիմ : Վէ 6

տէնիզին հաւրսը՝ ջօպանլար հա-
վուզլարը վէ հայլասը՝ վէ սիւ-
7 րիւէլը աղըլըրը օլաճագ : վէ
հաալը՝ Յուդա էվի պագխսինին
օլուպ ծնլարըն իւդիլինուռ կիւ-
տէճէքլէը : ախչամնա Ասկա-
զոնուն էվէրիճաւ հաճագ-
լար , պիրա ծնլարըն Ազահը
Բապպ ծնլարը հօզլայաճագ , վէ
ծնլարըն հսիրվսինի տէծնտէրդ-
ճէք սիր :
8 Մ՚ովաբըն սիթէմինի վէ Ամ-
մոն օղուռլարըն քիւֆրլէրինի
իշխիթսիմ , քի ծիլար գավմնա
սիթէմ հէթսիլը , վէ ծնլարըն
սինօրսուռ իւդէրինի Թէքէպպիւը
9 հէթսիլը : Օնուն իշխն Իսրա-
յէլին Ազահը ա՚աբէրլէրին Բապ-
պը տէր : Պէն սաղ իմ՚ քի՚ Մո-
վաբ Սոգոմ կիպի՚ վէ Ամմոն օ-
ղուռլարը Գոմոր կիպի սիքէնլէը
միւէքիւ վէ Թուզ մա՚տէնի վէ
էպէատն վիրանէ օլաճագ . գավ
մլոն պագխսին ծնլարը հաղ-
մալայաճագ , վէ Թայիֆէլէրլի
մին գալանլարը ծնլարը զապթ
10 հաէճէք : Պուռ ծնլարա՚ մաղ
բուրլուռլարը իշխն օլաճագ .
զնրա ընլար ա՚աբէրլէը Բապպը
նըն գավմընա սիթէմ հէթսիլը ,
վէ միւթէքէպպիր օլաուռլար :
11 Բապպ ծնլարա հէյպէթլուռ օլա-
ճագ , զնրա օ՚ էէրլին հէվի աշ
լահլարընը հէլաք հաէճէք . վէ
Թայիֆէլէրլին ձիւմլէ տուռալարը
ծնա՚ հէր պիրլի քէնտի մահալլն-
ատն սէճառէ դըլաճագ :
12 Սիզ տաիլի՚ հա՚ Չապէշլէր՚
դըլըճմրն մագթուլէրլի օլա-
ճագընըզ :
13 Վէ օ՚ էլլինէ միօրնաս ձանիպի
իւդէրինէ ուզատուճագ , վէ Ա-
սուրու հէլաք հաէճէք . վէ Կի-
նուէյի վիրանէյէ՚ չէօլ կիպի
գուրու էէրէ սէնտուէրճէք :
14 Վէ ծնուն օրթասընտա սիւրիւ-
լէր՚ Թայիֆէլէրլին հէվի հայվան-
լարը հաթաճագ . կէ՚ էր բա-
համդուռլա կէրէք քէրվի ծուն
սիրէք պաշլըզլարընտա կէճէլ-
յէճէքլէր . փէնճէրլէրտէ սէռ
հօթէճէք , էշիքլէրտէ խորատ-
լագ օլաճագ , զնրա էրզ գափ-
լամասընը սէօքէճէք : Իշխիւ- 15
նէն չէհր պուռ ուսր , քի էմին-
յէթ իւդուն սապին խոխ , քի գալ
պինտէ՚ պէն իմ՚, վէ պինտէն
դայրի հօգ ուսր տէտի . նի՞ճէ
վիրանէ՚ ճանտալարլար հաթաղը
օլսուռ . ծնտան հէր կէչէն ըս-
լագ չալըպ էլինի սալայաճագ :

ՊԱՂ Գ

Ա այ ա՚սը վէ մուբտալ էէ 1
զալըմ չէհրէ : Սէօզլ իթտա՚թ 2
էթմէճի , Թէսիսլ գապուլ էթ-
մէճի . Բապպա կիւվէնմէճի ,
Ազահընա հապըսմաճագ : Օնուն 3
իչինէ սէրվէրլէրի՚ պէօյիւրէն
արալանլար սըր . գաաղըլարը՚
ախշամ գուրալագը սըր , սա-
պահատէ սիր չէյ գօմաղլար :
Փէլյամկէրլէրի քիսիր՚ խայըն 4
քիմսէչէը սիր . ծնուն քհանին-
լէրի՚ Մ՚ատաէոէյի մուտաարլա-
սըլար , չէլիմէը պօղատուլար :
Ամաղգ Բապպ՚ ծնուն օրթասըն- 5
տա սըր , հարատագլագ իչխէճէ-
տատահ սէն տատահ չէրի՚ամէնը
պայընլագա չըգարըր , էքսիք
սէյիչ . հարատագ խոխ ուլճան-
մագ պիլճէչ : Թայիֆէլէրլի քհս- 6
սիմ , գալէ՚ պէտինէյէլի վիրան
օլաուռ , ասգագլարընը՚ կէչէն
գուպայարագ խորատ էթմիմ .
չէհրէյէրի ատէմնիչ՚ սապինսիչ
գալագ պօղատուռ : Տէտիմ՚ քի՚ 7
Իշկէթմէթ պէնտէն գօրգուս
էթտիպ գապուլ հաէճէքլին՚
վէ ծնլարըն մէսքէնտը հէլաք
օլմայա , ծնուռ հէր նէ գուտար
հօգլատամ խոխ տէ . ատմա էր-
քէն գալըրսա՚ հէվի ա՚մէլէրինի

պօզտուլքը ։
8 Օնուն իչլէն պէնի՝ շնքեարա գալգաճաղըմ կիւնեէտէք պէք. լէյլին՝ տէյօր Բապպ. զկրա հիւթպ էթմիշիմ քի՝ թայիֆէկլերի ձէմ՝ էտէյիմ , մէմլէքէթլէրի տէվ շիրէյիմ , ծնլարըն իւզէրինէ էօվքէմի՝ ձիւմլէ խըշմ ու զալա. պըմը տէօքէյիմ . զկրա զայրէ. թիմին սէթէչնատէն՝ պիւթիւն ձէր թէկէվ օլաճագ տըը ։
9 Չկրա օլ զկման գավմէրէ տուտուագ փաքըզը տէօնտէրէճէ յիմ քի՝ հէվիսի Բապպըն իս. մինէ նիտա էտիպ ծնա կէօնիւլ պէրլայի կըչ ի՝պատէթ էտէկէր ։
10 Հապէշ ըրմագլարընըն էօթէ. սինտէն տուա՝ձիլէրիմ՝ տապրը. մըշտարըմըն գըզը՝ փէքէչլմի կէ
11 թիւրէճէք ։ Օլ կիւնտէ՝ պատա օլ գապահաթ էթմէսինն հէվի ա՝ մէլէրինտէն ուլթանմայաճագ. սըն . զկրա օլ զկման աէնին ի. չինտէն աէնին մաղրուրլուզուն իչէ էշիէնէնլէրի կիտէրէճէյիմ, վէ արթըգ մուգատտես տապրը տապ պէր տապա քիպը էթմէ յէ.
12 ձէք սին ։ Վ է աէնին իչինտէ մահ. ձուպ վէ զայիֆ գավմ պագի գօ յաճաղըմ, վէ Բապպըն իսմինէ
13 արըզնատագլար ։ Իսրայէլին պա. դիշէսի Եարատաղըգ էթմէկ յէ. ձէք , վէ հալան սէօյլէմէյէճէք , վէ ծնլարըն ապըզնատա հիլէսպագ տիլ պուլունմայաճագ . զկրա ծնլար օթլանաճագլար , վէ Եա. թմաճագլար , վէ լէգլեճսիէն օլ մայաճագ տըը ։
14 Նաղմէ օգու՝ էտ՝ Սիօն գըզը , հիւլպեանք չէք՝ էտ՝ Իսրայէլ . պիւթիւն գալպպէն չաղ ու մէս. բուր օլ՝ էտ՝ Երուսաղէմ գըզը ։
15 Բապպ աէնին ահգեամլէրինի հիւսերթսի , պիւլնինի գօվսու . Իսրայէլին փասիլսհը Բապպ՝ աէնին օրթանտա տըը , արթըգ պէլա հէօրմէյէնէքսին ։
16 Օլ կիւնտէ Երուսաղէմ՝ Գօրգմա , վէ Սիօնա՝ Էչէրին հէվէհէսին աէնիլէնէք ։ Ալա.
17 հըն Բապպ աէնին իչինտէ գահ. րիման օլուպ խէլսա էտէնէք . օ՝ աէնին հագգընա չաղըդ իլէ սէվինէնէք , մուհապպէթինտէ ա՝ֆվ էտէնէք , աէնին հագգը. նա նաղմէ իլէ մէսրուր օլաճագ ։
18 Պայրամտան էօթէրիւ աէնտէն օլսն հէվի չէք՝ֆէրի տէվշիրճ. ձէյիմ . ծնլարըն իւզէրինէ սի. թէյ հիւք իսի ։ Իչլէհ պէն օլ
19 զկմանտէ՝ սանա հէվի ձէֆնա է. տէնէչլերին իձրասընը էտէճէյիմ, վէ ագսապը խէլսա էտէնէյիմ, վէ գովսմուշու ձէմ՝ էտէճէ. յիմ . վէ ծնլարը՝ ձիւմլէ ու. թանաըգլարը հէրտէ մեհ վէ
20 նամ իչէն գօյաճաղըմ ։ Օլ նամ իչէն գօյաճաղըմ ։ Օլ վագթատա սիզի հէթիւէճէյիմ. վէ օլ վագթատա սիզի ձէմ՝ էտ. աէճէյիմ . զկրա էսկը Յինիզն հէօզլէրինիզին էօնիւնտէ աէօն. աէրսէյիմտէ՝ սիզի հէրկին հէվի գավմէրինտէ նամ վէ մեհ իչէն գօյաճաղը՝ տէյօր Բապպ ։

ԸՆԴԻ

ՊԱՊ Ա

1 Դարեհ փառք՝ ըն եբենձի եըլըմա՝ ալեընձը այտա՝ այըն պերինձ կի՝ նինեան Յուդա վա-
լեսի Սալաթիել օղու Զօրաբա-
բէլէ վէ Յովսեդեկ օղու պէօ-
յիւք քեահին Յեսուա Ն՝ ի
վէյղամպերին հէտի իլէ Բապ-
2 այըն քէլամը օղուսի տէտի ։ Ա-
քերըէրին Բապսը սէօյլէյիպ
պէօյ տէր ։ Պու գաւմ՝ Տահա
վագթ՝ Բապս էլինին եաւրըա-
ձագ վագթը կէլմէտի տեր ։
3 Վէ Ն՝ դե վէյղամպերին հէ-
տի իլէ Բապայն քէլամը օղուսի
4 տէտի ։ Սիզէ՝ Թաւանըզ էվ էրի-
նիզտէ սաքին օղմազա վագթ
վար տա՝ պու էվ խարա՞պ մը
5 դալա ։ Իմոի հալա ա՝ քերըէ-
րին Բապսը պէօյէ տեր ։ Եօ-
6 լարընըզա տիդդաթ էտին ։ Զօդ
էքտինիզ տամա աղ կէթիրտի-
նիզ , էէտինիզ տամա ա՝ յմասը-
նըզ , իչտինիզ տամա գանդասը-
նըզ , կիլինտինիզ տամա ըսսըն-
մա՝ ընըզ , վէ իւձրէթ իլէ իչ-
լէյէն՝ իւձրէթի տէվլէք քէսէ ի-
չինն էտինիր ։
7 Ա՝ քերըէրին Բապսը պէօյէ
տեր ։ Եօ՝ արընըզա տիդդաթ
8 էտին ։ Տաղա ջըդըա՝ ադամ կէ-
թիրին , վէ էվի եաւրըն , վէ ծո-
տան բաղի օղաձաղըմ , վէ ի՝ զ-
դէթլէնէէ՛ յիմ՝ տէյօր Բապս ։
9 Զօղա պագտընըզ , վէ իլթէ աղ
օղաու ։ վէ էվէ կիթիրտինիզ ,
ամմա պէն ծնա իւֆիւրտիւմ ։
Նէ՞ իչինն՝ տէյօր ա՝ քերըէրին
Բապսը ։ Էվիմ իչինն քի օ խա-
բապ տրո , վէ սիզ էվր քէա
քէնտի էվ նէ սէյիտիրսի՛ զ ։
Իմոի սիզին իչինն կէնա՝ չինէն
մէն օղուսաու , եէր տաղի մէյ
վէսինտէն գալաը ։ Վէ եէրին
իւղէրինէ հէմ տաղլարընն իւղէ-
րինէ վէ պուղսայըն իւղէրինէ
վէ շարասընն իւղէրինէ վէ դէյ-
թոնն եաղընըն իւղէրինէ վէ եէ-
րին չըդարըզը շէյլէր իւղէրի
նէ վէ ատէմլէրին իւղէրինէ հէմ
հայվանլարըն իւղէրինէ վէ էրսէ-
րին հէմ էմէյ իւղէրինէ պօ-
բար ըդ չաղրըմ ։
12 Իմոի Սալաթիել օղու Զօ-
բարաբէլ վէ Յովսեդեկ օղու
պէօյիւք քեահին Յեսու վէ գալ-
մըն հէմ պագիյէսի՝ քէնտիլէ-
րինն Ընըահը Բապսընն ասինէ վէ
քէնտիլէրինն Ընըահը Բա ծ-
ըա կէօնտէրտիկ ։ դե վէյ-
ղամպերին ասօղլէրինէ էթտա՛ թ
էթտիկէր , վէ դաւմ Բապսընն
էվլատլարընն դօղդաու ։ Իմ ի
Բապսընն էլչիսի էլէ օլան Բապ-
սընն էլչիսի ։ դե գաւմա սէ-
լէյիպ տէտի ։ Պէն սիզի՛ ն էլէ
իմ՛ տէյօր Բապս ։ Իմոի Բապս՛
Յուդա վալիսի Սալաթիել օղու
Զօրաբաբէլին բուհունու վէ
Յովսեդեկ օղու պէօյիւք քեա-
հին Յեսուինուն բուհունու վէ
գաւմընն պաւթիւն պագիյէսինին
բուհունու ուլանտըրըլը , վէ
վարըլար , վէ քէնտիլէրին Ընը-
ահը ա՛ քերըէրին Բապսընն
էվլինտէ՝ Դարեհ փառքընն ի-
քինձի եըլըմա ալեընձը այըն
խիրմի տէօրտինձիւ կիւնինտէ
իշ իչէտիլէր ։

ՊՂՊ Բ

1 Յհաւինձի այսոյ՝ այլեն խնբմի
սիրինձխնաւեկ՝ Անգե վեչլամ-
պերին եհաւ իլե Բապալն քե-
2 լամը օլուպ ուեսի. Հալա Յուս-
դա վալնսի Սաղաթիէլօղլու Զօ-
բար սրեէլե վե Յոմանդեկ օղ-
պեօյիւք քեահէին Յեսուա վե
դավմըն պագխէնինե սկզբնիկ
ուե.

3 Ինդուե՝ պու էվն էվվէլքի ի՛ղ
զ՛ենթնաւե կէօրմիշ գալան քի՛մ
սիր. վե սիղ օնու շիմաի նի-
կէօրիւօրսունուզ, մնուն հա-
նընաա կէօղէրինիզուե հիշ կիսի
4 ուե յի՛ն մի: Իմոի հալա գուվ-
վէթէլէն հա՛ Զօրաբաբէլ՝ ուե յոր
Բապա, հէմ հա՛ Յոսիդեկ օղ-
լու պեօյիւք քեահէին Յեսու՝
գուվվէթէլէն, հէմ ալ յարըն հէվ
գավմը գուվվէթէլէնլին՝ ուե յոր
Բապա, վե իշ կէօրլուն. ղ՛լա
պէն սիղին իլէ իմ՝ ուե յոր ա՛ս-
5 քերլերին Բապալը: Մընըզտան
ջըղ ողղընըզտա սիղին իլէ քես-
տիմի սեօզե կէօրե՝ Բո հո ր
օրթանըզտա տուրուր. գօրգ
6 ման: Զ իրա ա՛աքերլերին Բապ-
ալը պեօյլե սեր. Փկր տահա
պիրազտան սօնկրա՝ պէն կէօքլե-
րի վե եերի վե ասինիղն հէմ գա-
7 բայը սարսըտաձաղըմ: Վ է պէն
հէվի Թայիֆէլերի սարսըտաձա-
ղըմ, վե հէվի Թայիֆէլերին ար-
ղուլատըղը կելէձէք. վե պու է-
վին ի՛ղէթի իլէ տօլտուրաձաղըմ՝
ուե յոր ա՛աքերլերին Բապալը:
8 Սիմիշէ պէնիմ վե ալԹուն պէ-
նիմ տիր՝ ուե յոր ա՛աքերլերին
9 Բապալը: Գու սօնկրաքի հվին
ի՛ղէթի՝ էվվէլքինտէն պեօյիւք
օլաձագ ուե յոր ա՛աքերլերին
Բապալը. վե պու մահալտէ սե-
յա Ռէթ վէրէձէյիմ՝ ուե յոր ա՛ա-
քերլերին Բապալը:
10 Դարի հին էյինձի երուսնա՝

տօգուղընձնաւե այն խնբմի տեօր-
սիրինձխնաւեկ՝ Անգե վեչլամ-
պերին եհաւ իլե Բապալն քե-
լամը օլուպ ուեսի քի՝ Ա՛աքերլե- 11
րին Բապալը պեօյլե սեր. Հա-
լա քեահինլերուե Թեվմաթաան
սիւա հաւպ սե. Էյէր պիր 12
քիմսե է՛ոլսալրընըն էԹէյինե
մուգատսա էԹ կէօԹիւրսե, վե
էԹէյի իլ հքմէյե հա սալա ե-
չարապա հա հաղա՛հա պիր կ՛
նե Թաա՛մա տօգանսա, օ մն
գատտ ս օլո՛ւ մուե. վե քես
հինլերը ձէ՛ վերլով՝ Նօգ տ,
ալլը: Ի ն պ՛ սեօյ 13
Պու՛ ալրըն ալրինե է հա իլէ ն
վիաընմ տօգանսա, մնե
տար օղո՛ր մուե. վե ք հինլերը
ձէվա պ վ՛րիպ՝ Մուլ օլուր
սեօյլերը: Վ է Ս՛պե ձ՛վապ հ
տիպ ա՛տի ՝ Հուզուե սմսա
պու գավմ պեօյ է վե պու Թ.
յինֆե պէ ալե վե հլէերինին հէր
ա՛մէլի պեօյլե տիր՝ ուե յոր Բապ-
վե օրատա Թապրնպ հԹոիֆլերի
նաֆաք ա՛ո: Վ է շիմոի հալա 3
պու կիւնտէն իլէրիպի՝ Բապալն
հէյբէլինտէ հ շ Թաչըն իւղե-
րինէ գ՛նմազտան հվվէլինի՝ պի-
րինէն խնբմի Նօլլէ- հերլընա կհ-
լնպ սն օլսուղուզ՝ ձէնտէրհյէ օ-
նուն հավուզտ՛տան հլլի Նօլլէ+
չէքմէ յհ կհլնպ խնբմի օլսուղուզ
կիւ՛ղերի սիւշհնիւն: Սիղն էվ 17
հլլերինիզին հէվի ա՛մէլինի սա-
մուտ հէլի իլէ վե սարըզտ իլէ
վե տօլտ իլհ վուրտուտ. ամմա
պանա սեօնմէմէյինիզ՝ ուե յոր
Բապալ: Հալա պու կիւնտէն 18
լէրիպի տիւշհնիզ, Բապալն
հէյբէլի Թէմէլզ նամին՝ տօգու-
ղընձնաւե այն խնբմի սեօրսին-
յա կիւնիւնտէն իլէրիպի տիւ-
շհնիւն: Թօսնուտ տահա ամ 19
պարտա՛մը, վե ատմա վե լին-
ձիր աղաձը հէվ նար աղաձը
վե զիլթուն աղաձը տահա մէյ-

վէ վէրմէաւ · սու կիւնաէն սիղէ պէրլ-քէթ վէրէէ-
20 էիմ : Վէ այլն խիրմի աէօրսիւն-
ճիւսիւնաէ՝ լքինճի տէիա՝ Ան-
գէյ Բապալն քէլամը օլուպ
21 տէտի · Յուդա վէլիսի Զօրա-
բաբէլէ սէյլէյիպ տէ քի՝ Պէն
կէօքլէրի վէ երկի սարսըտճաղ-
22 դըմ : Վէ փառիշտլըդլար Թախ-
թը ալթիւսի էէտճէյիմ , վէ
թայիֆէլէր փառիշտլըդլընէն
գուվվէթինի խարապ էէտճէյիմ

վէ ա՛րապայը հէմ՛ ծնուն պինի-
ճիսինի ալթիւսի էէտճէյիմ, վէ
աթլար հէմ պինիճիլէրի՛ հէր
պիրի գարբնոսըընէն դըրըճը ի-
լէ սիւէճէք : Օլ կիւնաէ տէ- 23
յոր ա՛սքէրլէրին Բապալ , սէնի
եա՛ Սալաթիէլ օղլու Զօրաբա-
բէլ գուլում ալաճաղըմ տէյօր
Բապալ , վէ սէնի միւհր կիպի
գօյաճաղըմ · զինրա սէնի սէզ
միւմ՛տէյօր ա՛սքէրլէրին Բապ-
պալը :

ՕՂՈՒԲԱՐԻՆ

ՊԱՏ Ա

1 Դ՚արեհին քինճի հըզընատ՝
սէքիզինճի այտա՝ Ագդով օղլու
Բարպխանըն օղլու վէ յղատպէր
Զաքարիայա Բապալն քէլամը
օլուպ տէտի ·
2 Բապալ պապալարընըզդա վէ-
3 տարըլտը : Խոտի ծնըտրա տէյէ-
սին՝ քի՝ Ա՛սքէրլէրին Բապալը
պէօյլէ տէր · Պանա տէհիւն
տէյօր ա՛սքէրլէրին Բապալ , վէ
պէն սիղէ տէնդէյիմ՝ տէյօր
4 ա՛սքէրլէրին Բապալ : Պա պա-
լարընըզ կիպի օլմանի , քի ծնը-
րա էվվէլքի փէյղամպէրլէր էա-
զրրըպ տէրլէր խոտ · Ա՛սքէրլէ-
լին Բապալը պէօյլէ տէր · Նա-
բատամըզ եօլարընըզդան վէ քէօ-
թիւ ա՛մէլլէրինիզդէն հալա տէօ-
նմէն · տամմ ծնըտր տինկլէմէ-
տիլէր վէ պանա գուլագ տամա-
5 տըլար տէյօր Բապալ : Պատա-
լարընըզ հա՞նի , վէ փէյղամ-
պէրլէր է՞պէտն մի եաշարլար :
6 Անճագ գուլարըմ փէյղամպէր-
լէրէ էմր էթտիիմ տէօղլէրիմ

հէմ գանունլարըմ պապալարը-
նըզդա էէթի՞ճմէյէրմի - վէ ան-
լար տէօնիւշ տէտիլէր քի՝ Ա-
քէրլէրին Բապալը պիզէ էյլէմէ-
յէ հէման նէյէթ կիմսէն կիպի՝
եօլարըմըզդա կէօրէ վէ ա՛մէլ-
լէրիմիզէ կէօրէ պիզէ եյլէ էյ-
լէտի :
7 Դ՚արեհին քինճի հըզընատ՝ Սէքսէն այը օլան ծն պիրինճի ա-
յըն էսիրմի տէօրտիւնճիւ կիւնիւ-
տէ՝ Ագդով օղլու Բարաքիանըն
օղլու փէյղամպէր Զաքարիայա
Բապալն քէլամը օլուպ տէտի ·
8 Կէճէ լէ կէօրտիւմ քի՝ իլճէ
տօրու աթըն իւղէրինէ պինմիշ
պիր քիշի՝ քի տէրէճէ օլան մէր-
սին ապաճլարընըն տիպ յինինտէ
տուրուր իտի , վէ օնուն արտըն-
տա տօրու՝ պէնեքլի վէ պէյազ
աթլար վար իտի : Վէ տէտիմ 9
քի՝ Պունլար նէ՞ տիր եա՛ էֆէն-
տիմ՝ վէ պէնիմ իլէ տէյղլէշէն
մէլէք պանա՝ Պունլարըն նէ օլ-
տուղունու տանա կէօսթէրէճէ-
յիմ տէտի : Վէ մէրսին ապաճ- 10
լարը արատընտա տուրան քիշի

Ձեվապ էախպ ոէոի քի՝ Պունլար Բապպըն եէբոռե կէզնիմէյէ
11 կէնռաեբոխքէբէն սիր : Վէ Մբսին ազռձլարը արռոբնռոռ ս ոռբան Բռսպըն մէլէյնինէ Ձեվապ էախպ ոէոխլէբ : Նէբռոե կէզնիոիք , վէ իշթէ պիւթիւն եէբ օ
12 Թռւբռոպ՝ բռհռթ սըբ : Վէ Բռսպըն մէլէյի Ձեվապ էախպ ոէոխ . Եռ՝ ռ՝ոքէբլէբնին Բռսպըր՝ սէն նիչէյ՞ոէք Երուռռղէմ վէ Յուդռ չէհրլէբինէ Մբր հռմէթ էթմիշզինի , քի ռնըբռռ պռ եէթմիշ էըլ զռզռպ էթ
13 տին : Վէ Բռսպ պէնիմ իչէ ոէօյլէչէն մէլէյ ֆյի ոէօզլէբ՝ Թէոէլլի ոէօզլէբի իչէ Ձեվապ
14 վէբռե : Վէ պէնիմ իչէ ոէօյլէչէն մէլէք պռնռ ոէոխ քի՝ Ջռզրըզպ ոէ .

Ռ՝ոքէբլէբնին Բռսպը պէօյէ ռէբ . Երուռռղէմ իչլէն վէ Սիռն իչլէն զռյէթ իչէ պէօյ·ք
15 զռյրէթ չէքէբիմ : Վէ օ էմնի·յէթռոէ ռլռն Թռյլիֆէչէբինէ իռզէբինէ զռյէթ իչէ պէօյնք էօվքէմ վռր . չնըն քի պէն ռզ էօվքէչէնռոիմ , վէ ռնըռր պէվռ
16 յը ռրթէբրռոըռր : Օնռռն իչլէն Բռսպ պէօյէ ռէբ . Երուռռղէմ մէբհռմէթ իչէ ռէօնռոիւմ , է վիմ ռնռռ էռվրըռռմռզ ռըբ՝ռէ. յոր ռ՝ոքէբլէբնին Բռսպը , վէ Երուռռղէմին իռզէբինէ չբրվը
17 չէքիլէձէք : Տռհռ չռղբրըզպ ռէ քի՝ Ռ՝ոքէբլէբնին Բռսպը պէօյլէ ռէբ . Շէհրլէբիմ՝ Թէքբռր նիչմէթռէն Թռշռձռզլռր , վէ Բռսպ՝ Թէքբռր Սիռնռ Թէռէչլ լի վէբէձէք , վէ Թէքբռր Երուռռղէմի ռէչէձէք սիր :
18 Ռ՝նռռն էէօզլէբնիմի գռլռբրըզպ պռգռբմ , վէ իշթէ ոէօրթ
19 պռյինռզ : Վէ պէնիմ իչլէ ոէօյլէչէն մէլէյէ՝ Պունլար նէ՞ սիր ոէոխիմ . Վէ պռնռ ոէոխ քի՝ Պունլար Յուդռյը՝ Իսրռյէլի վէ Երուռռղէմի ռռզրռռռն պռյնռզլռր սըբ : Ռ՝նռռն Բռսպ պռնռ ոէօրթ ոիւլէքէր կէօռ
20 Թէբռի : Վէ՝ Պունլար նէ՞ իչլէ
21 մէյէ կէլլռոր ռէոխիմ . Վէ ոէօյլէյիպ ոէոխ քի՝ Յուդռյը ռռզրռռռն պռյինռզլռր պռունլար սըբ , չէմյէ քի քիմռե պռչընը գռլռբրըռռմռզ . իռմի պռունլար կէլռի քի՝ ռնլռրը իէբքիռռեէբ . վէ Յուդռ ռիլռրընռն իէզէբինէ՝ ռռռռռզլռթմռզ իչլէն պռյինռզլռրընը ռիւզիւբէբ :

ՊՌՊ Բ

Ռ՝նռռն կէօզլէբիմի գռլռբրըզպ պռգռբմ , վէ իշթէ ոիր ռռէմ , վէ էվինռե էօյլիւ իվի վռր իոի :
2 Վէ ոէոխիմ քի՝ Սէն նէ՞բէյէ կէռռէյօրռոն . վէ պռնռ՝ Երուռռղէմի էօյզմէյէ քի էնի՝ նէ գռռռր վէ ուզռնլըզուզ նէ գռռռբ ռլռռ ղռունռռ կէօբէյիմ ռէոխ :
3 Վէ իշթէ պէնիմ իչլէ ոէօյլէչէն մէլէք չըգռը , վէ ռնռռն գռրշըռլռնռ զռյրի մէլէք չըգըզպ՝ ռնռ ռէոխ . Սէյիրթ պռ կէնռէ
4 ոէօյլէյիպ ռէ քի՝ Երուռռղէմ՝ իչլռռէքի ռռռմ վէ հռյվռռն չօգլռզլռզռռռռն գռչի՝սիզ ռռքին օ
5 լռռռռձռգ : Վէ ռնռ պէն չէփչէվռէ ռլթէչ գռլի՝սի օլռձռղլըմ՝ ռէյօր Բռսպ , վէ օրթռռրընռռ իղղէթ իչլռռ օլռձռղլըմ :

Ռյ սիզ եռ՞հռ , փռրնռռ ոիյռռրընռռռն հէմռռ գռչըռռ ռէյօր Բռսպ . զիրռռ սիզի կէօքլէբին ռէօրթ բիւզիկռռրը կիսի
7 ռռռղթռռրմ՝ ռէյօր Բռսպ : Ռյ Բռռբիլռռն գըղը իչէ ռռքին օլռռ
8 Սիռռ՝ քէռռռինի գռբթռռր : Ջի·բռռ ռ՝ոքէբլէբնին Բռսպը պէօյլէ ռէբ . Ի՝զղէթինի ռրռրընձռռ պէ·նի՝ սիզի եռմռլռյռռռ Թռյլիֆէչէբէ կէօռռռէբռի . զիրռռ սիզէ

տօգանան՝ քանի կէօզլէնելն
9 պէտքինէ տօպանըը : Ջիւրա
իշխէ պէն մնալըըն իւշէրինէ է-
լիմի տալայաճաղըմ, վէ մնալ՝
քննալ գուէլըը՝ ըն հաղմասը օ-
ղամագ, վէ պիլէճէքանիզ քի՝
պէնի ա՛պէրլէրին Բապը կէօն-
10 աէրմիշ ակը : Նաղմէ օպուրօպ
շաղ օլ եա՛ Սիօն դըզը, զիւրա
իշխէ պէն կէլմա օրթանտա սա-
քին օլաճաղըմ աէյօր Բապ :
11 Վէ օլ կիւնտէ Բապա չօդ թա-
յինիֆլէրը միւշհատ օլուպ պէնիմ
գամըմըմ օլաճաղլար, վէ պէն
անին օրթանտա տաքին օլաճա
ղըմ, վէ պիլէճէքսին քի՝ պէնի
ատա ա՛պէրլէրին Բապը կէօն-
12 աէրմիշ ակը : Վէ Բապպ՝ քէն-
ան հիսանալի Յեհովայը մուգատա-
աէս եկրաէ միրաս ալաճագ, վէ
Նրուսաղէմի թէգրար աէչէճէք
13 ակը : Բապպէն եիւղնէնտիկ հէր
թէն ուս օլաուն, զիւրա օ՛ մուս-
գատաէս մէքան ընտան ույան-
աը :

ՊԱՏ Գ

1 Ընտէն պատա պէօյլէ քեա-
հին Յեհովանուն՝ Բապպէն մէլէ-
յի հօրինէ տուրատըրնու
կէօռմէկըմ : վէ հէյման՝ ծնա
հասիմ օղմագ իշխին ծնուն տաղ
2 էանընտա տուրսաբիմ վէ Բապպ
շէյթանտա աէմի քի՝ Բապպ սէ-
դի Թա՛զիը էթմէն եա՛ հէյման,
վէ անի՝ Նրուսաղէմի սէչէն
Բապպ Թա՛զիը էթմէն : պուռ՝
աեհէշտէն չըգարըըմընը քեօղրնու
աէյի՞ վի :
3 Վէ Յեհովա քիրլի համապատը
կէնինմիշ իսի, վէ մէլէյին հօ-
4 նիհնաէ տուրսյօր իսի : Վէ հօ-
նիհնաէ տուրանըտա ձէվապ
էթաի, վէ աէյլէյիպ՝ Տիրոջ
համապատը ծնուն իւղէրինաէն
կիսա՛րին ատի՝ վէ ծնա աէմի
քի՝ Պապ, անին հարամազը-
ղընը անին իւղէրինաէն կիսէր-
սիմ, վէ անի ալա համապատը
իւէ կէյինտիկէյիմ : Վէ տէ-
միմ՝ քի՝ Ծնուն պաշընա Թէմիզ
պէօրք գօտուրտը՝ վէ ծնուն պա-
շընա Թէմիզ պէօրքիւ գօտուրտը,
վէ ծնու համապատը իւէ կէյինտիկ-
սիւէր, վէ Բապպէն մէլէյի
տուրսյօր իսի :
6 Վէ Բապպէն մէլէյի Յեհովայա
7 չէհտաւէթ էսիպ աէմի քի՝ Ա՛ս-
քէրլէրին Բապը պէօյլէ աէր՝
Ինչէր եօլաարըմտա եիւրիւր ի-
անն, վէ փարղաարըմը տագտը
իսէն, օ զէման անն տամի է-
վիմ հիւքմ էտէճէքսին, վէ ավ-
լուարըմը տամի հըփը էտէ-
ճէքսին՝ վէ տանա պուռ տուրան-
ըարըն պէյինէտ արդատաշտը
վէրէճէյիմ : Համա տինկիչ եա՛
8 Յեհովա պէօյիւք քեահին՝ անն վէ
աննին էօնիւնաէ Թուրան տօսթ-
ըարըն, զիւրա ծնուտը նիշան օլա-
ճագ տաէմէր ակը՝ զիւրա իշխէ
պէն գուէլում Յիլնիի էէթիրէ-
ճէյիմ : Ջիւրա իշխէ Յեհով-
9 նուն էօնիւնաէ գօտուրտում
Թաշ, պիր Թաշըն իւղէրինաէ
էէի էէօզ վար՝ իշխէ պէն օ-
նուն նագշընը նագշ էտէճէյիմ՝
աէյօր ա՛պէրլէրին Բապը,
վէ օլ ալտարըն հարամազըղընը
պիր կիւնաէ կիտէրէճէյիմ : Օլ 10
կիւնաէ՝ աէյօր ա՛պէրլէրին
Բապը՝ հէր պիրինիզ գէնշու-
նուզու տամա ալճընա վէ ին-
ձիր տաղաճը ալճընա չաղրրա-
ճագսընըզ :

ՊԱՏ Դ

Ընտէն պէնիմ իւէ աէյլէյէն
մէլէք աէօնտիւ, վէ պէնի՝ ըս-
գուատնատան ույանըը տաէմ կի-
սի ույանտըրըմը : Վէ պատա՝
նէ՞ կէօրիյօրսուն տէտի՝ վէ

տէտիմ քի՝ կէօրիչյօրում քի
իշլեհ պիւսպիւթիւն ալճուն պիր
շամ՚ատան վար , վէ օնուն պա-
շընատա պիր քհասէ՝ վէ իւղէրին-
տէ եէմի գանտիլ վար , վէ պա-
շը իւղէրինտէքի եէմի գանտի-
3 լին եէմի օլուղուս վար : Վէ օ
նուն էանընատա՝ քհաւէնին սա-
ղընատան պիր վէ սօլունատան պիր՝
4 իքի ղէչհուն աղաճը վար : Վէ
ճէվապ էտիպ պէնիմ իլէ սէօյ-
լէչէն մէնիչէ սէօյլէյիպ՝ Էֆէն-
տիմ պունլար նէ՞ պիր տէտիմ :
5 Վէ պէնիմ իլէ սէօյլէչէն մէնիք
ճէվապ էտիպ պանա տէտի քի՝
Պունլարըն նէ օլտուղունու պիլ-
մէ՞զլիսին . վէ տէտիմ քի՝ Եօք
6 եա՛ էֆէնտիմ : Ընտէն ճէվապ
էտիպ սէօյլէտի , վէ պանա տէ-
տի . Բապպըն Զօրաբաբէլէ օ-
ղան քհէլամը պու տուր , քի տէ-
տի .

Գուվվէթ իլէ տէյիլ վէ ղոր
իլէ տէյիլ իլա Րուհում իլէ
տէյօր ա՛սքհրէրին Բապպը :
7 Սէն եա՛ պէօյիւք տաղքի՛մ՝ լին ,
Զօրաբաբէլին հընիւնուէ օվայա
քէօճէնճէքսին . վէ պաչ թաշընը չը-
գարըպ՝ գէրէկմ օնա քէրկմ օ-
ւատն տէյիւ ալգըշ հաէճէք :
8 Եինէ պանա Բապպըն քհա-
9 մը օլուպ տէտի քի՝ Պու էվի
Զօրաբաբէլին էլլէրի թէմէլ-
լէնտի , վէ օնու օնուն էլլէրի
թէքմիլ հաէճէք . վէ պիլէճէք-
սին քի՝ պէնի սիզէ ա՛սքհրէրին
10 Բապպը կէօնտէրմիշ սիր : Չի-
րա քիւչիւք չէյլէրին կիւնիւնիւ
քի՛մ իսօր կէօրսիւ . չիւն քի օլ
եէտի ճէօղ իսգանտիլ թաշընը
Զօրաբաբէլին էլլինտէ կէօրիւպ
շաղ օլաճագլար . օնլար՝ Բապ-
պըն պիւէթիւն եէրտէ տօլաշան
կէօղլէրի տիր :
11 Վէ ճէվապ վէրիպ օնա տէ-
տիմ քի՝ Ըամ՚ատանըն տաղընատա
վէ օնուն սօլունատա օլան պու ի-
քի ղէչհուն աղաճըրը նէ՞
սիր : Վէ իքինճի տէքհ՚ 12
վապ էտիպ օնա տէտիմ քի՝ Իքի
ալճուն օլուգտան քէնտիվլին-
տէն ալճուն ֆարշֆէլըճէքսո եաղ
տէօքհն իքի ղէչհուն տաղարը
նէ՞ սիր : Վէ պանա տէյղէյիպ՝ 13
Պունլարըն նէ՞ օլտուղունու պիլ-
մէ՞զլիսին տէտի . վէ տէտիմ
քի՝ Եօք Էֆէնտիմ : Վէ պանա՝ 14
Պունլար ճիւմլէ եէրին Սահիպէ-
նին եանընատա տուբան իքի մեհ
օլմուշար տըր տէտի :

ՊԱՊ Ե

Ընտէն տէօնիւսլ կէօղլէրիմի 1
գալտըրտըմ , վէ կէօրտիւմ քի՝
իշլեհ պիր ուչան ճիլտ : Վէ 2
պանա՝ նէ՞ կէօրիչյօրսուն տէ-
տի . վէ տէտիմ քի՝ Պիր ուչան
ճիլտ կէօրիչյօրում , ուզունլու-
ղու խիրմի արշըն՝ վէ էնի ան ար-
շըն տըր : Վէ պանա տէտի քի՝ 3
Պու ճիւմլէ եէլ լին եիւզիւ իւղէ-
րինէ չըգան պէտտուա՝ տըր .
զիրա հէր խըրսըզլըգ էտէն՝ պու
էանատան տնուն մուճհալինճէ քէ-
սիլէճէք , վէ հէր էէմին էտէն՝
օպիր էանատան տնուն մուճհալին-
ճէ քէսիլէճէք : Օնու չըգարա- 4
ճաղըմ տէյօր ա՛սքհրէրին Բապ-
պը , վէ խըրսըզըն էվինէ՝ վէ
խամիր իլէ էալան եէմին էտէնին
էվինէ կիրէճէք . վէ օնուն էվի
իչինտէ գալաճագ , վէ օնու կէ-
րէք օտունու կէրէք թաշը իլէ
թէլէֆի էտէճէք :

Ընտէն պէնիմ իլէ սէօյլէչէն 5
մէնիք չըգտը . վէ պանա տէտի
քի՝ Հալա կէօղլէրինի գալտըրըպ
պու չըգան նէ տիր պագ : Վէ՝ 6
նէ՞ տիր տէտիմ . օ տախի՝ Պու
չըգան էֆիա տըր տէտի . հէմ
տէտի քի՝ պիւթիւն եէրտէ օն-
լարըն էարատմագլըղը պու տուր :
Վէ իշլեհ գալտըրըլմըշ պիր 7

գուրշուն գանէթար · վ՛ պու՝ հ-
ֆանըն օրթասընտա օթուրան
8 պիր գարը տըր : Ընտէն պու
ֆիրտ տըր տէտի , վ՛ ծու հ-
ֆանըն օրթասընա ամտը · վ՛
աղզընա օլ գուրշուն թաշընը
9 ամտը : Վ՛ հէօղէրիմի գալ
մըրըպ կէօրտիւմ քի՝ իլճէ իքի
գարը ջըդայօր , վ՛ րիւզկեար
ծնլարըն գանաալարընտա խոլ ,
վ՛ ծնլարըն էյլէք գանաալարը
կիպի գանաալարը վար իսի · վ՛
ծնլար հֆայը եկր իլէ կէօքլէրին
10 արասընա գալըրըրլար : Վ՛
պէնիմ իլէ սէօյլէյէն մէկի՛յ՝
Պունլար հֆայը նէ՞րէյ կէօ-
11 թիւրիյօրլար տէտիմ : Վ՛ օ
պանա տէտի քի՝ Օնա Սէնտար
ոխյարընտա էվ պինա հէմտի՛յ ·
վ՛ գայիմ օլուպ՝ օրտատա գայի-
տէսի իւզէրինտէ գէնտէճապ :

ՊԱՏ Զ

1 Ընտէն տէօնտիւմ , վ՛ կէօղ-
լէրիմի գալըրըպ կէօրտիւմ
քի՝ իլճէ քէլ ատզ արասընտան
տէօրթ ա՛րապա ջըդայօր · վ՛
տաղլար՝ պագըր տաղլարը խոլ :
2 Իլք ա՛րապանըն աճլարը տօրու
խոլ , վ՛ իքինճի ա՛րապանըն
3 աճլարը եաղըզ խոլ · Վ՛ ե-
չինճիւ ա՛րապանըն աճլարը
ապ՝ վ՛ տէօրտիւնճիւ ա՛րապա-
նըն աճլարը պէնէքլի վ՛ գըր ի-
4 սի : Վ՛ ՀԷվապ կոխպ պէնիմ
իլէ սէօյլէյէն մէկի՛յ՝ Պունլար
նէ՞ տիր եա՛ հֆինտիմ տէտիմ :
5 Վ՛ մէկիք ՀԷվապ վէրիպ պանա
տէտի քի՝ Պունլար պիւթիւն
հէրին Սահիպլինին հուզուրունա
տուրմագտան ջըգան կէօյիւն
6 տէօրթ ըուհու տուր : Օնտա օ-
ղան եաղըզ աճլարը՝ վ՛օրեաա տի-
յարընա ջըդալըար , վ՛ ագլար՝
ծնլարըն արասընա ջըդալըար ·
վ՛ գըր օլանլար՝ գըպկէ տիյարը-
նա ջըդարլար : Վ՛ ջըդըրլար ,
7 վ՛ հէրտէ կէպնիմէք իչիւն կիթ-
մէք իսթէտիկեր , վ՛ օ՝ կիտին
հէրտէ կէպնին տէտի · իսմոն
հէրտէ կէպնիտիկեր : Ընտէն օ
8 պանա ջաղըրըպ , վ՛ պանա
սէյրէյիպ տէտի քի՝ Պագ , փօր-
եաա ախյարընա ջըդանլար՝ րուհումու փօրեաա ախյարընտա
թէսքին էթմիկեր ·
Եինէ պանա Բատպըն քէլ-
9 մը օլուպ տէտի · Էսիրլիքտէն՝
10 եաղ Իսրայիլընտան կէլէն Հեզ-
գաոան՝ Տուբիատան վ՛ Յեզտա-
յիատան ալ , վ՛ հէմտան օլ կիւն-
տէ սէն վարըպ՝ Սոփունիա օղ-
լու Յովսիանըն էվինէ կիր : Վ՛ 11
կիւմիշ իլէ ալթըն ալըպ՝
Թաճլար եափ , վ՛ Յոսեգէկին
օղլու պէշիւք քհահին Յէհոու-
նուն պաշընա գո : Վ՛ ծնա սէյ- 12
լէյիպ տէյտիլն քի՝

Ա՛պգերլէրին Բատպը սէյլէ-
յիպ պէյլէ տէր · Իլճէ խոմի
Ֆիլիա օլան քիշի քի օ՝ հէրին-
տէն ֆիլիսլինէճէք , վ՛ Բատ-
պըն հէյքէլինի պինա տէտիքը :
Իմոն Բատպըն հէյքէլինի օ պի- 13
նա հատճէք , վ՛ օ չան ալաճապ ,
վ՛ Թաթոթընտա օթուրուպ սալ-
Թանաթ սիւրճէք · վ՛ Թաթ-
Թընտա քհահին օլաճապ , վ՛
Թքնսինին արասընտա սէյամիթ
մէշվերէճի օլաճապ :

Վ՛ Թաճլար՝ Բատպըն հէյ- 14
քէլինտէ զէքր իչիւն Հէզեկիին վ՛
Տուբիանըն վ՛ Յեզտայիանըն վ՛
Սոփունիա օղլու Հէնին օլաճապ :
Վ՛ ուզագտա օլանլար՝ կէլիպ՝ 15
Բատպըն հէյքէլինտէ պինա է-
տէճէքլէր , վ՛ պիրլէճէքսինիզ
քի՝ պէնի սիզի ա՛պգերլէրին
Բատպը կէօնտէրմիշ սիր · վ՛
էյէր հէր վէճհ իլէ Ալահընըզ
Բատպըն քէլամընը տինլէր ի-
տինիզ՝ պու վագի՛ օլաճապ :

ԳԱՂ Ի

1 Եվ վասն օրհնութեան զոր օրհնեաց Մովսէս զորդիսն Իսրայէլի՝ եւ ասաց ցնոսա. Կեցցէ Ռուբէն եւ մի մեռանիցի՝ եւ թիւ նոցա մի եղիցի։
2 Եւ այս է օրհնութիւն զոր օրհնեաց Մովսէս այրն Աստուծոյ զորդիսն Իսրայէլի մինչ դեռ կենդանի էր։
3 Եւ ասաց. Տէր յԱսենայ եկն, եւ յԵսեր ծագեցաւ նոցա, յերեւեցաւ ի լերինն Փարան, եւ ընդ նմա էին հազարք սրբոց. ի ձախ կողմանէ նորա հրեղէն օրէնք։
4 Եւ սիրեաց զազգն, եւ ամենայն սուրբք նորա ի ձեռն քո էին, եւ նոքա ընկալան ի վարդապետութենէ քումմէ։
5 Եւ պատուիրեաց նոցա Մովսէս օրէնս, ժառանգութիւն ժողովոյ Յակոբայ։
6 Եւ եղեւ ի Յեսուրոն թագաւոր, յորժամ ժողովեցան նահապետք ազգացն Իսրայէլի, եւ հարք ցեղիցն Իսրայէլի միանգամ։
7 Կեցցէ Ռուբէն եւ մի մեռանիցի, եւ թիւ նոցա մի եղիցի։
8 Եւ այս է Յուդայի. Լուր, Տէր, ձայնի Յուդայի, եւ առ ժողովուրդ իւր մուտ արասցես նմա. ձեռք նորա հզօրասցին ի վերայ հակառակորդացն, եւ օգնական նորա լիցի։
9 Եւ Ղեւեայ ասաց. Կատարեալ քո եւ լուսաւորութիւն քո՝ այրոյ սրբոյ քում, զոր փորձեցեր ի Մասա, եւ նախատեցեր զնա ի ջուրս հակառակութեան։
10 Որ ասացեալ է հօր իւրում եւ մօր իւրում. Ոչ տեսի զնոսա, եւ զեղբարս իւր ոչ ծանեաւ, եւ զորդիս իւր ոչ գիտաց. զի պահեցին զբանս քո, եւ զուխտ քո ընկալան։
11 Եւ դատաստանք քո Յակոբայ եւ օրէնք քո Իսրայէլի. դիցեն խունկ առաջի քո, եւ ողջակէզ ի վերայ սեղանոյ քո։
12 Օրհնեա, Տէր, զզօրութիւն նոցա, եւ զգործս ձեռաց նոցա ընկալ. հար զկողս հակառակորդաց նոցա, եւ որ ատեցին զնոսա յետս դարձցին։
13 Եւ Բենիամինի ասաց. Սիրելի Տեառն բնակեսցէ յերկայնութեան, ծածկեսցէ զնա ամենայն աւուրս, եւ ի մէջ ուսոցն նորա բնակեսցէ։
14 Եւ ի Յովսէփ ասաց. Օրհնեալ է Տէր զերկիր նորա ի պտղոյ երկնից, ի ցօղոյ եւ ի հեղեղաց ներքոյ,
15 եւ ի պտղոյ արեգական, եւ ի պտղոյ ամսոց,
16 եւ ի գագաթանց լերանց հնոց, եւ ի պտղոյ բլրոց յաւիտենից,
17 եւ ի պտղոյ երկրի եւ լիութեան նորա. եւ հաճութիւն տեսլեան որ երեւեցաւ ի մորենւոջն եկեսցէ ի գլուխ Յովսէփայ, եւ ի գագաթն նազարացւոյ եղբարցն իւրոց։
18 Փառաւոր է իբրեւ զանդրանիկ եզին, եղջիւրք նորա իբրեւ զեղջիւրս միեղջերուաց, նոքա հարցեն զազգս ամենայն մինչեւ ի ծագս երկրի. սոքա են բիւրք Եփրեմի, եւ սոքա հազարք Մանասէի։
19 Եւ ի Զաբուղոն ասաց. Ուրախ լեր, Զաբուղոն, ի ելանելն քում, եւ դու, Իսաքար, ի վրանս քո։
20 Ազգք լերանց կոչեսցեն, անդ զոհս արդարութեան զոհեսցեն, զի զբազմութիւն ծովուց ծծեսցեն, եւ զգանձս ծածկեալս ի ծովեզերս։
21 Եւ ի Գադ ասաց. Օրհնեալ է որ ընդարձակէ զԳադ, իբրեւ զառիւծ բնակեսցէ, եւ ծնանիցի բազուկ եւ գլուխ։
22 Եւ ետես զառաջին մասն իւր, զի անդ ի վերայ ամրոցի տեղւոյ ժողովեցաւ, եւ եկն ի գլուխ ժողովրդեանն, եւ արդարութիւն Տեառն արար, եւ դատաստանք նորա ընդ Իսրայէլ։
23 Եւ ի Նեփթաղիմ ասաց. Նեփթաղիմ կորովի է, եւ լցեալ է օրհնութեամբ Տեառն, ծով եւ հարաւ ժառանգեսցէ։
24 Եւ ի Ասեր ասաց. Օրհնեալ է ի որդիս Ասեր, եւ հաճեսցի եղբարցն իւրոց, եւ ներկեսցէ զոտս իւր ի յուղի։
25 Երկաթ եւ պղինձ ամրութիւն քո, եւ որպէս զաւուրս ծերութեան քո, այնպէս եւ զզօրութիւն քո։
26 Չիք ոք սուրբ որպէս Տէր, եւ չիք ոք արդար որպէս զՏէր մեր, եւ չիք ոք սուրբ որպէս զքեզ, Տէր, որ ազատեցեր զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։
27 Եւ ասաց Մովսէս. Ոչ է սուրբ որպէս Տէր Աստուած մեր, եւ ոչ է արդար որպէս զՏէր Աստուած մեր, եւ ոչ է սուրբ որպէս զքեզ, Տէր, որ ազատեցեր զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։
28 Եւ ասաց Մովսէս. Ոչ է սուրբ որպէս Տէր Աստուած մեր, եւ ոչ է արդար որպէս զՏէր Աստուած մեր, եւ ոչ է սուրբ որպէս զքեզ, Տէր, որ ազատեցեր զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։

ԳԱՂ Ը

1 Եւ ա՛ս աբերդերին Բապպելընդ քեքսմը օլուպ ասեմ քի՝ Ա՛սքերդերին Բապպը պեցըլէ ատը. Սին իչլեն զայեճ ևլէ պեցիւք զայրեճիմ վար. վե օնուն իչլեն պեցիւք խըզմ ևլէ զայրի թէքերիմ։ Բապպ պեցըլ ատը. Սիօնա տէնէնճէյիմ, վե Եըռուսաղեմին օրթասընտա սաբին օլաճաղըմ. վե Եըռուսաղեմ՝ հադիգաթ շէհրի՝ վե ա՛սքերդերը Բապպընդըն տողը՝ Մուդաստէս տաղ չաղըրլաճաղ։
2 Ա՛սքերդերին Բապպը պեցըլէ ատը. Եըռուսաղեմին մեչտանլաըընտա՝ տաճա ևլոհիյատ հըքէքդեր հեմ ևլոհիյատ գաբըլտը օ-
3 հաճուրտաճագ, վե կևնէնլեր չօգուղընտան հեր պիրինին էնկինտէ տեմիրճի օլաճագ։ Վե շէհրին մեչտանլաըընտա օյնայան հըքէք վե դըզ-

չօձաւգլաբտան տլաձագ ։
6 Ա՛աքերլէրլին Բագպը պէօյլէ տէր · Էյէր պու գավմըն պա-
գխէսինլին կէօղլէրինտէ օլ կիւն-
լէրտէ կիւձ կէօրիւնիւբ լսէ , պէնիմ կէօղլէրիմտէ՞ տախի մի կիւձ կէօրիւնէձէք՝ տէյօր ա՛ա-
քերլէրլին Տագպը ։
7 Ա՛աքերլէրլին Բագպը պէօյլէ տէր · Իլճէ գավմըմը կիւնաօ-
ղլտսս տխարընտան վէ կիւն պաձը տխարընտան խէլաս է-
8 ձէձէյիմ ։ Վէ ծնլարը կէձիրէ-
ձէյիմ , վէ Երուսաղէմլին օր-
ձնասրնտա սաքլին օլաձագլար · վէ ծնլար գավմըմ օլաձադ , պէն տէ կէլէյձլիք ինչ վէ սաաձագաձ ինչ ծնլարըլն Ա՛ւտհը օլաձաղըմ ։
9 Ա՛աքերլէրլին Բագպը պէօյլէ տէր · Էլձերինիզ գուվվէձլէն-
սլին՝ եա՛ պու կիւնլէրտէ պու աէօղլէրլի հէյքէձ եավըզմադ խ-
չիւն ա՛աքերլէր Բագպընլըն էվլի ձէմձէլէնտսլսի կիւնտէ օլան վէյ-
ղամպերլէրլին աղղընտան ինչ-
10 տէնլէր ։ Չինրա օլ կիւնլէրտէն էվվէձ ստեմլին խձրէձէի եօզ վէ հայվանըն խձրէձէի եօզ խտի , վէ սրգէձէ սէպէպլինտէն՝ ջըգա-
նա վէ կիրէնէ սէձամէձ եօզ խ-
տի · դնրա պէն հէր ստեմի՝ պէ-
րի պէրինլին խէղերինէ սաձըմ ։
11 Ամմա չիմտի պու գավմըն պագխ-
էսինէ ինչէրի կիւնլէրտէ կիպի օձմայաձաղըմ՝ տէ յօր ա՛աքերլէ-
12 րլին Բագպը ։ Չինրա Թօխտամ սէձամէ ձ պագաձագ , սամա՝ մէյ-
վէսինի՝ վէրէձէձ , վէ եէր մահ-
սուլունու վէրէձէձ , վէ կէօք-
ձէր չինինի վէրէձէձէր · վէ պունձարըն ձիւմձէսինի՝ պու գավմըն սլագկէսինէ միրաս վէ-
13 րէձէյիմ ։ Վէ վագի՝ օլա քի սիզ Թայիֆէձէրտէ պէտտուա՝ օլտուդունու կիպի՝ եա՛ Ցու-
դա էվլի վէ Խրայէլ էվլի , սիզի էօյլէ գուրԹաբաձաղըմ, վէ պէ-
րէձէթ օլաձագսընըզ · գօրգմանի, էլձերինիզ գուվվէձլէնսլին ։ Չի- 14
րա ա՛աքերլէրլին Բագպը պէօյլէ տէր · Գաագալարընըզ պէնի զա-
զագալանըրտըգտա , սիզէ քէմ-
լիք էԹմէյէ նէյէԹ էԹտիյիմ կիպի՝ տէյօր տաքերլէրլին Բագ-
պը , վէ փիլչման օլմատըմ · Էօյ- 15
լէձէ տէնլիւձ՝ պու կիւնլէրտէ Երուսաղէմ վէ Ցուդա էվլինէ էյլիք էԹմէյէ նէյէԹ էԹտիյիմ · գօրգմանի ։ Էյլէ յէձէյինիզ չէյ- 16
լէր պունձար տըր · Հէր պիրի-
նիզ գօնշուսունա կէրչէք տէօյ-
լէսլին · գաֆուլարընըզդա Հադգ վէ սէլամԹէ իւղրէ չէրի՝ աԹ կէօ-
րլուն ։ Վէ քիմսէ գօնշուսու խ- 17
չիւն ևիւրէյինտէ քէմձիք տիւ-
շինմէսլին , վէ եասլան եէմինի սէվմէն · զնրա պունձարըն ձիւմ-
լէսի ինքրահ էԹտիյիմ չէյլէր տիր՝ տէյօր Բագպ ։
Եինէ պանա ա՛աքերլէր Բագ- 18
պընըն քէլտըը օլուպ տէսի քի՝ Ա՛աքերլէրլին Բագպը պէօյլէ 19
տէր · Տէօրտինձիւ այլ ուրուձ-
ձու վէ պէչինձիլինին ուրուձու վէ եէտինձիլինին ուրուձու վէ ծնօն-
ձունուն ուրուձու՝ Ցուդա էվլի-
նէ սիւրիւբ վէ չաղըրտ վէ խօշ պայրամլար օլաձագ · խմսի հա-
գիգաԹը վէ սէլամԹէի սէվլին ։
Ա՛աքերլէրլին Բագպը պէօյլէ 20
տէր · Տահա օլաձագ քի՝ գավմ-
լէր վէ չօգ չէհրլէրլին սապինլէրլի կէչէձէքլէր · Վէ պիրինլին սա- 21
քինլէրլի օ պիրինլինքինէ վարըպ տէյէձէքլէր քի՝ Բագպընըզդու-
ղուրուռնտա նէյաղ էԹմէյէ վէ ա՛աքերլէրլին Բագպընը արամա-
ղա հէր վէձ՛ խլէ կիտելիմ · պէն տախի կիտեյիմ՝ Վէ չօգ գավմ- 22
լէր հէմ գուվվէԹլի Թայիֆէլէր՝ Երուսաղէմտէ ա՛աքերլէր Բագ-
պընը արամաղա վէ Բագպընը հօձաղուրնտա նէյաղ էԹմէյէ կէլէձէքլէր ։ Ա՛աքերլէրլին Բագ- 23

պը պէօյլէ տէր · Օ՛ Կիւնլէր-
տէ վագի՛ օլա՛ք՝ Թայիֆէլէրին
հէվ տիւլէրինտէն ան քիչի ևա-
փըշամագլար , ևանի Եհուտի
օլան քիմսէնին էթէյինէ ևա-
փըշամագլար , վէ՝ Սիղին իլէ
կիւտէլիմ՝ զիրա Ալլահ սիղին ի-
լէ օլտուղտանու իչնիմիք տէ-
յէմէյէր :

ՊԱՊ Թ

1 Հադրաք տիյարընէն հագ-
գընա Բապպ քէլամընէն լէշա-
մը տըր , վէ Դամասկոսուն իւ-
զէրինէ գոնամագ · զիրա Բապ-
պէն կէօզիս ասէմի վէ Խորայէ-
լին ձիւմլէ սըպթարընա տըր :
2 Հէմ Եմաթ տախի օնուն սի-
նօրասընը տըր , Տիւրոս վէ Սի-
գոն՝ զայէթ մ՛ըմ իսէ տէ :
3 Վէ Տիւրոս՝ քէնտինէ գալէ՛
պինա էթմի , վէ կիւմիւշիւ
Թօփրագ կիպի՝ վէ խասս ալ-
Թունու ասգագլարընը չամուրու
4 կիպի եըղտը : Իչնէ Բապպ օ-
նու գօվամագ , վէ տինիլտէ օ-
ղան գուվվէթինի վուրամագ ,
վէ օ՛ ատէէշ իլէ Թէէֆի օլամագ :
5 Ասկալոն կէօրիւպ գօրգա-
ճագ , Գազա տախի՝ վէ զայէթ
իլէ ադըց էէքէճէք , Ասկալոն
տախի · զիրա իւմիտի խէճիլ
ասէճէճէք , վէ Գազատան փա-
տիշահ հէլաք օլամագ , վէ Ա-
կաղոն սաքին օլունմայամագ :
6 Վէ Ազովտոտա վէլէսթիլինա
սաքին օլամագ , վէ փըլըշըլ-
ըրընի զուրբաբինի հէլաք էտէճէ-
7 յիմ : Վէ գանըարընընը աղընը-
տան՝ վէ Իքրահիմէլէրինի տիշ-
լէրինին արասընտան կիւտէրէ-
ճէյիմ · վէ պագիյի՝ օ տախի
Ալահընմընընը օլամագ , վէ Ծու-
գաստա սէրտար կիպի՝ վէ Ասկա-
ղոն Յեհուտլու կիպի օլամագ :
8 Վէ կէչէն հէմ սէօնէն ա՛ս-
քէրտէն էօթիւրիւ՝ հվիմին չէվ-
րէսինտէ գոնամագընը , վէ ար-
Թըզ օնըտտան սալընը սալան
կէչմէյէճէք · զիրա չիման կէօշ-
լէյիմ իլէ կէօրտիւմ :
9 Ղայէթ իլէ մէսրուր օ՛ ևա՛
Իսօն գընը , Նա՛տրա չէք՝ ևա՛
Նէթուսաղէմ գընը , իչմէ վա-
սիլտահրէն սանա կէլիյօր , օ սա-
տընդ վէ խէլաս էտիճի տիր ·
հալիմ տիր , վէ մէրքէպկէ՝ սիչի
մէրքէպ գուտուղու սըմայա
պինմիշ տիր : 10 Վէ Եհուտան
ա՛րապայը հէմ Երուսաղէմտէն
աճը հէլաք էտէճէյիմ , վէ
ձէնկին եայը քէսիլէճէք · վէ
օ՛ Թայիֆէլէրէ սէլամէթ սէօյ-
լէյէճէք , վէ օնուն հիւքիւմ-
Թի սէնիղտէն ասնիղէճէք՝ վէ
ըրմագտան եէրին ուճալընընա-
տէք օլամագ : Սէն իսկ՝ սէրվին 11
ա՛ղտընըն գանը իլէ մահպուս-
լարընը սույու օլմայան գույու-
տան սալըվէրտիմ : Գալէյէ 12
տէօ՛ իւն եա՛ իւմիտ մահպուս-
լարը , պէն սու կիւն պիլէ խա-
պէր վէրիրիմ քի՝ սանա իլի
գաթ էօսէյէճէյիմ · Զիրա 13
Յուգայը քէնտիմէ չէքէճէյիմ ,
Եփրեմին եայընը տօլտուրաճա-
ղըմ , վէ սէնին օղուլլարընը՝ եա՛
Սիոն՝ Եունան օղուլլարընըն իւ-
զէրինէ ույանտըրաճաղըմ , վէ
սէնի ձէպպարընը գըլըճը կիպի
էտէճէյիմ : Օ՛ զէման Բապպ 14
օնլարըն իւզէրինտէ կէօրիւնտէ-
ճէք , վէ օնուն օխու շիմշէք կի-
պի չըգաճագ · վէ Էֆէնտիմ
Բապպ պօրու չալաճագ , վէ լո-
տօս գաուրըղալարը իլէ եիւրիւ-
յէճէք : Անաքէրէքէրին Բապպ 15
օնլարա սէյանէթ էտէճէք , վէ
օնլար Թէէֆի էտէճէքլէր , վէ
սափան Թաշլարը իւզէրինէ պա-
սաճագլար , վէ իչլէպ չորապ-
տան էտէր կիպի չամանձա էտէ-
ճէքլէր · վէ օնլար էյէն կիպի՝

մեղսահարն քեռչեկերի կնիկ տա-
16 լաճապալար : Վէ քենոկերին Ընտանը Բատպա օլ կիւնահ տնալը՝ գամմընդն սիբրեսիս կիսի խելաս հաեճէք · զիրա տնալը՝ տնուն իւզերինէ Թահթաշ լարը կիպ եկը-եկ գալըրը-
17 լաճապալար : Ջիրա տնուն էյլիսինէ՝ վէ հիզելեյն նէ պեռ-յիւք սիբ · պաղատայ ենիճեր-բի՝ վէ շարտայ պաղըրեկերէ պեռ-յիւտեճէք սիբ :

ՊԱՂԱ Ժ

1 Յանկրաքի հաղմաբոն վագ-Թընտա Բատպատան հաղմար Թալագ էտին · Բատպա չիմէք-լեր հասի՝ տնլարա հէր պիրինէն Թորլատաս օթուռնա հաղմար
2 տաղտաղը վերճէք : Ջիրա Թերափիմիէր պաճըլըդ ուէյլե-տիլէր , վէ փաճընըլը հաղան կէօրտիւլեր , վէ հաղան տիւշեր ուէյլէ տիլէր , պոշ Թէհեյլի վեր-տիլեր · տնուն իչինն սիբրիւլեր կիսկի կէօհտիւլեր · Վէ ջադան օշմանըդընտան իղԹիրադ տիւշ
3 տիւլեր : Ջոպանըրդն խզերին նէ հօվքեմ ԹուԹուշտա , վէ հրքէճիլերին հադրընտան կիլե-ճէկիմ · զիրա տնըրեկերին Բատ-պալը ոխրիւսիմնիւ Յուզա էվինի եօզլատար , վէ տնլարը ճէնգահ մուզէյին տաճ կիսկի հայլեսի :
4 Ըհօշկ տնուան՝ չիմի տնուան ճէնք հայը տնուան՝ հիմ հէր զաճիմ
5 տնուան չրգամադ : Վէ ճէնգահ փշըճինի ոօգադ չամիւրտընտա չինէկէյն գահի իմանդար կիսկի օ-չաճադլար , վէ ճէնք հաեճէք-լեր , զիրա Բատպ տնլար հչ-տիր · վէ տաճըրդն պինդիճիլե-
6 րի ուԹանդանճադլար : Վէ Յու-գանդն էվինի գուվվէԹլեչտիրեր. ճէ կիմ , վէ Յովսէփին էվինի հչ-չատա հաեճէկիմ , վէ տնլարը խըճան էԹմէրճէկիմ . զիրա տնլարա մերհամի Թ հաեճէկիմ-վէ տնլար՝ տնլարը բէտտա էԹմէճի-չիմ կիսկի օլաճադլար , զիրա տնլարդն Ընտանը պինդ իմ , վէ տնլարա ճէփտար վերճէկիմ : Վէ 7
Նէհրեմ ճէպտյեր կիսկի օլօճադ՝ գամըլէկի չարտատան կիսկի չոզ օլաճադ · օղուշարը տաճի կէօ-բիւսդ՝ չոզ օլաճադլար , գալըլէկի Բատպատա մէտրուբը օլաճադ : Օնլարա ըլտըզ չալըսդ՝ տնլարը 8
տէվվիրճէկիմ , վէնն տնլարը վի-տիչ իչն իսկնա հայլեսիմ · վէ տնլար չոզալմընը խտիճէկի կիսկի չոզալաճադլար : Վէ տնլարը 9
գամմէկի տարատընտա հչճէկիմ , վէ ոզադ հէրկեսեկ պինդիճիմ-Թերըտըրնա կինԹիրճէկէյն · վէ օղուլտըրը իսկի հաչայըսդ կէրի կիլճէկէյն : Վէ տնլարը Մըս- 10
սըր սիյասըդնատն տէօնտէրճէկիմ , վէ թ ըտրը Ատուբատտէվ չիրճէկիմ · վէ տնլարդն Գոզը-ադ տիյասըդնա վի կըտտանտա կիՀ-Թիրճէկիմ , վէ տնլարա ՀԷր պուբլտ մայա : Վէ օ՝ տէնկզատն 11
սըդընտը իսկի կիլճէկէյ , վէ տէ-նիզատ տուզըչտրը վերտ ճադ , վէ ըրմադըն հէվի տրընի իչերի գուռ ըտայտնտըզտար վ Ատուբատա փոտտուտուզտ հէտիրիճէկէյ , վէ Ատըբըրն տ տատը կիսկիրիլճէկէյ տիր : Վէ տնլարդ Բատպատա 12
գուվվէԹլեչտիրճէկիմ , վէ թ նատն խոչ իսկի կիսկիճէկէյ տէ-յր Բատպ :

ՊԱՂԱ ԺԱ

1 Պ ատիւս գոնդատըրդը տէ-էտ Էվվէլտատն , վէ տունի էրդ տզատզպ ընդ՝ տոմէշ Թէհեփ էվ-տին : Ջամ տաղտէշ հինդատ էվ-տին , զիրա հէրկ տզատդ տիւշ-տէ չտհ իչտ ին տէյլիկ էտ-ղատ : Հնտատկդ մեչերէ ին-

զան Լեթևնիները, զերա մարգ օբ-
3 ման քեհոթան։ Զօպանդան զն
Փիլան ոսկի Վար, զերա օնա
րեն ա՛յնպէս ելօգուտաւ։ Կնոջ
տալանդար ոսկի բերելուն ոսկի
վար, զերա Յուդ նանքն չանը
պօգուտաւ։
4 Վ՚ըստդեմ Բաթպ սիոյն
ակոն Պօղալտնտանաք գօյուն
5 յոյն կիւթ։ Չեն ճշարը առ
Թուն ալատդար տնտրը պղտզ
յարդար առ առչու օմանդար։
Վ՚ն տնտրը առՓանդար Բաթպ
միւնէտարկը տուան քի զՆդին
չնտնիմ ոսկի։ Չօպանդարը
6 ոսկէ ծնտրը առնմանդար։ Չ՚ի
բա պէն տարնդ Էդրին առքն
Լերմին առնմանտանդար՝ ոսկ յոր
Բաթպ։ Ի՚ա կրնդէ պէն առնմ
Լերն հէր քեզ գնտրտանան
Էլնտ վ՚ոտ ինչդրը Էլնէ
Թանիմ Էառնչիմ։ Վ՚ն Էդրն
խառատ Էնտնդրեր, վ՚ն ճշ
րըն ելնտէն Լուցա Էթմէչ
ոսկիմ։
7 Վ՚ն այնպտնտանառ գօյուն
լարդ ի՚ոչ գրնէ քան պէշտ գո
յտնդրը կի Թանիմ։ Վ՚ն քէն
ամե Լեի առա պտղար, պէրն
նէն առնտա Կիւզնդէք՝ վ՚ն օպ
րնէն առքնա Տանդար գտռում,
8 վ՚ն գյուն Լարդը կի Թանիմ։ Վ՚ն
պէշտ այտ ի՚չ չօպան գրբաղմ.
չէն քի ճանդմ տղտտան ար
գրդար, ոսկ նդ՚ա ն ճար
առնդն պէնան Լքնտ Էթան։
9 Ա՚նտէն առնմ քի Ս՚ղն կիւթ
մէյնէ՚յիմ. Էօչ՚ք Էօլնէն,
վ՚ն գրբաղառառ գրբաղարդն, վ՚ն
պղտղ գաղանտար պէրն պէրնէն
10 Էթնդ Էեմնդր։ Վ՚ն Կիւզնդէ
լնք Դամ առառմդ առչպ օնտ գրբ
ատմ քի ճնտմդ գանմնդր Լրն
քէպէշնդմ ա՛ղտարդ պօղայդմ։
11 Վ՚ն ծլ կիւնտառ պէղտ Լտառ, վ՚ն
պէղն պէքրէյէն պրնրնէն պի
Էտրէյէրի կիւզ՚քտէն պէքտրէր

քի պտռ Բաթպէն քՀտրդ պրբ։
12 Վ՚ն ծնտրտա ոսկտմ քի Էյդր
կՀօղնէրնէն խոչ խոչ, Թէ՚
բրԹնմի վՀրն, վ՚ն Կյդր ոսկ
խոչ, վազ կէչն։ Վ՚ն Լուզրե
Թնմի օճ՚ուզ գրբաղ կիւմուշ
13 ԹարԹարդար։ Վ՚ն Բաթպ պտ
նա ոսկի քի Օնտ չՀօմ քՀզ
յէ ալճ, ընդտտան պէչնդմի
յէմ գդմՀճ նէ՚ ա՛ղտ տրբ։ Իմ
պէ օճ՚ուզ կիւմուշնէ ալտրմ,
վ՚ն ծնտ Բաթպ էվնտճ չՀօղ
13 մէքՀյդ ալճտրմ։ Ընտէն պտղ
լար նամ օպՀր ա՛ռամբ գրբտրդմ
քի Ցուդա Լէն Խռայէլն պտռ
պրնտռա օլան գտրբնտռչրդր պղ
զրդմ։
15 Վ՚ն Բաթպ պտնռա՝ Փնռանէնէ
Թէքտրդր ձռՀվդ չՀօպան ալէթ
էրի ալ ոսկ։ Չ՚ի՚ա էյդՀ
16 պէն Եէքռճ պէր չՀօպան գռլբ
բռճռղդմ։ ո՛ Հէլռճ օլմռգ Լուզ
րդ օլռնչրդր Եօղլռմռյռճռգ,
ոսկ Լուլիմիչնէ ռղռմռյռճռգ,
վ՚ն գրբգնգրդր ռռղռլթմռյռ
ճռգ։ ռռղռլդր պէղնկմէկյէՀէք,
Լուռ ռէմիզնէրնէն էԹնկ Եէկյէ
ՀէՀք, վ՚ն ռնչրդրն Թրբնռռլռ
րբնրգ գօմռրռճռգ։ Վ՚ռյ գո
17 յտնդրդր Թէրբ Եռէն պռթրգ
չՀօպռնռ։ ճնռն գօլռռ Լուգէրնի
նդ վ՚ն ռռղ կէօղնռ Լուգէրնռնէ
գրբգճ օլռճռգ։ Գ՚ռռէն գօլռռ
պէրգճնէ կյ՚ն գռռբռյռճռգ, վ՚ն
ռռղ կէօղնռռ Թնմռռմէն ռիռռռն
ըռնռճռգ ռռբդր։

ՊԱՂՊ ԺԲ

1 Խռայէլն Հռդբնռռ Բաթպ
քէգռմրնէն նրճռմդր ռռբդր. կէօք
Լէրի եռյռն վ՚ն Էէրի Թէմգրգէռէն
վ՚ն ռռէմէն բռռՀռնռռռ ճնռռն Խ
էնռռէ Եռրռռռն Բաթպ ռէբ.
2 Լրգէ պէն Ցռռռռղէմի էնփէռվ
րնչ Ճնռմգէ Թռյի՚փնէրնէ՝ ռէբ
ռ՚ռմրգք քէռռէռի Եռ՚ղնէյիմ, վ՚ն

Երուսաղէմ Իւզերինէ մուհա-
սերէ օլընաուգտա՝ Յուդանըն
3 Իւզերինէ տաիղ օլաճագ : Վէ
վագի՝ օլաքի օր կիւնտէ Երու-
սաղէմի՝ ձիւմլէ գավմէրին Իւ-
զերինէ էիւք թաչը էտէճէյիմ.
օնու էիւքլէնէնլէրին ձիւմլէսի՝
էէրին հէվ Թայիֆէլէրի օնուն
Իւզերինէ ձէմ՝ օլուաչար պիլէ՝
պիլքիւլայէ գըրըլաճագլար :
4 Օր կիւնտէ տէյօր Բապպ քի՝
հէր աթը Իւրքիւնթիւ Իւէ վէ
պինիճիսինիշաշընըզդ Իւէ վուրա-
ճաղըմ. վէ Յուդա էվինին Իւ-
զերինէ հէօղլերիմի աչաճաղըմ,
էվ գավմլարըն հէր ա՞ճընը քէօր-
5 լիւք Իւէ ուրաճաղըմ : Վէ Յու-
դանըն սէրտարլարը գալպլէրին
տէ՝ Երուսաղէմին սաքինլէրի
քէնտիլէրին Ալլահը ա՛սքերլէ-
րին Բապպը Իւէ պանա գուվվէթ
6 ուր տէյճէքլէր : Օր կիւնտէ
Յուդանըն սէրտարլէրինի օտուն-
լար Իւէ աթէշ օճաղը կիպի՝ վէ
պուղտայ տէմէտի Իւէ աթէշ
մաշա՛Իւէսի կիպի գէյաճաղըմ,
վէ սաղտան հէմ սօլտան էվի-
էէվրէ հէվ գավմէրէ սիրա-
յէթ էտէճէքլէր. վէ էինէ Ե
րուսաղէմ քէնտի էէրինտէ՝ Ե-
րուսաղէմտէ սաքին օլընաճագ:
7 Վէ Բապպ իսթէիտա Յուդանըն
չաարըրլարընը խէլասա էտէճէք,
Թա քի Դաւիթ էվինին Իւիթի-
խարը վէ Երուսաղէմ սաքինլէ-
րինին Իւիթիխարը՝ Յուդանըն
Իւզերինէ Թէքէպպիւր էթէճէյ :
8 Օր կիւնտէ Բապպ Երուսաղէ-
մին սաքինլէրինէ սէյանէթ էտէ-
ճէք, վէ օնլարտա զա՛Իւի օ-
ղան՝ օր կիւնտէ Դաւիթ կիպի
օլաճագ, վէ Դաւիթին էվի օն-
լարըն Էօնիւնտէ Ալլահ կիպի՝
Բապպըն մէլէյի կիպի օլաճագ :
9 Վէ վագի՝ օլաքի օր կիւնտէ՝
Երուսաղէմին Իւզերինէ կէլէն
հէվ Թայիֆէլէրի պէրպաթ էթ-
մէյէ ճահա էտէճէյիմ : Վէ 10
Դաւիթի էվինին Իւզերինէ հէմ
Երուսաղէմ սաքինլէրինին Իւ-
զերինէ լութֆ վէ նէյազ բուս-
հու տէօքէճէյիմ, վէ օնլար
պանա՝ քէնտի սավլատըգլարը-
նա պագաճաղլար. վէ օնուն
Իւզերինէ՝ պիրիձիք օղուլ Իւզէ-
րինէ օլան Փիղան կիպի Փիղան
էէքէճէքլէր, վէ օնուն Իւզերի-
նէ՝ Իւք օղուլ Իւզերինէ աճըն-
մըգլարը կիպի աճընաճագլար :
Օր կիւնտէ Երուսաղէմտէ՝ Մա- 11
կէդով վուտիսինտէ Ադադ ուա-
մընուն Փիղանը կիպի պէօյիք
Փիղան օլաճագ : Վէ սիյար՝ 12
գապիլէ գապիլէ այրըճա Փիղան
էտէճէք. Դաւիթ գավ-
պիլէսի այրըճա վէ օնլարըն գա-
րըլարը այրըճա՝ Նաթան էվինին
գապիլէսի այրըճա վէ օնլարըն
գարըլարը այրըճա, Ղէվի էվի- 13
նին գապիլէսի այրըճա վէ օնլա-
րըն գարըլարը այրըճա՝ Սիմէի
էվինին գապիլէսի այրըճա վէ օն-
լարըն գարըլարը այրըճա, էէվ 14
գալան գապիլէլէր՝ գապիլէ գա-
պիլէ այրըճա վէ օնլարըն գա-
րըլարը այրըճա :

ՊԱՂ ԺԴ

( )Ր կիւնտէ Դաւիթին էվինէ 1
վէ Երուսաղէմին սաքինլէրինէ՝
կիւնահ Իւչիւն վէ Նափաքլըք Իւ-
չիւն պիր աչըլմըչ փուսկար օլա-
ճագ : Վէ վագի՝ օլաքի օր կիւն- 2
տէ տէյօր ա՛սքերլէրին Բապպը՝
փութպոլարըն ատլարընը էէրտէն
հէլաք էտէճէյիմ, վէ սրթըգ-
անկըլմայաճագլար. վէ փէյ-
ղամպէրլէրի հէմ Նափաք բու-
հու ա՛սախ էէրտէն կիւտէրէճէ-
յիմ : Վէ վագի՝ օլաքի՝ արթըգ 3
պիր քիմսէ փէյղամպէրլիք Է-
տէր Իւսէ, օնու թէվվիւտ էտէն
պապասը վէ պինասը օնա՝ Եաչա-

մայաոքն , զերա Բապպէն խամի
լէչ եաքան աէյլէկուն տէյէ-
լէը · վէ օ փէ յղամպէրլէք էոէր
նքէն՝ ծնու Թէվիտ էտէն պա-
պաոը վէ անաոը ծնու ատփլա-
4 յալար : Վէ վագի՝ օլաքի օր
կիւնատ փէ յղամպէրլէր՝ հէր պի-
րի փէ յղամպէրլէք էվախլինատ
քէնտի իշխամընատան ուղթանա-
ղար · վէ ալոաթմագ իչխուն՝ Թիյ-
5 լու ֆէրաձէ կիմմէյէլէր : Ու-
ատէյ քի Պէն փէ յղամպէր տէ-
յիվ իմ , պէն էերի իշէյէն քի-
շի իմ · զերա կէնտիվիյիմուն պէ-
րու պիր քիմսէ պէնի սաթուն
6 ալմըրոը : Վէ ծնա ատնիվէ քի՝
Էվէրինին օրթասընտա պու եա-
ղարար նէ՞ տիր · վէ օ՝ Ատպա-
պիմին էվինատ եարալանաղըմ
տըր ատէյ :
7 Ույան՝ Ծօպանըմըն իչղերինէ
վէ ենտուզում օլան քիշինին իչ-
ղերինէ՝ եա՛ գըլըձ՝ տէյօր աս-
քերլէրին Բապպը · Ծօպանը
վուր , վէ գյունըլոր տաղըլոր-
ղար , վէ էվիմ քիչիկլէրին իչ-
8 ղերինէ տէօնտէրէյիմ : Վէ վա-
գի՝ օլա քի ձիւմլէ էերտէ տէյօր
Բապպ՝ օրտաա էքի գըսմ քէսի-
վոյ ձան Թէսվիմ էտուձէքլէր ,
վէ իչէիւնձիւսիւ օրտաա գալա-
9 ձագ : Վէ իչէիւնձիւյիւ ամէնչ
տէն կէչկինա՝ ծնլորը կիւմիւչիւ
գալ էմմանլէրլէրի կիպի գալ է
տէձէյիմ , վէ ալթունու այոր
էմմանլէրի կիպի այոր էտէձէ-
յիմ · ծնլոր խամմէ նիտա էտէ-
ձէք , վէ պէն ծնլորա ձէվապ
վէրէձէյիմ · տէյէձէյիմ քի՝
Ծնլոր գավմըմ տըր , վէ ծնլոր՝
Բապպ Ալլահըմ տըր տէյձէք-
լէր :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Իչղեձ Բապպէն կիւնիւ կէլի-
յօր , վէ ակնին եաղման օրթան-
տա փայլաչաձագ : Զիրա ձիւմ 2
լէ Թայիֆէլէրի Երուսաղէմ իւ-
ղերինէ ձէնկէ տէվշիրէձէյիմ ,
վէ չէհր ֆէթհ օլունաձագ , վէ
հվէր եաղմալանաձագ , վէ գա-
ըըլար Թահֆիր օլունաձագ · վէ
չէհրին եարըսը էսիրլէյէ չըգա-
ձագ , ամմա գավմըն գալանը
չէհրատն քէսիլմէյէձէք : Ույն- 3
տէն Բապպ չըգըպ օլ Թայիֆէ-
լէր իլէ՝ ձէնկ կիւնիւնատ ձէնկ-
լէչէսիլ կիւնատ կիպի ձէնկ էտէ-
ձէք : Վէ այագլարը օլ կիւնատ՝ 4
կիւնաօղուտան եանա օլան Ե-
րուսաղէմին էօնիւնատէլի Զէյ-
Թինլիք տաղընըն իւղերինատ
տուրաձագ , վէ ԶէյԹինլիք
տաղը կիւնաղույա վէ կիւնպա-
Թըա տօղրու օրթասընտան եա-
րըլըպ պայէթ պէօյիւք վատի օլա-
ձագ · վէ տաղըն եարըսը փօր-
եասա՝ վէ եարըսը գըպէյէ տօղ-
րու չէքիլէձէք : Վէ սիզ տաղլա- 5
րըն վատիսինէ գաչաձագաընըզ ·
զերա տաղլարըն վատիսի Աաըլա
հէԹիչէձէք , վէ Յուդա փատի-
շահը Ձղիանըն կիւնվէրինատ՝
զէվզէյէձէն գաչաըրզընըզ կիպի
գաչաձագոզընըզ · վէ Ալլահըմ
Բապպ հէյ հէփ մուգատաէյլէր
պիլինձէ կէլէձէք : Վէ օլ կիւն- 6
տէ վագի՝ օլա քի ըզըգ՝ միւնեվվեր
էա ուիւմանըզը օլմայաձագ : Վէ 7
օ՝ կիւն տէյինլ վէ կէձէ տէյիվ
Բապպա մու՛լիմ պիր ֆիւն օլա-
ձագ · վէ վագի՝ օլա քի սիպէյատ
վագԹընատա ըզըգ օլաձագ : Վէ 8
վագի՝ օլա քի օլ կիւնատ Երու-
սաղէմտէն՝ եարըսը կիւնատօղրու
տէնիզլինէ վէ եարըսը կիւնպա-
Թը տէնիզլինէ տօղրու ապուհա-
յաթ չըգաձագ · պու՝ եաղըն
գէմ գըչըն օլաձագ : Վէ Բապպ 9
պիւԹիւն էերին իւղերինէ փա-
տիշահ օլաձագ · օլ կիւնատէ
Բապպ պիր վէ ծնուն խամի պիր
օլաձագ : Վէ պիւԹիւն տիւոր՝ 10

Գաբաւոնի Ոնմոնա՝ երուսաղէմին դըպրէն Թարաքիընաց օրո օլաձայգ · վ՚ն հիբրոնէվոյ եհ-
լիւնահ Բենիքամին գաղուածոյն տան իւր գաղուներն մոհալմահ-
տէք Փելեշէ գաղուածոյատէք վ՚ն Ընանայէլ գաւլեխիոնացն փա-
խըստին Ձնոտէրէլիէլիոհէտքուս-
11 քին օլաձայգ : վ՚ն ծնոտոյ տան քին օլաձայգ , վ՚ն արթըզ հելըպըկը օմոյաձայգ · վ՚ն Ե-
րուսաղէմ հիվկէթ իւղը՝ տա-
քին օլաձայգ :
12 Վ՚ն Երուսաղէմ իւղէրին հնդիք հաճն հելի գաւիլէրի Թա-
պըսըն վրուաձայգ վրուշ պուշ-
լաձայգ · Օրլոյ ապաքըրինոյա տուրուր իքէն՝ հմէլէրի հրկի-
ձէք , վ՚ն կիօվլէրի տէվիքէրին-
տէ հրկի յէձէք՝ վ՚ն սիկէրի պաղ
13 յարընոյա հրկիձէք սիր : վ՚ն վագի՝ օլաքի օր կիւնտէ պրոյա-
րընոյա Բապպոյան տէռիքվէն-
վէրէ օլաձայգ · վ՚ն հէր տիրի գօնշուտունտէն է՛լի Թաւթուշ
էլլը գօնշուտունտէն էլլի Իւղէրինէ
14 գաւլըրըլաձայգ : Հէմ Յուգա տանի Երուսաղէմտէ հնդիք գ-
ուձէք · վ՚ն էֆէսէվի հելի Թա-
յիֆէներին մոլը՝ ալըմտըն վ՚ն
կիւմիշ վ՚ն էսկատոյա գրկէթ
15 ջոգ տէվէներիձէք սիր , վ՚ն ա-
Թըն՝ գաթըրըն՝ տէվէնէն վ՚ն Ե-
ֆէսէն վ՚ն օլ օրտուլոյտա օլա-
ձայգ հէր հայվանըն վրուշուշ
հէտման տուռ վրուշ կիւմի օլա-
16 ձայգ : վ՚ն վագի՝ օլաքի Երուշ-
աղէմին իւղէրինէ կիւմիշ հելի Թայիֆէներին ձիւմլէ օրտուն՝
օլտէմ կըլտան երբա ա՛նքէրընէր Բապպը փաթիհանա ակճան գըլ-
մըշա վ՚ն էներկէներ պայրամընը
առպատտա չոգաձայգ : վ՚ն 17
վագի՝ օլաքի կերին գաւիլէրին
բինտէն ա՛նքէրը Բապպը փա-
թիհանա ակճան գըլմըշա Երու-
աղէմի ջըմմայընին իւղէրինէ
հաղրընը օմոյաձայգ : վ՚ն հ- 18
յէր իւղէրինէ նաֆա՛ը օլմայան
Մըրըն գաւիլէ ի ջոգը գ կիւլմէք
կան , Բապպը էներկէներ պայ-
րամընը առպատտա ջըմմայան
Թայիֆէներին վրուաձայգ վրու-
շուշ ճըշա օլաձայգ : Մըրըրըն 19
ա՛ղասը՝ հելի էներկէներ պայրա-
մընը առպատտա ջըմմայան
հելի Թայիֆէներին ա՛նա պը պուշ
օլաձայգ :
Օլ կիւնտէ ամէլտըրն ջոգնը 20
բուգաթը իւղէրինտէ՝ ԻՍՊՈՆ
ՄՈՒՍՈՒՆՏՈՒԼԻՒ Եաշըմըշ
օլաձայգ · վ՚ն Բապպ էվինտէքի
Թէնճէրէքէր մէզրահէն էմնիտ-
տէքի լէյնէնա կիւրե օլաձայգ :
վ՚ն Երուսաղէմտէ հելի Յուգա- 21
տան հէր Թէնճէրէ՝ ա՛նքէրընէրին
Բապպըն մուգատտաէտ օլա-
ձայգ , վ՚ն հելի գաբրայան էտէն-
լէր կելիպ՝ ճըլ տան ալաձայգ-
լար վ՚ն ճըլտրտան փէրիշթէներ ·
վ՚ն օլկիւնտէ տրԹըզ ա՛նքէրընը
Բապպընըն էվինտէ Փանանըզը
օլմայաձայգ :

ՍԱՄՈՒԵԼ Բ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Ա՛ռաջին հետ իւր Խա-
ւելէ օրեան Բաղպ քեզամիընեն
եկեամբ սպր ։
2 Սիղն սեվախմ ուէյոր Բաղպ ։
սիզ խոհ՝ գիշն նէ՞ լիչ ուէվսին
սէբամնիզ ։ Նաուշ Յակոբան
դաբընաուշ սէյին՞ չի խոհ սե-
յոր Բաղպ ։ վ՞ Յակոբ սէվ
3 ամիմ ։ Ամմա նուսատան էբրահ
էհեամիմ ։ վ՞ ծնան սաղսարընը
վիրան՝ վ՞ միրասընը չէզ մեա-
4 քեանցսրը էհեամիմ ։ Եգոմիմ
Եզբըսրըչէ սամմա սէ՞նիւսդ խո-
բաղամիզսրը պիոնա հաւէնչիզ
սէր խոհ ։ անաքէրչէ՞ն Բաղպը
պէօյլէ սէր ։ Ինյոր պիոնա ե-
սէվնէք ։ սամմա պիէն եզբաղա
զըմ ։ վ՞ ծնչսրաճ Յըրսդ պիոնուս
վ՞ Բաղպին էպէսէն զաղսրա
էհեամի գամմ չսրըրմաճսրը ։
5 Ա՛վ կէօզէրընիզ կուրէճքէր ։
վ՞ սէչկնճքանիզ քի Բաղպ՝
խսրչէլէն ընտրանսան մուե-
ամզամ օղսան ։
6 Օղսր պաղաչնա վ՞ գոզ
էֆէնսիսէն ինզսրմ էսկս նմ-
ան էչէս պէն պաղաչ խսմմ, ին՞զ
զէհիմ հաՀ՞ն, վ՞ էչէս էբնն-
ան խսմմ, պէնսան գ՞րդմադ
հաՀ՞ն սէյոր անաքէրչէրն Բաղ-
սրը սիզ՞ էմ՝ նամիմ՞որ կէօրէն
քեսէ՞նիչէր ։ սիզ խոհ Սէնէն
նամիմ՞ն նէ՞ լիչ նոր կէօրսիւք
7 սէբամնիզ ։ Մէզդաճրընը իչզէ-
րինէ նաճք էքմէք էհեամիզ կ-
սէբամնիզ սէ՞ Սէնի՞ նէ՞ լիչ
նաղսրչէ՞նիչ սէյսրմնիզ ։ սի-
զըն Բաղպը աօֆիզսրը խ՞ր

8 սոսբ սիամիզ լիչ ։ Վ՞ կէօ-
չիս գոբաղան իչինն սուհսուզսրս-
նուզ՞ չիմս սէ՞ լի՞մ ։ վ՞ Թօ-
փսլը էս խոհմ՞ը սուհսուզ-
զուհուզ՞ չիմս սէ՞ լի՞մ ։ Հա-
չան ծնզ՞ վոլինէ սուն՝ սէնսուն
բսզի օղսլմնէ ։ էսխսա սէնին
էհեամիմ՞ն գ՞սդսրչ էսկ՞րմ՞ սէ՞
9 Յը սէ՞չէրչէրն Բաղպը ։ Վ՞
չմամ Սչսհըն Հուզուրսնսս
նիյոզ էսկն քի սիզ՞ ինսյէմ
եզբէյ ։ սոս սիզ՞ն էչինչէ՞ն
օղսսս ։ սիզ՞ն եֆուչնէչզ գ՞զ-
պուզ էսկ՞րմ՞ սէյոր սուբէլըչ-
լէն Բաղպը ։ Սկըսկ սիզ՞ գա-
10 հուսլսրը ճսղսգ գ՞փսյսն գ՞ն՞մ
վոր ։ Մէզդսնէրմ՞զ սուհսլ ճսղսգ
էսսդ՞զ ըզբըզ ։ սիզ՞սն բսզի
սէ՞լչէմ՞ սէ՞յոր սուբէլըչլէն
Բաղպը ։ վ՞ սիզ՞ն էչի՞ լուսէ՞ն
վէզ՞ն՞ գ՞զսլ էհեամ ։ Ջի-
11 բսլ կէնէ՞չ՞ն սօզսսս զսլ էհսրսն
Թսլ ծնան պաՀսլսրը էկէյսէ՞ք
Թսֆ՞ն՞չէ՞լ՞ս խ՞մ սէօզ՞ք
օղսմսզ ։ վ՞ չ՞ս՞ս Հ՞զսէ խ՞-
մ՞ս քի՞ն՞զ՞ վ՞ զ՞ս՞ չ՞ն՞զ՞
սուհսլսմսզ ։ սիզ՞ս խոմ՞ն Թսմ-
չ՞ն՞զ՞ս ։ սէկ չ՞ք օղսմսզ՝
սէյոր սօզ՞ք կ՞ն՞ Ծսղսզ՞
12 Սիզ խոհ՝ Սսղսզ՞ն սէ՞զ՞ղսզ՞
նսզ՞ք վ՞ ծնան մսՀսլսս նսՀ՞
նէ Թսղսմ՞զ, խոյ սուբ՞ սէ՞մ՞ղ խ՞
լէ ծնս նսհ՞ք էսկ՞րմ՞ղ ։
13 Հ՞մ սէ՞ղ՞ն՞զ՞ զ՞ ՆէՀ՞ նէ՞
զսՀ՞մ՞զ սիզ՞ս վ՞ ծնսզ՞ս՞զ՞ս՞զ՞
չ՞ս զսլսհսնէզսսն յոզ սՀսզ՞ղ՞զ՞ն
Բսղսզ՞ ։ վ՞ ՀՀսղ՞ն սէ՞ղ՞մ՞ղսս
Հ՞մ Թսղսս՞ զ՞ս՞ զսլսս՞ սիզ՞ս
Թ՞ղ՞ս՞ զ՞ս՞ զսլսս՞ սէ՞ղ՞ս՞ ։ սՀ՞ղ՞ն
սէ՞ղ՞ս՞ ։ սՀ՞ղ՞ն էչ՞ն՞զ՞ն զսս

պուլ հաէ՛ր մի իմ՝ աէյօր Բապպ։
14 Ամմա սիբիւսիւնաէ էքքէք վար
իքէն. աասագ էաէր տէ Բապպա
գուսուբլուքյու պօղաղլայան հի-
լէպաղ մէլո՛ն օլսուն. ղնրա
պէն պէօյնէք փաահնաղ իմ՝ տէ
յօր ա՛աքէրլէրին Բապպը, վէ
նամիմ Թայնիքէլէրաէ հիյպէԹ-
լու տուր։

ԳԱՊ Բ

1 Վ է շնման պուս Թէնապիհ սի
2 զէ տէր՝ հա՛ քեահնինէր։ Էյէր
տինկլէմէդ իսէնիդ վէ էյէր գալ
պէ գօմազ իսէնիդ քի՝ նամիմ
ի՛զնէԹ վէրէհնիդ՝ տէյօր ա՛ա-
քէրլէրին Բապպը, օլսէմ սի-
զէ լա՛նէԹի կէնտէրէմէ յիմ,
վէ պէրլաքեՀնիդզն մէլո՛ն հաէ-
Հէյիմ. հէմ տաՀի օնու մէլո՛ն
էԹմիշ նամ, զնրա գալսկ գօմա.
3 յօրսունուզ։ ԻզԹէ պէն Թօ.
խսէնմունուզու նաՀիլէ հաէՀէ.
յիմ, վէ նէվզնհնէզնէն իսէզ-
րինե կիւպրէհնին պայրամլարընդզն
կիւպրէհնին աաչամազմ, վէ
սիզն օնուն իզէ պէրապեր գալ
4 մըրսաՀապ։ Վ է պու Թէնապիհ
սիզէ՝ Գնի իզէ ա՛նարմ օզմազ ի.
զնէն կէնտէրէմէնիմ սնզ.Ճ.զ
սնինդ՝ տէյօր ա՛աքէրլէրին Բապ
5 պը։ Ա՛նարմ օնուն ի է նայաԹ
վէ տէլամԹ իզնէն նամ. վէ ան
լարը օնա գօրդու իզնէն վէրամմ
զնէն քի պէնանէն գօրդազ նամ.
վէ նամիմին նէվզնհնէն նամի
6 հաէը նամ։ Հազդ ջէբրա՛ինէը օ.
նուն փէղղնամա նամ, վէ տու.
տագլարընամա նանդազրդ պու.
լսնմնազը. պէն իմ իզէ տէյա
մէԹ վէ տօղրու լուգ ի.զղէ նէվ.
բիտմէ, վէ ջօբլարը Համամազ
7 լըգտան տէնտէրամ։ Զ իրա
քեահնինէն տուտագլարը պէզնի
կէօզէԹմէզնի, վէ չէրիա՛Թը օնուն
աղղնաման արամազը տըզլար.
զնրա օ՝ ա՛աքէրլէր Բապպընդն
էզզնմի տէր։ Սնզ իսէ եօլտան 8
սաֆտընըդզ. ջօբլարը չէրի՛սԹաա
ԹէօքէՀզէ օղրամԹարընըդզ. Գնի.
նէնն ա՛հարընը պօղտուննուզ՝ տէ.
յօր ա՛աքէրլէրին Բապպը։ Իմ 9
ամ պէն տաՀի տիզնզ հէր գավ.
մա իսէր վէ հագիր էԹմիմ, նի.
ՃԷ քի եօլընրընմզ սագլամյօր.
տունուզ, վէ չէրիա՛Թտա խամԹ.
րը կէօզէնէյօրտունուզ։

Հ էվիիմիզնն պտպասը պէր տէ. 10
յի՛նզնի. պէնզնն պէր Աննահ հա.
բա՛Թմատընմը. նէ՛նզնէն պապա.
լարընմզնզնն ա՛հարընը պօղմազ նզնէ՝
հէր քէս գարընտաշզնա խայնն.
զնդ հաէր։ Յուդա խայնընզդ 11
էԹտի, վէ Իսրայէլտէ հէմ Ե.
ըուսաղէմտէ մէբրուհզնդզ իչէն.
տի. զնրա Յուդա տէվտիյի Բապ.
պէն մադաէսէնին նամքաբ էյ.
լէտի, վէ եատ պշտն գընշնա
գօձա օլսուս։ Բապպ պուննու 12
հաէն քիտմէյի՝ իսօձայը վէ շա.
յիրսի՝ հէմ ա՛աքէրլէր Բապպը.
նա վէհչքէչ Թագրիպ հաէնի՝
Յակոբսն չաարընշաննան հէ.
լաք հաէՃէք։

Վ է էնէհ պուննու էԹտինիզ. 13
Բապպէն մէզպահընը կէօզ եա.
զը իչէ՝ աղպայրչ իչէ վէ փիլան
իչէ էօրԹտիւնիզ, չէյնէ քի օ
արԹընդ վէհչքէչէ նամպար գընմա.
տը քի՝ էվինիզտէն ընիզա իչէ
գաուզ էտէ։ Սնզ խսէ՝ նէ՛. 14
չնէն տէյտինիզ. օնուն իչնէն քի՝
Բապպ տնինն իչէ օզ խրյանէԹ.
քնք էԹտիյէն կէնՃնվնինն գա.
րընընընդն արատընտա չահիտ օչ.
տու. օ իսէ տնինն եօչտաչզնն՝ վէ
ա՛հարընդն գարընը տընը։ Վ է 15
Ա՛նննահ պա՛ր օլսընը էա՛փնտաղ
մը, վէ օնուս բուհ պապ գաչ.
մընչ իչէն նէ՛չնէն պա՛ր օլսընը,
Աննահ զնէրնիյէԹ արատագ
նչնէն. խմսի բուհ նարընընդզ
հնչիզ էտէն, վէ տէն կէնՃնվ.

յինին գարբսընա խը յանէթվիք
16 էթմէ : Զիրա Իսրայէլին Ա-
լահը Բապպ տէր քի՝ պօշամագ-
ան իքրահ էտէր , վէ ղուէմու՝
էավապը իւէ էօրթէր՝տէյօր ա՛ս-
քէրլէրին Բապպը . իմսի բուէ-
լարընըղը հընթիզ էտիպ՝ խըյա-
նէթվիք էթմէն ,
17 Սէօզլէրինիզ իւէ Բապպը օ-
սանմաըրսընըզ , վէ սիզ՝ նէ՞ ի-
ւէ օսանմաըրսըդ տէրսինիզ . Չէր
հաբամազըդ իւէյէն՝ Բապպըն
նազարընտա էյի տիր , վէ օ՛ ան-
լարտան բազի տիր , եամտա՝
ճէզա՝ Ալլահը նէ՞րէտե տիր՝
տէմէնիզ իւէ :

ՊԱՊ Գ՝

1 Ինչէ պէն էյնիմի կէօնտէրի-
րիմ , վէ էօնիւմէմէ հօշ հազըր-
լայաճագ . վէ արատընընըզ
Բապպ՝ եանի պէյէնտյինիզ
ա՛հալն մէյի ափանատըզ քէն-
տի հէյբէրինէ կէլէճէք , իչինէ
կէլտիյօր՝ տէյօր ա՛սքէրլէրին
2 Բապպը : Վէ կէլմէսինին կիւ-
նինէ քի՞մ տայանապիլիր , վէ
զուհը էթմէյինտէ՝ քի՞մ տու-
բապիլիր . զիրա օ՝ գալճընըն
աճէչի կիպի վէ գատապաճընըս-
3 րըն տապմնու կիպի տիր : Վէ օ՝
կիւմիւշ գալճըսը վէ փաքէյի-
ճինի նէտէ օթուրաճագ , վէ Ղէ-
ւի օղուլլարընը Թէմիզլէյէճէք ,
վէ ծնլարը ալթուն կիպի վէ կիւ-
միւշ կիպի Թէմիզլէյէճէք , վէ
ծնլար Բապպա տատագաճ կէլ
փէշքէշ տունանլար օլաճագլար :
4 Վէ Յուդանընն հէմ Երուսաղէ-
մին փէշքէշի էսքի կիւնլէրտե կի-
պի վէ գատիմ երըլլարտա կի-
պի Բապպա մագնուղ օլաճագ :
5 Վէ հիւքմ էթմէք իչինն սիզէ
եապլաշաճաղընմ , վէ սէհիրսագ-
լար իւզէրինէ՝ հէմ զինաքեար-
լար իւզէրինէ՝ վէ եալան էեմին
հաէնլէր իւզէրինէ՝ վէ իւճրէթ-
լինին իւճրէթի հագգընա տուբ
գարբյա հէմ էոքսիւզէ ղուըմ
հաէնլէր իւզէրինէ՝ վէ միւտա-
ֆիրին հագգընը իպլաճ հաէն-
լէր վէ պէնտէն գօրգմայանլար
իւզէրինէ ածէլէ չահիտ օլաճա-
ղընմ տէյօր ա՛սքէրլէրին Բապ-
պը : Զիրա պէն Եհովա Թէպ- 6
տիլ օլմամ . իմսի սիզ էյ Յա-
կոբ օղուլլարը՝ Թէլէֆի օլմասը-
նըզ :
Պապալարընըզդըն կիւնլէրին- 7
տէն պէրու գանունլարընմտան
սափտընըզ , վէ տագլամասընըզ .
պանա տէօնիւն , վէ պէն սիզէ
տէնէյիմ՝ տէյօր ա՛սքէրլէրին
Բապպը . սիզ իսկ՝ նէ՞ իւէ տէօ-
նէյիմ տէտինիզ : Հիչ տատմ 8
Ալլահը տայա՞րմը , քի սիզ պէ-
նի տայայօրսունուզ . տամմա տէր-
սինիզ քի՝ Սէնի նէ՞ խուսուստա
տայայօրուզ . Ընտալըգլար վէ միչ-
քէյէլէր խուսուսունտա : Սիզ 9
լա՛նէթ իւէ մէլո՛ւն սինիզ , չիւն
սիզ՝ Թայիֆէնին պիւթիւնիւ
պէնի տայտունուզ : Հիւի օնտա- 10
լըզը խաղինէ օտասընա կէօթիւ-
րիւն քի՝ հվիմտէ Թատա՛մ օլա .
վէ պէնի պուռնուն իւէ հալա սը-
նայըն՝ տէյօր ա՛սքէրլէրին Բապ-
պը , քի սիզէ կէօքէլէրին փէն-
ճէրլէյէրինի աչըպ սիզէ պէրե-
քէթ պօշաթմա՞զ մի իմ , շէյ-
լէ քի եէր գալմայա : Վէ սիզին 11
իչլէն՝ Թէլէֆի հոնճխի ազարլա-
յաճաղըմ , վէ եէրինիզին մէյ-
վէսինի պօղմայաճագ , վէ Թար-
լատա ատմանըզ մահտուտուզ օլ-
մայաճագ՝ տէյօր ա՛սքէրլէրին
Բապպը : Վէ հնչի Թայիֆէյէր 12
սիզէ՝ Նէ՞ մուէլլու տէյէճէք .
զիրա սիզ՝ արզուտուզ տէյօր օլա-
ճագսընըզդ՝ տէյօր ա՛սքէրլէրին
Բապպը :
Սէօզլէրինիզ իւզէրիմէ աերթ 13
զլտուբ՝ տէյօր Բապպ . սիզ իսկ՝

Սէնին խնդրենք նոյ աւօյեանք
14 աւերմնիզ : Ինչ ան՝ան՝նիզ քի
Աղատա ի՛պատէթ հեռ մէզ պա՛շ
տար , վէ ծառն փայլալընը
առքատալըմզդան վէ ա՛նքար-
ձեր Բաղպընըն հառզարունա
հան՝ ինչ ենքրնտելի միջոցն
15 նէ՞ փայտե : Ինոմ հալա պիզ
Իթտուլտա՝ էմ՛մէթլու տէրիզ
Փըղտ ըշէ՛յնըզը պի՛չ մա՛մուր
օյտըլար : Ալտահը տոխի որ
նարլար տա գուրթուլտըլար :
16 Օր զէման Բաղպան գօր-
գանլար պիրի պիրի ի՛չէ ա՛ւօյնե-
ալէզը , վէ Բաղպ ալինէզ յիտ
ի՛չէթան , վէ ծառն հառզարուն
տա Բաղպան գօրգանլար ի՛չէն
վէ ի՛ամինէ ըլ՛ա՛չէթ Կա՛նդէզը ի՛
չէն զիզը քիթտալը Կաղըլար :
17 Վէ իատա Իաալընէմի Կաղըր Կէ-
ռէյիմ կի՛նտաւ՝ ծնլար պինիմ
օյտաճագլար ա՛չէյր ա՛նքէրըլէրին
Բաղպը : Վէ ծնլարը պաճա
քընտինէ իրզմէթ Կառն ալու-
նու Կաւրկէռէյի կիալ Կաւրկէ-
18 յէռէյիմ : Ալանն ա՛ճո՛նէնա
առալը իչէ ֆառըզըն՝ Աղատա
ի՛պատէթ Կառն իչէ ծնա ի՛պա-
ռէթ Կէմ՛մէյինին ֆարգընը կիօ
ըչճէքտիրմէք :

ՊԱՏ. Դ

1 Ո՞Յ Իլէհ ֆառաձն կիպի
Եմնան կիձն կիելիյը , վէ Կիվի
Ֆառուզար Կիմ՝ Կիվի Կառամաղ
ազ իչէ յինէրը տամն չէօվիռ-
օլաճագլար , վէ կիելն կիձն ծն-
լարը նագաճագ՝ ա՛չ յօր ա՛նքէր-
լէրին Բաղպը , չէօյլէ քի ծնլա-
րա քընը Կան առալ պրոպճիայա-
ճագ : Վէ պիզի՛ նամինձն գօր- 2
գանլարա առատագ կիձնէչի
առաչագ , վէ գանառտարընձա
չինձա օյաճագ , վէ պէզ ա՛մա
պուզաղտըլարը կի՛պ տըշարը ը-
գըռալ արչըյտաճագլընըզ : Վէ 3
Ֆառուզարը չինձէ յէճէքսինիզ-
զէրա պինիմ ա՛ճ՝ Կառէճէյիմ
կիձնառ՝ ծնլար այտագլարընըզձն
Ֆառանտարը ալճընառա քիռ օ-
յաճագլար՝ ա՛չ յօր ա՛նքէրըլէրին
Բաառը :

ուլառ Ա՛ռակէռին՝ ծնա 4
Ձ ռէկ Խարայէլձն Կառինքիռիռ
պ ուռնլար վէ շէրի՛ռէզէր Իլէ
որկառ Կմ՛ Կառինքիյիմ Թէվ-
ռէյինը զիզը Կլէ՛յին : Իլհէ 5
պինն Բաղպըն պէ՛չիւք վէ հի՛յ-
պէռէլի կիձնիռ Կէլճէսինառձն Կա-
վէշ պիզ Եվնա ֆէ՛ղյամարէրի
Կէճառակէռէճէ՛յիմ : Վէ օ՛ պա- 6
պարարըն գալմինի օյուռլարա վէ
ռոյռլարըն գալմինի պառարա-
րա ա՛չճառակէռէճէ՛ք , օլմայա ք՛ի
պինն Կէլիպ՝ Կէրի լա՛նէթ իլէ
վռուպալըմ :

ԱՃՏ ԵԼ՝ ԱՓՈՒՆ ԽՈՓԱՄՐ

3n.

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.
FL0688867

ԳԻՆԸ
2338